ÇİZGİ KİTABEVİ
YAYIN GRUBU

2025 Atıf Bülteni

ÇİZGİ KİTABEVİ | tezkire | kitap|arası | ÖZNE Felsefe Bilim ve Sanat Yazıları | sosyoloji divanı

e-KİTAPLARIMIZA LİNKTEN ULAŞABİLİRSİNİZ.

http://www.cizgikitabevi.com/kategori/35-e-kitap-ucretsiz

Arnold van Gennep
ve
Folklor

Kubilay Aktulum

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1768
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Ocak 2025

ISBN: 978-625-396-214-2
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Aktulum, Kubilay
Arnold van Gennep
ve
Folklor

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.	Siyavuşpaşa Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1	Gül Sk. No:15 B
Meram/**Konya**	Bahçelievler/**İstanbul**
(0332) 353 62 65 - 66	(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Burada daha çok "Arnold van Gennep ve folklor" ilişkisi çevresinde yapılmış çalışmalara yer veriyoruz.

Allondans, Thierry Goguel de, Rites de passage, rites d'initiation, lecture d'Arnold van Gennep, les Presses de l'Université Laval, 2002.

Alviella, Goblet de, "La formation des légendes", Revue de l'histoire des religions, vol. 62, 1910.

Belier, Wouter W., "Arnold van Gennep and the Rise of French Sociology of Religion", Numen, vol. 41, no. 2, 1994.

Belmont, Nicole, "L'Académie celtique et George Sand. Les débuts des recherches folkloriques en France", Romantisme, no 9, 1975.

Belmont, Nicole, "Croyances populaires et légendes. À propos d'un dossier inédit d'Arnold van Gennep sur les êtres fantastiques dans le folklore français", Revue régionale d'ethnologie, no. 1-4, 1982.

Belmont, Nicole, Arnold van Gennep, le créateur de l'etnographie française, Payot, 1974.

Belmont, Nicole, Textes inédits sur le folklore français contemporain, G.P. Maisonneuve et Larose, 1975.

Belmont, Nicole, "Le problème du découpage régional dans l'oeuvre d'Arnold van Gennep: "pays" et "zones folkloriques", Revue régionale d'ethnologie, no 1, 1981.

Bourdeau, Vincent, "Des rites de passage à la nation: conceptions ethnographiques de la nation chez arnold van gennep (1873-1957)", Millars. Espai i Història, vol. 26, no 44, 2018.

Bourdieu, Pierre, "Les rites comme actes d'institution", Actes de la recherche en sciences sociales, vol. 43, 1982.

Bréal, Michel, Pour mieux connaitre Homère, Hachette, 1907.

Bremond, Claude, "Postérité américaine de Propp", Communications, no 11, 1968.

Bronner, Simon J., "Structuralism and Folklore", in Meaning of Folklore, The Analytical Essays of Alan Dundes, University Press of Colorado; Utah State University Press, 2007.

Calame, Claude, "Le rite d'initiation tribale comme catégorie anthropologique (Van Gennep et Platon)", Revue de l'histoire des religions, vol. 220, no. 1, 2003).

Centlivres, Pierre - Philippe Vaucher, Philippe, "Les tribulations d'un ethnographe en Suisse. Arnold van Gennep à Neuchâtel (1912-1915)", Gradhiva: revue d'histoire et d'archives de l'anthropologie, no.15, 1994.

Chandivert, Arnauld, "Luttes de définition autour de la notion de folklore: Van Gennep, Saintyves, Varagnac (1910-1950)", Bérose - Encyclopédie internationale des histoires de l'anthropologie, Paris.

Charuty, Giordana, "Van Gennep, historien des religions et ethnographe", Bérose – Encyclopédie internationale des histoires de l'anthropologie", Paris.

Deflem, Mathieu, Ritual, Anti-Structure, and Religion: A Discussion of Victor Turner's Processual Symbolic Analysis, Journal for the Scientific Study of Religion, vol. 30, no. 1, 1991.

Delgado Rosa, Frederico, "Van Gennep and Virgin Birth: An Improbable Chapter in the History of Anthropology", Bérose - Encyclopédie internationale des histoires de l'anthropologie, Paris.

Delille, Emmanuelle, Henri Ellenberger disciple d'Arnold van Gennep?, Revue d'histoire culturelle, no 5, 2022.

Dowden, Ken, "Van Gennep et l'initiation dans la mythologie grecque: mort prématurée d'un paradigme?", Gaia: revue interdisciplinaire sur la Grèce Archaïque, no. 14, 2011.

Ellenberger, Henri, "le Monde fantastique dans le folklore de la Vienne", Nouvelle revue des traditions populaires, t. 1, no. 5, 1949.

Fontaine, Jacques, les Rites de passage, l'Harmattan, 2013.

Frazer, James G., le Rameau d'or, Librairie Orientaliste, 1923.

Gaultier, Jules de, le Bovarysme, Mercure de France, 1921.

Grosse, Christian, Des "rites de passage" avant van Gennep: les cérémonies funéraires dans les traités antiquaires et "ethnographiques" de la première modernité (XVIe-XVIIIe siècle)", Anabases, no. 23, 2016.

Hameline, Jean-Yves, "Les Rites de passage of Arnold van Gennep", SL, no 33, 2003.

Hocney, Jenny, "The importance of being intuitive: Arnold van Gennep's The Rites of Passage", Mortality, vol. 7, no. 2, 2002.

Gauthier, Claudine, "Le folklore dans Romania (1872-1920)",- Encyclopédie internationale des histoires de l'anthropologie, Paris.

Laferté, Gilles, “L’appropriation différenciée des études folkloriques par les sociétés savantes: la science républicaine rétive au folklore?”, Revue d’Histoire des Sciences Humaines, no. 20, 2009.

Laurière, Christine, “L’ethnographie pour raison de vivre: un portrait d’Arnold van Gennep”, Bérose - Encyclopédie internationale des histoires de l’anthropologie, Paris.

Layton, Robert, “Structuralism and semiotics”, in coll. Handbook of Material Culture, SAGE Publication, 2013.

Lévi-Strauss, Claude, le Totémisme aujourd’hui, Puf, 2002.

Lévi-Strauss, Claude, Yaban Düşünce, çev. Tahsin Yücel, YKY, 1993.

Mateoniu, Maria, “Passages” de Van Gennep à nos jours, Ethnologies, vol. 31, no. 1, 2009.

Mauss, M., “Compte-rendu: Les rites de passage d’Arnold van Gennep”, L’Année Sociologique, no 11, 1924.

Mary, André, Le totémisme vrai et vivant de Van Gennep, in Bérose - Encyclopédie internationale des histoires de l’anthropologie, Paris, 2022.

Meyran, Régis, “André Varagnac et l’archéocivilisation: un théoricien de la culture naturelle”, in Denis-Michel Boëll, Jacqueline Christophe, Régis Meyran, Du Folklore à l’éthnologie, Éditions de la Maison des sciences de l’homme, 2009.

Müller, Bertrand, “Folklore et Front populaire: savoir du peuple? divertissement pour le peuple?”, Vigna, Xavier; Vigreux, Jean; Wolikow, Serge. Le Pain, la paix, la liberté. Expériences et territoires du Front populaire, Les Editions sociales, 2006.

Needham, Rodney, “Introduction to The semi-scholars, by Arnold van Gennep”, FHAU: Journal of Ethnographic Theory, no. 8-3, 2018.

Neumann, Iver, “Introduction to the Forum on Liminality”, Review of International Studies, vol. 38, no. 2, 2012.

Rothem, Nitzan, “Reclaiming Arnold van Gennep’s Les rites de passage (1909): The structure of openness and the openness of structure”, Journal of Classical Sociology, vol. 18, no 4, 2018.

Rothem, Nitzan, “Repetition and reintegration: Van Gennep’s structure and routinized warfare”, Journal of Classical Sociology, vol. 18, no 4, 2018.

Segalen, Martine, Rites et rituels contemporains, Armand Colin, 2009.

Senn, Harry A., “Gaston Paris as Folklorist (1867-1895): The Rise and Decline of French Folklore Studies”, Journal of the Folklore Institute, vol. 12, no. 1, 1975.

Senn, H. A., “Arnold van Gennep: Structuralist and Apologist for the Study of Folklore in France”, Folklore, vol. 85, no. 4, 1974.

Sibeud, Emmanuelle, Un éthnographe face à la colonisaiton: Arnold van Gennep en Algérie (1911-1912), Revue d’Histoire des Sciences Humaines, no 10, 2004.

Silber, Ilana F, “Gifts in Rites of Passage or gifts as rites of passage? Standing at the threshold between Van Gennep and Marcel Mauss”, Journal of Classical Sociology, vol. 18-4, 2018.

Thomassen, Bjørn, “The hidden battle that shaped the history of sociology: Arnold van Gennep contra Emile Durkheim”, Journal of Classical Sociology, vol. 16, no 2, 2016.

Thomassen, Bjørn, “Émile Durkheim between Gabriel Tarde and Arnold van Gennep Founding moments of sociology and anthropology”, Journal of Social Anthropology, vol. 20, no. 3, 2012.

Thomassen, Bjørn, “Durkheim’s herbarium Situating Arnold van Gennep’s review of Émile Durkheim’s The elementary forms of the religious life”, Hau: Journal of Ethnographic Theory vol. 7 no. 1, 2017.

Van Gennep, Arnold, Mythologie et ethnographie: A propos d’un livre récent, Revue de l’histoire des religions, vol. 63, 1911.

Van Gennep, Arnold, “Notes sur l’héraldisation de la marque de propriéte et les origines du blason”, Bulletins et Mémoires de la Société d’anthropologie de Paris, t. 6, 1905.

Van Gennep, Arnold, “De l’emploi du mot “chamanisme”, Revue de l’histoire des religions , vol. 47, 1903.

Van Gennep, Arnold, “Contribution à la méthodologie du folklore”, Lares, vol. 5, no. 1, 1934.

Van Gennep, Arnold, Culte populaire des saints en savoie, Archives d’Ethnologie française, no 3, G.-P. Maisonneuve et Larose, 1973.

Van Gennep, Arnodl, “Notes sur le domovoï”, Revue de l’histoire des religions, vol. 47, 1903.

Van Gennep, Arnold, En Algérie, Mercure de France, 1914.

Van Gennep, Arnold, la Formation des légendes, Ernest Flammarion Éditeur, 1929.

Van Gennep, Arnold, George Sand folkloriste, Mercure de France, 1er Juin 1926.

Van Gennep, Arnold, "la Question d'Homère", Mercure de France, 1909.

Van Gennep, Arnold, le Folklore, Libraririe Stock, 1924.

Van Gennep, Arnold, les Rites de passage, Picard, 1981.

Van Gennep, Arnold, Geçiş Ritleri, çev. Oylum Bülbül, Nora Kitap, 2022.

Van Gennep, Arnold, L'Etat actuel du probleme totémique", Revue de l'histoire des religions , vol. 75, 1917.

Van Gennep, Arnold, Mythes et légendes d'Australie, Librairie orientale et américaine, Guilmoto Editeur, 1906.

Van Gennep, Arnold, Religions, moeurs et légendes, Mercure de France, 1908.

Van Gennep, Arnold, Tabou et Totémisme à Madagascar, Ernest Leroux, Editeur, 1904.

Van Gennep, Arnold, "la Tombe d'Alaric", Revue Archéologique, t. 19, 1924.

Van Gennep, Arnold, "Totémisme et méthode comparative", Revue de l'histoire des religions, t. 58, no. 1, 1908.

Van Gennep, Arnold, "Qu'est-ce que le totémisme?", Folklore, vol. 22, no. 1,1911.

Van Gennep, Arnold, les Demi-savants, Mercure de France, 1911.

Van Gennep, Arnold, "Linguistique et sociologie: Essai d'une théorie des langues spéciales", Revue des études ethnographiques et sociologiques, no 6-7, 1908.

Van Gennep, Arnold, Le Symbolisme ritualiste de l'Apocalypse, Revue de l'histoire des religions, vol. 89,1924.

Van Gennep, Arnold, Contribution à la méthodologie du folklore, Lares, vol. 5, no. 1 1934.

Van Gennep, Arnold, Contribution à l'histoire de la méthode ethnographique, Revue de l'histoire des religions, vol. 68, 1913.

Varagnac, André, Civilisation traditionnelle et genres de vie, Albin Michel, 1948.

Varagnac, André, Folklore et histoire des civilisations: cultures dissociées et cultures homogènes, Annales d'histoire sociale, no 2, 1945.

Wald, Paul, "La Langue est un fait social, rapport entre la linguistique et la sociologie avant Saussure, Langage et Société, no 142, 2012.

Weber, Florence, Le Folklore, l'Histoire et l'Etat en France (1937-1945), Revue de Synthèse, no 3-4, 2000.

Wouter, W. Belier, "Arnold van Gennep and the Rise of French Sociology of Religion", Numen, vol. 41, no. 2, 1994.

Zhang, Juwen, "Recovering Meanings Lost in Interpretations of "Les Rites de Passage", Western Folklore, vol. 71, no. 2, 2012.

Zumwalt, Rosemary, "Arnold van Gennep: The Hermit of Bourg-la-Reine", American Anthropologist, vol. 84, no. 2, 1982.

CEND'DEN CİHANA

SELÇUKLU SULTANLARI

Kısa Hayatları, Dindar Kişilikleri ve Liderlik Vasıfları

1040-1157

Doç. Dr. İzzetullah ZEKİ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1775
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Ocak 2025

ISBN: 978-625-396-407-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ZEKİ, İzzetullah
CEND'DEN CİHANA
SELÇUKLU SULTANLARI
Kısa Hayatları, Dindar Kişilikleri ve Liderlik Vasıfları
1040-1157

Editör: Doç. Dr. Mustafa AKKUŞ

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Ahmedzâde, N. (2011). Tashih-i Kelimât-ı Kısâr-ı Baba Tâhir-i Uryân, Tahran Üniversitesi Edebi ve Beşeri Bilimler Fakültesi Fars Dili ve Edebiyatı Bölümü Yüksek Lisans Tezi, Tahran.

Akkuş, M.; Zeki, İ. (2016). "Târîh-i Beyhakî'ye Göre Selçuklu-Gazneli İlişkileri ve Selçuklu Algısı". Selçuk Üniversitesi Selçuklu Araştırmaları Dergisi 5/181-204.

Akkuş. M. (2018). "Nizâmülmülk Suikastının Dönemin Kaynaklarına Yansıması". USAD. 18, 165-186;

Akkuş.M. ; Zeki, İ. "Tuğrul Bey'in Mutasavvıflarla İlişkileri", Medeniyet ve Toplum Dergisi. 4/1, 29-42.

Aştiyânî. A.İ. (2008). Târîh-i İran (Ez İnkıraz Sasaniyan tâ İnkıraz-ı Kacariyân). Tahran: Debir.

Avcı, C. (2006). "Nasihatü'l-Mülûk", DİA, XXXII, İstanbul, 411.

Âzadî, A. R. ve Âzadî, M. (2014). "Be Dünbâl-ı Manâ-i Vahid Der İbarât-ı Kesir, Nigah-i Enderhem Metni Be Dû Beytihây-i Baba Tâhir ve Kelimât-ı Kısâr-ı O", Neşriye-i Sabık Danişkede-i Edebiyat-ı Danişgah-ı Tebriz, (299) 1-21.

Bausani, A. (1968). ReligionIn TheSeljuq Period, Edt. A. Boyle. Cambridge: Cambridge University Press.

Beyhakî E. (1040). Târîh-i Beyhakî, nşr: Said Nefisi, Tahran. Ez İntîşârât-ı Kitâbhân-i Sanâyî. Câmî, N. (2015). Nafahatü'l-Üns Min Hadaratü'l-Kuds. Tahran: Sûhen.

Beyhakî, Ebü'l-Fazl Muhammed b. Hüseyin, (1940), Târîh-i Beyhakî, nşr: Said Nefisi, Ez İntîşârât-ı Kitâbhân-i Sanâyî, Tahran, 1. bs.

Bündârî, F. (1977). Târîh-i Silsile-i Selcûkî (Zübdetü'n-Nüsre ve Nuhbetü'l-Usra). Tahran: Bünyad-ı Ferheng-i İran.

Cüzcânî, M. (1962). Tabakât-ı Nâsırî, I. Abdülhay Habîbî Kandeharî, Kâbil: Puheney.

Damavandi, M. (2010). Baba Cafer-i Ebherî, Arif-i Gümnâm-ı Mıntıka-ı Cibal ve Âdâbü'l-Fukerây-i vey. Du Fasılnâme-i İlmî Puzûhiş-i Edebiyat-ı İrfânî Danişgâh-ı ez-Zehrâ, 1 (2), 106-123.

El-Hüseynî, E. (1933). Ahbârü'd-Devleti's-Selçukiyye. (M. İkbal, tsh.). Lahor: Neşriyat-ı Külliyat-ı Fincâb.

Gazzali, M. (1938). *Naṣîḥatü'l-mülûk*, tsh: Celal Humâî, Tahran: Çaphane-i Meclis.

Gerdîzî, Ebu Said Abülhey b. Dahhak b. Mahmud, (2005), Zeynü'l-Ahbâr, nşr: Rahim Rızâzade Melik, Encümen-i Âsâr ve Mefâhir-i Ferhengi Yayınları, Tahran, 1. bs.

Göksu, E. (2018). Selçuklular, Muhteşem Çağın Mütevazı Çocukları, İstanbul, Kronik Yayınları.

Gunâbâdî, M. (1955). Tevzih-i Şerh-i Fârisi Ber Kelimât-ı Kısar-ı Şeyh-i Ecel Baba Tâhir-i Uryân. Tahran: Salih Hüseyniye Emir Süleymanî Yayınları.

Gürgânî, F. (1970). *Vîsü Râmin*, tsh: Magali Todova ve Elesxander Guvaharya, İntişârât-ı Bünyad Ferheng-i İran, Tahran: Çaphane-i Zer.

Hândmir, (1976), Düstürü'i-Vezerâ, Tahkik Eden Said Nefisi, Tahran, İkbal Yayınları.

Hândmir, G. (1938). Düstrü'l-Vüzerâ. (S. Nefisi, tsh.). Tahran: İntişârât-ı İkbal.

İbn Belhî, (1969). Fârsnâme, tsh: Guy Le Strange ve Reynold Alin Nicholson, Tahran: İntişârât-ı Asâtir.

İbn Hassûl, E. (1940). Tafzilü'l-Etrâk alâ Sâir-i Ecnâd, thk: Abbas el-Azavi, Ankara: Belleten.

İbnü'l-Esîr. İ. (2003). El-Kâmil fi't-Târîh. (C. 4). Muhammed Yusuf Dukaka. (Ed). Beyrut: Dârü'lKütübü'l-İlmiyye.

İbnü'l-Esir, İ. (2019). İslam Tarihi el-Kâmil fi't-Târîh. (C. 8). (A. Özaydın, Çev.). İstanbul: Ravza Yayınları.

İbnü'l-Esir. İ. (2019). El- Kâmil fit-Tarih (İslâm Tarihi). (C. 8). İstanbul: Ravza Yay.

Kafesoğlu. İ. (2014). Selçuklular ve Selçuklu Tarihi Üzerine Araştırmalar. İstanbul: Ötüken Yay.

Kaya, P. (2013). Sultan Sencer Devrinde (1118-1157) Bâtınîler ile Yapılan Mücadeleler, Tarih Dergisi, Sayı 58 (2013 / 2), İstanbul: 43-64.

Kesik, M. (2021). Selçukluların Muhteşem Sultanı Melikşah, İstanbul, Bilge Sanat Kültür Yayınları.

Kesik. M. (2014). "Sultan Alp Arslan'ın Liderlik Vasıfları". FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi. 4/44-52.

Kılınççeker. Ö. (2021). "Büyük Selçuklu Sultanı Berkyaruk Dönemi Saltanat Mücadeleleri". Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 18/1, 606-629.

Köymen, M. (1976). Tuğrul Bey ve Zamanı, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Köymen. M. A. (2017). Büyük Selçuklu İmparatorluğu Tarihi. (C. 2). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yay.

Mevlâna, C. (1929), Mesnevî-i Manevî, III, Matbaa-i Brill.

Muizzî, E. (1983). Divân-ı Kâmil-i Muizzi, (N. Heri, tsh). Tahran: Nasır Merziban Yayınları.

Müstevfî. H. (2015). Târîh-i Güzîde. Abdülhüseyin Nevâî. (nşr). Tahran: Müessese-i İntişârâtı Emir Kebir.

Nîşâburî, N. (1971). Garâyibü'l-Ku'rân ve Regâyibü'l-Furkân, III, . thk. Zekeriya Hameyrât, Beyrut: DKİ.

Nîşâburî, Zahirüddin, (2011), Selçuknâme, nşr: Mirza İsmail Afşar Hamidü'l-Mülk, Muhammed Ramazânî, Asâtir Yayınları, Tahran, 1. bs.

Nizamülmülk, E. (1965). Siyâysetnâme, tsh: Muhammed Kazvini, Tahran: Çap-ı Tahran Musavvir.

Nizâmülmülk, H. (1968). Siyerü'l-Mülûk. Tahran: Benigah-i Neşr-i Kitap ve Tercüme. Nîşâburî, Z. (1953).

Nuzderî, İ. (2000). Selcûkiyân ve Sûfiyân. Mecelle-i Puzuhiş-i İnsanî, 1 (2), s. 209-214.

Ocak, A. (2002). Selçukluların Dini Siyaseti (1040-1092). İstanbul: Tarih ve Taabiat Vakfı.

Ocak, A. (2009). Dinî, İlmî, Fikrî ve Tasavvufî Hayat. Dinî ve İlmî Hayat. İstanbul. TDV, XXXVI, s, 375-377.

Özaydın, A. (1990). Sultan Muhammed Tapar Devri Selçuklu Tarihi (498-511/1105-1118). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Özaydın, A. (2009). "Sencer", DİA, XXXVI, 2009, İstanbul: 517-511.

Özaydın, A. (2020). "Muhammed Tapar". Diyanet İslam Ansiklopedisi. (C. 30, 576-578). Ankara: Diyanet Vakfı Yayınları.

Özaydın, A. (2021). Sultan Berkyaruk Devri Selçuklu Tarihi (485-498/1092-1104). İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayınları.

Özgüdenli, O. (2009). "Selçuklular", DİA, XXXVI, İstanbul: 271-375.

Piyadeoğlu, C. (2020). Sultan Alparslan Fethin Babası, İstanbul: Kronik Yayınları.

Piyadeoğlu. C. (2021). Büyük Selçuklular Yeni Bir Devrin Başlangıcı. İstanbul: Kronik Yayınları.

Purgarî, S. ve Hüseynî, M. (2010). Tasavvuf ve Peyamedhay-i İçtimaî Ân Der Devre-i Selcûkiyân. Târîh Der Âyine-i Puzuhiş, 7 (3) s, 29-48.

Râvendî, M. (1954). Râhatü's-Südûr ve Âyetü's-Sürûr Der Târîh-i Âl-i Selcûk. tsh: Muhammed İkbal ve Mücteba Minovî. Tahran: Emir Kebir Yayınları. Sıddık el-Ğammârî el

Râvendî. M. (1954). Rahatü's-Sudûr ve Âyetü's-Sürûr, Der Târîh-i Âl-i Selcûk. (M. İkbal. Ed.). Tahran: İntişârât-ı Asâtır.

Selçûknâme, Zeyl-i Selçûknâme Ebu Hamid Muhammed b. İbrahim. Tahran: Kelâle Hâver.

Sümer, F. (2012). Tuğrul Bey", TDV, XLI, İstanbul. 344-346. Şebânkâreyî, M. (1984). Mecma'u'l-Ensâb II. Tahran: Emir Kebir Yayınları.

Şebânkâreî, M. (1997). Mecmau'l-Ensâb. (C. 2). (M. H. Muhaddis, nşr.). Tahran: İntişârâti Emir Kebir.

Turan, Osman, (1999), Selçuklular Tarihi ve Türk İslam Medeniyeti, Boğaziçi Yayınları, İstanbul, 8. bs.

Ukaylî. S. (1986). Âsârü'l-Vüzerâ. Mir Celaleddin Hüseynî Ermevî (Ed). Tahran: İntişârât-ı İttilaat.

Usta, A. (2019), Selçuklu Sultanları, İstanbul, Yeditepe Yayınları.

Yazıcı, T. (1999). "İbnü'l-Belhî", DİA, XX, İstanbul: 529.

Zeki, İ. (2023). "II. Nizamü'l-Mülk'ün Selçuklu Devleti ve Abbâsî Hilâfeti Üzerindeki Siyasi ve İdari Etkisi". Selçuk Üniversitesi Selçuklu Araştırmaları Dergisi, 18/73-92.

Edward Bond'un Akılcı Tiyatrosunda Diyalektik Yaklaşım

Ahmet Gökhan BİÇER

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1774
Tiyatro

©Çizgi Kitabevi
Ocak 2025

ISBN: 978-625-396-483-2
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
BİÇER, Ahmet Gökhan
Edward Bond'un Akılcı Tiyatrosunda
Diyalektik Yaklaşım

Editör: Ali Utku

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

AĞAOĞLU, Adalet. **Türk Aydını ve Kimlik Sorunu**, "Türk Aydını ve Ben Kimim Sorusu", Bağlam Yayınevi, İstanbul, 1995.

AKARSU, Bedia. **Çağdaş Felsefe Kant'tan Günümüze Felsefe Akımları**, İnkılâp Kitapevi, İstanbul, 1994.

AKDEMİR, Abamüslim. **Toplum Felsefesi Açısından Ütopyalar** (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), T.C Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, 1988.

ANSORGE, Peter. "Director in Interview: Jane Howell", **Plays and Players**, 16, 1, October 1968.

AYDIN, Kamil. **Entelektüel Yabancılar ve Ölümcül Kimlikler: Saul Bellow ve Sylvia Plath**, Eser Ofset Matbaacılık, Erzurum, 2005.

AYDIN, Mustafa. "Aydınlar ve Günümüzdeki İşlevleri", **Entelektüel ve İktidar**, ed. Kenan Çağan, Hece Yayınları, Ankara, 2005, 45-71.

BASHO, Matsuo. **Kuzeye Giden İnce Yol ve Gezi Notları**, çev. Coşkun Yerli, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 1994.

BAYAR, Işıl. "Tarih Anlayışları Bakımından G.W. F. Hegel, F. Nietzzsche ve M. Foucault", **Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi**, Cilt:21, Sayı:2., 2004, 245-252.

BENJAMIN, Walter. **Brecht'i Anlamak**, çev. H. Barşcan- A. İşisağ, Metis Yayınları, İstanbul 1984.

BEZEL, Nail. **Yeryüzü Cennetleri Kurmak: Ütopyalar**, Say Kitap Pazarlama, İstanbul, 1984.

_____ **Yeryüzü Cennetlerinin Sonu: Ters Ütopyalar**, Say Kitap Pazarlama, İstanbul, 1984.

BIGSBY, C.W.E. **Contemporary English Drama**, Holmes&Meier Publishers, Inc., New York, 1981.

BİÇER, Ahmet Gökhan. **Edward Bond'un Üç Oyununda Yaşlı Adam ve Çocuk İmgesi: The Pope's Wedding, Saved ve Narrow Road to the Deep North** (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), T.C. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2004.

BİLGİ, Alaattin. **Kapital Okuma Kılavuzu ve Özeti**, Evrensel Basım Yayın, İstanbul, 2005.

BODIN, Louis. **Aydınlar**, çev. Mehmet Dünkar, Ayko Yayınları, Ankara, 1984.

BOND, Edward. **Bingo**, *Eyre* Methuen, London, 1974.

_____ "Culture", içinde, **Theatre Poems and Songs**, Malcolm Hay&Philip Roberts, Eyre Methuen, London, 1978.

_____ "Drama and Dialectics of Violence", an interview in **Theatre Quarterly**, 2-5 (January-March), 1972, 4-14.

_____ **Early Morning**, Cadler and Boyars Ltd., London, 1968.

_____ **Lear**, Methuen Drama1983.

_____ "Letter to Daniel Richard Jones", 31 January 1978, içinde, JONES, Daniel Richard. **Edward Bond's Rational Theatre** (Yayınlanmamış Doktora Tezi) The Florida State University, 1979.

_____ "Letter to Richard Scharine", 20 September, 1978, içinde, SCHARINE, Richard. **The Plays of Edward Bond**, Bucknell University Press, Lewisburg, 1976.

_____ "Letter to Tony Coult" 28 July 1977, içinde, Malcolm Hay&Philip

_____ **Narrow Road to the Deep North**, Methuen&Co Ltd., London, 1968.

_____ "On Brecht: A Letter to Peter Holland", **Theatre Quarterly**, Vol.8, No.30, 1978, 34-45.

_____ **Plays: One**, Methuen, London, 1977.

_____ **Plays: Two**, Eyre Methuen, London, 1978.

_____ "Something of Myself", **Edward Bond and the Dramatic Child**, içinde, ed. David Davis, Trentham Books, Straffordshire, 2005, 1-8.

_____ **Summer and Fables**, Methuen London Ltd., London, 1982.

_____ **The Bundle or New Narrow Road to the Deep North**, Eyre Methuen, London, 1978.

_____ **The Fool and We Come to the River**, Eyre Methuen Ltd, London, 1976.

_____ **The Hidden Plot**, Methuen, London, 2000.

_____ "The Rational Theatre", **R.S.C. Warehouse Publication**, 1979.

_____ **The Sea**, Eyre Methuen, London, 1973.

_____ **The Woman**, Eyre Methuen, London, 1979.

_____ **The Worlds with the Activist Papers**, Eyre Methuen Ltd., London, 1980.

BOTTOMORE, Tom. **Marksist Düşünce Sözlüğü**, çev. Mete Tunçay, İletişim Yayınları, İstanbul, 1993.

BRAVO, Işıl Bayar. "Tarihin Sonu, İlerleme ve Küreselleşme Üzerine Bir İnceleme", **C.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi** Cilt:29, No:2., 2005, 125-138.

BRECHT, Bertold. **Oyunculuk Sanatı ve Dekor**, çev. Kamuran Şipal, Say Yayınları, İstanbul, 1982.

_____ **The Messingkauf Dialogues**, Methuen, London, 1965.

BROWN, Christy L. "Edward Bond's Bingo: Shakespeare and the Ideology of Genius", **Iowa State Journal of Research**, Vol.60, No.3., February, 1986, 343-354.

BRYDEN, Ronald. "Society Makes Men Animals", **Observer**, 9 February 1969.

BULMAN, James J. "Bond, Shakespeare and the Absurd", **Modern Drama**, Vol.29, No. 1., 1986, 60-70.

_____ "The Woman and Greek Myth: Bond's Theatre of History, **Modern Drama**, Vol. xxıx, No.4, December 1986, 505-515.

BURKE, Peter. **Bilginin Toplumsal Tarihi**, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul, 2001.

CEVİZCİ, Ahmet. **Felsefe Sözlüğü**, Paradigma Yayınları, İstanbul, 1999.

_____ **Felsefe Sözlüğü**, Paradigma Yayıncılık, İstanbul, 2005.

COGNIOT, Georges. **Çağdaşımız Karl Marx**, Bilim ve Sosyalizm Yayınları, Ankara, 1996.

COHN, Ruby. **Modern Shakespearean Offshoots**, Princeton University Press, Princeton, 1976.

_____ "The Fabulous Theater of Edward Bond", **Essays on Contemporary British Dramatists**, Heuber, Munich, 1981, 189-204.

COULT, Tony. "Bringing Light Back to the Earth: Edward Bond's The Woman", **Canadian Theatre Review**, Downsview, Ont: Faculty of Fine Arts, Vol.24, 1979, 96-104.

_____ "Building the Common Future", **Edward Bond and the Dramatic Child**, içinde, ed. David Davis, Trentham Books, Straffordshire, 2005, 49-83.

_____ **The Plays of Edward Bond**, Methuen, London, 1977.

COOPER, Chris. "Edward Bond and the Big Brum Plays", **Edward Bond and the Dramatic Child**, ed. David Davis, Trentham Books, Straffordshire, 2005, 49-83.

ÇAĞAN, Kenan. "Entelektüel İmgesi Üzerine", **Entelektüel ve İktidar**, ed. Kenan Çağan, Hece Yayınları, Ankara, 2005, 9-22.

ÇALIŞLAR, Aziz. **Tiyatro Ansiklopedisi**, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1995.

ÇAPAN, Cevat. **Değişen Tiyatro**, Adam Yayıncılık, İstanbul, 1982.

ÇELİK, Yavuz. **Epik Tiyatro Yazarı Olarak John Arden** (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, 1999.

DARLINGTON, W.A. "Cold Disgust Aroused by Scene in Play", **Daily Telegraph**, November 4, 1965.

DAVIS, David, **Edward Bond and the Dramatic Child**, Edward Bond's Plays for Young People, Trentham Books, Straffordshire, 2005.

DELİCE, Engin. **Aristoteles Felsefesinde Tasımsal Tanıt ve Diyalektik İlişkisi** (Yayınlanmamış Doktora Tezi), T.C. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2007.

DUNCAN, Joseph E. *"The Child and The Old Man in the Plays of Edward Bond"*, **Modern Drama**, 19. No:1: 1-10, 1976, 1-10.

EGAN, Gabriel. **Shakespeare ve Marx**, çev. Bahadır Vural, Hil Yayın, İstanbul, 2006.

EGE, Ragıp. "Diyalektik", **Felsefe Ansiklopedisi**, Editör Ahmet Cevizci, Ebabil Yayınları, Ankara, 2006, 577-591.

ELSOM, John. **Post-War British Theatre**, Routledge, London, 1977.

Encyclopedia Brittanica; or, a Dictionary of arts and sciences, compailed upon a new plan, Edinburg, 1771.

ERTUĞRUL, Gülden. **Aldous Huxley'in Utopik Dünyası**, Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum, 1977.

ESSLIN, Martin. "Brecht and the English Theatre", **Tulane Drama Review***: Vol. XI, Winter*, 1966, 63-70.

FOUCAULT, M., BOUCHARD, D.F. **Language, Counter Memory, Practice: Selected Essays and Interviews**, Cornell University Press, New York, 1980.

FROLOV, İvan. **Felsefe Sözlüğü**, çev. Aziz Çalışlar, Cem Yayınevi, İstanbul, 1991.

GRAMSCI, Antonio. **Hapishane Defterleri**, çev. K. Somer, Sol Yayınları, İstanbul, 1986.

GRIFFITHS, Gareth. **York Notes: Notes on Look Back in Anger**, Longman Group Limited, London, 1983.

HALL, John. "Edward Bond", **The Guardian**, 29 September 1971.

HANÇERLİOĞLU, Orhan. **Felsefe Sözlüğü**, Remzi Kitapevi, İstanbul, 1994.

HARBEN, Niloufer. **Twentieth-Century English History Plays**, McMillan Press Ltd., London, 1988.

HAUSER Arnold. "Diyalektik Kavramı", **Sanatın Toplumbilimi**, çev. Ahmet Cemal, Yazko Felsefe Yazıları, Sayı:3, 1982, 75-90.

HAY, Malcolm. ROBERTS, Philip. **Edward Bond: A Companion to the Plays**, Theatre Quarterly Publications, London, 1978.

HAYMAN, Ronald. "Brecht in the English Theatre", **The Alman Theatre: A Symposium**, içinde, ed. Ronald Hayman, Barnes and Noble, New York, 1975.

HERAKLEİTOS. **Fragmanlar**, çev. Cengiz Çakmak, Kabalcı Yayınevi, İstanbul, 2005.

HIRST David L. Hirst, **Edward Bond**, McMillan Publishers Ltd., London, 1985.

HOLLAND, Peter. "Brecht, Bond, Gaskill, and the Practice of Political Theatre", **Theatre Quarterly**, Vol.8, No.30, 1978, 24-33.

HUDSON, Robert. TRUSSLER, Simon. "Drama and Dialectics of Violence" **Theatre Quarterly**,1972, 2, No:5, 4-14.

INNES, Christhopher. "Edward Bond: From Rationalism to Rhapsody", An Interview, **Canadian Theatre Review**, 1979, 108-113.

_____ **Modern British Drama 1890-1990**, Cambridge UP, Cambridge, 1992.

ITZIN, Catherine. **Stages in the Revolution: Political Theatre in Britain since 1968**, Methuen, London, 1980.

JOHNSON, Samuel. **A Dictionary of English the Language: in which the words are deduced from their originals, explained in their different meanings**, London, 1756.

JOHNSTON, John. **The Lord Chamberlain's Blue Pencil**, Hodder&Stoughton, London, 1990.

JONES, Daniel Richard. **Edward Bond's Rational Theatre** (Yayınlanmamış Doktora Tezi) The Florida State University, 1979.

KEYYSAR, Helene. **Feminist Theatre: An Introduction to Plays of Contemporary British and American Women**, Macmillan Modern Dramatists, London, 1984.

KÖMÜR, Şevki. **Edward Bond'un Oyunlarında Tarihsel Boyutuyla Şiddet** (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1999.

KÖPPEN, Ulrich. "Interview with Bond on Modern and Postmodern Theatres", **New Theatre Quarterly**, Vol XIII, No: 5, May 1997, 99-106.

KUMAR, Krishan. **Ütopyacılık**, çev. Ali Somel, İmge Kitapevi, 2005.

KÜÇÜKCOŞKUN, Yasemin. **1980–2005 Dönemi Türk Edebiyatında Ütopik Romanlar ve Ütopyanın Kurgusu** (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), T.C. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta, 2006.

LAHR, John. "Review of the Fool", **Plays and Players**, Vol.23, No.4, 1976, 23-25.

LIDDELL and SCOTT, **A Lexicon Abridged From Liddell and Scott's Greek-English Lexicon**, Clarendon Press, Oxford.

LONEY, Glen. "An Interview: The First Cycle", **Performing Arts Journal 1**, No.2, 1976, 37-45.

LOU, Lappin. **The Art and Politics of Edward Bond**, American University Studies Series 4, Vol.50, Peter Lang Publisher, New York, 198.

MALININ, V.A. **Marksçı-Leninci Felsefenin Temelleri I, Diyalektik Maddecilik**, çev. Veysel Atayman, Konuk Yayınları, İstanbul, 1979.

MANDEL, Ernest. **Marksizme Giriş**, çev. Orhan Dilber, Şadi Ozansü, Bülent Tanatar, Yazın Yayıncılık, İstanbul, 1996.

MANNHEIM, Karl. **Ideology and Utopia**, Harcourt, New York, 1936.

MARKS, Karl. **Kapital Birinci Cilt**, çev. Alaattin Bilgi, Sol Yayınları, 1978.

MAROWITZ, Charles. "If a House is on Fire and I Cry for Fire", **The New York Times**, Sec.2, 2 January 1972.

MARX, Karl. ENGELS F. **Alman İdeolojisi (Feuerbach)**, çev. Sevim Belli, Sol Yayınları, Ankara 2004.

_____ **Seçme Yapıtlar Cilt: I**, Sol Yayınları, Ankara, 1976, 607-612

_____ **Komünüst Partisi Manifestosu**, çev. Ahmet Sarı, Yorum Yayınları, İstanbul, 1994.

MERİÇ, Cemil. **Mağaradakiler**, İletişim Yayınları, İstanbul, 1997.

MICHEL, Andree. **Feminizm**, çev., Şirin Tekeli, İletişim Yayınları, İstanbul, 1993.

NETTL, Peter. "Power and the Intellectuals", **Power&Consciousness**, ed. Conor Cruise O'Brien and William Dean Vanech, Newyork University Press, New York, 1969.

OLLMAN, Bertell. **Diyalektiğin Dansı**, çev. Cenk Saraçoğlu, Yordam Kitap, İstanbul, 2006.

PEACOCK, Keith. **Radical Stages: Alternative History in Modern British Drama**, Greenwood Press, London, 1992.

REA, Charlotte. "Women for Women", **The Drama Review**, Vol.18, No.4, Ephrata: Science Press, 1974.

ROBERTS, Philip. "Edward Bond's Summer: a voice from working class", **Modern Drama**, Vol.26, Number 2, June 1983.

SAID, Edward. **Entelektüel**, çev., Tuncay Birkan, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2000.

_____ **Hümanizm ve Demokratik Eleştiri**, çev. O. Akınhay, Agora Yayınları, İstanbul, 2005.

SALTA, Zehra Handan. **Çağdaş Tiyatroda Aydın Sorunu** (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), T.C. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1996.

SARTRE, Jean Paul. **Aydınların Savunusu**, çev. S.R. Kırkoğlu, Alan Yayınları, İstanbul, 1985.

SAYIN, Gülşen. **The Effects of a Violent Culture on Human Beings in Four of Edward Bond's Plays: Saved, Early Morning, Narrow Road to the Deep North and Lear** (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), T.C. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 1989.

SCHARINE, Richard. **The Plays of Edward Bond**, Bucknell University Press, Lewisburg, 1976.

SEVİM, Ayşe**. Feminizm**, İnsan Yayınları, İstanbul, 2005.

SHAKAESPEARE, William. **Kral Lear**, çev. Özdemir Nutku, Remzi Kitapevi, İstanbul, 1993.

SHAW, George Bernard. ***Collected Plays with Their Prefaces*, Vol.7**, ed., Dan. H. Laurence, Cymbeline Reinisshed, Genava, 1974.

SHULMAN, Milton. "A Noxious World". **Evening Standard**, November 4, 1965.

SMITH, Leslie. "Bond's Lear", **Comparative Drama**, Vol.13, No.1, 1979, 65-85.

SPENCER, Jenny S. **Dramatic Strategies in the Plays of Edward Bond**, Cambridge University Press, 1992.

_____ "Edward Bond's Dramatic Strategies", **Contemporary English Drama**, ed. C.W.E. Bigsby, Stratford Avon Studies, Vol.19, Edward Arnold, London, 1981, 123-137.

STALİN Jozef. **Diyalektik ve Tarihsel Materyalizm**, Bilim ve Sosyalizm Yayınları, Ankara, 1979.

STOLL, Karl Heinz. "Interviews with Edward Bond and Arnold Wesker", **Twentieth Century Literature**, Vol.: 22, No:4, 1976, 411-432.

ŞENER, Sevda. **Dünden Bugüne Tiyatro Düşüncesi**, Dost Kitapevi Yayınları, Ankara, 2003.

TAKKAÇ, Mehmet. **Arnold Wesker'ın Utopik Dünyası** (Yayınlanmamış Doktora Tezi), T.C. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, 1994.

_____ **Çağdaş İngiliz Tiyatrosunda Kadının Toplumsal Konumu**, Akademik Araştırmalar, Erzurum, 1997.

_____ "Reflections of New Naturalism in Edward Bond's Summer", **Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi**, Cilt:18, Sayı:1, Haziran 2001, 83-93.

TEKEREK, Nurhan Tekerek, "*Ölümünün 50. Yılında Bertold Brecht ve Epik-Diyalektik Tiyatro*", http://tiyatrom.com/yeni_nurhan_tekerek14.html.

TOKATLI, Atilla. **Çağdaş Diyalektiğin Kaynağı Hegel**, Yazko, İstanbul, 1981.

TOPÇUOĞLU, Reyhan Atasü. "Foucault ve Entelektüeller", **Doğu Batı, Entelektüeller III**, Sayı:37, Mayıs, Haziran, Temmuz, Doğu Batı Yayınları, Ankara 2006, 221-229.

TRUSSLER, Simon. **Edward Bond**, Longman for British Council, Harlow, 1976.

Türkçe Sözlük. Türk Dil Kurumu Yayınları, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1998.

ULAŞ Sarp Ekin. **Felsefe *Sözlüğü***, Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara, 2002.

URGAN, Mina. **Shakespeare ve Hamlet**, Altın Kitaplar Matbaası, İstanbul, 1984.

VERGİN, Nur. "Entelektüel Olmak ya da Olmamanın Sosyolojik Belirlemeleri Üzerine Bir Deneme", **Doğu Batı, Entelektüeller III**, Sayı:37, Mayıs, Haziran, Temmuz, Doğu Batı Yayınları, Ankara 2006, 9-35.

WANDOR, Michelene. **Understudies: Theatre and Sexual Politics**, Eyre Methuen, London, 1981.

WARDLE, Irwing. "A Discussion with Edward Bond", **Gambit**, Vol.5, No.17, 1970, 5-38.

_____ "A Question of Motives and Purpose", **The Times**, November 4, 1965.

_____ "The Edward Bond View of Life", **The Times**, March 15, 1969.

Webster's Ninth New Collegiate Dictionary, 1983.

WEIGHTMAN, John., "Chekhov&Chekhovian", **Encounter,** 61, no.2, 1973.

WILLET, John. **The Theater of Bertold Brecht**, Methuen & Co.Ltd., London,1959.

WRIGHT, Elizabeth. **Postmodern Brecht**, çev. Ayşegül Bahcıvan, Dost Kitapevi Yayınları, Ankara, 1998.

YALÇIN, Özge. "Althusser'de Aydın Sorunu ve İdeoloji", **Doğu Batı, Entelektüeller II**, Sayı:36, Şubat, Mart, Nisan, Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2006, 113-129.

ZAMİR, Yusuf. **Marks Gerçekte Ne Dedi**, Alev Yayınları, İstanbul, 2006.

http://www.dostlartiyatrosu.com/tiyatro_yirminci_yil.html

METAVERSE ve DİN

Mücahit YILDIZ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1773
Eğitim

©Çizgi Kitabevi
Ocak 2025

ISBN: 978-625-396-396-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
YILDIZ, Mücahit
METAVERSE ve DİN

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Adam, B. ve Katar, M. (2005). *Dinler Tarihi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fakültesi Yayınları.

Akgül, M. (2020). "Dindarlık, Sosyal Medya Dindarlığı ve Din İstismarı: Bir Arkaplan Çözümlemesi." E. Erdem (ed). *Sosyal Medya Ahlakı*. (s. 35-45). Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.

Aktay, Y. ve Köktaş, M. E. (2017). *Din Sosyolojisi*. Vadi Yayınları: Ankara.

Akpınar, B., ve Akyıldız, T. Y. (2022). "Yeni Eğitim Ekosistemi Olarak Metaversal Öğretim". *Journal of History School*, 56, 873-895.

Altınpulluk, H., ve Kesim, M. (2015). "Geçmişten Günümüze Artırılmış Gerçeklik Uygulamalarında Gerçekleşen Paradigma Değişimleri". *Anadolu Üniversitesi Akademik Bilişim Kongresi*. Eskişehir.

Arslan, A. (2015). "Eğitim ve Öğretimde Sosyal Medyanın Kullanımı" A. Büyükaslan ve A. M. Kırık (ed). *Sosyalleşen Olgular Sosyal Medya Araştırmaları II*. (s. 191-220). Çizgi Kitapevi: Konya.

Arslan, A. ve Elibol, M. (2015). "Eğitsel Artırılmış Gerçeklik Uygulamalarının İncelenmesi: Android İşletim Sistemi Örneği". *International Journal of Human Sciences,* 12(2), 1792-1817.

Arslan, M. (2006). "Değişim Sürecinde Yeni Dindarlık Formları: Yeni Çağ İnanışları Örneği". *Değerler Eğitimi Dergisi*, 4(11), 15.

Arslantürk, Z. (2004). *Dindarlık Olgusu*. Kurav Yayınları: İstanbul.

Aşıkoğlu, N. Y. (2011). "Din Öğretiminde Öğretmenin Rolü ve Din Dersi Öğretmeni Yeterlilikleri (Türkiye Örneği)". *C.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi,* 15(1), 5-13.

Aydın, B. (2003). "Bilgi Toplumu Oluşumunda Bireylerin Yetiştirilmesi". *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* 14(14), 183-190.

Aydoğan, D. (2021). "Pandemi Sürecinde Sanat Sergileri". *Communication and Technology Congress,* Aprıl 12-14, Aydın Üniversitesi: İstanbul. 159-166.

Azuma, R. T. (1997). "A Survey of Augmented Reality". *Presence: Teleoperators and Virtual Environments,* 6(4), 355- 385.

Baltacı, A. (2018). "İslam Eğitim Tarihinde Öğretim Teknolojileri ve Materyal Kullanımı: Tarihsel Bir Analiz". *Bingöl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (12), 75-98.

Başkonak, M. (2021). "Covid-19 Salgın Sürecinde İşitme Engellilere Yönelik Uzaktan Yaygın Din Eğitimi". *Türkiye Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi,* 12, 89-11.

Bauman, Z. (2017). *Küreselleşme*. Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

Bavana, K. (2022). "Privacy in The Metaverse". *Jus Corpus Law Journal*, 2(3), 1.

Bibri, S. E. ve Allam, Z. (2022). "The Metaverse as a Virtual Form of Data-Driven Smart Cities: The Ethics of the Hyper-Connectivity, Datafication, Algorithmization and Platformization of Urban Society". *Computational Urban Science*, 2(1), 22.

Blanchard, C., Burgess, S., Harvill, Y., Lanier, J., Lasko, A., Oberman, M. and Teitel, M. (1990). Reality Built For Two: A Virtual Reality Tool. *SIGGRAPH Computer Graphics*, 24, 35–36. https://doi.org/10.1145/91394.91409.

Bozkurt, A. ve Tu, C. H. (2016). "Digital Identity Formation: Socially Being Real and Present on Digital Networks". *Educational Media International*, 53(3), 153-167.

Bronack, S. C. (2011). "The Role of İmmersive Media in Online Education". *The Journal of Continuing Higher Education*, 59(2), 113-117.

Cantekin, A. (2023). "Sanal Gerçeklik Kavramı: Sinemada Yarattığı Yenilikçi Dönüşümler". *Eurasian Journal of Media Communication and Culture Studies*, 1(1), 4-15.

Campbell, H. (2012). "Understanding the Relationship Between Religion Online and Offline in a Networked Society". *Journal of American Academy of Religion*, 80(1), 64-93.

Caro, L. (2012). Identidad Mosaico: La Encarnación Del Yo En Las Redes Sociales Digitales. *Telos: Revista de Pensamiento sobre Comunicación, Tecnologia y Sociedad,* 91, 59-68.

Calandra, C. (2022). New Realities: Into the Metaverse and Beyond. E. Chiu (ed). Wunderma Thompson.

https://www.shopassociation.org.au/sites/default/files/uploadedcontent/field_f_content_file/new-realities-into-the-metaverse-and-beyond-2022.pdf (Erişim tarihi: 24.05.2024).

Chevalier, J. (2000). *Din Fenomeni*. Mehmet Aydın, (çev.). Din Bilimleri Yayınları: Konya.

Collins, C. (2008). "Looking to The Future: Higher Education in the Metaverse". *Educause Review*, 43(5), 51-63.

Cooley, C. H. (1929). *Social organization*. Transaction Publishers.

Coser, L., Nock, S., Steffan, P., Rhea, B., and Merton, R. (1987). *Introduction to Sociology*. USA.

Çağırkan, B. (2019). "Çokkültürlü Toplumsal Yapılarda Değişen Aidiyet Algıları: Yeni Toplumlar, Yeni Aidiyetler". *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 12(2), 558-573.

Çağrıcı, M. *Ahlak*. DİA, 2, 1-9.

Çalışkan, İ. (2002). *Kur'an'da Din Kavramı*. Ankara Okulu Yayınları: Ankara.

Çapcıoğlu, İ. ve Bahadur, M. (2022). "Metaverse ve Alternatif Kutsallık Arayışları: Sanal Gerçeklik Meditasyonu Örneği", İ. Çapcıoğlu ve F. Çapcıoğlu (ed). *Dijitalleşme ve Din: Teorik Yaklaşımlar ve Uygulama Örnekleri,* (s.703-726). Kriter Yayınevi: İstanbul.

Çelik, C. (2013). *Geleneksel Şehir Dindarlığından Modern Kent Dindarlığına*. Hikmetevi Yayınları: İstanbul.

Çuhadar, M. (2021). "Postmodernizm, Dijitalleşme ve Hibrit Dindarlık". *Selçuk Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi,* 2(1), 67-88.

Dawson, L. L. (2000). "Researching Religion in Cyberspace: Issues and Strategies" J. K. Hadden and D. E. Cowan (eds.). in: *Religion on the Internet: Research Prospects and Promises* (pp. 205–223). New York: JAI Press.

Demirbağ, İ. (2020). "Üç Boyutlu Sanal Dünyalar". *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi,* 6(4), 97-112.

Dereli, T. (2020). "Yapay Zekâ ve İnsanlık". *Bilişim Teknolojileri ve İletişim: Birey ve Toplum Güvenliği,* 114-130.

Devecioğlu, B. (1995). "Başka Dünyaların Romanları". *Yeni Yüzyıl*, 1(49), 21.

Dionisio, J.D.N., Burns III, W. G. and Gılbert R. (2013). "3D Virtual Worls and The Metaverse: Current Status and Future Possibilities". *ACM Computing Surveys*, 45(3), 34-71.

DİB, *Kur'an-ı Kerim Meali*, (Haz, Doç. Dr. Halil Altuntaş ve Dr. Muzaffer Şahin), Ankara, 2009.

Doğan, D., Erol, T. ve Mendi, A., F. (2021). "Sağlık Alanında Karma Gerçeklik". *Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 29, 11-18. https://doi.org/10.31590/ejosat.1009810.

Doğan, R., ve Tosun, C. (2003). *Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretimi Özel Öğretim Yöntemleri*. Pegem Yay: Ankara.

Dundas, K. (2021). What is the metaverse? https://www.techradar.com/news/the-metaverse-is-coming-but-what-does-that-even-mean#:~:text=Today%2C%20the%20word%20metaverse%20generally,transport%20ourselves%20into%20the%20metaverse. (Erişim Tarihi 13.05.2024).

Efendioğlu, H. İ. (2022). "Metaverse Nedir? Metaverse Dünyasında Pazarlama". Y. A. Ünvan ve R. İnan (ed). *Ekonomi, İdari ve Sosyal Bilimler Araştırmaları* (s. 133-149). Lyon: Livre de Lyon.

Elmas, Ç. (2021). *Yapay Zekâ Uygulamaları*. Seçkin Yayıncılık, 5. Baskı, Şubat 2021.

Eroğlu, B. (2019). "Dijital Video Oyunları ve Eğitim: Minecraft Eğitim Sürümü." *Anadolu Öğretmen Dergisi,* 3(1), 56-64. https://doi.org/10.35346/aod.568427.

Falchuk, B., Loeb, S. and Neff, R. (2018). "The Social Metaverse: Battle for Privacy". *IEEE Technology and Society Magazine*, 37(2), 52-62.

Fer, S. ve Cırık, İ. (2007). *Yapılandırmacı Öğrenme: Kuramdan Uygulamaya*. Morpa Yay: İstanbul.

Fernandez, C. B. and Hui, P. (2022). "Life, The Metaverse and Everything: An Overview of Privacy, Ethics, and Governance in Metaverse". *arXiv preprint arXiv: 2204.01480*, 8-13.

Ferrell, O. C. and Gresham, L. G. (1985). "A Contingency Framework for Understanding Focus on Marketing Ethic". *Journal of Business Ethics,* 8, 695-743.

Ferhat S. (2016) "Dijital Dünyanın Gerçekliği, Gerçek Dünyanın Sanallığı Bir Dijital Medya Ürünü Olarak Sanal Gerçeklik". *TRT Akademi,* Cilt: 1, 725-74.

French, K. (2018). This Pastor is Putting his Faith in A Virtual Reality Church. https://www.wired.com/story/virtual-reality-church/ (Erişim tarihi: 10.05.2024).

Garner, S. (2022). "Theology and the New Media". H. A. Campbell and R. Tsuria (eds.). in: *Digital Religion Understanding Religious Practice in Digital Media*. (pp. 266-281). Second Edition Published, New York.

Gazeteduvar. (2022). Suudi Arabistan Kabe'yi Metaverse Evrenine Açtı. https://www.gazeteduvar.com.tr/suudi-arabistan-kabeyi-metaverse-evrenine-actihaber-1550871/ Gazeteduvar. (Erişim tarihi: 25.04.2024).

Göçen, A. (2022). "Eğitim Bağlamında Metaverse". *Uluslararası Batı Karadeniz Sosyal ve Beşerî Bilimler Dergisi,* 6(1), 98-122. https://doi.org/10.46452/baksoder.1124844.

Gökbayrak, H. (2021). Dijital Dinin Kurumsallaştırılması: Paradigmalar, Terimler, Sorular, Konular ve Yöntemler. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Göker, G. (2017). "Dijital Heterotopyalar: "Başka" Bir Bağlamda Yeni Medya." *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi,* 9(4), 164-188.

Gündüz, Ş. (2007). *Yaşayan Dünya Dinleri*. Türkiye Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları. Ankara.

Güneş, A. (2017). *Din Öğretimi Materyalleri*. (3. Baskı). Dem Yayınları: İstanbul.

Haberli, M. (2014). *Sanal Din*. Açılım: İstanbul.

Haberli, M. (2020). "Dijital Din Araştırmalarında Konu ve Yaklaşımlar". *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi,* 9(2), 879-902.

Hülür, A. B. ve Akçay Bekiroğlu, H. (2016). "Çevrimiçi Din: Dini İçerikli Bir Facebook Sayfasının Göstergebilimsel Analizi". *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi,* 27 (1), 145-164.

Indarta, Y., Ambiyar, A., Samala, A. D. and Watrianthos, R. (2022). "Metaverse: Tantangan dan Peluang dalam Pendidikan". *Jurnal Basicedu,* 6 (3), 3351-3363. https://doi.org/10.31004/basicedu.v6i3.2615.

Jaber, T. A. (2022). "Security Risks of The Metaverse World." *International Journal of Interactive Mobile Technologies,* 16 (13), 4-14.

Jennings, N. and Collins, C. (2008). "Virtual or virtually U: Educational İnstitutions in Second Life". *International Journal of Educational and Pedagogical Sciences*, 2 (3), 180-186.

Jenkins, R. (2008). *Social İdentity.* (3. baskı). Londra ve New York.

Jun, G. (2020). "Virtual Reality Church as a New Mission Frontier in the Metaverse: Exploring Theological Controversies and Missional Potential of Virtual Reality." *Church Transformation,* 37(4), 297-305.

Karaarslan, F. (2015). "Post Seküler Din Halleri: Dinin Dijitalleşmesi." M. Çamdereli, Ö. B. Doğan ve N. K. Şener (ed). *Dijitalleşen Din* (ss. 33-36). Köprü: İstanbul.

Karslı, B. ve Aycan, S. (2020). "Instagram ve Mahremiyet: Dindar Muhafazakâr Kadınların Paylaşımları Örneği". *Turkish Academic Research Review,* 5 (2), 245-266. https://doi.org/10.30622/tarr.725695.

Kavut, S. (2021). Kişilerarası İletişim Bağlamında Dijital Kimlik Algısı ve İzlenim Yönetimi Üzerine Bir Araştırma. Yayınlanmış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Halkla İlişkiler ve Tanıtım Anabilim Dalı, İstanbul.

Kavut, S. (2023). "Toplumsal Yaşamda Metaverse: Metaverse Haberleri Üzerine Bir Değerlendirme". *TRT Akademi*, 8 (17), 342-367.

Kaya İ., Oktay S. ve Engin O. (2005). "Kalite Kontrol Problemlerinin Çözümünde Yapay Sinir Ağlarının Kullanımı". *Erciyes Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi,* 21(1), 92-107.

Kaya, E. Z. (2023). Metaverse'te İlk Sanal Duruşma. Hukuk ve Bilişim. https://hukukvebilisim.org/metaverse-te-ilk-sanal- durusma (Erişim tarihi: 04.03.2024).

Kayacan, Ş. ve Batu, M. (2024). "Metaverse Ne Değildir? Sanal Dünya Üzerine Akademik Bir Tartışma". *Türkiye Medya Akademisi Dergisi*, 4 (7), 88-110. https://doi.org/10.5281/zenodo.10715739.

Kaymakcan, R. (2007). "Türkiye'de Din Eğitiminde Çoğulculuk ve Yapılandırmacılık: Yeni Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Programı Bağlamında Bir Değerlendirme." *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri,* 7 (1), 177-210.

Kelly, C. (1993). "Group İdentification, İntergroup Perceptions and Collective Action". W. Stroebe and M. Hewstone (eds.). in: *European Review of Social Psychology.* (pp. 59-85). Chichester: John Wiley ve Sons.

Kına, E. ve Biçek, E. (2023). *Metaverse – Yeni Dünyaya İlk Adım.* İksad Publishing House, Ankara.

Korkmaz, M. (2014). *Din Öğretimi Teknolojisi ve Materyal Geliştirme*. Tezmer Yayınları. Kayseri.

Köse, M. (2021). Metaverse Nedir ve Neden Çok Önemlidir? Yaşamlarımızı Dijital Bir Evrene Taşıyabilir Miyiz? Evrim Ağacı. https://evrimagaci.org/metaverse-nedir-ve-neden-cok -onemlidir-yasamlarimizi-dijital-bir-evrene-tasiyabilir-miyiz-11135 (Erişim tarihi: 10.04.2024).

Kuban Torun, N. ve Torun, T. (2022). "Metaverse ve Din Kavramlarının Sosyal Medya Madenciliği Yolu ile İncelenmesi". *Alanya Akademik Bakış,* 6 (2), 2511-2526.

Kutlu, M. O., Uğuz, S., Günay, S., Etiz, B. ve Cihan, E. (2019). "Yol Gösterici Bir Öğretim Tasarımı Kuramı: C.M. Reigeluth'un Öğretimi Ayrıntılı Düzenleme Kuramı-Bir Örnek Uygulama". *Journal of Continuous Vocational Education and Training,* 2 (1), 67-82.

Krueger, M. W. (1991). *Artificial Reality II.* Birleşik Krallık: Addison-Wesley.

Kuzudişli, A. (2014). "Din Eğitimi ve Sanal Âlem". H. Aydın ve M. Polat (ed). *Küreselleşme Sürecinde Din Eğitimi Sempozyum Bildiri Kitabı.* (s. 28-36). Osmangazi Üniversitesi, Eskişehir.

Küçük, S. (2015). Mobil Artırılmış Gerçeklikle Anatomi Öğreniminin Tıp Öğrencilerinin Akademik Başarıları ile Bilişsel Yüklerine Etkisi ve Öğrencilerin Uygulamaya Yönelik Görüşleri. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.

Lee, H. and Hwang, Y. (2022). "Technology-Enhanced Education Through VR-Making and Metaverse-Linking to Foster Teacher Readiness and Sustainable Learning." *Sustainability,* 14 (8), 4786. https://doi.org/10.3390/su14084786.

Lee, H., Woo, D. and Yu, S. (2022). "Virtual Reality Metaverse System Supplementing Remote Education Methods: Based on Aircraft Maintenance Simulation". *Applied Sciences,* 12 (5), 2667. https://doi.org/10.3390/app12052667.

Liu, H., Bowman, M., Adams, R., Hurliman, J. and Lake, D. (2010). "Scaling Virtual Worlds: Simulation Requirements and Challenges". *Proceedings of the 2010 Winter Simulation Conference (WSC).* (pp. 778–790). Baltimore, MD: The WSC Foundation.

Locurcio, L. L. (2022). "Dental Education in the Metaverse". *British Dental Journal,* 232 (4), 191-191. https://doi.org/10.1038/s41415-022-3990-7.

Mann, S. (1997). "Wearable Computing: A First Step Toward Personal İmaging". *IEEE Computer,* 30 (2), 25-32.

Mandal, T., Sağır, A. B., Öztürk, M. N. A., Uysal, M. Y., Külekçi, M. ve Büyükakıncı, Y. B. (2022). "Metaverse: Sanal Dünyadan Gerçek Gizlilik ve Güvenlik Problemlerine". *İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi,* 4 (2), 100-106. https://doi.org/10.47769/izufbed.1130284.

Meşe, G. (1999). Sosyal Kimlik ve Yaşam Stilleri. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Narin, G. N. (2021). "A Content Analysis of the Metaverse Articles". *Journal of Metaverse*, 1(1), 17- 24.

Noyan, E. ve İdikut Özpençe, A. (2023). "Metaverse, Etik, Gelecek ve Kamusal Düzenlemeler". *TRT Akademi,* 8 (17), 104-121.

Okumuş, S. (2023). "Dijitalleşme ve Dini Pratikler: Bir Literatür Taraması". *Tam Akademi Dergisi,* 2 (1), 101-122. https://doi.org/10.58239/tamde.2023.03.006.x.

Oppenheim, C. (1993). "Virtual Reality and The Virtual Library". *Information Services and Use,* 13, 215-227.

Oyman, N. (2016). "Sosyal Medya Dindarlığı". *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,* 26, 125-167.

Özdemir, S. ve Gıynaş, A. Y. (2022). "Metaverse ve Din Eğitimi". *Turkish Academic Research Review,* 7 (4), 1080-1112.

Özmen, H. (2004). "Fen Öğretiminde Öğrenme Teorileri ve Teknoloji Destekli Yapılandırmacı (Constructivist) Öğrenme". *The Turkish Online Journal of Educational Technology,* 3 (1), 100-111.

Öztürk, İ. ve Zeybek, B. (2021). "Dijitalleşme ve Etik Sorunlar: Nesnelerin İnterneti Teknolojisini Gözetim, Gizlilik, Güvenlik Kapsamında Değerlendirme". *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi,* 55, 1-15.

Pınarbaşı, G. (2022). "Ruhsal Evren Örnekleri: Evol Vr ve Cardolordz". *The Turkish Online Journal of Design Art and Communication,* 12 (3), 721-733.

Prensky, M. (2001). "Digital Natives, Digital İmmigrants". *On the Horizon,* 9 (5), 1-5.

Rheingold, H. (2000). *The Virtual Community: Homesteading on The Electronic Frontier*. MIT. Prees Cambridge, London, England.

Round, B. (2019). Exploring the Church – in Virtual Reality. Medium. https://medium.com/faithtech/exploring-the-church-in-virtual-reality-44d002617970 (Erişim tarihi: 21.03.2024).

Savaş, S., Güler, O., Kaya, K., Çoban, G. ve Güzel, S. M. (2022). "Eğitimde Dijital Oyunlar ve Oyun ile Öğrenme". *International Journal Of Active Learning,* 6 (2), 117-140.

Sayar, E. T. ve Özmen, S. (2022). "Dijital Oyunlarda Avatar-Kimlik İlişkisi: Üniversite Öğrencileri Üzerine Bir Araştırma". *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi,* 11 (1), 320-341.

Schwartz, S. J. (2001). "The Evolution of Eriksonian and Neo-Eriksonian Identity Theory and Research: A Review and Integration." *An International Journal of Theory and Research,* 1 (1), 7-58.

Schwartz, J. S. (2005). "A New Identity for Identity Research: Recommendations for Expanding and Refocusing the Identity Literature". *Journal of Adolescent Research,* 20 (3), 293-308. https://doi.org/10.1177/0743558405274890.

Simón-Vicente, L., Rodríguez-Cano, S., Delgado-Benito, V., Ausín-Villaverde, V. and Cubo Delgado, E. (2022). *Cybersickness. A Systematic Literature Review of Adverse Effects Related to Virtual Reality.* Neurología.

Sipahioğlu, M., ve Demirçelik, E. (2021). "The Digital Transformation of Education: Metaverse and Changing Nature of Teaching and Learning". *I. Uluslararası Eğitimde Mükemmellik Kongresi,* 20-21 Kasım 2021, Eğitimde Mükemmellik Derneği Yayını, Aydın.

Snyder, P., Doerfler, P., Kanich, C. and McCoy, D. (2017). Fifteen Minutes Of Unwanted Fame: Detecting And Characterizing Doxing. *Internet Measurement Conference IMC'17*, (pp. 432-444). New York, NY, USA.

Sohier, R. and Bree, J. (2019). "Toward Adolescents Digital İdentity Profiles: A Comparison Between Quantitative and Qualitative Analysis". P. Rossi and N. Krey (eds.). *Academy of Marketing Science,* 2019, 503-515. https://doi.org/10.1007/978-3-030-02568-7_140.

Stone, R. J. (1991). "Virtual Reality and Cyberspace: From Science Fiction to Science Fact". *Information Services and Use*, 11, 283-300.

Sutherland I. (1965). "The Ultimate Display". *Proceedings of IFIP Congress*.

Suh, W. and Ahn, S. (2022). "Utilizing the Metaverse for Learner-Centered Constructivist Education in the Post-Pandemic Era: An Analysis of Elementary School Students". *Journal of Intelligence,* 10 (1). https://doi.org/10.3390/jintelligence10010017

Tajfel, H. (1982). "Social Psychology of İntergroup Relations". *Annual Review of Psychology*, 33, 1-3.

Tan, W., Zhu, H., Tan, J. and Zhao, Y. (2021). "A Novel Service Level Agreement Model Using Blockchain and Smart Contract for Cloud Manufacturing in Industry 4.0". *Enterprise Information Systems,* 16 (9),1-26.

Tekin, M. (2011). *Kutsal Sekülarizm.* Açılım Kitap: İstanbul.

Topaçoğlu, O. ve Kılavuz, M. E. S. (2022). "Rekreasyon ve Sosyalleşme Açısından Metaverse İncelemesi". *Journal of Recreation and Tourism Research,* 9 (3), 18–37. https://doi.org/10.5281/zenodo.7129830.

Turkle, S. (1995). *Life on The Screen: Identity in the Age of İnternet.* Touchstone Press: New York.

Turi, J. (2014). The Sights and Scents of the Sensorama Simulator. https://www.engadget.com/2014-02-16-morton-heiligs-sensorama-simulator.html (Erişim Tarihi: 11.03.2024).

Turner, B. S. (2017). "Düşünsel Modernlik". A. Topçuoğlu ve Y. Aktay (ed). *Postmodernizm ve İslam, Küreselleşme ve Oryantalizm.* (s. 173-192). Vadi Yayınları. Ankara.

Türk, G. D. ve Darı, A. B. (2022), "Metaverse'de Bireyin Toplumsallaşma Süreci". *Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi,* 6 (1), 277-297.

Tümer, G. (1986). "Çeşitli Yönleriyle Din". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,* Cilt 28, Ankara Üniversitesi Basımevi. Ankara.

Tümer, G. (1994). *Din Bilimleri*. DİA, 9 1/11.

Uğurlu, Ö. ve Yakın, M. (2015). "Sosyal Medyada Kimlik Temsilinin Mekân Üzerinden Okunması: Foursquare." Ö. Oğuzhan (ed). *İletişimde Sosyal Medya: Sosyal Medyada Etkileşim.* (s. 199-240). Kalkedon Yayınları: İstanbul.

Utma, S. (2019). "Dindarlığın Değişen Yüzü: Dinin Popülerleşmesi ve Sosyal Medya Dindarlığı". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi,* 12 (64), 894-902.

Wang, Y., Su, Z., Zhang, N., Liu, D., Xing, R., Luan, T. H. and Shen, X. (2022). "A Survey on Metaverse: Fundamentals, Security, and Privacy". *arXiv preprint arXiv:*2203.02662.

Wankel, C. and Blesinger, P. (2012). "Innovative Approaches in Higher Education: An İntroduction to Using İmmersive İnterfaces". *Increasing Student Engagement and Retention Using İmmersive İnterfaces: Virtual Worlds, Gaming, and Simulation.* (pp. 1-15). Bingley: Emerald Group Publishing Limited.

Yalvaç Arıcı, H. ve Arıcan S. (2022). "Sosyal Medyanın Etkilerine Yönelik Manevi Danışmanlık Eğitimi İhtiyaç Analizi". *Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,* 9 (1), 263-302.

Yamaç, M. (2023). "Metaverse'te Dinî ve Toplumsal Tezahürler". *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi,* 23 (1), 29-57.

Yang, Q., Zhao, Y., Huang, H., Xiong, Z., Kang, J. and Zheng, Z. (2022). "Fusing Blockchain and AI with Metaverse: A survey". *IEEE Open Journal of the Computer Society,* 3, 122-136.

Yıldırım, E. (2019). "Dinî Ağ Toplumunun Doğuşu". *TDV İstanbul Müftülüğü Dergisi,* (39), 16-19.

Yılmaz, F., Mete, A. H., Türköz, B. F. ve Özgür, İ. (2022). "Sağlık Hizmetlerinin Geleceğinde Metaverse Ekosistemi ve Teknolojileri: Uygulamalar, Fırsatlar ve Zorluklar". *Eurasian Journal of Health Technology Assessment,* 6 (1), 1-22.

Yiğitoğlu, M. (2022). "Religious Virtual Living and Metaverse On the Real World". *Afro Eurasian Studies,* 10 (1), 8.

Zhang, X., Yang, D., Yow, C. H., Huang, L., Wu, X., Huang, X. and Cai, Y. (2022). "Metaverse for Cultural Heritages". *Electronics,* 11 (22), 3730. https://doi.org/10.3390/electronics11223730.tr.

Premodern'den Geç Modern'e

ŞİDDETİN DEĞİŞEN VEÇHELERİ

Byung-Chul Han Bağlamında Olumluluğun Şiddeti

Sercan ÜNĞAN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1789
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Şubat 2025

ISBN: 978-625-396-500-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÜNĞAN, Sercan
Premodern'den Geç Modern'e
ŞİDDETİN DEĞİŞEN VEÇHELERİ
Byung-Chul Han Bağlamında Olumluluğun Şiddeti

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abu-Lughod, Janet. *Avrupa Hegemonyasından Önce: 1250-1350 Yılları Arasında Dünya Sistemi.* çev. Cansen Mavituna. İstanbul: Vakıfbank Kültür Yayınları, 2020.

Agamben, Giorgio. *Çıplaklıklar.* çev. Suna Kılıç. İstanbul: Alef Yayınevi, 2017.

Agamben, Giorgio. *İstisna Hâli.* çev. Kemal Atakay. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2018.

Agamben, Giorgio. *Kutsal İnsan: Egemen İktidar ve Çıplak Hayat.* çev. İsmail Türkmen. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2020.

Akalın, Şükrü Halûk vd. *Türkçe Sözlük.* Ankara: Türk Dil Kurumu, 11. Basım, 2011.

Akarsu, Bedia. *Felsefe Terimleri Sözlüğü.* İstanbul: İnkılâp Yayınları, 2015.

Akkanat, Salih. *Şiddet ve İktidar: Şiddetin "Meşruiyet"inden "Meşruiyet"in Şiddetine.* İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2011.

Aksoy, Mete Ulaş. "Kutsal İnsan: Giorgio Agamben'in Egemenlik Anlatısında Kurbansal Durum". *Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi* 22 (2016), 16-40.

Almond, Ian. *Yeni Oryantalistler: Nietzsche'den Orhan Pamuk'a İslâm'ın Postmodern Temsilleri.* çev. Bahar Çetiner - Talha Can İşsevenler. İstanbul: Pinhan Yayınları, 2013.

Althusser, Louıs. *İdeoloji ve Devletin İdeolojik Aygıtları.* çev. Alp Tümertekin. İstanbul: İthaki Yayınları, 2015.

Ardoğan, Recep. "Ekolojik Düzeni Okumada İki Yanlış: Sosyal Darwinizm ve Öjenik". *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 18 (Nisan 2011), 1-35.

Arendt, Hannah. *Devrim Üzerine.* çev. Onur Eylül Kara. İstanbul: İletişim Yayınları, 2021.

Arendt, Hannah. *Şiddet Üzerine.* çev. Bülent Peker. İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.

Arslan, Abdurrahman. "Filistin: Dünyayı İkiye Bölen Dünya". *Nida Dergisi* 214 (2024), 4-15.

Ataallah, Ula. "İsrail operasyon isimlerini Tevrat metinlerinden seçiyor". *Anadolu Ajansı.* 30 Haziran 2014. https://www.aa.com.tr/tr/dunya/israil-operasyon-isimlerini-tevrat-metinlerinden-seciyor/146891.

Atmaca, Sinem. "Lacan'ın Özne Kurulum Yaklaşımına göre Obsesyon Nevrozu". *AYNA Klinik Psikoloji Dergisi* 4/1 (2017), 15.

Atzmon, Gilad. *Göçebe Kimlik: Yahudi Kimlik Siyaseti Üzerine Bir İnceleme.* çev. Duran Temel – Fatih Peyma. İstanbul: Mana Yayınları, 2014.

Auge, Marc – Colleyn, Jean-Paul. *Antropoloji.* çev. İsmail Yerguz. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları, 2014.

Aydemir, Mücahit. "İsrail savunma bakanı Gallant: Gazze tamamen ablukaya alınacak". *Anadolu Ajansı.* 09 Ekim 2023. https://www.aa.com.tr/tr/dunya/israil-savunma-bakani-gallant-gazze-tamamen-ablukaya-alinacak/3012491.

Aynural, Salih. "Açık Cezaevi Doğu Türkistan". *Türk Dünyası Araştırmaları* 122 (2019), 205-218.

Aytüre, Serpil. "Arkaik Dönem'de İonia Bölgesinde Kabile Yapılanması". *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 40 (2020), 549-559.

Bacon, Francis. *Novum Organum.* çev. Talip Kabadayı. Ankara: BilgeSu Yayınları, 2019.

Baudrillard, Jean. *Kötülüğün Şeffaflığı: Aşırı Fenomenler Üzerine Bir Deneme.* çev. Emel Abora – Işık Ergüden. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 1995.

Baudrillard, Jean. *Neden Her Şey Hâlâ Yok Olup Gitmedi?: Analojik İmgeden Sayısal İmgeye.* çev. Oğuz Adanır. Ankara: Doğubatı Yayınları, 2019.

Baudrillard, Jean. *Simülakrlar ve Simülasyon.* çev. Oğuz Adanır. Ankara: Doğubatı Yayınları, 2020.

Baudrillard, Jean. *Tüketim Toplumu.* çev. Nilgün Tutai - Ferda Keskin. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2018.

Bauer, Thomas. *Neden İslâm'ın Ortaçağı Yoktu?: Antik Çağ'ın Mirası ve Doğu.* çev. Hülya Yavuz Akçay. İstanbul: Runik Kitap Yayıncılık, 2021.

Bauman, Zygmunt. *Akışkan Modernite.* çev. Sinan Okan Çavuş, İstanbul: Can Yayınları, 2017.

Bauman, Zygmunt. *Özgürlük.* çev. Kübra Eren. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2016.

Bauman, Zygmunt. *Yasa Koyucular İle Yorumcular.* çev. Kemal Atakay. İstanbul: Metis Yayınları, 2003.

Becker, Tal. "Sorry for the inconvenience", *Shalom Hartman Institute,* February 26, 2014. https://www.hartman.org.il/sorry-for-the-inconvenience/.

Bedri, Malik. *Müslüman Psikologların Çıkmazı.* çev. İrem Nur Kaya. İstanbul: Mahya Yayıncılık, 2019.

Benjamin, Walter. "Şiddetin Eleştirisi Üzerine". çev. Ece Göztepe. *Şiddetin Eleştirisi Üzerine.* Ed. Aykut Çelebi. 19-42. İstanbul: Metis Yayınları, 2014.

Bentham, Jeremy. *Panoptikon: Gözün İktidarı.* çev. Zeynep Özarslan. İstanbul: Su Yayınları, 2019.

Best, Steven – Kellner, Douglas. *Postmodern Teori: Eleştirel Soruşturmalar.* çev. Mehmet Küçük. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2016.

Bhat, Mohd Aslam. "Revisiting the Youth Corridor: From Classical Through Post-Modern to Late-Modern Sociology". *International Review of Sociology* 23/1 (2013), 200-220.

Bolay, Süleyman Hayri. *Felsefe Doktrinleri ve Terimleri Sözlüğü.* Ankara: Nobel Yayınları, 2013.

Bourdieu, Pierre. *Akademik Aklın Eleştirisi: Pascalca Düşünme Çabaları.* çev. P. Burcu Yalım. İstanbul: Metis Yayınları, 2019.

Bourdieu, Pierre. *Pratik Nedenler.* çev. Hülya Uğur Tanrıöver. İstanbul: Hil Yayınları, 2015.

Bufacchi, Vittoria. "Two Concepts of Violence". *Political Studies Review* 3 (2005), 193-204.

Buhari, Ömer Kemal. *Varoluşsal Tehcir –Yeni Batı ve Döndürücü Şiddet.* İstanbul: İnsan Yayınları, 2020.

Bulut, Yücel. *Oryantalizmin Kısa Tarihi.* İstanbul: Küre Yayınları, 2019.

Burke, Edmund. *Fransa'daki Devrim Üzerine Düşünceler.* çev. Okan Arslan. Ankara: Kadim Yayınları, 2016.

Canan, Sinan. *Kimsenin Bilemeyeceği Şeyler.* İstanbul: Tuti Kitap Yayınları, 2015.

Canetti, Elias. *Kitle ve İktidar.* çev. Gülşat Aygen. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2017.

Cevizci, Ahmet. *17. Yüzyıl Felsefesi.* İstanbul: Say Yayınları, 2016.

Cevizci, Ahmet. *Aydınlanma Felsefesi*. İstanbul: Say Yayınları, 2017.

Cevizci, Ahmet. *Felsefe Sözlüğü.* İstanbul: Paradigma Yayınları, 1999.

Cevizci, Ahmet. *Felsefe Sözlüğü.* İstanbul: Say Yayınları, 2015.

Ceylan, Tuğçe Ersoy. "1948: Mekân-kırım Yoluyla Unutma Rejiminin Kuruluşu". *Filistin Araştırmaları Dergisi* 9 (2021), 77-107.

Chomsky, Noam – Herman, Edward S.. *Rızanın İmalatı: Kitle Medyasının Ekonomi Politiği.* çev. Ender Abadoğlu. İstanbul: Bgst Yayınları, 2012.

Clastres, Pierre. *Şiddetin Arkeolojisi: İlkel Toplumlarda Savaş.* çev. Sarp Tuna. İstanbul: Nora Kitap Yayınları, 2017.

Corm, Georges. *Avrupa ve Batı Miti: Bir Tarihin İnşası.* çev. Melike Işık Durmaz. İstanbul: İletişim Yayınları, 2011.

Çakan, Varis. "Tarihte ve Bugün Türkistan Meselesi". *Asya Araştırmaları Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi* 7/Özel Sayı–1 (2023), 1-6.

Çakırgil, Selahattin Eş. "Ölmekten korkuyorum ama; inandığım değerler uğruna ölmekten asla!". *Haksöz Haber.* 22 Ekim 2024. https://www.haksozhaber.net/olmekten-korkuyorum-ama-inandigim-degerler-ugrunda-oldurulmekten-asla-35417yy.htm.

Çelebi, Aykut. "Bir Parıltı… Sonra Gece". *Şiddetin Eleştirisi Üzerine*. ed. Aykut Çelebi. İstanbul: Metis Yayınları, 2014.

Çelebi, Aykut. "Siyaset Kaderimizdir: Carl Schmitt ve Siyaset Kavramı". *Siyasal Kavramı.* İstanbul: Metis Yayınları, 2021.

Dağ, Ahmet. "Bir 'Şiddet' Filozofu Olarak Baudrillard". *Nida Dergisi* 199 (Kasım-Aralık 2020), 21-26.

Dağ, Ahmet. *Ölümcül Şiddet: Baudrillard'ın Düşüncesi.* İstanbul: Külliyat Yayınları, 2014.

Dağ, Ahmet. *Ölümcül Şiddet: Baudrillard'ın Düşüncesi.* İstanbul: Ketebe Yayınları, 2021.

Dağ, Ahmet. "Palyatif ve Yorgun Toplumların Palyatif ve Yorgun Filozofları". *Nida Dergisi* 214 (2024), 64-66.

Deleuze, Gilles– Guattari, Felix. *A Thousand Plateaus Capitalism and Schizoprenia.* trans. Brian Massumi. London: University of Minnesota Press, 1987.

Demir, Ayşe Bilge. *Nietzsche'de Güç İstencinin Görünümü Olarak Şiddet.* Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2020.

Demir, Sertaç Timur. *Ten Medeniyeti: Modern Kültürde Beden ve Ötesi.* İstanbul: Açılım Kitap Yayınları, 2019.

Demir, Sertaç Timur. *Tıbba İman Çağı: Modern Sağlık Mitinin Eleştirisi.* İstanbul: Ketebe Yayınları, 2022.

Dergisi, Düşünbil. "Zygmunt Bauman: Bir Facabook Bağımlısı Bana Şöyle Dedi!". *YouTube.* 03 Aralık 2022. https://www.youtube.com/watch?v=-2IlhoCDeW0.

Derrida, Jacques. "Force of Law: The "Mystical Foundation of Authority". *Decontruction And The Possibility of Justice.* ed. Drucilla Cornell vd. 3-67. New York-London: Routledge Press, 1990.

Derrida, Jacques. "Şiddet ve Metafizik". çev. Zeynep Direk. *Cogito Dergisi* 47-48 (2006), 62-160.

Derrida, Jacques. "Yasanın Gücü: Otoritenin Mistik Temeli". çev. Zeynep Direk. *Şiddetin Eleştirisi Üzerine.* ed. Aykut Çelebi. 43-126. İstanbul: Metis Yayınları, 2014.

Diken, Bülent. *Nihilizm.* çev. Aylin Onacak. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2011.

Doğan, Nejat. "Pragmatizmin Felsefi Temelleri". *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 20 (2003), 83-93.

Duran, Mehmet Sait. "Kant'ın Ödev Ahlâkı Üzerine". *Temaşa Erciyes Üniversitesi Felsefe Bölümü Dergisi* 6 (2017), 57-84.

Eagleton, Terry. *Tanrı'nın Ölümü ve Kültür.* çev. Selin Dingiloğlu. İstanbul: Yordam Kitap Yayınları, 2014.

Efil, Şahin. "Kendini 'Öteki'nde Fark Etmek: Ben-Öteki İlişkisinin Felsefî Uzantıları". *İnönü Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi* 5/2 (2016), 51-66.

Ende, Michael. *Momo.* çev. Leman Çalışkan. İstanbul: Pegasus Yayınları, 2017.

Erol, Ayşe F.. "Arkaik Dönem Atina'sında Kölelik Sistemi". *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi* 27/1 (2007), 249-260.

Evre, Bülent. "Geç Modern Veya Postmodern Bağlamda Değişen Siyasetin Yeni Biçim(ler)i". *LAÜ Sosyal Bilimler Dergisi* 2/1 (2011), 65-75.

Fosse, Erik – Gilbert, Mads. *Gazze'nin Gözyaşları.* çev. Köksal Gülerkaya. İstanbul: Pegasus Yayınları, 2018.

Foucault, Michel. *Biyopolitikanın Doğuşu.* çev. Alican Tayla. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2019.

Foucault, Michel. *Cinselliğin Tarihi.* çev. Hülya Uğur Tanrıöver. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2020.

Foucault, Michel. *Hapishanenin Doğuşu.* çev. Mehmet Ali Kılıçbay. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları, 2019.

Foucault, Michel. *İktidarın Gözü.* çev. Işık Ergüden – Osman Akınhay. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2019.

Foucault, Michel. "Özne ve İktidar". çev. Osman Akınhay. *Özne ve İktidar.* İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2019.

Freud, Sigmund. *Haz İlkesinin Ötesinde: Ben ve İd.* çev. Ali Babaoğlu. İstanbul: Metis Yayınları, 2020.

Frued, Sigmund. *Uygarlığın Huzursuzluğu.* çev. Haluk Barışcan. İstanbul: Metis Yayınları, 2019.

Freud, Sigmund. *Yas ve Melankoli.* çev. Leyla Uslu. İzmir: Cem Yayınevi, 2020.

Fromm, Erich. *Özgürlükten Kaçış.* çev. Şemsa Yeğin. İstanbul: Say Yayınları, 2017.

Fromm, Erich. *Sevme Sanatı: Bir Eylem Olarak Sevmek.* çev. Işıtan Gündüz. İstanbul: Say Yayınları, 2022.

Galtung, Johan. *İnsan Hakları: Bir Başka Açıdan.* çev. Müge Sözen. İstanbul: Metis Yayınları, 2018.

Galtung, Johan. "Violence, Peace and Peace Research". *Journal of Peace Research,* 6/3 (1969), 167-191.

Garaudy, Roger. *İsrail Sorunu: Siyasi Siyonizm.* çev. Cemal Aydın. İstanbul: Timaş Yayınları, 2023.

Giddens, Anthony. *Modernliğin Sonuçları.* çev. Ersin Kuşdil. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2020.

Girard, Rene. *Günah Keçisi.* çev. Işık Ergüden. İstanbul: Alfa Yayınları, 2018.

Girard, Rene. *Şiddet ve Kutsal.* çev. Necmiye Alpay. İstanbul: Alfa Yayınları, 2019.

Goldstein, Jonah – Rayner, Jeremy. "The Politics of Identity in Late Modern Society". *Theory and Society* 23 (1994), 367-384.

Gül, Fikri. "Vicdanın Neliği Üzerine: Rousseau-Kant Örneği". *Kaygı – Bursa Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi* 11 (2008), 69-76.

Güler, Meltem. "Bir Manipülasyon Aracı Olarak Rızanın İmalatı". *Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi* 3/5 (2018), 75-101.

Kaya, Funda Günsoy. *Felsefe ile Teolojinin Kavşağında Schmitt ve Strauss'ta "Politik Olan".* İstanbul: Paradigma Yayıncılık, 2010.

Güvenç, Mehmet. *Kant'ta Tanrı ve Tanrısallaştırılan Akıl.* Ankara: Elis Yayınları, 2016.

Han, Byung-Chul. *Anlatının Krizi.* çev. Murat Erşen. İstanbul: Ketebe Yayınları, 2024.

Han, Byung-Chul. *Çakma: Çince Yapıbozum.* çev. Sibel Atam. İstanbul: Telemak Kitap Yayınları, 2021.

Han, Byung-Chul. *Enfokrasi: Dijitalleşme ve Demokrasinin Krizi.* çev. Mustafa Özdemir. İstanbul: Ketebe Yayınları, 2022.

Han, Byung-Chul. *Eğlencenin İyisi: Batı Sanatında Ciddi/Eğlenceli İkiliği.* çev. Haluk Barışcan. İstanbul: Metis Yayınları, 2023.

Han, Byung-Chul. *Eros'un Istırabı.* çev. Şeyda Öztürk. İstanbul: Metis Yayınları, 2020.

Han, Byung-Chul. *Güzeli Kurtarmak.* çev. Kadir Filiz. İstanbul: İnsan Yayınları, 2018.

Han, Byung-Chul. *Hiper-Kültürellik: Kültür ve Küreselleşme*. çev. M. Sami Türk. İstanbul: Ketebe Yayınları, 2024.

Han, Byung-Chul. *İktidar Nedir?.* çev. Mustafa Özdemir. İstanbul: İnsan Yayınları, 2020.

Han, Byung-Chul. *Kapitalizm ve Ölüm Dürtüsü.* çev. Çağlar Tanyeri. İstanbul: İnka Kitap Yayınları, 2021.

Han, Byung-Chul. *Ötekini Kovmak: Günümüzde Toplum, Algı ve İletişim.* çev. Mustafa Özdemir. İstanbul, Ketebe Yayınları, 2023.

Han, Byung-Chul. *Palyatif Toplum.* çev. Haluk Barışcan. İstanbul: Metis Yayınları, 2022.

Han, Byung-Chul. *Psikopolitika: Neoliberalizm ve Yeni İktidar Teknikleri.* çev. Haluk Barışcan. İstanbul: Metis Yayınları, 2019.

Han, Byung-Chul. *Ritüellerin Yok Oluşuna Dair: Günümüzün Bir Topolojisi.* çev. Çağlar Tanyeri. İstanbul: İnka Kitap Yayınları, 2022.

Han, Byung-Chul. *Sürünün İçinde: Dijital Dünyaya Bakışlar.* çev. Zeynep Sarıkartal. İstanbul: İnka Kitap Yayınları, 2024.

Han, Byung-Chul. *Şeffaflık Toplumu.* çev. Haluk Barışcan. İstanbul: Metis Yayınları, 2017.

Han, Byung-Chul. *Şiddetin Topolojisi.* çev. Dilek Zaptçıoğlu. İstanbul: Metis Yayınları, 2016.

Han, Byung-Chul. *Tefekkür Yaşamı: Ya Da Eylemsizlik Üzerine.* çev. Barış Tut. İstanbul: Ketebe Yayınları.

Han, Byung-Chul. *The Burnout Society.* trans. Erik Butler. Epub: Stanford University Press, 2015.

Han, Byung-Chul. *The Expulsion of the Other: Society, Perception and Communication Today.* trans. Wieland Hoban. Epub: Polity Press, 2018.

Han, Byung-Chul. *Topology of Violence.* trans. Amanda Demarco. London-England: The Mit Press, 2018.

Han, Byung-Chul. *Yeryüzüne Övgü: Bahçelere Bir Yolculuk.* çev. Nafer Ermiş. İstanbul: İnka Yayınları, 2021.

Han, Byung-Chul. *Yorgunluk Toplumu.* çev. Samet Yalçın. İstanbul: Açılım Kitap Yayınları, 2017.

Han, Byung-Chul. *Zamanın Kokusu: Bulunma Sanatı Üzerine Felsefi Bir Deneme.* çev. Şeyda Öztürk. İstanbul: Metis Yayınları, 2019.

Han, Byung-Chul. *Zen Budizm Felsefesi.* çev. Mustafa Özdemir. İstanbul: İnsan Yayınları, 2021.

Hardt, Micheal – Negri, Antonio. *Çokluk: İmparatorluk Çağında Savaş ve Demokrasi.* çev. Barış Yıldırım. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2020.

Hassan, Ihab. *Orpheus'un Parçalanışı: Postmodern Bir Edebiyata Doğru.* çev. Emel Aras. İstanbul: Hece Yayınları, 2019.

Haşlakoğlu, Oğuz. *Platon Düşüncesinde Tekhne: Sanat ve Felsefenin Ortak Kökeni Üzerine Bir İnceleme.* Bursa: Sentez Yayıncılık, 2016.

Herzl, Theodor. *Yahudi Devleti.* çev. Sedat Demir. İstanbul: Ataç Yayınları: 2020.

Hesiod. *Theogonoy Works and Days Testimonia.* trans. Glenn W. Most. London: Harvard University Press, 2006.

Hesiodos, *Thegonia – İşler ve Günler.* çev. Azra Erhat – Sabahattin Eyüboğlu. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2021.

Hobart, Mark. "Şiddet ve Susku: Bir Eylem Siyasasına Doğru", çev. Yurdanur Salman, *Cogito Dergisi* 6-7 (1996), 51-64.

Huxley, Aldous. *Cesur Yeni Dünya.* çev. Ümit Tosun. İstanbul: İthaki Yayınları, 2018.

İmamoğlu, Tuncay. *Modern Batı Düşüncesinin Felsefi Temelleri: Din ve İnsan Algısı Üzerine Bir Değerlendirme.* İstanbul: İz Yayıncılık, 2013.

İslam, Josef. "Çin İstanbul Başkonsolosu Doğu Türkistan'daki Toplama Kamplarını Savundu!". *X (Twitter).* 10 Şubat 2024. https://x.com/JosefislamCom/status/1756398562538099160.

Jenkins, Keith. *Tarihi Yeniden Düşünürken.* çev. Ayhan Şahin. Ankara: Birleşik Yayınları, 2011.

Kalın, İbrahim. *Barbar, Modern, Medenî: Medeniyet Üzerine Notlar.* İstanbul: İnsan Yayınları, 2018.

Kant, Immanuel. *Seçilmiş Yazılar.* çev. Nejat Bozkurt. İstanbul: Say Yayınları, 2010.

Karabağ, İmran. *Dil ve Şiddet: Geçmişten Günümüze Bir Kavram İncelemesi.* İstanbul: İkaros Yayınları, 2010.

Kenny, Anthony. *Batı Felsefesinin Yeni Tarihi: Modern Dünyada Felsefe.* çev. Burcu Doğan. İstanbul: Küre Yayınları, 2018.

Keskin, Ferda. "Özne ve İktidar". *Özne ve İktidar.* İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2019.

Kılıç, Sinan. "Lyotard: Fark ve Çokluğun Anlatısı Portmodernite". *Temaşa Erciyes Üniversitesi Felsefe Bölümü Dergisi* 3 (2015), 106-137.

Koç, Altuğ. "Michel Foucault'nun "Biyopolitika" Kavramının Teorik Çerçevesi". *Uluslararası Kriz ve Siyaset Araştırmaları Dergisi* 2 (2) (Aralık 2018), 193-218.

Koytak, Cahit. "Ben Yokum, Beni Karıştırmayın". *www.antoloji.com.* 11 Ağustos 2023. (https://www.antoloji.com/ben-yokum-beni-karistirmayin-siiri/).

Köknel, Özcan. *Şiddet Dili,* İstanbul: Remzi Kitabevi Yayınları, 2013.

KTB, Kültür ve Turizm Bakanlığı, *Türkiye Kültür Portalı,* Erişim 20 Kasım 2022. http://www.kulturportali.gov.tr

Kuo, Lily. "If you enter a camp, you never come out: inside china's war on Islam", *The Guardian.* 11 Ocak 2019. https://www.theguardian.com/world/2019/jan/11/if-you-enter-a-camp-you-never-come-out-inside-chinas-war-on-islam.

Kurtyılmaz, Deniz. *Ütopya Karşı-Ütopya ve Modernite.* İstanbul, DBY Yayınları, 2020.

Kuzu, Burhan. "Doğu Türkistan Raporu ve İnsan Hakları İhlalleri". *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 6 (1998), 45-97.

Küçükalp, Derda. *Politik Nihilizm: Nietzscheci Bir Tartışma.* İstanbul: Aktüel Yayınları, 2005.

Küçükalp, Kasım. *Çağdaş Felsefede Farklılık Tartışmaları.* Bursa: Emin Yayınları, 2016.

Küçükalp, Kasım. "Deleuze'ün Felsefe Kavrayışı". *Kaygı. Bursa Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi* 12 (2009), 131-145.

Küçükalp, Kasım. "Derrida'nın Mevcudiyet Metafiziği Eleştirisi". *Felsefe Dünyası Dergisi* 63 (2016), 5-19.

Küçükalp, Kasım. *Jacques Derrida: Felsefenin Dekonstrüksiyonu.* İstanbul: Ketebe Yayınları, 2020.

Küçükalp, Kasım. *Nietzsche ve Postmodernizm*. İstanbul: Kibele Yayınları, 2017.

Küçükalp, Kasım. "Varoluşçu Özgürlük Fikrinin Eleştirisi". *Teklif Dergisi* 3 (2022), 207-212.

Le Goff, Jacques. *Tarihi Dönemlere Ayırmak Şart Mı?.* çev. Ali Berktay. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2016.

Lyotard, Jean-François. *Postmodern Durum.* çev. İsmet Birkan. Ankara: Bilgesu Yayınları, 2019.

Lyotard, Jean-François. *The Postmodern Condition: A Report on Knowledge.* trans. Geoff Bennington - Brian Massumi. Minnesota: University of Minnesota Press, 1984.

Machiavelli, Niccolo. *Hükümdar (Prens).* çev. Necdet Adabağ. İstanbul, İş Bankası Yayınları, 2015.

Mahalli, Hüsnü. *Filistin Benimdir: Ortadoğu'nun Kanlı Tarihi.* İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi, 2020.

Manne, Anne. *Ben Hakkında Bir Kitap: Yeni Narsisizm Kültürü.* çev. Erman Ata Uncu. Kırklareli: KaplumbaA Yayınları, 2020.

Messiri, Abdülvahab M. El-. *Kalemin Dansı, Göstergenin Oyunu: Seküler Emperyalist Epistemoloji.* çev. Hatice Nuriler. İstanbul: Mahya Yayıncılık, 2021.

Metin, Abdullah. *Oksidentalizm: İki Doğu iki Batı.* İstanbul: Açılım Kitap Yayınları, 2013.

Michaud, Yves. *Şiddet,* çev. Cem Muhtaroğlu. İstanbul: İletişim Yayınları, 1991.

Mutlu, Barış. "Platon'da ve Platon Öncesi Metinlerde Mimesis". *Art-Sanat Dergisi* 8 (2017), 9-34.

Nar, Mehmet Şükrü. "Arkaik Toplumlardan Günümüze Değiş-Tokuş Ekonomisi ve Örnek Ülke Uygulamaları". *Journal of Economy Culture and Society* 60 (2019), 207-225.

Nietzsche, Friedrich Wilhelm. *Böyle Söyledi Zerdüşt.* çev. Mustafa Tüzel. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2019.

Nietzsche, Friedrich Wilhelm. *Deccal-Sahte İsa.* çev. Yusuf Kaplan. İstanbul: Külliyat Yayınları, 2014.

Nietzsche, Friedrich Wilhelm. *Şen Bilim.* çev. Levent Özşar. Bursa: Asa Kitabevi Yayınları, 2003.

Nuyan, Nihat. *Estetik Şiddet: Dijital Bedenin Varlık Sorunsalı.* İstanbul: Doruk Yayınları, 2021.

Okumuş, Ejder. "Meşrûiyet Ekseninde Adalet". *Meşrûluğun Toplumsal Gerçekliği.* ed. Ejder Okumuş. İstanbul: İnsan Yayınları, 2010.

Orwell, George. *1984.* çev. Celâl Üster. İstanbul: Can Yayınları, 2014.

Ölçer, Hamit. "Pierre Bourdieu Sosyolojisinde Simgesel Şiddet Sorunsalı ve Biçimleri". *Nosyon: Uluslararası Toplum ve Kültür Çalışmaları Dergisi* 2 (2019), 34-49.

Öner, Ali. "Uluslararası Kuruluşlar Neden Gazze'deki Soykırımı Görmezlikten Geliyor?". *Yetkin Düşünce Dergisi* 25 (2024), 68-70.

Özakın, Duygu. "Muselmann ve Dohodyaga: Nazi ve Sovyet Toplama Kamplarında Yaşayan Ölüler". *Lectio Socialis* 4/2 (2020), 125-138.

Özel, İsmet. *Erbain: Kırk Yılın Şiirleri*. İstanbul, Tam İstiklal Yayıncılık Ortaklığı, 2019.

Özkan, Sezal Çınar. "Derrida'da Ben ve Öteki". *ETHOS: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar Dergisi* 11 (2018), 1-22.

Özkan, Sezal Çınar. "Levinas'ta Etik Sonsuzluk, Şiddet ve Derrida". *Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi.* 28 (2019), 35-54.

Özlem, Doğan. *Felsefe Yazıları.* İstanbul: İnkılâp Yayınları, 2002.

Öztürk, İlyas vd. "Kültürlerarası Çeviri Kapsamında Oryantalizm ve Öteki Kavramı". *Sosyal ve Kültürel Araştırmalar Dergisi* 4/8 (2018), 17-45.

Palaver, Wolfgang. *Rene Girard's Mimetik Theory.* trans. Gabriel Borrud. East Lansing: Michigan State University Press, 2013.

Pascal, Blaise. *Düşünceler,* çev. Devrim Çetinkasap. İstanbul: İş Bankası Yayınları, 2018.

Postman, Neil. *Televizyon: Öldüren Eğlence.* çev. Osman Akınhay. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2019.

Said, Edward W.. *Şarkiyatçılık, Batı'nın Şark Anlayışları.* çev. Berna Ülner. İstanbul: Metis Yayınları, 2014.

Saint-Exupery, Antonie de. *Küçük Prens.* çev. Yahya Kurtkaya. İstanbul: İnsan Yayınları, 2015.

Salih, Muhsin Muhammed. *Filistin Meselesinin Değişmez Gerçekleri.* çev. Mehmet Kurşunlu – M. Nuri Uçar. İstanbul: Nida Yayıncılık, 2022.

Salih, Muhsin Muhammed. *Filistinliler Topraklarını Yahudilere Sattı Mı?.* ed. Recep Songül. İstanbul: Asalet Yayınları, 2020.

Samuel, Chris. "Symbolic Violence and Collective Identity: Pierre Bourdieu and the Ethics of Resistance". *Social Movement Studies: Journal of Social, Cultural and Political Protest* 12/4 (2013), 397-413.

Schmitt, Carl. *Roma Katolikliği ve Politik Form.* çev. Gültekin Yıldız. İstanbul: Vakıfbank Kültür Yayınları, 2021.

Schmitt, Carl. *Siyasal Kavramı.* çev. Ece Göztepe. İstanbul: Metis Yayınları, 2021.

Schmitt, Carl. *Siyasi İlahiyat: Egemenlik Kuramı Üzerine Dört Bölüm.* çev. A. Emre Zeybekoğlu. Ankara: Dost Kitabevi, 2014.

Schmitt, Carl. *The Consept of the Political.* trans. George Schwab. Chicago and London: The University of Chicago Press, 1996.

Schwarz, Alon. *Tantura.* (Belgesel, 2022). https://www.imdb.com/title/tt16378034/.

Selçuk, Senem Sönmez. "Postmodern Dönemde Farklılığın Kutsanması ve Toplumun Parçacıllaştırılması: "Öteki" ve "Ötekileştirme" ". *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi* 15/2 (2012), 78-99.

Sennett, Richard. *Kamusal İnsanın Çöküşü.* çev. Serpil Durak - Abdullah Yılmaz. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2019.

Sinvar, Yahya. *Diken ve Karanfil: Filistin'in Bilinmeyen Hikâyesi.* çev. Vahdettin İnce. İstanbul: Ekin Yayınları, 2024.

Slomp, Gabriel. *Carl Schmitt and the Politics of Hostility, Violence and Terror.* London: Palgrave Macmillan Press, 2009.

Sophokles. *Kral Oidipus.* çev. Bedrettin Tuncel. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, 2021.

Sorel, Georges. *Şiddet Üzerine Düşünceler.* çev. Anahid Hazaryan. İstanbul: Telemak Yayınları, 2021.

Sönmez, Bülent. *Şiddet-Ayrımcılık.* Konya: Literatürk Academia Yayıncılık, 2018.

Stolleis, Michael. *Yasanın Gözü: Bir Metaforun Tarihi.* çev. Arif Çağlar. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2021.

Şeriati, Ali. *İnsanın Dört Zindanı.* çev. Hüseyin Hatemi. İstanbul: İşaret Yayınları, 2007.

Şirvan, Berna. "Arkaik Dönem'de Yunan Symposion Geleneği ve Kahraman Kültü İlişkisi". *Journal of Universal History Studies* 3/2 (2020), 213-241.

Taslaman, Caner. *Evrim Teorisi, Felsefe ve Tanrı.* İstanbul: İstanbul Yayınevi, 2016.

Taşçı, Özcan. *Aydınlanma, Oryantalizm ve İslâm: Kelami Konular Bağlamında Bir Karşılaştırma.* Ankara: Sentez Yayıncılık, 2013.

Taylor, Charles. *Modernliğin Sıkıntıları.* çev. Uğur Canbilen. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2017.

Topper, Keith. "Not So Trifling Nuances: Pierre Bourdieu, Symbolic Violence, and the Perversions of Democracy". *Constellations Journal* 8/1 (2001), 30-56.

Tuna, Amine. *Doğu Türkistan'da Asimilasyon ve Ayrımcılık*. İstanbul: İHH Yayınları, 2012.

Tuncer, Tekin. "Doğu Türkistan'da Çin Modeli Eğitim Sistemi". *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi* 11 (2021), 2262-2272.

Tunçbilek, Şeyda Sevde. " "İlkel" Savaşın Görünümleri: Claude Lévi-Strauss ve Pierre Clastres Arasındaki İrtibatlar ve İhtilaflar", *Antropoloji Dergisi* 41 (2021), 32-43.

Uçar, Mehmet Nuri. "Filistinlilerin zihinlerinde 42 yıldır kanayan yara: Sabra ve Şatila katliamı". *Anadolu Ajansı.* 16 Eylül 2024. https://www.aa.com.tr/tr/dunya/filistinlilerin-zihinlerinde-42-yildir-kanayan-yara-sabra-ve-satilla-katliami/3331616.

Uğurlu, Ahmet. "Claude Lévi-Strauss'ta Mitos". *İnsan ve Toplum Dergisi* 7 (2014), 113-133.

Üniversitesi, Kapadokya. "Alev Alatlı – Cumhurbaşkanlığı Kültür ve Sanat Büyük Ödülleri Konuşması", *YouTube.* 10 Nisan 2022. https://www.youtube.com/watch?v=sSno7olK7H8&t=726s.

Ünğan, Sercan. "Gazze'den Doğu Türkistan'a: Şiddet ve Acının Görünmezliği". *Nida Dergisi* 217 (Ekim-Aralık 2024), 64-80.

Ünğan, Sercan. "Modernizm ve Postmodernizm: Farklılaşan Şiddet Görünümlerinin Zemini". *Nida Dergisi* 199 (Kasım-Aralık 2020), 52-56.

Ünğan, Sercan. "Şiddetin Meşrûiyetinden Meşrûiyetin Şiddetine: Döngüsel Bir İlişkiye Dair". *Nida Dergisi* 208 (Mayıs-Hazairan 2022), 17-23.

Ünğan, Sercan. "Tükenişten Kurtuluş: Ötekini Geri Çağırmak". *Hece Dergisi* 322 (Ekim 2023), 42-53.

Ünsal, Artun. "Genişletilmiş Bir Şiddet Tipolojisi". *Cogito Dergisi* 6-7 (1996), 29-36.

Wan, James. *The Fast and the Furious 7 [Hızlı ve Öfkeli 7]* (Film, 2015). https://www.imdb.com/title/tt2820852/.

Weber, Max. *Essays in Sociology.* trans. H. H. Gerth – C. Wright Mills. New York: Oxford University Press, 1946.

West, David. *Kıta Avrupası Felsefesine Giriş: Rousseau, Kant ve Hegel'den Foucault ve Derrida'ya.* çev. Ahmet Cevizci – Hüsamettin Arslan. İstanbul: Paradigma Yayıncılık, 2016.

Vallega, Adalberto. "Modern, Late Modern, and Postmodern Ocean: The Challenge to Knowledge". *Ocean Yearbook* 18 (2004), 137-161.

Yağbasan, Elif Berfin. "İstisnalar Kaideyi Bozar Mı? Agamben ve Çıplak Hayat". *Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 1/1 (2017), 9-16.

Yelken, Ramazan. *Cemaatin Dönüşümü: Geç Modern Dönemde Cemaat Sosyolojisi.* Ankara: Vadi Yayınları, 1999.

Yıldız, Bülent. "Edebiyatta Yeni Bir Eleştirel Eylem Olarak Rizomatik Eleştiri ve Gilles Deleuze'ün Rizomatik Kavramı". *Folklor Edebiyat Dergisi* 28/110 (2022), 461-480.

Yılmaz, Cemile. "Bourdieu'da Temel Kavramlar ve Simgesel Şiddet Analizi". *HABİTUS Toplumbilim Dergisi* 1 (2020), 161-179.

Zebiri, Kate. "Çağdaş İngiliz İslamofobisinde Oryantalist Temalar", *Bir Korku ve Nefret Söylemi Olarak İslamofobi.* çev. İsmail Eriş. İstanbul: İnsan Yayınları, 2018.

Zizek, Slavoj. *Şiddet.* çev. Ahmet Ergenç. İstanbul: Encore Yayınları, 2018.

SANATA FELSEFEYLE YÖNELMEK

Mustafa GÜNAY

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1784
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Şubat 2025

ISBN: 978-625-396-495-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
GÜNAY, Mustafa
SANATA FELSEFEYLE YÖNELMEK

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Atılgan, Y. (2014). *Aylak adam*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Girgin, A. (2019). *Edebiyat nedir ki*. Ankara: Dorlion Yayınları.

Gündoğan, Ali O. (2014). Edebiyat ile felsefe ilişkisi üzerine. M. Günay, A. O. Gündoğan (Ed.). *Felsefe ve edebiyat* içinde (s.51-62). Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları.

Kaufmann, W. (2002). *Dostoyevski'den Sartre'a varoluşçuluk*. (Çev. A. Göktürk). İstanbul: YKY.

Murdoch, I. (2015). *Edebiyatta ve felsefede varoluşçular ve mistikler*. (Çev. S. Sertabiboğlu, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Suçkov, B. (1982). *Gerçekçiliğin tarihi.* (Çev. A. Çalışlar). İstanbul: Adam Yayınları.

Taşdelen, V. (2013). *Felsefeden edebiyata*. Ankara: Hece Yayınları.

Taşdelen, V. (2018). *Edebiyat dili*. Ankara: Hece Yayınları.

Timuçin, A. (2014). Felsefesiz edebiyat edebiyatsız felsefe olur mu ya da olmalı mı?. M. Günay, A. O. Gündoğan (Ed.). *Felsefe ve edebiyat* içinde (s.31-40). Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları.

Uygur, N. (1985). *İnsan açısından edebiyat*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Ernst Cassirer, *İnsan Üstüne Bir Deneme*, Çev. Necla Arat, Remzi Kitabevi, 1980.

Wilhelm Dilthey, *Pattern and Meaning in History*, Harper Torchbooks, 1962.

Wilhelm Dilthey, *Hermeneutik ve Tin Bilimleri*, Çev. Doğan Özlem, Paradigma Yayınları, 1999.

Hans-Georg Gadamer, *Truth and Method*, Continuum Books, 2006.

Hans-Georg Gadamer, *Hakikat ve Yöntem I*, Çev. Hüsamettin Arslan-İsmail Yavuzcan, Paradigma Yayınları, 2009.

Hans-Georg Gadamer, *Hakikat ve Yöntem II,* Çev. Çev. Hüsamettin Arslan-İsmail Yavuzcan, Paradigma Yayınları, 2009.

Nurdan Gürbilek, *Benden Önce Bir Başkası*, Metis Yayınları, 2011.

Richard E. Palmer, *Hermeneutics, Interpretation Theory in Schleiermacher, Dilthey, Heidegger and Gadamer*, Northwestern University Press, 1985.

Richard E. Palmer, *Hermenöti*k, Çev. İbrahim Görener, Ağaç Kitabevi Yayınları, 2008.

Afşar Timuçin, *Estetik*, Bulut Yayınları, 2013.

Metin Toprak, *Hermeneutik (Yorum Bilgisi) ve Edebiya*t, Bulut Yayınları, 2003.

İsmail Tunalı, *Estetik*, Remzi Kitabevi, 1989.

Doğan Özlem, *Hermeneutik ve Şiir*, Şiirden Yayınları, 2007.

Tunalı, İsmail, (1989), *Estetik*, 3. Baskı, İstanbul: Remzi Kitabevi.

Tunalı, İsmail, (2010), *Estetik Beğeni,* Remzi Kitabevi.

Tunalı, İsmail, (2011), *Sanat Ontolojisi*, 3. Baskı, İstanbul: İnkılap Kitabevi.

*Kuçuradi, İ. *Sanata Felsefeyle Bakmak,* Şiir Tiyatro Yayınları, 1979. (Yeni basım, Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.)

*Çotuksöken, B. "Edebiyatla Beslenen Felsefe: İoanna Kuçuradi'nin Söyleminden Bir İzlek", *Felsefe ve Edebiyat* içinde, Der-Mustafa Günay-Ali Osman Gündoğan, Çizgi Kitabevi Yayınları, 2014.

Doğan Özlem, "Ahmet Oktay'ın *Birahane Longa* Adlı Şiiri" , Varlık Dergisi Sayı: 1227, Aralık 2009.

Doğan Özlem, *Hermeneutik ve Şiir*, Notos Kitap, 2011.

Arif, A. *Hasretinden Prangalar Eskittim*. İstanbul: Metis Yayınları, 2007.

Bayraktar, L. "Bir Düşünce Ekolü Olarak Anadoluculuk," *Felsefe Dünyası* sayı: 49 (2009/1): 69-80.

Ülken, H. Z. *Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi*. İstanbul: Ülken Yayınları, 1998.

Deren, S. "Türk Siyasal Düşüncesinde Anadolu İmgesi" *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Milliyetçilik* içinde, Editör: Tanıl Bora ve Murat Gültekingil, 533-540. İstanbul: İletişim Yayınları, 2003.

Kayıran, Yücel, "Ulusal Devlete Direnç", Radikal Kitap Eki, 25 Haziran, 2010.

Kırzıoğlu, F. "Fındıkoğlu'nun Folklorcu Yetiştirme Yönü ve Folklorculara Yardımı" *Ölümünün İlk Yıldönümünde Ord. Prof. Dr. Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu* içinde, Editör: Zeki Başar, Mehmet Kardeş ve Orhan Türkdoğan, 56-64. Ankara: Atatürk Üniversitesi Yayınevi, 1976.

Topçu, N. "Ziyaeddin Fahri Fındıkoğlu," *Fikir ve Sanatta Hareket* sayı: 108 (Aralık 1974): 4-10.

Oktay, Ahmet. *Karanfil ve Pranga-Ahmed Arif'in Şiiri Üzerine Eleştirel Bir Çalışma*. İstanbul: Metis Yayınları, 1990.

Hayrettin Ökçesiz, *Sanki,* Simge Yayınları, 176 s., 2021.

Hayrettin Ökçesiz, *Gündelikler,* Simge Yayınları, 320s., 2021.

Hayrettin Ökçesiz, *Fısıldayan Sarı Otlar*, Kanguru Kitap, 181 s., 2023.

Hayrettin Ökçesiz, *Var Yok Ne*, Kanguru Kitap, 284 s., 2024.

Nisa Leyla, *Mu*, Öteki Yayınları, 188 s.

Milan Kundera, *Roman Sanatı*, Çev. İsmail Yerguz, Afa Yayınları, 1987.

Milan Kundera, *Bir Buluşma*, Çev. Roza Hakmen, Can Yayınları, 2010.

Jack London, *Deniz Kurdu*, Çev. Muhterem Selimoğlu, Cem Yayınevi, 1975.

Jack London, *Bana Göre Hayatın Anlamı,* Çev. Yiğit Yavuz, İmge Kitabevi, 2009.

Irwing Stone, *Doludizgin Bir Denizci Jack London*, Çev. Fatma Muhterem, Cep Kitapları, 1983.

Sam S. Baskett, "Sea Change in *The Sea-Wolf*", *Bloom's Modern Critical Views: Jack London* içinde, edit. Harold Bloom, Bloom's Literary Criticism, 2011.

Camus, Albert (1985), *Başkaldıran İnsan*, (Ankara: Kuzey Yayınları) (çev. Tahsin Yücel).

Erez, Emek (2018), *"Bir banker nasıl anarşist olur?"*, https://www.gazeteduvar.com.tr/kitap/2018/07/12/bir-banker-nasil-anarsist-olur/, (12 Tem 2018).

Green, Gil (1978), *Portekiz Devrimi*, (Ankara: Bilim ve Sosyalizm Yayınları) (Çev. Yusuf Yoğurtçu).

Fukuyama, Francis (1999) *Tarihin Sonu ve Son İnsan*, (İstanbul: Gün Yayıncılık) (Çev. Zülfü Dicleli).

Kundera, Milan (1987) *Roman Sanatı*, (İstanbul: Afa Yayıncılık) (çev. İsmail Yerguz).

López, Nicolás Barbosa (2014), "A Man Without a Name: O *Banqueiro Anarchista* and the Impossibility of Language", Pessoa Plural: (5) (P./Bahar 2014).

Nietzsche, Friedrich (1972), *Zerdüşt Böyle Diyordu,* (çev. Osman Derinsu) (İstanbul: Varlık Yayınları).

Pessao, Fernando (2014), *Anarşist Banker*, (İstanbul: Can Yayınları) (çev. Işık Ergüden).

Pittella, Carlos (2016), "Chamberlain, Kitchener, Kropotkine –and the political Pessoa", *Pessoa Plural*, (10) (O./Güz 2014).

Rousseau, J.-J. (2010), *İnsanlar Arasında Eşitsizliğin Kökeni*, (İstanbul: Say Yayınları) (Çev. Rasih Nuri İleri).

Zenith, Richard (2004), "Pessoa: Bir Ulusun Doğuşu", *Fernando Pessoa ve Şürekası* içinde, (çev. Kemal Atakay) (İstanbul: YKY) (ed. Selahattin Özpalabıyıklar).

Tahar Ben Jelloun, *Tanca'da Sessiz Bir Gün,* Çev. Erhan Büyükakıncı, Can Yayınları, 1991.

Marc Auge, *Yaşsız Zaman-Kendi Etnolojisini Yapmak*, Çev. Öncel Naldemirci, YKY, 2018.

Nazmi Bayrı, *Uçurtmalar,* Kanguru Yayınları, 2012.

Nazmi Bayrı, *Güz Buluşmaları*, Broy Yayınları, 111 s.

Nazmi Bayrı, *Kırgın Öyküler,* Broy Yayınları, 111 s.

Nazmi Bayrı, *Kekeleme* , Şey Kitap, 76., 2024.

Afşar Timuçin, "Felsefesiz Edebiyat Edebiyatsız Felsefe Olur mu ya da Olmalı mı?" Felsefelogos, sayı:17-18, 2002/1-2.
Afşar Timuçin, *Nazım Hikmet'in Şiiri,* Bulut Yayınları, (5. Baskı).
Afşar Timuçin, *Öykü ve Romanlarıyla Sabahattin Ali,* Bulut Yayınları.
Afşar Timuçin, *Sait Faik'in Dünyası*, Bulut Yayınları.

Afşar Timuçin, *Edebiyat Estetiği-Konusunda Kendimle Konuşmalar*, Bulut Yayınları, s. 144.

Felsefi Roman, Gürsel Aytaç, Phoenix Yayınları, 132 syf., 2011.

Oruç ve Sağlık

Beden Zihin ve Ruh Dengesi

Editörler
Zehra GENÇEL EFE | Eren AKÇİÇEK | Neşe YAKŞİ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1787
Sağlık

©Çizgi Kitabevi
Şubat 2025

ISBN: 978-625-396-505-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
GENÇEL EFE, Zehra | AKÇİÇEK, Eren | YAKŞİ, Neşe
Oruç ve Sağlık
Beden Zihin ve Ruh Dengesi

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

DİNLERDE ORUÇ

Ali İhsan YİTİK

Kaynakça

Beyruni, Ebu Reyhan Muhammed b. Ahmed el-Beyruni el Harezmî, (1923) *el-Asâru'l-Bâkiye an Kuruni'l-Hâliye*, ed. D.C.Edward Sachou, Leipzig.

Bhorceha, Ervad Sheriarji D. (1979) *Zoroastrion Religion and Customs*, Bombay.

Buddhist Mahayana Texts, (1985) çev: E. B. Cowell, Sacred Books of the East, ed. F. M. Müller, Delhi.

Cole, W. - Sambhi, P. Singh. (1978) *The Sikhs: Their Religious Beliefs and Practices*, New Delhi.

Dini Ayin Kitabı, (1960) Tasdik eden: Joseph Descuffı, İzmir.

Dubois, Abbe J.A. (1992) *Hindu Manners, Customs and Ceremonies*, 3.Baskı, New Delhi.

Hıristiyan Dini, (1960) Tasdik eden: Giusuppe Descuffı, İzmir.

Kitabı Mukaddes, (1991) İstanbul: Kitabı Mukaddes Şirketi.

MacCulloch, J. A. (1920) *Fasting (Introductory and non-Christian*), Maryland: The Johns Hopkins University Press.

MacLean, A. J. (1908) "Fasting (Christian)", *Encyclopedia of Religion and Ethics* (1-XVI) (ERE), ed. James Hastings, New York.

Moore, George Foot. (1958) *Judaism in tbe First Centuries of tbe Christian Era-The Ages of Tannaim (I-II),* Cambridge.

Nemman, Yacob. – Sivan, Gavriel. (1980) *Judaism A-Z: Lexicon of Terms and Concepts*, Jerusalem.

Pahlavi Texts, (1880) Part-III, çev: E.W. West, Oxford: Clarendon Press.

Piper, John. (1997) *A Hunger for God*, Crossway Books, İllinois.

Rahula, W. S. (1987) *What the Buddha Taught*, London.

Schimmel, Annemarie. (1987) "Numbers: An Overview", *Encyclopedia of Religion* (I-XVI), ed. Mircea Eliade, New York.

Singh, Harbans. (1968) *Message of Sikhism*, Delhi.

Singh, Ranbir. (1982) *The Sikh Way of Life*, New Delhi.

The Laws of Manu, (1981) XXV, çev: G. Bühler, Sacred Books of the East, ed: F. M. Müller, Delhi.

The Sacred Laws of Āryas (Vasistha) (1975) XIV, çev: G. Bühler, Sacred Books of the East, ed. F. M. Müller, Delhi.

The Teaching of the Twelve Apostles to the Nations, Known as The Didache, Legacy Icons, (2016) Michigan.

Tümer, Günay- Küçük, Abdurrahman. (1993) *Dinler Tarihi*, Ankara.

Vendidad (Zend-Avesta, I), (1988) IV, çev: J. Darmesteter, Delhi.

Williams, M. Monier. (1976) *Buddhism*, London.

TÜRK ve İSLAM KÜLTÜRÜNDE RAMAZAN ORUCU

Zehra GENÇEL EFE

Kaynakça

Çınar, Mehmet. (2021) "Oruç İbadetinin Ruh Sağlığı Üzerine Etkisi: Deneysel Bir Araştırma", Hitit İlahiyat Dergisi, (Aralık/ December 2021) 20/2.

Dönmez, İ. Kâfi (2007) "İslam'da Oruç" DİA, 33/414-416.

İbn Sa'd, Ebû Abdillâh Muhammed b. Sa'd. (1421/2001) Kitâbü't-Tabakâti'l-kebîr. thk. Ali Muhammed Ömer. 11 Cilt. Kahire: Mektebetü'l-Hâncî.

Özyazıcı, Alparslan (2018) Din ve Bilimin Işığında Oruç Ve Sağlık, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Dini Yayınlar Genel Müdürlüğü.

et-Taberânî, Ebu'l-Kâsım Süleyman b. Ahmed. (1995) el-Mu'cemu'l-evsat, thk. Târık b. Ivazullah – Abdülmuhsin b. İbrahim el-Huseynî (Kahire: Dâru'l-Haremeyn.

GELENEKSEL ANADOLU İFTAR ve SAHUR SOFRALARI

Nagihan BAYSAL YURDAKUL
Eren AKÇİÇEK

Kaynakça

Abdülaziz Bey. (1995). Osmanlı Adet ve Merasimleri. Hz. Kazım Arısan ve Duygu Arısan Güney, İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Ahmed er-Rûmî el-Akhisârî, Tütün İçmek Haram mıdır? Bir Tütün Risalesi. (2015). Yay. Haz. Yahya Michot. İstanbul: Kitap Yayınevi.

Akoğul, E. (2019). "Erzurum İlinin Ramazan Ayına Özgü Mutfak Kültürünün İncelenmesi." Tourism and Recreation. 1(2), s. 44-49.

Akram, M. (2015). "Dinler Tarihi Açısından Yahudilik, Hristiyanlık ve İslam'da Orucun Anlamı ve Önemi." Ramazan ve Oruç. Ed. Berat Açıl, Fahrettin Altun, Serhat Aslaner, Mustafa Demiray, Halis Kaya, İstanbul: Ümraniye Belediyesi Yayınları.

Akturfan, M., T. Dağcı. (2024). "Ramazan Ayında Sosyo-Kültürel Değişim Üzerine Bir Araştırma: Karaman Örneği." Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi. 12(1), s. 13-31.

Bayrı, M. H. (2007). İstanbul Folklörü. İstanbul: Cactus Yayınları.

Beardsworth, A., Keil. L, T. (2011). "Yemek Sosyolojisi." Yemek ve Toplum Çalışmasına Bir Davet. (Çev. Abdulbaki Dede), Ankara: Phoenix Yayınları.

Beşirli, H. (2010). "Yemek, Kültür ve Kimlik." Millî Folklor. Yıl 22, Sayı 87, s. 159-169.

Bezci, Gül (2018) "*Osmanlı Toplumunda Ramazan Kültürü*", Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kütahya.

Curkan, S. C., K. Kasaroğlu, N. Avcı. (2022). "Türkiye'deki Ramazan Ritüelleri ve Şehirlerin Gastronomik Kimlikleri ile İlişkilendirilmesi." Gastroia: Journal of Gastronomy and Travel Research, Vol. 6, Issue 1, s. 103-122.

Çetin, O. (2020). "Geçmişten Bugüne Ramazan Gelenekleri ve Geleneklerin Yaşatılarak Geleceğe Aktarılmasına Dair Öneriler." Türk Ekini Dergisi, Sayı 6, s. 14-36.

Dönmez, İ. K. (2007). "Oruç.". TDV İslâm Ansiklopedisi, C.35, s. 538-539.

Ekici, M. (2008). "Geleneksel Kültürü Güncellemek Üzerine Bir Değerlendirme." Millî Folklor. 20(80), s. 33-38.

Goody, J. (2013). Yemek, Mutfak, Sınıf -Karşılaştırmalı Sosyoloji Çalışması-. (Çev. Müge Günay Güran), İstanbul: Pinhan Yayınları.

Gürhan, N. (2017). "Yemek ve Din: Yemeğin Dini Simgesel Anlamları Üzerine Bir İnceleme." İnsan ve Toplum Bilimleri araştırmaları Dergisi. Vilt:6, Sayı: 2, s. 1204-1223.

Gürhan, N. Rodi, H., Ali Eren, D. (2022). "Kent ve Yemek Kültürü." Kentsel Prizma ve Toplumsal Spektrum. Ed. Muhammed Ferit Duman, Ankara: Nobel Yayıncılık, s. 61-80.

Kanık, İ. (2016). Gastro Gösteri-Popüler Kültür Ürünlerinde Yemeğin Kültürel Gösterisi. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Kalaycı, Z. B. (2021). "18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Saray Mutfağında Ramazan." Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi. Cilt: 9, Sayı: 28, s. 76-90.

Keskinkılıç, E. (2006). "Osmanlı İstanbul'unda Ramazan.", Tarihte Ramazan, Tarihte Ramazan. Ed. Ertuğrul Tarık Kara, İstanbul: Hazine Yayınları, s.49-54.

Maslow, A. (1970). A Theory of Human Motivation. In: V.H. VROOM and E.L. DECI, Ed. Management and Motivation. London: Penguin Books.

Oğur, Ü. (2019). “Kutsal Zaman Olarak Ramazan Ayının Sokak Kültürüne Yansıması: Van Örneği.” Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 44(1), s. 109-130.

Örnek, S. V. (2014). 100 Soruda İlkellerde Din, Büyü, Sanat, Efsane. Ankara: BilseSu Yayıncılık.

Özden, Ö. H. (2006). “Türk Ramazan Kültürü.” A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, 30, s. 83-109.

Şen, O. (2007). “Ramazan Ayında İftar ve Sünnetleri.” Özlenen Rehber Dergisi 54. Sayı. https://www.ozlenenrehber.com.tr/tr/dergi/54/ramazan-ayinda-iftar-ve-sunnetleri-905.html (Erişim Saati 12.00, Erişim Tarihi 01.11.2024).

Türkçe Sözlük (2019). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Yitik, A. İ. (2007). “Oruç.” TDV İslâm Ansiklopedisi, https://islamansiklopedisi.org.tr/oruc#1 (30.10.2024).

İnternet Kaynakları

https://www.comidacommunity.com/post/geleneksel-şifali-ramazan -pidesi

SAĞLIK ORUCU

Neşe YAKŞİ

Kaynakça

Anton, S. D., Moehl, K., Donahoo, W. T., Marosi, K., Lee, S. A., Mainous III, A. G., Leeuwenburgh, C., & Mattson, M. P. (2018). Flipping the metabolic switch: understanding and applying the health benefits of fasting. *Obesity*, *26*(2), 254–268.

Antoni, R., Johnston, K. L., Collins, A. L., & Robertson, M. D. (2018). Intermittent v. continuous energy restriction: differential effects on postprandial glucose and lipid metabolism following matched weight loss in overweight/obese participants. *British Journal of Nutrition*, *119*(5), 507–516.

Bhutani, S., Klempel, M. C., Kroeger, C. M., Trepanowski, J. F., & Varady, K. A. (2013). Alternate day fasting and endurance exercise combine to reduce body weight and favorably alter plasma lipids in obese humans. *Obesity*, *21*(7), 1370–1379.

Carter, S., Clifton, P. M., & Keogh, J. B. (2019). The effect of intermittent compared with continuous energy restriction on glycaemic control in patients with type 2 diabetes: 24-month follow-up of a randomised noninferiority trial. *Diabetes Research and Clinical Practice*, *151*, 11–19.

Cienfuegos, S., Gabel, K., Kalam, F., Ezpeleta, M., Wiseman, E., Pavlou, V., Lin, S., Oliveira, M. L., & Varady, K. A. (2020). Effects of 4-and 6-h time-restricted feeding on weight and cardiometabolic health: a randomized controlled trial in adults with obesity. *Cell Metabolism*, *32*(3), 366–378.

Cignarella, F., Cantoni, C., Ghezzi, L., Salter, A., Dorsett, Y., Chen, L., Phillips, D., Weinstock, G. M., Fontana, L., & Cross, A. H. (2018). Intermittent fasting confers protection in CNS autoimmunity by altering the gut microbiota. *Cell Metabolism*, *27*(6), 1222–1235.

Fanti, M., Mishra, A., Longo, V. D., & Brandhorst, S. (2021). Time-restricted eating, intermittent fasting, and fasting-mimicking diets in weight loss. *Current Obesity Reports*, *10*, 70–80.

Gibbs, M., Harrington, D., Starkey, S., Williams, P., & Hampton, S. (2014). Diurnal postprandial responses to low and high glycaemic index mixed meals. *Clinical Nutrition*, *33*(5), 889–894.

Gotthardt, J. D., Verpeut, J. L., Yeomans, B. L., Yang, J. A., Yasrebi, A., Roepke, T. A., & Bello, N. T. (2016). Intermittent fasting promotes fat loss with lean mass retention, increased hypothalamic norepinephrine content, and increased neuropeptide Y gene expression in diet-induced obese male mice. *Endocrinology*, *157*(2), 679–691.

Hoddy, K. K., Kroeger, C. M., Trepanowski, J. F., Barnosky, A., Bhutani, S., & Varady, K. A. (2014). Meal timing during alternate day fasting: Impact on body weight and cardiovascular disease risk in obese adults. *Obesity*, *22*(12), 2524–2531.

Hua, C. A. I., Xi, C. A. O., Yuelan, Q. I. N., Cheng, H. Y., & Ng, M. T. (2022). Intermittent fasting in weight loss and cardiometabolic risk reduction: a randomized controlled trial. *Journal of Nursing Research*, *30*(1), e185.

Hutchison, A. T., Liu, B., Wood, R. E., Vincent, A. D., Thompson, C. H., O'Callaghan, N. J., Wittert, G. A., & Heilbronn, L. K. (2019). Effects of intermittent versus continuous energy intakes on insulin sensitivity and metabolic risk in women with overweight. *Obesity*, *27*(1), 50–58.

Jebeile, H., Gow, M. L., Lister, N. B., Haghighi, M. M., Ayer, J., Cowell, C. T., Baur, L. A., & Garnett, S. P. (2019). Intermittent energy restriction is a feasible, effective, and acceptable intervention to treat adolescents with obesity. *The Journal of Nutrition*, *149*(7), 1189–1197.

Johnstone, A. (2015). *Fasting for weight loss: an effective strategy or latest dieting trend?* https://doi.org/10.1038/ijo.2014.214

Liu, B., Page, A. J., Hatzinikolas, G., Chen, M., Wittert, G. A., & Heilbronn, L. K. (2019). Intermittent fasting improves glucose tolerance and promotes adipose tissue remodeling in male mice fed a high-fat diet. *Endocrinology*, *160*(1), 169–180.

Liu, Z., Dai, X., Zhang, H., Shi, R., Hui, Y., Jin, X., Zhang, W., Wang, L., Wang, Q., & Wang, D. (2020). Gut microbiota mediates intermittent-fasting alleviation of diabetes-induced cognitive impairment. *Nature Communications*, *11*(1), 1–14.

Michalsen, A. (2010). Prolonged fasting as a method of mood enhancement in chronic pain syndromes: A review of clinical evidence and mechanisms. *Current Pain and Headache Reports*, *14*(2), 80–87. https://doi.org/10.1007/s11916-010-0104-z

Miller, M. E., Williamson, J. D., Gerstein, H. C., Byington, R. P., Cushman, W. C., Ginsberg, H. N., Ambrosius, W. T., Lovato, L., Applegate, W. B., & Investigators, A. (2014). Effects of randomization to intensive glucose control on adverse events, cardiovascular disease, and mortality in older versus younger adults in the ACCORD Trial. *Diabetes Care*, *37*(3), 634–643.

Nagai, M., Noguchi, R., Takahashi, D., Morikawa, T., Koshida, K., Komiyama, S., Ishihara, N., Yamada, T., Kawamura, Y. I., & Muroi, K. (2019). Fasting-refeeding impacts immune cell dynamics and mucosal immune responses. *Cell*, *178*(5), 1072–1087.

Rong, S., Snetselaar, L. G., Xu, G., Sun, Y., Liu, B., Wallace, R. B., & Bao, W. (2019). Association of skipping breakfast with cardiovascular and all-cause mortality. *Journal of the American College of Cardiology*, *73*(16), 2025–2032.

Sichieri, R., Everhart, J. E., & Roth, H. (1991). A prospective study of hospitalization with gallstone disease among women: role of dietary factors, fasting period, and dieting. *American Journal of Public Health*, *81*(7), 880–884.

Trepanowski, J. F., Kroeger, C. M., Barnosky, A., Klempel, M., Bhutani, S., Hoddy, K. K., Rood, J., Ravussin, E., & Varady, K. A. (2018). Effects of alternate-day fasting or daily calorie restriction on body composition, fat distribution, and circulating adipokines: secondary analysis of a randomized controlled trial. *Clinical Nutrition*, *37*(6), 1871–1878.

Trepanowski, J. F., Kroeger, C. M., Barnosky, A., Klempel, M. C., Bhutani, S., Hoddy, K. K., Gabel, K., Freels, S., Rigdon, J., & Rood, J. (2017). Effect of alternate-day fasting on weight loss, weight maintenance, and cardioprotection among metabolically healthy obese adults: a randomized clinical trial. *JAMA Internal Medicine*, *177*(7), 930–938.

Varady, K. A., Cienfuegos, S., Ezpeleta, M., & Gabel, K. (2021). Cardiometabolic benefits of intermittent fasting. *Annual Review of Nutrition*, *41*(1), 333–361.

Varady, K. A., Cienfuegos, S., Ezpeleta, M., & Gabel, K. (2022). Clinical application of intermittent fasting for weight loss: progress and future directions. *Nature Reviews Endocrinology*, *18*(5), 309–321.

Vasim, I., Majeed, C. N., & DeBoer, M. D. (2022). Intermittent fasting and metabolic health. *Nutrients*, *14*(3), 631.

Welton, S., Minty, R., O'Driscoll, T., Willms, H., Poirier, D., Madden, S., & Kelly, L. (2020). Intermittent fasting and weight loss: Systematic review. *Canadian Family Physician*, *66*(2), 117–125.

Zhang, Q., Zhang, C., Wang, H., Ma, Z., Liu, D., Guan, X., Liu, Y., Fu, Y., Cui, M., & Dong, J. (2022). Intermittent fasting versus continuous calorie restriction: which is better for weight loss? *Nutrients*, *14*(9), 1781.

ORUÇ ve BESLENME

Gökçe Sueda AYDOĞDU
Mehmet Arif İÇER

Kaynakça

Abdulla, N. K., Obaid, R. R., Qureshi, M. N., Asraiti, A. A., Janahi, M. A., Qiyas, S. J. A., ve Faris, M. E. (2023). Relationship between hedonic hunger and subjectively assessed sleep quality and perceived stress among university students: A cross-sectional study. *Heliyon*, *9*(4).

Al-Hourani, H., ve Atoum, M. (2007). Body composition, nutrient intake and physical activity patterns in young women during Ramadan. *Singapore medical journal*, *48*(10), 906.

Ali, T., ve Lessan, N. (2024). Chrononutrition in the context of Ramadan: Potential implications. *Diabetes/Metabolism Research and Reviews*, *40*(2), e3728.

Baysal, A. (2004). Beslenme. Hatiboğlu Yayınevi.

Bornet, F. R., Jardy-Gennetier, A. E., Jacquet, N., ve Stowell, J. (2007). Glycaemic response to foods: impact on satiety and long-term weight regulation. Appetite, 49(3), 535-553.

Alkandari, J. R., Maughan, R. J., Roky, R., Aziz, A. R., ve Karli, U. (2012). The implications of Ramadan fasting for human health and well-being. *Journal of sports sciences*, *30*(sup1), S9-S19.

Alotaibi, M. I., Elsamad, G., Aljardahi, A. N., Alghamdi, A. N., Alotaibi, A. I., Alorabi, H. M., Alzahrani, K. M., ve Abdel-Moneim, A. S. (2023). Changes in dietary and lifestyle behaviors and mental stress among medical students upon Ramadan diurnal intermittent fasting: a prospective cohort study from Taif/Saudi Arabia. *BMC Public Health*, *23*(1), 1462.

Alzhrani, A., Alhussain, M. H., ve BaHammam, A. S. (2022). Changes in dietary intake, chronotype and sleep pattern upon Ramadan among healthy adults in Jeddah, Saudi Arabia: A prospective study. *Frontiers in Nutrition*, *9*, 966861.

AlZunaidy, N. A., Al-Khalifa, A. S., Alhussain, M. H., Mohammed, M. A., Alfheeaid, H. A., Althwab, S. A., ve Faris, M. E. (2023). The Effect of Ramadan Intermittent Fasting on Food Intake, Anthropometric Indices, and Metabolic Markers among Premenopausal and Postmenopausal Women: A Cross-Sectional Study. *Medicina*, *59*(7), 1191.

Armstrong, L. E., ve Johnson, E. C. (2018). Water intake, water balance, and the elusive daily water requirement. *Nutrients*, *10*(12), 1928.

Aydoğdu, G. S., ve Akbulut, G. (2020). Aralıklı açlık diyetleri ve düşük karbonhidratlı diyetlerin obezite tedavisindeki etkisi. *Beslenme ve Diyet Dergisi*, *48*(1), 98-106.

Aydoğdu, G. S., ve Köksal, E. (2021). Hedonik Açlık ve Makro Besin Öğeleri ile İlişkisi. *Gazi Sağlık Bilimleri Dergisi*, *7*(1), 154-163.

Dhillon, J., Craig, B. A., Leidy, H. J., Amankwaah, A. F., Anguah, K. O.-B., Jacobs, A., Jones, B. L., Jones, J. B., Keeler, C. L., ve Keller, C. E. (2016). The effects of increased protein intake on fullness: A meta-analysis and its limitations. *Journal of the Academy of Nutrition and Dietetics*, *116*(6), 968-983.

Faris, M. e. A.-I. E., Jahrami, H. A., Alhayki, F. A., Alkhawaja, N. A., Ali, A. M., Aljeeb, S. H., Abdulghani, I. H., ve BaHammam, A. S. (2020). Effect of diurnal fasting on sleep during Ramadan: a systematic review and meta-analysis. *Sleep and Breathing*, *24*, 771-782.

Folwarczny, M., Otterbring, T., Sigurdsson, V., ve Gasiorowska, A. (2022). Seasonal cues to food scarcity and calorie cravings: Winter cues elicit preferences for energy-dense foods. *Food Quality and Preference*, *96*, 104379.

Lamri-Senhadji, M., El Kebir, B., Belleville, J., ve Bouchenak, M. (2009). Assessment of dietary consumption and time-course of changes in serum lipids and lipoproteins before, during and after Ramadan in young Algerian adults. *Singapore medical journal*, *50*(3), 288.

Leiper, J. B., ve Molla, A. M. (2003). Effects on health of fluid restriction during fasting in Ramadan. *European journal of clinical nutrition*, *57*(2), S30-S38.

Macit Çelebi, M. S., Uzdil, Z., Ertaş Öztürk, Y., ve Sökülmez Kaya, P. (2022). Is Ramadan fasting associated with low scores of Healthy Eating Index? *Nutrición Hospitalaria*, *39*(6).

Madkour, M. I., El-Serafi, A. T., Jahrami, H. A., Sherif, N. M., Hassan, R. E., ve Awadallah, S. (2019). Ramadan diurnal intermittent fasting modulates SOD2, TFAM, Nrf2, and sirtuins (SIRT1, SIRT3) gene expressions in subjects with overweight and obesity. *diabetes research and clinical practice*, *155*, 107801.

Madkour, M. I., Malhab, L. J. B., Abdel-Rahman, W. M., Abdelrahim, D. N., Saber-Ayad, M., ve Faris, M. E. (2022). Ramadan diurnal intermittent fasting is associated with attenuated FTO gene expression in subjects with overweight and obesity: a prospective cohort study. *Frontiers in Nutrition*, *8*, 741811.

Madkour, M. I., Obaideen, A. K., Dalah, E. Z., Hasan, H. A., Radwan, H., Jahrami, H. A., Hamdy, O., ve Mohammad, M. G. (2019). Effect of Ramadan diurnal fasting on visceral adiposity and serum adipokines in overweight and obese individuals. *diabetes research and clinical practice*, *153*, 166-175.

Miquel-Kergoat, S., Azais-Braesco, V., Burton-Freeman, B., ve Hetherington, M. M. (2015). Effects of chewing on appetite, food intake and gut hormones: A systematic review and meta-analysis. Physiology ve behavior, 151, 88-96.

Morilla, R. G., Rodrigo, J. R., Caravaca, A. S., Gutiérrez, C. V., Villaverde, G. R., ve Moreno, B. P. (2009). Dietary modifications, in young Muslims engaged in Ramadan fasting. *Nutricion hospitalaria*, *24*(6), 738-743.

Nachvak, S. M., Pasdar, Y., Pirsaheb, S., Darbandi, M., Niazi, P., Mostafai, R., ve Speakman, J. R. (2019). Effects of Ramadan on food intake, glucose homeostasis, lipid profiles and body composition composition. European journal of clinical nutrition, 73(4), 594-600.

Osman, F., Haldar, S., ve Henry, C. (2020). Effects of Time-Restricted Feeding during Ramadan on Dietary Intake, Body Composition and Metabolic Outcomes. Nutrients. 2020; 12 (8): 2478. In.

Pekcan, A., Şanlıer, N., Baş, M., Tek,Nilüfer., ve Gökmen Özel, H. (2022). Türkiye Beslenme Rehberi 2022.

Romon, M., Edme, J.-L., Boulenguez, C., Lescroart, J.-L., ve Frimat, P. (1993). Circadian variation of diet-induced thermogenesis. *The American journal of clinical nutrition*, *57*(4), 476-480.

Sadiya, A., Ahmed, S., Siddieg, H. H., Babas, I. J., ve Carlsson, M. (2011). Effect of Ramadan fasting on metabolic markers, body composition, and dietary intake in Emiratis of Ajman (UAE) with metabolic syndrome. *Diabetes, metabolic syndrome and obesity: targets and therapy*, 409-416.

Sajjadi, S. F., Hassanpour, K., Assadi, M., Yousefi, F., Ostovar, A., Nabipour, I., ve Rahbar, A. (2018). Effect of Ramadan fasting on Macronutrients ve Micronutrients intake: An essential lesson for healthcare professionals. *Journal of Nutrition, Fasting and Health*, *6*(4), 205-212.

Shahdadian, F., Boozari, B., ve Saneei, P. (2023). Association between short sleep duration and intake of sugar and sugar-sweetened beverages: A systematic review and meta-analysis of observational studies. *Sleep Health*, *9*(2), 159-176.

Shatila, H., Baroudi, M., El Sayed Ahmad, R., Chehab, R., Forman, M. R., Abbas, N., Faris, M., ve Naja, F. (2021). Impact of Ramadan fasting on dietary intakes among healthy adults: a year-round comparative study. *Frontiers in Nutrition*, *8*, 689788.

Sunardi, D., Chandra, D. N., Medise, B. E., Friska, D., Manikam, N. R. M., Lestari, W., Insani, P. N. C., Ayusari, A. A., Mayasari, D., ve Saftarina, F. (2022). Assessment of water consumption during Ramadan intermittent fasting: Result from Indonesian cross-sectional study. *Frontiers in Nutrition*, *9*, 922544.

T.C.SağlıkBakanlığı. (2016). Ramazan Ayında Beslenme. *Erişim adresi:https://www.saglik.gov.tr/TR-2388/ramazan-a-yinda-beslenme.html*, Erişim tarihi:14.08.2024.

Tibi, S., Ahmed, S., Nizam, Y., Aldoghmi, M., Moosa, A., Bourenane, K., Yakub, M., ve Mohsin, H. (2023). Implications of Ramadan Fasting in the Setting of Gastrointestinal Disorders. *Cureus*, *15*(3).

Trepanowski, J. F., ve Bloomer, R. J. (2010). The impact of religious fasting on human health. *Nutrition journal*, *9*, 1-9.

Verbalis, J. G. (2003). Disorders of water metabolism. In *Handbook of Diagnostic Endocrinology* (pp. 23-53). Springer.

WHO. (2018). Need of watching sugar intake during Ramadan. *Erişim adresi:https://www.who.int/bangladesh/news/detail/07-06-2018 -need-of-watching-sugar-intake-during-ramadan*.

WHOEasternMediterraneanRegion. (2024). Stay healthy during Ramadan. *Erişim adresi:https://www.emro.who.int/noncommunicable-diseases/campaigns/stay-healthy-during-ramadan.html*, Erişim tarihi: 14.08.2024.

Uluğ, E., ve Rakıcıoğlu, N. (2019). Diyetle Mikro Besin Ögesi Alımlarının Değerlendirilmesi. Beslenme ve Diyet Dergisi, 47(3), 85-93.

Yassıbaş, E., Bölükbaşı, H., Çelik, M. N., Atabilen, B., Ayyıldız, F., Bilici, S., ve Akbulut, G. (2024). Ramazan Orucunun Yeme Farkındalığı, Su Dengesi ve Beslenme Durumu Üzerine Etkisi: Pilot Çalışma. *Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi*, *8*(2), 157-170.

Yeoh, E., Zainudin, S. B., Loh, W. N., Chua, C. L., Fun, S., Subramaniam, T., Sum, C. F., ve Lim, S. C. (2015). Fasting during Ramadan and associated changes in glycaemia, caloric intake and body composition with gender differences in Singapore. *Ann Acad Med Singapore*, *44*(6), 202-206.

ORUÇ ve EGZERSİZ

Esra TOPÇU

Kaynakça

Abedelmalek S, Denguezli M, Chtourou H, Souissi N, Tabka, Z. (2015) Does Ramadan fasting affect acylated ghrelin and growth hormone concentrations during short-term maximal exercise in the afternoon? Biol Rhythm Res. 46(5): 691-701

Abaïdia AE, Daab W, Bouzid MA. (2020 May) Effects of Ramadan Fasting on Physical Performance: A Systematic Review with Meta-analysis. Sports Med. 50(5):1009-1026. Doi: 10.1007/s40279-020-01257-0. PMID: 31960369

Aloui A, Briki W, Baklouti H, Chtourou H, Driss T, Chaouachi A, et al. (2015) Listening to music during warming-up counteracts the negative effects of Ramadan observance on short-term maximal performance. PLoS One. 10(8): e0136400.

Aloui A, Chtourou H, Hammouda O, Souissi H, Chaouachi A, Chamari K et al (2013). Effects of Ramadan on the diurnal variations of physical performance and perceived exertion in adolescent soccer players. Biol Rhythm Res. 44(6): 869-875

Aloui A, Chaouachi A, Chtourou H, Wong DP, Haddad M, Chamari K et al. (2013) Effects of Ramadan on the diurnal variations of repeatedsprint performance. Int J Sports Physiol Perform. 8(3): 254-263

Aloui A, Driss T, Baklouti H, Jaafar H, Hammouda O, Chamari K et al. (2018) Repeated- sprint training in the fasted state during Ramadan: morning or evening training? J Sports Med Phys Fitness. 58(7-8): 990-997.

Aziz AR, Che Muhamad A, Roslan S, Ghulam Mohamed N, Singh R, Chia M. (2017) Poorer intermittent sprints performance in ramadan fasted muslim footballers despite controlling for pre-exercise dietary intake, sleep and training load. Sports. 5(1): 4.

Aziz AR, Chia MY, Singh R, Wahid MF. (2011) Effects of Ramadan fasting on perceived exercise intensity during high-intensity interval training in elite youth soccer players. Int J Sports Sci Coach. 6(1): 87-98

Aziz AR, Chia MY, Low CY, Slater GJ, Png W, Teh KC. (2012) Conducting an acute intense interval exercise session during the Ramadan fasting month: what is the optimal time of the day? Chronobiol Int. 29(8):1139-50.

Aziz AR, Png W, Che Muhamed AM, Chaouachi A, Chong E, Singh R. (2014) Effects of Ramadan fasting on substrate oxidation, physiological and perceptual responses during submaximal intensity running in active men. Sport Sciences for Health. 10(1):1-10.

Aziz AR, Png W. (2008) Practical tips to exercise training during the Ramadan fasting month. ISN Bull. 1:13-9.

Aziz AR, Wahid MF, Png W, Jesuvadian CV. (2010) Effects of Ramadan fasting on 60 min of endurance running performance in moderately trained men. Br J Sports Med. 44(7):516-21.

Bahijri S, Borai A, Ajabnoor G, Abdul Khaliq A, AlQassas I, Al-Shehri D, Chrousos G. (2013) Relative metabolic stability, but disrupted circadian cortisol secretion during the fasting month of Ramadan. PLoS One 8: e60917.

Bangsbo J, Mohr M, Krustrup P. (2006) Physical and metabolic demands of training and match-play in the elite football player. J Sports Sci. 24(07): 665-674.

Betts JA, Richardson JD, Chowdhury EA, Holman GD, Tsintzas K, Thompson D. (2014) The causal role of breakfast in energy balance and health: a randomized controlled trial in lean adults. Am J Clin Nutr 100:539–47.

Bogdan A, Bouchareb B, Touitou Y. (2001) Ramadan fasting alters endocrine and neuroendocrine circadian patterns. Meal-time as a synchronizer in humans? Life Sci 68:1607–15.

Bogdan A, Bouchareb B, Touitou Y. (2005) Response of circulating leptin to Ramadan daytime fasting: a circadian study. Br J Nutr 93:515–8.

Bougrine H, Nasser N, Abdessalem R, Ammar A, Chtourou H, Souissi N. (2023 Aug) Pre-Exercise Caffeine Intake Attenuates the Negative Effects of Ramadan Fasting on Several Aspects of High-Intensity Short-Term Maximal Performances in Adolescent Female Handball Players. Nutrients. 3;15(15):3432. Doi: 10.3390/nu15153432. PMID: 37571369; PMCID: PMC10421416

Bouhlel E, Denguezli M, Zaouali M, Tabka Z, Shephard RJ. (2008) Ramadan fastings effect on plasma leptin, adiponectin concentrations, and body composition in trained young men. Int J Sport Nutr Exerc Metab 18:617–27.

Chamari K, Roussi M, Bragazzi NL, Chaouachi A, Abdul RA. (2019) Optimizing training and competition during the month of Ramadan: Recommendations for a holistic and personalized approach for the fasting athletes. Tunis Med. 97(10):1095-103.

Chamari K, Guezguez F, Khalladi K, Chtourou H, Moumen Jamai T, Chaouachi A, Al Sayrafi O, Aziz AR, Bragazzi NL, Ben Saad H. (2023 Jan) Aspetar clinical guidelines: Ramadan fasting and exercise for healthy individuals. Tunis Med. 1;101(1):1-14. English. PMID: 37682254; PMCID: PMC10966349.

Chaouachi A, Coutts AJ, Chamari K, Wong del P, Chaouachi M, Chtara M, et al. (2009) Effect of Ramadan intermittent fasting on aerobic and anaerobic performance and perception of fatigue in male elite judo athletes. J Strength Cond Res. 23(9):2702-9.

Chaouachi A, Coutts AJ, Wong del P, Roky R, Mbazaa A, Amri M, et al. (2009) Haematological, inflammatory, and immunological responses in elite judo athletes maintaining high training loads during Ramadan. Appl Physiol Nutr Metab. 34(5):907-15

Che Muhamed AM, Mohamed NG, Ismail N, Aziz AR, Singh R. (2014) Mouth rinsing improves cycling endurance performance during Ramadan fasting in a hot humid environment. Appl Physiol Nutr Metab. 39(4):458-64.

Cherif A, Meeusen R, Ryu J, Taylor L, Farooq A, Kammoun K, et al. (2018) Repeated-sprints exercise in daylight fasting: carbohydrate mouth rinsing does not affect sprint and reaction time performance. Biol Sport. 35(3):237-44.).

Chtourou H, Chaouachi A, Driss T, Dogui M, Behm DG, Chamari K, et al. (2012) The effect of training at the same time of day and tapering period on the diurnal variation of short exercise performances. J Strength Cond Res. 26(3):697-708.

Chtourou H, Hammouda O, Souissi H, Chamari K, Chaouachi A, Souissi N. (2011) The effect of Ramadan fasting on physical performances, mood state and perceived exertion in young footballers. Asian J Sports Med. 2(3): 177.

Chtourou H, Hammouda O, Chaouachi A, Chamari K, Souissi N. (2012) The effect of time- of-day and Ramadan fasting on anaerobic performances. Int J Sports Med. 33(02): 142-147.

Chtourou H, Trabelsi K, Boukhris O, Ammar A, Shephard RJ, Bragazzi NL. (2019 Oct) Effects of Ramadan fasting on physical performances in soccer players: a systematic review. Tunis Med. 97(10):1114-1131. PMID: 31691939.

Chua MT, Balasekaran G, Ihsan M, Aziz AR. (2019) Effects of pre-exercise high and low glycaemic meal on intermittent sprint and endurance exercise performance. Sports (Basel). 7(8).

Copenhaver EA, Diamond AB. (2017) The value of sleep on athletic performance, injury, and recovery in the young athlete. Pediatr Ann. 46(3): e106-e11.

Farooq A, Herrera CP, Zerguini Y, Almudahka F, Chamari, K. (2016) Knowledge, beliefs and attitudes of Muslim footballers towards Ramadan fasting during the London 2012 Olympics: A crosssectional study. BMJ open. 6(9): e012848

Frost G, Pirani S. (1987) Meal frequency and nutritional intake during Ramadan: a pilot study. Hum Nutr Appl Nutr 41:47–50.

Güvenç A. (2011) Effects of Ramadan fasting on body composition, aerobic performance and lactate, heart rate and perceptual responses in young soccer players. J Hum Kinet. 29: 79-91.)

Hassanein M, Al-Arouj M, Hamdy O, Bebakar WMW, Jabbar A, Al-Madani A, Hanif W, Lessan N, Basit A, Tayeb K, et al. (2017) Diabetes and Ramadan: practical guidelines. Diabetes Res Clin Pract 126:303–16.

Hoff J, Wisløff U, Engen LC, Kemi OJ, Helgerud J. (2002) Soccer specific aerobic endurance training. Br J Sports Med. 36(3): 218-221.

Javanmard, S.H.; Otroj, Z. (2020) Ramadan fasting and risk of COVID-19. Int. J. Prev. Med. 11, 60.

Kassab S, Abdul-Ghaffar T, Nagalla DS, Sachdeva U, Nayar U. (2004) Interactions between leptin, neuropeptide-Y and insulin with chronic diurnal fasting during Ramadan. Ann Saudi Med 24:345-9.

Kirkendall DT, Leiper JB, Bartagi Z, Dvorak J, Zerguini Y. (2008) The influence of Ramadan on physical performance measures in young Muslim footballers. J Sports Sci. 26 (S3): S15-S27.

Kurdak SS, Shirreffs SM, Maughan RJ, Ozgunen KT, Zeren C, Korkmaz S, et al. Hydration and sweating responses to hot-weather football competition. Scand J Med Sci Sports. 2010;20 Suppl 3:133-9.

Lessan N, Saadane I, Alkaf B, Hambly C, Buckley AJ, Finer N, Speakman JR, Barakat MT. The effects of Ramadan fasting on activity and energy expenditure. Am J Clin Nutr. 2018 Jan 1;107(1):54-61. doi: 10.1093/ajcn/nqx016. PMID: 29381798

Lim W, Damit N, Aziz A. Recommendations for optimal competitive exercise performance and effective training-induced adaptations when Ramadan fasting. In: Chtourou H, ed. Effects of Ramadan fasting on health and athletic performance. California, USA: OMICS Group eBook, OMICS Group Incorporation; 2015:204-21.

Lotfi S, Madani M, Tazi A, Boumahmaza M, Talbi M. Variation des fonctions cognitives et de la glycémie lors de l'exercice physique durant le jeûne du mois de Ramadan. Rev Neurol. 2010; 166(8-9): 721-726

Maughan RJ, Bartagi Z, Dvorak J, Zerguini Y. Dietary intake and body composition of football players during the holy month of Ramadan. J Sports Sci. 2008;26 Suppl 3:S29-38.

Maughan RJ, Fallah J, Coyle EF. The effects of fasting on metabolism and performance. Br J Sports Med. 2010;44(7):490-4.

Maughan RJ, Shirreffs SM. Hydration and performance during Ramadan. J Sports Sci. 2012;30 Suppl 1: S33-41.

Maughan RJ, Zerguini Y, Chalabi H, Dvorak J. Achieving optimum sports performance during Ramadan: some practical recommendations. J Sports Sci. 2012;30 Suppl 1: S109-17.

Meckel Y, Ismaeel A, Eliakim A. The effect of the Ramadan fast on physical performance and dietary habits in adolescent soccer players. Eur J Appl Physiol. 2008 Apr;102(6):651-7. doi: 10.1007/s00421-007-0633-2. Epub 2007 Dec 11. PMID: 18071743.

Png W, Bhaskaran K, Sinclair AJ, Aziz AR. Effects of ingesting low glycemic index carbohydrate food for the sahur meal on subjective, metabolic and physiological responses, and endurance performance in Ramadan fasted men. Int J Food Sci Nutr. 2014;65(5):629-36.

Rebaï H, Chtourou H, Zarrouk N, Harzallah A, Kanoun I, Dogui M et al. Reducing resistance training volume during Ramadan improves muscle strength and power in football players. Int J Sports Med. 2014; 35(05): 432-437.

Romyn G, Lastella M, Miller DJ, Versey NG, Roach GD, Sargent C. Daytime naps can be used to supplement night-time sleep in athletes. Chronobiol Int. 2018;35(6):865-8.

Taoudi Benchekroun M, Roky R, Toufiq J, Benaji B, Hakkou F. Epidemiological study: chronotype and daytime sleepiness before and during Ramadan. Therapie 1999; 54:567–72.

Waterhouse J. Effects of Ramadan on physical performance: chronobiological considerations. Br J Sports Med. 2010 Jun;44(7):509-15. doi: 10.1136/bjsm.2007.071712. Epub 2010 May 19. PMID: 20484313

World Health Organization. Global recommendations on physical activity for health. https://www.who.int/publications/i/item/9789241599979

Zerguini Y, Kirkendall D, Junge A, Dvorak J. Impact of Ramadan on physical performance in professional soccer players. Br J Sports Med. 2007; 41(6): 398-400.

ORUÇ ve YAŞLILIK

Aslı KILAVUZ
Dilek DORUK KONDAKCI

Kaynakça

Abdullah, M., Rizal Wahyudi, E., Nugroho, P., & Alfian, A. (2022). Kidney function profile before, during, and after Ramadan fasting in healthy elderly: a prospective cohort study. *Medical Journal of Indonesia*, *31*(2), 115–119. https://doi.org/10.13181/mji.oa.225730

Abolaban, H., & Moujahed, A. Al. (2017). Muslim patients in Ramadan: A review for primary care physicians. *Avicenna Journal of Medicine*, *07*(03), 81–87. https://doi.org/10.4103/ajm.AJM_76_17

Akın, S., Özer, F. F., Şahin, G. G., & Özer, N. T. (2020). Effects of Ramadan fasting on lean body mass in the older people. *European Geriatric Medicine*, *11*(1), 163–168. https://doi.org/10.1007/s41999-019-00272-3

Aksungar, F. B., Topkaya, A. E., & Akyildiz, M. (2007). Interleukin-6, C-Reactive Protein and Biochemical Parameters during Prolonged Intermittent Fasting. *Annals of Nutrition and Metabolism*, *51*(1), 88–95. https://doi.org/10.1159/000100954

Almabruk, B. A., Alharbi, S. H., Alsaqer, F. S., Al Essa, A., Eid, H., Alqahtani, O., Badawood, M. A., Alzahrani, E. M., Alzahrani, E. M., Alshaikh, F. K., Alfaraj, R. M., Alarqan, H. H., Aljuaid, R., Al Sharari, A., & Alghamdi, M. A. (2024). The Role of Intermittent Fasting on Metabolic Syndrome: A Systematic Review and Meta-Analysis. *Cureus*. https://doi.org/10.7759/cureus.71623

Azzoug, S., Mahgoun, S., & Chentli, F. (2015). Diabetes mellitus and Ramadan in elderly patients. *JPMA. The Journal of the Pakistan Medical Association*, *65*(5 Suppl 1), S33-6. http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26013782

Baccouche, H., Hellara, I., Khochtali, I., Grissa, M. H., Boubaker, H., Beltaief, K., Bouida, W., Najjar, F., Boukef, R., Hassine, M., & Nouira, S. (2014). RAMADAN FASTING EFFECTS ON METABOLIC PARAMETERS IN ELDERLY PERSONS WITH CARDIOVASCULAR RISK FACTORS. *Journal of Aging Research and Lifestyle*. https://api.semanticscholar.org/CorpusID:74286576

Bahammam, A. S., Alaseem, A. M., Alzakri, A. A., & Sharif, M. M. (2013). The effects of Ramadan fasting on sleep patterns and daytime sleepiness: An objective assessment. *Journal of Research in Medical Sciences : The Official Journal of Isfahan University of Medical Sciences*, *18*(2), 127–131. http://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/23914215

BaHammam, A. S., Nashwan, S., Hammad, O., Sharif, M. M., & Pandi-Perumal, S. R. (2013). Objective assessment of drowsiness and reaction time during intermittent Ramadan fasting in young men: a case-crossover study. *Behavioral and Brain Functions*, *9*(1), 32. https://doi.org/10.1186/1744-9081-9-32

Basuki, R., Latief, H., Bashori, K., Sagiran, S., Suud, F. M., & Pranata, S. (2024). The Scientific and Islamic Perspectives to Prevent the Incidence of Dementia Among Elderly. *Journal of Research and Health*, *14*(5), 405–416. https://doi.org/10.32598/JRH.14.5.2425.1

Benau, E. M., Orloff, N. C., Janke, E. A., Serpell, L., & Timko, C. A. (2014). A systematic review of the effects of experimental fasting on cognition. *Appetite*, *77*, 52–61. https://doi.org/10.1016/j.appet.2014.02.014

Chow, L. S., Manoogian, E. N. C., Alvear, A., Fleischer, J. G., Thor, H., Dietsche, K., Wang, Q., Hodges, J. S., Esch, N., Malaeb, S., Harindhanavudhi, T., Nair, K. S., Panda, S., & Mashek, D. G. (2020). Time-Restricted Eating Effects on Body Composition and Metabolic Measures in Humans who are Overweight: A Feasibility Study. *Obesity*, *28*(5), 860–869. https://doi.org/10.1002/oby.22756

Cioffi, I., Evangelista, A., Ponzo, V., Ciccone, G., Soldati, L., Santarpia, L., Contaldo, F., Pasanisi, F., Ghigo, E., & Bo, S. (2018). Intermittent versus continuous energy restriction on weight loss and cardiometabolic outcomes: a systematic review and meta-analysis of randomized controlled trials. *Journal of Translational Medicine*, *16*(1), 371. https://doi.org/10.1186/s12967-018-1748-4

Diab, R., Dimachkie, L., Zein, O., Dakroub, A., & Eid, A. H. (2024). Intermittent Fasting Regulates Metabolic Homeostasis and Improves Cardiovascular Health. *Cell Biochemistry and Biophysics*, *82*(3), 1583–1597. https://doi.org/10.1007/s12013-024-01314-9

Estrada-deLeón, D. B., Struijk, E. A., Caballero, F. F., Sotos Prieto, M., Rodríguez-Artalejo, F., & Lopez-Garcia, E. (2021). Prolonged nightly fasting and lower-extremity functioning in community-dwelling older adults. *British Journal of Nutrition*, *126*(9), 1347–1354. https://doi.org/10.1017/S0007114520005218

Ezzati, A., & Pak, V. M. (2023). The effects of time-restricted eating on sleep, cognitive decline, and Alzheimer's disease. *Experimental Gerontology*, *171*, 112033. https://doi.org/10.1016/j.exger.2022.112033

Farooq, A., Herrera, C. P., Almudahka, F., & Mansour, R. (2015). A Prospective Study of the Physiological and Neurobehavioral Effects of Ramadan Fasting in Preteen and Teenage Boys. *Journal of the Academy of Nutrition and Dietetics*, *115*(6), 889–897. https://doi.org/10.1016/j.jand.2015.02.012

Ghayour Najafabadi, M., Rahbar Nikoukar, L., Memari, A., Ekhtiari, H., & Beygi, S. (2015). Does Ramadan Fasting Adversely Affect Cognitive Function in Young Females? *Scientifica*, *2015*, 1–6. https://doi.org/10.1155/2015/432428

Hassan, S., Hassan, F., Abbas, N., Hassan, K., Khatib, N., Edgim, R., Fadol, R., & Khazim, K. (2018). Does Ramadan Fasting Affect Hydration Status and Kidney Function in CKD Patients? *Annals of Nutrition and Metabolism*, *72*(3), 241–247. https://doi.org/10.1159/000486799

Hejaili, F., Qurashi, S., Binsalih, S., Jaradt, M., & Al Sayyari, A. (2014). Effect of repeated ramadan fasting in the hottest months of the year on renal graft function. *Nephro-Urology Monthly*, *6*(2), e14362. https://doi.org/10.5812/numonthly.14362

Herrera Christopher, P., Berrichi, H., Chamari, K., & Davenne, D. (2015). Circadian rhythm and sleep disturbances during Ramadan: Implications on sports performance. In H. Chtourou (Ed.), *Effects of Ramadan fasting on health and athletic performance*. OMICS Group.

Jandali, D., Alwaleedi, A., Marenus, M. W., Liener, S. R., Sheik, A., Elayyan, M., & Chen, W. (2024). Mental Health, Sleep Quality, and Psychological Well-Being during the Holy Month of Ramadan. *Healthcare*, *12*(13), 1301. https://doi.org/10.3390/healthcare12131301

Johnson, J. B., Summer, W., Cutler, R. G., Martin, B., Hyun, D.-H., Dixit, V. D., Pearson, M., Nassar, M., Tellejohan, R., Maudsley, S., Carlson, O., John, S., Laub, D. R., & Mattson, M. P. (2007). Alternate day calorie restriction improves clinical findings and reduces markers of oxidative stress and inflammation in overweight adults with moderate asthma. *Free Radical Biology and Medicine*, *42*(5), 665–674. https://doi.org/10.1016/j.freeradbiomed.2006.12.005

Khan, M. A. B., BaHammam, A. S., Amanatullah, A., Obaideen, K., Arora, T., Ali, H., Cheikh Ismail, L., Abdelrahim, D. N., Al-Houqani, M., Allaham, K., Abdalrazeq, R., Aloweiwi, W. S., Mim, S. S., Mektebi, A., Amiri, S., Sulaiman, S. K., Javaid, S. F., Hawlader, M. D. H., Tsiga-Ahmed, F. I., … Faris, M. E. (2023b). Examination of sleep in relation to dietary and lifestyle behaviors during Ramadan: A multi-national study using structural equation modeling among 24,500 adults amid COVID-19. *Frontiers in Nutrition*, *10*. https://doi.org/10.3389/fnut.2023.1040355

Kivimäki, M., Luukkonen, R., Batty, G. D., Ferrie, J. E., Pentti, J., Nyberg, S. T., Shipley, M. J., Alfredsson, L., Fransson, E. I., Goldberg, M., Knutsson, A., Koskenvuo, M., Kuosma, E., Nordin, M., Suominen, S. B., Theorell, T., Vuoksimaa, E., Westerholm, P., Westerlund, H., … Jokela, M. (2018). Body mass index and risk of dementia: Analysis of individual-level data from 1.3 million individuals. *Alzheimer's & Dementia*, *14*(5), 601–609. https://doi.org/10.1016/j.jalz.2017.09.016

Laatar, R., Borji, R., Baccouch, R., Zahaf, F., Rebai, H., & Sahli, S. (2016). Effects of Ramadan fasting on postural balance and attentional capacities in elderly people. *The Journal of Nutrition, Health and Aging*, *20*(5), 553–560. https://doi.org/10.1007/s12603-015-0620-y

Lange, M. G., Coffey, A. A., Coleman, P. C., Barber, T. M., Van Rens, T., Oyebode, O., Abbott, S., & Hanson, P. (2024). Metabolic changes with intermittent fasting. *Journal of Human Nutrition and Dietetics*, *37*(1), 256–269. https://doi.org/10.1111/jhn.13253

Leiper, J. B., Molla, A. M., & Molla, A. M. (2003). Effects on health of fluid restriction during fasting in Ramadan. *European Journal of Clinical Nutrition*, *57*(S2), S30–S38. https://doi.org/10.1038/sj.ejcn.1601899

M. Alsharidah, A., Murtaza, G., M. Alsharidah, M., & Bashir, S. (2016). Fasting in Ramadan Affects Cognitive and Physiological Function in Normal Subjects (Pilot Study). *Neuroscience and Medicine*, *07*(02), 60–65. https://doi.org/10.4236/nm.2016.72007

Mas, N., & Şenan, S. (2008). Yaşlılıkta Anatomik Değişiklikler. In R. Mas, A. Işık, M. Karan, T. Beğer, Ş. Akman, & T. Ünal (Eds.), *Geriatri* (1., pp. 31–39). TGV.

Mattson, M. P., Cutler, R. G., & Camandola, S. (2007). Energy Intake and Amyotrophic Lateral Sclerosis. *NeuroMolecular Medicine*, *9*(1), 17–20. https://doi.org/10.1385/NMM:9:1:17

Mohamed, Y. A., Abouelmagd, M., Elbialy, A., Elwassefy, M., & Kyrillos, F. (2024). Effect of intermittent fasting on lipid biokinetics in obese and overweight patients with type 2 diabetes mellitus: prospective observational study. *Diabetology & Metabolic Syndrome*, *16*(1), 4. https://doi.org/10.1186/s13098-023-01234-3

Moon, S., Kang, J., Kim, S. H., Chung, H. S., Kim, Y. J., Yu, J. M., Cho, S. T., Oh, C.-M., & Kim, T. (2020). Beneficial Effects of Time-Restricted Eating on Metabolic Diseases: A Systemic Review and Meta-Analysis. *Nutrients*, *12*(5), 1267. https://doi.org/10.3390/nu12051267

Norouzy, A., Salehi, M., Philippou, E., Arabi, H., Shiva, F., Mehrnoosh, S., Mohajeri, S. M. R., Mohajeri, S. A. R., Motaghedi Larijani, A., & Nematy, M. (2013). Effect of fasting in <scp>R</scp> amadan on body composition and nutritional intake: a prospective study. *Journal of Human Nutrition and Dietetics*, *26*(s1), 97–104. https://doi.org/10.1111/jhn.12042

Nugraha, B., Ghashang, S. K., Hamdan, I., & Gutenbrunner, C. (2017). Effect of Ramadan fasting on fatigue, mood, sleepiness, and health-related quality of life of healthy young men in summer time in Germany: A prospective controlled study. *Appetite*, *111*, 38–45. https://doi.org/10.1016/j.appet.2016.12.030

Ooi, T. C., Meramat, A., Rajab, N. F., Shahar, S., Ismail, I. S., Azam, A. A., & Sharif, R. (2020). Intermittent Fasting Enhanced the Cognitive Function in Older Adults with Mild Cognitive Impairment by Inducing Biochemical and Metabolic changes: A 3-Year Progressive Study. *Nutrients*, *12*(9), 2644. https://doi.org/10.3390/nu12092644

Ozcan, M., Abdellatif, M., Javaheri, A., & Sedej, S. (2024). Risks and Benefits of Intermittent Fasting for the Aging Cardiovascular System. *Canadian Journal of Cardiology*, *40*(8), 1445–1457. https://doi.org/10.1016/j.cjca.2024.02.004

Patikorn, C., Roubal, K., Veettil, S. K., Chandran, V., Pham, T., Lee, Y. Y., Giovannucci, E. L., Varady, K. A., & Chaiyakunapruk, N. (2021). Intermittent Fasting and Obesity-Related Health Outcomes. *JAMA Network Open*, *4*(12), e2139558. https://doi.org/10.1001/jamanetworkopen.2021.39558

Patterson, R. E., & Sears, D. D. (2017). Metabolic Effects of Intermittent Fasting. *Annual Review of Nutrition*, *37*(1), 371–393. https://doi.org/10.1146/annurev-nutr-071816-064634

Qasrawi, S. O., Pandi-Perumal, S. R., & BaHammam, A. S. (2017). The effect of intermittent fasting during Ramadan on sleep, sleepiness, cognitive function, and circadian rhythm. *Sleep and Breathing*, *21*(3), 577–586. https://doi.org/10.1007/s11325-017-1473-x

Ras, T., Holdman, R., & Matthews, D. (2024). Ramadhan fasting for people living with chronic illness: A narrative literature review. *South African Family Practice*, *66*(1). https://doi.org/10.4102/safp.v66i1.5805

Şahin, H. (2019). *Acil servise başvuran 65 yaş üstü hastalara ramazan ayının klinik etkisi* [Doktora tezi]. Mersin Üniversitesi.

Sun, M.-L., Yao, W., Wang, X.-Y., Gao, S., Varady, K. A., Forslund, S. K., Zhang, M., Shi, Z.-Y., Cao, F., Zou, B.-J., Sun, M.-H., Liu, K.-X., Bao, Q., Xu, J., Qin, X., Xiao, Q., Wu, L., Zhao, Y.-H., Zhang, D.-Y., … Gong, T.-T. (2024). Intermittent fasting and health outcomes: an umbrella review of systematic reviews and meta-analyses of randomised controlled trials. *EClinicalMedicine*, *70*, 102519. https://doi.org/10.1016/j.eclinm.2024.102519

Teng, N. I. M. F., Shahar, S., Manaf, Z. A., Das, S. K., Taha, C. S. C., & Ngah, W. Z. W. (2011). Efficacy of fasting calorie restriction on quality of life among aging men. *Physiology & Behavior*, *104*(5), 1059–1064. https://doi.org/10.1016/j.physbeh.2011.07.007

van Leeuwen, K. M., van Loon, M. S., van Nes, F. A., Bosmans, J. E., de Vet, H. C. W., Ket, J. C. F., Widdershoven, G. A. M., & Ostelo, R. W. J. G. (2019). What does quality of life mean to older adults? A thematic synthesis. *PLOS ONE*, *14*(3), e0213263. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0213263

World Health Organization. (n.d.). *Mental Health*. https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/mental-health-strengthening-our-response

Wu, L.-W., Chen, W.-L., Liaw, F.-Y., Sun, Y.-S., Yang, H.-F., Wang, C.-C., Lin, C.-M., & Tsao, Y.-T. (2016). Association between fluid intake and kidney function, and survival outcomes analysis: a nationwide population-based study. *BMJ Open*, *6*(5), e010708. https://doi.org/10.1136/bmjopen-2015-010708

Yucecan, Nilgun Karaagaoglu, S. (2000). Some behavioural changes observed among fasting subjects, their nutritional habits and energy expenditure in Ramadan. *International Journal of Food Sciences and Nutrition*, *51*(2), 125–134. https://doi.org/10.1080/096374800100822

ORUÇ: GEBELİK ve EMZİRME

Aykut ÖZCAN

Kaynaklar

Din İşleri Yüksek Kurulu (DİYK), "Kadınlar gebelik dönemlerinde oruç tutabilirler mi?" (28.05.2023)

ERTEM, I. Ozturk, ve ark. (2001) Attitudes and practices of breastfeeding mothers regarding fasting in Ramadan. *Child: care, health and development*, 27.6: 545-554.

Nesâî, Ebû Abdirrahmân Ahmed b. Şuayb b. Alî. (1421/2001) es-Sünenü'l-kübrâ. nşr. Hasan Abdülmün'im Şelebî. 12 Cilt. Beyrut: Müessesetü'r-Risâle

SALAH, Elmuntasir T., ve ark. (2016) How Does The Fasting of Ramadan Affect Breast Milk Constituents?. Sudan Journal of Medical Sciences, 17-22.

Shahawy, Sarrah, Leen Al Kassab, and Abbas Rattani. (2023) "Ramadan fasting and pregnancy: an evidence-based guide for the obstetrician." American Journal of Obstetrics and Gynecology 228.6. 689-695.

ORUÇ ve İLAÇ KULLANIMI

Ömer DEMİR

Kaynakça

Beshyah, A. S., Elamouri, J. S., Almagdub, I., Abdulrahman, H., Hafidh, K., & Beshyah, S. A. (2023). Burden and Patterns of Medical Emergencies during Ramadan Fasting: A Narrative Review. *Ibnosina Journal of Medicine and Biomedical Sciences*, *15*(01), 15. https://doi.org/10.1055/s-0043-1764355

Güncel Farmakoloji, Fizyoloji Temelinde Hasta Odaklı Yaklaşım. (2022). (G. Şener, Gören, Z., Okuyan, B., Çağlayan Yeğen, B., Ed.). Güneş Tıp Kitabevleri, Ankara.

Öztürk, Y. N. (1995). Sıyam (Oruç). In Y. N. Öztürk (Ed.), *Kur'an'ın Temel Kavramları* (5. Baskı ed., pp. 481-488). Yeni Boyut.

Ramadan, J. (2002). Does fasting during Ramadan alter body composition, blood constituents and physical performance? *Med Princ Pract*, *11 Suppl 2*, 41-46. https://doi.org/10.1159/000066413

Üstünes, L. (2024). *Rx MediaPharma İnteraktif Bilgi Kaynağı*. In (Version 2024/177) www.rxmediapharma.com

ORUÇ ve
PSİKOSOSYAL ETKİLERİ

Muammer CENGİL

Kaynakça

Baltaş, Z. (2007). *Sağlık Psikolojisi,* Remzi Kitabevi.

Basch, M.F. (1983). Empathic understanding: A review of the concept and some theoretical considerations. *Journal of the American Psychoanalytic Association*, 31, 101-126.

Bear, G. B. (2005). *Developing self-discipline and preventing and correcting misbehavior*. Pearson Education.

Cengil, M. (2022). Depresyon ve din. *Ruh Sağlığı ve Din.* Edt.; Nevzat Gencer, Muammer Cengil, Mustafa Koç. Sonçağ Akademi.

Çağrıcı M. (2008), Sabır, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. TDV Yayınları, (35), 337-339.

Çağrıcı, M. Hökelekli, H. (2000). İrade, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* TDV Yayınları, 22, 380-384.

Davidoff, L.L. (1987). *Introduction to psychology,* McGraw-Hill, Inc.

Duckworth, A. L. (2009). Self-discipline is empowering, *Sage Journals,* 90, (7), 536.

Ersoy, E. G., Köşger, F. (2016). Empati: tanımı ve önemi, *Osmangazi Tıp Dergisi*, 38 (2), 9-17.

Kımter, N. (2017). *Oruç ve mutluluk*. 2. bsk., Emin Yayınları.

Köknel, Ö. (1998). *Zorlanan insan*, Altın Kitaplar Yayınevi.

Körükcü, Ö., Kukulu, K. (2015). Beden-Zihin-Ruh Bütünlüğünü Korumaya Yönelik Bir Program: Farkındalık Temelli Stres Azaltma Programı, *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 7 (1): 68-80.

Kütüb-i Sitte

Morse, J. M., Anderson, G., Bottorff, J. L., Yonge, O., O'Brien, B., Solberg, S. M. ve McIlveen, K. H. (1992). Exploring empathy: a conceptual fit for nursing practice?, *The Journal of Nursing Scholarship*, 24(4), 273-280.

Peker, H. (2014). Merhamet-ibadet ilişkisi (namaz, oruç, zekat, kurban). *Kutlu Doğum Haftası "Hz. Peygamber ve Merhamet Eğitimi" Sempozyumu*. Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.

Saygılı, S. (2006). *Strese son*, Elit Yayınları.

Somerfield, M.R. ve McCrae, R.R. (2000). Stress and coping research: methodological challenges, theoretical advances, and clinical applications, *American Psychology,* 55, 620-25.

Tarhan, N. (1998). Stres ve sabır, kuran mesajı. *İlmi Araştırma Dergisi*, I (5), s. 44-47.

Uysal, V. (1994). *Psiko-sosyal açıdan oruç,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları:

www.sozluk.gov.tr

Yitik, A. İ. (2007). Oruç, *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi,* (33), 414-416.

ORUÇ ve KALP HASTALIKLARI

Elif Esra ÖZTÜRK
Seda ÇİFTÇİ

Kaynakça

Akhtar, A. M., Ghouri, N., Chahal, C. A. A., Patel, R., Ricci, F., Sattar, N., Waqar, S., ve Khanji, M. Y. (2022). Ramadan fasting: recommendations for patients with cardiovascular disease. *Heart*, *108*(4), 258-265. https://doi.org/10.1136/heartjnl-2021-319273

Arumugam, T. V., Alli-Shaik, A., Liehn, E. A., Selvaraji, S., Poh, L., Rajeev, V., Cho, Y., Cho, Y., Kim, J., ve Kim, J. (2023). Multiomics analyses reveal dynamic bioenergetic pathways and functional remodeling of the heart during intermittent fasting. *Elife*, *12*, RP89214.

Azizi, F. (2010). Islamic fasting and health. *Annals of nutrition and metabolism*, *56*(4), 273-282.

Bays, H. E., Taub, P. R., Epstein, E., Michos, E. D., Ferraro, R. A., Bailey, A. L., Kelli, H. M., Ferdinand, K. C., Echols, M. R., ve Weintraub, H. (2021). Ten things to know about ten cardiovascular disease risk factors. *American journal of preventive cardiology*, *5*, 100149.

Bhutani, S., Klempel, M. C., Berger, R. A., ve Varady, K. A. (2010). Improvements in coronary heart disease risk indicators by alternate-day fasting involve adipose tissue modulations. *Obesity*, *18*(11), 2152-2159.

Boutant, M., ve Cantó, C. (2014). SIRT1 metabolic actions: Integrating recent advances from mouse models. *Molecular metabolism*, *3*(1), 5-18.

Cienfuegos, S., Gabel, K., Kalam, F., Ezpeleta, M., Wiseman, E., Pavlou, V., Lin, S., Oliveira, M. L., ve Varady, K. A. (2020). Effects of 4-and 6-h time-restricted feeding on weight and cardiometabolic health: a randomized controlled trial in adults with obesity. *Cell metabolism*, *32*(3), 366-378. e363.

Eckel, R. H., Grundy, S. M., ve Zimmet, P. Z. (2005). The metabolic syndrome. *The lancet*, *365*(9468), 1415-1428.

Galluzzi, L., Bravo-San Pedro, J. M., Demaria, S., Formenti, S. C., ve Kroemer, G. (2017). Activating autophagy to potentiate immunogenic chemotherapy and radiation therapy. *Nature reviews Clinical oncology*, *14*(4), 247-258.

Grundy, S. M., Cleeman, J. I., Daniels, S. R., Donato, K. A., Eckel, R. H., Franklin, B. A., Gordon, D. J., Krauss, R. M., Savage, P. J., ve Smith Jr, S. C. (2005). Diagnosis and management of the metabolic syndrome: an American Heart Association/National Heart, Lung, and Blood Institute scientific statement. *Circulation*, *112*(17), 2735-2752.

Grundy, S. M., Pasternak, R., Greenland, P., Smith Jr, S., ve Fuster, V. (1999). AHA/ACC scientific statement: assessment of cardiovascular risk by use of multiple-risk-factor assessment equations: a statement for healthcare professionals from the American Heart Association and the American College of Cardiology. *Journal of the American College of Cardiology*, *34*(4), 1348-1359.

Hansson, G. K. (2005). Inflammation, atherosclerosis, and coronary artery disease. *New England journal of medicine*, *352*(16), 1685-1695.

Khafaji, H. A., Bener, A., Osman, M., Al Merri, A., ve Al Suwaidi, J. (2012). The impact of diurnal fasting during Ramadan on the lipid profile, hs-CRP, and serum leptin in stable cardiac patients. *Vasc Health Risk Manag*, *8*, 7-14. https://doi.org/10.2147/vhrm.S22894

Kul, S., Savaş, E., Öztürk, Z. A., ve Karadağ, G. (2014). Does Ramadan fasting alter body weight and blood lipids and fasting blood glucose in a healthy population? A meta-analysis. *Journal of religion and health*, *53*, 929-942.

Libby, P., Ridker, P. M., ve Maseri, A. (2002). Inflammation and atherosclerosis. *Circulation*, *105*(9), 1135-1143.

López-Otín, C., Galluzzi, L., Freije, J. M., Madeo, F., ve Kroemer, G. (2016). Metabolic control of longevity. *Cell*, *166*(4), 802-821.

Madeo, F., Zimmermann, A., Maiuri, M. C., ve Kroemer, G. (2015). Essential role for autophagy in life span extension. *The Journal of clinical investigation*, *125*(1), 85-93.

Martinet, W., ve De Meyer, G. R. (2009). Autophagy in atherosclerosis: a cell survival and death phenomenon with therapeutic potential. *Circulation research*, *104*(3), 304-317.

Mattson, M. P., Longo, V. D., ve Harvie, M. (2017). Impact of intermittent fasting on health and disease processes. *Ageing research reviews*, *39*, 46-58.

Messerli, F. H., Williams, B., ve Ritz, E. (2007). Essential hypertension. *The lancet*, *370*(9587), 591-603.

Mizushima, N., ve Komatsu, M. (2011). Autophagy: renovation of cells and tissues. *Cell*, *147*(4), 728-741.

Mongraw-Chaffin, M., LaCroix, A. Z., Sears, D. D., Garcia, L., Phillips, L. S., Salmoirago-Blotcher, E., Zaslavsky, O., ve Anderson, C. A. (2017). A prospective study of low fasting glucose with cardiovascular disease events and all-cause mortality: The Women's Health Initiative. *Metabolism*, *70*, 116-124. https://doi.org/10.1016/j.metabol.2017.02.010

Moro, T., Tinsley, G., Bianco, A., Marcolin, G., Pacelli, Q. F., Battaglia, G., Palma, A., Gentil, P., Neri, M., ve Paoli, A. (2016). Effects of eight weeks of time-restricted feeding (16/8) on basal metabolism, maximal strength, body composition, inflammation, and cardiovascular risk factors in resistance-trained males. *Journal of translational medicine*, *14*, 1-10.

Mousavi, M., Mirkarimi, S., Rahmani, G., Hosseinzadeh, E., ve Salahi, N. (2014). Ramadan fast in patients with coronary artery disease. *Iran Red Crescent Med J*, *16*(12), e7887. https://doi.org/10.5812/ircmj.7887

Münzel, T., Hahad, O., Sørensen, M., Lelieveld, J., Duerr, G. D., Nieuwenhuijsen, M., ve Daiber, A. (2022). Environmental risk factors and cardiovascular diseases: a comprehensive expert review. *Cardiovascular research*, *118*(14), 2880-2902.

Newman, J. C., ve Verdin, E. (2017). β-Hydroxybutyrate: a signaling metabolite. *Annual review of nutrition*, *37*(1), 51-76.

Reaven, G. M. (1988). Role of insulin resistance in human disease. *Diabetes*, *37*(12), 1595-1607.

Ross, R. (1999). Atherosclerosis—an inflammatory disease. *New England journal of medicine*, *340*(2), 115-126.

Sadeghirad, B., Motaghipisheh, S., Kolahdooz, F., Zahedi, M. J., ve Haghdoost, A. A. (2014). Islamic fasting and weight loss: a systematic review and meta-analysis. *Public health nutrition*, *17*(2), 396-406.

Selvin, E., Steffes, M. W., Zhu, H., Matsushita, K., Wagenknecht, L., Pankow, J., Coresh, J., ve Brancati, F. L. (2010). Glycated hemoglobin, diabetes, and cardiovascular risk in nondiabetic adults. *N Engl J Med*, *362*(9), 800-811. https://doi.org/10.1056/NEJMoa0908359

Sharma, N., Pasala, M. S., ve Prakash, A. (2019). Mitochondrial DNA: Epigenetics and environment. *Environmental and molecular mutagenesis*, *60*(8), 668-682.

Stocker, R., ve Keaney Jr, J. F. (2004). Role of oxidative modifications in atherosclerosis. *Physiological reviews*, *84*(4), 1381-1478.

Whelton, P. K., Carey, R. M., ve Aronow, W. S. (2018). Acc/aha/aapa/abc/acpm/ags/APhA/ASH/ASPC/nma/pcna guideline for the prevention, Detection, evaluation, and management of high blood pressure in adults: a Report of the American College of Cardiology/American heart Association. Task force on clinical practice guidelines//J. Am. Coll. Cardiol.-2017.-Nov 13. *Почки*, *7*(1), 68-74.

WHO. (2021). Cardiovascular diseases (CVDs). https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/cardiovascular-diseases-(cvds).

You, Y., ve Liang, W. (2023). SIRT1 and SIRT6: The role in aging-related diseases. *Biochimica et Biophysica Acta (BBA) - Molecular Basis of Disease*, *1869*(7), 166815. https://doi.org/https://doi.org/10.1016/j.bbadis.2023.166815

Zhu, H., ve He, L. (2017). Cardioprotective effects of intermittent fasting. *Journal of Clinical and Diagnostic Research*, *5*(1), 2376-0311.1000138.

ORUÇ ve DİYABET

Zeynep ÇETİN

Kaynakça

Abdelrahim, D., Faris, M.E., Hassanein, M., Shakir, A.Z., Yusuf, A.M., Almeneessier, A.S., & BaHammam A.S. (2021). Impact of Ramadan Diurnal Intermittent Fasting on Hypoglycemic Events in Patients With Type 2 Diabetes: A Systematic Review of Randomized Controlled Trials and Observational Studies. *Frontiers in Endocrinology.* 12: 624423. doi: 10.3389/fendo.2021.624423

Afandi B, Hassanein M, Taha Salih B, Abdo S. (2021) Chapter 11. Management of hyperglycaemia in pregnancy when fasting during Ramadan. In: International Diabetes Federation and DAR International Alliance. Diabetes and Ramadan: Practical Guidelines. International Diabetes Federation and DAR International Alliance; 245-56.

Ahmedani, M.Y., Zainudin, S.B., Al-Ozairi, E. (2021). Pre-Ramadan Assessment and Education. In: International Diabetes Federation and DAR International Alliance. Diabetes and Ramadan: Practical Guidelines. International Diabetes Federation and DAR International Alliance 117-42.

Al-Arouj, M., Khalil, S.A., Buse, J., Fahdil, I., Fahmy, M., Hafez, S. (2010). Recommendations for management of diabetes during Ramadan: update 2010. *Diabetes Care.* 33(8):1895-902. doi: 10.2337/dc10-0896.

Alawadi, F., Mohammed, K., Bashier, A., Rashid, F., Chowdhury T.A. (2021). Risks of fasting during Ramadan: Cardiovascular, Cerebrovascular and Renal complications. In: International Diabetes Federation and DAR International Alliance. Diabetes and Ramadan: Practical Guidelines. International Diabetes Federation and DAR International Alliance 271-94.

Aldawi, N., Darwiche, G., Abusnana, S., Elbagir, M., Elgzyri, T. (2019). Initial increase in glucose variability during Ramadan fasting in non-insulin-treated patients with diabetes type 2 using continuous glucose monitoring. *Libyan Journal of Medicine.* 14(1): 1535747.

Anwar, A., Azmi, K.N., Hamidon, B.B., Khalid, B.A.K. (2006). An open label comparative study of glimepiride versus repaglinide in type 2 diabetes mellitus Muslim subjects during the month of Ramadan. *Medical Journal of Malaysia.* 61(1):28–35.

Feingold, K.R., Anawalt, B., Blackman, M.R. (Ed). (2022). *Diabetes Management During Ramadan.* South Dartmouth (MA): MDText.com

Hamdy, O., Yusof B.N.M., Maher, S. (2021). The Ramadan Nutrition Plan (RNP) for people with diabetes. In: International Diabetes Federation and DAR International Alliance. Diabetes and Ramadan: Practical Guidelines. International Diabetes Federation and DAR International Alliance 143-58.

Hanif W, Hassanein M, Elhadd TA, Mohamed NA. (2021) Chapter 10. Management of Type 2 diabetes when fasting during Ramadan. In: International Diabetes Federation and DAR International Alliance. Diabetes and Ramadan: Practical Guidelines. International Diabetes Federation and DAR International Alliance; 199-244.

Hassanein M, Abdallah K, Schweizer A. (2014) A double-blind, randomized trial, including frequent patient-physician contacts and Ramadan-focused advice, assessing vildagliptin and gliclazide in patients with type 2 diabetes fasting during Ramadan: The STEADFAST study. *Vascular Health and Risk Management* 10: 319–25.

Hassanein M, Hussein Z, Shaltout I, et al. (2021) The DAR 2020 Global survey: Ramadan fasting during COVID 19 pandemic and the impact of older age on fasting among adults with Type 2 diabetes. *Diabetes Research and Clinical Practice*. 173:108674.

Hassanein, M., Afandi, B., Ahmedani, M.Y., Alamoudi, R.M., Alawadi, F., Bajaj, H.S. (2022). Diabetes and Ramadan: Practical guidelines 2021. *Diabetes Research and Clinical Practice*. 185:109185. doi: 10.1016/j.diabres.2021.109185.

Ibrahim, M., Davies, M.J., Ehtasham, A., Annabi, F.A., Eckel, R.H., Ba-Essa, E.M., El Sayedd, N.A., Fischl, A.H., Houeiss, P., Iraqi, H., Khochtali, I., Khunti, K., Masood, S.N., Zerguini, S.M., Shera, S., Toumilehto, J., & Umpierrez, G.E. (2020). Recommendations for management of diabetes during Ramadan: update 2020, applying the principles of the ADA/EASD consensus *BMJ Open Diabetes Research and Care* 8(1):e001248. doi: 10.1136/bmjdrc-2020-001248.

Jabbar, A., Malek, R., Hussein, Z (2021). Chapter 2. Epidemiology of diabetes and fasting during Ramadan. In: International Diabetes Federation and DAR International Alliance. Diabetes and Ramadan: Practical Guidelines. International Diabetes Federation and DAR International Alliance (21-34. ss.).

Jawad, F. ve Kalra, S. (2015). Ramadan and diabetes management - The 5 R's. *The Journal of the Pakistan Medical Association.* 65;5:79–80.

Shaltout I, Mohamed M, Iraqi H. (2022) Chapter 12. Management of diabetes among the elderly when fasting during Ramadan. In: International Diabetes Federation and DAR International Alliance. Diabetes and Ramadan: Practical Guidelines. International Diabetes Federation and DAR International Alliance; 2021. Accessed March 4, 257-70.

Wan Bebakar WM, Wan Mohamad RM, Hafidh K, et al. (2021) Chapter 9. Management of Type 1 diabetes when fasting during Ramadan. In: International Diabetes Federation and DAR International Alliance. Diabetes and Ramadan: Practical Guidelines. International Diabetes Federation and DAR International Alliance; 159-98.

ORUÇ ve BÖBREK SAĞLIĞI

Mümtaz YILMAZ

Kaynakça

Amjadi M, Soleimanzadeh F,Ghamatzadeh H. (2021) Ramadan Fasting and Kidney Stones: a systematic review. Urol Jour. 4:364-370

Azizi F, Siahkolah B, Shahraz S, Sherafat-Kazemzadeh R, Zali M, Beheshti S. (2003) Ramadan fasting and diabetes mellitus. Arch Iran Med. 6(4):237-242.

Liao CY, Rikke BA, Johnson TE, Diaz V, Nelson JF. (2010) Genetic variation in the mu- rine lifespan response to dietary restric- tion: from life extension to life shorten- ing. Aging Cell 9:92-5.

Longo VD, Mattson MP. (2014) Fasting: Molecular Mechanisms and Clinical Applications. Cell Metabolism. (2):181-192.

Muhammad Salahuddin M, , Sayed AAH, (2018), Quadri SA Effect of Ramadan fasting on body weight and serum cholesterol in middle aged healthy subjects: An observational trial 5 (3):410-411

ORUÇ ve KANSER HASTALARI

Handenur UZUN BAŞARAN

Kaynaklar

American Cancer Society (ACS). "Nutrition for People with Cancer." www.cancer.org

Arends, J., et al. (2022). "ESPEN guidelines on nutrition in cancer patients." Clinical Nutrition, 41(5), 2045-2072.

ASPEN (American Society for Parenteral and Enteral Nutrition). (2022). "Nutrition Support for Surgical Oncology Patients." JPEN: Journal of Parenteral and Enteral Nutrition, 46(3), 345-367.

Bauersfeld, S. P., et al. (2018). "Effects of short-term fasting on cancer treatment-related toxicities: A systematic review." BMC Cancer, 18(1), 1-9.

Brandhorst, S., Choi, I. Y., Wei, M., et al. (2019). "Fasting-mimicking diet and cancer treatment: Metabolic and molecular mechanisms." Cell Metabolism, 29(2), 221-237.

Di Francesco, A., Di Germanio, C., Bernier, M., & de Cabo, R. (2018). "A time to fast." Science, 362(6416), 770-775.

ESPEN (European Society for Clinical Nutrition and Metabolism). (2022). "ESPEN guidelines on nutrition in cancer patients." Clinical Nutrition, 41(5), 2045-2072.

Farooq, A., Herrera, C. P., Almudahka, F., & Mansour, R. (2015). "A Prospective Study of the Physiological and Neurobehavioral Effects of Ramadan Fasting in Preteen and Teenage Boys."Journal of the Academy of Nutrition and Dietetics, 115, 889-897.

Gonzalez, C. A., & Riboli, E. (2010). "Diet and cancer prevention: Contributions from the European Prospective Investigation into Cancer and Nutrition (EPIC) study." European Journal of Cancer, 46, 2555-2562.

Hanahan, D., & Weinberg, R. A. (2011). "Hallmarks of cancer: The next generation." Cell, 144(5), 646-674.

Levine, B., & Kroemer, G. (2019). "Biological functions of autophagy genes: A disease perspective."Cell, 176(1-2), 11-42.

Longo, V. D., & Mattson, M. P. (2021). "Fasting: Molecular Mechanisms and Clinical Applications." New England Journal of Medicine, 384(4), 333-345.

13. Mahroof, R., Syed, R., El-Sharkawy, A., Hasan, T., Ahmed, S., & Hussain, F. (2007). Ramadan Health Guide: A Guide to Healthy Fasting. London: Communities in Action.

Miranda-Filho, A., Bray, F., Charvat, H., Rajaraman, S., & Soerjomataram, I. (2020). "The World cancer patient population (WCPP): An updated standard for international comparisons of population-based survival." Cancer Epidemiology, 69, 101802.

Muscaritoli, M., Arends, J., Bachmann, P., et al. (2023). "Cachexia in cancer: The role of nutrition and metabolic support." Clinical Nutrition, 42(1), 12-28.

Nencioni, A., Caffa, I., Cortellino, S., & Longo, V. D. (2022). "Fasting and cancer: Molecular mechanisms and clinical application." Nature Reviews Cancer, 22(4), 265-281.

Patterson, R. E., et al. (2021). "Intermittent fasting and cancer risk." Cancer & Metabolism, 9(1), 12-24.

Shehab, A., Abdulle, A., El Issa, A., Al Suwaidi, J., & Nagelkerke, N. (2012). "Favorable changes in lipid profile: The effect of fasting after Ramadan." PLoS ONE, 7, e47615Silva, F. R., de Oliveira, M. G., Souza, A. S. R., Figueroa, J. N., & Santos, C. S. (2020). "Nutrition in cancer patients undergoing radiotherapy: Systematic review." Clinical Nutrition, 39(6), 3548-3556.

Sung, H., Ferlay, J., Siegel, R. L., et al. (2021). "Global cancer statistics 2020: GLOBOCAN estimates of incidence and mortality worldwide for 36 cancers in 185 countries." CA Cancer Journal for Clinicians, 71, 209-249.

Tas, F., Karabulut, S., Ciftci, R., Yildiz, I., Keskin, S., Kilic, L., & Disci, R. (2014). "The behavior of Turkish cancer patients in fasting during the holy month of Ramadan."Japanese Journal of Clinical Oncology, 44(8), 705-710. doi: 10.1093/jjco/hyu070.

Tazi, I. (2008). "Ramadan and cancer." Journal of Clinical Oncology, 26, 5485.

Zeeneldin, A. A., & Taha, F. M. (2012). "Fasting among Muslim cancer patients during the holy month of Ramadan." Annals of Saudi Medicine, 32, 243-249.

ORUÇ ve PSİKİYATRİK HASTALIKLAR

Ahmet ÇÖPÜR

Kaynakça

BaHammam, A., Alrajeh, M., Albabtain, M., Bahammam, S., & Sharif, M. (2010). Circadian pattern of sleep, energy expenditure, and body temperature of young healthy men during the intermittent fasting of Ramadan. *Appetite*, *54*(2), 426–429.

Chehovich, C., Demler, T. L., & Leppien, E. (2019). Impact of Ramadan fasting on medical and psychiatric health. *International Clinical Psychopharmacology*, *34*(6), 317–322.

Eddahby, S., Kadri, N., & Moussaoui, D. (2014). Fasting during Ramadan is associated with a higher recurrence rate in patients with bipolar disorder. *World Psychiatry*, *13*(1), 97.

El Ati, J., Beji, C., & Danguir, J. (1995). Increased fat oxidation during Ramadan fasting in healthy women: An adaptative mechanism for body-weight maintenance. *The American Journal of Clinical Nutrition*, *62*(2), 302–307.

Farooq, S., Nazar, Z., Akhter, J., Irafn, M., Subhan, F., Ahmed, Z., Khatak, I. H., & Naeem, F. (2010). Effect of fasting during Ramadan on serum lithium level and mental state in bipolar affective disorder. *International Clinical Psychopharmacology*, *25*(6), 323–327.

Fawzi, M. H., Fawzi, M. M., Said, N. S., Fawzi, M. M., Fouad, A. A., & Abdel-Moety, H. (2015). Effect of Ramadan fasting on anthropometric, metabolic, inflammatory and psychopathology status of Egyptian male patients with schizophrenia. *Psychiatry Research*, *225*(3), 501–508.

Gitlin, M. (2016). Lithium side effects and toxicity: Prevalence and management strategies. *International Journal of Bipolar Disorders*, *4*, 1–10.

Grover, S., Chakrabarti, S., & Sahoo, S. (2020). Prevalence and clinical correlates of residual symptoms in remitted patients with bipolar disorder: An exploratory study. *Indian Journal of Psychiatry*, *62*(3), 295–305.

Jahrami, H., BaHammam, A. S., Haji, E. A., Bragazzi, N. L., Rakha, I., Alsabbagh, A., Nugraha, B., & Pasiakos, S. M. (2021). Ramadan fasting improves body composition without exacerbating depression in males with diagnosed major depressive disorders. *Nutrients*, *13*(8), 2718.

Kadri, N., Mouchtaq, N., Hakkou, F., & Moussaoui, D. (2000). Relapses in bipolar patients: Changes in social rhythm? *International Journal of Neuropsychopharmacology*, *3*(1), 45–49.

Lessan, N., Saadane, I., Alkaf, B., Hambly, C., Buckley, A. J., Finer, N., Speakman, J. R., & Barakat, M. T. (2018). The effects of Ramadan fasting on activity and energy expenditure. *The American Journal of Clinical Nutrition*, *107*(1), 54–61.

Moreira-Almeida, A., Lotufo Neto, F., & Koenig, H. G. (2006). Religiousness and mental health: A review. *Brazilian Journal of Psychiatry*, *28*, 242–250.

Nazir, D., Wani, Z. A., Dar, M. M., & Dar, S. A. (2023). Clinical Profile of Fasting and Nonfasting Psychiatric Patients in Ramadan. *Malaysian Journal of Psychiatry*, *32*(1), 12–16.

Santarsieri, D., & Schwartz, T. L. (2015). Antidepressant efficacy and side-effect burden: A quick guide for clinicians. *Drugs in Context*, *4*.

Trepanowski, J. F., & Bloomer, R. J. (2010). The impact of religious fasting on human health. *Nutrition Journal*, *9*, 1–9.

Üçok, A., & Gaebel, W. (2008). Side effects of atypical antipsychotics: A brief overview. *World Psychiatry*, *7*(1), 58.

Uher, R., & Zwicker, A. (2017). Etiology in psychiatry: Embracing the reality of poly-gene-environmental causation of mental illness. *World Psychiatry*, *16*(2), 121–129.

World Health Organization. (2008). *World health statistics 2008*. World Health Organization.

ORUÇ ve OBEZİTE

Aksanur GÖKÇE

Kaynakça

Al-Jafar, R., Wahyuni, N. S., Belhaj, K., Ersi, M. H., Boroghani, Z., Alreshidi, A., Alkhalaf, Z., Elliott, P., Tsilidis, K. K., & Dehghan, A. (2023). The impact of Ramadan intermittent fasting on anthropometric measurements and body composition: evidence from LORANS study and a meta-analysis. *Frontiers in Nutrition*, *10*, 1082217.

Alfarooqi, I. R. (1984). Major world religons-Islam. pp: 27-30. *Argus Communications, IL*, *60648*.

Altaher, A. M., & Zabut, B. M. (2015). Effect of Ramadan Fasting on Anthropometric Measures and some Biochemical Parameters among Type2 Diabetic Patients in Gaza Governorate, Gaza Strip. *IUG Journal of Natural Studies*, *21*(1).

Apovian, C. M. (2016). Obesity: definition, comorbidities, causes, and burden. *Am J Manag Care*, *22*(7 Suppl), s176-85.

Bagheri, R., Rashidlamir, A., Ashtary-Larky, D., Wong, A., Grubbs, B., Motevalli, M. S., Baker, J. S., Laher, I., & Zouhal, H. (2020). Effects of green tea extract supplementation and endurance training on irisin, pro-inflammatory cytokines, and adiponectin concentrations in overweight middle-aged men. *European Journal of Applied Physiology*, *120*, 915–923.

Banlı, P. O. (n.d.). *Tüp Mide Ameliyatı Olanlar Oruç Tutabilir mi?* https://oktaybanli.com.tr/tup-mide-ameliyati-olanlar-oruc-tutabilirmi/

Begum, T. A., Jahan, N., Sultana, N., Choudhury, R., & Yeasmin, T. (2015). *Effect of Ramadan Fasting on Total cholesterol (TC) Low density lipoprotein cholesterol (LDL-C) and High density lipoprotein cholesterol (HDL-C) in Healthy Adult Male*. *10*(June), 46–50.

Büşra, T. (2023). *İnsülin direnci olan kişilerde aralıklı oruç ve eliminasyon diyetinin bazı kan parametreleri üzerindeki etkisinin araştırılması*. Haliç Üniversitesi.

Chen, L., Michalsen, A., Chen, L., & Michalsen, A. (2017). *Management of chronic pain using complementary and integrative medicine*. *357*. https://doi.org/10.1136/bmj.j1284

De Heredia, F. P., Gómez-Martínez, S., & Marcos, A. (2012). Obesity, inflammation and the immune system. *Proceedings of the Nutrition Society*, *71*(2), 332–338.

Fernando, H. A., Zibellini, J., Harris, R. A., Seimon, R. V, & Sainsbury, A. (2019). Effect of Ramadan fasting on weight and body composition in healthy non-athlete adults: a systematic review and meta-analysis. *Nutrients*, *11*(2), 478.

Gredilla, R., & Barja, G. (2005). *Minireview : The Role of Oxidative Stress in Relation to Caloric Restriction and Longevity*. *146*(9), 3713–3717. https://doi.org/10.1210/en.2005-0378

Hyman, M. H., Dang, D. L., & Liu, Y. (2012). Differences in obesity measures and selected comorbidities in former National Football League professional athletes. *Journal of Occupational and Environmental Medicine*, *54*(7), 816–819.

Kermansaravi, M., Omar, I., Mahawar, K., Shahabi, S., Bashir, A., & Haddad, A. (2021). Religious Fasting of Muslim Patients After Metabolic and Bariatric Surgery : a Modified Delphi Consensus. *Obesity Surgery*, 5303–5311. https://doi.org/10.1007/s11695-021-05724-z

Khan, A., Ali, M. M., & Khattak, K. (2002). *Islamic Fasting : An Effective Strategy for Prevention and Control of Obesity*. *1*(4), 185–187.

Kirac, D., Kaspar, E., Avcilar, T., Cakir, O., Ulucan, K., Kurtel, H., Deyneli, O., & Guney, A. (2015). A New Method For Investigating Eating Behaviours Related With Obesity “Three-Factor Eating Questionnaire ". In *Journal of Marmara University Institute of Health Sciences* (p. 1). https://doi.org/10.5455/musbed.20150602015512

Kumanyika, S. K., Obarzanek, E., Stettler, N., Bell, R., Field, A. E., Fortmann, S. P., Franklin, B. A., Gillman, M. W., Lewis, C. E., & Poston, W. C. (2008). Population-based prevention of obesity: the need for comprehensive promotion of healthful eating, physical activity, and energy balance: a scientific statement from American Heart Association Council on Epidemiology and Prevention, Interdisciplinary Committee for Prevention (formerly the expert panel on population and prevention science). *Circulation*, *118*(4), 428–464.

Majid, A., & Osama, M. (2023). *Effect of Ramadan Fasting on Body Weight and Body Mass Index (BMI) in Public Sector Undergraduate Medical Students of Peshawar*. *39*(3), 662–666.

Mazidi, M., Rezaie, P., Chaudhri, O., Karimi, E., & Nematy, M. (2015). The effect of Ramadan fasting on cardiometabolic risk factors and anthropometrics parameters: A systematic review. *Pakistan Journal of Medical Sciences*, *31*(5), 1250–1255. https://doi.org/10.12669/pjms.315.7649

Mushtaq, R., Akram, A., Mushtaq, R., Khwaja, S., & Ahmed, S. (2019). The role of inflammatory markers following Ramadan Fasting. *Pakistan Journal of Medical Sciences*, *35*(1), 77.

Obesity and overweight. (2024). WHO.

Okunogbe, A., Nugent, R., Spencer, G., Powis, J., Ralston, J., & Wilding, J. (2022). Economic impacts of overweight and obesity: current and future estimates for 161 countries. *BMJ Global Health*, *7*(9). https://doi.org/10.1136/bmjgh-2022-009773

Solymoss, B. C., Bourassa, M. G., Lespérance, J., Levesque, S., Marcil, M., Varga, S., & Campeau, L. (2003). Incidence and clinical characteristics of the metabolic syndrome in patients with coronary artery disease. *Coronary Artery Disease*, *14*(3), 207–212.

Tuomikoski, P., & Savolainen-Peltonen, H. (2017). Vasomotor symptoms and metabolic syndrome. *Maturitas*, *97*, 61–65.

Unalacak, M., Kara, I. H., & Baltaci, D. (2011). *Effects of Ramadan Fasting on Biochemical and Hematological Parameters and Cytokines in Healthy and Obese Individuals*. *April*. https://doi.org/10.1089/met.2010.0084

Yan, S., Wang, C., Zhao, H., Pan, Y., Wang, H., Guo, Y., Yao, N., Li, B., & Cui, W. (2020a). Effects of fasting intervention regulating anthropometric and metabolic parameters in subjects with overweight or obesity: a systematic review and meta-analysis. *Food & Function*, *11*(5), 3781–3799.

Yan, S., Wang, C., Zhao, H., Pan, Y., Wang, H., Guo, Y., Yao, N., Li, B., & Cui, W. (2020b). *Function anthropometric and metabolic parameters in*. 3781–3799. https://doi.org/10.1039/d0fo00287a

Yavuz, R., & Tontuş, H. (2013). Erişkin, adolesan ve çocukluk yaş grubunda obeziteye klinik yaklaşım. *Journal of Experimental and Clinical Medicine*, *30*(1s), 69–74.

Zouhal, H., Bagheri, R., Ashtary-Larky, D., Wong, A., Triki, R., Hackney, A. C., Laher, I., & Abderrahman, A. Ben. (2020). Effects of Ramadan intermittent fasting on inflammatory and biochemical biomarkers in males with obesity. *Physiology and Behavior*, *225*(May). https://doi.org/10.1016/j.physbeh.2020.113090

MEYMAR

Ömer b. Abdülaziz ve Pozitif Özgürlük

Ali Zafer TOPŞİR

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1788
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Şubat 2025

ISBN: 978-625-396-506-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
TOPŞİR, Ali Zafer
MEYMAR
Ömer b. Abdülaziz ve Pozitif Özgürlük

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Ayhan, K. (2014). Ömer bin Abdülaziz'in Horasan ve Mâverâünnehir siyaseti. (Yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Duman, M. (2003). Ömer b. Abdülaziz ve zühd anlayışı. (Yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gorki, M. (2019). Benim üniversitelerim (M. Beyhan, Çev.). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Halil, İ. (2019). Ömer Bin Abdülaziz. Timaş Yayınları.

Investopedia. Londra nasıl dünyanın finans merkezi oldu? [How London became the world's financial hub]. Investopedia. https://investopedia.com/how-london-became-the-world-s-financial-hub-4589324.

Işık, A. (1991). Ömer b. Abdülaziz'in genel politikası ve Aşağı Türkistan. (Yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Işık, İ. (2008). *Ömer b. Abdulaziz'in hutbelerinin Arap dili ve edebiyatındaki yeri ve değeri.* (Yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Marshall, P. (2019). Anarşizmin tarihi: İmkansızı istemek. İmge Kitabevi Yayınları.

Petrov, G. (2021). Beyaz zambaklar ülkesinde (A. Ali, Çev.). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Sağıroğlu, E. (2002). *İslam'ın ilk müceddidi Ömer İbni Abdülaziz: Hayatı, adaleti, inkılabı*. Yasin Yayınevi.

Bilincin Zor Problemine Alternatif Bir Bakış

Kozmopsişizm

Ahmet Kadir USLU

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1785
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Şubat 2025

ISBN: 978-625-396-504-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
USLU, Ahmet Kadir
Bilincin Zor Problemine Alternatif Bir Bakış
Kozmopsişizm

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Albahari, M. (2020). "Beyond Cosmopsychism and the Great I Am: How the World Might be Grounded in Universal 'Advaitic' Consciousness", *The Routledge Handbook of Panpsychism*, Edited by William Seager: 119-131.

Albahari, M. (2019). "Perennial Idealism: A Mystical Solution to the Mind-Body Problem", *Philosophers' Imprint*, 19(44): 1-37.

Alter, Torin and Derk Pereboom. (2019). "Russellian Monism", The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Fall Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/fall2019/entries/russellian-monism/>. (Erişim Tarihi: Nisan, 2023).

Aristoteles. (2018). *Ruh Üzerine*. Çevirenler: Ömer Aygün, Y. Gurur Sev. Pinhan Yayıncılık, İstanbul.

Armstrong, D. M. (1999). *The Mind-Body Problem.* An Opinionated Introduction. Boulder (Colorado): Westview.

Blackmore, Susan. (2017). *Bilinç Üzerine Konuşmalar*. Çev. Seda Akbıyık. Küre Yayınları.

Block, Ned. (1980). "Are Absent Qualia Impossible?". *The Philosophical Review*, 89(2): 257-274.

Block, Ned. (2007). "Troubles with Functionalism". *Consciousness, Function, and Representation, Collected Papers*, Volume 1, The MIT Press: 63-102.

Bickle, John. (2020). "Multiple Realizability", The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Summer Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/sum2020/entries/multiple-realizability/>. (Erişim Tarihi: Eylül, 2022).

Cavanna, A. E., Nani, A. (2021). *Bilinç: Sinirbilimdeki ve Zihin Felsefesindeki Kuramlar.* Çev. Berk Çakan, Episteme Yayınları, Ankara.

Cevizci, A. (2005). *Felsefe sözlüğü (6. baskı)*. İstanbul: Paradigma Yayınları.

Chalmers, D. J. (1995). "Facing up to the Problem of Consciousness". *Journal of Consciousness Studies*, *2*(3), 200-219.

Chalmers, D.J. (2020). "Idealism and the Mind-Body Problem". Edited by William E. Seager, *in the Routledge Handbook of Panpsychism*: 353-373.

Chalmers, D.J. (2015). "Panpsychism and Panprotopsychism". Edited by Alter&Nagasawa, *Consciousness in the Physical World: Perspectives on Russellian Monism*, Oxford University Press, 246-276.

Chalmers, D.J. (2017). "The Combination Problem for Panpsychism", *Panpsychism: Contemporary Perspectives*, Edited by: Brüntrup&Jaskolla, Oxford University Press: 179-214.

Chalmers, D. J. (1996). *The Conscious Mind: In Search of a Fundamental Theory*. Oxford University Press.

Churchland, P. M. (1981). "Eliminative Materialism and The Propositional Attitudes". *The Journal of Philosophy*, Vol. 78, No. 2.

Churchland, P. M. (2012). *Madde ve Bilinç: Zihin Felsefesine Güncel Bir Bakış.* Çev. Berkay Ersöz, Alfa Yayınları, İstanbul.

Churchland, P. M. (2013). *Matter and Consciousness*. Third Edition. The MIT Press, London.

Churchland, P. S. (1988). *Reduction and the Neurobiological Basis of Consciousness*. A. J. Marcel & E. Bisiach (ed.), Consciousness in Contemporary Science, New York: Oxford University Press, 273-304.

Coleman, S. (2012). "Mental Chemistry: Combination for Panpsychists", *Dialectica*, 66(1): 137-166.

Coleman, S. (2017). "Panpsychism and Neutral Monism: How to Make up One's Mind", *Panpsychism: Contemporary Perspectives*, Edited by: Brüntrup&Jaskolla, Oxford University Press: 249-282.

Coleman, S. (2014). "The Real Combination Problem: Panpsychism, Micro-Subjects, and Emergence", *Erkenntnis*, 79(1): 19-44.

Crane, T. (2000). *The Origins of Qualia.* History of the mind-body problem. T. Crane and S. Patterson. Eds., Routledge: 169-94.

Cunningham, S. (2000). *What is a Mind?: an Integrative Introduction to the Philosophy of Mind*. Hackett Publishing.

Demircioglu, E. (2021). *Makinedeki Hayalet: Zihin Felsefesine Giriş.* Fol Yayınları.

Dennett, D. C. (2017). *Bilinç Açıklanıyor*, Çev: Sibel Kibar, Alfa Yayınları, İstanbul.

Dennett, D. C. (1991). *Consciousness Explained.* Boston MA: Little, Brown & Co.

Descartes, R. (2006). *A Discourse on The Method.* Translated by Ian Maclean. Oxford University Press.

De Sousa, C. E. (2009). *The Nature of Qualia: a neurophilosophical analysis* (Doctoral dissertation).

Fasching, W. (2023). "On the Identification of Being and Consciousness in Advaita Vedanta", *in Cross-Cultural Approaches to Consciousness*. Edited by Itay Shani & Susanne Kathrin Beiweis, Bloomsbury Academic: 23-45.

Feser, E. (2006). *Philosophy of Mind: A Beginner's Guide*. Simon and Schuster.

Fine, K. (2012). "Guide to Ground", *in Correia, F. and Schnieder, B. (eds) Metaphysical Grounding: Understanding the Structure of Reality*. Cambridge: Cambridge University Press.

Fodor, Jerry. (1981). *The Mind-Body Problem*. Scientific American, 244(1), ss. 114-123.

Foster J. (1996). *The Immaterial Self: A Defence of the Cartesian Dualist Conception of Mind*. London: Routledge.

Goff, P. (2017). *Consciousness and Fundamental Reality*, Oxford University Press.

Goff, P. (2020). "Cosmopsychism, Micropsychism and the Grounding Relation", *The Routledge Handbook of Panpsychism*, Edited by William Seager: 144-156.

Goff, P. (2006). "Experiences Don't Sum", *Journal of Consciousness Studies*, 13(10-11): 53-61.

Goff, Philip, William Seager, and Sean Allen-Hermanson, (2022). "Panpsychism", The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Summer Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/sum2022/entries/panpsychism/>, Erişim Tarihi: Nisan, 2023.

Graham, George. (2019). "Behaviorism", The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Spring Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/spr2019/entries/behaviorism/>. (Erişim Tarihi: Ekim, 2021).

Gökel, Nazım. (2016). "İşlevselciliğin Platonik Rengi". *Felsefelogos*, Sayı: 60, ss. 29-48.

Guyer, Paul and Rolf-Peter Horstmann. (2023). "Idealism", The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Spring Edition), Edward N. Zalta & Uri Nodelman (eds.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/spr2023/entries/idealism/>. Erişim Tarihi: Mart, 2023.

Heil, J. (2013). *Philosophy of Mind: A Contemporary Introduction*. Routledge.

Heil, J. (2020). *Zihin Felsefesi Çağdaş Bir Giriş. S.* Akbıyık, & M. Bilgili, Çev. İstanbul: Küre.

Hobbes, Thomas. (2018). *Leviathan*. Çeviren: Semih Lim. Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

Horgan, T. and Potrč, M. (2000). "Blobjectivism and Indirect Correspondence", *Facta Philosophica*, (2): 249-270.

Husserl, E. (2015). *Fenomenoloji Üzerine Beş Ders*. Çeviren: Harun Tepe. BilgeSu Yayınları.

Jackson, F. (1982). "Epiphenomenal Qualia". *The Philosophical Quarterly*, Vol.32, No. 127: 127-136.

Jackson, F. (1986). "What Mary Didn't Know". *The Journal of Philosophy*, Vol. 83, Issue. 5: 291-295.

James, W. (1981). *The Principles of Psychology*. Harvard University Press.

Kastrup, B. (2018). "The Universe in Consciousness", *Journal of Consciousness Studies*, 25(5-6): 125-155.

Keeley, B. L. (2009). "The early history of the quale and its relation to the senses". *In The Routledge Companion to Philosophy of Psychology* (pp. 71-89). Routledge.

Keppler, J., & Shani, I. (2020). "Cosmopsychism and Consciousness Research: A Fresh View on the Causal Mechanisms Underlying Phenomenal States", *Frontiers in Psychology*, 11: 371.

Kim, Jaegwon. (2011). *Philosophy of Mind*. Third Edition, Westview Press.

Kirk, Robert, "Zombies", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Summer 2023 Edition), Edward N. Zalta & Uri Nodelman (eds.), forthcoming URL = <https://plato.stanford.edu/archives/sum2023/entries/zombies/>. Erişim Tarihi: Nisan, 2023.

Kripke, S. (2001). *Naming and Necessity*. Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts.

Leibniz, G. W. (2014). *Monadoloji–Metafizik Üzerine Konuşma*, çev. Atakan Altınörs. İstanbul: Bilge Kültür.

Levin, Janet. (2021). "Functionalism", The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Winter Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/win2021/entries/functionalism/>. (Erişim Tarihi: Kasım, 2022).

Levine, J. (1983). "Materialism and Qualia: The Explanatory Gap". *Pacific Philosophical Quarterly*, *64*(4), 354-361.

Levine, J. (1993). "On leaving out what it's like". *In M. Davies and G. Humphreys*, eds. Consciousness: Psychological and Philosophical Essays. Oxford: Blackwell.

Levine, J. (2001). *Purple Haze: The Puzzle of Consciousness*. Philosophy of Mind Series, Oxford University Press.

Lewis, C. I. (1929). *Mind and the World-order: Outline of a Theory of Knowledge*. Courier Corporation.

Locke, J. (2004). *İnsan Anlığı Üzerine Bir Deneme*. Çev. Vehbi Hacıkadiroğlu. İstanbul, Kabalcı Yayınevi.

Maharaj, A. (2020). "Panentheistic Cosmopsychism: Swami Vivekananda's Samkhya-Vedantic Solution to the Hard Problem of Consciousness", *in Panentheism and Panpsychism: Philosophy of Religion Meets Philosophy of Mind*, Eds. Brüntrup, G., Göcke, B. P., Jaskolla, L., Innsbruck Studies in Philosophy of Religion, Volume 2: 273-301.

Maharaj, N. (1994). *Consciousness and the Absolute: The Final Talks of Nisargadatta Maharaj.* Ed. J. Dunn. Durham, NC: Acorn Press.

Maharaj, N. (1985). *Prior to Consciousness: Talks With Nisargadatta Maharaj.* Ed. J. Dunn. Durham, NC: Acorn Press.

Mathews, F. (2020). "Living Cosmos Panpsychism", *The Routledge Handbook of Panpsychism*, Edited by William Seager: 131-143.

Mathews, F. (2011). "Panpsychism as Paradigm", in Blamauer. *The Mental as Fundamental in "Process Thought Series"*: 141-156.

Mihálik, J. (2022). "Panqualityism, Awareness and the Explanatory Gap", *Erkenntnis*, 87(3): 1423-1445.

Montero, B. (2006). "Physicalism in an Infinitely Decomposable World", *Erkenntnis*, 64(2): 177-191.

Nagasawa Y. and Wager K. (2017). "Panpsychism and Priority Cosmopsychism", *Panpsychism: Contemporary Perspectives*. Edited by: Brüntrup&Jaskolla, Oxford University Press: 113-129.

Nagel, T. (2012). *Mind and Cosmos*. Oxford University Press.

Nagel, T. (1979). "Panpsychism". *in Nagel's Mortal Questions*. Cambridge University Press: 181-195.

Nagel, T. (1974). "What is it like to be a bat". *The Philosophical Review*, Vol. 83, No. 4, pp. 435-450.

Nagel, T. (2015). *Zihin ve Evren.* Çev: Özge Çağlar Aksoy. Jaguar Kitap, İstanbul.

Nida-Rümelin, Martine and Donnchadh O Conaill. (2021). "Qualia: The Knowledge Argument", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Summer Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/sum2021/entries/qualia-knowledge/>. Erişim Tarihi: Nisan, 2023.

Pereboom, D. (2011). *Consciousness and Prospects of Physicalism*. Oxford: Oxford University Press.

Pereboom, D. (2015). "Consciousness, Physicalism and Absolutely Intrinsic Properties", *in Alter and Nagasawa*: 300-324.

Place, U. T. (1956). "Is Consciousness a Brain Process?". *British Journal of Psychology*, *47*(1), 44-50.

Plotinus. (2018). *The Enneads*. Edited by Lloyd P. Gerson. Translated by George Boys-Stones & John M. Dillon & Lloyd P. Gerson & R.A.H. King & Andrew Smith & James Wilberding. Cambridge University Press.

Pinker, S. (2007). *The Mystery of Consciousness*. Time, *169*(5), 58-62.

Putnam, Hilary. (1963). "Brains and Behavior". *Analytical Philosophy*, Second Series.

Putnam, Hilary. (1975). *Mind, Language and Reality*. Cambridge University Press.

Putnam, Hilary. (1975). "Philosophy and Our Mental Life". *Mind, Language, and Reality*. Cambridge University Press, pp. 291-303.

Putnam, Hilary. (1975). "The Meaning of Meaning". *Mind, Language and Reality*. Cambridge University Press, pp. 215-271.

Putnam, Hilary. (1967). "Psychological Predicates". *Art, Mind, and Religion*, ed. W. H. Capitan and D. D. Merrill, University of Pittsburgh Press, pp. 37-48.

Revonsuo, A. (2017). *Bilinç: Öznelliğin Bilimi.* çev. Selim Değirmenci, İstanbul, Küre Yayınları.

Robinson, Howard, "Dualism", The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Spring 2023 Edition), Edward N. Zalta & Uri Nodelman (eds.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/spr2023/entries/dualism/> Erişim Tarihi: Nisan, 2023.

Rorty, R. (1970). *In Defense of Eliminative Materialism*. The Review of Metaphysics, Vol. 24, No. 1, pp. 112-121.

Rosen, G. (2010). "Metaphysical Dependence: Grounding and Reduction", *in Modality: Metaphysics, Logic, and Epistemology*. New York: Oxford University Press: 109-136.

Ryle, G. (1965). *The Concept of Mind*. New York, Barnes & Noble, University Paperbacks.

Sagan, C. (1980). "Cosmos: A Personal Voyage", *Television Series created by*: Carl Sagan, Ann Druyan, Steven Soter.

Schaffer, J. (2003). “Is There a Fundamental Level?”, *Nous*, 37(3): 498-517.

Schaffer, J. (2010). “Monism: The Priority of the Whole”, *Philosophical Review*, (119): 31-76.

Schaffer, Jonathan. (2018). “Monism”, The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Winter Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/win2018/entries/monism/>, Erişim Tarihi: Mayıs, 2023.

Seager, W. E. (1995). “Consciousness, Information and Panpsychism”. *Journal of Consciousness Studies*, 2(3): 272-288.

Seager, W. E. (2010). “Panpsychism, Aggregation and Combinatorial Infusion”, *Mind and Matter*, 8(2): 167-184.

Searle, J. R. (2005). *Akıllar, Beyinler ve Bilim.* Çev: Kemal Bek. Say Yayınları.

Searle, J. R. (2018). *Bilincin Gizemi.* Çev: İlknur Karagöz İçyüz. Küre Yayınları.

Searle, J. R. (2003). *Minds, Brains and Science.* Harvard University Press.

Searle, J. R. (1980). *The Intentionality of Intention and Action*. *Cognitive Science*, *4*(1), 47-70.

Searle, J. R. (1997). *The Mystery of Consciousness.* The New York Review of Books.

Searle, J. R. (2002). *The Rediscovery of the Mind.* The MIT Press.

Searle, J. R. (2014). *Zihnin Yeniden Keşfi.* Çev: Muhittin Macit. Litera Yayıncılık. İstanbul.

Shani, I. (2015). “Cosmopsychism: A Holistic Approach to the Metaphysics of Experience”. *Philosophical Papers*, 44(3): 389-437.

Shani, I. (2023). “Cosmopsychism and Non-Sankaran Traditions of Hindu Non-dualism: In Search of a Fertile Connection”, *in Cross-Cultural Approaches to Consciousness*. Edited by Itay Shani & Susanne Kathrin Beiweis, Bloomsbury Academic: 45-71.

Shoemaker, S. (1975). “Functionalism and Qualia”. *Philosophical Studies: An International Journal for Philosophy in the Analytic Tradition*, 27(5), pp. 291-315.

Skrbina, D. (2005). *Panpsychism in the West*. MIT press.

Smart, J.J.C. (1959). *Sensations and Brain Processes.* Duke University Press on behalf of Philosophical Review.

Stoljar, Daniel. (2022). “Physicalism”, The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Summer Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/sum2022/entries/physicalism/>. Erişim Tarihi: Haziran, 2022.

Strawson, G. (2006). “Realistic Materialism: Why Physicalism Entails Panpsychism”, *Journal of Consciousness Studies*, 13(10-11): 3-31.

Tye, Michael. (2021). “Qualia”, The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Fall Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/fall2021/entries/qualia/>. (Erişim Tarihi: Eylül, 2021).

Vaidya, A. J. (2020). “A New Debate on Consciousness: Bringing Classical and Modern Vedanta into Dialogue with Contemporary Analytic Panpsychism”, *The Bloomsbury Research Handbook of Vedanta*, edited by Ayon Maharaj: 393-422.

Van Gulick, Robert. (2018). “Consciousness”, The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Spring Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/spr2018/entries/consciousness/>. (Erişim Tarihi: Aralık, 2020).

Wager, K. (2020). *Panpsychism and Cosmopsychism* (Doctoral dissertation, University of Birmingham).

Westphal, J. (2020). *Zihin-Beden Problemi*. çev. Saliha Tuncer Erdem, İstanbul, Pan Yayıncılık.

Wittgenstein, L. (2017). *Felsefi Soruşturmalar*. çev. Haluk Barışcan, İstanbul, Metis Yayınları.

BATI AFRİKA'DA SİYASET ve DİPLOMASİ

Editör
Mürsel Bayram

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1776
Siyaset

©Çizgi Kitabevi
Şubat 2025

ISBN: 978-625-396-488-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editör
Mürsel BAYRAM
BATI AFRİKA'DA SİYASET ve DİPLOMASİ

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

ABEJIDE, Taiye Samuel, "Shell D'Arcy's Giant Stride in Nigerian Oil Sector, C. 1920-1990s: An Assessment", *Kaduna Journal of Humanities*, Cilt 2, Sayı 3, 2018.

ABIOLA, Ofosuwa, *History Dances: Chronicling the History of Traditional Mandinka Dance*, Routledge, New York, 2018.

ACHEBE, Chinua, *There was a Country: A Personal History of Biafra*, The Penguin Press, New York, 2012.

ADAMU, Abdulrahman & Danladi Ocheni, "Ethnic Politics and the Challenges of National Integration in Nigeria", *International Journal of Politics and Good Governance*, Cilt, VII, Sayı 7/2, 2016.

ADAMU, Halima Sa'adiyat, "Nigeria's Role since the Formation of Africa Union: Its Leadership Status in Africa", *Gusau International Journal of Management and Social Sciences*, Cilt 1, Sayı 1, 2017, s. 35-47.

ADEBAJO, Adekeye, "Nigeria: Africa's New Gendarme?", *Security Dialogue*, Cilt 31, Sayı 2, 2000.

ADEBAJO, Adekeye, "The Dog That Did Not Bark: Why Has Sierra Leone Not Returned to War After Peacekeepers Left?", *The State of Peacebuilding in Africa,* Terence McNamee & Monde Muyangwa (ed.), Palgrave Macmillan, 2020, s. 343-361.

ADEBAYO, Abdulrahman & Ayantola Alayande, "The Cost of Chinese Investment in Nigeria's Power and Energy Sectors", *Dataphyte*, 20 Mart 2024.

ADEGBAMI, Adeleke & Charles I. N. Uche, "Ethnicity and Ethnic Politics: An Impediment to Political Development in Nigeria", *Public Administration Research*, Cilt 4, Sayı 1, 2015.

ADEGOKE, Ireoluwa, "Dikko Affair", *The University of Ibadan Medical Students Association,* 16 Nisan 2022.

ADEJUMOBI, Said, *National Democratic Reforms in Africa: Changes and Challenges*, Palgrave Macmillan, New York, 2015.

ADEOYE, Aanu, "Absence abroad by Liberia president George Weah attracts criticism", *Financial Times*, 13 Aralık 2022.

ADI, Hakim & Marika Sherwood, *Pan-African History Political Figures From Africa and the Diaspora Since 1787*, Routledge, Londra, 2003.

ADIBE, Jideofor, "What do we really know about Boko Haram", *Boko Haram: Anatomy of a Crisis*, Ioannis Mantzikos (ed.), E-International Relations, Bristol, 2013.

ADU-BOAHEN, Kwabena, "The Impact of European Presence on Slavery in the Sixteenth to Eighteenth-Century Gold Coast", Transactions of the Historical Society of Ghana, No. 14, 2012, s. 165–99.

AGABA, Halidu, Edward Idagu Adie & Lawretta Obiageli Nwokedi, "The Anglo-Nigeria Defence Pact: Issues, Implications and Lessons for the Future", *Port Harcourt Journal of History & Diplomatic Studies,* 2018.

AGBIBOA, Daniel E., "Ten years of Boko Haram: how transportation drives Africa's deadliest insurgency", *Cultural Studies*, Cilt 34, Sayı 3, 2020.

AGNONKHESE, Abraham O. & A. G. Adekola, "Regional Economic Integration in Developing Countries: A Case Study of Nigeria; A Member of ECOWAS", *European Scientific Journal*, Cilt 10, Sayı 19, 2014.

AGYEMAN-DUAH, Ivor, *Between Faith and History: A Biography of J.A. Kufuor*, Africa World Press, Trenton, 2003.

AGYEMAN-DUAH, B. "Military Coups, Regime Change and Interstate Conflicts in West Africa", *Armed Forces & Society*, Cilt 16, 1990, s. 547-570.

AHMED, J. "The Theoretical Sognificance of Foreing Policy in International Relations-An Analyses", *Journal of Critical Reviews*, Cilt 7, Sayı 2, 2000, s.787-792.

AJAYI, David Olayinka, "British Colonial Policies and the Challenge of National Unity in Nigeria, 1914-2014, *Southern Journal for Contemporary History,* Cilt 47, Sayı 1, 2022.

AJENE, Oga Godwin, *Leadership Perception of Issues and Foreign Policy Difference: A Study of Foreign Policy Decisions and Orientations in Nigeria, Ghana, and Sierra Leone*, Doktora Tezi, The University of Wisconsin, 1984.

AKIBA, Okon, *Personalisation of State Power and Instability in Guinea Bissau: Requiem for the Rule of Law*?, Routledge, 2020.

AKİFOĞLU, Vugar, *Almanya'nın Afrika Politikasında Togo Örneği*, Berikan, Ankara, 2024.

AKINDÉS, Francis, *The Roots of the Military-Political Crisis in Côte d'Ivoire*, Nordiska Afrikainstitutet, Uppsala, 2004.

AKINSANYA, Adeoye, "The Dikko Affair and Anglo-Nigerian Relations", *International and Comparative Law Quarterly*, Cilt 34, Sayı 3, 1985.

AKINWUMI, Olayemi & Adesina. Y. Raji, "The Wangarawa Factor in the History of Nigerian Islam: The Example of Kano and Borgu", *Islamic Studies*, Cilt 29, Sayı 4, 1990, s. 375-385.

AKINWUMI, Olayemi, "Oral Tradition in Changing Political Contexts: The Kisra Legend in Northern Borgu", *History in Africa*, Cilt 25, 1998.

AKPAMUK, Günce, "Gine, Türkiye'de bulunan eski Cumhurbaşkanı Condé'nin geri dönmesi için Albayrak Grubuna baskı kuruyor", *BBC News Türkçe*, 23 Eylül 2022.

AKPAN, M. B., "Black Imperialism: Americo-Liberian Rule over the African Peoples of Liberia, 1841-1964," *Canadian Journal of African Studies,* Cilt 7, Sayı 2, 1973.

ALAPIKI, Henry E., "State Creation in Nigeria: Failed Approaches to National Integration and Local Autonomy", *African Studies Review*, Cilt 48, Sayı 3, 2005.

ALITA, E. Chinagorom, K. Agaegbo Ifeanyi, U. Anoke Asu & Chinenye Cyprian-Ogah, "Energy Diplomacy and Strategic Engagements: Nigeria's role in Shaping the Global Energy Landscape", *African Journal of Politics and Administrative Studies*, Cilt 16, Sayı 2, 2023.

ALIYU, Ahmed, Ravichandran Moorthy & Nor Azizan Bin Idris, "Towards understanding the Boko Haram phenomenon in Nigeria", *Asian Social Science,* Cilt 11, Sayı 10, 2015.

ALLEN, Christopher, "Sierra Leone Politics since Independence", *African Affairs*, Cilt 67, Sayı 269, 1968, s. 305-329.

ALLI, W.O., *The Role of Nigeria in Regional Security Policy*, Friedrich Ebert Stiftung, Abuja, 2012.

ALLISON, Simon, "Fellow Nobel peace prize winner criticises Ellen Johnson Sirleaf", *The Guardian*, 10 Ekim 2012.

ALUKO, Olajide, "Nigeria's Role in Inter-African Relations: With Special Reference to the Organization of African Unity", *African Affairs,* Cilt 72, Sayı 287, 1973.

ALUKO, Olajide, "Nigeria and Britain after Gowon", *African Affairs*, Cilt 76, Sayı 304, 1977.

AMENUMEY, D. E. K., "German Administration in Southern Togo", *The Journal of African History*, Cilt 10, Sayı 4, 1969, s. 623–39.

AMENUMEY, D.E.K., "The General Elections in the Autonomus Republic of Togo, April 1958: Background and Interpretation", *Transactions of the Historical Society of Ghana*, Cilt 16, Sayı 1, 1975, s. 47-65.

AMIARA, Solomon, "The Dialectics of Nigerian Foreign Policy 1960-1966: Appraising the Dynamism of Neutrality in the Cold War Period", *EBSU Journal of Social Sciences and Humanities,* 2017.

AMILA SHEHU, Enoch, "Comparative Analysis of Nigeria's Foreign Policy Under Muhammadu Buhari Administration 1983-1985 and 2015-2021", *Asian Journal of Arts, Humanities and Social Studies*, Cilt 5, Sayı 2, 2022.

AMILA, Shehu Enoch & Abidou Katalu Garba, "Concentric Circles Theory and Nigeria's Foreign Policy 2015-2019", *Asian Journal of Current Research*, Cilt 5, Sayı 1, 2020.

Amnesty International, *Guinea: You Did Not Want the Military, So Now We Are Going to Teach You a Lesson: The Events of 28 September 2009 and their Aftermath*, Londra, 2010.

AMOS, Alcione M., "Afro-Brazilians in Togo: The Case of the Olympio Family, 1882–1945", *Cahiers d'Études Africaines*, Cilt 41, Sayı 162, 2001, s. 293–314.

AMUSAN, L. "Gambia's Defensive Foreing Policy towards the Commonwealth of Nations Under Yahya Jammeh (1994-2017)", Journal of African Foreign Affairs, Vol.5, No.2, 2018, s. 23-41.

AMUWO, Kunle, "Military-Inspired Anti-Bureaucratic Corruption Campaigns: An Appraisal of Niger's Experience", *The Journal of Modern African Studies*, Cilt 24, Sayı 2, 1986, s. 285-301.

AMUWO, Kunle, "The State and the Politics of Democratic Consolidation in Benin 1990-1999", *Political Liberalizations and Democratization in Africa: Lessons from Country Experiences*, Julius O. Ihonvbere & John Mukum Mbaku (ed.), Praeger, Westport, 2003.

ANQUANDAH, James, "The People of Ghana: Their Origins and Cultures", *Transactions of the Historical Society of Ghana*, No. 15, 2013, s. 1–25.

ANSAH, Marian, "Nana Addo's ministers now 110", *Citi FM*, 15 Mart 2017.

ANTHONY, Douglas, "Resourceful and Progressive Blackmen: Modernity and Race in Biafra, 1967-1970", *The Journal of African History*, Cilt 51, Sayı 1, 2010.

ANYANGWE, Carlson, *Revolutionary Overthrow of Constitutional Orders in Africa*, Labngaa, Bamenda, 2012.

ANYANWU, John, "President Babangida's Structural Adjustment Programme and Inflation in Nigeria", *Journal of Social Development in Africa*, Cilt 7, 1992.

APPIAGYEI-ATUA, Kwadwo, "Political Developments in Post-Eyadema Togo: A Critical Analysis", *Human Rights Brief*, Cilt 12, Sayı 3, 2005, s. 21-24.

APPIAH, Anthony & Henry Louis Gates, *Encyclopedia of Africa*, Cilt 1, Oxford University Press, 2010.

AREMU, Johnson Olaosebikan, "The Fulani Jihad and its Implication for National Integration and Development in Nigeria", *African Research Review*, Cilt 5, Sayı 5, 2011, s. 1-12.

ARIEFF, Alexis, "Still Standing: Neighbourhood Wars and Political Stability in Guinea", *The Journal of Modern African Studies*, Cilt 47, Sayı 3, 2009, s. 331-348.

ARSLAN, Fatma Esma, "Burkina Faso president accuse African leaders of beggary", *Anadolu Ajansı*, 29 Temmuz 2023.

ARSLAN, Fatma Esma, "Mali, Nijer ve Burkina Faso, EOCWAS'tan ayrılmak için bir yıl bekleyebilir", *Anadolu Ajansı,* 29 Ocak 2024.

ASADU, Chinedu, "Mali, Niger and Burkina Faso withdraw from West Africa regional bloc ECOWAS as tensions deepen", *The Associated Press*, 28 Ocak 2024.

ASARE, Bossman E. & Emmanuel Siaw, "Understanding the dynamics of good neighbourliness under Rawlings and Kufuor", *South African Journal of International Affairs*, Cilt 25, Sayı 2, 2018.

ASIAMA, Seth Opuni, "Colonialism and the Modern State: Land Tenure Relations in Sierra Leone", *Africa: Rivista trimestrale di studi e documentazione dell'Istituto italiano per l'Africa e l'Oriente,* Cilt 61, Sayı 2, 2006, s. 219-237.

ATAÖV, Türkkaya, *Afrika Ulusal Kurtuluş Mücadeleleri*, Ankara Üniversitesi SBF Yayınları, Ankara, 1975.

ATEKU, J.A. "Regional Intervention in the Promotion of Democracy in West Africa: An Analsis of the Political Crisis in the Gambia and ECOWAS Coercive Diplomacy", *Conflict, Security & Development*, Cilt 20, Sayı 6, 2020, s. 677-696

ATKINSON, J., "China-Taiwan Diplomatic Competition and Pacific Islands", *The Pacific Review*, Cilt 23, Sayı 4, 2010, s. 407-427.

AVCI, Engin, "İç Savaştan Devlet Başkanlığı Seçimine: Liberya'da Kalıcı Barış ve İstikrar Ne Derece Mümkün?", *Gazi Akademik Bakış*, Cilt 13, Sayı 26, 2020.

AYOADE, John A.A., "Secession Threat as a Redressive Mechanism in Nigerian Federalism", *Publius,* Cilt 3, Sayı 1, 1973.

BAH, Mamadou Diouma, "Mining for Peace: Diamonds, Bauxite, Iron Ore and Political Stability in Guinea", *Review of African Political Economy*, Cilt 41, Sayı 142, 2014, s. 500-515.

BAHARÇİÇEK, Abdulkadir & Emek İnan, "Dış Politika'nın Belirlenmesinde Ulusal Güvenlik Algısının Rolü", *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, Cilt 4, Sayı 1, 2013.

BAKER, Bruce, "Cape Verde: The Most Democratic Nation in Africa?", *The Journal of Modern African Studies*, Cilt 44, Sayı 4, 2006.

BAMBA, Abou B., "An Unconventional Challenge to Apartheid: The Ivorian Dialogue Diplomacy with South Africa, 1960-1978", *International Journal of African Historical Studies*, Cilt 47, Sayı 1, 2014, s. 77-99.

BANEGAS, Richard, "Post-Election Crisis in Côte D'Ivoire: The Gbonhi War", *African Affairs*, Cilt 110, Sayı 440, s. 457–468.

BANGURA, Joseph, "Understanding Sierra Leone in Colonial West Africa: A Synoptic Socio-Political History", *History Compass,* Cilt 7, Sayı 3, 2009, s. 583-603.

BANIDJE, K. Honoré & Çağatay Benhür, "The Instrumentalisation of the History: The Benin's Aggression on 16th January 1977 and the Memory of the Victims", *Tarihin Peşinde*, Sayı 19, 2018.

BANJO, Adewale, "Constitutional and Succession Crisis in West Africa: The Case of Togo", African Journal of Legal Studies, Cilt 2, 2005, s. 147-161.

BARMA, Aboubacar Yacouba, « Burkina-Turquie: opération séduction de Kaboré à Istanbul », *La Tribune Afrique*, 12 Nisan 2019.

BARRETT, David, "Burkina Faso coup leader seeks refuge in Vatican embassy", *Catholic Herald*, 2 Ekim 2015.

BARRY, Diawo, « Pourquoi la Somalie a rompu ses relations diplomatiques avec la Guinée », *Jeune Afrique*, 9 Temmuz 2019.

BASU, Moni, "In his last stand, Charles Taylor defends himself as a peacemaker", *CNN*, 16 Mayıs 2012.

BAXTER, Peter, Biafra: The Nigerian Civil War, 1967-1970, *Africa @War Series*, Cilt 16, Helion & Company, 2014.

BAYRAM, Mürsel, "Bir Kıtasal Bütünleşme İdeali Olarak Afrika Birliği", *Kriter Dergisi*, Yıl 6, Sayı 63, 2021.

BAYRAM, Mürsel, "Kuzey Kore'nin Afrika'da Varlık Gösterme Biçimleri", *The Turkish Yearbook of International Relations*, Cilt 50, 2019.

BAYRAM, Mürsel, *Une histoire diplomatique des Etats ouest-africains*, Platanus, Ankara, 2020.

BEKELE, D. & Smith, J. "Too Small to Care in Gambia? Banjul's Hidden Rights Crisis", *Foreign Affairs*, 13 April 2015.

BELLAMY, Alex J. & Paul D. Williams, "The New Politics of Protection? Côte d'Ivoire, Libya and the Responsibility to Protect", *International Affairs*, Cilt 87, Sayı 4, 2011, s. 825-850.

BELLO, Ismail, Asmau Isyaku Dutse & Muhammad Fuad Othman, "Comparative analysis of Nigeria foreign policy under Muhammadu Buhari administration 1983-1985 and 2015-2017", *Asia Pacific Journal of Education, Arts and Sciences*, Cilt 4, Sayı 4, 2017.

BENDER, Bryan, "Former Liberian dictator Charles Taylor had US spy agency ties", *Boston Globe*, 17 Ocak 2012.

BERNARD, Philippe, « Entre M. Sarkozy et M. Ouattara, une amitié de 20 ans », *Le Monde*, 12 Nisan 2012.

BEUVING, J. Joost, "Lebanese Traders in Cotonou: A Socio-Cultural Analysis of Economic Mobility and Capital Accumulation", *Africa: Journal of the International African Institute*, Cilt 76, Sayı 3, 2006.

BEYDOUN, Lina, "The Complexities of Citizenship among Lebanese Immigrants in Sierra Leone", *African Conflict and Peacebuilding Review,* Cilt 3, Sayı 1, 2013, s. 112-143.

BILQUIN, Bruno & Eric Pichon, "The coup in Niger Consequences for EU policies in the Sahel", *Briefing-European Parliament*, 2023.

BIO, Julius Maada, "It's Time to Address the Historical Injustice of the U.N. Security Council", *The Washington Post*, 2 Ekim 2018.

BLAS, Javier, "US oil imports from top five suppliers rise", *Financial Times*, 23 Nisan 2013.

BØÅS, Morten, "Liberia and Sierra Leone—dead ringers? The logic of neopatrimonial rule", *Third World Quarterly*, Cilt 22, Sayı 5, 2001.

BØÅS, Morten, "The Liberian Civil War: New War/Old War?", *Global Society*, Cilt 19, Sayı 1, 2005.

BOB-MILLIAR, George M. & Jeffrey W. Paller, "Democratic Ruptures and Electoral Outcomes in Africa: Ghana's 2016 Election", *Africa Spectrum*, Cilt 53, Sayı 1, 2018, s. 5-35.

BOOB, O.C. "Turkey- Gambia Bilateral Trade on the Rise", *The Point*, 31 Ocak 2020.

BOUAMAMA, Said, *Afrika Devriminin Figürleri: Kenyatta'dan Sankara'ya*, Şule Ünsaldı (çev.), Nota Bene, Ankara, 2016.

BOVCON, Maja, "France's Conflict Resolution Strategy in Côte d'Ivoire and Its Ethical Implications", *African Studies Quarterly,* Cilt 11, Sayı 1, 2009, s. 1-24.

BRÉGAND, Denise, « Circulation dans les communautés musulmanes plurielles du Bénin: Catégorisations, auto-identifications », *Cahiers d'études africaines*, No. 206-207, 2012.

BUKARİ, Gbensuglo Alidu, "Political Economy of Elections and Voting Behaviour in Ghana's Fourth Republic, 1992-2020", *Africa Journal of Public Sector Development and Governance,* Cilt 5, Sayı 1, 2022.

BUNDU, Abass, *Democracy by Force? A Study of International Military Intervention in the Civil War in Sierra Leone from 1991-2000,* Universal Publishers, Kaliforniya, 2001.

BURGIS, Tom & Catherine Belton, "Russia faces pressure on Ivory Coast", *Financial Times*, 13 Ocak 2011.

BÜYÜKTAVŞAN, Hatice Zehra, "Burkina Faso'da Thomas Sankara Dönemi (1983-1987): Postkolonyal Teori Çerçevesinden Bir Değerlendirme", *Africania: İnönü Üniversitesi Uluslararası Afrika Araştırmaları Dergisi*, Cilt 1, Sayı 2, 2021.

BYRNES, Rita M. "The Society and Its Environment", *Côte d'Ivoire: A Country Study*, Robert E. Handloff (ed.), Federal Research Division, Wahington, 1991.

CAMARA, Mohamed Saliou, "Political Crisis and ECOWAS-Mediated Transition in Guinea", *Vienna Journal of African Studies*, Cilt 16, Sayı 30, 2016, s. 9-35.

CAMARA, Nyimasata, *Frantz Fanon'un Perspektifinden Kwame Nkrumah'ın Gana'sında Postkolonyal Devlet ve Liderlik*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 2016.

CAMARA, Ougna & Franz Wild, "Guinea to probe Sable Mining after Global Witness report", *Bloomberg*, 16 Mayıs 2016.

CAMPBELL, John, "Russia delays UNSC vote on Cote d'Ivoire", *Council on Foreign Relations*, 18 January 2011.

CAMPBELL, John, "Two African Obituaries: Dikko and Gordimer", *Council of Foreign Relations*, 15 Temmuz 2014.

CARDINA, Miguel & Inês Nascimento Rodrigues, *Remembering the Liberation Struggles in Cape Verde: A Mnemohistory*, Routledge, New York, 2022.

CARDOZO, Carlos & Miguel Carter, "Vozes do Povo Sociedade, Política e Opinião Pública na Guiné-Bissau", *DEMOS*, 2021.

CARLENE, E., "Democracy in the Gambia: Past,Present and Prospects", *African Development*, Cilt 25, Sayı 3, 2000, s.161,198

CARRUTH, Gorton, *The Encyclopedia of World Facts and Dates*, HarperCollins, 1993.

CARTWRIGHT, John R, *Politics in Sierra Leone 1947-1967*, University of Toronto Press, 1970.

CARVALHO, Pedro Miguel Amakasu Raposo de Medeiros, "China's and Japan's Foreign Aid Policies vis-à-vis Lusophone Africa", *Africa Spectrum*, Cilt 50, Sayı 3, 2015.

CAULKER, Patrick S., *The Autochthonous Peoples, British Colonial Policies, and the Creoles in Sierra Leone,* Doktora Tezi, Temple University, 1976.

CEESAY, Ebrima Jogomai, *The Military and Democratisation in the Gambia: 1994-2003*, Trafford Press, Victoria, 2011.

CHAFER, Tony, "Chirac and la Françafrique: No Longer a Family Affair", *Modern & Contemporary France*, Cilt 13, Sayı 1, 2005, s. 7–23.

CHARLICK, Robert B., *Niger: Personal Rule and Survival in the Sahel*, Westview Press, Boulder, 1991.

CHILCOTE, Ronald H., "The Political Thought of Amilcar Cabral", *The Journal of Modern African Studies*, Cilt 6, Sayı 3, 1968, s. 373-388.

CHIVVIS, Christopher S., Zainab Usman & Beatrix Geaghan-Breiner, "Nigeria in Emerging World Order" *Carnegie Endowment,* 7 Aralık 2023.

CHUKWU, Otu Eugene, "Buhari's Anti-Corruption War: Avowing the Effects of Corruption in Nigeria, 1960 To 2015", *EBSU Journal of Social Sciences and Humanities,* Cilt 10, Sayı 2, 2020.

CIDRA, Rui, "Cabral, Popular Music and the Debate on Cape Verdean Creoleness", *Postcolonial Studies*, Cilt 21, Sayı 4, 2018, s. 433–451.

CLEGG, Claude A., *The Price of Liberty: African Americans and the Making of Liberia*, University of North Carolina Press, Chapel Hill, 2004.

COBUS, Pete, "Liberia's 'Iron Lady' Peace Prize Stirs Controversy", *VOA News*, 6 Ekim 2011.

COHEN, Abner, *The Politics of Elite Culture Explorations in the Dramaturgy of Power in a Modern African Society*, University of California Press, 1981.

ÇOLAKOĞLU, S. "Turkey-The Gambia Relations-Strategic Friendship", *Turkish Center for Asia Pacific Studies*, 18 February 2014.

Commission of the European Communities, *Communication from the Commission to the Council and the European Parliament on the Future of Relations between the European Union and the Republic of Cape Verde, COM (2007) 641 Final, Brussels*, 24.10.2007.

CONDE, Alpha, *Guinée : Albanie d'Afrique ou néo-colonie américaine ?* Gît-le-cœur, Paris, 1972.

CONRAD, David C, "Oral Sources on Links between Great States: Sumanguru, Servile Lineage, the Jariso, and Kaniaga", *History in Africa*, Cilt 11, 1984.

CONRAD, David C., "Oral Sources on Links between Great States: Sumanguru, Servile Lineage, the Jariso, and Kaniaga", *History in Africa*, Cilt 11, 1984, s. 35–55.

CONTEH-MORGAN, Earl & Mac Dixon-Fyle, *Sierra Leone at the End of the Twentieth Century: History, Politics, and Society*, Peter Lang, Lausanne, 1999.

COPSON, Raymond W., *Africa's Wars and Prospects for Peace*, M.E. Sharpe, New York, 1994.

CORNEVIN, Robert, « Coups d'Etat en chaine au Dahomey », *Revue française d'études politiques africaines*, Cilt 9, Sayı 99, 1974.

CORNISH, Jean-Jacques, "Claims of US manufacturing Ebola with HIV go viral", *Reuters*, 28 Ekim 2014.

COULIBALY, Nadoun, "Burkina Faso: Ibrahim Traoré turns to new allies as he shuns West", *The Africa Report*, 21 Haziran 2023.

CRUTCHER, Megan, "For King and Empire: The Changing Political, Economic, and Cultural Identities of Kru Mariners in Atlantic Africa, 1460–1945", *The Journal of African History*, Cilt 64, Sayı 3, 2023, s. 437-448.

CRUVELLIER, Thierry & Marieke Wierda, *The Special Court for Sierra Leone: The First Eighteen Months*, ICTJ, 2004.

D'AIELLO, L."The Case of The Gambia: A Template for Democratic Transition?", *Foreign Policy Research Institute*, 24 August 2018.

DA COSTA E SILVA, Alberto, *Francisco Félix de Souza, Mercador de Escravos*, Nova Fronteira, Rio de Janeiro, 2004.

DADDIEH, Cyril K., *Historical Dictionary of Coté d'Ivoire*, Rowman & Littlefield, Londra, 2016.

DALAR, Müge, "Sierra Leone'de İç Savaş ve Uluslararası Adalet Arayışı", *20. Yüzyılda Soykırım ve Etnik Temizlik,* Cenap Çakmak, F. Gözde Çolak & Gökhan Güneysu (ed.), Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2014, s. 161-190.

DALY, Samuel Fury Childs, "A Nation on Paper: Making a State in the Republic of Biafra", *Comparative Studies in Society and History,* Cilt 62, Sayı 4, 2020, s. 868–894.

DAMIBA, Paul-Henri Sandaogo, *Armées ouest-africaines et terrorisme : Réponses incertaines*? Éditions Les Trois Colonnes, Paris, 2021.

DARTEY-BAAH, Kwasi, "Political Leadership in Ghana: 1957-2010", *African Journal of Political Science and International Relations*, Cilt 9, Sayı 2, 2015, s. 49-61.

DASH, Leon, "Fiscal woes prod Guinea to open door", *The Washington Post*, 18 Şubat 1983.

DASH, Leon, "Ghana's Rawlings, 34, is admirer of Qaddafi", *The Washington Post*, 16 February 1982.

DAVID, M. Soniia, "To Be Kwii is Good: A Personal Account of Research in a Kpelle Village", *Liberian Studies Journal*, Cilt 17, Sayı 2, 1992, s. 203-215.

DAVIDSON, Basil, *A History of West Africa,* Longman, 1977.

DE FREITAS, Marcus Vinícius, "Brazil and Africa: Historic Relations and Future Opportunities, *GMF*, 8 Şubat 2016.

DE MONTCLOS, Marc-Antoine Perouse, *Une guerre perdue: La France au Sahel*, Éditions JC Lattès, Paris, 2020.

DEBOUROU, Djibril Mama, *La guerre coloniale au nord du Dahomey : Bio Gera, entre mythe et réalité : le sens de son combat pour la liberté (1915-1917)*, L'Harmattan, 2014.

Declassified PA/HO Department of State E.O. 12958, "Portuguese Guinea: The PAIGC after Amilcar Cabral", 1 Şubat 1973.

DECRAENE, Pilippe, « Le Mali Médiéval », *Civilisations*, Cilt 12, Sayı 2, 1962, s. 250-258.

DEMİR, Fatıma, *Afrika'da Çocuk Askerler Meselesi: Sierra Leone Örneği*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Medeniyet Üniversitesi, 2019.

DEMİRBAŞ, Erkan, Nurettin Can & Ahmet Arabacı, "Impact of Boko Haram-Led Conflict on Capital Flows in Nigeria: Evidence from Time Series Data", *Academy of Accounting and Financial Studies Journal,* Cilt 26, Sayı 4, 2022.

Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, "Dakar Büyükelçimiz Orhan Conker'in memleketimizi aynı zamanda Liberya nezdinde de Büyükelçi sıfatıyla temsil etmesi", 240-64-14, 30-18-1-2 / Kararlar Daire Başkanlığı, 22 Eylül 1969.

Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, "Karşılıklı olarak iki Hükümet arasında Büyükelçi teatisi hususunda varılan mutabakata istinaden Liberya'nın merkezi Monrovia'da bir Büyükelçilik kurulması", 150- 43-17, 30-18-1-2 / Kararlar Daire Başkanlığı, 21 Ağustos 1958.

Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, "Liberya Cumhurbaşkanı ile Muavini için Monrovya'da yapılacak kutlama merasimlerine Cumhurbaşkanı Özel Kalem Müdürü Dr. Faruk Berkol ile Protokol U. Md. Veysel Versan'ın katılmaları", 154 -70-13, 30-18-1-2 / Kararlar Daire Başkanlığı, 30 Aralık 1959.

Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, "Liberya Hükümeti ile diplomatik ilişkiler kurulması", 205-25-1, 30-18-1-2 / Kararlar Daire Başkanlığı, 31 Mart 1967.

Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi, "Liberya'da yapılan merasime Türkiye`nin katılımı ve merasimde yapılan konuşmalar", 44794-215987-1, 528, 16 Ocak 1956.

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, "Estab'ın Dersaadet'te Liberya Cumhuriyeti general konsolosunun tanınmasına dair cumhurreisinin tahriratı hakkında mütalaaname", HR.TO-364-2, 17 Şubat 1879.

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, "Liberya Cumhuriyeti tarafından konsolos tayini", HR.TO-514-81, 12 Kasım 1874.

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, "Liberya tarafından İstanbul'a tayin olunacak başkonsolos hakkında sefaretin raporu", HR.SFR-225-25, 11 Mart 1875.

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi, "Saltanat-ı Seniyye nezdinde bulunmak üzere Liberya Cumhuriyeti tarafından bir memur kabubüne dair Mösyö Stab tarafından irsal olunan tahrirata cevap yazıldığı", HR.TO-496-34, 26 Mart 1877.

DIAMOND, Larry, "Democracy's Arc: From Resurgent to Imperiled", *Journal of Democracy*, Cilt 13, Sayı 1, 2022, s. 163-179.

DIAMOND, Larry, & Oyeleye Oyediran, "Military Authoritarianism and Democratic Transition in Nigeria", *National Political Science Review*, Cilt 4, 1994.

DIAZ, José Pablo, "George Weah sworn in as president of Liberia", *Diario AS*, 22 Ocak 2018.

DU BOIS, Victor D., "The Search for Unity in French-Speaking Black Africa, Part IV: Relations between the Moderate and the Revolutionary States: The Case of Guinea", *American Universities Field Staff Reports West Africa Series*, Cilt 8, Sayı 6, 1965, s. 1-26.

DU BOIS, William Edward Burghardt, "Liberia, the League and the United States", *Foreign Affairs*, Cilt 11, Sayı 4, 1933, s. 682-695.

DUNN, Chandra, *Africa and Liberia in World Politics: An Analysis of Liberian Foreign Policy during 20th Century*, American University, Washington, 2016.

DUNN, D. Elwood & Amos J. Beyan & Carl Patrick Burrowes, *Historical Dictionary of Liberia*, Second Edition, Scarecrow Press, Lanham, 2001.

DUNN, D. Elwood, "Anti-colonialism in Liberian Foreign Policy: A Case Study", *Liberian Studies Journal*, Cilt 5, Sayı 1, 1972-1974, s. 47-66.

DUNST, Charles, "China is OK with interfering in Guinea's internal affairs", *Foreign Policy*, 8 Eylül 2021.

DUPRE, Annie, Nicolas Kasprzyk, & Noël Stott, "Cooperation between African States and the Democratic People's Republic of Korea," *Institute for Security Studies,* 2016.

DURAND, Pierre-Michel, *L'Afrique et les relations franco-américaines des années soixante*, Éditions L'Harmattan, Paris, 2007.

DURUL, Tevfik & Nur Asena Gülsoy, « Kaboré: Ceux qui s'en prennent à la Turquie, s'en prennent au Burkina Faso », *Anadolu Ajansı*, 11 Nisan 2019.

DUYMUŞ, Kerem, "1850-1910 Arası Osmanlı'nın Sahra Politikaları", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, Cilt 43, Sayı 77, 2024, s. 363-390.

DUYVESTEYN, Isabelle, *Clausewitz And African War: Politics and strategy in Liberia and Somalia*, Frank Cass, New York, 2005.

DUZOR, Megan & Brian Williamson, "By the Numbers: Coups in Africa", *VOA News*, 3 Ekim 2023.

Economist Intelligence Unit, *Quarterly Economic Review of Ivory Coast, Togo, Benin, Niger, Upper Volta*, 1980.

EDIAGBONYA, Michael, "A Critical Assessment of Union of the Soviet Socialist Republics and Nigeria Relations during the Period of Nigerian Civil War, 1967-1970", *Polit Journal: Scientific Journal of Politics*, Cilt 2, Sayı 4, 2022.

EDIE, J. C., "Democracy in The Gambia: Past, Present and Prospects for the Future", *Africa Development*, 25/3-4, 2000, s.164-180.

EFANGA, Udeme Okon, Georgina Obinne Ugwuanyi & Chinelo Okanya Ogochukwu, "Analysis of the Impact of Oil Revenue on Economic Growth of Nigeria between 1981 and 2018", *IOSR Journal of Economics and Finance*, Cilt 11, Sayı 2, 2020.

EGBERASE Okuchukwu, Chukwuemeka, "Nigerian foreign policy-relations (1999-2010): A comparison of Obasanjo's (1999-2007) and Yar'adua's (2007-2010) foreign relations", *National Journal of Advanced Research*, Cilt 1, Sayı 1, 2015.

EHIZUELEN O. & Mitchel M., "More African countries on the route: the positive and negative impacts of the Belt and Road Initiative", *Transnational Corporations Review,* Cilt 9, Sayı 4, 2017.

EICHNER, Itamar, "Africa's Golda Meir visits Israel", *Ynetnews*, 6 Ağustos 2016.

EKEKWE, Ndubuisi, "The West Africa's NATO – Liptako-Gurma Charter – and How the War in Ukraine Has Clipped France in Africa", *Tekedia*, 17 Eylül 2023.

ELBL, Ivana, "Cross-Cultural Trade and Diplomacy: Portuguese Relations with West Africa 1441-1521", *Journal of World History*, Cilt 3, Sayı 2, 1992, s. 165-204.

EL-KHAWAS, Mohamed A. & Julius Ndumbe Anyu, "Côte d'Ivoire: Ethnic Turmoil and Foreign Intervention", *Africa Today*, Cilt 61, Sayı 2, 2014, s. 41-55.

ELMAAZI, Mohamed, "Top secret document exposes UK role in Ghana coup", *Declassified UK*, 4 Mart 2024.

EMBALO, Birgit, "Civil–Military Relations and Political Order in Guinea-Bissau." *The Journal of Modern African Studies*, Cilt 50, Sayı 2 2012, s. 253–281.

ENGİN-GÜDER, Belma, *Sahra-altı Afrika'daki Çatışmaların Çözümünde/Çözümsüzlüğünde Komşu Ülkelerin Rolü: Somali, Fildişi Sahili ve Zimbabve Örnekleri*, Doktora Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, 2019.

ENGLEBERT, Pierre, *Burkina Faso: Unsteady Statehood in West Africa*, Routledge, New York, 1998.

EUCHARIA Onuoha, Mgbeodichinma & Isa Olalekan Elegbede, "The oil boom era: Socio-political and economic consequences", *The political ecology of oil and gas activities in the Nigerian aquatic ecosystem*, Prince E. Ndimele (ed.), Academic Press, 2018.

EYRİCE TEPECİKLİOĞLU, Elem, "South Korea's Rising Power in Africa: Trade, Politics and Development Assistance", *Bilge Strateji*, Cilt 11, Sayı 21, 2019.

EYRİCE TEPECİKLİOĞLU, Elem, *Federalism and Conflict Management: The Cases of Nigeria and South Africa,* Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, 2013.

FADAKINTE, M.M. & M. Abdulkareem, "The travails of Nigerian federalism 1951-1999: A federation in crisis of constitutional engineering", *African Journal of Political Science and International Relations,* Cilt 15, Sayı 1, 2021.

FAIVRE, Agnès, « En Guinée, le système Condé défait de l'intérieur », *Libération*, 6 Eylül 2021.

FALOLA, Toyin & Matthew M. Heaton, *A History of Nigeria*: Cambridge University Press, Cambridge, 2008.

FALOLA, Toyin & Ogechukwu Ezekwem (eds.), *Writing the Nigeria-Biafra War*, James Currey, 2016.

FANTHORPE, Richard, *Settlements and Networks in Biriwa Limba Chiefdom, Northern Sierra Leone*, Doktora Tezi, University of London, 1994.

FARNHAM, B. " Impact of the Political Context on Foreign Policy Decision Making", Political Pyschology, Cilt 25, Sayı 3, 2004, s. 441-463

FISHER, Humphrey J., "Elections and Coups in Sierra Leone 1967", *The Journal of Modern African Studies*, Cilt 7, Sayı 4, 1969, s. 611-636.

FOLUKE, Osunyikanmi Adebukola, "Anglo-Nigerian Relations in the First Twenty-Five Years of Nigeria's Independence: A Critical Analysis", *World Journal of Social Science Research*, Cilt 6, Sayı 2, 2019.

FORSON, Viviane & M. Diawara, « Guinée : tout sauf un troisième mandat d'Alpha Condé », *Le Point*, 25 Ekim 2019.

FORT, Patrick & Romaric Ollo Hien, "Attaque jihadiste au Burkina: Ouagadougou sous le choc craint pour l'avenir", *AFP*, 17 Ocak 2016.

FOUCHER, Vincent, "Wade's Senegal and its Relations with Guinea-Bissau: Brother, Patron or Regional Hegemon?" *South African Foreign Policy and African Drivers Programme*, 2013.

FRIDY, Kevin S. & Fredline M'Cormack-Hale, "Sierra Leone's 2007 Elections: Monumental and More of the Same" *African Studies Quarterly,* Cilt 12, Sayı 4, 2011, s. 39-57.

FUGLESTAD, Finn, "A Reconsideration of Hausa History before the Jihad", *The Journal of African History*, Cilt 19, Sayı 3, 1978, s. 319-339.

FUGLESTAD, Finn, "Djibo Bakary, the French, and the Referendum of 1958 in Niger", *The Journal of African History*, Cilt 14, Sayı 2, 1973, s. 313-330.

FUGLESTAD, Finn, *A History of Niger 1850-1960*, Cambridge University Press, 1983.

FULLER, Harcourt, "Commemorating an African Queen: Ghanaian Nationalism, the African Diaspora, and the Public Memory of Nana Yaa Asantewaa, 1952-2009", *African Arts*, Cilt 47, Sayı 4, 2014, s. 58–71.

FULTON, Richard M., "The Political Structures and Functions of Poro in Kpelle Society", *American Anthropologist*, Cilt 74, Sayı 5, 1972, s. 1218-1233.

FYFE, Christopher, *A History of Sierra Leone*, Oxford University Press, 1962.

FYLE, Clifford Nelson, *Historical Dictionary of Sierra Leone*, Scarecrow, Lanham, 2006.

GARBA, Dimas, "Nigeria's Contribution to Africa's Regional Integration: Assessment of its recent Performance", *African Journal of Politics and Administrative Studies*, Cilt 16, Sayı 2, 2023.

GARZEAWU, Moses Kollie, "Joseph Boakai: Liberia's new president fails to end inauguration speech", *BBC News*, 22 Ocak 2024.

GBENENYE, Emma, "Regime Change: A Bane of Economic Integration in West Africa", *International Journal of Economics, Commerce & Management*, Cilt 3, Sayı 7, 2015.

GBERIE, Lansana, "The May 25 Coup d'Etat in Sierra Leone: A Militariat Revolt?", Africa Development, Cilt 22, Sayı 3/4, 1997, s. 149-170.

GBERIE, Lansana, "War and Peace in Sierra Leone: Diamonds, Corruption and the Lebanese Connection", *Partnership Africa Canada Diamond and Human Security Project*, Sayı 6, 2002.

GBERIE, Lansana, *A Dirty War in West Africa: The RUF and the Destruction of Sierra Leone*, Indiana University Press, 2005

GEENEN, Kristien, "Categorizing Colonial Patients: Segregated Medical Care, Space and Decolonization in a Congolese City, 1931–62", *Africa: The Journal of the International African Institute*, Cilt 89, Sayı 1, 2019.

GERDES, Felix, "The Evolution of the Liberian State A Study in Neo-patrimonial State Formation and Political Change," *Institut für Politikwissenschaft Arbeitspapier,* Nr. 1, 2013.

GERDES, Felix, "The Interplay of Domestic Legitimation and Foreign Relations: Contrasting Charles Taylor and Ellen Johnson Sirleaf of Liberia", *Civil Wars*, Cilt 17, Sayı 4, 2015.

GERSHONI, Yekutiel, *Black Colonialism: The Americo-Liberian Scramble for The Hinterland*, Westview Press, Boulder, 1985.

GERSHONI, Yekutiel, *Liberia under Samuel Doe, 1980–1985: The Politics of Personal Rule*, Lexington, Lanham, 2022.

GERVAIS, Myriam, "Niger: Regime Change, Economic Crisis, and Perpetuation of Privilege", *Political Reform in Francophone Africa*, John F. Clark & David E. Gardinier (ed.), Routledge, New York, 2018, s. 86-108.

GEZER, Gülru, "Nijer: Batı'nın Sahel'deki son kalesi düştü mü?", *Independent Türkçe*, 7 Ağustos 2023.

GILBERT, Erik & Jonathan T. Reynolds, *Tarih Öncesinden Günümüze Dünya Tarihinde Afrika*, Mehmet Demirkaya (çev.), Küre, İstanbul, 2019.

GINSBURGS, George, *A Calendar of Soviet Treaties, 1974-1980*, Martinus Nijhoff, Dordrecht, 1987.

GITELSON, Susan Aurelia, "Why do Small States Break Diplomatic Relations with Outside Powers? Lessons from the African Experience", *International Studies Quarterly*, Cilt 18, Sayı 4, 1974, s. 451-484.

GLEIJESES, Piero, "The First Ambassadors: Cuba's Contribution to Guinea-Bissau's War of Independence", *Journal of Latin American Studies*, Cilt 29, Sayı 1, 1997, s. 45-88.

Goberno de Cabo Verde, "Outros Órgãos do Estado, Presidência, José Maria Neves, Presidente da República, Biografia", 18 Aralık 2024.

GOERG, Odile, « Couper la Guinée en quatre ou comment la colonisation a imaginé l'Afrique », *Vingtième Siècle. Revue d'histoire*, No. 111/3, 2011, s. 73-88.

GÖKSOY, İsmail Hakkı, "Fûlânîler", *TDV İslam Ansiklopedisi,* Cilt 13, 1996, s. 215-216.

GOLD, Kafilah Lola & Evelyn S. Devadason, "The Engagement of China in Nigeria's Oil Sector: Is the Transformation Positive", *Contemporary Chinese Political Economy and Strategic Relations: An International Journal*, Cilt 4, Sayı 3, 2018.

GORMEZANO, David, « Burkina Faso: les relations compliquées entre Roch Kaboré et Paris », *France24*, 25 Ocak 2022.

GOTTLIEB, Alma, "Revisiting History, Rethinking Identity: Some Cabo Verdean Profiles in Afro-Jewish Journeys", *The Journal of the Middle East and Africa*, Cilt 10, Sayı 1, 2019, s. 47-73.

GOULD, Michael, *The Struggle for Modern Nigeria: The Biafran War 1967-1970*, I. B. Tauris, Londra, 2012.

GOYEI, Fineman Guy, "Nigeria's Boko Haram and its security dynamics in the West African sub-region", *Journal of Language, Technology & Entrepreneurship in Africa*, Cilt 9, Sayı 1, 2018.

GRAHAM IV, Franklin Charles, "What the Nigerien Coup d'État Means to the World", *Review of African Political Economy*, Cilt 37, Sayı 126, 2010, s. 527-532

GREEN, Reginald Herbold, "Structural Adjustment in Ghana", *Food Policy*, Cilt 13, Sayı 1, 1988, s. 117-118.

GRIFFIN, Christopher, "French military policy in the Nigerian Civil War, 1967 – 1970", *Small Wars & Insurgencies,* Cilt 26, Sayı 1, 2015.

GRIFFITHS, Ieuan, "The Scramble for Africa: Inherited Political Boundaries", *The Geographical Journal*, Cilt 152, Sayı 2, 1986, s. 204-216.

GUAN-FU, Gu, "Soviet Aid to the Third World an Analysis of Its Strategy", *Soviet Studies,* Cilt 35, Sayı 1, Ocak 1983.

GUNARATNE, Naveen D., "The Ebola Virus and the Threat of Bioterrorism", *The Fletcher Forum of World Affairs*, Cilt 39, Sayı 1, 2015, s. 63-76.

GUSAU, Abdullahi Shehu, "Littering the Landscape: An Analysis of the Role of Nigeria in the Transition of O.A.U to the African Union", *European Scientific Journal*, Cilt 9, Sayı 8, 2013.

HALIDU, Yahaya, *Ulusal Siyasete Askeri Dâhil Oluşlar Ve Demokrasi Beklentilerinin Medya Analizi: Gana Ve Türkiye Örneklerinin Karşılaştırmalı İncelenmesi*, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, 2006.

HALİSTOPRAK, Burak Toygar, *The English School Theory of International Relations and Peacebuilding: An Analysis of Peacebuilding Interventions in Liberia and Sierra Leone through the World Society Framework*, Doktora Tezi, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, 2015.

HAMARAT, Ali Murat, "Yeşil Sahalardan Siyasete: George Weah", *NewsLabTurkey*, 25 Ekim 2021.

HANAUER, Larry & Lyle J. Morris, *Chinese Engagement in Africa: Drivers, Reactions, and Implications for U.S. Policy*, RAND Corporation, 2014.

HANDLOFF, Robert E. (ed.), *Côte d'Ivoire: A Country Study*, Federal Research Division, Washington, 1991.

HARGREAVES, John D., "The Establishment of the Sierra Leone Protectorate and the Insurrection of 1898", *Cambridge Historical Journal* Cilt 12, Sayı 1, 1956, s. 56-80.

HARRIS, David & S. Matty Jaw "A New Gambia Managing Political Crisis and Change in an African Smal State", *Commonwealth & Comparative Politics*, Cilt 62, Sayı 1, 2024, s.45-64

HARRIS, David John, *Sierra Leone: A Political History*, Oxford University Press, Oxford, 2014.

HARSHE, Rajen, "Guinea Under Sekou Toure", *Economic and Political Weekly*, Cilt 19, Sayı 15, s. 624-626.

HARUNA, Abdalla Imam, "Ghana's Foreign Policy Under Military Regimes, 1966-1993: An Historical Review", *Afro Eurasian Studies,* Cilt 11, Sayı 2, 2022.

HARUNA, Abdalla Imam, *Non-State Actors in Foreign Policy Decision-Makıng: Assessing The Impact of Civil Society Organizations on Ghana's Foreign Policy, 1993-2023*, Doktora Tezi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, 2023.

HASHIRU, Mohammed, "The Iranian Diplomatic Mission and the Spread of Shiism in Ghana", *International Journal of Sciences: Basic and Applied Research*, Cilt 34, Sayı 3, 2017, s. 247-261.

HASTÜRK, Haluk, "Liberya'da Özgürlük ve Ölüm: Bir İç Savaşı Anlamak," *Birikim Dergisi*, No. 175-176, 2003.

HAZEN, Jennifer M. & Jonas Horner, "Annex 5: The Movement for the Emancipation of the Niger Delta (MEND)", *Small Arms, Armed Violence, and Insecurity in Nigeria: The Niger Delta in Perspective*, Small Arms Survey, 2007.

HAZEN, Jennifer M., *What Rebel Wants*, Cornell University Press, Ithaca, 2013.

HEISE, Julius, *Securitising Decolonisation: The Silencing of Ewe and Togoland Unification under United Nations Trusteeship, 1945-1960,* Transcript Verlag, Bielefeld, 2024.

HENDERSON, Christian, "International Measures for the Protection of Civilians in Libya and Cote d'Ivoire", *The International and Comparative Law Quarterly*, Cilt 60, Sayı 3, 2011, s. 767-778.

HERSH, Seymour M., "C.I.A. said to have aided plotters who overthrew Nkrumah in Ghana", The New York Times, 9 Mayıs 1978, s. 6.

HIGGOTT, Richard & Finn Fuglestad, "The 1974 Coup d'État in Niger: Towards an Explanation", *The Journal of Modern African Studies*, Cilt 13, Sayı 3, 1975, s. 383-398.

HIGGOTT, Richard, "Structural Dependence and Decolonisation in a West African Land-Locked State: Niger", *Review of African Political Economy*, Cilt 7, Sayı 17, 1980, s. 43-58.

HIRSCH, John L., "War In Sierra Leone", *Survival*, Cilt 43, Sayı 3, 2001, s. 145-162.

HØGSBJERG, Christian, "Remembering the Fifth Pan-African Congress", *Leeds African Studies Bulletin*, No. 77, 2015/16, s. 119-139.

HOLSOE, Svend E., "The Manipulation of Traditional Political Structures among Coastal Peoples in Western Liberia during the Nineteenth Century", *Ethnohistory*, Cilt 21, Sayı 2, 1974, s. 158-167.

HOOPER S., "Togo: How repressive West African state built close ties with Israel", *Middle East Eye*, 2017.

HOOPER, Simon, "Togo: How repressive West African state built close ties with Israel", *Middle East Eye*, 22 Aralık 2017.

HORTA, Loro, "Guinea-Bissau: China Sees a Risk Worth Taking, *CSIS,* 5 Ekim 2022.

HUDSON, Valery M., *Foreign Policy Analyses: Classic and Comtemporary Theory*, Langham, Maryland: Rowman& Littlefield, Maryland, 2007.

HUGHES, Arnold & David Perfect, *A Political History of the Gambia, 1816-1994*, Unıversity of Rochester Press, Rochester, 2006.

HUGHES, Arnold, "Democratisation under the Military in the Gambia: 1994-2000", *Commonwealth & Comparative Politics*, Cilt 38, Sayı 3, 2000, s. 35-52.

HUGHES, Arnold, "The Collapse of the Senegambian Confederation", *Commonwealth & Comparative Politics*, Cilt 30, Sayı 2, 1992, s. 200-22.

IBRAHIM, Abubakar, "Nigeria's natural gas sales rise highest on Russia-Ukraine war", *Business Day,* 14 Mart 2023.

IBRAHIM, Jibrin, "Political Exclusion, Democratization and Dynamics of Ethnicity in Niger", *Africa Today*, Cilt 41, Sayı 3, 1994, s. 15-39

IDANG, Gordon J. "The Politics of Nigerian Foreign Policy: The Ratification and Renunciation of the Anglo-Nigerian Defence Agreement", *African Studies Review,* Cilt 13, Sayı, 2, 1970.

IDRISSA, Rahmane, *Historical Dictionary of Niger*, Rowman & Littlefield, Lanham, 2020.

IJALAYE, David A., "Was 'Biafra' at Any Time a State in International Law?", *The American Journal of International Law*, Cilt 65, Sayı 3, 1971.

ILAHIANE, Hsain, *Historical Dictionary of the Berbers (Imazighen)*, Rowman & Littlefield, Lanham, 2017.

INEGBEIDON, N.A. & E. Omoregie, "Federalism in Nigeria: A Re-Appraisal*", Journal of Commonwealth Law and Legal Education*, Cilt 4, Sayı 1, 2006.

International Crisis Group, "Niger and Boko Haram: Beyond Counter-Insurgency", Brüksel, 27 Şubat 2017.

International Crisis Group, "Niger: Containing the Fallout from the Coup", 4 Ekim 2023.

International Crisis Group, *International Crisis Group, Niger: Another Weak Link in the Sahel?*, Africa Report No. 208, Dakar/Brüksel, 2013.

İPEK, Volkan, *Sahraaltı: Siyaset ve Yaşam,* İletişim Yayınları, İstanbul, 2024.

ISMAIL, Olawale, "Liberia's child combatants: paying the price of neglect", *Conflict, Security & Development*, Cilt 2, Sayı 2, 2002, s. 125-134.

JACKSON, Ashley, "British–African Defence and Security Connections", *Defence Studies*, Cilt 6, Sayı 3, 2006.

JAFFRÉ, Bruno, "Who Killed Thomas Sankara", *A Certain Amount of Madness: The Life Politics and Legacies of Thomas Sankara*, Amber Murry (ed.), Pluto Press, Londra, 2018.

JALLOH, Alusine, *Muslim Fula Business Elites and Politics in Sierra Leone*, University of Rochester Press, 2018.

JALLOW, Edrissa E. & Pa Modou Mboob, "An Overview of Turkey and The Gambia Relations", ULİSA, 6 Mart 2024.

JANG, Se Young, "The Causes of the Sierra Leone Civil War", *E-International Relations,* 2012.

JANIN, Sylviane, *Burkina Faso: Pays des Hommes Integres*, Cenova, Editions Olizane, 2010.

JANNEH, Fatou, "The Gambia's Foreign Relations: Does Leadership Make a Difference?" *Journal of African Foreign Affairs*, Cilt 4, Sayı 1/2, 2017, s. 23-44.

JEMIRADE, Dele, "Foreign and defence policies: the Nigerian case 1985-1993", *African Journal of Governance and Development*, Cilt 9, Sayı 1, 2020.

JENG, A. "How Domestic Factors Shape Foreign Policy os Small States: A Case Study of The Gambia's Foreign Policy Shift Under Jammeh", *Journal of African Foreign Affairs*, Vol. 8, No.3, 2021, ss.73-88.

JINGUSHI, Akira W., "Post-Conflict Security Sector Reform, and the Roles of the Military and the Police: The Case of Sierra Leone", *NIDS Journal of Defense and Security*, Cilt 16, 2015, s. 37-59.

JONSSON, Gabriel*, South Korea in the United Nations: Global Governance, Inter-Korean Relations and Peace Building,* World Scientific Publishing, 2017.

JOSEPH, R. "The Reconfiguration of Power in the Twentieth Century Africa", *State, Conflict and Democracy in Africa*, (Ed.) Ricihar Joseph, Lynne Rienner, Boulder, 1999.

KABA, Lansiné, "The Cultural Revolution, Artistic Creativity, and Freedom of Expression in Guinea", *The Journal of Modern African Studies*, Cilt 14, Sayı 2, 1976, s. 201-218.

KABORÉ, Roger Bila, *Histoire Politique du Burkina Faso: 1919-2000*, L'Harmattan, Paris, 2002.

KAHRAMAN, Kemal, *Afrika'da Bir Direniş Öyküsü: Osman Dan Fodio ve Sokoto Hilafeti*, İlke Yayınları, İstanbul, 2017.

KAIFALA, Joseph, *Free Slaves, Freetown, and the Sierra Leonean Civil War*, Palgrave Macmillan, 2007.

KALAGHOR, Samuel B. & Deinibiteim M. Harry, "Ethnic Diversity and Democratic Governance in Nigeria: A Consociational Perspective", *African Journal of Social Sciences and Humanities Research*, Cilt 6, No 3, 2023.

KANDEH, Jimmy D., "Transition without Rupture: Sierra Leone's Transfer Election of 1996," *African Studies Review* Cilt 41, Sayı 2, 1998, s. 91-111.

KANDEH, Jimmy D., *Coups from Below: Armed Subalterns and State Power in West Africa*, Palgrave Macmillan, New York, 2004.

KANYA-FORSTNER, Alexander Sydney & Paul E. Lovejoy, "The Sokoto Caliphate and the European Powers, 1890-1907", *Paideuma*, Cilt 40, 1994, s. 6-14.

KASRAOUI, Safaa, "Coup d'Etat confirmed in Guinea, Special Forces capture President Alpha Conde", *Morocco World News*, 5 Eylül 2021.

KAVAK, Gökhan, "Afrika'da Bir Şii Siyasî Hareket: Niyerja İslami Hareketi (IMN)", *Afrika'da Dini ve Siyasî Hareketler*, Enver Arpa (Ed.), Nobel, Ankara, 2022.

KAVAK, Gökhan, "İngiliz Koloni Yönetiminin Nijerya'daki Hâkimiyet Araçları ve Günümüzdeki Yansımaları", *Africania,* Cilt 1, Sayı 1, 2021.

KAVAK, Özgür, *Liberya Müslümanları*, İnsamer, İstanbul, 2014.

KAVAS, Ahmet, "Hamâliyye", *İslam Ansiklopedisi*, Cilt 15, TDV, İstanbul, 1997.

KAVAS, Ahmet, "Osmanlı–Tîbû Münasebetleri: Büyük Sahrâ'da Reşâde (Çad) ve Kavar (Nijer) Kazalarının Kurulması", *İslam Araştırmaları Dergisi*, Sayı 4, 2000, s. 69-103.

KAVAS, Ahmet, "Samori Ture", *İslam Ansiklopedisi*, Cilt 36, TDV, İstanbul, 2009, s. 81-82.

KAVAS, Ahmet, "Togo", *İslam Ansiklopedisi*, Cilt 41, TDV, İstanbul, 2012, s. 212-214.

KEINON, Herb, "Liberian president arrives with large ministerial delegation", *The Jerusalem Post*, 25 Şubat 2019.

KERR, Gordon, *Kısa Afrika Tarihi,* Say Yayınları, İstanbul, 2021.

KHANABADI, Saeid, "The Impact of the 1979 Iranian Revolution on the Genesis of the Islamic Movement in Nigeria", *Iranian Politics and Law Quarterly*, Cilt 1, Sayı 1, 2021.

KIEH, George Klay, Jr, "Irregular Warfare and Liberia's First Civil War", *Journal of International and Area Studies*, Cilt 11, Sayı 1, 2004.

KILSON, Martin L., *Political Change in a West African State: A Study of the Modernization Process in Sierra Leone*, Harvard University Press, 1966.

KIMEU, Caroline & Ope Adetayo, "Ten years on from Chibok, what happened to the 276 Nigerian girls snatched from their school?", *The Guardian*, 11 Nisan 2024.

KINDZEKA, Modi Edwin, "Cameroon Overwhelmed with Refugees, Aid Funding Shortages", *VOA News*, 19 Haziran 2023,

KING, Isabelle, "True Sovereignty? The CFA Franc and French Influence in West and Central Africa", *Harvard International Review,* 18 Mart 2022.

KIPO-SUNYEHZI, Daniel Dramani & Yahaya Sulemana Tuntumba, "Saudi Arabia–Ghana Diplomatic Relations from the Perspectives of Development Aid", *Decision*, Cilt 51, Sayı 4, 2024, s. 522.

KIRWIN, Matthew, "The Security Dilemma and Conflict in Cote d'Ivoire", *Nordic Journal of African Studies*, Cilt 15, Sayı 1, 2006, s. 42–52.

KISANGANI, Emizet F., "The Tuaregs' Rebellions in Mali And Niger and the U.S. Global War on Terror", *International Journal on World Peace*, Cilt 29, Sayı 1, 2012, s. 59-97.

KISHTWARI, Soraya, "Prosecutor reveals how Britain let Gaddafi off", *The Times*, 25 Şubat 2011.

KLOMEGAH, Kester Ken, "Russia pledges economic and security support for Guinea-Bissau", *Eauroasia Review,* 25 Ekim 2022.

KLOMEGAH, Kester Kenn, "Beyond Putin and Macky Sall's phone conversation", *Modern Diplomacy*, 21 Kasım 2023.

KOHL, Christoph & Anita Schroven. "Suffering for the Nation: Bottom-up and Top-down Conceptualisations of the Nation in Guinea and Guinea-Bissau", *Max Planck Institute for Social Anthropology Working Papers*, 2014, s.8-18.

KOHL, Ines, "Libya, the Europe of Ishumar: Between Losing and Reinventing Tradition", *Tuareg Society within a Globalized World: Saharan Life in Transition*, Anja Fischer & Ines Kohl (ed.), I.B.Tauris, Londra, 2010, s. 143-154.

KORKMAZ, Tuğba, "'La Françafrique': The Special Relationship Between France and Its Former Colonies in Africa", *INSAMER*, 1 Ağustos 2019.

KOROTAYEV, Andrey & János Besenyő & Leonid Issaev & Andrey Korotayev, "Revolutionary History of Niger: From Independence to 2023 Coup", *Terrorism and Political Contention: New Perspectives on North Africa and the Sahel Region*, János Besenyő, Leonid Issaev, Andrey Korotayev (ed.), Springer, Cham, 2024, s. 169-194.

KOUSSA, Victoria « Guinée : Alpha Condé, le président qui rempile », *Libération*, 19 Ekim 2015.

KOVSTED, Jens & Finn Tarp, "Reconstruction, Reform, and State Capacity in Guinea-Bissau", *From Conflict to Recovery in Africa*, Tony Addison (ed.), *Oxford,* 2003, s. 206-227.

KRASNOWOLSKI, Andrzej, "Independence or Equality of Rights: The Movement of Protest in Colonial Dahomey between 1894 and 1946", *Africana Bulletin*, No. 34, 1987.

KULKOVA, Olga Sergeevna & Hajj Ahmed Sanusi, "Russia-Ghana Relations in the Past and the Present: A Time-Proven Partnership", *Vestnik RUDN. International Relations*, Cilt 16, Sayı 2, 2016, s. 296-310.

KULLEY, Vincent Mawuli, *Nkrumah Döneminde Gana (1957-1966)*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 2018.

KULUNGU, Mustapha, "Movement for the "Emancipation of the Niger Delta" (MEND) Constitutes a Threat to the US National Security", *Open Access Library Journal*, Cilt 8, Sayı 6, 2021.

KURUP, Aditya, "Are Non-democracies More Susceptible to Coups than Democracies in West Africa?", *E-International Relations,* 22 Nisan 2022.

LAGDAF, Souadou & Nardjes Flici, "Algeria and the Conflict in Western Sahara: Principles and Geopolitics", *The Politics of Algeria*, Yahia H. Zoubir (ed.), Routledge, London and New York, 2019.

LAHAI, John Idriss*, Human Rights in Sierra Leone, 1787-2016: The Long Struggle from the Transatlantic Slave Trade to the Present,* Routledge, New York, 2019.

LAMB, David, "A Different Path", *The Wilson Quarterly*,1988, Cilt 12, Sayı 4, s. 114-131.

LANDRICINA, Matteo E., *From Our Experiment to the Prisoner of the West: Ghana's Relations with Great Britain, the United States of America and West Germany during Kwame Nkrumah's Government (1957-1966)*, Doktora Tezi, Università degli Studi Roma Tre, 2016, s. 23.

LANGER, Arnim, "Horizontal Inequalities and Violent Group Mobilization in Côte d'Ivoire", *Oxford Development Studies*, Cilt 33, Sayı 1, 2005, s. 25-45.

LARKIN, Bruce, "Review: China's Policy in Africa 1958-71 by Alaba Ogunsanwo", *Africa Today*, Cilt 22, Sayı 3, 1975.

LAUMANN, Dennis, "A Historiography of German Togoland, or the Rise and Fall of a Model Colony", History in Africa, Cilt 30, 2003,s. 195–211.

LAW, Robin & Paul E. Lovejoy, "Borgu in the Atlantic Slave Trade", *African Economic History*, No. 27, 1999.

LAWAL, Olakunle A., "From Colonial Reforms to Decolonization: Britain and the Transfer of Power in Nigeria, 1947-1960", *Journal of the Historical Society of Nigeria*, Cilt 19, 2010.

LAWRANCE, Benjamin Nicholas, "Most Obedient Servants: The Politics of Language in German Colonial Togo", *Cahiers d'Études Africaines*, Cilt 40, Sayı 159, 2000, s. 489–524.

LE CAM, Morgane, "Mouthpieces close to the Kremlin announce the arrival of Russian 'military specialists' in Burkina Faso", *Le Monde*, 28 Ocak 2024.

Le gouvernement luxembourgeois, "La Coopération luxembourgeoise au Cabo Verde", 18 Aralık 2024.

LEGVOLD, Robert, *Soviet Policy in West Africa*, Harvard University Press, 1970.

LENN, Muhammed, "The Gambia-Taiwan Relations, 1995-2013: Yahya Jammeh's Foreign Policy Rationality", *Africania Dergisi*, Cilt 4, Sayı 1, 2024, s.74-96

LENN, Muhammed, "The Golden, Tumultuous and Normalising Eras in the Gambia-UK and Commonwealth Relations", *South Africa Journal of International Affairs*, Cilt 30, Sayı 4, 2023, s. 685-706.

LEPIDI, Pierre, "Coup in Niger: Neighbouring Nigeria on the front line", *Le Monde,* 5 Ağustos 2023.

LEVTZION, Nehemia, *Corpus of Early Arabic Sources for West Africa*, Marcus Weiner, New York, 2000.

LEWIN, André & Sennen Andriamirado & Siradiou Diallo, *Sékou Touré: Ce qu'il fut, ce qu'il a fait, ce qu'il faut défaire*, Editions Jeune Afrique, Paris, 1985.

LIEBENOW, Gus J., *Liberia: The Evolution of Privilege*, Cornell University Press, Londra, 1969.

LITTLE, Kenneth, "The Political Function of the Poro. Part I", *Africa*, Cilt 35, Sayı 4, 1965, s. 349-365.

LITTLE, Kenneth, *Mende of Sierra Leone: A West African People in Transition*, Routledge, London, 2013.

LOBBAN JR., Richard A. & Paul Khalil Saucier, *Historical Dictionary of the Republic of Cape Verde*, Scarecrow Press, Lanham, 2007.

LOBBAN, JR., Richard A., *Cape Verde: Crioulo Colony to Independent Nation*, Routledge, New York, 2018.

LOPEZ, Rui & Victor Barros, "Guinea-Bissau's Liberation Struggle Transformed the Face of World Politics", *Jacobin,* 23 Aralık 2022.

LOUM, M., "Bad Governance and Democratic Failure: A Look at Gambia's 1994 Coup", *Civil Wars* 1, 2002, s.145-174

LUCKHAM, R. "The Military, Militarization and Democratization in Africa: A Survey of Literature and Issues", *African Studies Review*, Cilt 37, Sayı 2, s.13-75

LUKÁŠ, Ivan, "Cooperation of Western Powers with the Republic of South Africa from 1948 to the End of the 1970s", *Archiv Orientalni: Quarterly Journal of African and Asian Studies*, Cilt 72, Sayı 1, 2004

LURAGHI, Raimondo, *Sömürgecilik Tarihi*, E Yayınları, İstanbul, 2015, s. 303.

LYONS, Terrence, "Ghana's Encouraging Elections: A Major Step Forward", *Journal of Democracy*, Cilt 8, Sayı 2, 1997, s. 65-77.

MACDONALD, Mairi S., "Guinea's Political Prisoners: Colonial Models, Postcolonial Innovation", *Comparative Studies in Society and History*, Cilt 54, Sayı 4, 2012.

MACK, Eitay, "Togo remained loyal to Israel even during the war in Gaza", The Seventh Eye, 27 Şubat 2024.

MACKENZIE, Melville Douglas, "Liberia and the League of Nations", *Journal of the Royal African Society*, Cilt 33, Sayı 133, 1934, s. 372-381.

MADORE, Frédérick, "Good Muslim, Bad Muslim in Togo: Religious Minority Identity Construction amid a Sociopolitical Crisis (2017–2018)", *The Journal of Modern African Studies*, Cilt 59, Sayı 2, 2021, s. 197-217.

MADUBUKO, Christian, "Environmental pollution: The rise of militarism and terrorism in the Niger Delta of Nigeria", *International Journal of Regional, Rural and Remote Law and Policy*, 2014.

MAMA, Amina, "Feminism or Femocracy? State Feminism and Democratisation in Nigeria", *Africa Development*, Cilt 20, Sayı 1, 1995.

MANNING, Patrick, *Slavery, Colonialism and Economic Growth in Dahomey, 1640-1960*, Cambridge University Press, Cambridge, 1982.

MANSARAY, Abdulai, "Is dissent an act of faith in a democracy? Lessons from the Guinean military coup", *The Sierra Leone Telegraph*, 6 Eylül 2021.

MARINHO, António Luís, *Operação Mar Verde: Um Documento para a História*, Temas e Debates, Lizbon, 2021.

MARK, Peter, "The Evolution of 'Portuguese' Identity: Luso-Africans on the Upper Guinea Coast from the Sixteenth to the Early Nineteenth Century", *The Journal of African History*, Cilt 40, Sayı 2, 1999, s. 173-191.

MARTENS, Ludo & Hilde Meesters, *Sankara, Compaoré et la révolution burkinabè*, Editions EPO, Anvers, 1989.

MARTIN, B.G., "Kanem, Bornu, and the Fazzan: Notes on the Political History of a Trade Route", *The Journal of African History*, Cilt 10, Sayı 1, 1969.

MATHEKGA, R. "Clientelism Makes a Mockery of Nonaligned Policy Claims", *Gis Report*, 13 Eylül 2023.

MATUSEVICH, Maxim, "An Elusive Friendship: Nigerian-Soviet/Russian Relations, 1960-2000", *Focus on Politics and Economics of Russia and Eastern Europe*, Ulric R. Nichol (ed.), Nova Science, 2007.

MATUSEVICH, Maxim, "Strange Bedfellows: An Unlikely Alliance Between the Soviet Union and Nigeria During the Biafran War", *Postcolonial Conflict and the Question of Genocide: The Nigeria-Biafra War, 1967–1970*, A. Dirk Moses & Lasse Heerten (eds.), Routledge, New York, 2017, s. 198-216.

MAZEN, Maram, "Nigeria seeks 4 million-barrel per day crude oil capacity", *Bloomberg*, 29 Nisan 2012.

MCCOY, Terrence, "The major Liberian newspaper churning out Ebola conspiracy after conspiracy", *The Washington Post*, 1 Şubat 2015.

MCDOUGALL, E. Ann, "A Story of Exile, a Story in Exile: Louis Hunkanrin, Mauritania and Un Forfait Colonial (Revisited)", *Landscapes, Sources and Intellectual Projects of the West African Past*, Toby Green & Benedetta Rossi (ed.), Brill, Leiden, 2018.

MCGOVERN, Mike, "I Did Not Wash My Hand for Days: The Stuplime Return of Revolutionary Speech in the Republic of Guinea", *The Cambridge Journal of Anthropology*, Cilt 39, Sayı 2, 2021, s. 78–95.

MCGOVERN, Mike, « Conflit régional et rhétorique de la contre-insurrection », *Politique africaine*, No. 88, 2002, s. 84-102.

MCGOWON, Winston, "Fula Resistance to French Expansion into Futa Jallon, 1889-1896", *Journal of African History*, Cilt 22, Sayı 2, 1981, s. 245-248.

MCKENNA, Amy, *The History of Western Africa*, Britannica Educational, New York, 2011.

MCLURE, Jason, "Guinean junta leader Camara blocked from power by U.S., allies", *Bloomberg*, 9 Aralık 2010.

MEDNICK, Sam & Arsene Kabore, "Protesters attack French Embassy in Burkina Faso after coup", *The Associated Press*, 1 Ekim 2022.

MEREDITH, Martin, *The State of Africa: A History of the Continent Since Independence*, Simon & Schuster, Londra, 2005.

Milli İstihbarat Akademisi, *Türkiye-Nijer İlişkileri: Osmanlı Türkiyesi'nin Mirası ve Gelecek Perspektifleri*, Ankara, 2024.

MILNE, June, "Kwame Nkrumah: Life After the Coup And the Conakry Period", *New Directions*, Cilt 14, Sayı 4, 1987, s. 38-40.

MITTON, Kieran, *Elite Bargains and Political Deals Project: Sierra Leone Case Study*, Stabilisation Unit, 2018.

MOHAMED, Hamza, "Guinea-Bissau presidential election: Here's what you need to know", *Al Jazeera*, 23 Kasım 2019.

MOMOH, Abubakar, "The Structural Adjustment Programme and the Transition to Civil Rule in Nigeria (1986-1993)", *Africa Development*, 1996.

MONDAY, Titus Utibe & Muhammed Salihu, "Crude Oil and the Politics of Nigerian Foreign Policy: Issues and Explanations", *IISTE*, Cilt 7, 2017.

MONTEAU, Flore, "Entre Ibrahim Traoré et Vladimir Poutine, une idylle diplomatique", *Jeune Afrique*, 1 Ağustos 2023.

MOTTALEB, A.K. et.al., "Potential Impacts of Ukraine-Russia Armed Conflict on Global Wheat Food Security: A Quantitative Exploration", *Global Food Security*, Cilt 35, s. 1-12.

MUEHLENBECK, Philip, *Czechoslovakia in Africa, 1945-1968*, Palgrave Macmillan, 2016.

MUMBERE, Daniel, "Benin, Nigeria debate expensive presidential nomination fees", *Africanews*, 9 Aralık 2019.

MUNIVE, Jairo, "A Political Economic History of the Liberian State, Forced Labour and Armed Mobilization", *Journal of Agrarian Change*, Cilt 11, Sayı 3, 2011.

MURRAY, David J., "Nigeria After Biafra", *Current History*, Cilt 58, Sayı 343, 1970, s. 135-141.

MUSTAPHA, Abdul Raufu, "Ethnic Structure, Inequality and Governance of the Public Sector in Nigeria", *United Nations Research Institute for Social Development, Democracy, Governance and Human Rights Programme Paper*, No 24, 2006.

MUSTAPHA, Ayodele Haruna, "Nigeria and the African Union (2002-2019)", *Journal of Globalization Studies,* Cilt 11, Sayı 2, 2020.

NDHLOVU, M. "What Does the Israel-Hamas Conflict Mean for Africa ?", *ISS Today*, 12 Aralık 2023.

NDIAGA, Thiam, "Burkina Faso marks official end of French military operations on its soil", *Reuters*, 20 Şubat 2023.

NDIAYE, Boucar Baba, "In Senegal's War-Torn Casamance, a Dialogue Builds Stability", *United States Institute of Peace*, 17 Ağustos 2022.

NEWBURY, Colin Walter, "A Note on the Abomey Protectorat", *Africa: Journal of the International African Institute*, Cilt 29, Sayı 2, 1959.

NEWNHAM, Randall E., "Nukes for Sale Cheap?: Purchasing Peace with North Korea", *International Studies Perspectives* , Cilt 5, Sayı 2, 2004, s. 164- 178.

NIANG, Amy, "Blaise Compaoré in the Resolution of the Ivorian Conflict: from Belligerent to Mediator-in-Chief", *African Peacebuilding Network Working Paper*, No. 6, 2016, s. 3-24.

NICOL, Davidson, "Sierra Leone and the United Nations Ten Eventful Years", *African Affairs*, Cilt 71, Sayı 284, 1972, s. 313-319.

NJIE, E. & Saine, A., "Gambia's Billion Year President The End of an Era and the Ensuing Political Impasse", *Journal of African Elections*, Cilt 18, Sayı 2, 2019.

NJOKU, Carol Ijeoma, "A Paradox of International Criminal Justice: The Biafra Genocide", *Journal of Asian and African Studies*, Cilt 48, Sayı 6, 2013, s. 710–726.

NNAOCHA, Cajetan Ifeanyi & Ousman Mamakeh Bojang, "Dictatorship in African Politics and Governance: The Yahya Jammeh Adventure on The Gambia, West Africa (1994-2017), 2020, s. 435-456.

NOHLEN, Dieter & Michael Krennerich & Bernard Thibaut, *Elections in Africa: A Data Handbook*, Oxford University Press, 1999.

NOSSITER, Adam, "Protesters demand President's ouster in Burkina Faso", *The New York Times*, 30 Nisan 2011.

NSAIBIA, Héni, "Fact Sheet: Military Coup in Niger", *Armed Conflict Location & Event Data*, 3 Ağustos 2023.

NWANKWO, G. O., "Nigeria and OPEC: To Be or not to be?", *Economic and Financial Review*, Cilt 20, Sayı 1, 1982.

NWANKWO, Okechukwu, "Shifting the paradigm in Nigeria's foreign policy: Goodluck Jonathan and Nigeria's vision 20: 2020", *Social Sciences*, Cilt 2, Sayı 6, 2013.

NYENSWAH, Tolbert G. & Francis Kateh & Luke Bawo & Moses Massaquoi & Miatta Gbanyan & Mosoka Fallah & Thomas K. Nagbe & Kollie K. Karsor & C. Sanford Wesseh & Sonpon Sieh & Alex Gasasira & Peter Graaff & Lisa Hensley & Hans Rosling & Terrence Lo & Satish K. Pillai & Neil Gupta & Joel M. Montgomery & Ray L. Ransom & Desmond Williams & A. Scott Laney & Kim A. Lindblade & Laurence Slutsker & Jana L. Telfer & Athalia Christie & Frank Mahoney & Kevin M. De Cock "Ebola and Its Control in Liberia, 2014–2015", *Emerging Infectious Diseases*, Cilt 22, Sayı 2, 2016, s. 169-177.

O'TOOLE, Thomas & Janice E. Baker, *Historical Dictionary of Guinea*, Fourth Edition, Scarecrow, Lanham, 2005.

OBASI, Nnamdi, "ECOWAS, Nigeria and the Niger Coup Santions: Time to Recalibrate", *International Crisis Group*, 5 Aralık 2023.

OBE, Alex Vines & Jon Wallace, "China-Africa Relations", *Chatham House*, 18 Ocak 2023.

OBIEZU, Timothy, "ECOWAS Tries Negotiations with Niger's Coup Leaders but Analysts Sceptical", *VOA News,* 14 Aralık 2023.

OBIORA, Anne Amuche, "The 2014 National Conference and National Question: A Critical Analysis", *Port Harcourt Law Journal*, Cilt 6, Sayı 1, 2017.

OCHIAI, Takehiko, *Customary Land Tenure, Large-Scale Land Acquisitions and Land Reform in Sierra Leone*, Doktora Tezi, Kyoto Üniversitesi, 2017.

ODUWOBI, Tunde & Obi Iwuagwu, *Nigeria: An Ethno-Historical Survey,* Davidson Press, Ibadan, 1997.

OGUNBADEJO, Oye, "Nigeria and the Great Powers: The Impact of the Civil War on Nigerian Foreign Relations", *African Affairs*, Cilt 75, Sayı 298, 1976, s. 14-32.

OGUNBADEJO, Oye, "Nigeria's Foreign Policy under Military Rule 1966–79", *International Journal*, Cilt 35, Sayı 4, 1980.

OGUNBADEJO, Oye. "Qaddafi and Africa's International Relations", *The Journal of Modern African Studies*, Cilt 24, Sayı 1, 1986, s. 33-68.

OJO, Olatunde J. B., "Nigeria and the Formation of ECOWAS", *International Organization*, Cilt 34, Sayı 4, 1980.

OKEKE, Barrister & Vincent Onyekwelu Sunday, "Citizen-Centric Diplomacy: The Challenges for Nigeria's Defence and Security in the 21st Century", *International Affairs and Global Strategy,* Cilt 27, 2014.

OKEKE, Christian Chidi, "Citizen Diplomacy and Human Capital Development in Nigeria: A Contemporary Discourse", *International Journal of New Economics and Social Sciences*, Cilt 11, Sayı 1, 2020.

OKEREKE, C. Nna-Emeka, "Nigeria and the African Union in Light of the Arab Revolts", *Lecture Series on African Security*, the Swedish Defence Research Agency & the Nordic Africa Institute, 2012.

OKOAMPA-AHOOFE, Kwame, "Mahama is just a politician", *GhanaWeb*, 5 Ekim 2015.

OKOTH, Brian, "Ibrahim Traore: Why Burkina Faso's leader attracts attention", *TRT Afrika*, 15 Ağustos 2023.

OKPEVRA, Uwomano, "Historicising Foreign Powers' Intervention in the Nigeria–Biafra War (1967-1970)", *IAFOR Journal of Arts & Humanities*, Cilt 10, Sayı 1, 2023.

OLCAY, Recep & Mürsel Bayram, "A Comparative Assessment of UNMIL-Liberia and UNOSOM II-Somalia Peacekeeping Operations", *Journal of Diplomatic Research*, Cilt 2, Sayı 2, 2020.

OLOJO, Akinola Ejodame, "Resistance through Islamic Clerics against Boko Haram in Northern Nigeria", *African Security Review*, Cilt 26, Sayı 3, 2017, s. 308-324.

OLONISAKIN, Funmi, *Peacekeeping in Sierra Leone: The Story of UNAMSIL*, Lynne Rienner Publishers, London, 2008.

OLOWU, Dele, "The Literature on Nigerian Federalism: A Critical Appraisal", P*ublius,* Cilt 21, Sayı 4, 1991.

ORON, Yitzhak (ed.), *Middle East Record 1961*, Cilt 2, Reuven Shiloah, Kudüs, 1962.

OSHEWOLO, Segun, "'Citizens' in Foreign Policy Theorising: President Yar'Adua and Nigeria's Citizen Diplomacy", *African Identities*, Cilt 19, Sayı 4, 2021.

OSHEWOLO, Segun, "Rhetoric and Praxis: Nigeria's Africa Diplomacy and the Shaping of the African Union", *The Round Table*, Cilt 108, Sayı 1, 2019.

OSUNYIKANMI Adebukola Foluke, "Anglo-Nigerian Relations in the First Twenty-Five Years of Nigeria's Independence: A Critical Analysis", World Journal of Social Science Research, Cilt. 6, No. 2, 2019, s.215.

OTAYEK, Rene, "Burkina Faso: Between Feeble State and Total State, the Swing Continues", *Contemporary West African States*, Donal B. Cruise O'Brien, John Dunn, Richard Rathbone (ed.), Cambridge University Press, Cambridge, 1989.

OTHMAN, Shehu, "Classes, Crises and Coup: the demise of Shagari's regime", *African Affairs*, Cilt 83, Sayı 333,1984.

OUATTARA, Soungalo, *Gouvernance et libertés locales: Pour une renaissance de l'Afrique*, Éditions Karthala, 2007.

OWOEYE, Jide, "The Metamorphosis of North Korea's African Policy", *Asian Survey,* Cilt 31, Sayı 7, 1991.

ÖZDEL ARSLAN, Fatma Esma, "Uranyum zengini Nijer, askeri darbenin 1. yılında yeni yollar arıyor", *Anadolu Ajansı*, 17 Temmuz 2024.

ÖZDEMİR, Burcu, "Troçki Muhalefeti ve Komsomol'a Yansımaları", *Ankara Üniversitesi DTCF Dergisi*, Cilt 58, Sayı 1, 2018, s. 283-300.

ÖZEY, Ramazan, *Afrika Coğrafyası,* Aktif Yayınları, İstanbul, 2009.

ÖZTUNA, Yılmaz, *Devletler ve Hanedanlar: İlk Çağ ve Asya-Afrika Devletleri,* Kültür Bakanlığı Yayınları, Cilt 3, Ankara, 1990.

PACE, Eric, "Ahmed Sekou Touré, A Radical Hero", *The New York Times*, 28 Mart 1984.

PAGE, Willie F., *Encyclopedia of African History and Culture*, Davis, R. Hunt (ed.). Cilt II Facts On File, New York, 2005.

PAILEY, Robtel Neajai & Korto Reeves Williams, "Is Liberia's Sirleaf really standing up for women?", *AlJazeera*, 31 Ağustos 2017.

PATEMAN, Roy, *Residual uncertainty: Trying to avoid intelligence and policy mistakes in the modern World*, University Press of America, 2003.

PAUTHIER, Céline, « L'héritage controversé de Sékou Touré, héros de l'indépendance », *Vingtième Siècle. Revue d'histoire*, No. 118, 2013, s. 38.

PAYE-LAYLEH, Jonathan, "Liberia - the country where citizenship depends on your skin colour", *BBC Africa*, 26 Mart 2018.

PENG, Ju, "China, Cote d'Ivoire agree to promote bilateral ties to higher level", *Xinhua*, 30 August 2018.

PERELMAN, Marc, "Audio recordings drag Guinea president into mine bribery scandal", *France 24*, 1 Aralık 2016.

PERELMAN, Marc, "President of Cote d'Ivoire reflects on Israeli support", *Forward*, 29 May 2008.

PERELMAN, Marc, "The French banker at the center of a Guinean mining scandal", *France 24*, 16 Aralık 2016.

PERFECT, David, "Politics and Society in The Gambia since Indepence", *History Compass*, Cilt 6, Sayı 2, 2008, s. 426-438.

PERFECT, David, "The Gambia Under Yahya Jammeh: An Assessment", *The Round Table*, Cilt .99, Sayı 406, 2010, s.53-63

PERSON, Yves, "Western Africa, 1870-1886", *The Cambridge History of Africa*, Cilt 6, Roland Oliver & G. N. Sanderson (ed.), Cambridge University Press, 1985.

PETERSON, Brian J., *Thomas Sankara: A Revolutionary in Cold War Africa*, Indiana University Press, Bloomington, 2021. ,

PEYTON, Nellie & Felix Onuah, "African Union suspends Niger over coup, prepares sanctions", *Reuters,* 22 Ağustos 2023.

PHAM, John-Peter, *The Sierra Leonean tragedy: History and Global Dimensions*, Nova Science Publishers, 2006.

PICCOLINO, Giulia, "David against Goliath in Côte d'Ivoire? Laurent Gbagbo's War against Global Governance", *African Affairs*, Cilt 111, Sayı 442, 2011, s. 1–23.

PICKERING, Jessica, "Foreign Competition in Guinea: The Scramble for Natural Resources", *Foreign Policy Research Institute*, 17 Eylül 2021.

POWELL, Jonathan M. & Clayton L. Thyne, "Global Instances of Coups from 1950 to 2010: A New Dataset", *Journal of Peace Research*, Cilt 48, Sayı 2, 2011, s. 249-259.

PRESCOTT, Andrew, "Seeking the Light: Freemasonry and Initiatic Traditions", *Foreword for the Canonbury Papers. The Proceedings of the Seventh International Conference organised by CMRC*, Londra, 5-6 Kasım 2005.

QURESHI, Adnan I., *Ebola Virus Disease: From Origin to Outbreak*, Academic Press, 2016.

RABAKA, Reiland, *Concepts of Cabralism: Amilcar Cabral and Africana Critical Theory*, Lexington Books, Lanham, 2014.

RAHMAN, Ahmad, "African American Freemasonry and African Liberation: An Unknown History", *African and Andean Nationalists Encounter the U.S. State Department: Cold War Interpersonal Diplomacy from a Transnational Perspective, 1958–75*, American Historical Association Annual Meeting, Session 71, 3 Ocak 2009.

RAJI, Aoy & T.S. Abejide, "Oil and Biafra: An Assessment of Shell-BP's Dilemma during the Nigerian Civil War, 1967–1970", *Kuwait Chapter of Arabian Journal of Business and Management Review,* Cilt 2, Sayı 1, 2013.

RAN, Yan, "AFCON kicks off in Cote d'Ivoire, as China-Africa cooperation delivers solid results", *Belt and Road Portal*, 15 January 2024.

RANGER, Terence, "Territorial Cults in The History Of Central Africa", *The Journal of African History*, Cilt 14, Sayı 4, 1973, s. 581-597.

REÇBER, Kamuran, "NATO Kurucu Andlaşması 5. Maddesinin Saldırı Fiili Açısından Analizi", *Diplomasi Araştırmaları Dergisi*, Cilt 2, Sayı 2, 2022.

REFFELL, Massala, *Echoes of Footsteps: Birth of a Negro Nation*, Xlibris, Bloomington, 2012.

REYNOLDS, Andrew, *Electoral Systems and Democratization in Southern Africa*, Oxford University Press, Oxford, 1999.

REYNOLDS, Jonathan T. & Erik Gilbert, *Dünya Tarihinde Afrika*, Mehmet Demirkaya (çev), Küre Yayınları, İstanbul, 2016.

RICHARDS, Paul, *The War in Sierra Leone*, Clingendael, 2003.

ROBERTS, Thomas D. & Irving Kaplan & Barbara Lent & Dennis H. Morrissey & Charles M. Townsend & Neda Franges Walpole, *Area Handbook for Liberia*, U.S. Government Printing Office, Washington, 1972, s. 20-21.

ROBESPIERRE, Alain Saint, "Banques suisses: Où est passé le milliard de Maurice Yaméogo?", *L'Observateur Paalga*, 30 Mayıs 2007.

ROSS, David, *The First Chacha of Whydah: Francisco Félix de Souza,* Ouidah, 1969.

ROSSI, Benedetta, "Tuareg Trajectories of Slavery: Preliminary Reflections on a Changing Field", *Tuareg Society within a Globalized World: Saharan Life in Transition*, Anja Fischer & Ines Kohl (ed.), I.B.Tauris, Londra, 2010, s. 89-106.

ROTBERG, Robert I, "Nigeria is a Failed State", *Foreign Policy*, 27 Mart 2021.

RUBIN, Michael, "Wagner's Next Targets in Africa: Liberia, Sierra Leone and Ivory Coast", *American Enterprise Institute*, 8 Şubat 2023.

RUNDE, Daniel F. & Charles Rice & Erol Yayboke, "Transforming Tomorrow's Developing Economies through Technology and Innovatio", *Center for Strategic and International Studies*, 2017.

RUPLEY, Lawrence & Lamissa Bangali & Boureima Diamitani, *Historical Dictionary of Burkina Faso*, Scarecrow Press, Lanham, 2013.

RUTTENBERG, Roee, "Cote d'Ivoire leader visits Israel in shadow of deportations," +972 Magazine, 17 Haziran 2012.

SABATIER, Peggy Roark, *Educating a Colonial Elite: The William Ponty School and Its Graduates*, University of Chicago, Illinois, 1977.

ŞAHİN, Bilge, "Adı Konulmamış Bir Soykırım: Liberya İç Savaşı", *20. Yüzyılda Soykırım ve Etnik Temizlik*, Bilgi Üniversitesi Yayınları, Istanbul, 2014.

SAINE, Abdoulaye S., "Post Coup Politics in the Gambia", *Journal of Democracy*, Cilt 13, Sayı 4, 2002, s. 167-172

SAINE, Abdoulaye S., "The 1996/1997 Presidential and National Assembly Elections in the Gambia", *Electoral Studies*, Cilt 16, Sayı.4, 1997, s.554-559

SAINE, Abdoulaye S., "The Coup d'Etat in The Gambia, 1994: The End of the First Republic", *Armed Forces & Society*, Cilt 23, Sayı 1, 1996, s. 97-111.

SAINE, Abdoulaye S., "The Gambia's Elected Autocrat Poverty, Peripherality and Political Instability" 1994-2006: A Political Economy Assessment", *Armed Forces & Society*, Cilt 34, Sayı 3 2008, s. 450-473.

SAINE, Abdoulaye S., "The Military's Managed Transition to "Civillian Rule in the Gambia", *Journal of Political & Miltary Sociology*, Cilt 26, Sayı 2, 1998, s.157-168

SAINE, Abdoulaye S., *The Paradox of Third- Wave Democratization in Africa The Gambia Under AFPRC-APRC Rule, 1994-2008*, Lexington, Lanham, 2009.

SALAMI, B. Olawale, "A Survey of Nigerian Governments and the Conduct of Foreign Policy, 1960-1993", *KIU Journal of Social Sciences*, Cilt 5, Sayı 3, 2019.

SALLAH, M. Tijan. "Economics and Politics in The Gambia", *The Journal of Modern African Studies*, Cilt 28, 1990, s. 621-648

SAMB, Saliou, "Son of late Guinea leader confesses to drugs link", *Reuters*, 26 Şubat 2009.

SANDERS, James, "The Expansion of the Fante and the Emergence of Asante in the Eighteenth Century", *The Journal of African History*, Cilt 20, Sayı 3, 1979, s. 349–64.

SANKARA, Thomas, *Thomas Sankara Speaks: The Burkina Faso Revolution, 1983-1987*, Pathfinder Press, New York, 2007.

SARR, Lucie, "Religious leaders convinced Burkina president to resign", *La Croix International*, 4 Ekim 2022.

SAUVAGE, Grégoire, « Le Ghana, l'élève modèle devenu un cancre de la dette », *France 24*, 19 Mayıs 2023.

SAVAGE, Joel, "Did Rawlings request for political asylum at the Bulgarian Embassy?", *GhanaWeb*, 8 Kasım 2018.

SAVONNET-GUYOT, Claudette, *État et sociétés au Burkina: Essai sur le politique africain*, Editions Karthala, Paris, 1986.

SAWO, S. "Prexy Barrow Calls for Immediate Ceasefire in Palestinian Crisis", *The Voice*, 13 Kasım 2023.

SCHMIDT, Elizabeth, "Anticolonial Nationalism in French West Africa: What Made Guinea Unique?", *African Studies Review*, Cilt 52, No. 2, 2009.

SCHMIDT, Elizabeth, "Top Down or Bottom Up? Nationalist Mobilization Reconsidered, with Special Reference to Guinea (French West Africa)", *The American Historical Review*, Cilt 110, Sayı 4, 2005, s. 975-1014.

SCHRITT, Jannik, "From Nuclear Imperialism to Petro-Democracy? Resource Assemblages and the Emergence of a New Political Configuration in Niger", *Canadian Journal of African Studies*, Cilt 50, Sayı 2, 2016, s. 229-254.

SEELY, Jennifer C. & Samuel Decalo, *Historical Dictionary of Togo*, Rowman & Littlefield, Lanham, 2021.

SELLSTRÖM, Tor, *Sweden and National Liberation in Southern Africa*, Volume II: Solidarity and Assistance 1970-1994, Nordiska Afrikainstitutet, Uppsala, 2002.

SESAY, Alpha, "Taylor's former vice president: Governments of Libya, Burkina Faso and Ivory Coast supported Taylor's 1989 invasion of Liberia", *International Justice Monitor*, 14 Mayıs 2008.

SESAY, Amadu, "Conflict and Collaboration: Sierra Leone and Her West African Neighbours, 1961-1980", *Africa Spectrum*, Cilt 15, Sayı 2, 1980, s.163-180.

SESAY, Amadu, Charles Ukeje & Osman Gbla & Olawale Ismail, *Post-War Regimes and State Reconstruction in Liberia and Sierra Leone,* CODESRIA, 2009.

SEYFELİ, Canan, "İle-İfe: Geleneksel Yoruba Dininde Yaratılışın ve Dünyanın Merkezi", *Artuklu Akademi* Cilt 6, Sayı 2, 2019.

SHAMIYAH, Jubran, *Record of the Arab World: Yearbook of Arab and Israeli Politics*, Research and Publishing House, Beyrut, 1972.

SHARMA, Mukul, "Military-ruled former French colonies forge NATO-style Alliance of Sahel States", *WION*, 17 Eylül 2023.

SHAW, Rosalind, *Memories of the Slave Trade: Ritual and the Historical Imagination in Sierra Leone*, University of Chicago Press, Chicago, 2002.

SHAW, Timothy M., "The state of Nigeria: Oil crises, power bases and foreign policy", Canadian Journal of African Studies, Cilt 18, Sayı 2,1984.

SHIFFERD, Patricia A., "Ideological Problems and the Problem of Ideology: Reflections on Integration and Strain in Pre-Colonial West Africa", *Ideology and the Formation of Early States*, Henry J.M. Claessen & Jarich Oosten (ed.), Brill, 1996.

SHILLINGTON, Kevin, *Afrika Tarihi,* İnkılap, İstanbul, 2020.

SHIPILOV, Alexander Yu, "Relations between the Non-Aligned Countries of Africa and the Second World (1960-1980s): The Case of Sierra Leone", *Vestnik RUDN International Relations,* Cilt 22, Sayı 4, 2022, s. 700-713.

SIEGEL, Shefa, "Ebola, Liberia, and the "Cult of Bankable Projects", *Ethics & International Affairs* 29, Sayı 1, 2015, s. 3-13.

SIZEMORE, Bill, "Robertson, Liberian Leader Hope to Strike Gold in Coastal Africa", *The Virginian Pilot*, 2 Haziran 1999.

SKINNER, David E., "Mande Settlement and the Development of Islamic Institutions in Sierra Leone", *The International Journal of African Historical Studies*, Cilt 11, Sayı 1, 1978, s. 32-66.

SKINNER, Elliott P., "Sankara and the Burkinabe Revolution: Charisma and Power, Local and External Dimensions", *The Journal of Modern African Studies*, Cilt 26, Sayı 3, 198, s. 437-455.

SKINNER, Elliott Percival, *The Mossi of the Upper Volta: The Political Development of the Sudanese People*, Stanford University Press, 1964.

SKINNER, Kate, "West Africa's First Coup: Neo-Colonial and Pan-African Projects in Togo's Shadow Archives," *African Studies Review*, Cilt 63, Sayı 3, 2020, s.375–398.

SKIRBLE, Rosanne, "Rediscovering and Restoring Cape Verde's Jewish Heritage", *Moment*, 29 Ekim 2018.

SMALDONE, Joseph P., "National Security", *Côte d'Ivoire: A Country Study*, Robert E. Handloff (ed.), Federal Research Division Library of Congree, Washington, 1991, s. 181-214.

SMITH, Gerald H., "The Dichotomy of Politics and Corruption in a Neopatrimonial State: Evidence from Sierra Leone, 1968-1993", *African Issues,* Cilt 25, Sayı 1, 1997, s. 58-62.

SÖDERSTRÖM, Johanna, *Peacebuilding and Ex-Combatants Political Reintegration in Liberia,* Routledge, New York, 2015.

SOIRI, Iina & Pekka Peltola, *Finland and National Liberation in Southern Africa*, Nordiska Afrikainstitutet, Uppsala, 1999.

SOUSA, Julião Soares, "Amílcar Cabral, the PAIGC and the Relations with China at the Time of the Sino-Soviet Split and of Anti-Colonialism: Discourses and Praxis", *The International History Review*, Cilt 42, Sayı 6, 2020, s. 1274–96.

STENT, Angela, "The Soviet Union and the Nigerian Civil War: A Triumph of Realism", *Issue: A Journal of Opinion*, Cilt 3, Sayı 2, 1973, s. 43-48.

STENTIFORD, Barry M., "Liberia", *The World War I: The Definitive Encyclopedia and Document Collection*, Spencer C. Tucker (ed.), ABC-CLIO, Santa Barbara, 2014.

STEWART, Marjorie H., "The Kisra Legend as Oral History", *International Journal of African Historical Studies*, Cilt 13, Sayı 1, 1980.

STEYN, Phia, "Oil Exploration in Colonial Nigeria, c. 1903–58", *The Journal of Imperial and Commonwealth History*, Sayı 2, 2009.

STOLLER, Paul, *Embodying Colonial Memories: Spirit Possession, Power, and the Hauka in West Africa*, Routledge, New York, 2013.

STRAUS, Scott, "It's Sheer Horror Here: Patterns of Violence During the First Four Months of Côte d'Ivoire's Post-Electoral Crisis", *African Affairs*, Cilt 110, Sayı 440, s. 481-489.

STUEMPGES, Richard Norman, *The Sande Secret Society in Northwestern Liberia (Wozi Area): An Agent of Socio-Cultural Control*, Duquesne University, 1972.

SUBERU, Rotimi, "Managing Constitutional Change in the Nigerian Federation", *Publius*, Cilt 45, Sayı 4, 2015.

SULZBERGER, C. L. "Foreign Affairs: Who Won and Who Lost?", *The New York Times*, 23 January 1970.

SÜMER, Necati, "Batı Afrika'nın Etno-Dinsel Topluluğu Akanlar'ın Başat Kolu: Asantlar". *Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Cilt 7, Sayı 2, 2020.

SURET-CANALE, Jean & A. Adu Boahen, "West Africa 1945-60", *UNESCO General History of Africa-VIII*., Ali Mazrui (ed.), Heinemann, California, 1993.

SWARTZ, Spencer, "Nigeria Militants Threaten to Kill Eni Oil Workers", *Rigzone*, 20 Aralık 2006.

TEJPAR, Johan & Adriana Lins de Albuquerque, "Challenges to Peace and Security in West Africa", FOI Studies in African Security, FOI Memo 5382, August 2015,

TELEPNEVA, Natalia, *Cold War Liberation: The Soviet Union and the Collapse of the Portuguese Empire in Africa, 1961–1975*, University of North Carolina Press, Chapel Hill, 2021.

TENIOLA, Eric, "Our involvement in xenophobia", *The Cable,* 11 Aralık 2019.

TERTRAIS, Bruno, *Uranium from Niger: A Key Resource of Diminishing Importance for France*, Danish Institute for International Studies, Østbanegade, 2014.

The World's Muslims: Unity and Diversity, Pew Research Center, Washington, 2012.

THIAM, Thierno, "The Emergence of the Economic Community of West African States (ECOWAS) and the Limits of the Paradigms of International Politics", *Politeia*, Cilt 29, Sayı 3, 2010.

THOMPSON, W. Scott, *Ghana's Foreign Policy, 1957-1966: Diplomacy Ideology, and the New State*, Princeton University Press, 1969.

THURSTON, Alex, "Nigeria's Mainstream Salafis between Boko Haram and the State", *Islamic Africa,* 2015, Cilt 6, Sayı 1-2, 2015.

TOMÁS, António, *Amílcar Cabral: The Life of a Reluctant Nationalist*, Oxford University Press, New York, 2021.

TOPRAK, Kenan, "Nijerya'ya Şiiliğin Girişi ve Yayılmasında/Gelişiminde İran'ın Rolü", *Africania*, Cilt 1, Sayı 2, 2021.

TOUNGARA, Jeanne Maddox, "The Apotheosis of Cote d'ıvoire's Nana Houphouët-Boigny", *The Journal of Modern African Studies,* Cilt 28, Sayı 1, 1990, s. 23-54.

TOURAY, A.O., *The Gambia and the World: A History of the Foreign Policy of Africa's Smallest State, 1965-1995*, Institut für Africa Kunde, 2000.

TOWEH, Alphonso, "Liberia president says once backed warlord Taylor", *Reuters*, 12 Şubat 2009.

TRAORE, Dramane, « Présidentielle en Türkiye: le capitaine Ibrahim Traoré félicite le président Erdogan pour sa 'brillante' réélection », *Anadolu Ajansı*, 29 Mayıs 2023.

TSIKATA, Dzodzi & Wayo Seini, "Identities, Inequalities and Conflicts in Ghana", *CRISE Working Paper*, University of Oxford, 2004.

UJARA, Ese C. & Jide Ibietan, "Citizen Diplomacy and Nigeria's International Image: The Social Constructivist Explanation", *Covenant Journal of Business and Social Science,* Cilt 6, Sayı 2, 2014.

ULUER, Ahmet Göksel, "Nijer Deltası'nda Çatışma: Güvenlik, Sivil Toplum ve Şiddet", *TESAM Akademi Dergisi,* Cilt 5, Sayı 1, 2018.

UMEZURIKE, Samuel A. & Chux Gervase Iwu & Lucky E. Asuelime & Chinelo Augustibe Umezurike, "Re-examining Nigeria's Contributions to the African Union and the Domestic Socio-Economic Ramifications", *Journal of Economics and Behavioral Studies*, Cilt 9, Sayı 1, 2017, s. 17-26.

VOLBERDING, Peter & Jason Warner, "The Uniqueness of Uranium: The Problematics of Statecraft in Niger", *The Extractive Industries and Society*, Cilt 5, Sayı 3, 2018, s. 294-301.

WALTER, Rodney, *The History of Upper Guinea - A History of the Upper Guinea Coast 1545–1800*, Clarendon Press, Oxford, 1970.

WALTON, Adele, "Remembering the Ogoni Nine", *Tribune Mag*, 10 Aralık 2021.

WAPMUK, Sharkdam & Oluwatooni Akinkuotu &Vincent Ibonye, "The Nigerian Diaspora and National Development: Contributions, Challenges, and Lessons from Other Countries", *Kritika Kultura,* Cilt 23, 2014.

WARD, W. E. F., "Britain and Ashanti, 1874—1896", *Transactions of the Historical Society of Ghana*, Cilt 15, Sayı 2, 1974, s. 131–64.

WARNER, Rachel, "Historical Setting", *Côte d'Ivoire: A Country Study*, Robert E. Handloff (ed.), Federal Research Division Library of Congree, Washington, 1991, s. 1-35.

WASIKE, Andrew, "Somaliland hits back at Somalia over Guinea", *Anadolu Ajansı*, 6 Temmuz 2019.

WEBER, Romain, *Cape Verde's Exchange Rate Policy and Its Alternatives*, Banque Centrale du Luxembourg, 2005.

WELCH, Claude E., "Military Disengagement from Politics?: Incentives and Obstacles in Political Change", Simon Baynham (ed.), *Military Power and Politics in Black Africa*, Kent, Croom Helm, 1986.

WELLER, Ben Franklin, *The Breakdown of Authoritarian Regimes and the Quest for Democracy: The Case of Sierra Leone,* Doktora Tezi, University of Wisconsin-Madison, 1997.

WELZ, Martin, *Integrating Africa: Decolonization's Legacies, Sovereignty and the African Union*, Routledge, Londra ve New York, 2013.

WESLEY, Charles H., "The Struggle for the Recognition of Haiti and Liberia as Independent Republics", *The Journal of Negro History*, Cilt 2, Sayı 4, 1917, s. 378.

WESTCOTT, Nicholas, "Ecowas: why withdrawal of Mali, Niger and Burkina Faso signals fresh trouble for the Sahel", *The Conversation,* 7 Şubat 2024.

WHITE, Jon, "The Rise and Fall of the Sierra Leone Navy and the UK's Role in its Downfall", *The Corbett Centre for Maritime Policy Studies,* Sayı 17, 2015.

WHYTE, Christine, "A State of Underdevelopment: Sovereignty, Nation-Building and Labor in Liberia 1898–1961" *International Labor and Working-Class History,* no. 92, (2017): 26.

WILKINS, Michael, "The Death of Thomas Sankara and the Rectification of the People's Revolution in Burkina Faso", *African Affairs*, Cilt 88, Sayı 352, 1989.

WISEMAN, John A. & Elizabeth Vidler, "The July 1994 Coup d'Etat in the Gambia: The End of the Era?", *The Round Table*, Cilt 84, Sayı 333, 1995, s. 53-63.

WISEMAN, John A., "Military Rule in The Gambia: an Interim Assesment", *Third World Quarterly*, Cilt 17, Sayı 5, 1996, s. 917-940.

WOOTLIFF, Raoul, "Landmark Israel-Africa summit canceled following boycott threats", *The Times of Israel*, 11 Eylül 2017.

WYLIE, Kenneth C., "The Influence of the Mande on Temne Political Institutions: Aspects of Political Acculturation", *The International Journal of African Historical Studies*, Cilt 7, Sayı 2, 1974, s. 255-271.

WYSS, Marco, "A Post-Imperial Cold War Paradox: The Anglo-Nigerian Defence Agreement 1958–62", *The Journal of Imperial and Commonwealth History*, Cilt 44, Sayı 6, 2016, s. 976-1000.

WYSS, Marco, "France and the Economic Community of West African States: Peacekeeping Partnership in Theory and Practice", *Journal of Contemporary African Studies*, Cilt 35, Sayı 4, 2017.

WYSS, Marco, "The Gendarme Stays in Africa: France's Military Role in Côte d'Ivoire", *African Conflict and Peacebuilding Review*, Cilt 3, Sayı 1, 2013, s. 81-111.

WYSS, Marco, *Postcolonial Security: Britain, France, and West Africa's Cold War*, Oxford University Press, Oxford, 2021.

YARAK, Larry W., "The Elmina Note: Myth and Reality in Asante-Dutch Relations", *History in Africa*, Cilt 13, 1986, s. 363–382.

YARROW, Richard & Chiamaka Obilo, "Ghana as a Continental Model: Interview with President Nana Akufo-Addo", *Harvard Political Review*, 24 Mayıs 2019.

YATES, Douglas, "Gabon and Togo join the Commonwealth", *The Round Table*, Cilt 111, Sayı 5, 2022, s. 634–635.

YİĞİT, Murat, "Başlangıç Döneminde Türkiye-Gine İlişkileri" *Dünya Siyasetine Afrika 7: Türkiye'nin Afrika Ülkeleri ile İlişkileri*, İsmail Ermağan & Elem Eyrice Tepeciklioğlu (ed.), Nobel, Ankara, 2021, s. 579-603.

YILDIRIM ÇİNAR, Huriye, "Acil Durum Çağrısı: Afrika'nın Gıda Krizi ve Nedenleri", *Fikirtepe,* 30 Mart 2024.

YILDIRIM, Göksel, "Burkina Faso savunmasını Türkiye ile güçlendiriyor", *Anadolu Ajansı*, 17 Eylül 2021.

YILDIZ, Gökhan, "Burkina Faso Cumhurbaşkanı Kabore: Türkiye'ye büyük hayranlık duyuyoruz", *Anadolu Ajansı*, 10 Nisan 2019.

YILMAZ, Özgür, "Afrika'da Üç Ulusal Kurtuluş Mücadelesi: Kenya, Burkina Faso ve Cabo Verde", *ViraVerita E-Dergi: Disiplinlerarası Karşılaşmalar,* Sayı 18, 2023.

YUSUF, Kabir, "What I know about Umaru Dikko's failed abduction in London-Ex-diplomat", *Premium Times,* 29 Nisan 2022.

ZACK-WILLIAMS, Alfred B., "Sierra Leone: The Political Economy of Civil War 1991-98", *Third World Quarterly*, Cilt 20, Sayı 1, 1999, s. 143-162.

ZIADY, Hanna, "Nigeria is oil rich and energy poor. It can't wait around for cheaper batteries", *CNN Business,* 3 Kasım 2021.

ZOLBERG, Aristide R. *One-Party Government in the Ivory Coast*, Princeton University Press, Princeton, 1969.

ZOUBIR, Yahia H., "Stalemate in Western Sahara: Ending International Legality", *Middle East Policy*, Cilt XIV, Sayı 4, 2007.

ZOUNMENOU, David, "Côte d'Ivoire's Post-Electoral Conflict", *African Security Review*, Cilt 20, Sayı 48, s. 48-55.

GÖÇ, KİMLİK ve MÜZİK
İsveç Alevileri

Osman ŞAHİN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1780
Araştırma İnceleme

©Çizgi Kitabevi
Şubat 2025

ISBN: 978-625-396-360-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ŞAHİN, Osman
GÖÇ, KİMLİK ve MÜZİK
İsveç Alevileri

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abadan-Unat, Nermin, Bitmeyen Göç, Konuk İşçilikten Ulus-Ötesi Yurttaşlığa, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2017.

Adıgüzel, Yusuf, Göç Sosyolojisi, Diasporalar ve Geri Dönüş Göçleri, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 2020.

Akalın, Ayşe, Açık, Döner, Mühürlü Kapılar: 20. Yüzyılda Batı/Doğu Ekseninde Emek Göçünün Seyri, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur- Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Akarçay, Pınar, İsveç'te Cinsiyet Eşitliği Politikaları, International Journal of Social Inquiry, Cilt: 12, Sayı: 1, Uludağ Üniversitesi Yayınları, Bursa, 2019.

Akarçay, Pınar, İsveç'te Göçmen Politikaları ve Entegrasyon, İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 6, Sayı: 2, İstanbul, 2019.

Akbaş, Emrah, Göçmenler Arasındaki Dayanışmacı Ağların Dönüşümü: Göçmen Sivil Toplum Örgütlerinin Yeni Misyonu, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Akçapar, Köşer, Şebnem, Uluslararası Göç Alanında Güvenlik Algılamaları ve Göçün İnsani Boyutu, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Akdeniz, Serap, Alevi Müzik Uyanışı Bağlamında İzmir Yamanlar Alevi Göçmenlerinin Müzik Pratikleri, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzik Bilimleri Anabilim Dalı Doktora Tezi, İzmir, 2011.

Akdeniz, Serap, Alevi Müzik Uyanışının Birlik ve Farklılık Ekseninde İzmir Yamanlar Cemevi Müzik Pratiklerine Yansıması, Ege Üniversitesi Devlet Türk Musikisi Konservatuvarı Dergisi, Sayı: 3, İzmir, 2013.

Akis, Yasemin, Uluslararası Zorunlu Göç Literatüründe Toplumsal Cinsiyet: Başlıca Yaklaşımlar ve Eleştiriler, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Aksoy, Gürdal, Hızır versus Hızır: Kültür Tarihi, Din Sosyolojisi ve Astroloji Bağlamında Dersim Aleviliğinde Xızır, Kızılbaşlık, Alevilik, Bektaşilik, Tarih-Kimlik-İnanç-Ritüel, der., Çakmak, Yalçın, Gürtaş, İmran, İletişim Yayınları, İstanbul, 2020.

Albrow, Martin, Yerel Kültürlerin Ötesine Yolculuk, Global Bir Şehirde Sosyal Mekan, çev., Arıkan, Hakan, Küreselleşme Temel Metinler, ed. Bülbül, Kudret, Orion Kitabevi, Ankara, 2009.

Alexander, C, Jeffrey, Seidman, Steven, Kültür ve Toplum Güncel Tartışmalar, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2017.

Arslantürk, Zeki, Amman, Tayfun, M, Sosyoloji, Kavramlar, Kurumlar, Süreçler, Teoriler, Çamlıca Yayınları, İstanbul, 2011.

Arslan, Zeynep, Alevi Diasporası ve "Resmi Din" Olarak Alevilikte Çoklu Kimlik, Göç Dergisi, Transnational Press London, Cilt: 4, Sayı: 2, London, Birleşik Krallık, 2017.

Atasü-Topçuğlu, Reyhan, Düzensiz Göç: Küreselleşmede Kısıtlanan İnsan Hareketliliği, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Atay, Tayfun, Etnografik Hikayeler, Türkiye'de Alan Araştırması Deneyimleri, haz., Harmanşah, Rabia, Nahya, Nilüfer, Z, Metis Yayınları, İstanbul, 2018.

Ayas, Güneş, Müziği Bozan Gürültü, İdeolojinin Kıskacındaki Musiki, İthaki Yayınları, İstanbul, 2018.

Aydın, Berkay, İsveç Siyaseti ve Türkiye Kökenli Göçmenlerin Katılımı, Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi Cilt: 18, Sayı: 1, Ankara Üniversitesi Yayınları, Ankara, 2019.

Bağçeci, Soylu, Fulya, Levendoğlu, Oya, N, Güray, Cenk, Metaforik Anlatımlarla Bezenmiş Bir Müziğin Dili Ney'i Anlatır?, Müzik=Bilim+Sanat, ed., Arslan, Fazlı, Öztürk, Tahir, Mustafa, İlahiyat Yayın, Ankara, 2016.

Bailey, J, Adrian, Ulusötesi Göç, Derinleşen Korunmasızlık ve Üyelik Sorunu Üzerine,

çev., Aker, Yetkin, Deniz, Göç Meselesi, Pasajlar Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl: 2, Sayı: 5, Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2020.

Bartram, David, Poros, V, Maritsa, Monforte, Pierre, Göç Meselesinde Temel Kavramlar, çev., Tuncay, Ağabeyoğlu, Itır, Hece Yayınları, Ankara, 2019.

Bascom, R, William, Mit, Ritüel, Teori, Halkbiliminde Kuramlar ve Yaklaşımlar, çev., Gürçayır, Selcan, Geleneksel Yayıncılık, İstanbul, 2009.

Başer, Bahar, Diasporada Türk-Kürt Sorunu, Almanya ve İsveç'te İkinci Kuşak Göçmenler, İletişim Yayınları, İstanbul, 2013.

Bauman, Zygmunt, Akışkan Modern Dünyadan 44 Mektup, Habitus Yayıncılık, İstanbul, 2018.

Bauman, Zygmunt, Akışkan Modern Dünyada Kültür, Atıf Yayınları, Ankara, 2015.

Bauman, Zygmunt, Küreselleşme, Toplumsal Sonuçları, çev., Yılmaz, Abdullah, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2017.

Benli, Yusuf, Alevi-Bektaşi Öğretisinde Hakk'a Yürüme Erkânında Müzik, Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi, Sayı: 91, Ankara, 2019.

Berger, Asa, Arthur, Kültür Eleştirisi, Kültürel Kuramlara Giriş, çev., Emir, Özgür, Pinhan Yayıncılık, İstanbul, 2014.

Berk, Mehmet, Fatih, Batı'nın Ruhu: Mitler, Doğu Batı Düşünce Dergisi, Mit ve Masallar, Yıl: 18, Sayı: 71, Ankara, 2014.

Bhabha, K, Homi, Kültürel Konumlanış, çev., Uluç, Tahir, İnsan Yayınları, İstanbul, 2016.

Bilecen, Tuncay, Araz, Saygın, Mustafa, Londra'da Yaşayan Türkiyeli Göçmenlerin Etnik ve Mezhepsel Aidiyetlerinin Siyasal Tutum ve Davranışlarına Etkisi, Göç Dergisi, Transnational Press London, Cilt: 2, Sayı: 2, London, Birleşik Krallık, 2015.

Bloch, Maurice, Ritüel, Tarih, İktidar, çev., Yolsal, Hüsrev, Ümit, Dipnot Yayınları, Ankara, 2021.

Bourse, Michel, Yücel, Halime, Kültürel Çalışmaları Anlamak, İletişim Yayınları, İstanbul, 2017.

Bozkurt, Fuat, Aleviliğin Yeniden Yapılanma Sürecinde Toplum-Devlet İlişkisi, Alevi Kimliği, ed., Olsson, Tord, Özdalga, Elisabeth, Raudvere, Catharina, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2010.

Bozkurt, Tufan, Almanya'da Alevi Olmak, Diasporada Kimliğin İnşası, Babek Yayınları, İstanbul, 2016.

Brubaker, Rogers, "The 'Diaspora' Diaspora", Ethnic and Racial Studies Dergisi, Cilt: 28, Sayı:1, 2005, Diasporanın Diasporası, çev., Üzümcü, Elif, Hamide, Göç Dergisi, Transnational Press London, Cilt: 4, Sayı: 1, London, Birleşik Krallık, 2017.

Bruinessen, van, Martin, Kürtlük, Türklük, Alevilik, Etnik ve Dinsel Kimlik Mücadeleleri, çev., Yurdakul, Hakan, İletişim Yayınları, İstanbul, 2020.

Bruneau, Michel, Diasporalar, Uluslar Ötesi Mekanlar ve Topluluklar, Diaspora ve Kimlik, ed., Yolcu, Ali, Mehmet, Kömen Yayınları, Konya, 2015.

Bulut, Faik, Ali'siz Alevilik, Berfin Yayınları, İstanbul, 2015.

Calinescu, Matei, Modernliğin Beş Yüzü, Modernizm, Avangard, Dekadans, Kitsch, Postmodernizm, Küre Yayınları, İstanbul, 2017.

Cannadine, David, Ritüelin Bağlamı, İcrası ve Anlamı: Britanya Monarşisi ve Geleneğin İcadı, 1820 Civarı-1977, Geleneğin İcadı, Hobsbawm, Eric, Ranger, Terence, çev., Şahin, Murat, Mehmet, Agora Kitaplığı, İstanbul, 2006.

Cesur, Çilingir, Sevgül, Hititlerde Ritüel ve Büyü, Vakıfbank Kültür Yayınları, İstanbul, 2020.

Ceylan, Ahmet, Uslu, İsa, Göçün Kadınlaşan Yapısı ve Türkiye: İzmir'de Ev Hizmetlerinde Çalışan Kadın Göçmenler, Göç Meselesi, Pasajlar Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl: 2, Sayı: 5, Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2020.

Chambers, Iain, Göç, Kültür, Kimlik, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2019.

Chiang, Yun-Chih, Kültürel Kimlik Üzerine Diasporik Kuramsallaştırma Paradigması, çev., Köse, Serkan, Diaspora ve Kimlik, ed., Yolcu, Ali, Mehmet, Kömen Yayınları, Konya, 2015.

Ciğerci, Nihan, Bursa-Kırcaali Hattı: 1989'da Gelen Bulgaristan Göçmenleri Örneği, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Cohen, H, Jeffrey, Göçmen Dövizlerinin Etkileri ve Göç: Kuramsal Önermeler ve Fırsatlar, Göç Dergisi, Transnational Press London, Cilt: 6, Sayı: 2, London, Birleşik Krallık, 2019.

Cohen, P, Anthony, Topluluğun Simgesel Kuruluşu, çev., Küçük, Mehmet, Dost Kitabevi Yayınları, Ankara, 1999.

Çakırer, Yasemin, Zeytinburnu'nda Doğu Türkistan Türklerinin Ulusötesi Bellek Eklemlenmesi, Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi, Cilt 3, Sayı 1, İstanbul, 2015.

Çakmak, Yalçın, Sultanın Kızılbaşları, II. Abdülhamid Dönemi Alevi Algısı ve Siyaseti, İletişim Yayınları, İstanbul, 2020.

Çamuroğlu, Reha, Değişen Koşullarda Alevilik, Kapı Yayınları, İstanbul, 2008.

Çatır, Gül, Zorunlu Göç Tecrübesinin Devlet Politikalarındaki Yansıması: Bulgaristan'dan Türkiye'ye Kitlesel Göçün Analizi, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Çerezcioğlu, B, Aykut, İzmir Makedon Göçmenlerinde Etnik Kimliğin Bir İşaretleyicisi Olarak Müzik, Folklor/Edebiyat Dergisi, Cilt: 16, Sayı: 62, Lefkoşa, 2010.

Çınar, Abbas, Ali, Alevilerde Hızır Kültü ve Ritüelleri, Milli Folklor Uluslararası Kültür Araştırmaları Dergisi, Yıl: 32, Cilt: 16, Sayı: 126, Ankara, 2020.

Çınar, Alev, Cartel'in Rap'i Melezlik ve Milliyetçiliğin Sarsılan Sınırları: Almanya'da Türk Olmak Türkiye'de Türk Olmaya Benzemez, Popüler Kültür, Doğu Batı Düşünce Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 15, Ankara, 2001.

Değirmenci, Koray, Özdek, Ali, Müzik, Kültürel Bellek ve Göçmenlerde Ulusötesi Kimliklerin İnşası: Hollanda Örneği, Sosyologca Dergisi, Sayı 13-14, İstanbul, 2017.

Deniz, Dilşa, Yol/Rê: Dersim İnanç Sembolizmi, Antropolojik Bir Yaklaşım, İletişim Yayınları, İstanbul, 2018.

Depeli, Gülsüm, Almanyalı Türklerde Evlilik Törenlerinin Dönüşümü, Kültürel Bellek, Aidiyet ve Kimlik, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Radyo Televizyon Sinema Ana Bilim Dalı Doktora Tezi, Ankara, 2009.

Depeli, Gülsüm, Görsellik ve Kültürel Bellek İlişkisi: Göçmenin Evi, Kültür ve İletişim Dergisi, Cilt: 13, Sayı: 2, 2010.

Depeli, Gülsüm, Köprüde Durmak: Alevilik, Kimlik, Kadınlık, Hakikatin Dârına Durmak, Alevilikte Kadın, haz., Poyraz, Bedriye, Dipnot Yayınları, Ankara, 2018.

Doğan, Hulusi, Üngüren Engin, Yelgen, Esin, Alanya Turist Profiline Yönelik Bir Araştırma, Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Cilt: 15, Sayı: 3, Isparta, 2010.

Doğan, İsmail, Göç ve Kültür, Bilge Kültür Sanat, İstanbul, 2018.

Doğan, Sibel, İsveç Eğitim Sistemi, Eğitim Yönetimi ve Politikaları Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 1, 2020.

Doytcheva, Milena, Çokkültürlülük, İletişim Yayınları, İstanbul, 2020.

Dönmez, Mustan, Banu, Alevi Müzik Uyanışı, Gece Kitaplığı, Ankara, 2015.

Dönmez, Mustan, Banu, Alevi Müzik Uyanışı Bağlamında İzmir Limontepe Alevi Göçmenlerinin Müzik Pratikleri, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Müzik Bilimleri Anabilim Dalı Doktora Tezi, İzmir, 2008.

Durgun, Sezgi, "Yabancıya Kimse Yabancı Olamaz…" Uluslararası Emekli Göçünün Türkiye'deki Yansımaları, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Duverger, Maurice, Toplum Bilimlerinde Araştırma Yöntem ve Teknikleri, çev., Ozankaya, Özer, Cem Yayınevi, İstanbul, 2014.

Edgar, Andrew, Sedgwick, Peter, Kültürel Kuramda Anahtar Kavramlar, çev., Karaşahan, Mesut, Açılım Kitap, İstanbul, 2007.

Eisenstadt, Noah, Shmuel, Modernleşme, Başkaldırı ve Değişim, çev., Coşkun, Ufuk, Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2014.

Ekici, Süleyman, Tuncel, Gökhan, Göç ve İnsan, Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt: 5, Sayı: 1, Malatya, 2015.

Ekiz, Serkan, İsveç Basın Hukukuna Hakim Olan Temel İlkeler, Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, Cilt: 20, Sayı: 2, İzmir, 2018.

Eliade, Mircea, İmgeler ve Simgeler, çev., Kılıçbay, Ali, Mehmet, Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2020.

Elise, Massicard, Türkiye'den Avrupa'ya Alevi Hareketinin Siyasallaşması, çev., Berktay, Ali, İletişim Yayınları, İstanbul, 2017.

Emerson, M, Robert, Fretz, I, Rachel, Shaw, L, Linda, Alan Çalışması, Etnografik Alan Notları Yazımı, çev., Koca, Erkan, A, Atıf Yayınları, Ankara, 2015.

Emiroğlu, Kudret, Aydın, Suavi, Antropoloji Sözlüğü, Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara, 2003.

Erbaş, Hayriye, Küresel Kriz ve Marjinalleşme Sürecinde Göç ve Göçmenler, Doğu Batı Düşünce Dergisi, Dünya Neyi Tartışıyor? Küreselleşme, Yıl: 5, Sayı: 18, Ankara, 2002.

Erder, Sema, Refah Toplumunda Getto, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2006.

Eriksen, Hylland, Thomas, Etnisite ve Milliyetçilik, Antropolojik Bir Bakış, çev., Uşaklı, Ekin, Avesta Basın Yayın, İstanbul, 2004.

Eriksen, Hylland, Thomas, Küçük Yerler Büyük Meseleler, Sosyal ve Kültürel Antropoloji, çev., Koca, Erkan, A, Atıf Yayınları, Ankara, 2018.

Erkan, Serdar, Halk Hikayelerinden Cem Ritüellerine Bir Şiirin Yeniden Bağlamlandırılması Örneği: Kırat Semahı, Milli Folklor Uluslararası Kültür Araştırmaları Dergisi, Yıl: 32, Cilt: 16, Sayı: 125, Ankara, 2020.

Erman, Tahire, Alevi Kadınlar, Gündelik Yaşam ve Mekan: Ankara'da İki Etnografik Çalışmanın Gösterdikleri, haz., Poyraz, Bedriye, Hakikatin Dârına Durmak, Alevilikte Kadın, Dipnot Yayınları, Ankara, 2018.

Erol, Ayhan, İslam, Alevilik ve Müzik, Bağlam Yayıncılık, İstanbul, 2018.

Erol, Ayhan, Müzik Üzerine Düşünmek, Bağlam Yayıncılık, İstanbul, 2009.

Erol, Ayhan, Popüler Müziği Anlamak, Kültürel Kimlik Bağlamında Popüler Müzikte Anlam, Bağlam Yayıncılık, İstanbul, 2017.

Ertan, Mehmet, Aleviliğin Politikleşme Süreci, Kimlik Siyasetinin Kısıtlılıkları ve İmkanları, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Faist, Thomas, Uluslararası Göç ve Ulusaşırı Toplumsal Alanlar, çev., Gündoğan, Zana, Azad, Bağlam Yayınları, Ankara, 2003.

Fichter, Joseph, Sosyoloji Nedir, çev., Çelebi, Nilgün, Anı Yayıncılık, Ankara, 2006.

Fülberth, Georg, Kapitalizmin Kısa Tarihi, çev., Usta, Sadık, Yordam Kitap, İstanbul, 2014.

Gans, J, Herbert, Popüler Kültür ve Yüksek Kültür, çev., İncirlioğlu, Onaran, Emine, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2018.

Geertz, Clifford, Kültürlerin Yorumlanması, çev., Gür, Hakan, Dost Kitabevi, Ankara, 2010.

Geertz, Clifford, Seçilmiş Ders: Anti Anti-Görececilik, Yöntembilim Üzerine Antropolojik Okumalar, haz., Altuntek, Serpil, N, çev., Boz, Erdoğan, Dipnot Yayınları, Ankara, 2015.

Gezik, Erdal, Geçmiş ve Tarih Arasında Alevi Hafızasını Tanımlamak, İletişim Yayınları, İstanbul, 2016.

Goody, Jack, Mit, Ritüel ve Söz, Küre Yayınları, İstanbul, 2018.

Greve, Martin, Almanya'da "Hayali Türkiye"nin Müziği, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, çev., Dingiloğlu, Selin, İstanbul, 2006.

Güleç, Cengiz, İnanç ve Ahlak Bağlamında Alevi Öğretisi, Yurt Kitap-Yayın, Ankara, 2013.

Güray, Cenk, Anadolu'daki İnanç ve Müzik İlişkisinin Sema-Semah Kavramları Çerçevesinde İncelenmesi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları (Türk Din Musikisi) Ana Bilim Dalı Doktora Tezi, Ankara, 2012.

Güray, Cenk, Bin Yılın Mirası, Makamı Var Eden Döngü: Edvar Geleneği, Pan Yayıncılık, İstanbul, 2012.

Güray, Cenk, Devirsel İbadet Modelleri Olarak Semah-Sema Uygulamalarının Tarihsel Kökenleri, Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi, Güz, Sayı: 87, Ankara, 2018.

Güray, Cenk, Semah Kavramını Devir Nazariyesi Üzerinden Anlamak: Aynayı Tuttum Yüzüme, IV. Uluslararası Alevilik ve Bektaşilik Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Ankara, 2018.

Güvenç, Bozkurt, İnsan ve Kültür, Boyut Yayıncılık, İstanbul, 2016.

Habermas, Jürgen, "Öteki Olmak" "Öteki"yle Yaşamak, Siyaset Kuramı Yazıları, çev., Aka, İlknur, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2023.

Halis, Göktuğ, Anadolu'da Batıl İnanış, Ritüel ve Mit, A7 Kitap, İstanbul, 2020.

Hall, Stuart, Kültürel Kimlik ve Diaspora, çev., Sönmez, Gönel, Tuğba, Diaspora ve Kimlik, ed., Yolcu, Ali, Mehmet, Kömen Yayınları, Konya, 2015.

Harmancı, Hasan, 99 Soruda Aleviliği Anlamak, Demos Yayınları, İstanbul, 2018.

Hazan, Ceki, Jacob, Geçmişten Geleceğe Zorunlu Göç: Mülteciler ve Ülke İçinde Yerinden Edilmiş Kişiler, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Hobsbawm, Eric, Ranger, Terence, Geleneğin İcadı, Agora Kitaplığı, İstanbul, 2006.

Hökelekli, Hayati, Gençlik, Din ve Değerler Psikolojisi, Gençlik ve Din, Dem Yayınları, İstanbul, 2015.

Huntington, P, Samuel, Medeniyetler Çatışması ve Dünya Düzeninin Yeniden Kurulması, çev., Turhan, Mehmet, Soydemir, Cem, Y, Z, Okuyan Us Yayınları, İstanbul, 2017.

Ihlamur-Öner, Gülfer, Suna, Göçün Kadınlaşması ve Sosyal Refah Rejiminin Dönüşümü: İtalya Örneği, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Ihlamur-Öner, Gülfer, Suna, Küresel Bir Göç ve Mülteci Rejimine Doğru?, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Ihlamur-Öner, Gülfer, Suna, Ulus-Ötesi Göç Sürecinde Dini Ağlar ve Örgütler, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

İlhan, Emir, M, Kültürel Bellek, Sözlü Kültürden Yazılı Kültüre Hatırlama, Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2018.

İnan, Emek, Canan, Türkiye'de Göç Politikaları, İskan Kanunları Üzerinden Bir İnceleme, Göç Araştırmaları Dergisi, Cilt: 2, Sayı: 3, Ankara, 2016.

İrat, Murat, Ali, Aleviliğin ABC'si, Tarih-Sosyoloji-Siyaset, Profil Yayıncılık, İstanbul, 2015.

İrat, Murat, Ali, Modernizmin Erittikleri-Sünniler, Şiiler ve Aleviler, Kırmızı Yayınları, İstanbul, 2009.

Kaleli, Lütfü, Yesevi ve Hünkar ile Olduk Enel-Hak, Can Yayınları, İstanbul, 1998.

Kaplan, Ayten, Kültürel Müzikoloji, Bağlam Yayıncılık, İstanbul, 2013.

Karaçay, Biriz, Ayşem, Türkiye-Avrupa Göç Sistemi: Misafir İşçilikten Ulus-Ötesi Kimliklere, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Kaya, Ayhan, Şahin, Bahar, Kökler ve Yollar: Türkiye'de Göç Süreçleri, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2007.

Kaya, Şehriban, Alevi Kadın: Söylemde Görünür, Pratikte Görünmez, Hakikatin Dârına Durmak, Alevilikte Kadın, haz., Poyraz, Bedriye, Dipnot Yayınları, Ankara, 2018.

Kehl-Bodrogi, Krisztina, Alevilik Üzerine, Cem Dergisi, Sayı: 6, Ilıcak Matbaası, İstanbul, 1991.

Kehl-Bodrogi, Krisztina, Kızılbaşlar/Aleviler, çev., Değirmenci, Oktay, Aybudak, Ege, Bilge, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2017.

Keyman, Fuat, E, Kültürel Kimlik Olgusunu Yeniden Düşünmek, Medeniyetler Çatışması, Doğu Batı Düşünce Dergisi, Yıl: 10, Sayı: 41, Ankara, 2007.

Kılıç, Seray, İsveç'te Din ve Devlet İlişkilerinin Sekülerleşme Bağlamında İncelenmesi, Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Sayı: 46, İzmir, 2017.

Kieser, Hans-Lukas, Ezgi ve Diyalog Olarak Alevilik: Köy Ereni Meluli Baba (1892-1989), Kızılbaşlık, Alevilik, Bektaşilik, Tarih-Kimlik-İnanç-Ritüel, der., Çakmak, Yalçın, Gürtaş, İmran, İletişim Yayınları, İstanbul , 2020.

Koç, Mustafa, Diasporik Yaşamın Psiko-Anatomisi: Müslüman Türk Göçmenlerin Kimlik, Anomi, Sosyal Dışlanma Biçimlenmeleri Üzerine Nitel Bir Çalışma, Balıkesir Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: 3, Sayı: 2, Balıkesir, 2017.

Korkmaz, Esat, Anadolu Aleviliği, Felsefesi-İnancı-Öğretisi-Erkânı, Berfin Yayınları, İstanbul, 2015.

Kottak, Phillip, Conrad, Antropoloji: İnsan Çeşitliliğinin Önemi, çev., Atamtürk, Derya, Duyar, İzzet, Özler, Okan, İçen, Utku, M, De Ki Basım Yayım, Ankara, 2016.

Kula, Naci, Gençlik Döneminde Kimlik ve Din, Gençlik, Din ve Değerler Psikolojisi, Ed., Hökelekli, Hayati, Dem Yayınları, İstanbul, 2015.

Kuşca, Sibel, Alevi-Bektaşi İnancının Mitik Temellerini Oluşturan Figür ve İnanışların Deyiş ve Nefesler Vasıtasıyla Tespiti, Alevilik Araştırmaları Dergisi, Yıl: 5, Sayı: 10, Ankara, 2015.

Kutlu, Haşim, Kızılbaş Alevilikte Yol, Erkan, Meydan, Yurt Kitap-Yayın, Ankara, 2007.

Kutlu, Sönmez, Aleviliğin Dini Statüsü: Din, Mezhep, Tarikat, Heterodoksi, Ortodoksi veya Metadoksi", İslamiyat, Cilt: 6, Sayı: 3, 2003.

Küçükebe, Devrim, Hande, Mekan, Müzik ve Kimlik İlişkisi Ekseninde Çamdibi Müzisyen Kıraathanesi ve Arefe Çalgısı Uygulaması, Ege Üniversitesi Devlet Türk

Musikisi Konservatuvarı Dergisi, Sayı 11, İzmir, 2017.

Kümbetoğlu, Belkıs, Göç Çalışmalarında "Nasıl" Sorusu, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Langer, Robert, "Marjinalleştirilen İslam": Kırsal Ritüellerin Kentsel ve Çoğulcu Bağlamlara Aktarımı ve Uluslar Ötesi "Uygulama Toplulukların" Ortaya Çıkışı, Kızılbaşlık, Alevilik, Bektaşilik, Tarih-Kimlik-İnanç-Ritüel, der., Çakmak, Yalçın, Gürtaş, İmran, İletişim Yayınları, İstanbul, 2020.

Lavenda, H, Robert, Schultz, A, Emily, Kültürel Antropoloji Temel Kavramlar, çev., İşler, Dilek, Hayırlı, Onur, Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2018.

Lippmann, Walter, Public Opinion, With a New Introduction by Micheal Curtis, New Transaction Publishers, Brunswick (U.S.A) and London (U.K), 1998, (Orginal work published 1922).

Mandacı, Nazif, Özerim, Gökay, Uluslararası Göçlerin Bir Güvenlik Konusuna Dönüşümü: Avrupa'da Radikal Sağ Partiler ve Göçün Güvenlikleştirilmesi, Uluslararası İlişkiler Dergisi, Cilt: 10, Sayı: 39, İstanbul, 2013.

Marcus, E, George, Dünya Sistemi(nde/nin) Etnografya(sı): Çok-Mevkili Etnografyanın Ortaya Çıkışı, Yöntembilim Üzerine Antropolojik Okumalar, haz., Altuntek, Serpil, N, çev., Boz, Erdoğan, Dipnot Yayınları, Ankara, 2015.

Marcus, E, George, Fischer, M, J, Michael, Kültürel Eleştiri Olarak Antropoloji, İnsan Bilimlerinde Deneysel Bir An, çev., Cezar, Barış, Koç Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2013.

Marshall, Gordon, Sosyoloji Sözlüğü, çev., Akınhay, Osman, Kömürcü, Derya, Bilim ve Sanat Yayınları, Ankara, 1999.

Martin, L, Philip, Europe's Migration Crisis: An American Perspective, Migration Letters, Vol: 13, No: 2, Transnational Press London, 2016, Göç Dergisi, Amerikan Gözüyle Avrupa'nın Göç Krizi, çev. Eroğlu, Deniz, Sirkeci, İbrahim, Transnational Press London, Cilt: 3, Sayı: 1, London, Birleşik Krallık, 2016.

Massey, S, Douglas, A Missing Element İn Migration Theories, Migration Letters, Vol: 12, No: 3, Transnational Press London, 2015, Göç Kuramlarında Kayıp Halka, çev. Eroğlu, Deniz, Unutulmaz, Onur, Sirkeci, İbrahim Göç Dergisi, Transnational Press London, Cilt: 3, Sayı: 2, London, Birleşik Krallık, 2016.

McLuhan, Marshall, The Gutenberg Galaxy, University of Toronto Press, Canada, 1962.

McLuhan, Marshall, Quenti, Fiore, War and Peace in the Global Village, Bantam Books, New York, 1968.

Melikoff, İrene, Kırklar'ın Cemi'nde, Çev. Turan Alptekin, Demos Yayınları, İstanbul, 2011.

Mills, Jean, Birleşen Topluluklar: Kimlik, Dil ve Diaspora, çev., Tazegül, Erdem, Diaspora ve Kimlik, ed., Yolcu, Ali, Mehmet, Kömen Yayınları, Konya, 2015.

Nahya, Nilüfer, Z, Harmanşah, Rabia, Kendini ve Ötekini Yazmak: Alan Araştırması ve Deneyim, Etnografik Hikayeler, Türkiye'de Alan Araştırması Deneyimleri, haz., Harmanşah, Rabia, Nahya, Nilüfer, Z, Metis Yayınları, İstanbul, 2018.

Noelle-Neumann, Elisabeth, The Spiral of Silence: Public Opinion-Our Social Skin, Chicago University of Chicago Press, Chicago, 1984.

Ocak, Yaşar, Ahmet, Alevi ve Bektaşi İnançlarının İslam Öncesi Temelleri, İletişim Yayınları, İstanbul, 2020.

Okan, Nimet, Canların Cinsiyeti-Alevilik ve Kadın, İletişim Yayınları, İstanbul, 2018.

Olsson, Tord, Ali Odaklı Mezheplerde Yazıya Geçirme, Alevi Kimliği, ed., Olsson, Tord, Özdalga, Elisabeth, Raudvere, Catharina, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2010.

Öğüt, Hikmet, Evrim, Göç, Kültürel Bellek ve Müzik: Geçici ve Yeni Gelen Göçmen Topluluklar Örneği, X. Uluslararası Hisarlı Ahmet Sempozyumu Bildiriler Kitabı, İnsan Yaşamında Müzik, Kütahya, 2019.

Öğüt, Hikmet, Evrim, Beşiroğlu Şehvar, Reigle, Robert, Müziğin Ulusaşırı Dolaşımı Bağlamında Keldani-Iraklı Göçmen Ağlarının İlişkilenmesinde Müziğin Rolü, İstanbul Teknik Üniversitesi Porte Akademik Müzik ve Dans Araştırmaları Dergisi, Sayı: 10, İstanbul, 2014.

Öncü, Ayşe, Weyland, Petra, Küreselleşen Kentlerde Yaşam Alanı ve Toplumsal Kimlik Mücadeleleri, Mekan, Kültür, İktidar Küreselleşen Kentlerde Yeni Kimlikler, çev., Şimşek, Leyla, Uygun, Nilgün, İletişim Yayınları, İstanbul, 2010.

Öncül, Kürşat, Kutsalın Dönüşümü: Tarihsel Düzlemde Batıl İnanç ve Hurafe, Doğu Batı Düşünce Dergisi, Boş ve Batıl İnançlar, Yıl: 21, Sayı: 84, Ankara, 2018.

Öner, Şirin, Aslı, N, Göç Çalışmalarında Temel Kavramlar, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Öner, Şirin, Aslı, N, Son mu Başlangıç mı? Göç Çalışmalarında Sosyal Bir Olgu Olarak Geri Dönüş, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Öz, Baki, Alevilik Nedir?, Der Yayınları, İstanbul, 2005.

Özbudun, Sibel, Hermes'ten İdris'e Bir Dinsel Geleneğin Dönüşüm Dinamikleri, Ütopya Yayınları, Ankara, 2015.

Özbudun, Sibel, Şafak, Balkı, Altuntek, Serpil, N, Antropoloji, Kuramlar, Kuramcılar, Dipnot Yayınları, Ankara, 2016.

Özbudun, Sibel, Uysal, Gülfem, 50 Soruda Antropoloji, Bilim ve Gelecek Kitaplığı, İstanbul, 2016.

Özdemir, Ulaş, Kimlik, Ritüel, Müzik İcrası, İstanbul Cemevlerinde Zakirlik Hizmeti, Kolektif Kitap, İstanbul, 2016.

Özerim, Gökay, Mehmet, Utku, Eroğlu, Deniz, Yazgan, Pınar, Çalışma ve Kriz Sürecinde Yoğun Kitlesel Akışlara Uluslararası Toplumun Bir Cevabı Olarak Küresel Göç ve Mülteci Mutabakatları, Göç Dergisi, Transnational Press London, Cilt: 6, Sayı: 1, London, Birleşik Krallık, 2019.

Özgür, Murat, Ertuğrul, Küresel Göçün Sosyo-Mekansallığı: Ulusötesi Mekan, Yerelötesi Yerler, Topluluklar ve Kimlikler, Ankara Üniversitesi Coğrafi Bilimler Dergisi, Cilt 16, Sayı 1, Ankara, 2018.

Özgür, Nurcan, Modern Türkiye'nin Zorunlu Göçmenleri: Muhacirler, İskanlılar, Mübadiller, İslamlar, Soydaşlar, "G" Grubu, Mülteciler, "Tekne Mültecileri", Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Özkul, Derya, Ulus-Ötesi Göç: Uluslararası Göç Yazınında Yeni Bir Paradigma, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Özlem, Doğan, Kavramlar ve Tarihleri, Notos Kitap Yayıncılık, İstanbul, 2018.

Öztan, Ece, Göçmenlerin Entegrasyonunda Değişen Modeller: "Çokkültürlü Cennet"ten "Çokkültürlü Drama"ya-Hollanda ve Göçmenleri, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Öztürk, Hakkı, İbrahim, Tarih Öğretiminde Anakronizm Sorunu: Sosyal Bilgiler ve Tarih Ders Kitaplarındaki Kurgusal Metinler Üzerine Bir İnceleme, Sosyal Bilgiler Eğitimi Araştırmaları Dergisi, Sayı: 2, No: 1, Ankara, 2011.

Pektezel, Kadir, Ontolojik Spekülasyondan Varoluşun İmgesine, Doğu Batı Düşünce Dergisi, Mit ve Masallar, Yıl: 18, Sayı: 71, Ankara, 2014.

Poyraz, Bedriye, Direnişle Piyasa Arasında: Alevilik ve Alevi Müziği, Ütopya Yayınları, Ankara, 2007.

Riniolo, Veronica, Sweden: a Country of Opportunities and Constraints for Migrant Integration, Fondazione ISMU, Inizıative E Studi Sulla Multietnicita, Milano, Italy, June, 2016.

Rittersberger-Tılıç, Helga, Almancı Kimliğinin Alevi Kimliğine Dönüştürülmesi, Alevi Kimliği, ed., Olsson, Tord, Özdalga, Elisabeth, Raudvere, Catharina, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2010.

Rittersberger-Tılıç, Helga, Özen, Yelda, Çelik, Kezban, Geriye Göçün Dinamikleri: Almanya'dan "Ev"e Dönüş, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Sakaoğlu, Saim, Anadolu-Türk Efsanelerinde Taş Kesilme Motifi ve Bu Efsanelerin Tip Kataloğu, Kültür Bakanlığı Milli Folklor Araştırma Dairesi Yayınları: 29, Halk Edebiyatı Dizisi: 5, Ankara, 1980.

Salman, Cemal, Evrensel Düşünce ve Yerel Kimlik Kıskacında Bir Var Olma Çabası: Kentlileşen Aleviliğin Kültürel Kimlik Arayışı, Alevilik-Bektaşilik Araştırmaları Dergisi, Sayı 1, Almanya, 2009.

Salman, Cemal, Türkiye Göç ve Kentleşme Süreçlerinde Alevi Deneyiminin Yeri: Bir Dönemlendirme Önerisi, Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, Gazi Akademi Genç Sosyal Bilimciler Sempozyumu Özel Sayısı, Ankara, 2017.

Salomoni, Fabio, Göç Veren'den Göç Alan Ülkeye Geçiş: Akdeniz Modeli ve İtalya Örneği, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Saydam, Bilgin, M, Psikomitoloji: Ara-Da-Lığın Bir Karmaşa Olarak İnşası, Doğu Batı Düşünce Dergisi, Mit ve Masallar, Yıl: 18, Sayı: 71, Ankara, 2014.

Schreiner, Peter, Swedish Religious Education in the context of a European perspective, Föreningen larare i religionskunskap, 2014.

Sert, Şenol, Deniz, Uluslararası Göç Yazınında Bütünleyici Bir Kurama Doğru, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Sever, Mustafa, Türk Halk Şiiri, Ankara Üniversitesi Yayınları, Yayın No: 2, Ankara, 2013.

Sevli, Güler, Sabır, Ötekinin Ötekisi, Etno-Dinsel Bir Kimlik Olarak Alevi Kürtlüğün İnşası, İletişim Yayınları, İstanbul, 2019.

Seufert, Günter, Mezhep ile Etnisite Arasında: Küreselleşen İstanbul'da Bir Kürt-Alevi Aşiret, Mekan, Kültür, İktidar, Küreselleşen Kentlerde Yeni Kimlikler, der. Öncü, Ayşe, Weyland, Petra, çev., Şimşek Leyla, Uygun, Nilgün, İletişim Yayınları, İstanbul, 2010.

Shils, Edward, Gelenek, çev. Arslan, Hüsamettin, Doğu Batı Düşünce Dergisi, Modernliğin Gölgesinde Gelenek, Yıl: 7, Sayı: 25, Ankara, 2003.

Sirkeci, İbrahim, Göç Meselesi, Pasajlar Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl: 2, Sayı: 5, Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2020.

Sirkeci, İbrahim, Transnasyonal Mobilite ve Çatışma, Migration Letters, Vol: 9, No: 4,

Transnational Press London, London, Birleşik Krallık, 2012.

Smith, D, Anthony, Ulusların Etnik Kökeni, Dost Kitabevi Yayınları, Ankara, 2002.

Smith, Philip, Riley, Alexander, Kültürel Kurama Giriş, çev., Güzelsarı, Selime, Gündoğdu, İbrahim, Dipnot Yayınları, Ankara, 2016.

Sökefeld, Martin, Almanya'da Aleviler: Takiyeden Alevi Hareketine, Kızılbaşlık, Alevilik, Bektaşilik, Tarih-Kimlik-İnanç-Ritüel, der., Çakmak, Yalçın, Gürtaş, İmran, İletişim Yayınları, İstanbul, 2020.

Steger, B, Manfred, Küreselleşme, çev., Ersoy, Abdullah, Dost Kitabevi Yayınları, Ankara, 2013.

Subaşı, Necdet, Alevi Modernleşmesi, Sırrı Faş Eylemek, Timaş Yayınları, İstanbul, 2010.

Sunata, Ulaş, Diasporik Kimliğiniz Lütfen: ABD'deki Çin Diasporası, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Szeman, Imre, Kültürel Çalışmalar ve Ulusaşırı, der. Hall, Gary, Birchall, Clare, Yeni Kültürel Çalışmalar, Kuramsal Serüvenler, çev. Kartal, Onur, Say Yayınları, İstanbul, 2013.

Şahin, İlkay, Dini Hayatın Ritmi: Ritüel ve Müzik, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: 49, Sayı: 2, Ankara, 2008.

Şahin, İlkay, Online Alevi Topluluklar, Ritüel Desenli Bir Gruptan Mit Desenli Bir İnanç Topluluğuna, Çizgi Kitabevi Yayınları, Konya, 2013.

Şahin, Şehriban, Bir Kamusal Din Olarak Türkiye'de ve Ulus Ötesi Sosyal Alanlarda İnşa Edilen Alevilik, Folklor/Edebiyat Dergisi, Cilt: 8, Sayı: 29, Ankara, 2002.

Şener, Cemal, Şaha Doğru Giden Kervan, Alevilik Nedir, Şahkulu Sultan Külliyesi Vakfı Yayınları, İstanbul, 1997.

Şimşek, E, Mehmet, Modernite, Postmodernite ve Bauman, Belge Yayınları, İstanbul, 2016.

Şimşek, Rıdvan, Göç Sosyolojisi, Farklı Boyutlarıyla Göç, Akademisyen Kitabevi, Ankara, 2018.

Tahralı, Orhan, Fatma, Belçika'daki Türk Diasporası'nın Medya İle Etkileşimi Üzerine Bir İzleyici Çalışması, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Radyo Televizyon ve Sinema Anabilim Dalı İletişim Bilimleri Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2013.

Tilbe, Fethiye, Türkiye-İngiltere Göçünü Yeniden Düşünmek: Politik mi, Farklı ya da Çoklu Çatışmalar mı?, Göç Meselesi, Pasajlar Sosyal Bilimler Dergisi, Yıl: 2, Sayı: 5, Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2020.

Tilly, Charles, Immigration Reconsidered, History, Sociology and Politics, Edited By, Yans, Virgınia, McLaughlin, Oxford University Press, New York, 1992.

Thornton, J, Robert, Etnografik Bütüncülük Retoriği, Yöntembilim Üzerine Antropolojik Okumalar, haz., Altuntek, Serpil, N, çev., Boz, Erdoğan, Dipnot Yayınları, Ankara, 2015.

Tosun, Aybiçe, Yıldız, Kübra, İsveç'te Din Eğitimi, Türkiye Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi, Sayı: 10, İzmir, 2020.

Twenge, M, Jean, İ-Nesli. çev. Okhan Gündüz, Kaknüs Yayınları, İstanbul, 2018.

Unutulmaz, Onur, K, Gündemdeki Kavram: "Göçmen Entegrasyonu"-Avrupa'daki Gelişimi ve Britanya Örneği, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur-Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Uyanık, Zeki, Kala, Arif, Ardahan Yöresi (Damal) Alevilerinde Hakk'a Yürüme Erkânı: Ölümle İlgili İnanış ve Uygulamalar, CİU., Cyprus İnternational University/Folklore-Literature, Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi, Folklor/Edebiyat, Cilt: 19, Sayı: 76, Lefkoşe, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti, 2013.

Uysal, Ahmet, Londra'daki Türkiyeli Çocukların Ulusaşırı Mekanda Duygusal Coğrafyaları, Göç Dergisi, Transnational Press London, Cilt: 3, Sayı: 1, Londra, Birleşik Krallık, 2016.

Williams, Raymond, Anahtar Sözcükler, İletişim Yayınları, İstanbul, 2018.

Yaman, Ali, Alevilikte Toplumsal Kontrol Kurumu: Düşkünlük, Geçmişten Günümüze Alevi-Bektaşi Kültürü, ed., Ocak, Yaşar, Ahmet, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2009.

Yapıcı, Asım, Şüphe ve İnanç Kıskacında Gençlerin Din ve Dindarlık Algıları, İlahiyat Akademi Dergisi, Sayı: 12, Gaziantep Üniversitesi Yayınları, Gaziantep, 2020.

Yazgan, Pınar, Hareketlilikte Kimlik İnşasına Yönelik Analitik Bir Çerçeve, Göç Dergisi, Transnational Press London, Cilt: 3, Sayı: 2, Londra, Birleşik Krallık, 2016.

Yıldırım, Ali, Alevi Hukuku ve Düşkünlük, Doruk Yayıncılık, İstanbul, 2010.

Yıldırım, Rıza, Geleneksel Alevilik, İnanç, İbadet, Kurumlar, Toplumsal Yapı, Kolektif Bellek, İletişim Yayınları, İstanbul, 2020.

Yüceşahin, Murat, M, Tilbe, Ali, Sirkeci İbrahim, Editörden: Göç Dergisi ve Göç Konferansı, Göç Dergisi, Transnational Press London, Cilt: 3, Sayı: 2, London, Birleşik Krallık, 2016.

Yükseker, Deniz, Kürtlerin Yerinden Edilmesi ve Sosyal Dışlanma: 1990'lardaki Zorla Göçün Sonuçları, Küreselleşme Çağında Göç, Kavramlar, Tartışmalar, der., Ihlamur- Öner, Gülfer, S, Öner, Şirin Aslı, N, İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

İNTERNET KAYNAKÇASI

Almanya Alevi Birlikleri Federasyonu İnançKurulu, Hakk'a Yürüme Erkânı, 2009. https://akca.be/onewebmedia/AABF%20INAN%C3%87%20KURULU%20HAKKA%20Y%C3%9CR%C3%9CME%20ERKANI(16%5B1%5D.04.2009).pdf (Erişim Tarihi: 14/02/2021).

Atay, Tekin, Alevi Hukuku Yargıdan Döndü, HaberTürk Gazetesi, İstanbul, 2010. https://www.haberturk.com/yasam/haber/530031-alevi-hukuku-yargidan-dondu (Erişim Tarihi: 24/01/2021).

Casanova, Jose, Rethinking Secularization: A Global Comparative Perspective, The Hedgehog Review, Sayı: 8, 2006. https://dl1.cuni.cz/pluginfile.php/408979/mod_resource/content/1/Casanova%20Rethinking%20Secularization.pdf (Erişim Tarihi: 22/10/2021).

Ciddi, Sinan, Levin, T, Paul, Interdisciplinarity and Comparison in Turkish Studies, Turkish Studies, Volume: 15, No: 4, Washington, 2014. https://doi.org/10.1080/14683849.2014.985482 (Erişim Tarihi: 04/01/2020).

İrat, Murat, Ali, Lamekan Elinde Sır İdi Ali, Birgün Gazetesi, 2019. https://www.birgun.net/haber/la-mekan-elinde-sir-idi-ali-243196

Kasselstrand, Isabella, Nonbelievers in the Church: A Study of Cultural Religion in Sweden, Sociology of Religion, Vol: 76, No: 3, Oxford University Press, 2015. https://www.jstor.org/stable/24580178 (Erişim Tarihi: 28/08/2021).

Özgül, Ersin, Seyit Sabun Ocağı Analarından Zehra İncesu ile Yapılan Röportaj, Pirha (Pir Haber Ajansı), İzmir, 2021. https://www.pirha.net/analar-posta-oturamaz-tepkileri-aldim-pirler-ve-sistem-kadinlari-geri-itti-video-260952.html (Erişim Tarihi: 02/04/2021).

Özgül, Ersin, Tahtacı Alevi Kadınlar Röportajı, Pirha (Pir Haber Ajansı), İzmir, 2021. https://www.pirha.net/tahtaci-alevi-kadinlar-video-259096.html (Erişim Tarihi: 22/03/2021).

Peek, Lori, Becoming Muslim: The Development of a Religious Identity, Sociology of Religion, 66: 3, Oxford University Press, 2005. https://www.jstor.org/stable/24580178 (Erişim Tarihi: 17/09/2020).

Swedeninankara, İnstagram, https://www.instagram.com/swedeninankara (Erişim Tarihi: 17/09/2021).

Widding, Söderbergh, Astrid, Vice-Chancellor/President, Stockholm University Institute for Turkish Studies, Stockholm, 2021. https://www.suits.su.se/collaboration (Erişim Tarihi: 04/01/2022).

Kutadgu Bilig'de Ahlak ve Siyaset Felsefelerinin İmkânı ve Kaynakları

Şengül Doğan

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1779
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Şubat 2025

ISBN: 978-625-396-492-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
DOĞAN, Şengül
Kutadgu Bilig'de Ahlak ve Siyaset Felsefelerinin
İmkânı ve Kaynakları

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Adalıoğlu, H. H. (2009). "Siyasetname". *TDV İslam Ansiklopedisi* (C. 37), İstanbul: TDV Yayınları, s. 304-306.

Adalıoğlu, H. H. (2013). "Bir Siyasetnâme Olarak *Kutadgu Bilig*". *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi* (34): 237-253.

Akyol, A. (2013). *Kutadgu Bilig'de Ahlak ve Siyaset.* Ankara: Araştırma Yayınları.

Akyol, A. (2017). İslâm Ahlâk Felsefesi: Birey ve Özgürlük Merkezli İnceleme. *KutadguBilig Felsefe- Bilim Araştırmaları,* (S. 36), s. 87-106

Alberts, O. (1985). "Bir Türk Lehçesi Olan Uygurca ile Yazılmış *Kutadgu Bilig*'in (1069-70) Şairi: İbn Sînâ'nın Bir Öğrencisi". *Erdem Dergisi* (1): s. 217-230.

Alper, Ö. M. (2012). "İslâm Felsefesi'ne Giriş" *İslâm Felsefesi Tarihi.* (ed. B. A. Çetinkaya), Ankara: Grafiker Yayınları. s. 13-51.

Anıl, Y. Ş. (2006). *Antik Çağ'da Demokrasinin Doğuşu.* İstanbul: Kastaş Yayınevi.

Aristoteles. (2004). *Nikomakhos'a Etik.* (çev. F. Akderin). İstanbul: Say Yayınları.

Aristoteles. (2017). *Politika.* (çev. F. Akderin) İstanbul: Say Yayınları.

Arsal, S. M. (2020). *Türk Tarihi ve Hukuk.* Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Arslan, M. (1986a). "Eski Türk Devlet Anlayışı ve *Kutadgu-Bilig*". *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (C. 1): s. 100-111.

Arslan, M. (1986b). "*Kutadgu Bilig*'deki Ahlak ve Siyaset Felsefesi". *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Konferansları*. (S. 21): s. 23-49.

Arslan, M. (1987a). *Kutadgu-Bilig'deki Toplum ve Devlet Anlayışı*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Arslan, M. (1987b). "İslam'da Devlet Düşüncesi ve *Kutadgu-Bilig*". *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Enstitüsü Dergisi*. (S. 13): s. 67-108.

Arslan, M. (1989). "Eski İran Devlet Geleneği ve Siyasetnameler". *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi, 3*(1): s. 231-262

Atay, H. (1974). *Fârâbî ve İbn Sînâ'ya Göre Yaratma.* Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları.

Avcı, C. (1998). "Hilâfet". *TDV İslam Ansiklopedisi* (C. 17). İstanbul: TDV Yayınları, s. 539-546).

Aydın, M. S. (1984). "İbn Sînâ'nın Mutluluk (es-Sa'âde) Anlayışı". *İbn Sînâ'nın Doğumunun Bininci Yılı Armağanı.* (ed. Aydın Sayılı). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.s 433-451.

Aydın, M. S. (2000). *İslam Felsefesi Yazıları.* İstanbul: Ufuk Kitapları.

Aydın, M. S. (2013). "Ahlak- Siyaset İlişkisi". (dzl. M. K. Arıcan, M. E. Kala, & B. Cizreli), *Türkiye II. Ahlak Şurası.* Konya: TYB Akademi.

Aydınlı, Y. (2008). *Fârâbî'de Tanrı İnsan İlişkisi.* İstanbul: İz Yayıncılık.

Bağdatlı, Ö. (2007). *Kutadgu Bilig'de Devlet ve Adalet İlişkisi*. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Bang, W., & Rahmeti, G.R. (1936). *Oğuz Kağan Destanı.* İstanbul: Burhaneddin Basımevi.

Barthold, V. (2004). *Orta Asya Türk Tarihi Dersleri.* Ankara: Çağlar Yayınları.

Başer, S. (2019). *Kutadgu Bilig'de Kut ve Töre.* İstanbul: Post Yayın Dağıtım.

Bayındır, A. (1988). "Adab". *TDV İslam Ansiklopedisi* (C. 1). İstanbul: TDV Yayınları, s. 334.

Bayraklı, B. (1993). "Fârâbî'nin Eğitim Felsefesinde 'Adâlet' Kavramı". *Marmara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi* (5-6): s. 231-240.

Bayraktar L. (2016). *Felsefe ve Tasavvuf.* Ankara: Aktif Düşünce Yayıncılık.

Baysal, A. (2019). *Zerdüştlük.* İstanbul: Ezgi Matbaacılık.

Beydeba. (1990). *Kelîle ve Dimne.* (çev. S. Alpay) Ankara: Bedir Yayınevi.

Beydabâ & İbnü'l Mukaffa. (2001). *Kelîle ve Dimne.* (çev. S. Aykut). İstanbul: Şule Yayınları.

Beydili, C. (2003). *Türk Mitolojisi Ansiklopedik Sözlük.* (çev. E. Ercan). Ankara: Yurt Kitap Yayın.

Bıçak, A. (2013). *Türk Düşüncesi Kökenleri I.* İstanbul: Dergâh Yayınları.

Bıçak, A. (2019a). "*Kutadgu Bilig*'de İnsan ve Evren Tasavvuru". (ed. A. Bıçak). *Kutadgu Bilig Üzerine Felsefi Araştırmalar.* İstanbul: Dergâh Yayınları. s. 77-116.

Bıçak, A. (2019b). "*Kutadgu Bilig*'de Dünyanın Kötülüğü ve Yönetimi İyileştirme Tartışmaları". (ed. A. Bıçak). *Kutadgu Bilig Üzerine Felsefi Araştırmalar.* İstanbul: Dergâh Yayınları. s. 231-262.

Bircan, H. H. (2018). "Ahlak: Mutluluk ve Erdem". (ed. M. C. Kaya), *İslâm Felsefesi Tarih ve Problemler.* Ankara: TDV Yayınları. s. 655-684.

Black, A. (2010). *Siyasal İslam Düşüncesi Tarihi.* (çev. S. Çalışkan, & H. Çalışkan) Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.

Bosworth, C., Van Donzel, E., Heinrichs, W., & Lecomte, G. (1997). "Siyasa". *The Encyclopaedia İslam, Under The Patronage of The International Union of Academies.* Netherlands.

Buddha. (2020). *Dhammapada.* (çev. K. Kaya) İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Caferoğlu, A. (1984). *Türk Dili Tarihi I-II.* İstanbul: Enderun Kitabevi.

Candan, E. (2011). *Türkler'in Kültür Kökenleri.* İstanbul: Sınır Ötesi Yayınları.

Cevizci, A. (1999). *Paradigma Felsefe Sözlüğü.* İstanbul: Paradigma Yayınları.

Cevizci, A. (2014). *Etik-Ahlak Felsefesi.* İstanbul: Say Yayınları.

Cihan, A. (2016). "İslam Ahlakının Temel İlke ve Değerleri". (ed. M. Saruhan), *İslam Ahlak Esasları ve Felsefesi.* Ankara: Grafiker Yayınları. s. 61-75.

Collinson, D., & Wilkinson, R. (2000). *Otuz Beş Doğu Filozofu.* (çev. M. Berke, H. Bravo, S. Özbudun, B. F. Ülnar) Ankara: Ayraç Yayınevi.

Çağatay, S. (1967). "*Kutadgu Bilig*'de Odgurmış'ın Kişiliği". *Belleten Dergi,* (C. 15). s. 39-49.

Çağrıcı, M. (1988). "Adalet". *TDV İslâm Ansiklopedisi.* (C. 1). İstanbul: TDV Yayınları, s. 343-344.

Çağrıcı, M. (1994). "Edep". *TDV İslâm Ansiklopedisi* (C. 10). İstanbul: TDV Yayınları, s. 412-414

Çağrıcı, M. (1995). "Fazl". *TDV İslam Ansiklopedisi* (C.12). İstanbul: TDV Yayınları, s. 271-272.

Çağrıcı, M. (1997). "Hayâ". *TDV İslâm Ansiklopedisi* (C. 16). İstanbul: TDV Yayınları, s. 554-555.

Çağrıcı, M. (2006). "Nasihat". *TDV İslam Ansiklopedisi* (C. 32). İstanbul: TDV Yayınları, s.408-409.

Çağrıcı, M. (2011). "Tedbîrü'l- Menzil". *TDV İslam Ansiklopedisi* (C. 40). İstanbul: TDV Yayınları, s. 260-261.

Çakan, V.A. (2019). *Orta Asya Türk Tarihine Giriş.* Ankara: Püf Yayıncılık.

Çandarlıoğlu, G. (2003). *İslam Öncesi Türk Tarihi ve Kültürü.* İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı.

Çoruhlu, Y. (2002). *Türk Mitolojisinin Ana Hatları* . İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Çubukçu, İ. A. (1987). *Türk-İslam Kültürü Üzerinde Araştırmalar ve Görüşler.* Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları.

Dankoff, R. (1983). *Wisdom of Royal Glory (Kutadgu Bilig) A Turko-Islamic Mirror for Princes.* Chicago: The University of Chicago Press.

Darling, L. (2013). Mirrors for Princes in Europe and the Middle East: A Case of Historiographical Incommensurability. *East Meets West in the Middle Ages and Early Modern Time: Transculturel Experiences in the Premodern World* (s. 223-242). içinde (Berlin, Boston: De Gruyter): (The University Arizona).

Dâver, B. (1969). *Siyaset Bilimine Giriş.* Ankara: Doğan Yayınları.

Davutoğlu, A. (1994). "Devlet". *TDV İslam Ansiklopedisi* (C. 9). İstanbul: TDV Yayınları, s. 234-240.

Dede Korkut Hikayeleri. (2019). (çev. A. Çakan). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Dilaçar, A. (1988). *Kutadgu Bilig Üzerine İncelemeler.* Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Doğan, N. (2002a). "*Kutadgu Bilig*'in Devlet Felsefesi-I". *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1*(12): s. 127-158.

Doğan, N. (2002b). "*Kutadgu Bilig*'in Devlet Felsefesi-II". *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (13): s. 77-94.

Donuk, A. (1981). "Türk Devletinde Hâkimiyet Anlayışı". *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Enstitüsü Dergisi*. (S.10-11): s. 29-56.

Duralı, Ş. T. (2019). "Devletebedmüddet Bilinci: *Kutadgu Bilig*/ Devletebedmüddet Ülküsü: Kızıl Elma/ Türklüğün Seyyar- Asker- Devletliliği (Ordu)". (ed. A. Bıçak), *Kutadgu Bilig Üzerine Felsefi Araştırmalar.* İstanbul: Dergâh Yayınları: s 11-76.

Duverger, M. (1984). *Politikaya Giriş.* (çev. S. Tiryakioğlu) İstanbul: Varlık Yayınları.

Eberhard, W. (1944). "Eski Çin Felsefesinin Esasları". (çev. İ. Berk). *A.Ü. Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi, 2*(2). s. 265-276.

Eberhard, W. (1992). *Çin Denemeleri.* (çev. N. Hızır) İstanbul: Millî Eğitim Basımevi.

el-Câhız. (1967). *Hilafet Ordusunun Menkıbeleri ve Türkler'in Faziletleri.* Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.

Eliade, M. (2003a). *Dinsel İnançlar ve Düşünceler Tarihi III.* İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Eliade, M. (2003b). *Dinler Tarihine Giriş.* (çev. L. Arslan) İstanbul: Kabalcı Yayınları.

En-Lin, L. (1972). "Talas Seferi Hakkında Yapılan Bir İnceleme". *VIII. Türk Tarih Kongresi.* Ankara.

Ercilasun, A. B. (2014). *Kutadgu Bilig Grameri,* Ankara: Akçağ Yayınları.

Erdem, H. (1994). *Ahlaka Giriş.* Konya: Özgü Matbaa.

Esin, E. (1978). *İslamiyet'ten Önceki Türk Kültür Tarihi ve İslam'a Giriş.* İstanbul: Edebiyat Fakültesi Matbaası.

Eyüboğlu, İ. Z. (1988). *Türk Dilinin Etimoloji Sözlüğü.* İstanbul: Sosyal Yayınlar.

Fârâbî. (1951). Fârâbî'nin Tabiat İlminin Kökleri Hakkında Yüksek Makaleler Kitabı. (çev. N. Lugal&A. Sayılı) Belleten Dergi. (S. 57): 81-122.

Fârâbi. (1987). *Fusulü'l-Medenî.* (çev. H. Özcan) İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları.

Fârâbî. (2011). *el-Medînetü'l-Fazılâ (İdeal Devlet).* (çev. A. Arslan) Ankara: Dîvân Kitap.

Fârâbî. (2012). *es-Siyasetü'l-Medeniyye.* (çev. M. Aydın, A. Şener, & M. Ayas) İstanbul: Büyüyenay Yayınları.

Fârâbî. (2017). *Fârâbî'nin İki Eseri.* (çev. H. Özcan) İstanbul: M.Ü. İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları.

Fârâbi. (2019a). *Kitabü'l-Mille.* (çev. Y. Aydınlı) İstanbul: Litera Yayıncılık.

Fârâbi. (2019b). *İlimlerin Sayımı.* (çev. A. Arslan.) İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Fârâbî. (2021). *Adabu'l-Mulukiyye ve'l-Ahlâku'l-İhtiyariyye.* (çev. K. Özçelik) İstanbul: İnsan Yayınları.

Fârâbi. (2022). *Mutluluğun Kazanılması.* (çev. A. Arslan) İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Fındıkoğlu, Z. F. (1938). "XI'inci Asırda Bir Türk Mütefekkiri ve Ahlaki Düşünceleri". İstanbul: Cumhuriyet Halk Partisi Yayını.

Genç, R. (1981). *Karahanlı Devlet Teşkilatı.* İstanbul: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Gewirth, A. (2011). "Siyaset Felsefesi" (çev. A. Kesgin) *Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi,* C. 52, S. 1. s. 349-379.

Gökalp, Z. (2021). *Türk Töresi.* İstanbul: Kapra Yayıncılık

Gömeç, S. (2000). "İslam Öncesi Türk Tarihinin Kaynakları Üzerine". *Tarih Araştırmaları Dergisi, 20*(31). s. 51-92.

Günay, Ü., & Güngör, H. (2019). *Başlangıçtan Günümüze Türklerin Dini Tarihi.* İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayınları.

Gündoğan, A. O. (2018). "Toplu Soruşturma" (ed. L. Bayraktar). Eskişehir: Kırmızılar Yayıncılık.

Haiming, W. (2014). *Çin Felsefesi.* (çev. A. Güneysu) İstanbul: Kaynak Yayınları.

Heywood, A. (2006). *Siyaset.* (çev. B. B. Özipek) Ankara: Adres Yayınları.

Heywood, A. (2012). *Siyaset Teorisine Giriş.* (çev. H. M. Köse) İstanbul: Küre Yayınları.

Hodous, L. (1976). "Konfüçyüs Dini". (çev. G. Tümer) *Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi, XXI*: s. 391-410.

Hökelekli, H. (2013). *Psikoloji, Din ve Eğitim Yönüyle İnsanî Değerler,* İstanbul: Dem Yayınları.

İbn Bâcce. (2022). *Tedbîru'l-Mütevahhid.* (çev. M. Uyanık, & A. Akyol,) Ankara: Elis Yayınları.

İbn Haldun. (2017). *Mukaddime.* (çev. S. Uludağ) İstanbul: Dergah Yayınları.

İbn Miskeveyh. (2017a). *Tehzîbu'l-Ahlâk.* (çev. A. Şener, İ. Kayaoğlu, & C. Tunç) İstanbul: Büyüyenay Yayınları.

İbn Miskeveyh. (2017b). *Mutluluk ve Felsefe.* (çev. H. Özturan) İstanbul: Klasik Yayınları.

İbn Sînâ. (2004). *Risâleler.* (çev. A. Açıkgenç, & M. H. Kırbaşoğlu) Ankara: Avrasya Yayınları.

İbn Sînâ. (2013a). *en-Necât (Felsefenin Temel Konuları).* (çev. K. Şenel) İstanbul: Kabalcı Yayıncılık.

İbn Sînâ. (2013b). *Danışnâme-i Alaî.* (çev. M. Demirkol) İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı.

İbn Sînâ. (2015). *el-İşârât ve't-Tenbihât (İşaretler ve Tenbihler).* (çev. M. Macit, A. Durusoy& E. Demirli), İstanbul: Litera Yayınları.

İbn Sînâ. (2019). *Mutluluk ve İnsan Nefsinin Cevher Olduğuna İlişkin On Delil.* (çev. F. Toktaş) Ankara: TDV Yayınları.

İbn Sînâ. (ty.). *Metafizik.* (çev. E. Demirli, & Ö. Türker). b.y.

İbn Teymiyye. (1985). *es-Siyasetü'ş-şeriyye.* (çev. V. Akyüz) İstanbul: Dergah Yayınları.

İnalcık, H. (2005). *Osmanlı'da Devlet Hukuk Adalet.* İstanbul: Eren Yayıncılık.

İnan, A. (1976). *Eski Türk Dini Tarihi.* İstanbul: Millî Eğitim Basımevi.

İnan, A. (1986). *Tarihte ve Bugün Şamanizm.* Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

İnan, A. (1991). "Yusuf Has Hacib ve Eseri *Kutadgu Bilig* Üzerine Notlar". *Makaleler ve İncelemeler* (Cilt 2). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Izutsu, T. (1975). *Kur'an'da Allah ve İnsan.* (çev. S. Ateş). Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları.

Jamal, G., & Kafkasyalı, M. S. (2016). *Kutadgu Bilig Araştırmaları Tarihi.* Ankara: Karınca Yayınları.

Kafesoğlu, İ. (1980a). *Kutadgu Bilig ve Kültür Tarihimizdeki Yeri.* İstanbul: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Kafesoğlu, İ. (1980b). *Eski Türk Dini.* Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Kafesoğlu, İ. (1998). *Türk Millî Kültürü.* İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Kala, M. E. (2017). "Kadim Çin Ahlak Felsefesinin Kurucu Çerçevesi- Konfüçyüs-Laozi-Mozi". *TYB Akademi*. s. 69-95.

Kala, M. E. (2018). *Erdem ve Ödev Batı Ahlak Tarihinin Serencamı.* Ankara: Kadim Yayınları.

Kant, I. (1999). *Pratik Aklın Eleştirisi.* (çev. I. Kuçuradi). İstanbul. Türkiye Felsefe Kurumu.

Kapani, M. (1992). *Politika Bilimine Giriş.* Ankara: Bilgi Yayınları.

Kara, M. (1991). "*Kutadgu Bilig*'de Aile". *Türk Aile Ansiklopedisi I.* Ankara: Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu: s. 64-68.

Kâşgarlı Mahmûd. (1985a). *Divanü Lügat-it-Türk Tercümesi I.* (çev. B. Atalay) Ankara: TDK Yayınları.

Kâşgarlı Mahmûd. (1985b). *Divanü Lügat-it-Türk Tercümesi II*. (çev. B. Atalay) Ankara: TDK Yayınları.

Kâşgarlı Mahmûd. (1985c). *Divanü Lügat-it-Türk Tercümesi III.* (çev. B. Atalay) Ankara: TDK Yayınları.

Kâşgarlı Mahmûd. (1985d). *Divanü Lügat-it-Türk Tercümesi IV*. (çev. B. Atalay) Ankara: TDK Yayınları.

Kazıcı, Z., & Ayhan, H. (2010). Talim ve Terbiye. *TDV İslam Ansiklopedisi* (C. 39). İstanbul: TDV Yayınları, s. 515-523.

Keklik, N. (1984). "Felsefe Bakımından Metafor". *Felsefe Arkivi:* s. 19-36.

Kılavuz, A. S. (1989). "Âkıbet". *TDV İslam Ansiklopedisi* (C. 2). İstanbul: TDV Yayınları, s. 238.

Kınalızâde Ali Efendi (t.y.). *Devlet ve Aile Ahlâkı* (haz. A. Kahraman). b.y.

Kirkland, R. (t.y.). *The Book of Mozi.* 11. 10. 2020 tarihinde https://faculty. franklin.uga.edu/kirkland/sites/faculty. franklin.uga.edu.kirkland/files/MOTZU.pdf. adresinden alındı.

Knott, K. (2000). Hinduizm'in ABC'si. (çev. M. Yolal). İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Koca, S. (1996). "Türkler ve İslamiyet". *Erdem Dergisi, 8*(22): s. 263-286.

Koca, S. (2012). "*Kutadgu Bilig*'de Hükümdar, Vezir ve Sufi Tipleri'nin Tanıtılmasında ve Bu Tiplerin Temsil Ettikleri Fikirlerin Açıklanmasında Metaforların Rolü". *Gazi Türkiyat:* s. 63-79.

Konfüçyüs. (2017). *Konfüçyüs Anlatıyor.* (çev. T. Tayanç) Ankara: Akılçelen Kitabevi.

Koppers, W. (1941). "İlk Türklük ve İndo-Germenlik". *Belleten Dergi*: s. 439-480.

Kök, S. B. (2011). "Siyaset-Ahlâk İlişkisi". *Türk Yurdu Dergisi* (291). s. 141-153.

Köprülü, M. F. (1980). *Türk Edebiyatı Tarihi.* İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Kurnaz, C (1996). "Gönül". *TDV İslam Ansiklopedisi* (C. 14). İstanbul: TDV Yayınları, s.150-152.

Kutluer, İ. (1998). "Hikmet". *TDV İslam Ansiklopedisi* (C. 17). İstanbul. TDV Yayınları, s. 503-511.

Küyel, M. T. (1990). "*Kutadgu Bilig* ve Farabi". *Uluslararası İbn Türk, Harezmi, Farabi, Beyruni ve İbn Sina Sempozyumu Bildirileri.* Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayını. s. 219-230.

Küyel, M. T. (1991). "Fârâbî, Hikmet ve *Kutadgu Bilig*". *Erdem Dergisi, 7*(20): s 375-470.

Küyel, M. T. (1996). "*Kutadgu Bilig*'de Toplumdan Kaçış ve Topluma Dönüş Fikri". *Erdem Dergisi, 9*(26): 793-808.

Lakoff, G., & Johnson, M. (2022). *Metaforlar Hayat, Anlam ve Dil.* (çev. G. M. Demir. İstanbul: Minotor Kitap

Lao Tse. (1994). *Yol ve Erdem.* (çev. Ö. Tulgan) İstanbul: Yol Yayınları.

Levend, A. (1962). "Siyaset-nameler". *Türk Dili Araştırmalar Yıllığı*.s. 167-194.

Lewis, B. (1992). *İslâm'ın Siyasal Dini*. (çev. F. Taşar) İstanbul: Rey Yayıncılık.

MacIntyre, A. (2019). *Erdem Peşinde: Bir Ahlak Teorisi Çalışması.* (çev. M. Özcan) İstanbul: VakıfBank Kültür Yayınları.

Mannheim, K. (2002). *İdeoloji ve Ütopya.* (çev. M. Okyayuz) Ankara: Epos Yayınları.

Maraş, İ. (2016). *Türk İslam Düşünce Tarihinde Ahlak ve Örnek Metinler*. (ed. M. S. Saruhan). "İslâm Ahlâk Esasları ve Felsefesi", Ankara: Grafiker Yayınları: s. 313-357.

Mâverdî. (1981). *Edebü'd-dîn ve'd-dünyâ.* (çev. Ö. F. Ergin) Ankara: Elif Matbaacılık.

Mâverdî. (2003). *Devlet Yönetimi.* (çev. M. A. Kara) İstanbul: İlke Yayıncılık.

McNeill, W. H. (2002). *Dünya Tarihi.* (çev. A. Şener) İstanbul: İmge Kitabevi.

Mengüşoğlu. T. (2015). *İnsan Felsefesi.* İstanbul: Doğu Batı Yayınları

Mohapatra, A. R. (2003). "Budizm". (çev. H. Işık) *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 16*(16).s. 169-181.

Orhun Abideleri. (2013). (çev. M. Ergin). İstanbul: Boğaziçi Yayınları.

Ögel, B. (1971). *Türk Kültürünün Gelişme Çağları.* İstanbul: Millî Eğitim Basımevi.

Ögel, B. (1995). *Türk Mitolojisi* (C. II). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Ögel, B. (2016). *Türklerde Devlet Anlayışı.* İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Öz, M., & İlhan, A. (2000). "İmâmet". *TDV İslâm Ansiklopedisi* (C. 22). İstanbul: TDV Yayınları, s. 201-203.

Özerdim, M. N. (1967). "Çin Dininin Menşei Meselesi Dini İnançlar". *Belleten Dergi, 31*(124).s. 79-119.

Özlem, D. (2015). *Etik.* İstanbul: Notos Kitap Yayınevi.

Pala, İ. (2006). "Nasihatname". *TDV İslam Ansiklopedisi* (C. 32). İstanbul: TDV Yayınları, s. 409-410.

Pequignot, S., & Perret, N. L. (2023). *A Critical Companion to the "Mirrors for Princes" Literature.* Brill Leiden Boston.

Plotinus. (1996). *Enneadlar.* (çev. Z. Özcan) Bursa: Asa Kitabevi.

Radhakrishnan, S., & Moore, C. A. (2004). Hint Düşüncesine Genel Bir Bakış. (çev. A. İ. Yitik) *Divan İlmi Araştırmalar, 1*: s. 1-13.

Radloff, W. (2008). *Türklük ve Şamanlık.* (çev. A. Temir; T. Andaç; N. Uğurlu) İstanbul: Örgün Yayınevi.

Roux. (1994). *Türklerin ve Moğolların Eski Dini.* (çev. A. Kazancıgil) İstanbul: İşaret Yayınları.

Roux. (1999). *Altay Türklerinde Ölüm.* (çev. A. Kazancıgil) İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Roux. (2020). *Eski Türk Mitolojisi.* Ankara: BilgeSu Yayıncılık.

Sarma, D. S. (2005). *Hint Dini Tarihine Giriş.* İstanbul: Ataç Yayınları.

Saruhan, M. S. (2024a). *İslam Ahlâk Felsefesinde Bilgi ve Hürriyet.* Ankara: Fcr Yayınları.

Saruhan, M. S. (2024b). *İslam Düşüncesinde İstiare (Metafor).* Ankara: Fcr Yayınları.

Şahin, K., & Toprak, S. (2016). "Türk Kültüründe Ağaç'ın Düşünsel ve Toplumsal Bağlamı". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 9*(43): s. 1309-1316.

Taş, İ. (2010). "*Kutadgu Bilig*'in Teorik Yapısı". *Turkish Studies. 5*(3). s. 1880-1897.

Taş, İ. (2011). "Ögdülmiş ve Odgurmış'ın Dünya Görüşünde Öne Çıkan İyilik Sorunu". *Doğumunun 990. Yılında Yusuf Has Hacib ve Eseri Kutadgu Bilig Bildirileri.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Taş, İ. (2013). "The Problem of Good in Kutadgu Bilig". *Bilig* (67), 247-272.

Taş, İ. (2017). *Türk Düşüncesinde Kozmogoni Kozmoloji.* Konya: Palet Yayınları.

Togan, Z. V. (1981). *Umumî Türk Tarihi'ne Giriş* (C. 1). İstanbul: Enderun Yayınları.

Togan, Z. V. (1982). *Reşideddin Oğuznâmesi.* İstanbul: Enderun Yayınları.

Topdemir, H. G. (2009). *İbn Sînâ.* İstanbul: Say Yayınları.

Topdemir, H. G. (2010). *Fârâbî.* İstanbul: Say Yayınları.

Turan, O. (2003). *Türk Cihan Hâkimiyeti Mefkuresi Tarihi.* İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Türcan, T. (2010). "Şeriat". *TDV İslam Ansiklopedisi* (C. 38). İstanbul. TDV Yayınları, s. 571-574.

Türker, H. (2019). "Yusuf Has Hacib'in Bilgi Felsefesi". (ed. A. Bıçak) *Kutadgu Bilig Üzerine Felsefi Araştırmalar.* İstanbul: Dergâh Yayınları.s. 170-183.

Uğur, A. (2001). *Osmanlı Siyaset-Nameleri.* İstanbul: MEB Yayınları

Uğurlu, S., & Yılmaz, K. (2011). "Türk Devlet Yönetme Geleneğinde Töre'den Örf'e Değişim". *Turkish Studies*(6/2): s. 949-972.

Uludağ, S. (2006). "Mürid". *TDV İslam Ansiklopedisi* (C. 32). İstanbul: TDV Yayınları, s. 47-49.

Uludağ, S. (2016). *İslam-Siyaset İlişkileri.* İstanbul: Dergâh Yayınları.

Uludağ, S. (2001). "Kalb". *TDV İslam Ansiklopedisi* (C. 24). İstanbul: TDV Yayınları, s. 229-232.

Uno, H. (2015). *Altay Panteonu.* İstanbul: Doğu Kütüphanesi.

Uslu, B. (2012). *Türk Mitolojisi.* İstanbul: Kamer Yayınları.
Uyanık, M. (2012). *Felsefi Düşünceye Çağrı.* Ankara: Elis Yayınları.
Ülken, H. Z. (2013). *Türk Tefekkürü Tarihi.* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
Vural, M. (2016). *İslam Felsefesi Sözlüğü.* Ankara: Elis Yayınları.
Vural, M. (2018). *İslam Felsefesi Tarihi.* Ankara: Elis Yayınları.
Yaran, C. S. (2010). *Ahlak ve Etik.* İstanbul: Rağbet Yayınları.
Yaşar, F. (2020). "Âdâb-ı Muâşeret". *TDV İslam Ansiklopedisi* (C. 1). Ankara. TDV Yayınları, s. 34-36.
Yavuz, Y. Ş. (2018). "Ruh". *TDV İslam Ansiklopedisi* (C. 35). Ankara. TDV Yayınları, s. 187-192.
Yazıcı, N. (1992). *İlk Türk-İslam Devletleri Tarihi.* Ankara: Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Yayınları.
Yıldız, H. D. (2015). *İslamiyet ve Türkler.* İstanbul: İlgi Kültür Sanat Yayıncılık.
Yitik, A. İ. (2011). "Taoculuk". *TDV İslam Ansiklopedisi.* İstanbul: TDV Yayınları, s. 10-12.
Yu-Lan, F. (2009). *Çin Felsefesi Tarihi.* (çev. F. Aydın) İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.
Yusuf Has Hacib (2019). *Kutadgu Bilig.* (çev. A. Çakan). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
Yusuf Has Hacib (2003). *Kutadgu Bilig.* (çev. R. R. Arat). Ankara: TTK Yayınları
Yusuf Has Hacib (2007). *Kutadgu Bilig I Metin.* (çev. R. R. Arat). Ankara: TDK Yayınları.
Zerdüşt (2012). *Avesta, Zerdüştlerin Kutsal Metinleri.* (çev. İ. Bingöl), b.y.

Modernleşme Teorileri
ve
Postmodern Durum

Ahmet Özkiraz

Çizgi Kitabevi Yayınları: 77
Bilim, Toplum, Siyaset

©Çizgi Kitabevi
3. Baskı Şubat 2025
2. Baskı Ekim 2007

ISBN: 978-625-396-295-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÖZKİRAZ, Ahmet
Modernleşme Teorileri
ve
Postmodern Durum

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 6566

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

AHMET, Akbar (1992) ''Postmodernizm ve İslam, Çev: Osman DENİZTEKİN,*Varlık* , Sayı: 1022, İst.

AKAY, Ali (1992) ''Çelişki ve Fark'' *Defter* , Sayı: 18. İst.

BİLGİN, İhsan

KOÇAK, Orhan

SAVAŞIR, İskender

AKA Y .Ali (1992) ''Dosya: Postmodernizm'', *Evrensel Kültür* Sayı: 9,İst

AKA Y , A1i (1992) ''Postmodern Konumdaki Filozoflar'' *Defter* , Sayı:18,İst.

ARIKAN, Mehmet M.(1992) ''Postmodernist Düşüncede Gerçekliğe ve Düzene Bakış'', *Birikim*. Sayı: 34, İst.

ARSLANTUNALI, Mustafa (1992) ''Modern Olan ve Olmayan Üzerine SavrukDüşünceler'', *Evrensel Kültür*, Sayı: 9. İst.

BENDIX, Reinhard (1969) Nation Building And Citizenship, Anchor Books, Doubleday .

BENTON, Ted (1977*) Philosophical Foundations of the Three* Sociologies, Routledge and Kegan Paul. London.

BERGER, L, Peter (1985) Modernleşme ve Bilinç, Çev: Cevdet Cerit. İst.. Pınar Yay BERGER, Brigitte.

BERMAN, Marshall (1992) ''Modernlik-dün, bugün ve yarın'', Çev: Ümit AL TUĞ. *Birikim* .Sayı 34. İst.

BULAÇ, Ali (1992) *Din ve Modernizm*, Beyan Yay., İst.

BULAÇ, Ali (1985) *İslam Dünyasında Düşünce Sorunları*. İnsan Yay, İst.

COŞKUN, İsmail (1989) ''Modernleşme Kuramı Üzerine'' *İÜEF Sosyoloji Dergisi* 1. Sayı. 1988-1989.

ÇİĞDEM, Ahmet (1992) *Akıl ve Toplumun Özgürleşimi: Jürgen Habermas Üzerine Bir Çalışma*, Vadi/ Toplum, Ank.

ÇUBUKÇU, Aydın (1992)''Dosya Postmodernizm'' *Evrensel Kültür Dergisi*.

GUNDOGDU, V .Meral Sayı:9,İst.

ALBA YRAK, Sadık.

T AŞ, Tevfik

RUST, VAL (1993) ''Postmodernizm ve Eğitime Yansımaları'', Çev: Kemal İnal, *Birikim*, Sayı: 49, İst.

DEMİR, Ömer (1992) *Bilim Felsefesi*, Ağaç Yay., İst.

DEMİRHAN, Ahmet (1992 *) Modernlik*, İstanbul: Ağaç Yay.

DERRIDA,Jacques, (1978) *Writing and Difference*, İngilizce ye Çeviren, Alon Bass, The University of Chicago Press. Chicago.

DER LOO, Van Hans (1993)''Modernizmin Paradoksları'' Çev: Kadir Canatan, *Bilgi* REİGEN, Van Willem *ve Hikmet*, Sayı: 1

DOLTAŞ, Dilek (1992) ''İnsanı Merkez Alan Modernizmin Çıkmazı, Postmodernizmin Merkezsiz Dünyasını yarattı ''. *Evrensel Kültür* , Sayı: 9. İst.

FOUCAULT, Michel (1977) ''Nietzsche, Geneology and History'', *Language, CounterMemory, Practice*'nin içinde, Donald F. Bouchard Ed., and Translator Withsherry simon, Basil Blackvell, Oxford.

GEOFFREY , Hawton (1976) *Enlightenment and Despair*, Cambridge, Cambridge University Press.

GAZO, Ernest Wolf (1992) ''Postmodernizmin Aydınlanmayı Eleştirisi'', Çev: Şefik DENİZ, *İslami Araştırmalar* Der. Cilt, 6. Sayı 1. Ank.

GÖKA, Erol ''Küller arasındaki ruh'', *Birikim Dergisi*, Sayı: 49., İst.

HABERMAS, Jurgen (1987) *Translated by Frederick Lawrence, The Philosophical Discourse of Modernity*. The MIT Press, Cambridge.

HARVEY , Dawid (1993) ''Postmodernizme Bir Bakış'', Çev: Oğuz Işık, *Birikim Dergisi*, Sayı: 49. İst.

HASSAN, Ihab (1992) ''Bugün Postmodern'' Çev: Gülriz ERGÖZ, *Varlık Dergisi*, Sayı: 1023, İst.

HEİDEGGER, Martin (1977) *The Question Concerning Technology and Other Essay* , Harper Torchbooks, New York.

HUYSSEN, Andrecy (1993)''Postmodern Haritasını Yapmak'' İç: Mehmet Küçük (Çev.Der) *Modernite V ersus Postmodernite*, Vadi Yay.,Ank

J JEANNIERE, Ebel (1990) ''Modernizm-Post-modernizm'' Çev: N. T. KÜÇÜK, *Birikim*, sayı 40.

KANT, İmmanuel (1969 *) ''What is Enlightenment? , Foundations of the Metaphysics of Morals'* İngilizceye Çev: Lewis White Beck, Macmillan Publishing Company , New York.

KOÇAK, Orhan (1992) ''Modernizm ve Post-Modernizm'', *Defter Dergisi*, Sayı:18.

KONGER, Emre (1972) *Toplumsal Değişme Kuramları ve Türkiye Gerçeği*, Remzi Kit. İst.

KÖKER, Levent (1990) *Modernleşme Kemalizm ve Demokrasi*, İletişim Yay. İst.

KÜÇÜK, Mehmet (1993) ''Postmodernin modern karakteri ya da dönemleştirmenin İronisi'',İç:M.Küçük(Der), *Modernite versus postmodernite*, Vadi Yay., Ank.

LYOTARD, J. F. (1982) ''Postmodern Nedir Sorusuna Cevap'' Çev: Dumrul Sabuncuoğlu, *Postmodernizm*, Derleyen; N .Zeka, Kıyı Yay., 1990, İst.

L YOT ARD, J .François (1990) *Postmodern Durum*, Çev: Ahmet Çiğdem, Ara Yayınları, İst.

SMELSER, Neil J. (1973) Modernleşme Kuramına Doğru'' Çev: Ülgen Oskay, *EÜEF Seminer*, Sayı 4, Ocak 1985 İzmir.

TEHRANİAN, Majid (1983) ''Modernleşmenin Laneti: Modernleşme ve İletişimin Dialektiği'', *İletişim ve Toplum Sorunları Kuram ve Uygulama*, Unesco/ Türk Sosyal Bil. Der., Olgaç Mat.

TURNER, S. Bryan (1991) *Max Weber ve İslam*, Çev: Yasin Aktay, Vadi, Ank.

UĞUR, Aydın (1992) ''Postmodernin Siyasetle İlişkisi Üzerine'',*Defter*,Sayı:18,İst.

UNAT, N. Abadan (1990)''Sos. Bil. Yeni Gel: Modernizm-Post-Mod.'' *Toplum ve Bilim Dergisi.* s.48/49.

WEBER, Max (1965) *Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu*, Çev: Zeynep Aruoba, Hil Yay., İst.

YULA, Özen (1992) ''Postmodern Sözlük'', *Evrensel Kültür Dergisi*, Sayı:9, İst.

ZEKA, Necmi (1990) *Postmodernizm*, Kıyı Yay. İst.

Senin İçin Almanca
Grammatik und Übungsbuch

Deutsch Für Dich
Dil Bilgisi ve Alıştırma Kitabı

Dr. Ömer Lütfi İspirli

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1786
Kaynak

©Çizgi Kitabevi
Şubat 2025

ISBN: 978-625-396-502-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
İSPİRLİ, Ömer Lütfi
Senin İçin Almanca Deutsch Für Dich
Grammatik und Übungsbuch Dil Bilgisi ve Alıştırma Kitabı

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Adler, Klaus / Steffens, Benno
Deutsch für die Mittelstufe, 2. Verbesserte Auflage, Texte und Übungen, Band
München, Hueber Verlag, 1975
Ankara Türk - Alman Kültür Derneği
Almanca Dilbilgisi Özeti, Türk-Alman Kültür İşleri Kurulu Yayın Dizisi No: 7. Gözden geçirilmiş 2. Baskı, Ankara, Moran Ltd. Şti. 1979
Blaasch, Hans-Werner
Deutsch als Fremdsprache 1A, Strukturübungen und Tests, Stuttgart, Ernst
Klett Verlag, 1970
Bertelsmann
Grammatik der deutschen Sprache, Gütersloh, München, Berteismann Lexikon Verlag GmbH, 1999
Cengiz, Birgit - Böhme
Almanca Dilbilgisi, 4. Baskı, Sümer Kitapevi Yayınları, 1988
Buscha, A / Friedrich, K
Deutsches Übungsbuch Berlin, Langenscheidt, 2000
Buscha, Joachim
LEXIKON deutscher Konjunktionen, 1. Auflage, VEB Verlag Enzyklopädie, Leipzig, 1989
Buscha, Anne / Szita, Szilvia
A Grammatik, Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache, 1. Auflage, Leipzig, Schubert Verlag , 2010
Buscha, Anne / Szita, Szilvia
B Grammatik, Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache, 1. Auflage, Leipzig, Schubert Verlag, 2011
Buscha, Anne / Szita, Szilvia / Raven, Suzanne
C Grammatik, Übungsgrammatik Deutsch als Fremdsprache, 1. Auflage, Leipzig, Schubert Verlag, 2013
Clamer, Friedrich / Heilmann, Erhard G. / Röller, Helmut
Übungsgrammatik für die Mittelstufe, zweite, korrigierte Auflage,
Meckenheim, 2006
Dreyer, H / Schmitt, R
Lehr-und Übungsbuch der deutschen Sprache, Darmstadt , Verlag für Deutsch 1985
Eppert, Franz
Deutsche Wortschatzübungen 1, 5. Auflage, München, Max Hueber Verlag,
1967
Eppert, Franz
Deutsche Wortschatzübungen 2, 5. Auflage, München, Max Hueber Verlag , 1977
Fland, Ingvard
Emperus. Deutsche Grammatik B2, 2011, www.emperus.com (Erişim Nisan
2021)
Griesbach, Heinz
Sprachheft 1, Max Hueber Verlag, 3. Auflage, München, 1974
Griesbach, Heinz
Sprachheft 2 , Max Hueber Verlag, 1. Auflage, München, 1978
Griesbach - Schulz
Deutsche Sprachlehre für Ausländer Max Hueber Verlag, 10 Auflage der Neubearbeitung, München, 1976
Helbig, Gerhard / Buscha, Joachim.
Deutsche Grammatik, ein Handbuch für den Ausländerunterricht, Berlin, Langenscheidt, 2001
Helbig, Gerhard / Buscha, Joachim.

Übungsgrammatik Deutsch, ein Handbuch für den Ausländerunterricht, Langenscheidt KG, Berlin und München, 2000
Jude, Wilhelm K.
Deutsche Grammatik, 17. Auflage, Georg Westermann Verlag, Braunschweig, 1975
Kristinus, Heinz
Die deutschen Verben mit Präpositionen und ihre Wiedergabe im Türkischen, Ankara Üniversitesi DTCF Yayınları no: 362, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1981
Luscher, Renate / Schäpers, Roland / Pazarkaya, Yüksel
Deutsch 2000 Modern Almanca Dilbilgisi, Max Hueber Verlag, München, 1982
Luz, Iwona
Deutsche Grammatik, 3. Auflage, Verlag Mare Baltıcum, 2019
Microsoft Encarta.
Elektronische,
multimediale
Enzyklopädie,
1993-2008 Microsoft Corporation, 2009
Özsoy, Muammer
Örneklerle Bugünkü Almanca, Meteksan İstanbul , 1982
Şanbey, Cemil Ziya / Önen Yaşar
Almanca-Türkçe Sözlük, Cilt 1-2, Ankara, Türk Dil Kurumu Yayınları: 546, 1993
Rüffel, Frauke
Sprachbausteine und Satzbau, Verlag BoD, Norderstedt, 2021
Schmitz, Werner
Der Gebrauch der deutschen Präpositionen, 5. Auflage München, Max Hueber Verlag, 1968
Schmidz, Werner
Übungen zu Präpositionen und synonymen Verben, München, Max Hueber Verlag , 1967
Saxer, Robert
Deutsch –
Grundlagen, Klagenfurt, 2014
Schulz, H. / Sundermeyer, W.
Deutsche Sprachlehre für Ausländer, 12. Auflage, München, Max Hueber Verlag
, 1956
Schreiber, Herbert / Sommerfeldt, Karl-Ernst / Starke, Günter
Deutsche Adjektive, Leibzig, Langenscheidt 1991
Steuerwald, Karl
Almanca-Türkçe Sözlük, ABC Kitapevi, Wiesbaden, 1974
Ülkü, Vural
Kapsamlı Almanca Sözlük, Bilge Kültür Sanat 1. Basım, İstanbul, 2019
Wendt, F. Heinz
Praktisches Lehrbuch Türkisch, Langenscheidt , Berlin, 1972
Zengin, Dursun
Her Yönüyle Modern Almanca, 1. Baskı, Ankara, Nika Yayınları, 2019

Yaşama Estetiği Bağlamında Nâbî Dîvânı'nda Kanaat Kavramı

Melisa YILDIRIM

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1778
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Şubat 2025

ISBN: 978-625-396-491-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
YILDIRIM, Melisa
Yaşama Estetiği Bağlamında
Nâbî Dîvânı'nda Kanaat Kavramı

Editör: Doç. Dr. Nilüfer TANÇ

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Kaynak Eserler ve Kitaplar

ADAM, Baki, *Dinler Tarihi*, Grafiker Yay., Ankara 2015.

AKARSU, Bedia, *Ahlâk Öğretileri I: Mutluluk Ahlâkı (Eudaimonism)*, Baha Matbaası, İstanbul 1965.

Alî bin Emrullah ve Muhammed Hâdimî, *İslâm Ahlâkı*, Hakîkat Kitâbevi, İstanbul 2009.

ALTINTAŞ, Hayrani, *Tasavvuf Tarihi*, Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Yay., Ankara 1986.

ARAT, Necla, *Etik ve Estetik Değerler*, Say Yay., İstanbul 1987.

Aristoteles, *Eudemos'a Etik*, (çev. Saffet Babür), Dost Kitabevi Yay., Ankara 1999.

Aristoteles, *Nikomakhos'a Etik*, (çev. Furkan Akderin), Say Yay., İstanbul 2014.

ARTUN, Erman, *Türk Halkbilimi*, Karahan Kitabevi, Adana 2011.

AYVAZOĞLU, Beşir, *Güller Kitabı*, Ötüken Neşriyat, İstanbul 1999.

BAUMAN, Zygmunt, *Yaşam Sanatı*, (çev. Akın Sarı), Versus Kitap, İstanbul 2008.

BİLKAN, Ali Fuat, *17. Yüzyıl Türk Edebiyatı: Klâsik Estetikte Yeni Yönelişler (1600-1700)*, Akçağ Yay., Ankara 2015.

BİLKAN, Ali Fuat, *Hayrî-Nâme'ye Göre XVII. Yüzyılda Osmanlı Düşünce Hayatı*, Akçağ Yay., Ankara 2002.

BİLKAN, Ali Fuat, *Nâbî Dîvânı*, *C. 1*, MEB Yay., İstanbul 1997.

BİLKAN, Ali Fuat, *Nâbî Dîvânı*, *C. 2*, MEB Yay., İstanbul 1997.

BİLKAN, Ali Fuat, *Nâbî Hayatı-Sanatı-Eserleri*, Akçağ Yay., Ankara 2010.

BOCOCK, Robert, *Tüketim*, (çev. İrem Kutluk), Dost Kitabevi, Ankara 1997.

BOLAT, Ali, *Melâmetîlik*, İnsan Yay., İstanbul 2004.

BURCKHARDT, Titus, *Aklın Aynası: Geleneksel Bilim ve Kutsal Sanat Üzerine Denemeler*, (çev. Volkan Ersoy), İnsan Yay., İstanbul 1994.

CANAN, İbrahim, *Kütüb-i Sitte Muhtasarı Tercüme ve Şerhi*, *C. 2*, Akçağ Yay., Ankara 1995.

Celâleddîd Devvânî, *Ahlâk-ı Celâlî*, Fecr Yay., Ankara 2020.

CEYLAN, Ömür, *Kuşlar Dîvânı: Osmanlı Şiir Kuşları*, Kapı Yay., İstanbul 2007.

CHANEY, David, *Yaşam Tarzları*, (çev. İrem Kutluk), Dost Kitabevi Yay., Ankara 1999.

ÇAPAN, Pervin, *Mustafa Safâyî Efendi, Tezkire-i Safâyî, (Nuhbetü'l-Âsâr Min fevâ'idi'l-Eş'âr), İnceleme-Metin-İndeks,* Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara 2005.

ÇAYLI, Eray, *İklimin Estetiği: Antroposen Sanatı ve Mimarlığı Üzerine Denemeler*, Everest Yay., İstanbul 2020.

DEMİREZEN, İsmail, *Tüketim Toplumu ve Din*, DEM. Yay., İstanbul 2021.

Diogenes Laertios, *Ünlü Filozofların Yaşamları ve Öğretileri*, (çev. Candan Şentuna), Yapı Kredi Yay., İstanbul 2007.

DİRİÖZ, Meserret, *Eserlerine Göre Nâbî*, FEY Vakfı Yay., İstanbul 1994.

DURSUN, Aysun, *Türk Halk Hukuku*, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2016.

Ebû Bekir er-Râzî, *Felsefe Risâleleri*, (haz. Mahmut Kaya), Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yay., İstanbul 2016.

Ebû Nasr Sarrâc Tûsî, *el-Lüma': İslâm Tasavvufu*, (çev. Hasan Kamil Yılmaz), Erkam Yay., İstanbul 2012.

Ebû Talib el-Mekkî, *Kalplerin Azığı (Kûtu'l-Kulûb)*, *C. 2*, Semerkand, İstanbul 2004.

Ebu'l-Hasan el-Mâverdî, *Maddî ve Manevî Yüce Hedefler*, (çev. Bergamalı Cevdet Efendi, haz. Yaşar Çalışkan), MEB Yay., İstanbul 1993.

Ebü'l-Hasan el-Âmirî, *Kitâbu'l-Emed Ale'l-Ebed: Sonsuzluk Peşinde*, (çev. Yakup Kara), Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yay., İstanbul 2013.

el-Makdisî, *Safvetü't-Tasavvuf: Tasavvufun Özü*, İlk Harf Yayınevi, İstanbul 2015.

ELİADE, Mircea, *Dinler Tarihine Giriş*, (çev. Lale Arslan), Kabalcı Yayınevi, İstanbul 2000.

ERASLAN, Kemal, *Yesevî'nin Fakr-nâmesi*, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Ankara 2016.

ERAYDIN, Selçuk, *Tasavvuf ve Tarikatlar*, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yay., İstanbul 1994.

ERGEN, Ahu, *Sürdürülebilir Tüketim Gönüllü Sadelik ve Maddi Değerler*, Beta Yayıncılık, İstanbul 2016.

ERGİN, Muharrem, *Orhun Abideleri*, Boğaziçi Yay., İstanbul 2011.

Erzurumlu İbrahim Hakkı, *Mârifetnâme*, Bedir Yayınevi, İstanbul 1999.

Eşrefoğlu Rûmi, *Tam Müzekkin-Nüfûs: Nefisleri Temizleyen*, Salâh Bilici Kitabevi Yay., İstanbul 1972.

Farabi, *el-Medinetü'l-Fâzıla*, (çev. Nafiz Danışman), MEB Yay., Ankara 2001.

Farabî, *Farabî'nin Üç Eseri: Mutluluğu Kazanma (Tahsîlu's-Sa'ade), Eflatun Felsefesi ve Aristo Felsefesi, (çev. Hüseyin Atay)*, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1974.

FROMM, Erich, *Erdem ve Mutluluk*, (çev. Ayda Yörükân), Türkiye İş Bankası Kültür Yay., İstanbul 1994.

FROMM, Erich, *Sahip Olmak ya da Olmak*, (çev. Aydın Arıtan), Arıtan Yayınevi, İstanbul 2003.

Galenos, *Ruhun Duygulanımlarının ve Hatalarının Teşhis ve Tedavisi*, (haz. Hümeyra Özturan), Albaraka Yay., İstanbul 2023.

GENÇ, İlhan, Kılıç, Atabey ve Aksoyak, İsmail Hakkı, *Dede Korkut Kitabı Han'ım Hey*, *C. 1*, TOBB, Ankara 2014.

GÖLPINARLI, Abdülbâki, *Tasavvuftan Dilimize Geçen Deyimler ve Atasözleri Tercemesi ve Şerhi*, İnkılâp Kitabevi, İstanbul 2017.

GÜNDÜZ, Şinasi, *Yaşayan Dünya Dinleri*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., Ankara 2007.

HİCKEL, Jason, *Çoğu Zarar Azı Karar: Dünyayı Küçülme Kurtaracak*, (çev. Deniz Keskin), Metis Yay., İstanbul 2021.

Hoca Ahmed Yesevî, *Dîvân-ı Hikmet*, (ed. Mustafa Tatcı), Merkez Repro Basım, Ankara 2016.

Hünkâr Hacı Bektâş-ı Veli, *Makâlât,* (haz. Ali Yılmaz, Mehmet Akkuş, Ali Öztürk), Türkiye Diyanet Vakfı Yay., Ankara 2007.

Hüseyin Vâiz-i Kâşifî, *Ahlâk-ı Muhsinî: Kâşifî'nin Ahlâk Kitabı*, (haz. Murat Demirkol), Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yay., İstanbul 2019.

ILLICH, Ivan, *Tüketim köleliği*, (çev. Mesut Karaşahan), Pınar Yay., İstanbul 2000.

İbn Atâullah el-İskenderî, *Hikmet Tacı [Tâcü'l-Arûs]*, (çev. Eser Sazak), Semerkand, İstanbul 2018.

İbn Ebi'd-Dünyâ, *Hadislerde: Ahlâki Meziyetler*, Ocak Yayıncılık, İstanbul 2008.

İbn Ebi'd-Dünyâ, *Hadislerde: Allah'ın Hükmüne Razı Olmak*, Ocak Yayıncılık, İstanbul 2006.

İbn Ebi'd-Dünyâ, *Hadislerde: Kanaat*, Ocak Yayıncılık, İstanbul 2007.

İbn Ebi'd-Dünyâ, *Hadislerde: Kısa Emelli Olmak*, Ocak Yayıncılık, İstanbul 2007.

İbn Miskeveyh, *Ahlâkı Olgunlaştırma*, (çev. Abdülkadîr Şener, Cihat Tunç, İsmet Kayaoğlu), Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara 1983.

İbn Miskeveyh, *Mutluluk ve Felsefe: Tertîbu's-Sa'âdât ve Menâzilu'l-Ulûm*, (Neşir, Tercüme ve İnceleme: Hümeyra Özturan), Klasik Yay., İstanbul 2017.

İbn-i Sîna, *Mutluluk ve İnsan Nefsinin Cevher Olduğuna İlişkin On Delil*, Türk Diyanet Vakfı Yay., Ankara 2019.

İmam Beyhakî, *el-Âdâb: Hadislerle İslâm Ahlâkı,* (çev. Faik Akçaoğlu, Muhammed Enes Topgül), Beka Yayıncılık, İstanbul 2013.

İmâm Buhârî, *Edebu'l-Müfred: Müslümanın Edep ve Ahlakı*, (çev. Rauf Pehlivan), Motif Yay., İstanbul 2005.

İmâm Gazâlî, *İhyâ-i 'Ulûm'id-Dîn Tercümesi, C. 3*, Sentez Yayınevi, İstanbul 1975.

İmâm Gazâlî, *İhyâ-i 'Ulûm'id-Dîn Tercümesi*, *C. 4*, Sentez Yayınevi, İstanbul 1975.

İmam Gazâlî, *Kimya-yı Saâdet*, Merve Basım Yayın Ltd. Şti., İstanbul 1996.

İmam Haris el Muhâsibi, *Selefi Tasavvuf,* (çev. Faruk Beşer), Risale Yay., İstanbul 1990.

KALYON, Filiz, *Bâğ-Dehr'den Yansımalar (Nâbî-Gazel İncelemesi)*, İksad Yayınevi, Ankara 2020.

KAPLAN, Mahmut, *Hayriyye-i Nâbî (İnceleme-Metin)*, Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara 2008.

KAPLAN, Mahmut, *Hikmet Şairi Yûsuf Nâbî*, T.C. Şanlıurfa Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yay., Ankara 2012.

KARAHAN, Abdülkadir, *Nâbî*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Ankara 1987.

KAYA, Mahmut, *Kindî Felsefî Risâleler*, Klasik Yay., İstanbul 2021.

Kelâbâzî, *Doğuş Devrinde Tasavvuf: Ta'arruf*, (haz. Süleyman Uludağ), Dergâh Yay., İstanbul 1992.

Kınalızâde Ali Efendi, *Ahlâk-i Alâ'î*, (haz. Hüseyin Algül), Tercüman Gazetesi Yay., İstanbul ts..

Kindî, *Üzüntüden Kurtulma Yolları*, (çev. Mustafa Çağrıcı), Marmara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Vakfı Yay., İstanbul 1998.

Koçi Bey, *Koçi Bey Risalesi*, (sadeleştiren: Zuhuri Danışman), Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1972.

KONUK, Ahmed Avni, *Mesnevî-i Şerîf Şerhi*, (haz. Selçuk Eraydın, Mustafa Tahralı), *C. 2*, Kitabevi, İstanbul 2005.

KÖKTÜRK, Milay, *Kültürün Dünyası: Kültür Felsefesine Giriş*, Hece Yay., Ankara 2006.

KÖYLÜ, Mustafa, *Dünya Dinlerinde Ahlak*, DEM. Yay., İstanbul 2012.

KURNAZ, Cemal, *Hayâlî Bey Divânı'nın Tahlîli*, MEB Yay., İstanbul 1996.

Kuşeyrî, *Tasavvufun İlkeleri (Risale-i Kuşeyrî)*, (çev. Tahsin Yazıcı), *C. 1*, Tercüman Gazetesi, İstanbul 1978.

Kuşeyrî, *Tasavvufun İlkeleri (Risale-i Kuşeyrî)*, (çev. Tahsin Yazıcı), *C. 2*, Tercüman Gazetesi, İstanbul 1978.

KUZUBAŞ, Muhammet, *Klâsik Türk Şiirinde İdeal İnsan*, Gece Kitaplığı, Ankara 2020.

MENGİ, Mine, *Divan Şiirinde Hikemî Tarzın Büyük Temsilcisi Nâbî*, Atatürk Kültür Merkezi Yay., Ankara 1991.

MENGİ, Mine, *Eski Türk Edebiyatı Tarihi*, Akçağ Yay., Ankara 2012.

Muhyiddin İbn Arabî, *Fütûhât-ı Mekkiyye*, (çev. Ekrem Demirli), *C. 2*, Litera Yayıncılık, İstanbul 2007.

Muhyiddin İbn Arabî, *Fütûhât-ı Mekkiyye*, (çev. Ekrem Demirli), *C. 4*, Litera Yayıncılık, İstanbul 2006.

Muhyiddin İbn Arabî, *Fütûhât-ı Mekkiyye*, (çev. Ekrem Demirli), *C. 7*, Litera Yayıncılık, İstanbul 2008.

Muhyiddin İbn Arabî, *Fütûhât-ı Mekkiyye*, (çev. Ekrem Demirli), *C. 18*, Litera Yayıncılık, İstanbul 2008.

Nasreddin Tûsî, *Ahlâk-ı Nâsırî*, (çev. A. Vahap Taştan, Habil Nazlıgül), Fecr Yay., Ankara 2005.

Necmüddin Kübra, *Tasavvufî Hayat: Usûlu Aşere/Risâle İle'l-Hâim/Fevâihu'l-Cemâl*, (haz. Mustafa Kara), Dergâh Yay., İstanbul 1980.

ODABAŞI, Yavuz ve Barış, Gülfidan, *Tüketici Davranışı*, Kapital Medya, İstanbul 2003.

ODABAŞI, Yavuz, *Tüketim Kültürü: Yetinen Toplumdan Tüketen Topluma*, Agora Kitaplığı, İstanbul 2019.

ORÇAN, Mustafa, *Osmanlı'dan Günümüze Modern Türk Tüketim Kültürü*, Kadim Yay., Ankara 2004.

ÖZLEM, Doğan, *Etik: Ahlâk Felsefesi*, İnkılâp Kitabevi, İstanbul 2004.

ÖZTURAN, Hümeyra, *Êthostan Ahlâka: Antik Yunan Ahlâk Literatürünün İslâm Dünyasına İntikali ve Alımlanışı*, Klasik Yay., İstanbul 2020.

REYHANE, Ümmü, *Kitabu'z-Zühd ve'l Ahlâk*, Hüner Yayınevi, Konya 2006.

Sahîh-i Buhârî Muhtasarı Tecrîd-i Sarîh Tercümesi ve Şerhi, (çev. Ahmed Naim ve Kâmil Miras), *C. 8*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., İstanbul 2019.

SCHOPENHAUER, Arthur, *Yaşam Bilgeliği Üzerine Aforizmalar*, (çev. Mustafa Tüzel), Türkiye İş Bankası Kültür Yay., İstanbul 2008.

ŞENTÜRK, Ahmet Atillâ, *Osmanlı Şiiri Antolojisi*, Yapı Kredi Yay., İstanbul 1999.

ŞENTÜRK, Ahmet Atillâ, *Sûfî yahut Zâhid Hakkında*, Enderun Yay., İstanbul 1996.

Şeyh Sâdî-i Şîrazî, *Bostan ve Gülistan*, (ter. Kilisli Rıfat Bilge), Zafer Matbaası, İstanbul 1980.

Şihâbuddîn Sühreverdî, *Gerçek Tasavvuf: Avârifü'l-Meârif*, Semerkand, İstanbul 2010.

Şihâbüddîn es-Sühreverdî, *el-Elvâhu'l-İmâdiyye: Hikmet Levhaları*, (çev. Ahmet Kamil Cihan), Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yay., İstanbul 2017.

TANÇ, Nilüfer, *Klasik Türk Edebiyatında Mizah*, Grafiker Yay., Ankara 2020.

TAŞKIN, Süleyman, *Aristoteles ve Kınalızâde Ali'de Ahlak*, Nobel Bilimsel Eserler, Ankara 2019.

Taşköprîzâde Ahmed Efendi, *Şerhu'l-Ahlâki'l-Adudiyye: Ahlâk-ı Adudiyye Şerhi*, (çev. Mustakim Arıcı), Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yay., İstanbul 2014.

TATCI, Mustafa, *Risâletü'n-Nushiyye Tenkitli Metin*, H Yay., İstanbul 2008.

TOPDEMİR, Hüseyin Gazi, *İbn Sînâ: Doğunun Sönmeyen Yıldızı*, Say Yay., İstanbul 2009.

TORLAK, Ömer, *Tüketim: Bireysel Eylemin Toplumsal Dönüşümü*, İnkılab Yay., İstanbul 2000.

TUNALI, İsmail, *Estetik*, Remzi Kitabevi, İstanbul 1989.

TUNALI, İsmail, *Grek Estetik'i*, Remzi Kitabevi, İstanbul 1983.

TUNÇ, Semra, *Nâbî Divanında Sosyal Hayata Hikmetli Bakış*, Palet Yay., Konya 2015.

TÜRER, Osman, *Ana Hatlarıyla Tasavvuf Tarihi*, Ataç Yay., İstanbul 2011.

Türk Edebiyatı Tarihine Bir Bakış, (ed. M. Kayahan Özgül), Kurgan Edebiyat, Ankara 2013.

UÇAN EKE, Nagehan, *Klâsik Türk Edebiyatında Metaforik Üslûp*, Akçağ Yay., Ankara 2017.

UÇAN EKE, Nagehan, *Nâ'ilî'nin Gazellerinin Şerhi ve Yapısalcılık Açısından İncelenmesi, C. 2,* Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Yay., Muğla 2014.

ÜLGENER, Sabri F., *İktisadî Çözülmenin Ahlâk ve Zihniyet Dünyası*, Derin Yay., İstanbul ts.

ÜLGENER, Sabri F., *Zihniyet, Aydınlar ve İzm'ler*, Mayaş Yay., Ankara 1983.

ÜLKEN, Hilmi Ziya, *Uyanış Devirlerinde Tercümenin Rolü*, Türkiye İş Bankası Kültür Yay., İstanbul 2011.

ÜSTÜNER, Kaplan, *Tasavvuf ve Klasik Şiirimiz (14. ve 15. yy Divanlarına göre)*, Akçağ Yay., Ankara 2014.

VEBLEN, Thorstein Bunde, *Aylak Sınıfın Teorisi: Kurumların İktisadi İncelemesi*, (haz. H. Alpay Öznazik), Heretik Yay., Ankara 2015.

Yağlıkçızâde Ahmed Rifat, *Bergüzâr-ı Ahlâk*, (haz. Mahmut Emre Arslan), Büyüyenay Yay., İstanbul 2021.

Yahya İbn Adî, *Tehzîbü'l-Ahlâk: Ahlâk Eğitimi*, (çev. Harun Kuşlu), Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yay., İstanbul 2013.

YARAN, Cafer Sadık, *Ahlak ve Etik*, Rağbet Yay., İstanbul 2010.

YETKİN, Suut Kemal, *Estetik ve Ana Sorunları*, İnkılâp ve Aka Basımevi, İstanbul 1979.

YILDIRIM, Ali ve Şimşek, Hasan, *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Seçkin Yay., Ankara 2011.

YORULMAZ, Hüseyin, *Dîvân Edebiyatında Nâbî Ekolü: Eski Şiirde Hikemiyat*, Kitabevi Yay., İstanbul 1996.

Yusuf Has Hacib, *Kutadgu Bilig*, (haz. Çetin Şan-Serap Tuba Yurteser), Kabalcı Yayınevi, İstanbul 2008.

Zemahşerî, *el-Keşşâf: Keşşâf Tefsiri*, (ed. Murat Sülün), *C. 5*, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yay., İstanbul 2018.

Zeynüddîn Ahmed B. Ahmed B. Abdillatîf ez-Zebîdî, *Sahîh-i Buhârî Muhtasarı Tecrîd-i Sarîh Tercümesi ve Şerhi*, (tercüme ve şerh edenler: Kâmil Miras), *C. 4*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., İstanbul 2019.

ZORLU, Abdülkadir, *Modern Tüketim Tarihinden Tüketim Araştırmalarına: Tüketim Sosyolojisi*, Glocal Yay., Ankara 2006.

Makaleler ve Bildiriler

ABBASOĞULLARI, Gülcan, "Bir Osmanlı Şairi Urfalı Nâbî (1052-1124/1642-1712) ve Toprağa Verdiği Mana", *İslâm Tarihi ve Medeniyetinde Şanlıurfa Sempozyumu Tebliğleri: II*, Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Kültür Yay., Ankara 2017, s. 298-309.

ACAR, Gülsüm ve Güneş, Mustafa, "Klasik Türk Şiirinde Bal", *Anasay*, *S. 26*, 2023, s. 26-38.

ACAR, Gülsüm, "Klasik Türk Edebiyatı'nda Yılan Metaforu", *Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, *C. 6*, *S. 4*, 2023, s. 41-56.

AKSÜT ÇOBANOĞLU, Seda, "Mevlana'nın Mesnevi'sinde Yılan ve Ejderha Motifi", *9. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi (20-23 Kasım 2017)*, Ordu 2018, s. 27-38.

ALBAYRAK, Esra E. ve Albayrak, Şule A., "Tüketen İnsan mı? İnsanı Tüketen Tüketim mi?", *Tüketim ve Değerler*, (ed. Recep Şentürk), İstanbul Ticaret Odası Yay., İstanbul 2010, s. 203-214.

ARSLAN, Yusuf, "Pozitif Psikoloji ve Kişisel Gelişim Üzerine Bir Değerlendirme", *Sosyal Bilimlerde Aktüel Araştırmalar: Etkiler-Sonuçlar (1)*, (ed. Yusuf Arslan), Kalan Yay., İstanbul 2022, s. 147-157.

AYAR, Murat, "Çevreden İnsanın Kimyasına Dokunuşlar "Yunus'un Emre'nin Şiirinde, Anâsır-ı Erba'anın İnsandaki Ahlakî İz Düşümleri", *İSEM*, Adıyaman 2014, s. 87-97.

ÇAĞLAR, Eyüp ve Arslan, Mahmut Abdullah, "Değer" Tasnifi ve Mevlana'nın Mesnevisinde Değerler", *International Journal of Language Academy*, *C. 8*, *S. 4*, 2020, s. 324-338.

ÇAPAN, Pervin, "Klasik Türk Şiirini Dar-Geniş Yönelim Metaforu Eşliğinde Okumak", *Türk Edebiyatı Dergisi*, *S. 586*, 2022, s. 25-34.

ÇELİK VAROL, Merve, "Thorstein Veblen ve Gösterişçi Tüketim Bağlamında "Wealthie" Kavramı Üzerine Bir Değerlendirme", *Journal Of Communication Science Researches, C. 2, S. 1, 2022*, s. 45-55.

ÇELİK, Aysun, "Âlemin ve Âdemin Dört Ana Unsuru: Garîb-nâme'de "Anâsır-ı Erbaa", *Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, *C. 2*, *S. 1*, 2019, s. 312-339.

ÇELİK, İsa, "Tasavvufî Bir Terim Olarak Fakr", *EKEV Akademi Dergisi*, *C. 3*, *S. 2*, Erzurum 2001, s. 191-206.

DEMİREL, Şener, "XVII. Yüzyıl Klasik Türk Şiirinin Anlam Boyutunda Meydana Gelen Üslup Hareketleri: Klasik Üslup-Sebk-i Hindî-Hikemî Tarz-Mahallileşme", *Turkish Studies, C. 4, S. 2, 2009, s. 246-273.*

DEMİRKAZIK, H. İbrahim, "Me'âlî Divanı'nda Harf ve Kelime Oyunları", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *C. 7*, *S. 33*, 2014. s. 93-109.

DİNÇER BERDİBEK, Zeynep, "Çâk-ı Girîbânı Farklı Yorumlamak", *Osmanlı Edebî Metinlerinin Anlam Dünyası Sempozyumu (12-13 Mayıs 2017)*, Bilecik 2019, s. 214-221.

GENCER, Bedri, "Aşkınlıktan Yüceliğe Tüketim", *Tüketim ve Değerler*, (ed. Recep Şentürk), İstanbul Ticaret Odası Yay., İstanbul 2010, s. 27-45.

GENÇ, İlhan "Nâbî'nin Çağının Problemlerine Sunduğu Modelin Ahlâkçı Boyutu", *Şair Nâbî Sempozyumu (13-15 Kasım 2009)*, (ed. Ali Bakkal), Şanlıurfa 2009, s. 302-327.

GÜLTEKİN, İbrahim, "Nâbî'nin İki Gazelinde Kalb'den Anlama Giden Yol", *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, *S. 49*, Erzurum 2013, s. 95-116.

GÜMÜŞ, Mustafa Yunus ve Mum, Cafer, "Klasik Türk Şiirinde Rint ve Şarap İlişkisi", *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*, *C. 8*, *S. 16*, 2018, s. 109-138.

İRK, Esra, "Açgözlülüğün Doğası ve İnsan Hayatına Yıkıcı Etkileri", *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, *C. 11*, *S. 1*, Eskişehir 2024, s. 202-226.

KAPLAN, Mehmet, "Nâbî ve Orta İnsan Tipi", *Türk Edebiyatı Üzerinde Araştırmalar I*, Dergâh Yay., İstanbul 1976, s. 214-234.

KARAKÖSE, Ayşe, "Sosyolojik Yönüyle Ahlak", *Bilimname*, *C. 23*, *S. 2*, 2012, s. 149-172.

KARAMAN, Gülay, "Perîşân Çiçek Sünbül ve Klasik Türk Şiirinde İşlenişi", *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, *C. 1*, *S. 2*, 2012, s. 288-319.

KARATAŞ, Kasım ve Baloğlu, Mustafa, "Tevekkülün Psikolojik Yansımaları", *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, *C. 19*, *S. 1*, 2019, s. 110-118.

KASKA, Çetin, "Şairi Bilinmeyen Farsça Manzum Bir Kırk Hadîs", *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, *S. 29*, İstanbul 2022, s. 788-800.

KAYA, Ali, "Kur'an'da İstiğnâ", *İhya Uluslararası İslam Araştırmaları Dergisi*, *C. 3, S. 2*, İstanbul 2017, s. 1-25.

NASR, Seyyid Hüseyin, "İslam ve Çevre Bunalımı", (çev. Mevlüt Uyanık), *İslâmî Araştırmalar Dergisi*, *C. 4*, *S. 3*, 1990, s. 155-174.

ÖGKE, Ahmet, "Tasavvufta "Kenz-i Mahfî" Düşüncesi ve Sofyalı Bâlî Efendi (960/1553)'nin "Küntü Kenzen Mahfiyyen" Şerhi Bağlamında Varoluşun Anlamı", *Tasavvuf İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi*, *C. 5, S. 12*, Ankara 2004, s. 9-24.

ÖMERUSTAOĞLU, Adnan, "Bir insani Fenomen Olarak Estetik Bilinç", *Atatürk Üniversitesi Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi*, *S. 15*, 2007, s. 18-26.

ÖZCAN, Hüseyin, "Halk Şairlerinin Dilinde Tuz", *Millî Folklor*, *Yıl: 13*, *S. 52*, 2001, s. 101-109.

ÖZCAN, Ruhi, "Osmanlı Devleti'nde XVII. Yüzyılda Yapılan Sikke Tashihleri", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, *S. 17*, Konya 2005, s. 237-266.

ÖZKÖSE, Kadir, "Ahmed Yesevi'nin Hikmetlerinde Dört Kapı ve Kırk Makam Anlayışı", *Akademik İslam Araştırmaları Dergisi*, *C. 2*, *S. 2*, 2017, s. 99-133.

ÖZTOPRAK, Mehmet, "Dilencilik Konusundaki Hadislerin Kaynak Değeri ve Rivâyet-Dirâyet Bütünlüğü Çerçevesinde Değerlendirilmesi", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, *C. 22*, *S. 2*, Bursa 2013, s. 83-109.

ÖZTOPRAK, Nihat, "Divan Şiirinde Giyim Kuşam Üzerine Bir Deneme", *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, *C. 4*, *S. 4*, İstanbul 2010, s. 103-154.

PEKER, Hüseyin, "Tasavvuf Psikoloji", *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi*, *S. 7*, Samsun 1993, s. 35-52.

SARICIK, Murat, "Selm ve Cehl Kelimeleri Üzerine", *Harran Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi*, *C. 3*, Şanlıurfa 1997, s. 73-102.

SIRIM, Veli, "Hız"lı Yaşama Alternatif Çözüm -Gönüllü Sadelik Örneği-", *Tüketim ve Değerler*, (ed. Recep Şentürk), İstanbul Ticaret Odası Yay., İstanbul 2010, s. 193-201.

SÜNTER, Emel, "Sühreverdî'ye Göre Arınmanın Felsefesi "İnsan Felsefesi ve Etik Yönüne Dair Bir Değerlendirme", *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C. 24, S. 1,* Erzurum 2020, s. 89-111.

TANÇ, Nilüfer ve Avcı, Nursel, "Nâbî'nin Gazellerinde "Ümit" ve "Ümitsizlik" Metaforları", *Littera Turca Journal of Turkish Language and Literature, C. 10, S. 3*, 2024, s. 406-443.

TANÇ, Nilüfer ve Yıldırım, Melisa, "Kanaat Kavramının İnsan-Çevre İlişkisine Katkısı: Nâbî Dîvânı Örneği", *Türkoloji Çalışmalarında Çevreci Eleştiri, İnsan Çağında Doğa Merkezli Olmak*, (ed. Ufuk Özdağ, Gonca Gökalp Alpaslan, Koray Üstün), Hacettepe Üniversitesi Yay., Ankara 2024, s. 61-80.

TUNÇ, Semra, "Nâbî Divanı'nda Tabiat ve Mimari Unsurlardan Hareketle Hikemî Değerlendirmeler", *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, *S. 32*, Konya 2014, s. 111-126.

TURAN, Ramazan, "İbn Miskeveyh'de Erdem Kavramı ve Temel Erdemler", *Namık kemal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. 1, S. 2,* Tekirdağ 2015, s. 7-35.

TÜRKER, Ömer ve Aksu, İbrahim, "Fârâbî Felsefesinin Temel Erdemleri", *Edebali İslamiyat Dergisi*, *C. 2, S. 4,* Bilecik 2018, s. 25-51.

YAKIT, İsmail, "Mevlâna'da Aşk Estetiği", *Mevlânâ Araştırmaları Dergisi, C. 1, S. 1*, Konya 2007, s. 35-43.

YENİTERZİ, Emine, "Divan Şiirinde Osmanlı Devletindeki Sosyal, Ahlâkî ve İktisadî Çözülmenin Akisleri", *Selçuk Üniversitesi Uluslar Arası Kuruluşunun 700. Yıl Dönümünde Bütün Yönleriyle Osmanlı Devleti Kongresi (7-9 Nisan 1999)*, Konya 2000, s. 361-377.

YEŞİLBAĞ, Semih, "Muhibbî Dîvânı'nda Değerli Taşlar", *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, *C. 22*, *S. 22*, İstanbul 2019, s. 689-712.

YETİK, Erhan, "Hz. Muhammed (s.a.v)'in Zühd ve Takvası", *OMÜİFD*, *C. 7*, *S. 7*, Samsun 1993, s. 127-136.

YILDIRIM, Ali, "İslamın Tabiat Anlayışı ve Divan Şiirine Yansımaları", *İlmî Araştırmalar*, *S. 17*, İstanbul 2004, s. 155-173.

YÜKSEL, Yahya, "Klasik Türk Şiirinde Güreş ve Pehlivanlık", *Littera Turca Journal of Turkish Language and Literature*, *C. 4*, *S. 2*, 2018, s. 586-616.

Ansiklopedi Maddeleri

AYVAZOĞLU, Beşir, "İlmü'l-Cemâl", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 22*, İstanbul 2000, s. 146-148.

AZAMAT, Nihat, "Melâmet", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 29*, İstanbul 2004, s. 24-25.

BAHADIROĞLU, Mustafa "İbrâhim el-Havvâs", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 21*, İstanbul 2000, s. 317.

BATUK, Cengiz, "Nemrud", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 32*, İstanbul 2006, s. 554-555.

CEYHAN, Semih, "Zühd", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 44*, İstanbul 2013, s. 530-533.

CEYLAN, Ömür, "Tavus", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 40*, İstanbul 2011, s. 184-185.

ÇAĞRICI, Mustafa, "Câh", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 7*, İstanbul 1993, s. 14-15.

ÇAĞRICI, Mustafa, "Cimrilik", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 8*, İstanbul 1993, s. 4-5.

ÇAĞRICI, Mustafa, "Cömertlik", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 8*, İstanbul 1993, s. 72-73.

ÇAĞRICI, Mustafa, "Haset", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 16*, İstanbul 1997, s. 378-380.

ÇAĞRICI, Mustafa, "Hırs", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 17*, İstanbul 1998, s. 383-384.

ÇAĞRICI, Mustafa, "İtidal", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 23*, İstanbul 2001, s. 456-457.

ÇAĞRICI, Mustafa, "Kanaat", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 24*, İstanbul 2001, s. 289-290.

ÇAĞRICI, Mustafa, "Minnet", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 30*, İstanbul 2020 s. 115-116.

ÇAĞRICI, Mustafa, "Tevazu", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 40*, İstanbul 2011, s. 583-585.

ÇAĞRICI, Mustafa, "Yeis", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 43*, İstanbul 2013, s. 397-398.

DURMUŞ İsmail ve Gündüzöz, Soner, "Nûn", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 33*, İstanbul 2007, s. 242-243.

GÜRKAN, Salime Leyla, "Nazar", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 32*, İstanbul 2006, s. 443-444.

HALAÇOĞLU, Yusuf, "Damga", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 8*, İstanbul 1993, s. 454-455.

HARMAN, Ömer Faruk, "Lokman", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 27*, Ankara 2003, s. 205-206.

HARMAN, Ömer Faruk, "Tûfan", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 41*, İstanbul 2012, s. 319-322.

KAHRAMAN, Hayreddin, "Fıkıh", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 13*, İstanbul 1996, s. 1-14.

KARLIĞA, H. Bekir, "Anâsır-ı Erbaa", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 3*, İstanbul 1991, s. 149-151.

KAYA, Mahmut, "Ebû Bekir Râzî", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 34*, İstanbul 2007, s. 479-485.

KURNAZ, Cemal, "Gül", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 14*, İstanbul 1996, s. 219-222.

KUZGUN, Şaban, "Hâcer", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 14*, İstanbul 1996, s. 431-433.

KÜÇÜKAŞÇI, Mustafa Sabri, "Zemzem", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 44*, İstanbul 2013, s. 242-246.

OCAK, Ahmet yaşar, "Âb-ı Hayat", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 1*, İstanbul 1988, s. 1-3.

PALA, İskender, "Nemrud", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 32*, İstanbul 2006, s. 555-556.

TAŞ, Necati Fahri ve Bozkurt, Nebi, "Mühür", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 31*, İstanbul 2020, s. 527-528.

TOPALOĞLU, Bekir, "Şekûr", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 38*, İstanbul 2010, s. 493.

TURHAN, Kasım, "Kevn ve Fesad", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 25*, Ankara 2022, s. 343-344.

TÜLÜCÜ, Süleyman, "Hâtim et-Tâî", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 16*, İstanbul 1997, s. 472-473.

ULUDAĞ, Süleyman, "Fakr", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 12*, İstanbul 1995, s. 132-134.

ULUDAĞ, Süleyman, "Makam", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 27*, Ankara 2003, s. 409-410.

ULUDAĞ, Süleyman, "Nefis", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 32*, İstanbul 2006, s. 526-529.

YILMAZ, Hayati, "Kudsî Hadis", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, *C. 26*, Ankara 2002. s. 318-320.

Tezler

ARSLAN, Müzeyyen, *Tüketimin Karanlık Üçlüsü: Açgözlülük, Materyalizm ve Tüketici Kibrinin Yaşam Tatmini Üzerindeki Etkisine Yönelik Hatay'da Bir Araştırma*, Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Hatay 2020.

BALOĞLU, Emrullah, *16. Yüzyıl Divan Şiirinde Askerî Unsurlar*, Kütahya Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya 2019.

BEKTAŞ, Nesibe, *İbn Rüşd'ün Cevâmi'u'l-Kevn ve'l-Fesâd'ı Temelinde Oluş ve Bozuluş Teorisi*, Trabzon Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trabzon 2020.

ÇEBİ, Ali, *İslâm Kültüründe Nefs Kavramı*, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Samsun 2019.

DOĞAN, Mutlu, *İbn Sina'nın Ahlak Risaleleri ve Ahlak Felsefesi*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2009.

GÖZTEPE, Yüksel, *Abdülkerîm Kuşeyrî'de Hâller ve Makâmlar*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslâm Bilimleri (Tasavvuf) Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2006.

KAYA, Bülent, *Divan Şiirinde At*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2008.

KAYAOKAY, İlyas, *Klasik Türk Şiirinde Nefs*, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim dalı, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Elâzığ 2017.

KURT, Osman, *Abdurrahman Ebû Zeyd el-Ahdarî Hayatı Eserleri ve Mantık Manzûmesi Es-Süllemü'l-Münevrak Fî İlmi'l-Mantık*, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2017.

MUTLUEL, Osman, *Kur'an-ı Kerim ve Estetik*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri (İslam Felsefesi) Anabilim Dalı, Yayımlanmış Doktora Tezi, Ankara 2008.

SARIKAYA, Erdem, *Eski Türk Edebiyatında Rüya (Başlangıçtan XV. Asra Kadar)*, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yayımlanmış Doktora Tezi, İstanbul 2014.

TANÇ, Nilüfer, *Alımlama Estetiği Işığında Hüsn ü Aşk'ın Tahlil ve Tenkidi*, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Muğla 2013.

TATCI, Mustafa, *Yûnus Emre Dîvânı (İnceleme-Metin) (2 Cilt)*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Eğitimi Bölümü, Yayımlanmış Doktora Tezi, Ankara 1990.

TEMEL, Emine, *Nâbî'nin Tarih Manzumeleri*, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Van 2019.

Sözlükler

Abdürrezzak Kâşânî, *Tasavvuf Sözlüğü: Letâifu'l-A'lâm Fî İşarâtı Ehli'l-İlhâm,* İz Yayıncılık, İstanbul 2004.

ADIGÜZEL, Hüseyin, *Açıklamalı-Örnekli Türkçe: Deyim Hazinemiz*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul 1990.

AKARSU, Bedia, *Felsefe Terimleri Sözlüğü*, İnkılâp Kitabevi, İstanbul 1998.

AKSOY, Ömer Asım, *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*, *C. 1*, İnkılâp Kitabevi, İstanbul 1998.

AKSOY, Ömer Asım, *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*, *C. 2*, İnkılâp Kitabevi, İstanbul 2015.

Ali İbn Muhammed es-Seyyid eş-Şerif Cürcânî, *Arapça-Türkçe Terimler Sözlüğü: (Tarifat),* (çev. Arif Erkan), Bahar Yay., İstanbul 1997.

BİLMEN, Ömer Nasuhi, *Fıkıh İlmi & İslâm Hukuku Terimleri Sözlüğü*, (haz. Abdullah Kahraman), Semerkand, İstanbul 2006.

CEBECİOĞLU, Ethem, *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*, Ağaç Kitabevi Yay., İstanbul 2004.

CEVİZCİ, Ahmet, *Felsefe Ansiklopedisi*, *C. 5*, Ebabil Yay., Ankara 2007.

CEVİZCİ, Ahmet, *Felsefe Sözlüğü*, Paradigma Yayıncılık, İstanbul 2005.

DEVELLİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi, Ankara 2008.

ERCİLASUN, Ahmet Bican ve Akkoyunlu, Ziyat, *Kaşgârlı Mahmud Dîvânu Lügâti't-Türk*, TDK Yay., Ankara 2014.

ERGİNLİ, Zafer, *Metinlerle Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Kalem Yayınevi, İstanbul 2006.

ERKAYA, Mahmud Esad, *Kur'an Kaynaklı Tasavvuf Kavramları,* Otto Yay., Ankara 2017.

KANAR, Mehmet, *Arapça-Türkçe Sözlük*, Say Yay., İstanbul 2012.

Kâşgarlı Mahmûd, *Dîvânü Lugâti't- Türk*, Kabalcı Yayınevi, İstanbul 2005.

Muallim Nâcî, *Lügat-i Nâcî*, TDK Yay., Ankara 2021.

PAKALIN, Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, C. 2*, MEB Yay., İstanbul 1993.

PALA, İskender, *Ansiklopedik Divân Şiiri Sözlüğü*, Kapı Yay., İstanbul 2016.

Rağıb el-İsfahanî, *Müfredât: Kur'an Kavramları Sözlüğü*, (çev. Abdulbaki Güneş, Mehmet Yolcu), Çıra Yay., İstanbul 2012.

SECCÂDÎ, Seyyid Cafer, *Tasavvuf ve İrfan Terimleri Sözlüğü: Ferheng-i Istılahat ve Tabirat-ı İrfanî*, (çev. Hakkı Uygur), Ensar Neşriyat, İstanbul 2007.

Seyyid Mustafa Râsim Efendi, *Tasavvuf Sözlüğü: (Istılâhât-ı İnsân-ı Kâmil)*, İnsan Yay., İstanbul 2013.

SOYKUT, Hilmi İsmail, *Türk Atalar Sözü Hazinesi*, Ülker Yay., İstanbul 1974.

Şemseddin Sami, *Kamus-ı Türkî*, TDK Yay., Ankara 2019.

ŞENTÜRK, Ahmet Atillâ, *Osmanlı Şiiri Kılavuzu*, *C. 1*, OSEDAM, İstanbul 2016.

ŞENTÜRK, Ahmet Atillâ, *Osmanlı Şiiri Kılavuzu*, *C. 2*, OSEDAM, İstanbul 2017.

ŞENTÜRK, Ahmet Atillâ, *Osmanlı Şiiri Kılavuzu, C. 3*, OSEDAM, DBY Yay., İstanbul 2019.

ŞENTÜRK, Ahmet Atillâ, *Osmanlı Şiiri Kılavuzu*, *C. 4*, OSEDAM, DBY Yay., İstanbul 2020.

ŞENTÜRK, Ahmet Atillâ, *Osmanlı Şiiri Kılavuzu, C. 5*, OSEDAM, DBY Yay., İstanbul 2021.

Türkçe Sözlük, (haz. Şükrü Halûk Akalın vd.), TDK Yay., Ankara 2011.

TÜRKHAN, Aysan, *Konuşan Deyimler ve Atasözleri: Deyimler-Söz Grupları-Atasözleri*, Remzi Kitabevi, İstanbul 1983.

ULUDAĞ, Süleyman, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü,* Kabalcı Yayınevi, İstanbul 2001.

İnternet Kaynakları

Kur'an: https://kuran.diyanet.gov.tr/mushaf

TDK Sözlük: https://sozluk.gov.tr

Balkanlı ve Ahıskalı
Göçmenler
Göç, Hafıza ve Mücadele

Editör
Selda ADİLOĞLU EKLEMEZLER

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1795
Sosyoloji

©Çizgi Kitabevi
Mart 2025

ISBN: 978-625-396-511-2
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editör
Selda ADİLOĞLU EKLEMEZLER
Balkanlı ve Ahıskalı
Göçmenler
Göç, Hafıza ve Mücadele

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

ÖNSÖZ

Kaynakça

Ali Yılmaz ve Rüstem Mustafa, "1992 sonrası Türkiye'ye göçen Ahıska Türklerinin göç, iskân ve uyum sorunlarına ilişkin bir araştırma, Bursa örneği", *Osmanlı Hâkimiyet Sahası Çalışmaları*, 4(6), 2014, (s.1-19).

Ayşe Parla, "Irregular workers or ethnic kin? Post-1990s labour migration from Bulgaria to Turkey", *International Migration*, 45(3), 2007, (s.157-181).

Ayşe T. Demirbaş, "Ahıska Türklerinde göç ve müzikal deneyimlerin etkileşimi: Bursa Örneği", Mimar Sinan Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2015.

Ayşegül Taşöz ve ark., *1950-1951 Bulgaristan-Bursa göçünün nedenleri ve göçün Bursa üzerindeki etkileri,* Ankara, Bilkent Üniversitesi, 2012.

Belkis Kümbetoğlu, "Göçmen ve sığınmacı gruplardan bir kesit: Bulgaristan göçmenleri ve Bosnalı sığınmacılar", ed. Kemali Saybaşlı ve Gencer Özcan, *Yeni Balkanlar, Eski Sorunlar,* İstanbul, Bağlam Yayınları, 1997, (s.243-244).

Beycan Hocaoğlu, "Ulus-Aşırı siyasal bir aktör olarak Türkiye'deki Bulgaristan göçmenler", *Ebad*, 1(1), 2015, (s.13-28).

Bilal N. Şimşir, *Bulgaristan Türkleri (1878-2008),* İstanbul, Bilgi Yayınları, 2009.

Cem Dişbudak ve Özgür Balmumcu, "Göçmenler arasındaki gelir farklılıklarının belirleyenleri: 1989 Bulgaristan göçmenleri örneği", *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 2012, (s.65-75).

Didem Danış ve Ayşe Parla, "Nafile soydaşlık: Irak ve Bulgaristan Türkleri örneğinde göçmen, dernek ve devlet", *Toplum ve Bilim*, 2009, (s.131-158).

Dilara Taşkın, "Gümülcine'den Türkiye'ye göçler: Bursa örneği", Kültürlerarası İletişim Öğrenci Sempozyumu, Gümüşhane, 2016.

Halim Çavuşoğlu, "Yugoslavya-Makedonya'dan Türkiye'ye 1952-67 "Kitlesel" göçü ve Bursa'daki göçmen kesimi", *Mülkiye Dergisi*, 30 (251), 2014, (s.151-184).

Kadir Ekinci, "Bursa'da yaşayan Mamuşa Türklerinin halk kültürü", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi, Sakarya, 2007.

Mehmet Pınar, "1950-1951 Bulgaristan'dan Türkiye'ye göçler ve Demokrat Parti'nin göçmen politikası", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 30(89), 2014, (s.61-94).

Neriman E. Hacısalihoğlu ve Mehmet Hacısalihoğlu, "89 Göçü: Bulgaristan'da 1984-89 azınlık politikaları ve Türkiye'ye zorunlu göç", *İstanbul, BALKAR & BALMED*, 2012.

Nesrin Türkaslan, "Bursa'da meskûn Bulgaristan göçmenlerinin ekonomik durumları üzerine bir inceleme", *II. Ulusal Sosyoloji Kongresi Toplum ve Göç*, Ankara, Devlet İstatistik Enstitüsü Yayınları, 1997.

Nihan Ciğerci, "Bursa-Kırcaali Hattı: 1989'da gelen Bulgaristan göçmenleri örneği", der. S. Gülfer Ihlamur-Öner ve N. Aslı Şirin-Öner, *Küreselleşme çağında göç: kavramlar, tartışmalar,* İstanbul, İletişim Yayınları, 2012, (s.107-134).

Orkhan Faigov, "Ahıska Türklerinin Türk basınında sunum biçimi (1944 Ahıska Sürgünü, 1989 Fergana faciası, 2004 Krosnodar göçü, 2010 Kırgızistan çatışması örnek olayları)", Atatürk Üniversitesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 2015.

Ömer Turan, "Geçmişten günümüze Bulgaristan Türkleri", der. Erhan Türbedar, *Balkan Türkleri/Balkanlar'da Türk varlığı, Ankara, Asam Yayınları*, 2003.

Şükran Özgen ve ark., *Bursa'da Yaşayan Balkan Göçmenleri Giysileri,* Bursa, Bursa Olgunlaşma Enstitüsü, 2012, https://bursaolgunlasma.meb.k12.tr/meb_iys_dosyalar/16/15/966823/dosyalar/2016_10/13040142_bursadayaayanbalkangmenlergysleraratirmasi.pdf [Erişim Tarihi: 06.01.2024]

Raif Kaplanoğlu ve Ozan Kaplanoğlu, *Bursa'nın göç tarihi,* Bursa, Nilüfer Belediyesi Yayınları, 2014.

Rasim Bayraktar, "Ahıskalı Türklerde göçün dinsel yaşayışa etkileri", Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir, 2011.

Seher Cesur-Kılıçaslan ve Günsel R. Terzioğlu, "The effects of immigration and emigration on the family structure in Turkey", *International Journal Of The Humanities*, 2008, *6*(1).

Taner Zorbay, "1950'ler Türk dış politikasında göç meselesi Yugoslavya'dan Türkiye'ye serbest göç ve Köprülü/Titoveles ilçesi örneği", *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 7(1), 2017, (s.318-335).

Turhan Çetin, "Bulgaristan'dan Türkiye'ye son Türk göçünün (1989) sosyo-ekonomik etkileri", *Electronic Turkish Studies*, 3(7), 2008.

Türker M. Acaroğlu, *Bulgaristan Türkleri üzerine araştırmalar*, Ankara, Kültür Bakanlığı, 1999.

Zeynep Dörtok-Abacı, *Bursa'nın zenginliği: Göçmenler*, Bursa, Osmangazi Belediyesi Yayınları, 2008.

"Ahıska Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun", 1992, https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.3835.pdf [Erişim Tarihi: 02.01.2024]

Batı Trakya'dan Göç
"Göç"mek İçin Ev Yapmak; Yeni Hayata Tutunmak

Selda ADİLOĞLU EKLEMEZLER

Kaynakça

Ahmet Serdar, "Tarihsel süreç içerisinde batı trakya türklerinin ekonomik ve demografik gelişimi", *Balkan araştırma enstitüsü dergisi*, 3(2), 2014, (s.97-126).

Akira Shimada, "The transfer of the remittance fee from the migrant to the household", *Journal of economic integration*, 25(3), 2010, (s.613-625).

Dean Yang, "Remittances", *The journal of economic perspectives*, 25(3), 2011, (s.129-151).

Dia Anagnostou ve Anna Triandafyllidou, "The Muslims of Western Thrace, Greece. recommendations for regional development strategies", terc. Dimostenis Yagcioglu, *Hellenic foundation for european and foreign policy*, 2007, [Erişim Tarihi: 27.02.2021] https://www.eliamep.gr/wp-content/uploads/en/2009/04/policyreport_thrace_english__17_october_2007.pdf

Hillel Rapoport ve Frederic Docquier, "The economics of migrants' remittances", *Discussion Paper,* No.1531, 2005.

Jordan Goodman, *Tobacco in history and culture: An encyclopedia*, Farmington Hills, Thomson Gale, 2005.

Jorgen Carling, "The determinants of migrant remittances", *Oxford review of economic policy*, 24(3), 2008, (s.581-598).

Kavita Datta, "Transnational money: the formalisation of migrant remittances", *Migrants and their money,* Bristol, Bristol University Press Policy Press, 2012.

Magee B. Gary ve Thompson S. Andrew, "The global and local: explaining migrant remittance flows in the English-speaking world, 1880-1914", *The journal of economic history,* 66(1), 2006, (s.177-202).

Mary C. Neuburger, *Balkan smoke tobacco and the making of modern Bulgaria,* Londra, Cornell Unıversıty Press, 2013.

Nicolas Destree, "The golden rule of capital accumulation with workers' remittances", *Annals of economics and statistics*, 137, 2020, (s.31-64).

Selda Adiller, "Doğu Makedonya Alikoç Köyü'nde evlilik ve yörük kadını", İstanbul, Yeditepe Üniversitesi yayınlanmamış yüksek lisans tezi, 2011.

Sercan Eklemezler, *İnsanın/İnsaniliğin gerçek bir figürü'nü aramak: Hürriyet mahallesi'nde mekân ve gündelik yaşam ilişkisi*, Bursa, Nilüfer Belediyesi Yayınları, 2024.

Vakıf Mercimek, "Tarihi süreç içerisinde Türkiye'de yetiştirilen tütün miktarı ve değişim sebepleri", *Tütün eksperleri derneği bülteni*, 42, 1999, (s.11-17).

Boşnak Göçmenler
(Göçle) … *getirdik!*

Selda ADİLOĞLU EKLEMEZLER

Kaynakça

Yılmaz Altuğ, "Balkanlardan anayurda yapılan göçlerin mahiyeti", *Journal of Istanbul University law faculty*, 32, (2-4), 1966, (s.846-857).

Vladimir Ajzenhamer, "Sandžak/Raška as border area", *The meaning of borders and border issues in the age of globalization: Europe and Asia*, ed. Duško Dimitrijević, Dragana Mitrović ve Ivona Lađevac, (s.17-23), Belgrad, Institute of International Politics And Economics, 2012.

"About Bosniaks". https://bosniak.org/about-bosniaks/ [Erişim: 15.01.2024]

Amra Dedeić-Kırbaç, "Boşnakların Türkiye'ye göçleri", *Akademik bakış dergisi*, 35, 2013, (s.1-19).

Hakan Demir, "II. Dünya Savaşı'nda Yugoslavya (1939-1945): 'Hırvat Ustaşalar, Sırp Çetnikler ve Komünist Partizanlar'", *Karadeniz araştırmaları*, 55, 2017, (s.147-168).

Sercan Eklemezler, *İnsanın/İnsaniliğin gerçek bir figürü'nü aramak: Hürriyet Mahallesi'nde mekân ve gündelik yaşam ilişkisi*, Bursa, Nilüfer Belediyesi Yayınları, 2024.

Ali Erken, "Demokrat Parti dönemi Türkiye-Yugoslavya ilişkileri ve 'serbest göç' mutabakatı", *İnsan ve toplum bilimleri araştırmaları dergisi*, *7*(2), 2018, (s.937-954).

Caner Sancaktar, "Sancak Boşnakları: Bir ulusun varoluş mücadelesi", *Türkiye günlüğü*, 110, 2012, (s.93-118).

Caner Sancaktar, "1945 sonrası sancak sorunu: Sosyalist Yugoslavya, Sırbistan, Karadağ ve Boşnaklar", *Balkan & Near eastern journal of social sciences*, *6*(2), 2020, (s.28-39).

Cemile Tekin, "Karadağ Müslümanlarının Türkiye Cumhuriyeti'ne göçü", *Karatay sosyal araştırmalar dergisi*, 4, 2020, (s.73-93).

Bafralı Arnavutlar
Dış Göçmenlikten İç Göçmenliğe

Selda ADİLOĞLU EKLEMEZLER

Kaynakça

Yıldırım H. Ağanoğlu, "Rumeli göçleri ve göçmenleri", *Yeni Türkiye*, 69(4)-özel sayı, 2015, (s.3917-3947).

Ali Jakupi, *Për ata Kosova është ëndërr - Shqiptarët në Vilajetin e Samsunit*, [Orj. Kosova, onlar için bir rüya – Samsun vilayetindeki Arnavutlar], Priştine, Vatra, 1998.

Cemile Tekin, "Yugoslavya'dan Türkiye'ye göçlerin nedenleri (1950-1958)", *Selçuk Üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü dergisi*, (39), 2018, (s.249-261).

Cevdet Yılmaz, "Samsun ilinde nüfus hareketleri", *Geçmişten geleceğe Samsun*, II. Kitap, ed. Cevdet Yılmaz, Samsun, Samsun Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı Yayınları, 2007, (s.289-316).

Didem Ekinci, "Balkanlarda Sırp ve Arnavut milliyetçiliği arasında Kosova Türkleri", *Yeni Türkiye*, 69, 2015, (s.5013-5022).

Edlira A. Troplini, "The First attempts for the syntax of the regional variety of Chameria", *European journal of ınterdisciplinary studies*, 4(2), 2018, (s.174-180).

Esra Türe, "Rum köyünden göçmen köyüne: Kaydalapa örneği", *Geçmişten günümüze göç I.*, ed. Osman Köse, Samsun, Canik Belediyesi Kültür Yayınları, 2017, (s.177-193).

Gilles de Papper, "Albanians facing the ottoman past: the case of the Albanian diaspora in Turkey", *The perception of the Ottoman legacy in the Balkans*, IFEA, İstanbul, 2000.

Ivaylo Markov, "The Kosovo conflict and the changing migration patterns of the gorani community: Continuities and shifts", *Folklore: Electronic journal of folklore*, (78), 2020, (s.25-40).

İbrahim Semiz, Nihan Özdöver-Özyaşar ve Mehmet Gül, "Samsun İli, Bafra İlçesi, Kızılırmak deltası 1. derece doğal sit alanında, kıyı koruma yapısı (ayrık dalgakıran) amaçlı 1/5000 ölçekli koruma amaçlı nazım imar planı", 1/1000 Ölçekli Koruma Amaçlı Uygulama İmar Planı Araştırma ve Açıklama Raporu, y.y., https://webdosya.csb.gov.tr/db/samsun/duyurular/rapor_1000_5000-20191230105023.pdf

İlhan Tekeli, *Göç ve ötesi* (Cilt 3), İstanbul, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2008.

İlknur Karagöz, "Bafra göçmen Türk ağızları ve bazı özellikleri", *Turkish studies*, 7/4, 2012, (s.2139-2147).

Zeqir Kadriu, "1950-1990 yılları arasında Arnavutların Türkiye'ye göçü", *Yeni Türkiye*, 69, 2015, (s.4146-4153).

Kemal H. Karpat, *Osmanlı nüfusu (1830-1914)*, çev. Bahar Tırnakçı, İstanbul, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2003.

Mehmet Köseoğlu, "Nüfus kaynakları ve sözlü tarih kaynaklarına göre Balkan Savaşları sırasında Kosova'dan Samsun'a göçler", *History studies*, 5(6), Balkan Savaşları Özel sayı, 2013, (s.17-40).

Mehmet Y. Erler, "Osmanlı Nüfus kayıtlarına dair alternatif bir kaynak: Defter-i Liva-i Canik (1837)", *Uluslararası sosyal araştırmalar dergisi*, 2(8), 2009, (s.169-190).

Miranda Vickers, *Between Serb and Albanian. A history of Kosovo*, New York, Columbia University Press, 1998.

Nurcan Özgür-Baklacıoğlu, *Dış Politika ve göç Yugoslavya'dan Türkiye'ye göçlerde Arnavutlar (1920-1990)*, İstanbul, Derin Yayınları, 2010.

Raif Kaplanoğlu ve Ozan Kaplanoğlu, *Bursa'nın göç tarihi*, Bursa, Akkılıç Kütüphanesi Yayınları, 2014.

Ramiz Zekaj, "Diaspora Shqiptare dhe karta e Muslimanëve të Evropës", *Integrimi i Shqiptarëve në Evropë dhe vlerat Që Islami përcjell në këtë integrim*, haz. Roald A. Hysa ve Eduart Thartori, Kavajë, Forumi Musliman i Shqipërisë, 2008, (s.39-47).

Said Olgun, "Osmanlı'dan Cumhuriyete Anadolu'ya gelen Arnavut göçmenler (1912-1927)", *VII. Uluslararası Balkan Tarihi araştırmaları sempozyumu tam metin bildiri kitabı*, 1, 2019, (s.91-127).

Şerife Geniş ve Kelly L Maynard, "Formation of a diasporic community: The history of migration and resettlement of Muslim Albanians in the Black Sea region of Turkey", *Middle eastern studies*, 45(4), 2009, (s.9553-569).

Vedat Çalışkan ve Cengiz Akbulak, "Bursa kentine yönelik göçlerin gecekondulaşma sürecine etkileri: Uludağ yamaçlarındaki gecekondular", *Uluslararası sosyal araştırmalar dergisi*, 3(12), 2010, (s.115-122).

Yaşar Nabi, *Balkanlar ve Türklük II.*, İstanbul, Cumhuriyet Yayınları, 1999.

Yusuf Z. Bildirici, “Samsun mübadillerinde 1924 Eylül’ünde yaşanan sıtma olayları”, *Cumhuriyet tarihi araştırmaları dergisi*, 15(29), 2019, (s.227-245).

“Diaspora e Shqipërisë në Shifra”, Arnavutluk Devlet İstatistik Kurumu Raporu, 2013, [Orj. Instituti i Statistikave], [Erişim Tarihi: 02.02.2020], http://www.instat.gov.al/al/publikime/librat/2019/diaspora-e-shqip%C3%ABris%C3%AB-n%C3%AB-shifra-2019/

“Tabiiyetine Göre Yabancı Nüfus”, 2023, [Erişim Tarihi: 12.02.2024] https://nip.tuik.gov.tr/?value=TabiiyetYabanciNufus

Ahıskalı Türklerin Göçü
veya "Sekiz Farklı Ülkede Olmak!.."

Selda ADİLOĞLU EKLEMEZLER
Sercan EKLEMEZLER
Hüseyin PEHLİVAN

Kaynakça

Ahmad Chehov, "Ahıskalılık ve demograsi", *Ahıskalı Türklerin hukuki ve sosyal sorunları sempozyumu*, Giresun, Giresun Üniversitesi, 2014, (s.505-514).

Ahmet A. Aslan, "Ahıskalı Türklerin Amerika'ya göçü: Amerika'nın uyguladığı bir sosyal mühendislik projesi", *Ahıskalı Türklerin Hukuki ve Sosyal Sorunları Sempozyumu*, Giresun, Giresun Üniversitesi, 2014, (s.59-78).

Bülent Tarhan, "Ahıska'nın Türkiye ve bölge ülkeleri açısından stratejik önemi", *Uluslararası Ahıskalı Türklerin hukuki ve sosyal sorunları sempozyumu*, 2014, (s.165-191).

Durmuş Karcı ve Özdemir Cemal, "About the culture of Turks Ahiska living in Kazakhstan", *Alatoo Academic Studies*, 4, 2018, (s.122-130).

Erdinç Demiray, "Anavatanlarından sekiz ülkeye dağıtılmış bir halk: Ahıska Türkleri", *Electronic Turkish Studies*, *7*(3), 2012, (s.877-885).

Fatma Çoban, "Gürcistan'da etnik kimlik ve güvenlik algısı bağlamında Ahıskalı Türkler", *Uluslararası Ahıskalı Türklerin Hukuki ve Sosyal Sorunları Sempozyumu*, Giresun, Giresun Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi, 2014, (s.107-116).

Halil Kurt ve Mehmet A. Açıkgöz, "ABD'de yaşayan Ahıska Türkleri", *Marmara Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 4(1), 2017, (s.107-127).

Hanzade Güzeloğlu, "Kazakistan'ın sürgünde yaşayan Ahıska Türklerinin sosyal problemleri", ed. Rasim Bayraktar, *Uluslararası Ahıskalı Türklerin Hukuki ve Sosyal Sorunları Sempozyumu bildiri kitabı*, 2014, (s.305-323).

Khalida Devrisheva, "Ahıska Türklerinin bitmeyen göçü", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat araştırmaları dergisi*, *1*(45), 2019, (s.333-352).

Malika Mirkhanova, "People in exile: The oral history of Meskhetian Turks (Akhyskha Turkleri)", *Journal of Muslim Minority Affairs*, 26(1), 2006, (s.33-44).

Murtaza İzzetoğlu, *Ahıskalı Türkleri'in kutup yıldızı*, İstanbul, Kendi Yayınları, 2009.

Orkhan Faigov, "Ahıskalı kimliğinin küreselleşmesi", *Ahıskalı Türklerin hukuki ve sosyal sorunları sempozyumu*, Giresun, Giresun Üniversitesi, 2014, (s.491-502).

Rasim Bayraktar, *Eski Sovyetlerde Türk Kimliği*, Ankara, Berikan Yayınevi, 2013.

Rehman Seferov ve Ayhan Akış, "Sovyet döneminden günümüze Ahıska Türklerinin yaşadıkları coğrafyaya göçlerle birlikte genel bir bakış", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (24), 2008, (s.393-411).

Salimya Ganiyeva, "Ahıska Türklerinin Türkiye'ye göç etmesi ve Türk vatandaşlığına alınması ile ilgili hukuki sorunlar", *Selçuk Üniversitesi hukuk fakültesi dergisi*, 20(1), 2012, (s.175-199).

Seyfeddin Buntürk, *Rus Türk Mücadelesi'nde Ahıska Türkleri*, Ankara, Berikan Yayınevi, 2007.

Seyfettin Buntürk, "Ahıska Türklerinin örgütlenme tarihi ve mücadelesi", *Ahıska Vizyonu*, 2013, (s.67-94).

Suat Kolukırık, "Sürgün, toplumsal hafıza ve kültürel göç: ABD'deki Ahıska Türkleri üzerine bir araştırma", *Bilig*, (59), 2011, (s.167-190).

Kosovalı Maviçiçek'in Göç Hikâyesi

Selda ADİLOĞLU EKLEMEZLER

Kaynakça

Cemile Tekin, "Yugoslavya'dan Türkiye'ye göçlerin nedenleri 1950-1958", *Selçuk Üniversitesi sosyal bilimler enstitüsü dergisi*, 39, 2018, (s.249-261).

Fahriye Emgili, "Yugoslavya döneminde Boşnak göçleri (1919-1929)", *Tarih ve günce*, 6, 2020, (s.5-34).

John Berger, *Ve yüzlerimiz, kalbim, fotoğraflar kadar kısa ömürlü*, çev. Zafer Aracagök, (3. Baskı), İstanbul, Metin, 2012.

Jusuf Osmani, *Kolonizimi Serb i Kosovës*, (2. Baskı), Priştine, ERA, 2010.

Murat Mufit Aliu, "Zorunlu göç perspektifinden '1938'de Türkiye Yugoslavya Nüfus Mübadelesi' üzerine bir inceleme", *Balkan araştırmaları dergisi*, 6(2), 2015, (s.29-44).

Serap Taş, "Umumi Müfettişlikler", Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir, 1997.

Sercan Eklemezler, "Hatırda kalanlar: Bulgaristan muhaciri kadınların anlatılarında göç", *OPUS International journal of society researches*, *14*(20), 2019, (s.667-698).

Tuba Ünlü Bilgiç ve Bilgiç S. Bestami, "Kosova Türkleri: 'Sıradışı' bir Türk diasporası", *Bilig, (62)*, 2012, (s.41-62).

"Kosovo Region", 2007, [Erişim Tarihi: 20.08.2021], https://interagencystandingcommittee.org/sites/default/files/migrated/2014-11/KosovoRegion_USAID_A0LC_20nov07.pdf

"Transmission Development Plan 2018-2027", 2017, [Erişim Tarihi: 20.08.2021], http://ero-ks.org/2017/Tregu/17_11_17_Plani%20Zhvillimor_i_Transmetimit_2018_2027_ang.pdf

Kuşkulu'dan Kara(h)amza'ya, oradan Beyazıt'a…

Selda ADİLOĞLU EKLEMEZLER

Kaynakça

Cemile Tekin, "Yugoslavya'dan Türkiye'ye göçlerin nedenleri (1950-1958)", *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (39), 2018, (s.249-261).

Koşukodu köyü (bkz. Belge H-27-02-1323). https://katalog.devletarsivleri.gov.tr/Sayfalar/eSatis/OnIzlemeVeSiparisAyarlama.aspx?ItemId=30908683&Hash=DC626C41B5C49ACF805FFB317C40CEBC10C-7C14A340A85FA9EAD762820371440&A=2&Mi=0

Selda Adiller, "Doğu Makedonya Alikoç Köyü'nde evlilik ve yörük kadını", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Selda Adiloğlu Eklemezler, "Çok kültürlü bağlamda (Kuzey Makedonya'da) yer adları", *Erdem*, (84), 2023, (s.1-26).

Sherafedin Kosa, *Vendbanimet me popullsi Muslimane në Maqedoni,* [The settlements with muslim population in Macedonia], Priştine, LogosA., 2005.

Vasil Nedkov, "Juruckite nacelbi i nacelenie vo ıstocna Makedonija", *Етногенеза на уруците и нивното населување на Балканот,* Üsküp, MANU, 1986.

Yılmaz Altuğ, "Balkanlardan anayurda yapılan göçlerin mahiyeti", *Journal of Istanbul University Law Faculty,* 32(2-4), 1966, (s.846-857).

Bulgaristan'dan Göç
Dedeler'i Terk Ediş

Sercan EKLEMEZLER
Selda ADİLOĞLU EKLEMEZLER

Kaynakça

Arnon Golan, "The transformation of abandoned Arab rural areas", *Israel studies*, 2(1), 1997, (s.94-110).

Dantel, L. Schacter, Angela H. Gutchess ve Elizabeth A. Kensinger, "Belleğin özgüllüğü: Bireysel ve kolektif hatırlamanın etkileri", ed. Pascal Boyer ve James V. Wertsch, *Zihinde ve kültürde bellek*, çev. Yonca Aşçı-Dalar, İstanbul, İş Bankası Kültür Yayınları, 2015, (s.107-144).

David C. Mott, "Abandoned towns, villages and post offices of Iowa", *The Annals of Iowa*, 18(2), 1930, (s.117-148).

Erva Köşker, *Türkiye'de terk edilmiş ve göç veren köy yerleşimleri*, İstanbul, İstanbul Teknik Üniversitesi Konut Araştırma ve Uygulama Merkez Müdürlüğü, 2019.

Güner Şükrü, "Dedeler köyünün eski sakinleri büyük çeşme inşa edecek", Kırcaali Haber, Kasım 2013, [Erişim Tarihi: 18.09.2023], https://kircaalihaber.com/kircaali/dedeler-koyunun -eski-sakinleri-buyuk-cesme-insa-edecek

Jacek Wolski, "The landscape of abandoned villages in The Western Bieszczady: The problem of definition and classification", *Geographia Polonica*, *89*(3), 2016, (s.371-387).

Marisa Filipe ve Jose de Mascarenhas, "Abandoned villages and related geographic and landscape context: Guidelines to natural and cultural heritage conservation and multifunctional valorization", *European Countryside*, 2011, (s.21-45).

Maurice Halbwachs, *Hafızanın toplumsal çerçeveleri*, çev. Büşra Uçar, Ankara, Heretik, 2016.

Mehmet Hacısalihoğlu, "Bulgaristan'da savaş ve göçün yerleşim yerleri üzerine etkisi: Güney Bulgaristan ve İslimye Sancağı bölgesinde harabeler", *Balkanlar'da İslam Medeniyeti Uluslararası Üçüncü Sempozyum Tebliğleri*, İstanbul, İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi, 2011.

Mustafa Akdağ, (1964). Celâli İsyanlarından Büyük Kaçgunluk 1603—1606. *Tarih Araştırmaları Dergisi*, *2*(2), 1-49.

Nilüfer Öymen-Özak ve Gülçin Pulat-Gökmen, "Bellek ve mekân ilişkisi üzerine bir model önerisi", *İTÜDergisi*, 8(2), 2009, (s.145-155).

Oktay Özel, "The question of abandoned villages in Ottoman Anatolia", *Ottoman Rural Societies and Economies*, 2015, (s.95-130).

Orhan Deniz, "Van kent merkezine yapılan göçler ve göçün kentsel gelişim üzerine etkisi", *TÜCAUM V. Ulusal Coğrafya Sempozyumu*, 2009, (s.16-17).

Robert E. Park ve Ernest W. Burgess, *Şehir Kent Ortamındaki insan Davranışlarının Araştırılması Üzerine Öneriler*, çev. Pınar Karababa Kayalıgil, Ankara, Heretik, 2016.

Serpil Özaloğlu, Hatırlamanın yapıtaşı mekânın bellek ile ilişkisi üzerine", derl. Tahire Erman ve Serpil Özaloğlı, *Bir Varmış, Bir Yokmuş. Toplumsal Bellek, Mekân ve Kimlik Üzerine Araştırmalar*, İstanbul, Koç Üniversitesi Yayınları, 2017, (s.13-20).

Ivan Hadjiyski, "Village of Dyadovtsi: Old house in village Dyadovtsi", [Erişim Tarihi: 10.04.2024], https://gallery.guide-bulgaria.com/a/16380/dyadovtsi_old_house_in _village_dyadovtsi#google_vignette

Dağkaramusa'dan Göç
…bu çocukları Türk toprağına at!

Selda ADİLOĞLU EKLEMEZLER
Hüseyin PEHLİVAN

Kaynakça

Alekos Lidorikis, "*Greek villages are vanishing"*, 2017, [Erişim Tarihi: 09.07.2020], https://www.ekathimerini.com/222594/article/ekathimerini/community/greek-villages-are-vanishing

Baskın Oran, *Türk-Yunan ilişkilerinde Batı Trakya sorunu*, Ankara, Mülkiyeliler Birliği Vakfı Yayınları, 1986.

Emine Gümüşsoy, "Gümülcine'nin idari yapısı ve nüfusu (1831-1900)", *Tarih okulu dergisi (TOD)*, 8(XXI), 2015, (s.213-236).

Hikmet Öksüz, "Batı Trakya'dan Türkiye'ye göç (1923-1950)", *Yeni Türkiye*, 4(69), 2015, (s.4678-4693).

"Gümülcine", [Erişim Tarihi: 02.05.2021], https://www.batitrakya.org/bati-trakya/bati-trakya-sehirleri/rodop/gumulcine-komotini.html]

"Structured urban environment", [Erişim Tarihi: 12.02.2021], https://www.komotini.gr/tomeis-drastiriotitas/domimeno -astiko-perivallon

Vasıflı Göçmenlerin
Göç Sonrası Deneyimleri

Selda ADİLOĞLU EKLEMEZLER

Kaynakça

Arnd-Michael Nohl, Karin Schittenhelm, Oliver Schmintke, Anja Weib, ed. *Göç ve kültürel sermaye. Türkiye, Almanya, Kanada ve Büyük Britanya'da yüksek vasıflı göçmenler,* çev. Türkis Noyan, İstanbul, Kitap Yayınevi, 2011.

John Berger ve Jean Mohr, *Yedinci Adam*, (3. Baskı.), çev. Çevat Çapan, İstanbul, Agorakitaplığı, 2011.

Niki Von Hausen, "Ülke dışında öğrenim görmüş yükse vasıflı göçmenlerin Alman işgücü piyasasında vasıflarının altında bir işe girme durumunda statü geçişinin seyri", *Göç ve kültürel sermaye. Türkiye, Almanya, Kanada ve Büyük Britanya'da yüksek vasıflı göçmenler,* ed. Arnd-Michael Nohl, Karin Schittenhelm, Oliver Schmintke, Anja Weib, çev. Türkis Noyan, İstanbul, Kitap Yayınevi, 2011.

"Ameliyat edecek eller zımpara yapıyor", 2014, [Erişim Tarihi: 06.12.2023], https://www.sabah.com.tr/marmara/2014/07/13/ameliyat-edecek-eller-zimpara-yapiyor

"Ahıska Türkü doktorların 'denklik' sorunu", 2014, [Erişim Tarihi: 06.12.2023], https://www.medimagazin.com.tr/ozel-saglik//tr-ahiska-turku-doktorlarin-denklik-sorunu-9-681-59788.html

"Ahıskalı genel cerrahlar mesleklerini yapabilmeleri için önlerindeki vatandaşlık ve denklik sorununun kaldırılmasını istiyor", 2017, [Erişim Tarihi: 06.12.2023], http://www.yildirimgazetesi.com/gundem/ahiskali-genel-cerrahlar-mesleklerini-yapabilmeleri-icin-onlerindeki-vatandaslik-ve-denklik-sorununun-kaldirilmasini-istiyor-h34734.html

"Bursa'daki Ahıskalılar çözüm istiyor", 2017, http://www.yenidonem.com.tr/haber/bursa-daki-ahiskalilar-cozum-istiyor-35214.html

"Diploma denklik süreci". [Erişim Tarihi: 11.02.2024], https://denklik.yok.gov.tr/diploma-denklik-surecleri

Arnavut Mutfak Kültüründen Bir Değer
"Çara Biberi"

Selda ADİLOĞLU EKLEMEZLER

Kaynakça

Alen Petrinovic, "Poslovnı plan za proizvodnju ljutıh umaka", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Osijek, Sveučılıšte Josıpa Jurja Stossmayera U Osıjeku Poljoprıvrednı Fakultet U Osıjeku, 2017, [Erişim Tarihi: 12.06.2022], https://repozitorij.fazos.hr/islandora/object/pfos%3A1303/datastream/PDF/view

Ersin Uğurkan, "Balkanlar'da gastronomi: Ortak miras mı? Ayrışma mı?" derl. Ulaş Sunata, *Türkiye'de Balkanlar*, İstanbul, İletişim Yayınları, 2023, s.147-182).

Freville Farm 2019 Plant Sale, https://frevillefarm.com/wp-content/uploads/2019/04/ff_PlantSale_Catalog-Spring2019_ready.pdf [Erişim Tarihi: 19.06.2021]

Hardy W. Eshbaugh, "The taxonomy of the genus capsicum", *Peppers: Botany, production and uses*, ed. Russo, M. Vincent, Oklahoma, CABI, 2012.

John R. Stommel ve Elena Albrecht, "Genetics", *Peppers botany, production and uses*, ed. Vincent M. Russo, Oklahoma, CABI, 2012.

Liliya Krasteva, vd., "Pepper as a target object of See-era. net project", *Acta horticulturae,* 960, 2012, (s.151-158).

Mirjana Jankulovska, Sonja Ivanovska ve Nadica, A. Sandeva, "Macedonian autochthonous varieties: embroidered peppers (capsicum annuum L.)", *Journal of agricultural, food and environmental sciences,* 2019, [Erişim Tarihi: 12.09.2021], http://www.fznh.ukim.edu.mk/jafes/VOL73_1/JAFES_VOL73_1_2019.pdf

Paul W. Bosland ve Eric J. Votava, *Peppers: Vegetable And Spıce Capsıcums*, (2. Baskı), Cambridge, CABI, 2012.

Petko Denev vd., "Phytochemical composition and antioxidant activity of 63 Balkan pepper (Capsicum annuum L.) accessions", *Journal of food measurement and characterization*, 13, 2019, (s.2510-2520).

Yasemin Oraman, "Türkiye'de coğrafi işaretli ürünler", *Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi,* 1(1), 2015, (s.76-85).

"Chili-ID - enciklopedija chili papričica, Blago ljute chili papričice – Enciklopedija Makedonska vezenka", 2019, [Erişim Tarihi: 15.09.2023] https://www.volimljuto.com/chili-id/makedonska-vezenka

"Yaş meyve ve sebze sektörü", Sektör raporları, Ankara, Türkiye Cumhuriyeti Ekonomi Bakanlığı, 2017, [Erişim Tarihi: 03.01.2023], https://ticaret.gov.tr/data/5b8700a513b8761450e18d81/Yas_Meyve_ve_Sebze.pdf

Köken Sermayenin Yeniden Üretimi
Etin *Kuri/Suho/Thate* Hali

Selda ADİLOĞLU EKLEMEZLER
Sercan EKLEMEZLER

Kaynakça

Abdullah Soykan, Süleyman Sönmez, Recep Efe ve İsa Cürebal, "Evliya Çelebi'ye göre 17. yüzyılda Bosna şehirlerinin özellikleri, coğrafi, tarihi ve kültürel mirasları", *Osmanlı Dönemi Balkan Şehirleri*, ed. Zafer Gölen ve Abidin Temizer, Ankara, Gece Kitaplığı, 2017.

Amanda Skocic ve Nelson L. Robert, "Blood and honey: Culinary nationalism and Yugonostalgia in a Canadian city", *Global Food History*, 8(1), 2022, (s.56-77).

Ayla Ünver-Alçay, Semiha Yalçın, Kamil Bostan ve Ekin Dinçel, "Orta Asya'dan Anadolu'ya kurutulmuş gıdalar", *ABMYO Dergisi*, *40*, 2015, (s.83-93).

Buket Erbaş ve Erdoğan Küçüköner, "Gıda endüstrisinde kullanılan farklı kurutma sistemleri", Türkiye 10. Gıda Kongresi, Erzurum, 2008.

Elif Aykın-Dinçer ve Mustafa Erbaş, "Kurutulmuş et ürünlerinin kalite özellikleri", *Gıda The journal of food,* 44(3), 2019, (s.472-482).

Elif Aykın-Dinçer, "Kurutulmuş et ürünü üretmek için soğuk kurutucu tasarımı ve elde edilen kuru et ürününün kuruma-kalite karakteristiklerinin belirlenmesi", Antalya, Akdeniz Üniversitesi Gıda Mühendisliği. Yayınlanmamış Doktora Tez Çalışması, 2018.

Evgenia Krasteva-Blagoeva ve Diana Bogueva, "Balkan food cultures and traditions", *Nutritional and Health Aspects of Food in the Balkans*, 2021, (s.21-33).

Fidel Toldra, *Dry-cured meat products,* Trumbull, Connecticut: Food & Nutrıtıon Press, 2002.

Furkan Demirgül, "Çadırdan saraya Türk mutfağı", *Uluslararası Türk Dünyası turizm araştırmaları dergisi*, 3(1), 2018, (s.105-125).

Güliz Haskaraca ve Nuray Kolsarıcı, "Sous vide pişirme ve et teknolojisinde uygulama olanakları", *Akademik Gıda*, 11(2), 2013, (s.94-101).

Kate Walker, *Practical food smoking a comrehensive guide*, United Kingdom, Neil Wilson Publishing, 2011.

Radoslav Grujic, Bogoljub Antonic ve Milan Vukic,"Traditional meat products in function of a market offer", *Third International Scientific Symposium*, Bosna Hersek, 2021, [Erişim Tarihi: 21.07.2021], 2012http://agrosym.ues.rs.ba/agrosym/agrosym_2012/ dokumenti/4_stocarstvo/4_AP_Grujic_Radoslav.pdf

Sena Özbay-Doğu ve Cemalettin Sarıçoban, "Et kurutma teknolojisi ve dünyada tüketilen bazı kurutulmuş et ürünleri", *Journal of food and health science,* 1(3), 2015, (s.109-123).

Seran Temelli, "Geleneksel yöntemlerle üretilen kurutulmuş et ürünleri", *Uludağ Üniversitesi veteriner fakültesi dergisi*, *30*(2), 2011, (s.61-66).

Vladimir Ivanović, "Integration on a plate: Restaurants and representations of Yugoslav cuisine in West Germany", *Brotherhood and unity at the kitchen table. food in Socialist Yugoslavia*, 2019, (s.137-158).

"Türk Gıda Kodeksi Et ve Et Ürünleri Tebliği", 2012, Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, [Erişim Tarihi: 01.02.2020], https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/12/20121205-12.htm

4,810,510 numaralı Patent çalışması. United States Patent 19. 1989.

Göçmen Bir Babanın Oğlundan Özgün Bir Başarı

Hüseyin PEHLİVAN

Kaynakça

Mehmet N. Gültekin, "Yeni toplumsal aktörler olarak mülteciler, farklılaşma ve başarı üzerine", ed. Mehmet Nuri Gültekin ve Mustafa Doğanoğlu, *Gaziantep'teki Suriyeliler başarı hikâyeleri,* Gaziantep, Gaziantep Üniversitesi Yayınları, 2018, (s.3-30).

Nur İncetahtacı, "Mültecilikte sermaye ve başarı örüntüleri", ed. Mehmet Nuri Gültekin ve Mustafa Doğanoğlu, *Gaziantep'teki Suriyeliler başarı hikâyeleri*, Gaziantep, Gaziantep Üniversitesi Yayınları, 2018, (s.31-56).

Şenay L. Kuzu, "Başarı ve yaşama tutunma arasında Gaziantep'teki 'Suriyeli Kadınlar'ın deneyimleri", ed. Mehmet Nuri Gültekin ve Mustafa Doğanoğlu, *Gaziantep'teki Suriyeliler başarı hikâyeleri*, Gaziantep, Gaziantep Üniversitesi Yayınları, 2018, (s.107-120).

Şerafettin Keleş, Arzu Tural Dikmen ve Murat Dilmaç, "Geçim ve ekonomik beklentilerin karşılanmasında soyut kaynakların etkisi, Ahıska Türklerinin Türkiye'de başarı hikâyesi", *Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi,* 8(2), 2023, (s.39-58).

Yılmaz Altuğ, "Balkanlardan anayurda yapılan göçlerin mahiyeti", *Journal of Istanbul University Law Faculty,* 32(2-4), 1966, (s.846-857).

Çirkinin Estetiği

Felsefe, Kuram ve Ahmet Hâşim

Kerim KARAYEL

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1674
Edebiyat İnceleme

©Çizgi Kitabevi
Mart 2025

ISBN: 978-625-396-205-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
KARAYEL, Kerim
Çirkinin Estetiği
Felsefe, Kuram ve Ahmet Hâşim

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKLAR

Ahmet Hâşim. (1921). Şiirde Mânâ. *Dergâh Mecmuası, 1*(8), s. 113-114.

Ahmet Hâşim. (2019). *Gurbahâne-i Laklakan ve Diğer Yazıları.* İstanbul: Dergâh.

Ahmet Hâşim. (2020). *Bütün Şiirleri.* (N. Tonga, Ed.) İstanbul: Kırmızı Kedi.

Akyüz, K. (1982). *Modern Türk Edebiyatının Ana Çizgileri 1860-1923.* İstanbul: İnkilâp Kitabevi.

Aras, E. (2018). *Servet-i Fünun'dan Modern Şiire: Fransız Tesiri ve Charles Baudelaire.* Eskişehir: (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Arat, N. (1977). Kant Estetik'inde Güzel ve Yüce Değerleri. *Felsefe Arkivi*(21), s. 69-83.

Aristoteles. (1987). *Poetika.* (İ. Tunalı, Çev.) İstanbul: Remzi Kitabevi.

Atasoy Sınmaz, N. (2009). *A. G. Baumgarten'da Duyusal Bilginin Bilimi Olarak Estetik.* Bursa: (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ayvazoğlu, B. (2019). *Hâşim* (7 b.). İstanbul: Everest.

Can, H. (2006). Aristoteles'te Katharsis Kavramı. *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*(2), s. 63-70.

Çağbayır, Y. (2007). *Ötüken Türkçe Sözlük* (Cilt 1). İstanbul: Ötüken.

Çetişli, İ. (2016). *Batı Edebiyatında Edebî Akımlar.* Ankara: Akçağ.

Darwin, C. (2021). *İnsanda ve Hayvanda Duyguların İfade Edilmesi.* (B. Kılıç, Çev.) İstanbul: Alfa.

Eco, U. (2019). *Çirkinliğin Tarihi* (4 b.). (A. Uysal Ergün, Ö. Çelik, A. Uysal, E. Akbaş, M. Barsbey, K. Akbulut, . . . B. Yılmazcan, Çev.) İstanbul: Doğan.

Erbay, E. (2003). "Bir Günün Sonunda Arzu" Şiirinin Ardından Ahmet Haşim ve Dergâh Mecmuası Yazarlarına Yöneltilen Tenkit ve Tehziller. *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, s. 165-184.

Ergin, M. (1964). *Dede Korkut Kitabı.* Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü.

Gariper, C. (2014). Necip Fazıl'da ve Ahmet Hâşim'de Başın Aykırılığı ve Horlanışı. *Bilig*(68), s. 117-140.

Güncel Türkçe Sözlük. (2023). Türk Dil Kurumu Sözlükleri: https://sozluk.gov.tr/ adresinden alınmıştır.

Güneş, A. (2011). *Eski Yeni Ustalarda Çirkinin Estetikleştirilmesi.* Mersin: (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mersin Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü.

Güngör, F. (2019). Kant'ın Estetik Eleştirisini "Yaşam Duygusu" Bağlamında Yeniden Değerlendirmek. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9*(1), s. 70-87.

Güntürkün, N. (2005). *Ahmet Haşim'in Ruh Ülkesi.* Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Hisar, A. (1933). Ahmet Haşim. *Ülkü Halkevleri Mecmuası*, s. 377-387.

Hisar, A. (2006). *Ahmet Haşim: Şiiri ve Hayatı.* İstanbul: YKY.

Humphreys, J. (2023). *Aristoteles'in yanılgısı: 5 duyudan daha fazlasına sahibiz*. (M. Erdoğdu, Çev.) DüşünBil: https://dusunbil.com/aristotelesin-yanilgisi-5-duyudan-daha-fazlasina-sahibiz/ adresinden alınmıştır.

İşcen, M. (2020). Platon'un Sanatçıları ve Zanaatkârları: Mimesis Üzerine Bir İnceleme. *Journal of Arts, 3*(2), s. 117-128.

Kant, I. (2006). *Yargı Yetisinin Eleştirisi.* İstanbul: İdea Yayınevi.

Kaplan, M. (1998). *Şiir Tahlilleri 1.* İstanbul: Dergâh.

Karaosmanoğlu, Y. (2020). *Ahmet Haşim* (6. b.). İstanbul: İletişim.

Kerim Sadi. (1933). *Ahmet Haşim.* İstanbul: İnsaniyet Kütüphanesi Neşriyatı.

Kırzıoğlu, B. (1999). Ahmet Haşim. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(13), 255-267.

Kubbealtı Lugati. (2023). http://lugatim.com/ adresinden alınmıştır.

Nişanyan, S. (2023). Nişanyan Sözlük: https://www.nisanyansozluk.com/ adresinden alınmıştır.

Okay, M. (1989). *Ahmed Hâşim* (Cilt 2.). İstanbul: TDV İslâm Araştırmaları Merkezi.

Okay, M. (2016). *Batılılaşma Devri Türk Edebiyatı.* İstanbul: Dergâh.

Okay, M. (2016). *Poetika Dersleri.* İstanbul: Dergâh.

Özden, H. (2002). Hellenizm Öncesi Yunan Felsefesinde Güzellik Anlayışları. *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 17*, s. 61-92.

Özkırımlı, A. (1991). *Ahmet Haşim.* İstanbul: Cem.

Parlatır, İ. (2015). *Ahmet Haşim.* Ankara: Akçağ.

Platon. (2015). *Timaios.* (F. Akderin, Çev.) İstanbul: Say.

Rosenkranz, K. (2018). *Çirkinin Estetiği.* (M. Özdemir, Çev.) İstanbul: Muhayyel.

Sokrates. (1998). *Kharmides.* (N. Kösemihal, Çev.) İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Şahin, K. (2020). Klasik Türk Şiirinde Çirkin ve Çirkinlik. *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*(52), s. 869–883.

Şen, C. (2014). Ahmet Hâşim ve Bâki Ayhan T.'nin Birer Şiirinden Hareketle Yüz Yılda Modernizme Eleştirel Bir Bakış. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 12*(4), s. 294-308.

Tanpınar, A. (1995). *Yahya Kemal.* İstanbul: Dergâh.

Tanpınar, A. (1998). *Edebiyat Üzerine Makaleler.* İstanbul: Dergâh.

Taşdelen, D. (2018). Estetik ve Sanat Felsefesinde Temel Konular. D. Taşdelen, & A. Yazıcı içinde, *Estetik ve Sanat Felsefesi.* Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Tekel, A. (2016). Estetik Yargı ve Estetik Yargıyı Etkileyen Faktörler. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, s. 149-157.

Topçu, H. (2018). Aşağılık Karmaşasına Hapsolmuş Bir İsim: Ahmet Haşim. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*(40), s. 103-118.

Tunalı, İ. (1963). Kant Estetik'i ve Problemleri. *Felsefe Arkivi*(14), s. 65-81.

Tunalı, İ. (1983). *Grek Estetik'i.* İstanbul: Remzi Kitabevi.

Tunalı, İ. (2020). *Estetik Beğeni.* Ankara: Fol.

Tunalı, İ. (2021). *Estetik* (21 b.). İstanbul: Remzi Kitabevi.

Türker, H. (2007). *Moritz Geiger ve Nicolai Hartmann'da Estetik Değerin Temellendirilmesi.* İstanbul: (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ulutaş, S. (2015). *İki Binli Yıllar Türk Sinemasında Çirkinin Estetiği.* Ankara: (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ulutaş, S. (2016). Sinemada Gerçeklik ve Estetik İlişkisi Bağlamında Dekadan Bakış Açısı ve Çirkin. *SineFilozofi, 1*(2).

Yavuz, H. (1987). *Yazın Üzerine.* İstanbul: Bağlam.

Yazıcı, A. (2018). Antik Çağ ve Orta Çağda Estetik ve Sanat Felsefesi. *Estetik ve Sanat Felsefesi* (s. 74-97). içinde Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Yiğit, S. (2019). "Çirkinin Estetiği" Olur Mu? *Söylem Filoloji Dergisi, 4*(2), s. 592 - 600.

Konya ve Çevresinden
-Lykaonia Bölgesi-
Sunaklar

*

BURAK BALDIRAN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1792
Konya ve Çevresi Yüzey Araştırması -6

©Çizgi Kitabevi
Mart 2025

ISBN: 978-625-396-509-9
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
BALDIRAN, Burak
Konya ve Çevresinden -Lykaonia Bölgesi-
Sunaklar

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Akurgal, E., (1961). Die Kunst Anatoliens von Homer bis Alexander, Walter de Gruyter, Berlin.

Albertson, F.C. (2000). "A Palmyrene funerary bust of a Roman cavalryman". X. Damaszener Mitteilungen Band 12, Hrsg. Deutsches Archäologisches Institut, Mainz: 141-153.

Alkan, M., Kurt, M., (2017). Aşağı Akın Isauria Bölgesi'nde Bir Kale Yerleşimi, Arkeoloji ve Sanat Yayınları. İstanbul.

Altmann, W., (1905). Die römischen Grabaltare der Kaiserzeit, Weidmannsche Buchhandling, Berlin.

Anabolu, M.U., (1949). "İkonium Sikkeleri", Anıt, Konya ve Mülhakâtı Eski Eserleri Sevenler Derneği Yayınları, Konya:56.

Anabolu, M.U., (1984). "Batı Anadolu'da Bulunan Hellenistik Çağ ve Roma İmparatorluk Çağı Girland (Askı)'lı Sunakları", E.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi, Arkeoloji ve Sanat Tarihi Dergisi III, Ege Üniversitesi Yayınları, İzmir: 1-17.

Ammianus, M., (1935). The Roman History I.XIV.2, of the Loeb Classical Library edition: 2-6

Atlan, S., (1993). Grek Sikkeleri, Lev. LVIII, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul: 6-10.

Aulock, H. Von., (1976). Münzen und Staedte Lykaoniens. Mitteilungen des deutschen archaeologischen Instituts: Istanbuler Abteilung, Beiheft 16. Tübingen.

Baldıran, A., Söğüt, B., (2002). "Lykaonia Bölgesinde Kybele Kültü: Beyşehir-Seydişehir İlçeleri", Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Edebiyat Dergisi 14, Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, Konya: 45-70.

Baldıran, A., (2005). "Taşkent-Avşar Ostotekleri", Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, Cilt 22, Sayı 2, Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, Ankara: 67-86.

Baldıran, A., (2008). "A Study About Cults of Lykaonia Region", Anodos 6-7, 2006-2007, Trnava: 35-45.

Baldıran, A., (2009). Beyşehir ve Civarı Heykeltıraşlık Eserleri. Çizgi Kitabevi, Konya.

Baldıran, A., (2010). "Taşkent- Seydişehir 2009 Yılı Yüzey Araştırması", AST 28/1, Ankara: 221-230.

Baldıran, A., (2012). "Yeni Araştırmalar Işığında Lykaonia Bölgesi Kültleri", Stratonikeia'dan Lagina'ya, Ahmet Adil Tırpan Armağanı, Ege Yayınları, İstanbul: 73-88.

Baldıran, A., Gider, Z., (2014). "A rectangular votive altar from Lycaonia region", Anodos 11/ 2011, Trnava: 21-28.

Baldıran, A., Karauğuz, G., Söğüt, B., (2010). "Centre unissant les cultes hittites et romains: Fasıllar", Trade and Production Through the Ages International Symposium 2008, Konya: 219-256.

Baldıran, A., (2016). "Amblada Antik Kenti ve Civar Köylerdeki Hellenistik-Roma Dönemi Arkeolojik Materyaller", Amblada'nın (Yenice Köy) Deşifresi, Amblada Katalog Çalışması, Konya: 104vd.

Baldıran, A., Pehlivan, E., (2020). Konya ve Çevresi Yüzey Araştırması I (Seydişehir), Efe Akademi, İstanbul.

Baldıran, A., Pehlivan, E., (2020'a). Konya ve Çevresi Yüzey Araştırması 2 (Seydişehir), Efe Akademi, İstanbul.

Ballance, M. H., (1958). "Roman Roads in Lycaonia", AnatSt. Vol. VIII, Ankara: 223-234.

Ballance, M.H., (1962). Monuments from Lycaonia, The Pisido-Phrygian Borderland, Aphrodisias, MAMA-VIII, Manchester.

Baydur, N., (1994). Anadolu'daki Kutsal Dağlar, Dağ Tanrılar: Klasik Çağ, Graphis Yayınları. İstanbul.

Baykara, T., (1988). Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş I Anadolu'nun İdari Taksimatı, Türk Kültürü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara.

Baz, F., (2007). Die Inschriften von Komana (Hierapolis) in Kappadokien, Arı Matbaacılık, İstanbul.

Baz, F., (2007a). "Ein neues Ehrenmonument für Flavius Arrianus", ZPE 163: 123-127.

BCH 11, (1887). Bulletin de Correspondance Hellenique, 67: 45.

Beaufort, F., (1818). Karamania or a Brief Description of the South Coast of Asia Minor and of the Remains of Antiquity. London:222.

Bean, G. E., Mitford, T.B., (1970). Journeys in Rough Cilicia 1964-1968. DenkschrWien 102; TAM 3.Vienna.

Belke, K., Restle, M., (1984). Galatien und Lykaonien. TIB 4, Wien.

Bent, J.T., (1890). Cilician Symbols, The Classical Review IV.322.

Berges, D., (1986). Hellenistische Rundaltare Kleinasiens. Freiburg.

Berges, D., (1996). Rundaltare aus Kos und Rhodos. Berlin.

Bosch, C. M., (1949). Türkiyenin Antik Devirdeki Meskukatına Dair Bibliyografya, TTK Yayınları XII. Seri, No:2, Ankara: TTK Basımevi.

Bossert, F., (1942). Karamania or a Brief Description of the South Coast of Asia Minor and of the Remains of Antiquity. London: 106

Bouschung, D., (1987). Antike Grabaltare aus den Nekropolen Roms. Bern.

Broughton, T. R. S., (1975). "Roman Asia Minor" An Economic Survey of Ancient Rome-IV, Ed. Tenney FRANK, Octagon Books, New York.

Buckler, W. H., Calder, W. M. ve Cox, C.W.M., (1924). "Asia Minor 1924, I. Monumentum from Iconium, Lycaonia und Isauria", JSR XIV: 24-84.

Büyükkolancı, M., (1998). Adada: Psidia'da Bir Antik Kent, Göltaş Kültür Serisi, İzmir: 49.

Calder, W. M., (1956). Monumenta Asiae Minoris Antiqua. VII. Manchester.

Calder, W. M., Cormack, J. M. R., (1962). Monuments from Lycaonia the Psidio- Phrygian Borderland, Aphrodisias, MAMA VIII.

Civelek, A., (2013). "Antik Dönem Sanatında Bereket Boynuzu", Arkeoloji ve Sanat Dergisi, Sayı: 143, Mayıs-Ağustos, Arkeoloji Sanat Yayınları, İstanbul:103-112.

Cleland, L., Davies, G., Llewellyn ve Jhones, L., (2007). Greek and Roman Dress from A to Z, New York.

Cook, A. B., (1925). Zeus: A Study in Ancient Religion I-III. Cambridge.

Coulton, J.J., (2005). "Pedestals as 'altars' in Roman Asia Minor". AnatSt 55: 127-157.

Cramer, J.A., (1971). A Geographical and Historical Description of Asia Minor-I (with a map), Amsterdam.

Cronin, H. S., (1902). "First Report of a Journey in Psidia, Lycaonia and Pamphylia 1-2", JHS 22: 339-376.

Cronin, H. S., (1902). "First Report of a Journey in Psidia, Lycaonia and Pamphylia 3", JHS 24, 113-124.

Cumont, F., (1942). Recherches sur le Symbolisme Funéraire des Romains, Geuthner: 83 vd.

Çetin, M.Ç., (1972). Die Entwicklung der Griechischen Monumentaltaere. Bonn.

Çimen, M., (2011). "Lykaonia Bölgesi Süvari Betimlemeleri" Selçuk Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Diler, N., (1996). Anadolu Girlandlı Sunakları. Atatürk Üniversitesi Yayınlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Delemen, İ., (1999). Anatolian Rider Gods, Asia Minor Studiens 35. Bonn.

Del Monte, G. F., Tischler, J., (1978). RGTC VI, Die Orts und Gewassernamen der Hethitische Texte. Wiesbaden.

Doğanay, O., (2012). "Zengibar Kalesi (Bozkır/Konya) 2010 Yılı Yüzey Araştırması", AST 29/3, Ankara: 403-422.

Doğanay, O., Köker, E., (2014). "Zengibar Kalesi (Bozkır/Konya) 2011 Yılı Yüzey Araştırması", AST 30 (2), Ankara: 97-104.

Doğanay, O., Sunay, S., (2015). "Zengibar Kalesi (Bozkır/Konya) 2013 Yılı Yüzey Araştırması", AST 32 (1) Ankara: 431-436.

Dreaw-Bear, T., (2001). "Laodikeia Katakekaumene (Konya-Lâdik) Bölgesinde Araştırmalar", AST 18, Ankara: 247-254,

Dreaw-Bear, T., (2004) "Phrygia, Pisidia ve Lykaonia'da Epigrafik Yüzey Araştırmaları", AST 21/1, Ankara: 105-108.

Durugönül, S., (1993). "Grabstele eines Geschwister- Ehepaeres aus Pompeiupolis aus Paphlagonien", EA 21: 61-70.

Durugönül, S., (2004). "Grab mit Maenlischer Reliefdarstellung aus dem Rauhen Kilikien", GEPHYRA 1: 127-133.

Durukan, M., (2006). "Doğu Dağlık Kilikia'da mezarlar üzerinde görülen bazı semboller", Adalya IX, Suna – İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Mersin: 63-82

Erhat, A., (1972). Mitoloji Sözlüğü, Remzi Kitabevi, İstanbul.

Erhat, A., (1984). Mitoloji Sözlüğü, Remzi Kitabevi, İstanbul.

Erzen, A., (1940). Kilikien bis zum Ende der Perserherrschaft, Leipzig: 1vd

Forrer, E., (1926). Forschungen, Erkner bei Berlin 1/1: 49vd.

Fraser, P.M., (1977). Rhodian Funerary Monuments. Oxford.

Freely, J., (2004). Türkiye Uygarlıklar Rehberi-4, Akdeniz Kıyıları. YKY. İstanbul.

Frei, P., (1990). "The Götterkulte Lykiens in der Kaiserzeit", ANRW II 18.3, Berlin: 2161-2174.

French, D. H., (1980). "The Roman Road System of Asia Minor"., ANRW II. 7.2., 698-729, Berlin.

French, D. H., (1994). Studies in the History and Topography of Lycia and Pisidia: In memoriam A. S. Hall. BIAAM 19, London.

Garstang, J., (1929). The Hittite Empire. Constable and Company Ltd., London.

Goetze, (1928). Madduwattas (Hethithische Texte in Unıschrift mit Übersetzung und Elauterungen herausgegeben von Ferdinand Sommer. Heft III. Mitteilungen derVorderasiatischen Aegyptischen Gesellschaft. 32 Jahrgang), Leipzing: 148vd.

Göktürk, T., (1996). Anadolu Medeniyetler Müzesi Yıllığı, Sayı XI, Ankara.

Grimal, P., (1997). Mitoloji Sözlüğü (çev. S. Tamgüç), Sosyal Yayınları, İstanbul.

Gurney, O. R., (1961). The Hittites. Penguin Books, London.

Gürer, A., (2006). Örneklerle Sunak Tipolojisi. Ege Üniversitesi Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Hall, A.S., (1959). "The Site of Mistheia", AnatSt 9: 119-240.

Hall, A. S., 1968 "Notes and Inscriptions from Eastern Pisidia", AnatSt 18, Ankara: 57-92.

Hamilton, W. J., (1842a). Researches In Asia Minor, Pontus and Armenia, Vol-I, 1984-Georg Olms Verlag, Hildesheim-Zürich-New York, London.

Hamilton, W. J., (1842b). Researches In Asia Minor, Pontus and Armenia, Vol-II, 1984-Georg Olms Verlag, Hildesheim-Zürich-New York, London.

Harper, R., (1972). The Existential Experience, Baltimore.

Haspels, C. H. E., (1971). The Highlands of Phrygia-Sites and Monuments, I-Text and II- Plates, New Jersey: Princeton.

Hastings, J., (1908). Encyclopaediae of Religion and Ethics. V.1. New York.

Head, B.V., (1911). Historia Numorum A Manual Of Grek Numismatics, Oxford.

Hill, G. F., (1900). Catalogue of the Greek Coins of Lycaonia, Isauria and Cilicia. BMC. London.

Holtzmann, B., (1984). LIMC II, 863 vd.

Jessen, K., (1912). "Helios", RE VIII-1: 58-93.

Işık, F., (2007). Girlanden- Sarkophage aus Aphrodisias, Sarkophag- Studien, Band 5.

Jones, A. H. M., (1937). The Cities of the Eastern Roman Provinces, Oxford: At the Clarendon Press.

Karayaka, N., (2007). Hellenistik ve Roma Döneminde Pisidia Tanrıları, Ege Yayınları, İzmir.

Karauğuz, G., Kunt, H. İ. ve Doğanay, O., (2004). Lykaonia Bölgesi Kaya Mezarları, Çizgi Kitap Evi, Konya.

Karauğuz, G., (2005). Arkeolojik ve Filolojik Belgeler Işığında MÖ 2. Binde Orta Anadolu'nun Güney Kesimi. Çizgi Kitap Evi, Konya.

Karaüzüm, G., (2005). Doğu Kilikia (Olba) Bölgesi Lahitleri, Mersin Üniversitesi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mersin.

Keil, J., Knoll, F., (1935). Denkmaler aus Lykaonien, Pamphylien und Isaurien. Wien.

Keil, J., Wilhelm, A., (1931). "Denkmaeler aus dem Rauhen Kilikien", MAMA III.

Kızgut İ., (2017). "Antalya Tahtalıdağ Çevresi Yerleşimlerine İlişkin Yeni Bulgular ve Öneriler", CEDRUS, Antalya: 199-215.

Koçak, Ö., Şahin, H., (2002). "Eskiçağ Tarihi Araştırmalarında Jeopolitiğin Yeri (Prof. Dr. Arif Müfid Mansel Anısına)", AnAr-XVI, İstanbul: 337-380.

Korkut, T., (2006). "Girlanden-Ostotheken Aus Kalkstein In Pamphylien Und Kilikien", Verlag Philipp von Zabern, Mainz am Rhein.

Kökten, (1958). "Tarsus-Antalya Arası Sahil Şeridi Üzerinde ve Antalya Bölgesinde Yapılan Tarih Öncesi Araştırmaları", Türk Arkeoloji Dergisi VIII. 2, Devlet Matbaası, İstanbul: 10vd.

Ksenophon, (1998). Anabasis (On Binlerin Dönüşü) çev. T. Gökçöl, Kabalcı Yayınları, İstanbul: 11-19.

Kurt, M., (2015). "Hellenistik ve Roma Dönemlerinde Sarayönü ve Çevresi", I. Uluslararası Sarayönü Sempozyumu Bildiri Kitabı, Konya: 27-44.

Laminger Pascher, G., (1984). Beitrage zu den Griechischen Inschriften Lykaoniens. DenkschrWien 173, TAM 2, Vienna.

Lane, E.A., (1964). "A Re-Study of the God Men", Berytus XV: 1-58.

Lane, E.A., (1990). "Men: A Neglected Cult of Roman Asia Minor". ANRW I 18.3, Berlin: 2161-2174.

Laroche, E., (1966). Les Noms des Hittites, Paris.

Laumonier, A., (1958). "Les Cultes indigenes en Carie", Bibliotheque des Ecoles Françaises d'Athenes et de Rome, Paris: 188.

Levick, R., (1967). Roman Colonies in Southern Asia Minor, Oxford.

Levick, B., (1970). "Andeda". RE Suppl. XXII: 75-85.

Loven, L. L., (2007). "Male and Female Work in Roman and Roman- Gallo Funerary Iconography", Geschlechterdefinitionen und Geschlechtergrenzen in der Antike, Stuttgart. 169-186.

MAMA, I, IV, VII, VIII, IX, (1928). 1. Eastern Phrygia, ed. W.M. Calder., 4. Monuments and Documents from Eastern Asia and Western Galatia, ed. W.H. Buckler, W.M. Calder, W.K. Guthrie. 1933., 7. Monuments from Eastern Phrygia, ed. W.M. Calder. 1956., 8. Monuments from Lycaonia, the Pisido- Phrygian Borderland, Aphrodisias, ed. W.M. Calder, J.M. Cormack. 1962.

Magie, D., (1950). Roman Rule in Asia Minor to the End of the Third Century after Christ. Princeton.

Malay, H., (1994). "The Greek and Latin Inscriptions in the Manisa Museum", ETAM 19, Wien: 49-51.

Machatschek, A., (1967). Die nekropolen und grabmaler im gebiet von Elaiussa Sebaste und Korykos im Raughen Kilikien. Vienna.

MacKay, T.S., (1990). "The Major Sanctuaries of Pamphylia and Cilicia", ANRW II, 18.3: 2045-2129.

McLean, B. H., (2002). Greek and Latin Inscriptions in the Konya Archaeological Museum. The British Institute of Archaeology at Ankara, Monograph 29. London.

Mellaart, J., (1954). "Preliminary Report on a Survey of Pre-Classical Remains in Southern Turkey", AnatSt.IV,: 175-240.

Mellaart, J., (1958). "Archaeological Survey of the Konya Plain and Neighborhood", Belleten 22: 311-353.

Mellaart, J., (1963). "Early Cultures of the South Anatolian Plateau II, The Late Chalcolithic and Early Bronze Ages in the Konya Plain", AnatSt. XIII: 199-236.

Mellink, M. J., (1991). "Archaeology in Anatolia", AJA, XCV: 123-153.

Mitford, T.B., (1990). "The Cults of Roman Rough Cilicia", ANRW II, 18.3, Berlin: 2131- 2160.

Mitchell, S., (1993). Anatolia: Land, Men and Gods in Asia Minor, Oxford.

Nilsson, M.P., (1967). Geschihte der Griechischen Religion I, Die Religion Griechenlands bis auf die Griechische Weltherrschaft. München.

Özbay, A., (2010). Doğu Dağlık Kilikya'da Kırsal Yerleşimlerde Tespit Edilen Yuvarlak Sunaklar, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Mersin.

Özsait, M., (1980). İlkçağ Tarihinde Pisidya, Başlangıçtan B. İskender Devrini Sonuna Kadar. İstanbul.

Özsait, M., (1982). "Anadolu'da Roma Egemenliği", Anadolu Uygarlıkları GATA-II, İstanbul.

Özsait. M., (1985). Hellenistik ve Roma Döneminde Pisidya Tarihi, İstanbul.

Pauly, A.F. von, Wissowa, G., (1949). Realencyclopädie der classischen Altertumswissenschaft Erste Reihe.Band XVIII, 3: Palatinus–Paranatellont, Stuttgart. Pekman, A., (1964). Pamphylia Tanrıları. Yayınlanmamış Doçentlik Tezi.

Pfuhl, E., Möbius, H., (1979). Die Ostgriechischen Grabreliefs, Mainz.

Plinius, (1907). Naturalis Historia. K.F.T. Mayhoff (ed.) Pliny yhe Elder, Leipzig: 95.

Plutarch, 1926: Plutarch's Lives (çev. Perrin Bernadotte), Loeb Classical Library (London / Cambridge, MA: Heinemann / Harvard University Press:410.

Ramsay, W. M., (1890) The Historical Geography of Asia Minor, Royal Geographical Society, Supplementary Papers-Vol-IV, London.

Ramsay, W. M., (1895). Cities and Bishoprics of Phrygia, Oxford.

Ramsay, W. M., (1905). "Lycaonian and Phrygian Notes", CR 19: 367-70: 413-29.

Ramsay, W. M., (1906) "Isaurian and East Phrygian Art in the Third and Fourth Centuries after Christ", Studies in the History and Art of the Eastern Provinces of the Roman Empire, London: 3-92.

Ramsay, W. M., (1918). "The Utilisation of old Epigraphic Copies", JHS 38: 124-192.

Ramsay W., M., (1960). Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası, (Çev. M. Pektaş), İstanbul.

Robert, L., (1955). Hellenica X, Paris.

Robert, L., (1983). "Documents d'Asie Mineure", BCH 107: 497-599.

Robinson, P. M., (1926). "Greek and Latin Inscriptions from Asia Minor", Transactions of the American Philological Association 57: 195-237.

Röhr, B., (2009). Kult und Fest in Lykaonien, Studien zur Geschichtsforschung des Altertums 20, Hamburg: 157-161.

Ruge, (1916). "Isaura maddesi", Paulys Realencyclopädie Der Classischen Altertumswissenschaft, Stutgart: 2055-2056,

Ruge, (1927). "Lykaonia maddesi", Paulys Realencyclopädie Der Classischen Altertumswissenschaft, Stutgart: 2253-2265.

Saltuk, S., (1997). Arkeoloji Sözlüğü, İnkılap Kitabevi, İstanbul.

Salzmann, D., (1980). "Neue Denkmaler des Mondgottes Men", IstMitt 30: 261-290.

Salzman, D., Lane, E. N., (1984). "Nachlese zum Mondgott Men", IstMitt 34: 355-370.

Sarre, F., (1896). Reise in Kleinasien, Sommer 1895. Forschungen zur Seldjukischen Kunst und Geographie des Landes, Berlin.

Sarre, F., (1998). Küçükasya Seyahati (1895 yazı), (çev. D. Çolakoğlu). İstanbul.

Sarre, F., (2002) Küçük Asya Seyahati (1985 yazı), (Reise In Kleinasien, Summer- 1985), (Çeviren: Dara Çolakoğlu), İstanbul.

Sayar, M.H., Siewert, P. ve Taeuber, H., (1993). "Doğu Kilikya'da Epigrafi ve Tarihi Coğrafya Araştırmaları 1992", AST XI, 139 vd., Ankara.

Sayar, M. H., Sıewert, H. P. ve Taeuber, H., (1994). "Doğu Kilikia'da Epigrafi ve Tarihi-Coğrafya Araştırmaları 1992", AST-XI, Ankara: 129-136.

Sayar, M. H., (1999). "Kilikya'da Tanrılar ve Kültler", Olba II, Kilikia Arkeolojisini Araştırma Merkezi Süreli Yayınları, Mersin: 131-154.

Scarborough, V.L., (1991). "Water Management Adaptations in Nonindustrial Complex Societies: An Archaeological Perspective", Archaeological Method and Theory, 3: 366.

Schwabl, H., (1978). "Zeus", RE Suppl. XV: 994-1481.

Shoe, L. T., (1950). "Greek Mouldings of Kos and Rhodos" , Hesperia, vol. 19: 338-351.

Solecki, R.S., (1964). "An Archaeological Reconnaissance in the Beyşehir- Suğla Area of Southwestern Turkey", TAD XIII.1., Ankara:129-140.

Soukiassion, G., (1983). 'Les autels "a cornes" ou "a acroteres" en Egypte', Bulletin de L'Institut Françoise d'Archeologie Orientale 83: 317-333.

Söğüt, B., Şimşek, C., 2001 "Çivril ve Çevresindeki Arkeolojik Kalıntılar", Dünden Bugüne Çivril Sempozyumu, Denizli: 279-289.

Sterret, J. R. S., (1988). "The Wolfe Expedition to Asia Minor", Papers of the American School of Classical Studies of Athens III, Boston: 1884-1885,

Strabon, (1987). "Geographika" (Antik Anadolu Coğrafyası I, VI, XII-XIII-XIV), (çev. A. Pekman), Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.

Swoboda, H., Keill, J. ve Knoll, F., (1935). Denkmaler aus Lykaonien, Pamphylien und Isaurien. Wien.

Şahin, N., (2001). Zeus'un Anadolu Kültleri, Suna & İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Yayınları, İstanbul.

Tarkan, D., (2011). Kibyra Kabartmalı Sunakları, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Antalya.

Tekin, O., (1995). Ege Yunan Tarihi, İletişim Yayınları, İstanbul.

Texier, C., (2002). Küçük Asya, Enformasyon ve Dökümasyon Vakfı Yayınları, Ankara.

Ünal, A., Girginer, S., (2007). Kilikia-Çukurova, İlkçağlardan Osmanlılar Dönemine Kadar Kilikia'da Tarihi Coğrafya, Tarih ve Arkeoloji, İstanbul.

Wujewski, T., (1991). Anatolian Sepulchral Stelae in Roman Times, Poznan.

Varinlioğlu, E., (1990). "1989 Stratonikeia Kazıları", XII. KST: 226.

Vermaseren, M. J., (1977). Cybele and Attis: The Myth and the Cult, London.

Vitrivius, (1998). "De Architectura". Mimarlık Üzerine On Kitap, (çev. S. Güven). İstanbul.

Voutiras, E., (1997). "Zeus", LIMC VIII-1: 310-374.

Yavis, C.G., (1949). Greek Altars: Origins and Typology. Saint Louis.

Yılmaz, M., (1995). Heykeltraşlık Açısından Isauria Bölgesi Figürlü Mezar Anıtları, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Yayınlanmamış Doktora Tezi. Konya.

Zgusta, L., (1964). Kleinasiatische Personennamen, Prag.

Zoroğlu, K. L., (1994). "Doğu Dağlık Kilikya 1987 Yılı Araştırması", AST VI, Ankara: 393-406,

İnternet Adresleri

http://tdkterim.gov.tr/bts/ (Erişim tarihi: 20.04.2018)

http://www.perseus.tufts.edu (Erişim tarihi: 20.04.2018)

Academic Encounters 2025

Intersecting Perspectives on Languages, Literatures, and Cultures

Editor
Selçuk ŞENTÜRK

Çizgi Kitabevi Publishing: 1799
Literature

©Çizgi Kitabevi
March 2025

ISBN: 978-625-396-516-7
Certificate No: 52493

- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editor
Selçuk ŞENTÜRK
Academic Encounters 2025
Intersecting Perspectives on Languages, Literatures, and Cultures

This publication has been peer reviewed.

Preparation for Printing
Çizgi Kitabevi Publishing
Tel: 0332 353 62 65- 66

Printig: Sebat Ofset
Certificate No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Cyborg Women: Reimagining Women and Nation in Digital Türkiye

Berivan SALTIK

References

Anthias, F., & Davis, N. Y. (1989). Introduction. In F. Anthias & N. Y. Davis (Eds.), *Woman-Nation-State*. Palgrave Macmillan.

Asena İsminin Anlamı Nedir - Kökeni ve özellikleri? (2025). Retrieved March 3, 2025, from https://sfk.istanbul.edu.tr/asena-isminin-anlami-nedir-kokeni-ve-ozellikleri

Gurer, S. (2024, June 6). Dünyanın ilk yapay zeka güzellik yarışması: Türkiye'den 2 model finalde. *NTV*. Retrieved from https://www.ntv.com.tr

Haraway, D. (1987). A manifesto for Cyborgs: Science, technology, and socialist feminism in the 1980s. *Australian Feminist Studies*, *2*(4), 1–42. https://doi.org/10.1080/08164649.1987.9961538

Maçães, B. (2025a). *World builders: Technology and the new geopolitics*. Cambridge University Press.

Maçães, B. (2025b, February 21). AI is transforming geopolitics — with Bruno Maçães and Faisal Al Yafai. Retrieved from https://newlinesmag.com/podcast/ai-is-transforming-geopolitics-with-bruno-macaes-and-faisal-al-yafai/?utm_source=chatgpt.com

Aisenailik. (2024a, September 3). *Florya Sahil*. Retrieved from https://www.instagram.com/aisenailik/

Aisenailik. (2024b, October 12). *Samsun 19 Mayıs Stadyumu*. Retrieved from https://www.instagram.com/p/DA_7jQht83u /?hl=en&img_index=1

AlaraX. (2024a, April 28). *Alara X ile 10 Dakika - Celal Şengör | KÜÇÜK CELAL'İN HAYALLERİ* [Video file]. Retrieved March 18, 2025, from https://www.youtube.com/watch?v=0U1FeiB9JrY&ab_channel=AlaraX

AlaraX. (2024b, September 3). *10 Minutes with Alara X - Oğuzhan Uğur | I NEVER WANTED TO DO JUST ONE JOB!* [Video file]. Retrieved March 18, 2025, from https://www.youtube.com/watch?v=0U1FeiB9JrY&ab_channel=AlaraX

AlaraX. (2024c, October 3). *Alara X ile 10 Dakika - Özlem Gürses | MAHALLE AYRIMLARINA TAMAMEN KARŞI BİR İNSANIM!* [Video file]. Retrieved March 18, 2025, from https://www.youtube.com/watch?v=0U1FeiB9JrY&ab_channel=AlaraX

Anthias, F., & Davis, N. Y. (1989). Introduction. In F. Anthias & N. Y. Davis (Eds.), *Woman-Nation-State*. Palgrave Macmillan.

Asena İsminin Anlamı Nedir - Kökeni ve Özellikleri? (2025). Retrieved March 3, 2025, from https://sfk.istanbul.edu.tr/asena-isminin-anlami-nedir-kokeni-ve-ozellikleri

Ay, S. (2024). Soru Cevap: Aslında ismim Seren, soyadım Ay. Tamamen yapay zekânın Türkiye algoritması adım soyadım. *Instagram*. Retrieved March 18, 2025, from https://www.instagram.com/stories/highlights/18033561160771895/?hl=en

Ay, S. (2025, January 31). *Sizce benim erkek arkadaşım nasıl olmalı? Kendime erkek arkadaş üretiyorum vol1..* [Video file].

Çakmak Hukuk. (2024, July 1). Türkiye'de Yapay Zeka Alanındaki İlk Kanun Teklifi Meclise Sunuldu. Retrieved March 18, 2025, from https://cakmak.av.tr/makale/turkiyede-yapay-zeka-alanindaki-ilk-kanun-teklifi-meclise-sunuldu/

Gurer, S. (2024, June 6). Dünyanın ilk yapay zeka güzellik yarışması: Türkiye'den 2 model finalde. *NTV*. Retrieved from https://www.ntv.com.tr

Haber Merkezi. (2024, July 9). Yapay zeka güzellik yarışmasının kazananı belli oldu: Adaylar arasında iki Türk vardı. Retrieved March 18, 2025, from https://www.ntv.com.tr/galeri/n-life/magazin/yapay-zeka-guzellik-yarismasi-

nin-kazanani-belli-oldu-adaylar-arasinda-iki-turk-vardi,2uOhkgv6D06ZgLRi3x4New/pXCOp1-XGkKNP8o-80bu7og

Haraway, D. (1987). A manifesto for Cyborgs: Science, technology, and socialist feminism in the 1980s. *Australian Feminist Studies*, 2(4), 1–42. https://doi.org/10.1080/08164649.1987.9961538

IAMX.Live. (2020). Retrieved March 18, 2025, from https://www.iamxlive.com/alarax

Mações, B. (2025a). *World Builders: Technology and the New Geopolitics*. Cambridge University Press.

Mações, B. (2025b, February 21). AI Is Transforming Geopolitics — with Bruno Mações and Faisal Al Yafai. Retrieved from https://newlinesmag.com/podcast/ai-is-transforming-geopolitics-with-bruno-macaes-and-faisal-al-yafai/?utm_source=chatgpt.com

The (Neo)Medieval on Instagram: A Netnographic Descriptive Study

Arda ARIKAN
Tayfur CİHANTİMUR

References

Aktav, A. (2024). Neomedievalism and its architectural traces in the Mediterranean: The case of Antalya. *Mesos: Disiplinlerarası Ortaçağ Çalışmaları Dergisi, VI,* 1-20. https://doi: 10.5281/zenodo.14568531

Arikan, A. (2018). *Etnografın el kitabı*. Anı.

Best, J. H., & Kahn, J. V. (2006). *Research in education* (10th ed.). Sage.

Caldeira, S. P., De Ridder, S., & Van Bauwel, S. (2018). Exploring the politics of gender representation on Instagram: Self-representations of femininity. *DiGeSt: Journal of Diversity and Gender Studies*, *5*(1), 23–42. https://doi.org/10.11116/digest.5.1.2

Caliandro, A. (2017). Digital methods for ethnography: Analytical concepts for ethnographers exploring social media environments. *Journal of Contemporary Ethnography*, 47(5), 551-578.

Chorney, T. (2007). The www as curricular method in the digital humanities. *Digital Humanities 2007: Conference Abstracts*, 32-34. Available: https://www.ideals.illinois.edu/items/2518

Dunn, S., & Blanke, T. (2007). The anthropology of knowledge: From basic to complex virtual communities in the arts and humanities. *Digital Humanities 2007: Conference Abstracts*, 44-45.

Grove, L. (2016). Instagram had a medieval equivalent- and it's making a comeback. *The Conversation, 22.08.2016*, 1-4. Available: https://eprints.gla.ac.uk/122994/1/122994.pdf

Hutchinson, A. (2024). Instagram has more users than Facebook in the EU. *Social Media Today, November 4*, Available: https://www.socialmediatoday.com/news/instagram-now-more-users-than-facebook-eu/731951/

Jessop, M. (2007). Digital visualization as a scholarly activity. *Digital Humanities 2007: Conference Abstracts*, 98-101. Available: https://www.ideals.illinois.edu/items/2518

Kozinets, R. V. (2010). *Netnography: Doing ethnographic research online*. Sage.

Kozinets, R. V. (2015). *Netnography refined*. (2nd ed.). Sage.

Lee, E., Lee, J. A., Moon, J. H., & Sung, Y. (2015). Pictures speak louder than words: Motivations for using Instagram. *Cyberpsychology, Behavior and Social Networking*, *18*(9), 552–556. https://doi.org/10.1089/cyber.2015.0157

Marty, P. F. (2007). The digital museum in the life of the user. *Digital Humanities 2007: Conference Abstracts*, 131-133. Available: https://www.ideals.illinois.edu/items/2518

Matthews, D. (2015). How many Middle Ages? In *Medievalism: A Critical History* (NED-New Edition, pp. 13–42). Boydell & Brewer. http://www.jstor.org/stable/10.7722/j.ctt6wpbdd.8

Murthy, D. (2008). Digital ethnography: An examination of the use of new technologies for social research. *Sociology*, *42*(5), 837–855. Available: http://www.jstor.org/stable/42857191

Nicolescu, R. (2016). Visual postings: Looking for 'the good.' In *Social Media in Southeast Italy: Crafting Ideals* (1st ed., Vol. 7, pp. 61–96). UCL Press. Available: https://doi.org/10.2307/j.ctt1gxxpdq.7

Podsedkowska, F. (2023). Unveiling power dynamics on Instagram: A neo-medieval analysis of algorithmic control, influencers and users. Unpublished MA Thesis, Lund University.

Smith, L. R., & Sunderson, J. (2015). I'm going to Instagram it! An analysis of athlete self-presentation on Instagram. *Journal of Broadcasting and Electronic Media 59*(2), 342–358.

A Descriptive Study on the Animal Metaphors Used in Turkish Proverbs

Ayşe Düzgün ERBOĞA
Gencer ELKILIÇ

References

Adaora, A. (2019). A survey of animal imagery in Nigerian proverbs. *Nigerian Journal of African Studies (NJAS)*, *1*(1), 1–14.

Akalın, S., & Elkılıç, G. (2023). Turkish EFL students' metaphorical perceptions about their instructors: The case of Atatürk University Kâzım Karabekir Education Faculty ELT Department. *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *12*(4), 1361–1371. https://doi.org/10.33206/mjss.1349582. Available at https://dergipark.org.tr/en/pub/mjss/article/1349582, accessed 2 January 2025.

Akbay, O. H. (2014). Determinations about semantic features of some animal images in Japanese proverbs. *Seljuk University Journal of Faculty of Letters*, *31*, 127–146.

Aksoy, Ö. A. (1984). *Atasözleri ve deyimler sözlüğü*, *I-Atasözleri sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Al-Janabi, M. K. H. (2020). Domestic animals in English and Iraqi rural proverbs: A pragmastylistic study. *Journal of the College of Languages*, (41).

Al-Rabee, B., & Al-Khanji, R. R. (2024). The metaphor of the animals' names (wolf and sheep) in Arabic and English proverbs: A comparative study. *The Jordanian Association for Educational Sciences, Jordanian Education Journal*, *9*(2), Supplement (1). https://doi.org/10.46515/jaes.v9i2.684

Altun, Z. (2019). A study on the concept of "wolf" in Turkish culture. *Education and Society in the 21st Century*, *8*(22), 91–108.

Aydın, T. (2018). Lakoff ve Johnson'ın metafor kuramı ve eski Türkçe ile Orta Türkçede birleşik fiillerde yük metaforu. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (44), 163–181.

Bogenbayev, N., & Calmirza, A. (2014). Eski Türk dünya görüşündeki "kut" ve "karga" kavramları. *Milli Folklor, 26*(103).

Çatalbaş, R. (2011). Türklerde hayvan sembolizmi ve din ilişkisi. *Turan-Sam, 3*(12), 49–60.

Çoruhlu, Y. (2019a). *Türk sanatında hayvan sembolizmi I.* Istanbul: Ötüken Yayınları.

Dalkıran, A. (2017). Reflections of rooster/chicken symbolism in Turkish culture and art in contemporary painting art. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (37), 336–348.

Dehcheshmeh, S. M. (2021). *Yabancı dil olarak Türkçe öğretiminde Türkçe-Farsça hayvan adları içeren deyim ve atasözlerinde dilsel ve kültürel benzerlikler* (Master's thesis, Dokuz Eylul Üniversitesi, Türkiye).

Ellis, R., & Barkhuizen, G. (2009). *Analyzing learner language*. Oxford: Oxford University Press.

Gorjian, B. (2008). Translating English proverbs into Persian: A case of comparative linguistics. *UCCTS 2008 Conference*, 25 pp.

Gökçimen, A. (2005). Türkmen atasözlerinde at. *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (28), 199–212.

Göksu, G. (2020). Bird figure in Turkish epics. *Journal of General Turkish Research*, *2*(4), 273–286. Available at https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1210470, accessed 13 February 2025.

Karagün, E. (2021). The metaphors of teachers employed at primary and secondary schools about the concepts: "Physical education" and "sport." *Education & Science/Eğitim ve Bilim, 46*(208).

Keskin, A. (2020). The socio-cultural fundamentals of the analogies between man and horse in Kyrgyz and Turkish proverbs. *Journal of Turkish World Studies, 20*(1), 163–188. https://doi.org/10.32449/egetdid.713244

Kövecses, Z. (2017). Levels of metaphor. *Cognitive Linguistics, 28*(2), 321–347.

Lakoff, G., & Johnson, M. (2008). *Metaphors we live by*. University of Chicago Press.

Landmann, J., & Ganz, Y. (2023). Animal proverbs. *English Today*, 1–6. https://doi.org/10.1017/s0266078423000226

Lee, H. S. (2006). Socio-cultural characteristics found in Russian-Korean translation of metaphoric expressions. *Meta, 51*(2), 368–377.

Mdoka, W. (2022). Human-animal relationships in Ciyawo proverbs and the correlation of human and animal attributes. *Alford Council of International English & Literature Journal (ACIELJ, 5*(3). Available at https://www.acielj.com/Papers/v5i3/1.(1-11).pdf, accessed 28 September 2024.

Mieder, W. (2004). *Proverbs: A handbook*. Greenwood Press.

Mollanazar, H. (2001). *Principles and methodology of translation*. Tehran: SAMT.

Oxford English Dictionary. Available at https://www.oed.com, accessed 12 November 2024.

Yakub, M. (2020). The wisdom of our forefathers: Animal metaphors and imagery in Nzema proverbs. *European Journal of Applied Linguistics Studies, 2*(1). https://doi.org/10.5281/zenodo.3601696

Yılmaz, A. B. (2019). Türk atasözleri ve deyimlerinde toplumsal cinsiyet algısı: Türk atasözleri ve deyimlerinin "cinsiyetçi" roller üzerinde etkileri. *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi, 2*(1), 69–90.

Enhancing English Proficiency through Mobile-Assisted Language Learning: A Focus on the Four Core Skills

Sinan ALYURT

References

Ally, M. (2013). Mobile learning: From research to practice to impact education. Learning and Teaching in Higher Education: *Gulf Perspectives*, *10*(2).

Attewell, J. (2005). Mobile technologies and learning. *Learning and Skills Development Agency, 2*(4), 44–75.

Calabrich, S. L. (2016). Learners' perceptions of the use of mobile technology in a task-based language teaching experience. *International Education Studies, 9*, 120–136.

Chen, X. (2013). Tablets for informal language learning: Student usage and attitudes. *Language Learning & Technology, 17*, 20–37.

Corbeil, J. R., & Valdes-Corbeil, M. E. (2007). Are you ready for mobile learning? *Educause Quarterly, 30*, 51–58.

Czerska-Andrzejewska, D. (2016). Mobile-assisted language learning. *Zeszyty Glottodydaktyczne, 6*, 43–52.

Davie, N., & Hilber, T. (2015). Mobile-assisted language learning: Student attitudes to using smartphones to learn English vocabulary. *International Association for Development of the Information Society*.

Howlett, G., & Waemusa, Z. (2018). Digital native/digital immigrant divide: EFL teachers' mobile device experiences and practice. *Contemporary Educational Technology, 9*, 374–389.

Kramer, B. J. (2005). Mobile learning: The next generation of learning. *FernUniversität's contributions to the 2nd year of the Leonardo Project mlearn2*. Retrieved October 3, 2006.

Kukulska-Hulme, A. (2008). What should we do with Jack-in-the-box? Anticipating surprises in mobile learning. In M. Allegra, A. Fulantelli, M. Gentile, & D. Taibi (Eds.), *Emerging educational technologies and practices* (pp. 7–18). Palermo, Sicily: Consiglio Nazionale delle Ricerche, Instituto per le Tecnologie Didattiche.

Kukulska-Hulme, A. (2018). Mobile-assisted language learning [Revised and updated version]. In C. A. Chapelle (Ed.), *The concise encyclopedia of applied linguistics* (pp. 522–527). Wiley.

Kukulska-Hulme, A., & Viberg, O. (2018). Mobile collaborative language learning: State of the art. *British Journal of Educational Technology, 49*(2), 207–218.

Leung, C. H., & Chan, Y. Y. (2003, July). Mobile learning: A new paradigm in electronic learning. In *Proceedings 3rd IEEE International Conference on Advanced Technologies* (pp. 76–80). IEEE.

Naismith, L., Lonsdale, P., Vavoula, G., & Sharples, M. (2004). *Literature review in mobile technologies and learning*.

O'Malley, C., & Stanton, D. (2002). Tangible technologies for collaborative storytelling. In *First European Workshop on Mobile and Contextual Learning*.

Pagel, J. W., Lambacher, S., & Reedy, D. W. (2015, August). Instructors' attitudes towards CALL and MALL in L2 classrooms. In *Critical CALL–Proceedings of the 2015 EUROCALL Conference, Padova, Italy* (pp. 458–463). Research-publishing.net.

Rodríguez, A. I., Riaza, B. G., & Gómez, M. C. S. (2017). Collaborative learning and mobile devices: An educational experience in primary education. *Computers in Human Behavior, 72*, 664–677.

Shudong, W., & Higgins, M. (2006). Limitations of mobile phone learning. *The JALT Journal, 2*(1), 3–14.

Stockwell, G. (2008). Investigating learner preparedness for and usage patterns of mobile learning. *ReCALL, 20*(3), 253–270.

Thornton, P., & Houser, C. (2005). Using mobile phones in English education in Japan. *Journal of Computer Assisted Learning, 21*(3), 217–228.

Trifonova, A., & Ronchetti, M. (2003). Where is mobile learning going? In A. Rossett (Ed.), *Proceedings of E-Learn 2003–World Conference on E-Learning in Corporate, Government, Healthcare, and Higher Education* (pp. 1794–1801).

Traxler, J. (2005, June). Defining mobile learning. In *IADIS International Conference Mobile Learning* (pp. 261–266).

Vavoula, G., & Sharples, M. (2009). Lifelong learning organisers: Requirements for tools for supporting episodic and semantic learning. *Journal of Educational Technology & Society, 12*(3), 82–97.

Fantastic Elements in Marie De France's *Lays*

Arda ARIKAN
Mehmet Galip ZORBA

References

Arikan, A. (2021). Denizin ötesinden bir öykü: Fransalı Marie ve Salâhaddîn. *The Legends: Journal of European History, 2*, 49–70.

Ashe, L. (2015). *Early fiction in England: From Geoffrey of Monmouth to Chaucer*. London: Penguin.

Attebery, B. (1992). *Strategies of fantasy*. Bloomington: Indiana University Press.

Berensmeyer, I. (2022). *A short media history of English literature*. Berlin: de Gruyter.

Borg, A. (2024). Introduction. In A. Borg (Ed.), *A comparative glossary of Cypriot Maronite Arabic* (pp. 1–32). Leiden: Brill.

Burgess, G. S. (2011). Marie de France and the anonymous *Lays*. In L. E. Whalen (Ed.), *A companion to Marie de France* (pp. 117–156). Boston, MA: Brill.

Byrne, A. (2016). *Otherworlds: Fantasy and history in medieval literature*. UK: Oxford University Press.

Champion, M. (2015). Medieval ship graffiti in English churches: Interpretation and function. *The Mariner's Mirror, 101*, 343-350.

De France, M. (2004). French Mediaeval romances: From the *Lays* of Marie de France [Online]. Eugene Mason (Transl.). The Project Guttenberg. [Accessed 9 June 2023]. Available at https://www.gutenberg.org/cache/epub/11417/pg11417-images.html

De France, M. (2013). The lays of Marie de France [Online]. D. R. Slavitt (Transl.). [Accessed 9 June 2024]. Available at https://www.aupress.ca/app/uploads/120228_99Z_Slavitt_2013-The_Lays_of_Marie_de_France.pdf

De France, M. (2019). Twelve lays [Online]. Anthony S. Kline (Transl.). [Accessed 11 April 2024]. Available at https://www.poetryintranslation.com/PITBR/French/MarieDeFrancehome.php

Harvey, G. (2003). *The origins of Middle-earth for dummies*. New Jersey: Wiley Publishing.

Holck, J. P., & Vlachos, E. (2021). Medieval chants and open-source tools: A pilot case of text mining and analysis. Poster session presented at QQML 2021, Athens, Greece. Available at https://findresearcher.sdu.dk/ws/portalfiles/portal/182759174/QQML_21_poster_JPH_EV.pdf

Huck, C. S., Hepler, S., & Hickman, J. (1993). *Children's literature in the elementary school*. Ohio, OH: Brown & Benchmark Publishing.

Hume, K. (1984). *Fantasy and mimesis: Responses to reality in Western literature*. USA: Routledge.

Hunt, P. (2001). *Children's literature*. UK: Blackwell.

Iafrate, A. (2015). *The wandering throne of Solomon: Objects and tales of kingship in the medieval Mediterranean*. Ledien: Brill.

Jackson, R. (1981). *Fantasy: The literature of subversion*. NY: Routledge.

Keene, D. (2001). Issues of water in medieval London to c. 1300. *Urban History, 28*, 161–179.

Kreutz, B. (2023). Ships, shipping, and the implications of change in the early Medieval Mediterranean. In Center for Medieval Studies and Renaissance (Ed.), *Volume 7 Viator, Medieval and Renaissance Studies, Volume 7 (1976)* (pp. 79-110). Berkeley: University of California Press. https://doi.org/10.1525/9780520331952-004

Manlove, C. (1999). *The fantasy literature of England*. UK: Palgrave.

Nikulina, O. L. (2020). Origin and etymology of marine superstitions. *Новафілологія, 2*, 83–87. https://doi.org/10.26661/2414-1135-2020-80-2-13

Pickens, R. T. (1974). Thematic structure in Marie de France's 'Guigemar'. *Romania, 95*, 328–341.

Rabkin, E. (1976). *The fantastic in literature*. USA: Princeton University Press.

Rambsy, K. (2016). Text-mining short fiction by Zora Neale Hurston and Richard Wright using Voyant tools. *CLA Journal*, *59*, 251–258.

Short, K., Lynch-Brown, C., & Tomlinson, C. M. (2014). *Essentials of children's literature*. Upper Saddle River, NJ: Pearson Education.

Sikorska, L. (2006). *A short history of English literature*. Poznań: Poznań Publishing House.

Sobecki, S. I. (2008). *The sea and medieval English literature*. Cambridge: D.S. Brewer.

Stableford, B. (2009). *The A to Z of fantasy literature*. USA: The Scarecrow Press.

Susan R. (2011). Digs and documents: Gaps in our knowledge of medieval shipping. *The Mariner's Mirror*, *97*(1), 63–76. https://doi.org/110.1080/00253359.2011.10709032

Tukey, H. A. (1980). Marie de France as naturalist. *Romance Notes*, *21*, 248–253.

Unger, R. W. (1981). Warships and cargo ships in medieval Europe. *Technology and Culture*, *22*(2), 233–252. Available at https://www.jstor.org/stable/43801705

Bioregional Reflections in Doris Lessing's *Mara And Dann: An Adventure*

Serhat ERGÜL
Selçuk ŞENTÜRK

References

Aldeeb, N. R. (2017). Ecofeminism in Doris Lessing's *Mara and Dann: An Adventure*. *SSRN Electronic Journal*. https://doi.org/10.2139/ssrn.3031478

Barrett, B. F. D. (1999). Environmentalism in periods of rapid societal transformation: The legacy of the industrial revolution in the United Kingdom and the Meiji Restoration in Japan. *Sustainable Development, 7*(4), 178–190.

Baysal, K. (2022). Anthropogenic worlds of transformation and destruction: Doris Lessing's climate fiction duology. *Jednak Książki: Gdańskie Czasopismo Humanistyczne, (15)*, 31–50.

Berg, P., & Dasmann, R. (1977). Reinhabiting California. *The Ecologist, 7*(10), 217–220.

Berg, P. (2013). Growing a life-place politics. In J. Lockyer & J. R. Veteto (Eds.), *Environmental anthropology engaging ecotopia: Bioregionalism, permaculture, and ecovillages* (1st ed., Vol. 17, pp. 35–48). Berghahn Books.

Buell, L. (1995). *The environmental imagination: Thoreau, nature writing, and the formation of an American literature*. Harvard University Press.

Collins, C. (2021). 'In that other voice': Doris Lessing's ironic 'return to realism' in the 1980s. *Critical Quarterly, 63*(1), 98–109. https://doi.org/10.1111/criq.12604

Fox, K. (2013). Putting permaculture ethics to work. In *Berghahn Books* (pp. 164–179). https://doi.org/10.2307/j.ctt9qcp8c.16

Frenkel, S. (1994). Old theories in new places? Environmental determinism and bioregionalism. *The Professional Geographer, 46*(3), 289–295. https://doi.org/10.1111/j.0033-0124.1994.00289.x

Garrard, G. (2012). *Ecocriticism* (2nd ed.). Routledge.

Lessing, D. (1994). *Under my skin: Volume one of my autobiography, to 1949*. HarperCollins.

Lessing, D. (1999). *Mara and Dann: An adventure*. Harper Perennial.

Lindholdt, P. (1996). Literary activism and the bioregional agenda. *ISLE: Interdisciplinary Studies in Literature and Environment, 3*(2), 121–137. https://doi.org/10.1093/isle/3.2.121

Liu, Y., Gao, M., Zhang, Z., Duan, J., & Xue, Y. (2023). Phased human-nature interactions for the past 10,000 years in the Hexi Corridor, China. *Environmental Research Letters, 18*(4), 044035. https://doi.org/10.1088/1748-9326/acc87b

Nelles, G. L., & Ressler, M. B. (2023). Youth eco-consciousness and environmentalist identity development at a summer camp. *Interdisciplinary Journal of Environmental and Science Education, 19*(2), e2308. https://doi.org/10.29333/ijese/13052

Plumwood, V. (1993). *Feminism and the mastery of nature*. Routledge.

Plumwood, V. (2002). *Environmental culture: The ecocritical imagination*. Routledge.

Plumwood, V. (2008). Shadow places and the politics of dwelling. *Australian Humanities Review, 44*, 139–150.

Rege, J. (2011). Lessing, Doris. In B. W. Shaffer, P. O'Donnell, D. W. Madden, J. Nieland, & J. C. Ball (Eds.), *The encyclopedia of twentieth-century fiction* (pp. 1187–1188). Blackwell Publishing.

Sale, K. (2000). *Dwellers in the land: The bioregional vision*. University of Georgia Press.

Senturk, S. (2020). *Kinship reimagined: Family in Doris Lessing's fiction*. Peter Lang.

Spretnak, C. (1997). Radical nonduality in ecofeminist philosophy. In K. J. Warren (Ed.), *Ecofeminism: Women, nature, culture* (pp. 425–436). Indiana University Press.

Snyder, G. (1990). Bioregional perspectives. In V. Andruss, J. Plant, C. Plant, & E. Wright (Eds.), *Home!: A bioregional reader* (pp. 17–20). New Society Publishers.

Thayer, R. L., & Berry, T. (2003). Celebrating the spirit of place. In *LifePlace: Bioregional thought and practice*. University of California Press.

Watkins, S. (2007). Remembering home: Nation and identity in the recent writing of Doris Lessing. *Feminist Review, 85*(1), 97–115. https://doi.org/10.1057/palgrave.fr.9400321

Zeitler, E. (2012). *The bioregional imagination: Literature, ecology, and place* (T. Lynch, C. Glotfelty, & K. Armbruster, Eds.). University of Georgia Press.

The Rise of Robosapiens: Exploring Humanity in *Rossum's Universal Robots* by Karel Čapek

Cüneyt ÖZATA

References

Baldrick, C. (2001). Humanism. In C. Baldrick, *The concise Oxford dictionary of literary terms*. Oxford–New York: Oxford University Press.

Baugh, L. S. (2024, April 10). Vitruvian man. *Encyclopedia Britannica*. Retrieved April 21, 2024, from https://www.britannica.com/topic/Vitruvian-man

Bostrom, N. (2005). A history of transhumanist thought. *Journal of Evolution and Technology, 14*(1), 1–25. Retrieved from http://jetpress.org/volume14/bostrom.html

Bostrom, N. (2014). Nick Bostrom. In C. Mercer & D. F. Maher (Eds.), *Transhumanism and the body: The world religions speak* (pp. 1–17). New York: Palgrave Macmillan US. https://doi.org/10.1057/9781137342768_1

Cambridge Dictionary. (2025, April 24). Humanism. In *Cambridge Dictionary*. Retrieved March 1, 2025, from https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/humanism

Čapek, K. (1923). *R. U. R. (Rossum's Universal Robots)* (P. Selver & N. Playfair, Trans.). New York: Samuel French, Inc.

Childs, P., & Fowler, R. (2006). *The Routledge dictionary of literary terms*. New York: Routledge.

Copson, A. (2015). What is humanism? In A. Copson & A. C. Grayling (Eds.), *The Wiley Blackwell handbook of humanism* (pp. 1–33). Malden: John Wiley & Sons, Ltd.

Çelik, Y. (2024). *Tarihinden toplumuna, toplumundan edebiyat ve şiirine İngiltere'nin 400 yılı: 1500-1900*. Ankara: Berikan Yayınevi.

Davies, T. (1997). *Humanism*. London & New York: Routledge.

Deretić, I., & Sorgner, S. L. (2016). Introduction. In I. Deretić & S. L. Sorgner (Eds.), *From humanism to meta-, post- and transhumanism?* (pp. 13–20). Frankfurt: Peter Lang.

Ferrando, F. (2019). *Philosophical posthumanism*. London: Bloomsbury.

Fillard, J. P. (2020). *Transhumanism: A realistic future?* London: World Scientific Publishing Co. Pte. Ltd.

Foucault, M. (1984). What is enlightenment? In M. Foucault & P. Rabinow (Ed.), *The Foucault reader* (pp. 32–50). London: Penguin Books.

Haight, G. S. (Ed.). (1954–1978). *The George Eliot letters*. New Haven: Yale University Press.

Hamilton, A. (2006). Humanists and the Bible. In J. Kraye (Ed.), *The Cambridge companion to Renaissance humanism* (pp. 100–117). Cambridge: Cambridge University Press.

Haraway, D. J. (2016). *A cyborg manifesto: Science, technology, and socialist feminism in the late twentieth century*. Minneapolis: University of Minnesota Press.

Harkins, W. E. (1962). *Karel Čapek*. New York & London: Columbia University Press.

Hauskeller, M. (2016). *Mythologies of transhumanism*. Cham: Palgrave Macmillan.

Hayes, C. J. H. (1932). *A political and cultural history of modern Europe - Vol. I.* USA: Morey & Son.

Homer. (1990). *The Iliad* (R. Fagles, Trans.). New York: Penguin Group.

Hope, C., & McGrath, E. (2006). Artists and humanists. In J. Kraye (Ed.), *The Cambridge companion to Renaissance humanism* (pp. 161–188). Cambridge: Cambridge University Press.

Hughes, J. (2013). Transhumanism and personal identity. In M. More & N. Vita-More (Eds.), *The transhumanist reader* (pp. 227–233). Chichester: Wiley-Blackwell.

Huxley, J. (1968). Transhumanism. *Journal of Humanistic Psychology, 8*(1), 73–76. https://doi.org/10.1177/002216786800800107

Kraye, J. (2006). Philologists and philosophers. In J. Kraye (Ed.), *The Cambridge companion to Renaissance humanism* (pp. 142–160). Cambridge: Cambridge University Press.

Malanowski, S., & Baima, N. R. (2022, October 5). Human nature and aspiring the divine: On antiquity and transhumanism. *The Journal of Medicine and Philosophy: A Forum for Bioethics and Philosophy of Medicine*, *47*(5), 653–666. https://doi.org/10.1093/jmp/jhac023

Nietzsche, F. (1974). *The gay science* (W. Kaufmann, Trans.). Vintage Books.

Pico della Mirandola, G. (2012). *Oration on the dignity of man: A new translation and commentary*. New York: Cambridge University Press.

Portella, M. A. (2022). Petrarch and the birth of humanism. *Hungarian Conservative*, July 8. Retrieved from https://www.hungarianconservative.com/articles/philosophy/petrarch-and-the-birth-of-humanism/

Ranisch, R., & Sorgner, S. L. (2014). Introducing post- and transhumanism. In R. Ranisch & S. L. Sorgner (Eds.), *Beyond humanism: Post- and transhumanism: An introduction* (pp. 7–27). Frankfurt: Peter Lang.

Schiappa, E. (2003). *Protagoras and logos: A study in Greek philosophy and rhetoric*. Columbia, SC: University of South Carolina Press.

Tirosh-Samuelson, H. (2010). Engaging transhumanism. In G. R. Hansell & W. Grassie (Eds.), *H± Transhumanism and its critics* (pp. 12–52). Philadelphia: Metanexus.

A Biopolitical Reading of Feminist Dystopia in Margaret Atwood's *The Handmaid's Tale* (1985)

Mert Can BEKEN
Mehmet Burak BÜYÜKTOPÇU

References

Atwood, M. (1985). *The Handmaid's tale.* London: Vintage Books.

Atwood, M. (2011). Margaret Atwood: The road to Ustopia. Retrieved December 26, 2024, from https://www.theguardian.com/books/2011/oct/14/margaret-atwood-road-to-ustopia.

Booker, M. K. (1994). *The dystopian impulse in modern literature.* Westport, CT: Greenwood Press.

Bratanović, E. (2020). Feminist dystopia in Margaret Atwood's novel. *Belgrade English Language and Literature Studies,* 12, 347–357.

Claeys, G. (2010). *Utopian literature.* Cambridge: Cambridge University Press.

Foucault, M. (1978). *The history of sexuality* (R. Hurley, Trans.). New York: Pantheon Books.

Foucault, M. (2003). *Society must be defended* (D. Macey, Trans.). London: Penguin Books.

Irigaray, L. (1985). *This sex which is not one.* New York: Cornell University Press.

Means, A. J. (2021). Foucault, biopolitics, and the critique of state reason. *Educational Philosophy and Theory.* https://doi.org/10.1080/00131857.2021.1871895

Mill, J. S. (1999). *The subjection of women.* University Park, PA: The Pennsylvania State University Press.

Moylan, T. (2000). *Scraps of the untainted sky.* Oxford: Westview Press.

Oxford English Dictionary. (n.d.). *Damnatio memoriae.* Retrieved December 26, 2024, from https://www.oed.com/search/dictionary/?scope=Entries&q=damnatio+memoriae.

Trevino, A. (2021). *The evolution of feminist dystopian fiction.* Austin, TX: The University of Texas at Austin.

All That is Made: An Ecocritical Reading of the Works by Margery Kempe and Julian of Norwich

Ramazan ÖZBAY

References

Alaimo, S., & Hekman, S. (Eds.). (2008). *Material feminisms*. Indiana University Press.

Bynum, C. W. (1982). *Jesus as mother: Studies in the spirituality of the high Middle Ages*. University of California Press.

Bynum, C. W. (1987). *Holy feast and holy fast: The religious significance of food to Medieval women*. University of California Press.

Chism, C. (2012). The role of the natural world in medieval literature. In S. Morrison (Ed.), *Perspectives on the Middle Ages* (pp. 45–62). Medieval Studies Press.

Cohen, J. J. (2015). *Stone: an ecology of the inhuman*. University of Minnesota Press.

Gaard, G. (1993). *Ecofeminism: Women, animals, nature*. Temple University Press.

Garrard, G. (2012). *Ecocriticism* (2nd ed.). Routledge.

Glotfelty, C., & Fromm, H. (Eds.). (1996). *The ecocriticism reader: Landmarks in literary ecology*. University of Georgia Press.

Julian of Norwich (c. 1395). *Revelations of divine love*. In N. Watson & J. Jenkins (Eds.), *The writings of Julian of Norwich: A vision showed to a devout woman and a revelation of love*. Penn State University Press.

Kempe, M. (c. 1438). *The book of Margery Kempe* (B. A. Windeatt, Ed.). Penguin Classics. *(Original work composed ca. 1438.)*

Özbay, R., & Arıkan, A. (2024). Norwichli Julian'ın cehennemi: *Revelations of Divine Love* üzerine bir inceleme. *Mesos: Disiplinlerarası Ortaçağ Çalışmaları Dergisi*, VI, 58–66. https://doi.org/10.5281/zenodo.14568511

Siewers, A. (2009). *Strange beauty: Ecocritical approaches to early medieval landscape.* Palgrave Macmillan.

Sobecki, S. I. (2008). *The sea and Medieval English literature*. D. S. Brewer.

Staley, L. (Ed.). (1996). *The book of Margery Kempe*. Kalamazoo, MI: Medieval Institute Publications, Western Michigan University.

Staley, L. (2001). *Margery Kempe's dissenting fictions*. Pennsylvania State University Press.

Turner, D. (2011). *The visionary theologies of Julian of Norwich*. Oxford University Press.

Watson, N., & Jenkins, J. (2006). *The writings of Julian of Norwich: A vision showed to a devout woman and a revelation of love*. Penn State University Press.

Windeatt, B. A. (2000). *The book of Margery Kempe*. Penguin Classics.

Eco-Anxiety and Environmental Degradation in Anthony Burgess's *The Wanting Seed*

Cenk TAKIM

References

Arikan, A. (2011). Edebî metin çözümlemesi ve ekoeleştiri. *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi*, *1*, 43–51. http://doi.org/10.13114/MJH/20111809

Adams, M. (2016). *Ecological crisis, sustainability and the psychosocial subject: Beyond behaviour change.* Palgrave Macmillan.

Agrios, G. N. (2005). *Plant pathology* (5th ed.). Academic Press.

Albrecht, G. (2011). Chronic environmental change: Emerging 'psychoterratic' syndromes. In I. Weissbecker (Ed.), *Climate change and human well-being: Global challenges and opportunities* (pp. 43–56). Springer.

Albrecht, G. (2019). *Earth emotions: New words for a new world*. Cornell University Press.

Burgess, A. (1962). *The wanting seed*. Heinemann.

Carson, R. (1962*). Silent spring*. Fawcett Publications.

Clark, T. (2015). *Ecocriticism on the edge: The Anthropocene as a threshold concept*. Bloomsbury.

Cohen, J. E. (1995). *How many people can the Earth support?* W.W. Norton.

Crutzen, P., & Stoermer, E. F. (2000). The Anthropocene. *IGBP Newsletter*, 41, 17–18.

Ehrlich, P. R. (1968). *The population bomb*. Ballantine Books.

Glotfelty, C. (1996). Introduction: Literary studies in an age of environmental crisis. In C. Glotfelty & H. Fromm (Eds.), *The Ecocriticism reader: Landmarks in literary ecology* (pp. xv–xxxvii). University of Georgia Press.

Heise, U. K. (2003). The virtual crowd: Overpopulation, space, and speciesism. In S. Slovic & M. P. Branch (Eds.), *The ISLE reader: Ecocriticism*, 1993–2003 (pp. 54–79). University of Georgia Press.

Hickman, C., Marks, E., Pihkala, P., Clayton, S., Lewandowski, R. E., Mayall, E. E., Wray, B., Mellor, C., & van Susteren, L. (2021). Climate anxiety in children and young people and their beliefs about government responses to climate change: A global survey. *The Lancet Planetary Health*, 5(12), 863–873.

Lockwood, A. (2012). The affective legacy of silent spring. *Environmental Humanities*, 1, 123–140.

Meadows, D. H., Randers, J., & Behrens III, W. W. (1972). *The limits to growth: A report for the club of rome's project on the predicament of mankind*. Universe Books.

Opperman, S. (1996). Ecocriticism: Natural world in the literary viewfinder. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi,* 16(2), 29-46.

Pihkala, P. (2020). Anxiety and the ecological crisis: An analysis of eco-anxiety and climate anxiety. *Sustainability*, 12(19), 7836. https://doi.org/10.3390/su12197836

Zapf, H. (2010). Ecocriticism, cultural ecology, and literary studies. *Ecozon@*, 1(1), 136–147.

Cumhuriyet'in 100. Yılında
TÜRK-MACAR İLİŞKİLERİNİN DÜNÜ, BUGÜNÜ VE GELECEĞİ
ULUSLARARASI SEMPOZYUMU
Türkiye-Macaristan Dostluk Antlaşması'nın 100. Yılı Anısına
23-25 Kasım 2023 / Muğla

BİLDİRİLER

A Török Köztársaság 100. évfordulóján
A TÖRÖK-MAGYAR KAPCSOLATOK MÚLTJA, JELENE ÉS JÖVŐJE
NEMZETKÖZI SZIMPÓZIUM
A Török-Magyar Barátsági Szerződés 100. évfordulója emlékére
2023. november 23-25./Muğla

ELŐADÁSOK

Editör/ Szerkesztő
Prof. Dr. Melek ÇOLAK

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1801
Araştırma İnceleme

©Çizgi Kitabevi
Mart 2025

ISBN: 978-625-396-521-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editör/ Szerkesztő
ÇOLAK, Melek
Cumhuriyet'in 100. Yılında
TÜRK-MACAR İLİŞKİLERİNİN DÜNÜ, BUGÜNÜ VE GELECEĞİ
ULUSLARARASI SEMPOZYUMU
Türkiye-Macaristan Dostluk Antlaşması'nın 100. Yılı Anısına
23-25 Kasım 2023 / Muğla
BİLDİRİLER

A Török Köztársaság 100. évfordulóján
A TÖRÖK-MAGYAR KAPCSOLATOK MÚLTJA, JELENE ÉS JÖVŐJE
NEMZETKÖZI SZIMPÓZIUM
A Török-Magyar Barátsági Szerződés 100. évfordulója emlékére
2023. november 23-25./Muğla
ELŐADÁSOK

Kapak resmi: "Orta Asya'dan Göç", Tuval üzerine yağlı boya, 1989, Melek Çolak.

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.	Konevi Mah.	Siyavuşpaşa Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1	Larende Cad. No:20/A	Gül Sk. No:15 B
Meram/**Konya**	Meram/**Konya**	Bahçelievler/**İstanbul**
(0332) 353 62 65	(0332) 353 62 66	(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

AKI KARAYI SEÇMEK: ESKİ MACARLARDA AK ve KARA İKİLİ AYRIMI

Osman KARATAY

Kaynaklar

Anonymus, **The Deeds of the Hungarians**, çev. J. M. Bak – M. Rady, Budapest 2010.

Balogh, László, "Megjegyzések a PVL fehér és fekete magyarjaihoz", **Acta Historica Universitatis Szegediensis,** 121 (2005), s. 31-46.

Bartha, Antal, **A magyar nép őstörténete**, Budapest 1988.

Egorov, V. G., **Etimologičeskij slovar' čuvašskogo jazyka**, Čeboksary 1964.

Györffy, György, **Tanulmányok a magyar állam eredetéről. A nemzetségtől a vármegyéig, a törzstől az országig,** Budapest 1959, s. 44-76.

Györffy, György, "A csatlakozott népek", **A Magyarság Keleti Elemei**, Budapest 1990, s. 83-93.

Kristó, Gyula, "A fekete magyarok és a pécsi püspökség alapítása", **Acta Historica Universitatis Szegediensis,** 82 (1985), s. 11-17.

Kristó, Gyula- H. Tóth Imre, "Az orosz évkönyvek néhány magyar vonatkozásáról", **Acta Historica Universitatis Szegediensis,** 103 (1996), s. 21-29.

László, Gyula, A **„kettős honfoglalás",** Budapest 1978.

Povest' vremennıx let po Lavrent'evskoy letopis*i*, çev. D. S. Lihaçev - B. A. Romanov, Moskva –Leningrad 1950.

Simon Kézai, **The Deeds of the Hungarians**, yay. László Veszprémy, Frank Schaer, Jenő Szűcs, Budapest 1999.

Tóth, Sándor, "A fehér és fekete magyarok kérdéséhez", **Acta Historica Universitatis Szegediensis**, 75 (1983), s. 3-9.

Tóth, Sándor László, "The White and Black Hungarians", **Chronica,** 9-10 (2010), s. 5-14.

KARADENİZ'İN KUZEYİNDE YERLEŞİK HAYATA DAİR İZLER: İSKİT/HUN DÖNEMİ

Esengül ARGUN

Kaynakça

Ahmetbeyoğlu, Ali, **Attila'nın Sarayında Bir Romalı (Grek Seyyahı Priskos'a Göre Avrupa Hunları)**, Yeditepe Yayınları, İstanbul 2017.

Ambrose, Stanley H.-NORR, Lynette, "Experimental Evidence for the Relationship of the Carbon Isotope Ratios of Whole Diet and Dietary Protein to Those of Bone Collagen and Carbonate", ed. Lambert, J.B., Grupe, G., **Prehistoric Human Bone**, Springer, Berlin Heidelberg 1993. https://doi.org/10.1007/978-3-662-02894-0_1

Argun, Esengül, Arkeolojik Veriler Işığında Avrupa Hunları, T.C. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Muğla 2023.

Balogh, Csilla -TÜRK Attila, "Rövid jelentések", Szerk. Júlia Kisfaludi, Fordí. Katalin Simán, **Régészeti Kutatások Magyarországon 2003**, Tördelés Kaposvári Franciska, Budapest 2004.

Baziti, Zoltán-TARI Edit, "Rövid jelen tések", Szerk. Júlia Kisfaludi, **Régészeti kutatások Magyarországon 2002**, Készült a CIER-PRINT Bt. nyomdájában, Budapest 2004.

Cornelus Tacitus, **Germania Halklarının Kökeni ve Yerleşim Yeri**, çev. Mine Hatapkapulu, Kabalcı Yayınları, İstanbul 2006.

Csányi, Marietta, "Rövid jelentések", Szerk. Júlia Kisfaludi, Fordí. Katalin Simán, **Régészeti Kutatások Magyarországon 2003**, Tördelés Kaposvári Franciska, Budapest 2004.

Czajlik, Zoltán- Molnár Ferenc vd., "Őskori vassalakok anyagvizsgálata Északkelet-Magyarországról. The analysis of prehistoric iron slag samples from Northeast-Hungary", Szerk. Júlia Kisfaludi, **Régészeti Kutatások Magyarországon 2001**, Kulturális Örökségvédelmi Hivatal és a Magyar Nemzeti Múzeum 2003, Késtült a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma támogatásával, Tördelés: Kaposvári Franciska, Budapest 2003.

Czifra, Szabolcs, "Szkíta kori település a Nyírségben: Nyírparasznya, III. forduló (Előzetes jelentés)", Szerke. Judit Kvassay, **Régészeti kutatások Magyarországon 2011–2014**, Forster Gyula Nemzeti Örökségvédelmi és Vagyongazdálkodási Központ és Magyar Nemzeti Múzeum 2016, Fordít., Magdalena Seleanu, Felelős kiadó Sárváry István, Budapest 2016.

Damgaard P. Barros, vd., "137 Ancient Human Genomes from Across The Eurasian Steppes", **Nature**, 2018, https://doi.org/10.1038/s41586- 018-0094-2 PMID: 29743675

Diamond, Jared, **Tüfek, Mikrop ve Çelik**, çev. Ülker İnce, Tübitak Yayınları, Ankara 2002.

Downey, G., "The Composition of Procopius, De Aedificiis." **Transactions and Proceedings of the American Philological Association**, Vol:78, 1947, JSTOR, https://doi.org/10.2307/283492. Accessed 9 Oct. 2022.

Ergin, Muharrem, **Orhun Abideleri**, Boğaziçi Yayınları, Ankara 2013.

Gerling, Claudia Gerling-BANFFY, Eszter, vd., "Immigration and transhumance in the Early Bronze Age Carpathian Basin: the occupants of a kurgan", **Antiquity**, Vol:86, 2012.

Gerling, Claudia, "A Multi-Isotopic Approach to the Reconstruction of Prehistoric Mobility and Economic Patterns in the West Eurasian Steppes 3500 to 300 BC", **Journal for Ancient Studies**, Vol: 3, 2014.

Gerling, Claudia, **Prehistoric Mobility and Diet in the West Eurasian Steppes 3500 to 300 BC. An isotopic Approach**, C:25, Berlin, Boston: De Gruyter, 2015.

Gorbanenko Sergey- Sergeeva, Marina, "Tsyrkuny hillfort: palaeoethnobotanic research", **Archaeology and Ancient History of Ukrain***e*. 2017.

Gündoğdu, Abdullah, "Türklerde Devlet", ed. İhsan Çapçıoğlu-Hayatî Beşirli, **Türk Kültürü El Kitabı**, Grafiker Yayınları, Ankara 2015, (303-325).

Harari, Yuval Noah, **Sapiens**, Türkçesi, Ertuğrul Genç, Kolektif Yayınları, İstanbul 2015.

İbn Haldun, **Mukaddeme**, yay. haz., Süleyman Uludağ, Dergah Yayınları, İstanbul 2007.

İzgi, Özkan, **Orta Asya Türk Tarihi Araştırmaları**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2017.

Juras, Anna -Krzewińska, Maja, vd., "Diverse origin of mitochondrial lineages in Iron Age Black Sea Scythians", **Scientific Reports**, 2017, https://doi.org/10.1038/ s41598-017-00035-9 PMID: 28127057

Kizlasov, Leonid, "Hunların Şehirleri", Çev. Tahsin Bilği, **Genel Türk Tarihi Dergisi**, C:2, S:4, Temmuz 2020.

Lechner, Jenő, "A Turáni Népek Művészete", **A Turani Tarsásag Folyóirata**, Szerk. Aladár Bán és Vilmos Pröhle, Kiadóhivatal: Országháza, VII. Kapu. E számára 45 korona, Budapest 1922, (179-192).

Lőrinczy, Gábor, "Középkori téglaégető kemencék Csongrádról és Békéscsabáról", **A Móra Ferenc Múzeum Évkönyve**, Szerk. Antal Juhász, Szeged 1992, (156-180).

Miller, A. R. Ventresca-Makhortykh, Sergey, vd., "Mobility and diet in the Iron Age Pontic forest-steppe: A multi-isotopic study of urban populations at Bel'sk", **Archaemetry**, Vol:61, C:6, 2019. https://doi.org/10.1111/arcm.12493

Miller, Alicia, Ventresca R., James Johnson, vd., "Re-evaluating Scythian Lifeways: Isotopic analysis of Diet and Mobility in Iron Age Ukraine", **PLOS ONE Research Article,** ed. Luca Bondioli, Museo delle Civiltà, Vol:16, No:3, Italy 2021,

Nagy, Andrea, "Rövid jelentések", Szerk. Júlia Kisfaludi, Fordí. Katalin Simán, **Régészeti Kutatások Magyarországon 2005**, Kulturális Örökségvédelmi Hivatal és a Magyar Nemzeti Múzeum 2006, Tördelés: Kaposvári Franciska, Budapest 2006.

Neparáczki, E. vd., "Y-chromosome Haplogroups from Hun, Avar and Conquering Hungarian Period Nomadic People of the Carpathian Basin", **Scientific Reports**, No:9, 16569, 2019.

Nikitin, Alexey G. vd., "Mitochondrial DNA Analysis of Eneolithic Trypillians from Ukraine Reveals Neolithic Farming Genetic Roots", **PlOS ONE**, 2017, e0172952. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0172952 PMID: 28235025

Parker, E. H., **A Thousand Years of the Tartars**, Kegan Paul Alfred, New York, 1924.

Pashkevich, G.A., "Paleobotanical Study of Materials from The Excavations of the Bels'k Settlement", **Research Report of the Joint Ukrainian-German Archaeological Expedition at Bel'sk in 2004**, Kiev, Institute of Archaeology NANU, 2005.

Priscus, **Attila ve Bizans Tarihi**, Çev. Turhan Kaçar, Alfa Yayınları, İstanbul 2020.

Prokopiy, "Istoriya Voyn Rimlyan s Persami", Perevod S. Yu. Destunisa, Zapiski Istorikofi Lologicheskogo Fakulteta Sankt-Peterburgskogo Universiteta, Chast:1, 1876.

Rácz, Zsófia, "A Hun Korszak A Kárpát-Medencében The Hunnic Period In The Carpathian Basin", **Magyar Tudomány 182**, Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar Régészettudományi Intézet, Budapest 2021.

Sartkojauli, Karjaubay, "Hsiung-nu İmparatorluğunun Aktüel Meseleleri", Haz. Semiha Nurdan, Muhammed Özler, **XVIII. Türk Tarih Kongresi Kongreye Sunulan Bildiriler (X. Cilt) Türk Dünyası Tarihi**, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2018. eISBN: 978-975-17-5121-8 (10.c) - 978-975-17-5111-9 (tk.).

Simpson, ST John, Pankova, Svetlana, **The BP Exhibition: Scythians: Warriors of Ancient Siberia**, Organized with the State Hermitage Museum, Thames & Hudson, St Petersburg, Russia 2017.

Sümer, Faruk, **Eski Türklerde Şehircilik**, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2014.

Szörényi, Gábor András, "Rövid jelentések", Szerk. Júlia Kisfaludi, Fordí. Katalin Simán, **Régészeti Kutatások Magyarországon 2004**, Kulturális Örökségvédelmi Hivatal és a Magyar Nemzeti Múzeum *2005*, Budapest 2005.

Váczy, Péter, **Avrupa'da Hunlar, Attila ve Hunlar**, Çev. Tarık Demirkan, Der. Gyula Németh, Kömen Yayınları, Konya 2014.

Vida, Tivadar, "The Huns and The Late Antique Settlement Structure in Pannonia", Attila's Europe? **Structural Transformation and Strategies of Success in The European Hun Period**, Szerk. Zsófia Rácz, Gergely Szenthe, Director general of the Hungarian National Museum Dávid Bartus, dean of the Faculty of Humanities, Eötvös Loránd University Budapest 2021.

Yumuk, Recep, "İbn Haldun'da Devlet Görüşü Birinci Kısım", **Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi**, 1978, C:3 S:1-2, (229-278).

Zaatov, İsmet, "Hunların Kırım'daki Yerleşim, Tarih ve Sanatları Üzerine", Haz. Semiha Nurdan-Muhammed Özler, **XVIII. Türk Tarih Kongresi**, C:10, Ankara 2018, (483-500).

ESTERGON KALESİNE SU NASIL ULAŞIRDI?

Atilla BİR

Kaynakça

Ayverdi, Ekrem Hakkı vd., **Avrupa'da Osmanlı Mimari Eserleri, Romanya, Macaristan**, Cilt 1, 1. Baskı, İstanbul Fetih Cemiyeti, 1977.

Günümüz Türkçesiyle Evliyâ Çelebi Seyahatnamesi: Podgoriçe, İştib, Vidin, Peçoy, Budin, Üstürgon [Estergon], Ciğerdelen, Macaristan, Öziçe, Taşlıca, Dobra, Venedik, Mostar, Kanije, Hazırlayan. Seyit Ali Kahraman, Yapı Kredi Yayınları, Cilt 6, 2010.

Kolumbán, György, "The State of the Recovery and Research Work on the Renaissance Water Machine of Archbishop of Esztergom in 2004", **Erzbischöfliche Renaissance Maschine Aqua Forschung und Wiederaufbau in Esztergom**, II. Kapitel, 2004.

The Centuries of Esztergom, Exhibition in the Hungarian National Museum's, Castle Museum in Esztergom, Illustrations (müze broşürü), Piter Bathhar Bouttats (1666-1175).

Zoltán, Szepesi, "Esztergom reneszánsz kori bámulatos vízgépe" **A technikatörténeti hungarikum**, 2009.

OSMANLILARIN AVRUPA'DAKİ HÂKİMİYETİNİ SAĞLAMLAŞTIRAN MUHAREBE: VARNA MEYDAN MUHAREBESİ (10 KASIM 1444)

Gökhan DİLBAŞ

Kaynaklar

Akın (Yusufoğlu), Hicran, "Zotikos'un Varna Savaşına Dair Manzumesi I.", **Tarih Araştırmaları Dergisi**, Cilt 14, Sayı 25, 1981, s. 261-281.

Baştav, Şerif, "Osmanlı Türk-Macar Tarihi Münasebetlerinde İlk Devir (1456'ya kadar)", **Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları**: 116, Seri: III, Sayı: A.32, Ankara, 1991.

Bilge, Sadık Müfit, **Osmanlı'nın Macaristanı**, Kitabevi, İstanbul, 2010.

Bisztra, Cvetkova, **A várnai csata,** Gondolat Kiadó, Budapest, 1988.

Bödey, József, "Bisztra Cvetkova: Pametna bitka na narodite. (Evropejszkijat jugoiztok i oszmanszkoto zavoevanie - krajâ na XIV. i pervata polovina na XV. v.)", **Hadtörténelmi Közlemények**, 29. Évf., 1. Sz., 1982, s. 124-127.

Diószegi, György Antal, "Hunyadi János várnai csatájának egyetemes jelentősége", **Aracs,** 2019/4, XIX. évfolyam, s. 40-51.

Emecen, Feridun, "Varna Muharebesi" maddesi, **TDV İslam Ansiklopedisi**, 42. Cilt, İstanbul, 2012, s. 527-530.

Fraknói, Vilmos, "A Várnai csata előzményei", **Hadtörténelmi közlemények**, 1889, 1. sz., s. 337-388.

Garda, Dezső, "A hosszú hadjárat és a várnai csata", **Múltunk**, 2018, s. 7.

Gökbilgin, M. Tayyib, **"Avrupa'da İktidar Mücadelesi. Osmanlı-Macar İlişkileri"**, Kronik Kitap, İstanbul, 2019.

Imber, Colin, **Varna Savaşı**, çev: Arda Arel, Kitap Yayınevi Ltd., İstanbul, 2007.

İnalcık, Halil, **Osmanlılar ve Haçlılar,** ALFA, İstanbul, 2014.

Kabasakal, Hüseyin, **"Varna (1444), İkinci Kosova (1448) Meydan Muharebeleri ve II. Murat",** T. C. Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Türk Asker Büyükleri ve Zaferleri Serisi No: 14, Ankara, 1986.

Kasza, Péter, **"Mert Látom, Hogy Néhányan Az Eseményeket Másképp Mesélik, Mint Megtörténtek…" Brodarics István Tevékenysége Irodalomtörténeti Megközelítésben",** Doktori (PHD) Értekezés, Témavezető: Szörényi László, Szegedi Tudományegyetem, Irodalomtudományi Doktori Iskola, Szeged, 2007.

Kristó, Gyula-Barta, János-Gergely, Jenő, **Magyarország Története Előidőktől 2000-ig**, Pannonica Kiadó, 2002.

Lamartine, Alphonse de, **Osmanlı Tarihi 1**, Sabah, 1991.

Lech, Jaczynowski, "Supposed Gravesites of Wadyslaw III of Varna", ***Social Sciences of Sport: Achievements and Perspectives***, 2017, s. 187-209.

Papp, Attila, "A várnai csata", **Kanizsa. Lokálptrióta Hetilap**, 2017.09.11

Pehlivan, Gürol, "Varna Savaşı ve Bir Tarih Kaynağı Olarak Gazâvatnâmeler", **Turkish Studies**, Sayı 3/4, Summer 2008, s. 598-617.

Rónai, Horváth Jenő, "A Várnai csata I", **Hadtörténelmi közlemények**, 1. sz., 1888, s. 104-142.

Rónai, Horváth Jenő, "A Várnai csata II", **Hadtörténelmi közlemények**, 1. sz., 1888, s. 268-305.

Saygan, Çağlar, "II. Murad ve II. Mehmed Arasındaki Mektuplaşma Hadisesine Bir Bakış", **Bitig**, 2021/2, s. 330-347.

Tarján, M. Tamás, A várnai csata, Rubicon, https://rubicon.hu/kalendarium/1444-november-10-a-varnai-csata) (27.06.2023).

Teke, Zsuzsa, **Hunyadi János és kora**, Gondolat Kiadó, Budapest, 1980.

Várna, a kereszténység védőpajsza, **Barátság**, XXVI. Évfolyam, 6. szám, 2019, s. 9873-9875.

Vaszary, Kolos, **A Várnai Csata**, Kiadja A Szent-István Társulat, Pest, 1864.

https://tudasbazis.sulinet.hu/hu/tarsadalomtudomanyok/tortenelem/a-kozepkor-tortenete-476-1492/hunyadi-janos-toro-kellenes-harcai/a-varnai-csata-1444 (27.06.2023)

http://lexikon.katolikus.hu/V/v%C3%A1rnai%20csata.html (27.06.2023)

https://islamansiklopedisi.org.tr/murad-ii (08.07.2023)

http://tayyibgokbilgin.info/wp-content/uploads/2012/03/Article-333.pdf (12.07.2023)

https://hu.wikipedia.org/wiki/V%C3%A1rnai_csata (15.07.2023).

16. YÜZYILDA BUDİN YÖNETİMİNDE YAHYÂPAŞAZÂDELER

Yasemin ALTAYLI

Kaynakça

Albayrak Sak, Vesile, "Kanunî'nin Şiir ve Şair Sevmeyen Paşaları: Rüstem Paşa ve Ayas Paşa", **SEFAD**, Sayı 49, Konya, 2023, s.99-110.

Altaylı, Yasemin, "Budin Beylerbeyi Arslan Paşa (1565-1566)", **Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi (OTAM)**, Sayı 19, Ankara, 2006, s. 33-51.

Başar, Fahamettin, "Malkoçoğulları", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, Cilt XXVII, İstanbul, s.537-538.

Dávid, Géza, "Macaristan'da Yönetici Osmanlı Aileleri", **Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi (OTAM)**, Sayı 38, Ankara, 2016, s.13-30.

Demir, Hiclâl, ""Şairler Menbaı" Vardar Yenicesi ve Vardar Yeniceli Üç Şair: Hayretî-Usûlî-Hayâlî", **Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,** Cilt VII, Sayı 1, Çorum, 2014, s. 48-59.

Gévay, Antal, **Budin Paşaları**, çev. Yasemin Altaylı, Tiydem, Ankara, 2011.

Guboğlu, Mihail, "Kanuni Sultan Süleyman'ın Boğdan Seferi ve Zaferi (1538 M. 945 H.)", **Belleten**, Cilt L, Sayı 198, Ankara, 1986, s.727-806.

İnbaşı, Mehmet, "Yahya Paşa'nın Üsküp'teki Vakıfları", **Vakıflar Dergisi**, Sayı 53, Ankara 2020, s. 9-27.

İsen, Mustafa, **XVI. Yüzyılda Siyasal, Kültürel ve Edebî Hayat**, XVI. Yüzyıl Türk Edebiyatı, Ed. M.A.Yekta Saraç-Muhsin Macit, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir, 2011, s.3-19.

Kayapınar, Levent, "Malkoçoğlu Bali Bey Vakfı ve Bayezid Baba Âsitânesi", **Alevilik-Bektaşilik Araştırmaları Dergisi**, Sayı 1, Nevşehir, 2009, s.105-115.

Kılıç, Ayşegül, "Malkoçoğlu Bali Bey ve Mezarı Hakkında", **Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Sayı 26, Kars, 2020, s.747-776.

Kıral, Orçun, **Malkoçoğulları ve Osmanlı Tarihindeki Yeri**, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2022.

Musluoğlu, Ferhat, **Hayretî Dîvânı**, Paradigma Akademi Yayınları, Çanakkale, 2022.

Onat Çakıroğlu, Tuba, "Taşlıcalı Yahya Bey'in Şiirlerinde Devlet Adamı Kimliğinin İzleri", **Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi**, Cilt II, Sayı 4, Bilecik, 2018, s. 62-72.

Süreyya, Mehmed, **Sicill-i Osmanî,** c.4, Yayına Hazırlayan: Nuri Akbayar, Eski Yazıdan Aktaran: Seyit Ali Kahraman, Tarih Vakfı Yurt Yayınları 30, İstanbul, 1996.

Süreyya, Mehmed, **Sicill-i Osmanî**, c.5, Yayına Hazırlayan: Nuri Akbayar, Eski Yazıdan Aktaran: Seyit Ali Kahraman, Tarih Vakfı Yurt Yayınları 30, İstanbul, 1996.

Takáts, Sándor, **Macaristan Türk Âleminden Çizgiler**, çev. Sadrettin Karatay, MEB, İstanbul 1970.

Takáts, Sándor, **A török hódoltság korából, (In. Rajzok a török világból 4. befejező kötet)**, Genius Kiadás, Budapest, 1927.

Takáts, Sándor – Eckhart, Ferenc - Szekfű, Gyula, **A budai basák magyar nyelvű levelezése**, Magyar Tudományos Akadémia, Budapest, 1915.

Tapan, Filiz, "Rumeli Uç Ailesi Malkoçoğulları'nın Kökeni Hakkında Tartışmalar ve Yeni Bir İddia", **Gazi Akademik Bakış**, Cilt XVI, Sayı 32, Ankara, 2023, s. 107-129.

Turgut, Vedat, "Vakıf Belgelerinde Osmanlı Dönemi'nin Kuruluş Dönemi Aileleri: Malkoçoğluları ve Mihallüler", **Yeni Türkiye Dergisi**, Cilt I, Sayı 66, Yeni Türkiye Stratejik Araştırmalar Merkezi, Ankara, 2015, s. 566-589.

Turgut, Vedat, "Vakıf Belgelerine Göre Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Dönemi Aileleri: Âl-i Timurtaş Paşa", **Osmanlı Araştırmaları**, Cilt LIII, Sayı 53, İstanbul, 2019, s.51-120.

Uçan Eke, Nagehan, "Şehzade Mustafa Mersiyesi'nin Metaforik Açıdan İncelenmesi", **Söylem Filoloji Dergisi**, Cilt II, Sayı 2, 2017, s. 220-231.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, **Osmanlı Tarihi**, c. II, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1998.

Yılmaz, Mehmet Emin, "Budapeşte'deki Gül Baba Türbesi'nin Onarımları (1884-1915)", **Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi**, Sayı 99, Ankara, 2021, s. 11-36.

OSZMÁN ÁLLAMFÉRFIAK ÉS MŰVÉSZEK AZ 1658. ÉVI ERDÉLYI HADJÁRATON (1658 ERDEL SEFERİ'NE KATILAN OSMANLI DEVLET ADAMLARI ve SANATÇILARI)

Szabolcs HADNAGY

Felhasznált Források

Levéltári források

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA)

Başmuhasebe Kalemi Defterleri (D.BŞM), 209.

Ganem Mukataası Kalemi Belgeleri (D.GNK), 2/21, 25.

Kamil Kepeci Tasnifi Defterleri (KK), 1949, 1950, 1951.

Maliyeden Müdevver Defterleri (MAD), 4576.

Mevkufat Kalemi Belgeleri (D.MKF), 62/173.

Kiadott források és szakirodalom

Abdurrahman Abdi Paşa, **Vekâyi'-Nâme**, haz. Fahri Çetin Derin, İstanbul, 2008.

Aktepe, M. Münir, "Amcazâde Hüseyin Paşa", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansikopedisi**, C.3, İstanbul, 1991, p. 8–9.

B. Szabó János – Sudár Balázs, "„Independens fejedelem a Portán kívül" II. Rákóczi György oszmán kapcsolatai", 2. rész, **Századok** 147/4 (2013), p. 931–999.

Behcetî Seyyid İbrahim Efendi, **Târîh-i Sülâle-i Köprülü**, KYEK, Ahmed Paşa, nr. 212.

Bekar, Cumhur, **The Rise of the Köprülü Family: The Reconfiguration of Vizierial Power in the Seventeenth Century**, PhD Dissertation, Leiden, 2019.

Bilge, Sadık Müfit, **Osmanlı'nın Macaristanı. Osmanlı Hâkimiyetindeki Macaristan'ın Tarihî Coğrafyası ve İdarî Taksimâtı (1526–1718),** İstanbul, 2010.

DİA, "Mehmed Paşa, Gürcü", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, C.28, Ankara, 2003., p. 510–511.

Doğru, Halime, **Lehistan'da Bir Osmanlı Sultanı. IV. Mehmed'in Kamaniçe-Hotin Seferleri ve Bir Masraf Defteri**, İstanbul, 2006.

Erdoğan, Mehtap, "Sıdkî Paşa'nın Alegorik Bir Eseri: Berf ü Bahâr", **Turkish Studies/Türkoloji Araştırmaları**, IV/2 (2009), p. 360–405.

Erdoğan, Mehtap, **Sıdkî Paşa Dîvân ve Berf ü Bahâr**, İstanbul, 2011.

Evliyâ Çelebi b. Derviş Mehemmed Zıllî, **Evliyâ Çelebi Seyahatnamesi Topkapı Sarayı Bağdat 307 Yazmasının Transkripsiyonu-Dizini**, 5. kitap, haz. Yücel Dağlı – Seyit Ali Kahraman – İbrahim Sezgin, İstanbul, 2001.

Evliyâ, Çelebi b. Derviş Mehemmed Zıllî, **Evliyâ Çelebi Seyahatnamesi Topkapı Sarayı Kütüphanesi Bağdat 308 Numaralı Yazmanın Transkripsiyonu-Dizini**, 7. kitap, haz. Yücel Dağlı – Seyit Ali Kahraman – Robert Dankoff, İstanbul, 2003.

Fodor Pál, "Muzulmán hadvezérek", **História** VIII/3–4 (1986), p. 55–59.

Gergely Sámuel, szerk., **Teleki Mihály levelezése**, 1. köt., (1656–1660), Budapest, 1905.

Gévay Antal, **A budai pasák**, Bécs, 1841.

Hadnagy Szabolcs, **A szultán hadainak tápláléka. Az oszmán sereg élelemellátási rendszere az 1658. évi hadjárat tükrében**, Szeged, 2021.

Hadnagy Szabolcs, "Köprülü Mehmed egri kormányzósága – egy oszmán államférfi életrajzának kérdőjelei", **Keletkutatás**, (2010. tavasz), p. 107–113.

İlgürel, Mücteba, "Canbolatoğulları", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansikopedisi**, C.7, İstanbul, 1993., p. 144–145.

İlgürel, Mücteba, "Köprülü Mehmed Paşa", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, C.26, Ankara, 2002., p. 258–260.

İpekten, Halûk, **Naili Divanı**, Ankara, 1990.

İpekten, Halûk, **Nâili. Hayatı-Sanatı-Eserleri, Bazı Şiirlerinin Açıklamaları**, Ankara, 2018.

Kılıç, Orhan, "Budin ve Tımışvar Eyaletlerinin Paşaları: Karşılaştırmalı Bir Analiz", **OTAM 46** (2019), p. 191–229.

Kolçak, Özgür, **XVII. Yüzyıl Askerî Gelişimi ve Osmanlılar: 1660–1664 Osmanlı-Avusturya Savaşları**, PhD Dissertation, İstanbul, 2012.

Kruppa Tamás, "Nagyszőlős, 1662. január 23. Kemény János és Apafi Mihály csatája az erdélyi trónért", **Hadtörténelmi Közlemények** 129/1 (2016), p. 177–192.

Kütükoğlu, Bekir, "Süleyman Paşa, Malatyalı", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansikopedisi**, C.38, İstanbul, 2010, p. 98–99.

Madunić, Domagoj, "Csengizáde Ali pasa és az Oszmán Birodalom határmenti elitje a krétai háború alatt (1645–1669)", **Korall** 48 (2012), p. 90–120.

Madunić, Domagoj, "Frontier Elites of the Ottoman Empire During the War for Crete (1645–1669): The Case of Ali-Pasha Čengić", **Europe and the 'Ottoman World'. Exchanges and Conflicts (Sixteenth to Seventeenth Centuries)**, eds. Gábor Kármán – Radu G. Păun, Istanbul, 2013, p. 47–82.

Mermer, Ahmet, "Divan Şiirinde Bir Sımâ: Mezakî", **Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi**, V/1 (1990.), p. 195–204.

Mermer, Ahmet, **Mezâkî: Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divanı'nın Tenkidli Metni**, Ankara, 1991.

Mermer, Ahmet, ***XVII. Yüzyıl Dîvân Şâiri Vecdî ve Dîvânçesi***, Ankara, 2002.

Na'îmâ, Mustafa Efendi, **Târih-i Na'îmâ**, C.4, haz. Mehmet İpşirli, Ankara, 2007.

Özcan, Abdülkadir, "Melek İbrahim Paşa", **Güney-Doğu Avrupa Araştırmaları Dergisi** 12. (1998), p. 221–235.

Özcan, Abdülkadir, "Merzifonlu Kara Mustafa Paşa", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansikopedisi**, C.29, Ankara, 2004, p. 246–249.

Özkan, Selim Hilmi, **Amcazâde Hüseyin Paşa'nın Hayatı ve Faaliyetleri (1644–1702)**, PhD Dissertation, Isparta, 2006.

Rycaut, Paul, **The Present State of the Ottoman Empire**, London, 1668.

Şeyhî Mehmed Efendi, **Vekâyi'u'l-Fuzalâ**, C.1-2, haz., Ramazan Ekinci – Derya Örs, İstanbul, 2018.

Silahdar, Fındıklılı Mehmed, **Silahdar Tarihi**, C.1, İstanbul, 1928.

Sudár Balázs, "A hódoltsági pasák az oszmán belpolitika fogságában (1657–1665)", **Hadtörténelmi Közlemények** 124/3 (2011), p. 888–909.

Süreyya, Mehmed, **Sicill-i Osmanî**, C.1, 3-6, haz. Nuri Akbayar – Seyit Ali Kahraman, İstanbul, 1996.

Tóth Sándor László, "Kücsük Mehmed magyarországi tevékenységéhez", **Aetas** 14/4 (1999), p. 89–99.

Uşşâkîzâde, İbrâhîm Hasîb Efendi, **Zeyl-i Şakâ'ik**, haz. Ramazan Ekinci – Derya Örs, İstanbul, 2017.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, **Osmanlı Devletinin Saray Teşkilâtı**, Ankara, 1988.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, **Osmanlı Tarihi**, C.3/2, Ankara, 2003.

Vass Előd, "Adalékok az egri pasák hivatali sorrendjéhez", **Az egri vár híradója, 19–20**. *sz.* (1986), p. 20–48.

Yanmaz, Eşref, **Vecdî (Hayatı, Edebî Kişiliği ve Divânı'nın Karşılaştırmalı Metni)**, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 1995.

Yeşiloğlu, Ayşegül Mine, "Nâilî", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansikopedisi**, C.32, İstanbul, 2006., p. 315.

Yıldız, Murat, **Balkanlar'daki Osmanlı Vakıf Mirasından Amca Hasan Ağa Vakfı**, İstanbul, 2012.

Yılmazer, Ziya, haz., **'Îsâ-zâde Târîhi (Metin ve Tahlil)**, İstanbul, 1996.

Yücel, Abubekir Sıddık, **Mühürdar Hasan Ağa'nın Cevâhirü't-Tevârîh'i**, PhD Dissertation, Kayseri, 1996.

KÁLMÁN MIKSZÁTH'IN
"KONUŞAN KAFTAN" ADLI ROMANINDA OSMANLI İDARESİ DÖNEMİNE BAKIŞ

Szandra ROSTÁS

Kaynakça

Albert, Beke, "A Mikszáth-kép változásai.", **Palócföld**, 43. 2., 1997, s. 225-236.

Anna, Fábián, "Beszélő ruhák", **Holmi,** 4.7., Haziran, 1992, s. 984-989.

Csaba, Szentgyörgyi, **Narrativitás és metalepszis Mikszáth Kálmán epikájában**, Pázmány Péter Katolik Üniversitesi, Doktora Tezi, 2017.

https://mek.oszk.hu/01300/01385/html/ Erişim Tarihi: 25.09.2023

Ildikó, Somogyvári, **A történelmi tárgyú irodalom szerepe a nemzeti identitás alakításában: Empátia, csoport-identifikáció és csoportközi folyamatok kapcsolata a befogadásban**. Pécs Üniversitesi Psikoloji Doktora Okulu, Doktora Tezi, Pécs, 2010.

Ilona, Székelyné Kőrösi, **Kecskeméti évszázadok**, Kecskeméti Lapok Kft, Kecskemét, 1995. s 15.

János, Barta, "**Mikszáth-problémák" Költők és írók**, Irodalmi tanulmányok, Akadémia Kiadó, Budapest, 1966, s. 140-161.

László, Krizsán, "Miről mesél "A beszélő köntös"?", **Palócföld,** 43.2., 1997, s. 245-252.

Mikszáth, Kálmán, **A beszélő köntös**, Saxum Kiadó Kft, 2018.

İKİ MACAR MÜHTEDİNİN İSLÂM MÜDAFAASI: (TERCÜMAN MURAD BEY ve İBRAHİM MÜTEFERRİKA)

Yunus İNCE

Kaynakça

Augustinus, Aurelius, **City of God**, II, trans. Marcus Dods, T. & T. Clark, Edinburgh, 1888.

Aziz Barnabas, **Barnabas İncili**, çev. C. Güneş İspir, Dorlion Yayınları, Ankara, 2022.

İbrahim Müteferrika, **Risâle-i İslâmiye**, haz. M. Esad Coşan, Seha Neşriyat, İstanbul, 1993.

Köse, Ali, "İhtida", **Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi**, XXI, İstanbul, 2000, ss. 554-558.

Krstic, Tijana, **Osmanlı Dünyasında İhtida Anlatıları, 15-17. Yüzyıllar**, çev. Ahmet Tunç Şen, Kitap Yayınevi, İstanbul, 2015.

Kûr'ân-ı Kerîm ve Açıklamalı Meâli, çev. Hayrettin Karaman vd., Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2015.

Kutsal Kitap/Eski ve Yeni Antlaşma (Tevrat, Zebur, İncil), Kitab-ı Mukaddes Şirketi Yayınları, İstanbul, 2014.

Mu'allakat-ı Seb'a/Yedi Askı, çev. Şerafettin Yaltkaya, Büyüyenay Yayınları, İstanbul, 2018.

Pamuk, İsmail Emre, **Bir 16. Yüzyıl Okuryazarının Zihin Dünyası: Tercüman Murad ve Tesviyetü't-Teveccüh İle'l-hak Adlı Eseri**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2021.

Sabev, Orlin, (Orhan Salih), "Portre ve Otoportre: İbrahim Müteferrika'nın Akıl Oyunları", **Osmanlı Araştırmaları/The Journal of Ottoman Studies**, XLIV, İstanbul, 2014, ss. 99-121.

Tercüman Murad b. Abdullah, **Tesviyetü`t-Teveccüh İle`l-Hak (Hak'ka Giden Yolu Kolaylaştırma)**, çev. Fuat Aydın, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Yayımlanmamış Metin.

Tezcan, Baki, "İbrâhîm Müteferrika ve Risâle-i İslâmiyye", **Kitaplara Vakfedilen Bir Ömre Tuhfe: İsmail Erünsal'a Armağan**, haz. Hatice Aynur, Bilgin Aydın, Mustafa Birol Ülker, Ülke Kitap, İstanbul, 2014, ss. 515-556.

Yedi Askı Şiirleri (Muallakalar), çev. Mehmet Hakkı Suçin, İstanbul, Kırmızı Kedi Yayınevi, 2020.

UGOR – TÜRK DİL SAVAŞINA DAİR

Éva CSÁKI

Kaynakça

Csáki, É. "Vámbéry'nin Türk Dünyası ve Türk Halkları İzlenimleri", **Ölümünün 100. Yılında Ármin Vámbéry Anma Toplantısı,** 6-7 Eylül 2013, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2017, s. 31-36.

Csáki, É. **Essays on Early Hungarian – Turkic Contacts**, Grafiker Yayınları, Ankara, 2021.

Csáki, É. "Türk Okurlar İçin Macar Halk Masalları Hakkında Bazı Bilgiler", **Macar Masalları,** ed. É. Csáki, Alfa Yayınları, İstanbul, 2022, s. 9-49.

Csáki, É. "Mustafa Kemal Atatürk Döneminde Macaristan – Türkiye İlişkileri ve İki Devletin Milli Marşlarının Karşılaştırılması", **100. Yılında Kültür Çoğrafyamızda İstiklal Marşı ve Mehmet Akif Ersoy,** Ed. G. Özcan vd., TBMM Başkanlığı, Ankara, 2022, s. 355-363.

Csáki, É. "Macarcadaki Yer Adlarına ve Ad Verme Geleneklerine Dair", **Cumhuriyet'in Yüzüncü Yılında Süer Eker Çağdaş Türkoloji'nin İzinde**, Grafiker Yayınları, Ankara, 2023, s. 315-322.

D. Mátai M. "Szófajtörténet", **Kiss – Pusztai,** Magyar Nyelvtörténet, Bp. 2003, s. 204-233.

Dávid, G. "Osmanlı Tarih Yazarlarının İlk Macarca Çevirmenleri: János Repiczky, Ármin Vámbéry ve József Thúry"**, Ölümünün 100. Yılında Ármin Vámbéry Anma Toplantısı,** 6-7 Eylül 2013, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2017, s. 13-26.

Dilaçar, A. **900. Yıldönümü Dolayısıyla Kutadgu Bilig İncelemesi**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 1995.

Doğan, İ. "Macarların Kafkasya Merakı Nereden Kaynaklanıyor?", **Türk – Macar İlişkilerinin İzinde 20 Yıl Prof. Dr. Melek Çolak Armağanı,** Ed. Yücel Namal, Kitabevi Yayınları, İstanbul, 2020, s.103-107.Kiss J. – Pusztai F. **Magyar Nyelvtörténet**, (Osiris Tankönyvek) Osiris Kiadó, 2003.

Macar Masalları, Ed. Éva Csáki, Akçağ Yayınları, İstanbul, 2022.

Pusztay J. **Még Mindig Ugor-Török Háború,** Nap Kiadó, 2020.

Sándor K. "Ármin Vámbéry ve Türkçeden Macarcaya Dil Değiştirme", **Ölümünün 100. Yılında Ármin Vámbéry Anma Toplantısı Bildirileri**, 6-7 Eylül 2013, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2017, s. 103-113.

Vámbéry Á. A Magyarok Eredete és A Finn-Ugor Nyelvészet, I. Válaszom Hunfalvy Pál Birálati Megjegyzéseire, Budapest, 1884.

Vásáry I. "A Régi Belső-Ázsia Története", **Magyar Őstörténeti Könyvtár**, 7, Szeged, V. Magyarok c. fejezete, 1993, p. 146–154.

SZILÁDY ÁRON A MAGYAR TURKOLÓGIÁBAN

Aurél SZAKAL

Irodalom

Baki, István, 2002 Régi református temető és sírkőkert. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. Kiskunhalas, 447-490.

Bálint, Sándor, 1926 Szilády Áron pályája. M. kir. Ferencz József Tudományegyetem Magyar Irodalomtörténeti Intézet, Szeged.

Bogárdi, Szabó István, 2021 Szilády Áron mint lelkész. In: Lukács László–Szakál Aurél (szerk.) A Szilády Áron Társaság évkönyve 2001–2020. Kiskunhalas, 41-46.

Bognár, Zoltán, 1979 Szilády Áron kiadatlan leveleiből. In: Cumania VI. Kecskemét, 197-228.

1987 Szilády Áron. Budapest.

Boros, Ferenc, 1921 Látogatás Szilády Áronnál. Új Nemzedék 1921. okt. 6. 5.

Bödecs, Pál (szerk.), 1995 A Szilády Áron Társaság évkönyve 1994–95. Kiskunhalas.

Csontó, Lajos, 1891 Adatok az intézet történetéhez az 1890–91-ik tanévről. In: Csontó Lajos (szerk.) A Kis-Kun-Halasi Helv. Hitv. Lyceum értesítője az 1890–91-ik tanévről. Práger Ferenc nyomda, Halas, 3-12. (Thorma János Múzeum 16763).

1892 Adatok az intézet történetéhez az 1891–92-ik tanévről. In: Csontó Lajos (szerk.) A Kis-Kun-Halasi Helv. Hitv. Lyceum értesítője az 1891–92-ik tanévről. Práger Ferenc nyomda, Halas, 3-11. (Thorma János Múzeum 16764).

1893 Adatok az intézet történetéhez az 1892–93-ik tanévről. In: Csontó Lajos (szerk.) A Kis-Kun-Halasi Helv. Hitv. Lyceum értesítője az 1892–93-ik tanévről. Práger Ferenc nyomda, Halas, 3-10. (Thorma János Múzeum 16765)

Csorba György–Sudár Balázs, 2003 Egy magyar antikvárius Isztambulban: Szilágyi Dániel. In: Csirkés Ferenc–Csorba György– Sudár Balázs –Takács Zoltán (szerk.) Függőkert. Orientalisztikai tanulmányok. Budapest, 117–136.

Dobos, István, 1943 Szilády Áron, a tudós. Mezőtúr.

Fábián, Dénes Zoltán, 2019 Biczó Géza festőművész – rajztanár. Kiskunhalas

Fekete, Gézáné, 1988 Az akadémia 1831-1858 között alapított jutalomtételei és előzményei. Budapest.

Gaál György, 2002 Kuun Géza. In: Bodó Sándor – Viga Gyula (szerk.) Magyar múzeumi arcképcsarnok. Budapest, 529-531.

Gárdonyi, Máté, 2010 Ságvár öröksége. Ságvár.

Gszelmann, Ádám, 1985 Országgyűlési képviselőválasztások Kiskunhalason. Halasi Téka, 1985. június 13-25.

1998 Elemi oktatás Kiskunhalason. Kiskunhalas

2004 A Szilády Áron Református Gimnázium története. Kiskunhalas

2005 Kiskunhalas oktatási intézményei 1848–1948. In: Ö. Kovács József – Szakál Aurél (szerk.): Kiskunhalas története 3. 697-742.

2005 Országgyűlési képviselőválasztások Kiskunhalason 1848–1945. In: Ö. Kovács József–Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas története 3. 777-800.

Gszelmann, Ádám – Lukács, László, 2002 Korda Imre. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. 195-196.

2002 Thúry József. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. 241.

Gyarmati, Andrea, 2002 Szilády János. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. 236.

Gyarmati, Andrea–Lehóczki, György, 2002 Szilády Áron. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. Kiskunhalas, 83-84.

Hász-Fehér, Katalin, 2008 Gyulay Lajos naplókönyvei. In: Gyulay Lajos: Lotty – Fanny! Szeged, 5-20.

Horváth, Cyrill, 1940 Szilády Áron. Irodalomtörténeti Közlemények, 1-16., 105-120., 209-225.

Horváth, Etelka, 2002 Jónás János. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. Kiskunhalas, 189-190.

2002 Szabó Gy. Iván. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. Kiskunhalas, 231-232.

Horváth, János, 1924 Szilády Áron emlékezete. A Kisfaludy Társaság Évlapjai 123-132.

Kollarics, Gábor – Mészáros, László – Szakál, Aurél, 2022 Szilády Áron útravaló. Kiskunhalas.

Kovács, Nándor Erik, 2015 A könyvtárgyarapító Szilády Áron emlékezete az MTA könyvtárában. In: Szakál Aurél (szerk.): Halasi Múzeum 4. Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 140. évfordulójára. Kiskunhalas, 295-301.

Kovács, Sándor Iván, 2001 Batu kán pesti rokonai. Vámbéry Ármin és tatárja, Csagatai Izsák. Kalligram Kiadó, Pozsony.

Kórizs, József, 2019 Szilády János lelkész, a feketehegyi prédikátor. Kishegyes.

Laki, Rita, 2004 A Szilády Áron Református Gimnázium könyvtárának története. In: Szakál Aurél (szerk.): Halasi Múzeum 2. Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 130. évfordulójára. Kiskunhalas, 201-220.

Lehóczki, György, 2002 Kiskunhalasi szobrok, emléktáblák. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. Kiskunhalas, 361-400.

Lukács, László, 2002 Gyárfás István. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. 180-181.

2002 Halasy-Nagy József. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. Kiskunhalas, 182.

2002 Péter Dénes. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. 216.

Lukács, László (szerk.), 2002 A Szilády Áron Társaság évkönyve 1996–2000. Kiskunhalas

Lukács, László – Szakál, Aurél (szerk.), 2021 A Szilády Áron Társaság évkönyve 2001–2020. Kiskunhalas.

Magyari, Ágnes, 2015 „Mely többet érne egy eposznál" Szilády János levelei Szilády Áronhoz 1853–1859. In: Szakál Aurél (szerk.): Halasi Múzeum 4. Emlékkönyv a Thorma János Múzeum 140. évfordulójára. Kiskunhalas, 267-289.

Markó, László, 2003 Szilády Áron. In: Markó László, Burucs Kornélia, Balogh Margit, Hay Diana: A Magyar Tudományos Akadémia tagjai 1825–2002. Budapest, 1244

Murádin, Jenő, 2011 Kolozsvár képzőművészete. Sepsiszentgyörgy.

Nagy Czirok, László, 1963 Budártüzek mellett. Kiskunsági anekdoták és alakok. Budapest

Nagy Szeder, István, 1936 A református gimnázium és a páka per. In: Nagy Szeder István: Kiskunhalas város egyházainak, iskoláinak és közművelődésének története. Kiskunhalas város története oklevéltárral III. Kiskunhalas, 46-56.

Németh, G. Béla, 1972 A hetvenöt esztendős ItK. Irodalomtörténeti Közlemények 265-272.

1976 A rendszeres irodalomtörténeti munka első hazai folyóirata. In: Németh G. Béla: Létharc és nemzetiség. Budapest, 391-413.

Palásti, Károly, 2002 Kiskunhalasi utcanevek a 20. században. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. Kiskunhalas, 415-422.

Pető, Jenő, 2002 Szilády Áron parlamenti tevékenysége. In: A Szilády Áron Társaság évkönyve 1996–2000. Kiskunhalas, 31-38.

Pintér, Ilona, 1997 A Szilády család iratai 1756–1943. In: Pintér Ilona – Bács-Kiskun Megyei Levéltár XIII. Családok fondfőcsoport fondjainak repertóriumai. Kecskemét, 74-81.

Ravasz, László, 1927 Orgonazúgás. Beszédek, előadások. Stádium Könyvkiadó, Budapest

Sütő, József, 1995 Szilády Áron. In: Sütő József: Századok lelke. Irodalmi és helytörténeti tanulmányok. Kiskunhalas, 46-55.

Szabadi, Sándor, 1993 „Kiáltó szó a pusztában" Szilády János élete és kora, Kecskemét

Szakál, Aurél, 1994 Kiskunhalas anno… Képek Kiskunhalasról 1880-1940. Kiskunhalas

2009 Kiskunhalas anno… A város története képekben a 19. század közepétől a 20. század közepéig. Kiskunhalas.

Szakál, Aurél – Mészáros, László, 2022 Szilády Áron élete képekben. Születése 185. és halála 100. évfordulója alkalmából. Kiskunhalas.

Szakál, Aurél – Szalai, Sándor, 2002 Szilády László. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. Kiskunhalas, 236.

Szász, Károly, 1863 Az atya előtt magáról vallást tevő s tőle jutalmát kérő Jézus, mint a haldokló keresztyén pap előképe. In: Egyházi gyászbeszédek melyek néhai nagytiszteletű Szilády László halasi reform. lelkész, kecskeméti egyházmegyei s dunamelléki egyházkerületi tanácsbíró végtisztességtételén mondattak Halason, 1862-dik évi június 9-kén. Kecskemét, 1863. (Thorma János Múzeum 2022.3.1.).

1881 Károly: Szilády Áron. Vasárnapi Újság 1881. március 13. 1-2.

Szigyártó, Gyöngyi, 2021 Biczó Géza levelei Sarolta leánya hagyatékából. Kiskunhalas.

Szilágyi, Sándor, 1867 Szilády Áron. Hazánk s a Külföld 1867. március 21. 177-178.

Szinnyei, József, 1909 Szilády Áron. Magyar írók élete és munkái XII. Budapest, 874-876.

Szűcs Károly–Gszelmann Ádám, 2002 Biczó Géza. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. Kiskunhalas, 161-162.

2002 Dékáni Árpád. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. Kiskunhalas, 168-169.

2002 Stepanek Ernő. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. Kiskunhalas, 228.

Thúry, József, 1907 A kiskunhalasi ev. ref. főgymnasium könyvtára többes példányainak czímjegyzéke. Kiskunhalas.

Ván, Benjámin, 2012 Szilády Áron élete. Kiskunhalas

Vásáry, István, 1987 Thury József (1861-1906). In: Halasi Téka 6. Kiskunhalas, 11-20.

2002 Szilády Áron emlékezete. In: Lukács László (szerk.): A Szilády Áron Társaság évkönyve 1996–2000. Kiskunhalas, 23-29.

2021 Szilády Áron mint orientalista. In: Lukács László–Szakál Aurél (szerk.) A Szilády Áron Társaság évkönyve 2001–2020. Kiskunhalas, 47-56.

Vincze, Ferenc, 2002 Bernáth Lajos. In: Szakál Aurél (szerk.) Kiskunhalas almanach. Kiskunhalas, 159.

Zsinka, Ferenc,1922 Szilády Áron: (1837–1922). Történeti Szemle 187-190.

1923 Szilády Áron hagyatéka Kecskemétre került. Magyar Könyvszemle 278-281.

MACAR BİLİMLER AKADEMİSİ KÜTÜPHANESİ ve BİLGİ MERKEZİ – ŞARKİYAT KOLEKSİYONU

Anna STUMPF

Kaynakça

A Magyar Tudományos Akadémia könyvtára 1826-1976, ed. Gézáné Fekete et al. Budapest, 1976.

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára 2004. évi beszámoló jelentése, haz. Éva Prőhle, Magyar **Tudományos Akadémia Könyvtára**, Budapest, 2005.

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára 2005. évi beszámoló jelentése, haz. Éva Prőhle, Magyar **Tudományos Akadémia Könyvtára**, Budapest, 2006.

A Magyar Tudományos Akadémia Könyvtárának 2011. évi beszámoló jelentése, haz. Gábor Náray-**Szabó Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára**, Budapest, 2012.

Apor, Éva, "Bejön hozzánk a nagyvilág", Gondolatok a könyvtárban, **175 éves az Akadémiai Könyvtár, Magyar Tudomány**, 2001/6 https://epa.oszk.hu/00700/00775/00031/681-694.html Erişim Tarihi: 25.09.2023

Apor, Éva, **The Persian manuscripts of the Vámbéry-bequest**. Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára**,** Budapest, 1971.

Apor, Éva–Kelecsényi, Ágnes, **Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára Keleti Gyűjtemény**, Magyar Tudományos Akadémia Könytára, Budapest, 1997.

Beydilli, Kemal, "Müteferrika Matbaası", **TDV İslâm Ansiklopedisi**, 2019, https://islamansiklopedisi.org.tr/muteferrika-matbaasi

Hazai, György, **Vámbéry inspirációk, Nagy Szülejmán udvari emberének magyar krónikája. a Tarih-i Ungurus és kritikája. Vámbéry Ármin életútja**, Lilium Aurum, Dunaszerdahely, 2009.

Keresztury, Dezső, Meghívó az Orientalisztikai Bizottság tagjai részére, MTA KIK Kézirattár, K 833/834:1949/132/1, https://ligeti.digitaliskepmuhely.hu/ Erişim Tarihi: 25.09.2023

Kızıltan, Mübeccel, "Kırk vezir" **TDV İslâm Ansiklopedisi**, 2022, https://islamansiklopedisi.org.tr/kirkvezir Erişim Tarihi: 25.09.2023

Kovács, Nándor Erik, "75 éves az Ankarai Egyetem Hungarológia Tanszéke az évforduló kapcsán emlékezünk az alapítóra, Rásonyi Lászlóra", Magyar Tudomány, **Magyar Tudományos Akadémia**, 2011/10, http://www.matud.iif.hu/2011/10/11.htm Erişim Tarihi: 25.09.2023.

Kovács, Nándor Erik–Kelecsényi, Ágnes, Vámbéry Ármin, Az Akadémiai Könyvtár Gyarapítója, http://vambery.mtak.hu/hu/14.htm Erişim Tarihi: 25.09.2023.

Kovács, Nándor, Erik–Kelecsényi, Ágnes, **Müteferrikák**, http://www.muteferrika.mtak.hu/hu/nyomda.htm Erişim Tarihi: 25.09.2023.

Ligeti, Lajos, "Százötven éves a Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára", Fejezetek a 150 éves Akadémiai Könyvtár történetéből, ed. István Rejtő, **Magyar Tudományos Akadémia Könyvtára**, Budapest, 1976.

Nagy, János, "Keresztury Dezső", **Lustrum, Eötvös Collegium**, Budapest, 2011.

Parlatır, İsmail-Hazai, György-Kellner-Heinkele Barbara, **Catalogue of the Turkish Manuscripts in the Library of the Hungarian Academy of Sciences**, Library of the Hungarian Academy of Sciences, Budapest, 2007.

Róna-Tas, András, "Az Akadémiai Könyvtár Keleti Gyűjteménye", **Magyar Tudomány,** LXXXIII. /XXI. Budapest, 1976.

Tercüman Mahmud, **Tarih-i Üngürüs**, Ms Török F. 57, Macar Bilimler Akademisi Kütüphanesi Şarkiyat Koleksiyonu, Vámbéry Ármin, Az Akadémiai Könyvtár Gyarapítója, Vámbéry Ármin (mtak.hu), ed. Nándor Erik Kovács–Ágnes Kelecsényi, fol. 2b-3a.

UNUTULMUŞ BİR MACAR KÜLTÜR MİSYONU: TAŞOZ ADASI'NDAN BİR KLASİK KADIN HEYKEL BAŞININ OSMANLI MÜZE-İ HÜMAYUN'A İADE EDİLİŞİ

Gábor FODOR

Kaynakça

Az Antik Plasztikai Gyűjtemény és Zsolnay Adolf letéte. Kiállítás 1918 január havában. [Magyar Állami Szépművészeti Múzeum]. Írta: Antal Hekler, Budapeşte.

Çelik, Zeynep. **About Antiquities: Politics of Archaeology in the Ottoman Empire**, Austin 2016.

Dillon, Sheila. **The Female Portrait Statue in the Greek World**, Cambridge 2010.

"Fouilles de MM. Charles Picard et A.-J. Reinach à Thasos en 1911", **Comptes rendus des séances de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres** 56/2, 1912.

Hekler, Antal. "Museum für Bildende Kunst in Budapest. Ausstellung thasischer Funde", **Archäologischer Anzeiger, Beiblatt zum Jahrbuch des Archäologischen Instituts,** *Berlin*. XXXVI/III–IV. Leipzig, 1921.

HUN-REN, Bölcsészettudományi Kutatóközpont Művészettörténeti Intézet, MKCS C. I. 76/22.1.

Lalenis, Konstantinos. "Tobacco era in Kavala, Greece: Shaping Up Urban Identities", Frank Jacob – Gerrit Dworok (eds.), **Tabak und Gesellschaft**, Baden-Baden 2015.

Magyar Nemzeti Levéltár Országos Levéltára, K 828. 1. d.

Miklós Nagy Árpád, "Classica Hungarica (II). A Szépművészeti Múzeum Antik Gyűjteményének története 1939-ig", **Holmi** 19/5, 2007.

Miklós Nagy Árpád, **Classica Hungarica. A Szépművészeti Múzeum antik gyűjteményének első évszázada** *(1908–2008)*, Budapeşte 2013.

Macridy, Theodore. "Un Hieron d'Artemis Polo à Thasos. Fouilles du Musée Impérial Ottoman", **Jahrbuch des Kaiserlich Deutschen Archäologischen Instituts,** 27, 1912.

Sitte, Heinrich. "Thasischen Antiken", **Jahresheften des österreichischen Archäologischen Institutes** 11, 1908.

Szemethy, Hubert., "Archaeology and Cultural Politics: Ottoman-Austrian Relations", Zainab Bahrani–Zeynep Çelik–Edhem Eldem (eds.), **Scramble fot the Past. A Story of Archaeology in the Ottoman Empire**, *1753–1914*, Istanbul 2011.

The Archaeological Museum of Thassos: The New Permanent Exhibition." Pietro Maria Militello – Hakan Öniz (eds.), **SOMA 2011. Proceedings of the 15th Symposium on Mediterranean Arhcaeology, held at the University of Catania 3-5 March 2011**. **Vol. II**, Oxford 2015.

Zsidó Lexikon. Ed.: Péter Ujvári, Budapeşte 1929.

https://www.trthaber.com/haber/kultur-sanat/2023te-3-bine-yakin-tarihi-eser-ait-olduklari-topraklara-dondu-776174.html

BİR SEYYAH İLE BİR MOLLANIN İZİNDE SİHİRLİ GEYİĞİN ACAYİP SUYGUNA DÖNÜŞÜM HİKÂYESİ ve DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ _Macar Arşiv Belgelerinin Işığında_

Melek ÇOLAK

Kaynakça

I. ARŞİV BELGELERİ

Magyar Tudományos Akademia, *Kézirattár (MTA, K)*: *(Macar Bilimler Akademisi El Yazmaları Arşivi)*, Budapeşte –MACARİSTAN

MTA, K, Ms 5450/220: Ármin Vámbéry'nin József Budenz'e yazdığı Kasım 1863 tarihli mektup.

MTA, K, Ms 441/102: Çağataylı İshak'ın (Molla İshak) Áron Szilády'ye Peşte'den gönderdiği 7 Temmuz 1865 tarihli mektup.

MTA, K, Ms 4432/2: István Gyárfás'ın muhtemelen Áron Szilády'ye Gödöllő'den gönderdiği 17 Şubat 1861 tarihli mektup.

MTA, Régi Akadémiai Levéltár [RAL (Eski Akademi Arşivi)], 32/1897: Macar Bilimler Akademisi Genel Sekreteri'nin 13 Ocak 1897 tarihli yazısı.

MTA, K, Régi Akadémiai Levéltár [RAL (Eski Akademi Arşivi)], Iratok (Vesikalar), 602/891: Kisfaludy Derneği Katibi Samu Borovszky tarafından yazılan davetiye.

MTA, K, Nyelvtudomány (Lenguistik), 4-r,147/2: Budenz -rájzok a '' Khivai Tatárság '' anyaggyűjtéséből.

MTA, K: Nyelvtudomány, (Lenguistik) 4-r, 147/2: '' Acayip Suygunun Hikâyeti ": 8 sayfalık el yazması.

Magyar Nemzeti Muzeúm (Macar Milli Müzesi), Történeti Fényképtár (Tarihi Fotoğraf Galerisi) No: 643-1960, Budapeşte –MACARİSTAN.

II. KİTAPLAR

A Magyar Tudományos Akadémia Évkönyve, 14. Kötet (1873-1875).

A.M. Tud. Akademia Rendeletéből közzéteszi Csengery Antal Akad. jegyző, Negyedik kötet, Nyomatott Emich Gusztav, M. Akad Nyomdásznál, Pest 1866.

Baydemir, Hüseyin, **Özbek Halk Masalları**, Atatürk Kültür Merkezi, 1. Baskı,2013.

Boratav, Pertev Naili, **Halk Edebiyatı Dersleri**, *Bütün Dersleri 5*, Bilge Su Yayıncılık, Ankamat Matbaacılık, Ankara 2016.

Clausen, Gerhard, **An Ethmological Dictionary of pre- Thirteenth Century**, Oxford at the Calerandon press, 1972.

Çetin, Nurullah, **Türk'e Oryantalist Kuşatma**, Berikan Yayınevi, Ankara 2014.

Çolak, Melek, **Macar Arşiv Belgeleri Işığında Ignác Kúnos'tan Türkoloji Mektupları ve Eleştiriler (1885-1890)**, Selenge Yayınları, Temmuz 2021.

Halász, Gyula, **Öt világrész magyar vándorai,** Magyar fölfedezők benyouszkytól, napjainking, Grill Károly Könyvkiadóvállata, Budapest 1936.

Kovács, Sándor Iván, **Batu Kán pesti rokonai, Vámbéry Ármin és tatárja**, Csagatai Izsák, Kalligram Könyvkiadó Kft. Pozsony, 2001.

Kutay, Cemal, **Osmanlı'da İngiliz Casus Arminius Vámbéry'nin (Reşid Efendi Günlükleri 1862)**, Acar Bilgi Merkezi Yayınları, No:15, Şubat 2013.

Ögel, Bahaaddin, **Türk Mitolojisi**, Cilt:I, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2014.

Öke, Mim Kemal, **Saraydaki Casus**, Hikmet Neşriyat, Şubat 1991 İstanbul.

Pusztay, János, "Az Ugor-Török Háború" **Után, Fejezetek a magyar nyelvhasonkitas történetéből**, Megvető Kiadó, Budapest 1977.

Szilágy, Szilárd, **Türk Halk Edebiyatı'nın Kaşifi Ignác Kúnos (Hayatı ve Eserleri)**, Bucharest University Press,2021.

Şahin, Gürsoy, **İngiliz Seyahatnamelerinde Osmanlı Toplumu ve Türk İmajı**, Gökkubbe Yayınları, İstanbul, 2017.

Tények és tanúk Goldzihar Ignác Napló, Magvetőkönyvkiadó, Budapest 1984.

Vámbéry, Ármin, **Dervisruhában Közép-Ázsian át**, Lilium Aurum, Dunaszerdehely, 2000.

III. MAKALELER

"Arany János(1817-1882)", János Arany, **Rege a csodaszarvasról**, Összeállította; Sütő Linda László Gyula rajzaival, Antológia Kiadó, Lakitelek, 2. kiadás, 2018, (9).

Appendix II: "Rewiew of Vámbéry's 'History of Bukhara' by Professor Grigorief; Eugene Schuyler, Turkistan Notes of a Journey in Russian Turkistan, Khokand, Bukhara and Kuldja, Vol.I, New York,1877, (360-389).

Balla, Mihály, "Vámbéry tatárja", **Budapesti Hírlap**, 1892. Május 23, 12 évfolyam, 143.szám., (3-4).

Baştav, Şerif, "Türk Kültürüne Hizmet Eden Macarlar: Ármin Vámbéry (1832-1913)", **Türk Kültürü**, Yıl:III, Sayı:26, Aralık 1964, (119 (43) (118 (42)-122(46)).

Bayram, Mürsel, "Oryantalizm-Türkçülük İlişkisi ve Üç Tarzı Türkiyat", **IV. Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Sempozyumu**, 26-28 Nisan 2017, Niğde, **Bildiriler Kitabı IV**, (625-634).

Berze, Nagy, János, "A Csodaszarvas mondája", **Ethnographia- Népéletet**, A Magyar Néprajzi Társaság Közlémenyei, 1927, (5-164).

Budenz, József, "Khivai Tatárság", **Nyelvtudományi Közlemények**, A Magyar Tudományos Akademia Nyelvtudományi Bizottsága, Negyedik Kötet, 1865, (269-331).

Cocco, Carla Cocco, "Lettere inedite e saggi non recensiti, di Ármin Vámbéry", Annali della Facolta di Lingue e Letterature. Straniere di Ca Foscari (Serie Orientale 14), 1983/3, (25-74).

Csáki, Éva, "Vámbéry'nin Türk Dünyası ve Türk Halkları İzlenimleri", **Ölümünün 100. Yılında Ármin Vámbéry Anma Toplantısı Bildirileri**, 6-7 Eylül 2013, (e-kitap), Türk Dil Kurumu Yayınları, Aralık 2022, (31-36).

Csáki, Éva, "Macarların Türklerden Öğrendiği Boszorkany 'Cadı' Gelenekleri Hakkında'', **Motif Akademi Halkbilim Dergisi**, 2014-1 (Ocak-Haziran), (141-153).

Çapraz, H. Ş. Çağatay, "Altayik Kökenden Fin Ugorluğa Macaristan'da Farklı Dilbilimsel Yaklaşımlar", **Tehlikedeki Türk Dilleri Dergisi**, Summer/Winter, 2014, (253-265).

Çolak, Melek, "Macar Arşiv Belgelerinin Işığında Türkolog Vámbéry'nin Orta Asya Seyahati ve Yol Arkadaşı Molla İshak Üzerine Düşünceler", **XI. Milli Türkoloji Kongresi Bildirileri**, 11-13 Kasım 2014, Cilt:2, Ağustos 2015, İstanbul, (363-389).

Çolak, Melek, "Macar Turan Derneği'nin Karadeniz Araştırmaları (XX. Yüzyıl Başları)", **100. Yılında Mondros Mütarekesi ve Karadeniz'de Milli Mücadele Uluslararası Sempozyumu**, 25-26 Ekim 2018, **Trabzon Bildiriler Kitabı II**, Karadeniz Teknik Üniversitesi Yayınları, Eylül 2019, (971-983).

Çolak, Melek, "Macar Türkolog Vámbéry'nin Türkistan Seyahatinde 'Büyük Oyun'un İzleri-Orijinal Fotoğraflarla Birlikte-", **Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi (SUTAD)**, 45, Nisan 2019, (13-27).

Çolak, Melek, "Macaristan'da Moğol Araştırmalarında Bir Öncü: Szentkatolnalı Gábor Bálint ve Türkçe-Macarca-Moğolca Dil İlişkileri Üzerine Çalışmaları (Macar Kaynaklarına Göre)", **Köktür Yazısının Okunuşunun 125. Yılında Orhun'dan Anadolu'ya Uluslararası Türkoloji Sempozyumu**, 1-7 Haziran 2018, Ulanbator/ Moğolistan, **Bildiriler Kitabı**, C:1. Ed. Şaban Doğan-Melis Sezen Güneş, Kesit Yayınları, İstanbul Mayıs 2018, (576-590).

Çolak, Melek, "Osmanlı İmparatorluğu İngiltere ve Rusya Açısından Vámbéry'nin Orta Asya Gezisi Üzerine Düşünceler", **Belleten**, Cilt: LXXX, Sayı:289, Aralık 2016 [Ayrıbasım], (885-900).

Çolak, Melek, "Türkistan'da Macar Seyyahlar", **Seyyahların İzinde Türkistan**, Ed. Mustafa Gökçe, Pegem Akademi Yayınları, Ocak 2020 Ankara, (333-361).

Çolak, Melek, "Türk-Macar İlişkileri Çerçevesinde Macar Türkolojisi ve 'Ugor-Türk' Savaşı", **IV. Uluslararası Dünya Dili Türkçe Sempozyumu Bildirileri**, 22-24 Aralık 2011, Muğla, C:I, Grafiker Yayıncılık, 2012 Ankara, (527-542).

Çolak, Melek, "Türk-Macar İlişkileri ve Macaristan'da Türk İmajı (XIX. Yüzyıl Sonları-XX. Yüzyılın İlk Yarısı)", **Uluslararası İmge bilim Sempozyumu**, 26-28 Nisan 2004, Muğla C:II, Muğla Üniversitesi Yayınları:77, Muğla 2006, (215-231).

Dalkesen, Nilgün, "Orta Asya'dan Anadolu'ya Türk Kültüründe Geyik Kültü", **Milli Folklor**, Yıl:27, S.:106, 2015, (58-69).

Davletov, Nükhet Okutan, "Ünlü Macar Türkolog, Doğu Bilimci ve Gezgin Prof. Ármin Vámbéry'nin Şamanizm Araştırmaları Üzerine", **Prof. Ármin Vámbéry 190 Yaşında, Bildiriler Kitabı**, Türksoy Uluslararası Türk Kültürü Teşkilâtı, Ed. Timur B. Davletov-Fatih Aliyi, Türksoy Yayınları, 2022, (17-21).

Develi, Orkun, "Şarkiyatçılıkta Sembolik Öteki: Drakula Örneği ve Macar Türkolog Ármin Vámbéry Üzerine Düşünceler", **Türk-Macar İlişkilerinin İzinde 20. Yıl, Prof. Dr. Melek Çolak Armağanı**, Ed. Yücel Namal, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2020, (215-238).

Dobrovits, Mihály, "Uzun XIX. Yüzyılda Vámbéry Hadisesi", **Ölümünün Yüzüncü Yılında Ármin Vámbéry Anma Toplantısı Bildirileri**, Ankara, 6-7 Eylül 2013, Türk Dil Kurumu Yayınları, 2017, (27-29).

Doğan, İsmail, "Macar Ulusal Kimliğinin Oluşumunda Türk Etkisi", **Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi**, 47/2, 2007, (1-12).

Gül, Bülent, "Doğu Karadeniz'de ve Kırgızistan'da Anlatılan 'Geyik Ana' Efsanesi Üzerine Bir Deneme", **Milli Folklor**, Yıl:10, Sayı:40, (41-47).

Güngörmüş, Naciye, "Türk-Macar İlişkileri Araştırmalarında Ármin Vámbéry'nin Yeri", **Ölümünün 100. Yılında Ármin Vámbéry Anma Toplantısı Bildirileri**, 6-7 Eylül 2013, Türk Dil Kurumu Yayınları, 2017, (65-84).

Hadnagy, Szabolcs, "Vámbéry Ármin élete és tevekenysége", **Türkoloji'nin Öncüsü Ármin Vámbéry ile Sohbetler**, Haz., İsmail Tosun Saral-Fahri Sezer, Szabolcs Hadnagy, Türk-Macar Dostluk Derneği Yayını, No:10, Ankara 2014, (113-134).

János Arany, "Tatárjárás Halason", **Koszorú**, 1864, Október 2., (2).

Karakurd, "Türklerin Dostları: Ármin Vámbéry (19.III.1832-15.IX.1913", **Türk Kültürü**, Yıl:VIII, Sayı:88, (45), (276 (44)-279(47)).

Kun, Tibor Halasi, "Türk Macar Akrabalığı Üzerine", **Erdem**, C:6, Sayı:18, 1990, (885-892).

Lezsák, Sándor, "Molla Szadik síremleke Magyarországon", János Arany, **Rege a csodaszarvasról**, László Gyula rajzaival, 2. kiadás, Antológia kiadó, Lakitelek, 2018, (5).

"Még Vámbéry Árminnál érkezett Magyarországra, Móllá Szadikra emlekéznek", **Magyar Hírlap Kultúra**, 2011. Szeptember 1., (12).

Öz, Ayşe, "Orta Çağ Macar Kroniklerinde Hun-Macar Akrabalığı", **Dil ve Tarih, Coğrafya Fakültesi Dergisi (DTCF)**, 57, 2 (2017), (1474-1484).

"Rege a csodaszarvasról'', **Képes Újság**, 1964.Április 25.,5.évfolyam,17.szám. (s.s.yok).

"Rege a csodaszarvasról'', **Koszorú**, 1864.Március 20., 2.évfolyam., 12.szám., (269).

Sertkaya, Osman Fikri, "Ölümünün 100. Yıldönümünde Ármin Vámbéry'nin 1885 Tarihli Türkçe İki Mektubu", **Makaleler 2**, *(Seçme Araştırma ve İncelemeler)*, Çantay, İstanbul, (67-81).

Somfai, Kara, Dávid, Csodasarvas (adzsáib szujgun)'', János Arany, **Rege a csodaszarvasról**, László Gyula rajzaival, Összeállította: Sütö Linda, Antológia Kiadó, 2. Kiadás, Lakitelek, 2018, (8).

Şamıratov, Capaq, "Kongradlı Molla İshak", Erkin Karakalpakistan, 15 Temmuz 1995, (5).

Şenol, Mesude, "Bir Macar Kroniği Chronica Hungarorum'daki Türk Kültür Ögeleri", **9. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi Bildirileri,** T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü Yayınları 37, Genel Konular, 2019, (291-297).

"Tompa Mihály 'Fekete könyve' ", **Budapesti Szemle**, A Magyar Tud. Akademia megbizásából, százhetvenötödik kötet, 499, 500,501. szám., Budapest, 1918, (76-135).

Toshova, Sharifa, "Türkistanlı Hacı ve Seyyahların Gözüyle İstanbul", **Genel Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi,** Cilt:3, Sayı:6, Temmuz 2021, (401-408).

Tóth, Béla, "Vámbéry tatárja", **Magyar anekdotakinc**, 1893-1903, III, Budapest, (377-380).

"Vámbéry elő szotára volt, Felavatták Molla Szádik felujított siremleket a reformatus temetőben" Kronika, 2011. Szemtember 2., (4).

Vámbéry, A., "Yusuf-Ahmet Destanı'nın Önsözü", Çev. Yücel Aksan, **Milli Folklor**, (37), (37-40).

Vámbéry, Ármin, "Hogyan határoztam el, hogy evropába utazam és miért írtam meg az emlékirataimat", **Nyugat 1915**, Junius 16., 12. szám., (675-678).

"Vámbéry Tatárja", **Budapesti Hírlap**, 1892. Majus 23., 12. évfolyam, 143. szám, (3-4).

"Vegyes: Szeztoyszky és a Vámbéry tatárja", **Pesti Hírlap**, 1911, November 17., (22).

Yazıcıoğlu, Ali, Zeynep İnan, "Oryantalizm ve Avrupada Müslüman Doğu'ya Dair Oryantalistik Çalışmaların Gelişimi" **Turkish Studies**, Vol. 12/1, (133-156).

Yılmaz, Salih, "Ármin Vámbéry'nin Türkistan Seyahatnamesinde Geçen Ahmet ile Yusuf Destanı", **Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi**, Sayı:16, Yaz 2003, (127-143).

Yuldashev, Marufjon "Dünden Bugüne Özbek-Macar İlişkileri'', **Prof. Ármin Vámbéry 190 Yaşında, Bildiriler Kitabı**, Türksoy Uluslararası Türk Kültürü Teşkilatı, Editörler: Timur B. Davletov, Fatih Aliyi, Türksoy Yayınları,2022, (37-41).

Kaynak Kişi:

György Szabó Pápai, Protestan Papaz, Görüşme Tarihi: 17.07.2012, Velencé /MACARİSTAN

MACAR BİLİMLER AKADEMİSİ ÜYELERİNİN İSTANBUL YOLCULUĞU: KORVİNALARIN İZİNDE (1889)

Sezgin Topal MIZRAK

Kaynakça

I.ARŞİV BELGELERİ

I.I. *Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA)*

Y.A.HUS. (Yıldız Sadaret Hususî Maruzat), Dos. 223, no. 2, Lef.3.

Y. PRK. TKM. (Yıldız Perakende Evrakı Tahrirat-ı Ecnebiye ve Mabeyn Mütercimliği), Dos. 14, no. 55.

Y. PRK. BŞK. (Yıldız Perakende Evrakı Baş kitabet), Dos. 16, no. 69.

I.II. *Országos Széchényi Könyvtár (OSZK): Milli Széchényi Kütüphanesi* (Budapeşte/MACARİSTAN)

II. GAZETELER

Budapesti Hírlap, (1889)

Ellenzék, (1889)

Fővárosi Lapok (1889)

Kolozsvár, (1889)

Nemzet, (1889)

Néptanítók lapja (1889)

Pesti Hírlap, (1889)

Székely Nemzet, (1889)

Vasárnapi Ujság (1877, 1889)

III. KİTAPLAR

A Magyar **Tudományos Akadémia Értesítője**, 1889, 23. Évfolyam, 2. szám

BURKE, Peter, **Avrupa'da Rönesans Merkezler ve Çeperler**, Çev. Uygar Abacı, Birinci Basım, İstanbul 2003.

CSAPODİ, Csaba, **Mikor Pusztult El Mátyás Király Könyvtára?,** Budapest 1961.

CSAPODİ, Csaba, CSAPODI-GÁRDONYI, Klára, **Bibliotheca Corviniana 1490-1990**, National Széchényi Library, Budapest 1990.

CSONTOSİ, János, **A Korvina: Előzményei, Alapítása, és Az Irodalomban Reskonstruktiója**, Pallas Nyomda, Budapest 1895.

ECKHART, Ferenc, **Macaristan Tarihi**, Çev. İbrahim Kafesoğlu, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2010.

FRAKNÓİ, Vilmos, "Vitéz János Könyvtára", **Magyar Könyvszemle**, 3. Évfolyam, 1. Füzet, 1878 Január-február, ss. 1-21.

RÁSONYİ, László**, Doğu Avrupa'da Türklük**, Selenge Yayınları, İstanbul 2006.

TÁRNOC, Márton**, Mátyás Király és a Magyarországi Reneszánsz (1450-1541),** Balassi Kiadó, Budapest 1994.

IV. MAKALELER

CSAPODİ, Csaba, "A Corvina Könyvtár Története**", Bibliotheca Corviniana,** Országos Széchenyi Könyvtár, ss. 1-36.

CSAPODİNÉ GÁRDONYİ, Klára, "A Budapesti Egyetemi Könyvtár Korvinái", **Magyar Könyvszemle**, 1981, 97. Évfolyam, 3. szám, s. 221-225.

CSONTOSİ, János, "II. Ulászlónak ajánlott kézirat a konstantinápolyi Eszki Szerailban", **Magyar Könyvszemle**, 14. Évfolyam, 1-4. szám, s. 26-44.

GÜLEN, Yılmaz, "Csok Jasa!", **Tarih ve Toplum**, C. 36, S. 215, (Kasım 2001), ss. 4-7.

KOVÁCS, Péter E., "Hunyadi Mátyás Magyar Király Portréja", **Holló Jegyében**, szerkesztő: Monok István, Corvina Kiadó, Országos Széchényi Könyvtár, 2004, ss. 1.17.

LUKİNİCH Imre, "Törökországi levéltarak", **A MTA Történettudományi Bizottság másolat- és kézirat gyüjteményének ismertetése**, s. 58-61.

MİKÓ, Árpád, "Mátyás Király Könyvtára az Uralkodó Reprezentációjában", **Holló Jegyében**, szerkesztő: Monok István, Corvina Kiadó, Országos Széchényi Könyvtár, 2004, ss. 19-40.

ROZSONDAİ, Marianne, "A Corvin Mátyás Számára Készített Aranyozott Bőrkötésekről", **Holló Jegyében**, szerkesztő: Monok István, Corvina Kiadó, Országos Széchényi Könyvtár, 2004, s.s 193-210.

TEKİNDAĞ, Şahabettin, "Türk-Macar Münasebetlerine Toplu Bir Bakış", **Türk-Macar Kültür Münasebetleri Işığı Altında II. Rákoczi Ferenc ve Macar Mülteciler Sempozyumu**, İstanbul 1976, ss. 152-159.

TOPAL MIZRAK, Sezgin, "II. Abdülhamid Döneminde Türk-Macar Kültürel İlişkileri (Korvina Örneği)", **Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü** (Basılmamış Doktora Tezi), Muğla 2017.

TÖRÖK, Gyöngyi, **Mátyás Király és A Magyarországi Reneszánsz (1458-1541)**, Magyar Nemzeti Galéria, 1983 (Február 24-Június 26).

V. ANSİKLOPEDİ ve SÖZLÜKLER

"Antonio Bonfini", **Türk Ansiklopedisi**, C. VII, Maarif Basımevi, Ankara 1995. s. 275.

DÁVİD, Géza, "Macaristan", **Diyanet İslam Ansiklopedisi**, C. 27, Ankara 2003, s. 289.

GÜN, Benderli, YILMAZ, Gülen, KAKUK, Zsuzsa, TASNÁDI, Edit, **Magyar Török Szótár,** Nemzedékek Tudása Tankönyvkiadó, Budapest 2013.

"Korvina (Bibliotheca Corviniana)", **Révai Nagy Lexikona**, C. 12, s. 63.

"Mátyás", **Révai Nagy Lexikona**, XIII. Kötet, s. 495-497.

"Thaly Kálmán", József Sinnyei, **Magyar Irók Élete és Munkái.**

13 KASIM 1918 BELGRAD ATEŞKES ANTLAŞMASI SÜRECİ ve SONUÇLARI

Muzaffer ŞEN

Kaynakça

Bodolai, *Zoltán*, **The Unmaking of Peace: the fragmentation and subsequent destruction of Central Europe after World War one by the Peace Treaty of Trianon: Árpád Pub. Co; 2nd edition**, 1984, Chapter I-VII.

Cienciala, Anna M., "Hungary: Reform and Revolution 1918-1920" Lecture Notes, **Lecture 13**, Spring 2002 (Resived Fall 2003, fall 2007).

Daruvar, Yves de, **The Tragic Fate of Hungary**, Nemzetör, Paris, 1970.

Jelavich, Barbara, **Balkan Tarihi 1**, Küre Yayınları, İstanbul, 2009.

Josika, İmre de -HERCZEG, **Hungary After a Thousand Years**, Edited by Andrew L. Simon, American Hungarian Daily, 2000.

Macmillan, Margaret, **1919 Paris Barış Konferansı ve Dünyayı Değiştiren Altı Ayın Hikâyesi**, ODTÜ Yayıncılık, Ankara, 2004.

Magyarody, S. J, Hungary and Hungarians, Matthias Corvinus Publishers, Budapest, 2012.

Szilassi, Sándor, **Revolutionary Hungary 1918-1921**, Danubian Press, U.S.A., 1971.

Şen, Muzaffer, **Yurt Tutuştan Trianon'a Macaristan**, Çizgi Kitabevi, Konya, 2016.

The Principality of Hungary, http://theorangefiles.hu/the-principality-of-hungary/, Chapter I-VIII. Erişim Tarihi: 05.03.2024.

The Territorial Disintegration of Historic Hungary 1818-1919, **A paper presented on the 75th Anniversary of the Treaty of Trianon**, 4th June 1995, Griffth University, Queensland Australia.

Zeidler, Miklós, "Trianon Treaty of", **1914-1918 International Encyclopedia of the First World War**, http://encyclopedia.1914-1918-online.net/article/trianon_treaty_of. Erişim Tarihi: 05.03.2024.

BİR İADE-İ İTİBARIN TARİHE YANSIMALARI: II. FERENC RÁKÓCZI'NİN KEMİKLERİNİN MACARİSTAN'A GÖTÜRÜLMESİ ve TÜRKİYE'DE MACAR TARİHİ ARAŞTIRMALARININ BAŞLAMASI

Mesude ŞENOL

Kaynakça

Ablonczy, Balázs, **Keletre Magyar! A Magyar Turanizmus Története**, Jaffa Kiadó, Budapeşte, 2016.

Arbanász, Ildikó, Csorba, György, "Magyar kutatók az Isztanbuli levél- és könyvtárakban a második világháború előtt", **A kisérlet folytatódik, II Uluslararası Vámbéry Konferansı**, **Dunaszerdahely**, 19-20 Mart 2004, Ed. Mihály Dobrovits Lilium Aurum Yayınevi, 2005, s.7-46.

Árpad, Károlyi, Thallóczy Lajos élete és működése, Budapeşte, 1937.

Benczédi, László, "Vita R. Várkonyi Ágnes "Thaly Kálmán" című tanulmányáról", **Történelmi Szemle**, S.1, 1958, s.235-252.

Bridge,F.R., "Habsburg Monarşisi ve Osmanlı İmparatorluğu:1900-1918", **Osmanlı İmparatorluğu'nun sonu ve Büyük Güçler**, Ed. Marian Kent, çev. Ahmet Fehmi, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 1996, s.57-76.

Csaplár- Degovics, Krisztián, "Thallóczy Lajos és albanológia vázlatok egy nemzetépítési kisérletről", **Levéltári Közlemények**, 81, Budapeşte 2010, s.167-189.

Csorba, György, "Történész a történelem viharában. Karácson Imre az 1908–1911 közötti törökországi eseményekről", **Keletkutatás**, İlkbahar, 2012, s. 87–101.

Demirkan, Tarık, **Macar Turancıları**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2000.

Farkas, Ildikó, **A turanizmus**, Basılmamış Doktora Tezi, ELTE BTK, Budapeşte, 2011,

Fodor, Gábor, "…Mily varázshatásu volna reá nézve…"Magyar-török kapcsolatok a turanizmus árnyékában a 19. század második felétől az első világháború végeig, **Az Oszmán Birodalom Diadala És Bukása**, Ed. Tibor Frank, Gondolat Yayınevi, Budapeşte, 2023, s.305-328.

Fodor, Pál, "Karácson Imre (születésének 125. Évfordulóján)", **Keletkutatás**, İlkbahar, 1989, s.109-114.

Fodor, Pál,– Katona, Csaba, "A kiegyezés", **Magyar Tudomany**, C.12, Aralık, 2017, s.1523-1583.

Glatz, Ferenc, "A Magyar Történelmi Társulat Megalakulásának Története", **Századok**, S.101, 1967, s.233-267.

Gunszt, Péter, **A Magyar Történetírás Története**, Csokonai Yayınevi, Debrecen, 2000.

Gümüş, Musa, **Osmanlı Modernleşmesinde Yabancılar: Leh ve Macar Mültecileri**, Libra Yayınevi, İstanbul, 2019.

Halász, Hajnal – Katona, Csaba – Ólmósi, Zoltan, **Dokumentumok II Rákóczi Ferenc és társai újratemetéséhez (1873-1906)**, Magyar Országos Levéltár, Budapeşte, 2004.

István, Bene, **Karácon Imre élete és művei (1863-1911)**, Győr, 1936.

Karácson, Imre, **Török-Magyar Oklevéltár 1533-1789**, , Ed. János Thallóczy, János Krcmárik, Gyula Szekfű, Stephaneum Matbaası, Budapeşte, 1914.

Karbi, Bilge, **Gölgedeki İttifak: Harb-i Umûmî'de Osmanlı-Habsburg İktisadi İlişkileri**, Libra Kitapçılık ve Yayıncılık, İstanbul, 2021.

Katona, Csaba, "*The Outstanding Chapter of Turkish Hungarian Relations: The Reburial of Ferenc Rákóczi II* ***", Vefatının 100. Yılında Sultan II. Abdülhamid ve Dönemi Uluslararası Kongresi****, İstanbul, 22-24 Ekim 2018,* Ed**.** A. Melek Özyetgin, Yıldız Teknik Üniversitesi, 2022, s.207-212.

Köveci-Oláh, Péter, "Ortak Kader, Farklı Tepkiler – Birinci Dünya Savaşı Sonrası Türk Ve Macar Ulus-İnşa Sürecindeki Benzerlik Ve Farklılıklar", **19 Mayıs'ın 100. Yıldönümünde Atatürk Ve Türk İstiklâli Uluslararası Sempozyumu**, 15-18 Mayıs, 2019, Yorum Matbaacılık, Ankara, s. 246-253.

Nazır, Bayram, **Osmanlı'ya Sığınanlar Macar ve Polonyalı Mülteciler**, Yeditepe yayınevi, İstanbul, 2016.

Orosz, István, "A magyar történelmi társulat útja a kiegyezéstől a rendszervaltásig", ***Magyar Tudomány***, S.2, Şubat, 2009, s.132-137., Son Erişim Tarihi: 23.10.2022. http://epa.niif.hu/00600/00691/00062/pdf/132-137.pdf.

Önen, Nizam, **İki Turan: Macaristan ve Türkiye'de Turancılık**, İletişim yayınları, İstanbul, 2005.

Papp, Sándor," Mekkora értéket képviselték a Rákóczi-okmányok Konstantinápolyban a 20. század elején? Oszman levéltárak megnyitására vonatkozó kutatástörténeti adatok", **A Segítő Kéznek Ez A Mesterfogása**, **VIII. Uluslararası Vambéry Konferansı**, Ed. Mihály Dobrovits, Dunaszerdahely, 2011, s.270-298.

Papp, Sándor "Rendkívül felemelő és megindító latvány ennek a rabságtól felszabadult keleti népnek a lelkesedése", **Aetas**, 2020, S.3, s. 87-112.

Romsics, Ignác,"A modern Történetírás", Son Erişim Tarihi: 25.04.2022, https://docplayer.hu/188869-A-modern-magyar tortenetiras.html.

Romsics, Ignác, **Clio Bűvöletében Magyar Történetírás a 19-20 században – nemzetközi kitekintéssel**, Osiris Yayınevi, Budapeşte, 2011.

Romsics, Ignác, **Magyarország története a XX században**, Osiris Yayınevi, Budapeşte, 2010.

Thaly, Kálmán*:* **Adalékok a Thököly- és Rákóczi kor irodalomtörénetéhez**, C.1, A bujdosók és Thököly kora : 1670-17002, C. 2. Rákóczi kora: 1703-1735 Athenaeum Matbaası, Peşte, 1872 .

Tömöry, Márta, "Thallóczy Lajos és országos levéltár", **Levéltári Közlemények**, 47, Budapeşte, 1976, s.25-60.

Türel, Oktar, **Uzun XIX yüzyılda Orta Avrupa: Bir Habsburg Üçlemesi**, Yordam Yayınevi, İstanbul, 2021.

BEKİR SITKI ÇOBANZADE'NİN MACAR BASININDA ELE ALDIĞI KONULAR

Ferdi ÇİFTÇİOĞLU

Kaynaklar

Macar Basını

Budapesti Hírlap, 1918. május (38. évfolyam, 103–128. szám)1918-05-18 / 117. Szám.

Magyar Figyelő 1918/1 Bekir Szidki: Az újjáébredő tatárság, Nyolcadik Évfolyam I. Kötet.

Magyar Figyelő 1918/ 2Följegyzések / Kulturális tatárjárás.

Magyar Napló, 2003 (15. évfolyam, 1-12. szám), Duna-Part Érd): 2003-11-01 / 11.

Magyar Napló, 2020, Ortaylı, İlber, Trianon, A Bosszúszülte Békeszerződés, Fordította: Pál Laura, (32. évfolyam, 1-12. szám), 2020-08-01 / 8. Szám.

Turán. A Turáni Társaság folyóirata 3.1918 / 4. szám / Bekir Szidki: Az Oroszországi Tatárok Kulturális Törekvései.

Telif Eserler

Ağayev, Elnur, "Bekir Çobanzade'nin "Azerbaycan'ı Tedkik ve Tetebbu Cemiyeti"ndeki Faaliyetinden Kesitler", **Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi**, İlkbahar 2016, 3 (10).

Dávid, Géza, Budapeşte Loránd Eötvös Üniversitesi Türkoloji Bölümü, **Türk-Macar Tarihi İlişkilerinden Kesitler**, Milli Saraylar Daire Başkanlığı, Hazırlayan T.Cengiz Göncü, İstanbul 2009.

Duran, Alev, ***Macar Türkoloji'sinin Türklük Fikrine Katkısı* (1870-1945)**, Gazi Kitabevi, Ankara 2020.

Karagülmez, Müjdat, Macaristan'da Türkoloji, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla 2011.

Kavak, Nuri ve Bayraktar, Muhammet Taha, "İlmin ve Kalemin Orak ve Çekiç ile Dansı Kırımlı Büyük Türkolog Bekir Sıdkı Çobanzade (15 Mayıs 1893- 13 Ekim 1937)", **Journal of International Eastern Europen Studies,** Vol. 3, No. 1, 2021.

Mutallimova, Aliya, "Tatar Halkının Aydını (İlk Müslime Kadı) Muhlise Bubi", **İdil Ural Araştırmaları Dergisi,** 2022, 4 (1).

Tasnádi, Edit, "Budapeşte Üniversitesi'nde Türkoloji 125 Yıllık", **Türk Kültürü Dergisi**, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, sayı 400, yıl XXXIV. Ağustos 1996.

Türkoğlu, İsmail, "Bekir Sıtkı Çobanzade", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,** Ek 1, 2016.

Uydu Yücel, Mualla ve Ainagul Saginayeva (2020). "Altın Orda-Rus Mücadelesinin Edebiyata Yansıması: Zadonşina Destanı" **bilig–Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi** 93.

Yiğit Türker, Pınar, **Macaristan'da Türkoloji Çalışmalarına Genel Bir Bakış: Türkoloji'nin Gelişimi ve Macar Türkologlar, Dede Korkut'un İzinde 30. Yıl Prof. Dr. Üçler Bulduk'a Armağan- Türk Tarihine Dair Yazılar,** Gece Kitaplığı, Ankara 2017.

MACARİSTAN'DA TURAN İDEOLOJİSİ ve ATA DİNİN YENİDEN CANLANDIRILMASI GİRİŞİMLERİ: GEÇMİŞ ve BUGÜN

Erdal ÇOBAN

Kaynaklar

Ablonczy, Balázs, *Keletre magyar!* **A Magyar Turanizmus Története**, Jaffa Kiadó, Debrecen 2016.

Arany, János. **Buda halála. Hún rege**, https://mek.oszk.hu/11400/11457/11457.htm, (son erişim tarihi: 08.01.2024).

Aranyos-Rákosi Székely, Sándor, **A Székelyek Erdélyben**, kiad. Heinrich Gusztáv, Franklin-Társulat, Budapest, 1897.

Aydın, Metehan, "Macar Belgelerinde Táltos Mücadeleleri", **Túrkologia**, C. IV, S.112, 2022, s. 135-167.

Batu, **A Turáni Egyistenhívők Egyszerű Istentiszteletének Szertartása**, Budapest, 1936.

Bayram, Bülent-Çapraz, Şevket Çağatay, "Macar Turancılığına Genel Bir Bakış", **Türkiz**, C.III, S.17, Eylül-Ekim 2012, s. 101-112.

Bencsi, Zoltán, **Koppány-e vagy István? (Történelmi korrajz)**, Gyarmati F. Ny., Budapest, 1939.

_____, **Ősi Hitünk**, Kiadta Kanadai Magyar Egyház, Toronto, 1987.

Beöthy, Zsolt, **A Magyar Irodalom Kistükre**, Budapest, 1896.

Bernát, Munkácsi, "A vogulok pogány ősvallása", **Ethnographia**, C. IV, 1893, s. 32-54.

Çoban, Erdal, "Orta Çağ Macar Toplumunda Peçenekler ve Macar Ulusunun Oluşumuna Katkıları", **Modern Türklük Araştırmaları Dergisi**, C. X, S.3, Eylül 2013, s. 45-59.

Csonki, Árpád, "Mitológiai gondolkodásmód a magyar nyelvű verses epikában Pázmándi Horvát Endréig", **Irodalomtudományi Közlemények**, 119/2, 2015, s. 197-215.

Demirkan, Tarık, **Macar Turancıları**, Tarih Vakfı Yurt Yayınevi, İstanbul, 2000.

Dugonics, András, **Etelka**, Pozsony-Kassa, 1788.

_____, **Etelka Karjelben**, Pozsony-Bp 1904.

Farkas, Ildikó, "A Magyar-Nippon Társaság", **Japanológiai Körkép**, Ed. Szerdahelyi István, ELTE Eötvös Kiadó, Budapest, 2007, s. 87-110.

Hegedüs, Géza, *A magyar irodalom arcképcsarnoka*, https://mek.oszk.hu/01100/01149/html/aranyosr.htm, (son erişim tarihi: 08.01.2024).

Kolozsi, Ádám, "Nem fog már összeomlani a pogánytorony", https: obudaianziksz.hu/nem-fog-mar-osszeomlani-a-poganytorony-elado-tabla-az-osmagyar-kultuszhelyen/, (son erişim tarihi: 19.02.2024).

Korai Magyar Történeti Lexikon *(9-14. század)*, Ed. Kristó Gyula, Akadémiai Kiadó, Budapest, 1994.

Kovács, Ákos, "Árpád-ünnep, Szent Istvánkor", https://epa.oszk.hu/01300/01326/00052/03kovacs.htm, (son erişim tarihi: 08.01.2024).

Kristó, Gyula, **Magyarország Története 895-1301**, Osiris Kiadó, Budapest, 2003.

Kriza, Ildikó, "A székely himnusz születésének háttere", **Honismeret**, 31/5, 2003, s. 57-68.

Magyar Néprajzi Lexikon, I. kötet, http://mek.niif.hu/02100/02115/html/1-143.html, (son erişim tarihi: 08.01.2024).

A Magyarok Cselekedetei, çev. Veszprémy László- Bollók János, Osiris Kiadó, Budapest, 2004.

Ormos, István, "Adalekok Pröhle Vilmos alakjához", **Keletkutatás**, Tavasz, 2012, s. 33-66.

Önen, Nizam, **Turancı Hareketler: Macaristan ve Türkiye (1910-1944)**, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmış Doktora Tezi, Ankara, 2003.

Pál, Ferenc, "Hadúr szavunk nyomában", https://cief.elte.hu/__HTTrack/cief.elte.hu/sites/default/files/16palferenc65-73.pdf, (son erişim tarihi: 08.01.2024).

Péter, László, "A magyarok istene", **Acta Historiae Litterarum Hungaricarum**, 26, 1994, s. 101-108.

Povedák, István, "Mitizált Történelem Szent István dekonstruált – rekonstruált legendáriuma", **Már a múlt sem a régi… Az új magyar mitológiamultidiszciplináris elemzése**, Hubbes László – Povedák István (szerk.), Szeged, 2015, s. 100-121.

Róna-Tas, András, **A Honfoglaló Magyar Nép**, Balassi Kiadó, Budapest, 1996.

Szerb, Antal, "Arany János", https://magyar-irodalom.elte.hu/sulinet/igyjo/setup/portrek/arany/komlosaj.htm, (son erişim tarihi: 08.01.2024).

Szőts, Zsuzsa P., "A profan zsoltárból lett székely himnusz. Egy száz éves dal története", **Korunk**, C. XXXII, S.12, December 2021, s. 85-93.

Tagányi, Károly, "Magyarok istene", **Magyar Nyelv**, 20/4-6, 1924, s. 82-83

Vámbéry, Ármin, "A magyarok istene", **Magyar Nyelvőr**, S. 40, 1911, s. 25.

Vörösmarty Mihály Munkái, C.II, Budapest tsiz.

İnternet Kaynakları

https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Verstar-verstar-otven-kolto-osszes-verse-2/petofi-sandor-DFB2/ifjukori-koltemenyek-DFB7/lehel-E10E/, (son erişim tarihi: 08.01.2024).

https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Verstar-verstar-otven-kolto-osszes-verse-2/petofi-sandor-DFB2/1848-F625/lehel-vezer-F70A/, (son erişim tarihi: 08.01.2024).

https://www.arcanum.com/en/online-kiadvanyok/Verstar-verstar-otven-kolto-osszes-verse-2/petofi-sandor-DFB2/1845-E82B/lehel-EBF7/, (son erişim tarihi: 08.01.2024).

http://www.magyaradorjan.com/007/doc/eletrajz.html, (son erişim tarihi: 08.01.2024).

TÜRK YURDU DERGİSİ'NDE TURANCILIK PERSPEKTİFİNDEN MACARLAR

İkbal VURUCU

Kaynakça

"Bulgaristan'da Turanizm Fikri", **Türk Yurdu**, Cilt: 17-3 Sayı: 177-16 Onbeşinci Sene (Şubat 1926), s. 206-209

"Büyükelçi M. Walko'nun Nutku", **Türk Yurdu** Sayı: 27-28/221-222, 1929, s. 91

"Hamdullah Suphi Beyin Nutku", **Türk Yurdu Sayı**: 27-28/221-222, 1929, s. 89-91

"Turan ve Turan Ccemiyetleri", **Türk Yurdu**, Yıl: 1 Sayi: 6 (26 Rânuniaani 1327-0 Şubat 1912), s. 103-104

"Türklük Şuûnu", **Türk Yurdu** 30 Ağustos 1333- 30 Ağustos 1917, Sayı: 142, S. 202-203

"Türklük Şuûnu", **Türk Yurdu** 30 Ağustos 1333- 30 Ağustos 1917, Sayı: 142, S. 202-203

"Türklük Şuûnu", **Türk Yurdu** Sayı:150, 20 Kanunuevvel 1333- 20 Aralık 1917, S.309-310

"Türklük Şuûnu", "Macaristan'da Turancılık" – "Lehistan'da Türk Tarihine Ait Eserler- Macaristan'da Türk Kitabeleri", **Türk Yurdu** Sayı 20/214, 1929, s.57-8"

"Türklük Şuûnu", **Türk Yurdu** Sayı 17, (28 Haziran 1328-11 Temmuz 1912) , s. 290 (334)

"Türklük Şuûnu", **Türk Yurdu**

Sayı 6, (26 Kânunisani 1327-8 Şubat 1912), s. 104 (148)

"Türklük Şuûnu", **Türk Yurdu** Yıl: 3 Sayı: 66 (15 Mayıs 1330- 28 Mayıs 1914), s. 297-298

"Türklük Şuûnu", **Türk Yurdu** Yıl: 3 Sayı: 66 (15 Mayıs 1330- 28 Mayıs 1914), s.297

"Türklük Şuûnu", **Türk Yurdu** Yıl: 4 Sayı: 100 (24 Mart 1332-0 Nisan 1914), S. 42

"Türklük Şuûnu", **Türk Yurdu** Yıl: 4 Sayı: 107 (7 Nisan 1532-20 Nisan 1916), S. 56

"Türklük Şuûnu", **Türk Yurdu** Yıl: 5 Sayı: 101 (27 Ocak 1916) S. 322-323

"Türklük Şuûnu", **Türk Yurdu** Yıl: 5 Sayı: 101 (27 Ocak 1916), s. 323

"Türklük Şuûnu", **Türk Yurdu** Yıl: 5 Sayı: 104 (25 Şubat 1331- 9 Mart 1916), S. 353-354

"Türklük Şuûnu", **Türk Yurdu** YIL: 5 Sayı: 104 (25 Şubat 1331- 9 Mart 1916), s. 353

"Türklük Şuûnu", **Türk Yurdu** Yıl: 5 Sayı: 80 (19 Mart 1331- 1 Nisan 1915), s. 97

"Türklük Şuûnu", **Türk Yurdu** Yıl: 5 Sayı: 97 (19 Teşrinisani 1331- 2 Aralık 1915), s. 282-283

"Vambery cenaplarının mektubu", **Türk Yurdu** Sayı 42, (13 Haziran 1329-26 Haziran 1913), s. 329.

Agayef, Ahmed, "Türk Âlemi", **Türk Yurdu,** Yıl: 1 Sayı: 1 (17 Teşrinisani 1327-30 Kasım 1911), s. 15-17

Çolak, Melek, "Atatürk, Macarlar ve Türk Tarih Tezi", **Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi** ,27, (2010). 371-402.

Çolak, Melek, "Bir Macar Çocuğun Anılarının Işığında Atatürk ve Türk- Macar İlişkilerine Bakış", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, 21, 2005, s. 937-960

Dumont, Paul, "Türk Yurdu Dergisi ve Rusya Müslümanları", Çeviren: Saime Selenga Gökgöz, **Türk Yurdu,** Cilt 1, Ed.: Murat Şefkatli, Ankara, Tutibay Yayınları, s. XVII-XVIII

Duran, Alev – Çalık Orhun, Fatma, "Macarlar, Macaristan ve Turancılık", **History Studies,** 11/2, Nisan 2019, s. 557-571

Gürgür, Nuri, "Türk Yurdunun Yeni Basımı Dolayısıyla", **Türk Yurdu,** Cilt 1, Ed.: Murat Şefkatli, Ankara Tutibay Yayınları, s. XV-XVI

Korkmaz, Zeynep "Türk Macar İlişkilerinde Türkoloji'nin Yeri", **Türk Dili (Dil ve Edebiyat Dergisi),** Cilt: CII Sayı: 722, Şubat 2012,

Marki Efendi, İskender, "Asya Tarihinde Turanîler", **Türk Yurdu** Yıl: 1, Sayı: 14 (17 Mayıs 1328- 30 Mayıs 1912), s.231-234

Mesaroş, Y., "Matbuat: Yeni Doğuya Doğru", **Türk Yurdu** 9 Haziran 1333- 9 Haziran 1917, Sayı: 136, S. 114-115

Müftüoğlu, Ahmet Hikmet, "Türk ve Macar Lisanları Hakkinda Tecrübe", **Türk Yurdu** Cilt: 16-2 5ayı: 172-11 (Ağustos 1925), s.

Nyary, Baron Albert "Macaristan'ın Turanîlikteki Rolü", **Türk Yurdu** Yıl: 5 Sayı: 65 (30 Nisan-14 Mayıs 1914), s. 270-275

Özden, Mehmet, "Türk Yurdu Üzerine", **Türk Yurdu,** Cilt 1, Ed.: Murat Şefkatli, Ankara, Tutibay Yayınları, s. XIII-XIV

Prof. Mesaroş, "Halkçılık-Garpçılık", **Türk Yurdu** Cilt: 21-7 Sayı: 197-36 Onyedinci Sene (Mart 1928), S. 139-147

Reşit Saffet, "Orta Avrupa'da Türklere Dair Eserler ve Hatıralar Hakkında Notlarım", **Türk Yurdu** Sayı:23-217, 1929, s. 46-51

Sarınay, Yusuf, "Turancılık", **Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi**, Cilt: 41, 2012, s. 407-8

Tekin, Arslan, "Sunuş", Türk Yurdu, Cilt 1, Ed.: Murat Şefkatli, Ankara: **Tutibay Yayınları**, s. XI-XII

Vurucu, İkbal, **Turancılık Ülküsü: Türk Milliyetçiliği ve Turancılık**, Ankara, Kripto, 2017.

Yaşar, Selman "Türkiye-Macaristan İlişkileri (1923-1938)", **Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi,** Yıl: 5, Sayı: 53, Eylül 2017, s. 1-42

Yazbahar, Zehra "Ahmet Hikmet Müftüoğlu", **https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ahmet-hikmet-muftuoglu** (Erişim Tarihi: 10.08. 2023)

Yıldırım, Seyfi, "Cumhuriyet Döneminde Türk-Macar İlişkileri Çerçevesinde İstihdam Edilen Macar Uzmanlar", **CTAD**, Yıl 8, Sayı 15 (Bahar 2012), 121-150.

MACAR TURAN DERNEĞİ'NİN FAALİYETLERİ

İsmail Tosun SARAL

Kaynakça

Pester Lloyd

Fremden-Blatt

Wiener Zeitung

Neue Freie Presse

Reichspost

Deutsches Nordmährerblatt

Duran, Alev – Çalik Orhun, Fatma, "Macarlar, Macaristan ve Turancılık", **History Studies**, C. 11/2, Nisan 2019, s. 557-571.

Saral, İsmail Tosun, "Kontes Lubienska Bir Melekti, Avusturya Macaristan'da Türk Kızılay'ı İçin Yardım Çalışmaları", **Düşünce ve Tarih**, C.III/37, Ekim 2017, https://www.turkmacar.org.tr/kontes-lubienska-bir-melekti/ (Erişim Tarihi: 26 Ekim 2023).

ATATÜRK DÖNEMİ'NDE HUNGAROLOJİ'NİN KURUMSALLAŞMASINDA HÜSEYİN NAMIK ORKUN ETKİSİ

Naciye GÜNGÖRMÜŞ

Kaynakça

Atılgan, Doğan, Ankara **Üniversitesi'nin 60. Kuruluş Yılı Armağanı 1946-2006.** Ankara, 2006.

Çimen, Sabriye Gülay, **Hüseyin Namık Orkun'un Hayatı ve Eserleri**, Ankara, 2011.

Çoban, Erdal, **"**Türkiye'de Bir Macar Türkolog: Tıbor Halası-Kun**"**. Ankara Üniversitesi, **Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi,** Cilt:56, Sayı:2, 2016, ss.413-439.

Duran, Alev, "Türk-Macar Kültürel İlişkileri Bağlamında Geçmişten Günümüze Edebi Eser Çevirileri", **Turkish Studies**, Cilt:14, Sayı:6, 2019; s.3207.

Eren, Hasan, Türklük Bilimi Sözlüğü I. **Yabancı Türkologlar**, Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu Yayınları Sayı:705, Ankara, 1998.

Erginer, Gürbüz – Arslantekin, Sacit-Sazyek, Hakan –Sümer, Neslihan, **T.C. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi 1984-1994 Tanıtma Kitabı**. Ankara, 1994

Ertan, Temuçin Faik, Cumhuriyetin 90. Yılında Başkent Ankara ve Ankara Üniversitesi, **Ankara Üniversitesi yayınları** No:493, Ankara, 2016.

Güngörmüş, Naciye, **Magyar tudósok szerepe a török nyelvújítasi mozgalomban.** 1295-1301: Régi és új peregrináció. Magyarok külföldön, külföldiek Magyarországon. A III. Nemzetközi Hungarológiai Kongresszuson -Szeged, 1991. augusztus 12-16 -- elhangzott elõadások, Budapest-Szeged,1993, s.1295-1301.

Güngörmüş, Naciye: "Magyar tudósok szerepe a török nyelvújítási mozgalomban", **Jaszkunsag**, Szolnok, 1992, s. 3-5.

Güngörmüş, Naciye, "Rásonyi László", **Török Füzetek**, 1994/3. Szám, s. 8-11.

Güngörmüş, Naciye, "Hungarológia Törökországban", **Hungarologische Beiträge** 4., Universität Jyväskylä, Jyväskylä, 1995, ss. 23-34.

Hatipoğlu, Vecihe, Ölümsüz Atatürk ve Dil Devrimi. **Türk Dil Kurumu Yayınları**, Ankara, 1981, s.: 45-54.

Kalaycıoğulları, İnan, **Cumhuriyet Dönemi'nde Türkiye'de Bilim Ve Teknoloji (Kronolojik Bir Bakış)**, Ankara, 2007.

Korkmaz, Zeynep, "Dil İnkılabı ve Atatürk'ün Türk Diline Bakış Açısı", **Doğan Atılgan, age**. s. 55-60.

Kós, Károly, **Bizans'tan Osmanlı'ya İstanbul Mimarisinin Doğu Kökeni**, çev. Naciye Güngörmüş. Kaynak Yayınları No:526, İstanbul, 2008. s.17-18.

Mergen, M. Esim, "Büyükbabam Hüseyin Namık Orkun, Hayatı ve Eserleri (1902-1956)", **Türk Dili,** 1971, sayı 843 (Mart 2022) s.:6-9.

Oláh, Péter, "A török-magyar kapcsolatok alakulása egy diplomáta szemével -Tahy László ankarai követ munkassága" (1924-1933), **Keletkutatas**, Budapest, 2015/tavasz, ss.: 93-103.

Özer, Adil, **İki Halk Bilimci:Hamit Zübeyr Koşay-M.Şakir Ülkütaş**, Ankara, 1978, s.5-25.

Sancar, Nejdet, "Hüseyin Namık Orkun'un Kitapları, Makaleleri, Hakkında Yazılanlar", **Türk Kütüphaneciliği dergisi,** Cilt 6, Sayı 1-2, 1957.

Saral, İsmail Tosun, "Macarlar Türkler ve Atatürk", **Düşünce ve Tarih Dergisi**, Ağustos 2016, sayı23 s. 11-12.

Süslü, Azmi, **Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinin 50 Yıllık Tarihi**, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları, 355, Ankara, 1986.

Tóth, Gábor, "Az elsõ magyar tudományos intézet (1916-18), **Századok**, sayı 6 s.1384-1395, Budapest, 1995.

Tuncel, Bedrettin, "Hasan Ali Yücel ve Dünya Edebiyatından Tercümeler", s.135-140.

Zulfikar, Hamza, "Atatürk'ün Çevresindeki Dilciler ve Kültür Adamları", s.44-48.

TDV, **İslam Ansiklopedisi**, Ankara 2002, László Rásonyi, C.26, s:225-226.

TDV, **İslam Ansiklopedisi**, Ankara, Tibor Halasi-Kun, 2019, s. 376-377.

MACAR EDEBİYATINI TÜRKÇEYE ÇEVİRMEK: SORUNLAR, SINIRLAR ve OLANAKLAR

Sevgi Can Yağcı AKSEL

Kaynakça

„Akşit Göktürk'le Çeviri Üstüne Bir Konuşma", **Cumhuriyet Dönemi Edebiyat Çevirileri Seçkisi**, ed. Öner Yağcı. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1999.

Ady, Endre, **Kan ve Altın**, çev. Tahsin Saraç, Adam Yayınları, İstanbul, 1992.

Aksoy, N. Berrin, „Teknik Çeviri", **Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi**, Cilt XV, Sayı 2, 1998, s. 71-80.

Aktaş, Abdullah, „Dünyada ve Türkçede Çevirinin Tarihi", https://www.nettercume.com.tr/dunyada-ve-turkiyede-cevirinin-tarihi/ Erişim Tarihi: 15 Eylül 2023.

Árpád, Ahmet, „Çevirmen Olmazsa Kültürler Birbirlerini Tanıyamaz", Sanattan Yansımalar, https://www.sanattanyansimalar.com/cevirmen-olmazsa-kulturler-birbirini-taniyamaz/5403/ , Erişim Tarihi: 15 Eylül 2023.

Ataç, Nurullah, „Tercümeye Dair", **Cumhuriyet Dönemi Edebiyat Çevirileri Seçkisi**, ed. Öner Yağcı. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1999, s. 15-17.

Avcı, Nilay, „Osmanlı-Türk Toplumunda Çeviri Etkinliği Üzerine Tarihsel Bir İnceleme", **Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt IV, Sayı 1, 2020, s. 154.

Ayan, Dursun, **Macarlarla İlgili Telif ve Çeviri Kitaplar**, Kitabevi, İstanbul 2016, s.8.

Ayan, Dursun, Tasnadi, Edit, **Doğumunun 200. Yılında Sandor Petöfi**, Kitabevi Yayınları, İstanbul, 2022.

Aytaç, Gürsel, „Edebi Çeviri Etkinliği", **Cumhuriyet Dönemi Edebiyat Çevirileri Seçkisi**, ed. Öner Yağcı, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1999, s. 429-430.

Bulut, Sibel, „Tanzimat Dönemi Tiyatro Uyarlamalarının Dilde Sadeleşme Hareketi Açısından Önemi", **Türklük Bilimi Araştırmaları**, https://dergipark.org.tr/en/pub/tubar/issue/32882/365343 s. 45-59. Erişim Tarihi: 23 Eylül 2023.

Burke, Peter, **Lost (and found) in translation: A cultural history of translators and translating in early modern Europe**,Wassenaar, 2005.

Cemal, Ahmet, „Türkiye'de Çevirmenlik", **Yazko Çeviri Dergisi**, Kasım-Aralık 1983, s. 8-11.

Çoban, Erdal, „Türkiye'de bir Macar Türkolog: Tibor Halasi-Kun", **Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi**, Cilt LVI, Sayı 2, Ankara, 2016, s. 413-439.

Çoruk, Fatma Jale Gül, **Osmanlı Çeviri Geleneğinde Ermeni Çevirmenler ve Çeviri Sorunları**, Çizgi Yayınları, İstanbul, 2022.

Eckmann, János, Macar Edebiyatı Tarihi, **Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi**, Cilt IV, Sayı 1, Ankara, 1946, s.16.

Evrenle Ölç Kendini: Attila Jozsef Kitabı, ed. Sevgi Can Yağcı-Orhan Tüleylioğlu, Edebiyatçılar Derneği Yayınları, Ankara, 2005.

Göktürk, Akşit, **Çeviri: Dillerin Dili**, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 2022.

Güntekin, Reşat Nuri, „Türkçenin Eksikleri", **Cumhuriyet Dönemi Edebiyat Çevirileri Seçkisi**, ed. Öner Yağcı, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1999, s. 18-25.

György, Hell, „Néhany szo a forditas történetéhez", **Forditastudomany**, Cilt IX, Sayı 1, 2009, s. 6.

Győző, Ferencz," Valamelyik ujjunkat meg kell harapni fordításkor", Litera.hu, https://litera.hu/magazin/tudositas/valamelyik-ujjunkat-meg-kell-harapni-a-forditaskor.html Erişim Tarihi: 20 Eylül 2023.

Haldan, Aykut, „Türkiye'de Çeviri Eğitimi Nasıl Olmalıdır?", https://www.cevirikitabi.com/cevirmenler-ne-isler-ceviriyor/turkiyede-ceviri-egitimi-nedir-nasil-olmalidir/, Erişim Tarihi: 20 Eylül 2023.

https://balassischolarship.kormany.hu/2020-2021-es-tanev Erişim Tarihi: 24.09.2023

https://deba.unideb.hu/deba/kazinczy_muvei/forditasok.php?x=szerzo Erişim Tarihi: 24.09.2023.

https://hu.wikisource.org/wiki/Kateg%C3%B3ria:Kosztol%C3%A1nyi_Dezs%C5%91_ford%C3%ADt%C3%A1sai Erişim Tarihi: 24.09.2023.

https://journo.com.tr/ibrahim-muteferrika-ilk-matbaa Erişim Tarihi: 20 Eylül 2023.

https://litera.hu/magazin/interju/a-kortars-torok-kultura-nem-egyenlo-a-doner-kebabbal-1.html Erişim Tarihi: 24.09.2023.

https://mek.oszk.hu/06300/06367/html/01.htm Erişim Tarihi: 24.09.2023.

https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/MagyarIrodalom-magyar-irodalomtortenet-1/magyar-irodalom-tortenet-pinter-jeno-5116/8-a-magyar-irodalom-a-xx-szazad-elso-harmadaban-2885/a-kolteszet-2DD0/a-muforditas-2F4F/ Erişim Tarihi: 15 Eylül 2023.

Jenő, Pinter, „A Műfordítás", Arcanum, https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/MagyarIrodalom-magyar-irodalomtortenet-1/magyar-irodalomtortenet-pinter-jeno-5116/8-a-magyar-irodalom-a-xx-szazad-elso-harmadaban-2885/a-kolteszet-2DD0/a-muforditas-2F4F/, Erişim Tarihi: 24.09.2023.

József, Attila, **Temiz Yürekle**, çev. Edit Tasnádi-Kemal Özer, Broy, İstanbul, 1986.

Kapusi, Angéla, „Vályi Nagy Ferenc és az Íliász-pör", Zempléni Muzsa, Cilt XV, Sayı 4, 2015, s. 20-24.

Koç, Haşim, „Osmanlı'da Tercüme Kavramı ve Tanzimat Dönemindeki Edebî Tercümelere Dair Çalışmalar", **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, Cilt IV, Sayı 8, s. 358.

Madács, Imre, **İnsanın Trajedisi [Az ember tragediaja]**, çev. Gün Benderli-György Hazai, Kültür Bakanlığı, Ankara, 1998.

Matteo, Poles, "Umberto Eco's Experiences in translation", Termcoord.edu, https://termcoord.eu/2014/12/umberto-ecos-experiences-translation/ Erişim Tarihi: 10 Eylül 2023.

Orsolya, Varga, **Párhuzamos fordítórajzok: Műfordításszemlélet Magyarországon és Hollandiában a 20. század első felében Összehasonlító vizsgálat**, Pécsi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Yayımlanmamış Doktora Tezi, 2008.

Özkırımlı, Attila, „Çeviri", **Cumhuriyet Dönemi Edebiyat Çevirileri Seçkisi**, ed. Öner Yağcı, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1999, s. 221.

Petöfi, Sandor, **Petöfi Şiirleri**, çev. Tahsin Saraç, Cem Yayınevi, İstanbul, 1973.

Petöfi, Sandor, **Seçme Şiirler**, ed. Szöllösy B, Yılmaz B, Everest Yayınları, İstanbul, 2023.

Radó, Antal, **A fordítás művészete**, Kisfaludy-Társaság, 1909.

Sudár, Balázs, „Török Gyerek Megirta, Magyar Gyerek Olvassa", **Ujkönyv Piac,** 2006, s.181.

Sungu, İhsan, „Tercüme ve Renaissance", **Tercüme**, 1940, s.115-119.

Szele, Balint, **Szabo Lörinc Shakespeare Dramaforditasai**, Miskolci Egyetem, Yayımlanmamış Doktora Tezi, 2006.

Tanpınar, Ahmet Hamdi, „Devlet Tesisleri ve Fikir Hayatı: İlk Tercümeler, İlk Eserler", **Cumhuriyet Dönemi Edebiyat Çevirileri Seçkisi**, ed. Öner Yağcı, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1999, s. 211-216.

Tasnádi, Edit**, „Türkiye Cumhuriyetinin 100. Yılında Türk Edebiyatı Sempozyum Bildirisi"**, Elginkan Vakfı, İstanbul, 25-26-27 Ekim 2023.

www.forditohaz.hu Erişim Tarihi: 24.09.2023.

Yücel, Hasan Ali, **Cumhuriyet Dönemi Edebiyat Çevirileri Seçkisi**, ed. Öner Yağcı. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1999, s.229.

Yücel, Faruk, **Çevirinin Tarihi**, Çeviribilim Yayınları, İstanbul, 2020.

DİL ve TARİH-COĞRAFYA FAKÜLTESİ HUNGAROLOJİ'NİN TARİHÇESİ

Ayşe ÖZ

Kaynakça

Akın, Hicran, "Prof. Dr. Şerif Baştav'ın Hungaroloji'ye Hizmetleri", **Türk Kültürü Araştırmaları (Prof. Dr. Şerif Baştav'a Armağan)**, Cilt XXV, Sayı 2, Ankara, 1988, s. 1-4.

Akün, Ömer Faruk, "Mehmed Fuad Köprülü", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, Cilt XXVIII, Ankara, 2003, s. 471-486.

Ayşe Kuşçu, "Prof. Dr. Mekki Şerif Baştav (1913-2010)", **Türk Yurdu**, Cilt XXX, Sayı 280, Aralık 2010. https://www.turkyurdu.com.tr/yazar-yazi.php?id=2128.

Baştav, Şerif, "Türk Kültürüne Hizmet Eden Macar Türkologlar", **2023**, Sayı 59, 15 Mart 2006, s. 4-13.

Brandt, Györgyi "Zur Dokumentation der Errichtung des ungarischen Lehrstuhls an der Universität Berlin", ***Ungarn Jahrbuch*, Regensburg**, 2014, s. 473-486.

Çoban, Erdal, "Rásonyi, László", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, Cilt XXXIV, İstanbul, 2007, s. 459-460.

Çoban, Erdal, "Türkiye'de Bir Macar Türkolog: Tibor Halasi-Kun", **DTCF Dergisi**, Cilt LVI, Sayı 2, 2016, s. 413-439.

Çolak, Melek, "İstanbul Macar Bilim Merkezi", **Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi**, Sayı 3, 2009, s. 91-105.

"Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi Dün Açıldı", **Ulus**, 10 Sonkânun 1936.

Millî Şef ve Cumhurreisimizin Ankara Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesini Ziyaretleri ve Fakültenin Yeni Binasında Tedrisata Başlaması, Maarif Matbaası, İstanbul 1941.

Eckhardt, Sándor, "Magyarságtudomány", **Magyarságtudomány** , Cilt I, Sayı 1, 1942, s. 1-7.

Eren, Hasan, "Halasi-Kun, Tibor", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, Cilt XV, İstanbul, 1997, s. 229-230.

Giay, Béla, "Előszó", **A Hungarológia Fogalma**, ed. Orsolya B. Nador, Hungarologiai Ismerettár, Sayı 5, 1990, s. 5-12.

Güngörmüş, Naciye, "Magyar Tudósok Szerepe A Török Nyelvújítási Mozgalomban", **Magyar Nyelvőr**, Cilt CXVI, Sayı 1, 1992, s. 11-16.

Güngörmüş, Naciye, "Hungarológia Törökorszagbán", **Hungarologische Beiträge 4.** eds. Lahdelma Tuomo, Sándor Maticsák. Jväskylä: Kopi-Jyvä 1995, s. 23-34.

Kakuk, Zsuzsa, "Az Ankarai Egyetem Hungarológiai Intézete", ed. Zsuzsa Kakuk, **Keletkutatás**, Budapest 1986, s. 116-126.

Kósa, László, **A Magyarságtudomány Kézikönyve**, Akadémiai Kiadó, Budapest 1991.

Kovács, Nándor Erik, "75 éves az Ankarai Egyetem Hungaralógia Tanszéke, az évforduló kapcsán emlékezünk az alapítóra, Rásonyi Lászlóra", **Magyar Tudomány,** Cilt CLXXII, Sayı 10, 2011, s.1213-1215.

Öner, Mustafa, "Hasan EREN Anısına: Prof. Dr. Hasan Eren'in Ardından", **Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi**, Cilt XCIV, Sayı 667, Temmuz 2007, s. 283-291.

Parlatır, İsmail, "Haberler: Ünlü Macar Türkoloğu László Rásonyi'yi Anma Toplantısı", **Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi**, C 2001/1, Sayı 591, Mart 2001, s. 362-367.

Süslü, Azmi, **Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesinin 50 Yıllık Tarihi**, Ankara Üniversitesi Basımevi, 1986.

"Şerif Baştav'ın Hayatı ve Eserleri", **Türk Kültürü Araştırmaları (Prof. Dr. Şerif Baştav'a Armağan)**, Cilt XXV, Sayı 2, Ankara 1988, s. V-XVII.

Tasnádi, Edit – Tasnádi, András, "A hungarológia útja és jelene Törökországban", **Magyar Tudomány- A MTA folyóirata,** Cilt CIV, Sayı 3, 1997, s. 329-336.

Tasnádi, Edit, "Prof. Dr. László Rásonyi ile Söyleşi", **Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi**, Cilt LXXXVII, Sayı 628, Nisan 2004, s. 361-363.

Zülfikar, Hamza, "Prof. Dr. Hasan Eren", **Hasan Eren Armağanı**, Türk Dil Kurumu, Ankara 2000, s. 32-47.

ZAJTI FERENC ÉS KEMÁL ATATÜRK KAPCSOLATA

Ferenc ZAJTI

Bibliográfia

Keleti Újság, 1941.12.14.

Kis Újság, 1932.11.01**.**

Kis Újság, 1932.11.03.

Stein, Walter J., „Emberek Akarunk Maradni...” **Az új Törökország és megalapítója, Kemál Atatürk**

Tautz, Johannes – Stein, Walter, J. - **Egy életrajz,** 2012.

Új Magyarság, 1943.08.

Zajti, Ferenc, **Magyar Évezredek,** Budapest 1939.

ERKEN CUMHURIYET DÖNEMİ TÜRKİYESİ'NDE MACAR İNŞAAT MÜHENDİSLERİ BİR KÖPRÜ İNŞAAT USTASI, LAJOS CZEPEK ÖRNEĞİ

Gergő Máté KOVÁCS

Kaynaklar

Arşivler:

Akademie der Künste, Berlin:

Franz Hillinger Archiv, Hillinger 49.,

Lajos Czepek Ailesi'nin Arşivi

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi:

Macar János Kirchner ile András Zizda'nin İstanbul"da inşa edilmekte olan Atatürk Köprüsü süperstrüktür aksamı boya işlerinde çalıştırılmaları. (17.05.1939) BCA 30-18-01-02-87-42-20.

Araştırma Eserler

Aslanoğlu, İnci, **Erken Cumhuriyet Dönemi Mimarlığı (1923–1938)**, İstanbul 2010.

Bozdoğan Sibel, **Modernizm ve Ulusun İnşası**, İstanbul, 2002.

Çalapverdi, İhsan, "Sivas-Erzurum Demiryol İnşaası 1933-1939", **Divriği Defterleri**, Yayın no: 6.,

İstanbul 2008.

Çolak, Melek, "Muğla ve Çevresinde Macarlar", **Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları Dergisi** /10 2006.

Çolak, Melek, **Türkiye Meteorolohisinin Kuruluşu: Aksakallı Havabakan Antal Bey**, İstanbul 2017.

Çügen, Hasan Fevzi-Yılmaz, Mehmet Emin-Tanrıveren, Fatih M, „A Model from the First National Architecture Period in Ankara: Hotel Erzurum", **Journal of Ankara Studies** 1/2013, 1.

Dávid, Géza, **Magyarok a köztársaság kori török gazdasági életben: a múlt tényei és a jövő lehetőségei** (Cumhuriyet döneminde Türk ekonomik hayatında Macarlar: geçmişin gerçekleri ve geleceğe yönelik beklentiler)**,** Török Füzetek 12, Temmuz 2004.

Demir, Ataman, **Arşivdeki Belgeler Işığında Güzel Sanatlar Akademisi'nde Yabancı Hocalar**, Istanbul, 2008.

Ganz Acélszerkezeti Rt. híd referencialista (Ganz Çelik Konstrüksiyon Şti. Köprü Referans Listesi). Budapeşte 1999. ss. 23-24.

Hasol, Doğan, **20. Yüzyıl Türkiye Mimarlığı,** İstanbul, 2017.

Hillinger, Ferenc, „Damın İnşa Şekli Hakkında", **Arkitekt 42** (1941/9–10).

Holod, Renata–Evin, Ahmet –Özkan, Suha, **Modern Türk Mimarlığı,** Ankara 2007.

Karadeniz, Vedat–Akpınar, Deniz, „Sivas-Erzurum Demiryolunun Yapım Süreci, Sosyo-İktisadi Etkileri ve Geleceği", **Atatürk Dergisi**, 3 (1), s. 13-40. https://dergipark.org.tr/tr/pub/atauniad/issue/2371/30395 (Son erişim tarihi: 23.09.2023)

Kovács, Máté Gergő, „Hillinger Ferenc házterve a Boszporusz partjára – Isztambul (Ferenc Hillinger'in Boğaz Konut Projesi – İstanbul)", (**Macarların Tasarımları Türkiye'de. 19-20'nci yy. Macar-Türk Mimarlık İlişkileri),** ed: Gergő Máté Kovács–Zafer Sağdıç, Budapeşte 2022, s. 108–112.

Kovács, Máté Gergő, „A Hungarian Architect in Early Republican Turkey: Ferenc Hillinger (1895–1973)", **Papers Presented to István Ormos On His Seventieth Birthday. The Arabist. Budapest Studies in Arabic.** Eds. Kinga Dévényi-Péter Tamás Nagy, Budapeşte 2020, s. 69–84.

Kovács, Máté Gergő–Sağdıç, Zafer (eds.), **Magyarok tervlapjai Törökországban: Magyar–török építészeti kapcsolatok a 19–20. században,** (Macarların Tasarımları Türkiye'de. 19-20'nci yy. Macar-Türk Mimarlık İlişkileri), Budapeşte 2022.

Massányi, Károly, „A százéves Acélszerkezeti Gyár története (Yüz senelik Çelik Konstrüksiyon Fabrikasi Tarihi)", 100 éves a hídgyártás. 1879-1979 (100 senelik köprü üretimi 1879-1979), ed. József Török**, Ganz-MÁVAG Közlemények 49**., Budapeşte 1979, s. 5-43.

Ökçün, Gündüz, **1920–1930 Yılları Arasında Kurulan Türk Anonim Şirketlerinde Yabancı Sermaye,** Sermaye Piyasası Kurulu Yayın No:82, Ankara 1997. s. 50

Saral, Emre - Fodor, Gábor, „Atatürk Döneminde İzmir ve Çevresinde Yaşamış Macarlar", **Uluslararası İzmir Göç ve Mübadele Sempozyumu Bildiri Kitabı**, 27-28 Nisan 2017, İzmir, Aralık 2018, s. 51-60.

aral, Emre, „Magyar építőmunkások Törökországban. (Macar İnşaat İşçiler Türkiye'de", **(Macarların Tasarımları Türkiye'de. 19-20'nci yy. Macar-Türk Mimarlık İlişkileri)**, ed: Gergő Máté Kovács–Zafer Sağdıç, Budapeşte 2022, s. 51–55.

Saral, Emre, „A Foreign Labor Force in Early Republican Turkey: The Case of Hungarian Migrant Workers", **Hungarian Historical Review** 6 (2017) 3, s. 597–623.

Saral, Emre, **Türkiye-Macaristan İlişkileri (1920-1945)**, Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri Ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü, Ankara 2016, s. 495.

Yıldırım, İsmail, **Cumhuriyet Döneminde Demiryolları (1923–1950)**, Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara 2001.

MACAR BASININDA HÜSEYİN VASIF ÇINAR'IN BUDAPEŞTE ELÇİLİĞİ

Yücel NAMAL

Kaynaklar

Arşivler

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi (BCA)

BCA, 30.18.1.1, 26.68.9, 11.12.1927.

BCA, 541, 44117.209057.3, 24.07.1928.

BCA, 541, 44117.209057.12, 5.04.1928.

BCA, 541, 44117.209057.11,22.04.1928.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Arşivi

TBMM Arşivi, Vasıf Çınar Hal Tercümesi, HT.612.1.2.

Gazete ve Dergiler

Órai Ujság

Az Est

Békésmegyei Hirlap

Budapesti Hírlap

Dunántúl

Friss Ujság

Képes Pesti Hirlap

Magyar Hirlap

Magyar Jövő

Magyarország,

Magyarság,

Maros

Nemzeti Ujság

Pécsi Napló

Pesti Hírlap

Pesti Napló

Reggeli Hirlap

Sporthirlap

Tolnai Világlapja,

Uj Nemzedék

Ujság

Kitap ve Makaleler

Baran, Tülay Alim, "Cumhuriyet Dönemi Devlet Adamlarından: Vasıf Çınar", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi,** Cilt: XVII, Sayı: 49, 2001, s. 49-171.

İzmir'e Doğru, Haz. Oktay Gökdemir, İzmir Büyükşehir Belediyesi Yayını, İzmir, 2010.

Namal, Yücel, **Türk Kaynakları Işığında Türk-Macar İlişkileri (1923-1950)**, Lambert Academic Publishing, Beau Bassin, 2017.

Şimşir, Bilal N., **Bizim Diplomatlar**, Bilgi Yayınevi, Ankara, 1996.

TOPLUMLAR ARASI KÜLTÜR AKTARIMI ÖRNEĞİ OLARAK LÁSZLÓ RÁSONYI ve TAYYİB GÖKBİLGİN YAZIŞMALARINDAN ÖRNEKLER

Alev DURAN

Kaynakça

Akalın, Şükrü Haluk, "Atatürk döneminde Türkçe ve Türk Dil Kurumu", **Türk Dili,** Sayı 607, s. 1-58.

Altın, Kutse, "Tayyib Gökbilgin'in Özel Arşivinden Mektuplar: László Rásonyi", **Tarih Dergisi-Turkish Journal of History**, Cilt X, Sayı 80, 2023, s. 215-236.

Arıkan, Zeki, "Cumhuriyet Dönemi Tarihçileri ve Prof. M. Tayyib Gökbilgin", **Sosyoloji Dergisi**, Cilt 3, Sayı 5, 1999, s. 41-70.

Çoban, Erdal, "Rásonyi László (1899-1984)", **DİA**, Cilt 34.

Çolak, Melek, "Atatürk Döneminde Kültürel, Siyasi ve Ekonomik Bakımdan Türk-Macar İlişkileri (1919-1938)", **Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Cilt1, Sayı 2, Güz 2000, s.61-72.

Duran, Alev, "Macar Türkolojisi", **Belgi**, Cilt 2, Sayı 20, Pamukkale Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayını, 2020, s. 2759-2773.

Duran, Alev, "Türk-Macar Kültürel İlişkileri Bağlamında Geçmişten Günümüze Edebi Eser Çevirileri", **Turkish Studies**, Volume 14, Issue 6, 2019, s. 3199-3209.

Duran, Alev, **Macar Türkolojisinin Türklük Fikrine Katkısı (1870-1945),** Gazi Yayınevi, Ankara, 2020.

Duran, Alev, **Türk-Macar İlişkilerinde Tayyib Gökbilgin, László Rásonyi ve Tayyib Gökbilgin Mektuplaşmaları**, Hiper Yayın, İstanbul, 2020.

Güzel, Serkan, "Toplumsal Yapı ve Sosyal Yapı Bileşkesinde Sosyo-Kültürel Yapı Kavramı", **İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Metodoloji ve Sosyoloji Araştırmaları Dergisi**, Mart 2006, s. 83-96.

Hadnagy, Szabolcs-Juhász, Krisztina, "Tayyib Gökbilgin török történész páratlan turkológiai könyvhagyatéka került a Szegedi Tudományegyetemre", https://ujkor.hu/content/tayyib_gokbilgin_szte, Erişim Tarihi: 15.09.2023.

Karaağaç, Günay, **Dilbilimi Terimleri Sözlüğü**, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2013.

Kovács, Nándor Erik-István Vásáry, "Rásonyi László", **Macar Türkologlar: Küçük Biyografik Ansiklopedi**, ed. Gábor Fodor, Türksoy, Ankara, 2022.

Kovács, Nándor Erik, "Rásonyi László", **Magyar Tudomány**, 2011/10.

Kütükoğlu, Mübahat S., "M. Tayyib Gökbilgin (1907-1981)", **DİA**, Cilt 14.

Özbay, Mustafa, "Bilim ve Kültür Aktarıcısı Olarak Yazı", **Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi**, Bahar, Ankara, s. 67-74.

Papp, Sándor, "Bethlen Gábor Hatalomra Kerülése A Török Forrásokban és Történetírásban Tayyib Gökbilgin Kutatásai és Eredményei", **Aetas**, Évf. 30, Szám 3, 2015, s. 72-84.

Rásonyi, László, **Tuna Köprüleri (Hidak a Dunán)**, Çev. Hicran Akın, Türk Kültürü Araştırmaları Enstitüsü, Ankara, 1984.

Şakiroğlu, Mahmut H., "Hamit Zübeyr Koşay", **DİA**, Cilt 26, Ankara, 2002.

Tasnádi, Edit, "Prof. Dr. Rásonyi László ile Edit Tasnádi Tarafından Yapılan Söyleşi", **Türk-Macar İlişkileri Üzerine Seçme Yazılar,** Haz. Abdülkadir Atıcı, Paradigma Akademi, Ankara, 2003.

TDK, https://sozluk.gov.tr/, Erişim Tarihi: 14.09.2023.

Tuğ, Salih, "Profesör M. Tayyib Gökbilgin (1907/1323 H.-1981/1401 H.)", **İslam Tetkikleri Dergisi**, Cilt VIII, Sayı 1-4, 1984, s. 249-251.

Türk-Macar Kültür Münasebetleri Işığı Altına II. Rákóczi Ferenc ve Macar Mültecileri Sempozyumu (31 Mayıs- 3 Haziran 1976), İstanbul Üniversitesi, Edebiyat Fakültesi.

Kartpostal ve Mektuplar

Gökbilgin, Tayyib, 18.04.1964 tarihli daktilo yazısı ile Türkçe TTK başkanlığına dilekçe.

Gökbilgin, Tayyib, Macaristan 09.01.1937 tarihli daktilo yazısı ile Ankara Üniversitesi Türkçe Dil, Tarih, Coğrafya Fakültesi/ Hungaroloji Enstitüsüne yazılmış dilekçe.

László Rásonyi, Debrecen 30.07.1938 tarihli çift yüzlü el yazısı ile Macarca resimli kartpostal.

László Rásonyi, Budapeşte 26.08.1966 tarihli çift yüzlü el yazısı ile Macarca resimli kartpostal.

László Rásonyi, Ankara 28.12.1964 tarihli çift yüzlü el yazısı ile Macarca resimli kartpostal.

László Rásonyi, Ankara 11.10.1963 tarihli çift yüzlü/resimsiz el yazısı ile posta kartı.

László Rásonyi, 01.07.1963 tarihli tek yüzlü/resimsiz el yazısı ile posta kartı/yer bilgisi yok.

László Rásonyi, 27.12.1940 tarihli tek yüzlü/resimsiz el yazması Macarca posta kartı/yer bilgisi yok.

László Rásonyi, Budapeşte 25.02.1938 tarihli çift yüzlü el yazısı ile Macarca resimli kartpostal.

László Rásonyi, Debrecen Temmuz 1938 tarihli çift yüzlü el yazısı ile Macarca resimli kartpostal.

László Rásonyi, Budapeşte, Ağustos 1936 tarihli çift yüzlü el yazısı ile Macarca resimli kartpostal.

László Rásonyi, Budapeşte 16.01.1981 tarihli Macarca el yazısı ile Macarca mektup.

László Rásonyi, Budapeşte 30.03.1948 tarihli daktilo yazısı ile Türkçe mektup.

László Rásonyi, Carinthia/Avusturya 28.08.1946 tarihli daktilo yazısı ile Türkçe mektup.

László Rásonyi, Budapeşte 18.12.1980 tarihli daktilo yazısı ile Macarca mektup.

László Rásonyi-Piroska Rásonyi, Ankara 01.11.1970 tarihli el yazısı ile Macarca mektup.

László Rásonyi-Piroska Rásonyi, Budapeşte 16.08.1980 tarihli daktilo yazısı ile Macarca mektup.

László Rásonyi-Piroska Rásonyi, Budapeşte 04.01.1980 tarihli, daktilo yazısı ile Macarca mektup.

Rásonyi Piroska, Budapeşte 27.01.1966 tarihli el yazısı ile Macarca mektup.

László Rásonyi, Ankara 13.11.1963 tarihli el yazısı ile Macarca mektup.

László Rásonyi, Ankara 17.09.1963 tarihli daktilo ile Macarca mektup.

László Rásonyi, Ankara 06.09.1963 tarihli daktilo ile Macarca mektup.

László Rásonyi, Ankara 11.08.1963 tarihli daktilo ile Macarca mektup.

László Rásonyi, Ankara 22.07.1963 tarihli daktilo ile Macarca mektup.

László Rásonyi és Családja, Budapeşte 02.06.1963 tarihli daktilo ile Macarca mektup.

László Rásonyi, 19.01.1963 tarihli el yazısı ile mektup/yer bilgisi yok.

László Rásonyi, Budapeşte 18.12.1962 tarihli daktilo yazısı ile Macarca mektup/parçalanmış yırtık metin.

László Rásonyi, Budapeşte 21.09.1961 tarihli daktilo yazısı ile Macarca mektup.

László Rásonyi, Budapeşte 24.05.1961 tarihli daktilo yazısı ile Macarca mektup.

László Rásonyi, Budapeşte 06.10.1948 tarihli daktilo yazısı ile Türkçe mektup.

MACARİSTAN BAŞBAKANI MIKLÓS KÁLLAY'IN TÜRK BÜYÜKELÇİLİĞİNE SIĞINMA MESELESİ (1944)

Müjdat KARAGÜLMEZ

Kaynakça

8 Óraiujság, "Berlinben Biztosítottnak Látják a Balkáni Békét", 11 Mart, 1941, s. 1.

Akşin, Aptülahat, **Atatürk'ün Dış Politika İlkeleri ve Diplomasisi**, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1991.

András, Joó, "Kállay Miklós Magyarország 31. Miniszterelnöke", **Rubicon**, Sayı 5, 2017, s. 6-13.

András, Joó, **Kállay Miklós külpoltikája-Magyaroszág és a háborús diplomácia 1942-1944**, Napvilág Kiadó, Budapest, 2008.

Çolak Melek, "Atatürk ve Macar Başbakanı Gyula Gömbös", **Erdem**, Sayı 55, Aralık, 2009, s. 33-52.

Çolak, Melek, "Atatürk'ün Vefatı ve Macaristan'daki Yankıları", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt XIX, Sayı 57, Kasım, 2003, s. 1010-1016.

Deringil, Selim, **Denge Oyunu İkinci Dünya Savaşı'nda Türkiye'nin Dış Politikası**, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2014.

Duran, Alev, "İkinci Dünya Savaşı Sırasındaki Türkiye-Macaristan İlişkileri", **History Studies**, Cilt XII, Sayı 1, Şubat, 2020, s. 171-190.

Erkin, Behiç, **Hâtırat 1876-1958**, haz. Ali Birinci, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2010.

Gergely, Jenő – Pritz, Pál, A Trianoni Magyarország 1918-1945, Vince Kiadó, Budapest 1998.

Hart, Basil Liddel, **İkinci Dünya Savaşı Tarihi**, çev. Kerim Bağrıaçık, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul 2015.

Kállay, Miklós, **Magyaroszág Minirszterelnöke voltam 1942-1944**, Európa Könyvkiadó, Budapest, 2012.

Kanyó, András, **Horthy és a Magyar Tragédia**, Népszabadság Könyvek, Budapest, 2008.

Karagülmez, Müjdat, **Türkiye-Macaristan Siyasi İlişkileri 1923-1938**, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2023.

Kertész, Tünde Fruzsina, "Kállay Miklós Életének és Politikai Pályájának Alakulása a Második Világháborút Követően", **Amerikai magyarok - magyar Amerikaiak**, haz. Ambrus László-Rakita Eszter, Eszterházy Károly Egyetem Líceum Kiadó, Eger, 2019, s. 177-189.

Magyarország Történeti Kronológiája 1848-1944, ed. Somogyi Éva-Glatz Ferenc, Cilt 3, Budapest, 1982.

Magyarság, "Londonban és Washingtonban bombacsapásként hatott a német-török szerződés", 20 Haziran, 1941, s. 1.

Romsics, İgnác, **Magyarország Története a XX. Században**, Osiris Kiadó, Budapest, 2010.

Sar, Cem – Gönlübol, Mehmet, **Atatürk ve Türkiye'nin Dış Politikası (1919-1938)**, Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara, 2013.

Saral, Emre, "Macar Elçilik Raporlarında Türkiye ve Balkan Antantı", Yedinci Uluslararası Atatürk Kongresi, 17-22 Kasım 2011, **Makedonya Bildiriler**, Cilt II, Ankara, 2015, s. 1243-1256.

Saral, Emre, "Türkiye-Macaristan Dostluk Antlaşması (18 Aralık 1923), **Halil İnalcık Armağanı III**, ed. Ahmet Özcan, Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2017, s.155-180.

Saral, Emre, "Türkiye-Macaristan İlişkilerinde İtalya'nın Rolü (1928-1933)", **Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi**, Yıl 13, Sayı 25, 2017, s. 155-181.

Saral, Emre, **Türkiye-Macaristan İlişkileri (1920-1945),** Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara, 2016.

Soysal, İsmail, "1939 Türk-İngiliz-Fransız İttifakı", **Belleten**, Cilt XLVI, Sayı 182, Nisan, 1982, s. 367-414.

Soysal, İsmail, **Türkiye'nin Siyasal Antlaşmaları (1920-1945)**, Cilt II, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2000.

Turan, Şerafettin, **İsmet İnönü Yaşamı, Dönemi ve Kişiliği**, Bilgi Yayınevi, Ankara, 2003.

SOĞUK SAVAŞIN GÖLGESİNDE TÜRKİYE-
MACARİSTAN İLİŞKİLERİNİN KÜLTÜREL DİPLOMASİ BOYUTU

Fatma Çalik ORHUN

Kaynakça

ÁGOSTON, Gábor, "Siyaset Ve Historiografi: Macaristan'da Türk Ve Balkan Çalışmalarının Gelişimi Ve İstanbul'daki Macar Araştırma Enstitüsü", **Türkler**, Cilt: XV, Hasan Celal Güzel, Kemal Çiçek, Salim Koca (ed), Ankara, Yeni Türkiye Yayınları, 2002, s. 92-98.

Arşiv Belgelerine Göre Osmanlı'dan Günümüze Türk-Macar İlişkileri, T.C Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayın, İstanbul 2016.

AVŞAR, Zakir, Serhan Koyuncu, " Teorik Çerçevede Kültürel Diplomasi", **Türkiye'nin Yumuşak Güç Enstrümanı Olarak Kültürel Diplomasi ve İletişim**, Ed. Zakir Avşar vd., Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Yayınları, İstanbul 2022, s. 19-39.

"Broadening Cultural Contact Between Hungary and Turkey", **Hungarian Review**, No: 4 (16), April 1956, s. 16

*BORHİ László, " Empire by Coercion: The Soviet Union and Hungary in the 1950s", **Cold War History**, Cilt: I, Sayı: 2, Yıl: 2001, s. 42-72.*

CUMMINGS, Milton C., **Cultral Diplomacy and the United States Goverment: A Survey**, Center for Arts and Culture, Washington, 2003.

ÇALİK, Fatma, **Türkiye-Macaristan İlişkileri (1939-1989)**, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla 2013.

_____,"Soğuk Savaş Döneminde Türkiye-Macaristan İlişkileri", **Balkan Araştırma Enstitüsü Dergisi**, Cilt: IV, Sayı: 2, Aralık 2015, s. 33-60.

ÇOBAN, Erdal, "Türkiye'de Bir Macar Türkolog: Tibor Halasi-Kun", **DTCF Dergisi**, Cilt: LVI, Sayı: 2, Yıl: 2016, s. 413-439.

ÇOLAK, Melek, "Atatürk Döneminde Kültürel, Siyasi ve Ekonomik Bakımdan Türk-Macar İlişkileri (1919-1938)", **Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, Güz 2000, Cilt: I, Sayı: 2, s. 61-72.

DAVID, Géza, FODOR, Pál, "Macaristan Bilimler Akademisinde Atatürk'ün 100. Doğum Yılı Anma Töreni", **Belleten**, Cilt: LXVII, Sayı: 249, Ankara 2005, s. 129-131.

EREN, Hasan, **Türklük Bilimi Sözlüğü/ 1. Yabancı Türkologlar**, TDK Yayınları, Ankara, 1998.

"Évszázados kapcsolatok továbbfejlesztése", **Lobogó**, 07.08.1968, s. 8

FERENC, Fülep, "Rodostó, Kütahya Magyar tegnap, törökföldön Kiállítások és épületek", ¸Magyarország, 31.10.1982, s. 22.

FISHER, Ali, "Four Season in One Day: The Crowded House of Public Diplomacy in the UK", **The Routledge Handbook of Public Diplomacy**, New York, 2009, s. 252-261.

GOFF, Patricia M. "Cultural Diplomacy", **The Oxford Handbook of Modern Diplomacy**, Ed: Andrew F. Cooper, Jorge Heine and Ramesh Thakur, Oxford University Press, 2013, s. 419-435.

GÜNÖZ, Özgecan, **Ahmed Adnan Saygun'un Hayatı ve OP.44 Keman Konçertosu'nun Yapısal Analizi**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2010.

HAZAİ, György, **Tarih Boyunca Macar-Türk Bağları**, Budapest, 1963.

JóZSEF, N. Szabó, "Magyar-Török Kulturális Kapcsolatok A Második Világháborút Követően", **Világtörténet**, 2004. Tavasz-Nyár, s. 53-62

KÖSE, İsmail, " İkinci Dünya Savaşı ve Sonrası: 1939-1950 Yılları Arası Türk Dış Politikası", **Türk Dış Politikası- Aktörler, Krizler, Tercihler, Çözümler**, Ed. Şertif Demir,Poyraz Gürson, Ayça Eminoğlu, Barış Kitap, Ankara 2017, s. 82-118.

"Külügyminiszterünk Rákóczi emlékmúzeumot avatott Rodostóban Török—magyar közös közlemény", **Népújság**, s. 1.

"Katonaegyüttes Rodostóban", **Néphadsereg**, 6.26.1976, s. 13.

KINLI, Onur, **Osmanlı'da Modernleşme ve Diplomasi**, İmge Kitabevi, Ankara, 2006.

LEFFLER, Melvyn Paul, "Strategy, Diplomacy and the Cold War: The United States, Turkey and NATO, 1945-1952", **The Journal of American History**, Cilt: LXXI, Sayı: 4, Yıl: 1985, s. 807-825.

LIMA, Antonio F. De, " The Role of International Educational Exchanges In Public Diplomacy", **Place Branding and Public Diplomacy**, Cilt: III, Sayı: 3, Yıl: 2007, s. 234-251.

Macaristan'dan Görüntüler ve Macar-Türk İlişkileri, Macar Halk Cumhuriyeti Büyükelçiliği, Ankara 1984.

MARK, Simon, " A Greater Role For Cultural Diplomacy", **Discussion Papers in Diplomacy**, Netherlands Institute of International Relations, April 2009, https://www.clingendael.org/sites/default/files/2016-02/20090616_cdsp_discussion_paper_114_mark.pdf

NECATİGİL, Behçet, "Balkan Ülkeleri Edebiyatlarından Türkçeye Çeviriler", **Türk Dili**, Çeviri Sorunları Özel Sayısı, 1 Temmuz 1978, Sayı: 322.

NYIRI, Mária, "Oldukça Uzak Geçmişten Başlayarak 1996'ya Kadar Tarih Boyunca Türk-Macar İlişkilerine Kısa Bir Bakış", **Türk Dünyası Tarih Araştırmaları Dergisi**, Sayı: 149, Mart-Nisan 2004, s.211-222.

ORHUN Çalik, Fatma, "Türk-Macar İlişkilerinde Köprü Bir İsim: Sami Nabi Özerdim", **Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi**, Yıl: 5, Sayı: 50, Temmuz 2017, s.400-411.

_____, "Soğuk Savaş Döneminde Türkiye'nin Balkan Politikası", **Avrasya Etüdleri**, Cilt: LIX, Sayı: 1, Yıl:2021, s.59-79.

RóBERT, Takács, " A magyar kúltra nyitotts ága az 1970-es években", **Multunk**, 2016/4, s. 24-56.

TASNADİ, Edit, "Budapeşte Üniversitesi'nde Türkoloji 125 Yıllık", **Türk Kültürü**, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, Sayı:400, Yıl:34, Ağustos 1996, s.54-55.

TİRYAKİOĞLU, İbrahim Ethem, "Dünkü ve Bugünkü Türk-Macar İlişkileri", **Silahlı Kuvvetler Dergisi**, Genel Kurmay Başkanlığı Basımevi, Sayı:263, Yıl:96, Ankara Eylül 1997.

"Török zenei szakemberek budapesten", **Művelt Nép**,18.03.1956, s.7.

UÇAN, Ali, "Türk-Macar Kültür/Müzik İlişkilerine ve Türk-Macar Karşılaştırmalı Halk Müziği Araştırmalarına Bir Bakış", **Türk-Macar Halk Müziğinin Karşılaştırmalı Araştırması**, Macaristan Cumhuriyeti Ankara Büyükelçiliği Yayını, Ankara 2005, s. 46-88.

YAĞMURLU, Aslı, "Kültürel Diplomasi: Kuram ve Pratik Çerçevesi", **Selçuk İletişim**, Cilt: XII, Sayı:2, Yıl:2019, s.1182-1210.

TÜRKİYE'DE MACARİSTAN İMAJININ İNŞASINDA SPOR ve EDEBİYATIN ETKİSİ: FRENC ve FERENC

Yiğit Anıl GÜZELİPEK

Kaynakça

Çelik, Filiz, "Modernleşme Serüvenimiz ve Yeşilçam", **Sanat Dergisi**, Sayı 17, Erzurum, 2010, s.31-37.

Doğan, İsmail, "Pal Sokağı Çocukları", **Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı**, Cilt XIV, Sayı 21, Çanakkale, 2016, s.283-289.

Gündüz, Mustafa, "Siyasal Muhalefet Aracı Olarak Edebiyat", **Muhafazakar Düşünce Dergisi,** Cilt IV, Sayı 13-14, Ankara, 2007, s.25-46.

Mason, Tony, "From Goals to Guns, the Golden Age of Soccer in Hungary 1950–1956", **Sport History Review**, Cilt XXVII, Sayı 1, 1996, s.99-100.

Nye, Joseph S., "Soft Power", **Foreign Policy**, Sayı 80, 1990, s.153-171.

Nye, Joseph S., "Public Diplomacy and Soft Power", **The Annals of the American Academy of Political and Social Science**, Sayı 616/1, 2008, s.94-109.

Yağmurlu, Aslı, "Kamu Diplomasisi Bakışından Spor Diplomasisi", **Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,** Cilt XVIII, Sayı 4, Gaziantep, 2019, s.1367-1380.

İstanbul Ekspres, 19 Şubat 1956.

İstanbul Ekspres, 20 Şubat 1956.

Milliyet, 20 Şubat 1956.

MACARİSTAN OLİMPİYAT MADALYALARI ve MACAR NÜFUSU ÜZERİNE ORANSAL BİR DEĞERLENDİRME (BİR OLİMPİK DEMOGRAFYA DENEMESİ)

Dursun AYAN

Kaynakça

Ayan, Dursun, "Spor Barışçı Olabilir mi? Bilim, Sanat, Felsefe Bağlamında Bir Varlık Alanı Olarak Spor", İstanbul, 17-18 Kasım 1994, **Türkiye ve Olimpiyat Sempozyumu**, Yalçın Aköz (ed.), İstanbul Teknik Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 1995, s. 296-303.

Grombach, V. John, **The 1964 Olympic Guide**, Avon Books, New York, 1964.

Güven, Özbay, "İlk Modern Olimpiyat Oyunlarına (1896-Atina) Yarışmak İçin Giden İlk Türk Sporcusu Kimdir?", **Türk Yurdu**, Cilt XXXI, Sayı 286, Ankara, 2011, s.232-241.

Győr, Bela-Klesz, László, **Kakonaolimpikonok**, Zrinyi Kiado, Budapest, 2012.

http://erwin.bernhardt.net.nz/hungarianolympics.html Erişim Tarihi: Eylül 2023.

https://emirkose.com/gecmisten-gunumuze-yillara-gore-turkiye-nufusu/ Erişim Tarihi: Eylül 2023.

https://en.wikipedia.org/wiki/Demographics_of_Hungary Erişim Tarihi: Eylül 2023.

https://en.wikipedia.org/wiki/Hungary_at_the_Olympics Erişim Tarihi: Eylül 2023.

https://en.wikipedia.org/wiki/Hungary_at_the_Olympics Erişim Tarihi: Eylül 2023.

https://en.wikipedia.org/wiki/Hungary_at_the_Olympics Erişim Tarihi: Eylül 2023.

https://en.wikipedia.org/wiki/Turkey_at_the_Olympics Erişim Tarihi: Eylül 2023.

https://www.olympedia.org/countries/HUN Erişim Tarihi: Eylül 2023.

https://www.statista.com/statistics/1303831/western-europe-population-development-historical/ Erişim Tarihi: Eylül 2023.

Rózsaligeti, László, **Magyar Olimpiai Lexikon, 1869-2022: ötkarikás érmeseink**, Corvina Kiado, Budapest, 2022.

KARŞI DEVRİM KAVRAMI ÖZELİNDE BİR ÖRNEK: 1956 MACAR İSYANI

Kamil AKAR

Kaynakça

a. Süreli Yayınlar

Aberdeen Evening Express

Civil & Military Gazette (Lahore)

Daily News (London)

Edinburgh Evening News

Liverpool Daily Post

Portsmouth Evening News

Yorkshire Gazette

b. Araştırma Eserler

Armaoğlu, Fahir, **20. Yüzyıl Siyasi Tarihi 1914-1995**, Timaş Yayınları, İstanbul, 2014.

Bekcan, Ü. Umut, "Sovyet Penceresinden 1956 Macar Ayaklanması: Batı Destekli Bir Karşıdevrim Girişimi", **Social Sciences Research Journal**, Cit: 8, Sayı: 1, İstanbul, 2019, s. 15-23.

Cangızbay, Kadir, **Sosyalizm ve Özyönetim Reel Sosyalizmden Sosyalist Realiteye**, Ütopya Yayınevi, Ankara, 2003.

Çolak, Melek, **1956 Macar İhtilali ve Türkiye**, Nehir Yayınları, İstanbul, 2009.

François Fejtö, **1956 Macar İhtilali İlk Antitotaliter İhtilal**, Çev. F. Bülent Kocamemi, Bilge Kültür Sanat, İstanbul, 2012.

Görgün, Hilal, "Sosyalizm", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi**, Cilt XXXVII, İstanbul, 2009, s. 382-388.

Hill, Jonathan Richard, **The Revolutions of 1848 in Germany, Italy and France**, Eastern Michigan University, Open Access Senior Honors Thesis, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Michigan, 2005.

İhtilaller ve Darbeler Tarihi, Çev-Der. Sabiha Bozbağlı, Cem Yayınevi, İstanbul, 1968.

Mısır, Mustafa Bayram, "Gerçek Demokrasi Olanağı: Paris Komünü", **Praksis**, Sayı 10, İstanbul, 2011, s. 105-122.

Stone, David R., "The Russian Civil War, 1917–1921", **The Military History of the Soviet Union**, Editör: Robin Higham, New York, 2002.

Şakacı, Bilge Kağan, "Unutulan Bir Sosyalist Devrim: Paris Komünü", **Toplum ve Hekim**, Cilt XXIV, Sayı 4-5, Ankara, 2009.

Trory, Ernie, **Macaristan 1919 ve 1956 Karşıdevrimin Anatomisi**, Çev. Özgür Balkılıç, Yazılama Yayınevi, İstanbul, 2015.

Uslu, Ateş, "Ellinci Yıldönümünde 1956 Macar Devrimi", **Devrimci Marksizim**, Sayı 1, Adana, 2006, s. 130-154.

1956 MACAR İHTİLALİ'NDE TÜRKİYE'YE SIĞINAN MACARLAR

Emre SARAL

Kaynaklar

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi (BCA) 30.18.1.2.190.68.11; 30.18.1.2.202.7.20; 30.18.1.2.208.51.11

T.C. Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi (TDA), 506.42480.192789.28, Türkiye'nin beş yüz Macar mülteciyi kabulü, 14 Aralık 1956.

Macaristan Ulusal Arşivi (MNL OL): XIX-J-48-a (1959-1961, İstanbul). Rapor, Türkiye, 006790/szig. titk. (Budapeşte, 4 Ekim 1960).

MNL OL: XIX-J-48-a (1959-1961, İstanbul). Rapor, "Macar Derneği" nin faaliyetleri ve İstanbul'daki muhaliflerin durumu. 3/szig.titk./1960 (İstanbul, 7 Ocak 1960).

Akşin, Sina, **Kısa Türkiye Tarihi**, 20. Baskı, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2016.

Bağcı, Hüseyin, **Türk Dış Politikasında 1950'li Yıllar**, 4. Basım, ODTÜ Yayıncılık, Ankara Mart 2014.

Buğra, Tarık, "Török drama 1956-ról", **Nemzetőr**, S. 222, Május 1967, s. 9.

Crampton, Richard – Crampton, Ben, **Atlas of Eastern Europe in the Twentieth Century,** Routledge, Oxon, New York 1996.

Çolak, Melek, **1956 Macar İhtilali ve Türkiye**, Nehir Yayınları, İstanbul 2009.

Csorba, György – Fodor, Gábor, "Magyarok a Kelet Kapujában: A Konstantinápolyi Magyar Egylet Története (1850–1961)", **Pro Minoritate**, Yaz 2021, s. 42-48.

Develioğlu, Sunahan, "1956 Macar Halk Ayaklanması ve Bir Macar Mülteci Öyküsü", **Tarih ve Toplum**, S. 215, 2001, s. 19-24.

Ergün, Mehmet, **Macar İhtilâli**, AKK Kitapçılık Tic. Ltd. Ştd., İstanbul 1967.

Lewis, Paul G Lewis, **Central Europe since 1945**, 2nd Edition, Longman, London-New York 1998, s.160.

Mısıroğlu, Kadir, **Macar İhtilali**, Sebil Yayınevi, İstanbul, 1972.

Namal, Yücel, **Türk-Macar İlişkileri**, İskenderiye Yayınları, İstanbul 2009.

Saral, Emre, "A Foreign Labor Force in Early Republican Turkey:The Case of Hungarian Migrant Workers", **Hungarian Historical Review**, c.6, S.3. s. 612.

Sz. Kovács Éva. "Törökországi levelek Egy diplomata jelentései, 1957-1961". **Betekintő**, S.4, 2015, s. 1-32

Szabó, József N., Hungarian Culture - Universal Culture: Cultural Diplomatic Endeavours of Hungary 1945-1948, **Akadémiai Kiadó**, Budapeşte 1999, s. 220.

Ürményházi, Attila, "İstanbullu bir Macar ailenin hatıratı: Attila Ürmenyhazi," Türkinfo, https://turkinfo.hu/guncel-tr/portreler/istanbullu-bir-macar-ailenin-hatirati-attila-urmenyhazi/ (Erişim Tarihi: 20 Ekim 2023).

Yaman, Sinan, söyleşi, **Tuna Kürsüsü Edit Tasnádi Kitabı**, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2022.

Yeşilbursa, Behçet Kemal, **Bağdat Paktı: İngiltere ve Amerika'nın Ortadoğu Savunma Politikaları 1950-1959**, çev. Nur Nirven, Vakıfbank Kültür Yayınları, İstanbul 2019.

Yağcı Aksel, Sevgi Can. "Türk Basınında 1956 Macar İhtilali: Hürriyet, Cumhuriyet, Ulus ve Zafer'de Haber Sunumuna İlişkin Uzlaşma ve Ayrışmalar." İl**etişim Kuram ve Araştırma Dergisi**, S. 39, 2014 Güz, s. 90-112.

Yılmaz, Mustafa-Doğaner, Yasemin, **Cumhuriyet Döneminde Sansür (1923-1973)**, Siyasal Kitabevi, Ankara 2007.

Türkiye'deki Macar Anıları. https://www.turkmagyarizi.com/hungarian-parcel-of-the-ferik%c3%b6y-protestant-cemetery.html (Erişim Tarihi: 20 Ekim 2023).

Ayın Tarihi Ekim 1956; Kasım 1956; 18 Aralık 1956; 1-28 Şubat 1957; 12 Nisan 1957.

Cumhuriyet, 23 Kasım 1956; 12 Aralık 1956; 5 Ocak 1957; 21 Ocak 1957; 29 Ocak 1957; 15 Şubat 1957; 28 Şubat 1957; 20 Mart 1957

Tercüman, 7 Kasım 1956, s. 1; 11 Kasım 1956; 19 Kasım 195625 Kasım 1956; 28 Kasım 1956;11 Mayıs 1957; 2 Ağustos 1957.

ÇAĞDAŞ MACAR DİPLOMATİK KAYNAKLARI IŞIĞINDA TÜRKİYE'DEKİ 1960 DARBESİ

Péter KÖVECSI-OLÁH

Kaynakça

1.Arşiv

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL, OL), XIX-j48-a, 33/1/szig. titk./1960. Tárgy: Törökországi események. Istanbul, 1960. május 1.

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL, OL), XIX-j48-a, szigorúan titkos! 003816/1/szig. t. Törökországról készült ismertető. Budapest, 1960. július 12.

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL, OL), XIX-j48-a, szigorúan titkos! 006790. számú ügyirat. Istanbul, 1960. november 6.

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL, OL), XIX-j48-a, 37/1/szig. titk./1960. Tárgy: Törökországi események. Istanbul, 1960. június 7.

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL, OL), XIX-j48-a, 18/szig.titk./1960. Tárgy: Az egyiptomi főkonzul látogatása. Istanbul, 1960. június 13.

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL, OL), XIX-j48-a, 47/sz. t./1961. Tárgy: Választási eredmények. Istanbul, 1961. október 13.

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL, OL), XIX-j48-a, Szigorúan titkos! 001031. Tárgy: Cento válságban. Budapest, 1961. február 17.

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL, OL), XIX-j48-a, Szigorúan titkos! 004857. Tárgy: A törökországi helyzet iráni visszhangja. Budapest, 1960. augusztus 5.

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL, OL), XIX-j48-a, 004840/szig. titk. Tárgy: Törökországi államcsíny szíriai és libanoni sajtóvisszhangja. Budapest, 1960. július 9.

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL, OL), XIX-j48-a, Szigorúan titkos! Tárgy: Iraki–török viszony alakulása. Bagdad, 1962. szeptember 15.

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL, OL), XIX-j48-a, 006836/szig. titk. Tárgy: Irak és Jordánia viszonya. Budapest, 1960. október 14.

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL, OL), XIX-j48-a, Mell. 005409/szig. titk. számhoz. Tárgy: A bolgár–török viszony az új helyzetben. Szófia, 1960. július 9.

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL, OL), XIX-j48-a, 37/5/szig. titkos/1960. Tárgy: Törökországi események. Istanbul, 1960. november 1.

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL, OL), XIX-j48-a, 00486/1./szig. titk. Tárgy: Információk a törökországi eseményekkel kapcsolatban. Szófia, 1960. szeptember 7.

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL, OL), XIX-j48-a, 005111/szig. titk. Tárgy: A törökországi események hatása az Egyesült Államokban. Budapest, 1960. július 12.

Magyar Nemzeti Levéltár (MNL, OL), XIX-j48-a, 003995/szig. titk. Tárgy: A szovjet–török viszonyról. Moszkva, 1961. április 22.

2. Kitap ve Makaleler

Hale, William, **Turkish Politics and the Military**, New York, 2003.

Sanlı, Ferit Salim, "13 Kasım 1960 Tasfiyesine Giden Süreçte Alparslan Türkeş ve Milli Birlik Komitesi İçinde İhtilaf", **CTAD**, Yıl 14, Sayı 27 (Bahar 2018), s. 213-249.

Tanör, Bülent, **Osmanlı-Türk Anayasal Gelişmeleri**, İstanbul, 2017.

3. İnternet Kaynakları

https://www.tsk.tr/Sayfalar?viewName=RustuErdelhun (erişim tarihi, 26.10.2020).

https://www.youtube.com/watch?v=YkLdNJlooJs (erişim tarihi, 17.12.2019).

https://islamansiklopedisi.org. tr/nazim-hikmet (erişim tarihi, 26.10.2020).

https://acikerisim.tbmm.gov.tr/xmlui/handle/11543/2678 (erişim tarihi, 29.04.2020).

http://www.mfa.gov.tr/sayin_-selim-r_-sarper_in-ozgecmisi.tr.mfa (erişim tarihi, 07.01.2020).

Meydan, Sinan, "İftiralar ve gerçekler 27 Mayıs", https://www.sozcu.com.tr/2019/yazarlar/sinan-meydan/iftiralar-ve-gercekler-27-mayis-4937663/ (erişim tarihi, 13.01.2020).

Meydan, Sinan, "Nifak Cephesi'nden Zillet İttifakı'na Kafa Aynı Kafa", https://www.sozcu.com.tr/2019/yazarlar/sinan-meydan/nifak-cephesinden-zillet-ittifakina-kafa-ayni-kafa-3765453/ (erişim tarihi, 14.01.2020).

MACAR TÜRKOLOG GYÖRGY HAZAI'NİN KIBRIS YILLARI ve ADADAKİ TÜRK-RUM İLİŞKİLERİNE DAİR GÖZLEMLERİ (1992-2000)

Mustafa KURT

Kaynakça

Aksoy, Berna, **Kıbrıs Sorununun Yunanistan ve Türkiye Dengesinde Çözüm Sürecine AB'nin Etkisi ve Sürecin Sonu Annan Belgesi**, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Avrupa Birliği Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2010.

Albayrak, Mustafa, "Türkiye'nin Kıbrıs Politikaları (1950-1960)", **Atatürk Araştırmaları Merkezi**, C:16, S:46, Yıl 2000, s.249-275.

Arık, Umut, "Kıbrıs Krizi", **LAÜ Sosyal Bilimler Dergisi**, C:2, S:1, Haziran 2011, s.3-21.

Armaoğlu, Fahir, **20. Yüzyıl Siyasi Tarihi (1914-1995)**, Kronik Kitap, İstanbul 2020.

Çiçek, Kemal, "Kıbrıs: Osmanlı Dönemi", **Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi,** C 25, Ankara 2022, s.373-379.

Dinçer, Melih "Kıbrıslı Rumlar ve Annan Planı", **Kıbrıs Araştırmaları ve İncelemeleri Dergisi**, III/5 (Aralık 2019), s.57-67.

Ercoşkun, Burak-Konuralp, Emrah, "Bir Çatışma Analizi Osmanlı'dan Günümüze Kıbrıs Sorunu", **(Osmanlı'dan Günümüze) Kıbrıs Dün, Bugün, Yarın**, ed. Fatma Çalik Orhun, Gazi Kitabevi, Ankara 2020, s.377-400.

Fakılı, Şakir, **Bir Büyükelçinin Gözünden İzlenimler, Anılar: Budapeşte, Lefkoşe, Kuveyt, Batum, Almanya**, Raf Yayınları, Ankara 2018.

Fakılı, Şakir, "How Effective Are UN Missions? The Case Of A Controversial UNFICYP Resolution", **Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM),** Blog No:59, 16.10.2023, p.1-7.

Fakılı, Şakir, "Misjudgements of The West In Cyprus Helped The Turks Constitute A Fully Fledged Democratic State", **İKV Monthly**, Issue 71, April 2021, p.8.

Göktürk, Turgay Bülent, "Rumlar'ın Kıbrıs'taki Enosis İsteklerinin Şiddete Dönüşmesi: 1931 İsyanı; Öncesi ve Sonrası", **Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi**, VII/16-17, Bahar-Güz 2008, s.335-363.

Güler, Yavuz, "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin Kuruluşuna Kadar Kıbrıs Meselesi", **G.Ü. Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi**, C:5, S:1, 2004, s.101-112.

Kasım, Kamer, "Soğuk Savaş Dönemi Sonrası Kıbrıs Sorunu", **Akademik Bakış**, C:1, S:1, 2007, s.57-72.

Koday, Zeki, "Kıbrıs'ın Jeopolitik Önemi", **Türk Coğrafya Dergisi**, S:33, İstanbul 1998, s.419-428.

Hazai, György, **Against Headwinds on the Lee Side: Memoirs of A Passionate Orientalist**, ed. C. Hazai, trans. A.M. Deak, De Gruyter, 2019.

Kolovos, Elias-Ayvalı Aksoy, Gülsün, "Prof. Dr. Elizabeth Zachariadou (1931-2018): Yunan Bir Osmanlı Tarihçisinin Şahsiyeti ve Eseri", **Toplumsal Tarih**, S:302, Şubat 2019, s.80-83.

Menekşe, Metin, "Berlin Konferansı Sonrasında Osmanlı-İngiliz İlişkilerinde Kıbrıs Meselesi (1878-1923)", **Motif Akademi Halkbilimi Dergisi**, C:6, S:12, (Kıbrıs Özel Sayısı-I), Ocak-Haziran 2013, s.309-325.

Soy, Bayram, "Lord Palmerston'un Osmanlı Toprak Bütünlüğünü Koruma Siyaseti", **Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi**, S:7, 2007, s.141-167.

Soysal, İsmail, **Türkiye'nin Siyasal Andlaşmaları *(1920-1945)*,** C:1 Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2000.

Vatansever, Müge, "Kıbrıs Sorununun Tarihi Gelişimi", **Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi**, C:12, Özel Sayı, 2010, s.1487-1530.

Yalçın, Emruhan, "Yunanların Bitmeyen İdeali: Megali İdea", **İİSBF Sosyal Bilimler Dergisi**, C:4, S:7, Aralık 2017, s.33-48.

TÜRK DEVLETLERİ TEŞKİLATI ve MACARİSTAN: TARİHİ BAĞLARDAN STRATEJİK ORTAKLIĞA

Mustafa GÖKÇE

Kaynaklar

Akçapa, Mevlüt, "Türk Devletleri Teşkilatının Tarihsel Gelişimi", **Avrasya Uluslararası Araştırma Dergisi,** *Mart 2023,* Cilt 11, Sayı 34.

Alakbarov, İbrahim, **Macaristan'ın Doğu Açılımı Politikası,** Bahçeşehir Üniversitesi Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2018.

Baranyi, Tamás Péter "Hungary's Role in the Organization of Turkic States as an Observer State: Limitations and Opportunities, **Perceptions,** Spring-Summer 2022, Volume XXVII Number 1.

Coffey, Luke,"Turkic States Cut Their Ties With Mother Russia – Analysis", **https://www.eurasiareview.com/11112023-turkic-states-cut-their-ties-with-mother-russia-analysis/,** November 11, 2023.

Çandarlı Şahin, Aslı "Türk Dünyası ile Kültürel İlişkiler Bağlamında Yapılandırılan Kurum ve Kuruluşlar", **Turkish Studies,** 12/26.

Erdoğan, Seven, "Avrupa Birliği ve Krizler Üzerine Bir Değerlendirme", **Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, (sbfdergi.ankara.edu.tr),** 2019.

Greilinger, Gabriela, "Hungary's Eastern Opening Policy as a Long-Term Political-Economic Strategy", **AIES Fokus,** 4/2023.

Gökçe Mustafa – Işık, Hasan, "Orta Asya Enerji Nakil Hatları Yeni İpek Yolu mu?", **Yükselen İpek Yolu,** C. 1, Ed. Fahri ATASOY, Ankara 2016, s.203.

Gökçe, Mustafa "Türk Dünyası Ortak Türk Tarihi Ders Kitabı", **Türk Yurdu,** Sayı 374, Ekim 2018, s.38-39.

Haas, Devin, "What is Hungary doing in the Organisation of Turkic States?", **https://emerging-europe.com/news/explainer-what-is-hungary-doing-in-the-organisation-of-turkic-states/**, January 18, 2023.

Kartal, Emre "Türk Devletleri Teşkilatının Paradigması: 2040 Vizyonu ve Sekizinci Zirvenin Düşündürdükleri", **https://www.turkyurdu.com.tr/yazar- yazi.php?id=5414,** (Erişim Tarihi: 15.09.2023).

Mert, Osman, "Türk Konseyi (keneşi) Türk Üniversiteler Birliği ve Türk Üniversiteler Birliği I. Genel Kurulu", **Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi,** Sayı 53, Erzurum 2015.

http://twesco.org/tr/about, (Erişim Tarihi: 15.09.2023).

https://www.aa.com.tr/tr/gundem/turk-dunyasi-entegrasyona-yelken-acti/2419967, 14.11.2021

https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/turk-dunyasinin-stratejik-cati-kurulusu-turk-kenesi/1544776, 30.07.2019; https://www.turkicstates.org/assets/pdf/temel_belgeler/6-zirve-bildirisi-13-tr.pdf, (Erişim Tarihi: 15.09.2023).

https://www.trthaber.com/haber/dunya/dunyanin-yukselen-gucu-turk-devletleri-teskilati-644709.html

https://www.turkicstates.org/assets/pdf/temel_belgeler/3-zirve-bildirisi-10-tr.pdf, (Erişim Tarihi: 15.09.2023).

https://www.turkicstates.org/tr, (Erişim Tarihi: 15.09.2023).

https://www.turkicstates.org/tr/gelecek-programlar/5-dunya-gocebe-oyunlari_334, (Erişim Tarihi: 15.09.2023).

https://www.turkicstates.org/tr/organizasyon-semasi, (Erişim Tarihi: 15.09.2023).

Alfred Jules Ayer'in Duygucu Etik Teorisi

Zeki Aktaş

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1800
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Mart 2025

ISBN: 978-625-396-519-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
AKTAŞ, Zeki
Alfred Jules Ayer'in
Duygucu Etik Teorisi

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abbagnano, Nicola. "Positivism." Translated by Nino Langiulli. *The Encyclopedia of Philosophy*, cilt 6 içinde, editör Paul Edwards, 414-419. New York: Macmillan, 1972.

Abelson, Raziel ve Kai Nielsen. "Ethics, History of." *The Encyclopedia of Philosophy*, cilt 3 içinde, editör Paul Edwards, 81-117. New York: Macmillan, 1972.

Aktaş, Zeki. *Farabi ve John Locke'un Ahlak Felsefeleri: Karşılaştırmalı Bir İnceleme*. Konya: Çizgi Kitabevi, 2019.

Altuğ, Taylan. *Modern Felsefede Metafiziğin Elenmesi*. İstanbul: Belge Yayınları, 2016.

Ayer, Alfred J. "Demonstration of the Impossibility of Metaphysics." *Mind* 43, 171 (1934): 335-345. http://www.jstor.org/stable/2250354.

——. "Editor's Introduction." *Logical Positivism* içinde, editör Alfred J. Ayer, 3-28. New York: The Free Press, 1966.

——. "Freedom and Morality." *Freedom and Morality and Other Essays* içinde, 1-50. Oxford: Oxford University Press, 2002.

——. "İlk Basım İçin Önsöz." Çeviren Vehbi Hacıkadiroğlu. *Dil, Doğruluk ve Mantık* içinde, 13-15. İstanbul: Metis Yayınları, 2023.

——. "Metafizik ve Sağduyu." Çeviren Vehbi Hacıkadiroğlu. *Felsefe Tartışmaları*, 11 (1992): 5-18.

——. "On the Analysis of Moral Judgements." *Philosophical Essays* içinde, 231-249. London and Basingstoke: Palgrave Macmillan, 1972.

——. "Philosophy and Language." *The Concept of a Person and Other Essays* içinde, 1-35. London: Macmillan, 1973.

——. "The Criterion of Truth." *Analysis* 3, 1/2 (1935): 28-32. http://www.jstor.org/stable/3326615 .

——. "The Genesis of Metaphysics." *Analysis* 1, 4 (1934): 55-58. http://www.jstor.org/stable/3326704.

——. "The Meaning of Life." *The Meaning of Life* içinde, 178-197. New York: Macmillan, 1990.

——. "The Nature of Philosophical Inquiry." *The Meaning of Life* içinde, 63-98. New York: Macmillan, 1990.

——. "'The Principle of Utility." *Philosophical Essays* içinde, 250-271. London and Basingstoke: Palgrave Macmillan, 1972.

——. "The Principle of Verifiability." *Mind* 45, 178 (1936): 199-203. http://www.jstor.org/stable/2250238.

——. "Viyana Çevresi." *Felsefede Devrim: Analitik Felsefenin Doğuşu* içinde, çeviren Ebubekir Demir, editör Alfred J. Ayer, 69-82. Ankara: Fol Kitap, 2021.

——. "Viyana Çevresi." *Viyana Çevresi: Schlick, Carnap, Neurath, Hahn* içinde, derleyen ve çeviren Zeki Özcan, 101-124. Ankara: Fol Kitap, 2021.

——. *Dil, Doğruluk ve Mantık*. Çeviren Vehbi Hacıkadiroğlu. İstanbul: Metis Yayınları, 2023.

——. *Language, Truth and Logic*. London: Penguin Books, 2021. (İlk baskı 1936).

——. *The Central Questions of Philosophy*. London: Weidenfeld and Nicolson, 1973.

——. *The Problem of Knowledge*. Maryland: Penguin Books, 1964.

Baier, Kurt. "Difficulties in the Emotive-Imperative Theory." *The Moral Judgment: Readings in Contemporary Meta-Ethics* içinde, editör Paul W. Taylor, 153-159. New Jersey: Prentice-Hall, 1963.

Bedke, Matthew S. "Cognitivism and Non-Cognitivism." *The Routledge Handbook of Metaethics* içinde, editör Tristram McPherson ve David Plunkett, 292-307. New York: Routledge, 2018.

Blanshard, Brand. "The New Subjectivism in Ethics." *The Moral Judgment: Readings in Contemporary Meta-Ethics* içinde, editör Paul W. Taylor, 143-152. New Jersey: Prentice-Hall, 1963.

Bochenski, Jozef Maria. *Çağdaş Avrupa Felsefesi*. Çeviren Serdar Rıfat Kırkoğlu. Ankara: Fol Kitap, 2020.

Bozkurt, Nejat. *20. Yüzyıl Düşünce Akımları: Yorumlar ve Eleştiriler*. İstanbul: Sarmal Yayınevi, 1998.

Candelaria, Michael R. "Normative vs. Descriptive Ethics." *Ethics*, cilt 2 içinde, editör John K. Roth, 1048-1049. California: Salem Press, 2005.

Carnap, Rudolf. "Mantıksal Dil Çözümlemesi Karşısında Metafiziğin Yenilgisi." *Viyana Çevresi: Program Yazıları* içinde, hazırlayan ve çeviren Hasanhan Taylan Erkıpçak, 67-92. İstanbul: Pinhan Yayıncılık, 2019.

——. "Metafiziği Dilin Mantıksal Analiziyle Aşma." *Viyana Çevresi: Schlick, Carnap, Neurath, Hahn* içinde, derleyen ve çeviren Zeki Özcan, 134-162. Ankara: Fol Kitap, 2021.

Carter, Elizabeth A. "Ethics and Emotions: A Comparison of Two Ethical Theories (A Critique of A. J. Ayer's Emotivism in Light of Dietrich von Hildenbrand's Theory of Affective Responses)" Yüksek lisans tezi, Rhode Island Üniversitesi, 1994. https://digitalcommons.uri.edu/theses/1757.

Cevizci, Ahmet. *Bilgi Felsefesi*. İstanbul: Say Yayınları, 2012.

——. *Etik-Ahlak Felsefesi*. İstanbul: Say Yayınları, 2014.

Chrisman, Matthew. *What is this thing called Metaethics?* Abingdon: Routledge, 2023.

Comte, Auguste. *The Positive Philosophy of Auguste Comte*. Translated by Harriet Martineau. New York: Calvin Blanchard, 1855.

Corkey, Robert. *A Philosophy of Christian Morals for Today*. London: George Allen & Unwin, 1961.

Cuneo, Terence. "Moral Realism." *The Continuum Companion to Ethics* içinde, editör Christian Miller, 3-28. London: Continuum, 2011.

Çelik, Mehmet Fazıl. "Emotivism as a Metaethical Theory." Yüksek lisans tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi, 2023. Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi (830876).

Dancy, Jonathan. "Nonnaturalism." *The Oxford Handbook of Ethical Theory* içinde, editör David Copp, 122-145. Oxford: Oxford University Press, 2006.

Darwall, Stephen. *Philosophical Ethics*. Colorado: Westview Press, 1998.

Delius, Harald. "Etik (Ahlâk Felsefesi)." *Günümüzde Felsefe Disiplinleri* içinde, derleyen ve çeviren Doğan Özlem, 333-359. İstanbul: İnkılâp Kitabevi, 2007.

Denkel, Arda. *Düşünceler ve Gerekçeler: Felsefe Yazıları-I*. İstanbul: Göçebe Yayınları, 1997.

DePaul, Michael R. "Intuitions in Moral Inquiry." *The Oxford Handbook of Ethical Theory* içinde, editör David Copp, 595-623. Oxford: Oxford University Press, 2006.

Dostoyevski, Fyodor M. *Suç ve Ceza*. Çeviren Mazlum Beyhan. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2022.

Elmalı, Osman. *George Edward Moore'da Etik*. İstanbul: Arı Sanat Yayınevi, 2007.

Feldman, Fred. *Etik Nedir?* Çeviren Ferit Burak Aydar. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2012.

Fisher, Andrew. *Metaethics: An Introduction*. Durham: Acumen Publishing, 2011.

Frankena, William K. *Etik*. Çeviren Azmi Aydın. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları, 2007.

Gökalp, Nurten. *Duygu ve Etik*. Ankara: Ebabil Yayınları, 2010.

Hahn, Hans, Otto Neurath ve Rudolf Carnap. "Bilimsel Dünya Anlayışı: Viyana Çevresi." *Viyana Çevresi: Program Yazıları* içinde, hazırlayan ve çeviren Hasanhan Taylan Erkıpçak, 27-55. İstanbul: Pinhan Yayıncılık, 2019.

——. "Dünyanın Bilimle Kavranması: Viyana Çevresi." *Viyana Çevresi: Schlick, Carnap, Neurath, Hahn* içinde, derleyen ve çeviren Zeki Özcan, 79-100. Ankara: Fol Kitap, 2021.

Hahn, Hans. "Gereksiz Entiteler; Ockhamlı Usturası." *Viyana Çevresi: Schlick, Carnap, Neurath, Hahn* içinde, derleyen ve çeviren Zeki Özcan, 163-180. Ankara: Fol Kitap, 2021.

Horgan, Terry ve Mark Timmons. "Introduction." *Metaethics after Moore* içinde, editör Terry Horgan ve Mark Timmons, 1-15. Oxford: Oxford University Press, 2006.

Hume, David. *İnsanın Anlama Yetisi Üzerine Bir Soruşturma*. Çeviren Ferit Burak Aydar. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2017.

Kirchin, Simon. *Metaethics*. Basingstoke: Palgrave Macmillan, 2012.

Kolakowski, Leszek. *The Alienation of Reason: A History of Positivist Thought*. Translated by Norbert Guterman. New York: Anchor Books, 1969.

Mach, Ernst. "Preface to the First Edition." Translated by Thomas J. McCormack and Paul Foulkes. *Knowlodge and Error: Sketches on the Psychology of Enquiry* içinde, XXXI-XXXIV. Dordrecht: D. Reidel Publishing, 1976.

——. *Knowlodge and Error: Sketches on the Psychology of Enquiry*. Translated by Thomas J. McCormack and Paul Foulkes. Dordrecht: D. Reidel Publishing, 1976.

Maclntyre, Alasdair. *Erdem Peşinde: Bir Ahlak Teorisi Çalışması*. Çeviren Muttalip Özcan. İstanbul: VakıfBank Kültür Yayınları, 2019.

Magee, Bryan. *Yeni Düşün Adamları: Çağdaş Felsefeyi Yaratanlardan Kimileriyle Söyleşiler*. Çeviren Mete Tunçay vd. Ankara: Birey ve Toplum Yayınları, 1985.

McCloskey, Henry J. *Meta-ethics and Normative Ethics*. The Hague: Martinus Nijhoff, 1969.

McPherson, Tristram ve David Plunkett. "Introduction: The Nature and Explanatory Ambitions of Metaethics." *The Routledge Handbook of Metaethics* içinde, editör Tristram McPherson ve David Plunkett, 1-25. New York: Routledge, 2018.

Miller, Alexander. *An Introduction to Contemporary Metaethics*. Cambridge: Polity Press, 2003.

Moore, George Edward. *Principia Ethica*. Cambridge: Cambridge University Press, 1959.

Nielsen, Kai. "Ethics, Problems of." *The Encyclopedia of Philosophy*, cilt 3 içinde, editör Paul Edwards, 117-134. New York: Macmillan, 1972.

Ogden, Charles K. ve Ivor A. Richards. *The Meaning of Meaning: A Study of The influence of Language upon Thought and of The Science of Symbolism*. London: Kegan Paul, Trench, Trubner & Co, 1923.

Omay, Murad. *Çağdaş Etik Tartışmaları*. İstanbul: VakıfBank Kültür Yayınları, 2023.

Onart, Adnan. "Ahlâk Felsefesinde Doğalcılık Nedir? Ne Değildir?" *Felsefe Arkivi*, 20 (1976): 79-97.

Ögcem, Ergin. *Mantıkçı Pozitivizm ve Din Dili*. Bursa: Emin Yayınları, 2017.

Özcan, Zeki. "Giriş: Viyana Çevresi; Kökenler, Karakteristikler." *Viyana Çevresi: Schlick, Carnap, Neurath, Hahn* içinde, derleyen ve çeviren Zeki Özcan, 11-78. Ankara: Fol Kitap, 2021.

Passmore, John. "Logical Positivism." *The Encyclopedia of Philosophy*, cilt 5 içinde, editör Paul Edwards, 52-57. New York: Macmillan, 1972.

Pete, Krisztián. "Ayer and Berkeley on the Meaning of Ethical and Religious Language." *The Historical and Philosophical Significance of Ayer's Language, Truth and Logic* içinde, editör Adam T. Tuboly, 307-331. Cham: Palgrave Macmillan, 2021.

Pojman, Louis P. ve James Fieser. *Ethics: Discovering Right and Wrong*. Boston: Cengage Learning, 2017.

Poyraz, Hakan. *Dil ve Ahlâk*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2016.

Reichenbach, Hans. *Bilimsel Felsefenin Doğuşu*. Çeviren Cemal Yıldırım. İstanbul: Remzi Kitabevi, 1993.

Russell, Bertrand. *Felsefe Yapma Sanatı*. Çeviren Halil Kayıkçı. İstanbul: Profil Kitap, 2020.

Salgar, Ercan. "Pozitivist Felsefede Doğrulama Kavramının Yeri." Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi, 2011. Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi (302111).

——. *Rudolf Carnap*. Antalya: Otorite Kitap, 2016.

Satris, Stephen. *Ethical Emotivism*. Dordrecht: Martinus Nijhoff Publishers, 1987.

Sayre-McCord, Geoffrey. "Moral Realism." *The Oxford Handbook of Ethical Theory* içinde, editör David Copp, 39-62. Oxford: Oxford University Press, 2006.

Schlick, Moritz. "Felsefenin Dönümü," *Viyana Çevresi: Program Yazıları* içinde, hazırlayan ve çeviren Hasanhan Taylan Erkıpçak, 57-65. İstanbul: Pinhan Yayıncılık, 2019.

——. "Yaşanmış, Bilgi, Metafizik." *Viyana Çevresi: Schlick, Carnap, Neurath, Hahn* içinde, derleyen ve çeviren Zeki Özcan, 181-196. Ankara: Fol Kitap, 2021.

Schroeder, Mark. *Noncognitivism in Ethics*. Abingdon: Routledge, 2024.

Sel, Murat. "Alfred Jules Ayer Açısından Mantıkçı Pozitivizm ve Karl Popper'da Bilimin Sınırlarını Çizme Sorunu." Doktora tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi, 2024. Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi (851581).

Stevenson, Charles L. *Ethics and Language*. New Haven: Yale University Press, 1960.

Sturgeon, Nicholas L. "Ethical Naturalism." *The Oxford Handbook of Ethical Theory* içinde, editör David Copp, 91-121. Oxford: Oxford University Press, 2006.

Tepe, Harun. *Etik ve Metaetik*. Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu, 2011.

Tropman, Elizabeth. "Intuitionism in Moral Epistemology." *The Routledge Handbook of Metaethics* içinde, editör Tristram McPherson ve David Plunkett, 472-483. New York: Routledge, 2018.

Tuboly, Adam T. "Introduction: From Spying to Canonizing-Ayer and His Language, Truth and Logic." *The Historical and Philosophical Significance of Ayer's Language, Truth and Logic i*çinde, editör Adam T. Tuboly, 1-37. Cham: Palgrave Macmillan, 2021.

Ural, Şafak. "İkinci Baskıya Önsöz." *Pozitivist Felsefe: Bilimde ve Felsefede Doğrulama* içinde, 9-44. İstanbul: Alfa Yayınları, 2012.

——. *Pozitivist Felsefe: Bilimde ve Felsefede Doğrulama*. İstanbul: Alfa Yayınları, 2012.

Urmson, James O. *The Emotive Theory of Ethics*. London: Hutchinson & Co, 1968.

van Roojen, Mark. "Moral Cognitivism vs. Non-Cognitivism." *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Summer 2024 Edition) içinde, editör Edward N. Zalta ve Uri Nodelman. https://plato.stanford.edu/archives/sum2024/entries/moral-cognitivism/.

——. *Metaethics: A Contemporary Introduction*. New York: Routledge, 2015.

Warburton, Nigel. *Klasiklerle Felsefe*. Çeviren Ahmet Fethi Yıldırım. İstanbul: Alfa Yayınları, 2016.

Warnock, Geoffrey. J. *Contemporary Moral Philosophy*. London: Macmillan, 1967.

Wellman, Carl. *The Language of Ethics*. Massachusetts: Harvard University Press, 1961.

Wilks, Colin. *Emotion, Truth And Meaning: In Defense of Ayer and Stevenson*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers, 2002.

Wittgenstein, Ludwig. "Önsöz." Çeviren Oruç Aruoba. *Tractatus Logico-Philosophicus* içinde, 10-13. İstanbul: Metis Yayınları, 2018.

——. *Tractatus Logico-Philosophicus*. Çeviren Oruç Aruoba. İstanbul: Metis Yayınları, 2018.

Yaman, Melek. "R. Carnap ve A. J. Ayer'de Etik Önermeler Üzerine Bir İnceleme." Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi, 1992. Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi (22090).

Yüksel, Resul. "Ayer'in Emotivizm'inde Etik İfadelerin Bilişsel İmkânı." *FLSF (Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi)*, 31 (2021): 375-392. https://dergipark.org.tr/tr/pub/flsf/issue/62323/878573

Çağdaş Bir Tarlakuşu

Carol Ann Duffy Şiirinde Üstopya Mekânları

Emre Çakar

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1797
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Mart 2025

ISBN: 978-625-396-515-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÇAKAR, Emre
Çağdaş Bir Tarlakuşu
Carol Ann Duffy Şiirinde Üstopya Mekânları

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Alighieri, D. (2020). *İlahi Komedya: Cehennem*. (S. Elpida Kara, Çev.). Alfa Yayınları.

Allardice, L. (2018, Ekim 27). Carol Ann Duffy: 'With the evil twins of Trump and Brexit … There was no way of not writing about that, it is just in the air.' *The Guardian*. https://www.theguardian.com/books/2018/oct/27/carol-ann-duffy-poet-laureate-books-interview

Allen-Randolph, J. (1995). Remembering life before Thatcher. *The Women's Review of Books*, *12*(8), 12. https://doi.org/10.2307/4022064

Atasoy, E. (2020). Distopik kurgu ve ümitvar distopya bağlamında ütopyacılık geleneği. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, *19*(3), 1135-1147. https://doi.org/10.21547/jss.715654

Atwood, M. (2004). *Moving targets: Writing with intent 1982-2004*. House of Anansi Press.

Atwood, M. (2017). Melun kartografyalar: Üstopyaya varan yollar. *Başka dünyalar: Bilimkurgu ve hayal gücü* içinde. (S. Siral, Çev.). Kolektif. 77–107.

Atwood, M. (2011, Ekim 14). Margaret Atwood: the road to ustopia. *The Guardian*. https://www.theguardian.com/books/2011/oct/14/margaret-atwood-road-to-ustopia

Aydın, Ö. (2008). *Speaking from the margins: The voice of the "other" in the poetry of Carol Ann Duffy and Jackie Kay*. Doktora Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Aydın Öztürk, Ö. (2023). Poetry as national art: Carol Ann Duffy's political poetry as the poet laureate. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi dergisi*, *63*(1), 377-398. https://doi.org/10.33171/dtcfjournal.2023.63.1.15

Azaklı, A. (2024). Unmasking misandry: A new historicist reading of Carol Ann Duffy's "Mrs Aesop" and "Eurydice." *Pamukkale University Journal of Social Sciences Institute, 63*, 19-34. https://doi.org/10.30794/pausbed.1413135

Baker, J.V. (1950). The lark in English poetry. *Prairie Schooner*. *24*(1), 70-79. https://www.jstor.org/stable/40624200

Beauvoir, de S. (2019). *İkinci cinsiyet: Olgular ve efsaneler*. (G. Savran, Çev.). Koç Üniversitesi Yayınları.

Biçer, A.G. (2022a). Irak'ı Disneyland'a çevirmek: David Hare'in *Stuff Happens* oyununda simülakr. *Current Perspectives in Social Sciences*, *26*(4), 413-420. https://doi.org/10.5152/JSSI.2022.1029625

Biçer, A.G. (2022b). The psychogeography of Berlin: David Hare's *Berlin* and Mark Ravenhill's *Over There*. *Çankaya University Journal of Humanities and Social Sciences*, *16*(1), 15-26. https://doi.org/10.47777/cankujhss.1119337

Biçer, A.G. (2023). Biopolitical Imperialism and Necropolitics: David Hare's *Via Dolorosa*. *Söylem Filoloji Dergisi*, *8*(1), 139-147. https://doi.org/10.29110/soylemdergi.1254387

Biçer, A.G. (2024). Howard Brenton'ın *Lawrence After Arabia* Oyununda Türk İmgesi Üzerine Post-Truth Bir Okuma. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *22*(2), 297-310. https://doi.org/10.18026/cbayarsos.1465922

Biçer, A.G. (2025). *Edward Bond'un akılcı tiyatrosunda diyalektik yaklaşım*. Çizgi Kitabevi.

Boland, E. (1993, Temmuz 24). Between the me and the mass: 'Mean Time.' *Independent*. https://www.independent.co.uk/arts-entertainment/book-review-between-the-me-and-the-mass-mean-time-carol-ann-duffy-anvil-6-95-pounds-1487148.html#comments-area

Brown, H. (2010, Haziran 5). Jackie Kay: Interview. *The Telegraph*. https://www.telegraph.co.uk/culture/books/7800799/Jackie-Kay-Interview.html

Burgin, L. (2010, Ocak 12). Great Britain's poet laureate Carol Ann Duffy brings her personal poetry to UMMA. *The Michigan Daily*. https://www.michigandaily.com/uncategorized/carol-ann -duffy-lecture/

Calabrese, A. (2005) Casus belli: US media and the justification of the Iraq war. *Television & New Media*, *6*(2), 153-175. https://doi.org/10.1177/1527476404273952

"Carol Ann Duffy wins PEN Pinter prize." (2012, Temmuz 13). *EnglishPen.org* https://www.englishpen.org/posts/news/carol -ann-duffy -wins-pen-pinter-prize/

Cassin, B. (2018). *Nostalji: İnsan ne zaman evindedir? Odysseus, Aeneas, Arendt*. (S. Kıvrak, Çev.). Kolektif Kitap.

Childs, P. (1999). *The twentieth century in poetry: A critical survey*. Routledge.

Conn, D. (2016, Nisan 26). "Hillsborough disaster: deadly mistakes and lies that lasted decades." *The Guardian*. https://www.theguardian.com/football/2016/apr/26/hillsborough-disaster-deadly-mistakes-and-lies-that-lasted-decades

Coutts, K., Tarling, R., Ward, T., & Wilkinson, F. (1981). The economic consequences of Mrs Thatcher. *Cambridge Journal of Economics*, *5*(1), 81–93. http://www.jstor.org/stable/23596658.

Cresswell, T. (2004). *Place: A short introduction*. Blackwell Publishing.

Dowson, J. (2016). *Carol Ann Duffy: Poet for our times*. Palgrave Macmillan.

Duffy, C.A. (2015). *Collected Poems*. Picador.

Duffy, C.A. (2018). *Sincerity*. Picador.

Dutton, D. (1997). *British politics since 1945: The rise, fall, and rebirth of consensus*. Blackwell.

Eagleton, T. (2000). Utopia and its opposites. *Social Register*, *36*, 31-40.

Evans, Eric J. (1997). *Thatcher and Thatcherism*. Routledge.

Feinstein, E. (2002, Eylül 14). A casual kind of confidence. *The Guardian*. https://www.theguardian.com/books/2002/sep/14/featuresreviews.guardianreview

Flood, A. (2009, Mayıs 1). Carol Ann Duffy becomes first female poet laureate. *The Guardian*. https://www.theguardian.com/books/2009/may/01/carol-ann-duffy-poet-laureate

Forbes, P. (2002, Ağustos 31). Winning lines. *The Guardian*. https://www.theguardian.com/books/2002/aug/31/featuresreviews.guardianreview8

Friedmann, J. (2000). The good city: In defense of utopian thinking. *International Journal of Urban and Regional Research*. *24*(2), 460-472. https://doi.org/10.1111/1468-2427.00258

Hall, S. (1988). *The hard road to renewal: Thatcherism and the crisis of the left*. Verso.

Hamilton, E. (1942). *Mythology*. Little, Brown and Company.

Harper, J. (2011, Ekim 7). Literature: Carol Ann Duffy's 'The Bees.' *Varsity*. https://www.varsity.co.uk/reviews/3791

Harvey, D. (2002). *Spaces of hope*. Edinburgh UP.

Harvey, D. (2015). *Neoliberalizmin kısa tarihi*. (A. Onacak, Çev.). Sel Yayıncılık.

Henderson, A. (2018). Brexit, the union and the future of England. *Political Insight*. December. 32-35.

Hepple, B.A. (1968). Commonwealth immigrants act 1968. *The Modern Law Review*. *31*(4), 424-428.

Hughes-Edwards, M. (2020, Haziran 12). Carol Ann Duffy: How the acclaimed poet has found new life after laureateship. *The Conversation*. https://theconversation.com/carol-ann-duffy-how-the-acclaimed-poet-has-found-new-life-after-laureateship-124026

Hulse, M., Kennedy, D., ve Morley, D. (1993). *The new poetry*. Bloodaxe Books.

Jacoby, R. (1999). *The end of utopia: Politics and culture in an age of apathy*. Basic Books.

Jameson, F. (2004). The politics of utopia. *New Left Review*. *25*, 35-54.

Keats, J. (1997). Ode to a nightingale. M. Ferguson, M.J. Salter ve J. Stallworthy (Ed.), *The Norton Anthology of Poetry*. W.W. Norton & Company. 509-511.

Keats, J. Kellaway, K. (2005, Ekim 9). I am in heaven, I am in hell. *The Guardian*. https://www.theguardian.com/books/2005/oct/09/poetry.features

Kellner, D. (2004). Media propaganda and spectacle in the war on Iraq: A critique of US broadcasting networks. *Cultural Studies <=> Critical Methodologies*, *4*(3), 329-338.

Kennedy, D. (1996). *New relations: The refashioning of British poetry: 1980-1994*. Seren.

Kennedy, M. (2012, Kasım 7). Carol Ann Duffy poem celebrates Dover's famous white cliffs. *The Guardian*. https://www.theguardian.com/books/2012/nov/07/carol-ann-duffy-white-cliffs-dover

Khaleeli, H. (2015, Temmuz 28). Tariq Jahan on his son's death in the 2011 riots: 'As a father I am not going to let this go.' *The Guardian*. https://www.theguardian.com/uk-news/2015/jul/28/tariq-jahan-sons-death-2011-riots-birmingham

Kinnahan, L.A. (2000). 'Now I am alien': Immigration and the discourse of nation in the poetry of Carol Ann Duffy. A. Mark ve D. Rees-Jones (Ed.), *Contemporary women's poetry: Reading/writing/practice*. Palgrave. 208-225.

Kumar, K. (1987). *Utopia and anti-utopia in modern times*. Blackwell.

Langer, Susanne K. (1953). *Feeling and form: A theory of art*. Charles Scribner.

Legg, S. (2025). Mapping, geography. *Transactions of the Institute of British Geographers*. *50*(e12707). 1-16. https://doi.org/10.1111/tran.12707.

Levitas, R. (2011). *The concept of utopia*. Peter Lang.

Lochhead, L. (2011, Kasım 4). The Bees by Carol Ann Duffy – review. *The Guardian*. https://www.theguardian.com/books/2011/nov/04/bees-carol-ann-duffy-review

Major, N. (2018, Kasım 10). THE SRB INTERVIEW: Carol Ann Duffy – Scottish review of books. *scottishreviewofbooks.org*. https://www.scottishreviewofbooks.org/2018/11/the-srb -interview-carol-ann-duffy/

Mann, S.A. ve Huffman D.J. (2005). The decentering of second wave feminism and the rise of the third wave. *Science & Society*. *69*(1), 56-91. https://www.jstor.org/stable/40404229

Martin, R. (1988). The political economy of Britain's north-south divide. *Transactions of the Institute of British Geographers*, *13*(4), 389–418. https://doi.org/10.2307/622738.

May, C. E. (1973). Hardy's 'Darkling Thrush': The 'Nightingale' grown old. *Victorian Poetry*, *11*(1), 62–65. http://www.jstor.org/stable/40001779

McCann, W. (1941). Nostalgia: A review of the literature. *Psychological Bulletin*, *38*. 165-182

McMillan, D. (1997). Twentieth-century poetry II: The last twenty-five years. D. Giffard ve D. McMillan (Ed.), *A History of Scottish Women's Writing*. Edinburgh UP. 549-578.

Mendelson, C. (2002, Ekim 13). The gospel truth. *The Guardian*. https://www.theguardian.com/books/2002/oct/13/poetry.features1

Michelis, A. (2009). 'Me not know what these people mean': Gender and national identity in Carol Ann Duffy's poetry. A. Michelis ve A. Rowland (Ed.), *The poetry of Carol Ann Duffy: Choosing though words*. Manchester UP, 77–98.

Michelis, A. ve Rowland, A. (2009). "Introduction." A. Michelis ve A. Rowland (Ed.), *The poetry of Carol Ann Duffy: Choosing though words*. Manchester UP, 1-32.

Millett, K. (1987). *Cinsel politika*. (S. Selvi, Çev.) Payel Yayınevi.

Milner, A. (2012). *Locating science fiction.* Liverpool UP.

Moore, K. (2024, Temmuz 15). I give you an onion: The poetry of Duffy and Hill. *Poetry Foundation*. https://www.poetryfoundation.org/poetrymagazine/articles/162839/i-give-you-an-onion-the-poetry-of-duffy-and-hill

Moylan, T. (2000). *Scraps of the untainted sky: Science fiction, utopia, dystopia*. Westview Press.

Nolen, J.L. (2025, Mart 5). Guantánamo Bay detention camp. *Encyclopedia Britannica*. https://www.britannica.com/topic/Guantanamo-Bay-detention-camp

O'Brien, S. (1998). *The deregulated muse: Essays on contemporary british & Irish poetry*. Bloodaxe Books.

"On its 25th anniversary, why the first Gulf War is Britain's forgotten conflict." (2016, Ocak 18). *The Conversation*. https://theconversation.com/on-its-25th-anniversary-why-the-first-gulf-war-is-britains-forgotten-conflict-52032

Padel, R. (2005, Eylül 16). Rapture, By Carol Ann Duffy. *Independent*. https://www.independent.co.uk/arts-entertainment/books/reviews/rapture-by-carol-ann-duffy-312878.html

Pearce, A. (2021). Britishness, Brexit, and the Holocaust. T. Lawson ve A. Pearce (Ed.), *The Palgrave handbook of Britain and the Holocaust*. Palgrave Macmillan. 469-505.

Poole, S. (2000, Mart 14). Meet the David Bowie of philosophy. *The Guardian*. https://www.theguardian.com/books/2000/mar/14/artsfeatures.davidbowie

Radstone, S. (1993). Remembering Medea: The uses of nostalgia. *Critical Quarterly*. *35*(3), 54-63. https://doi.org/10.1111/j.1467-8705.1993.tb00486.x

Radstone, S. (2010). Nostalgia: Home-comings and departures. *Memory Studies*. *3*(3), 187-191. https://doi.org/10.1177/1750698010364808

Rees-Jones, D. (1999). *Carol Ann Duffy*. Northcote House Publishers Ltd.

Reynolds, M. (2006, Ocak 8). The end of the affair. *The Guardian*. https://www.theguardian.com/books/2006/jan/07/featuresreviews.guardianreview19

Rist, M. J. (2016). From dreamland "humanism" to Christian political reality or from "nusquama" to "utopia. *The Review of Metaphysics*, *69*(4), 739-785. https://www.jstor.org/stable/44806868

Roberts, N. (1999). *Narrative and voice in postwar poetry*. Longman.

Robinson, A. (1988). *Instabilities in contemporary British poetry*. Macmillan Press.

Ross, P. (2012, Aralık 2012). Interview: Poet laureate Carol Ann Duffy talks Christmas, poetry, politics and perks of the job. *The Scotsman*. https://www.scotsman.com/lifestyle/interview-poet-laureate-carol-ann-duffy-talks-christmas-poetry-politics-and-perks-of-the-job-2461590

Rowland, A. (2014). *Poetry as testimony: Witnessing and memory in twentieth-century poems*. Routledge.

Satterfield, J. (2001). *The World's Wife* by Carol Ann Duffy. *The Antioch Review*. *59*(1), (Kış), 123-124.

Scannell, V. (2000). THE WORLD'S WIFE by Carol Ann Duffy. *Ambit*. *159*. 69-70.

Schmidt, M. (1998). *Lives of the poets*. Phoenix.

Schmitt, E. (2021, Ekim 18). Powell said that backing the war in Iraq was a 'blot' on his record. https://www.nytimes.com/2021/10/18/us/politics/iraq-war-colin-powell.html

Shakespeare, W. (2007). *Julius Caesar*. (S. Eyüboğlu, Çev.). İş Bankası Yayınları.

Smith, A.M. (1994). *New right discourse on race and sexuality: Britain, 1968-1990*. Cambridge UP.

Smith, L. (2000). With one bound she was free: The World's Wife by Carol Ann Duffy. *Magma*. *16*(Kış). http://poetrymagazines.org.uk/magazine/record74d3.html?id=4292#top

Smith, S. (2009). 'What like is it?': Duffy's *différance*. A. Michelis ve A. Rowland (Ed.), *The poetry of Carol Ann Duffy: Choosing though words*. Manchester UP, 143–168.

Tally, Jr R. T. (2024). *The fiction of dread: Dystopia monstrosity and apocalypse*. Bloomsbury Academic & Professional.

Thatcher, M. (1987, Eylül 23). Interview for woman's own ('no such thing [as society]'). *margaretthatcher.org*. https://www.margaretthatcher.org/document/106689

"The Bees by Carol Ann Duffy – review." (2012, Nisan 10). *The Standard*. https://www.standard.co.uk/culture/books/the-bees-by-carol-ann-duffy-review-6445892.html

Thomas, J. (2009). The chant of magic words repeatedly. A. Michelis ve A. Rowland (Ed.), *The poetry of Carol Ann Duffy: choosing though words*. Manchester UP, 121–142.

Thomas, J.E. (1988). The intolerable wrestle with words: The poetry of Carol Ann Duffy. *Béte Noire*, *6*, 78-88.

Thurston M. ve Alderman, N. (2014). *Reading postwar British and Irish poetry*. Wiley Blackwell.

Tüysüz, D. (2021). Feminist distopyalarda tahakküm ve direnişin temsili: Damızlık Kızın Öyküsü dizi film örneği. *yedi: Sanat, Tasarım ve Bilim Dergisi*, *25*, 37-50. https://doi.org/10.17484/yedi.793786

Varty, A. (2022). *Women, poetry and the voice of a nation*. Edinburgh UP.,

Vieira, F. (2010). The concept of utopia. G. Claeys (Ed.), *The Cambridge companion to utopian literature*. Cambridge UP, 3-27.

Viner, K. (1999, Eylül 25). Metre maid: Interview with Carol Ann Duffy. *The Guardian*. https://www.theguardian.com/books/1999/sep/25/costabookaward.features

Whelehan, I. (1999). *Modern feminist thought: From the second wave to post-feminism*. Edinburgh University Press

Whyte, C. (2004). *Modern Scottish poetry*. Edinburgh UP.

Winterson, J. (2005, Aralık 10). Carol Ann Duffy. *www.jeanettewinterson.com*. https://web.archive.org/web/20130531060831/http://www.jeanettewinterson.com/pages/content/index.asp?PageID=350#expand

Winterson, J. (2015, Ocak 17). Jeanette Winterson on the poetry of Carol Ann Duffy – of course it's political. *The Guardian*. https://www.theguardian.com/books/2015/jan/17/jeanette-winterson-on-carol-ann-duffys-the-worlds-wife

Wroe, N. (2007, Mayıs 26). The great performer. *The Guardian*. https://www.theguardian.com/books/2007/may/26/featuresreviews.guardianreview12

Young, I. (2018, Ekim 12). Poet Laureate Carol Ann Duffy's parting shot at Donald Trump and Brexit. *BBC.com*. https://www.bbc.com/news/entertainment-arts-45837842

Zafer Sümer, S. (2017). Sultana'nın rüyası: Bangladeşli bir kadının feminist ütopyası. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*. *38*. 407-418. https://doi.org/10.21497/sefad.377443.

İnsanın Ötesinde

Türk Romanında Bilinçli Varlıklar Olarak Hayvanlar

Caner Solak

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1796
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Mart 2025

ISBN: 978-625-396-510-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
SOLAK, Caner
İnsanın Ötesinde
Türk Romanında Bilinçli Varlıklar Olarak Hayvanlar

Editörler: Veli Kılıçarslan, Hakan Soydaş

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

A. İncelenen Romanlar

Adıbeş, M. (2014). *Eşekler Kasabası*. İstanbul: Sam Yayınları.

Anar, Ö. (2017). *Âşık Kedi*, İstanbul: Çınar Yayınları.

Atasoy, S. (2019). *Maksatlı Tesadüfler*. İstanbul: İthaki Yayınları.

Aytekin, Y. H. (2015). *Son Kurtlar*, Ankara: Kitapsaati Yayınları.

Baydar, O. (2021). *Kedi Mektupları*. İstanbul: Can Yayınları.

Çakmakkaya, D. A. (2024). *Kulüpteki Sinek*. İstanbul: Armoni Yayınları.

Erdem, Y. H. (2023). *Zaman Çöktü*. İstanbul: Timaş Yayınları.

Gruber, I. F. (2023). *Cenk'in Kedileri- Bir Eve Dönüş Yolculuğu*. Ankara: Pelin Ofset.

Ilgaz, A. (2022). *Kedi Gözü*. İstanbul: Çınar Yayınları.

Irgat, E. A. (2023). *Karga Körtis*. İstanbul: Temmuz Yayınları.

Kansu, S. (2023). *Evcil İnsan Barınağı*. İstanbul: İthaki Yayınları.

Kemal, Y. (2019). *Filler Sultanı ile Kırmızı Sakallı Topal Karınca*. İstanbul: YKY.

Kirazlı, A. F. (2022). *Kedi*. Eskişehir: Orionebula Yayınevi.

Köklü, Ş. (2018). *Baltar*. İstanbul: Şule Yayınları.

Nar, A. (2017). *Arılar Ülkesi*, İstanbul: Yenidevir Yayınları.

Öztaş, K. (2020). *Hayvanistandan İnsanistana*. Ankara: Telgrafhane Yayınları.

Say, A. (2007). *İpek Halıya Ters Binen Kedi*. İstanbul: Evrensel Basım Yayın.

Sayar, A. (2018). *Yılkı Atı*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Tacar, S. S. ve Tacar, P. (2020). *Kedilerin Kaleminden Okuyun Bizi*. Ankara: Gece Kitaplığı.

Tekmen, B. (2024). *Köpeklerin Krallığı*. İstanbul: Kamer Yayınları.

Tentaş, B. (2024). *Kuman -Bir İntikamın İbretlik Öyküsü-*. Ankara: Zet Yayınları.

Tosun, Ü. C. (2024). *Leşçilin Kitabı*. İstanbul: Mavi Gök Yayınları.

Vassaf, G. (2014). *İstanbul'da Kedi*. İstanbul: YKY.

B. Kitaplar

Abasıyanık, S. F. (2009). *Bütün Eserleri*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Adıbeş, M. (2015). *İki Kuş*. İstanbul: Sam Yayınları.

Ağıl, N. (2022). *Modifiye Masallar*, İstanbul: Beyoğlu Kitabevi.

Ahmed-i Gazzali. (2021). *Kuşlar Hikayesi*. Nimet Yıldırım (çev. ve haz.). İstanbul: Pinhan Yayınları.

Ahmet Mithat, (2013). *Kıssadan Hisse*. Sabahattin Çağın (haz.). İstanbul. Dergâh Yayınları.

Aktaş, H. (2008). *Çağdaş Türk Şiirinde Hayvanlar Âlemi*. Edirne: Yortsavul Yayınları.

Araç, G. (2019). "Klasik Türk Edebiyatında Hayvanlar Âleminden Bazı Görüntüler Ve Bir Kedinin Mektubu: Hirre-Nâme *Kedi Edebiyatı -Türk Edebiyatının Kedileri ve Kedicileri-*. Şerife Çağın (haz.). İstanbul: Dergâh Yayınları, 131-145.

Ay, T. (2023). "Bir Gümüş Çerçeveden Seyret Yine Mâziyi". *Söğüt*. 22, 26-30.

Aydın, S. (2023). *Öküz Efendi*, İstanbul: Akıl Fikir Yayınları.

Aydoğan, B. (2016). *Türk Edebiyatı Üzerine Makaleler*. Adana: Karahan Kitabevi.

Ayvazoğlu, b. (2015). *Saatler, Ruhlar ve Kediler -Edebiyat Tarihinin Renkli Dünyasında Kısa Bir Cevelan-*. İstanbul: Kapı Yayınları.

Ayvazoğlu, B. (2022). *Öteki Canlar*. İstanbul: Kapı Yayınları.

Batukan, C. (2016). *Anima-lizm -İnsan, Hayvan Ve Bitkilerde Ruh Üzerine-*. İstanbul: Altıkırkbeş Yayın.

Batur, E. (2017). *ZOO'M Harflerden Hayvanat Bahçesi*. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınları.

Batur, E. (2018). *Karganâme*, İstanbul: Sel Yayıncılık.

Bazarkaya, O. K. (2023). *Edebiyat Kuramları -Hermenötükten İnsan-Hayvan Çalışmalarına-*, İstanbul: Nobel Akademik Yayıncılık.

Behçet, A. (2023). *Kur'an'da Hayvan Hikâyeleri*. Ankara: Gufo Yayınları.

Bennett, A. ve Royle, N. (2018). *Edebiyat, Eleştiri ve Kurama Giriş*. Deniz Tekin (çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Berger, J. (2020). *Hayvanlara Niçin Bakarız?*. Cevat Çapan (çev.). İzmir: Deli Dolu Yayınları.

Bertens, H. (2019). *Edebi Teori*. Abdurrahman Aydın (çev.). İstanbul: Sel Yayınları.

Best, S. (2017). *Hayvanat Bahçeleri*. Deniz Kurt (çev.). İstanbul: Sub Yayınları.

Bollache, L. (2022). *Hayvanlar Nasıl Düşünür, İnsan Ne Görür?*. Seda Sevinç (çev.). İstanbul: Timaş Yayınları.

Braidotti, R. (2021). *İnsan Sonrası*, Öznur Karakaş (çev.). İstanbul: Kolektif Kitap.

Bressler, C. E. (2017). *Yazınsal Eleştiri Kuramsal ve Pratik Bir Giriş*. Devrim Evci (çev.). Ankara: Atıf Yayınları.

Canan, S. (2022). "Toplumlara Ayna Tutan Kitap: Hayvan Çiftliği". Orwell, G. (2022). *Hayvan Çiftliği ve Okuma Rehberi*. Yavuz Fahri Zülfikar (çev.). İstanbul: Tuti Kitap.

Cansaran A. ve Yıldırım, C. (2014). *Çevre Eğitimi*. Orçun Bozkurt (ed.). Ankara: Pegem Akademi.

Çağın, S. (2013). "Bir İlk Adım: Kıssadan Hisse". Ahmet Mithat, (2013). *Kıssadan Hisse*. Sabahattin Çağın (haz.). İstanbul. Dergâh Yayınları.

Çalışır, M. F. (2019). "Çevirenin Önsözü". Hughes, J. D. (2019). *Çevresel Tarih Nedir?*. M. Fatih Çalışır (çev.). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Dawkins, M. S. (2013). *Hayvanlar Ne İster? -Hayvan Bilinci Hayvan Refahı ve İnsanın Esenliği-*. Çağatay Tarhan (çev.). İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.

Demir, N. (2021). "Hatırat". *Geçmiş Zaman Kedileri -Türk Edebiyatında Kedi Metinleri (1870-1950)*. Fatih Altuğ (haz.). İstanbul: Turkuaz Yayınları, 129-133.

Demir, Ö. İ. (2018). "Martının Teranesi", *İstanbul'un Sakinleri*. Tuğçe Isıyel (haz.). İstanbul: Timaş Yayınları, 133-143.

Dervişcemaloğlu, B. (2019). "Bir Varmış Bir Yokmuş: Ayşe Kulin'in 'Kedi'si". *Kedi Edebiyatı -Türk Edebiyatının Kedileri ve Kedicileri-*. Şerife Çağın (haz.). İstanbul: Dergâh Yayınları, 415-426.

Dervişoğlu, E. (2017). "Dorukısrak'ın Hiç Bitmeyen Koşusu: Yılkı Atı". *At Kitabı*. Emine Gürsoy Naskali (ed.). İstanbul: Kitabevi Yayınları, 459-482.

Donaldson, S. ve Kymlicka, W. (2016). *Zoopolis -Hayvan Haklarının Siyasal Kuramı-*. Mine Yıldırım (çev.). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

Dönmez, B. A. (2012). "Ekoleştiri ve Hayvan Çalışmaları: Avatar, Madagaskar ve Madagaskar 2: Afrika'ya Kaçış Filmlerinde Doğa ve Hayvan Temsilleri". *Ekoeleştiri Çevre ve Edebiyat.* Serpil Oppermann (ed.). Ankara: Phoenix Yayınları.

Duman, F. (2023). *Kargasabunu*, İstanbul: YKY.

Dursun, S. (2019). "Çevresel Bağlantılar: Tarihi Yeniden Düşünmek". *Çevresel Tarih Nedir?*. M. Fatih Çalışır (çev.). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Duyar, S. (2020). *Sinemada Hayvan İmgesi -Deleuzyen Bir Yaklaşım-*. Konya: Çizgi Yayınları.

Emre, İ. (2023). *Edebiyat Bilimi Teoriler Yöntemler Uygulamalar*. İstanbul: Fidan Yayınları.

Enginün, İ. (2019). "Kediler ve Köpekler", *Kedi Edebiyatı -Türk Edebiyatının Kedileri ve Kedicileri-*. Şerife Çağın (haz.). İstanbul: Dergâh Yayınları, 167-173.

Erelvanlı, s. (2015). *Tathtakuruları'nın Evreni*. İstanbul: Evrensel Basım Yayın.

Foster, C. (2021). *Hayvan Olmak -Bir İnsanın Hayvana Dönüşmesinin İzini Sürmek-*. Ece Bulut (çev.). İstanbul: Kolektif Kitap.

Garrard, G. (2016). *Ekoeleştiri –Ekoloji ve Çevre Üzerine Kültürel Tartışmalar-*, Ertuğrul Genç (çev.). İstanbul: Kolektif Kitap.

Gezgin, D. (2014). *Hayvan Mitosları*, İstanbul: Sel Yayınları.

Gezgin, D. (2021). *Bitki Mitosları*, İstanbul: Pinhan Yayınları.

Gezgin, İ. (2024). *Ötekilerin Arkeolojisi -Uygarlığın Görmediği İnsanların öyküsü-*, İstanbul: Pinhan Yayınları.

Göçmen, G. (2019). "Ekoeleştiri ve Jeanette Winterson'ın Atlas Yükü Romanı". *Edebiyat Kuramları Giriş ve Uygulama*. Mehmet Akif Balkaya ve Kuğu Tekin (ed.). Konya: Çizgi Kitabevi.

Güçlü, Ö. (2021). " 'Bu Filmde Hiçbir Hayvana Zarar Verilmemiştir': Son Dönem Türkiye Sinemasında Hayvanlara Kötü Muamele Üzerine Bir Tartışma". *İnsan, Hayvan ve Ötesi -Türkiye'de Hayvan Çalışmaları-*. Kiraz Özdoğan, M. Fatih Tatari ve Ali Bilgin (der.). İstanbul: Kolektif Kitap.

Gündoğan İbrişim,D. (2022). "Duygu Politikalarına Ekolojik Yaklaşımlar: Yaşar Kemal Romanlarında Ekolojik Keder, Ekolojik Yas ve Solastalji". *Edebiyatın Duygu Haritası*. Esra Dicle (haz.). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Güreli, M. (2018). "İyileşince Uçar Gider", *İstanbul'un Sakinleri*. Tuğçe Isıyel (haz.). İstanbul: Timaş Yayınları, 17-21.

Gürman Şahin, A. (2019). "Modern Türk Şiirinde Kedi". *Kedi Edebiyatı -Türk Edebiyatının Kedileri ve Kedicileri-*. Şerife Çağın (haz.). İstanbul: Dergâh Yayınları, 296-344,

İlaslan, S. (2021) "Ekoeleştiri Kuramı". *Edebiyat Yazıları II Eleştiri Kuramları ve Metin Tahlilleri*. Ulaş Bingöl ve Enser Yılmaz (ed.). İstanbul: Dün Bugün Yarın Yayınları.

Kaplan, M. (1986). *Hikâye Tahlilleri*, İstanbul: Dergâh Yayınları.

Karabulut, R. (2023). "Ramis Karabulut'la Söğüt Söyleşisi Abbas Sayar'ın İzinde", Feyza Ay (söy.). *Söğüt*. 22, 8-16.

Kavukçuoğlu, D. (2021). *Kedi Gülüşü*, İstanbul: Oğlak Yayınları.

Kocabıyık, E. (2015). *Dünyanın Fısıltısı -Bir Mecaz Olarak Doğa Kitabı-*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.

Konduk, K. (2017). *Şemsiyeli Balıklar -Büyüklere Hayvan Öyküleri-*. İstanbul: Tarihçi Kitabevi.

Koray, K. H. (2021). *Bir Hudut Oyunu*. İstanbul: Ketebe Yayınları.

Kulin, A. (2019). *Bir Varmış Bir Yokmuş*. İstanbul: Everest Yayınları.

Külekçi, N. (2005). *Açıklamalar ve Örneklerle Edebî Sanatlar*, Ankara: Akçağ Yayınları.

Kürnek, C. (2018). *Eşek ile Zeytin Ağacı*. Ankara: Peronkitap.

Levi, M. (2018). "Pedro Şimdi Neredesin?", *İstanbul'un Sakinleri*. Tuğçe Isıyel (haz.). İstanbul: Timaş Yayınları, 39-41.

Manguel, A. (2014). *Okumalar Okuması*. Sevin Okyay (çev.). İstanbul: YKY.

McCloud, S. (2019). *Çizgi Romanı Anlamak*. M. Cem Ülgen (çev.). İstanbul: Sırtlan Yayınları.

Naess, A. (2022). "Sığ ve Derin: Ekoloji Hareketinde Açılımlar". *Sanat ve Ekoloji -Sanat/Yaşam/Üretim-*. Eda Sezgin (der.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Nagel, T. (2021). *Yarasa Olmak Neye Benzer? ve Benzeri Ölümcül Sorular*. Selin Aktuyun (çev.). Say Yayınları.

Onat, P. (2021). *Tüm Kediler Uzaylıdır*. Ankara: Buğday Kitap.

Oppermann, S. (2012). "Ekoeleştiri: Çevre ve Edebiyat Çalışmalarının Dünü ve Bugünü". *Ekoeleştiri Çevre ve Edebiyat.* Serpil Oppermann (ed.). Ankara: Phoenix Yayınları.

Orwell, G. (2019). "Hayvan Çiftliği'nin Ukraynaca Çevirisine George Orwell'in Yazdığı Önsöz". Didem Tuna (çev.). *Orwell'in Hayvan Çiftliği'nde Metinlerarasılık ve Çoğul Okuma Eksenleri*, Konya: Eğitim Yayınevi.

Örik, N. S. (2022). *Kedilere Dair*. Bahriye Çeri (der.). İstanbul: Everest Yayınları.

Özdağ, U. (2017). *Çevreci Eleştiriye Giriş -Doğa, Kültür, Edebiyat-*. Ankara: Ürün Yayınları.

Öztürk, M. (2019). *Klasik Türk ve İran Edebiyatlarında Münazaralar.* Yeditepe Yayınları.

Radkau, J. (2017). *Doğa ve İktidar -Global Bir Çevre Tarihi-.* Nafiz Güder, (Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Râsih, O. (2022). *Menâkıb-ı Hayvân Berâ-yı Teşhîz-i Ezhân*, İstanbul: Akıl Fikir Yayınları.

Ryan, D. (2019). *Hayvan Kuramı -Eleştirel Bir Giriş-*. Ayten Alkan (çev.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Sabahattin Ali. (2013). *Bütün Eserleri -Eleştirel Basım-*. Sevengül Sönmez (haz.). İstanbul: YKY.

Schimmel, A. (2020). *Şark Kedisi -Öyküler, Şiirler, Şarkılar ve Bilgelikler-*. Firüzan Gürbüz Gerhold (çev.): İstanbul: Alfa Yayınları.

Sevimay, F. (2018). "Son Dragon'un Maceraları", *İstanbul'un Sakinleri*. Tuğçe Isıyel (haz.). İstanbul: Timaş Yayınları, 87-96.

Strong, C. A. (2020). *Yaratıkların Bilgeliği*. Nergis Tanç (çev.). İstanbul: Otonom Yayınları.

Subaşı, N. (2021). *Mişa Kitabı*. İstanbul: Dergâh Yayınları.

Tamás, R. (2021). *Ucubeler -İnsan ve İnsan Olmayan Üzerine Denemeler-*. Bilge Tanrısever, Ece Durmuş ve Melis İnan (çev.). İstanbul: Otonom Yayınları.

Taş, N. (2024). *İnsan Efendi Hayvanlar Köle Midir? -Hayvanların Cinlerin Kralı Nezdinde İnsanlara Karşı Açtığı Özgürlük Davasını, Yargılama Sürecinde Tarafların Dillendirdiği İddia ve Savunmaları İçeren Münazaraları ve Mahkeme Heyetinin Değerlendirmelerini Konu Edinen Dinî ve Felsefi Nitelikli Sembolik Hikayesi ve Değerlendirmesi-*. Ankara: İlahiyat Yayınları.

Tepebaşılı, F. (2011). *Fabl ile Eğitim -Gotthold Ephraim Lessing ve Fabl Teorisi-*. Konya: Çizgi Yayınları.

Terrace, H. S. (2021). *Şempanzeler Dil Öğrenemez*. Mehmet Doğan (çev.). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

Todorov, T. (2004). *Fantastik*. Nedret Öztokat (çev.). Ankara: Metis Yayınları.

Tok, V. A. (2022). "Râsih, O". (2022). *Menâkıb-ı Hayvân Berâ-yı Teşhîz-i Ezhân*, İstanbul: Akıl Fikir Yayınları, 9-10.

Topçu, T. (2021). "Ekoeleştiriye Neden İhtiyaç Duyulur?". *Disiplinlerarası Edebiyat Çalışmaları*. Ömer Solak ve Samet Doykun (ed.). Çanakkale: Paradigma Akademi Yayınları.

Toska, S. (2017). *Ekokurgu: Ekolojik Sorunların Çözüm Yolu Olarak Edebiyat*, İstanbul: Yeni İnsan Yayınevi.

Tournier, M. (2022). *Düşüncelerin Aynası*. Orçun Türkay (çev.). İstanbul: YKY.

Uşaklı Sandal, B. (2019). "Sahibini Yansıtan Kediler Ve Postmodern Bir Fabl Örneği". *Kedi Edebiyatı -Türk Edebiyatının Kedileri ve Kedicileri-*. Şerife Çağın (haz.). İstanbul: Dergâh Yayınları, 402-414.

Ünder, H. (1996). *Çevre Felsefesi*. Ankara: Doruk Yayınları.

Wilson, C. (2013). "Tolkien'in Ağacı". *Tolkien'in Ağacı*. Sabri Gürses (çev.). İstanbul: Çeviribilim Yayınları.

Wohlleben, P. (2020). *Hayvanların Gizli Yaşamı*. Zehra Aksu Yılmazer (çev.). İstanbul: Kolektif Kitap.

Y. Doré, F. (2021). *Hayvanların Kafasından Neler Geçiyor?*. Başak Bekişli (çev.). İstanbul: Alakarga Yayınları.

Yalçın, F. (2019). "Ekoeleştirel Yaklaşımlar ve Buket Uzuner'in Toprak Romanında Psiko-Mitolojik Bir Yolculuk". *Çağdaş Edebiyatın Kuramsal Seyri*. Aytaç Ören ve Mümin Hakkıoğlu (ed.). Konya: Çizgi Kitabevi.

Yardım, M. N. (2023). *Kediname*, İsrtanbul: Akıl Fikir Yayınları.

Yastıkçı Demir, H. (2017). "Hâce-i Evvel'in Çocuklara Anlattıkları: Ahmed Midhat Efendi ve Çevresinin Kuşlar Hakkındaki Görüşleri". *Kuş Kitabı*. Emine Gürsoy Naskali ve Ayşe Şeker (ed.). İstanbul: Kitabevi Yayınları, 337-401.

Yazıcı, D. "Neyzen Tevfik ve Mernuş", *Edebiyatta Pati İzleri*. İstanbul: Karakarga Yayınları, 101-102.

Yıldırım, N. (20219. "Kuş Risaleleri", Ahmed-i Gazzali. (2021). *Kuşlar Hikayesi*. Nimet Yıldırım (çev. ve haz.). İstanbul: Pinhan Yayınları, 35-58.

Yıldırım, O. (2023). *Efra*, Ankara: Klaros Yayınları.

Yılmaz, Ç. (2021). *Ekosinema -Çevreci Film Eleştirisine Giriş-*. İstanbul: Doruk Yayınları.

Yılmaz, E. Ö. (2019). "Aısop (Ezop) Fabllarında Kedi". *Kedi Edebiyatı -Türk Edebiyatının Kedileri ve Kedicileri-*. Şerife Çağın (haz.). İstanbul: Dergâh Yayınları, 52-80.

Zileli, I. (2018). "İstanbul'un Kokuları", *İstanbul'un Sakinleri*. Tuğçe Isıyel (haz.). İstanbul: Timaş Yayınları, 57- 67.

C. Makaleler

Adıgüzel, G. (2022). "Yılkıya Verilmiş Gururlu Atların Destanı". *Sabirfikir*. 140, 28-29.

Akyol, Ö. (2020). "The Sounds of Horseshoe a Zoopoetic Reading of Yılkı Atı by Abbas Sayar". *SEFAD*. 43, 183-194.

Altuğ, F. (2017). "İhvân-ı Safâ'da Zoopolis ve Kozmopolis Karşı Karşıya". *Doğu Batı -Faunaya Ağıt: Hayvan-*. 82, 223-244.

Alver, K. (2019). "Editör". *Sosyoloji Divanı Hayvan Dosyası*. 14, 5-7.

Aykanat, F. (2017). "Antorposen Çağının Öykü Anlatıcıları: Sanat ve Edebiyat". *Şarkî -Ekoeleştiri Özel Sayısı-*. 2, 44-57.

Başeğmez Çetin, A. (2016). "Abbas Sayar Romanlarında Tabiat Algısı", I. *Uluslararası Bozok Sempozyumu Bildiri Kitabı III. Cilt (05-07 Mayıs 2016)*, 229-235.

Bulut, F. ve Bulut, E. (2022). "Coğrafya Merkezli Okuma Ekseninde Abbas Sayar Romanları". *Erciyes Akademi*. 36, 1562-1587.

Dağ, N. (2015). "Yaşar Kemal'in Filler Sultanı Romanında Sömürü Düzenine İronik Bakış", *Adıyaman Üniversitesi Bilim, Kültür ve Sanat Sempozyumu-II*, (02.04.2015-03.04.2015).

Dayanç, M. Ş. (2021). "Antropormorfizmin Anlamı, Karşılaşmaların Encamı: 1950 Kuşağı Öykülerinde İnsan-Dışı Hayvanlar (Animot).". *Zemin*. 1, 118-157.

Demir, F. ve Süslü. N. E. (2022). "Doğa-İnsan İlişkisini Anlamak: Ekolojizm ve Edebiyattaki İzleri". *Turkish Studies - Language*, *17*(1), 187-205.

Erdemoğlu, B. (2020). "Filler Sultanı ile Kırmızı Sakallı Topal Karınca'da Dehhâk ile Kâve'nin İzlerini Aramak". *Doğu Araştırmaları*. 22, 1-16.

Geçen, S. (2020). "Varlık Tabakaları Arasındaki Çatışma Bağlamında Abbas Sayar'ın Yılkı Atı Romanı". *Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları*. 12/24, 201-230.

Glotfelty, C. (2017). "Çevre Krizi Çağında Edebî Çalışmalar" Ümran Kılınç (çev.). *Şarkî -Ekoeleştiri Özel Sayısı-*. 2, 34-43.

Gökalp Alparslan, G. (2014). "Cengiz Aytmatov'un *Elveda Gülsarı*, *Dişi Kurdun Rüyaları, Ebedi Gelin: Dağlar Yıkıldığı Zaman* Romanlarında Hayvan Zihni". *TÜBAR*, XXXVI, 11-26.

Gültekin, M. (2022). "Hayvan Hakları Sınavı: Hayvanlar Bize mi Emanet?". *Olağan Hikâye*. Şubat Mart, 98-115.

Güven, M. (2006). " 'Yılkı Atı' Romanında Atlarla İlgili Sıfatlar (Nitelik Anlamlı ve Niteleme Görevli Sıfatlar". *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*. 2, 333-345.

Hatunoğlu, Ö. (2017) "Paradigmalarımız ve Ekoeleştiri", *Şarkî -Ekoeleştiri Özel Sayısı-*. 2, 101-105.

İlhan, N. (2015). "Edebiyat Sosyolojisi Açısından Abbas Sayar'ın Romanları". *Folklor/Edebiyat*. 81, 107-124.

Karabulut, R. (2017). "Abbas Sayar'ın Romanlarında Halk Kültürü Unsurları". *Yeni Türk Edebiyatı*. 16, 99-117.

Karataş, E. (2012). "Mektup Roman Tekniği ve Türk Romanından İki Örnek: Mektup Aşkları ve Kedi Mektupları", *Turkish Studies*. *7/4,* 2173-2192.

Kılıçarslan, V. (2023). "Necip Fazıl Kısakürek'in Sabır Taşı Adlı Oyununda Halk Kültürü Unsurları ve Arketipsel Açıdan Eleştirisi". *Culture and Civilization*, 1(4), 40-50.

Meriç, C. (1976). "Edebiyat Tarihi ve Sosyoloji II". *Sosyoloji Dergisi*, 155, 16.

Nasr, S. H. (2017). "Seyyid Hüseyin Nasr ile Mülakat: Din ve Çevre Üzerine". *Muhafazakâr Düşünce -Ekolojik Düşünce-*. 50, 83-93.

Oppermann, S. (2017). "Ego-merkezci Değil Eko-erkezci Bakış Açılarının Yaygınlaştırılması İçin Çaba Sarf Etmeliyiz". A. Barış Ağır (kon.). *Şarkî -Ekoeleştiri Özel Sayısı-*. 2, 24-33.

Oppermann, S. (2018). "Dosyaya Önsöz". *Şarkî -Edebiyat ve Kültürde Hayvanlar-*, 6-7, 45-49.

Oruç, S. (2024). "Sait Faik Abasiyanık'ın Öykülerinde Doğanın Dili ve Çevre Etiği". *Turkish Studies – Language.* 19(3), 1099-1110.

Öğütcü, O. B. (2017). "Ortaçağ El Yazmalarında Konuşan Hayvanlar". *Doğu Batı -Faunaya Ağıt: Hayvan-*. 82, 277-295.

Öztoprak, N. (2022). "Klasik Türk Edebiyatı Mizahında Hayvanlar". *Türk Edebiyatı*. 582, 32-36.

Sayar, K. (2021). "Oysa Herkesin Hayatına Biraz Yağmur Düşer". Şule Kala (röp.). *Karabatak*. Kasım Aralık, 35-46.

Soydaner, A. (2024). "Distopik Anlatıların Dilinden Masalsı Yankılar: Toplumsal Eleştiri ve İroni". *Akra Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi*. 33, 9-20.

Soydaş, H. (2023). "Türkçedeki İlk Karşılaştırmalı Edebiyat Tarihi: Tarih-i Edebî-i Âlem*". Journal of Turkish Language and Literature*, 63(2), 591-616.

Sönmez, K. (2024). "Tersine İnsan'ı Tahayyül Etmek: Sahiplenilen'den Sahip'e Distopik Bir Bakış". *Uluslararası Dil, Edebiyat ve Kültür Araştırmaları Dergisi (UDEKAD)*. 7(4), 990-1004.

Söylemez, O. ve Kale, Ö. (2009). "Roman Kahramanı 'At'lar: Cahil, Gülsarı, Dorukısrak ve Dilara", *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*. 21, 199-220.

Sümer, M. (2018). "Sunuş: Hayvan Çalışmalarının Neresindeyiz?". *Şarkî -Edebiyat ve Kültürde Hayvanlar-*, 6-7, 4-7.

Tekşan, M. ve Demir, İ. (2023). "Distopik ilk Türk romanı: Yaşar Kemal'in Filler Sultanı ile Kırmızı Sakallı Topal Karınca". *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 12*(4), 1644-1659.

Topçu, T. (2015). "Ekoleştiri Bakış Açısıyla Gündüz Vassaf'ın 'İstanbulda Kedi' Kitabı". *Hürriyet Gösteri*. 315, 61-67.

Yaman, S. (2023). "Fatih'in Dervişi, Beyoğlu'nun Rindi, Yozgat'ın Bilgesi: Abbas Sayar". *Söğüt*. 22, 17-25.

Yandı Vargel, S. (2021). "Farklı Olup Koşulsuz Kabullenişin Yalın Hali". *Psikeart Hayvan Sevgisi*. 76, 10-13.

Yavuzer, M. Ş. (2023). "Türk Edebiyatında Mi'râciyye Türü ve Necip Fazıl Kısakürek'in Miraç Şiiri Üzerine Bir İnceleme". *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi. (13*), 496-509.

Zarifoğlu, C. (1980). "Arılar Ülkesi", *Milli Gazete*. 3 Mart 1980, 2.

D. Tezler

Boztilki, Z. (2021). *Yaşar Kemal'in Romanlarında Semboller*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Güngör, T. Ö. (2013). *Daniel Defoe'nun Robınson Crusoe, Charles Dıckens'ın Hard Times (Zor Zamanlar), Graham Swıft'in Waterland (Su Diyarı) Adlı Eserlerinin Ekoeleştirel Açıdan İncelenmesi*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Atatürk Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Karabulut, R. (2011). *Nail Abbas Sayar (Hayatı, Edebî Kişiliği ve Eserleri Üzerine Bir Araştırma)*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Kırıkkale Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırıkkale.

Nazlıgül, N. (2007). *Abbas Sayar'ın Romanları Üzerine Bir Araştırma*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Osmangazi Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eskişehir.

Tomur, S. (2002). *Klişelerden Uzak Bir Köy Romancısı: Abbas Sayar*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Bilkent Üniversitesi/Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Okudan, S. (2022). *Şule Köklü'nün Romanlarında Değerler*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Özpınar, E. (2023). *The Meanıng Of Ideology: A Comparatıve Analysıs Of George Orwell's Anımal Farm And Yaşar Kemal's The Sultan Of The Elephants And Red Bearded Lame Ant.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

E. İnternet Kaynakları

Köklü, Ş. (2019a). "Baltar Hakkında Bir Roman". *Yeni Şafak*. Funda Özsoy (söy.). Erişim Tarihi: 05.03.2025. https://www.yenisafak.com/hayat/baltar-hakkinda-bir-roman-3446565.

Köklü, Ş. (2019b). "Kangallar Sezgili Hayvanlar". *Star*. Gülcan Tezcan (söy.). Erişim Tarihi: 05.03.2025. https://www.star.com.tr/cumartesi/kangallar-sezgili-hayvanlar-haber-1432620/

Köklü, Ş. (2022). "Şule Köklü ile İsmail Turan Söyleşti". Edebiyat Burada. İsmail Turan (söy.). Erişim Tarihi: 05.03.2025. https://edebiyatburada.com/sule-koklu-ile-ismail-turan-soylesti/

Urfalı, A. (2025). "Recep Cansu'nun 'Tulpar'ı Üzerine". Eskişehir'den Haber. Erişim Tarihi: 05.03.2025. https://www.eskisehirdenhaber.net/recep-cansunun-tulpari-uzerine-H1903791.htm

Milli Mücadele'de Haberleşme ve Propaganda
Anadolu Ajansı'nın Antalya'daki Faaliyetleri

Hüseyin KANBER

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1794
Tarih / İletişim

©Çizgi Kitabevi
Mart 2025

ISBN: 978-625-396-514-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
KANBER, Hüseyin
Milli Mücadele'de Haberleşme ve Propaganda
Anadolu Ajansı'nın Antalya'daki Faaliyetleri

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Arşiv Belgeleri

Başkanlık Osmanlı Arşivi (BOA)

1-BOA, HR, SYS, 2557- 4.

2-BOA, DH, ŞFR, 623-77.

3-BOA, DH, ŞFR, 623-41.

4-BOA, DH, ŞFR, 622-74.

5-BOA, DH, ŞFR, 97-355.

6- BOA, DH. ŞFR, 625-57.

7- BOA, DH. ŞFR, 623-33.

8- BOA, DH, ŞFR, 622-72.

9- BOA, DH.EUM.5.Şb; 78-25.

10- BOA, DH, ŞFR, 618-31.

11- BOA, DH, ŞFR, 622-139.

12- BOA, HR, İM, 64-61.

Başkanlık Cumhuriyet Arşivi (BCA)

1-BCA, 30-18-1-1, 2,39-10.

2-BCA, K 30-18-1-1, GN 1-3, 20.

3-BCA, 30-10-0-0,236,594-2.

Anadolu Ajansı Bülteni 1336

Babalık Gazetesi Telgraf Haberleri Bülteni 1336

Hakimiyet-i Milliye Gazetesi 1336

Anadolu Gazetesi 1331

Sinop Gazetesi 1338

Maarif Gazetesi 1309

Serveti Fünun Mecmuası 1310

Antalya Gazetesi 1341

Türk Hava Mecmuası 1926

Konya Vilayet Salnamesi 1290

Konya Vilayet Salnamesi 1291

Harp Tarihi Vesikaları Dergisi (1957). Sayı 19. Ankara: Erkan-ı Umumiye Basımevi.

T.B.M.M Zabıt Ceridesi VI'ncı Cilt. (1943). 101 içtimadan 120'nci içtimaya kadar. Ankara: Türkiye Büyük Millet Meclisi Matbaası.

TBMM Zabıt Ceridesi (1337). "Baş Kumandan Mustafa Kemal Paşa Hazretleri'nin Beyannamesi". İkinci İçtima Senesi, 12.

Türk İstiklal Harbi I'nci Cilt. (1962). Mondros mütarekesi ve tatbikatı. Ankara: Genelkurmay Basımevi.

Türk İstiklal Harbi II'nci Cilt. (1972). Batı cephesi 5. kısım 1.kitap. Ankara: Genelkurmay Basımevi.

Türk İstiklal Harbi V'nci Cilt. (1964). Deniz cephesi ve hava harekatı. Ankara: Genelkurmay Basımevi.

Türk İstiklal Harbi VII'nci Cilt. (1975). İdari faaliyetler (15 Mayıs 1919-2 Kasım 1923). Ankara: Genelkurmay Basımevi.

L'İllustrazione İtaliana, 1919.

Kitaplar

Adıgüzel, E. (1985). *Komintern belgelerinde Türkiye kurtuluş savaşı*. (F. Mercan, Çev.) İstanbul: Kaynak Yayınları.

Adıson, M. (2013). *Antalya'nın kara günleri*. Antalya: Antalya Büyükşehir Belediyesi Yayınları.

Adıvar, H. E. (1985). *Türkün ateşle imtihanı*. İstanbul: Atlas Kitapevi.

Aker, M. Ş. (1937). *İstiklal harbinde 57. tümen ve Aydın milli cidali*. Ankara: Erkanı Umumiye Basımevi.

Akşin, S. (1976). *İstanbul hükümetleri ve milli mücadele*. İstanbul: Cem Yayınevi.

Alemdar, K. (2001). *İletişim ve tarih*. Ankara: Ümit Yayıncılık.

Arabacı C., Ayhan, B., Demirsoy, A. ve Aydın H. (2009). *Konya basın tarihi*. Konya: Palet Yayınları.

Argun, M. T. (2017). *İstiklal harbi ve Anadolu*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Arıkan, Z. (2008). *Antalya'da Anadolu gazetesi ve Haydar Rüştü Öktem*. Antalya: Antalya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları.

Artuç, İ. (1987). *Kurtuluş Savaşı başlarken*. İstanbul: Kastaş A.Ş Yayınevi.

Atatürk Araştırma Merkezi. (1991). *Atatürk'ün tamim, telgraf ve beyannameleri*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Atatürk, M. K. (2017). *Günümüz Türkçesiyle Nutuk*. İstanbul: Hürriyet Kitap.

Atay, F. Rıfkı. (1955). *Mustafa Kemal'in mütareke defteri*. İstanbul: Sel Yayınları.

Aydemir, Ş. S. (2004). *Tek adam*. İstanbul: Remzi Kitapevi.

Aydınel, S. (1993). *Güneybatı Anadolu'da kuvayı milliye hareka*tı. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Başboğa, S. (2010). *Anadolu Ajansı 1920-1922*. Ankara: Anadolu Ajansı Yayınları.

Bayar, C. (1955). *Atatürk'ten hatıralar*. İstanbul: Sel Yayınları.

Bayar, C. (1997). *Bende yazdım*. İstanbul: Sabah Kitapları.

Baydar, M. (1952). *Atatürk'le konuşmalar*. İstanbul: Yeditepe Yayınları.

Bear, J. (1979). *Haberleşme*. (E. Erduran, Çev.) İstanbul: Remzi Kitapevi.

Bezaz, Y. G. (2007). *Geçmişten günümüze haberleşme ve PTT tarihi*. Ankara: Türkiye Haber-İş Sendikası Yayınları.

Bıyıklıoğlu, T. (1981). *Atatürk Anadolu'da*. (1919-1921). Ankara: Kent Basımevi.

Borak, S. (1981). *Atatürk'ün gizli oturumlarda konuşmaları.* İstanbul: İnkilap ve Aka Kitapevleri.

Boray, F. E. (2008). *Kuvayı Milliye ve ölümsüz kadın kahramanlar*. İstanbul: Kum Saati Yayınları.

Cebesoy, A. F. (1953). *Milli mücadele hatıraları*. İstanbul: Vatan Neşriyat.

Cecini, G. (2014). *Military İtaliani in Turchia*. Roma: Ministero Della Difesa Ufficio Storico.

Cevizoğlu, H. (2007). *1919'un şifresi*. Ankara: Ceviz Kabuğu Yayınları.

Çağlar, B. K. (1968). *Bugünün diliyle Atatürk'ün söylevleri*. Ankara: Türk Dil Kurumu.

Çakılcı, D. (2018). Teke sancağı telgraf şebekesinin tesisi ve Antalya telgrafhanesi. Bedia Koçakoğlu, Bahset Karslı, Demet Sustam, Zehra Sula, Halil İbrahim Yücel, Ayşe Demir (Eds.). *Antalya Kitabı 1*. Antalya: Antalya Büyükşehir Belediyesi Yayınları.

Çam. Y. (2016). Osmanlı Devleti'nde iletişim. E. Çağlak (Ed.), *Bu toprakların iletişim tarihi.* (ss. 61-74). Ankara: Nobel Yayınları.

Çapanoğlu, M. S. (1962). *Basın tarihine dair bilgiler ve hatıralar*. İstanbul: Hür Türkiye Dergisi Yayınları.

Çelebi, M. (2002*). Milli mücadele döneminde Türk-İtalyan ilişkileri*. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.

Çelik, R. (1999). *Milli mücadelede din adamları*. İstanbul: Emre Yayınları.

Çimrin, H. (2006). *Bir zamanlar Antalya*. Antalya: Antalya Ticaret ve Sanayi Odası.

Çolak, İ. (2013). *Milli mücadele'de kalemli ordu*. İstanbul: Yitik Hazine Yayınları.

Damiani, R. (1998). *Türkiye'de yabancı bir gazetecinin araştırmaları*. Ankara: Demircioğlu Matbaacılık.

Danişmend, İ. H. (1972). *İzahlı Osmanlı tarihi kronolojisi*. İstanbul: Türkiye Yayınevi.

Dayar, E. (2019). Antalya'da lisan-ı milletin doğuşu ve basın hayatının ilk yılları (1920-1927). H. Üstün (Ed.), *Antalya basın tarihi*. (ss. 21-73). Antalya: Antalya Büyükşehir Belediyesi Yayını.

Devellioğlu, F. (1964). *Osmanlıca Türkçe okul ve yazışma sözlüğü*. Ankara: Doğuş Matbaacılık.

Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü. (1994). *İstiklal harbi ile ilgili telgraflar*. Ankara: Cumhuriyet Arşivi Daire Başkanlığı Yayınları.

Dinç, G. ve Bakırcılar, A. N. (2012). *Geçmişten günümüze Antalya ticaret ve sanayi odası*. Antalya: ATSO Yayınları.

Doğan, Ü. (2019). *Kurtuluş Savaşı'nda Atatürk'ün istihbarat faaliyetleri*. Ankara: Kripto Basın Yayım.

Dumont, P. (1993). *Mustafa Kemal*. (Z. Çelikkol, Çev.) Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Duru, O. (2020). *Amerikan gizli belgeleriyle Türkiye'nin kurtuluş yılları*. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.

Eğe, R. N. (2006). *Babamın emanetleri*. İstanbul: Dergah Yayınları.

Eminoğlu, M. (2007). *Konya vilayet salnamesi 6. cilt*. Konya: Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür AŞ. Yayınları.

Eminoğlu, M. (2007). *Konya vilayet salnamesi 7. cilt*. Konya: Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür AŞ. Yayınları.

Enginün, İ. (1989). *Halide Edip Adıvar*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Erkan, N. ve Erkan K. (2021). *Eskizaman müzayede kataloğu*. Ankara: Semih Matbaacılık.

Erten, S. F. (2012). *Milli mücadelede Antalya*. Antalya: Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Yayınları.

Ertürk, H. (1957). *İki Devrin Perde Arkası*. İstanbul: Nurgök Matbaası.

Eyüpoğlu, S. (2006). Haberleşme, Optimizm ve Distopya. M. Haydaroğlu (Ed.). Dünden yarına haberleşmenin serüveni. (ss. 9-17). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Fikri, S. (1925). *Antalya livası tarihi*. İstanbul: Matbuayı Amire.

Frunze, M. V. (1996). *Frunze'nin Türkiye anıları*. (A. Ekeş, Çev.) İstanbul: Düşün Yayıncılık.

Gaulis, B. G. (1981). *Kurtuluş savaşı sırasında Türk milliyetçiliği*. (C. Yazansoy Çev.) İstanbul: Rado Yayınları.

Goloğlu, M. (2014). *Üçüncü meşrutiyet*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Gökoğlu, A. B. (1940). *İnkilabımızda posta ve telgrafçılar*. Ankara: Ulusal Matbaası.

Gölcü, A. (2019). *Basın ve toplumsal tarih*. Konya: Literatürk.

Güçlü, M. (1997). *20. yüzyılın ilk yarısında Antalya*. Antalya: Antalya Ticaret ve Sanayi Odası.

Haksever, A. C. (2002). *Son dönem Osmanlı mevlevilerinden Ahmet Remzi Akyürek*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Halaçoğlu, Y. (2002). *Osmanlılarda ulaşım ve haberleşme (Menziller)*. Ankara: PTT Genel Müdürlüğü Yayınları.

Heredotos. (2006). *Tarih*. (M. Ökmen, Çev.) İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Hüseyin, K. (1998). *Mukaddes Ankara'dan mektuplar*. (C. Necmeddin ve S. Sılan, Çev.) Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ilgar, İ. (1973). *Mütarekede yerli ve yabancı basın*. İstanbul: Kervan Yayınları.

İlhan, S. (1987). *Harp yönetimi ve Atatürk*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

İskit, S. (1943). *Türkiye'de matbuat idareleri ve politikaları*. İstanbul: Başvekalet Basın ve Yayın Umum Müdürlüğü.

Jaeschke, G. (1971). *Kurtuluş Savaşı ile ilgili İngiliz belgeleri*. (C. Köprülü, Çev.) Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Kandemir, F. (1964). *İstiklal savaşında bozguncular ve casuslar*. İstanbul: Ercan Matbaası.

Kaplan, M., Enginün, İ., Emil, B., Birinci, N., Uçman, A. (1992). *Devrin yazarlarının kalemiyle milli mücadele ve Gazi Mustafa Kemal.* Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Karal, E. Z. (1944). *Türkiye Cumhuriyeti tarihi*. İstanbul: Maarif Matbaası.

Karasan, M. D. (2020). *Paşam nereye kadar çekileceğiz*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Kılıç, Ç. (2016). Anadolu'da kullanılan ilk iletişim araçları. E. Çağlak (Ed.), *Bu toprakların iletişim tarihi*. (ss. 45-60). Ankara: Nobel Yayınları.

Kıvırcık, E. (2008). *Cepheye giden yol*. İstanbul: GOA Basım Yayıncılık.

Kinross, L. (2010). *Atatürk*. (N. Sander, Çev.) İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.

Koloğlu, O. (1981). *Mustafa Kemal'in yayında iki Libyalı lider*. Ankara: Libya Arap Halk Sosyalist Cemahiriyesi Ankara Halk Bürosu Kültür Merkezi Yayını.

Koloğlu, O. (1992). *Osmanlı'dan günümüze Türkiye'de basın*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Koloğlu, O. (1994). *Havas-Reuter'den Anadolu Ajansı'na*. Ankara: ÇGD Yayınları.

Koloğlu, O. (1994). *Osmanlı'dan günümüze Türkiye'de basın*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Köstüklü, N. (1990). *Milli Mücadele'de Denizli, Isparta ve Burdur sancakları*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Kuran, A. B. (1956). *Osmanlı İmparatorluğu'nda inkilap hareketleri ve milli mücadele*. İstanbul: Baha Matbaası.

Küçükoğlu, B. (2006). *Silahsız terör propaganda*. İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık.

Kültür Bakanlığı. (1992). *Atatürk'ün milli dış politikası*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Lewinsohn, R. (1991). *Esrarengiz Avrupalı Zaharoff*. (C. Muhtaroğlu, Çev.) İstanbul: İletişim Yayınları.

Mansel, A. M. (2004). *Ege ve Yunan tarihi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Memiş, E. (2007). *Eskiçağda Mezopotamya*. Bursa: Ekin Kitapevi.

Moğol, H. (2015). *Antalya'da İtalyan işgali*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Nadi, Y. (1955). *Ankara'nın ilk günleri*. İstanbul: Sel Yayınları.

Oral, M. (2008). *Antalya iskele hamalları*. Antalya: Antalya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları.

Oral, M. (2009). *Akdeniz'in diliyle*. İstanbul: Kavis Kitap.

Öktem, H. R. (1991). *Mütareke ve işgal anıları*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Önder, M. (1990). *Atatürk bildirileri*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Özalp, K. (1971). *Milli mücadele*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Özel, S. (2020). *Casustur, casus Mustafa Sagir ve diğerleri*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Özkaya, Y. (1989). *Milli mücadelede Atatürk ve basın* (1919-1921). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Öztoprak, İ. (1981). *Kurtuluş Savaşında Türk basını*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Öztoprak, İ. (1989). *Türk ve Batı kamuoyunda milli mücadele*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Öztürk, G. (2016). Osmanlı Devleti'nden Cumhuriyete telgrafın tarihsel gelişimi. E. Çağlak (Ed.), *Bu toprakların iletişim tarihi*. (ss. 157-163). Ankara: Nobel Yayınları.

Pehlivanlı, H. (1993). *Kurtuluş savaşı istihbaratında Tedkik Heyeti Amirlikleri*. Ankara: Genelkurmay Basımevi.

PTT Genel Müdürlüğü. (2009). *İstiklal Harbi'mizde PTT*. Ankara: PTT Genel Müdürlüğü Yayınları.

PTT Genel Müdürlüğü. (2017). *Geçmişten günümüze posta*. Ankara: PTT Genel Müdürlüğü Yayınları.

Sanay, R. (1969). *Türk Casusu İngiliz Kemal milli mücadele'de*. İstanbul: Kültür Kitapevi.

Sarıhan, Z. (1994). *Kurtuluş savaşı günlüğü*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Sarıhan, Z. (2006). *Kurtuluş savaşı kadınları*. Ankara: Çankaya Belediyesi Yayınları.

Seçkin, N. (1993). *Ajans haberleri*. İstanbul: Hasat Yayınları.

Selek, S. (1968). *Anadolu ihtilali*. Burçak Yayınevi.

Sonyel, S. R. (1973). *Türk kurtuluş savaşı ve dış politika*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Sonyel, S. R. (1995). *Kurtuluş savaşı günlerinde İngiliz istihbarat servisinin Türkiye'deki eylemleri*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Sönmez, C. C. (2012). *Antalya mutasarrıfları, valileri*. İstanbul: Mimarlık Vakfı İktisadi İşletmesi Yayınları.

Şamsutdinov A. M. (2010). *Bir Sovyet tarihçisinin gözüyle Türkiye ulusal kurtuluş savaşı 1918-1923*. (A. Behramoğlu Çev.) İstanbul: Cumhuriyet Kitapları.

Şen, İ. (2006). *Karikatürlerde Mustafa Kemal ve milli mücadele*. Ankara: Tanı Yayınları.

Şenalp, C. (2009). *Ulusal kurtuluş savaşında İngiliz işgal bölgelerinde sivil işler ve askeri hükümet faaliyetleri*. İstanbul: Harp Akademileri Basımevi.

Şimşir, B. (1972). *İngiliz belgeleri ile Sakarya'dan İzmir'e*. İstanbul: Milliyet Yayınları.

Taçalan, N. (1998). *Ege'de kurtuluş savaşı başlarken Hasan Tahsin*. İstanbul: Aksoy Yayıncılık.

Tanrıöver, H. S. (1987). *Dağ yolu*. İzmir: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Tansel, S. (1973). *Mondoros'tan Mudanya'ya kadar*. Ankara: Başbakanlık Basımevi.

Tekeli, S. (2005). *Atatürk ve Anadolu ajansı*. Ankara: Anadolu Ajansı Yayınları.

Tevetoğlu, F. (1986). *Hamdullah Suphi Tanrıöver*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Topuz, H. (1973). *100 soruda Türk basın tarihi*. İstanbul: Gerçek Yayınevi.

Topuz, H. (2003). *II. Mahmut'tan holdinglere Türk basın tarihi*. İstanbul: Remzi Kitapevi.

Topuz, H. (2016). *Atatürk sesleniyor*. İstanbul: Remzi Kitapevi.

Uçankuş, H. T. (2000). *Arkeoloji, tarih öncesi çağlardan Perslere kadar Anadolu*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ulubelen, E. (1982). *İngiliz gizli belgelerinde Türkiye*. İstanbul: Çağdaş Yayınları.

Uran, H. (2017). *Meşrutiyet, tek parti, çok parti hatıralarım*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Ünal, M. (1994). *Miralay Bekir Sami Günsav'ın kurtuluş savaşı anıları*. İstanbul: Cem Yayınevi.

Vandemir, B. (1936). *İstiklal harbinde Demirci* akıncıları. İstanbul: Askeri Matbaa.

Yalman, A. E. (1970). *Yakın tarihte gördüklerin ve geçirdiklerim*. İstanbul: Rey Yayınları.

Yalman. A. E. (2018). *Modern Türkiye'nin gelişim sürecinde basın*. (B. Keleşoğlu Çev.) İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Yazıcı, N. (2006). Türk posta tarihinden. M. Haydaroğlu (Ed.). Dünden yarına haberleşmenin serüveni. (ss. 39-83). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Yazman, M. Ş. (2006). *Anadolu'nun işgali*. İstanbul: Kum Saati Yayınları.

Yeğin, A.U. (2015). *Cinsi ala cigara kağıdı*. İstanbul: İstanbul Müzayede Yayınları.

Yurtsever, S. (2008). *Milli mücadele dönemi istihbarat faaliyetleri*. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları.

Zürcher, E. J. (1995). *Milli mücadelede ittihatçılık*. (N. Salihoğlu, Çev.) İstanbul: Bağlam Yayınları.

Süreli Yayınlar

Ali, M. (1955). Postahane-i Amire. *Filatelist Pul Mecmuası 16*, 447-448.

Alşan, R. (1990). Cumhuriyetin kuruluşu ve ilk onbeş yılında ptt işletmesi. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi (VI)*17, 391- 419.

Birinci, İ. (1971). Milli mücadele için kurulan çeteler. *Hayat Tarih Mecmuası (2)*10, 55-63.

Çelebi, M. (1993). Milli mücadelede İtalyan işgalleri. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi (IX)*26, 395- 416.

Çerçi, F. (2003). Haberleşme hizmetleri ve Osmanlı Devleti'nde ulak organizasyonu. *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 20*, 194-224.

Çimrin, H. (2005). Bir kentin meydanı Tophane. *Geçmişten Geleceğe Antalyalılar 10*, 63-65.

Durgun, H. (2014). Teke sancağının batısında telgraf hattı tesisinin gelişimi, Elmalı örneği. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi (11)*21, 67-85.

Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüd Başkanlığı (2000). Mustafa Kemal'in yazışmaları. *Askeri Tarih Belgeleri Dergisi, (49)*109, 3-20.

Gore, R. (2003). İmparatorluk dağılırken şarkı keşfetmek, 100 fotoğrafla Türkiye yolculuğu. *National Geographie Özel Sayı (1)*1, 40-50.

Haytoğlu, E. (2018). Cumhuriyet'in ilk yıllarında ticari havayolu taşımacılığında imtiyazlı ilk şirket: Aero Espresso İtaliana (1924-1935). *Cumhuriyet Araştırmaları Dergisi (14)*28, 75-110.

Kayabalı, İ. ve Arslanoğlu C. (1972). Kuruluşundan bugüne kadar Türk hava kuvvetleri. *Türk Kültürü Dergisi 116*, 501-506.

Kılınçarslan, A. Z. ve Pulhan A. N. (1955). Antalya tayyare postası sürşarjının nasıl yapıldığı aydınlanıyor. *Filatelist Pul Mecmuası 16*, 461- 463.

Köktürk N. (1948). "Milletlerarası Haberleşme". İktisadi Yürüyüş Dergisi (9)211, 6-22.

Madran, E. (1980). Posta hizmetlerinin doğuşu. *Yeni Koleksiyon Dergisi 11*, 15-19.

Ökte, İ. (1972). Elini öptüğüm telgrafçı. *Pos-Tel Dergisi, (XIV)*7, 9-11.

Özkaya, Y. (1985). Milli mücadele başlangıcında basın ve Mustafa Kemal Paşa'nın basınla ilişkileri. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi (1)*3, 871-911.

Özkaya, Y. (1985). Milli mücadelede Anadolu Ajansı'nın kuruluşu ve faaliyetine ait bazı belgeler. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi (1)*2, 587-607.

Papuçcuoğlu, B. (2008). Türkiye Büyük Millet Meclisi Ankara Hükümeti pullarının kullanıldığı posta merkezleri. *Türk Pulculuğu Dergisi 33*, 26-41.

Sözer, V. (1965). Pullarla son yüzyılın hikayesi. *Hayat Tarih Mecmuası (1)*6, 65-69.

Tekeli, S. (2003). Moralı kardeşler iş başında. *Popüler Tarih 32*, 66-68.

Tülbençti, F. F. (1950). Biz Silistreyi böyle müdafaa ettik. *Resimli Tarih Mecmuası 8*, 281-283.

Yılmaz, G. (2020). Bir kahraman, bir vatansever asker, mefkure kartlarının ressamı-editörü. *Efemera Belge Kültürü ve Koleksiyon Dergisi 15*, 42-45.

Tezler

Avşar, S. (2010). *Milli mücadelede propaganda faaliyetleri 1918-1923* (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

Çeltikçi, O. (2014). *İtalyan işgalinde Antalya*. (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Akdeniz Üniversitesi, Antalya.

Güçlü, M. (1994). *XX. yüzyılın ilk yarısında Antalya şehri* (1908-1950) (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Ege Üniversitesi, İzmir.

Korkmaz, S. (2015). *Milli mücadele döneminde Antalya limanı* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Uşak Üniversitesi, Uşak.

Yıldırım, S. (2012). *Antalya posta müzesi* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi, Antalya.

Nayman, H. (2018). *Nizamettin Nazif Tepedelenlioğlu'nun Köroğlu Adlı Eski Harfli Tarihi Romanının Çeviri Yazısı ve Tahlili* (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyonkarahisar.

İnternet

Güven Dinç, "Cumhuriyet'in İlk Yıllarında Antalya'da İhracat ve İthalat". Erişim Adresi: http://tdtts.deu.edu.tr/cumhuriyetin-ilk-yillarinda-antalyada-ihracat-ve-ithalat/. Erişim Tarihi: 22.02.2022, 18:27.

Konya Salnamesi 1870: Erişim Adresi: https://dijitalkitabim.com/konya-vilaye t-salnamesi/

Ahmet Oral'ın açıklamaları:http://www.telekomculardernegi.org.tr/haber-6592-antalya-telgrafhanesi-gercegi.html (Erişim Tarihi: 21.12. 2015, 20:50).

Nuri Demirağ: Erişim Adresi: https://www.biyografya.com/biyografi/10744. (Erişim Tarihi: 21.02.2022,23: 55).

Atatürk Ansiklopedisi: Erişim Adresi: https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/recep-zuhtu-soyak-1893-1963-1966/

Abdurrahman Peşaveri: Erişim Adresi: https://www.aa.com.tr/tr/yasam/aanin-ilk-calisani-pesaverli-abdurrahman-bey/169635# (Erişim Tarihi: 22.02.2022, 23:55).

Sadık Bey Oteli: Erişim Adresi: Makalelerhttps://www.mansetizmir.com/yeni-sadik-bey-oteli-latife-hanimin-ve-babasinin-dogdugu-yasadigi-kosk-muze-olmalidir/40277/ (Erişim Tarihi: 23.02.2022, 00:49).

Hava Pilot Teğmen Halil Bey: Erişim Adresi: http://www.tayyareci.com/hvsehitleri/cilt1-1914-47/1914-1933/017.htm (Erişim Tarihi: 23.02.2022, 01:00).

Makaleler

Arvas, İ. S. (2018). Türkiye'nin Radyo ile Tanışması ve Türk Telsiz Telefon Anonim Şirketi. *International Journal of Cultural and Social Studies*, 4, 406-428.

Güçlü, M. (2012). Antalya'da Yerel Basının İlk Temsilcisi: Antalya'da Anadolu Gazetesi (1920-1922). *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 25, 33-54.

Güllü, R. E. (2020). 19-20. Yüzyıllarda Avrupa'da ve Türkiye'de Askeri Posta Güvercini Kullanımı. *Belleten*, 301, 1175-1218.

Güneş, M. (2008). 18. Yüzyılın 2. Yarısında Osmanlı Menzil Teşkilatı ve Karahisarı Sahib Menzilleri. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 10, 3.

Eugene O'Neill ve Haldun Taner Oyunlarında

Modern Bir Rahatsızlık

Şafak Altunsoy

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1793
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Mart 2025

ISBN: 978-625-396-513-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ALTUNSOY, Şafak
Eugene O'Neill ve Haldun Taner Oyunlarında
Modern Bir Rahatsızlık

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Alexander, D. (1992). Eugene O'Neill's Creative Struggle, The Decisive Decade, 1924-1933. Pennsylvania: The Pennsylvania State University Press.

Altunsoy, Ş. (2009). A Moon for the Misbegotten ve A View from the Bridge Oyunlarında Sevginin Ölçüsü: James Tyrone, Jr. ve Eddie Carbone Örnekleri, Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 21, 309-319.

Altunsoy, Ş. (2010). Eugene O'Neill'in Strange Interlude [Araya Giren Garip Oyun] ile Gülten Akın'ın Kapılar Pencereler Oyununda Kadın'ın Konumlandırılışı. İçinde: F. Çoban Döşkaya (Ed.) 21. Yüzyılın Eşiğinde Kadınlar Değişim ve Güçlenme: Uluslararası Multidisipliner Kadın Kongresi Bildiri Kitabı Cilt 2. (ss. 553-558). İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yayını.

Aristoteles, (2005). Poietika (Çev. Nazile Kalaycı), İstanbul: Bilim ve Sanat.

Arnold, M. (1956). The Portable Matthew Arnold. Trilling, L. (Ed.) New York: The Viking Press.

Bakhtin, M. (1984). Problems of Dostoevsky's Poetics. Minneapolis: University of Minnesota Press.

Balkaya, M. A. (2024). The interaction between the familiar and the eerie: the representation of Freud's uncanny in Beckett's Endgame. International Journal of Language, Literature and Culture Researches, 7(3), 493-505.

Bennett, R. ve Royle, N. (1999). An Introduction to Literature, Criticism and Theory, Cornwall: Pearson Education.

Berlin, N. (1982). Eugene O'Neill. Hong Kong: Macmillan Press.

Black, S. A. (1993). O'Neill and the Old Ham [On-line]. İçinde: http://www.eOneill.com.

Black, S. A. (1998). "Celebrant Loss": Eugene O'Neill 1888-1953. İçinde: M. Manheim (Ed.). The Cambridge Companion to Eugene O'Neill (ss. 4-17), Cambridge: Cambridge University Press.

Bogard, T. (Ed.). (1988a). Eugene O'Neill: Complete Plays, 1920-1931. New York: The Library of America.

Bogard, T. (1988b). Contour in Time: The Plays of Eugene O'Neill. New York: Oxford University Press.

Bogard, T., ve Bryer, J. R. (Ed.). (1988). Selected Letters of Eugene O'Neill. New Haven ve Londra: Yale University Press.

Bowen, C. (1990). Black Irishman. İçinde: M.W. Estrin (Ed.). Conversations with Eugene O'Neill (ss. 203-223), Londra: University Press of Mississippi.

Carb, D. (1993). The Critical Response to Eugene O'Neill, Westport, CT ve Londra: Greenwood Press.

Cioran, E. M. (2013). Çürümenin Kitabı. (Çev. H. Bayrı). İstanbul: Metis.

Clark, B. H. (1993). Eugene O'Neill the Man and His Plays, Londra: Michelin House.

Çakmak, B. (2010). Geleneksel Tiyatromuzun Çağdaşlaştırılma Biçimlerine Feminist Eleştirel Bir Yaklaşım. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

Dicle. E. (2004). Haldun Taner'in Benzetmeci Oyunları Üzerine Göstergebilimsel Bir İnceleme. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi.

Dimitrijevic, A. (2005). An Attempt at Unmasking Eugene O'Neill. Journal of the American Academy of Psychoanalysis and Dynamic Psychiatry, 33(1), 163-75.

Eagleton, T. (1996). Literary Theory, An Introduction, Cornwall: Blackwell.

Edgü, F. (2014). Önsöz. İçinde: L. Céline. Gecenin Sonuna Yolculuk (Çev. Y. Bener). İstanbul: YKY.

Floyd, V. (1981). Eugene O'Neill at Work, Newly Released Ideas for Plays. New York: Frederick Ungar Publishing.

Freud, S. (1961). The Future of an Illusion. (İng. Çev. J. Strachey). New York: Norton.

Freud, S. (2003). The Uncanny. (İng. Çev. D. Mclintock). Londra: Penguin Books.

Gelb, B. O'Neill's Father Shaped His Son's Vision. (1986, April 27). The New York Times [On-line]. İçinde: http://www.eOneill. com

Grabes, H. (1989). The Legacy of Eugene O'Neill. İçinde: G. Debusscher ve Schvey (Ed.). New Essays on American Drama (ss. 29-40), Amsterdam- Atlanta: Rodopi.

Hakverdioğlu, M. (2016). Sevgili Neden Servi Boyludur?. Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,7, 215-230.

Irigaray, L. (2000). The Bodily Encounter with the Mother. İçinde: D. Lodge ve N. Wood (Ed.). Modern Criticism and Theory: A Reader. (ss. 414-423). New York: Longman.

Jackson, E. M. (1977). The Eugene O'Neill Newsletter, Vol. I, No.2, Boston: Suffolk University.

Kanık. O.V. (2005). Bütün Şiirleri. İstanbul: YKY.

Karaçay, Ç. (2022). Boteh Motifinin Kökenine Kısa Bir Bakış Ve Anadolu Türk Halı Sanatında Boteh Tasvirleri. *Art-E Sanat Dergisi*, 15 (29), 128-148.

Karasu, B. (2014). Şiir Çevirileri (Haz. T. Tayanç). İstanbul: Metis.

Kristeva, J. (1982). Powers of Horror. An Essay on Abjection (İng. Çev. L. S. Roudiez). New York: Columbia University Press.

Kristeva, J. (1996). A question of subjectivity. An Interview (S. Sellers ile). İçinde: P. Rice ve P. Waugh (Ed.). Modern Literary Theory. A Reader. (ss. 131-137). New York: Arnold.

Kristeva, J. (2014). Korkunun Güçleri: İğrençlik Üzerine Deneme (Çev. N. Tutal). İstanbul: Ayrıntı.

Lawson, J. H. (1964). Eugene O'Neill. İçinde: J. Gassner (Ed.). O'Neill, A Collection of Critical Essays. (ss. 42-51), Englewood Cliffs, N. J.: Prentice-Hall.

Manheim, M. (Ed.). (1998). The Cambridge Companion to Eugene O'Neill. Cambridge: Cambridge University Press.

Mert, N. (2005). Haldun Taner, Tiyatro, Vefa. Türk Dili, 108 (759), 94-103.

Murphy, B. (1992). Fetishizing the Dynamo: Henry Adams and Eugene O'Neill. The Eugene O'Neill Review, 16 (1), 85-90.

Nugent, S. G. (1988). Masking Becomes Electra: O'Neill, Freud, and the Feminine. Comparative Drama, 22 (1), 37-55.

Oliver, K. (1991). Kristeva's Imaginary Father and the Crisis in the Paternal Function. Diacritics, 21(2-3), 43-63.

O'Neill, E. (1917). The Iceman Cometh. Londra: Jonathan Cape.

O'Neill, E. (1934). Mourning Becomes Electra. Londra: Jonathan Cape.

O'Neill, E. (1959). The Hairy Ape, Toronto: Random House

O'Neill, E. (1974). A Moon for the Misbegotten. New York: Vintage Books.

O'Neill, E. (1988). Eugene O'Neill: Complete Plays, 1920-1931. New York: The Library of America.

O'Neill, E. (2014). Desire under the Elms. North Charleston, SC: Createspace.

Pignarre, R. (1991). Tiyatro Tarihi (Çev. Pınar Kür). İstanbul: İletişim.

Platon. (1946). Sokrates'in Müdafaası. (Çev. N. Berkes). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Robinson, J. A. (1989). Buried Child: Fathers and Sons in O'Neill and Shepard. İçinde: Maufort, M. (Ed.). Eugene O'Neill and Emergence of American Drama (ss. 151-157), Amsterdam ve Atlanta: Rodopi.

Robinson, J. A. (1998). The Middle Plays. İçinde: M. Manheim (Ed.). The Cambridge Companion to Eugene O'Neill (ss. 69-81), Cambridge: Cambridge University Press.

Sarup, M. (2004). Post-yapısalcılık ve Postmodernizm. (Çev. A. Güçlü). Ankara: Bilim ve Sanat.

Sewall, R. B. (1991). Eugene O'Neill and Sense of the Tragic. İçinde: R. F. Moorton (Ed.). Eugene O'Neill's Century, Centennial Views on America's Foremost Tragic Dramatist (ss. 3-16), NY, Westport: Greenwood Publishing.

Shaughnessy, E. L. (1999). O'Neill, Eugene Gladstone (1888-1953) [28 paragraf] The Encyclopedia of the Irish in America, [On-line]. İçinde: http://www.eOneill.com.

Sheaffer, L. (1977). O'Neill. The Encyclopedia Americana, Vol. 20, New York: Americana.

Sillars, J. (2020). Animality, Masculinity, and Frontier Melodrama in Eugene O'Neill's "The Hairy Ape." The Journal of the Midwest Modern Language Association, 53(1), 133-156.

Strauss. R. Don Quixote Suite Overture. [On-line]. İçinde: stringschool.duke.edu

Taner, H. (1986). Ölürse Ten Ölür Canlar Ölesi Değil. İstanbul: Bilgi.

Taner, H. (1990). Günün Adamı/ Dışardakiler. İstanbul: Bilgi.

Taner, H. (1991). Ve Değirmen Dönerdi/ Lütfen Dokunmayın. İstanbul: Bilgi.

Taner, H. (1993). Berlin Mektupları/ Viyana'nın Atlattığı Vartalar: Gezi Notları. İstanbul: Bilgi.

Taner, H. (1996). Ayışığında Şamata. İstanbul: Bilgi.

Taner, H. (1999). Yaprak Ne Canlı Yeşil. İçinde: Yalıda Sabah. İstanbul: Bilgi.

Taner, H. (2005). Rahatlıkla. İçinde: Onikiye bir Var/ Sancho'nun Sabah Yürüyüşü/ Gülerek Ölmek. İstanbul: Bilgi.

Taner, H. (2010). Şişhaneye Yağmur Yağıyordu. İçinde: Şişhaneye Yağmur Yağıyordu/ Ayışığında "Çalışkur." İstanbul: Bilgi.

Taner, H. (2021). Huzur Çıkmazı. İstanbul: YKY.

Taniyan, R. E. (2021). Metinlerarası Bir Okuma: Karaağaçlar Altında Arzu. Dil ve Edebiyat Araştırmaları (DEA), (24), 151-167.

Taylan, H. (2020). Diana Nemorensis Kültü-Servi Ağacı İlişkisi Ve Lydia Sikkelerindeki Tasviri. Amisos 5(8), 138-55.

Topaloğlu, B. (2006). Müntakım. İçinde: TDV İslam Ansiklopedisi, 32. Cilt, İstanbul: TDV Yayın.

Törnqvist, E. (1989). From A Wife for Life to A Moon for the Misbegotten: On O'Neill's Play Titles. İçinde: M. Maufort (Ed.). Eugene O'Neill and Emergence of American Drama (ss. 97-103), Amsterdam ve Atlanta: Rodopi.

Unger, L. (1974). American Writers. A Collection of Literary Biographies, Vol. III, New York: Charles Scribner's Sons.

Waith, E. M. (1964). Eugene O'Neill: An Exercise in Unmasking. İçinde: J. Gassner (Ed.). O'Neill, A Collection of Critical Essays (ss. 29-41), Englewood Cliffs, N. J.: Prentice Hall.

Yüksel, A. (1986). Haldun Taner Tiyatrosu. İstanbul: Bilgi.

Müstekbir ve Müstaz'af Kavramlarına Sosyolojik Bir Yaklaşım

Doç. Dr. Nedim ÖZ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1790
Sosyoloji

©Çizgi Kitabevi
Mart 2025

ISBN: 978-625-396-381-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÖZ, Nedim
Müstekbir ve Müstaz'af Kavramlarına
Sosyolojik Bir Yaklaşım

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Akan, Murat. *Kıyamet Planı.* Ankara: Hayat Yayınları, 2020.

Akhtar, M. Ramazan. "İslamda İşçi ve İşveren İlişkisi". *İktisat ve Din.* ed. Mustafa Özel. 249-269 İstanbul: İz Yayınları, 1997.

Aktay, Yasin. *Türk Sosyoloji Tarihine Eleştirel Bir Katkı.* İstanbul: Küre Yayınları, 2013.

Akyüz, Vecdi. *Kur'an'da Siyasî Kavramlar*. İstanbul: Kitabevi Yayınları, 1989.

Aldemir, Halil. *Kur'an-ı Kerim'e Göre İhtilaf.* İstanbul: Kitabi Yayınevi, 2010.

Aldemir, Halil. *Nebevi Mücadele Bağlamında Kalem Suresi ve Tefsiri.* İstanbul: Kitabi Yayınevi, 2013.

Altuntaş, Abdurrahman. "Kur'an'ı Kerim'de Müstaz'af Kavramı". *Turkish Studies International Periodical for the Languages,* Literature and History of Turkish or Turkic Volume. 11/5 (Winter 2016), 533-566.

Arslan, Hüsamettin. *Epistemik Cemaat Bir Bilim Sosyolojisi Denemesi.* İstanbul: Paradigma yayınları, 1992.

Arslantürk, Zeki- Arslantürk, E. Hamit. Uygulamalı Sosyal Araştırma. İstanbul: Çamlıca Yayınları, 2011.

Arpacı, Işıl. "Seçkinci Siyaset Bağlamında Bir 28 Şubat Analizi". *Liberal Düşünce Dergisi*. 25/97(Kış 202),187-203.

Aydın, Mustafa. *Güncel Kültürde Temel Kavramlar*. İstanbul: Açılımkitap, 2013.

Aydın, Mustafa. *İlk Dönem İslam Toplumunun Şekillenişi.* İstanbul: Pınar Yayınları, 1991.

Azimli, Mehmet. *Cahiliyye'yi Farklı Okumak.* Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2015.

Baudrillard, Jean. *Can Çekişen Küresel Güç.* çev. Oğuz Adanır. Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2017.

Beheşti, *Kur'an'da Müstaz'af.* çev. Serdar İslam. İstanbul: Objektif Yayınları, 1992.

Bilgin, Vejdi. "Dinî Gruplar", ed. Kadir Canatan-Mustafa Tekin, *Din Sosyolojisi.* 307-334. Ankara: Bilimsel Araştırma Yayınları, 2020.

Bilgiseven, Amiran Kurtkan. *Genel Sosyoloji*. İstanbul: Filiz Kitabevi, 1995.

Bilmen, Ömer Nasuhi. *Hukuk-i İslamiyye ve Istılahat-ı Fıkhiyye Kamusu.* 8 cilt. İstanbul: yy, 1968.

Bulaç, Ali. "*Müstaz'af".* Sosyal bilimler Ansiklopedisi. Risale Yayınları, 1990.

Bulaç, Ali. "*Müstekbir".* Sosyal bilimler Ansiklopedisi. Risale Yayınları, 1990

Bulaç, Ali. *İslam ve Fundamentalizm.* İstanbul: İz Yayıncılık, 1987.

Bulaç, Ali. *İslâmın Anlaşılması Üzerine.* İstanbul: Düşünce Yayınları,1980.

Bulaç, Ali. *Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Meali.* İstanbul: Girişim Yayınları,1990.

Bulaç, Ali. *Tarih, Toplum ve Gelenek.* İstanbul: İz Yayınları, 1996.

Canatan, Kadir – Hıdır, Özcan. "Önsöz". *Batı Dünyasında İslamafobi ve Anti-İslamizm.* Ankara: Eskiyeni Yayınları, 2007.

Canatan, Kadir. *Müslüman Dünyada Toplumsal Değişme.* İstanbul: Mana Yayınları, 2017.

Canbulat, Mehmet. "Kibir". *Dini Kavramlar Sözlüğü*. İstanbul: Yeni Şafak Kültür Armağanı, 2009.

Canbulat, Mehmet. "Müstaz'af". *Dinî Kavramlar Sözlüğü*. Ankara: DİB Yayınları, 2010.

Cebeci, Lütfullah. "Kur'an Sosyolojisi Üzerine Bir Deneme". *İslami Araştırmalar.* 3 (Ocak 1987), 5-38.

Coşkun, İbrahim. *İslam Düşüncesinde İnkâr Problemi.* Konya: Tekin Kitabevi, 2014.

Çam, Esat. *Siyaset Bilimine Giriş.* İstanbul: İstanbul Ün. Yayınları,1981.

Çarkcı, Akif. "Garaudy, Siyonizm ve Batı". Milat Gazetesi (02 Aralık 2020).

Çelik, İbrahim. "Mele'". *Diyanet İslâm Ansiklopedisi*. 29/36-37. Ankara: TDV Yayınları, 2004.

Çetinkaya, Bayram Ali. "Batı ve İnsanın Değer(sizliğ)i / Katliamı". *Milat Gazetesi* (01 Aralık 2020).

Demir, Ömer - Acar, Mustafa. *Sosyal Bilimler Sözlüğü.* İstanbul: Ağaç Yayıncılık, 1992.

Demircan, Adnan. *Cahiliye Arapları.* İstanbul: Beyan Yayınları, 2015.

Demircan, Adnan. *Cahiliye Arapları.* İstanbul: Beyan Yayınları, 2015.

Demirci, Muhsin. *Nas-Olgu Bağlamında Kur'an'da Sosyal Gerçeklik.* İstanbul: Ensar Neşriyat, 2008.

Dönmezer, Sulhi. *Sosyoloji*. Ankara: Savaş Yayınları, 1982.

el-Askerî, Ebû Hilâl. *Arab Dili'nde ve Kur'an'da Farklar Sözlüğü.* çev. Veysel Akdoğan. İstanbul: İşaret Yayınları, 2009.

el-Behiy, Muhammed. *İnanç ve Amelde Kur'ani Kavramlar.* çev. Ali Turgut, İstanbul: Yöneliş Yayınları, 1995.

Erkal, Mustafa E. vd. *Ansiklopedik Sosyoloji Sözlüğü.* İstanbul: Der Yayınları, 1997.

Ertan, Muammer. "Müstaz'af". *Şamil İslam Ansiklopedisi.* 8 cilt. ed. Duran Kömürcü. İstanbul: Şamil Yayınevi, 2000.

Ertan, Muammer. "Müstekbir". *Şamil İslam Ansiklopedisi.* 8 cilt. ed. Duran Kömürcü. İstanbul: Şamil Yayınevi, 2000.

Esed, Muhammed. *Kur'an Mesajı*. çev. Cahit Koytak - Ahmet Ertürk, İstanbul: İşaret Yayınları, 1999.

Fichter, Joseph. *Sosyoloji Nedir.* çev. Nilgün Celebi. Ankara: Anı Yayıncılık, 2000.

Foucault, Michel. *Özne ve İktidar*. çev. Işık Ergüden-Osman Akınhay. İstanbul: Ayrıntı yayınları, 2016.

Freire, Paulo. *Ezilenlerin Pedagojisi.* çev. Dilek Hattatoğlu – Erol Özbek, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2010.

Fromm, Erich. *Sevginin ve Şiddetin Kaynağı*, çev. Yurdanur Salman – Nalan İçten. Payel Yayınları, 1987.

Gölcük, Şerafeddin. *Kur'an ve Mekke.* İstanbul: İz Yayıncılık, 2011.

Güler, İlhami. *Sabit Din Dinamik Şeriat.* Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2019.

Günay, Ünver. *Din Sosyolojisi.* İstanbul: İnsan Yayınları, 2014.

Gündüz, Şinasi. *Küresel Sorunlar ve Din.* Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2010.

Halil, İmaduddin. *İslam'ın Tarih Yorumu.* çev. Ahmet Ağırakca. İstanbul: Risale Yayınları, 1988.

Hamidullah, Muhammed. *İslam Peygamberi.* 2 cilt, çev. Salih Tuğ. İstanbul: İrfan Yayıncılık, 1991**.**

Harari, Yuval Noah. *Homo Deus Yarının Kısa Bir Tarihi.* çev. Poyzan Nur Taneli. İstanbul: Kolektif Kitap, 2017.

İbn-i Haldun, Abdurrahman bin Muhammed bin Haldûn Hadramî. *Mukaddime*. 2 cilt. çev. Halil Kendir. Ankara: Yeni Şafak, 2004.

İsfehani, Rağıb. *Müfredat.* çev. Abdulbaki Güneş - Mehmet Yolcu. İstanbul: Çıra Yayınları, 2012.

İzutsu, Toshihiko. *Kur'an'da Dini ve Ahlaki Kavramlar.* çev. Selahattin Ayaz. İstanbul: Pınar Yayınları, 1991.

Kapani, Münci. *Politika Bilimine Giriş.* Ankara: Bilgi Yayınevi, 2012.

Karaman, Fikret vd. *Dini Kavramlar Sözlüğü.* İstanbul: DİB Yayınları, 2009.

Karatepe, Şükrü. "Osmanlı'da Din-Devlet ilişkisi". *Din-Devlet ilişkileri Sempozyumu.* İstanbul: Beyan Yayınları, 1996.

Kehrer, Günter. *Din Sosyolojisi.* çev. Mehmet Emin Köktaş vd. Konya: Vadi Yayınları, 1998.

Kerimoğlu, Yusuf. *Kelimeler Kavramlar.* İstanbul: İnkılap Yayınları, 1990.

Kılıç, Sadık. *Fıtratın Dirilişi.* İstanbul: Nehir Yayınları, 1991.

Kırbaşoğlu, Hayri. "Son Muhalifin İzinde: Yeryüzünün Son "Göksel Muhalifi" Hz. Muhammed (sav)". *Milel ve Nihal.* 15/2 (Temmuz-Aralık, 2018), 34-49.

Kızılçelik, Sezgin. *Sefaletin Sosyolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık, 2008.

Kirman, M. Ali. *Din Sosyolojisi Terimleri Sözlüğü.* İstanbul: Rağbet Yay., 2011.

Kösemihal, Nurettin Şazi. *Sosyoloji Tarihi.* İstanbul: Remzi kitabevi, 1986.

Kur'ân-ı Kerîm Meâli, çev. Halil Altuntaş - Muzaffer Şahin. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2006.

Kurt, Abdurrahman. *Din Sosyolojisi.* Bursa: Sentez Yayınları, 2019.

Kutup, Seyyid. *Fîzılâl-il Kur'an*. çev. Bekir Karlığa - M. Emin Saraç - İ. Hakkı Şengüler. İstanbul: Birleşik Yayınları, 2012.

Lacoste, Yves. *Sınıf Açısından Azgelişmişlik.* çev. Sevil Avcıoğlu, İstanbul: Göçebe Yayınları, 1996.

Lukes, Steven. "İktidar ve Otorite", çev. Sabri Tekay, Tom Bottomore – Robert Nisbet, *Sosyolojik Çözümlemenin Tarihi.* ed. Mete Tunçay – Aydın Uğur. Ankara: Ayraç Yayınevi, 2002.

Macit, Nadim. *Kur'an ve Hadise Göre Şirk ve Müşrik Toplum.* Konya: Damla Matbaacılık Yayınları, 1992.

Mahlüf, Hüseyin Muhammed. *Kelimatu'l-Kur'an.* İstanbul: Tebliğ Yayınları, ts.

Mehmedoğlu, Yurdagül. "Ahlak Anlayışında Dışsal Yaklaşımdan Evrenselleşebilir Ahlak Anlayışına". ed. Recep Kaymakcan vd. *Değerler ve Eğitimi.* İstanbul: Dem Yayınları, 2013,120-128.

Mevdudi, Ebu'l A'la. *Tefhimu'l-Kur'an.* 7 cilt. çev. M. Han Kayani vd. İstanbul: İnsan Yayınları, 1986.

Milli Kütüphane Başkanlığı. *Türk Atasözleri ve Deyimleri.* 2 cilt. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1997.

Okumuş, Ejder. *Kur'an'da Toplumsal Çöküş.* İstanbul: İnsan Yayınları, 1995.

Olgun, Hakan. "Hz. Musa'nın Yüzleştiği Statüko: Kadim Mısır'ın Ma'at Doktrini". *Milel ve Nihal.* 15/2 (Temmuz-Aralık, 2018), 149-169.

Önür, Nimet. *"Modernleşme Sürecinde Okul, Aile ve Medya Kavşağında Toplumsal Değerler". Değerler ve Eğitimi*. ed. Recep Kaymakcan vd. 157-178. İstanbul: Dem Yayınları, 2013.

Öz, Ahmet. *Kur'an'ın Önerdiği Vasat Ümmet.* İstanbul: Çıra Yayınları, 2011.

Öz, Nedim. "Bütünleşme ve Farklılaşma Sarmalında Din". ed. Özcan Güngör – Rıdvan Şimşek, *Din Sosyolojisi.* İstanbul: Lisans Yayınları, 2020.

Özdemir, Faruk. *Kur'an'da Müstaz'af ve Müstekbir Kavramlarının Semantik Analizi*. Sinop: Gece Kitaplığı, 2015.

Pak, Zekeriya. *Kur'an'da Kulluk.* İstanbul: Kayıhan Yayınları, 1999.

Pareto, Vilfredo. *Demokrasinin Dönüşümü*. çev. Kadir Zeki Tezer. İstanbul: Pinhan Yayıncılık, 2016.

Pareto, Vilfredo. *Seçkinlerin Yükselişi ve Düşüşü,* çev. Merve Zeynep Doğan. Doğu Batı Yayınları, 2018.

Pazarbaşı, Erdoğan. *Kur'an ve Medeniyet.* İstanbul: Pınar Yayınları, 1996.

Punch, Keith F. *Sosyal Araştırmalara Giriş Nitel ve Nicel Yaklaşımlar*. çev. Dursun Bayrak vd. Ankara: Siyasal Kitabevi, 2014.

Rahman, Fazlur. *Ana Konularıyla Kur'an.* Ankara: Fecr Yayınları, 1987.

Rıtzer, George. *Modern Sosyoloji Kuramları.* çev. Himmet Hülür. Ankara: De Ki Basım Yayım, 2011.

Sabuni, Muhammed. *Safvetu t-Tefasir.* Mekke-i Mükerreme: Mektebetü'l Faysaliyye, 1399.

Sağıroğlu, Ekrem. *Kur'an'da İnsan ve Toplum.* İstanbul: Pınar Yayınları, 1993.

Said, Cevdet. *Bireysel ve Toplumsal Değişmenin Yasaları.* çev. İlhan Kutluer. İstanbul: İnsan Yayınları, 1986.

Said, Edward. *Oryantalizm (Doğubilim) Sömürgeciliğin Keşif Kolu*. çev. Nezih Uzel. İstanbul: Pınar Yayınları, 1982.

Savut, Harun. "Kur'an'a Göre Üstünlük Duygusunun Düşünce ve Davranışlara Etkileri", *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. XIX/1 (Haziran 2015), 221-248.

Sayar, Kemal - Dinç, Mehmet. *Psikolojiye Giriş.* İstanbul: Dem Yayınları, 2014.

Sayı, Ali. *Firavun, Haman ve Karun Karşısında Hz. Musa.* İstanbul: İz Yayıncılık, 1992.

Sezen, Yümni. *Sosyoloji Açısından Din,* İstanbul: Marmara Ün. İlahiyat Fak. Yayınları, 1988.

Shaw, Malcolm N. *Uluslararası Hukuk.* çev. Yücel Acer vd. Ankara: Türkiye Bilimler Akademisi Yayınları, 2018.

Silinir, Murat. *ABD'nin İslam Algısı.* İstanbul: Rağbet Yayınları, 2015.

Sorokin, Pitirim A. *Çağdaş Sosyoloji Kuramları I-II,* çev. M. Münir Reşit Öymen. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1994.

Sönmez, Abidin. *Şûra ve Rasülullah'ın Müşâvereleri.* İstanbul: İnkılâb Yayınları, 1984.

Süleymân, Mükâtil b. *Kur'an Terimleri Sözlüğü.* çev. M. Beşir Eryarsoy. İstanbul: İşaret yayınları, 2004.

Şeriati, Ali. *Hacc,* çev. Fatih Selim, İstanbul: Bir Yayıncılık, 1985.

Taslaman, Caner. *Küreselleşme Sürecinde Türkiye'de İslam*. İstanbul: İstanbul Yayınevi, 2013.

Telli, Hasan. "Müşriklerin Liderlerinden Ukbe B. Ebû Mu'ayt ve Hz. Peygamber'e Karşı Mücadelesi". 8/2 (Güz 2021), 831-862.

Tellioğlu, Ömer. "Mele", *Şamil İslam Ansiklopedisi.* 8 cilt. ed. Duran Kömürcü. İstanbul: Şamil Yayınevi, 2000.

Topaloğlu, Bekir. "Müstekbir", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 32/136-139. Ankara: TDV Yayınları, 2006.

Tunç, Cihat. "Ecel". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi.* 10/380-382. Ankara: TDV Yayınları, 1994.

Turgay, Nurettin. "Kur'an'da 'Mütref' Kavramı". *Bilimname.* XII/1 (Mart 2007), 75-99.

Türkdoğan, Orhan. *Bilimsel Değerlendirme ve Araştırma Metodolojisi.* İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1989.

Türkyılmaz, Selçuk. "Öldürmeye alışmak için sıradan Afganları hedef tahtasına koymuşlar", 23 Kasım 2020, Pazartesi, Yeni Şafak.

Uçar, Ramazan. *Güç ve Değer.* Ankara: Berikan Yayınevi, 2014.

Ünal, Ali. *Kur'an'da Temel Kavramlar.* İstanbul: Beyan Yayınları, 1986.

Vatandaş, Celalettin. *Hz. Muhammed'in Hayatı ve İslam Daveti.* 2 cilt, İstanbul: Pınar Yayınları, 2018.

Vatandaş, Celalettin. *Tevhid ve Değişim,* İstanbul: Pınar Yayınları, 1992.

Vergin, Nur. *Siyasetin Sosyolojisi Kavramlar, Tanımlar, Yaklaşımlar.* İstanbul: Doğan Kitap, 2008.

Wallace, Ruth A. -Wolf, Alison. *Çağdaş Sosyoloji Kuramları.* çev. Leyla Elburuz -M. Rami Ayas. Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2012.

Watt, W. Montgomery. *Hz. Muhammed'in Mekkesi.* çev. Mehmet Akif Ersin. Ankara: Bilgi Vakfı Yayınları, 1988.

Weber, Max. *Sosyoloji Yazıları.* çev. Taha Parla, İstanbul: Hürriyet Vakfı Yayınları, 1986.

Yazır, Elmalılı M. Hamdi. *Hak Dini Kur'an Dili.* Sadeleştirenler, İsmail Karaçam vd. İstanbul: Azim Dağıtım, ts.

Yazır, Elmalılı Muhammed Hamdi. *Hak Dini Kur'an Dili.* y.y., Eser Neşriyat, 1971.

Yıldırım, Suad. *Kur'an'da Uluhiyyet.* İstanbul: Kayıhan Yayınları, 1987.

Yıldırım. Ali – Şimşek, Hasan. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri.* Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2013.

Zeyveli, Hikmet. "Kur'an'ın Öngördüğü Toplum Modeli". Yayına Hazırlayan, Hüseyin Nazlıaydın vd. *1. Kur'an Haftası Kur'an Sempozyumu.* Ankara: Fecr Yayınları, 1995.

Osmanlı İdaresinde
ÇERMİK

Dr. Davut ÖZ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1798
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Mart 2025

ISBN: 978-625-396-517-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÖZ, Davut
Osmanlı İdaresinde
ÇERMİK

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Arşiv Belgeleri

Başbakanlık Osmanlı Arşivi

AE. SMMD.IV. 97/11411

AE. SABH.I. 56/3949; 173/11563; 213/14078; 275/18484

A. MKT. 115/8

A. MKT. DV. 32/93; 60/39; 61/27; 96/99; 165/86

A. MKT. MVL. 12/69; 146/42

A. MKT. NZD. 51/13B

A. MKT. MHM. 95/93; 381/14; 637/4; 683/66; 698/10

A. MKT. UM. 66/7; 138/33; 442/50; 500/75

BEO. 187/13969; 315/23558;521/39026; 489/36611; 548/41069; 638/47805; 647/48482; 748/56074; 766/57405; 800/59984; 1081/81041; 1337/100236; 1348/101090; 1341/100542; 1341/100557; 2127/159478; 2423/181718; 2439/182864; 2477/185775;2632/197398; 2645/198351; 2646/198402; 2897/217261; 2980/223494; 3020/226448; 3037/227735; 3200/239998;3262/244633; 3680/275983; 4311/323289; 4364/327259; 4389/329152; 4423/331661; 4475/335601; 4523/339182; 4564/342264; 4585/343820; 4597/344714; 4604/345228

C. ADL. 56/3370; 57/3463

C. AS. 282/11720; 400/16506; 1205/53969

C. DH. 3/129; 214/10672; 249/12407

C. DRB. 1/46; 3/124; 15/713; 24/1198; 34/1671; 37/1848; 55/2748

C. EV. 12/565; 171/8541; 573/28931; 638/32152

D. CMH.d. 27325

D. DRB. İ. 3/22

DH. EUM. AYŞ. 20/68; 21/66; 21/67; 27/139; 31/56; 45/9

DH. EUM.EMN. 5/43; 12/12; 13/7; 13/8; 17/1; 26/37; 27/27; 35/21; 35/29; 43/17; 43/20; 45/15; 51/11; 51/21; 66/29; 78/32; 83/11

DH. EUM.2.ŞB.26/56

DH. EUM.5.ŞB. 85/25

DH. EUM.6.ŞB. 31/3

DH. İUM.EK. 8/11; 76/22

DH. MB.HPS. 11/11; 19/77; 74/48; 141/90; 141/105; 142/55; 143/13; 152/42; 156/58

DH. MB. HPS. M. 10/51; 12/18; 23/5

DH. MKT. 25/40;74/45; 110/32; 127/39; 155/41; 185/30; 285/63; 288/14; 384/20; 501/38; 517/41; 524/ 25; 566/27; 577/10;612/25; 734/44; 752/9; 756/17; 832/21; 970/3; 982/75; 1148/49; 1152/88; 1161/22; 1208/6; 1234; 1234/17; 1284/6; 1237/22; 1254/57; 1416/103; 1440/117; 1452/56; 1477/29; 1477/47; 1552/39; 1557/24; 1593/7; 1648/48; 1705/93; 1719/114; 1748/30; 1761/34; 1780/4; 1781/52; 1787/81; 1795/10; 1837/62; 1837/67; 1849/114; 1878/7; 1880/11; 1901/66; 1917/15; 1917/32; 1935/66; 1947/95; 1977/48; 2062/51; 2079/31; 2140/37; 2230/96; 2232/40; 2245/67; 2248/3; 2252/43; 2255/103; 2257/64; 2260/64; 2262/23; 2266/13; 2296/68; 2357/67; 2359/2; 2390/27; 2564/55; 2582/61; 2662/37; 2685; 2685/30; 2760/23; 2839/76; 2839/76 B; 2859/35;

DH. MUİ. 37/59; 105/20

DH. ŞFR. 89/14; 98/240; 183/41; 183/111; 557/9; 588/49; 592/136

DH. TMIK.M. 4/72; 27/61; 33/84; 36/72; 42/23; 43/34; 43/78; 52/53; 53/8; 54/47; 57/4; 67/17; 68/50; 71/59; 82/60; 121/24; 144/5; 158/25; 160/49; 202/51; 204/16; 216/24; 219/19; 230/77; 244/26; 270/53

DH. TMİK.S. 12/8; 13/66; 22/67; 33/64; 38/27; 53/46

DH. UMVM. 21/40; 61/59; 137/14; 154/62

EV. MH. DEFTER 01614/4

EV. MH. 1184/242

HAT. 532/26195 G; 641/31523D; 1391/ 55514; 1596/26

İ. AS. 12/6

İ. DH. 361/23902; 831/66908; 1010/79751; 1048/82328; 1221/95616; 1246/97639; 1262/99205; 1313/20; 1332/10; 1351/60; 1472/7; 1481/53; 1490/26;

İ. MVL. 49/941; 291/11650

İE. ML.127/12016

İ. ŞD. 43/2308; 53/3019**;** 116/ 6942

İ. PT. 24/21

ML. EEM. 26/4; 34/10; 44/25; 301/78; 774/38; 877/24; 1006/13; 1022/5; 1089/28; 1124/29; 1172/12; 1185/18; 1265/22; 1305/14; 1306/9; 1309/9; 1321/2; 1332/31; 1339/25

MB. İ. 7/65

MF. İBT. 2/98; 32/71; 244/110

MF. MKT. 161/44; 218/26; 378/15; 600/20; 1022/75; 1031/15; 1063/12; 1089/44

MVL. 19/7; 25/1; 39/53; 40/31; 404/ 37; 473/98; 479/31; 609/53; 648/82; 648/83; 1036/49

ŞD. 51/25; 245/32; 250/5; 256/27; 270/5; 320/3; 337/23; 338/3; 347/74; 353/33; 357/27; 365/57; 402/43; 415/75; 429/74; 417/7; 913/27; 927/14; 921/72; 930/19; 949/55; 1031/74; 1066/64; 1070/11; 1083/71; 1155/30; 1161/7; 1455/1; 1457/35; 1461/57; 1464/14; 1464/44; 1485/14; 1494/16; 1502/16; 2863/4; 3209/4; 3209/14

TS.MA.e 499/16; 621/29

VGM DEFTER 159-0/106/879; 159-0/322/2958; 159-0/322/2960; 159-0/322/2962; 159-0/324/2972; 159-0/324/2974; 159-0/324/2976, 159-0/324/2978; 200-0/60/569; 532/-0/35/0; 532/-0/36/0; 594/27/26; 594/28/27, 594/29/28; 594/30/29; 594/32/30; 594/33/31; 594/34/32; 597/138/116; 597/0158/0137; 4507/15

VGM DEFTER, ZABIT KUTUSU: 1/10, DOSYA NO: 374/1

Y. A. RES. 62/4; 150/86; 157/2

Y. A. HUS. 399/51

YB. 04. 6/19

Y. PRK. UM. 33/32; 33/64; 33/78; 33/104; 38/89; 39/6; 39/41; 45/74; 75/44;

ZB. 306/30; 414/110; 418/21; 419/59; 420/54;

Diyarbakır Haritalar, TDV İSAM Kütüphanesi Arşivi, No: ZE 3525

Salnameler

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi, Matbuat-ı Müdüriyet-i Umumiye Yayını, İstanbul 1926

Diyarbakır Salnameleri (H. 1286-1323) Haz. Ahmet Zeki İzgöer, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Yayınları, İstanbul, 1999, Cilt 1-5

Maarif Salnameleri H.1316, 1317, 1318, 1319, 1321

Diyarbekir Vakayiname-i Resm-i Vilayet, S. 4, 11, 15, 23, 24, 53, 128, 161, 190, 251, 263, 268, 282

Kitaplar

1927 Köylerimiz, Ankara, Başbakanlık Basımevi DSİ,1968

1967 Diyarbakır İl Yıllığı, Hazırlayan Şevket Beysanoğlu

AKGÜNDÜZ, Ahmed, Arşiv Belgeleri Işığında Dahiliye Nezareti Tarihi, Turkish Airlines TİAV, Ankara 2015

AKGÜNDÜZ, Ahmed, Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin Yönetimi, Timaş Yayınları, İstanbul 2008

AKGÜNDÜZ, Ahmed, Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahlilleri 3. Kitap Yavuz Sultan Selim Devri Kanunnâmeleri, Fey Vakfı Yayınları, İstanbul 1991

AKGÜNDÜZ, Ahmed, Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahlilleri 5. Kitap Kanunî Devri Kanunnâmeleri II. Kısım Eyâlet Kanunnâmeleri (I), Fey Vakfı Yayınları, İstanbul 1992

AKGÜNDÜZ, Ahmed, Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri, 5. Kitap, Kanuni Devri Kanunnameleri II. Kısım Eyalet Kanunnameleri (I), Fey Vakfı, İstanbul 1992

AKMAN, Ekrem, Siverek Şehir, Mekân ve İnsan, Çizgi Kitabevi, İstanbul 2021

AKSIN, Ahmet, 19. Yüzyılda Harput, Ceren Ofset ve Matbaacılık, Elazığ 1993

AKYÜZ, Yahya, Türk Eğitim Tarihi, Kültür Koleji Yay., İstanbul, 1993

Ali Emiri, Arifi Paşa Seyahatnamesi, Millet Kütüphanesi, İstanbul, 1307,

AVCI, Yasemin, Bir Osmanlı Anadolu Kentinde Tanzimat Reformları ve Kentsel Dönüşüm: Denizli (1839-1908), Yeditepe Yayınevi, İstanbul, 2010

BALİ, Rifat N., "Diyarbakır Yahudileri", Diyarbakır: Müze Şehir, Haz. Şevket Beysanoğlu, M. Sabri Koz-E. Nedret İşli, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 1999

BEYSANOĞLU, Şevket, Anıt ve Kitabeleriyle Diyarbakır Tarihi Başlangıçtan Akkoyunlular'a Kadar, C.1, Kahraman Ajans, Ankara 2003

BEYSANOĞLU, Şevket, Anıt ve Kitabeleriyle Diyarbakır Tarihi Cilt 2, Neyir Matbaası, 1990

BİZBİRLİK, Alpay, 16. Yüzyıl Ortalarında Diyarbekir Beylerbeyiliği'nde Vakıflar (972 Tahriri Işığında), Türk Tarih Kurumu, 2002

BOZAN, Oktay & ASAN, Hakan, Aşiret, Eşkıya, Devlet Bağlamında Urfa Karakeçili Aşireti, Atatürk Araştırma Merkezi, Ankara, 2021.

BOZAN, Oktay & KIZIL, Ayetullah, Ergani Madeni Sancağı Nüfus Defterleri (2668-2669-2670), Ekin Yayınları, 2023.

BOZAN, Oktay & KIZIL, Ayetullah, Ergani Nüfus Defteri (2673 Nolu), Ekin Yayınları, Ankara, 2024.

BOZAN, Oktay, Arşiv Belgeleri Işığında Çüngüş 1, Çizgi Kitabevi, Konya, 2021.

BOZAN, Oktay, Çermik Kazası Kefalet Defteri, Çizgi Kitabevi, Konya, 2023.

BOZAN, Oktay, Çermik Kazası Nüfus Defterleri (2659-2660-2668 Nolu Defterler), Çizgi Yayınları, Konya, 2023.

BOZAN, Oktay, Diyarbakır Vilayetinde Ermeniler ve Ermeni Olayları 1878-1920), Çizgi Yayınları, Konya, 2013.

BOZAN, Oktay, Millî Mücadele Döneminde Diyarbakır 1918-1923, Çizgi Yayınları, Konya, 2022.

BOZDOĞAN Murat, Hamdullah Işık, Kaplıcalar Diyarı Çermik, Çermik Kaymakamlığı 2012

BRUİNESSEN Martin van, Hendrik Boeschoten, Evliya Çelebi Diyarbekir'de, İletişim yay., İstanbul 2015

BULDUK, Abdulgani Fahri, Diyarbakır Valileri, Eyyüp Tanrıverdi, Ahmet Taşğın (Yay. Haz.), Medrese Yayınları, 2007

BULDUK, Abdulgani Fahri, El-Cezire'nin Muhtasar Tarihi, Yayına Hazırlayanlar Mustafa Öztürk ve İbrahim Yılmazçelik, Fırat Üniversitesi Ortadoğu Araştırmaları Merkezi Yay., Elazığ 2004

CENGİZ, Abdullah, Recep KAYA, Mehmet YANGIN, Ramazan DALGIN, Çermik Şer'iyye Sicilleri, Gece Akademi Yayınları, Ankara 2019

CUİNET, Vital, La Turquie d'Asie, Georaphie Administrative Statistique Descriptive et Raisonnee de Anque Province de A'Asie Mineure, Paris, 1879

ÇELEBİ, Kâtip, Cihannüma, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş. Yayınları, İstanbul 2010

Divan-ı Hümayun Sicilleri, Diyarbakır Ahkam Defterleri, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Diyarbakır, 2016-2018, Cilt 1-3

Diyarbekir Şer'iyye Sicilleri Amid Mahkemesi, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Diyarbakır, 2013-2023, Cilt 1-20

Evliya Çelebi Seyahatnamesi, 4. Kitap, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2001

Genel Nüfus Sayımı, T.C. Başbakanlık İstatistik Genel Direktörlüğü, Hüsnü Tabiat Basımevi, İstanbul 1937

GÖYÜNÇ, Nejat, XVI. Yüzyılda Mardin Sancağı, Türk Tarih Kurumu., Ankara 1991

IŞIK, İhsan, "Çermik", Diyarbakır Ansiklopedisi, Elvan Yayınları, Cilt 1, Ankara, 2013.

İDRİS-İ BİDLİSİ, Selim Şah-name, haz. Hicabi Kırlangıç, Kültür Bakanlığı Ankara, 2001

KARPAT, Kemal H., Osmanlı Nüfusu 1830-1914, Timaş Yayınları, İstanbul 2010

KILIÇ, Orhan, 18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin İdari Taksimatı-Eyalet ve Sancak Tevcihatı, Ceren Matbaacılık, Elazığ, 1997

KILIÇ, Orhan, XVI. ve XVII. Yüzyıllarda Van (1548-1648), Van Belediye Başkanlığı Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, Ankara, 1997

KILIÇ, Ömer, İnsanlık Tarihinde Çermik, Kent Işıkları, İstanbul 2017

KODAMAN, Bayram, Abdülhamid Devri Eğitim Sistemi, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1991

KODAMAN, Bayram, Sultan II. Abdülhamid'in Doğu Anadolu Politikası, Orkun Yayınevi, İstanbul 1983

KONYAR, Basri, Diyarbakır Tarihi, Ankara, 1986, Cilt 3

KURUCA, Nazım, Türk Eğitim Tarihi, Lisans yay., İstanbul 2011

MERÇİL, Erdoğan, Müslüman Türk Devletleri Tarihi, Bilge Kültür Sanat Yayınları, 2013

ORTAYLI, İlber, Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Döneminde Kadı, Turhan Kitabevi Yayınları, Ankara 1994

ORTAYLI, İlber, Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahalli İdareleri (1840-1880), Türk Tarih Kurumu, 2018

PAKALIN, Mehmet Zeki, Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, Meb Yayınları I-II-III, İstanbul 2004

REFİK, Ahmed, Anadolu'da Türk Aşiretleri (H. 966-1200 Mühimme Defteri Kayıtları), Enderun Kitapevi, İstanbul 1989

RIF'AT, Ahmet, Devhatü'n-Nükabâ, Hazırlayanlar Hasan Yüksel & Fatih Köksal, Osmanlı Toplumunda Sadat-ı Kiram ve Nakibü'l-Eşraflar, Dilek Matbaası, Sivas, 1998

SAMİ, Şemseddin, "Çermik", Kamusü'l-Âlâm, Cilt III, Mihran Matbaası, İstanbul 1891

SEVİM, Ali, Erdoğan Merçil, Selçuklu Devletleri Tarihi, Siyaset Teşkilat ve Kültür, Türk Tarih Kurumu. 1995

SÜMER, Faruk, Karakoyunlular Cilt 1, (Başlangıçtan Cihan Şah'a kadar) Türk Tarih Kurumu., Ankara 1967

Şeref Han, Şerefname, Türkçeye çeviren M. Emin Bozarslan, Deng Yay., 2009

Tarihin Hazinesi Doğanın Mucizesi Kaplıcalar İncisi Çermik, Çermik Kaymakamlığı, 2004

TIZLAK Fahrettin, Osmanlı Döneminde Keban-Ergani Yöresinde Madencilik (1775-1850), Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1997

TORAMAN Ömer, Tanzimat'ın Yurtluk-Ocaklık ve Hükümet Sancaklarda Uygulanması (1839-1864), Yeditepe Yayınevi, İstanbul, 2021

ÜNAL, Mehmet Ali, XVI. Yüzyılda Harput Sancağı, Türk Tarih Kurumları Yayınları, Ankara 1989

ÜNAL, Rahmi Hüseyin, Diyarbakır İli'ndeki Bazı Türk-İslam Anıtları Üzerine Bir İnceleme, Atatürk Üniversitesi Basımevi, Erzurum 1975

ÜZÜLMEZ, Müslüm Yazılı Kaynaklarda Çermik, Kent Işıkları Yayınları, İstanbul 2012

YILDIZ, Hatip, Osmanlı Yenileşme Döneminde Diyarbekir Vilayeti'nde Eğitim, Türk Tarih Kurumu Yay., Ankara 2014

YILMAZÇELİK, İbrahim, XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır (1790-1840), Türk Tarih Kurumu, 1995

Makaleler

ACAR, H. İbrahim, "Talak", TDV İslam Ansiklopedisi, 39. Cilt, 2010

ACIPINAR, Mikail & İrem Çanlı, "Osmanlı Dönemi Batı Anadolu Boyahaneleri İzmir Örneği", II. Uluslararası Akdeniz Sanat Sempozyumu, Akdeniz Üniversitesi, 2017

AĞAR, Serkan, "Geçmişten Bugüne Mali İdare", Türkiye Barolar Birliği Dergisi, Sayı 73, 2007

AHUNBAY, Zeynep, "Mektep", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 29, Ankara 2004

AKTAN, Hamza, "Miras", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 30, 2005

AKTUĞ, Erbil CÖMERTLER, "Kaybolan Bir Kültür Varlığımız Çermik Hanı ve Kervan Yolu Güzergâhı", Ortaçağ Araştırmaları Dergisi, Yıl 5, Sayı 1, Haziran 2022

Arifi Paşa'nın Seyahatnamesi Diyarbekir Seyahati, Mustafa Öztürk-İbrahim Yılmazçelik (Yay. Haz.), Belgeler Türk Tarih Belgeleri Dergisi, Cilt XVIII, Sayı 22, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1998

ASLAN, Erdal, "Osmanlı'nın Mekatib-i İptidaiyesi'nden Türkiye Cumhuriyeti'nin İlk Mektepleri'ne Geçişte Tarih Programlarında Değişim" Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi, S 48, Güz 2011

ATAR, Fahrettin, "Nikah", TDV İslam Ansiklopedisi, 33. Cilt, 2013

AYDIN, Mehmet Akif, "Mehir", TDV İslam Ansiklopedisi, 28. Cilt, 2003

AYDIN, Melikşah, Tanzimat Sonrası Osmanlı Hukuk Sisteminde Hapishane Koşulları Açısından Mahkûm Hakları (1839-1920), Adalet Dergisi, Sayı 69, 2022.

AZİMLİ, Mehmet, "Sünni Hilafete Tahakküm Kurmuş Bir Şiî Hanedan: Büveyhîler", Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Cilt 7, Sayı 2, 2005

BALTACI, Cahit, "Mektep", TDV İslam Ansiklopedisi, 29. Cilt, Ankara 2004

BAŞARIR, Özlem, "XVIII. Yüzyılda Diyarbakır Voyvodalığının Mekansal Örgütlenmesi", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C. 4, S. 18, Yaz 2011

BOZAN, Oktay, "20. Yüzyılın Başında Eşraf-Aşiret Çatışması: Milli Aşireti ve Diyarbakır Eşrafı Örneği", Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, 2007, 33/2, 96, s. 1-46.

BOZAN, Oktay, "Bir Ermeni Köyü Olan Adiş'in Siyasî, Sosyal, Ekonomik ve Dinî Durumu", Vakanüvis- Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi, Yıl: 6, Sayı: 2, Güz 2021, s. 511-536.

BOZKURT, Nebi, "Medrese", TDV İslam Ansiklopedisi, 28. Cilt, 2003

CEYHAN, Muhammed, "Tanzimat Dönemi Sonrası Şer`iyye Sicil Defterlerinin Muhteva ve Diplomatik Açıdan Tahlili", OTAM, Bahar 2011

ÇADIRCI, Musa, Tanzimat'ın İlanı Sıralarında Türkiye'de Yönetim (1826-1834), Belleten, Cilt 51, Sayı 201, Aralık 1987.

ÇADIRCI, Musa, Türkiye'de Kaza Yönetimi (1840-1876), Belleten, Cilt 53, Sayı 206, Nisan1989

ÇAKALOĞLU, Cengiz, 1843 Askerî Düzenlemesi Çerçevesinde Anadolu Ordusu'nun Kuruluşu, Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi, Sayı 5, İstanbul 2001

ÇAKIR, Coşkun, Barkan'ın Kanunlar'ı: Osmanlı-Türk Tarihçiliğinde Bir Klasik Ömer Lütfi Barkan, XV ve XVI. Asırlarda Osmanlı İmparatorluğu'nda Ziraî Ekonominin Hukukî ve Malî Esasları, Birinci Cilt: Kanunlar, Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, Cilt 3, Sayı 5, 2005.

ÇELİK, Kürşat, R.1284/M.1868-1869 Tarihli Muhasebe-i Evkâf-ı Hümayun Defteri'ne Göre Mamuretülaziz Vakıfları, Vakıflar Dergisi, 2013

DAĞ, Mustafa, Osmanlı Devleti'nde Bir Kaza Hapishanesinden Yansımalar: Tüm Yönleriyle Suruç Hapishanesi (1852-1920), Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Cilt 6, Sayı 2, Aralık 2022,

DIĞIROĞLU, Filiz, Selanik Ekonomisinde Unutulmuş Bir Alan: Tütün Üretimi, Ticareti ve Reji (1883-1912), Osmanlı Araştırmaları Dergisi, XLIII, 2014

EGE, İsmail, "Karstik Şekillerin Farklı Bir Kullanımı: Orbuklar", Turkish Studies, Volume 12/29, 2017

EMECEN, Feridun, "Atıyye-i Seniyye", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 4, İstanbul, 1991

ERKAL, Mehmet, "Öşür", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 34, İstanbul, 2007

ERPOLAT, Mehmet Salih, "Tahrir Defterlerine Göre XVI.Yüzyılda Çermik Sancağında İskân ve Nüfus", Tüm Yönleriyle Çermik İlçesi ve Turizm, Editör Kenan Haspolat, Amaç Matbaacılık ve Ciltleme, İstanbul 2014

ERPOLAT, Mehmet Salih, XVI. Yüzyılda Ergani Sancağı'ndaki Gayrimüslim İskân Yerleri ile Şahıs İsimleri Hakkında Bir Değerlendirme, Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi, Yıl: II, Sayı: 4, Eylül 2004

GENCER, Fatih, Merkezileşme Politikaları Sürecinde Yurtluk-Ocaklık Sisteminin Değişimi, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi, Cilt 20, Sayı 49, 2011

GENÇ, Mehmet, "Malikane", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 27, Ankara 2003

GENÇ, Mehmet, "Mukâtaa" TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 31, Ankara 2020

GÖKMEN, Ertan, "Aydın Vilayeti'nde Sıbyan Mekteplerininin İptidai Mekteplere Dönüştürülmesi", OTAM (Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi, Sayı 20, Ankara 2006

GÖYÜNÇ, Nejat, "Diyarbakır Beylerbeyliği'nin İlk İdari Taksimatı", Tarih Dergisi, Cilt 0, Sayı 23, Haziran 2011

GÖYÜNÇ, Nejat, "Ocaklık Deyimi Hakkında", XI. Türk Tarih Kongresi, III. Cilt, Ankara, 5-9 Eylül 1990

GÖYÜNÇ, Nejat, "Diyarbakır" Diyanet İslam Ansiklopedisi, Cilt. 9, 1994

GÖYÜNÇ, Nejat, "Hane Deyimi Hakkında", Tarih Dergisi, Cilt 0, Sayı 32, Haziran 2011

GÜNAY, Hacı Mehmed, "Vakıf", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Cilt 42, İstanbul 2012

GÜNDÜZ, Mustafa, "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Eğitim Sisteminin Finansmanını Sağlama Düşünce, Öneri ve Uygulamaları (1860-1930)", e-Journal of New World Sciences Academy, Eylül 2010, Volume 5, Number 4

HALAÇOĞLU, Yusuf, "Menzil", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 29, İstanbul, 2004

İLHAN, Mehdi, XVI. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır Şehrinin Nüfusu ve Vakıflar: 1518 ve 1540 Tarihli Tapu Tahrir Defterlerinden Notlar Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi Cilt: 16 Sayı: 27 Yayın Tarihi: 1992

İNALCIK, Halil, "Çiftlik", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 8, İstanbul, 1993

İPŞİRLİ, Mehmet, "Temliknâme", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 40, İstanbul 2011.

İŞBİLİR, Ömer, "Nüzul", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 40, İstanbul, 2011

KALLEK, Cengiz, "Kile", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 25, İstanbul, 2002

KARA, Mustafa, "Tekke", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Cilt 40, İstanbul, 2011

KARATAŞ, Yakup, Demet Dural Karasu, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Miras Kalan Bir Mesele: Yurtluk-Ocaklık ve Emlak-i Mazbuta Mukabili Maaşların Tasfiyesi, The Journal of Academic Social Science Studies, Sayı 56, Bahar 2017

KAYA, Emine, Esra Kadanalı, Geçmişten Günümüze Lider Tarımsal Kredi Kuruluşu: T.C. Ziraat Bankası, Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi, Sayı 19, 2020

KESKİN, Özkan, Ali Sönmez, "Telgrafın Osmanlı İmparatorluğu'nda Yayılması: Çanakkale Telgraf Hattı Örneği", Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi, Sayı 25, Bahar 2009

KILIÇ, Orhan, "Osmanlı Belgelerinin Dili ve Işığında Kürdistan Kavramı", Dünden Bugüne Uluslararası Orta Doğu Sempozyumu, Elazığ, 2015

KILIÇ, Orhan, "Yurtluk-Ocaklık ve Hükümet Sancaklar Üzerine Bazı Tespitler", OTAM, 1999, Sayı 10

KIRZIOĞLU, M. Fahrettin, "Çermik Kasabası Üzerine Notlar", Kara Amid Dergisi, Yıl 1, Sayı 1, Eylül 1956

KOÇAK, Zülfiye, H.1102 (M.1690-1691) Tarihli Diyarbekir Eyaleti Cizye Defterinin Tanıtımı ve Tahlili, Tarih Araştırmaları Dergisi, C.37, sayı 63, 2018

KOYUNCU, Aşkın, Yangınlar, "Kiliseler ve Havralar: Osmanlı Döneminde Saraybosna'da Gayrimüslim Mabetlerinin Meşrulaşma Süreci", Balkan Araştırma Enstitüsü Dergisi, Cilt 10, Sayı 1, Temmuz 2021

KÜTÜKOĞLU, Mübahat S., "Mürur Tezkiresi", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 32, İstanbul, 2006

MERÇİL, Erdoğan, "Şahne", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 38, İstanbul, 2010

MEŞELİ, Aydoğan, "Çermik ve Yakın Çevresinin Morfografik Özellikleri", Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 2005, Sayı 5

OKUMUŞ, Ejder, "Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde Diyarbakır", e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi, Sayı 7, 2017

ORAT, Jülide A., Fadimana Çelik, Diyarbakır Vilayeti Hapishaneleri, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı 7, İlkbahar 2011

ÖNKAL, Ahmet, Nebi Bozkurt, "Mescid", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Cilt 7, İstanbul, 1997

ÖRENÇ, Ali Fuat, "1867 Vilayet Düzenlemesinden I. Dünya Savaşı Başlarına Kadar Diyarbakır'da Mülkî Yapı", Tanzimattan Günümüze Diyarbakır, Cilt 1, Manas Yay., 2019

ÖZCAN, Tahsin, "Muhallefat", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 30, 2005

ÖZCOŞAR, İbrahim, "Devlet ve Emaret: Bitlis ve Çevresinde Osmanlı Hakimiyetini Doğru Okumak" Tarihi ve Kültürel Yönleriyle Bitlis 1. Cilt, Ankara 2019

ÖZKAYA, Yücel, "Kaymakam", TDV İslam Ansiklopedisi, 25. Cilt, 2002

ÖZTÜRK, Cemil, "Rüşdiye", TDV İslam Ansiklopedisi, C.35, Ankara 2008

ÖZVAR, Erol, "Voyvoda", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 43, İstanbul 2013

ÖZVAR, Erol, "XVII. Yüzyılda Osmanlı Taşra Maliyesinde Değişme: Diyarbakır'da Hazine Defterdarlığından Voyvodalığa Geçiş", *IXth International Congress of Economic and Social History of Turkey*, Ankara 2005

PINARCIK, Pınar, "Urartu Krallığı'nın Tarihi Coğrafyası Hakkında Yeni Öneriler", Tarih İncelemeleri Dergisi, Cilt 27, Sayı 2, 2012

SAHİLLİOĞLU, Halil, "Arus Resmi", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 3, İstanbul, 1991,

SAİTO, Kumiko, "16. ve 17. Yüzyıllar Doğu ve Güneydoğu Anadolusu'nda Timarların Çeşitli Biçimleri: Farklı Uygulamalara Tek İsim Koymak", Osmanlı Araştırmaları Dergisi, Sayı 51, 2018

ŞANLI, Süleyman, Türkiye'nin Doğu Yahudileri Üzerine Etnografik Bir Alan Araştırması, Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Yıl 11 Sayı 2, 2018

ŞENSOY, Fatma, "Mukataalarda Muhasebe Kayıtları ve XVII. Yüzyıl Başında Bursa Mukataası Örneği", Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi, 2014, Sayı 7

TABAKOĞLU, Ahmet, "Öşür", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 34, İstanbul, 2007

TABAKOĞLU, Ahmet, "İmdadiyye", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 22, İstanbul, 2000

TABAKOĞLU, Ahmet, "Tekalif", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 33, İstanbul, 2007

TAŞ, Kenan Ziya, "Hasan Padişah (Uzun Hasan) Kanunları Üzerine Değerlendirmeler", 1. Uluslararası Oğuzlardan Osmanlıya Diyarbakır Sempozyumu, Diyarbakır 2004

TORUN, Fatih Sadık, "Osmanlı Taşra İdaresinin Yeniden Yapılanma Süreci'', Karadeniz Araştırmaları Kış 2012, sayı 32

TUNCER, Orhan Cezmi, Diyarbakır Mardin ve Diyarbakır Urfa Kervan Yolu, Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi, 2001, Sayı 7

TÜRKMEN, Zekeriya, "Müşir", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 32, İstanbul, 2006

ÜNAL, Mehmet Ali, "Diyarbakır'da Osmanlı Hakimiyetinin ve Diyarbakır Beylerbeyiliğinin Kurulması", 1. Uluslararası Oğuzlardan Osmanlıya Diyarbakır Sempozyumu, Diyarbakır 2004

ÜNALAN, Sıddık, "Mervanoğulları Döneminde Diyarbakır", 1. Uluslararası Oğuzlardan Osmanlıya Diyarbakır Sempozyumu, Diyarbakır 2004

YAZICI, Nesimi, "Tanzimatta Haberleşme ve Kara Taşımacılığı", Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi, Sayı 3, Ankara 1992

YEDİYILDIZ, Bahaeddin, "Vakıf Müessesesinin XVIII. Asır Türk Toplumundaki Rolü", Vakıflar Dergisi, XIV. Sayı, Ankara 1982

YEDİYILDIZ, Bahaeddin, "Vakıf", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Cilt 42, İstanbul 2012

YEL, Ali Murat, Mustafa Sabri KÜÇÜKAŞÇI, "Mahalle", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 27, İstanbul, 2003

YILDIZ, Hatip, "Osmanlı Devleti'nde Mülki (Sivil) Erkek Rüşdiye Muallimlerinin Nitelikleri, Hakları ve Sorumlulukları", History Studies İnternational Journal of History, Cilt 6, Sayı 3, 2014

YILDIZ, Hatip, "Osmanlı Modernleşme Döneminde Lice Kazası'nda Eğitim", e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi, sayı X, Kasım 2013

YILMAZÇELİK, İbrahim, "Osmanlı Döneminde Diyarbakır'da Yönetim-Halk Münasebetleri", 38. Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi, Tarih ve Medeniyetler Tarihi, 1. Cilt, Ankara 2007

YINANÇ, Mükrimin H., "Diyarbekir" İslam Ansiklopedisi, Cilt 3, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1977

ZENGİN, Ersoy, "Ergani Bakır Maden-i Hümayûnu (1900-1918)", Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2018, Cilt 22, Sayı 2

Tezler

BAŞARIR, Özlem, "18. Yüzyılda Malikane Uygulaması ve Diyarbekir Voyvodalığı", Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2009

DİNDAROĞLU, Berzan, Çermik-Çüngüş (Diyarbakır) Arasında Kalan Karst Jeomorfolajisi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Anabilim Dalı Fiziki Coğrafya Bilim Dalı, Van 2019

ERDOĞDU, İbrahim 17. Yüzyılın İkinci Yarısında Osmanlı Toplumunda Değişim Eğilimleri (Harput Örneği), Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih (Yeniçağ Tarihi) Anabilim dalı, Ankara 2006

ERPOLAT, Mehmet Salih, XVI. Yüzyılda Diyarbekir Beylerbeği'ndeki Yer İsimleri, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı, Konya 1999

GÜMÜŞ, Ercan 18.Yüzyılın İlk Yarısında Amid Kazası, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sos. Bil. Ens. Tarih Anabilim dalı, Ankara 2014

GÜNDÜZ, Ahmet, 1523 M. (929 H.) ve 998 No'lu Tapu Tahrir Defterine Göre Musul, Mardin, Çermik, Harput ve Çemişgezek Sancaklarının Mukayeseli Tahlili, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ 1993

KAYA, Recep, 400 ve 401 Nolu Çermik Şer'iyye Sicillerinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı, Diyarbakır 2015

KUPİK, Yemlihan, "Çermik (Diyarbakır) İlçesinin Monokotiledon Geofit Florası", Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyoloji Anabilim Dalı, Diyarbakır, 2009

ÖNAL, Eser, "Diyarbakır İli, Çermik İlçesi Kültür Varlıklarını Koruma Önerileri", Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Maltepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul 2018

ÖRETMEN, Übeydullah, "Kuruluşundan Yıkılışına Mervanoğulları (983-1085) Ve Tarihteki Yeri", Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı, Kahramanmaraş 2018

ÖZ, Davut, 352 Nolu Diyarbakır Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi (H.1136-1264/M.1724-1848), Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı, Diyarbakır 2013

SESLİKAYA, Ali, Yavuz Sultan Selim'in Sefer Menzilnâmeleri (Çaldıran, Kemah, Dulkadiroğlu ve Mısır Seferi Menzilnâmeleri) ve Haydar Çelebi Ruznâmesi: Transkripsiyon ve Değerlendirmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Tokat, 2014

ÜLKE, Cemal, Kürdistan Eyaleti'nin İdarî Yapısı (1847-1867), Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mardin Artuklu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Mardin 2014

TOKUŞ, Ömer, "Hamdaniler (Siyasi, İctimai, İlmi ve Kültürel Hayat)", Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı Orta Çağ Tarihi Bilim Dalı, Şanlıurfa 2006,

YALÇIN Aydın, Çermik, Eğil ve Siverek'teki Türk Eserleri, İstanbul Üniversitesi, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 1970

GİRDECİ ALİ
(el-Konevî / el-Mevlevî)
VE
HİKÂYELERİ

Ali IŞIK

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1807
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Nisan 2025

ISBN: 978-625-396-528-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
IŞIK, Ali
GİRDECİ ALİ
(el-Konevî / el-Mevlevî)
VE
HİKÂYELERİ

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

ALBAYRAK, Nurettin (1993), "Dinî Türk Hikâyelerinden Geyik, Güvercin ve Deve Hikâyeleri", (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), *Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Bölümü Türk-İslam Edebiyatı Ana Bilim Dalı*, İstanbul.

ALBAYRAK, Nurettin (2002), "Kesik Baş Destanı", *TDV İslam Ansiklopedisi*, C 25, s. 308-309.

ARGUNŞAH, Mustafa (haz.) (2002), *Kirdeci Ali Kesikbaş Destanı*, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yay.

ASLAN, Namık (1995), "Bir Yazma Hikâye Mecmuası ve Kesik Baş Destanı", *Millî Folklor*, C 4, S 28, s. 35-38.

ASLAN, Namık (2006), "Manzum Dinî Hikâyeler ve Kirdeci Ali'ye Ait Olduğu Söylenen İki Hikâye Metni (Güvercin ve Geyik Destanları)", *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S 20, s. 189-207.

ASLAN, Namık (2016), "Hz. Ali Cenknameleri Bağlamında Bir Eser (Destan-ı Ejderha ve Bazı Motifleri Üzerine)", *Millî Folklor*, S 111, s. 208-219.

AYDINLI, Abdullah (1994), "Ebü'd-Derdâ", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C 10, s. 310-311.

AYTAŞ, Gıyasettin (1999), "Türk Kültür ve Edebiyatında Geyik Motifi ve Haza Destan-ı Geyik", *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, C VI, S 12, s. 161-170.

BİLTEKİN, Halit (2013), "Kirdeci Ali ve Dâstân-ı Ömer İbni Hattâb Adlı Küçük Mesnevisi", *Turkish Studies-Language and Literature*, Volume 8/1 (Winter), p. 1061-1069.

CANDAŞ, Utku (2017), "Anadolu'da Kesik Baş Motifli Efsaneler Üzerine", *Turkish Studies-Language and Literature*, Volume 12, Issue 22, p.215-232.

ÇELEBİOĞLU, Âmil (1999), *Türk Mesnevi Edebiyatı / 15. yy. Kadar (Sultan II. Murad Devri) (824-855 / 1421-1451)*, İstanbul: Kitabevi.

ÇETİN, İsmet (1997), *Türk Edebiyatında Hz. Ali Cenknâmeleri*, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yay.

DEĞER, Nermin (2021), "14. Yüzyılda Kirdeci Ali'nin "Hikāyet-i Ken'ān ve Şem'ūn Mu'cizāt-ı Resūl" Adlı Mesnevisi ve Dil Özellikleri", *Esengü Bitig- Doğumunun 60. Yılında Zühal Ölmez Armağanı*, (ed. Tümer Karaayak-Uğur Uzunkaya), İstanbul: Kesit Yayınları, s. 235-261.

ELÇİN, Şükrü (1982), "Kirdeci Ali'nin Güvercin Destanı", *Türk Folkloru*, C 3, S 33 (Nisan), s. 5-6.

ERCİYAS, Osman-Duygu ORUÇ (2013), "Güvercin Destanları Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme", *Turkish Studies*, Volume 8/1 (Winter), p. 1397-1406.

ERSOYLU, Halil (1998), "Hikâyet-i Ebû Derda ve Hatun", *İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi (TDED)*, C 38, s. 289-340.

FİDAN, Mustafa (2018), "Konya Bölge Yazma Eserler Kütüphanesi'ndeki BY7890/4 Numaralı Mecmuanın Transkripsiyonlu Metni ve İncelemesi (75b-145b)", (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Eski Türk Edebiyatı Bilim Dalı*, Konya.

GEDİKLİ, Fethi (2013), "Efsaneden Edebiyata Geyik", *Geyik Kitabı*, (Ed. Emine Gürsoy Naskali-Erkan Demir), İstanbul: Kitabevi Yay., s. 119-140.

GÜZEL, Abdurrahman-Mustafa TATÇI (1990), "Hazret-i Ali ile İlgili Bir Manzum Hikâye: Destan-ı Ejderha ve Hazret-i Ali'ye Atfedilen Bir Eser: Emsâl-i Hazret-i Ali", *Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, C 6, S 1, s. 67-89.

KARAKURT, Deniz (2017), *Aktarma Sözlüğü*, E-Kitap (https://www.academia.edu/5696821/ÖZTÜRKÇE_TERIMLER, Erişim: 11.08.2023/11.30)

KARDAŞ, Canser (2017), "Kesikbaş Efsanesinin Değişimi Üzerine Bir Değerlendirme: Cizre Örneği", *İdil Sanat ve Dil Dergisi*, C 6, S 39, s. 3133-3145.

KIZAR, Kadir (2004), "Konya'da Anlatılan Efsanelerin Çocuk Eğitimine Katkısı", (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İlköğretim Ana Bilim Dalı Sınıf Öğretmenliği Bilim Dalı*, Konya.

KOCATÜRK, Vasfi Mahir (1964), *Türk Edebiyatı Tarihi / Başlangıçtan Bugüne Kadar Türk Edebiyatının Tarihi, Tahlili ve Tenkidi*, Ankara: Edebiyat Yay.

KONYALI, İbrahim Hakkı (1997), *Âbideleri ve Kitabeleri ile Konya Tarihi*, Ankara: Burak Mat.

KORKMAZ, Abdulkadir (2021), "Dâstân-ı Ejderhâ'nın Paris Bibliotheque Nationale (Turc 396) Nüshası Üzerine Bir İnceleme", *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, S 67 (Aralık), s. 248-279.

KOZAN, Ali-Mehmet Yusuf ÇELİK (2014), "Kesikbaş Destanı ve Türk Kültüründe Kesikbaş'a Dair Yeni Bulgular", *Türk Dünyası Araştırmaları*, S 209 (Nisan), s. 177-207.

KOZAN, Ali-Rumeysa BİLGİLİ (2013), "Hz. Ali'nin Menkıbevî Hayatına Dair Bir Destan: Dâstân-ı Ejderhâ ve İslâmî Dönem Anadolu Türk Kültürüne Yansımaları", *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, Volume 8/5 Spring, p. 465-490.

KUMARTAŞLIOĞLU, Satı (2021), "Kirdeci Alî, Kethudâ Alî, Aliyyüddîn", *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, Ahmet Yesevi Üniversitesi Yay. (https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/kirdeci-ali-kethuda-ali-aliyyuddin)

KUZUBAŞ, Muhammet (2008), "Manzum Bir Destan Kitabı (Destân-ı Veysel Karânî, Vefât-ı Hz. Fâtıma, Vefât-ı Hz. İbrâhîm, Hikâyet-i Gügercin, Hikâyet-i Geyik)", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Volume 1/2 (Winter), p. 304-340.

OCAK, Ahmet Yaşar (1989), *Türk Folklorunda Kesik Baş (Tarih-Folklor İlişkisinden Bir Kesit)*, Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yay.

NUR, Samet (2019), "Ejderha Destanı'nın Yeni Bir Neşri (Salur Kazan, Sarı Saltuk ve Hz. Ali'nin Ejderhayla Cenklerinin İlişkisi)", *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, C 16, S 4 (Aralık), s. 687-723.

ÖZDEMİR, Fuat (1976), "Anadolu Dinî Halk Edebiyatı: 'Kesik Baş' Destanı", *Türk Folklor Araştırmaları (TFA)*, C XVII, S 329, s. 7852-7854.

ÖZTELLİ, Cahit (1961), "Anadolu Dinî Edebiyatından Geyik Destan", *Türk Folklor Araştırmaları (TFA)*, C 7, Nu. 146 (Eylül), s. 2492-2494.

ÖZTÜRK, Aslıhan (2018), "Bilinmeyen Bir Hz. Ali Cenknâmesi", *IV. Uluslararası Alevilik ve Bektaşilik Sempozyumu (18-20 Ekim 2018 Ankara) Bildiriler Kitabı*, *C II*, (Ed. Orhan Kurtoğlu-Ayşe Çamkara Erginer), Ankara: Hacı Bayram Veli Üniversitesi Türk Kültürü Açısından Hacı Bektaş-ı Veli Araştırmaları ve Uygulama ve Araştırma Merkezi Yay., s. 309-331.

SOLMAZ, Sefer (2012), "Ebubekir Niksari (Cavlaki)", *Konya Ansiklopedisi*, C 3, s. 153.

SURAL, Mahmut (1975), "Elli Yıl Önceden Bu Yana Her Yönüyle Konya", *Yeni Konya*, S 10207 (22 Ağustos), s. 3.

TAŞKESENLİOĞLU, Lokman (2020), "Kesikbaş Destanı'nın Tespit Edilen Yeni Bir Nüshasına Dair Değerlendirmeler", *USBIK 2020 3. Uluslararası Sosyal Bilimler Kongresi Tam Metin E-Kitabı*, (Ed. Elshan Gurbanov-Ayan Kuşçulu-Yetkin Karaoğlu), Kayseri, (https://www.researchgate.net/publication/342736691, Erişim: 20.09.2023/09.20)

TEPELİ, Hilal (2021), "Kirdeci Ali'nin Kesikbaş Destanı (Dil İncelemesi-Metin-Dizin)", (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), *Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı*, Kırklareli.

TÖREN, Hatice (2005), "Kirdeci Ali, Dâsitân-ı Hamame-i Ar'ar", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, C 34, s. 177-204.

TÖREN, Hatice (2005), "Sadreddin'in Dâsitân-ı Geyik Adli Mesnevisi", *İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, C 33, s. 239-282.

UYSAL, Yasin (2021), "Halk Tipi Mesnevî Geleneği ve Güvercin Destanı'nın Vatikan Nüshası Hakkında Bir İnceleme", *Uluslararası Halkbilimi Araştırmalar Dergisi (UHAD)*, C 4, S 4, s. 117-134.

ÜNLÜ, Osman-Meltem DENİZ (2017), "Klasik Türk Edebiyatında Hilekâr Kadın Tipi: Delle-i Muhtâle", *ASOS Journal (Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi)*, S 41 (Mart), s. 31-42.

YASTI, Mehmet-Sabire KARAAĞAÇ (2022), "Kirdeci Ali'ye Ait Yeni Bir Eser: Hz. Musa ve Çoban Hikâyesi", *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, S 30 (Ekim), s. 780-798.

YEŞİL, Hülya (1994), "İslâmî Türk Halk Destanları Üzerine Bir Araştırma", (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı*, Balıkesir.

YILDIRIM, İsmail (2020), "Za'îfî, Mehmed, Gelibolulu Za'îfî", *Ahmet Yesevi Üniversitesi Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/zaifi-mehmed-gelibolulu-zaifi

ZARİÇ, Mahfuz (2007), "Kirdeci Ali'nin Kesikbaş Destanı'nın Metin Merkezli Temel Halkbilimi Kuramları Açısından İncelenmesi", *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. 22, s. 199-216.

ZARİÇ, Mahfuz (2013), "Güvercin Destanı-Destan-ı Gögercin (The Legend Of Pigeon)", *Hece*, S 197, s. 134-140.

ZARİÇ, Mahfuz (2014), "Geyik Destanı (Destan-ı Geyik), Ebû Zerr ve Kardeşlik Eğitimi", *Heceöykü*, S. 63, s. 144-153.

*

http://www.lugatim.com/

https://sozluk.gov.tr/

https://www.almaany.com/tr/dict/ar-tr/arapça+türkçe+sözlük/

https://www.osmanlicasozlukler.com/

Konya'nın Fi Tarihinde Mazlumlar, Hainler ve Garipler

Ali IŞIK

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1806
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Nisan 2025

ISBN: 978-625-396-529-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
IŞIK, Ali
Konya'nın Fi Tarihinde
Mazlumlar, Hainler ve Garipler

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KOÇ BEKİR AĞA ve KONYA HADİSESİ

KAYNAKÇA

Arşiv Belgeleri:

BOA, C..DH.. / 12 – 555; 17 Şevval 1172.

BOA, C..TZ.. / 152 - 7587 – 0; 21 Ramazan 1192.

BOA, C..AS.. / 870 - 37297 – 0; 29 Şevval 1213.

BOA, TS.MA.e / 882-11, 29 Zilhicce 1218/10 Nisan 1804)

BOA, C..DH.. / 233 - 11612 – 0; 29 Safer 1219.

BOA, HAT, 1361 / 53653 – 0; 29 Zilhicce 1222.

BOA / TS.MA.e 311 21, 10 Ramazan 1226

BOA, C..DH.. / 8 – 367 – 0; 23 Cemaziyelevvel 1227.

BOA, HAT. / 1519 – 33; 27 Şevval 1227.

Kitap, Makale ve Bildiriler

AHMED CEVDET (1292), *Târîh-i Cevdet*, C. IX, İstanbul: Matba'a-i Âmire.

AYKUN, İbrahim (2003), "Tokat'ta Medfun Osmanlı Valileri", AÜ Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, S. 22, Erzurum, s. 283-294.

BAER, Marc David (2011), Selanikli Dönmeler (Yahudilikten dönenler, Müslüman devrimciler ve seküler Türkler), (Çev. Sevinç Kayır), İstanbul: Doğan Kitap.

ÇOLAK, Kamil (2008), "Mısır'ın Fransızlar Tarafından İşgali ve Tahliyesi (1798-1801)", *SAÜ Fen Edebiyat Dergisi*, Vol. 10, S. 2, Sakarya, s. 141-183.

[DALBOY], M. Zeki (1928a), "Koç Bekir Ağa", *Babalık*, S. 2726 (26 Haziran), s. 2.

(1928b), "Koç Bekir Ağa", *Babalık*, S. 2727 (27 Haziran), s. 2.

(1928c), "Koç Bekir Ağa", *Babalık*, S. 2728 (28 Haziran), s. 3.

DÜŞÜNMEZ, Döndü (2006), "Tanzimat Devri Osmanlı Mülkî İdaresinde Kapı Kethüdalığı", *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı*, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya.

EMECEN, Feridun (1993), "Cezzar Ahmed Paşa", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, C. 7, s. 516-518.

[ERGUN], Sadeddin Nüzhet-[UĞUR], Mehmed Ferîd (1926), *Konya Vilâyeti Halkıyyât ve Harsıyyâtı*, Konya: Vilâyet Matbaası.

ERDOĞAN, Muzaffer (1944a), "Kadı Abdurrahman Paşa Hayatı ve İcraatı", *Konya*, S. 67-68 (Mayıs-Haziran), s. 27-32.

(1944b), "Kadı Abdurrahman Paşa Hayatı ve İcraatı", *Konya*, S. 69 (Temmuz), s. 33-41.

(1944c), "Kadı Abdurrahman Paşa Hayatı ve İcraatı", *Konya*, S. 70 (Ağustos), s. 23-30.

(1944d), "Kadı Abdurrahman Paşa Hayatı ve İcraatı", *Konya*, S. 71-72 (Eylül/1. Teşrin), s. 6-13.

(1945), "Çarhacı Ali Paşa", *Konya*, S. 83 (Ağustos), s. 4-11.

(1951), "Konya'nın Adlandırılması: Konya Mahalleleri ve Sokaklarına Yeni Adlar Verilmesi Dolayısıyla: 10", Yeni Konya, s. 2 (28 Ocak).

ES, Selçuk (1980), "Tarihi İncelemeler: Napolyon Bonapart'ı Yenen Komutan Konyalı Koç Bekir Ağa", *Yeni Konya* (1: 22.01.1980, s. 2, 3; 2: 23.01.1980, s. 2; 3: 26.01.1980, s. 2; 4: 28.01.1980, s. 3; 5: 29.01.1980, s. 3; 6: 30.01.1980, s. 3).

GÜVEN, Taner (2016), "Osmanlı İmparatorluğu'nda Ayanlar, Sermaye Birikimi ve Girişimcilik", *Türkiye İslam İktisadı Dergisi*, c. 3, S. 1 (Şubat), s. 63-88.

KOÇAKOĞLU, Bedia (2018), "Kadı Abdurrahman Paşa'nın Şahsi Tarihine Kurmaca Yaklaşımlar", *Antalya Kitabı Selçukludan Cumhuriyet'e Sosyal Bilimlerde Antalya I*, s. 866-881.

KURT, Mehmet (2010), "Antik Lykaonia'da Yönetim ve Şehirleşme", *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 28, s. 119-131.

MEHMED SÜREYYA (1996), *Sicill-i Osmânî, I-VI*, (Yay. Haz. N. Akbayar; Akt. S. A. Kahraman), İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yay.

NALBANTOĞLU, Süleyman Can (2008), "Kadı Abdurrahman Paşa'nın Siyasi Hayatı", *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih (Yakınçağ Tarihi) Ana Bilim Dalı*, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara.

ORAL, M. Zeki (1948), "Konya Valileri (Karaman Eyaleti Beylerbeyileri)", *Konya Valiliği Üç Yıllık İş*

Programı (1946-1947-1948), Konya, s. 26-33.

ÖZÖNDER, Hasan (2010), "Napolyon'u İlk Büyük Bozguna Uğratan Koç Bekir Ağa", *Çumra Sempozyumu (9-10 Mayıs 2008)*, Konya, C. II, s. 279-291.

(2013), "Koç Bekir Ağa", *Konya Ansiklopedisi*, C. V.

PAKALIN, Mehmet Zeki (1983), Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, I-III, İstanbul: MEB Yay.

SARI, Mehmet (2013), Mevlevî Âşık ve Şâir Konyalı Şem'î/Hayatı, Edebî Şahsiyeti ve Dîvânı, Konya: İl Kültür Ve Turizm Müdürlüğü Yay.

ŞAFAK, Yakup (2009), "Konya Mevlâna Dergâhı Postnişinlerine Dair Bir Liste", *Merhaba/Akademik Sayfalar*, C. 9, s. 7 (4 Mart), Konya, s. 100-103.

ŞAFAKÇI, Hamit (2013), "Kadı Paşa Sarayı", Tarihin Peşinde -Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi-, S. 9, s. 101-112.

ŞAHİN, Bekir (ts.), "Ali Paşa (Çarhacı)", *Konya Ansiklopedisi*, Konya, s. 189.

ŞİMŞİR, Zekeriya (2010), "Çumra Mezar Taşları", *Medeniyetin Beşiği Tarımın Öncüsü Çumra Sempozyumu (9-10 Mayıs 2008)*, (Bildiriler Kitabı), Konya, c. II, s. 350-387.

TUŞ, Muhittin (2001), Sosyal ve Ekonomik Açıdan Konya/1756-1856, Konya: KTO Yay.

ULUDAĞ, Süleyman (2008), "Ricalü'l-gayb", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, C. 35, s. 81-83.

UYAR, Veli Sabri (1950), "Konya Bilginleri (1. Koç Bekir Ağa Kimdir?)", *Konya*, S. 139-140 (Mayıs-Haziran), s. 3-4.

UZUNÇARŞILI, İ. H. (1971a), "Nizam-ı Cedit Ricalinden Kadı Abdurrahman Paşa I", *Belleten*, C. XXXV, S. 138, s. 245-302.

(1971b), "Nizam-ı Cedit Ricalinden Kadı Abdurrahman Paşa II", *Belleten*, C. XXXV, S. 139, s. 409-451.

ÜREKLİ, Bayram (2013), "Kadı Abdurrahman Paşa", *Konya Ansiklopedisi*, C. V, s. 3-6.

(2015), "Sururi Ali Paşa", *Konya Ansiklopedisi*, C. VIII, s. 175.

BOZ BEY

KAYNAKÇA

ALBAYRAK, Nurettin (1993), "Dadaloğlu", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, C VIII, s. 397-398.

ATÇEKEN, İsmail Hakkı ([2009]), "Atçekenler", *Konya Ansiklopedisi*, C I, s. 388-390.

BORATAV, Pertev Naili (1936), "Anadolu'da ve Türkmenler Arasında Köroğlu Destanı'nın İzlerine Dair Yeni Notlar", *Türkiyat Mecmuası*, C V, İstanbul: İÜ Türkiyat Ens., s. 79-86.

Dârü'l-elhân Külliyâtı Anadolu Halk Şarkıları, 5. Defter, İstanbul/Şehzadebaşı: Evkaf Matbaası, 1927. ("DE 5. Defter" olarak kısaltılacak)

[ERDOĞAN], Hamdizade Abdülkadir (1334/1918), "Çelik Mehmed Paşa", *Türk Sözü*, 4 Temmuz 1334/Perşembe, S 56-349, s. 3.

[ERDOĞAN], Abdülkadir (1933), "Tetkikler: Boz Bey Destanı", *Babalık*, Konya (26 Teşrin-i Evvel), s. 2.

ERDOĞAN, Muzaffer (1945), "Çelik Mehmed Paşa", *Konya* (Halkevi dergisi), S 80 (Haziran), s. 16-20.

EREN, Hasan (1999), *Türk Dilinin Etimolojik Sözlüğü*, Ankara: Bizim Büro Basımevi (2. bs.)

GÖNÇER, Süleyman (1943), "Tarih Araştırmaları: Folklor ve Tarih Boz Bey ve Türküsü", *Taşpınar*, (Afyon Halkevi Dergisi), S 102-103 (Temmuz-Ağustos), s. 274-276.

KURT, Yılmaz (2008), "Ahmed Bey (Menemencioğlu)", http://ottomanhistorians.uchicago.edu/tr/historian/ahmed-bey-menemencioglu, (Erişim: 25.05.2014/16.00).

MEHMED SÜREYYA (ts), *Sicill-i Osmânî, IV*, İstanbul: Matbaa-i Âmire, s. 248; (1996), *Sicill-i Osmânî, IV*, (Akt. S. Ali Kahraman, Yay. Haz. Nuri Akbayar), İstanbul, s. 1047.

MENEMENCİOĞLU AHMED BEY (1997), *Menemencioğulları Tarihi*, (Haz. Dr. Yılmaz KURT), Ankara: Akçağ Yay.

ÖNDER, Mehmet (1962), *Mevlâna Şehri Konya (Tarihî Kılavuz)*, Konya: Yeni Kitap Basımevi, s. 427-428.

ÖZCAN, Mustafa (2016), "Boz Bey Destanına Dair Üç Yazı", *Konya Yenigün*, 30 Mayıs (http://www.konyayenigun.com/kultur-sanat/boz-bey-destanina-dair-uc-yazi-h118521.html, Erişim: 04.07.2018/10.42)

ÖZTÜRK, Ali Osman (1999), "1902-1904'te Konya'da Derlenen Türk Halk Türküleri münasebetiyle Konya Türkü Folkloru Üzerine", *Millî Mücadeleden Günümüze Konya*, Konya: İl Kültür. Md. Yay., s. 325-346.

SARIKÖSE, Barış (2011), "Boz-ulus Türkmenleri", *Konya Ansiklopedisi*, C II, s. 184-185.

[SÜSLÜ], Memduh Yavuz (1928), "Anadolu Aşiretlerinin Hayat, Âdet ve Ananeleri: Konya Vilayetinde Türkmenler 1", *Yeni Fikir*, S 31 (15 Kânûn-ı Sânî), Konya, s. 19-24.

(1933), "Tarihî Bir Hikâye: Türkmen Beylerinden Boz Bey'in İdamı", *Babalık*, S 4234 (10 Eylül), Konya, s. 3.

SÜSLÜ, Memduh Yavuz (1942a), "Konya Vilâyetinde Türkmenler I", *Konya*, S 43 (Mayıs), s. 33-37.

(1942b), "Mahallî İncelemeler, Folklor: Anadolu Aşiretlerinin Hayat, Âdet ve Ananeleri/Konya Vilayetinde Türkmenler-II", *Babalık*, S 44 (Haziran), s. 40. (S 43'e dair bir düzeltme)

Tarama Sözlüğü, C I, Ankara: TDK Yay., 1995 (3. bs.) (TS olarak kısaltılacak)

ÜREKLİ, Bayram-Alpay BİZBİRLİK (1994), "Karaman Vâlisi Çelik Mehmet Paşa'nın Terekesi", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, Konya, S 1, s. 175-220.

(2011), "Çelik Mehmet Paşa", *Konya Ansiklopedisi*, C II, s. 322-323.

XX. YÜZYIL BAŞLARINDA ALÂEDDİN TEPESİ'NDE BİR TARİH ve MEDENİYET TALANI

KAYNAKÇA

AKOK, Mahmut (1975), "Konya Şehri İçindeki Alâeddin Tepesinde Türk Tarih Kurumu Adına Yapılan Arkeolojik Kazıların Mimari Buluntuları", *TTK Belleten*, C XXXIX, S 154 (Nisan 1975), s. 217-224.

ANONİM (1327/1911), "Konya'da Alâeddin Tepesi", *Konya*, S 2011 (04 Nisan), s. 2.

ATÇEKEN, Zeki ([2009]), "Arşiv Belgelerine Göre Alâeddin Köşkü", *Konya Ansiklopedisi*, C I, s. 163-164.

ERAVŞAR, Osman ([2009]), "Alâeddin Köşkünün Arkeolojik ve Sanatsal Değeri", Konya Ansiklopedisi, C I, s. 164-166.

KONYALI, İbrahim Hakkı (1964), *Âbideleri ve Kitabeleri ile Konya Tarihi*, Konya: Yeni Kitap Basımevi.

ÖZCAN, Koray-M. Serhat YENİCE (2008), "Arkeolojik Mirasın Sürdürülebilirliği: Koruma-Geliştirme Stratejileri İçin Bir Yöntem Önerisi Konya Alâeddin Tepesi, Türkiye Örneği", *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*, C 5, S 1, s. 1-16.

YILDIRIM, Mustafa (1997), "Konya'da Son Asırda Kaybolan Bazı Türk Yapıları", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Ana Bilim Dalı Türk İslam Sanatları Bilim Dalı, (Doktora Tezi), Konya.

ZOROĞLU, Levent K. ([2009]), "Alâeddin Tepesi", *Konya Ansiklopedisi*, C I, s. 168-170.

KAYNAKÇA

AKGÜN, Adnan (1987), "Ebüzziyâ Tevfik'in Mecmûa-i Ebüzziyâ'daki Hâtıraları", *Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul.

ARABACI, Caner ([2009]), "Abdülaziz Efendi", *Konya Ansiklopedisi*, C I, s. 12-14.

ARSLAN, Mehmet-Gunil Özlem AYAYDIN CEBE (2019), "Ebüzziya Tevfik", *Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü*, (http://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ebuzziya-tevfik, 27.06.2020/17.00)

ASLANER, Serhat (2008), "Taşrada Jön Türklük yahut Meşrutiyet Fikrinin Konya'ya İntikali", *Dîvân/Disiplinler Arası Çalışmalar Dergisi*, C 13, S 25, s. 75-99.

COŞKUNLAR, Şahap Nazmi (1957), "Ebüzziya Tevfik, Hayatı, Eserleri", Türk Kütüphaneciler Derneği Bülteni, C 6, S 4, s. 64-76.

EBÜZZİYA, Ziyad (1985), "Konya Halıcılığı ve Ebüzziya Tevfik'in Siyasi Mesajlı Halıları", *Türk Halk Edebiyatı ve Folklorunda Yeni Görüşler, I*, Ankara: Konya Kültür ve Turizm Derneği Yay., s. 465-494.

(1994), "Ebüzziyâ Mehmed Tevfik", *TDV İslam Ansiklopedisi*, C X, s. 374-378.

GÜR, Âlim (1990), "Ebüzziya Tevfik'in Hayatı, Dil, Edebiyat, Basın, Yayın ve Matbaacılığa Katkıları", *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Yeni Türk Edebiyatı Ana Bilim Dalı*, (Doktora Tezi), Ankara.

KİŞMİR, Celaleddin (1950), "Ebüzziya Tevfik Bey Konya'da ve Süleyman Nazif'e Bir Mektubu", *Yeni Konya*, (Tefrika: 25-30 Aralık 1950).

KUNTAY, Mithat Cemal (ts.), "Ebüzziya Tevfik ve Oğlu Velid Ebüzziya", *Son Posta*, Taha Toros Arşivi, Dosya Nu. 8 (http://hdl.handle.net/11498/36327).

MUŞMAL, Hüseyin (2007), "1901 Yılında Konya'da Açılan Halı-Kilim Sergisi ve 1899 Tarihli Sergi Talimatnamesi", *I. Uluslararası Türk El Dokumaları Kongresi, 01-02 Kasım 2007*, (Ed. Ahmet Aytaç), Konya: SÜSAM Başkanlığı Yay.

ŞİMŞEK, Gülsüm (2018), "II. Abdülhamid Dönemi Siyasi Sürgünler", *Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı*, (Basılmamış Doktora Tezi), Antalya.

Arşiv Belgeleri:

BOA, DH.MKT. / 2378-16, 25 Rebiyülevvel 1318

BOA, HR.TH.. / 246-27, 30 Ağustos 1900

BOA, Y..A...HUS. / 407-121, 29 Safer 1318

BOA, DH.MKT. / 2397-90, 04 Cemaziyelevvel 1318

BOA, DH.MKT. / 560-14, 10 Cemaziyelevvel 1320

BOA, Y..A...HUS. / 517-200, 30 Zilhicce 1325

BOA, Y..PRK.UM.. / 53-57, 20 Zilkade 1318

BOA, DH.H... / 47-13, 05 Rebiyülahir 1329

BOA, Y..EE.. / 14-78, 29 Zilhicce 1318

BOA, Y..EE.. / 15-82, 22 Rebiyülevvel 1320

BOA, Y..PRK.UM.. / 58-104, 13 Rebiyülevvel 1320

BOA, BEO / 2824-211785, 15 Rebiyülevvel 1324

KONYA'DAN KIYMETLİ BİR MEZAR ANITININ PAPAYA HEDİYE GÖTÜRÜLMESİ GİRİŞİMİ YAHUT OSMAN HAMDİ BEY'İN DÖNEMİNDEKİ ESKİ ESER HIRSIZLIKLARINA GÖZ YUMMASI

KAYNAKÇA

AKBULUT, Uğur (2015), "Tanzimat ve Meşrutiyet Dönemlerinde Kahvehanelerden Kaynaklanan Sosyal Sorunlara Dair Bazı Tespitler", *A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi [TAED]*, S 54, Erzurum.

ATAR, Zafer-Asuman KARABULUT (2017), "Bergama'nın Arkeolojik Önemi ve Almanların Bu Sahadaki Arkeolojik Çalışmaları", *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, C 16, S 1 (Mart), s. 123-150.

BİLGİN, Ali Rıza (2016), "Y. YILMAZ, Anadolu'nun Gözyaşları: Yurtdışına Götürülmüş Tarihî Eserlerimiz", *LIBRI* (Kitap Tanıtımı, Eleştiri ve Çeviri Dergisi), Vol. 2, s. 413-416 (http://www.libridergi.org/2016/029).

CEZAR, Mustafa (1987), *Müzeci-Ressam Osman Hamdi Bey*, İstanbul: Tekin Ofset.

ELDEM, Edhem (2015), "Osman Hamdi Bey: Melek mi Şeytan mı?", *Kubbealtı Akademisi 21 Kasım 2015*, (Konferans), https://www.youtube.com/watch?v=nUCFNJtO05s; https://www.youtube.com/watch?v=b8hCbObXcqY; https://www.youtube.com/watch?v=i0s9fTkDEXE.

(2018), "Doğulu Bir Oryantalist Nasıl Olunur? Osman Hamdi Bey'in [1842-1910] Yaşamı ve Düşünce Yapısı", *Görünenin Ötesinde Osman Hamdi Bey* (Sabancı Üniversitesi Sakıp Sabancı Müzesi'nde 5 Haziran 2018'de açılan Görünenin Ötesinde Osman Hamdi Bey sergisi kapsamında hazırlanmıştır), İstanbul: Mas Matbaacılık, s. 10-57.

(2019), "Osman Hamdi Bey'in "Karanlık" Yılları (1871-1881)", *Millî Saraylar Sanat Tarih Mimarlık Dergisi*, S 17, s. 53-75.

GÜNDÜZ, Filiz (2007), "Osman Hamdi Bey", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, C 33, s. 468-469.

HÜRRİYET/GÖSTERİ Sanat Edebiyat Dergisi, Osman Hamdi Özel Sayısı, S 119 (Ekim 1990), 34 s.

ÖNDER Mehmet (1990) "Anadolu'da Eski Eser Kaçakçılığı ve Kültür Soygunu", *Erdem*, C 6, S 17, s. 481-494.

YILDIZ, Sadullah (2015), "Osman Hamdi Bey: Melek mi Şeytan mı?", https://www.dunyabizim.com/etkinlik/osman-hamdi-bey-melek-mi-seytan-mi-h22253.html, 30.08.2020/09:55

YILMAZ, Yaşar (2015), "Mösyö Humann'ın Bergama Raporları ve Osman Hamdi Bey", *Aktüel Arkeoloji*, S 47 (Eylül-Ekim). (https://aktuelarkeoloji.com.tr/kategori/tahribat/mosyo-humann, 25.12.2020/16.20).

http://www.osmanhamdibey.gov.tr/TR-50945/biyografi.html

https://tr.wikipedia.org/wiki/Edhem_Eldem

https://aktuelarkeoloji.com.tr/kategori/roportajlar/anadolu -nun-gozyaslari

Mezar Taşına Sahip Çıkılamayan İstanbullu Bir Sanatkâr: MİMAR MUZAFFER BEY

KAYNAKÇA

ALKAN, Ahmet vd. (1985), "Bir Türk-İslam Şehri Olarak Konya / Dünü-Bugünü-Yarını", *İslam Mimari Mirasını Koruma Konferansı Bildiriler*, 22-26 Nisan 1985, İstanbul, s. 235-242.

AYDOĞMUŞ, Abdullah (2016), "Muhlis Koner'in Mimar Muzaffer Beyi Ziyareti", *Merhaba/Akademik Sayfalar*, C 16, S 23 (29 Haziran), s. 359-363.

BAYSAL, Ali Fuat (2016), "Konya Sultan Selim Camii'nin Kalem İşi Tezyinatında Bulunan Nakkaş İmzaları", *İSTEM*, S 27, Konya, s. 27-43.

ÇELİK, Ahmet (2019), "Konya'da Marunîlik ve Marunîlerin Konya Göçü", *KTO Konya Kitabı XVII*, (Ed. A. Aköz-D. Yörük-H. Karpuz), C II, Konya, s. 95.

DÜLGERLER, Osman Nuri-Tülay Karadayı YENİCE (2008), "Türklerde Anıt Mimarisinin Bir Örneği: Konya Atatürk Anıtı", SÜ Müh.-Mim. Fak. Dergisi, C 23, S 1, Konya, s. 67-77.

(2014), "Muzaffer Bey", *Konya Ansiklopedisi*, C 7, s. 37-38.

ERDOĞAN Muzaffer (1950), "Tarihî Tetkikler / Konya'da İstanbullu Bir Sanatkâr", *Yeni Konya*, 26-27 Haziran, s. 2.

ERTUĞRUL, Zeynep (2007), "Birinci Ulusal Mimarlık Dönemi Mimarlarından Muzaffer Bey: Eserleri ve Sanat Anlayışı", *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı*, (Basılmamış Doktora Tezi), Eskişehir.

İSMET (1911), "Mimar Muzaffer / 'Abide-i Hürriyet' Sanatkârı", *1327 Sene-i Mâliyesine Mahsûs* ***Musavver Nevsâl-i Osmânî***, (Muharrirleri: Ekrem Reşâd-Osmân Ferîd), İstanbul: İkbâl Kitâbhânesi (Şems Matba'ası, 1329-1327), s. 174-176.

KOMİSYON (1973), *Konya 1973 İl Yıllığı*, Konya: Yeni Kitap Basımevi, s. 314.

[KONER], M. Muhlis (1918), "Muzaffer Bey'i Ziyaret", *Türk Sözü*, 6 Haziran, s. 1, 3.

KÖROĞLU, Hüseyin (1958), "Konya Lisesi Projesini Yapan Mimar Muzaffer Bey", Yeni Konya, 4-5 Ocak, s. 2.

ODABAŞI, A. Sefa (2001), "Mimar Muzaffer", *Konya Postası/Cönk Konya Yazıları*, Konya 16 Mayıs, fas. 17, s. 132-134.

SÖZEN, Metin-Osman Nuri DÜLGERLER (1978), "Mimar Muzaffer'in Konya Öğretmen Lisesi", ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi, C 4, S 1 (Bahar), s. 117-145.

Arşiv Belgeleri:

BOA, DH.SAİDd... / 194-275, H 29 Zilhicce 1297 [2 Aralık 1880]

BOA, İ..MBH. / 6-59, 26 Recep 1329 [23 Temmuz 1911]

BOA, Y..PRK.EŞA. / 50 – 86, 00 Cemaziyelahir 1325 [Temmuz/Ağustos 1907]

Sanal Kaynaklar:

https://lcivelekoglu.blogspot.com/2017/03/26-mart-96-yil-once-bugun-mimar.html, 15.05.2020/16.55

https://tr.wikipedia.org/wiki/Mimar_Muzaffer_Bey, 04.05.2020/16.40

Konya'da Toprağında
Gaip Bir İstanbul Hanımefendisi Şaire:
MELEK HİÇ

KAYNAKÇA

ANONİM (ts.), "Melek Hiç", http://www.biyografya.com/biyografi/8312, 08.06.2017/15.08

ES, Selçuk (1979), "Konya Folklorunda Edebî Araştırmalar: Mezarı Konya'da Bir Kadın Şairimiz Melek Hiç", *Yeni Konya*, 13-17.11. 1979, s. 2.

GÜDEN, Mustafa (2021), "Adı Melek Müstearı Hiç", https://www.konyayenigun.com/ramazan-da-yenigun/adi-melek-musteari-hic-h538484.html, 14.12.2024/15.43.

IŞIK, Ali (2012), "Hiç, Melek", *Konya Ansiklopedisi*, c. IV, Konya 2012, s. 231.

IŞIK, Ali (2017), "Melek Hiç", https://konyayazilari.blogspot.com/2017/10/melek-hic.html, 14.12.2024, 15.39.

KÜBRA&BÜŞRA (Sönmezışık) (2012), "Beste Yapmasaydım Köy Ağası Olacaktım", http://www.yenisafak.com/yenisafakpazar/beste-yapmasaydim-koy-agasi-olacaktim-381671, 08.06.2017/15.14.

ÖNDER, Mehmet (1964), "Acı Kaybımız: Melek Hiç Hanımefendi", *Yeni Konya*, 09.01.1964, s. 1.

SÖKMENSÜER, Yaşar (2010), "Melek Hiç", http://www.hurriyet.com.tr/melek-hic-16045796, 08.06.2017/14.51

TEPEDELEN, Hülya (2018), "Melek Hiç", https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/hic-melek, 14.12.2024/11.50.

TOZKOPARAN, Nursel (2010), "Bir Kızıl Goncaya Benzer Dudağın Kime Atfedildi", http://www.haber7.com/roportaj/haber/537581-bir-kizil-goncaya-benzer-dudagin-kime-atfedildi, 08.06.2017/14.56

http://projetsm.com/guftekarlar/1579-melek-hic-eserleri, 09.06.2017/10.57

https://divanmakam.com/wiki/melek-hic.4477/, 12.12.2024/10.57

https://phebusmuzayede.com/55485-sair-melek-hic-ten-bestekar-sabahaddin-volkan-a-gonderilen-ve-1961-tarihli-osmanlica-mektup-12x15-cm.html, 23.03.2024/13.00

İlk Kadın Konya Milletvekili:
BAHİRE BEDİZ MOROVA AYDİLEK
(1897-1965)

KAYNAKÇA

AKDAĞ, Ömer (2014), "Konya'da 1935 Genel Seçimi", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, S. 36, Konya, s. 253-279.

ANONİM (1965), "Atatürk'ün İlk Kadın Milletvekili 10 Kasım Günü Öldü", *Milliyet*, 15 Kasım 1965, s. 3.

(2012), *Milletvekili Genel Seçimleri 1923-2011*, Ankara: TÜİK Yay.

ATALAY, Ahmet (2009), "Aydilek, Bahire Bediz Morova", *Konya Ansiklopedisi*, C. I, s. 366-367.

DUROĞLU, Sibel (2007), "Türkiye'de İlk Kadın Milletvekilleri", *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih (Türkiye Cumhuriyeti Tarihi) Ana Bilim Dalı*, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara.

EKEKON, 25 Eylül 1935, s. 2; 28 Eylül 1935, s. 2; 29 Eylül 1935, s. 2; 1 Birinci Teşrin 1935, s. 2.

GÜNEŞ, İhsan (2001), Türk Parlamento Tarihi / TBMM V. Dönem (1935-1939) C II (Özgeçmişler), Ankara: TBMM Vakfı Yay.

GÜROL, Ş (1935), "Saylavımız B. Bediz Aydilekle", *Ekekon*, S. 1 (14 Mart), s. 1.

KOMİSYON (1998), *Türkçe Sözlük*, I-II, Ankara, TDK Yay. (8. bs.)

(2010), *TBMM Albümü 1920-2010/1. Cilt 1920-1950*, Ankara: Gökçe Matbaası.

PEÇENEK, Murat (2014), "Bediz Morova", *Bolu Takip Gazetesi*, 11 Eylül (Erişim: http://www.bolutakip.com/haber/bediz-morava-2, 30.04.2015/13.40).

SEVİNÇ, İsmail-Amine Aybike PALAVAR (2021), "Türk Siyasetinde Kadınların İntihap (Seçme ve Seçilme) Hakkı Elde Etme Süreci ve Ekekon Gazetesine Yansımaları", *GJEBS Global Journal of Economics and Business Studies (Küresel İktisat ve İşletme Çalışmaları Dergisi)*, C X, S 19 (Bahar), s. 1-22.

SOYLU, İkbal (1935), "Bayan Saylavımız ve Parti İl Yön Kur Başkanının Beyşehir Gezileri", *Ekekon*, 3 Birinci Teşrin 1935, s. 2.

TUNALI TÜRKKAN, Yasemin (ts.), "Bahire Bediz Aydilek Morova (1897-1965)", *Atatürk Ansiklopedisi*, https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/bahire-bediz-aydilek-morova-1897-1965/ (Erişim: 05/12/2024).

Kültürel Miras ve Sürdürülebilir Kalkınma

Kars Örneğinde Eleştirel Bir Yaklaşım

Erkan ASLAN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1810
Araştırma İnceleme

©Çizgi Kitabevi
Nisan 2025

ISBN: 978-625-396-534-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ASLAN, Erkan
Kültürel Miras ve
Sürdürülebilir Kalkınma
Kars Örneğinde Eleştirel Bir Yaklaşım

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKLAR

Abiç, T., & Eyan, B. (2024). 1950 sonrası Türk şiirinde "Kars" imgesi. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *23*(2), 451-461. https://doi.org/10.21547/jss.1401156

Akalın, Ş. H. vd. (Ed.). (2011). *Türkçe Sözlük*. Türk Dil Kurumu Yayınları.

Akça, H. (2023). *Kent imajı üzerine bir uygulama: Kars örneği* [Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Akgöz, E. (2003). *Turizm işletmelerindeki Türk gecelerinin Türk kültürünü tanıtmaya katkıları* [Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Akgül, U. (2010). Sürdürülebilir kalkınma: Uygulamalı antropolojinin eylem alanı. *Antropoloji*, *24*, 133-164.

Akkuş, Z. (2021). *Mimarlık üzerinden kentsel imge üretimi: Ankara Tren Garı örneği* [Yüksek lisans tezi, Gebze Teknik Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Akyol, C. (2022). Doğal ve kültürel kaynaklara dayalı turizm: Kars destinasyonu. *Journal of Applied Tourism Research*, *3*(1), 81-94.

Alangu, T. (2021). *Türkiye folkloru el kitabı* (İ. Görkem, Ed.). Yapı Kredi Yayınları.

Alpaslan, İ. (2015). *UNESCO, sürdürülebilir kalkınma ve kültür: Somut olmayan kültürel miras (SOKÜM) örneği* [UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Unesco Uzmanlık Tezi].

Altay, F. (2023). Küreselleşmenin Kars şehri mekân adlandırmaları üzerindeki senkretik etkisi. İçinde E. Aslan (Ed.), *Kuramsal yaklaşımlar ışığında kent folkloru* (ss. 9-24). Çizgi Kitabevi.

Altun, E., & Çınar, K. (2019). İnanç turizmi kapsamında Mevlânâ Müzesi'ni ziyaret eden turistlerin seyahat motivasyonları üzerine bir araştırma. *Necmettin Erbakan Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, *1*(1), 14-42.

Altunsabak, E. (2022a). Somut olmayan kültürel mirasın korunması faaliyetleri kapsamında âşıklık geleneğinin sürdürülebilirliğinde güncel etkenler. *Littera Turca Journal of Turkish Language and Literature*, *8*(4), 720-732. https://doi.org/10.20322/littera.1161439

Altunsabak, E. (2022b). *Tarım ve hayvancılığa bağlı geleneksel bilgi sistemleri: Kars ili örneği* [Doktora tezi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Altunsoy, A. (2005). *Kentsel tarihi çevre koruma (Kars üzerine bir inceleme)* [Yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

And, M. (2021). *Oyun ve bügü Türk kültüründe oyun kavramı*. Yapı Kredi Yayınları.

Aral, A. E. (2023). Mitolojiden ideolojiye, çatışma unsurundan ortak değere: 1990-2022 yılları arasında Nevruz kutlamalarının karşılaştırılması. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, *36*, 625-634. https://doi.org/10.29000/rumelide.1369543

Arıcı, Ş. (2023). *Türkiye'de ziyaret fenomeninin Kars Ebu'l-Hasan Harakani Türbesi örneğinde incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Arınç, K. (2018). Boğatepe Köyü'nde gravyer peyniri üretimi ve sürdürülebilir gelişme bakımından önemi (Kars/Türkiye). *Türk Coğrafya Dergisi*, *70*, 7-18. https://doi.org/10.17211/tcd.349760

Arslan, M. (2021). *Anadolu'daki ilk Selçuklu mimarisi*. Palet Yayınları.

Arslan, M. (2022). *Ani Ören Yeri kazısı 2019-2021 yılı çalışmaları*. Palet Yayınları.

Arslan, M., Şen, A., Papuccu, G., Karacabey, B., & Koçak, M. (2025). *Tarihi kimliğiyle Kars kenti Kars il kültür envanteri* (C. 1). Palet Yayınları.

Aslan Çetin, F. (2022). Kars'ta gastronomi turizmi ve şehir pazarlaması. İçinde D. Özyakışır (Ed.), *Kars sosyo-ekonomik analiz* (ss. 156-168). Detay Yayıncılık.

Aslan, E. (2022). *UFO mitleri UFO'lar, uzaylılar, UFO dinî akımları ve medya sektörü üzerine halk bilimsel bir inceleme*. Çizgi Kitabevi.

Aslan, E. (2023). Uygulamalı halk bilimi veya geleneğin popülerleştirilmesi: Ayna müzik grubu örneği. *Folklor Akademi Dergisi*, *6*(1), 1-11. https://doi.org/DOI: 10.55666/folklor.1176208

Aslan, E. (2024). Köy-kent-net üçlüsünde halk bilimi araştırmaları ve alan deneyimi üzerine notlar. İçinde N. S. Derdiçok & E. Çam (Ed.), *Saha ve ben: Türk halk bilimi derleme çalışmalarında araştırmacının hikâyesi*. Ihlamur Akademi.

Aslan, H., & Aktaş, Ö. (2019). Kafkas Cephesi Harp Tarihi Müzesi ziyaretçilerinin müze ziyaretlerine ilişkin düşünceleri. *Gazi Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *39*(3), 1775-1796.

Atış, E., & Çelikoğlu, Ş. (2017). Boğatepe köyünde geleneksel kars gravyer ve kaşar peyniri üretiminin yöre ekonomisi ve tanıtımına katkısı. İçinde A. Ertek vd. (Ed.), *Türk Coğrafya Kurumu 75. Kuruluş Yılı Uluslararası Kongresi.* (ss. 310-324). Türk Coğrafya Kurumu Yayınları.

Avcı, C. (2021). Kaşar: Ekolojik bir kent imgesi örneği. *Kültür Araştırmaları Dergisi*, *9*, 259-276. https://doi.org/10.46250/kulturder.910895

Ayaz, E. S. (2012). Anadolu'ya gelen ilk evliya-alperen Ebû'l Hasan Harakânî ve Türklerde türbe kültürü. İçinde H. M. Erdoğan vd. (Ed.), *I. Uluslararası Harakanî Sempozyumu Bildiriler Kitabı* (ss. 418-428).

Ayaz, N., & Eren, M. (2020). Türkiye'de inanç turizmi üzerine nitel bir araştırma. *Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi*, *5*(2), 284-300. https://doi.org/10.37847/tdtad.833480

Ayhan, D. (2022). *Mekânsal aidiyet: Mekân sosyolojisine yeni bir bakış*. Çizgi Kitabevi Yayınları.

Aytaç, G. (2005). *Edebiyat ve medya*. Hece Yayınları.

Baki Nalcıoğlu, Z. S. (2018). Somut olmayan kültürel mirasın korunması sözleşmesi ve müze: Yaklaşımlar, uygulama örnekleri, risk alanları. *Millî Folklor*, *15*(120), 131-139.

Baki Nalcıoğlu, Z. S. (2021). Müzelerde sürdürülebilirliğin kültürel yönü. *Millî Folklor*, *17*(129), 124-135.

Baki, Z. S. (2014). *İnternet folkloru/netlore bağlamında sözlü kültürün dönüşümüne netnografik yaklaşımlar: Katılımcı sözlük örnekleri* [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi.] https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Balcı, S. (2024). Ardahan ve Kars kentlerinin gastronomik kimliğinin oluşmasında bal ve kaşarın konumu. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, *17*(46), 562-578. https://doi.org/10.12981/mahder.1479041

Bali, A. (2017). Halk oyunları üzerine halkbilimsel bir araştırma: Mersin ili Silifke ilçesi örneği. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, *33*(33), 78-91.

Balkaya, A. (2013). Mekân poetikası bağlamında âşık kahvehaneleri ve âşık üzerinde kimi fonksiyonları. *Turkish Studies*, *8*(1), 881-889.

Bascom, W. R. (2014). Folklorun dört işlevi (F. Çalış, Çev.). İçinde M. Ö. Oğuz & S. Gürçayır Teke (Ed.), *Halk biliminde kuramlar ve yaklaşımlar 2* (ss. 71-86). Geleneksel Yayıncılık.

Batuhan, T. (2023). Kültürel miras ve müze ilişkisi: Mardin müzesi. *Journal of Literature and Humanities*, *70*, 85-91. https://doi.org/10.5152/AUJFL.2023.22014

Bauman, Z. (2022). *Akışkan hayat* (Pilgir, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Bayat, G. (2020). Kars'ın yerel yemekleri ve yerel ürünlerin Kars'taki yiyecek içecek işletmelerinde kullanımının sürdürülebilir gıda kapsamında değerlendirilmesi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, *4*(3), 2640-2654. https://doi.org/10.26677/TR1010.2020.501

Bayat, G. (2021). Turistik Doğu Ekspres tren yolculuğunun değerlendirilmesi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, *5*(2), 783-798. https://doi.org/10.26677/TR1010.2021.73

Baysal, B. (2023). Kent folkoru ve kültürel mekân: Mevlâna Türbesi ve Müzesi örneği. İçinde E. Aslan (Ed.), *Kuramsal yaklaşımlar ışığında kent folkloru* (ss. 79-87). Çizgi Kitabevi Yayınları.

Baysan, M. (2021). Kütahya mutfak kültüründe geleneksel kış hazırlıkları. *Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, *6*, 268-280.

Beerli, A., & Martín, J. D. (2004). Factors ınfluencıng destınatıon ımage. *Annals of Tourism Research*, *31*(3), 657-681.

Bektaş, E. (2021). Değişen icra mekânları ve geleneğin dönüşümü Kars âşıklık geleneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Akademik Müzik Araştırmaları Dergisi*, *7*(14), 316-339.

Bektaş, E. (2022). Kolektif hafıza ve hafıza mekânı bağlamında Kars âşıklık geleneği. *Etnomüzikoloji Dergisi*, *5*(2), 209-224.

Belli, O. (2019). *Her yönü ile Ani*. Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu.

Belli, G. S., & Belli, O. (2012). *Kars bölgesinde kaz kültürü ve kaz etinden yapılan geleneksel yemekler*. Belli Arkeoloji Eğitim Kültür ve Araştırma Merkezi Yayınları.

Blake, J. (2000). On Defining the Cultural Heritage. *International & Comparative Law Quarterly*, *49*(1), 61-85. https://doi.org/10.1017/S002058930006396X

Bouchenaki, M. (2003). *The interdependence of the tangible and the intangible cultural heritage*. ICOMOS 14th General Assembly and Scientific Symposium 27 – 31 Oct 2003, Victoria Falls, Zimbabwe. https://openarchive.icomos.org/id/eprint/468/

Boym, S. (2021). *Nostaljinin geleceği* (F. B. Aydar, Çev.). Metis Yayınları

Briggs, A., & Burke, P. (2011). *Medyanın toplumsal tarihi* (Ü. H. Yolsay & E. Uzun, Çev.). Kırmızı Yayınları.

Burgess, J., & Green, J. (2009). The entrepreneurial vlogger: Participatory Culture beyond the professional-amateur divide. İçinde P. Snickars & P. Vonderau (Ed.), *The YouTube reader* (ss. 89-107). National Library of Sweden.

Celep, H. (2024). *Trabzon kent merkezinde kent imgesini oluşturan alanların belirlenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.] https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Cengiz, E. (2023). Ani ve çevresinde Bagratlılar: Tarih—kültür ve medeniyet. İçinde M. Arslan (Ed.), *Ani kitabı* (ss. 133-150). Palet Yayınları.

Chan, A., Suryadipura, D., & Kostini, N. (2021). City image: City branding and city ıdentity strategies. *Review of Integrative Business and Economics Research*, *10*, 330-341.

Connerton, P. (2014). *Toplumlar nasıl anımsar?* (A. Şenel, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Cornelisse, M. (2014). Memorable tourist experiences in authentic Vicos, Peru. *Journal of Tourism Consumption and Practice*, *6*(1), 104-127.

Cross, G. (2018). *Tüketilen nostalji hızlı kapitalizm çağında hatıralar* (E. Turan, Çev.). The Kitap Yayınları.

Çakır, E. (2013). Akademik dünyanın kentsel imgelerinden mitolojik simgelerine üniversite logoları. *Millî Folklor*, *12*(97), 53-69.

Çakır, E. (2022). Geleneksel seyyahtan blogger seyyaha: Seyahat blogları dijital folklorun yeni bir türü müdür? *Folklor/Edebiyat*, *28*(111), 621-637. https://doi.org/10.22559/folklor.2162

Çakmak, V., & Altaş, A. (2018). Sosyal medya etkileşiminde tren yolculukları: Doğu ekspresi ile ilgili Youtube paylaşım videolarının analizi. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, *6*(1), 390-408. https://doi.org/10.21325/jotags.2018.194

Çam, O., & Çılgınoğlu, H. (2021). Yöresel mutfakların gastronomi turizmindeki önemi: Kastamonu mutfağı örneği. *Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi*, *6*(1), 176-192. https://doi.org/10.37847/tdtad.885081

Çelik, K., & Gelibolu, L. (2019). Sarıkamış Kayak Merkezi'nin destinasyon markalaşması üzerine bir uygulama. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *28*(2), 402-420.

Çerkez, M., Erden, A. E., & Özgür, K. (2021). Tarihi ve kültürel özellikleri ile Kars'taki turizm faaliyetlerinde gastronomik unsurların önemi. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, *1*(50), 43-63. https://doi.org/10.17498/kdeniz.906871

Çınar, A. A. (1998). Türk dünyasında âşık geleneğinin karşılaştırılması. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, *5*, 59-66.

Çiftçi, H. (2004). *Şeyh Ebü'l-Hasan-i Harakâni I (Hayatı, Eserleri)*. Şehit Ebü'l Hasan Harakânî Derneği Yayınları.

Çiftçi, S. (2011). Uşak'ta atlı ge sporu ve cirit kültürü. *Millî Folklor*, *12*(89), 87-99.

Çimen, H. (2014). Ardahan'ın turizm potansiyeli. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, *21*, 100-108.

Çimen, H., & Erginal, G. (2015). Donan göllerin sürdürülebilir turizm potansiyeli: Çıldır Gölü örneği. *Doğu Karadeniz Bölgesi Sürdürülebilir Turizm Kongresi Bildiriler Kitabı*, 82-91.

Çobanoğlu, Ö. (1999). Halkbilimi açısından gelenek, turizm ve icad edilmiş gelenek bağlamında ayvalık şeytan sofrası örneği. *Millî Folklor*, *6*(43), 7-12.

Çobanoğlu, Ö. (2012). *Halkbilimi kuramları ve araştırma yöntemleri tarihine giriş*. Akçağ Yayınları.

Çontu, M. (2006). *Alternatif turizm çeşitleri ve Kızılcahamam termal turizmi örneği* [Yüksek lisans tezi, Abant İzzet Baysal Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Dai, J., & Menhas, R. (2020). Sustainable development goals, sports and physical activity: The localization of health-related sustainable development goals through sports in China: A narrative review. *Risk Management and Healthcare Policy*, *13*, 1419-1430.

Demir, M. (2014). Kars İlinin Arıcılık Potansiyeli ve Değerlendirme Durumu. *Doğu Coğrafya Dergisi*, *19*(32), 209-230. https://doi.org/10.17295/dcd.34740

Demir, M. (2016). Coğrafi işaret örneği olarak Kars kaşar peynirinin üretimi ve dağılımı. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *1*, 61-81. https://doi.org/10.9775/kausbed.2016.033

Demiral, A. B., & Gelibolu, L. (2019). Turistik destinasyon olarak Kars'ın tercih edilmesinde sosyal medya paylaşımlarının motivatör etkisi: Doğu Ekspresi örneği. *International Social Sciences Studies Journal*, *5*(49), 6174-6187. https://doi.org/10.26449/sssj.1853

Derinalp Çanakçı, S. (2019). Gastronomi turizmi açısından yöresel mutfak kültürünün önemi: Kars ili örneği. *Journal of International Social Research*, *12*(67), 886-894. https://doi.org/10.17719/jisr.2019.3776

Derinalp Çanakçı, S., Çanakçı, T., & Geçgin, E. (2019). Kars ilinin destinasyon imajı ve Doğu Ekspres'i deneyimi. *OPUS International Journal of Society Researches*, *11*(18), 1876-1896. https://doi.org/10.26466/opus.567950

Diken, H. A. (2020). Ani Ören Yeri'nin Kars'taki kültür turizmine katkıları bağlamında bazı tespitler. *Journal of Applied Tourism Research*, *1*(2), 99-114.

Diken, H. A. (2021). Kültürel ve ekonomik bir imge olarak "Harakânî" üzerine bazı tespitler. *Kesit Akademi*, *7*(26), 395-409. https://doi.org/10.29228/kesit.49419

Diken, H. A. (2022). *Halk ekonomisi ve geleneksel mutfak kültürü bağlamında kaz* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Hacettepe Üniversitesi.

Diker, O., & Deniz, T. (2017). *Kars kültürel ve gastonomik kimliğinde kaz*. *Doğu Coğrafya Dergisi*, *22*(38), 189-189. https://doi.org/10.17295/ataunidcd.303192

Doğan, M., Pekiner, A. B., & Karaca, E. (2018). Sosyal medyanın turizm ve turist tercihlerine etkisi: Kars-Doğu Ekspresi örneği. *Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi*, *15*(3), 669-683. https://doi.org/10.24010/soid.443504

Doğaner, S. (2013). *Türkiye kültür turizmi*. Doğu Kitabevi.

Duman, M., & Gelibolu, L. (2021). Sürdürülebilir kültür turizmi: Kars örneği. *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi*, *4*(11), 1077-1089. https://doi.org/10.26677/TR1010.2021.863

Dundes, A. (2006). Halk kimdir. İçinde M. Ö. vd. Oğuz (Ed.), & M. Ekici (Çev.), *Halk biliminde kuramlar ve yaklaşımlar 1*. Geleneksel Yayıncılık.

Durmuş, G. (2019). Kars'ı konu alan üç roman hakkında değerlendirmeler. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *2*, 43-68. https://doi.org/10.9775/kausbed.2019.018

Dursun, T. (2024). *Kars'ta mizah kültürü psikolojik ve sosyolojik bir mesele olarak mizah*. Paradigma Akademi Yayınları.

Eagleton, T. (2021). *Kültür* (B. Göçer, Çev.). Can Yayınları.

Ekici, M. (2011). *Halk bilgisi (folklor) derleme ve inceleme yöntemleri*. Geleneksel Yayıncılık.

Ekici, M. (2019). Dede Korkut Kitabı Türkistan/Türkmen Sahra nüshası soylamalar ve 13. Boy Salur Kazan'ın Yedi Başlı Ejderhayı Öldürmesi. Ötüken Neşriyat.

Ekici, M., & Fedakâr, P. (2013). "Ege Üniversitesi" deneyimleriyle somut olmayan kültürel mirası "yaşatarak koruma". *Millî Folklor*, *3*(100), 50-60.

Ercilasun, A. B. (2002). *Kars ili ağızları: Ses bilgisi*. Türk Dil Kurumu Yayınları.

Eren, M. (2020). *Türkiye'de inanç turizmi ve geliştirilmesi üzerine nitel bir araştırma* [Yüksek lisans tezi, Karabük Üniversitesi.] https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Eryılmaz, B. & Yücetürk, C. (2018). Genç turistlerin Doğu Ekspresi seferleri tercihlerinde Instagram'ın rolü. *Journal of Tourism & Gastronomy Studies*, *6*(4), 210-228. https://doi.org/10.21325/jotags.2018.305

Eşitti, B. (2017). Ani Harabelerinin bölgesel kalkınma üzerindeki etkileri. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırmaları Dergisi*, *18*(40), 129-147.

Eşitti, B. (2018). Sürdürülebilir kış sporları turizmi: Sarıkamış'ın potansiyelinin SWOT analizi ile değerlendirilmesi. *Turizm Akademik Dergisi*, *5*(1), 205-220.

Eykay, İ., Dalgın, T., & Çeken, H. (2015). İnanç turizmi potansiyeli açısından Antakya'nın değerlendirilmesi. *Journal of Life Economics*, *2*(2), 59-74. https://doi.org/10.15637/jlecon.66

Falassi, A. (1987). Festival: Definition and morphology. İçinde A. Falassi (Ed.), *Time out of time: Essays on the festival* (ss. 1-10). University of New Mexico Press.

Fidan, S. (2017). *Âşıklık geleneği ve medya endüstrisi -Geleneksel müziğin medyadaki serüveni-*. Grafiker Yayınları.

Gedik, Y. (2020). Sosyal, ekonomik ve çevresel boyutlarla sürdürülebilirlik ve sürdürülebilir kalkınma. *International Journal of Economics, Politics, Humanities & Social Sciences*, *3*(3), 196-215.

Gelibolu, L. (2009). Kars kaşar peyniri işletmelerinin pazarlama sorunları ve çözüm önerileri üzerine bir alan araştırması. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, *23*(3), 151-165.

Gelibolu, L., Kanıbir, H., Saydan, R., Tutar, H., & Yavuz, M. C. (2014). *Kars algısı imaj ve marka kimliği araştırması* (U. Çalışkan, H. Tutar, & S. Sallan, Ed.). Serhat Kalkınma Ajansı.

Glassie, H. (1995). Tradition. *Journal of American Folklore*, *108*(430), 395-412.

Gök, B. (2014). Ebu'l-Hasan Harakânî'nin Menkıbevî ve tarihî şahsiyeti. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *13*, 103-121. https://doi.org/10.9775/kausbed.2014.007

Güçlü, D., & Kıran, F. (2023). Turistik Doğu Ekspresi turları kapsamında Kars âşıklık geleneği unsurlarının kültür endüstrisi bağlamında değerlendirilmesi. *Gastroia: Journal of Gastronomy And Travel Research*, *7*(3), 558-566. https://doi.org/10.32958/gastoria.1410964

Gülüm, E. (2015). Yaratıcı turizm - halk kültürü ilişkisi ve yerelin popülerleşmesi. *Millî Folklor*, *14*(105), 87-98.

Gündoğdu, H. (2001). Kuzeydoğu Anadolu'da sivil mimari. İçinde Murat Ural & Figen Kuzucu (Ed.), *Kuzeydoğu Anadolu'da mimari* (ss. 8-136). Milli Reasürans.

Gündoğdu, H. (2006). Kültürlerin buluştuğu bir ortaçağ şehri: Ani. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, *17*, 51-84.

Gündoğdu, H. (2007). XIX. Yüzyıl Kars yapılarına Baltık mimari üslubunun yansıması. *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, *18*, 79-99.

Gündoğdu, N. T. (2005). *Batılılaşma Dönemi Kars'ın şehir dokusu ve resmi binalar* [Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi.] https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Güney, T., & Kızılırmak, İ. (2021). Nostaljik turizm: Doğu Ekspresi. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, *11*(4), 1702-1716. https://doi.org/10.30783/nevsosbilen.885481

Gürçayır Teke, S. (2016a). Değişen kültürel mekânlar, dönüşen gelenekler: Ankara'da Hıdırellez kutlamaları ve Hamamönü Hıdırellez Şenlikleri. *Ankara Araştırmaları Dergisi*, *4*(1), 44-59. https://doi.org/10.5505/jas.2016.70299

Gürçayır Teke, S. (2016b). Uygulamalı halk bilimi ve âşıklık geleneğinin geleceği. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, *31*(31), 91-100. https://doi.org/10.17498/kdeniz.56355

Güvenç, B. (2018). *Kültürün ABC'si*. Yapı Kredi Yayınları.

Halıcı, F. (1993). Cirit. İçinde *TDV İslâm Ansiklopedisi* (C. 8, ss. 26-27).

Hall, C. M., & Härkönen, T. (2006). *Lake tourism: An integrated approach to lacustrine tourism systems*. Channel View Publications.

Henderson, J. C. (2003). Managing tourism and Islam in Peninsular Malaysia. *Tourism Management*, *24*(4), 447-456. https://doi.org/10.1016/S0261-5177(02)00106-1

Holbrook, M. B. (1993). Nostalgia and consumption preferences: Some emerging patterns of consumer tastes. *Journal of Consumer Research*, *20*(2), 245-256.

Holden, E., Linnerud, K., & Banister, D. (2017). The Imperatives of sustainable development. *Sustainable Development*, *25*(3), 213-226. https://doi.org/10.1002/sd.1647

İlgar, K., & Polat, S. (2020). *Türkiye'deki sosyokültürel dönüşüm: Kars yöresi âşıklık geleneği ve genç dinleyici kitlesi*. Akademisyen Kitabevi.

İlhan, A. (2022). *Elde var hüzün*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

İslamoğlu, A. H., & Alnıaçık, Ü. (2019). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Beta Yayıncılık.

Kahveci, Z. N. (2023). *Geleneksel bilginin günümüz beslenme kültürüne etkileri: Ankara Güdül Tahtacıörencik köyü* [Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Karaçor, E., & Temizel, G. (2022). Kars Sarıkamış Bayraktepe (Cıbıltepe) Kış Sporları Ve Turizm Merkezi'nin kış turizmi açısından değerlendirilmesi. *Çatalhöyük Uluslararası Turizm ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *8*, 47-61.

Karahüseyinoğlu, M. F. (2007). *Küreselleşme ve geleneksel Türk sporları* [Doktora tezi, Marmara Üniversitesi] https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Karakul, Ö. (2023). Kültürel mirasın bütüncül korunmasında yerel yönetimlerin rolü: Somut ve somut olmayan miras koruma deneyimleri. İçinde A. Aksoy & D. Ünsal (Ed.), *Kültür mirası yönetimi: Neden ve nasıl? Türkiye'den deneyimler ve tartışmalar* (ss. 717-735). İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Karcıoğlu, U., & Söylemez, B. (2022). Kültür turizminde geleneksel sporların yeri ve önemi. *Anasay*, *20*, 215-238. https://doi.org/10.33404/anasay.1104312

Kaya, B., & Gümüş, M. (2020). Postmodern bir araç olarak hikaye anlatıcılığının turizm açısından önemi. *Journal of Applied Tourism Research*, *1*(2), 115-132.

Kaygın, E., Topçuoğlu, E., & Özkes, S. (2021). Doğu Ekspresi'nin Sosyal Medya'daki yolculuğu ve Kars'taki işletmelere etkileri. *Çalışma İlişkileri Dergisi*, *12*(1), 55-69.

Kaymakçı, S. (2022). Tarihi yapıların müze olarak işlevlendirilmesinin İstanbul'dan örneklerle incelenmesi. *Mimarlık ve Yaşam*, *7*(2), 647-667. https://doi.org/10.26835/my.1130594

Kerse, Y. (2023). Kars ilindeki turistik yerlerin çevrimiçi turist yorumları bağlamında incelenmesi. *İşletme*, *4*(2), 239-254. https://doi.org/10.57116/isletme.1347699

Keskin, N. (2014). Kentlerde yeni, bellek mekânları: Kent müzeleri. *Folklor/Edebiyat*, *20*(79), 25-39.

Keş, Y., & Akyürek, A. B. (2018). Teknoloji ile büyüyen yeni nesil için interaktif müzeler. *Medeniyet Sanat Dergisi*, *4*(2), 95-110.

Kılıç, S. N., Ulusoy, H., & Avcıkurt, C. (2021). Somut olmayan kültürel miras unsuru olarak Pamukçu Beldesi oyunları görünümü. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi*, *5*(1), 524-541. https://doi.org/10.26677/TR1010.2021.678

Kırzıoğlu, M. F. (1982). *Kars-Arpaçayı boyları eski merkezi Anı şehri tarihi (1018-1236)*. San Matbaası

Kocalar, A. C. (2024). Kültür turizmi ve sürdürülebilir kalkınma politikaları bağlamında Kars. *Journal of Humanities and Tourism Research*, *14*(2), 124-145.

Koçulu, İ. (2018). Anadolu'da geleneksel peynirciliğin durumu ve üretim özellikleri. İçinde D. Nizam & M. F. Tatari (Ed.), *Türkiye'de ve Dünyada Yerel-Geleneksel Peynirler: Kars Kaşarı Coğrafi İşareti Uluslararası Sempozyum Bildiri Kitabı* (ss. 59-61). Opus Yayınları.

Korkmaz, N. (2023). *UNESCO'da ve Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi'nde sürdürülebilir kalkınma* [Yüksek lisans tezi, Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Korkusuz, T., & Özdemir, M. (2020). Turistik ürün çeşitlendirmede sosyal medyanın etkisine bir örnek: Doğu ekspresi. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *6*(1), 143-160. https://doi.org/10.31463/aicusbed.541531

Korkut, C. (2020). Geleneksel spor dalı olarak ciritin internet haberciliğinde kullanılması: haberler.com sitesi örneği. *9. Uluslararası Türk Halkı Geleneksel Spor Oyunları Sempozyumu, Bishkek, Kyrgyzstan*, 143-150.

Kozinets, R. (1998). On netography: Initial reflections of consumer research ınvestigations of cyberculture. *Advances in Consumer Research*, *25*, 366-371.

Kunduracı, G. (2024). Yenidenyazımda kipsel dönüşüm bağlamında göstergelerarası bir inceleme: Yazından sinemaya "Âşıklar Bayramı". *TAM Akademi Dergisi*, *3*(3), 66-82. https://doi.org/10.58239/tamde.2024.03.005.x

Kurt, S. (2024). *Somut olmayan kültürel miras ve turizm*. Kriter Yayınevi.

López-Guzmán, T., & Sánchez-Cañizares, S. (2012). Gastronomy, tourism and destination differentiation: A case study in Spain. *Review of Economics*, *1*, 63-72.

Lynch, K. (2022). *Kent imgesi* (İ. Başaran, Çev.). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

McGhie, H. A. (2019). *Museums and the Sustainable Development Goals: a how-to guide for museums, galleries,* the cultural sector and their partners. Curating Tomorrow,

McLuhan, M. (2014). *Gutenber galaksisi tipografik insanın oluşumu* (G. Çağalı Güven, Çev.). Yapı Kredi Yayınları.

Meriç, S. (2021). Gastronomi turizminde Kars mutfağından turistik bir ürün: Kaz yemeği. *International Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR)*, *8*(78), 3445-3450. https://doi.org/10.26450/jshsr.2921

Metin Basat, E. (2013). Somut ve somut olmayan kültürel mirası birlikte koruyabilmek. *Millî Folklor*, *13*(100), 61-71.

Metin Basat, E. (2017). Deli Deli Olma filminde âşıklık geleneği. *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, (58), 377-387. https://doi.org/10.14222/Turkiyat3672

Milano, R., Baggio, R., & Piattelli, R. (2011). The effects of online social media on tourism websites. İçinde R. Law, M. Fuchs, & F. Ricci (Ed.), *Information and Communication Technologies in Tourism 2011,* (ss. 471-483). Springer.

Nora, P. (2022). *Hafıza mekânları* (M. E. Özcan, Çev.). Doğu Batı Yayınları.

O'Sullivan, D., & Jackson, M. J. (2002). Festival tourism: A contributor to sustainable local economic development? *Journal of Sustainable Tourism*, *10*(4), 325-342. https://doi.org/10.1080/09669580208667171

Oğuz, M. Ö. (2007). Folklor ve kültürel mekân. *Millî Folklor*, *10*(76), 30-32.

Oğuz, M. Ö. (2013). Terim olarak somut olmayan kültürel miras. *Millî Folklo*r, *25*(100), 5-13.

Oğuz, M. Ö. (2014a). *Bozok yazıları*. Geleneksel Yayıncılık.

Oğuz, M. Ö. (2014b). Çağdaş kentte bir yeniden canlandırma örneği: Çiğdem Günü. *Millî Folklor*, *13*(101), 25-39.

Oğuz, M. Ö. (2018). *Somut olmayan kültürel miras nedir?* Geleneksel Yayıncılık.

Oğuz, M. Ö., Baki Nalcıoğlu, Z. S., & Aral, A. E. (2021). Turizm eğitiminde somut olmayan kültürel miras. İçinde H. Sezerel & Z. Bayraktar (Ed.), *Turizm ve kültürel miras eğitimi disiplinlerarası yaklaşımlar* (ss. 73-86). Sonçağ Akademi.

Öksüz Kuşçuoğlu, G., & Taş, M. (2017). Sürdürülebilir kültürel miras yönetimi. *Yalvaç Akademi Dergisi*, *2*(1), 58-67.

Ölçer Özünel, E. (2013). Camekândan canlı performansa somut olmayan kültürel miras ve müzeler. İçinde M. Ö. Oğuz vd. (Ed.), *Somut olmayan kültürel mirasın geleceği Türkiye deneyimi* (ss. 65-72). Unesco Türkiye Millî Komisyonu Yayınları.

Ölçer Özünel, E. (2017). Somut olmayan kültürel mirasın karanlık yüzleri: Turistifikasyon, bağlamından koparma, millîleştirme, müzeifikasyon, otantifikasyon ve aşırı ticarileşme. *Kültürel Mirasın Korunması Uluslararası Bursa Sempozyumu*, 351-368.

Ölçer Özünel, E. (2019). Geleneğin geleceği: Somut olmayan kültürel miras unsuru olarak âşıklık. *AHBV Edebiyat Fakültesi Dergisi*, *1*(1), 39-45.

Ölçer Özünel, E. (2023). *Gelecekten ödünç almak: Somut olmayan kültürel miras ve sürdürülebilir kalkınma*. Grafiker Yayınları.

Örnek, N. A., & Örnek, S. (2023). Halk kültürünün turizm yoluyla sürdürülebilirliği. İçinde İ. Yazıcıoğlu, fulden N. Küçükergin, & E. Şimşek (Ed.), *Green İnspiration Yeşil İlham* (ss. 465-478). Detay Yayıncılık.

Örnek, S. V. (2017). *Etnoloji sözlüğü*. BilgeSu Yayıncılık.

Öz, M. (2021). *Naif Alibeyoğlu bir Kars sevdalısı*. Aykut Basım Yayın Matbaacılık.

Özarslan, M. (2001). *Erzurum âşıklık geleneği*. Akçağ Yayınları.

Özbay, G., & Çekin, A. (2020). Turizm, ulaşım ve sosyal medya etkileşimi: Doğu Ekspresi ve Kars'taki konaklama işletmelerine yönelik bir araştırma. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *6*(1), 327-344. https://doi.org/10.31592/aeusbed.646499

Özçelik, S. Ş. (2024). *Reha Erdem sinemasında çok katmanlılık ve anlamın inşâsı* [Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Özdel, G. (2018). Yeni reklam ortamı olarak vlog'larda ürün tanıtımı ve anlam üretimi. *Yeni Medya Elektronik Dergi*, *2*(1), 1-15. https://doi.org/10.17932/IAU.EJNM.25480200.2018.2/1.1-15

Özdemir, N. (2009). Turizm ve edebiyat. *Millî Folklor*, *10*(82), 32-49.

Özdemir, N. (2011). Kentlerin gezgin imgeleri veya kent imgeleri giydirilen otobüsler. *Millî Folklor*, *12*(89), 41-53.

Özdemir, N. (2012). *Medya, kültür ve edebiyat*. Grafiker Yayınları.

Özdemir, N. (2018). Geleneksel bilgi ve kültür ekonomisi. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, *18*(1), 1-28.

Özel, Ç. H., Çoban, & Çoban, S. (2021). Postmodern tüketicilerin nostalji eğilimi: Y kuşağı. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, *13*(1), 21-43.

Özel Sağlamtimur, Z. (2017). Yeni medya sanatı ve fotoğraf. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, *7*(2), 82-100. https://doi.org/10.20488/www-std-anadolu-edu-tr.393543

Özer, S., & Yılmaz, H. (2008). Kars-Sarıkamış ormanlarının doğa koruma kriterleri yönünden incelenmesi. *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, *39*(1), 61-70.

Özlü, T., & Kaleli, C. (2019). Kültürel miras turizmi açısından bir değerlendirme: Ani Ören Yeri. *Amisos*, *4*(7), 195-218.

Özyakışır, D. (2022). Kars'ta turizm sektörü: Mevcut durum analizi. İçinde D. Özyakışır (Ed.), *Kars sosyo-ekonomik analiz* (ss. 65-84). Detay Yayınclık.

Pamuk, O. (2019a). *Kar*. Yapı Kredi Yayınları.

Pamuk, O. (2019b). *Kafamda bir tuhaflık*. Yapı Kredi Yayınları.

Patton, M. Q. (2018). Nitel araştırmanın doğası (M. Bütün & S. B. Demir, Çev.). İçinde M. Bütün & S. B. Demir (Eds.), *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (ss. 3-29). Pegem Akademi.

Pekin, F. (2011). *Çözüm: Kültür turizmi*. İletişim Yayınları.

Ranwa, R. (2022). Impact of tourism on intangible cultural heritage: Case of Kalbeliyas from Rajasthan, India. *Journal of Tourısm and Cultural Change*, *20*(1-2), 20-36. https://doi.org/10.1080/14766825.2021.1900208

Richards, G. (2003). What is cultural tourism? İçinde A. Van Maaren (Ed.), *Erfgoed voor toerisme*. Nationaal Contact Monumenten.

Sarıışık, M., & Özbay, G. (2012). Elektronik ağızdan ağıza iletişim ve turizm endüstrisindeki uygulamalara ilişkin bir yazın incelemesi. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, *8*(16), 1-22.

Sarpkaya, S., & Genç, A. (2023). Tokat'ta Dracula: Tokat Kalesi ve Dracula'yla ilgili inanmalar ve anlatmaların incelenmesi. İçinde E. Aslan (Ed.), *Kuramsal yaklaşımlar ışığında kent folkloru* (ss. 220-232). Çizgi Kitabevi Yayınları.

Sedmak, G., & Mihalic, T. (2008). Authenticity in mature seaside resorts. *Annals of Tourism Research*, *35*(4), 1007-1031.

Seymen, A. (2022). *Bayburt atlı cirit geleneğinin folklorik açıdan incelenmesi* [Yüksek lisans tezi, Bayburt Üniversitesi.] https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Soydaş, N., & Üstünbaş, B. (2020). Kent kimliğinin yansıtılmasında müzelerin kentsel iletişim bağlamında değerlendirilmesi. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, *34*, 377-398. https://doi.org/10.31123/akil.780956

Soylu, A., Ceylan, S., & Özdipçiner, N. S. (2019). Turizmde deneyim inovasyonu: Doğu Ekspresi örneği. *4th International Symposium on Innovative Approaches in Social, Human and Administrative Sciences Proceedings*, 231-235. https://doi.org/10.36287/setsci.4.8.043

Sönmez, G. (2018). *Turizmde coğrafi pazarlama: Kars Ani Harabeleri* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi.

Spencer-Oatey, H. (2021). What is culture? A compilation of quotations for the Intercultural Field. İçinde *GPC Core Concept Compilations*. www.globalpeopleconsulting.com/insights (28.02.2023).

Stoeltje, B. J. (2015). Festival (P. Ersoy, Çev.). İçinde M. Ö. vd. Oğuz (Ed.), *Halk biliminde kuramlar ve yaklaşımlar 3* (ss. 339-345). Geleneksel Yayıncılık.

Süreya, C. (1996). *Günler*. Yapı Kredi Yayınları.

Süreya C. (2019). *Sevda sözleri*. Yapı Kredi Yayınları.

Şafak, D. (2023). Uygulamalı halk bilimi bağlamında Manisa Kurşunlu Han'da el sanatları geleneğinin aktarımı. İçinde E. Aslan (Ed.), *Kuramsal yaklaşımlar ışığında kent folkloru* (ss. 255-265). Çizgi Kitabevi Yayınları.

Şahin, A. (2020). Göl turizmi. İçinde *Türkiye Turizm Ansiklopedisi*. https://turkiyeturizmansiklopedisi.com/gol-turizmi (E. T. 17. 11. 2024)

Şahin, G. (2010). *Turizmde marka kent olmanın önemi: İstanbul örneği* [Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Şahin, H. İ. (2009). Dalyan ve Köyceğiz çevresinde gelenek, turizm ve folklorizm. *Millî Folklor*, *11*(82), 50-58.

Şanlı, Y. (2013). *Orhan Pamuk'un romanlarında doğu-batı algısı* [Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Şen, M. A. (2021). Kars mutfak kültürünün Kocaali'ye göç etmiş Karslılar tarafından kullanılma durumunun belirlenmesi üzerine bir araştırma. *Doğu Coğrafya Dergisi*, *26*(45), 257-266. https://doi.org/10.17295/ataunidcd.806217

Taşlıova, M. M. (2014). Stüdyoya taşınan âşıklık veya 'stüdyo tipi' âşıklığa doğru: Sözlü <doğal> ve dijital <elektronik> icra yapıları üzerinde mukayese. *Türkbilig*, *27*, 79-104.

Tatari, M. F. (2018). Kars peynirciliğinde tarihin tadı. İçinde D. Nizam & M. F. Tatari (Ed.), *Türkiye'de ve Dünyada Yerel-Geleneksel Peynirler: Kars Kaşarı Coğrafi İşareti Uluslararası Sempozyum Bildiri Kitabı* (ss. 99-117). Opus Yayınları.

Tayanç, M. (2021). *Kent imgesi ve kentli kimliği*. Dün Bugün Yarın Yayınları.

Tekin, G. (2021). Tarihî kent merkezlerinde yeniden canlandırmanın kültürel boyutu. *Millî Folklor*, *17*(130), 84-95.

Thompson, J. B. (2008). *Medya ve modernite* (S. Öztürk, Çev.). Kırmızı Yayınları.

Thompson, S. (1951). Folklore at midcentury. *Midwest Folklore*, *1*(1), 5-12.

Tıraş, H. H. (2012). Sürdürülebilir kalkınma ve çevre: Teorik bir inceleme. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *2*(2), 57-73.

Tuğan, N. H. (2018). Soğuk (2013) filminde erkeklik temsili. *Eurasian Academy of Sciences Social Sciences Journal*, *19*, 70-80. https://doi.org/10.17740/eas.soc.2018.V19-05

Tutal, G. Ş., & Aykal, F. D. (2024). Edebiyatta kent algısı üzerine mimari bir okuma. *Journal of Awareness*, *9*(3), 323-336.

Türkan, S. (2017). *Kars'ta Rus Dönemi'nde (1878-1918) inşa edilen yapıların cephe özelliklerinin analizi*. [Yüksek lisans tezi, Uludağ Üniversitesi.] https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Uğur, İ., & Dönmez, İ. (2021). Somut kültürel miras alanlarının turistik çekicilik açısından değerlendirilmesi: Birgi örneği. *Journal of Academic Tourism Studies*, *2*(2), 54-76. https://doi.org/10.29228/jatos.52523

Uğureli, A. (2023). *Türk folklorunda kültürün görsel tasarımı (fotoğraf) ve somut olmayan kültürel miras ilişkisi.* [Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi.] https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Urry, J. (2009). *Turist bakışı*. BilgeSu Yayıncılık.

Uysal, M. (2023). Kentleşmenin geleneksel mutfağa etkisi. İçinde E. Aslan (Ed.), *Kuramsal Yaklaşımlar Işığında Kent Folkloru* (ss. 266-283). Çizgi Kitabevi.

Ülkü, O. (2006). *Ardahan ve Kars tabyaları* [Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Wach, E., & Ward, R. (2013). Learning about qualitative document analysis. *IDS Practice Paper in Brief*, *13*, 1-11.

Williams, R. (2018). *Anahtar sözcükler* (S. Kılıç, Çev.). İletişim Yayınları.

Wolf-Knuts, U. (2007). Folklorizm, nostalji ve kültürel miras. İçinde S. Gürçayır (Ed.), *Folklorun sahtesi: Fakelore* (ss. 175-181). Geleneksel Yayınları.

Yavaşca, M. (2013). *Ebu'l Hasan Harakani'nin tarihi kişiliği* [Yüksek lisans tezi, Kafkas Üniversitesi.] https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Yeni, O. (2014). Sürdürülebilirlik ve sürdürülebilir kalkınma: Bir yazın taraması. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *16*(3), 181-208.

Yıldırım, D. (1998). Sözlü gelenek kültürü. İçinde *Türk bitiği – araştırma / inceleme yazıları* (ss. 81-83). Akçağ Yayınları.

Yıldırım, İ., & Alkaya, Z. (2023). Mekânın icadı: Tokat Taşhan'da kent folkloru fragmanları. İçinde E. Aslan (Ed.), *Kuramsal yaklaşımlar ışığında kent folkloru* (ss. 284-295). Çizgi Kitabevi Yayınları.

Yıldız, T. (2020). *Somut olmayan kültürel miras yönetimi sivil toplum katılımı*. Geleneksel Yayıncılık.

Yılmaz, Ç. (2023). Kültürel tanıtım ve aktarım aracı olarak futbol kulüp armaları. *Millî Folklor*, *18*(139), 43-57. https://doi.org/10.58242/millifolklor.906535

Yolcu, M. A. (2018). Nevşehir yöresinde ailelerin geleneksel kış hazırlıkları. *Kültür Araştırmaları Dergisi*, *1*(1), 7-22.

Yumuk, Y. (2020). Büyükada Aya Yorgi manastırı ve kilisesi. içinde Ö. Güzel (ed.), *Anadolu'da inanç turizmi fenomenler, efsaneler, kişiler ve mekanlar* (ss. 638-648). Nobel Akademik Yayıncılık.

Yurtsever, E. (2022). Folklorizm ve kültür turizmi çerçevesinde Kars ilindeki Hotel Katerina Sarayı'nın incelenmesi. *Culture and Civilization*, *1*(2), 1-29.

Yurtsever, E. (2023). *Meslek folkloru bağlamında Kars kaşar ve gravyer peynirciliği* [Yüksek lisans tezi, Atatürk Üniversitesi.] https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp

Zengin, B., Uyar, H., & Erkol, K. (2015). Gastronomi turizmi üzerine kavramsal bir inceleme. *15. Ulusal Turizm Kongresi Ankara,* 1-16.

Zengin, M., Yerli, S. V., Dağtekin, M., & Akpınar İlkay Ö. (2012). Çıldır Gölü balıkçılığında son yirmi yılda meydana gelen değişimler. *Eğirdir Su Ürünleri Fakültesi Dergisi*, *8*(2), 10-24.

Ziya Gökalp. (2007). *Hars ve medeniyet*. Elips Kitap.

Ziya Gökalp. (2014). *Türkçülüğün esasları*. Ötüken Neşriyat.

İNTERNET KAYNAKLARI

URL-1: "Sustainability". Online Etymology Dictionary https://www.etymonline.com/search?q=sustainability (15. 01. 2023).

URL-2: http://www.surdurulebilirkalkinma.gov.tr/amaclari/sehirleri-ve-yerlesim-yerlerini-kapsayici-guvenli-da-yanikli-ve-surdurulebilir-hale-getirmek/ (13.04.2025).

URL-3: https://ich.unesco.org/doc/src/00009-TR-PDF.pdf (13.04.2025).

URL-4: https://ich.unesco.org/en/decisions/19.COM/11 (13.04.2025).

URL-5: https://www.unesco.org/sites/default/files/medias/fichiers/2022/10/6.MONDIACULT_EN_DRAFT%20FINAL%20DECLARATION_FINAL_1.pdf?hub=758 (13.04.2025).

URL-6: "Culture". Online Etymology Dictionary https://www.etymonline.com/search?q=culture (26. 02. 2023).

URL-7: "Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Sözleşmesi". https://ich.unesco.org/doc/src/00009-TR-PDF.pdf (11. 06. 2023).

URL-8: https://www.haberturk.com/yerel-haberler/haber/13213248 -pttye-altin-pul-odulu (12. 12. 2023).

URL-9: https://eksisozluk.com/kars-kalesi--1423487?p=2 (15.05.2024).

URL-10: https://eksisozluk.com/kars-kalesi--1423487?p=2 (15.05.2024).

URL-11: https://eksisozluk111.com/ani-harabeleri--166841?p=9 (04. 01. 2024).

URL-12: https://eksisozluk.com/ani-harabeleri--166841?p=10 (16. 05. 2024).

URL-13: https://eksisozluk.com/ani-harabeleri--166841?p=9 (16. 05. 2024).

URL 14: https://eksisozluk.com/ani-harabeleri--166841?p=7 (16. 05. 2024).

URL-15: https://eksisozluk.com/kars--75684?p=55 (21. 05. 2024).

URL-16: https://kars.ktb.gov.tr/TR-54889/xixyy-baltik-mimari-ornekleri.html (24. 05. 2024).

URL-17: https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/kars/kulturenvanteri/esk-beledye bnasi106099 (27. 05. 2024).

URL-18: https://kars.ktb.gov.tr/TR-54889/xixyy-baltik-mimari-ornekleri.html (27. 05. 2024).

URL-19: https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/kars/gezilecekyer/ebl-hasan-harakn (27. 05. 2024).

URL-20: https://www.karsmanset.com/haber/karsta-yapilacak-olan-asiklar-muzesi-onay-aldi-1373342.htm (18.02.2025).

URL-21: https://eksisozluk.com/kars--75684?p=15 (12. 07. 2024).

URL-22: https://eksisozluk.com/kars--75684?p=30 (12. 08. 2024).

URL-23: https://eksisozluk.com/kars--75684?p=33 (12. 08. 2024).

URL-24: https://ci.turkpatent.gov.tr/Files/GeographicalSigns/374.pdf (12. 08. 2024).

URL-25: https://eksisozluk.com/kars-bali--1248609 (12. 08. 2024)

URL-26: https://eksisozluk.com/kars-bali--1248609 (12. 08. 2024)

URL-27: https://eksisozluk.com/kars--75684?p=3 (12. 08. 2024).

URL-28: https://eksisozluk.com/piti--2416756 (12. 08. 2024).

URL-29: http://selim.bel.tr/ (15. 08. 2024).

URL-30: https://www.facebook.com/Selimliyiz/?locale=tr_TR (15. 08. 2024).

URL-31: https://www.tcddtasimacilik.gov.tr/tr/turistik/detay/2 (03. 11. 2024).

URL-32: https://www.tcddtasimacilik.gov.tr/tr/turistik/detay/1 (03. 11. 2024).

URL-33: https://eksisozluk.com/dogu-ekspresi--167179?p=108 (17. 11. 2024).

URL-34: https://eksisozluk.com/dogu-ekspresi--167179?p=105 (17. 11. 2024).

URL-35: https://eksisozluk.com/dogu-ekspresi--167179?p=105 (17. 11. 2024)

URL-36: https://eksisozluk.com/cildir-golu--794006?p=2 (02. 03. 2025).

URL-37: https://eksisozluk.com/cildir-golu--794006?p=4 (02. 03. 2025).

URL-38: https://eksisozluk.com/cildir-golu--794006?p=1 (02. 03. 2025).

URL-39: https://icom.museum/en/resources/standards-guidelines/museum-definition/ (04. 03. 2025).

URL-40: https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/kars/gezilecekyer/kars-peynir-muzesi (10.03.2025).

URL-41: https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/kars/gezilecekyer/kafkas-cephesi-harp-tarihi-muzesi (12.03.2025).

URL-42: https://www.kulturportali.gov.tr/turkiye/kars/gezilecekyer/kafkas-cephesi-harp-tarihi-muzesi (12.03.2025).

URL-43: https://www.oed.com/dictionary/vlog_n?tab=meaning_and_use#1192744020 (19.03.2025).

URL-44: https://eksisozluk.com/kars--75684?p=15 (22.03.2025).

URL-45: https://eksisozluk.com/kars--75684?p=7 (22.03.2025).

URL-46: https://eksisozluk.com/kars--75684?p=7 (22.03.2025).

URL-47: https://eksisozluk.com/kars--75684?p=16 (22.03.2025).

URL-48: https://eksisozluk.com/kars--75684?p=16 (22.03.2025).

URL-49: https://eksisozluk.com/kars--75684?p=11 (22.03.2025)

Uluslararası İlişkiler ve Anarşizm

Teorik Bir Müdahale

Prof. Dr. Şaban Halis Çalış

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1808
Uluslararası İlişkiler

©Çizgi Kitabevi
Nisan 2025

ISBN: 978-625-396-499-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Çalış, Şaban Halis
Uluslararası İlişkiler
ve
Anarşizm
Teorik Bir Müdahale

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

"Anarchy", Merriam-Webster Dictionary, https://www.merriam-webster.com/dictionary/anarchy, 06.12.2021.

"Scientific Theory", https://www.britannica.com/science/scientific-theory, 03.03.2025.

"Teaching, Research and International Policy" (TRIP) projesi kapsamında 2004, 2006, 2008, 2011, 2014 ve 2017 anketleri, https://trip.wm.edu/research/faculty-surveys (02.10.2024).

"Theory", https://www.merriam-webster.com/dictionary/theory#dictionary-entry-1, 03.03.2025.

"What is a Theory", https://www.amnh.org/exhibitions/darwin/evolution-today/what-is-a-theory, 04.03.2025.

Acharya, Amitav and Barry Buzan, "Why is There No Non-Western International Relations Theory? An Introduction", *International Relations of the Asia-Pacific*, Vol. 7, No. 3, 2007.

Acharya, Amitav and Barry Buzan, *The Making of Global International Relations: Origins and Evolution of IR at its Centenary*, Cambridge: Cambridge University Press, 2019.

Acharya, Amitav, "Global International Relations (IR) and Regional Worlds A New Agenda for International Studies", *International Studies Quarterly*, Vol. 58, No. 4, 2014.

Albrow, Martin, *The Global Age*, Cambridge, UK: Polity Press, 1996.

Amoroso, Bruno, *On Globalization, Capitalism in the 21st Century*, London: Macmillan, 1998.

Angelbeck, Bill and Colin Grier, "Anarchism and the Archaeology of Anarchic Societies", *Current Anthropology*, Vol. 53, No. 5, 2012.

Angell, Norman, *The Great Illusion: A Study of The Relation of Military Power in Nations to Their Economic And Social Advantage*, Toronto: McClelland and Goodchild Publishers, 1911.

Anievas, Alex and Kerem Nişancioğlu, *How the West Came to Rule, The Geopolitical Origins of Capitalism*, London: Pluto Press, 2015,

Anievas, Alex and Kerem Nişancioğlu, *How the West Came to Rule, The Geopolitical Origins of Capitalism*, London: Pluto Press, 2015.

Anne-Marie D'Aoust, "IR as a Social Science/IR as an American Social Science", *Oxford Research Encyclopedia (ORE) of International Studies*, 2017, https://www.academia.edu/11800021/IR_as_a_Social_Science _IR_as_an_American_Social_Science, 20.04.2025.

Antistenes ve Diogenes, *Kinik Felsefe Fragmanları*, (çev. C. Cengiz Çevik), İstanbul: İş Bankası Yayınları, 2020.

Arı, Tayyar, *Uluslararası İlişkiler Teorileri: Modern ve Post-modern Teoriler*, Bursa: Aktüel, 2021.

Arvon, Henri, *Anarşizm*, İstanbul: İletişim, 2014.

Ashley, Richard K. and R. B. J. Walker, "Conclusion: Reading Dissidence/Writing the Discipline: Crisis and the Question of Sovereignty in International Studies", *International Studies Quarterly*, Vol. 34, No. 3, 1990.

Ashley, Richard K. and R. B. J. Walker, "Introduction: Speaking the Language of Exile: Dissident Thought in International Studies", *International Studies Quarterly*, Vol. 34, No. 3, 1990.

Ashley, Richard K., "The Poverty of Neorealism", *International Organization*, Vol. 38, No. 2, 1984.

Ashley, Richard, "Untying the Sovereign State: A Double Reading of the Anarchy Problematique", *Millennium – Journal of International Studies*, Vol. 17, No. 2, 1988.

Aslan, Cahit, "İslam ve anarşizm", *Özne*, 32. Kitap, Bahar 2020.

Avcı, Yasin ve Emre Arslantaş, "Pozitivizm-Post-Pozitivizm Kıskacında Uluslararası İlişkiler", *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı 38, Ocak 2025.

Aydın, Cemil, *The Politics of Anti-Westernism in Asia Visions of World Order in Pan-Islamic and Pan-Asian Thought*, New York: Columbia University Press, 2019.

Aydın, Mustafa, "Uluslararası İlişkilerde Yaklaşım, Teori ve Analiz", *SBF Dergisi*, Cilt 51, Sayı 01, 1996.

Aydinli, Ersel and Julie Mathews. "Are the Core and Periphery Irreconcilable? The Curious World of Publishing in Contemporary International Relations", *International Studies Perspectives*, Vol. 1, 2000.

Bakunin, Michael A., "The Reaction in Germany", Sam Dolgoff (ed.), *Bakunin on Anarchy: Selected Works by the Activist-Founder of World Anarchism*, New York: Vintage Books, 1973.

Bakunin, Mihail A., *Tanrı ve Devlet*, (çev. Sinan Ergün), İstanbul: Öteki, 2016.

Barasuol, Fernanda and André Reis da Silva, "International Relations Theory in Brazil: Trends and Challenges in Teaching and Research", *Revista Brasileira de Política Internacional*, Vol. 59, No. 2, 2016.

Barclay, Harold, "Islam, Muslim Societies, and Anarchy", *Anarchist Studies*, Vol. 10, No. 2, 2002.

Barclay, Harold, "Letter to Fifth Estate: Sufism & Anarchy", *Fifth Estate,* Vol. 39, No. 2, 2004.

Barclay, Harold, *Efendisiz Halklar Bir Anarşi Antropolojisi*, (çev. Zarife Biliz), İstanbul: Sümer Yayıncılık, 2017

Barr, Michael, "Autoethnography as Pedagogy: Writing the "I" in IR", *Qualitative Inquiry*, Vol. 25, No. 9-10, 2019.

Baspehlivan, Uygar and Alister Wedderburn, "Disciplinary Seriousness in International Relations: Towards a Counterpolitics of the Silly Object", *Global Studies Quarterly*, Volume 4, Issue 2, April 2024.

Baylis, John, Steve Smith and Patricia Owens (eds.), *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations*, Oxford: Oxford University Press, 2023.

Baylis, John, Steve Smith and Patricia Owens (eds.), *The Globalization of World Politics: An Introduction to International Relations*, Oxford: Oxford University Press, 2023.

Bellamy, Alex J. (ed.), *International Society and its Critics*, Oxford: Oxford University Press, 2004.

Biehl, Janet, *Ecology or Catastrophe: The Life of Murray Bookchin*, Oxford: Oxford University Press, 2015.

Bilgin, Pınar ve Karen Smith, *Thinking Globally About World Politics: Beyond Global IR*, Palgrave Macmillan, 2024.

Bilgin, Pınar, "How not to Globalise IR", *Uluslararası İlişkiler* (Special Issue: Globalising International Relations), Vol. 18, No 70, 2021.

Blaney, David and Arlene Tickner, 'Worlding, Ontological Politics and the Possibility of a Decolonial IR', *Millennium: Journal of International Studies*, Vol.45, No.3, 2017.

Bloomfield, Alan, "Norm Antipreneurs and Theorizing Resistance to Normative Change", *Review of International Studies*, Vol.42, No.2, 2016.

Bookchin, Murray, *Ekolojik Bir Topluma Doğru*, (çev. Abdullah Yılmaz), İstanbul: Ayrıntı, 1996.

Bookchin, Murray, *Geleceğin Devrimi: Halk Meclisleri ve Doğrudan Demokrasi*, (çev. İbrahim Yıldız ve Soner Torlak), İstanbul: Dipnot Yayınları, 2015.

Bookchin, Murray, https://social-ecology.org/wp/2001/10/harbinger-vol-2-no-1-murray-bookchin-interview/, (10.02.2022).

Bookchin, Murray, *Kentsiz Kentleşme: Yurttaşlığın Yükselişi ve Çöküşü*, (çev. Burak Özyalçın), İstanbul: Ayrıntı, 1999.

Bookchin, Murray, *Kıtlık Sonrası anarşizm*, (çev. Umut Kocaoğlu), İstanbul: Sümer, 2021.

Bookchin, Murray, *Özgürlüğün Ekolojisi: Hiyerarşinin Ortaya Çıkışı ve Çözülüşü*, (çev. Alev Türker), İstanbul: Ayrıntı, 1994.

Bookchin, Murray, *Toplumsal Anarşizm mi? Yaşamtarzı Anarşizm mi?: Aşılamaz Uçurum*, (çev. Deniz Aytaş), İstanbul: Kaos, 2005.

Bookchin, Murray, *Toplumsal Ekoloji ve Komünalizm*, (çev. Fuat D. Elhüseyni), İstanbul: Sümer, 2013.

Bookchin, Murray, *Toplumsal Ekolojinin Felsefesi: Diyalektik Doğalcılık Üzerine Denemeler*, (çev. Rahmi G. Öğdül), İstanbul: Kabalcı, 1996.

Bookchin, Murray, *Toplumu Yeniden Kurmak*, (çev. Kaya Şahin), İstanbul: Sümer, 2013.

Bookchin, Murray, *Toplumu Yeniden Kurmak*, (çev. Kaya Şahin), İstanbul: Metis, 1996.

Booth, Ken, "Utopian Realism in Theory and Practice", *International Affairs*, Vol. 67, No. 3, 1991.

Bozkurt, Veysel, *Küreselleşmenin İnsani Yüzü*, İstanbul: Alfa, 2000.

Brigg, Morgan, and Roland Bleiker, "Autoethnographic International Relations: Exploring the Self as a Source of Knowledge", *Review of International Studies*, Vol. 36, No. 3, 2010.

Bull, Hedley, "Society and Anarchy in International Relations", James Der Derian (ed.), *International Theory: Critical Investigations*, London: Palgrave, 1995.

Bull, Hedley, *The Anarchical Society: A Study of Order in World Politics*, New York: Columbia University Press, 1988.

Burchill, Scott and Andrew Linklater, "Introduction", *Theories of International Relations*, Scott Burchill et al. (ed.), New York: Palgrave Macmillan, 2013.

Buzan, Barry and Laust Schouenborg, *Global International Society: A New Framework for Analysis*, Cambridge: Cambridge University Press, 2018.

Buzan, Barry, "How and How Not to Develop IR Theory: Lessons from Core and Periphery," *The Chinese Journal of International Politics,* Vol. 11, 2018.

Buzan, Barry, *From International Society to World Society? English School Theory and the Structure of Globalisation*, Cambridge: Cambridge University Press, 2004.

Calis, Saban, ''The Turkish State's Identity and Foreign Policy Decision Making Process'', *Mediterranean Quarterly*, (Duke University, USA), Vol. 6, No. 2, Spring 1995.

Calis, Saban, *The Role of Identity in the Making of Modern Turkish Foreign Policy*, PhD Thesis, The University of Nottingham, Department of Politics, Nottingham, 1996.

Calis, Saban, *Turkey's Cold War: Foreign Policy and Western Alignment in the Modern Republic*, London: IB Tauris, 2017.

Çalış, Şaban H. ve Çağlar Söker, "Çağdaş Uluslararası İlişkiler Yazınında Anarşist Teori: Eleştirel Bir Değerlendirme", *Gazi Akademik Bakış Dergisi (GABD)*, Cilt 18, Sayı 35, Aralık 2024.

Çalış, Şaban H. ve Kısmet Metkin, "İnşacılık ve Türk Dış Politikası Üzerine Tezler: Teorik Çerçeve-Analitik Uygulama", Tarık Oğuzlu ve Yelda Ongun, *Türk Dış Politikasında Güncel Sorunlar ve Teorik Uygulamalar*, Ankara: Nobel, 2021.

Çalış, Şaban H., "Üç Tarz-ı Siyasetten Globalizme", *Küresel Sistemde Siyaset, Yönetim, Ekonomi,* Konya: Çizgi, 2003.

Çalış, Şaban H., İhsan D. Dağı ve Ramazan Gözen (ed), *Türkiye'nin Dış Politika Gündemi: Kimlik, Demokrasi, Güvenlik*, Ankara: Liberte, 2001.

Çalış, Şaban Halis, *Türkiye-Avrupa Birliği İlişkileri, Kimlik Arayışı, Politik Aktörler ve Değişim*, Ankara: Nobel, 2021.

Campbell, David, *Writing Security: United States Foreign Policy and the Politics of Identity*, Minneapolis: University of Minnesota Press, 1998.

Cantzen, Rolf, *Daha Az Devlet Daha Çok Toplum: Özgürlük/Ekoloji/Anarşizm*, (Çev. Veysel Atayman), İstanbul: Ayrıntı, 1994.

Carpenter, Edmund and Marshall McLuhan (Eds.), *Explorations in Communication: An Anthology*. Boston: Beacon Press, 1960.

Carr, Edward H., *Tarih Nedir?*, (çev.: Misket Gizem Gürtürk), İstanbul: İletişim, 2008.

Carr, Edward H., *The Twenty Years' Crisis, 1919–1939*, (Reissued with a new preface from Michael Cox), London: Palgrave, 2016.

Carr, Edward Hallett, *The Twenty Years' Crisis, 1919–1939: An Introduction to the Study of International Relations*. London: Macmillan, 1946.

Cerny, Philip G., "Reframing the International", *European Review of International Studies*, Vol. 1, No. 1, 2014.

Cerny, Philip G., Rethinking World Politics: A Theory of Transnational

Chung-Ying Cheng, "Introduction", *Journal of Chinese Philosophy*, Vol. 10, No. 1, 1983.

Clark, John P., "What is Anarchism?", R. J. Pennock and J. W. Chapman (ed.), *Anarchism: Nomos XIX*, New York: New York University Press, 1978.

Clark, John ve Camille Martin, *Anarşi, Coğrafya, Modernite: Elisee Reclus'nün Seçilmiş Yazıları*, (çev. Osman Yener ve Murat Devres), İstanbul: Can, 2016.

Clark, John, "On Taoism and Politics", *Journal of Chinese Philosophy*, Vol. 10, No. 1, 1983.

Clark, John, *The Anarchist Moment: Reflections on Culture, Nature and Power*, New York: Black Rose Press, 1986.

Comte, Auguste, *The Positive Philosophy of Auguste Comte*, (Freely Translated And Condensed By Harriet Martineau with An Introduction By Frederic Harrison In Three Volumes), Vol. I., London: George Bell & Sons, 1896.

Cox, Robert W., 'Social Forces, States and World Orders: Beyond International Relations Theory', *Millennium*, Vol. 10, No. 2, 1981.

Crowder, George, *Klasik anarşizm: Godwin, Proudhon, Bakunin, Kropotkin'in Politik Düşüncesi*, (çev. Sinan Altıparmak), Ankara: Öteki Yayınları, 2007.

Cudworth, Erika and Stephen Hobden, "Anarchy and Anarchism: Towards a Theory of Complex International Systems", *Millennium: Journal of International Studies*, Vol. 39, No. 2, 2010.

Cutler, Claire C., "The Grotian Tradition in International Relations", *Review of International Studies*, Vol. 17, No. 1, 1991.

Çalışkan, Kerem, "Sunuş", Lao Tzu, *Tao Te Ching*, Erdem Rehberi, (Türkçesi: Kerem Çalışkan), İstanbul: Remzi, 2018.

Daddow, Oliver, *International Relations Theory*, London: Sage Publications, 2009

Daddow, Oliver, *International Relations Theory*, London: Sage Publications, 2017.

Daddow, Oliver, *International Relations Theory*, Londra: Sage Publications, 2013.

Dallas Ian, *Gariplerin Kitabı*, (Çev. İsmet Özel), İstanbul: Yeryüzü Yayınları, 1980.

Danış, Fahri, "Anarşist Coğrafya'nın Temelleri ve Elisee Reclus", *Özne*, 32. Kitap, Bahar 2020.

Davetak, Richard and Jacqui True (eds.), *Theories of International Relations*, London: Bloomsbury Academic, 2022.

Donnely, Jack, "The Discourse of Anarchy in IR", *International Theory*, Cilt 7, No 3, 2015.

Dougherty, James E. and Robert L. Pfaltzgraff, *International Relations A Comprehensive Survey*, New York: Longman, 2001.

Dunne, Tim, *Inventing International Society: A History of the English School*, London: Macmillan Press, 1998.

Dunne, Tim, Lene Hansen ve Colin Wight, "The end of International Relations theory?", *European Journal of International Relations*, Vol. 19, No 3, 2013.

Dunne, Tim, Milja Kurki and Steve Smith (eds.), *Theories of International Relations: Discipline and Diversity*, Oxford: Oxford University Press, 2013.

Editorial, "International Relations as a University Discipline", *Nature*, Vol. 169, No. 4301, 1952.

Ekin, Nusret, *Küreselleşme ve Gümrük Birliği*, İstanbul: İTO, 1999.

Erdoğan, Mustafa, "Küreselleşme, Hukuk ve Türkiye", *Liberal Düşünce Dergisi*, Sayı 25-26, 2002.

Ereker, Fulya, *Dış Politika ve Kimlik: İnşacı Perspektiften Türk Dış Politikasının Analizi*, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı, 2010.

Ergin, Murat and Aybike Alkan, "Academic Neo-Colonialism in Writing Practices: Geographic Markers in Three Journals from Japan, Turkey and the US", *Geoforum,* Vol. 104, 2019.

Ersoy, Eyüp, "Realizm", Gözen, *Uluslararası İlişkiler Toerileri*.

Eun, Yong-Soo, *Pluralism and Engagement in the Discipline of International Relations*, Singapore: Springer, 2016.

Evren, Süreyyya Evren, *Anarşizmler: Anarşizmin Geçmişi ve Tarihleri*, İstanbul: İletişim, 2013.

Evren, Süreyyya, "Notes on Post-Anarchism", *Talk on Anarchism*, Belgrad, 2008.

Falk, Richard A., "Anarchism and World Order", *Nomos*, Cilt 19, 1978.

Falk, Richard A., *A Study of Future Worlds*, New York: The Free Press, 1975.

Feyerabend, Paul K. Feyerabend, *Özgür Bir Toplumda Bilim*, (Çev. Ahmet Kardam), İstanbul, Ayrıntı, 2017.

Feyerabend, Paul K., *Yönteme Karşı*, (Çev. Ertuğrul Başer), İstanbul: Ayrıntı, 2017.

Fiala, Andrew, "Anarchism", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Winter 2021 Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/win2021/entries/anarchism/>.(23.12.2021).

Fierke, Karin M., "Wittgenstein and International Relations Theory", Cerwyn Moore and Chris Farrands (eds.), *International Relations Theory and Philosophy: Interpretive Dialogues*, Oxon: Routledge, 2010.

Finnemore, Martha and Kathryn Sikkink, "International Norm Dynamics and Political Change", *International Organization*, Vol. 52, No. 4, 1998.

Flexner, J. L. and E. Gonzalez-Tennant, "Anarchy and Archaeology", *Journal of Contemporary Archaeology*, Vol. 5, No. 2, 2019.

Fonseca, Melody, "Global IR and Western Dominance: Moving Forward or Eurocentric Entrapment?", *Millennium: Journal of International Studies*, Vol. 48, No. 1, 2019.

Fonseca, Melody, "Global IR and Western Dominance: Moving Forward or Eurocentric Entrapment?", *Millennium: Journal of International Studies*, Vol. 48, No. 1.

Frank, Andre Gunder and Barry Gills (eds.), *The World System: Five Hundred Years or Five Thousand?*, London: Rutlege, 2014.

Frank, Andre Gunder ve Barry K. Gills (eds.), *Dünya Sistemi Beş Yüzyıllık mı, Beş Binyıllık mı?*, (Çeviren Esin Sağancılar), Ankara: İmge, 2003.

Fredua-Mensah, Keshia A., "Intellectual gatekeeping–The Metatheoretical Challenges of Incorporating Africa into International Relations Theory", Ingo Peters and Wiebke Wemheuer-Vogelaar (Eds), *Globalizing International Relations: Scholarship Amidst Divides and Diversity*, London: Plagrave, 2016.

Gençcan, Hasan, "Anarkhia: Antikitede Kazandığı Anlamlar ve Boyutlar", *Özne*: Anarşizm *Özel Sayısı*, 32. Kitap, Bahar 2020.

Giddens, Anthony, *Elimizden Kaçıp Giden Dünya*, (Çev. O. Akınbay), İstanbul: Alfa, 2000.

Gilpin, Robert G., "The Richness of the Tradition of Political Realism", *International Organization*, Vol. 38, No 2, 1984.

Godwin, William, *An Enquiry Concerning Political Justice, and Its Influence on General Virtue and Happiness*, Volume I, London: Printed for G.G.J. and J. Robinson, 1793.

Godwin, William, *An Enquiry Concerning Political Justice, and Its Influence on Morals and Happiness*, Volume II, London: Printed for G.G.J. and J. Robinson, Patermaster-Row, 1798; William Godwin, *Thoughts on Man, His Nature, Productions and Discoveries*, London: Effingham Wilson, Royal Exchange, 1831.

Goff, Jacques Le, *Tarihi Dönemlere Ayırmak Şart Mı?*, (Çev. Ali Berktay), İstanbul: Türkiye İş Bankası, 2014.

Goldman, Emma, "Anarchism: What It Really Stands For", *Anarchism and Other Essays*, New York: Mother Earth Publishing Association, 1917, e-yayını için bakınız: https://www.lib.berkeley.edu/goldman/pdfs/Emma Goldman_ ANARCHISM_WHATITREALLYSTANDSFOR.pdf, (05.12.2021).

Gökcan, Özkan, "Teoriyi Batı ve Batı-Dışı Ayrımının Ötesinde Düşünmek: Küresel Uluslararası İlişkiler Fikri Üzerine Eleştirel Bir İnceleme", *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, Vol. 12, No. 3, 2021.

Gözen, Ramazan (der.), *Uluslararası İlişkiler Teorileri*, İstanbul: İletişim, 2021.

Graeber, David, "The New Anarchists", *New Left Review* , 3, January/February, 2002.

Graeber, David, *Anarşist Bir Antropolojiden Parçalar*, (çev. Bengü Kurtege-Sefer), İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2007.

Graeber, David, *Debt: The First 5000 Years*. Brooklyn, NY: Melville House, 2011.

Graham, A. C., *Disputers of the Tao: Philosophical Arguments in Ancient China*, La Salle, IL: Open Court, 1989.

Green, William A., "Periodizing World History", *History and Theory*, Vol. 34, No. 2, 1995.

Hansen, C., *A Daoist Theory of Chinese Thought: A Philosophical Interpretation*. New York: Oxford University Press, 1992

Hellmann, G. and Morten Valbjørn, "Problematizing Global Challenges: Recalibrating the "Inter" in IR-Theory", *International Studies Review*, Vol. 19, 2017,

Hellmann, Gunther, "International Relations as a Field of Study", Bertrand Badie, Dirk Berg-Schlosser and Leonardo Morlino (eds.), *International Encyclopedia of Political Science*, London: Sage Publications, 2011.

Hellmann, Gunther, "International Relations Theory", Bertrand Badie, Dirk Berg-Schlosser, and Leonardo Morlino (eds.), *The Sage Handbook of Political Science*, London: Sage Publications 2020.

Hellmann, Gunther, "Interpreting International Relations," *International Studies Review,* Vol. 19, 2017.

Hellmann, Gunther, *Teaching IR globally*, Rio de Janeiro: PUC-Rio, 2022.

Hobson, John M., "Is Critical Theory Always For The White West and For Western Imperialism? Beyond Westphilian Towards A Post-Racist Critical IR", *Review of International Studies*, Vol. 33, 2007.

Hoffmann, Stanley, "An American Social Science: International Relations", *Daedalus*, Vol. 106, No. 3, 1977.

Illich, Ivan, *Okulsuz Toplum*, (Çev. Celal Öner), İstanbul: Oda Yayınları, 2006.

Inanna Hamati-Ataya, "Contemporary 'Dissidence' in American IR: The New Structure of Anti-Mainstream Scholarship?", *International Studies Perspectives,* Vol. 12, No. 4, November 2011.

Inayatullah, Naeem(ed.), *Autobiographical International Relations: I, IR*. London: Routledge, 2011.

Jackson, Robert, Georg Sørensen, and Jørgen Møller, *Introduction to International Relations Theories and Approaches*, Oxford: Oxford University Press, 2022.

Jahn, Beate, "From the Politics of Knowledge to Knowledge of Politics", Martill and Schindler, *Theory as Ideology in International Relations: The Politics of Knowledge*, Oxon: Routlege, 2020.

Joll, James, "Two Prophets of the Twentieth Century: Spengler and Toynbee", *Review of International Studies*, Vol. 11, No. 2, 1985.

Jones, Mitchell ve Natalia Buler, *Devletlere Karşı Etnoloji: Anarşist Antropoloji*, (çev. Deniz Kurt), İstanbul: Sub Yayınları, 2016.

Jørgensen, Knud Erik, *International Relations Theory: A New Introduction*, London: Palgrave, 2018.

Jørgensen, Knud Erik, *What Is International Relations?*, Bristol: Bristol University Press, 2022.

Jun, Nathan Jun (ed.), *Brill's Companion to Anarchism and Philosophy*, Leiden: Brill, 2017.

Kazmi, Zaheer, "Contesting the State of Nature: Anarchism and International Relations", Levy and Saul, *The Anarchist Imagination*.

Kazmi, Zaheer, *Polite Anarchy in International Relations Theory*, New York: Palgrave Macmillan, 2012.

Kegley, Charles W. and Shannon L. Blanton, *World Politics Trend and Transformation*, Boston: Wadsworth, Cengage Learning 2011.

Keohane, Robert and Joseph Nye, *After Hegemony*, Princeton: Princeton University Press, 1984.

Kılıç, Savaş, "Teorik bir Kazı Denemesi: Teori, Nazariye, Kuram", *Siyahi Dergisi*, Yıl 1, Sayı 5, Eylül-Ekim 2005.

Kinna, Ruth (ed.), *The Continuum Companion to Anarchism*, New York: Continuum, 2012.

Kinna, Ruth, "What is Anarchist Internationalism?", *Nations and Nationalism*, Cilt 27, No. 4, 2021

Kinna, Ruth, *Anarchism: A Beginner's Guide*, Oxford: Oneworld Publications, 2005.

Krasner, Stephen D., *Sovereignty: Organized Hypocrisy*, Princeton, NJ: Princeton University Press, 1999.

Kristensen, Peter Marcus, "How Can Emerging Powers Speak? On Theorists, Native Informants and Quasi-Officials in International Relations Discourse", *Third World Quarterly*, Vol. 36, 2015.

Kristensen, Peter Marcus, "Revisiting the "American Social Science"—Mapping the Geography of International Relations", *International Studies Perspectives*, Vol. 16, No. 3, 2015.

Kropotkin, Pëtr, *Modern Science and Anarchy*, https://theanarchistlibrary.org/library/petr-kropotkin-modern-science-and-anarchy, (23.12.2021).

Kropotkin, Pyotr A., *Çağdaş Bilim ve Anarşi*, (Rusça'dan çev. Mazlum Beyhan), İstanbul: Agora, 2015

Kropotkin, Pyotr, "Anarchism", 1910'dan https://theanarchistlibrary.org/library/petr-kropotkin-anarchism-from-the-encyclopaedia-britannica, (23.12.2021).

Kumar, Krishan, "The Return of Civilization—and of Arnold Toynbee?", *Comparative Studies in Society and History*, Vol. 56, No. 4, 2014.

Kurki, Milja Kurki, 2022, 'Relational Revolution and Relationality in IR: New Conversations', *Review of International Studies*, Vol.48, No.5, 2022.

Kurki, Milja, *International Relations in a Relational Universe*, Oxford: Oxford University Press, 2020.

Kuru, Deniz, "Historicising Eurocentrism and anti-Eurocentrism in IR", *Review of International Studies*, Vol. 42, No. 2, 2016.

Lakatos, Imre and Paul K. Feyerabend, *For and Against Method*, Chicago: The Chicago University Press, 1999.

Lake, David A., *Hierarchy in International Relations*, Ithaca, NY: Cornell University Press, 2011.

Lang, Michael, "Globalization and Global History in Toynbee", *Journal of World History*, Vol. 22, No. 4, 2011.

Lawson, Stephany, *Theories of International Relations: Contending Approaches to World Politics*, Cambridge: Polity Press, 2015.

Lechner, Silviya, "Anarchy in International Relations", *Oxford Research Encyclopedias*, *International Studies*. https://oxfordre.com/internationalstudies/view/10.1093/acrefore/9780190846626.001.0001/acrefore-9780190846626-e-79, (25.04.2022).

Levy, Carl and Saul Newman (ed.), *The Anarchist Imagination: Anarchism Encounters the Humanities and the Social Sciences*, Oxon: Routledge, 2019.

Levy, Carl, "Introduction: Anarchism Encounters the Humanities and the Social Sciences", Levy ve Newman, *The Anarchist Imaginations*.

Lewis, John Gaddis, "International Relations Theory and the End of the Cold War", *International Security*, Vol.17, No. 3, 1992/1993.

Linklater, Andrew and Hidemi Suganami, *The English School of International Relations: A Contemporary Reassesment*, Cambridge: Cambridge University Press, 2006.

Lopes, Dawisson Belém, João Paulo Nicolini and Thales Carvalho, "200 Years of International Relations in Brazil: Issues, Theories, and Methods", *Oxford Research Encyclopedia of International Relations*, 2022, https://www.academia.edu/94009504/200_Years_of_International_Relations_in_Brazil_Issues_Theories_and_Methods?email_work_card=-view-paper.

Maliniak, Daniel et. al., "Is International Relations a Global Discipline? Hegemony, Insularity, and Diversity in the Field", *Security Studies*, Vol. 27, No. 3, 2018.

Marshall, Peter, anarşizm*in Tarihi: İmkansızı İstemek*, (Çev: Yavuz Alagon), Ankara: İmge, 2003.

Martill, Benjamin and Sebastian Schindler (eds.), *Theory as Ideology in International Relations: The Politics of Knowledge*, Oxon: Routlege, 2020.

Marx, Karl and Frederick Engels, *Manifesto of the Communist Party*, February 1848, https://www.marxists.org/archive/marx/works/1848/communist-manifesto/index.htm, 16.04.2025.

Mattern, Janice Bially and Ayşe Zarakol, "Hierarchies in World Politics", *International Organization*, Vol. 70, No. 3, 2016.

Mayy, Todd, *The Political Philosophy of Poststructuralist Anarchism*, University Park: Penn State University Press, 1994.

Mcconaughey, Megan, Paul Musgrave and Daniel H. Nexon, "Beyond Anarchy: Logics of Political Organization: Hierarchy, and International Structure", *International Theory*, Vol. 10, No. 2, 2018.

McGlinchey, Stephen (ed.), *International Relations*, Bristol: E-International Relations, 2017.

Mearsheimer, John J., "Conversations in International Relations: Interview with John J. Mearsheimer (Part II)", *International Relations*, Vol. 20, No. 2, 2006.

Meltzer, Albert, *Anarchism: Arguments For and Against*, Edinburgh: AK Press.

Merton, Robert K., *On Theoretical Sociology: Five Essays, Old and New*. New York: Free Press, 1967.

Milders, Lucas Van, "Stupid International Relations", *European Review of International Studies*, Vol. 11, No. 1, 2024.

Milner, Helen, "The Assumption of Anarchy in International Relations Theory: A Critique", *Review of International Studies*, Vol. 17, No. 1, 1991.

Milner, Helen, "The Assumption of Anarchy in International Relations Theory: A Critique", *Review of International Studies*, Vol. 17, No. 1, 1991.

Morgenthau Hans J., *Politics Among Nations: The Struggle for Power and Peace*, New York: Alfred A. Knopf, 1985.

Möngü, Bahtinur, "William Godwin: İnsan Doğasından Anarşizme", *Özne*, 32. Kitap, Bahar 2020.

Müller, Harald and Carmen Wunderlich (eds.), *Norm Dynamics in Multilateral Arms Control, Interests, Conflicts, and Justice*, Athens: University of Georgia Press, 2013.

Naumes, Sarah, "Is all 'I'IR?", *Millennium: Journal of International Studies*, 43(3), 2015.

Navari, Cornelia (ed.), *Theorising International Society, English School Methods* Basingstoke: Palgrave, 2009.

Navari, Cornelia, "Arnold Toynbee (1889-1975): Prophecy and Civilization", *Review of International Studies*, Vol. 26, No. 2, 2000.

Neopluralism. New York: Oxford University

Newman, Saul, *From Bakunin to Lacan: Antiauthoritarianism and the Dislocation of Power*, Lanham: Lexington Books, 2001.

Nicholson, Michael, "Realism and Utopianism Revisited", *Review of International Studies*, Vol. 24, No. 5, 1998.

Nicholson, Michael, "The Continued Significance of Positivism?", Steve Smith, Ken Booth and Marysia Zalewski, *International Theory: Positivism and Beyond*, Cambridge: Cambridge University Press, 1997.

Noda, Orion, "Epistemic Hegemony: The Western Straitjacket and Post-Colonial Scars in Academic Publishing", *Revista Brasileira de Política Internacional,* Vol. 63, No. 1, 2020.

Onuf, Nicholas G., *World of Our Making*, Columbia, SC: University of South Carolina Press, 1989.

Owens, Patricia, John Baylis ve Steve Smith, "Introduction: from International Politics to World Politics", *The Globalization of World Politics An Introduction to International Relations*, Oxford: Oxford University Press 2023.

Oxford English Dictionary, étheoryé, https://www.oed.com/dictionary/theory_n?tab=factsheet#18822065, 03.03.2025.

Özel, İsmet, *Üç Mesele: Teknik, Medeniyet, Yabancılaşma*, İstanbul: Tiyo, 2012.

Özel, İsmet, *Waldo Sen Neden Burada Değilsin*, İstanbul: Şule Yayınları, 2011.

Özel, İsmet, *Zor Zamanda Konuşmak*, İstanbul: Şule Yayınları, 2011.

Öztürk, Armağan, "Kropotkin anarşizmi Üzerine Bir Yeniden Okuma Girişimi", *Özne: anarşizm*, 32. Kitap, Bahar 2020.

Preston, John, "Paul Feyerabend", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (2020 Edition), Edward N. Zalta (ed.), https://plato.stanford.edu/archives/fall2020/entries/feyerabend/>, (01.05.2022).

Prichard, Alex, "Justice, Order and Anarchy: The International Political Theory of Pierre-Joseph Proudhon (1809-1865)", *Millenium: Journal of International Studies*, Cilt 35, No. 3, 2007.

Prichard, Alex, "What Can the Absence of Anarchism Tells Us about the History and the Purpose of International Relations?" *Review of International Studies*, Vol. 37, No. 4, 2011.

Prichard, Alex, "What Can the Absence of Anarchism Tells Us about the History and the Purpose of International Relations?" *Review of International Studies*, Vol. 37, No. 4, 2011.

Prichard, Alex, *Justice, Order and Anarchy: The International Political Theory of Pierre-Joseph Proudhon*, New York: Routledge.

Proudhon Pierre J., *What is Property?, I, First Memoir: An Inquiry into the Principle of Right and of Government*, (Translated from The French and Published by B. R. Tucker), Princeton, Mass: B. R. Tucker, 1876, https://ia902204.us.archive.org/8/items/what-is-property/What _is_Property%253F.pdf (05.12.2021).

Proudhon, Pierre Joseph, *What is Property?, I, First Memoir: An Inquiry into the Principle of Right and of Government*, (Translated from The French and Published by B. R. Tucker), Princeton, Mass: B. R. Tucker, 1876, https://ia902204.us.archive.org/8/items/what-is-property/What_is_Property%253F.pdf, (05.12.2021).

Proudhon, Pierre-Joseph, *Mülkiyet Nedir? Ya da Hak ve Hükümet İlkesine İlişkin bir Soruşturma,* (çev. D. Çetinkasap), İstanbul: İş Bankası Yayınları, 2018.

Proudhon, Pierre-Joseph, *The General Idea of the Revolution*, (translated by John B. Robinson), London: Pluto Press. 1989.

Rathbone, S., "Anarchist Literature and the Development of Anarchist Counter-Archaeologies", *World Archaeology*, Vol. 47, No. 3, 2017.

Reclus, Elisée, "A Great Globe", *The Geographical Journal*, Vol. 12, No. 4, October 1898.

Ritzer, George, *Küresel Dünya*, İstanbul: Ayrıntı, 2010.

Robertson, Roland, *Globalization: Social Theory and Global Culture*, London: Sage, 1992.

Rosenberg, Justin and Benjamin Tallis, "Introduction: The International of Everything", *Cooperation and Conflict*, Vol. 57, No. 3, 2022.

Rosenberg, Justin, "Globalization Theory: A Post Mortem", *International Politics*, Vol 42, 2005.

Rosenberg, Justin, "Globalization Theory: A Post Mortem", *International Politics*, Vol. 42, 2005.

Rosenberg, Justin, "International Relations in the Prison of Political Science", *International Relations*, Vol. 30, No 2, 2016.

Rosenberg, Justin, "International Relations in the Prison of Political Science", *International Relations*, Vol. 30, No. 2, 2016.

Rosenberg, Justin, "Multiplicity and the Problem of 'Society'", *European Journal of International Relations*, Vol. 31, No.1, 2025.

Rosenberg, Justin, "The Elusive International", *International Relations*, Vol. 31, No 1, 2017.

Rousseau, Jean J., *İnsanlar Arasındaki Eşitsizliğin Kaynağı*, (çev. R. Nuri İleri), İstanbul: Say Yayınları, 2006.

Samuel Clark, "Anarchism and the Myth of the Primitive: Godwin and Kropotkin", *Studies in Social and Political Thought*. Vol. 15, 2008.

Saunders, Frances Stonor, *Parayı Verdi Düdüğü Çaldı: Sanat ve Edebiyat Dünyasında CIA Parmağı* başlığıyla Ülker İnce tarafından Türkçeye çevrilmiştir (Ankara: İmge, 2021).

Saunders, Frances Stonor, *The Cultural Cold War: The CIA and the World of Arts and Letters*, New York: The New Press, 2013.

Schmidt, Brian C., *The Political Discourse of Anarchy: A Disciplinary History of International Relations*, Albany, NY: SUNY Press, 1998.

Scholte, Jan Aart, "The Globalization of World Politics", John Baylis and Steve Smith (Eds.), *The Globalization of World Politics, An Introduction to International Relations*, Oxford: OUP, 1999.

Shahabuddın, Mohammad, *Pan-Asianism, Anti-Imperialism, and International Law in the Early Twentieth Century*, Cambridge: Cambridge University Press, 2023.

Shahabuddin, Mohammad, *Pan-Asianism, Anti-Imperialism, and International Law in the Early Twentieth Century*, Cambridge: Cambridge University Press, 2023.

Shapin, Steven, "Why the Public Ought to Understand Science", *Public Understanding of Science*, Vol. 1, No. 1, 1992.

Shaztzs, Marshall S., "Introduction", Michael Bakunin, *Statism And Anarchy*, (Translated and Edited By Marshall S.Shatzs), Cambridge: Cambridge University Press, 1990.

Smith, Steve, "Introduction: Diversity and Disciplinarity in International Relations Theory", in Steve Smith, Tim Dunne, Milja Kurki, and Katarina Kuši (eds.), *Theories of International Relations: Discipline and Diversity*, Oxford: Oxford University Press, 2024.

Smith, Steve, "Introduction: Diversity and Disciplinarity in International Relations Theory", Tim Dunne, Milja Kurki, and Steve Smith (eds.), *International Relations Theories: Discipline and Diversity*, Oxford: Oxford University Press, 2013.

Smith, Steve, "Six Wishes for a More Relevant Discipline of International Relations", Christian Reus-Smit ve Duncan Snidal (ed.), *The Oxford Handbook of International Relations*, Oxford: Oxford University Press, 2008.

Smith, Steve, "The Discipline of International Relations: Still an American Social Science?", *The British Journal of Politics and International Relations* Vol. 2, No. 3, 2000.

Smith, Steve, "The United States and the Discipline of International Relations: 'Hegemonic Country, Hegemonic Discipline', *International Studies Review*, Vol. 4, No. 2, 2002.

Smith, Steve, Ken Booth and Marysia Zalewski *International Theory: Positivism and Beyond*, Cambridge: Cambridge University Press, 1996.

Smith, Steve, Tim Dunne, Milja Kurki, and Katarina Kuši (eds.), *Theories of International Relations: Discipline and Diversity*, Oxford: Oxford University Press, 2024.

Söker, Çağlar, *Uluslararası İlişkilerde Bilim, Bilgi ve Yöntem: Paul K. Feyerabend ve Epistemolojik anarşizmin İmkânları*, Konya: Çizgi Kitabevi, 2023.

Springer, Simon, *The Anarchist Roots of Geography: Toward Spatial Emancipation*, Minneapolis: University of Minnesota Press, 2016.

Strausz, Erzsebet, *Writing the Self and Transforming Knowledge in International Relations Towards a Politics of Liminality*, Oxon: Routledge, 2018.

Sylvan, Richard, "Anarchism", P. P. Robert and E. Goodin (ed.), *A Companion to Contemporary Political Philosophy*, Oxford: Blackwell, 2007.

The Editors of Encyclopaedia Britannica. "Arnold J. Toynbee". *Encyclopedia Britannica*, 10 Apr. 2025, https://www.britannica.com/biography/Arnold-J-Toynbee. 20.04.2025.

Thoreau, Henry D. Thoreau, *Sivil İtaatsizlik*, (Çev. Caner Turan), İstanbul: Say Yayınları, 2016.

Throeau, Henry D., *Sivil İtaatsizlik*, (Çev. Caner Turan), İstanbul: Say Yayınları, 2016.

Tickner, Arlene and Ole Wæver, *International Relations Scholarship Around the World* London: Routledge, 2009.

Timur, Taner, *Küreselleşme ve Demokrasi Krizi,* Ankara: İmge Yayınları, 1996.

Torun, Yıldırım, *Klasik anarşizm: Godwin, Proudhon, Bakunin*, Ankara: Savaş Yayınevi, 1999.

Toynbee, Arnold, *A Study of History: The New One -Volume Edition*, London: Thames and Hudson, 1979.

Turanlı, Gül, "Murray Bookchin ve Eko-Anarşizm", *Özne: anarşizm*, 32. Kitap, Bahar 2020.

Umar, Ahmad Rizky Mardhatillah, 'Which Part of Your Work is IR?' On Western Dominance and the Discipline of International Relations in Indonesia", *Alternatives: Global, Local, Political*, Vol. 49, No. 3, 2024.

Valbjørn, Morten, "Dialoguing about Dialogues: On the Purpose, Procedure and Product of Dialogues in Inter-National Relations Theory", *International Studies Review,* Vol. 19, 2017.

Vanek, David, "Murray Bookchin Interview", *Harbinger: A Social Ecology Journal*, Vol. 2, No. 1, 2000.

Veneuse, Mohamed Jean, *Anarca-Islam*, Thesis, Queen's University Kingston, Ontario, Canada, 2009, https://theanarchistlibrary.org/library/mohamed-jean-veneuse-anarca-islam, (11.11.2021).

Verran, Helen, 'Engagements between Disparate Knowledge Traditions: Toward Doing Difference Cooperatively and in Good Faith', Lesley Green(ed.), *Contested Ecologies: Dialogues in the South on Nature and Knowledge*, Cape Town: HPRC Press, 2013.

Vincent, Andrew, *Modern Political Ideologies*, Oxford: Blackwell, 1992.

Viotti, Paul R. ve Mark V.Kauppi, *Internatıonal Relations Theory*, London: The Rowman & Littlefield, 2024.

Vrasti, Wanda, "Ethnography/Autoethnography/Autobiography". Xavier Guillaume, Pınar Bilgin (Eds.), *Routledge Handbook of International Political Sociology*. Oxon: Routledge, 2016.

Wæver, Ole, "The Sociology of a Not So International Discipline: American and European Developments in International Relations", *International Organization,* Vol.52, No.4, 1998.

Walker, R. J. B, *Inside/Outside: International Relations as Political Theory*, Cambridge: Cambridge University Press, 1993.

Walker, Rob B. J., *Inside/Outside: International Relations as Political Theory*, Cambridge: Cambridge University Press, 1993.

Walllerstein, Immanuel, *Modern World-System I*: *Capitalist Agriculture and the Origins of the European World-Economy in the Sixteenth Century*, California: University of California Press, 2011.

Waltz, Kenneth N., *Theory of International Politics*, Reading, Massachusetts: Addison-Wesley, 1979.

Waltz, Kenneth, *Theory of International Politics*, New York: McGraw-Hill, 1979

Ward, Colin Ward, "Anarchism as a Theory of Organization", 1966, https://web.archive.org/web/20100325081119/http://www.panarchy.org/ward/organization.1966.html,

Weber, Cynthia, *International Relations Theory: A Critical Introduction*, Abingdon, Oxon: Routledge, 2021.

Weber, Cynthia, *International Relations Theory: A Critical Introduction*, Abingdon, Oxon; New York: Routledge, 2020.

Weber, Cythia, *International Relations Theory: A Critical Introduction*, Abingdon, Oxon; New York: Routledge, 2020.

Weber, Max, *Economy and Society: An Outline of Interpretive Sociology*, (G. Roth & C. Wittich, Eds.) Berkeley: University of California Press, 1978.

Weber, Max, *The Methodology of the Social Sciences*. (E. A. Shils & H. A. Finch, Trans.), New York: Free Press, 1949.

Weiss, Thomas G., "The Tradition of Philosophical Anarchism and Future Directions in World Policy", *Journal of Peace Research*, Vol. 12, No. 1, 1975.

Wemheuer-Vogelaar, Wiebke, Nicholas J. Bell, Mariana N. Morales, and Michael J. Tierney, "The IR of the Beholder: Examining Global IR Using the 2014 TRIP Survey", *International Studies Review,* Vol. 18, 2016.

Wemheuer-Vogelaar, Wiebke, Peter M. Kristensen and Mathis Lohaus, "The Global Division of Labor in a Not So Global Discipline", *All Azimuth*, Vol.11, No.1, 2022.

Wemheuer-Vogelaar, Wiebke, Peter Marcus Kristensen and Mathis Lohaus, "The Global Division of Labor in a Not So Global Discipline", *All Azimuth*, Vol. 11, No. 1, 2022.

Wendt, Alexander, "Anarchy is What States Make of It: The Social Construction of Power Politics", *International Organization*, Vol. 46, No. 2, 1992.

Wendt, Alexander, *Social Theory of International Relations*, Cambridge: Cambridge University Press, 2003.

Wight, Martin, *International Theory: The Three Traditions*, (Edited by Gabriele Wight and Brian Porter), Leicester: Leicester University Press, 1991.

Williams, Raymond, *Keywords: A Vocabulary of Culture and Society*, New York: Oxford University Press, 2015.

Woodcock, George, *Anarşizm: Bir Düşünce ve Hareketin Tarihi*, (çev. Alev Türker), İstanbul: Kaos Yayınları, 2001.

Wunderlich, Carmen, "Blinded by Delight?", *European Review of International Studies*, (Special Issue: Transcending a Western Bias: Towards a Decolonised Entangled Perspective in Norms Research), Vol. 9, No. 3, 2022.

Wunderlich, Carmen, *Rogue States as Norm Entrepreneurs: Black Sheep or Sheep in Wolves' Clothing?*, Cham: Springer International, 2020.

Yalvaç Faruk, "Uluslararası İlişkilerde Teori Kavramı ve Temel Teorik Tartışmalar", Ramazan Gözen (ed.), *Uluslararası İlişkiler Teorileri*, İstanbul: İletişim, 2021.

Yalvaç, Faruk, "Uluslararası İlişkiler Kuramında Anarşi Söylemi", *Uluslararası İlişkiler*, Cilt 8, Sayı 29, 2011.

Yalvaç, Faruk, "Uluslararası İlişkilerde Temel Tartışmalar ve Eleştirel Gerçekçilik", Tayyar Arı, *Uluslararası İlişkilerde Post Modern Analizler–1: Kimlik, Kültür, Güvenlik ve Dış Politika*, Bursa: MKM Yayınları, 2012.

Yudan, Chen, "Lao Zi (6th–5th Century BCE?): Dao of International Politics", Richard Ned Lebow, Peer Schouten and Hidemi Suganami (ed), *The Return of the Theorists Dialogues with Great Thinkers in International Relations*, Basingstoke: Palgrave, 2016.

Yurdusev, Nuri, "Uluslararası İlişkilere Teorik Bakmak", *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, Cilt 2, Sayı 6, 2005.

Zalewski, Marysia, "All These Theories Yet The Bodies Keep Piling Up': Theories, Theorists, Theorising", Smith, Booth and Zalewski, *International Theory*.

Zarakol, Ayşe, *Before the West: The Rise and Fall of Eastern World Orders*, Cambridge: Cambridge University Press, 2022.

Zygmunt, Bauman, *Liquid Love*. Cambridge: Polity, 2003.

BİLİNÇLİ ve ETKİN İŞ YAPMA SANATI

Prof. Dr. Musa GÜRSEL

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1802
Yönetim

©Çizgi Kitabevi
Nisan 2025

ISBN: 978-625-396-507-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
GÜRSEL, Musa
BİLİNÇLİ ve ETKİN İŞ YAPMA SANATI

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKLAR

Argyris, C. & Schon, D. (1974). Theory in Practice: Increasing Professional Effectiweness. San Francisco: Jossey Bass.

Artan. İ. (2000). "Örgütlerde Güç Kullanımı ve Kaynakları." Türkiye'de Yönetim, Liderlik ve İnsan Kaynakları Uygulamaları, (Edi: Zeynep Aycan), Ankara: Türk Psikologlar Derneği Yayınları.

Aycan, Z. &Diğerleri. (2016). Örgütler ve Yönetim. (Aylin Kayapalı), İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

Bakırcıoğlu, R. (2012). Ansiklopedik Eğitim ve Psikoloji Sözlüğü. Ankara: Anı Yayıncılık.

Bennis, W.&Nanus, B. (1985). Leaders: Strategies For Taking Charge (New York: Harper and Row), 7.

Buckingham, M.&Coffman, C. (1999). Önce Tüm Kuralları Yıkın. What the World's Greatest Manegers Do Differently. New York: Simon & Schuster.

Bursalıoğlu, Z. (1982). Eğitim Yönetiminde Yeni Yapı ve Davranış. Ankara: Eğitim Fakültesi Yayını.

Can, H. (1992). Organizasyon ve Yönetim. Ankara: Adam Yayıncılık.

Covey, S. R. (2020). Etkili İnsanın 7 Alışkanlığı. (Çev: Osman Denizdekin&vd.), İstanbul: Varlık Yayınları A.Ş.

Cüceloğlu, D. (1991). İnsan ve Davranışı. İstanbul: Remzi Kitapevi.

Dahl, A. R. (2001). Demokrasi Üstüne. (Çev. Edi: Betül Kadıoğlu), Ankara: Phoenix Yayınevi.

Dönmezer, S. (1976 Sosyoloji. İstanbul: Hüsnütabiat Matbaası, 6 Baskı.

Drucker, F. P. (1993). Kapitalist Ötesi Toplum. (Çev: Belkıs Çorakçı), İstanbul: İnkılâp Yayınevi.

Duverger, M. (1995). Siyaset Sosyolojisi. (Çev. E Şirin Tekeli), İstanbul: Varlık Yayınları.

Eagleman, D. (2020). Beyin (Senin Hikâyen). (Çev: Zeynep Arık Tozar), İstanbul: Yayıncılık Ticaret ve Sanayi Ltd. Şti.

Eczacıbaşı, B. (2022). Aklımızda Bulunsun. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Elma, C. (1998). "İlköğretim Okulunun Yöneticilerinin Çatışmayı Yönetme Yeterlikleri." (Ankara İli Örneği), Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: AÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Eren, E. (2003). Yönetim ve Organizasyon. İstanbul: Beta Basım Yayın.

Ergil, D. (1994). Toplum ve İnsan. Ankara: Turhan Kitapevi.

Ertekin, Y. (1993). Stres ve Yönetimi. Ankara: TODAİE Yayınları.

Erkmen, T. (2010). Örgüt Kültürü. İstanbul: Beta Yayınevi.

Ertürk, M.E. (2012). "Örgütlerde Çatışma", Örgüt Sosyolojisi. (Ed: Mehmet Zincirkıran), Bursa: Dora Basım- Yayın Dağıtım.

Fişek, K. (1979). Yönetim. Ankara: Sevinç Matbaası.

Flippo, E. B. (1966). Principles Of Personnel Management, Mc Graw Hill, New York.

Francis, R.&Cotton, K. (2011). Bir Daha Asla Hastalanmayın. (Çev: Merve Duygun), İstanbul: Butik Yayıncılık.

Franckh, P. (2020). Rezonans Kanunu. (Çev: Bengsu Akipek), İstanbul: Koridor Yayıncılık.

Frankl, V. (1984). Man's Search for Meaning. New York: Simon & Schuster.

Fromm, E. (1999). Erdem ve Mutluluk. (Çev: Ayla Yörükan), İstanbul: İş Bankası Yayını.

Gençtan, E. (2003). İnsan Olmak. İstanbul: Metis Yayını.

Goleman, D. (2021). "Odaklanmış Lider". Lider 2. (Çev: Taner Gezer), İstanbul: Optimum Basım.

Goleman, D. (1997). Emotional Intelligence: Why It Can Matter More Than IQ (New York: Bantam, 1997), 81.

Güney, S. (1997). Davranış Bilimleri. Ankara: Kara Harp Okulu Basımevi.

Güney, S. (2002). Yönetim Tarzımıza ve Davranışlarımıza Yön Veren Özlü Sözler. Ankara: Siyasal Kitapevi.

Gürsel, M. (2014). Yönetime Çağdaş Yaklaşımlar. Konya: Çizgi Kitapevi.

Gürsel, M. (2015). Örgüt Sosyolojisi. Ankara: PEGEM Akademi.

Gürsel, M. (2018). Liderlik Etmenin Temel İlkeleri. Konya: Eğitim Yayınevi.

Gürsel, M. (2020). Statü Kaybetme Korkusu. Konya: Çizgi Kitapevi.

Gürsel, M. (2021). Ahlak ve Mutluluk Üzerine. Konya: Çizgi Kitapevi.

Gürsel, M. (2022). 21. Yüzyılda Liderlik Yaklaşımları (Kuantum Liderlik ve Odaklanmış Liderlik). Konya: Çizgi Kitapevi.

Güvenç, B. (1976). İnsan ve Kültür. Ankara: Remzi Kitapevi.

Hoy, K.A.&Miskel, G.C. (2010) . Eğitim Yönetimi. (Çev: Selahattin Turan), Ankara: Nobel Yayın, Dağıtım.

Jacobs, All You Need Is Love ant Other Lies About Marriage, 57.

Kofman, F. (2010). Bilinçli İş Yapma Sanatı. (Çev: Gökhan Burhan), İstanbul: ALFA Basım.

Kongar, E. (1983). Devrim Tarihi ve Toplumbilim Açısından Atatürk. İstanbul: Remzi Kitapevi.

Lewis C. &Malmgren, P. (2021). Liderlik Laboratuvarı- 21. Yüzyılda Liderlik. (Çev: Ümit Şensoy), İstanbul: İş Bankası Yayını.

Livvarçin, Ö.&Kurt, D. (2012). Yönetim Biliminde 49 İnsan 49 Teori. İstanbul: Beta Basın Yayım Dağıtım.

Mandela, N. (1957). Long Walt to Freedom (Boston: Back Bay Books, 454.

Mevlana. (1995). "Kurtçuğun Uyanışı". The Essential Rumi, Coleman Barks, tr.

Morgan, G, (1998). Yönetim ve Örgüt Teorilerinde metafor. (Çeç: Gündüz Bulut), İstanbul: MESS Yayını.

Patton, Q. M. (2014). Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri. (Çev: Mesut Bütün&Beşir Demir), Ankara: PEGEM Akademi.

Pfeffer, İ. (2010). Güç. (Çev. Edi: İdil Çetin), İstanbul: MESS Yayınları.

Pinker, S. (2017). Zihin Nasıl Çalışır? (Çev: Sabri Gürses), İstanbul: Alfa Basım Yayın.

Price, R.&Lisk R. (2018). 4/4' lük Lider. (Çev: Süeda B. Okuyan), İstanbul: İş Kavramları Danışmanlık Hizmetleri.

Raelin, J.A. (1999). Kültür Çatışması. (Çeviri Editörü: Kamuran Tuncay), İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayını.

Robbins, P.S.&Judge, A.T. (2012). Örgütsel Davranış. (Çev: İnci Erdem), Ankara: Nobel.

Rosen, R.H. (1998). İnsan Yönetimi. (Çev: Gündüz Bulut), İstanbul: MESS Yayınları.

Seligman, M. (2002). Authentic Happiness: Using the New Positive Psyhology to Realice Your Potential for Lasting Fulfillment. New York: Free Press.

Sennett, R. (1992). Otorite. (Çev. Edi: Kamil Turan), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Şimşek, M. Ş. (1996). Yönetim ve Organizasyon. Konya: Mikro Dizgi.

Tarhan, N. (2020). Mutluluk Psikolojisi ve stresle Başa Çıkma. İstanbul: Timaş Yayınları.

Uzpeder, İ.&Schein, H. (2012). Yönetim Biliminde 49 İnsan ve 49 Teori. (Edi: Ömer Livvarçin&Dilek Kurt), İstanbul: Beta Basım A.Ş.

Yücel, H.A. (2019). İyi Vatandaş İyi İnsan. İstanbul: T. İş Bankası Yayını.

Werner, I. (1993). Liderlik ve Yönetim. İstanbul: Rota Kitapları.

Gazetecinin Mesaisi Olmaz

Türkiye'de Gazetecilerin İstihdamında İŞKUR Etkisi

Dr. Musa Çelik

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1804
İletişim

©Çizgi Kitabevi
Nisan 2025

ISBN: 978-625-396-523-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÇELİK, Musa
Gazetecinin Mesaisi Olmaz
Türkiye'de Gazetecilerin İstihdamında İŞKUR Etkisi

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Arendt. H. (2008). İnsanlık Durumu, (çev.) Bahadır Şener, İstanbul: İletişim Yayınları.

Aslan, Ş. (2018). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. Konya: Eğitim Yayınevi.

Ateş, A. (2015). Tiziana Terranova ile söyleşi. Toplum ve Bilim Dergisi, sayı 135, 165,171 sayfaları içerisinde.

Aydoğanoğlu, E. (2011), Emek Sürecinin Dönüşümü, Kültür Sanat Sen Yayınları No:5, Baskı: Boramat Matbaa Kâğıt Rek. San. ve Tic. Ltd. Şti, Ankara.

Alpagut, G. & Namlı, M. (2022). İşkolu Barajının Toplu Sözleşme Hakkı Karşısında Değerlendirilmesi ve İstatistiklere İtirazın Yetki Başvurusuna Etkisi. Çalışma ve Toplum, 1 (72), 65-92.

Aydın, H. (2010). Cemiyet-i Matbuat-ı Osmaniye: Kuruluşu ve Basında Tartışmalar. Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, (27) , 553-569.

Barglowski, Karolina. (2019). "Nerede, Neyi ve Kimi Çalışmalı? Göç Araştırmalarında Vaka Seçimi ve Örneklemeye Dair İlkeler. Kurallar ve Ampirik Örnekler", Avrupa Göç Çalışmalarında Nitel Araştırmalar, ed. Gar, İstanbul, Gar Kitaplık, 2019.

Basın İlan Kurumu, Türkiye'de basın çalışanları istatistiklerini açıkladı. (2017, 17 Temmuz). https://bik.gov.tr/ 27 Kasım 2022 tarihinde https://bik.gov.tr/kurumsal- haberler/basin-ilan-kurumu-turkiyede-basin-calisanlari-istatistiklerini-acikladi/adresinde edinildi.

Basın İlan Kurumu 2018 basın çalışanları istatistikleri açıklandı. (2018, 13 Ağustos). https://bik.gov.tr/ 27 Kasım 2022 tarihinde https://bik.gov.tr/kurumsal-haberler/basin-ilan- kurumu-2018-basin-calisanlari-istatistikleri-aciklandi/ adresinden edinildi.

Basın İlan Kurumunun 2019 yılı basın çalışanları istatistikleri açıklandı. (2019, 23 Ağustos). https://bik.gov.tr/ https://bik.gov.tr/kurumsal-haberler/basin-ilan-kurumunun- 2019-yili-basin-calisanlari-istatistikleri-aciklandi/ adresinden edinildi.

Basın İlan Kurumu, 2021 Yılı Basın Çalışanları İstatistikleri Açıklandı. (2021,5 Ağustos). https://bik.gov.tr/ https://bik.gov.tr/kurumsal-haberler/basin-ilan-kurumu-2021-yili-basin-calisanlari-istatistikleri- aciklandi/#:~:text=%C3%9Clkemizde%2C%20resmi%20ilan%20yay%C4%B1n%C4%B1yl a%20alakal%C4%B1,2.341'ini%20kad%C4%B1n%20%C3%A7al%C4%B1%C5%9Fanlar% 20olu%C5%9Fturdu. adresinde erişim sağlandı.

Bauman, Z. (2018). Iskarta Hayatlar/Modernite ve Safraları. O. Yener (Çev.). İstanbul: Can Sanat Yayınları.

Bauman, Z. (2005). Bireyselleşmiş Toplum, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bauman, Z. (1999). Çalışma, Tüketicilik ve Yeni Yoksullar. İstanbul: Sarmal Yayınevi.

Bezirgan Arar, Y. (2019). Gazetecilik Eğitimi Sonrası Mesleki Yönelim: 2010- 2017 Ege Üniversitesi Gazetecilik Bölümü Mezunları Üzerine Bir Araştırma. Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, (32) , 734-768

BİK, 2020 basın çalışanları istatistiklerini açıkladı. (2020, 4 Ağustos). https://bik.gov.tr/ https://bik.gov.tr/kurumsal-haberler/bik-2020-basin-calisanlari- istatistiklerini-acikladi/ adresinden edinildi.

BİK gazetecilik okulu kapılarını açtı. (2016, 21 Nisan). bik.gov.tr. 11.11.2016 tarihinde http://www.bik.gov. tr/bik-gazetecilik-okulu-kapilarini-acti adresinden edinilmiştir.

2022 yılı Basın Çalışanları İstatistikleri açıklandı. (2022, 14 Eylül). https://bik.gov.tr/ 24 Ocak 2023 tarihinde https://bik.gov.tr/kurumsal-haberler/2022-yili-basin-calisanlari- istatistikleri- aciklandi/#:~:text=Bas%C4%B1n%20kart%C4%B1%20sahipli%C4%9Finde%20lider%20il, 2.368'ini%20kad%C4%B1n%20%C3%A7al%C4%B1%C5%9Fanlar%20olu%C5%9Fturdu. adresinden edinildi…

Bilgin, E. (2013). Yeni Sendika Kanunu ve Gazetecilerin Sendikalılaşması. (05 Mart 2013). m.bianet.org 31 0cak 2023 tarihinde https://m.bianet.org/bianet/medya/144848-yeni-sendika-kanunu-ve-gazetecilerin-sendikalilasmasi adresinden erişim sağlanmıştır.

Bir, A. Atıf. (1999). Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri. Eskişehir. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını.

Bilgin, Esra B. (2007). Özel istihdam büroları ve Türkiye'deki görünümü. Bursa: Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İlişkileri. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi.

Boratav, Korkut, (2008). Türkiye İktisat Tarihi 1908-2007, Ankara, İmge Yayınları.

Bozgeyik, M. (2022). Sendikalar, toplu sözleşme ikramiyesi için getirilen baraj şartına tepkili. (27 Aralık 2022). tr.euronews.com 4 Nisan 2023 tarihinde http://bitly.ws/CxWU adresinden erişim sağlanmıştır.

Braverman, Harry (2008). Emek ve tekelci sermaye: Yirminci Yüzyılda Çalışmanın Değersizleştirilmesi

Buschow, C. (2021). The economic impact of Covid-19 on European media in 2020. https://en.ejo.ch/media-economics/the-economic-impact-of-covid-19-on-european-media-in- 2020 adresinden 22 Şubat 2022 tarihinde erişim sağlandı.

Bulut, G. & Bulut, Ç.K. (2015). Yeni Sendikalar Kanunu, Olanaklar ve Sınırlılıklar: Gazeteciler. (Edit: Gamze Yücesan-Özdemir) Rüzgâra Karşı: Emek Süreçleri ve Karşı Hegemonya Arayışları. İstanbul. Notabene Yayınları.313-336 sayfaları içerisinde.

Büyükbaykal, G. & Büyükbaykal. (2018). Türkiye'deki İletişim Fakültelerinde Eğitim ve Yaşanılan İstihdam Sorunları. Turkish Studies-Social Sciences. 13 (18): s. 321- 334.

Cankaya, Özden. & Aykanat, Aykut. (2005). Köşesiz Gazeteciler Yazıyor: Muhabir ve stajyerlerin kaleminden medya tanıklıkları, İstanbul: Bağımsız Yayınları.

Castel, R. (2019). Ücretli Çalışmanın Tarihçesi, İstanbul: İletişim Yayınları.

Çankaya, Ö. Aykanat, A. (2005). Köşesiz Gazeteciler Yazıyor, İstanbul: Bağımsız Yayınlar.

Çelik, M. (2018). Geleneksel ve İnternet Gazeteciliğinde emeğin dönüşümü. İstanbul: Arel Üniversitesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Çelik, M. (2021). Gazetecilerde karakter aşınması: Gazetecilikte değişen çalışma şartları üzerine kısa bir çalışma. (editör.). Duygu Dumanlı Kürkçü, Yeni medya üzerine gazetecilik çalışmaları. İstanbul. Efe Akademi Yayınları. 215-234 sayfaları içerisinde.

Çelik, M. (2021). Jeremy Rifkin: İşin sonu. İstanbul Arel Üniversitesi İletişim Çalışmaları Dergisi, 9 (20) , 309-322.

Çelik, A. (2018). Tekelci medyada sendikasız gazeteci! (09.04.2018) https://www.birgun.net/ 31 0cak 2023 tarihinde https://www.birgun.net/haber/tekelci-medyada-sendikasiz-gazeteci-211298 adresinden erişim sağlanmıştır.

Çelik, A. (2015). Sendikalaşma gerçekten artıyor mu? 19 Eylül 2022 tarihinde https://t24.com.tr/yazarlar/aziz-celik/sendikalasma-gercekten-artiyor-mu,11132 adresinden erişim sağlandı.

Çelik, A. (2019). DİSKAR Emek Araştırmaları 2016-2019, İstanbul, DİSK Yayınları No: 76.

Coşar, Kamuran (2020). Üniversite Öğrencilerine Yönelik İşgücü Piyasası Uyum Programları. Ankara: Yayımlanmamış Uzmanlık Tezi.

Çoşkun, M. (2018). Bu da mı Haber Değil? Doksanlardan Günümüze Haber Medyasının Ekonomi Politiği. Ankara, Gazi Kitabevi.

Christopher, Hill. (1968). Puritanism and Revolution: Studies in Interpretation of the English Revolution of the 17th Century. s.217 akt. Castel, Robert (2019). Ücretli Çalışmanın Tarihçesi, İstanbul: İletişim Yayınları, sayfa: 118.

Corbin, J. & Strauss, A. (2008). Basics of qualitative research: Techniques and procedures for developing grounded theory. Thousand Oaks: Sage.

Dağdaş, E. (2011). Üniversite-Sanayi İşbirliği Perspektifinden Türkiye'deki İletişim Eğitimine İlişkin Bir Değerlendirme. Akdeniz İletişim Dergisi. 15: s. 32-48.

Devran, Y. & Özcan, Ömer F. (2017). Habercilikte Hegemonya Mücadelesi: Yurttaş Gazeteciliği: Fırsat mı Tehdit mi?. Global Media Journal: Turkish Edition . Spring 2017, Vol. 7 Issue 14, p150-173. 24p.

Demir, F. (1998). Anayasa Hukukuna Giriş. İzmir: s.267-268.

Demir, F. (1981). Çalışma Hakkı İlkesi, Yayınlanmış Doçentlik Tezi. İzmir: s.12.

Doğan, Cenk. K.- Gönenç, Aslı Y. (2022). Yerel medya ve resmi ilan ilişkisi bağlamında basın ilan kurumu projelerinin yerel yazılı medya ekosistemi üzerine etkisi: Doğu Anadolu bölgesi (Bitlis, Hakkâri, Muş ve Van) örneği. Konya: Eğitim Yayınevi.

Ekin, N. (1993). Küçük İşyerlerinde Endüstri İlişkileri, Ankara: Kamu-İş Yayınları.

Emek nedir? 20 Aralık 2021 tarihinde https://sozluk.gov.tr/ adresinden erişim sağlandı.

Emirgil, B.F. (2010), "Yeni Kapitalizmde Emeği Sorunsallaştırmak: Emeğin Maddi- Olmayan Görünümleri", Çalışma ve Toplum Dergisi, Sayı: 2010/1, s. 221-237.

Engels, F. (2016). Doğanın Diyalektiği. Ankara. Sol Yayınları.

Erol, H. (2017). Türkiye'de İşsizlik ve Sendikalaşma İlişkisi Üzerine Ekonometrik Bir Analiz. Aydın İktisat Fakültesi Dergisi, Aydın İktisat Fakültesi Dergisi 2, 116-127.

Ezber, B. & Sayar, T. E. (2016). Türkiye'de Akademi Dışı Medya ve İletişim Eğitimi. Marmara İletişim Dergisi , (26) , 71-83.

Freud, S. (1923). The Ego and the Id. The Standard Edition of the Complete Psychological Works of Sigmund Freud, Volume XIX (1923- 1925): The Ego and the Id and Other Works, 1-66.

Ergeç, N. E. (2014). Uluslararası Yüksek Öğretim Trendleri Bağlamında İletişim Eğitimini Yeniden Düşünmek. Selçuk İletişim Dergisi. 8 (2): s. 5-31.

Filiz Yavuz, M. (2021). Yeni medya düzeninde gazeteci emeğinin dönüşümü. NOSYON: Uluslararası Toplum ve Kültür Çalışmaları Dergisi , (8) , 89-102. Demir, M. & Kalsın, B. (2015). Yeni Medya ve Gazetecilik. Ankara Üniversitesi İlef Dergisi, 2 (2) , 209-214.

Foucault, M. (2007). Cinselliğin Tarihi, (çev.) Hülya Uğur Tanrıöver, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Gauck, Joachim (2013). Rede von Bundespräsident Joachim Gauck bei der Jahrestagung "Zeitungskongress 2013" des Bundesverbandes Deutscher Zeitungsverleger (BDZV) am 17. September 2013 in Dresden. Redemanuskript.

Gezgin, Suat. (2007) Türkiye'de Yerel Basın, İstanbul. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Yayınları.

Glaser, B.G. & Strauss, A.L. (2006). The Discovery of Grounded Theory Strategies for Qualitative Research, London: Aldine Transaction.

Gorz, A. (1986). Elveda Proletarya, İstanbul: Afa Yayıncılık.

Gorz, A. (2011). Maddesiz: Bilgi, Değer ve Sermaye, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Gorz, Andre, (1988). Critique of Economic Reason. New York: Verso.

Güler, M. A. & Güler, Z. (2017). Ekonomik işbirliği ve kalkınma örgütü ülkelerinde sendika yoğunluğu-işsizlik ilişkisi. İş ve Hayat, 3 (5) , 9-29.

Güloğlu, T. (2020). Dünden bugüne Türkiye'de sendikacılığın gelişimi. (Ed.) Eyüp Sabri Kala. (2020). Sosyal Politika Çalışmaları. İstanbul. Ekin Yayınevi. 11-26 sayfaları içerisinde.

Groll, T. (2021). The economic impact of Covid-19 on European media in 2020. https://en.ejo.ch/media-economics/the-economic-impact-of-covid-19-on-european-media-in- 2020 adresinden 22 Şubat 2022 tarihinde erişim sağlandı.

Hardt, M. & Antonio N. (2003). İmparatorluk, (çev.). Abdullah Yılmaz, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Hardt, M. & Antonio N. (2004). Çokluk: İmparatorluk Çağında Savaş ve Demokrasi, (çev.). Barış Yıldırım, İstanbul: Ayrıntı yayınları.

Harvey, David (2012). Sermaye Muamması: Kapitalizmin Krizleri İstanbul: Sel Yayıncılık.

Harvey, D. (1997). Postmodernliğin Durumu: Kültürel Değişimin Kökenleri, (Çeviren) Sungur Savran, İstanbul: Metis Yayınları.

Harvey, D. (2015). Neoliberalizmin kısa tarihi. (Çev.) Aylin Onacak. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Hegel, George Wilhelm F. (1991) "Hukuk Felsefesinin Prensipleri", (Çev.). Cenap Karakaya, İstanbul: Sosyal Yayınlar, sf. 71

Hobbes, Thomas (2017), Leviathan veya bir din ve dünya devletinin içeriği, biçimi ve kudreti (Çev. Semih Lim), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul, 15.Baskı.

Huberman, L. (2015). Feodal Toplumdan Yirminci Yüzyıla. (Çev. Murat Belge). İstanbul: İletişim Yayınları.

Kaiser, U.(2022). Arbeitsmarkt und Berufschancen. Arbeitsmarkt und Berufschancen (djv. de) adresinden 22 Şubat 2022 tarihinde erişim sağlandı.

Kant, İ. (1993). "'Aydınlanma Nedir?' Sorusuna Yanıt", Seçilmiş Yazılar, (çev.). Nejat Bozkurt, İstanbul: Remzi Yayınevi, 1993.

Karaman, N. (2017). Çalışma yaşamında duygusal emek. İş ve Hayat, 3 (5), 30-56.

Karahisar, T. (2008). Türkiye'de gazetecilerin sendikalaşma sorunları. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 2008(33), 83 - 102.

Kıyan, Z. (2015). "Dijital kapitalizm"in iletişim alanındaki izleri: Üretim, dolaşım, emek ve tüketim süreçleri. Toplum ve Bilim Dergisi, sayı:135, 27-56 sayfaları içerisinde.

Koşar, A. (2018). Maddi Olmayan Emek Teorisi: Kuramsal Bir Eleştiri, İstanbul: Kor Kitap.

Kösedağ, M. S. (2019). Türk Basınında Çalışma Hayatı ve İş Güvencesi Sorunu. OPUS International Journal of Society Researcher, 13 (19) , 2479-2498. OI:10.26466/opus.579499.

İlkay, Ş. (2005). Gazetecinin isyanı bir gün sürer. (Edit.) Cankaya, Özden. & Aykanat, Aykut. (2005). Köşesiz Gazeteciler Yazıyor: Muhabir ve stajyerlerin kaleminden medya tanıklıkları, İstanbul: Bağımsız Yayınları.

İşbaşı Eğitim Programları. (19.02.2023). https://www.iskur.gov.tr/ 19 Şubat 2023 tarihinde shorturl.at/qBPQV adresinden erişim saplanmıştır.

İşbaşı Eğitim Programları. (8 Haziran, 2022). www.iskur.gov.tr 19 Şubat 2023 tarihinde https://www.iskur.gov.tr/isveren/isbasi-egitim-programlari/ adresinden erişim sağlanmıştır.

İşbaşı Eğitim Programları. (2022, 31 Aralık). https://www.iskur.gov.tr/ 31.12.2022 tarihinde https://www.iskur.gov.tr/is-arayan/aktif-isgucu-programlari/isbasi-egitim- programlari adresinden edinilmiştir.

İletişim fakültesi öğrencilerinin sadece yüzde 5'i sektörde iş bulabiliyor. (2021, 2 Şubat)https://www.pervinkaplan.com07.01.2023tarihinde https://www.pervinkaplan.com/detay/iletisim-fakultesi-ogrencilerinin-sadece-yuzde-5i-sektorde-is-bulabiliyor/15635 adresinden edinilmiştir.

İletişim fakültesi: Hayaller medya hayatlar zorda. (2018, 17 Ekim). journo.com.tr 07.01.2023 tarihinde https://journo.com.tr/iletisim-fakultesi-hayaller-hayatlar adresinden edinilmiştir.

İletişim fakültesi mezunlarının sorunları Meclis gündeminde. (2013, 24 Temmuz). dunya.com 07.01.2023 tarihinde https://www.dunya.com/gundem/iletisim-fakultesi- mezunlarinin-sorunlari-meclis-gundeminde-haberi-217968 adresinden edinilmiştir.

İŞKUR, (2022). Aktif işgücü hizmetlerinin yürütülmesine ilişkin usul ve esaslar hakkında yönetmelik, (8 Haziran, 2022). sayı: 31803. Resmi Gazete.

İŞKUR ve Basın İlan Kurumundan Medya Sektörünü Güçlendirecek İşbirliği. (2019, 25 Ocak). 27 Kasım 2022 tarihinde https://www.iskur.gov.tr/haberler/iskur-ve-basin-ilan- kurumundan-medya-sektorunu-guclendirecek-isbirligi/ adresinden edinilmiştir.

İŞKUR 10. Olağan Genel Kurul Raporu. (2019, 8 Kasım). media.iskur.gov.tr 16 Aralık 2022 tarihinde https://media.iskur.gov.tr/33490/10-genel-kurul-raporu.pdf adresinden edinilmiştir.

Jenkins, H. (2006). Convergence Culture: Where Old and New Media Collide, New York & London: New York Press.

Işıklı, Alpaslan. (1967). Toplu iş Sözleşmeleri ve Türkiye Ekonomisi içindeki Yeri, Ankara: Ankara Üniversitesi Yayını.

İnan, K. (2018). Teknolojik İş(lev)sizlik, İstanbul: İletişim Yayınları.

İnsel, A.(2019). Ücretli Emeğin Uzun Serüveni. Ücretli Çalışmanın Tarihçesi, İstanbul: İletişim Yayınları. 13-18 sayfaları.

Kaderoğlu B. Çağrı; Bulut, G. (2013). Gazetecilik Örgütlenmesinde Olanaklar, Sınırlılıklar: Yeni Sendikalar Kanunu Üzerine Notlar, Türk Sosyal Bilimler Derneği 13. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi, 4-6 Aralık 2013, Ankara.

Kalaycıoğlu, S. , Rittersberger, H. & Çelik, K. (2008). Değişen işçilik ve sendika. Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 25 (1).

Koloğlu, O. (2003) Babıali'den İkitelli'ye Geçerken Gazetecilik (edit.) L. Doğan Tılıç (2003) Türkiye'de Gazetecilik: Eleştiren Bir Yaklaşım, Ankara: TGD Yayınları, s.26-36.

Koç, Y. (1998). Sendikacılık Tarihi. Ankara. Türk-İş Eğitim Yay. No.1.

Kozak, İ. (2012). İşçi Sendikalarının Tarihi Gelişimi (İngiltere Örneği) . Journal of Social Policy Conferences, (37-38) , 63-81.

Kurtulmuş, Yeni Nesil Gazetecilere sertifikalarını verdi. (2016, 15 Haziran). bik.gov.tr. 07.01.2023tarihindehttps://bik.gov.tr/kurumsal-haberler/kurtulmus-yeni-nesil- gazetecilere-sertifikalarini-verdi/ adresinden edinilmiştir.

Kıral, B. (2020). Nitel bir veri analizi yöntemi olarak doküman analizi. Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8 (15) , 170-189.

Malthus, Thomas. (1798). An Essay on the Principle of Population. London. Printed for J. Johnson, in St. Paul's Church-Yard.

Mahiroğulları, A. (2017). 1980 sonrasının sosyoekonomik değişim ve dönüşümü bağlamında sendikacılıkta gelinen nokta. Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi, 6(16), 498-522.

McCarthy, Eugene, & McGaughey, William, (1989). Non-Financial Economics: The Case for Shorter Hours of Work. New York: Praeger.

Meda, D. (2012). Emek: Kaybolma Yolunda Bir Değer mi? İstanbul: İletişim Yayınları.

Meyen, M. – Springer, N. (2008). Die Arbeitsmarktsituation für Journalisten. Der Job- "Newsletter" im Newsroom vom II. Quartal 2003 bis November 2007.

Muşmal, H. & Gürbüz. İ. (2018) Nitel araştırmada veri toplama yöntemleri ve veri türleri: Doküman incelemesi. Konya: Eğitim Yayınevi.

Narin, E. (2019). Gazetecilik mezunları mesleğini yapamıyor. Ankara.24 Saat Gazetesi.

Naylon gazetelere operasyon: Basın İlan Kurumu genel kurul üyelerine bile ayrıcalık tanımadı. (2022, 7 Ağustos). yenisafak.com 24 Ocak 2023 tarihinde https://www.yenisafak.com/gundem/naylon-gazetelere-operasyon-basin-ilan-kurumu-genel- kurul-uyelerine-bile-ayricalik-tanimadi-3839986 adresinden edinilmiştir.

Nüfus ve Konut Sayımı, 2021. (2022, 20 Aralık). https://data.tuik.gov.tr/ 20.12.2022 tarihindehttps://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Nufus-ve-Konut-Sayimi-2021- 45866#:~:text=%C3%87al%C4%B1%C5%9Fma%20%C3%A7a%C4%9F%C4%B1ndaki%20n%C3%BCfusun%20oran%C4%B1%20%67,67%2C9'a%20ula%C5%9Ft%-C4%B1.adresin den edinilmiştir.

Lazzarato, M. (1996). "Immaterial Labor." Paolo Virno ve Michael Hardt (Der), In Radical Thought in Italy: A Potential Politics, 133–50. Minneapolis: University of Minnesota Press.

Locke, J. (1992). Two Treaties of Government, Awnsham Churchill, Londra.

Palanca, M. (2020) Küreselleşmenin sendikalaşma üzerine etkisi: İngiltere'de 1980 sonrası sendikacılığın durumu, Euroasia Journal of Social Sciences & Humanities, Internetional Indexed & Refereed, ISSN: 2651-5261.

Peksan, S. (2018). Sosyal teoride işin sonu tartışmaları. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi.

Pıçak, M. & Kadah, H. (2018). Türkiye'de Sendikalaşmanın Tarihsel Gelişimi. Ed. Selçuk Koç, Sema Yılmaz Genç, Kerem Çolak. Dünden Bugüne ekonomi yazıları. Kocaeli. Umuttepe Yayınları. 2018. 198-241 sayfaları içinde.

Polanyi, K. (2009). Büyük Dönüşüm: Çağımızın Siyasal ve Ekonomik Kökenleri, İstanbul: İletişim Yayınları.

Polat, A. (2022). Nitel Araştırmalarda Yarı-Yapılandırılmış Görüşme Soruları: Soru Form ve Türleri, Nitelikler ve Sıralama. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, AÜSBD Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri Özel sayısı.

Rapor: Gazetecilik, 'en fazla işsiz mezun eden' bölümler arasında! (2022, 31 Ağustos). https://bik.gov.tr/ 24 Ocak 2023 tarihinde https://www.birgun.net/haber/rapor-gazetecilik- en-fazla-issiz-mezun-eden-bolumler-arasinda-401009 adresinden edinilmiştir.

Rifkin, J. (1995) The End Of Work: The Decline Of The Global Labor Force And The Down The Post Market Era, New York: A. Jeremy P. Tarcher/Putnam Book Puplished by G.M. Putnam's Sons.

Sayılan, F. (2006). Küresel aktörler (DB ve GATS) ve eğitimde neoliberal dönüşüm. 10.09.2014 http://www.jmo.org.tr/yayinlar/dergi_goster.php?kodu=253 adresinden edinilmiştir.

Saymen, F. H. (2011). Anayasa Tasarısında Sendika Hürriyeti. Journal of Social Policy Conferences, 0 (13) , 117-128.

Schumpeter, J. (1981) Kapitalizm, Sosyalizm ve Demokrasi: İstanbul, Varlık Yayınları.

Schuler, T. (2010). Im Alleingang in Frankfurter Rundschau vom 4. Mai

Schnedler, Thomas (2017). Prekäre Arbeit im Journalismus. Dissertation. Hamburg: Universität Hamburg.

Schuler, T. (2010). Im Alleingang in Frankfurter Rundschau vom 4. Mai

Schnedler, Thomas (2017). Prekäre Arbeit im Journalismus. Dissertation. Hamburg: Universität Hamburg.

Seçkin, G. (2010). 2000 Yılında Türkiye'de Gazetecilerin Ekonomik Ve Sosyal Statüsü, Global Media Journal, 1 (1), 48-109.

Senem, Y. (2019). Bir kavram kargaşası: Maddi Olmayan Emek. 27 Mayıs 2022 tarihindehttps://teoriveeylem.net/tr/2019/01/bir-kavram-kargasasi-maddi-olmayan-emek/#_ftn1 adresinden erişim sağlandı.

Şimşek. A. (2012). Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri. Eskişehir. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını.

Sennett, R. (2005) Saygı: Eşit Olmayan Dünyada, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Sennett, R. (2017) Yeni Kapitalizmin Kültürü, (Çev.) Aylin Onocak, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Sennett, R. (2002). Ten ve Taş: Batı Uygarlığında Beden ve Şehir, çev. Tuncay Birkan, Metis Yayınları.

Sennett, Richard (2005) Otorite, çev. Kamil Durand, İstanbul: Ayrıntı yay.

Stiglitz, Joseph E. (2015). Eşitsizliğin Bedeli-Bugünün Bölünmüş Toplumu Geleceğimizi Nasıl Tehlikeye Atıyor, İstanbul: İletişim Yayınları.

Soner, Ş. (2003). Türkiye'de Gazeteciliğin Örgütsel Sorunları: Büyüyen Medya Küçülen Örgütler, Doğan Tılıç (der.) Türkiye'de Gazetecilik, Eleştirel Bir Yaklaşım, Ankara: ÇGD Yayınları, 339-354.

Sönmez, S. (2016): "Bretton Woods, Fordizm ve Hegemonya." Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi 34 43-62.

Şimşek. A. (2012). Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri. Eskişehir. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını.

TGS Basın Özgürlüğü Raporu. (2022, 3 Mayıs). tgs.org.tr. 18.12.2022 tarihinde https://tgs.org.tr/tgs-basin-ozgurlugu-raporu-2021-2022/ adresinden edinilmiştir.

TGC'den 'kriz' açıklaması: 12 bine yakın gazeteci işsiz kaldı. (2021, 21 Aralık). 11.1.2023https://www.cumhuriyet.com.tr/calisma-yasami/tgcden-kriz-aciklamasi-12-bine- yakin-gazeteci-issiz-kaldi-1896066 adresinden edinildi.

Tekin, H.H. (2006). Nitel Araştırma Yönteminin Bir Veri Toplama Tekniği Olarak Derinlemesine Görüşme, İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi, 13, 101- 116.

Tılıç, L. Doğan (2009). Utanıyorum ama gazeteciyim: Türkiye ve Yunanistan'da gazetecilik, İstanbul: İletişim Yayınları

Tılıç, L. Doğan (2003) Türkiye'de Gazetecilik: Eleştiren Bir Yaklaşım, Ankara: TGD Yayınları

Torun, İ. (2019) Max Weber'e göre iktisadi zihniyetin rasyonalizasyonu, SÜ İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi.

Türkiye'de işçiler, 71 yıl önce sendika hakkını elde etti; dünden bugüne neler yaşandı? (20.03.2018). t24.com.tr, 19 Eylül 2022 tarihinde https://t24.com.tr/haber/turkiyede-isciler- 71-yil-once-sendika-hakkini-elde-etti-dunden-bugune-neler-yasandi,563822 adresinden erişim sağlandı.

Odman, A. & Akdemir, N. (2008). "Tuzla Tersaneler Bölgesi'nde Örülen ve Üstü Örtülen Sınıfsallıklar", Toplum ve Bilim, Sayı: 113, s. 49–89.

Önder, K.(2005). Habercinin "Maaş, Kadro ve Harcama Çilesi." (Edit.) Cankaya, Özden. & Aykanat, Aykut. (2005). Köşesiz Gazeteciler Yazıyor: Muhabir ve stajyerlerin kaleminden medya tanıklıkları, İstanbul: Bağımsız Yayınları.

Özçelik, Pınar Kaya (2013) Neoliberal küreselleşme süreci ve yoksulluk, Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi, Cilt 5, No 2, 2013 ISSN: 1309-8012 (Online), s.417-431.

Özgün, A. (2007), "Kılçıksız Emek Yağsız Sermaye: Gayrı-maddi Emek Tartışması", Birikim, Sayı: 217, s. 31–45.

Özmakas, U. (2015). İnsan sermayesinin kaynağı: Maddi olmayan emek. Toplum ve Bilim Dergisi, Sayı 135. Sayfa:8-26 sayfaları içerisinde.

Özsever, Atilla (2004). Tekelci Medyada Örgütsüz Gazeteci, Ankara: İmge Yayınevi.

Özsever, A. (2022). 15-16 Haziran'ı güncellemek. (16 Haziran, 2022). https://www.gazeteduvar.com.tr/ 31 0cak 2023 tarihinde https://www.gazeteduvar.com.tr/15-16-hazirani-guncellemek-haber-1569518 adresinden erişim sağlanmıştır.

Özsever, A. (2009). Sabah–ATV grevinde kamuoyu desteği şart. https://tgs.org.tr/ 2 Şubat 2023 tarihinde https://tgs.org.tr/sabah-atv-grevinde-kamuoyu-destegi-sart/ adresinden edinilmiştir.

Pavlik, John V. (2013). Yeni Medya ve Gazetecilik. (Çeviri: Müge Demir, Berrin Kalsın). Ankara: Phoenix Yayınevi.

Prekerya. (19.02.2023) https://uliwiki.org/ 19 Şubat 2023 tarihinde https://uliwiki.org/index.php/Prekarya adresinden erişim saplanmıştır.

Uzuner, Y. (1999). Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri. Eskişehir. Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayını.

Seçkin, G. (2010). 2000 Yılında Türkiye'de Gazetecilerin Ekonomik ve Sosyal Statüsü. Global Media Journal. 1 (1): s. 48-109.

Şeker, M. & Şeker, T. (2011). İletişim Eğitiminde Temel Sorunlar ve Açmazlar. Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, (15) , 99-118.

Şık, A. (2005). Örgütsüzler. (Edit.) Cankaya, Özden. & Aykanat, Aykut. (2005). Köşesiz Gazeteciler Yazıyor: Muhabir ve stajyerlerin kaleminden medya tanıklıkları, İstanbul: Bağımsız Yayınları.

Sosyal devlet ilkesi (1961, 27 Mayıs). www5.tbmm.gov.tr 18.12.2022 tarihinde https://www5.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d18/c057/b091/tbmm1805709103 27.pdf adresinden edinilmiştir.

Uzun, R. (2007). İstihdam Sorunu Bağlamında Türkiye'de İletişim Eğitimi ve Öğrenci Yerleştirme. İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi. (25): s. 117-134.

Uzunoğlu, S. & Uyar, V. (2021). Türkiye'de gazeteci istihdamı: Gazeteler süper kahraman mı arıyor? İstanbul. NewsLabTurkey Research Hub.

Informationen zur politischen Bildung Nr. 309/2010. Massenmedien. 6. Warum Medien wichtig sind: Funktionen in der. Demokratie.

Wach, E. (2013). Learning about qualitative document analysis. IDS Practice Paper in Brief 13, Brighton: IDS.

Weber, Max (2011) Toplumsal ve ekonomik toplumsal örgütlenme kuramı. (Çev.) Prof. Dr. Özer Ozankaya, İstanbul: Cem Yayınevi.

Williams, R. (1989). İkibin'e doğru. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Williams, R. (2006). Anahtar Sözcükler, (çev.) Savaş Kılıç, İkinci Baskı, İstanbul: İletişim Yayınları.

Yavuz, C. İ. (2004). İşin sosyolojisi ve iş sosyolojisi. TTB Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi, 5 (19) , 2-8.

Yay, S. (2015). Tarihsel Süreçte Türkiye'de Sosyal Devlet. 21. Yüzyılda Eğitim Ve Toplum Eğitim Bilimleri Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 3 (9) , 147-162.

"Yeni Nesil Gazetecilik" eğitimi. (2016, 21 Nisan). bik.gov.tr. 11.12.2016 tarihinde http://www.bik.gov.tr/ yeni-nesil-gazetecilik-egitimi adresinden edinilmiştir.

Yorgun, S. (2014, 3 Haziran) Sendikalar neoliberalizmin saldırısı altında. Al Jazeera Türk. 13 Nisan 2021 tarihinde, http://www.aljazeera.com.tr/gorus/sendikalar-neoliberalizmin- saldirisi-altinda adresinden erişildi.

Yücedoğan, Güleda (2000). Türkiye'de basın sendikacılığı. İstanbul Ün. İletişim Fakültesi Dergisi, sayı 10.

GÖRÜŞMELER:

Soylu, M. (2022). Kişisel Görüşme. 30 Kasım 2022.

Filiz, K. (2022). Kişisel Görüşme. 30 Kasım 2022.

Tunç, M. (2022). Kişisel Görüşme. 31 Kasım 2022.

Bitti, E. (2022). Kişisel Görüşme. 31 Kasım 2022.

Rayit, S. (2022). Kişisel Görüşme. 31 Kasım 2022.

Bolu, A. T. (2022). Kişisel Görüşme. 31 Kasım 2022.
Karaman, A. (2022). Kişisel Görüşme. 31 Kasım 2022.
Birgül, E. (2022). Kişisel Görüşme. 31 Kasım 2022.
Neslihan, Y. (2022). Kişisel Görüşme. 31 Kasım 2022.
Eroğlu, H. (2022). Kişisel Görüşme. 31 Kasım 2022.
Hilal, T. (2022). Kişisel Görüşme. 31 Kasım 2022.
Cüneyt, Ş. (2022). Kişisel Görüşme. 31 Kasım 2022.
Kemal, İ. (2022). Kişisel Görüşme. 31 Kasım 2022.
Esendemir, C. (2022). Kişisel Görüşme. 31 Kasım 2022.
Akkaya, İ. (2023). Kişisel Görüşme.29 Ocak 2023.

Hacı Muhammed Ağa Bin Abdullâh El-Akpınârî

ŞEMS-İ LEYLÂN

İnceleme - Metin - Dizin - Tıpkıbasım

Hazırlayan
Anıl ÇELİK

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1803
Araştırma İnceleme

©Çizgi Kitabevi
Nisan 2025

ISBN: 978-625-396-520-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Hazırlayan
ÇELİK, Anıl
Hacı Muhammed Ağa Bin Abdullâh El-Akpınârî
ŞEMS-İ LEYLÂN
İnceleme - Metin - Dizin - Tıpkıbasım

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Adamovic, M. (2014). Floransalı Filippo Argenti'nin notlarına göre (1533) 16. yüzyıl Türkçesi (A. Merhan, Çev.). Ankara: TDK.

Aktaş, H. (2012). Disiplinlerarası ilişkiler bağlamında şiir ve coğrafya. Studies of Ottoman Domain, 2(3), 1-25.

Alper, M. (2023). Mine'l-İlmi'l-Hisâbü'l-Nefis adlı matematik eseri (hesap metni) ve dil özellikleri. Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi, 12, 757-773.

Aydemir, H. (2021). Orhon Yazıtlarındaki "altı çuv/çub Sogdak" adı üzerine. T. Karayak & U. Uzunkaya (Haz.), Doğumunun 60. Yılında Zühal Ölmez Armağanı -Esengü Bitig- içinde (ss. 75-101). İstanbul: Kesit.

Aydın, E. (2019). MuḤammed bin Ḥüseyin er-Revanî'nin Ḥilyetü'l-Mülūk adlı eseri (inceleme-metin-dizin). (Doktora Tezi). Bursa: Bursa Uludağ Üniversitesi.

Aydın, H. (2012). Dilde sıfır birim ve sıfır biçimbirimin kullanımı. Turkish Studies, 7(2), 169-181.

Banguoğlu, T. (1940). Ana hatlarıyla Türk grameri. İstanbul: Maarif Vekaleti.

Banguoğlu, T. (2015). Türkçenin grameri. Ankara: TDK Yayınları.

Barkan, Ö. (1966). Edirne Askeri Kassamına ait tereke defterleri. Belgeler, 3(5-6), 1-478.

Bayat, A. H. (2003). Divanü Lugati't-Türk'te tıbbî terminoloji. Yeni Tıp Tarihi Araştırmaları, 9, 103-105.

Baydar, T. (2013). Yön zarfları üzerine. Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, 33, 1-13.

Bayraktar, N. (2004). Türkçede fiilimsiler. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Berber, M. A. (2013). Osmanlı Devleti'nde riba kavramı. II. Türkiye Lisansüstü Çalışmaları Kongresi (6-8 Mayıs 2013) içinde (ss. 1381-1392). Bursa: Star Ajans Matbaacılık.

Bilgegil, M. K. (1982). Türkçe dilbilgisi. İstanbul: Dergah Yayınları.

Boztaş, F. (2009). On altıncı yüzyılın sonuna kadar Osmanlı Devleti'nde tabl ve alem mehterleri teşkilatı. (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

Buluç, S. (2007). XIII-XIV. asır Anadolu Türkçesine giriş. Z. Korkmaz (Haz.), Makaleler içinde (ss. 52-69). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Canpolat, M. & Önler, Z. (2007). İshâk bin Murâd, Edviye-i Müfrede. Ankara: TDK Yayınları.

Clauson, S. G. (2007). Türkçede sekizinci yüzyıldan önce kullanılan ekler (U. Özalan, Çev.). Dil Araştırmaları Dergisi, 1(1), 185-196.

Çelik, A. (2014). Terceme-i Kamilü's-Sınâ'a (Giriş-İnceleme-Metin-Dizin). (Yüksek Lisans Tezi). Bursa: Uludağ Üniversitesi

Çelik, A. (2016). XIV-XV. yüzyıl Eski Anadolu Türkçesi tıp metinlerinde yer alan Farsça ve Grekçe menşeli terimlerin yazımındaki tutarsızlıklara bazı örnekler. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 9(46), 65-70.

Çelik, A. (2018). Yalova ili yerli ağzı (inceleme - metinler - sözlük). (Doktora Tezi). Bursa: Uludağ Üniversitesi.

Çelik, A. (2023). Gramer çalışmalarında fiilden fiil türetme eki ve benzeri başlıklar altında ele alınan eklerin kategorizasyonu üzerine. 32. Halklar Arası Bilim-Praktika Konferentiyası-Bilim-Üüretim-Kultura içinde (ss. 145-151). Moldova: Komrat Devlet Üniversitesi.

Çürük, Y. & Erkınay Tamtamış, H. K. (2022). Türkiye Türkçesinde geniş zaman ekinin kuralsızlığı üzerine. Çukurova Üniversitesi Türkoloji Araştırmaları Dergisi, 7(2), 1142-1163.

Değirmendere, M. (2009). Kuyucaklızâde M. Âtıf ve matematiğe dair "Nihâyetü'l-Elbâb fî Tercemeti Hulâsati'l-Hisâb" adlı eseri (Metin ve değerlendirme). (Doktora Tezi). Bursa: Uludağ Üniversitesi.

Delice, H. İ. (2000). Türk dilinde işlevsel ek tasnifi meselesi. Cumhuriyet Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 24, 221-232.

Delice, H. İ. (2007). Çatı eklerinin bilinmeyen bir işlevi. İçinde Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu 38. Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi (ICANAS 38) içinde (ss. 419-434). Ankara.

Delice, H. İ. (2009a). Oldurgan çatı işlev açısından nasıl tanımlanmalıdır. Sosyal Bilimler Dergisi, 25, 107-120.

Delice, H. İ. (2009b). Türk lehçe ve şivelerinde fiil çatılarının işlenişi bağlamında yeni bir yaklaşım denemesi. İçinde Ahmet Yesevi Üniversitesi III. Uluslararası Türkoloji Kongresi Bildiriler Kitabı Cilt 2. içinde (ss. 187-194), Kazakistan.

Delice, H. İ. (2019). Türkçede kaç isim durumu vardır? 6. Uluslararası Bilimsel Araştırmalar Kongresi Bildirileri içinde (ss. 49-63). Ankara.

Demir, N. & Yılmaz, E. (2011). Türkçe ses bilgisi. (T.C. Anadolu Üniversitesi Yayını No: 2362, Açıköğretim Fakültesi Yayını No: 1359). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Web-Ofset.

Demircan, Ö. (2003). Türk dilinde çatı. Ankara: Papatya Yayınları.

Demirhan Çavuşoğlu, H. M. (2023). Osmanlı klasik dönemi muhasebe kitaplarında fıkıh ilminin yansımaları: Umdetü'l-Hisâb örneğinde guremâ hesapları. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, 63(2), 1524-1551.

Deny, J. (1941). Türk dili grameri (Osmanlı lehçesi). İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Deny, J. (2012). Türk dil bilgisi (A. U. Elöve, Çev.). İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Develi, H. (1995). Evliya Çelebi Seyahatnamesine göre 17. Yüzyıl Osmanlı Türkçesinde ses benzeşmeleri ve uyumlar. Ankara: TDK Yayınları.

Devellioğlu, F. (2013). Osmanlıca-Türkçe ansiklopedik lûgat. Ankara: Ak Aydın.

Dilben, T. (2020). Envârü'l-Âşıkîn'in Pertev Paşa nüshası (1b-132b) (giriş, imla özellikleri, metin, dizin, tıpkıbasım örnekleri) birinci cilt. (Yüksek Lisans Tezi). Bursa: Bursa Uludağ Üniversitesi.

Dizdaroğlu, H. (1963). Türkçede fiiller. Ankara: TDK Yayınları.

Duman, M. (1999). Klâsik Osmanlı Türkçesi döneminde i/e meselesine dair. İlmî Araştırmalar, 7, 65-104.

Duman, M. (2000). Vasiyyetname, Birgili Muhammed Efendi. İstanbul: R Yayınları.

Durgun, Ö. (2022). Bir imla meselesi mi yoksa i > e değişimi mi?: Osmanlı Türkçesi metinlerinde kapalı /ė/ sesi üzerine. RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, 31, 468-483.

Düzbakar, O. (2009). Bursa şeriyye sicillerine göre esnaf teşkilatı ve kumaş nizamı. Acta Turcica Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi, 1,(2/2), 44-57.

Emre, A. C. (1945). Türk dilbilgisi. İstanbul: TDK Yayınları.

Emre, A. C. (1946). Türkçede bulanık e (e) fonemi. Türk Dili-Belleten, 3(6-7), 487-497.

Ercilasun, A. B. (2004). Başlangıçtan yirminci yüzyıla Türk dili tarihi. Ankara: Akçağ Yayınları.

Erdem, M. D. & Gül, M. (2006). Kapalı e (ė) sesi bağlamında Eski Anadolu Türkçesi-Anadolu ağızları ilişkisi. Karadeniz Araştırmaları, 11, 111-148.

Ergin, M. (2005). Türk dil bilgisi. İstanbul: Bayrak Basım Yayın.

Erkan, D. (2011). Matrakçı Nasûh'un hayatı ve eserleri üzerine notlar. Osmanlı Araştırmaları, 37, 181-197.

Fazlıoğlu, İ. (2002). İrşâdu't-tullâb ilâ 'ilmi'l-hisâb [Hesap biliminde öğrencilere kılavuz]. Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi, 13, 315-340.

Fazlıoğlu, İ. (2003). Osmanlı klasik muhasebe matematik eserleri üzerine bir değerlendirme. Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, 1(1), 345-367.

Gabain, A. V. (2007). Eski Türkçenin grameri (M. Akalın, Çev.). Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Gencan, T. N. (1979). Dilbilgisi. Ankara: TDK Yayınları.

Gökçe, A. (2009). Eski Anadolu Türkçesinden Osmanlı Türkçesine dudak uyumu ve ünsüz uyumu. Turkish Studies, 4, 991-1012.

Gökyay, O. Ş. (1981). Halk dilinde ölçü birimleri. Türk Folklor Araştırmaları, 1981/1, 41-58.

Gökyay, O. Ş. (1982). Destursuz bağa girenler. İstanbul: Dergâh Yayınları.

Gözütok, A. (2001). Hacı Atmacaoğlu Muhiddin Mehmed, Mecmau'l-Kavaid (gramer-metin-sözlük). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Gurunina, E. (1997). Fiil çatısı üzerine. TDAY Belleten, 45, 195-213.

Gülsevin, G. (1990). Türkçede -sa şart gerundiumu üzerine. Türk Dili, 467, 276-279.

Gülsevin, G. (1997). Eski Anadolu Türkçesinde ekler. Ankara: TDK Yayınları.

Gülsevin, G. (1999). Çatı ekleri üzerinde kullanılabilen ekler. Türk dilinin sorunları içinde (ss. 203-223). Ankara: TDK Yayınları.

Gülsevin, G. (2001). Türkiye Türkçesinde birleşik zarf-fiiller. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2(2), 125-143.

Gülsevin, G. (2002). Uşak ili ağızları. Ankara: TDK Yayınları.

Gülsevin, G. (2009). Eski Anadolu Türkçesi ağızlarında uzun ünlüler üzerine. Dil Araştırmaları, 5(5), 39-56.

Gülsevin, G. & Boz, E. (2013). Eski Anadolu Türkçesi. Ankara: Gazi Kitabevi.

Gündüz, A. & Çelikdemir, M. (2020). 1536 (Hicrî 943) tarihli Ayıntâb Tahrir Defteri (transkripsiyon, değerlendirme, tıpkı basım) (E. Gücü, Ed.). Ankara: İKSAD Yayınevi.

Günergun, F. (1999). Osmanlılar ve metre sistemi. Osmanlı VIII içinde (ss. 655-663). Ankara: Türkiye Yayınları.

Hacızade, N. (2017). Türkçede kişi adıllarının deyişselliği. International Journal of Social Sciences and Education Research, 3(5), 1581-1592.

Hinz, W. (1990). İslam'da ölçü sistemleri (A. Sevim, Çev.). İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları.

Hiperlink. (E.T. 2025, 04 Ocak). Sözlükler Veritabanı. https://kelime.com/

Hirik, E. (2010). Türkiye Türkçesinde olumsuzluk eki. (Yüksek Lisans Tezi). Kırıkkale: Kırıkkale Üniversitesi .

İhsanoğlu, E. (1999). Osmanlı matematik literatürü tarihi: Cilt 1. İstanbul: IRCICA.

İlhan, N. (2005). Türkçede olumsuzluk. Karaman dil kültür ve sanat dergisi, (2005), 271-279.

İlhan, N. (2007). Birleşik cümle kuruluşunda şart cümlesi ya da zarf grubu. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Konkresi Türkçenin Sözdizimi (UTEK 2007) içinde (c. 1, ss. 253-260). İstanbul Kültür Üniversitesi.

İnalcık, H. (1983). Introduction to Ottoman metrology. Turcica, 15, 324-325.

İnalcık, H. (2008). Osmanlı İmparatorluğu klasik çağ (1300-1600) (R. Sezer, Çev.). İstanbul: YKY.

İnanır, A. (2020). 16. ve 18. asırlarda Osmanlı fetva literatüründe mudârebe ortaklığı. Eskiyeni, 40, 37-72.

İnbaşı, M. (2009). 1484 (Hicrî 888) tarihli Kayseri Tapu-Tahrir Defteri. Kayseri: Kayseri Büyükşehir Belediyesi.

Kalafat, Ş. (2015). Câmi'ü'l-Hisâb (Giriş-İnceleme-Metin-Dizin). (Doktora Tezi). Bursa: Uludağ Üniversitesi.

Kalafat, Ş. (2017). Anadolu (Osmanlı) sahasında yazılmış en eski tarihli Türkçe matematik risâlesi: Kâdî-i Manyâs'ın A'cebü'l-'Üccâb'ı. Turkish Studies, 12(30), 243-298.

Kalafat, Ş. (2018a). Kutadgu Bilig'de geçen bazı hesap terimleri. The Journal of International Social Research, (11), 138-157.

Kalafat, Ş. (2018b). Uygur sivil belgelerindeki hesapla ilgili söz varlığından hareketle Uygurlarda hesap kavramı ve kültürü. TEKE - Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, (11), 2078-2118.

Kalafat, Ş. (2018c). Kutadgu Bilig'de geçen iki matematik terimi hakkında: cebr ü muḳābel(e) ve ʿaded ceẕri. Dil Araştırmaları, 12(23), 159-172.

Kalafat, Ş. (2019a). Eski Anadolu Türkçesi ile yazılmış bir matematik kitabı: Türkî hisâb – izleksel terimbilimsel inceleme–. İstanbul: Kesit Yayınları.

Kalafat, Ş. (2019b). Türkçede sıra dışı bir matematik teriminin semantik yolculuğu: "Kara cümle". Journal of Turkish Studies, 14, 2425-2448.

Kalafat, Ş. (2023). 'Bağlam, nasıl terim üretir?': Osmanlı'daki Türkçe matematik terimlerinin oluşumuna işlevsel (bağlamsal) yaklaşım temelli bir bakış. Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, (60), 267-291.

Kalafat, Ş. (2024). Triggering a renaissance in historical textual studies in Turcology: Text Encoding Initiative (TEI) and the initial standardised Ottoman mathematics text. Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi, 11(30), 261-283.

Kanar, M. (2008). Osmanlı Türkçesi sözlüğü. İstanbul: Say.

Kanışkan, E. (2011). Anadolu'da Türk devri çini ve seramik sanatına giyim kültürünün yansımaları. (Sanatta Yeterlik Tezi). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

Karaağaç, G. (2013). Türkçenin dil bilgisi. Ankara: Akçağ Yayınları.

Karacagil, C. (2022). 933 numaralı Mühimme Defteri (H. 996/M. 1588) (inceleme-metin). (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Marmara Üniversitesi.

Karaduman, S. (2015). Tuhfetü'l-Garîb Netîce-i Dil-Firîb (inceleme-metin-dizin). (Doktora Tezi). Bursa: Uludağ Üniversitesi.

Karagöz, A. (2013). Nasûh es-Silâhînin Umdetül Hisâb adlı eseri (89b-179a) (inceleme-metin-dizin-tıpkıbasım). (Yüksek Lisans Tezi). Konya: Selçuk Üniversitesi.

Karahan, L. (1994). -sa -se eki hakkında. Türk Dili, 516, 471-474.

Karahan, L. (2000). Yapıları bakımından cümle sınıflandırmaları üzerine. Türk Dili, 583, 16-23.

Kartallıoğlu, Y. (2008). Osmanlı Türkçesindeki ekler dudak uyumuna göre nasıl okunmalıdır? Turkish Studies, 3(6), 449-470.

Kartallıoğlu, Y. (2011). Klasik Osmanlı Türkçesinde eklerin ses düzeni (16, 17, 18. yüzyıllar). Ankara: TDK.

Kavallı, S. (2020). Babur-nâme'deki mesafe ve uzunluk birimleri. Akademik Platform İslami Araştırmalar Dergisi, 4(2), 212-230.

Kazancı, S. (2022). Süleymān-nāme (39. cilt) (giriş-metin-dil incelemesi-dizin-tıpkıbasım). (Doktora Tezi). Bursa: Bursa Uludağ Üniversitesi.

Kırlangıç, H. (t.y.). Mesnevî'de dua. Semazen. https://www.semazen.net/mesnevide-dua-hicabi-kirlangic/

Kısa, Y. & Tatar, Ö. (2023). Trabzon örneğinde bir finansman unsuru olarak murâbaha uygulamaları (1680-1700). Karadeniz Araştırmaları, 20(77), 67-81.

Konig, G. (1983). Türkçede çatı. Hacettepe Dergisi Edebiyat Fakültesi Dergisi (özel sayı). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.

Korkmaz, Z. (1973). Marzubān-nāme tercümesi. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

Korkmaz, Z. (1976). Eski Osmanlı kaynaklarının yanında transkripsiyonla ilgili değerlendirmeler. II. Osmanlı ve Osmanlı Öncesi Araştırmaları Semineri-Bildiri içinde (ss. 67-77), Hamburg.

Korkmaz, Z. (1992). Gramer terimleri sözlüğü. Ankara: TDK Yayınları.

Korkmaz, Z. (1995). Eski Anadolu Türkçesinde asli ünlü uzunlukları. DTCF Dergisi, 26(1-2), 49-84.

Korkmaz, Z. (2007). Türkiye Türkçesi grameri (şekil bilgisi). Ankara: TDK Yayınları.

Köksal, M. F. (2012). Şiir mecmûalarının önemi ve 'mecmûaların sistematik tasnifi projesi' (MESTAP). Eski Türk Edebiyatı Çalışmaları VII: Mecmûa: Osmanlı Edebiyatının Kırkambarı (H. Aynur, Ed.). Turkuaz Yayınları.

Kubbealtı Akademisi Kültür ve Sanat Vakfı. (E.T. 2025, 04 Ocak). Kubbealtı lugatı. http://www.lugatim.com/

Kuybu Durmaz, E. (2022). GE5299 numaralı Bursa cöngü (giriş – dil incelemesi- metin- dizin). (Doktora Tezi). Bursa: Bursa Uludağ Üniversitesi.

Küçüker, M. & Can, A. V. (2020). XV. yüzyıl Osmanlı Devleti muhasebe uygulamalarında yaşanan gelişmeler: Muhyeddin Muhammed'in Mecma'ü'l-Kavâ'id adlı eseri. Ankara: Gazi Kitabevi.

Külcü, M. (2016). Tercüme-i Tevârîh-i Yezdî: İnceleme-metin-sözlük. (Doktora Tezi). Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi.

Kürkman, G. (2003). Anadolu ağırlık ve ölçüleri. İstanbul: Suna-İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü.

Lehçediz, Tanıklı Türkçe Sözlük. (E.T. 2025, 04 Ocak). https://lehcediz.com/

Lubimov, K. (1963). Çağdaş Türkiye Türkçesinde çatı kategorisi ve çatı ekleriyle türetilen fiiller. Türk Dili, 13(147), 150-155.

Mansuroğlu, M. (1988). Eski Osmanlıca tarihi Türk şiveleri. Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.

Meninski, F. M. (2000). Lexicon Turcico-Arabico-Persicum. İstanbul: Simurg Yayınları.

Murad, S. (2017). Lügât-ı Müşkilât-ı Eczâ'da düzlük-yuvarlaklık uyumu. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim (TEKE) Dergisi, 6(2), 685-700.

Oğuz Ceyhan, T. (2019). 16. yüzyılda Osmanlı muhasebecilerinin matematik anlayışındaki gelişmeler: Mürşidü'l-Muhasibin örneği. Accounting and Financial History Research Journal, 16, 111-144.

Oğuz Ceyhan, T. (2020). Klasik dönem Osmanlı matematiğinde Pîr Mahmud Sıdkı Edirnevî'nin "Çift Yanlış" metodu. Erdem, 79, 149-174.

Oğuz Ceyhan, T. (2023). Klasik dönem Osmanlı matematiğinde Hindî hesaba giriş: Mürşidü'l-Muhâsibîn örneği. Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 58, 182-194.

Oğuz Ceyhan, T. & Demirhan Çavuşoğlu, H. M. (2024). Osmanlı klasik döneminde hesap ve Derviş Bin Lütfi'nin yaklaşımı. Osmanlı Bilimi Araştırmaları (Studies in Ottoman Science), 25(1), 29-57.

Oğuz, T. (2010). İsmail Gelenbevi'nin Hisab el-Küsur adlı eserinin el-cebr ve'l-mukabele adlı bölümünün incelenmesi. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi.

Oğuz, T. (2011). İslam cebirinde ve Gelenebevî'de matematiksel notasyon sistemi. Erdem, 61, 159-192.

Oğuz, T. (2016). II. Bayezid dönemine ait bir hesap risalesi: Muhammed Bin Musa'nın Miftâhu'l-Müşkilât isimli matematik eseri. OTAM, 40, 71-110.

Oğuz, T. (2017a). Klasik dönem Osmanlı muhasebecilerinin cebirsel problemlere yaklaşımı: Câmi'u'l-Hisâb örneği. Kutadgubilig: Felsefe Bilim Araştırmaları, 36, 529-569.

Oğuz, T. (2017b). Muhasebecilerin eserlerinde muâmele-i şer'iyyenin yeri: Çözüm yöntemleriyle murabaha problemleri. Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi, 13, 205-249.

Oğuz, T. (2017c). Ondalık kesirlerin Osmanlı muhasebe matematiği eserlerindeki yeri (15-17. yüzyıl). DTCF Dergisi, 57(1), 446-492.

Oğuz, T. (2018a). Klasik dönem Osmanlı matematiğinde kök çıkarma teknikleri: Câmi'u'l-Hisâb örneği. OTAM, 44, 133-187.

Oğuz, T. (2018b). Osmanlıların klasik dönem muhasebecileri ve telif ettikleri muhasebe - matematik eserleri. Accounting and Financial History Research Journal, 15, 98-145.

Olcay, S. (1965). Ebu'l-Leys Semerandi Tezkiretü'l-Evliyā tercümesi (inceleme-metin-indeks). Ankara: A.Ü. D.T.C.F. Yayınları.

Otar, İ. (2012). XIV. yüzyılda Ortadoğu'da yazılmış muhasebe kitabı Risale-i Felekiyye'nin ilk bölümleri. Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi, 2, 198-220.

Önler, Z. (1999). Müntahab-ı Şifâ II sözlük. İstanbul: Simurg Yayınları.

Özçelik, S. (2009). Muhyeddin Muhammed'in Mecma'ü'l-Kavâ'id adlı eseri (giriş-inceleme-metin-sözlük). (Doktora Tezi). İstanbul: İstanbul Üniversitesi.

Özçelik, S. (2015). Eski Anadolu Türkçesiyle yazılmış bir muhasebe matematiği eserinin dili ve eserdeki matematik terimleri. Journal of Turkish Studies, 10(8), 1761-1786.

Özçelik, S. (2017). Eksik kalmış bir not: Dede Korkut'ta geçen bahri ve hotaz kelimeleri üzerine. Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi, 6(1), 65-70.

Özdemir, M. (1967). Türkçede fiillerin çekimlenişine toplu bir bakış. TDAY Belleten, 15, 177-203.

Özel, S. (1977). Türkiye Türkçesinde sözcük türetme ve birleştirme. Ankara: TDK Yayınları.

Özen, M. E. (1980). Türkçede kumaş adları. İstanbul University Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi, 33, 291-340.

Özkan, M. (2000). Türk dilinin gelişme alanları ve Eski Anadolu Türkçesi. İstanbul: Filiz Kitabevi.

Özkan, M. (2001). Türkçenin ses ve yazım özellikleri. İstanbul: Filiz Kitabevi.

PAÜ ÇTLE. (E.T. 2025, 04 Ocak). Osmanlıca sözlük. https://pauctle.com/osmtr/

Polat, A. (2021). 15-16. yüzyıl Türkçe matematik eserlerinde geçen manzum bir matematik problemi. Osmanlı Bilimi Araştırmaları, 22(2), 241-253.

Redhouse, S. J. (2001). Turkish and English Lexicon. İstanbul.

Sagan, C. (2006). Milyarlarca ve milyarlarca: milenyumun eşiğinde yaşam ve ölüm üzerine düşünceler (F. Baytok, Çev.). Ankara: TÜBİTAK.

Sahillioğlu, H. (1978). Osmanlı para tarihinde dünya para ve maden hareketlerinin yeri (1300-1750). Ortadoğu Teknik Üniversitesi Gelişme Dergisi (1978 Özel Sayısı), 1-38.

Sahillioğlu, H. (1995). Osmanlı devlet muhasebe sisteminde birimler. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Araştırma Merkezi, Osmanlı-Türk Diplomatiği Semineri İçinde (ss. 113-135). İstanbul.

Salan, E. (2015). {-mAĠIn} zarf-fiil eki üzerine. Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, 54, 71-84.

Söylemez, M. M. & Demir, A. (2010). 1550 tarihli tahrir defterine göre Çabakçur livası nüfus ve iskân. Bingöl: Bingöl Belediyesi Kültür Yayınları.

Şafakcı, H. (2019). 1483 yılında Hatunsaray ve Sudiremi nahiyelerinin durumu. Artvin Çoruh Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 5(2), 113-138.

Şahin, H. (1993). Ferah-name (dil özellikleri, metin, söz dizimi). (Doktora Tezi). Malatya: İnönü Üniversitesi.

Şahin, H. (2002). Türkiye Türkçesinde -Ip Ulaçlı Fiillerin Durumuna Bir Bakış. Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 3, 99-105.

Şahin, H. (2003). Eski Anadolu Türkçesi. Ankara: Akçağ Yayınları.

Şahin, H. (2005). +lA türetme ekinin işlevlerine dair bazı gözlemler. Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 8(8), 85-93.

Şahin, H. (2016). Bursa yerli ağızlarında birincil uzun ünlüler üzerine. Diyalektolog-Ağız Araştırmaları Dergisi, 5, 1-7.

Taş, İ. (2019). Eski Anadolu Türkçesi dönemi eserlerinden "Tefsîrü'l-Lübâb tercümesi" ve dil özellikleri. Karabük Türkoloji Dergisi, 1(2019-1), 103-150.

Taşçı, S. (2017). Osmanlı Devleti'nde top ve top teknolojisinin gelişimi. (Bitirme Tezi). Trabzon: Karadeniz Teknik Üniversitesi.

Taşkın, Ü. (2005). Osmanlı Devletinde kullanılan ölçü ve tartı birimleri. (Yüksek Lisans Tezi). Elazığ: Fırat Üniversitesi.

Taşkın, Ü. (2008). Osmanlı devrinde Ortadoğu'da kullanılan ağırlık ve hacim ölçüsü birimleri. Fırat Üniversitesi Orta Doğu Araştırmaları Dergisi, 5(2), 63-79.

Tekin, T. (1975). Ana Türkçede asli uzun ünlüler. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.

Tekin, T. & Ölmez, M. (1995). Türk dilleri. Ankara: Simurg Yayınları.

Tekin, T. (2003). Orhon Türkçesi grameri. İstanbul: Türk Dilleri Araştırmaları Dizisi.

Timurtaş, F. K. (1983). Osmanlı Türkçesi grameri (eski yazı ve imlâ – Arapça, Farsça, Eski Anadolu Türkçesi). İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Timurtaş, F. K. (2005). Eski Türkiye Türkçesi. Ankara: Akçağ Yayınları.

Tokatlı, Ü. (1996). Pîr Mehmed b. Evrenos b. Nûreddin Za'îfî, Kitâb-ı Bostân-ı Nasâyıh. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Yayınları.

Toprak, Z. (1984). Önemli bir yasa: Ölçüler Kanunu (1931). Yapıt, 47(2), 37-43.

Torun, Y. (2003). +DIR/+DUR bildirme ekiyle oluşturulan bazı yapıların cümledeki kullanımları. Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten, 2003/I, 111-122.

Tseng, L.-Y. (2013). Türkiye Türkçesinde orta hece düşmesi. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Tulum, A. M. (1968). Şerhu'l-Menâr hakkında. TDED, 16, 133-138.

Tuna, O. N. (1960). Köktürk yazılı belgelerinde ve Uygurcada uzun vokaller. TDAY Belleten, 8(8), 213-282.

Tutar, H. (2023). Altınözü ilçesinde yaşayan iki dilli konuşurların ağız özellikleri 1 (ünsüzler). Türk Dili ve Edebiyatı İncelemeleri Dergisi, 1(1), 47–71.

Türk Dil Kurumu. (E.T. 2025, 04 Ocak). Türk Dil Kurumu sözlükleri. https://sozluk.gov.tr/

Türkiye Diyanet Vakfı. (E.T. 2025, 04 Ocak). İslam Ansiklopedisi. https://islamansiklopedisi.org.tr/

Türkyılmaz, F. (1999). Tasarlama kiplerinin işlevleri. Ankara: TDK Yayınları.

Uğurlu, M. (2009). Birleşik fiil üzerine. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Kongresi (27-28 Ağustos 2007) Bildiriler İçinde (c.1, 2. bs., ss. 399-412). İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi Yayınları.

Unat, Y. (2000). Eski astronomi metinlerinde karşılaşılan astronomi terimlerine ilişkin bir sözlük denemesi. Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi, 11(11), 633-696.

Ünal, M. A. (2019). Osmanlı kanunnâmelerine göre Anadolu sancaklarında ölçüler ve tartılar. 2. Uluslararası Osmanlı Coğrafyası Arşiv Kongresi Bildiri Kitabı, cilt 1 içinde (ss. 701-735).

Ünüvar, D. (2016). Başkurt Türkçesinde ettirgen çatı. (Yüksek Lisans Tezi). Ankara: Ankara Üniversitesi.

Üstün İşleyen, A. N. (2024). Cemâlü'l-küttâb ve kemâlü'l-hüssâb Matrakçı Nasûh (inceleme-metin-gramatikal dizin-sözlük). (Yüksek Lisans Tezi). Sakarya: Sakarya Üniversitesi.

Üstünova, K. (2007). Yalın durum karmaşası. Turkish Studies/Türkoloji Araştırmaları, 2(2), 736-748.

Üstünova, K. (2010). Metin incelemelerinde eksilti-eksiklik ayrımı. V. Uluslararası Büyük Türk Dili Kurultayı Bildirileri içinde (ss. 63-69). Bulgaristan, Kırcaali.

Üstünova, K. (2012). Geçişlilik-geçişsizlik nitelikleri değişken olabilir mi? Turkish Studies, 7(2), 7-14.

Üstünova, K. (2017). Eylem işletimi. İstanbul: Sentez Yayım ve Dağıtım.

Yarcı, G. (2009). Osmanlı kürk ticaretinde bir ölçü birimi: beden. E. Gürsoy-Naskali & A. Koç (Eds.), Beden kitabı içinde (ss. 485-509). İstanbul: Kitabevi Yayınları

Yardım, A. (1997). İzmir Milli Kütüphanesi yazma eser kataloğu III. İzmir: İzmir Milli Kütüphane Vakfı.

Yelten, M. & Özçelik, S. (2010). Hacı Atmacaoğlu Muhyeddin Muhammed'in Mecma'ü'l-Kavâ'id'i ve eserin Türkçenin bilim dili olarak gelişimine katkısı. 14. Uluslararası Eski Anadolu Türkçesi Araştırmaları Çalıştayı Bildirileri içinde (ss. 529-545) İstanbul.

Yıldırım, Y. (2023). Mesnevî'de geçen "Bedevi ile Karısı Hikâyesi" ya da kadının fendi. Turkish Academic Research Review, 8(2), 914-927.

Yıldız, O. (2010). Ahvâl-i Kıyâmet'te dudak uyumu. Turkish Studies, 5(1), 105-136.

Yılmaz, Ç. (2024). Esrar-nâme tercümesi Ahmedî (Akkoyunlu) (inceleme-metin-dizin). Çanakkale: Hars Akademi Yayınları.

Yılmaz, S. (2013). Gösterenleri aynı gösterilenleri farklı fiillere yönelik bir inceleme. Turkish Studies, 8(1), 2875-2894.

Dünden Bugüne Bilim Tarihinin İzinde

Türk Dünyasında Macarlar

Editör
Prof. Dr. Melek ÇOLAK

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1809
Araştırma İnceleme

©Çizgi Kitabevi
Nisan 2025

ISBN: 978-625-396-525-9
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editör
ÇOLAK, Melek
Dünden Bugüne Bilim Tarihinin İzinde
Türk Dünyasında Macarlar

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Geçmişten Günümüze
Macarlar ve Türk Dünyası

Muzaffer ŞEN

Kaynakça

Armaoğlu, Fahir, *19. Yüzyıl Siyasi Tarihi (1789-1914)*, TTK Basımevi, Ankara 1997.

Artamonov, M. İ., *Hazar Tarihi*, Selenge Yayınları, İstanbul, 2004.

Atabinen, Reşit Saffet, Doğu *Avrupa'nın Uygarlığına ve Yerleşmesine Türklerin Katkıları*, Çev. Nihal Önol, Türkiye Turing ve Otomobil Kurumu Yayınları, İstanbul, 1987.

Balogh, Evá S., "Power Struggle in Hungary: Analysis in Post-war Domestic Politics August-November 1919", *Canadian-American Review of Hungarian Studies*, Vol. IV, No. 1, Spring 1977.

Baştav, Şerif, *Türk-Macar Münasebetleri*, Türk-Macar Dostluk Derneği Yayınları No:5, Orun Matbaası, Ankara.

_____, "Macar-Türk Akrabalığı", *Tarih ve Toplum Dergisi*, Cilt: 36, Sayı: 215, 2001, s. 58-65.

Bilge, Sadık Müfit, *Osmanlı'nın Macaristanı*, Kitabevi Yayınları, İstanbul, 2010.

Bodolai, Zoltán, *The Unmaking of Peace: the fragmentation and subsequent destruction of Central Europe after World War one by the Peace Treaty of Trianon*: Árpád Pub. Co; 2nd edition,1984, Chapter I-VII.

Csáki Éva, "Eski Türk-Macar İlişkilerine Dair", *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi*, Sayı 30, Yaz-Haziran 2004, s. 187-191.

Çoban, Erdal, "Ana Hatlarıyla Erken Dönem Macar Ortaçağına Bir Bakış", *Balkanlar El Kitabı*, Akçağ Yayınları, Ankara, Cilt: 1.

_____, *Orta Çağ'da Kumanlar ve Macarlar*, Nobel, 1. Basım, Ankara 2014.

Çolak, Melek, *1956 Macar İhtilali ve Türkiye*, Nehir Yayınları, Aralık 2009, İstanbul.

_____, "Macaristan'da Türkoloji, Turancılık ve Türk Dünyası (Xıx. Yüzyıldan Xx. Yüzyıla)",*15. Uluslararası Türk Dünyası Sosyal Bilimler Kongresi Tebliğler Kitabı 11-12 Eylül 2017*, Moldova, s. 461-465.

_____, "19. Yüzyıl Sonu-20. Yüzyıl Başlarında Türk-Macar Yakınlaşması", *Toplumsal Tarih*, Sayı. 89, (Mayıs 2001), s. 4-10.

_____, "Atatürk Döneminde Kültürel, Siyasi ve Ekonomik Bakımdan Türk-Macar İlişkileri (1919-1938)", *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, c. 1, Sayı. 2, (Güz 2000), s. 61-72.

Demirkan, Tarık, *Macar Turancıları*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2000.

Dilbaş, Gökhan, "Macar Tarihinde Peçenekler", *Tarih ve Toplum Dergisi*, Cilt:36, Sayı:215, 2001, s. 137-154.

_____, "Macar Tarihinde Kumanlar", *Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (AKSOS)*, 2021 Sayı 10, s. 138-173.

_____, "Macar Krallığı'nı ve Moğol İmparatorluğu'nu Karşı Karşıya Getiren Savaş: Muhi Muharebesi (11 Nisan 1241)", *VIII. Milletlerarası Türkoloji Kongresi. 30 Eylül-04 Ekim 2013, Bildiri Kitabı IV*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, İstanbul 2014, 429-446.

Doğan, İsmail, "Macar Ulusal Kimliğinin Oluşumunda Türk Etkisi", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, Sayı: 47, 2007, s. 1-12.

Eckhart, Ferenc, *Macaristan Tarihi*, Çev. İbrahim Kafesoğlu, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 2010.

Erkan, Süleyman, "Savaş ve Barış Bağlamında XIX Yüzyıl Uluslararası İlişkilerinin Özellikleri", *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı:22, 2010, s. 104

Erődi, Béla, *Çok Yaşa! Türk Heyetinin Ziyareti'nden Hatıra Kitabı (Csok Jasa! A Török Küldöttség Látogatásának Emlékkönyve)*, Magyar-Török Barátı Társaság, Akadémiai Kıadó, Budapest 2001.

Fodor Pál, "Rákóczi Özgürlük Savaşı ve Macar Tarihindeki Yeri", *II. Ferenc Rákóczi'nin Hayatı ve Türkiye'deki Sürgün*

Günleri, Macar-Türk Dostluk Derneği, Budapeşte 2005.

Golden, P. B. (2002). *Türk Halkları Tarihine Giriş*. (O. Karatay, Çev.), Ankara: KaraM Yayınları, 1980.

Gökbilgin, Tayyip, *XIX. Asır Sonlarında Türk- Macar Münasebetleri ve Yakınlığı*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1962.

Hazai, György, *Tarih Boyunca Macar-Türk Bağları*, Budapest 1963.

İnalcık, Halil, *Devlet-i Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-I*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2009.

_____, *Osmanlılar ve Haçlılar*, Alfa Basım Yayın Dağıtım, İstanbul, 2014.

Karagülmez, Müjdat, *Türkiye Macaristan Siyasi İlişkileri 1923-1938*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2023.

Korkmaz, A, *Kuman-Kıpçaklar: Orta Çağ Doğu Avrupası'nın Güçlü Cengâverleri*, Ötüken, İstanbul. 2019.

Kurat, Akdes Nimet, *Peçenek Tarihi,* Devlet Basımevi, İstanbul, 1937.

_____, *IV-XVIII. Yüzyıllarda Karadeniz Kuzeyindeki Türk Kavimleri ve Devletleri*, 2. Baskı, Murat Kitabevi Yayınları, Ankara. 1992.

Macartney, C.A., Hungary *and Her Successors, The Treaty of Trianon and Its Consequences 1919-1937*, Oxford University Press.

Mayor, Tibor, "Macaristan ve Trianon Muahadesi", *Türk Kültürü*, Yıl:1970, Sayı:93.

Mızrak, E.Ç., "Proto-Macarlar ve Orta Çağ'da Türklerle ilişkileri. Humanitas", *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 2023 11(21).

Namal, Yücel, *1850-1900 Türk- Macar İlişkileri*, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Muğla, 2008.

_____, *Türk Kaynakları Işığında Türk-Macar İlişkileri (1923-1950)*, Lambert Academic Publishing-Türkçe Özel Seri, 2017.

_____, "1.Dünya Savaşı Yıllarında Türk-Macar Dostluğuna Bir Örnek: Macaristan'sa İslamiyetin Resmi Din Olarak Kabulü (1916)", *Avrasya Etüdleri*, C55/S 1, 2019, s. 119-161.

Nazır, Bayram, *Macar ve Polonyalı Mülteciler Osmanlı'ya Sığınanlar*, Yeditepe Yayınevi, İstanbul, 2006.

_____, "II. Abdülhamit Dönemi Osmanlı-Macar Dostluk İilşkileri", *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, C 17/S 43333,2010, s. 309-317.

Orkun, Hüseyin Namık, *Türk Tarihi II.,* Akba Kitabevi, Ankara, 1946.

Önen, Nizam, *İki Turan Macaristan ve Türkiye'de Turancılık*, İletişim Yayınları,1. Baskı, İstanbul 2005.

Pastor, Peter "Hungary İn World War I: The End of Histoic Hungary", *Hungarian Studies Review*, Vol. XXVIII, Nos.1-2, 2001.

Özgiray, Ahmet, "Türkiye Macaristan Siyasi İlişkileri(1923-1938)", *Tarih incelemeleri Dergisi* XII, Ege Üniversitesi Edebiyat Dergisi Yayını, Ege Üniversitesi Basımevi, Bornova-İzmir 1997, s. 75-80.

Perjés, Géza, *Mohaç Meydan Muharebesi*, (özetleyen Şerif Baştav), TTK Basımevi, Ankara, 1992.

Purgstall, Hammer, *Büyük Osmanlı Tarihi*, Cilt:1, Milliyet Yayınları, İstanbul, 2010.

Rásonyi, László, *Tarihte Türklük*. Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, 3. Baskı,1993.

_____, *Türk Devleti'nin Batıdaki Varisleri ve İlk Müslüman Türkler*, Türk Kültürü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara, 1983.

Saral, Emre, *Türkiye-Macaristan İlişkileri(1920-1945)*, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 2016.

Severcan, Şefaattin, "Kanuni Sultan Süleyman'ın İlk Yıllarında Osmanlı Fetih Politikası ve Mohaç Fetihnamesi", *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı:6, 1995.

Şen, Muzaffer, *Yurt Tutuştan Trianon'a Macaristan*, Çizgi Kitabevi, Konya 2016.

Takats, S., *Macaristan Türk Aleminden Çizgiler*, (Çev: Sadrettin KARATAY), Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2011.

Uçarol, Rifat, *Siyasi Tarih(1789-1999)*, Filiz Kitabevi, İstanbul, 2000.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, *Osmanlı Tarihi*, Cilt: 2, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1975.

Vásáry, István, *Eski İç Asya'nın Tarihi*. Çev: İsmail Doğan. İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Wheatcroft, Andrew, *Kapıdaki Düşman*, Doğan Kitap, İstanbul, 2008.

Yusufoğlu, Hicran, *Osmanlı-Macar İlişkileri*, Türk-Macar Dostluk Derneği Yayınları, Ankara, 1995.

Türk Bilim ve Teknoloji Hayatında Macarlar (Bazı Bilgiler ve Değerlendirmeler)

Dursun AYAN

Kaynaklar

Afyoncu, Erhan, "İbrahim Müteferrika", *TDV İslam Ansiklopedisi*.

Afyoncu, Erhan, İlk Türk Matbaasının Kurucusu Hakkında Yeni Bilgiler, *Belleten*, 2001, 65/243, s. 607-622.

Atabay, Mithat, ''Atatürk'ün Ankara'ya Davet Ettiği Macar Profesör Antal Rethly'nin Türkiye'deki Çalışmaları'', *Ankara Üniversitesi, Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, S. 29-30, 2002, s. 1-14.

Atay, Mehmet (der), "Erdal İnönü Yaşamını Anlatıyor", *Elektrik Mühendisliği Dergisi*, Sayı. 432. Aralık 2007, s. 121-149.

Ayan, Dursun, "Gurbette Bir Türk-Macar Buluşması: Prof. İnönü ve Prof. Wigner (Bilim Tarihi ve Sosyolojisi Açısından Notlar)", *Türk-Macar Dostluk Armağanı*, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi yay., Zonguldak 2024, s. 309- 327.

Ayan, Dursun, "Kâtip Çelebi'nin Geometri Bilen Kadısı: Bilgi Sosyolojisi Üzerine Notlar", *Doğumunun 400. Yıldönümünde Kâtip Çelebi,* ed. Bekir Karlığa- Mustafa Kaçar, Kültür ve Turizm Bakanlığı yay., 2009 Ankara, s. 299- 307.

Ayan, Dursun, "Kırım Savaşı'nda Görev Yapan 1849 Macar Mültecileri", *International Journal of Human Mobility/ İnsan Hareketliliği Uluslararası Dergisi*, S. 1, C. 1, Kasım 2021, s. 38- 71.

Bacak, Nagehan, *Türkiye'de Macar Uzmanlar (1850-1950)*, yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla 2018.

Bahadır, Osman, ''Havagözleyen Antal Rethly'', *Cumhuriyet Bilim Teknoloji*, 7 Aralık 2012.

Baron De Tott, *Türkler ve Tatarlara Dâir Hâtıralar*, ter. Mehmet R. Uzmen, Tercüman 1001 Temel Eser, İstanbul.

Baron De Tott, *Türkler*, ter. Reşat Uzmen, Elips Kitap yay., Ankara 2004.

Beydilli, Kemal, "Mühendishâne", *TDV İslam Ansiklopedisi*.

Bödãk, Zsigmond, *Nobel-Díjas Magyarok (Ötödik, javított és bővített kiadás)*, NAP Kiadó, Dunaszerdahely 2005.

Çalık, Fatma, "Soğuk Savaş Döneminde Türkiye-Macaristan İlişkileri", *Balkan Araştırma Enstitüsü Dergisi*, C. 4, S. 2, Aralık 2015, s. 33- 60.

Çolak, Melek- Levente Jávorka, *Cumhuriyetin Kuruluş Yıllarında Türkiye'de Hayvancılık Politikası ve Bir Macar Uzman Oszkár Wellmann*, Çizgi Kitabevi, Konya 2017.

Çolak, Melek- Sezgin Topal Mızrak, "Macar Gençlik Heyetinin İstanbul Ziyareti (1877)", *Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, XVI/33, 2016- Güz/Autumn, s. 5- 24.

Çolak, Melek, "Atatürk Dönemi Türkiye'sinde Bir Macar Meteorolog: Aksakallı Havabakan Antal Rethly (Macar Kaynaklarına Göre)'', *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi*, S. 9, Bahar 2009, s. 113- 136.

Çolak, Melek, "Atatürk'ün Macar Bahçıvanı János Máthé'nin Anılarında Ankara", *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi,* 4, S. 7, Bahar 2008, s. 186, 187.

Çolak, Melek, "Cumhuriyetin Kuruluş Yıllarında Türk Eğitim Yaşamında Macar Eğitimcilerin Yeri", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, s. 231-243.

Çolak, Melek, "İstanbul Macar Bilim Enstitüsü (1916-1918)", *Karadeniz*, 2009, S. 3, s. 91-105.

Çolak, Melek, "Macar Ressam Kálmán Beszédes'in Kaleminden Ödön Széchenyi ve İtfaiye Teşkilatı: Osmanlı Modernleşmesine Bir Katkı (Orijinal Karakalem Çizimleriyle Birlikte)", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, C. 39, S. 68, 2020, s. 331- 356.

Çolak, Melek, *Aksakallı Havabakan Antal Bey*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2012.

Çolak, Melek, *Atatürk Döneminde Türk- Macar İlişkileri (1919-1938)*, Kitabevi yay., İstanbul 2023.

Dávid, Géza, "Baron De Tott, François, (1733-1793)", *TDV İslam Ansiklopedisi*.

Dereli, Tekin, "Erdal İnönü'nün Akademisyenliği ve Fizik Çalışmaları", *Bilim ve Gelecek*, 1 Aralık 2007.

Dönmez, Savaş, "Aksakallı Havabakanın Ankara İklim Raporu'', *Çağdaş Türk Dili Dergisi*, S. 344, 2016, s. 1.

Duran, Alev, "Türk- Macar kültürel ilişkileri bağlamında Macaristan'da Eğitim Alan Türkler Üzerine Bir Değerlendirme", (ed. Yücel Namal) *Prof. Dr. Melek Çolak Armağanı*, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2020, s. 283- 296.

Erödi, Bela, *Csok Jasa ! A Török Küldöttség Látogatásának Emlékkönyve/Çok Yaşa ! Türk Heyetinin Ziyaretinden Hatıra Kitabı*, çev. Yılmaz Gülen, Akadémiai Kiadó, Budapest, 2001.

Eser, Gülşah, "Köy Enstitüleri'nde Macar Asıllı Bir Öğretmen: Gáspár Nagypál," *Genel Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 2023, C. 5, S. 10, s. 807 – 818.

Ferik Ahmet Muhtar Paşa, *Feth-i Celil-i Konstantiniyye*, Bedir yay., İstanbul 1994.

Fodor, Gábor, "Harp İstanbul'unda Macar Arkeolojisi: Konstantinopolis Macar Bilim Enstitüsü (1916-1918)", *Yıllık: Annual of Istanbul Studies*, 2, 2020, s.103–117.

Gülen, Yılmaz, "Csok Jasa!", *Tarih ve Toplum*, C. 36, S. 215, Kasım 2001, s. 260- 263.

Hazai, George, "Macar Havacı Oszkár Asbóth'un Türk Havacılığına Ait Bir Projesi", *Çağını Yakalayan Osmanlı: Osmanlı Devletinde Modern Haberleşme ve Ulaştırma Teknikleri*, (ed. Ekmeleddin İhsanoğlu- Mustafa Kaçar), IRCICA, (İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi) yay., İstanbul 1995, s. 491-495.

https://en.wikipedia.org/wiki/Ikarus_(Hungarian_company) (Erişim tarihi: 10.02.2025).

https://hu.wikipedia.org/wiki/Ikarus (Erişim tarihi: 10.02.2025).

https://tr.wikipedia.org/wiki/Ikarus_260 (Erişim tarihi: 10.02.2025).

Inonu, E. and Wigner, E. P. "Representations of the Galilei Group", *Nuovo cimento*, 1952, Vol. 9, Issue 8, s. 705- 718.

İhsanoğlu, Ekmeleddin, "Cemiyeti-i İlmiyye-i Osmaniye", *TDV İslam Ansiklopedisi.*

İhsanoğlu, Ekmeleddin, "Osmanlı Havacılığına Genel Bir Bakış", *Çağını Yakalayan Osmanlı! Osmanlı Devleti'nde Modern Haberleşme ve Ulaştırma Teknikleri,* (ed. Ekmeleddin İhsanoğlu-Mustafa Kaçar), IRCICA (İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi) yay., İstanbul 1995, s. 497- 554.

İhsanoğlu, Ekmeleddin, "Osmanlı İmparatorluğu'nun Teknoloji Çağını Yakalama Gayretleri", (ed. Ekmeleddin İhsanoğlu-Mustafa Kaçar), *Çağını Yakalayan Osmanlı! Osmanlı Devleti'nde Modern Haberleşme ve Ulaştırma Teknikleri,* IRCICA, (İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi) yay., İstanbul 1995, s. VII- XVI.

İnönü, Erdal- Bahadır Osman, *Türkiye'de Temel Bilimlerde İlk Araştırmacılar*, İstanbul 2007.

Kaçar, Mustafa- Yavuzcan Gökçer, *Mühendishâne'nin Kuruluşuna Giden Yolda Yabancı Uzmanlar: Baron François De Tott (Tott Beyzade),* İTÜ 250. Yıl Külliyatı, İTÜ yayınevi, İstanbul 2023.

Kadıoğlu, Sevtap- Yunus Emre Ferenci, *Antal Rethly'nin Yaşam Öyküsü, Türkiye'de Meteoroloji Alanında Yaptığı Çalışmalar ve Türk Meteorolojisine Katkıları*, İstanbul Üniversitesi 2019.

Kadıoğlu, Sevtap, *Osmanlıdan Cumhuriyet'e Meteorolojinin Kurumsallaşması ve Ahmet Tevfik Göymen,* Anka Matbaa, İstanbul 2012.

Kalaycıoğulları, İnan, *Cumhuriyet Dönemi'nde Türkiye'de Bilim*, yayımlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2009.

Kelemen Mikes, *Osmanlı'da Bir Macar Konuk Prens Rakoczi ve Mikes'in Türkiye Mektupları*, ter. Edit Tasnadi, İstanbul 1999.

Kuzucu, Kemalattin, Ödön Seçenyi Paşa, *TDV İslam Ansiklopedisi*.

Kuzucu, Kemalettin, "Széchenyi Paşa ve Osmanlı İtfaiyesinin Modernleştirilmesi 1874-1922", *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi,* 2006, s. 31- 52.

Namal, Yücel, "Atatürk Döneminde Tarım ve Hayvancılıkta Macar Uzmanların Yeri", *XVIII. Türk Tarih Kongresi Bildirileri, 1-15 Ekim 2018,* C. IX, Türk Tarih Kurumu yay., Ankara 2022, s. 711- 739.

Saral, Emre, *Türkiye-Macaristan İlişkileri (1920-1945)*, Hacettepe Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2016.

Sayılı, Aydın, "Opening Discourse: Outstanding Thinkers and Scientists who Made Great Contributions to Medieval Islamic Civilisation During the Nineth, Tenth, and the Eleventh Centuries", *Acts of the International Symposium on Ibn Turk, Khwârazmî, Fârâbî, Beyrûnî, and Ibn Sînâ, (Ankara, 9-12 September, 1985)*, Atatürk Culture Center Publications, Ankara 1990, s. 5- 20.

Taş, Mehmet, "Macaristan Kökenli Bir Kaptanıderya Gazi Piyale Paşa ve Sakız Adası'ndaki Vakıf Eserleri", Uluslararası *Eğitim ve Tarih Araştırmaları Dergisi (Etajournal),* Türk- Macar Diplomatik İlişkilerinin 100. Yılı Özel Sayısı- C. VI, S. XI, 2024, s. 209- 220.

Temel, Mehmet, "Atatürk Dönemi Hayvancılık Politikası", *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 2010, S. 24, s. 1 – 33.

Topal Mızrak, Sezgin, *II. Abdülhamid Döneminde Türk-Macar Kültürel İlişkileri: Korvina Örneği,* yayımlanmamış doktora tezi, Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2017 Muğla.

Topdemir, Hüseyin Gazi, *İbrahim Müteferrika ve Türk Matbaacılığı*, Kültür Bakanlığı yay., Ankara 2002.

Türk, Sezgin, *Cebimde Çok Küçük Elma Var*, (belgesel film), 1999.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, *Osmanlı Tarihi*, C. II., Türk Tarih Kurumu yay., (beşinci baskı), Ankara 1988,

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, *Osmanlı Tarihi,* C. IV., (birinci ve ikinci kısım kitapları) Türk Tarih Kurumu yay., (beşinci baskı), Ankara 1988.

Yıldırım, Seyfi, "Cumhuriyet Döneminde Türk-Macar İlişkileri Çerçevesinde İstihdam Edilen Macar Uzmanlar", *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 8, S. 15, Bahar 2012, s. 12- 150.

Zemplén, Gábor A., "History of Science in Hungary: Stewardship And Audience in Periods of Institutional And Politıcal Change", *Centaurus*, 63 (3), 2021, s. 585- 602.

On Beşinci Yüzyılda Osmanlı Tophanesinde Bir Yabancı (Macar) Teknisyen: Urban Usta

Serdal SOYLUER*

Kaynaklar

Ágoston, Gabor, "15. ve 17. Yüzyıllarda Osmanlı Topçuluğu ve Avrupa Askeri Teknolojisi", *Osmanlı'da Ateşli Silahlar ve Askeri Devrim Tartışmaları*, yay. haz. Kahraman Şakul, İstanbul 2017, s. 115-146.

_____, *Barut, Top ve Tüfek Osmanlı İmparatorluğu'nun Askeri Gücü ve Silah Sanayisi*, Çev. Tanju Akad, İstanbul 2006.

_____, "En Kuvvetli" İmparatorluk: Osmanlı Esnekliği ve Askeri Kudret", *Osmanlı'da Ateşli Silahlar ve Askeri Devrim Tartışmaları*, yayına haz. Kahraman Şakul, İstanbul 2017, s. 3-29.

_____, "Ottoman Artillery and European Military Technology in the Fifteenth to Seventeenth Centuries", *AOH 47*, 1-2 (1994), s. 15-48.

_____, "Savaş Kazandıran Silahlar: Konstantiniye Kuşatmasından (1453) Mohaç Muharebesi'ne (1526) Osmanlı Ateşli Silahlarının Belirleyiciliği", *Osmanlı'da Ateşli Silahlar ve Askeri Devrim Tartışmaları*, yay. haz. Kahraman Şakul, İstanbul 2017, s. 85-100.

Ankonalı Benvenuto, "Takrir", Agostino Pertusi, *İstanbul'un Fethi İstanbul'un Fethine Dâir Neşredilmemiş ve Az Bilinen Metinler*, C. III, çev. ve yayına haz. Mahmut H. Şakiroğlu, İstanbul 2008, s. 1-6.

Aydüz, Salim, *Tophâne-i Âmire ve Top Döküm Teknolojisi*, Ankara 2006.

Ayverdi, Ekrem Hakkı, "Fatih Devrinde İstanbul Mahalleleri", *Vakıflar Dergisi*, 4 (1958), s. 249-261.

Babinger, Franz, *Fatih Sultan Mehmed ve Zamanı*, çev. Dost Körpe, İstanbul 2003.

Barbaro, Nicolo, *Kostantıniyye Muhâsarası Ruznâmesi 1453*, Çev. Şemseddin Tâlip Diler, İstanbul 1976.

Brumett, Palmira, *Osmanlı Denizgücü Keşifler Çağında Osmanlı Denizgücü ve Doğu Akdeniz'de Diplomasi*, Çev. H. Nazlı Pişkin, İstanbul 2009.

Chalcocondylas, Laonicus, "Türk Tarihi Kitabı VIII", *1453 İstanbul Kuşatması Yedi Çağdaş Rivayet*, Derleyen ve İngilizce'ye çeviren: J.R. Melville Jones, Türkçe'ye çeviren: Cengiz Tomar, s. 51-68.

Danişmend, İsmail Hami, *İzahlı Osmanlı Tarihi Kronolojisi*, I, İstanbul 1971.

Dolfin, Zorzo, "1453 Yılında İstanbul'un Muhasara ve Zaptı", trc. Samim-Suat Sinanoğlu, *Fâtih ve İstanbul*, I/1 (1953), s. 19-62.

Dolfin, Zorzi, "Cronaca", *1453 İstanbul Kuşatması Yedi Çağdaş Rivayet*, Derleyen ve İngilizce'ye çeviren: J.R. Melville Jones, Türkçe'ye çeviren: Cengiz Tomar, s. 151-156.

Dağtekin, Hüseyin, "Rumeli-Hisarının Askerî Ehemmiyeti", *Fâtih ve İstanbul*, I/1 (1953) içinde, s. 117-137.

DeVries, Kelly, "Gunpowder Weapons at the Siege of Constantinople, 1453", *War and Society in the Eastern Mediterranean, 7th-15th Centuries*, edit. Ya'acov. Lev, Leiden 1997, s. 343-362.

Dukas, *İstanbul'un Fethi Dukas Kroniği 1341-1462*, Çeviren: V. Mirmiroğlu, İstanbul 2013.

Emecen, Feridun M., *Fetih ve Kıyamet 1453 İstanbul'un Fethi ve Kıyamet Senaryoları*, İstanbul 2012.

_____, *İstanbul'un Fethi Olayı ve Meseleleri*, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2003.

Eparchos, Tomaso ve Giosué Diplovatatzes, "Takrir", Agostino Pertusi, *İstanbul'un Fethi Çağdaşların Tanıklığı*, C. I, çev. ve yayına haz. Mahmut H. Şakiroğlu, İstanbul 2004, s. 217-220.

Francis, *Şehir Düştü! Bizanslı Tarihçi Francis'den İstanbul'un Fethi*, trc. Kriton Dinçmen, İstanbul 1992.

Gelibolulu Mustafa Âlî, *Künhü'l-Ahbâr*, *Fatih Sultan Mehmed Devri 1451-1481*, C. II, haz. M. Hüdai Şentürk, Ankara 2003.

Gibbon, Edward, *Roma İmparatorluğu'nun Gerileyiş ve Çöküş Tarihi*, C. 8, çev. Asım Baltacıgil-Burcu Okay, İstanbul 2021.

Itinéraire de Jérôme Maurand D'Antibes A Constantinople (1544), Texte Italien Publié Pour La Premiére Fois Avec Une Introduction et Une Traduction Par Léon Dorez, Paris 1901.

İhsanoğlu, Ekmeleddin, "Osmanlıların Batı'da Gelişen Bazı Teknolojik Yeniliklerden Etkilenmeleri", *Osmanlılar ve Batı Teknolojisi: Yeni Araştırmalar Yeni Görüşler*, Haz. Ekmeleddin İhsanoğlu, İstanbul 1992, s. 121-139.

Jorga, Nicolae, *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*, II, çev. Nilüfer Epçeli, İstanbul 2005.

Kalkokondiles, Laonikos, "Tarihlerin Takdimi: VIII. Kitab", Agostino Pertusi, *İstanbul'un Fethi Dünyadaki Yankısı*, C. II, çev. ve yayına haz. Mahmut H. Şakiroğlu, İstanbul 2006, s. 97-107.

Kievli İsidoro, "Bessarione'ye Mektup", Agostino Pertusi, *İstanbul'un Fethi, Çağdaşların Tanıklığı*, C. I, çev. ve yayına haz. Mahmut H. Şakiroğlu, İstanbul 2004, s. 137-141.

_____, "Papa Nicolo V'ya Mektup", Agostino Pertusi, *İstanbul'un Fethi, Çağdaşların Tanıklığı*, C. I, çev. ve yayına haz. Mahmut H. Şakiroğlu, İstanbul 2004, s. 144-147.

Kissling, Hans Joachim, "Baljemez", *Zeitschrift der Deutschen Morgenländischen Gesellschaft*, 101 (1951), s. 333-340.

Kritovulos, *Târîh-i Sultan Mehmed Hân-ı Sânî*, çev. Karolidi, İstanbul 1328.

"Konstantinopolis'in Gözyaşları", Agostino Pertusi, *İstanbul'un Fethi Dünyadaki Yankısı*, C. II, çev. ve yayına haz. Mahmut H. Şakiroğlu, İstanbul 2006, s. 234-238.

Languschi, Giacomo, "Konstantinopolis'in 1453 Senesinde Muhâsarası ve Zaptı", Agostino Pertusi, *İstanbul'un Fethi İstanbul'un Fethine Dâir Neşredilmemiş ve Az Bilinen Metinler*, C. III, çev. ve yayına haz. Mahmut H. Şakiroğlu, İstanbul 2008, s. 115-131.

McGeer, Eric, "Firearms", *The Oxford Dictionary of Byzantium, II*, edit. chef. Alexander P. Kazhdan, New York-Oxford 1991, s. 786.

Murphey, Rhoads, "Osmanlıların Batı Teknolojisini Benimsemedeki Tutumları: Efrenci Teknisyenlerin Sivil ve Askerî Uygulamalardaki Rolü", *Osmanlılar ve Batı Teknolojisi: Yeni Araştırmalar Yeni Görüşler*, Haz. Ekmeleddin İhsanoğlu, İstanbul 1992, s. 7-20.

Nestore İskinder (veya) Iskandar, "Konstantinopolis'in Hikâyesi", *İstanbul'un Fethi Çağdaşların Tanıklığı*, C. I, çev. ve yayına haz. Mahmut H. Şakiroğlu, İstanbul 2004, s. 241-264.

Nicolle, David, *İstanbul'un Fethi 1453*, çev. Hamide Koyukan, İstanbul 2018.

Parker, Geoffrey, *Askeri Devrim, Batının Yükselişinde Askeri Yenilikler 1500-1800*, çev. Tuncay Zorlu, İstanbul 2006.

Phillippides, Marios and Walter K. Hanak, *The Siege and The Fall of Constantinople in 1453 Historiography, Topography, and Military Studies*, London 2011.

Piaskowski, Jerzy, "The Technology of Gun Casting in the Army of Muhammad II (early 15th Century)", *I. International Congress on the History of Turkish-Islamic Science and Technology ITU 14-18 September 1981, Proceedings*, Vol. III, İstanbul 1981, s. 163-169.

Puscolo, Ubertino, "Costantinopoli" Agostino Pertusi, *İstanbul'un Fethi Çağdaşların Tanıklığı*, C. I, çev. ve yayına haz. Mahmut H. Şakiroğlu, İstanbul 2004, s. 198-203.

Quirini, Lauro, "Papa Nicolo V'ya Mektup", Agostino Pertusi, *İstanbul'un Fethi İstanbul'un Fethine Dâir Neşredilmemiş ve Az Bilinen Metinler*, C. III, çev. ve yayına haz. Mahmut H. Şakiroğlu, İstanbul 2008, s. 52-66.

Runciman, Steven, *Konstantinopolis Düştü 29 Mayıs 1453*, Çev. Derin Türkömer, İstanbul 2018.

Sakızlı Leonardo, "İstanbul'un Alınışına Dair Papa Nicolo V'ya Mektup", Agostino Pertusi, *İstanbul'un Fethi, Çağdaşların Tanıklığı*, C. I, çev. ve yayına haz. Mahmut H. Şakiroğlu, İstanbul 2004, s. 161-176.

_____, "Midilli Başpiskoposu ve İlahiyat Profesörü Sakızlı Leonardo tarafından Papa cenaplarına İstanbul'un kaybı ve işgali üzerine yazılan mektup", *1453 İstanbul Kuşatması Yedi Çağdaş Rivayet*, Derleyen ve İngilizce'ye çeviren: J.R. Melville Jones, Türkçe'ye çeviren: Cengiz Tomar, s. 13-50.

Samile (veya) Samuele, "Osvaldo'ya Mektub", Agostino Pertusi, *İstanbul'un Fethi Çağdaşların Tanıklığı*, C. I, çev. ve yayına haz. Mahmut H. Şakiroğlu, İstanbul 2004, s. 212-214.

Soemmern'li Enrico, "Konstantinopolis Şehri 53 senesinde Türk'ler Tarafından Nasıl Fethedildi ve Yağmalandı", Agostino Pertusi, *İstanbul'un Fethi Dünyadaki Yankısı*, C. II, çev. ve yayına haz. Mahmut H. Şakiroğlu, İstanbul 2006, s. 42-47.

Soyluer, Serdal, "Fatih Sultan Mehmed Devri Kuşatma Savaşlarında Osmanlı Topçuluğunun Önemine Dair Bazı Mülâhazalar", *Uluslararası Fatih Sultan Mehmed Dönemi Osmanlı Dünyası Sempozyumu (İdeoloji-Diplomasi-Savaş-Fetih) Bildiriler Kitabı*, Edit. Abdülkadir Özcan, İstanbul 2021, s. 491-516.

_____, "Tüfekhane-i Âmire'yi Mamur Kılmak: Osmanlı Tüfek İmalatında Yabancı Uzmanların Rolü", *Osmanlı Araştırmaları/The Journal of Ottoman Studies*, LII (2018), s. 267-309.

Tedaldi, Jacopo, "Asil Konstantinopolis şehrinin 28 Mayıs 1453 Günü Türk İmparatoru tarafından nasıl alındığı burada anlatılıyor", Agostino Pertusi, *İstanbul'un Fethi Çağdaşların Tanıklığı*, C. I, çev. ve yayına haz. Mahmut H. Şakiroğlu, İstanbul 2004, s. 180-189.

Toksoy, Ahmet Kaan, "Urban Topu'nun Balistik Özelliklerinin 15. Yüzyıldaki Çağdaşlarıyla Karşılaştırılması", *Harp Tarihi Dergisi*, Sayı 6 (Aralık 2022), s. 1-28.

Tursun Bey, *Târîh-i Ebü'l-Feth*, haz. Mertol Tulum, İstanbul 1977.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, *Osmanlı Tarihi*, I, Ankara 1998.

Van Millingen, Alexander, *Byzantine Constantinople: The Walls of the City and Adjoining Historical Sites*, London, 1899.

Williams, A.R. & A.J.R. Paterson, "A Turkish Bronze Cannon in the Tower of London", *Gladius*, 17 (1986), s. 185-205.

Yılmaz, Feyzi, "Fatih Sultan Mehmed Döneminde Teknoloji, Malzeme, Lojistik ve Günümüze Yansımaları", *Fatih Sultan Mehmed Han*, edit. Fahameddin Başar, İstanbul 2018, s. 213-228.

Zweig, Stefan, *Bizans'ın Düşüşü*, çev. İlker Balkan, İstanbul 2018.

Macar Doktor Henrik Spitzer'den "Türkiye Hatıraları"

Melek ÇOLAK

Kaynakça

I.Gazeteler

"Fővárosi hírek", *Fővárosi Lapok*, 1879. Május 13, 110. szám, s. 537.

II. Kitaplar

Kahya, Esin, *Ondokuzuncu Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nda Tıp Eğitimi ve Türk Hekimleri*, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları, Birinci Baskı, 1997.

Karal, Enver Ziya, *Osmanlı Tarihi*, VIII. Cilt, 2. Baskı, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1983.

Öztuna, Yılmaz, *Resimlerle 93 Harbi 1877-78 Türk Rus Savaşı*, Hayat Yayınları, Tifdruk Matbaacılık Sanayii A.Ş. Basımevi, 1969.

Spitzer, Henrik, *Törökországi élményeim*, I. Kötet, Nyomatott Hollósy Jenő Könyvnyomdájában, Nagyvárad, 1879.

_____, *Törökországi élményeim*, II. Kötet, Nyomatott Hollósy Jenő Könyvnyomdájában, Nagyvárad, 1879.

III. Makaleler

Altıntaş, Ayten, "Sivil Tıp Eğitimi (Mülki Tıbbiye)'nin Kuruluşu", *Türk Tıp Eğitiminin Önemli Adımları*, Hüsrev Hatemi, Ayten Altıntaş, Global Publishing, s.s. 118-124.

Bayat, Ali Haydar, "Beylikler dönemi Anadolu Türk Devletlerinde Tababet", *Türk Tıp Eğitiminin Önemli Adımları*, Hüsrev Hatemi, Ayten Altıntaş, Global Publishing, s.s. 21-29.

Keleş, Erdoğan, "Doktor Sigmund Spitzer'in Hatıraları ve Sultan Abdülmecid", *Türk Sosyal ve Siyasi Hayatında Yahudiler,* Editörler: İbrahim Erdal-Yunus Özger, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul, Ekim 2011, s.s. 161-187.

Kılıç, Musa, "Osmanlı Diplomasisi Hizmetinde Yahudiler", *Türk Sosyal ve Siyasi Hayatında Yahudiler*, Editörler: İbrahim Erdal, Yunus Özger, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul, Ekim 2011, s.s. 91-128.

_____, "Sicil-i Ahvâl Kayıtlarına Göre II. Abdülhamid Dönemi Osmanlı Bürokrasisinde Yahudi Memurlar", *OTAM*, 31/Bahar 2012, s.s. 129-155.

Kökçü, Alper Tunga, Demirsoy Nilüfer, "Hekimbaşı Mustafa Behçet Efendi ve 19. Yüzyılda Osmanlı Tıp Eğitiminde Yenilikçi Hareket", *Türkiye Klinikleri, Journal of Medical Ethics-Law and History*, 24 (2), July 2016, s.s.67-75.

Özger, Yunus, "II. Abdülhamid Devrinde Bürokraside Görev Alan Yahudi Memurlar", *Türk Sosyal ve Siyasi Hayatında Yahudiler*, Editörler: İbrahim Erdal,Yunus Özger, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, 1. Baskı, İstanbul, Ekim 2011, s.s. 189-271.

"Sultan Abdülmecid Han'ın Sarayı'nda (Doktor Spitser'in Hatıratı)", *Tarihi Osmanî Encümeni Mecmuası*, 1 Teşrin-i Evvel 1331, Numara 34, Beşinci Sene, s.s.559-622.

Uludağ, Osman Şevki, "Tanzimat ve Hekimlik", *Tanzimat 2*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları:3275, İstanbul, 1999, s.s. 967-977.

Ünver, A. Süheyl, "Osmanlı Tababeti ve Tanzimat Hakkında Yeni Notlar", *Tanzimat 2*, M.E.B. Yayınları:3275, İstanbul, 1999, s.s. 933-960.

Yıldız, Abdullah, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Sivil ve Türkçe Tıp Eğitimine Geçiş", *Ankara Üniversitesi Tıp Fakültesi Mecmuası*, 70 (3), 2017, s.s. 127-134.

IV. Ansiklopedi ve Sözlükler

"S. Henrik", *Magyar Zsidó Lexikon*, Szerkesztette Ujvári Peter, A Magyar Zsidó Lexikon Kiadása (Pallas Irodalmi és Nyomdai Rt.) Budapest 1929, s. 803.

Szinyei, József, *Magyar írok élete és munkai*, kiadja: Hornyánszky Viktor, 12. Kötet, Budapest 1908, s.s. 1363-1364.

Károly Kolbai ve Karacabey Harası Raporu

Yücel NAMAL

Kaynaklar

I.Macaristan

I.I.Magyar Nemzeti Levéltar (Macaristan Milli Arşivi)

Magyar Nemzeti Levéltar (Macaristan Milli Arşivi), Napi Hírek, M.T.I, (Magyar Táviratı Iroda) (Macar Telgraf Ofisi), 1926 augusztus 7.

Magyar Nemzeti Levéltar (Macaristan Milli Arşivi), Napi Hírek, M.T.I, (Magyar Táviratı Iroda) (Macar Telgraf Ofisi), 1935 május 9.

Magyar Nemzeti Levéltar (Macaristan Milli Arşivi), MNL, XIX-A-83-a-00, 1957. 02. 14, "17. Jegyzőkönyv a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1957. évi februárhó 14-én tartott üléséről", "a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 1957. február 14.-i ülésén tárgyalásra kerülő előterjesztésekről és a hozott határozatokról" (Macaristan Devrimci İşçi ve Köylü Hükümeti'nin 14 Şubat 1957 tarihli toplantısında görüşülecek öneriler ve alınan kararlar hakkında), s. 3.

Magyar Nemzeti Levéltar (Macaristan Milli Arşivi), "Jegyzőkönyv a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszt Kormány 196o. évi julius hó 14-i üléséről" (Macar Devrimci İşçi ve Köylü Hükümeti'nin Tutanakları 14 Temmuz 1960 tarihli toplantısından.), s. 3.

Magyar Nemzeti Levéltar (Macaristan Milli Arşivi), MNL, HU SZIEKDKL 30.a 1969.02.12. "Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem jogelődeinek testületi ülései 1969. április 30. kari tanács rendes ülése Testület: Agrártudományi Egyetem Mezőgazdaságtudományi Kar tanácsának ülései".

"Kolbai Károly", Magyar Életrajzi Lexikon, 1000-1990, Javított, átdolgozott kiadás. Főszerkesztő: Kenyeres Ágnes.

Új Magyar Életrajzi Lexikon-III, H-K, Haz. Markó László, Magyar Könyvclub-2002, s. 1020; Magyar Nemzeti Levéltar (Macaristan Milli Arşivi), MNL, HU SZIEKDKL 30.a, 1978.04.28, "Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem jogelődeinek testületi ülései 1978. április 28. ülés Testület: Agrártudományi Egyetem Egyetemi Tanácsának ülései" (Macaristan Tarım ve Yaşam Bilimleri Üniversitesi'nin yasal seleflerinin yönetim kurulu toplantıları. 28 Nisan 1978 toplantı Kurulu: Tarım Bilimleri Üniversitesi Üniversite Konseyi Toplantıları).

II. Türkiye

II. I.Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Osmanlı Arşivi

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Osmanlı Arşivi, (BOA), Hariciye Nezareti İstanbul Murahhaslığı (HR. İM.), Dos. 244, no. 71, 29.09.1924.

II. II. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Cumhuriyet Arşivi

BCA, 30.18.1.2, 52.19.15, Sayı: 2/2178, Dosya: 243-190, 14.03.1935.

BCA, 30.18.01.02, 43.16.14, Dosya: 238-151, Sayı: 3302, 22.03.1934.

BCA, 30.18.1.2, 69.89.11, Sayı: 2/5594, Dosya: 243-247, 19.11.1936.

BCA, 30.18.01.01, 14.36.06, Dosya: 219-17, Sayı: 2054, 07.06.1341.

BCA, 30.18.1.1, 12.71.8, Dosya:214-19, Sayı: 1438, 22.01.1925.

BCA, 30.18.1.1, 27.81.20, Dosya: 243-20, Sayı: 6205, 19.02.1928.

BCA, 30.18.1.2, 38.52.5, 16.07.1933.

BCA, 30.18.1.2, 38.56.8, Sayı: 14789, Dosya: 243-144, 5.08.1933.

BCA, 30.18.01.02, 40.73.13, 17.10.1933.

BCA, 30.18.1.2, 38.52.5, Dosya: 243-139, Sayı: 15134, 17.10.1933.

BCA, 30.18.1.2, 43.16.14, Dosya: 238-151, Sayı: 3302, 22.03.1934.

BCA, 30.18.1.2, 44.26.1, Sayı: 5212, 29.04.1934.

BCA, 30.18.1.2, 44.26.1, Sayı: 2/521,29.04.1934.

BCA, 30.18.1.2, 46.49.12, Dosya: 243-165, Sayı: 9922, 10.07.1934.

BCA, 30.18.1.2, 46.49.12, Sayı: 2/992, Dosya: 243-165, 10.07.1934.

BCA, 30.18.1.2, 52.19.15, Dosya: 243/190, 10.03.1935.

BCA, 30.18.1.2, 57.61.8, Sayı: 2-3012, Dosya: 243-24, 04.07.1935.

BCA, 30.18.1.2, 56.59.3, Sayı: 2/2967, Dosya: 243-208, 15.07.1935.

BCA, 30.18.01.02, 62.15.20, 13.03.1936.

BCA, 30.18, 62.19.20, Dosya: 186-43, Sayı: 41952, 13.03.1936.

BCA, 30.18.01.02, 63.28.9, 13.04.1936.

BCA, 30.18.01.02, 64.39.17, 16.05.1936.

BCA, 30.18.01.02, 67.64.14, 28.07.1936.

BCA, 30.18.01.02, 68.78.9, 26.09.1936.

BCA, 30.18.1.2, 69.89.11, Dosya: 243-247, Sayı: 55942, 19.11.1936.

BCA, 30.18.01.02, 69.90.4, 24.11.1936.

BCA, 30.18.01.02, 74.31.1, 16.04.1937.

BCA, 30.18.01.02, 74.40.18, 15.05.1937.

BCA, 18.01.02, 75.48.17, 03.06.1937.

BCA, 30.18.1.2, 77.64.11, Sayı: 2/7080, 6.07.1937.

BCA, 30.18.1.2, 57.64.13.

III. Kitap ve Makaleler

Erkun, Vecdet, "Atatürk Döneminde Tarım Politikası", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, C. XIV, S. 42, Kasım 1998, s. 243-248.

Károly, Kolbay, *Karacabey Harası Mera ve Çayırları*, Ziraat Vekâleti Birinci Köy ve Ziraat Kalkınma Kongresi Yayını, Ankara 1938.

"Kolbai Károly", https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Lexikonok-magyar-eletrajzi-lexikon-7428D/k-760F2/kolbai-karoly-764F4/, Erişim Tarihi: 13.02.2025.

Namal, Yücel, "Atatürk Döneminde Tarım ve Hayvancılıkta Macar Uzmanların Yeri", *XVIII. Türk Tarih Kongresi Kongreye Sunulan Bildiriler*, C. IX, TTK Yayınları, Ankara 2022, s. 711-739.

Veldet, Turan, *30. Yılında Türkiye Şeker Sanayi*, Türkiye Şeker Fabrikaları A.Ş. Neşriyatı No: 48, Ankara 1958.

Osmanlı Başkentinde Macar Bir Uzman: Oszkár Asbóth ve Türk Havacılığına Dair Projesi (Asbóth'un Hatıratına Göre)

Müjdat KARAGÜLMEZ

Kaynakça

Asbóth, Oszkár, *Az Első Helikopter (İlk Helikopter)*, Budapest 1956, Népszava.

"Asbóth Oszkár", *A Magyar Életrajzi Lexikon (Macar Biyografi Ansiklopedisi)*, Első Kötét A-K, Akadémiai Kiadó, Budapest 1967, s. 58.

Zsigmond, Bödők, "Oszkár Asbóth (1891-1960)", *A Magyar Feltalálók Repülés Történetében (Havacılık Tarihinde Macar Mücitler)*, Budapest 2002, Nap Kiadó.

Hazai, George, "Macar Havacı Oszkár Asbóth'un Türk Havacılığına Ait Bir Projesi", *Çağını Yakalayan Osmanlı! Osmanlı Devleti'nde Modern Haberleşme ve Ulaştırma Teknikleri*, Ed. Ekmeleddin İhsanoğlu- Mustafa Kaçar, Ircıca Yayını, İstanbul 1995, s. 491- 495.

Karacagil, Kürşad, "Balkan Harbi'nde Türk Havacılığı", *Türk Hava Kuvvetlerinin 100'üncü Yılı Uluslararası Tarih Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Ankara 2013, s. 111-123.

Kansu, Yavuz - Şensöz, Sermet – Öztuna, Yılmaz, *Havacılık Tarihinde Türkler 1*, Hava Kuvvetleri Basım ve Neşriyat Müd., Ankara 1971.

Kurt, Emin, "Trablusgarp Savaşi'nda İtalyan Hava Harekâtı ve Türk Hava Kuvvetlerinin Kuruluşuna Etkisi", *Türk-İtalyan Müşterek Harp Tarihi Sempozyumu Bildirileri*, 21-22 Ekim 2019, Milli Savunma Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2020, s. 242- 284.

Kurter, Ajun, *Türk Hava Kuvvetleri Tarihi (1910-1914)*. C.1. Hava Kuvvetleri Komutanlığı, İstanbul 2009.

Korkmaz, Erdal, "Türk Hava Kuvvetlerinin İlk Pilotu: Mehmet Fesa Evrensev", *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, C. 40, S. 110, Güz 2024, s. 327- 360.

Kural, Fethi, *Kuruluş Yıllarında Türk Askeri Belgeleri (1909-1913)*, Hv. Bas. ve Neş. Md.lüğü Yay., Ankara 1974.

Kurt, Deniz – Korkmaz, Erdal, "Yeni Arşiv Belgeleri Işığında Türk Askeri Havacılığının Doğuşu (1911-1912)", *Savunma Bilimler Dergisi*, Kasım 2018, C. 17, S. 2, s. 207-251.

Péterné, Longa, "Asbóth Oszkár, a helikopter (egyik?) feltalálója (1891-1960)", *Iparjogvédelmi és Szerzői Jogi Szemle, a Szabadalmi Közlöny és Védjegyértesítő melléklete*, 110. évfolyam 2. szám, április 2005, s. 82-94.

Tayhani, İhsan, *Atatürk'ün Bağımsız Politikası ve Uçak Sanayi (1923-1950)*, Türk Hava Kurumu Kültür Yayınları No: 1, Ankara 2001.

Yalçın, Osman, *Türk Hava Harp Sanayi Tarihi*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2019.

Yalçın, Osman, "Osmanlı İmparatorluğu Dönemi Türk Havacılığı", *Bilig*, Kış 2021, S. 96, s. 147-176.

Yalçın, Osman, "Balkan Savaşları'nda Türk Hava Harekâtı", *Akademik Tarih ve Araştırmalar Dergisi* 6, s. 65- 105.

Fransız - Macar Coğrafyacı: Jenő Károly Ujfalvy de Mezőkövesdi

Piroska Pallós SIMON

Kaynakça

I.Kitaplar

Bartucz, Lajos, *A magyar ember. A magyarság antropológiája-Magyar föld, magyar faj 4*, Budapest, 1938.

Havasné Bede Piroska-Somogyi Sándor, *Magyar utazók, földrajzi felfedezők*, Tankönyvkiadó, Bp., 1973.

Ujfalvy-Bourdon Mária, *Ujfalvy Károly utazása Páristól-Samarkandig*, Budapest, Révai Testvérek kiadása. 1885. Tizenegyedik fejezet.

II. Makaleler

Le Calloc'h, Bernard, "Egy feledésbe merült magyar-francia földrajz tudós: Ujfalvy Károly", *Dr. Balázs Dénes szerk.: Földrajzi Múzeumi Tanulmányok 2, (Magyar földrajzi gyűjtemény Érd, 1986*), s. 9-14.

III. Ansiklopedi ve sözlükler

Szinnyei József, "Ujfalvy Károly (Jenő)", *Magyar írók élete és munkái*, 14. Kötet, s. 629-632.

Tolnai Új Világlexikona, 17. Budapest, 1930, s. 183.

"Ujfalvy Károly Jenő", *Macar Ansiklopedisi*, C. XV, Budapeşte, 1884, s. 458-459.

Uj Idők Lexikona 23-24, Budapest, 1942, s. 5958.

IV. Çevrimiçi Kaynaklar

Aurenche, Marie-Laure: La mission de Charles-Eugène de Ujfalvy au Turkestan russe (1876-1878): un exemple de "raciologie scientiste" pp. 71-84. Presses universitaires de Lyon https://books.openedition.org/pul/21999

Chevalier, Amélie: Les voyageuses au XIXe siècle. Les voyageuses d'aujourd'hui: Madame d'Ufjalvy-Bourdon. Alfred Mame et fils, 1889 (s. 241-248).

Edit Szalai: Pál Hunfalvy'nin hayatı ve kariyeri. Eszterházy Károly Öğretmen Yetiştirme Koleji, Macar Dilbilimi Bölümü. Lelőhely: https://matarka.hu/koz/ISSN_14175398/61k_2001/ISSN_1417-5398_61k_2001_009-014.pdf

Károly Ujfalvy'nin Paris'ten Semerkant'a yolculuğu. https://elbidaprojekt.hu/2017/08/ujfalvy-karoly-utazasa-paristol.html (8 Kasım 2024)

László Szendrei: Károly Ujfalvy. 2004/38. http://www.kagylokurt.hu/3509/sorozatok/ujfalvy-karoly.html

Lénárd Traum: Károly Ujfalvy. 25 Mart 2004. https://naput.hu/index.php/ajinmenu-32/kiadv-mainmenu-39/121-traum-lrd-ujfalvy-kly

Nándor Zagyi:18.-19. yüzyılda Hindistan'a giden Macar gezginler. Erişim adresi: https://moderngeografia.eu/wp-content/uploads/2022/04/05.pdf (10 Kasım 2024)

V. Arcanum Dijital Bilim Kütüphanesi

Arany János glosszái egy francia antológiában, Írta: Dr. Gergely Pál. *Magyar Nemzet*, 1979. június 13. (136. szám) 5. old.

Az Ujfalvy-pár Budapesten, *Vasárnapi Ujság*, 1886. május 2. (18. szám) pp. 289-290.

Az Ujfalvy-pár közép-ázsiai utazásából. Írta: E. B., *Vasárnapi Ujság*, 1880. december. 19. (51. szám) Általános nép- és országisme 837. old.

A választmány ajánlatára megválasztatnak, *Földrajzi közlemények*, 1881. Földrajzi társaságok / Magyar földrajzi társaság. p. 85.

"Egyetlen birtokunk az emlékezet!", *Fővárosi Lapok*, 1870. november 5. (245. szám) p. 1092.

Egy magyar tudós nagy tette, *Pesti Hírlap*, 1882. február 4. (35. szám)

Egy utazó nő felolvasása, *Vasárnapi Ujság*, 1886. április 11. (15. szám) p. 241.

Értesítő, *Nyelvtudományi Közlemények,* 34. kötet (1904)

Egy elfeledett magyar utazó. Írta Halán Gyula, *Pesti Hírlap*, 1944. február 19. (40. szám)

Egy elfelejtett magyar-francia utazó. Írt: Hankó Ildikó, *Magyar Nemzet*, 1987. június 27. (150. szám) p. 10.

Egy magyar-francia felfedező pár. Írta: Bernard Le Calloc'h. Nők Magazinja, 1988. december 12. (12. szám) pp. 28-31.

Híres magyar világjárók – Ujfalvy Károly Jenő. Amerikai Magyar Világ, 1975. május 4. (18. szám). p. 8.

Karl Eugen von Ujfalvy: Aus dem westlichen Himalaja. Könyvészet, *Földrajzi közlemények* 1884. pp. 384-390.

Kubassek János: Magyar utazók Ázsiában 12. Közép-Ázsia és Nyugat-Himalája népeinek kutatója: Ujfalvy Károly. Romániai Magyar Szó, 1994. július 12. (1384. szám) p. 3. Az írás forrása: Halász Gyula: Világjáró magyarok, Bp. 1948. pp. 269-271.

Páris, ápr. 10. (Saját levelezőnktől.) Ellenőr, 1874. április 15. (103. szám) címoldal

Pataki Béla Pál: Híres Magyar Világjárók, *Népszava*, 1975. április 4. (79. szám) p. 16.

Pauler Gyula: A magyar nemzet története Szent Istvánig - A MTA Könyvkiadó Vállalata UF 42. (1899-1901. cyclus). Budapest, 1900. Függelékek 262-263. Old

Régi utazóink a kirgizek között. Írta: Bőgős László, *Magyar Hírlap*, 1989. február 11. (36. szám) p. 4.

Rövid közlemények, *Földrajzi közlemények* 1881. pp. 227-229.

Rövid közlemények, *Földrajzi közlemények*, 1882. p. 138., p. 359.

Tanulmányúton a Szovjetunióban. Írta: Tóth Tibor. Beszámoló. Anthropologiai Közlemények, 10. 1966. 4. füzet p. 139.

Tervezett franczia expeditiók, *Földrajzi közlemények 1880*, Vegyes közlemények. p. 223.

Ujfalvy Károly és neje Bourbon Mária Szép-Ázsiának reánk magyarokra… Írta: Dr. Erődi Béla, *Vasárnapi Ujság*, 1880. december 19. (51. szám) pp. 829-830.

Ujfalvy Károly halála, *Földrajzi közlemények 2.*, III. Rövid közlemények. 1904. p. 4.

1842. május 19-án született Ujfalvy Károly nyelvész… Élet és Tudomány, 1954. május 12. (19. szám) p. 607.

Vilmos (Wilhelm) Pröhle (1871-1945)

Éva CSÁKI

Kaynakça

Baski, Imre, *Folklór szövegből szótár. Kérdések és megoldások Kúnos Ignác tatár gyűjtésének közzététele kapcsán.* In: Baski I. (2024): Kunok nyomában. Turkológiai írások és előadások (2007-2024). Budapest, 2024, pp. 13-37.

Csáki, Éva, *Middle Mongolian Loan Words in Volga Kipchak Languages,* Turcologica 67, Wiesbaden: Harrassowitz, 2006.

Eren, Hasan, *Türklük Bilimi Sözlüğü. I. Yabancı Türkologlar,* Türk Dil Kurumu Yay. 705, Ankara, 2008.

Karça, Ramazan – Koşay, Hamit Zübeyir, *Karaçay- Malkar Türklerinde Hayvancılık ve Bununla İlgili Gelenekler,* A.Ü. Dil ve Tarih – Coğrafya Fakültesi Yayınları. No 101, Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1954.

Pröhle Vilmös, *A karacsáj föld és népe.* In: Napkeletről, 1910, pp. 133-145.

Pröhle Wilmos , "Balkarische Studien", *Keleti Szemle,* XVI., 1915-6.

Tavkul, Ufuk, *Kafkaslarda Sözlü Edebiyat Geleneği, Karaçay – Malkar Halk Şairleri Antolojisi. Kazım Meçiyev'in 150. Doğum Yılı Anısına,* Bengü Yay, Ankara 2010.

Tavkul, Ufuk, *Kafkasya Dağlarında Hayat ve Kültür. Karaçay – Malkar Türklerinde Sosyo- Ekonomik Yapı ve Değişme Üzerine Bir İnceleme,* Kültür serisi 78, Ötüken Neşriyat, 1993.

Tavkul, Ufuk, *Kafkasya Gerçeği,* 2. baskı, Selenge, İstanbul 2009.

Tavkul, Ufuk, *Karaçay – Malkar Destanları,* TDK Yay. 840, TDK, Ankara, 2004.

Tavkul, Ufuk, *Karaçay – Malkar Türkçesi Sözlüğü,* TDK Yay, Ankara 2000.

Tavkul, Ufuk, *Karaçay – Malkar Türkçesi Sözlüğü,* Türk Dil Kurumu Yayınları 770, Ankara 2020.

Yiğit Türker, Pınar, ''Macaristan'da Türkoloji''. In: Emiroğlu, Ö. – Mussa, B. (eds): *Dünya'da Türkoloji II*. Ankara – Warszawa: Türkoloji Akademisi, 2024, pp. 435 – 512.

Macar Bilim İnsanı Géza Fehér (1890-1955)

Sezgin Topal MIZRAK

Kaynakça

I.Arşiv Belgeleri

BOA, (Başbakanlık Osmanlı Arşivi), Y. A. HUS. (Yıldız Sadaret Hususî Maruzat), Dos. 223, no. 2.

BCA (Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi), 30-18-1-2/Kararlar Daire Başkanlığı (1928-), yer bilgisi: 23-68-6, Dosya Ek: 154-57.

TDA (Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi), Yer Bilgisi: 44706-214533-45, 1943-08-10.

II. Gazeteler

Békés Megyei Népújság, 1975. Április 10, 30. évfolyam, 83. szám.

Észak-Magyarország, 1970. április 10, 26. évfolyam, 83. szám, s. 7.

Petőfi Népe, 1980 augusztus 3, 35. évfolyam, 181. szám, s. 5.

Petőfi Népe, 1985. augusztus 3, 40. évfolyam, 181. szám, s.s. görünmüyor.

Századok – 1917, Tárcza A Konstantinápolyi Magyar Tudományos Intézet megnyitása, s. 201.

Századok – 1995, Figyelő Tóth Gábor: Az első külföldi magyar tudományos intézet (Konstantinápoly 1916–18), VI/1380, s. 1388.

III. Kitaplar

Gümüş, Musa, *1848 İhtilâlleri Sonrasında Osmanlı Devleti'ne Sığınan Leh ve Macar Mültecileri'nin Osmanlı Modernleşmesine Etkileri* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara 2007.

Hazai, György, *Tarih Boyunca Türk-Macar Bağları*, Budapeşte 1963.

Katsányi, Sándor, *A Főváros Könyvtárának Története 1945-ig*, Budapest 2004.

Lukinich, Imre, *A MTA Történettudományi Bizottság másolat- és kéziratgyüjteményének ismertetése*, Budapest 1935.

Nagy, Norbert, *A Konstantinápolyi Magyar Tudományos Intézet története (1916-1918)* , Balkán Füzetek No. 7., Pécs 2010.

Nazır, Bayram, *Osmanlıya Sığınanlar Macar ve Polonyalı Mülteciler*, İstanbul 2006.

Oba, Ali Engin, *Türk Milliyetçiliğinin Doğuşu*, İmge Kitabevi, Ankara 1995.

Turan, Mustafa, *Milli Mücadele'de Siyasî Çözüm Arayışları (30 Ekim 1918–24 Temmuz 1923)*, Ankara 2005, Siyasal Kitabevi.

Türk-Macar Kültür Münasebetleri Işığı Altında II. Rákóczi Ferenc ve Macar Mültecileri Sempozyumu (31 Mayıs-3 Haziran 1976), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, İstanbul 1976.

IV. Makaleler

Ágoston, Gábor, "Siyaset ve Histografi: Macaristan'da Türk ve Balkan Çalışmalarının Gelişimi ve İstanbul'daki Macar Araştırma Enstitüsü", *Türkler*, C. 15, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002, s. 92-98.

Arbanász Ildikó–Csorba György "*Magyar Kutatók Az Isztambulı Levél- És Könyvtárakban A Második Vılágháború Elõtt*", *A Kísérlet Folytatódık 2*, II. Nemzetközi Vámbéry Konferancia, Dunaszerdahely 2005. s. 7-33.

Çolak, Melek, "Macar Kaynaklarına Göre Gyula Andrássy ve Osmanlı-Macar İlişkileri (1875-1878)", *Tarih İncelemeleri Dergisi*, C. XXVI, S. 1, (Temmuz 2011), s. 51-65.

_____, "Atatürk Döneminde Kültürel, Siyasi ve Ekonomik Bakımdan Türk-Macar İlişkileri (1919-1938)", *Muğla Üniversitesi SBE Dergisi*, (Güz 2000), C. 1, S. 2, s. 61-72.

_____, "İstanbul Macar Bilim Enstitüsü (1916-1918)", *Karadeniz*, Yıl: 2009, Sayı: 3, s. 91-105.

_____, "Atatürk, Macarlar ve Türk Tarih Tezi", *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, Sayı:27, Bahar 2010 (Konya), s. 371-402.

Fehér, Géza, "Türko-Bulgar, Macar ve bunlara akraba olan milletlerin kültürü. –Türk kültürünün Avrupaya tesiri", II. Türk Tarih Kongresi, 20-25 Eylül 1937, İstanbul, s. 290-320.

Koşay, Hamit Zübeyir, "Türkolog ve Bizantolog Geza Feher'in Hayatı ve Eserleri 1890-1955", Belleten, Cilt: XIX., Sayı: 34, s. 529-530.

Nazır, Bayram, "II. Abdülhamit Dönemi Osmanlı-Macar Dostluk İlişkileri", *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi [TAED] 43*, Erzurum 2010, s.

V. Ansiklopedi Ve Sözlükler

"Henszlmann Imre", *Magyar Életrajzi Lexikon*, 1000-1990. Javított, átdolgozott kiadás. Főszerkesztő: Kenyeres Ágnes.

"Ipolyi Arnold", *Magyar Életrajzi Lexikon*, , 1000-1090, Javított, átdolgozott kiadás. Főszerkesztő: Kenyeres Ágnes.

"Kubinyi Ferencz", *Magyar Életrajzi Lexikon,* 1000-1990, Javított, átdolgozott kiadás. Főszerkesztő: Kenyeres Ágnes.

Szinnyei József, "Henszlmann Imre", *Magyar Írók Élete És Munkái* (MEK)

Szinnyei József, "Kubinyi Ferencz", *Magyar Írók Élete És Munkái* (MEK)

Kafkasya'da Macar Keşif Gezileri: Kont Jenő Zichy (1837 - 1906)

Alev DURAN

Kaynakça

A Fővárosi Szabó Ervin Könyvtár évkönyve, A Fővárosi Könyvtár értesítője, Név- és címmutató az 1911. évi szerzemények jegyzékéhez, 5-6. Szám, 1911, s. 521.

Bata, Tímea, "Far from Kyakhta and Urga Photographs by Nikolai Charushin in the Museum of Ethnography's collection related to Jenő Zichy's expeditions", *Tabula, A Néprajzi Múzeum online folyóirata,* 24 (2), 2023.

Bulut, Yücel, "Oryantalizm", *DİA,* C. 33, Türk Diyanet Vakfı, Ankara 2013, s. 428-437.

Herman, Ottó, "Gróf Zichy Jenő Útazása Kaukazusban", *Budapesti szemle*, XCIII. Kötet, január 19, 1898.

Hoppál, Krisztina, "Zichy-Gyűjtemény", XXXVIII. Évfolyam 343. Lapszám, *A Földgömb* 2020.Szeptember-Október, s. 82-87.

Ligeti, Lajos, *Bilinmeyen İç Asya,* (Çev. Sadrettin Karatay), A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları, TTK, Ankara 1986.

Maracskó, András, Hungarian Orientalism and the Zichy expeditions, Master's Thesis, Central European University, Budapest Hungary, 2014.

Mészáros, Csaba - Stefan Krist - Vsevolod Bashkuev - Luboš Bělka - Zsófia Hacsek - Zoltán Nagy - István Sántha - Ildikó Sz. Kristóf, "Ethnographic Accounts of Visitors from the Austro-Hungarian Monarchy to the Asian Peripheries of Russia and Their Contribution to the Development of Systematic Ethnological Studies in the Monarchy: Preliminary Results and Research Perspectives", *Acta Ethnographica Hungarica,* 62 (2), 2017, s. 465-498.

Said, Edward W., *Şarkiyatçılık, Batının Şark Anlayışları,* (Çev. Berna Ülner), Metis Yayınları, İstanbul 1999.

Szádeczky, Lajos, "A Kaukázusból", Gróf Zichy Jenő Kutató Utazása, *Vasárnapi Ujság,* 27. Szám, 42. Évfolyam, Budapest, Júlıus 7 1895, s. ?_?

Székely, Miklós, "Hungarian Exhibitions between Modernism and National Myths: Exhibition Strategies during the Great War. In: "On the Promontory of the Centuries": *World War I and Cultural Change.* State Institute for Art Studies, Moscow, 2017, s. 50-64.

Vásáry, István, "Bilim Adamı Ármin Vámbéry", (Çev. Alev Duran), *Türk Tarihi. Araştırmaları Dergisi,* C. 2, S. 1, 2017, s. 12-24.

Zichy Jenő, gróf (Sárszentmihály, 1837-Merán, 1906, https://mek.oszk.hu/02100/02115/html/5-1512.html (E. Tarihi: 22.12.2024).

Zichy, Jenő Gróf, "Zichy Jenő gróf Szibériai Utjáról", *Erdészeti Lapok,* Harmincnyolcadik évf. XI. Füzet, November 1899, s. 1263-1272.

Zichy, Jenő Gróf, *Harmadik Ázsiai Utazása*, II. Kötet, Budapest 1901.

Zichy Jenő - Jankó János - Pósta Béla: *Zichy Jenő gróf kaukázusi és középázsiai utazásai II.* A magyar faj vándorlása, Budapest 1897.

"Gróf Zichy Jenő nekrologja", *Századok, A Magyar Történelmi Társulat Közlönye* XLI. Évfolyam, Nagy Gyula, I907 Évı Folyam, Budapest, 1907, A Magyar Történelmı Tarsulat, s. 82-83.

"Zichy Jenő és csapata végezte az első magyar ásatásokat Oroszországban", (2024. április 30), Múlt-kor. (E. Tarihi: 25.12.2024).

https://boudewijnhuijgens.getarchive.net/amp/topics/jeno+zichy (E. Tarihi: 22.12.2024).

https://julianusbaratai.blog.hu/2017/01/01/madzsar_magyar_varos (E. Tarihi: 22.12.2024).

https://orient-projekt.hu/eletrajzi-adatlapok/grof-zichy-jeno (E. Tarihi: 22.12.2024).

https://www.neprajz.hu/en/gyujtemenyek/artefact-of-the-month/2019_1_count-jeno-zichy-and-the-caucasian-%E2%80%9Ccradle%E2%80%9D-of-magyardom.html (E. Tarihi: 22.12.2024).

https://zichy.hoppmuseum.hu/hu/pages/3 (E. Tarihi: 22.12.2024).

https://mult-kor.hu/harom-expediciot-is-szentelt-amagyarok-ostortenetenek-felkutatasarazichy-jeno-20240705 (E. Tarihi: 23.12.2024).

Macar Mimarın İstanbul Araştırmaları: Károly Kós

Gergő Máté KOVÁCS

Kaynakça

I.Kitap ve Makaleler

Akcan, Esra, *Architecture in Translation: Germany, Turkey and the Modern House,* Duke, Durham & Londra, 2012.

Akyürek, Göksun, "A Comparative Reading of the Pursuit into the 'East' for National Expression in Turkish and Hungarian Architecture", in: Dávid, Géza-Gerelyes, Ibolya, eds, *Thirteenth International Congress of Turkish Art, 1. baskı.* Macar Ulusal Müzesi, Budapeşte 2009, s. 57-70.

Aslanoğlu, İnci, *Erken Cumhuriyet Dönemi Mimarlığı (1923-1938),* Bilge Kültür Sanat, İstanbul 2010.

Bilsel, F. Cânâ-Pinon, Pierre, *İmparatorluk Başkentinden Cumhuriyet'in Modern Kentine: Henri Prost'un İstanbul Planlaması (1936-1951),* İstanbul Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2010.

Bozdoğan, Sibel, *Modernizm ve Ulusun İnşası.* Metis Yayınları, İstanbul 2002.

Çolak, Melek, "İstanbul Macar Bilim Enstitüsü (1916-1918)", *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi,* 3, 2009, s. 91-105.

Demir, Ataman, *Arşivdeki Belgeler Işığında Güzel Sanatlar Akademisi'nde Yabancı Hocalar,* Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul 2008.

Fodor, Gábor-Gall, Anthony-Kovács, Máté Gergő, "Macar Mimar Tarafından Açılmış İstanbul Penceresi: Károly Kós: İstanbul: Şehir Tarihi ve Mimarisi", in: Akarsu, Hikmet Temel - Erdoğan, Nevnihal, eds. *Edebiyatta Mimarlik,* YEM, İstanbul 2020, s. 471-476.

Fodor, Gábor, "Harp İstanbulu'nda Macar Arkeolojisi: Konstantinopolis Macar Bilim Enstitüsü (1916-1918)", *Yıllık: İstanbul Araştırmaları Yıllığı,* 2, 2020, s. 103-117.

Fodor, Gábor, *Magyar tudomány és régészet az Oszmán Birodalomban. A Konstantinápolyi Magyar Tudományos Intézet története. [Osmanlı İmparatorluğu'nda Macar Bilimi ve Arkeolojisi. Konstantinopolis'teki Macar Bilim Enstitüsü'nün Tarihi],* Bölcsészettudományi Kutatóközpont Történettudományi Intézet, Budapeşte 2021.

Gall, Anthony, *Kós Károly. Az építészet mesterei. [Károly Kós. Mimarlığın Ustaları],* Holnap Kiadó, Budapeşte 2019.

Gavand, Eugène-Henri, *İstanbul Tüneli. [Tunnel de Constantinople],* İETT - İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul, 2011.

Gerle, János, "Századfordulós stílusirányzatok. [19-20. Yüzyılların Başında Üslupsal Eğilimleri]", in: Sisa, József - Wiebenson, Dora, eds, *Magyarország építészetének története. [Macaristan Mimarlık Tarihi],* Vince Kiadó, Budapeşte 1998. (İngilizce: The Architecture of Historic Hungary, MIT Press, Massachusetts 2018), s. 249-274.

Gümüş, M. Dila, "Egy sokoldalú építész Magyarország és Törökország között: Semih Rüstem Temel. [Türkiye ve Macaristan Arasında Çok Yönlü Bir Mimar: Semih Rüstem Temel]", in: Kovács, Máté Gergő-Sağdıç, Zafer, eds, *Magyarok tervlapjai Törökországban. Magyar-török építészeti kapcsolatok a 19-20. században. [Macarların Tasarımları Türkiye'de. 19-20. Yüzyıllarda Macar-Türk Mimari İlişkileri],* TERC, Budapeşte 2022, s. 44-50.

Hasol, Doğan, *20. Yüzyıl Türkiye Mimarlığı. [20. Yüzyılda Türk Mimarlığı],* YEM, İstanbul 2017.

Holod, Renata-Evin, Ahmet-Özkan, Suha, *Modern Türk Mimarlığı,* TMMOB Mimarlar Odası, Ankara 2007.

Kalmár, Miklós, *Az építészet története. Historizmus - Századforduló. [Mimarlık Tarihi. Tarihselcilik - 19-20. Yüzyılların Dönüşü],* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapeşte 2001.

Kortan, Enis, *Le Corbusier Gözüyle Türk Mimarlık ve Şehirciliği,* Boyut, İstanbul 2005.

Kós, Károly, "İbrahim Müteferrika", *Pásztortűz,* 1, 1924, s. 32-39.

Kós, Károly, "Öreg Szinán építőmester. [Mimar Usta Atık Sinan]", *Erdélyi Helikon*, 5, 8, 1932. s. 538-545.

Kós, Károly, *İstanbul. Şehir tarihi ve mimarisi,* T.C. Kültür Bakanlığı, İstanbul 1995.

Kós, Károly, *Sztambul. Várostörténet és Architektúra. [İstanbul. Şehir Tarihi ve Mimarisi],* Helikon, Budapeşte, 2015. (Aşağıdaki yayına dayanmaktadır: Kós, Károly, *Sztambul. A Konstantinápolyi Magyar Tudományos Intézet Közleményei,* 4-6. füzet. Franklin-Társulat, Budapeşte-İstanbul 1918.)

Kós, Károly, *İstanbul. Şehir tarihi ve mimarisi.* Yeditepe, İstanbul 2016.

Kovács, Máté Gergő, ed., *Konstantinápoly Budapesten. [Budapeşte'deki İstanbul],* TERC, Budapeşte 2022.

Kovács, Máté Gergő-Sağdıç, Zafer, eds., *Magyarok tervlapjai Törökországban. Magyar-török építészeti kapcsolatok a 19-20. században. [Macarların Tasarımları Türkiye'de. 19-20. Yüzyıllarda Macar-Türk Mimari İlişkileri],* TERC, Budapeşte 2022.

Lovra, Éva, *Városok az Osztrák-Magyar Monarchiában. Városszövet- és várostipológia 1867-1918. [Avusturya-Macaristan Monarşisinde Şehirler. Kentsel Doku ve Kentsel Tipoloji 1867-1918],* TERC, Budapeşte 2019.

Maróti, Géza, "Maróti Géza emlékiratai. [Géza Maróti'nin Anıları]", in: Fehérvári, Zoltán-Prakfalvi, Endre, eds, *Lapis Angularis IV. Források a Magyar Építészeti Múzeum gyűjteményéből. [Macar Mimarlık Müzesi Arşivlerinden Kaynaklar],* Magyar Építészeti Múzeum, Budapeşte 2002, s. 96-97.

NN, 1917. Kivonatok a Konstantinápolyi Magyar Tudományos Intézetben 1917 év folyamán tartott tudományos előadásokról és megbeszélésekről, [1917'de İstanbul'daki Macar Bilim Enstitüsü'nde yapılan bilimsel dersler ve tartışmalardan alıntılar], ELTE Üniversitesi Kütüphanesi ve Arşivi, Fon No: 401. Zoltán Oroszlán'ın mirası. 3.

Pintér, Tamás, "Károly Kós (1883-1977)", *ODTÜ MFD*, 14, 1-2, 1994, s. 59-70.

Şahin, Turan, *Osmanlı'nın Çilgin Projeleri,* Yitik Hazine, İstanbul 2012.

Sisa, József, "Historizmus. [Tarihselcilik]", in: Sisa, József - Wiebenson, Dora, eds, *Magyarország építészetének története. [Macaristan Mimarlık Tarihi],* Vince Kiadó, Budapeşte 1998. (İngilizce: The Architecture of Historic Hungary, MIT Press, Massachusetts 2018), s. 199-247.

Vámossy, Ferenc, *Az építészet története. A Modern Mozgalom és a Késő*modern. *[Mimarlık Tarihi. Modernist Hareket ve Geç Modern],* Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapeşte 2002.

II. Arşiv Kaynakları:

Macaristan Ulusal Galerisi Arşivleri, Kat. no: 491.

III. Görseller:

Resim 01: Károly Kós'un 1917'de Ferenc Luttor'un kitabı için İstanbul evleri hakkında yaptığı illüstrasyon.

Resim 02: Károly Kós tarafından çizilen İstanbul haritası. Kaynak: MNL OL K828.

Resim 03-04: Károly Kós'un 'Bizans Yüksek Kültürü' başlıklı Ayasofya ve "Türk Rönesansı" başlıklı Süleymaniye Camii çizimi.

Yaşam ile Ölüm arasında Felsefe

EDİTÖR **MUSTAFA KAYA**

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1805
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Nisan 2025

ISBN: 978-625-396-524-2
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editör
KAYA, Mustafa
Yaşam ile Ölüm Arasında
Felsefe

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Sokrates'te Bir Daimonion: Ölüm

Hasret ILTAR

Kaynakça

Aristophanes XE "Aristophanes" . *Bulutlar.* Çeviren Ali Süha Delibaşı. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1957.

Aristoteles XE "Aristoteles" . *Nikomakhos'a Etik.* Çeviren Saffet Babür. Ankara: Ayraç Yayınevi, 1997.

Arslan, Ahmet. *İlkçağ Felsefe Tarihi* 2, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2018.

Brickhouse Thomas C. ve. Smith, Nicholas D. *Plato and The Trial of Socrates*. New York and London: Routledge, 2004.

Cevizci, Ahmet. *Felsefe Tarihi.* İstanbul: Say Yayınları, 2021.

Heidegger XE "Heidegger" , Martin. *Varlık ve Zaman.* Çeviren Kaan H. Ökten. Agora Kitaplığı, 2008.

Homeros XE "Homeros" . *İlyada.* Çeviren Azra Erhat ve A. Kadir. İstanbul: Can Yayınları, 2008.

Kaya, Mustafa, Homeros ve Hesiodos'ta Ruh Kavramı, *Kesit Akademi Dergisi* 9, sy 35 (2024): 104-121.

Nietzsche XE "Nietzsche" , Friedrich. *Putların Alacakaranlığı*, Çeviren Mustafa Tüzel, İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, 2010.

Platon XE "Platon" . *Protagoras.* Çeviren Furkan Akderin. İstanbul: Say Yayınları, 2014.

Platon XE "Platon" . *Sokrates* XE "Sokrates" *'in Savunması.* Çeviren Ari Çokona. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, 2016.

Platon XE "Platon" . *Kriton.* Çeviren Furkan Akderin. İstanbul: Say Yayınları, 2017.

Platon XE "Platon" , *Menon*, Çeviren Furkan Akderin, İstanbul: Say Yayınları, 2020.

Platon XE "Platon" , *Gorgias*, Çeviren Sema Rifat ve Mehmet Rifat, İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, 2022.

Platon XE "Platon" , *Phaidon.* Çeviren Furkan Akderin. İstanbul: Say Yayınları, 2022.

Platon XE "Platon" , *Phaidros*, Çeviren Furkan Akderin, İstanbul: Say Yayınları, 2022.

Platon XE "Platon" , *Şölen*, Çeviren Eyüp Çoraklı, İstanbul: Alfa Yayınları, 2022.

Erwin Rohde, *Psykhe, Yunanlarda Ruhlar Kültü ve Ölümsüzlük İnancı*, Çeviren Özgüç Orhan, İstanbul: Pinhan Yayınları, 2020.

Thoreau, Henry David. *Sivil İtaatsizlik.* Çeviren Caner Turan. İstanbul: Say Yayınları, 2016.

Korkudan Özgürleşmek: Epikuros'un Yaşam ve Ölüm Üzerine Düşünceleri

Mustafa KAYA

Kaynakça

Aktaş, Zeki. "Epikuros'un Hazcılık Öğretisinde Erdem Kavramının Yeri". *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 26, sy 2 (2024): 571-87.

Aristoteles. *Nikomakhos'a Etik*. Çeviren Furkan Akderin. 6. bs. İstanbul: BilgeSu Yayıncılık, 2015.

Arslan, Ahmet. *İlkçağ Felsefe Tarihi 4, Helenistik Dönem Felsefesi: Epikurosçular, Stoacılar, Septikler*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2008.

Cevizci, Ahmet. *İlkçağ Felsefesi*. İstanbul: Say Yayınları, 2016.

Cornford, F. Macdonald. *Bilgeligin Başlangıcı: Eski Yunan'da Felsefi Düşüncenin Kökenleri,* Çeviren Şahin Filiz ve Fatih Özeş. İstanbul: Say Yayınları, 2021.

Çakmak, Cengiz. "Sunuş". *Epikuros, Madde, Haz ve İnsan* içinde, 13-15. Ankara: Fol Kitap, 2020.

Çakmak, Mustafa. "Epikür ve Lukretius'un Ölüm ve Yokluk Algılarına Dair Bir Değerlendirme." *Beytulhikme: An International Journal of Philosophy* 8, sy 1 (2018): 357-376.

Dürüşken, Çiğdem. *Antikçağ Felsefesi, Homeros'tan Augustinus'a Bir Düşünce Serüveni*. İstanbul: Alfa Yayınları, 2014.

Epikur. *Mektuplar ve Maksimler*. Çeviren Hayrullah Örs. İstanbul: Remzi Kitabevi, 1962.

Epiküros. *Özdeyişler, Mektuplar ve Aforizmalar*. Çeviren G. Renas. İstanbul: Arya Yayıncılık, 2014.

Günör, Recep Batu. "Epiküros'ta Yaşam ve Ölüm". *Ölüm Üzerine* içinde, editör Nurten Gökalp, 73-90. Ankara: Nobel Yayıncılık, 2020.

Kaya, Mustafa. "Plotinos'ta Südurla İnen Aşkla Yükselen Bir Gerçeklik Olarak Ruh". *Turkish Studies* 14, sy 2 (2019): 553-79.

Kenny, Anthony. *Batı Felsefesinin Yeni Tarihi 1, Antik Felsefe*. Çeviren Serdar Uslu. İstanbul: Küre Yayınları, 2017.

Kurtoğlu, Zerrin. *Plotinos'un Aşk Kuramı*. Bursa: Asa Yayınevi, 2000.

Laertios, Diogenes. *Ünlü Filozofların Yaşamları ve Öğretileri*. Çeviren Candan Şentuna. 10. Basım. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2021.

Long, A. A. *Hellenistic Philosophy: Stoics, Epicureans, Sceptics*. London: Duckworth Publishing., 1996.

Lucretius. *Evrenin Yapısı*. Çeviren Tomris Uyar ve Turgut Uyar. İstanbul: Hürriyet Yayınları, 1974.

Robinson, Daniel N. *Psikolojinin Felsefi Tarihi*. Çeviren Deniz Uludağ. İstanbul: Doğu Batı Yayınları, 2020.

Taylor, Alfred Edward. *Epikuros, Madde, Haz ve İnsan*. Çeviren Ceyda Üstünel. Ankara: Fol Kitap, 2020.

Von Aster, Ernst. *İlkçağ ve Ortaçağ Felsefesi Tarihi*. Çeviren Vural Okur. 3. bs. İstanbul: İm Yayınları, 2005.

Warburton, Nigel. *Felsefenin Kısa Tarihi*. Çeviren Güçlü Ateşoğlu. 33. Baskı. İstanbul: Alfa Yayınları, 2018.

Yaşam Pratiği,
Ölüm Korkusu ve Stoacılık

Zuhal HAZAR

Kaynakça

Epiktetos. *The Discourses As Reported By Arrian, The Manual, And Fragments. (Vol. 1)*. Çeviren W. A. Oldfather, London: Harvard University Press, 1956.

Epiktetos. *Handbook of Epictetus.* Editör N. White, Cambridge: Hackett Publishing Company, 2020. https://www.afgreenwich.org/Epictetus_Handbook.pdf. Erişim tarihi: 24.11.2024

Epiktetos. *Düşünceler ve Konuşmalar*. Çeviren Özge Özköprülü, İstanbul: İnkılâp Kitabevi, 2024.

Karabulut, D. Kaynak-Iltar, E "Stoa Felsefesinde Sağaltımın İzleri: Bir Pratik Yaşam Felsefesi." *Mediterranean Journal of Humanities,* sy 10, (2020): 265-277.

Karadayı, K. Dinçşahin, U. *Filozoflarla Beş Çayı Stoa Felsefesi*. 2. Baskı. İstanbul: Olimpos Yayınları, 2022.

Kaya, Mustafa, "Stoacı Ruh Öğretisi, *Sosyal Bilimlerde Güncel Araştırmalar* içinde, editör: Mustafa Kaya, 78-105, Ankara: Bidge Yayınları, 2024.

Marcus Aurelius. *Düşünceler.* 4. Baskı. Çeviren. S., C. Tülün. Ankara: Panama Yayıncılık, 2024.

Seneca, L. A. *Seneca's Morals Of A Happy Life, Benefits, Anger And Clemency*, (Sir R. L'Estrange, Tran. Ed.). Chicago: Belford, Clarke & Co. 1882.

Seneca. *Gladyatör Kararını Arenada Verir 2000 Yıllık Bilgelik Rehberi*. 23. Baskı. Çeviren Özlem Küskü. İstanbul: Destek Yayınları, 2024.

İslam Felsefesinde
İnsan ve Ölüm Gerçeği

Emine TAŞÇİ YILDIRIM

Kaynakça

Akşit, Mirpenç. "İslam Düşüncesinde Ölümün Felsefeye Konu Olması", 207-17. Iğdır Üniversitesi Yayınları, 2017.

Âmirî. *Kitabu'l-emed ale'l-ebed (Sonsuzluk Peşinde)*. Editör İlhan Kutluer. Çeviren Yakup Kara. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, 2013.

Badur, Selim. "Ölüm Üzerine Tıbbı Çeşitlemeler". *Cogito*, sy 40 (2004): 93-105.

Bıçak, Ayhan. "Türklerde Evren Tasavvuru ve Ölüm Anlayışı". *Kutadgubilig: Felsefe - Bilim Araştırmaları*, sy 6 (2004): 149-72.

Ceyhan Çoştu, Feyza. "İnsan Üzerine Felsefe". İçinde *Felsefe Tarihi*, 93-136. İstanbul: Lisans Yayıncılık, 2019.

Çağrıcı, Mustafa. "Kindî'nin Def'u'l-ahzân Adlı Risalesi, Kaynakları ve Tesirleri". *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, sy 7-8-9-10 (1992 1989): 221-41.

Devvânî, Celâleddîn. *Ahlâk-ı Celâlî: Levâmi'ü'l-İşrâk fî Mekârimi'l-ahlâk (Güzel Ahlak Hakkında İşrak Parıltıları)*. Ankara: Fecr Yayınları, 2019.

Erdem, Engin. "İyilik ve Sonsuzluk: Mâtürîdî ve Debûsî'nin Metafiziğinde Ölüm ve Hayatın Anlamı". *Kelâm Araştırmaları Dergisi* 18, sy 2 (2020): 470-87.

Fârâbî. *el-Medînetü'l-Fâzıla*. Çeviren Yaşar Aydınlı. İstanbul: Litera Yayıncılık, 2021.

———. *es-Siyâsetü'l-Medeniyye*. Çeviren Yaşar Aydınlı. İstanbul: Litera Yayıncılık, 2020.

———. "Fusûlü'l-medenî (Siyaset Felsefesine Dair Görüşler)". İçinde *Fârâbî'nin İki Eseri*, çeviren Hanifi Özcan, 45-138. İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı, 2005.

———. *Harfler Kitabı Kitâbu'l-Hurûf*. Çeviren Ömer Türker. Litera Yayıncılık, 2008.

———. *İhsa'ül-ulûm (İlimlerin Sayımı)*. Çeviren Süleyman Ateş. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1986.

Filiz, Şahin. "İhvân-ı Safâ Felsefesinde İnsan Sorunu". *Makâlât*, sy 2 (1999): 21-68.

———. *İlk İslam Hümanistleri İhvanı- Safa Topluluğu ve İnsan Felsefesi*. Bilim Ve Ütopya Kitaplığı, 2011.

Gashi, Feim. "Ölüm Psikolojisi ve Ölüm Konusunda Dini İnancın Etkisi". *Rumeli İslam Araştırmaları Dergisi* 4, sy 7 (2021): 80-99.

Gazzâlî. *İhyâu ulûmi'd-dîn*. Çeviren Ahmet Serdaroğlu. 1-4 c. İstanbul: Bedir Yayınevi, 2002.

———. *İhyâu ulûmi'd-din*. Beyrut: Daru İbn Hazm, 2005.

———. *Mearicü'l-Kuds fî medarici ma'rifeti'n-nefs*. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1988.

———. *Mi'yâru'l-İlm (İlmin Ölçütü)*. Çeviren Ali Durusoy ve Hasan Hacak. İstanbul: Türkiye Yazma Eser Kurumu Başkanlığı Yayınları, 2013.

———. *Mizanü'l-amel*. Kahire: Dârü'l-Maarif, 1964.

Hökelekli, Hayati. *Ölüm, Ölüm Ötesi Psikolojisi ve Din*. İstanbul: Değerler Eğitim Merkezi Yayınları, 2017.

———. "Ölüm ve Ölüm Ötesi Psikolojisi". *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 3, sy 3 (1991): 151-65.

İbn Manzur. *Lisânü'l-Arab*. Kahire: Daru'l-Maarif, 1984.

İbn Miskeveyh. *Tehzîbu'l-Ahlak: Ahlâk Eğitimi*. Çeviren Abdulkadir Şener, Cihat Tunç, ve İsmet Kayaoğlu. İstanbul: Büyüyenay Yayınları, 2017.

———. *Tehzibü'l-ahlâk li'İbn Miskeveyh fi't-terbiye*. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1985.

İbn Rüşd. "el-Keşf an minhaci'l-edille". İçinde *Felsefe-Din İlişkileri: Faslu'l-makal; el-Keşf an minhaci'l-edille*, çeviren Süleyman Uludağ. İstanbul: Dergah Yayınları, 2004.

———. "Faslu'l-makâl". İçinde *Felsefe-Din İlişkileri : Faslu'l-makal; el-Keşf an minhaci'l-edille*, çeviren Süleyman Uludağ, 73-138. İstanbul: Dergah Yayınları, 2004.

———. *Psikoloji Şerhi (Telhisu kitabi'n-nefs)*. Editör Muhittin Macit. Çeviren Atilla Arkan. İstanbul: Litera Yayıncılık, 2007.

İbn Sînâ. "el- Adhaviyye fi'l-me'âd". İçinde *Felsefe ve Ölüm Ötesi*, 1-46. İstanbul: Klasik Yayınları, 2011.

———. "el-Şifâi min Havfu'l-Mevt". İçinde *Câmiü'l-bedai*, 39-44. Beyrut: Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2004.

———. "Havf mine'l-mevt". İçinde *el-Tefsiru'l-Kurânî ve'l-lugatü'l-sûfiyye fi felsefetü'l-İbn Sînâ*, 270-80. Müessesetü'l-Camiatü'l-Dirâsât, 1982.

———. *Kitâbu'ş-şifâ Metafizik II*. Çeviren Ekrem Demirli ve Ömer Türker. İstanbul: Litera Yayıncılık, 2005.

———. "Ölüm Korkusundan Kurtuluş Risalesi". İçinde *Ölüm Korkusundan Kurtuluş Risalesi; Namaz Risalesi*, çeviren M. Hazmi. İstanbul: Orhan Mete ve Ortağı Kollektif Şirketi Matbaası, 1959.

———. *Tanımlar Kitabı (Kitabu'l-hudud)*. Çeviren İclal Akyol, Aygün, Arslan. Ankara: Elis Yayınları, 2013.

İbn Tufeyl. "Hayy İbn Yakzân". İçinde *Hayy İbn Yakzân (Ruhun Uyanışı)*, çeviren Yusuf Özkan Özburun, Serkan Özburun, Şehabettin Yalçın, Orhan Düz, ve Derya Örs. İstanbul: İnsan Yayınları, 2009.

İbnu'l-Cevzî, Ebu'l-Ferec. *Ruhun Sağaltımı (et-Tıbbu'r-Rûhânî)*. Ankara: Elis Yayınları, 2019.

İhvân-ı Safâ. *İhvân-ı Safâ Risâleleri*. Çeviren Abdullah Kahraman, İsmail Çalışkan, Enver Uysal, Ali Avcu, Murat Demirkol, Kamuran Gökdağ, ve Elmin Aliyev. 1-5 c. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2012.

———. *Resâilü İhvâni's-Safâ ve Hullâni'l-Vefâ*. 4 c. Kum: Mektebü'l-İ'lami'l-İslamiyye, 2000.

İsfahânî, Râgıb el-. *Erdemli Yol: ez-Zeria ila mekarımi'ş-şeria*. Çeviren Muharrem Tan. İstanbul: İz Yayıncılık, 2009.

———. *Müfredât: Kur'ân Kavramları Sözlüğü*. Çeviren Abdulbaki Güneş ve Mehmet Yolcu. İstanbul: Çıra Yayınları, 2012.

Kılıç, Cevdet. "Platon'un Timaious'unda Tabiat Felsefesi, İnsan ve Biyolojisi". *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 19, sy 1 (2014): 1-27.

Kımter, Nurten, ve Özlem Köftegül. "Yetişkinlerde Ölüm Kaygısı ile Dindarlık Arasındaki İlişki Üzerine Bir İnceleme". *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 19, sy 36 (2017): 55-82.

Kınalızâde. *Ahlâk-ı Alâî*. Ankara: Fecr yayınları, 2016.

Kindî. "fi'l-Hudûd ve'r-Rusûm (Tarifler Üzerine)". İçinde *Felsefi Risaleler*, çeviren Mahmut Kaya. İstanbul: Klasik Yayınları, 2014.

———. "Nefis Üzerine". İçinde *Felsefî Risâleler*, çeviren Mahmut Kaya. İstanbul: Klasik Yayınları, 2014.

———. *Üzüntüden Kurtulma Yolları (Def'u'l-ahzân)*. Çeviren Mustafa Çağrıcı. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2017.

Koç, Mustafa. "Yaşlılık Döneminde Ölüm Olgusuna Karşı Geliştirilen Tutum ve Davranışlar". *EKEV Akademi Dergisi* 6, sy 11 (2002): 93-106.

Kübler-Ross, Elisabeth. *Büyümenin Son Aşaması Ölüm*. İstanbul: Ruh ve Madde Yayınları, 1987.

Maraş, İbrahim. "Fârâbî'nin Tevil Anlayışı Bağlamında Peygamber ve Konumu". *İslam ve Yorum: Temel Tartışmalar, İmkânlar ve Sorunlar* 3 (2017): 27-38.

Özalp, Hasan. "Ruh ve Ölüm: Mead Tartışmaları Üzerine". İçinde *Gök Medrese İlahiyat Araştırmaları -2 - Ruh Ölüm ve Ötesi*, 9-13. İstanbul: Asıtan Kitap, 2019.

Râzî, Ebu Bekir. "Kitâbu'l-Tıbbu'r-Rûhânî (Ahlakın İyileştirilmesi)". İçinde *Felsefe Risaleleri*, çeviren Mahmut Kaya, 82-195. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, 2016.

Saruhan, Müfit Selim. "İslâm Filozof ve Düşünürlerinde Ölüm Korkusu ve Tedavisi". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 47, sy 1 (2006): 87-105.

———. *İslam Filozofları İle Ruhsal Tıp*. Ankara: Fecr yayınları, 2021.

Tanrıverdi, Hasan, ve Sait Kar. "Meşşâî Felsefe Geleneğinde Nefis Nazariyesi Bağlamında Model İnsan". *Uluslararası İslâm ve Model İnsan Sempozyumu* I (2018): 385-98.

Taşçi Yıldırım, Emine. *İslam Felsefesi ve Modern Psikolojide Ölüm Korkusu*. Bursa: Emin Yayınları, 2022.

Tehânevî. *Mevsuatu Keşşâfu ıstılâhâti'l-fünûn ve'l-ulûm*. Beyrut: Mektebetu Lübnan, 1996.

Timuçin, Afşar. *Felsefe Sözlüğü*. İstanbul: Bulut Yayınları, 2004.

Toksöz, Hatice. "İbn Sînâ'ya Göre Tıp-Felsefe İlişkisi Bağlamında İnsanın Maddî Yapısı". *Kutadgubilig: Felsefe - Bilim Araştırmaları*, sy 24 (2013): 27-52.

Türk, Nurdoğan. "Kur'ân'da Korku Türleri". *Bozok Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 15, sy 16 (2019): 61-96.

Türkçe Sözlük. Ankara: Türk Dil Kurumu, 2011.

Umut, Hatice. "Fârâbî Felsefesinde İnsanlık Mahiyetinin Taşıyıcı Tikelinden Ahlak ve Siyasetin Öznesi Olan İnsana Geçişin Serüveni". İçinde *İnsan Nedir?: İslam Düşüncesinde İnsan Tasavvurları*, editör Ömer Türker ve İbrahim Halil Üçer, 295-334. İstanbul: İlem Yayınları, 2022.

Uysal, Enver. *Hudud Risaleleri Çerçevesinde Kindî ve İbn Sînâ Felsefesinin Temel Kavramları*. Bursa: Emin Yayınları, 2008.

Üçer, İbrahim Halil. "İbn Sinacı İnsan Tasavvurunun Yeniden Düşünmek: Madde, Doğa ve İnsani Haller". İçinde *İnsan Nedir?: İslam Düşüncesinde İnsan Tasavvurları*, 335-70. İstanbul: İlem Yayınları, 2022.

Yakıt, İsmail. "Mevlânâ ve Ölüm Felsefesi", 73-96. Konya: Selçuk Üniversitesi Basımevi, 1989.

Yalom, Irvin. *Varoluşçu Psikoterapi*. Çeviren Zeliha İyidoğan Babayiğit. İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 1999.

Yalom, Irvin D. *Güneşe Bakmak Ölümle Yüzleşmek*. Çeviren Zeliha İyidoğan Babayiğit. İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 2008.

Yazoğlu, Ruhattin. "Ölüm Korkusu İle İlgili Bazı Felsefî Tavırlar". *Akademik Araştırmalar: Sosyal Bilimler Dergisi* 1, sy 4 (1997): 120-23.

———. *Ruh, Ölüm ve Ötesi: Gazâlî Üzerine Bir Araştırma*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2007.

Yiğit, Fevzi. "İslâm Filozoflarına Göre Ölümün Mahiyeti". *Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 7, sy 1 (2020): 717-41.

Zeyd, Müna Ahmed Muhammed Ebu. *el-İnsan fi'l-Felsefeti'l-İslamiyye*. Beyrut: Müessesetü'l-Camiiyye, 1994.

Herkesin Ölümü
Kendi Rengindedir: Rûmî

Mehmet Fatih ÜNAL

Kaynakça

Baudrillard, Jean. *Simgesel Değiş Tokuş ve Ölüm*. Çeviren Oğuz Adanır. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2016.

Bauman, Zygmunt. *Ölümlülük, Ölümsüzlük ve Diğer Hayat Stratejileri*. Çeviren Nurgül Demirdöven. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2000.

Bayrakdar, Mehmet. *İslâm İbâdet Fenomenolojisi*. Ankara: Akçağ Yayınları, 1987.

Dastur, Françoise. *Ölümle Yüzleşme*. Çeviren Sinan Oruç. İstanbul: Pinhan Yayıncılık, 2019.

Fromm, Eric. *Kendini Savunan İnsan*. Çeviren Necla Arat. İstanbul: Say Yayınları, 1994.

Gadamer, Hans George. "Ölüm Tecrübesi." Çeviren Ali Rıza Aydın. *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 2, no. 1 (2002): 105-112.

Hökelekli, Hayati. "Ölüm ve Ölüm Ötesi Psikolojisi." *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 3, sy 3 (1991): 151-165.

Husserl, Edmund. *Fenomenoloji Üzerine Beş Ders*. Çeviren Harun Tepe. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları, 2003.

Koç, Emel. "Yunus Emre ve Egzistansiyalist'lerde Zamansallık ve Ölüm." *Felsefe Dünyası Dergisi* 29, sy. 1 (1999): 35-46.

Kierkegaard, Soren. *Ölümcül Hastalık Umutsuzluk*. Çeviren Mehmet Mukadder Yakupoğlu. Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2017.

Malpas, Jeff, ve Robert C. Solomon. *Ölüm ve Felsefe*. Çeviren Nur Küçük. İstanbul: İthaki Yayınları, 2017.

Mevlânâ, Celaleddin Rûmi. *Mesnevî ve Şerhi*. Şerh. Abdülbakî Gölpınarlı. Cilt 1-2-3. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1973.

———. *Mesnevî ve Şerhi*. Şerh. Abdülbakî Gölpınarlı. Cilt 4-5-6. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1974.

Sartre, Jean-Paul. *Varlık ve Hiçlik*. Çeviren Turhan Ilgaz ve Gaye Çankaya Eksen. İstanbul: İthaki Yayınları, 2009.

Schopenhauer, Arthur. *Hayatın Anlamı*. Çeviren Ahmet Aydoğan. İstanbul: Say Yayınları, 2019.

———. *Ölümün Anlamı*. Çeviren Ahmet Aydoğan. İstanbul: Say Yayınları, 2020.

Ünal, Mehmet Fatih. *Doğu ve Batı Düşüncesinde İnsanın Benzer Yürüyüşü: Mevlânâ ve Heidegger Örneği*. Yayınlanmamış doktora tezi. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2020.

Fani Sonsuzluk: Kierkegaard'da Ölüm ve Yaşam Diyalektiği

Emrullah ZORLU

Kaynakça

Berthold, Daniel. *The Ethics Of Authorship Communication, Seduction and Death in Hegel and Kierkegaard.* Fordham University Pres, 2011.

Buben, Adam. *Meanıng and Mortality in Kierkegaard and Heidegger Origins of the Existential Philosophy of Deat*, Illinois: Northwestern University Press, 2016.

Caputo, John D. *Kierkegaard'u Nasıl Okumalıyız?* Çeviren Ayşe Çevik, İstanbul: Runik Kitap, 2023.

Cauly, Olivier. *Kikerkegaard,* Çeviren Işık Ergüden, Ankara: Dost Kitabevi, 2006.

Cevizci, Ahmet. *Felsefe Tarihi: Thalesten Baudrillarda,* Ankara: Say Yayınları, 2022.

Danta, Chris. *Literature Suspends Death Sacrifice and Storytelling in Kierkegaard, Kafka and Blancho*, Continuum International Publishing, 2011.

Ferreira, M. Jamie. *Kierkegaard*, Wiley-Blackwell, 2009.

Gardiner, Patrick. *Kierkegaard*, Oxford Unıversity Press, 1988.

Garff, Joakim. *Søren Kierkegaard: A Biography*, Trans. Bruce H. Kirmmse, Princeton University Press, 2007.

Hannay, Alastair. *Kierkegaard*, Çeviren Nur Nirven, İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları, 2013.

Heidegger, Martin. *Metafizik Nedir?* Çeviren Suut Kemal Yetkin & Mazhar Şevket İpşiroğlu. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2017.

Kenny, Anthony. *Batı Felsefesinin Yeni Tarihi 3, Modern Dünyada Felsefe* Çeviren Burcu Doğan, İstanbul: Küre Yayınları, 2017.

Kierkegaard, *Ölümcül Hastalık Umutsuzluk*, Çeviren Mukadder Yakupoğlu, Ankara: Doğu-Batı Yayınları, 2004.

———. *Günlüklerden ve Makalelerden Seçmeler*, Çeviren İbrahim Kapaklıkaya İstanbul: Anka Yayınları, 2005.

———. *İroni Kavramı Sokrates'e Yoğun Göndermelerle*, Çeviren Sıla Okur, Ankara: İmge Kitabevi, 2009.

———. *Meseller*, Çeviren Osman Çakmakçı İstanbul: Pinhan Yayıncılık, 2011.

———. *Felsefe Parçaları Ya Da Bir Parça Felsefe*, Çeviren Doğan Şahiner, İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, 2013.

———. *Kaygı Kavramı,* Çeviren Türker Armaner, İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları, 2013.

———. *Kişiliğin Gelişiminde Etik-Estetik Dengesi*, Çeviren İbrahim Kapaklıkaya İstanbul: Qraf Yayınları, 2013.

———. *Kahkaha Benden Yana*, Çeviren Nedim Çatlı, Ankara: Ayrıntı Yayınları, 2013.

———. *Ya/Ya Da,* Çeviren. Nur Beier, Alfa Yayıncılık, 2020.

———. *Baştan Çıkarıcının Günlüğü*, Çeviren Nur Beier, Alfa Yayıncılık, 2020.

———. *Ölüme Götüren Hastalık*, Çeviren Nur Beier, Alfa Yayıncılık, 2020.

———. *Suçlu Mu? Suçsuz Mu?* Çeviren Nur Beier, İstanbul: Pinhan Yayıncılık, 2021.

Krıshek, Sharon. *Kierkegaard On Fıth and Love,* Cambridge Unıversıty Press, 2009.

Mccombs, Richard. *The Paradoxical Rationality of Søren Kierkegaard*, Indiana University Press Bloomington & Indianapolis, 2013.

Mjaaland, Marius Timmann. "Suicide and Despair", Ed. Patrick Stokes and Adam Buben. *Kierkegaard and Death* içinde, Indiana University Press, 2011.

Mooney, Edward F. "The Intimate Agency of Death", Ed. Patrick Stokes and Adam Buben. *Kierkegaard and Death* içinde, Indiana University Press, 2011.

———. Edward F. "Difficult Faith and Living Well", Ed. Stephen Minister, J. Aaron Simmons, and Michael Strawser. *Kierkegaard's God and The Good Life* içinde, Indiana University Press, 2017.

Podmore Simon D. "To Die and Yet Not Die: Kierkegaard's Theophany of Death", Ed. Patrick Stokes and Adam Buben. *Kierkegaard and Death* içinde, Indiana University Press, 2011.

———. *Kierkegaard And The Self Before God*, Indiana University Pres, 2011.

Rae, Murray A. *'Metanoia', Kierkegaard's Vision of the Incarnation: By Faith Transformed*, Oxford, 1997; online edition, Oxford Academic, 3Oct.2011, https://doi.org/10.1093/acprof:oso/97801 98269403.003.0015, accessed 6 Dec. 2024.

Russ, Jacqueline, Baudart, Anne, Bourgeois, Bernard, Dagognet, François, Farago, France, Goyard-Fabre, Simone ve Philonenko, Alexis. *Felsefe Tarihi - Cilt 3 - Aklın Zaferi*, Çev. İsmail Yergüz, İstanbul: İletişim Yayınları, 2020.

Solomon, Robert C. *Akılcılıktan Varoluşçuluga Varoluşçular ve 19. Yüzyıldaki Kökleri*, Çeviren Reha Kuldaşlı, İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, 2020.

Watts, Michael. *Kierkegaard*, Oxford Unıversıty Press, 2003.

Ahlakın Soykütüğü Bağlamında Nietzsche'de Yaşam

Hatice TURAN
Pınar ALYAĞUT

Kaynaklar

Arıtürk, Mete Han. "Bulut Atlası'nda Bengi Dönüş ve Güç İstenci: Yinelenen Yaşamlar, Yinelenen Zamanlar". *Edebiyatın Felsefi Yüzleri* içinde, editör, Emine Cengiz, Mete Han Arıtürk, 191-209. Nobel Akademik Yayıncılık, 2022.

Conway, Daniel. *Nietzsche's "On the Genealogy of Morals": A Reader's Guide*. Continuum, 2008.

Hatab, Lawrence J. "How Does the Ascetic Ideal Function in Nietzsche's Geneology?" *Journal of Nietzsche Studies*, sy 35-36 (2008): 106-23.

———. *Nietzsche's "On the Genealogy of Morality": An Introduction*. Cambridge University Press, 2008.

Hussain, Nadeem J. Z. "The Role of Life in the Geneology". *Nietzsche's On the Genealogy of Morality A Critical Guide* içinde, editör Simon May, 7:142-69. Cambridge University Press, 2011.

Janaway, Christopher. *Beyond Selflessness: Reading Nietzsche's Genealogy*. Clarendon Press, 2007.

———. "Nietzsche's Illustration Of The Art Of Exegesis". *European Journal of Philosophy*, sy 5 (3) (1997): 251-68.

Leither, Brian. *Nietzsche on Morality*. Routledge, 2002.

Mulhall, Stephen. *The Ascetic Ideal: Genealogies of Life-Denial in Religion, Morality, Art, Science, and Philosophy*. Oxford University Press, 2021.

Nietzsche, Friedrich. *Ahlakın Soykütüğü Üstüne*. Çeviren Ahmet İnam. 6. bs. İstanbul: Say Yayınları, 2013.

———. *Deccal: Hıristiyanlığa Lanet*. Çeviren Oruç Aruoba. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi, 2017.

———. *Ecce Homo: Kişi Nasıl Kendisi Olur*. Çeviren Can Alkor. 3. bs. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2011.

Owen, David. *Nietzsche's Genealogy of Morality*. Routledge, 2014.

———. "Science, Value, and the Ascetic Ideal". *Nietzsche, Epistemology, and Philosophy of Science. Boston Studies in the Philosophy of Science* içinde, 169-77. Dordrecht: Springer, 1999.

Reginster, Bernard. *The Will to Nothingness: An Essay on Nietzsche's On the Genealogy of Morality*. Oxford University Press, 2021.

Ridley, Aaron. *Nietzsche's Conscience Six Character Studies from the Genealogy*. Cornell University Press, 1998.

Heidegger ve Levinas'ta Ölüm Kavramı

Hatice TURAN

Kaynakça

Bernasconi, Robert. "Felsefe ve Ölüm Kültürleri: Heidegger, Levinas ve Derrida". *Cogito Düşünce Dergisi*, *Ölüm: Bir Topografya*, sy 40 (2004): 177-90.

Cohen, Richard A. "Levinas: Thinking least about death - contra Heidegger". *Philosophy of Religion*, Self and Other: Essays in Continental Philosophy of Religion, 30, sy 1/3 (2006): 21-39.

Dastur, Françoise. *Ölüm: Sonluluk Hakkında Bir Deneme*. İstanbul: Pinhan Yayıncılık, 2021.

———. *Ölümle Yüzleşmek: Felsefi Bir Soruşturma*. 1. bs. İstanbul: Pinhan Yayıncılık, 2019.

Ferry, Luc. *Gençler İçin Batı Felsefesi*. Çeviren Devrim Çetinkasap. 11. bs. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2009.

Heidegger, Martin. *Varlık ve Zaman*. Çeviren Kaan H. Ökten. 2. bs. İstanbul: Alfa Yayınları, 2018.

Levinas, Emmanuel. "Ölüm ve Öteki". *Cogito Düşünce Dergisi*, *Ölüm: Bir Topografya*, sy 40 (2004): 157-75.

———. "The Philosopher and Death". İçinde *Alterity and Transcendence*, çeviren Michael B. Smith, 153-68. New York: Columbia University Press, 1999.

———. *Time and the Other and Additional Essays*. Çeviren Richard A. Cohen. Pittsburgh: Duquesne University Press, 1987.

———. *Totality and Infinity: An Essay On Exteriority*. Çeviren Alphonso Lingis. 2. bs. the USA: Martinus Nijhoff, 1979.

Lewis, Michael, ve Tanja Staehler. *Fenomenoloji*. 1. bs. Ankara: Fol Yayınları, 2019.

Ökten, Kaan H. "Heidegger'in Varlık ve Zaman'daki Ölüm Çözümlemesi". *Cogito Düşünce Dergisi, Ölüm: Bir Topografya*, sy 40 (2004): 122-55.

Jean-Paul Sartre: Yaşam ve Ölüm Üzerine Varoluşçu Bir Sorgulama

Hülya YALDIR

Kaynakça

Akarsu, Bedia. *Çağdaş Felsefe: Kant'dan Günümüze Felsefe Akımları*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi, 1987.

Baudrillard, Jean. *Simülakrlar ve Simülasyon*. Çeviren Oğuz Adanır. 6. bs. Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2011.

CSM: J. Cottingham, R. Stoothoff and D. Murdoch (eds.), *The Philosophical Writings of Descartes*, 2 vols. (I & II). Cambridge: Cambridge University Press, 1985.

Çüçen A. Kadir. *Martin Heidegger: Varlık ve Zaman.* İstanbul: Sentez Yayınları, 2012.

Fromm, Erich. *Sağlıklı Toplum.* Çeviren Yurdanur Salman ve Zeynep Tanrısever. İstanbul: Payel Yayınları, 1990.

Gürsoy, Kenan *Ateizmin Doğurduğu Problemler.* Ankara: Aktif Düşünce Yayıncılık, 2015.

Heidegger, Martin. *Varlık ve Zaman.* Çeviren Kaan Ökten. İstanbul: Alfa Yayınları, 2008.

Heter, Storm (2006). "Sartre's Political Philosophy", *Internet Encyclopedia of Philosophy*. https://iep.utm.edu/sartre-p/#H3%20+%20date (10.11.2024).

Husserl, Edmund. *Fenomenoloji Üzerine Beş Ders.* Çeviren Harun Tepe. Ankara: Bilgesu Yayıncılık, 2015.

Marcuse, Herbert. (1990). *Tek Boyutlu İnsan.* Çeviren Aziz Yardımlı. İstanbul: İdea Yayınları, 1990.

Merleau-Ponty, M. *Phenomenology of Perception.* Trans. by Colin Smith. London: Routledge & Kegan Paul (original work published 1945). 1962.

Sartre, Jean Paul. *Gizli Oturum.* Çeviren B. Onaran. İstanbul: De Yayınevi, 1965.

———. *Yöntem Araştırmaları (Diyalektik Aklın Eleştirisi)*. Çeviren Serdar Rifat Kirkoğlu. İstanbul: Yazko Yayınevi, 1981.

———. *Varoluşçuluk.* Çeviren Asım Bezirci. İstanbul: Say Yayınları, 1985.

———. *Varlık ve Hiçlik.* Çeviren T. Ilgaz ve G. Çankaya Eksen. İstanbul: İthaki Yayınları, 2009.

———. *Bulantı.* Çeviren Selahattin Hilav. İstanbul: Can Yayınları, 2016.

Sunar, Cavit. ''Parmenides ve Varlık Meselesi", *İlahiyat Fakültesi Dergisi* 19, sy 1 (1973): 4-17.

Warnock, Mary. *The Philosophy of Sartre.* London: Hutchinson & Co. Ltd., 1965.

Maurice Blanchot Düşüncesinde Ölümün Yaşamı ve Olanaksızlığı Olarak Yazı Deneyimi

Mehmet BÜYÜKTUNCAY

Kaynakça

Almond, Ian. *İbni Arabî ve Derrida: Tasavvuf ve Yapısöküm*. (Üçüncü Basım). Çeviren Kadir Filiz. Ayrıntı: İstanbul, 2019.

Anandira, Hana Oktavia. "Maurice Blanchot on Writing and Dying," (2022): https://www.researchgate.net/publication/360493827_Maurice_Blanchot_on_Writing_and_Dying

Blanchot, Maurice. *Felaket Yazısı*. Çeviren Azize Ufuk Kılıç. İstanbul: Monokl, 2014.

———. *Friendship*. Çeviren Elizabeth Rottenberg. Stanford: Stanford UP, 1997.

———. *Infinite Conversation*. Çeviren Susan Hanson. Minneapolis: University of Minnesota Press, 2003.

———. *Kafka'dan Kafka'ya*. Çeviren Serdar Rifat Kırkoğlu. İstanbul: Monokl, 2019.

———. *Karanlık Thomas*. Çeviren Sosi Dolanoğlu. İstanbul: Metis, 1993.

———. *Ölüm Hükmü*. Çeviren Arzu Dalgıç Aydın ve Berna Kılınçer. İstanbul: Kabalcı, 1999.

———. *The Work of Fire*. Çeviren Charlotte Mandell. Editörler Werner Hamacher ve David E. Wellbery. Stanford: Stanford UP, 1995.

———. *Yazımsal Uzam*. Çeviren Sündüz Öztürk Kasar. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 1993.

———. *The Instant of My Death*. Çeviren Elizabeth Rottenberg. Stanford: Stanford UP, 2000.

Burke, Victoria I. "From Desire to Fascination: Hegel and Blanchot on Negativity," *MLN*, vol. 114, no. 4 (1999): 848-856, http://www.jstor.org/stable/3251365

Critchley, Simon. "*Il y a*—Holding Levinas's Hand to Blanchot's Fire," 108-122. içinde *Maurice Blanchot: The Demand of Writing*, Editör Carolyn Bailey Gill. London: Taylor & Francis, 2005.

Derrida, Jacques. *Demeure: Fiction and Testimony*. Çeviren Elizabeth Rottenberg. Stanford: Stanford UP, 2000.

———. "Living on / Borderlines," 75-176. Çeviren James Hulbert. içinde *Deconstruction and Criticism*. London: Routledge & Kegan Paul, 1979.

Gasché, Rodolphe. "The Felicities of Paradox," 34-69. içinde *Maurice Blanchot: The Demand of Writing*, Editör Carolyn Bailey Gill. London: Taylor & Francis, 2005.

Gregg, John. *Maurice Blanchot and the Literature of Transgression*. Princeton: Princeton University Press, 1994.

Haase, Ullrich, ve William Large. *Maurice Blanchot*. London: Routledge, 2001.

Hegel, Georg Wilhelm Friedrich. *Tinin Görüngübilimi*. Çeviren Aziz Yardımlı. İstanbul: İdea Yayınevi, 2004.

Hill, Leslie. "From Deconstruction to Disaster (Derrida, Blanchot, Hegel)," *Paragraph*. Vol. 39, no. 2 (2016): 187-201, DOI: 10.3366/para.2016.0194

———. "Introduction," 1-20. içinde *Maurice Blanchot: The Demand of Writing*, Editör Carolyn Bailey Gill. London: Taylor & Francis, 2005.

———. *Maurice Blanchot and Fragmentary Writing*. New York: Continuum, 2012.

———. *Radical Indecision: Barthes, Blanchot, Derrida, and the Future of Criticism*. Notre Dame: University of Notre Dame Press, 2010.

Hollier, Dennis. "Blanchot, Speaking in Tongues: Otherness in Translation," *Paroles Gelées*, vol. 15, no. 2 (1997): 11-28, https://escholarship.org/uc/item/521127n1

Ionescu, Arleen. "Pas-de-noms/Plus de noms. Derrida and Blanchot," *Word and Text, A Journal of Literary Studies and Linguistics*, vol. 1, no. 1 (2011): 59-69.

Lacoue-Labarthe, Philippe. *Ending and Unending Agony: On Maurice Blanchot*. Çeviren Hannes Opelz. New York: Fordham University Press, 2015.

Laporte, Roger. "Maurice Blanchot Today," 25-33. Çeviren Ian Maclachlan. içinde *Maurice Blanchot: The Demand of Writing*, Editör Carolyn Bailey Gill. London: Taylor & Francis, 2005.

Levinas, Emmanuel. *Maurice Blanchot Üstüne*. Çeviren Kudret Aras. İstanbul: Monokl, 2011.

Poulet, George. "Maurice Blanchot as Novelist," *Yale French Studies*, no. 8 (1951): 77-81, http://www.jstor.org/stable/2929134

Tsushima, Michiko. "Vigilance in Maurice Blanchot," *Studies in Languages and Cultures*, no. 52, (2000): 79-99, https://tsukuba.repo.nii.ac.jp/record/1731/files/6.pdf

Vladiv-Glover, Slobodanka. "Maurice Blanchot's Récit as Phenomenology of Thought: *L'Arrêt de mort* [*Death Sentence*] Read Through Husserl and Vygotsky," *Facta Universitatis, Series: Linguistics and Literature*, vol. 10, no. 2 (2012): 99-107, http://facta.junis.ni.ac.rs/lal/lal201202/lal201202-05.html

Warminski, Andrzej. "Dreadful Reading: Blanchot on Hegel," *Yale French Studies*, no. 69 (1985): 267-275, http://www.jstor.org/stable/2929940

Galvanizm ile Yaşam ve Ölümün Sınırları: Frankenstein Mirası

Hatice Kübra ÖZKAN

Kaynakça

Alexei Verkhratsky ve Vladimir Parpura. "History of Electrophysiology and the Patch Clamp". *Patch-Clamp Methods and Protocols* içinde, 1-19. New York: Humana Press, 2014.

André Parent. "Giovanni Aldini: From Animal Electricity to Human Brain Stimulation". *Canadian Journal of Neurological Science* 31 (2004): 576-84.

Edward Dowden. *The life of Percy Bysshe Shelley*. Londra: Kegan Paul, Trench & Co, 1886.

Ellen Moers. "Female Gothic: The Monster's Mother". *FRANKENSTEIN: the 1818 Text, Contexts, Criticism* içinde, editör J. Paul Hunter, 317-27. New York: Norton & Company, 2012.

Frank A. J. L. James. "Moving scientific knowledge from the laboratory to the theatre: Humphry Davy's Lecture practice at the Royal Institution, 1801-1812". *Notes and Records*, sy 78 (2024): 571-96.

Giovanni Aldini. *An Account of the Late Improvements in Galvanism: With a Series of Curious and Interesting Experiments Performed Before the Commissioners of the French National Institute, and Repeated Lately in the Anatomical Theatres of London*. Londra: Cuthell & Martin and J. Murray, 1803. https://library.si.edu/digital-library/book/accountlateimpr00aldi.

Marcello Pera. *The Ambiguous Frog: The Galvani-Volta Controversy on Animal Electricity*. Çeviren Jonathan Mandelbaum. Torino: Princeton University Press, 1986.

Marco Piccolino. "Animal electricity and the birth of electrophysiology: The legacy of Luigi Galvani". *Brain Research Bulletin* 46, sy 5 (1998): 381-407.

———. "Visual Images in Luigi Galvani's Path to Animal Electricity". *Journal of the History of the Neurosciences* 17 (2008): 335-48.

Marco Piccolino ve Marco Bresadola. *Shocking Frogs Galvani, Volta, and the Electric Origins of Neuroscience*. New York: Oxford University Press, 2013.

Mary Shelley. *Frankenstein ya da Modern Prometheus*. İstanbul: Ötüken, 2020.

Michael Mulkay. "Frankenstein and the Debate over Embryo Research". *Science, Technology, & Human Values* 21, sy 2 (1996): 157-76.

Mrs. Julian Marshall. *The Life and Letters of Mary Wollstonecraft Shelley I*. London: Richard Bentley & Son, 1889.

Percy Bysshe Shelley. *Shelley Adonais*. Editör William Michael Rosetti. Cambridge: Oxford University Press, 1913.

Shannon N. Conley. "An Age of Frankenstein: Monstrous Motifs, Imaginative Capacities, and Assisted Reproductive Technologies". *Science Fiction Studies* 45, sy 2 (2018): 244-59.

Sir Isaac Newton. *Newton's Pricipia: The Mathematical principle of Natural Philosophy*. Çeviren Andrew Motte. New York: Daniel Adee, 1846.

William Godwin. "The Diary". England, Eylül 1788. Dep. e. 196. Bodleian Libraries, University of Oxford.https://digital.bodleian.ox.ac.uk/objects/b25f8b10-72c2-4750-bcbe0a6c0f7127b0/surfaces/f3cfb576-8788-4d8d-92b2-61feab0ba8a5/.

Ölümün Çokanlamlılığının Kaynakları ve Temsildeki Çoğulluğu

Mehmet BÜYÜKTUNCAY

Kaynakça

Abel, Olivier. "Preface," vii-xxii. *Living up to Death: Mourning and Cheerfulness* içinde. Yazar Paul Ricoeur. Çeviren David Pellauer. Chicago: University of Chicago Press, 2009.

Abel, Olivier, ve Jérôme Porée. *Ricœur Sözlüğü*. Çeviren Atakan Altınörs. İstanbul: Say Yayınları, 2011.

Blanchot, Maurice. *Friendship*. Çeviren Elizabeth Rottenberg. Stanford: Stanford UP, 1997.

———. *Felaket Yazısı*. Çeviren Azize Ufuk Kılıç. İstanbul: Monokl, 2014.

Büyüktuncay, Mehmet. *Paul Ricoeur ve Hermeneutik Fenomenoloji: Kendilik, Başkalık, Edilginlik*. İstanbul: Minör Yayınevi, 2020.

Dede, Çağdaş Ali. *Ölüm Düşüncesi*. İstanbul: Lejand Kitap. 2021.

Derrida, Jacques. *Bağışlamak: Bağışlanamaz Olan ve Zaman Aşımına Uğramayan*. Çeviren Murat Erşen. İstanbul: Monokl Yayınları, 2015.

———. *The Gift of Death*. Çeviren David Wills. Chicago: University of Chicago Press, 1995.

Downes, Paul. "Reconceptualising Schopenhauer's Compassion through Diametric and Concentric Spatial Structures of Relation," *Enrahonar. An International Journal of Theoretical and Practical Reason*, no. 58, (2017): 81-98, DOI:10.5565/rev/enrahonar.1042

Dupouey, Patrick, Editör. *Ölüm*. Çeviren Adnan Akan. Ankara: Fol Kitap, 2023.

———.. "Giriş," 13-46. *Ölüm* İçinde, Editör Patrick Dupouey. Çeviren Adnan Akan. Ankara: Fol Kitap, 2023.

Furia, Paolo. Review of *Concentric Space as a Life Principle Beyond Schopenhauer, Nietzsche and Ricoeur: Inclusion of the Other*, by Paul Downes. *Études Ricœuriennes / Ricœur Studies* 13, no. 2 (2022): 147-150, DOI 10.5195/errs.2022.618

Jankelevitch, Vladimir. *Ölümü Düşünmek*. Çeviren Yılmaz Ruhi Demir. İstanbul: Monokl Yayınları, 2012.

Mannion, Gerard. "Mitleid, Metaphysics and Morality: Understanding Schopenhauer's Ethics," *Schopenhauer Jahrbuch*, vol. 87, (2002): 87-117, https://download.uni-mainz.de/fb05-philosophie-schopenhauer/files/2019/02/2002_Gerard-Mannion.pdf

Polat, Ezgi ve Zehragül Aşkın. "Ölüm Kavramının Heidegger ve Sartre Felsefesindeki Yeri," *Kilikya Felsefe Dergisi*, no. 1, (2017): 42-60, https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/372252

Rancière, Jacques. *Tarihin Adları: Bilgi Poetikası Alanında Bir Deneme*. Çeviren Cemal Yardımcı. İstanbul: Metis Yayınları, 2011.

Ricoeur, Paul. *Başkası Olarak Kendisi*. Çeviren Hakkı Hünler. Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2010.

———. *Critique and Conviction: Conversations with François Azouvi and Marc de Launay*. Çeviren Kathleen Blamey. New York: Columbia UP, 1998.

———. *Hafıza, Tarih, Unutuş*. Çeviren M. Emin Özcan. İstanbul: Metis Yayınları, 2012.

———. *Living up to Death: Mourning and Cheerfulness*. Çeviren David Pellauer. Chicago: University of Chicago Press, 2009.

———. *Sevgi ve Adalet*. Çeviren Aziz Ufuk Kılıç. İstanbul: Sel Yayıncılık, 2016.

Schopenhauer, Arthur. *Ölüm Üzerine*. Çeviren Hasibe Yıldırım. İstanbul: Mecaz Yayınları, 2023.

Ünaldı, Nilüfer Urlu. "Heidegger Düşüncesinde Bir İmkân Olarak Ölüm ve Zamanla İlişkisi," *Felsefe Dünyası*, cilt 2, no. 74, (2021): 228-244, https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1935798

Martha C. Nussbaum'da
İyi Yaşam

Barış MUTLU

Kaynakça

Aristoteles. *Nikhomakhos'a Etik.* Çeviren Saffet Babür. İstanbul: Ayraç Yayınevi, 1998.

———. *Politika.* Çeviren Özgüç Orhan. İstanbul: Pinhan Yayınevi, 2020.

Erkızan, Hatice Nur. *Aristoteles'ten Nussbaum'a İnsan.* İstanbul: Sentez Yayınları, 2012.

MacIntyre, Alasdair. *Dependent Rational Animals: Why Human Beings Need the Virtue.* Ilinois: Open Court, 2002.

———. *Erdem Peşinde.* Çeviren Mutttalip Özcan. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2001.

———. *Whose Justice Which Rationality.* Indiana: University of Notre Dame Press, 1988.

Mutlu, Barış. *Martha Nussbaum'da İyi Yaşam ve Talih.* İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015.

———. "Moralitenin Bir Eleştirmeni Olarak B. Williams." *Dört Öğe*, sy 8 (2015): 173-190.

Nussbaum, Martha C. *Aristotle's De Motu Animalium: Text with Translation, Commentary, and Interpretive Essays.* Princeton: Princeton University Press, 1986.

———. *Love's Knowledge: Essays on Philosophy and Literature.* Oxford: Oxford University Press, 1992.

———. *The Therapy of Desire.* Princeton: Princeton University Press, 1994.

———. *Poetic Justice: The Literay Imagination and Public Life.* Boston: Beacon Press, 1997.

———. "Virtue Ethics: A Misleading Category?" *The Journal of Ethics* 3, sy 3 (1999): 163-201.

———. *Women and Human Development: The Capabilities Approach.* Cambridge: Cambridge University Press, 2000.

———. *Upheavals of Thought: The Intelligence of Emotions.* Cambridge: Cambridge University Press, 2001.

———. *The Fragility of Goodness: Luck and Ethics in Greek Tragedy and Philosophy.* Cambridge: Cambridge University Press, 2001.

———. *Frontiers of Justice: Disability, Nationality and Species Membership.* Cambridge: Harvard University Press, 2007.

———. "The Capabilities Approach and Animal Entitlements." *The Oxford Handbook of Animal Ethics* içinde, editör: T. L. Beauchamp and R. F. Frey, 228-250. Oxford: Oxford University Press, 2012.

———. *The New Religious Intolerance: Overcoming the Politics of Fear in an Anxious Age.* Harvard: Belknap Press of Harvard University Press, 2012.

———. *Political Emotions: Why Love Matters for Justice.* Boston: Belknap Press of Harvard University Press, 2013.

———. *Justice for Animals: Our Collective Responsibility.* New York: Simon&Schuster, 2022.

Robeyns, Ingrid and Morten Fibieger Byskov. «The Capability Approach.» *The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Summer 2023 Edition)* içinde, editör: Edward N. Zalta and uri Nodelman, 2023. URL = <https://plato.stanford.edu/archives/sum2023/entries/capability-approach/>.

Williams, Bernard. *Ethics and the Limits of Philosophy.* London&New York: Routledge, 2006.

POSTMODERN LABİRENT

Esra Başak Aydınalp

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1823
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Mayıs 2025

ISBN: 978-625-396-546-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
AYDINALP, Esra Başak
POSTMODERN LABİRENT

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Abrams, M. H. *The Mirror and the Lamp: Romantic Theory and the Critical Tradition*. Oxford UP, 1953.

Allen, Graham. *Intertextuality*. Routledge, 2000.

Ashcroft, Bill, Gareth Griffiths, and Helen Tiffin. *The Empire Writes Back*. Routledge, 1989.

Attridge, Derek. *The Singularity of Literature*. Routledge, 2004.

Bakhtine, Mikhaïl. *Esthétique et théorie du roman*. Gallimard, 1978.

Bakhtine, Mikhaïl. *La poétique de Dostoïevski*. Seuil, 1984.

Bakhtine, Mikhaïl. *Le marxisme et la philosophie du langage* (attribué à Voloshinov). Minuit, 1977.

Bakhtine, Mikhaïl. *Pour une philosophie de l'acte*. Trad. Françoise Delphy, Seuil, 1993.

Bakhtine, Mikhaïl. *Problèmes de la poétique de Dostoïevski*. Seuil, 1970.

Barthes, Roland. "La mort de l'auteur." *Le Bruissement de la langue*, Seuil, 1984, pp. 61–67.

Barthes, Roland. *Critique et vérité*. Seuil, 1966.

Barthes, Roland. *Éléments de sémiologie*. Seuil, 1967.

Barthes, Roland. *Le plaisir du texte*. Seuil, 1973.

Barthes, Roland. *S/Z*. Seuil, 1970.

Benhabib, Seyla. *The Claims of Culture*. Princeton UP, 2002.

Benhabib, Seyla. *The Rights of Others: Aliens, Residents, and Citizens*. Cambridge UP, 2004.

Bénichou, Paul. *Le Sacre de l'écrivain, 1750–1830*. Gallimard, 1973.

Bennington, Geoffrey, and Jacques Derrida. *Jacques Derrida*. University of Chicago Press, 1993.

Berlin, Isaiah. *The Roots of Romanticism*. Princeton UP, 1999.

Bhabha, Homi K. *The Location of Culture*. Routledge, 1994.

Blanchot, Maurice. *L'Entretien infini*. Gallimard, 1969.

Blanchot, Maurice. *L'Espace littéraire*. Gallimard, 1955.

Bloom, Harold. *The Anxiety of Influence: A Theory of Poetry*. Oxford UP, 1973.

Borges, Jorge Luis. *Fictions*. Gallimard, 1965.

Borges, Jorge Luis. The Garden of Forking Paths. Translated by Andrew Hurley, Penguin Classics, 1998.

Bouraoui, Nina. *Mes mauvaises pensées*. Stock, 2004.

Bouraoui, Nina. *Tous les hommes désirent naturellement savoir*. JC Lattès, 2010.

Bourdieu, Pierre. *Les règles de l'art: Genèse et structure du champ littéraire*. Paris: Seuil, 1992.

Bowie, Andrew. *Romanticism and the Limits of Reason*. Routledge, 1990.

Braidotti, Rosi. *Nomadic Subjects: Embodiment and Sexual Difference in Contemporary Feminist Theory*. Columbia UP, 1994.

Bronckart, Jean-Paul. *Activité langagière, textes et discours*. Delachaux et Niestlé, 1996.

Burke, Sean. *The Death and Return of the Author*. Edinburgh UP, 1992.

Burke, Seán. *The Death and Return of the Author*. Edinburgh UP, 1992.

Butler, Judith. *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. Routledge, 1990.

Butler, Judith. *Precarious Life: The Powers of Mourning and Violence*. Verso, 2004.

Butler, Judith. *Undoing Gender*. Routledge, 2004.

Calvino, Italo. *Si par une nuit d'hiver un voyageur*. Seuil, 1981.

Caputo, John D. *Against Ethics: Contributions to a Poetics of Obligation*. Indiana UP, 1993.

Caputo, John D. *Radical Hermeneutics: Repetition, Deconstruction, and the Hermeneutic Project*. Indiana UP, 1987.

Caputo, John D. *The Prayers and Tears of Jacques Derrida*. Indiana UP, 1997.

Casanova, Pascale. *La République mondiale des lettres*. Seuil, 1999.

Cavarero, Adriana. *Relating Narratives: Storytelling and Selfhood*. Routledge, 2000.

Chamoiseau, Patrick. *Texaco*. Gallimard, 1992.

Chartier, Roger. *Culture écrite et société: l'ordre des livres (XIVe–XVIIIe siècle)*. Paris: Albin Michel, 1996.

Chartier, Roger. *L'auteur, le texte, le livre*. Gallimard, 1992.

Cixous, Hélène. "Le rire de la Méduse." *L'Arc*, no. 61, 1975, pp. 39–54.

Cixous, Hélène. *La venue à l'écriture*. Gallimard, 1977.

Cixous, Hèlène. *Le troisième corps*. Grasset, 1970.

Cixous, Hèlène. *Rootprints: Memory and Life Writing*. Routledge, 1997. ---. *Voiles* (avec Jacques Derrida). Galilée, 1998.

Cixous, Hélène. *Stigmata: Escaping Texts*. Routledge, 1997.
Clark, Katerina, and Michael Holquist. *Mikhail Bakhtin*. Harvard UP, 1984.
Compagnon, Antoine. *Le démon de la théorie: Littérature et sens commun*. Paris: Seuil, 1998.
Condé, Maryse. *La Vie sans fards*. JC Lattès, 2012.
Condé, Maryse. *Moi, Tituba sorcière....* Mercure de France, 1986.
Cornell, Drucilla. *The Philosophy of the Limit*. Routledge, 1992.
Critchley, Simon. *The Ethics of Deconstruction*. Blackwell, 1992.
Culler, Jonathan. *On Deconstruction*. Cornell UP, 1982.
Culler, Jonathan. *The Pursuit of Signs*. Routledge, 1983.
Darnton, Robert. *The Literary Underground of the Old Regime*. Harvard UP, 1982.
de Man, Paul. *Allegories of Reading*. Yale UP, 1979.
de Man, Paul. *Blindness and Insight*. University of Minnesota Press, 1971.
dee Man, Paul. *The Rhetoric of Romanticism*. Columbia UP, 1984.
Deleuze, Gilles & Félix Guattari. *Mille plateaux*. Minuit, 1980.
Deleuze, Gilles. *Différence et répétition*. PUF, 1968.
Deleuze, Gilles. *Foucault*. Minuit, 1986.
Derrida, Jacques. "Différance." *Margins of Philosophy*, trans. Alan Bass, Chicago UP, 1982.
Derrida, Jacques. « Signature événement contexte. » *Marges de la philosophie*. Paris: Éditions de Minuit, 1972, pp. 365-393.
Derrida, Jacques. *Adieu à Emmanuel Levinas*. Galilée, 1997.
Derrida, Jacques. *De l'hospitalité*. Calmann-Lévy, 1997.
Derrida, Jacques. *De la Grammatologie*. Éditions de Minuit, 1967.
Derrida, Jacques. *Écriture et différence*. Seuil, 1967.
Derrida, Jacques. *Force de loi: Le fondement mystique de l'autorité*. Galilée, 1994.
Derrida, Jacques. *Glas*. Galilée, 1974.
Derrida, Jacques. *La carte postale*. Flammarion, 1980.
Derrida, Jacques. *La dissémination*. Seuil, 1972.
Derrida, Jacques. *Le monolinguisme de l'autre*. Galilée, 1996.
Derrida, Jacques. *Le siècle et le pardon*. Galilée, 1999.
Derrida, Jacques. *Limited Inc.* Galilée, 1990.
Derrida, Jacques. *Marges de la philosophie*. Minuit, 1972.
Derrida, Jacques. *Plato's Pharmacy*, in *Dissemination*. University of Chicago Press, 1981.
Derrida, Jacques. *Politiques de l'amitié*. Galilée, 1994.
Derrida, Jacques. *Positions*. Minuit, 1972.
Derrida, Jacques. *Positions*. Translated by Alan Bass, University of Chicago Press, 1981.
Dewey, John. *Experience and Education*. Kappa Delta Pi, 1938.
Dijkstra, Bram. *Idols of Perversity: Fantasies of Feminine Evil in Fin-de-Siècle Culture*. Oxford UP, 1986.
Djebar, Assia. *L'Amour, la fantasia*. Albin Michel, 1985.
Duras, Marguerite. *Écrire*. Gallimard, 1993.
Eagleton, Mary. *Feminist Literary Criticism*. Routledge, 2011.
Eagleton, Terry. *Literary Theory: An Introduction*. Blackwell, 1983.
Eagleton, Terry. *The Ideology of the Aesthetic*. Blackwell, 1990.
Eco, Umberto. *L'Œuvre ouverte*. Seuil, 1965.
Eco, Umberto. *Lector in fabula*. Grasset, 1979.
Eco, Umberto. *The Role of the Reader*. Indiana UP, 1985.
Emerson, Caryl. *The First Hundred Years of Mikhail Bakhtin*. Princeton UP, 1997.
Erlich, Victor. *Le formalisme russe*. Seuil, 1975.
Ernaux, Annie. *La Honte*. Gallimard, 2000.
Ernaux, Annie. *La Place*. Gallimard, 1983.
Ernaux, Annie. *Passion simple*. Gallimard, 1993.
Fairclough, Norman. *Discourse and Social Change*. Polity, 1992.

Felman, Shoshana. *The Literary Speech Act*. Cornell UP, 1983.
Felman, Shoshana. *The Scandal of the Speaking Body*. Stanford UP, 2003.
Fish, Stanley. "Is There a Text in This Class?" *The Authority of Interpretive Communities*, Harvard UP, 1980.
Fish, Stanley. *Is There a Text in This Class?* Harvard UP, 1980.
Fish, Stanley. *Is There a Text in This Class?*. Harvard UP, 1980.
Foucault, Michel. "Qu'est-ce qu'un auteur ?" *Bulletin de la Société française de philosophie*, vol. 63, no. 3, 1969.
Foucault, Michel. *L'archéologie du savoir*. Gallimard, 1969.
Foucault, Michel. *L'ordre du discours*. Gallimard, 1971.
Foucault, Michel. Les Mots et les choses. Une archéologie des sciences humaines. Gallimard, 1966.
Foucault, Michel. Histoire de la folie à l'âge classique. Gallimard, 1972
Freire, Paulo. *Pedagogy of the Oppressed*. Continuum, 1970.
Gallop, Jane. *The Daughter's Seduction: Feminism and Psychoanalysis*. Cornell UP, 1982.
Gardiner, Michael. *Dialogics of Critique*. Routledge, 2000.
Gasché, Rodolphe. *The Tain of the Mirror: Derrida and the Philosophy of Reflection*. Harvard UP, 1986.
Gauthier, Xavière. *Écriture féminine et modernité littéraire*. Grasset, 1993.
Genette, Gérard. *Figures III*. Seuil, 1972.
Genette, Gérard. *Palimpsestes: La littérature au second degré*. Seuil, 1982.
Genette, Gérard. *Seuils*. Paris: Éditions du Seuil, 1987.
Glissant, Édouard. *Poétique de la relation*. Gallimard, 1990.
Goldmann, Lucien. *Pour une sociologie du roman*. Paris: Gallimard, 1964. (Notamment son analyse de Pascal et Racine, précurseur dans la sociologie de l'auteur.)
Grosz, Elizabeth. *Volatile Bodies: Toward a Corporeal Feminism*. Indiana UP, 1994.
Gunkel, David. *The Machine Question*. MIT Press, 2012.
Haraway, Donna. *Simians, Cyborgs, and Women: The Reinvention of Nature*. Routledge, 1991.
Hartman, Geoffrey. *The Fate of Reading*. University of Chicago Press, 1975.
Heidegger, Martin. *Chemins qui ne mènent nulle part*. Gallimard, 1962.
Heidegger, Martin. *Sein und Zeit*. Niemeyer, 1962.
Hill, Leslie. *The Cambridge Introduction to Jacques Derrida*. Cambridge UP, 2007.
Hirsch, E. D. *Validity in Interpretation*. Yale UP, 1967.
Holquist, Michael. *Bakhtin*. Oxford UP, 2002.
Holquist, Michael. *Dialogism: Bakhtin and His World*. Routledge, 1990.
Hutcheon, Linda. *A Poetics of Postmodernism*. Routledge, 1988.
Hutcheon, Linda. *The Politics of Postmodernism*. Routledge, 1989.
Irigaray, Luce. *Ce sexe qui n'en est pas un*. Minuit, 1977.
Irigaray, Luce. *L'éthique de la différence sexuelle*. Minuit, 1984.
Irigaray, Luce. *Parler n'est jamais neutre*. Minuit, 1985.
Iser, Wolfgang. *L'Acte de lecture*. Belin, 1996.
Jakobson, Roman. "Linguistique et poétique." *Essais de linguistique générale*, Minuit, 1963.
Jardine, Alice. *Gynesis: Configurations of Woman and Modernity*. Cornell UP, 1985.
Jauss, Hans Robert. *Pour une esthétique de la réception*. Gallimard, 1978.
Jauss, Hans-Robert. *Pour une esthétique de la réception*. Gallimard, 1978.
Jenkins, Henry. *Convergence Culture: Where Old and New Media Collide*. NYU Press, 2006.
Johnson, Barbara. *The Critical Difference*. Johns Hopkins UP, 1980.
Kant, Immanuel. *Critique de la faculté de juger*. Trad. A. Philonenko, Vrin, 1993.
Kristeva, Julia. "Bakhtine, le mot, le dialogue et le roman." *Critique*, no. 239, 1967, pp. 438–456.
Kristeva, Julia. "Le texte du roman." *Tel Quel*, no. 47, 1971, pp. 99–118.
Kristeva, Julia. *Étrangers à nous-mêmes*. Fayard, 1988.
Kristeva, Julia. *Histoires d'amour*. Denoël, 1983.
Kristeva, Julia. *La Révolution du langage poétique: L'avant-garde à la fin du XIXe siècle, Lautréamont et Mallarmé*. Seuil, 1974.
Kristeva, Julia. *Le langage, cet inconnu*. Fayard, 1981.
Kristeva, Julia. *Powers of Horror: An Essay on Abjection*. Columbia UP, 1982.

Kristeva, Julia. *Séméiotikè: Recherches pour une sémanalyse*. Seuil, 1969.
Lacan, Jacques. *Écrits*. Seuil, 1966.
Lenz, Bettina. *Poétique de la voix chez Cixous et Duras*. L'Harmattan, 2005.
Levinas, Emmanual. *Autrement qu'être ou au-delà de l'essence*. Le Livre de Poche, 1974.
Levinas, Emmanuel. *Totalité et Infini: Essai sur l'extériorité*. Martinus Nijhoff, 1961.
Lodge, David. *After Bakhtin*. Routledge, 1990.
Lyotard, Jean-François. *La condition postmoderne*. Minuit, 1979.
Mallarmé, Stéphane. *Igitur, Divagations, Un coup de dés*. Paris : Gallimard (Bibliothèque de la Pléiade), 2003. (Inclut « Crise de vers », 1897, où Mallarmé évoque la disparition élocutoire du poète.)
Manovich, Lev. *The Language of New Media*. MIT Press, 2001.
Mbembe, Achille. *De la postcolonie*. Karthala, 2000.
Miller, J. Hillis. *Ariadne's Thread*. Yale UP, 1992.
Miller, J. Hillis. *The Critic as Host*. University of Chicago Press, 1982.
Miller, J. Hillis. *The Ethics of Reading*. Columbia UP, 1987.
Moi, Toril. *Sexual/Textual Politics*. Routledge, 1985.
Moi, Toril. *The Kristeva Reader*, edited by Toril Moi, Columbia UP, 1986.
Nancy, Jean-Luc. *L'absolu littéraire*. Seuil, 1979.
Nancy, Jean-Luc. *La Communauté désoeuvrée*. Christian Bourgois, 1986.
Nietzsche, Friedrich. *La vérité et le mensonge au sens extra-moral*, 1873.
Nochlin, Linda. "Why Have There Been No Great Women Artists?" *ArtNews*, vol. 69, no. 9, 1971, pp. 22–39.
Norris, Christopher. *Derrida*. Fontana Press, 1987.
Pfister, Manfred. "Kaleidoscope of Intertextuality." *Intertextuality*, edited by Heinrich F. Plett, de Gruyter, 1985.
Pippin, Robert B. *Modernism as a Philosophical Problem: On the Dissatisfactions of European High Culture*. Blackwell, 1991.
Platon. *Phèdre*. Trad. Luc Brisson, GF-Flammarion, 2000.
Platon. *Phèdre*. Translated by Luc Brisson, GF Flammarion, 1990. (Orijinal referans: *Phaidros*, 275e).
Poulet, Georges. *Les Métamorphoses du cercle*. Plon, 1961.
Proust, Marcel. *Le Temps retrouvé*. Gallimard, 1954.
Ricoeur, Paul. *Le Conflit des interprétations*. Seuil, 1969.
Ricoeur, Paul. *Soi-même comme un autre*. Seuil, 1990.
Ricoeur, Paul. *Temps et récit I*. Seuil, 1983.
Riffaterre, Michael. *La Production du texte*. Seuil, 1979.
Rose, Mark. *Authors and Owners*. Harvard UP, 1993.
Roudiez, Leon S. "Introduction." In *Desire in Language: A Semiotic Approach to Literature and Art*, Columbia UP, 1980.
Rousseau, Jean-Jacques. *Essai sur l'origine des langues*. 1781.
Rousseau, Jean-Jacques. *Essai sur l'origine des langues*. Éditions Gallimard, 1993. (İlk yayın: 1781).
Royle, Nicholas. *Jacques Derrida*. Routledge, 2003.
Said, Edward. *Culture and Imperialism*. Knopf, 1993.
Said, Edward. *Orientalism*. Pantheon Books, 1978.
Sainte-Beuve, Charles. *Causeries du lundi* (15 vol.), Paris: Garnier, 1851-1862.
Sainte-Beuve, Charles. *Port-Royal*. Didier, 1840.
Sapiro, Gisèle. *La responsabilité de l'écrivain*. Seuil, 2011.
Sartre, Jean Paul. *Qu'est-ce que la littérature ?* Paris: Gallimard, 1948.
Saussure, Ferdinand de. *Cours de linguistique générale*. Edited by Charles Bally and Albert Sechehaye, Payot, 1916.
Schaeffer, Jean-Marie. *Pourquoi la fiction?* Seuil, 1999.
Searle, John. *Speech Acts*. Cambridge UP, 1969.
Sedgwick, Eve Kosofsky. *Tendencies*. Duke UP, 1993.
Sellers, Susan. *Language and Sexual Difference: Feminist Writing in France*. Macmillan, 1991.
Shelley, Percy Bysshe. *A Defence of Poetry*. Oxford UP, 1904.
Showalter, Elaine. *A Literature of Their Own*. Princeton UP, 1977.
Spivak, Gayatri Chakravorty. "Can the Subaltern Speak?" *Marxism and the*
Spivak, Gayatri Chakravorty. *Outside in the Teaching Machine*. Routledge, 1993.

Striphas, Ted. "Algorithmic Culture." *European Journal of Cultural Studies*, vol. 18, no. 4–5, 2015, pp. 395–412.

Tarragoni, Federico. *"De la portée politique des œuvres d'art. Bourdieu sur le chemin de Francfort." SociologieS*, 15 janv. 2020

Taylor, Charles. *Les Sources du moi: La formation de l'identité moderne*. Seuil, 1998.

Todorov, Tzvetan. *Mikhaïl Bakhtine: Le principe dialogique*. Seuil, 1981.

Vattimo, Gianni. *La fin de la modernité*. Seuil, 1985.

Vygotski, Lev. *Pensée et langage*. La Dispute, 1934

Warnke, Georgia. *Gadamer: Hermeneutics, Tradition and Reason*. Stanford UP, 1987

Wimsatt, William K. and Monroe C. Beardsley. "The Intentional Fallacy." *The Sewanee Review*, vol. 54, no. 3, 1946, pp. 468–488Althusser, Louis. *Pour Marx*. Maspero, 1965.

Wittig, Monique. *Le corps lesbien*. Minuit, 1973

Wittig, Monique. *Les Guérillères*. Minuit, 1969.

Zumthor, Paul. *La lettre et la voix*. Seuil, 1987.

USTANIN ÖĞRENCİSİ

Anja Fischer

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1816
Biyografi

©Çizgi Kitabevi
Mayıs 2025

ISBN: 978-625-396-508-2
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
FISCHER, Anja
USTANIN ÖĞRENCİSİ

Çevirmen: Dr. Nevin Gökay
Editör: Lydia M. Behnke
Kapak Tasarımı: Adem Şenel

E-posta: frauen@tawingtsun.de

Adres: Mendelsosohn Str. 26c
30173 Hannover

Web sitesi
www.selbstverteidigung-frauen-kinder.de

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Sifu Turan Ataseven (2011), Rahibenin vuruşu

Vergi Adâleti ve İslâm

Zekât, Cizye ve Harâc Üzerine Bir İnceleme

Yunus Emre Aydınbaş

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1815
İktisat

©Çizgi Kitabevi
Mayıs 2025

ISBN: 978-625-396-532-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
AYDINBAŞ, Yunus Emre
Vergi Adâleti ve İslâm
Zekât, Cizye ve Harâc Üzerine Bir İnceleme

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abū 'Ubayd, a.-Q. i. (2005). *Kitāb al-Amwāl [The Book of Revenue].* (I. A. Nyazee, Trans.) London: Garnet Publishing Ltd.

Aghnides, N. P. (1916). *Mohammedan Theories of Finance with an Introduction to Modammedan Law and a Bibliography.* New York: The Faculty of Political Science of Columbia University.

Güler, S. (2007). *Ahlak ve Adalet: Çağdaş Ahlak Felsefesi ve Adalet Sorunu*. İstanbul: Legal Yayınları.

Ahmad, Z. (1989). *Public Finance in Islam.* Islamabad: International Monetary Fund Middle Eastern Department.

Akalın, G. (1986). *Kamu Ekonomisi [Public Economy].* Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.

Akdoğan, A. (2003). *Kamu Maliyesi [Public Finance]* (9. ed.). Ankara: Gazi Kitapevi.

Aktan, C. C., Dileyici, D., & Saraç, Ö. (2002). *Vergi, Zulüm ve İsyan [Taxation, Despotism and Rebellion].* Ankara: Phoenix Yayınevi.

Al-Misri. (1994). *Reliance of the Traveler (edited and translated by Nuh Ha Mim Keller).* Beltsville: Amana Publications.

Altuğ, F., Kesik, A., & Şeker, M. (2013). *Kamu Bütçesinde Yeni Yaklaşımlar [New Approaches in The Public Budget].* Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Apaydın, H. Y., Türcan, T., Okur, K. H., Hacak, H., & İltaş, D. (2010). *İslâm Hukukuna Giriş [Introduction to Islamic Jurisprudence].* Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

Aristoteles. (2000). *Nikomakhos'a Etik [Nicomachean Ethics].* Ankara: Bilgesu Yayıncılık.

Asad, M. (2006). *The Message of The Qur'an.* İstanbul: İşaret Yayınları.

Ayküz, V. (2000). *Mukayeseli İbadetler İlmihali [Comparative Catechism Worship].* İstanbul: İz Yayıncılık.

Bar'el, Z. (2014, March 05). *Haaretz Daily Newspaper Ltd.* Retrieved September 08, 2014, from Haaretz Daily Newspaper Web Site: http://www.haaretz.com/news/middle-east/.premium-1.577608

Baron de Montesquieu. (1751). *The Spirit of Laws* (electronic edition ed.). (T. Nugent, Trans.) Livonia: Lonang Institute.

Belâzürî, A. b. (2013). *Fütûhu'l-Buldân [The Conquests of Lands].* (M. Fayda, Trans.) İstanbul: Siyer Yayınları.

Bell, R. & Watt, M. (1995). *Introduction to the Qur'an.* Edinburgh: Edinburgh University Press.

Bilici, N. (2013). *Vergi Hukuku [Tax Law]* (31. ed.). Ankara: Seçkin.

Bird, R. M., & Tsiopoulos, T. (1997). User Charges for Public Services: Potentials and Problems. *Canadian Tax Journal / Revue Fiscale Canadienne, 45*(1), 25-86.

Büyükcoşkun, K. (1992). *Mahiyetleri Yönünden Vergi ve Zekât [From The Point of The Nature of Tax and Zakat].* İstanbul: Marmara University Institute of Social Sciences.

Bolck, F. & Evans, E. (2013). Devlet ve Ekonomi. Ankara: Sentez Yayıncılık.

Boynukalın, E. (2003). Makāsıdü'ş-Şerîa. İslâm Ansiklopedisi (s. 423 - 427). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.

Bozbaş, F. (2013). *İslam Hukuku'nda Dâru'l-Harbde Faiz Tartışmaları [The Discussion of Riba (Interest) in The Dar al-Harb].* İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Cooper, G. S. (1994). The Benefit Theory of Taxation A Journal of Taxation Policy, Law and Reform. *Australian Tax Forum, 11*(4), 397-509.

Çelebi, K. A. (2012). *Ahlâk-ı Alâ'i.* (M. Koç, Trans.) İstanbul: Klasik Yayınları.

Demir, İ. C. & Gülten, Y. (2013, Nisan). Maliye Politikasının Sosyal Amacı: Vergi Yükünün Adaletli ve Dengeli Dağılımı Üzerine Türkiye Geneli Anket Çalışması. *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (XI)*, 1269-286.

Demirhan, Y. (2006). *Hz. Peygamber Döneminde Zekâtın Toplanmasında İzlenen Yol*. Bursa: Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Diamond, J. (2010). *Tüfek, Mikrop ve Çelik - İnsan Topluluklannın Yazgıları [Guns, Germs, and Steel - The Fates of Human Societies].* (Ü. Ince, Trans.) Ankara: Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK).

Dinler, Z. (2003). *İktisada Giriş.* Bursa: Ekin Yayınları.

Dödüren, H. (2012). *Delilleriyle Ticaret ve İktisat İlmihali [Catechism of Commerce and Economics with The Evidences].* İstanbul: Erkam Yayınları.

Due, J. F. (1959). *Government Finance: An Economic Analysis* (Rev. ed. ed.). Homewood: Richard D.Irwin.

Durî, A. (1991). *İslâm İktisat Tarihine Giriş [Introduction to the History of Islamic Economics].* İstanbul: Endülüs Yayınları.

Durkheim, E. (1984). *Toplumbilimsel Yöntemin Kuralları.* (C. B. Akal, Çev.) İstanbul: Kent Basımevi

Dursun, A. (2008). *Ülke Farklılıklarının Fıkhî Hükümlerin Uygulanmasına Etkisi [The Effect of Country Differences in The Applications of Clauses of Islamic Jurispudence].* Kayseri: Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ebû Yûsuf. (1982). *Kitâbü'l Harâç.* (İ. Karakaya, Dü., & E. Müderris-zâde Muhammed Atâ'ullah, Çev.) Ankara: Akçağ Yayınları.

Edizdoğan, N. (2007). *Kamu Maliyesi [Public Finance].* Bursa: Ekin Kitapevi.

El-Ashker, A., & Wilson, R. (2006). *Islamic Economics: A Short History.* Leiden: BRILL.

Erkal, M. (1993). Cizye [Jizyah]. In *İslam Ansiklopedisi [Encyclopedia of Islam]* (Vol. VIII, pp. 42-45). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.

Erkal, M. (2007). Asr-ı Saadet'te Vergi [The Tax in Golden Age of Islam]. In V. Akyüz (Ed.), *Bütün Yönleriyle Asr-ı Saadet'te İslam [All Aspects of Islam in Golden Age]* (Vol. II, pp. 287-330). İstanbul: Ensar Neşriyat.

Erkal, M. (2008). *Zekat -Bilgi ve Uygulama- [Zakat -Theory and Practice-].* İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları.

Erkal, M. (2009). *İslâm'ın Erken Döneminde Vergi Hukuku Uygulamaları [Practice of Tax Law in Early Period of Islam].* İstanbul: İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM) Yayınları.

Erkal, M. (2013). Zekât [Zakat Tax]. In *İslam Ansiklopedisi [Encyclopedia of Islam]* (Vol. XLIV, pp. 197-207). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.

Eroğlu, O. (2012). Osmanlı Devleti'nin Son Dönemlerinden Cumhuriyetin İlk Yıllarına Kamu Maliyesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 12,* 57-89.

Faccarello, G., & Sturn, R. (2014). *Studies in the History of Public Economics.* Oxford: Routledge.

Fârâbî. (2013). *İdeal Devlet "El-Medinetü'l Fâzıla".* İstanbul: Divan Kitap.

Freyer, H. (2013). *Din Sosyolojisi.* (T. Kalpsüz, Çev.) Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Furseth, I., & Repstad, P. (2011). *Din Sosyolojisine Giriş Klasik ve Çağdaş Kuramlar.* (İ. Çapcıoğlu, & H. Aydınalp, Çev.) Ankara: Birleşik Yayınları.

Genschel, P. (2005). Globalisation and the Transformation of the Tax State. *TranState working papers*, No. 10. Retrieved November 25, 2015, from University of Bremen Transformations of the State Working Papers: http://econstor.eu/bitstream/10419/28260/1/497811359.PDF

Giray, F. (2010). *Maliye Tarihi [The Fiscal History].* Bursa: Ezgi Yayınları.

Glenn, H. P. (2007). *Legal Traditions of the World.* Oxford: Oxford University Press.

Görmez, M., Özafşar, M. E., Ünal, İ. H., Ünal, Y., & Erul, B. (2013). *Hadislerle İslâm [Islam with The Hadiths]* (2. ed.). Ankara: Republic of Turkey Presidency of Religious Affairs.

Guliyev, F. (2006). *İslam Hukukunda Müslüman Olmayanlara Yönelik Kısıtlamalar [Restrictions against non-Muslims in Islamic Jurisprudence].* İstanbul: Marmara University Institute of Social Sciences.

Günay, E. (2012). *Din Sosyolojisi.* İstanbul: İnsan Yayınları.

Günay, M. (2007). *Zekat Kitabı [Book of Zakat].* İstanbul: Ensar Neşriyat.

Gürdal, T. (1994). *Türkiye'de Ücretlerin Vergilendirilmesinin Vergi Adaleti Açısından Değerlendirilmesi [Evaluation in Terms of The Tax Justice of Taxation of Wages in Turkey].* Ankara: Hacettepe University Institute of Social Sciences.

Hacattepe University. (1990). Gelir ve Vergi Yükü Dağılımı [Income and Tax Burden Distribution]. *VI. Türkiye Maliye Eğitimi Sempozyumu - Çeşitli Açılardan Vergileme ve Sorunları [Taxation and Taxation Problems from Different Perspective]* (pp. 158-208). Ankara: Şafak Printing.

Hamidullah, M. (1998). *al Vesâiku's Siyâsiyye.* (V. Akyüz, Trans.) İstanbul: Kitabevi Publishing.

Hamidullah, M. (2007). *İslâm'da Devlet İdâresi [The Muslim Conduct of State].* İstanbul: Beyan Yayınları.

Hamidullah, M. (2013). *İslâm Peygamberi Hayatı ve Eseri [The Life and Work of The Prophet of Islam].* (M. Yazgan, Trans.) İstanbul: Beyan Yayınları.

Iqbal, Z. (2003). *An Islamic Perspective on Public Finance.* Adelaide: University of South Australia.

İbn Haldun. (2007). *Mukaddime* (5. b.). (S. Uludağ, Çev.) İstanbul: Dergâh Yayınları.

İbn Haldun. (2011) *Devlet.* İstanbul: İlke Yayıncılık

İkbal, M. (2011). *İslam Toplumunun Yapısı [Structure of Islamic Society].* İstabul: Beka Yayıncılık.

Jèze, G. (1957). *Maliye İlmi ve Fransız Mali Mevzuatı Hakkında Başlangıç Dersleri [Cours de science des finances et de législation financière française].* (M. Ertuğruloğlu, Trans.) Ankara: Ankara University.

Kallek, C. (2004). *İslâm İktisat Düşüncesi Tarihi [History of Economic Thought in Islam].* İstanbul: Klasik Yayınları.

Kazıcı, Z. (2005). *Osmanlı'da Vergi Sistemi [Ottoman Tax System].* İstanbul: Bilge Yayıncılık.

Kutup, S. (2014). *İslâm'da Sosyal Adalet [Social Justice in Islam].* İstanbul: Beka Yayıncılık.

Kütüb-i Sitte *[The Six Books]* (Vol. VI). (1993). (İ. Canan, Trans.) İstanbul: Akçağ Yayınevi.

Lindahl, E. (1958[1919]). Just Taxation- A Positive Solution. (T. f. Henderson, Ed.) *Die Gerechtigkeit der Besteuerun*, 85-98.

Marshall, G. (2005). *Sosyoloji Sözlüğü.* Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Mâverdî, E. H. (2015). *Ahkâmü's-Sultâniyye [The Ordinances of Government].* İstanbul: Bedir Yayınevi.

McDaniel, P. R., & Repetti, J. R. (1993). Horizontal and Vertical Equity: The Musgrave/Kaplow Exchange. *Florida Tax Review, I*(10), 607-622.

Montesquieu. (2014). *Kanunların Ruhu Üzerine* (2. Baskı b.). (F. Baldaş, Çev.) İstanbul: Hiperlink Yayınları.

Musgrave, R. A. (1993, January 31). Progressive Taxation, Equity and Tax Design. *Office of Tax Policy Research Working Paper Series*, 1-18.

Mutluer, K., Öner, E., & Kesik, A. (2013). *Teoride ve Uygulamada Kamu Maliyesi [Public Finance in Theory and Practice].* İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Neumark, F. (1951). *Maliyeye Dair Tetkikler[Analysis on Public Finance].* İstanbul: Istanbul University Publishing No.118.

Nizâmülmülk. (2015). *Siyasetname* (11. Baskı b.). (N. Bayburtlugil, Çev.) İstanbul: Dergâh Yayınları.

Osmanoğlu, Ö. (2011). *Ortaçağ Siyaset Felsefesinde Adalet [Justice in Medieval Political Philisophy].* İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Öncel, M., Kumrulu, A., & Çağan, N. (2011). *Vergi Hukuku [Tax Law].* Ankara: Turhan Kitapevi.

Özdemir, A. (2013, Summer). Zekât ve Vergi Mükellefiyetinde Fırsat Eşitliği ve Adaletin Sağlanması [Ensuring Equality of Opportunity and Justice for the Obligation of Zakat and Tax]. *EKEV AKADEMİ DERGİSİ*(56), 1-10.

Özdemir, A. (2013, June). Basic Principles of Islamic Law in International Relations - An Evaluation on Aman Contract. *International Journal of Social Science, (6)*6, s. 893-904.

Özel, A. (2013). *İslam Hukukunda Ülke Kavramı: Dârulislâm Dârulharb [Country Concepts in Islamic Jurisprudence: Dar al-Islam Dar al-Harb].* İstanbul: İz Yayıncılık.

Öztürk, A. (2007). *Çağdaş Liberal Siyaset Felsefesinde Adalet Sorunu: Rawls, Hayek, Nozick Örneği.* Kocaeli: Kocaeli University Institute of Social Sciences.

Platon. (2006). *Devlet [Poletia, Πολιτεία].* İstanbul: Kaynak Yayınları.

Republic of Turkey Ministry of Development. (2014). *the Tenth Development Plan (2014-2018) Tax - Specialization Commission Report.* Ankara: Republic of Turkey Ministry of Development.

Sadr, M. B. (1980). *İslam Ekonomi Doktrini [Islamic Economic Doctrine].* İstanbul: Hicret Yayınları.

Sağbaş, İ. (2011). *Vergi Teorisi [Tax Theory].* Ankara: Ece Matbaası.

Savaş, H. H. (1995). *Vergi Sosyolojisi Çerçevesinde Gelir Vergisi Uygulamasının Sosyal Amaçlar Açısından Analizi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Schmidt, K.-H. (2000, September). Allocative or Distributive Aims of Income Taxation ? *European Journal of Law and Economics, X*(2), 179-189.

Sezal, İ. (2003). Neden Sosyoloji. Ankara: Martı Yayınevi.

Sıddıkî, S. A. (1980). *İslam Devletinde Mali Yapı [Fiscal Structure in The Islamic State].* (R. Özdenören, Trans.) İstanbul: Fikir Yayınları.

Smith, A. (2013). *Milletlerin Zenginliği.* (7. Baskı b.) (H. Derin, Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Smith, A. (1981). *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations.* Indiana: Liberty Press.

Stiglitz, J. E. (1999). *Economics of The Public Sector.* New York: W.W. Norton&Company.

Sunar, C. (1980). *İbn Miskeveyh ve Yunan'da ve İslâm'da Ahlâk Görüşleri.* Ankara: Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Yayınları.

Şen, H., & Sağbaş, İ. (2016). *Vergi Teorisi ve Politikası [Tax Theory and Policy].* Ankara: Kalkan Printing House.

Şentürk, S. H. (2008). *Vergilemede Fayda ve Ödeme Gücü İlkelerinin Karşılaştırılması: Türkiye Değerlendirilmesi [Comparision of Benefit and Ability to Pay Principles of Taxation: Turkish Case].* Trabzon: Karadeniz Technical University Institute of Social Sciences.

Tabakoğlu, A. (2005). *İslam İktisadı [Islamic Economics].* İstanbul: Kitapevi Yayınları.

Tabakoğlu, A. (2008). *İslâm İktisadına Giriş [Introduction to Islamic Economics].* İstanbul: Dergâh Yayınları.

Toprakkaya, A. (2009). Aristoteles'te Adalet Kavramı. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, II*(6), 628-633.

Trak, S. (1973). *İktisat Tarihi [Economic History].* İstanbul: Bursa İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Yayınları.

Tuğ, S. (1984). *İslâm Vergi Hukukunun Ortaya Çıkışı [The Emergence of Islamic Tax Law].* İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları.

Turhan, S. (1982). *Vergi Teorisi [Theory of Taxation].* İstanbul: İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi.

Turhan, S. (1998). *Vergi Teorisi ve Politikası [Tax Theory and Policy]* (6. ed.). İstanbul: Filiz Publishing.

Türk, İ. (2006*). Maliye Politikası [Fiscal Policy]* Ankara: Turhan Kitapevi.

Türk, İ. (2006). *Kamu Maliyesi [Public Finance].* Ankara: Turhan Kitapevi.

Uluatam, Ö. (2014). *Kamu Maliyesi [Public Finance]* (13. ed.). Ankara: İmaj Publishing.

Ünsal, E. M. (2005). *Mikro İktisat [Microeconomics]* (6. ed.). Ankara: Imaj Publishing.

Wach, J. (1987). *Din Sosyolojisine Giriş.* (B. İnandı, Çev.) Ankara: Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Yayınları.

Weber, M. (2012). *Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu*. (E. Aktan, Çev.) Ankara: Alter Yayıncılık.

Yaman, A. & Çalış, H. (2013). *İslâm Hukukuna Giriş [Introduction to Islamic Jurisprudence].* İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakülteri Vakfı Yayınları.

Yeniçeri, C. (1980). *İslam İktisadının Esasları [Basis of Islamic Economics].* İstanbul: Şamil Yayınevi.

Yeniçeri, C. (1984). *İslam'da Devlet Bütçesi [Government Budgeting in Islam].* İstanbul: Şamil Yayınevi.

Yeniçeri, C. (2007). Asr-ı Saadet'te Devlet Bütçesi [Government Budgeting in Golden Age of Islam]. In V. Akyüz (Ed.), *Bütün Yönleriyle Asr-ı Saadet'te İslam [All Aspects of Islam in Golden Age]* (Vol. II, pp. 331-448). İstanbul: Ensar Neşriyat.

Yeşilyurt, Ş. (2015). *Din ve Ekonomi Bağlamında İslam Maliye Tarihi ve Maliye Sistemi [Islamic History and System in The Context of Religion and Economics].* Ankara: Gazi Kitabevi.

Yılmaz, A. (2013). *Zekâtın Sarf Yerleri.* İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Zaim, S. (2014). *İslâm Ekonomisinin Temelleri [The Basics of Islamic Economics].* İstanbul: İstanbul Sabahattin Zaim Ünivetsitesi.

Zee, H. H. (1995). Taxation and Efficiency. In P. Shome, *Tax Policy Handbook* (pp. 25-29). Washington, D.C.: Fiscal Affairs Department, International Monetary Fund .

Zuckerman, P. (2009). *Din Sosyolojisine Giriş.* (İ. Çapcıoğlu, & H. Aydınalp, Çev.) Ankara: Birleşik Yayınları.

THE TOMB OF AHMAD AL-‘AFLĀKĪ

AHMED EFLÂKÎ (EFLÂKÎ DEDE) TÜRBESİ

SEVGİ PARLAK

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1817
Sanat Tarihi

©Çizgi Kitabevi
Mayıs 2025

ISBN: 978-625-396-537-2
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
PARLAK, Sevgi
THE TOMB OF AHMAD AL-‘AFLĀKĪ
AHMED EFLÂKÎ (EFLÂKÎ DEDE) TÜRBESİ

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

BIBLIOGRAPHY/ KAYNAKLAR

Akyurt, Y. (1940). "Beyşehrî Kitabeleri ve Eşrefoğlu Camii ve Türbesi." Türk Arkeoloji Dergisi 4: 91-132.

Altun, A. (1996). "Gömeç Hatun Türbesi." *İslam Ansiklopedisi*, Cilt 14, İstanbul, 149.

Atçeken, Z. (1998). *Konya'daki Selçuklu Yapılarının Osmanlı Devrinde Bakımı ve Kullanımı*. Ankara.

Bakırcı, N. (1998). "Konya Meram Şeker Füruş Türbesi, 1996 Yılı Kazı ve Temizlik Çalışması." *VIII. Müze Kurtarma Kazıları Semineri*, 7-9 Nisan 1997, Kuşadası, Ankara, 159-170.

Bakırcı, N. (1998). "Konya Meram Şeker Füruş Türbesi, 1996 Yılı Kazı ve Temizlik Çalışması." *VIII. Müze Kurtarma Kazıları Semineri, 7-9 Nisan 1997, Kuşadası*, Ankara, 159-170.

Bakırer, Ö. (1981). Selçuklu Öncesi ve Selçuklu Dönemi Anadolu Mimarisinde Tuğla Kullanımı.Vol. I, Ankara: ODTÜ Yayınları.

Bakırer, A.Ö. (2017). "Reflections of the 'Naked Brick Style' in Seljuk Anatolia." Selçuklu Medeniyeti Araştırmaları Dergisi, 2: 195-225.

Benli, Y., & Çelebi, M.A. (2018). "Konya'da III. Derece Arkeolojik Sit Alanında Yapılan Kazı Çalışmalarında Ortaya Çıkarılan Kalenderhane Zaviyesi ve Türbesi ile Osmanlı Dönemi Medrese Kalıntısı." 24. Müze Kurtarma Kazıları Sempozyumu ve 1. Uluslararası Müzecilik Çalıştayı. Şanlıurfa: 23-25 Mart, 435-446.

Cantay, T. (1995). "Amasya Sultan Mesud Türbesi'nin İnşa Yılı." Vakıflar Dergisi, 25: 35-38.

Çakır, Ş. (2018). Ma'kılî Yazının Tasarım Özellikleri ve Kullanım Alanları. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Geleneksel Türk Sanatları Anabilim Dalı, Dan. Doç.Dr. Fatih Özkafa, Konya.

Çelik, A. (2024). "Tarih İçinde Türbeönü'nün Fiziki Yapısı". Akademik Sayfalar, C.23, S. 15, Karatay Belediyesi Yayınları, s. 226-240.

Durukan, A., & Pekak, S. (1984). "Akşehir Emir Yevteş Bey (Yevtaş-Yavaşgel) Türbesi." *Suut Kemal Yetkin'e Armağan*, Ankara, 108-122.

Dülgerler, O. N. (1995). Karamanoğulları Dönemi Türk Mimarisi. İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü Doktora Tezi, Dan. Prof. Dr. Metin Sözen; İstanbul

Eflâkî. A. (1986). Menâkıbu'l-Ârifîn (Ariflerin Menkıbeleri. Vol. I-II, Translated by Tahsin Yazıcı, İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Eflâkî, A. (2006). Ariflerin Menkıbesi. İstanbul.

Erdem, Mine (2017). Karamanoğlu Beyliği Mimarisinde Çini, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Dan. Prof. Dr. Ahmet Çaycı, Konya.

Erdemir, Y. (2009a). İnce Minare Müzesi (Taş ve Ahşap Eserler). Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları (2. Baskı).

Erdemir, Y. (2009b). Sırçalı Medrese (Mezar Anıtları Müzesi). Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları (2. Baskı).

Erdemir, Y. (2012). "Meramdaki Türbeler." *Yeşilin ve Medeniyetin Köprüsü Meram*, Cilt 1, Konya, 466-469.

Erdemir, Y. (2012). "Türbeler." Karatay Tarih-Kültür-Sanat, 1, Edited by Yusuf Küçükdağ-Yaşas, Karatay Belediyesi Kültür Yayınları, Konya, 505-565.

Gölpınarlı, A. (1953). Mevlânâ'dan Sonra Mevlevilik. İstanbul.

Hacığökmen, M. A. (2011). "I. Alaeddin Keykubat Dönemi Emirlerinden Atabey Bedreddin Gühertaş (Gevhertaş) (D. ?-Ö. 1262)." *Tarih Araştırmaları Dergisi* (TAD), Cilt XXX, Sayı 50, Ankara, 130-131.

Hillenbrand, R. (2000). "The Architecture of the Ghaznavids and Ghurids." Studies in Honour of Clifford Edmund Bosworth, C. II. Ed. Carole Hillenbrand, Brill, 124-206.

İbnî Bîbî. (1994). *Anadolu Selçûkî Devletleri Tarihi* (Çev. M. Nuri Gençosman). Ankara, 269.

Kalay, H. A. (2020). "Kandil Motifinin Anadolu-Türk Mezar Taşları ve Dokumalar Üzerindeki Kullanımına Yönelik Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme." Türk ve İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 7(25), 13-26.

Karamağaralı, H. (1964-1965). "Mevlânâ'nın Türbesi." Türk Etnografya Dergisi, VII-VIII, 38-41.

Karpuz, E. (1999). "1997 Yılı Konya Eflâkî Dede Türbesi Sondaj ve Kurtarma Kazısı Çalışmaları." IX. Müze Kurtarma Kazıları Semineri, 111-125.

Karpuz, H. (2009). *Türk Kültür Varlıkları Envanteri Konya*. Ankara, 271-272.

Konyalı, İ. H. (1945). *Akşehir Tarihi (Turistik Kılavuz)*. Numune Matbaası.

Konyalı, İ. H. (1997). *Abideleri ve Kitabeleri ile Konya Tarihi*. Ankara.

Mehmet Ferit, & Koman, M. M. (1339). *Konya ve Rehberi*. İstanbul: Ahmed İhsan ve Şürekası Matbaacılık Osmanlı Şirketi Yayınları.

Meinecke, M. (1976). Fayencedekorationen Seldschukischer Sakralbauten in Kleinasien, I-II. Tubingen.

Oral, M. Z. (1961). "Konya'da Sırçalı Medrese." Belleten, 25(99), 355-378.

Önder, M. (1971). Mevlânâ Şehri Konya (Tarihi Kılavuz) (2. Baskı). Ankara.

Önder, M. (1971). *Mevlânâ Şehri Konya*. Ankara, 123.

Önkâl, H. (1996). *Anadolu Selçuklu Türbeleri*. Ankara.

Önkal, H. (1996). Anadolu Selçuklu Türbeleri. Atatürk Türk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara.

Özcan, M. (2019). Konya Karatay Medresesi Çini Eserler Müzesi'nde Bulunan Bir Grup Sırsız Seramikler. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi Sanat Tarihi Ana Bilim Dalı, Dan. Dr. Öğr. Ü. Saim Cirtil.

Özönder, H. (2004). Konya Velileri (2. Baskı). Konya.

Öztürk, R. (2019). Osmanlı Öncesi Konya ve Çevresinde Bulunan Mimari Eserlerdeki Ma'kılî Yazılar. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Geleneksel Türk Sanatları Anabilim Dalı, Dan. Doç.Dr. Zuhal Türktaş, Konya.

Pinder-Wilson, R. (1985). "The Minaret of Masʿud III at Ghazni." In Studies in Islamic Art, R. Pinder-Wilson (Ed.), 89-102.

Sakkal, M. (2018). "Intersecting Squares: Applied Geometry in the Architecture of Timurid Samarkand." Journal of Mathematics and the Arts, 12(2-3), 65-95.

Sözen, M. (1968). "Anadolu'da Eyvan Tipi Türbeler." Anadolu Sanatı Araştırmaları, 1, 167-210.

Şahin, H. (2017). "Karaman Mader-i Mevlânâ (Aktekke) Camisi Haziresinde Bulunan Mezar Taşları." Türk Dünyası, Dil ve Edebiyat Dergisi, 44, 297-343.

Şimşir, Z. (2001). "Konya'daki Selçuklu Çini Dekorasyonunda Kufi ve Ma'kılî Yazı." I. Uluslararası Selçuklu Kültür ve Medeniyeti Kongresi Bildiriler, II, 311-331.

Tavukçu, K. (2002). "14. Yüzyıl Mevlevi Şairlerinden Eflâkî Dede'nin Bilinmeyen İki Şiiri." Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, 19, 95-107.

Uğur, M. F. (1937). "Gömeçhane." *Konya*, 9, Mayıs, 570.

Uz, M.Ali. (2017). "Resim ve Belgelerle Eski Konya 2: Mevlânâ Dergahı ve Çevresi". Akademik Sayfalar, C. 17, S. 24, s. 370-384.

Uzluk, F. N. (1962). "XIV. Yüzyıl Mevlevi Şairlerinden Eflâkî Dede'nin 600. Ölüm Yıldönümü Dolayısıyla Ahmed Eflâkî Dede." Türk Dili Araştırmaları Yıllığı Belleten, 9, 275-309.

Uzluk, F. N. (2017). "XIV. Yüzyıl Mevlevi Şairlerinden Eflâkî Dede'nin 600. Ölüm Yıldönümü Dolayısıyla Ahmed Eflâkî Dede." In Feridun Nafiz Uzluk-Toplu Makaleler-Mevlânâ, Mevlevilik ve Türk Dili, C. II, 209-270. Haz. Prof. Dr. Ahmet Acuduman ve diğerleri. Ankara.

Yavuzyılmaz, A. and Şimşir, Z. (2023). Konya Kemaliye/Küçük Karatay Medresesi Üzerine Bir Restitüsyon Denemesi. Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi (58), 135-168.

Yazıcı, T. (1989). "Ahmed Eflâkî." Türk Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, II, 62.

Yetkin, Ş. (1986). *Anadolu'da Türk Çini Sanatının Gelişimi*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Yetkin, Ş. (1986). Anadolu'da Türk Çini Sanatının Gelişmesi. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Yöndemli, E. F. (2013). "Tarihte ve Günümüzde Kadın Mevlevî veya Semâzenler." *Erdem*, 64, 183-192.

İnternet Kaynakları / Online Sources

Önkaş, Nilgün Açık, "Eflâkî, Eflâkî Dede, Eflâkî Ahmed Ârifî, Ârifî" maddesi, **Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü**. Bkz. "https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/Eflâkî-Eflâkî-dede-Eflâkî-ahmed; 9 Haziran 2024.

Gömeç Hatun Tomb-SALT Araştırma, Ülgen Ailesi Arşivi; https://archives.saltresearch.org/handle/123456789/77835?-locale=tr; 11.01.2025

https://archives.saltresearch.org/handle/123456789/73579?locale=tr ; 01.02.2025

https://www.eskiturkiye.net/643/konya-1950ler#lg=0&slide=0/ Accessed on February 10, 2025.

Nuri Şimşekler, "Ahmed Eflâkī", Konyapedia (Konya Ansiklopedisi). https://www.konyapedia.com/makale/208/ahmet-eflaki, Accessed on January 12, 2025.

Çerkeşîzâde Mehmed Tevfîk Efendi'nin Kelâmî Görüşleri

Muhammet YILDIZ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1813
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Mayıs 2025

ISBN: 978-625-396-527-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
YILDIZ, Muhammet
Çerkeşîzâde Mehmed Tevfîk Efendi'nin
Kelâmî Görüşleri

Editör: Doç. Dr. Ayhan IŞIK

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Ahıskalı, Recep. "Ruûs". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedi*si. 35: 272-273. Ankara: TDV Yyayınları, 2008.

Albayrak, Sadık. *Son Devir Osmanlı Uleması.* İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 1996.

Arslan, Mehmet Fatih. *Fahreddin Râzî'de Varlık ve Mâhiyet*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2008.

Aruçi, Muhammed. "Pezdevî, Ebü'l-Yüsr", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 34: 266-267. Ankara: TDV Yyayınları, 2007.

Ay, Mahmut. *Sadruşşerî'a'da Varlık.* Ankara: İsmat Matbaacılık, 2006.

Aydınlı, Yaşar. "İbn Bâcce", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 19: 348-353. Ankara: TDV Yyayınları, 1999.

Azamat, Nihat. "Çerkeşi Mustafa Efendi". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedi* (*DİA),* Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 1993, c. VIII.

Bahadıroğlu, Mehmet. "İbrâhim Zâhid-i Geylâni". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 21: 359-360. Ankara: TDV Yyayınları, 2000.

Bardakoğlu, Ali. "Cem'ul-Cevâmi'". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 7: 343-344. Ankara: TDV Yyayınları, 1993.

Çağrıcı, Mustafa. "Gazzâli". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 23: 489-505. Ankara: TDV Yyayınları, 1996.

—. Ebû Hamid el-Gazzâli. "İhyâu Ulûmi'd-Dîn". *DİA.* 22: 10-13. Ankara: TDV Yyayınları, 2000.

Dalkılıç, Mehmet. "İslam Düşünürlerinin Âlem Görüşü: Olabilecek Âlemelerin En Mükemmeli" *Uluslararası Çevre ve Din Sempozyumu,* İstanbul: İ.Ü. İlâhiyat Fakültesi, 2008: 5-10.

Demirpolat, Anzavur, ve Akça Gürsoy. "Osmanlı Toplumunda Modernleşme ve Ulema" *Ekev Akademi Dergisi*, (2008): 119-132.

Dib, Abdülazim. "Cüveynî, İmâmü'l-Haremeyn", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 8: 141-144. Ankara: TDV Yyayınları, 1993.

Ebû Hanife. *Fıkhu'l-Ekber (Aliyyü'l-Kâri Şerhi).* çvr: Yunus Vehbi Yavuz. İstanbul: Çağrı Yayınları, 2016.

Eliaçık, Muhittin. "Çerkeşîzâde Muhammed Tevfîk Efendi'nin Vatan Kasidesi", *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (2011): 51-73.

Ebû Mansûr el-Mâtürîdî. *Kitâbü't-Tevhîd,* çev. Bekir Topaloğlu, İstanbul: İsam yayınları, 2014.

Erdemci, Cemalettin. "Proclus'un Âlemin Kıdemine İlişkin Delilleri Üzerine", *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 5/9 (2006): 153-170.

Erdoğan, Ömer Faruk. "Gazzâli Üç Meselede İbn Sinâ'ya Karşı Ne Kadar Tutarlı", *Diyanet İlmi Dergisi* 50/1 (2014): 87-110.

Gazzâli, *Tehafütü'l-Felâsife,* nşr. ve çvr: Mahmut Kaya-Hüseyin Saroğlu, İstanbul: Klasik Yayınları, 2005.

Gölcük, Şerafettin – Bebek, Adil. "el-Fıkhü'l-Ekber", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 12: 544-547. Ankara: TDV Yyayınları, 1995.

Gölcük, Şerafettin. "Bâkillâni". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 4: 531-535. Ankara: TDV Yyayınları, 1991.

—. Gölcük, Şerafettin. "el-Müsâyere". *DİA,* 32: 81. Ankara: TDV Yyayınları, 2006.

Görgün, Tahsin. "Mâhiyet". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 17: 336-338. Ankara: TDV Yyayınları, 2003.

Hatipoğlu, İbrahim. "Meşâriku'l-Envâri'n-Nebeviyye".*Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 29: 361-362. Ankara: TDV Yyayınları, 2004.

Taftazânî, Sadeddin. *Kelâm İlmi ve İslâm Akâidi,* haz: Süleyman Uludağ. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2013.

Işık, Ayhan. *Meşîhat Arşivi Belgeleri Işığında Seyyidler ve Nakîbü'l-Eşrâflık Müessesesi,* Ankara: İlâhiyât Yayınları, 2021.

İpşirli, Mehmet. "Sâdettin Efendi, Mehmed". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedi*si. 35: 388-389. Ankara: TDV Yyayınları, 2008.

İstanbul Müftülüğü Meşihat Arşivi, *Ulema Dosyaları,* nr. 169. 24/13, belge 1 ve 4.

Kallek, Cengiz. "İbn Asâkir, Ebû Mansûr". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* 19: 319-320. Ankara: TDV Yyayınları, 1999.

—. Kallek, Cengiz. "İbn Cemâa, Muhammed b. Ebû Bekir". *DİA,* 19: 394-395. Ankara: TDV Yyayınları, 1999.

Kandemir, M. Yaşar. "Heysemî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 17: 292-293. Ankara: TDV Yyayınları, 1998.

—. Kandemir, M. Yaşar. "Münâvî". *DİA,* 31: 572-575. Ankara: TDV Yyayınları, 2006.

—. Kandemir, M. Yaşar. "Nevevî". *DİA,* 33: 45-49. Ankara: TDV Yyayınları, 2007.

Kaplan, Hayri. "Şa'rânî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* 38: 347-350. Ankara: TDV Yyayınları, 2010.

Kara, Kerim. "Hayreddin Tokadi". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 41: 215-216. Ankara: TDV Yyayınları, 2012.

—. Kara, Kerim. "Karabaş Velî". *DİA*, 24: 369-371. Ankara: TDV Yyayınları, 2001.

—. Kara, Kerim. "Mehmed Nasûhi". *DİA*, 28: 500-502. Ankara: TDV Yyayınları, 2003.

Kara, M. Cüneyt. "Gazzâli ve Âlemin Mükemmelliği: Leyse fi'l-İmkân'ın İbn Sînâcı Kökleri Üzerine" *900. Vefat Yılında İmâm Gazzâlî* içinde, 560-601. İstanbul: M.Ü. İlâhiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2012.

Karataş, Cağfer. "İbnü'l Arabî, Muhyiddin". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 20: 516-520. Ankara: TDV Yyayınları, 1999.

Kaya, Mahmut. "Tehâfütü'l- Felâsife". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* 40: 313-314. Ankara: TDV Yyayınları, 2011.

Karlığa, H. Bekir. "Cisim". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 8: 28-31. Ankara: TDV Yyayınları, 1993.

Koçkuzu, Ali Osman. "Aynî, Bedreddin". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 4: 271-272. Ankara: TDV Yyayınları, 1991.

Korkmaz, Sıddık. "İnsan Fiillerinin Yaratılması Problemi -Kulların Fiilleri ve Yedi Mezhep Risalesi Örneği", *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi*, (2016): 15-38.

Kılıç, Hulusi. "Mehmed Zihni Efendi". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 38: 542-543. Ankara: TDV Yyayınları, 2003.

Kurnaz, Cemal, ve Tatcı, Mustafa. "Şabân-ı Veli", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 38: 208-210. Ankara: TDV Yyayınları, 2010.

Martı, Huriye. "et-Tarîkatü'l-Muhammediyye". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 40: 106-108. Ankara: TDV Yyayınları, 2011.

Özel, Ahmet. "Ali el-Karî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 2: 403-405. Ankara: TDV Yyayınları, 1989.

—. Özel, Ahmet. "İbn Âbidin, Muhammed Emîn". *DİA,* 19: 292-293. Ankara: TDV Yayınları, 1999.

Özen, Şükrü. "Taftâzânî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 40: 299-308. Ankara: TDV Yyayınları, 2011.

—. Özen, Şükrü. "Kâdîhân". *DİA,* 24: 121-123. Ankara: TDV Yyayınları, 2001.

Özervarlı, M. Sait. "ed-dürredü'l-Fâhire". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 20: 31-32. Ankara: TDV Yyayınları, 1994.

—. Özervarlı, M. Sait. "el-Kasîdetü'n-Nûniyye". *DİA,* 24: 570. Ankara: TDV Yyayınları, 2001.

Özkan, Halit. "Suyûtî", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 38: 188-189. Ankara: TDV Yyayınları, 2010.

Rıhtım, Mehmet. "Yahyâ-yı Şirvâni". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 43: 264-266. Ankara: TDV Yyayınları, 2013.

İbn Rüşd. *Felsefe-Din İlişkileri,* haz: Süleyman Uludağ. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2015.

Sâbûnî, Nûreddin. *Mâtürîdiyye Akaidi,* çev. Bekir Topaloğlu, İstanbul: M.Ü. İlâhiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2015.

Sinanoğlu, Mustafa. "el-Makasıd". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 27: 420-421. Ankara: TDV Yyayınları, 2003.

Tahir Efendi, Mehmet. *Osmanlı Müellifleri 1299-1915,* haz: A. Fikri Yavuz ve İsmail Özen, İstanbul: Meral Yayınları, 1975.

Tatcı, Mustafa. "Şâbâniyye". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 38: 211-215. Ankara: TDV Yyayınları, 2010.

Tayşi, Mehmet Serhan. "Cemâl-i Halveti". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 7: 302-303. Ankara: TDV Yyayınları, 1993.

—. Tayşi, Mehmet Serhan."Ömer el-Halveti". *DİA*, 34: 65. Ankara: TDV Yyayınları, 2007.

Tevfîk, Çerkeşizâde Mehmed. *Meziyyet-i İslamiyye.* Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp., nr. 4888.

—. *Gâyetü'l-beyan fi ilmi'l-mizân.* Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. nr. 4887.

—. *İcmâlü İlmü'n-Nahv.* Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp., nr. 4887.

—. *Tühfetü's-Sıbyan.* Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp., nr. 4887.

—. *Miftâhü'l-Akâid.* Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp., nr. 4887.

—. *Levâyihü'l Kudsiyye.* Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp., nr. 4167.

—. *Şerh-i Akâid-i Nesefi Tercümesi.* Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp., nr. 36505.

—. *Kasâid-i Tevfik.* Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Ktp. nr. 36211.

—. *Ta'zîmü's-Sahabe Risâlesi.* Atıf Efendi Ktp. Atıf Efendi Eki, nr. 4653: 14-28.

—. *Risâle fi's-Saade ve'r-Rakabe Risâlesi.* Atıf Efendi Ktp. Atıf Efendi Eki, nr. 4658: 41-43.

—. *Hudûsu'l-Âlem Risâlesi.* Atıf Efendi Ktp. Atıf Efendi Eki, nr. 4657: 43-44.

—. *Mâhiyetü'l-Ecsâm Risâlesi.* Atıf Efendi Ktp. Atıf Efendi Eki, nr. 4656: 45-49.

—. *Efâlü'l-Ibâd Risâlesi.* Atıf Efendi Ktp. Atıf Efendi Eki, nr. 4657: 45-49.

—. *Vucûb Risâlesi.* Atıf Efendi Ktp. Atıf Efendi Eki, nr. 4653: 1-13.

Toksöz, Hatice. "Gazzâli'nin Felsefi Sisteminde Teleolajik Kavramlar ve Mükemmel Âlem Tasavvuru", *Uluslararası Modern Çağ Ve Gazzâli Sempozyumu*, 419-433. Isparta: S.D.Ü. İlâhiyat Fakültesi, 2011.

Uluç, Tahir. "Mâturîdî'nin Filozofların Âlemin Kıdemi Görüşünü Eleştirisi", *IV. Uluslararası Şeyh Şabân-ı Velî Sempozyumu, Hanefilik-Mâturîdîlik,* 425-438. Kastamonu: Kastamonu Üniversitesi, 2017.

Uludağ, Süleyman. "Halvetiyye". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedi*si. 15: 393-395. Ankara: TDV Yayınları, 1997.

—. Uludağ, Süleyman "Delâilü'l-Hayrât". *DİA,* 9: 113-114. Ankara: TDV Yayınları, 1994.

Unan, Fahri. "Mevleviyet". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 29: 467-468. Ankara: TDV Yayınları, 2004.

—. Unan, Fahri. "Paye". *DİA,* 34: 193-194. Ankara: TDV Yayınları,, 2007.

—. Unan, Fahri. "Tavâliu'l-Envâr". *DİA,* 40: 180-181. Ankara: TDV Yayınları, 2011.

—. Unan, Fahri. "Fûreki". *DİA,* 13: 219-220. Ankara: TDV Yayınları, 1996.

Yavuz, Yusuf Şevki. "Burhan". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 6: 429-430. Ankara: TDV Yayınları, 1992.

Yavuz, Salih Sabri. "İsferayini, Ebu İshak". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* 22: 515-516. Ankara: TDV Yayınları, 2000.

Yayla, Mustafa. "Hâdimî, Ebû Saîd". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 15: 24-26. Ankara: TDV Yayınları, 1997.

—. Yayla, Mustafa. "İbn Hacer el-Askalânî''. *DİA,* 19: 514-531. Ankara: TDV Yayınları, 1999.

Yazar, İlyas. "Ömer Fuâdi". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 34: 61-63. Ankara: TDV Yayınları, 2007.

Yılmaz, Mustafa Selim ve Ömer Sadıker. "İbn Cemâa'nın Derecu'l-Meâ'lî İsimli Bed'ü'l-Emâlî Şerhi", *Uluslararası Ali b. Osman el-Ûşî Sempozyumu Bildirileri*, ed. Ferhat Gökçe. 201-211. Bişkek: Türkiye Diyanet Vakfı Oş Devlet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2018.

Yurd, Ali İhsan. "Kutbiddin Bekrî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 5: 369. Ankara: TDV Yayınları, 1992.

Yurdagür, Metin. "Harpûti, Abdüllatif". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 16: 235-237. Ankara: TDV Yayınları, 1997.

—. Yurdagür, Metin. "Lekâni, İbrâhim b. İbrâhim". *DİA,* 27: 130-131. Ankara: TDV Yayınları, 2003.

Yücer, Hür Mahmut. "Bir İbn Arabi Müdafaası: Çerkeşizade Mehmed Tevfîk Efendi ve Levahiyu'l-Kudsiyye Fi Fedaili'ş-Şeyhi'l-Ekber Adlı Risâlesi", *İlmi ve Akademi Araştırma Dergisi*, 2008: 331-351.

Yüksel, Emrullah. "Faysalü't-Tefrika". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi.* 7: 267-268. Ankara: TDV Yayınları, 1995.

Çocuk Dostu Kentler

Konya Büyükşehir Belediyesi İçin Bir Değerlendirme

Rukiye Akgül Yurtgülü
Şerife Pekküçükşen

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1814
Araştırma İnceleme

©Çizgi Kitabevi
Mayıs 2025

ISBN: 978-625-396-536-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
AKGÜL YURTGÜLÜ, Rukiye | PEKKÜÇÜKŞEN, Şerife
Çocuk Dostu Kentler
Konya Büyükşehir Belediyesi İçin Bir Değerlendirme

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Aka, V. & Güngör, F. (2018). Çocuklara Yönelik Yerel Yönetim Uygulamaları: Esenler Belediyesi Örneği. Yalova Sosyal Bilimler Dergisi, 8(17), 187-214.

Akbalık, T. (2021). Çocuk Dostu Kentler: Bursa Örneği (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa.

Aksu, L. (2011). Dünya'da ve Türkiye'de Nüfus Analizleri. Istanbul Journal of Sociological Studies, (25), 219-311.

Aktaş, G. (2015). Türkiye'de Aile Sosyolojisi Çalışmalarına Genel Bakış, Sosyoloji Konferansları, No:52 (2015-2) / 419- 441.

Aktaşlı, İ., Berktey Hacımirzaoğlu, A., Berktay, N., Şaşmaz, A. (2009). Eğitim Hakkı ve Eğitimde Haklar Uluslararası İnsan Hakları Belgeleri Işığında Ulusal Mevzuatın Değerlendirilmesi.

Akyüz, B. (2018). Çocuk ve Ekonomik Değişimler. Ankara Yayınevi.

Akyüz, E. (2000). Ulusal ve Uluslararası Hukukta Çocuğun Haklarının ve Güvenliğinin Korunması. Ankara Milli Eğitim Basımevi.

Allison, C. (2011). Childhood and Society Palgrave Macmillan.

Arap, S.K. (2024). Yaşanabilir Kentler Perspektifinden Türkiye'de Çocuk Dostu Olmak. Tarsus Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 5(1), 19-48.

Arın, S. & Özsoy, A. (2015). Kentsel Mekân Tasarımında Çocuk Katılımı. İdeal Kent Dergisi, 6(17), 182-201.

Ariès, P. (1981). História Social da Criança e da Família. Libros Tecnicos e Cientificos Editora.

Atatanır, H. (2023). Türkiye'de Çocukların Eğitim Hakkı. Disiplinlerarası Çocuk Hakları Araştırmaları Dergisi, 3(5), 50-63.

Ateş, H. (2009). Sosyal Belediyecilik. Çerçeve Dergisi, Ocak 2009, 88-95. Erişim Adresi: https://www.musiad.org.tr/uploads/yayinlar/cerceve-dergileri/pdf/cerceve49.pdf

Aydın, B. (2023). Türkiye'de Çocuk Dostu Kentler Girişimi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kütahya Dumlupınar Üniversitesi.

Aydın, H. & Gündüz, V. (2010). Çocuk Güvenliğinin Sağlanmasında Yerel Yönetimlerin Rolü: "Taş Atan Çocuklar" Sorunu. Türk İdare Dergisi, Sayı: 468.

Aydoğan, T.G. (2020). Çocuk Dostu Kent Yaklaşımının Değerlendirilmesi Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.

Bağlı, M. (2003). Türk Modernleşmesi Bağlamında Hukuk ve Yargılama: Çocuk Yargılaması, II.Ulusal Çocuk ve Suç Sempozyumu Bildiriler, Ankara: Türkiye'de Çocuklara Yeniden Özgürlük Vakfı.

Balcı, M. (2015). Hukuk Dünyası Belgeler (Hammurabi Kanunları). Erişim Adresi: http://www.hukukihaber.net/pratik-bilgiler/torba-degil-hammurabi-kanunlari-tam-metni-h53832.html (Erişim Tarihi: 08.06.2024).

Baş, M., Molu, B., H.İ., Baş, İ. (2017). Göç Eden Ailelerin Sosyokültürel ve Ekonomik Değişiminin Kadın ve Çocuk Yaşamına Etkisi. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi. 6(3). 1681-1693.

Baybaba, E. & Ertürk, E. Y. (2022). Sağlık Sistemindeki Çocukların Sağlık Hakları. Disiplinlerarası Çocuk Hakları Araştırmaları Dergisi, 2(3), 63-73.

Bayrı Mengilli, D., Cebeci, F., & Artan, T. (2022). Etik Açıdan Çocuğun Değeri. Sosyal Çalışma Dergisi, 6(1), 131-142.

Berkün, S. (2019). Çocuk Dostu Kent Yönetimlerinin Çocuklar Tarafından Değerlendirilmesi: Bursa Örneği. Business&Management Stusies: An International Journal, 7(1), 135-152.

Brown, C., Lannoy, A., McCracken, D., Gill, T., Grant, M., Wright, H., Williams, S. (2019). Çocuk Dostu Şehirler. Şehirler ve Sağlık, 3. Cilt, sayı(1-2), 1-7. Erişim Adresi: https://doi.org/10.1080/23748834.2019.1682836 (Erişim Tarihi: 10.07.2024).

Bulut, E. (2020). Kentsel Planlama ve Çocuk Katılımı. İstanbul Beta Yayınları.

Bumin, B. (2013). Çocukluk ve Toplum. İstanbul Üniversitesi Yayınları.

Can, H., Tuna, E., Tuna, N. (2019). Çocuk Hukuku. Ankara Nobel Yayıncılık.

Canbulut, T. (2014). Türkiye'de Çocukların Katılım Hakkı Üzerine Bir Derleme. Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi, 1(2), 85-94.

Childe, V.G. (2001). Kendini Yaratan İnsan: İnsanın Çağlar Boyunca Gelişimi. İstanbul Varlık yayınları.

Churchman, A. (2003). Is There a Place For Children in The City? Journal of Urban Design, 8(2), 99-111.

Collarte, N. (2012). The Woonwrf Concept "Rethinking a Residential Street in Somerville", Master of Arts in Urban and Environmental Policy and Planning, Tufts University, Cambridge.

Coşkun, A. (2022). Çocuk Dostu Kent Uygulamalarının Çocuk Katılımı Kapsamında Değerlendirilmesi 'Esenler Belediyesi Örneği' (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Arel Üniversitesi İstanbul.

Creswell, JW. & Poth, CN. (2016). Nitel Sorgulama ve Araştırma Tasarımı: Beş Yaklaşım Arasından Seçim Yapmak. Sage Yayınları.

Cunningham, H. (2020). Children and Childhood in Western Society Since 1500. Routledge.

Çağlayan, İ. (2012). Atatürk'ün Çocukları. İstanbul Arel Üniversitesi İletişim Çalışmaları Dergisi, 1(2), 101-116.

Çakan, S. (2023). İklim Değişikliği ve Yaşam Hakkı. Urgende Vakfı. Hollanda Hükümeti Davası. Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1(1), 19-44.

Çakırer Özservet, Y. (2014a). Çocuk Dostu Şehirler ve Türkiye'de Çocuk Dostu Şehir Politikaları. İstanbul Marmara Üniversitesi Yayınları.

Çakırer Özservet, Y. (2015a). Çocuk Dostu Belediyecilik. İller ve Belediyeler Dergisi, 802(1).

Çakırer Özservet, Y. (2015b). Çocuk ve Kent. İdealkent Dergisi, 6(17), 5-11.

Çavuşoğlu, H. (2013). Çocuk Sağlığı Hemşireliği. Ankara: Sistem Ofset Basımevi.

Çelik, C. (2005). Çocuk Kavramı ve Medeni Hukuk Açısından Çocuk Haklarının Tarihi Gelişimi. Hukuk, Ekonomi ve Siyasal Bilimler Aylık İnternet Dergisi, 36.

Çengelci, E. (1998). Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu, Ankara.

Çiçek, Ş.E. & Dikmen, S. (2016). Sosyal Bütçeleme Örneği Olarak Çocuk Dostu Bütçe. Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 12(2), 131-147.

Çolak, M.(2006). Bir Macar Çocuğun Anılarında Atatürk. Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Atatürk'ün Doğumunun 125. Yılı ve Cumhuriyetimizin 83. Yılı Özel Sayısı, 95-105.

Çolakoğlu, M. (2023). İklim Adaleti ve Çocuk Hakları. Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 28(49), 469-496.

Deniz, D. (2016). Kentsel Politikaların Sosyal Boyutu. Ankara İmge Kitapevi.

Dölek, A. (2009). Ayetler ve Hadisler Işığında Çocuğun Yaşam Hakkının Korunması. Atatürk üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi. (31), 61-82.

Elkind, D. & Öngen, D. (1999). Çocuk ve Toplum: Gelişim Üzerine Denemeler. Ankara Üniversitesi.

Eminağaoğlu, Z. (2023). Kentleşme Sürecinde Binaların ve Kentsel Mekânların Yeniden Üretimi: Çoruh Kıyısının Değişen-Dönüşen Yüzü. Kent Akademisi, 16(4), 2472-2490.

Enşici, B.A. (2018). Çocuk Dostu Kentler İçin Mekânsal Yaklaşımlar. Erişim Adresi: https://beyond.istanbul/%-C3%A7ocuk-dostu-kentler-i%CC%87%C3%A7in- mekansal-yakla%C5%9F%C4%B1mlar-7cb722560010

Erbay, E. (2013). Çocukların Katılım Hakkı Üzerine Bir Türkiye Değerlendirmesi. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 2(1), 38-54.

Erbay, E. (2016). Çocuk Katılımı. Ankara, Nobel Yayıncılık.

Erkut, Z., Balcı, S., Yıldız, S. (2017). Tarihsel Süreç İçerisinde Çocuk. Çocuk ve Medeniyet Dergisi, 2(13), 17-28.

Ersoy, M. (2007). Planlama Kuramına Giriş. Kentsel Planlama Kuramları İçinde, 9-34.

Ertürk, H. & Tosun, E.K. (2009). Küreselleşme Sürecinde Kentlerde Mekânsal, Sosyal ve Kültürel Değişim: Bursa Örneği. Uludağ Üniversitesi Fen- Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 10(16), 37-53.

Etli, P. D. (2015). Çocuklar İçin Sokakların Güvenlik Koşullarının İrdelenmesi: Eskişehir Odunpazarı Örneği. Journal of Turkish Studies, 10(14).

Ganguly T., Enakshi & Shastri, Paromita (2010). Budget for Children Analysis, Save the Children and HAQ, Save the Children Sweden Regional Office for South and Central Asia.

Gardner, G. (2016). Materyaller Perspektifinden İnsanlık Tarihinde Kentler. Dünyanın Durumu, 13-30.

Gill, T. (2006). İngiltere'deki Ev Bölgeleri: Tarih, Politika ve Çocuklar ve Gençler Üzerindeki Etkisi. Çocuklar, Gençler ve Çevreler. 16 (1), 90-103.

Gill, T. (2015). Hackney Play Streets Evaluation Report. London: Hackney Play Association and Hackney Council. 1-10.

Gökmen, H. & Taşçı, B. G. (2010). Çocuklar Adına Woonerf ve Homezone'dan Alınacak Dersler. Mimar.ist Dergisi, (36), 72-77.

Görgülü, Z. (2009). Kentsel Dönüşüm ve Ülkemiz. TMMOB İzmir Kent Sempozyumu. 767-780.

Gözderesi, Y. & Enis, Ö. (2021). İklim Krizi ve Çocuk Sağlığı Arasındaki İlişkiyi Anlamak. Çocuk Dergisi, 21(3), 281-287.

Gül, İ. I. & Karan, U. (2011). Ayrımcılık Yasağı: Kavram, Hukuk, İzleme ve Belgeleme.

Günaydın, G. (2001). Türkiye Kırsal Yerleşme Düzenine Yönelik Planlama Yaklaşımları. TMMOB Ziraat Mühendisleri Odası.

Güngör, G.G. (2018). Çocuk Dostu Şehirlerin Kurulmasında Çocuklara Duyarlı Bütçelemenin Önemi ve Rolü. Sayıştay Dergisi, (110), 157-171.

Güngör, H. (2002). Tarlabaşı Bölgesinde Yaşayan Çocukların Çevrelerini Algılaması ve Değerlendirilmesi. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

Harvey, D. (2008). The Right to the City. New Left Review, (1-16).

Hayta, Y. (2016). Kent Kültürü ve Değişen Kent Kavramı. Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5(2),166.

Hodgkin, R. & Newell, P. (1998). Çocuk Haklarına Dair Sözleşme: Uygulama Elkitabı. Unicef.

Işıkçı, Y. M. (2020). Çocuk Gözüyle Türkiye'de Çocuk Hakları sorunu. Astana Yayınları.

İnan, H. (2010). Orta Çağ'da Çocuk ve Eğitim. Ankara, Pegem Yayıncılık.

Johnson, AM, Zhou, C., Haviland, M., Mendoza, JA (2024). Yürüyen Bir Okul Otobüsü Programının Değerlendirilmesi: Küme Rastgele Kontrollü Bir Deneme. Uluslararası Davranışsal Beslenme ve Fiziksel Aktivite Dergisi, 21 (1), 55.

Karadağ, Ö. (2013). Türkiye Türkçesi Atasözlerinde Çocuk ve Çocukluk. Millî Folklor, 25(98).

Karadoğan, U.C. (2019). Çocuk ve Çocukluk Kavramının Tarihsel Süreçte Değerlendirilmesi. Çocuk ve Medeniyet Dergisi, 4(7), 195-226.

Karakuş Ö.H. (2017). Çocukluğun Tarihsel Gelişimi Üzerine Düşünceler. Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,(13), 256.

Kaya, E. (2017). Kentleşme ve Kentlileşme. İşaret Yayınları, İstanbul.

Kaypak, Ş. & Uçar, A. (2018). Çocuk Haklarının Gerçekleşmesi Açısından Çocuk Dostu Kentler. International Journal of Academic Value Studies, 4 (18), 17- 29.

Keleş, R. (1995). Kentleşme ve Türkçe. Dilbilim Araştırmaları Dergisi, 6 (1995), 1-5.

Keleş, R. (2005). Kent ve Kültür Üzerine. Mülkiye Dergisi, 29(246), 9-18.

Kılınç, Ç. (2021). Konya Kentindeki Yapılı Çevre Tasarımlarının Çocuk Dostu Kent Ölçütleri Bağlamında Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. Konya Teknik Üniversitesi, Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Kirazoğlu, F. S. (2012). Fiziksel Çevre Çocuk İlişkileri. Açık Oyun Mekânları ve Çocuk Dostu Çevre Kriterleri Üzerine Bir Değerlendirme: Bakırköy ve Beylikdüzü Örnekleri (Doctoral Dissertation, Fen Bilimleri Enstitüsü).

Kocaer, Ü. (2006). Hekim ve Hemşirelerin Çocuk İstismarı ve İhtimaline Yönelik Farkındalık Düzeyleri (Doctoral Dissertation, Marmara Üniversitesi).

Korkmaz, E. (2010). Oyunun Çocuk Gelişimine Etkisi ve Çocuk Oyun Alanları Tasarım Kriterleri. Erişim Adresi: http://www.planlama.org/new/makaleler/oyunun-cocuk-gelisimine-etkisi-ve-cocuk-oyun-alanlari-tasarim-kriterleri.html (Erişim Tarihi:04.11.2023).

Kök, M. (2012). Çocuk Hakları ve Hukuku. Adalet Yayınevi.

Kurt, S. (2016). Çocuk Haklarına İlişkin Temel Uluslararası Belgeler ve Türkiye Uygulaması. Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi(36).

Lambert, T. (2008). A Brief History of Children. A World History Encyclopedia web sitesinden, 25.

Lindberg A. (2012). Çocuk Yetiştirme Açısından Türkiye'de Çocukluğun Tarihi. Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 31(1), 41-52.

Mamur, I.A. (2013). Gelişim Psikolojisi. Eğitim Kitabevi.

McGranahan, G. & Satterthwaite, D. (2014). Urbanisation Concepts and Trends. Erişim Adresi: https://www.iied.org/, 1-28. (Erişim Tarihi: 07.03.2024).

Memiş, L. & Gülcan, S. (2020). Kentsel Alanda Çocuk ve Çocuk Oyun Alanları: Giresun Merkez İlçe Örneğinde Bir Araştırma. OPUS International Journal of Society Researches, 16(27), 633-671.

Memiş, L. (2022). Kentlerin Çocuklarından Çocukların Kentlerine: "Çocuk Dostu Akıllı Kentler". Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (50), 379-397.

Merey, B. (2017). BM ve Çocuk Hakları. Ankara, Gama Yayıncılık.

Nasıroğlu, S. (2014). Çocuk İstismarında Rehabilitasyon ve Tedavi Merkezleri. Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar, 6(1), 67-68.

Oktay, E. & Pekküçükşen, Ş. (2017). Çocuk Odaklı Yerel Politikalar ve Parka Hapsedilen Çocukluk. Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 14 (40), 309-318.

Onat, T. & Cenani, A. (1996). Pediatrinin Tarihi. İstanbul Üniversitesi Yayınları.

Onur, B. (2005). Türkiye'de Çocukluğun Tarihi. Ankara, İmge Kitabevi.

Öktem, M. K., Akpınar, İ. E., Küçük, H. (2020). Yerel Yönetimlerde Çocuk Katılımı: Kâğıthane Çocuk Meclisi Örneği. Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi, 8 (1), 218-248.

Özbay, E.G. (2019). Çocuk Hakları Perspektifinden Hızlı ve Çarpık Kentleşmenin Sonuçlarının Çocuk Üzerine Etkilerinin Değerlendirilmesi. Çocuk ve Medeniyet Dergisi, 4(8), 173-194.

Özcan, Ö. (2017). Orta Çağ'dan Erken Modern Döneme Çocukluğun Tarihsel Gelişimi. Çocuk ve Medeniyet Vakfı Dergisi, 2 (4), 95.

Özçelik, A. (2011). Türkiye'de Çocuk Bayramları. İstanbul, Kültür Yayınları.

Özdemir, H. & Ruhi, A.C. (2018). Çocuk Hukuku. İstanbul, On İki Levha Yayıncılık.

Özen, A., Bahçe, A. B., & Akbey, F. (2016). Sosyal Bütçeleme Türü Olarak Çocuklara Yönelik Bütçeleme Anlayışı ve Çeşitli Ülke Uygulamaları. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 18(3), 409-426.

Özkan, E.Ç. & Küçükerbaş E.V. (2020). Kent İçerisinde Çocuk Dostu Çevreler. Plant Dergisi. Erişim Adresi: https://www.plantdergisi.com/yazi-kent-icerisinde-cocuk-dostu-cevreler-401.html (Erişim Tarihi: 10.11.2024).

Öztan, M. (2013). Orta Çağ ve Çocuk. İzmir, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları.

Özyurt, C. (2011). Çocuk Sosyolojisi: Bir Girişim Denemesi. Aile Sosyolojisi, İstanbul, Açılım Kitap.

Pantin, D., Ramjattan D., Joy F. (2010), Child Responsive Budgeting: The Case of Trinidad and Tobago, Sustainable Economic Development Unit (SEDU) for Small and Island Developing States (SIDS), Department of Economics, University of the West Indies United Nations Children's Fund (UNICEF).

Plan, H. (2018). Age-friendly and Child-friendly Communities. BC Healthy Communities Society. Erişim Adresi: https://planh.ca/about-us (Erişim Tarihi: 20.07.2024).

Postman, N. (1995). Çocukluğun Yokoluşu. İstanbul, İmge Kitabevi.

Raikes, A., Yoshikawa, H., Britto, P. R., Iruka, I. (2017). Children, Youth and Developmental Science in the 2015-2030 Global Sustainable Development Goals. Social Policy Report.

Rakhimova, N., McAslan, D., Pijawka, D. (2022). Measuring Child Friendly cities: Developing and Piloting an Indicator Assessment Tool for Sustainable Neighborhood Planning. Journal of Urbanism: International Research on Placemaking and Urban Sustainability, 1-27.

Redattore S. (2024). Okula Yalnız Gidiyorum. Erişim Adresi: https://www.redattoresociale.it/article/notiziario/_a_scuola_da_soli_in_italia_puo_dirlo_il_7_dei_bambini_in_finlandia_il_90_ (Erişim Tarihi: 16.05.2024).

Riggio, E. (2002). Child Friendly Cities. Good Governance in the Best Intrerests of the Child. Environment & Urbanization, (14), 2,45-58.

Sağlam, M. & Neriman, A. (2016). Tarihsel Süreç İçerisinde Çocuk ve Çocukluk Kavramları. Çocuk ve Medeniyet, 1(2), 43-56.

Soydemir, B. (2023). Geçmişten Günümüze Çocuk Emeği: Türkiye'de Çocuk Emeğinin Hukuki Boyutu. Birey, Örgüt ve Toplum, 89.

Sivri, G.H. (2013). Çocuk Dostu Kent Üzerine Stratejiler. Erişim Adresi: https://www.tmmob.org.tr/sites/default/files/e2d210b218b270f_ek_1.pdf (Erişim Tarihi: 22.12.2023).

Şahin, S. & Polat, O. (2012). Türkiye'de ve Dünyadaki Gelişmiş Ülkelerde Çocuk Katılım Hakkı Algısının ve Uygulamalarının Karşılaştırılması. Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi, 4(1), 275-282.

Şirin, M. C. (2016). Çocuk Hukuku Ne Değildir? Çocuk ve Medeniyet, 1(1), 49-59.

Şirin, M. C. (2019). Çocuğun Yararı Gözüyle Çocuğun Yüksek Yararı İlkesine Bakış, Çocuk ve Medeniyet, S.2, 219-240).

Şirin, M.R. (2019). Çocuk Hakları: Aynı Okyanusta Yüzmek İçin. Çocuk ve Medeniyet Dergisi, 4(8), 5-32.

Talay, İ., Aslan, F., Belkayalı, N. (2010). Okul Öncesi Eğitim Kurumlarında Doğa Dostu ve Çocuk Katılımı Temelli Dış Mekân Tasarım Yaklaşımları Bir Proje Önerisi. Kastamonu Eğitim Dergisi, 18(1), 317-322.

Tandoğan, O. (2014). Çocuk İçin Daha Yaşanılır Bir Kentsel Mekân: Dünyada Gerçekleştirilen Uygulamalar. Megaron, 9(1), 19-33.

Taşdemir, H. İ., Efe, E., & Kavramlar, Y. A. (2023). Çocuğun Sağlık Hakkı. Disiplinlerarası Çocuk Hakları Ansiklopedisi, 116.

Tekeli, İ. (2011). Kentleşmenin Tanımı ve Kentleşmeye İlişkin Kavramlar. Kent, Kentli Hakları, Kentleşme ve Kentsel Dönüşüm, İlhan Tekeli Toplu Eserleri-20, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 16-26.

Topsümer, F., Babacan, E., Baytekin, Evrim, P. (2009). Şehir ve Çocuk: Çocuk Dostu Şehir Girişiminin Şehir İmajına Katkısı. İletişim Fakültesi Dergisi, 35(1), 5-20.

Tosun, E. K. & Okulu, S. B. M. Y. (2009). Sürdürülebilirlik Olgusu ve Kentsel Yapıya etkileri. Paradoks, Ekonomi, Sosyoloji ve Politika Dergisi, 2.

Tunçer, P. (2015). Türkiye'de Kentleşme Politikaları. International Journal of Social Science, 7 (37), 275-290.

Uğurlu, Z. & Gülsen, İ. (2014). Çocuk Hakları ve Hukuki Bağlamda Çocuğun İhmal ve İstismardan Korunması. Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi, 1(1), 1-24.

Velibeyoğlu, K. (2000). Kentsel Ulaşım Sorunlarına Bütüncül Bir Yaklaşım: Bir Trafik Yönetim Metodu Olarak Trafik Sakinleştirme. Erişim Adresi: http://www.angelfire.com/ar/corei/trafik2000.htm (Erişim Tarihi: 18.10.2024).

Yahyagil, M.Y. (2011). Kentlerin Kültürün Gelişmesindeki Etkileri. Sosyoloji Konferansları, (25), 105-120.

Yıldırmaz, S. (2010). Kırsal Yapının Dönüşümü, Göç ve Gecekondu. Sınıflar ve Kent, Dipnot Yayınları, 398-464.

Yılmaz, E. & Çiftçi, S. (2011). Kentlerin Ortaya Çıkışı ve Sosyo-Politik Açıdan Türkiye'de Kentleşme Dönemleri. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 10(35), 252-267.

Yılmaz, E. (2015). Kentsel Mekânların Yaşanabilirliğinin Çocuk ve Kent İlişkisi Yönünden İrdelenmesi; Sultangazi Örneği. Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü. Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi.

Yılmaz, G. (2022). Çocuk Hakları ve İklim Değişikliği. Türkiye Klinikleri Social Pediatrics-Special Topics, 3(2), 124-128.

Yurdakök, K. (2016). Çatalhöyük'te Çocukların Toplumsal Yeri.

Yurdakök, M. (2016). Anadolu'da Çocuk Hekimliğinin 12.000 Yıllık Öyküsü. Ankara, Güneş Tıp Kitabevleri. Erişim Adresi: https://www.guneskitabevi.com/urun/anadolu-da-cocuk-hekimliginin-12-000-yillik-oykusu (Erişim Tarihi: 17.06.2024).

-----Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Çocuk Hizmetleri Genel Müdürlüğü (2024). Erişim Adresi: https://www.aile.gov.tr (Erişim Tarihi: 14.05.2024).

-----Belediye Kanunu, Erişim Adresi: https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5393&MevzuatTur=1&-MevzuatTertip=5 (Erişim Tarihi: 05.04.2024).

-----Bilim Konya, (2024). Erişim Adresi: www.bilimkonya.bel.tr (Erişim Tarihi: 05.11.2024).

-----BM, (2024). Dünya Nüfusu Verileri (2024). Erişim Adresi: www.population.un.org (Erişim Tarihi: 03.11.2024).

-----Bristol City Council (2003). New Build Home Zone Design Guideliness. Erişim Adresi: http://www.bristol.gov.uk/ccm/content/Transport- Streets/Road-Safety/home-zones.en (Erişim Tarihi: 20.07.2024).

-----East Lothian Council (2006) Supplementary Plannning Guidance 1, Director of Environment, Home Zone Design Standards, Draft for Consultation. Erişim Adresi: http://www.eastlothian.gov.uk (Erişim Tarihi: 21.11.2024).

-----Home Zone Design Guidelines Institute of Highway Incorporated Engineers. Erişim Adresi: http://www.home-zones.org.uk (Erişim Tarihi: 11.11.2023).

-----ILO, (2025). Erişim Adresi: https://www.ilo.org/tr/resource/182-nolu-en-kotu-bicimlerdeki-cocuk-isciliginin-ya-saklanmasi-ve-ortadan (Erişim Tarihi: 04.01.2025).

-----Konya Büyükşehir Belediyesi, (2024). Erişim Adresi: www.konya.bel.tr (Erişim Tarihi: 21.10.2023).

-----Konya Nüfusu (2024). Konya Çocuk Nüfusu. Erişim Adresi: https://www.nufusu.com/il/konya-nufusu#google_vignette (Erişim Tarihi: 06.09.2024).

-----Konya Büyükşehir Belediyesi, (2025). Stratejik Plan. Erişim Adresi: http://www.sp.gov.tr/upload/xSPStratejikPlan/files/17y0u+sp2025-2029.pdf (Erişim Tarihi: 11.01.2025).

-----Landezine, (2024).Daubeney Okulu Deneysel Oyun Alanı. Erişim Adresi: https://landezine.com/daubeney-school-by-kinnear-landscape-architects/ (Erişim Tarihi: 10.10.204).

-----Oyun Sokakları, (2024). Erişim Adresi: www.playingout.net (Erişim Tarihi: 01.06.2024).

-----Shared Zone, (2024). Paylaşılan Bölge. Erişim Adresi: https://www.nsw.gov.au/sites/default/files/2021-05/shared_zone_fact_sheet.pdf (Erişim Tarihi: 30.09.2024).

-----Sosyal İnovasyon Ajansı (2024). Erişim Adresi: www.sosyalinovasyonajansı.com (Erişim Tarihi:01.07.2024).

-----TDK (2024). Türk Dil Kurumu Güncel Türkçe Sözlük. Erişim Adresi: https://sozluk.gov.tr (Erişim Tarihi: 13.08.2024).

-----Türkiye İstatistik Kurumu, (2024). Erişim Adresi: www.tuik.gov.tr (Erişim Tarihi: 19.08.2024).

-----Trim, A. (2004). Home Zones and Neighbours. Erişim Adresi: https://neighbourhoods.typepad.com/neighbourhoods/2004/03/home_zones_and_.html (Erişim Tarihi: 28.12.2023).

-----UNICEF (1995). Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme. Erişim Adresi: www.unicefturk.org/public/uploads/files/UNICEF_CocukHaklarinaDairSozlesme.pdf (Erişim Tarihi: 09.09.2023).

-----UNICEF, (2018). Erişim Adresi: https://www.unicef.org/turkiye/media/7351/file/UNICEF%20TÜRKİYE%20YILLIK%20RAPORU%20-%202018.pdf (Erişim Tarihi: 13.10.2023).

-----UNICEF, (2024). Erişim Adresi: www.unicef.org (Erişim Tarihi: 01.10.2023).

-----Victoriawalks, (2024). Erişim Adresi: https://www.victoriawalks.org.au/about/ (Erişim Tarihi: 19.01.2024).

-----Walking School Bus, (2024). Yürüyen Okul Otobüsü. Erişim Adresi: www.walkingschoolbus.org (25.02.2024).

-----WHO, (2024). Dünya Sağlık Örgütü. Erişim Adresi: https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/children-reducing-mortality (Erişim Tarihi: 17.09.2024).

BAĞLANTILAR

URL-1, https://childfriendlycities.org (Erişim Tarihi: 08.01.2024).

URL-2(3-4-5), https://www.unicef.ch/en/child-friendly-living-spaces
(Erişim Tarihi:28.02.2024).

URL-6, https://www.childfriendlycities.org/participation (Erişim Tarihi:05.03.2024).

URL-7, https://www.childfriendlycities.org/building-child-friendly-city
(Erişim Tarihi:07.03.2024).

URL-8, https://www.childfriendlycities.org/cfci-framework
(Erişim Tarihi:12.03.2024).

URL-9(10-11-12-13), www.childfriendlycities.org/strategies-focus-areas/ handbuch
(Erişim Tarihi:30.03.2024).

URL-14(15-16), https://www.childfriendlycities.org/steps (Erişim Tarihi:07.04.2024).

URL-17, https://www.childfriendlycities.org/strategies-focus-areas
(Erişim Tarihi:17.04.2024).

URL-18, https://www.childfriendlycities.org/collecting-data-monitoring -progress
(Erişim Tarihi:26.04.2024).

URL-19, https://www.childfriendlycities.org/advocacy-awareness -raising
(Erişim Tarihi:28.04.2024).

URL-20, https://www.childfriendlycities.org/child-friendly-laws-policies
(Erişim Tarihi:30.04.2024).
URL-21, https://www.childfriendlycities.org/local-development-plan
(Erişim Tarihi:02.05.2024).
URL-22, https://www.childfriendlycities.org/budget-allocation
(Erişim Tarihi:05.05.2024).
URL-23, https://www.childfriendlycities.org/coordination-partnerships
(Erişim Tarihi:10.05.2024).
URL-24, https://www.childfriendlycities.org/education (Erişim Tarihi:12.05.2024).
URL-25-26, https://www.childfriendlycities.org/health (Erişim Tarihi:17.05.2024).
URL-27, https://www.childfriendlycities.org/environment-climate -change
(Erişim Tarihi:20.05.2024).
URL-28, https://www.childfriendlycities.org/protection (Erişim Tarihi:23.05.2024).
URL-29,https://www.childfriendlycities.org/social-inclusion (Erişim Tarihi:28.05.2024).
URL-30, https://www.childfriendlycities.org/innovation (Erişim Tarihi:01.06.2024).
URL-31-32, https://www.childfriendlycities.org/initiatives (Erişim Tarihi:03.06.2024).

Dil, Cinsiyet ve İnanç

Atasözlerinde Saklı Roller

Fatma Eroğlu Genç

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1819
Sosyoloji

©Çizgi Kitabevi
Mayıs 2025

ISBN: 978-625-396-538-9
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
EROĞLU GENÇ, Fatma
Dil, Cinsiyet ve İnanç
Atasözlerinde Saklı Roller

Kapak Fotoğrafı: Selda Adiloğlu Eklemezler

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Afifi, Ebu'l-Ala (1996).**Tasavvuf**. (Ter: H. İbrahim Kaçar, Murat Sülün) İstanbul: Risale Yayınları

Aksan, Doğan (1977). **Her Yönüyle Dil.** Ankara: TDK Yayınları

Aksan, Doğan (2002). **Anadilimizin Söz Denizinde**. Ankara: Bilgi Yayınevi.

Aksoy, Ömer Asım (1993). **Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü I-II** (7. Baskı). İstanbul: İnkılap Yayınları

Aktay, Yasin (2005). Modernleşme Ve Gelenek Bağlamında Dini Bilgi Ve Otoritenin Dönüşümü, **Modern Türkiyede Siyasi Düşünce / İslamcılık** (2. Baskı) 6/ 345-410

Aktay, Yasin (2014). Modern Dünyada Ailenin Dönüşümü ve Muhtemel Geleceği Üzerine Mülahazalar ve Geleneğe Dayalı Problemler. (Ed: Mustafa Aydın). **Aile Sosyoloji Yazıları**. İstanbul: Açılım Kitap, 181-188

Alagözlü, Nuray (2009). Dil ve Cins: Türk Atasözlerinde Ve Deyimlerde Kadın Üzerine Eğretilemeler ve Toplumbilişsel Yapı, **International Journal of Central Asian Studies (IJCAS**), 13, 37-48.

Arı, Ramazan (2009). **Eğitim Psikolojisi** (4. Baskı). Ankara: Nobel Yayınları

Aries, Philippe ve **Duby**, Georges (2008). **Özel Hayatın Tarihi**. (Çev: A. Berktay). C. 4. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları

Arpaguş, Hatice Kelpetin (2001). **Osmanlı Halkının Geleneksel İslam Anlayışı ve Kaynakları**. İstanbul: Çamlıca Yayınları

Aşan, Nuh ve Demir, Tarkan (2015). Kadına Şiddetin Arka Planı: Atasözleri ve Deyimlerimiz. **Turkish Studies** 10/6, 179-196

Atalay, Besim (1939), **Divanü Lûgatit-Türk Tercemesi I-II**. Ankara: TDK Yayınları

Atar, Fahrettin (1992). **Fıkıh Usulü** (2. Basım). İstanbul: İFAV

Avcı, Seyit (2004). **Sûfilerin Hadis Anlayış**. Konya: Ensar Yayıncılık

Aydemir, Mehmet Ali ve Tecim, Erhan (2014). Türk Toplumunda Aile ve Dinin Sosyal Sermeye Potansiyeli (Ed: Mustafa Aydın). **Aile Sosyolojisi Yazıları**. İstanbul: Açılım Kitap, 191-217.

Aydın, M. Akif (2006), Aile Hayatı. (Redaksiyon: Hayrettin Karaman, Ali Bardakoğlu, H. Yunus Apaydın) **İlmihal II**, Ankara: DİB Yayınları, 195-246.

Aydın, Mustafa (2001). **İslam'ın Tarih Sosyolojisi** (2. Baskı). İstanbul: Pınar Yayınları

Aydın, Mustafa (2009). **Moderniteye Dışarıdan Bakmak**. İstanbul: Açılım Kitap

Aydın, Mustafa (2013). **Güncel Kültürde Temel Kavramlar** (2. Baskı). İstanbul: Açılım Kitap

Aziz, Aysel (2010). **Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri ve Teknikleri** (5. Baskı). Ankara: Nobel Yayın

Badinter, Elisabeth (2015). **Kadınlık mı Annelik mi** (2.Baskı), (Çev:Ayşen Ekmekçi). İstanbul: İletişim Yayınları

Batur, Zekerya (2011). Atasözü ve Deyimlerde Kadın ve Kadının Sosyo-Psikolojik Özellikleri. **Turkish Studies**, 6/3, 577-584

Berki, A. Himmet ve Keskioğlu, Osman (2010). **Hatemu'l Enbiya.** (25. Baskı). DİB Yayınları: Ankara

Berktay, Fatmanur (2015). **Tarihin Cinsiyeti** (5. Baskı). İstanbul: Metis Yayınları

Beyzadeoğlu Süreyya (2002). Nazım ve Nesir Örnekli Osmanlı Dönemi Atasözleri ve Deyimleri, **Türkler Ansiklopedisi.** Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 11/ 622-634.

Bilgin, Nuri (2014). **Sosyal Bilimlerde İçerik Analizi** (3. Baskı). Ankara: Siyasal Kitabevi

Buhari, Muhammed b. İsmail (1378) **Sahih.** Kitabu'ş-Şa'b: Yersiz

Bursevî, İsmail Hakkı (2005). **Ruhu'l Beyan**, Cilt.4 İstanbul: Erkam Yayınları

Canatan, Kadir (2013). Dünyada ve Türkiye'de Çocuk Algıları ve Cinsiyet Öncelikleri, **Aile Sosyolojisi**. (4. Baskı) (Ed: Kadir Canatan, Ergün Yıldırım). İstanbul: Açılım Kitap, 197-213

Celkan Hikmet Yıldırım (1992). Türk Ailesinin Yeni Dönemlerde Ele Alınışı, **Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi**, Cilt I. (Haz: Ezel Erverdi) T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu: Ankara.

Cirit, Hasan (2002). **Halkın İslam Anlayışının Kaynakları**. İstanbul: Çamlıca Yayınları

CNN (2010). **TDK Kadın Atasözlerine El Attı**, Erişim Adresi: http://www.cnnturk.com/2010/turkiye/12/27/tdk.kadin.atasozlerine.el.atti/600860.0/index.html.

Çelik, Hilal, Halil Ekşi (2008). **Söylem Analizi**. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 27/I, 99-117

Çiçek, Kemal (2002).**Türkler Ansiklopedisi**, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları c.1, s.14-17.

Dağıstanî, Ömer Ziyauddin (trhsz). **Tasavvuf ve Tarikatlarla İlgili Fetvalar**. İstanbul: Seha Neşriyat

Davutoğlu, Ahmed (1996). İslam Düşünce Geleneğinin Temelleri, Oluşum Süreci ve Yeniden Yorumlanması, **Divan**, 1, (1996/1). 1-44

Demir, Zerrin (2008). **Bir Dini Söylem Analizi**, Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi, Sivas.

Dikeçligil, F. Beylü (2014). Aileye Dair Kabullerin Ezber Bozumu. (Ed: Mustafa Aydın). **Aile Sosyolojisi Yazıları**. İstanbul: Açılım Kitap

Dikeçligil, F. Beylü (2014). Aileye Dair Kabullerin Ezber Bozumu. (Ed: Mustafa Aydın). **Aile Sosyolojisi Yazıları**. İstanbul: Açılım Kitap, 13-50

Diyarbekrî Ahmet Mürşidî Efendi (1979). **Ahmediyye Şerhi** (Haz: Melih Yuluğ). İstanbul: Sağlam Kitabevi

Doğan Mehmed (2008). **Büyük Türkçe Sözlük** (21. Baskı). İstanbul: Pınar Yayınları

Donavan, Josephine (2015). **Feminist Teori** (10. Baskı). (Çev: Aksu Bora ve diğerleri). İstanbul: İletişim Yayınları

Dönmez, İbrahim Kâfi (2006). Fıkıh, **İlmihal I**. Ankara: DİB Yayınları. ss.141-180

Erdoğan, Halide Nur Özüdoğru (2010). **Kırsal Yaşamda Kadın ve Din.** Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları

Ergin, Muharrem (1970). **Orhun Abideleri**. İstanbul: MEB Yayınları

Erkan, Arif (2004). **El-Beyan** (Büyük Arapça Türkçe Lügat). İstanbul: Yasin Yayınları

Ersoy, Mehmet Akif (1999). **Safahat** (Haz: M. Ertuğrul Düzdağ). İstanbul: Çağrı Yayınları

Ersoy, Mehmet Akif (2012). **Kurân Meali** (Haz: Recep ŞenTürk). İstanbul: Mahya Yayınları

Ersöz, Aysel Günindi (2010). Türk Atasözleri ve Deyimlerinde Kadına Yönelik Toplumsal Cinsiyet Rolleri, **Gazi Türkiyat**, 6, 167-181

Erten, Hayri (2014). Osmanlı Ailesine Farklı Bir Bakış. (Ed: Mustafa Aydın). **Aile Sosyolojisi Yazıları**. İstanbul: Açılım Kitap, 385-431

Esed, Muhammed (1999). **Kur'ân Mesajı** (5. Baskı). (Çev: Cahit Koytak, Ahmet ErTürk) İstanbul: İşaret Yayınları

Fazlıoğlu, İhsan (2015). **Akıllı Türk Makul Tarih** (2. Baskı). İstanbul: Papersense Yayınları

Freedman, J. L ve Sears D.O ve Carlsmith J. M (1993). **Sosyal Psikoloji** (2. Baskı). (Çev.: Prof. Dr. Ali Dönmez). Ankara: İmge Kitabevi

Goldberg, Herb (2010). **Erkek Olmanın Tehlikeleri**. (Çev: Selçuk Budak) Bilim ve Sanat: Ankara.

Gökçimen, Ahmet (2005). **Türkmen Atasözlerinde At**, A.Ü. Türkiyet Araştırmaları Enstitüsü Dergisi. S. 28. Erzurum. 199-212

Günay, V. Doğan (2013). **Söylem Çözümlemesi**. İstanbul: Papatya Yayınları

Güngör, Erol (1995). **Kültür Değişmesi ve Milliyetçilik** (9. Baskı). İstanbul: Ötüken Neşriyat

Gür, Tahir (2011). **Türkçe Öğretmen Adaylarının Dil Tutumları ve Kullanımlarının Söylem Çözümlemesi Yöntemi ile Betimlenmesi**, Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Erzurum

Gür, Tahir (2013). Post-Modern bir Araştırma Yöntemi Olarak Söylem Çözümlemesi. **Zeitschrift für die Welt der Türken**, 5/1, 185-202.

Halaçoğlu, Yusuf (2002). Türk Tarihi Üzerine Çalışmalar, **Türkler Ansiklopedisi**. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, c.1 ss.55-72

Halil, İmaduddin, İslâmî Düşünüşün Yeniden Oluşumu. İstanbul: Risale Yayınları

Hall, Stuart (1994). Kültür, Medya ve "İdeolojik Etki". Medya İktidar İdeoloji. (Der: Mehmet Küçük). (2. Basım). Yersiz: Ark Yayınları

Hilmi, Filibeli Ahmet (2009). İslam Tarihi (Çev: Cem Zorlu). İstanbul: Ağaç Kitabevi Yayınları

Hodgson, M. G. S. (1995).İslam'ın Serüveni I-II-III. İstanbul: Yeni Şafak Yayınları

Illich, Ivan (2013). Okulsuz Toplum(7. Baskı). İstanbul: Şule Yayınları

Independent (2015). Srebrenica 20 years after the genocide: Why the survivors need closure, www.independent.co.uk/news/world/europe/srebrenica-20-years-after-the-genocide-why-the-survivors-need-closure-10373271.html, (09/01/2017)

İbn Mace, Ebu Abdullah Muhammed b. Yezid (1975), **Sünen**. (Haz: Muhammed Fuad Abdulbaki) Kahire: Daru Ahyau't-Türasil Arabi

İzbudak, Velet (1936). Atalar Sözü. İstanbul: Devlet Basımevi

Kalın, İbrahim (2007). **İslam ve Batı**. İstanbul: İSAM

Kaliber, Alper (2004) Türk Modernleşmesini Sorunsallaştıran Üç Ana Paradigma Üzerine, **Modern Türkiyede Siyasi Düşünce / Modernleşme ve Batıcılık** (3. Baskı) 3/107-124

Kaplan, Mehmet (2014). **Kültür ve Dil** (32. Baskı). İstanbul: Dergâh Yayınları

Kara, İsmail (2001). **Türkiye'de İslamcılık Düşüncesi**. Yersiz: Gerçek Hayat

Karadavi, Yusuf(1999) **İslam Hukuku** (2. Baskı). (Ter: Yusuf Işıcık, Ahmet Yaman). İstanbul: Marifet Yayınları

Karaman, Hayreddin (1971). **İslam Hukukunda İctihad.** Ankara: DİB Yayınları

Karlsson, Ingmar (2003). Müslüman Göçmenler, **XXI. Yüzyılda İslam Dünyası ve Türkiye**. İstanbul: İSAV, ss. 261-272.

Kaşgarlı Mahmut (1333). **Kitab-ı Divan-ı Lügati't-Türk**. Yersiz: Daru'l Hilafeti'l-Ulya

Kocaman, Ahmet (2009). Dilbilim Söylemi (Haz: Ahmet Kocaman). **Söylem Üzerine** (3. Basım). Ankara: ODTÜ Yayınları, 1-11.

Koyuncu, Ahmet (2014). Kadına Yönelik Şiddet Sarmalında Aile. (Ed: Mustafa Aydın). **Aile Sosyolojisi Yazıları**. İstanbul: Açılım Kitap, 235-258

Köktaş, M. Emin (1997). **Din ve Siyaset**. Konya: Vadi Yayınları

Köse, Saffet (2004). **Çağdaş İhtiyaçlar ve İslam Hukuku**. İstanbul: Rağbet Yayınları

Krech, David ve Crutchfield, Richard S. (1980). **Sosyal Psikoloji** (3. Baskı). (Çev.: Prof. Dr. Erol Güngör). İstanbul: Ötüken Neşriyat

Kurt, İhsan (1991), **Türk Atasözlerine Psikolojik Bir Yaklaşım**, Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları

Kutlu, Sönmez (2012). **Tarihsel Din Söylemleri Üzerine Zihniyet Çözümlemeleri**. Ankara: OTTO

Lesses, Rebeca (2007). "He shall not look at a woman": Gender in the Hekhalot Literature. **Mapping Gender In Ancient Religious Discourses,** ss. 351-388. Atlanta: Society of Biblical Literature.

Lewis, Bernard (2007). **Modern Türkiye'nin Doğuşu** (10. Baskı). (Çev: Metin Kıratlı). Ankara: Türk Tarih Kurumu

Los Angeles Times (2012). **A Tale Told in Srebrenica**, http://articles.latimes.com /2012 /jul/ 11 / opinion/la-oe-lisc-her-srebrenica-genocide-mladic-20120711 (09/01/2017)

Malik b. Nebi (2000). **Kültür Sorunu ve Bir Toplumun Doğuşu**. (Çev: Salih Özer). Ankara: Ankara Okulu Yayınları

Mardin, Şerif (1995). **Din ve İdeoloji** (6. Baskı). İstanbul: İletişim Yayınları

Mardin, Şerif (1997). **Türk Modernleşmesi** (5. Baskı). İstanbul: İletişim Yayınları

Mehmet Vehbi Efendi (1341). **Hulasatu'l Beyan fi Tefsiri'l Kur'an.** c.3. Evkaf-ı İslamiye Matbaası: Yersiz

Menteş, Murat (2009). Cinsel Sınırlama Olmasa Medeniyet de Olmazdı (Prof. Hayrettin Kara ile Röportaj), **Star Gazetesi**. 4 Ocak 2009

Mes'ûd, Muhammed Halid (1997). **İslam Hukuk Teorisi** (Ter: Muharrem Kılıç). İstanbul: İz Yayınları

Müslim İbn Haccac (1955) **Sahih**. (Haz: Muhammed Fuad Abdulbaki) Beyrut : Daru Ahyau't-Türasil Arabi

Notz, Gisela (2011.) **Feminizm** (Çev: Sinem Derya Çetinkaya). Ankara: Phoenix Yayınevi

Ocak, Ahmet Yaşar (1986). Zaviye, **TDV İslam Ansiklopedisi**. 13/468-476. İstanbul: TDV

Odabaşı, A. Sefa (1999). **Geçmişten Günümüze Konya Kültürü**. Konya: Selçuklu Belediyesi Kültür Müdürlüğü Yayınları

Oy, Aydın (1991). Atasözü, **TDV İslam Ansiklopedisi**, 2/44-46. İstanbul: TDV

Öngören, Reşat (2007). Osmanlılar, **TDV İslam Ansiklopedisi**. 33/541-548, İstanbul: TDV

Öngören, Reşat (2011). Tasavvuf, **TDV İslam Ansiklopedisi** 40/119-126, İstanbul: TDV

Öz, Mehmet (2007). Osmanlılar, **TDV İslam Ansiklopedisi**. 33/532-538, İstanbul: TDV

Özakpınar, Yılmaz (1997) **İslam Medeniyeti ve Türk Kültürü**, İstanbul: Kubbealtı Neşriyat

Özaydın, Abdulkerim (2012), Türk, **TDV İslam Ansiklopedisi**, 41/ 467-533. İstanbul: TDV

Özcan, Tahsiz (2007). Osmanlılar, **TDV İslam Ansiklopedisi**. 33/538-541, İstanbul: TDV

Özdemir, Esen ve Bayraktar, Sevi (2011). **İstanbul-Amargi Feminizm Tartışmaları**. İstanbul: Amargi Yayınevi

Özdenören, Rasim (2006). "Eksik Etek Sözlükten Çıkıyormuş…" **Yeni Şafak Gazetesi**, www.yenisafak.com/yazarlar/rasimozdenoren/eksik-etek-sozlukten-c%C4%B1k%C4%B1yormu--806. (13.07.2006)

Özkan, Bülent ve **Gündoğdu**, Ayşe Eda (2011). Toplumsal Cinsiyet Bağlamında Türkçe'de Atasözü ve Deyimler, **Turkish Studies,** 6/3, 1133-1147.

Pala, İskender (2002). **Atasözleri Sözlüğü** (2. Baskı). İstanbul: L-M Yayınları

Perkins, Judith (2007). The Rhetoric of the Maternal Body in the Passion of Perpetua, **Mapping Gender In Ancient Religious Discourses,** ss. 313-332) Atlanta: Society of Biblical Literature

Püsküllüoğlu, Ali (1994), **Yaşar Kemal Sözlüğü** (5. Baskı). İstanbul: Görsel Yayınlar

Rifat, Mehmet (1996). **Homo Semioticus** (2. Baskı). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları

Ruhi, Şükriye (2009). Söylem ve Birey. (Haz: Ahmet KOCAMAN). **Söylem Üzerine** (2. Baskı). Ankara: ODTÜ Yayınları, 12-26

Sami, Şemseddin (2011). **Kamus-i Türkî.** (Haz: Raşit Gündoğdu). İstanbul: İdeal Kültür Yayınları

Sarı, İbrahim (2016). **Dede Korkut Destanları**. İstanbul: Net Medya Yayınları.

Schipper, Mineke (2010). **Erkek Acı Çeker Kadının Ruhu Duymaz**. (Çev: Tacişer Ulaş Belge). İstanbul: NTV Yayınları.

Sevim, Ayşe (2005). **Feminizm**. İstanbul: İnsan Yayınları

Seyyid Alizade, Yakub b. Seyyid b. Ali (1315). **Şerh-u Şir'ati'l-İslâm**. İstanbul: Dersaadet

Sırma, İhsan Süreyya (2014). **Müslümanların Tarihi I**. İstanbul: Beyan Yayınları

Solak, Ömer (2011). Küçük Ağa Romanının Eleştirel Söylem Analizi. **Akademik Bakış Dergisi**, 26 (Eylül-Ekim 2011), 1-14

Sözen, Edibe (2014). **Söylem**. Ankara: Birleşik Yayınları

Şinasi, İbrahim (1287). **Durûb-i Emsâl-i Osmaniye** (2. Baskı). Yersiz: Tasvir-i Efkâr Matbaası

Şişman Nazife (2011). Erkek Kimliği ve Aile. **Rıhle Dergisi**. 12, 13/18. İstanbul.

Şişman, Nazife (1996). **Global Konferanslarda Kadın Politikaları**. İstanbul: İz Yayıncılık

Şişman, Nazife (2003). **Emanetten Mülke Kadın Bedeninin Yeniden İnşası**. İstanbul: İz Yayıncılık

Tabakoğlu, Ahmet (1992). Osmanlıların Kuruluş Yıllarında Türk Ailesi, **Sosyo-Kültürel Değişme Sürecinde Türk Ailesi-I**. (Haz: Ezel Erverdi) T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu: Ankara.

TDK (2025). Türk Dil Kurumu Sözlükleri. Erişim Adresi: https://sozluk.gov.tr/

Tekezade, M. Sait (1331) **Cümel-i Müntehabe-i Türkiyye** (Atalar Sözü). İstanbul: Kasbar Matbaası

Tekin, Mustafa (2004). **Kutsal, Kadın ve Kamu**. İstanbul: Açılım Kitap

Thomä, Dieter (2011). **Babalar**. (Çev: Fikret Doğan). İletişim Yayınları: İstanbul

Tozal, Ayşegül (2015). Erkeklerin Sorumlulukları Kadınların Hakları. **Nihayet Dergi**. 6, 22/26

Turhan, Mümtaz (1997). **Kültür Değişmeleri** (3. Baskı). İstanbul: İFAV

TÜİK (2024a)**. TÜİK Haber Bülteni,** Sayı: 54194, www.tuik.gov.tr (24 Şubat 2025).

TÜİK (2024b). **TÜİK Haber Bülteni,** Sayı: 54197, www.tuik.gov.tr (18 Nisan 2025).

Türk Atasözleri ve Deyimleri (1971). İstanbul: Milli Eğitim Basımevi

Türk Ceza Kanunu (2004). **Resmi Gazete** (Kanun No: 5237) Tarih: 26.09.2004

TYAP (2021). **Türkiye Aile Yapısı Araştırması.** Ankara: T.C. Aile, Çalışma Ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Uçman, Abdullah (2001). **Rıza Tevfik'in Tekke ve Halk Edebiyatı İle İlgili Makaleleri**. İstanbul: MEB Basımevi

Uysal, Halil (1996). **İnsan ve Toplum Bilimleri Sözlüğü.** Konya: Uysal Kitabevi

Uysal, Muhittin (2001). **Tasavvuf Kültüründe Hadis**. Konya: Yediveren Yayınları

Uzun, Leyla Subaşı(1995). **Orhon Yazıtlarının Metin Dilbilimsel Yapısı.** Ankara: Simurg Yayınları

Yaşar, Fatma Tunç (2006). **Batı Trakya** (2. Baskı). İstanbul: İHH Yayınları

Yazıcızade Ahmed Bîcan (1976). **Envâru'l-Âşıkîn** (Haz: H. Mahmut Serdaroğlu ve A. Lütfi Aydın). İstanbul: Çile Yayınevi

Yazıcızade Mehmet Bîcan, (1996). **Muhammediye** I-II. (Haz: Amil Çelebioğlu). İstanbul: MEB Yayınları

Yazır, M. Hamdi, **Hak Dini Kur'an Dili**, Ankara: Akçağ Yayınları

Yıldırım, Ergün (2013). Aile ve Evlilik Türleri. **Aile Sosyolojisi**. (4.baskı) (Ed: Kadir Canatan, Ergün Yıldırım) İstanbul:Açılım Kitap. 65-81

Yıldırım, Mustafa (2001). **Mecelle'nin Küllî Kaideleri**. İzmir: İzmir İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları

Yılmaz, Hasan Kamil (2004). **Anahatlarıyla Tasavvuf ve Tarikatler** (10. Basım). İstanbul: Ensar Neşriyat

Zerkeşî, Bedruddîn (2002). **Hz. Âişe'nin Sahabeye Yönelttiği Eleştiriler**. (2. Baskı). (Çev: Bünyamin Erul). Ankara: Kitâbiyât

Zeydan, Abdulkerim (1993). **Fıkıh Usulü** (2. Basım).(Ter: Ruhi Özcan) İstanbul: İFAV Yayınları

Zeyrek, Deniz (2009). Söylem ve Toplum. (Haz: Ahmet Kocaman). **Söylem Üzerine**. Ankara: ODTÜ Yayınları, 27-47

Zorlu, Cem (2002). **İslam'da İlk İktidar Mücadelesi**. Konya: Yediveren Yayınları

Tanzimat Dönemi Tiyatro Eserlerinde
Halk Dramları

Nâmurad, Kaza ve Kader, Feryâd, Felâket, Hasret

Gökçen SEVİM

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1821
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Mayıs 2025

ISBN: 978-625-396-539-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
SEVİM, Gökçen
Tanzimat Dönemi Tiyatro Eserlerinde Halk Dramları
Nâmurad, Kaza ve Kader, Feryâd, Felâket, Hasret

Editör: Sümeyra Alan

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Agâh Efendi, (1291), Nâmurad Hayal Matbaası, İstanbul.

Akı, Niyazi (1963), XIX. Yüzyıl Türk Tiyatro Tarihi, Ankara Üniv. Basımevi, Erzurum. Akı, Niyazi (1974), XIX. Yüzyıl Türk Tiyatrosunda Devrin Hayat ve İnsanı -Sosyopsikolojik Deneme Atatürk Ünv. Yay., Erzurum

Akı, Niyazi (1989), Türk Tiyatro Edebiyatı Tarihi I, Başlangıçtan Cumhuriyet Devrine Kadar, Dergâh Yay., Erzurum.

And, Metin (1970), 100 Soruda Türk Tiyatrosu Tarihi, Gerçek Yayınevi, İstanbul.

And, Metin (1972), Tanzimat ve İstibdat Döneminde Türk Tiyatrosu (1839-1908), Türkiye İş Bankası Kültür Yay., Ankara. And, Metin (1976), Osmanlı Tiyatrosu Kuruluşu-Gelişimi-Katkısı, Katkısı Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, Ankara.

Arif, (1290). Kaza ve Kader, ġark Matbaası, İstanbul

Aristotales, (1987), Poetika İsmail Tunalı (Çev.), Remzi Kitabevi, İstanbul.

Aytaş, Gıyasettin (2010) Tanzimat'ta Tiyatro Edebiyatı Tarihi, Akçağ Yay. Ankara.

Berkes, Niyazi (2012). Türkiye'de Çağdaşlaşma, YKY., İstanbul.

Brecht, Bertolt (1997), Epik Tiyatro, Kâmuran Şipal (Çev.)., Cem Yay., İstanbul.

Brockett, O. G. (2000). Tiyatro Tarihi, S. Sokullu- S. D. Bayramoğlu (Çev.), Dost Yay., Ankara.

Esslin, Martin (1996), Dram Sanatının Alanı Dram Sanatının Göstergeleri Sahne, Perde ve Ekrandaki Anlamları Nasıl Yaratır, Özdemir Nutku (Çev.), YKY,. İstanbul.

Fuat, Memet (1984), Tiyatro Tarihi, Varlık Yay., İstanbul.

Gariper, Cafer (2011). Yeni Türk Edebiyatı El Kitabı (1839-2000), Grafiker Yay., Ankara.

İzzet Nuri, (1290). Hasret, İstanbul.

Kanter, M. Fatih (2015), Tanzimat Birinci Kuşak Tiyatro, Anadolu Üniversitesi, Açık Öğretim Fakültesi Yay. Eskişehir.

Korkmaz, Ramazan (2011). Yeni Türk Edebiyatı El Kitabı (1839-2000), Grafiker Yay., Ankara.

Nef"i, (1292). Felaket, Kırkambar Matbaası, İstanbul.

Nutku Özdemir (1985), Dünya Tiyatrosu Tarihi I, Başlangıcından 19. yüzyıla kadar Remzi Kitabevi Yay., İstanbul.

Nutku, Özdemir (2001), Dram Sanatı, Tiyatroya Giriş, Kabalcı Yay. İstanbul.

Nutku, Özdemir (2019). Türk tiyatrosu. Anadolu üniversitesi, Açık Öğretim Fakültesi Yay., Eskişehir. Pekman, Yavuz (2002), Çağdaş Tiyatromuzda Geleneksellik, Mitos Boyut Yay., İstanbul.

S. Talât (1292), Feryâd, Süleyman Efendi Matbaası, İstanbul.

Sevengil, A. Refik (1959), Türk Tiyatro Tarihi I, Eski Türklerde Dram Sanatı, Maarif Basımevi, İstanbul. Sevengil, A. Refik (2015). Türk Tiyatrosu Tarihi, Alfa Yay. İstanbul.

Sevinçli, Efdal (1991), Namık Kemal ve Tiyatro, Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Yay., İzmir.

Şener, Sevda (2003), İnsanı Geçitlerde Sınayan Sanat Dram Sanatı, Mitos Boyut Yay., İstanbul.

Şener, Sevda (2011), Gelişim Sürecinde Türk Tiyatrosu, Mitos-Boyut Yay., İstanbul.

Tanpınar, A. Hamdi (2014). On Dokuzuncu Asır Türk Edebiyatı Tarihi, Dergâh Yay., İstanbul.

Tuncel, Bedrettin (1938), Tiyatro Tarihi Cilt: I, İstanbul Devlet Basımevi, İstanbul.

Yücel, Tahsin (1993), Anlatı Yerlemleri, KYK., İstanbul.

KÜLTÜRÜN HAMALLARI

Türkçe ve Almanca Atasözlerinde Toplumsal Bellek

Şahbender Çoraklı

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1822
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Mayıs 2025

ISBN: 978-625-396-545-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÇORAKLI, Şahbender
KÜLTÜRÜN HAMALLARI
Türkçe ve Almanca Atasözlerinde Toplumsal Bellek

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA / YARARLANILAN ESERLER

Türkçe Atasözleri ve Sözlük Kaynakları

Aksoy, Ömer Asım. Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü – 1. İstanbul: İnkılap Kitabevi, 2015.

Saraçbaşı, M. Ertuğrul. Türk Atasözleri Sözlüğü. İstanbul: Bilge Yayıncılık, 2007.

Türk Dil Kurumu (TDK). Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü. Erişim: https://sozluk.gov.tr

Almanca Atasözleri ve Sözlük Kaynakları

Duden Verlag. Redewendungen: Wörterbuch der deutschen Idiomatik. Berlin: Dudenverlag.

Simrock, Karl. Die Deutschen Sprichwörter. Leipzig: Reclam, 2000.

Karşılaştırmalı ve Kültürel Çalışmalar

Akın, Adnan. "Doğudan Batıdan: Bir Kültür Öğesi Olan Türk Atasözlerinin Yönetim Paradigmaları Açısından İncelenmesi." Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi, 5(2), 2008

Aydemir, Emine. "Türk ve Alman Atasözlerinde Zaman Algısı." Alman Dili ve Kültürü Araştırmaları Dergisi, 4(8), 2022, ss. 9–20.

Mehmetoğlu, Filiz. Türk ve Makedon Atasözlerinin Karşılaştırmalı Analizi. Doktora Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi, 2023.

Özden, Demet Barış & Bolat, Hasan. "Almanca Deyimlerin Çevirisi: Anlamın Derinliklerine Yolculuk." RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, 40, 2024, ss. 1031–1045.

MEVLÂNA MÜZESİ'NDE BULUNAN MEVLEVİ GİYSİLERİNİN ve MEVLÂNA'YA ATFEDİLEN GİYSİLERİN GİYİM SANAT DALI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Arife AKTAŞ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1818
Araştırma İnceleme

©Çizgi Kitabevi
Mayıs 2025

ISBN: 978-625-396-501-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
AKTAŞ, Arife
MEVLÂNA MÜZESİ'NDE BULUNAN MEVLEVİ GİYSİLERİNİN ve
MEVLÂNA'YA ATFEDİLEN GİYSİLERİN
GİYİM SANAT DALI AÇISINDAN İNCELENMESİ

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Ana Britanica Genel Kültür Ansiklopedisi, İstanbul. 1988.

Arseven, Celal, Esad, **Sanat Ansiklopedisi,** İstanbul: 1950.

Aslanapa, Oktay, **Türk Sanatı,** İstanbul: 1993.

Atasoy, Nurhan, "Selçuklu Kıyafetleri Üzerine Bir Deneme" **Sanat Tarihi Yıllığı,** İstanbul: 1971.

Atasoy, Nurhan, **Derviş Çeyizi Türkiye'de Tarikat Giyim Kuşam Tarihi,** Ankara: 2005.

Barışta, Örcün,"Konya Mevlâna Müzesindeki Sultan Veled'e Ait Olduğu Düşünülen Gömlek Üzerine", **V. Milli Selçuklu Kültür ve Medeniyeti Semineri Bildirileri,** 25-26 Nisan, Konya: 1995.

Bayraktar, Mehmet, "Sema'daki Sırlar" **Konya'dan Dünya'ya Mevlâna ve Mevlevilik,** Konya: 2002.

Bey, Osman Hamdi, Mariede Launay, **1873 Yılında Türkiye'de Halk Giysileri Elbise-i Osmaniyye,** Çeviren: Erol Üyepazarcı, İstanbul: 1873.

Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi, Cilt: 18, İstanbul: 1986.

Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi, Cilt: 5, İstanbul: 1986.

Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi, Cilt: 9, İstanbul: 1986.

Büyükbayraktar, Mevlüt, **Sevincimiz Hz. Mevlâna Mesnevi'den Yorumlar ve Mevlevilik**, Konya: 2005.

Cremers, Wolfgang İbrahim, **Türk Folklor Araştırmaları,** Sayı:322, Cilt: 16, İstanbul: 1976.

Çağdaş, Miyase, **Konya Müzeleri ve Evlerinde Bulunan 19.- 20. Yüzyıl Ceket ve Hırkaları,** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman: Haşim KARPUZ, Konya: 1992.

Gülle, Sıtkı, **Kelime Anlamlı Kur'an-ı Kerim Meali,** Cilt: 1, İstanbul: Tarihsiz.

Çelebi, Asaf, Halet, **Mevlâna ve Mevlevilik,** İstanbul: 1957.

Çelebi, Celaleddin, B. "Sema" **Konya'dan Dünya'ya Mevlâna ve Mevlevilik,** Konya: 2002.

Çıpan, Mustafa, "Mevlevilik Terimleri", **Konya'dan Dünya'ya Mevlâna ve Mevlevilik,** Konya: 2002.

Duru, Muhittin Celal, **Tarihi Simalardan Mevlevi,** İstanbul: 1952.

Duru, Necip, Fazıl, "Şair Muhayyilesinde Mevlevi Kisvesi", **Türk-İslam Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi,** Mevlâna Özel Sayısı, Sayı: 3, Konya: 2007.

Eflaki, Ahmet, **Ariflerin Menkıbeleri,** Çeviren: Tahsin Yazıcı, Cilt: 2 İstanbul: 1986.

El – İstanbuli, Yahya, Agah, b. Salih, **Tarikat Kıyafetlerinde Sembolizm,** İstanbul: 2002.

Erol, Erdoğan, "Mevlevilikte Çorap Mest" **Selçuk Üniversitesi 8. Milli Mevlâna Kongresi,** 6-7 Mayıs, Konya: 1996.

Es, Selçuk, Konya Eski Kadın – Erkek Kıyafetleri, **Folklor Dergisi,** Ekim, Sayı: 6, İstanbul: 1969.

Gölpınarlı, Abdulbâki, **Mevlâna Hayatı ve Eserlerinden Seçmeler,** İstanbul: 1973.

Gölpınarlı, Abdulbâki, **Mevlâna'dan Sonra Mevlevilik,** İstanbul: 1952.

Gölpınarlı, Abdulbâki, **Tasvvuf'tan Dilimize Geçen Deyimler ve Atasözleri,** İstanbul: Tarihsiz.

Gölpınarlı, Abdülbâki, **Mevlevi, Adâb ve Erkânı,** İstanbul: 1963.

Gölpınarlı, Abdülbâki, **Mevlevi Adâb ve Erkânı,** İstanbul: 2006.

Gönül, Mehmet, **Mevlevi Matbah-ı Şeriflerinde Musiki ve Sema Eğitimi,** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman: Fevzi GÜNÜÇ, Konya: 2004.

Güdül, Zeynep, Güler KARAKÜLAH, **Giyim,** İstanbul: 1986.

Hidayetoğlu, **Selahaddin, Hazret-i Mevlâna Muhammed Celaleddin-i Rumi Hayatı ve Şahsiyeti,** Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayını, Konya: 2003.

İnançer, Tuğrul, "Mevlevi Musikisi ve Sema Adabı", **Konya'dan Dünya'ya Mevlâna ve Mevlevilik,** Konya: 2002.

Karaismailoğlu, Adnan, "Mevlâna Hayatı, Eserleri, Fikirleri," **Gönüllerin Başkenti Konya**, Konya Büyükşehir Yayınları, İstanbul: 1998.

Karaköse, Şaban, **Tarih Boyunca Dünyada Mevlâna Nefesi,** İstanbul: 2006.

Karaman, Zehra, Saatçi, **Giyim ve Dikiş,** Ankara: 1974.

Kayaoğlu, İsmet, "Anadolu'da İlk Mevlevihaneler" **Konya'dan Dünya'ya Mevlâna ve Mevlevilik,** Konya: 2002.

Koçu, Reşat, Ekrem, **Türk Giyim Kuşam ve Süsleme Sözlüğü,** Ankara: 1969.

Köymen, Mehmet, Altay, "Alp Arslan Zamanı Türk Giyim – Kuşamı", **Selçuklu Araştırmaları Dergisi,** Ankara: 1971.

Kumbaracılar, İzzet, **Serpuşlar,** Tarihsiz.

Küçük, Sezai, "Mevlâna ve Sema" **Keşkül Dergisi,** Sayı: 07, İstanbul: 2006.

Lermioğlu, Ayten, "Mevlâna'nın Çevresindeki Şahsiyetler", **Konya'dan Dünya'ya Mevlâna ve Mevlevilik,** Konya: 2002.

Meyerovitch, EVA DE VITRAY, **Konya Tarihi ve Hz. Mevlâna,** Çeviren: Melek Öztürk, Konya: Tarihsiz.

Oral, M. Zeki, "Selçukilerde Giyim Eşyası", **Türk Etnografya Dergisi,** Ankara: 1962.

Ögel, Bahattin, **Türk Kültür Tarihine Giriş,** Ankara:1978.

Önder, Mehmet, "Büyük Türk Şairi ve Düşünürü Mevlâna Celaleddin ve Anma Törenleri", **Konya il Yıllığı,** Konya: 1967.

Önder, Mehmet, "Mevlâna Müzesinde Bulanan Mevlâna'nın Elbiseleri Üzerine Bir Araştırma", **Türk Etnografya Dergisi,** Cilt: 3, Ankara: 1974.

Önder, Mehmet, "Mevlâna'nın Giyim Şekli ve Elbiseleri" **İlahiyat Fakültesi Dergisi,** Sayı: III – IV, Ankara:1957.

Önder, Mehmet, "Mevlâna'nın ve Mevlevilerin Kıyafeti", **Anıt, Tarih, Folklor ve Arkeoloji Mecmuası,** Nisan, Sayı: 20-21, Cilt: 2, Konya: 1957.

Önder, Mehmet, "Mevlevi Giyimleri", **Türk Etnografya Dergisi,** Sayı: 1, Ankara: 1956.

Önder, Mehmet, **Antika ve Eski Eserler Kılavuzu,** Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara: 1995.

Önder, Mehmet, **Yüz Yıllar Boyunca Mevlevilik,** Ankara: 1992.

Önge, Ergül, **Türk Giyim Tarihi,** Konya: 1995.

Öz, Tahsin, **Türk Kumaş ve Kadifeleri,** İstanbul: 1951.

Özönder, Hasan, **Tarihi Boyunca Mevlevi Kıyafetleri ve Sembolik Anlamları,** Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayını, Konya: 2006.

Öztuna, Yılmaz, "Osmanlı'da Mevlevilik", **Türk Musikisi Ansiklopedisi,** Cilt: 2, İstanbul: 1974.

Öztuna, Yılmaz, **Büyük Tarih Ansiklopedisi,** Ankara: 1992.

Pamuk, Beyhan, **Temel Kalıp ve Dikiş Uygulama Teknikleri,** İstanbul: 2002.

Pamuk, Arif, **Resulullah'ın Dilinden Surelerin ve Duaların Esrarı, Hikmeti ve Fazileti,** Ekim, İstanbul: 2001.

Sezgin, "Mualla, Mevlâna'nın ve Mevlevilerin Giysilerinin Modernizasyonu" **Selçuk Üniversitesi 1. Milli Mevlâna Kongresi,** Selçuklu Araştırmaları Merkezi Yayınları, 3-4 Mayıs, Konya: 1985.

Sezgin, Mualla, "Türkiye'de Giyim ve Gençlik", **1. Milli Gençlik Kongresi,** Konya Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayınları: 3, Konya: 1987.

Sözen, Metin, Şemsi, GÜNER, **Geleneksel Türk El Sanatları**, İstanbul: 1998.

Süslü, Özden, **Tasvirlere Göre Anadolu Selçuklu Kıyafetleri,** Ankara: 1989.

Tizer, Gönül, "Giyim – Kuşam ve Türk Kadın Kıyafetleri", **Türk Folklor Araştırmaları,** Aralık, Sayı: 305, İstanbul: 1974.

Top, Hüseyin, **Mevlevi Usul ve Adabı,** İstanbul:2001.

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Cilt: 29, Ankara: 2004.

Türkoğlu, Sabahattin, **Tarih Boyunca Anadolu'da Giyim-Kuşam,** İstanbul: 2002.

Uludağ, "Süleyman, Erken Dönem Sufilerinden Sema" **Keşkül Dergisi,** Sayı: 07, İstanbul: 2006.

Uz, M. Ali, **Sultanü'l- Ulema Baha Veled'den Günümüze Konya Alimleri ve Velileri,** Konya: 2002.

Uzluk, Şahabettin, **Mevlâna'nın Ressamları,** Ankara: Tarihsiz.

Uzluk, Şahabettin, **Mevlevilikte Resim Resimde Mevleviler,** Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara: 1957.

Yağmur, Sinan, **Tennûre ve Ateş,** Konya: 2005.

Yazır, Muhammed Hamdi, **Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Meali,** Sadeleştiren: Halil Uysal, Konya: Tarihsiz.

Yeniterzi, Emine, **Mevlâna Celaleddin Rumi,** Ankara: 1997.

Yeniterzi, Emine, **Sevginin Evrensel Mühendisi Mevlâna,** Konya: 2007.

Yöndemli, Fuat, **Mevlevilikte Sema Eğitimi,** Ankara: 1997.

http://www.semazen.com.13.02.2007.
http://www.Mevlâna.com.04.05.2007.
http://www.hülya-tezcan.sanat.milliyet.com.tr.10. 05. 2007.
http://www.tdk.gov.tr.12. 07. 2007.
http://www.osmanlı.kaftanları.com. 16. 08. 2007.
http://www.tumgazeteler.com. 16. 08. 2007.

Siber Uzayda Egemenlik İnşası

Çin Halk Cumhuriyeti Örneği

Emre ARSLANTAŞ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1812
Uluslararası İlişkiler

©Çizgi Kitabevi
Mayıs 2025

ISBN: 978-625-396-533-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ARSLANTAŞ, Emre
Siber Uzayda Egemenlik İnşası
Çin Halk Cumhuriyeti Örneği

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Abbate, J. (2001). Government, Business, and the Making of the Internet. *Business History Review*, *75***(1), 147-176.**

Abbate, J. (1997). *Inventing the Internet*, Cambridge: MIT Press.

Abdikarov, R. (2023). Technological Rise of China. *Eurasian Research Journal*, *5*(3), 71-84.

Adams, J. ve M. Albakajai (2016). Cyberspace: A New Threat to the Sovereignty of the State. *Management Studies*, *4*(6), 256-265.

Ağaoğulları, M. A. (1986). "Halk ya da Ulus Egemenliğinin Kurumsal Temelleri Üzerine Brkaç Düşünce". *AÜSBFD*, *41*(1-4), 131-152.

Ağaoğulları, M. vd. (1994). *Kral Devlet ya da Ölümlü Tanrı*, Ankara: İmge Kitabevi.

Akal, C. B. (2003). *Modern Düşüncenin Doğuşu: İspanyol Altın Çağı*, Ankara: Dost Kitabevi.

Akın, İ. F. (1987). *Kamu Hukuku*, İstanbul: Betab Yayınları.

Akkuş, S. (1995). "Modern Egemenliğin Doğuşu: Pratik ve Kavramsal Belirlenme", İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü (yayınlanmamış doktora tezi), İstanbul.

Akyeşilmen N. ve İ. Kurnaz (2020). Küresel Siber Güvenlik: Kavramsal ve Kurumsal Bir Analiz. Fulya Köksoy (ed.), *Yeni Küresel Tehdit Siber Saldırılar*, Ankara: Nobel Yayıncılık, 3-32.

Aldous, V. (2015). Censorship in Cuba. *Law School International Immersion Program Papers*, No. 2.

Alkhalil, Z. vd. (2021). Phishing Attacks: A Recent Comprehensive Study and a New Anatomy. *Frontiers in Computer Science*, *3*, 1-23.

Allerson, E. (2022). Internet Censorship in Russia: The Sovereign Internet Laws and Russia's Obligations Under the European Convention on Human Rights. *Minnesota Journal of Int'l Law*, *31*(1), 233-258.

Anderson, J. ve L. O'Dowd (1999). Borders, Border Regions and Territoriality: Contradictory Meanings, Chamging Significance. *Regional Studies*, *33*(7), 593-604.

Andres, R. B. (2019). Cyber Conflict and Geopolitics. *Great Decision*, 3 November, 69-77.

Annan, K. (1999). Two Concepts of Sovereignty. *The Economist*, 18 September, https://www.tamilnet.com/img/publish/2008/01/TwoconceptsofsovereigntyAnnan.pdf (Erişim: 03.02.2023).

Aoki, K. (1998). Considering Multiple and Overlapping Sovereignties: Liberalism, Libertarianism, National Sovereignty, "Global" Intellectual Property, and the Internet. *Indiana Journal of Global Legal Studies*, *5*(2), 443-473.

Arıboğan, D. Ü. (2007). *Uluslararası İlişkiler Düşüncesi: Tarihsel Gelişim*, İstanbul: Bahçeşehir Üniversitesi Yayınları.

Arslantaş, E. (2022). 21. Yüzyılda Jeopolitiğin Yeni İzdüşümü: Siber Uzay ve Jeopolitik Arasındaki İlişkileri Anlamak. Metin Aksoy (ed.), *Uluslararası İlişkilerde Güvenlik ve Jeopolitik*, Ankara: Nobel Yayınları, 345-368.

Arsène, S. (2015). "Internet domain names in China. Articulating local control with global connectivity", *China Perspectives*, 2015(2015/4), 25-34.

Arsène, S. (2016). Global Internet Governance in Chinese Academic Literature. Rebalancing A Hegemonic World Order?. *China Perspectives*, 2016(2016/2), 25-35.

Asian-African Legal Consultative Organization (2019). *Verbatim Record of Discussions Fifty-Eighth Annual Session: 21-25 October 2019 Dar es Salaam, United Republic of Tanzania*, India: AALCO Secretariat.

Ateş, D. (2016). Siber Dünyada Demokrasinin Dönüşüm İmkanları: Yasama Meclisleri Örneği, *Cyber Politic Journal*, *1*(1), s. 170-177.

Attrill, N. ve A. Fritz (2021). China's cyber vision How the Cyberspace Administration of China is building a new consensus on global internet governance. *The Australian Strategic Policy Institute*, Policy Brief Report No. 52.

Australian Government (2021). Interactive Gambling Act 2001, No. 81 https://www.legislation.gov.au/Details/C2022C00063 (Erişim: 25.08.2022).

Avci, M. A. (2021). Dijital Vergi Egemenliği. Burçin Bozdoğanoğlu (ed.), *Maliye Araştırmaları– 4*, Bursa: Ekin Yayıncılık, 15-39.

Ayanso, A. vd. (2010). The Digital Divide: Global and Regional ICT Leaders and Followers. *Information Technology for Development*, *16*(4), 304-319.

Ayoob, M. (2002). Humanitarian Intervention and State Sovereignity, *The International Journal of Human Rights*, *6*(1), 81-102.

Baark, E. (2024). China's Digital Silk Road: Innovation in a New Geopolitical Environment *East Asian Policy*, *16*(1), 25-38.

Bainiwal, T. (2022). The Pen, the Keyboard, and Resistance: Role of Social Media in the Farmers' Protest. *Journal of Sikh and Punjab Studies*, 29, 305-317.

Bajaj, K. (2014). Cyberspace: Post Snowden. *Strategic Analysis*, *38*(4), 582–587.

Baldwin, T. F. vd. (1996). *Convergence: Integrating Media, Information and Communication*, London: Sage.

Balke, L. (2018). China's New Cybersecurity Law and US-China Cybersecurity Issues. *Santa Clara L. Rev.*, *58*(1), 137-163.

Barboza, T. vd. (2018). Malware attack disrupts delivery of L.A. Times and Tribune papers across the U.S.. *Los Angeles Times*, 29 December, https://www.latimes.com/local/lanow/la-me-ln-times-delivery-disruption-20181229-story.html (Erişim: 24.09.2022).

Barbrook R. ve A. Cameron (1996). The Californian Ideology. *Science as Culture*, *6*(1), 44–72.

Barkham, J. (2001). Information Warfare and International Law on the Use of Force. *New York University Journal of International Law and Politics*, *34*, 57-113.

Barlow, J. P. (1996). A Declaration of the Independence of Cyberspace. 8 February 1996, https://www.eff.org/tr/cyberspace-independence (Erişim: 08.02.2023).

Barrett, D. (2009). Internet Records to be Stored for a Year. *Telegraph*, 5 April, https://www.telegraph.co.uk/technology/news/5105519/Internet-records-to-be-stored-for-a-year.html (Erişim: 08.02.2023).

Barrinha, A. ve T. Renard (2020). Power and Diplomacy in the Post-Liberal Cyberspace. *International Affairs*, *96*(3), 749–766.

Bartelson, J. (1995). *A Genealogy of Sovereignty*, Cambridge: Cambridge University Press.

Başel, E. (2021). Egemenliğin Mali Yönü Olarak Farklı Açılardan Vergilendirme Yetkisi. *Ankara Barosu Dergisi*, *79*(2), 43-48.

Başgil, A. F. (1960). *Esas Teşkilat Hukuku Türkiye Siyasi Rejimi ve Anayasa Prensipleri*, C. I., Fasikül I, İstanbul: Baha Matbaası.

Batum, S. (2003). Kamusal Görev-Yetkilerin Yerel Yönetimlere Devri ve 'Üniter Devlet' İlkesi. *Kamu Yönetimi Paneli*, 12 Aralık, Türkiye: Baro Birliği Yayınları.

BBC (2012). Twitter blocks neo-Nazi account to users in Germany. https://www.bbc.com/news/technology-19988662 (Erişim: 08.02.2023).

BBC (2017). Putin: Patriotic Russians may be involved in hacking. 1 June, https://www.bbc.com/news/technology-40122943 (Erişim: 05.05.2024).

BBC (2018). Apple iCloud: State firm hosts user data in China. 18 July, https://www.bbc.com/news/technology-44870508 (Erişim: 08.02.2024).

BBC (2019). .Wikileaks: Document dumps that shook the World. 12 April, https://www.bbc.com/news/technology-47907890 (Erişim: 08.02.2023).

BBC (2020). Censorship claims emerge as TikTok gets political in India. 31 January, https://www.bbc.com/news/world-asia-india-51262944 (Erişim: 04.03.2024).

BBC (2022). India farm law: Seven months after repeal, farmers are ready for new protests. 2 July, https://www.bbc.com/news/world-asia-india-61912110 (Erişim: 08.02.2023).

Beaud, O. (2003). Egemenlik. *Siyaset Felsefesi Sözlüğü*, çev. İ. Yerguz vd., İstanbul: İletişim Yayınları.

Ben-Amittay, J. (1983). *Siyasal Düşünceler Tarihi: Çağlar Boyunca Siyasal Düşüncenin Değişimi*, (çev.) M.A. Kılıçbay, L. Köker, Ankara: Savaş Yayınları.

Bendiek, A. ve M. Schulze (2021). Attribution: A Major Challenge for EU Cyber Sanctions An Analysis of WannaCry, NotPetya, Cloud Hopper, Bundestag Hack and the Attack on the OPCW. *SWP*, Research Paper 11.

Bendiek, A. ve T. Metzger (2015). Deterrence Theory in the Cyber-century. *SWP-Berlin*. Working Paper RD EU/ Europe, 2015/ 02.

Berghel, H. ve D. Blank (1999). The World Wide Web. *Advances in Computing*, *48*, 179-218.

Beriş, H. E. (2014). *Egemenlik Bir Kavramın Geçmişi, Bugünü ve Geleceği*. İstanbul: Tezkire Yayıncılık.

Besson, S. (2004). Sovereignty in Conflict. *European Integration online Papers (EIoP)*, *8*(15), 131–190.

Bıçakcı, S. (2013). *21. Yüzyılda Siber Güvenlik*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Biersteker, T. J. ve C. Weber (1996). The Social Construction of State Sovereignty. Thomas J. Biersteker, Cynthia Weber (ed.), *State Sovereignty as Social Construct*, Cambridge: Cambridge University Press, 1-22.

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (2022). Dijitalleşen Dünyada Bilişim Suçları ve Mücadele Yöntemleri. https://www.btk.gov.tr/uploads/pages/arastirma-raporlari/dijitallesen-dunyada-bilisim-suclari-ve-mucadele-yontemleri-6218e2417eaea.pdf (Erişim: 08.02.2023).

Bloomberg (2023). Alibaba Injects $845 Million Into Southeast Asia Unit Lazada. 19 July, https://www.bloomberg.com/news/articles/2023-07-19/alibaba-injects-845-million-into-southeast-asia-unit-lazada (Erişim: 05.03.2024).

Bodin, Jean (1955). *Six Books of the Commonwealth*, (çev. M. J. Tooley). Oxford: Alden Press, https://constitution.org/2-Authors/bodin/bodin_.htm (Erişim: 15.08.2022).

Bohdanova, T. (2014). Unexpected Revolution: The Role of Social Media in Ukraine's Euromaidan Uprising. *European View, 13(1),* 133–142.

Boothby, W. H. (2014). *Conflict Law The Influence of New Weapons Technology, Human Rights and Emerging Actors*. Hague: T.M.C Asser Press.

Borgogno, O. ve M. S. Zangrandi (2023). Chinese data governance and trade policy: from cyber sovereignty to the quest for digital hegemony?. *Bank of Italy, Economic Research and International Relations Area*, Questioni di Economia e Finanza (Occasional Papers) 759.

Bostancı Uzel, B. (2019). Siber Uzaydaki Zaman Tasviri. *ISophos: Uluslararası Bilişim, Teknoloji ve Felsefe Dergisi*, 2(3), 87-99.

Bostic, K. (2015). Chinese court fines Apple $118K over e-book copyright violations. 25 April, https://appleinsider.com/articles/13/04/25/chinese-court-fines-apple-118k-over-e-book-copyright-violations (Erişim: 07.04.2024)

Bourtros-Ghali, B. (1992). An Agenda for Peace: Preventive Diplomacy, Peacemaking, and Peacekeeping. *Report of the Secretary General,* New York: United Nations.

Bouveret, A. (2018). Cyber Risk for the Financial Sector: A Framework for Quantitative Assessment. *IMF Working Paper*, WP/18/143.

Bozkurt Y. ve A. Ebru (2016). Elektronik Para, Sanal Para, Bitcoin ve Linden Doları'na Hukuki Bir Bakış. *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası*, *73*(2), 173-220.

Brantly A. F. (2018). The Cyber Deterrence. T. Minárik, R. Jakschis ve L. Lindström (ed.), *2018 10th International Conference on Cyber Conflict*. Tallinn: NATO CCD COE Publications, 31-55.

Brasil (2019). General Data Protection Law. https://www.dataguidance.com/sites/default/files/lgpd_translation.pdf (Erişim:08.03.2024).

Brewster, T. (2022). WhatsApp Ordered To Help U.S. Agents Spy On Chinese Phones—No Explanation Required. *Forbes*, 17 January, https://www.forbes.com/sites/thomasbrewster/2022/01/17/whatsapp-ordered-to-spy-on-chinese-phones-by-america-no-explanation-given/?sh=35c2e18c6f01 (Erişim:09.03.2024).

Brown, P. M. (1915). The Theory of the Independence and Equality of States. *The American Journal of International Law*, *9*(2), 305-335.

Brownlie, I. (1990). *Principles of Public International Law*. Oxford: Oxford University Press.

Bull, H. (1977). *The Anarchical Society*. London: Macmillan.

Bruce, S. T. (2012). A Double-Edged Sword: Information Technology in North Korea. *the East-West Center*, Analysis No. 105, October.

Burman. A. ve U. Sharma (2021). How Would Data Localization Benefit India?. *Carnegie India*, Working Paper, April, https://carnegie-production-assets.s3.amazonaws.com/static/files/202104-Burman_Sharma_DataLocalization_final.pdf (Erişim: 05.04.2024).

Burnett S. ve N. Feamster (2013). Making sense of Internet censorship: A new frontier for Internet measurement. *Computer Communication Review*, *43*(3), 84-89.

Cabestan, J. (2020). The State and Digital Society in China: Big Brother Xi is Watching You!. *Issues & Studies*. *56*(1), 2040003-1-2040003-30.

Cai, C. ve T. Wang (2022). Moving toward a "middle ground"?—The governance of platforms in the United States and China. *Policy Internet*, *14*(12), 243–262.

Campbell, D. (2001). Can the Digital Divide be Contained?. *International Labour Review, 140*(2), 119-141.

Canann, T. J. (2020). The Construction of Next Great Cyber Wall?. https://repositories.lib.utexas.edu/bitstream/handle/2152/83847/NextGreatCyberWallCyberPost.pdf?sequence=2&isAllowed=y (Erişim: 05.03.2024).

Carter, W. A. ve W. D. Crumpler (2019). China's National Strategy for AI. *Smart Money on Chinese Advances in AI*. Center for Strategic and International Studies (CSIS), 4-6.

Cassese, A. (2001*). International Law*, New York: Oxford University Press.

Castells, M. (2011). A Network Theory of Power. *International Journal of Communications*. *5*, 773–787.

CCTV.com (2016). "Filthy, polluted cybersphere not in anyone's interests, Xi says", 20 April, https://english.cctv.com/2016/04/20/ARTI6bMwcOtU8U4XevY8CRlK160420.shtml (Erişim: 05.03.2024).

Central Committee of the Communist Party of China (2016). "The 13th Fıve-Year Plan for Economic and Social Development of the People's Republic of China 2016–2020", trans Compilation and Translation Bureau, https://en.ndrc.gov.cn/policies/202105/P020210527785800103339.pdf (Erişim: 05.03.2024).

Chandel, S. vd. (2019). The Golden Shield Project of China: A Decade Later—An in-Depth Study of the Great Firewall. *2019 International Conference on Cyber-Enabled Distributed Computing and Knowledge Discovery (CyberC)*, 111-119.

Chander, A. ve H. Sun (2021). Sovereignty 2.0. *Georgetown Law Faculty Publications and Other Works*. 2404, https://scholarship.law.georgetown.edu/facpub/2404 (Erişim: 05.03.2023).

Charter of Trust (2022). Microsoft joins Charter of Trust for greater cybersecurity collaboration. 15 November, https://www.charteroftrust.com/news/microsoft-joins-charter-of-trust-for-greater-cybersecurity-collaboration/ (Erişim: 05.03.2023).

Charter of Trust (2022). About. https://www.charteroftrust.com/about/ (Erişim: 05.03.2023).

Chen, J. vd. (2018). China's Internet of Things. *SOSi Special Programs Division*, Research Report.

Chen, J. ve J. Sun (2021). Understanding the Chinese Data Security Law. *International Cybersecurity Law Review*, *2*, 209–221.

Cheney, C. (2019). China's Digital Silk Road: strategic technological competition and exporting political illiberalism. *Pasific Forum Issues & Insights*, *19*, Working Paper 8. July.

China (2019). China's Submissions to the Open-ended Working Group on Developments in the Field of Information and Telecommunications in the Context of International Security, September, https://unoda-web.s3.amazonaws.com/wp-content/uploads/2019/09/china-submissions-oewg-en.pdf (Erişim: 05.03.2024).

China Academy of Information and Communications Technology (2023). Çin Dijital Ekonomi Gelişimi Raporu, 4 Nisan, (中国信息通信研究院 (2023). 中国数字经济发展研究报告, 2023年4月), http://www.caict.ac.cn/english/research/whitepapers/202311/P020231101476013122093.pdf (Erişim: 05.03.2024).

China Daily (2014). Xi: Respect cyber sovereignty, 17 April, https://www.chinadaily.com.cn/kindle/2014-07/17/content_17819008.htm (Erişim: 05.03.2024).

China Daily (2015). Infographic: interpretation of Wuzhen Initiative, 21 December, https://www.chinadaily.com.cn/business/tech/2015-12/21/content_22761127.htm (Erişim: 05.03.2024).

China Daily (2016). Telecom fraud blamed in death of college applicant, 26 August, https://www.chinadaily.com.cn/china/2016-08/26/content_26600922.htm (Erişim: 05.03.2024).

China Daily (2021). Nation significantly adds to standardization of info, telecom industries, 29 September, https://www.chinadaily.com.cn/a/202109/29/WS61541eaea310cdd39bc6c66f.html (Erişim: 05.03.2024).

China Internet Network Information Center [CNNIC] (2012). Introduction. 15 August, https://www.cnnic.com.cn/AU/Introduction/Introduction/201208/t20120815_33295.htm

CNNIC (2023). The 52nd Statistical Report on China's Internet Development, August, https://www.cnnic.com.cn/IDR/ReportDownloads/202311/P020231121355042476714.pdf (Erişim: 05.03.2024).

Chin, Y. C. ve K. Li (2021). Sovereignty in Cyberspace: EU and China Compared. *Paper presented at the 2021 Annual GigaNet Symposium (virtual),* 6 December.

Chircop, L. (2019). Territorial Sovereignty in Cyberspace After Tallinn Manual 2.0. *Melbourne Journal of International Law*, *20*(2), 349-377.

Choucri, N. (2012). *Cyberpolitics in International Relations*, Cambridge: MIT Press.

Choucri, N. ve D. Clark (2012). Integrating Cyberspace and International Relations: The Co-Evolution Dilemma. *MIT Political Science Department*, Research Paper No. 2012-29.

Choucri, N. ve D. Clark (2013). Who controls cyberspace?. *Bulletin of the Atomic Scientists*, *69*(5), 21-31.

Choucri, N. (2016). Emerging Trends in Cyberspace: Dimensions and Dilemmas. P. Williams ve D. Fiddner (ed.), *Cyberspace: Malevolent Actors, Criminal Opportunities, and Strategic Competition*, Strategic Studies Institute, US Army War College, 53-74.

Christou, G. (2014). The EU's Approach to Cyber Security. *EU-China Security Cooperation*, Performance and Prospects Policy Paper Series, 2 December, https://www.essex.ac.uk/research-projects/eu-china-security-cooperation/publications (Erişim: 05.03.2024).

Chumakov, A. N. (2013). Theory and Practice of Global Governance: Topical Issues. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, *77*, 198-204.

Churchill, R. R. ve A. V. Lowe (1988). *The Law of the Sea*. Manchester: Manchester University Press.

Ciglic, K. ve J. Hering (2021). A Multi-stakeholder Foundation for Peace in Cyberspace. *Journal of Cyber Policy*, *6*(3), 360-374.

Clemente, D. (2013). *Cyber Security and Global Interdependence: What Is Critical?*. London: Chatham House.

CNBC (2020). FBI says there's no evidence Chinese hackers used Equifax data, but consumers can't be complacent. 10 Feb, https://www.cnbc.com/2020/02/10/consumers-cant-be-complacent-even-if-hackers-didnt-use-equifax-data.html (Erişim: 08.02.2023).

CNN (2014). Edward Snowden: Leaks that Exposed US Spy Programme. 17 January. https://www.bbc.com/news/world-us-canada-23123964 (Erişim: 08.02.2023).

CNN Business (2017). Apple is removing VPN apps that allow users to skirt China's Great Firewall. 30 July, https://money.cnn.com/2017/07/29/technology/china-apple-app-store-vpn-express/index.html (Erişim: 14.02.2024).

CNN Türk (2023). Huawei 5G teknolojisi konusunda liderliğe oynuyor. 5 Nisan, https://www.cnnturk.com/teknoloji/internet/huawei-5g-teknolojisi-konusunda-liderlige-oynuyor (Erişim: 08.03.2024).

Cohen, Julie E. (2017). "Law for the Platform Economy", *U.C. Davis Law Review*, *51*(1) 133-204.

Contract for the Web (2019). Contract for the Web. https://wfcontract.wpenginepowered.com/wp-content/uploads/Contract-for-the-Web-3.pdf (Erişim: 05.02.2023).

Convention on Cybercrime (2001). https://rm.coe.int/1680081561 (Erişim: 04.03.2023).

Cooper, James M. (1995)."The Challenge to the State in International Law", Michel Troper ve Mikael M. Karlsson (ed.), *Law, Justice and the State: The nation, the state and democracy*, Stuttgart: Franz Steiner Verlag, 170-176.

Cope, S. vd. (2017). Industry Efforts to Censor Pro-Terrorism Online Content Pose Risks to Free Speech. *Electronic Frontier Foundation*, 12 July, https://www.eff.org/deeplinks/2017/07/industry-efforts-censor-pro-terrorism-online-content-pose-risks-free-speech (Erişim: 08.01.2023).

Cornish, P. (2015). Governing Cyberspace through Constructive Ambiguity. *Survival*, *57*, 153–176.

Cortada, J. W. (2007). Do We Live in the Information Age?: Insights from Historiographical Methods. *Historical Methods: A Journal of Quantitative and Interdisciplinary History*, *40*(3), 107-116.

Creemers, R. vd. (2018). China's Cyberspace Authorities Set to Gain Clout in Reorganization. https://digichina.stanford.edu/work/chinas-cyberspace-authorities-set-to-gain-clout-in-reorganization/ (Erişim: 08.03.2024).

Creemers R. (2020). China's Conception of Cyber Sovereignty: Rhetoric and Realization. D. Broeders ve B. van den Berg (ed.), *Governing Cyberspace: Behavior, Power, and Diplomacy.* Lanham: Rowman & Littlefield. 107-142.

Creemers R. (2021). China's Cyber Governance Institutions. *Leiden Asia Centre Report*, https://leidenasiacentre.nl/report-chinas-cyber-governance-institutions/ (Erişim: 08.03.2024).

Creemers, R. (2022). China's emerging data protection framework, *Journal of Cybersecurity*, *8*(1), 1-12.

Crighton, E. (2003). Shared Sovereignty as an Instrument of Peacemaking in Northern Ireland. Thomas L. Ilgen (ed.), *Reconfigured Sovereignty: Multi-Layered Governance in the Global Age*, London: Ashgate.

Crosignani, M. vd. (2021). Pirates without Borders: The Propagation of Cyberattacks through Firms' Supply Chains. *Federal Reserve Bank of New York Staff Reports*, no. 937.

Cuihong, C. (2018). China and Global Cyber Governance: Main Principles and Debates. *Asian Perspective*, *42*(4), 647-662.

Cuihong, C. ve D. Liting (2021). Evolution of Internet Governance in China: Actors and Paradigms. *China Quarterly of International Strategic Studies*, *7*(01), 79-109.

Cusimano, M. K. (2000). Beyond Sovereignty: The Rise of Transsovereign Problems. Maryann K. Cusimano (ed.), *Beyond Sovereignty: Issues for a Global Agenda*, New York: Bedford/St. Martin's.

Cyberlands (2023). Top 14 Cybersecurity Breaches in China, https://www.cyberlands.io/topsecuritybreacheschina (Erişim: 15.03.2024).

Cyberspace Administration of China (2016). Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi, 27 Aralık, (国家互联网信息办公室, 国家网络空间安全战略, 2016年12月27,) https://www.cac.gov.cn/2016-12/27/c_1120195926.htm (Erişim: 16.03.2024).

Cyberspace Administration of China (2019). Data Security Management Measures. https://www.newamerica.org/cybersecurity-initiative/digichina/blog/translation-chinas-new-draft-data-security-management-measures/ (Erişim: 08.03.2024).

Cyranoski, D. (2018). China's crackdown on genetics breaches could deter data sharing. *Nature*, 13 November, https://www.nature.com/articles/d41586-018-07222-2 (Erişim: 17.03.2024).

Çarkacıoğlu, A. (2016). Kripto-Para Bitcoin. *Sermaye Piyasası Kurulu Araştırma Dairesi*, Araştırma Raporu.

Çatlı, M. ve S. Şimşek (2021). Dijital Para ve Egemenlik. *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi*, *12*(24), 151-184.

Çelik, E. F. (1984). *Milletlerarası Hukuk, Birinci Kitap*, İstanbul: Filiz Kitabevi.

Çelik, M. (2017). *Devletlerin Egemen Eşitliği: Bir Uluslararası İlişkiler Miti*, Ankara: Nobel Yayınları.

Çelik, Y. (2018). Geçmişten Günümüze Egemenlik Kavramı ve Değişen Egemenlik Anlayışı. *EBYÜHFD*, *XXII*(3–4), 393-441.

Çetinkaya, Ş. (2018). Kripto Paraların Gelişimi ve Para Piyasalarındaki Yerinin Swot Analizi ile İncelenmesi. *Uluslararası Ekonomi ve Siyaset Bilimleri Akademik Araştırmalar Dergisi*, *2*(5), 11-21.

Darıcılı, A. B. (2017). Demokrat Parti Hack Skandalı Bağlamında ABD ve RF'nin Siber Güvenlik Stratejilerinin Analizi. *ULİSA*, *1*(1), 1-24.

Darıcılı, A. B. ve B. Özdal (2018). Analysis of the Cyber Security Strategies of People's Republic of China. *Güvenlik Stratejileri Dergisi*, *14*(28), 1-35.

Dave, D. vd. (2023). The New Frontier of Cybersecurity: Emerging Threats and Innovations. *2023 29th International Conference on Telecommunications (ICT)*, November, 1-6.

Davidson, A. (2009). *The Law of Electronic Commerce*, New York: Cambridge University Press.

De Jouvenel, B. (1997). *İktidarın Temelleri -İktidarın Mahiyeti ve Tarihi Gelişimi*, (çev.) Nejat Muallimoğlu, İstanbul: Birleşik Yayınları.

De Streel, A. vd. (2020). *Online Platforms Moderation of Illegal Content Online: Law, Practices and Options for Reform*. Luxembourg: European Parliament.

Degterev D. vd. (2021). U.S. China Approaches to Global Internet Governance: "New Bipolarity" in Terms of "The Network Society". *International Organisations Research Journal*, *16*(3), 7–33.

Deichmann, J. vd. (2006). Exploring Break-points and Interaction Effects Among Predictors of the International Digital Divide. *Journal of Global Information Technology Management*, *9*(4), 47-71.

Demchak, C. ve P. Dombrowski (2013). Cyber Westphalia: Asserting State Prerogatives in Cyberspace. *Georgetown Journal of International Affairs*, *14*, 29-38.

Demir, İ. ve F. C. Özbuğday (2021). Siber Güvenlik Bağlamında Sosyal Medya Platformları Ekonomisi ve Endüstriyel Organizasyonu. *ULİSA*, *12*(9), 10-17.

DeNardis, L. (2014). *The Global War for Internet Governance*. New Haven and London: Yale University Press.

DeNardis, L.. 2020. *The Internet in Everything: Freedom and Security in a World with No Off Switch*. New Haven and London: Yale University Press.

Department of Defense of United States of America. (2010). *Quadrennial Defense Review Report*, 1 February, https://history.defense.gov/Portals/70/Documents/quadrennial/QDR2010.pdf?ver=vVJYRVwNdnGb_00ixF0UfQ%-3d%3d (Erişim: 15.04.2024).

Devine, A. (2019). Contesting the digital world order: China's national role strategy in changing the norms of global internet governance. *POLITIKON: The IAPSS Journal of Political Science*, *42*, 61-79.

Dickinson, E. (1920). *The Equality of States in International Law*. Cambridge: Harvard University Press.

Dilipraj, E. (2014). Internet Governance: The Shift from Monopoly to Multi-party. *National Defence and Aerospace Power*, Issue Brief 99/14.

Doehring, K. (2002). *Genel Devlet Kuramı*. İstanbul: İnkılap Yayınları.

Donnely, J. (1999). The Social Construction of International Human Rights. T. Dunne ve N. J. Wheeler (ed.), *Human Rights in Global Politics*, Cambridge: Cambridge University Press, 71-102.

Dorwart, H. (2020). Data Governance in China: Emerging Trends for the Next Decade. 15 December, https://ssrn.com/abstract=4005414 (Erişim: 16.05.2024).

Drake, W. J. vd. (2016). Internet Fragmentation: An Overview. *World Economic Forum*, Future of the Internet Initiative White Paper.

Duguit, L. (1954). *Kamu Hukuku Dersleri*. çev. Süheyp Derpil, Ankara: AÜHFY.

Duguit, L. (2005). Egemenlik ve Özgürlük. Cemal B. Akal (ed.), *Devlet Kuramı*, Ankara: Dost Yayınları.

Duncan, C. (2002). Out of Conformity: China's Capacity to Implement World Trade Organization Dispute Settlement Body Decisions After Accession. *American University International Law Review*, *18*(2), 399-506.

Durmaz, Sayime (2010). Yüksek Ortaçağ'da Papa-İmparator Çatışması: Kılıç ile Âsâ'nın Savaşı. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *1*(1), 93-120.

Durutürk, B. (2020). Küresel Siyasette Dijital Çağ, Dijital Sivil Toplum ve Aktivizm Kavramlarının Değerlendirilmesi. Ali Burak Darıcılı (ed.), *Güvenlik, Teknoloji ve Yeni Tehditler*, Ankara: Nobel Yayıncılık, 329-353.

Écija, Á. (2016). *Cyber-space A Lawless World*, http://www.ciberderecho.com/CiberDerecho-ingles.pdf (Erişim: 08.02.2023).

Efrony, D. ve Y. Shany (2018). A Rule Book on the Shelf? Tallinn Manual 2.0 on Cyberoperations and Subsequent State Practice. *American Journal of International Law*, *112*(4), 583–657.

Elde, A. (1993). National Sovereignty and International Efforts to Realize Human Rights. Asbjorn Elde ve Bernt Hagvet (ed.), *Human Rights in Perspective: A Global Assesment*, Oxford: Basil Blackwell.

Elias, N. (2002). *Uygarlık Süreci Cilt 2: Toplumun Değişimleri/Bir Uygarlaşma Teorisi İçin Taslak*, çev. E. Özbek, İstanbul: İletişim Yayınları.

El Ouali, Abdelhamid (2010). The Flexibility of Territoriality from Early States to Globalisation: Making States Survive Through Territorial Autonomy. *Geopolitics*, *15*(1), 82-108.

Elshtain, Jean Bethke (1991). "Sovereign God, Sovereign State, Sovereign Self", *Notre Dame Law Review*, *66*(5), 1355-1378.

Englehart, N. (2021). The Great Firewall of China: The Implementations and Impact of Internet Censorship. *The Synapse: Intercollegiate Science Magazine*, *28*(1), Article 8, s. 28-29.

Epifanova, A. (2020). Deciphering Russia's "Sovereign Internet Law" Tightening Control and Accelerating the Splinternet. *DGAP Analysis*, No 2.

Erdoğan, Mustafa (1995). *Demokrasi, Laiklik, Resmi İdeoloji*. Ankara: Liberal Düşünce Topluluğu Yayınları.

Eriksson, J. ve G. Giacomello, (2009). Who controls what, and under what conditions?. *International Studies Review*, *11*(1), 206–210.

Eurasia Group (2020). The Digital Silk Road: Expanding China's Digital Footprint. 8 April, https://www.eurasiagroup.net/files/upload/Digital-Silk-Road-Expanding-China-Digital-Footprint.pdf (Erişim: 15.04.2024).

Euronews (2023). Which countries have banned TikTok and why?. 14 March, https://www.euronews.com/next/2024/03/14/which-countries-have-banned-tiktok-cybersecurity-data-privacy-espionage-fears (Erişim: 15.04.2024).

Evans, G. ve M. Sahnoon (2001). Intervention and State Sovereignty: Breaking New Ground. *Global Governance*, *7*(2), 119-125.

Fang, Binxing (2018). *Cyberspace Sovereignty Reflections on Building a Community of Common Future in Cyberspace*. Beijing: Springer.

Farenfest, D. (2010). Government, Governing, and Governance. *Critical Sociology*, *36*(6), 771-774.

Ferracane, M. F. ve H. Lee-Makiyama (2017). China's Technology Protectionism and iIts Non-negotiable Rationales. *European Centre for International Political Economy (ECIPE)*, Trade Working Paper, June.

Snyman-Ferreira, MP. (2006). The Evolution of State Sovereignty: A Historical Overview. *Fundamina*, *12*(2), 1-28.

Federal Ministry of the Interior (2021) [Germany]. *Cyber Security Strategy for Germany 2021*, Berlin: Federal Ministry of the Interior.

Financial Times (2023). Tencent accelerates investment in overseas gaming studios. 26 April, https://www.ft.com/content/6921a1cc-9874-4258-8fe8-3d01f5648a1e (Erişim: 15.04.2024).

Flaigi, D. vd. (2016). Modelling data localisation measures. *19th Annual Conference on Global Economic Analysis*, 15-17 June, Washington D.C.

Focarelli, C. (2021). Self-Defense in Cyberspace. Nicholas Tsagourias ve Russell Buchan (ed.), *Research Handbook On İnternational Law and Cyberspace*, UK and USA: Edward Elgar Publishing, 317-344.

Foltz, A. C. (2012). Stuxnet, Schmitt Analysis, and the Cyber "Use-of-Force" Debate. *JFQ*, (67), 40-48.

Forsythe, D. P. (2000). *Human Rights in International Relations*. Cambridge: Cambridge University Press.

Fox, Gregory H. (1997). "New Approaches to International Human Rights: The Sovereign State Revisited", Sohail H. Hashmi (ed.), *State Sovereignty: Change and Persistence in International Relations*, Pennsylvania: Penn State Press, 105-130.

Fowler, M. R. ve J. M. Bunck (1995). *Law, Power and The Sovereign State: The Evolution and Application of the Concept of Sovereignty*, Pennsylvania: Pennsylvania State University Press.

Franzese, P. W. (2009). Sovereignty in cyberspace: can it exist?. *Air Force Law Review*, *64*, 1-42.

Fred, S. (2015). On Cyberwarfare. *DCAF Horizon*, Working Paper No. 7, https://www.dcaf.ch/sites/default/files/publications/documents/OnCyberwarfare-Schreier.pdf (Erişim: 15.02.2023).

Friedman, T. (2007). *The World is Flat: A Brief History of the Twenty-First Century*. New York: Picador.

Friedrichs, J. (2001). The Meaning of New Medievalism. *European Journal of International Relations, 7*(4), 475-601.

Gamero-Garrido, A. (2014). *Cyber Conflicts in International Relations: Framework and Case Studies*. (ECIR Working Paper No. 2014-2). MIT Political Science Department.

Gammeltoft-Hansen, T. ve R. Adler-Nissen (2008). An Introduction to Sovereignty Games. Rebecca Adler-Nissen ve Thomas Gammeltoft-Hansen (ed.), *Sovereignty Games: Instrumentalizing State Sovereignty in Europe and Beyond*, New York: Palgrave Macmillan, 1-17.

Gamreklidze, E. (2014). Cyber Security in Developing Countries, a Digital Divide Issue. *The Journal of International Communication*, *20*(2), 200-217.

Gáliková Tolnaiová, S. ve S. Gálik (2020). Cyberspace as a New Living World and Its Axiological Contexts. Evon Abu-Taieh, Abdelkrim El Mouatasim ve Issam H. Al Hadid (ed.), *Cyberspace*, London: Intechopen Limited, 39-52.

Gandal, N. ve H. Hałaburda (2014). Competition in the cryptocurrency market. *Bank of Canada*, Working Paper No. 2014-33.

Gao, H. S. (2019). Data Regulation with Chinese Characteristics. *SMU Centre for AI & Data Governance*, Research Paper No. 2019/04.

Gao, X. (2022). An Attractive Alternative? China's Approach to Cyber Governance and Its Implications for the Western Model. *The International Spectator*, *57*(3), 15-30.

Garousi, N. (2021). Challenges Of Cyberspace For Territorial Sovereignty. *Nat. Volatiles & Essent. Oils*, *8*(4): 15278-15286.

Gehl, R. ve D. Plecas (2016). *Introduction to Criminal Investigation: Processes, Practices and Thinking*. New Westminster, BC: Justice Institute of British Columbia.

General Administration of Press and Publication of China (2002). Provisional Internet Publishing Management Regulations. https://digichina.stanford.edu/work/provisional-internet-publishing-management-regulations/ (Erişim: 14.02.2024).

Gibson, W. (2003). *Neuromancer*. New York: Ace Book.

Giddens, A. (2005). *Ulus-Devlet ve Şiddet*. (çev.) C. Atay, İstanbul: Devrim Yayınları.

Gill, C. (2016). Vidal-Hall v Google goes to the Supreme Court. https://www.carter-ruck.com/blog/vidal-hall-v-google-goes-to-the-supreme-court/ (Erişim: 14.08.2022).

Giritli, İ, ve J, Sarmaşık (2001). *Anayasa Hukuku*. İstanbul: Beta Yayınları.

Global Times (2014). Ctrip hit by security loophole. https://www.globaltimes.cn/content/850298.shtml (Erişim: 14.08.2023).

Goldsmith, J. L. (1998). Against Cyberanarchy. *The University of Chicago Law Review*, *65*(4), 1199-1250.

Goldsmith, J. L. ve T. Wu (2006). *Who Controls the Internet?: Illusions of a Borderless World*, Oxford, New York: Oxford University Press.

Goodman, W. (2010). Cyber Deterrence Tougher in Theory than in Practice?. *Strategic Studies Quarterly*, *4*(3), 102-135.

Goodwin, T. (2015). The Battle Is For The Customer Interface. 4 March, https://techcrunch.com/2015/03/03/in-the-age-of-disintermediation-the-battle-is-all-for-the-customer-interface/ (Erişim: 08.02.2023).

Gosztonyi, G. (2021). Special Models of Internet and Content Regulation in China and Russia. *ELTE Law Journal*, (2), 87-99.

Göze, A. (1995). *Siyasi Düşünceler ve Yönetimler*. İstanbul: Beta Yayınları.

Greenwald, G. ve E. MacAskill (2013). NSA Prism program taps into user data of Apple, Google and others. *The Guardian*, 6 June, https://www.theguardian.com/world/2013/jun/06/us-tech-giants-nsa-data (Erişim: 08.02.2023).

Griffiths, M. vd. (2008). *International Relations: Key Concepts*, Oxon: Routledge.

Griffits, J. (2018), A software developer just became the latest victim of China's VPN crackdown. *CNN*, 10 October, https://edition.cnn.com/2018/10/10/asia/china-vpn-censorship-intl/index.html(Erişim: 08.02.2024).

Griffiths, J (2020). "'I love you': How a badly-coded computer virus caused billions in damage and exposed vulnerabilities which remain 20 years on", *CNN*, 3 May, https://edition.cnn.com/2020/05/01/tech/iloveyou-virus-computer-security-intl-hnk/index.html (Erişim: 08.02.2024).

Grotius, H. (2001). *On the Law of War and Peace*. çev. A. C. Campbell, Canada: Batoche Books Kitchener.

Gstöhl, S. ve S. Schunz (2023). "Governing Global Spaces: the roles of the European Union and other major Powers", *Journal of European Integration*, *45*(8), 1235–1254.

Guancha (2014). Siber Güvenlik ve Bilişim için Merkez Lider Grubu'nun 12 üyesinin listesi. 28 Şubat. (观察者, 中央网络安全和信息化领导小组成员名单 12正副国级兼职深改组), https://www.guancha.cn/politics/2014_02_28_209672.shtml (Erişim: 08.02.2024).

Haig, Z. (2015). Electronic warfare in cyberspace. *Security and Defence Quarterly*, *7*(2), 22-35.

Haig, Z. (2021). Relationships Between Cyberspace Operations and Information Operations. *Advances in Military Technology*, *16*(1), 91–105.

Hakyemez, Y. Ş. (2004). *Mutlak Monarşilerden Günümüze Egemenlik Kavramı*, Ankara: Seçkin Yayınları.

Hardt, M. ve A. Negri (2003). *İmparatorluk,* çev. Abdullah Yılmaz, İstanbul: Ayrıntı.

Harold, S. C. vd. (2016). Getting to Yes with China in Cyberspace. *RAND Corporation*, 22 March, https://www.rand.org/pubs/research_reports/RR1335.html (Erişim: 08.02.2024).

Hashemzadegan, A. ve A. Gholami (2022). Internet Censorship in Iran: An Inside Look. *Journal of Cyberspace Studies*, *6*(2), 183-204.

Hattaway, Oona A. vd. (2012). The Law of Cyber-Attack. *California Law Review, 100*(4), 817-885.

Hauenschild, J. (2021). "Exporting Censorship and Internet Sovereignty: How China Uses its Economic Power, American Companies, and its Own Technology Companies to Implement its Vision for a Controlled Internet Globally", *Rainey Center*, https://assets-global.website-files.com/6072096d69322257bcddeb3c/6088d460edbd-1d415f62a730_RaineyCenter_ExportingCensorshipAndInternetSovereignty_WhitePaper_8.5x11_r1-2.pdf (Erişim: 08.02.2024).

Heickerö, R. (2014). Cyber Terrorism: Electronic Jihad. *Strategic Analysis*, *38*(4), 554-565.

Heller, K. J. (2021). In Defense of Pure Sovereignty in Cyberspace. *US Naval War College International Law Studies*, *97*, 1432-1499.

Helmersen, S. T. (2014). The Prohibition of the Use of Force as Jus Cogens: Explaining Apparent Derogations. *Netherlands International Law Review*, *61*(2), 167-193.

Henkin, L. (1995). *International Law: Politics and Values*, Dordrecht: Martinus Nijhoff.

Heywood, A. (1999). *Political Theory*. New York: St. Martin's Press.

Hinsley, F. H. (1988). *Sovereignty*. Cambridge: Cambridge University Press.

Hobbes, T. (2003). *Leviathan veya Bir Din ve Dünya Devletinin İçeriği, Biçimi, Kudreti*. (çev.) S. Lim, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Hobsbawm, E. (1989). *Devrim Çağı 1789-1848*. çev. J. Ergüder ve A. Şenel, Ankara: V Yayınları.

Hoffman, J. (2007). *A Glossary of the Political Theory*. Edinburg: Edinburg University Press.

Hoffman, S. (1995). *Out of the Global Agenda: Issue and Perpectives*. New York: McGraw Hill Inc.

Holbing H. ve B. Gilley (2010). Reclaiming Legitimacy in China. *Politics & Policy*, *38*(3), 395-422.

Hollis, D. B. (2008). Why States Need an International Law for Information Operations. *Legal Studies Research Paper Series*, Research Paper No. 2008-43.

Hollis, D. B. (2011). An e-SOS for Cyberspace. *Harvard International Law Journal*, *52*(2), 374-432.

Howland, D. ve L. White (2009). *The State of Sovereignty: Territories, Laws, Populations*, Indiana: Indiana University Press.

Hsu, K. ve C. Murray (2014). China and International Law in Cyberspace. *U.S.-China Economic and Security Review Commission*, Staff Report, 6 May, https://www.uscc.gov/sites/default/files/Research/China%20International%20Law%20in%20Cyberspace.pdf (Erişim: 08.02.2024).

Huang, J. (2019). Personal Jurisdiction Based on The Location of a Server: Chinese Territorialism in the Internet Era?. *Wisconsin International Law Journal*, *36*(1), 87-121.

Huang, Y. ve M. Mayer (2022). Digital Currencies, Monetary Sovereignty, and U.S.–China Power Competition. *Policy & Internet*, *14*(2), 324-347.

Huang, Y. vd. (2022). Infrastructuring Cyberspace: Exploring China's Imaginary and Practices of Selective Connectivity. *International Quarterly for Asian Studies*, *53*(3), 413-439.

Huang, Z. ve Y. Ying (2021) Chinese approaches to cyberspace governance and international law in cyberspace. Nicholas Tsagourias and Russell Buchan (ed.), *Research handbook on international law and cyberspace*, UK: Edward Elgar Publishing Limited, 547-563.

ICANN (2013). ICANN Engagement Center to Open In Beijing. 8 April, https://itp.cdn.icann.org/en/files/announcements/release-08apr13-en.pdf (Erişim: 08.02.2024).

ICANN (2014). ICANN and CATR Signs Memorandum of Understanding to Enhance Collaboration Between ICANN and Chinese Stakeholders. 24 June, https://www.icann.org/en/announcements/details/icann-and-catr-signs-memorandum-of-understanding-to-enhance-collaboration-between-icann-and-chinese-stakeholders-24-6-2014-en (Erişim: 08.02.2024).

India (2018). The Personal Data Protection Bill, https://www.meity.gov.in/writereaddata/files/Personal_Data_Protection_Bill,2018.pdf (Erişim: 09.05.2024).

Information Office of the State Council (2010). The Internet in China. 8 June, http://www.china.org.cn/government/whitepaper/node_7093508.htm (Erişim: 06.01.2024).

Inkster, N. (2016). *China's Cyber Power*. London and New York: Routledge.

International Commission on Intervention and State Sovereignty [ICISS] (2001). The Responsibility To Protect, https://idl-bnc-idrc.dspacedirect.org/bitstream/handle/10625/18432/IDL-18432.pdf?sequence=6&isAllowed=y (Erişim: 03.12.2022).

International Court of Justice (ICJ) (1986). *Case Concerning Military and Paramilitary Activities in and Against Nicaragua (Nicaragua v. United States of America)*, Judgment of 27 June 1986.

ICJ (PCIJ) (1923). *Nationality Decrees Issued in Tunis and Morocco (French Zone) on November 8th, 1921*, Advisary Opinion, 7 February.

International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia (ICTY) (1999). *Prosecutor v. Dusko Tadic (Appeal Judgement)*, IT-94-1-A, ,15 July 1999.

Internet Society of China [ISC] (2020). About Internet Society of China. 20 January, https://www.isc.org.cn/article/15315.html (Erişim: 06.01.2024).

International Telecommunication Union (ITU), "Houlin Zhao", https://www.itu.int/net4/ITU-D/CDS/InteractiveProgramme/Calendar/biography.asp?MeetingCode=WTIS20&speaker=1398 (Erişim: 06.01.2024).

Jackson, R. (1999). Sovereignty in World Politics: A Glance at the Conceptual and Historical Landscape. *Political Studies*, *47*(3), 431–56.

Jackson, J. ve H. Robert (1990). *Quasi-states: Sovereignty, International Relations and the Third World*. Cambridge: Cambridge University Press.

James, A. (1986). *Sovereign Statehood: The Basis of International Society*, London: Allen&Unwin.

James, Alan (1999). The Practice of Sovereign Statehood in Contemporary International Society. *Political Studies*, *XLVII*, 457-473.

Jamnejad, M. ve M. Wood (2009), The Principle of Non-intervention. *Leiden Journal of International Law, 22*, 345–381.

Jang, J. vd. (2016). "Global Governance: Present and Future", *Palgrave Communications*, *2*(1), 1-5.

Japan Today (2015). "Defendant in PC death threat case jailed for 8 years", 5 February, https://japantoday.com/category/crime/defendant-in-pc-death-threat-case-jailed-for-8-years (Erişim: 16.01.2023).

Jayawardane, S. vd. (2015). Cyber Governance: Challenges, Solutions and Lessons for Effective Global Governance. *The Hague Institute for Global Justice*, Policy Brief No. 17.

Jennings, R. ve A. Watts (1996). *Oppenheim's International Law. Vol. 1 Peace*. London and New York: Longman.

Jennings, V. (2016). A Brief History of Email: Dedicated to Ray Tomlinson. 10 March, https://phrasee.co/news/a-brief-history-of-email/ (Erişim: 05.01.2023).

Jensen, E. T. (2012). Cyber Deterrence. *Emory International Law Review*, *26*(2), 775-824.

Jensen, E. T. (2015). Cyber Sovereignty: The Way Ahead. *Texas International Law Journal*, *50*(2), 274-304.

Jili, B. (2022). China's Surveillance Ecosystem & The Global Spread of Its Tools. *Digital Forensic Research Lab*, Issue Brief, October, 1-10.

Jinping, X. (2015). Opening Ceremony of the Second World Internet Conference and Delivers Keynote Speech. 19 December, http://nl.china-embassy.gov.cn/eng/hldt/201512/t20151219_10044895.htm (Erişim: 06.01.2024).

Johnson, D. R. ve D. Post (1996). Law and Borders: The Rise of Law in Cyberspace. *Stanford Law Review*, *48*(5), 1367-1402.

Jupillat, N. (2017). From the Cuckoo's Egg to Global Surveillance: Cyber Espionage That Becomes Prohibited Intervention. *North Carolina Journal of International Law and Commercial Regulation*, *42*(4), 934-988.

Kahler, M. (2006). Territoriality and Conflict in an Era of Globalization. Miles Kahler ve Barbara F. Walter (ed.), *Territoriality and Conflict in an Era of Globalization*, Cambridge: Cambridge University Press, 1-22.

Kalir, E., ve E. E. Maxwell (2002). *Rethinking Boundaries in Cyberspace: A Report of the Aspen Institute Internet Policy Project*, Washington, DC: The Aspen Institute.

Kapani, M. (2007). *Politika Bilimine Giriş*, İstanbul: Bilgi Yayıncılık.

Kaplanhan, F. (2020). Dijitalleşme, Vergi ve Egemenlik Sorunu. Muzaffer Şeker vd. (ed.), *Bilişim Teknolojileri ve İletişim: Birey ve Toplum Güvenliği*, Ankara: Türkiye Bilimleri Akademisi, 141-162.

Kasapoğlu, C. (2017). Hayaletlerin İzlerini Sürmek: Uluslararası Nitelikteki Siber Saldırıların Soruşturulması. *EDAM*, Siber Politikalar ve Dijital Demokrasi 2017/4.

Kaspersky (2023). VPN nedir ve nasıl çalışır?. https://www.kaspersky.com.tr/resource-center/definitions/what-is-a-vpn (Erişim: 17.01.2023).

Kaufmann, M. (2003). *Aydınlaşmış Anarşi: Siyaset Felsefesine Giriş*, çev. Y. Çoşar, İstanbul Yayınları.

Keller, P. (1994). Sources of Order in Chinese Law. *The American Journal of Comparative Law*, *42*(4), 1994, 711–59.

Kelsen, H. (1949). *General Theory of the Law and State*. Çev. Anders Wedberg, Massachusetts: Harvard University Press.

Kemp, S. (2024). Digital 2024: China. https://datareportal.com/reports/digital-2024-china (Erişim: 06.01.2024).

Kennedy, S. (2008). Germany drops Australian Holocaust denial case. 21 November, https://www.abc.net.au/news/2008-11-21/germany-drops-australian-holocaust-denial-case/213196 (Erişim: 06.01.2023).

Keskin, F. (1998). *Uluslararası Hukukta Kuvvet Kullanma: Savaş, Karışma ve Birleşmiş Milletler*, Ankara: Mülkiyeliler Birliği Vakfı Yayınları.

Khalil, L. (2020). Digital Authoritarianism, China and C0VID. Lowy Institute Analyses, https://www.lowyinstitute.org/sites/default/files/Khalil%2C%20Digital%20Authoritarianism%2C%20China%20and%20Covid_web_print_021120.pdf (Erişim: 06.02.2024).

Khanna, P. (2018). State Sovereignty and Self-Defence in Cyberspace. *BRICS Law Journal*, *5*(4), 139–154.

Kilovaty, I. (2018). Doxfare: politically motivated leaks and the future of the norm on non-intervention in the era of weaponized information. *Harv. Nat'l Sec. J.*, 9, 147-179.

Kilovaty, I. (2019). The Elephant in the Room: Coercion. *AJIL Unbound, 113*, 87-91.

King, N. J.ve V.T. Raja (2013). What Do They Really Know About Me in the Cloud? A Comparative Law Perspective on Protecting Privacy and Security of Sensitive Consumer Data. *American Business Law Journal*, *50*(2), 413–482.

Kitchin, R M. (1998). Towards Geographies of Cyberspace. *Progress in Human Geography*, *22*(3), 385-406.

Kittichaisaree, K. (2017). *Public International Law of Cyberspace*, Switzerland: Springer.

Kleinbard, E. D. (2011). Stateless Income. *Florida Tax Review*, *11*(9), 700-774.

KMPG (2018). "The "localisation" of Russia citizens' personal data: Compliance with the Russian law on personal data", https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/be/pdf/2018/09/ADV-factsheet-localisation-of-russian-personnal-data-uk-LR.pdf (Erişim: 06.01.2024).

KPMG China (2019). MLPS 2.0 Insights and Strategies. https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/cn/pdf/en/2019/05/mlps-insights-strategies.pdf (Erişim: 08.01.2024).

Knake, R. K. (2010). Untangling Attribution: Moving to Accountability in Cyberspace. https://www.cfr.org/sites/default/files/pdf/2010/07/Knake%20-Testimony%20071510.pdf (Erişim: 08.02.2023).

Knoeller, H. M. (1938). The Power to Tax. *Marquette Law Review*, *22*(3), 125-134.

Kobrin, S. J. (1998). Back to the Future: Neomedievalism and the Postmodern Digital World Economy. *Journal of International Affairs*, *51*(2), 361-386.

Koçak, M. (2006). *Batı'da ve Türkiye'de Egemenlik Anlayışının Değişimi Devlet ve Egemenlik /Eski Kavramlar-Yeni Anlamlar)*, Ankara: Seçkin Yayınevi.

Koh, H. H. (2017). The Trump Administration and International Law. *Washburn Law Journal*, *56*, 413-469.

Kohl, U. (2021). Jurisdiction in Cyberspace. Nicholas Tsagourias ve Russell Buchan (ed.), *Research Handbook on International Law and Cyberspace*, UK, Edward Elgar Publishing Limited, 69-96.

Kooijmans, P. H. (1964). *The Doctrine of The Legal Equality of States: An Inquiry into the Foundations of International Law*. Leyden: A. W. Sythoff.

Kopczewski, M. vd. (2022). Security threats in cyberspace. *Scientific Journal of the Military University of Land Forces*, *54*(3), 415-426.

Krasner, S. D. (2001a). Problematic Sovereignty. Stephen D. Krasner (ed.), *Problematic Sovereignty: Contested Rules and Political Possibilities*, New York: Columbia University Press, 1-23.

Krasner, S. D. (2001b). Abiding Sovereignty. *International Political Science Review*, *22*(3), 229-251.

Krasner, S. D. (2001c). Rethinking the Sovereign State Model. *Review of International Studies*, *27*, Special Issue: Empires, Systems and States: Great Transformations in International Politics, 17-42.

Krasner, S. D. (2004). The Hole in the Whole: So The Hole in the Whole: Sovereignty, Shared Sovereignty, and International Law. *Michigan Journal of International Law*, 25(4), 1075-1101.

Krasner, S. D. (2009). *Power, the State, and Sovereignty: Essays on International Relations*, New York: Routledge Taylor & Francis Group.

Kruger, L. G. (2016). The Future of Internet Governance: Should the United States Relinquish Its Authority over ICANN?. *Congressional Research Service*, R44022.

Kshetri, N. (2010) Diffusion and Effects of Cyber-crime in Developing Economies. *Third World Quarterly*, *31*(7), 1057–1079.

Kubalı, H.N. (1969). *Anayasa Hukuku Dersleri: Genel Esaslar ve Siyasi Rejimler*, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları.

Kukkola, J. ve M. Ristolainen (2018). Projected Territoriality: A Case Study of the Infrastructure of Russian Digital Borders. *Journal of Information Warfare*, *17*(2), 83-100.

Kunig, P. (2015). Prohibition of Intervention. *Oxford University Press, Max Planck Encyclopedia of Public International Law [MPEPIL]*.

Kurnaz, İ. (2023). *21. Yüzyılda Ortodoks Güvenlik Paradigmasının Aşınımı: Uluslararası İlişkilerde Siber Güvenlik*, Konya: Atlas Akademi.

Kurtlantzick J. ve J. West (2024).. "Assessing China's Digital Silk Road Initiative: A Transformative Approach to Technology Financing or a Danger to Freedoms?", https://www.cfr.org/china-digital-silk-road/

Kurtuluş, E. N. (2004). Theories of Sovereignty: An Interdisciplinary Approach. *Global Society*, *18*(4), 347-371.

Kurubaş, E. (2012), Uluslararası İlişkiler Düşüncesi ve Dünya Politikasında Değişimi Anlamak. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *2*(1), 9-34.

Küçük, A. (2015). Egemenlik (Hâkimiyet), Halk Egemenliği ve Milli Egemenlik Tartışmaları ve Egemenlik Anlayışında Esaslı Dönüşüm. *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, *0*(6), 311 – 361.

Lachow, I. (2011). The Stuxnet Enigma: Implications for the Future of Cybersecurity. *Georgetown Journal of International Affairs*, s. 118-126.

Lake, D. (2003). The New Sovereignty in International Relations. *International Studies Review*, 5(3), 303-323

Lee, J. A. vd. (2012). Searching for Internet freedom in China: A case study on Google's China experience. *Cardozo Arts & Ent. LJ*, *31*, 405-434.

Lee, J. (2018). Hacking into China's Cybersecurity Law. *Wake Forest Law Review*, *53*(1), 57-104.

Lee, J. (2022). Cyberspace Governance in China: Evolution, Features and Future Trends. *Ifri Asie Visions*, No. 129.

Leonard E. K. (2005). Discovering the New Face of Sovereignty: Complementarity and the International Criminal Court. *New Political Science*, *27*(1), 87-104.

Levin, I. ve D. Mamlok (2021). Culture and Society in the Digital Age. *Information*, *12*(68), 1-13.

Lewis, J. A. ve S. Hansen (2014). China's Cyberpower: International and Domestic Priorities. *Australian Strategic Policy Institute*. Special Report. http://www.jstor.org/stable/resrep04067 (Erişim: 25.01.2023).

Levy, S. ve J. R. Crandall (2020). The Program with a Personality: Analysis of Elk Cloner, the First Personal Computer Virus. https://arxiv.org/pdf/2007.15759.pdf (Erişim: 08.02.2023).

Lewis, J. A. (2010). Sovereignty and the Role of Government in Cyberspace. *The Brown Journal of World Affairs*, *16*(2), 55-65.

Lewis, J. (2011). Confidence-Building and International Agreement in Cybersecurity. K. Vignard vd. (eds), *Disarmament Forum: Confronting Cyberconflict*, Geneva: UNIDIR, 51-60.

Lété, B. (2021). The Paris Call and Activating Global Cyber Norms. The *German Marshall Fund of the United States*, Policy Brief, https://www.gmfus.org/sites/default/files/Lete%2520-%2520Paris%2520Call_0.pdf (Erişim: 08.02.2023).

Li, C. (2000). Promises and Pitfalls of Reform: New Thinking in Post-Deng China. Jay D. White, William A. Joseph (ed.), *China Briefing 1997-1999: A Century of Transformation*, London, East Gate Book, 123-159

Li, H. ve X. Yang (2021). *Co-governed Sovereignty Network*, Singapore: Springer.

Li, G. (2023). Internet censorship in China: A functioning digital panopticon. N. Talmacs ve A.Y. Peng (ed.), *Communications in Contemporary China: Orchestrating Thinking*, London: Routledge, 11-26.

Li, Y. (2022). The Legal Dilemma of Criminal Jurisdiction of Cybercrime in China and the Way to improve it. *Proceedings of the 2022 5th International Conference on Humanities Education and Social Sciences*, Advances in Social Science, Education and Humanities Research 720, 3-15.

Li, Y. ve Q. Liu (2021). A Comprehensive Review Study of Cyber-Attacks and Cyber Security; Emerging Trends and Recent Developments. *Energy Reports*, *7*, 8176-8186.

Liaropoulos, A. N. (2013). Exercising State Sovereignty in Cyberspace: An International Cyber-Order under Construction?. *Journal of Information Warfare*, *12*(2), 19-26.

Liaropoulos, A. N. (2016). Exploring the Complexity of Cyberspace Governance: State Sovereignty, Multistakeholderism, and Power Politics. *Journal of Information Warfare*, *15*(4), 14-26.

Liaropoulos, A. N. (2017). Cyberspace Governance and State Sovereignty. George C. Bitros ve Nicholas C. Kyriazis (ed.), *Democracy and an Open-Economy World Order*, Switzerland: Springer, 25-36.

Libicki, M. C. (2009). *Cyberdeterrence and Cyberwar*, Santa Monica: RAND Corporation.

Limonier, K. (2014). Russia in Cyberspace: Issues and Representations. *Hérodote*, *152-153*(1-2), 140-160.

Lindsay, J. R. (2014). The impact of China on cybersecurity: Fiction and friction. *International Security*, *39*(3), 7-47.

Lipson, L. (1978), *Politika Biliminin Temel Sorunları*. çev. Tuncer Karamustafaoğlu, Ankara: AÜHF Yay.

Litfin, K. T. (1997). Sovereignty in World Ecopolitics. *Mershon International Studies Review*, *41*(2), 164-204

Litfin, K. T. (1999). The Status of the Statistical State: Satellites and the Diffusion of Epistemic Sovereignty. *Global Society*, *13*(1), 95-116.

Llyood, D. (1972). *The Idea of Law*. London: Penguin Books.

Lotrionte, C. (2012). State Sovereignty and Self-defense in Cyberspace: A Normative Framework for Balancing Legal Rights. *Emory International Law Review*, *26*(1), 825-919.

Löwe, Vaughan (2003). Jurisdiction. M. D. Evans (ed.), *International Law*, New York: Oxford University Press, 335-360.

Lu, C. (2014). İnternet Çağında Egemenliğin Evrimi ve Karşılaştığı Zorluklar. *Uluslararası İlişkiler Çalışmaları*, *1*, 73-81. ("主权概念的演进及其在网络时代面临的挑战", 国际关系 研究,*1*, 73-81)

Lumumba-Kasongo, T. (2015). Rethinking the Bandung conference in an Era of 'unipolar liberal globalization'and movements toward a 'multipolar politics'. *Bandung: Journal of the Global South*, *2*(1), 1-17

Lyon, D. (2014). Surveillance, Snowden, and Big Data: Capacities, Consequences, Critique. *Big Data & Society*, *1*(2), 1–13.

Lyulina, A.G., ve E. S. Efimenko (2022). Internet censorship in modern China: tight control and a flexible settlement system. *RUDN Journal of World History*. *14*(2), 175-188.

MacLean, R. (1992). *Public International Law: Textbook*. London: H.L.T. Textbooks.

Macnish, K. (2018). Government Surveillance and Why Defining Privacy Matters in a Post-Snowden World. *Journal of Applied Philosophy*, *35*(2). 417-432.

Makuch, A. (2022). Raising public and private user awareness of the threats and risks related to cyberspace security. *Cybersecurity and Law*, *8*(2), 44–55.

Malanczuk, P. (1997). *Akehurst's Modern Introduction to International Law*. London and New York: Routledge

Marienstras, E. ve N. Wulf (1999). French Translations and Reception of the Declaration of Independence. *The Journal of American History*, *85*(4), 1299-1324.

Markovski, V. ve A. Trepykhalin (2022). Country Focus Report: China Internet-Related Policy Initiatives and Laws. *ICANN*, GE-010, 31 January, https://itp.cdn.icann.org/en/files/government-engagement-ge/ge-010-31jan22-en.pdf (Erişim: 15.03.2024).

Marr, B. (2021). *Yarının Teknolojileri İş Başında*. İstanbul: Kapital Medya Hizmetleri A.Ş.

Mattli, W. (2000). Sovereignty Bargains in Regional Integration. *International Studies Review*, *2*(2), 149-180.

Mayer, A. C. (1985). The King's Two Thrones. *Man* New Series, *20*(2), 205-221.

Mbanaso U. ve E. Dandaura (2015). The Cyberspace: Redefining A New World. *IOSR Journal of Computer Engineering*, *17*(3), 17-24.

McGowan, F. (1999). "Globalisation, Regional Integration and the State", Martin Shaw (ed.), *Politics and Globalisation: Knowledge, Ethics and Agency*, London: Routledge, 55-70.

McGuire, M. ve S. Dowling (2013). Chapter 2: Cyber-enabled crimes -fraud and theft. *Home Office Research Report 75*.

McKenzie, T. (2017). *Is Cyber Deterrence Possible?*, Alabama: Air Force Research Institute Paper.

Mckune, S. ve S. Ahmed (2018). "The Contestation and Shaping of Cyber Norms Through China's Internet Sovereignty Agenda", *International Journal of Communication*, *12*, 3835–3855

Medeiros, B. P. ve L. R. F. Goldoni (2020). The Fundamental Conceptual Trinity of Cyberspace. *Contexto Internacional*, *42*(1), 31-54.

Mehmetçik, H. (2018). Uluslararası İlişkilerde Siber Uzay, Siber Güvenlik ve Siber Savaş: Geçmiş, Günümüz ve Gelecek. https://kureselcalismalar.com/uluslararasi-iliskilerde-siber-uzay-siber-guvenlik-ve-siber-savas-gecmis-gunumuz-ve-gelecek/ (Erişim: 01.02.2023).

Melzer, N. (2011). Cyberwarfare and international Law, *The United Nations Institute for Disarmament Research*, https://unidir.org/sites/default/files/publication/pdfs//cyberwarfare-and-international-law-382.pdf (Erişim:28.02.2023).

Menthe, D. C. (1998). Jurisdiction in Cyberspace: A Theory of International Spaces. *Michigan Telecommunications and Technology Law Review*, *4*(1), 69-103.

Mihr, A. (2014). Good Cyber Governance: The Human Rights and Multi-Stakeholder Approach. *Georgetown Journal of International Affairs*, 24–34.

Miller, J. (1984). *Rousseau: Dreamer of Democracy*. New Haven: Yale University Press.

Ministry of Foreign Affairs of China (2015). Remarks by H.E. Xi Jinping President of the People's Republic of China At the Opening Ceremony of the Second World Internet Conference. 16 December, https://www.fmprc.gov.cn/eng/wjdt_665385/zyjh_665391/201512/t20151224_678467.html (Erişim: 05.04.2024).

Ministry of Foreign Affairs ve the Cyberspace Administration of China (2017). International Strategy of Cooperation on Cyberspace, 2 March, https://www.chinadaily.com.cn/kindle/2017-03/02/content_28409210.htm (Erişim: 05.04.2024).

Ministry of Industry and Information Technology (2017). MIIT notice on Cleaning Up and Regulating the Internet Access Service Market. 17 January, https://www.chinalawtranslate.com/en/miit-notice-on-cleaning-up-and-regulating-the-internet-access-service-market/ (Erişim: 05.04.2024).

Minogue, K. (2002). *Siyaset ve Despotizm*, (çev. Ünal Gündoğan), Ankara: Liberty Yayınları.

Mirza, M. N. vd. (2021). Conceptualising Cyber Sovereignty And Information Security: China's Image Of A Global Cyber Order. *Webology*, *18*(5), 598-610.

Mishra, V. N. (1988). China's Four Modernisations: Historical Perspective. *Proceedings of the Indian History Congress*, *49*, 575-578.

Mitchell, A. vd. (1998). Sweeping It under The Carpet: The Role of Accountancy Firms in Moneylaundering. *Accounting, Organizations and Society*, *23*(5/6), 589-608.

Mohurle, S. ve M. Patil (2017). A brief study of Wannacry Threat: Ransomware Attack 2017. *International Journal of Advanced Research in Computer Science*, *8*(5), 1938-1940.

Moltz, J. C. (2019). The Changing Dynamics of Twenty-First-Century Space Power. *Journal of Strategic Security*, *12*(1), 15-43.

Moreno, D. (2000). The Limits of Sovereignty in a Bifurcated World. Heidi H. Hobbs (ed.), *Pondering Postinternationalism: A Paradigm for the Twenty-First Century?*, Albany: Suny Press, 25-37.

Mostov, J. (2008). *Soft Borders: Rethinking Sovereignty and Democracy*. England: Palgrave Macmillan.

Moulin, T. (2020). Reviving the Principle of Non-Intervention in Cyberspace: The Path Forward. *Journal of Conflict and Security Law*, 25(3), 423-447

Moynihan, H.t (2019). The Application of International Law to State Cyberattacks: Sovereignty and Non-intervention. *Chatham House*, International Law Programme Research Paper.

Mueller, M. ve Z. Tan (1996). *China in the Information Age: Telecommunications and the Dilemmas of Reforms*, Washington: DC, The Center for Strategic and International Studies.

Mueller, M. (2018). Sovereignty and Cyberspace: Institutions and Internet Governance. *5th Annual Vincent and Elinor Ostrom Memorial Lecture*, 3 October, https://dlc.dlib.indiana.edu/dlc/bitstream/handle/10535/10410/5th-Ostrom-lecture-DLC.pdf?sequence=1&isAllowed=y (Erişim: 05.04.2023).

Mundell, R. A. (1997). Money and the Sovereignty of the State. *International Economic Association Conference*, Trento, September 4-7, https://www-ceel.economia.unitn.it/events/monetary/mundell14.pdf (Erişim: 05.04.2023).

Mungo, P. ve B. Clough (1993). *Approaching Zero: The Extraordinary Underworld of Hackers, Phreakers, Virus Writers, and Keyboard Criminals*, New York: Random House.

Murau, S. ve J. van't Klooster (2022). Rethinking Monetary Sovereignty: The Global Credit Money System and the State. *Perspectives on Politics*, 1-18.

Murarka, R. K. (2019). Emerging Tech Entities and Innovation: Case of Chinese Tech Companies. *Institute of Chinese Studies*, Analysis No. 4, September.

Murphy, A. B. (1997). The sovereign state system as political-territorial ideal: historical and contemporary considerations. Thomas J. Biersteker and Cynthia Weber (ed.). *State Sovereignty as Social Construct*, Cambridge: Cambridge University Press, 81-120.

Nagan, W. P. ve C. Hammer (2004). The Changing Character of Sovereignty in International Law and International Relations. *Colum. J. Transnat'l L.*, *43*(1), 141-187.

National Assembly [France] (1789). Declaration of the Rights of Man and Citizen. https://www.open.edu/openlearn/ocw/pluginfile.php/612270/mod_resource/content/1/rightsofman.pdf (Erişim: 05.05.2023).

National Development and Reform Commission, Ministry of Foreign Affairs ve Ministry of Commerce of the People's Republic of China (2015). Vision and actions on jointly building Belt and Road. 28 March, http://english.scio.gov.cn/beltandroad/2015-03/28/content_76329478.htm (Erişim: 08.03.2023).

NATO (2017). Warsaw Summit Key Decisions. https://www.nato.int/nato_static_fl2014/assets/pdf/pdf_2017_02/20170206_1702-factsheet-warsaw-summit-key-en.pdf (Erişim: 05.04.2023).

NBC News (2014). Obama: Sony Hack Was Cyber-Vandalism, Not an 'Act of War'. 21 December, https://www.nbcnews.com/news/world/obama-sony-hack-was-cyber-vandalism-not-act-war-n272541 (Erişim: 05.04.2023).

Negro, G. (2019). A history of Chinese global Internet governance and its relations with ITU and ICANN. *Chinese Journal of Communication*, *13*(1), 1-18.

NETMundial (2014). "NETmundial: the beginning of a process", https://netmundial.br/about/ (Erişim: 07.04.2023).

New Zealand (2003). The Gambling Act 2003. https://www.legislation.govt.nz/act/public/2003/0051/107.0/096be8ed81822315.pdf (Erişim: 07.04.2023).

Ningnan, Z. (2024). US cyber hegemony collapses at accelerated rate. 08 February, http://eng.chinamil.com.cn/OPINIONS_209196/Opinions_209197/16286102.html (Erişim: 05.04.2024).

Nocetti, J. (2015). Contest and conquest: Russia and global Internet governance. *International Affairs*, 99(1), 111-130.

Nye, J. S. (2010). *Cyber Power*. Harvard Kennedy School, Belfer Center for Science and International Affairs, http://belfercenter.ksg.harvard.edu/files/cyber-power.pdf. (Erişim: 09.04.2023).

Nye, J. S. ve J. Donahue (2010). *Governance in a Globalizing World*. Washington, DC.: Brookings Institution Press.

OECD (2001). *Understanding the Digital Divide*. Paris: OECD Publishings.

OECD (2002). *The Future of Money*. France: OECD Publishings.

OECD (2019). *Good Governance for Critical Infrastructure Resilience*. Paris: OECD Publishings.

Office of the United States Trade Representative (2016). TPP Full Text. https://ustr.gov/sites/default/files/TPP-Final-Text-Electronic-Commerce.pdf (Erişim: 05.04.2024).

Okandan, R. G. (1976). *Umumi Amme Hukuku*, İstanbul: İÜHFY.

Olbert, M. ve C. Spengel (2017), International Taxation in the Digital Economy: Challenge Accepted?. *World Tax Journal*, *9*(1), 4-44.

Open Net Initiative (2008). Europe. https://opennet.net/research/regions/europe (Erişim: 06.04.2024).

OSCE (2010). Freedom of Expression on the Internet. https://www.osce.org/files/f/documents/e/f/80723.pdf (Erişim: 09.04.2023).

Ossoff, W. (2021). Hacking the Domaine R´eserv´e: The Rule of Non-Intervention and Political Interference in Cyberspace. *Harvard International Law Journal*, *62*(1), 295-323.

Oxman, B. H. (1987). Jurisdiction of States. R. Bernhardt (ed.), *Encyclopedia of Disputes Installment 10*, New York: Elsevier Publishers, 277–283.

Özbay, Z. ve M. E. Dalkılıç (2023). nDPI Derin Paket İnceleme Aracı Üzerinde Bir Çalışma. *Bilgisayar Bilimleri ve Mühendisliği Dergisi*, *16*(2), 137-146.

Özel, S. (2014). Yeni Medya Çağında Radyoların Dönüşümü. *Akdeniz İletişim Dergisi*, (22), 168-189.

Özkan, Z. (2019). Ulus-Devletin Egemenlik Yetkisinin Dönüşümü Bakımından Sanal Kripto Para: "Bitcoin", *International Social Sciences Studies Journal*, *5*(30), 601-606.

Özlük, E. (2012). Uluslararası İlişkilerde Devlet Egemenliğinin Dönüşümü Sorunu. *Selçuk Üniversitesi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Konya.

Özman, M. A. (1964). Devletlerin Egemenliği ve Milletlerarası Teşekküller. *AÜHFD*, *21*(1-4), 53-121.

Öztürk, L. ve E. Sülüngür (2020). The Regulation Problem of Cryptocurrencies. Cihan Çobanoğlu ve Valentina Della Corte (ed.), *Advances in Global Services and Retail Management*, USA: USF M3 Publishing, 1-12.

Padmanabhan, R. vd. (2021). A multi-perspective view of Internet censorship in Myanmar. *FOCI'21*, August 27, Virtual Event, USA.

Papic, M. ve S. Noonan (2011). Sosyal Medya: Bir Protesto Aracı. Ece Dündar (çev.), *Türk Kütüphaneciliği*, 25(1), Çeviri Yazılar, 165-172.

Patrick, S. (2010). The Unruled World: The Case for Good Enough Global Governance. *Foreign Affairs*, *93*(1), 58-73.

Pazarcı, H. (1989). *Uluslararası Hukuk Dersleri II. Kitap*, Ankara: Ankara Universitesi Siyasal Bilgiler Fakultesi Yayınları.

Pazarcı, H. (2020). *Uluslararası Hukuk*, Ankara: Turhan Yayınevi.

People's Daily (2014). Siber Güvenlik Olmadan Ulusal Güvenlik Olmaz (Meiyou wangluo anquan jiu meiyou guojia anquan), 18 May, http://politics.people.com.cn/n/2014/0518/c1001-25030371.html (Erişim: 09.04.2024).

Perkins, D. W. (2020). Cryptocurrency: The Economics of Money and Selected Policy Issues. *Congressional Research Service*, R45427, April 9.

Permanent Mission of PRC to the UN (2013). Statement by Ms. Liu Ying of the Chinese Delegation at the Thematic Debate on Information and Cyber Security at the First Committee of the 68th Session of the UNGA. 30 October, http://un.china-mission.gov.cn/eng/chinaandun/disarmament_armscontrol/qtxx/201310/t20131031_8412449.htm (Erişim: 09.04.2024).

Pernik, P. (2018). The early days of cyberattacks: the cases of Estonia, Georgia and Ukraine. Nicu Popescu, Stanislav Secrieru (ed.), *Hacks, Leaks And Disruptions – Russian Cyber Strategies*, Paris: European Union ISS, 53-64.

Pernot-Leplay, E. (2020). China's approach on data privacy law: a third way between the US and the EU?. *Penn St. JL & Int'l Aff.*, *8*(1), 49-117.

Perritt, H. H. (1998). The Internet as a Threat to Sovereignty? Thoughts on the Internet's Role in Strengthening National and Global Governance. *Indiana Journal of Global Legal Studies*, *5*(2), 423-442.

Peteva, P. (2020). The nature of censorship and regulation of the darknet in the Digital Age. *Prawo Mediów Elektronicznych*, *3*, 26-30.

Reynolds, P. A. (1975). International studies: retrospect and prospect. *British Journal of International Studies, 1*(01), 1-19.

Pharant, D. (1994). Perspective on Sovereignty in the Current Context: A Canadian Viewpoint. *Canada-United States Law Journal*, *20*, 19-34

Philpott, D. (1997). Ideas and the Evolution of Sovereignity. S. H. Hasmi (ed.), *State Sovereignity: Change and Persistence in International Relations*, Pennsylvania: The Pennsylvania State University Press, 15-46.

Philpott, D. (1999b). Westphalia, Authority and International Society. *Political Studies*, *47*(3), 566-589.

Philpott, D. (2001). *Revolutions in Sovereignty: How Ideas Shaped Modern International Relations*. Princeton & Oxford: Princeton University Press.

Pirker, B. (2013). Territorial Sovereignty and Integrity and the Challenges of Cyberspace. Katrina Ziolkowski (ed.), *Peacetime Regime for State Activities in Cyberspace: International Law, International Relations and Diplomacy*, Tallinn, Estonia: NATO CCD COE Publication, 189-216.

Planzer, S. (2010). The ECJ on Gambling Addiction – Absence of an Evidence-Oriented Approach. *European Journal of Risk Regulation*, *1*(3), 289-295.

Pokol, B. (2021). Cyberspace society (platform society, metric society, data society). *Journal of Legal Theory*, Law Working Papers 2021, No. 8.

Popielec, D. (2019). From Edward Snowden to Christopher Wylie: The Face of the Second Generation. *Whistleblowing, Zeszyty PRASOZNAWCZE*, Kraków 2019, *62*(3)(239), 39–51

Posner, E. A. ve A. O. Sykes (2010). Economic Foundations of The Law of The Sea. *The American Journal of International Law*, *104*(4), 569-596.

Post, D. G. (1995). "Anarchy State and the Internet", *Journal of Online Law*, Article 3, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=943456 (Erişim: 28.04.2023).

Prasad, Eswar (2022). A New Era for Money, Finance and Development. *IMF*, https://www.imf.org/-/media/Files/Publications/Fandd/Article/2022/September/fd090122.ashx (Erişim: 28.04.2023).

Rapley, J. (2006). The New Middle Ages. *Foreign Affairs*, *85*(3), 95–103.

Raynova, D. (2017). Towards a Common Understanding of the Non-intervention Principle. *European Leadership Network Post Workshop Report*.

Richmond, O. P. (2002). Sovereignty and Ethnic Claims for International Status. *Review of International Studies*, *28*, 381–402.

Rousseau, J. J. (2012). *Toplum Sözleşmesi.* çev. Vedat Günyol, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Qi, A. vd. (2018). Assessing China's Cybersecurity Law. *Computer Law & Security Review*, *34*(6), 1342-1354.

Qiao-Franco, G. (2024). An Emergent Community of Cyber Sovereignty: The Reproduction of Boundaries?. *Global Studies Quarterly*, *4*(1), 4-11.

Quan, E. (2022). Censorship Sensing: The Capabilities and Implications of China's Great Firewall Under Xi Jinping. *Sigma: Journal of Political and International Studies*, *39*, 19-31.

Rader, R. W. (2001). One History of DNS. http://www.byte.org/one-history-of-dns.pdf (Erişim: 28.04.2023).

Radio Free Asia (2018). Shanghai Court Hands Suspended Jail Term to VPN Software Developer. 11 October, https://www.rfa.org/english/news/china/suspended-10112018145444.html (Erişim: 27.03.2024).

Radu, S. (2019). Which Country Owns Data? Increasingly, It's China. 14 February, https://www.usnews.com/news/best-countries/articles/2019-02-14/china-overtook-the-us-and-will-hold-the-largest-share-of-worlds-data-at-least-by-2025#:~:text=China%20Overtook%20the%20U.S.%20and,Data%20at%20Least%20by%202025 (Erişim: 23.04.2024).

Rambert, R. vd. (2021). Chinese Wall or Swiss Cheese? Keyword filtering in the Great Firewall of China. *Proceedings of the Web Conference 2021*.

Rattray, G. J. (2009). An Environmental Approach to Understanding Cyberpower. Franklin D. Kramer, Stuart H. Starr ve Larry K. Wentz (ed.), *Cyberpower and National Security*, USA: Potomac Books, 253-274.

Raud, M. (2016). China and Cyber Attitudes, Strategies, Organisation. NATO Cooperative Cyber Defence Centre of Excellence, https://ccdcoe.org/library/publications/china-and-cyber-attitudes-strategies-organisation/ (Erişim: 28.04.2024).

Reuters, Russia, China alliance wants greater government voice in Internet oversight. 9 December 2012, https://www.reuters.com/article/idUSBRE8B800Q/ (Erişim: 23.04.2024).

Reuters (2018). China's Xi Says Internet Control Key to Stability. 21 April, https://www.reuters.com/article/us-china-internet-idUSKBN1HS0BG/ (Erişim: 28.04.2024).

Reuters (2023). US Supreme Court weighs if public officials can block critics on social media. 31 October, https://www.reuters.com/legal/us-supreme-court-decide-if-public-officials-can-block-critics-social-media-2023-10-31/ (Erişim: 28.04.2024).

Rodan, G. (1998). The Internet and Political Control in Singapore. *Political Science Quarterly*, *113*(1), 63–89.

Rhodes, R. (2011). *Cyber Meltdown: Bible Prophecy And The Imminent Threat Of Cyberterrorism*, USA: Harvest House Publishers.

Roscini, M. (2010). World Wide Warfare – *Jus ad bellum* and the Use of Cyber Force. Armin and Wolfrum, Rüdiger and Philipp, Christiane E, (eds.) *Max Planck Yearbook of United Nations Law*, Leiden: Martinus Nijhoff Publishers, 85-130.

Rosenau, J. N. (1995). Governance in the Twenty-first Century. *Global Governance*, 1(1), 13-43.

Rothkopf, D. J. (1998). Cyberpolitik: The Changing Nature of Power in the Information Age. *Journal of International Affairs*. *51*(2), 325-359.

Royal Courts of Justice [UK] (2003). Harrods Ltd v Dow Jones. Case No: HQ02X01733, https://www.5rb.com/wp-content/uploads/2013/10/Harrods-v-Dow-Jones-QBD-22-May-2003.pdf (Erişim: 28.04.2023).

Royal Courts of Justice [UK] (2012). McGrath & Anor v Dawkins & Ors. Case No: IHJ/11/0537, https://www.bailii.org/ew/cases/EWHC/QB/2012/B3.html (Erişim: 28.04.2023).

Rudolph, C. (2005). Sovereignty and Territorial Borders in a Global Age. *International Studies Review*, *7*(1), 1-20.

Ruggie J, (1993). "Territoriality and Beyond: Problematizing Modernity in International Relations", International Organisation, *47*(1), 139-174.

Rumpf, H. (1979). The International Protection of Human Rights and the Principle of Non-intervention. *Hıfzi Timur'un Anısına Armağan*, İstanbul: İÜHFY.

Russel, D. R. ve B. H. Berger, (2021). Stacking the deck: China's influence in international technology standards setting. *Asia Society Policy Institute*, Report, New York.

Sachs, J. (2000). A new map of the World. The Economist, 22 June, https://www.economist.com/unknown/2000/06/22/a-new-map-of-the-world (Erişim: 28.04.2023).

Sack, R. D. (1986). *Human Territoriality: Its Theory and History*. Cambridge: Cambridge University Press.

Salamatian, L. vd. (2019). The Geopolitics Behind the Routes Data Travels: A Case Study of Iran. *ArXiv*, abs/1911.07723, s. 1-29.

Salitskiia, A. I. ve E. A. Salitskaya (2022). China on the Way to Global Technology Leadership. *Herald of the Russian Academy of Sciences*, *92*(3), 262–267.

Sarıca, M. (1969). *Fransa ve İngiltere'de Emredici Vekâletten Yeni Temsil Anlayışına Geçiş*, İstanbul: İ.Ü.H.F. Yayınları.

Sassen, S. (1996). *Losing Control? Sovereignty in an Age of Globalization*, New York: Columbia University Press.

Sassen, S. (1999). The Impact of the Internet on Sovereignty: Real and Unfounded Worries. *Information Technology and Tools Global Disclosure Project*, December 10, https://nautilus.org/information-technology-and-tools/the-impact-of-the-internet-on-sovereignty-real-and-unfounded-worries/ (Erişim: 28.04.2023).

Schmidt, E. (2022). Eric Schmidt: I Used to Run Google. Silicon Valley Could Lose to China. *New York Times*, 27 February, https://www.nytimes.com/2020/02/27/opinion/eric-schmidt-ai-china.html (Erişim: 03.05.2024).

Schmitt, M. N. (1999). Computer Network Attack and the Use of Force in International Law: Thoughts on a Normative Framework. *HQ USAFA/DFPS*, Information Series Research Publication 1, https://apps.dtic.mil/sti/pdfs/ADA471993.pdf (Erişim: 28.04.2023).

Schmitt, M. N. (2010). Cyber Operations in International Law: The Use of Force, Collective Security, Self-Defense, and Armed Conflicts. *Proceedings of a Workshop on Deterring Cyberattacks Informing Strategies and Developing Options for U.S. Policy*, Washington, DC.: The National Academies Press, 151-178.

Schmitt, M. N. (2017). *Tallinn Manual 2.0 on the International Law Applicable to Cyber Operations*, Cambridge: Cambridge University Press.

Schmitt, M. N. ve L. Vihul (2017). Sovereignty in Cyberspace: Lex Lata Vel Non?. *AJIL Unbound*, *111*, 213-218.

Schwarzenberger, G. (1957). *Internaitonal Law: As Applied by International Courts and Tribunals I: Vol: I*, London: Stevens&Sons Limited.

Schweitzer, Y. vd. (2011). Cyberspace and Terrorist Organizations. Millitary and Strategic Affairs, *3*(3), 39-47.

Scott, D. (2008). *China and the International System, 1840–1949: Power, Presence, and Perceptions in a Century of Humiliation*, USA: State University of New York.

Security Council of the Russian Federation (2016). "Doctrine of Information Security of the Russian Federation", http://www.scrf.gov.ru/security/information/DIB_engl/ (Erişim: 28.04.2024).

Sekkei Digital Group (2024). Top Chinese Social Media Platforms in 2024: A Comprehensive Guide for Marketers. 5 March, https://sekkeidigitalgroup.com/top-chinese-social-media-platforms-2024/ (Erişim: 25.04.2023).

Sezgin, F. (2014). Edward Snowden Olayı'nın ABD-Rusya İlişkileri Üzerindeki Etkileri. *Uluslararası Yönetim ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *1*(1), 24-31.

Shackelford, S. J. (2010). State Responsibility for Cyber Attacks: Competing Standards for a Growing Problem. C. Czosseck and K. Podins (ed.), *Conference on Cyber Conflict Proceedings 2010*, Tallinn: NATO CCD COE Publications, 198-207.

Shackelford, S. J., vd. (2016). Unpacking the International Law on Cybersecurity Due Diligence: Lessons from the Public and Private Sectors. *Chicago Journal of International Law*, *17*(1), 1-50.

Shah, R. (2015-2016). Law Enforcement and Data Privacy: A Forward-Looking Approach. *the Yale Law Journal*, *125*(2), 543-558.

Shapiro, M. J. (1999). "Sovereignty and Exchange in the Orders of Modernity", *Alternatives: Local, Global, Political*, *16*(4), 447-448.

Sharp, Walter Gary (1999). *Cyberspace and Use of Force*, USA, Aegis Research Corporation.

Sheehan, K. M. (2017). Five Years Ago, Internet Users Showed Their Political Might. And They Will Do It Again. 18 January, https://slate.com/technology/2017/01/the-fifth-anniversary-of-the-sopa-pipa-protest-internet-blackout.html (Erişim: 25.04.2024).

Sheldon, J. B. (2011). Deciphering Cyberpower: Strategic Purpose in Peace and War. *Strategic Studies Quarterly*, *5*(2), 95-112.

Shen, H. (2018). Building a digital silk road? Situating the internet in China's belt and road initiative. *International Journal of Communication*, *12*, 2683-2701.

Shen, H. (2019). China's Tech Giants: Baidu, Alibaba, Tencent. *Konrad-Adenauer-Stiftung*, 2 May, https://www.kas.de/en/web/politikdialog-asien/single-title/-/content/chinas-tech-giganten-baidu-alibaba-tencent (Erişim: 25.04.2024).

Shen, Y. (2016). Cyber sovereignty and the governance of global cyberspace. *Chinese Political Science Review*, *1*, 81-93.

Shepard, M. A. (1930). "Sovereignty at the Crossroads: A Study of Bodin", *Political Science Quarterly*, *45*(4), 580-603.

Sherman, J. (2022). China's War for Control of Global Internet Governance. 27 July, https://ssrn.com/abstract=4174453 (Erişim: 25.04.2024).

Shi, M. vd. (2022). Forum: Unpacking the DiDi Decision. 22 July, https://digichina.stanford.edu/work/forum-unpacking-the-didi-decision/ (Erişim: 25.04.2024).

Shi, R. ve V. di Canossa (2024). China in Numbers (2023). *UNDP Issue Brief*, March, https://www.undp.org/sites/g/files/zskgke326/files/2024-03/china_in_numbers_2023-final.pdf (Erişim: 26.04.2024).

Shi-Kupfer, K. ve M. Ohlbergs (2019). China's Digital Rise: Challenges for Europe, *Merics*, Paper on China, No. 7, April.

Short, D. ve H. McDwyer (2010). The Twentieth Century Fox v BT Decision: A New Development in the Debate About ISP Obligations to Prevent Copyright Infringement. *CAMLA Law Bulletin*, *30*(2), 4-6.

Sigholm, J. (2013). Non-State Actors in Cyberspace Operations. *Journal of Military Studies*, *4*(1), 1-37.

Singer, P. W. ve A. Friedman (2015). Siber Güvenlik ve Siber Savaş. Ankara: Buzdağı Yayınevi.

Sindjoun, L. (2001). Transformation of International Relations-Between Change and Continuity: Introduction. *International Political Science Review*, *22*(3), 219-228.

Slack, C. (2016). Wired yet Disconnected: The Governance of International Cyber Relations. *Global Policy*, *7*(1), 69-78.

Smith, A. D. (2002). *Küreselleşme Çağında Milliyetçilik*. çev. Derya Kömürcü, İstanbul: Everest Yayınları.

Sorensen, G. (1999). Sovereignty: Change and Continuity in a Fundamental Institution. *Political Studies*, *47*(3), 590-604.

Sorensen, G. (2002). Sovereignty: Change and Continuity in a Fundamental Institution. *Political Studies*, *47*(3), 590-604.

South China Morning Post (2019). China vs video games: why Beijing stopped short of a gaming ban, keeping Tencent and NetEase growing amid crackdown. 19 November, https://www.scmp.com/tech/big-tech/article/3156540/china-vs-video-games-why-beijing-stopped-short-gaming-ban-keeping (Erişim: 27.04.2024).

Spang-Hanssen, H. (2004). *Cyberspace & International Law on Jurisdiction,* Denmark: DJØF Publishing.

Srnicek, N. (2016). *Platform Capitalism*. Hoboken: John Wiley & Sons.

Stang, G. (2013). Global commons: Between Cooperation and Competition. https://www.iss.europa.eu/sites/default/files/EUISSFiles/Brief_17.pdf (Erişim: 25.02.2023).

Stanković, N. (2024). Cyberspace and Sovereignty in Public International Law. *Међународни проблеми*, *76*(1), 33-54.

Statista (2023). Number of Facebook users in China from 2017 to 2023. 2 March, https://www.statista.com/statistics/558221/number-of-facebook-users-in-china/ (Erişim: 20.04.2024).

Statista (2024a). Leading internet companies in China as of 2023, based on market valuation (in billion yuan). January, https://www.statista.com/statistics/954867/china-leading-internet-companies-based-on-market-value/ (Erişim: 20.04.2024).

Statista (2024b). Annual e-commerce revenue of Alibaba from financial year 2013 to 2023, by region. May, https://www.statista.com/statistics/226793/e-commerce-revenue-of-alibabacom/ (Erişim: 20.04.2024).

Steinberg, P. E. (2009). Sovereignty, Territory, and the Mapping of Mobility: A View from the Outside. *Annals of the Association of American Geographers*, *99*(3), 467-495.

Stocker, G. (1998). Governance As Theory: Five Positions. *International Sociel Science Journal*, *50*(1), 17-29.

Su, C., ve T. Flew, (2021). The rise of Baidu, Alibaba and Tencent (BAT) and their role in China's Belt and Road Initiative (BRI). *Global Media and Communication*, *17*(1), 67-86.

Suganami, H. (2007). Understanding Sovereignty through Kelsen/Schmitt. *Review of International Studies*, *33*(3), 511-530.

Sun, T., ve Q. Zhao (2021). Delegated Censorship: The Dynamic, Layered, and Multistage Information Control Regime in China. *Politics & Society*, *50(2)*, 191-221.

Supreme People's Court of the People's Republic of China (2004). Interpretation of the Supreme People's Court on Several Issues concerning the Application of Law in the Trial of Cases in Relation to Copyright Disputes over Computer Network. 1 July, https://lawinfochina.com/display.aspx?id=3415&lib=law&EncodingName=big5 (Erişim: 01.10.2023).

Supreme People's Court of the People's Republic of China (2015). Interpretation of the Supreme People's Court on the Application of the Civil Procedure Law of the People's Republic of China. 3 May,https://www.hshfy.sh.cn/shfy/English/view.jsp?pa=aaWQ9MzY4ODU3JnhoPTEmbG1kbT1FTl8wNAPdcssPdcssz (Erişim: 01.10.2023).

Supreme People's Court of the People's Republic of China (2024). Judicial Assistance. https://english.court.gov.cn/judicialassistance.html (Erişim: 05.06.2024).

Sümer, H. H. ve Ö. Ulukapı (2011). *Temel Hukuk Bilgisi*. Konya: Mimoza Yayınları.

Swaine, M. D. (2013). Chinese Views on Cybersecurity in Foreign Relations. *China Leadership Monitör*, (42), 1-27.

Tadviser (2023). Censorship (control) on the Internet Experience of China. 19 December, https://tadviser.com/index.php/Article:Censorship_(control)_on_the_Internet._China_experience (Erişim: 01.05.2024).

Tai, K. ve Y. Y. Zhu (2022). A Historical Explanation of Chinese Cybersovereignty. *International Relations of the Asia-Pacific*, *22*(3), 469-499.

Talagala, N. (2022). Data as The New Oil Is Not Enough: Four Principles For Avoiding Data Fires. 2 March, https://www.forbes.com/sites/nishatalagala/2022/03/02/data-as-the-new-oil-is-not-enough-four-principles-for-avoiding-data-fires/?sh=345f85cc208b (Erişim: 01.03.2024).

Taylor, R. D. (2020). Data localization: The internet in the balance. *Telecommunications Policy*, *44*(8), 1-15.

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı (2023). "Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı (2020-2023), http://www.sp.gov.tr/upload/xSPTemelBelge/files/HwolM+ulusal-siber-guvenlik-stratejisi-ep-2020-2023.pdf (Erişim: 01.10.2023).

TDK (2021), https://sozluk.gov.tr/ (Erişim: 05.06.2022).

Terentieva, L. (2021). The Issue of State Sovereignty in Cyberspace. *Legal Issues in the Digital Age*, (2), 49–67.

Teziç, E. (1996). *Anayasa Hukuku*. İstanbul: Beta Yayınları.

The Cybersecurity Tech Accord (2021a). Year in Review 2021-2022. 30 June, https://cybertechaccord.org/cybersecurity-tech-accord-launches-2021-2022-annual-report/ (Erişim: 01.05.2023).

The Cybersecurity Tech Accord (2021b). Cybersecurity Tech Accord response to OEWG's draft final report. 10 March, https://cybertechaccord.org/cybersecurity-tech-accord-response-to-the-un-oewgs-substantive-report-first-draft/ (Erişim: 01.05.2023).

The Diplomat (2018). Did the Obama-Xi Cyber Agreement Work. https://thediplomat.com/2018/08/did-the-obama-xi-cyber-agreement-work/ (Erişim: 01.10.2023).

The Epoch Times (2018). In Sharp Contrast to Apple, Asus Bows Out of China's Cloud Storage Market to Protect Private User Data. 15 February, https://www.theepochtimes.com/article/in-sharp-contrast-to-apple-asus-bows-out-of-chinas-cloud-storage-market-to-protect-private-user-data-2442490?welcomeuser=1(Erişim: 01.02.2024).

The European Parliament and of the Council (2016). On the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation). 27 April, https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj (Erişim: 01.10.2023).

The Ministry of Foreign Affairs of the Russian Federation (2023), The Concept of the Foreign Policy of the Russian Federation. https://mid.ru/en/foreign_policy/fundamental_documents/1860586/ (Erişim: 01.10.2023).

The Government of Japan (2015). Cybersecurity Strategy. https://www.nisc.go.jp/eng/pdf/cs-strategy-en-pamphlet.pdf (Erişim: 01.02.2023).

The Government of Japan (2021). Cybersecurity Strategy: Cybersecurity for All. https://www.nisc.go.jp/pdf/policy/kihon-s/cs-senryaku2021-en-booklet.pdf (Erişim: 01.02.2023).

The Guardian (2008). Alleged Holocaust denier held at Heathrow. 2 October, https://www.theguardian.com/world/2008/oct/02/secondworldwar.australia (Erişim: 01.02.2023).

The Guardian (2017). Man in China sentenced to five years' jail for running VPN. 22 December, https://www.theguardian.com/world/2017/dec/22/man-in-china-sentenced-to-five-years-jail-for-running-vpn (Erişim: 01.10.2023).

The International Institute for Strategic Studies (2021). *Cyber Capabilities and National Power: A Net Assessment*, London: The International Institute for Strategic Studies.

The New York Times (1997). For France, Sagging Self-Image and Esprit. 11 February, https://www.nytimes.com/1997/02/11/world/for-france-sagging-self-image-and-esprit.html (Erişim: 08.02.2023).

The Paris Call (2022). The 9 principles. https://pariscall.international/en/principles (Erişim: 01.02.2023).

The National People's Congress of People's Republic of China (2013). China's Legislature Adopts Online info Rules to Protect Privacy. 05 January, http://www.npc.gov.cn/zgrdw/englishnpc/news/Legislation/2013-01/05/content_1750014.htm (Erişim: 01.10.2023).

The National People's Congress of China (2015). Counter-Terrorism Law of the People's Republic of China. 27 January, https://www.chinalawtranslate.com/en/counter-terrorism-law-2015/ (Erişim: 01.10.2023).

The National People's Congress of China (2017). Cybersecurity Law of the People's Republic of China. trans. Rogier Creemers, Graham Webster ve Paul Triolo, https://digichina.stanford.edu/work/translation-cybersecurity-law-of-the-peoples-republic-of-china-effective-june-1-2017/ (Erişim: 01.10.2023).

The National People's Congress of China (2017). China's 'New Generation Artificial Intelligence Development Plan'. 20 July, translanted by DigiChina, https://digichina.stanford.edu/work/full-translation-chinas-new-generation-artificial-intelligence-development-plan-2017/ (Erişim: 05.10.2023).

The National People's Congress of China (2021). Data Security Law of the People's Republic of China. trans. digiChina, https://digichina.stanford.edu/work/translation-data-security-law-of-the-peoples-republic-of-china/ (Erişim: 10.10.2023).

The New York Times (2019). Adam Silver Commits to Free Speech as Chinese Companies Cut Ties With N.B.A.. 8 November, https://www.nytimes.com/2019/10/08/sports/adam-silver-nba-china-hong-kong.html (Erişim: 05.05.2023).

The State Council The People's Republic of China (1997). The Measures for Security Protection Administration of the International Networking of Computer Information Networks. 30 December, http://www.lawinfochina.com/display.aspx?lib=law&id=6247 (Erişim: 09.10.2023).

The State Council The People's Republic of China (2000). Administrative Measures on Internet Information Services. 20 September, http://www.china.org.cn/business/2010-01/20/content_19274704.htm (Erişim: 08.10.2023).

The State Council The People's Republic of China (2000). Telecommunication Regulation of the People's Republic of China. 25 September, http://www.lawinfochina.com/display.aspx?lib=law&id=1667 (Erişim: 09.10.2023).

The State Council The People's Republic of China (2010). The Internet in China. 8 June, http://www.china.org.cn/government/whitepaper/node_7093508.htm (Erişim: 05.10.2023).

The State Council The People's Republic of China (2014a). İnternet bilgi içeriğinin yönetiminden sorumlu olması hususunda Çin Siber Uzay İdaresi'nin yetkilendirilmesine ilişkin Devlet Konseyi Bildirisi. 28 Şubat. (中华人民共和国国务院, 国务院授权网信办负责互联网信息管理工作) https://www.gov.cn/zhengce/content/2014-08/28/content_9056.htm (Erişim: 19.10.2023).

The State Council The People's Republic of China (2014b). Ministry of Industry and Information Technology. 20 Aug, https://english.www.gov.cn/state_council/2014/08/23/content_281474983035940.htm (Erişim: 12.10.2023).

The State Council Information Office of the People's Republic of China (2019). China's National Defense in the New Era. http://english.scio.gov.cn/2019-07/24/content_75026800_4.htm (Erişim: 12.10.2023).

The State Council Information Office of the People's Republic of China (2022). Jointly Build a Community with a Shared Future in Cyberspace. 7 November, https://english.www.gov.cn/archive/whitepaper/202211/07/content_WS636894aac6d0a757729e2973.html (Erişim: 14.10.2023).

The State Council Information Office of the People's Republic of China (2023). China's Law-Based Cyberspace Governance in the New Era. http://english.scio.gov.cn/whitepapers/2023-03/16/content_85172148_3.htm (Erişim: 16.10.2023).

The Wall Street Journal (2014). China Delivers Midnight Internet Declaration — Offline. 21 November, https://www.wsj.com/articles/BL-CJB-24963 (Erişim: 11.12.2023).

The White House (2011). International Strategy for Cyberspace: Prosperity, Security, and Openness in a Networked World. May https://obamawhitehouse.archives.gov/sites/default/files/rss_viewer/international_strategy_for_cyberspace.pdf (Erişim: 18.11.2023).

Tikk, E. ve K. Kaska (2010). Legal Cooperation to Investigate Cyber Incidents: Estonian Case Study and Lessons. Josef Demergis (ed.), *Proceedings of the 9th European Conference on Information Warfare and Security*, UK: Academic Publishing Limited, 288–294.

TK, A. (2017). Discussion On Ransomware, Wannacry Ransomware and Cloud Storage Services Against Ransom Malware Attacks. International Journal for Research Trends and Innovation, *2*(6), 310-314.

Toonders, J. (2014). Data Is the New Oil of the Digital Economy. https://www.wired.com/insights/2014/07/data-new-oil-digital- (Erişim: 04.01.2024).

Trachtman, J. (1998). Cyberspace, Sovereignty, Jurisdiction, and Modernism. *Indiana Journal of Global Legal Studies*, *5*(2), 561-581,

Treaty of Westphalia. 24 October 1648, https://is.muni.cz/el/1423/podzim2008/MVZ430/um/Treaty-of-Westphalia.pdf (Erişim: 01.08.2022).

Tsagourias, N. (2020). Electoral Cyber Interference, Self-Determination, Non-intervention. Dennis Broeders ve Bibi van den Berg (ed.), *Governing Cyberspace Behavior, Power, and Diplomacy*, London: Rowman & Littlefield, 45-64.

Turhan, O. (2006). Bilgisayar Ağları ile ilgili Suçlar (Siber Suçlar). Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı Hukuk Müşavirliği, Planlama Uzmanlığı Tezi.

United Kingdom (2009). Cyber Security Strategy of the United Kingdom Safety, Security and Resilience in Cyber Space. https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/228841/7642.pdf (Erişim: 03.03.2023).

UK Department of Health & Social Care (2018). Securing Cyber Resilience ın Health and Care: Progress update October 2018. https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/747464/securing-cyber-resilience-in-health-and-care-september-2018-update.pdf (Erişim: 03.03.2023).

UK (2022). National Cyber Strategy 2022 Pioneering a cyber future with the whole of the UK. https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/1053023/national-cyber-strategy-amend.pdf (Erişim: 03.03.2023).

Ulusal Bilgi Güvenliği Standardizasyon Teknik Komitesi [TC260] (2024). Organizasyon Şeması. (全国信息安全标准化技术委员会, "机构设置"), https://www.tc260.org.cn/front/tiaozhuan.html?page=/front/gywm/jgsz_Detail (Erişim: 01.10.2023).

UN (1945). Charter of the United Nations and Statute of the International Court of Justice, San Francisco, https://treaties.un.org/doc/publication/ctc/uncharter.pdf (Erişim: 01.08.2022).

UNCTAD (2024). Data Protection and Privacy Legislation Worldwide. https://unctad.org/page/data-protection-and-privacy-legislation-worldwide (Erişim: 01.05.2024).

UNGA (1970). Declaration on Principles of International Law concerning Friendly Relations and Cooperation among States in accordance with the Charter of the United Nations. A_RES_2625, 24 October, https://digitallibrary.un.org/record/202170 (Erişim: 01.10.2022).

UNGA (2003). Developments in the Field of Information and Telecommunications in the Context of International Security. A/RES/58/32, 18 December, https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N03/454/83/PDF/N0345483.pdf?OpenElement (Erişim: 11.05.2023).

UNGA (2005). Group of Governmental Experts on Developments in the Field of Information and Telecommunications in the Context of International Security. A/60/202, https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N05/453/63/PDF/N0545363.pdf?OpenElement (Erişim: 11.05.2023).

UNGA (2011). letter dated 12 September 2011 from the Permanent Representatives of China, the Russian Federation, Tajikistan and Uzbekistan to the United Nations addressed to the Secretary-General. A/66/359, 14 September, https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n11/496/56/pdf/n1149656.pdf?token=V8boEorSQm1PkGUdTl&fe=true (Erişim: 11.05.2023).

UNGA (2013). Group of Governmental Experts on Developments in the Field of Information and Telecommunications in the Context of International Security. A/68/98, 24 June, https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N13/371/66/PDF/N1337166.pdf?OpenElement (Erişim: 11.05.2023).

UNGA (2015a). Letter dated 9 January 2015 from the Permanent Representatives of China, Kazakhstan, Kyrgyzstan, the Russia n Federation, Tajikistan and Uzbekistan to the United Nations addressed to the Secretary General. A/69/723, 13 January, https://documents.un.org/doc/undoc/gen/n15/014/02/pdf/n1501402.pdf?token=DmePiHcKvQL8VmPaDA&fe=true (Erişim: 11.05.2023).

UNGA (2015b). Group of Governmental Experts on Developments in the Field of Information and Telecommunications in the Context of International Security. A/70/174, 22 July, https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N15/228/35/PDF/N1522835.pdf?OpenElement (Erişim: 11.05.2023).

UNGA (2018). Developments in the Field of Information and Telecommunications in the Context of International Security. A/RES/73/27, 11 December, https://documents-dds-ny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N18/418/04/PDF/N1841804.pdf?OpenElement (Erişim: 13.05.2023).

United Nations Office on Drugs and Crime (2013). *Comprehensive Study on Cybercrime*, New York: United Nations.

Upeniece, V. (2019). Conditions For The Legal Commencement Of An Armed Attack. *SHS Web of Conferences*, *68*, Article No. 01022.

Ursic, H. vd. (2018). Data localisation measures and their impacts on data science. Vanessa Mak, Eric Tjong Tjin Tai ve Anna Berlee (ed.), *Research Handbook in Data Science and Law*, UK, Edward Elgar, 322-353.

USA (1996). Communications Decency Act of 1996. https://www.govinfo.gov/content/pkg/USCODE-2021-title47/pdf/USCODE-2021-title47-chap5-subchapII-partI-sec230.pdf (Erişim: 13.05.2024).

USA (2018). Clarifying Lawful Overseas Use of Data Act. https://www.congress.gov/115/bills/hr4943/BILLS-115hr4943ih.pdf (Erişim: 13.05.2024).

USA Department of the Army (2010), Cyberspace Operations Concept Capability Plan 2016-2028 (TRADOC Pamphlet 525-7-8). https://fas.org/irp/doddir/army/pam525-7-8.pdf (Erişim: 20.06.2023).

USA Department of State (2020). "The Clean Network". https://2017-2021.state.gov/the-clean-network/index.html (Erişim: 20.02.2024).

USA DoD (2021). "DOD Dictionary of Military and Associated Terms", https://irp.fas.org/doddir/dod/dictionary.pdf (Erişim: 20.06.2023).

USA National Institute of Standards and Technology (2013). Improving Critical Infrastructure Cybersecurity Executive Order 13636: Preliminary Cybersecurity Framework, https://www.nist.gov/system/files/documents/itl/preliminary-cybersecurity-framework.pdf (Erişim: 20.06.2023).

USA National Counterintelligence and Security Center (2018). Foreign Economic Espionage in Cyberspace, https://www.dni.gov/files/NCSC/documents/news/20180724-economic-espionage-pub.pdf (Erişim: 21.06.2023).

Ünlüer, A. O. (2005). Radyo Televizyon Yayıncılığında Küreselleşme ve Ulusal Yayıncılık Üzerindeki Etkileri. *Selçuk İletişim*, 4(1), 11-20.

Verma, A. ve S. K. Bajaj (2008). Cyber Fraud: A Digital Crime. Miguel Baptista Nunes, Pedro Isaías and Philip Powell (ed.), *Proceedings of the IADIS International Conference Information Systems 2008*, Portogal: IADIS Press, 147-153.

Vieira, M. B. (2008). Francisco Suârez and the Principatus Politicus. *History of Political Thought*, *29*(2), 273-294.

von Heinegg, W. H. (2012). Legal Implications of Territorial Sovereignty in Cyberspace. C. Czosseck, R. Ottis, K. Ziolkowski (ed.), *2012 4th International Conference on Cyber Conflict*, Tallinn, NATO CCD COE Publications, 7-19.

Vural, Muammer (2011). "Yasama Kavramı Ve Yetkisi Açısından Pozitif Hukuk İle İslâm Hukuku Arasında Bir Mukayese", *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Sayı: 36, 177-200.

Wagner, B. (2016). *Global Free Expression - Governing the Boundaries of Internet Content*, Switzerland: Springer.

Walker, R. B. J. (1990a). Inside/Outside: International Relations as Political Theory. Cambridge: Cambridge University Press.

Walker R. B. J. (1990b). Sovereignty, Identity, Community: Reflections on the Horizons of Contemporary Political Practice. R. B. J. Walker, Saul H. Mendlovitz (ed.), *Contending Sovereignties: Redefining Political Community*, Boulder: Lynne Rienner, 159-186.

Wallace, W. (1999). The Sharing of Sovereignty: The European Paradox. *Political Studies, 47*(3), 503-521.

Walters, W. (2006). Border/Control. *European Journal of Social Theory*, *9*(2), 187-203.

Walton, G. (2001). *China's Golden Shield: Corporations and the Development of Surveillance Technology in the People's Republic of China*. Canada: International Centre for Human Rights and Democratic Development.

Wang, A. (2020). Cyber Sovereignty at its Boldest: A Chinese Perspective. *The Ohio State Techonology Law Journal*, *16*(2), 395-466.

Wang, X. (2019). The Great Firewall of China and Its Implications for Political Information Systems. Available at SSRN 3425612, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3425612 (Erişim: 20.05.2024).

Warbrick, C. (2003). .States and Recognition in International Law. M. D. Evans(ed.), *International Law*, New York: Oxford University Press, 205-267.

Watts, S. (2009). Reciprocity and the Law of War. H*arvard International Law Journal*, *50*(1), 365-434.

Watts, S. (2014). Low-intensity Cyber Operations and the Priniple of Non-intervention. *SSRN*, https://ssrn.com/abstract=2479609 (Erişim: 20.03.2023).

Waxman, M. C. (2011). Cyber-Attacks and the Use of Force: Back to the Future of Article 2(4). *The Yale Journal of International Law*, *36*(2), 421-459.

WB Data (2024). Individuals using the Internet (% of population), https://data.worldbank.org/indicator/IT.NET.USER.ZS (Erişim: 03.02.2023).

Weber, C. (1995). *Simulating Sovereignty: Intervention, the State and Symbolic Exchange*. Cambridge: Cambridge University Press.

Webster, G. (2022). Translation: Chinese Authorities Announce $1.2B Fine in DiDi Case, Describe 'Despicable' Data Abuses Didi's violations of data security and personal information protection laws cited as reason for punitive action. 21 July, https://digichina.stanford.edu/work/translation-chinese-authorities-announce-2b-fine-in-didi-case-describe-despicable-data-abuses/ (Erişim: 20.05.2024).

Wei, L. (2014). Cyber Sovereignty Must Rule Global Internet. 15 December, https://www.huffpost.com/entry/china-cyber-sovereignty_b_6324060 (Erişim: 18.05.2024).

Weiss, T. (2000). Governance, good governance and global governance: conceptual and actual challenges. *Third World Quarterly*, *21*(5), 795– 814.

Wenhong, X. (2020). Challenges to cyber sovereignty and response measures. *Mirovaia ekonomika i mezhdunarodnye otnosheniia*, *64*(2), 89-99.

Werbach, K. (2021). *Blokzinciri ve Yeni güven Mimarisi*. Ahmet Usta (çev.), İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

West, S. (2014). Globalizing Internet Governance: Negotiating Cyberspace Agreements in the Post-Snowden Era. 2014 TPRC Conference Paper, https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2418762 (Erişim: 15.02.2023)

White, E. (1999). France and the Failure to Modernize Macroeconomic Institutions. Working Paper, No. 1999-04, Rutgers University, Department of Economics, New Brunswick, NJ.

Wired (2014). Chinese Tech Giant Baidu to Invest $600M in Uber, Report Says. 24 December, https://www.wired.com/2014/12/uber-baidu/ (Erişim: 20.05.2024).

Wired (2023). Jack Ma isn't back. 15 Jun, https://www.wired.com/story/jack-ma-isnt-back/ (Erişim: 21.05.2024).

Wolfsfeld, G. vd. (2013). Social Media and the Arab Spring: Politics Comes First. *The International Journal of Press/Politics*, *18*(2), 115–137.

Wright, N. (2018). How Artificial Intelligence Will Reshape the Global Order: The Coming Competition Between Digital Authoritarianism and Liberal Democracy. *Foreign Affairs*, 10 July, https://www.foreignaffairs.com/articles/world/2018-07-10/how-artificial-intelligence-will-reshape-global-order (Erişim: 23.05.2024).

Wriston, W. B. (1997). Bits, Bytes, and Diplomacy. *Foreign Affairs*, *76*(5), 172-182.

WSIS (2003a). Declaration of Principles Building the Information Society: a global challenge in the new Millennium. *WSIS-03/GENEVA/DOC/4-E*, 12 December, https://www.itu.int/dms_pub/itu-s/md/03/wsis/doc/S03-WSIS-DOC-0004!!PDF-E.pdf (Erişim: 20.03.2023).

WSIS (2003b). Plan of Action. *WSIS-03/GENEVA/DOC/5-E*, 12 December, https://www.itu.int/dms_pub/itu-s/md/03/wsis/doc/S03-WSIS-DOC-0005!!PDF-E.pdf (Erişim: 20.03.2023).

WSIS (2005). Tunis Agenda For The Information Society. *WSIS-05/TUNIS/DOC/6(Rev.1)-E*, 18 November, https://www.itu.int/net/wsis/docs2/tunis/off/6rev1.pdf (Erişim: 21.03.2023).

Wu, Emily (2021). Sovereignty and Data Localization. *Belfer Center for Science and International Affairs*, Report July, https://www.belfercenter.org/sites/default/files/2021-07/SovereigntyLocalization.pdf (Erişim: 23.05.2024).

Wu, T. S. (1997). Cyberspace Sovereignty? -- The Internet and The International System. *Harvard Journal of Law & Technology*, *10*(3), 648-666.

Xiaoming, H. vd. (1996). The Internet and Information Control: The Case of China. *Javnost - The Public*, *3*(1), 117-130.

Xinbao, Z. (2017). China's Strategy for International Cooperation on Cyberspace. *Chinese Journal of International Law, 16*(3), 377-386.

Xinhua (2023). Former bank official stands trial for embezzlement, misappropriation of public funds. 17 May, https://english.news.cn/20230517/8570630dc4b44640b8df604ce79e72ad/c.html (Erişim: 01.06.2024).

Xu, X. vd. (2011). Internet Censorship in China: Where Does the Filtering Occur?. Neil Spring ve George F. Riley (ed.), *Passive and Active Measurement*, New York, Springer, 133-142.

Yack, B. (2001). Popular Sovereignty and Nationalism. *Political Theory*, *29*(4): 517-536.

Ye, M. ve L. Zhao (2023). "I know it's sensitive": Internet censorship, recoding, and the sensitive word culture in China. *Discourse, Context & Media*, 51, 100666.

Yuen, S. (2017). Becoming a Cyber Power: China's Cybersecurity Upgrade and Its Consequences. *China Perspectives*, (2), 53-58.

Zekos, G. (2007). State Cyberspace Jurisdiction and Personal Cyberspace Jurisdiction. *International Journal of Law and Information Technology*, *15*(1), 1-37.

Zeng, J. vd. (2017). China's Solution to Global Cyber Governance: Unpacking the Domestic Discourse of "Internet Sovereignty". *Politics & Policy*, *45*(3), 432-464.

Zenglein, M. J. ve A. Holzmann (2019). Evolving Made in China 2025: China's industrial policy in the quest for global tech leadership. *MERICS*, Papers on China No 8, July.

Zhang, C. (2021). Internet censorship and social inequality: a case study of bypassing the "Great Firewall" in China. Naci Akdemir, Christopher Lawless, Umut Türkşen (ed.), *Cybercrime in Action*, Ankara: Nobel Yayınları, 199-221.

Zheng, C. (2016). China debates the non-interference principle. *the Chinese Journal of International Politics*, *9*(3), 349-374.

Zheng, W. (2024). *China's Digital Silk Road (DSR) in Southeast Asia: Progress and Challenges*. Singapore: Yusof Ishak Institute.

Zhipeng, Z. vd. (2018, February). VPN: a boon or trap?: a comparative study of MPLs, IPSec, and SSL virtual private networks. *2018 Second International Conference on Computing Methodologies and Communication* (ICCMC), 510-515.

Zhong, Y. (1996). Legitimacy crisis and legitimation in China. *Journal of Contemporary Asia, 26*(2), 201–220.

Zhu, L. ve W. Chen (2022). Chinese Approach to International Law with Regard to Cyberspace Governance and Cyber Operation: From the Perspective of the Five Principles of Peaceful Co-Existence. *Baltic Yearbook of International Law Online*, *20*(1), 187–208.

Zielonka, J. (2006). *Europe as Empire: The Nature of the Enlarged European Union*. Oxford, UK: Oxford University Press.

Ziolkowski, Katharina (2012). Ius ad bellum in Cyberspace – Some Thoughts on the "Schmitt Criteria" for Use of Force. C. Czosseck, R. Ottis, K. Ziolkowski (ed.), *2012 4th International Conference on Cyber Conflict*, Tallinn, Estonia, NATO CCD COE Publication, s. 295-309.

Ziolkowski, K. (2013). General Principles of International Law as Applicable in Cyberspace. Katrina Ziolkowski (ed.), *Peacetime Regime for State Activities in Cyberspace: International Law, International Relations and Diplomacy*, Tallinn, Estonia: NATO CCD COE Publication, 135-188.

Zürn, M. (2013). Globalization and Global Governance. Walter Carlsnaes, Thomas Risse ve Beth A. Simmons (ed.), *Handbook of International Relations*, Los Angeles: SAGE, 401-425.

http://arsiv.ntv.com.tr/news/53192.asp#TOP (Erişim: 18.01.2023).

Spectacle, Performance and New Femininities in the Plays of Edwardian Suffrage Playwrights

Enes Kavak

Çizgi Kitabevi Publishing: 1824
English Literature

©Çizgi Kitabevi
May 2025

ISBN: 978-625-396-547-1
Certificate No: 52493

- Cataloging in Publication Data (CIP) -
KAVAK, Enes
Spectacle, Performance and New Femininities in the
Plays of Edwardian Suffrage Playwrights

Preparation for Printing
Çizgi Kitabevi Publishing
Tel: 0332 353 62 65- 66

Printig: Sebat Ofset
Certificate No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Bibliography

Archives and Libraries

Ellen Terry Manuscripts, British Library Manuscripts Department, London

The Lord Chamberlain's Theatre Manuscripts, British Library Manuscripts Department, London

BL Newspaper Collection, British Library, London

Ellen Terry Theatre Collection, Victoria and Albert Museum Theatre and Performance Collections, London

The Women's Library, Actresses' Franchise League Documents, Special Collections, London School of Economics (previously owned by London Metropolitan University), London

Historical Newspapers, Periodicals and Archival Sources

A letter to Sir Theodore Martin by Queen Victoria, 1870

'A Medieval Drama: "Paphnutius" Produced by the Pioneer Players', *The Times*, 12 January 1914

'A Serious "Cinderella": Clement Cinderella Clement Princess', *The Observer*, 23 December 1906

'At the Play', *The Observer*, 14 April 1907

'At the Theatre by S. H. STRONG: Kingsway Theatre', *The Musical Standard*, 23 January 1909, p. 62

'A Witty Suffragette', *Star*, 28 August 1909, p. 3

'Banned Play: Censor's Objection to "Press Cuttings", Special Interview with Mr. Shaw – A Barrie Precedent', a reprint from *The Observer*, 27 June 1909, p. 4.

'Court Theatre', *The Observer*, 12 May 1907, p. 5A

'Court Theatre', *The Times*, 10 April 1907, p. 5

Curzon, Lord, 'Fifteen Good Reasons Against the Grant of Female Suffrage', 1911, pp. 1–2

'Edith Craig', *Votes for Women*, 12 November 1909

Daily Express, 6 May 1911

Daily Graphic, 5 May 1911

Daily Mail, 9 May 1911

'Declaration by Men in Support of Women's Suffrage', 23 March 1909, The Women's Library, 153/4

Ellis, Samantha, 'Votes for Women!, Royal Court', April 1907, *The Guardian*, 19 March 2003

'"Fanny's First Play": at the Everyman', *Bookman,* March 1922

'"Fanny's First Play" at the Little Theatre', *Academy,* 29 April 1911

'"Fanny's First Play", at Everyman's', *London News*,1922

'Fanny's First Play', *Observer,* 23 April 1911

'Fanny's First Play: Ridicule of Dramatic Critics', *Manchester Guardian,* 20 April 1911

'Gaiety Theatre: Mr. Shaw's "Press Cuttings"', *The Manchester Guardian*, 28 September 1909, p. 7

Globe, 27 April 1911

Hamilton, Cicely, 'The Woman's Theatre – What it means', Women's Theatre Inaugural Week Souvenir Booklet, 8–13 December 1913

J E A, 'Gaiety Theatre: "Press Cuttings" and Two New Things', *The Manchester Guardian*, 19 October 1909, p. 8

King, Lavinia, *The Suffragette: A Farce*, in *The New Age*, 30 May 1908, pp. 91–92

'Letter to Authors, the Pioneer Players', British Library Ellen Terry Archive, Box 12, Document C67

'London Theatres: The Kingsway', *The Stage*, unknown date

'Melodrama and Tragedy', *PMLA*, 43.3 (1928), pp. 810–835

Mew, Egan, 'The Pioneer Players in 'Paphnutius' at the Savoy Theatre', *The Academy*, 17 January 1914, p. 2176

'Miss Elizabeth Robins: At the Play', *The Review of Reviews*, November 1904, p. 488

'Miss Ellen Terry as Desdemona at the Grand Theatre Fulham', *The Illustrated London News*, 27 August 1898

Morning Post, 26 April 1911

'Mr George Edwardes on Musical Comedy', *The Manchester Guardian*, 27 November 1911, p. 10

'Music at The Kingsway Theatre', *The Times*, 7 January 1909, p. 8

'Paphnutius', anonymous review, 1914

'"Paphnutius" by the Pioneer Players', *Queen*, 17 January 1914.

'"Paphnutius"', *Sphere*, 17 January 1914

'Paphnutius: The Conversion of Thais', handbill programme, 1914

'Pioneer Players. Women's Suffrage Matinee at the Kingsway', *Standard*, 9 May 1911

Shaw, George Bernard, Press Cuttings Handbill, 9–12 July 1909

'Stirring Appeal for the Suffrage in Elizabeth Robins's Book: "The Convert" – A Tract in Fiction', *The New York Times*, November 16, 1907

'St J H, Realism at the Court', *Academy*, April 13, 1907, p. 369

'The Censor's Ban: Mr. Shaw's Political Play', *The Manchester Guardian*, 28 June 1909, p. 8

'The Great Devorce', *The Vote*, 16 November 1912, p. 46

'Their Own Way to Live: Miss Cicely Hamilton on the Women's Movement', *The Manchester Guardian*, 1914, p. 13

'The List of Plays staged in London Theatres', *The Era Almanac*, 1906

'The Living Pictures at the Ellen Terry Benefit', *The Sketch*, 13 June 1906, pp. 261–263

'The Nun Dramatist: "Paphnutius" Produced by the Pioneer Players', *Votes for Women*, 2 January 1914

'The Pageant at Beckenham', *The Vote*, 1 October 1910, p. 275

'The Pioneer Players at the Kingsway', *Reynolds*, unknown date

'The Pioneer Players' leaflet for the first subscription matinee performance at the Kingsway Theatre in London', 8 May 1911, V&A Ellen Terry Collection

The Pioneer Players' programme for the Ellen Terry Shakespeare lectures at the Garrick Theatre, 11 June 1911. BL Manuscripts Ellen Terry Archive

The Pioneer Players' programme leaflet for the first subscription matinee performance at the Kingsway Theatre in London on 8 May 1911

'The Pioneer Players', *Votes for Women*, 9 May 1911

'The Plays of Hroswitha: Miss Christopher St. John's Translation of "Paphnutius."', *Pall Mall Gazette*, 30 December 1913

'The Plays of Hroswitha', *Pall Mall Gazette*, 10 December 1913

'Three Plays: Productions of the New Stage Society', *Sheffield Daily Telegraph*, 9 May 1911

'The Spirit of the Movement: Miss Cicely Hamilton's Speech at the Bijou Theatre on Jan. 3', *The Stage*, 27 April 1911

'The Stage, London Theatres: The Kingsway', unknown date, V&A Ellen Terry Collection

'The Sunshine Girl', *The Play Pictorial*, No. 118, December 1911, p. 2. V&A Museum Theatre and Performance Collections

The Vote, 1 October 1910

The Vote, 1909

The Vote, 1911, p. 140

Untitled review, *Umpire*, 18 January 1914

Weekly Dispatch, 7 May 1911

Weekly Playgoer, 3 May 1911

Westminster Gazette, 26 April 1911

'Who is the Greatest Living English Actress and Why?' *The Idler, an illustrated magazine*, November 1895; 8, 46, British Periodicals, p. 397

'Woman Suffrage: Demonstration in Hyde Park', *The Times*, 22 June 1908

'Woman Suffrage: Green, White and Gold Fair', *The Times*, 16 April 1909, p. 8

'Women's Suffrage in Drama', *The Glasgow Herald*, 10 April 1907

'Woman Suffrage', *The Times,* 16 April 1901, p. 8

Untitled, *Morning Post*, 1 May 1911

Votes for Women, 28 April 1911

Primary and Secondary Sources

Alberti, Johanna, ''A Symbol and a Key': the Suffrage Movement in Britain, 1918–1928' in *Votes for Women*, ed. by June Purvis and Sandra Stanley Holton (London: Routledge, 2000), pp. 267–290

Archer, William, *About the Theatre* (London: T. Fisher Unwin, 1886)

Archer, William, Introduction to *Alan's Wife* (London: Henry and Co., 1893)

Archer, William, *The Theatrical World of 1893* (London: Walter Scott Limited, 1893)

Ardener, Shirley 'Private Parts in Public Places: The Case of Actresses', *in Women and Space*, ed. by (New York: St. Martin's Press, 1981), pp. 200–320

Ashwell, Lena, *Myself a Player* (London: Michael Joseph Ltd, 1936)

Atkinson, Diana, *Funny Girls: Cartooning for Equality* (London: Penguin Books, 1997)

Auerbach, Nina, *Ellen Terry, Player in Her Time* (Ontario, Canada: Penguin Books, 1987)

Bailey, Peter, 'Musical Comedy and the Rhetoric of the Girl', in *The Edwardian Theatre: Essays on Performance and the Stage*, ed. Michael R. Booth and

Joel H. Kaplan (Cambridge: Cambridge University Press, 1996), pp. 36–60

Bailey, Peter, 'Parasexuality and Glamour: the Victorian Barmaid as Cultural

Prototype', *Gender & History*, 1.2(1990), pp. 148-172

Bailey, Peter, *Popular Culture and Performance in the Victorian City* (Cambridge: Cambridge University Press, 1998)

Barrow, Rosemary, 'Toga Plays and Tableaux Vivants: Theatre and Painting on London's Late-Victorian and Edwardian Popular Stage', *Theatre Journal* 64(2010), pp. 209–26

Barstow, Susan Torrey, '"Hedda is All of Us": Late-Victorian Women at the Matinee', *Victorian Studies*, 43.3(2001), pp. 387–411

Bolt, Christine, 'The Ideas of British Suffragism', in *Votes for Women*, ed. by June Purvis and Sandra Stanley Holton (London: Routledge, 2000), pp. 34–56

Booth, Michael R. and Joël H. Kaplan, eds., *Edwardian Theatre: Essays on Performance and the Stage* (Cambridge: Cambridge University Press, 1996)

Booth, Michael R., 'Terry, Dame Ellen Alice (1847–1928)', Oxford Dictionary of National Biography, Oxford University Press, 2004; online ed., January 2011,

[http://0-www.oxforddnb.com.wam.leeds.ac.uk/view/article/36460, accessed 20 August 2014]

Booth, Michael R., *Victorian Spectacular Theatre 1850–1910* (London and Boston: Routledge and Kegan Paul, 1981)

Bower, Alan W. and Robert A. Erickson, 'Preface' in John Arbuthnot, *The History of John Bull* (London: Oxford University Press, 1976)

Brockett, O. *History of the Theatre* (Boston: Allyn and Bacon, 1994)

Butler, James H., 'An Examination of the Plays Produced by Madame Vestris during her Management of the Olympic Theatre in London from January 3, 1831 to May 31, 1839', *Theatre Survey*, 10.02 (1969), pp. 136–147

Callaghan, Dympna, S*hakespeare Without Women: Representing Gender and Race on the Renaissance Stage* (London: Routledge, 1999)

Canning, Charlotte, 'Feminist Performance as Feminist Historiography', *Theatre Survey*, 45.2 (2004), pp. 227–33

Carlson, Marla, 'Impassive Bodies: Hrotsvit Stages Martyrdom', *Theatre Journal*, 50.4 (1998), pp. 473–487, p. 482

Carlson, Susan, 'Comic Militancy: The Politics of Suffrage Drama' in *Women, Theatre and Performance: New Histories, New Historiographies*, ed. by

Maggie Barbara Gale and Viv Gardner(Manchester: Manchester University Press, 2000), pp. 198–215

Carlson, Susan, 'Portable Politics: Creating New Space for Suffrage-ing Women', *New Theatre Quarterly*, 17(2001), pp. 334–46

Carlson, Susan and Kerry Powell, 'Reimagining the Theatre: Women Playwrights', *The Cambridge Companion to Victorian and Edwardian Theatre* (Cambridge: Cambridge University Press, 2003)

Carson, L., *The Stage Year Book 1910* (London: Carson and Comerford Limited, 1910)

Case, Sue-Ellen, 'Re-Viewing Hrotsvit', *Theatre Journal*, 35.4 (1983), pp. 533–542

Chothia, Jean, *English Drama of the Early Modern Period 1890–1940* (London: Longman Group Limited, 1996)

Chothia, Jean, ed., *The New Woman and Other Emancipated Woman Plays* (Oxford: Oxford University Press, 1998)

Cockin, Katharine, 'Cicely Hamilton's Warriors: Dramatic Reinventions of Militancy in the British Women's Suffrage Movement', *Women's History Review*, 14(2005), pp. 531–45

Cockin, Katharine, *Edith Craig (1869–1947), Dramatic Lives* (Cassell, London, 1998)

Cockin, Katharine, *Ellen Terry and Women's Suffrage Agitation: Gender and Politics in the Age of Letter-Writing 1750–2000,* ed. Caroline Bland and Maire Cross (London: Ashgate, 2004)

Cockin, Katharine, Glenda Norquay and Sowon S. Park, eds., *Women's Suffrage Drama: Volume Two*, *Women's Suffrage Literature*, (London: Routledge, 2007).

Cockin, Katharine, Glenda Norquay and Sowon S. Park, eds., *Women's Suffrage Drama: Volume Three*, *Women's Suffrage Literature* (London: Routledge, 2007)

Cockin, Katharine, 'Inventing the Suffragettes: Anachronism, Gnosticism and Corporeality in Contemporary Fiction', *Critical Survey*, 16.3(2004), pp. 17–32

Cockin, Katharine, 'St John, Christopher Marie (1871–1960)', Oxford Dictionary of National Biography, Oxford University Press, 2004 [http://0-www.oxforddnb.com.wam.leeds.ac.uk/view/article/57057, accessed 5 January 2013]

Cockin, Katharine, *Women and Theatre in the Age of Suffrage: The Pioneer Players 1911–25* (Basingstoke: Palgrave, 2001)

Cockin, Katharine, 'Women's Suffrage Drama', in *The Suffrage Movement: New Feminist Perspectives*, ed. by Maroula Joannou and June Purvis (Manchester: Manchester University Press, 1998), pp. 127–139

Cowgill, Rachel, 'Re-gendering the Libertine; or, the Taming of the Rake: Lucy Vestris as Don Giovanni on the Early Nineteenth Century London Stage', *Cambridge Opera Journal*, 10.1 (1998), pp. 45–66

Crane, Gladys Margaret, *The Characterization of the Comic Women Characters of George Bernard Shaw*, doctoral dissertation (Indiana University, 1968)

Crawford, Elizabeth, *The Women's Suffrage Movement: A Reference Guide, 1866– 1928* (London: UCL Press, 1999)

Croft, Susan, ed., *Votes for Women and Other Plays* (Twickenham: Aurora Metro Press, 2009)

Croft, Susan, 'Introduction' in *Votes for Women and Other Plays*, ed. by Susan Croft (Twickenham: Aurora Metro Press, 2009), pp. 7–20

Cunnington, Cecil Willett, *Fashion and Women's Attitudes in the Nineteenth Century* (Courier Dover Publications, 1937)

Davis, Tracy C., *Actresses as Working Woman: Their Social Identity in Victorian Culture* (London: Routledge, 1991)

Diamond, Elin, 'Performance and Cultural Politics' in *The Routledge Reader in Politics and Performance*, ed. by Lizbeth Goodman and Jane de Gay (London and New York: Routledge, 2000), pp. 66–70

Eustance, Claire, 'Meanings of Militancy: the Ideas and Practice of Political Resistance in the Women's Freedom League, 1907-14', in *The Women's Suffrage Movement: New Feminist Perspectives*, ed. by Maroula Joannou and June Purvis (Manchester: Manchester University Press, 1998), pp. 51–64

Farfan, Penny, 'From "Hedda Gabler" to "Votes for Women": Elizabeth Robins's early feminist critique of Ibsen' in *Women, Modernism and Performance* (Cambridge: Cambridge University Press, 2004), pp. 11–33

Farfan, Penny, 'From Hedda Gabler to Votes for Women: Elizabeth Robins, Early Critique of Ibsen', *Theatre Journal*, 48(1996), pp. 59–78

Farfan, Penny, *Women, Modernism and Performance* (Cambridge: Cambridge University Press, 2004)

Fischer-Lichte, Erika, *The Transformative Power of Performance: A New Aesthetics*, trans. Saskya Iris Jain (Oxon: Routledge, 2008)

Fisher, James, '"The First Woman Stage-Manager": Edy Craig and the Pioneer Players', *New England Theatre Journal*, 8(1997), pp. 73–94

Gates, Joanne E., 'Elizabeth Robins and the 1891 Production of Hedda Gabler', *Modern Drama,* 28 (1985), pp. 611–19

Gates, Joanne E., *Elizabeth Robins, 1862–1952: Actress, Novelist, Feminist* (Tuscaloosa and London: The University of Alabama Press, 1994)

Graham, Philip, 'Bernard Shaw's Neglected Role in English Feminism 1880–1914', *Journal of Gender Studies*, 2.23(2014), pp. 167–183

Gray, Henry David, ed., *On Heroes, Hero-worship, and the Heroic in History* (New York and London: Green and Co., 1906)

Grayling, A. C., *Towards the Light: A Story of the Struggles for Liberty and Rights That Made the Modern West* (London: Bloomsbury, 2014)

Green, Barbara, *Spectacular Confessions: Autobiography, Performative Activism, and the Sites of Suffrage, 1905–1938* (Basingstoke: Macmillan, 1997)

Greene, Nicholas, 'Bernard Shaw: Socialist Playwright', *The Crane Bag,* 7.1(1983)

Grein, J. T., The Editor's preface to *Alan's Wife* (London: Henry and Co., 1893)

Hamilton, Cicely and Christopher St. John, *How the Vote was Won and Other Suffragette Plays* ed. by Dale Spender and Carole Hayman (London: Methuen, 1985)

Hamilton, Cicely, *A Pageant of Great Women* (London: Suffrage Shop, 1910)

Hamilton, Cicely, *Diana of Dobson's: A Romantic Comedy in Four Acts* (Peterborough, Ont.: Broadview Press, 2003)

Hamilton, Cicely, *A Pageant of Great Women: 1909* (London: Marion Lawson, 1948)

Hamilton, Cicely, *Life Errant* (London: J. M. Dent and Sons, 1935)

Hamilton, Cicely, 'Man', *The English Review* 11(1912), pp. 115–25

Hamilton, Cicely, *Marriage as a Trade* (London: Chapman and Hall, 1909)

Hamilton, Cicely, *The Englishwoman* (London and New York: Longmans, Green, 1940)

Hamilton, Cicely, *The Old Adam*: *A Fantastic Comedy*, *The British Drama League Library of Modern British Drama* 13 (Oxford: B. Blackwell, 1926)

Harrison, Brian, *Separate Spheres: The Opposition To Women's Suffrage in Britain* (London: Croom Helm, 1978)

Heilmann, Ann, *New Woman Fiction: Women Writing First-wave Feminism* (Basingstoke: Macmillan, 2000)

Hill, Leslie, 'Suffragettes Invented Performance Art', in *The Routledge Reader in Performance and Politics*, ed. by Lizbeth Goodman and Jane De Gay (London and New York: Routledge, 2000)

Hirshfield, Claire, 'Suffragettes Onstage: Women's Political Theatre in Edwardian England', *New England Theatre Journal*, 2.1(1991), pp. 13–26

Hirshfield, Claire, 'The Suffragist as Playwright in Edwardian England', *Frontiers*, 9.2(1987), pp. 1–6

Holledge, Julie, *Innocent Flowers: Women in the Edwardian Theatre* (London: Vigaro, 1981)

Holroyd, Michael, 'George Bernard Shaw: Women and the Body Politic', *Critical Inquiry*, 6.1(1979), pp. 17-32

Holroyd, Michael, *Bernard Shaw: The Pursuit of Power 1898–1918, Vol. 2* (London: Chatto&Windus, 1989)

Holton, Sandra Stanley, *Feminism and Democracy: Women's Suffrage and Reform Politics in Britain, 1900–1918* (Cambridge: Cambridge University Press, 2002)

Hosgood, Christopher P., '"Mercantile Monasteries": Shops, Shop Assistants, and Shop Life in Late-Victorian and Edwardian Britain', *Journal of British Studies*, 38.3(1999), pp. 322–352

Howe, Elizabeth, 'Introduction' to *The First English Actress: Women and Drama 1660–1700* (Cambridge: Cambridge University Press, 1992)

Howe, Elizabeth, *The First English Actress: Women and Drama 1660–1700* (Cambridge: Cambridge University Press, 1992)

Hrotsvitha, (ca. 935–ca. 975) *The Plays of Roswitha*, trans. Christopher St. John, with an introduction by Cardinal Gasquet and a critical preface by the translator (London: Chatto&Windus, 1923)

Joannou, Maroula and June Purvis, ed., *The Women's Suffrage Movement: New Feminist Perspectives* (Manchester: Manchester University Press, 1998)

Joannou, Maroula, '"Hilda, Harnessed to a Purpose": Elizabeth Robins, Ibsen, and the Vote', *Comparative Drama*, 44.2(2010), pp. 179–200

John, Angela V., *Elizabeth Robins: Staging a Life, 1862–1952* (London: Routledge, 1995)

Kean, Hilda, '"Searching For the Past in Present Defeat": The Construction of Historical and Political Identity in British Feminism in the 1920s and 1930s', *Women's History Review,* 3.1(1994), pp. 57-80

Kelly, Katherine E, ed. *Modern Drama by Women, 1880s–1930s* (London: Routledge, 1996)

Kent, Susan Kingsley, *Sex Suffrage and Britain, 1860–1914* (Princeton: Princeton University Press, 1987)

Laurence, Dan H., ed., *Shaw, The Letters of George Bernard, Vol 2* (London: Max Reinhardt, 1985)

Leask, Margaret, *Lena Ashwell: Actress, Patriot, Pioneer* (Hatfield: University of Hertfordshire Press, 2012)

Ledger, Sally, *New Woman Drama: A Companion to Modern British and Irish Drama 1880–2005* ed. by Mary Luckhurst. (Chichester: Wiley-Blackwell Publishing, 2006)

Ledger, Sally, *The New Woman: Fiction and Feminism at the Fin De Siècle* (Manchester: Manchester University Press, 1997)

Lena Ashwell, Actress, *Patriot and Pioneer* (Hertfordshire: University of Hertfordshire Press, 2012)

Luckhurst, Mary, ed. *A Companion to Modern British and Irish Drama 1880–2005* (Chichester: Wiley-Blackwell Publishing, 2006)

Marcus, Jane, 'Art and Anger', *Feminist Studies*, 4.1 (1978), pp. 68–98

Marks, Patricia, *Bicycles, Bangs and Bloomers: The New Woman in the Popular Press* (Kentucky: The University Press of Kentucky, 1990)

Marshall, P. David, *Celebrity and Power: Fame and Contemporary Culture* (Minneapolis: University of Minnesota Press, 1997)

Mayhall, Laura E. Nym, 'Defining Militancy: Radical Protest, the Constitutional Idiom, and Women's Suffrage in Britain, 1908–1909', *Journal of British Studies*, 39.3(2000), pp. 340–371

Mayhall, Laura E. Nym, 'Domesticating Emmeline: Representing the Suffragette, 1930–1993,' *NWSA Journal,* 11.2(1999), pp. 1-24

McCalman, Iain, *An Oxford Companion to the Romantic Age: British Culture 1776– 1832* (Oxford: Oxford University Press, 1999)

McDonald, Jan, *The 'New Drama' 1900–1914* (Hampshire and London: Macmillan Publishers, 1986)

Melville, Joy, *Ellen and Edy, A biography of Ellen Terry and her daughter, Edith Craig, 1847–1947* (London: Pandora Press, 1987)

Neill, Michael, 'The Introduction', in William Shakespeare, *Othello: The Moor of Venice*, ed. Michael Neill (Oxford: Oxford University Press, 2008)

Nussbaum, Felicity, *Rival Queens: Actresses, Performance, and the Eighteenth- century British Theater* (Philadelphia: University of Pennsylvania Press, 2010)

Pankhurst, Emmeline, 'Why We Are Militant', in *The Militants: Suffragette Activism*, ed. by Marie Mulvey Roberts and Tamae Mizuta (London: Routledge, 1994), pp. 1–16

Peters, Margot, *Bernard Shaw and the Actresses: A Biography* (New York: Doubleday & Company, 1980)

Peters, Sally, 'Shaw's Life: A Feminist in Spite of Himself', in *The Cambridge Companion to George Bernard Shaw*, ed. by Christopher Innes (New York: Cambridge University Press, 1998), pp. 19–20

Platt, Len, *Musical Comedy on the West End Stage, 1890–1939* (London: Palgrave Macmillan, 2004)

Postlewait, Thomas, *Prophet of the New Drama: William Archer and the Ibsen Campaign* (Connecticut: Greenwood Press, 1986)

Powell, Kerry, *Elizabeth Robins, Oscar Wilde and the Theatre of the Future Women and Victorian Theatre* (Cambridge: Cambridge University Press, 1997).

Powell, Kerry, *Women and Victorian Theatre* (Cambridge: Cambridge University Press, 1997)

Pugh, Martin, *The March of Women: A Revisionist Analysis of the Campaign for Women's Suffrage, 1866–1914* (Oxford: Oxford University Press, 2000)

Pugh, Martin, *Women's Suffrage in Britain 1867–1928* (London: The Historical Association, 1980)

Purvis, June, ''Deeds, not Words': Daily life in the Women's Social and Political Union in Edwardian Britain', in *Votes for Women*, ed. by June Purvis and Sandra Stanley Holton (London: Routledge, 2000), pp. 135–158

Rappaport, Erika Diane, *Shopping for Pleasure: Women in the Making of London's West End* (Princeton, N.J., Chichester: Princeton University Press, 2001)

Richardson, Angelique and Chris Willis, *The New Woman in Fiction and Fact: Finde-Siècle Feminisms* (New York: Palgrave Macmillan, 2001)

Richardson, Angelique, *Women Who Did: Stories by Men and Women 1890–1914* (London, Penguin Books, 2005)

Robins, Elizabeth, *Alan's Wife* (London: Henry and Co., 1893)

Robins, Elizabeth, *Both Sides of the Curtain* (Surrey: William Heinemann Ltd, 1940)

Robins, Elizabeth, 'For the Women Writers', in *Way Stations* (London: Hodder and Stoughton, 1913)

Robins, Elizabeth, *Ibsen and the Actress* (London: Hogarth Press, 1928)

Robins, Elizabeth, *The Convert* (London: Women's Press, 1980)

Robins, Elizabeth, *Way Stations* (London: Hodder and Stoughton, 1913)

Robins, Elizabeth, 'WHY' in *Way Stations*, (London: Hodder and Stoughton, 1913)

Robins, Elizabeth, *Women Writers' Suffrage League* in Way Stations (London: Hodder and Stoughton, 1913)

Robins, Elizabeth, *Votes for Women. How the Vote was Won and Other Suffragette Plays* ed. by Dale Spender and Carole Hayman (London: Methuen, 1985)

Robins, Elizabeth, *Votes for Women!*, in *Votes for Women and Other Plays*, ed. by Susan Croft (Twickenham: Aurora Metro Press, 2009)

Ryan, Deborah Sugg, '"Pegeantitis": Frank Lascelles' 1907 Oxford Historical Pageant, Visual Spectacle and Popular Memory', *Visual Culture in Britain*, 8.2(2007), pp. 63–80

Shaw, George Bernard, *Fanny's First Play: An Easy Play for a Little Theater* (London: Constable and Company, 1911)

Shaw, George Bernard, *Press Cuttings: A Topical Sketch Compiled From the Editorial and Correspondence Columns of the Daily Papers* (London: Constable and Company Ltd., 1913)

Showalter, Elaine, *A Literature of Their Own: From Charlotte Bronte to Doris Lessing* (London: Virago Press, 1999)

Showalter, Elaine, *Daughters of Decadence: Women Writers of the Fin-de-Siècle* (London: Virago, 1993)

Showalter, Elaine, *Sexual Anarchy: Gender and Culture at the Fin de Siècle* (London: Virago, 2009)

Showalter, Elaine, *The Female Malady: Women, Madness, and English Culture* (New York: Pantheon, 1985)

Sproles, Karyn Z., 'Cross-Dressing for (Imaginary) Battle: Vita Sackville-West's Biography of Joan of Arc', *Biography*, 19.2 (1996), pp. 158–177

Stanley Halton, Sandra, 'The Making of Suffrage History', in *Votes for Women*, ed. by June Purvis and Sandra Stanley Holton (London: Routledge, 2000), pp. 13–33

St John, Christopher, 'Introduction' in *The Plays of Roswitha* (London: Chatto & Windus, 1923)

St John, Christopher, *The First Actress* in *Women's Suffrage Drama: Volume Three, Women's Suffrage Literature*, ed. Cockin, Katharine, Glenda Norquay and Sowon S. Park (London: Routledge, 2007), pp. 5–21

St. John, Christopher, ed. *Ellen Terry: Four Lectures on Shakespeare* (London: Martin Hopkinson, 1932)

St. John, Christopher, *Hungerheart* (London: Methuen, 1915)

St. John, Christopher, trans. *A Note on Hroswitha's Paphnutius: The Conversion of Thais by Hrosvit*. Pioneer Players, 1914

St John, Christopher, *The Wilson Trial*, The Lord Chamberlain's Theatre Manuscripts, British Library Manuscripts Department, 1909, pp. 1–25

St. John, trans. *The Plays of Roswitha* (London: Chatto&Windus, 1923)

Stowell, Sheila, *A Stage of Their Own: Feminist Playwrights of the Suffrage Era* (Ann Arbor, MI: University of Michigan Press, 1992)

Stowell, Sheila, 'Drama as a Trade: Cicely Hamilton's *Diana of Dobson's*', in *The New Woman and Her Sisters: Feminism and Theatre 1850–1914*, ed. by Vivien Gardner and Susan Rutherford (Ann Arbor, MI: The University of Michigan Press, 1992), pp. 177–88

Stowell, Sheila, 'Rehabilitating Realism', *Journal of Dramatic Theory and Criticism*, 2(1992), pp. 81–88

Taylor, Miles, 'John Bull and the Iconography of Public Opinion in England c. 1712 –1929', *Past and Present*, 134 (1992), pp. 93–128

Terry, Ellen, *The Story of My Life* (London: Hutchinson, 1908)

Tickner, Lisa, *The Spectacle of Women: Imagery of the Suffrage Campaign: 1907–14* (Chicago: The University of Chicago Press, 1988)

Tilghman, Carolyn, 'Staging Suffrage: Women, Politics, and the Edwardian Theater', *Comparative Drama*, 45.4 (2011), pp. 339–360

Whitebrook, Peter, *William Archer: A Biography* (London: Methuen, 1993)

Whitelaw, Lis, *The Life and Rebellious Times of Cicely Hamilton* (London: Women's Press, 1990)

Wickham, Glyyne, *A History of the Theatre* (London: Phaidon Press Limited, 1992)

Wiley, Catharine, 'Staging Infanticide: The Refusal of Representation in Elizabeth Robins' Alan's Wife', *Theatre Journal* 42:4 (1990), pp. 432–446

Wilson, Katharine, M., ed. *Medieval Women Writers* (Athens, GA: University of Georgia Press, 1984)

Wolff, Janet, 'The Invisible Flâneuse: Women and the Literature of Modernity', *Theory Culture Society*, 2.37 (1935), pp. 37–46

Van Wingerden, Sophia A., *The Women's Suffrage Movement in Britain, 1866–1928* (Hampshire, Palgrave, 1999)

Tekirdağ Kentleşmesi ve Kimliği

İhsan ÇETİN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1820
Sosyoloji

©Çizgi Kitabevi
Mayıs 2025

ISBN: 978-625-396-540-2
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÇETİN, İhsan
Tekirdağ Kentleşmesi ve Kimliği

Kapak Tasarımı: Firdevs Midil

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

ABC, 2022. The History of the Mall. https://www.abc.net.au/news/2022-10-14/history-shopping-mall-victor-gruen-alexandra-lange-book/101530702

Alkır, Gülay (1999). Tekirdağ-Marmara Ereğlisi Arasında Kıyı Kullanımında Turizm Olgusu. Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi. Türkiye Coğrafya Bilim Dalı. İstanbul.

Altaras, Nesi (2020). Tekirdağ'ın Yıkılan Ahşap Sinagogu. Avlaremoz. https://www.avlaremoz.com/2020/07/20/tekirdagin -yikilan-ahsap-sinagogu/

Altınöz, İsmail (2005). Osmanlı Toplumunda Çingeneler. Doktora Tezi. İstanbul Unv. Tarih Ana Bilim Dalı. İstanbul.

Altuğ, Yılmaz (1991). Balkanlardan Anayurda Yapılan Göçler. Belleten Dergisi, Cilt 55 Sayı 212. https://belleten.gov.tr/tam-metin/2175/tur

Altuğ, Uğur (2016).''On Beşinci Yüzyılda Tekirdağ'da Osmanlı Düzeni-'', Murat Yıldız (Ed.), *Rodosto'dan Süleymanpaşa'ya Tekirdağ Uluslararası Tekirdağ Tarihi Sempozyumu: 26-27 Mart 2015-Tekirdağ: Bildiriler* (ss. 115-124), Kitabevi Yay., İstanbul.

Ateş, Hacer (2009). *Kuzey Marmara Sahilleri ve Ard Alanında Şehirleşmenin Tarihi Süreci: XVI.- XVII. Yüzyıllarda Tekirdağ ve Yöresi*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Ateş, Hacer (2011). Tekirdağ (içinde) Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Cilt 40, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı.

Aygün, Elif. (2017). Kentsel Açık Alanların Fiziksel Engelliler Tarafından Kullanım İmkanlarının Değerlendirilmesi; Tekirdağ Süleymanpaşa İlçesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Fen Bilimleri Enstitüsü. Namık Kemal Üniversitesi. Tekirdağ. https://acikerisim.nku.edu.tr/xmlui/handle/20.500.11776/2312. Erş. Tar: 14.08.2024.

Bali, Rıfat, N.(2008). 1934 Trakya Olayları. Kitabevi, İstanbul.

Bayol, Hüseyin (2023). Tarihi Miras, Rodosçuktan Süleymanpaşaya. TTBD Derneği. Ankara: Bizim Dijital Matbaa.

ÇED RAPORU, (2023). Tekirdağ İli 2023 Çevre Durum Raporu. Tekirdağ Çevre Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğü. https://webdosya.csb.gov.tr/db/ced/icerikler/tek-rdag_-cdr2023-20240701132911.pdf Erş. Tar: 14.08.2024.

Çelebi, Evliya. (2011). Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnamesi:Gümülcine, Kavala, Selanik, Tırhala, Atina, Mora, Navarin, Girit Adası, Hanya, Kandiye, Elbasan, Ohri, Tekirdağı. (Haz. Seyit Ali Kahraman), 8. Kitap, 2. Cilt, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

Çevik, Hikmet (1949). Tekirdağ Tarihi Araştırmaları. Ahmet Sait Basımevi: İstanbul

Darkot, Besim. (1979). "Tekirdağ", MEB İslam Ansiklopedisi, Cilt XII-I, İstanbul.

Deniz, Emel. Türkiye'ye Pomak Göçleri. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstiitüsü, Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi

Erdal, İbrahim (2012). Mübadele Uluslaşma Sürecinde Türkiye ve Yunanistan. İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık.

Faroqhi, Suraiya. (2000). Osmanlı'da Kentler ve Kentliler. (Çev. Neyyir Kalaycıoğlu), 3. Baskı, Tarih Vakfı Yurt Yayınları 5, İstanbul

Garip, Ergin (2021). Uzmanlar Müsilajın Etkisini Değerlendirdi. Anadolu Ajansı. https://www.aa.com.tr/tr/isdunyasi/saglik/uzmanlar-musilajin-insan-sagligina-etkisini-degerlendirdi/665462 Erş. Tar: 18.11.2024.

Goularas, Gökçe B. (2012) 1923 Türk-Yunan Nüfus Mübadelesi Ve Günümüzde Mübadil Kimlik Ve Kültürlerinin Yaşatılması. Alternatif Politika. C. 4, Sayı 2, 129-146.

Karacakaya, Recep. (2016). Tekirdağ Ermenileri. İçinde. Rodosto'dan Süleymanpaşa'ya Tekirdağ Sempozyumu. Seçil Ofset. Tekirdağ.

Karpat, Kemal Haşim. (2003). *Osmanlı nüfusu (1830-1914): Demografik ve sosyal özellikleri* (Çev. Bahar Tırnakçı, 1. baskı). Tarih Vakfı Yayınları.

Kelemen Mikes (2006). Türkiye Mektupları (Çev.Sadrettin Karay). Tekirdağ Valiliği Yayını. Toprak Matbaası, Tekirdağ.

Kevorkian, Raymond. (2015). Ermeni Soykırımı. İletişim Yayınları: İstanbul.

Kozanoğlu, Can (1990). Türkiye'de Futbol "Bu Maçı Alıcaz". İstanbul, Kıyı Yayınları.

Mavridis, Dimitris. (2017). İstanbul'dan Tekirdağ'a Çağdaş Yunan Kimliğinin Arayışında. Çev. İbrahim Kelağa Ahmet. Süleymanpaşa Belediyesi Yayınları.

Milor, Vedat (2024). Namlı Rumeli Köftecisi. Vedatmilor.com, Erş. Tar: 15.08.2024

Niyego, Dora (2019). Tekirdağ'dan Bir Daniel Altaras Geçti. (Söyleşi). Şalom Gazetesi.

TEKİRDAĞ'dan bir Daniel Altaras geçti | Şalom Gazetesi - 26.02.2025

Nufusu, (2023). Tekirdağ Nüfusu, Yıllara Göre. www.nufusu.com. Erş. Tar: 05.08.2024

Özşahin, Emre (2021). Coğrafya ve Turizm İlişkisine Bir Örnek: Tekirdağ Lavanta Günleri. Atatürk Üniversitesi, Coğrafya Araştırmaları Serisi 2021, "Turizm Coğrafyası"(pp 273-290). https://www.researchgate.net/publication/357511465.

Palti Ceni (2016). Mozaiğin Kayıp Parçaları: Tekirdağ Yahudileri. Avlaremoz. https://www.avlaremoz.com/2016/12/23/mozaigin -kayip-parcasi-trakya-yahudileri-315/

Rakı Ansiklopedisi, 500 Yıldır Süren Muhabbet Mirası. İstanbul: Overteam Yayınları.

Resmi Gazete (2012). On Üç İlde Büyükşehir Belediyesi Ve Yirmi Altı İlçe Kurulması İle Bazı Kanun Ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. (https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2012/12/20121206-1.htm?utm_source=aposto).

Serez, Mehmet.(2007), *Tekirdağ Tarihi ve Coğrafyası Araştırmaları*, Dönmez Ofset, Ankara

Tekirdağ 1973 İl Yıllığı

Sert, Özlem (2017). Rodosçuk, Osmanlılar Döneminde Esamesi Geçen İnsanların Kenti 1546-1553. Süleymanpaşa Belediyesi Yayınları.

Shapiro, Henry R. (2022). The Rise of the Western Armenian Diaspora in the Early Modern Ottoman Empire. Edinburg: Edinburg University Press.

Sırım, Veli (2023). 19. Yüzyıl Tekirdağ Silüetini Süsleyen Saat Kulesi ve Tarihi Serüven. Anadolu ve Balkan Araştırmaları Dergisi. Sayı: 6 (11): 217-229.

Simmel, Georg. (2007). Metropol ve Zihinsel Yaşam. Cogito, Kent ve Kültürü, Sayı: 8, İstanbul: YKY Yayınları.

Siyavuş Ahmet E. ve Şahin, Cemalettin (2019). Şehirde Mekansal Gelişim ve Değişim: Tekirdağ Örneği. 1. İstanbul Uluslararası Coğrafya Kongresi Bildirim Kitabı. DOI: 10.26650/PB/PS12.2019.002.004

Siyavuş Ahmet E. (2019). Tekirdağ Şehir Coğrafyası. Doktora Tezi. Marmara Unv. Sosyal Bil. Enst. İstanbul.

Süleymanpaşa Belediyesi, 2018 Faaliyet Raporu. https://www.suleymanpasa.bel.tr/pdf.php?d=2018FaaliyetRaporu. Erş. Tar: 21.08.2024

TBB, Kentsel Dönüşüm ve Gelişim Proje Alanı, Nazım İmar ve Planı ve Uygulama İmar Planı, Plan Açıklama Raporu (https://www.tekirdag.bel.tr/content/CBSSource/geotadilat/6045/2020826.pdf).

TESKİ, 2023 Atıksu Arıtma Tesisleri. https://www.teski.gov.tr/media/gallery//865843ab-43a7-4607-9397-8881dc0a19f3.pdf

TOKİ, Tekirdağ İli Çorlu İlçesi Kemalettin-Nusratiye Toplu Konut Alanının Bir Kısmına İlişkin 1/5000 Ölçekli Nazım İmar Planı, Plan Açıklama Raporu (https://webdosya.csb.gov.tr/db/tekirdag/duyurular/konut_rapor_1000-20210112111251.pdf).

Tosun, İlker (2003). Tekirdağ Merkez İlçe ve Köyleri Ağızları, Türk Dili ve Edebiyatı, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trakya Üniversitesi, Edirne.

Turan, Namık Sinan (2012). Evliya Çelebi'nin İstanbul Anlatısında Çingene ya da Kıpti Tasvirleri. (içinde), Roman Olup Çingene Kalmak. Levent Ürer (Der.). İstanbul: Melek Yayınları.

TÜİK, 2008. 2007 Türkiye adrese dayalı nüfus kayıt sistemi sonuçları. https://tr.wikipedia.org/wiki/2007_T%C3%BCrkiye_adrese_dayal%C4%B1_n%C3%BCfus_kay%C4%B1t_sistemi_sonu%C3%A7lar%C4%B1

TÜİK, (2018). Bölgesel Satınalma Gücü Paritesi, 2017, https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Regional-Purchasing-Power-Parity-2017-27847 Erş. Tar: 18.11.2024.

TÜİK, (2023). Kent Kır Nüfus İstatistikleri 2022. https://data.tuik.gov.tr/bulten/index?p=kent-kir-nufus-istatistikleri-2022-49755

TÜİK, (2023). İl ve ilçelere göre il/ilçe merkezi, belde/köy nüfusu ve yıllık nüfus artış hızı, 2023. https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Adrese-Dayali-Nufus-Kayit-Sistemi-Sonuclari-2023-49684. Erş. Tar: 05.08.2024

TÜİK, 2024a. İl Düzeyinde İşgücü İstatistikleri. https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Il-Duzeyinde-Isgucu-Istatistikleri-2023-53838

TÜİK, (2024). Nüfus Projeksiyonları 2023-2030. https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Nufus-Projeksiyonlari-2023-2100-53699. Erş. Tar: 05.08.2024

Ünsal, Artun, (2022). Ortaya Karışık. İstanbul: İletişim Yayınları.

Uygun, Hasan (2017). Trakya'da Pomaklar: Kökenleri, Yerleşim Yerleri, Gelenekleri ve Kültürleri. Trakya'nın Renkli Dünyası Aşrı Memleket (Der: Tuncay Bilecen ve İbrahim Dızman), İletişim Yayınları, İstanbul.

Yanar, Ayşem & Arin, Kardelen, (2021). Karacakılavuz Dokumalarının Coğrafi İşaret ve Kültürel Miras Bağlamında Değerlendirilmesi ve Belgeleme Çalışması (https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1857405).

Yılgür, Egemen (2017). Trakya'nın Romanları, Trakya'nın Renkli Dünyası Aşrı Memleket (Der: Tuncay Bilecen ve İbrahim Dizman), 1. Baskı, İletişim Yayınları, İstanbul

Anlatılarda
Ayrıntı Çözümlemesine Giriş

Kubilay Aktulum

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1832
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Haziran 2025

ISBN: 978-625-396-556-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Aktulum, Kubilay
Anlatılarda
Ayrıntı Çözümlemesine Giriş

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

ÖZET KAYNAKÇA

Burada yalnızca ayrıntı konusunda başvurulabilecek kimi çalışmalar yer alıyor. Kullanılan, gönderme yapılan diğer kitaplar ve makaleler dipnotlarda yer alıyor.

Achille, Etienne, Oana Panaïté, "Le sens du détail: Tropisme colonial et dysfonctionnement textuel dans Au revoir là-haut de Pierre Lemaitre", *MLN*, vol. 136, no. 4, September 2021.

Arasse, Daniel, *le Détail, Pour une histoire rapprochée de la peinture*, Flammarion, 1996.

Ben Salah Ben Ticha, Thouraya, *Le détail et l'infime dans l'oeuvre de Jean Marie Gustave Le Clézio*, l'Harmattan, 2014.

Bordas, Eric, "Obscènes Détails: contre-écriture de la scène sadienne", *Eighteenth-Century Fiction*, vol. 11, no 3, 1999.

Brulotte, Gaëtan, "La jouissance du détail en peinture", Liberté, vol. 36, no 1, 1994.

Cabanès, Jean-Louis, "L'effet de détail chez les Goncourt", *Cahiers Edmond et Jules de Goncourt*, no 26, 2021.

Caraion, Marta, "Le détail et l'indice", *A contrario*, no 20, 2014.

Cassegrain, Guillaume, "L'objectif Daniel Arasse et l'usage de la photographie", *Figures de l'Art. Revue d'études esthétiques*, no 16, 2008.

Charles, Michel, le Sens du détail, *Poétique*, no 116, 1998.

Corneloup, Anne, "Une histoire en détail dans le détail manquant de la fable. Les "Vénus et Adonis" de Titien au regard de la poétique ovidienne", *Ktèma: civilisations de l'Orient, de la Grèce et de Rome antiques*, no 37, 2012.

Danguy, Laurence, "Sur le chapeau de La lutte de Jacob avec l'ange d'Eugène Delacroix à Paul Gauguin: sens et postérité d'un détail", *A contrario*, no 20, 2014.

Del Lungo, Andrea, "Un détail indiciaire: la fenêtre d'Edgar Allan Poe", *Insignis, Lectures: Fiction & Imaginaire*, Hommages à Joëlle Gleize, numéro spécial, 2011.

David, Jérôme, "Le sens pratique du détail", *Le Roman du signe*, édité par Andrea Del Lungo et Boris Lyon-Caen, Presses universitaires de Vincennes, 2007.

De Herdt, Irina, Pascal Quignard et le bruissement du détail, *Revue critique de fixxion française contemporaine* no 1, 2010.

Depretto, Laure, La "Lettre à l'Ermite" ou le détail scandaleux, *Fabula-LhT* no 3, 2007.

Mélon, Marc-Emmanuel, "Mimèsis et esthétique du détail dans la photographie du XIXe siècle" in Lenain, Thierry et Lories, Danielle (dir.), *Mimèsis. Approches actuelles*, La lettre volée, 2007.

Dessons, Gérard, "La Stratégie du détail dans la critique d'art et la critique littéraire", in Luc Rasson, Franc Schuerewegen, *le Pouvoir de l'infime: variations sur le détail*, Pu De Vincennes Culture Et Societes 1, 1997.

Diet, Allan, "Une goutte de sueur, à défaut de larmes. Le détail dans les romans et nouvelles d'Albert Camus", *L'Esprit Créateur*, vol. 44, no. 4, 2004.

Dubois, Jacques, *les Romanciers du reel, de Balzac à Simenon*, Seuil, 2007.

Dürrenmatt, Jacques, "Pratiques du détail dans la bande dessinée historique", *Écrire l'histoire*, no 4, 2009.

Fritz, Jean-Marie, "L'écriture du détail. Empreintes, traces, entailles dans les récits de pèlerinage et les fictions", *Cahiers de recherches médiévales et humanistes*, no 31, 2016.

Ginzburg, Carlo, "Signes, traces, pistes. Racines d'un paradigme de l'indice", *Le Débat*, no 6, 1980.

Giossi, Lucas, "Varietas, Curiositas, Vanitas: l'épistémologie détailliste à l'épreuve de son étiolement", *A contrario*, no 20, 2014.

Halm-Tisserant, Monique, "Λεπτόν, πάρεργον: du "menu" au "hors-d'oeuvre". La notion de détail dans l'art et dans le discours sur l'esthétique", *Ktèma: civilisations de l'Orient, de la Grèce et de Rome antiques*, no 37, 2012.

Hannart-Marmor, Yona, "Détails et détours dans Trois auteurs de Pierre Michon", *French Forum*, vol. 43, no. 1, 2018).

Hagelstein, Maud, "Aby Warburg, science du détail et éléments secondaires", in *La mécanique du détail*, ENS Éditions, 2013.

Jacques, Georges, "Détail et esquive dans l'Education sentimentale", in Luc Rasson, Franc Schuerewegen, *le Pouvoir de l'infime: variations sur le détail*, Pu De Vincennes Culture Et Societes 1, 1997.

Jallat, Jeannine, Microlectures de Jean-Pierre Richard, *Littérature*, no 42, 1981.

Jacobi, Daniel, Discourir de l'oeuvre de l'art contemporain. Le cas des Détails, *Linx*, no 52, 2005.

Jacot Grapa, Caroline, "l'économie du détail chez Montesquieu", *Revue Montesquieu*, no 5, 2001.

Joly, Jean-Luc, "La vie modèle: détail et totalité dans La Vie mode d'emploi de Georges Perec", in *La mécanique du détail*, ENS Éditions, 2013.

Kei, Nikolina, "L'ornement en abyme ou la sémantique du détail", *Images Re-vues*, no 9, 2020.

La Cassagnère, Christian, "Lire le détail: entre signe et signifiant", *Représentations dans le monde anglophone*, no 1, 2021.

Lamoureux, Johanne, "Voir et n'en point parler" La croûte ou la viande ou Arasse dans l'oralité du détail", *Figures de l'Art. Revue d'études esthétiques*, no 16, 2008.

Le Détail et le Tout, les séminaires du GRIMIA, Université Lumière-Lyon 2, 2000.

Forest, Philippe, "Le détail absolu ou Quand le roman donne sa langue au chat, *Contre-jour*, no 18, 2009.

Lévy-Bertherat, Déborah, "Le vertige du détail dans les récits pétersbourgeois de Gogol", *Revue de littérature comparée*, no 331, 2009.

Longo, Sara, *Voir et savoirs dans la théorie de l'art de Daniel Arasse*, Université Paris 1, 2014.

Louvel, Liliane, le Détail, la Licorne, 1999.

Matul, Katarzyna, "Quand le détail fait signe: le rôle du détail dans la légitimation culturelle de l'affiche", *A contrario*, no 20, 2014.

Mellier, Denis, "Réflexivité du détail, mises en scène meutrières et interprétations policières", *Etudes romanesques*, no 7, 2002.

Ménard, Sophie, "Le détail culturel et temporel: l'exemple de l'anniversaire dans Germinie Lacerteux", *Cahiers Edmond et Jules de Goncourt*, no 26, 2021.

Meyer, Maryse Roussel, "Roland Barthes: l'image fatale. Microlecture de La chambre claire", *L'en-je lacanien*, no 28, 2017.

Milner, Jean-Claude, *la Puissance du détail*, Grasset, 2014.

Minzetanu, Andrei, "Le sens du détail ou le tact critique", *Revue de littérature comparée*, no 363, 2017.

Morin, Marjolaine, De Saint-Simon à Proust: la puissance du détail", *Marcel Proust Aujourd'hui*, vol. 10, 2013.

Mourey, Jean-Pierre, *Philosophies et pratiques du détail*, Champ Vallon, 1996.

Perez, Claude-Pierre, "Le détail dans la liste: Jammes, Saint-John Perse, Borges, Quignard", in *La mécanique du détail*, ENS Éditions, 2013.

Potvin, Claudine, "L'esthétique du détail dans Nous parlerons comme on écrit", *Voix et Images*, vol. 14, no 1 (39),1988.

Rachwalska von Rejcwald, Jolanta, "Détail, signe, tache: la représentation du corps dans le roman d'Emile Zola", Roczniki Humanistyczne, t. LXVI, zeszyt no 5, 2018.

Reverzy, Eléonore, “Archiver des détails Les Goncourt lecteurs de La Gazette des tribunaux”, *Cahiers Edmond et Jules de Goncourt*, no 26, 2021.

Rocher, Philippe, “Le Poéme et le détail: Contribution à une histoire rapprochée des vers de Rimbaud”, *Parade sauvage*, no. 27, 2016.

Samoyault, Tiphaine, “Le détail, l’unique: une pensée de la reconnaissance”, *Po&sie*, no 133, 2010.

Sarfati Lanter, Judith, “la Figure du peintre dans l’oeuvre de Peter HAnke et Claude Simon: Usage heuristique du détail”, *Revue de littérature comparée*, no 358, 2016.

Scheer, Alice, “Images recadrées et pensées du détail dans ‘Les sentiers de la création’”, *Quêtes littéraires*, no 5, 2015.

Schor, Naomi, *Lectures du détail*, Nathan, 1994.

Speidel, Klaus, “L’écriture du détail: allers-retours entre peinture et littérature”, *Fabula-LhT* n° 3, 2007.

Strungariu, Maricela, Quand un petit ornement nous rattache au reel: le ruban au cou d’Olympia de Michel Leiris”, *Studii şi cercetări ştiinţifice. Seria Filologie*, no 46, 2021.

Thébaud, Jean-Loup, “Le diable est dans les détails”, *Le Portique*, no 12 | 2003.

Thompson, Hannah, “Ornamental Desires: The Scandal of the ‘Détail Inutile’ in Émile Zola’s Le Docteur Pascal”, *Romance Studies*, vol. 21, no 2, 2003.

Xanthos, Nicolas, “Chipoter sur les détails”, *Contre-jour*, no 18, 2009.

Vauday, Patrick, “Un amour de détail”, *Savoirs et clinique*, no 7, 2006.

Vaillant, Alain, “La poésie moderne: un art du détail”, *La mécanique du détail*, ENS Éditions, 2013.

Villemur, Frédérique, “Le vif du détail”, *Acta fabula*, Revue des parutions vol. 11, no 3, 2010.

Wicky, Erika, *La notion de détail et ses enjeux (1830-1890)*, Université de Montréal, 2010.

Wajeman, Gérard, “Transverbération de Daniel Arasse”, *Figures de l’Art. Revue d’études esthétiques*, no 16, 2008.

Wagneur, Jean-Didier, “Dieu, le diable et le détaillage”, *Cahiers Edmond et Jules de Goncourt*, no 26, 2021.

Başkaldırı Etiğinin İki Yüzü

Albert Camus ve Nurettin Topçu

Jale Aktaş Türkmen

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1840
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Haziran 2025

ISBN: 978-625-396-562-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
AKTAŞ TÜRKMEN, Jale
Başkaldırı Etiğinin İki Yüzü
Albert Camus ve Nurettin Topçu

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Akarsu, Bedia, *Felsefe Terimleri Sözlüğü*, 10.Baskı, İnkılâp Kitabevi, İstanbul 2007

Akarsu, Bedia, *Çağdaş Felsefe-Kant'tan Günümüze Felsefe Akımları,* İnkılâp Kitabevi, İstanbul 1994

Akbulut, Burcu, *Etik Bağlamda Albert Camus' nün Başkaldırı Felsefesi,* "Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi", Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın- 2014

Akış, Yasemin, *Albert Camus ve Jean-Paul Sartre' da 'Saçma' nın Karşılaştırılması,* "Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi", Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Muğla 2007

Alver, Köksal, "Anadoluculuk ve Nurettin Topçu", *Hece Dergisi*(Özel Sayı), Sayı: 109, Hece Yayıncılık, Ankara Ocak 2006.

Argın, Şükrü, "Siyasetin 'Taşra'sında Taşranın Siyasetini Tahayyül Etmek", *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce-Muhafazakârlık*(Editör: Ahmet Çiğdem), İletişim Yayınları, İstanbul 2003, Cilt 5

Arvon, Henri, *Anarşizm,* (Çev. : Ahmet Kotil), İletişim Yayınları, İstanbul 2007

Asal, Raşel Rakella, "Camus ve Ölüm", Gülser Erçel, *Albert Camus Özgürlük ve Devrim,* Kafekültür Yayıncılık, İstanbul 2013

Ayvazoğlu, Beşir, *Tanrı Dağı'ndan Hıra Dağ'ına Milliyetçilik ve Muhafazakârlık Üzerine Yazılar*, Kapı Yayınları, İstanbul Ekim 2009

Barra, Allen, "Başkaldıran İnsan Amerika' da", Gülser Erçel, *Albert Camus Özgürlük ve Devrim,* Kafekültür Yayıncılık, İstanbul 2003

Barrett, William, *İrrasyonel İnsan- Varoluşçuluk Üzerine Bir İnceleme,* (Çev. : Salih Özer), Hece Yayınları, Ankara Eylül 2003

Başkaya Başar, Dilek, "Albert Camus' nün Yoksayıcılık Penceresi", *Özne Dergisi*(Özel Sayı), 19.Kitap, Çizgi Kitabevi, Konya Güz 2013

Birinci, Ali, "Nurettin Topçu'nun Sohbetlerinden Hatırada Kalanlar", *Hece Dergisi*(Özel Sayı), Sayı: 109, Hece Yayıncılık, Ankara Ocak 2006.

Birgül, Mehmet, *İrade Hareket İsyan Nurettin Topçu'nun Entelektüel Biyografisi,* (Editör: İsmail Kara), Dergâh Yayınları, İstanbul 2013

Blackham, H. J. , *Altı Varoluşçu Düşünür,* (Çev. : Ekin Uşşaklı), Dost Kitabevi Yayınları, Ankara Aralık 2005

Blondel, Maurice, "Sunuş", *Mistisizm,* (Çev. : Özkan Gözel), Dergâh Yayınları, İstanbul Ocak 2008

Bolnow, Otto Friedrich, *Varoluş Felsefesi,* (Çev. : Medeni Beyaztaş), Efkar Yayınları, Felsefe Dizisi: 1, İstanbul Ocak 2004

Braun, Lev –Master, Brain, *Düşüşün Tanıklığı*, (Çev. : İbrahim Şener), İzdüşüm Yayınları 1, İstanbul Ocak 2000

Bronner, Stephen Eric, *Camus Bir Ahlakçının Portresi,* (Çev. : Tuğba Sağlam), İletişim Yayınları, İstanbul 2012

Bulunmaz, Ali, "Camus' nün Eserlerinin Yirminci Yüzyıldaki Yeri", *Özne Dergisi*(Özel Sayı), 19. Kitap, Çizgi Kitabevi, Konya Güz 2013

Büyükdüvenci, Sabri, *Varoluşçuluk ve Eğitim,* Ankara, 1994

Camus, Albert, *Sisyphe Efsanesi,* (Çev. : Tahsin Yücel), Ataç Kitabevi, İstanbul Mayıs 1962

Camus, Albert, "Ggiyotin Üzerine", Camus, Albert- Koestler, Arthur, *Ölüm Cezası Üstüne Düşünceler,* (Çev. : Ali Sirmen), Alan Yayıncılık, İstanbul Ocak 1986

Camus, Albert, *Sanatçı ve Çağı,* (Çev.: Yıldırım Keskin), Bilgi Yayınevi, Ankara Eylül 1965

Camus, Albert, *Ecinniler,* 2. Basım, (Çev.: Aziz Çalışlar), Can Yayınları, İstanbul 1994

Camus, Albert, *Denemeler ve Bir Alman Dosta Mektuplar,* (Çev. : Sabahattin Eyuboğlu-Vedat Günyol), Say Yayınları, İstanbul 1998

Camus, Albert, *Defterler 1,* (Çev.: Ümit Moran Altan), İthaki Yayınları, İstanbul 2003

Camus, Albert, *Defterler 2,* (Çev.: Ümit Moran Altan), İthaki Yayınları, İstanbul 2003

Camus, Albert, *Caligula,* (Çev. : Abdullah Rıza Ergüven), Berfin Yayınları, İstanbul 2006

Camus, Albert, *Defterler 3,* (Çev. : Ümit Moran Altan), İthaki Yayınları, İstanbul Aralık 2008

Camus, Albert, *Doğrular,* (Çev. : Ferit Edgü), Yaba Yayınları, İstanbul Ekim 2009

Camus, Albert, *Yabancı,* (Çev. : Vedat Günyol), Can Yayınları, İstanbul Mart 2010

Camus, Albert, *İlk Adam,* (Çev. : Tahsin Yücel), 4. Baskı, Can Sanat Yayınları, İstanbul Mayıs 2012

Camus, Albert, *Yaz,* (Çev. : Tahsin Yücel), Can Yayınları, İstanbul Ağustos 2012

Camus, Albert, *Yolculuk Günlükleri,* (Çev. : Ramis Dara), 3. Baskı, Can Sanat Yayınları, İstanbul Eylül 2012

Camus, Albert, *Tersi ve Yüzü,* (Çev. : Tahsin Yücel), Can Yayınları, İstanbul Ocak 2013

Camus, Albert, *Düşüş,* (Çev. : Hüseyin Demirhan), Can Yayınları, İstanbul Ocak 2013

Camus, Albert, *Veba,* 18. Basım, (Çev. : Nedret Tanyolaç Öztokat), Can Sanat Yayınları, İstanbul Şubat 2013

Camus, Albert, *Başkaldıran İnsan,* (Çev. : Tahsin Yücel), Can Yayınları, İstanbul 2013

Cevizci, Ahmet, *Etiğe Giriş,* Paradigma Yayınları, İstanbul Ocak 2002

Cevizci, Ahmet, *Thales'ten Baudrillard'a- Felsefe Tarihi,* (Editör: Derya Önder), Say Yayınları, İstanbul 2009

Cevizci, Ahmet, *Felsefe Sözlüğü,* Say Yayınları, İstanbul Eylül 2011

Copleston, Frederick, *Felsefe Tarihi,* (Çev. : Aziz Yardımlı), İdea Yayınları, İstanbul 1990

Cotterell, Arthur-Storm, Rachel**,** *Büyük Dünya Mitoloji Ansiklopedisi,* (Çev. : Emel Lakşe), Alfa Basımevi, İstanbul 2011

Cruıckshank, John, *Albert Camus ve Başkaldırma Edebiyatı,* (Çev. : Rasih Güran), De Yayınevi, Bilgi Dizisi: 7, Eylül 1965

Cruıckshank, John, "Albert Camus' ye Övgü", Gülser Erçel, *Albert Camus Özgürlük ve Devrim,* Kafekültür Yayıncılık, İstanbul 2013

Çelebi, Vedat, *S. Kierkegaard ve J. P. Sartre'ın Varoluşçuluk Anlayışlarının Karşılaştırılması,* "Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi", Pamukkale Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli-2008

Çelik, Muammer, *Nurettin Topçu ve Bugünkü Türkiye,* Ülker Kitapları, İstanbul Temmuz 2000

Dayı, İsmail, "Birkaç Damla Hatıra", *Nurettin Topçu'ya Armağan,* Dergâh Yayınları, İstanbul 1992

De Beauvoir, Simone, *Denemeler Pyrrhus ile Cineas,* (Çev. : Asım Bezirci), Payel Yayınevi, İstanbul Nisan 1982

De Beauvoir, Simone, *Sade'ı Yakmalı mı?* **,** (Çev. : Cemal Süreya), (Haz: Birhan Keskin), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul Kasım 1997

Descartes, *Metot Üzerine Konuşma,* 1. Basım, (Çev. : İbrahim Ethem Mesut), Babil Yayınları, Erzurum 2000

Doğan, D. Mehmet, "Nureddin Topçu ve Mehmet Akif: İki Şahsiyet, Tek Karakter", *Hece Dergisi*(Özel Sayı), Sayı: 109, Hece Yayıncılık, Ankara Ocak 2006

Dostoyevski, Fyodor, *Ecinniler,* (Çev. : Leyla Şener), Antik Batı Klasikleri:140, Lacivert Yayıncılık, İstanbul Nisan 2011

Dural, Baran, A. , *Türk Muhafazakârlığı ve Nurettin Topçu- Başkaldırı ve Uyum,* Kriter Yayınevi, İstanbul Eylül 2010

Durmuş, Nezahat, *Albert Camus' de İnsan ve İnsanın Anlam Arayışı,* "Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi", Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van 2013

Elibol, Sadettin, "Muhalif Bir Düşünce Okulu: Hareket Dergisi", *Modern Türkiye'de Siyasî Düşünce-Muhafazakârlık,* (Editör: Ahmet Çiğdem), İletişim Yayınları, İstanbul 2003, cilt 5.

Emer, Yener, "Nurettin Topçu'nun Din ve Devlet Anlayışı", *Hece Dergisi*(Özel Sayı), Sayı:109, Hece Yayıncılık, Ankara 0cak 2006.

Fleıscher, Margot, *20.Yüzyıl Filozofları,* (Çev. : Akın Kanat), (Editör: Sevim Korkmaz Dinç), İlya Yayınevi, İzmir 2004

Foulquie, Paul, *Varoluşçuluk,* **(**Çev. : Yakup Şahan),Cep Üniversitesi İletişim Yayınları, İstanbul 1991

Gaidenko, Pyama P. , "Varoluşçuluk ve Birey", Schaff, Adam – Gaidenko, Pyama P. , *Marxizm, Varoluşçuluk ve Birey,* (Çev. : Evinç Dinçer), De Yayınevi, 1.Baskı, Kasım 1966

Gökalp, Nurten, *İnsan Felsefesi,* Nobel Akademik Yayıncılık, 1. Basım, Ankara Eylül 2014

Gökalp, Ziya, "Vazife", [Erişim Tarihi:12.04.2017], http://www.turkulkusu.com/ziya-gokalp- siirleri

Gümüş, Semih, *Başkaldırı ve Roman,* Can Yayınları, İstanbul 2008

Günay, Mustafa, "Camus' nün İnsan ve Değer Anlayışı", *Özne Dergisi*(Özel Sayı), 19.Kitap, Çizgi Kitabevi, Konya Güz 2013.

Gündoğan, Ali Osman, *Blondel' in Felsefesi ve Türkiye'deki Etkisi,* **"**Yayımlanmamış Doktora Tezi", Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 1991.

Gündoğan, Ali Osman, *Albert Camus ve Başkaldırma Felsefesi,* Birey Yayıncılık, Erzurum Mayıs 1995.

Gündoğan, Ali Osman, "Nurettin Topçu ve Hareket Felsefesi", *Hece Dergisi*(Özel Sayı), Sayı: 109, Hece Yayıncılık, Ankara Ocak 2006.

Gündoğan, Ali Osman, "Saçmadan Başkaldırı Ahlakına", Gülser Erçel, *Albert Camus Özgürlük ve Devrim,* Kafkültür Yayıncılık, İstanbul 2013.

Gündoğan, Ali Osman, "Camus Felsefesi", Gülser Erçel, *Albert Camus Özgürlük ve Devrim,* Kafekültür Yayıncılık, İstanbul 2013

Gündoğan, Ali Osman, *Bergson*, Say Yayınları, İstanbul 2013

Gündoğan, Ali Osman, "Edebiyat ve Felsefe Açısından Albert Camus: Sanatçı mı Filozof mu?", *Özne Dergisi*(Özel Sayı), 19.Kitap, Çizgi Kitabevi, Konya Güz 2013

Gündoğan, Ali Osman, "Bir İsyan Ahlakı Mümkün müdür?", [Erişim Tarihi: 25. 04. 2016], http://www.aliosman-gundogan.com/PDF/Bildiri/Ali-Osman-Gundogan-Bir-Isyan- Ahlaki-Mumkun-Mudur.pdf

Gündoğan, Ali Osman, "Nurettin Topçu-Hayatı", [Erişim Tarihi: 23.02.2016] http://www.aliosmangundogan.com/PDF/Makale/Ali-Osman-Gundogan-Nurettin-Topcu- Hayati.pdf

Güngör, Celalettin, *Devrim kuramı,* Barış Kitabevi, Ankara 2010

Güngör, Erol, *Sosyal Meseleler ve Aydınlar,* (Haz: R. Güler, E. Kılınç), Ötüken Yayınları, İstanbul 2003

Güngör, Erol, *İslam Tasavvufunun Meseleleri,* 10.Basım, Ötüken Yayınları, İstanbul 2011

Günyol, Vedat, "Toplum Sözleşmesi'ne Önsöz", Jean-Jacques-Rousseau, *Toplum Sözleşmesi* [Elektonik Sürüm], (Çev. : Vedat Günyol), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2006

Gürbüz, Celal, "İnsanın Kapandan Kurtuluş Umudu: Camus' de Değer İçerikli bir Bakış", *Özne Dergisi*(Özel Sayı), 19. Kitap, Çizgi Kitapevi, Konya Güz 2013

Hançerlioğlu, Orhan, *Felsefe Sözlüğü,* Remzi Kitabevi Yayınları, İstanbul Ocak 1977

Hareket Dergisi, "Türk Düşüncesinde Nurettin Topçu'nun Yeri ve Milliyetçiliği", *Nurettin Topçu'ya Armağan,* Dergâh Yayınları, İstanbul 1992

Harman, Chris, *Marksizme Giriş,* (Çev. : Bernar Kutluğ), Z Yayınları, İstanbul 2001

Hübscher, Arthur, *Çağdaş Filozoflar,* (Çev. : İsmail Tunalı), Atatürk Üniversitesi Yayınları 34, Fen-Edebiyat Fakültesi Araştırmalar Serisi 14, Erzurum, 196

Heywood, Andrew, *Siyasi İdeolojiler Bir Giriş,* (Çev. : Ahmet Kemal Bayram, Özgür Tüfekçi, Hüsamettin İnaç, Şeyma Akın, Buğra Kalkan), (Haz: Buğra Kalkan), Adres Yayınları, Ankara Mart 2010

Hilav, Selahattin, *Felsefe Yazıları,* 2. Baskı, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul Şubat 1995

Işık, Emin, "Modern Medeniyetin Tenkidi", *Fikir ve Sanatta Hareket,* V. Seri, Cilt VIII, Eylül 1973, Sayı 93

Kant, Immanuel, *Arı Usun Eleştirisi/Krıtık Der Reınen Vernunft* [Elektronik Sürüm], (Çev. : Aziz Yardımlı), İdea Yayınevi, İstanbul 2008

Kara, İsmail, *Nurettin Topçu Hayatı ve Bibliyografyası,* 1.Baskı, Dergâh Yayınları, İstanbul 2013

Kara, Mustafa, "Nurettin Topçu'nun Tasavvufî Düşüncesi", *Nurettin Topçu'ya Armağan,* Dergâh Yayınları, İstanbul 1992

Karaman, Hüseyin, *Topçu'da Ahlak Felsefesi*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2000

Kaplan, Yusuf, "İnsana Ne Olduğunu Hatırlatan Bir Düşünür Olarak Nurettin Topçu: İrade Metafiziği", *Hece Dergisi*(Özel Sayı), Sayı: 109, Hece Yayıncılık, Ankara Ocak 2006

Kemal, Necmeddin, *Nurettin Topçu'nun Düşüncesinin Kaynakları ve Kapitalizme Bakışı,* "Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi", Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009

Kierkegaard, Soren, *Ölümcül Hastalık Umutsuzluk,* (Çev. : M. Mukadder Yakupoğlu), Doğu Batı Yayınları, Ankara Eylül 2007

Konukman, Ercüment, *Topluluktan Millete,* Belge Yayınları, İstanbul 1989

Konukman, Ercüment, "Nurettin Topçu Hoca'mızın Ardından", *Nurettin Topçu'ya Armağan,* Dergâh Yayınları, İstanbul 1992

Kök, Mustafa, "Önsöz", Nurettin Topçu, *İsyan Ahlâkı-Conformisme et Rêvolte*, (Çev. : Mustafa Kök-Musa Doğan), Dergâh Yayınları, İstanbul Ekim 1998

Kök, Mustafa, "Nurettin Topçu' da Din Felsefesi", Aktaran: Baran Dural, *Türk Muhafazakârlığı ve Nurettin Topçu Başkaldırı ve Uyum,* Kriter Yayınevi, İstanbul Eylül 2010

Kuçuradi, İoanna, *Uludağ Konuşmaları- Özgürlük, Ahlâk, Kültür Kavramaları,* Türkiye Felsefe Kurumu, Türk Felsefesi Dizisi: 1, Ankara 2009

Kuçuradi, İoanna, *Nietzsche ve İnsan,* Türkiye Felsefe Kurumu Türk Felsefesi Dizisi 4, Ankara, 2009

Kuçuradi, İoanna, *Çağın Olayları Arasında,* Türkiye Felsefe Kurumu Türk Felsefesi Dizisi 10, Ankara, Temmuz 2010

MacIntyre, Alasdair, *Varoluşçuluk,* (Çev. : Hakkı Hünler), Paradigma Yayınları, İstanbul Eylül 2001

Macit, M. Hanifi, *Faşizm ve Nazizm*, Savaş Yayınevi, Ankara 2006

Macit, M. Hanifi, *Max Stirner*, Etik Yayınları, İstanbul 2010

Magill, Frank N. , *Egzistansiyalist Felsefenin Beş Klasiği,* (Çev. : Vahap Mutal), Dergâh Yayınları:116, Batı Düşüncesi: 13, İstanbul Ekim 1992

Massignon, Louis ,"La Passion d'al Hallaj", Aktaran: Nurettin Topçu, *Bergson,* Dergâh Yayınları, İstanbul Ekim 2011

Meriç, Cemil, *Kırk Ambar Lehçe-t-ül Hakayık,* (Haz. : Mahmut Ali Meriç), Cilt 2, İletişim Yayınları, İstanbul Temmuz 2006

Mollaer, Fırat, *Ruhun Metafizik Ayaklanması,* Yedi İklim, İstanbul 2007

Mollaer, Fırat, *Anadolu Sosyalizmine Bir Katkı Nurettin Topçu Üzerine Yazılar,* (Editör: İsmail Kara), Dergâh Yayınları, Ekim İstanbul 2007

Mollaer, Fırat, *Türkiye'de Liberal Muhafazakârlık ve Nurettin Topçu,* (Editör: İsmail Kara), Dergâh Yayınları, İstanbul Ocak 2008

Mounier, Emmanuel, *Varoluş Felsefelerine Giriş,* (Çev. : Serdar Rifat Kırkoğlu), Say Yayınları, İstanbul 2007

Mussolini, *Faşizm-Faşist Devlet*, (Çev. : Tercüme Eserler Komisyonu), Toker Yayınları, İstanbul 1998

O'Brien, Conor Cruıse, *Camus,* (Çev. : Fatih Özgüven), Afa Yayınları, İstanbul Aralık 1984

Okay, Orhan, *Silik Fotoğraflar,* Ötüken Yayınları, İstanbul 2001

Öğün, Süleyman Seyfi, *Türk Politik Kültürü,* Alfa Kitabevi, İstanbul Ocak 2000

Öner, Necati, *İnsan Hürriyeti,* Selçuk Yayınları, Ankara 1982

Özcan, Adil, *Son Anadolucu Ahlâkçı Bir Düşünür Nurettin Topçu Okumaları,* Yeni Gün Ofset Matbaacılık, Antalya 2015

Özlem, Doğan, *Etik Ahlak Felsefesi,* (Editör: Derya Önder), Say Yayınları, İstanbul 2010

Öztürk, Hüseyin, "Nurettin Topçu'da Hareket Düşüncesi", *Nurettin Topçu'ya Armağan,* Dergâh Yayınları, İstanbul 1992

Rey, Pıerre-Lois, *Camus-Başkaldıran İnsan,* Genel Kültür Dizisi:42, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul Kasım 2010

Rızvanoğlu, Eren, "Hayatın Anlamsızlığında, Başkaldırının Anlamı", *Özne Dergisi*(Özel Sayı), 19. Kitap, Çizgi Kitabevi, Konya Güz 2013

Ritter, Joachim, *Varoluş Felsefesi Üzerine*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Konferansları 4, 1954

Rousseau, Jean-Jacques, *Emile Bir Çocuk Büyüyor* [Elektronik Sürüm], (Haz. : Ülkü Akagündüz), Selis Kitaplar, İstanbul 2009

Sarıtaş, Mehmet, "Nurettin Topçu", *Modern Türkiye'de Siyasî Düşünce-Muhafazakârlık*(Editör: Ahmet Çiğdem), İletişim Yayınları, İstanbul 2003, Cilt 5

Sarıtaş, Mehmet, "Nurettin Topçu'nun Düşünce Dizgesinin Bazı Temel Çizgileri", *Hece Dergisi*(Özel Sayı), Sayı: 109, Hece Yayıncılık, Ankara Ocak 2006

Sartre, Jean-Paul, *Yazınsal Denemeler,* (Çev. : Bertan Onaran), Payel Yayınevi, İstanbul Şubat 1984

Sartre, Jean-Paul, *Varoluşçuluk,* (Çev. : Asım Bezirci), 15.Basım, Say Yayınları, İstanbul 1999

Sartre, Jean-Paul, "Albert Camus' nün Ölümü Üzerine", Gülser Erçel, *Albert Camus Özgürlük ve Devrim,* Kafekültür Yayıncılık, İstanbul 2013

Savaş, Hakan, *Sinema ve Varoluşçuluk,* Sözcükler Yayınları 24, İstanbul, Ekim 2013

Schopenhauer, Arthur, *Yaşam Bilgeliği Üzerine Aforizmalar* [Elektronik Sürüm], (Çev. : Mustafa Tüzel), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2000

Schopenhauer, Arthur, *İsteme ve Tasarım Olarak Dünya* [Elektronik Sürüm], (Çev. : Levent Özşar), Biblos Kitabevi, Bursa 2009

Schrahé, Svenja, "Albert Camus ve Sisifos Miti", Gülser Erçel, *Albert Camus Özgürlük ve Devrim,* Kafekültür Yayıncılık, İstanbul 2013

Sevinçgül, Ömer, *Ne demiş Albert Camus*, (Editör: Ezgi Harmancı) ,Carpe Diem Yayınları, İstanbul Kasım 2010

Sılay, Mehmet, *Fikir Dünyamızın Yıldızlarından Nurettin Topçu*, Düşün Yayıncılık, İstanbul 2010

Skocpol, Theda, *Devletler ve Toplumsal Devrimler*, (Çev. : S. Erdem Türközü), İmge Kitabevi, İstanbul 2004

Somuncu, Selim, "Modernist İdeolojinin Karşısında Gelenekçi Bir Reformist: Nurettin Topçu", *Hece Dergisi*(Özel Sayı), Sayı: 109, Hece Yayıncılık, Ankara Ocak 2006,

Sontag, Susan, *Sanatçı: Örnek Bir Çilekeş,* (Hazırlayanlar: Yurdanur Salman-Müge Gürsoy Sökmen), Metis Yayıncılık, İstanbul Kasım 2013

Spinoza, *Etika* [Elektronik Sürüm], (Çev. : Hilmi Ziya Ülken), Dost Kitabevi Yayınları, Ankara 2011

Stirner, Max, *Biricik Ve Mülkiyeti* [Elektronik Sürüm], (Çev. : Selma Türkis Noyan), Kaos Yayınları, İstanbul 2013

Şakar, Cemal, "Topçu'da Türk-İslam Harikası Olarak Millet ve Milliyetçilik", *Hece Dergisi*(Özel Sayı), Sayı: 109, Hece Yayıncılık, Ankara Ocak 2006

Şehsuvaroğlu, Lütfü, *Nurettin Topçu,* Alternatif Yayınları, Ankara Eylül 2002

Şehsuvaroğlu, Lütfü, *Türk Sosyalizmi ve Nurettin Topçu,* Elips Kitap, Ankara Mayıs 2011

Şenol, Mahmut, *Ortega Felsefesi ve Nurettin Topçu Düşüncesi- Keşfini Bekleyen İnsan,* 1.Basım, Kadim Yayınları, Ankara Ekim 2010

Şeriati, Ali, *Kendisi Olmayan İnsan- İnsanın Dört Zindanı*, Fcr Yayınları 148, Ankara Eylül 2010

Tabakoğlu, Ahmet, "Nurettin Topçu'nun Devlet Anlayışı", *Nurettin Topçu' ya Armağan,* Dergâh Yayınları, İstanbul 1992

Tanyol, Cahit, "Hocamız Fındıkoğlu", Sosyoloji Konferansları Dergisi, [Erişim Tarihi: 18.10.2016] http://www.journals.istanbul.edu.tr/iusoskon/article/view/1023006309/1023005833

Tepe, Harun, "Başkaldırı: Kavram, Olgu ve Değer", *Özne Dergisi*(Özel Sayı), 19. Kitap, Çizgi Kitabevi, Konya Güz 2013

Timuçin, Afşar, "Camus' nün Başkaldırmayan İnsanı ya da Mersault' nun Acıklı Durumu", *Özne Dergisi*(Özel Sayı), 19. Kitap, Çizgi Kitabevi, Konya Güz 2013

Tokat Latif, *Teist Varoluşçulukta Hürriyet Problemi,* "Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi", Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1996

Topçu, Nurettin, *Taşralı,* Kutulmuş Matbaası, İstanbul 1959

Topçu, Nurettin, *İsyan Ahlâkı-Conformisme et Rêvolte* ,(Çev. : Mustafa Kök-Musa Doğan), (Editör: İsmail Kara), Dergâh Yayınları, İstanbul Ekim 1998

Topçu, Nurettin, *Millet Mistikleri,* 2.Baskı, Dergâh Yayınları, İstanbul Nisan 2009

Topçu, Nurettin, *Reha,* Dergâh Yayınları, İstanbul Nisan 2009

Topçu, Nurettin, *Varoluş Felsefesi/Hareket Felsefesi,* (Hazırlayanlar: Ezel Erverdi-İsmail Kara), Dergâh Yayınları, İstanbul Aralık 2010

Topçu, Nurettin, *Felsefe,* (Haz: Ezel Erverdi- İsmail Kara), Dergâh Yayınları, İstanbul Haziran 2011

Topçu, Nurettin, *Kültür ve Medeniyet,* (Haz: Ezel Erverdi- İsmail Kara), (Editör: İsmail Kara), Dergâh Yayınları, İstanbul Eylül 2011

Topçu, Nurettin, *İradenin Dâvası-Devlet ve Demokrasi*, (Haz: Ezel Erverdi- İsmail Kara), Dergâh Yayınları, İstanbul Eylül 2011

Topçu, Nurettin, *İslâm ve İnsan Mevlana ve Tasavvuf,* (Haz: Ezel Erverdi- İsmail Kara), Dergâh Yayınları, İstanbul Ekim 2011

Topçu, Nurettin, *Amerikan Mektupları Düşünen Adam Aranızda,* (Haz: Ezel Erverdi- İsmail Kara), (Editör: İsmail Kara) Dergâh Yayınları, İstanbul Ekim 2011

Topçu, Nurettin, *Bergson,* (Haz: Ezel Erverdi- İsmail Kara), (Editör: İsmail Kara), Dergâh Yayınları, İstanbul Ekim 2011

Topçu, Nurettin, *Yarınki Türkiye,* (Haz: Ezel Erverdi- İsmail Kara), (Editör: İsmail Kara), Dergâh Yayınları, İstanbul Aralık 2011

Topçu, Nurettin, *Büyük Fetih*, Dergâh Yayınları, İstanbul Ocak 2012

Topçu, Nurettin, *Ahlâk Nizamı,* (Haz: Ezel Erverdi- İsmail Kara), (Editör: İsmail Kara), Dergâh Yayınları, İstanbul Ekim 2012

Topçu, Nurettin, *Ahlâk,* (Editör: İsmail Kara), Dergâh Yayınları, İstanbul Kasım 2012

Topçu, Nurettin, *Var Olmak,* 9.Baskı, (Haz: Ezel Erverdi- İsmail Kara), (Editör: İsmail Kara), Dergâh Yayınları, İstanbul Kasım 2012

Topçu, Nurettin, *İsyan Ahlâkı Notlu Nurettin Topçu Tercümesi ve Eski Harfli Orijinali,* (Haz. İsmail Kara, M. Fatih Birgül, Rıdvan Özdinç), (Editör: İsmail Kara), Dergâh Yayınları, İstanbul Kasım 2015

Topçu, Nurettin, *Türkiye'nin Maarif Dâvası,* (Haz: Ezel Erverdi- İsmail Kara), (Editör: İsmail Kara), Dergâh Yayınları, İstanbul Nisan 2016

Topçu, Nurettin, "Hareketin Otuz Yılı", Muammer Çelik, *Nurettin Topçu ve Bugünkü Türkiye,* Ülker Kitapları, İstanbul Temmuz 2000

Topaloğlu, Bekir, "Gönlümün Dilinden", *Nurettin Topçu'ya Armağan,* Dergâh Yayınları, İstanbul 1992

Tutumlu, Mehmet Akif, "Albert Camus' nün *Doğrular* Adlı Oyununda Hak ve Adalet Metafiziği", *Özne Dergisi*(Özel Sayı), 19. Kitap, Çizgi Kitabevi, Konya Güz 2013

Turan, Zülfü, *Albert Camus' nün Saçma (Absürd) Felsefesi,* "Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara 2010

Turgut, İhsan, *Sanat Felsefesi,* Üniversite Kitabevi, İzmir 1993

Tüfekçioğlu, Hayati, "Remzi Oğuz Arık", *Modern Türkiye'de Siyasî Düşünce- Muhafazakârlık*(Editör: Ahmet Çiğdem), İletişim Yayınları, İstanbul 2003, Cilt 5

Tüzeer, Mehmet Sırrı, "Nurettin Topçu", *Nurettin Topçu'ya Armağan*, Dergâh Yayınları, İstanbul 1992

Utku, Ali, "Nurettin Topçu: İtaatkârlık ve İsyan Bir İnanç Psikolojisi Taslağı", *Temâşa,* Sayı:5, [Erişim Tarihi: 23.11.2016], http://www.temasa.org/wp-content/uploads/2016/sayi5/33- 48.pdf

Ülken Hilmi Ziya, *Ahlak,* İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları-310, İstanbul 1946

Ülken, Hilmi Ziya, *Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi,* Ülken Yayınları, İstanbul 1966

Ülken, Hilmi Ziya, "Tarihi Maddeciliğe Reddiye", Aktaran: Baran Dural, *Türk Muhafazakârlığı ve Nurettin Topçu Başkaldırı ve Uyum*, Kriter Yayınevi, İstanbul Eylül 2010

Yıldırım, Ercan, "Var Olmak", *Hece Dergisi*(Özel Ssayı), Sayı: 109, Hece Yayıncılık, Ankara Ocak 2006

Yöney, Burcu, *Albert Camus Felsefesinde Ahlak,* "Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi", Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta-2013

Verneaux, Roger, *Egzistansiyalizm Üzerine Dersler,* (Çev. : Murtaza Korlaelçi), Erciyes Üniversitesi Matbaası, Kayseri 1994

Wahl, Jean, *Varoluşçuluğun Tarihçesi,* (Çev. : Bertan Onaran), Payel Yayınevi, İstanbul Şubat 1999

Walter, Kaufmann, *Dostoyevski'den Sartre'a Varoluşçuluk,* (Çev. : Akşit Göktürk), (Editör: Birhan Keskin), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul Eylül 1997

DEVRİMLER ve ULUSLARARASI SİYASET

Editörler
Yasin Avcı | Rukiye Saygılı

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1834
Küresel İlişkiler Kitaplığı -2

©Çizgi Kitabevi
Haziran 2025

ISBN: 978-625-396-558-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
AVCI, Yasin | SAYGILI, Rukiye
DEVRİMLER ve ULUSLARARASI SİYASET

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

1830-1848 Devrimleri

Doğan ARAR

Kaynakça

Adam, Thomas. *Germany and the World since 1815: Society, Culture, and Politics*. Springer, 2024.

Addington, Larry H. *The Patterns of War Since the Eighteenth Century*. Indiana University Press, 1994.

Amann, Peter. "The Changing Outlines of 1848." *The American Historical Review* 68, no. 4 (1963): 938-53. https://doi.org/10.2307/1847257.

Anievas, Alexander. "Revolutions and International Relations: Rediscovering the Classical Bourgeois Revolutions." *European Journal of International Relations* 21, no. 4 (2015): 841-66. https://doi.org/10.1177/1354066114565721.

Armaoğlu, Fahir. *19. Yüzyıl Siyasi Tarihi, 1789-1914*. Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1997.

Arnhart, Larry. Political Questions: Political Philosophy from Plato to Rawls. Waveland Press, 2002.

Arslantaş, Emre. *Siber Uzayda Egemenlik İnşası: Çin Halk Cumhuriyeti Örneği*. Çizgi Yayınevi, 2025.

Avcı, Yasin. *Diyalektik Materyalizm ve Küresel İlişkilerin Öznesi Olarak Sınıf*. Billur Yayınevi, 2022.

Avcı, Yasin ve Çağlar Söker. "Tanımazlıktan Anlaşılmazlık Sorununa: Uluslararası İlişkilerde Karl Marks." *Akademik Yaklaşımlar Dergisi* 8, no. 2 (2017): 1-34.

Avcı, Yasin ve Emre Arslantaş. "Pozitivizm ve Post-Pozitivizm Kıskacında Uluslararası İlişkiler." *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 14, no. 38 (2025): 156-183. https://doi.org/10.54600/igdirsosbilder.1494865.

Avcı, Yasin. "Thomas Hobbes ve Uluslararası İlişkiler: Realizm ile Rasyonalizm Arasındaki Leviathan." *Akdemik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi* 16, no. 30 (2024): 99-120. https://doi.org/10.20990/kilisiibfakademik.1435503.

Barclay, David E. *Frederick William IV and the Prussian Monarchy, 1840-1861*. Clarendon Press, 1995.

Beales, Derek ve Eugenio F. Biagini. *The Risorgimento and the Unification of Italy*. Routledge, 2014.

Beasley, William G. *The Meiji Restoration*, Stanford University Press, 1972.

Beecher, Jonathan. *Writers and Revolution: Intellectuals and the French Revolution of 1848*. Cambridge University Press, 2021.

Beik, Paul H. *Louis Philippe and the July Monarch*. Van Nostrand, 1965.

Berkeley, George Fitz-Hardinge ve Joan Berkeley. *Italy in the Making January 1st 1848 to November 16th 1848*. Cambridge University Press, 1968.

Biddiss, Michael. "Reason and Romanticism: Currents of Social and Political Thought." *Themes in Modern European History 1780-1830* içinde, editör Pamela Pilbeam. Routledge, 1995.

Bjørn, Claus. "Modern Denmark: A Synthesis of Converging Developments." *Scandinavian Journal of History* 25, no. 1-2 (2000): 119-30. https://doi.org/10.1080/03468750050115627.

Bollaert, William. *The Wars of Succession of Portugal and Spain, from 1826 to 1840: With Résumé of the Political History of Portugal and Spain to the Present Time*. E. Stanford, 1870.

Brasseaux, Carl A. *The "foreign French": 1840-1848*. Center for Louisiana Studies, 1990.

Breuilly, John. "The Revolutions of 1848." *Revolutions and the Revolutionary Tradition: In the West 1560-1991* içinde, editör David Parker. Routledge, 2002.

Bridge, Roy ve Roger Bullen. *The Great Powers and the European States System 1814-1914*. Pearson Longman, 2005.

Byczyk, Marcin. "The Codification of the Polish Substantial Criminal Law in the Sejm Debates 1818." *Reconsidering Constitutional Formation II Decisive Constitutional Normativity: From Old Liberties to New Precedence* içinde, editör Ulrike Müßig. Springer, 2018.

Carr, William ve Harry Hearder. *Wars of German Unification 1864 – 1871*. Routledge, 1991.

Chapman, Tim. "Breakdown of the Settlement 1830–1914." *The Congress of Vienna: Origins, Processes and Results* içinde, editör Tim Chapman. Routledge, 1998.

Chapman, Tim. *The Risorgimento: Italy, 1815-1871*. Humanities-eBooks, 2008.

Christofferson, Thomas R. "The French National Workshops of 1848: The View from the Provinces." *French Historical Studies* 11, no. 4 (1980): 505-20. https://doi.org/10.2307/286348.

Clark, Christopher. "The Revolutionary Waves of 1848." *Revolutionary World Global Upheaval in the Modern Age* içinde, editör David Motadel. Cambridge University Press, 2021.

Clark, George. *The Later Stuarts, 1660-1714*. Oxford University Press, 1956.

Davis, John A. "Italy 1796-1870: The Age of the Risorgimento." *The Oxford Illustrated History of Italy* içinde, editör George Holmes. Oxford University Press, 2001.

De Mattei, Roberto. *Pius IX*. Gracewing, 2000.

Deák, István. *The Lawful Revolution: Louis Kossuth and the Hungarians, 1848—1849*. Columbia University Press, 1979.

Dodolev, Mikhail A. "Russia and the Spanish Revolution of 1820-1823." *Soviet Studies in History* 8, no. 3 (1969): 252-71. https://doi.org/10.2753/RSH1061-19830803252.

Eibach, Joachim ve Maurice Cottier. "Popular Protest in Switzerland during the 1830s: Opposing Models of Political Participation and Citation of Traditional Ritual." *European Review of History: Revue Européenne d'histoire* 20, no. 6 (2013): 1011-30. https://doi.org/10.1080/13507486.2013.852519.

Fortescue, William. *France and 1848: The End of Monarchy*. Routledge, 2005.

Fyffe, Charles Alan. *A History of Modern Europe: From 1848 to 1878*. New York Public Library, 1890.

Gordon, Ellen J. "The Revival of Polish National Consciousness: A Comparative Study of Lithuania, Belarus, and Ukraine." *Nationalities Papers* 24, no. 2 (1996): 217 – 236. https://doi.org/10.1080/00905999608408439.

Gould, Roger V. *Insurgent Identities: Class, Community, and Protest in Paris from 1848 to the Commune*. University of Chicago Press, 1995.

Gölen, Zafer. "The Bosnian Revolt of 1849-1851." *Belleten* 66, no. 247 (2002): 905-30. https://doi.org/10.37879/belleten.2002.905.

Green, Daniel M. "The Revolutions of 1848." *The Oxford Handbook of History and International Relations* içinde, editör Mlada Bukovansky, Edward Keene, Christian Reus-Smit ve Maja Spanu. Oxford Academic, 2023.

Greene, Jack P. "The American Revolution." *The American Historical Review* 105, no. 1 (2000): 93–102. https://doi.org/10.2307/2652437.

Grinin, Leonid. "The European Revolutions and Revolutionary Waves of the 19th Century: Their Causes and Consequences." *Handbook of Revolutions in the 21st Century: Societies and Political Orders in Transition* içinde, editör Jack A. Goldstone, Leonid Grinin ve Andrey Korotayev. Springer, 2022.

Hahn, Hans Joachim. *The 1848 Revolutions in German-Speaking Europe*. Routledge, 2001.

Hamerow, Theodore S. *Restoration Revolution Reaction: Economics and Politics in Germany, 1815–1871*. Princeton University Press, 1958.

Harsin, Jill. *Barricades: The War of the Streets in Revolutionary Paris, 1830-1848*. Palgrave Macmillan, 2002.

Hastings, Derek, *Nationalism in Modern Europe: Politics, Identity, and Belonging Since the French Revolution*. Bloomsbury Publishing, 2018.

Haupt, Heinz-Gerhard ve Dieter Langewiesche. "The European Revolution of 1848: Its Political and Social Reforms, its Politics of Nationalism, and its Short- and Long-Term Consequences." *Europe in 1848: Revolution and Reform* içinde, editör Dieter Dowe, Heinz-Gerhard Haupt, Dieter Langewiesche ve Jonathan Sperber. Berghahn Books, 2001.

Hayat, Samuel. "The Revolution of 1848 in the History of French Republicanism." *History of Political Thought* 36, no. 2, (2015): 331-53. https://www.jstor.org/stable/26228602.

Hazan, Eric. *The Invention of Paris: A History in Footsteps*. Verso Books, 2011.

Head, Michael. *Emergency Powers in Theory and Practice: The Long Shadow of Carl Schmitt*. Taylor & Francis, 2017.

Hobsbawm, Eric. *The Age of Revolution: Europe 1789–1848*. Vintage Books, 1962.

Holborn, Hajo. *A History of Modern Germany: 1840-1945*. Princeton University Press, 1982.

Horváth, Eugene. "Russia and the Hungarian Revolution (1848-9)." *The Slavonic and East European Review* 12, no. 36 (1934): 628-45. https://www.jstor.org/stable/4202930.

Huggins, Michael. "The 'Nation' and Giuseppe Mazzini, 1842–48." *New Hibernia Review* 17, no. 3 (2013): 15-33. http://www.jstor.org/stable/24625018.

Jalonen, Jussi. *On Behalf of the Emperor, On Behalf of the Fatherland: Finnish Officers and Soldiers of the Russian Imperial Life-Guard on the Battlefields of Poland, 1831*. Brill, 2015.

James Morris, "Locating the Wallachian Revolution of 1848." *The Historical Journal* 64, no. 3 (2021): 606. https://doi.org/10.1017/S0018246X20000345;

Jamnejad, Maziar ve Michael Wood. "The Principle of Non-intervention." *Leiden Journal of International Law* 22, no. 2 (2009): 345 – 81. https://doi.org/10.1017/S0922156509005858.

Janis, Mark W. "The Declaration of Independence, the Declaration of the Rights of Man and Citizen, and the Bill of Rights." *Human Rights Quarterly* 14, no. 4 (1992): 478-84. https://doi.org/10.2307/762314.

Jarrett, Mark. *The Congress of Vienna and its Legacy: War and Great Power Diplomacy after Napoleon*. Bloomsbury Academic, 2021.

Jelavich, Charles ve Barbara Jelavich. *The Establishment of the Balkan National States, 1804-1920*. University of Washington Press, 2012.

Jones, Peter. *The 1848 Revolutions*. Longman Group Ltd, 1981.

Kann, Robert A. "Metternich: A Reappraisal of His Impact on International Relations." *The Journal of Modern History* 32, no. 4, (1960): 333-39. https://doi.org/10.1086/238614.

Kieniewicz, Stefan. "The Congress Kingdom 1815-1830." *Emancipation of the Polish Peasantry* içinde, editör Stefan Kieniewicz. University of Chicago Press, 1969.

Kinealy, Christine. "'Brethren in Bondage': Chartists, O'Connellites, Young Irelanders and the 1848 Uprising." *Politics and the Irish Working Class, 1830–1945* içinde, editör Fintan Lane. Palgrave Macmillan, 2005.

Knapton, Ernest J. "HISTORICAL REVISION. No. XCVIII: The Origins of the Treaty of Holy Alliance." *History* 26, no. 102 (1941): 132-40. http://www.jstor.org/stable/24401918.

Kohn, Hans. "The End of 1848." *Current History* 16, no. 93 (1949): 276-80. https://www.jstor.org/stable/45307591.

Kurnaz, İbrahim ve Yasin Avcı, "Diplomaside Tarihin Geri Dönüşü: Klasik Diplomasinin İnsani Diplomasiye Evrimi." *Türkiye'de ve Dünyada Dış Yardımlar* içinde (170-203), editör. Erman Akıllı, Nobel Yayınları, 2015.

Kurnaz, İbrahim. "Uluslararası İlişkiler Disiplininin Sonu Tartışmaları." *Uluslararası İlişkilerin Tarihi ve Teorik Tartışmalar* içinde (203-290), editör. Metin Aksoy, Orient Yayınları, 2023.

Kurt, Selim. "The Revolutions of 1848 and Its Reflections to Modern Political Mentality." *Journal Of History School* 7, no. 18 (2014): 359-76. http://dx.doi.org/10.14225/Joh506.

Langewiesche, Dieter. *Europa zwischen Restauration und Revolution 1815–1849*. Oldenbourg Wissenschaftsverlag, 2004.

Langhorne, Richard. "'Transitions in Context: Making Peace in 1814 – 1815; 1918 – 1920; 1945 – 1955'." *Diplomacy & Statecraft* 32, no. 2, (2021): 223-240. https://doi.org/10.1080/09592296.2021.1913354.

Le Roy Ladurie, Emmanuel. *The Ancien Regime: A History of France, 1610-1774*. Wiley-Blackwell, 1998.

Lerman, Katharine Anne. "Bismarckian Germany." *Imperial Germany 1871-1918* içinde, editör James Retallack. Oxford University Press, 2008.

Leslie, Robert F. "Polish Political Divisions and the Struggle for Power at the Beginning of the Insurrection of November 1830." *The Slavonic and East European Review* 31, no. 76 (1952): 113-32. https://www.jstor.org/stable/4204407.

Lewak, Adam. "The Polish Rising of 1830." *The Slavonic and East European Review* 9, no. 26 (1930): 350-360. https://www.jstor.org/stable/4202527.

Little, Richard. *The Balance of Power in International Relations: Metaphors, Myths and Models*. Cambridge University Press, 2007.

Lok, Matthijs. "The Congress of Vienna as a Missed Opportunity: Conservative Visions of a New European Order after Napoleon." *Securing Europe after Napoleon: 1815 and the New European Security Culture* içinde, editör Beatrice de Graaf, Ido de Haan ve Brian Vick. Cambridge University Press, 2018.

Lukowski, Jerzy. *The Partitions of Poland 1772, 1793,* 1795. Routledge, 1999.

Marteel, Stefaan. *The Intellectual Origins of the Belgian Revolution: Political Thought and Disunity in the Kingdom of the Netherlands, 1815-1830*. Springer, 2018.

Marx, Karl ve Friedrich Engels. *The Communist Manifesto 1848*. çeviren Samuel Moore. Penguin, 1967.

Marx, Karl, *The Class Struggles in France: From the February Revolution to the Paris Commune*. Resistance Books, 2003.

Matson, Cathy. "The Atlantic Economy in an Era of Revolutions: An Introduction." *The William and Mary Quarterly* 62, no. 3 (2005): 357-64. https://www.jstor.org/stable/3491528.

Mazower, Mark. *Hitler's Empire: How the Nazis Ruled Europe*. The Pinguin Press, 2008.

McPhee, Peter. *The French Revolution, 1789-1799*. Oxford University Press, 2001.

Merriman, John. *A History of Modern Europe: From the Renaissance to the Present*. W. W. Norton & Company, 2009.

Nicolson, Harold. *The Congress of Vienna: A Study in Allied Unity: 1812-1822*. Grove Press, 2000.

Omond, George W. T. "The Question of the Netherlands in 1829-1830." *Transactions of the Royal Historical Society* 2 (1919): 150–71. https://doi.org/10.2307/3678256.

Peterson, Jonathan. "Enlightenment and Freedom." *Journal of the History of Philosophy* 46, no. 2 (2008): 223-244. https://dx.doi.org/10.1353/hph.0.0021.

Pilbeam, Pamela. "'The 'Three Glorious Days': The Revolution of 1830 in Provincial France." *The Historical Journal* 26, no. 4 (1983): 831-44. https://www.jstor.org/stable/2639286.

Pinkney, David H. "A New Look at the French Revolution of 1830." *The Review of Politics* 23, no. 4 (1961): 490-506. https://www.jstor.org/stable/1405706.

Polisensky, Josef V. *Aristocrats and the Crowd in the Revolutionary Year 1848: A Contribution to the History of Revolution and Counter-Revolution*. State University of New York Press, 2015.

Pražák, Albert. "Czechs and Slovaks in the Revolution of 1848." *The Slavonic Review* 5, no. 15 (1927): 565-79. https://www.jstor.org/stable/4202110.

Price, Munro. *The Perilous Crown: France Between Revolutions, 1814-1848*. Pan Macmillan, 2010.

Price, Roger. "Revolutionary Movements in Nineteenth-Century Europe." *Themes in Modern European History 1830-1890* içinde, editör Bruce Waller. Routledge, 2002.

Rath, R. John. *The Viennese Revolution of 1848*. University of Texas Press, 1957.

Reinerman, Alan J. "Metternich, the Powers, and the 1831 Italian Crisis." *Central European History* 10, no. 3 (1977): 206 - 219, https://doi.org/10.1017/S0008938900018458.

Reinerman, Alan J., "The Failure of Popular Counter-Revolution in Risorgimento Italy: the Case of the Centurions, 1831–1847." *The Historical Journal* 34, no. 1 (1991): 21–41. https://doi.org/10.1017/S0018246X00013911.

Richardson, Louise. "The Concert of Europe and Security Management in the Nineteenth Century." *Imperfect Unions: Security Institutions over Time and Space* içinde, editör Helga Haftendorn, Robert O Keohane ve Celeste A. Wallander. Oxford University Press, 1999.

Roberts, Ian W. "Russian Reaction to the Revolutions of 1848." *Nicholas I And The Russian Intervention In Hungary* içinde, editör Ian W. Roberts. Palgrave Macmillan, 1991.

Roberts, James. *The Counter-Revolution in France 1787–1830*. Macmillan Education, 1990.

Robertson, Priscilla S. *Revolutions of 1848: A Social History*. (Princeton University Press, 1952).

Rosecrance, Richard N. "Allies, Overbalance, and War." *The Next Great War?: The Roots of World War I and the Risk of U.S.-China Conflict* içinde, editör Richard N. Rosecrance ve Steven E. Miller. MIT Press Scholarship Online, 2016.

Schneid, Frederick C. "War and Revolution in the Age of the Risorgimento, 1820–1849." *The Projection and Limitations of Imperial Powers, 1618-1850* içinde, editör Frederick C. Schneid. Brill, 2012.

Schroeder, Paul W. "A Turning Point in Austrian Policy in the Crimean War: the Conference of March, 1854." *Austrian History Yearbook* 4 , no. 1, (1968): 159 – 202, https://doi.org/10.1017/S0067237800013205.

Schroeder, Paul W. "The 19th-Century International System: Changes in the Structure." *World Politics* 39, no. 1 (1986): 1-26. https://doi.org/10.2307/2010296.

Scott, Hamish M. *The Birth of a Great Power System 1740–1815*. Routledge, 2006.

Sen, S. N. *Europe And The World 1763-1945*. New Age International (P) Limited, 2000.

Sessions, Jennifer E., "Colonizing Revolutionary Politics: Algeria and the French Revolution of 1848." *French Politics, Culture & Society* 33, no. 1 (2015): 75-100. https://doi.org/10.3167/fpcs.2015.330105.

Simal, Juan Luis. "Letters from Spain: The 1820 Revolution and the Liberal International." *Mediterranean Diasporas: Politics and Ideas in the Long Nineteenth Century* içinde, editör Maurizio Isabella ve Konstantina Zanou. Bloomsbury, 2016.

Slatin, Sonia. "Opera and Revolution: La Muette de Portici and the Belgian Revolution of 1830 Revisited." *Journal of Musicological Research* 3, no. 1-2 (1979): 45-62. https://doi.org/10.1080/01411897908574506.

Smith, Denis M. "The Revolutions of 1848–1849 in Italy." *The Revolutions in Europe, 1848–1849: From Reform to Reaction* içinde, editör Robert Evans ve Hartmut Pogge von Strandmann. Oxford Academic, 2002.

Speck, William A. *Reluctant Revolutionaries: Englishmen and the Revolution of 1688*. Oxford University Press, 1988.

Starzinger, Vincent E. *The Politics of the Center: The Juste Milieu in Theory and Practice, France and England, 1815-1848*. Transaction Publishers, 1990.

Steinberg, John W. *The Military History of the Russian Empire from Peter the Great Until Nicholas II*. Bloomsbury Publishing, 2004.

Stelzer, Manfred. *The Constitution of the Republic of Austria: A Contextual Analysis*. Bloomsbury Publishing, 2022.

Stewart, John H. *The Restoration Era in France, 1814-1830*. Van Nostrand, 1968.

Stiles, Andrina ve Robert Pearce. *Access to History: The Unification of Italy*. Hodder Education, 2006.

Stillman, Peter G. "The Concept of Legitimacy." *Polity* 7, no. 1 (1974): 32-56. https://doi.org/10.2307/3234268.

Stradling, R. A. *Crossroads of European Histories: Multiple Outlooks on Five Key Moments in the History of Europe*. Council of Europe, 2006.

Teixeira, Josh. "Barricades in Berlin: Social Unrest, Constitutionalism, and Revolt in 1848." *The Undergraduate Historical Journal at UC Merced* 1, no. 1 (2014): 11-30. https://doi.org/10.5070/H311022622.

Thomas, Daniel H. "The Reaction of the Great Powers to Louis Napoleon's Rise to Power in 1851." The *Historical Journal* 13, no. 2 (1970): 237-50. https://www.jstor.org/stable/2637937.

Thomson, Guy P. C. "Popular Aspects of Liberalism in Mexico, 1848-1888." *Bulletin of Latin American Research* 10, no. 3 (1991): 265-92. https://doi.org/10.2307/3338671.

Thomson, Guy P. C., *The European Revolutions of 1848 and the Americas*. Institute of Latin American Studies, 2002.

Turner, Barry. "Belgium." *The Statesman's Yearbook 2000* içinde, editör Barry Turner. Palgrave Macmillan, 1999.

Ungari, Andrea. "The Savoy Monarchy and the Parliamentary System: From the Kingdom of Sardinia to the Kingdom of Italy." *A Companion to Italian Constitutional History (1804-1938)* içinde, editör Carolina Armenteros ve Andrea Ungari. Brill, 2023.

Wagstaff, Henry M. "Some Ruling Forces in Modern History." *The High School Journal* 1, no. 6 (1918): 1-4. https://www.jstor.org/stable/26290468.

Wawro, Geoffrey. *The Austro-Prussian War: Austria's War with Prussia and Italy in 1866*. Cambridge University Press, 1996.

Wieczerzak, Joseph W. "The Polish Insurrection of 1830–1831 in The American Press." *The Polish Review* 6, no. 1-2 (1961): 53-72. https://www.jstor.org/stable/25776341.

Zarycki, Tomasz. *The Polish Elite and Language Sciences: A Perspective of Global Historical Sociology*. Springer, 2022.

Zeitlin, Maurice. *The Civil Wars in Chile: (or The Bourgeois Revolutions that Never Were)*. Princeton University Press, 2014.

Zhukovskaya, T. N. "'Not Brothers': Russians and Poles in the Kingdom of Poland (1815–1830): From the National Conflict to Political One." *Herald of the Russian Academy of Sciences* 92, no. 12 (2023): 1100–9. https://doi.org/10.1134/S1019331622180137.

Amerikan Devrimi'nin Sınıfsal Anatomisi: Ulusal ve Uluslararası Bir Karşı-Devrim Süreci

Yasin AVCI

Kaynakça

Adams, George R. "The Carolina Regulators: A Note on Changing Interpretations." *The North Carolina Historical Review* 49, no. 4 (1972): 345-352. https://www.jstor.org/stable/23528980.

Aksoy, Metin ve İbrahim Kurnaz. "Uluslararası İlişkiler Disiplininin Doğuşu." *Uluslararası İlişkilerin Tarihi ve Teorik Tartışmalar* içinde (29-54), editör. Metin Aksoy, Orient Yayınları, 2023.

Alstyne, Richard W. Van. "Europe, the Rockingham Whigs, and the War for American Independence: Some Documents." *Huntington Library Quarterly* 25, no. 1 (1961): 1-28. https://doi.org/10.2307/3816282.

Ammerman, David L. *In the Common Cause: American Response to the Coercive Acts of 1774*. University Press of Virginia, 1974.

Aptheker, Herbert. *The American Revolution, 1763-1783*. International Publishers, 1976.

Arar, Doğan. "Siber Uzayın Sınırsız Doğası Çerçevesinde Uluslararası İlişkilerde Sınırlar Üzerine Bir Analiz." *Cyberpolitik Journal* 3, no. 6 (2018): 61-82.

Arar, Doğan. *Uluslararası İlişkilerde Eleştirel Teori: Robert W. Cox ve Neo-Gramşiyan Yaklaşım*. Billur Yayınevi, 2021.

Arar, Doğan ve Yasin Avcı. "Uluslararası İlişkilerde Klasik Realizmin Güvenlik Yaklaşımı." *Uluslararası İlişkilerde Güvenlik ve Jeopolitik: Teorik Tartışmalar ve Güncel Gelişmeler* içinde (37), editör. Metin Aksoy. Nobel Akademik Yayıncılık, 2022.

Arslantaş, Emre ve Wahb Hamood. "BM Güvenlik Konseyi Reformu: Alternatif Modellerin Değerlendirilmesi." *Uluslararası İlişkilerde Güvenlik ve Jeopolitik* içinde (149-172), editör. Metin Aksoy, Nobel Yayınları, 2022.

Arslantaş, Emre. *Siber Uzayda Egemenlik İnşası: Çin Halk Cumhuriyeti Örneği*. Çizgi Yayınevi, 2025.

Avcı, Yasin ve Emre Arslantaş. "Pozitivizm ve Post-Pozitivizm Kıskacında Uluslararası İlişkiler." *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 14, no. 38 (2025): 156-183. https://doi.org/10.54600/igdirsosbilder.1494865.

Bailyn, Bernard. *The ideological origins of the American Revolution*. Harvard University Press, 1992.

Bailyn, Bernard. *The New England Merchants in the Seventeenth Century*. Harvard University Press, 1955.

Barbak, Ahmet. "Sivil Kontrol Kavramının 17'nci Yüzyıldan Günümüze Gelişimi." *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi* 70, no. 4 (2015): 869-902. https://doi.org/10.1501/SBFder_0000002375.

Beard, Charles A. *An Economic Interpretation of the Constitution of the United States*. The Macmillan Company, 1913.

Bentley, A. ve C. Spackman. "Food Riots, Historical Perspectives." *Encyclopedia of Food and Agricultural Ethics* içinde (1200-1208), editör. D. M. Kaplan. Springer, 2019.

Bergmann, William H. "Commerce and Arms: The Federal Government, Native Americans, and the Economy of the Old Northwest, 1783-1807." *The Journal of Economic History* 66, no. 2 (2006): 487-492. http://www.jstor.org/stable/3874890.

Bernis, Samuel Flagg. *The Diplomacy of the American Revolution*. Hesperides Press, 2012.

Bezci, Bünyamin. "Demokrasi ve Başkanlık Sistemi." *Yönetim Bilimleri Dergisi* 3, no. 2 (2005): 77-92.

Birecikli, İhsan Burak. "Amerika'nın Kuruluşu ve ABD-Avrupa İlişkileri (1776-1876)." *History Studies* 3, (2011): 81-103. http://dx.doi.org/10.9737/hist_360.

Blumrosen, Alfred W. ve Ruth G. Blumrosen. *Slave Nation How Slavery United the Colonies & Sparked the American Revolution*. Sourcebooks, 2005.

Bonwick, C. C. "An English Audience for American Revolutionary Pamphlets." *The Historical Journal* 19, no. 2 (1976): 355-374. http://www.jstor.org/stable/2638568.

Boone, Daniel. "Foreign Intervention: The Influence of the French and Spanish Navies on the American Revolution." *The Saber and Scroll Journal* 8, no. 2 (2019): 49-62. doi: 10.18278/sshj.8.2.5.

Bowman, Lary. "The Virginia County Committees of Safety, 1774-1776." *The Virginia Magazine of History and Biography* 79, no. 3 (1971): 322-337. http://www.jstor.org/stable/4247663.

Bradley, James E. "The British Public and the American Revolution: Ideology, Interest and Opinion." *Britain and the American Revolution*, editör. H. T. Dickinson. Routledge, 2014.

Breen, Timothy H. "'Baubles of Britain': The American and Consumer Revolutions of the Eighteenth Century." *Past & Present*, no. 119 (1988): 73-104. http://www.jstor.org/stable/651021.90-92.

Breen, Timothy H. *The marketplace of revolution: How consumer politics shaped American independence*. Oxford University Press, 2004.

Bridenbaugh, Carl. *Cities in Revolt: Urban Life in America, 1743-1776*. Oxford University Press, 1955.

Bullion, John L. "British Ministers and American Resistance to the Stamp Act, October-December 1765." *The William and Mary Quarterly* 49, no. 1 (1992): 89-107. https://doi.org/10.2307/2947336.

Bushman, Richard L. *The Refinement of America: Persons, Houses, Cities*. Knopf, 1992.

Callister, G. *War, Public Opinion and Policy in Britain, France and the Netherlands, 1785-1815: War, Culture and Society, 1750-1850*. Palgrave Macmillan, 2017.

Calloway, Colin G. "The Proclamation of 1763: Indian Country Origins and American Impacts." *Keeping Promises: The Royal Proclamation of 1763, Aboriginal Rights and Treaties in Canada* içinde (33-48), editör. Terry Fenge ve Jim Aldridge. McGill-Queen's University Press, 2015.

Carp, Benjamin L. *Defiance of the Patriots The Boston Tea Party & The Making of America*. Yale University Press, 2010.

Chaffin, Robert J. "The Townshend Acts Crisis, 1767-1770." *A Companion to the American Revolution* içinde (134-150), editör. Jack P. Greene ve J. R. Pole. Blackwell Publishers Ltd, 2000.

Chandler, Jon. "The Continental Army and 'Military Europe': Professionalism and Restraint in the American War of Independence." *War in History* 29, no. 2 (2020): 323-340. https://doi.org/10.1177/0968344520913594.

Christie, Ian R. "British Politics and the American Revolution." *Albion: A Quarterly Journal Concerned with British Studies* 9, no. 3 (1977): 205-226. http://www.jstor.org/stable/4048346?origin=JSTOR-pdf.

Christie, Ian R. "Great Britain in the Aftermath of the American Revolution." *A Companion to the American Revolution* içinde (497-503), editör. Jack P. Greene ve J. R. Pole. Blackwell Publishers, 2000.

Clarke, Madeline. "Alexander Hamilton's Vision of an American Monarchy." *Compass: An Undergraduate Journal of American Political Ideas* 4, no. 2 (2020): 1-5.

Clark, Walter. "The Electoral College and Presidential Suffrage." *University of Pennsylvania Law Review and American Law Register* 65, no. 8 (1917): 737-747. https://www.jstor.org/stable/3314432.

Commager, Henry. "England and Oregon Treaty of 1846." *Oregon Historical Quarterly* 28, no. 1 (1927): 18-38. http://www.jstor.org/stable/20610369.

Curtin, Philip D. *The Image of Africa British Ideas and Action 1780-1850*. Palgrave Macmillan, 1964.

Curtis, Thomas D. "Riches, Real Estate, and Resistance: How Land Speculation, Debt, and Trade Monopolies Led to the American Revolution." *The American Journal of Economics and Sociology* 73, no. 3 (2014): 474-626. https://doi.org/10.1111/ajes.12080_2.

Cutterham, Thomas. *Gentlemen Revolutionaries: Power and Justice in the New American Republic*. Princeton University Press, 2020.

Davidson, Neil. "The American Civil War Considered as a Bourgeois Revolution." *Historical Materialism* 19, no. 4 (2011): 45-91. doi: https://doi.org/10.1163/156920611X592841.

Davidson, Philip G. "Sons Of Liberty and Stamp Men." *The North Carolina Historical Review* 9, no. 1 (1932): 38-56. http://www.jstor.org/stable/23514881.

Davis, David Brion. *Inhuman bondage: The rise and fall of slavery in the New World*. Oxford University Press, 2006.

Del Papa, Eugene M. "The Royal Proclamation of 1763: Its Effect upon Virginia Land Companies." *The Virginia Magazine of History and Biography* 83, no. 4 (1975): 406-11. http://www.jstor.org/stable/4247979.

Dick, Jim. "Saratoga: The Turning Point of the American Revolution." *The Saber and Scroll Journal* 1, no. 1 (2015): 9-17.

Dickerson, Oliver M. *The Navigation Acts and the American Revolution*. University of Pennsylvania Press, 1951.

Dickinson, H. T. "The Failure of Conciliation: Britain and the American Colonies 1763-1783." *The Kyoto Economic Review* 79, no. 2 (2010): 2-20. http://www.jstor.org/stable/43213389.

Dobson, Darren. "A House Divided: Understanding Southerners' Dislike for Abraham Lincoln." *Eras Journal* 17, no. 1 (2015): 120-137.

Drivage, Justin ve Claire Priest. "The Stampt Act and The Political Origins of American Legal and Economic Institutions." *Southern California Law Review* 88, (2015): 875-912.

Egnal, Marc ve Joseph A. Ernst. "An Economic Interpretation of the American Revolution." *The William and Mary Quarterly* 29, no. 1 (1972): 3-32. https://doi.org/10.2307/1921325.

Ellenbogen, Paul D. "Another Explanation for the Senate: The Anti-Federalists, John Adams and the Natural Aristocracy." *Polity* 29, no. 2 (1996): 247-271. https://www.jstor.org/stable/3235302.

Ellis, Joseph J. *American Sphinx: The character of Thomas Jefferson*. Vintage Books, 1997.

Erkul, İbrahim Çağrı. "Britanya İmparatorluğu ve Transatlantik Köle Ticareti: İmaj-Gerçek ve Çıkarlar Temelinde Bir Değerlendirme." *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi* 23, no. 90 (2024): 668-688. https://doi.org/10.17755/esosder.1376512.

Feit, Mario. "For the Living: Thomas Paine's Generational Democracy." *Polity* 48, no. 1 (2016): 55-81. http://www.jstor.org/stable/26358287.

Ferling, John. *The Ascent of George Washington: The Hidden Political Genius of an American Icon*. Bloomsbury Press, 2009.

Finkelman, Paul. "Complete Anti-Federalist." *Cornell Law Review* 70, no. 1 (1984): 182-207. https://scholarship.law.cornell.edu/clr/vol70/iss1/8.

Fischer, Taylor. "Thirsteth for the Blood of America: Propaganda and Violence during the American Revolution." *Undergraduate Research Awards* 13, (2024): 1-21.

Foner, Eric. *Free Soil, Free Labor, Free Men: The Ideology of the Republican Party before the Civil War*. Oxford University Press, 1970.

Foner, Eric. *Politics and ideology in the age of the Civil War*. Oxford University Press, 1980.

Foner, Eric. *Tom Paine and Revolutionary America*. Oxford University Press, 1976.

Foner, Philip S. *Labor and the American Revolution*. Greenwood Press, 1977.

Foner, Philip Sheldon. *The Spanish-Cuban-American War and the Birth of American Imperialism: 1898-1902*. Monthly Review Press, 1972.

Foster, John Bellamy. "Imperialism and White Settler Colonialism in Marxist Theory." *Monthly Review* 76, no. 9 (2025).

Franklin, Benjamin. *The Autobiography of Benjamin Franklin*. Dover Publications, 1996.

Fruchtman, Jack. *Thomas Paine: Apostle of Freedom*. Four Walls Eight Windows, 1996.

Galenson, David W. "The Rise and Fall of Indentured Servitude in the Americas: An Economic Analysis." *The Journal of Economic History* 44, no. 1 (1984): 1-26. http://www.jstor.org/stable/2120553.

Gara, Donald J. "Loyal Subjects Of The Crown: The Queen's Own Loyal Virginia Regiment and Dunmore's Ethiopian Regiment, 1775-76." *Journal of the Society for Army Historical Research* 83, no. 333 (2005): 30-42. http://www.jstor.org/stable/44231142.

Genger, Peter. "The British Colonization of Australia: An Exposé of the Models, Impacts and Pertinent Questions." *Peace and Conflict Studies* 25, no. 1 Article 4 (2018): 1-26. DOI: 10.46743/1082-7307/2018.1437.

Gerlach, Don R. "A Note on the Quartering Act of 1774." *The New England Quarterly* 39, no. 1 (1966): 80-88. https://doi.org/10.2307/363643.

Gopal, N. R. "Unseen Allies and Adversaries: Native American Experiences During the American Revolution." *International Journal for Multidisciplinary Research* 6, no. 3 (2024): 1-7.

Grandin, Greg. *Empire's Workshop: Latin America, the United States, and the Rise of the New Imperialism*. Metropolitan Books, 2006.

Greene, Jack P. *Peripheries and Center: Constitutional Development in the Extended Polities of the British Empire and the United States, 1607-1788*. University of Georgia Press, 1986.

Greene, Jack P. *The Seven Years' War and the American Revolution: The Causal Relationship Reconsidered*. Routledge, 1980.

Greene, Jack P. "The Social Origins of the American Revolution: An Evaluation and an Interpretation." *Political Science Quarterly* 88, no. 1 (1973): 1-22. https://doi.org/10.2307/2148646.

Guttridge, G. H. "The Whig Opposition in England during the American Revolution." *The Journal of Modern History* 6, no. 1 (1934): 1-13. http://www.jstor.org/stable/1872174.

Harris, Robert D. "French Finances and the American War, 1777-1783." *The Journal of Modern History* 48, no. 2 (1976): 233-258. http://www.jstor.org/stable/1879828.

Hartz, Louis. *The liberal tradition in America*. Harcourt, 1955.

Harvey, David. *The New Imperialism*. Oxford University Press, 2003.

Hattendorf, John B. "The Naval War of 1812 in International Perspective." *The Mariner's Mirror* 99, no. 1 (2013): 5-22. DOI: 10.1080/00253359.2013.766989.

Henretta, James A. "Economic Development and Social Structure in Colonial Boston." *The William and Mary Quarterly* 22, no. 1 (1965): 75-92. https://doi.org/10.2307/1920768.

Hickey, Donald R. *The War of 1812 A Forgotten Conflict*. University of Illinois Press, 2012.

Hietala, Thomas R. *Manifest Design: Anxious Aggrandizement in Late Jacksonian America*. Cornell University Press, 2003.

Hooper, Edwin B. "Introduction." *The War at Sea: France and the American Revolution: A Bibliography* içinde (v-vi), editör. Barbara A. Lynch. Naval History Division Department of the Navy, 1976.

Hoxie, R. Gordon. "The Presidency in the Constitutional Convention." *Presidential Studies Quarterly* 15, no. 1 (1985): 25-32. https://www.jstor.org/stable/27550162.

Hugill, Peter J. "The American Challenge to British Hegemony, 1861-1947." *The Geographical Review* 3, (2009): 403-425. https://www.jstor.org/stable/40377400.

Hummel, Jeffrey Rogers. "The Constitution as Counter-Revolution: A Tribute to the AntiFederalists." *The Journal of the Libertarian Alliance* 5, no. 4 (1987): 1-10.

Huston, James L. "The American Revolutionaries, the Political Economy of Aristocracy, and the American Concept of the Distribution of Wealth, 1765-1900." *The American Historical Review* 98, no. 4 (1993): 1079-1105. http://www.jstor.org/stable/2166599?origin=JSTOR-pdf.

Isaac, Rhys. *The Transformation of Virginia, 1740-1790*. University of North Carolina Press, 1982.

Jasanoff, Maya. *Liberty's Exiles: American Loyalists in the Revolutionary World*. Alfred A. Knopf, 2011.

Jensen, Merrill. *The American Revolution Within America*. New York University Press, 1974.

Jourdan, Annie. "The Netherlands in the Constellation of the Eighteenth-Century Western Revolutions." *European Review of History* 18, no. 2 (2011): 199-225. doi:10.1080/13507486.2011.555949.

Joy, Mark S. *American Expansionism 1783-1860*. Routledge, 2013.

Karsten, Peter. "Revolutionary war food riots." *Encyclopedia of war & American society* içinde (737-738), editör. P. Karsten. SAGE Publications, 2005.

Katz, Stanley N. "Republicanism and the Law of Inheritance in the American Revolutionary Era." *Michigan Law Review* 76, no. 1 (1977): 1-29.

King, Peter. "The British Iron Act 1750: its context and impact." *Historical Metallurgy* 54, no. 1 (2023): 36-45. https://orcid.org/0000-0001-5310-9681.

Kohn, Richard H. "The Inside History of the Newburgh Conspiracy: America and the Coup d'Etat." *The William and Mary Quarterly* 27, no. 2 (1970): 187-220. http://www.jstor.com/stable/1918650.

Kramer, Lloyd S. "America's Lafayette and Lafayette's America: A European and the American Revolution." *The William and Mary Quarterly* 38, no. 2 (1981): 228-241. https://doi.org/10.2307/1918776.

Kulikoff, Allan. *Tobacco and Slaves: The Development of Southern Cultures in the Chesapeake, 1680-1800*. University of North Carolina Press, 1986.

Kurnaz, İbrahim. "Uluslararası İlişkiler Disiplininin Sonu Tartışmaları." *Uluslararası İlişkilerin Tarihi ve Teorik Tartışmalar* içinde (203-290), editör. Metin Aksoy, Orient Yayınları, 2023.

Land, Jeremy. *Colonial Ports, Global Trade and the Roots of the American Revolution (1700-1776)*. Brill, 2023.

Lange, Matthew, James Mahoney ve Matthias vom Hau. "Colonialism and Development: A Comparative Analysis of Spanish and British Colonies." *American Journal of Sociology* 111, no. 5 (2006): 1412-1462. http://www.jstor.com/stable/10.1086/499510.

Lemisch, Jess. "Jack Tar in the streets: Merchant seamen in the politics of revolutionary America." *William and Mary Quarterly* 25, no. 3 (1968): 371-407. https://www.jstor.org/stable/1921773.

Lenin, Vladimir Ilyich. *The Proletarian Revolution and the Renegade Kautsky*. Progress Publishers, 1974.

Lindert, Peter H. ve Jeffrey G. Williamson. *Unequal Gains: American Growth and Inequality since 1700*. Princeton University Press, 2016.

Linebaugh, Peter ve Marcus Rediker. *The many-headed hydra: Sailors, slaves, commoners and the hidden history of the revolutionary Atlantic*. Beacon Press, 2000.

Livingstone, Grace. *America's Backyard The United States and Latin America from the Monroe Doctrine to the War on Terror*. Palgrave Macmillan, 2009.

Lockridge, Kenneth A. *A New England Town: The First Hundred Years, Dedham, Massachusetts, 1636-1736*. W.W. Norton & Company, 1970.

Lynd, Staughton. *Class conflict, slavery and the United States Constitution: Ten essays*. Bobbs-Merrill, 1967.

Mahmud, Tayyab. "Cheaper Than a Slave: Indentured Labor, Colonialism and Capitalism." *Whittier Law Review* 34, no. 2 (2013): 215-243.

Maier, Pauline. *American Scripture: Making the Declaration of Independence*. Alfred A. Knopf, 1997.

Maier, Pauline. *From resistance to revolution: Colonial radicals and the development of American opposition to Britain, 1765-1776*. W. W. Norton & Company, 1991.

Main, Jackson Turner. *The Social Structure of Revolutionary America*. Princeton University Press, 1965.

Marshall, Peter. "Radicals, Conservatives and the American Revolution." *Past & Present*, no. 23 (1962): 44-56. http://www.jstor.org/stable/649947.

Marshall, P. J. "The Whites of British India, 1780-1830: A Failed Colonial Society?" *The International History Review* 12, no.1 (1990): 26-44. doi:10.1080/07075332.1990.9640535.

Martin, Robert W. T. "A 'Peaceable and Orderly Manner': Town Meetings and other Popular Assemblies in the American Founding." *Journal of Public Deliberation* 15, no. 2 (2019): 1-25. https://doi.org/10.16997/jdd.335.

Marx, Karl ve Friedrich Engels. *The Communist Manifesto*. Penguin Books, 2002.

Mathias, Peter. *The First Industrial Nation The Economic History of Britain 1700-1914*. Routledge, 1983.

Mayville, Luke. "Fear of the Few: John Adams and the Power Elite." *Polity* 47, no. 1 (2015): 5-32. http://www.jstor.org/stable/24540274.

McBride, John. "Benjamin Franklin as Viewed in France during the Bourbon Restoration (1814-1830)." *Proceedings of the American Philosophical Society* 100, no. 2 (1956): 114-128. https://www.jstor.org/stable/3143711.

McCarthy, Charles H. "The Attitude of Spain during the American Revolution." *The Catholic Historical Review* 2, no. 1 (1916): 47-65. http://www.jstor.org/stable/25011387.

McClintock, Russell. *Lincoln and the Decision for War: The Northern Response to Secession*. University of North Carolina Press, 2008.

McCullough, David. *John Adams*. Simon & Schuster, 2001.

McCusker, John. "British Mercantilist Policies and the American Colonies." *The Cambridge Economic History of the United States* içinde (337-362), editör. Stanley L. Engerman ve Robert E. Gallman. Cambridge University Press, 1996.

McFarlane, Anthony. "The American Revolution and the Spanish Monarchy." *Europe's American Revolution* içinde (26-50), editör. Simon P. Newman. Palgrave Macmillan, 2006.

Meacham, Jon. *Thomas Jefferson: The Art of Power*. Random House, 2012.

Middlekauff, Robert. *The glorious cause: The American Revolution, 1763-1789*. Oxford University Press, 1971.

Middleton, Richard. "Naval Resources and the British Defeat at Yorktown, 1781." *The Mariner's Mirror* 100, no. 1 (2014): 29-43. doi:10.1080/00253359.2014.866373.

Mitchell, Freddie. "A Marxist Interpretation of the American Revolution." *New Histories* 7, no. 1 (2018).

Morgan, Kenneth. "Slavery and the Debate over Ratification of the United States Constitution." *Slavery and Abolition* 22, no. 3 (2001): 40-65. https://doi.org/10.1080/714005207.

Morris, Richard B. "Class Struggle and the American Revolution." *The William and Mary Quarterly* 19, no. 1 (1962): 3-29. https://www.jstor.org/stable/1919955.

Morris, Richard B. "The Confederation Period and the American Historian." *The William and Mary Quarterly* 13, no. 2 (1956): 139-156. https://www.jstor.org/stable/1920529.

Motty, Henry B. "Diplomats, Spies, & Their Common Cause: American Initiative, Spanish Support, & The Revolutional War Along the Mississippi & Gulf Coast." *Florida Historical Quarterly* 99, no. 3 (2020): 185-214.

Muhlfeld, Sharon M. Sauder. "Ambiguous alliances: Native American efforts to preserve independence in the Ohio Valley, 1768-1795 independence in the Ohio Valley, 1768-1795." *Dissertations, Theses, and Masters Projects William & Mary*, Paper no. 1539623331. https://dx.doi.org/doi:10.21220/s2-7jjb-mj39.

Murphy, W. S. "The Irish Brigade of Spain at the Capture of Pensacola, 1781." *The Florida Historical Quarterly* 38, no. 3 (1960): 216-225. http://www.jstor.org/stable/30140601.

Mutch, Robert E. "Colonial America and the Debate about Transition to Capitalism." *Theory and Society* 9, no. 6 (1980): 847-863. http://www.jstor.org/stable/656804?origin=JSTOR-pdf.

Nash, Gary B. "Social change and the growth of prerevolutionary urban radicalism." *Revolutionary Histories: Transatlantic Cultural Nationalism, 1775-1815* içinde (35-51), editör. W. M. Verhoeven. Princeton University Press, 2005.

Nash, Gary B. *The unknown American Revolution: The unruly birth of democracy and the struggle to create America*. Viking, 2006.

Nash, Gary B. *The urban crucible: The Northern Seaports and the Origins of the American Revolution*. Harvard University Press, 1979.

Nettels, Curtis P. "British Mercantilism and the Economic Development of the Thirteen Colonies." *The Journal of Economic History* 12, no. 2 (1952): 105-114. https://www.jstor.org/stable/2113218.

Norton, Mary Beth. *Liberty's daughters: The revolutionary experience of American women, 1750-1800*. Little, Brown and Company, 1980.

Ohline, Howard A. "Republicanism and Slavery: Origins of the Three-Fifths Clause in the United States Constitution." *The William and Mary Quarterly* 28, no. 4 (1971): 563-584. https://www.jstor.org/stable/1922187.

Olson, Allison G. "The London Mercantile Lobby and the Coming of the American Revolution." *The Journal of American History* 69, no. 1 (1982): 21-41. https://doi.org/10.2307/1887750.

Passant, John. "Taxation and the American Revolution." *AABJF* 11, no. 3 (2017): 20-29.

Patterson, Alfred Temple. *The Other Armada The Franco-Spanish Attempt to Invade Britain in 1779*. Manchester University Press, 1960.

Perkins, James Breck. "France and the American Revolution." *Proceedings of the New York State Historical Association* 4, (1904): 74-88. http://www.jstor.org/stable/42889840.

Poitrineau, Abel. "Demography and the Political Destiny of Florida during the Second Spanish Period." *The Florida Historical Quarterly* 66, no. 4 (1987): 420-443. http://www.jstor.org/stable/30147895.

Post, Charles. "The American Counterrevolution of 1776." *Science & Society* 79, no. 4 (2015): 614-621. https://www.jstor.org/stable/24585276.

Post, Charles. *The American Road to Capitalism Studies in Class-Structure, Economic Development and Political Conflict, 1620-1877*. Brill, 2011.

Pritchard, James. "French Strategy and the American Revolution: A Reappraisal." *Naval War College Review* 47, no. 4 (1994): 83-108. http://www.jstor.org/stable/44642697.

Purdy, Sean. "America's Birthing Pains: The European Dimensions of the American Revolution." *Rivier Academic Journal* 3, no. 1 (2007): 1-24.

Quarles, Benjamin. *The Negro in the American Revolution*. Omohundro Institute and UNC Press, 2012.

Rakove, Jack N. *Original meanings: Politics and ideas in the making of the Constitution*. Vintage Books, 1997.

Ramsay, David. *The History of the American Revolution*. R. Aitken & Son, 1789.

Ramsbey, Thomas W. "The Sons of Liberty: The Early Inter-Colonial Organization." *International Review of Modern Sociology* 17, no. 2 (1987): 313-335. http://www.jstor.org/stable/41420902.

Reid, Joseph D. "Economic Burden: Spark to the American Revolution?" *The Journal of Economic History* 38, no. 1 (1978): 81-100. http://www.jstor.org/stable/2119317.

Richardson, David. "The Slave Trade, Sugar, and British Economic Growth, 1748-1776." *The Journal of Interdisciplinary History* 17, no. 4 (1987): 739-769. https://doi.org/10.2307/204652.

Rivage, Justin du. *Revolution Against Empire: Taxes, Politics, and the Origins of American Independence*. Kindle Edition, 2017.

Roberts, Justin. "Race and the Origins of Plantation Slavery." *Oxford Research Encyclopedia of American History*, (2016).

Rock, Joseph St. "Breaking Points: Mutiny in the Continental Army." *Honors Scholar Theses* 50, (2008): 1-44.

Sandy, Laura. "Divided Loyalties in a 'Predatory War': Plantation Overseers and Slavery during the American Revolution." *Journal of American Studies* 48, no. 2 (2014): 357-392. http://www.jstor.org/stable/24485887.

Saravia, Gonzalo M. Quintero ve Wim Klooster. "The Participation of France and Spain." *The Cambridge History of the Age of Atlantic Revolutions* içinde (269-295), editör. Wim Klooster. Cambridge University Press, 2023.

Schrecker, Ellen. *No ivory tower: McCarthyism and the universities*. Oxford University Press, 1986.

Scott, H. M. "Sir Joseph Yorke, Dutch Politics and the Origins of the Fourth Anglo-Dutch War." *The Historical Journal* 31, no. 3 (1988): 571-89. http://www.jstor.org/stable/2639757.

Shalhope, Robert E. "Toward a republican synthesis: The emergence of an understanding of republicanism in American historiography." *The William and Mary Quarterly* 29, no. 1 (1972): 49-80. https://www.jstor.org/stable/1921327.

Shy, John. *Toward Lexington: The role of the British Army in the coming of the American Revolution*. Princeton University Press, 1965.

Skelton, William B. "The Confederation's Regulars: A Social Profile of Enlisted Service in America's First Standing Army." *The William and Mary Quarterly* 46, no. 4 (1989): 770–785. https://doi.org/10.2307/1922782.

Slater, Aaron. "The Economy of Colonial British America." *Oxford Research Encyclopedia of American History*, (2021).

Smith, Barbara Clark. "Food Rioters and the American Revolution." *Colonial America and the Early Republic*, editör. Philip N. Mulder. Routledge, 2017.

Stephanson, Anders. *Manifest Destiny: American Expansion and the Empire of Right*. Hill and Wang, 1995.

Suranyi, Anna. "Indentured Servitude in Colonial America." *Oxford Research Encyclopedia of American History*, (2024).

Tarter, Brent. "Bacon's Rebellion, the Grievances of the People, and the Political Culture of Seventeenth-Century Virginia." *The Virginia Magazine of History and Biography* 119, no. 1 (2011): 3-41.

Tarver, Heidi. "The Creation of American National Identity: 1774-1796." *Berkeley Journal of Sociology* 37, (1992): 55-99. https://www.jstor.org/stable/41035456.

Taylor, Alon. *American revolutions: A continental history, 1750-1804*. W. W. Norton & Company, 2016.

Thomas, Robert Paul. "A Quantitative Approach to the Study of the Effects of British Imperial Policy upon Colonial Welfare: Some Preliminary Findings." *The Journal of Economic History* 25, no. 4 (1965): 615-638. http://www.jstor.org/stable/2116133.

Trethewey, Richard J. "The Economic Burden of the Sugar Act", *The American Economist* 13, no. 1 (1969): 63-71. http://www.jstor.org/stable/25602737.

Tyne, C. H. Van. "French Aid Before the Alliance of 1778." *The American Historical Review* 31, no. 1 (1925): 20-40. https://doi.org/10.2307/1904500.

Walker, James W. St. G. "Blacks as American Loyalists: The Slaves' War for Independence." *Historical Reflections* 2, no. 1 (1975): 51-67. http://www.jstor.org/stable/41298659.

Walsh, Ashley. "The Quebec Act (1774) and the Hanoverian Church-State Relationship." *The English Historical Review*, (2024): 1-31. https://doi.org/10.1093/ehr/ceae093.

Warren, Joseph Parker. "The Confederation and the Shays Rebellion." *The American Historical Review* 11, no. 1 (1905), 42-67. https://www.jstor.org/stable/1832364.

Washburn, Wilcomb E. *The Governor and the Rebel: A History of Bacon's Rebellion in Virginia*. Omohundro Institute and UNC Press, 2018.

Watson, Alan D. "The Committees of Safety and the Coming of the American Revolution in North Carolina, 1774-1776." *North Carolina Historical Review* 73, no. 2 (1996): 131-155.

Watson, Alan D. "The Origin of the Regulation in North Carolina." *The Mississippi Quarterly* 47, no. 4 (1994): 567-598. https://www.jstor.org/stable/45237209.

Webb, Stephen. *1676: The End of American Independence*. Syracuse University Press, 1995.

White, Eugene Nelson. "The French Revolution and the Politics of Government Finance, 1770-1815." *The Journal of Economic History* 55, no. 2 (1995): 227-255. http://www.jstor.org/stable/2123552.

Wills, Garry. *James Madison (The American Presidents Series)*. Times Books, 2002.

Wilson, Rick K. ve Calvin Jillson. "Leadership Patterns in the Continental Congress: 1774-1789." *Legislative Studies Quarterly* 14, no. 1 (1989): 5-37. https://doi.org/10.2307/440090.

Witkowski, Terrence H. "Colonial Consumers in Revolt: Buyer Values and Behavior during the Nonimportation Movement, 1764-1776." *Journal of Consumer Research* 16, no. 2 (1989): 216-226. http://www.jstor.org/stable/2489320.

Wood, Ellen Meiksins. *Empire of Capital*. Verso, 2003.

Wood, Gordon S. "Review: Equality and Social Conflict in the American Revolution." *The William and Mary Quarterly* 51, no. 4 (1994): 703-716. https://www.jstor.org/stable/2946928.

Wood, Gordon S. *The radicalism of the American Revolution*. Vintage Books, 1993.

Young, Alfred F. *The shoemaker and the tea party: Memory and the American Revolution*. Beacon Press, 2006.

Zinn, Howard. *A people's history of the United States*. Harper Collins, 2003.

Zinn, Howard. *Declarations of independence: Cross-examining American ideology*. Harper Perennial, 1990.

Çin Devrimi

Kübra ATAŞ

Kaynakça

Arnason, Johann P. "Entangled Communisms Imperial Revolutions in Russia and China." *European Journal of Social Theory* 6, no. 3 (2003): 307-325. https://doi.org/10.1177/13684310030063003.

Bekcan, Umut. "Gönülsüz Muhabbetten Dostluğa: 1949 Çin Devrimiyle Birlikte Sovyetler Birliği-Çin Komünist Partisi/Çin Halk Cumhuriyeti İlişkilerinin Değişen Yüzü." Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi. 26 (2017): 371-387. https://doi.org/10.5505/pausbed.2017.94547.

Bekcan, Umut. "Sovyet-Çin Uyuşmazlığında ABD Faktörü." *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 22, no. 1 (2020): 233-243. https://doi.org/10.32709/akusosbil.518339.

Bilgili, Murat. "Çin Kültür Devrimi: Sol Popülizm ve Anti-Entelektüelizm (1966-1969)." *Eğitim Bilim Toplum* 21, no. 82 (2023): 10-27.

Chen, Joseph T. "The May Fourth Movement Redefined." *Modern Asian Studies* 4, no. 1 (1970): 63-81.

Cumings, Bruce. *The Korean War: A History*. New York: The Modern Library, 2010.

D'Hooghe, Ingrid. *The Limits of China's Soft Power in Europe*. Hague: Netherlands Institute of International Relations 'Clingendeal', 2010.

Dirlik, Arif ve Roxann Prazniak. "The 1911 Revolution: An End and a Beginning." *China Information* 25, no. 3 (2011): 213-231. https://doi.org/10.1177/0920203X11418247.

Doster, Barış. "Çin'in Yükselişi ve Bir Kuşak Bir Yol Girişimi." *Çin'in Yükselişi ve Bir Kuşak Bir Yol Girişimi Uluslararası Sempozyum Bildiriler Kitabı*. Ankara: İran Araştırmaları Merkezi, 2018: 7-16.

Dölek, Levent. "Çin'de Sürekli Devrim." *Devrimci Marksizm*. 10-11 (2009-2010): 166-199.

Eastman, Lloyd E., Jerome Ch'en, Suzanne Pepper ve Lyman P. Van Slyke. The *Nationalist Era in China 1927-1949*. Cambridge: Cambridge University Press, 1991.

Gillin, Donald G. ve Charles Etter. "Staying On: Japanese Soldiers and Civilians in China, 1945-1949." *The Journal of Asian Studies* 42, no. 3 (1983): 497-518. https://doi.org/10.2307/2055515.

Goh, Evelyn. "Great Powers and Hierarchical Order in Southeast Asia: Analyzing Regional Security Strategies." International Security 32, no. 3 (2007-2008): 113-157. https://doi.org/10.1162/isec.2008.32.3.113.

Hazır, Agah. "Çin Halk Cumhuriyeti Orta Doğu İlişkilerine Tarihsel Bir Bakış: Soğuk Savaş'ta Türkiye ve İran'da Çin'in İdeolojik Etkisi." *Çin'in Yükselişi ve Bir Kuşak Bir Yol Girişimi Uluslararası Sempozyum Bildiriler Kitabı*. Ankara: İran Araştırmaları Merkezi, 2018: 107-115.

Huang, Ray. *Çin Tarihi: Bir Makro Tarih Yaklaşımı*. Çev., Attila Sönmez. İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2007.

Huang, Yicheng, Haifan Wen ve Xingyu Chen. "An Analysis of the Different Consequences about the 1789 French Revolution and 1911 Chinese Revolution by Comparing Their Leaving Ideological Legacy." Proceedings of the 2nd International Conference on Social Psychology and Humanity Studies, 2024.

Hung, Chang-tai. "Revolutions, Catastrophes, and the Dictators." *China Review* 19, no. 1 (2019): 123-146.

Kim, Chul-Min. "The View and Understanding of Yugoslavia on the Korean War: an Analysis through Illustrations." *International Area Studies Review* 12, no. 3 (2009): 43-56.

Kluver, Randolph. "The Sage as Strategy: Nodes, Networks, and the Quest for Geopolitical Power in the Confucius Institute." *Communication, Culture & Critique*, no 7 (2014): 192-209. https://doi.org/10.1111/cccr.12046.

Lanza, Fabio. "Global Maoism." *Afterlives of Chinese Communism* içinde. Ed. Christian Sorace, Ivan Franceschini ve Nicholas Loubere. Canberra: ANU Press, 2019: 85-88.

Lew, Christopher R. *The Third Chinese Revolutionary Civil War*, 1945-49. Londra ve New York: Routledge, 2009.

Lu, Hongming. "An Exploration of the Obedience to the Laws During the Chinese Cultural Revolution." *Journal of Education, Humanities and Social Sciences*, no. 28 (2024): 400-406. https://doi.org/10.54097/pd2jzw45.

MacFarquhar, Roderick ve Michael Schoenhals. *Mao's Last Revolution*. Cambridge: Harvard University Press, 2006.

Mitter, Rana. "Relocation and Dislocation: Civilian, Refugee, and Military Movement as Factors in the Disintegration of Postwar China." *Itinerario* 46, no. 2 (2022): 193-213. https://doi.org/10.1017/S0165115322000134.

Mumcu, Ahmet. "Çin Meselesi." *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 18, no. 1-4 (1961): 59-332.

Özmen, Süleyman. "Çin Halk Cumhuriyeti'nin Tayvan Politikası ve Bu Politikanın Dünya Siyasetinde Önemi." *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi* 11, no. 3 (2022): 1306-1319. https://doi.org/10.33206/mjss.1098959.

Perry, Elizabeth J. "Moving the Masses: Emotion Work in the Chinese Revolution." *Mobilization* 7, no. 2 (2002): 111-128. https://doi.org/10.17813/maiq.7.2.70rg70l202524uw6.

Pieke, Frank N. "The Chinese Communist Party as a Global Force." *Journal of Current Chinese Affairs* 51, no. 3 (2022): 456-475. https://doi.org/10.1177/18681026221129294.

Ringger, Caleb. "The Sino-Soviet Split: A Domestic Ideology Analysis." *Sigma: Journal of Political and International Studies* 40, no. 9 (2023): 107-124.

Seton-Watson, Hugh. "The Russian and Chinese Revolutions." *The China Quarterly*, no. 2 (1960): 43-46.

Skocpol, Theda. *Devletler ve Toplumsal Devrimler*. Çev. S. Erdem Türközü. İstanbul: İmge Kitabevi Yayınları, 2004.

Snyder, Robert S. "The U.S. and Third World Revolutionary States: Understanding the Breakdown in Relations." *International Studies Quarterly* 43, no. 2 (1999): 265-290. https://doi.org/10.1111/0020-8833.00120.

Temiz, Süleyman. "Kâğıt Kaplan- Zayıf Bir Pakt Olarak Güneydoğu Asya Antlaşması Teşkilatı (SEATO) ve Bölgesel Siyasi Etkileri." *Sosyal Bilimler Araşturmaları Dergisi Ekonomi ve Siyaset Özel Sayısı*. (2019): 285-302.

Treiman, Donald J. ve Andrew G. Walder. "The Impact of Class Labels on Life Chances in China." *American Journal of Sociology* 124, no. 4 (2019): 1125-63. https://doi/10.1086/701715.

Troçki, Lev. *Sürekli Devrim*. İstanbul: Yazın Yayınları, 1999.

Türkel, Sıla Selin. "4 Mayıs Hareketi: Paris Barış Konferansı Etkisinde Çin'in Milli Kimliğinin Ortaya Çıkışı." *Birinci Dünya Savaşı ve Yirminci Yüzyıla Etkileri Bildiri Özetleri Kitabı* içinde. Ed. Gökhan Erdem. Ankara: A.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları, 2019: 69-71.

U.S. Office of the Historian. "The Chinese Revolution of 1911." *Milestones: 1899- 1913*. https://history.state.gov/milestones/1899-1913/chinese-rev. Erişim Tarihi: 18.03.2025.

Üngör, Çağdaş. "Çin ve Üçüncü Dünya." İ.Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi, no. 41 (2009): 27-38.

Vieira, Victor Carneiro Correa. "From Third World Theory to Belt and Road Initiative: International Aid as a Chinese Foreign Policy Tool." *Contexto Internacional* 41, no. 3 (2019): 529-552. https://doi.org/10.1590/S0102-8529.2019410300003.

Wang, Yuhua. "The Political Legacy of Violence During China's Cultural Revolution." *British Journal of Political Science* 51, no. 2 (2019): 463-487.

Xiao, Yuchen. "Analysis of Chinese Modernity through Lu Xun's Works." *Communications in Humanities Research*, no. 3 (2023): 930-934. https://doi.org/10.54254/2753-7064/3/20221012.

Ying, Xing ve Xia Li. "The Communist Party of China's Local Leadership, Organizational Form, and Rural Society in the 1920s, Illustrated by Zeng Tianyu and the Jiangxi Wan'an Rebellions." Chinese Journal of Sociology 1, no. 3 (2015): 380-418. https://doi.org/10.1177/2057150X15593712.

You, Lan. "Hanoi's Balancing Act: The Vietnamese Communists and the Sino-Soviet Split, 1960–1965." *Journal of Cold War Studies* 25, no. 2 (2023): 64-92. https://doi.org/10.1162/jcws_a_01142.

Yurtçiçek, Serdar. "Çin Devrimi'ne Kısa Bir Bakış (Devrimin İttifak Sorunu)." *Teori Dergisi*. 329 (2017). https://www.teoridergisi.com/cin-devrimine-kisa-bir-bakis-devrimin-ittifak-sorunu. Erişim Tarihi: 18.03.2025.

Zagoria, Donald S. "Mao's Role in the Sino-Soviet Conflict." Pacific Affairs 47, no. 2 (1974): 139-153. https://doi.org/10.2307/2755604.

Zedong, Mao. *Başkan Mao'dan Seçme Sözler*. İstanbul: Umut Yayımcılık, 1993.

Fransız Devrimi: Toplumsal Dönüşüm ve Uluslararası Siyasette Yansıması

Zehra KORKMAZ KÖKDERE
Murat ÇEMREK

Kaynakça

Bell, David A. The Cult of the Nation in France. Harvard University Press, 2001.

Blanning, T. C. W. French Revolution: Class War or Culture Clash? Macmillan Education UK, 1998.

Blanning, T. C. W. The French Revolution in History. Palgrave, 2000.

Campbell, J. Revolutionary Ideas: The Impact of the French Revolution on Global Politics. Oxford University Press, 2016.

Campbell, Peter R. The Origins of the French Revolution. Palgrave Macmillan, 2006.

Campbell, J. The Global Legacy of the French Revolution. Cambridge University Press, 2018.

Campbell, J. The French Revolution and the Emergence of Nationalism. St. Martin's Press, 1994.

Darnton, Robert. The Forbidden Bestsellers of Pre-Revolutionary France. W. W. Norton & Company, 1995.

DiGiacomo, Gordon. Human Rights: Current Issues and Controversies. University of Toronto Press, 2016.

Donnelly, John. Universal Human Rights: In Theory and Practice. Cornell University Press, 2003.

Doyle, William. The Oxford History of the French Revolution. Oxford University Press, 1989

Doyle, William. The Oxford History of the French Revolution. Oxford: Oxford University Press, 2002.

Doyle, William. The French Revolution: A Very Short Introduction. Oxford University Press, 2001.

Eagleton, Terry. The English Novel: An Introduction. Blackwell Publishing, 2005.

Ferguson, Niall. The War of the World: History's Age of Hatred. Penguin, 2013.

Fitzpatrick, S. The Russian Revolution. Oxford University Press, 1994.

Fukuyama, Francis. "Against Identity Politics: The New Tribalism and the Crisis of Democracy." *Foreign Affairs* 97, no. 5 (2018): 90-114.

Furet, François. Penser la Révolution française. Éditions Gallimard, 1978.

Furet, François. Interpreting the French Revolution. Maison des Sciences de l'Homme and Cambridge University Press, 1981.

Ghervas, Stella. "The Long Shadow of the Congress of Vienna: From International Peace to Domestic Disorders." Journal of Modern European History 13, no. 4 (2015): 458-63.

Gottschalk, Louis. "Causes of Revolution." American Journal of Sociology 50, no. 1 (1944): 1-8.

Gurr, Ted Robert. Why Men Rebel. Princeton University Press, 1970.

Hampson, Norman. A Social History of the French Revolution. Routledge, 1963.

Hobsbawm, Eric. Nations and Nationalism since 1780: Programme, Myth, Reality. Cambridge University Press, 1990.

Hobsbawm, Eric. The Age of Revolution: Europe 1789-1848. Weidenfeld & Nicolson, 1962.

Hobsbawm, Eric J. The French Revolution. Phoenix, 1996.

Hunt, Lynn. Inventing Human Rights. W. W. Norton & Company, 2007.

Hunt, Lynn. The Family Romance of the French Revolution. University of California Press, 1992.

Hunt, Jocelyn. The French Revolution. Routledge, 1998.

Israel, Jonathan. Radical Enlightenment: Philosophy and the Making of Modernity, 1650-1750. Oxford University Press, 2001.

Israel, Jonathan. Revolutionary Ideas: An Intellectual History of the French Revolution from The Rights of Man to Robespierre. Princeton University Press, 2014.

Kaiser, Thomas E. "Feudalism and the French Revolution." The History Teacher 12, no. 2 (1979): 203-16.

Kissinger, Henry A. "The Congress of Vienna: A Reappraisal." World Politics 8, no. 2 (1956): 264-80.

Knowles, Lilian. "New Light on the Economic Causes of the French Revolution." *The Economic Journal* 29, no. 113 (1919): 1-24.

Kropotkin, Peter. The Great French Revolution, 1789-1799. Dover Publications, 2002.

Lilian. "New Light on the Economic Causes of the French Revolution." The Economic Journal 29, no. 113 (1919): 1-24.

Marx, Karl. The Eighteenth Brumaire of Louis Bonaparte. 1850.

Mignet, François-Auguste. History of the French Revolution from 1789 to 1814. BiblioBazaar, 2006.

McPhee, Peter. Liberty or Death: The French Revolution. Yale University Press, 2016.

Michelet, Jules. History of the French Revolution. The University of Chicago Press, 1967.

Montesquieu. The Spirit of the Lawsi. 1748.

Nussbaum, Martha C. *Not for Profit: Why Democracy Needs the Humanities*. Princeton University Press, 2010.

Piketty, Thomas. Capital in the Twenty-First Century. Harvard University Press, 2013.

Roberts, Andrew. Napoleon: A Life. Viking, 2014.

Robinson, James Harvey. "The French Declaration of the Rights of Man, of 1789." Political Science Quarterly 14, no. 4 (1899).

Rothenberg, Gunther E. "The Origins, Causes, and Extension of the Wars of the French Revolution and Napoleon." The Journal of Interdisciplinary History 18, no. 4 (1988): 771-93.

Rousseau, Jean-Jacques. Du Contrat Social. 1762.

Rudé, George. The Crowd in the French Revolution. Pantheon Books, 1959.

Rudé, George. The French Revolution. Weidenfeld & Nicolson, 1988.

Saygılı, Rukiye. "Verba Docent, Exempla Trahunt1: Birinci Meclis ile Fransa Ulusal Konvansiyon Meclisi Arasındaki Kurumsal ve Düşünsel Benzerlikler." *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi* 23, no. 41 (2021): 548-563.

Schama, Simon. Citizens: A Chronicle of the French Revolution. Knopf, 1989.

Scott, J. W. Gender and the Politics of History. Columbia University Press, 2010.

Skocpol, Theda. States and Social Revolutions: A Comparative Analysis of France, Russia, and China. Cambridge University Press, 1979.

Tackett, Timothy. The Coming of the French Revolution. University of California Press, 2015.

Tilly, Charles. From Mobilization to Revolution. Random House, 1978.

Tilly, Charles. Coercion, Capital, and European States, AD 990-1992. Blackwell, 1990.

Voltaire. Candide, ou l'Optimism. Feedbooks, 1759.

Voltaire. Traité sur la Tolerance. 1763.

1640 Devrimi'nden Şanlı Devrim'e: İngiliz Devrimleri

Hülya EŞKİ UĞUZ
Muhammet Mustafa PEPE

Kaynakça

Ağaoğulları, M. A. "17. Yüzyıl İngiliz Devrimleri: Modern Devletin Biçimlenişi." Siyasi Düşünceler Tarihi içinde (128-155), editör. M. A. Ağaoğulları. (Anadolu Üniversitesi Yayınları, 2013).

Aktan, C. C. ve S. Yay. "Tesviyeciler Hareketi (1647-1649) Anayasal Demokrasi Yolunda Bir Mücadele." *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi* 11, no. 1 (2019): 96-114.

Alıcı, M. İngiliz Puritanizm'inin Doğuşu ve Gelişimi (XVI.- XVII. Yüzyıl). Master's thesis, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2005.

Anderson, D. Unfinished Revolution. Doubleday, 1992.

Ashley, M. *The Glorious Revolution Of 1688*. Charles Scribner's Sons, 1966.

Ashton, R. "From Cavalier to Roundhead Tyranny 1642-9." *Reactions to the English Civil War 1642-1649* içinde, Editör. John Morrıll. Palgrave, 1982.

Carter J. Law, "Courts and Constitution." *The Restored Monarchy 1660-1688* içinde. Editör. J. R. Jones. Macmillan, 1979.

Claydon. T. "The Revolution in Foreign Policy, 1688-1713," *The Final Crisis of the Stuart Monarchy* içinde. Editör. Tim Harris ve Stephen Taylor. The Boydell Press, 2015.

Croft, P. J. King James. Palgrave Macmillan, 2002.

Frederick, S. "Hampton Court Re-visited: James I and the Puritans." The Journal of Ecclesiastical History 33, no. 1 (1982): 48-71.

Fukuyama, F. "The Last English Civil War." Dædalus: The Journal of the American Academy of Arts & Sciences 147, no. 1 (2018): 15-24.

Gardiner, S. R. *History of England from the Accession of James I to the Outbreak of the Civil War, 1603-1642* (Vol. 10). Longmans, Green, and Co., 1884.

Gibbs, G. C. "The Revolution in Foreign Policy." *Britain after the Glorious Revolution 1689-1714* içinde. Editör. G. Holmes. MacMillion Education Ltd., 1969.

Guizot, F. ve W. Hazlitt. *History of the English Revolution of commonly called the Great Rebellion: from the accession of Charles I to his death*. D. Appleton & Co., 1849.

Harris, T. Restoration: Charles II and His Kingdoms, 1660-1685. Penguin Books, 2006.

Harris, T. Revolution: The History of England from the Battle of the Boyne to the Battle of Waterloo. Allen Lane, 2007.

Herrmann, F. "The Glorious Revolution (1688-1701) and the Return of Whig History." ÉA 68, no. 3 (2015): 331-344.

Hill, C. İngiliz Devrimler Çağı: Demokratik Devrimden Sanayi Devrimi'ne (1530-1780). Kaynak Yayınları, 2015.

Hill, C. *İngiltere'de Devrimler Çağı: 1603-1714*. İletişim Yayınları, 2016.

Hume, D. A History of England: Volume 2: The Glorious Revolution and the Age of Revolution. A. Millar, 1776.

Hughes, A. "1649 İngiliz Devrimi." Batı'da Devrimler ve Devrimci Gelenek 1560-1991. Editör. D. Parker. Dost Kitabevi, 2003.

Hutton, R. Charles the Second: King of England, Scotland, and Ireland. Clarendon Press, 1989.

Jenkins. S. *İngiltere'nin Kısa Tarihi*. İletişim Yayınları, 2020.

Jones, J. R. “Introduction: Main Trends in Restoration England.” The Restored Monarchy 1660-1688 içinde (1-29), Editör. J. R. Jones. Macmillan, 1979.

Jones, J. R. The Revolution of 1688 in England. W. W. Norton & Company, 1983.

Kenyon, J. P. The History Men: The Historical Profession in England Since the Renaissance. Weidenfeld and Nicolson, 1966.

———. The Stuart Constitution 1603-1688: Documents and Commentary. Cambridge University Press, 1986.

———. The Stuarts: A Study in English Kingship. Fontana Press, 2000.

Kishlansky, M. A Monarchy Transformed: Britain 1603-1714. Penguin Books, 1996.

Levy, L. W. Origins of the Bill of Rights. Yale University Press, 1986.

MacCulloch, D. The Reformation: A History. Viking Press, 2004.

Mathias, P. P. *The First Industrial Nation: The Economic History of Britain 1700-1914*. Methuen, 1969.

Morrill, J. The Nature of the English Revolution. Longman, 2013.

Moss, V. “A Short Account of the English Revolution from 1642 to 1649.” 2018.

Pincus. S. *1688: The First Modern* Revolution. Yale University Press, 2009.

Russell, C. Parliaments and English Politics, 1621-1629. Oxford University Press, 1979.

Saygılı, Rukiye. “Verba Docent, Exempla Trahunt1: Birinci Meclis ile Fransa Ulusal Konvansiyon Meclisi Arasındaki Kurumsal ve Düşünsel Benzerlikler.” *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi* 23, no. 41 (2021): 548-563.

Scott H. “The Making of a Revolution.” *Journal of Interdisciplinary History* 41, no. 2 (2010): 227-242.

Sharpe, K. *The Personal Rule of Charles I*. Yale University Press, 1992.

Shriver. F. “Hampton Court Re-visited James I and the Puritans.” *The Journal of Ecclesiastical History* 33, no. 1 (1982): 48-71.

Speck, W. A. “1688: Siyasal Bir Devrim.” Batı’da Devrimler ve Devrimci Gelenek 1560-1991 içinde, Editör. D. Parker. Dost Kitabevi, 2003.

Stevenson, D. The Scottish Revolution, 1637-1644: The Triumph of the Covenanters. David & Charles, 1973.

Stoyle, Mike. “Choosing Sides in the English Civil War.” *BBC*, 2011. Accessed December 8, 2024. https://www.bbc.co.uk/history/british/civil_war_revolution/choosingsides_01.shtml.

Swisher, C. The Glorious Revolution. Lucent Books, 1996.

Taneja, N. “Unit-6 The English Revolution.” https://egyankosh.ac.in/bitstream/123456789/77523/1/Unit-6.pdf, 2021.

Trevelyan, G. M. The English Revolution 1688-1689. Longmans, Green, and Co., 1938.

Tunçdemir, Cemal. “Parlamentonun En Uzun Yüzyılı (İfade Özgürlüğü Tarihine Bir Yolculuk.” *T24*, 2021. https://t24.com.tr/yazarlar/cemal-tuncdemir/parlamentonun-en-uzun-yuzyili-ifade-ozgurlugu-tarihine-bir-yolculuk-3,32965.

Wedgwood, C. V. *A Coffin For King Charles The Trial and Execution of Charles I*. Time Life Books, 1966.

Wende, P. “English Revolution The.” In International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences, (2001): 4531–4534.

İran İslam Devrimi ve Uluslararası Siyasete Yansıması

İbrahim KURNAZ

Kaynakça

Abraham, Erwand. *Iran Between Two Revolutions*. Princeton University Press, 1982.

Abrahamian, Ervand. *A History of Modern Iran*. Cambridge University Press, 2008.

Abrahamian, Ervand. *Khomenism: Essays on the Islamic Republic*. University of California, 1993.

Abrahamian, Ervanda. "Structural Causes of the Iranian Revolution." *MERIP Reports*, no. 87 (1980): 21-26. https://doi.org/10.2307/3011417.

Akhavi, Shahrough. "The İdeology of Praxis of Shi'ism in the Iranian Revolution." *Comparative Studies in Society and History* vol. 25, no. 2 (1983): 195-221. http://www.jstor.org/stable/178650. Accessed 2 Dec. 2024.

Algar, Hamid. *İslam Devriminin Kökleri*. İşaret Yayınları, 1988.

Al-Jubeir, Adel Bin Ahmed. "Can Iran Change?" *New York Times*, 2016.

Alsulami, Mohammed ve Abd Elraouf Elghonemi. "The Shiite Geopolitics Present and Future." *Arabian Gulf Centre for Iranian Studies* 1, no. 1 (2016): 30-59.

AP News.

Arar, Doğan. "Türkiye-Avrupa Birliği (AB) İlişkilerinin Jeopolitiği: Suriye Krizi Temelinde Ortaya Çıkan Mülteci Krizi." *Uluslararası İlişkilerde Jeopolitik Tartışmalar ve Pratikler* içinde (161-162), editör. Demet Şefika Mangır. İKSAD Publishing House, 2020.

Arı, Tayyar. *Geçmişten Günümüze Orta Doğu Siyaset, Savaş ve Diplomasi*. Alfa Yayınları, 2005.

Arıkan, Adem. "İslam Dünyasının Mezhep Haritası ve Nüfus Dağılımı." *Journal of Islamic Research* 29, no. 2 (2018): 348-379.

Arjomand, Said Amir. *The Shadow of the God and Hidden Imam: Religion, Political Order, And Societal Change In Shı'ıte Iran From The Beginning to 1890*. The University of Chicago Press, 1984.

Aksoy, Metin ve Doğan Arar. "Pozitivizm - Post Pozitivizm Tartışması." *Uluslararası İlişkilerin Tarihi ve Teorik Tartışmalar* içinde (161-165), editör. Metin Aksoy. Orient Yayınları, 2023.

Aksoy, Metin ve Emre Arslantaş. "Uluslararası İlişkilerde İkinci Büyük Tartışma: Gelenekselcilik-Davranışsalcılık Tartışması." *Uluslararası İlişkilerin Tarihi ve Teorik Tartışmalar* içinde (109-146), editör. Metin Aksoy, Orient Yayınları, 2023.

Arar, Doğan. *Uluslararası İlişkilerde Eleştirel Teori: Robert W. Cox ve Neo-Gramşiyan Yaklaşım*. Billur Yayınevi, 2021.

Arslantaş, Emre. *Siber Uzayda Egemenlik İnşası: Çin Halk Cumhuriyeti Örneği*. Çizgi Yayınevi, 2025.

Avcı, Yasin ve Emre Arslantaş. "Pozitivizm ve Post-Pozitivizm Kıskacında Uluslararası İlişkiler." *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 14, no. 38 (2025): 156-183. https://doi.org/10.54600/igdirsosbilder.1494865.

Avcı, Yasin. "Soğuk Savaşın Klasik Jeopolitik Teorilerin Uygulanmasına İmkân Veren Doğası ve ABD Dış Politikasının Soğuk Savaş Dönemindeki Seyri." *Uluslararası İlişkilerde Jeopolitik Teoriler ve Pratikler* içinde (53-103), editör. Demet Şefika Mangır. İKSAD Publishing House, 2020.

Ayhan, Veysel. "Bahreyn'de Arap Kışı: Bahreyn'deki Şiilerin Demokrasi Mücadelesi." *Mülkiye Dergis*i 35, (2011): 119-136.

Bahgat, Gawdat. "Peace in the Persian Gulf: The Shii's dimension." *Peace & Change* 24, no. 1 (1999), 76-90.

Bahhash, Shaul. *The Reign of the Ayatollah: Iran and the Islamic Revolution*. Basic Books, 1986.

Best, Anthony vd.. *20. Yüzyılın uluslararası Tarihi*. Siyasal Kitabevi, 2012.

Biçen, Gürkan ve Muammer İskenderoğlu. "Âyetullah Humeynî'de Velâyet-i Fakîh Düşüncesinin Gelişimi." *Dergiabant* 10, no. 2 (2022): 437-461. https://doi.org/10.33931/dergiabant.1139804.

Black, Antony. *The History of Islamic Political Thought:From the Prophet to the Present*. Edinburgh University Press, 2011.

Boroujerdi, Mehrzad. "İran'da Devrim Sonrası Düşüncenin Hegel, Heidegger ve Popper ile Karşılaşması." *Orta Doğu'da Kültürel Geçişler* içinde, derleyen. Şerif Mardin. Doğu Batı Yayınları, 2007.

Brands, Hal, Steven A. Cook ve Kenneth M. Pollack. "RIP the Carter Doctrine, 1980-2019." *Foreign Policy*, 2019.

Brinton, Crane. *The Anatomy of Revolution*. Prentice-Hall Inc, 1952.

Chelkowski, Peter ve Hamid Dabashi. *Staging a Revolution: The Art of Persuasion in the Islamic Republic of Iran*. New York University Press, 1999.

Chubin, Shahram. "Iran and The Arab Spring: Ascendancy Frustrated." *Gulf Research Center*, 2012.

Cleveland, William L. *A History of the Modern Middle East*. Westview Press, 2012.

Cohen, Roni. "Iranian Export of Revolution Doctrine and Implementation." *Institute for Policy and Strategy*, 2007.

Cordesman, Anthony H. "Iran's Revolutionary Guards, the Al Quds Force, and Other Intelligence and Paramilitary Forces." 2007.

Dixon, Paul. "Beyond Sectarianism in the Middle East? Comparative Perspectives on Group Conflict", *Beyond Sunni and Shia: The Roots of Sectarianism in a Changing Middle East* içinde, editör. Frederic Wehrey. Oxford Academic, 2017.

Elias, Firas ve Mehmet Seyfettin Erol. "İslam Devrimi Sonrasında İran Dış Politikasının Ummu'l Kura Teorisi Bağlamında Analizi." *Uluslararası Kriz ve Siyaset Araştırmaları Dergisi* 5, no. 1 (2021): 361-385.

Emadi, Hafizullah. "Exporting Iran's Revolution: The Radicalization of the Shiite Movement in Afghanistan." *Middle Eastern Studies*, no. 1 (1995): 1-12.

Erkilet, Alev. *Orta Doğu'da Modernleşme ve İslami Hareketler*. Büyüyenay Yayınları, 2015.

Fanani, Ahmad Fuad. "The Export of Islamic Revolution in Iran and Its Threat for the US, the Soviet Union, and Arab Countries." *Afkaruna Indonesian Interdisciplinary Journal of Islamic Studies* 8, no. 1 (2012): 1-13.

Fuller, Graham E. *The Center of Universe: The Geopolitics of Iran*. Westview Press, 1991.

Garthwaite, Gene. *İran Tarihi.* İnkılap Yayınları, 2007.

Haddad, Fanar. "Shia-centric State-Building and Sunni Rejection in Post-2003 Iraq." *Beyond Sunni and Shia: The Roots of Sectarianism in a Changing Middle East* içinde (115-134), editör. Frederic Wehrey. Oxford Academic, 2017.

Halliday, Fred. "The Iranian Revolution in International Affairs: Programme and Practice." *Millennium* 9, no. 2 (1980): 108-121. https://doi.org/10.1177/03058298800090020301.

Halliday, Fred. "The Iranian Revolution: Uneven Development and Religious Populism." *Journal of International Affairs* 36, no. 2 (1982): 187-207. http://www.jstor.org/stable/24356434.

Haynes, Jeffrey. "Iran and Shia Transnational Religious Actors Limits of Political Influence." *Civitas*, *Porto Alegre* 14, no. 3 (2014): 450-466.

Hinnebush, Raymond. *The International Politics of the Middle East*. Regional International Politics Series, 2003.

Hirst, David. "Arab Leaders Watch in Fear as Shia Emancipation Draws Near." *Guardian*, 2005.

Humeyni, İmam. *İslam'da Devlet Velayet-i Fakih*. Ehl-i Beyt Yayınları, 2022.

Humeyni, İmam. *Mustaz'af* Müstekbir. Objektif Yayınları, 1992.

Karoğlu, Orhan. *Teopower Olarak Şiilik ve İran Dış Politikası*. Kitabevi Yayınları, 2021.

Kartal, Filiz. "İran İslam Devrimi: Aykırı Bir Devrimin Arka Planı." *Doğu Batı Düşünce Dergisi* 20, (2016): 161-182.

Keskin, Arif. "Şii Jeopolitiği ve İran." *Avrasya Dosyası* 13, no. 3 (2007): 65-100.

Larijani, Mohammad. "*Explaining the Shiite Umm al-Qura Theory: Sayings in the National Strategy*." Al-Asr Center and Future Studies, 2013.

Marechal, Brigitte. *The Muslim Brothers in Europe: Roots and Discourse*. Brill, 2008.

Moazami, Behrooz. *State, Religion, and Revolution in Iran, 1796 to the Present*. Palgrave Macmillan, 2013.

Morçiçek, Hakan ve Yasin Avcı. "Bağlantısızlık Hareketinin Soğuk Savaş Siyasetindeki Etkinliği: Bağlantısızlık 2.0 için İmkân ve Kısıtlar." *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 23, no. 3 (2024): 1130-1148. https://doi.org/10.21547/jss.1411929.

Nasr, Vali. "When the Shiites Rise." *Foreign Affairs* 85, no. 4 (2006): 58-71.

Nye, Joseph S. ve David A. Webce. *Understanding Global Conflict and Cooperation: Intro To Theory and History*. Pearson Education, 2014.

Olivier, Roy. *Siyasal İslamın İflası*. Metis Yayınları, 2015.

Pamuk, Humeyra. "Erdogan: 'Iran Is Trying to Dominate the Region." *Al-Arabiya*, 2015.

Rahnema, Ali. *An Islamic Utopian: A Political Biography of Ali Shari'ati*. Tauris and Company, 1998.

Ramazani, R. K. "Iran's Export of the Revolution: Its Politics, Ends and Means." *Journal of South Asian and Middle Eastern Studies* 23, no. 2 (2000): 80-92.

Ramazani, R. K. "Iran's Foreign Policy: Contending Orientations." *Middle East Journal* 43, no. 2 (1989): 202-217. http://www.jstor.org/stable/4327919.

Ramazani, R. K. "Iran's Islamic Revolution and the Persian Gulf." *Current History* 84, no. 498 (1985): 5-8.

Ramazani, R. K. ve Joseph A. Kechichian. *The Gulf Cooperation Council: Record and Analysis*. University Press of Virginia, 1988.

Reisman, W. Michael. "Termination of the USSR's Treaty Right of Intervention in Iran." *The American Journal of International Law* 74, no. 1 (1980): 144-54. https://doi.org/10.2307/2200909. Accessed 6 Dec. 2024.

Rıza, Muhammed Reşit. *Hilafet En Büyük Önderlik*. Mana Yayınları, 2020.

Rose, Gregory. "Velayat-e Faqih and the Recovery of Islamic Identity in the Thought of Ayatollah Khomeini." *Religion and Politics in Iran* içinde (166-188), editör. N. R. Keddie. New Haven Yayınları, 1983.

Roskin, M. G. *Çağdaş Devlet Sistemleri*. Liberte Yayın Grubu, 2016.

Sanyürek, Mehmet Bora. "Şii Jeopolitiği ve İran." *Social, Mentality and Researcher Thinkers Journal* 4, no. 14 (2018): 1139-1160.

Shallah, Ramadan Abdallah. "The Islamic Movement and the Tasks of the Current Period." *Contemporary Arab Reader on Political Islam* içinde (119-123), editör. Ibrahim M. Abu Rabi. The University of Alberta Press, 2010.

Skocpol, Theda. "Rentier State and Shi'a Islam in the Iranian Revolution." *Theory and Society* 11, no. 3 (1982): 265-83. http://www.jstor.org/stable/657269.

Şahin, Mehmet. "İran Dış Politikasının Retoriği." *Akademik Orta Doğu* 2, no. 2 (2008): 7-17.

Şahin, Mehmet. "Şii Jeopolitiği: İran İçin Fırsatlar Ve Engeller." *Akademik Ortadoğu* 1, no. 1 (2006): 39-55.

Şarkul Asvat.

Taflıoğlu, Serkan. *Humeyni: İran İslam Devrimi Şah Nasıl Mat Oldu*. Kripto Yayınları, 2010.

The Algemeiner.

Tilly, Charles. *From Mobilization to Revolution*. Random House, 1978.

Waltz, Kenneth. "A Strategy for the Rapid Deployment Force." *International Security* 5, no. 4, (1981): 49-73. https://doi.org/10.2307/2538713.

Wight, David. "How the Nixon Doctrine blew up the Persian Gulf, undermined US security." *Responsible Statecraft*, 2022.

Wright, Robin ve Peter Baker. "Iraq, Jordan See Threat to Election From Iran." *Washington Post*, 2004.

Yegin, Abdullah. "Devrimin 35. Yılında İran Dış Politikası." *SETA Perspektif* 32, (2014): 1-4.

Zarif, Mohammad Javad. "The New York Times, Let Us Rid the World of Wahhabism." The New York Times, 2016.

Japon Devrimi ve Uluslararası Siyaset: Batı Merkezli Sisteme Doğu'dan Gelen Bir Yanıt

Emre ARSLANTAŞ

Kaynakça

Akkemik, K. Ali. *Japonya'nın İktisadi ve Sosyal Tarihi Cilt:1: Savaş Öncesi Dönem (~ 1945)*. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2019.

Aksoy, Metin ve Doğan Arar. "Pozitivizm - Post Pozitivizm Tartışması." *Uluslararası İlişkilerin Tarihi ve Teorik Tartışmalar* içinde (162-163), editör. Metin Aksoy. Orient Yayınları, 2023.

Aksoy, Metin ve İbrahim Kurnaz. "Uluslararası İlişkiler Disiplininin Doğuşu." *Uluslararası İlişkilerin Tarihi ve Teorik Tartışmalar* içinde (29-54), editör. Metin Aksoy, Orient Yayınları, 2023.

Aksoy, Metin ve Yasin Avcı. "Amerikan Diplomasisinde Değişimin ve Manevi Motivasyonun Sürekliliği: Soğuk Savaş Dönemi Örneği." *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 40, (2018): 1-15.

Amatsu, Kuniaki. "Differences in the Vision of State Leaders and Their Role in the Outcome of Industrialization: A Comparison of Meiji Japan and Post-Colonial Africa." *Industrial Policy* 1, no. 1 (2021): 38-50.

Arar, Doğan ve Yasin Avcı. "Uluslararası İlişkilerde Klasik Realizmin Güvenlik Yaklaşımı." *Uluslararası İlişkilerde Güvenlik ve Jeopolitik: Teorik Tartışmalar ve Güncel Gelişmeler* içinde (38), editör. Metin Aksoy. Nobel Akademik Yayıncılık, 2022.

Armaoğlu, Fahir. *20. Yüzyıl Siyasi Tarihi (1914-1995)*. Kronik Kitap, 2018.

Avcı, Yasin. "Soğuk Savaşın Klasik Jeopolitik Teorilerin Uygulanmasına İmkân Veren Doğası ve ABD Dış Politikasının Soğuk Savaş Dönemindeki Seyri." *Uluslararası İlişkilerde Jeopolitik Teoriler ve Pratikler* içinde (53-103), editör. Demet Şefika Mangır. İKSAD Publishing House, 2020.

Avcı, Yasin. "Uluslararası İlişkilerde İdealizm-Realizm Tartışması." *Uluslararası İlişkilerin Tarihi ve Teorik Tartışmalar* içinde (55-109), editör. Metin Aksoy. Orient, 2023.

Banno, Junji ve Kenichi Ohno. "The Flexible Structure of Politics in Meiji Japan." *Developmental Leadership Program Research Paper* 7 (2010).

Ben-Ari, Eyal. "Samurai, violence, and state making: The development of the military and militarism in Japan." *Bulletin of Concerned Asian Scholars* 29, no. 2 (1997): 61-72.

Bertolini, Elisa. "Western and Japanese Constitutional Thought in the Shaping of the Role of the Japanese Emperor in the 1889 and 1946 Constitutions." *Historia Constitucional* 19, no. 19 (2018): 641-668.

Birbudak, Togay Seçkin. "The Sino-Japanese War of 1894-1895 and the Ottoman Empire." *Tarih Araştırmaları Dergisi* 37, no. 63 (2018): 199-218.

Büyükbaş, Hakkı. "Japon Modernleşmesi Üzerine (1868-1912)." *Bilimname* 1, no. 3 (2003): 65-86.

Chen, Zixuan. "The Influence of the Meiji Restoration on the Rise of Militarism in Japan: An Analysis of Internal Reforms and External Influences." in *Proceedings of the 2nd International Conference on Global Politics and Socio-Humanities*. 2024. doi: 10.54254/2753-7048/63/20240972.

Collcutt, Martin. "Knowing by Going: The Iwakura Embassy and the Discovery of the Earth's Natural Environment." アジア文化研究 45, (2019): 103-116.

Crawcour, E. S. "Changes in Japanese Commerce in the Tokugawa Period." *The Journal of Asian Studies* 22, no. 4 (1963): 387–400. https://doi.org/10.2307/2049854.

Davies, Peter N. ve Kunio Katayama. "Aspects of Japanese Shipping History." *STICERD - Japanese Studies Programme Paper Series*, no. JS/1999/376 (Aralık 1999).

Dickinson, Frederick R. "Japan and the Modern World: Lessons from Meiji." *Japan Review* 2, no. 2 (2018): 45-52.

Doan, Natalia. “The Iwakura Mission: Networks, Knowledge, and National Identity.” *Journal of American-East Asian Relations*, no. 31 (2024): 225-235.

Drom, Eddy Van. “The shaping of Japan between 1868 and 1945: Effects of the Japanese drive to ‘catch up’ with the West.” *Journal of Hannan University* 45, no. 1 (2009): 103-114.

Ebrey, Patricia Buckley, Anne Walthall ve James B. Palais. *Modern East Asia: from 1600: A Cultural, Social, and Political History*. Wadsworth, 2013.

Esenbel, Selçuk. *Japon Modernleşmesi ve Osmanlı: Japonya’nın Türk Dünyası ve İslam Politikaları*. İletişim Yayınları, 2021.

Esposito, Gabriele. *Japanese Armies 1868–1877: The Boshin War and Satsuma Rebellion*. Osprey Publishing, 2020.

Fulcher, James. “The Bureaucratization of the State and the Rise of Japan.” *The British Journal of Sociology* 39, no. 2 (1988): 228–54. https://doi.org/10.2307/590782.

Gadjeva, Nadejda. “Japan’s “Kind Diplomacy”: Conceptualizing Japanese Foreign Cultural Policies.” 立命館国際研究 34, no. 3 (2022): 165-188.

Garside, Paul. “The Sakoku Period and the Current State of English Learning in Japan.” *Globalisation, Societies and Education*, (June 2024): 1–9. https://doi.org/10.1080/14767724.2024.2361028.

Glasnovich, Ryan S. “Vanguards of Civilization: Police Education and Unequal Treaty Revision in Meiji Japan (1868–1912).” *The International History Review* 42, no. 6 (2020): 1105-1117.

Gordon, June A. “Caste in Japan: The Burakumin.” *Biography* 40, no.1 (2017): 265-87. https://www.jstor.org/stable/26405020.

Gregor, A. James *A Place in the Sun: Marxism and Fascism in China’s Long Revolution*. Westview Press, 2000.

Hall, John W. “Rule by Status in Tokugawa Japan.” *Journal of Japanese Studies* 1, no. 1 (1974): 39–49. https://doi.org/10.2307/133436.

Hatano, Sumio. “The Building of the Meiji State and Constitutional Government.” *Japan Review* 2, no. 2 (2018): 11-22.

Henshall, Kenneth G. *A History of Japan: From Stone Age to Superpower*. Palgrave Macmillan, 2004.

Hiroshi, Takagi “The Emperor System and Kyoto: Images of the Ancient Capital”, in *Kyoto’s Renaissance: Ancient Capital for Modern Japan*. edited by John Breen, Maruyama Hiroshi ve Takagi Hiroshi. Renaissance Books, 2020.

Hoare, James. “The Era of the Unequal Treaties, 1858–99”, in *The History of Anglo-Japanese Relations Volume 1: The Political–Diplomatic Dimension*, 1600–1930, edited by Ian Nish ve Yoichi Kibata, Palgrave Macmillan, 2000.

Horie, Yasuzo. “The Economic Significance of the Meiji Restoration.” *The Kyoto University Economic Review* 12, no. 2 (1937): 63-81.

Hotta-Lister, Ayoka. “‘The Anglo-Japanese Treaty Revision of 1911’,” *STICERD - Japanese Studies Programme Paper Series*, no. IS/99/377 (Kasım 1999).

Houchin, Chang-su. *Artifacts of Diplomacy: Smithsonian Collections from Commodore Matthew Perry’s Japan Expedition* (1853-1854). Smithsonian Institution Press, 1995.

Ikegami, Eiko. “Citizenship and National Identity in Early Meiji Japan, 1868-1889: A Comparative Assessment.” *International Review of Social History* 40, no. 3 (1995): 185-221. doi:10.1017/S0020859000113641

Kalıpcı, Müge. “Economic Effects of the Opium Wars for Imperial China: The Downfall of an Empire.” *AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 18, no. 3 (2018): 291-304.

Kazui, Tashiro ve Susan Downing Videen. “Foreign Relations during the Edo Period: Sakoku Reexamined.” *The Journal of Japanese Studies* 8, no. 2 (1982): 283-306.

Keith, Jeffrey A. “Civilization, Race, and the Japan Expedition’s Cultural Diplomacy, 1853-1854.” *Diplomatic History* 35, no. 2 (2011): 179–202.

Kim, Young-Chin. “On Political Thought in Tokugawa Japan.” *The Journal of Politics* 23, no. 1 (1961): 127-145. https://doi.org/10.2307/2127075.

Kimitida, Miwa. “Pan-Asianism in Modern Japan: Nationalism, Regionalism and Universalism,” in *Pan-Asianism in Modern Japanese History: Colonialism, regionalism and borders*, edited by Sven Saaler ve J. Victor Koschmann, Routledge, 2007.

Kodet, Roman. “British Policy in China and Russo-Japanese Rivalry in the Far East.” *West Bohemian Historical Review* 6, no. 2 (2016): 243-265.

Kohno, Masaru. "On the Meiji Restoration: Japan's search for sovereignty?." *International Relations of the Asia-Pacific* 1, no. 2 (2001): 265-283.

Krištofová, Veronika. "Japan and Korea at the Turn of the 19th and 20th Century." *Prague Papers on the History of International Relations*, no. 2 (2015): 45-60.

Kurnaz, İbrahim. "Uluslararası İlişkilerin Felsefi ve Siyasal Kökenleri: Uluslararası Siyaset Teorisi." *Uluslararası İlişkilerin Tarihi ve Teorik Tartışmalar* içinde (1-28), editör. Metin Aksoy, Orient Yayınları, 2023.

Matsui, Yukio. "Characteristics of the Japanese Constitution: An Overview." *King's Law Journal* 26, no. 2 (2015): 189–192.

McNelly, Theodore. "The Role of Monarchy in the Political Modernization of Japan." *Comparative Politics* 1, no. 3 (1969): 366–81. https://doi.org/10.2307/421445.

Meyer, Milton. *Japonya Tarihi: Hanedanlık Döneminden Günümüz Japonyası'na*. İnkılap Yayınları, 2019.

Minohara, Tosh ve Kaoru Iokibe. "America Encounters Japan, 1836–94," in *The History of US-Japan Relations: From Perry to the Present*. edited by Makoto Iokibe. Palgrave Macmillan, 2017.

Mitani, Hiroshi. "Japan's Meiji Revolution in Global History: Searching for Some Generalizations out of History." *Asian Review of World Histories* 8, no. 1 (2020): 41-57. https://doi.org/10.1163/22879811-12340063.

Murase, Shinya. "The Most-Favored-Nation Treatment in Japan's Treaty Practice During the Period 1854-1905." *The American Journal of International Law* 70, no. 2 (1976): 273-297.

Naoko, Shimazu. "The Japanese Attempt to Secure Racial Equality in 1919." *Japan Forum* 1, no. 1 (1989): 93–100.

Ouellet, Eric. "Multinational Counterinsurgency: The Western Intervention in the Boxer Rebellion 1900–1901." *Small Wars & Insurgencies* 20, no. 3-4 (2009): 507-527.

Ozankaya, Özer. "Japonya'nın Modernleşme Denemesi." *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi* 20, no. 1 (Ocak 1965): 297-309. https://doi.org/10.1501/SBFder_0000000545.

Polat, Doğan Şafak. "Kuruluşundan Çöküşüne Milletler Cemiyeti Sistemi." *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi* 19, no. 76 (2020): 1950-1967.

Pyle, Kenneth B. "Japan's Return to Great Power Politics: Abe's Restoration." *Asia Policy* 13, no. 2 (2018): 69-90.

Roberts, Lissa. "Re-Orienting the Transformation of Knowledge in Dutch Expansion: Nagasaki as a Centre of Accumulation and Management," in *Transformations of Knowledge in Dutch Expansion*, edited by Susanne Friedrich, Arndt Brendecke ve Stefan Ehrenpreis, De Gruyter, 2015.

Saaler, Sven. "Pan-Asianism in Modern Japanese History: Overcoming the Nation, Creating a Region, Forging an Empire," in *Pan-Asianism in Modern Japanese History: Colonialism, regionalism and borders*, edited by Sven Saaler ve J. Victor Koschmann, Routledge, 2007.

Sansom, George. *A History of Japan 1615–1867*. Stanford University Press, 1963.

Sant, John Van, Peter Mauch ve Yoneyuki Sugita. *Historical Dictionary of United States-Japan Relations*. The Scarecrow Press, 2007.

Sheldon, Charles D. "Merchants and Society in Tokugawa Japan." *Modern Asian Studies* 17, no. 3 (1983): 477-488. http://www.jstor.org/stable/312302.

Sonoda, Hidehiro. "The Decline of the Japanese Warrior Class, 1840-1880." *Japan Review*, no. 1 (1990): 73–111. http://www.jstor.org/stable/25790888.

Söker, Çağlar. *Uluslararası İlişkilerde Bilim, Bilgi ve Yöntem: Paul K. Feyerabend ve Epistemolojik Anarşizmin İmkânları*. Çizgi Kitabevi Yayınları, 2023.

Steeds, David. "Anglo-Japanese Relations, 1902–23: a Marriage of Convenience", in *The History of Anglo-Japanese Relations Volume 1: The Political–Diplomatic Dimension, 1600–1930*, edited by Ian Nish ve Yoichi Kibata, Palgrave Macmillan, 2000.

Takao, Takeda. "The Financial Policy of the Meiji Government." *The Developing Economies* 3, no. 4 (1965): 427-449.

Teramoto, Yasutoshi ve Tosh Minohara. "The Emergence of Japan on the Global Stage, 1895–1908", in *The History of US-Japan Relations: From Perry to the Present*, edited by Makoto Iokibe ve Tosh Minohara, Palgrave Macmillan, 2017.

Trimberger, Ellen Kay. *Tepeden İnmeci Devrimler: Japonya, Türkiye, Mısır, Peru*. Gelenek Yayınları, 2003.

Totman, Conrad. “Tokugawa Yoshinobu and Kōbugatta: A Study of Political Inadequacy.” *Monumenta Nipponica* 30, no. 4 (1975): 393-403.

Uğuz, Hülya Eşki ve Rukiye Saygılı. “Küresel Dünyada Ulus Devlet.” Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi 16, no. 32 (2016): 127-147. https://doi.org/10.30976/susead.302139.

Untalan, Carmina Yu. “Perforating Colour Lines: Japan and the Problem of Race in the ‘Non-West.’” *Review of International Studies* 51, no. 1 (2025): 102–120.

Wakabayashi, Bob Tadashi. *Anti-foreignism and Western Learning in Early-modern Japan: The New Theses of 1825*. Council on East Asian Studies, Harward University, 1999.

Wataru, Masuda. *Japan and China: Mutual Representations in the Modem Era*. Palgrave Macmillan, 2000.

Zhang, Harry. ““Kittenish Appearance:” Western Fashion in Meiji Japan.” *Gettysburg College Headquarters* 2, (2023): 3-19.

Bir Renkli Devrim:
Kırgızistan'da "Lale Devrimi"

Fatih Özgür KENAR

Kaynakça

Alkan, Haluk. "Post-Soviet politics in Kyrgyzstan: between centralism and localism?" Contemporary *Politics 15*, no. 3 (2009): 355-375. https://doi.org/10.1080/13569770903118754.

Amanov, Taalaibek. "Kyrgyzstan Rocked by Smear Scandal," *Institute for War & Peace Reporting*, Eylül 21, 2006. https://iwpr.net/global-voices/kyrgyzstan-rocked-smear scandal.

Baev, K., Pavel "'A Matrix for Post-Soviet "Color Revolutions': Exorcising The Devil From the Details", *International Area Studies Review* 14, no. 2 (2011): 3-22, https://doi.org/10.1177/223386591101400201.

Berzina, Ieva "Weaponization of Color Revolutions," *Journal of Political Marketing* 18, no: 4 (2019): 330-343, https://doi.org/10.1080/15377857.2019.1678905.

Blank, Stephen. "Primakov's Russia/India/China Triange Nears Realization," *Eurasia Daily Monitor*, 22 Nisan 2005. https://jamestown.org/program/primakovs-russiaindiachina-triangle nears-realization/.

Blank, Stephen. "New Turns in Chinese Policy Towards Central Asia, *The Central Asia Caucasus Analyst*, 15 Haziran 2005. https://www.cacianalyst.org/publications/archive/item/99-caci-analyst-2005-06-15.html.

De Jouvenel, Bertrand. *On Power: Its Nature and the History of Its Growth*, çevirmen J. F. Huntington. Beacon Press, 1962.

Djumataeva, Venera. "Moscow Chills Relations with Kyrgyzstan," RadioFreeEurope, 23 Şubat 2010,https://www.rferl.org/a/Moscow_Chills_Relations_With_Kyrgyzstan/1966393.html.

Evans, Jules. "I made this revolution" *The Spectator,* Nisan 16, 2005. https://www.spectator.co.uk/article/i-made-this-revolution/.

Hess, Maximilian, "Russia is down, but not out, in Central Asia," *Foreign Policy Research Institute,* Şubat 17, 2023, https://www.fpri.org/article/2023/02/russia-is-down-but-not-out-in-central-asia/.

Horvarth, Robert. "Putin's "Pretentive Counter-Revolution": Post-Soviet authoritarianism and the Spectre of Velvet Revolution," *Europe-Asia Studies,* 63, no. 1 (2011): 1-25.

Indian Embassy, USA. "PM's statement in the Lok Sabha on the visits of Chinese Premier and Pakistan President," 19 Mayıs 2025 tarihinde erişildi. https://www.indianembassyusa.gov.in/ArchivesDetails?id=587.

International Crisis Group, *Kyrgyzstan's Political Crisis: An Exit Strategy*, ICG Asia Report no.37, 20 Ağustos 2002, https://www.crisisgroup.org/europe-central-asia/central-asia/kyrgyzstan/kyrgyzstans-political-crisis-exit-strategy.

International Crisis Group, *Central Asia: The Politics of Police Reform*, ICG Asia Report no. 42, 10 Aralık 2002, https://www.crisisgroup.org/europe-central-asia/centralasia/kyrgyzstan/central-asia-politics-police-reform.

International Crisis Group, *Political Transition in Kyrgyzstan: Problems and Prospects*, ICG Asia Report no. 81, 11 Ağustos 2004, https://www.crisisgroup.org/europe-centralasia/central-asia/kyrgyzstan/political-transition-kyrgyzstan-problems-and-prospects.

International Crisis Group, *Kyrgyzstan: After The Revolution*, ICG Asia Report no. 97, 4 Mayıs 2005, https://www.crisisgroup.org/sites/default/files/97-kyrgyzstan-aftertherevolution.pdf.

International Crisis Group, *Kyrgyzstan: A Faltering State*, ICG Asia Report no. 109, 16 Aralık 2005,https://www.crisisgroup.org/europecentralasia/centralasia/kyrgyzstan/kyrgyzstan-faltering-state.

International Crisis Group, *Kyrgyzstan on the Edge*, ICG Asia Briefing no. 55, 9 Kasım 2006, https://www.crisisgroup.org/europe-centralasia/centralasia/kyrgyzstan/kyrgyzstanedge.

International Crisis Group, *Kyrgyzstan: A Deceptive Calm*, ICG Asia Briefing no. 79, 14 Ağustos 2008, https://www.crisisgroup.org/sites/default/files/b79-kyrgyzstan-a deceptive-calm.pdf .

Kemenade, Willem. "A Russia-India-China Triange," *Detete Between China and India: The Delicate Balance of Geopolitics in Asia* içinde, Clingendael Institute, 2008.

Khamidov, Alisher. "Kyrgyzstan's Revolutionary Youth: Between State and Opposition." *SAIS Review of International Affairs* 26, no. 2 (2006): 85-93. https://dx.doi.org/10.1353/sais.2006.0034.

Kulov, Emir. "March 2005: parliamentary Elections as a catalyst of protests." *Domestic and International Perspectives on Kyrgyzstan's "Tulip Revolution", motives, mobilization and meanings* içinde, editör Sally N. Cummings. Routledge, 2010.

Lane, David. "Coloured Revolution as a Political Phenomenon," *Journal of Communist Studies and Transition Politics* 25, no. 2 (2010): 113-135.

Lewis, David. "The Dynamics of regime change: domestic and international factors in the Tulip Revolution," *Domestic and International Perspectives on Kyrgyzstan's "Tulip Revolution", motives, mobilization and meanings* içinde, editör Sally N. Cummings, Routledge, 2010.

Lewis, David. "Kyrgyzstan." *The Colour Revolutions in the Former Soviet Republics: Successes and Failures* içinde, editör Donnacha O Beachain ve Abel Polese. Routledge, 2010.

Lincoln A. Mitchell, The Color Revolutions. University Of Pennsylvania Press, 2012.

Lukyanov, Fyodor. "America as the Mirror of Russian Phobias," Social Research, 72, no. 4 (2005): 859-872.

Mark Beissinger, Mark "Structure and Example in Modular Political Phenomena: The Diffusion of Bulldozer/Rose/Orange/Tulip Revolutions," *Perspectives on Politics* 5, no:2 (2007): 259-276, https://doi.org/10.1017/S1537592707070776.

Nichol, J. "Kyrgyzstan's Constitutional Crisis: Context and Implications for U.S. Interests," CRS Report for Congress, 2007.

Nietzsche, Friedrich. *Güç İstenci*, çevirmen Nilifer Epçeli. Say Yayınları, 2010.

O Beachain, Donnacha ve Abel Polese, "Introduction: What's in a colour?" *The Colour Revolutions in the Former Soviet Republics: Successes and Failures* içinde, editör Donnacha O Beachain ve Abel Polese. Routledge, 2010.

O Beachain, Donnacha, "The Tulip Revolution, Kyrgyzstan," *The International Encyclopedia of Revolution and Protest, 1500 to the Present* içinde, editör Immanuel Ness. Wiley-Blackwell, 2009.

Ortmann, Stefanie. "Diffusion as Discourse of Danger: Russian Self-Representations of the Tulip Revolution," Central Asia Survey, 27, no. 3 (2008): 363-378.

Saidazimova, Gulnoza. "Kyrgyz Alliance Highlights North-South Relations," *RadioFreeEurope,* 21 Haziran 2005. https://www.rferl.org/a/1059404.html.

Sally N. Cummings, "Introduction: "revolution" not revolution," *Domestic and International Perspectives on Kyrgyzstan's "Tulip Revolution", motives, mobilization and meanings* içinde, editör Sally N. Cummings. Routledge, 2010.

Sarı, Yaşar. "Foreign Policy of Kyrgyzstan under Askar Akaev and Kurmanbek Bakiev," Perceptions, 17, no. 3 (2012): 131-150.

Shanghai Cooperation Organization Secretariat, Declaration by the Heads of the Member States of the Shangai Cooperation Organization, 5 Temmuz 2005, https://worldjpn.net/documents/texts/SCO/20050705.D1E.html.

Solovei, Valery. "Color Revolutions and Russian," *Democracy in a Russian Mirror* içinde, editör Adam Przeworski, Cambridge University Press, 2015, 78-94.

Touraine, Alain. *Demokrasi Nedir?*, çevirmen Olcay Kunal. Yapı Kredi Yayınları, 2019.

Tucker, Joshua "Enough! Electoral Fraud, Collective Action Problems, and Post-Communist Colored Revolutions," *Perspectives on Politics* 5, no:3 (2007): 535-551, https://doi.org/10.1017/S1537592707071538.

Tudoroiu, Theodor. "Rose, Orange, and Tulip: The failed post-Soviet revolutions," *Communist and Post Communist Studies* 40, (2007): 315-342.

Trailovic, Dragan ve Dusan Vıcicevic, "Domestic and International Causes of Color Revolutions," Political Science, International Relations and Security Studies International Conference Proceedings (Romanya-Sibiu, 22-24 Mayıs 2015) ed. Stelian Scaunaş, Vasile Tabara ve Eugen Strautu, 44-51.

Tursunkulova, Bermet. "The Power of Precedent," *Domestic and International Perspectives on Kyrgyzstan's "Tulip Revolution", motives, mobilization and meanings* içinde, editör Sally N. Cummings, Routledge, 2010.

OSCE, Office for Democratic Institutions and Human Rights report, *Kyrgyz Republic Constitutional Referandum 2 February 2003: Political Assessment Report*, Warsaw, 2003.

The White House, "President Discusses War on Terror at Naval Academy Commencement," 27 Mayıs 2007, https://georgewbushwhitehouse.archives.gov/news/releases/2005/05/20050527.html.

The White House, "The National Security Strategy of The United States of America," 16 Mart 2006, https://history.defense.gov/Portals/70/Documents/nss/nss2006.pdf.

U.S. Department of State, "South and Central Asia," 19 Mayıs 2025 tarihinde erişildi. https://2009-2017.state.gov/documents/organization/60655.pdf.

Way, Lucan. "The Real Causes of the Color Revolutions," *Journal of Democracy*, 19, no. 3 (2008): 55-69.

1959 Küba Devrimi

Kıvanç SAĞIR

Kaynakça

Aranda, Sergio. *La Revolución Agraria en Cuba*. Siglo XXI Editores, 1968.

Atomic Heritage Foundation. "Limited or Partial Test Ban Treaty (LTBT/PTBT)." Yayınlanma 10 Haziran, 2016. https://ahf.nuclearmuseum.org/ahf/history/limited-or-partial-test-ban-treaty-ltbtptbt.

Becker, Mark. *Twentieth-Century Latin American Revolutions*. Rowman & Littlefield, 2017.

Benjamin, Medea, Joseph Collins ve Michael Scott. "The Agrarian Revolution." *The Cuba Reader: History, Culture, Politics* içinde, ed. Aviva Chomsky, Barry Carr ve Pamela Maria Smorkalof. Duke University Press, 2003.

Brenner, Philip vd. "Economics." *A Contemporary Cuba Reader: The Revolution under Raúl Castro* içinde, ed. Philip Brenner vd. Rowman & Littlefield, 2014.

Brenner, Philip vd. "History as Prologue: Cuba before 2006." *A Contemporary Cuba Reader: The Revolution under Raúl Castro* içinde, ed. Philip Brenner vd. Rowman & Littlefield, 2014.

Brenner, Philip vd. "Politics." *A Contemporary Cuba Reader: The Revolution under Raúl Castro* içinde, ed. Philip Brenner vd. Rowman & Littlefield, 2014.

Brunendius, Claes. *Revolutionary Cuba: The Challenge of Economic Growth with Equity*. Westview Press, 1984.

Castro Internet Archive. "History Will Absolve Me." Son güncelleme 2001. https://www.marxists.org/history/cuba/archive/castro/1953/10/16.htm.

Chaguaceda, Armando. "The Promise Besieged." *A Contemporary Cuba Reader: The Revolution under Raúl Castro* içinde, ed. Philip Brenner vd. Rowman & Littlefield, 2014.

Chomsky, Aviva. *A History of the Cuban Revolution*. Wiley Blackwell, 2015.

Chomsky, Aviva, Barry Carr ve Pamela Maria Smorkalof. "Culture and Revolution." *The Cuba Reader: History, Culture, Politics* içinde, ed. Aviva Chomsky, Barry Carr ve Pamela Maria Smorkalof. Duke University Press, 2003.

Chomsky, Aviva, Barry Carr ve Pamela Maria Smorkalof. "The Cuban Revolution and the World." *The Cuba Reader: History, Culture, Politics* içinde, ed. Aviva Chomsky, Barry Carr ve Pamela Maria Smorkalof. Duke University Press, 2003.

Cushion, Steve. *A Hidden History of the Cuban Revolution: How the Working Class Shaped the Guerrilla Victory*. Monthly Review Press, 2016.

Dilla, Harold. "Civil Society." *The Cuba Reader: History, Culture, Politics* içinde, ed. Aviva Chomsky, Barry Carr ve Pamela Maria Smorkalof. Duke University Press, 2003.

Eckstein, Susan. "The Impact of the Cuban Revolution: A Comparative Perspective." *Comparative Studies in Society and History* 28, no. 3 (1986): 502-34. https://doi.org/10.1017/S0010417500014031.

Erisman, Michael H. "Raúlista Foreign Policy." *A Contemporary Cuba Reader: The Revolution under Raúl Castro* içinde, ed. Philip Brenner vd. Rowman & Littlefield, 2014.

Farber, Samuel. *Cuba Since the Revolution of 1959: A Critical Assessment*. Haymarket Books, 2011.

Ferguson, J. Halcro. "The Cuban Revolution and Latin America." *International Affairs* 37, no. 3 (1961): 285-92. https://doi.org/10.2307/2610923.

Fermoselle, Rafael. *The Evolution of the Cuban Military: 1492-1986*. Ediciones Universal, 1987.

Frank, Andrew G. "The Cuban Revolution Some Whys and Wherefores." *The Economic Weekly* 13, no. 27-28-29 (1961): 1101-12. https://www.epw.in/system/files/pdf/1961_13/27-28-29/thecubanrevolutionsomewhysandwherefores.pdf.

Gallo, Patrick J. "Castro and the Cuban Revolution." *Rivista di Studi Politici internazionali* 41, no. 1 (1974): 81-98. https://www.jstor.org/stable/42733799.

Gey, Peter. "Cuba: A Unique Variant of Soviet-Type Agriculture." *Communist Agriculture: Farming in the Far East and Cuba* içinde, ed. Karl-Eugen Wädekin. Routledge, 1990.

Giddens, Anthony. *Sociology*. Polity Press, 1989.

Gil, Federico G. "Antecedents of the Cuban Revolution." *The Centennial Review* 6, no. 3 (1962): 373-93. https://www.jstor.org/stable/23737883.

Goldstone, Jack A. *Revolutions: A Very Short Introduction*. Oxford University Press, 2014.

Goldstone, Jack A., Leonid Grinin ve Andrey Korotayev. "Introduction. Changing Yet Persistent: Revolutions and Revolutionary Events," *Handbook of Revolutions in the 21st Century The New Waves of Revolutions, and the Causes and Effects of Disruptive Political Change* içinde, ed. Jack A. Goldstone, Leonid Grinin ve Andrey Korotayev. Springer, 2022.

Gosse, Van. "The Cuban Revolution and the New Left." *The Cuba Reader: History, Culture, Politics* içinde, ed. Aviva Chomsky, Barry Carr ve Pamela Maria Smorkalof. Duke University Press, 2003.

Granma. "8 de Enero de 1959: Lo Primero que Dijo Fidel al Entrar en La Habana." Yayınlanma 7 Ocak, 2018. https://www.granma.cu/cuba/2018-01-07/8-de-enero-de-1959-fidel-al-entrar-en-la-habana-07-01-2018-20-01-25.

Grinin, Leonid. "Revolutions and Historical Process." *Handbook of Revolutions in the 21st Century The New Waves of Revolutions, and the Causes and Effects of Disruptive Political Change* içinde, ed. Jack A. Goldstone, Leonid Grinin ve Andrey Korotayev. Springer, 2022.

Guerra, Lillian. *Visions of Power in Cuba: Revolution, Redemption, and Resistance, 1959–1971*. The University of North Carolina Press, 2012.

Guevara, Ernesto Che. *La Guerra de Guerrillas*. Monthly Review Press, 1961. https://www.benjaminjameswaddell.com/wp-content/uploads/2011/01/Ernesto-Guevara-La-Guerra-de-Guerrillas.pdf

Gurr, Ted R. *Why Men Rebel*. Routledge, 2016.

Hansen, Joseph. *The Theory of the Cuban Revolution*. Pioneer Publishers, 1962.

Huntington, Samuel P.. *Political Order in Changing Societies*. Yale University Press, 1968.

Klepak, Hal. "The Revolutionary Armed Forces." *A Contemporary Cuba Reader: The Revolution under Raúl Castro* içinde, ed. Philip Brenner vd. Rowman & Littlefield, 2014.

Lockwood, Lee. *Castro's Cuba, Cuba's Fidel*. Vintage Books, 1969.

Office of the Historian. "The Cuban Missile Crisis, October 1962." Erişim 15 Aralık, 2024. https://history.state.gov/milestones/1961-1968/cuban-missile-crisis.

Prevost, Gary. "Fidel Castro and the Cuban Revolution." *Headwaters* 24 (2007): 19-33. https://digitalcommons.csbsju.edu/headwaters/vol24/iss1/4.

Ritter, Archibald R. M. "Economic Illegalities and the Underground Economy in Cuba." *A Contemporary Cuba Reader: The Revolution under Raúl Castro* içinde, ed. Philip Brenner vd. Rowman & Littlefield, 2014.

Rozov, Nikolai S. "Typology and Principles of Dynamics of Revolutionary Waves in World History." *Handbook of Revolutions in the 21st Century The New Waves of Revolutions, and the Causes and Effects of Disruptive Political Change* içinde, ed. Jack A. Goldstone, Leonid Grinin ve Andrey Korotayev. Springer, 2022.

Skocpol, Theda. *Social Revolutions in the Modern World*. Cambridge University Press, 2005.

Skocpol, Theda. *States and Social Revolutions: a Comparative Analysis of France, Russia, and China*. Cambridge University Press, 1979.

Somanader, Tanya. "President Obama: 'We've Reached Havana.'" *The White House President Barack Obama*, 21 Mart, 2016. https://obamawhitehouse.archives.gov/blog/2016/03/21/president-obama-weve-reached-havana.

Suárez, Andrés. "The Cuban Revolution: The Road to Power: State of the Research." *Latin American Research Review* 7, no. 3 (1972): 5-29. https://doi.org/10.1017/S0023879100041510.

Thomas, Hugh. "The Origins of the Cuban Revolution." *The World Today* 19, no. 10 (1963): 448-60. https://www.jstor.org/stable/40393452.

Tilly, Charles. *From Mobilization to Revolution*. Random House, 1978.

Wenger, Andreas ve Marcel Gerber. "John F. Kennedy and the Limited Test Ban Treaty: A Case Study of Presidential Leadership." *Presidential Studies Quarterly* 29, no. 2 (1999): 460-487, https://doi.org/10.1111/1741-5705.00044.

Wickham-Crowley, Timothy P. *Guerrillas and Revolution in Latin America: A Comparative Study of Insurgents and Regimes Since 1956*. Princeton University Press, 1992.

Wolf, Eric R. *Peasant Wars of the Twentieth Century*. Faber and Faber, 1973.

Wood, Leonard. "The Military Government of Cuba." *The Annals of the American Academy of Political and Social Science* 21 (1903): 1-30. https://www.jstor.org/stable/1009912.

Yılmaz, Özgür. "Küba'da Modernleşme ve Basın." *Sakarya İletişim* 1, no. 1 (2021): 50-69. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2146516.

Meksika Devrimi ve Uluslararası Siyasetin Yeniden Yapılandırılması: Diplomasi ve Dış Politika

Karina Verónica VAL SANCHEZ

Kaynakça

Alcántara Domínguez, Marlene, ve María I. Salazar de la Torre. "La Doctrina Estrada en el siglo XX." *La política exterior de México y la Constitución de 1917 en su Centenario* içinde, editör Patricia Galeana, Alfonso Velázquez Flores, 93–138. Secretaría de Cultura, 2018.

Barbosa Moreno, J. A., Mar Orozco, C. E., Flores Guerrero, R. A., Barbosa Moreno, A., "El futuro del litio y su impacto en México." *Ciencia Latina Revista Científica Multidisciplinar* 6, no. 6 (2022): 2478–2486. https://doi.org/10.37811/cl_rcm.v6i6.3694

Barrón, Luis. Historias de la Revolución Mexicana. Fondo de Cultura Económica, 2019.

Carr, E. H. The Twenty Years' Crisis, 1919–1939. Palgrave Macmillan, 1939.

Córdova, Arnaldo. La formación del Poder Político en México. Ediciones Era, 1972.

Córdova, Arnaldo. La ideología de la Revolución Mexicana: La formación del Nuevo Régimen. Ediciones Era, 1973.

Córdova, Arnaldo. La Política de Masas del Cardenismo. Ediciones Era, 1974.

Del Mar Rubio, María. "The Role of Mexico in the First World Oil Shortage: 1918–1922, an International Perspective." Revista de Historia Económica/Journal of Iberian and Latin American Economic History 24, no. 1 (2006): 69–95. https://doi.org/10.1017/S0212610900000471

Garcíadiego, Javier. Textos de la Revolución Mexicana. Fundación Biblioteca Ayacucho, 2010.

Gaytán, Isabel R. "La Política Exterior Constitucionalista y la Construcción de la Doctrina Carranza, fundamento de la política internacional de México en el siglo XX." La política exterior de México y la Constitución de 1917 en su centenario içinde, editör Patricia Galeana ve Alfonso Velázquez Flores, 21–52. Secretaría de Cultura, 2018.

Grinin, Leonid. "On Revolutionary Situations, Stages of Revolution, and Some Other Aspects of the Theory of Revolution." Handbook of Revolutions in the 21st Century: The New Waves of Revolutions, and the Causes and Effects of Disruptive Political Change içinde, editör Jack A. Goldstone, Leonid Grinin ve Andrey Korotayev, 69–104. Springer International Publishing, 2022. https://doi.org/10.1007/978-3-030-86468-2_3

Halliday, Fred. Revolution and World Politics: The Rise and Fall of the Sixth Great Power. Duke University Press, 1999.

Héctor Aguilar, Camín ve Lorenzo Meyer. A la sombra de la Revolución Mexicana. Cal y Arena, 1989.

Hernández López, Roberto Carlos. "La Transformación que no Fue: Política Exterior 2018–2021." Revista de Relaciones Internacionales de la UNAM, no. 146 (2023): 43-78.

Hernández-Vela, Edmundo. "La Doctrina Carranza en el Umbral de una Nueva Sociedad Internacional." Revista Mexicana de Política Exterior, no. 39 (1993): 41–47.

Joseph, Gilbert M. ve Daniel Nugent. Everyday Forms of State Formation: Revolution and the Negotiation of Rule in Modern Mexico. Duke University Press, 1994.

Katz, Friedrich. De Díaz a Madero. Ediciones Era, 2004.

Katz, Friedrich. The Life and Times of Pancho Villa. Stanford University Press, 1998.

Katz, Friedrich. "Rural Uprisings in Preconquest and Colonial Mexico." Riot, Rebellion, and Revolution: Rural Social Conflict in Mexico içinde, editör Friedrich Katz. University of New Mexico Press, 1988.

Katz, Friedrich. The Secret War in Mexico: Europe, the United States, and the Mexican Revolution. University of Chicago Press, 1981.

Katz, Friedrich, ve Claudio Lomnitz. El Porfiriato y la revolución en la historia de México: Una conversación. Ediciones Era, 2013.

Keller, Renata. Mexico's Cold War: Cuba, the United States, and the Legacy of the Mexican Revolution. Cambridge University Press, 2015.

Knight, Alan. "Interpretaciones recientes de la Revolución Mexicana." Secuencia. Revista de Historia y Ciencias Sociales, no. 13 (1989): 23–23. https://doi.org/10.18234/secuencia.v0i13.241

Knight, Alan. The Mexican Revolution, Vol. 1. Cambridge University Press, 1986.

Knight, Alan. The Mexican Revolution, Vol. 2. Cambridge University Press, 1986.

Knight, Alan. "The Mexican Revolution: Bourgeois? Nationalist? Or Just a 'Great Rebellion'?" Bulletin of Latin American Research 4, no. 2 (1985): 1–37. https://doi.org/10.2307/3338313

Knight, Alan. "The Myth of the Mexican Revolution." Past & Present 209, no. 1 (2010): 223–273. https://doi.org/10.1093/pastj/gtq010

Lajous, Roberta. La política exterior del Porfiriato (1876–1911). El Colegio de México, 2010.

Martínez Martínez, Oscar A., Rogelio, Cogco Calderón, ve Jorge A. Pérez Cruz. Política social en tiempos de la cuarta transformación: Continuidad o cambio de paradigma. Comunicación Científica, 2023.

Matute, Álvaro. La Revolución Mexicana: Actores, escenarios y acciones: Vida cultural y Política, 1901–1929. Océano, 1993.

Merle, Marcel. Sociología de las Relaciones Internacionales. Alianza, 1995.

Meyer Cosío, Lorenzo F. Su Majestad Británica contra la Revolución Mexicana, 1900–1950: El fin de un imperio informal. El Colegio de México, 1991.

Meyer Cosío, Lorenzo F., ve Blanca Torres Ramírez. La Marca del Nacionalismo. El Colegio de México, 2010.

Nava Hernández, Eduardo. "Los principios de la política exterior mexicana como fundamento del activismo internacional." La política exterior de México y la Constitución de 1917 en su Centenario içinde, editör Patricia Galeana, Alfonso Velázquez Flores, 93–138. Secretaría de Cultura, 2018.

Palacios, Guillermo. "La recepción de la Revolución Mexicana en América del Sur." Anuario de Historia de América Latina 54 (2017): 81–107. https://doi.org/10.15460/jbla.54.22

Ramos, José Luis. "The Impact of the Mexican Revolution in Inter-American Politics: U.S.–Mexican Relations and U.S. Foreign Policy at the Fifth Pan-American Conference of 1923." Journal of Iberian and Latin American Research 21, no. 1 (2015): 87–101. https://doi.org/10.1080/13260219.2015.1040201

Rodríguez Barba, Fabiola. "De la Misión Cultural a la Proyección Internacional de la Cultura. La Diplomacia Cultural de México (1900–2000)." Tzintzun. *Revista de Estudios Históricos*, no. 77 (2023): 215–244. https://doi.org/10.35830/treh.vi77.1352

Rodríguez Lanuza, Luis Fernando. "La Cuarta Transformación: Entre la historia nacional y las memorias colectivas." Intersticios Sociales, no. 27 (2024): 85–111. https://doi.org/10.55555/is.27.520

Rouaix, Pastor. Génesis de los artículos 27 y 123 de la Constitución Política de 1917. Biblioteca Constitucional, 2016.

Salmerón, Pedro, ve Felipe Ávila. Breve historia de la Revolución Mexicana. Crítica, 2013.

Santana, Adalberto. "La Revolución Mexicana y su repercusión en América Latina." Latinoamérica. Revista de Estudios Latinoamericanos, no. 44 (2007): 103–127.

Serrano, Mónica. "El Tratado de Tlatelolco: La contención de la amenaza nuclear en América Latina." Revista Mexicana de Política Exterior, no. 50 (1996): 34–49.

Silva Herzog, Jesús. Breve historia de la Revolución Mexicana I. Fondo de Cultura Económica, 1960.

Silva Herzog, Jesús. Breve historia de la Revolución Mexicana II. Fondo de Cultura Económica, 1960.

Silva Herzog, Jesús. "La cuestión del petróleo en México." El Trimestre Económico 7, no. 25 (1940): 1–74.

Valero Silva, José. "La Decena Trágica." Estudios de Historia Moderna y Contemporánea de México, no. 3 (1970): 89–116.

Tannenbaum, Frank. The Mexican Agrarian Revolution. The Brookings Institution, 1929.

Tannenbaum, Frank. Mexico: The Struggle for Peace and Bread. Knopf, 1950.

Tannenbaum, Frank. Peace by Revolution: Mexico after 1910. Columbia University Press, 1933.

Ulloa, Berta, ve Luis González y González. Historia de la Revolución Mexicana, periodo 1914–1917: La Constitución de 1917. El Colegio de México, 1983.

Vaughan, Mary K. Cultural Politics in Revolution: Teachers, Peasants, and Schools in Mexico, 1930–1940. University of Arizona Press, 1997.

Womack, John. "La economía de México durante la Revolución, 1910–1920: Historiografía y Análisis." Argumentos 25, no. 69 (2012): 13–56.

Womack, John. "The Spoils of the Mexican Revolution." Foreign Affairs 48, no. 4 (1970): 677–687.

Womack, John. Zapata y la Revolución Mexicana. Fondo de Cultura Económica, 2017.

İspanyolcadan çeviren: Esra Akgemci

20. Yüzyıl Uluslararası Siyasetinin Dramatik Değişimi: Rus Devrimi

Rukiye SAYGILI
Hülya EŞKİ UĞUZ

Kaynakça

Acar, Kezban. "1905 Rus Devrimi'nin Genel Bir Değerlendirmesi." *Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi* 24, (2008: 79-98.

Armaoğlu, Fahir. *20. Yüzyıl Siyasi Tarihi 1914-1995*. Kronik Kitap, 2018.

Ascher, Abraham. *Kısa Rusya Tarihi*. Say Yayınları, 2020.

Carr, Edward H. *Bolşevik Devrimi 1917-1923 Cilt I*. Metis Yayınları, 1989.

Carr, Edward H. *Lenin'den Stalin'e Rus Devrimi 1917-1929*. Yordam Kitap, 2013.

Devlet, Nadir. "*Rusya İmparatorluğunda Değişimler*." Rusya Tarihi içinde (132-162), editör. Nadir Devlet ve Nesrin Sarıahmetoğlu. Anadolu Üniversitesi, 2013.

Figes, Orlando. *A People's Tragedy: The Russian Revolution 1891-1924*. The Bodley Head, 2014.

Fitzpatrick, Sheila. *Rus Devrimi*. Alfa Yayınları, 2022.

Gatrell, Peter. *Russia's First World War: A Social and Economic History*. Pearson Education Limited, 2005.

Hosking, Geoffrey A. *Russia and the Russians: A History*. Harvard University Press, 2001.

Kennedy, Paul. *Büyük Güçlerin Yükseliş ve Çöküşleri*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2001.

Kurat, Nimet Akdes. *Rusya Tarihi Başlangıçtan 1917'ye Kadar*. Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1987.

Özel Özcan, Merve Suna ve Ravshan, Goziev. "XIX. Yüzyılda Doğu Asya'da Rus-Japon İmparatorluklarının Güç Mücadelesi: 1905 Rus-Japon Savaşı." *Türkiye Rusya Araştırmaları Dergisi* 2, (2019): 46-65.

Riasanovsky, Nicholas V. ve Mark D. Steinberg. *A History of Russia*. Oxford University Press, 2011.

Sander, Oral. *Siyasi Tarih Eskiçağlardan 1918'e*. İmge Kitabevi, 2005.

Sarıahmetoğlu, Nesrin. "*Moskova Knezliğinin Yükselişi*." *Rusya Tarihi* içinde (66-96), editör. Nadir Devlet ve Nesrin Sarıahmetoğlu. Anadolu Üniversitesi, 2013.

Sarıahmetoğlu, Nesrin. "*Rusya İmparatorluğu*." *Rusya Tarihi* içinde (98-131), editör. Nadir Devlet ve Nesrin Sarıahmetoğlu. Anadolu Üniversitesi, 2013.

Strakhovsky, Leonid I. "Stolypin and the Second Duma." *Canadian Slavonic Papers* 6, no. 1 (1964): 3-17.

Swain, Geoffrey. *Rus Devrimi'nin Kısa Tarihi*. İletişim Yayınları, 2019.

Troçki, Lev. *Rus Devriminin Tarihi Şubat Devrimi Çarlığın Devrilmesi Cilt I*. Yazın Yayıncılık, 1998.

Vernadsky, George. *Rusya Tarihi*. Selenge Yayınları, 2009.

Wade, Rex A. *Rus Devrimi 1917*. İletişim Yayınları, 2018.

Türk Devrimi: Eski Paradigmalarla Yeni Bir Cumhuriyet İnşası

Yiğit Anıl GÜZELİPEK

Kaynakça

Eroğlu, Hamza. "Atatürk ve Devletçilik." Belleten 49, no. 194 (1985): 833-848.

Feyzioğlu, Turhan. "Atatürk ve Milliyetçilik." Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi 1, no. 2 (1985): 353-412.

Fursenko, A. A. "The American and French Revolutions Compared: The View from the USSR." The William and Mary Quarterly: A Magazine of Early American History 33, no. 3 (1976): 481-500.

Giritli, İsmet. "Atatürk Cumhuriyeti'nin Laiklik İlkesi." Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi 2, no. 4 (1985): 55-64.

Göbel, Arda. "Pozitivist Düşüncenin Kemalist Modernleşme Üzerindeki Etkileri." Liberal Düşünce Dergisi 110, (2023): 65-96.

Kayıran, Mehmet ve Mustafa Yahya Metintaş. "Cumhuriyetçilik İlkesi ve Türk Milleti İçin Önemi." Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Yakın Tarih Dergisi 2, no. 4 (2018): 35-53.

Kodaman, Bayram. "Osmanlı Devleti'nin Yükseliş ve Çöküş Sebeplerine Genel Bakış." Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi 16 (2007): 1-24.

Mumcu, Ahmet. "Cumhuriyetin İlk Dönemlerinde Laiklik." Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi 1, no. 2 (1985): 513-526.

Öktem, Niyazi. "Fransız Devriminin Felsefesi ve Türkiye." *İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 53, no. 1/4 (2011): 267-272.

Reyhan, Cenk. "Osmanlı Devleti'nde Siyasal İktidar ve İlmiye Sınıfı." Amme İdaresi Dergisi 32, no. 3 (1999): 75-83.

Saygılı, Rukiye ve Hülya Eşki Uğuz. "Cumhuriyet Halk Partisi (1919-1980)." *Türkiye'de Siyasi Partiler (Cilt I)* içinde (41-102), editör. İsmail Dursunoğlu ve Mehmet Kapusızoğlu. Eğitim Yayınevi, 2024.

Şenalp, Leman. "Atatürk'ün Kütüphanesi." *Türk Kütüphaneciliği* 16, no. 2 (2002): 171-178.

Tünay, Muharrem. "Atatürk'ün Halkçılık İlkesi ve Çalışma Hayatı." Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi 2, no. 5 (1986): 505-518.

Yüksel, Hasan. "Atatürk'ün Devletçilik Anlayışı." Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi 12, no. 35 (1996): 609-614.

Felsefeyi Öykülerde Aramak

Tuncay İmamoğlu

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1833
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Haziran 2025

ISBN: 978-625-396-565-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
İMAMOĞLU, Tuncay
Felsefeyi Öykülerde Aramak

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Aziz Agustinus, İtiraflar, çev. Dominik Pamir, Kaknüs Yayınları, İstanbul, 1999.

Berger, Peter L. Dinin Sosyal Gerçekliği, çev. Ali Coşkun, İnsan Yayınları, İstanbul, 1993.

Blackstone, William T. Dinsel Bilgi Sorunu, çev. Tuncay İmamoğlu, Ataç yayınları, İstanbul, 2005.

Chul Han, Buyung. Ritüellerin Yok Oluşuna Dair, çev. Çağla Tanyeri, İnka kitap, İstanbul, 2022.

D'Anna, Stafano. Tanrılar Okulu, çev, Nehir Ötgür, Sinedie Yayınları, İstanbul, 2010.

Fecessel, Michael. İnsanlar Neden Tanrı Hakkında Tartışırlar? Çev. Başak Öztürk, Doruk Yayınları, 2021.

Fromm, Erich. İnsandaki Yıkıcılığın Kökenleri I, çev. Şükrü Alpagut, Payel Yayınları, İstanbul, 1993.

Hick, John H. Philosophy of Religion, United States of America, 1983.

Hume, David. Dialogues Concerning Natural Religion, The Philosophical Works, ed.Thomas Hill Green, Thomas Hodge Grose, vol. 2, Darmstadt, 1964.

Işıklar, Erhan. Tanrıbilim ve Felsefe Konuşmaları, Gündoğan Yayınları, Ankara, 1994.

İmamoğlu, Tuncay. "Seneca ve Kötülük", EKEV Akademi Dergisi, yıl,9, sayı,24, yaz 2005.

İmamoğlu, Tuncay. "Mehmet Akif Ersoy'da Düşünce Eylem İlişkisi", İlahiyat, 2016/1.

İmamoğlu, Tuncay. "Modernizm Üzerine Eleştirel Bir Değerlendirme", Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Yıl.2017, cilt.4, sayı.8.

İslamoğlu, Mustafa. Kur'ani Hayat Yazıları, Düşün Yayıncılık, İstanbul, 2003.

Kafka, Franz. Aforizmalar, çev. Osman Çakmakçı, Babil Yayınları, İstanbul, 2000.

Kant, Immenuel. Religion Within the limits of reason, New York, 1960.

Kenny, Anthony. Modern Felsefenin Yükselişi, Batı Felsefesinin Yeni Tarihi, C.III, Çev. Volkan Uzundağ, Küre Yayınları, İstanbul, 2011.

Köktürk, Milay. Zaman Üzerine Felsefi Soruşturma, Ötüken Yayınları, İstanbul,2017.

Le Poidevin, Robin. Ateizm, çev. Abdullah Yılmaz, Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2000.

Megill, Allan. Aşınlığın Peygamberleri: Nietzsche, Heidegger, Foucault, Derrida, Bilim ve Sanat Yayınları, çev. Tuncay Birkan, Ankara, 1998.

Morin, Edgar. Avrupa'yı Düşünmek, çev. Şirin Tekeli, Alfa Yayınları, İstanbul, 1995.

Rousseau, Jean Jacques. İnsanlar Arasındaki Eşitsizliğin Kaynağı, çev. Rasih Nuri İleri, İstanbul, 1995.

Rousseau, Jean Jacques. Bilimler ve Sanatlar Üstüne Söylev, çev, Selahaddin Eyüboğlu, İstanbul, 1998.

Russel, Bertrand. Why I am Not a Christian, London: Allen and unwin, 1957.

Russel, Jeffrey Burton. Şeytan, Antikiteden İlkel Hıristiyanlığa Kötülük, çev. Nuri Plümer, Kabalcı Yayınları, İstanbul 1999.

Skirbekk, Gunnar. Gilje, Nils. Felsefe Tarihi, çev. Emrullah Akbaş, Şule Mutlu, Üniversite Kitabevi, İstanbul, tsz.

Topakkaya, Arslan. "Zaman kavramı bağlamında Platon-Aristoteles karşılaştırması", FLSF (Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi), 2012 Bahar.

Winston, Robert. Tanrı'nın Öyküsü, çev. Sinan Köseoğlu, Say yayınları, İstanbul, 2018.

Zweig, Stefan. Rahel Tanrı'yla Hesaplaşıyor, çev. Gülperi Sert, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2019.

Gen-Etik

İnsan Genom Projesi Üzerine
Bir Etik Sorunlaştırma

Kemal BAKIR | Hasan TÜRKEZ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1837
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Haziran 2025

ISBN: 978-625-396-561-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
BAKIR, Kemal | TÜRKEZ, Hasan
Gen-Etik
İnsan Genom Projesi Üzerine
Bir Etik Sorunlaştırma

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Aglawe SB, Barbadikar KM, Mangrauthia SK, Madhav MS. (2018). New breeding technique "genome editing" for crop improvement: applications, potentials and challenges. Biotech. 8(8):336.

Akman, B., Tuncer, T. (2014). Yaşamın Şifresi: İnsan Genom Projesi, ODTÜ Yayıncılık. Ankara.

An JY. National human genome projects: an update and an agenda. Epidemiol Health. 2017. 39: e2017045.

Archer L. (1992). Ethical and social issues on the human genome analysis. Acta Med Port. 5(3):139-45.

Aşar, H. (2017). İnsan-Merkezcilik Canlı-Merkezcilik İkileminde Biyoetik, Türkiye Biyoetik Dergisi. 4, (2): 74-86.

Avaner, E. (2018). Mahremiyet Nedir? Mahremiyetin Sağlık Hizmetleri Penceresinden Görünürlüğü Nasıldır? Türkiye Biyoetik Dergisi, 5(3), 110-116.

Bakır, K. (2019). "Biyoetik", Etik ve Etik Sorunlar, ed. Celal Türer, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, 299-330.

Barber, B. (1995). Güçlü Demokrasi Yeni Bir Çağ İçin Katılımcı Siyaset, çev. Mehmet Beşikçi, Ayrıntı Yayınları. İstanbul.

Becker J, Wittmann C. (2018). From systems biology to metabolically engineered cells-an omics perspective on the development of industrial microbes. Curr Opin Microbiol. 45:180-188.

Benedikter, T. (2014). Modern Özerklik Sistemleri, bölüm çev. Yasemin Salar, Nika Yayınevi. Ankara.

Berget SM, Sharp PA. (1977). A spliced sequence at the 5'-terminus of adenovirus late mRNA. Brookhaven Symp Biol. (29): 332-44.

Bradley, J. T. (2013). Brutes or Angels: Human Possibility in The Age of Biotechnology, The University of Alabama Press. Tuscaloosa.

Carvalho T, Z Tian. "The Human Genome Project (1990-2003)". Embryo Project Encyclopedia (2014-05-06). ISSN: 1940-5030.

Cevizci A. (2002). Etiğe Giriş, Paradigma Yayınları. İstanbul.

Cevizci A. (2013). Uygulamalı Etik, Say Yayınları. İstanbul.

Cevizci A. (2014). Etik-Ahlak Felsefesi, Say Yayınları. İstanbul.

Chiche JD, Cariou A, Mira JP. (2002). Bench-to-bedside review: fulfilling promises of the Human Genome Project. Crit Care. 6(3): 212-215.

Cobb M. (2014). Oswald Avery, DNA, and the transformation of biology. 24, 2, 55-50.

Cohen SN. (2013). DNA cloning: A personal view after 40 years. Proc Natl Acad Sci U S A. 110(39): 15521–15529.

Çankaya H. (2012). Devlet ve Tabiat, Biyoteknoloji Çağında İnsan Hakları, Sosyal Araştırmalar Vakfı. İstanbul.

Çilingir L. (2009). Ahlak Felsefesine Giriş, Elis Yayınları. Ankara.

Dahm R. (2008). Discovering DNA: Friedrich Miescher and the early years of nucleic acid research. Hum Genet. 122(6):565-581.

Das D, Phillips C, Hsieh W, Sumanth K, Dang V, Salehi A. (2014). Neurotransmitter-based strategies for the treatment of cognitive dysfunction in Down syndrome. Prog Neuropsychopharmacol Biol Psychiatry.;54:140-8.

David A, Mark J D, and Eric S. L. (2008). Genetic Mapping in Human Disease. Science. 322(5903): 881–888.

Demir A. 2013. Etik Açıdan İnsan Genom Projesi, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimleri Dergisi, 12(23): 317-327

Donis-Keller H, Green P, Helms C, Cartinhour S, Weiffenbach B, Stephens K, Keith TP, Bowden DW, Smith DR, Lander ES, (1987). A genetic linkage map of the human genome. Cell. 51(2): 319-337.

Duralı T. (1987). Canlılar Sorununa Giriş Biyoloji Felsefesiyle İlgili Araştırma, Remzi Kitabevi. İstanbul.

Duralı T. (1992). Biyoloji Felsefesi, Ankara: Akçağ Yayınları.

Elangkovan N, Dickson G. 2021. Gene Therapy for Duchenne Muscular Dystrophy. J Neuromuscul Dis. 8: 303-316.

Fohner AE, Robinson R, Yracheta J, Dillard DA, Schilling B, Khan B, Hopkins S, Boyer B, Black J, Wiener H, Tiwari HK, Gordon A, Nickerson D, Tsai JM, Farin FM, Thornton TA, Rettie AE, Thummel KE. (2015). Variation in genes controlling warfarin disposition and response in American Indian and Alaska Native people: CYP2C9, VKORC1, CYP4F2, CYP4F11, GGCX. Pharmacogenet Genomics. 25: 343-353.

Fordyce D. (2003). The Elements of Moral Philosophy in Three Books with A Brief Account of The Nature, Progress, and Origin of Philosophy, (Edited with an introduction by Thomas Kennedy), Liberty Fund, Inc. Indianapolis.

Forouzandegan M, Sadeghmousavi S, Heidari A, Khaboushan AS, Kajbafzadeh AM, Zolbin MM. (2025). Harnessing the potential of tissue engineering to target male infertility: Insights into testicular regeneration. Tissue and Cell. 93:102658.

Frenkena W. (2007). Etik, (çev. Azmi Aydın), İmge Kitabevi. Ankara.

Giovanni R. (2001), Potter's Personal History of Bioethics. An Examination and Survey, Global Bioethics, (14:4), 63-71.

Goldstein B, Sydney. (2016). Brenner on the Genetics of Caenorhabditis elegans. Genetics. 204(1): 1–2.

Gonçalves GAR, Paiva RMA. (2017). Gene therapy: advances, challenges and perspectives. Einstein (Sao Paulo). 15(3):369-375.

Gusella JF, Wexler NS, Conneally PM, Naylor SL, Anderson MA, Tanzi RE, Watkins PC, Ottina K, Wallace MR, Sakaguchi AY, (1983). A polymorphic DNA marker genetically linked to Huntington's disease. Nature. 306(5940):234-238.

Gündoğan A. O. (1999). Yalnızlık ve Dayanışma, Felsefe Dünyası, (1999/2 Sayı: 30).

Haas DW, Tarr PE. (2015). Perspectives on pharmacogenomics of antiretroviral medications and HIV-associated comorbidities. Curr Opin HIV AIDS. 2015.10: 116-22.

Hall CL, Zascavage RR, Sedlazeck FJ, Planz JV. (2020). Potential applications of nanopore sequencing for forensic analysis. Forensic Sci Rev. 2020 Jan;32(1):23-54. PMID: 32007927.

Hall JM, Lee MK, Newman B, Morrow JE, Anderson LA, Huey B, King MC. (1990). Linkage of early-onset familial breast cancer to chromosome 17q21. Science. 250(4988):1684-1689.

Hammer RE, Brinster RL, Rosenfeld MG, Evans RM, Mayo KE. (1985). Expression of human growth hormone-releasing factor in transgenic mice results in increased somatic growth. Nature. 315(6018): 413-416.

Hanna KE. (1995). The Ethical, Legal, and Social Implications Program of the National Center for Human Genome Research: A Missed Opportunity? Bulger RE, Meyer Bobby E, Fineberg HV, editors. Washington (DC): National Academies Press (US).

Hood L, Rowen L. (2013). The Human Genome Project: big science transforms biology and medicine. Genome Med. 5(9):79.

http://kirschner.med.harvard.edu/files/bionumbers/Genomic%20census%20for%20a%20variety%20of%20selected%20organisms.pdf

https://raddingtonreport.com/forensic-genomics-science-solving -crimes/

https://www.battelle.org/docs/default-source/misc/battelle-2011-misc-economic-impact-human-genome-project.pdf

Hughes SS. (2001). Making dollars out of DNA. The first major patent in biotechnology and the commercialization of molecular biology, 1974-1980. Isis. 92(3): 541-575.

Ikekawa A, Ikekawa S. (2000). Fruits of human genome project and private venture, and their impact on life science. Yakugaku Zasshi. 121(12):845-73.

Jin J. (2000). An evaluation of the Ethical, Legal and Social Implications program of the U.S. Human Genome Project. Princet J Bioeth. 3(1):35-50

Jonathan D. Kaunitz. (2015). The Discovery of PCR: ProCuRement of Divine Power. Dig Dis Sci. 60(8): 2230–2231.

Jukes TH, Osawa S. (1993). Evolutionary changes in the genetic code. Comp Biochem Physiol B. 106(3): 489-494.

Kant I. (1999), Pratik Aklın Eleştirisi, (Çev. İ. Kuçuradi, Ü. Gökberk, F. Akatlı), Türkiye Felsefe Kurumu. Ankara.

Karamperis K, Katz S, Melograna F, Ganau FP, Van Steen K, Patrinos GP, Lao O. (2024). Genetic ancestry in population pharmacogenomics unravels distinct geographical patterns related to drug toxicity. iScience. 2024. 27: 110916.

Karp G. (2000). Cell and Molecular Biology: Concepts and Experiments. John Wiley & Sons, 2009 Griffiths AJF, Miller JH, Suzuki DT. An Introduction to Genetic Analysis. 7th edition. New York: W. H. Freeman.

Kayaer, M. (2013), Çevre ve Etik Yaklaşımlar, Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi, 1(2), 63-76.

Keleher C. (1993). Translating the genetic library: the goals, methods, and applications of the Human Genome Project. Bull Med Libr Assoc. 81(3):274-277.

Khvatkov P, Firsov A, Shvedova A, Shaloiko L, Kozlov O, Chernobrovkina M, Pushin A, Tarasenko I, Chaban I, Dolgov S. (2018). Development of Wolffia arrhiza as a Producer for Recombinant Human Granulocyte Colony-Stimulating Factor. Front Chem. 6:304.

Klug, W. S. Cummings, M. R. Charlotte, A. S. (2011). Genetik Kavramlar. (Çev. C. Öner, S. Sümer, R. Öner, A. Öğüş, L. Açık), Palme Yayıncılık. Ankara.

Kornberg A. (1974). DNA Synthesis. W. H. Freeman and company, San Francisco.

Krizman DB, Wagner L, Lash A, Strausberg RL, Emmert-Buck MR. (1999). The Cancer Genome Anatomy Project: EST sequencing and the genetics of cancer progression. Neoplasia. 1999. 1: 101-106.

Kuscu C, Kuscu C, Bajwa A, Eason JD, Maluf D, Mas VR. (2020). Applications of CRISPR technologies in transplantation. Am J Transplant. 20: 3285-3293.

Lander ES, Linton LM, Birren B, Nusbaum C, Zody MC, Baldwin J, Devon K, Dewar K, Doyle M, FitzHugh W, (2001) Initial sequencing and analysis of the human genome. Nature. 409(6822): 860-921.

Lander ES, NJ Schork. (1994). Genetic dissection of complex traits. Science. 265: 2037-2048.

Lecarpentier J, Silvestri V, Kuchenbaecker KB, Barrowdale D, Dennis J, McGuffog L, Soucy P, Leslie G, Rizzolo P, Navazio AS, (2017). Prediction of Breast and Prostate Cancer Risks in Male BRCA1 and BRCA2 Mutation Carriers Using Polygenic Risk Scores. J Clin Oncol. 35(20): 2240-2250.

Lejeune, J., Gautier, M., Turpin, R. (1959). Etude des chromosomes somatiques de neuf enfants mongoliens. C R Acad Sci. 248: 1721-1722.

Lewin, R. (1987). National-Academy looks at human genome project, sees progress. Science. 235: 747-748.

Lu Y, Beeghly-Fadiel A, Wu L, Guo X, Li B, Schildkraut JM, Im HK, Chen YA, Permuth JB, Reid BM, (2018). A transcriptome-wide association study among 97,898 women to identify candidate susceptibility genes for epithelial ovarian cancer risk. Cancer Res. 78(18): 5419-5430.

Maxam AM, Gilbert W. A (1977). New method for sequencing DNA. Proc Natl Acad Sci U S A. 74(2): 560-564.

McPherson JD, Marra M, Hillier L, Waterston RH, Chinwalla A, Wallis J, Sekhon M, Wylie K, Mardis ER, Wilson RK, et al. 2001. A physical map of the human genome. Nature, 409(6822): 934-941.

Meselson, M., Stahl, F.W. (1958). The Replication of DNA in E. coli. Proc Nat Aca Sci USA, 44: 671-682.

Monaco AP, Larin Z. (1994). YACs, BACs, PACs and MACs: artificial chromosomes as research tools. Trends Biotechnol. 12(7): 280-286.

Morrow JF, Cohen SN, Chang AC, Boyer HW, Goodman HM, Helling RB. (1974). Replication and transcription of eukaryotic DNA in Escherichia coli. Proc Natl Acad Sci U S A. 71(5):1743-1747.

Mukherjee S. Mukherjee S. (2016). The gene: an intimate history. Nova York: Scribner; Genetic therapies: posthuman gene therapy.415 Chap. 34.

Murray T H, Livny E. (1995). The Human Genome Project: ethical and social implications. Bull Med Libr Assoc. 83(1): 14-21.

National Human Genome Research Institute (NHGRI), (2018a); https://www.nih.gov/about-nih/what-we-do/nih-almanac/national-human-genome-research-institute-nhgri

National Human Genome Research Institute (NHGRI), (2018b); https://www.genome.gov/11006939/ihg-sequencing-centers/

Nebert DW, Wikvall K, Miller WL. (2013). Human cytochromes P450 in health and disease. Philos Trans R Soc Lond B Biol Sci. 368(1612):20120431.

Nirenberg M. (2004). Historical review: Deciphering the genetic code--a personal account. Trends Biochem Sci. 29(1):46-54.

Nwanguma BC. (2003). The human genome project and the future of medical Practice. African Journal of Biotechnology 2 (12): 649-656.

O'Connor C. & Miko I. (2008). Developing the chromosome theory. Nature Education 1(1): 44

Oğuz Y N, Tepe, H., Örnek Büken, N., Kırımsoy Kucur, D. (2005). Biyoetik Terimleri Sözlüğü, Türkiye Felsefe Kurumu. Ankara.

Olson MV. (1993). The human genome project. Proc Natl Acad Sci U S A. 90(10): 4338-4344.

Oussalah A, Yip V, Mayorga C, Blanca M, Barbaud A, Nakonechna A, et al. (2020). Task Force "Genetic predictors of drug hypersensitivity" of the European Network on Drug Allergy (ENDA), European Academy of Allergy and Clinical Immunology (EAACI). Genetic variants associated with T cell-mediated cutaneous adverse drug reactions: A PRISMA-compliant systematic review-An EAACI position paper. Allergy. 2020. 75: 1069-1098.

Pardee A B. (2013). Francois Jacob memorial. Proc Natl Acad Sci U S A. 110(25): 10053–10054.

Pekdemir N. (2000). Gen-etik Devri'm, Su Yayınları. İstanbul.

Pieper A. (1999). Etiğe Giriş, (Çev. V. Atayman, G. Sezer), Ayrıntı Yayınları. İstanbul.

Potter V R. (1970). Bioethics, The Science of Survival. Perspectives in Biology and Medicine, Autumn; 14(1): 127- 153.

Potter V R. (1971). Bioethics: Bridge to the Future. Prentice-Hall, Englewood Cliffs.

Pray L. Zhaurova K. (2008). Barbara McClintock and the discovery of jumping genes (transposons). Nature Education 1(1): 169

Ramsay M. (1994). Yeast artificial chromosome cloning. Mol Biotechnol. 1(2):181-201.

Roberts R. J. (2005). How restriction enzymes became the workhorses of molecular biology. Proc Natl Acad Sci U S A. 102(17): 5905–5908.

Roberts L. (1987). Agencies vie over human genome Project. Science, 237(4814), 486-488.

Rubin BY, Anderson SL. (2017). IKBKAP/ELP1 gene mutations: mechanisms of familial dysautonomia and gene-targeting therapies. Appl Clin Genet. 10:95-103.

Sanger F, S. Nicklen, and A. R. Coulson. (1977). DNA sequencing with chain-terminating inhibitors. PNAS. 74 (12): 5463-5467.

Savage JE, Jansen PR, Stringer S, Watanabe K, Bryois J, de Leeuw CA, Nagel M, Awasthi S, Barr PB, Coleman JRI, (2018). Genome-wide association meta-analysis in 269,867 individuals identifies new genetic and functional links to intelligence. Nat Genet 50(7): 912-919.

Sharp RR and Barrett JC. (2000). The environmental genome project: ethical, legal, and social implications. Environ Health Perspect. 108(4): 279–281.

Sivam V. (2012). Has the Human Genome Project Delivered for Healthcare? Ann Med Surg (Lond). 1:19-20.

Smith DR. (1993). Restriction endonuclease digestion of DNA. Methods Mol Biol. 18:427-31.

Spirin A.S. (1999). Messenger RNA and the Genetic Code. In: Ribosomes. Cellular Organelles. Springer, Boston, MA.

Stark Z, Lena D, Teri AM, Brad O, Sue L, Mark J. (2019). Integrating Genomics into Healthcare: A Global Responsibility. The American Journal of Human Genetics .104: 13–20.

Stevens M L. T. (2014). The History of Bioethics: its Rise and Significance. Reference Module in Biomedical Research. 3rd edition. doi: http://dx.doi.org/10.1016/B978-0-12-801238-3.00175-6.

Strauss B S. (2016). Biochemical Genetics and Molecular Biology: The Contributions of George Beadle and Edward Tatum. Genetics. 203(1): 13-20.

Sun E, Han R, Lu B. 2018. Gene therapy of renal cancer using recombinant adeno-associated virus encoding human endostatin. Oncol Lett. 16(3):2789-2796.

Super M. (1992). Milestones in cystic fibrosis. British Med Bull, 48: 717-737.

Telugu BP, Park KE, Park CH. 2017. Genome editing and genetic engineering in livestock for advancing agricultural and biomedical applications. Mamm Genome. 28(7-8): 338-347.

Templeton NS. (1992). The polymerase chain reaction. History, methods, and applications. Diagn Mol Pathol. 1(1):58-72.

Tepe H. (2011). Etik ve Metaetik, Türkiye Felsefe Kurumu. Ankara.

Tepe H. (2016). Pratik Etik, Etiğin Pratik Sorunları, Bilgesu Yayıncılık. Ankara.

The International HapMap Consortium. 2003. The International HapMap Project. Nature. 426: 789–796.

Tjio JH, Levan A. (1956). The chromosome number of man. Hereditas. 42: 1-6.

Tordjiman G. (2013). Issues in Bioethics A Brief History and Overview, Erişim tarihi: 25.07.2018,http://dc37.dawson-college.qc.ca/humanities/gabriel/BXH/Issues%20in%20BioethicsW13.pdf

Torrey F. (2024). Did the human genome project affect research on Schizophrenia?, Psychiatry Research. 333: 115691.

Tuğ A. vd. (2002). İnsan Genom Projesi: Umut mu, Kabus mu? Sted. 11(2): 56-57.

Türer C. (2017). Ahlâktan Felsefeye Felsefeden Ahlâka, Dergâh Yayınları. İstanbul.

Türkez H, Özdemir Ö, Mardinoglu A. (2019). The impacts of national genome projects on applications in preventive medicine. 1st International Conference on Preventive Medicine. 12-14 November. Antalya, Turkey.

Turnbaugh, P., Ley, R., Hamady, M. et al. (2007). The Human Microbiome Project. Nature. 449: 804-810.

Uddin F, Rudin CM, Sen T. (2020). CRISPR Gene Therapy: Applications, Limitations, and Implications for the Future. Front Oncol. 10: 1387.

United States Department of Energy. (2025). https://doe-humangenomeproject.ornl.gov

Venter JC, Adams MD, Myers EW, Li PW, Mural RJ, Sutton GG, Smith HO, Yandell M, Evans CA, Holt RA, et al. (2001). The sequence of the human genome. Science, 291(5507): 1304-1351.

Venter JC, Smith HO, Adams MD. (2015). The Sequence of the Human Genome. Clin Chem. 61(9):1207-1208.

Wang X, Xia Z, Chen C, Yang H. (2018). The international Human Genome Project (HGP) and China's contribution. Protein Cell. 9(4): 317-321.

Watson J and Crick F. (1953). Molecular Structure of Nucleic Acids: A Structure for Deoxyribose Nucleic Acid. Nature. 171(25): 737-738.

Weber JL, May PE. (1989). Abundant class of human DNA polymorphisms which can be typed using the polymerase chain reaction. Am J Hum Genet. 44(3): 388-396.

Yan K, Li C, Chen B, Tao Y, Zhang D, Zhang P. (2025). Identification of potential pathogenic genes for urolithiasis through multi-omics Mendelian randomization analysis. Urolithiasis. 53:1.

Osmanlı Teşkilat Düşüncesi

Kavramlar - Kurumlar

Osman CENGİZ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1845
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Haziran 2025

ISBN: 978-625-396-553-2
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
CENGİZ, Osman
Osmanlı Teşkilat Düşüncesi
Kavramlar - Kurumlar

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKLAR

ALİYYÜ'LKÂRÎ, *Şerh aynu'l-ilm ve zeynü'l-hilm I-II*, Mektebetü's-sekâfe ed-diniyye, ty.

ALİZÂDE, Yakub b. Ali es-Seyyid, *Miftâhu'l-cinân şerhu şirâti'l-islâm*, Hakikat Kitabevi, İstanbul, 2014

AŞIKPAŞAZÂDE, *Tevârîh-i Âl-i Osman*, Matbaa-i âmire, İstanbul, 1332

ATAR, Fahrettin, *Fıkıh Usûlü*, İfav, İstanbul, 1996

BACON, Francis, *Novum Organum*, çev. Sema Önal Akkaş, Doruk yay., Ankara, 1999

BALTACI, Cahit, *XV-XVI. Yüzyıllarda Osmanlı Medreseleri*, İfav, İstanbul, 2005

BEKSAÇ, A. Engin Beksaç, "Eyvan" *DİA*, 12/13

BEYAZIT, Yasemin, Osmanlı *İlmiye Mesleğinde İstihdam (XVI. Yüzyıl),* TTK, Ankara, 2014

BİRGİVÎ, *et-Tarîkaü'l-muhammediyye ve's-sîratü'l-ahmediyye*, Dâru'l-kalem, Dimaşk, 2011

CEVDET Paşa, Ahmed, *Mi'yâr-ı sedâd*, matbaa-i âmire, 1293

CİHAN Ahmet, "Osmanlı Medreselerinde Sosyal Hayat", *Osmanlı*, Yeni Türkiye Yay., 5/179

CÜRCÂNÎ, Seyyid Şerif, *Şerhu'l-mevâkıf –I*, çev. Ömer Türker, Kırk Gece yay., 2011

CÜRCÂNÎ, Seyyid Şerif, *Şerhu'l-mevâkıf I-VIII*, Dâru'l-kütüb el-ilmiyye, Beyrut, 1998

ÇELİK, İmran, "Geleneği Olan Medreseler ve Tarihi Kökenleri: Tillo ve Nurşin Örnekleri" *Medrese Geleneği ve Modernleşme Sürecinde Medreseler*, Ed. Fikret Gedikli, Muş Alparslan Üniversitesi Yayınları-1, Muş, 2013

DUYMAZ, Abdullah Şevki, "Belgeler Işığında Romanya'daki Türk Mimarisi Üzerine Bir Değerlendirme" *Balkan Tarihi Cilt-1*, Ed. Zafer Gölen-Abidin Temizer, Osmanlı Mirası ve Türk Kültürünü Araştırma Derneği Yayınları 1, 215-260

ELKABASHI, An'am Mohamed Osman, *Osmanlı Medine'si: XVI. Yüzyılda Mukaddes Bir Şehrin İdarî sosyal ve Ekonomik Yapısı*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, İstanbul, 2006

EMECEN, Feridun, *Manisa Kazası*, TTK, Ankara, 1989

EMECEN, Feridun, *Yavuz Sultan Selim*, Yitik Hazine, 2011

ERGENÇ, Özer, *XVI. Yüzyıl Sonlarında Bursa*, TTK, Ankara, 2006

ERZURUMÎ, İbrahim Hakkı, *Marifetname*, Sahâfiye-i osmâniyye şirketi, İstanbul, 1310

FAZLIOĞLU, İhsan, *Nazarî Ufuk - İslam Türk Felsefe Bilim tarihinin Zihin Penceresi*, Papersense Yay., İstanbul, 2017

FAZLIOĞLU, İhsan, *Derin Yapı- İslam Türk Felsefe Bilim Tarihinin Kavram Çerçevesi*, Papersense yay., İstanbul, 2016

GAZZÂLÎ, *İhyâu ulûmi'd-dîn*, Dâru İbn Hazm, Beyrut, 2005, 11-103

GELİBOLULU, Mustafa Âli, *Künhü'l-ahbâr*, TTK,Tıpkı Basım, Ankara, 2009

GENÇ, Füsun Gülsüm, "Evliya Çelebi Tuna Kıyısında: XVII. Yüzyılın İkinci Yarısında Rusçuk, Yer Göğü ve Niğbolu" *Balkan Tarihi Cilt-1*, Ed. Zafer Gölen-Abidin Temizer, Osmanlı Mirası ve Türk Kültürünü Araştırma Derneği Yayınları 1

GÖRGÜN, Tahsin, "Molla Fenârî-Düşüncesi" *DİA*, 30/247-248

GÖYÜNÇ, Nejat, *XVI. Yüzyılda Mardin Sancağı*, TTK, Ankara, 1991

GÜL, Ahmet, *Osmanlı Medreselerinde Eğitim Öğretim ve Bunlar Arasında Dâru'l-hadîslerin Yeri*, TTK, Ankara, 1997

HUME, David, *A Treatise of Human Nature*, Dover Puplications, inc., 2003

HUME, David, *İnsanın Doğası Üzerine Bir İnceleme*, çev. Ergün Baylan, Bilgesu, Ankara, 2009

İBN NÜCEYM, *el-Eşbâh ve'n-nezâir*, el-Mektebetü'l-asriyye, Beyrut, 2011

İHSANOĞLU, Ekmeleddin, *Osmanlı Medeniyeti Tarihi-Eğitim ve Bilim*, İrcica, 1998

İNALCIK, Halil, *Devlet-i Aliyye – Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar II*, Türkiye İş Bankası yay., İstanbul, 2014

İPŞİRLİ, Mehmet "Medrese-Osmanlı Dönemi" *DİA*, 28/331.

İZGİ, Cevat İzgi, *Osmanlı Medreselerinde İlim*, İz yay., İstanbul, 1997

KARA, İsmail, *İlim Bilmez Tarih Hatırlamaz-Şerh ve Haşiye Meselesine Dair Birkaç Not*, Dergah yay. İstanbul, 2014

KAYA, Mahmut "Felsefe" *DİA*, 12/315

KEMAL, Yahya, *Mektuplar Makaleler*, İstanbul Fetih Cemiyeti, İstanbul, 1990

KIYÇAK, Özgür, *17.Yy. Kasidelerinde Zihniyet Çözümlemesi ve Eğitim Sürecinde Kullanımı*, YL Tezi, Dokuz Eylül Ünv. Orta Öğretim Ve Sos Alan. ABD., İzmir, 2010

KÖKSAL, İsmail, "Fıkıh ve Tasavvuf İlişkisi" *Tasvavvuf, İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi*, Ankara, 1999, 83-104

KUBAN, Doğan, *Kent ve Mimarlık Üzerine İstanbul Yazıları*, Yem yay., 2010

LEKESİZ, Hulusi, *XVI. Yüzyıl Osmanlı Düzenindeki Değişimin Tasfiyeci (Püritanist) Bir Eleştirisi: Birgivî Mehmed Efendi ve Fikirleri*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bil. Enst., Doktora Tezi, Ankara, 1997

MÜNECCİMBAŞI, Ahmed bin Lütfullah, *Osmanlı Devletinin Kuruluş Tarihi-Câmiu'd-Düvel*, çev. Ahmet Ağırakça, Akdem yay., İstanbul, 2014

ORMAN, İsmail, "Medrese-Mimari" *DİA*, 28/338

ÖZAKPINAR, Yılmaz, *İslam Medeniyeti ve Türk Kültürü*, Ötüken yay., İstanbul, 2016

ÖZEL, Ahmet, *Hanefi Fıkıh Alimleri*, TDV, Ankara, 2014

SAFA, Peyami, *Türk İnkılabına Bakışlar*, Ötüken, İstanbul, 1990

SCHWEIGGER, Salomon, *Sultanlar Kentine Yolculuk 1578-1581*, Kitap Yay., İstanbul, 2014

SELÂNİKÎ, Mustafa Efendi, *Tarih-i Selânikî*, *I-II*, Haz. Mehmet İpşirli, TTK, Ankara, 1999

SERAHSÎ, Şemsüleimme, *Usûlü's-serahsî, I-II*, thk. Ebu'l-vefâ el-Efgânî, Dârul-kütüb el-ilmiyye, Beyrut, 1993

SUYUTÎ, *el-İtkân fi ulûmi'l-kur'ân-Kuran İlimleri Ansiklopedisi 1-2*, terc. Sâkıp Yıldız-Hüseyin Avni çelik, Madve yay., ty.

ŞEKER, Fatih M., *Osmanlı İslam Tasavvuru*, Dergah, İstanbul, 2013

Şiratü'l-İslam Tercemesi, İBB Atatürk Kitaplığı Muallim Cevdet Yazmaları, K0232; Osman Ergin Yazmaları, 0677

TABAKOĞLU, Ahmet, *İslam İktisadına Giriş*, Dergah Yay., İstanbul, 2013

TAFTAZÂNÎ, *Kelam İlmi ve İslam Akaidi-Şerhu'l-Akâid*, terc. Süleyman Uludağ, Dergah yay., İstanbul, 1999

TANMAN, M. Baha "Hacı Halil Paşa Medresesi" *DİA*, 14/478

TANMAN, M. Baha "Mehmed I Medresesi" *DİA*, 28/395

TANPINAR, Ahmet Hamdi, *Beş Şehir*, YKY, İstanbul, 2002

TANPINAR, Ahmet Hamdi, *Mahur Beste*, Dergah yay., İstanbul, 2012

TANPINAR, Ahmet Hamdi, *Yahya Kemal*, Dergah Yay., İstanbul, 2014

TAŞKÖPRÜLÜZÂDE, *Mevzûâtu'l-ulûm*, İkdâm Matbaası, 1313

TAŞKÖPRÜLÜZÂDE, *Miftâhu's-saâde ve misbâhu's-siyâde fî mevzûâti'l-ulûm,I-III*, Dâru'l-kütüb el-ilmiyye, Beyrut, 1985.

TAŞKÖPRÜLÜZÂDE, *Osmanlı Bilginleri*, İz yay., İstanbul, 2007

UNAN, Fahri, *Fatih Külliyesi,*TTK, Ankara, 2013

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, *İlmiye Teşkilatı*, Ttk, Ankara, 2014

ÜNAL , Mehmet Ali, *XVI. Yüzyılda Harput Sancağı (1518-1566),* TTK, Ankara, 1989

ÜNAL, Mehmet Ali, "Evliya Çelebiye Göre Serhad ve Serhadliler" *INOCTE-International New Tendencies Congress in Ottoman Researches*- October 7-9 2016,Sarajevo, 353-390

ÜNAL, Mehmet Ali, *Osmanlı Tarih Sözlüğü*, Paradigma yay., İstanbul, 2011

ÜNAL, Mehmet Ali, *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*, Fakülte kitabevi, Isparta, 2010

YÜCEL, Ekrem, *Osmanlı Devri Dâru'l-hadisleri ve Hadis Eğitimi*, Ankara Üniv. Sosyal Bil. Enst. Temel İslam Bil. ABD. Doktora Tezi, Ankara, 2012

YÜZER, Ali Fuat (ed.), *İstatistik,* Anadalo Üniv. Yay., Eskişehir, 2010

ÖZNE
42. Kitap-Bahar 2025

Şiir ve Felsefe

ÖZNE
Bahar 2025 - 42. Kitap
Şiir ve Felsefe

Kurucusu-Genel Yayın Yönetmeni
Mustafa GÜNAY (Çukurova Üniv.)

Yayın Kurulu
Birdal Akar, Yasemin Akış, Zehragül Aşkın, Esra Çağrı, Aylin Çankaya, H. Haluk Erdem, Sadık Erol Er, Mustafa Günay, Celal Gürbüz, Güncel Önkal, Semir Temiz.

Bu Sayının Editörleri
Prof. Dr. Ali Utku (Atatürk Üniv.)
Prof. Dr. Sadık Erol Er (Çukurova Üniv.)
Doç. Dr. Mustafa Günay (Çukurova Üniv.)

İletişim
Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi,
Felsefe Grubu Eğitimi Bölümü
01330 Balcalı/Adana/Türkiye

e-posta: mgunay@cu.edu.tr,
f.mustafagunay@gmail.com
Web adresi: http://oznefelsefesanat.blogspot.com

Kurumsal Abonelik: 1500 TL
Posta çeki: 1097014-
Mustafa Günay adına

ISBN: 978-625-396-544-0
Baskıya Ön Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Yayıncı Sertifika No: 52493
Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ
Sahibiata Mah. M. Muzaffer Cad. No: 41/1
Meram / Konya
Tel: 0332 353 62 65 – 66

www.cizgikitabevi.com

Danışma Kurulu
Prof. Dr. Oğuz Adanır (9 Eylül Üniv.),
Prof. Dr. Hasan Aslan (Akdeniz Üniv.),
Prof. Dr. Zehragül Aşkın (Mersin Üniv.)
Prof. Dr. Gönül Bünyadzade (Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi)
Prof. Dr. Sebahattin Çevikbaş (Muğla Üniv.),
Pof. Dr. Betül Çotuksöken (Maltepe Üniv.),
Prof. Dr. A. Kadir Çüçen (Uludağ Üniv.),
Prof. Dr. H. Haluk Erdem (Ankara Üniv.),
Prof. Dr. Hatice Nur Beyaz Erkızan (Muğla Üniv.),
Prof. Dr. Doğan Göçmen (9 Eylül Univ.)
Prof. Dr. Ülker Gökberk (Reed College-Amerika)
Prof. Dr. Sevinç Güçlü (Akdeniz Üniv.),
Prof. Dr. Adnan Gümüş (Çukurova Üniv.),
Prof. Dr. Ali Osman Gündoğan (Muğla Üniv.),
Prof. Dr. Selahaddin Halilov (Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi),
Prof. Dr. Vanessa Lemm(Flinders Üniversitesi-Avustralya)
Prof. Dr. Ali Utku (Atatürk Üniv.),
Prof. Dr. Ahmet Sarı (Atatürk Üniv.)
Prof. Dr. Ebulfez Suleymanov (Üsküdar Üniv.),
Prof. Dr. Gina Zavota(Kent State Üniversitesi-ABD)
Prof. Dr. Sadık Erol Er (Çukurova Üniv.)
Doç. Dr. Gerrit Steunebrink (Radboud Üniversitesi-Hollanda)
Doç. Dr. Marzenna Jakubczak (Cracow Üniv.– Polonya)
Doç. Dr. Mustafa Günay (Çukurova Üniv.),
Doç. Dr. Mustafa Yıldırım(Çankırı Üniversitesi)
Dr. Adnan Onart (Boston Üniversitesi-Amerika)

Bu Sayının Hakemleri:
Prof. Dr. Ali Osman Gündoğan
Prof. Dr. Kemal Bakır
Prof. Dr. Sebahattin Çevikbaş
Prof. Dr. H. Haluk Erdem
Prof. Dr. Arslan Topakkaya
Prof. Dr. Ali Utku
Prof. Dr. Sadık Erol Er
Doç. Dr. Mustafa Günay
Doç. Dr. Mehmet Özcan
Doç. Dr. Aziz Şeker
Dr. Öğretim Üyesi. Birdal Akar
Dr. Öğretim Üyesi. Semir Temiz
Dr. Öğretim Üyesi. Onur Varolun
Dr. Öğretim Üyesi. Özgül Ekinci
Dr. Öğretim Üyesi. Erdem Baykal
Dr. Öğretim Üyesi. Deniz Kanıt
Dr. Volkan Ay
Dr. Hale Seval

Yıl: 21 - Sayı: 42
Baskı Tarihi: Haziran 2025
Özne hakemli bir yayındır. Yılda iki kez çıkar.
Philosopher's Index içinde yer almaktadır.

BİLGİ KURAMI AÇISINDAN ŞİİRDE VARLIK TASARIMI

Oktay TAFTALI

Kaynakça

Aristoteles: *Poetik*. Reclam, Stuttgart 2008.

Charles Baudelaire: *Eski Yaşam. İçinde: Die Blumen des Bösen.* Stuttgart: Reclam 2006.

Ece Ayhan: *Yort Savul,* Ağaoğlu yay. İstanbul 1977.

Edmund Husserl: *Ideen Zu Einer Reinen Phänomenologie und Phänomenologischen Philosophie.* I. Bh. Felix Meiner, Hamburg 1976.

Ernst Mach: *Die Analyse der Empfindungen und das Verhältnis des Physischen zum Psychischen*. Verlag von Gustav Fischer. Jena 1918.

Evrim Hikmet Öğüt: *Söz ve Sesin Sınırında Ece Ayhan Şiiri ve İlhan Usmanbaş'ın Bakışsız Bir Kedi Karası*. MSGÜ Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı 6. Eylül 2012.

G. W. F. Hegel: *Werke 18, Vorlesungen über die Geschichte der Philosophie.* Bd.1, Suhrkamp, Frankfurt am Main 2003.

İsmail Tunalı: *Felsefenin Işığında Modern Resim.* Remzi Kitabevi. İstanbul 1981.

Luis Aragon: *Mutlu Aşk Yoktur*, çev. Gertrude Durusoy-Ahmet Necdet, Adam yay. İstanbul 1999.

Oktay Rıfat: *Bir Aşka Vuran Güneş, Seçme Şiirler*. YKY, İstanbul 2008.

Orhan Veli: *Bütün Şiirleri*, Adam yay. İstanbul. 2000.

Platon: *Sofist,* §246 b. Çev. F. Akderin, Say yay. İstanbul 2012.

Ülkü Tamer: *Soğuk Otların Altında*. A Dergisi yay. İstanbul 1959.

FELSEFENİN ŞİİRE-ŞİİRİN FELSEFEYE İLGİSİ: MODERN ŞİİRİN İLİŞKİSEL POETİKASI ÜZERİNE

Cemal SAKALLI

Kaynakça

Bergson, Henri (2020), Şiir Felsefesi. Lucretius'un Şiiri, Felsefesi, Fiziği, Metni. Çev. Adem Beyaz, Y. Gurur Sev. Pinhan Yayıncılık, İstanbul.

Cohen, Hermann (2005), Aesthetik des reinen Gefühls. Cilt 1. Helmut Holzhey. Hermann Cohen. Werke. Cilt 8. System der Philosophie. Georg Olms Verlag. Hildesheim, Zürich, New York.

Eagleton, Terry (2015), Şiir Nasıl Okunur. Çev. Kaya Genç. Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

Hamburger, Käte (1966), Philosophie der Dichter. Novalis, Schiller, Rilke. Kohlhammer V. Stuttgart.

Heidegger, Martin (2013), Düşünmek Ne Demektir? Çev. Rıdvan Şentürk. 2. Baskı, Paradigma Yayınları. İstanbul.

Heidegger, Martin (2022), Unterwegs zur Sprache. Klett-Cotta, Stuttgart.

Helferich, Christoph (1999), Geschichte der Philosophie Von den Anfaengen bis zur Gegenwart und Östliches Denken. 3. Basım. Dtv.München.

Köller, Wilhelm (2023), Der Zauberstab der Analogie. Yayıma Hazırlayanlar: Christa Dürscheid, Andreas Gardt ve Oskar Reichmann. Studia Linguistica Germanica. Cilt 141. De Gruyter Berlin/Boston.

Lamping, Charlotte und André Schwarz (2016,) Philosophiesche Lyrik. Dieter Lamping (ed.) Handbuch Lyrik. Theorie, Analyse, Geschichte. (içinde) 2. Baskı. J.B. Metzler, Stuttgart. s. 145-151.

Mitchell, W.J.T. (2018), Bildtheorie. Suhrkamp Taschenbuch Verlag, Frankfurt Am Main.

Ökten, Kaan H.(2008), Varlık ve Zaman Kılavuzu. 2. Baskı. Agora Kitaplığı. İstanbul.

Parini, Jay (2022) Şiir Neden Önemlidir? İnceleme (Çev. Güven Turan). YKY, İstanbul.

Ricoeur, Paul (1999), Söylem ve Eylemde Tahayyül Gücü. Tahayyül Gücünü Yeniden Düşünmek. Kültür ve Yaratıcılık. Der: Gillian Robinson ve John Rundell. (içinde), Çev. Ertuğrul Başer. Ayrıntı Yayınları, İstnabul. S.170-193.

Schlegel, Friedrich (2018), Eleştirel Fragmanlar, Felsefi Aforizmalar. Çev. Kerem Duymuş, Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

Schmidt, Sarah (2021), Philosophische Kritik und Literarische Performanz. Handbuch Literatur&Philosophie. Yayımlayan: Andrea Allerkamp ve Sarah Schmidt (içinde), Walter de Gruyter GmbH Berlin/Boston. S. 149-159.

Specht, Benjamin (2021), Naturphilosophie, Wisenspoetik und Literatur um 1800. Handbuch Literaur&Philosophie. (Yayımlayan: Andrea Allerkamp ve Sarah Schmidt) (içinde), Walter de Gruyter GmbH Berlin/Boston. S.194-202.

Schürmann, Eva (2018), Sehen als Praxis. Ethisch-ästhetische Studien zum Verhältnis von Sicht und Einsicht. 2. Basım. Suhrkamp V. Frankfurt am Main.

Soycan, Celâl (2024), Hadde. Şiirden Yayınları, İstanbul.

Starobinski, Jean (2010), Eleştirel İlişki, YKY, İstanbul.

Valléry, Paul (1966), Poésie Pure. Beda Allemann (Yay.) Ars Poetica. Texte von Dichtern des 20. Jahrhunderts (içinde) Alm.Çev. Kurt Leonhard, Wissenschaftliche Buchgesellschaft, Darmstadt s. 139-146.

Welsch, Wolfgang (2010), Aesthetisches Denken. 7. Basım. Philipp Reclam, Stuttgart.

ŞİİR ve FELSEFE ÜZERİNE BİR DENEME: ŞAİRİN FİLOZOFU YA DA FİLOZOFUN ŞAİRİ

Ece SARAÇOĞLU

Kaynakça

Anday, M. C. (2000) *Rahatı Kaçan Ağaç.* İstanbul: Adam Yayınları.

Erdemli, A. (1998) *Dağlarla*. İstanbul: İnsancıl Yayınları.

Erdemli, A. (2010) *Avuçlarımızdaki Cennet*. İstanbul: E Yayınları.

Günay, M. (2022) *Şiire Felsefeyle Yönelmek*. Konya: Çizgi Kitabevi.

Hadot, P. (2024) *Yaşam İçin Felsefe*. Çev. Kağan Kahveci. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Hızlan, D. (2003) "Şiirin Okulu Olur mu?", *Şiir Sanatı* içinde. Haz. Salih Bolat ve Yaşar Nabi Nayır. İstanbul: Varlık Yayınları.

Kayıran, Y. (2019) *Felsefi Şiir: Tinsel Poetika*. İstanbul: YKY.

Kuçuradi, I. (2016) *İnsan ve Değerleri*. Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Montaigne (2019) *Denemeler*. Çev. Sabahattin Eyuboğlu. İstanbul: T. İş Bankası Kültür Yayınları.

İnam, A. (2023) *Hayatımızdaki İnce Şeylere Dair*. İstanbul: Pan Yayınları.

Oral, Z. (2023) *O Güzel İnsanlar*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.

Saraçoğlu, E. (2024) *Zaman Kraliçesi*. Ankara: Klaros Yayınları.

Sarıalioğlu, K. (2020) *Homeros'tan Nâzım'a Şiir ve Felsefe*. Ankara: Fol Kitap.

HAKİKAT OLARAK ŞİİR ve FELSEFE

Faruk YORGUN

Kaynakça

Aristoteles. (2012). Poetika. (Çev. Nazile Kalaycı). Ankara: Pharmakon.

Babuççu, A. (2024). Erken Alman Romantiklerinde Felsefenin Bir İmkânı Olarak Sanat ve Edebiyat. Kaygı Dergisi, 23(2), 415- 448.

Badiou, A. (2006). Sonsuz Düşünce- 'Şiir ve Felsefe'. (Çev. Işık Ergüden & Tuncay Birkan). İstanbul: Metis Yayınları.

Bremer, J. M. (1969). Hamartia. Amsterdam: Adolf M. Hakkert.

Deleuze G. & Guattari F. (2001). Felsefe Nedir? (Çev. Turhan Ilgaz). İstanbul, YKY.

Descartes, R. (1984). Metot Üzerine Konuşma. (Çev. K. Sahir Sel). İstanbul: Sosyal Yayınları.

Esenyel, A. (2020). Felsefe Bilmemeye Katlanabilir mi? Heidegger'de Hakikatin Bir Hakikat Olmayan Olarak İfşa Edilmesi. Temaşa Felsefe Dergisi 13, 188-201.

Gosetti-Ferencei, J., A. (2018). The Palgrave Handbook of Philosophy and Literature: On Philosophy and Poetry. London: The Palgrave Macmillan.

Heidegger, M. (1971). Poetry, Language, Thought. (Çev. Albert Hofstadter). New York: Harper & Row.

Heidegger, M. (2007). Sanat Eserinin Kökeni. (Çev. Fatih Tepebaşılı). Ankara: De Ki Basımevi.

Hesiodos. (2016). Theogonia- İşler Günler. (Çev. Azra Erhat-Sabahattin Eyüboğlu). İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.

Kant, I. (2016). Yargı Yetisinin Eleştirisi. (Çev. Aziz Yardımlı). İstanbul: İdea Yayınları.

Murdoch, I. (1982). Ateş ve Güneş Platon Sanatçıları Niçin Dışladı? (Çev. Serdar Rıfat Kırkoğlu). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Nietzsche, F. (1989). On the Genealogy of Morals. (Çev. Walter Kaufmann). New York: Vintage Books.

Nietzsche, F. (1968). The Will to Power. (Çev. Walter Kaufmann). New York: Vintage Books.

Novalis. (1997). Philosophical Writings. (Trans. M. Mahony Stoljar). Albany: State University of New York Press.

Perry, R. B. (1902). Poetry and Philosophy. The Philosophical Review, 11(6), 576–591. https://doi.org/10.2307/2177022.

Popper, K. (1992). The Logic of Scientific Discovery. London&New York: The Routledge.

Platon. (2011a). Devlet. (Çev. Sabahattin Eyüboğlu & M. Ali Cimcoz). İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.

Platon. (2011b). Ion. (Çev. Nihal Petek Boyacı). İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Ranciere, J. (2011). Suskun Söz. (Çev. Ayşe Deniz Temiz). İstanbul: MonoKL Yay.

Rorty, R. (2016). Philosophy as Poetry. London: University of Virginia Press.

Russell, B. (1959). Mystism and Logic an Other Essays. London: George Allen&Unwin Ltd.

Schelegel, F. (1971). Philosophical Fragments. (Trans. Peter Firchow). London: University of Minesota Press.

Young, J. (2013). The Philosophy of Tragedy from Plato to Zizek. London: Cambridge University Press.

Zink, S. (1945). Poetry and Truth. The Philosophical Review, 54(2), 132–154. https://doi.org/10.2307/2181532.

ŞİİR ÜZERİNE DÜŞÜNEN FELSEFE

Osman Nuri TOLAR

Kaynakça

Aristoteles. (2004). *Poetika.* (İ. Tunalı, Çev.) İstanbul: Remzi Kitabevi.

Bachelard, G. (1995). *Ateşin Psikanalizi.* (A. Yiğit, Çev.) İstanbul: Bağlam yayıncılık.

Badiou, A. (2012). *Sonsuz Düşünce.* (I. Ergüden, & T. Birkan, Çev.) İstanbul: Metis Yayınları.

Derrida, J. (2002). *Şiir Nedir?* (A. Sarı, & M. A. Arslan, Çev.) Erzurum: Babil Yayınları.

Derrida, J. (2015, Eylül Ekim Kasım). Jacques Derrida ile Söyleşi. *Bakmaklar Dergisi*. (N. Padgaonkar, Röportaj Yapan, & M. Yalçın, Çevirmen)

Derrida, J. (2020). *Edebiyat Edimleri.* (M. Erkan, & A. Utku, Çev.) İstanbul: Ketebe Yayınevi.

Gadamer, H. G. (2017). *Güzelin Güncelliği.* (F. Tepebaşılı, Çev.) İstanbul: Çizgi Kitabevi.

Hegel, G. W. (2020). *Estetik Genel Sanat Üzerine Dersler.* (T. Altuğ, & H. Hünler, Çev.) İstanbul: Kırmızı Kedi Yyaınevi.

Heidegger, M. (1997). Hölderlin ve Şiirin Özü Beş Klavuz Söz. H. Friedrich içinde, *Hölderlin Seçme Şiirler* (A. Oflazoğlu, Çev., s. 33). İstanbul: İz Yayıncılık.

Heidegger, M. (2020). *Düşünmek Ne Demektir?* (İ. Turan, Çev.) İstanbul: Dergâh.

Husserl, E. (1995). *Kesin Bir Bilim Olarak Felsefe.* (T. Mengüşoğlu, Çev.) İstanbul: YKY.

Kant, I. (2006). *Yargı Yetisinin Eleştirisi.* (A. Yardımlı, Çev.) İstanbul: İdea.

Platon. (1997). *İon.* (İ. Bozkurt, Çev.) İstanbul: MEB.

Schiller, F. (2001). *Felsefe ve Şiir.* (B. Batıman, Çev.) İstanbul: Yaba Yayınları.

Wittgenstein, L. (2018). *Tractatus Logico-Philosophicus.* (O. Aruoba, Çev.) İstanbul: Metis.

Zweig, S. (2021). *Kendileriyle Savaşanlar.* (N. Ermiş, Çev.) İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

PLATON'A KARŞI ŞAİRİN APOLOJİSİ

Ceylan ÇOŞKUNER KALIN*
Yakup KALIN

Kaynakça

Adam, J. (2019). *Antik Yunan'ın Din Öğretmenleri.* (Ö. Orhan, Çev.) İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Aristophanes. (1994). *Bulutlar.* (A. S. Delilbaşı, Çev.) İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Aristophanes. (2006). *Kurbağalar.* (E. Kayalar, Çev.) İstanbul: Yaba Yayınları.

Badiou, A. (2012). *Sonuz Düşünce.* (I. Ergüden, Çev.) İstanbul: Metis Yayınları.

Badiou, A. (2013). *Başka Bir Estetik - Sanatlar için Küçük Bir Kılavuz.* (A. U. Kılıç, Çev.) İstanbul: Metis Yayınları.

Barfield, R. (2011). *The Ancient Quarrel between Philosophy and Poetry.* New York: Cambridge University Press.

Burke, K. (1960). Myth, Poetry and Philosophy. *American Folklore Society*, 283-306 .

Clements, R. J. (1971). Poetry and Philosophy in the Renaissance. *Comparative Literature Studies*, 1-20.

Curtius, E. R. (1983). Poetry and Philosophy. *European Literature and the Latin Middle Ages*, 203-213.

Derrida, J. (2012). *Platon'un Eczanesi.* (Z. Direk, Çev.) İstanbul: Pinhan Yayınları.

Garrett, R. (1983). The Poetry of Philosophy. *Metaphilosophy*, 126-140.

Ghosh, R. (2019). The Agonizing Agon - Meditations on a Conjugality. R. Ghosh içinde, *Philosophy and Poetry Continental Perspectives* (s. 1-22). New York: Columbia University Press.

Gündoğan, A. O. (2014). Felsefe ile Edebiyat İlişkisi Üzerine Söyleşi. M. Günay, & A. O. Gündoğan içinde, *Felsefe ve Edebiyat* (s. 63-72). Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları.

Havelock, E. A. (2015). *Platon - Filozof Şaire Karşı.* (A. Beyaz, Çev.) İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Herakleitos. (2005). *Fragmanlar.* (C. Çakmak, Çev.) İstanbul: Kabalcı Yayınları.

Kalın, Y. (2019). Şairin Eposundan Filozofun Logosuna Şeyh Bedreddin İmgesi. *Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları*, 329 - 354.

Ksenophanes. (2019). *Fragmanlar - Kişiliği, Doktrini, Alımlanması.* (Y. G. Sev, Çev.) İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Laertios, D. (2013). *Ünlü Filozofların Yaşamları ve Öğretileri.* (C. Şentuna, Çev.) İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Murdoch, I. (1993). *Metaphysics as a Guide to Morals.* England: Penguin Books.

Murdoch, I. (2008). *Ateş ve Güneş: Platon Sanatçıları Niçin Dışladı?* (S. R. Kırkoğlu, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Murdoch, I. (2015). *Edebiyatta ve Felsefede Varoluşçular ve Mistikler.* (S. Sertabiboğlu, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları,.

Nussbaum, M. C. (1990). *Love's Knowledge -Essays on Philosophy and Literature-.* New York : Oxford: Oxford University Press .

Nussbaum, M. C. (2001). *The Fragility of Goodness Luck and Ethics in Greek Tragedy and Philosophy* . United Kingdom: Cambridge University Press.

Plato. (1962). *Plato's Epistles: A Translation with Critical Essays and Notes.* (G. R. Morrow, Çev.) Indianapolis: Bobbs - Merrill.

Platon. (1998). *Yasalar - Cilt 2.* (S. B. Candan Şentuna, Çev.) İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Platon. (2006). *Lysis.* (N. P. Boyacı, Çev.) İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Platon. (2011). *Ion - Şiir Üzerine.* (N. P. Boyacı, Çev.) İstanbıl: Kabalcı Yayınevi.

Platon. (2012). *Devlet.* (M. A. Sabahattin Eyüboğlu, Çev.) İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Platon. (2014). *Phaidros Ya Da Güzellik Üzerine.* (B. Akar, Çev.) Ankara: Bilge Su Yayınları.

Pythagoras. (2025). *Fagmanlar - Kişiliği, Okulu, Öğretisi, Alımlanması.* (Y. G. Sev, Çev.) İstanbul: Ketebe Yayınları.

Sushytska, J. (2012). On the Non-Rivalry Between Poetry and Philosophy: Plato's "Republic", Reconsidered. *Mosaic: An Interdisciplinary Critical Journal*, 55-70.

Utku, A. (2013, Mayıs 27). Felsefe Konuşmaları - 3. *Utku, "Felsefe ve Edebiyat: Hakikat Sorunundan Etiğe, Söylemler Çatallanmasında Bir Tarihsel Çatışma/Uzlaşı"*. https://www.youtube.com/watch?v=-Z0LUbNayHI.

ANAKSİMANDROS'TA *APEIRON* KAVRAMININ POETİK İZDÜŞÜMÜ OLARAK AİSKHYLOS TRAGEDYASI

Hakan GÜNEY

Kaynakça

Adam, James. *Antik Yunan'ın Din Öğretmenleri*, Çev. Özgüç Orhan, İstanbul, Pinhan Yayıncılık, 2021.

Aeschylus. *Agamemnon, Libation-Bearers, Eumenides, Fragments*, Trans.by. Herbert Weir Symth, London, Heinemann Publishing, 1953.

Aiskhülos. *Oresteia: Agamemnon, Adak Sunucular, Eumenidler*, Çev. Yılmaz Onay, 2.Baskı Yayınları, İstanbul, Mitos Boyut Yayınları, 2016.

Aiskhülos. *Tebai'ye karşılar Yediler*, Çev. Yılmaz Onay, İstanbul, Mitos-Boyut Yayınları, 2012.

Aeschylus, The Suplliants, Trans.by. Peter Burian, Oxford, Princeton University Press, 1991.

Aiskhylos. *Zincire Vurulmuş Prometheus*, Çev. Azra Erhat, Sabahattin Eyüboğlu, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2020.

Aristoteles. *Fizik*, Çev. Saffet Babür, 2.Baskı, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2001.

Aristoteles. *Metafizik*, Çev.Ahmet Arslan, 2.Baskı, İstanbul, Sosyal Yayınlar, 1996.

Burnet, John. *Early Greek Philosophy*, 3rd Edition, London, A & C Black, 1920.

Caldwell, Richard S. "The Pattern of Aeschylean Tragedy", *Transactions and Proceedings of the American Philological Association*, Vol.101, The Johns Hopkins University Press, 1970, pp.77-94.

Collingwood, R.G. *Doğa Tasarımı*, Çev. Kurtuluş Dinçer, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2020.

Cornford, Francis Macdonald. *Dinden Felsefeye: Batı Nazariyatının Kökleri*, Çev. Özgüç Orhan, 3.Baskı, İstanbul, Albaraka Yayınları, 2022.

Erhat, Azra. *Mitoloji Sözlüğü*, 6.Baskı, İstanbul, Remzi Kitabevi, 1996.

Guthrie, W.K.C. *Yunan Felsefe Tarihi: Sokrates Öncesi İlk Filozoflar ve Pythagorasçılar*, Çev.Ergün Akça, 2.Baskı, İstanbul, Kabalcı Yayıncılık, 2021.

Kitto, H.D.F. *Greek Tragedy*, New York, Routledge, 2002.

Kranz, Walter. *Antik Felsefe:Metinler ve Açıklamalar*, Çev. Suad Y. Baydur, İstanbul, Sosyal Yayınlar, 1984.

Jeager, Werner. *İlk Yunan Filozoflarında Tanrı Düşüncesi*, Çev. Güneş Ayas, 3.Baskı, İstanbul, İthaki Yayınları, 2019.

Peters, Francis E. *Antik Yunan Felsefesi Terimleri Sözlüğü*, Çev. Hakkı Hünler, İstanbul, Paradigma Yayıncılık, 2004.

Rosenmeyer, Thomas, G. *The Art of Aeschylus*, London, University of California Press, 1982.

Scott, Robert. Liddell, Henry George. *A Greek-English Lexicon*, London, Oxford University Press, 1958.

Simplicius. *On Aristotle Physics 1.1.-2.*, Trans.by. Stephen Menn, London, Bloomsbury Academic, 2022.

Simplicius, *On Aristotle Physics 1.3.-4.*, Trans. by. Pamela Huby, C.C.W. Taylor, London, Bloomsbury Academic, 2011.

Vernant, Jean-Pierre. Naquet, Pierre Vidal. *Eski Yunan'da Mit ve Tragedya*, Çev. Sevgi Tamgüç, Reşat Fuat Çam, İstanbul, Kabalcı Yayınevi, 2012.

FELSEFE ve ŞİİRDE HAKİKAT ARAYIŞI: LUCRETİUS'UN *DE RERUM NATURA* ve DANTE'NİN *İLAHİ KOMEDYA* ESERLERİNİN KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZİ

Feysel TAŞÇIER

Kaynakça

Aristoteles. (1993). Poetika (Tunalı, İ.). Remzi Kitabevi.

Bergson, H. (2020). Şiir Felsefesi –Lucretius'un Şiiri, Felsefesi, Fiziği, Metni (Adem Beyaz - Y. Gurur Sev). Pinhan Yayıncılık, İstanbul.

Bergson, H. (2017a). Şuurun doğrudan doğruya verileri (M. Ş. Tunç, Çev.). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Bergson, H. (2017b). Yaratıcı tekâmül (M. Ş. Tunç, Çev.). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Dante, A. (1998). İlahi Komedya (R. Teksoy, Çev.). Oğlak Yayınları.

Hegel, G. W. F. (1977). Phenomenology of spirit.. A. V. Miller (Trans.). Oxford University Press.

Heidegger, M. (1971). Poetry, language, thought (A. Hofstadter, Trans.). Harper & Row.

Kant, I. (1995). Gelecekteki Her Metafiziğe Prolegomena, (Ioanna Kuçuradi-Yusuf Örnek Çev.), Ankara.

Kant, I., (1996). Critique of Pure Reason, A Revised and Expanded Translation based on Meiklejohn, ed. Vasilis Politis, Everyman, Great Britain.

Kayıran, Yücel. (2007). Felsefi Şiir. İstanbul: YKY.

Lucretius, C. (2017). De rerum natura –Varlığın Yapısı- (Eyüboğlu İ.Z. Çev.). Onbir Yayınları, İstanbul.

Nietzsche, F. (2001). Tragedyanın doğuşu (İ. Z. Eyüboğlu, Çev.). Say Yayınları.

Platon. (1993). Devlet (S. Eyüboğlu & M. A. Cimcoz, Çev.). Remzi Kitabevi.

Wordsworth, W., & Coleridge, S. T. (1798). Lyrical ballads, with a few other poems. J. & A. Arch.

Wordsworth, W. (1800). Preface to lyrical ballads. In Lyrical ballads with a few other poems (2nd ed.). J. & A. Arch.

GEÇMİŞ ve ŞİMDİ: AUGUSTINUS'UN DÜŞÜNCESİNDE ve ŞAVKAR ALTINEL'İN ŞİİRİNDE ZAMAN KAVRAMI

Hâle SEVAL

Kaynakça

Augustinus (2010) *Confessiones/ İtiraflar* (Çev.) Çiğdem Dürüşken, Kabalcı, İstanbul

Altınel, Ş. (1991*) Yol Notları- Toplu Şiirler*, YKY, İstanbul.

J.O.Urmson (1992) *On Aristotle's Physics*, New York, Cornell University Press.

Emiroğlu, Özlem. "Walter Benjamin'in Tarih ve Zaman Anlayışı: Proustyen Bir An", www.academia.edu. erişim: 15.02.2025

Dilan Yamaç, "Şavkar Altınel'in Hayatı, Eserleri-Sanatı" Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, Prof. Dr Baki Asiltürk (Ayhan) danışmanlığında, İstanbul, 2015.

Paul Freedman, Yale University, Open Class, Introduction of 05. St. Augustine's *Confessiones.* Erişim tarihi: 06.02.2025

ŞİİR ve FELSEFENİN BULUŞMASI: ÖMER HAYYAM'IN RUBAİLERİ

Selin ERDİNLİG

Kaynakça

Bingöl, U. (2019). "Felsefe Açısından Şiir Sanatı" *6. Uluslararası Multidisipliner Çalışmaları Kongresi*, 13-27.

Cioran E.M. (2001). *Doğmuş Olmanın Sakıncası Üzerine*, (K. Sarıalioğlu, Çev.), Gendaş Yayınları: İstanbul.

Critchley, S. (2009). Varlık ve Zaman, Bölüm IV: Bu dünyaya fırlatılmışlık (S. Ö. Uçkan, Çev.). *Vira Verita*, https://viraverita.com/varlik-ve-zaman-bolum-iv-bu-dunyaya-firlatilmislik/, Erişim: 17.03.2024.

Doğan, M. N. (2020). "Asaf Hâlet Çelebi'nin Platonist Şiir Evreni". Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD) (33), 209-229.

Dokumacı, N. (2024). "Ömer Hayyam Hayatı, Düşüncesi, Eserleri ve Rubaileri". *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, *13*(39), 775-780.

Er, Sadık Erol. "Platonculuğun Deleuzecü Ters Çevrilmesi", *Özne* Dergisi, Konya. (Bahar 2016): 409-419.

_____ "Karacaoğlan Şiirinin Felsefi Temelleri" Millî Folklor 127 (Güz 2020): 186-193.

Gariper, C. (2017). "Rubai Bağlamında Şiir ve Felsefe". *Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları*, (17), 105-116.

Gözel, Ö. (2022). *Heidegger'in 'Dünya'sı - Varlık ve Zaman'da Dünya Kavramı*. Ketebe Kitap Dergi Yayıncılığı: İstanbul.

Günay, M. (2019) "Çocuklarla Felsefe Eğitiminde Şiir". *Prof. Dr. Sedat SEVER' e Armağan Türkçe Eğitimi ve Çocuk Edebiyatı Kurultayı*: 397-400.

_____ (2022). *Şiire Felsefeyle Yönelmek*. Çizgi Kitabevi: Konya.

Güzel, E. (2020). "Felsefenin Diyarında Şairane İkamet: Oruç Aruoba'nın Şiir ve Felsefe İlişkisi Üzerine Düşünceleri", *Journal of Turkish Research Institute (*67), 267-288.

Hayyam, Ö. (2007). *Bir ıslak ateş: Rubailer*. (2. Baskı) (O. Sağdıç, Çev.). Dünya Yayıncılık: İstanbul.

_____ (2024). *Dörtlükler ~Rubailer~.* (37. Baskı) (S. Eyüboğlu, Çev.). Türkiye İş Bankası Yayınları: İstanbul.

Heidegger, M. (2008). *Varlık ve Zaman.* (K. H. Öktem, Çev.). Agora Kitaplığı: İstanbul.

_____ (2013). *Hümanizm Üzerine.* (Y. Örnek, Çev.). Türkiye Felsefe Kurumu: Ankara.

Hidayet, S. (2021). *Hayyam'ın Terâneleri*. (12. Baskı) (M. Kanar, Çev.). Yapı Kredi Yayınları: İstanbul.

Kara, M. (2019). Varoluşçuluk Bağlamında Edebiyat ve Felsefe, Şiir ve Endişe. BEÜ SBE Derg., 8(1), 43-66.

Kayıran, Y. (2007). *Felsefi Şiir – Tinsel Politika*. Yapı Kredi Yayınları: İstanbul.

Nietzsche, F. (2011). *Ecco Homo*. (3. Baskı) (C. Alkor, Çev.). Türkiye İş Bankası Yayınları: İstanbul.

_____ (2016). *Böyle Buyurdu Zerdüşt*. (9. Baskı) (M. Tüzel, Çev.). Türkiye İş Bankası Yayınları: İstanbul.

_____ (2017). *Putların Alacakaranlığı*, (5.Baskı) (M. Tüzel, Çev.). Türkiye İş Bankası Yayınları: İstanbul.

Platon, (2010). *İon*. (F. Akderin, Çev.). Say Yayınları: İstanbul.

_____(2020). *Devlet*. (43. Baskı) (S. Eyüboğlu, M. A. Cimcoz, Çev.). Türkiye İş Bankası Yayınları: İstanbul.

Polat, A. (2008). Ömer Hayyam ve Rubaileri. Ed. Güzelyüz, A. Ed. Mortaz, A. A4 Ofset.

Sarıalioğlu, K. (2020). *Homeros'tan Nazım'a Şiir ve Felsefe*. Fol: Ankara.

Shayegan, D. (2024). *Beş Varlık İklimi*. (Z. Özel, N. Nikeghbal, Çev.). Ketebe Kitap Dergi Yayıncılığı: İstanbul.

SPİNOZA ve ŞİİRSEL DÜŞÜNME

Moira GATENS
Çev. Mustafa Günay-Sadık Erol Er

Kaynakça

Deleuze, Gilles 1981. *Spinoza: The Velocities of Thought*, Seminar at the University of Paris, Vincennes-St. Denis, 1980–1981, Lecture 6, 13 January 1981, transcription by Vanessa Duvois (Part 1) and Carmela Chergui (Part 2); partial translation by Timothy S. Murphy (for Web Deleuze), augmented translation by Charles J. Stivale, https://deleuze.cla.purdue.edu/sites/ default/files/pdf/lectures/en/Spinoza%2006%20%281981-01-13%29%28PDF%29.pdf

Deleuze, Gilles 1988. *Spinoza: Practical Philosophy*, trans. Robert Hurley, City Lights Publishers. Deleuze, Gilles 1993. Spinoza and the Three Ethics, in Essays Critical and Clinical, trans. Daniel W. Smith and Michael A. Greco, University of Minnesota: 138–51.

Feldman, Seymour 2001. Introduction, in B. Spinoza, *Theological-Political Treatise*, trans. Samuel Shirley, Hackett Publishing.

Gatens, Moira 2013. Cloud-borne Angels, Prophets, and the Old Woman's Flower-Pot: Reading George Eliot's Realism Alongside Spinoza's 'Beings of the Imagination', *Australian Literary Studies* 28/3: 1–14.

Gatens, Moira 2015. Spinoza on Goodness and Beauty and the Prophet and the Artist, *European Journal of Philosophy* 23/1: 1–16.

Gatens, Moira 2020. Singularity, Similarity, and Exemplarity in Spinoza's Philosophy, *Ethics and Education* 15/2: 200–12.

James, Susan 2020. Spinoza on Learning to Live Together, Oxford University Press. James, Susan 2023. Spinoza and the Poetic Imagination, *Australasian Philosophical Review* 7/1: 9–27.

Lloyd, Genevieve 2020. Reconsidering Spinoza's 'Rationalism', *Australasian Philosophical Review* 4/3: 196–215.

Nussbaum, Martha C. 2003. *Upheavals of Thought: The Intelligence of Emotions*, Cambridge University Press.

Rosenthal, Michael A. 2019. Spinoza on Beings of Reason [Entia Rationis] and the Analogical Imagination, *in Spinoza in Twenty-first-century American and French Philosophy*: *Metaphysics, Philosophy of Mind, Moral and Political Philosophy*, ed. Jack Stetter and Charles Ramond, Bloomsbury Academic: 231–50.

Spinoza, Benedictus de 1670 (2016). *Tractacus Theologico-Politicus*, in The Collected Works of Spinoza, Vol. II, ed. and trans. Edwin Curley, Princeton University Press: 65–354.

Spinoza, Benedictus de 1677 (1985). *Ethics, in The Collected Works of Spinoza*, Vol. I, ed. and trans. Edwin Curley, Princeton University Press: 408–617.

Steenbakkers, P. 2004. Spinoza on the Imagination, in *The Scope of the Imagination: 'Imaginatio' Between Medieval and Modern Times*, ed. L. Nauta and D. Pätzold, Leuven: Peeters: 175–93

KARACAOĞLAN ŞİİRİNİN FELSEFİ TEMELLERİ

Sadık Erol ER

Kaynakça

Atun, Işıl , "Karacaoğlan'da Şiirsel Bir İmge Olarak Giyim, Kuşam" A. Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, Sayı 35 Erzurum: 2007.

Başgöz İlhan, *Karac'oğlan*, İstanbu: Pan Yayınları, 4. Basım, 2003.

Gemuhluoğlu, Zeynep, "Sanat Ve Felsefe İlişkisinde Güzelin Güncelliği", İstanbul: Bilim Ve Sanat Vakfı sanat Araştırmaları Merkezi 8, 2011

Heidegger, Martin, *Nedir Bu Felsefe*, Çev. Ali Irgat, İstanbul: Afa Yayınları, 1995.

Eker, Gülin Öğüt, "Kültürel Gösterge olarak Karacaoğlan'ın Şiirlerinde 'Edik', Milli Folklor Dergisi, Yıl 11, Sayı 43.

Karaer, Mustafa Necati, *Karacaoğlan*, İstanbul: Dergâh Yayınları, 2017.

Kayıran, Yücel. *Felsefi Şiir*, YKY, İst., 3. Baskı, 2019

Platon, *Devlet*, Çev. Hüseyin Demirhan, İstanbul: Hürriyet Yay., 1973.

_____, *Şölen*, Çev. Birdal Akar, İstanbul: Şule Yayınları, 2009.

Utku, Ali, "Friedrich Nietzsche: Sadece Deli!, Sadece Şair!", Adana: Adana Felsefe Festivali Kitabı, 2017.

ŞEYTANIN POLİTİK ONTOLOJİSİ ve JOHN MİLTON'IN "YİTİRİLEN CENNET"İ

Volkan KOYUTÜRK

Kaynakça

Antognazza, M.R. (2014), "Leibniz's Metaphysical Evil Revisited", Forthcoming in New Essays on Leibniz's Theodicy. Edited by Samuel Newlands and Larry Jorgensen. Oxford: Oxford University Press. DOI: 10.1093/acprof:oso/9780199660032.003.0006

Danielson, D. (2018), "Milton", *The History of Evil in the Early Modern Age 1450–1700, Volume III,* Edited by Daniel N. Robinson, Chad Meister, and Charles Taliaferro, Series editors: Chad Meister and Charles Taliaferroby, Routledge.

Frankena , W. K.(1977), "Spinoza on the Knowledge of Good and Evıl"

GORHAM. G.(2018), "Hobbes and Evil", *The History of Evil in the Early Modern Age 1450–1700, Volume III,* Edited by Daniel N. Robinson, Chad Meister, and Charles Taliaferro, Series editors: Chad Meister and Charles Taliaferroby, Routledge.

Hobbes, T. (2007), *Leviathan veya Bir Din ve Dünya Devletinin içeriği, Biçimi ve Kudreti* çev. Semih Lim, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

Jacobs, G.(1984), "John Mılton: Dıvısıon in Authorıty in "Paradıse Lost"" English Studies in Africa, 27:2, 93-106, DOI: 10.1080/00138398408690812

Lascano, P. M.(2018), "Gottfried Wilhelm Leibniz" *The History of Evil in the Early Modern Age 1450–1700, Volume III* , Edited by Daniel N. Robinson, Chad Meister, and Charles Taliaferro, Series editors: Chad Meister and Charles Taliaferroby, Routledge.

Leibniz (1999), *Metafizik Üzerine Konuşma*, çev. Avşar Timuçin, Çada Yayınları.

Leibniz (2009), *Monadoloji,* çev. Ogün Ürek, Biblos Kitabevi, İstanbul.

Leibniz (2009), *Theodice; Ya da Tanrı'nın Haklı Kılınması*, çev. Levent Özar, Biblos Kitabevi, İstanbul.

Marshall, E. (2018), "Baruch Spinoza on Evil" *The History of Evil in the Early Modern Age 1450–1700, Volume III* , Edited by Daniel N. Robinson, Chad Meister, and Charles Taliaferro, Series editors: Chad Meister and Charles Taliaferroby, Routledge.

Messadıé, G. (2016), *Şeytanın Genel Tarihi*, çev. Işık Ergüden, Pegasus Yayınları, İstanbul.

Milton, J. (2021), *Yitirilen Cennet*, çev. Yiğit Yavuz, İthaki Yayınları, İstanbul.

Newlands, S. (2014), "Leibniz on Privations, Limitations, and the Metaphysics of Evil" Journal of the History of Philosophy, Volume 52, Number 2, April 2014, pp. 281-308 (Article)Published by The Johns Hopkins University Press DOI: 10.1353/hph.2014.0033

Rateau, P.(2019), *Leibniz on the Problem of Evil*, Oxford University Press

Russell, J.B. (2000), *İblis, Erken Dönem Hıristiyan Geleneği*, çev. Ahmet Fethi, Kabalcı Yayınevi, İstanbul.

Rosalie L. Colie(2014), "Spinoza and the Early English Deists", Journal of the History of Ideas, Vol. 20, No. 1 (Jan., 1959), pp. 23-46 Published by: University of Pennsylvania Press Stable URL: http://www.jstor.org/stable/2707965 .

Sherry, B.(2010), "Milton, Materialism, and the Sound of Paradise Lost", Essays in Criticism Vol. 60 No. 3 # Published by Oxford University Press; all rights reserved. doi: 10.1093/escrit/cgq013

Spinoza, B. (2016), *Teolojik-Politik İnceleme*, çev. Cemal Bali Akal, Dost Kitabevi, Ankara.

Spinoza, B. (2011), *Etika,* çev. Hilmi Ziya Ülken, Dost Kitabevi, Ankara.

Smith, S. and Hill, S. (edited by) (2010), *Against Doing Nothing: Evil and its Manifestations* Inter-Disciplinary Press Oxford, United Kingdom.

Steinberg, J. (2008), Spinoza's Political Philosophy, First published Mon Apr 21, 2008; substantive revision Mon Sep 30, 2024

MUHİBBİ DİVANI ÖRNEĞİNDE ŞAİR-SULTANIN POLİTİK ONTOLOJİSİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Hulusi Ertuğrul UMUDUM

Kaynakça

Abbas, İhsan. (1967). *Ahd al-Ardaşîr*. Beyrut.

Abdurrahman Bedevî. (1954). *Usûl al-Yûnâniyye lilnazariyyâtı al-Siyâsiyye fî al-İslâm*. Mektebetü'-l Nahdâ al-Mısriyye.

Altınkaynak, E. (2024). *Süleyman'ın Altın Çağı:: Kültür ve Edebiyat*. DBY Yayınları.

Aydoğan, S. (2007). *Sa'id Paşa Mîzânü'l-Edeb: İnceleme-Metin-Dizin* (218337) [Yüksek Lisans Tezi]. Ankara Üniversitesi, Ankara.

Blümle, C. (2016). Infinite Folds: El Greco and Deleuze's Operative Function of the Fold. içinde M. Friedman & W. Schäffner (Ed.), *Science studies. On folding: Towards a new field of interdisciplinary research* (ss. 77–92).

Cavazza, M. (2022). Heidegger and the Problem of Translating the Greek Beginning. *JoLMA*, *3*(2), 181–211.

Czygan, C. (2020). Depicting Imperial Love: Love Songs and Letters between Sultan Süleyman (Muhibbi) and Hürrem. içinde M. Ş. Yılmaz, M. F. Çalışır, & S. Faroqhi (Ed.), *Kanûnî Sultan Süleyman ve Dönemi: Yeni kaynaklar, yeni yaklaşımlar Suleyman the lawgiver and his reign new sources, new approaches* (1. baskı, ss. 247–265). İbn Haldun Üniversitesi.

Çelebioğlu, Â. (1994). *KanûnîSultan Süleyman Devri Türk Edebiyatı*. Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

el-Attas, S. M. N. (2016). *İslâm Metafiziğine Prolegomena: İslâm'ın Dünya-görüşünün Aslî Unsurlarına Dair Bir Açıklama* (İ. Kömbe, Çev.). Küre Yayınları.

el-İsfahani, R. (2012). *Müfredat: Kur'an Kavramları Sözlüğü* (Y. Türker, Çev.) (3. ed.). Pınıar Yayınları.

Ergun, S. N. (1936). *Türk Şaileri* (c. 2). Suhulet Basımevi.

es-Seâlibî, E. M. (1997). *Hükümdarlık Sanatı* (S. Aykut, Çev.). İnsan Yayınları.

es-Seyyid Pîr Mehmed bin Çelebi. (2018). *Meşâ'irü'ş-şu'arâ* (F. Kılıç, Çev.). TC Kültür Bakanlığı Yayınları.

Friedman, M., & Schäffner, W. (2016). On Folding: Introduction of a New Field of Interdisciplinary Research. içinde M. Friedman & W. Schäffner (Eds.), *Science studies. On folding: Towards a new field of interdisciplinary research* (pp. 7–30) [transcript].

Hassan, Ü. (2005). *Osmanlı: Örgüt-İnatıç-Davranış'tan Hukuk-ldeoloji'ye* (5. ed.). İletişim Yayınları.

Heidegger, M. (1957). *Identity & Difference* (J. Stambaugh, Çev.). Harper & Row Publishers.

Heidegger, M. (1968). *What is Called Thinking?* (F. D. Wieckk & J. G. Gray, Çev.). Harper & Row Publishers.

Heidegger, M. (2011). *Sanat Eserinin Kökeni* (F. Tepebaşılı, Trans.) (2. baskı). De Ki.

Hodgson, M. G. S. (2020). *İslam'ın serüveni: Bir dünya medeniyetinde bilinç ve tarih* (B. Ersöz & H. Onat, Çev.) (2. baskı, c. 1). Phoenix.

İmam Gazali. (2016). *Mülkün Sultanlarına…: Nasihatü'l-Mülûk* (O. Şekerci, Çev.). Büyüyenay Yayınları.

İnalcık, H. (2003). *Şâir ve Datron: Patrimonyal Devlet ve Sanat Üzerinde Sosyolojik Bir inceleme* (1. basım). Doğu Batı Yayınları.

İnalcık, H. (2007). Klasik Edebiyat Menşei: İranî Gelenek, Saray İşret Meclisleri ve Musâhib Şâirler. In T. S. Halman (Ed.), *1: c. 4. Türk Edebiyatı Tarihi* (ss. 233–294). TC Kültür Bakanlığı Yayınları.

İsen, Mustafa Durmuş, Tûbâ Işınsu. (2021). *Kılıcın ve Kalemin Sultanları*. Muhit Kitap.

Kanunî Sultan Süleyman. (2016). *Muhibbî Dîvânı: Bütün şiirleri (inceleme - tenkitli metin) = Dīwān-i Muḥibbī = Dīvān-ı Muhībbī = The collected poems* (1. baskı). *Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı yayınları: c. 18*. Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı.

Muhammed b. Turtuşî. (1995). *Siracu'l-Müluk: Siyaset Ahlakı ve İlkelerine Dair* (S. Aykut, Çev.). İnsan Yayınları.

Mütercim Asım Efendi. (2013). *el-Okyânûsu'l-Basît fî Tercemeti'l-Kâmûsi'l-Muhît Kâmûsu'l-Muhît Tercümesi* (Koç, Mustafa, Çev.) (c. 6). Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı.

Nomer, N., & Şahin, K. (2024). Legitimizing the Sultanate: Political Thought and Government in the Reign of Süleyman (1520–1566). içinde N. Nomer & K. Şahin (Ed.), *Histories of Political Thought in the Ottoman World* (ss. 33–56). Oxford University Press.

Platon. (2023). *Ion: veya Ilias Üzerine* (N. P. Boyacı, Çev.). Alfa Yayınları.

Sharlet, J. (2011). *Patronage and poetry in the Islamic world: Social mobility and status in the medieval Middle East and Central Asia*. *Library of Middle East history: c. 24*. I. B. Tauris.

Subtelny, M. E. (1988). Socioeconomic Bases of Cultural Patronage under the Later Timurids. *International Journal of Middle East Studies*, *20*(4), 479–505. http://www.jstor.org/stable/163398

Şeyhülislam Debbağzade Mehmed Efendi. (2005). *Din Dürüstlüktür: Reşhatü'n mine'l Hadisi's-sahih* (A. Şahyar, Çev.). Darulhadis İlim Kült. Arşt. ve Yrd. Drn.

Tanpınar, A. H. (2008). *XIX. Asır Türk edebiyatı tarihi* (4. ed.). Yapı Kredi Yayınları.

Tezcan, N. (2016). *Divan Edebiyatına Yeniden Bakış*. Yapı Kredi Yayınları.

Tunç, S. (2000). Muhibbî Dîvânı'nda Şiir ve Şâir ile İlgili Değerlendirmeler. *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, *7*, 265–283.

Üzgör, T. (1990). *Türkçe Dîvân Dîbâceleri* (c. 160). Kültür Bakanlığı Yayınları.

Wehr, H. (1979). *A Dictionary of Modern Written Arabic*. Otto Harrassowitz Verlag.

Yenişehirlioğlu, F. (1999). Saltanat İdeolojisi ve Osmanlı Sanatı. In G. Eren, K. Çiçek, C. Oğuz, & H. İnalcık (Ed.), *Osmanlı* (ss. 17–22). Yeni Türkiye Yayınları.

Yıldız, E. (2017). *Sanattan Hakikate: Heidegger, Van Gogh, Schapiro, Derrida*. Dergah Yayınları.

JENA ROMANTİZMİNDE MİT, AKIL ve SANATIN BÜTÜNLEŞTİRİLMESİ: FRİEDRİCH SCHLEGEL'İN PERSPEKTİFİ

Selvihan POLAT

Kaynakça

Albayrak, Ömer, B., (2022), *Alman Düşüncesinde Sanat ve Aşkınlık*, İstanbul: Alfa Yayınları.

Beiser, F. C. (1998), "German Romanticism'", Edward Craig (ed.) *The Routledge Encyclopaedia of Philosophy*, Londra ve New York: Routledge. Sözlüğün İnternet Erişimi için: DOI 10.4324/9780415249126-DC094-1

Beiser, F. C. (2018), *Aydınlanma, Devrim ve Romantizm: Modern Alman Politik Düşüncesinin Doğuşu, 1790-1800*, (çev. Aslı Önal), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bowie, A. (2009a), Romantic philosophy and religion, In N. Saul (Ed.), *The Cambridge Companion to German Romanticism*, Cambridge: Cambridge University Press.

Bowie, A. (2009b), Romanticism and music, In N. Saul (Ed.), *The Cambridge Companion to German Romanticism*, Cambridge: Cambridge University Press.

Gorodeisky, K. (2016), "19th Century Romantic Aesthetics", *The Stanford Encyclopedia of Philosophy* (Fall 2016 Edition), Edward N. Zalta (ed.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/fall2016/entries/aesthetics-19th-romantic/>.

Hartmann, N. (2021), *Romantikler: Schlegel, Novalis, Schleiermacher*, (çev. Saygın Günenç), Ankara: Fol Kitap.

Hegel, G. W. F. (2011), *Estetiğe Giriş*, (çev. Aziz Yardımlı), İstanbul: İdea Yayınevi.

Labarthe, P. L. & Nancy, J. N. (2015), "Önsöz: Edebi Mutlak", *Edebi Mutlak: Alman Romantizmi Edebiyat Kuramı*, ed. P. Lacoue-Labarthe & Jean-Luc Nancy, (çev. S. T. Teysseyre), İstanbul: İnsan Yayınları.

Schelling, F. (2015), "Alman İdealizminin En Eski Dizge Programı", *Edebi Mutlak: Alman Romantizmi Edebiyat Kuramı*, ed. P. Lacoue-Labarthe & Jean-Luc Nancy, (çev. S. T. Teysseyre), İstanbul: İnsan Yayınları.

Schmidt, R. (2009), "From early to late Romanticism", *The Cambridge Companion to German Romanticism,* N. Saul (ed.), Cambridge: Cambridge University Press.

Schlegel, F. (2015a), "Eleştirinin Özü", *Edebi Mutlak: Alman Romantizmi Edebiyat Kuramı*, ed. P. Lacoue-Labarthe & Jean-Luc Nancy, (çev. S. T. Teysseyre), İstanbul: İnsan Yayınları.

Schlegel, F. (2015b), "Felsefeye Dair (Dorothea'ya)", *Edebi Mutlak: Alman Romantizmi Edebiyat Kuramı*, ed. P. Lacoue-Labarthe & Jean-Luc Nancy, (çev. S. T. Teysseyre), İstanbul: İnsan Yayınları.

Schlegel, F. (2015c), "İdealar", *Edebi Mutlak: Alman Romantizmi Edebiyat Kuramı*, ed. P. Lacoue-Labarthe & Jean-Luc Nancy, (çev. S. T. Teysseyre), İstanbul: İnsan Yayınları.

Schlegel, F. (2015d), "Şiir Sanatı Üzerine Söyleşi", *Edebi Mutlak: Alman Romantizmi Edebiyat Kuramı*, ed. P. Lacoue-Labarthe & Jean-Luc Nancy, (çev. S. T. Teysseyre), İstanbul: İnsan Yayınları.

Schlegel, F. (2018), *Eleştirel Fragmanlar*, (çev. Kerem Duymuş), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Seyhan, A. (2009), What is Romanticism, and where did it come from?, In N. Saul (Ed.), *The Cambridge Companion to German Romanticism*, Cambridge: Cambridge University Press.

Wulf, A. (2024), *Muhteşem İsyankârlar: İlk Romantikler ve Benin Keşfi*, (çev. Bartu Şanlı), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

POE'NUN ŞİİR FELSEFESİ ÜZERİNE NOTLAR

Vefa TAŞDELEN

Kaynakça

Aristoteles, *Poetika*, çev. İsmail Tunalı, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1983.

Eliot, T. (1919). Tradition and Individual Talent. *The Egoist*, 6, pp. 54-55.

Eliot, T. (2013). Gelenek ve Bireysel Yetenek. Çev. Oğuz Tecimen. *Notos*, ss. 94-98.

Schiller, F. (1990). *İnsanın Estetik Eğitimi Üzerine Mektuplar*. Çev. Melahat Özgü. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Fuzûlî (2006). *Leylâ ve Mecnun*. Haz. M. Nur Doğan. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Kant, I. (1911). *Kant's Critique of Aesthethic Jurgement*. Trans. James C. Meredith. Oxford: Clarendon Press.

Meredith, J.C. (1911). Introductory Essays. In *Kant's Critique of Aesthethic Jurgement*. Oxford: Clarendon Press, ss. i-cxlv.

Platon (1989). *İon*. Çev. İhsan Bozkurt. İstanbul: MEB Yayınları.

Platon (1995). *Şölen*. Çev. Azra Erhat – Sabahattin Eyüboğlu. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Poe, E. A. (2021). *Bütün Şiirleri ve Kompozisyon Felsefesi*. Çev. Faruk Uysal. Ankara: Hece Yayınları.

Poe, E. A. (1900). The Poetic Principle. *Poems of Edgar Allan Poe*. New York: Macmillan Publishers, ss. 185-209.

Poe, E. A. (1961). *Şiirin İlkeleri*. Çev. Fikret Kolverdi. *Türk Dili, Şiir Özel Sayısı*, 113, ss. 274-278.

Poe, E. A. (1984). The Rationale of Verse. *Essays and Review*s. New York: The Library of America, 26-70.

Rilke, R.M. (2002). *Aguste Rodin*. Çev. Kamuran Şipal. İstanbul: Cem Yayınları.

Taşdelen, V. (2021). "Stefan Zweig'da Sanatsal Yaratıcılığın Sırrı Sorunu". *Hece Sanat Özel Sayısı*, 284-296, ss. 1558-1583.

Taşdelen, V. (2016). Reiner Maria Rilke ve Hilmi Yavuz'un Poetikaları Üzerine Bir Karşılaştırma Denemesi. *Turkish Studies*, 11/10, ss. 591-604.

Taşdelen, V. (2012). Türkçede Şiirin Yüklemi Sorunu, *Turkish Studies*, 7 (4), ss. 519-532.

Tunalı, İ. (1983). *Grek Estetik'i*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Tunalı, İ. (1998). *Estetik*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Yûnus Emre, *Yûnus Emre Dîvanı*, Haz. Faruk K. Timurtaş. Tercüman Yayınları, İstanbul, 1972.

Zweig, S. (1949). *Sanatta Yaratıcılığın Sırrı*. Çev. Melâhat Özgü. İstanbul: Remzi Kitabevi.

HÖLDERLİN: FELSEFİ DİL ve ŞİİRSEL DİL

Jean-Louis Vieillard-Baron
Çev. Erdem BAYKAL

Kaynakça

Heinse, Wilhelm (1975). *Ardinghello und die Gliickseligen Inseln*. Edition critique de M. L. Baeumer, Stuttgart, Philipp Reclam Jun.

Hölderlin, Friedrich (1975-2006*). Franfkurter Historische Kritische Ausgabe*. Derleme D. E. Sattler, 18 vcilt, (notlandırılmış FHK)

— (1946-1957). *Grofie Stuttgarter Ausgabe*, 1946-1957. Editör F. Beissner, sonrasında A. Beck, 15 vol. (noté GStA)

— *Samtliche Werke und Briefe*. Ed. M. Knaupp, Munich, Carl Hanser Ver lag, 3 vol., 1992; yeni edisyon, Darmstadt, Wissenschaftliche Buch gesellschaft, 1998.

— (1976). *Oeuvres*. P. Jaccottet yönetiminde Fransızcaya çevrilmiştir, Paris, Gallimard (koll. Bibliothèque de la Pléiade) (makaledeki parantez içindeki sayfa numaraları buraya gönderme yapıyor).

— (2005). *Oeuvre poétique complète*. Ed. M. Knaupp. Çev, par F. Garrigue. Édition bilingue, Paris, Éd. de la Différence.

— (2006). *Fragments de poétique et autres textes*. Ed. İki dilli J.-F. Cour tine, Paris, Imprimerie Nationale (coll. La Salamandre)

Breton, Stanislas (1971). *Du Principe. L'organisation Paris*, Aubier-Montaigne, Cerf, Delachaux

Düsing, Klaus (2002). *Subjektivitàt und Freiheit. Untersuchungen zum Idealis mus von Kant bis Hegel*. Stuttgart, Frommann-Holzboog (coll. Spekulation und Erfahrung. Abteilung II. Untersuchungen, 47).

Heidegger, Martin (1951). *Erlàuterungen zu Hölderlins Dichtung*. Francfort-sur le-Main, Vittorio Klostermann; Fransızcaya Approche de Hôlderlin başlığı ile çevrilmiştir, çev. H. Corbin M. Deguy, F. Fédier et J. Launay. Paris, Gallimard, 1973 (coll. Classiques de la philosophie).

Henrich, Dieter (1971*). Hegel im Kontext*. Francfort-sur-le-Main, Suhrkamp.

— (1991). *Konstellationen, Problème und Debatten am Ursprung der idealis tischen Philosophie* (1789-1795). Stuttgart, Klett-Cotta.

— (2004). *Der Grund im Bewufitsein. Untersuchungen zu Hôlderlins Denken (1794-1795)*. Stuttgart, Klett-Cotta, deuxième édition.

Hölderlin (1989). Ed. J.-F. Courtine. Paris, Éd. de l'Herne (coll. Cahiers de l'Herne, 57).

Lachmann, Eduard (1966). *Der Versöhnende. Hölderlins Christus-Hymnen*. Salzbourg, O. Miiller. Marquet, Jean-François (1996). Miroirs de l'identité. La Littérature hantée par la philosophie. Paris, Hermann (kol. Savoir. Lettres).

Mattéi, Jean-François (2001). *Heidegger et Hölderlin. Le Quadriparti*. Paris, Presses Universitaires de France (coll. Épiméthée).

Schmidt, Jochen (1988). *Die Geschichte des Genie-Gedankens in der deutschen Literatur. Philosophie und Politik*. 1750-1945. 2 cilt. Darmstadt, Wissen schaftliche Buchgesellschaft.

— (1990). *Hölderlinsgeschichts-philosophische Hymnen*. «Friedensfeier», «Der Einzige», «Patmos», Darmstadt, Wissenschaftliche Buchgesellschaft.

Szondi, Peter (1975). Poésie et poétique de l'idéalisme allemand. Trad, par J. Bollack et alii, Paris, Éd. de Minuit (coll. Le sens commun).

Taminiaux, Jacques (1967). *La Nostalgie de la Grèce à l'aube de l'idéalisme allemand. Kant et les Grecs dans l'itinéraire de Schiller, de Hölderlin et de Hegel*. La Haye, Martinus Nijhoff.

Tiliette, Xavier (1970). *Schelling, une philosophie en devenir*. 2 cilt. Paris, J. Vrin (kol. Bibliothèque d'histoire de la philosophie).

— (1986). *La christologie idéaliste*. Paris, Desclée (kol Jésus et Jésus-Christ, 28).

Vieillard-Baron, Jean-Louis (1999). *Hegel et l'idéalisme allemand*. Paris, J. Vrin, (coll. Bibliothèque d'histoire de la philosophie. Nouvelle série. Temps modernes).

ŞİİRİN HAKİKATİ:
HEİDEGGER'İN HÖLDERLİN OKUMASI

Oğuzhan EKİNCİ

Kaynakça

Adorno, Theodor W. (1958). *Noten zur Literatur*, Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag.

Bambach, Charles R. (2003). *Heidegger's Roots: Nietzsche, National Socialism and the Greeks*, New York: Cornell University Press.

---------- (2013). *Thinking the Poetic Measure of Justice. Hölderlin-Heidegger-Celan*, New York: State University of New York Press.

De Man, Paul (1984). *The Rhetoric of Romantictsm*, New York: Columbia University Press.

Derrida, Jacques (1972). *Die Schrift und die Differenz*, Frankfurt am Main: Suhrkamp.

---------- (1976). *Randgänge der Philosophie*, Frankfurt am Main: Ullstein Verlag.

---------- (1983). *Grammatologie*, Frankfurt am Main: Suhrkamp Verlag.

Faye, Emmanuel (2009). *Heidegger: The Introduction of Nazism Into Philosophy in Light of the Unpublished Seminars of 1933-1935*, New Haven: Yale University Press.

Frischmann, Bärbel (2010). *Sprache- Dichtung- Philosophie: Heidegger und der Deutsche Idealismus*, Baden-Baden: Karl Alber Verlag.

Gadamer, Hans (1983). *Heideggers Wege. Studien zum Spätwerk*, Tübingen: Mohr Verlag.

Gosetti-Ferencei, Jennifer Anna (2004). *Heidegger, Hölderlin, and the Subject of Poetic Language: Toward a New Poetics of Dasein*, New York: Fordham University Press.

Görner, Rüdiger (2016). *Hölderlin und die Folgen*, Heidelberg: J. B. Metzler Verlag.

Lacoue-Labarthe, Philippe (1990). *Die Fiktion des Politischen. Heidegger, die Kunst und die Politik*, Stuttgart: Edition Patricia Schwarz.

Lacoue-Labarthe, Philippe (2009). *Dichtung als Erfahrung*, Basel: Engler Verlag.

Martin Heidegger (1976a). *Sein und Zeit*, Tübingen: Max Niemeyer Verlag.

---------- (1976b). "Nur noch ein Gott kann uns retten", *Der Spiegel*, 23, 193-219.

---------- (1980). *Holzwege*, Frankfurt am Main: Klostermann Verlag.

---------- (1982). *Hölderlins Hymne "Andenken"*, Frankfurt am Main: Klostermann Verlag.

---------- (1985). *Unterwegs zur Sprache*, Frankfurt am Main: Klostermann Verlag.

---------- (1989). *Hölderlins Hymne "Germanien" und "Der Rhein"*, Frankfurt am Main: Klostermann Verlag.

---------- (1991). *Über den Humanismus*, Frankfurt am Main: Klostermann Verlag.

---------- (1992). *Friedrich Hölderlin: Sämtliche Werke und Briefe*, Band 1, München: Carl Hanser Verlag.

---------- (1992). *Was ist das - die Philosophie?*, Pfullingen: Günther Neske Verlag.

---------- (1994). *Beiträge zur Philosophie*, Frankfurt am Main: Klostermann.

---------- (1996). *Erläuterungen zu Hölderlins Dichtung (1936-1968)*, Frankfurt am Main: Klostermann Verlag.

---------- (2000a). *Reden und andere Zeugnisse eines Lebensweges*, Frankfurt am Main: Klostermann Verlag.

---------- (2000b). *Vorträge und Aufsätze*, Frankfurt am Main: Klostermann Verlag.

---------- (2000c). *Zu Hölderlin-Griechenlandreisen*, Frankfurt am Main: Klostermann Verlag.

---------- (2002). *Aus der Erfahrung des Denkens*, Frankfurt am Main: Klostermann Verlag.

---------- (2004). *Wegmarken*, Frankfurt am Main: Klostermann Verlag.

---------- (2005). *Bremer und Freiburger Vorträge*, Frankfurt am Main: Klostermann Verlag.

---------- (2006a). *Einführung in die phänomenologische Forschung*, Frankfurt am Main: Klostermann Verlag.

---------- (2006b). *Identität und Differenz (1955-1957)*, Frankfurt am Main: Klostermann Verlag.

---------- (2006c). *Die Metaphysik des deutschen Idealismus*, Frankfurt am Main: Klostermann Verlag.

---------- (2018). *Zu eigenen Veröffentlichungen*, Frankfurt am Main: Klostermann Verlag.

Platon (2005). Devlet (Çev.: Cenk Saraçoğlu - Veysel Atayman), İstanbul: Bordo-Siyah.

Poppenberg, Gerhard (2023). *Heidegger und das Wesen der Dichtung*. https://praefaktisch.de/philosophische-rundschau/heidegger-und-das-wesen-der-dichtung/ (E.T.: 25.02.2025)

Pöggeler, Otto (1972). *Philosophie und Politik bei Heidegger*, Freiburg: Alber Verlag.

---------- (2003). *Der Denkweg Martin Heideggers*, Stuttgart: Klett-Cotta Verlag.

Schaber, Johannes (2020). "Ist für Martin Heidegger die Dichtung eine Art von Philosophie oder die Poesie eine mögliche Ausdrucksform des Philosophierens?", *Münchener Theologische Zeitschrift*, 71, 157-174.

Schinzinger, Robert (1957). "Heidegger und Die Dichtung", *Deutsche Literatur*, 14, 77-87.

Seubert, Harald (2019). *Heidegger - Ende der Philosophie oder Anfang des Denkens*, Baden-Baden: Karl Alber Verlag.

Trawny, Peter (2003). *Martin Heidegger*, Frankfurt am Main: Campus Verlag.

Venezia, Simona (2024). "Wozu Dichter? Gedankengang und Anliegen", içinde Holger Zaborowski (ed.), *Martin Heidegger: Holzwege (159-174*), Boston: De Gruyter.

Ziegler, Susanne (1991). *Heidegger, Hölderlin und die ἀλήθεια*, Band 2, Berlin: Duncker & Humbolt.

FOUCAULT'NUN HÖLDERLİN'İ

Ulrike Kistner
Çev. Sadık Erol ER

Kaynaklar

Adorno, Theodor W. 1974 Parataxis: Zur späten Lyrik Hölderlins. In: Tiedemann, Rolf (ed.) *Noten zur Literatur*. Frankfurt a.M.: Suhrkamp, pp. 447-494.

Bertaux, Pierre 1993 Was Hölderlin Mentally Ill? In: *Philosophy Today* 37(4/4): 353-368.

Dilthey, Wilhelm 1993 Hölderlin and the Causes of His Madness. In: *Philosophy Today* 37 (4/4): 341-352.

Fenves, Peter 1993 Measure for Measure: Hölderlin and the Place of Philosophy. In: *Philosophy Today* 37(4/4): 369-382.

Foucault, Michel [1961]1965 *Madness and Civilization: A History of Insanity in the Age of Reason*, translated by Richard Howard. London: Tavistock.

_____[1969]1977 What Is an Author? In: Bouchard, Donald (ed.) *Language – CounterMemory – Practice: Selected Essays and Interviews*, translated by Donald Bouchard & Sherry Simon. Ithaca: Cornell University Press, pp. 113-138.

_____[1966]1970 *The Order of Things: An Archaeology of the Human Sciences*. London: Tavistock.

_____[1962]1977 *The Father's No*. In: Bouchard, Donald (ed.) *Language–CounterMemory – Practice: Selected Essays and Interviews*, translated by Donald Bouchard & Sherry Simon. Ithaca: Cornell University Press, pp 68-86.

_____[1963]1977 Preface to Transgression. In: Bouchard, Donald (ed.) *Language– Counter-Memory – Practice: Selected Essays and Interviews*, translated by Donald Bouchard & Sherry Simon. Ithaca: Cornell University Press, pp. 29-52.

_____[1966]2000 The Thought of the Outside. In: Faubion, James D. (ed.*) Aesthetics: Essential Works of Foucault 1954-1984*. Vol. 2, translated by Robert Hurley et al. London: Penguin, pp. 147-170.

_____[1970]2000 Madness and Society. In: Faubion, James D. (ed.) *Aesthetics: Essential Works of Foucault 1954-1984*. Vol. 2, translated by Robert Hurley et al. London: Penguin, pp. 335-342.

Freud, Sigmund [1910]1985 Leonardo da Vinci and a Memory of his Childhood. In: Dickson, Albert (ed.) *Art and Literature* (Pelican Freud Library, Vol. 11), translated by James Strachey. Harmondsworth: Penguin, pp. 145-232.

Hölderlin, Friedrich 1969a *Hölderlin Werke und Briefe*, Vol. 1: Gedichte, Hyperion, edited by Friedrich Beiβner & Jochen Schmidt. Frankfurt a.M.: Insel Verlag.

1969b *Hölderlin Werke und Briefe*. Vol. 2: Der Tod des Empedokles. Aufsätze, Übersetzungen, Briefe, edited by Friedrich Beiβner & Jochen Schmidt. Frankfurt a.M.: Insel Verlag.

Lange, Wilhelm 1909 *Hölderlin: Eine Pathographie*. Stuttgart: Enke.

Laplanche, Jean [1961]1975 *Hölderlin und die Suche nach dem Vater*, translated by Karl Heinz Schmitt. Stuttgart: Frommann-Holzboog.

Nägele, Rainer 1985 *Text, Geschichte und Subjektivität in Hölderlins Dichtung* – "Uneßbarer Schrift gleich". Stuttgart: J.B. Metzler.

Safranski, Rüdiger 2004 *Schiller oder die Erfindung des Deutschen Idealismus*. München: Carl Hanser.

FELSEFEYİ EDEBÎLEŞTİRMEK: NİETZSCHE'NİN DENEYSEL FELSEFESİ

Ali Han BABUÇÇU

Kaynakça

Babich, B. (2009). Zu Nietzsches Stil. *Articles and Chapters in Academic Book Collections* , 9-27.

Babuççu, A. H. (2023). *Düşünmeyi Estetize Etmek: Nietzsche ve Erken Alman Romantiklerinde Sanat ve Edebî Form.* Bursa: Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gadamer, H.-G. (1986). Das Drama Zarathustras. *Nietzsche Studien*, 1-15.

Georg, J. (2018). *Hat Man Mich Verstanden. Nietzsche: Philosophieren in Metaphern.* Stuttgart: J. B. Metzler.

Grätz, K. (2016). Zarathustra als fiktive Figur. K. Grätz, & S. Kaufmann içinde, *Nietzsche zwischen Philosophie und Literatur* (s. 357-376). Heidelberg: Universität Verlag Heidelberg.

Grätz, K., & Kaufmann, S. (2016). Nietzsche zwischen Philosophie und Literatur. Zur Einführung. K. Grätz, & S. Kaufmann içinde, *Nietzsche zwischen Philosophie und Literatur* (s. 11-26). Heidelberg: Universität Verlag Heidelberg.

Heit, H. (2017). Literatur oder Lehre? Philosophisches Schreiben über und nach Gottes Tod. K. Grätz, & S. Kaufmann içinde, *Nietzsche Zwischen Philosophie und Literatur* (s. 221-240). Heidelberg: Universität Verlag Heidelberg.

Kofman, S. (1993). *Nietzsche and Metaphor.* (D. Large, Çev.) London: The Athlone Press.

Marsden, J. (2006). Nietzsche and the Art of the Aphorism. K. A. Pearson içinde, *Companion to Nietzsche* (s. 22-37). New Jersey: Blackwell.

Nietzsche, F. (1980). *KSA 1: Die Geburt der Tragödie, Unzeitgemäße Betrachtungen I-IV, Nachgelassene Schriften 1870-1873.* München: De Gruyter.

Nietzsche, F. (1980). *KSA 11: Nachgelassene Fragmente 1884–1885.* München: De Gruyter.

Nietzsche, F. (1980). *KSA 12: Nachgelassene Fragmente 1885–1887.* München: De Gruyter.

Nietzsche, F. (1980). *KSA 13: Nachgelassene Fragmente 1887–1889.* München: De Gruyter.

Nietzsche, F. (1980). *KSA 2: Menschliches, Allzumenschliches.* München: De Gruyter.

Nietzsche, F. (1980). *KSA 3: Morgenröte, Idyllen aus Messina, Die fröchliche Wissenschaft.* München: De Gruyter.

Nietzsche, F. (1980). *KSA 5: Jenseits von Gut und Böse, Zur Genealogie der Moral.* München: De Gruyter.

Nietzsche, F. (1980). *KSA 6: Der Fall Wagner, Götzen-Dämmerung, Der Anti-Christ, Ecce Homo, Dionysos- Dithyramben, Nietzsche Contra Wagner.* München: De Gruyter.

Nietzsche, F. (1980). *KSA 7: Nachgelassene Fragmente 1869–1874.* München: De Gruyter.

Schwab, P. (2019). Rück- und vorsichtig lesen': Nietzsches ‚aphoristische' Denkform. R. Häfner, A. U. Sommer, & S. Kaufmann içinde, *Nietzsches Literaturen* (s. 49-82). Berlin: De Gruyet.

Sommer, A. U. (2010). Gott-Nihilismus-Skepsis. Aspekte der Religions- und Zeitkritik bei Nietzsche. C. Gentili, & C. Nielsen içinde, *Der Tod Gottes und Die Wissenschaft.* Berlin: De Gruyter.

Sommer, A. U. (2019). *Nietzsche und Die Folgen.* Berlin: J. B. Metzler.

ŞİİRLE VARLIK ARASINDAKİ METAFİZİKSEL GERİLİM: HEİDEGGER'İN RİLKE'Sİ

Onur VAROLUN

Kaynakça

Graff, W. L. (1961). "Rilke in the Light of Heidegger". Laval théologique et philosophique, 17(2), 165–172.

Heidegger, M. (2000). *Elucidations of Hölderlin's Poetry*. (çev. K. Hoeller). New York: Humanity Books.

Heidegger, M. (2001a). *Poetry, Language, Thought*. (çev. A. Hofstadter). New York: Harper Collins.

Heidegger, M. (2001b). *Nietzsche'nin Tanrı Öldü Sözü*. (çev. L. Özşar). Bursa: Asa Kitabevi.

Heidegger, M. (2008). *Varlık ve Zaman*. (çev. K. Ökten). İstanbul: Agora Kitaplığı.

Magrini, J. (2021). "Heidegger on the "Futural" Poet Rilke Poetizing the Essential Truth of Being?" *Philosophy Scholarship*. 49. https://dc.cod.edu/philosophypub/49

Pfau, T. (2019). "Superabundant Being: Disambiguating Rilke and Heidegger". *Modern Theology*. 35:1, 23-42.

Phillips, J. (2010). "Restoring Place to Aesthetic Experience: Heidegger's Critic of Rilke". *Critical Horizons*. 11:3, 341-358.

Pitta, M. F. & Weber, J. F. (2017). "Heidegger and Sloterdijk on the Concept of "Inner Space" in Rilke". in *Humanities: Under Different Perspeectives*. (Edt. R. Baltar & E. Mateus). Sao Paulo: Blucher.

Rilke, R. M. (2009). *Orpheus'a Soneler*. (çev. Y. Özoğuz). İstanbul: Yapı Kredi Yay.

Rilke, R. M. (2021). Duino Ağıtları. (çev. Z. Aksu Yılmazer). İstanbul: İş Bankası Kültür Yay.

Stephens, A. (2008). "Cutting Poets to Size – Heidegger, Hölderlin, Rilke". in *Heidegger and the Aestethics of Living*. (Edt. V. Karalis). Newcastle: Cambridge Scholar.

Varolun, O. (2023). "Heidegger'de Logos ve Şiir: Hölderlin Örneği". *Beytülhikme: An International Journal of Philosophy*. 13:4. 166-182.

CİORAN ve ŞİİR

Sadık Erol ER

Kaynakça

Cioran E. M. *Varolma Eğilimi*, Çev. Kenan Sarıalioğlu, Metis yay., İst., 2016.

_____ *Çürümenin Kitabı*, Çev. Haldun Bayrı, Metis Yay., İst., 2001.

_____ *Ezeli Mağlup*, Çev. Haldun Bayrı, Metis Yay., İst., 2007.

_____ *Gözyaşları ve Azizler*, Çev., İsmail Yerguz, Jaguar yay., İst., 2015

_____ *Doğmuş Olmanın Sakıncası Üzerine*, Çev. Kenan Sarıalioğlu, Gendaş Yay., İst., 2001.

Er Sadık Erol, "Karacaoğlan Şiirinin Felsefi Temelleri", Milli Folklor, 2020

Heidegger Martin, *Nedir Bu Felsefe*, Çev. Ali Irgat, Afa Yay., İst.,. 1995.

Platon, *Devlet*, Çev. Hüseyin Demirhan, Hürriyet yay., İst., 1973.

Utku Ali, "F. Nietzsche: Sadece Deli! Sadece Şair!", Adana Felsefe Festivali Kitabı/Felsefe Hayatın İçinde, Adana Kent Konseyi Yay., Adana, 2017.

ŞİİR BİR MENTAL OLAY MIDIR? ŞİİR, GERÇEKLİK, ve EDEBİYATTA DOĞRULUK PROBLEMİ

Selena ÖZBAŞ

Kaynakça

Alighieri, D. (1975). *The Divine Comedy: Paradiso*. (Charles S. Singleton, Trans.). Italian Text and Translation. Bollingen Series LXXX. Princeton: Princeton University Press.

Aristotle. (1993). *Metaphysics: Books Γ, Δ, E.* (Christopher Kirwan, Trans.). 2nd Ed. Oxford: Clarendon Press.

Aristotle (1995). *Poetics*. (Stephen Halliwell, Trans.). Loeb Classical Library 199. Cambridge: Harvard University Press.

Auerbach, E. (2014). *Time, History, and Literature: Selected Essays of Erich Auerbach*. James I. Potter (Ed.). (Jane O. Newman, Trans.) Princeton and Oxford: Princeton University Press.

Brooks, C. (1960). *The Well Wrought Urn: Studies in the Structure of Poetry.* 2nd ed. London: Dobson Books Ltd.

Cicero. (1923). *De Divinatione Liber Secundus*. Arthur Stanley Pease (Ed.). The University of Illinois.

Cohen, T. (2008). *Thinking of Others: On The Talent for Metaphor*. Princeton: Princeton University Press.

Coleridge, S.T. (1884). *Biographia Literaria*. London: George Bell and Sons.

Davidson, D. (2001). *Essays on Actions and Events*. Oxford: Oxford University Press.

Donne, J. (1959). *Devotions upon emergent occassions*. Ann Arbor: The University of Michigan Press.

Felski, R. (2011). "Suspicious Minds." *Poetics Today 32* (2), 215-234. https://doi.org/10.1215/03335372-1261208

Frege, G. (1960). *Translations from the Philosophical Writings of Gottlob Frege*. Peter Geach and Max Black (Eds.). Oxford: Basil Blackwell.

Heidegger, M. (2001). *Poetry, Language, Though*t. (Albert Hofstadter, Trans.). New York: HarperCollins Publishers.

Johnson, S. (2009). *The Lives of The Poets: A Selection*. Roger Lonsdale (Ed.). Oxford: Oxford University Press.

Hogan, P.C. (1997), "Literary Universals." *Poetics Today 18* (2), 223-249. DOI:10.2307/1773433.

Kang, H. (2004). "Light and Thread." Nobel Lecture in Literature 2024, Svenska Akademien, Sweden.

https://www.nobelprize.org/uploads/2024/12/han-lecture-english.pdf

Lamarque, P. (2010). Literature and Truth. In Garry L. Hagberg and Walter Jost (Eds.), *A Companion to The Philosophy of Literature.* (pp. 367-385). Oxford: Wiley-Blackwell.

Lamarque, P. and Stein Haugom Olsen. (1994). *Truth, Fiction, and Literature: A Philosophical Perspective*. Oxford: Clarendon Press.

Lucian. (1915). Vol. II. (A.M. Harmon, Trans.) Loeb Classical Library 54. Harvard University Press.

Nietzsche, F. (2010). *Writings from the Early Notebooks*. Cambridge: Cambridge University Press.

Nussbaum, M.C. (2010). Perceptive Equilibrium: Literary Theory and Ethical Theory. In Garry L. Hagberg and Walter Jost (Eds.), *A Companion to the Philosophy of Literature*. (pp. 241-267). Wiley-Blackwell.

Pitari, P. (2023). "In Defense of Literary Truth: A Response to *Truth, Fiction, and Literature* by Peter Lamarque and Stein Haugom Olsen to Inquire into No-Truth Theories of Literature, Pragmatism, and the Ontology of Fictional Objects." *Literature 3* (1), 1-18. https://doi.org/10.3390/ literature3010001.

Plato. (1941). *The Republic*. Vol. II. Cambridge: Harvard University Press.

Plato. (1921). *Theaetetus and Sophist*. Loeb Classical Library. London and New York: William Heinemann and G.P. Putnam's Sons.

Ricoeur, P. (1970). *Freud and Philosophy: An Essay on Interpretation*. (Denis Savage, Trans.). Yale University Press.

Scruton, R. (2015). Poetry and Truth. In John Gibson (Ed.), *The Philosophy of Poetry*. (pp. 149-161) Oxford: Oxford University Press.

Shakespeare, W. (1991). *The Complete Works*. Stanley Wells and Gary Taylor (Eds.). Oxford: Oxford University Press.

Swift, J. (1996). A Letter Concerning the Sacramental Test. In Pat Rogers (Ed.). *Daniel Defoe: The Critical Heritage*. (p.38). London and New York: Routledge.

Swift, J. (1963). Swift to Alexander Pope, Sep.29. 1725. In Harold Williams (Ed.) *The Correspondence of Jonathan Swift*. Vol.3. 1724-1731. (pp.102-105). Oxford: Clarendon Press.

Yeats, W.B. (2000). *Poems Selected by Seamus Heaney*. London: Faber and Faber.

Tarski, A. (1944): "The Semantic Conception of Truth and The Foundations of Semantics." *Philosophy and Phenomenological Research* 4 (3), 341-375.

DÜZYAZININ BOŞ BIRAKTIĞI SAYFALAR: TAHKİYE ve MUSİKİ

Özgür TABUROĞLU

Kaynakça

Tanpınar, Ahmet Hamdi (1988). *XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul: Çağlayan.

— (2010). *Beş Şehir*, İstanbul: Dergâh.

— (2012). *Edebiyat Dersleri*, İstanbul: Dergâh.

— (1998). *Edebiyat Üzerine Makaleler*, İstanbul: Dergâh.

— (2015). *Günlüklerin Işığında Tanpınar'la Baş Başa*, Haz. İnci Enginün ve Zeynep Kerman, İstanbul: Dergâh.

— (2014). *Huzur*, İstanbul: Dergâh

— (2006). *Saatleri Ayarlama Enstitüsü*, İstanbul: Dergâh.

— (2018). *Suat'ın Mektubu*, İstanbul: Dergâh.

— (2016). *Tanpınar'ın Mektupları*, Haz. Zeynep Kerman, İstanbul: Dergâh.

— (2008). *Yahya Kemal*, İstanbul: Dergâh.

— (2000). *Yaşadığım Gibi*, İstanbul: Dergâh.

MELİH CEVDET ANDAY'IN ŞİİRLERİNDE ZAMANIN ANLAMI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Ece SARAÇOĞLU

Kaynakça

Anday, M. C. (1978) *Sözcükler*. İstanbul: T. İş Bankası Kültür Yayınları.

Anday, M. C. (1984) *Akan Zaman, Duran Zaman*. İstanbul: Adam Yayınları.

Anday, M. C. (1994) *İmge Ormanları*. İstanbul: Adam Yayınları.

Anday, M. C. (1996a) *Toplu Şiirleri I: Rahatı Kaçan Ağaç*. İstanbul: Adam Yayınları.

Anday, M. C. (1996b) *Toplu Şiirleri II: Ölümsüzlük Ardında Gılgamış*. İstanbul: Adam Yayınları.

Bergson, H. (1947) *Yaratıcı Tekâmül*. Çev. M. Şekip Tunç. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Günay, M. (2022) *Şiire Felsefeyle Yönelmek*. Konya: Çizgi Kitabevi.

İlhan. A. (2023) *Melih Cevdet Anday Şiirinin Felsefi Gizemi*. İstanbul: Günce Yayınları.

Oral, Z. (1983) *Konuşa Konuşa*. İstanbul: Gür Yayınları.

Oral, Z. (2023) *O Güzel İnsanlar*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.

Özer, K (1979) *Sanatçılarla Konuşmalar*. İstanbul: Çağdaş Yayınları.

Saraçoğlu, E. (2023) *Zamanın Varlığı ve Neliği.* İstanbul: Paris Yayınları.

Saraçoğlu E. (2023) "Henri Bergson'un Felsefesinde Bilincin ve Zamanın 'Yapıcı ve Kurucu' Etkinliği". *Özne Dergisi*. 2023(39): 65-78.

Yücel, T. (2004) " Melih Cevdet Anday'ın Şiirinde Uzam ve Zamanın İzinde", *Bütün Yüzyılları Yaşadım* içinde. Ed. Kaan Özkan ve Alphan Akgül. İstanbul: Alkım Yayınevi.

SEZAİ KARAKOÇ'UN ŞİİRİNDE POLİTİK TAHAYYÜL

Mehmet ÖZCAN

Kaynakça

Andı, M. F. (2010) "Afrika Bağımsızlık Savaşlarının İkinci Yeni Şiirine Yansımaları ve Sezai Karakoç", *Güneşe Tutulan Ayna*, Hat Yayınevi, İstanbul 2010, s. 184-198.

Başkal, Z. (2010). ''Sezai Karakoç'un Şiirlerinde Modernlik Eleştirisi'',*Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türkoloji Dergisi,* C. 17, sy. 2, Ankara 2010, s. 51–65.

Baudrillard, J. (2011). *Çaresiz Stratejiler*. (Çev. O. Adanır). Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi: İstanbul.

Gadamer, H.G.(2008).*Hakikat ve Yöntem*.(Çev. H, Arslan ve İ, Yavuzcan) Paradigma Yayınları: Bursa.

Kacıroğlu,M.(2011). "İkinci Yeni Şiirinde Öteki Dünya:Ortadoğu ve Afrika'',*Türkiyat Mecmuası*, C. 21/Güz, 2011, s.177-210.

Karakoç, S. (1982).*Edebiyat Yazıları I*. Diriliş Yayınları: İstanbul.

Karakoç, S.(2008). *İnsanlığın Dirilişi.* Diriliş Yayınları: İstanbul.

Karakoç, S.(2017). *Gün Doğmadan Neler Doğar*.Diriliş Yayınları: İstanbul.

Karataş,T.(1988). *Doğunun Yedinci Oğlu:Sezai Karakoç*.Kaknüs Yayınları: İstanbul.

Mignon, L.(2009). *Ana Metne Taşınan Dipnotlar*.İstanbul:İletişim Yayınları.

Nietzsche, F.(2016). *Böyle Buyurdu Zerdüşt*. (Çev. T. Oflazoğlu). İz Yayıncılık: İstanbul.

Oktay, A. (1983).*Yazılanla Okunan*. Yazko Yayınları: İstanbul.

Shayegan, D. (1991) *Yaralı Bilinç-Geleneksel Toplumlarda Kültürel Şizofreni*, (Çev.H. Bayrı) , Metis Yayınları: İstanbul.

SAİT FAİK'İN ŞİİRİ ÖRNEĞİYLE FELSEFE ESTETİK İLİŞKİSİ

Ali TİMUÇİN

Kaynakça

Abasıyanık S. F. (1980). *Açık Hava Oteli Konuşmalar Mektuplar*. Ankara: Bilgi Yayınevi.

Abasıyanık S. F. (1993). *Balıkçının Ölümü Yaşasın Edebiyat*. Ankara: Bilgi Yayınevi.

Abasıyanık S. F. (1965). *Birtakım İnsanlar Şimdi Sevişme Vakti*. İstanbul: Varlık Yayınları.

Abasıyanık S. F. (2006). *Öyle Bir Hikaye*. İstanbul: YKY.

Abasıyanık (1999). *Sevgiliye Mektup*, Ankara: Bilgi Yayınevi.

Abasıyanık S. F. (2025). *Şimdi Sevişme Vakti ve Diğer Şiirleri*. İstanbul: YKY.

Bachelard G. (1965). *La Poétiıqe de La Rêvereie*. France: *Presses Universitaires de France*.

Bayer R. (1961). *Histoire de l'esthétique*. Paris: Armand Colin.

Bayer R. (1956). *Traite d'esthétique*. Paris: Armand Colin.

Collinson D. (1999). *Asthetic Experience*. *Philosophical Aesthetics An Introduction*. Ed. Hanfling O., Milton Keynes: Blackwell Publishers.

Dufrenne M. (1963). *La Poétiıqe*. France: *Presses Universitaires de France*.

Çehov A. (2001). *Bütün Öyküler-8 1895-1900*. Çev. Mehmet Özgül. İstanbul: Cem Yayınevi.

Platon (2008). *Symposium*. Çev. Robin Waterfield. İstanbul: Oxford University Press.

Saison M. (1980). *L'expérience esthétique et les limites de la philosophie*. *Pourquoi l'esthétique? Hommage À Mikel Dufrenne.* Ed. Gelder J. Paris: Jean-Michel Place.

Timuçin Afşar (2017). *Estetik*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin Afşar (2024). *Felsefesiz Edebiyat Edebiyatsız Felsefe Olur mu ya da Olmalı mı?*. Ed. Gündoğan A.

Gündoğan, A.O., Günay M., *Felsefe ve Edebiyat*. Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları.

Timuçin Afşar, Türer S. (2018). *Estetik Sözlüğü*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Ed. Yaşar Nabi (1958). *Şiir Sanatı*. İstanbul: Varlık Yayınları.

Aziz ŞEKER
Gazanfer KAYA

Kaynakça

Adıgüzel, G. (2020). Pessoa'nın huzursuz şehri: Lizbon. https: //www.gzt.com/skyroad/pessoanin-huzursuz-sehri-lizbon-3549781.Erişim tarihi: Nisan 2024.

Altınoluk Düztaş, D. (2013). Franz Kafka romanlarında insan doğası üzerine sosyolojik bir inceleme. (Yüksek lisans tezi). İzmir: Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Aslanoğlu, R. (2000). *Kent, kimlik ve küreselleşme*. Bursa: Ezgi Kitabevi.

Aslan Cobutoğlu, S. (2022). Kadın öykülerinde kent imgesi. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 27, 363-383.

Ayvalıoğlu, N. (1993). İstanbul'luların zihnindeki İstanbul: İstanbul'un kognitif imajının incelenmesi. *Psikoloji Çalışmaları Dergisi*, 19, 5-50.

Berman, M. (2014). *Katı olan her şey buharlaşıyor. Modernite deneyimi*. (Çev. Ü. Altuğ ve B. Peker). İstanbul: İletişim Yayınları.

Chambers, I. (2014). *Göç, kültür, kimlik*. (Çev. İ. Türkmen ve M. Beşikçi). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Demir, B. (2017). *Türk şiirinde İstanbul (1950-1980 dönemi).* (Yüksek lisans tezi). Kars: Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Demirbağ, K. (2019). *Özdemir Asaf'ın eserlerinde toplumsal mekân ve toplumsal bellek üzerine bir inceleme*. (Yüksek lisans tezi). Ardahan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Durkheim, E. (2014). *Toplumsal iş bölümü*. (Çev. Ö. Ozankaya). İstanbul: Cem Yayınları.

Gülendam, R. (2006). *Türk romanında kadın kimliği (1946-1960).* Konya: Salkımsöğüt Yayınları.

Gülendam, R. (2015). *Türkiye'de kadın olmak. Cumhuriyet devri Türk romanında kadın kimliği: 1960-1980.* İstanbul: Kesit Yayınları.

Gül, H. ve Ergun, C. (2016). Kentin ve kentsel işlevlerin, mekânın ve yapının tarihsel gelişimi ve dönüşümü. M. S. Tümtaş vd. (Ed.). *Kente dair* içinde (ss. 53-90). İstanbul: Bağlam Yayıncılık.

Güllüpınar, F. (2011). Kent kuramları. F. Güneş (Ed.). *Kent sosyolojisi* içinde (ss. 50-83) Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.

İlhan, A. (1999). *Sisler Bulvarı*. Ankara: Bilgi Yayınevi.

Keskinok, H. Ç. (2006). *Kentleşme siyasaları*. İstanbul: Kaynak Yayınları.

Kılıçbay, M. A. (2010). Dünyanın en güzel şehri. *İdealkent Dergisi*, 1, 138-141.

Koçak, Turhanlıoğlu ve Ayşın, F. (2011). Türkiye'de kentleşme deneyimi-1: 1923-1980. F. Güneş (Ed.). *Kent sosyolojisi* içinde (ss. 200-227) Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.

Kula, F. (2016). *Sezai Karakoç'un şiir ve hikâyelerinde şehir ve medeniyet*. (Yüksek lisans tezi). İstanbul: Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

Kürüm, E. (2022). Sabahattin Ali Hikâyelerinde büyük şehirler, taşra şehirleri ve köylü kentli çatışması. M. Karacar ve S. Kalecik (Ed.). *Edebiyat ve şehir* içinde (ss. 27-54) Erzurum: Fenomen Yayıncılık.

Lordoğlu, K. ve Özkaplan, N. (2005). *Çalışma iktisadı.* İstanbul: Der Yayınları

Marx, K. ve Engels, F. (1998). *Komünist partisi manifestosu.* (Çev. C. Karakaya). İstanbul: Sosyal Yayınları.

Mills, W. (2007). *Toplumbilimsel düşün*. (Çev. Ü. Oskay). İstanbul: Der Yayınları.

Orhan Kemal. (2006). *Gurbet Kuşları.* İstanbul: Varlık Yayınevi.

Özbay, F. (2015). *Dünden bugüne aile, kent ve nüfus.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Özgüler, C. (2018). Şiirde kent yazımı: Aragon'un Paris'inden İlhan Berk'in *Galata* ve *Pera*'sına. *Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları Dergisi,* 10-19, 162-170.

Pınarcıoğlu, N. Ş. ve diğerleri (2014). Kent kuramları. Ö. Uğurlu,. N.Ş. Pınarcıoğlu ve diğerleri (Ed.). *Kent sosyolojisi çalışmaları* içinde (ss. 71-102). İstanbul: Örgün Yayınevi.

Ran, H. N. (1993). *Yatar Bursa Kalesinde*. İstanbul: Adam Yayınları.

Ran, H. N. (1994). *Yeni Şiirler*. İstanbul: Adam Yayınları.

Ritzer, G. ve Stepnisky, J. (2014). *Sosyoloji kuramları*. (Çev. H. Hülür). Ankara: De Ki Basım Yayım.

Simmel, G. (1996). Metropol ve zihinsel yaşam. (Çev. Z. Aygen). *Cogito: kent ve kültürü* içinde (ss. 37-54). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Simmel, G. (2009). *Bireysellik ve kültür*. (Çev. T. Birkan). İletişim: Metis Yayınları.

Sevinç, M. (1999). Postmodernizm ve kent. *Birikim Dergisi,* 124, 54-59.

Sennett, R. (2019). *Gözün vicdanı. Kentin tasarımı ve toplumsal yaşam.* (Çev. S. Sertabiboğlu ve C. Kurultay). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Sezai Karakoç (2013). *Gün doğmadan*. İstanbul: Diriliş Yayınları.

Sakallı, F. (Ed.) (2020). *Şehir ve yazar*. Ankara: İlbilge Yayıncılık.

Şişmanoğlu Şimşek, Ş. (2021). Beyoğlu Sırları: 'Esrarlı' İstanbul romanlarına Karamanlıca bir giriş. D. A. Büyükarman, S. Şahin vd. (Yay. Haz.) *Edebiyatın izinde. Edebiyat ve gündelik hayat* içinde (ss.33-40). İstanbul: Bağlam Yayınları.

Thorns, D. C. (2004). *Kentlerin dönüşümü kent teorisi ve kentsel yaşam.* (Çev. E. Nal ve H. Nal). İstanbul: Soyak Yayınları.

Ural, T. (2021). Erken Cumhuriyet dönemi popüler romanında gündelik hayatın temsili. D. A. Büyükarman, S. Şahin vd. (Yay. Haz.) *Edebiyatın izinde. Edebiyat ve gündelik hayat* içinde (ss.56-64). İstanbul: Bağlam Yayınları.

Weber, M. (2022). *Kent*. (Çev. V. Ahsen Coşar). Ankara: Dorlion Yayınları.

Yeşilyurt, T. (2020). Âşık bir flaneur olarak Kaptan. *Söylem Filoloji Dergisi,* 5-2, 329-378.

Yılmaz, E. B. (2019). *Edebiyat şehir hafıza. Türk romanında hafıza mekânı olarak şehir (1940-1960)*. İstanbul: Kesit Yayınları.

Yörükan, A. (2006). *Şehir sosyolojisinin ve insan ekolojisinin teorik temelleri.* Ankara: Nobel Yayıncılık.

Kaynakça

BAUGH, Bruce, (2000). "How Deleuze Can Help Us Make Literature Work", (edits. Ian Buchanan and John Marks), *Deleuze and Literature*, Edinburgh University Press Edinburgh.

BEST Steven- KELLNER Douglas, (2011). Postmodern Teori, (çev. Mehmet Küçük), Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

BRYDEN, Mary, (2003). "Deleuze and Anglo-American Literature: Water, Whales and Melville", *Introduction to the Philosophy of Gilles Deleuze*, (edit. Jean Khalfa), Continuum, London and New York.

COLEBOOK, Claire, (2013). *Gilles Deleuze*, (çev. Cem Soydemir), Doğu Batı Yayınları, İstanbul.

CRAWFORD, T. Hugh, (2000). "The Paterson Plateau: Deleuze, Guattari and William Carlos Williams" *Deleuze and Literature,* (edits. Ian Buchanan and John Marks), Edinburgh University Press, Edinburgh.

DELEUZE Gilles-GUATTARI Felix, (2013). *Kapitalizm ve Şizofreni-Bin Yayla*, (çev. Emre Sünter), Norgunk Yayınları, İstanbul.

DELEUZE Gilles-GUATTARI Fellix, (2001). *Felsefe Nedir?*, Yapı Kredi Yayınları, (çev. Turan Ilgaz) İstanbul.

DELEUZE Gilles-PARNET Claire, (1990). *Diyaloglar*, (çev. Ali Akay), Bağlam Yayınları, İstanbul.

DELEUZE, Gilles – GUATTARI, Felix, (2015). *Kafka: Minör Bir Edebiyat İçin*, (çev. Işık Ergüden), Dedalus Yayınları, İstanbul.

DELEUZE, Gilles, (2004). *Proust ve Göstergeler*, (çev. Ayşe Meral), Kabalcı Yayınları, İstanbul.

DELEUZE, Gilles, (2007). *Kritik ve Klinik*, (çev. İnci Uysal), Norgunk Yayınları, İstanbul.

DELEUZE, Gilles-GUATTARI Felix, (2012). *Anti-Öidipus*, (çev. Fahrettin Ege vd.), Bilim ve Sosyalizm Yayınları, Ankara.

ERKAN, Ümmet, (2019). Gilles Deleuze Felsefesinde Temel Kavramlar ve Yeni Toplumsal Hareketler, *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, Yıl: 9, C. 13, S. 19.

GOODCHILD, Philip, (2005). Deleuze&Guattari-Arzu Politikasına Giriş, (çev. Rahmi G. Öğdül), Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

HOLLAND, Eugene W., (2006). *Deleuze ve Guattari'nin Anti-Oedipus'u-Şizoanalize Giriş*, (çev. Ali Utku-Mukadder Erkan), Otonom Yayınları, İstanbul.

Kacıroğlu, Murat, (2014). Tehlikeli Oyunlar'ın Şizo-Öznesi: Hikmet Benol", *Dergâh Dergisi*, C. XXIV, S. 287, İstanbul.

KÜÇÜKALP, Kasım, (2009). Deleuz'ün Felsefe Kavrayışı, *Kaygı Dergisi*, S.12.

KILIÇ, Sinan, (2013). *Deleuze-Guattari: Yersizyurtsuzlaştırma Makinesi Olarak Şizoanalitik Fark ve Arzu Ontolojis*i, Sentez Yayınları, Ankara.

LAMBERT, Gregg, (1998). "On the Uses and Abuses of Literature for Life: Gilles Deleuze and the Literary Clinic", http://pmc.iath.virginia.edu/text-only/issue.598/8.3lambert.txt.

SÜTCÜ, Özcan Yılmaz, (2016). "Deleuze ve Edebiyat: Sınırların Ötesine Geçmek", *Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar*, 9(2).

UYAR, Turgut, (2014), *Büyük Saat*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

YILDIZ, Bülent, (2022). "Edebiyatta Yeni Bir Eleştirel Eylem Olarak Rizomatik Eleştiri ve Gilles Deleuze'ün Rizomatik Kavramı", *Folklor-Edebiyat Dergisi* S. 110, 28(2).

TURGUT UYAR'IN *AKÇABURGAZLI YEKTA'NIN MAHKEME KARARINI ALDIĞINDA SÖYLEDİĞİ MEZMURDUR* BAŞLIKLI ŞİİRİNDE KENDİNİ DAYATMA DURUMUNUN NEDENİ

Oğuz ÖCAL

Kaynakça

Caner, Fırat. (2006). *Turgut Uyar'ın Huzursuzluğu.* (Doktora Tezi). Bilkent Üniversitesi, Ankara.

Doğan, Mehmet Can. (2006). "Düşünen Şiir, Duyan Şiir: Turgut Uyar", *Şair Sözü*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları. 129-142.

Koçak, Orhan. (2011). *Bahisleri Yükseltmek -Turgut Uyar Şiirinde Kendini Yaratma Deneyimi-*. İstanbul: Metis Yayınları.

Öcal, Oğuz. (2012). *Tahsin Yücel'in Romanlarında Bireyin Dramı, Yapı ve İroni.* Ankara: Akçağ Yayınları.

Uyar, Turgut. (2008). "Akçaburgazlı Yekta'nın Mahkeme Kararını Aldığında Söylediği Mezmurdur", *Büyük Saat.* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları. 134-140.

Yıldırım, Fariz. (2009). "Turgut Uyar'ın Şiirlerinde Uyumsuzluk ve Yabancılaşma İzleği". *Erdem*. 53. 237-248.

TARİH ve KÜLTÜR BAĞLAMINDA BİR ANADOLU ŞİİRİ: *AĞLASUN AYŞAFAĞI*

Mustafa GÜNAY

Kaynakça

Bedrettin Cömert, *Eleştiriye Beş Kala*, Ayko Yayınları, 1981.

Mustafa Günay, *Sanata Felsefeyle Yönelmek*, Çizgi Yayınları, 2025.

Hasan Hüseyin, *Ağlasun Ayşafağı*, Bilgi Yayınları, 1975.

Derya Karaosmanoğlu, "Hasan Hüseyin'in Şiirlerinde Fenomenolojik Nesne İncelemesi", Türkish Studies, Volume 11/21 Fall, 2016.

ŞİİRİN DUYURDUĞU FELSEFE: AFŞAR TİMUÇİN'İN ŞİİRİNDEKİ FELSEFİ DERİNLİK

Sabahat TÜRER

Kaynakça

Timuçin, A. (2003a). *Çöl*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin, A. (2003b). *Destanlar*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin, A. (2003c). *Böyle söylenmeli bizim türkümüz*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin, A. (2003d). *Savaşçı türküleri*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin, A. (2003e). *Boş beşik*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin, A. (2003f). *Ey benim güzel sevdalım*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin, A. (2003g). *Bu sevda böyle gider*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin, A. (2002a). *Arınmalar*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin, A. (2002b). *Akşam türküleri*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin, A. (2002c). *Bulutlar deniz kokar*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin, A. (2002d). *Felsefesiz edebiyat edebiyatsız felsefe olur mu ya da olmalı mı?* Özbek Sinan (Yay. Haz.) *Edebiyat felsefesi. Felsefelogos: 17-18*. İstanbul: Bulut Yayınları

Timuçin, A. (2005a). *Felsefeye giriş*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin, A. (2005b). *Felsefeden mimarlığa bakış /Estetik* (seminer: 15. 03.1999). Yayımlayan: TMMOB İstanbul Büyükkent Şubesi. İstanbul: Çizgi Yayınları.

Timuçin, A. (2008a). *Bir yaz güzellemesi*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin, A. (2008b). *Felsefeden estetiğe*. Ankara: Hayal Yayınları.

Timuçin, A. (2008c). *Gönül gözüyle 3 / Ölümü kapıda bekletmek*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin, A. (2011). *Düşlerin en güzeli*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin, A. (2013). *Aşk beni çağırınca*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin, A. (2015). *Aşk güzeldir*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin, A. (2018). *Sonsuzluk şarkısı*. İstanbul: Bulut Yayınları.

İSMET ÖZEL ŞİİRİNDE FELSEFİ TEMALAR: VAROLUŞ, YABANCILAŞMA ve DİYALEKTİK

Cem KOTAN

Kaynakça

Baudrillard, J. (1991). Sessiz Yığınların Gölgesinde ya da Toplumsalın Sonu. (O. Adanır, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Baudrillard, J. (2021). Tüketim Toplumu. (N. Tutal ve F. Keskin, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bozkurt, N. (2013). "Jean-Paul Sartre'ın İnsan Anlayışı", Felsefe Arkivi sayı.25. ss.133-167.

Cevizci, A. (2020). Büyük Felsefe Sözlüğü II. Cilt, İstanbul: Say Yayınları.

Deleuze, G. ve Felix G. (2020). Anti-Ödipus Kapitalizm ve Şizofreni 1. (F. Ege, H. Erdoğan ve M. Yiğitalp, Çev.) Ankara: Bilim ve Sosyalizm Yayınları.

Derrida, J. (2020). Edebiyat Edimleri, (A. Utku, Çev.), İstanbul: Ketebe Yayınları.

Er, S. E.(2021). Gilles Deleuz'ün Fark Felsefesi, İstanbul: Çizgi Kitabevi.

Foucault, M. (2003). Kendini Bilmek, (G. Ç. Güven, Çev.). İstanbul: OM Yayınları.

Gölpınarlı, A. (2024). Sunuş, Gülşen-i Raz içinde, İstabul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Heidegger, M. (1977). "On The Origin of The Work of Art" in Basic Writings, (D. F. Krell, Ed.). San Fransisco: Harper Perennial Modern Classics.

Heidegger, M. (2018). Varlık ve Zaman, (K. Ökten, Çev.). İstanbul: Alfa Yayınları.

Heidegger, M. (2019). Düşünmek Ne Demektir? (İ. Turan, Çev.). İstanbul: Dergah Yayınları.

Honneth, A. (2016). Tanınma Uğruna Mücadele (Ö. Aktok, Çev.) İstanbul: İthaki Yayınları.

Horkheimer, M. (2018). Akıl Tutulması (O. Koçak, Çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Özel, İ (1998). Üç Mesele, İstanbul: Şule Yayınları.

Özel, İ.(1999). Sorulunca Söylenen, İstanbul: Şule Yayınları.

Özel, İ. (2008). Toparlanın Gitmiyoruz, İstanbul: Ebabil Yayınları.

Özel, İ.(2014). Tahrir Vazifeleri, İstanbul: TİYO Yayınları.

Özel, İ.(2013). Şiir Okuma Kılavuzu, İstanbul: TİYO Yayınları.

Özel, İ. (2017). Of Not Being A Jew, İstanbul: TİYO Yayınları.

Özel, İ (2019). Erbain, İstanbul: TİYO Yayınları.

Özel, İ (2019a). Başını Örten Kızlar Felsefe Bilmelidir, İstanbul: TİYO Yayınları.

Özel, İ. (2021). Bir Yusuf Masalı, İstanbul: TİYO Yayınları.

Schiller, Friedrich Von, (2001). Felsefe ve Şiir, (B. Batıman, Çev.) İstanbul: Yaba Yayınları.

Şeker, F. M. (2015). Türk Zihniyet Dünyası ve Hayat Felsefesi, İstanbul: Dergah Yayınları.

Yalçın, Ş.(2010). Modern Felsefe'de Benlik. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.

Yılmaz, E. (2020). Varlık ve Zamanı Anlamak, İstanbul: Küre Yayınları.

DÜŞÜNCENİN ŞİİRSEL RİTMİ: ARUOBA'YLA DÜŞLEMEK

Rümeysa Nur GÖRGÖZ

Kaynakça

Aruoba, O. (1994). Ol An. Mephisto Yayınları: İstanbul.

Aruoba, O. (2009). Yürüme. Metis Yayınları: İstanbul.

Aruoba, O. (2012a).Uzak. Metis Yayınları: İstanbul.

Aruoba, O. (2012b).Hani. Metis Yayınları: İstanbul.

Aruoba, O. (2013).Zilif. Sel Yayınları: İstanbul.

Aruoba, O. (2022). Olmayalı. Metis Yayınları: İstanbul.

Aruoba, O. (2023). De Ki İşte. Metis Yayınları: İstanbul.

Cengiz, M. (2016). Platon ve Aristoteles'te Şiir Düşüncesi. Şiirden Yayıncılık: İstanbul.

Çakın, M. (2017). Yalanın Değeri/Yorumunun Önemi. Hacettepe Üniversitesi, Felsefe Bölümü. Vira Verita E- Dergi, Sayı: 5 Ss. 1-14.

Er, S. (2020). "Karacaoğlan Şiirinin Felsefi Temelleri" *Milli Folklor*.Ss.186-193

Günay,M.(2016). Herakleitos ve Şiir. Felsefe Dergisi. Sayı:1 Ss.(125-132)

Günay,M.(2022). Şiirle Felsefeye Yönelmek. Çizgi Yayınları: İstanbul.

Kayıran, Y.(2007). Felsefi Şiir Tinsel Poetika Deneme- Eleştiri. Yapı Kredi Yayınları: İstanbul.

Nietzcshe, F.(2010). Tragedya'nın Doğuşu. (Çev. Tüzel, M.) Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları: İstanbul.

Nietzcshe, F.(2011). Böyle Buyurdu Zerdüşt. (Çev. Tüzel, M.) Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları: İstanbul.

Nietzcshe, F.(2023). Dionysos Dithyrambosları. (Çev. Cemal, A.) Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları: İstanbul.

Nietzcshe, F.(2024). İyinin ve Kötünün Ötesinde. (Çev. Tüzel, M.) Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları: İstanbul.

Platon (2006). Devlet. (Çev. Eyüboğlu, S.ve Cingöz, M.) Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları: İstanbul.

Platon (2010). Ion. (Çev. Akderin F.) Say Yayınları: İstanbul.

Tokat, L.(2007).Heidegger'de Şiirsel Dil- Metafizik İlişkisi. Marmara Üniversitesi İlahiyat Dergisi. Sayı:32. Ss. 183-208.

ŞİİRİN BAŞKALDIRISI: ARKADAŞ ZEKAİ ÖZGER'İ CAMUS'NÜN GÖZÜNDEN OKUMAK

Sabriye AKKUL

Kaynakça

Camus, A. (1997). Sisifos Söylemi. İstanbul. Can Yayınları

Camus, A. (1985). Başkaldıran İnsan. İstanbul: Kuzey Yayınları.

Gündoğan, A. O. (1997). Albert Camus ve Başkaldırma Felsefesi. İstanbul: Birey Yayınları.

Özger, A. Z. (1997). Sevdadır. İstanbul: Mayıs Yayınları.

Özdil, O. (2020). "Queer Estetik Bağlamında Arkadaş Z. Özger Şiirinin İncelenmesi". Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları, 12(24), 159-200.

AHMET ERHAN ŞİİRİNİN KURUCU TEMASI OLARAK *VAROLUŞ* ve AKDENİZ KÜLTÜR İKLİMİNDE *VAROLUŞUN RENGİ*

Mustafa AĞAOĞLU

Kaynakça

Adorno, T. W. (2002). *Minima Moralia*, (çev. Orhan Koçak - Ahmet Doğukan). İstanbul: Metis Yayınları

_____. (2004). "Lirik Şiir ve Toplum", *Edebiyat Yazıları* içinde. (çev. Sabir Yücesoy - Orhan Koçak). İstanbul: Metis Yayınları.

Asiltürk, Baki. (2013). *Türk Şiirinde 1980 Kuşağı*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Behramoğlu, A.(2001). *Büyük Türk Şiiri Antolojisinde*(2. Cilt). İstanbul: Sosyal Yayınlar

Bergson, H. (2019). *Metafizik Dersleri*. (çev. B. Garen Beşiktaşlıyan). İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

_____. (2020). *Metafiziğe Giriş*. (çev. Atakan Altınörs). İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Bottero, J. (2013). *Gılgamış Destanı- Ölmek İstemeyen Büyük İnsan.* (çev. Orhan Suda). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Bronner, S. E. (2012). *Camus: Bir Ahlakçının Portresi*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Camus, A. (1982). *Denemeler*. (çev. Sabahattin Eyuboğlu-Vedat Günyol). İstanbul: Say Yayınları.

_____. (2003). *Defterler-1* (çev. Ümit Moran Altan). İstanbul: İthaki Yayınları.

_____. (2015a). *Sıkıyönetim*. (çev. Ayberk Erkay). İstanbul: Can Yayınları.

_____. (2015b). *Adiller*. (çev. Ayberk Erkay). İstanbul: Can Yayınları.

_____. (2015c). *Başkaldıran İnsan*. (çev. Tahsin Yücel). İstanbul: Can Yayınları.

_____. (2015d). *Yabancı*. (çev. Samih Tiryakioğlu). İstanbul: Can Yayınları.

_____. (2016). *Sisifos Söyleni.* (çev. Tahsin Yücel). İstanbul: Can Yayınları.

_____. (2024). *Yaz.* (çev. Tahsin Yücel). İstanbul: Can Yayınları.

Cansever, E. (2011). *Sonrası Kalır I- Bütün Şiirleri.* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

_____. (2021). *İki Satır, İki Satırdır* (haz. Habil Sağlam). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Del Lucchese, F. (2016). *Machiavelli ve Spinoza: Çatışma, Güç ve Çokluk*, (çev. Orkun Güner). İstanbul: Otonom Yayıncılık.

Deleuze, G. & Guattari, F. (2017). *Felsefe Nedir?* (çev. Turhan Ilgaz). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Erhan, A. (1997). *Yaşamın Ufuk Çizgisi-Akdeniz Lirikleri*. Ankara: Bilgi Yayınları.

_____. (2015a). *Burada Gömülüdür* (Toplu Şiirleri Cilt 1). İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi

_____. (2015b). *Burada Gömülüdür* (Toplu Şiirleri Cilt 2). İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi

_____. (2020a). "Şiir Üzerine Bir Söyleşi", *Ankara-İstanbul Karatreni* içinde. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi.

_____. (2020b). "Yenilik Tutuculuğu", *Ankara-İstanbul Karatreni* içinde. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi.

_____. (2020c). "Ankara-İstanbul Karatreni", *Ankara-İstanbul Karatreni* içinde. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi.

Freud, S. (2019). *Tekinsizlik Üzerine*. (çev. Hakan Şahin). İstanbul: Laputa Kitap.

Galeano, E. (1997), *Gölgede ve Güneşte Futbol*. (çev. Ertuğrul Önalp-Mehmet Necati Kutlu). Can Yayınları, İstanbul.

Günay, M. (2022). "Felsefede ve Şiirde Akdeniz İmgesi: Albert Camus ve Ahmet Erhan" *Şiire Felsefeyle Yönelmek* içinde. Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları.

Hobbes, T. (2007). *Leviathan.* (çev. S. Lim). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Machiavelli, N. (2021). *Titus Livius'un İlk On Kitabı Üzerine Söylevler*. (çev. Alev Tolga). İstanbul: Say Yayınları.

Mounier, E. (2019). *Varoluş Felsefelerine Giriş*. (çev. Serdar Rifat Kırkoğlu), İstanbul: Fol Kitap.

Nietzsche, F.(2016). *Böyle Söyledi Zerdüşt.* (çev. Mustafa Tüzel). İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.

Özer, A. (2015). "Sunuş", *Burada Gömülüdür, (Birinci Cilt)* içinde. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi.

Sartre, J. P. (1963). *Çağımızın Gerçekleri.* (çev. Sabahattin Eyuboğlu- Vedat Günyol).

_____. (2015a). *Sözcükler.* (çev. Selahattin Hilav). İstanbul: Can Yayınları

_____. (2015b). *Bulantı.* (çev. Selahattin Hilav). İstanbul: Can Yayınları

Satıcı, A. (2015). "Edebiyat ve Eleştiri", *Burada Gömülüdür, (Birinci Cilt)* içinde. İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi.

Spinoza, B. (2016). *Ethica- Geometrik Yöntemle Kanıtlanmış ve Beş Bölüme Ayrılmış Ahlak*. (çev. Çiğdem Dürüşken). İstanbul: Alfa Basım Yayım.

YÜCEL KAYIRAN ŞİİRİNDE POETİK VARLIĞIN POLİTİK DÜŞÜŞÜ: STASİS'İN ONTOLOJİSİ

Zahid B. ÖZHANLI

Kaynakça

Agamben, Giorgi. (2020). *Kutsal İnsan.* (İ. Türkmen, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Aristoteles. (2013). *Poetika.* (F. Akderin, Çev.) İstanbul: Say Yayınları.

Badiou, Alain. (2017). *Başka Bir Estetik.* (A. U. Kılıç, Çev.) İstanbul: Metis Yayınları.

Baker, Ulus. (2017). *Aşındırma Denemeleri.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Cengizhan, Gökhan. (2007). Beni Hiç Göremezsin/Ailenin Ölümü. A. Tüzün (Dü.) içinde, *Yücel Kayıran ve Şiiri "Beni Hiç Göremezsin"* (s. 33-38). İstanbul: Digraf Yayıncılık.

Er, Sadık Erol. (2020). Karacaoğlan Şiirinin Felsefi Temelleri. *Milli Folklor Dergisi, 16*(127), 186-193.

Foucault, Michel. (2015). *Deliliğin Tarihi.* (M. A. Kılıçbay, Çev.) Ankara: İmge Kitapevi.

Günay, Mustafa. (2022). *Şiire Felsefeyle Yönelmek.* Konya: Çizgi Kitapevi.

Hartmann, Nicolai. (2021). *Aristoteles ve Hegel.* (S. Günenç, Çev.) Ankara: Fol Yayınları.

Hegel, Georg Wilhelm. (2022). *Tinin Görüngübilimi.* (A. Yardımlı, Çev.) İstanbul: İdea Yayınevi.

Hegel, Georg Wilhelm. (1991). *Hukuk Felsefesinin Prensipleri.* (C. Karakaya, Çev.) İstanbul: Sosyal Yayınlar.

Kayıran, Yücel. (2007). *Felsefi Şiir - Tinsel Poetika.* İstanbul: 2007.

Kayıran, Yücel. (2014). *Son Akşam Yemeği.* İstanbul: Metis Yayınları.

Kayıran, Yücel. (2017). *Efsus'a Yolculuk.* İstanbul: Metis Yayınları.

Kayıran, Yücel. (2022). *Hayaline Firar Edemeyenlerin Afsunu.* İstanbul: Everest Yayınları.

Kayıran, Yücel. (2022). *Stasis.* İstanbul: Everest Yayınları.

Kayıran, Yücel. (2023). *Beni Hiç Göremezsin.* İstanbul: Everest Yayınları.

Kayıran, Yücel. (2024). *Çalgın.* İstanbul: Everest Yayınları.

Kojêve, Alexandre. (2021). *Hegel Felsefesine Giriş.* (S. Hilav, Çev.) İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Platon. (2010). *İon.* (F. Akderin, Çev.) İstanbul: Say Yayınları.

Platon. (2022). *Devlet.* (S. E.-M. Cimcoz, Çev.) İstanbul: İş Bankası Yayınları.

Sartre, Jean Paul. (1965). *Gizli Oturum.* (B. Onaran, Çev.) İstanbul: De Yayınevi.

Spinoza, Benedictus De. (2016). *Törebilim.* (A. Yardımlı, Çev.) İstanbul: İdea Yayınevi.

Spivak, Gayatri Chakravorty. (2020). *Madun Konuşabilir mi?* (E. Koyuncu, Çev.) Ankara: Dipnot Yayınları.

Whitman, Walt. (2024). *Çimen Yaprakları IV.* (F. Öz, Çev.) İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

HENRİ BERGSON'UN İNSAN ANLAYIŞI

Ceyhun Akın CENGİZ

Kaynakça

Bergson, H. (1944). *Creative Evolution.* (Translated by Arthur Mitchell). New York: The Modern Library.

Bergson, H. (1986a). *Yaratıcı Tekâmül.* (çev: Mustafa Şekip Tunç). (İkinci Basım). İstanbul, MEB Yayınları.

Bergson, H. (1986b). *Düşünce ve Devingen.* (çev: Miraç Katırcıoğlu). İstanbul: MEB Yayınları.

Bergson, H. (1990). *Şuurun Doğrudan Doğruya Verileri.* (çev: Mustafa Şekip Tunç). İstanbul: MEB Yayınları.

Bergson, H. (2007). *Madde ve Bellek.* (çev. Işık Ergüden). Ankara: Dost Yayınevi.

Bergson, H. (2011). *Metafiziğe Giriş.* (çev. Atakan Altınörs). İstanbul: Paradigma Yayınları.

Carr, W.H. (2022). *Henri Bergson Değişimin Felsefesi.* (çev. Sadık Erol Er, Onur Varolun). Ankara: Fol Yayınları.

Calkins, W. M. (1912). Henri Bergson: Personalist. The Philosophical Review, Vol. 21, No. 6, (Nov., 1912), pp. 666-675.

Chevalier, J. (1970). *Henri Bergson.* (Translation by Lillian A. Clare). New York: Books for Libraries Press.

Harris, M. (1933). *Bergson's Conception of Freedom.* The Philosophical Review, 5, 511-520.

Mullarkey, J. (1999). *Bergson and Philosophy.* Notre Dame, India: University of Notre Dame Press.

Stalknecht, N. (1934). *Studies in the Philosophy of Creation*. New Jersey: Priston University Press.

sosyoloji divanı

Yıl: 13 Sayı: 25 | Haziran 2025

ISSN: 2147-8902

Uluslararası hakemli bir dergidir. Yılda iki kez yayınlanmaktadır.

DOSYA:
TÜRK DÜNYASI: KESİTLER

sosyoloji divanı

Yıl: 13 Sayı: 25 | Haziran 2025

ISSN: 2147-8902

Uluslararası hakemli bir dergidir. Yılda iki kez yayınlanmaktadır.

Sahibi / Çizgi Kitabevi Adına: Ömer Arlı

Yazı İşleri Müdürü: Mahmut Arlı

Genel Yayın Yönetmeni: Seyfettin Kurt

Baş Editör: Ahmet Koyuncu

Dosya Editörü: Ertan Özensel

Yayın Türü: Süreli Yayın

İletişim: sosyolojidivani@gmail.com
www. sosyolojidivani.com

Sosyoloji Divanı, SOBİAD, Index Copernicus (ICI-WOJ)
ve Citefactor tarafından dizinlenmektedir.

Baskı: Sebat Ofset
S.N: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65 - 66

Alemdar Mah.
Çatalçeşme Sk. No:42/2
Cağaloğlu/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Bölgesel ve Uluslararası Bir Güç Potansiyeli Olarak Türk Devletler Teşkilatı

●

Ertan Özensel

Kaynakça

Aidarbek A., Anuarbekuly A., ve Makhanov K. (2017). Türk dili konuşan ülkeler entegrasyonu: Tarihsel geçmişi ve kurumsallaşması, *Ankasam Bölgesel Araştırmalar Dergisi*, *1*(3), 164-204.

Akçapa, M. (2023). Türk Devletleri Teşkilatı'nın tarihsel gelişimi: Teşkilatın dünü, bugünü ve yarını, *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, *11*(34), 473-491.

Alizada, N. (2024), Bölgeselciliğin yeni dinamiği: Türk devletleri teşkilatı ve Azerbaycan, *MUTAD*, *Türk Devletleri Teşkilatı (Dünü, Bugünü, Yarını) Özel Sayısı*, 18-40.

Koçak, M. (2023). Potential of organization of Turkic states in the international system, *Insight Turkey*, *25*(4), 115-137.

Nolte D. (2010). How to compare regional powers: analytical concepts and research topics, *Review of International Studies*, *36*(4), 881-901.

Ömüraliyev, K. (2025). The astana times, Bağlantı: https://www.turkicstates.org/tr/haber/ots-secretary-general-2025-will-be-year-of-deeper-integration-among-turkic-states. Erişim: 12.02.2025.

Sarıca, B. (2024). *Yeni bölgeselcilik tartışmaları perspektifinde Türk devletleri teşkilatı*, AVİM Staj Projesi.

Tavukçu, S. (2025). Türk Devletleri Türkiye'ye Neden İhanet Etsin? Bağlantı: https://www.sde.org.tr/sinan-tavukcu/genel/turk-devletleri-turkiye-ye-neden- ihanet-etsin-kose-yazisi-57915. Erişim: 17.02.2025.

İletişim Başkanlığı (2023). *21. yüzyılın parlayan yıldızı: Türk Devletleri Teşkilatı*, Ankara: Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Yayınları.

Yılmaz, E. (2024). Türk Devletler Teşkilatı: Tarihsel bir analiz, Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi.

URL 1, Türk Devletler Teşkilatı, Bağlantı: https://www.turkicstates.org/tr/logo-ve-bayrak, Erişim: 03.03.2025.

URL 2, Türk Devletler Teşkilatı, Bağlantı: https://www.turkicstates.org/tr/organizasyon-tarihcesi, Erişim: 12.04.2025.

URL 3, Türk Devletler Teşkilatı, Bağlantı: https://www.turkicstates.org/tr/haber/the-17th-meeting-of-the-council-of-elders-of-the-organization-of-turkic-states-was-held-on-2-may-2025-in-girne-trnc, Erişim: 03.05.2025.

URL 4, Anadolu Ajansı, Bağlantı: https://www.aa.com.tr/tr/dunya/turk-dunyasi-ortak-alfabe-komisyonu -ortak-turk-alfabesi-ile-ilgili-bildiri-yayimladi/3335590 Erişim: 17.01.2025.

URL 5, Türk Devletler Teşkilatı, Bağlantı: https://www.turkicstates.org/tr/haber/ots-secretary-general-2025-will-be-year-of-deeper-integration-among-turkic-states. Erişim: 17.01.2025.

URL 6, TURKPA, Bağlantı: https://turkpa.org/tr/about, Erişim: 04.03.2025.

URL 7, TÜRKSOY, Bağlantı: https://www.turkicstates.org/tr/partner-detay/turksoy, Erişim: 04.03.2025.

URL 8, TURKIC ACADEMY, Bağlantı: https://turkicacademy.org/tu/about/ob-akademii, Erişim: 18.02.2025.

URL 9, Türk Devletler Teşkilatı, Bağlantı: https://www.turkicstates.org/tr/partner-detay/turk-kultur-ve-miras-vakfi, Erişim: 04.03.2025.

URL 10, Türk Devletler Teşkilatı, Bağlantı: https://www.turkicstates.org/tr/partner-detay/tcci-tr, Erişim: 04.03.2025.

URL 11, Türk Devletler Teşkilatı, Bağlantı: https://www.turkicstates.org/tr/partner-detay/turk-yatirim-fonu, Erişim: 04.03.2025.

URL 12, Türk Devletler Teşkilatı, Bağlantı: https://www.turkicstates.org/tr/organizasyon-semasi, Erişim: 01.05.2025.

Türk Halklarının Tarih Bilinci, Kardeşliği ve Birliği Üzerine Aytmatov-Şahanov Sırdaşlığı

●

Cevat Özyurt

Kaynakça

Altımışova, Z. (2013). 1930'lu yıllarda Kırgızistan'dan Çin'e göç hareketleri, *Turkish Studies*, *8*(11), 17-29.

Aytmatov, C. (2019). *Cengiz Han'a küsen bulut,* (R. Özdek, Çev.) İstanbul: Ötüken Yayınları.

Aytmatov, C. (2000). *Gün olur asra bedel,* (R. Özdek, Çev.). İstanbul:Ötüken Yayınları.

Aytmatov, C. ve Şahanov, M. (1998). *Kuzbaşındaki avcının çığlığı: yüzyılların kavşağında sırdaşlık,* (B. Muhyaeva, Çev.). Ankara: Tolkun Yayınları.

Buyar, C. ve Caparov, A. (2023). Kırgız Toplumunda sosyo-kültürel bir yapı olarak bir atanın baldarı, *Uluslararası Medeniyet Çalışmaları, 8*(2), 346-358.

Gellner, E. (1992). *Uluslar ve ulusçuluk,* (B. Ersanlı Behar ve G. G. Özdoğan, Çev.). İstanbul: İnsan Yayınları.

Giddens, A. (1997). *Modernliğin sonuçları,* (E. Kuşdil, Çev.). İstanbul: Ayrıntı.

Hobsbawm, E. (1996). *Yirminci yüzyıl kısa tarihi (1914-1991): aşırılıklar çağı,* Haz. Yavuz Alagon, İstanbul: Sarmal Yayınları.

Kairbekulı, S. A. (2015). Selçukluların Türkistan'daki temsilcisi Kazakistan ve bu ülkenin hukuk tarihinden bir kesit, *Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *10*, 18-27.

Lilley, J. B. (2018). *Have the mountains fallen?: Two journeys of loss and redemption in the cold war.* Indiana: Indiana University Press.

Özensel, E. (2024). Kırgız toplumunda bir kurum olarak aksakallar, *İnsan ve Toplum, 14*(1), 24-46.

Özensel, E. ve Arpachiev, A. (2021). Bağımsız demokratik Kırgızistan'ın siyasi dönüşümünde Askar Akayev dönemi, *Necmettin Erbakan Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, *3*(2), 208-217.

Özyurt, C. (2022). Aytmatov'un Dağlar Yıkıldığı Zaman romanında toplumsal çözülme sorunu, *20. Uluslararası Türk Dünyası Sosyal Bilimler Kongresi Bildiriler Kitabı,* (s. 101-110), Bişkek, Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi.

Özyurt, C. (2023). Aytmatov'un eserlerinde Sovyet çalışma hayatı ve emekçi ilişkileri, *Bilig*, *106*, 145-172.

Özyurt, C. (2024). Aytmatov'un eserlerinde Sovyet eğitim sisteminin üç hali: aydınlanma, işlevsizleşme ve mankurtlaştırma, *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi, 13*(2), 646-664.

Siegelbaum, L. (2023). *Pavlik Morozov*, https://soviethistory.msu.edu/1934-2/pavlik-morozov/

Topay, M. (2022). Muhtar Şahanov'un Jeltoksan olaylarındaki rolü, *Kardeş Kalemler*, 16, 187 ttps://www.kardeskalemler.com/yazi/muhtar-sahanov-un-jeltoksan-olaylarindaki-rolu-64f2fdcb81b22.

Weber, E. (2016). *Köylülerden Fransızlara: Fransa Modernleşmesi (1870-1914),* (Ç. Sümer, Çev.), Ankara: Heretik Yayınları.

Yktıyar, P. (2010). Muhtar Avzon, *İslam Ansiklopedisi,* TDV; İstanbul, *2*, 140-2.

Türk Devletlerinde Kimlik ve Kültür Etkileşimi: Değerler Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma

Ebulfez Süleymanlı Taner Atmaca

Kaynakça

Akpınar, M. (2017). Türk aile yapısında yaşlıların yeri ve rolü, *Aile Araştırmaları Dergisi*, *32*(4), 45-60.

Çapcıoğlu, İ. (2017). Küreselleşme sürecinde kültürün ve dinin değişen görünümleri, *İslami Araştırmalar Dergisi*, *28*(3), 247-264.

Çavdarcı, M. (2002). Türkiye'de sosyal değerlerin aşınması ve kültür sömürgeciliği, (Yüksek Lisans Tezi), Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Çetin, N., ve Balanuye, Ç. (2015). Değerler ve eğitim ilişkisi üzerine, *Kaygı, Bursa Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi*, *24*, 191-203. https://doi.org/10.20981/kuufefd.03311.

Dalbay, R. S. (2024). Kültürel kimlik kavramı ve kimliğin tanımlanmasında temel yaklaşımlar, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *49*, 325-356. https://doi.org/10.61904/sbe.1498718.

Ersoy, E. (2013). Değişen dünyada, değerlere değmek, *Düşünce Dünyasında Türkiz*, *4*(23), 7-28.

Ersoy, E. (2018). Sosyolojide değerler ve değer araştırmaları, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *11*(56), 356-366.

Fichter, J. H. (2019). *Sosyoloji nedir?* (N. Çelebi. Çev.), Ankara: Anı Yayıncılık.

Fukuyama, F. (1995). *Trust: The social virtues and the creation of prosperity*, New York: Free Press.

Giddens, A. (1991). *Modernity and self-identity: Self and society in the late modern age*, USA: Stanford University Press.

Hofstede, G. (1984). *Culture's consequences: comparing values behaviors, institutions and organizations across nations (abridged)*, London: Sage Publications.

Hofstede, G. (2001). *Culture's consequences: Comparing values, behaviors, institutions and organizations across nations* (2nd ed.), London: Sage.

Kâğıtçıbaşı, Ç. (1981). *Çocuğun değeri, Türkiye'de değerler ve doğurganlık*, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi, İdari Bilimler Fakültesi Yayınları.

Kahraman, B. (2015). Toplumsal yapının işleyişinde değerler ve değer röltavizmi, *Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *2*(4), 1-12.

Kaya, A. (2004). *Türk toplumunda aile yapısı ve gelenekler*, İstanbul: Kültür Yayınları.

Kurmanbayeva, L., Nabiyeva, L. ve Issayeva, Z. (2024). Türk kültüründe gelenekler ve millî değerlerin sınıflandırılması, *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, *11*(6), 4699-4707.

Merton, R. K. (1938). Social structure and anomie. *American Sociological Review*, 3(5), 672–682. https://doi.org/10.2307/2084686.

Nar, M. Ş. (2019). Kültürel kimlik sorunsalı: görecelik mi evrenselcilik mi? yoksa uzlaşı mı? *Antropoloji*, 37, 72-80. https://doi.org/10.33613/antropolojidergisi.529387.

Özcan, U. (2022). Sosyolojide toplumsal değer ve norm kavramlarına yeniden bir bakış, *Sosyologca*, *23*, 19-31.

Özensel, E. (2003). Sosyolojik bir olgu olarak değer, *Değerler Eğitimi Dergisi*, *1*(3), 217-239.

Özkan, R. (2011). Toplumsal yapı, değerler ve eğitim ilişkisi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, *19*(1), 333-344.

Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. Touchstone Books/Simon & Schuster. https://doi.org/10.1145/358916.361990.

Rokeach, M. (1973). *The nature of human values*. New York: Free Press.

Rokeach, M. and Ball-Rokeach, S. J. (1989). Stability and change in American value priorities, 1968-1981. *American Psychological Association*, *44*(5), 775-784.

Schwartz, S. H. (2006). A theory of cultural value orientations: explication and applications, *Comparative Sociology, 5*(2-3), 137-182.

Süleymanov, A. (2009). Çağdaş Türk toplumlarında aile ve evlilik ilişkileri, *Aile ve Toplum*, *5*(17), 7-17.

Şahin, M. (2022). Gündelik hayatın içinde değerler ve değerlerin toplumsal boyutları, *Düşünce Dünyasında Türkiz*, *13*(3), 51-81.

Şener, S. (2023). Kimliği kendi değerlerimizle anlamak ve anlamlandırmak, *Türk Eğitim Değerlendirmeleri Dergisi*, *4*(4), 71-84.

Yalın, B. E. (2007). Siyasal düşünce ve siyasal tercih üzerinde değerlerin etkisi [siyaset ve değer ilişkisi ya da iletişimin siyasalı]. (Doktora Tezi). İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yamagishi, T. (2001). *Trust as a form of social intelligence*, K. Cook (Ed.), In, Trust in society (pp. 121-147). New York: Russell Sage Foundation.

Yazıcı, M. (2014). Değerler ve toplumsal yapıda sosyal değerlerin yeri, *Fırat University Journal of Social Sciences, 24*(1), 209-223. https://doi.org/10.18069/fusbed.10221.

Yetişgin, M. (2007). Tarih, coğrafya ve sosyo-kültürel ortamın Türk kimliğinin gelişmesine etkileri, *Akademik İncelemeler Dergisi*, *2*(1), 37-68.

Kırgızistan'da Ulusal Kimlik İnşa Süreci

●

Altynbek Joldoshov

Kaynakça

Abashin, S. (2012). Nation-construction in post-Soviet Central Asia, in, M. Bassin and C. Kelly (Eds.), *Soviet and Post-Soviet Identities* (p. 150–168). Cambridge: Cambridge University Press.

Abazov, R. (2003). *Historical dictionary of Kyrgyzstan*, Lanham Maryland and London: Scarecrow Press.

Akıncı, A. and Akzholova, A. (2023). Kırgızistan'da istikrar arayışı ve demokratikleşme, *Yeni Türkiye*, *29*(129), 86-98.

Anderson, B. (1993). *Hayali cemaatler*, (İ. Şavaşır, Çev.) İstanbul: Metis Yayınları.

Anderson, J. (2002). Social, political, and institutional constraints on religious pluralism in central Asia. *Journal of Contemporary Religion*, *17*, 181–96.

Bayart, J. F. (1999). *Kimlik yanılsaması*, (M. Morali, Çev.), Ankara: Metis Yayınları.

Bektursunov, M. (2023). 'Two parts – one whole'? Kazakh–Kyrgyz relations in the making of Soviet Kyrgyzstan, 1917–24, *Central Asian Survey*, *42*(1), 109-126.

Bilgin, N. (2007). *Kimlik inşası*, Ankara: Asina Kitaplar.

Billig, M. (2002). *Banal milliyetçilik*, (C. Şikolar, Çev.), İstanbul: Gelenek Yayıncılık.

Bleck, J. and Logvinenko I. (2018). Weak states and uneven pluralism: lessons from Mali and Kyrgyzstan. *Democratization*, *25*(5), 804-823.

Brubaker, R. (1992). *Citizenship and nationhood in France and Germany*, Cambridge: Harvard University Press.

Brubaker, R. (1996). *Nationalism reframed: Nationhood and the national question in the New Europe*, Cambridge: Cambridge University Press.

Bryukhovetska, O. (2010). (Ukrayna) Milliyetçiliği hakkında bilmek isteyip Lenin'e sormaya çekindiğiniz her şey, (Ç. Öztek, Çev.). *Red Thread E-Dergisi*, 2, https://red-thread.org/ukrayna-milliyetciligi-hakkinda-bilmek-isteyip-lenine-sormaya-cekindiginiz-her-sey/), Erişim: 12.05.2025.

Charles, R. (2013). Secular regimes and state engagement with religion in post-Soviet Eurasia. (Unpublished Ph.D. Dissertation). University of California.

Cole, J. R. I. and Kandiyoti, D. (2002). Nationalism and the colonial legacy in the Middle East and Central Asia: Introduction, International Journal of Middle East Studies, *34*(2), 189-203.

Collins, K. (2002). Clans, pacts, and politics in Central Asia, *Journal of Democracy*, *13*(3), 137-152.

Collins, K. (2004). The logic of clan politics: Evidence from the Central Asian trajectories, *World Politics*, *56*(2), 224-261.

Collins, K. (2006) *Clan politics and regime transition in Central Asia*, Cambridge: Cambridge University Press.

Çotayeva, Ç. (2011). *Etniçnost i Etnosı v Kırgızstane*, Bişkek: Neo Print.

Elebaeva, A. Omuraliev, N. and Abazov, R. (2000). The shifting identities and loyalties in Kyrgyzstan: The evidence from the field, *Nationalities Papers*, *28*(2), 343-349.

Faranda, R. and Nolle, D. B. (2003). Ethnic social distance in Kyrgyzstan: Evidence from a nationwide opinion survey, *Nationalities Papers*, *31*(2), 177-210.

Gellner, E. (1992). *Uluslar ve ulusçuluk*, (B. Ersanlı vd,, Çev.) İstanbul: İnsan Yayınları.

Gürbüz, Y. E. (2011). Orta Asya'nın ortasında bir ada: Kırgızistan, *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, *15*, 419-447.

Hadimullin, R. (2016). Ukrepleniye edinstva narodov – zalog stabilnosti v Kırgızstane, http://berlek-nkp.com/analitics/5614-ruslan-hadimullin-ukreplenie-edinstva-naroda-zalog-stabilnosti-v-kyrgyzstane.html, Erişim: 15.05.2025.

Hanks, R. R. (2011). Crisis in Kyrgyzstan: conundrums of ethnic conflict, national identity and state cohesion, *Journal of Balkan and Near Eastern Studies*, *13*(2), 177-187.

Haugen, A. (2003). *The Establishment of national republics in Soviet Central Asia*, New York: Palgrave Macmillan.

Hobsbawn, E. (1995). *1870'ten günümüze milletler ve milliyetçilik*, (O. Akınhay, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Huskey, E. (1997). Kyrgyzstan: A case study for conflict potential, *The Soviet and Post-Soviet Review*, *24*(3), 229-249.

Huskey, E. (2002). An economy of authoritarianism? Askar akayev and presidential leadership in Kyrgyzstan, S. Cummings (Ed.), *Power and Change in Central Asia* (p. 74-96), New York: Taylor and Francis Group.

Isaacs, R. and Polese, A. (2015). Between "imagined" and "real" nationbuilding: identities and nationhood in post-Soviet Central Asia, *Nationalities Papers*, *43*(3), 371-382.

Joldoshov, A. (2013). Kabilecilik, bölgecilik ve etnisite, Kırgız kimliği üzerine çalışmalar, *Orta Asya ve Kafkasya Araştırmaları Dergisi*, *8*(15), 101-133.

Joldoshov, A. (2019). Kimlik ve sınır: Orta Asya'da sınır sorunları, *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, *19*(2), 303-326.

Joldoshov, A. (2022). Kırgızistan'da din-devlet ilişkileri ve laiklik tartışmaları, *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, *22*(2), 487-514.

Kerestecioğlu İ. Ö. (2009). Milliyetçilik: uyuyan güzeli uyandıran prens'ten Frankeştayn'ın canavarına, H. Birsen Örs (Ed.), *19. Yüzyıldan 20. Yüzyıla Modern Siyasal İdeolojiler* (s. 307-350), İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Kuru, A. (2011). *Pasif ve dışlayıcı laiklik- ABD, Fransa ve Türkiye*. (E. Ç. Babaoğlu, Çev.). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi.

Laruelle, M. (2012). The paradigm of nationalism in Kyrgyzstan. Evolving Narrative, the Sovereignty Issue, and Political Agenda, *Communist and Post-Communist Studies*, *45*(1–2), 39–49.

Lottholz, P. (2018). Old slogans ringing hollow? The legacy of social engineering, statebuilding and the 'Dilemma of Difference' in (Post-) Soviet Kyrgyzstan, *Journal of Intervention and Statebuilding*, *12*(3), 405-424.

Loung, P. J. (2002). *Institutional change and political continuity in Post-Soviet Central Asia: power, perceptions, and pacts*, Cambridge: Cambridge University Press.

Lowe, R. (2003). Nation building and identity in the Kyrgyz Republic, T. Everett-Heath (Ed.), *Central Asia: Aspects of Transition* (p. 106-131), London and New York: Routledge Curzon.

Masaliyeva, C. (2022). Razrabotana konseptsiya pazvitiya grajdanskoy identiçnosti "Kırgız Caranı" https://24.kg/obschestvo/247703_razrabotana_kontseptsiya_razvitiya_grajdanskoy_identichnosti_laquokyirgyiz_jaranyiraquo_/, Erişim: 15.05.2025.

Migdal, J. (1988). *Strong societies and weak states*. Princeton: Princeton UP.

Owen, C. (2020) Active citizens in a weak state: 'self-help' groups and the post-Soviet neoliberal subject in contemporary Kyrgyzstan, *Asian Journal of Middle Eastern and Islamic Studies*, *14*(3), 464-479.

Özkırımlı, U. (2008). *Milliyetçilik kuramları: eleştirel bir bakış*, Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Peyrouse, S. (2021). Central Asia's contemporary (Post-Soviet) religious landscape: a 'de-secularization' in the making?. J. Van den Bosch, A. Fauve and B. de Cordier (Eds.), *European Handbook of Central Asıan Studies: History, Politics, and Societies* (p. 247-289), Stuttgart: Ibiden Verlag.

Polese, A. and Sheranova, A. (2024). When "branding" meets "building:" the consequences of nation branding on identity in Kyrgyzstan and Estonia, *Journal of Baltic Studies*, *55*(2), 435-457.

Roy, O. (2000). *Yeni Orta Asya; ya da ulusların imal edilişi*, (M. Morali, Çev.), İstanbul: Metis Yayınları.

Saraç, H. and Emir Can, B. (2022). Kırgızistan'da dil politikaları ve ulus inşası. M.Y. Alptekin ve Z. Çevik (Ed.), *Türk Dünyasında Ulus İnşası* (s. 157-193), Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Sarı, Y. (2010). Kırgızistan'da iktidarın el değiştirmesi: Akayev ve Bakiyev'in düşüşü, *Orta Asya ve Kafkasya Araştırmaları*, *5*(9), 27-47.

Sjöberg, F. M. (2011). *Competitive elections in authoritarian states weak states, strong elites, and fractional societies in Central Asia and beyond*, (Unpublished PhD Thesis), Uppsala University.

Smith, A. (2002). *Küresel çağda milletler ve milliyetçilik*, (D. Kömürcü, Çev.) İstanbul: Everest Yayınları.

Smith, A. (2004). *Milli kimlik*, (B. S. Şener, Çev.) İstanbul: İletişim Yayınları

Smith, G. (1998) Post-colonialism and borderland identities, G. Smith, L. Vivien, A. Bohr and E. Allworth, (Eds), *Nation-Building in the Post-Soviet Borderlands: The Politics of National Identities* (p. 1-20), Cambridge, Cambridge University Press.

Stalin, J. (1990). *Marksizm ve ulusal sorun ve sömürge sorunu*. (M. Erdost, Çev.), Ankara: Sol Yayınları.

Tishkov, V. (1997). *Ethnicity, nationalism and conflict in and after the Soviet Union: the mind aflame*, London: SAGE Publications.

Wachtel, A. (2016). A tale of two heroes: Kyrgyzstan in search of national role models. *Region: Regional Studies of Russia, Eastern Europe, and Central Asia, 5*(1), 1-16.

Weber, M. (1949). *The methodology of the social sciences.* (E. A. Shils and H. A. Finch Trans.) New York: Free Press.

Wolters, A. (2007). Group-identities and political conflict in Kyrgyzstan: Findings from the field, https://www.files.ethz.ch/isn/34010/09_04_2007_theoretical_approach_wolters.pdf, Erişim: 15.05.2025.

İran'da Yaşayan Azeri Türklerine Yönelik Kimlik Politikaları: Tarihsel ve Sosyolojik Bir Değerlendirme

●

Selahattin Çankal

Kaynakça

Abrahamian, E. (2008). *A history of modern Iran*. Cambridge University Press.

Akpınar, Y. (1997). Türkçülük ve Azerbaycancılık kavramları hakkında bazı düşünceler, *Kardaş Edebiyatları Dergisi*, *39*, 3-10.

Atabaki, T. (2000). *Iran and the first world war: Battleground of the great Powers*, London: I.B. Tauris.

Bayır, E. (2001). İran'da Fars milliyetçiliğinin üç dalgası: 'İranlılık' düşüncesine giden yol, *Stratejik Analiz*, *1*(9), 5-20.

Blaga, R. (1997). *İran halkları el kitabı*, İstanbul: Yeni Zamanlar Dağıtım.

Bosworth, C. E. (2001). *The new Islamic dynasties: A chronological and genealogical manual*, Edinburgh University Press.

Briant, P. (2002). *From cyrus to Alexander: A history of the Persian empire*, Penn State University Press: Eisenbrauns.

Chehabi, H. E. (1990). *Iranian politics and religious modernism: The liberation movement of Iran under the Shah and Khomeini*. New York: Cornell University Press.

Cornell, S. E. (2002). The politicization of İslam in Azerbaijan. *Silk Road Studies*. Central Asia-Caucasus Institute & Silk Road Studies Program, Washington DC.

Daryaee, T. (2009). *Sasanian Persia: The Rise and Fall of an Empire*, London: I. B. Tauris.

Ebrahimi, R. Z. (2016). *The Emergence of Iranian nationalism: Race and the politics of dislocation*, New York: Columbia University Press.

Frye, R. N. (1984). *The history of ancient İran*. C. H. Becksche Verlagsbuchhandlung: München.

García-Canclini, N. (1995). *Hybrid cultures*, Minneapolis: University of Minnesota Press.

Garthwaite, G. R. (2011). *İran tarihi*, İstanbul: İnkılap Kitabevi.

Gordon, M. M. (1964). *Assimilation in American Life: The Role of Race, Religion, and National Origins*. New York: Oxford University Press.

Gökdağ, B. A. (2013) İran Türkleri, *Yeni Türkiye Dergisi*, *53*, 2203-2213.

Grousset, R. (1970). *The empire of the steppes: A history of central Asia*, New Brunswick: Rutgers University Press.

Gülara, Y. (2008). *İran'da etnopolitik hareketler*, İstanbul: Ötüken Yayınları.

Gündoğdu, Ü. (2016). *İran ve Ortadoğu*, Ankara: Adres Yayınları.

Hall, S. (1997). Introduction: Who needs identity? In S. Hall & P. D. Gay (Eds.), in, *Questions of cultural identity*, (pp. 1-17), London: Sage Publications.

Hertzler, J. O. (1956). *Social institutions: A Study of the nature and structure of social institutions*, Lincoln, Nebreska: University of Nebraska Press.

İpek, C. D. (Yaz 2012). Güney Azerbaycan Türklerinde kimlik sorunu, *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, *1*(12), 267-283.

Kabırı, H. (2012). Molla Nasreddin ve Füyuzat dergilerinde milli kimlik düşüncesi, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Ankara: Hacettepe Üniversitesi.

Kalafat, Y. Keskin A. (2005). İranlılık paradigmasının çöküş süreci ve Güney Azerbaycan milli hareketinin yükselişi, *Güney Azerbaycan Sosyal, Kültür, Siyasi Araştırmalar Dosyası*, Ankara.

Kalehsar, O. S. ve Solhi, M. (2022). Popularity of Turkish media and Its effect on Turkish language learning of Azerbaijani minority in Iran, *Journal of Multilingual and Multicultural Development*, *43*(4), 511–512.

Keddie, R. N. (2006). *Modern Iran: Roots and results of revolution*, Connecticut: Yale University Press.

Landau, J. M. (1995). *Pan-Turkism: from ırredentism to cooperation*, Indiana: Indiana University Press.

Lapidus, I. M. (2014). *A history of Islamic societies*, Cambridge: Cambridge University Press.

Matthee, R. P. (1999). *The politics of trade in Safavid Iran: Silk for silver, 1600–1730, (Cambridge studies in Islamic civilization),* London: Cambridge University Press.

Meisami, S. J. (1999). *Persian historiography to the end of the twelfth century*. Edinburg: Edinburgh University Press.

Newman, J. A. (2006). *Safavid Iran: Rebirth of a Persian Empire,* Edinburg: I.B. Tauris.

Nye, J. (2020*). Yumuşak güç*, (R. İ. Aydın, Çev.), İstanbul: BB101 Yayınları.

Özdemir, S. (2020). Güney Azerbaycan meselesi: Tarihi ve kültürel boyutu, *Tarih ve Günce Dergisi*, *7*, 359-386.

Özgüdenli, O. G. (2006). *Ortaçağ Türk-İran tarihi araştırmaları*, İstanbul: Kaknüs Yayınları.

Ramazani, İ. (2015). *İran'da Türk Milliyetçiliği Duruşu (Traxtor İsyanı)*, İstanbul: Doğu Kütüphanesi Yayınları.

Sadri, H. (2012). Doğu Azerbaycan Türklerinde aile yapısı ve özellikleri (Tebriz Örneği), Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi.

Saray, M. (1999). *Türk-İran ilişkileri*, Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.

Sarıkaya, Y. (2008). *Tarihi ve jeopolitik boyutlarıyla İran'da milliyetçilik*, İstanbul: Ötüken Yayınları.

Savory, R. (2007). *Iran under the Safavids*, Cambridge: Cambridge University Press.

Scott, J. C. (1995). *Tahakküm ve direniş sanatları: Gizli senaryolar,* (A. Türker, Çev.), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Shaffer, B. (2002). *Borders and brethren: Iran and the challenge of Azerbaijani identity*, Cambridge: MIT Press.

Sinkaya B. (2020). Azerbaijan–Iran relations under the shadow of Pan-Turkist challenges, *Iranian Studies, 53*(4-5), 737-750.

Yavuz, M. H. (2003). *Islamic political identity in Turkey*, Oxford: Oxford University Press.

Dijitalleşme Sürecinde Özbekistan'da Kadınlar: Katılım, Eşitsizlik ve Dönüşüm

●

Saydivaliyeva Xurshida Khodjiakbarovna
Rasulbek Boynazar ogli Hojiyev

Kaynakça

Ahmedshina, F. (2021). 21st century skills and the new literacy: The gender gap, *Mental Enlightenment Scientific-Methodological Journal*, *3*(03), 01–11.

Azizi, A. (2023). From social media to social change: Online platforms' impact on Kazakhstan's feminist and civil activisms, in, A. Mihr, P. Sorbello, B. Weiffen, (Ed.), *Securitization and Democracy in Eurasia*, (pp. 217-228). Switzerland: Springer.

Bora, A. (2005). Kadınların sınıfı: ücretli ev emeği ve kadın öznelliğinin inşası üzerine. İstanbul: İletişim Yayınları.

Cirban Ekrem, E., ve Er Güneri, S. (2021). Kadına yönelik şiddetin dijital dünyaya yansıması. *Uluslararası İnsan Çalışmaları Dergisi*, 4(8), 362-370. https://doi.org/10.35235/uicd.974250.

Dinç, S. (2017). Kadınların dijital olanaklara uyumu: Türkiye örneği. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 22(Kayfor15 Özel Sayısı), 1761–1783.

Gedik, E. (2020). Dünyada ve Türkiye'de dijital feminizm incelemesi: Gençlerin dijital aktivizm deneyimleri. *Toplum ve Kültür Araştırmaları Dergisi*(*5*), 123-136.

Hafkin, N. and Huyer, S. (2007). Women and gender in ICT statistics and indicators for development, *Information Technologies and International Development The MIT Press*. 4(2), 25-41.

Harputlu, L., ve Guryay, B. (2024). Gender differences in digital literacy: An analysis. *Western Anatolia Journal of Educational Sciences*, 15(3), 3286–3300. https://doi.org/10.51460/baebd.1562102.

ITU (2022). Cinsiyet temelli dijital eşitsizlik. Bağlantı: https://www.itu.int/itu-d/reports/statistics/2022/11/24/ff22-the-gender-digital-divide/ Erişim: 18.02.2025.

Kamolova, K. (2025). Increasing middle-aged women's place in society through language learning: A focus on English proficiency in Asian countries, especially in Uzbekistan. Prospect for teaching ESP in non philological universities, philological universities: promlems and solutions, (pp. 130-137). International Scientific Conference Materials, Uzbekistan. https://doi.org/10.5281/zenodo.14978223.

Kholiyorova, S. (2023). Fostering entrepreneurship and enhancing women's employment: the Uzbekistan perspective. *Yashil Iqtisodiyot va Taraqqiyot*, 1(11-12), 1338–1340.

Özbekistan İstatistik Komitesi Raporu (2024). Özbekistan Cumhuriyeti'nde 10 yaş ve üzeri nüfusun internet kullanımı oranı. Bağlantı: https://stat.uz/en/press-center/news-of-committee/57845-o-zbekiston-respublikasida-internetdan-foydalanuvchi-10-yosh-va-undan-katta-yoshdagi-aholi-ulushi Erişim: 18.02.2025.

Sallan Gül, S. (2005). Türkiye'de yoksulluğun kadınsılaşması. Amme İdaresi Dergisi, *38*(1), 25-49.

Sarışın, M. (2022). Toplumsal cinsiyete dayalı şiddetin yeni yüzü: Dijital şiddet. *KADEM*, *8*(2), 257-285. https://doi.org/10.21798/kadem.2022.118.

Shavanam. (2021). Use of digital technology among Muslim women in present scenario. *International Journal of Creative Research Thoughts*, *9*(8), 48-53.

Sujarwo, S., Tristanti, T., and Kusumawardani, E. (2022). Digital literacy model to empower women using community-based education approach. World Journal on Educational Technology: Current Issues, *14*(1), 175–188.

Varol, S. F. (2014). Kadınların dijital teknolojiyle ilişkisine ütopik bir yaklaşım: siberfeminizm, *International Journal of Social Science*, *27*, 219-234.

Xonturaev, B. A. (2025). O'zbekistonda ayollarning raqamli transformatsiyaga moslashuvi: muammolar va istiqbollar (gender raqamli tafovut indeksi misolida). *Ilg'or İqtisodiyot va Pedagogik Texnologiyalar İlmiy Elektron Jurnal*, I son, 78-89.

Siyaset Sosyolojisinin Yeni Bir Çalışma Konusu Olarak Skandallar

Hanife Sena Gür

Kaynakça

Abrahamson, M. (1990). *İşlevselcilik*, Konya: Sebat Ofset.

ACA. (2024). *About international cooperation*, National Anti- Corruption Strategy, Bağlantı: https://aca.gov.eg/Content/InternationalCooperation.aspx?langid Erişim: 2022.

Adut, A. (2008). *On scandal: moral disturbances in society, politics and art*, Cambridge: Cambridge University Press.

Akın, M. H. (2013). *Siyasallığın toplumsal inşası*, Konya: Çizgi Kitapevi.

Aristophanes. (2021). *Lysistra*, (E. Poyraz, Çev.) İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Azmanova, A. (2012). *The scandal of reason*, Columbia: Columbia University.

Bag, M. (2018). Monica Lewinsky: Bill ile yaşadığım cinsel ilişki için Hillary'den özür dileyeceğim, Euronews Bağlantı: https://tr.euronews.com/2018/11/14/monica-lewinsky-bill-ile-yasadigim-cinsel-iliski-icin-hillary-den-ozur-dileyecegim. Erişim: 2021.

Barthes, R. (2015). *The scandal of Marxism*, Londra: Seagull Books.

Basinger, S. J. and Rottinghaus, B. (2023). Skeletons in White House Closets: A discussion of modern presidential scandals. *Political Science Quarterly*, *127*(2); 213-239.

Baykan, D. (2021). ABD'nin 45. Başkanı Trump'ın görevdeki 4 yılında iç politikada fırtınalar dinmedi: Bağlantı: https://www.aa.com.tr/tr/abd-baskanlik-secimleri-2020/abdnin-45-baskani-trumpin-gorevdeki-4-yilinda-ic-politikada-firtinalar-dinmedi/2113559 Erişim: 2022.

BBC (2020). ABD seçimleri: Trump "sahtekarlık" olduğunu iddia etti, biden sükunet çağrısı yaptı. BBC News, Bağlantı: https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-54835945.

BBC (2017). Fransa içişleri bakanı Le Roux yolsuzluk iddiası üzerine istifa etti. Bağlantı: https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-39343503 Erişim: 2022.

Thacker, S. C. (2010). Public attitudes toward corruption. European Review of Latin American and Caribbean Studies, Blake, C. H. ve Morris, S. D. (Ed.) in, Democracy, Economic Policy, and Political Corruption in Comparative Perspective, (pp. 158-161). CEDLA. Amsterdam.

Can, İ. (2015). *Türkiye'de siyasal güven*. İstanbul: Açılımkitap.

Celenk, Z. (2022). Rıza, imtiyaz, tecavüz. *Gazeteduvar*, Bağlantı: https://www.gazeteduvar.com.tr/riza-imtiyaz-tecavuz-makale-1562746 Erişim: 2022.

Dagnes, A. (2010). Politics on demand: The effects of 24 hour news on American politics (New directions in media). NewYork: Praeger.

Doherty, D., Dowling, C. M. and Miller, M. G. (2023). Are financial or moral scandals worse? It depends. *American Political Science*, 44(4), 749-757.

Durkheim, E. (2003). *Sosyoloji dersleri*. (A. Berktay, Çev.) İstanbul: İletişim Yayınları.

Durkheim, E. (2013). *İntihar*. (Z. İlkgelen, Çev.) İstanbul: Pozitif Yayınları.

Durkheim, E. (2023). *Toplumsal iş bölümü*. (Z. İlkgelen, Çev.) İzmir: Cem Yayınevi.

Ehrat, J. (2011). *Power of scandal: semiotic and Pragmatic in Mass Media*, Toronto: University of Toronto.

FATF (2023). Türkiye'nin kara para aklama ve terör finansmanı ile mücadele tedbirlerini güçlendirmedeki ilerlemesi Bağlantı: https://www.fatf-gafi.org/en/publications/Mutualevaluations/Fur-turkey-2022.html Erişim: 2022.

Folarin, Ş. F. (2021). Corruption, politics and governance, in, Nigeria. R. Ajayi, & J. Y. Fashagba, *Nigerian Politics*, (1), 377- 39.

Giddens, A. (2012). *Siyaset, sosyoloji ve toplumsal teori*. (T. Birkan, Çev.) İstanbul: Metin Yayınları.

Gollwitzer, M. and Rothmund, T. (2009). *When the need to trust results in unethical behavior: The sensitivity to mean intentions (SeMI) model*, Charlotte: Information Age.

Gök, E. (2019). Malezya eski Başbakanı Necip Razak, 700 milyon dolarlık fonu kendi hesabına geçirmekle suçlanıyor, Bağlantı: https://medyascope.tv/2019/02/11/malezyada-eski-basbakan-necip-razak-yolsuzluk-suclamasiyla-yargilanacak/ Erişim: 2022.

Heidenheimer, A. J. (1978). *Political corruption: readings in comparative analysis*, New Brunswick: Transaction Books.

Hobsbawm, E. (1990). *Haydutlar*. (F. Taşkent, Çev.) İstanbul: Logos Yayınevi.

Joseph, R. B., and William, L. B. (2001). *The Clinton scandals and the politics of image restoration*, Westport: Praeger.

Kayhan, A. (2021). Me too hareketi. Feministbellek, Bağlantı: https://feministbellek.org/metoohareketi/ Erişim: 2022.

Kaufmann, D (1997). Corruption: The Facts, *Foreign Policy*, *107*, 114-131.

Line, E. E. (2021). *Arlen Spectre: Odak skandallar, komplolar ve kriz.* Pittsburgh: Pittsburgh Üniversitesi Yayınları.

Machiavelli, N. (1994). *Prens*, (A. Tolga, Çev.) İstanbul: Anahtar Kitaplar Yayınevi.

Maier, J. (2011). The impact of political scandals on political support: An experimental test of two theories, *International Political Science Review* (32), 20-40.

Malone, J. (2014). Watergate skandalının 40. yıl dönümü. Bağlantı: https://www.amerikaninsesi.com/a/watergate-skandalinin-40-yildonumu/2409689.html Erişim: 2022.

Marx, K. ve Engels, F. (2014). *Komünist manifesto*, İstanbul: Yordam Kitap.

McCoy, M. E. (2019). *Scandal and democracy*, Ithaca: Cornellpress.

Michallon, C. (2021, Eylül 8). Monica Lewinsky, Bill Clinton'ın ilişki skandalı nedeniyle kendisinden özür dilemesi gerektiğini söyledi. Independent, Bağlantı: https://www.indyturk.com/node/408721/d%C3%BCnya/monica-lewinsky-bill-clinton%C4%B1n-ili%C5%9Fki-skandal%C4%B1-nedeniyle-kendisinden-%C3%B6z%C3%BCr-dilemesi Erişim: 2022.

Mwangi, O. G. (2008). Political corruption, party financing and democracy in Kenya. *The Journal of Modern African Studies*, 46(2), 267-285.

Neuman, L. (2006). *Social research methods*, Toronto: Allyn& Bacon.

Nietzsche, F. (2018). *Tragedyanın doğuşu*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

NTV (2018). Güneş Motel nerede? Bağlantı: https://www.ntv.com.tr/turkiye/gunes-motel-nerede-gunesmotel-olayi-nedir-nasil-yasandi-1977,LsTUtfZ_mEGvtrS8zA3jDg Erişim: 2022.

Nyhan, B. (2014). Scandal potential: How political context and news congestion affect the President's Vulnerability to media scandal (1), 435-466.

Özkazanç, A. (2012). Siyaset, hukuk ve cinsel suçlar: Assange olayı ve hukukçu feminizmin eleştirisi, *Fe Dergi* (4), 1-13.

Parsons, T. (1951). The social system, London: Routledge.

Quah, J. S. (2007). Corruption scandals in six Asian countries: a Comparative Analysis, *Corruption Scandals in Asian Countries*, 23(1), 7-21.

Roberts, R. N. (2001). *Ethics in U.S. government: An Encyclopedia of investigations, scandals, reforms, and legislation*. Westport: Greenwood.

Rodríguez, D. S. (2011). All the President's conservatives: Richard Nixon and the American conservative movement. *PhD thesis,* University of Sheffield.

Royster, V. (1974). The Public Morality Afterhoughts on Watergate, *The Phi Beta Kappa Society*, 249-259.

Ridley and Alan. (1995). Sleaze: Politicians, Private İnterest and Public Reaction. No.3 (Hansard Society Series in Politics & Government).

Schütze, C. (2021). *Skandal eine psychologie des Unerhörten*, Scherz.

Talay, N. (2010). Deniz Baykal'ın istifası. Bağlantı: politikadergisi.com: https://www.politikadergisi.com/makale/deniz-baykalin-istifa-hamlesi , Erişim: 2022.

Thompson, J. B. (2000). *Political scandal*, USA: Blackwell.

Tneh, Y. Y. (2019). Influences of corruption on political participation. *Hope College Digital Commons*. 1-2.

Transparency. (2023). Corruption perceptions ındex. transparency ınternational: Bağlantı: https://www.transparency.org/en/cpi/2022 Erişim: 2023.

Tureng (2022). Adı çıkma, Bağlantı: https://tureng.com/tr/turkce-ingilizce Erişim: 2023.

Turner, J., Beeghley, L. ve Powers, C. (2018). *Sosyolojik teorinin oluşumu*. Bursa: Sentez Yayıncılık.

UNCAC (2023). Uncac Reviev Status Tracker. Bağlantı: https://uncaccoalition.org/uncacreviewstatustracker/ Erişim: 2023.

Weber, M. (2008). *Sosyoloji yazıları*. (T. Parla, Çev.) İstanbul: Deniz Yayınları.

Yanagida, K. (1969). *Japanese Manners and Customs in the Meiji Era*. Tokyo: The Toyo Bunko.

Yioutas, B. J. and Segvic, I. (2003). Revisiting the Clinton/ Lewinsky scandal: The Convergence of Agenda Setting and Framing. McQuartely, *80*(3), 567-582.

Sarhoş Atlar ve Sınırlar

●

Emine Sena Taş

Kaynakça

Kaynak, D. Ü. ve Odabaşı, H. Y. (2025). *Travmadan zafere: Türk ulusal kimliğinin psikopolitik hikayesi.* İstanbul: İnkılâp.

Muhabbet Kralı. (2024, 30 Aralık). *Deniz ülke kaynak'ın Okan'ı mest eden politik psikoloji anlatımı!* [Video]. Youtube. https://www.youtube.com/watch?v=tGivn7hZmAs&t=372s.

Tekin, F. (2014). *Sınırın sosyolojisi: Ulus, devlet ve sınır insanları.* İstanbul: Açılım.

Beş Varlık İklimi:
Firdevsî, Hayyâm, Mevlânâ, Sa'dî ve Hâfız

●

Serdar Nükte

Künye:

Beş Varlık İklimi / Firdevsi, Hayyam, Mevlana, Sa'di ve Hafız,
Daryush Shayegan, İstanbul: KETEBE Yayınevi, 2024, 120 s.

Türk Olmak: Erken Cumhuriyet Dönemi'nde Milliyetçi Reformlar ve Kültürel Tartışmalar 1923-1945

●

Betül Polat

Künye:

Türk Olmak: Erken Cumhuriyet Dönemi'nde Milliyetçi Reformlar ve Kültürel Tartışmalar, 1923-1945, Hale Yılmaz, (A. Ö. Erozan, Çev.). İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2023, 312 s.

Türkiye'de Amerikan Pasaportu: Ulusötesi Çağda Aidiyet ve Vatandaşlık

●

Mustafa Genç

Künye

Türkiye'de Amerikan Pasaportu: Ulusötesi Çağda Aidiyet ve Vatandaşlık, Özlem Altan-Olcay ve Evren Balta, İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 2024, s. 224.

Üniversite, Sosyal Bilimler ve Düşünce Dünyamız

●

Ferhan Zülâl Örkey

Künye:

Üniversite, Sosyal Bilimler ve Düşünce Dünyamız,
Tanel Demirel, Liberte Yayınları, 2025, s. 238.

Ağ Dindarlığı

Kuşaklar Arası Bir Karşılaştırma

Mustafa ÇUHADAR

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1828
İletişim

©Çizgi Kitabevi
Haziran 2025

ISBN: 978-625-396-549-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÇUHADAR, Mustafa
Ağ Dindarlığı
Kuşaklar Arası Bir Karşılaştırma

Kapak Tasarımı: Gökhan Çakır

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abadan, Nermin. 1961. *Üniversite Öğrencilerinin Serbest Zaman Faaliyetleri*. Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.

Abadan, Nermin. 1965. "Türkiye'nin Üç Büyük Kentinde Radyo ile İlgili Halk Oyu Yoklaması". *S.B.F. Dergisi* 19(3-4):71-101.

Abalı, Abbas. 1997. *Ekranın Büyüsüne Kapılmadan*. İstanbul: Ülke Kitapları.

Abdel Halim, Afra. 2014. "Çevrimiçi İslamî Aktivizm: Gezi Sonrası İstanbul'unda Üniversiteli Kız Öğrencilerin Sosyal Medya Kullanımı". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Medeniyetler İttifakı Enstitüsü, İstanbul.

Acat, Betül. 2019. "Ergenlerde Dindarlık, Değerler, İnternet Bağımlılığı ve Hayat Memnuniyeti İlişkisi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Acılıoğlu, İnan. 2017. *"İş"te Y Kuşağı*. 2. Baskı. Ankara: Elma Yayınevi.

Acun, Ramazan. 2006. "İnternet Ortamının Tebliğ İçin Sunduğu İmkanlar". Ss. 310-20 içinde *Hz. Peygamber'in Tebliğ Metodu Işığında İslam'ın Güncel Sunumu*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Adamor. 2021. *Ramazan Ayında Televizyonlarda Yer Alan Dini İçerikli Programlar Araştırması*. Yayınlanmamış Rapor: Diyanet İşleri Başkanlığı - Adamor Toplumsal Araştırmalar Merkezi.

Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. 2016. *TAYA*. Ankara.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. 2011. *TAYA*. Ankara.

Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı. 2014. *TAYA*. Ankara.

Ak, Zekâi. 1992. "Türkiye Radyolarında Dini Yayınlar". *Diyanet Aylık Dergi*, 21-22.

Aka, Bahattin. 2017. "Kamu ve Özel Sektörde Çalışan Yöneticilerin Kuşak Farklılıkları ve Örgütsel Bağlılık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi: İzmir İlinde Bir Araştırma". Doktora, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Akalın, Şükrü Haluk, Recep Toparlı, Mustafa Argunşah, Nurettin Demir, Nevzat Gözaydın, Melek Özyetgin, Hamza Zülfikar, Belgin Tezcan Aksu, Abdullah Durkun, Beyza Gültekin, Burçak Okkalı, Adem Terzi, Şener Mete, Ömer Kaya, ve Safa Tekeli. 2019. "'Kuşak' maddesi". *Türkçe Sözlük* 2066.

Akar, Filiz. 2017. "Purposes and Characteristics of Internet Use of Adolescents". *Pegem Eğitim ve Öğretim Dergisi* 7(2):257-86.

Akçakaya, Esma. 2021. "Sosyal Medya Vaizleri (Twitter Örneği)". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yalova Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Yalova.

Akın, Kenan. 1993. "Hata Yapmamak Gayretindeyiz". *Altınoluk Dergisi*, 39.

Aksoy, Ali. 1974. "TRT Halkın İstediğini Yapmalıdır." *Milli Gazete*, Eylül 2.

Aktaş, Celalettin. 2007. "Enformasyon Toplumu Bağlamında Türkiye". *Selçuk İletişim Dergisi* 4(4):181-93.

Aktaş, Murat. 2019. "Küreselleşme Süreci ve Bilgi Toplumu". *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences* 5(21):1240-56.

Aktay, Yasin. 2005. "Modernleşme ve Gelenek Bağlamında Dinî Bilgi ve Otoritenin Dönüşümü". Ss. 343-93 içinde *Modern Türkiye'de Siyasî Düşünce İslamcılık*. C. 6. İstanbul: İletişim Yayınları.

Aktay, Yasin, Murat Yılmaz, Hamit Emrah Beriş, Kürşad Birinci, ve Emir Osmanoğlu. 2012. *Diyanet İşleri Başkanlığı Vatandaş Memnuniyeti Araştırması*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı - SDE.

Akyılmaz, Öznur. 2015. "Türkiye'deki Bloglarda İslami-Feminist Yaklaşımla Yeni Bir Kadın Kimliğinin İnşası". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Gaziantep.

Akyön, Sinem. 2016. "Türkiye'de Dini Yayıncılığın Gelişimi: Dini Radyolar". Yüksek Lisans, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Akyüz, Niyazi. 2007. *Gecekondularda Dini Hayat ve Kentlileşme*. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık.

Akyüz, Selman Selim, ve Enderhan Karakoç. 2015. "Thematic Religious Television Broadcasting in Turkey". editör N. Uyanık, U. D. Aşcı, ve Y. Demir. Vienna -AUSTRIA.

Al, Hamza. 2002. *Bilgi Toplumu ve Kamu Yönetiminde Paradigma Değişimi*. Ankara: Bilimadamı Yayınları.

Allan, Kenneth. 2020. *Çağdaş Sosyal ve Sosyolojik Teori*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Almalı, Arda. 2019. "Sanal Dinsel Gruplarda Dinin Temsili". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Al-Mushiki, Abdulrahman Mohammed. 2020. "Arapça Yayın Yapan Ateist Web Siteleri Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Alsayyad, Nazar, ve Manuel Castells. 2003. "İslam ve Avrupa'nın Değişen Kimliği". Ss. 1-10 içinde *Müslüman Avrupa ya da Avro-İslam*. İstanbul: Everest Yayınları.

Altıkulaç, Tayyar. 2016. *Zorlukları Aşarken*. C. II. Gözden Geçirilmiş 3. Baskı. İstanbul: TDV Yayın Matbaacılık.

Anderson, Jon W. 2002. "İnternet İslam'ın Üçüncü Dalgası mı; Uygarlığın Sonu mu?" *Umran*, Nisan, 92-97.

Aras, Sümeyye. 2021. "Diyanet İşleri Başkanlığının Sosyal Medya Kullanımı - Twitter Örneği-". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Arslan, Ahmet. 1997. "Diyanet İşleri Başkanlığı 1 Kasım'dan İtibaren TRT-4'te Program Yapacak". *Diyanet Aylık Dergi*, Ekim, 54-55.

Arslan, Baran, ve Esra Nur. 2018. "Teknolojinin Yeni Çocuğu: K Kuşağı". *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi* 6(15):329-47.

Arslan, Mesut. 2012. "İnternette Misyonerlik". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas.

Asarcıklı, Hayreddin. 1974. "Evvelâ Edep". *Milli Gazete*, Eylül 5, 2.

ASBÜ. 2022. "Metaverse ve Din Sempozyumu | İslami İlimler Fakültesi". Geliş tarihi 01 Mart 2023 (https://if.asbu.edu.tr/tr/metaverse-ve-din-sempozyumu).

Aslan, Esra, Emine Gören Bayam, Abdussamet Kaya, ve Faruk Evrenk, ed. 2021. "Dijitalleşme Değerler ve Din Sempozyumu". Diyarbakır: Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları.

Ata, Bülent. 2010. "2009 Yılında Televizyon Yayıncılığı". Ss. 319-23 içinde *Türkiye Kültür ve Sanat Yıllığı (2010)*. Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği.

Ayan, Buğra. 2020. "Twitter Üzerindeki İslamofobik Tweetlerin Duygu Analizi ile Tespiti". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Bilişim Enstitüsü, Ankara.

Ayaz, Orhan. 2015. "Sosyal Medyanın Ergenlerin Dinî Sosyalleşme Etkileri (Sakarya/Akyazı Örneği)". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Aycan, Sezen. 2019. "Dijital Dindarlıkta Mahremiyet: Dindar Muhafazakâr Kadınların Instagram Paylaşımları Örneği". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Ayçiçek, İ. Metin. 1994. *Kuşaklar Arası Çatışam*. Neu Ulm: Merhaba Yayınları.

Aydemir, Mücahit. 2015. "Sanal Din Üzerine Kuramsal Tartışmalar". Ss. 181-202 içinde *Yeni Medya Çalışmaları 3*. İstanbul: Taş Mektep Yayınları.

Aydınalp, Halil. 2018. *Din ve Dünyevileşme Kuzey Kıbrıs Örneği*. İstanbul: Çamlıca Yayınları.

Ayengin, Tevhit, ve Osman Durmaz. 2015. "Sosyal Medyada Verilen Fetvaların Otantikliği". Ss. 396-412 içinde *Uluslararası Yeni Medya Yaklaşımlar Konferansı "Sosyal Medya ve Yeni Politikalar"*. Çanakkale: Çanakkale Üniversitesi.

Aygül, Hasan Hüseyin, Gamze Gürbüz, ve Esra Ün. 2021. "Google Play Store'daki İslami Mobil Uygulamalar: Helal Ürün Tanıma ve Tarama Programlarının Tematik Analizi". Ss. 339-67 içinde *8. Dini Yayınlar Kongresi (Dijital Yayıncılık)*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.

Aygül, Hasan Hüseyin, Gamze Gürbüz, ve Esra Ün. 2022. "Google Play Store'daki Türkiye Kaynaklı İslami Mobil Uygulamalar: Tematik Bir Analiz". *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi (SEFAD)* (47):251-78.

Aysan, Mehmet Fatih. 2016. "Türkiye'nin Demografik Dönüşümü ve Yeni Meydan Okumalar". Ss. 67-87 içinde *Türkiye'de Toplumsal Değişim*, editör L. Sunar. Ankara: Nobel Yayınları.

Aytekin, Çiğdem, ve Cem Sefa Sütcü. 2012. "Yeni Medya ve Ağ Nesli: Türkiye Örneği". *Marmara Sosyal Araştırmalar Dergisi* (3):1-13.

Aytürk, Nihat. 1988. "Dini Hayat (Soruşturma)". Ss. 198-99 içinde *Türkiye Kültür Sanat Yıllığı (1988)*. Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği.

Azak, Umut. 2013. "İslami Radyolar ve Türbanlı Spikerler". Ss. 93-109 içinde *İslam'ın Yeni Kamusal Yüzleri*. İstanbul: Metis Yayınları.

Aziz, Aysel. 1982a. *Radyo ve Televizyonda Eğitim*. Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Eğitim Araştırmaları Merkezi.

Aziz, Aysel. 1982b. *Toplumsallaşma ve Kitlesel İletişim*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basın-Yayın Yüksek Okulu Yayınları.

Aziz, Aysel. t.y. *Elektronik Yayıncılıkta Temel Bilgiler*. Ankara: TRT.

Aziz, Aysel, Nur Betül Çelik, ve Nilüfer Timisi. 1991. *Televizyon Yayınlarında Geleneksel Kültür (TRT Televizyonu Din ve Ahlak Yayınlarında Geleneksel Kültürel İlişkin Mesaj Çözümlemesi)*. Ankara: TÜSES.

Balcı, Şükrü, ve Bünyamin Ayhan. 2007. "Üniversite Öğrencilerinin İnternet Kullanım ve Doyumları Üzerine Bir Saha Araştırması". *Selçuk İletişim Dergisi* 5(2):174-97.

Balcı, Şükrü, ve Hamide Sarıtaş. 2023. "Sosyal Kaygı Düzeyi ile Dijital Bağımlılık Arasındaki İlişkide Kullanım Süresinin Aracılık Rolü: Üniversite Gençliği Üzerine Bir İnceleme". *Abant Sosyal Bilimler Dergisi* 23(2):1181-99.

Baran, Aylin Görgün. 1992. "Sanayi Sonrası Enformasyon Toplumu Üzerine Tartışmalar". *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi* 9(1-2):53-69.

Barney, Darin. 2004. *The Network Society*. Cambridge: Polity Press Ltd.

Baruönü, F. Özge. 2020. *Hoşgeldin Z Kuşağı Müşterim*. Ankara: Nobel Yayınları.

Başaran Özdemir, Funda. 2011. "Mobil İletişimle Birlikte Ortaya Çıkan Yeni Toplumsallıklar". Ss. 18-24 içinde *Cep Telefonundan Mobil İletişime: Yarın Artık Bugün mü?* İstanbul: Galatasaray Üniversitesi Yayınları.

Başoğlu, Mukaddes. 2021. "Çevrimiçi Oyunların Dini ve Ahlaki Değerler Ekseninde Analizi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.

Batmaz, Veysel, ve Asu Aksoy. 1995. *Türkiye'de Televizyon ve Aile*. Ankara: T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu.

Baydar, Mustafa Çetin. 1992. "Milli Hayata Yönelik Bir TV Kanalına Doğru". Ss. 327-34 içinde *Türkiye Kültür ve Sanat Yıllığı (1992)*. Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği.

Baydar, Mustafa Çetin. 1994. *İslam ve Radyo Televizyon*. Ankara: TDV Yayın Matbaacılık.

Baydar, Mustafa Çetin. 1995. "Halk Medyası: Radyo". Ss. 376-85 içinde *Türkiye Kültür ve Sanat Yıllığı (1995)*. Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği.

Baydar, Mustafa Çetin. 1996. "Özel Radyoculuk'un Beş Yılı". Ss. 386-95 içinde *Türkiye Kültür ve Sanat Yıllığı (1996)*. Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği.

Baydarman, Mehmet Nafih. 2019. "Sosyal Medya Bağımlılığının Ergenlerde Dini Tutum ve Davranışlarla İlgisi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır.

Bayhan, Vehbi. 2014. "Milenyum veya (Y) Kuşağı Gençliğinin Sosyolojik Bağlamı". *Gençlik Araştırmaları Dergisi* 2(3):8-25.

Bayhan, Vehbi. 2019. "Kuşaklar Sosyolojisi ve Türkiye İçin Yeni Bir Kuşak Analizi". *Sosyoloji Divanı*, 29-45.

Bayrak, Şerif. 2004. "İnternet Siteleri ve Misyonerlik Kavramı". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Bayrakdar, Muhsin. 2019. "İnternet Üzerinden Yapılan Alışverişlerde Akdin Konusunun Bilinir Olması". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kastamonu.

BBN, dir. 2022. *Metaverse ve Din İlişkisi "Ceviz Kabuğu" |Hulki Cevizoğlu| - 30.01.2022*.

Belen, Rümeysa. 2022. "İslam Hukuku Açısından Sosyal Medyanın Gelişmesi Karşısında İnsan Şahsiyetinin Korunması". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.

Bildik, Elif. 2019. "Dini Bilgi Edinme Sürecinde Sosyal Medya". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Bilgili, Alper. 2006. "The Re-Organization of The Main Islamic Communities in Turkey, in The Post 1980 Coup Era". Yüksek Lisans, Boğaziçi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Bilgin, Vedat. 2007. *Türkiye'de Değişimin Dinamikleri Köylülükten Çıkış Yolları*. Ankara: Lotus Yayınları.

Bilgin, Vejdi. 1997. *Sosyal Çözülme ve Din*. Samsun: Etüt Yayınları.

Bilis, Ali Emre. 2019. *Tarihsel Eksende Oksidentalist Söylem ve Dini Yönelimli Medyanın Rolü*. İstanbul: Kriter Yayınevi.

Boz Yaman, Burçak. 2018. "Türkiye Bağlamında Kuşaklara Göre İlkokul Matematik Dersi Öğretim Programları". Ss. 245-67 içinde *Kuşak Kavramına Disiplinler Arası Bakış 2*, editör H. H. Özkoç ve F. Bayrakdaroğlu. Ankara: Nobel Yayınları.

Bozkurt, Veysel. 1996. *Enformasyon Toplumu ve Türkiye*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.

Bölükbaş, Kenan. 2016. "Türkiye'de İnanç Gruplarının Kültürel Varoluşunda Topluluk Radyolarının Rolü". Doktora, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Brasher, Brenda E. 2001. *Give Me That Online Religion*. San Fransisco: Jossey-Bass.

Bridle, James. 2020. *Yeni Karanlık Çağ Teknoloji ve Geleceğin Sonu*. İstanbul: Metis Yayınları.

Brubaker, Pamela J., ve Michel M. Haigh. 2017. "The Religious Facebook Experience: Uses and Gratifications of Faith-Based Content". *SM+S (Social Media + Society)* April:1-11.

BTK. 2011. *Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü Üç Aylık Pazar Verileri Raporu (2010 Yılı 4. Çeyrek)*. Ankara: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Stratejiler Dairesi Başkanlığı.

BTK. 2012. *Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü Üç Aylık Pazar Verileri Raporu (2011 Yılı 4. Çeyrek)*. Ankara: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Stratejiler Dairesi Başkanlığı.

BTK. 2013. *Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü Üç Aylık Pazar Verileri Raporu (2012 Yılı 4. Çeyrek)*. Ankara: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Stratejiler Dairesi Başkanlığı.

BTK. 2014. *Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü Üç Aylık Pazar Verileri Raporu (2013 Yılı 4. Çeyrek)*. Ankara: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Stratejiler Dairesi Başkanlığı.

BTK. 2015. *Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü Üç Aylık Pazar Verileri Raporu (2014 Yılı 4. Çeyrek)*. Ankara: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Stratejiler Dairesi Başkanlığı.

BTK. 2016. *Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü Üç Aylık Pazar Verileri Raporu (2015 Yılı 4. Çeyrek)*. Ankara: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Stratejiler Dairesi Başkanlığı.

BTK. 2017. *Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü Üç Aylık Pazar Verileri Raporu (2016 Yılı 4. Çeyrek)*. Ankara: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Stratejiler Dairesi Başkanlığı.

BTK. 2018. *Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü Üç Aylık Pazar Verileri Raporu (2017 Yılı 4. Çeyrek)*. Ankara: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Stratejiler Dairesi Başkanlığı.

BTK. 2019. *Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü Üç Aylık Pazar Verileri Raporu (2018 Yılı 4. Çeyrek)*. Ankara: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Stratejiler Dairesi Başkanlığı.

BTK. 2020. *Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü Üç Aylık Pazar Verileri Raporu (2019 Yılı 4. Çeyrek)*. Ankara: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Stratejiler Dairesi Başkanlığı.

BTK. 2021. *Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü Üç Aylık Pazar Verileri Raporu (2020 Yılı 4. Çeyrek)*. Ankara: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Stratejiler Dairesi Başkanlığı.

BTK. 2022. *Türkiye Elektronik Haberleşme Sektörü Üç Aylık Pazar Verileri Raporu (2021 Yılı 4. Çeyrek)*. Ankara: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu Sektörel Araştırma ve Stratejiler Dairesi Başkanlığı.

Bulut, Mehmet. 2011. "Dönemleri ve Öne Çıkan Hizmetleriyle Diyanet İşleri Başkanları -II". *Diyanet Aylık Dergi*, 44-47.

Bulut, Zahide. 2009. "18-50 Yaş Arası Bayanların Kur'an Kurslarına Devam Motivasyonları (Ankara-Keçiören Örneği)". Yüksek Lisans, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Kayseri.

Bunt, Gary R. 2012. "Din ve İnternet". Ss. 175-98 içinde *Din Sosyolojisi Çağdaş Gelişmeler*, editör İ. Çapcıoğlu. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.

Büyük Larousse. 1986. "Radyo". *Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedisi* 19:9670-72.

Büyüköztürk, Şener. 2019. *Sosyal Bilimler İçin Veri Analizi El Kitabı İstatistik, Araştırma Deseni SPSS Uygulamaları ve Yorum*. Geliştirilmiş 26. Baskı. Ankara: Pegem Akademi.

Campbell, Heidi. 2006. "Religion and the Internet". *Communication Research Trends* 1-24.

Campbell, Heidi A. 2004. "Challenges Created by Online Religious Networks". *Journal of Media and Religion* 3(2):81-99.

Campbell, Heidi A. 2012. "Understanding the Relationship between Religion Online and Offline in a Networked Society". *Journal of the American Academy of Religion* 80(1):64-93.

Campbell, Heidi A. 2013. "Introduction". Ss. 1-21 içinde *Digital Religion*. London and Newyork: Routledge.

Campbell, Heidi A., ve Stephen Garner. 2016. *Networked Theology: Negotiating Faith in Digital Culture*. Baker Academic.

Campbell, Heidi, ve Brian Altenhofen. 2016. "Methodological Challenges, Innovations and". içinde *Digital Methodologies in the Sociology of Religion*. London: Bloomsbury.

Campbell, Heidi, ve Mia Lövheim. 2011. "Introduction: Rethinking the online–offline connection in the study of religion online". *Information, Communication & Society* 14(8):1083-96.

Cankaya, Özden. 1990. *Türk Televizyonunun Program Yapısı (1968-1985)*. İstanbul: Mozaik Basım ve Yayıncılık.

Cankaya, Özden. 2015. *Bir Kitle İletişim Kurumunun Tarihi: TRT 1927-2000*. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.

Canpolat, Emre. 2012. "Teknolojik Belirlenimcilikte Bir Uğrak: Computopia". *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi* (17):43-62.

Cantek, Levent. t.y. "İmtiyazdan İhtiyaca Telefon". Ss. 227-35 içinde *Ahizeden Telefona Bir Telefonun Öyküsü*, editör S. Çevik, A. Komut, Y. V. Kurtuluş, ve Ö. Sarıcı. Ankara: Rıhtım Ajans - Türkcell.

Castells, Manuel. 2004. "Informationalism, Networks, and the Network Society: A Theoretical Bluprint". Ss. 3-45 içinde *The Network Society A Cross-Cultural Perspective*, editör M. Castells. UK-USA: Edward Elgar Publishing Limited.

Castells, Manuel. 2006. *Enformasyon Çağı: Ekonomi, Toplum ve Kültür: Kimliğin Gücü*. C. 2. Cilt. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Castells, Manuel. 2008. *Enformasyon Çağı: Ekonomi, Toplum, Kültür: Ağ Toplumun Yükselişi*. C. 1. Cilt. 2. Baskı. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Castells, Manuel. 2020. *İnternet Galaksisi*. Ankara: Phoenix Yayınları.

Castells, Manuel, ve Martin İnce. 2006. *Manuel Castells'le Söyleşiler*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Cerrah, Lokman. 2015. "Sosyal Medyada Din Algısı". Yayımlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Cerrah, Lokman. 2021. "Kırsal Kesimde Dindarlık ve Sosyal Medya Kullanımı (Giresun İli Fındıklı Köyü Örneği)". *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi* 1(51):90-115.

Chayko, Mary. 2018. *Süper Bağ(lantı)lı*. İstanbul: Der Yayınları.

Christakis, Nicholas A., ve James H. Fowler. 2012. *Sosyal Ağların Şaşırtıcı Gücü ve Yaşamımızı Biçimlendiren Etkisi*. İstanbul: Varlık Yayınları.

Coştu, Yakup. 2011. *Toplumsallaşma ve Dindarlık*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.

Cumhuriyet. 1932a. "Bu Geceki Dinî Merasim". *Cumhuriyet Gazetesi*, Şubat 3, 1.

Cumhuriyet. 1932b. "Kadir Gecesi Türkçe Dinî İhtifal Yapılacak". *Cumhuriyet Gazetesi*, Şubat 1, 1.

Cumhuriyet. 1932c. "Kadir Gecesine Hazırlık." *Cumhuriyet Gazetesi*, Şubat 2, 1.

Cumhuriyet. 1993. "TRT, dini yayınlar konusunda kamuoyu araştırması yaptırdı". *Cumhuriyet Gazetesi*, Mart 31, 10.

Çağıltay, Kürşat. 1997. *İnternet*. Ankara: Metu Press.

Çakı, Habibe. 2022. "Dijital Dini Sorumluluk Üzerine Nitel Bir Araştırma". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Çakır, Hamza. 2010. "Türkiye'de Özel Radyoculuğun Dünü Bugünü". *Radyo Vizyon Dergisi*, Şubat, 5-7.

Çakır, Mukadder. 2013. *Medya ve Modernlik*. İstanbul: Parşömen Yayıncılık.

Çakır, Şenol. 2022. "Türkiye'de Muhafazakâr Medyanın 2000 Sonrası Dönüşümü Üzerine Bir Değerlendirme". *Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Ensitüsü Dergisi* (11):242-64.

Çalık, Mustafa. 1994. "Televizyonculukta Yeni Bir Soluk: Kanal 7 Yayına Başladı". *Yörünge*, Temmuz 10, 8.

Çalık, Nur Sena. 2018. "Sosyal Medyaya Dair Fıkhî Hükümler". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Çamdereli. 2013. "Medyada Dinin Popüler Temsili". Ss. 37-69 içinde *Türkiye'de Popüler Siyer Çalışmaları - Türkiye'de Çocuklara Yönelik Siyer Çalışmaları*. İstanbul: Meridyen Kitaplığı.

Çamdereli, Mete. 2014. "Sosyal Medya, Popüler Kültür ve Din". *islamvemedya.com*.

Çamdereli, Mete. 2018. *Din Ekranda Nasıl Durur? Medyada Dinin Popüler Temsili*. İstanbul: Ketebe Yayınları.

Çamdereli, Mete, Nihal Kocabay Şener, ve Betül Önay Doğan, ed. 2016. "Medya ve Din Tartışmaları Sempozyum Bildirileri". İstanbul: İstanbul Ticaret Üniversitesi.

Çatlı Özen, Gökçen. 2021. "Gençlik Tipolojiisi". Ss. 17-31 içinde *Z Kuşağı Teorik ve Uygulamalı Bir Araştırma*, editör G. Çatlı Özen ve A. Duran. Ankara: Akademisyen Kitabevi.

Çekiç, Sevdegül. 2019. "İslam Hukukunda Mahremiyet ve Sosyal Medya". Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

Çelenk, Sevilay. 2005. *Televizyon, Temsil, Kültür 90'lı Yıllarda Sosyokültürel İklim ve Televizyon İçerikleri*. Ankara: Ütopya Yayınevi.

Çelik, Abbas. 2004. *Radyo ve Televizyonlarda Yayınlanan Dini Programları Eğitim Açısından Değerlendirme (Erzurum Örneği)*. Erzurum: Aktif Yayınevi.

Çelik, Murat. 2004. *Bilgi ve Hikmet Enformasyon Toplumunun Belleği*. İstanbul: Kaknüs Yayınları.

Çelik Sağır, Ayşe. 2013. "Türkiye'de Günümüz Dini Köktenciliğinin İdeolojisi Tevhid Dersleri ve Selefiyye Siteleri Örneği". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Çetin, Ensar. 2012. *Akademik Dini Bilgi ve Toplum*. İstanbul: Rağbet Yayınları.

Çetin, Nida Sümeyya. 2021. *Gençlerin Dini Kimlik İnşasında Medyanın Rolü*. Ankara: Akademisyen Kitabevi.

Çınar, Ahmet Hamdi. 2021. "Din ve Terör: Netflix Dijital Platformundaki İçerikler Üzerine Bir Din Sosyolojisi Araştırması". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Çiçek, Betul. 2021. "Dini Pratiklerin Yeniden Üretimi: Mali İbadetler Örneği". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar.

Çoban, Ramazan. 2013. "Lise Öğrencilerinde Dindarlık ve Sanal Bağımlılık Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma (Burdur Gölhisar Örneği)". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.

Çokbildik, Anıl Cumali. 2019. "Siber Terörizm: Radikal/Dini Örgütler". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Çongur, Rıdvan. 1981. "TRT ve Dinî Yayınlar". Ss. 262-85 içinde *Millî Eğitim ve Din Hayatı*. İstanbul: Boğaziçi Yayınları.

Çömez Polat, Filiz. 2019. "Türkiye'de Değişen Dindarlık Göstergeleri ve Sosyal Medya". Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Çuhadar, Mustafa. 2015. "Dijitalleşen Din ve Diyanet". Ss. 175-222 içinde *Dijitalleşen Din (Medya ve Din 2)*, editör M. Çamdereli, B. Önay Doğan, ve N. Kocabay Şener. İstanbul: Köprü Yayınları.

Çuhadar, Mustafa. 2019. "Türkiye'de Kamu Hizmeti Yayıncılığı Açısından Dinî Temalı TV Programları ve Diyanet TV Program Türleri Üzerine Bir İnceleme". *Medya ve Din Araştırmaları Dergisi (MEDİAD)* 2(2):237-66.

Dalkıran, Ömer. 2019. *Ağ Kuşağının Bilgi Davranışı*. Ankara: Hiper Yayın.

Darendeli, Ayşe. 2019. "İslam Hukuku Akid Teorisi Açısından İnternet Üzerinden Yapılan Sözleşmeler". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.

Dedeoğlu, Gözde. 2006. *Bilişim Toplumu ve Etik Sorunlar*. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım LTD. ŞTİ.

Demir, İsmail. 2019. "Dini Bilgi Edinme Kaynağı Olarak Sosyal Medya (İlahiyat Fakültesi Öğrencileri Örneği)". Doktora Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

Demir, Sertaç Timur. 2017. "15 Temmuz Öncesi FETÖ Medyası". Ss. 81-84 içinde *15 Temmuz'da Medya Darbe ve Direnişin Mecrası*, editör İ. Çağlar, M. A. Memmi, ve F. Altun. İstanbul: Seta Yayınları.

Demir, Vedat. 1998. *Türkiye'de Medya ve Özdenetimi*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Demirbaş, Asaf. 2003. "Sesli ve Görüntülü Yayınlarda Dini Yayınların Toplumu Aydınlatmadaki Rolü". Ss. 535-37 içinde *II. Din Şûrası Tebliğ ve Müzakereleri (1998)*. C. I. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.

Demirel, Zümrüt Hatun. 2021. "Çalışma Hayatında Geleceğin İnsan Kaynağı: Alfa Kuşağı". *Opus Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi* 18(Yönetim ve Organizasyon Özel Sayısı):1796-1827.

Demirezen, İsmail. 2016. "Türkiye'de Tüketim Toplumuna Doğru: Sekülerleşme, Muhafazakârlık ve Tüketimin Dönüşümü". Ss. 203-27 içinde *Türkiye'de Toplumsal Değişim*, editör S. Lütfi. Ankara: Nobel Yayınları.

Demiroğlu, Birsen. 2021. "Yetişkinlerin Maneviyat ve Sosyal Medya Bağımlılık Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Dereli, Mustafa Derviş. 2018. "Dini Kimliklerin Sosyal Medyada Akışkanlaşması: Siber-Etnografik Bir Araştırma". Doktora Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

Dereli, Mustafa Derviş. 2020. *Sanala Veda: Sosyal Medya ve Dönüşen Dindarlık*. Ankara: Nobel Yayınları.

Dereli, Mustafa Derviş. 2021. "Dijital Yayıncılığın İmkânları ve Dini İçerikli Dijital Yayınlarda Hedef Kitle Sorunu". Ss. 318-35 içinde *8. Dini Yayınlar Kongresi (Dijital Yayıncılık)*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.

Dereli, Mustafa Derviş. 2022. *Sosyoloji ve Din Sosyolojisi Açısından Kuşak Tartışmaları*. Kayseri: Kimlik Yayınları.

DİB. 2002. *Son On Yılda Diyanet İşleri Başkanlığı*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.

DİB. 2014. *Türkiye'de Dini Hayat Araştırması*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.

DİB. 2018. *Genel Medya Takibi, TV İzleme ve Radyo Dinleme Alışkanlıkları Araştırması (Yayınlanmamış Rapor)*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.

DİE. 1963. *Türkiye İstatistik Yıllığı, 1963*. Ankara: T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü.

DİE. 1974. *Türkiye İstatistik Yıllığı 1973*. Ankara: Devlet İstatistik Enstitüsü.

Dijk, Jan Van. 2018. *Ağ Toplumu*. 2. Baskı. İstanbul: Epsilon Yayınları.

Diriklik, Salih. 1995a. *Fleşbek Türk Sinema-TV'sinde İslâmi Endişeler ve Çizgi Dışı Oluşumlar*. C. 1. İstanbul: Söğüt Ofset.

Diriklik, Salih. 1995b. *Fleşbek Türk Sinema-TV'sinde İslâmi Endişeler ve Çizgi Dışı Oluşumlar*. C. 2. İstanbul: Söğüt Ofset.

Doğan, Ahmet. 2020. *Dini İçerikli Sosyal Paylaşım ve Değer Yönelimi*. Ankara: Akademisyen Kitabevi.

Doğan, D. Mehmet. 1993. *İletişim veya Dehşet Çağı*. İstanbul: Timaş Yayınları.

Doğan, Mehmet. 1981. "Kitle Haberleşme Vasıtaları ve Din Eğitimi". Ss. 148-54 içinde. Ankara: İlahiyat Vakfı Yayınları.

Drucker, Peter F. 1990. *Managing the Nonprofit Organization Principles and Practices*. New York: Harper Collins Publisher.

Drucker, Peter F. 1993a. *Kapitalizm Sonrası Toplum*. İstanbul: Türk Henkel Dergisi Yayınları.

Drucker, Peter F. 1993b. *Yeni Gerçekler (Devlet ve Politika Alanında, Ekonomi Bilimi ve İş Dünyasında, Toplumda ve Dünya Görüşünde)*. 3. Baskı. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Drucker, Peter F. 2000. *Gelecek İçin Yönetim 1990'lar ve Sonrası*. 6. Baskı. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Drucker, Peter F. 2003. *Geleceğin Toplumunda Yönetim*. İstanbul: Hayat Yayıncılık, İletişim, Yapım, Eğitim Hizmetleri ve Tic. Ltd. Şti.

Drucker, Peter F. 2015. *Yönetim*. İstanbul: Optimist Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Drucker, Peter Ferdinand. 1994. *Kapitalist Ötesi Toplum*. İstanbul: İnkılâp Yayınevi.

Duman, Mehmet Zeki, ve Bengül Güngörmez Akosman. 2022. *Gençlerde Din ve Dindarlık Z Kuşağı Örneği*. Ankara: Nobel Yayınları.

Dura, Cihan. 1990. *Bilgi Toplumu*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Durmuş, Nural. 2011. "Türkiye'nin Kültürel Radyolar Tarihi". *nuroldurmus.com*. Geliş tarihi 24 Eylül 2022 (http://www.nurdaldurmus.com/turkiyenin-kulturel-radyolar-tarihi/).

Düzcan, Şeyma. 2020. "Popüler Kültür Bağlamında Sosyal Medya ve Din". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Eken, Metin. 2019. "Modern Görsel Kültürde Online Din: M Nesli'nin Online İnanç Pratikleri Üzerine Bir İnceleme". Doktora Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

Eken, Metin. 2021. *Çevrim İçi Dindarlık M Neslinin İnanç Pratikleri*. Ankara: Nobel Yayınları.

Eken, Metin, ve Hakan Aydın. 2018. "Enformasyon Toplumunda Dini Bilgi Edinme: İnternet Ortamındaki Dini Enformasyonun Güvenilirliği ve Kalite Kriterleri Üzerine Bir İnceleme". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 11(58):894-906.

Ekşili, Nisa, ve Ömer Lütfi Antalyalı. 2017. "Türkiye'de Y Kuşağı Özelliklerini Belirlemeye Yönelik Bir Çalışma: Okul Yöneticileri Üzerine Bir Araştırma". *Humanities Sciences* 12(3):90-111.

Elpeze Ergeç, Nüket. 2006. "Ulusal Televizyonlardaki Dini Sohbet Programlarının Anlam ve Görüntü Açısından İzlenmesi". *Selçuk İletişim Dergisi* 4(2):186-98.

Emin Ulum, Şükran. 2021. "Sosyal Medya Kullanım Alışkanlığının Mahremiyet Sorunlarına Etkisi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Emre Çetin, Kumru Berfin. 2016. "Religious Broadcasting and The 'Fantastic' Tele-Universe Of Adnan Oktar's A9 TV". *Moment Dergi (Hacettepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Kültürel Çalışmalar Dergisi)* 3(1):116-32.

Enneli, Çağlar. 2010. *Televizyondaki İslam ve Gündelik Hayatın Siyaseti*. Ankara: Ankara Üniversitesi Rektörlüğü Yayınları.

Erdem, Nurten. 2020. *Türkiye Radyoları*. Ankara: TRT.

Erdoğan, İrfan. 2007. *Pozitivist Metodoloji Bilimsel Araştırma Tasarımı İstatistiksel Yöntemler Analiz ve Yorum*. Genişletilmiş 2. Baskı. Ankara: Erk Yayınları.

Ergen, Yunus. 2022. "Postmodern Dijital Kültürde Dini Topluluklar ve Otorite". Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Erkal, Mustafa. 1995. *Sosyoloji (Toplumbilimi)*. 6. Baskı. İstanbul: Der Yayınları.

Erkan, Hüsnü. 1998. *Bilgi Toplumu ve Ekonomik Gelişme*. 4. Baskı. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Erkayhan, Şafak. 2013. "Küresel Ölçekte Ağ Kültürü ve Sosyal Medya". Ss. 15-38 içinde *Sosyal Medya ve Ağ Toplumu -2: Kültür, Kimlik, Siyaset*, editör C. Bilgili ve G. Şener. İstanbul: Reklam Yatırımcıları Derneği ve Grafik Tasarım Yayınları.

Erken, Betül. 2016. "Online İslami Eğitim: Qıbla.com Örneği". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Ersarı, Nevra. 2015. "Ellili Yıllarda Radyo ve Siyaset". Ss. 393-422 içinde *Türkiye'nin 1950'li Yılları*, editör M. K. Kaynar. İstanbul: İletişim Yayınları.

Ersin, Nimet. 2007. "Kamu Hizmeti Yayıncılığı ve TRT'de Program Üretimi". Doktora, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Esen, Selim. 2012. *Olayların İçinden Bir TRT Tarihi Denemesi*. Ankara: Kanguru Yayınları.

Etci, Hilmi, ve Çağlar Özbek. 2018. "Kuşak Çalışmalarında Gençlik: Y ve Z Kuşağı Öğrencilerinin Kaygı Düzeyini Ölçmeye Yönelik Bir Araştırma". Ss. 175-99 içinde *Kuşak Kavramına Disiplinler Arası Bakış 2*, editör H. H. Özkoç ve F. Bayrakdaroğlu. Ankara: Nobel Yayınları.

Evren, Irmak. 2013. "Sosyal Medya Pratiklerinde İslami Kimlik Temsilleri". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Fetih Grubu. 2010. "Fetih e-Mail Grubu". Geliş tarihi (https://web.archive.org/web/20100720221623/http:/groups.yahoo.com/group/fetihgrubu).

Fiş Erümit, Semra, ve Esra Keleş. 2018. "İnternetin Gelişimi: Dünü, Bugünü ve Yarını". Ss. 1-33 içinde *İnternet ve Ağ Toplumu*, editör E. Keleş. Ankara: Pegem Akademi.

Furat, Ayşe Zişan. 2008. "Yetişkinlerin Yaygın Din Eğitiminde Televizyonun Yeri ve Fonksiyonları (İstanbul Örneği) - Sır Dizileri ve Dini Programlar". Doktora, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Furat, Ayşe Zişan. 2015. "Medya ve Din: Din Eğitimi Açısından İmkan mı? Tehdit mi?" Ss. 325-63 içinde *Dijitalleşen Din [Medya ve Din 2]*, editör M. Çamdereli, N. Kocabay Şener, ve B. Önay Doğan. İstanbul: Köprü Yayınları.

Gardner, Howard, ve Katie Davis. 2016. *App Kuşağı Dijital Dünyada Kimlik, Mahremiyet ve Hayal Gücü*. İstanbul: Optimist Yayım Dağıtım San. ve Tic. Ltd. Şti.

Gazeteciler. 2022. "Ertuğrul Özkök'ün Metaverse yazısı bomba: Diyanet'e cevabının şifresi: 286.927 saat 28 dakika". Geliş tarihi 01 Mart 2023 (https://www.gazeteciler.com/haber/ertugrul-ozkokun-metaverse-yazisi-bomba-diyanete-cevabinin-sifresi-286927-saat-28-dakika/457957).

Gazneli, Didem. 2020. "Tüketim Toplumu Bağlamında Türkiye'de Yeni Medyanın Muhafazakarlığın Dönüşümü ve Dini Değerlerin Metalaşması Üzerine Etkisi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.

Geçer, Harun. 2020. "Muhafazakâr Habitus ve Sanal Mekân: Dindar Kadınların Sosyal Medyada Var Olma Sorunu". Doktora Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.

Genç, Mehmet Emin. 2007. "Radyo ve Televizyonlar Adına Önemli Bir Yıl - 2006". Ss. 432-45 içinde *Türkiye Kültür ve Sanat Yıllığı (2007)*, editör İ. U. Yavuz ve R. Kaymaz. Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği.

Geray, Haluk. 2004. *Toplumsal Araştırmalarda Nicel ve Nitel Yöntemlere Giriş İletişim Alanından Örneklerle*. Ankara: Siyasal Kitabevi.

Gerçek Hayat. 2001. "Gerçek Hayat Sohbet Odası Açıldı". *Gerçek Hayat*, Haziran 1, 4.

Gevgilli, Ali. 1983. "Türkiye Basını". *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi* 1:202-22.

Gezginci, Gamze. 2017. "Sosyal Medyadaki Dini Metinlerin İçerik Analizi: Facebook Örneği". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Giddens, Anthony. 2013. *Sosyoloji*. Gözden Geçirilmiş 5. Baskı. editör C. Güzel. İstanbul: Kırmızı Yayınları.

Giddens, Anthony, ve Philip W. Sutton. 2018. *Sosyolojide Temel Kavramlar*. Ankara: Phoenix Yayınları.

Gökbayrak, Hilal. 2021. "Dijital Dinin Kuramsallaştırılması: Paradigmalar, Terimler, Sorular, Konular ve Yöntemler". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Gökbayrak, Hilal, ve Şevki Işıklı. 2022. "Dijital Din Geleneksel Dine Karşı". Ss. 105-45 içinde *Yapay Zeka, Transhümanizm ve Din*, editör M. Kızılgeçit, M. Yeşilyurt, R. Ertugay, ve M. Çinici. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.

Gökçe, Birsen. 2007. *Toplumsal Bilimlerde Araştırma*. Genişletilmiş 5. Baskı. Ankara: Savaş Yayınevi.

Gökçe, Orhan. 2006. *İçerik Analizi Kuramsal ve Pratik Bilgiler*. Ankara: Siyasal Kitabevi.

Gölcü, Abdülkadir. 2018. "Radyo İçeriğinin Dönüşümünde Tematik Yayıncılığın Cazibesi". *Radyo Vizyon Dergisi*, Temmuz, 13-15.

Göle, Nilüfer. 2013. "Modernist Kamusal Alan ve İslami Ahlak". Ss. 19-40 içinde *İslam'ın Yeni Kamusal Yüzleri*. İstanbul: Metis Yayınları.

Görmez, Mehmet. 2005. "Sesli ve Görüntülü Dinî Yayıncılık Açısından Diyanet İşleri Başkanlığı". Ss. 35-38 içinde *II. Uluslararası Dinî Yayınlar Kongresi*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.

GSB. 2013. *Gençlik ve Sosyal Medya Araştırma Raporu*. Ankara: Gençlik ve Spor Bakanlığı.

Güdücü, Burcu. 2021. "Gençlik Tanımı, Teorileri ve Tipolojileri". Ss. 5-15 içinde *Z Kuşağı Teorik ve Uygulamalı Bir Araştırma*, editör G. Çatlı Özen ve A. Duran. Ankara: Akademisyen Kitabevi.

Güleç, Muhammed Mustafa. 2021. *Televizyonda Din Anlatımı Ramazanda Yayınlanan Haberlerin İçerik Analizi*. Konya: Çizgi Kitabevi.

Güler, Halit. 1999. *Çağdaş Dünyada Yeni Düzen Arayışları ve İslâm*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Gülizar, Jülide. 1983. "Türkiye Radyoları". *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi* 10:2738-47.

Gülnar, Birol. 2016. "Turkısh Unıversıty Students' Lonelıness Degree and Internet Usıng". Ss. 136-53 içinde. Barcelona: Palet Yayınları.

Günaydın, Fatih. 2021. "Türkiye'de Televizyonun Aile Değerleri Üzerine Etkisi (Ordu Örneği)". Doktora, Samsun Ondokuz Mayıs Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Samsun.

Gündüz, Şafak, ve Tuğrul Pekçetaş. 2018. "Kuşaklar ve Örgütsel Sessizlik/Seslilik". *İşletme Bilimi Dergisi (JOBS)* 6(1):89-115.

Gürbüz, Sait, ve Faruk Şahin. 2018. *Sosyal Bilemlerde Araştırma Yöntemleri Felsefe-Yöntem-Analiz*. 5. Baskı. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Gürcan, Ayşen. 2015. "Medyanın Din Öğretimi ve Aile Üzerine Etkileri". Ss. 248-51 içinde *Medya ve Din Tartışmaları Sempozyum Bildirileri*, editör M. Çamdereli, N. Kocabay Şener, ve B. Önay Doğan. İstanbul: İstanbul Ticaret Üniversitesi.

Gürman, Ela. 2022. "Ramazan Coşkusu TRT ile Yaşanır". *TRT Vizyon TRT Aylık Radyo Televizyon Dergisi*, Nisan, 10-14.

Gürses, İbrahim, ve Esra İrk. 2018. "İnternet Kullanımı ve Ergenlerin Dini Gelişimleri Üzerine Bir Araştırma". *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 27(1):109-35.

Gürsoy, Sema. 2022. "Dijital Oyunlarda Yer Alan İslamofobik Unsurların İncelenmesi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Çorum.

Güzel, Özlem. 2018. "Kuşakların Değişen Ruhu: Milenyum (Y) Kuşağı Turistlerini Anlamak ve Çözümlemek". Ss. 1-21 içinde *Kuşak Kavramına Disiplinler Arası Bakış 2*, editör H. H. Özkoç ve F. Bayrakdaroğlu. Ankara: Nobel Yayınları.

Haberli, Mehmet. 2012. "Sanal Din: İnternet Ortamındaki Din Olgusu Üzerine Bir Araştırma". Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Haberli, Mehmet. 2013. "Dinlerin İnternet Ortamındaki Temsili ve Dağılımı". *The Journal of Academic Social Science Studies* 6(1):89-873.

Haberli, Mehmet. 2014. *Sanal Din Tarihsel, Kuramsal ve Pratik Boyutlarıyla İnternet ve Din*. İstanbul: Açılım Kitap.

Hacıbekiroğlu, Müberra. 2019. "Sosyal Medya Kullanımına Bağlı Değişen Mahremiyet Algısı ve Dindarlık İlişkisi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Hazar, Çetin Murat. 2006. *Bilgi Toplumu*. Ankara: Turhan Kitabevi Yayınları.

Helland, Christopher. 2005. "Online Religion as Lived Religion". *Heidelberg Journal of Religions on the Internet* (Special Issue on Theory and Methodology):1-16.

Højsgaard, Morten T., ve Margit Warburg. 2005. "Introduction: waves of research". Ss. 1-11 içinde *Religion and Cyberspace*. London and Newyork: Routledge.

Hürriyet. 1974a. "Televizyon Programları Yayın Akışı". *TV'de 7 Gün Eki (2 Eylül 1974)*, 1.

Hürriyet. 1974b. "Televizyon Programları Yayın Akışı". *TV'de 7 Gün Eki (16 Eylül 1974)*, 1.

Hürriyet. 1974c. "TV'de Bugün". *Hürriyet Gazetesi*, Eylül 17, 2.

Hürriyet. 1974d. "TV'de Bugün (4 Ekim 1974)". *Hürriyet Gazetesi*, 2.

Hürriyet. 1974e. "TV'de Bugün (11 Ekim 1974)". *Hürriyet Gazetesi*, 2.

Hürriyet. 1974f. "TV'de Bugün (13 Ekim 1974)". *Hürriyet Gazetesi*.

Hürriyet. 1974g. "TV'de Bugün (18 Eylül 1974)". *Hürriyet Gazetesi*, 2.

Hürriyet. 1974h. "TV'de Bugün (24 Eylül 1974)". *Hürriyet Gazetesi*, 2.

Hürriyet. 1975a. "TRT TV'de-Radyoda Bugün". *Hürriyet Gazetesi*, 8.

Hürriyet. 1975b. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (2 Ekim 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 8.

Hürriyet. 1975c. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (7 Eylül 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 8.

Hürriyet. 1975d. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (10 Eylül 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 8.

Hürriyet. 1975e. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (11 Eylül 1975)". 10.

Hürriyet. 1975f. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (12 Eylül 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 8.

Hürriyet. 1975g. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (13 Eylül 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 8.

Hürriyet. 1975h. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (14 Eylül 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 8.

Hürriyet. 1975i. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (15 Eylül 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 10.

Hürriyet. 1975j. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (16 Eylül 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 8.

Hürriyet. 1975k. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (17 Eylül 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 8.

Hürriyet. 1975l. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (20 Eylül 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 8.

Hürriyet. 1975m. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (22 Eylül 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 8.

Hürriyet. 1975n. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (23 Eylül 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 8.

Hürriyet. 1975o. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (24 Eylül 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 8.

Hürriyet. 1975p. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (25 Eylül 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 8.

Hürriyet. 1975q. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (28 Eylül 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 8.

Hürriyet. 1975r. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (29 Eylül 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 10.

Hürriyet. 1975s. "TRT TV'de-Radyoda Bugün (30 Eylül 1975)". *Hürriyet Gazetesi*, 8.

Inglehart, Ronald F. 2008. "Changing Values among Western Publics from 1970 to 2006". *West European Politics* 31(1-2):130-46.

Irmak, Tunahan. 2022. "Youtube Videoları Örnekleminde Dijital Toplumsallaşma: Dini Grup Temsillerinin Göstergebilimsel Analizi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

İGM. t.y. *Türkiye İstatistik Yıllığı, 1950*. C. 18. Ankara: T.C. Başbakanlık İstatistik Genel Müdürlüğü.

İlhan, Ümit Deniz. 2019. *Kuşaklar Açısından Çalışma Değerleri ve Örgütsel Bağlılık*. Ankara: Nobel Yayınları.

İnce, Fatma. 2018. *Kuşaklar Arası Etkin İletişim ve Davranış*. Konya: Eğitim Yayınevi.

İrade. 2016. "TDV Yayın Matbaa İşletmesi YGS Rehberlik Projesi Sunum Dokümanı".

İrk, Esra. 2015. "İnternet Kullanımının Ergenlerin Dini Gelişimine Etkisi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

İslamisohbet.com. 2002. "İslamî Sohbet". Geliş tarihi 09 Ağustos 2022 (https://web.archive.org/web/20020810090220/http:/www.islamisohbet.com/).

islamvemedya.com. 2021. "TRT'de Ramazan Teması". *www.islamvemedya.com*. Geliş tarihi 28 Eylül 2022 (https://www.islamvemedya.com/trt-de-ramazan-temasi/867/).

islamvemedya.com. 2022. "Metaverse ve İslam Dosyasını Açıyoruz". *islamvemedya.com*. Geliş tarihi 20 Mart 2022 (https://www.islamvemedya.com/metaverse-ve-islam-dosyasini-aciyoruz/905/).

İsmail, Mustafa. 2016. "Ağ Toplumunda Dini Sosyalleşme". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

İstanbul Teknik Üniversitesi. 1969. *İstanbul Teknik Üniversitesi Öğrencilerinin Sosyal Durum Anketi Sonuçları*. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi İnşaat Fakültesi Matbaası.

İzmirli, Resül. 1993. "Her Film Yayınında Telefon Hatlarımız Kilitleniyor". *Altınoluk Dergisi*, 41.

Kahraman, Hasan Bülent. 2004. *Postmodernite ile Modernite Arasında Türkiye*. 2. Baskı. İstanbul: Everest Yayınları.

Kaplan, İsmail. 2022. "Sosyal Medyada Dini İletişimin Medyatikleşmesi ve Gençlerin Tutumu". Ss. 985-1001 içinde *Uluslararası 21. Yüzyılda Gençlik ve İnanç Eğilimleri Sempozyumu*. Denizli: Pamukkale Üniversitesi Yayınları.

Kara, Mustafa. 2004. "Bir Taşla Üç Kuş Vurmak". Ss. 39-129 içinde *Türkiye Kültür ve Sanat Yıllığı (2001-2004)*. Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği.

Kara, Mustafa. 2006. "Cumhuriyet Döneminde Tarikatlar". *Demokrasi Platformu*, 1-20.

Kara, Mustafa. 2010. "Yakın Tarihimizde Meşhur Mevlid Törenleri". Ss. 530-38 içinde *Yazılışının 600. Yılında Bir Kutlu Doğum Şaheseri Uluslararası Mevlid Sempozyumu*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Karaerkek, Ayşe. 2008. "Televizyon Karşısında Dindarlık Tutumları (Amasya Örneği)". Yüksek Lisans, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Karaman, Fikret, Harun Bekiroğlu, Serkan Demir, Mehmet Öztürk, ve Muhammed Nur Ali Tabanlı, ed. 2021. "İslam ve Yorum (V)". Malatya: İnönü Üniversitesi Yayınevi.

Karaman, Hasan. 2016. "Twitter'daki Dini ve Etnik Temelli Nefret Söylemlerinin Analizi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Karımov, Eldar. 2016. "Üniversite Öğrencilerinin İnternet Bağımlılığı Düzeyleri ile Din Algıları Üzerine Bir Araştırma". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler, Samsun.

Karslı, Bahset. 2016. *Dindar Orta Sınıfta Nesil Farklılaşması X ve Y Nesillerinin Din Algıları ve Değişen Yaşam Tarzları*. Ankara: İlâhiyât Yayınları.

Kavak, Ahmet Burak, ve İlge Şener. 2021. *İşte Z Kuşağı*. Ankara: Nobel Yayınları.

Kaya, Mahir. 2019. "Dini Sosyalleşmede İnternet ve Sosyal Medya Etkisi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Kayseri, Zeynep. 2019. "Sosyal Medya Vaizliği: Amerika ve Türkiye Örneği". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Kejanlıoğlu, Beybin. 2004. *Türkiye'de Medyanın Dönüşümü*. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.

Keleş, Ruşen. 2018. *Eski Ankara'da Bir Şehir Tipolojisi*. Ankara: İdealkent Yayınları.

Keskin, Savaş. 2022. "Sosyal Medyada Ateist Kimliğin Öz-Temsili ve Karşı Hegemonyanın İnşası: Karikateist Öz-Örgütlenmesi Örneği". Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Kılan, Kaya. 1976. "Bilgisayar ve Ülkemizde Kullanımı". *Elektrik Mühendisleri Odası Dergisi*, 595-96.

Kılıç, Ünal, ve Nihal Acar. 2020. "Sanal Dini İletişim Motivasyonları Üzerine Bir Alan Araştırması: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi Öğrencileri". *Medya ve Din Araştırmaları Dergisi (MEDİAD)* 3(1):5-22.

Kılıçbay, Ahmet, ve Özcan Bolcan. 1986. *Türkiye'de Siyah-Beyaz Televizyon Yayınından Renkli Yayına Geçiş Konusu Üzerine Sosyo-Ekonomik Bir Araştırma*. Ankara: TRT Basılı Yayınlar ve Kitaplık Müdürlüğü Yayınları.

Kızmaz, Nuran. 2014. "Ağ Toplumu ve Din (Ağ Toplumu Bağlamında Ortadoğu'da Sosyal Hareketler)". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi/ Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Koca, Bayram. 2015. "Ellili Yıllarda Merkez Sağ: Demokrat Parti'nin Özgürlük ile İstasmar Arasındaki Dinî Politikaları". Ss. 293-319 içinde *Türkiye'nin 1950'li Yılları*, editör M. K. Kaynar. İstanbul: İletişim Yayınları.

Kocabaşoğlu, Uygur. 1983. "Radyo". *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi* 10:2732-37.

Kocabaşoğlu, Uygur. 2010. *Şirket Telsizinden Devlet Radyosuna TRT Öncesi Dönemde Radyonun Tarihsel Gelişimi ve Türk Siyasal Hayatı İçindeki Yeri*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Kocaoğlu, Bünyamin. 2007. "Atatürk Dönemi Laiklik Uygulamalarına Yönelik Bazı Toplumsal Tepkiler". *Turkish Studies* 2(4):1297-1307.

Koç, İsmet, Mehmet Ali Eryurt, Tuğba Adalı, ve Pelin Seçkiner. 2008. *Türkiye'nin Demografik Dönüşümü: Doğurganlık, Aile Planlaması, Anne-Çocuk Sağlığı ve Beş Yaş Altı Ölümlerdeki Değişimler: 1968-2008*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Nüfus Etütleri Enstitüsü.

Kokoç, Mehmet. 2018. "Küreselleşen Dünyada Sosyal Medya Servisleri". Ss. 92-126 içinde *İnternet ve Ağ Toplumu*, editör E. Keleş. Ankara: Pegem Akademi.

Konda. 2011. *İnternet ve Sosyal Medya Kullanımı Ocak 2011*. İstanbul: Konda Araştırma ve Danışmanlık.

Konda. 2018. *Dizi ve Haber Tercihleri*. İstanbul: Konda Araştırma ve Danışmanlık.

Kongar, Emre. 2002. *Toplumsal Değişme Kuramları ve Türkiye Gerçeği*. 9. Baskı. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Konrad. 1999. *Türk Gençliği 98 Suskun Kitle Büyüteç Altında*. Ankara: Konrad Adenaur Vakfı.

Korkmaz, Sezai. 2019. "Siber Zorbalık ve Mağduriyet, Problemli İnternet Kullanımı ve Dindarlık İlişkisi". Yayımlanmamış DoktoraTezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Köksal, Aydın. 1974. "1974'e Girerken Türkiye'de Bilgisayar". *Elektrik Mühendisleri Odası Dergisi*, 585-89.

Köktaş, M. Emin. 1993. *Türkiye'de Dini Hayat*. İstanbul: İşaret Yayınları.

Kömürcüoğlu, Mustafa. 2016. "Göç ve Kentleşme: Gecekondudan Kentsel Dönüşüme". Ss. 89-123 içinde *Türkiye'de Toplumsal Değişim*, editör L. Sunar. Ankara: Nobel Yayınları.

Köylücan, Şükrü. 1991. "Ah! TRT". içinde *Türkiye Kültür Sanat Yıllığı - 1991*. Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği.

Kulat, Mehmet Ali. 2017. *Türkiye'de Toplumun Dine ve Dini Değerlere Bakışı*. Ankara: Mak Danışmanlık.

Kumar, Krishan. 2020a. "Sanayi Sonrası Toplum (Postindustrial Society)". Ss. 768-69 içinde *Sosyoloji Sözlüğü*, editör B. S. Turner. İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Kumar, Krishan. 2020b. "Sanayi Toplumu (Industrial Society)". Ss. 769-70 içinde *Sosyoloji Sözlüğü*, editör B. S. Turner. İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Kuran, Evrim. 2019a. *Telgraftan Tablete Türkiye'nin 5 Kuşağına Bakış*. 11. bs. İstanbul: Destek Yayınları.

Kuran, Evrim. 2019b. *Z Bir Kuşağı Anlamak*. İstanbul: Mundi Kitap.

Kurt, Fatih, Lokman Arslan, Mustafa Çuhadar, Bünyamin Kahraman, Elif Arslan, Yunus Yüksel, ve Ahmet Bulut, ed. 2021. "8. Dini Yayınlar Kongresi Dijital Yayıncılık". Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.

Kurt, Mehmet. 2016. "Üniversite Gençliğinin İletişim Ahlakı Açısından Sosyal Medyaya Bakışı". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun.

Kurtulmuş, Numan. 2001. *Sanayi Ötesi Dönüşüm*. 2. bs. İstanbul: İz Yayıncılık.

Kuyucu, Michael. 2012. *Türkiye'de Medya Ekonomisi*. İstanbul: Esen Kitap.

Kuyucu, Mihalis. 2013. "Türkiye'de Özel Radyo Yayıncılığı: Ulusal Ölçekte Yayın Yapan Özel Televizyon Kanallarının Yapıları Üzerine Bir Araştırma". *Global Media Journal* 4(7):135-55.

Kuyucu, Mihalis. 2015. "Türkiye'de Özelleşen Radyo Yayıncılığının 25. Yılında Sorunlarve Çözüm Önerileri". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 8(37):911-24.

Küçük, Şeymanur. 2020. "Sosyal Medya Fenomenlerinin Tesettür Algısına Etkisi: Cumhuriyet Üniversitesi Öğrencileri Örneği". Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Amasya.

Küçük Ünsal, Sümeyra. 2020. "Sanal Kimlik ve Dini Kimliğin Ergenlerin Hayat Memnuniyeti ve Kaygı Düzeylerini Yordayıcılığı". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Küçükcan, Talip. 2005. "Dinî Yayıncılıkta İnternet (Sanal Dinî İletişim Açısından Yeni Alanlar ve Yeni Stratejiler". içinde *II. Uluslararası Dinî Yayınlar Kongresi*. C. 211-220. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.

Laney, Michael J. 2005. "Christian Web Usage Motives and Desires". Ss. 166-79 içinde *Religion and Cyberspace*, editör M. T. Højsgaard ve M. Warburg. London and Newyork: Routledge.

Lessem, Ronnie. 1990. "Foreword: Bussines in an Information Society". S. XIV-XXXIII içinde *Managing in the Information Society*. Oxford: Basil Blackwell.

Leylek, Battalgazi. 1995. "Yaygın din eğitimi ve Türkiye örneği". Yüksek Lisans, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Lüküslü, Demet. 2020. *Türkiye'de "Gençlik Miti": 1980 Sonrası Türkiye Gençliği*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Lüküslü, G. Demet. 2005. "1960'lardan 2000'lere Gençlik Tipleri: Maddeci, Başarıcı, Manager Tipten Yuppie'ye Tiki'ye". *Birikim Dergisi*, 30-36.

Lüküslü, G. Demet. 2008. "Günümüz Türkiye Gençliği: Ne Kayıp Kuşak Ne de Ülkenin Aydınlık Geleceği". Ss. 287-97 içinde *Türkiye'de Gençlik Çalışması ve Politikaları*, editör N. Yentürk, Y. Kurtaran, ve G. Nemutlu. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Machlup, Fritz. 1962. *The Production and Distribution of Knowledge in the United States*. Princeton: Princeton University Press.

Marshall, Gordon. 2020. *Sosyoloji Sözlüğü*. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Masuda, Yoneji. 1983. *The Information Society as Post-Industrial Society*. Bedhesda: World Future Society.

Mattelart, Armand, ve Michele Mattelart. 2020. *İletişim Kuramları Tarihi*. 10. Baskı. İstanbul: İletişim Yayınları.

Meltem TV. 2004a. "Haftanın Sohbeti". Geliş tarihi 01 Temmuz 2022 (https://web.archive.org/web/20041028113622/http:/www.meltemtv.com.tr/programlar/haftaninsohbeti.asp).

Meltem TV. 2004b. "İman ve İnsan". Geliş tarihi 01 Temmuz 2022 (https://web.archive.org/web/20041029025419/http:/www.meltemtv.com.tr/programlar/imanveinsan.asp).

Meltem TV. 2004c. "Meltem TV Sohbet Programları". Geliş tarihi 03 Temmuz 2022 (https://web.archive.org/web/20041204165819/http:/www.meltemtv.com.tr/sohbet.asp).

Meltem TV. 2004d. "Meltem TV Yayın Akışı". Geliş tarihi 04 Temmuz 2022 (https://web.archive.org/web/20041020000103/http:/www.meltemtv.com.tr/yayinakisihft.asp).

Menekşe, Ömer. 2015. "Dinin Dijitalleşmesi ve Mobil Uygulamalar". içinde *Dijitalleşen Din [Medya ve Din 2]*. İstanbul: Köprü Yayınları.

Mert, Hamdi. 1992. "Özel Televizyona Doğru". *Diyanet Aylık Dergi*, Şubat, 8-10.

Milliyet. 1932a. "Ayasofya'da 30 Bin Kişi Toplandı. Türkçe Kur'an ve Tekbiri Halk Misli Görülmemiş Bir Huşû İçinde Dinledi". *Milliyet Gazetesi*, Şubat 4, 1-6.

Milliyet. 1932b. "Her Yerde Türkçe Kur'an Gittikçe Umumileşiyor". *Milliyet Gazetesi*, Şubat 2, 1.

Milliyet. 1932c. "Kadir Gecesi Türkçe Dinî İhtifal Yapılacak". *Milliyet Gazetesi*, Şubat 1, 2.

Milliyet. 1974. "Televizyonda 9 Eylül'de Programlar Değişiyor". *Mlliyet*, Eylül 5, 1 ve 10.

Milliyet TV Radyo. 1972a. "Haberler - Yakın Akışları". *Milliyet TV Radyo Eki*, Kasım 6.

Milliyet TV Radyo. 1972b. "Haberler - Yayın Akışları". *Milliyet TV Radyo Eki*, Ekim 2.

Milliyet TV Radyo. 1973a. "Haberler - Yayın Akışları". *Milliyet TV Radyo Eki*, Ocak 1.

Milliyet TV Radyo. 1973b. "Kuruluşundan Bugüne TV'nin 5 Yıllık Öyküsü". *Milliyet TV Radyo Eki*, Şubat 5, 6-7.

Mingsar, Ayfer. 2021. "Sosyal Medyanın Cinsel Suçlar Üzerindeki Etkisinin İslâm Hukuku Dini Hükümler Bağlamında Fıkhî Açıdan İncelenmesi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars.

Morsümbül, Şebnem. 2014. "Kültürel Değerlerin Üç Kuşak Arasındaki Değişimi Üzerine Bir İnceleme: Ankara Örneği". *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi* Güz(21):137-60.

Mutlu, Erol. 1999. *Televizyon ve Toplum*. Ankara: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Eğitim Dairesi.

Nacak, İbrahim. 2019. "Kuşak Sosyolojisi: Kavramsal ve Metodolojik Temeller". *Sosyoloji Divanı*, 9-27.

Nart, Sibel. 2009. "1964-1980 Arası TRT Radyo Yayın Politikaları (Toplumsal ve Politik Süreçte Radyonun Tarihsel ve Kurumsal Gelişimi". Doktora, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Nazlı, Esra. 2019. "Yaygın Din Eğitimi Bağlamında Yayınlanan Dini İçerikli Programların İncelenmesi 'Televizyon ve Youtube Kanallarının İçeriklerinin İncelenmesi ve Karşılaştırılmaları Ekseninde'". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Nazlıoğlu, Cemalettin. 2017. "Sosyal Medya Din ve Diyanet". Uzmanlık Tezi, Diyanet İşleri Başkanlığı, Ankara.

Neuman, W. Lawrance. 2013. *Toplumsal Araştırma Yöntemleri Nitel ve Nicel Yaklaşımlar*. 6. Baskı. Ankara: Yayın Odası Yayıncılık.

Neuman, W. Russel. 2018. *Dijital Fark Gündelik Hayatta Dijitalleşme ve Medya Etkileri Kuramı*. İstanbul: The Kitap.

Oğuzhan, Sebahattin. 2009. "Radyoda Ramazan". *Radyo Vizyon*, Ağustos, 35-37.

Oğuzhan, Sebahattin. 2010. "TRT Radyo 1'de Ramazan". *Radyo Vizyon Dergisi*, Ağustos, 9-11.

Okur, Hafız Yaşar. t.y. *Atatürkle On Beş Yıl Dinî Hatıralar*. İstanbul: Sabah Yayınları.

O'Leary, Stephen D., ve Brenda E. Brasher. 1996. "The Unknown God of Internet: Religious Communication from the Ancient Agora to the Virtual Forum". Ss. 233-69 içinde *Philosophical Perspectives on Computer-Mediated Communication*. New York: Suny.

Onur, Bekir. 1980. "Kuşak Kavramı ve Kuşaklararası Diyalog". *Eğitim ve Bilim* 4(23):15-20.

Ot, Fatih. 2021. "İmam Hatip Okullarında Öğrenim Gören Öğrencilerin Sosyal Medya Kullanım Alışkanlıkları (Edirne Örneği)". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Edirne.

Ozankaya, Özer. 1971. *Köyde Toplumsal Yapı ve Siyasal Kültür İki Grup Köyde Yapılan Karşılaştırmalı Bir Araştırma*. Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.

Ozankaya, Özer. 1978. *Türk Devrimi ve Yüksek Öğretim Gençliği*. Ankara: Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.

Önay, Mustafa Nadir. 1996. "Televizyonda Kriz ve RTÜK Yılı". Ss. 367-86 içinde *Türkiye Kültür ve Sanat Yıllığı (1996)*. Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği.

Öngören, M. Tali, ve Hıfzı Topuz. t.y. "Türkiye'de Radyo ve Televizyon Politikaları". Ss. 93-120 içinde *Yarının Radyo ve Televizyon Düzeni*. Ankara: TÜSES ve İLAD.

Örs, Önol, ve Zafer Kurdakul. 1971. "Türkiye'de Bilgisayar Kuruluşları". *Elektrik Mühendisleri Odası Dergisi*, 40-47.

Öymez, Zeynep. 2021. "Ramazan Coşkusu TRT'de Yaşanır". *TRT Vizyon TRT Aylık Radyo Televizyon Dergisi*, Nisan, 30-33.

Özbay, Adem. 1998. "Sanal Tebliğ Masaüstünde Bilgisayar: Yazar Allah Deyu Deyu". *Ayrıntı*, Mayıs, 61.

Özcan, Esra. 2005. "Yaşar Nuri Öztürk". Ss. 376-87 içinde *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce İslamcılık*. C. 6. İstanbul: İletişim Yayınları.

Özçağlayan, Mehmet. 2012. "Türkiye'de Radyoculuğun Gelişimi (1926-1991)". *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi* (14):559-557.

Özçelik, Murat Faruk. 2022. "Ergenlerde Dijital Oyun Bağımlılığı ve Dindarlık İlişkisi Gaziantep Örneği". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Özçelik, Zeynep Berre. 2016. "Müslüman Kadın ve Sosyal Medya Başörtülü Dindar Kadınların 'Mahremiyet' Algılarındaki Değişimin Sosyal Medya Örneği Üzerinden İncelenmesi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi İletişim Fakültesi, Ankara.

Özçetin, Burak. 2018. *Kitle İletişim Kuramları*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Özçetin, Burak. 2019. "Religion on Air: The Birth and Transformation of Religious Broadcasting in Turkey". *Middle East Journal of Culture and Communication* 12(2):236-52.

Özdemirci, Harun. 2003. "Din Eğitiminde Yayın Faaliyetlerinin Önemi, Karşılaşılan Problemler ve Çözüm Yolları". Kayseri: İlahiyat Bilimleri Vakfı Yayınları.

Özdoğan, Muhammet Ali. 2022. "Yaşlılık, Sosyal Medya ve Din". Yayımlanmamış Doktora Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Özhan, Taha. 1997. "İnternet ve Müslümanlar". *Düşünce*, Ağustos, 50-51.

Öztürk, Üzeyir. 2009. "Elektronik Ortamda Yapılan Akitlerin İslam Hukuku Açısından Değerlendirilmesi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

Palfrey, John, ve Gasser Urs. 2016. *Doğuştan Dijital (Dijital Yerlilerin İlk Kuşağını Anlamak*. İstanbul: İKÜ Yayınevi.

Papacharissi, Zizi, ve Alan M. Rubin. 2000. "Predictors of Internet Use". *Journal of Broadcasting & Electronic Media* 44(2):175-96.

Petterson, Jason. 2016. "One Policy, Five Generations". Geliş tarihi (https://www.linkedin.com/pulse/one-policy-five-generations-jason-petterson).

Reeves, Thomas C., ve Eunjung Oh. 2007. "Generation Differensces". Ss. 295-303 içinde *Handbook of Research on Educational Communications and Technology*, editör J. M. Spector, M. D. Merril, J. van Merriënboer, ve M. P. Driscoll. Routledge.

RTÜK. 2009. *Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması - 2*. Ankara: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Kamuoyu Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanlığı.

RTÜK. 2013. *Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması - 2012*. Ankara: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Kamuoyu Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanlığı.

RTÜK. 2014a. *Radyo Dinleme Eğilimleri Araştırması - 2014*. Ankara: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Kamuoyu Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanlığı.

RTÜK. 2014b. *Televizyon Yayıncıları Profil Araştırması*. Ankara: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Kamuoyu Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanlığı.

RTÜK. 2019. *Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması - 2018*. Ankara: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Kamuoyu Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanlığı.

RTÜK, Radyo ve Televizyon Üst Kurulu. 2006. *Televizyon İzleme Eğilimleri Araştırması*. Ankara: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu Kamuoyu Yayın Araştırmaları ve Ölçme Dairesi Başkanlığı.

Ruskin, Heloise. 2012. "İnternet Nesli: Sosyal Ağlar Yükseliyor, Eleştirel Düşünce Düşüyor". Ss. 55-97 içinde *Hepimiz Globaliz Hepimiz Yereliz Gutenberg Galaksi'den Zuckerberg Galaksi'ye*, editör E. Sözen. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım LTD. ŞTİ.

Samar, Mahmut, ve Ahmet Mekin Kandemir, ed. 2021. "Dijital Dünyada Din ve Medya". Ankara: Hikmetevi Yayınları.

Samur, Ümit Grace. 2017. *Kuşaklararası Çatışmaya Duygusal ve Zihinsel Çözümler*. Ankara: Gazi Kitabevi.

Saraçoğlu, Fatih. 2008. "Telekomünikasyon Sektörünün Mali Sorunları". Ss. 89-208 içinde *İletişim Sektörünün Dünü ve Bugünü*. Ankara: Gazi Üniversitesi.

Sarıhan, Tan Deniz. 1996. *Herkes İçin İnternet*. İstanbul: Sistem Yayıncılık.

Sarıoğlu, Elif Başak. 2018. *Y'leri Anla, Değiştirme Kurumsal Hayatta Milenyum Kuşağı ve İletişim*. İstanbul: Hümanist.

Sarıtunç, Berrin. 2021. "Üniversite Gençliğinin Din ve Değerler Eğitimi Açısından Sosyal Medya (Bursa Uludağ Üniversitesi Örneği)". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Ensisütü, Bursa.

Sav, Hatice. 2018. "Sosyal Medya Evliliklerinin Nedenleri-Sonuçları ve Dini Boyutu". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa.

Sayar, Kemal, ve Berna Yalaz. 2019. *Ağ: Sanal Dünyada Gerçek Kalmak*. İstanbul: Kapı Yayınları.

Scott, Jackie. 2020. "Kuşak(lar)". Ss. 532-34 içinde *Sosyoloji Sözlüğü*. İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Senbir, Hakan. 2004. *Z "Son İnsan" mı?* İstanbul: Okuyan Us Yayın.

Sinan, Fatih. 1996. "Kanal 7 Dünya Televizyonu". *Yörünge*, 37.

Son Posta. 1932a. "Kadir Gecesi Ayasofya'da Büyük Bir Dinî İhtifal Yapılacak". *Son Posta Gazetesi*, Şubat 1, 2.

Son Posta. 1932b. "Türkçe Kur'an". *Son Posta Gazetesi*, Şubat 3, 3.

Sönmez, Mustafa. 2003. *İşte Eseriniz!.. 100 Göstergede Kuruluştan Çöküşe Türkeyi Ekonomisi*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Sözer, Zeki. 2014. *Halkın Sesinden İktidarın Borazanına 1927'den Günümüze Radyo Televizyon*. İstanbul: Doğan Kitap.

Stevenson, Nick. 2015. *Medya Kültürleri Sosyal Teori ve Kitle İletişimi*. 2. Baskı. Ankara: Ütopya Yayınevi.

Stillman, David, ve Jonah Stillman. 2019. *İşte Z Kuşağı*. İstanbul: İstanbul Kültür Üniversitesi İKÜ Yayınevi.

Subaşı. 2005. "1960 Öncesi İslamî Neşriyat: Sindirilme, Tahayyül ve Tefekkür". Ss. 217-35 içinde *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce İslamcılık*. C. 6. İstanbul: İletişim Yayınları.

Sunar, Lütfi. 2016. "Toplumsal Değişimi Açıklamak: Temel Kavram ve Kuramlar". Ss. 1-35 içinde *Türkiye'de Toplumsal Değişim*, editör L. Sunar. Ankara: Nobel Yayınları.

Şahin, Çavuş. 2010. "Verilerin Analizi". Ss. 181-217 içinde *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*, editör R. Y. Kıncal. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Şahin, Haluk. 2004. *İletişimde Karavanadan Kafeteryaya*. İstanbul: Dünya Yayıncılık.

Şahin, Muzaffer, ve Zakir Avşar. 2022. "Din Haberciliği ve Din Haberleri Üzerine Bir İnceleme". *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi* (58):57-72.

Şaşkan, Necdet. 2019. "İnternet Ortamında Kur'an Yöneltilen Bazı İthamlar ve Cevaplar". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta.

Şencan, Hüner. 2015. "İnternet ve Mobil Telefon Kullanmak Suretiyle Gerçekleştirilen Din-Ticaret İlişkilerinde Toplumsal Sorunlar ve Olası Önlemler". Ss. 16-24 içinde *Medya ve Din Tartışmaları Sempozyum Bildirileri*, editör M. Çamdereli, N. Kocabay Şener, ve B. Önay Doğan. İstanbul: İstanbul Ticaret Üniversitesi.

Şener, Gülüm. 2013. "Sosyal Medyanın Postmodern İzleri". Ss. 5-12 içinde *Sosyal Medya ve Ağ Toplumu -2: Kültür, Kimlik, Siyaset*, editör C. Bilgili ve G. Şener. İstanbul: Reklam Yatırımcıları Derneği ve Grafik Tasarım Yayınları.

Şimşek, İsmihan. 2020. *Popstar vaizler*. İstanbul: Motto Yayınları.

Şimşek, İsmihan. 2022. "Kutsal kâse: Metaverse ". *Yeni Şafak*. Geliş tarihi 01 Mart 2023 (https://www.yenisafak.com/dusunce-gunlugu/kutsal-kse-metaverse-3742545).

Şimşek, Necdet. 2000. *Televizyon Yayınları Kamuoyu Araştırması*. Ankara: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Yayın Planlama Koordinasyon ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı.

Şimşek, Necdet. 2001. *Televizyon Yayınları Kamuoyu Araştırması*. Ankara: TRT Yayın Planlama Koordinasyon ve Değerlendirme Daire Başkanlığı.

Şimşek, Necdet. 2002. *Televizyon Yayınları Kamuoyu Araştırması*. Ankara: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Yayın Planlama Koordinasyon ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı.

Şimşek, Necdet. 2004. *Televizyon Yayınları Kamuoyu Araştırması*. Ankara: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Yayın Planlama Koordinasyon ve Değerlendirme Dairesi Başkanlığı.

Şimşek, Necdet. 2005. *TRT Ulusal Televizyon Yayınları Türkiye Geneli (Kamuoyu) Araştırması*. Ankara: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu.

Taşar, Vedia Derda. 2022. *Ne Kadar Yakın O Kadar Uzak Newtork Kentinde Yakınlık İlişkileri*. Ankara: Tezkire Yayınları.

TBMM. 2012. *Bilgi Toplumu Olma Yolunda Bilişim Sektöründeki Gelişmeler ile İnternet Kullanımının Başta Çocuklar,*

Gençler ve Aile Yapısı Üzerinde Olmak Üzere Sosyal Etkilerinin Araştırılması Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Raporu. Ankara: Türkiye Büyük Millet Meclisi.

Tekeli, Muhammed Fatih. 2019. "Sosyal Medya Bağımlılğı ve Din: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Örneği". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Tekin Epik, Meryem, ve Serap Özen. 2018. "Türkiye'de Sosyo-Demografik Özellikler Bakımından Çalışma Yaşamında Kuşaklar". Ss. 145-74 içinde *Kuşak Kavramına Disiplinler Arası Bakış 2*, editör H. H. Özkoç ve F. Bayrakdaroğlu. Ankara: Nobel Yayınları.

Tekin, Mustafa. 2005. "Işıkçılık". Ss. 341-44 içinde *Modern Türkiye'de Siyasî Düşünce İslamcılık*. C. 6. İstanbul: İletişim Yayınları.

Tekinalp, Şermin. 2011. *Camera Obscura'dan Synopticon'a Karşılaştırmalı Radyo ve Televizyon*. İstanbul: Beta Yayınları.

Temel, Mustafa, Metin Eken, ve Hakan Aydın. 2018. "İnternet Üzerinden Dini Bilgi Edinme Süreci ve Eleştirel Yeterlilikler: Erciyes Üniversitesi İletişim Fakülteleri Öğrencileri Üzerine Ampirik Bir Değerlendirme". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 11(59):1121-30.

Temur, Mustafa. 1988. *1984-1998 TRT*. Ankara: TRT Genel Sekreterlik Basılı Yayınlar Müdürlüğü.

Terranova, Tiziana. 2020. *Ağ Kültürü: Enformasyon Çağında Siyaset*. Ankara: Ütopya Yayınevi.

Tezcan, Mahmut. 1981. *Kuşaklar Çatışması Okuyan ve Çalışan Gençlik Üzerine Bir Araştırma*. Ankara: Kadıoğlu Matbaası.

TİAK. 2021. *Televizyon İzleme Ölçümü 2020 Yıllığı*. İstanbul: Televizyon İzleme Araştırmaları Anonim Şirketi.

Timisi, Nilüfer. 2003. *Yeni İletişim Teknolojileri ve Demokrasi*. Ankara: Dost Kitabevi.

Toffler, Alvin. 1986. *Uyumlu Şirket*. İstanbul: İlgi Yayıncılık.

Toffler, Alvin. 1992. *Yeni Güçler Yeni Şoklar*. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.

Toffler, Alvin. 1996. *Ekonominin Çöküşü - Eko Spazm -*. 2. Baskı. İstanbul: İnsan Yayınları.

Toffler, Alvin. 1997. *Dünyayı Nasıl Bir Gelecek Bekliyor?* 2. Baskı. İstanbul: İz Yayıncılık.

Toffler, Alvin. 2006. *Şok: Gelecek Korkusu*. Yenilenmiş. İstanbul: Koridor Yayıncılık.

Toffler, Alvin. 2018. *Üçüncü Dalga*. İstanbul: Koridor Yayıncılık.

Toffler, Alvin, ve Heidi Toffler. 1994. *21. Yüzyılın Şafağında Savaş ve Savaş Karşıtı Mücadele*. İstanbul: Sabah Kitapları.

Tonkiss, Fran. 2014. "Devamlılık/Değişim". Ss. 60-78 içinde *Temel Sosyolojik Dikotomiler*, editör C. Jenks. Ankara: Atıf Yayınları.

Toprak, Burak. 2019. "Avrupa Siyasetinde Sosyal Medya ve İslamofobi İlişkisi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bahçeşehir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Topuzoğlu, Hakan. 2000. "Müslümanın Hayatında Bilgisayar ve Bir Tebliğ Aracı Olarak İnternet". *Altınoluk*, Kasım, 43-44.

Torun, Tolga. 2020. "Dijital Dünya Vatandaşlığının Tekno-Dindarlık Şeklinde İbadet Üzerine Etkisi". Ss. 420-38 içinde *Eurasian Conference on Language & Social Sciences IX*, editör M. N. Cizrelioğulları ve R. Kilili. Antalya.

Törenli, Nurcan. 2004. *Enformasyon Toplumu ve Küreselleşme Sürecinde Türkiye*. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

TRT. 1969. "Radyo Kanalları Yayın Akışları". *TRT Türkiye Radyo Televizyon Program Dergisi (27 Nisan 1969- 30 Ağustos 1969)*.

TRT. 1974a. "Radyo Yayın Akışları (30 Aralık 1974 - 12 Ocak 1975)". *TRT Program Dergisi*.

TRT. 1974b. "TRT Program Dergisi (7 Ekim 1974-20 Ekim 1974)". *TRT Program Dergisi*.

TRT. 1974c. "TRT TV Programları (23 Eylül 1974 - 6 Ekim 1974)". *TRT Program Dergisi*.

TRT. 1974d. "TV Programları Yayın Akışı (9 Eylül-6 Ekim 1974)". *TRT TV Programları Tanıtma Bülteni*.

TRT. 1975a. "TRT Bölge Televizyonları (Çukurova-Hatay-Gaziantep, Erzurum, Antalya, Diyarbakır, Trabzon, Kars) Yayın Akışları". *TRT Program Dergisi (18 Ağustos 1975- 14 Eylül 1975)*, 15-143.

TRT. 1975b. "TRT Bölge Televizyonları (Çukurova-Hatay-Gaziantep, Erzurum, Antalya, Diyarbakır, Trabzon, Kars) Yayın Akışları". *TRT Program Dergisi (15 Eylül 1975-12 Ekim 1975)*, 115-43.

TRT. 1977. *Ankara İli Radyo Dinleyicileri Araştırması Ayrıntılı Sonuçları*. Ankara: TRT Halk ve Basınla İlişkiler ve Protokol Müdürlüğü Yayınları.

TRT. 1985. *TRT Türkiye Radyo ve Televizyon Programları Kamuoyu Araştırması*. Ankara: TRT Yayın Planlama Koordinasyon ve Değerlendirme Daire Başkanlığı.

TRT. 1987a. *Radyo ve Televizyon Programları Kamuoyu Araştırması*. Ankara: TRT Yayın Planlama Koordinasyon ve Değerlendirme Daire Başkanlığı.

TRT. 1987b. *Televizyon 2. Program ve Sabah Yayınları Kamuoyu Araştırması*. Ankara: TRT Yayın Planlama Koordinasyon ve Değerlendirme Daire Başkanlığı.

TRT. 1997. *Radyo Televizyon Kanalları İzlenme Sıklığı Araştırması*. Ankara: TRT Yayın Planlama Koordinasyon ve Değerlendirme Daire Başkanlığı.

TRT. 1998. *1998 Yılı Televizyon Programları Yapım Uygulama Talimatı*. Ankara: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Televizyon Dairesi Başkanlığı.

TRT. 2000. *TRT-GAP Radyo-Televizyon Yayınları İzlenme ve Eğilim Belirleme Kamuoyu Araştırması*. Ankara: TRT Yayın Planlama Koordinasyon ve Değerlendirme Daire Başkanlığı.

TRT. 2005. *Yayın Alanları Tespiti Teknik Kamuoyu Araştırması*. Ankara: TRT Yayın Planlama Koordinasyon ve Değerlendirme Daire Başkanlığı.

TRT. 2009. "Radyo Program Akışları". *Radyo Vizyon Dergisi*.

TRT. 2010a. "Radyo Program Akışları". *Radyo Vizyon Dergisi*.

TRT. 2010b. *Radyo Programları Yapım Uygulama Talimatı (2010)*. Ankara: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Radyo Dairesi Başkanlığı.

TRT. 2011. *Radyo Programları Yapım Uygulama Talimatı (2011)*. Ankara: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Radyo Dairesi Başkanlığı.

TRT. 2020. *TRT 2020 Yılı Faaliyet Raporu*. Ankara: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Sekreterlik.

TRT. 2021. *TRT 2021 Yılı Faaliyet Raporu*. Ankara: Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Sekreterlik Strateji Geliştirme Daire Başkanlığı.

TRT. t.y.a. *Radyo Programları Yapım Uygulama Talimatı 2005*. Ankara: Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Radyo Dairesi Başkanlığı.

TRT. t.y.-b. "TRT Faaliyet Raporu (2019)". *www.trt.net.tr*. Geliş tarihi 27 Eylül 2011 (https://www.trt.net.tr/kurumsal/2019/#04-televizyon-yayinlarimiz-trt-1).

TRT Din ve Ahlak. 2012. "Din ve Ahlak Paylaşımları (2012-2018)". Geliş tarihi 27 Eylül 2022 (https://www.facebook.com/radyodinveahlak/).

Tuğaç, Ahmet, İbrahim Yurt, Gül Ergil, ve Hüseyin T. Sevil. 1970. *Türk Köyünde Modernleşme Eğilimleri Araştırması Rapor I*. Ankara: T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı.

Tuğrul, Semih. 1975. *Türkiye'de Televizyon ve Radyo Olayları*. İstanbul: Koza Yayınları.

Tumay, Murat. 2017. "FETÖ Medyasına Nasıl Kayyum Atandı?" Ss. 85-201 içinde *15 Temmuz'da Medya Darbe ve Direnişin Mecrası*, editör İ. Çağlar, M. A. Memmi, ve F. Altun. İstanbul: Seta Yayınları.

Tunçay, Mete. 1983. "Basın ve İstiklal Mahkemeleri". *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi* 1:212.

Turan, İbrahim. 2007. "Televizyondaki Dini İçerikli Programların Yetişkinler Üzerindeki Etkileri". *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 23(23):223-45.

Turğut, Mustafa, ed. 2010. *Aile Yapısı Araştırması (2006)*. Ankara: T.C. Başbakanlık Aile ve Sosyal Araştırmalar Genel Müdürlüğü.

Tutgun-Ünal, Aylin, ve Levent Deniz. 2020. "Sosyal Medya Kuşaklarının Sosya Medya Kullanım Seviyeleri ve Tehcihleri". *Opus Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi* 15(22):1289-1319.

TÜİK. 2012a. "Hanehalkı İşgücü İstatistikleri 2011".

TÜİK. 2012b. *İstatistiki Göstergeler 1923-2011*. Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu.

TÜİK. 2013. *Türkiye İstatistik Yıllığı 2012*. Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu.

TÜİK. 2014. *Türkiye İstatistik Yıllığı 2013*. Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu.

TÜİK. 2015. *Türkiye İstatistik Yıllığı 2014*. Ankara: Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği.

TÜİK. 2016. "İsgücü İstatistikleri 2015". Geliş tarihi 05 Ağustos 2011 (https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Isgucu-Istatistikleri-2015-21567).

TÜİK. 2017. *Türkiye İstatistik Yıllığı 2016*. Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu.

TÜİK. 2018a. "Radyo ve Televizyon Kurumları İstatistikleri".

TÜİK. 2018b. *Türkiye İstatistik Yıllığı 2017*. Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu.

TÜİK. 2020. *Türkiye İstatistik Yıllığı 2019*. Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu.

TÜİK. 2021a. "İşgücü İstatistikleri 2020". Geliş tarihi 05 Ağustos 2022 (https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Isgucu-Istatistikleri-2020-37484).

TÜİK. 2021b. *Türkiye İstatistik Yıllığı 2020*. Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu.

TÜİK. 2022a. *İstatistiklerle Gençlik 2021*. Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu.

TÜİK. 2022b. *Türkiye İstatistik Yıllığı 2021*. Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu.

Tüken, Yunus. 2021. "Youtube'da Faaliyet Gösteren Dini İçerikli Kanalların Din Eğitimi Açısından İncelenmesi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

TÜSİAD. 1988. *Türkiye'de Modernleşme, Sanayileşme ve Gelişme Göstergeleri Çeşitli Ülkelerle, Özellikle AT Üyeleriyle Bir Karşılaştırma*. İstanbul: Türk Sanayicileri ve İş Adamları Derneği.

Twenge, Jean M. 2009. *"Ben Nesli" Bugünün Gençleri Niçin Bu Kadar Özgüvenli ve İddialı Fakat Bir O Kadar da Depresif ve Kaygılı?* İstanbul: Kaknüs Yayınları.

Twenge, Jean M. 2018. *i-Nesli Bugünün "Süper Bağlantılı" Gençleri Neden Bu Kadar Duyarsız, Hoşgörülü ama Daha Mutsuz ve Erişkin Olmaya Hiç Hazır Değil?* İstanbul: Kaknüs Yayınları.

Ulusu, Yavuz. 1967. *Yüksek Öğrenim Gençliğinin Sorunları ve Aşırı Cereyanlar*. Ankara: Doğuş Matbaacılık ve Ticaret Limited Şirketi.

Ural, İbrahim. 2004. "Ülkemizde Sesli ve Görüntülü Dinî Yayıncılığın Kısa Tarihi". *Türkiye Diyanet Vakfı Haber Bülteni*, 22-23.

Uslu, Sami. 1981. "Kitle Haberleşme Araçları ve Din Eğitimi". İstanbul: Aydınlar Ocağı.

Uzun, Muhammed Enes. 2022. "Din Görevlilerinin Sosyal Medya Kullanımlarına Yönelik Bir Araştırma: İzmir İli Örneği". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Uzun, Mustafa İsmet. 2005. "Müzakere". Ss. 267-70 içinde *II. Dini Yayınlar Kongresi*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.

Ünal, Mesud. 2017. *Y ve Z Kuşaklarının Yönetimi*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım A.Ş.

Ünüsan Atak, Nagehan. 2016. *X-Y-Z Kuşakları ve Kuşaklar Arası Farkların Yönetimi*. Ankara: Nobel Yayınları.

Vatandaş, Celalettin, Hanefi Mahitapoğlu, Burhanettin Can, Mustafa Aydın, İ. Mete Doğruer, Mustafa Tekin, Abdulvahap Yaman, Şemsettin Özdemir, Gürsel Ulukır, Metin Alpaslan, ve Cevat Özkaya. 2016. *Türkiye'de Gençlik: Gençliğin Özellikleri, Sorunları, Kimlikleri ve Beklentileri*. Sekam Yayınları: 5. İstanbul: Sosyal Ekonomik ve Kültürel Araştırmalar Merkezi (SEKAM).

Vogel, Ann. 2020. "Otomasyon". S. 663 içinde *Sosyoloji Sözlüğü*. İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Yalçıntaş, Nevzat. 1993. "TGRT Bir Alternatiftir". *Altınoluk Dergisi*, 37-38.

Yalçıntaş, Nevzat. 1995. "Televizyonun Dinî Hayattaki Rolü". Ss. 402-4 içinde C. 2. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı.

Yalsızuçanlar, Sadık. 2014. "2013 Televizyon Dünyası". Ss. 287-300 içinde *Türkiye Kültür ve Sanat Yıllığı (2014)*, editör O. Özbahçe. Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği.

Yalvaç Arıcı, Handan, ve Hacer Çetin. 2021. "Online (Çevrimiçi) Din Eğitimi Tutum Ölçeği". *Dini Araştırmalar Dergisi* 24(61):543-70.

Yapıcı, Asım. 2012. "Modernleşme-Sekülerleşme Sürecinde Türk Gençliğinde Dinî Hayat: Meta-Analitik Bir Değerlendirme". *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 12(2):1-40.

Yazar, Fatih. 2019. "Ortaokul Öğrencilerinin İnternetten Din Öğrenmeye Karşı Tutumları". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum.

Yel, Hasan. 2006. "İnternet Ortamında Misyonerlik Faaliyetleri ve Sanal Kiliselerin Çalışma Yöntemleri". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Yenen, İbrahim. 2005. "Televizyonlarda yayınlanan dini programların izlerkitleninin dini tutum ve davranışları üzerine etkileri - Konya örneği -". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

Yeşil Çelik, Betül. 2020. "Mahremiyetin Dönüşümü: Sosyal Medyada Özel Hayatın Sunumu". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Yeşilorman, Mehtap, ve Firdevs Koç. 2014. "Bilgi Toplumunun Teknolojik Temelleri Üzerine Eleştirel Bir Bakış". *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 24(1):117-33.

Yıldırım, Ergün. 2016. *Simurgun Kanatları Sosyal Teori ve Din*. İstanbul: Tezkire Yayınları.

Yıldırım, Ergün. 2019. "Dinî Ağ Toplumunun Doğuşu". *Din ve Hayat Dergisi*, 16-19.

Yıldırım, Kadir. 2016. "Cumhuriyet Döneminde Türkiye'de Çalışma Hayatının Gelişimi ve Değişimi". Ss. 177-201 içinde *Türkiye'de Toplumsal Değişim*, editör L. Sunar. Ankara: Nobel Yayınları.

Yıldırım, Raşit. 2011. "Sihirli Kutunun Ettikleri". Ss. 439-46 içinde *Türkiye Kültür ve Sanat Yıllığı (2011)*, editör O. Özbahçe. Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği.

Yıldız, Elif. 1997a. "Siber Dünyanın Davetçileri". *Yörünge*, Haziran 15, 39.

Yıldız, Elif. 1997b. "Siber Dünyanın Müslümanları". *Yörünge*, Ekim 5, 36-37.

Yılmaz, Betül. 2020. *Türkiye'de Kuşaklar ve Çalışma Değerleri*. Ankara: Gazi Kitabevi.

Yılmaz, Bülent. 1998. "'Bilgi Toplumu': Eleştirel Bir Yaklaşım". *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi* 15(1):147-58.

Yılmaz, Mustafa. 2002. "Eğitimde İnternet ve Bir Din Eğitimi Vortalı Denemesi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya.

Yılmaz, Oylum. t.y. "1960'lardan Günümüze Telefonun Tarihi ve Talihi". Ss. 227-35 içinde *Ahizeden Telefona Bir Telefonun Öyküsü*, editör S. Çevik, A. Komut, Y. V. Kurtuluş, ve Ö. Sarıcı. Ankara: Rıhtım Ajans - Türkcell.

Yılmaz, Süreyya. 2016. "Ortaöğretim Öğrencilerinin Dindarlık Düzeyi ile Problemli İnternet Kullanımı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Çanakkale.

Yorulmaz, Bilal, William L. Blizek, Nuri Tınaz, John Lyden, Mehmet Ali Doğan, Z. Şeyma Altın, Ömer Faruk Ocakoğlu, Yalçın Lüleci, Ahmet Yasin Okudan, ve Hulusi Yiğit, ed. 2015. "Sinema ve Din". İstanbul: Dem Yayınları.

Yönem, Ahmet. 2014. "İletişim ve Sosyal Medya Bağlamında Dini Akımlar". Ss. 378-95 içinde *Uluslararası Yeni Medya Yaklaşımlar Konferansı "Sosyal Medya ve Yeni Politikalar"*. Çanakkale: Çanakkale Üniversitesi.

Zavlak, Halis. 2018. "İletişim Sosyolojisi Açısından Medya ve Sosyal Medyada İslamofobi". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kars.

Zembilci, Sebiha. 2017. "Alternatif Maneviyat Arayışları: Siber Maneviyat Örneği". Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

ANAHTAR KELİMELER

Sosyolinguistik Denemeler

(1)

CAN CEYLÂN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1825
Sosyoloji

©Çizgi Kitabevi
Haziran 2025

ISBN: 978-625-396-548-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
CEYLÂN, Can
ANAHTAR KELİMELER
Sosyolinguistik Denemeler
(1)

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Anthony Giddens (2017). *Siyaset, Sosyoloji ve Toplumsal Teori*. (çev: Tuncay Birkan), Metis Yayınları, İstanbul .

Baltacı, Ali Taner, Yılmaz, Cem (Yönetmenler) (2008). *A.R.O.G: Bir Yontma Taş Filmi*. Fida Film.

Blanchard, Pascal (2008). *Human Zoos – Science and Spectacle in the age of colonial empires.* Liverpool University Press.

Ceylan, Can (2019). *Kültür ve İktidar.* Kriter Basım Yayın. İstanbul.

Eco, Umberto (1986). *Gülün Adı.* Can Yayınları. İstanbul.

Giddens, Anthony (2017). *Siyaset, Sosyoloji ve Toplumsal Teori*. (çev: Tuncay Birkan), Metis Yayınları, İstanbul.

İbn Arabî (2009). *Tefsir-i Kebir Te'vilât*. Kitsan Basım Yayın, İstanbul.

Karakoç, Sezai (2012). *Diriliş Muştusu.* Diriliş Yayınları, İstanbul

McLuhan, Marshall (1967). *Understanding Media: The Extensions of Man*. Penguin Books

Schaffner, Franklin (yönetmen) (1973). *Papillon (Kelebek)*. Columbia Pictures.

Taylor, Graham (2020). *Yeni Siyasal Sosyoloji.* Nobel Yayınları.

Vassaf, Gündüz (2021). *Cehenneme Övgü*. İletişim Yayınları. İstanbul

Wachowski, Lana ve Lilly (yönetmenler) (1999). *The Matrix.* Warner Bros

Weber, Max (2023). *Bürokrasi ve Otorite*. Adres Yayınları. İstanbul.

Williams, Raymond (2024). *Kültür ve Materyalizm*. (Çev.: Uygur Kocabaşoğlu) İletişim Yayınları, İstanbul.

Yusuf Has Hacip (2019). *Kutadgu Bilig.* (Çev.: Ayşegül Çakan). Türkiye İş Bankası Yayınları. İstanbul

Arap Edebiyatında Peygamber Methiyeleri
Mecdüddîn el-Vitrî'nin Vitriyyât Dîvânı

Fatih YAVAŞ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1826
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Haziran 2025

ISBN: 978-625-396-542-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
YAVAŞ, Fatih
Arap Edebiyatında Peygamber Methiyeleri
Mecdüddîn el-Vitrî'nin Vitriyyât Dîvânı

Editör: Dr. İzzettin BİLGEHAN

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

'Aclûnî, İsmail b. Muhammed. *Keşfu'l-hafâ*. 2 Cilt. Kahire: Mektebetu'l-Kudsî, 1933.

Ahmed, Şerif Beşir. "eş-Şi'ru'l-maḥbûku't-ṭarafeyn fi'l-ḳarni's-sâmini li'l-hicra: Safiyyüddîn el-Ḥillî ünmûzecen". *Mecelletü Külliyeti't-Terbiye* 28 (2017), 47-94.

Ak, Murat. *Klasik Türk Şiirinde Na'tlarla Dîvân Tertip Etme Geleneği*. Konya: Palet Yayınları, 2024.

Ak, Murat. *Şair Ve Peygamber Na't Geleneğinde Hz. Peygamber İmgesi*. İstanbul: Ketebe Yayınları, 2019.

'Akkâvî, İn'âm Fevvâl. *el-Mu'cemu'l-mufaṣṣal fî 'ulûmi'l-belâğa*. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 3. Basım, 2006.

A'şâ, Meymûn b. Ḳays. *Dîvânu'l-A'şâ'l-Kebîr*. thk. Muhammed Huseyn. Mektebetu'l-Âdâb, ts.

'Atîḳ, Abdülazîz. *'İlmu'l-'arûḍ ve'l-ḳâfiye*. Beyrut: Dâru'n-Nahḍa el-'Arabiyye, 1987.

'Aṭîḳ, Abdülazîz. *İlmu'l-Bedî'*. Beyrut: Dâru'n-Nahḍa el-'Arabiyye, ts.

Bağcı, Abdullah Esat. *Ebu'l-Bahr el-Hattî ve Şiirleri*. Konya: Palet Yayınları, 2024.

Bağcı, Abdullah Esat. "İbn Dureyd'in Söylediği Hikmet Şiirlerinin Tema ve Üslup Bakımından İncelenmesi". *Akif* 1/54 (2024), 95-114.

Bağdâdî, Mecdüddîn Cemâlü'l-İslâm Ebû Abdullah Muhammed b. Ebû Bekr b. Raşîd. *er-Ravḍatu'z-zehebiyye fi'l-ḥicceti'l-mekkiyye ve'z-zevratü'l-muhammediyye*. Kahire: Dâru İbni'l-Cevzî, 3. Basım, 2006.

Bakırcı, Selami. *Mevlid Doğuşu ve Gelişmesi*. İstanbul: Akademik Araştırmalar Yayınları, 2003.

Barḳûkî, Abdurrahman. *Şerḥu Dîvânı Hassân b. Sâbit el-Enṣârî*. Mısır: el-Maṭba'atu'r-Rahmâniyye, 1929.

Basrî, Ebû Hiffân el-Mihzemî el-Basrî, Ali b. Hamza. *Dîvanu Ebî Talîb b. Abdilmuttalib*. thk. Muhammed Hasan Âli Yâsin. Beyrut: Dâru ve Mektebetu'l-Hilâl, 2000.

Batislam, H. Dilek. "Divan Şiirinde Sabâ". *Osmanlı Araştırmaları* 26 (2005), 95-117.

Bekkâr, Yusuf Hüseyn. *Binâu'l-ḳasîde fi'n-naḳdi'l-'arabiyyi'l-ḳadîm*. Beyrut: Dâru'l-Endelus, 2. Basım, 1982.

Besyûnî, Abdülfettâh Füyûd. *'İlmu'l-Bedî'*. Kahire: Müessesetü'l-Muhtâr, 4. Basım, 2015.

Bilgehan, İzzettin. *Kur'an'daki Dilsel İhtilafların Çözümünde Belâgatın Anlama Etkisi İbn Kuteybe Örneği*. Konya: Palet Yayınları, 2024.

Bilgehan, İzzettin. *Yemen Arap Edebiyatı Emir San'âni Divanı*. Konya: Palet Yayınları, 2023.

Bolelli, Nusrettin. *Belâgat*. İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 10. Basım, 2016.

Brockelmann, Carl. *Târîhu'l-edebi'l-'arabî*. çev. Abdulhalîm en-Neccâr. 6 Cilt. Kahire: Dâru'l-Ma'ârif, 5. Basım, 1977.

Buhârî, Ebî Abdillâh Muhammed b. İsmaîl. *Ṣaḥîḥu'l-Buhârî*. Dımaşḳ: Dâru İbn Kesîr, 2003.

Bulut, Ali. *Bedî' İlmi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 2016.

Bulut, Ali. *Belâgat*. İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 2013.

Câḥıẓ, Ebû Osmân Amr b. Bahr. *el-Beyân ve't-tebyîn*. thk. Abdüsselam Muhammed Harun. 4 Cilt. Kahire: Mektebetu'l-Hâncî, 7. Basım, 1998.

Cerârî, Abbâs. *Zehrâtu'l-âs fî feḍâili'l-'Abbâs*. 3 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Menâhil, 1997.

Cevherî, İsmail b. Ḥammâd. *Kitâbu'l-ḳavâfî*. thk. Kenan Demirayak. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Yayını, 1995.

Ceyhan, Semih. "Zühd". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 44/530-532. İstanbul: TDV Yayınları, 2013.

Cürcânî, Ebû Bekr Abdulkâhir b. Abdurrahman. *Esrâru'l-Belâğa*. thk. Mahmûd Muhammed Şâkir. Kahire: Matba'atu'l-Medenî, 1991.

Çakıroğlu, Selim. "İşârî Tefsirlerde Mi'rac Hadisesi". *Marife* 22/1 (2022), 443-466.

Çelik, Taha. "el-Fükûk İsimli Eseri Çerçevesinde Sadreddin Konevî'nin Hadis Kullanımı". *Mütefekkir* 6/11 (2019), 65-100.

Çetin, Nihad M. *Eski Arap Şiiri*. İstanbul: Kapı Yayınları, 3. Basım, 2021.

Çiftçi, Faruk. "Hassân B. Sabit'in Hz. Peygamber İçin Söylediği Mersiyeler". *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi* 2/4 (2004), 79-95.

Çoban, Ali. *16. Yüzyıl Osmanlı'sında Bir Müfessir Sûfî Baba Nimetullah Nahcuvânî*. Konya: Palet Yayınları, 2021.

Çoban, Ali. *Mevlevî Sülûkü Cezire-i Mesnevi ve Şerhlerine Göre*. Konya: Palet Yayınları, 2021.

Ḍayf, Şevḳi. *er-Risâ*. Kahire: Dâru'l-Ma'ârif, 4. Basım, ts.

Ḍayf, Şevḳi. *Târîhu'l-edebi'l-'arabî*. 10 Cilt. Kahire: Dâru'l-Ma'ârif, 1989.

Demirayak, Kenan. "Kasîdetü'l-Bürde". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 24/566-568. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

Demirci, Mehmet. "Hakîkat-ı Muhammediyye". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. C. 15. İstanbul, 1997.

Dereli, Muhammet Vehbi. *Arap Edebiyatında Bedîiyye Geleneği ve Suyûtî'nin Nazmu'l-Bedî Adlı Eseri*. Konya: Palet Yayınları, 2021.

Dereli, Muhammet Vehbi. *Osmanlı Dönemi Bedîiyyat Şairlerinden Âişe el-Bâûniyye ve Peygamber Methiyeleri*. Ankara: Gece Kitaplığı Yayınları, 2023.

Dişci, Halis. "Risâletü'l-Gufrân Bağlamında Fizikötesi Yolculuk ve İmru'ül-Kays". *Marife Dini Araştırmalar Dergisi* 24 (2024), 408-425.

Dişci, Halis - Pekparlatır, Selçuk. "el-Câhız'a ait el-Hanîn ile'l-Evtân risâlesinin içerik analizi". *RumeliDe Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi* 13 (2023), 1561-1576.

Durmuş, İsmail. "İstidrâk". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 23/329-330. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

Durmuş, İsmail. "Methiye". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 29/406-408. Ankara: TDV Yayınları, 2004.

Durmuş, İsmail. "Mevlid, Arap Edebiyatı". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 29/480-482. Ankara: TDV Yayınları, 2004.

Durmuş, İsmail. "Mukabele". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 31/101-102. Ankara: TDV Yayınları, 2020.

Durmuş, İsmail. "Reddü'l-Acüz ale's-Sadr". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 34/521-522. İstanbul: TDV Yayınları, 2007.

Durmuş, İsmail. "Teşbih". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. C. 40. TDV Yayınları, 2011.

Durmuş, İsmail - Pala, İskender. "İstiare". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. C. 23. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

Ebû Ḥâḳa, Ahmed. *Fennu'l Medîh*. Beyrut: Dâru'ş-Şarki'l-Cedîd, 1962.

Ebû Zeyd, Ali. *el-Bedî'iyyât fi'l-edebi'l-'arabî*. Beyrut: 'Âlemü'l-Kütüb, 1983.

Elmalı, Hüseyin. "Hassân b. Sâbit". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 16/399-402. İstanbul: TDV Yayınları, 1997.

Emîn, Mustafa - Cârim, Ali. *el-Belâğatü'l-vâḍıḥa*. İstanbul: Dâru'ş-Şifâ, 2020.

Eminoğlu, Ali. *İbrahim el-Ekremî ve Makamü İbrahîm fi'ş-Şi'ri'n-Nazîm Adlı Divanı*. Konya: Yediveren Kitap, 2024.

Eminoğlu, Ali. *Moritanya Arap Edebiyatı İbn Râzike ve Şiirleri*. Konya: Yediveren Kitap, 2023.

Eminoğlu, Ali. *Şekil ve Muhteva Yönünden Muallakât Kasideleri*. Konya: Aybil Yayınları, 2017.

Râgıb el-İsfahânî. *Müfradâtü elfâzı'l-Kur'ân*. thk. Ṣafvân Adnan Dâvûdî. Dımaşḳ: Dâru'l-Kalem, 1997.

Evsat, Ebu'l-Hasen Sa'îd b. Mes'ade el-Ahfeş. *Kitâbu'l-ḳavâfî*. thk. Ahmed Râtib en-Neffâh. Beyrut: Dâru'l-Emâne, 1974.

Fehmî, Hâlid. *Esmâu'n-Nebî dirâse luġaviyye fi'l-menhec ve'l-bünye ve'd-delâle*. Amman: Dâru'l-Beşîr, 2018.

Fidan, İbrahim. *Arap Şiirinde Hz. Peygamber Kasîdetü'l-Bürde (Bânet Suâd) ve Muârazalarında Hz. Peygamber İmgesi*. Ankara: İlahiyat, 2021.

Fidan, İbrahim. "Kerbelâ'yı Yaşamış Şiirler: 'Hz. Hüseyin' ve 'Öteki' Portreleri Yönüyle Kerbelâ Olayının Arap Şiirindeki İlk Yankıları". *Mütefekkir* 4/7 (2017), 99-123.

Fidan, İbrahim. *Osmanlı Dönemi Arap Şairlerinden İbnu'n-Naḳîb el-Huseynî ve Şiirleri*. Ankara: Gece Kitaplığı Yayınları, 2016.

Fidan, İbrahim. "Yahya eṣ-Ṣarṣarî ve Şiirlerindeki Hz. Peygamber İmgesi". *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* 1/24 (2020), 267-295.

Güleç, İsmail. "Sözü Güzelleştiren Sanatlardan Mukâbele Tanım ve Tasnifi Üzerine Birkaç Not". *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi* 27 (2021), 287-313.

Habenneke el-Meydânî, Abdurrahman Hasan. *el-Belâğatü'l-'arabiyye*. 2 Cilt. Dımaşḳ: Dâru'l-Kalem, 1996.

Ḫafâcî, Ebû Muhammed Abdullâh b. Muhammed b. Sa'îd b. Sinân. *Sirru'l-feṣâḥe*. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1982.

Hakim, Suad. *İbnü'l-Arabî Sözlüğü*. çev. Ekrem Demirli. İstanbul: Alfa Yayınları, 2017.

Hâşimî, es-Seyyid Ahmed. *Cevâhiru'l-Belâğa*. Kahire: Mektebetü'l-Îmân bi'l-Mansûra, 1999.

Hâşimî, Muhammed Ali. *el-'Arûḍu'l-vâḍıh ve 'ilmu'l-ḳâfiye*. Dımaşḳ: Dâru'l-Kalem, 1991.

Heytemî, Ahmed b. Muhammed b. Hacer. *el-'Umde fî şerhi'l-Bürde*. thk. Râcî 'Afv Mevlâhu'l-Vedûd. Abu Dabi: Dâru'l-Fakîh, ts.

Işık, Rıfat. *Arap Şiirinde Naat*. Konya: Palet Yayınları, 2021.

İbn Ḥicce el-Ḥamevî, Ebû Bekr b. Ali b. Abdullah. *Hizânetü'l-edeb ve ġâyetü'l-ereb*. thk. Kevkeb Rayâb. 5 Cilt. Beyrut: Dâru Sâdır, 2001.

İbn Ḳuteybe, Ebû Muhammed Abdullah b. Müslim. *eş-Şi'r ve'ş-Şu'arâ*. thk. Ahmed Muhammed Şâkir. 2 Cilt. Kahire: Dâru'l-Ma'ârif, 1982.

İbn Manzûr, Ebu'l-Fadl Cemâlüddîn Muhammed b. Mükerrem b. Alî b. Ahmed el-Ensârî. *Lisânu'l-'Arab*. 15 Cilt. Beyrut: Dâru Sâdır, ts.

İbn Raşîḳ, Ebû Ali el-Hasen el-Ḳayrevânî. *el-'Umde fî meḥâsini'ş-şi'r ve âdâbih*. thk. Muhammed Muhyiddîn Abdülhamîd. 2 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Cîl, 5. Basım, 1981.

İbn Seyyidinnâs, Ebu'l-Feth Fethuddîn Muhammed b. Muhammed b. Muhammed el-Ya'merî. *Mineḥu'l-midaḥ ev Şu'arâu's-Ṣahâbe mimmen medeḥa 'r-Rasûl ev rasâhu*. thk. İffet Vişâl Hamza. Dımaşḳ: Dâru'l-Fikr, 1987.

İbnu'l-'Arabî el-Mâlikî, Ebû Bekr Muhammed b. Abdullah. *'Âriḍatu'l-aḥvezî bi şerhi Ṣaḥiḥi't-Tirmizî*. 14 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1997.

İbnu'l-'Arabî, Muhammed b. Ali b. Muhammed b. Ahmed b. Abdillâh el-Hâtemî. *el-Fütûḥâtu'l-mekkiyye*. thk. Ahmed Şemseddin. 9 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 3. Basım, 2011.

İbnu'l-Mu'tez, Ebu'l-Abbas Abdullah. *Kitâbu'l-Bedî'*. thk. İrfan Mataracı. Beyrut: Müessetül-Kütübi's-Sekâfiyye, 2012.

İbnu'l-Eṯîr, Ebu'l-Feṯḥ Ḍiyâuddîn Naṣrullâh b. Muhammed b. Muhammed eş-Şeybânî Ḍiyâeddîn. *el-Meṯelu's-sâir fî edebi'l-kâtib ve'ş-şâ'ir*,. thk. Muhammed Muhyiddîn Abdülhamîd. 4 Cilt. Beyrut: el-Mektebetu'l-'Aṣriyye, 1995.

İbrahim Muhammed Muhammed, Abdurrahman. "el-Ḥicâziyyât Dirâse fenniyye fî ṭaṭavvuri fennin şi'riyyin beyne'l-Meşriḳ ve'l-Endelüs". *Mecelletü Külliyyeti Dâri'l-'Ulûm* 62 (2012), 211-263.

İyişenyürek, Orhan. *Abdurrahman el-Mevsılî ve Şiirleri*. Konya: Palet Yayınları, 2023.

İyişenyürek, Orhan. "İbn Ma'tûḳ'un Dîvân'ındaki Peygamber Methiyeleri". *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 47 (2019), 145-194.

Ka'b b. Mâlik, Ebû Abdillâh. *Dîvânu Ka'b b. Mâlik el-Ensârî*. thk. Mecîd Ṭarrâd. Beyrut: Dâru Ṣâdır, 1997.

Kandemir, M.Yaşar. "Şemâil". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 38/497-500. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

Karataş, Turan. *Ansiklopedik Edebiyat Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Yedi Gece Kitapları, 2001.

Ḳaṣṣâb, Velîd. *Dîvânu Abdillâh b. Revâḥa ve dirâse fî sîratihî ve şi'rihî*. Dâru'l-'Ulûm, 1982.

Ḳaṭṭûs, Bessâm. *Vaḥdetü'l-ḳaṣide fî'n-naḳdi'l-'arabiyyi'l-ḥadîs*. Amman: Dâru ve Mektebetü'l-Kindî, 2014.

Kaya, Mahmut. "Kasîdetü'l-Bürde". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 24/568-569. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

Kazvînî, Celâleddin Muhammed b. Abdurrahman b. Ömer b. Ahmed b. Muhammed el-Hatîb. *el-Îḍâh fî 'Ulumi'l-Belâga*. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 2003.

Kılıç, Hulusi. "Bedîiyyât". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 5/323-324. İstanbul: TDV Yayınları, 1992.

Kılıç, Mahmud Erol. *Şeyh-i Ekber*. İstanbul: Sufi Kitap, 8. Basım, 2019.

Ḳudâme b. Ca'fer, Ebu'l-Ferec el-Bağdâdî. *Naḳdu'ş-şi'r*. thk. Muhammed Abdülmün'im Hafâcî. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1995.

Küçüksarı, Mücahit. *İbn Hicce el-Hamevî ve Dîvânı*. Konya: Palet Yayınları, 2018.

Küçüksarı, Mücahit. *Osmanlı Dönemi Arap Şairlerinden İbrahim es-Sefercelâni ve Şiirleri*. İstanbul: Çizgi Kitabevi, 2017.

Küçüksarı, Mücahit. *Osmanlı Dönemi Şairlerinden Mustafa et-Terzî ve Şiirleri*. Konya: Yediveren Kitap, 2023.

Küçüksarı, Mücahit - Ak, Murat. "Bir Nebevî Medih Şairi Olarak Yûsuf en-Nebhânî ve es-Sâbikâtu'l-Ciyâd fî Medhi Seyyidi'l-'İbâd Adlı Divanındaki Hz. Peygamber Anlatımı". *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* 26/2 (2022), 881-902.

Mahmûd Sâlim Muhammed. *el-Medâiḥu'n-nebeviyye ḥattâ nihâyeti'-l 'aṣri'l-memlûkî*. Dımaşḳ: Dâru'l-Fikr, 1996.

Maḳrizî, Teḳıyyüddîn. *el-Muḳaffe'l-kebîr*. thk. Muhammed el-Ya'lâvî. 8 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Ġarbi'l-İslâmî, 1991.

Maṭlûb, Ahmed. *Mu'cemu'l-muṣṭalahâti'l-belâğıyye ve ṭaṭavvuriha*. 3 Cilt. Beyrut: ed-Dâru'l-'Arabiyye li'l-Mevsû'ât, 2006.

Mekkî, Mahmûd Ali. *el-Medâiḥu'n-nebeviyye*. Kahire: eş-Şeriketu'l- Mıṣrıyyetu'l-'Âlemiyye, 1991.

Merrâkuşî, Ebû Abdillah Muhammed b. Muhammed b. Abdilmelik el-Ensârî. *ez-Zeyl ve't-tekmile li-kitâbeyi'l-Mevṣûl ve'ṣ-Ṣıla*. thk. İhsan Abbâs. 5 Cilt. Tunus: Dâru'l-Ġarbi'l-İslâmî, 2012.

Mohammadı, Mohammad. *Osmanlı Dönemi Arap Edebiyatında Bir Portre İbn Matuk ve Şiirleri*. Konya: Palet Yayınları, 2024.

Mohammadı, Sabriye - Bağcı, Abdullah Esat. "Ebü'l-Esved ed-Düelî'nin el-Kasîdetü'l-Mîmiyyesi: Aidiyet Problemi, Muhteva ve Şekil Özellikleri". *Kocatepe İslami İlimler Dergisi* 7/1 (2024), 293-315.

Mubârek, Zekî. *el-Medâiḥu'n-nebeviyye fi'l-edebi'l-'arabî*. Kahire: Müessesetü Hindâvî, 2022.

Mubârek, Zekî. *et-Tasavvufu'l-islâmî fi'l-edeb ve'l-ahlak*. 2 Cilt. Kahire: Matba'atu'r-Risâle, 1938.

Muhammed, Mahmûd Sâlim. *el-Medâihu'n-nebeviyye*. Dımaşḳ: Dâru'l-Fikr, 1996.

Nablusî, Abdülġanî b. İsmail. *Nefeḥâtü'l-Ezhâr 'alâ Nesemâti'l-Esḥâr fî Medḥi'n-Nebiyyi'l-Muhtâr*. thk. Ahmed Ferîd el-Mizyedî. 2 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-'İlmiyye, 2022.

Nebhânî, Yusuf b. İsmâil. *el-Mecmû'atü'n-Nebhâniyye fi'l-medâiḥi'n-nebeviyye*. 4 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Fikr, ts.

Özçetin, Merve. "Batı ve Arap Şiir Eleştirmenlerine Göre Vahdetu'l-Kaside Meselesi". *Balıkesir İlahiyat Dergisi* 12 (2020), 155-192.

Özel, Ahmet. "Mevlid". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 29/475-479. Ankara: TDV Yayınları, 2004.

Özel, Harun. "Endülüs Şiirinde Peygamber Methiyeleri". *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* 26/2 (2022), 621-645.

Pekparlatır, Selçuk. *Osmanlı Dönemi Arap Edebiyatı Muhammed el-Mahmûdî es-Suâlâtî ve Şiirleri*. Konya: Yediveren Kitap, 2023.

Pekparlatır, Selçuk. *Osmanlı Dönemi Şairlerinden Yûsuf el-Esîr ve Şiiri*. Konya: Palet Yayınları, 2019.

Râfi'î, Mustafa Sâdık. *Târîhu âdâbi'l-'Arab*. 3 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 2000.

Samancı, Yusuf Sami. *Osmanlı Dönemi Arap Şairlerinden Mencek Paşa ve Şiirleri*. İstanbul: Çizgi Kitabevi, 2017.

Şensoy, Sedat. "Belâgat Geleneğinde Aklî Mecâz Tartışmaları". *İslam Araştırmaları Dergisi* 8 (2002), 1-37.

Şenterînî, Ebî Bekr b. Abdilmelik b. Serrâc. *el-Kâfî fi'ilmi'l-ḳavâfî*. thk. 'Alâ Muhammed er-Ra'fet. Kahire: Dâru'ṭ-Ṭalâi', 2003.

Tasa, Muhammet. *Ahmed b. Şâhin el-Kıbrısî ve Şiirleri*. Konya: Aybil Yayınları, 2013.

Tehânevî, Muhammed Ali. *Keşşâfu ıṣṭılâḥâti'l-fünûn ve'l-ʿulûm*. thk. Refîḳ el-ʿAcem. 2 Cilt. Beyrut: Mektebetü Lübnân Nâşirûn, 1996.

Toprak, M. Faruk. "Zârûrât-ı şi'riyye". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 44/138-140. İstanbul: TDV Yayınları, 2013.

Tuncî, Muhammed. *el-Mu'cemu'l-mufaṣṣal fi'l-edeb*. 2 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1999.

Tülü, Ali. "Kadim Arap Şiirinde Konu Birliği Meselesi". *Usûl İslam Araştırmaları* 27 (2017), 119-136.

Uludağ, Süleyman. "Takvâ". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 39/484-486. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

Vitrî, Mecdüddîn Muhammed b. Raşîd el-Bağdâdî. *Ma'dinü'l-Efâdât fî Medhî Eşrafi'l-Kâinât*. Beyrut: Maṭba'tu Cerîde Beyrût, 2. Basım, 1900.

Yâfi'î, Ebû Muhammed b. Es'ad b. Ali b. Süleyman. *Mir'âtü'l-cinân ve 'ibratü'l-yekzân*. 4 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1997.

Yağcı, Furkan. *Cezayir'in İlyada'sı Müfdî Zekeriyyâ ve Devrimin Poetikası*. Konya: Çizgi Kitabevi, 2024.

Yâkûb, Emîl Bedî' - 'Âşî, Mîşâl. *el-Mu'cemu'l-mufaṣṣal fi'l-luġa ve'l-edeb*. 2 Cilt. Beyrut: Dâru'l-'İlm li'l-Melâyîn, 1987.

Yavaş, Fatih - Bilgehan, İzzettin. "Mütenebbî'nin el-Muğîs b. Bişr el- 'İclî'ye Yazdığı Kasîde-i Bâiyyesi'nin Arap Şiirinin Klasik Kaside Yapısı Çerçevesinde Tahlili". *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 34 (2024), 264-291.

Yavuz, Lütfullah. "Ebu Tâlib b. Abdilmuttalib'in "Kaside-i Şi'biyye'si Üzerine". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 9/4 (2009), 305-326.

Yavuz, Yusuf Şevki. "Delâilü'n-Nübüvve". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 9/115-117. İstanbul: TDV Yayınları, 1994.

Yeniceli, Kenan - Gür, Ahmet. "Ebû Tâlib'in Şiirlerinde Hz. Muhammed (s.a.v.)". *Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 11/2 (2024), 518-538.

Yıldız, Ahmet. *Nil Şairi Hafız İbrahim ve Siyasi Şiirleri*. Konya: Palet Yayınları, 2017.

Yılmaz, İbrahim. "A'şâ ve Kasîde-i Dâliyye". *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 14 (1999), 245-268.

Yılmaz, İbrahim. "Tavîl". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 40/183-184. İstanbul: TDV Yayınları, 2011.

Ziriklî, Hayreddîn. *el-A'lâm*. 8 Cilt. Beyrut: Dâru'l-'İlmi li'l-Melâyîn, 15. Basım, 2002.

Dindarlık ve Güven
Yeni İmkanlar

Nazan SERTKAYA

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1829
Sosyoloji

©Çizgi Kitabevi
Haziran 2025

ISBN: 978-625-396-550-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
SERTKAYA, Nazan
Dindarlık ve Güven
Yeni İmkanlar

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

ACAR, Mustafa (2012). **"**Allah'a İmanın Ahlaki Boyutu". Yayınlanmamış Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

AYDEMİR, Mehmet Ali (2011). ***"Sosyal Sermaye: Topluluk Duygusu ve Sosyal Sermaye Araştırması"***. Konya: Çizgi Kitabevi.

AYDIN, M. Zeki (2005).***"Ailede Çocuğun Ahlak Eğitimi"***. İstanbul: Dem Yayınları.

AYDIN, Hasan, (2006). Eleştirel Aklın Işığında Postmodernizm, Temel Dayanakları ve Eğitim Felsefesi, **Eğitimde Politika Analizleri ve Stratejik Araştırmalar Dergisi**, Cilt: 1. Sayı 1.

ARABACIOĞLU, Mimar Onur (2005)."Mimarlıkta Anlam Sorununun Ontolojik Açıdan İncelenmesi". Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.

AKGÜN, Halil (2005). "Bir Güven Toplumu İnşa Etmek". Adlı makalesi. (www.ilimdunyasi.com/kapaktakiler/bir-guven-toplumu-insa-etmek/). (Erişim Tarihi: 21.08.2017).

AKYÜZ, Niyazi ve ÇAPCIOĞLU, İhsan (2008). ***"Ana Başlıklarıyla Din Sosyolojisi"***, Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayınevi.

AKIN, Mahmut H. (2009). "Siyasal Toplumsallaşma Sürecinde Gençlik (Teorik ve Uygulamalı Bir Çalışma)". Doktora Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

ARGYLE, Michael (2006). "İbadet ve Dua", M. Koç (Çev.). **Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**. S: 21 Yıl: 2006 / 2 (317-338).

AYTAÇ, Ömer (2005). "Modern Bürokrasiler ve Yabancılaşma Ethosu", **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**. Cilt: 15. Sayı: 2.

AYTAÇ, Ömer ve İLHAN, Süleyman (2008). "Yeni Kapitalizmin Kaotik Evreni: Belirsizlik. Sömürü ve Ahlaki Kriz". **DEÜSBED**. Cilt: 10. Sayı:1.

AYDIN, Mustafa (2000). ***"Kurumlar Sosyolojisi"***. Yasin Aktay (Ed.). Ankara: Vadi Yayınları.

ALLPORT, Gordon W. (2004). ***"Birey ve Dini"***. Bilal Sambur (Çev.). Ankara: Elis Yayınları.

ALATAŞ, Syed Hussein (1977). "Problems of Defining Religion", **İnternational Social Science Journal**, Volume: XXIX, No: 2, Unesco, pp, 213-234.

BAYRAKTAR, Muhammet Sönmez (2017). "Ne Kadar Güvendeyiz". **Diyanet Aylık Dergi**. Nisan, Sayı: 316.

BAUMAN, Zygmunt (2016). ***"Cemaatler"***. Nurdan Soysal (Çev.) İstanbul: Say Yayınları.

BAUMAN, Zygmunt (2013). ***"Posmodernizm ve Hoşnutsuzlukları"***. İsmail Türkmen (Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

BAUMAN, Zygmunt (2012). ***"Akışkan Aşk"***. İstanbul: Versus Kitapevi.

BAUMAN, Zygmunt (2011). ***"Postmodern Etik"***. Alev Türker (Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

BAYYİĞİT, Mehmet vd. (2013). ***"Din Sosyolojisi"***. Eskişehir: Açıköğretim Fakültesi Yayınları.

BERGER, Peter L. (1995). ***"Dini Kurumlar"***. Adil Çiftçi. (Çev.). İzmir: DEÜİFD, IX.

BERGER, Peter L. ve LUCKMANN, Thomas (2008). ***"Gerçekliğin Sosyal İnşası – Bir Bilgi Sosyolojisi İncelemesi".*** İstanbul: Paradigma Yayınları.

BERGER, Peter L. (2011). ***"Kutsal Şemsiye"***. Ali Çoşkun (Çev.). İstanbul: Rağbet Yay.

CANETTİ, Elias (1998). ***"Kitle ve İktidar"***. Gülşat Aygen (Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

COX, James L. (2004). ***"Kutsalı İfade Etmek"***. İstanbul: İz Yayıncılık.

ÇAKIR, Buket (2007). "Belirsizlik ve Korkunun Yeni Düzenin Oluşmasına Katkısı", s: 64. http://www.journals.istanbul.edu.tr/iusoskon/article/view/1023005991/1023005515. (Erişim Tarihi: 21.08.2017).

ÇEKİN, Abdulkadir (2013). Dindarlık Boyutları Ve Din Öğretimi: İlk Ve Ortaöğretim Din

Kültürü Ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programları (2010) Çerçevesinde Bir Analiz **International Journal of Social Science** Volume 6 Issue 4, p. 245-261. April.

ÇELİK, Atilla (2004). "Güveni Oluşturan Yapı Taşları". Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

ÇELİK, Celaleddin (2007). "Niklas Luhmann'da Sosyal Sistem Olarak Toplum ve Modern Toplumun Karmaşıklığı Sorunu, **Bilimname XII**, s:51-74

ÇUHACI, Aysu (2007). "Ulrıch Beck'in Risk Toplumu Kuramı". **Sosyoloji Dergisi**. 3. Dizi. Sayı:14.

DELHEY, Jan ve NEWTON, Kenneth (2002). "Who Trusts? The Origins of Social Trust in Seven Nations", s: 4.

DEMİREL, Demokaan (2013). "Max Weber'in Sosyoloji Kuramı", Turkish Studies - International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 8/12 Fall 2013, p. 361-369, ANKARA-TURKEY.

DESROCHE, H. (1998). ***"Morfolojik Sosyolojiden Tipolojik Sosyolojiye, Din Sosyolojisi".*** İzzet Er (Çev.). Ankara: Akçağ Yayınları.

DOĞAN, Mehmed (1994). ***"Temel Büyük Türkçe Sözlük"***. İstanbul: Bahar Yayınları.

DÖNMEZER, Sulhi (1984). ***"Sosyoloji"***. Ankara: Savaş Yayınları.

DURKHEİM, Emile (2002). ***"İntihar"***. Özer Ozankaya (Çev.). İstanbul: Cem Yayınevi. 1992.

DURKHEİM, Emile (2005). ***"Dini Hayatın İlkel Biçimleri"***. F. AYDIN (Çev.). İstanbul: Ataç Yayınları.

DURKHEİM, Emile (2010). ***"Sosyolojik Yöntemin Kuralları"***, Cenk Saraçoğlu (Çev.). İstanbul: Bordo Siyah Klasik Yayınlar.

DURSUN, Davut (1992). ***"Din Bürokrasisi"***. İstanbul: İşaret Yayınları.

EAGLETON, Terry (2011). ***"Postmodernizmin Yanılsamaları"***. Mehmet Küçük (Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

ELİADE, Mircea (2004). ***"Dinin Anlamı ve Sosyal Fonksiyonu"***. M. Aydın (Çev.). Konya: Din Bilimleri Yayınları.

ERBAŞ, Ali (2002). "İslam Dışı Dinlerde Hac". Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi C.4. (5): 97-100.

ERDEN, M. (2011). ***"Eğitim Bilimlerine Giriş"***. Ankara: Arkadaş Yayınevi.

ERDEM, Hüsameddin (2005). ***"Ahlak Felsefesi"***. Konya: Hü-Er Yayınları.

ERİC, M. Uslaner (2002). ***"The Moral Foundations of Trust"***, Cambridge University Press.

ERİKSON, Erik H. (1984). ***"İnsanın Sekiz Çağı"***. Çev. T. Bedirhan Üstün ve Vedat Şar, Ankara: Birey ve Toplum Yayınları.

ERİKSON, Eric H. (1963), ***"Childhood and Society"***, New York, W. W. Norton Company Inc. pp. 248-249.

ERTONG, Günnur (2011). "Sağlık Sisteminde Hekim Hasta İlişkisi ve Güven Unsuru". Doktora Tezi. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Fazlur Rahman (1997). "İslâm Geleneğinde Sağlık ve Tıp, Değişim ve Kimlik". A.Bülent Baloğlu – Adil Çiftçi (Çev.). Ankara: Ankara Okulu Yayınları.

FREYER, Hans (2016). ***"Din Sosyolojisi"***. Turgut KALPSÜZ (Çev). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

FUKUYAMA, Francis (2005). ***"Güven: Sosyal Erdemler ve Refahın Yaratılması"***. Ahmet Buğdaycı (Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

FUREDİ, Frank (2001). ***"Korku Kültürü: Risk Almamanın Riskleri"***. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

CANTAŞ, Cengiz ve KAVAS, Erkan (2015). "Ortaokullarda Görev Yapan Öğretmenlerin Örgütlerine Duydukları Güvenin Motivasyonları Üzerindeki Etkileri: Afyon Karahisar İli Uygulaması", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi The Journal of International Social Research, Cilt: 8, Sayı: 41, Volume: 8, Issue: 41 Aralık 2015 December 2015 www.sosyalarastirmalar.com ISSN: 1307-958

GENÇ, Salih Zeki ve ERYAMAN, M. Yunus (2007). "Değişen Değerler ve Yeni Eğitim Paradigması". **Sosyal Bilimler Dergisi**.

GEERTZ, Clifford (1993). "Religion as a Cultural System."In the İnterpretation of Cultures: Selected Essays, Fontana Press, 1993, pp.87 – 125.

GİDDENS, Anthony (2000). ***"Elimizden Kaçıp Giden Dünya"***, İstanbul: Alfa Kitapevleri.

GİDDENS, Anthony ve Christopher Pierson, (2001). ***"Modernliği Anlamlandırmak"***, İstanbul: Alfa Yayınları.

GİDDENS, Anthony (2008). **"Sosyoloji"**, Yayına Hazırlayan: Cemal Güzel. İstanbul: Kırmızı Yayınları.

GİDDENS, Antony (2010). **"Modernliğin Sonuçları"**. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

GİDDENS, Anthony (2010). **"Modernite Ve Bireysel-Kimlik"**. Modern Düşünce-1. İstanbul: Say Yayınları.

GÜNEL, Meral (2017). "Güvenilir Olmak, Güven Duymak, Güveni Kurmak". **Diyanet Aylık Dergisi**. Nisan. Sayı: 316.

GÜNAY, Ünver (1988). "Max Weber'in Din Sosyolojisindeki Yeri ve Önemi". **Erciyes Üniversitesi. İlahiyat Fakültesi Dergisi**. S.5. ss.8

GÜNAY, Ünver (2010). ***"Din Sosyolojisi"***. İstanbul: İnsan Yayınları.

GÜNGÖR, Erol (1989). ***"Kültür Değişmesi ve Milliyetçilik"***, İstanbul: Ötüken Yayınları.

GÜLER, İlhami (1994). "Ferdiyetin Ontolojik Önceliği ve Cemaatlerin Meşrutiyet Sınırı". **Yeni Dergi**. Sayı:3.

GÜVENDİ, Tarık (2008). "Geleneksel Yapının Kırılma Sürecinde Dindarlık (Oğuzeli Örneği)". (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

HARVEY, David (2010). ***"Postmodernliğin Durumu"***. Sungur Savran (Çev). İstanbul: Metis Yayıncılık.

HOBBES, Thomas (2012). ***"Leviathan"***. Semih Lim (Çev.). İstanbul: YKY.

İNCEOĞLU, Metin (2010). ***"Tutum Algı İletişim"***. Ankara: Elips Kitabevi.

KAĞITÇIBAŞI, Çiğdem (2010). ***"Benlik, Aile ve İnsan Gelişimi"***. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

KATZ, Pearl (1981). "Ritual in the Operating Room", Etnology, Volume: 20, No: 4, October, pp.335-350

KARAGÖZ ÖZTÜRK, Emel (2003). ***"Max Weber'de Anlayış Sosyolojisi ve Din Olgusu"***, İstanbul: Derin Yayınları.

KARAPINAR, Alper (2008). "Endüstri Çalışanlarını Motive Eden Etmenlerin Maslow ve Herzberg'ın Kuramlarına Göre İncelenmesi". Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Maltepe Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

KAYIKLIK, Hasan (2006). "Bireysel Dindarlığın Boyutları Ve İnanç-Davranış Etkileşimi". **İslami Araştırmalar Dergisi**. C. 13. S. 3. ss. 491-499.

KAYNAK, İbrahim Hakkı, (2016). "Dinlerde Kutsal Zaman Ve Mekanın Tarihsel Yapısının Fenomenolojik Algısı". **SUTAD. Bahar**. ss. 443-455.

KAYMAK, Gülsüm (2012). "Sanal Topluluklardaki Sosyal Ağlarda Sosyalleşme ve Güven Sorunsalı: Ereğli Örneği". Yüksek Lisans Tezi. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

KİRMAN, M. A. (2004). ***"Din Sosyolojisi Terimleri Sözlüğü".*** İstanbul: Rağbet Yayınları.

KÖKTAŞ, M. Emin (1993). ***"Türkiye'de Dinî Hayat"***. İstanbul: İşaret Yayınları.

KÖKTAŞ, M. Emin (1997). ***"Din ve Siyaset"***. Ankara: Vadi Yayınları.

KÖSEMİHAL, N. Şazi (1971). ***"Durkheim Sosyolojisi"***. İstanbul: Remzi Kitabevi.

KULA, Sedat ve ÇAKAR, Bekir (2015). "Maslow İhtiyaçlar Hiyerarşisi Bağlamında Toplumda Bireylerin Güvenlik Algısı ve Yaşam Doyumu Arasındaki İlişki". Bartın Üniversitesi. **İ.İ.B.F. Dergisi**. Cilt: 6.

KÜÇÜK, Mehmet (2011). ***"Modernite versüs Postmodernite"***. İstanbul: Say Yayınları.

LYOTARD, L. F. (1997), ***"Postmodern Durum"***, Ahmet Çiğdem, (Çev.) Ankara: Vadi Yayınları.

MARDİN, Şerif (1993). ***"Din ve İdeoloji"***, İstanbul: İletişim Yayınları.

OLUKLU, Dilek, Çiçek Evran, Uçak Feyza vd. (2011). ***"Çocuğa Yönelik Cinsel İstismarı Tanıma Ve Önleme"***. Ankara: Öğretmen El Kitabı.

ÖREN, Kenan (2007). "Sosyal Sermaye "Güven" Unsuru ve İş Gücü Performansına Etkisi". Kamu- İş C: 9, S: 1.

PELENK, Aybike (2010). "Güven Kavramı: Sivil Toplum Örgütleri, Medya, Hükümet Ve Ticari Kuruluşlara Yönelik Ampirik Bir Araştırma". Doktora Tezi. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

PEKER, H. (2012). Kur'an'a Göre Dindarlığın Boyutları, Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 12 (2), 41-49.

POLOMA, Margaret M., (2009), "Dini Tecrübenin Sosyolojik Bağlamı". M. S. ÜNAL (Çev.). **Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi**. C: IX , S: 1.

SOLOMON, Robert C. ve FLORES, Fernando (2001). ***"İş Dünyasında Politikada İlişkilerde Yaşamda Güven Yaratmak"***. İstanbul, Mess Yayınevi.

SARI, İsa, (2008), "Eğitim Olgusuna Yüzeysel Bir Bakış". 14 Temmuz Pazartesi 2008. www.isa-sari.com/egitim-olgusuna-yuzeysel-bir-bakis. (Erişim Tarihi: 21.08.2017).

SARIBAY, Ali Yaşar (1994), ***"Postmodernite, Sivil Toplum ve İslam"***. İstanbul: İletişim Yayınları.

SARIÇAM, İbrahim (2000). ***"Hz. Peygamber'in Çağımıza Mesajları"***. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

SEZEN, Yümni (1998). ***"Sosyoloji Açısından Din"***. İstanbul: MÜİFVY.

SELİGMAN, Adam (1977). ***"The Problem of Trust"***. Princeton: Princeton University Press, 1977, s: 14-17.

SEYYAR, Ali (2007). ***"İnsan ve Toplum Bilimleri: Ansiklopedik Sosyal Bilimler Sözlüğü"***. İstanbul: Değişim Yayınları.

SCHİMMEL, Annemaria., (1999). ***"Dinler Tarihine Giriş"***. R. KİBAR (Ed.) İstanbul: Kırkambar Yayınları.

SOLMAZ, Bünyamin ve ÇAPÇIOĞLU, İhsan (2009), ***"Din Sosyolojisi"***. Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları.

SUBAŞI, Necdet (2004). ***"Gündelik Hayat ve Dinsellik"***. İstanbul: İz Yayınları.

SZTOMPKA, Piotr (1999). ***"Trust"***. Cambridge, Cambridge University Press,

SWİNGEWOOD, Alan (2009). ***"Sosyolojik Düşüncenin Kısa Tarihi"***. Osman Akınhay (Çev.). İstanbul: Agora Kitaplığı.

ŞAN, Mustafa Kemal ve ŞİMŞEK, Rıdvan (2011). "Sosyal Sermaye Kavramının Tarhsel- Sosyolojik Arka Planı". **Akademik İncelemeler Dergisi**. Cilt:6 Sayı:1.

ŞAYLAN, Gencay (2006). ***"Postmodernizm"***. Ankara: İmge Kitabevi.

ŞENTÜRK, Habil (2013). ***"Din Psikolojisine Giriş"***. İstanbul: İz Yayıncılık.

ŞERİF, M. (1985). ***"Sosyal Kuralların Psikolojisi"***. İstanbul: Alan Yayıncılık.

ŞİMŞEK, M. Emin (2014). "Moderniteden Postmoderniteye Uzanan Bir Köprü: Zygmunt Bauman", Yüksek Lisans Tezi Erzurum: Atatürk Üniversiyesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

NORTHBOURNE, Lord, (2003). ***"Modern Dünyada Din"***. Ğ.YALÇIN (Çev.). İstanbul: İnsan Yay.

MACIVER, R. M. ve CHARLES H., (1994). ***"Cemiyet I"***, A. K. BİLGİSEVEN (Çev.). Ankara: M. E. B. Yayınları.

MEHMEDOĞLU, A. U. (2004). ***"Kişilik ve Din"***. İstanbul: DEM Yayınları.

MENSCHİNE, G. (1994). ***"Din Sosyolojisi"***. Mehmet Aydın (Çev.). Konya: Tekin Kitabevi.

MİZSTAL, B. A. (1996). ***"Trust in Modern Societies"***. Cambridge. Polity Press.

OKUMUŞ, Ejder (2014). ***"İmandan Ahlaka Yenilenme"***. İstanbul: İnsan Yayınları.

OKUMUŞ, Ejder (2003). ***"Toplumsal Değişme ve Din"***. İstanbul: İnsan Yayınları.

OLUKLU Dilek, Çiçek Evran, Uçak Feyza vd. (2011). ***"Çocuğa Yönelik Cinsel İstismarı Tanıma Ve Önleme"***. Ankara: Öğretmen El Kitabı.

ONAY, A. (2001). "Dindarlık Ölçme Çalışmaları". **İslami Araştırmalar Dergisi**. C.14,S.3.

ÖREN, Kenan (2007). Sosyal Sermaye "Güven" Unsuru ve İş Gücü Performansına Etkisi, Kamu- İş, C: 9, S: 1.

ÖZBEK, Mehmet Ferhat, (2008). "Güven, Belirsizlik ve Risk Alma Davranışı İlişkisi: Teorik Yaklaşım", Akademik Bakış, **Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler E-Dergisi**. sayı.15. Ekim. s: 2.

ÖZTÜRK, Musa (2010). "Küreselleşme Sürecinde Türkiye'de Dini Hayatın Dönüşümü ve Dindarlığın Yeni Bazı Görünümleri Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma". Doktora Tezi. Elazığ: Fırat Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü.

TAMER, İdil, (2012), "Kurumlarda Bireyler Arası Güven: Eğitim Kurumlarında Bir Araştırma", **İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi** Yıl: 11 Sayı: 21. Bahar 2012 / 1 s.337-352.

TAPLAMACIOĞLU, Mehmet (1962). Yaşlara Göre Dini Yaşayışın Şiddet ve Kesafeti Üzerinde Bir Araştırma. AÜİFD. C.10.

TEKİN, M. (2006). "Dindarlık Bağlamında Amel-i Salih Kavramına Sosyolojik Bir Yaklaşım", Dindarlık Olgusu Sempozyumu (25-26 Aralık 2004, İstanbul). Hayati Hökelekli (Editor). Bursa: Kur'an Araştırmaları Vakfı Yayınları.

TURHAN, Mümtaz (2006). ***"Kültür Değişmeleri: Sosyal Psikoloji Bakımından Bir Tetkik"***, İstanbul: Çamlıca Yayınları.

TURNER, Bryan S. (2006), "Religion", Theory, Culture & Society, Vol: 23, No: 2-3, pp.437-444.

TÜRKDOĞAN, Orhan (1995), "Günümüz Türk Sosyolojisinin Dinamikleri", Türkiye Günlüğü, Sayı: 39.

TÜZÜN, Kalemci İpek (2006). "Örgütsel Güven, Örgütsel Kimlik ve Örgütsel Özdeşleşme İlişkisi: Uygulamalı Bir Çalışma" Doktora Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

ULRİCH, Beck (2005). ***"Siyasallığın İcadı"***. Nihat Ünler (Çev.). İstanbul: İletişim Yayınları.

YALÇINKAYA, Timuçin (2004). "Risk ve Belirsizlik Algılamasının İktisadi Davranışlara Yansımaları", Muğla Üniversitesi İİBF Tartışma Tebliğleri, No:2004/05, Muğla. S.10.

YAVUZ, (2003). ***"Din ve Güven"***. Ferda Erdem (Ed). Ankara: Vadi Yayınları.

YILDIZ, Murat, (1988), "Dini Hayat ve Ölüm Kaygısı Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma". İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

WACH, J. (1995). ***"Din Sosyolojisi"***. Ünver Günay (Çev.). İstanbul.

WACH, J. (1987). ***"Din Sosyolojisine Giriş"***. B. İnandı (Çev.). Ankara.

WEBER, Max, (2010). ***"Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu"***. Gülistan Solmaz (Çev.) Ankara: Alter Yayıncılık.

ZUCKERMAN, Phil (2009). ***"Din Sosyolojisine Giriş"***. İhsan Çapçıoğlu ve Halil Aydınalp (Çev.). Ankara: Birleşik Yayınevi.

KISA ÖYKÜ İNCELEMESİNE GİRİŞ

Kısa Öykü Metinlerinin Dil Öğretim Materyali Olarak Kullanımı

Yavuz KIZILÇİM

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1836
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Haziran 2025

ISBN: 978-625-396-557-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
KIZILÇİM, Yavuz
KISA ÖYKÜ İNCELEMESİNE GİRİŞ
Kısa Öykü Metinlerinin Dil Öğretim Materyali Olarak Kullanımı

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKLAR

Abasıyanık S., F. (2005). *Alemdağ'da var Bir Yılan*, İstanbul: YKY.

Abasıyanık, S. F. (2004). *Şimdi Sevişme Vakti ve Diğer Şiirleri*. İstanbul: YKY.

Akbal, O. (1990). *Aşksız İnsanlar*, Can Yayınları: İstanbul.

Akbal, O. (2020). *Yalnızlık Bana Yasak*, İstanbul: Doğan Egmont Yayıncılık.

Aktaş, Ş. (1986). *Refik Halid Karay*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Aktunç, H. (1969). *Deredeki*, İstanbul: Soyut.

Aktunç, H. (2003). *Toplu Öyküler*, İstanbul: YKY.

Alangu, T. (1968). *Keloğlan Masalları*, Ankara: TDK Türk Halk Edebiyatı Özel Sayısı.

Alay, O. (2005). *Bingöl Masalları* İnceleme -Metin, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Türk Dili Ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi.

Andersen, H., C. (2004). *Contes Merveilleux*, éditions du groupe: Ebooks libres et gratuit.

Aral, İ. (2003). *Anlar, İzler, Tutkular*, 1. Baskı, İstanbul: Epsilon Yayınları.

Aral, İ. (2004). *Ağda Zamanı*, İstanbul: Epsilon Yayınları.

Aral, İ. (2004). *Gölgede Kırk Derece*, İstanbul, Epsilon Yayınları,

Aral, İ. (2006). *Ruhumu Öpmeyi Unuttun*, İstanbul: Epsilon Yayınları.

Aral, İ. (2012). *Unutmak*, Haz. Tolga Meriç, İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınevi.

Barbarosoğlu, N. (1997). *İnci Aral ile Dünden Bugüne*, *Adam Öykü*, S. 11, Temmuz-Ağustos 1997, s.34–43.

Baudelaire, C. (2001) *Paris Sıkıntısı*, çev. Erdoğan Alkan, İstanbul: Cumhuriyet.

Baudelaire, C. (1994) *Yapma Cennetler*, çev. Yakup Şahan, İstanbul: Telos Yayıncılık.

Benac, H. (1988). *Guide des Idées Littéraires*, Hachette, Paris.

Boratav, P, N. (2009). *Zaman Zaman İçinde*. Ankara: İmge Kitabevi.

Boratav, P, N. (1988). *Masal ve Masalcı Üzerine*, *Masal Araştırmaları I.* (haz. Nuri Taner). İstanbul: Art-San Yayıncılık.

Boratav, P, N. (1995). *Türk Halkbilimi*- I, 100 Soruda Türk Halk Edebiyatı, İstanbul: Gerçek Yayınevi.

Boratav, P, N. (2000). *Tekerleme.* İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Chomsky, N. (2006). *Language and Mind,* Third Edition, Cambridge University Press, (Dil ve Zihin, Ahmet Kocaman çevirisi) Ankara: Ayraç Yayınevi.

Çehov, A. (2016). *Anton Çehov'dan Seçme Hikâyeler*, Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Çelik, Y., (2002). *Sait Faik ve Değerleri duyan bir varlık olarak İnsan*, Ankara: Akçağ.

Çetin, A, Y. (2016). *Türk Halk Hikâyelerinde Anlatıcı Tipolojisi*, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İstanbul.

Çifçi, M. ve Soyuçok, M. (2021). Türkçe Öğretim Programlarında Hikâye Yazma Öğretimi. Uluslararası Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi – USBED, Cilt/Volume 3, Sayı/Issue 5, 309-332.

Çokum, S. (1984). *Derin Yara*, İstanbul: Cönk Yayınları.

Çokum, S. (2003). *Bir Eski Sokak Sesi*, İstanbul: Özener Matbaası.

Çokum, S. (2003). *Onlardan Kalan*, İstanbul: Özener Matbaası.

Çokum, S. (2008). *Rozalya Ana*, İstanbul: Yaylacık Matbaası.

Danon-Boileau, L., (1998). *Sözcelem Öznesi Psikanaliz ve Dilbilim*, M. Baştürk çevirisi, Erzurum: AÜ Yayınları.

Daudet A.(2012). *Pazartesi Öyküleri*, çev. Sabri Esat Siyavuşgil, Ankara: MEB Fransız Klasikleri.

Daudet A.(2012). *Değirmenimden Mektuplar*, çev. Yıldız Fakıoğlu Gökduman, İstanbul: Ötüken.

Deboskre, S. (1998). *La narratrice occulte dans la création de Maupassant*. In: Romantisme, , n°99. Ecritures secondes. pp. 53-59.

Dumesnil, R., (1933). *Guy de Maupassant*, Paris: Armand Colin.

Duras, M. (1995). *Le Square* (*Bahçe*, Çev. Muntekim Ökmen), İstanbul: Can Yayınları.

Dursun, A. (2008). *Keloğlan Masallarının Tespiti ve Tasnifi*, Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Erden, A. (2002). *Kısa Öykü ve Dilbilimsel Eleştiri*, İstanbul: Gendaş.

Esendal M, Ş. (2023). *Mendil Altında*, İstanbul: VakıfBank Kültür Yayınları.

Genette, G. (1979). *Figures III*, Editions du Seuils: Paris.

Genette, G. (1982). Palimpsestes. La littérature au second degré, Paris : Seuil.

Greimas, A., J, (1976). *Maupassant: La Sémiotique du texte*, Paris: Seuil.

Güney, E, C. (1971). *Folklor ve Halk Edebiyatı özellikleri*-Sözlü Gelenekleri ve Yazılı örnekleri, Milli eğitim basımevi, İstanbul.

Güntekin, R.N. (2018). *Acımak*, Bütün Eserleri.5, İstanbul: İnkılâp Kitabevi.

Halikarnas Balıkçısı, (1995). *Ege'den Denize Bırakılmış Bir Çiçek*, Bütün Eserleri: 11, İstanbul: Bilgi Yayınları.

Henry, O. (2014) *Noel Hediyesi*, çev. Leyla İsmier Özcengiz, İstanbul: Remzi Kitabevi.

İngiliz ve Amerikan Edebiyatından Seçme Öyküler. (2019) Derleyen ve Çeviren Seda Taş İlmek, İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Jameson F, Lyotard, J.F, Habermas, J. (1994). *Postmodernizm*, Haz. Necmi Zekâ, İstanbul: Kıyı Yayınları.

Karay, R.,H. (2009). *Memleket Hikâyeleri*, İstanbul: İnkılâp Kitabevi.

Karaosmanoğlu, Y., K. (1990). *Bir Serencam*, İstanbul: İletişim Yayınları.

Karaosmanoğlu, Y., K. (1909). *Yeniler-Refik Halid*, İstanbul: Eşref Yayınları.

Karasu, B. (2009). *Troya'da Ölüm Vardı*, İstanbul: Metis Yayınları.

Karasu, B. (2007). *Uzun Sürmüş Bir Günün Akşamı,* İstanbul: Metis Yayınları.

Kaş, A. (1979). *Maupassant'da Öykü Tekniği*, FDE 3, Ankara: Şafak Matbaası.

Kemal, O. (1974). *Yağmur Yüklü Bulutlar*, İstanbul: Bilgi Yayınevi.

Kemal, O. (2012). *Arkadaş Islıkları*, İstanbul: Everest Yayınları.

Kemal, O. (1971). *Küçükler ve Büyükler*, İstanbul: Ant Yayınları.

La Fontaine, P. (1984) *Bütün Masallar*, çev. Sabahattin Eyüboğlu, İstanbul: Cem yayınevi, Dünya Klasikleri.

Lejeune, P. (1996). *Le pacte autobiographique*. Paris: Seuil.

London, J. (2020). *Jack London'dan Seçme Hikâyeler*, çev. Mustafa Yıldırım, İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Maupassant, G. (2008). *Claire de Lune, Ay Işığı*, Çev. Tahsin Yücel, İstanbul: Can Yayınları.

Maupassant, G. (1989). *Contes Choisis, Seçme Hikâyeler I*, İstanbul: MEB Yayınları, (Çev: E. Behiç Koryak).

Meriç, N. (1992). *Bozbulanık*, İstanbul: Can Yayınları.

Meriç, N. (1992). *Topal Koşma*, İstanbul: Can Yayınları.

Meriç, N. (1993). *Dumanaltı*, İstanbul: Can Yayınları.

Meriç, N. (1991). *Menekşeli Bilinç*, İstanbul: Can Yayınları.

Nabi, Y. (1949). *Yeni Hikâyeler*, İstanbul: Varlık Yayınları.

Oeuvre de Guy de Maupassant (1959). Environ trois cents nouvelles réunies en dix volume. Contes Choisis, Paris: Editions Albin Michel.

Revue Europe, n. spécial sur Guy de Maupassant, Juin 1969.

Robbe-Grillet, A. (1989). *Pour un Nouveau Roman*, Paris, Minuit, 1963. *Yeni Roman*, (Çev. Asım Bezirci), İstanbul, Ara Yayınları.

Sakaoğlu S. (2013). *101 Anadolu efsanesi.* Ankara: Akçağ.

Sakaoğlu S., Karadavut, Z. (2010). *Halk hikâyeleri ve masallar.* Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

Seyfettin, Ö., (2001). Bütün Eserleri, Bilgi Yayınevi, Dokuzuncu Basım, Ankara.

Seyfettin, Ö., (2018). *Yüksek Ökçeler*, İstanbul: İnkılap.

Seyfettin, Ö., (1998). *Sanat ve Edebiyat Yazıları*, Yayına Hazırlayan: Muzaffer Uyguner, Bilgi Yayınevi, Ankara, Nisan.

Şimşek, T., Aydın N. (2022). *Günümüz Kısa Öyküsünde Kurmacanın Temel Elemanları*, Ankara: Grafiker.

Şimşek, T. (1999). *Türk edebiyatında hikâye*. Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı içinde (O. Gündüz, Y. Çelik, T. Şimşek). Erzurum: Bakanlar.

Şimşek, T. (2013). *Şiire öykünen öykü*: Necati Tosuner'in öykülerinde şiirin ayak sesleri, Erdem, S.65.

Şimşek, T. (2020). *Masal Ne Anlatır*? Dil ve Edebiyat Dergisi Masal Özel Sayısı, S.135.

Taner, H. (1994). *Yalıda Sabah*, Ankara: Bilgi Kitabevi.

Taner, H. (2005). *Şişhaneye Yağmur Yağıyordu*, Ankara: Bilgi Kitabevi.

Tosuner, Necati (Eylül Ekim 1997), *Verim, Gece, Mocuk*, Adam Öykü, S.12.

Tosuner, Necati (Eylül Ekim 1997), *Çok Kısa Öykü İçin Çok Kısa Sözler*, Adam Öykü, S.12.

Tosuner, Necati (Eylül 2004), *Acı Yağmur*, Adam Öykü, S.54.

Tosuner, Necati (2007), *Yakamoz Avına Çıkmak*, İstanbul: Kanat Kitap.

Yetkiner, N-K. (2009) *Çeviribilim Edimbilim İlişkisi Üzerine*, İzmir: İzmir Ekonomi Üniversitesi Yayınları.

Yiğitler, Ş.,Ş. (2021). *Bir Edebî Başlangıç Noktası: Hulki Aktunç'un Kitaplarına Girmeyen Yayınlanmış İlk Öyküsü Deredeki*, Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi, The Journal of International Turkish Language & Literature Research Sayı 6/ Aralık 2021.

Yücel, T., (1982). *Anadolu masalları*, İstanbul: Varlık Yayınevi.

Yücel, T., (1982). *Yazın ve Yaşam*, İstanbul: Yol Yayınları.

Yücel, T., (1982). *Yazının Sınırları*, İstanbul: Adam.

Yücel, T., (1993). *Anlatı Yerlemleri*, İstanbul: YKY.

Petrus İlk Havari, İlk Papa

Osman ERASLAN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1835
Dinler Tarihi

©Çizgi Kitabevi
Haziran 2025

ISBN: 978-625-396-551-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ERASLAN, Osman
Petrus İlk Havari, İlk Papa

Editör: İbrahim Korhan

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Alcott, William A., **Life of Peter the Apostle**, Massachusetts Sabbath School Society, Boston, 1836.

Alıcı, Mustafa, "Ortodoks ve Protestan Kiliselerinde Dinî Otorite", **Akra Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi**, S. 6, 2015, ss. 41-56.

Alıcı, Mustafa, "Roma Katolik Kilisesinde İki Otorite Kurumu; Papalık ve Kilise", **Akra Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi**, S. 5, 2015, ss. 41-58.

Arık, Durmuş, **Kavram Atlası Dinler Tarihi I**, Gazi Kitabevi, Ankara, 2020.

Armstrong, Karen, **İncil**, Versus Kitap, İstanbul, 2007.

Aydın, Fuat, "İsa Sonrası Tartışma Konularında Havarilik", **Dinler Tarihi Araştırmaları III**, 2000.

Aydın, Mahmut, **Hıristiyanlık**, Ketebe Yayınları, İstanbul, 2021.

Aydın, Mehmet, "Kilise" **TDV İslam Ansiklopedisi**, C. 26, 2002.

Aydın, Mehmet, **Hıristiyan Kaynaklarına Göre Hıristiyanlık**, Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2007.

Aydın, Mehmet, "Vatikan Ruhani Devletinin İdari Yapısı", **Diyanet İlmî Dergi**, C. 33, S. 4, Ankara, 1997, ss. 3-16.

Aydın, Mehmet, "Batı ve Doğu Hıristiyanlığına Tarihi Bir Bakış", **Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, C. 27, Ankara, ss. 123-148.

Aydın, Mehmet, "Hıristiyan Konsillerine Genel Bir Bakış", **Belleten**, 1990, C. 54, S. 209, s. 365-380.

Aydın, Mehmet, "Vulgat'a Göre Eski ve Yeni Ahit'in Bazı Kitaplarının Oluşum Süreci (Biblia Sacra-Uxta Vulgatam Versionem)", **Türk-İslam Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi**, Konya, 2009, S. 8, s. 49-54.

Barclay, William, **The Letters of James and Peter**, The Westminster Press, Philadelphia, 1976.

Batuk, Cengiz, **Pavlus'u Düşünmek**, Ankara Okulu Yayınları, Ankara, 2006.

Bernheim, Pierre Antoine, **James, Brother of Jesus**, Çev. John Bowden, SCM Press LTD, London, 1997.

Bornkamm, Günther, **Paul**, Hodder and Stoughton Publishing, Trans. D. M. G. Stalker, London, 1986.

Bruce, Frederick Fyvie, **The Acts of The Apostles**, William B. Eerdmans Publishing, Leicester, 1990.

Chapman, John, "Didache", **The Catholic Encyclopedia**, Vol. 4, 1908, New York, ss. 779-782.

Cilacı, Osman, "Havari" **TDV İslam Ansiklopedisi**, C. 16, 1997.

Chrysostom, **Homily on Ignatius**, Nicene and Post-Nicene Fathers, First Series, Vol. 9., Ed. Philip Schaff, Christian Literature Publishing, New York, 1889.

Cullmann, Oscar, **Peter**, Meridian Books, Çev. Floyd V. Filson, New York, 1961.

Çoban, Bekir Zakir, **Papalık**, İnsan Yayınları, İstanbul, 2009.

Çoban, Bekir Zakir, **Yahudilerden Sonra Hıristiyanlardan Önce Hz. İsa**, İnsan Yayınları, İstanbul, 2018.

Çoban, Bekir Zakir, "Katolik Kilisesinde Gelenek Anlayışı", **Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, 2018, S. 47, ss. 7-34.

Dunford, David, "Canon" **The Catholic Encyclopedia**, 1908, Vol. 3, New York, ss. 252-255.

Duygu, Zafer, **İsa, Pavlus, İnciller**, Düşün Yayıncılık, İstanbul, 2021.

Duygu, Zafer, **Nikomedeia ve Hıristiyanlık**, Düşün Yayıncılık, İstanbul, 2021.

Duygu, Zafer, **Hıristiyanlık ve İmparatorluk**, Divan Kitap, İstanbul, 2017.

Duygu, Zafer, **İnciller Güvenilir Metinler midir?**, Düşün Yayıncılık, İstanbul 2020.

Ehrman, Bart D., **Peter, Paul and Mary Magdalene**, Oxford University Press, New York, 2006.

Ehrman, Bart D., **İsa'ya Rağmen Hıristiyanlık**, Çev. Mahmut Aydın, Eski Yeni Yayınları, Ankara, 2020.

Eraslan, Osman, "Havari Petrus'un Roma Seyahati ve Öldürülmesi Hakkındaki Tartışmalar", **ASOS Journal Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi**, 2021, S. 120, ss. 146-156.

Eroğlu, Ahmet Hikmet, "Doğu Batı Kiliselerinin Ayrılış Sebepleri", **Dinî Araştırmalar**, 1999, C. 2, S. 5, ss. 387-413.

Eroğlu, Ahmet Hikmet, "Hıristiyanların Bölünme Sürecine Genel Bir Bakış", **Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, 2000, C. 41, S. 1, ss. 309-325.

Eroğlu, Ahmet Hikmet, **Ökümenizm ve Fener Patrikhanesi**, Aziz Andaç Yayınları, Ankara, 2005.

Eroğlu, Ahmet Hikmet, "Hıristiyanlık", **Dinler Tarihi El Kitabı**, Ed. Baki Adam, Grafiker Yayınları, Ankara, 2017.

Eusebius, **Kilise Tarihi**, Chiviyazıları Yayınevi, İstanbul, 2011.

Fichtner, J. A., "Tradition", **New Catholic Encyclopedia**, Gale Publishing, Washington D.C. 2003, Vol. 14, ss. 133-137.

Filson, Floyd V., "The Grave of Peter?", **The Biblical Archeologist**, 1954, Vol. 17, No. 1, pp. 23-24.

Finegan, Jack, **Handbook of Biblical Chronology**, Hendrickson Publishers, Massachusetts, 1998.

Firestone, Reuven, **Yahudiliği Anlamak**, Çev. Çağlayan Erendağ, Levent Kartal, Gözlem Gazetecilik Basın ve Yayın, İstanbul, 2004.

Gager, John, G., **Who Made Early Christianity,** Columbia University Press, New York, 2017.

Gallagher, Mason, **Was the Apostle Peter Evet at Rome?**, Hunt & Eaton Publishing, New York, 1894.

Grant, Michael, **Saint Peter**, Barnes & Noble Books, New York, 1998.

Green, Samuel G., **The Apostle Peter His Life and Letters**, Sunday School Union, London.

Gündüz, Şinasi, **Din ve İnanç Sözlüğü**, Vadi Yayınları, Konya, 1998.

Gündüz, Şinasi, **Hıristiyanlık**, İSAM Yayınları, İstanbul, 2008

Gündüz, Şinasi, "Nag Hammadi Literatürü ve Adem'in Vahyi", **Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, S. 7, 1993, ss. 93-125.

Gündüz, Şinasi, **Pavlus: Hıristiyanlığın Mimarı**, Ankara okulu Yayınları, Ankara, 2017.

Güngör, Ali İsra, "Apokrifler ve Hıristiyan Kutsal Metinleri Arasındaki Yeri", **Abdurrahman Küçük'e Armağan**, Ankara, 2017, ss. 389-407.

Güngör, Ali İsra, **Vatikan Misyon ve Diyalog**, Berikan Yayınevi, Ankara, 2011.

Güngör, Ali İsra, "Papa'nın Yanılmazlığı Konusundaki Tartışmalar ve Katoliklerin Yaklaşımları", **Dinî Araştırmalar**, 2009, C. 12, S. 34, ss. 7-26.

Harman, Ömer, Faruk, "Yahudi Hıristiyanlığı", **TDV İslam Ansiklopedisi**, C. 43, 2013.

Hefele, Charles Joseph, **A History of Christian Councils**, Çev. William R. Clark, T. & T. Clark Publishing, Edinburgh, 1872.

Houtin, Albert, "Hıristiyanlığın Kısa Tarihi", Çev. Abdurrahman Küçük, **Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, 1982.

Jackson, F. J. Foakes, "Evidence for the Martyrdom of Peter and Paul in Rome", **Journal of Biblical Literature**, 1927, Vol., 46, No: 1, ss. 74-78.

Jongkees, Jan Hendrick, "The Tomb of St. Peter", **Mnemosyne**, 1960, Vol. 13, No. 2, ss. 143-155.

Justyn Martyr, **I. Apologia**, Ed. Philip Schaff, Ante Nicene Fathers, Vol. 1, Christian Literature Publishing, New York, 1999.

Karaman, M. Lutfullah, "Filistin", **TDV İslam Ansiklopedisi**, C. 13, 1996.

Katzenmayer, Hans, "War Petrus in Korinth?", **Internationale kirchliche Zeitschrift: Neue Folge der Revue Internationale de Theologie**, 1943.

Kiel, Machiel, "Gördüs", **TDV İslâm Ansiklopedisi**, C. 14, 1996.

Korhan, İbrahim, **Katolik Kilisesi'nde Otorite Sorunu Papalık ve Konsilyarizm**, Eskiyeni Yayınları, Ankara, 2024.

Korhan, İbrahim, **Süryani Kadim Kilisesi'nde Evharistiya Sakramenti,** Sonçağ Yayıncılık, Ankara, 2023.

Kutsal Kitap ve Deuterokanonik Kitaplar, Kitabı Mukaddes Şirketi, İstanbul, 2015.

Kuzgun, Şaban, **Dört İncil Farklılıkları ve Çelişkileri**, Fazilet Neşriyat, İstanbul, 2008.

Küçük, Mehmet Alparslan, **Kutsal Kitap Anlayışı**, Berikan Yayınevi, Ankara, 2016.

MacArthur, John, **Twelve Ordinary Men**, Nelson Books, Nashville, 2002.

Malick, David E., "Simon's Mother in Law as a Minor Character in the Gospel of Mark: A Narrative Analysis", **Priscilla Papers**, 2017, Vol., 31, No., 2, ss. 4-9.

Masterman, Ernest W. G., "Chorazin and Bethsaida", **The Biblical World**, 1908, Vol. 31, No. 6, ss. 406-419.

Masterman, Ernest W. G., "Capernaum", **The Biblical World**, 1908, Vol. 31, No. 4, ss. 247-264.

Mathews, Shailer, "The Council at Jerusalem", **The Biblical World**, C. 33, No. 5, 1909, ss. 337-342.

McBrien, Richard P., **Catholicism**, Harper One, New York, 1994.

McBrien, Richard P., **Lives of the Popes**, Harper Collins, San Francisco, 1997,

McGrath, Alister E., **Christian Theology**, Wiley-Blackwell Publishing, London, 2011.

Meral, Yasin, **Yeni Ahit Kanonu'nun Oluşumu (I.-IV. Asırlar)**, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya, 2007.

Michel, Thomas, **Hıristiyan Tanrıbilimine Giriş**, OHAN Basımevi, İstanbul, 1992.

Montefiore, Simon Sebag, **Jerusalem Die Biographie**, Çev. Ulrike Bischoff ve Waltraud Götting, S. Fischer Verlag, Berlin, 2011.

O'Callaghan, Roger T., "*Vatican Excavations and the Tomb of Peter*", **The Biblical Archeologist**, C. 16, S. 4, 1953, pp. 69-87.

Origen, **Homilies on Luke**, The Fathers of The Church, Trans. J. T. Lienhard, The Catholich University of America Press, Washington D.C., 1996.

Parker, Brent E., "The Church as the Renewed Israel in Christ: A Study of I. Peter 2: 4-10", **The Southern Babtist Journal of Theology**, C. 21, S. 3, 2017, ss. 41-52.

İskenderiyeli Clement, **Pseudo Clementine Literature**, Ed. Philip Schaff, Ante Nicene Fathers, Vol. 8, Christian Literature Publishing, New York, 1999.

Polat, Kemal, **Katolik Hıristiyanlık'ta Azizlik ve Azizler**, Salkımsöğüt Yayınları, Ankara, 2008

Pulcini, Theodore, **Orthodoxy and Catholicism: What are the Differences**, Conciliar Press, California, 1995.

Rausch, Thomas P., **The Roots of te Catholic Tradition**, Michael Glazier Inc., Wilmington, 1986.

Renan, Ernest, **Apostles**, Bretano's Publishing, New York.

Renan, Ernest, **Life of Jesus**, G. W. Dillingham Publisher, Çev. Charles Edwin Wilbour New York, 1890.

Ridderbos, Herman, **Paul**, Çev. John Richard De Witt, William B. Eerdmans Publishing Co., Michigan, 1982.

Ridling, Z., **Bible Atlas**. https://archive.org/details/BibleAtlas/page/n155/mode/2up (17.11.2020).

Robinson, Charles Seymour, **Simon Peter: His Early Life and Times**, American Tract Society, New York, 1889.

Robinson, Donald Fay, "Where and When did Peter Die?", **Journal of Biblical Literature**, 1945, Vol. 64, No. 2, pp. 255-267.

Rule, William Harris, **Councils Ancient and Modern**, Hodder and Stoughton, London, 1870.

Salihoğlu, Mahmut, "Sâmirîler", **TDV İslâm Ansiklopedisi**, C. 36, 2009.

Sarıkçıoğlu, Ekrem, "Apokrif Petrus İncili'", **Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, 1993, S. 7, ss. 3-6.

Sarıkçıoğlu, Ekrem, **Başlangıçtan Günümüze Dinler Tarihi**, Fakülte Kitapevi, Isparta, 2016.

Sarıkçıoğlu, Ekrem, **Dinlerde Mehdi ve Mesih Tasavvuru**, Düşün Yayınları, İstanbul, 2017.

Schaff, Philip, **Ante-Nicene Fathers**, Vol. 1-10, Hendrickson Publishers, MASSACHUSETTS, 1995.

Schoeps, Hans Joahim, **Yahudi Hıristiyanlığı**, Çev. Ekrem Sarıkçıoğlu, İz Yayıncılık, İstanbul, 2010.

Smaltz, Warren M., "Did Peter Die In Jerusalem?", **Journal of Biblical Literature**, 1952, Vol. 71, No. 4, pp. 211-216.

Taşpınar İsmail ve İbrahim Korhan, "Ortaçağ Katolik Kilisesi'nde Konsilyarizm ve Konsilyarist Hareket", **Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,** S. 3.1, 2022, ss. 101-119.

Taylor, William M., **Peter the Apostle**, Harper & Brothers Publishers, New York, 1876.

The Book of the Popes (Liber Pontificalis), Çev. Louise Ropes Loomis, Columbia University Press, New York, 1916.

Theophylact the Bulgarian, "Interpretation of the First Epistle of the Holy Apostle Peter", **Living Orthodoxy Magazine**, 2017, ss. 3-23.

Topcan, Özlem, **Pentekostal Hareket ve Afrika'daki Misyon Faaliyetleri (Nijerya Örneği)**, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara, 2018.

Turan, Süleyman, **Misyonerliğin Kurucusu Pavlus**, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul, 2006.

Ulutürk, Muammer, **Hıristiyanlıkta Havarilik**, Basılmamış Doktora Tezi, Konya, 2005.

Waardenburg, Jacques, "Mesih" **TDV İslam Ansiklopedisi**, C. 29, 2004.

Wenz, Gunther, "Kanonik Bir Kitap Olarak Kutsal Kitap ve Hıristiyanlığın Kutsal Yazı'sı Teolojik Amaçlı Tarihsel Notlar", **İnsan Onuru İslam ve Hıristiyanlıktaki Temelleri Sempozyumu**, Ankara, 2005, ss. 3-9.

İnternet Kaynakları

https://www.gotquestions.org/Peters-denial.html (02.09.2021)

http://www.earlychristianwritings.com/text/1clement-lightfoot.html (10.12.2020)

http://www.earlychristianwritings.com/text/didache-roberts.html (10.12.2020)

http://www.earlychristianwritings.com/apocalypsepeter.html (03.01.2021)

http://www.earlychristianwritings.com/text/actspeter.html (06.09.2021)

https://www.newadvent.org/cathen/02536a.htm (13.08.2020)

https://www.newadvent.org/fathers/1905.htm (19.11.2020).

http://www.newadvent.org/cathen/01626c.htm (21.05.2019)

http://www.vatican.va/content/pius-ix/en.index.4.html (10.12.2020)

Türkiye'de Darbeler ve Darbeciler

Hakan CANDAN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1827
Siyaset bilim

©Çizgi Kitabevi
Haziran 2025

ISBN: 978-625-396-543-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
CANDAN, Hakan
Türkiye'de Darbeler ve Darbeciler

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

AA. (2014). TÜBİTAK Raporu: Tapelerde montaj var. Anadolu Ajansı. https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/bilirkisi-ses-kaydina-montaj-dedi/153394 E.T.: 09.04.2025

Abrami, S. C. A. (2024). Tutelary but not unitary: The role of ideology and political culture in Turkey's civil–military relations during the Cold War. In *Toward a Cultural History of the Cold War in Turkey*. ss.23-46. https://www.edit-ricesapienza.it/sites/default/files/6292_9788893773553_Cold_War_Turkey_eBook_0.pdf E.T.: 18.04.2025

AA. (2022). Cemil Çiçek, 27 Nisan e-muhtırasına karşı demokrasiye sahip çıkılan günü anlattı. https://www.aa.com.tr/tr/politika/cemil-cicek-27-nisan-e-muhtirasina-karsi-demokrasiye-sahip-cikilan-gunu-anlatti/2573074 E.T.: 14.04.2025

AA. (2022). Yargıtay, Kenan Evren ve Tahsin Şahinkaya hakkındaki kararını verdi. https://www.aa.com.tr/tr/gundem/yargitay-kenan-evren-ve-tahsin-sahinkaya-hakkindaki-kararini-verdi/2602227 E.T.: 14.04.2025

Acar, A., & Çelebi, M. B. (2012). Türkiye Cumhuriyeti Anayasalarında Cumhurbaşkanlığı Makamının Önemi ve 2007 Yılı Anayasa Değişiklikleri Çerçevesinde Abdullah Gül'ün Görev Süresi Tartışmaları. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 12*(23), 1-34. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/288967 E.T.: 08.04.2025

Acemoğlu, D., & Robinson, J. A. (2006). *Economic Origins of Dictatorship and Democracy*. Cambridge University Press.

Açıkkaya, S. (2009). *Türkiye'de Sol Akımların Türk Devrimi Algılamaları 27 Mayıs 1960 – 12 Mart 1971,* Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü.

Adalet Bakanlığı (2017). https://basin.adalet.gov.tr/amp/feto-lideri-gulenin-abdden-resmen-iadesi-istendi E.T.: 12.04.2025

Adeyeye, J. A. ., & Adeyeye, A. O. . (2024). The Resurgence of Military Coup D'etats In Africa: A Step Forward or Backward In Democratic Governance?. *UCC Law Journal*, *3*(2), 155–189. https://doi.org/10.47963/ucclj.v3i2.1362

Adıgüzel, Ş. (2016). 6360 Sayılı Yasa'nın Türkiye'nin Yerel Yönetim Dizgesi Üzerine Etkileri: Eleştirel Bir Değerlendirme. *Toplum ve Demokrasi Dergisi, 6*(13), 153-176. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/210847 E.T.: 06.04.2025

Adorno, T. W., Frenkel-Brunswik, E., Levinson, D. J., & Sanford, R. N. (1950). *The Authoritarian Personality*. New York: Harper and Row.

Advance on Individual Rights in Europe (The AIRE Centre). (2021). Yargı Bağımsızlığı ve Tarafsızlığı Avrupa İnsan Hakları Mahkemesinin İlgili İçtihadına Genel Bakış. https://www.rolplatform.org/wp-content/uploads/2022/10/independence-and-impartiality-of-judiciary-tur-2.pdf E.T.: 08.04.2025

Afşar, Ö. A. (2019). 15 Temmuz'a Giden Süreçte Türk Demokrasisinde Sivil Asker İlişkileri. *İnsan ve İnsan, 6*(22), 737-766. https://doi.org/10.29224/insanveinsan.572340 E.T.: 06.04.2025

Ágoston, G., & Masters, B. (Eds.). (2009). Encyclopedia of the Ottoman Empire. Facts On File. https://dn790004.ca.archive.org/0/items/encyclopediaofottomanempirebyg.agostonandb.masters_201909/Encyclopedia%20of%20Ottoman%20Empire%20by%20G.%20Agoston%20and%20B.%20Masters.pdf E.T.: 21.03.2025

Ahmad, F. (1973). *The Young Turks: The Committee of Union and Progress in Turkish Politics, 1908-1914*. Hurst & Company.

Ahmad, F. (1993). *The Making of Modern Turkey*. Routledge. https://psi301.cankaya.edu.tr/uploads/files/Feroz%20Ahmad%20Making%20of%20Modern%20TR(1).pdf E.T.: 21.03.2025

Ahmad, F. (2008). *Modern Türkiye'nin Oluşumu* (Çev. Y. Alogan). İstanbul: Kaynak Yayınları.

Akbayır, M. (2018). *Darbe Dönemlerinde Türk Medyası: 27 Mayıs, 12 Eylül ve 15 Temmuz Örnekleminde Medya-Demokrasi İlişkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi. http://acikerisim.akdeniz.edu.tr/xmlui/handle/123456789/4106 E.T.: 28.03.2025

Akgün, B. (2022). Bir Soğuk Savaş Örgütü Olarak FETÖ'nün Yurt Dışı Eğitim Yapılanması ve Türkiye Maarif Vakfı. *Kriter Dergi, 7*(70), https://kriterdergi.com/dosya-15-temmuz/bir-soguk-savas-orgutu-olarak-fetonun-yurt-disi-egitim-yapilanmasi-ve-turkiye-maarif-vakfi E.T.: 11.04.2025

Akgün, M. H. (2021). 15 *Temmuz Sonrası TSK'nın Sivil Kontrolü*. SETA Yayınları. https://www.setav.org/assets/uploads/2021/07/R188.pdf E.T.: 11.04.2025

Akgün, M. H. (2022). Türkiye'nin Demokratikleşmesi Ekseninde MGK'nın Dönüşümü. *Kriter Dergi, 6*(66), https://kriterdergi.com/dosya-savunma-ve-guvenlik/turkiyenin-demokratiklesmesi-ekseninde-mgknin-donusumu E.T.: 08.04.2025

Akhan, A. (2020). 1980 Darbesi'nin Batı Ülkelerindeki Yankıları. *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9*(1), 45-65. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2210628 E.T.: 06.04.2025

Akhundov, J. (2019). *Avrupa Birliği-Türkiye İlerleme Raporlarının Siyasi Kriterler Açısından İncelenmesi (2005–2014)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi.

Akın, Ş. (2011). *28 Şubat Süreci ve Batı Medyasındaki Algılaması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi.

Akın, Ş. (2018). 28 Şubat Sürecinde Liberal Düşünce Topluluğu. *Liberal Düşünce Dergisi, 23*(89), 7-24. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/654726 E.T.: 06.04.2025

Akıncı, A. (2014). Türkiye'de Askeri Vesayetin Tesisi ve Demokratikleşmeye Olan Etkisi. *Akademik İncelemeler Dergisi, 8*(1), 93-123. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/17734 E.T.: 08.04.2025

Akıncı, A. (2014). Türkiye'nin Darbe Geleneği: 1960 ve 1971 Müdahaleleri. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 9*(1), 55-72. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/65359

Akıncı, A. (2018). Askeri Vesayetten FETÖ Vesayetine: 15 Temmuz Üzerine Genel Bir İnceleme. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 15*, 105-122. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/506659 E.T.: 09.04.2025

Akıncılar Köseoğlu, N. (2021). A Comparatıve Analysis on The EU's Reactions To Military Interventions In Turkey And Greece. *Fenerbahçe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 1(*1), 63-81.

Alagappa, M. (2002). *Coercion and Governance: The Declining Political Role of the Military in Asia*. Stanford University Press.

Albrecht, H., Koehler, K., & Schutz, A. (2021). Coup agency and prospects for democracy. *International Studies Quarterly, 65*(4), 1052-1063. https://doi.org/10.1093/isq/sqab079

Algan Tezcan, D. (2023). İnsan Hakları İhlallerinin İncelenmesinde Hakikat Komisyonlarının İşlevi ve Gerekliliği. *Fenerbahçe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 3*(1), 146-163. https://doi.org/10.58620/fbujoss.1287992 E.T.: 07.04.2025

Alim, E. (2025). Reconsidering the aftermath of Turkey's 1960 coup d'état: bringing out the interplay between internal and external dimensions. *Turkish Studies*, 1–20. https://doi.org/10.1080/14683849.2025.2452268

Alpbaz, M. M. (2022). Yassıada'da Kemalizm ve Anayasa Tartışmaları. *Abant Sosyal Bilimler Dergisi, 22*(3), 1186-1201. https://doi.org/10.11616/asbi.1148514

Altemeyer, B. (1996). *The Authoritarian Specter*. Harvard University Press.

Altın, M. (2007). *1950–2007 Genel Seçimler Bağlamında Siyasal Temsil: Diyarbakır Örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi. Diyarbakır. https://hdl.handle.net/11468/833

Altınay, A. G. (2004). *The Myth of the Military-Nation Militarism, Gender, and Education in Turkey*. Palgrave Macmillan.

Altınay, G. D. (2007). *12 Eylül Filmlerinde Şiddetin Sunumu*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi.

Altıntaş, H. (2003). Türk Siyasal Sisteminde Siyasal Partiler ve Kentleşmenin Kutuplaşma Sürecine Etkileri. *Akdeniz İİBF Dergisi, 5*, 1-31. https://www.ajindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423868904.pdf E.T.:26.03.2025

Altun, A. (2016). Askerî Darbelerin Türkiye-Avrupa İlişkileri Üzerindeki Etkileri: 1960, 1971 ve 1980 Askerî Darbelerinin Bir İncelemesi. *Tarih Okulu Dergisi, 9*(XXVI), 417-458. DOI : 10.14225/Joh913

Altun, F. (2010). Discourse of Left-Kemalists in Turkey: Case of the Journal, *Yön*, 1961–1967. *Middle East Critique*, *19*(2), 135–156. https://doi.org/10.1080/19436149.2010.484530

Alweqyan, D. (2024). Coup in international law: Between theory and reality. *Journal of East Asia & International Law, 17*(1), 61-86. http://dx.doi.org/10.14330/jeail.2024.17.1.04

Anadolu Ajansı (AA). (2017). FETÖ'nün başarısız darbe girişimi. https://www.aa.com.tr/tr/15-temmuz-darbe-girisimi/feto-darbe-girisimiyle-ilgili-tum-detaylar-aada/812039 E.T.: 11.04.2025

Anadolu Ajansı (AA). (2018). Son OHAL KHK'sı yayımlandı. https://www.aa.com.tr/tr/gunun-basliklari/son-ohal-khksi-yayimlandi/1197636 E.T.: 11.04.2025

Anani, G. (2023). International policy coups d'état in Francophone African countries: Causes, consequences and international responses. *African Journal of Political Science, 17*(4), 54-64. https://doi.org/10.5897/AJPSIR2023.1456

Angrist, M. P. (1999). The expression of political dissent in the Middle East: Turkish democratization and authoritarian continuity in Tunisia. *Comparative Studies in Society and History, 41*(4), 730–757.

Arık, E., & Akgün, H. (2019). Türk Sinemasında Gazeteci Kimliğinin Temsili. *Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi,* (34), 196-220. https://doi.org/10.17829/turcom.664219

Arman, Ş. G. (2010). *Yargısal Aktivizm ve Yasama Erkinin Gaspı*. Birikimler III. Hukuk Vakfı Yayınları. https://www.hukukvakfi.org/_files/ugd/6325d1_cccd9d4360a145c6839204538a24f10b.pdf E.T.: 08.04.2025

Arslantaş, D., & Arslantaş, Ş. (2020). Keeping power through opposition: party system change in Turkey. *New Perspectives on Turkey*, *62*, 27–50. doi:10.1017/npt.2020.1

Asıltürk, Y., & Yılmaz, A. G. (2022). 28 Şubat Post Modern Darbesi ve Türkiye'de Asker-Sivil İlişkileri. *Working Paper Series Dergisi, 3*(1), 18-24. http://workingpaperseries.ticaret.edu.tr/index.php/wps/article/view/146 E.T.:06.04.2025

Aslan, Ö. (2016). *U.S. involvement in military coups d'état in Turkey and Pakistan during the cold war : between conspiracy and reality*. Bilkent University.

Aslan, Ö. (2018). *Two Military Coups in Turkey and One Unwavering Supporter. In: The United States and Military Coups in Turkey and Pakistan*. Palgrave Macmillan, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-66011-0_3

Aslan, Ö. (2020). What makes coups outside the chain of command in Turkey succeed or fail? *Mediterranean Politics, 25*(4), 433-455. 10.1080/13629395.2018.1554093

Aslaner, M. (2022). İki Darbe Arasında Türkiye'de Demokrasi (1960-1980). *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 12*(2), 579-607. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2282513 E.T.: 26.03.2025

Assmann, A. (2008). Transformations between History and Memory. Social Research: *An International Quarterly, 75*(1), 49-72.

Ataay, F. (2020). *Ekonomik kriz, siyasi kutuplaşma ve terör gölgesinde 1977 seçimleri*. 100. Yılında TBMM içinde (Editör: Y. Tekin). Ss.537-560. Ankara: TBMM Yayını

Atatürk, M. K. (1999). *Nutuk (1927)*. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları.

Avant, D. (2005). *The Market for Force: The Consequences of Privatizing Security*. Cambridge University Press. https://doi.org/10.1017/CBO9780511490866 E.T.: 18.04.2025

Avcı, E. (2019). Yeni Sol Dalgadan Küresel Dalgaya Türkiye'de Terörizm. *Kara Harp Okulu Bilim Dergisi, 29*(1), 139-166. https://savsad.kho.msu.edu.tr/arsiv/2019_1/6.pdf E.T.: 25.03.2025

Avcıoğlu, D. (1971). *Türkiye'nin Düzeni: Dün-Bugün-Yarın*. Ankara: Bilgi Yayınevi.

Ayan, S. (2007). Siyasi Yapılanma Sürecinde 1961 ve 1982 Anayasası. *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 8*(2), 1-24. https://arastirmax.com/en/system/files/dergiler/10693/makaleler/8/2/arastirmax-siyasi-yapilanma-surecinde-1961-1982-anayasasi.pdf E.T.: 26.03.2025

Ayaydın, D. (2014). *Radyo ve Televizyon Üst Kurulunu'nun Kamu Yayıncılığı ve Özel Yayıncılık Üzerindeki Yetkileri*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi.

Aydemir, S. S. (2014). 12 Mart 1971 Askeri Muhtırasına Giden Süreçte Üniversite Olayları. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi, 5*(5), 43-51. https://doi.org/10.33692/avrasyad.175257

Aydemir, T.(2010). *Albay Talât AYDEMİR Hatıratım*. (Ed. Raşit Çavaş). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Aydın, M. (2017). Melez ve Senkretik Bir Yapılanma Olarak Fetullahçı Terör Örgütü. *Eskiyeni 34*, 75-94. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/470950 E.T.: 10.04.2025

Aydın, M., & Ereker, F. (2014). Türkiye'de Güvenlik: Algı, Politika, Yapı. *Uluslararası İlişkiler Dergisi, 11*(43), 127-156. https://doi.org/10.33458/uidergisi.552685

Aydın, M. (2000). Determinants of Turkish Foreign Policy: Changing Patterns and Conjunctures during the Cold War. *Middle Eastern Studies*, *36*(1), 103–139. http://www.jstor.org/stable/4284054

Aydoğan, P. (2021). 27 Mayıs'a Meşruiyet Arayışı: 'İnkılap Kervanı'nın Sekiz Günlük Yolculuğu. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi,* 54, 141-161. https://doi.org/10.47998/ikad.916120

Aygün Eşitli, E. (2016). Anayasayı İhlal Suçu. *Ankara Hukuk Fakültesi Dergisi, 65*(4), 1689-1724. https://doi.org/10.1501/Hukfak_0000001845. E.T.: 14.04.2025

Azubuike, A. J., Matthew, O. I., & Vincent, N. F. (2024). Evaluating the re-emergence of coups and the democratic consolidation in West Africa: A critical analysis. *IAA Journal of Social Sciences, 10*(1), 52-64. https://doi.org/10.59298/IAAJSS/2024/101.52.64000

Bahçeci, B. (2005). 1982 Anayasası döneminde çoğulcu demokrasi açısından milletvekili seçimi hukukunda karşılaşılan sorunlar. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 54*(3), 365-396. https://doi.org/10.1501/Hukfak_0000000386 E.T.: 06.04.2025

Bakacak, A. A. (2023). Türkiye'de Siyaset ve Medya: 2007 Cumhurbaşkanlığı Seçim Sürecinde Hürriyet Gazetesinin Tutumu. *Muhafazakar Düşünce Dergisi, 19*(65), 164-191. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3619462 E.T.: 08.04.2025

Bakar, H., & Budak, E. (2021). Toplumsal Belleğin Oluşmasında Medyanın Rolü Üzerine Bir İnceleme: 32. Gün Belgeselleri Örneği. *Selçuk İletişim, 14*(3), 1287-1310. https://doi.org/10.18094/josc.870011 E. T.: 06.04.2025

Bakırcı, F. (2023). Parlamenter Sistemde Askeri Muhtıranın Etkisi Üzerine TBMM 1971-1980 Dönemi, *ViraVerita E-Journal: Interdisciplinary Encounters*, 18, 1-105. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3588070 E.T.: 25.03.2025

Bakırtaş, N. (2021). *Millî Görüş Hareketinde Bir Kırılma Noktası Olarak 28 Şubat Süreci*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi

Balcı, A., & Madakbaş Gülener, E. (2018). Turgut Özal Dış Politikası: Amerikan Düzeninde Yeniden Konumlanma ve Otonomi Arayışı. *Muhafazakâr Düşünce Dergisi*, (55), 77–98. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1008496 E.T.: 06.04.2025

Bandeoğlu, Z. (2016). Kopenhag Siyasi Kriterlerinin Türkiye'nin Ulusal Güvenliğine Yansımaları. *Yönetim Bilimleri Dergisi, 14*(28), 313-358. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/660990 E.T.: 08.04.2025

Baran, İ. (2022). *Muhafazakâr Demokrasi Düşüncesi ve Adalet ve Kalkınma Partisi'nde Siyasal Söylemin Dönüşümü* (Yüksek Lisans Tezi). İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi. https://openaccess.izu.edu.tr/xmlui/bitstream/handle/20.500.12436/6340/792549.pdf E.T.: 08.04.2025

Barbak, A. (2020). Türkiye'de Askeri Yönetim Alanının Anayasal Dönüşümü: Anayasal İktisat Kuramı Çerçevesinde Bir İnceleme. *Akdeniz İİBF Dergisi, 20*(2), 143-157. https://doi.org/10.25294/auiibfd.827475

Barkey, H. J. (2008). *Reluctant Neighbors: Turkey's Role in the Middle East*. Cambridge: MIT Press. https://archive.org/details/reluctantneighbo00henr/page/n5/mode/2up E.T.: 25.03.2025

Bayburt, B., & Duman, D. (2022). 28 Şubat Post-Modern Darbesinin İslami Dernek ve Vakıflara Etkileri. *The Journal of Academic Social Science Studies, 64*, 413-430. https://www.turkiyededarbelerarsivi.com/Content/Upload/Dosyalar/2_412023105231349.pdf E.T.: 06.04.2025

Baykan, T. S., Gürsoy, Y., & Ostiguy, P. (2021). Anti-populist coups d'état in the twenty-first century: reasons, dynamics and consequences. *Third World Quarterly*, *42*(4), 793–811. https://doi.org/10.1080/01436597.2020.1871329

Bayraklı, E. (2017). FETÖ'nün Devlet Kurumlarına Sızma ve Muhaliflerini Sindirme Stratejisi. *FETÖ'nün Anatomisi: İhanet, Kumpas, Takiye* içinde (Editörler: E. Bayraklı & U. Ulutaş), ss.93-100. SETA Yayınları

Bayramoğlu, A. (2007). *28 Şubat: Bir Müdahalenin Güncesi*. İstanbul: İletişim Yayınları.

BBC. (2016). Akın Öztürk ve 25 general tutuklandı. https://www.bbc.com/turkce/live/haberler-turkiye-36823845 E.T.: 14.04.2025

Beceren, E., & Kalağan, G. (2007). Başkanlık ve yarı-başkanlık sistemi: Türkiye'de uygulanabilirliği tartışmaları. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6*(11), 163-181. https://www.ticaret.edu.tr/uploads/yayin/dergi/s11/M00166.pdf E.T.: 06.04.2025

Bedirhanoğlu, P. (2009). Türkiye'de Neoliberal Otoriter Devletin AKP'li Yüzü. *AKP Kitabı: Bir Dönüşümün Bilançosu* içinde (Editör: İ. Uzgel & B. Duru), ss.39-64. İstanbul: Phonix Yayınevi.

Belen, N. (2020). 12 Eylül 1980 Darbesinin Türkiye Cumhuriyeti'nin Yakın Siyasi Tarihinde Yeri ve Önemi, *Yeni Fikir Dergisi, 12*(25), 44-57. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1721450 E.T.: 06.04.2025

Bell, C. (2016). Coup d'état and democracy. *Comparative Political Studies. 49*(9), 1167-1200. DOI: 10.1177/0010414015621081

Belli, A. & Aydın, A. (2018). Türkiye'deki Sivil Toplum Anlayışına 15 Temmuz Darbe Girişimi Üzerinden Bakış. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 15*(15 Temmuz ve Türkiye Demokrasisi Özel Sayısı), 63-78. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/506656 E. T.: 11.04.2025

Bengisu, İ. E. (2021). *İdeolojik ve Sosyoekonomik Bir Analiz Çerçevesinde 9 Mart 1971 Askeri Darbe Girişimi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi.

Benli, F. (2011). *1964-2011 Türkiye'de ve Dünyada Başörtüsü Yasağı Kronolojisi*. Mazlum-Der. https://www.mazlumder.org/fotograf/yayinresimleri/dokuman/turkiyede-dunyada-basortusu-yasagi-kronolojisi.pdf E.T.: 06.04.2025

Berk, E. (2015). *1983 Seçimlerine Giden Süreçte Kurulan Siyasi Partiler ve Programları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi.

Bermeo, N. (2016). On Democratic Backsliding. *Journal of Democracy 27*(1), 5-19. https://dx.doi.org/10.1353/jod.2016.0012 E.T.: 13.04.2025

Bhanye, J. I., & Ngwenya, B. (2023). African Democracy Under Siege? A Review of the Surge in Military Coups in Africa. *Africa Insight, 53*(3), 71-87. https://www.ajol.info/index.php/ai/article/view/282478

Biçer, S. (2017). 27 Mayıs 1960 Askeri Darbesi ve Sonrasındaki Askeri Müdahaleler ile 15 Temmuz 2016 Darbe Girişiminin Sebep, Sonuç, Planlama ve İcralarının Mukayeseli Analizi. *Bilge Strateji, 9*(17), 13-31.

Biçer, Ü. (2017). *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları ve İstanbul Protokolü*. Türkiye İnsan Hakları Vakfı Yayınları. https://tihv.org.tr/wp-content/uploads/2020/04/avrupa-insan-haklari-mahkemesi-kararlari-ve-istanbul-protokolu.pdf E.T.: 06.04.2025

Bilici, İ. (2023). Bir Rejim Refleksi Bağlamında Milli Güvenlik Kurulu'nun Asker-Sivil İlişkilerinin Dönüşümündeki Etkisi. *Akademik Hassasiyetler, 10*(Cumhuriyet Özel Sayısı), 197-218. https://doi.org/10.58884/akademik-hassasiyetler.1350260

Birand, M. A. (1984). *12 Eylül: Saat 04.00*. İstanbul: Karacan Yayınları.

Birdişli, F. (2013). Sivil Asker İlişkileri, *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Türkiye'de Siyasal Hayat* içinde, (Ed: A. Karadağ), ss.323-392, Orion, Ankara.

Bjørnskov, C.,& Rode, M. (2020). Regime types and regime change: A new dataset on democracy, coups, and political institutions. *The Review of International Organizations*, 15(531-551, https://doi.org/10.1007/s11558-019-09345-1

Boal, K. B., & Hooijberg, R. (2000). Strategic leadership research: Moving on. *The Leadership Quarterly, 11*(4), 515–549. https://doi.org/10.1016/S1048-9843(00)00057-6

Boratav, K. (2003). Türkiye İktisat Tarihi, 1908–2002 (7. Baskı.). İstanbul: İmge Kitabevi.

Bourdieu, P. (1984). Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste (Translate: R. Nice). Harvard University Press.

Bove, V., & Nistico, R. (2014). *Coups d'état and defense spending: A counterfactual analysis. Public Choice.* 161, 321-344, DOI 10.1007/s11127-014-0202-2

Boyraz, H. M. (2017a). FETÖ'nün Eleman Devşirme Yöntemleri. *FETÖ'nün Anatomisi: İhanet, Kumpas, Takiye* içinde (Editörler: E. Bayraklı & U. Ulutaş), ss.48-58. SETA Yayınları.

Boyraz, H. M. (2017b). Finansal İmparatorluğun Kaynakları. *FETÖ'nün Anatomisi: İhanet, Kumpas, Takiye* içinde (Editörler: E. Bayraklı & U. Ulutaş), ss.59-68. SETA Yayınları.

Bozarslan, H. (2004). *Violence in the Middle East: From the Political Struggle to Self-Sacrifice*. Markus Wiener Publishers. Princeton, New Jersey.

Bozkur, Ö. (2018). Anılarda 12 Mart Muhtırası: Bizden Başka Herkesin İktidarda Olduğu O Dönem. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 20*(1), 209-243. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/465173 E.T.: 28.03.2025

Bölme, S. M. (2012) Soğuk Savaş'ta NATO-ABD-Türkiye Üçgeninde Askeri Üsler: Süreklilik Ve Değişim, *Uluslararası İlişkiler, 9*(34), 51-71. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/540205 E.T.: 05.04.2025

Börklüoğlu, L. (2017). 27 Mayıs Askeri Darbesi Sonrasında Ordu İçinde İktidar Mücadelesi: Milli Birlik Komitesi ve Silahlı Kuvvetler Birliği. *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 1*(2), 13-28. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/387849

Bruneau, T. C., & Croissant, A. (2019). *Civil-Military Relations: Control and Effectiveness Across Regimes.* Lynne Reinner Publishers.

Bruneau, T. C., & Matei, F. C. (2008). Towards a new conceptualization of democratization and civil-military relations. *Democratization, 15*(5), 909–929.

Bucciferro, C. (2017). Songs of Exile: Music, Activism, and Solidarity in the Latin American Diaspora, *JOMEC Journal 11*, 'Diaspora beyond Nationalism', ed. Idil Osman. DOI: https://doi.org/10.18573/j.2017.10147

Buğra, A. (1995). *Devlet ve İşadamları*. 1. Baskı. İstanbul: İletişim Yayınları.

Buğra, A., & Keyder, Ç. (2006). The Turkish welfare regime in transformation. Journal of European Social Policy, 16(3), 211-228.

Bulut, S. (2009). 27 Mayıs 1960'tan Günümüze Paylaşılamayan Demokrat Parti Mirası. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19, 73-90.

Burak, B. (2011). Osmanlı'dan Günümüze Ordu-Siyaset İlişkileri. *History Studies, 3*(1), 45-67. https://www.historystudies.net/dergi/tar201512d326b.pdf E.T.: 21.03.2025

Burnell, P. J. (2013). Democratisation in the Middle East and North Africa : perspectives from democracy support. *Third World Quarterly, 34*(5), 838-855. doi:10.1080/01436597.2013.800742

Candan, H. (2013). *Bürokrasi ve İş Dünyası İlişkileri*. Konya: Dizgi Kitabevi.

Candan, H. (2021). Askeri Vesayet-Demokrasi İlişkisi: Türkiye Üzerine Bir Değerlendirme. *Çağdaş Siyasal Akımlar* içinde (Editör: Y. Sayın). ss.369-396. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık

Canveren, Ö. (2021). Türkiye'de Ordu- Siyaset- Toplum İlişkilerinin Genel Bir Panoraması: Tarihsel-Sosyolojik Bir Değerlendirme. *Mülkiye Dergisi, 45*(1), 125-153. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1731916 E. T.: 06.04.2025

Cardoso, F. H. (1979). On the Characterization of Authoritarian Regimes in Latin America in David Collier (Ed) *The New Authoritarianism in Latin America*, Princeton, NJ: Princeton University Press.

Carranza, M. (1983). Review Essay: Military Coups and Militarization in Latin America. *Journal of Peace Research, 20*(4), 367-375. https://www.jstor.org/stable/424172

Chachavalpongpun, P. (2014). The Polıtics of Internatıonal Sanctions: The 2014 Coup In Thailand. *Journal of International Affairs*, *68*(1), 169–185. http://www.jstor.org/stable/24461711

Chambers, P. (2013). Military "Shadows" in Thailand Since the 2006 Coup. *Asian Affairs: An American Review*, *40*(2), 67–82. https://doi.org/10.1080/00927678.2013.788413 E.T.: 14.04.2025

Chandler, D. (2006). *Empire in Denial: The Politics of State-building*. Pluto Press.

Chiozza, G., & Khalifa, L. (2023). The harsh face of the empire by invitation: Coups in the US world order. *Conflict Management and Peace Science, 41*(2), 110-131. https://doi.org/10.1177/07388942231210295

Christofis, N. (2021). "Turkey will be a second France, unless our demands are satisfied": Turkish Student Movement in the Long 1960s", *Turkish Historical Review*, 12(2-3), 157–182, DOI: 10.1163/18775462-bja10021

Cizre, Ü. (Ed.). (2008). *Secular and Islamic Politics in Turkey: The Making of the Justice and Development Party* (1st ed.). Routledge. https://doi.org/10.4324/9780203937334 E.T.: 08.04.2025

Collier, P., & Hoeffler, A. (2005). *Coup traps: Why does Africa have so many coups d'état?* Oxford University. https://ora.ox.ac.uk/objects/uuid:49097086-8505-4eb2-8174-314ce1aa3ebb/files/m2b281be998f3d803abc8b39ed3dca1ec E.T.: 19.03.2025

Constandinos, A. (2009). *America, Britain and the Cyprus Crisis of 1974: Calculated Conspiracy or Foreign Policy Failure?* Palgrave Macmillan.

Cooley, A., & Nexon, D. (2020). *Exit from hegemony: The unraveling of the American global order*. Oxford University Press.

Cop, B. (2024). Modernizing the CHP: A History. *Taiwan Journal of Democracy*. 20(2), 123-146. https://www.tfd.org.tw/backend/upload/publish/quarterly/cf6eb669dc20a94bbf2798addc56b352.pdf E.T.: 22.03.2025

Crespo, C. (2021). *Going to coup coup land: Mapping America, China, and Japan's foreign policies in Burma from 1948 to 2021*. https://static1.squarespace.com/static/62d9f89108da445f89f12d06/t/62ed378c00551b655951a11c/1659713420965/Coup+Coup+Land.pdf E.T.: 19.03.2025

Croissant, A. (2013). Coups and post-coup politics in South-East Asia and the Pacific: conceptual and comparative perspectives. *Australian Journal of International Affairs*, *67*(3), 264–280. https://doi.org/10.1080/10357718.2013.788121

Croissant, A., Kuehn, D., Chambers, P., & Wolf, S. O. (2010). Beyond the Fallacy of Coup-ism: Conceptualizing Civilian Control of the Military in Emerging Democracies. *Democratization, 17*(5), 950–975.

Çağlar, İ. (2016). MHP'nin Başkanlık Hamlesi. Kriter Dergi, 1(7), https://kriterdergi.com/siyaset/mhpnin-baskanlik-hamlesi E.T.: 21.04.2025

Çalışkan, K., & Yücel Batmaz, N. (2023). Türkiye'de Sendikaların Siyasal Katılım Üzerine Etkisine Dair Bir Değerlendirme. Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi, 6(1), 141-160. https://doi.org/10.33712/mana.1134519 E.T.: 20.04.2025

Çakı, F. (2018). Türkiye'de 15 Temmuz'un Toplumsal Etkileri ve Ona Yol Açan Faktörler Üzerine Düşünceler. *Akademik İncelemeler Dergisi*, *13*(1), 91-124. https://doi.org/10.17550/akademikincelemeler.335297 E.T.: 13.04.2025

Çapa, S. (2019). *Siyaset Teorisinde Çifte Okuma Kuramı: Türkiye'de 1980-1990 Dönemi Enine Çatışmalar*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hasan Kalyoncu Üniversitesi.

Çarkoğlu, A., & Rubin, B. (2003). *Turkey and the European Union: Domestic Politics, Economic Integration and International Dynamics*. Routledge.

Çavuşoğlu, H. (2009). Merkez Sağda 27 Mayıs ve 12 Eylül Sonrası Partileşme. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *12*(22), 165-178. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/857200 E.T.: 05.04.2025

Çekiç, M. (2016). 1982 Anayasası'nın Hükümet Sistemi Açısından Değerlendirilmesi. *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, *7*, 441-478. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/229911 E.T.: 06.04.2025

Çelebi, M. B., & Temel, F. (2017). Türkiye'nin Darbe Geçmişi ve 15 Temmuz Karşı Darbesi: Anayasal, Toplumsal ve Siyasal Çerçevede Karşılaştırmalı Bir Analiz. *Journal of Turkish Studies*, *12*(16), 125-148. http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12060

Çelik, A., Beyazbulut, D., & Kandaz, Z. (2021). 12 Eylül Darbesi ve Sendikal Hareket. *Türkiye'nin Yakın Tarihinde Emek, Toplum ve Siyaset: 1980 – 2002* içinde (Editörler: E. Ülker & T. Mertan). ss.21-60. İstanbul: Sosyal Tarih Yayınları.

Çelik, D. B. (2018). 16 Nisan Anayasa Değişikliği ve Yeni Hâkimler ve Savcılar Kurulu Üzerine Bir Değerlendirme. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, *73*(4), 1057-1094. https://doi.org/10.1501/SBFder_0000002527 E.T.: 11.04.2025

Çelik, F. (2021). 27 Mayıs 1960 Askeri Darbesi Sonrası Milli Birlik Komitesi ve Propaganda Çalışmaları. *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *8*(2), 1-23. https://doi.org/10.30803/adusobed.939399

Çelik, H. (2006). *1980-2000 Yılları Arasında Türkiye'de Uygulanan Neo Liberal Politikaların İşçi Sınıfına Etkileri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi.

Çınar, M. (2011). The Electoral Success of the AKP: Cause for Hope or Despair? *Insight Turkey*, *13*(4), 107-127. https://www.insightturkey.com/file/616/the-electoral-success-of-the-akp-cause-for-hope-and-despair-fall-2011-vol13-no4 E.T.: 08.04.2025

Çınar, M. F. (2017). Türkiye'nin anayasal demokrasi yolu ve kuvvetler ayrılığı ilkesinin serencamı. *Akademik Bakış*, 64, 586-607. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/438447 E.T: 24.03.2025

Çiçek, A. C. (2013). *Türk siyasal yaşamında Yön dergisi: 1961–1967* (Yüksek lisans tezi). Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Çiçek, A. C., & Önalp, G. (2017). Mahalle Muhtarlarındaki Demokrasi Algısı Üzerine Bir Söylem Analizi: Kars Örneği. *Kafkas Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *8*(16), 537-554. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/738821 E. T.: 06.04.2025

Çiftçi, Ş. (2022). *28 Şubat ve Sürecin Aktörlerinin Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi.

Çolak, Z. (2024). Pathways to Modernity: Ottoman Reforms Before and During the Tanzimat. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, *24*(2), 417-437. https://doi.org/10.32449/egetdid.1522647

Çolakoğlu, E. F. (2018). Soğuk Savaş Dönemi Askeri Darbeleri ve ABD: Türkiye ve Yunanistan Örnekleri. *Ulisa: Uluslararası Çalışmalar Dergisi*, *2*(1), 76-92. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/524293 E.T.: 05.04.2025

Dağcı, G. T., & Diyarbakırlıoğlu, K. (2013). Turkish Foreign Policy During Adnan Menderes Period. *Alternatives: Journal of International Relations*, *12*(1), 18-31. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/19305

Daldal, A. (2004). The new middle class as a progressive urban coalition: the 1960 coup d'etat in Turkey. *Turkish Studies*, *5*(3), 75–102. https://doi.org/10.1080/1468384042000270335

Danforth, N. (2015). Malleable Modernity: Rethinking the Role of Ideology in American Policy, Aid Programs, and Propaganda in Fifties' Turkey. *Diplomatic History*, *39*(3), 477–503. https://www.jstor.org/stable/26376675

Danış, M. S. (2021). 1980–2000 Arası Türkiye'de Sosyolojinin Gündemleri ve Oluşum Dinamikleri. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Afyon Mkocatepe Üniversitesi.

Delal Abanoz, Ö. (2023). 12 Mart 1971 Muhtırası'nın Dönemin Köşe Yazılarına Yansımaları. *Middle Black Sea Journal of Communication Studies*, *8*(1), 27-48. https://doi.org/10.56202/mbsjcs.1292648

Demir, S. T. & Çağlar, İ. (2017). *FETÖ'nün ve 15 Temmuz Darbe Girişiminin İletişim Stratejisi*. SETA Yayınları. https://www.setav.org/assets/uploads/2017/06/Rapor_FETO_Iletisim_Stratejisi.pdf E.T.: 11.04.2025

Demir, Ö., Acar, M., & Toprak, M. (2004). Anatolian Tigers or Islamic Capital: Prospects and Challenges. Middle Eastern Studies, 40(6), 166–188. https://ssrn.com/abstract=1322302 E.T.: 20.04.2025

Demir, V. (2021). Freedom of the Media in Turkey Under the AKP Government. In: Aydin, H., Langley, W. (eds) *Human Rights in Turkey. Philosophy and Politics - Critical Explorations*, vol 15. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-57476-5_3

Der Derian, J. (2009). *Virtuous War: Mapping the Military-Industrial-Media-Entertainment Network*. Routledge. https://doi.org/10.4324/9780203881538 E.T.: 18.04.2025

Devecioğlu, E. (2019). *28 Şubat Sürecinde Medya ve Siyasal İktidar*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi.

Diamond, L. (1999). *Developing Democracy: Toward Consolidation*. Johns Hopkins University Press.

Diamond, L. (2002). Elections Without Democracy: Thinking About Hybrid Regimes. *Journal of Democracy, 13*(2), 21–35.

Diamond, L. (2008). *The Spirit of Democracy: The Struggle to Build Free Societies Throughout the World*. Times Books

Diker Yılmaz, D. (2021). 11. Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün Seçim Sürecinde Yaşanan Gelişmeler. *Ekonomi İşletme Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi, 7*(2), 244-259. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1775097 E.T.: 08.04.2025

Dikkaya, M. (2012). Ekonomik Politikaların Küresel Ekonomik Entegrasyon ve Ekonomik Gelişme Üzerindeki Etkileri: DP ve ANAP Örnekleri. *Uluslararası İlişkiler ve Türk Siyasal Partileri* içinde (Ed. N. Doğan, M. Nakip), İstanbul: Seçkin Yayıncılık.

Dinçer, H. (2020). Kalıcı Olağanüstü Halin Yeni Cezasızlık Rejimi: Adaletin Yasa Eliyle İlgası. *Ayrıntı Dergi.* https://ayrintidergi.com.tr/kalici-olaganustu-halin-yeni-cezasizlik-rejimi-adaletin-yasa-eliyle-ilgasi/ E.T.: 06.04.2025

Dix, R. H. (1994). Military coups and military rule in Latin America. *Armed Forces & Society*. 20(3), 439-456. https://www.jstor.org/stable/45347010

Doğan, H. İ. (2017). Medya ve Propaganda Faaliyetleri. *FETÖ'nün Anatomisi: İhanet, Kumpas, Takiye* içinde (Editörler: E. Bayraklı & U. Ulutaş), ss.76-92. SETA Yayınları.

Dokuyan, S., & Yüksel, B. (2020). Adnan Menderes'i İdama Götüren Süreç ve İdamı. *Journal of Universal History Studies, 3*(Prof. Dr. Mustafa Keskin Special Issue), 15-42. https://doi.org/10.38000/juhis.800825

Duran, B. & Altun, F. (2016). *Milletin Zaferi: 15 Temmuz*. SETA Yayınları. https://www.setav.org/assets/uploads/2017/03/MilletinZaferi.pdf E.T.: 13.04.2025

Duran, B. (2008). The Justice and Development Party's 'New Politics': Steering toward Conservative Democracy, a Revised Islamic Agenda or Management of New Crises?. In Ü. Cizre (Ed.), *Secular and Islamic Politics in Turkey* (pp. 80–106). Routledge.

Duran, B. (2017). Sonuç: FETÖ'nün "Yerli" Kodlardan Kopuşu ve Geleceği. *FETÖ'nün Anatomisi: İhanet, Kumpas, Takiye* içinde (Editörler: E. Bayraklı & U. Ulutaş), ss.174-187. SETA Yayınları

Durgun, Ş. (2002). Türk Kamu Yönetiminde Bürokratik Siyaset. *Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 4*(2), 83-102. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/287785 E.T.: 05.04.2025

Durna, T., & İnal, A. (2014). 12 Eylül, Medya ve Demokratikleşme Sorunu. *Mülkiye Dergisi, 34*(268), 123-145. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/529 E. T.: 05.04.2025

Dursunoğlu, İ. (2023). 367 Krizi, E-Muhtıra ve 2007 Referandumu: Parlamenter Sistemin Tükenişi. *Türk Demokrasisinin Dönüm Noktaları Olaylar ve Aktörler* içinde (Editörler: A. Karadağ & M. Kapusızoğlu). ss.276-288, Bursa: Ekin Yayınevi.

Dursunoğlu, İ. ve Katılmış, F. (2021). Türkiye'de Demokratik Kültür: Tespitler, Eleştiriler, Tartışmalar. *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 8*(13): 95- 113. https://doi.org/10.34086/rteusbe.946471 E.T.: 06.04.2025

Düz, B. (2018). *Referandum ile Demokratik Katılım Tartışmasında Türkiye'de AK Parti Örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Gelişim Üniversitesi.

Efilti Atay, S. (2019). Çerçeveleme Kuramı: 27 Nisan E-Muhtıra Haberlerinin Türk Yazılı Basında Sunumu. *Atatürk İletişim Dergisi*,18, 5-24. https://doi.org/10.32952/atauniiletisim.528692 E.T.: 08.04.2025

Emiroğlu, A. (2016). Cumhuriyet Dönemi Darbelerin Türk Demokrasisi ve Çağdaşlaşmasına Etkileri. *Tarihin Peşinde Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 15*, 72-93.

Enloe, C. (2000). *Maneuvers: The International Politics of Militarizing Women's Lives*. University of California Press.

Ensaroğlu, Y., Ardıç, Z., Barın, T., Güçtürk, Y., & Uzun, C. D. (2014). *2013'te Hukuk ve İnsan Hakları*. SETA Vakfı Yayınları. https://file.setav.org/Files/Pdf/20140213191858_2013te-hukuk-ve-insan-haklari-pdf.pdf E.T.: 07.04.2025

Ercilsin, Y. (2023). Community Supervision Of Military Coup Efforts. *19. Yüzyıldan Günümüze Türkiye'de İktidara Müdahaleler ve Darbeler Sempozyumu*. ss.141-163.

Erdal, L., & Çolakoğlu, S. (2007). Siyasi Kriterler Açısından Yunanistan, Polonya ve Türkiye'nin AB Üyelik Sürecinin Değerlendirilmesi. *Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi, 6*(2), 69-97. https://doi.org/10.1501/Avraras_0000000109 E.T.: 06.04.2025

Erdem, N. (2023). Türkiye'de Sol: 27 Mayıs 1960'tan 12 Eylül 1980'e. *Cumhuriyetin 100. Yılında Türkiye'de Siyaset ve İdeolojiler Üzerine Tartışmalar* içinde (Editörler: Ercan Oktay ve Abdullah Turan), ss.121-146. Gaziantep: Özgür Yayınları. file:///C:/Users/CASPER/Downloads/PDF.pdf E.T.: 28.03.2025

Erdoğan, Ş. B. (2022). Türkiye'deki Askeri Müdahaleler ve Medya. *EKEV Akademi Dergisi, 26*(89), 307–324. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2553214 E.T.: 05.04.2025

Erdoğan, U. (2023). Liberalizm, Neoliberalizm ve Türkiye'de 12 Eylül Askeri Darbesi Sonrası Dönüşüm. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi, 10*(1), 286-304. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2877631 E.T.: 06.04.2025

Ergezen, T., & Oğuz, C. U. (2020). Soğuk Savaş Döneminde Latin Amerika ve Türkiye'de Ordunun Siyasetteki Rolü. *Novus Orbis*, 2(2), 131-152. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1371452 E.T.: 05.04.2025

Ergün, S. B. (2022). Sivil Toplum ve Batılılaşma Kavramları Bağlamında İdris Küçükömer'in Demokrasi Algısı. *Din Sosyolojisi Araştırmaları, 2*(2), 80-111. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2598367 E. T.: 06.04.2025

Erincin, S. (2023). Politics of Transdiasporic Identity: Turkish Intellectuals in European Cultural Spaces. In *The Routledge Handbook of Ethnicity and Race in Communication*. Routledge.

Erkan, S. (2017). CIA Günlük Raporlarına Göre Türkiye'de 1978 Bülent Ecevit Hükûmeti Dönemi. *History Studies*, *9*(1), 127-144. https://www.historystudies.net/dergi/cia-gunluk-raporlarina-gore-turkiyede-1978-bulent-ecevit-hukumeti-donemi201703632aba9.pdf E.T.: 05.04.2025

Erken, B. (2012). Merkez Sağ İdeolojisi Çerçevesinde Süleyman Demirel ve Askerî Müdahaleler. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 12*(2), 31-62. https://doi.org/10.11616/AbantSbe.273 E.T.: 14.04.2025

Eroğlu, M. (2010). John Locke'un devlet teorisi. *Akademik Bakış Dergisi*, *21*, 1–15. https://www.ajindex.com/dosyalar/makale/acarindex-1423868204.pdf E.T.: 24.03.2025

Eroğul, C. (2007). 2007 Cumhurbaşkanı Seçimi Bunalımından Çıkarılabilecek Dersler. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, 62*(03), 167-181. https://doi.org/10.1501/SBFder_0000002037 E.T.: 08.04.2025

Erözden, O., Kardaş, Ü. İ., Özbudun, E., & Yazıcı, S. (2010). *Yargısal Düğüm: Türkiye'de Anayasal Reformlara İlişkin Değerlendirme ve Öneriler*. TESEV Yayınları. https://www.tesev.org.tr/wp-content/uploads/rapor_Yargisal_Dugum_Turkiyede_Anayasal_Reforma_Iliskin_Degerlendirme_Ve_Oneriler.pdf E.T.: 24.03.2025

Ersoy, F. (2023). *1980 Sonrası Türk Eğitim Sisteminin Paradigma Dönüşümü Açısından Çözümlenmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi.

Ertem, B. (2016). Türk Siyasetinde Asker-Sivil İlişkileri (1960-1971). *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 8*(16), 132-149. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1716677 E.T.: 26.03.2026

Ertuğay, F. (2022). Türkiye'de Politik Kutuplaşmanın Tarihsel Kökenleri/Kolektif Hafıza. *Amme İdaresi Dergisi*, *55*(2), 27-62.

Ertürk, Y. (2023). 27 Mayıs 1960 Askeri Darbesi ve Darbe Sürecinde Silahlı Kuvvetler İçindeki Bölünme ve Rekabet, *Türk Dünyası Araştırmaları, 134*(264), 1-42. doi: 10.55773/tda.1121453

Eruygur, A. (1997). *The Turkish military and the Republican People's Party (1960–1983)*. Unpublished Master Thesis. Bilkent University. https://repository.bilkent.edu.tr/server/api/core/bitstreams/41514b21-e9ca-4a5a-b0c1-1a4d-17f9e60b/content E.T.: 22.03.2025

Eryılmaz, Ö. (2014). *Turkey in the triangle of the 1950-1960 era, the 1960 military coup, and the 1961 Constitution*. Naval Postgraduate School. https://hdl.handle.net/10945/41373

Esen, B. (2020). Praetorian Army in Action: A Critical Assessment of Civil–Military Relations in Turkey. *Armed Forces & Society*, *47*(1), 201-222. https://doi.org/10.1177/0095327X20931548

Esen, B. (2022). Post-Kemalizmin Vesayet Eleştirisi: AKP Rejiminin Resmî Tezi, der. İ. Aytürk ve B. Esen, *Post-Post-Kemalizm: Türkiye Çalışmalarında Yeni Arayışlar*, İstanbul: İletişim Yayınları, ss. 355-415.

Esen, B., & Gumuşçü, S. (2016). Rising competitive authoritarianism in Turkey. *Third World Quarterly*, *37*(9), 1581–1606. https://doi.org/10.1080/01436597.2015.1135732 E.T.: 18.04.2025

Esser, F., & Pfetsch, B. (2004). *Comparing Political Communication: Theories, Cases, and Challenges*. Cambridge University Press.

Ete, H. (2018). Reframing the July 15 Coup Attempt: A Political and Sociological Examination. *Bilig*, *87*, 179-202. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/627517 E.T.: 09.04.2025

Ete, H., Taşdelen, H. & Ersay, S. O. (2014). *Ülkücülükten Tepkisel Milliyetçiliğe MHP'nin İdeolojisi ve Seçmen Eğilimleri*. SETA Yayınları. https://file.setav.org/Files/Pdf/20140305103301_ulkuculukten-tepkisel-milliyetcilige-pdf.pdf E.T.: 06.04.2025

Feaver, P. D. (2003). *Armed Servants: Agency, Oversight, and Civil-Military Relations*. Harvard University Press.

Fedayi, C. (2019). Adalet Partisinin Birinci Dönemi: 1961-1971, *Muhafazakâr Düşünce Dergisi, 57*, 123 – 150. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/975908 E.T.: 25.03.2025

Ferejohn, J., & Pasquino, P. (2004). The Law of the Exception: A Typology of Emergency Powers. *International Journal of Constitutional Law, 2*(2), 210–239. https://doi.org/10.1093/icon/2.2.210 E.T.: 15.04.2025

Findley, C. V. (1980). *Bureaucratic Reform in the Ottoman Empire: The Sublime Porte, 1789-1922*. Princeton University Press. https://psi424.cankaya.edu.tr/uploads/files/Findley,%20Bureaucratic%20Reform,%201789-1922%20-%201.pdf E.T.: 21.03.2025

Finer, S. E. (1962). *The Man on Horseback: The Role of the Military in Politics*. Routledge.

Finkel, C. (2006). *Osman's Dream: The History of the Ottoman Empire*. Basic Books.

Furat, E. (2014). *Yönetmen Olarak Yılmaz Güney Filmlerine Uygulanan Sansür Olgusu*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi.

Genç, F. N. (2017). Türkiye'de Askerî Müdahaleler ve Kriz Yönetimi. *Turkish Studies (Elektronik), 12*(16), 219-240.

Gezgüç Kaya, G. M. (2024). Darbelerin ABC(Ş)'Si Arjantin, Brezilya, Şili (Chile) ve Türkiye Üzerine Karşılaştırmalı Bir Değerlendirme. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 61*, 169-190. https://doi.org/10.30794/pausbed.1385570 E. T.: 06.04.2025

Goffman, D. (2002). *The Ottoman Empire and Early Modern Europe*. Cambridge University Press. https://doi.org/10.1017/CBO9780511818844

Gourisse, B. (2022). What politics does to the army: divisions and reconfigurations to the military institution in the 27 May 1960 coup in Turkey. *Middle Eastern Studies, 58*(1), 70-86.

Gökcen, A.& Ünal, E. (2022). 27 Mayıs 1960 Tarihinde Yürürlükte Olan Ceza Mevzuatımız ve Evrensel Hukuk Bağlamında Yassıada Yargılamaları. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, 28*(1), 129-169. https://doi.org/10.33433/maruhad.1031191

Gökşen, N. (2023). İhtilalci Bir Kuşağın Analizi: Albaylar Kuşağı (1960–1963). *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi, 19*(37), 73-105. https://ctad.hacettepe.edu.tr/19_37/3.pdf

Göktepe, C. (2000). 1960 "Revolution" in Turkey and the British Policy towards Turkey. *Turkish Yearbook of International Relations, 31*, 1–18. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/845988

Gözler, K. (2007). Hukukun Siyasetle İmtihanı: Kim Sınıfta Kaldı?, *Türkiye Günlüğü, 89*, 5-16. https://www.anayasa.gen.tr/kim-sinifta-kaldi.htm E.T.: 08.04.2025

Gözler, K. (2019). *Hukukun Siyasetle İmtihanı-2*. https://www.anayasa.gen.tr/ysk-imtihan.htm E.T.: 08.04.2025

Gözler, K. (2024). *Türk Anayasa Hukuku Dersleri*. 29. Baskı. Bursa: Ekin Kitabevi.

Gözler, K. (2024). *Türk Anayasa Hukuku Dersleri*. 29.Baskı. Bursa: Ekin Kitabevi.

Gramsci, A. (1999). Hapishane Defterleri (C. Bora & A. Erkmen, Çev.). İstanbul: Belge Yayınları.

Gray, C. (2011). *War, Peace and International Relations: An Introduction to Strategic History*. Routledge. https://doi.org/10.4324/9780203180952 E.T.: 18.04.2025

Gunn, C. (2015). The 1960 coup in Turkey: A US intelligence failure or a successful intervention? *Journal of Cold War Studies, 17*(2), 103-139. https://doi.org/10.1162/JCWS_a_00550

Gunter, M. M. (1990). The Kurds in Turkey: A Political Dilemma. Westview Press.

Gurnaz, H. (2019). *27 Mayıs'tan 12 Mart'a Türkiye'deki Darbe Teşebbüsleri ve Basın*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Aksaray Üniversitesi. file:///C:/Users/CASPER/Downloads/586216.pdf E.T.: 28.03.2025

Guler, C. (2019). Darbe, Dayanışma ve Direniş: 1980 Dönemi Avrupa Sendikal Hareketi ve DİSK İlişkileri. Çalışma ve Toplum, 1(60), 79-104.

Gürsoy, Y. (2013). From Tutelary Powers & Interventions to Civilian Control: an Overview of Turkish Civil-Military Relations since the 1920s. In C. Rodriguez, A. Avalos, H. Yilmaz, & A. I. Planet (Eds.), *Turkey's Democratization Process*. pp.219-232

Gümrükçü, S. B. (2014). *Reconstructing a Cycle of Protest: Protest and Politics in Turkey, 1971–1985*. University of Zurich. https://doi.org/10.5167/uzh-164394

Gümüş, K. (2020). 17-25 Aralık'ın 7. Yılında FETÖ: Takiye, Kumpas ve Tasfiye. *Kriter Dergi, 5*(52), https://kriterdergi.com/siyaset/17-25-aralikin-7-yilinda-fetonun-yol-haritasi-takiye-kumpas-tasfiye E.T.: 09.04.2025

Günay-Erkol, C. (2008, November 25). *Cold War masculinities in Turkish literature: A survey of March 12 novels*. https://hdl.handle.net/1887/13287 E.T.: 28.03.2025

Gündüz, M. (2013). Akademiyi Anımsamak: Anılarda Üniversite Sorunları ve Eleştiriler. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, 3*(1), 16-26. DOI: 10.5961/jhes.2013.055

Güneş, C. (2012). The Kurdish National Movement in Turkey: From Protest to Resistance. Routledge.

Güneş, E., & Kurban, D. (2011). *Türkiye'de Medya: Mevzuat, Politikalar ve Aktörler*. TESEV Demokratikleşme Programı. https://serdargunes.wordpress.com/wp-content/uploads/2015/07/tc3bcrkiye_de-medya-mevzuat-politikalar-aktc3b6rler-2011.pdf E.T.: 08.04.2025

Gürsoy, Y. (2011). The Impact of EU-Driven Reforms on the Political Autonomy of the Turkish Military, *South European Society and Politics, 16*(2), 293-308. https://doi.org/10.1080/13608746.2011.577950 E.T.: 08.04.2025

Gürsoy, Y. (2013). *Türkiye'de Sivil-Asker İlişkilerinin Dönüşümü*. İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Gürsoy, Y. (2014). Türkiye'de Sivil-Asker İlişkilerinin Dönüşümünün Sebepleri. *Uluslararası İlişkiler Dergisi, 11*(43), 157–180. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/693346 E.T.: 06.04.2025

Hakyemez, Y. Ş. (2010). 2010 Anayasa Değişiklikleri ve Demokratik Hukuk Devleti. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 14*(2), 387-406. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/789487 E.T.: 06.04.2025

Hale, W. (1994). *Turkish Politics and the Military*. Routledge.

Hale, W. (2018). The Turkish Military in Politics, and the Attempted Coup of 15-16 July 2016. *Contemporary Research in Economics and Social Sciences, 2*(1), 7-41. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/515869 E.T.: 14.04.2025

Hanioğlu, M. Ş. (2001). *Preparation for a Revolution: The Young Turks, 1902–1908*. Oxford University Press. https://archive.org/details/preparationforre0000hani

Hannah, S. T., Uhl-Bien, M., Avolio, B. J., & Cavarretta, F. L. (2009). A framework for examining leadership in extreme contexts. *The Leadership Quarterly, 20*(6), 897–919. https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2009.09.006

Harvey, D. (2005). A Brief History of Neoliberalism. Oxford University Press.

Heper, M. (1985). *The State Tradition in Turkey*. Beverly Hills: Eothen Press.

Heper, M. (1992). The Strong State as a Problem for the Consolidation of Democracy. *Comparative Political Studies, 25*, 169 - 194.

Heper, M. (2005). The Justice and Development Party Government and the Military in Turkey. *Turkish Studies, 6*(2), 215–231. https://doi.org/10.1080/14683840500119544 E.T.: 18.04.2025

Heper, M. (2011) Civil-Military Relations in Turkey: Toward a Liberal Model?, *Turkish Studies, 12*(2), 241-252, DOI: 10.1080/14683849.2011.572631

Heper, M., & Evin, A. (2011). *State, Democracy, and the Military: Turkey in the 1980s*. London: Routledge.

Heper, M., & Güney, A. (2000). The Military and the Consolidation of Democracy: The Recent 1\irkish Experience. *Armed Forces & Socıety, 26*(4), 635-657. https://repository.bilkent.edu.tr/server/api/core/bitstreams/89a82a-9c-c8e0-4967-9f04-cc4d1afe1c35/content E.T.: 18.04.2025

Heper, M., & Güney, A. (1996). The Military and Democracy in the Third Turkish Republic. *Armed Forces & Society, 22*(4), 619-642. https://doi.org/10.1177/0095327X9602200407

Heper, M., & Keyman, E. F. (1998). Double-faced state: political patronage and the consolidation of democracy in Turkey. *Middle Eastern Studies*, *34*(4), 259–277. https://doi.org/10.1080/00263209808701251

Hirschl, R. (2004). *Towards Juristocracy: The Origins and Consequences of the New Constitutionalism*. Harvard University Press.

Hotar, N. (2020). Türk Demokrasisindeki Kesintiler ve 15 Temmuz Kalkışmasının Hedefindeki Türkiye. *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi, 20*(15), 7-29. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1206766 E.T.: 09.04.2025

https://bianet.org/haber/25-aralik-tapeleri-saklanacak-158240 E.T.: 09.04.2025

https://www.beraberce.org.tr/event/12-eylul-ve-surgundeki-sanatcilar/ E.T.: 06.04.2025

https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=7315&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5 E.T.: 11.04.2025

Huntington, S. P. (1957). *The Soldier and the State: The Theory and Politics of Civil-Military Relations*. Harvard University Press.

Huntington, S. P. (1968). *Political Order in Changing Societies*. Yale University Press.

Hünler, O. S. (2022). Academic Freedom in Turkey. In *University Autonomy Decline*. OAPEN Library.

Işık, M. (2018). *28 Şubat Postmodern Darbe Sürecinde Rol Oynayan Aktörler Hakkında Bir Değerlendirme*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi.

Işık, M. (2023). 28 Şubat Sürecinin Ekonomik ve Siyasi Arka Planı Üzerine Notlar. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 25*(44), 364-377. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2961627 E.T.: 14.04.2025

Işık, M. (2024). 28 Şubat Postmodern Darbesinin Aktörleri Üzerine Bir Analiz. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 9*(17), 125-147. https://doi.org/10.54831/vanyyuiibfd.1491880 E. T.: 06.04.2025

İçişleri Bakanlığı (2019). *FETÖ: Fethullahçı Terör Örgütü. İç Güvenlik Gelişmeleri Serisi:3*. http://www.icguvenlikyayinlari.gov.tr/kurumlar/icguvenlikyayinlari.gov.tr/PDF/terorizimle-mucadele/2019/feto%CC%88-2-Basim-Turkce.pdf E.T.: 10.04.2025

İnsan Hakları Ortak Platformu (İHOP). (2018). *21 Temmuz 2016-20 Mart 2018 Olağanüstü Hal Uygulamaları: Güncellenmiş Durum Raporu*. https://www.raporlar.org/wp-content/uploads/2018/04/ihop_OHAL_raporu_17042018.pdf E.T.: 11.04.2025

İnsel, A., & Bayramoğlu, A. (2013). *Bir Zümre, Bir Parti: Türkiye'de Ordu*. İstanbul: Birikim Yayınları.

İrdem, İ. (2017). 1970'lerden Günümüze FETÖ'nün Emniyet Yapılanması. *FETÖ'nün Anatomisi: İhanet, Kumpas, Takiye* içinde (Editörler: E. Bayraklı & U. Ulutaş), ss.101-117. SETA Yayınları

İşçi, O. (2023). Turkey at a Crossroads: The Soviet Threat and Postwar Realignment, 1945–1946. *Diplomatic History, 47*(4), 621–648. https://doi.org/10.1093/dh/dhad039

İşçi, O., Hirst, S. J., & Bayraktar, O. (2024). 'Let the black sea unite Us': the 1967 Soviet-Turkish industrial agreement and Ankara's cold war rapprochement with Moscow. *Southeast European and Black Sea Studies*, 1–17. https://doi.org/10.1080/14683857.2024.2429862

Jacoby, T. (2003). For the People, of the People and by the Military: The Regime Structure of Modern Turkey. *Political Studies, 51*(4), 669-685. https://doi.org/10.1111/j.0032-3217.2003.00452.x

Janowitz, M. (1960). *The Professional Soldier: A Social and Political Portrait*. Free Press.

Jenkins, G. (2008). *Political Islam in Turkey Running West, Heading East?* Palgrave Macmillan.

Jenkins, J. C., & Kposowa, A. J. (1990). Explaining Military Coups D'État: Black Africa, 1957-1984. *American Sociological Review*, *55*(6), 861–875. https://doi.org/10.2307/2095751

Kaçar, A. (2024). *Türkiye'de Milli Görüş Söyleminin Dönüşümü: AK Parti Örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi.

KADEM (2017). *Fethullahçı Terör Örgütü (FETÖ).* https://kadem.org.tr/wp-content/uploads/2017/10/FETO_Tr.pdf E.T.: 09.04.2025

Kalaycı, R. (2018). *Uluslararası Sistemin, Siyasal Kültürün ve Rejim Yapısının Dış Politikaya Etkileri: İran, Mısır, Suudi Arabistan, Türkiye*. İstanbul: Gündoğan Yayınları

Kalaycıoğlu, E. & Sarıbay, A. Y. (1997). *Türkiye'de Siyaset: Süreklilik ve Değişim*. İstanbul: Der Yayınları.

Kalaycıoğlu, E. (2005). *Turkish Dynamics: Bridge across Troubled Lands*. Palgrave Macmillan.

Kanadoğlu, K. (2019). Yeni Siyasal Rejimin Yerel Yönetimlere Yansımaları. *Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 16*(1),39-54. https://law.yeditepe.edu.tr/sites/law.yeditepe.edu.tr/files/yuhfd_2019-1_v.5.pdf#page=53 E.T.: 06.04.2025

Kandil, H. (2012). *Soldiers, spies and statesmen: Egypt's road to revolt*. Verso Books.

Karacan, A. R. (2004). Türkiye ve Bazı Ülkelerde Yükseköğretim Kurullarının Temel İşlevi ve Merkezi Düzenlemeye Karşı Üniversitelerin Kurumsal Özerklik Beklentileri. *Ege Academic Review, 4*(1), 1-13. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/556833 E.T.: 05.04.2025

Karademir, A., & Tok, N. (2023). 1961 Anayasası'nın Türk kamu yönetimine etkileri. *Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 1(1), 65-77. http://asusbmyodergi.aksaray.edu.tr/en/download/article-file/3611277 E.T.: 24.03.2025

Karademir, H. (2021). Anayasayı İhlal Davası Yargılamaları ve A. Fahri Ağaoğlu. *Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 26*, 221-156. https://www.tarihinpesinde.com/dergimiz/sayi26/10.pdf E.T.: 24.03.2025

Karakuş, E., & Şener, T. (2024). Türkiye'de Çift Meclis Sistemi Üzerine Bir İnceleme. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 48*, 541-575. https://doi.org/10.14520/adyusbd.1588282

Karataş, İ. (2020). Milliyetçi Muhafazakâr Aydınların 12 Mart'a Bakışı: Türk Aydınlar Ocağı'nın Cumhurbaşkanı Cevdet Sunay'a Sunduğu Rapor. *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 20(40), 253-287. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1315936 E.T.: 28.03.2025

Karataş, İ. (2022). 12 Mart Döneminde İdam Cezası Tartışmaları: Tabii Senatörlerin Tutumu. *Journal of History School, 56*, 226-262. http://dx.doi.org/10.29228/Joh.56887

Karataş, M. (2020). 27 Mayıs Sonrası Askerî Vesayeti Meşrulaştırma Örneği Olarak Hürriyet ve Anayasa Bayramı (1963-1980). *New Developments in Education and Social Sciences* İçinde. Ss.246-270. https://hdl.handle.net/20.500.12573/843

Karatekin, K., Kuş, Z., & Sonmez, O. F. (2010). İlköğretim Öğrencilerinin Demokrasi Algıları. *Education Sciences, 5*(4), 1498-1512. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/185714 E.T.: 06.04.2025

Karpat, K. H. (1970). The Military and Politics in Turkey, 1960–64: A Socio-Cultural Analysis. *The American Historical Review, 75*(6), 1654–1683. https://doi.org/10.2307/1850760

Karpat, K. H. (1972). Political developments in Turkey, 1950–70. *Middle Eastern Studies, 8*(3), 349–375. https://www.jstor.org/stable/4282436

Karpat, K. H. (2015). *Turkey's politics: The transition to a multi-party system*. Princeton University Press. https://psi204.cankaya.edu.tr/uploads/files/Karpat%20-%20Turkey%27s%20Politics%20_%20the%20Transition%20to%20a%20Multi-Party%20System-Princeton%20Univ%20Press%20%282016%29.pdf E.T.: 22.03.2025

Karpat, K. H. (2021). *Türk Demokrasi Tarihi: Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Temeller*. İstanbul: TİMAŞ Yayınları.

Kasalak, K., & Uçar, F. (2015). Türk Siyasetinde Cepheleşme/Kutuplaşma Olgusunun Dinamikleri ve Milliyetçi Cephe Hükümetleri. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 33, 41-54. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2891901 E.T.: 28.03.2025

Kasapsaraçoğlu, M. (2020). Soğuk Savaş Döneminde Türkiye'de Yapılan Askeri Darbeler ve Amerika. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 19*(3), 1342-1356. https://doi.org/10.21547/jss.682186

Kastarcı, Z. (2024). *1923-2002 Yılları Arası Türkiye'de Ordu-Siyaset İlişkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi.

Kaşlılar, M. M. (2023). *12 Eylül Darbesi ve Türk Dış Politikası*. Türk Dış Politikası Araştırma Merkezi (TUPDAM). https://tudpam.org/12-eylul-darbesi-ve-turk-dis-politikasi/ E.T.: 06.04.2025

Katılmış, C., & Baharçiçek, A. (2020). Malatya'da Yerel Siyasetin Dönüşümü Üzerinde Hamit Fendoğlu'nun (Hamido) Etkisi. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi, 11*(1), 10-32. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/979060 E.T.: 05.04.2025

Kavuncu, S. (2006). *Turgut Özal'ın Başbakanlığı Döneminde Türkiye-ABD İlişkileri*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi.

Kaya, B. (2016b). *Siyaset, Medya ve İktidar İlişkisi Çerçevesinde Siyasal Hafıza*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi.

Kaya, K. (2016a). İnsan Haklarının Korunması ve Ceza Politikası Bağlamında İşkence Yasağı ve Hukuka Aykırı Deliller, *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi, 7*(24), 461-512

Kaya, T. P. & Pekküçükşen, Ş. (2019). *Türkiye'de İdarenin Bütünlüğü İlkesi ve Yerel Yönetimler Üzerinde İdari Vesayet Denetimi*. Ankara: İKSAD Yayınevi. https://iksadyayinevi.com/home/turkiyede-idarenin-butunlugu-ilkesi-ve-yerel-yonetimler-uzerinde-idari-vesayet-denetimi/ E.T.: 06.04.2025

Kaya, Y. (2024). Milli Birlik Komitesi Döneminde Türkiye'nin Dış Politikası (1960-1961). *Medeniyet ve Toplum Dergisi, 8*(1), 83-100. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/4034167

Kaya, Y., Şahin, H. (2018). Türk Siyasal Yaşamında Milliyetçi Cephe Hükümetleri Dönemi. *Tarihin Peşinde Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 19,* 515-540. https://hdl.handle.net/20.500.12452/1469

Kayır, G. B. (2020). Faustian Bargain: How the Academics in Turkey Dealt with University Purges. *University of British Columbia*. Unpublished Thesis. https://open.library.ubc.ca/media/stream/pdf/24/1.0395103/4

Kaymal, C. (2019). *Cemaatten Darbeci Bir Örgüte Dönüşüm: Gülen Hareketi'nin Analizi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kocaeli Üniversitesi.

Kaynar, M. K. (2017). *Türkiye'nin 1960'lı Yılları*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Kellerman, B. (2004). *Bad Leadership: What It Is, How It Happens, Why It Matters*. Harvard Business Press.

Keohane, R. O. (1980). *The theory of hegemonic stability and changes in international economic regimes*. in Change In The International System (Ed. O. R. Holsti), Routledge. https://doi.org/10.4324/9780429052187

Keskin, Y. (2014). The Democracy Rhetoric of Democrat Party. *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5*(1), 107-130. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/68497 E.T.: 14.04.2025

Keskin, Y. Z. (2020). Türkiye Siyaseti ve Devlet Örgütlenmesinde 12 Mart Muhtırasının Etkileri. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 22*(TBMM'nin 100. Yılı ve Millî İrade Özel Sayısı), 1-15. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1194125 E.T.: 26.03.2025

Keskin, Y. Z., & Gülsemin, A. (2020). 12 Eylül Ara Rejimi Döneminde Türkiye'de Siyasal Gelişmeler (1980-1983). *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 26*, 703–724. DOI:10.9775/kausbed.2020.037

Keskin, Z. (2022). Bakır Çağlar'ın Anayasacılık Perspektifinden 1982 Anayasası. *Anayasa Hukuku Dergisi, 11*(22), 559-590. https://anayasader.org/wp-content/uploads/2025/02/22-Keskin.pdf E.T.: 06.04.2025

Keyder, Ç. (1987). *State and Class in Turkey: A Study in Capitalist Development*. Verso.

Kılıç, M. (2019). 28 Şubat'ın Toplum Mühendisliği. *Kriter Dergi, 3*(2), https://kriterdergi.com/siyaset/28-subatin-toplum-muhendisligi E. T.: 07.04.2025

Kıraç, R. (2010). *1950 Sonrası Türkiye'de Politik, İdeolojik ve Kültürel Değişimin Sinemaya Yansıması*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi.

Kıyanç, S. (2020). *CIA ve Türkiye'de Darbeler*. İstanbul: Duvar Yayınları.

Kıyanç, S. (2022). Türkiye-Abd İlişkileri Bağlamında CIA Eski Başkanı Allen Welsh Dulles ve Faaliyetlerinin İncelenmesi. *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi 22*(44), 445-479. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2661329 E.T.: 23.03.2025

Kissinger, H. (1982). *Years of Upheaval*. Little, Brown and Company.

Kitschelt, H. (1992). Political Regime Change: Structure and Process-Driven Explanations?, *American Political Science Review, Cambridge University Press, 86*(4), 1028-1034.

Klapsis, A., Arvanitoupulos, C., Hatzivatsilou, E., Pedaliu, E.G.H. (2020). *The Greek Junta and the International System. A Case Study of Southern European Dictatorships, 1967-74.* Routledge.

Koca, O. (2019). Türkiye'de Siyasal Ayrışma ve Medya: 28 Şubat Sürecinin Merkez Medyada Sunumunun Eleştirel Söylem Analizi ile Çözümlenmesi. *Kırklareli Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 8*(2), 144-160. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/813445 E.T.: 14.94.2025

Koç, R. (2009). *Fatin Rüştü Zorlu'nun Hayatı ve Siyasi Faaliyetleri* Marmara Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi.

Koç, R. (2021). *Günah Adası: Yassıada*. İstanbul: Lale Yayınları.

Koç, R. (2022). İki Darbenin Karşılaştırılması: 27 Mayıs 1960 ve 15 Temmuz 2016. *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları*, 41, 77–103. https://doi.org/10.26650/YTA2022-1036178

Koç, Y. (1998). *Sendikacılık Tarihi*. Türk-İş Eğitim Yayınları No.1 Ankara.

Koç, Y. (2014). 30. Yıldönümünde 12 Eylül Darbesi ve İşçi Sınıfı. *Mülkiye Dergisi, 34*(268), 43-74. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/526 E.T.: 05.04.2025

Koçak, C. (2016). *Darbeler Tarihi*. İstanbul: Timaş Yayınları

Koçak, C. (2023). *Türkiye'de Milli Şef Dönemi (1938–1945) Cilt 2*. 9. Baskı. İstanbul: İletişim Yayınları.

Korkut, L. (2017). Başlangıç Kısımlarının Hukuki Etkisi, Temel Nitelikleri ve 1982 Anayasası: Karşılaştırmalı Bir Analiz. *İstanbul Medipol Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 4*(2), 43-82. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1102245 E.T.: 06.04.2025

Korucu, S. (2013). Yargısal Aktivizmin Kavramsal Analizi. *Liberal Düşünce Dergisi*, 70, 201-225. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/790635 E.T.: 08.04.2025

Koyuncu, M. (2017). Yılmaz Güney'in Politik Sineması ve Duvar Filmi Üzerine Bir İnceleme. *Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 5*(1), 196-215. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/897298 E.T.: 06.05.2025

Kömür, G., & Dursunoğlu, İ. (2020). The dynamics of transition of multi-party life in Turkey. *Academic Studies*, *13*(2), 634–645.

Kruijt, D. (2017). *The political influence of the Latin American military*. Utrecht University Press. https://dspace.library.uu.nl/bitstream/handle/1874/415105/16.10.17.Cuadernos.WorkingPaper.30_DirkKruijt_Finalversion.pdf?sequence=1 E.T.: 19.03.2025

Kulaç, O., & Babaoğlu, C. (2021). Türkiye'de Politika Kurullarının İşbirlikli Yönetişim Açısından Değerlendirilmesi, Yasama Dergisi, 44, 101-122. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2031950 E.T.: 11.04.2025

Kurşuncu, T. & Safi, İ. (2023). "Referandum ve Plebisit Kavramları Doğrultusunda Türkiye'nin Referandum ve Plebisit Tarihi", *International Journal of Entrepreneurship and Management Inquiries, 07*(13), 204-223. DOİ: 10.55775/ijemi.1213388

Kuru, A. T. (2009). *Secularism and State Policies toward Religion: The United States, France, and Turkey*. Cambridge: Cambridge University Press.

https://doi.org/10.1017/CBO9780511815096 E.T.: 08.04.2025

Kuru, A. T. (2019). *Islam, Authoritarianism, and Underdevelopment*

A Global and Historical Comparison. Camdrige University Press.

Kurum, M. & Çardak, B. (2022). *Sorularla Terörizm ve Terör Örgütlerİ: 50 Soruda Radikal Sol Terör Örgütleri.* İçişleri Bakanlığı İç Güvenlik Stratejileri Dairesi Başkanlığı.

Kutay, A. (2016). *Civilian and Military Relations in Turkey: A Historical Survey*. CMI Working Paper. http://hdl.handle.net/11250/2475213

Kuzu, B. (2011). Türkiye Cumhuriyetinin Anayasalarının İnsan Hakları Açısından Karşılaştırmalı Olarak İncelenmesi. *Journal of Istanbul University Law Faculty, 54*(1-4), 71-101. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/95944 E.T.: 28.03.2025

Kürkçü, B. (2022). The question of U.S. involvement in Turkish military coups during the Cold War: An analysis via available CIA archives. *Journal of Military History, 86*(1), 110-131.

Laçiner, S. (2010). Turkish foreign policy between 1960-1971: neo-Kemalism vs. neo-Democrats?. *USAK Yearbook of Politics and International Relations, 3*,171-234.

Lehoucq, F. & Pérez Liñán, A. (2009). *Regimes, Competition, and Military Coups in Latin America*. APSA 2009 Toronto Meeting Paper, https://ssrn.com/abstract=1449035

Lehoucq, F., & Pérez-Liñán, A. (2013). Breaking Out of the Coup Trap: Political Competition and Military Coups in Latin America. *Comparative Political Studies, 47*(8), 1105-1129. https://doi.org/10.1177/0010414013488561

Levitsky, S., & Ziblatt, D. (2018). *How Democracies Die*. Crown Publishing Group. https://newuniversityinexileconsortium.org/wp-content/uploads/2022/08/Levitskyl-Ziblatt-How-Democracies-Die-2018-1.pdf E.T.: 08.04.2025

Linz, J. J. (1978). *The Breakdown of Democratic Regimes: Crisis, Breakdown, and Reequilibration.* Johns Hopkins University Press.

Linz, J. J., & Stepan, A. (1996). *Problems of Democratic Transition and Consolidation*. Johns Hopkins University Press.

Lipset, S. M. (1960). *Political Man: The Social Bases of Politics*. Anchor Books.

Loveman, B. (1994). "Protected Democracies" and Military Guardianship: Political Transitions in Latin America, 1978-1993. *Journal of Interamerican Studies and World Affairs*, *36*(2), 105–189. doi:10.2307/166175

Loveman, B. (1999). *For la Patria: Politics and the Armed Forces in Latin America*. Wilmington, DE: Scholarly Resources.

Macdonald, A. (2018). Perpetual transitions: The institutionalization of military tutelage systems in Myanmar and Thailand. *Asian Affairs: An American Review*, *45*(3–4), 139–164. https://doi.org/10.1080/00927678.2018.1538622

Maden Karabudak, C. (2020). Demokrasinin Koşullarının Belirlenmesinde Uluslararası ve Ulus Üstü Yapıların Etkisi. Kırıkkale Üniversitesi Ekonomi, *İşletme ve Siyaset Dergisi*, *7*(2), 392-402. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1784308 E.T.: 06.04.2025

Mahmud, T. (1994). Jurisprudence of successful treason: Coup d'état & common law 27, *Cornell International Law Journal, 49*, 51-78. https://digitalcommons.law.seattleu.edu/faculty/543

Mango, A. (2000). *Atatürk: Modern Türkiye'nin Kurucusu*. London: John Murray.

Marcou, J. (2020). *Anayasacılık ve Türkiye'de Anayasal Hareketler*. Anayasa Derneği. https://anayasader.org/wp-content/uploads/2020/05/Marcou-AYHD-1.pdf E.T.: 05.04.2025

Marcus, A. (2007). *Blood and Belief: The PKK and the Kurdish Fight for Independence*. New York University Press.

Mardin, Ş. (1966). Opposition and control in Turkey. *Government and Opposition, 1*(3), 375–385.

Mardin, Ş. (1973). Center-periphery relations: A key to Turkish politics? *Daedalus, 102*(1), 169–190. https://www.jstor.org/stable/20024114

Mares, D. R., & Martínez, R. (2013). *Debating civil-military relations in Latin America*. Routledge.

Marinov, N., & Goemans, H. (2014). *Coups and Democracy*. *British Journal of Political Science*, 44(4), 799-825. doi:10.1017/S0007123413000264

Marsteintredet, L., & Malamud, A. (2019). Coup with Adjectives: Conceptual Stretching or Innovation in Comparative Research? *Political Studies, 68*(4), 1014-1035. https://doi.org/10.1177/0032321719888857

Maxwell, K. (1995). *The Making of Portuguese Democracy*. Cambridge University Press.

McDowall, D. (2004). A Modern History of the Kurds. I.B. Tauris.

McGhee, G. C. (1990). *Envoy to the Middle World: Adventures in Diplomacy*. Harper &Row. New York.

McGowan, P. J. (2003). African military coups d'état, 1956–2001: frequency, trends and distribution. *The Journal of Modern African Studies*, *41*(3), 339–370. doi:10.1017/S0022278X0300435X

Memur-Sen Araştırma Raporu. (2024). 28 Şubat "Kapanmayan Yara". 27 Yılında 28 Şubat: Mağdurların Sorunları ve Çözüm Önerileri. https://memursen.org.tr/yayinlar/raporlar/28subatrapor.pdf E.T.: 20.04.2025

Menek, A. (2017). 367 Garabeti ve 2007 Referandumu. Şehir ve İrfan Araştırmaları Dergisi, 4, 118-127. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1871993 E.T.: 08.04.2025

Mercimek, Ş. (2018). Bürokratik Vesayet Anlayışına Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'nin Etkisi. *Uluslararası Batı Karadeniz Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi, 2*(2), 131-149. https://doi.org/10.46452/baksoder.497976 E. T.: 06.04.2025

Merryman, J. (2013). *Kemalism: A Revolutionary Ideology and Its Islamist Opposition*. Syracuse University Honors Capstone, https://surface.syr.edu/honors_capstone/49

Milliyetçi Hareket Partisi (MHP). (2016). 15 Temmuz Hain Darbe Girişimi ile İlgili Yapılan Yazılı Açıklama. https://www.mhp.org.tr/usr_img/mhpweb/kitaplar/15temmuzsonrasi_yazili_aciklamalar_cilt1.pdf E.T.: 21.04.2025

Mietzner, M., & Farrelly, N. (2013). Coups, military consolidation and redemocratisation in South-East Asia and the Pacific. *Australian Journal of International Affairs, 67*(3), 259-263. DOI:10.1080/10357718.2013.788126

Mousseau, D. Y. (2006). Democracy, Human Rights and Market Development in Turkey: Are They Related? *Government and Opposition*, *41*(2), 298–326. doi:10.1111/j.1477-7053.2006.00180.x

Yavan, M. K. (2018). Siyasal Şiddet, Terörizm ve Türkiye Örneği: 12 Eylül Süreci. *Türk Dünyası Araştırmaları 120*(237), 81-102. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1471328 E.T.: 05.04.2025

Mumyakmaz, A. (2019). Türkiye'nin Demokratikleşme Sürecinde Darbe, Ordu ve Vesayet. *Toplum ve Kültür Araştırmaları Dergisi*, 4, 17-27. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/906583 E.T.: 14.04.2025

Nohutçu, A. & Ündal, M. (2015). *Anayasa Hukuku*, (Onikinci Bası), Ankara: Savaş Yayınevi.

Northouse, P. G. (2018). *Leadership: Theory and Practice* (8th ed.). Sage Publications

O'Connor, F. (2017). *The Kurdish Movement in Turkey: Between Political Differentiation and Violent Confrontation*. (PRIF Reports, 147). Frankfurt am Main: Hessische Stiftung Friedens- und Konfliktforschung. https://nbn-resolving.org/ urn:nbn:de:0168-ssoar-56326-3

Oktay, F. (2018). *1982 Anayasası Çerçevesinde Olağanüstü Yönetim*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Ticaret Üniversitesi.

Okyay, C. (2018). *Türkiye'de anayasacılık anlayışı olarak tepkisellik (1960–1982 dönemi)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Onaran, B. (2022). İhtilalci ve Tarih: Talât Aydemir'in Hatıratında Zaman ve Siyaset. *Toplumsal Tarih Akademi*, 1, 63-84.

Oran, B. (2022). *Türk Dış Politikası: Kurtuluş Savaşından Bugüne Olgular, Belgeler, Yorumlar, Cilt II: 1980-2001*. 18. Baskı. İstanbul: İletişim Yayınları.

Öcal, B. (2009). 12 Eylül'den 28 Şubat'a Darbe Söylemlerindeki Değişimin Analizi. *Ethos Felsefe Dergisi, 1*(4), 1–62. https://ethosfelsefe.com/sites/default/files/2021-09/ethos3-beyhan.pdf E.T.: 05.04.2025

Öktem, K. (2011). *Angry Nation: Turkey since 1989*. Zed Books.

Ölçekçi, H. (2018). 15 Temmuz Öncesi FETÖ Medyasında Psikolojik Savaş Gazeteciliği. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 7*(1), 427-454. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/578263 E.T.: 09.04.2025

Önal, T. (2015). Askeri Vesayet Sisteminin İlk Halkası: 27 Mayıs Süreci ve Sonrası. *Electronic Turkish Studies*, 10(1), 511-534. DOI:http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7683

Önal, T. (2016). 12 Mart Muhtırası: Vesayetin Pekişmesi ve Ara Rejim Süreci (1971–1973). *History Studies, 8*(1), 89-109. Doi:10.9737/hist.2016118185

Öniş, Z. & Webb, S. B. (1994) Turkey: Democratisation and Adjustment From Above in Haggard, S. & Webb, S.B. (ed.), *Voting for Reform: Democracy, Political Liberalization, and Economic Adjustment*. New YorkL: Oxford University Press.pp.128-182.

Öniş, Z. (1991). 2 Political Economy of Turkey in the 1980s Anatomy of Unorthodox Liberalism. *Strong State and Economic Interest Groups: The Post-1980 Turkish Experience*, edited by Metin Heper, Berlin, Boston: De Gruyter, pp. 27-40. https://doi.org/10.1515/9783110859966.27

Öniş, Z. (2000). Neoliberal Globalization and the Democracy Paradox: The Turkish General Elections of 1999. *Journal of International Affairs, 54* (1), 283-306.

Öniş, Z. (2014). *Monopolizing the Center: The AKP and the Uncertain Path of Turkish Democracy*. http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.2499213 E.T.: 10.04.2025

Ötkünç, C. (2007). *Türkiye'de Sendika-Siyaset İlişkisine Bir Örnek: 1970'li Yıllarda DİSK'in Türkiye Siyasetine Etkisi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi.

Özata, M. (2017). ABD ve 12 Eylül Darbesi: Bir Demokrasinin Darbeye Bakışı. *Asia Minor Studies, 5*(9), 48-63. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/273092 E.T.: 06.04.2025

Özata, M. (2024). Democracy or Stability: The US Policy Towards Turkish Experiment in Democracy 1945-1980. *Tarih Dergisi*, 84, 159-182. https://doi.org/10.26650/iutd.1496002

Özata, M., & Kaan, O. (2021). Türkiye'de Gerçekleşen Askeri Müdahalelerin İngiliz ve Amerikan Basınına Yansımaları. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi, 13*(24), 397-414. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1610001 E.T.: 06.04.2025

Özben, K. (2023). *Türkiye'de 1960-2016 Yılları Arasındaki Askeri Müdahalelerin Siyasi Haberler Üzerinden Temsili*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi.

Özbudun, E. (1993). State elites and democratic political culture in Turkey. In *Political Culture and Democracy in Developing Countries*. De Gruyter. https://doi.org/10.1515/9781685855895-009

Özbudun, E. (2000). *Contemporary Turkish Politics: Challenges to Democratic Consolidation*. Boulder, USA: Lynne Rienner Publishers. https://doi.org/10.1515/9781626373174

Özbudun, E. (2007a). Democratization Reforms in Turkey, 1993–2004. *Turkish Studies, 8*(2), 179–196. https://doi.org/10.1080/14683840701312195 E.T.: 08.04.2025

Özbudun, E. (2007b). Türk Anayasa Mahkemesinin Yargısal Aktivizmi ve Siyasal Elitlerin Tepkisi. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, 62*(03), 257-268. https://doi.org/10.1501/SBFder_0000002041 E.T.: 08.04.2025

Özbudun, E. (2011). Turkey's Constitutional Reform and the 2010 Constitutional Referendum. *Mediterranean Politics*, 191-194. https://peacemaker.un.org/sites/default/files/document/files/2022/07/trozbudunreform-referendum2010_0.pdf E.T.: 08.04.2025

Özbudun, E. (2013). Türk Anayasa Mahkemesi ve Siyasal Kriz", içinde KURU, Ahmet T. ve STEPAN, Alfred (Der.), *Türkiye'de Demokrasi*, *İslâm ve Laiklik* (ss. 161-176), İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları. https://www.muharrembalci.com/hukukdunyasi/alintilar/1235.pdf E. T.: 06.04.2025

Özbudun, E. (2013). *Türkiye'de Demokrasi, İslam ve Laiklik*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Özbudun, E. (2014). *Türkiye'de Demokratikleşme Süreci: Anayasa Yapımı ve Anayasa Yargısı* İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Özbudun, E. (2015). Turkey's Judiciary and the Drift Toward Competitive Authoritarianism. *The International Spectator, 50*(2), 42–55. https://doi.org/10.1080/03932729.2015.1020651 E.T.: 08.04.2025

Özcan, İ. (2022). Barışın Tesisi Aşamasında Geçiş Dönemi Adaleti ve Hakikat Komisyonları: Arjantin ve Şili Örneği. *Barış Araştırmaları ve Çatışma Çözümleri Dergisi, 10*(2), 221-252. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2243584 E.T.: 07.04.2025

Özçağlayan, M., & Apak, D. (2017). Soğuk Savaş Yıllarında Algı Yönetimi, Haber ve Propaganda İlişkisi. *Marmara İletişim Dergisi*, 28, 107-130. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/378767 E.T.: 05.04.2025

Özçelik, M. H., & Güneş, M. (2018). *Bir 27 Mayıs Tahlili: Silahlı Kuvvetler Birliği*. İstanbul: Sokak Kitapları Yayınları.

Özçelik, N. (2017). FETÖ'nün Türk Silahlı Kuvvetlerine Sızma Stratejisi. *FETÖ'nün Anatomisi: İhanet, Kumpas, Takiye* içinde (Editörler: E. Bayraklı & U. Ulutaş), ss.118-131. SETA Yayınları

Özdemir, G. (2018). Huntington'un Demokratikleşme Dalgaları Bağlamında Türk Demokratikleşmesine Bakış ve 15 Temmuz'un Önemi. *Sakarya Üniversitesi İktisat Dergisi, 7*(1), 27-51. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/455743 E.T.: 08.04.2025

Özdemir, H. (2015). 28 Şubat Süreci Arifesinde ve Ertesinde İki Milli Görüş Partisi: Refah Partisi (RP)-Fazilet Partisi (FP) (Karşılaştırmalı Bir Analiz). *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 20*(2), 165-193. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/194139 E.T.: 06.04.2025

Özen, D. D. M. (2010). Yargı Bağımsızlığını Zedeleyen Düzenleme, Uygulamalar ve Bağımsızlığı Sağlamaya Yönelik Çözüm Önerileri. *Ankara Barosu Dergisi*, 1, 31-65. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/397668 E.T.: 10.04.2025

Özer, A., & Yıldıran Önk, Ü. (2021). Suskunluk Sarmalı Kuramı Çerçevesinde Türk Basını: Cem Karaca'nın Vatandaşlıktan Çıkarılışı ve Dönüşü Haberleri. *Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi* (38), 416-438. https://doi.org/10.17829/turcom.933856

Özgan, A. (2016). Siyasi Bir Kriz Olarak 28 Şubat 1997 Süreci. *Gençlik Araştırmaları Dergisi, 4*(3), 87-109.

Özkan, A. (2022). *Eleştirel Kuram Bağlamında Türkiye'de Medya-Siyaset İlişkileri*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Özşarlak, P. (2021). *12 Mart 1971 Muhtırası'nın Ardından Verilen Ölüm Cezalarının Türk Basınında Sunumu*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Yaşar Üniversitesi, İzmir. https://dspace.yasar.edu.tr/bitstream/handle/20.500.12742/18739/688225.pdf?sequence=1&isAllowed=y E.T.: 28.03.2025

Öztürk, C., & Çakan, A. (2023). Askeri Ceza Yargılaması ve 7329 Sayılı Kanunla Yapılan Değişikliklerin Değerlendirilmesi. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 13*(2), 1659-1680. https://doi.org/10.48146/odusobiad.1177146 E.T.: 18.04.2025

Pamuk, Ş. (2018). *Türkiye'nin 200 Yıllık İktisadi Tarihi*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Payne, S. G. (1996). *A History of Fascism 1914–1945*. University of Wisconsin Press.

Payne, S. G. (2008). *Franco and Hitler: Spain, Germany, and World War II*. Yale University Press.

Pertner, E. M. (2020). *Media Moguls and Political Patrons: Media and Democracy in Turkey*. ProQuest. Unpublished Doctoral Thesis, The Geoge Washington University. https://search.proquest.com/openview/1cc22496a2abbd94741dcd808390ea29

Pıçak, M. & Kadah, H. (2017). Türkiye'de Sendikalaşmanın Tarihsel Gelişimi. *Dünden Bugüne Ekonomi Yazıları* içinde (Editörler: S. Koç, S. Yılmaz GENÇ, K. Çolak), ss.198-241. file:///C:/Users/CASPER/Downloads/Trkiyede-Sendikalamann-Tarihsel-Geliimi.pdf E.T.: 05.04.2025

Pion-Berlin, D. (2001). *Civil-military relations in Latin America: New analytical perspectives*. University of North Carolina Press.

Pion-Berlin, D. (2005). Political Management of the Military in Latin America. *Military Review, 85*(1), 19–31.

Post, J. M. (2004). *Leaders and their followers in a dangerous world: The psychology of political behavior*. Cornell University Press.

Powell, J. (2012). Determinants of the Attempting and Outcome of Coups d'état. *Journal of Conflict Resolution, 56*(6), 1017-1040. https://doi.org/10.1177/0022002712445732

Powell, J. M., & Thyne, C. L. (2011). Global instances of coups from 1950 to 2010: A new dataset. *Journal of Peace Research*, *48*(2), 249-259. https://doi.org/10.1177/0022343310397436

Powell, J., & Chacha, M. (2016). Investing in stability: Economic interdependence, coups d'état, and the capitalist peace. *Journal of Peace Research, 53*(4), 525-538. https://doi.org/10.1177/0022343316638588

Pryce, D. K., & Time, V. M. (2023). The role of coups d'état in Africa: Why coups occur and their effects on the populace. *International Social Science Journal, 73*(250), 1019-1034, https://doi.org/10.1111/issj.12428

Ritter, L., & Sivaslian, M. (2013). *Kılıç Artıkları: Türkiye'nin Gizli ve Müslümanlaştırılmış Ermenileri.* İstanbul: Hrant Dink Vakfı Yayınları. http://hdl.handle.net/20.500.11834/2483 E.T.: 06.04.2025

Rizvi, H. A. (2003). *Military, State and Society in Pakistan*. Palgrave Macmillan.

Robins, P. (2003). *Suits and Uniforms: Turkish Foreign Policy since the Cold War*. Hurst & Company.

Salep, M. (2019). Siyasi ve Hukuki Açıdan 1961 Anayasası'nda Yapılan Değişiklikler (1969-1974), Turkish Studies-Historical Analysis, 14(2), 327-357. http://dx.doi.org/10.29228/TurkishStudies.22531

Samim, A. (1981). The tragedy of the Turkish left. *New Left Review, 126*, 60–85. https://newleftreview.org/issues/i126/articles/ahmet-samim-the-tragedy-of-the-turkish-left

Sancar, M. (2020). *"Devlet Aklı" Kıskacında Hukuk Devleti*. İstanbul: İletişim Yayınları

Saral Güneş, S., & Yağız Baylan, D. (2016). Değişen toplumsal yapının film içeriklerine yansıması. *Global Media Journal, 6*(12), 332-354. https://globalmediajournaltr.yeditepe.edu.tr/sites/default/files/sayilar/2016_bahar/14_selda_saral_deniz_yagiz_baylan.pdf E.T.: 06.04.2025

Sarıbay, A. Y. (2021). *Siyasal Partiler Sosyolojisi*. İstanbul: Der Yayınları.

Sarlak, Z. (2020, August 25). *A history of the national security state in Turkey*. Leiden University. https://hdl.handle.net/1887/135947

Sartori, G. (1997). *Comparative Constitutional Engineering: An Inquiry into Structures, Incentives and Outcomes* (2nd ed.). NYU Press

Savran, S. (2022). Türkiye'de Sınıf Mücadelesi: Emek, Sermaye, Devlet. Ankara: Yordam Kitap.

Schedler, A. (2006). *Electoral Authoritarianism: The Dynamics of Unfree Competition*. Lynne Rienner Publishers.

Schenoni, L. L., & Mainwaring, S. (2018). US hegemony and regime change in Latin America. *Democratization*, *26*(2), 269–287. https://doi.org/10.1080/13510347.2018.1516754

Schiel, R. E. (2019). An assessment of democratic vulnerability: regime type, economic development, and coups d'état. *Democratization, 26*(8), 1439–1457. https://doi.org/10.1080/13510347.2019.1645652

Schiff, R. L. (1995). Civil-Military Relations Reconsidered: A Theory of Concordance. *Armed Forces & Society*, *22*(1), 7–24. http://www.jstor.org/stable/45346714 E.T.: 18.04.2025

Schiff, R. L. (2009). *The Military and Domestic Politics: A Concordance Theory of Civil–Military Relations*. Routledge.

Schmitter, P. C. (1999). The democratisation of Portugal in its comparative perspective, in *Portugal e a transição para a democracia 1974–1976*, ed. F. Rosas, Colibri, Lisboa, pp. 337–363.

Sediroğlu, S. C. (2022). İç ve Diş Dinamikler Bağlaminda Türk Demokrasi Mücadelesinde 1980 Askeri Darbesine Gidiş Süreci ve Dönemsel Kirilmalar (1971-1980). *Türk Demokrasi Tarihi (1980'den Günümüze) Liderler, Partiler ve Seçimler* İçinde (Editör: M. Karataş). İstanbul: Efe Akademi Yayınları.

Self, A. H. (2024). *Contested Legacy: A Re-Examination of the Ideologies, Ethos, and Interventions of the Turkish Military*. Unpublished Doctoral Thesis. Johns Hopkins University. https://jscholarship.library.jhu.edu/handle/1774.2/68528

Serarslan, M. (2014). Türkiye'nin Siyasal Ortamında Özerklik Kavramı ve Trt Kurumunun Özerklik Dönemi (1964-1972). *Selçuk İletişim, 2*(1), 65-81. https://doi.org/10.18094/si.88360

SETA (2017). *İddianamelerde 15 Temmuz Darbe Girişimi ve FETÖ*. https://www.setav.org/assets/uploads/2017/07/Rapor87.pdf E.T.: 10.04.2025

SETA. (2013). *2013'te Türkiye. Analiz*, 74. https://file.setav.org/Files/Pdf/20140102151113_2013teturkiye_pdf_4.pdf E.T.: 09.04.2025

Sever, A. (1998). The compliant ally? Turkey and the west in the middle east 1954–58. *Middle Eastern Studies*, *34*(2), 73–90. https://doi.org/10.1080/00263209808701223

Sevinç, H. (2021). Demokrasi Bağlamında Referandum Uygulaması: Türkiye Örneği. *Alınteri Sosyal Bilimler Dergisi, 5*(1), 29-50. https://doi.org/10.30913/alinterisosbil.885641 E.T.: 06.04.2025

Seymen Çakar, A. (2011). *1982 Anayasası'nda 5982 Sayılı Kanunla Yargı Alanında Yapılan Değişiklikler*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bilecik Üniversitesi.

Shaw, S. J., & Shaw, E. K. (1977). *History of the Ottoman Empire and Modern Turkey*. Cambridge University Press. https://psi427.cankaya.edu.tr/uploads/files/Shaw,%20History_of_the%20Ott%20Empire.pdf E.T.: 21.03.2025

Skaaning, S. E. (2018). Different Types of Data and the Validity of Democracy Measures. *Politics and Governance, 6*(1), 105-116. https://doi.org/10.17645/pag.v6i1.1183 E.T.: 08.04.2025

Souaré, I. K. (2014). The African Union as a norm entrepreneur on military coups d'état in Africa (1952–2012): an empirical assessment. *The Journal of Modern African Studies, 52*(1), 69–94. doi:10.1017/S0022278X13000785

Söğütlü, İ. (2010). Cumhuriyet Türkiyesi'nde modernleşme ve bürokratik vesayet. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19, 49-68. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/251917 E.T.: 24.03.2025

Stahl, R. (2009). *Militainment, Inc.: War, Media, and Popular Culture*. Routledge. https://doi.org/10.4324/9780203879603 E.T.: 18.04.2025

Stepan, A. (1988). *Rethinking Military Politics: Brazil and the Southern Cone*. Princeton University Press.

Sunay, C. (2009). *12 Eylül Dönemi Türk Siyasetinde Sivil-Asker İlişkileri (1980–1987)*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi.

Sunay, C. (2019). Türk Siyasal Hayatında Danışma Meclisi. *İnsan ve İnsan Dergisi, 6*(19), 79-97. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/638916 E.T.: 05.04.2025

Sunay, C. (2023). *27 Mayıs'tan 15 Temmuz'a Askerî Müdahaleler*. 267-299. file:///C:/Users/CASPER/Downloads/CengizSunay-27Maystan15TemmuzaAskeriMdahaleler%20(1).pdf E.T: 28.03.2025

Sunay, C. (2023). Cumhuriyetin Yüzüncü Yılında Ordu ve Siyaset. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, Özel Sayı: Cumhuriyetin 100. Yılında Türkiye, 142-174. https://doi.org/10.33692/avrasyad.1334903

Sunay, C. (2024). *27 Mayıs'tan 15 Temmuz'a Askerî Müdahaleler*. https://www.researchgate.net/publication/380397538_27_Mayis'tan_15_teMMuz'a_askeri_Mudahaleler E.T.: 24.03.2025

Sunay, C., & Tunç, B. (2024). 11. Dönem Tbmm'deki Yasama Faaliyetleri ve Etkin Şahsiyetler Üzerine Bir Değerlendirme. *Karadeniz Araştırmaları, 21*(83), 903-921. https://doi.org/10.56694/karadearas.1519011

Sunay, C., & Tunç. B. (2021). Elli Yıl Sonra 12 Mart Muhtırasına Yeniden Bakmak. *Journal of History School*, 55, 3904-3936.

Sutter, D. (2000). A game-theoretic model of the coup d'état. *Economics & Politics*, 12(2), 205-223. https://doi.org/10.1111/1468-0343.00075

Şahin, G. (2016). 1983 Seçimlerine Katılan Siyasi Partilerin Askeri Yönetim Sonrası Türkiyesine İlişkin Söylemleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi*, 33, 283-307.

Şahin, G. (2017). 1983 Seçimlerine Katılan Siyasi Partilerin Askerî Yönetim Sonrası Türkiye'sine İlişkin Söylemleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 33, 283-304.

Şahin, M. (2020). Öncü: 27 Mayıs 1960 Askerî Darbesi'nin Ardından Çıkan Bir Gazetenin Tarihi. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 33, 251-274

Şahin, M., Tınas, M., Sarı, B., İrdem, İ., Şahin, Y., Kıyıcı, H. & Öztürk, M. (2018). *Uluslararası Bir Tehdit Olarak FETÖ*. Polis Akademisi II. Uluslararası Güvenlik Sempozyumu Raporu. https://cdn2.pa.edu.tr/Upload/Rapor/Dosya/uluslararasi-bir-tehdit-olarak-feto.pdf E.T.: 11.04.2025

Şener, B. & Çolak, Ç. D. (2015). Türkiye'de Yeni Sağ'ın Kamu Yönetimi Anlayışı: Turgut Özal ve ANAP, *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 3*(18), 393-417. https://asosjournal.com/DergiTamDetay.aspx?ID=845 E. T.: 05.04.2025

Şentürk, Ü. (2022). *Türkiye'nin Toplumsal Yapısı.* Çanakkale: Paradigma Akademi Yayınları.

Şimşek, M. (2020). Çoğulculuk ve Vesayet İkileminde 1961 Anayasası. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 22*(TBMM'nin 100. Yılı ve Millî İrade Özel Sayısı), 221-240. https://doi.org/10.32709/akusosbil.788507

Tahtalı, M. B. (2019). Türk Hukukunda Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnameleriyle Kamu Görevinden İhraç Edilen Personelin Ohal İşlemleri İnceleme Komisyonu Sonrasında İdari Yargıya Başvurma Süresi Sorunu. *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 10*(2), 728-744. https://doi.org/10.21492/inuhfd.605365 E.T.: 13.04.2025

Takkaç, H. S. (2019). Küreselleşme Sürecinde Türk Siyasetinde Dönüşüm: Özal Dönemi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 12*(67), 370–377. http://www.sosyalarastirmalar.net/cilt12/sayi67_pdf/2tarih_cografya_siyaset_uluslararasiiliskiler/takkac_handesaadet.pdf E.T.: 06.04.2025

Taner, M. (2021). *Generative Mechanisms of Turkish-American Defense Relations: 1973–1980 a Critical Realist Analysis*. Middle East Technical University Unpublished Theses. https://hdl.handle.net/11511/89578

Tansi, D. (2021). Türk modernleşme tarihi sürecinde Adalet Partisi bağlamında muhafazakâr siyaset arayışı. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 14*(3), 924-937. https://doi.org/10.25287/ohuiibf.789655

Taş, H. (2017). A history of Turkey's AKP-Gülen conflict. *Mediterranean Politics, 23*(3), 395–402. https://doi.org/10.1080/13629395.2017.1328766 E.T.: 09.04.2025.

Taş, H. (2018). The 15 July abortive coup and post-truth politics in Turkey. *Southeast European and Black Sea Studies, 18*(1), 1–19. https://doi.org/10.1080/14683857.2018.1452374 E.T.: 13.04.2025

Taş, H. (2023). Populism and civil–military relations. *Democratization, 31*(1), 70–89. https://doi.org/10.1080/13510347.2023.2255976 E.T.: 15.04.2025

Taşdelen, E., & Aydoğan, E. (2024). 1982 Anayasası'nın Meşruiyetini Sağlamaya Yönelik Kampanya Süreci. *Atatürk Araştırma Merkezi, 40*(1), 809-848. https://atam.gov.tr/wp-content/uploads/2024/10/Esra-TASDELEN-Erdal-AYDOGAN.pdf E.T.: 05.04.2025

TBMM Meclis Araştırması Komisyonu (2016). Fethullahçı Terör Örgütünün (FETÖ/PDY) 15 Temmuz 2016 Tarihli Darbe Girişimi ile Bu Terör Örgütünün Faaliyetlerinin Tüm Yönleriyle Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu. https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=1771 E.T.: 09.2025

TBMM Meclis Araştırması Komisyonu Raporu (2012). Ülkemizde Demokrasiye Müdahale Eden Tüm Darbe ile Demokrasiyi İşlevsiz Kılan Diğer Bütün Girişim ve Süreçlerin Tüm Boyutları ile Araştırılarak Alınması Gereken Önlemlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırması Raporu. https://acikerisim.tbmm.gov.tr/server/api/core/bitstreams/83cc978e-c784-4a94-bf27-8e08c2e22a9d/content E.T.: 06.04.2025

Tekelioğlu, O. (2018). *Türkiye'de Askeri Darbelerin ve Darbe Girişimlerinin Bürokrasi Üzerine Etkileri (1909-1980)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

Temizel, M. (2012). *Türkiye'de Seçmen Davranışlarında Sosyo-Psikolojik, Kültürel ve Dinsel Faktörlerin Rolü.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi.

TEPAV (2024). *Yargı sistemi ve cezasızlık algısı: Türkiye'de hukuk reformunun zorunluluğu*. https://www.dahaiyiyargi.org/wp-content/uploads/2025/01/Yargi-sistemi-ve-cezasizlik-algisi_-Turkiyede-hukuk-reformunun-zorunlulugu.pdf E.T.: 07.04.2025

Tezcür, G. M. (2009). Judicial Activism in Perilous Times: The Turkish Case. *Law & Society Review, 43*(2), 305–336. doi:10.1111/j.1540-5893.2009.00374.x

Tezel, E. (2023). *Türkiye'de Yaşanan Darbeler ve Darbe Girişimleri Sonrası Yapılan Yasal Düzenlemelerin Askeri Yönetime Etkileri*. Kapadokya Üniversitesi Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. https://hdl.handle.net/20.500.12695/2220

Thompson, W. R. (1975). Regime Vulnerability and the Military Coup. *Comparative Politics, 7*(4), 459–487. https://doi.org/10.2307/421422

Thyne, C. L., Powell, J. M. (2016). Coup d'état or Coup d'Autocracy? How Coups Impact Democratization, 1950–2008, *Foreign Policy Analysis, 12*(2), 192–213, https://doi.org/10.1111/fpa.12046

TİHV (2015). *Türkiye'de İşkencenin 22 Yılı*. Türkiye İnsan Hakları Vakfı. https://tihv.org.tr/wp-content/uploads/2020/04/turkiye-de-iskencenin-22-yili.pdf E.T.: 06.04.2025

Tickner, J. A. (2001). *Gendering World Politics: Issues and Approaches in the Post-Cold War Era*. Columbia University Press.

Tocci, N. (2001). Turkey and the European Union: Reversing Vicious Circles in Turkey's Political Economy. *Russian & East European Finance and Trade*, *37*(4), 5–38. http://www.jstor.org/stable/27749581

Toker, H. G. (2023). 12 Eylül 1980 Askerî Darbesinin Mağdurlarında Geçmişle Yüzleşme. *Ankara Üniversitesi İlef Dergisi, 10*(1), 43-68. http://ilefdergisi.ankara.edu.tr/en/download/article-file/3175101 E.T.: 06.04.2025

Tokmak, M. (2024). 'Devrim Anayasası' Taslağı Işığında 9 Mart Hareketinin Siyasal ve İdeolojik Görünümleri. *Amme İdaresi Dergisi, 57*(4),97-130.

Toktaş, ş. (2004). Nationalısm, Modernization and the Military in Turkey: Women Officers in the Turkish Armed Forces. *Oriente Moderno*, *23 (84)*, 247–267. http://www.jstor.org/stable/23073457

Tomakin, M. S. (2019). *Türkiye'de Askerî Darbeler Sonrası Sivilleşme Çabaları: 1983-1987 Örneği.* Yayımlanmaış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi.

Toprak, B. (1996). *Civil Society in Turkey*. In A. R. Norton (Eds.), Civil Society in the Middle East, pp.87-118.

Toprak, E. (2020). 1982 Anayasası'nın Hazırlanma Süreci. *Turkuaz Uluslararası Türk Dünyası Bilimsel Araştırmalar Dergisi, 1*(2), 177-185. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1422978 E. T.: 06.04.2025

Tosun, Ç. (2014). *Siyasal Aygıt Olarak Basın ve İktidar (1996-2002)*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi.

Tögel, A. (2017). Anayasal ve Militan Demokrasi Algısı Üzerine. *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi*, 1, 105-130. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/270855 E. T.: 06.04.2025

TSK (2007). *27 Nisan 2007 Basın Açıklaması. Genelkurmay Başkanlığı Arşivi*. https://web.archive.org/web/20070429030710/http://www.tsk.mil.tr/bashalk/basac/2007/a08.htm E.T.: 08.04.2025

Tugal, C. (2009). Passive Revolution: Absorbing the Islamic Challenge to Capitalism. Stanford University Press.

Tuna, I. (2020). 27 Mayıs'ın Gölgesinde Demokrasiye Dönüş: 15 Ekim 1961 Genel Seçimleri. Çağdaş Türkiye.*Tarihi Araştırmaları Dergisi, 20*(40), 227-251.

Tunahan, Ö. (2015). 28 Şubat Süreci: 'Post-Modern Darbe'nin Sosyo-Politik Dinamikleri ve Toplum Desteği. *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2, 23-41. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/301322 E. T.: 06.04.2025

Tunc, A. & Özdemir, F.N. (2020). Türkiye'de sivil-asker ilişkilerinin siyasete etkisi. *Turkish Studies - Social, 15*(6), 3179-3196. https://dx.doi.org/10.47356/TurkishStudies.46129 E.T.: 06.04.2025

Tuncer, R. Z. (2021). *15 Temmuz Darbe Girişimi ve Toplumsal Belleğin Hafıza Mekânları*. T.C. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Yayınları. https://www.iletisim.gov.tr/images/uploads/dosyalar/15_Temmuz_Darbe_Girisimi_ve_Toplumsal_Bellegin_Hafiza_Mekanlari.pdf E.T.: 13.04.2025

Tunç, A., & Atılgan, A. (2018). Paralel Devlet Yapılanmasının Kamu Kurumlarına Sirayeti ve Bürokratik Vesayet Darbesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergis*i, 15, 79-104. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/506658 E.T.: 10.04.2025

Tunç, B. (2020). Türk Anayasa Tarihinde 1961 Anayasası'nın Yeri ve Önemi. *Karadeniz Araştırmaları, 17*(67), 657-692. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2259570 E.T.: 24.03.2025

Tunç, B., & Akarçay, E. (2022). 12 Mart Muhtırası Sonrası 1961 Anayasası'nda Yapılan Değişiklikler Üzerine Bir Değerlendirme. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 11*(3), 1543-1571. https://doi.org/10.15869/itobiad.1113973 E.T.: 28.03.2025

Tunç, H. (1998). Türkiye'de Askeri Darbeler, Muhtıralar ve Sivil Toplum Kuruluşlarının Tepkileri. *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 6*(1-2 (Prof. Dr. Süleyman ARSLAN'a armağan), 125-164.

Turinay, F. (2012). Anayasayı İhlal Suçu Üzerine Bir İnceleme. *Yalova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 1*(1), 289-310. https://www.yalova.edu.tr/Files/UserFiles/83/12_Turinay.pdf E.T.: 15.04.2025

Türe, E. (2020). Avrupa Konseyi-Türkiye İlişkilerinin Türk Basınında Yansımaları (1980-1984). *History Studies, 12*(6), 3245-3268. https://www.historystudies.net/dergi/avrupa-konseyi-turkiye-iliskilerinin-turk-basininda-yansimalari-1980-19842020129b3195c.pdf E.T.: 06.04.2025

Türegün, A. (2023). The political ideology of Turkey's Islamist swing under Erdoğan. *Journal of Political Ideologies,* 1–23. https://doi.org/10.1080/13569317.2023.2296395 E.T.: 13.04.2025

Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV). (2014). *2014 Türkiye İnsan Hakları Raporu*. https://www.raporlar.org/wp-content/uploads/2018/04/TIHV_Dokumantasyon_Merkezi_2014_Yillik_Insan_Haklari_Raporu1.pdf E.T.: 07.04.2025

TÜSİAD. (1997). Perspectives on Democratisation in Turkey. Yayın No: T/97-1-212. https://tusiad.org/en/reports/item/9101-perspectives-on-democratisation-in-turkey E.T.: 20.04.2025

Uğur-Çınar, M., Açıkgoz, A., & Esen, B. (2024). Party change and cleavage shifting in the global South: The case of Ecevit's CHP in Turkey. *Southeast European and Black Sea Studies*. https://doi.org/10.1080/14683857.2023.2197307

Uluç, A. V. (2014). Liberal - Muhafazakar Siyaset ve Turgut Özal'ın Siyasi Düşüncesi. *Yönetim Bilimleri Dergisi, 12*(23), 107-140. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/660212 E.T.: 05.04.2025

Uluçakar, M., & Çağlar, A. (2017). An Analysis of Two Different Models of Civil-Military Relations: The Case of Turkey. *Uluslararası İlişkiler Dergisi, 14*(55), 41-57. https://doi.org/10.33458/uidergisi.513504

Uluçakar, M., & Çınar, M. F. (2020). Türkiye'de Yargı ile Siyaset İlişkisinin Kuvvetler Ayrılığı Perspektifinden Analizi. *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7*(1), 126-141. https://doi.org/10.17336/igusbd.548020 E.T.: 06.04.2025

Ulutaş, E. (2014). Türkiye'de Vatandaşlık ve Anayasal Süreç. *Akademik İncelemeler Dergisi, 9*(1), 73-102. https://doi.org/10.17550/aid.68423 E. T.: 06.04.2025

Urhan, B., & Çelik, S. (2010). Türkiye'de Sistemin "Milli Güvenlik" Algısı ve Bunun İşçi Hareketleri ve Sendikacılık Faaliyeti Üzerindeki Etkisi. *Çalışma ve Toplum, 2*(25), 109-140. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/2576131 E.T.: 05.04.2025

Uslu, N. (1994). *Turkey's Relationship with the United States, 1960–1975*. Durnham University Thesis. CORE. https://core.ac.uk/download/pdf/108631.pdf

Uzun, C. D. (2017). FETÖ/PDY'nin Yargı Yapılanması. *FETÖ'nün Anatomisi: İhanet, Kumpas, Takiye* içinde (Editörler: E. Bayraklı & U. Ulutaş), ss.133-146. SETA Yayınları

Uzun, D. C. D. (2018). 6771 Sayılı Kanunla Anayasada Yargıyla İlgili Yapılan Düzenlemeler. *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi*, 11, 409-433. https://doi.org/10.18771/mdergi.437232 E. T.: 06.04.2025

Ünal, E., & Gökcen, A. (2022). 27 Mayıs 1960 Tarihinde Yürürlükte Olan Ceza Mevzuatımız ve Evrensel Hukuk Bağlamında Yassıada Yargılamaları. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, *28*(1), 129–169. https://doi.org/10.33433/maruhad.1031191

Ünay, S. (2009). Ekonomik Küreselleşme Çağında Diplomasi: Türkiye'nin Yeni Dış Politikası ve "Rekabet Devleti". *Türk Dış Politikası Yıllığı* içinde (Editörler: B. Duran, K. İnat, M. Ataman), ss.45-90, SETA Vakfı Yayınları. https://tdpyilligi.setav.org/tdp/turk-dis-politikasi-yilligi-2009.pdf E.T.: 06.04.2025

Üngör, U. Ü. (2012). Rethinking the Violence of Pacification: State Formation and Bandits in Turkey, 1914–1937. *Comparative Studies in Society and History*, *54*(4), 746–769. doi:10.1017/S0010417512000400

Üzümcü, A. (2022). 28 Şubat Süreci, E-Muhtıra ve 15 Temmuz FETÖ Darbe Girişiminin Ekonomi-Politik Analizi. *ESAM Ekonomik Ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 3*(1), 74-121. https://doi.org/10.53662/esamdergisi.1038106 E.T.: 08.04.2025

VanderLippe, J. M. (2005). *The politics of Turkish democracy: İsmet İnönü and the formation of the multi-party system, 1938-1950.* https://research.sabanciuniv.edu/id/eprint/746/1/3011800000199.pdf E.T.: 22.03.2025

Varol, O. O. (2013). The Turkish "model" of civil–military relations. *International Journal of Constitutional Law*, 11(3), 727–750. https://doi.org/10.1093/icon/mot023

Varol, O. O. (2017). *The democratic coup d'état*. Oxford University Press.

Walzer, M. (2006). *Just and unjust wars: A moral argument with historical illustrations*. Basic Books.

Watts, N. F. (2010). Activists in Office: Kurdish Politics and Protest in Turkey. University of Washington Press.

White, J. B. (2012). *Muslim Nationalism and the New Turks*. Princeton: Princeton University Press.

White, P. J. (2000). Primitive Rebels or Revolutionary Modernizers? The Kurdish National Movement in Turkey. Zed Books.

Yalansız, N. (2012). Turkey–Middle East Relations in the Cold War Era and the Great Powers. *History Studies: International Journal of History, 4*(2), 393-402. https://www.historystudies.net/dergi/tar2015125f745.pdf E.T.: 23.03.2025

Yalçın, A. K. (2018). Türk Siyasal Hayatında Milliyetçi Demokrasi Partisi (1983-1986). *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 6*(75), 462-477.

Yalçın, H. B. (2017). FETÖ'nün Bir Terör Örgütü Olarak Evrilişi. *FETÖ'nün Anatomisi: İhanet, Kumpas, Takiye* içinde (Editörler: E. Bayraklı & U. Ulutaş), ss.147-156. SETA Yayınları.

Yalman, G. L. (2009). Transition to Neoliberalism: The Case of Turkey in the 1980s. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Yarımoğlu, S. (2021). Asker Kökenli Yassıada Sanıklarının 27 Mayıs Darbesi Öncesindeki Konumları ve İadeiitibarlarına Giden Süreç: 1950 – 1967. *Recent Period Turkish Studies*, 40, 213-250.

Yaşar, K. (2014). Karşılaştırmalı Olarak Anayasayı İhlal Suçu. *Ceza Hukuku ve Kriminoloji Dergisi, 2*(1-2), 189-234.

Yavuz, M. H. (2009). *Secularism and Muslim Democracy in Turkey*. Cambridge: Cambridge University Press. https://doi.org/10.1017/CBO9780511815089 E.T.: 08.04.2025

Yavuz, M. H. (2013). *Toward an Islamic Enlightenment: The Gülen Movement*. Oxford University Press.

Yavuz, M. H. (2018). A Framework for Understanding the Intra-Islamist Conflict Between the AK Party and the Gülen Movement. *Politics, Religion & Ideology, 19*(1), 11-32, DOI: 10.1080/21567689.2018.1453247 E.T.: 10.04.2025

Yavuz, M. H., & Koç, R. (2016). The Turkish Coup Attempt: The Gülen Movement vs. the State. *Middle East Policy, 23*(4),136-148. https://doi.org/10.1111/mepo.12239

Yayla, A. (2016). 15 Temmuz Direnişi ve Türkiye Demokrasisi. *Liberal Düşünce Dergisi*, 83, 5-49. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/790431 E.T.: 13.04.2025

Yeldan, E. (2011). Küreselleşme Sürecinde Türkiey Ekonomisi. İstanbul: İletişim Yayınları

Yeşilbursa, B. K. (2005). The 'Revolution' of 27 May 1960 in Turkey: British Policy towards Turkey. *Middle Eastern Studies*, *41*(1), 121–151. https://doi.org/10.1080/0026320042000322743

Yeşiltaş, M. (2017). FETÖ'nün Örgütsel Kodları. *FETÖ'nün Anatomisi: İhanet, Kumpas, Takiye* içinde (Editörler: E. Bayraklı & U. Ulutaş), ss.35-47. SETA Yayınları.

Yıldırım, M. (2019). Sivil-Asker Uyumunun Anayasa Yapım Siyasetine Etkisi: 1971-1973 Anayasa Değişiklikleri. *Liberal Düşünce Dergisi, 24*(93), 35-58. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/687934 E.T.: 28.03.2025

Yıldırım, N. (2014). *28 Şubat Darbesi.* İstanbul: Akademisyen Kitabevi.

Yıldırım, U. (2023). Askerî Müdahalelerin Türkiye'de Siyasal İdeolojiler Üzerindeki Etkileri: Seçimler ve Partiler Üzerinden Bir Analiz. *Cumhuriyetin 100. Yılında Türkiye'de Siyaset ve İdeolojiler Üzerine Tartışmalar* içinde. (Editör: E. Oktay ve A. Turan), ss.91-119. file:///C:/Users/CASPER/Downloads/3.pdf E. T.: 05.04.2025

Yıldırım, U. T. (2021). Türk siyasal hayatında Anayasa yargısı-siyaset ilişkisi: Türk Anayasa Mahkemesi üzerinden bir değerlendirme. *Turkish Studies - Economy, 16*(1), 571-587. https://dx.doi.org/10.47644/TurkishStudies.48110

Yıldız, A. (2014). *Kemalizmin İki Yüzü*. İletişim Yayınları.

Yılmaz, H. (1997). Democracy and Freedom: The Redefinition of the Ideology of the Turkish Regime in the Postwar Period. in *Elites and Change in the Mediterranean (ed. Antonio Marquina)*. FMES, Madrid. Pp.27-44.

Yılmaz, H. (1997). Democratization from above in Response to the International Context: Turkey, 1945–1950. *New Perspectives on Turkey*, *17*, 1–37. doi:10.1017/S0896634600002739

Yılmaz, H. (2008). The Kemalist Revolution and the Foundation of the One-Party Regime in Turkey. In S. Yazıcı et al. (Eds.), *Essays in Honour of Ergun Özbudun*. Pp.535-564.

Yılmaz, H. (2021). 12 Eylül 1980 Darbesinden 1987 Referandumuna Kadar Geçen Süreçte Siyasi Yasaklı Süleyman Demirel. *Uluslararası Eğitim ve Tarih Araştırmaları Dergisi, 3*(2), 193-217. http://dx.doi.org/10.29228/eta.50025

Yılmaz, M. (2019). *Türkiye'de Plastik Sanatlar Alanında Sansür ve Liberal Sansür Kavramına Marksist Eleştiri Bağlamında Dört Örnek Olay İncelemesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi.

Yiğit, A., Yiğit, Ö., Göknar, Ş., Tekin, C., Karaman, Y., Daşkın, Y. ve Avcı, M., (2023). 28 Şubat Postmodern Darbe Süreci ve Etkilerinin Değerlendirilmesi, *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi, 10* (6), 2139-2157. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/3323667 E.T.: 07.04.2025

Yücekok, A. (1984). *100 Soruda Türk Devrim Tarihi*. İstanbul: Gerçek Yayınları.

Yücel, B. (2012). 5982 Sayılı Anayasa Değişikliği Kanununun 1982 Anayasası'nın Hukuk Devleti Anlayışına Etkisi. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, 100, 83-96. https://tbbdergisi.barobirlik.org.tr/m2012-100-1182 E.T.: 06.04.2025

Yücel, İ. (2019). Turkey's May 27, 1960 Coup through The French Diplomatic Reports. *Bilig,* 90, 43-65. https://doi.org/10.12995/bilig.9003

Yüksel, E. (2004). *Medya Güvenlik Kurulu: 28 Şubat Sürecinde Medya, MGK ve Siyaset Bağlantısı*. Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Zeydanlıoğlu, W. (2009). *Diyarbakır Askeri Cezaevi'nde İşkence ve Türkleştirme. Torture and Turkification in the Diyarbakir Military Prison*. (Der. Welat Zeydanlıoğlu, John T. Parry) Rights, Citizenship and Torture: Perspectives on Evil, Law and the State Oxford: Inter-Disciplinary Press, 73-92.

Zürcher, E. J. (1994). *Turkey: A Modern History*. I.B. Tauris. https://archive.org/details/turkeymodernhist0000zurc/page/n5/mode/2up?view=theater E.T.: 21.03.2025

Zürcher, E. J. (2014). *The Young Turk Legacy and Nation Building: From the Ottoman Empire to Atatürk's Turkey*. London: I.B. Tauris.

Zürcher, E. J. (2022). *Turkey in the Twentieth Century*. I.B. Tauris.

YAPAY ZEKÂYI KANT'LA DÜŞÜNMEK

Hesapkuramsal Karmaşıklık Ekseninde Makine Zekâsının Sınırları

Ümit Taştan

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1831
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Haziran 2025

ISBN: 978-625-396-559-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
TAŞTAN, Ümit
YAPAY ZEKÂYI KANT'LA DÜŞÜNMEK
Hesapkuramsal Karmaşıklık Ekseninde Makine Zekâsının Sınırları

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKLAR

Aaronson, Scott. “Reasons to Believe.”. https://scottaaronson.blog/?p=122 (erişim: 22.10. 2023).

Aaronson, Scott. “Why Philosophers Should Care About Computational Complexity.” In *Computability: Turing, Gödel, Church, and Beyond*. Edited by B. J. Copeland, Carl J. Posy and Oron Shagrir, 261–328. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2013.

Aaronson, Scott, and Avi Wigderson. “Algebrization: a New Barrier in Complexity Theory.” *ACM Transactions on Computation Theory* 1, no. 1 (2009): 1–54.

Abramson, Darren. “Turing’s Responses to Two Objections.” *Minds and Machines* 18, no. 2 (2008): 147–167. https://link.springer.com/article/10.1007/s11023-008-9094-6.

Alfieri, Francesco. “Mein „Ewiges Andenken” an Jörg Heidegger.” *Heidegger Studies / Heidegger Studien / Etudes* Heideggeriennes */ Studi Heideggeriani* 36, no. 1 (2020): 177–186.

Aliseda, A. *Abductive Reasoning: Logical Investigations into Discovery and Explanation.* Synthese library 330. Dordrecht, London: Springer, 2006.

Applegate, David L. *The Traveling Salesman Problem: A Computational Study*. Princeton, Oxford: Princeton University Press, 2006.

Aristoteles. *Organon III: Birinci Analitikler*. İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1996.

Aristoteles. *Organon V: Topikler*. İstanbul: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1996.

Baker, Theodore, John Gill, and Robert Solovay. “Relativizations of the P =? NP Question.” *SIAM Journal on Computing* 4, no. 4 (1975): 431–442.

Bergson, Henri. *Time and Free Will: An Essay on the Immediate Data of Consciousness*. Mineola, NY: Dover Publications, 2001.

Betz, Gregor, and Kyle Richardson. “Judgment Aggregation, Discursive Dilemma and Reflective Equilibrium: Neural Language Models as Self-İmproving Doxastic Agents.” *Frontiers in artificial intelligence* 5 (2022): 900943.

Bhuyan, Bikram P., Amar Ramdane-Cherif, Thipendra P. Singh, and Ravi Tomar. *Neuro-Symbolic Artificial Intelligence: Bridging Logic and Learning*. [S.l.]: Springer, 2024.

Blackburn, Simon. *The Oxford Dictionary of Philosophy*. 2nd ed. Oxford, New York: Oxford University Press, 2005.

Blanchette, Patricia. “The Frege-Hilbert Controversy”. *Stanford Encyclopedia of Philosophy*. 2007 (erişim: 14.05.2023).

Briggs, R. A. “Normative Theories of Rational Choice: Expected Utility”. Stanford Encyclopedia of Philosophy. 2014 (erişim: 20.05.2022).

Burge, Tyler. “Frege on Knowing the Third Realm.” *Importance and Legacy* (2010): 347–370.

Butterfield, Andrew. *A Dictionary of Computer Science*. With the assistance of Gerard E. Ngondi, and Anne Kerr. 7th ed. Oxford: Oxford University Press, 2016.

Cantone, Domenico, Eugenio Omodeo, and Alberto Policriti. *Set Theory for Computing: From Decision Procedures to Declarative Programming with Sets.* Monographs in Computer Science. New York: Springer, 2001.

Caygill, Howard. *A Kant Dictionary*. Reprint. The Blackwell philosopher dictionaries. Oxford: Blackwell, 2008.

Ceylan, Nuri Bilge. *Ahlat Ağacı*. Doğu Demirkol’un Katkılarıyla. 2018.

Chenmark-Weekly Thoughts. “Sculpting David”. https://chenmark.com/weekly-thoughts/sculpting-david/ (erişim: 02.09 2024).

Clapham, Christopher, and James Nicholson. *The Concise Oxford Dictionary of Mathematics*. 4th ed. Oxford paperback reference. Oxford, New York: Oxford University Press, 2009.

Cook, William. *Combinatorial Optimization*. New York, Chichester: John Wiley & Sons, 1998.

Copeland, B. J., Carl J. Posy, and Oron Shagrir, eds. *Computability: Turing, Gödel, Church, and Beyond*. Cambridge, Massachusetts: The MIT Press, 2013.

Creignou, Nadia, and Daniel Le Berre, eds. *Theory and Applications of Satisfiability Testing - SAT 2016: 19th International Conference, Bordeaux, France, July 5-8, 2016, Proceedings* 9710. Switzerland: Springer, 2016.

Curd, Martin, and J. A. Cover, eds. *Philosophy of Science: The Central Issues*. New York, London: W.W. Norton, 1998.

Çevik, Ahmet. *Matematik Felsefesi ve Matematiksel Mantık*. Nesin Matematik Köyü, 2019.

Çitil, Ahmet Ayhan. *Matematik ve Metafizik, Kitap I: Sayı ve Nesne*. İstanbul: Alfa Yayınları, 2012.

Çitil, Ahmet Ayhan. “Ontolojik Bir Bakış Açısından “P vs Np” Problemi.” İçinde *VI. Mantık Çalıştayı Kitabı*. Ed. Vedat Kamer ve Şafak Ural. İstanbul: Mantık Derneği Yayınları, 2016.

Çitil, Ahmet Ayhan. *Kant Okumaları: Birinci Kritik*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2021.

Çitil, Ahmet Ayhan. *Kant Okumaları: İkinci Kritik*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2023.

Dean, Walter. “Computational Complexity The*ory*”. *Stanford Encyclopedia of Philosophy*. 2015 (erişim: 28.05.2024).

Dean, Walter. “Computational Complexity Theory and the Philosophy of Mathematics†.” *Philosophia Mathematica* 27, no. 3 (2019): 381–439.

Du, Dingzhu, Jun Gu, and P. M. Pardalos, eds. *Satisfiability Problem: Theory and Applications* v. 35. Providence, R.I.: American Mathematical Society, 1997.

Dummett, Michael. *Frege: Pilosophy of Language*. Second edition. Cambridge: Harvard University Press, 1995.

Dummett, Michael. *Origins of Analytical Philosophy*. Digital reprint. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 2006.

Dutilh Novaes, Catarina. *Argument and Argumentation.* Stanford Encyclopedia of Philosophy. 2021 (erişim:15.05. 2022).

Fazelpour, Sina, and Evan Thompson. “The Kantian Brain: Brain Dynamics from a Neurophenomenological Perspective.” *Current Opinion in Neurobiology* 31 (2015): 223–229.

Feferman, Solomon, John W. Dawson, Warren D. Goldfarb, Charles Parsons, Wilfried Sieg, and Kurt Gödel, eds. *Collected Works: Volume IV*. Oxford: Clarendon Press, 2003.

Fisher, Alec. *The Logic of Real Arguments*. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2004.

Fisher, Alec. *Gerçek Argümanların Mantığı*. Ankara: İmge Kitabevi, 2018.

Fistioc, Mihaela C. *On Beauty, Concept Formation, and Toleration: A Reading of Kant’s Account of the Judgment of Taste*. Fondo Editorial, Pontificia Universidad Católica del Perú; PE, 2012.

Frege, Gottlob. “The Thought: A Logical Inquiry.” *Mind* 65, no. 259 (1956): 289–311.

Frege, Gottlob. *The Basic Laws of Arithmetic*. Reprint 2020. Edited by Montgomery Furth. Berkeley, CA: University of California Press, 1964.

Frege, Gottlob. *Philosophical and Mathematical Correspondence*. Oxford: Blackwell, 1980.

Frege, Gottlob. *Aritmetiğin Temelleri: Sayı Kavramı Üzerine Mantıksal-Matematiksel Bir İnceleme*. 3. Baskı. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2014.

Friedman, Michael. *Kant and the Exact Sciences*. Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1994.

Friedman, Michael. *Kant ve Kesin Bilimler*. İstanbul: Alfa Basım Yayın, 2015.

Frierson, Patrick, and Paul Guyer, eds. *Kant: Observations on the Feeling of the Beautiful and Sublime and Other Writings*. Cambridge University Press, 2012.

Gabbay, Dov M., John Woods, and Akihiro Kanamori. *Handbook of the History of Logic*. 1st ed. Amsterdam, Boston: Elsevier, 2004-2012.

Gallier, Jean, and Jocelyn Quaintance. *Proofs, Computability, Undecidability, Complexity, and the Lambda Calculus: An Introduction*. 2022.

https://www.seas.upenn.edu/~cis5110/notes/proofslambda.pdf (erişim: May 15, 2023).

Genova, A. C. “Kant’s Complex Problem of Reflective Judgment.” *The Review of Metaphysics* 23, no. 3 (1970): 452–480.

Ginsborg, Hannah. “Kant on Understanding Organisms as Natural Purposes.” In *Kant and the Sciences*. Edited by Eric Watkins, 231–58. Oxford Scholarship Online. Oxford: Oxford Univ. Press, 2005.

Ginsborg, Hannah. “Kant’s Aesthetics and Teleology”. *Stanford Encyclopedia of Philosophy*. 2005 (erişim: 08.09.2024).

Goldstein, Rebecca. *Incompleteness: The Proof and Paradox of Kurt Gödel*. 1. ed. Great Discoveries. New York: W.W. Norton, 2006.

Groarke, Leo. “Informal Logic”. *Stanford Encyclopedia of Philosophy* https://plato.stanford.edu/entries/logic-informal/#Arg (erişim: May 21, 2022).

Grünberg, Teo. *Mantık Terimleri Sözlüğü*. Genişletilmiş 3. basım. Ankara: METU Press, 2003.

Gür, Aysun. “Heidegger’de Düşünme Biçimlerinin Yazgıyla İlişkisi Üzerine.” 1, no. 44 (2016).

Gür, Aysun. “Heidegger’de Düşünme Biçimlerinin Yazgıyla İlişkisi Üzerine.” *Kaygı. Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi* (2018): 92–108.

Hanna, Robert. *Kant and the Foundations of Analytic Philosophy*. Oxford: Oxford University Press, 2001.

Haşlakoğlu, Oğuz. "Modern Sanatta Üç Avangart, Üç Dönüm Noktası: Manet, Picasso ve Duchamp.". https://www.youtube.com/watch?v=8vts58syJrs (erişim: 2. 09. 2024).

NPR. "He Once Had Motor Skill Challenges. Now He's the World's Fastest Rubik's Cube Solver.", June 20, 2023. https://www.npr.org/2023/06/20/1182850678/max-park-speedcube-record-rubiks-cube (erişim: 29. 06. 2023).

Heidegger, Martin. *Hölderlins Hymne »Andenken«*. 2nd German edition. Gesamtausgabe / Martin Heidegger. II. Abteilung: Vorlesungen 1923-1944 Band 52. Frankfurt am Main: Vittorio Klostermann, 1982.

Heidegger, Martin. *Basic Concepts*. 1st paperback ed. Studies in Continental Thought. Bloomington: Indiana University Press, 1998, 1993.

Heidegger, Martin. *Düşünmek Ne Demektir?* İstanbul: Dergâh Yayınları, 2022.

Heijenoort, Jean Van. *From Frege to Gödel: A Source Book in Mathematical Logic, 1879-1931.* Source Books in the History of the Sciences. San Jose: ToExcel, 2000.

Hempel, Carl G., and Paul Oppenheim. "Studies in the Logic of Explanation." *Philosophy of Science* 15, no. 2 (1948): 135–175.

Heule, Marijn J. H., and Oliver Kullmann. "The Science of Brute Force." In *The Best Writing on Mathematics 2018*. Edited by Mircea Pitici, 46–66 7. Princeton, NJ: Princeton University Press, 2018.

Heule, Marijn J. H., Oliver Kullmann, Siert Wieringa, and Armin Biere. "Cube and Conquer: Guiding CDCL SAT Solvers by Lookaheads." In *Hardware and Software: Verification and Testing.* vol. 7261. Edited by David Hutchison et al., 50–65. Berlin, Heidelberg: Springer Nature, 2012.

Hintikka, Jaakko, Donald Davidson, and Gabriël Nuchelmans. *Analogical Reasoning: Perspectives of Artificial Intelligence, Cognitive Science, and Philosophy*. Dordrecht: Springer Netherlands, 2010.

Holyoak, Keith J., and Robert G. Morrison. *The Oxford Handbook of Thinking and Reasoning.* Oxford library of psychology. Oxford: Oxford University Press, 2012.

Hopcroft, John E., Rajeev Motwani, and Jeffrey D. Ullman, eds. *Introduction to Automata Theory, Languages and Computation*. 2nd ed. London: Addison Wesley, 2001.

Hromkovic, J. *Algorithmics for Hard Problems: Introduction to Combinatorial Optimization, Randomization, Approximation and Heuristics*. Berlin: Springer-Verlag Berlin and Heidelberg GmbH & Co., 2001.

Hutchins, John. "Machine Translation and Human Translation: In Competition or in Complementation." *International Journal of Translation* (2001).

Hutchison, David, Takeo Kanade, Josef Kittler, Jon M. Kleinberg, Friedemann Mattern, John C. Mitchell, and Moni Naor et al., eds. *Hardware and Software: Verification and Testing*. Berlin, Heidelberg: Springer Nature, 2012.

Immerman, Neil. "Computability and Complexity". *Stanford Encyclopedia of Philosophy*. 2004 (erişim: 05.05.2023).

John McCarthy. "Programs with Common Sense.". http://www-formal.stanford.edu/jmc/.

Kamer, Vedat. "İnformel Mantık Açısından 'Akıl Yürütme' Kavramı Üzerine Bir Araştırma.". Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2014.

Kamer, Vedat. "Yapay Zekâ ve Monoton Olmayan Mantık." *Felsefe Arkivi*, no. 41 (2014).

Kamer, Vedat. *Mantığın Temel Sınıflandırılması İçin Bir Deneme*. Sentez Yayıncılık, 2016.

Kamer, Vedat, and Şafak Ural, eds. *VI. Mantık Çalıştayı Kitabı*. İstanbul: Mantık Derneği Yayınları, 2016.

Kant, Immanuel. *Critique of Pure Reason.* The Cambridge Edition of the Works of Immanuel Kant. Cambridge: Cambridge University Press, 1998.

Kant, Immanuel. *Opus Postumum.* The Cambridge Edition of the Works of Immanuel Kant. Cambridge: Cambridge University Press, 1999.

Kant, Immanuel. *Pratik Aklın Eleştirisi: Kritik Der Praktischen Vernunft*. Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu, 1999.

Kant, Immanuel. *Ahlâk Metafiziğinin Temellendirilmesi*. 3. baskı. Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu, 2002.

Kant, Immanuel. *Evrensel Doğa Tarihi ve Gökler Kuramı*. 2. bas. İstanbul: Sarmal Yayımcılık, 2002.

Kant, Immanuel. *Critique of Pure Reason*. London: Palgrave Macmillan UK, 2007.

Kant, Immanuel. *Critique of the Power of Judgement.* The Cambridge Edition of the Works of Immanuel Kant. Cambridge: Cambridge University Press, 2008.

Kant, Immanuel. “Inquiry Concerning the Distinctness of the Principles of Natural Theology and Morality (1764).” In *Kant: Observations on the Feeling of the Beautiful and Sublime and Other Writings*. Edited by Patrick Frierson and Paul Guyer, 219–48. Cambridge University Press, 2012.

Kant, Immanuel. *Natural Science*. Edited by Eric Watkins. The Cambridge Edition of the Works of Immanuel Kant. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.

Kant, Immanuel, Mary J. Gregor, and Jens Timmermann, eds. *Groundwork of the Metaphysics of Morals*. 2nd ed. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.

Kant, Immanuel: Observations on the Feeling of the Beautiful and Sublime and Other Writings. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.

Kelsen, Hans. “Kant’s Hypothetical Imperatives—Imperatives of ‘Skill’—Hypothetical and Categorical Imperatives.” In *General Theory of Norms*. Edited by Hans Kelsen and Michael Hartney, 13–5. Oxford University Press, 1991.

Kelsen, Hans, and Michael Hartney, eds. *General Theory of Norms*. Oxford University Press, 1991.

Kim, Hyeongjoo, and Dieter Schönecker, eds. *Kant and Artificial Intelligence*. De Gruyter, 2022.

Kleinberg, Jon, and Éva Tardos. *Algorithm Design*. Boston, Mass., London: Pearson/Addison-Wesley, 2006.

Kosaraju, Rao, Mike Fellows, Avi Wigderson, and John Ellis, eds. *Theory of Computing: Twenty-Fourth Annual ACM Symposium: Proceedings*. New York: Association for Computing Machinery, 1992.

König, Wolf. “Dilbilim ve Yapay Zekâ.” *Dilbilim Araştırmaları Dergisi* (1994): 219–235.

“Kubbealtı Lugatı: Düşünmek.”. https://lugatim.com (erişim: 05.09.2024).

“Kubbealtı Lugatı: Kâbiliyet.”. https://lugatim.com (erişim:15.10.2024).

“Kubbealtı Lugatı: Saptamak.”. http://lugatim.com (erişim: 08.01.2024).

“Kubbealtı Lugatı: Tasavvur.”. http://lugatim.com (erişim: 28.12.2023).

“Kubbealtı Lugatı: Teşrih.”. http://lugatim.com (erişim: 31.01.2024).

Kutluer, İlhan. “Düşünme: TDV İslâm Ansiklopedisi.” In *TDV İslâm Ansiklopedisi*. https://islamansiklopedisi.org.tr/dusunme (erişim: 31.01.2024).

Laplante, Phillip A. *Dictionary of Computer Science, Engineering, and Technology*. Boca Raton, FL: CRC Press, 2001.

Larson, Erik J. *Yapay Zekâ Miti: Bilgisayarlar Neden Bizim Gibi Düşünemez*. Ankara: Fol Kitap, 2022.

Lucas, J. R. “Minds, Machines and Gödel.” *Philosophy* 36, no. 137 (1961): 112–127. http://www.jstor.org/stable/3749270.

Martin-Vide, Carlos, Victor Mitrana, and Gheorghe Paun, eds. *Formal Languages and Applications*. 2004 edition. Springer eBook Collection 148. Berlin: Springer, 2004.

Maruoka, Akira. *Concise Guide to Computation Theory*. London: Springer, 2011.

McLaughlin, Peter. *What Functions Explain: Functional Explanation and Self-Reproducing Systems*. Cambridge: Cambridge University Press, 2001.

Messina, James. “The Marriage of Metaphysics and Geometry in Kant’s Prolegomena.” In *Kant’s Prolegomena: A Critical Guide*. Edited by Peter Thielke, 175–95. Cambridge: Cambridge University Press, 2022.

Minker, Jack, ed. *Logic-Based Artificial Intelligence.* The Springer International Series in Engineering and Computer Science. Boston, MA: Springer US, 2000.

Mol, Liesbeth De. “Turing Machines”. *Stanford Encyclopedia of Philosophy*. 2018. https://plato.stanford.edu/entries/turing-machine/ (erişim: 02.02.2023).

Muhtaroğlu, Nazif. *Aklın Üç Yüzü: Eleştirel, Çok-Yönlü ve Yenilikçi Düşünce*. İstanbul: Bilge Kültür Sanat, 2022.

Nilsson, Nils J. *Yapay Zekâ: Geçmişi ve Geleceği*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2010.

Ökten, Kaan H. “Akbank Sanat Felsefe Seminerleri: 21. Yüzyıl Felsefe Sorunları.”. https://www.youtube.com/watch?v=CYIggi5Js9M&t=3933s (erişim: 06.09.2024).

Özlem, Doğan. *Mantık: Klasik/sembolik Mantık, Mantık Felsefesi*. Yeniden gözden geçirilmiş 9. bs. İstanbul: İnkılap, 2007.

Parsons, Charles, ed. *Mathematics in Philosophy: Selected Essays*. Cornell University Press, 2005.

Penrose, Roger. *Shadows of the Mind: A Search for the Missing Science of Consciousness*. 1. paperback ed. Estados Unidos: Oxford University Press, 1996. http://www.loc.gov/catdir/enhancements/fy0637/94012887-d.html.

Piccinini, Gualtiero. “Alan Turing and the Mathematical Objection.” *Minds and Machines* 13, no. 1 (2003): 23–48. https://link.springer.com/article/10.1023/A:1021348629167.

Pitici, Mircea, ed. *The Best Writing on Mathematics 2018* 7. Princeton, NJ: Princeton University Press, 2018.

Proceedings of the Symposium on Mechanisation of Thought Processes. 1959.

Razborov, Alexander A., and Steven Rudich. "Natural Proofs." *Journal of Computer and System Sciences* 55, no. 1 (1997): 24–35.

Reed, Delbert. *Origins of Analytic Philosophy: Kant and Frege*. London, New York: Continuum, 2008.

Reiter, Edna E., and Clayton M. Johnson. *Limits of Computation: An İntroduction to the Undecidable and the Intractable*. Boca Raton, FL: Chapman and Hall/CRC Press, 2013.

Robinson, J. A. "Martin Davis, George Logemann, and Donald Loveland. A Machine Program for Theorem-Proving. Communications of the ACM, Vol. 5 (1962), Pp. 394–397." *The Journal of Symbolic Logic* 32, no. 1 (1967): 118.

Rosenberg, Arnold L. *Understanding Computation: Pillars, Paradigms, Principles*. Springer, 2022.

Ryle, Gilbert. *Dilemmas: The Tarner Lectures 1953.* Cambridge Philosophy Classics. Cambridge: Cambridge University Press, 2015.

Sanatın Öyküsü. "Hollanda'nın Mona Lisa'sı Olarak Tanımlanan 'İnci Küpeli Kız' Resmini Yapan Flaman Ressam Johannes Vermeer." *Ressamların Eserlerini ve Hayatlarını Anlatan Sanat Platformu*. https://www.sanatinoykusu.com/johannes-vermeer/#google_vignette (erişim: 19.08.2024).

Savage, John E. *Models of Computation: Exploring the Power of Computing*. Harlow: Addison-Wesley, 1997.

Schlicht, Tobias. "Minds, Brains, and Deep Learning: The Development of Cognitive Science Through the Lens of Kant's Approach to Cognition." In *Kant and Artificial Intelligence*. Edited by Hyeongjoo Kim and Dieter Schönecker, 1–38. De Gruyter, 2022.

Schönecker, Dieter, and Hyeongjoo Kim, eds. *Kant and Artificial Intelligence*. Berlin/Boston: De Gruyter, 2022.

Schrijver, Alexander. *Combinatorial Optimization: Polyhedra and Efficiency* 24. Berlin, London: Springer, 2003.

Sider, Theodore. *Logic for Philosophy*. Oxford: Oxford University Press, 2010.

Simon, Michael. "When İs a Resemblance a Family Resemblance?" *Mind* LXXVIII, no. 311 (1969): 408–416.

Sina, İbn. *Kitâbu'ş-Şifâ: Yorum Üzerine*. Edited by Muhittin Macit. Litera 96. İstanbul: Litera Yayıncılık, 2014.

Sipser, Michael. "The History and Status of the *P Versus NP* Question." In *Theory of Computing: Twenty-Fourth Annual ACM Symposium: Proceedings*. Edited by Rao Kosaraju et al. New York: Association for Computing Machinery, 1992.

Sipser, Michael. "Beyond Computation: The P vs NP Problem". https://www.youtube.com/watch?v=msp2y_Y5MLE (erişim: 25.09.2023).

Sipser, Michael. *Introduction to the Theory of Computation*. 3rd ed. Florence: Cengage Learning, 2012.

Smit, Houston. "Kant on Marks and the Immediacy of Intuition." *The Philosophical Review* 109, no. 2 (2000): 235.

Sutherland, Daniel. "Conceptual and Intuitive Representation: Singularity, Continuity and Concreteness." In *Kant's Mathematical World: Mathematics, Cognition, and Experience*. Edited by Daniel Sutherland, 121–60. Cambridge: Cambridge University Press, 2022.

Sutherland, Daniel. ed. *Kant's Mathematical World: Mathematics, Cognition, and Experience*. Cambridge: Cambridge University Press, 2022.

Swanson, Link R. "The Predictive Processing Paradigm Has Roots in Kant." *Frontiers in systems neuroscience* 10 (2016): 79.

Taştan, Ümit. "Gödel'in Tamamlanamazlık Teoremleri Bakımından Biçimsel Dillerde İspatlanabilirlik-Doğruluk İlişkisi." *MetaZihin: Yapay Zekâ ve Zihin Felsefesi Dergisi* (2022).

Thielke, Peter, ed. *Kant's Prolegomena: A Critical Guide*. Cambridge: Cambridge University Press, 2022.

Timmons, Mark, and Sorin Baiasu, eds. *Kant on Practical Justification: Interpretive Essays*. New York: Oxford University Press, 2013.

Topol, Eric J. *Deep Medicine: How Artificial İntelligence Can Make Healthcare Human Again*. First edition. New York, N.Y.: Basic Books, 2019.

Toulmin, Stephen. *The Uses of Argument*. Updated ed. Cambridge, New York: Cambridge University Press, 2003.

Turing, Alan M. "On Computable Numbers, with an Application to the Entscheidungsproblem" *Proceedings of the London Mathematical Society* s2-42, no. 1 (1937): 230–265.

Turing, Alan M. "Systems of Logic Based on Ordinals." *Proceedings of the London Mathematical Society* s2-45, no. 1 (1939): 161–228.

Turing, Alan M. “Computing Machinery and Intelligence.” *Mind* LIX, no. 236 (1950): 433–460.

Turing, Alan M., and Darrel Ince. *Mechanical Intelligence.* Collected Works of A. M. Turing. Amsterdam, London: North-Holland, 1992.

Urquhart, Alasdair. “Von Neumann, Gödel and Complexity Theory.” *The Bulletin of Symbolic Logic* 16, no. 4 (2010): 516–530.

Varlık, Selami. “Bir Metin Nasıl Okunur: Hermenötiğe Giriş.”. https://www.youtube.com/watch?v=Y9LEjCKMVTc&t=612s (erişim: 30.08.2024).

Watkins, Eric, ed. *Kant and the Sciences.* Oxford Scholarship Online. Oxford: Oxford Univ. Press, 2005.

Webber, Bonnie L., and Nils J. Nilsson, eds. *Readings In Artificial Intelligence*. Elsevier, 1981.

Weiner, Joan. “Frege and the Linguistic Turn.” *Philosophical Topics* 25, no. 2 (1997): 265–288.

Williams, Garrath. “Kant’s Account of Reason”. *Stanford Encyclopedia of Philosophy*. 2008 (erişim: 03.08.2024).

Wood, Allen W. “Kant on Practical Reason.” In *Kant on Practical Justification: Interpretive Essays*. Edited by Mark Timmons and Sorin Baiasu, 57–86. New York: Oxford University Press, 2013.

Wuerth, Julian, ed. *The Cambridge Kant Lexicon*. Cambridge University Press, 2021.

Yeşil, Mustafa. “Toulmin’in Argüman Modeli.” *Beytulhikme An International Journal of Philosophy* (2022).

YouTube. “0.38 Second Rubik’s Cube Solve.”. https://www.youtube.com/watch?v=nt00QzKuNVY (erişim: 29. 05. 2023).

Zach, Richard. “Hilbert’s Program”. *Stanford Encyclopedia of Philosophy*. 2003 (erişim: 05.12.2023).

Yerel Yönetimlerde

İnsan Kaynağının Etkin Yönetimi

Şerife PEKKÜÇÜKŞEN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1838
Kamu Yönetimi

©Çizgi Kitabevi
Haziran 2025

ISBN: 978-625-396-567-9
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
PEKKÜÇÜKŞEN, Şerife
Yerel Yönetimlerde
İnsan Kaynağının Etkin Yönetimi

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

ACAR M. & ÖZGÜR H. (2004). "Training of Civil Servants in Turkey: Progress, Problems, and Prospects", **International Journal of Public Administration**, Vol.27, No: 3-4, 197-218.

AHMADIAN S., ASTRABEH S. & EJRAMI M. (2023). "Organizational Silence, Organizational Trust and Organizational Commitment", **Journal of Humanities, Social Sciences and Business**, 3(1), 112-124.

AKÇAKAYA M. (2003). "Çatışma Yönetimi ve Örgüt Verimliliğine Etkisi", **Kamu-İş İş Hukuku ve İktisat Dergisi**, C.7, S.2, 2-27.

AKGEMİCİ T. (2001). "Örgütlerde Stres ve Yönetimi", **Atatürk Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi**, S.1-2, C. 15, 301-309.

AKYAY U. (2007). "Örgütsel Bağlılık ile İş gören Performansı İlişkisini İncelemeye Yönelik Bir Alan Araştırması", **G.Ü. Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi**, S.1, 71-85.

AKYÜZ Ö. F. (2006). **Değişim Rüzgarında Stratejik İnsan Kaynakları Planlaması**, Sistem Yayıncılık, İstanbul.

ALDEMİR C., ATAOL A. & BUDAK G. (2004). **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Barış Yayınları, İzmir.

ALLEN J. (1999). **Zaman Yönetimi** (çev. Mehmet Zaman), Hayat Yayınları, İstanbul.

ALLEN N. J., MEYER J. P. (1990). "Organizational Socialization Tactics: a Longitudinal Analysis of Links to Newcomers' Commitment and Role Orientation", **Academy of Management Journal**, Vol.33, Issue. 4, 847-858.

AMARATUNGA D. &, BALDRY D. (2002). Moving From Performance Measurement to Performance Management, **Facilities**, Vol. 20, No. 5-6, 217-223.

APAN A. (2008). "Yeni Kamu İşletimi ve Performans Yönetimi", **Türk İdare Dergisi**, S.460, 57-86.

ARGON T. & EREN A. (2004). **İnsan Kaynakları Yönetimi,** Nobel Basımevi, Ankara.

ARGYRIS C. (1998). "Empowerment: The Emperor's New Clothes", **Harward Business Review**, Vol.76, Issue.3, 98-105.

ATILGAN M. (2005). "İnsan Kaynakları Yönetiminde Eğitim ve Bir İnceleme: Kaymakam Adaylarının Eğitimi", **Türk İdare Dergisi**, S.448, 131-148.

AYDIN Ş. (2004). "Örgütsel Stres Yönetimi", **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, C. 6, S.3, 49-74.

AYKAÇ B. (1999). **İnsan Kaynakları Yönetimi ve İnsan Kaynaklarının Stratejik Planlaması**, Nobel Yayınları, Ankara.

BACANLI H., İLHAN T. & ASLAN S. (2009). "Beş Faktör Kuramına Dayalı Bir Kişilik Ölçeğinin Geliştirilmesi: Sıfatlara Dayalı Kişilik Testi", **Türk Eğitim Bilimleri Dergisi**, C.7, S.2, 261-279.

BAKAN İ. (2004). "İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi Yönünde Atılan Yeni bir Adım: İşletmelerde Çalışanların Yetkilendirilmesi (Employee Empowerment)", **H.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, C.22, S.1, 181-207.

BALAY, R. (2014). **Yönetici ve Öğretmenlerde Örgütsel Bağlılık**, Pegem Akademi, Ankara.

BALCI A. (2000). **Örgütsel Sosyalleşme: Kuram, Strateji ve Taktikler,** Pegem A Yayıncılık, Ankara.

BARNEY J B. & WRIGHT P.M. (1998). "On Becoming a Strategic Partner: The Role of Human Resource in Gaining Competitive Advantage", **Human Resource Management**, Vol: 37, No: 1, 31-46.

BARUTÇUGİL İ. (2002). **Performans Yönetimi**, Kariyer Yayıncılık, İstanbul.

BARUTÇUGİL İ. (2004). **Stratejik İnsan Kaynakları Yönetimi**, Kariyer Yayıncılık, İstanbul.

BAŞ M. İ. & ARTAR A. (1991). **İşletmelerde Verimlilik Denetimi, Ölçme ve Değerlendirme Modelleri**, Milli Prodüktivite Merkezi Yayını, Yayın no. 435, Ankara.

BAŞ T. & ARDIÇ K. (2003). "Verimlilik İçin İş Disiplini ve Etkin Disiplin Sisteminin Kurulması", **Amme İdaresi Dergisi**, C.36, S.3, 131-143.

BAŞARAN İ. E. (2004). **Yönetimde İnsan İlişkileri: Yönetsel Davranış**, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

BAYRAKTAROĞLU S. (2006). **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Sakarya Yayıncılık, Sakarya.

BAYRAM L. (2005). "Yönetimde Yeni Bir Paradigma: Örgütsel Bağlılık", **Sayıştay Dergisi**, S.59, 125-139.

BAYRAM L. (2006). "Geleneksel Performans Değerlendirme Yöntemlerine Yeni Bir Alternatif: 360 Derece Performans Değerlendirme", **Sayıştay Dergisi**, S.62, 47-65.

BEACH D. S. (1980). **Personnel: The Management of People at Work,** Macmillan Publishing Company, New York.

BECKER B. E., HUSELID M. A., PICKUS P. S. & SPRATT M.F. (1997). "HR As Source of Shareholder Value: Research and Recommendations", **Human Resources Management**, Vol.36, no.1, Spring, 39-47.

BİNGÖL D. (2006). **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Arıkan Yayınevi, İstanbul.

BLANCHARD K., CARLOS J. & RANDOLPH A. (1996). **Empowerment Takes More Than a Minute**, Berrett-Koehler Publishers, San Fransisco.

BOLTON T. (1997). **Human Resource Management: An Introduction**, Blackwell Business, February.

BOSWELL W. R., BOURDREAU J. W. (2000). "Employee Satisfaction with Performance Appraisals and Appraisers: The Role of Perceived Appraisal Use", **Human Resourge Development Quarterly**, Vol.11, No.3, 283-299

BOSWELL W. R., BOURDREAU J. W. (2002). "Seperating the Developmental and Evaluative Performance Appraisal Uses", Journal of Business and Psychology 16(3): 391–412.

BOZKURT Ö. & BOZKURT İ. (2008). "İş Tatminini Etkileyen İşletme İçi Faktörlerin Eğitim Sektörü Açısından Değerlendirilmesine Yönelik Bir Alan Araştırması," **Doğuş Üniversitesi Dergisi**, C.9, No. 1, 1-18.

BÖLÜKBAŞI A. G. & YILDIRTAN D. Ç. (2009). "Yerel Yönetimlerde İş Tatminini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesine Yönelik Alan Araştırması", **Marmara Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi**, C.27, S.2, 345-366.

BOONE L. E. & KURTZ D. L. (2010). **Contemporary Business**, John Wiley & Sons, USA.

BULUT Z. A. (2004). "İşletmelerde Performans Değerlendirme Çalışmaları ve Uygulanan Yöntemler", **Mevzuat Dergisi**, Yıl.7, S.79, https://www.mevzuatdergisi.com/2004/07a/05.htm, e.t. 27.05.2025.

BÜYÜKUSLU A.R. (1998). **Globalizasyon Boyutunda İnsan Kaynakları Yönetimi**, Der Yayınları, İstanbul.

CAMGÖZ S. M. & ALPERTEN İ. N. (2006). "360 Derece Performans Değerlendirme ve Geri Bildirim: Bir Üniversite Mediko-Sosyal Birim Amirlerinin Yönetsel Yetkinliklerinin Değerlendirilmesi Üzerine Pilot Uygulama Örneği", **Yönetim ve Ekonomi Dergisi**, C.13, S.2, 191-212.

CAN H. (2005). **Organizasyon ve Yönetim**, Siyasal Kitabevi, Ankara.

CAN H. & KAVUNCUBAŞI Ş. (2005). **Kamu ve Özel Kesimde İnsan Kaynakları Yönetimi**, Siyasal Kitabevi, Ankara.

CANMAN D. (1995). **Çağdaş Personel Yönetimi**, TODAİE Yayınları, Yayın No.260, Ankara, 1995.

CEYLAN A., ÇÖL G., GÜL H. (2011). "İşin Anlamlılığını Belirleyen Sosyal-Yapısal Özelliklerin Güçlendirmeye Olan Etkileri ve Sonuçları Üzerine Bir Araştırma" **Doğuş Üniversitesi Dergisi**, C.6, S.1, 35-51.

CHAN S. H. (2006). "Organizational Identification and Commitment of Members of a Human Development Organization", **Journal of Management Development**, Vol. 25, No. 3, 249-268.

CLARK A., OSWALD A. & WARR P. (1996). "Is Job Satisfaction U-Shaped In Age?", **Journal of Occupational and Organizational Psychology**, Vol. 69, 57-81.

CONGER J. & KANUNGO R. (1988). "The Empowerment Process: Integrating Theory and Practice", **Academy of Management Review**, Vol.13, Issue.3, 471-482.

COŞKUN B. & ÖZTÜRK N. K. (2002). "Yerel Yönetimlerde Etkinlik ve Etik", **Çağdaş Yerel Yönetimler**, C.11, S.2, 73-88.

COŞKUN B. & ŞEKERCIOĞLU L. S. (2011), "Belediyelerde Bireysel Performans Değerlendirme: İzmir İli İlçe Belediyelerinin İncelenmesi", **Dokuz Eylül Üniversitesi SBE Dergisi,** 13 (2): 43-64.

ÇALIK T. (2003). **Performans Yönetimi**, Gündüz Eğitim Yayıncılık, Ankara.

ÇARIKÇI İ. (2001). "Çalışanlarda İş Tatmini Etkileyen Kişisel Özellikler ve Örgütsel Sonuçları –Süpermarket Çalışanları Üzerinde Bir Araştırma- **Verimlilik Dergisi**, S.4, 161-178.

ÇAVDAR H. & ÇAVDAR M. (2010). "İşletmelerde İş gören Bulma ve Seçme Aşamaları", **Journal of Naval Science and Engineering,** Vol.6, No.1, 2010, 79-93

ÇUHADAR M. T. (2005). "Türk Kamu Yönetiminde Personel Güçlendirme: Sorunlar ve Çözüm Önerileri", **Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, S.25, 1-23.

DALAY İ., COŞKUN R. & ALTUNIŞIK R. (2002). **Stratejik Boyutuyla Modern Yönetim Yaklaşımları**, Beta Basım Yayım, İstanbul.

DeCENZO D.A.& ROBBİNS S. P. (2001). **Human Resource Management**, Wiley Text Books, New York.

DEMİR N. (2007). **Örgüt Kültürü ve İş Tatmini**, Türkmen Kitabevi, İstanbul.

DEMİRCAN N. Ç. & CEYLAN A. (2005). "İş Motivasyonunun Çalışan Bağlılığı ve İşten Ayrılma Eğilimi Üzerindeki Etkileri", **Doğuş Üniversitesi Dergisi**, C.6, S. 1, 52-66.

DEMİRCİ K. & ARMAĞAN K. (2002). "Bürolarda Fiziksel Ortamın Düzenlenmesi ve Olumsuz Çevresel Faktörlerin Çalışanlar Üzerindeki Etkisi", **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, S.7, 179-187.

DEMİREL D. & MİDİLLİ SORAN M. (2023). "Yerel İdarelerde Kamu Personelinin Performans Yönetimine Yaklaşımı: Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Örneği", **Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi Dergisi**, S.38, 49-67.

DEMİRHAN E. (2007). **Belediyelerde İş Tatmini ve Turhal Belediyesi Örneği**, Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Tokat.

DEMİRKAYA H. (2006). "Tarım Toplumundan Bilgi Toplumuna İnsan Kaynakları Yönetiminde Değişim", **Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, S. 27, ss.1-23.

DİNÇER Ö. (1996). **Stratejik Yönetim ve İşletme Politikası**, Beta Basım Yayım, İstanbul.

DOĞAN S. (2003). "İşletmelerde Personel Güçlendirmenin Önemi", **İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi**, No.29, Ekim, 177-203.

DOĞAN S. (2006). **Personel Güçlendirme Rekabette Başarının Anahtarı Empowerment**, Kare Yayınları, İstanbul.

DUNHAM R. B., GRUBE J. A. ve CASTANEDA M.B. (1994). Organizational Commitment: The Utility of an Integrative Definition", **Journal of Applied Psychology,** Vol. 79, No. 3, 370-380.

DURNA U. & EREN V. (2005). "Üç Bağlılık Unsuru Ekseninde Örgütsel Bağlılık", **Doğuş Üniversitesi Dergisi**, C.6, S.2, 210-220.

DUVALL C. K. (1999). "Developing Individual Freedom Act Empowerment in the Knowledge Organizatıon", **Participation and Empowerment: An International Journal**, Vo.7, Issue.8, 203-212.

DYER L.& REEVES T. (1995). "Human Resource Strategies and Firm Performence: What Do We Know And Where Do We Need To Go?", **Cornell University ILR School Center of Advanced Human Resource Studies Working Paper Series**.

EĞİNLİ A.T. (2009). "Çalışanlarda İş Doyumu: Kamu ve Özel Sektör Çalışanlarının İş Doyumuna Yönelik Bir Araştırma", **Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi**, C.23, S.3, 35-55.

ERDİL O. & KESKİN H. (2003). "Güçlendirmeyle İş Tatmini, İş Stresi ve Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişkiler: Bir Alan Çalışması", **İ.Ü. İşletme Fakültesi Dergisi**, C.32, S.1, 7-24.

ERDİL O., KESKİN H., İMAMOĞLU S. Z. & ERAT S. (2004). "Yönetim Tarzı ve Çalışma Koşulları, Arkadaşlık Ortamı ve Takdir Edilme Duygusu İle İş Tatmini Arasındaki İlişkiler: Tekstil Sektöründe Bir Uygulama", **Doğuş Üniversitesi Dergisi,** C.5, S.1,17-26.

ERDOĞAN İ. (1996). **İşletme Yönetiminde Örgütsel Davranış**, Avcıol Basım Yayın, İstanbul.

EREN E. (1993). **Yönetim Psikolojisi**, Beta Yayınları, İstanbul.

EREN E. (2008). **Yönetim ve Organizasyon (Çağdaş ve Küresel Yaklaşımlar)** , Beta Basım Yayım, İstanbul.

EROĞLU F. (2009). **Davranış Bilimleri**, Beta Basım Yayım, İstanbul.

ERSEN H. (1997). **Toplam Kalite ve İnsan Kaynakları Yönetimi İlişkisi**, Sim Matbaacılık, İstanbul.

ERSTAD M. (1997). "Empowerment and Organizational Change", **International Journal of Contemporary Hospitality Management**, Vol.9, Issue. 7, 325-333.

ERTÜRK M. (1995). **İşletmelerde Yönetim ve Organizasyon,** Beta Basım Yayım, İstanbul.

FELDMAN D. C. & ARNOLD H. J. (1983). **Managing Individual and Group Behavior in Organizations**, McGraw–Hill International Book Company, Auckland.

FINDIKÇI İ. (2000). **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Alfa Yayınları, İstanbul.

FİDAN A. (2004). "Yerel Yönetimlerde Kaynakların Etkin ve Verimli Kullanımını Engelleyen Faktörler ve Balıkesir Yöresindeki Yerel Yönetimler İçin Çözüm Önerileri", **Mevzuat Dergisi**, Yıl.7, S.73, 1-9.

FLİPPO E. (1984). **Principles of Personel Management**, McGraw Hill, New York.

GANZACH Y. (2003). "Intelligence, Education, and Facets of Job Satisfaction," **Work and Occupations**, Vol. 30, No. 1, February, 97-122.

GARAVAN T. N., MORLEY M. & Flynn M. (1997)."360 Degree Feedback: Its Role In Employee Development," **Journal of Management Development,** Vol. 16, No. 2, 134-147.

GEYLAN R. (1992). **Personel Yönetimi**, MET Yayıncılık, Eskişehir.

GÖK S. (2006). **21. Yüzyılda İnsan Kaynakları Yönetimi**, Beta Basım Yayım, İstanbul.

GUEST D. (1987). "Human Resource Management And Industrial Relations", **Journal of Management Studies**, Vol. 24 No.5, 503-521.

GUEST D. (1989). "Personel Management and HRM: Can You Tell the Differance?", **Personel Management**, January, 48-51.

GÜÇLÜ N. (2001). "Stres Yönetimi", **G.Ü. Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, C.21, S.1, 91-109.

GÜL H. (2002). "Örgütsel Bağlılık Yaklaşımlarının Mukayesesi ve Değerlendirilmesi", **Ege Üniversitesi Akademik Bakış Dergisi**, C.2, S.1, 37-55.

GÜLER B.A. (1999). **Belediye Personel Sistemi**, TODAİE, Ankara.

GÜMÜŞTEKİN G. E. & ÖZTEMİZ A. B. (2004). "Örgütsel Stres Yönetimi ve Uçucu Personel Üzerinde Bir Uygulama", **Erciyes Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi**, S.23, 67-84.

GÜRÜZ D. & YAYLACI G. Ö. (2007). **İletişimci Gözüyle İnsan Kaynakları Yönetimi**, MediaCat, İstanbul.

GÜVEN H. S. (1995). **Sosyal Politikanın Temelleri**, Ezgi Yayınları, Bursa.

HALİS M. & TEKİNKUŞ M. (2008). "Kamuda Performans Yönetimi", **Kamu Yönetiminde Çağdaş Yaklaşımlar** (ed. Asım Balcı vd.), Seçkin Yayınları, Ankara, 223-254.

HANÇER M. (2004). **İşletmelerde Verimliliği Artırma ve İnsan Kaynakları**, Detay Yayınları, Ankara.

HARGREAVES G. (1999). **Stresle Baş Etmek** (çev. Ali C. Akkoyunlu), Doğan Kitap Yayıncılık, İstanbul.

HATİPOĞLU Z. (2020). "Performans Yönetimi, Amaçlara Göre Yönetim Yaklaşimi ve OKR Sistemi", **International Journal of Arts & Social Studies**, C.3, S.4, 1-16.

HELVACI A. (2002). "Performans Yönetimi Sürecinde Performans Değerlendirmenin Önemi", **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi**, C.35, S.1, 155-169.

HOLZER M. & YANG K. (2004). "Performance Measurement and Improvement: An Assesment of the State of the Art", **International Review of Administrative Sciences**, Vol.70, No.1, 15-31.

HUCZYNSKI A.& BUCHANAN D. (1991). **Organizational Behavior,** Prentice-Hall, New York.

IŞIĞIÇOK E. (2008). "Performans Ölçümü, Yönetimi ve İstatistiksel Analizi", **Ekonometri ve İstatistik**, S.7, 1-23.

IŞIK V. (2009). "Endüstri İlişkilerinin Yeni Yüzü İnsan Kaynakları Yönetimi: Emeği Örgütsüzleştirme Stratejisi", **Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, C.11, S.3, 147-176.

İBİCİOĞLU H. (2000). "Örgütsel Bağlılıkta Paradigmatik Uyumun Yeri", **Dokuz Eylül Üniversitesi İİBF Dergisi**, C.15, S.1, 13-22.

İNCE M. (2003). "Değişim Sürecinde İnsan Kaynakları Yönetimi ve İnsan Kaynakları Yöneticilerinin Yeni Rolleri", **Standart**, Y.42, S.497, 18-28.

İNCE M. & GÜL H. (2005). **Yönetimde Yeni Bir Paradigma: Örgütsel Bağlılık**, Çizgi Kitabevi, Konya.

İNCİR G. (2002). "Motivasyon Modellerinde Son Gelişmeler", **Verimlilik Dergisi**, S.3, s.69-82.

KALAĞAN G. (2009). "1980 Sonrası Geleneksel Bürokratik Yönetim Paradigmasında Değişim ve Yönetsel Siyasal Yeniden Yapılanma Arayışları", Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi, 1(1), 92-103.

KARA D. (2010). "Performans Değerlendirme Yöntemi Olarak 360 Derece Geribildirim Sürecinin Orta Kademe Yöneticilerin İş Başarısına Olan Etkisi: 5 Yıldızlı Otel İşletmelerinde Bir Uygulama", **Doğuş Üniversitesi Dergisi**, C.11, S.1, 87-97.

KARATEPE S. (2005). "Ödüllendirme Yönetimi: Örgütlerde Güdülemeye Duyarlı Bir Yaklaşım", **Ankara Üniversitesi SBF Dergisi**, 60-4, Ekim- Aralık, 117-132.

KAYA G. (2015). "Kamudaki Taşeron İşçiler Üzerine Bir Alan Araştırması: Adıyaman Örneği", **Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi**, C.14, S.55, 257-267.

KAYA N. & SELÇUK S. (2007). "Bireysel Başarı Güdüsü Organizasyonel Bağlılığı Nasıl Etkiler?", **Doğuş Üniversitesi Dergisi**, C.8, S.2, 175-190.

KESER A. (2006). **Çalışma Yaşamında Motivasyon**, Alfa Aktüel Yayınları, Bursa.

KESİCİ Ş. (2003). "İş Motivasyonu", **Endüstri ve Örgüt Psikolojisi** (ed. Hüseyin Izgar), Eğitim Kitabevi Yayınları, Yay. No. 19, Konya.

KOÇEL T. (2005). **İşletme Yöneticiliği**, Arıkan Basım Yayım, İstanbul.

KORUK A. (2023). "Türk Kamu Yönetiminde Bireysel Performans Değerlendirme ve Değerlendirme Önündeki Engeller", **Ekonomi, İşletme, Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi**, 9(2-1), 166-183.

KÖK S. B. (2006). "İş Tatmini ve Örgütsel Bağlılığın İncelenmesine Yönelik bir Araştırma", **İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi**, C.20, 291-317.

KÖSEOĞLU Ö. (2005). "Belediyelerde Performans Yönetimi", **Türk İdare Dergisi**, S.447, 211-234.

KURT N. (2003), "Yerel Yönetim Anlayışında Piyasa Sisteminin Artan Rolü", **Yerel Yönetim ve Denetim**, C.8, S.10, 52-57.

LAWLER E. E. (1973). **Motivation in Work Organizations**, California Brooks / Cole, California.

LEMOS A. B. & BARBOSA R. R. (2021). "Comunicação Organizacional e Gestão do Conhecimento: interface entre áreas", **Em Questão**, 27 (2), 267-293.

LLOYD L. B., RUE L. (2000). **Human Resource Management,** Irwin McGraw-Hill, Chicago.

LUTHANS F. (1995). **Organizational Behavior,** , McGraw-Hill Inc., New York.

MARTOCCHIO J. J. (2001). **Strategic Compensation: A Human Resource Management Approach**, Prentice-Hall, New Jersey.

MERCER D. (1997). "Job Satisfaction and the Secondary Headteacher: The Creation of a Model of Job Satisfaction", **School Leadership and Management**, Vol. 17, N.1, 57-67.

METLE M. K. (2001). "Education, Job Satisfaction and Gender in Kuwait", **The International Journal of Human Resource Management**, Vol.12, Issue.2, 311-332.

MEYER J. P., ALLEN N. J. (1991) "A Three Component Conceptualization of Organizational Commitment" **Human Resources Management Review**, Vol.91, Issue, 1, 61-89.

MOUNT M. K., JUDGE T.A, SCULLEN S.E., SYTSMA M. R. & HEZLETT S. A. (1998). "Trait, Rater and Level Effects in 360-Degree Performance Ratings ", **Personnel Psychology**, Vol.51, Issue.3, 557-576.

MWANWENDA T. S. (1997). "Occupational Stress Among Secretarial Personnel at the University of Transkei", **Psychological Reports**, Vol.81, Issue. 2, 418.

NEGİZ N. (2007). "Belediye Personelinin Hizmet İçi Eğitim Sorunu: Bir Araştırma ve Model Önerisi", **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, C.12, S.3, 193-214.

NOE R. A., HOLLENBECK J. R., GERHART B. & WRIGHT P. M. (1997). **Human Resource Management: Gaining a Competitive Advantage**, McGraw-Hill, Chicago.

OKAKIN N. (2008). **Çalışma Yaşamında İnsan Kaynakları Yönetimi**, Beta Basım Yayım, İstanbul.

ÖZALP İ., ŞAHİN M., KOPARAL C., BERBEROĞLU G. & CEYLAN R. (2004). **Yönetim ve Organizasyon**, Açıköğretim Fakültesi Yayınları, Eskişehir.

ÖZÇINAR M. F. & DEMİREL Y. (2003). "21. Yüzyılda Yönetim ve Motivasyon", **Kal Der Forum**, Yıl.3, S.10, 18-23.

ÖZDEMİR M. Ç. (2003). "Yerel Yönetimlerde İnsan Kaynakları Yönetimi ve Etkileri", **Belediye Dünyası**, C.4, S.5, 41-51.

ÖZGEN H., ÖZTÜRK A.& YALÇIN A. (2005). **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Nobel Kitabevi, Adana.

ÖZGEN H., YALÇIN A. (2010). **İnsan Kaynakları Yönetimi Stratejik Bir Yaklaşım**, Nobel Kitabevi, Adana.

ÖZGEN H. & TÜRK M. (1997). "Hizmet Sektöründe Rekabette Başarının Anahtarı: Personel Güçlendirme (Empowerment)", **Amme İdaresi Dergisi**, C.30, S.4, 75-86.

ÖZKALP E. & KIREL Ç. (1999). **Örgütsel Davranış**, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Yayın no.923, Eskişehir.

ÖZKALP E. (2003). "Örgütlerde İşin Çalışanlar İçin Anlamı ve İş Dizaynı", **Kamu-İş Dergisi**, C.7, S.2, 1-26.

ÖZKAPLAN N. & SELAMOĞLU A. (2005). "Amerika Birleşik Devletleri'nde Çalışma Ekonomisi ve Endüstri İliskileri Eğitim Üzerine", **İş, Güç Endüstri İliskileri ve İnsan Kaynakları Dergisi,** C. 7, S.1, 1-11.

ÖZSALMANLI A. Y. (2010). "Yeni Kamu Yönetimi Açısından Yerel Yönetimlerde Modernleşme Çabalarının Değerlendirilmesi", **Yerel Yönetimler, Yerel Siyaset ve Kentsel Politikalar** (ed. Bekir Parlak), Dora Yayınları, Bursa, 239-259.

ÖZTÜRK N. K. (1999). "Kamu Yönetiminde İnsan Kaynakları Yönetimi", **Türk İdare Dergisi**, S.424, Eylül, 123-131.

ÖZTÜRK N. K. (2004). "Kamu Yönetiminde Verimlilik", **Türk İdare Dergisi**, S.445, 1-18.

ÖZTÜRK Z. & DÜNDAR H. (2003). "Örgütsel Motivasyon ve Kamu Çalışanlarını Motive Eden Faktörler", **Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, C.4, S.2, 57-67.

ÖZUTKU H. (2008). "Örgüte Duygusal, Devamlılık Ve Normatif Bağlılık Ile İş Performansı Arasındaki İlişkinin Incelenmesi", **İstanbul Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi**, C.37, S.2, 79-97.

PALMER M. J. (1991). **How to Plan and Conduct Productive Performance Appraisals**, American Management Association, New York.

PALMER M. J. & WINTERS K. (1993). **İnsan Kaynakları** (çev. Doğan Şahiner), Rota Yayınları, İstanbul.

PEKDEMİR I., ÖZÇELİK O., KARABULUT E. & ARSLANTAŞ C. (2006). "Personel Güçlendirme, İş Tatmini ve Örgütsel Bağlılık Arasındaki İlişkileri Belirlemeye Yönelik Bir Çalışma", **Verimlilik Dergisi**, S.4, 11-36.

PEKKÜÇÜKŞEN Ş. (2021). "Yerel Yönetimlerde İnsan Kaynakları Yönetimi", **Yerel Yönetimler** (ed. ÖNDER Ö., SİPAHİ E.B. & YAMAN M.), Gazi Kitabevi, Ankara.

PYNES J. E. (2004). **Human Resources Management For Public and Nonprofit Organization**, Jossey-Bass, San Francisco.

RAFAELI A. (1989). "When Cashiers Meet Customers: An Analysis of the Role of Supermarket Cashiers", **Academy of Journal of Management**, No.30, 245-273.

RAYMOND A. N. (1999). **İnsan Kaynaklarının Eğitimi ve Gelişimi**, çev. Canan Çetin, Beta Basım Yayım, İstanbul.

ROBBINS S. P. (2003). **Organizational Behavior**, Pearson Education, New Jersey.

ROBBİNS S. & COULTER M. (2003). **Management**, Prentice Hall, New Jersey.

SABUNCUOĞLU E. T. (2008). "Rol Çatışmasının ve Rol Belirsizliğinin Tükenmişlik ve İş Doyumu Üzerindeki Etkilerinin İncelenmesi", **Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, C.23, S.1, 35-49.

SADULLAH Ö. (2008). "İnsan Kaynakları Yönetimine Giriş: İnsan Kaynakları Yönetiminin Tanımı, Önemi ve Çevresel Faktörler", **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Beta, İstanbul, 1-54.

SAİLER H. R., SCHLACTER J., EDWARDS M. R. (1982). "Stress: Causes, Consequences and Coping Strategies", **Stress Management**, Vol. 59, Issue. 4, 35-48.

SAYAN İ.Ö. (2018). "Türkiye'de Kamuda Taşeron İşçi İstihdamı: 696 Sayılı KHK'ya İlişkin Bir Değerlendirme", **Emek Araştırma Dergisi**, C.9, S.14, 51-64.

SAYILIR A. (2003). "Öğrenen Örgütün Oluşturulmasında Üst Yönetimin Rolü", **Mevzuat Dergisi**, Yıl.6, S.69, https://www.mevzuatdergisi.com/2003/09a/05.htm, e.t. 21.05.2025.

SCHERMERHORN J. R., HUNT J. G. & OSBORNE R. N. (1994). **Managing Organizational Behavior**, Mcgraw-Hill Book Co., New York.

SCHULER R. S. (1987). **Personnel and Human Resource Management**, West Publishing, Minnesota.

SELAMOĞLU A. (1998). **Küreselleşme Sürecinde İnsan Kaynağı**, Türk Ağır Sanayi ve Hizmet Sektörü Kamu İşverenleri Sendikası Yayınları, İstanbul.

SENGE P. M. (2006). **Beşinci Disiplin** (çev. Ayşegül İldeniz, Ahmet Doğukan), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

SEVAL H. (2006). "Çatışmanın Etkileri ve Yönetimi", **Sosyal Bilimler Dergisi**, S.15, 245-254.

SEVİNÇ B. (2000). "Yönetici ve Stres", **Türk İdare Dergisi**, S.427, 207-230.

SEYYAR A. & ÖZ C. S. (2007). **İnsan Kaynakları Terimleri Ansiklopedik Sözlük**, Değişim Yayınları, İstanbul.

SOYSAL A. (2006). "Kariyer Yönetiminde Yeni Strateji Arayışları Türkiye Ölçeğinde Bir Değerlendirme", **Çimento İşverenler Dergisi**, C.20, S.5, 4-25.

SÖKMEN A. (2005). "Konaklama İşletmeleri Yöneticilerinin Stres Nedenlerinin Belirlenmesinde Cinsiyet Faktörü: Adana'da Ampirik Bir Araştırma", **Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi**, C.1, S.2, 1-27.

SPREITZER G.M., KIZILOS, M.A. & NASON, S.W. (1997). "A Dimensional Analysis of the Relationship between Psychological Empowerment and Effectiveness, Satisfaction and Strain". **Journal of Management**, 23(5), 679-704.

STOREY J. (1989). "Introduction: from Personel Management to Human Resource Management", **New Perspectives on Human Resource Management** (ed. John Storey), London and New York: Routledge, Chapman and Hall, 2-18.

STOREY J. & SISSON K. (1993). **Managing Human Resources and Industrial Relations**, Open University Press, Buckingam.

SÜRÜCÜ L. & MAŞLAKÇI A. (2018). "Örgütsel Bağlılık Üzerine Kavramsal İnceleme", **International Journal of Management and Administration,** C.3, S. 2, 49-65.

ŞAHİN A., KURTULUŞ F. T. E. & ÜNSAL Ö. (2006). "Çatışma Yönetimi Yöntemleri ve Hastane Örgütlerinde Bir Uygulama", **Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, S.15, 553-568.

ŞAHİN N. (2007). **Personel Güçlendirmenin İş Tatmini ve Örgütsel Bağlılık Üzerine Etkisi: Dört ve Beş Yıldızlı Otel İşletmelerinde Bir Uygulama,** Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir.

ŞEN M. L. & EKEN M. (2007). "Belediyelerde İnsan Kaynakları Yönetimi", **Kamu Yönetimi Yazıları** (ed. Bilal Eryılmaz, Musa Eken, Mustafa Lütfi Şen), Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 542-562

ŞENTURAN Ş. & YILDIZ B. (2007). "İnsan Kaynağının Araştırılması Seçimi ve Ücret Yönetimi", **Yönetsel ve Örgütsel Açıdan İnsan Kaynakları** (ed. Ş. Şenturan) Beta Basım Yayım, İstanbul, 17-35.

ŞENYİĞİT G. (2004). "Çalışma Hayatında Stres", **Verimlilik Dergisi**, S.3, 2004, 103-119.

ŞİMŞEK S. (2006). "Örgütlerde Personel Güçlendirme ve Emniyet Örgütünde Personel Güçlendirme Yaklaşımının Belirlenmesine Yönelik Öneriler", **Polis Dergisi**, S.42, 1-26.

ŞİMŞEK Ş. (1998). **Yönetim ve Organizasyon**, Damla Yayınları, Konya.

TAHİROĞLU F. (2002). **Düşünceden Sonuca İnsan Kaynakları,** Hayat Yayınları, İstanbul.

TAM Y. M., KORCZYNSKI M. & FRENKEL S. J. (2002). "Organizational and Occupational Commitment: Knowledge Workers in Large Corporations", **Journal of Management Studies,** Vol.39, No.6, 775-801.

TAMER M. (2005). "Belediyelerde Performans Yönetimi- II", **Yerel Yönetim ve Denetim**, C.10, S.12, Aralık, 37-42.

TANRIVERDİ H., ADIGÜZEL O. & ÇİFTÇİ M. (2010). "Sağlık Yöneticilerine Ait İletişim Becerilerinin Çalışan Performansına Etkileri: Kamu Hastanesi Örneği", **Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, C.1, S.11, 101-122.

THOMAS K. W. & VELTHOUSE B. A. (1990). "Cognitive Elements of Empowerment: An "Interpretive" Model of Intrinsic Task Motivation", **Academy of Management Review**, Vol.15, No.4, October, 1990, 666- 681

TOKAT B. & DİL M. (2006). "Performans Değerlemenin İş Tatminini Artırmadaki Rolünün Belirlenmesine Yönelik bir Uygulama", **İktisat, İşletme, Finans**, Yıl. 21, 46-58.

TOKOL A. (2001). **Endüstri İlişkileri ve Yeni Gelişmeler**, Uludağ Üniversitesi Güçlendirme Vakfı Yayını, Bursa.

TORTOP N., AYKAÇ B., YAYMAN H.& ÖZER M. A. (2010). **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

TUTUM C. (1979). **Personel Yönetimi**, TODAİE Yayını, Ankara.

UĞUR A. & KÖSEOĞLU D. (2018). "Belediyelerde İnsan Kaynakları Yönetimine Geçiş ve Karşılaşılan Sorunlar Üzerine Bir Değerlendirme", **Bilgi**, 20(1), 147-178.

USAL A. & KUŞLUVAN Z. (1998). **Davranış Bilimleri Sosyal Psikoloji**, Fakülteler Kitabevi, İzmir.

UYARGİL C. (2008). **İşletmelerde Performans Yönetimi Sistemi**, Arıkan Basım Yayım, İstanbul.

UYARGİL C., ADAL Z., ATAAY İ. D., ACAR A. C., ÖZÇELİK O., SADULLAH Ö., DÜNDAR G. & TÜZÜNER L. (2008). **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Beta Basım Yayım, İstanbul.

ÜLGEN H. & MİRZE S. K. (2004). **İşletmelerde Stratejik Yönetim**, Literatür Yayıncılık, İstanbul.

VROOM V. H. (1967). **Work and Motivation**, John Wiley and Sons Inc.

WERTHER W. B. & DAVIS H. A. (1993). **Human Resources and Personnel Management**, McGraw-Hill Companies, New York.

WOODS R. H. (1997). **Human Resources Management**, Educational Institute of the American Hotel and Motel Association, Michigan.

WOOK K. S. (1999). "Behavioral Commitment among the Automobile Workers in South Korea", **Human Resource Management Review**, Vol. 9, No. 4, 419-451.

WRIGHT L. P. (1990). "Teller Job Satisfaction and Organization Commitment as They Relate to Career Orientations", **Human Relations**, Vol. 43, No.4, 369-381.

YALÇIN B., Korkmaz Z. & KALELİ B. (2024). "Yerel Yönetimlerde İş Tatmini ile Örgütsel Bağlılık İlişkisi: Belediye Çalışanlarına Yönelik Bir Araştırma", **Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi**, Yıl: 11, Sayı: 69, 51-71.

YAYLACI G. Ö. (2005). "Örgütsel Stresi Yönetmede Etkili Kişilerarası İletişim Stratejileri", **Amme İdaresi Dergisi**, C.38, S.2, 51-59.

YELBOĞA A. (2006). "Kişilik Özellikleri ve İş Performansı Arasındaki İlişkinin İncelenmesi", **İş, Güç Endüstri İlişkileri ve İnsan Kaynakları Dergisi**, C.8, S.2, 196-211.

YENİCE E. (2006). "Kamu Kesiminde Performans Ölçümü ve Bütçe İlişkisi", **Sayıştay Dergisi**, S.61, 1-12.

YILDIRIM C. (2019). "Türkiye'de Belediye Personel Sisteminin Sorunları Üzerine Bir Analiz", **Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, S. 35, 346-372.

YILMAZ A., EKİCİ S. (2003). "Örgütsel Yasamda Stresin Kamu Çalışanlarının Performansına Etkileri Üzerine Bir Araştırma". **Yönetim ve Ekonomi**. C.10, S. 2, 1-20.

YILMAZER A. (2012). "Yerel Yönetimlerde Kurumsal Bağlılığın Bireysel Performansa Etkisine İlişkin bir Araştırma: Sakarya Büyükşehir Belediyesi Örneği", **Akademik İncelemeler Dergisi**, C.7, S.1, 313-336.

YILMAZER A. & EROĞLU C., **Meslek Yüksekokulları İçin İnsan Kaynakları Yönetimi**, Seçkin, Ankara.

YILMAZÖZ M. (2008). "Kamu Kesiminde Geleneksel Personel Yönetiminden İnsan Kaynakları Yönetimine Geçiş" **Türk İdare Dergisi**, S.460, 121-132.

YÜKSEL Ö. (2007). **İnsan Kaynakları Yönetimi**, Gazi Kitabevi, Ankara.

YÜKSEL Ö. & ERKUTLU H. (2003). "Personeli Güçlendirme – Empowerment", **Gazi Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi**, S.1, 131-142.

Derviş Zaim Sinemasında Şamanın Yolculuğu

Dr. Fatih Köksal

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1849
Edebiyat / İletişim

©Çizgi Kitabevi
Temmuz 2025

ISBN: 978-625-396-575-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
KÖKSAL, Fatih
Derviş Zaim Sinemasında
Şamanın Yolculuğu

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abisel, N. (1995). *Popüler sinema ve türler*. Alan Yayıncılık.

Adanır, O. (2012). *İlkel toplumdan melodramlar evrenine*. Hayalperest Yayınevi.

And, M. (1962). *Dionisos ve anadolu köylüsü*. Elif Yayınları.

And, M. (1970). *100 Soruda türk tiyatrosu tarihi*. Gerçek Yayınevi.

And, M. (1977). *Dünyada ve bizde gölge oyunu.* Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

And, M. (1992). *Türk tiyatro tarihi*. İletişim Yayınları.

And, M. (2012). *Oyun ve bügü*. Yapı Kredi Yayınları.

Arınç, C. (2011). Derviş zaim'in film coğrafyası: Gölgeler ve suretler'de kıbrıs haritası. A. Pay (Ed.), *Yönetmen Sineması Derviş Zaim* içinde (s. 75-88). Küre Yayınları.

Armstrong, K. (2005). *Mitlerin kısa tarihi*. Merkez Kitapçılık.

Ayar, P. A. (2021). Fantastik anlatılar ne işe yarar? Burcu Bayer (Ed.), *Üç Elma Mitoloji, Folklor, Fantastik* içinde (s. 267-287). Ketebe Yayınları.

Aydın, M. (2005). *Ansiklopedik dinler sözlüğü*. Din Bilimleri Yayınları.

Başgöz, İ. (1967). Dream motif in turkisch folk stories and shamanistic, intiation. *Asian Folklore Studies*, *26*(1), 1-18.

Bayat, F. (2005). *Mitolojiye giriş*. Karam Yayınları.

Bayat, F. (2011). Türk mitolojik düşüncesinde çobanlık. E. G. Naskali (Ed.), *Çoban Kitabı* içinde (s. 167-185). Kitabevi.

Bayat, F. (2022). Türk kültürünün iki söyleyici tipi: Şaman ve destan anlatıcısı. *Uluslararası Halkbilimi Araştırmaları Dergisi*, *5*(1), 18-32.

Beydili, C. (2004). *Türk mitolojisi ansiklopedik sözlük*. Yurt Kitap Yayın.

Brockett, O. G. (2000). *Tiyatro tarihi*. Dost Kitabevi.

Büker, S. (1985). *Sinema dili üzerine yazılar*. Dost Kitabevi Yayınları.

Campbell, J. (2010). *Kahramanın sonsuz yolculuğu*. (S. Gürses *çev.*). Kabalcı Yayınevi.

Campbell, J. (2013). *Mitolojinin gücü*. (Z. Yaman *çev.*). MediaCat Kitapları.

Cevizci, A. (1999). *Paradigma felsefe sözlüğü*. Paradigma Yayınları.

Çavdar, A. (2019.06.06). Derviş zaim: Mit, ritüel ve semboller olmadan derinleşemezsiniz [Röportaj]. https://www.gazeteduvar.com.tr/kitap/2019/06/06/dervis-zaim-mit-rituel-ve-semboller-olmadan-derinlesemezsiniz adresinden edinilmiştir.

Çoban, B. (2009). Sinema, mitoloji, ideoloji: Sinemaya eleştirel bir bakış. Z. K. Uslu, C. Bilgili (Ed.), *Medya Eleştirileri 2009: Bilinç Edndüstrisinin İktidar ve Siyaset Pratikleri* içinde (s. 277-293). Beta Yayıncılık.

Çobanoğlu, Ö. (2015). *Türk dünyası epik destan geleneği*. Akçağ Yayınları.

Çobanoğlu, Ö. (2018). *Halkbilimi kuramları ve araştırma yöntemleri tarihine giriş*. Akçağ Yayınları.

Dilek, İ. (2014). *Resimli türk mitoloji sözlüğü*. Türk Dünyası Kültür Başkenti Ajansı.

Ekici, M. (2016). Kuramlar ve yöntemler. M. Ö. Oğuz (Ed.), *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı* içinde (s. 61-96). Grafiker Yayınları.

Elçin, Ş. (1993). *Halk edebiyatına giriş*. Akçağ Yayınları.

Eliade, M. (1991). *Kutsal ve dindışı*. (M. A. Kılıçbay *çev.*). Gece Yayınları.

Eliade, M. (1992). *İmgeler simgeler*. (M. A. Kılıçbay *çev.*). Gece Yayınları.

Eliade, M. (1999). *Şamanizm*. (İ. Birkan *çev.*). İmge Kitabevi.

Eliade, M. (2000). Mit: Bir tanım denemesi. Y. Bonnefoy (Ed.), *Antik Dünyada ve Geleneksel Toplumlarda Dinler ve Mitolojiler Sözlüğü II* içinde (s. 782-784). Dost Kitabevi Yayınları.

Eliade, M. (2001). *Mitlerin özellikleri*. (S. Rifat *çev.*). Om Yayınevi.

Emiroğlu, K., & Aydın, S. (2003). *Antropoloji sözlüğü*. Bilim ve Sanat Yayınları.

Erdoğan, N. (2001). Üç seyirci: Popüler eğlence biçimlerinin alımlanması üzerine notlar. *Doğu Batı Düşünce Dergisi*, *4*(15), 118-126.

Erenözlü, S. S. (2020). Mitostan logosa tragedyanın nietzscheci ölümü. *Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, Güz (30), 419-435.

Ergin, M. (1989). *Dede korkut kitabı I*. TDK Yayınları.

Ergun, P. (2018). Türk mitolojisinde ağaç kültü. A. F. Turan, & M. Ozan (Ed.), *Türk Mitolojisine Giriş* içinde (s. 109-133). Gazi Kitabevi.

Erhat, A. (1997). *Mitoloji sözlüğü*. Remzi Kitabevi.

Euripides. (2010). *Bakkhalar*. (S. Eyüboğlu *çev*.). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Fischer, E. (1990). *Sanatın gerekliliği.* (C. Çapan *çev*.). İmge Kitabevi Yayınları.

François, R. P. (2000). Göçebelik. Göçebe düşünce ve dinsel olgu. Y. Bonnefoy (Ed.), *Antik Dünyada ve Geleneksel Toplumlarda Dinler ve Mitolojiler Sözlüğü I* içinde (s. 340-342). Dost Kitabevi Yayınları.

Frazer, J. G. (2004). *Altın dal dinin ve folklorun kökleri I.* (M. H. Doğan çev.). Payel Yayınevi.

Gennep, A. (2022) *Geçiş ritleri*. (O. B. Beşler *çev*.). Nora Kitap.

Gezgin, İ. (2011). *Sanatın mitolojisi*. Sel Yayıncılık.

Gülşen, E. (2015). *Hakikatin Sineması.* Külliyat Yayınları.

Günay, U. (1999). *Türkiye'de âşık tarzı şiir geleneği ve rüya motifi*. Akçağ Yayınları.

Güvenç, A. Ö. (2020). *Folklor ve sinema*. Ötüken Neşriyat.

Harva, U. (2015). *Altay panteonu*. (Ö. Suveren *çev*.). Doğu Kütüphanesi.

İnan, A. (1986). *Tarihte ve bugün Şamanizm materyaller ve araştırmalar*. TTK Yayınları.

Kabadayı, L. (2018). *Film eleştirisi: Kuramsal çerçeve ve sinemamızdan örnek çözümlemeler*. Ayrıntı Yayınları.

Kabak, T. (2018a). Dadaloğlu'nun şiirlerine ekoeleştirel bir yaklaşım. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*, *11*(21), 36-47.

Kabak, T. (2018b). Mut ilçesi hacıahmetli köyü hayvancılık ve çobanlık kültürü üzerine halk bilimsel bir inceleme. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, (37), 158-168.

Kabak, T., & Köksal, F. (2021). *Yazılı kaynaklar ve anlatılar ışığında türk mitolojisi*. Paradigma Akademi.

Kafesoğlu, İ. (1998). *Türk millî kültürü*. Ötüken Neşriyat.

Kaplan, H. (2021). *Türk sinemasında medeniyet algısı: Derviş zaim sineması örneği*. (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 697134).

Kaplan, Y. (2015). Sunuş, bir medeniyet meselesi olarak sinema üzerinde düşünen bir öncü: Enver gülşen. E. Gülşen (Yazar), *Hakikatin Sineması* içinde (s. 13-21). Külliyat Yayınları.

Karadağ, N. (1978). *Köy seyirlik oyunları*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Karay, R. H. (2017). *Elli yıl önceki*. İnkılâp Kitabevi.

Kaşgarlı, M. (2005). *Divânü lugâti't-türk*. (S. Erdi, & S. T. Yurtsever *çev*.). Kabalcı Yayınevi.

Kırel, S. (2005). *Yeşilçam öykü sineması*. Babil Yayınları.

Kirby, E. T. (1975). *Ur-drama: The origins of theatre*. New York University Press.

Köker, L. (1994). Sunuş. Onaran, O., Abisel, N., Köker, L., Köker, E. (haz.). *Türk Sinemasında Demokrasi Kavramının Gelişmesi* içinde (s. IX-XVIII). T.C. Kültür Bakanlığı Milli Kütüphane Basımevi.

Köksal, F. (2021). Khadak filminde yer alan mitolojik unsurlar ve bu unsurların analizi. E. Aydemir, & S. Sağlık (Ed.). *Sosyal ve Beşerî Bilimlerde Araştırma ve Değerlendirmeler II* içinde (s. 95-124). Gece Kitaplığı.

Kuvvet, H. (2019). *Çağdaş türk tiyatrosunda şamanî izdüşümler*. (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 570397).

Labecka-Koecherowa, M. (1995). Şaman ayini – yeniden yapılanma deneyi. *Tiyatro Araştırmaları Dergisi*, *12*(12), 77-98.

Leeming, D. A. (2020). *Mitoloji: Kahramanın yolculuğu*. (I. Yıldız *çev*.). Say Yayınları.

Oğuz, Ö. M., & Kasımoğlu, S. (2005). *Türkiye'de 2005 yılında yaşayan geleneksel kutlamalar*. THBMER Yayınları.

Oğuz, Ö. M. (2014). Çağdaş kentte bir yeniden canlandırma örneği: Çiğdem günü. *Millî Folklor*, (101), 25-39.

Oğuz, Ö. M. (2016). Araştırmaların tarihi. M. Ö. Oğuz (Ed.), *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı* içinde (s. 1-60). Grafiker Yayınları.

Okca, A. K. (2019). Çoban bayramı: Sudan koyun geçirme (denizli-çal-aşağıseyit). *SDÜ ART-E Güzel Sanatlar Fakültesi Sanat Dergisi*, *12*(Özel Sayı), 108-124.

Orkun, H. N. (1994). *Eski türk yazıtları*. TDK Yayınları.

Ögel, B. (2003). *Türk mitolojisi I*. TTK Yayınları.

Örnek, S. V. (1988). *100 Soruda ilkellerde din, büyü, sanat, efsane*. Gerçek Yayınevi.

Özbudun, S. (1997). *Ayinden törene*. Anahtar Kitaplar Yayınevi.

Özçınar, M. (2010) *Sinematografik zaman ve mekân'ın oluşumunda felsefi arka plan.* (Doktora tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 280173).

Özdemir, N. (2009). Kültür ekonomisi ve endüstrileri ile kültürel miras yönetimi ilişkisi. *Millî Folklor*, (84), 73-86.

Özen, M. (2014). *Derviş zaim sinemasında öz-biçim bağlamında dil ve üslup arayışları*. (Doktora tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 358127).

Özön, N. (2000). *Sinema, televizyon, video, bilgisayarlı sinema sözlüğü*. Kabalcı Yayınevi.

Pösteki, N. (2005a). *1990 sonrası türk sineması (1990-2005)*. Es Yayınları.

Pösteki, N. (2005b). *Türk sinemasına yeni bir bakış: Yönetmen sineması*. Es Yayınları.

Raglan, L. (1998). Geleneksel kahraman. (M. Ekici *çev*.). *Millî Folklor*, (37), 126-138.

Roux, J. P. (1994). *Türklerin ve moğolların eski dini*. (A. Kazancıgil *çev*.). İşaret Yayınları.

Roux, J. P. (2000). Türkler ve moğollar. Y. Bonnefoy (Ed.), *Antik Dünyada ve Geleneksel Toplumlarda Dinler ve Mitolojiler Sözlüğü II* içinde (s. 1100-1106). Dost Kitabevi Yayınları.

Roux, J. P. (2005). *Orta asya'da kutsal bitkiler ve hayvanlar.* (A. Kazancıgil, & L. Arslan *çev*.). Kabalcı Yayınları.

Roux, J. P. (2011). *Eski türk mitolojisi*. (M. Y. Sağlam *çev*.). Bilgesu Yayıncılık.

Sagona, A., & Zimansky, P. (2015), *Arkeolojik veriler ışığında türkiye'nin en eski kültürleri mö 1.000.000 – 550.* (N. Başgelen, S. İ. Belik, M. Payne, H. Taşkıran *çev*.). Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Sevengil, R. A. (1959). *Eski türklerde dram sanatı*. Maarif Basımevi.

Sivas, A. (2010). Türk sinemasında bağımsızlık tartışmaları çerçevesinde derviş zaim filmleri. A. D. Topçu (Ed.), *Toplumsalın Eleştirisinden Geleneğin Estetiğine Yolculuk: Derviş Zaim Sineması* içinde (s. 134-152). De Ki.

Sözen, M. (2009). Doğu anlatı gelenekleri ve türk sinemasının aidiyeti. *Bilig*, yaz (50), 131-152.

Sözen, M. (2010). Türk sinemasında iki farklı deneme: Derviş zaim ve semih kaplanoğlu sinemasında dil arayışları. *Akdeniz Sanat*, (5), 127-144.

Şasa, A. (2010). *Yeşilçam günlüğü*. Küre Yayınları.

Şenel, A. (1982). *İlkel topluluktan uygar topluma*. A. Ü. Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.

Şener, S. (2003). *İnsanı geçitlerde sınayan sanat dram sanatı*. Mitos-Boyut Yayınları.

Şener, S. (2006). *Dünden bugüne tiyatro düşüncesi*. Dost Kitabevi.

Tansuğ, S. (1988). *Sanatın görsel dili*. Remzi Kitabevi.

Tarkovski, A. (2009). *Şiirsel sinema*. (E. Kılıç *çev*.). Agora Kitaplığı.

Tecimer, Ö. (2006). *Sinema modern mitoloji*. Plan B.

Tekin, T. (2020). *Orhon yazıtları*. TDK Yayınları.

Temel, G. E. (2021). *Derviş zaim filmlerinin toplumsal ekoloji yaklaşımıyla çözümlenmesi*. (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 702995).

Temir, A. (1986). *Moğolların gizli tarihi*. TTK Yayınları.

Thomson, G. (1990). *Aiskhylos ve atina*. (M. H. Doğan *çev*.). Payel Yayınevi.

Tuna, E. (2021). *Şamanlık ve oyunculuk*. İon Mimarlık Yayınları.

Turner, V. (2018). *Ritüeller yapı ve anti-yapı*. İthaki Yayınları.

Ulutürk, M. (2012). Tarihi, dini, kültürel bağlamda mitoloji ve modern kültür ürünlerinin mitolojiye dönüşümü. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi*, *1*(1), 863-878.

Vogler, C. (2009). *Yazarın yolculuğu senaryo ve öykü yazımının sırları*. (K. Şahin *çev*.). Okuyan Us.

Voytilla, S. (2020). *Sinema ve mit*. (İ. O. Kelsu *çev*.). Hil Yayın.

Yalgın, A. R. (1949). Davarda sayakutluğu bayramı, kırkım ve dişle iğdişçilik. *Türk Folklor Araştırmaları*. Eylül (2), 23-25.

Yalsızuçanlar, S. (2014). *Rüya sineması*. Palto Yayınevi.

Yaşartürk, G. (2006). Feminist eleştiri ve kadının sunumu. *Sinemasal*, (14), 17-30.

Yavuz, H. (2010). Derviş zaim filmlerinde islam estetiğinin yeniden inşası. A. D. Topçu (Ed.), *Toplumsalın Eleştirisinden Geleneğin Estetiğine Yolculuk: Derviş Zaim Sineması* içinde (s. 190-194). De Ki.

Zaim, D. (2008). Odaklandığın şey gerçeğindir: Türkiye sineması, alüvyonik türk sineması ve uluslararası kabul I. bölüm. *Altyazı Dergisi*. Kasım (78), 48-55.

Eşgüdümlü İki Alan

Eğitim Öğretim ve Modernleşme

Mehmet Salih DEMİR

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1842
Eğitim Tarihi

©Çizgi Kitabevi
Temmuz 2025

ISBN: 978-625-396-572-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
DEMİR, Mehmet Salih
Eşgüdümlü İki Alan
Eğitim Öğretim ve Modernleşme

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

- **Kitap, Makale ve Diğer Telif Yayınlar**

Akşin, S. (2021). Kısa Türkiye Tarihi. İstanbul: Türkiye İş Bankası.

Akyüz, Y. (2009). Türk Eğitim Tarihi (M.Ö.1000-M.S.2009). Ankara: Pegem Akademi.

Altın, H. (2014, 05 01). II.Meşrutiyetten Cumhuriyete İsmail Hakkı Baltacıoğlu ve Onun Eğitim ve Eğitimci Kavramları İle İlgili Düşünceleri. Tarih Araştırmaları Dergisi, s. 219-252.

Altın, R. (2009-2010). Finlandiya. Ankara: Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü (MEB).

Armaoğlu, F. (2023).Türk Dış Politikası Tarihi.İstanbul:Kronik Yayınları.

Arı, A. (2006). İsviçre (Basel) Okul Sistemi. Ankara: Öğreti.

Arık, R. O.(1948). "Maarifimizin Bin Bir Derdi". Bizim Türkiye, Cilt 23, S. 4.

Arıbaş, S., & Koçer, M. (2008). Türk Eğitim Tarihi. İstanbul: Lisans Yayıncılık.

Ataman, M. (2015). Tek Parti Döneminde Türkiye (1923-1950). A. Demirel içinde, Türkiye Cumhuriyeti Siyasi Tarihi (s. 42-44). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

Aybars, E. (2000). Atatürkçülük ve Modernleşme. İzmir: Ercan Kitapevi.

Bakioğlu, A., & Altay Gökmen, İ. (2013). Karşılaştırmalı Eğitim Yönetimi. A. Bakioğlu içinde, Karşılaştırmalı Eğitim Yönetimi (s. 279,280). Ankara: Nobel Yayıncılık.

Bakioğlu, A., & Baltacı, R. (2013). Karşılaştırmalı Eğitim Yönetimi. A. Bakioğlu içinde, Karşılaştırmalı Eğitim Yönetimi (s. 66). Ankara: Nobel Yayıncılık.

Bakioğlu, A., & Elverici, S. (2013). Karşılaştırmalı Eğitim Yönetimi. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Bakioğlu, A., & Göçmen, G. (2013). Karşılaştırmalı Eğitim Yönetimi. A. Bakioğlu içinde, Karşılaştırmalı Eğitim Yönetimi (s. 131,132). Ankara: Nobel Yayıncılık.

Bakioğlu, A., & Özcan, M. (2013). Karşılaştırmalı Eğitim Yönetimi. A. Bakioğlu içinde, Karşılaştırmalı Eğitim Yönetimi (s. 21). Ankara: Nobel Yayıncılık.

Bakioğlu, A., & Pekince, D. (2013). Karşılaştırmalı Eğitim Yönetimi. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Bakioğlu, A., & Ülker, N. (2013). Karşılaştırmalı Eğitim Yönetimi. A. Bakioğlu içinde, Karşılaştırmalı Eğitim Yönetimi (s. 296). Ankara: Nobel Yayıncılık.

Baltacıoğlu, İ. H. (1329). Talim ve Terbiyede İnkılap. İstanbul: Matbaa-i Hayriye ve Şürekası.

Barthold, V. V. (2015). Orta Asya Türk Tarihi. Ankara: Divan Kitapevi.

Başgöz, İ., & Wilson, H. E. (1968). Turkiye Cumhuriyeti'nde Eğitim ve Atatürk. Ankara: Dost.

Berkes, N. (Şubat,2024). Türkiye'de Çağdaşlaşma. İstanbul:Yapı Kredi Yayınları.

Bolat, M. (2024, 06 15). Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri-II. www.ataturkansiklopedisi.gov.tr: e https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/ataturkun-soylev-ve-demecleri/?pdf=7031 adresinden alınmıştır.

Bozkurt, B.(2007),Cumhuriyet Halk Partisi'nin Eğitim Politikaları (1923-1950),Dokuz Eylül Üniversitesi Atatürk İlkeleri Ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü, Doktora Tezi).

C.H.F. (1931). C.H.F. Nizamnamesi ve Programı. Ankara: T.B.M.M Matbaası.

C.H.F. (1931). C.H.P. Nizamnamesi ve Programı . Ankara: T.B.M.M.

C.H.P. (1942). Halk Evleri Halk Odaları 1932-1942. Ankara: Alaeddin Kıral Basımevi.

C.H.P. (1948). C.H.P. Yedinci Büyük Kurultay Tutanağı. Ankara: C.H.P.

Çelik, V. (1997). Eğitim Yönetiminde Kuramsal Gelişmeler. Pegem Akademi, 33.

Demirkan, S. (2018). Finlandiya Eğitim Sisteminden Türkiye'ye Mesajlar. Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (ASOBİD), 171-195.

Dewey, J. (1939). Türkiye Maarifi Hakkında Rapor. İstanbul: Devlet Basımevi.

Doğan, İ. (2010). Türk Eğitim Tarihinin Ana Evreleri-Kurumlar,Kişiler ve Söylemler. İstanbul: Nobel Kitap.

DP. (1946). Demokrat Parti Tüzük ve Programı. Ankara: Demokrat Parti.

Ekinci, A. (2010). Japon Eğitim Sisteminden Türk Eğitim Sistemine İyi Örnekler. Milli Eğitim (s. 32). Batman: Milli Eğitim.

Ekinci, Y. (1992). Makaleler. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı.

Erbaş, A., & Özkan, Z. U. (2017). Hz.Muhammed'in Hayatı. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları.

Erdentuğ, N. (1981). Türkiye'de Çağdaşlaşma Ve Kültür Münasebetleri. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Erdoğan, İ. (2004). Türk Eğitim Sistemi. İstanbul: Sistem.

Ergin, O. N. (1977). Türkiye Maarif Tarihi. İstanbul: Eser Matbaası.

Eser, G .(2011).İstanbul Üniversitesi,Doktora Tezi:Köy Enstitüleri'nde Bir Öncü: Özgün Arşivi Işığında Göl Köy Enstitüsü,sayfa V,VII.

Gezici, A. (2013). Osmanlı Tarihi. Ankara: Tutku Yayınevi.

Gökalp, Z. (2014). Türkçülüğün Esasları. İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Gurbetoğlu, A. (2015). Tanzimat'tan Günümüze Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Çabaları ve Geçmişten Alınmayan Dersler. TYB Akademi Dil Eedebiyatve Sosyal Bilimler Dergisi, 75-96.

Güler, A. (1997). Eğitimin Tarihi ve Sosyal Temelleri. Bolu: Abant İzzet Baysal Üniversitesi Yayınları.

Gündüz, M. (2021). Entellektüel ve İdealist Bir Eğitimci Bürokrat: Cahid Okurer. Türkiye Eğitim Dergisi, Cilt: 6, Sayı: 2, 319-338.

Gündüz, M. (2021). Entellektüel ve İdealist Bir Eğitimci Bürokrat:Cahid OKURER. Türkiye Eğitim Dergisi,Cilt:6,Sayı:2, 319--338.

Gündüz, M. (2014). Eski Çağ'da Eğitim . M. Gündüz içinde, Eğitim Tarihi (s. 3,4). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Gündüz, M. (2014). Eski Çağda Eğitim. Eğitim Tarihi (s. 5). içinde Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Gündüz, M. (tarih yok). Yeni Türk Mecmuasında İdeal İnsan, Eğitim ve Toplum. Makale, s. 189.

(2008). Tek Parti Döneminde Eğitim-1923-1950. İ. H.Demircioğlu içinde, Türk Eğitim Tarihi (s. 232). İstanbul: Lisans Yayıncılık.

H.Demircioğlu, İ. (2008). Türk Eğitim Tarihi. İstanbul: Lisans Yayıncılık.

Halıcı, Ş. (2015). Cumhuriyet Yönetimine Geçiş Ve Cumhuriyetin Pekiştirilmesi. Ş. Halıcı içinde, Türkiye'de Demokrasi ve Parlamento Tarihi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

İnan, A. (Ankara,2018). Medeni Bilgiler ve M.Kemal Atatürk'ün El Yazıları. Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.

Irzık, G., & Erzan, A. (Haziran,2008). Bilim Etiği ve Yöntem Sorunu. G. Irzık, & A. Erzan içinde, Bilim Etiği Elkitabı (s. 11). İstanbul: Türkiye Bilimler Akademisi.

Kanad, H.F. (1963). Pedagoji Tarihi ,Cilt II, İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Karpat, K. (2012). Kısa Türkiye Tarihi. İstanbul: Timaş Yayınları.

Karpat,K.(2021).Türk Demokrasi Tarihi.İstanbul:Timaş Yayınları.

Kenan, S. (2013). Türk Eğitim Düşüncesi ve Deneyiminin Dönüm Noktaları Üzerine Bir Çözümleme. Osmanlı Araştırmaları, 1-31.

Kıral, B. & Kıral, E. (tarih yok). Japonya İlköğretim Sistemi ve Türkiye İlköğrertim Sisteminin Karşılaştırılması. s. 60.

Kıral, B. & Kıral, E. (2009). Japonya İlköğretim Sistemi ve Türkiye İlköğretim Sisteminin Karşılaştırılması. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, s.53-65.

Kocabaş, K. (2010). İsmail Hakkı Tonguç ve Okul Öncesinden Yüksek Öğretime Eğitim Sorunları - Çözüm Önerileri. (s. 60,61). İzmir: Yeni Kuşak Köy Enstitüler Derneği Yayınları.

Kocabaş, K. (2008). Sunuş:Aydınlık Bir Gelecek için Eğitim Reformu Zorunluluğu. İzmir: Yeni Kuşak Köy Enstitüler Derneği.

Kocabaş, K., & Arıkan, Z. (2010). Mustafa Necati ve Cumhuriyet Eğitim Devrimi. İzmir: Yeni Kuşak Köy Enstitüler Derneği Yayınları.

Köstüklü, N. (2021). Atatürk Ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Araştırmaları I. Konya: Çizgi Kitap Evi.

Lamartine, A. (2016). Osmanlı Tarihi. İstanbul: Toker Yayınları.

Levend, A. S. (1936, Mart). Aile. Yeni Türk Mecmuası, s. 97-99.

M.E.B. (2018-Kasım). Türkiye'de Mesleki Ve Teknik Eğitimin Görünümü-2023 Eğitim Vizyonu. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

Ortaylı, O. (2024).CUMHURİYETİN DOĞUŞU, Kurtuluş ve Kuruluş Yılları, İstanbul: Kronik Yayınları.

Öksüz, H., & Köksal, Ü. (2018, 10 04). Amerikan Belgeleri Işığı Altında Cumhuriyetin İlk Yıllarında Türkiye'de Eğitim. Akademik Bakış, s. 317-351.

Özacun, O. (2002). Siyaset Tarihimizde Milli Kalkınma Partisi. Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları Dergisi, 210-248.

Özteke, F. (2020). Osmanlıdan Cumhuriyete Etnosentrik Bir Din Adamı, Mehmet Şerafettin Yaltkaya. Konya: Çizgi.

Özteke, F. (2019). Türk Kadını'nın ''Eğitim Hakkı'' ve İsabel Fry'ın Tespitleri. A. Ö. Abdullah Mesut içinde, Samira Kortantamer Armağanı (s. 105-128). Konya: Çizgi Kitapevi.

Özteke,F.(2024).''Anadolucu Kalkınma Modeli:*Memleket Nasıl Düzlüğe Çıkar*?'',31.12.2024,Sayfa:248-256. INTERNATIONAL 6th BURSA SCİENTIFIC RESEARCH CONGRESS. Editör: Özkan Şahin.

Öztürk, K. (1968). Türkiye Cumhuriyeti Hükümetleri ve Programları. İstanbul: AK Yayınları.

Rousseau, J. J. (2018). Toplum Sözleşmesi. İstanbul: Türkiye İş Bankası.

Sabahattin Arıbaş, İ. G. (2008). İslamiyetin Kabülünden Sonraki Dönemlerde Türklerde Eğitim. İ. G. Sabahattin Arıbaş, & İ. Görücü içinde, Türk Eğitim Tarihi (s. 31). İstanbul: Lisans Yayıncılık.

Sahlberg, P. (2018). Eğitimde Finlandiya Modeli. İstanbul: Metropolis Yayıncılık.

Sarıbıyık, M. (2019, Ağustos). Mesleki Eğitimde +1 Uygulamalı Eğitim Modeli. Seta Yayınları, s. 1-24.

Şimşek, A. (2019). Tarih Nasıl Yazılır(Tarih Yazımı İçin Bir Metodoloji),Editör:Ahmet Şimşek.Ankara:Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Tunaya, T.Z. (Haziran,2023). Devrim Hareketleri İçinde ATATÜRK VE ATATÜRKÇÜLÜK. İstanbul: Kronik Yayınları.

Turan, Ş. (2024). Atatürk'ün Düşünce Yapısını Etkileyen Olaylar, Düşünürler, Kitaplar. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Turan, Ş.(2024).Türk Devrim Tarihi 3.Kitap Birinci Bölüm (Yeni Türkiye'nin Oluşumu) (1923-1938),Ankara: Bilgi Yayınevi

Turan, Ş. (2019).Türk Devrim Tarihi IV Çağdaşlık Yolunda Yeni Türkiye (Birinci Bölüm) (10 Kasım 1938-14 Mayıs 1950). Ankara: Bilgi Yayınevi.

T.D.K. Türk Dil Kurumu Sözlüğü. T.D.K.

Tangülü, Z. (2012). Demokrat Parti Dönemi Eğitim Politikaları (1950-1960). Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 392-393.

Taylan, Ş. (1937). Köy Kalkındırma Kursunu Ziyaret. Yeni Türk Mecmuası, 39-41.

TBMM. TBMM Tutanakları.

Tonguç, İ. H. (2021). Canlandırılacak Köy. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Topçu, N. (2021). Türkiyenin Maarif Davası. İstanbul: Dergah Yayınları.

Toprak, Z.(2019). Türkiye'de Yeni Hayat, İnkılâp Ve Travma (1908-1928).İstanbul: Doğan Kitap.

TÜİK: TÜİK.

TÜİK. (2021). Türkiye İstatistik Kurumu.

Ülken, H.Z. (1969).Eğitim Krizinin Kökleri Ve Üniversiteler. Ankara:Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi,Cilt:2,Sayı:1,Sayfa:1-22(12.09.2019).

Varol,T. A. (2020).Bursa Uludağ Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi:Köy Enstitüsü Sisteminin Tarihsel Temelleri.

V.Wofford, K. (1952). Türkiye'de Köy İlkokulları Hakkında Rapor. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.

Yakut, K. (2017). Korumacı - Devletçi Kalkınma Modeline Geçiş (1929-1939). K. Yakut içinde, Türkiye Cumhuriyeti İktisat Tarihi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

Yaltkaya, M. Ş. (1946). Hatiplik ve Hutbeler. İstanbul: Maarif Kütüphanesi ve Matbaası.

Yaşar, S. (2023). 1933 Üniversite Reformu Sürecinde Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü'nde Görevli Alman Bilim Adamları ve Yaptıkları Çalışmalar. Ankara: Gece Kitaplığı.

Yılmaz, K. (2011). Karşılaştırmalı Eğitim Sistemleri. A. Balcı içinde, Karşılaştırmalı Eğitim Sistemleri. İstanbul: Pegem.

YÖK. Yüksek Öğretim Kurulu.

Web Kaynakları

https://meb.gov.tr/meslek-liseleri-icin-istihdam-odakli-yeniprogram/haber/32728/tr),

(Erişim Tarihi:29.04.2025.

(https://www.meb.gov.tr, (Erişim Tarihi:29.04.2025).

https://www.meb.gov.tr/mesleki-ve-teknik-egitim-politika-belgesi-yayimlandi/ haber/ 34473/tr,(Erişim Tarihi:01.05.2025).

https://www.aa.com.tr/tr/gundem/bakan-tekin-mesleki-ve-teknik-egitimi-milli-bir-sorumluluk-olarak-goruyoruz/3324914),(Erişim Tarihi:28.04.2025).

https://meb.gov.tr/meslek-liseleri-icin-istihdam-odakli-yeniprogram/haber/32728/tr),

(Erişim Tarihi:29.04.2025).

https://www.guneydogueksprès.com/prof-dr-pirinccioglu-diyarbakirda-ekilecek-tarim-arazisi-kalmayacak, (Erişim Tarihi:04.05.2025).

https://www.aa.com.tr/tr/gundem/cumhurbaskani-erdogan-su-kaynaklarimizi-korumak-verimli-kullanmak-ve-dogru-yonetmek-milli-guvenlik-meselesidir/354082(Erişim Tarihi:05.05.2025).

https://www.dmotomet.org/ataturk-un-ekonomi-hakkinda-sozleri.html,ErişimTarihi:05.05.2025).

https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2023/12/On-Ikinci-Kalkinma-Plani_2024-2028_11122023.pdf,(Erişim Tarihi:05.05.2025).

https://mtegm.meb.gov.tr/www/mesleki-ve-teknik-egitim-politika-belgesi-yayimlandi/icerik/3548,(Erişim Tarihi: 02.05.2025).

(Blog Yarının Eğitimi, 2024).

(https://www.dmotomet.org/ataturk-un-ekonomi-hakkinda-sozleri.html,Erişim Tarihi:05.05.2025).

(Petek Academy, 2022), (Petek Academy, 2024).

(https://www.trthaber.com/haber/egitim/meslek-lisesi-ogrencilerinden-milyonluk-uretim-634936.html),(Erişim Tarihi:18.05.2025).

(https://www.aa.com.tr/tr/ekonomi/fabrika-gibi-uretim-yapan-okulun-tescilli-markalari-4e-cikti/2510950#),(Erişim Tarihi:18.05.2025).

https://www.batmancagdas.com/lise-ogretmenleri-dezenfektan-uretiyor,(Erişim Tarihi:15.05.2024).

(https://www.objektifamasya.com/haber/17543227/amasyada-ogrenciler-hem-mantar-uretiyor-hem-para-kazaniyor),Erişim Tarihi:15.06.2024).

Batman Sonsöz. (2023). *Mesleki eğitim merkezlerindeki öğrenci sayısı 1 milyon 376 bine ulaştı*. Temmuz 1, 2024 tarihinde https://www.batmansonsoz.net/haber/mesleki-egitim-merkezlerindeki-ogrenci-sayisi-1-milyon-376-bine-ulasti-57534.html adresinden alındı.(Erişim Tarihi:20.12.2023).

İsmâil Hakkı Bursevî

İlâhî Beş Mertebe ve Kâmil İnsan

Hazırlayan
Elif SÖYLEYİCİ DEDELER

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1844
Tasavvuf

©Çizgi Kitabevi
Temmuz 2025

ISBN: 978-625-396-568-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
İsmâil Hakkı Bursevî
İlâhî Beş Mertebe
ve Kâmil İnsan

Hazırlayan
Elif SÖYLEYİCİ DEDELER

Editör
Dr. Nuran DÖNER

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

BİBLİYOGRAFYA

ACLÛNÎ, İsmâil bin Muhammed. *Keşfü'l-Hâfâ*, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, I-II, Beyrut, 1988.

ALTUNTAŞ, Halil, Muzaffer Şahin. *Kur'an-ı Kerîm Meâli*, Diyânet İşleri Başkanlığı, Ankara, 2007.

ANKARAVÎ, İsmâil Rusûhî, *Osmanlı Tasavvuf Düşüncesi*, Haz. Mehmet Demirci, Vefâ Yayınları, İstanbul, 2007.

ARABİ, İbn. *Marifet ve Hikmet*. Çev. Mahmut Kanık, İz Yayıncılık, İstanbul, 2021.

AŞKAR, Mustafa. *Tasavvuf Tarihi Literatürü*, İz Yayıncılık, Ankara, 2000.

ATEŞ, Süleyman. *"Hazarât-ı Hams"*, DİA, Türkiye Diyanet Vakfı, c. XVII. s.115-116.

AYNÎ, Mehmed Ali. *Türk Azizleri 1 İsmail Hakkı Bursalı Ve Ruh'ül Beyan Müellifi*. İstanbul: Marifet Basımevi, 1944.

BAYRAKDAR, Mehmet. *İslâm Felsefesine Giriş*, Türkiye Diyânet Vakfı Yayınları, Ankara, 2001.

BURSEVÎ, İsmâil Hakkı. *Celvetiyye Yolunda Silsilenâme*, Haz. Bedia Dikel, Özdinç Matbaası, İstanbul, 1981.

……, *Allah Dostları (Silsilenâme-i Celvetiyye)*, trc. Rahmi Serin, Pamuk Yayınları, İstanbul, 2005.

……, *Kitâb-ı Kebîr*. Haz. Nuran Döner, Sır Yayınları, Bursa, 2016.

……, *Kitâbü'n-Netîce I-II*, Haz. Ali Namlı, İmdat Yavaş, İnsan Yayınları, İstanbul, 1997.

……, *Muhtasar Rûhü'l-Beyân Tefsîri*, Haz. Muhammed Ali Sabûnî, Damla Yayınevi, İstanbul 2002.

……, *Risâletü'l-Hazarât*, Süleymâniye Kütüphânesi, Mihrişah Sultan, 189.

……, *Risâletü'l-Hazarâti'l-Hams*, Süleymâniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi, 2260.

……, *Rûhü'l-Mesnevî*, Haz. İsmâil Güleç, İnsan Yayınları, İstanbul, 2004.

……, *Mesnevî Şerhi Rûhü'l-Mesnevî*, haz. İsmâil Güleç, İnsan Yayınları, İstanbul. 2006.

……, *Tamâmü'l-Feyz Fî Bâbi'r-Ricâl*. Çev. Ramazan Muslu, Ali Namlı. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, 2020.

CEBECİOĞLU, Ethem. *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*, Anka Yayınları, İstanbul, 2004.

CEVİZCİ, Ahmet. *Felsefe Sözlüğü*, Paradigma Yayınları, İstanbul, 2002. CHITTICK, William. *The Sufi Path of Knowledge: Ibn al-'Arabi's Metaphysics of Imagination*, State University of New York Press, Albany, NY, 1989.

El-CÎLÎ, Abdulkerîm. *İnsân-ı Kâmil*, çev. Abdulaziz Mecdi Tolun, İz Yayıncılık, İstanbul, 2002.

CÜRCÂNÎ, Seyyid Şerîf. *Kitâbü't-Ta'rifât*, çev. Arif Erkan, Kaynak Yayınları, İstanbul, 1997.

DEMİRCİ, Mehmet. *Sorularla Tasavvuf ve Tarîkatlar*, Damla Yayınları, İstanbul, 2001.

DEVELLİOĞLU, Ferit. *Osmanlıca- Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi, Ankara, 2008.

DÖNER, Nuran. "İsmail Hakkı Bursevî'nin Kitâb-ı Kebîr'i ve Bursevî'de Vâridât Kültürü", *Tasavvuf: İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi*, 6/15 (2005), s. 311-334.

……, Nuran. "Tasavvuf Kültüründe ve Erzurumlu İbrahim Hakkı'da Yaratılışın Başlangıcı". *Bütün Yönleriyle Erzurumlu İbrahim Hakkı Hazretleri Sempozyumu Bildirileri (Erzurum, 16–18 Kasım 2011)*. Ed. Cengiz Gündoğdu. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları, 2012.

EMİROĞLU, İbrâhim. *Ana Hatlarıyla Klasik Mantık*, Asa Kitabevi, İstanbul, 1999.

GÜMÜŞ, Sadreddin. "*Cürcânî, Seyyid Şerîf*" DİA, Türkiye Diyânet Vakfı, c.VIII. s.134-136.

GÜMÜŞHANEVÎ, Ahmed Ziyâüddin. *Ramûz el-Ehâdis I-II*, Çev. Abdülaziz Bekkine, Milsan Basın, İstanbul, 1982.

GÜZEL, Abdurrahman. *Dinî- Tasavvufî Türk Edebiyatı*, Akçağ Yayınları, Ankara, 1999.

HÜDÂYÎ, Aziz Mahmud, *Divân-ı İlâhiyât*, Haz. Mustafa Tatcı, Musa Yıldız, Üsküdar Belediyesi Yayınları, İstanbul, 2005.

KARA, Mustafa. *Bursa'da Tarîkatlar ve Tekkeler*, I-II, Sır Yayınları, Bursa, 1993.

KÂŞÂNÎ, Abdürrezzak. *Tasavvuf Sözlüğü*, çev. Ekrem Demirci, İzYayıncılık, İstanbul, 2004.

……, *Te'vilât-ı Kâşânî*, Haz. Ali Rıza Doksanyedi, M. Vehbi Güloğlu, Kadıoğlu Matbaası, Ankara 1987.

KILIÇ, Mahmut Erol. *"İbn Arabî"*, DİA, Türkiye Diyânet Vakfı, c.XX., s.501.

KONUK, Ahmet Avni. *Fusûsu'l-Hikem Tercüme Şerhi*, I-IV, Haz. Mustafa Tahralı, Selçuk ERaydın, Marmara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1989.

KUŞEYRî, Abdulkerîm. *Kuşeyrî Risâlesi*, Haz. Süleyman Uludağ, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2003.

NAMLI, Ali. *İsmâil Hakkı Bursevî Hayatı- Eserleri- Tarîkat Anlayışı*, İnsan Yayınları, İstanbul, 2001.

……, *"İsmâil Hakkı Bursevî"* , *DİA*, Türkiye Diyânet Vakfı, c. XXIII. s.102-106.

……, "Kitâbetle Mübtelâ Olmak: İsmâil Hakkı Bursevî", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 16/31-32, (2012), 333-368.

ÖĞÜT, Salim. "Ebtah", *D.İ.A.*, Türkiye Diyanet Vakfı, c.X. s.82-83.

PAKALIN, Mehmet Zeki. *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, Milli Eğitim Bakanlığı, İstanbul, 1971.

Şemseddin, Mehmed. *Bursa Dergâhları Yâdigâr-ı Şemsî I-II*, haz. Mustafa Kara- Kadir Atlansoy, Uludağ Yayınları, Bursa, 1997.

ULUDAĞ, Süleyman. *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Kabalcı Yayınları. İstanbul, 2001.

……, Süleyman. "Kâşânî", *D.İ.A.*, Türkiye Diyanet Vakfı, c.XXV. s. 5-6.

VASSAF, Hüseyin. *Kemal-name-i İsmail Hakkî*, haz. Murat Yurtsever, Arasta Yayınları, Bursa, 2000.

YAVUZ, Yusuf Şevki, Cağfer Karadaş. *"İsmâil Hakkı Bursevî"*, DİA, Türkiye Diyanet Vakfı, c.XXIII. s.108-110.

YAZICIOĞLU, Mehmet. *Muhammediyye*, Haz. Âmil Çelebioğlu, Tercüman Yayınları, İstanbul, 1975.

YILDIZ, Sakıb. "Türk Müfessiri İsma'il Hakkı Burusevî'nin Hayatı", *Atatürk Üniversitesi İslamî İlimler Fakültesi Dergisi*, Erzurum, 1 (1975), 103-126.

YURTSEVER, M. Murat. *"İsmâil Hakkı Bursevî"*, DİA, Türkiye Diyanet Vakfı,c.XXIII. s. 107-108.

Okumayı Yeniden Düşünmek

Edebiyat Kuramlarına Giriş

Şahbender Çoraklı

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1850
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Temmuz 2025

ISBN: 978-625-396-569-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÇORAKLI, Şahbender
Okumayı Yeniden Düşünmek
Edebiyat Kuramlarına Giriş

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

1. Kullanılan Kaynaklar

Aarseth, E. (1997). *Cybertext: Perspectives on Ergodic Literature.* Baltimore: Johns Hopkins University Press.

Abasıyanık , S. F. (2002). *Hişt Hişt! Alemdağ'da Var Bir Yılan* içinde İstanbul: Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık.

Aristoteles. (2011). *Poetika* (M. Gökberk, Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. (Orijinal eser MÖ 335)

Ashcroft, B., Griffiths, G., & Tiffin, H. (2007). *Post-Colonial Studies: The Key Concepts* (2nd ed.). London: Routledge.

Barthes, R. (1967). *The Death of the Author*. Manteia.

Barthes, R. (1977). *Image, Music, Text* (S. Heath, Trans.). Fontana.

Barthes, R. (1996). *S/Z* (Çev. A. Yılmaz). Ankara: Doruk Yayınları. (Orijinal eser yayımlanma tarihi: 1970)

Bhabha, H. K. (1994). *The Location of Culture*. London: Routledge

Braidotti, R. (2022). *Posthuman Feminism.* Cambridge: Polity Press.

Clark, K. (2000). *The Soviet Novel: History as Ritual* (3rd ed.). Indiana University Press.

Culler, J. (1975). *Structuralist Poetics: Structuralism, Linguistics and the Study of Literature*. Cornell University Press.

Derrida, J. (1976). *Of Grammatology* (G. C. Spivak, Trans.). Johns Hopkins University Press.

Derrida, J. (1986). *Mémoires: For Paul de Man*. New York: Columbia University Press.

Eagleton, T. (1996). *Literary Theory: An Introduction*. Minneapolis: University of Minnesota Press.

Foucault, M. (1998). What is an Author? In J. D. Faubion (Ed.), *Aesthetics, Method, and Epistemology* (pp. 205–222). The New Press. (Original work published 1969)

Genette, G. (1980). *Narrative Discourse: An Essay in Method* (J. E. Lewin, Trans.). Cornell University Press.

Gorky, M. (1987). *On Socialist Realism* (Translated excerpts from 1934 speeches). Progress Publishers.

Hall, S. (1990). Cultural identity and diaspora. In J. Rutherford (Ed.), *Identity: Community, culture, difference* (pp. 222–237). London: Lawrence & Wishart.

Hayles, N. K. (2008). *Electronic Literature: New Horizons for the Literary*. University of Notre Dame Press.

Iser, W. (1978). *The Act of Reading: A Theory of Aesthetic Response*. Johns Hopkins University Press.

Jenkins, H. (2006). *Convergence Culture: Where Old and New Media Collide*. NYU Press.

Jenkins, H. (2013). *Textual Poachers: Television Fans and Participatory Culture* (Updated ed.). New York: Routledge.

Kant, I. (1790/2007). *Critique of the Power of Judgment* (P. Guyer & E. Matthews, Trans.). Cambridge University Press.

Landow, G. P. (1992). *Hypertext: The Convergence of Contemporary Critical Theory and Technology*. Johns Hopkins University Press.

Longinus. (1964). *On the Sublime* (D. A. Russell, Trans.). Oxford: Clarendon Press.

Loomba, A. (2005). *Colonialism/Postcolonialism* (2nd ed.). London: Routledge.

Lukács, G. (1971). *The Meaning of Contemporary Realism* (J. Mander & K. Marx, Trans.). Merlin Press.

Lyotard, J.-F. (1984). *The Postmodern Condition: A Report on Knowledge* (G. Bennington & B. Massumi, Trans.). Minneapolis: University of Minnesota Press.

Parla, J. (2011). *Edebiyat Kuramları ve Eleştiri*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Platon. (MÖ 380/2007). *Devlet* (C. Gürbüz, Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.Rettberg, J. W. (2019). *Electronic Literature*. Polity Press.

Plekhanov, G. V. (1974). *Selected Philosophical Works: Volume I* (Original work published 1897). Moscow: Progress Publishers.

Ryan, M.-L. (2015). *Narrative as Virtual Reality 2: Revisiting Immersion and Interactivity in Literature and Electronic Media*. Johns Hopkins University Press.

Said, E. W. (1978). *Orientalism*. New York: Pantheon Books.

Spivak, G. C. (1988). Can the subaltern speak? In C. Nelson & L. Grossberg (Eds.), *Marxism and the Interpretation of Culture* (pp. 271–313). Urbana: University of Illinois Press.

Özdamar, E. S. (1990). *Mutterzunge*. Berlin: Rotbuch Verlag.

Tompkins, J. P. (Ed.). (1980). *Reader-Response Criticism: From Formalism to Post-Structuralism*. Johns Hopkins University Press.

2. Yararlanılan / Tematik Kaynaklar

Ashcroft, B., & Ahluwalia, P. (2001). *Edward Said*. London: Routledge.Beauvoir, S. de. (2011). *İkinci Cins* (İ. Ergüden, Çev.). Yapı Kredi Yayınları.

Boehmer, E. (2005). *Colonial and Postcolonial Literature: Migrant Metaphors* (2nd ed.). Oxford: Oxford University Press.

Brooks, C. (1947). *The Well Wrought Urn: Studies in the Structure of Poetry*. Harcourt.

Butler, J. (1990). *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. Routledge.

Hall, S. (1996). Introduction: Who needs 'identity'? In S. Hall & P. du Gay (Eds.), *Questions of Cultural Identity* (pp. 1–17). London: Sage.

Jakobson, R. (1960). Linguistics and poetics. In T. A. Sebeok (Ed.), *Style in Language* (pp. 350–377). MIT Press.

Lacan, J. (1977). *Écrits: A Selection* (A. Sheridan, Trans.). Routledge.

Shklovsky, V. (1990). *Theory of Prose* (B. Sher, Trans.). Dalkey Archive Press. (Original work published 1917)

Tötösy de Zepetnek, S. (1999). *Comparative Literature: Theory, Method, Application*. Amsterdam: Rodopi.

Young, R. J. C. (2001). *Postcolonialism: An Historical Introduction*. Oxford: Blackwell.

Woolf, V. (2002). *Kendine Ait Bir Oda* (S. Yüce, Çev.). Kırmızı Kedi Yayınevi. (Orijinal eser 1929)

Hitit İmparatorluk Çağı'nda
Eski Mısır'da İki Muvahhid

HZ. YÛSUF ve HZ. MÛSÂ

Kur'an Arkeolojisi Yöntemi ile

Güngör KARAUĞUZ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1839
Kur'an Arkeolojisi Okulu 3

©Çizgi Kitabevi
Temmuz 2025

ISBN: 978-625-396-555-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
KARAUĞUZ, Güngör
Hitit İmparatorluk Çağı'nda
Eski Mısır'da İki Muvahhid
HZ. YÛSUF ve HZ. MÛSÂ
Kur'an Arkeolojisi Yöntemi ile

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA ve KISALTMALAR

Abusch, T.

1999 "Witchraft and the Anger of the Personal God", *Mesopotamian Magic Textual, Historical, and Interpretative Perspectives. Ancient Magic and Divinations I*, (Editör: T. Abusch, K. van der Toorn), 83-121.

Adam, B.

2019 *Hazreti Musa. "Bir Peygamberin Sıradışı Hayatı"*, İstanbul.

2024 *Dinler Tarihi ve Kur'an. Tartışmalı Konular Üzerine Bazı Tespitler*, İstanbul.

Adams, R. M.

1956 "Some Hypotheses on the Development of Early Civilizations", *American Antiquity* XXI/3, 227-232.

Adamson, P. B.

1982 "Consanguineous Marriages in the Ancient World", *Folklore* XCIII/1, 85-92.

Adler, W.

2008 "Moses, the exodus, and comparative chronology", *Scripure and Traditions* 47-66.

Ager, S. L.

2005 "Familiarity Breeds: Incest and the Ptolemaic Dynasty", *The Journal of Hellenic Studies* CXXV, 1-34.

Akçay, Ü.-E. Tombul

2018 "Yûsuf u Züleyhâ Mesnevilerinde Rüyaların Amaç ve İşlevi Üzerine Bir Değerlendirme", *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi* XX, 1-50.

Alaura, S.

2014 "The Sun-god's Quadriga in the Prayers to the Sun-god for Appeasing an Angry Personal God (CTH 372-374) and its Mesopotamian Background", *Proceedings of the Eight International Congress of Hittitology Warsaw, 5-9 September 2011*, (Editör: P. Taracha, M Kapełuś), 32-51.

Alay, O.

2011 "Yûsuf ve Züleyha Hikâyesinin Epizot Tahlili ve Motif Yapısı", *Cyprus International University Folklor/ Edebiyat* XVII/68, 167-180.

Alexander, R. L.

1991 "Šaušga and the Hittite Ivory from Mediddo", *Journal of Near Eastern Studies* L, 161-182.

Alfred, C.

1988 *Akhenaton, king of Egypt,* London.

Allen, J. P.

2005 *The Ancient Egyptian Pyramid Texts,*Atlanta.

Allen, R. C.

1997 "Agriculture and the Origins of the State in Ancient Egypt", *Explorations in Economic History* XXXIV/2, 135-154.

Allen, T. D.

2009 *The Ancient Egyptian Family. Kinship and Social Structure*, New York.

Alıcı, M.

2018 "Cahiliye Arabı Bir Peygamber Bekliyor muydu? Atıl Tanrı/Deus Otiosus Bağlamında Cahiliye Dönemi Peygamber Algısı", *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* LIX:1, 117-154.

Anati, E.

1986 *Har Karkom. The Mountain of God.* New York.

2022 *The Bronze Age Sacred Sites of Har Karkom*, Atelier.

Andrews, C.

1994 *Amulets of Ancient Egypt*, London.

Annus, A.

2010 "On the Beginning and Continuities of Omen Sciences in the Ancient World." *Divination and Interpretation of Signs in the Ancient Wolrd*, (Editör: Amar Annus), Chicago, 1 18.

Ante-Nicene

1975 *Fathers*, 10 cilt, (Editör: Roberts and Donaldson), Grand Rapids: Eerdmans.

Antoine, J. C.

2017 "Modelling the Nile Agricultural Floodplain in Eleventh and Tenth Century BC Middle Egypt," *The Nile. Natural and Cultural Landscape in Egypt*, (Editör: H. Willems - Jan-Michael Dahms), 15-52.

Araz, Ö. F.

2022 *Yahudi Kaynaklarına Göre Hz. Mûsâ*, İstanbul.

Arslan, S.

2013 *Hz. Mûsâ ile İlgili Rivayetlerin Tespiti ve Değerlendirilmesi*, (Yayımlanmamış Y. Lisans Tezi) Elazığ.

Ashour, G., Kh. A. El-Bahrawy, S. M. Abdel-Rahman

2024 "From Ancient Domestication to Modern Solutions: The Camel's Importance in Egypt", *Egyptian Journal of Camel Science* II/2, 55-61.

Assmann, J.

2016 Mısırlı Mûsâ. Batı Tek Tanrıcılığında Mısır'ın İzi. (Çeviren: B. Leblebicioğlu), İstanbul.

Ata, M. M.

2021 "Tefsir Literatüründe Hz. Mûsâ-Hızır (A.S.) Kıssası Üzerine Bazı Mülahazalar", *Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* II/1, 28-47.

Ateş, E.

2022 "Câmî'nin Yûsuf ve Züleyhâ Mesnevisinde Metin ve Minyatür İlişkisi", *Littera Turca. Journal of Turkish Language and Literature* VIII/1, 1-15.

Ayali-Darhan, N.

2019 "The Literary Development of the Myth of the Moon-God and His Cow. An Inquiry into its Mesopotamian Sources and Some Observations on the Related Ugaritic and Hittite Sources", *Ugarit-Forschungen L. Internationales Jahrbuch für die Altertumskunde Syrien-Palästinas begründet von Manfried Dietrich und Oswald Loretz* (Editör: V. Matoïan, G. Mazzini, W. Watson, N. Wyatt), 3-32.

Bacquerisse, C.-S. Lupo

2015 "The god Bes at Tell-Ghaba, a site in the ancient egyptian eastern border", *Revista Mundo Antigo* IX, *Dossiê Egiptologia*, 137-151.

Baines, J.-J. Malek

2000 *İletişim Atlaslı Büyük Uygarlıklar Ansiklopedisi*, İstanbul.

Balogh, C.

2020 "Why Did God Want To Kill Moses? The Image Of The Dangerous God In Exodus 4:24-26), Sacra Scripta XVIII/2, 198-224.

Bardoňová, M.

2019 *Grain Storage in Ancient Egypt (2600-1650 BC). Typology and socio economic Implications*, Czech Institute of Egyptology, (Yayımlanmamış Doktora Tezi).

Baş, M. K.

2010 "Yûsuf ile Züleyhâ Aşkının Klasik ve Modern İfadesi: Hamdi ve Nazan Bekiroğlu Örneği", *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* LI/1, 349-394.

Bayoumy, T. F.

2022 "Oracular Gods in Ancient Egypt", *Journal of Association of Arab Universities for Tourism and Hospitality* XXII/2, 1-19.

Beckman, G.

2002 "My Sun-God" Reflections of Mesopotamian Conceptions of Kingship", *Melammu Symposia III. Ideologies as intercultural phenomena. Proceedings of the third annual symposium Chicago, 27-31 October 2000)*, 15-21.

2007 "A Hittite Ritual for Depression (CTH 432)", *Tabularia Hethaeorum: Hethitologische Beiträge: Silvin Košak zum 65. Geburtstag.* (Editör: G. Devlev-M. Zormen), Wiesbaden, 69-81.

2020 "The Hittites Serve Their Gods", *The Oxford Handbook of Ritual and Workship in the Hebrew Bible,* (Editör: S. E. Balentine), 1-21.

Beitak, M.

1987 "Comments on the "Exodus". *Egypt, Israel, Sinai. Archaeological and Historical Relationships in the Bible Period*, (Editör: A.F. Rainey), Tel Aviv, 163–171.

Bell, B.

1970 "The Oldest Records of the Nile Floods", *The Geographical Journal* CXXXVI/4, 569-573.

Bilge, M.

2023 "Çâkerî'nin Yûsuf u Züleyhâ Mesnevisi'nde Yûsuf'un ve Padişahın Rüyaları ve Motiflerin Tespiti", *International Journal of Education and Philology* IV/1, 114-135.

Black, J.-A. Green

2004 *Gods, Demons and Symbols of Ancient Mesopotamia. An Illustrated Dictionary* (Resimlendiren: T. Rickards), Great Britian.

Bleeker, C. J.

1975 *The Rainbow: A Collection of Studies in the Science of Religion*, Leiden.

Blömer, M.

2023 "Sîn City. Notes on the Moon God Harrān/Carrhae in the Partho-Roman Period", *Electrum* XXX, 307-338.

Booth, C.

2007 *The Ancient Egyptians for Dummies, West Sussex,* England.

Bottéro, J.

2011[4] *Gılgamış Destanı. Ölmek İstemeyen Büyük İnsan,* (Çeviren: O. Suda), İstanbul.

Brewer, D. J.-E. Teeter

2017 *Mısır ve Mısırlılar,* (Çeviren: N. Uzan), Ankara.

Bourne, A. W.

1963 "Consanguineous Marriage", *The British Medical Journal* II, 1590-1591.

Breasted, J. H.

1924 *A History of Egypt*, Londra, 1924

1933 *The Dawn of Conscience*, New York,

Budge, E. A. W.

1904 *The Gods of the Egyptians or Studies in Egyptian Mythology I-II*, London.

Butler, Sally Ann L.

1998 *Mesopotamian Conceptions of Dreams and Dream Rituals*, Münster.

Campbell, C.

2013 Günah Keçisi/Başkalarını Suçlamanın Tarihi (Çeviren: G. Kastamonulu), İstanbul.

Castillos, J. J.

2022 "How Far Back in Time Slavery Went in Ancient Egypt?", *Göttinger Miszellen* 263, 43-50.

Černý, J.

1952 *Ancient Egyptian Religion*, London.

1954 "Consanguineous Marriages in Pharaonic Egypt", *The Journal of Egyptian Archaeology*, XL/1, 23-29.

Charles, R. H.

1897 *The Assumption of Moses*, London.

Charlesworth, J.

1985 *The Old Testament Pseudepigrapha* II. Garden City.

Christensen, W.

2009 *Great Empires of Past: Empire of Ancient Egypt,* New York.

Cicero *Tanrıların Doğası*, (Çeviren: Ç. Menzilcioğlu), İstanbul.

Colazilli, A.

2012 "Reproducing human limbs. Prosthesis, amulets and votive objects in Ancient Egypt", Res Antiquitatis. Journal of Ancient History III, 147-174.

Coote, R.

1990 *Ancient Israel: A New Horizon*, Minneapolis.

Crawford, S. W.

2014 "Exodus in the Dead Sea Scrolls", *The Book of Exodus. Composition, Reception, and Interpretation*, (Editör: T. B. Dozeman, C. A. Evans, J. N. Lohr), Leiden/Boston, 305-321.

Cristea, Ş.

2013 "Egyptian, Greek, Roman Harpocrates. A Protecting and Saviour God", *Angels, Demons and Representations of Afterlife within the Jewish, Pagan and Christian Imagery* (Editör: I. Moga), 73-86.

CTH E. Laroche, *Catalogue des Textes Hittites,* Paris, l971.

Çelik, A. R.

2021 "Günahlarımız İçin Başkasını Suçlamanın Dayanılmaz Hafifliği (Günah Keçisi)", *Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* XII, 135-154.

Darga, M.

1969 "Hitit Metinlerinde Geçen NA_4 huwaši= NA_4 Zİ.KİN Kelimesinin Anlamı Hakkında Bir Araştırma", *Belleten* XXXVIII/132, 493-504.

David, A. R.

2000 *The Experience of Ancient Egypt*, London.

2003 Handbook to Life in Ancient Egypt, *New York.*

DeGrado, J.

2022 "Commensality and Kinship: Exodus and the Emar Zukru Festival", *A Communityof Peoples. Studies on Society and Politics in the Bible and Ancient Near East in Honorof Daniel E. Fleming* (Editör M. Leonard-Fleckman Lauren A.S. Monroe Michael J. Stahl Dylan R. Johnson, Leiden/Boston, 30-52.

De Vaux, R.

1978 *The Early History of Israel*, (Çeviri: D. Smith), Philadelphia.

van Dijk-Coombes, R. M.

2018 "Mesopotamian Gods and the Bull", *Memoria Académica, compartimos lo que sabemos* VIII/1, 1-14.

Dijkstra, M.

2015 "Prophets, Men of God, Wise Women: Dreams and Prophecies in Hittite Stories", *Prophecy and Prophets in Stories. Papers Read at the Fifth Meeting of the Edinburgh Prophecy Network, Utrecht, October 2013*, (Editör: B. Becking, H. M. Barstad), Part 1, 11-25.

Dindi, K.

2020 "Tarih Felsefesi Bağlamında Hz. Mûsâ'nın Asâsı-Mucize mi, Yoksa Hâkimiyet Sembolü mü?", *Siyer Araştırmaları Dergisi* IX, 105-129.

Diodorus Siculus

1933 *The Library of History*. 12 cilt. (Çeviri: C. H. Oldfather), Cambridge.

Dodson, A.

2014 "Tombs in Ancient Egypt", *Encyclopaedia of the History of Science, Technology, and Medicine in Non-Western Cultures*, 1-13.

Doğan, A.

2013 "Zihnî'nin Yûsuf ve Züleyhâ Mesnevisi", *Uluslararası Klasik Türk Edebiyatı Sempozyumu 10-12 Mayıs 2012. Prof. Dr. Mehmed Çavuşoğlu Anısına* (Editör: M. Kuzubaş, S. Okumuş, N. Doğan), 79-91.

Durand, J.-M.

1988 *Archives Épistolaires de Mari, I/1. ARM 26/1,* Paris.

Dyer, J.-E. R. O'Connell, A. Simpson

2014 "Polycromy in Roman Egypt: a study a limestone sculpture of the Egytian god Horus", *The British Museum Technical Research Bulletin* VIII, 93-103.

EA J. A. Knudtzon, Die El-Amarna-Tafeln, Leipzig, 1915. W. Moran, *The Amarna Letters,* Baltimora. 1992.

Ekiz, M.

2010 *Yûsuf ile Züleyha Kıssası'nın Divan Şiirine Yansımaları*, (Yayınlanmamış Y. Lisans Tezi), Kahramanmaraş.

El-Hennawy, H. K.

2011 "Scorpions in ancient Egypt", *Euscopius-Occasional Publications in Scorpiology*,.CXIX, 1-12.

Elliott, J. H.

2015 Beware the Evil Eye. The Evil Eye In The Bible And The Ancient World, I. Introduction, Mesopotamia, And Egypt, U.S.A.

El Sayed Kitat, S.

2011 "The Elephant as a Sacred Animal of the Egyptian God Seth during the Græco-roman Period", *The fourteenth Conference Book Of The General Union of Arab Archaelogists Held on 15-16 October 2011. Arap League and Conference Center, Cairo University. The Thirteenth Scientific Seminar on Studies on the Arab World monuments*, Cairo, 161-178.

2013 "Horus, God of Orphans in Egypt during the Græco-roman Period", *Journal of the Faculty of Tourism and Hotels, Alexandria University* X, 110-123.

Erdeğer, B. Ş.

2024 *Yeni Arkeolojik Bulgular Işığında Antik Mısır'ın Peygamberleri. Hz. İdris, Hz. Yûsuf, Hz. Mûsâ*, İstanbul.

Erdem, S.

1999 "Âmin", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* III, 62-63.

Ergin, N.

2024 *Ulûmu'l-Kur'an Bağlamında Hz. Mûsâ Kıssası*, (Yaynlanmamış Y. Lisans Tezi), Şanlıurfa.

Erkaya, M. E.

2015 "Kur'ân Kıssaları Bağlamında Hz. Mua ile İlişkilendirilen Bazı Tasavvuf Kavramları", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, VIII/41, 1342-1353.

Ethem, M.,

2022 "Mekke'de Hz. Muhammed'i Teselli Eden Kıssalar (Hz. Mûsâ Örneğinde Karşılaştırmalı Tahlil)", *Journal of Analytic Divinity* VI/1, 122-147.

Feinman, P.

2019 "The Hiksos and the Exodus: Two 400-Year Stories", *What Difference Does Time Make? Papers from the Ancient and Islamic Middle East and China in Honor of the 100th anniversary of the Midwest Branch of the American Oriental Society.* (Editör: J. Scurlock, R. H. Beal), Oxford, 136-151.

Feldman, M.

2009 "Hoarded Treasures: The Megiddo Ivories and the End of the Bronze Age", *Levant* XLI/2, 175-194.

Finkelstein, İ.-N. A. Silberman

2001 *The Bible Unearthed. Archeology's New Vision of Ancient Israel and the Origin of Its Sacred Text*, New York.

Finegan, J.

1964 *Handbook of Biblical Chronology*. Princeton.

Fletcher, J.

2003 Antik Mısır Tarihi-Dünyayı Şekillendiren Uygarlık, (Çeviren: S. Genç), İstanbul.

Friedrich, J.

1959 *Die Hethitischen Gesetze,* Leiden

Freedman, H.-M. Simon

1939 *Midrash Rabbah* X, London.

Freud, S.

2022 *Mûsâ ve Tektrıcılık*, (Çeviren: K. Şipal), İstanbul.

Fischer, H. G.

2000 *Egyptian Women of The Old Kıngdom and of The Heracleopolitan Period*, New York.

Fischer, S. R.

2022 *Yazının Tarihi*, (Çeviren: A. H. Konar), İstanbul.

Frankford, H.

1948 *Kingship and the Gods. A Study of Ancient Near Eastern Religion as the Integration of Society, Nature*, -With a new Preface by Samuael Noah Kramer-, Chicago.

Freeman, C.

2003 *Mısır, Yunan ve Roma. Antik Akdeniz Uygarlıkları*, (Çeviren: S. K. Angı), Ankara.

Friedell, E.

2006 *Mısır ve Antik Yakındoğu'nun Kültür Tarihi*, (Çeviren: E. Kayaoğlu), Ankara.

Gahlin, L.

2007 "Private Religion", *The Egyptian World,* (Editör: . Wilkinson), London, 325-339.

Galpaz-Feller, P.

2004 "Private Lives and Public Censure. Adultery in Ancient Egypt and Biblical Israel", *Near Eastern Archaeology*, LXVII/3, 153-161.

Galatri, A.

2011 "Josep and Jesus: Unerarthing Symbolisms within the Bible and the Qur'an", *The International Journal of Religion and Spirituality in Society* I/1, 117-127.

Gaon, S.

2018 *Tefsîru't-Tevrât Bi'l-'Arabiyye. Tevrat (Tora) Tefsiri*, c.1-2, İstanbul.

García-Fernández, G.

2017 "The Moon god Iah in ancient Egyptian religion", *Proceedings of the XI International Congress of Egyptologists, Florence, Italy 23-30 August 2015, Museo Egizio Firenze Florence Egyptian Museum,* (Editör: G. Rosati-M. C. Guidotti), 222-227.

Gardiner, A. H.

1922 "The Geography of the Exodus". *Recueil D'etudes Egyptologiques Dediees a La Memoire De Jean-Francois Champollion a L'occasion Du Centenaire De La Lettre a M. Dacier*, (Editör: E. Champion), 203–215.

1935 *Chester Beatty gift. Hieratic Papyri in the British Museum 3*, London.

George, A. R.

2003 *The Babylonian Gilgamesh Epic: Introduction, Critical Edition and Cuneiform* Texts. I-II cilt, Oxford.

Girard, R

2018 *Şiddet ve Kutsal*. (Çeviren: N. Alpay), İstanbul.

Gohary, J. O.

1992 *Akhenaten's Sed-festival at Karnak*, London- New York.

Goucher, C.- G. Charles Le–W. Linda

1998 *Ordering the World: Family and Household, In the Balance: Themes in Global History*, Boston.

Gördük, Y. E.

2017 "Hz. Mûsa ve Ölüm Meleleği" ile ilgili Rivâyet Çerçevesinde İslam Âlimlerinin Sahîh Hadîslere Yaklaşım Tarzına Dâir Bir İnceleme", *Katre. Hadis Özel Sayısı* IV, 193-212.

Grande, M. J. L.

2005 "Western Asiatic Winged Deities: Egytian Iconographic Evidence fort he God Horon", *Atti del V Congresso Internazionale di Studi Fenici e Punici Marsala-Palermo, 2-o ottobre 2000*, I, 69-78.

Gündüz, Ş.

1998 "Cahiliye Dönemi Arap Politeizmine Nebatîlerin Etkileri", *Dinler Tarihi Araştırmaları* I, Sempozyum 8-9 Kasım 1996, 355-378.

Gündüzöz, S.

2004 "Mûsâ Kıssasının Paradigmatik Yapısı", *EKEV Akademi Dergisi* VIII/19, 281-296.

Gürer, D.

2008 "Hz. Yûsuf'un Gördüğü Rüyanın Fusû'l-Hikem'deki Yorumu", *Tasavvuf, İlmi ve Akademik Araştırma Dergisi (İbnü'l Arabî Özel Sayısı-1)* XXI, 39-56.

Habermehl, A.

2018 "The Ipuwer Papyrus and the Exodus", T*he Proceedings of the International Conference on Creationism · July 2018*, (Editör: J. H. Whitmore), 1-6.

Haarmann, H.

2021 *Yazının Tarihi,* (Çeviren: Ö. B. Yılmaz), İstanbul.

Harman, Ö. F.

1997 "Harun", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* XVI, 254-256.

2000 "İshak", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* XXII, 519-521.

2001 "Kārûn", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* XXIV, 519-520.

2013a "Ya'kūp", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* XLIII, 274-276.

2013b "Yûsuf", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* XLIV, 1-5.

2020 "Mûsâ", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* XXXI, 207-213.

Hart, G.

2005 *The Routledge Dictionary of Egyptian Gods and Goddesses*, London-New York.

2012[2] *Mısır Mitleri,* (Çeviren: M. S. Türk), Ankara.

Hassan el Weshahy, M.-N. H. G. Salama

2019 "The God 'Thoth of Pnubs' in Ancient Egypt until the End of the Greaco-Roman Period", *The Conference Book of the General Union of Arab Archeologists* XXI, 1-36.

Hassan el Weshahy, M.- Ahmed Amin, R.

2019 "The Scenes of the God Harpare in the Egyptian Fourth Nome", *The Conference Book of the General Union of Arab Archeologists* XXI, 37-58.

Haydar, Ç. H.

1996 "Bilinmeyen Bir Yûsuf u Züleyha El Yazması", *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı- Belleten* XLIV, 105-128.

Heimpel, W.

2003 *Letters to the King Mari. A New Translation, with Historical Introduction, Notes, and Commentary*, Winona Lake, Indiana, United States of America.

Helck, W.

1965 "Tkw und Ramses-Stadt", *Vetus Testamentum* XV, 35–48.

1971 *Die Beziehungen Ägyptens zu Vorderasien im 3. und 2. Jahrtausend v. Chr.*, Wiesbaden.

Herodotos *Herodot Tarihi,* (Çeviren: M. Ökmen), İstanbul.

Hoffmeier J. K.

2015a *Akhenaten and the Origins of Monotheism*, New York.

2015b "Egyptologists and the Israelite Exodus from Egypt", *Israel's Exodus in Transdisciplinary Perspective, Text, Archaeology, Culture, and Geoscience,* (Editör: T. E. Levy, T. Schneider, W. H. C. Propp), Switzerland, 197-208.

Hofner, H. A. Jr.

1997 *The Laws of the Hittite, A Critial Edition*, Leiden.

Hooke, S. H.

2002[4] *Ortadoğu Mitolojisi. Mezopotamya, Mısır, Filistin, Hitit, Musevî, Hristiyan Mitosları*, (Çeviren: A. Şenel), Ankara.

Hosny, M. A.

2020 "Fate in ancient Egypt", *Journal of Association of Arab Universities for Tourism and Hospitality* XIX/3, 61-68

Hournung, E.

1982 *Conceptions of God in Ancient Egypt: The One and the Many*, Ithaca-New York.

2004 *Mısır Tarihi*, (Çeviren: Z. Aksu-Yılmazer), İstanul.

2006 *Kadim Mısır Ötedünya Kitapları*, (Çeviren: Z. Aksu-Yılmazer), İstanbul.

IBoT İstanbul Arkeoloji Müzelerinde Bulunan Boğazköy Tabletleri

Jasper, K.

2016 "Did the ancient Egyptian traveller consider ha, god of the Western Desert, while traversing his domain?", *Current Research in Egyptology 2015. Proceedings of the Sixteenth Annual Symposium. University of Oxford, United Kingdom 15-18 April 2015*, (Editör: C. Alvarez, A. Belekdanian, A.-K. Gill, S. Klein), 62-73.

Jordan, M.

2004 *Dictionary of Gods and Goddesses*, United States of America.

Josephus, F.

1830 *The Works of Flavius Josephus*, (Çeviri: W. Whiston). Baltimore.

1926 *Against Apion*. (Çeviri: H. St. J. Thackeray), Cambridge,

Imparati, F.

1990 *Hitit Yasaları* (Çeviren: E. Özbayoğlu), Ankara.

Kahya, Ö.

2023 Sumerce Bir Rüyaya Yatma Örneği: Lagaš Beyi Gudea'nın İstihâresi", *Prof. Dr. Sebahattin Bayram Armağanı. Eskiçağ Tarihi Yazıları*, (Editör: Y. Kılıç, R: Kuzuoğlu, S. Akkuş Mutlu, Ö. Kahya), Konya, 281-294.

2019 *Çivi Yazılı Kaynaklar Işığında Eski Mezopotamya'da Rüya*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara.

Kamal, S. M.

2016 "Brides of the Dead in Ancient Egypt", *Minia Journal of Tourism and Hospitality Research* I/1, 1-18.

Karahan, S.

2020 *Siyonizmin Teolojik Temelleri*, İstanbul.

Karaköz, K.

2024 *Eski Mezopotamya'da Demon İnancı*, Bursa.

Karauğuz, G.

2015 "Türk Dünyası ile Kadim Anadolu'nun Ortak Mirası Bir Bayram. Hitit Dünyasından Bir Nevruz Efsanesi", *Ötüken'de Elli Beş Gün. Bilge Kağan Hazinesinin Keşif Hikâyesi*, 91-116, Konya.

2018a *Hitit Yasaları*, Konya.

2018b *Boğazköy ve Ugarit Çiviyazılı Belgelerine Göre Hitit Devletinin Sisyasi Antlaşma Metinleri*, Konya.

2019 *Hitit Tarihi ve İdari Kil Kitapları. Yaşam Hikâyesi, Ferman, Vasiyetname, Bağış Begesi, Talimatname ve Kral İcraatları*, Konya.

2020 *Hitit Duaları Kil Kitapları. "Bin Tanrı" İçin İlâhi ve Münâcaâtlar"*, Konya.

2021a *Hititlerde Fal ve Kehanet. Kuş, Yılan, Karaciğer, Talih Falı ile Kehanet Kil Kitapları*, Konya.

2021[3]b *Hitit Mitolojisi*, Konya.

2021c *Hitit Kült Envanteri Kil Kitapları*, Konya.

2022 *Hititlerde Büyü ve Ayin. Pandemi, Şifa, Doğum, uzun Ömür, Tanrıları Çağırma, Cenaze, Hades, Necâset, İftira, Eş ve Akrabalar Arası Sıcaklık Büyüleri ile Büyü Bozma Kil Kitapları*, Konya.

2023a *Hz. Nuh, Hz. İbrahim ve Hz. Lut Bağlamında Kur'an Arkeolojisi. Bir Yöntem Teklifi*, Konya.

2023b "Eski Mezopotamya ve Eski Anadolu Halklarının Kem Gözlüleri: Politeizmin Ana Unsuru Büyünün Bir Alt Şubesi Bağlamında Nazar", *Prof. Dr. Sebahattin Bayram Armamğanı. Eskiçağ Tarihi Yazıları*, (Editör: Y. Kılıç, R: Kuzuoğlu, S. Akkuş Mutlu, Ö. Kahya), Konya, 295-306.

2024b *Hitit Merasim ve Bayramları Kil Kitapları*, Konya.

2024b *Demir Çağı'nın "Tek Tanrı" Savunucusu. Dâvûd ve Süleyman Krallığı. Kur'an Arkeolojisi Yöntemi ile*, Konya.

Karev, E.

2023 "Ancient Egyptian Slavery", *The Palgrave Handbook of Global Slavery throughout History* (Editör: D. A. Pargas, J. Schiel), 41-66.

Kasırga, M.

2016 *Yûsuf ile Züleyhâ Mesnevilerinde Yâkub Peygamber*, (Yayımlanmamış Y. Lisans Tezi), İstanbul.

Katz, D.

2003 *The Image of the Netherworld in the Sumerian Sources*, Bethesda.

Kavcar, C.

1968 "Hamdullah Hamdi'nin Yûsuf ü Züleyha'sı", *Türk Dili Araştırmaları Yıllığı-Belleten* XVI, 157-172.

KBo Keilschrifttexte aus Bogazköi, Leipzig/Berlin.

Kearney, R.

2012 *Yabancılar, Tanrılar ve Canavarlar Ötekiliği Yorumlamak*, (Çeviren: B. Özkul), İstanbul.

Kitchen, K.

1966 *Ancient Orient and Old Testament*, Downers Grove, II.

2003 *On the Reliability of the Old Testament. Grand Rapids*, Eerdmans.

Kitat, S.

2018 "The Cult of God Priapus in Egypt during the Græco-Roman Period", *Göttinger Miszellen. Beiträge zur ägyptologischen Diskussion* CCLVI, 115-124.

Klein, J.

2003 "Sumerian Canonical Compositions. C. Individual Focus. 4. Pious Sufferer Compositions: 'Man and His God' (1.179)", *The Context of Scripture, I: Canonical Compositions from the Biblical World*, (Editör: W. W. Hall), Leiden, 573-575.

Kolbaş, O.

2023 "Züleyhâ'nın Kimliği: Mesnevilerden Hareketle Züleyhâ Hakkındaki Anlatıların Kökeni Üzerine", *İstanbul Üniversitesi Türkiyat Mecmuası* XXXIII/1, 297-318.

Koncu, H.

2013 "Yûsuf ve Züleyhâ", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* XLIV, 38-40.

Kotzé, Z.

2017 "The Evil Eye of Sumerian Deities", *Asian and African Studies* XXVI/1, 102-115.

Köse, A.

1998 "Mûsâ ve Tektanrıcılık: Bir Tarih Psikanalizinin Açmazları", *Divan Disiplinler Arası Çalışma Dergisi* IV, 37-56.

Kramer 2002

KUB Keilschrifturkunden aus Boghazköi, Berlin.

Kuhlmann, K. P

2005 "Der "Wasserberg des Djedefre" (Chufu 01/1). Ein Lagerplatz mit Expeditionsinschriften der 4. Dynastie im Raum der Oase Dachla", *Mitteilungen des Deutschen Archäologischen Instituts*, LXI, 243-89.

Kuhrt, A.

2013 *Eski Çağ'da Yakındoğu*, c. I-II, (Çeviren D. Şendil), İstanbul.

Kurban, N. A.

2021 "Uygur Halk Edebiyatında Yûsuf-Züleyha Destanı ve Bu Destanın Kur'an Kıssaları Bağlamında Değerlendirilmesi", *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi* LII, 335-357.

Kurt, Y.

2020 *Kur'an ve Tevrat'ta Hz. Yûsuf*, Samsun.

2023 *Kur'an ve Tevrat Yorumcularına Göre Hz. Yûsuf*, Samsun.

Muhammed b. Ahmed el-Kurtubî

El-Câmi' Li-Ahkâmi'l-Kur'ân, IX. (Çeviri: M. B. Eryarsoy), İstanbul.

Kutub, Seyyid,

1969 *Kur'ân'da Edebî Tasvîr*, (Çeviren: S. Ateş), Ankara.

Kuzgun, Ş.

1997 "Hâmân", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* XV, 436-437.

Kuzubaş, M.

2010 *Kıssa-i Yûsuf u Zelîhâ. Oflu Bilâl Efendi*, İstanbul.

Langner, A.

2003 "The Golden Calf and Ra", *Jewish Bible Quarterly* XXXI/1, 43–47.

Lee, R.

1996 "Exodus enigma", *Nature* 383/5, 20.

Leichtheim, M.

1975 *Ancient Egyptian Literature, c. I-II The Old and Middle Kingdoms*, Berkeley.

1980

Leinwand, N. W.

1984 *A Study of Anatolian Weathergods of the Old Assyrian Colony Period*, (Doktora tezi), Bryn Mawr College.

Lemche, N. P.

1985 *Early Israel. Anthropological and Historical Studies on the Israelite Society before the Monarchy*. Leiden.

Loud, G.

1939 *The Megiddo Ivories*, Chicago.

Manethon *Mısır Tarihi*, 2004[2], (Eski Yunanca ve Latinceden Çeviren: O. Demir), 2023, İstanbul.

Mann, T.

2019 *Yûsuf ve Kardeşleri*, I-IV (Çeviren: Z. C. Arda), Ankara.

Marshall, A.

2015 "The nurture of children in ancient Egypt", *Göttinger Miszellen, Beiträge zur ägyptologischen Diskussion* CCXLVII, 51-61.

Maspero, G.

1915 *Popular Stories of Ancient Egypt*, New York.

Ebu Mansur Muhammed b. Muhammed b. Mahmud el-Matüridi es-Semerkand

2017 *Te'vîlâtu'l Kur'ân Tercümesi, VII* (Çeviren: S. K. Sandıkçı), İstanbul.

Meltzer, E. S.

2006 "The Caring God: the Experience and Lexicon of Grace in the Ancient Egyptian Religion", *Journal of the Society for the Study of Egyptian Antiquities* XXXIII, *Studies in Honor of Nicholas B. Millet* II, 129-138.

Mendenhall, G. H

2016 *Antik İsrail'in İnancı ve Tarihi. Kitab-ı Mukaddes Bağlamında Bir Giriş*, (Çeviren: M. P. Özdoğru), İstanbul.

Meral, Y.

2023 "Hz. Yûsuf Çocuksuz mu Vefat Etti?", *Dinler Tarihi Yazıları. –Prof. Dr. Ekram Sarıkçıoğlu'na Armağan-*, (Editör: D. Arık, N. Günay, Ş. Özcan), Ankara, 235-248.

2024 "İsrail Kim? –Kur'an'da Geçen İsrail'in Kimliği Üzerine Bir Araştırma", *Ankara Üniveristesi İlahiyat Fakültesi* LXV/2, 923-966.

Ebu'l-A'lâ Mevdûdî

2005 *Tefhimu'l-Kur'an. Kur'an'ın Anlamı ve Tefsiri*, İstanbul.

Miller, J. L.

2013 *Royal Hittite Instructions and Related Administrative Texts*, Atlanta.

Miosi, F. T.

1983 "God, Fate and Free Will in Egyptian Wisdom Literature", *Studies in Philology in Honour of Ronald James Williams. A Festschrift,* (Editör: G. E. Kadish, G. E. Freeman), 69-102.

Mironova, A. V.

2022 *Calendars and Festivals of Ancient Egypt*, Moscow.

Mona Ezz Ali

2020 "Mariage and Divorce in Ancient Egypt and Ancient Iraq (Mesopotamia): Acomparative Study", *International Journal of Heritage, Tourism and Hospitality* XIV/1,113-126.

Montserrat, D.

2005 *Akhenaten. History, Fantasy and Ancient Egypt*, London-New York.

Morris, E.

2023 *Famine and Feast in Ancient Egypt*, Cambridge University

Mota, S. I. S.

2012 "The Household Religion in Ancient Egypt: What do the archealogogical evidences tell us?", *Hathor: Studies of Egyptology* I, 31-61.

Mohammed Heragi Ahmed Sayed

2018 "Death Messenger in Ancient Egypt", *Minia Journal of Tourism and Hospitality Research* II, 213-222.

Moran, W.

1992 *The Amarna Letters,* Baltimora.

Müller, W. M.

2020 *Mısır Mitolojisi.Tanrılar, Dinler, Kozmik Mitler*, (Çeviren: C. C. Tarımcıoğlu), İstanbul.

Nalbat, M.

2012 "15. YY. Şairi Çâkerî'nin Yûsuf u Züleyhâ'sı", *IV. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Öğrenci Kongresi*, 323-332.

Neu, E.

1970 *Ein althethitisches Gewitterritual. Studien zu den Bogazköy-Texten* XII. Wiesbaden.

Nesafî Ebü'l-Berekât

Medârikü't-Tenzîl ve Hakaiku't-Te'vîl, V (Çeviri: H. Ünal), İstanbul.

Neumann, M.

2016 "Šaddy – a plea for an Egyptian derivation of the god and its name", *Welt des Orient* XLVI/2, 244-263.

Nicholson, E. W.

1973 *Exodus and Sinai in History and Tradition*, Richmond..

North, R.

1977 "Akhenaten secularized?", *Biblica* LVIII/2, 246-258.

Oblath, M. D.

2009 "Of Pharaohs and Kings— Whence the Exodus?", *Journal for the Study of the Old Testament* XXV/87, 49-74.

Ocak, A. Y.

1990 *İslâm-Türk İnançlarında Hızır Yahut Hızır-İlyas Kültü*, Ankara.

Olgun, H.

2021 *Hz. Mûsâ'nın Muhalefeti. Horus'u Öldürmek*, İstanbul.

Oppenheim, A. L.

1956 *The Interpretation of Dreams in the Ancient Near East, With a Translation of an Assyrian Dream Book*, Philadelphia.

Oruç, C.

2009 *Sa'lebî'nin El-Keşfü Ve'l-Beyân Adlı Tefsirinde Hz. Mûsâ ile ilgili İsrâîlî Rivâyetlerin Değerlendirilmesi*, (Yayınlanmamış Y. Lisans Tezi), İzmir.

Osman, Ahmed

2015 *Krallar Vadisi'ndeki Yabancı. Firavun'un Veziri Yuya İbranilerin Atası Yûsuf Peygamber'e Nasıl Dönüştü?* (Çeviren: M. Arkan), İstanbul.

2016a *Kayıp Şehir. Mısır'dan Çıkış'ın Ardındaki Arkeolojik Kanıtlar,* (Çeviren: M. Akın), İstanbul.

2016b *Mûsâ ve Akhenaton. Mısır'dan Çıkış Zamanında Mısır'ın Gizli Tarihi. Mısır'ın Kâfir Kral'ı İbranilerin Peygamberine Nasıl Dönüştü?* (Çeviren: Z. Anlı), İstanbul.

Öğüt, S.

2001 "İstihare", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* XXIII, 333-334.

Özdemir, F.

2024 "Hz. Mûsâ'nın (a.s.) Asâsının Hâkimiyet Sembolü Olarak Yorumlanması Üzerine Bazı Değerlendirmeler", *Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi* XI/106, 740-752.

Özdemir, N.-G. Öğüt-Eker

2015 "Günah Keçisi Algısının Nedenleri Üzerine", *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi* XVIII/49, 56-81.

Öztürk, Ö.

2016 *Dünya Mitolojisi*, Ankara.

Öztürk, Z.

2013 "Züleyha", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* XLIV, 552-553.

Paçacı, İ.

2016 "Rüyanın Delil Değeri ve İstihâre", *Dini Araştırmalar* XIX/48, 103-128.

Petrovich, D.

2006 "Amenhotep II and the Historicity of the Exodus-Pharaoh", *Master Seminary Journal* XVII/1, 81-110.

de Pietri, M.

2020 "From Thebes to Arslantaş: ivory iconography through Egypt, Ugarit, Byblos and Megiddo", *Proceedings of the 5th "Broadening Horizons" Conference (Udine 5-8 June 2017) Volume 1. From the Prehistory of Upper Mesopotamia to the Bronze and Iron Age Societies of the Levant* (Editör: M. Iamoni), Trieste, 303-323.

Polano, H.

1894 *Selections from the Talmud*, Londra.

Polater, K.

2007 "Kur'ân ve Kitâbı Mukaddes'e Göre Yûsuf Kıssası", *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* VII/3, 9-50.

Prada, L.

2012 "Classifying dreams, classifying the world. ancient Egyptian oneiromancy and demotic dream books", *Current research in Egyptology, 2011, Proceedings of the twelfth annual symposium which took place at Durham University, United Kingdom*, March 2011, (Editör: H. Abd El Gawad, N. Andrews, M. Correas-Amador, V. Tamorri, J. Taylor), 167–77. Oxford.

2015 "Oneirocritica Aegyptiaca. Artemi dorus of Daldis, Egypt, and the contemporary oneirocritic literature in Egyptian." *Artemidor von Daldis und die antike Traum deutung: Texte– Kontexte– Lektüren. Colloquia Augustana* XXXIII (Editör: G. Weber), 263–310. Berlin.

2017 "Dreams, rising stars, and falling geckos: divination in ancient Egypt", *Egyptian Archaeology* LI, 4–9.

2019 "Dream boks, ancient Egypt", *The Encyclopedia of Ancient History,* (Editör: A. Erskine, D. B. Hollander, A. Papaconstantinou), 1-3.

Prakash, T.

2022 *Ancient Egyptian Prisoner Statues. Fragmnets of the Late Old Kingdom,* Columbus, Georgia.

Pregill, M. E.

2020 *The Golden Calf between Bible and Qur'an: Scripture, Polemic, and Exegesis from Late Antiquity to Islam*, Oxford.

Quack, J. F.

2010 "Aus zwei spätzeitlichen Traum büchern (Pap. Berlin P. 29009 und 23058)", *Honi soit qui mal y pense: Studien zum pharao nischen, griechisch-römischen und spätantiken Ägypten zu Ehren von Heinz-Josef Thissen. Orientalia Lovaniensia Analecta* CXCIV, (Editör: H. Knuf, C. Leitz, and D. von Recklinghausen), 99–110. Leuven.

2015 "Importing and Exporting Gods? On the Flow of Deities Between Egypt and Its Neighboring Countries", *The Dynamics of Transculturality. Concepts and Institutions in Motion.* (Editör: A. Flüchter, J. Schöttli), London, 255-277.

Quack, J. F.-Ryholt, K.

2019 "Manuals on Dream Interpretation." *Demotic literary texts from Tebtunis and beyond. The Carlsberg Papyri 11*, (Editör: J. F. Quack and K. Ryholt), 185–241. Copenhagen.

Redford, D. B.

1996 "The Monotheism of Akhenaten", *Aspects of Monotheism: How God is One*, (Editör: H. Shanks, J. Meinhardt). Washington, 87-94.

1984 *Akhenaten. The Heretic King*, Princeton.

Riemer, H, F. Förster

2013 "'Ancient desert roads. Towards establishing a new field of archaeological research" *Desert road archaeology in ancient Egypt and beyond, Africa Praehistorica* XXVII. (Editör: F. Förster, H. Riemer), 19-58.

Rohl, D. M.

2012 *Zamanın Testi, İncil Gerçek Tarih mi Yoksa Efsanemi?* (Çeviren: A. Turalı), Ankara.

Ronald T. R.

2019 *Akhenaten. A Historian's View,* New York.

Roth, A. M.

2010 "The Representation of the Divine in Ancient Egypt", *Text, Artifact, and Image. Revealing Ancient Israelite Religion* (Editör: G. Beckman, T. J. Lewis), 24-37.

Roux, G.

1964 *Ancient Iraq*, New York.

Ruiz, A.

2001 *The Spirit of Ancient Egypt*, New York.

Saber, A. S.

1998 "The Camel in Ancient Egypt", *Proceedings of the Third Annual Meeting for Animal Production Under Arid Conditions* I, 208-215.

Sabahhy, L.

2013 "Family, Pharaonic Egypt", *The Encyclopedia of Ancient History*, (Edition. (Editör: R. S. Bagnall, K. Brodersen, C. B. Champion, A. Erskine, S. R. Huebner), 2630-2632.

Salihoğlu, M.

2009 "Samiri", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* XXXVI, 78-79.

Sapir-Hen, L. E. Ben-Yosef

2013 "The Introduction of Domestic Camels to the Southern Levant: Evidence from the Aravah Valley", *Tel Aviv* XL, 277-285.

Sarıköse, M.

2022 *Doğu Türkistan'da Bulunmuş Çağatayca Bir Yûsuf u Züleyha (Yûsuf 'Aleyh'is-selâm u Züleyhâ),* Yayınlanmamış Doktora Tezi), Denizli.

Seheer, J.

2015 "Hitit Krallarının Ambarları: Devlet Hazinesi ve Güç Kaynağı Olarak Tahıl Depolama", *Colloquium Anatolicum* XIV, 18-195.

2023 "Alaca Höyük'ün Tahıl Ambarları ve Hitit Ekonomik Sistemindeki Yeri", *Bir İdealin Peşinde Atatürk ve Alaca Höyük*, İstanbul, 1-14.

Shupak, N.

2001 "The God from Teman and the Egyptian Sun God: A Reconsideration of Hababbuk 3:3-7", *Journal of the Ancient Near Eastern Society* XXVIII/1, 97-116.

Silverman, D. P.

1991 "Divinity and Dieties in Ancient Egypt", *Religion in Ancient Egypt: Gods, Myths and Personal Practice,* (Editör: B. E. Shafer), 7-87.

Sipahioğlu, M.

2021 *Antik Mısır'da Rahip Sınıfı*, Ankara.

Sørensen, J. P.

2017 "The real presence of İsiris: iconic, semi-iconic and aniconic ritual representations of an Egyptian god", *Religion,* 1-12.

Spencer, P.

2003 "Dance in Ancient Egypt", *Near Eastern Archaeology* LXVI/3, 111-121.

Stiebert, J

2019 "The Wife of Potiphar, Sexual Harassment, and False Rape Allegation: Genesis 39 in Select Social Contexts of the Past and Present", *The Bible and Gender Troubles in Africa. Bible in Africa Studies,* XXII, (J. Kügler, R. Gabaitse, J. Stiebert), Bamberg, Germany, 73-114.

D. Sweeney, D.

2005 "Hieratic Inscriptions from Lachish", *The Renewed Excavations at Lachish — 1973-1994, vol. III* (Monograph Series of the Institute of Archaeology, Tel Aviv University 22), (Editör: D. Ussishkin, Tel Aviv, 1601-1617.

Szpakowska, K.

2003 *Behind closed eyes: dreams and nightmares in ancient Egypt*, Swansea.

2007 "Flesh for Fantasy: Reflections of Women in Two Ancient Egyptian Dream Manuals", *Egyptian Stories A British Egyptological Tribute to Alan B. Lloyd on the Occasion of His Retirement*. (Editör: T. Schneider, K. Szpakowska), Münster, 393-404.

2009 "Demons in Ancient Eagyt", *Religion Compass* III/5, 799-805.

2010 "Nightmares in Ancient Egypt", *Le Cauchemar Dans Les Sociétés Antiques, Actes des journées d'étude de l'UMR 7044 (15-16 Novembre 2007, Strsbourg),* (Editör: Jean-Marie Husser, A. Mouton), 21-39.

2011 "Dream interpretation in the Ramesside age", *Ramesside studies in honour of K. A. Kitchen*, (Editör: M. Collier, S. Snape), 509–17. Bolton.

Şahin, Ö. T.

2018 *Kur'an'daki Musa, Efsanedeki Musa,* İstanbul.

Şentürk, M.

2015 "İman bint Abdurrahmân Mahmûd Magribî, Hz. Mûsâ ve Hızır (AS) Kıssası: İsrâiliyyât Rivâyetlerine Karşı Eleştirel Bir Yaklaşım", *Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* V, 173-208.

Şimşek, S.

2021 *Kur'an Kıssalarına Giriş*, İsstanbul.

Tacitus

1925 *Histories and Annals*, (Çeviri: C. H. Moore- J. Jackson), Cambridge.

1964 *The Histories*, Translation by Kenneth Wellesley. London: Penguin Books.

Thompson, T.

1974 *The Historicity of the Patriar chal Narratives; the Quest for the Historical Abraham*, Berlin.

Tosun, M.-K. Yalvaç

1989 *Sumer, Babil, Asur Kanunları ve Ammi Saduqa Fermanı,* Ankara.

Tower Hollis, S.

1987 "Women of Ancient Egypt and the Sky Goddess Nut", *The Journal of American Folklore* C/398, *Folklore and Feminism* (Oct. Dec.), 496-503.

Tunç, Ş.

2022 *Hz. Yûsuf Imhotep mi?* İstanbul.

Ussishkin, D.

1995 "The Destruction of Megiddo at the End of the Late Bronze Age and Its Historical Significance", *Tel Aviv* XXII, 240-267.

Uzun, A.

2016 "Divan Şiirinde Hz. Mûsâ", *Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi* V/1, 64-74.

Ümütlü, S.

2018 *Bir Kur'an-ı Kerim Kıssasının Romana Dönüşümü: Yûsuf Kıssası Örneği* (Yayınlanmamış Y. Lisans Tezi), Çorum.

Ünal, A.

1975 "Hitilerde Ölülere Sunulan Kurban Hakkında Bazı Düşünceler", *Anadolu* XIX, 165-173.

1983 *Hitit Sarayındaki Entrikalar Hakkında Bir Fal Metni (KUB XXII 70=Bo 2011)*, Anakara.

2016 *Hititçe-Türkçe Türkçe-Hititçe Büyük Sözlük. Hattice, Hurrice, Hiyeroglif Luwicesi, Çivi Yazısı Luwicesi ve Palaca Sözlük Listeleriyle Birlikte*, Ankara.

Vandenbeusch, M.

2019 "Thinking and Writing "Donkey" in Ancient Egypt", *Altorientalische Forschungen*XLVI/1, 135–146.

Volten, A.

1942 *Demotische Traumdeutung (Pap. Carlsberg XIII und XIV Verso), Analecta Aegyptiaca 3*, Copenhagen.

Warburton, D.

2003 "Love and War in the Late Bronze Age: Egypt and Hatti", *Ancient Perspectives on Egypt*, (Editör: R. Matthews, C. Roemer), London, 2003.

Weigal, A.

2024 *Mısır Firavunu. Akhenaton'un Hayatı ve Dönemi*, (Çeviren: İ. Kaya), İstanbul.

Westenholz, J.

1997 *Legends of the Kings of Akkade*, Eisenbrauns.

Wilkinson, T.

2016[2] *Eski Mısır. MÖ 3000'lerden Kleopatra'ya Bir Uygarlığın Tarihi*, (Çeviren: Ü. H. Yolsal), İstanbul.

2017 *Writings from Ancient Egypt*, England.

2025 *Büyük Ramses. Krallar Kralı Mısır Firavunu* (Çeviren: Ç. T. Öztürk), İstanbul.

Wilson, E.

2009 *The Story of Joseph and Potiphar's Wife: Thomas Mann's Joseph and His Brothers and his Early Jewish and Christian Sources*, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), University of Michigan.

Wood, B. G.

2005 "The Rise and Fall of the 12th-Century Exodus-Conquest Theory", *Journal of the Evangelical Theological Society* XLVIII/3, 475-489.

Yalçın, S.

2022 "Hz. Yûsuf'un Züleyha ile Zinaya Teşebbüs Ettiği İddiasıyla İlgili Rivâyetlerin Tenkidi", *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* XXVII/2, 201-221.

Yıldız, N.

2003 *Kalıntılar ve Edebi Kaynaklar Işığında Antikçağ Kütüphaneleri. Mimari, İç Düzenleri, Çalışma Sistemleri, Kitapların Yazımı ve Çoğaltılması,* İstanbul.

Yılmaz, B.

2024 "Klasik Türk Şiirinde Vuslat ve Firak Sembolü Olarak Hz. Yûsuf Kıssası", *Mukaddime (Özel Sayı 1)*, 181-197.

Yiğit, T.

2019 *Eski Mısır Tarihi, (Tarihöncesinden Hellenistik Çağ'a),* Ankara.

Yurco, F.

1997 "Merneptah's Canaanite Campaign and Israel's Origins", *Exodus: The Egyptian Evidence*, (Editör: E.S. Frerichs, L. Leonard), 27–55.

Zare, M.-T. H. Bafghi, H. Bneshi, A. Tamadon

2022 "Enki or Ea: The god of medicine in Mesopotamia from the sea", *Modern Medical Laboratory Journal* V/2, 19-37.

Zauzich, K. T.

1980 "Aus zwei demotischen Traum büchern." *Archiv für Papyrusforschung und ver wandte Gebiete* XXVII, 91-98.

Zimmern, H.

1906 *Zum babylonischen Neujahrsfest. Berichte über die Verhandlungen der sächsischen Gesellschaft der Wissenschaften*, Leipzig.

Zlotnick-Sivan, H.

2004 "Moses the Persian? Exodus 2, the Other and Biblical Mnemohistory", *Zeitschrift für die Alttestamentliche Wissenschaft* CXVI/2, 189-205.

Deterritorialized Lives

Migration, Identity, and the Politics of Space in Contemporary Fiction

İsmail Kaygısız

Çizgi Kitabevi Publishing: 1856
English Literature

©Çizgi Kitabevi
July 2025

ISBN: 978-625-396-587-7
Certificate No: 52493

- Cataloging in Publication Data (CIP) -
KAYGISIZ, İsmail
Deterritorialized Lives
Migration, Identity, and the Politics of
Space in Contemporary Fiction

Preparation for Printing
Çizgi Kitabevi Publishing
Tel: 0332 353 62 65- 66

Printig: Sebat Ofset
Certificate No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

REFERENCES

Ahmed, Sara. *Strange Encounters Embodied Others in Post-Coloniality*. Routledge, 2013.

Albertsen , Niels, and Bülent Diken. "Organlı / Organsız Toplum." *Göçebe Düşünmek: Deleuze Düşüncesinin Sınırlarında*, edited by Ahmet Murat Aytaç and Mustafa Demirtaş, Metis Yayınları, 2014.

Amanpour, Christiane, and Robert Mugabe. "Transcript: Christiane Amanpour Interviews Robert Mugabe." *CNN*, Cable News Network, 24 Sept. 2009, edition.cnn.com/2009/WORLD/africa/09/25/zimbabwe.mugabe.amanpour.transcript/index.html.

Anderson, Benedict. *Imagined Communities*. Verso Books, 2006.

Appadurai, Arjun. "Arjun Appadurai 'Flows of Globalization.'" *Vienna Humanities Festival*, Vienna Humanities Festival 2016, 6 Oct. 2016, www.humanitiesfestival.at/rueckblick/.

Appadurai, Arjun. *Modernity at Large: Cultural Dimensions of Globalization*. University of Minnesota, 1996.

Arendt, Hannah. *The Jewish Writings*. Schocken Books, 2007.

Bauman, Zygmunt, and Benedetto Vecchi. *Identity: Conversations with Benedetto Vecchi*. Polity, 2004.

"Beyond 'Culture': Space, Identity, and the Politics of Difference." *Culture, Power, Place: Explorations in Critical Anthropology*, by Akhil Gupta and James Ferguson, Duke University Press, 1997, pp. 33–51.

Bloch, Alice. *The Migration and Settlement of Refugees in Britain*. Palgrave Macmillan, 2002.

Boehmer, Elleke. *Colonial and Postcolonial Literature: Migrant Metaphors*. Oxford University Press, 2005.

Boym, Svetlana. *The Future of Nostalgia*. Hachette UK, 2008, *Google Books*, books.google.com.tr/books?id=EHk4DgAAQBAJ&printsec=frontcover&dq=the+future+of+nostalgia&hl=tr&sa=X&ved=0ahUKEwjZ--T9voPqAhUQmYsKHd5FBGUQ6AEIKDAA#v=onepage&q=the%20future%20of%20nostalgia&f=false.

Brah, A. *Cartography of Diaspora: Contesting Identities*. Routledge, 1997.

Buonanno, Giovanna. "Writing Young Refugees in Contemporary English Fiction: Chris Cleave's The Other Hand." *INTERACTIONS: Ege Journal of British and American Studies* , vol. 29, no. 1-2, 2020, pp. 27–36.

Castles, Stephen, et al. *The Age of Migration: International Population Movements in the Modern World*. Guilford Press, 2014.

Chambers, Iain. *Migrancy, Culture, Identity*. Routledge, 2005.

This edition was published in the Taylor & Francis e-Library, 2001

Chigwedere, Yuleth. "The Wretched of the Diaspora: Traumatic Dislocation in Brian Chikwava'sHarare North." *Journal of the African Literature Association*, vol. 11, no. 2, 2017, pp. 169–182., doi:10.1080/21674736.2017.1374505.

Chikwava, Brian. *Harare North*. Vintage Digital, 2009.

Cleave, Chris. *The Other Hand*. Kindle ed., Sceptre, 2009.

Cleave, Chris. "LITTLE BEE Author Q&A." *Chriscleave.com*, chriscleave.com/little-bee/the-true-story-behind-my-new-novel/. Accessed 20 May 2020.

Deleuze, Gilles, and Guattari Félix. *A Thousand Plateaus*. University of Minnesota Press, 1983.

Deleuze, Gilles, and Guattari Félix. *Capitalism and Schizophrenia*. University of Minnesota Press, 1983.

Deleuze, Gilles, and Guattari Félix. *What Is Philosophy?* Translated by Hugh Tomlinson and Graham Burchell, Columbia University Press, 1994.

Deleuze, Gilles, et al. "Introduction." *Capitalism and Schizophrenia*, University of Minnesota Press, 1983, pp. xv-xxiv.

Donato, Katharine M., and Douglas S. Massey. "Twenty-First-Century Globalization and Illegal Migration." *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, vol. 666, no. 1, July 2016, pp. 7–26, doi:10.1177/0002716216653563.

Fanon, Frantz, and Homi K. Bhabha. "Remembering Fanon: Self, Psyche and the Colonial Condition." *Black Skin, White Masks*, Pluto Press, 2008, pp. xxi-xxxvii.

Forna, Aminatta. "Review: Harare North by Brian Chikwava | An Elegy for Easterly by Petina Gappah." *The Guardian*, Guardian News and Media, 24 Apr. 2009, www.theguardian.com/books/2009/apr/25/brian-chikwava-petina-gappah.

Foucault, Michel. "Preface." *Capitalism and Schizophrenia*, by Gilles Deleuze and Guattari Félix, University of Minnesota Press, 1983, pp. xi-xiv.

Hardt, Michael, and Antonio Negri. *Empire*. Harvard Univ. Press, 2001.

Hart, Matthew. "Representing Immigration Detention and Removal." *English Language Notes*, vol. 49, no. 1, 2011, pp. 29–50., doi:10.1215/00138282-49.1.29.

"Imaginary Homelands." *Imaginary Homelands: Essays and Criticism 1981-1991*, by Salman Rushdie, Granta Books, 2010, pp. 9–21.

Kaplan, Caren. "Deterritorializations: The Rewriting of Home and Exile in Western Feminist Discourse." *Cultural Critique*, no. 6, 1987, pp. 187–198. *JSTOR*, www.jstor.org/stable/1354261. Accessed 15 June 2020.

Kaplan, Caren. *Questions of Travel: Postmodern Discourses of Displacement*. Duke University Press, 2006.

Kriger, Norma J. "Robert Mugabe, Another Too-Long-Serving African Ruler: A Review Essay." *Political Science Quarterly*, vol. 118, no. 2, 2003, pp. 307–313. *JSTOR*, www.jstor.org/stable/30035743. Accessed 15 June 2020.

Koser, Khalid. *International Migration: a Very Short Introduction*. Langara College, 2017.

Lorraine, Tamsin. "Lines of Flight." *The Deleuze Dictionary: Revised Edition*, edited by Adrian Parr, Revised ed., Edinburgh University Press, 2010, pp. 147–148.

MacGonagle, Elizabeth. *Crafting Identity in Zimbabwe and Mozambique*. University of Rochester Press, 2013.

Mbembe, Joseph Achille. *On the Postcolony*. University of California Press, 2012.

Mclaughlin, Carly. "Childhood, Migration, and Identity in Chris Cleave's The Other Hand." *Transcultural Identities in Contemporary Literature*, 2013, pp. 47–67., doi:10.1163/9789401209878_004.

Mutman, Mahmut. "Signs in Flow: Transnationalism, Media and Racism." *Journal of International Communication*, vol. 7, no. 1, 2013, pp. 2386–2399.

Papastergiadis, Nikos. *The Turbulence of Migration: Globalization, Deterritorialization and Hybridity*. Polity Press, 2007.

Parr, Adrian. "Deterritorialisation / Reterritorialisation." *The Deleuze Dictionary: Revised Edition*, edited by Adrian Parr, Edinburgh University Press, 2010, pp. 69–72.

Perfect, Michael. *Contemporary Fictions of Multiculturalism: Diversity and the Millennial London Novel*. Palgrave Macmillan, 2016.

Pucherová, Dobrota. "Forms of Resistance against the African Postcolony in Brian Chikwava's Harare North." *Brno Studies in English*, vol. 41, no. 1, 2015, pp. 157–173., doi:10.5817/bse2015-1-10.

Savu, Laura E. "Bearing Wit(h)Ness: 'Just Emotions' and Ethical Choices in Chris Cleave'sLittle Bee." *Critique: Studies in Contemporary Fiction*, vol. 55, no. 1, 2013, pp. 90–102., doi:10.1080/00111619.2012.656207.

Seem, Mark. "Inroduction." *Capitalism and Schizophrenia*, by Gilles Deleuze and Guattari Félix, University of Minnesota Press, 1983, pp. xv-xxiv.

Smith, Daniel, and John Protevi. "Gilles Deleuze." *Stanford Encyclopedia of Philosophy*, Stanford University, 14 Feb. 2018, plato.stanford.edu/entries/deleuze/.

Soysal Yasemin Nuhoğlu. *Limits of Citizenship: Migrants and Postnational Membership in Europe*. The University of Chicago, 1997.

Stagoll, Cliff. "Becoming." *The Deleuze Dictionary: Revised Edition*, edited by Adrian Parr, Edinburgh University Press, 2010, pp. 25–27.

Standing, Guy. *The Precariat: the New Dangerous Class*. Langara College, 2019.

Thornton, Edward. On Lines of Flight: A Study of Deleuze and Guattari's Concept. PhD Dissertation. Royal Holloway, University of London, 2018.

Unat, Nermin Abadan. *Bitmeyen Göç: Konuk İşçilikten Ulus-Ötesi Yurttaşlığa*. 3rd ed., İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2017.

Unutulmaz, K. Onur. "Gündemdeki Kavram Çözmen Entegrasyonu-Avrupa'Daki Gelişme Ve Britanya Örneği." *Küreselleşme çağında göç: Kavramlar, tartışmalar*, edited by Ihlamur-Öner S. Gülfer. and Öner N. Aslı Şirin, İletişim, 2012, pp. 135–160.

Upstone, Sara. *Spatial Politics in the Postcolonial Novel*. Ashgate Publishing Limited, 2009.

Woolley, Agnes. *Contemporary Asylum Narratives: Representing Refugees in the Twenty- First Century*. Palgrave Macmillan, 2014.

Young, Eugene B., et al. *The Deleuze and Guattari Dictionary*. Bloomsbury, 2013.

DİNDARLIK ve HOŞGÖRÜ İLİŞKİSİ

Konya Merkez İlçelerinde Görev Yapan Öğretmenler Örneği

Fatih YILMAZ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1854
Araştırma İnceleme

©Çizgi Kitabevi
Temmuz 2025

ISBN: 978-625-396-560-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
YILMAZ, Fatih
DİNDARLIK ve HOŞGÖRÜ İLİŞKİSİ
Konya Merkez İlçelerinde Görev Yapan Öğretmenler Örneği

Editör
Prof. Dr. Hayri ERTEN

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKLAR

A Global Quest for Tolerance-1995 United Nations Year for Tolerance. (t.y.). Erişim adresi: http://www.unesco.org/new/en/social-and-human-sciences/themes/fight-against-discrimination/promoting-tolerance/1995-united-nations-year-for-tolerance/

Acar, H. (2014). *Kur'an kurslarına devam eden kadınlar arasında dindarlık biçimleri, dini başa çıkma faaliyetleri ve psikolojik iyilik halleri.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Acar, N., V., Yıldırım, İ., Ergene, T. (1996). Bireylerin dindarlık düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (12), 45–56.

Achour, M., Nor, M., R., M., MohdYusoff, M., Y., Z. (2015). Work-family demands and subjective well-being among female academicians: The role of Muslim religiosity. *Review of Religious Research*, *57*(3), 419–433. Erişim adresi: http://www.jstor.org/stable/43920114

Achour, M., Nor, M., R., M., MohdYusoff, M., Y., Z. (2016). Islamic personal religiosity as a moderator of job strain and emploee's weel-being: The case of Malaysian academic and administrative staff. *Journal of Religion and Health*, *55*(4), 1300–1311. https://doi.org/10.1007/s10943-015-0050-5

Agafonov, A. (2007). *Tolerance vs. intolerance: Examining attitudes of Russian educators towards political, social, and moral divesity* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3286288)

Ağılkaya, Z. (2012). The problem of appropriate psychology of religion measures for non-Western Christian. *Archive for the Psychology of Religion*, *34*(3), 285-325.https://doi.org/10.1163/15736121-12341244

Akandere, M., Yarımkaya, E., Aslan, İ. (2015). Geleneksel çocuk oyunlarının ortaokul öğrencilerinin hoşgörü eğilim düzeyleri üzerine etkisi. *Uluslararası Hakemli Psikiyatri ve Psikoloji Araştırmaları Dergisi, 2*(2), 58–67. https://doi.org/10.17360/UHPPD.201529604

Akbay, G. (1995). Açılış konuşması. İ. Pehlivan (Yay. haz.). *Hoşgörü ve eğitim toplantısı* içinde (s. 47-55). Ankara: UNESCO Türkiye Milli Komisyonu ve Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Ortak Yayın No: 2.

Akgül, A. ve Çevik, O. (2003). *İstatiksel analiz teknikleri SPSS'te işletme yönetimi uygulamaları*. Ankara: Emek Ofset.

Akyüz, İ. (2014, Ocak). Türkiye'de gençlik, din ve değerler konusunda yapılan ampirik araştırmaların yöntem ve içerik analizi. *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (SAUIFD), 16*(30), 183–202. https://doi.org/10.17335/sakaifd.219877

Alexander, A., C., Welzel, C. (2011). Measuring effective democracy: The human empowerment approach. *Comparative Politics*, *43*(3), 271–289. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/23040646

Allport, G., W., Ross, J., M. (1967). Personal religious orientation and prejudice. *Journal of Personality and Social Psychology*, *5*(4), 432–443. Erişim adresi: https://www.semanticscholar.org

Altun, R. (2015). *Üniversite öğrencilerinde dindarlık ve narsisizm ilişkisi Sinop örneği.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.

Anastasi, A. (1985). Psychological testing: Basic concepts and common misconceptions (Cilt 5). A. M. Rogers ve C. J. Scheirer (Ed.), *The G. Stanley Hall lecture series* içinde (s. 87-120). Washington DC: American Psychological Association. https://doi.org/10.1037/10052-003

Asad, M. (2010). Is religion a thing of the past?. *Islamic Studies*, *49*(2), 253–275. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/41480706

Arslan, İ. (2015). Hz. Peygamber örnekliğinde hoşgörülü olmanın şartları. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 8*(37), 1023–1034. https://doi.org/10.17719/jisr.20153710666

Arslan, Z. (2006). *Öğretmenlerde dindarlık, değerler ve iş doyumu üzerine bir araştırma*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Aslan, Ö. (2001). Hoşgörü ve tolerans kavramlarına etimolojik açıdan analitik bir yaklaşım. *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 5*(2), 357–380.

Aslan, S. (2017). İlkokul 4. sınıf öğrencilerinin hoşgörü eğilimleri ile yardımseverlik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 18*(1), 163-175. https://doi.org/10.17679/inuefd.306509

Atalay, T. (2005). *İlköğretin ve liselerde dindarlık*. İstanbul: Dem Yayınları.

Augenstein, D. (2010). Tolerance and liberal justice. *Ratio Juris*, *23*(4), 437–459. https://doi.org/10.1111/j.1467-9337.2010.00464.x

Ay, L. (Çev.). (1995). *Felsefe Sözlüğü Cilt 2.* İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Aydemir, R., E. (2008). *Dindarlık ve mutluluk ilişkisi (İlk yetişkinlik dönemi).* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.

Aydın, M. (1998). Türk toplumunda dini hoşgörünün temelleri. *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, *8*(8), 7–17.

Ayten, A. (2004). *Kendini gerçekleştirme ve dindarlık ilişkisi.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Ayten, A. (2009). *Prososyal davranışlarda dindarlık ve empatinin rolü.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Barr, A., S. (1931, Ocak). The coefficient of correlation. *The journal of Educational Research*, *23*(1), 55–60. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/27525297

Başaran, İ., E. (1995). Hoşgörü ve eğitim. İ. Pehlivan (Yay. haz.). *Hoşgörü ve eğitim toplantısı* içinde (s. 47–55). Ankara: UNESCO Türkiye Milli Komisyonu ve Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Ortak Yayın No: 2.

Batson, D. (1976). Religion as a prosocial: Agent of double agent?. *Journal for the Scientific Study of Religion. 15*(1), 29–45. https://doi.org/10.2307/1384312

Beatty, K., M., Walter, O. (1984). Religious preference and practice: Reevaluating their impact on political tolerance. *The Public Opinion Quarterly*, *48*(1), 318–329. https://doi.org/10.1093/poq/48.1B.318

Bengston, V., L., Silverstein, M., Putney, N., M., Harris, S., C. (2015). Does religiousness increase with age? Age changes and generational differences over 35 years. *Journal for the Scientific Study of Religion, 54*(2), 363–379. https://doi.org/10.1111/jssr.12183

Berger, P. L. (1974). Some second thoughts on substantive versus fuctional definitions of religion. *Journal for the Scientific Study of Religion,13*(2), 125–133. https://doi.org/10.2307/1384374

Beyers, J. (2015). Religion as political instrument: The case of Japan and South Africa. *Association for the Study of Religion in Southern Africa*, *28*(1), 142–164. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/24805684

Bishop, S., L., Hus, V., Duncan, A., Huerta, M, Gotham, K., Pickles, A., Kreiger, A., Buja, A., Lund, S., Lord, C. (2013). Subcategories of restricted and repetitive behaviors in children with autism spectrum disorders. *J Autism Dev Disord, 43*(6), 1287–1297. https://doi.org/10.1007/s10803-012-1671-0

Bohrnstedt, G., W. (1969). A quick method for determining the reliability and validity of multiple–item scales. *American Sociological Association*, *34*(4), 542–548. https://doi.org/10.2307/2091963

Bonett, D., G. (2002). Sample size requirements for testing and estimating coefficient alpha confidence. *Journal of Educational Research Association and American Statistical Association*, *27*(4), 335–340. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/3648121

Boyacı, M. (2015). *Hoşgörü eğilimi geliştirme programının etkililiği: Hoşgörü eğiliminin geliştirilmesi ve zorbalığın önlenmesi.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

Brauer, J., R., Tittle, C., R., Antonaccio, O. (2013). Does religion suppress, socialize, soothe, or support? Exploring religiosity's influence on crime. *Journal for the Scientific Study of Religion, 52*(4), 753–774. https://doi.org/10.1111/jssr.12063

Brown, W. (2006). *Regulating aversion tolerance in the age of identity and empire.* Princeton: Princeton University Press. https://doi.org/10.1515/9781400827473

Burdette, G., P. (2008). *An Examination of preferred coaching behaviours as predicted by athlete gender, race, and playing time* (Doktora tezi). Erişim adresi: https://digitalcommons.georgiasouthern.edu/etd/223

Burge, R. (2007). *Religion and political behaviour: Studies of political tolerance, voting and public opinion* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3478161)

Büyükkaragöz, S., Kesici, Ş. (1996). Öğretmenlerin hoşgörü ve demokratik tutumları. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, *2*(3), 353–365.

Büyüköztürk, Ş. (2002). Faktör analizi: Temel kavramlar ve ölçek geliştirmede kullanımı. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, *32*(2), 470-483.

Büyüköztürk, Ş. (2005). Anket geliştirme. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 3*(2), 133–151.

Büyüköztürk, Ş. (2007). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı* (7. Baskı). Ankara: Pegema Yayıncılık.

Campbell, D., Magill, D. (1968). Religious involvement and intellectuality among university students. *Sociological Analysis, 29*(2), 79–93. https://doi.org/10.2307/3709875

Campbell, M., L., Lee, S., A., Cothrana, D., L. (2010). Mysticism matters: distinguishing between intrinsic religiosity, extrinsic religiosity, and spirituality using high-order factors of personality and mysticism. *Archive for Psychology of Religion. 32*(2), 195–216. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/23918921

Can, Ş. (1997). *Konularına göre açıklamalı mesnevi tercümesi* (2. Cilt,1. Baskı). İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Carifio, J., Perla, R. (2008). Resolving the 50-year debate around using and misusing likert scales. *Medical Education, 42*(12), 1150–1152. https://doi.org/10.1111/j.1365-2923.2008.03172.x

Carroll, J., (2003). Why religion still matters. *Daedalus, 132*(3), 9–13. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/20027854

Celep, C. (1990). Öğretmenlerin okul yönetiminde karara katılması. *Eğitim ve Bilim, 14*(78), 34–42.

Ceviz, F., H. (2009). *Orta yaş ve yaşlılıkta dindarlık, mistik tecrübe ve benlik saygısı.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İzmir.

Chau, L., L., Johnson, R., C,. Bowers, J., K., Darvill, T., J., Danko, G., P. (1989). Intrinsic and extrinsic religiosty as related to conscience, adjustment, and altruism. *Personality and Individual Differences, 11*(4), 397–400. https://doi.org/10.1016/0191-8869(90)90222-D

Cheadle, A. C. D. (2016). *Religiousness, spirituality, and mechanisms of health effects in mothers during the first postpartum year* (Doktora tezi). Erişim adresi: https://escholarship.org/uc/item/1sn2632z

Chen, Y., C. (1997). *The relationships among student teaching, background characteristics, and preservice teachers' standarts and tolerance* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 9724665)

Chen, Y., J., Tang, T., L,. P. (2013). The bright and dark sides of religiosity among university students: Do gender, college major, and income matter?. *Journal of Business Ethics, 115*(3), 531–553. https://doi.org/10.1007/s10551-012-1407-2

Cin, H. (1995). Mevlâna ve hoşgörü. *Hoşgörü yılında Mevlâna* içinde (s. 11–19). Ankara: Bilimsel ve Kültürel Araştırmalar Vakfı.

Clark, A., K. (2007). *Political tolerance over time and across individuals: An intra- and intergenerational analysis* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3283789)

Clark, K., J., Corcoran, K. (2000). Pluralism, secularism and tolerance. *Rhetoric and Public Affairs, 3*(4), 627–639. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/41939634

Clayton, R. (1968). Religiosity in 5-d: A southern test. *Social Forces, 47*(1), 80–83. https://doi.org/10.2307/2574715

Cohen, A., B., Pierce Jr., J., D., Chambers, J., Meade, R., Gorvine, B., J., Koenig, H., G. (2005). Intrinsic and extrinsic religiosity, belief in the afterlife satisfaction in young Catholics and Protestants. *Journal of Research in Personality, 39*(3), 307–324. https://doi.org/10.1016/j.jrp.2004.02.005

Cohen, A., J. (2004). What toleration is*. *Ethics. 115*(1), 68–95. https://doi.org/10.1086/421982

Cohen, L., Manion, L., Morrison, K. (2007). *Research methods in education.* (6. Baskı). USA: Routledge. https://doi.org/10.4324/9780203029053

Cohn, W., Klausner, S., Z. (1962). Is religion universal? Problems of definition. *Journal for the Scientific Study of Religion, 2*(1), 25–35. https://doi.org/10.2307/1384090

Collett, J., L., Lizardo, O. (2009). A power-control theory of gender and religiosity. *Journal for the Scientific Study of Religion, 48*(2), 213–231. https://doi.org/10.1111/j.1468-5906.2009.01441.x

Coştu, Y. (2009). Dine normatif ve popüler yaklaşım: "Bir dini yönelim ölçeği denemesi". *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 8*(15), 119–139.

Covington, M., V. (2000). Intrinsic versus extrinsic motivation in schools: A reconciliation. *Sage Publications, 9*(1), 22–25. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/20182612

Covington, M., V., Müeller, K., J. (2001). Intrinsic versus extrinsic motivation: An approach/avoidance reformulation. *Educational Psychology Review, 13*(2), 157–176. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/23363531

Cowchock, F., S., Lasker, J., N., Toedter, L., J., Skumanich, S., A., Koenig, H., G. (2010). Religious beliefs affect grieving after pregnancy loss. *Journal of Religious Health, 49*(4), 485–497. https://doi.org/10.1007/s10943-009-9277-3

Cronbach, L., J. (1951). Coefficient alpha and the internal structure of tests. *Psychometrika, 16*(3), 297–334. https://doi.org/10.1007/BF02310555

Cui, J., Jo, H., Na, H., Velasquez, M., G. (2015). Workforce diversity and religiosity. *Journal of Business Ethics, 128*(4), 743–767. https://doi.org/10.1007/s10551-013-1984-8

Cundiff, R., R. (1982). *Teacher tolerance of misbehaviour and its relationship to teacher traits and disciplinary effectiveness* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 8300231)

Çakır, B. (2015). *Ortaokul öğretmenlerinin dindarlık düzeyleri ile empatik eğilim düzeylerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi (Ünye örneği).* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.

Çalışır, M. (2014). *Sporcularda psikolojik sağlık ve dindarlık ilişkisinin incelenmesi.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Muğla.

Çalışkan, H., Sağlam, H. İ. (2012). Hoşgörü eğilim ölçeğinin geliştirilmesi ve ilköğretim öğrencilerinin hoşgörü eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 12*(2), 1431–1445.

Çapar, B. (2008). *Farklı ortaöğretim öğrencilerinde dindarlık ile benlik saygısı arasındaki ilişkinin incelenmesi.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Çapcıoğlu, İ. (2008). *Sosyo-politik tutumlar ve dindarlık ilişkisi-ilahiyat fakülteleri örneği.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.

Çermik, H. (2013). Öğretmen adaylarının demokratik değerleri ve bu değerlerin bazı değişkenler açısından incelenmesi. *E-Journal of New World Sciences Academy, 8*(2), 261–274. https://doi.org/10.12739/NWSA.2013.8.2.1C0586

Çetin, Ü., F. (2010). *Ortaöğretim düzeyi gençlerde dindarlık-empati ilişkisi (Isparta örneği).* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

Çiçek, H. (1998). *Farklı kültürlerin birlikte yaşama formülü.* İstanbul: Nesil Basım Yayın.

Çiftçi, M. (2008). *Disiplin cezası alan ve almayan lise öğrencilerinin ahlaki yargı yetenekleri bilişsel çarpıtmaları ve empatik becerilerinin karşılaştırılması.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Çilingir, L. (2014) Din mi ahlak mı?. *International Journal of Science Culture and Sport, 2*(1), 711–720. https://doi.org/10.14486/IJSCS141

Çurum, E. E. (2015). *Dindarlık ve iş stresi ilişkisi (Samsun örneği).* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Samsun.

Dağcı, A., Kartopu, S (2014). Mesleki tükenmişlik ile dindarlık eğilimi arasındaki ilişki üzerine ampirik bir araştırma. *Turkish Studies, 9*(8), 365–383. https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.7360

Dağlı, E., N. (2010). *Yaşlılarda ölüm kagısı ve dindarlık.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.

Davidson, J. (1975). Glock's model of religious commitment: Assessing some different approaches and results. *Review of Religious Research, 16*(2), 83–93. https://doi.org/10.2307/3510518

Davudoğlu, A. (1977). *Sahih-i müslim tercemesive şerhi:* (1. Cilt, 2. Baskı). İstanbul: Renk Ofset.

De Jong, G., F., Faulkner, J., E., Warland, R., H. (1976). Dimensions of religiosity reconsidered: Evidence from a cross-cultural study. *Social Forces, 54*(4), 866-889. https://doi.org/10.2307/2576180

Delener, N. (1990). The effects of religious factors on perceived risk in durable goods purchase decisions. *Journal of Consumer Marketing, 7*(3), 27-38. https://doi.org/10.1108/EUM0000000002580

Delice, A. (2010). Nicel araştırmalarda örneklem sorunu. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 10*(4), 1969–2018.

Demirel, Ö. (1995). Açılış konuşması. B. Onur (Yay. haz.). *Hoşgörü ve eğitim* içinde (s. 9–11). Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.

De Ramus, L. (2005). *Religiosity and mental health: A prediction of psychiatric treatment outcome* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Globalveri tabanından erişildi. (UMI No: 3203160)

de Vaus, D., McAllister, I. (1987). Gender differences in religion: A test of the structural location theory. *American Sociological Review, 52*(4), 472–481. https://doi.org/10.2307/2095292

de Vet, H., C., W., Ader, H., J., Terwee, C., B., Pouwer, F., Fisher &Jr., W., P., F. (2005). Are factor analytical techniques used appropriately in the validation of health status questionnaires? A systematic review on the quality of

factor analysis of the SF–36 [with Commentary and Response]. *Quality of Life Research*, *14*(5), 1203–1224. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/4039747

de Waal, F., B., M. (2008). Putting the altruism back into altruism: The evolution of empathy. *Annu. Rev. Psychol., 59*, 279-300. https://doi.org/10.1146/annurev.psych.59.103006.093625

Dewey, J. (2004). *Demokrasi ve eğitim.* (Çev: T. Göbekçin). Ankara: Yeryüzü Yayınevi.

Dima, B., Dima, Ş., M. (2016). Income distribution and social tolerance. *Social Indicators Research, 218*(1), 439–466. https://doi.org/10.1007/s11205-015-1038-y

Dineen, J., N. (2001). *The impact of political participation on political tolerance in America* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3004841)

Dolstra, L., A. (2002). *Teacher behavioral expectations and tolerance for problem behaviour: An examination of the model behaviour profile* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3071445)

Donahue, M. (1985). Intrinsic and extrinsic religiousness: The empirical research. *Journal for the Scientific Study of Religion, 24*(4), 418–423. https://doi.org/10.2307/1385995

Dorman, E. (2015). *Din neden gereklidir? Vahiy ve peygamberliğin gerekliliğinin teolojik, felsefi, psikolojik ve ahlaki temelleri üzerine bir inceleme*. İstanbul: İstanbul Yayınevi.

Dökmen, Ü. (2000). *Sanatta ve günlük yaşamda iletişim çatışmaları ve empati* (14. Baskı). İstanbul: Sistem Yayıncılık.

Dudley, M., G., Kosinski, F., A. (1990). Religiosity and marital satisfaction: A research note. *Review of Religious Research, 32*(1), 78–86. https://doi.org/10.2307/3511329

Duke, J. T., Johnson, B., L. (1984). Spiritual well-being and the consequential dimension of religiosity. *Review of Religious Research*, *26*(1), 59–72. https://doi.org/10.2307/3511042

Durbilmez, B. (2008). Türk dünyası atasözlerinde barış ve hoşgörü. Z. Dilek, M. Akbulut, Z., C. Arda, Z., B. Özer, R. Gürses, B., K. Taşkın (Edtl.) *Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika alışmaları kongresi 38. ICANAS bildiriler/edebiyat bilimi sorunları ve çözümleri* içinde. (s. 589–609). Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yayınları.

Ekici, F., Y. (2014). Öğretmen adaylarının demokratik tutumları ve demografik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Turkish Studies, 9*(11), 593–602. https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.7416

Elkatmış, M., Toptaş, V. (2015). Sınıf öğretmeni adaylarının demokratik tutumlarının incelenmesi. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi, 12*(1), 128–144.

Ellison, C., G., Boardman, J., D., Williams, D., R., Jackson, J., S. (2001). Religious involvement, stress, and mental health: Findings from the 1995 Detroit area study. *Social Forces*, *80*(1), 215–249. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/2675537

Elmas, H., E. (2017). *Ortaöğretim öğrencilerinin dindarlık eğilimlerinin bazı kişilik özellikleri ile ilişkisinin incelenmesi.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.

Elston, A., D. (2014). *Teaching tolerance in language arts for student awareness in middle schools* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3672273)

Erkan, E. (2014). Türkiye'de dindarlığın tespiti ile ilgili çalışmalar ve tahkiki dindarlığın ölçülmesi ile ilgili öneriler. *EKEV Akademi Dergisi,* (60), 125–140.

Ersoy, A., F. (2016). Dördüncü sınıf öğrencilerinin hoşgörü algısı ve deneyimleri: Bir fenomenolojik araştırma. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 12*(1), 454–473. https://doi.org/10.17860/efd.31740

Erten, H. (2014). *Diasporada Dini Yaşamak Azerbaycan Ahıska Türkleri Örneği*. Konya: Palet Yayınları.

Erten, H. (2017). *Osmanlı Aile Yapısı 18. Yüzyılda Konya Örneği*. Konya: Çizgi Kitapevi.

Erten, (2019). *Model Müslüman Toplumun Sosyolisi Hz. Ömer Dönemi*. Konya: Kitaparası Yyaınları.

Everitt, B., S., Skrondal, A. (2010). The *Cambridge dictionary of Statistics* (4. Baskı). New York: Cambridge University Press.

Eyüboğlu, B. (2012). *Çağlara sığmayan bilge Mevlâna.* İzmir: Çağlayan Basım Yayın Dağıtım.

Ezenibe, S., U. (1988). *Education and religion: The Nigerian situation* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 8908470)

Faulk Jr, A., K. (2006). *Administrators views of zero tolerance* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3238788)

Faulkner, J., De Jong, G. (1966). Religiosity in 5-d: An empirical analysis. *Social Forces, 45*(2), 246–254. https://doi.org/10.2307/2574395

Feltey, K., M., Poloma, M., M. (1991). From sex differences to gender role beliefs: expoloring effects on six dimensions of religiosity. *Sex Roles*, *25*(3/4), 181–193. https://doi.org/10.1007/BF00289853

Fichter, J., H. (1969). Sociological measurement of religiosity. *Review of Religious Research*, *10*(3), 169–177. https://doi.org/10. 2307/3510744

Fleishman, E., A., Harris, E., F. (1962). Patterns of leadership behavior related to employee grievances and turnover. *Personnel Psychology, 15*(1), 43–56. https://doi.org/10.1111/j.1744-6570.1962.tb01845.x

Florey, C., D., V. (1993). Sample size for beginners. *BMJ: British Medical Journal, 306*(6886), 1181–1184. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/29719461

Floyd, F., J., Widaman, K., F. (1995). Factor analysis in the development and refinement of clinical assessment instruments. *Psychological Assessment, 7*(3), 286–299. https://doi.org/10.1037/1040-3590.7.3.286

Freedberg, S. (2007). Re-examining empathy: A relational-feminist point of view. *Social Work, 52*(3), 251–259. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/23721116

Froman, R., D. (2001). Elements to consider in planning the use of factor analysis. *Southern Online Journal of Nursing Research, 2*(5), 1–22.

Fromm, E. (2017). *Psikanaliz ve din* (5. Baskı). (Çev: E. Erten). İstanbul: Say Yayınları.

Fukuyama, Y. (1961). The major dimensions of church membership. *Religious Research Association*, *2*(4), 154–161. https://doi.org/10.2307/3510955

Funder, D., C. (2002). Why study religion?. *Psychological Inquiry, 13*(3), 213–214. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/1449333

Furseth, I., Repstad, P. (2013). *Din sosyolojisine giriş.* (Çev: İ. Çapcıoğlu ve H. Aydınalp). Ankara: Birleşik Yayınevi.

Gerdes, K., E., Segal, E. (2011). Importance of emphaty for social work practice: Integrating new science. *Social Work,56*(2), 141–148. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/23719367

Gerdes, K., E., Segal, E., A., Lietz, C., A. (2010). Conceptualizing and measuring emphaty. *The British Journal of Social Work, 40*(7), 2326–2343. https://doi.org/10.1093/bjsw/bcq048

Gibbs, J., Crader, K. (1970). A criticism of two recent attempts to scale Glock and Stark's dimensions of religiosity: A Research Note. *Sociological Analysis, 31*(2), 107-114. https://doi.org/10.2307/3710060

Glock, C., Y. (1960). The 1960 Harlan Paul Douglas lectures: Religion and the integration of society. *Review of Religious Research*, *2*(2), 49–61. https://doi.org/10.2307/3510823

Godlove Jr., T., F. (2010) Religion in general, not in particular: A Kantian meditation. *Journal of the American Academy of Religion, 78*(4),1025–1047. https://doi.org/10.1093/jaarel/lfq092

Gove, P., B. (Ed.). (2002). *Webster's third new international dictionary of the English language unabriged.* USA: Merriam-Webster Inc.

Gömleksiz, M., N., Kan, A., Ü. (2008). Eğitim fakültesi ve tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı öğretmen adaylarının demokratik tutumlarının değerlendirilmesi. *Milli Eğitim*, (178), 44–64. Erişim adresi: http://dhgm.meb.gov.tr

Gözütok, F., D. (1995). *Öğretmenlerin demokratik tutumları*. Ankara: Ekin Matbaacılık Yayıncılık.

Gravetter, F., J.; Wallnau, L. B. (2008). *Essentials of statistics for behavioral sciences* (6. Baskı). United States of America: Thomson Wadsworth.

Greil, A., L. (2009). Art: Defining religion. P. Clarke, P. Beyer (Edtl.) *The world's religions continuities and transformations* (135–149). London: Routhledge.

Guthrie, S., E. (1996). Religion: What is it?. *Journal for the Scientific Study of Religion, 35*(4), 412–419. https://doi.org/10.2307/1386417

Gülbahar, B. (2016, Aralık). Öğretim elemanlarının olumlu sınıf iklimi sağlama yeterlikleri ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi,* (36), 267–279. https://doi.org/10.16992/ASOS.11700

Günay, Ü. (1999). *Erzurum ve çevre köylerinde dini hayat*. İstanbul: Erzurum Kitaplığı.

Gürsoy, K. (2000). Batıda tolerans fikri ve Osmanlı hoşgörüsü. M. Armağan (Yay. haz.). *Osmanlı'da hoşgörü birlikte yaşama sanatı* içinde (s. 91–98). İstanbul: Gazeteciler ve Yazarlar Vakfı Yayınları.

Gürsu, O. (2011). *Ergenlik döneminde psikolojik sağlık ve dindarlık ilişkisi*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.

Güven, M. (2012). Kültürün bir unsuru olarak din. *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi, 1* (1), 933–948.

Güvenç, B. (1995). Sosyal değişme sürecinde hoşgörü ve sorunları. B. Onur (Yay. haz.). *Hoşgörü ve eğitim* içinde (s. 102–109). Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.

Hage, J. (2013). *Influence of religion and religiosity on leadership practices in the workplace: A quantitative study* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3538843)

Hair, J. F., Hult, G. T. M., Ringle, C. M., Sarstedt, M. (2017). *A Primer on partial least squares structural equation modeling (PLS-SEM)* (2. Baskı). Los Angeles: Sage Publications.

Halama, P. (2002). On the relationship between religiosity and life meaningfulness. *Archive for the Psychology of Religion, 24*, 218–233. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/23912411

Halaychik, C. (2016). Leadership theories. *Lessons in library leadership* (s. 1-56) içinde. https://doi.org/10.1016/B978-0-08-100565-1.00001-7

Halpin, A., W. (1957). *Manual for the leadership behaviour description questionnaire*. Ohio: Fisher College of Business Ohio State University.

Han, Z., Dong., L. (2006). Democracy as a way to social compromise. *Frontiers of Philosophy in China, 1*(1), 1–5. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/30209945

Hasankahyaoğlu, H., R. (2008). *Dindarlık empati ilişkisi.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Selçuk Üniversitesi, Konya.

Heaggans, R., C. (2003). *A tolerance initiative versus multicultural education: Portraits of teachers in action* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3118658)

Hilty, D., Morgan, R., Burns, J. (1984). King and Hunt revisited: Dimensions of religious involvement. *Journal for the Scientific Study of Religion, 23*(3), 252–266. https://doi.org/10.2307/1386040

Hoffman, M., L. (1990). Empathy and justice motivation. *Motivation and Emotion, 14* (2), 151–172. https://doi.org/10.1007/BF00991641

Hojat, M. (2007). *Emphaty in patient care: antecedents, development, measurement, and outcomes*. New York: Springer.

Holm, N., G. (2004). *Din psikolojisine giriş.* (Çev: A. Bahadır). İstanbul: İnsan Yayınları.

Hood, R., W., Hill, P., C., Spilka, B. (2009). *The psychology of religion: an emprical approach*. New York: Guilford Press.

Hosack, L., L. (2012). *The Relationship between borderline personality disorder and academic and interpersonal functioning among college students: Does religiosity moderate the effect?* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3517467)

Hoşgörü. (t.y.). *Güncel Türkçe sözlük* içinde. Erişim adresi: http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&view=gts

Hotelling, H., Solomons, L., M. (1932). The limits of a measure of skewness. *The Annals of Mathematical Statistics, 3*(2), 141–142. https://doi.org/10.1214/aoms/1177732911

Hovey, J., D., Hurtado, G., Morales, L., R., A., Seligman, L., D. (2014). Religion-based emotional social support mediates the relationship between intrinsic religiosity and mental health. *Archives of Suicide Research, 18*(4), 376–391. https://doi.org/10.1080/13811118.2013.833149

Howard, S. (1946). The state of democracy. *The Australian Quarterly*, *18*(2), 15–22. https://doi.org/10.2307/20631353

Howerth, I. W. (1903). What is religion?. *International Journal of Ethics, 13*(2), 185–206. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/2376451

Hökelekli, H. (2003). *Din psikolojisi.* Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Hülür, H., Kalender, A. (2003). *Sosyo-politik tutumlar ve din [Konya araştırması]* (1. Baskı). Konya: Çizgi Kitapevi.

Iacobucci, D., Duhadeck, A. (2003). Advancing alpha: measuring reliability with confidence. *Journal of Consumer Psychology*, *13*(4), 478–487. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/1480245

İnan, H. (2013). *Beden eğitimi öğretmenleri ve öğretmen adaylarının demokratik tutumlarının çeşitli değişkenlere göre incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.

İnce, Z. (2015, Ocak). Ortaöğretim coğrafya dersi 10. sınıf müfredatının yaşadığımız çevreyi tanıma katkısının incelenmesi. *Marmara Coğrafya Dergisi,* (31), 330–344. Erişim adresi: http://dspace.marmara.edu.tr/

İnsan Haklarını ve Ana Hürriyetlerini Koruma Sözleşmesi ve Buna Ek Protokolün Tasdiki Hakkında Kanun. (1954, 10 Mart). *Resmî Gazete* (Sayı: 8662). Erişim Adresi: http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/8662.pdf&main=http://www.resmigazetüstüne.gov.tr/arsiv/8662.pdf

Jamieson, S. (2004). Likert scales: How to (ab)use them. *Medical Education, 38*(12), 1217–1218. https://doi.org/10.1111/j.1365-2929.2004.02012.x

Juárez-Nájera, M. (2015). *Exploring sustainable behavior structure in higher education: A socio-psychology confirmatory approach*. Cham: Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-19393-9

Kaiser, H., F. (1974). An index of factorial simplicity. *Psychometrika*, *39*(1), 31–36. https://doi.org/10.1007/BF02291575

Kalın, Z., T. (2013). *Ortaokul 5. sınıf öğrencilerinin hoşgörü eğilimlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Kamu Görevlerine İlk Defa Atanacaklar İçin Yapılacak Sınavlar Hakkında Genel Yönetmelik. (2002, 3 Mayıs). *T. C. Resmî Gazete* (Sayı: 24744) Erişim adresi: http://www.resmigazete.gov.tr/default.aspx

Kaplan, S. (2009). Faith and fragile states: Why the development community needs religion. *Harvard International Review, 31*(1), 22–26. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/42763266

Kaptan, S., Y. (2015). *İlkokul 4. sınıf sosyal bilgiler dersinde hoşgörü değerinin karma yaklaşıma dayalı bilgisayar destekli etkinliklerle öğretimi*. (Yayımlanmamış doktora tezi). Gazi Üniversitesi, Ankara.

Karaca, F. (2000). *Ölüm psikolojisi*. İstanbul: Beyan Yayınları.

Karaca, F. (2001). Din psikolojisinde metot sorunu ve bir dindarlık ölçeğinin Türk toplumuna standardizasyonu. *EKEV Akademi Dergisi, 3*(1), 187–202.

Karahan, T., F., Sardoğan, M., E., Özkamalı, E., Dicle, A., N. (2006). Öğretmen adaylarında demokratik tutum, nevrotik eğilimler ve kendini gerçekleştirme, *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* (30), 149–158.

Karaşahin, H. (2008). Din sosyolojisinde dindarlığın ölçülmesi problemi üzerine bir araştırma. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 49*(1), 191–200. https://doi.org/10.1501/Ilhfak_0000000960

Karslı, N. (2011). *Öfke kontrolü ve dindarlık ilişkisi (Erzurum örneği).* (Yayımlanmamış doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Karasar, N. (2006). *Bilimsel araştırma yöntemi.* Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Karatekin, K., Merey, Z., Kuş, Z. (2012). Öğretmen adayları ve öğretmenlerin demokratik tutumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi, 21*(2), 561–574. Erişim adresi: www.kefdergi.com

Kavcar, C. (1995). Açılış konuşması. İ. Pehlivan (Yay. haz.). *Hoşgörü ve eğitim toplantısı* içinde (s. 1–4). Ankara: UNESCO Türkiye Milli Komisyonu ve Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Ortak Yayın No: 2.

Kaya, A. (2007). *Göç bağlamında kadının dinsel dönüşümü (Diyarbakır örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dicle Üniversitesi, Diyarbakır.

Kaya, C. (2013). *Sınıf öğretmenlerinin sınıf yönetimindeki demokratik tutumlarının incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Kaya, M. (1998). *Din eğitiminde iletişim ve dini tutum*. Samsun: Etüt Yayınları.

Kaya, M., F. (2013). Sürdürülebilir Kalkınmaya Yönelik Tutum Ölçeği Geliştirme Çalışması. *Marmara Coğrafya Dergisi,* (28), 175- 193.

Kayıklık, H. (2006). Bireysel dindarlığın boyutları ve inanç-davranış etkileşimi. *İslami Araştırmalar Dergisi, 19*(3), 491–499.

Kayıklık, H. (2008). Din ve dindar bağlamında şiddet, avaş ve barış. Z. Dilek, M. Akbulut, Z. C. Arda, Z. B. Özer, R. Gürses, B. Karababa Taşkın (Ed.), *Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika çalışmaları kongresi* içinde (s.253–264). Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu.

Kayıklık, H. (2014). *Din psikolojisi.* Adana: Karahan Kitapevi.

Kehrer, G., Robertson, R., Durkheim, E. (1996). *Din sosyolojisi.* (Çev: M. Emin Köktaş & A. Topçuoğlu). Ankara: Vadi Yayınları.

Kepenekçi, Y., K. (2004). Sınıf öğretmenlerine göre hoşgörü. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi, 10*(2), 250–265.

Keskin, Y., Z. (1997). *Nebevi hoşgörü.* İstanbul: Timaş Yayınları.

Kımter, N. (2008). *Benlik saygısı ve dindarlık ilişkisi.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Uludağ Üniversitesi, Bursa.

Kızılgeçit, M. (2011). *Yalnızlık umutsuzluk ve dindarlık ilişkisi.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

King, M. (1967). Measuring the religious variable: Nine proposed dimensions. *Journal for the Scientific Study of Religion, 6*(2), 173–190. https://doi.org/10.2307/1384044

Klein, K., J., K. Hodges, S., D. (2001). Gender differences, motivation, and emphatic accuracy: When it pays to understand. *Personality and Social Psychology Bulletin, 27*(6), 720–730. https://doi.org/10.1177/0146167201276007

Kline, R., B. (2009). *Becoming a behavioral science researcher: A guide to producing research that matters*. New York: Guilford Press.

Knapp, T., R. (1990). Treating ordinal scales as interval scales: An attempt to resolve the controversy. *Nursing Research, 39*(2), 121–123. https://doi.org/10.1097/00006199-199003000-00019

Koç, M. (2016, Nisan). Demografik özellikler ile empatik eğilim arasındaki ilişki: Yetişkinler üzerine ampirik bir araştırma. *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* (9), 25–47.

Koç, M. (2008). *Yetişkinlik döneminde dindarlık ile benlik kavramı değişkenleri arasındaki ilişki.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Uludağ Üniversitesi, Bursa.

Koç, M. (2010). Demografik özellikler ile dindarlık arasındaki ilişki: Yetişkinler üzerine ampirik bir araştırma. *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 19*(2), 217–248.

Koç, M. (2013). Diasporada dindarlık ve umutsuzluk: Fransalı Müslüman-Türk azınlık grup üzerine ampirik bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,* (39), 415–444.

Koç, Y. (2008). *Beden eğitimi öğretmenlerinin demokratik tutumlarının belirlenmesi ve çeşitli değişkenler açısından karşılaştırılması.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu.

Koenig, L. B. (2007). *Genetic and environmental influences on religiousness: The effects of personality and parenting* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3263111)

Kolaç, E. (2010). Hacı Bektaş Veli, Mevlâna ve Yunus felsefesiyle Türkçe derslerinde değerler ve hoşgörü eğitimi. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi,* (55), 193–208.

Kontaş, H., Selçuk, H., E., Polat, M. (2016). Ortaokul öğretmenlerinin demokratik tutumları ile öğrencilerin demokratik değerlere sahip olma düzeylerinin incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies, 44*(2), 141–151. https://doi.org/10.9761/JASSS3257

Konuk, Y. (1994). *Okul öncesi çocuklarda (5-6 Yaş) dini duygunun gelişimi ve eğitimi*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Korkmaz, S. (2000). Türklerde hoşgörü. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* (9), 491–502.

Köhrsen, J. (2012). How religious is the public sphere? A critical stance on the debate about public religion. *Acta Sociologica, 55*(3), 273–288. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/23250523

Köknel, Ö. (1995). Hoşgörünün ruhsal-toplumsal temelleri. B. Onur (Yay. haz.). *Hoşgörü ve eğitim* içinde (s. 67–77). Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.

Köksal, A. (2000). Müzik eğitimi alma, cinsiyet ve sınıf düzeyi değişkenlerine göre ergenlerin empatik becerilerinin ve uyum düzeylerinin incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* (18), 99–107.

Köktaş, M., E. (1993). *Türkiye'de dini hayat İzmir örneği.* İstanbul: İşaret Yayınları.

Kötehne, G. (1999). *Religious orientation and personality*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Boğaziçi Üniversitesi, İstanbul.

Krok, D. (2014, Haziran). The mediating role of coping in the relationships between religiousness and mental health. *Archives of Psychiatry & Psychotherapy*, *16*(2), 5–13. https://doi.org/10.12740/APP/26313

Kupper, L. L., Hafner, K. B. (1989). How appropriate are sample size formulas. *The American Statistician, 43*(2), 101–105. https://doi.org/10.2307/2684511

Kurst-Swanger, K. (2008). *Worship and sin: an exploration of religion-related crime in the United States.* New York: Peter Lang Publishing.

Kurt, A. (2008, Ocak). Sosyolojik din tanımları ve dine teolojik bakış sorunu. *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 17*(2), 73–93.

Kuyers, G., L. (2002). *Teacher efficacy, teacher expectations, and tolerance level for children with special needs* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3056143)

Kuyurtar, M. (2000). *Orta çağ islam düşüncesinde hoşgörü.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ege Üniversitesi, İzmir.

Küçükalp, E. (2004). *Ahlaki yargı gelişimi ve dindarlık arasındaki ilişki.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Uludağ Üniversitesi, Bursa.

Küp, N. (2006). *Halk dindarlığı üzerine bir din sosyolojisi incelemesi–Pınarbaşı örneği-.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Erciyes Üniversitesi, Kayseri.

Laenen, A., Alonso, A., Molenberghs, G., Vangeneugden, T. (2009). A family of measures to evaluate scale reliability in a longitudinal setting. *Journal of the Royal Statistical Society Series A (Statistics in Society)*, *172*(1), 237–253. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/30136749

Laird, R., D., Marks, L., D., Marrero, M., D. (2011). Religiosity, self control, and anti-social behaviour: Religiosity as a promotive and protective factor. *Journal of Applied Developmental Psychology, 32*(2), 78–85. https://doi.org/10.1016/j.appdev.2010.12.003

Laufer, A. Solomon, Z. (2011). The role of religious orientations in youth's posttraumatic symptoms after exposure to terror. *Journal of Religion and Health, 50*(3), 687–699. https://doi.org/10.1007/s10943-009-9270-x

Leiwant, C., D. (1983). *An investigation of children's temperament and its relationship to teacher tolerance* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 8408215)

Leech, N., L., Barrett, K., C., Morgan, G., A. (2005). *SPSS for intermediate statistics: Use and interpretation* (2. Baskı). London: Lawrence Erlbaum Associates, Publishers.

Lenski, G. (1953). Social correlates of religious interest. *American Sociological Review, 18*(5), 533–544. https://doi.org/10.2307/2087437

Leong, F., T. L., Austin, J., T. (2006). *The psychology research handbook: A guide for graduate students and research assistants.* (2. Baskı). Thousand Oaks, CA: Sage Publications Inc. https://doi.org/10.4135/9781412976626

Leustean, L., N. (2005). Towards an integrative theory of religion and politics. *Method &Theory in the Study of Religion*, *17*(4), 364–381. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/23551746

LI, S. (2011). Cooperation, competition, and democracy. *Frontiers of Philosophy in China*, *6*(2), 273–283. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/44259304

Lichter, J. (2010). *Religiosity and transformational leadership in K–8 Catholic school principals* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3410321)

Liu, E., Y., Koenig, H., G. (2013). Measuring intrinsic religiosity: Scales for use in mental health studies in China-A research report. *Mental Health, Religion & Culture, 16*(2), 215–224. https://doi.org/10.1080/13674676.2012.672404

Maan, J., C., P. (2008). *Peeling away the layers of Intolerance, one cooking class at a time: Using world cuisines to teach tolerance* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3318538)

Maarif Teşkilatına Dair Kanun (1926, 3 Nisan), *Resmi Ceride* (Sayı: 338). Erişim adresi: https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/KANUNLAR_KARARLAR/kanuntbmmc004/kanuntbmmc004/kanuntbmmc00400789.pdf

Macarov, D. (1978). Emphaty: The charismatic chimera. *Journal of Education for Social Work, 14*(3), 86–92. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/23038835

Maltby, J. (2005). Protecting the sacred and expressions of rituality: Examining the relationship between extrinsic dimensions of religiosity and unhealthy guilt. *Psychology and Psychotherapy: Theory, Research and Practice, 78*, 77-93. https://doi.org/10.1348/147608305X39644

Maltby, J., Day, L. (2004). Should never the twain meet? Integrating models of religious personality and religious mental health. *Personality and Individual Differences, 36*(6), 1275–1290. https://doi.org/10.1016/S0191-8869(03)00215-0

Martin, C. (2009). Delimiting religion. *Theory in the Study of Religion*, *21*(2), 157–176. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/23555824

Maryanski, A. (2014). The birth of Gods: Robertson Smith and Durkheim's turn to religion as the basis of social integration. *Social Theory*, *32*(4), 352–376. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/43186682

Mehmedoğlu, A., U. (2004). *Kişilik ve din*. İstanbul: Değerler Eğitimi Merkezi Yayınları.

Meshreki, L., M. (2007). *Religiosity, health, and well-being among Middle Eastern/Arab Muslims and Christians in the USA: A study of positive emotion as a mediator* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3298373)

Mete, B. (2005). *Lise son sınıf öğrencilerinin empatik becerileri ile aile işlevleri arasındaki ilişkinin incelenmesi.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Miller, A., S., Hoffmann, J., P. (1995). An explanation of gender differences in religiosty?. *Journal for the Scientific Study of Religion, 34*(1), 63–75. https://doi.org/10.2307/1386523

Miller, A., S., Stark, R. (2002). Gender and religiousness: Can socialization explanations be saved?. *AJS, 107*(6), 1399–1423. https://doi.org/10.1086/342557

Millî Eğitim Bakanlığı Demokrasi Eğitimi ve Okul Meclisleri Yönergesi. (2004, Eylül). *Tebliğler Dergisi* (Sayı: 25649). Erişim adresi: http://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/286.pdf

Millî Eğitim Bakanlığı İmam Hatip Liseleri Yönetmeliği. (2009, 31 Temmuz). *T.C. Resmî Gazete* (Sayı: 27305) Erişim adresi: http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2009/07/20090731.htm&main=http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2009/07/20090731.htm

Millî Eğitim Bakanlığı Okul Öncesi ve İlköğretim Kurumları Yönetmeliği. (2014, 26 Temmuz). *T. C. Resmî Gazete* (Sayı: 29072). Erişim adresi: http://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/1703.pdf

Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği. (2010, 6 Mayıs). *T.C. Resmî Gazete* (Sayı: 27573) Erişim adresi: http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/05/20100506-3.htm

Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmenlerin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliği. (2015, 17 Nisan). *T.C. Resmî Gazete* (Sayı: 29329) Erişim adresi: http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2015/04/20150417-4.htm

Millî Eğitim Bakanlığı Yönetici ve Öğretmenlerin Ders ve Ek Ders Saatlerine İlişkin Karar. (2006, 16 Aralık). *T. C. Resmî Gazete* (Sayı:26378). Erişim adresi: http://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/469.pdf

Milli Eğitim Temel Kanunu. (1973, 14 Haziran). *T. C. Resmî Gazete* (Sayı: 14574). Erişim adresi: http://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.1739.pdf

Mokhlis, S. (2009). Relevancy and measurement of religiosity in consumer behavior research. *International Business Research*, *2*(3), 75–84. https://doi.org/10.5539/ibr.v2n3p75

Monroe, W., S., Stuit, D., B. (1933). The interpretation of the coefficient of correlation. *The Journal of Experimental Education*, *1*(3), 186–203. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/20150268

Mueller, D., P., Cooper, P., W. (1986). Religious interest and involvement of young adults: A research note. *Review of Religious Research, 27*(3), 245–254. https://doi.org/10.2307/3511419

Mueller, G. (1980). The dimensions of religiosity. *Sociological Analysis, 41*(1), 1–24. https://doi.org/10.2307/3709855

Murray, J. (2013, Eylül). Likert Data: What to Use, Parametric or Non-Parametric?. *International Journal of Business and Social Science, 4*(11), 258–264. Erişim adresi: www.ijbssnet.com

Mutluer, C. (2015). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının "hoşgörü" kavramına ilişkin metaforik algıları. *Tarih Okulu Dergisi, 78*(12), 575–595. https://doi.org/10.14225/Joh735

Nalbant, H. (2010). *Üniversite öğrencilerinde dindarlık ile başarı algısı arasındaki ilişki üzerine bir araştırma (MAKÜ örneği).* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

Nelsen, H., M., Nelsen, A., K. (1975). *Black church in the sixties*. Lexington: University Press of Kentucky.

Nelsen, H., M., Potvin, R., H. (1981). Gender and regional differences in the religiosity of Protestants. *Review of Religious Research, 22*(3), 268–285. https://doi.org/10.2307/3509676

Neusner, J. (1984). Why religious studies in America? Why now?. *Journal of the American Academy of Religion*, *52*(4), 738–741. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/1464877

Newman, J., S., Pargament, K., I. (1990). The role of religion in the problem-solving process. *Review of Religious Research, 31*(4), 390–404. https://doi.org/10.2307/3511564

Nüfus Hizmetleri Kanununun Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik. (2006, 23 Kasım). *T. C. Resmî Gazete* (Sayı: 26355) Erişim adresi: http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2006/11/20061123-2.htm

O'donnell, F. (1995). Tolerance: Respecting diversity in a complex World. *Uluslararası hoşgörü kongresi bildiriler* içinde (s. 25–31). Antalya: Bilimsel Araştırmalar Vakfı.

Ok, Ü. (2011). Dini tutum ölçeği: Ölçek geliştirme ve geçerlik çalışması. *Uluslar arası İnsan Bilimleri Dergisi*, *8*(2), 528–549.

Olsen, A. R., Peck, D. V. (2008). Survey design and extent estimates for the wadeable streams assessment. *Journal of the North American Benthological Society*, *27*(4), 822–836. https://doi.org/10.1899/08-050.1

Onay, A. (2003, Ocak). Mezun oldukları liselere göre üniversite öğrencilerinin dindarlık düzeyleri, Diyanet İşleri Başkanlığı hizmetlerine ve dini gruplara yönelim durumları. *Değerler Eğitimi Dergisi*, *1*(1), 171–194. Erişim adresi: www.ded.dem.org.tr/

Onay, A. (2004). *Dindarlık, etkileşim ve değişim.* İstanbul: Dem Yayınları.

Ortaöğretim Kurumları Yönetmeliği. (2017, 16 Eylül). *T. C. Resmî Gazete* (Sayı: 28758) Erişim adresi: http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2017/09/20170916-15.htm

Öncül, R. (2000). *Eğitim ve eğitim bilimleri sözlüğü*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Önger, S. (2013). *Sosyal bilgiler eğitimimde hoşgörü-Eskişehir Odunpazarı ilçesi sosyal bilgiler öğretmenlerinin tutum ve görüşleri*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Pamukkale Üniversitesi, Denizli.

Özdamar, K. (2002). *Paket programlar ile istatistiksel veri analizi–1: SPSS-MINITAB* (4. Baskı). Eskişehir: Kaan Kitabevi.

Özdaş, F., Ekinci, A., Bindak, R. (2014). Öğretmenlerin demokrasiye ilişkin tutumlarının bazı değişkenler açısından incelenmesi. *İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *15*(3), 65–81. https://doi.org/10.17679/iuefd.15384557

Özkan, O. (2016). *Öfke kontrolü ve dindarlık ilişkisi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

Özmen, İ. (1995). *Alevi-Bektaşi şiirleri antolojisi* (1. Baskı, 1. Cilt). Ankara: Saypa Yayın Dağıtım.

Öztuna, D., Elhan, A., H., Tüccar, E. (2006). Investigation of four different normality tests in terms of type 1 error rate and power under different distributions. *Turkish Journal of Medical Sciences*, *36*(3), 171–176.

Paloutzian, R., F. (2016). *Invitation to the psychology of religion* (3. Baskı). New York: Guilford Press.

Pallant, J. (2001). *SPSS survival manual: a step by step guide to data analysis using SPSS* (1. Baskı). Philadelphia: Open University Press.

Pargament, K., I. (2002). Is religion nothing but…? Explaining religion versus explaining religion away. *Psychological Inquiry*, *13*(2), 239–244. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/1449341

Park, C., J., Yoo, S., K. (2016). Meaning in life and its relationships with intrinsic religiosity, deliberate rumination, and emotional regulation. *Asian Journal of Psychology*, *19*(4), 325–335. https://doi.org/10.1111/ajsp.12151

Parker, R. A., Berman, N. G. (2003). Sample size: More than calculations. *The American Statistician*, *57*(3), 166–170. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/30037264

Pasamonik, B. (2004). The paradoxes of tolerance. *The Social Studies*, *95*(5), 206–210. https://doi.org/10.3200/TSSS.95.206-210

Patwardhan, A., M., Keith, M., E., Vitell, S., J. (2012). Religiosity, attitude toward business, and ethical beliefs: Hispanic consumers in the United States. *Journal of Business Ethics*, *110*(1), 61–70. https://doi.org/10.1007/s10551-011-1147-8

Pazarlı, O. (1968). *Din psikolojisi* (1. Baskı). İstanbul: Remzi Kitapevi.

Peacock, J., R., Poloma, M., M. (1999). Religiosity and life satisfaction across the life course. *Social Indicators Research*, *43*(3), 321–345. https://doi.org/10.1023/A:1006928028270

Peker, H. (2003). *Din psikolojisi*. İstanbul: Çamlıca Yayınları.

Pell, G. (2005). Use and misuse of likert scales. *Medical Education*, *39*(9), 970. https://doi.org/10.1111/j.1365-2929.2005.02237.x

Perez, A. (2009). *Fatalism, religiosity, and level of acculturation: Their relationships to symptoms of depression in Mexican Americans* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3351373)

Perrin, R., D. (2000). Religiosity and honesty: Continuing the search for the consequential dimension. *Review of Religious Research*, *41*(4), 534–544. https://doi.org/10.2307/3512319

Peterson, M., Hasker, W., Reichenbach, B., Basinger, D. (2016). *Akıl ve inanç*. (6. Baskı, R. Acar, Çev.). İstanbul: Küre Yayınları.

Peterson, R., A. (1994). A meta-analysis of Cronbach's coefficient alpha. *Journal of Consumer Research*, *21*(2), 381–391. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/2489828

Petts, R., J., Jolliff, A. (2008). Religion and adolescent depression: The impact of race and gender. *Review of Religious Research*, *49*(4), 395–414. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/20447514

Piedmont R.L., Friedman P.H. (2012). *Spirituality, religiosity, and subjective quality of life*. Land K., Michalos A., Sirgy M. (Ed.) Handbook of social indicators and quality of life research (s. 313-329) içinde. https://doi.org/10.1007/978-94-007-2421-1_14

Platsidou M. (2012). *Life satisfaction in adults: the effect of religiosity, worry, and perceived physical health state*. Efklides A., Moraitou D. (Ed.), A positive psychology perspective on quality of life (s. 87-106) içinde. https://doi.org/10.1007/978-94-007-4963-4_6

Pouryoussefi, H. (1984). *College impact on religiosity of Muslim students studying in the United States* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 8414961)

Power, L., McKinney, C. (2014). The effects of religiosity on psychopathology in emerging adults: Intrinsic versus extrinsic religiosity. *Journal of Religion and Health, 53*(5), 1529-1538. https://doi.org/10.1111/j.1365-2929.2005.02237.x

Print, M., Ørnstrøm, S., Nielsen, H., S. (2002). Education for democratic processes in schools and classrooms. *European Journal of Education, 37*(2), 193–210. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/1503798

Random Number Generator. (t.y.). Erişim adresi: https://www.graphpad.com/quickcalcs/randomN1/

Rangel, T., G. (2016). *The role of religiosity in the development of obesity from adolescence to adulthood* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 10109124)

Ratner, B. (2009). The correlation coefficient: Its values range between +1/-1, or do they?. *Journal of Targeting, Measurement and Analysis for Marketing,* 17, 139–142. https://doi.org/10.1057/jt.2009.5

Raubenheimer, J. (2004). An item selection procedure to maximize scale reliability. *Journal of Industrial Psychology, 30* (4), 59–64. https://doi.org/10.4102/sajip.v30i4.168

Reardon, B. (1994). *Tolerance: the treshold of peace: a teaching/learning guide for education for peace, human rights and democracy.* (1. Baskı). France: UNESCO.

Reise, S., P., Waller, N., G., Comrey, A., L. (2000). Factor analysis and scale revision. *Psychological Assessment*, *12*(3), 287-297. https://doi.org/10.1037//1040-3590.12.3.287

Rolle, C. R. (2004). *Religiosity, school satisfaction, and the decision to teach in Christian schools: Evidence from American and Bahamian high schools.* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3133530)

Roth, L., M., Kroll, J., C. (2007). Risky business: Assessing risk preference explanations for gender differences in religiosity. *American Sociological Review*, *72*(2), 205-220. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/25472458

Rovine, M., Von Eye, A. (1997). A 14th way to look at a correlation coefficient: Correlation as the proportion of matches. *The American Statistician, 51*(1), 42-46. https://doi.org/10.2307/2684692

Rowthorn, R. (2010). Religion, fertility and genes: A dual inheritence model. *Proceedings of the Royal Society B, 278*(1717), 1–9. https://doi.org/10.1098/rspb.2010.2504

Rusu, P., P., Turliuc, M., N. (2011). Ways of approaching religiosity in psychological research. *The Journal of International Social Research, 4*(18), 352–362.

Safran, S., P., Safran, J., S., Barcikowski, R., S. (1985). Differences in teacher tolerance: An illusory phenomena. *Behavioral Disorders*, *11*(1), 11–16. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/23882231

Sakin, A. (2007). *Okul öncesi öğretmenlerin mesleki etik davranışlar hakkındaki görüşleri ile ahlaki yargı düzeyleri ve öğretmenlik tutumlarının incelenmesi.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Sample Size Calculator. (t.y.). Erişim adresi: https://www.surveysystem.com/sscalc.htm

Sapir, G., Statman, D. (2005). Why freedom of religion does not include freedom from religion?. *Law and Philosophy*, *24*(5), 467–508. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/30040357

Saracaloğlu, A., S., Evin, İ., Varol, S., R. (2004). İzmir ilinde çeşitli kurumlarda görev yapan öğretmenler ile öğretmen adaylarının demokratik tutumları üzerine bir araştırma. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri, 4*(2), 335–364.

Saray, M. (2002). *Türklerde dini ve kültürel hoşgörü Atatürk ve laiklik.* Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.

Sauchelli, A. (2016, Mart). The definition of religion, super-empirical realities and mathematics. *Neue Zeitschrift für Systematische Theologie und Religionsphilosophie, 58*(1), 67–75. https://doi.org/10.1515/nzsth-2016-0005

Schieman, S. (2011). Education and the importance of religion in decision making: Do other dimensions of religiousness matter?. *Journal for the Scientific Study of Religion, 50*(3), 202–221. https://doi.org/10.1111/j.1468-5906.2011.01583.x

Schieman, S., Gundy., K., V. (2000). The personal and social links between age and self reported emphaty. *Social Psychology Quarterly, 63*(2), 152–174. https://doi.org/10.2307/2695889

Schiffinan, J. (2002). *Tolerance and the law: Let and let live or love thy neighbour?* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3048866)

Schilbrack, K. (2013). What isn't religion?. *The Journal of Religion*, *93*(3), 291–318. https://doi.org/10.1086/670276

Schneider, H., Krieger, J, Bayraktar, A. (2011). The impact of intrinsic religiosity on consumers' ethical beliefs: Does it depend on the type of religion? A comparison of Christian and Moslem consumers in Germany and Turkey. *Journal of Business Ethics, 102*(2), 319-332. https://doi.org/10.1007/s10551-011-0816-y

Secolsky, C. (1987). On the Direct Measurement of Face Validity: A comment on nevo. *Journal of Consumer Educational Management*, *24*(1), 82–83. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/1434528

Segal, E., A., Cimino, A., N., Gerdes, K., E., Harmon, J., K., Wagaman, M., A. (2013). A confirmatory factor analysis of the interpersonal social empathy index. *Journal of the Society for Social Work and Research, 4*(3), 131-153. https://doi.org/10.5243/jsswr.2013.9

Serdaroğlu, A. (1985). *Hüccetü'l-İslam İmam Gazali ihyau 'ulumi'd-din.* (Cilt 2). İstanbul: Bedir Yayınevi.

Sevinç, S., Kurtaslan, Z. (2009). İyilik temalı okul şarkıları söyleyen çocukların iyilik hakkındaki görüşleri. C. Demirli, F., Güler, T., Namlı, V., Özdemir, Ü., Taşkın, N., Yavuzalp (Yay. haz.). *I. Ulusal iyilik sempozyumu bildiri kitabı* içinde (s. 464-473). Elâzığ: Elâzığ İl Milli Eğitim Müdürlüğü Yayınları No: 1.

Sevindik, D. (2015). *Orta yaş dönemi bireylerde dindarlık-mutluluk ilişkisi (Denizli örneği).* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

Shah, N. (2007). *Religiosity and marital satisfaction among Muslims* (Yüksek lisans tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 1442728)

Shuifa, H., Jinglei., H. (2008). The concept of democracy. *Frontiers of Philosophy in China, 3*(4), 622-632. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/40343902

Sigee, D., C., Levado, E., Dodwell, A., J. (1999, Ekim). Elemental composition of depth damples of ceratium hirundinella (pyrrophyta) within a stratified lake: An x-ray microanalytical study. *Inter-Research Aquatic Microbial Ecology, 19*(2), 177–187. https://doi.org/10.3354/ame019177

Simmons, A. (2014). In defence of the moral significance of empathy. *Ethical Theory and Moral Practice, 17*(1), 97-111. https://doi.org/10.1007/s10677-013-9417-4

Singh, K., Junnarkar, M., Kaur, J. (2016). *Measures of positive psychology development and validation*. India: Springer. https://doi.org/10.1007/978-81-322-3631-3

Smajdor, A., Stöckl, A., Salter, C. (2011). The limits of empathy: Problems in medical education and practice. *Journal Medical Ethics, 37*(6), 380–383. https://doi.org/10.1136/jme.2010.039628

Smith, W. R., Cook, S., A. (1927). *Lectures on the religion of semites: The fundamental institutions* (3. Baskı / Giriş ve Notlar Stanley A. Cook). London: A&C Black Ltd.

Snow, N., E. (2000). Empathy. *American Philosophical Quarterly*, *37*(1), 65–78. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/20009985

Soyak, E. (2013). *Popüler dindarlık düzeyinin din sosyolojisi açısından incelenmesi (Battalgazi örneği).* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). İnönü Eylül Üniversitesi, Malatya.

Sönmez, Ö., A. (2012). *Dindarlık, kendini izleme ve siyasal katılım: Üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Orta Doğu Teknik Üniversitesi, Ankara.

Sönmez, V. (1993). *Program geliştirmede öğretmen el kitabı* (4. Baskı). Ankara: Adım Yayıncılık.

Spector, P. E. (1996). *Industrial and organizational psychology: Research and practice.* USA: John Wiley & Sons Inc.

Stack, S., Kposowa, A. (2006). The effect of religiosity on tax fraud acceptability: A cross-national analysis. *Journal for the Scientific Study of Religion, 45*(3), 325-351. https://doi.org/10.1111/j.1468-5906.2006.00310.x

Stark, R., Glock, C., Y. (1974). *American piety: The nature of religious commitment* (3. Baskı). Berkeley & Los Angeles: University of California Press.

Steffen, P., R. (2014). Perfectionism and life aspirations in intrinsically and extrinsically religious individuals. *Journal of Religion and Health, 53*(4), 945-958. https://doi.org/10.1007/s10943-013-9692-3.

Stephan, W., G., Finlay, K. (1999). The role of emphaty in improving intergroup relations. *Journal of Social Issues, 55*(4), 729–743. https://doi.org/10.1111/0022-4537.00144

Stephens, E., B. (2002). *An examination of the effectiveness of a program on cultural tolerance and diversity for teacher education candidates* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veritabanından erişildi. (UMI No: 3069124)

Stogdill, R., M. (1963). *Manual for the leadership behaviour description questionnaire form XII*. Ohio: Fisher College of Business Ohio State University.

Stolz, J. (2009). Explaining religiosity: Towards a unified theoretical model. *The British Journal of Sciology, 60*(2), 345-376. https://doi.org/10.1111/j.1468-4446.2009.01234.x

Stolzenberg, R., M., Blair-Loy, M., Waite, L., J. (1995). Religious participation in early adulthood: Age and family life cycle effects on church membership. *American Sociological Review, 60*(1), 84–103. https://doi.org/10.2307/2096347

Sullins, D., P. (2006). Gender and religion: Deconstructing universality, constructing complexity. *American Journal of Sociology, 112*(3), 838–880. https://doi.org/10.1086/507852

Sullivan, J., L., Piereson, J., Marcus, G., E. (1979, Eylül). An alternative conceptualization of political tolerance: Illusory increases 1950s-1970s. *The American Political Science Review, 73*(3), 781-794. https://doi.org/10.2307/1955404

Suziedelis, A., Potvin, R., H. (1981, Mart). Sex differences in factors affecting religiousness among Catholic adolescents. *Journal for the Scientific Study of Religion*, *20*(1), 38–51. https://doi.org/10.2307/1385337

Şahin, A. (1999). *İlahiyat, tıp ve mühendislik fakültelerinde okuyan öğrencilerde dini hayatın boyutları üzerine karşılaştırmalı bir araştırma.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Şahin, G. (2008). *İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin demokratik tutumları ile dogmatik düşünce biçimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi (İstanbul ili Avrupa yakası örneği)*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.

Şahin, İ. (2002). *Yunus Emre*. İstanbul: Semerkand Yayıncılık.

Şencan, H. (2005). *Sosyal ve davranışsal ölçümlerde geçerlik ve güvenilirlik*. Ankara: Seçkin Kitapevi.

Şengül, F. (2007). *Dindarlık ve ruh sağlığı ilişkisi.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Tabachnick, B., G.; Fidell, L. S. (2007). *Using multivariate statistics* (5. Baskı). United States of America: Pearson Education.

Taçman, M. (2006). İlköğretim sınıf öğretmenlerinin demokratik tutumları. *Cypriot Journal of Educational Sciences, 1*(1), 30–46.

Tang, T., L., P., Tang, T., L., N. (2010). Finding the lost sheep: A panel study of business students' intrinsic religiosity, Machiavellianism, and unethical behaviour intentions. *Ethics & Behaviour, 20(5)*, 352-379. https://doi.org/10.1080/10508422.2010.491763

Taş, K. (2002). *Türk halkının gözüyle diyanet.* İstanbul: İz Yayıncılık.

Tatar, A., F. (2009). *Okul öncesi eğitiminde (5-6 yaş) hoşgörü*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara.

Tavakoli, H. (2012). *A Dictionary of research methodology and statistics in applied linguistics*. Tehran: Rehnama Press.

Tavşançıl, E. (2002). *Tutumların ölçülmesi ve spss ile veri analizi.* Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Telatar, S. (2012). *İlköğretim okullarında görev yapan öğretmenlerin demokratik tutumları ile kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi, İstanbul.

Tezbaşaran, A. (2008). *Likert tipi ölçek hazırlama klavuzu*. Erişim adresi: https://www.academia.edu/1288035/Likert_Tipi_Ölçek_Hazırlama_Kılavuzu

Tokur, B. (2011). *Stres-dindarlık ilişkisi üzerine bir araştırma.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Atatürk Üniversitesi, Erzurum.

Topuz, H. (1995). Siyasal yaşamda hoşgörü. B. Onur (Yay. haz.). *Hoşgörü ve eğitim* içinde (s. 137-146). Ankara: Türk Eğitim Derneği Yayınları.

Toussaint, L., Webb, J., R. (2005). Gender differences in the relationship between empathy and forgiveness. *The Journal of Social Psychology, 145* (6), 673–685. https://doi.org/10.3200/SOCP.145.6.673-686

Toy, B., Y., Tosunoğlu, N., G. (2007). Sosyal bilimler alanındaki araştırmalarda bilimsel araştırma süreci, istatistiksel teknikler ve yapılan hatalar. *Ticaret ve Turizm Eğitim Fakültesi Dergisi*, (1), 1- 20. Erişim adresi: ww.acarindex.com

Tunca, N., Sağlam, M. (2013). İlköğretim öğretmenlerine yönelik mesleki değerler ölçeğinin geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Eğitim Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 3* (1), 139–164. https://doi.org/10.12973/jesr.2013.318a

Turan, İ., Şimşek, Ü., Aslan, H. (2015). Eğitim araştırmalarında likert ölçeği ve likert-tipi soruların kullanımı ve analizi. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* (30), 186–203.

Turner, B., E. (2017). *"Most religious" in Washington D.C.: A qualitative study of Muslim American religiosity* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 10270182)

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası. (1982, 9 Kasım). *Resmî Gazete* (Sayı: 17863 (Mükerrer)). Erişim Adresi: http://www.resmigazete.gov.tr/main.aspx?home=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/17863_1.pdf&main=http://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/17863_1.pdf

Tüzer, A. (2006). *Dini tecrübe ve mistisizm.* İstanbul: Dergâh Yayınları.

Tümer, G. (1987). Çeşitli yönleriyle din. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 28*(1), 213–267. https://doi.org/10.1501/Ilhfak_0000000701

Türe, H. (2014). *Sosyal bilgiler öğretmenlerinin hoşgörü algısı ve hoşgörü eğitimine bakışı*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Akdeniz Üniversitesi, Antalya.

Uca, M., A. (2015). *Eğitim fakültesi öğrencilerinin öğretmenlik mesleğine yönelik tutumları ile hoşgörü değerine sahip olma düzeyleri arasındaki ilişki.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Van.

UNESCO. (1995, 16 Kasım). *Records of the general conference Resolutions* (Cilt 1). United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Paris. Erişim adresi: http://unesdoc.unesco.org/images/0010/001018/101803E.pdf

VanDeursen, M., J., Pope, A., R., D., Warner, R, H. (2012). Just world maintenance patterns among intrinsically religious individuals. *Personality and Individual Differences, 52(6)*, 755–758. doi: 10.1016/j.paid.2011.12.028

Viapiana, V., F., Filho, E., J., M., Fonseca, R., P., Giacomoni, C., H., Stein, L., M. (2016). Development of the arithmetic subtest of the school achievement test-second edition. *Psicologia: Reflexão e Crítica, 29*(1), 1–10. https://doi.org/10.1186/s41155-016-0045-5

Vincent, D., F. (1953). The origin and development of factor analysis. *Journal of the Royal Statistical Society Series C (Applied Statistics)*, *2*(2), 107–117. https://doi.org/10.2307/2985729

Vitell, S., J. (2009). The role of religiosity in business and consumer ethics. *Journal of Business Ethics,* 90*(2)*, 155–167. https://doi.org/10.1007/s10551-010-0382-8

Vitell, S., J., Bing, M., N., Davison, H, K., Ammeter. A., P., Garner, B., L., Novicevic, M., M. (2009). Religiosity and moral identity: The mediating role of self-control. *Journal of Business Ethics, 88(4)*, 601–613. https://doi.org/10.1007/s10551-008-9980-0

Vitell, S., J., Singh, J., J., Paolillo, J. (2002). Consumers' ethical beliefs: The roles of money, religiosity and attitude toward business. *Journal of Business Ethics,* 2*(4)*, 369–379. https://doi.org/10.1007/s10551-006-9212-4

Vogt, W., P. (1997). *Tolerance and education: Learning to live with diversity and difference*. London: Sage

Wagner, K., E. (2006). *Religiosity, dogmatism, and tolerance of violence: An examination of intergroup behaviors* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3224147)

Walsh, T., G. (2012). Religion, peace and the post-secular public sphere. *International Journal on World Peace*, *29*(2), 35–61. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/23266664

Webb, M., Chickering, S., A., Colburn, T., A., Heisler, D., Call, S. (2005). Religiosity and dispositional forgiveness. *Review of Religious Research, 46(4)*, 355-370. https://doi.org/10.2307/3512166

Weeden, J., Kurzban, R. (2013). What predicts religiosity? A multinational analysis of reproductive and cooperative morals. *Evolution and Human Behaviour, 34(6)*, 440-445. https://doi.org/10.1016/j.evolhumbehav.2013.08.006

Wiernik, C., S. (2011). *Christian religiosity and social trust* (Doktora tezi). ProQuest Dissertations & Theses Global veri tabanından erişildi. (UMI No: 3483751)

Wise, J., Driskel, R. (2017). Tolerance within community: Does social capital affect tolerance. *Social Indicators Research, 134(2)*, 607-629. https://doi.org/10.1007/s11205-016-1449-4

Wuthnow, R. (2007). Cognition and religion. *Sociology of Religion, 68*(4), 341–360. Erişim adresi: https://www.jstor.org/stable/20453180

Yakut, S. (2016). *Öğretmenlerde yabancılaşma, yalnızlık ve dindarlık ilişkisi: Polatlı örneği.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.

Yapıcı, A. (2006). Yeni bir dindarlık ölçeği ve üniversiteli gençlerin dinin etkisini hissetme düzeyi: Çukurova Üniversitesi örneği. *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,* (1), 65–115.

Yaran, C., S. (2007). "Mevlana'nın yedi öğüdü": Evrensel erdemler, kozmik temellendirmeler ve aidiyet meselesi. *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,* (16), 21- 48.

Yaraş, İ. (2015). *Sınıf öğretmenlerinin 5. sınıf sosyal bilgiler dersi öğretim programında yer alan hoşgörü ve adil olma değerlerine sahip olma boyutunda değerlendirilmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mustafa Kemal Üniversitesi, Hatay.

Yavuz, S. (2009). Dini yönelim ölçeği ve güvenilirlik çalışması: Sanayi işçileri üzerine bir çalışma. *Toplum Bilimleri Dergisi, 1*(30), 221–228.

Yazıcı, K. (2011). Sosyal bilgiler öğretmen adaylarının demokratik değerlerinin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Eğitim ve Bilim, 36*(159), 165–178.

Yeniaras, V., Akarsu, T., N. (2017). Religiosity and life satisfaction: A multi-dimensional approach. *Journal of Happiness Studies, 18*(6), 1815–1840. https://doi.org/10.1007/s10902-016-9803-4

Yeşil, R. (2002). *Okul ve ailede insan hakları ve demokrasi eğitimi.* Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.

Yeşilkayalı, E. (2014). *Ebeveynlerin çocuk haklarına yönelik tutumları ile ilköğretim öğrencilerinin ahlaki olgunluk ve hoşgörü eğilimleri arasındaki ilişki.* (Yayımlanmamış doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.

Yılmaz, H. (2004). Hz. Peygamber'in eğitiminde bir ilke olarak hoşgörü. *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 8*(1), 109–132.

Yılmaz, K. (2009). *Sınıf öğretmenlerinin demokratik tutumlarının algıladıkları anne baba tutumlarına ve bazı demografik değişkenlere göre incelenmesi*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Maltepe Üniversitesi, İstanbul.

Yılmaz, Z., S. (2018). *Eşler arası uyum ve dindarlık (Kahramanmaraş örneği).* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Kahramanmaraş.

Yinger, J., M. (1966). *American Sociological Review, 31*(2), 296-297. https://doi.org/10.2307/2090948

Yoğurtcu, F. (2009). *Yetişkinlerde dindarlık ve ruh sağlığı.* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Sakarya.

Yong, A., G., Pearce, S. (2013). A beginner's guide to factor analysis: Focusing on exploratory factor analysis. *Tutorials in Quantitative Methods for Psychology, 9*(2), 79–94. https://doi.org/10.20982/tqmp.09.2.p079

Yürüşen, M. (1996). *Liberal bir değer olarak ahlaki ve siyasi hoşgörü.* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Waxler, Z., Yarrow, R. (1990). The origins of emphatic concern. *Motivation and Emotion, 14* (2), 107–130. https://doi.org/10.1007/BF00991639

Weidenfeld, H., C., W. (2002). Constructive conflicts: Tolerance learning as the basis for democracy. *Prospects, 32* (1), 95–102. https://doi.org/10.1023/A:1019708813141

Weigert, A., Thomas, D. (1969). Religiosity in 5-d: A critical note. *Social Forces, 48*(2), 260-263. https://doi.org/10.2307/2575269

Widmalm, S. (2005). Trust and tolerance in India: Findings from Madhya Pradesh and Kerala. *India Review, 4* (3-4), 233–257. https://doi.org/10.1080/14736480500302142

Williams, B., Onsman, A., Brown, T. (2010). Exploratory factor analysis: A five step guide for novices. *Journal of Emergency Primary Health Care, 8* (3), 1–13. https://doi.org/10.33151/ajp.8.3.93

Zimmer, Z., Jagger, C., Chiu, C., Ofstedal, M., B., Rojo, F., Saito, Y. (2016). Sprituality, religiosity, aging and health in global perspective: A review. *SSM Population Health, 2*, 373–381. https://doi.org/10.1016/j.ssmph.2016.04.009

Hataylı
Âşık Hafız Hoca

Damlanur KÜÇÜKYILDIZ GÖZELCE

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1847
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Temmuz 2025

ISBN: 978-625-396-579-2
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
KÜÇÜKYILDIZ GÖZELCE, Damlanur
Hataylı
Âşık Hafız Hoca

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Albayrak, N. (2009). Halk Şiirinde Biçim ve Tür Sorunu. *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi.* 2 (3, 4), 133-186.

Aras, İ. (2022). Çokkültürlü Toplumlarda Âşıklık Geleneği: Hatay Örneği. *Âşık Sanatı 2022 Abdal Yılı*. (Ed. Yusuf Gökkaplan). İstanbul: Kesit Yayınları, 63-78.

Artun, E. (2014). *Âşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı Edebiyat Tarihi/Metinler.* Adana: Karahan Kitabevi.

Artun, E. (2014). *Âşıklık Geleneği ve Âşık Edebiyatı.* Adana: Karahan Kitabevi.

Aydın, O. ve Ünalan, Ö. (2024). "20. Yüzyıl Âşık Edebiyatı ve Temsilcileri". *Âşık Edebiyatı El Kitabı.* Fatma Ahsen Turan ve Pamuk Nurdan Gümüştepe (Ed.), Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık, 277-317.

Bahadır, S. (2017). *Ceylanlı Köyü Türküleri Derleme-Metin-İnceleme.* Ankara: Sonçağ Yayınları.

Bekki, S. (2008). Anadolu Sahası Halk Şiirinde Kafiye: Tespitler ve Öneriler. *Milli Folklor*. 20 (78), 55-67.

Boratav, P. N. (2014). *100 Soruda Türk Halk Edebiyatı.* Ankara: BilgeSu Yayınları.

Çobanoğlu, Ö. (2000). *Âşık Tarzı Kültür Geleneği ve Destan Türü.* Ankara: Akçağ Yayınları.

Demirci, E. Ş. (2023). *Hataylı Âşık Avcı Osman Hayatı, Sanatı ve Şiirleri.* Çanakkale: Paradigma Akademi.

Dilçin, C. (2013). *Örneklerle Türk Şiir Bilgisi.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Dizdaroğlu, H. (1969). *Halk Şiirinde Türler.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Düzgün, D. (2014). "Âşık Edebiyatı.", Öcal Oğuz vd. (Ed), *Türk Halk Edebiyatı El Kitabı.* Ankara: Grafiker Yayınları, 287-344.

Gör, İ. (2003). Gavurdağlı Aşık Hacı Yaşamı ve Deyişleri. *Halk Bilimi Araştırmaları 2. Kitap*. (Haz. A. Haydar Avcı), İstanbul: e Yayınları, 203-279.

Kabadayı, M. (2000). *Hatay Halk Şairleri.* Hatay: Önder Ofset.

Kaya, D. (2001). *Folklorumuzda Beddua Söyleme Geleneği ve Türk Halk Şiirinde Beddualar.* Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.

Köprülü, F. (2012). *Edebiyat Araştırmaları 1.* Ankara: Akçağ Yayınları.

Küçükyıldız Gözelce, D. (2024). Âşık İbrahim Lek'in Hayatı, Edebi Kişiliği ve Şiirleri Üzerine Bir İnceleme. *Erzurum Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(*20*), 94-120.

Oğuz, Ö. (1993). Halk Şiirinde Tür ve Şekil Meselesi. *Milli Folklor.* (19), 13-18.

Oğuz, Ö. (2001). *Halk Şiirinde Tür, Şekil ve Makam.* Ankara: Akçağ Yayınları.

Özarslan, M. (2001). *Erzurum Âşıklık Geleneği.* Ankara: Akçağ Yayınları.

Saraç, Y. (2013). *Eski Türk Edebiyatına Giriş: Söz Sanatları*. Abdülkadir Gürer (Ed.). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

TDK Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü. https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 03.07.2025).

TDK Derleme Sözlüğü. https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 03.07.2025).

TDK Türkçe Güncel Sözlük. https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 03.07.2025).

Tekin, M. (1993). *Hatay Antolojisi.* Hatay: Kültür Ofset Basımevi.

Tekin, M. (1998). Ceylanlılı Halk Şairi Hafız Hoca (Mehmet Kel). *Güneyde Kültür.* 10 (108), 1-7.

Türkan, H. K. (2017). *Âşık Duran Bebek.* Konya: Kömen Yayınları.

Yakıcı, A.ve Sarıtunç, B. (2019). Sözlü Türk Kültürünün Yaşaması ve Aktarımında Hataylı Ozanların Rolü. *folklor/edebiyat.* 25 (100), 1011-1022.

Bir Cumhuriyet Öğretmeni Namık Ayas'ın Gözüyle Konya

Mustafa ÖZCAN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1846
Şehir Kitaplığı

©Çizgi Kitabevi
Temmuz 2025

ISBN: 978-625-396-563-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÖZCAN, Mustafa
Bir Cumhuriyet Öğretmeni
Namık Ayas'ın Gözüyle Konya

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça* (yıllara göre)

"Zıvarık Köyü I-II", *Ülkü Halkevleri Mecmuası*, Cilt: 5, Sayı: 27-28, Mayıs- Haziran 1935, s.230-236;/311-317

"Akşam Kız Sanat Okulu Sergisi",*Ekekon,* Sayı:1919,27 Haziran 1942, s.1

"Halkevinde 45 Dakika," *Ekekon*, Sayı: 1931, 25 Temmuz 1942, s.2

"Öğretmen Öğretmen, Talebe Talebedir!" *Ekekon,* Sayı: 1933, 30 Temmuz 1942, s.2

"Para ve Sevgi," *Ekekon*, Sayı: 1935, 4 Ağustos 1942, s.2

"Köyler ve Bizler", *Ekekon,* Sayı: 1937, 8 Ağustos 1942, s.2

" Evlatlık mı? Yoksa…" *Ekekon*, Sayı: 1938, 11 Ağustos 1942, s.2

" Sesli Film, Sessiz Film", *Ekekon,* Sayı: 1940, 15 Ağustos 1942, s.2

"Eğer Zengin Olsaydım", *Ekekon*, Sayı: 1942, 20 Ağustos 1942, s.2

"Poker", *Ekekon,* Sayı: 1944, 25 Ağustos 1942, Salı, s.2

Tek İş Kâfi Değildir", *Ekekon*, Sayı: 1947, 1 Eylül 1942, s.2

"Halkevliler Kızılviran'da", *Ekekon,* Sayı: 1950, 8 Eylül 1942, s.2

"Kızılviran Köylüsü, Dertleri, Öğütleri", *Ekekon*, Say:1951, 10 Eylül 1942, s.2

"İstiklal Marşımız", *Ekekon*, Sayı:1953, 15 Eylül 1942, s.2

" İstasyon Demiryolu Şebekesinin Genişlemesi", *Ekekon*, Sayı: 1954, 17 Eylül 1942, s.2

" Dilencilik ve Vazifelerimiz", *Ekekon*, Sayı: 1957, 22 Eylül 1942, s.2

" Öğretmenlerin Maaşları Karşısında", *Ekekon*, Sayı: 1960, 29 Eylül 1942, s.2

" Köylümüz Seninle Konuşuyorum" *Ekekon,* Sayı: 1962, 3 Birinci teşrin 1942, s.2

"Köylümüz! Tutumlu ve Hazımlı Ol!", *Ekekon, Sayı*:1963, 6 Birinci teşrin 1942, s.2 Salı.

"H.A.: " Yarınki Cennet Dünya," *Ekekon*, Sayı:1965, 10 Birinci Teşrin 1942, s.2

"Halkevi Temsilleri ve Bayanlarımız", *Ekekon,* Sayı:1966, 17 Birinci teşrin 1942, s.2

Kuru İdealistler", *Ekekon*, Sayı: 1967, 20 Birinci teşrin 1942, s.2

" "Yeni Bir Piyes: Vedia," *Ekekon*, Sayı:1968, 22 Birinci teşrin 1942, s.2,

" "Gazi Okulu Nerede?" *Ekekon,* Sayı:1970, 27 Birinci teşrin 1942, s.2

"Cumhuriyetteyiz", *Ekekon,* Sayı: 1971, 29 Birinci teşrin 1942, , s.2

"Büyük Mevlâna Günü," *Ekekon,* Sayı: 1974, 5 İkinci teşrin 1942, s.2

"Kızılay Haftası Biterken", *Ekekon*, Sayı: 1978, 12 İkinci teşrin 1942, s.2

"Baş Vekilimizin Nutku- Kim Varlıklı?", Hâleti Nezite Sineklik," *Ekekon,* Sayı: 1979, 17 İkinci teşrin 1942, s. 2

"Doktorlarımız, İkide Sönen Lambalar, Baba", *Ekekon,* Sayı: 1983, 26 İkinci teşrin 1942, , s.2

"Baba", (piyes), *Ekekon*: Sayı: 1986, 3 Birinci kânun 1942, s.2

"Arttırma Haftası, Varlık Vergisi, Büyük Mevlana Gecesi, Masrafsız Bayram," *Ekekon*, Sayı: 1991, 15 Birinci kânun 1942, s.2

"Meram ve İçtimai Olgunlaşma-Kumar- Kültür Salonu," *Ekekon,* Sayı: 2062, 5 Haziran 1943, s.3

"Şehir Elektriği, Meram Problemi, Kız Enstitüsü, *Ekekon*, Sayı:2061, 8 Haziran 1943, s.2

" Maarif Tarihine Mutlu Bir Çığır: Yeni Köy Öğretmenleri İşleri Başına Dağıldılar", *Ekekon,* Sayı: 2288, 5 Birinci kânun 1944, s.3

Tekyıldız, "H.A. : "Sümer Bank Yerli Mallar Pazarı Satışlarının İslahı Karşısında" *Ekekon, Sayı*: 2151, 2 İkinci kânun 1944, s.2

"Yeni Valimiz-M. Emin Yurdakul Gecesi-Kukla, " *Ekekon*, Sayı: 2157, 25 İkinci kânun 1944, s.3

Tekyıldız, "Yine Ekmek Meselesi" *Ekekon,* Sayı: 2163, 8 Şubat 1944, s.2

"Felâketzedeler, Konyalılar", *Ekekon,* Sayı: 2165, 12 Şubat 1944, s.2

" Hocanın Cübbesi", Ekekon, Sayı: 2167, 17 Şubat 1944, s.3

"Kızılay Cemiyeti Merkez Kongresi Yapıldı " *Ekekon*, Sayı:2167, 17 Şubat 1944, s.2

" Vali, Öğretmenlerin Arasında" *Ekekon*, Sayı: 2170, 24 Şubat 1944, s.2,

"Halkevi Temsilleri: Mavi Yıldırım, (Piyes), 4 Perde, *Ekekon,* Sayı: 2172, 29 Şubat 1944, s.2

" Belediye Aş Evi", *Ekekon*, Sayı: 2177, 11 Mart 1944, s.2

" İki Değerli Hemşeri", *Ekekon,* Sayı: 2188, 6 Nisan 1944, s.2

" Şems Mezarlığı Kaldırılırken", *Ekekon*, Sayı: 2191, 13 Nisan 1944, s.3

" Kız Öğretmen Okulunun Sergisi", *Ekekon,* Sayı: 2216, 10 Haziran 1944, s.2

"Ticaret Lisesi Sergisi, (Her Yurttaş Mutlaka Bu Sergiyi Görmelidir"), *Ekekon*, Sayı:2217, 13 Haziran 1944 s,2-3

" Meramcılık Bir Benzin İşidir", *Ekekon,* Sayı: 22 Haziran 1944, s.2

" Konya Şehrinin İmar Planı Yapılırken", *Ekekon,* Sayı: 2228, 6 Temmuz 1944, s.2

" Kız Enstitüsü, Çocuk Bahçesi, Şehir Kulübü," *Ekekon*, Sayı: 2238, 1 Ağustos 1944, s. 2

"Cihanbeyli Tedkikatı : Çaltepe'den Tuz Gölü'ne", Ekekon, Sayı:2253 2 Eylül 1944, s.2

"Cihanbeyli Tedkikatı: Çaltepe'den Tuz Gölü'ne", *Ekekon*, Sayı: 2254, 5 Eylül 1944, s.2

"Kız Enstitüsü Açıldı?" , *Ekekon*, Sayı: 2254, 5 Eylül 1944, s.3

"Çaltepe'den Tuz Gölü'ne ",*Ekekon,* Sayı: 2255, 7 Eylül 1944, s.**2**

Çaltepe'den Tuz Gölü'ne" , *Ekekon*, Sayı: 2257, 12 Eylül 1944. s.2; *Ekekon*, Sayı: 2258, 14 Eylül 1944, s.2 ; *Ekekon*, 2359, 16 Eylül 1944, s.3

"Konya'da İlköğretim Davası", *Ekekon*, Sayı: 2263, 30 Eylül 1944, s.2-3

"Çatlepe'den Tuz Gölü'ne", *Ekekon*, Sayı: 2364, 3 Birinci teşrin 1944, s.3, 10 Birinci teşrin 1944,2367, s.2

" Ankara- Konya –Antalya Hattı", *Ekekon*, Sayı: 2270, 17 Birinci teşrin 1944, s.2

"Çaltepe'den, Tuz Gölü'ne,", *Ekekon*, Sayı: 2272, 21 Birinci teşrin 1944, s.3

"Konya Kız Sanat Enstitüsü Onu Kuran Valimiz Tarafından Açıldı " *Ekekon,* Sayı: 2276, 2 İkinci teşrin 1944, s.2-3

" Maarif Tarihine Mutlu Bir Çığır: Yeni Köy Öğretmenleri İşleri Başına Dağıldılar", *Ekekon*, Sayı: 2288, 5 Birinci kânun 1944, s.3

"Umumi Mecliste İlk Gün", *Ekekon,* Sayı: 2314, 3 Şubat 1945, s.1

" Haklı İstek- Vali Ferit Paşa-Spor Kulüpleri",*Ekekon,* Sayı: 2323, 24 Şubat 1945, s.2

"Halkevlerinin Yıldönümü ve Yeni Halkodaları Açılırken", *Ekekon*, Sayı: 2323, 24 Şubat 1945, s.3

" Tren Seferleri", *Ekekon*, Sayı:2335, 24 Mart 1945, s.2

"Bayram Yankıları- Bayram Yemeği- Gizli Yardımlar- Lisede Müsamere-Çocuk Müsamereleri - Amerikan Koleji", *Ekekon,* Sayı: 2350, 28 Nisan 1945, s.2-3

"İngiliz Resim ve Grafik Sanatlar Sergisi, *Ekekon,* Sayı: 2359, 19 Mayıs 1945, s.1-2

"Kurullarımız: Özden Teknik Ziraat Okulunu Tanıyalım", *Ekekon,* Sayı: 2386- 2390, 21-31 Temmuz 1945, s.2

"Halkevi Reisinin Ankara Müjdeleri", *Ekekon,* Sayı: 2408, 14 Eylül 1945, s.2

"Rüstem Sungur Ayrılırken" *Ekekon*, Sayı:2414, 28 Eylül 1945, s.1/6

"Üniversite Haftası" *Ekekon*, Sayı:2416, 3 Ekim 1945, s.2

" Üniversite Haftası", *Ekekon*, Sayı: 2417, 5 Ekim 1945, s.2

"Mevlâna, ", Yazan: Prof. Ali Nihat Tarlan, Tespit Eden: Namık Ayas, *Ekekon*, Sayı: 2420, 12 Ekim 1945, s.1

"Üniversite Haftası, Konferansların Ana Hatları II", *Ekekon,* Sayı: 2420, 12 Ekim 1945, .2

"Konferanslardan Ana Hatlar: Konya Jeolojisinin Pratik Neticeleri", (Tespit eden), Namık Ayas, *Ekekon,* Sayı: 2426, 26 Ekim 1945, s.1

"Valimizi Selamlarken", *Ekekon,* Sayı: 2421, 15 Ekim 1945, s.1

" Konferanslardan Ana Hatlar, *Ekekon,* 2425, 24 Ekim 1945, s.1

"Yeni İlkokullara Doğru", *Ekekon,* Sayı: 2441, 5 Aralık 1945, s.1

"Çocuk Sayımının Neticeleri-Bir Misafirin Dikkati-Hangi Kadına Saygı?" *Ekekon*, Sayı: 12 Aralık 1945, s.3

"Konya'mız", *Ekekon,* Sayı: 2449, 21 Aralık 1945, s.1

"Ilgın Gezisi, Temsil Kolunun Ilgın'daki 24 Saati ve Halkevlilerin Başarısı", *Ekekon*, Sayı: 2483, 11 Mart, 1946, s.2

"Ilgın Gezisi (Ilgın'da Geçirilen 24 Saat - Ilgın'ın Dertleri ve Halkevlilerin Başarısı II". *Ekekon,* Sayı: 2484, 13 Mart 1946, s.3

"Ilgın Gezisi, Ilgın'da Geçen 24 Saat ve Halkevlilerin Başarısı III", *Ekekon*, Sayı: 2487, 20 Mart 1946, s.3.

" On İki Yaşın Manası", *Ekekon,* Sayı: 2492, 1 Nisan 1946, s.1

"23 Nisan", *Ekekon,* Sayı: 2501, 22 Nisan 1946, s.1

"İnönü ve Sarıoğlanlar", *Ekekon*, Sayı: 2509, 10 Mayıs 1946, s.2

" Halkevimizde: Resim ve Mimari Sergisi", *Ekekon*, Sayı: 2515, 24 Mayıs 1946, s.2

"Gezi Notları: Temsil Kolu Cihanbeyli'de", *Ekekon*, Sayı: 2518, 25 Mayıs 1946, s.2

"Gezi Notları: Temsil Kolu Cihanbeyli'de", *Ekekon*, Sayı: 2519, 29 Mayıs 1946, s.2

" Kız Öğretmen Okulu Sergisi", *Ekekon*, Sayı: 2527, 17 Haziran 1946, s.2

"B. Britanya Basın Ateşesi Konya İçin Ne Diyor?", *Ekekon*, Sayı: 2534, 3 Temmuz 1946, s.2

"Konya Kız Sanat Enstitüsü", *Ekekon*, Sayı: 2596, 6 Aralık 1946, s.2

"Sağlık Müesseselerimiz: Konya Memleket Hastanesi", *Ekekon*, Sayı: 2607, 1 Ocak 1947, s.2

"Şehrin Sağlık İşlerinde: Bazı Tedbirler", *Ekekon: Sayı: 2608, 3 Ocak 1947, s.2-3*

"Konya Ereğlisi (Ereğli ve İmar- Hükümet Binası- Milli Eğitim- Sağlık Tarım), *Ekekon,* Sayı: 2658, 30 Nisan 1947, s.2-3

"Kültür Yuvalarımız; Erkek Sanat Enstitüsü", *Ekekon*, Sayı: 2661, 7 Mayıs 1947, s.2,

"Ereğli- İvriz Köy Enstitüsü", (Enstitü, Kuruluş- Günlük Çalışmalar, -Haftalık Çalışmalar I", *Ekekon*, Sayı: 2666, 19 Mayıs 1947, s.2

"Ereğli İvriz Köy Enstitüsü II", *Ekekon,* Sayı: 2666 , 21 Mayıs 1947, s.2

"Ereğli İvriz Köy Enstitüsü III", *Ekekon*, Sayı: 23 Mayıs 1947, s.2

"Ereğli İvriz Köy Enstitüsü IV", *Ekekon*, Sayı: 2669, 26 Mayıs 1947, s.2

"Ereğli İvriz Köy Enstitüsü V", *Ekekon,* Sayı: 28 Mayıs 1941, s.2

"Biz de Asfalt İstiyoruz." , *Ekekon,* Sayı: 2689, 11 Temmuz 1947, s.1

"Konya Kızılay Aşevi , *Ekekon*, Sayı: 2703, 13 Ağustos 1947, s.1-2

"Bir Bayram Serencamı: Meram Seferi, Otelde Bir Gece, Toz Bulutları", *Ekekon*, Sayı: 2705, 22 Ağustos 1947, s.2

" Hava Kurultayından Sonra 24 Günlük Yolculukta" (Kurultay Başlarken- Program- Milli Havacılığımız,) *Ekekon,* Say1: 2707, 27 Ağustos 1947, s.2; Sayı:2708, 29 Ağustos 1947, s.2; Sayı: 2710, 3 Eylül 1947, s.2; Sayı:2714; 12 Eylül 1947', s.2; Sayı: 2719, 24 Eylül'de 1947, s.2 .

"Yarın 30 Ağustos", *Ekekon*, Sayı: 2708, 29 Ağustos 1947, s.1

"Kendi Sınırımızda: Karaman, Bugün Karaman Belediyesi" *Ekekon,* Sayı: 2720, 26 Eylül 1947, s.2 Sayı:. 29 Eylül 1947, s.2-3

"Şükrü Doruk Okulu Açılırken", *Ekekon,* Sayı: 2748, 3 Aralık 1947, s.1

"Yarınki Kongre Münasebetiyle",*Ekekon,* Sayı: 2767, 16 Ocak 1948 s.1-2

" Kurulurken,", *Ekekon;* Sayı: 2771, 26 Ocak 1948, s.2

"Konya'nın Yeni Üçüzleri" *Ekekon*, Sayı: 2778, 11 Şubat 1948, s.2

"Vali N. Ergin," *Ekekon,* Sayı: 2781, 18 Şubat 1948. s.1

"Konya Öğretmenler Birliği Kurulurken", *Ekekon,* Sayı:2785, 27 Şubat 1948, 2

" General Naci Eldeniz, Bir Filmin Anlattığı, *Ekekon,* Sayı: 2799, 31 Mart 1948, s.2

" Mc. Neil'in Elbisesi-Konya'da Evkaf Oteli, *Ekekon,* Sayı: 2800, 2 Nisan 1948, s.2

" Okul İsimleri", *Ekekon,* Sayı: 2804, 12 Nisan 1948, s.2

" Çocuklarımız- İvriz'in Bayramı", *Ekekon*, Sayı: 2806, 16 Nisan 1948, s.2

" En Güzel Haber- Muhtarlar Kursu", *Ekekon,* Sayı: 2807, 19 Nisan 1948, s.2

" Çocuk Haftasına Yaklaştık", *Ekekon*, Sayı: 2808, 21 Nisan 1948, s.2

" Çocuklar! Ne Düşünüyorsunuz", *Ekekon,* Sayı: 2809, 23 Nisan 1948, s.2

" Ç.E. Kurumu Konya'da Nasıl Çalışmalıdır?" *Ekekon, Sayı:* 2811, 28 Nisan 1948, s.2

" Büyük Mimarın Mezarı, Bahar Bayramı", *Ekekon*, Sayı: 2812, 30 Nisan 1948, s.2

" Köy Sanat Kursları", *Ekekon,* Sayı:2812, 3 Mayıs 1948, s.2

"Hava Filosunun Ziyareti Münasebetiyle," *Ekekon,* Sayı: 2817, 12 Mayıs 1948,s.2

" Ormanlarımız", *Ekekon*, Sayı: 2818, 14 Mayıs 1948, s.2

" Hoş Geldiniz!" *Ekekon*, Sayı:2819, 17 Mayıs 1948, s.2

"Bir Müsamere Dolayısıyla" , *Ekekon*, Sayı: 2823, 26 Mayıs 1948, s.1

"H.A. : Cirit ve Kalkan",*Ekekon,* Sayı: 2827, 4 Haziran 1948, s.2

"Kızlarımızın Sergisi", *Ekekon,* Sayı: 2835, 23 Haziran 1948,s.1
"Üniversitelilerin İhtiyaçları I-III", *Ekekon*, Sayı: 2848-2850, 23, 26, 28 Temmuz 1948, s.1,
"Halkevinde Kurslar", *Ekekon*, Sayı: 2852, 2 Ağustos 1948, s.3
"Yeni Yayınlar, Frmakodinamik Esaslara Göre Yerli Tıbbî Müstahzarlar", *Ekekon*, Sayı: 2860, 25 Ağustos 1948, s.2,
"Zirai Kalkınma Kongresi", *Ekekon*, Sayı:2868, 13 Eylül 1948, s.1
"Ziraat Hayatımıza Önemli Bir Gün", *Ekekon*, Sayı:2869, 15 Eylül 1948, s.1
"Bir Başarı Karşısında" , *Ekekon*, Sayı:2881, 20 Ekim 1948, s.1
" Kongre Dönüşü I, II, III", *Ekekon*, Sayı:2895-2897, 22, 24, 26 Kasım 1948, 2,
"Kongre Dönüşü IV", *Ekekon*, Sayı: 2900, 3 Aralık 1948, s.2
"Verem Savaş Derneği" (başyazı) *Ekekon,* Sayı: 2908, 22 Aralık 1948, s.1
" Tiyatro mu, Sinema mı, Halkevi ve Münevverlerimiz", *Ekekon,* Sayı: 2910, 27 Aralık 1948, s.3
" Ne Güzel Şehir", *Ekekon*, Sayı: 2912, 31 Aralık 1948,s.3
"Konya Öğretmenler Birliği, *Ekekon*, Sayı: 2919, 12 Ocak 1949, s.1
"Çocuk Kurumu", *Ekekon*, Sayı: 2961, 25 Nisan 1949, s.1
" Sergi", *Ekekon,* Sayı: 2986, 22 Haziran 1949, s.1
"Konya'da Asfalt, Ne Sihirdir Ne Keramet", *Ekekon*, Sayı: 2996, 15 Temmuz 1949, s.3
" Kuraklık", *Ekekon* , Sayı: 2997, 18 Temmuz 1949, s.3
"Eski Eserler, Müsavi Konya", *Ekekon,* Sayı: 2998, 20 Temmuz 194,s.2
"Meram Suyu", *Ekekon*, Sayı: 2999, 22 Temmuz 1949, s.2
"Meyvecilik Kooperatifi." Ekekon, Sayı: 3000, 25 Temmuz 1949, s.2
"Türk'tür İşe Başlarken", *Ekekon*, Sayı: 3003, 8 Ağustos 1949, s.2-3
" Yerleri Belli Oldu", *Ekekon*, Sayı: 3013, 31 Ağustos 1949, s.2
" Kızlarımız Sanat Enstitüsünde Okusunlar!",*Ekekon* Sayı: 3012, 29 Ağustos 1949, s.2
"Sanayileşmeğe Muhtaçtır". *Ekekon*, Sayı: 3014, 2 Eylül 1949, s.2
" Biraz Biz de Suçluyuz, *Ekekon*, Sayı: 3017, 9 Eylül 1949, s.2
"Yeni Bir Bina: İş Bankası", *Ekekon*, Sayı: 3019, 14 Eylül 1949, s.2
"Konya Verem Dispanseri", *Ekekon*, Sayı:3023, 23 Eylül 1949, s.2
" Halkevinde Konser, Pamuk Prenses, Konferans Serisi", *Ekekon,* Sayı: 3081, 10 Şubat 1950, s.2
" Tüccarlarımızın Korktukları, Gazetecilik, Hayal Adası", *Ekekon*, Sayı . 3082, 13 Şubat 1950, s.2
"Gayesi Kaybolan Bir Teşekkül: Okul Aile Birlikleri", *Ekekon,* Sayı:3086, 18 Şubat 1950, s.1-2
"Halkevleri" *Ekekon*, Sayı: 3087, 20 Şubat 1950, s.l
"Devlet Üretim Çiftlikleri", *Ekekon,* Sayı: 3097, 6 Mart 1950, s.1
" Milli Eğitim Bütçesi", *Ekekon,* Sayı: 3091, 24 Şubat 1950, s.1
" Ekekon 16 yaşında.Yaş Günümüz" , *Ekekon,* Sayı: 3104, 24 Mart 1950, s.1
"Kim Rehberlik Edecek?", *Ekekon,* Sayı:3111, 22 Mart 1950, s.1
"Şehrimizde Yeni Bir Gazete Çıkıyor. *Ekekon*, Sayı: 3111, 22 Mart 1950, s.2
" İnönü Zaferi", *Ekekon*, Sayı:3121, 4 Nisan 1950, s.2
"İleri Gazetesi Hafta Sonu Çıkıyor", *Ekekon,* Sayı: 3122,5 Nisan 1950, s.2
"Yeni Bir Dergi: Bizim Yayla", *Ekekon,* Sayı: (?) 15 Nisan 1950, s.3
"Bayrama Girerken" , *Ekekon*, 3138(?) 22 Nisan 1950, s.1
"Yollarla Başbaşa!", *Yeni Meram*, Sayı: 24, , 21 Eylül 1950, s.1
"Yollarla Başbaşa! II", *Yeni Meram* , Sayı: 25 22 Eylül 1950, s.1,
"Yollarla Başbaşa III", Yeni Meram, Sayı: 26, 27 Eylül 1950, s.1/2
"İleri Gazetesi Bu Hafta Çıkıyor", *Ekekon*, Sayı: 3122, 5 Nisan 1950, s.2
"İleri Çıktı" *Ekekon,* Sayı: 3127, 11 Nisan 1950, s.2
"Cumhuriyetimiz", *Yeni Meram*, Sayı: 57, 29 Ekim 1950, s.1

Osman Asöcal, " Günün Penceresi: İleri Gazetesinin Başarısı", *Yeni Meram*, Sayı: 62, 3 Kasım 1950, s.2
" İşte İnsanlık Vazifemiz", *Yeni Meram*, Sayı: 85, 26 Kasım 1950, s.2
İhsan Işık, "Bizim Şehir: İleri'ler " *Yeni Meram*, Sayı: 97, 8 Aralık 1950, s.2
" Kore Günü", *Yeni Meram*, Sayı: 99, 11 Aralık 1950, s.1/4
"Şehir Haberleri", "Adana Gezisi ve İntibaları"(Namık Ayas'ın Konferansı), *Yeni Konya,* Sayı: 583, 20 Ocak 1951, s.2
"N. Ayas, Ankara'ya Gidiyor", *Yeni Konya,* Sayı: 739, 27 Haziran 1951, s.2
"Bir Tenkide Cevap", *Yeni Meram*, Sayı: 476, 30 Aralık 1951, s.2
"İleri Çıktı", (haber), *Yeni Meram*, Sayı: 487, 10 Ocak 1952, s.2
"Bekir Yeğintürk'e: Açık Cevap", *Yeni Konya*, Sayı: 1009, 31 Mart 1952, s.2
Yıldızoğlu," Namık Ayas'a Açık Mektup", *Yeni Meram*, Sayı: 599, 29 Mart 1952, s.2
Yıldızoğlu, Namık Ayas'a Zaruri Bir Cevap" *Yeni Konya*, Sayı: 1015, 6 Nisan 1952, s.2
"Gazeteciler Cemiyeti Başkanı Namık Ayas İstifa Etti", *Yeni Konya*, Sayı: 1097, 30 Haziran 1952, s.1
"Namık Ayas, Rahatsız", *Yeni Konya*, Sayı: 1097, 30 Haziran 1952, s.2
"Ahmet Emin Yalman Kimdir?" Son Tecavüz Münasebetiyle" *Yeni Konya,* Sayı: 1240, 25 Kasım 1952, s.1,
"İleri Gazetesi, 21. Sayısı Çıktı", *Yeni Meram,* Sayı: 897, 13 Şubat 1953, s.2
" Bir Avrupa Birliği Kurulabilecek mi?", *Yeni Konya*, Sayı: 1871, 4 Eylül 1954, s.2
"İstanbul'daki Avrupa Birliği Kampanyası'ndan Notlar: Avrupa Devletleri Niçin Birleşmek İstiyor? II," *Yeni Konya*, Sayı: 1876, 9 Eylül 1954, s.2
"Cumartesi Akşamı Yapılan Sanat ve Edebiyat Gecesi", *Yeni Meram*, Sayı:1841, 10 Ekim 1955 s.1
"Bir Açıklama ve Bir Teşekkür", *Yeni Meram*, Sayı: 1842, 11 Ekim 1955, s.1/3
Celâleddin Kişmir; "Karınca Kararınca: Küçük Bir Broşür Çıktı Diye", *Yeni Konya,* Sayı: 2271, 11 Ekim 1955, s.2
"Namık Ayas'ın Açıklamasına Dair Bir Açıklama", *Yeni Konya*, Sayı: 2272, 12 Ekim 1955, s.1
"Açıklama İle İlgili Bir Açıklama", *Yeni Meram*, Sayı:1844, 13 Ekim 1955, s.1
İmzasız, "Bir Cevap Münasebetiyle: Sanat ve Edebiyat Gecesi, Jübile ve Broşüre Dair", *Yeni Meram*, Sayı: 1844, 13 Ekim 1955, s.2
Celalettin Kişmir, "Sebebi Var", *Yeni Konya,* Sayı: 2274, 14 Ekim 1955, s.1
"Dost Böyle Konuşur", *Yeni Konya*, Sayı: 2278, 18 Ekim 1955, s.2
"Namık Ayas Emekliliğini İstedi", *Yeni Konya*, Sayı:2994, 24 Ekim 1957, s.2
"Amcam Muhlis Koner", *Yeni Konya*, Sayı: 2998, 28 Ekim 1957, s.1
"Cumhuriyet 34 Yaşında". *Yeni Konya,* Sayı: 2999, 29 Ekim 1957, s.1
"Seçimlerden Sonra", *Yeni Konya*, Sayı: 3000, 30 Ekim 1957, s.1
Rüştü Ergen; "Seydişehir Mektubu: İki Sevinç, Bir Elem, *Yeni Konya*, Sayı: 3001, 31 Ekim 1957, s.2
"Mevlâna İhtifali", *Yeni Konya*, Sayı: 3001, 1 Kasım 1957, s.1
"Muhlis Koner'e Mektuplar: Biz Çıkalım Kerevetine" *Yeni Konya*, Sayı: 3002, 3 Kasım 1957
"Muhlis Koner'e Mektuplar: Ol Mahkemenin Hükmü", *Yeni Konya*, Sayı: 3003, 4 Kasım 1957, s.1
"Muhlis Koner'e Mektuplar: Üçtu Uçtu Kim Uçtu? *Yeni Konya*, Sayı: 3004, 5 Kasım 1957, s.1
"Muhlis Koner'e Mektuplar: Uyusun da Büyüsün Ninni", Yeni Konya, Sayı: 3005, 6 Kasım 1957, s.1
"Muhlis Koner'e Mektuplar: Gedavet Olmayınca", *Yeni Konya*, Sayı: 3006, 7 Kasım 1957, s.1
"Muhlis Koner'e Mektuplar: Öörióóóó" *Yeni Konya*, Sayı:3007, 8 Kasım 1957, s.1
"Muhlis Koner'e Mektuplar: Plân.. Plân.. Plân..", *Yeni Konya,* Sayı: 3008, 9 Kasım 1957, s.1
"Muhlis Koner'e Mektuplar:", *Yeni Konya,* Sayı: 3009, 10 Kasım 1957, s.1
"Muhlis Koner'e Mektuplar: "Sımsıkı Tutsunlar", *Yeni Konya*, Sayı: 3010, 11 Kasım 1957, s.1
"Muhlis Koner'e Mektuplar: Kuyu Suyu Bedava", *Yeni Konya*, Sayı: 3011, 12 Kasım 1957, s.1
"Muhlis Koner'e Mektuplar: Telefon Dediğin…", *Yeni Konya,* Sayı: 3012, 13 Kasım 1957, s.1
"Muhlis Koner'e Mektuplar: Meram'da Telefon Var…", *Yeni Konya*, Sayı: 3014, 14 Kasım 1957, s,.1
"Muhlis Koner'e Mektuplar: Reyimi Sana Veriyorum", *Yeni Konya*, Sayı: 3015, 15 Kasım 1957, s.1

Muhlis Koner'e Mektuplar: Son Mektup", *Yeni Konya*, Sayı: 3016, 16 Kasım 1957, s.1

"Mösyöler Dikkat" *Yeni Konya*, Sayı: 3017, 17 Kasım 1957, s.1

"Şimşir Tarak", *Yeni Konya*, Sayı: 3018, 18 Kasım 1957, s.1

"Sayın A. Altınok'a Açık Mektup", *Yeni Konya*, Sayı: 3019, 19 Kasım 1957, s.1

"Poisson D'avril", *Yeni Konya*, Sayı: 3020, 20 Kasım 1957, s.1

"Bilmece", *Yeni Konya*, Sayı: 3021, 21 Kasım 1957, s.1

"Talebeye Maşallah", *Yeni Konya*, Sayı: 3022, 22 Kasım 1957, s.1

"Nöbet Kimde?", *Yeni Konya*, Sayı: 3023, 23 Kasım 1957, s.1

"Hani Bizim Eşşek", *Yeni Konya*, Sayı: 3024, 24 Kasım 1957, s.2

"Rabian", *Yeni Konya*, Sayı: 3025, 25 Kasım 1957, s.2

"İstanbul Valisi", *Yeni Konya,* Sayı: 3026, 26 Kasım 1957, s.1

"Bu Bir Sırdır", *Yeni Konya*, Sayı: 3026, 26 Kasım 1957, s.1

"Varan: Bir", *Yeni Konya*, Sayı: 3027, 27 Kasım 1957, s.1

"50.Tur ", *Yeni Konya*, Sayı: 3028, 28 Kasım 1957, s.1

"Fidanlık", *Yeni Konya*, Sayı: 3029, 29 Kasım 1957, s.1( )

"Garibim Hey…" *Yeni Konya*, Sayı: 3024, 30 Kasım 1957, s.1

"Bir Hafta 6 Gündür",*Yeni Konya*, Sayı: 3025, 1 Aralık 1957, s.1

"Sahipsiz Okul", *Yeni Konya*, Sayı: 3026, 2 Aralık 1957, s.1

"Şu Konya'nın Meram'ı", *Yeni Konya*, Sayı: 3027, 3 Aralık 1957, s.1

"Buz Gibi", *Yeni Konya*, Sayı: 3028, 4 Aralık 1957, s.1

"O Mahiler ki..." *Yeni Konya*, Sayı: 3029, 5 Aralık 1957, s.1

"Ne Gezer..;" *Yeni Konya*, Sayı: 3030, 6 Aralık 1957, s.1

"Yine Aynı"… *Yeni Konya*, Sayı: 3031, 7 Aralık 1967, s.1

"Bu Dert Her gün", *Yeni Konya*, Sayı: 3032, 8 Aralık 1957, s.1

"A-Z" , *Yeni Konya*, Sayı: 3033, 9 Aralık 1957, s.1

"Pışt.." *Yeni Konya*, Sayı: 3034, 10 Aralık 1957, s.1

"Geçmiş Zaman Olur ki.." *Yeni Konya*, Sayı: 3035, 11 Aralık 1957, s.1

"Boş Lafa Paydos..", *Yeni Konya*, Sayı: 3036, 12 Aralık 1957, s.1

"Ah Ya Muallim, Ya Muallim", *Yeni Konya*, Sayı: 3037, 13 Aralık 1957, s.1

"Hemşerilerimle Baş başa" ,*Yeni Konya*, Sayı: 3038, 14 Aralık 1957, s.1

"Davetiye", *Yeni Konya*, Sayı: 3038, 15 Aralık 1957, s.1

"Sayın Tevfik İleri ve Sayın Celâl Yardımcı'ya: Açık Mektup: Mevlâna Şehri Himmet Bekliyor", *Yeni Konya,* Sayı: 3039, 16 Aralık 1957, s.1

"Konya'nın Sayılı Günleri", *Yeni Konya*, Sayı: 3039, 16 Aralık 1957, s.1

"Yalnız Bir Saniye", *Yeni Konya*, 3030, 17 Aralık 1957, s.1

"Mesnevi'nin Özü", *Yeni Konya*, Sayı: 3031, 18 Aralık 1957, s.1

"Doğanbey Ortaokulu'nda: Bir Müdür, Bir de Mühür"; *Yeni Konya*, Sayı: 3032, 19 Aralık 1957, s.1

"İşte Böyle de Oluyor", *Yeni Konya*, Sayı: 3033, 20 Aralık 1957, s.1

"Bu, Gazetecilik Değil", *Yeni Konya*, Sayı: 3034, 21 Aralık 1957, s.1

"Hani O El..", *Yeni Konya*, Sayı: 3035, 22 Aralık 1957, s.1

"Demokrasi Yerine Temukrasi", *Yeni Konya,* Sayı: 3036, 23 Aralık 1957, s.1

"Rahmetli İyi Adamdı", *Yeni Konya*, Sayı: 3037, 24 Aralık 1957, s.1

"Birlik, Beraberlik..", *Yeni Konya*, Sayı: 3038, 25 Aralık 1957, s.1

"Reçete", *Yeni Konya*, Sayı: 3039, 26 Aralık 1957, s.1

"Grayderlere Dikkat…", *Yeni Konya*, Sayı: 3040, 27 Aralık 1957, s.1

"Güle, Güle.." *Yeni Konya*, Sayı: 3041, 28 Aralık 1957, s.1

"Gurabahane-i Laklakan", *Yeni Konya*, Sayı: 3041, 29 Aralık 1957, s.1
"Alo, Burası Konya"-Sayın Muhsin Ertuğrul'a-*Yeni Konya*, Sayı: 3042, 30 Aralık 1957, s.1
"Şüphe", *Yeni Konya*, Sayı: 3043, 31 Aralık 1957, s.1
" Yar Bana Bir Eğlence, *Yeni Konya*, Sayı: 3043, 1 Ocak 1958, s.1
"Yılbaşından Kalan", *Yeni Konya*, Sayı:3044, 2 Ocak 1958, s.1
"Bir Müdür Ayrıldı", *Yeni Konya*, Sayı: 3045, 3 Ocak 1958, s.1
"Alfabetik Liste", *Yeni Konya*, Sayı: 3046, 4 Ocak 1958, s.1
"Hindiden Evvel Tükürük", *Yeni* Konya, Sayı: 3047, 6 Ocak 1958, s.1
"Verem Haftası", *Yeni Konya*, Sayı: 3048, 7 Ocak 1958, s.1
"Neden Cümlemiz Veremli Değiliz", *Yeni Konya*, Sayı: 3049, 8 Ocak 1958, s.1
"Aynanın Tersi", *Yeni Konya*, Sayı: 3050, 8 Ocak 1958, s.1
"Her Gün Fındık Fıstık…", *Yeni Konya*, Sayı: 3051, 9 Ocak 1958, s.1
"Zorumuz Yok Ama…", *Yeni Konya*, Sayı: 3052, 11 Ocak 1958, s.1
"Havada Bulut", *Yeni Konya*, Sayı:3052, 12 Ocak 1958, s.1
"Ayranı Yok İçmeğe", *Yeni Konya*, Sayı: 3053, 13 Ocak 1958 s.1
"Ankara'nın Taşına Bak..", *Yeni Konya*, Sayı:3053, 14 Ocak 1958, s.1
"Bu Bir Robot Değildir", *Yeni Konya*, Sayı: 3054, 15 Ocak 1958, s.1
"Tanrı Mesleği", *Yeni Konya*, Sayı: 3055, 16 Ocak 1958, s.1
"Gez Konya'yı, Gör Dünyayı", *Yeni Konya*, Sayı: 3056, 17 Ocak 1958, s.1
"Çıra Dibine Karanlık", *Yeni Konya*, Sayı: 3057, 18 Ocak 1958, s.1
"Zannetme ki güldür, ne de lale.." *Yeni Konya*, Sayı: 3058, 19 Ocak 1958, s.1
"Dam Üstünde Saksağan", *Yeni Konya*, Sayı: 3059, 20 Ocak 1958, s.1
"Gazeteciler Kongresi Dün Yapıldı: (Başkanlığa tekrar İttifakla Namık Ayas getirildi", *Yeni Konya*, Sayı: 3059, s.1, 20 Ocak 1958, s.1
"Haniye Diploma İsteyen", *Yeni Konya*, Sayı: 3060, 21 Ocak 1958, s.1
"Yüz Karası", *Yeni Konya*, Sayı: 3061,22 Ocak 1958, s.1
"Ya Mendili Yoksa..", *Yeni Konya*, Sayı: 3062, 23 Ocak 1958, s.1
"Kahramanlık Günleri", *Yeni Konya*, Sayı: 3062, 24 Ocak 1958, s.1
"Yine Bu Şehir…", *Yeni Konya*, Sayı: 3063, 25 Ocak 1958, s.1
"Onlar Ne İstiyor", *Yeni Konya*, Sayı: 3064, 26 Ocak 1958, s.1)
"Et Meselesi-Sabit Gelirli Meselesi", *Yeni Konya*, Sayı: 3065, 27 Ocak 1958, s.1
"Bu Rapor, Başka Rapor", *Yeni Konya*, Sayı: 3066, 28 Ocak 1958, s.1
"Acaba Son mu?", *Yeni Konya*, Sayı: 3067, 29 Ocak 1958, s.1
"Selametnist Kenarest", *Yeni Konya*, Sayı: 3068,30 Ocak 1958, s.1
"Zamanı Geldi", *Yeni Konya*, Sayı: 3069, 31Ocak 1958, s.1
"Belediye Meclisi Toplanırken", *Yeni Konya,* Sayı: 3070, 1 Şubat 1958, s.1
"Konya (E.S.O.)su", *Yeni Konya*, Sayı: 3070, 1 Şubat 1958, , s.1
"Kıbrıs", *Yeni Konya*, Sayı: 3071, 2 Şubat 1958, s.1
"Evvelâ Memleket, Sonra Menfaat", *Yeni Konya,* Sayı: 3072, 3 Şubat 1958, s.1
"Ateşe Dikkat", *Yeni Konya,* Sayı: 3073, 4 Şubat 1958, s.1
"Belediye Azalığı", *Yeni Konya*, Sayı: 3074, 5 Şubat 1958, s.1
"Teklif", *Yeni Konya*, Sayı: 3075, 6 Şubat 1958, s.1
"Vekâlet Emri", *Yeni Konya*, Sayı: 3076, 7 Şubat 1958, s.1
"Orduda Disiplin", *Yeni Konya*, Sayı: 3077, 8 Şubat 1958, s.1
"Kemer Altı Minare", *Yeni Konya*, Sayı: 3078, 9 Şubat 1958, s.1
"Biraz Ses, Biraz Nefes", *Yeni Konya*, Sayı: 3079, 10 Şubat 1958, s.1
"II. Ordu Muhabere İnşa Taburunda Yarım Gün" , *Yeni Konya*, Sayı: 3079-3080, 10-11 Şubat 1958, s.1

“Barajlar” *Yeni Konya*, Sayı: 3080, 11 Şubat 1958, s.1
“?“. *Yeni Konya*”, Sayı: 3080, 11 Şubat 1958, s.1-2
“Gençlerimizin Üzüntüsü”, *Yeni Konya*, Sayı: 3081, 12 Şubat 1958, s.1
“Güya 100 Bin Nüfus”, *Yeni Konya*, Sayı: 3082, 13 Şubat 1958, s.1
“Öğretmenim Susadım”, *Yeni Konya*, 3083, 14 Şubat 1958, s.1)
“ Ayrancı Mektubu”, *Yeni Konya*, Sayı: 3085, 16 Şubat 1958, Pazar, s.1
“Su, Daha Kırk Sene Su” *Yeni Konya*, Sayı: 3087, 18 Şubat 1958, s.1
“Aslanlı Kışla’da Uyanık Aslan Tabur” *Yeni Konya*, Sayı: 3088, 19 Şubat 1958, s.1/3
“Hizmetçiler Cemiyeti”, *Yeni Konya*, Sayı: 3088, 19 Şubat 1958, s.1
“Üzüntüyü Bırak, Yaşamaya Bak, *Yeni Konya*, Sayı: 3089, 20 Şubat 1958, s.1
“Sayın Bayan”, *Yeni Konya*, Sayı: 3090, 21 Şubat 1958, s.1
“Niçin”, *Yeni Konya*, Sayı: 3091 22 Şubat 1958, s.1.
“Açık Mektup”, *Yeni Konya*, Sayı: 3092, 23 Şubat 1958, s.1
“Ne Bekliyoruz”, *Yeni Konya*, Sayı: 3093, 24 Şubat 1958, s.1
“Bugünün Küçüğü, Yarının Büyüğüdür”, *Yeni Konya*, Sayı: 3094, 25 Şubat 1958, s.1
“Oto Taburu”, *Yeni Konya,* Sayı: 3094-3095, 25-26 Şubat 1958, s.1-2
“Ağaç Diken Tuğ Diker”, *Yeni Konya*, Sayı: 3095, 26 Şubat 1958, s.1
“Çıkar Yol”, *Yeni Konya*, Sayı: 3096, 27 Şubat 1958, s. 1
“Yeni Bir Mezarlık”, *Yeni Konya*, Sayı: 3097, 28 Şubat 1958, s.1
“Kim bilir”, *Yeni Konya*, Sayı: 3098, 1 Mart 1958, s.1
“Nigehban Hemşehriler”, *Yeni Konya*, Sayı: 3099, 2 Mart 1958, s.1
“Ordu Gizleme Bölüğü”, *Yeni Konya*, Sayı: 3100, 3 Mart 1958, s.1-2
“Doktorlarımız İçin”, *Yeni Konya*, Sayı: 3100, 3 Mart 1958, s.1
“Teselli”, *Yeni Konya*, Sayı: 3101, 4 Mart 1958, s.1
“Ferit Hoca”, *Yeni Konya*, Sayı: 3102, 5 Mart 1958, s.1
“Körfeze Doğru”, *Yeni Konya*, Sayı: 3103, 6 Mart 1958, s.1
“Bekle Bahtın Açılsın”, *Yeni Konya*, Sayı: 3014, 7 Mart 1958, s.1
“K. 982, “, *Yeni Konya*, Sayı: 3106, 8 Mart 1958, s.1
“İlle de Hemşire”, *Yeni Konya*, Sayı: 3106, 9 Mart 1958, s.1
“Trafik”, *Yeni Konya*, Sayı: 3107, 10 Mart 1958, s.1
“Konya Asker Hastanesi” , *Yeni Konya,* Sayı: 3107-3108, 10-11 Mart 1958, s.1
“Fazilet”, *Yeni Konya*, Sayı: 3109, 12 Mart 1958, s.1
“Yeşil Ada Tezihanesi Sahibi Bayan Nemika’nın Defilesinde” *Yeni Konya,* Sayı: 3109, 12 Mart 1958, s.1-2
“Bozkır Hadisesi”, *Yeni Konya*, Sayı: 3110, 13 Mart 1958, s.1
“Körlere Yardım”, *Yeni Konya*, Sayı: 3111, 14 Mart 1958, s.1
“Bir Nefes Sıhhat!”, *Yeni Konya*, Sayı: 3112, 15 Mart 1958, s.1
“110. Yıl”, *Yeni Konya*, Sayı: 3113, 16 Mart 1958, s.1
“Hürriyet ve Adalet Nizamı”, *Yeni Konya*, Sayı: 3114, 17 Mart 1958, s.1
“Bu Hafta”, *Yeni Konya*, Sayı: 3115, 18 Mart 1958, s.1 ,
“Milli Duygu”, *Yeni Konya*, Sayı: 3116, 19 Mart 1958, s.1
“Ordu Ağır Bakım Tamir Fabrikası”, *Yeni Konya*, Sayı: 3116-3117, 19-20 Mart 1958, s.1-2, 21 Mart 1958, s.1
“En Yaşlı Mevlâna Torunu Vefat Etti**”,** *Yeni Konya*, 20 Mart 1958, s.1, Sayı: 3117
“Kaçırdılar”, *Yeni Konya*, Sayı: 3117, 20 Mart 1958, s.1
“Fahri Hemşerilik”, *Yeni Konya*, Sayı: 3118, 21 Mart 1958 s.1
“Dön Babam Dön”, *Yeni Konya*, Sayı: 3119, 22 Mart 1958, s.1
“Bir Çin Masalı”, *Yeni Konya*, Sayı: 3120, 23 Mart 1958, s.1

"Ordunun Büyük Kapalı Çarşısı" (Ordonat Malzeme Deposu) *s.2 Yeni Konya*, Sayı: 3120, 23 Mart 1958, s.2
" Koyunoğlu Müzesi", *Yeni Konya,* Sayı: 3121, 24 Mart 1958, s.1
"Bir, İki..Ya Sonra", *Yeni Konya,* Sayı:3121, 25 Mart 1958, s.1
"Çaputlu Türbe", *Yeni Konya*, Sayı: 3122, 26 Mart 1958, s.1
"Veli Dernekleri", *Yeni Konya*, Sayı: 2123, 27 Mart 1958,s.1
"Yeşilay", *Yeni Konya*, Sayı: 3124, 28 Mart 1958, s.1
"Biz Bize Benzeyelim", *Yeni Konya*, Sayı: 3125, 29 Mart 1958, s.1
"Esrar Perdesi" , *Yeni Konya*, Sayı: 3126, 30 Mart 1958, s.1
"Davetsiz Misafir, *Yeni Konya*, Sayı: 3127, 31 Mart 1958, s.1
"İstilâ", *Yeni Konya*, Sayı: 3128, 1 Nisan 1958, s.1
"Nisan Balığı", *Yeni Konya*, Sayı: 3129, 2 Nisan 1958, s.1
"Hoş geldin Trafik", *Yeni Konya*, Sayı: 3130, 3 Nisan 1958, s.1
"Bir Pulun Hatırı", *Yeni Konya*, Sayı: 3131, 4 Nisan 1958, s.1
"Bulaşık Suları", *Yeni Konya*, Sayı: 3132, 5 Nisan 1958, s.1
"Ankaralı Şikâyetçi, *Yeni Konya*, Sayı: 3133, 6 Nisan 1958, s.1
"Açık Orta Okul Öğretmenlikleri", *Yeni Konya*, Sayı:3133, 7 Nisan 1958, s.1
"Yeşil Olur Şu Konya'nın Meramı", *Yeni Konya*, Sayı: 3134, 8 Nisan 1958, s.1
"Na..ne..", *Yeni Konya*, Sayı: 3135, 9 Nisan 1958, s.1
"Sessiz Dünya", *Yeni Konya*, Sayı: 3136, 10 Nisan 1958, s.1
"Bir Sille Kaldı", *Yeni Konya*, Sayı: 3137, 11 Nisan 1958, s.1,
"Huzurda", *Yeni Konya*, Sayı: 3138, 12 Nisan 1958, s.1
"Mahzun Minare" ,*Yeni Konya*, Sayı: 3139, 13 Nisan 1958, s.1
"Yokistan", *Yeni Konya*, Sayı: 3141, 15 Nisan 1958, s.
"Manzara", *Yeni Konya*, Sayı: 3140, 16 Nisan 1958, s.1
"Bir Sorumlu Arıyoruz!" *Yeni Konya*, Sayı: 3142, 16 Nisan 1958, s.1
"Havzan Köprüsü", *Yeni Konya,* Sayı: 3143, 17 Nisan 1958, s.1
"Keleşoğlu Ayrılırken", *Yeni Konya*, Sayı: 3144, 18 Nisan 1958, s.1
"Bayram", *Yeni Konya*, Sayı: 3145, 19 Nisan 1958, s.1
"Bayram Çocukları", *Yeni Konya*, Sayı: 3146, 23 Nisan 1958, s.1
"Dayansın Çumralılar", *Yeni Konya*, Sayı: 3147, 24 Nisan 1958, s.1
"Bölge Başkanına Arzıhâl," *Yeni Konya*, Sayı: 3148, 25 Nisan 1958, s.1
"Kadınlar Kongresi", *Yeni Konya*, Sayı: 3149, 26 Nisan 1958, s.1
"Gazino", *Yeni Konya*, Sayı: 3150, 27 Nisan 1958, s.1
"Zil Zurna", *Yeni Konya*, Sayı: 3151, 28 Nisan 1958, s.1
"Halkevleri", *Yeni Konya*, Sayı: 3152, 29 Nisan 1958, s.1
"Defile", *Yeni Konya*, Sayı: 3153, 30 Nisan 1958, s.1
"Besmele", *Yeni Konya*, Sayı: 3153, 1 Mayıs 1958, s.1
"Devlet-Millet", *Yeni Konya*, Sayı: 3154, 2 Mayıs 1958, s.2
"Sîga", *Yeni Konya*, Sayı: 3155, 3 Mayıs 1958, s.1
"Konya Köyü", *Yeni Konya*, Sayı: 3156, 4 Mayıs 1958, s.1
İki Düğün Bir Arada", *Yeni Konya*, Sayı: 3157, 5 Mayıs 1958, , s.1
"Bir Mesele Halledildi", *Yeni Konya*, Sayı: 3518, 6 Mayıs 1958,
"Konser". *Yeni Konya*, Sayı: 3159, 7 Mayıs 1958, s.1
"Kız Lisesi", *Yeni Konya*, Sayı: 3160, 8 Mayıs 1958, s.1
"Abide Siteleri", *Yeni Konya*, Sayı: 3161, 9 Mayıs 1958, s.1
"Veresiye Zam", *Yeni Konya*, Sayı: 3162, 10 Mayıs 1958, s.1

"Bir Fıkra", *Yeni Konya*, Sayı:3163, 11 Mayıs 1958, s.1
"Ortada Kaldılar", *Yeni Konya*, Sayı: 3164, 12 Mayıs 1958, s.1
"Babalar Günü", *Yeni Konya*, Sayı: 3165, 13 Mayıs 1958, s.1
"Konya Koleji Sahnede", *Yeni Konya*, Sayı: 3165, 13 Mayıs 1958, s.1
"Ya Sabur", *Yeni Konya*, Sayı: 3166, 14 Mayıs 1958, s.1
"Kitaplık", *Yeni Konya*, Sayı: 3167, 15 Mayıs 1958, s.1
"Türkçe", *Yeni Konya*, Sayı: 3168, 16 Mayıs 1958, s.1
"Okumadan Âlim", *Yeni Konya*, Sayı: 3169, 17 Mayıs 1958, s.1
"İşçi Yurdu", *Yeni Konya*, Sayı: 3170, 18 Mayıs 1958, s.1
'İrtica Olamaz". *Yeni Konya*, Sayı: 3171, 19 Mayıs 1958, s.1
"Menfaat Softaları", *Yeni Konya*, Sayı: 3172. 20 Mayıs 1958, s.1
"Su Hayattır", *Yeni Konya*, Sayı: 3173, 21 Mayıs 1958, s.1
"Çayır Bağı", *Yeni Konya*, Sayı: 3174, 22 Mayıs 1958, s.1
"Sitem", *Yeni Konya*, Sayı: 3175, 23 Mayıs 1958, s.1
"Memedim de Memedim", *Yeni Konya*, Sayı: 3176, 24 Mayıs 1958, s.1
Âb-ı Hava", *Yeni Konya*, Sayı: 3177, 25 Mayıs 1958, s.1
"Yine Kız Lisesi", *Yeni Konya*, Sayı: , 3178, 26 Mayıs 1958, s.1
"Kıbrıs Meselesi", *Yeni Konya*, Sayı: 3179, 27 Mayıs 1958, s.1
"Atatürk İçin", *Yeni Konya,* Sayı: 3180, 28 Mayıs 1958, s.1,
"Tatlı Davet", *Yeni Konya,* Sayı: 3181, 29 Mayıs 1958, s.1
" Liseyi Kapanmaktan Koruma Derneği", *Yeni Konya*, Sayı: 3182, 30 Mayıs 1958, s.1
"Yeni Telefon Rehberi", *Yeni Konya*, Sayı: 3183, 31 Mayıs 1958, s.1
"Nice Yıllar", *Yeni Konya*, Sayı: 3184, 1 Haziran 1958, s.1
"Kamçı", *Yeni Konya*, Sayı: 3185, 2 Haziran 1958, s.1
"Hangisi?",*Yeni Konya*, Sayı:3186, 3 Haziran 1958, s.1
"Yan Yana", *Yeni Konya*, Sayı: 3187, 4 Haziran 1958, s.1
"Azami Sür'at 20 Kilometre", *Yeni Konya,* Sayı: 3l88, 5 Haziran 1958, s.1
"Sayın Konya Milletvekillerine: Açık Mektup I", *Yeni Konya*, Sayı: 3189-3190, 6-7 Haziran 1958, s.1
"???", *Yeni Konya,* Sayı: 3191, 8 Haziran 1958, s.1
"Ayakta Spor", *Yeni Konya*, Sayı:3192, 9 Haziran 1958, s.1
"Dokunmasınlar Bu Direği", *Yeni Konya*, Sayı: 3193, 10 Haziran 1958, s.1
"Ya Taksim, Ya Ölüm", *Yeni Konya*, Sayı: 3194, 11 Haziran 1958, s.1
"Okullarımızı Tanıyalım**:** Altınçeşme İlkokulu I *Yeni Konya,* Sayı:3194, 11 Haziran 1958, s.1
"Şekerli Sohbet", *Yeni Konya*, Sayı: 3195, 12 Haziran 1958, s.1
Altınçeşme İlkokulu II", *Yeni Konya*, Sayı:3195, 13 Haziran 1958, s.1
"Ankara Mitingi", *Yeni Konya*, Sayı:3196, 13 Haziran 1958, s.1
"Okullarımızı Tanıyalım: "Ereğli Abdürrahim İlkokulu I, " *Yeni Konya*, Sayı:3196, 13 Haziran 1958, s.1
"Abdurrahim İlkokulu II, *Yeni Konya*, Sayı: 3197, 14, Haziran 1958, s.1
"Cem,Tarh,Darp…", *Yeni Konya*, Sayı: 3197, 14 Haziran 1958, s.1
"Cemile Hatun", *Yeni Konya*, Sayı: 3198, 15 Haziran 1958, s.1
"Bu da Olur", *Yeni Konya*, Sayı: 3199, 16 Haziran 1958, s.1
(N.A), "4-K. 4-K. 4-K. 4-K(Kafa) (Kalb),(Kol), (Kuvvet) *Yeni Konya*, Sayı: 3199, 16 Haziran 1958, s.1
"Cesaret", *Yeni Konya*, Sayı: 3200, 17 Haziran 1958, s.1
"Sair-Filmenam", *Yeni Konya*, Sayı: 18 Haziran 1958, Sayı: 3202, s.1
"Yağa, Peynire Dair" , *Yeni Konya*, Sayı: 3203, .19 Haziran 1958, s.1
"Tarif", *Yeni Konya*, Sayı: 3204, 20 Haziran 1958, s.1

“112 Jet Filosu”(Röportaj) ,*Yeni Konya,* Sayı: 3204,20 Haziran 1958, s.1
“Yarın Miting Var”, *Yeni Konya*, Sayı: 3205, 21 Haziran 1958, s.1
“Görüş ve Gaye Birliği”, *Yeni Konya*, Sayı: 3206, 22 Haziran 1958, s.1
“Ordu Karargâhı”, *Yeni Konya*, Sayı:3207, 23 Haziran 1958, s.1
“Çocuk Bahçesi”, *Yeni Konya*, Sayı: 3208, 24 Haziran 1958, s.1
“Yaz Gelince”, *Yeni Konya*, Sayı: 3209, 25 Haziran 1958, , s.1
“Bir Zenginle Görüştüm”, *Yeni Konya*, Sayı: 3210, 26 Haziran 1958, s.1
“Unutulmak da Hesapta”, *Yeni Konya*, Sayı: 3211, 27 Haziran 1958, s.1
“Değişiklik”, *Yeni Konya*, Sayı: 3212, 2 Temmuz 1958, s.1
“Bir Sakal Hikâyesi”, *Yeni Konya*, Sayı: 3213, 3 Temmuz 1958, s.1
“Hamamdan Sonra Aşevi” ,*Yeni Konya*, Sayı: 3214, 4 Temmuz 1958, s.1
“Orman Kanunu”, *Yeni Konya*, Sayı: 3215, 5 Temmuz 1958, s.1
“Yüzme Havuzu”, *Yeni Konya*, Sayı: 3216, 6 Temmuz 1958, s.1
“Saye”, *Yeni Konya*, Sayı: 3217, 7 Temmuz 1958, s.1
“Hareket, Bereket…”, *Yeni Konya*, Sayı: 3218, 8 Temmuz 1958, s.1
“112.Filo Komutanının Açıklaması”, *Yeni Konya*, Sayı: 3218, 8 Temmuz 1958, s.1
“Tasarruf”, *Yeni Konya*, Sayı: 3219, 9 Temmuz 1958, s.1
“Böyle Lazımdı”, *Yeni Konya*, Sayı: 3220, 10 Temmuz 1958, s.1
“Yavrularımız İçin”, *Yeni Konya*, Sayı: 3221, 11 Temmuz 1958, s.1
“Pamuk Döşek…”,*Yeni Konya*, Sayı: 3222, 12 Temmuz 1958, s.1
“Nereye Gidelim”, *Yeni Konya*, Sayı: 3223, 13 Temmuz 1958**,** s.1
“Profesör mü, İllâllah..”. *Yeni Konya*, Sayı: 3224, 14 Temmuz 1958, s.1
“Bir Eli Boş Aranıyor”, *Yeni Konya*, Sayı: 3225, 25 Temmuz 1958, s.1
“Elif- Mertek”, *Yeni Konya*, Sayı:3226, 16 Temmuz 1958, s.1
“Ne Âlâ Yolculuk”, *Yeni Konya*, Sayı: 3227, 17 Temmuz 1958, s.1
“Baş ve Omuz”, *Yeni Konya*, Sayı: 3228,18 Temmuz 1958, s.1
“Kayserili İşini Bilir”, *Yeni Konya,* Sayı: 3229, 19 Temmuz 1958, s.1
“Karaman’a Tel”, *Yeni Konya,* Sayı: 3230, 20 Temmuz 1958, s.1
“Deccal, Meccal”, *Yeni Konya*, Sayı:3231, 21 Temmuz 1958, s.1
“Streep Tease”, *Yeni Konya*, Sayı: 3232, 22 Temmuz 1958, s.1
“Dayan İstanbullu”, *Yeni Konya*, Sayı:3233, 23 Temmuz 1958, s.1
“Bel”, *Yeni Konya*, Sayı: 3234; 24 Temmuz 1958, s.1
“İntihar”, *Yeni Konya*, Sayı: 3235, 25 Temmuz 1958, s.1
“Çavuş Bana Bir Hikâye”, *Yeni Konya*, Sayı: 3236, 26 Temmuz 1958, s.1
“ Hapşı”, *Yeni Konya*, Sayı:3237, 27 Temmuz 1958, s.1
“Hasan Aylaz ‘ın Bilançosu”, *Yeni Konya*, Sayı: 3238, 28 Temmuz 1958, s.1
“Yok”, *Yeni Konya*, Sayı: 3239, 29 Temmuz 1958, s.1
“Japonya Oyuncağı”, *Yeni Konya*, Sayı: 3240, 30 Temmuz 1958, s.1
“Ah Ben Olsaydım”, *Yeni Konya*, Sayı: 3241, 31 Temmuz 1958, , s.1
“ Başyazarımız Bir İnceleme Gezisine Çıktı”, *Yeni Konya*, 3241, 1 Ağustos 1958, , s.1
“Dağarcıktan Bir Dilim”, *Yeni Konya*, Sayı: 3263, 23 Ağustos 1958, s.1
“Bir Gazeteci Diyor ki”, *Yeni Konya* , Sayı: 3263, 24 Ağustos 1958, s.1
“Marmara Bölgesinde 23 Gün”, *Yeni Konya,* Sayı: 3263, 24 Ağustos 1958, s.1
“İşte Bu İyi”, *Yeni Konya*, Sayı: 3265, 25 Ağustos 1958, s.1
“Yeşil Olur”, *Yeni Konya*, Sayı: 3266, 26 Ağustos 1958, Salı, s.1
“Yazık Oldu Ömer Efendi’ye, *Yeni Konya*, Sayı: 3267, 27 Ağustos 1958, s.1

"İç Turizm", *Yeni Konya* Sayı: 3268, 28 Ağustos 1958, s.1
"Akşehir Vilayetinin Konya Kazası", *Yeni Konya*, Sayı: 3269, 29 Ağustos 1958, s.1
"Zafer Alayı", *Yeni Konya*, Sayı: 3270, 30 Ağustos 1958, s.1
"Bursa", *Yeni Konya*, Sayı: 3271, 31 Ağustos 1958, s.1
"Bu Yemindir", *Yeni Konya*, Sayı: 3272, 1 Eylül 1958, s.1
"Teşekkür", *Yeni Konya*, Sayı: 3273, 2 Eylül 1958, s.1
"Yardım", *Yeni Konya*, Sayı: 3274, 3 Eylül 1958, Çarşamba, s. 1
"Gerçekten Çaresiz mi?" *Yeni Konya*, Sayı: 3275, 4 Eylül 1958, s.1
"Biladere Mektup", *Yeni Konya*, Sayı:3274¸ 5 Eylül 1958, s.1
"İçelim Eğlenelim", *Yeni Konya*, Sayı: 3277, 6 Eylül 1958, s.1
"Belediye Zamları", *Yeni Konya*, Sayı: 3277, 6 Eylül 1958, s.1
"Tanrı Bizi Korusun", *Yeni Konya*, Sayı: 3278, 7 Eylül 1958, s.1
"Bilâdere İkinci Mektup", *Yeni Konya*, Sayı: 3279, 8 Eylül 1958, s.1
"Öğretmenlik", *Yeni Konya*, Sayı: 3280, 9 Eylül 1958, s.1
" Ahlâk ve Vicdan Meselesi", *Yeni Konya*, Sayı: 3281,10 Eylül 1958, s.1
"Tecavüz", *Yeni Konya*, Sayı:3282, 11 Eylül 1958, s.1
"Hilton Zam Yapmış", *Yeni Konya*, Sayı: 3283, 12 Eylül 1958, s.1
"Gençlerimiz ve Kadınlarımız", *Yeni Konya*, Sayı:3284, 13 Eylül 1958, s.1
"Bir Sergi Açıldı", *Yeni Konya*, Sayı: 3285, 14 Eylül 1958, s.1
"Açıl Susam Açıl", *Yeni Konya*, Sayı: 3286, 15 Eylül 1958, s.1
"Konuklar İçin", *Yeni Konya*, Sayı: 3287, 16 Eylül 1958, s.1
"Bir Tavuk Hastaydı", *Yeni Konya*, Sayı: 3288, 17 Eylül 1958, s.1
"Dinle Bilâdirum",*Yeni Konya*, Sayı: 3289, 18 Eylül 1958, s.1
"Tatlı Fıkra", *Yeni Konya*, Sayı: 3290, 19 Eylül 1958, s.1
"Ekmek Meselesi", *Yeni Konya*, Sayı: 3291, 20 Eylül 1958, s.1
"Kış Kapımızdayken", *Yeni Konya*, Sayı:3292, 21 Eylül 1958, s.1
"Şu Dere'nin Yolları", *Yeni Konya*, Sayı: 3293, 22 Eylül 1958, s.1
"Saman Altından", *Yeni Konya*, Sayı: 3294, 23 Eylül 1958, s.1
"İktisat Bankası", *Yeni Konya*, Sayı: 3295, 24 Eylül 1958, s.1
"İşte Yerinde Bir İş", *Yeni Konya*, Sayı: 3296, 25 Eylül 1958, s.1
"Bizim 03 ve Milletvekillerimize Düşen Vazife", *Yeni Konya*, Sayı: 3297, 26 Eylül 1958, s.1
"Orduevi ve Bir Temenni", *Yeni Konya*, Sayı: 3297, 26 Eylül 1958, s.1
"Cam 35 Lira", *Yeni Konya*, Sayı: 3298, 27 Eylül 1958, s.1
"Yüz bir", *Yeni Konya*, Sayı: 3299, 28 Eylül 1958, s.1
"Buyurun Maarif Sofrasına", *Yeni Konya*, Sayı: 3300, 29 Eylül 1958, s.1(başyazı)
"Okullar Açılırken", *Yeni Konya*, Sayı: 3300, 29 Eylül 1958, s.1
"Baş ve Ayak", *Yeni Konya*, Sayı: 3301, 30 Eylül 1958, s.2
"Apalı'lar, Selam Eder" *Yeni Konya*, Sayı: 3302, 1 Ekim 1958, s.1
"Şimdiden Başladılar", *Yeni Konya,* Sayı: 3303, 2 Ekim 1958, s.1
"Seçkin Kişi", *Yeni Konya*, Sayı:3304, 3 Ekim 1958, s.1
"Yaşasın Ortaokul". *Yeni Konya*, Sayı: 3305, 4 Ekim 1958, s.1
"Beş Milyon Lira", *Yeni Konya*, Sayı: 3306, 5 Ekim 1958, s.1
"Bir Varmış Bir Yokmuş, Bir de Çocuk Günü Varmış", *Yeni Konya,* 3307, 6 Ekim 1958, s.1
"Yok", *Yeni Konya*, Sayı: 3308, 7 Ekim 1958, s.1
"Mektup Yazma Haftası", *Yeni Konya*, Sayı:3309, 8 Ekim 1958, s.1
"Tekerine Taş", *Yeni Konya*, Sayı: 3310, 9 Ekim 1958, s.1

"Kayseri mi, Konya mı?", *Yeni Konya*, Sayı: 3311, 10 Ekim 1958, s.1
"Sınıf Dergileri", *Yeni Konya*, Sayı: 3312, 11 Ekim 1958, s.1
"Kalabalık", *Yeni Konya*, Sayı:3313, 12 Ekim 1958, s.1
"Haber", *Yeni Konya*, Sayı: 3314, 13 Ekim 1958, s.1
"Hüküm Var Ama…" *Yeni Konya*, Sayı: 3315, 14 Ekim 1958, s.1
"Kış Kapımızdayken", *Yeni Konya*, Sayı:3316, 15 Ekim 1958, s.1
"Kanun Gele Dursun", *Yeni Konya*, Sayı:3317, 16 Ekim 1958, s.1
"Marmara Bölgesinde 23 Gün" *Yeni Konya*, Sayı: 3317 16 Ekim 1958, s.2
"Sırça Kâse ve Hayırlıoğlu Meselesi", *Yeni Konya*, Sayı: 3318, 17 Ekim 1958, s.1
"Hayırlıoğlu'na Karşı Hayırsız Oğulları", *Yeni Konya,* 3319, 18 Ekim 1958, s.1
"Yangın", *Yeni Konya*, Sayı: 3320, 19 Ekim 1958, s.1
"Neden Ayrılıyorlar", *Yeni Konya*, , Sayı: 3320, 20 Ekim 1958, , s.1
"Mesnevi'nin Özü", *Yeni Konya*, Sayı: 3322, 21 Ekim 1958, s.1
"Okeyy!", *Yeni Konya*, Sayı:3323, 22 Ekim 1958, s.1
"Azrail İşitmesin!", *Yeni Konya,* Sayı: 3324, 23 Ekim 1958, s. 1
"Eski Eserlerimiz", *Yeni Konya*, Sayı: 3325, 24 Ekim 1958, s.1
"Sekizinci Garibe" *Yeni Konya*, Sayı: 2216, 25 Ekim 1958, s.1
"Neşir Yasağı", *Yeni Konya*, Sayı: 3327, 26 Ekim 1958, s.1
"Medeni Şehir", *Yeni Konya*, Sayı:3328, 27 Ekim 1958, s.1
"Terhis!", *Yeni Konya*, Sayı: 3329, 28 Ekim 1958, s.1
"Büyük Millet", *Yeni Konya*, Sayı:3330, 29 Ekim 1958, s.1
"Bir Hadisenin Otuz Beşinci Yılı", *Yeni Konya*, Sayı: 330, 29 Ekim 1958, s.1
"Ankara Radyosu Müdürlüğüne", *Yeni Konya*, Sayı: 3331, 30 Ekim 1958, s.1
"Meğerki Radyo", *Yeni Konya*, Sayı: 3332, 31 Ekim 1958, s.1
"Eğitim –Öğretim: Bütün Dünya Öğretmen Sıkıntısı Çekiyor", Yeni Konya, Sayı: 3332, 31 Ekim 1958, s.1
"Yeni Bir Hafta", *Yeni Konya*, Sayı: 3333, 1 Kasım 1958, s.1
"Orkestra", *Yeni Konya*, Sayı: 3334, 2 Kasım 1958, s.1
"O Zaman..", *Yeni Konya*, Sayı: 3335, 3 Kasım 1958, s.1
"Bulunan Eşek", *Yeni Konya*, Sayı: 3336, 4 Kasım 1958, s.1
"Çocuğa da Maşallah", *Yeni Konya*, Sayı: 3337, 5 Kasım 1958, s.1
"Kırklar, Yediler", *Yeni Konya*, Sayı: 3338, 6 Kasım 1958, s.1
"Rütbe", *Yeni Konya*, Sayı:3339, 7 Kasım 1958, s.1
"Sinemaya Zam", *Yeni Konya*, Sayı: 3340, 8 Kasım 1958, s.1
"Öğrenci Ring Seferi,", *Yeni Konya*, Sayı:3341, 9 Kasım 1958, s.1
"Milletin Sevgilisi", *Yeni Konya*, Sayı: 3342, 10 Kasım 1958, s.1
"Yangına Körük", *Yeni Konya*, Sayı: 3343, 11 Kasım 1958, s.1
"Vali ve Öğretmenler", *Yeni Konya*, Sayı: 3344, 12 Kasım 1958, s.1
"Zincirleme Suç", *Yeni Konya*, Sayı: 3345, 13 Kasım 1958, s.1
"Bir Nefes Sıhhat", *Yeni Konya*, Sayı: 3346, 14 Kasım 1958, s.1
"Hepsini Bağışladık", *Yeni Konya*, Sayı: 3347, 15 Kasım 1958, s.1
"Bir Film Gördüm", *Yeni Konya*, Sayı: 3348, 16 Kasım 1958, s.1
" Hava ve Güneş", *Yeni Konya*, Sayı: 3349, 17 Kasım 1958, s.1
"Dostuma Bir Gazete", *Yeni Konya*, Sayı: 3350, 18 Kasım 1958, s.1
"Konya-Strazburg", *Yeni Konya*, Sayı: 3350, 19 Kasım 1958, , s.1
"Okullarımızdan Gazi Mustafa Kemal İlkokulunu Tanıyalım" *Yeni Konya*, Sayı: 3350, 19 Kasım 1958, s.2
"Çift Karı", *Yeni Konya*, Sayı: 3351, 20 Kasım 1958, s.1

“Yüksel ki Yerin…” *Yeni Konya*, Sayı: 3352, 21 Kasım 1958, s.1
“Kötek”, *Yeni Konya*, Sayı: 3353, 22 Kasım 1958, s.1
“Cop”, *Yeni Konya*, Sayı: 3354, 23 Kasım 1958, s.1
“Devlet Sırrı”, *Yeni Konya*, Sayı: 3355, 24 Kasım 1958, s.1
“Marifet”, *Yeni Konya*, Sayı: 3356, 25 Kasım 1958, s.1
“Ihıcık”,*Yeni Konya*, Sayı: 3357, 26 Kasım 1958, s.1
“İnsan Hakları”, *Yeni Konya*, Sayı: 3358, 27 Kasım 1958, s.1
“Armağan Kütüphane”, *Yeni Konya*, Sayı: 3359, 28 Kasım 1958, s.1
“Konya Barajlarında Son Durum”, *Yeni Konya*, Sayı: 3359, 28 Kasım 1958, s.2
“Yunaklılar Duymasın”, *Yeni Konya*, Sayı: 3360, 29 Kasım 1958, s.1
“Ver Allah’ım Ver”, *Yeni Konya*, Sayı: 3361, 30 Kasım 1958, s.1
“Haydi, Belediye İş Sana Kaldı”, *Yeni Konya*, Sayı: 3362, 1 Aralık 1958, s.1
“Demokrasi “Zafer”indir”, *Yeni Konya*, Sayı 3363, 2 Aralık 1958, s.1
“Konya’da Mevlâna İhtifali ve Bazı Düşünceler”, *Yeni Konya*, Sayı: 3364, 3 Aralık 1958, s.1
“Yorma Kendini”, *Yeni Konya*, Sayı: 3365, 4 Aralık 1958, s.1
“Uygulama (19 Mayıs ilkokulunu Tanıyalım), *Yeni Konya*, Sayı: 3365-3366, 4-5 Aralık 1958, s.2 eden bir
Agah Oktay Güner, “Sayın Namık Ayas”, *Yeni Konya*, Sayı: 3365, 4 Aralık 1958, s.2
“Artık Zam Yok”, *Yeni Konya,* Sayı: 3366, 5 Aralık 1958, s.1
“Aslanlı Kışla”, *Yeni Konya,* Sayı: 3367, 6 Aralık 1958, s.1
“E.L.T.”, *Yeni Konya*, Sayı: 3368, 7 Aralık 1958, s.1
“Bu Toprağın Çocukları”, *Yeni Konya*, Sayı: 3369, 8 Aralık 1958, s.1
“Terazi”, *Yeni Konya*, Sayı: 3370, 9 Aralık 1958, s.1
“Ne Güzel Cümle”, *Yeni Konya*, Sayı: 3371, 10 Arılık 1958, s.1
“Davul ve Tokmak”, *Yeni Konya*, Sayı: 3372, 11 Aralık 1958, s.1
“İnsan Hakları”, *Yeni Konya*, Sayı: 3373, 12 Aralık 1958, s.1
“Hazır Mıyız?”, *Yeni Konya*, Sayı: 3374, 13 Aralık 1958, s.1
“Aralık Yerine Eylül”, *Yeni Konya*, Sayı: 3375, , 14 Aralık 1958, s.1
“Hasbihâl”, *Yeni Konya*, Sayı: 3376, 15 Aralık 1958, s.1
“Mevlâna Sevgisi”, *Yeni Konya*, Sayı: 3377,16 Aralık 1958, s.1
“Geçmişi Mazi.. “*Yeni Konya*, Sayı: 3379, 18 Aralık 1958, s.1
“Ya Hazret-i Mevlâna”, *Yeni Konya*, Sayı: 3382, 21 Aralık 1958, s.1
“Üç Renkli Kubbe”, *Yeni Konya*, Sayı: 3383,22 Aralık 1958, s.1
“Yollar (Zafer)e Doğru, *Yeni Konya*, Sayı: 3384, 23 Aralık 1958, s.1
“Şive, Şive..”, *Yeni Konya*, Sayı: 3385, 24 Aralık 1958, s.1
“Kız Enstitüsüne Bir Yer”, *Yeni Konya*, Sayı: 3386, 25 Aralık 1958, s.1
“Hülasa-i Kelâm”, *Yeni Konya*, Sayı: 3387, 26 Aralık 1958, s.1
“Bir Hafta Daha Geçti”, *Yeni Konya*, Sayı: 3388, 27 Aralık 1958, s.1
“Biraz Kontrol”, *Yeni Konya*, Sayı: 3389, 28 Aralık 1958, s.1
“ Talebeye Maşallah”, *Yeni Konya*, Sayı: 3390, 29 Aralık 1958, s.1
“Haber”, *Yeni Konya*, Sayı: 3391, 30 Aralık 1958, s.1
“Bu da Geçer Yahu!” *Yeni Konya*, Sayı: 3392, 31 Aralık 1958, s.1
“Avuç İçi”, *Yeni Konya*, Sayı:3393, 1 Ocak 1959, s.1
“Gulü Gulü”,*Yeni Konya*, Sayı: 3394, 2 Ocak 1959, s.1
“Misafir Ama Ne Kâfir”, *Yeni Konya*, Sayı: 3395, 3 Ocak 1959, s.1
“Garip Kahve”, *Yeni Konya*, Sayı: 3396, 4 Ocak 1959, s.1
“Dert, Yine Dert…”, *Yeni Konya*, Sayı: 3397, 5 Ocak 1959, s.1

“Asıl Mesele”, *Yeni Konya*, Sayı: 3398, 6 Ocak 1959, s.1
“Son Kazanç”, *Yeni Konya*, Sayı: 3399, 7 Ocak 1959, s.1
“Verem Haftası”, *Yeni Konya*, Sayı: 4000, 8 Ocak 1959, s.1
“Sulu Boya Resim”, *Yeni Konya*, Sayı: 4001, 9 Ocak 1959, s.1
“Bir Sürü Brütüs”, *Yeni Konya*, Sayı: 4002, 10 Ocak 1959, s.
“İhkak-ı Hak”, *Yeni Konya*, Sayı: 4003, 11 Ocak 1959, s.1
“Nasreddin Hoca Gibi”, *Yeni Konya*, Sayı: 4004, 12 Ocak 1959, s.1
“Zurnada Peşrev”, *Yeni Konya* , Sayı: 4005, 13 Ocak 1959, s.1
“Mukadderat”, Yeni Konya, Sayı: 4006, 14 Ocak 1959, s.1
“Bilmece”, *Yeni Konya*, Sayı: 4007, 15 Ocak 1959, s.1
“Aferin Konya İşçisine”, *Yeni Konya*, Sayı: 4008, 15 Ocak 1959, s.1
“Adem Oğlu”, *Yeni Konya*, Sayı: 4009, 17 Ocak 1959, s.1
“Vakti Var”, *Yeni Konya*, Sayı: 4010, 18 Ocak 1959, s.1
“Kapı Dışarı”, *Yeni Konya*, Sayı: 4011, 19 Ocak 1959, s.1
“Dost Başa”, *Yeni Konya*, Sayı: 4012, 20 Ocak 1959, s.1
“Açıl Kışlam, Bülbül de Girsin”, *Yeni Konya*, Sayı: 4013, 21 Ocak 1959, s.1
“Zorla Sevgi”, *Yeni Konya*, Sayı: 4014, 22 Ocak 1959, s.1
“Pilav, Zerde”, *Yeni Konya*, Sayı: 4015, 23 Ocak1959, s.1
“Sadede Gelelim”, *Yeni Konya,* Sayı: 4016. 24 Ocak 1959, s.1
“Men Dakka Dükka”, Yeni Konya, Sayı: 4017, 25 Ocak 1959, s.1
“Bir Resim Sergisi”, *Yeni Konya*, Sayı: 4018, 26 Ocak 1959, s.1
“Can Bu…”, *Yeni Konya*, Sayı: 4019, 27 Ocak 1959, s.1
“Bir Maske Düştü”, *Yeni Konya*, Sayı: 4020, 28 Ocak 1959, s.1
“Rakım 1027”, *Yeni Konya*, Sayı: 4021, 29 Ocak 1959, s.1
“Tekel Başmüdürlüğüne Arzı Hal”, *Yeni Konya*, Sayı: 4022, 30 Ocak 1959, s.1
“Münazara”, *Yeni Konya*, Sayı: 4023, 31 Ocak 1959, s.1
“Yolcu Yolunda Gerek”, *Yeni Konya*, Sayı: 4024, 1 Şubat 1959, s.1
“Balo”, *Yeni Konya*, Sayı: 4033, 10 Şubat 1959, s.1
“Reçete” *Yeni Konya*, Sayı: 4034,11 Şubat 1959, s.1
“Torrence’li Hemşehriler”, *Yeni Konya*, Sayı: 4035, 4035, 12 Şubat 1959, s.1
“Yaz- Boz Tahtası”, *Yeni Konya*, Sayı: 4036, 13 Şubat 1959, s.1
“Mart Kapıdan Baktırır”, *Yeni Konya*, Sayı:4037, 14 Şubat 1959, s.1
“Yaşasın”, *Yeni Konya*, Sayı: 4038, 15 Şubat 1959, s.1
“Sağlam Maya”, *Yeni Konya*, Sayı: 4039, 16 Şubat 1959, s.1
“Hatay’da”, *Yeni Konya*, Sayı: 4040, 17 Şubat 1959,s.1
“Tekrar Hatay”da, *Yeni Konya*, Sayı: 4041, 18 Şubat 1959, s.1
“Kıbrıs’a Kıbrıs’a!, *Yeni Konya*, Sayı: 4042, 19 Şubat 1959, s.1
“Konya’da Verem Kongresi”, Yeni Konya, Sayı: 4043, 20 Şubat 1959, s.1
“Güneyde Bir Hafta”, “Kafile Tamamlandı”, *Yeni Konya*, Sayı: 4041, 18 Şubat 1959, s.1
“Güneyde Bir Hafta I, “Harbiye’de Kaval Çaldık”, *Yeni Konya*, Sayı: 4042, 19 Şubat 1959, s.1
“Güneyde Bir Hafta 3: Mozayık Müzesini Gezdik”, *Yeni Konya,* Sayı: 4043, 20 Şubat 1959, s.1
“İşleyen Kafa”, *Yeni Konya*, Sayı: 4044 21 Şubat 1959, s.1
“Onlara Rahmet”, *Yeni Konya*, Sayı: 4045, 23 Şubat 1959, s.1
“Hâlâ O Moskof”, *Yeni Konya*, Sayı: 4046, 24 Şubat 1959, s.1
“Zekâ Hayrı”, *Yeni Konya,* Sayı: 4047, 25 Şubat 1959, s.1
“Kitap Ödeneği”, *Yeni Konya*, Sayı: 4048, 26 Şubat 1959, s.1

"Köydeki Bailey'lar", *Yeni Konya* , Sayı: 4049, 27 Şubat 1958, s.1
"Avara mu?", *Yeni Konya*, Sayı: 4050, 28 Şubat 1958, s.1
"Konya'nın Tozu, Sille'nin Kızı: Şehir Yollarını Gezerken I, *Yeni Konya*, Sayı: 4057-4058, 8-9 Mart 1959, s.1
"Tenkitler: O Ne Güzel Geceydi", *Yeni Konya*, Sayı: 4060, 19 Mart 1959, s.1
"Kutlu Olsun", *Yeni Konya*, Sayı489, 2 Nisan 1959, s.1.
"Kadınlar Birliğine Teklif", *Yeni Konya*, Sayı: 4081, 3 Nisan 1959, s.1
"Orman Bayramı", *Yeni Konya*, Sayı: 4084, 6 Nisan 1959, s.1
"Önümüzdeki Günler", *Yeni Konya*, Sayı: 4086, 8 Nisan 1959, s.1
"Gıt Nayt", *Yeni Konya*, Sayı: 4090, 16 Nisan 1959, s.1
" 1920-1959", *Yeni Konya*, Sayı: 4097, 23 Nisan 1959, .1
"Hadiseden İbret", *Yeni Konya*, Sayı: 4098, 24 Nisan 1959, s.1
"Mesut Gelecekler" *Yeni Konya*, Sayı: 5023, 19 Mayıs 1959, s.1
"İlköğrenim Günü Yapıldı", *Yeni Konya*, Sayı: 5029, 25 Mayıs 1959, s.1
"Münazaradan Notlar: Kılıcı Yenen Kalem", *Yeni Konya*, Sayı: 5032, 28 Mayıs 1959, s.1
"Enstitünün Defilesi Bir Sürpriz Oldu". *Yeni Konya*, Sayı: 5037, 2 Haziran 1959, s.1
"Öğretmen Okulunun Mesleğe Giriş Günü", *Yeni Konya*, Sayı: 3536, 30 Haziran 1959, s.1
"Gez Konya'yı Öğren Dünyayı: Beyşehir'de Bir Lise Açıldı", *Yeni Konya*, Sayı: 3627, 1 Ekim 1959, s.2
"Gez Konya'yı Öğren Dünyayı: Bir (Örnek Çiftlik) Gördük", *Yeni Konya*, Sayı: 3632, 6 Ekim 1959 s.2
Hüseyin Köroğlu, "Bir Dostun Ardından: Namık Ayas", *Yeni Konya*, Sayı: 3721, 2 Ocak 1960, s.1
"Gedavet", *Yeni Konya*, Sayı: 9851, 22 Haziran 1974, s.1
"Halk ve Belediye" *Yeni Konya*, Sayı: 9852, 24 Haziran 1974, s.1
"Belediye"; *Yeni Konya*, Sayı: 9853, 25 Haziran 1974, s.1
"Anadolu'ya Damgasını Vuran Şehir: KONYA", *Yeni Konya*, Sayı: 9854, 26 Haziran 1974, s.1
"Üniversitemiz", *Yeni Konya*, Sayı: 9855, 27 Haziran 1974, s.1
"Televizyon", *Yeni Konya*, Sayı: 9855, 29 Haziran 1974, s.1
"Milli Eğitimde Üç Bakan", *Yeni Konya*, Sayı:9853, ? Temmuz 1974, s.1
"Yeni Öğretmenler", *Yeni Konya*, Sayı: 9859, 2 Temmuz 1974, s.1
"Öğretmen Cenazeleri", *Yeni Konya*, Sayı: 9860, 3 Temmuz 1974, s.1
"Trafik Düzensizliği", *Yeni Konya*, Sayı: 9861, 4 Temmuz 1974, s.1/5
"Bize Türk Derler", *Yeni Konya*, Sayı: 9862, 5 Temmuz 1974, s.1
" Seferberlik Mirası", *Yeni Konya*, Sayı: 9863, 6 Temmuz 1974, s.1
"Eski Huy", *Yeni Konya*, Sayı: 9864, 8 Temmuz 1974, s.1
" Dilde Birlik", *Yeni Konya*, Sayı: 9865, 9 Temmuz 1974, s.1
" Yeni Dilde Konya'nın Payı", *Yeni Konya*, Sayı: 9866, 10 Temmuz 1974, s.1
"Konservecilik, Şıracılık", *Yeni Konya*, Sayı: 9867, 11 Temmuz 1974, s.1
"Ot Az, Et Pahalı", *Yeni Konya*, Sayı: 9868, 12 Temmuz 1974, s.1/5
" Memleket Tozu", *Yeni Konya*, Sayı: 9869, 13 Temmuz 1974, s.1/3
"Meram", *Yeni Konya*, Sayı: 9870, 15 Temmuz 1974, s.1
" Amerikan Dostumuz(!)", *Yeni Konya*, Sayı: 9871, 16 Temmuz 1974, s.1
"Konya'da Hafta Tatili", *Yeni Konya*, Sayı: 9872, 17 Temmuz, s.1
"Siniri Gerilen Millet", *Yeni Konya*, Sayı: 9873, 18 Temmuz 1974, s.1
"Eski Eserler", *Yeni Konya*, Sayı: 9874, 19 Temmuz 1974, s.1/5
"Kaşıntı", *Yeni Konya* , Sayı: 9875, 20 Temmuz 1974, s.1
"Aynı Dil, Aynı Yürek", *Yeni Konya*, Sayı: 9878, 24 Temmuz 1974, s.1
"Pek Ayıp Oluyor", *Yeni Konya*, Sayı: 9880, 26 Temmuz 1974, s.1
"Kıbrıslılar". *Yeni Konya*, Sayı: 9882, 29 Temmuz 1974, s.1/5

"Biz Pahalıyız Palikarya" *Yeni Konya*, Sayı: 9883, 30 Temmuz 1974, s.1/5
"Çoğunluk", *Yeni Konya*, Sayı: 9884, 31 Temmuz 1974,s.1
"Onurlu Millet, Onurlu İdare", *Yeni Konya*, Sayı: 9886, 2 Ağustos 1974, s.1
" Bir Sadettin Efendi Vardı", *Yeni Konya*, 9887, 3 Ağustos 1974, s.1
"Fuar Açılırken", *Yeni Konya*, Sayı: 9888, 5 Ağustos 1974, s.1/3
"Geleceğin Konya Fuarı", *Yeni Konya*, Sayı: 9889. 6 Ağustos 1974, s.1
" Er Kişi Olmak Suç mu?", *Yeni Konya*, Sayı: 9890, 7 Ağustos 1974, s.1
" Karayolları", *Yeni Konya*, Sayı: 9892, 9 Ağustos 1974, s.1
"Meram'a Su Geldi", *Yeni Konya*, Sayı: 9893, 10 Ağustos 1974, s.1/5
"Hani Ya Barajlar", *Yeni Konya*, Sayı: 9894, 12 Ağustos 1974, s.1
"Bugünkü Anma Töreni", *Yeni Konya*, Sayı: 9922, 14 Eylül 1974, s.1/5
"İlgi Bekleyen Konya", *Yeni Konya*, Sayı: 9926, 19 Eylül 1974, s.1/5
"Değerbilir Olmalıyız", *Yeni Konya*, Sayı: 9930, 24 Eylül 1974, s.1/5
"Randevu-Sözveriş", *Yeni Konya,* Sayı: 9936, 1 Ekim 1974, s.1
"Geleceği Aydın İlimiz Konya", *Yeni Konya*, Sayı: 9937, 2 Ekim 1974, s.1/5
"Neleri Beğeniyorlar", *Yeni Konya*, Sayı: 9941, 7 Ekim 1974, s.1/5
"Üç Kâğıtçılar", *Yeni Konya*, Sayı: 9948, 15 Ekim 1974, s.1/3
"Bir Ölü, Bir Suçlu", *Yeni Konya*, Sayı: 9949, 16 Ekim 1974, s.1/3
"Konya'da Bayram", *Yeni Konya*, Sayı: 9950, 21 Ekim 1974, s.1/3
"Ya Kokmalı Ya Bulaşmalı", *Yeni Konya*, Sayı: 9951, 22 Ekim 1974, s.1-2
"Tiyatro", *Yeni Konya*, Sayı: 9952, 23 Ekim 1974, s.1
"Âşıklar Bayramı", *Yeni Konya*, Sayı: 9957, 29 Ekim 1974, s.1/3
"Yine Ekmek Meselesi", *Yeni Konya*, Sayı: 9959, 31 Ekim 1974, s.1
"Kulluk İşi Ele Aldı", *Yeni Konya*, Sayı: 9961, 2 Kasım 1974, s.1/3
Selçuk Es, "Şair Namık Ayas", *Yeni Konya*, Sayı: 9962, 4 Kasım 1974, s.2
"Öğrencilerin Yurt Sorunu", *Yeni Konya*, Sayı: 9966, 8 Kasım 1974, s.1/2
"Hastanelerimiz", *Yeni Konya*, Sayı: 9979, 23 Kasım 1974, s.1
"TRT'ye Açık Mektup", *Yeni Konya*, Sayı: 9980 , 25 Kasım 1974, s.1
"İki Tohum Yeşerdi", *Yeni Konya*, Sayı: 9981, 26 Kasım 1974, s.1/3
"Basınla İlgilenmek", *Yeni Konya*, Sayı: 9994, 11 Aralık 1974, .s.1
"Konya Motorlusu", *Yeni Konya*, Sayı: 10006, 31 Aralık 1974, s.2
"Rahat Yaşama Yolu: Neme Lazımcılık", *Yeni Konya*, Sayı: 10003, 1 Ocak 1975 s.2
"Bir Arpa Boyu Daha Büyüdük", *Yeni Konya*, Sayı: 10004, 2 Ocak 1975, s.2
"Televizyon ve Çocuklarımız", *Yeni Konya*, Sayı: 10004, 3 Ocak 1975, s.2
"Gençlik Heyecan İstiyor", *Yeni Konya*, Sayı: 10010, 4 Ocak 1975, s.1
"Ali Beyin Televizyonu", *Yeni Konya*, Sayı: 10012, 6 Ocak 1975, s.1
"Yeni Bir Okul Açıldı", *Yeni Konya,* Sayı: 10012, 7 Ocak 1975, s.1/5
"Çiftçiler Toplantısı", *Yeni Konya*, Sayı: 10013, 8 Ocak 1975, s.1
"Arazimizi Sulayın, Memleketi Besleyelim", *Yeni Konya*, Sayı: 10014, 9 Ocak 1975, s.1,
"Çiftçi Borçları", *Yeni Konya*, Sayı: 10015, 10 Ocak 1975, s.1
"12 Sayılı Kararname", *Yeni Konya*, Sayı: 10016, 11 Ocak 1975, s.1
"Karamsar mı olacağız ?", *Yeni Konya*, Sayı 10017, 12 Ocak 1975, s.1
"Tarihi Meram Hamamı", *Yeni Konya*, Sayı: 10018, 14 Ocak 1975, s.1
"1928 Kuraklığı", *Yeni Konya,* Sayı: 10015, 15 Ocak 1975, s.1/5
"Dişli Fabrikası Açılırken", *Yeni Konya*, Sayı: 10020, 16 Ocak 1975, s.1
"Yeni Fabrikalara Doğru", *Yeni Konya*, Sayı: 10021, 17 Ocak 1975, s.2

"Dokunmayın Gençlerimize", *Yeni Konya*, Sayı: 10022, 18 Ocak 1975, s.1
"Konya Türkiye Demektir", *Yeni Konya,* Sayı: 10023, 20 Ocak 1975, s.1
"Belediyeyi Ağır Görevler Bekliyor", *Yeni Konya*, Sayı: 10024, 21 Ocak 1975, s.2
"Bir Şehir Tiyatrosuna Doğru", *Yeni Konya*, 10025, 22 Ocak 1975, s.1/5
"Tarihi Meram Hamamı", *Yeni Konya*, Sayı: 10026, 23 Ocak 1975 s.1
"Cepheler Açmak", *Yeni Konya,* Sayı: 10027, 24 Ocak 1975, s.1
"12 Sayılı Kararname Günün Konusudur", *Yeni Konya*, Sayı: 10028, 25 Ocak 1975, s.1
"Umutları Yitirmeyelim*", Yeni Konya*, Sayı: 10029, 26 Ocak 1975, s.1
"Partiler ve Programları", *Yeni Konya*, Sayı: 10030, 28 Ocak 1975,s.1
"Ankara'da Bir Yurt Var!", *Yeni Konya*, Sayı: 10031, 29 Ocak 1975, s.1
"Yine Televizyon", *Yeni Konya*, Sayı: 10032,30 Ocak 1975, s.1
"Bayanlar Biliyor musunuz 1975 Kadın Yılıdır", *Yeni Konya*, Sayı: 10033, 31 Ocak 1975, s.2
"Karapınar Derler Adına", *Yeni Konya*, Sayı: 10034, 1 Şubat 1975, s.1
"Öğretmenler Kongresi", *Yeni Konya*, Sayı: 10035, 3 Şubat 1975, s.1
"Tek Ses, Tek Yürek", *Yeni Konya*, Sayı: 10036, 4 Şubat 1975, s.1
"Neler İşitiyorsunuz?", *Yeni Konya*, Sayı: 10037, 5 Şubat 1975, s.1
"İki Güzel Yönümüz", *Yeni Konya*, Sayı: 10038, 6 Şubat 1975, s.1
"Öğrenci Yurtlarına Yardım", *Yeni Konya*, Sayı: 10039, 7 Şubat 1975, s.1
"Peynir Ekmek, Ucuz Yemek", *Yeni Konya*, Sayı: 10040, 8 Şubat 1975, s.1
"Güvensizlik ", *Yeni Konya*, Sayı: 10041, 9 Şubat 1975, s.1
"Konya Ansiklopedisi", *Yeni Konya*, Sayı: 10042, 10 Şubat 1975, s.1
"Yaygın Eğitim**",** *Yeni Konya*, Sayı: 10043, 11 Şubat 1975, s.1
"Beslenme Konferansı", *Yeni Konya*, Sayı: 10044, 12 Şubat 1975, s.1
"Bir Program Tartışılırken", *Yeni Konya*, Sayı: 10045, 15 Şubat 1975, s.1
"Kadınlar Sizin İçin", *Yeni Konya*, Sayı: 10047, 17 Şubat 1975, s.1
"Sorumluluk", *Yeni Konya*, Sayı: 10049, 19 Şubat 1975, s.2
"Samimiyetsiz Basın", *Yeni Konya*, Sayı: 10050, 20 Şubat 1975, s.1
"İşte Ondan", *Yeni Konya*, 10051, 21 Şubat 1975, s.1
"Artık Uçağımız Var!", *Yeni Konya*, Sayı: 10052, 22 Şubat 1975, s.1
"Partilere İnanmıyorlar", *Yeni Konya*, Sayı: 10054, 25 Şubat 1975,s.2
"Yürüyüşten Dört Gün Sonra", *Yeni Konya*, Sayı: 10055, 26 Şubat 1975, s.2
"Diyanet İşleri Başkanlığının Yerinde Bir Girişimi", *Yeni Konya*, Sayı: 10056, 27 Şubat 1975, s.2
"Sadi Irmak'ın En Mutlu Günü", *Yeni Konya*, Sayı: 10057, 28 Şubat 1975, s.2
"Öğretmen Rüstem Sungur Yurdu", *Yeni Konya*, Sayı: 10058, 1 Mart 1975, s.2
"Çekilin Oradan", *Yeni Konya*, Sayı: 10059, 3 Mart 1975, s.2
"Beyaz Eldivenli İl Başkanları", *Yeni Konya*, Sayı: 10060, 4 Mart 1975, s.2
"En Gerçek Yol", *Yeni Konya*, Sayı: 10061, 5 Mart 1975, s.2
"Bu Bayrak Açıldı", *Yeni Konya*, Sayı: 10062, 6 Mart 1975, s.2
"Dağlara Giden Yollar", *Yeni Konya*, Sayı: 10063, 7 Mart 1975, s2
"Meram'ı Düşünmek Zamanıdır", *Yeni Konya*, Sayı: 10064, 8 Mart 1975, s.2
"Toprağa Değer Verelim!", *Yeni Konya*, Sayı: 10065, 9 Mart 1975, s.2
"Tükürüğe Alıştık mı?*", Yeni Konya*, Sayı: 10066,10 Mart 1975, s.2
"Yaz Gelirken", *Yeni Konya*, Sayı: 10067, 12 Mart 1975, s.2
"İşçilerimiz ve Kültür", *Yeni Konya*, Sayı: 10068, 13 Mart 1975, s.2
"Doktorlar Günü", *Yeni Konya*, Sayı: 10069, 14 Mart 1975, s.2

"Toprağa Dönüş", *Yeni Konya*, Sayı: 10070, 15 Mart 1975, s.2
"Libya İle İlişkilerimiz", *Yeni Konya*, Sayı: 10071, 17 Mart 1975, s.2
"İşçilerimiz Libya Yoluna Çıkarken", *Yeni Konya*, Sayı: 10072, 18 Mart 1975, s.2
"Et Pahalılığına Çare", *Yeni Konya*, Sayı: 10073, 19 Mart 1975, s.2
"Su ve Gübre", *Yeni Konya*, Sayı: 10074, 20 Mart 1975, s.3
"İstanbul'u Sevmedim", *Yeni Konya*, Sayı: 10077, 24 Mart 1975, s.2
"Partiler Toplantı Yapıyor", *Yeni Konya*, Sayı: 10078, 25 Mart 1975, s.2
"Gedavet Yolu**"**: *Yeni Konya*, Sayı: 10053, 24 Şubat 1975, s.2
"60 yaşını Geçenlerden Beklediklerimiz: "Biz Neler Gördük'' *Yeni Konya*, Sayı: 10078, 26 Mart 1975, s.2
"Biz Neler Gördük", Tozlu, Çamurlu Bir Konya", *Yeni Konya,* Sayı: 10080, 27 Mart 1975, s.2
"Biz Neler Gördük", Düz, Sarıklı, Şılık Fesler", *Yeni Konya*, Sayı: 10081, 28 Mart 1975, s.2
"Açılışı Kesinleşen Üniversite", *Yeni Konya*, Sayı: 10082, 29 Mart 1975, s.2
"Biz Neler Gördük: Elektrik Saat 11'de Sönerdi", *Yeni Konya,* Sayı: 10083, 31 Mart 1975, s.2
"Mahmut Nedim Güntel", *Yeni Konya*, Sayı:10084, 1 Nisan 1975, s.2
"Biz Neler Gördük: Meram, Bir Başka Meramdı", *Yeni Konya*, Sayı: 10053, 2 Nisan 1975, s.2
"Biz Neler Gördük: Şapka Nasıl Giyilmişti?", *Yeni Konya*, Sayı: 10036, 3 Nisan 1975, s.2
"Karakteri Yenen Güç: Çıkarcılık", *Yeni Konya*, Sayı: 10087,4 Nisan 1975, s.2
"Yine Ahlâk Dersleri", *Yeni Konya*, Sayı: 10088, 5 Nisan 1975, s.2
"Öz Türkçe Yazalım", *Yeni Konya*, Sayı: 10089, 7 Nisan 1975, s.2
"Su, Su, Su!", *Yeni Konya*, Sayı: 10090, 8 Nisan 1975, s.2
"Turistler ve Konya'mız", *Yeni Konya*, Sayı: 10091, 9 Nisan 1975, s.2
"Ulusal Bayramlar Parasız Olmalı", *Yeni Konya*, Sayı: 10092, 10 Nisan 1975, s.2
" Biz Neler Gördük, Konya'da Atlı Tramvay Vardı", *Yeni Konya*, Sayı: 10093, 11 Nisan 1975, s.2
"Biz Neler Gördük, 1939' larda Konya'mız, *Yeni Konya*, Sayı: 10094, 12 Nisan 1975, s.2
"İlköğretim Müfettişleri", *Yeni Konya*, Sayı: 10095, 14 Nisan 10095, s.2
"Öğretmen Saçını Uzatmıştı", *Yeni Konya*, Sayı: 10096, 16 Nisan 1975, s.2
"Pancar Taban Fiyatı", *Yeni Konya*, Sayı: 10097, 17 Nisan 1975, s.2
"Dr. Nazif Bağrıaçık Şehrimizde", *Yeni Konya*, Sayı: l0100, 18 Nisan 1975, s.2
"Bir Fakültede mi Kuramayacağız", *Yeni Konya*, Sayı: 10101, 19 Nisan 1975, s.2
"Bir Hiç Uğruna", *Yeni Konya*, Sayı: 10192, 21 Nisan 1975, s.2
"Meram Eski Günlerini Yaşıyor", *Yeni Konya*, Sayı: 10103, 22 Nisan 1975, s.2
"Öğretmen Ayşe- İhsan İlkokulu: Bir Bayramı Kurucusu İle Yaşıyor, *Yeni Konya,* Sayı: 10104, s.2
"Bir Server İskit Vardı", *Yeni Konya*, Sayı:10104, 23 Nisan 1975, s.2
"Örnek Bahçeler Sorunu", *Yeni Konya*, Sayı: 10105, 24 Nisan 1975, s.2
"Lisenin Pilav Günü", *Yeni Konya*, Sayı: 10107, 26 Nisan 1975, s.2
"Bayramdan Uzak Çocuklar", *Yeni Konya*, Sayı: 10108, 28 Nisan 1975, s.2
Konya'da Folklor Müzesi, *Yeni Konya*, Sayı: 10109, 29 Nisan 1975, s.2
"Yazdım da Ne Oldu?, *Yeni Konya*, Sayı: 10110, 30 Nisan 1975, s.2
"Okullarımız Halk Önünde", *Yeni Konya*, Sayı: 10112, 2 Mayıs 1975, s.2
Meramlı, "Heykeli Dikilecek Ardam, Ali Kemali Hoca Kimdir?", (Av. Vahdi Öymen Ne Diyor?" *Yeni Konya*, Sayı: 10115, 2 Mayıs 1975, s.1/5
"Biz Neler Gördük: Suyu Küplerden İçerdik", *Yeni Konya*, Sayı: 10112, 3 Mayıs 1975, s.2/7
"Peynir", *Yeni Konya*, Sayı: 10104, 6 Mayıs 1975, s.2
"Televizyon Üstüne", *Yeni Konya*, Sayı: 10115, 7 Mayıs 1975, s.2
A. Meramlı, "Heykeli Dikilecek Adam Ali Kemalî Hoca Kimdir?", *Yeni Konya*, Sayı: 10117, 9 Mayıs 1975, s.1
A. Meramlı , "Heykeli Dikilecek Adam, Ali Kemalî Hoca Kimdir?", *Yeni Konya*, Sayı:10118, 10 Mayıs 1975, s.1

"Aferin Avukatları", *Yeni Konya*, Sayı: 10118, 10 Mayıs 1975, s.2
"Anneler Günü Deyince", *Yeni Konya*, Sayı: 10119,12 Mayıs 1975, s.2
"Heykeli Dikilecek Adam, Ali Kemalî Hoca Kimdir?", *Yeni Konya*, Sayı: 10119, 12 Mayıs 1975, s.1
"Heykeli Dikilecek Adam, Ali Kemalî Hoca Kimdir?", *Yeni Konya*, Sayı: 10120, 13 Mayıs 1975, s.1
"Nevzat Ayasbeyoğlu I II":*Yeni Konya*, Sayı:10120 -10121, 13-14 Mayıs 1975, 2
A. Meramlı, "Heykeli Dikilecek Adam, Ali Kemalî Hoca Kimdir?", *Yeni Konya,* Sayı: 10121, 14 Mayıs 1975, s.1
"Biz Neler Gördük: Konya'da İlk Otobüs", *Yeni Konya*, Sayı: 16122, 15 Mayıs 1975, s.2
A. Meramlı, ''Heykeli Dikilecek Adam, Ali Kemalî Hoca Kimdir?", *Yeni Konya,* Sayı: 10122, 15 Mayıs 1975, s.2
A. Meramlı, "Heykeli Dikilecek Adam Ali Kemali Hoca Kimdir?",*Yeni Konya,* Sayı: 10123, 16 Mayıs 1975, s.1
"Konya'nın Su Davası", *Yeni Konya*, Sayı: 10124, 17 Mayıs 1975, s.2
A. Meramlı, "Heykeli Dikilecek Adam Ali Kemalî Hoca Kimdir?",*Yeni Konya,* Sayı: 10124, 17 Mayıs 1975, s.2
"Çiftçinin Kaderi", *Yeni Konya*, Sayı: 10125, 19 Mayıs 1975, s.2
A. Meramlı, "Heykeli Dikilecek Adam Ali Kemalî Hoca Kimdir?", Yeni Konya, Sayı: 10125, 19 Mayıs 1975, s.2
"Darülmuallimat", *Yeni Konya*, Sayı:10127, 21 Mayıs 1975, s.2
A.Meramlı, "Ali Kemali İçin Ne Yapmalıyız?", *Yeni Konya*, Sayı: 10127, 21 Mayıs 1975, s.1
A. Meramlı, "Ali Kemali Efendi İçin Ne Yapmalıyız?", *Yeni Konya*, Sayı: 10128, 22 Mayıs 1975, s.1
"Sıkıntılı İstanbul Yaşamı", *Yeni Konya*, Sayı: 10128, 22 Mayıs 1975, s.2
A. Meramlı, " Ali Kemali Efendi İçin Ne Yapmalıyız?", *Yeni Konya*, Sayı: 10129, 23 Mayıs 1975, s.1
"Yeni Öğretmene Mektup", *Yeni Konya*, Sayı: 10129, 23 Mayıs 1975, s.2
A. Meramlı, "Ali Kemali Efendi İçin Ne Yapmalıyız?", *Yeni Konya,* Sayı: 10130, 24 Mayıs 1975, s.2
A. Meramlı, "Ali Kemali Efendi İçin Ne Yapmalıyız?", *Yeni Konya,* Sayı: 10131, 26 Mayıs 1975, s.1
"Yeni Öğretmene Mektup II", *Yeni Konya*, Sayı: 10130, 24 Mayıs 1975, s.2
"Gevik(Rüşvet) Üzerine", *Yeni Konya*, Sayı: 10132, 27 Mayıs 1975, s.2
"A.Meramlı, "Ali Kemali Efendi İçin Ne Yapmalıyız?", *Yeni Konya*, Sayı: 10133, 28 Mayıs 1975, s.1
"Okul Bahçeleri ve Yaz Mevsimi", *Yeni Konya*, Sayı: 10133, 28 Mayıs 1975, s.2
A. Meramlı, "Ali Kemali Efendi İçin Ne Yapmalıyız?", *Yeni Konya*, Sayı: 10134, 29 Mayıs 1975, s.1
"Dil Bayramı Yaklaşırken", *Yeni Konya*, Sayı: 10134, 29 Mayıs 1975, s.2
"A. Meramlı, "Ali Kemalî Efendi İçin Ne Yapmalıyız? "*Yeni Konya*, Sayı: 10135, 30 Mayıs 1975, s.1
"Çocuklarımız ve Tatil", *Yeni Konya*, Sayı: 10035, 30 Mayıs 1975, s.2
"Öğretmen ve Tatil", *Yeni Konya*, Sayı: 10136, 31 Mayıs 1975, s2
A. Meramlı, "Ali Kemalî Efendi İçin Ne Yapmalıyız?",*Yeni Konya*, Sayı: 10137, 31 Mayıs 1975, s.2
A. Meramlı, "Ali Kemali Efendi İçin Ne Yapmalıyız?", *Yeni Konya*, Sayı: 10137, 2 Haziran 1975, s.1
"Nice Yıllara", *Yeni Konya*, Sayı: 10138, 3 Haziran 1975, s.2
A. Meramlı, "Ali Kemalî Efendi İçin Ne Yapmalıyız?", *Yeni Konya*, Sayı: 10138, 3 Haziran 1975, s.1
"Karaman'da Dil Günü", *Yeni Konya*, Sayı: 10139, 4 Haziran 1975, s.2
"Park Bahçe Üzerine", *Yeni Konya*, Sayı: 10140, 5 Haziran 1975, s.2
"Bir Okul Müsameresi", *Yeni Konya*, Sayı: 10141, 6 Haziran 1975, s.2
"Gelecek Ders Yılına Bakış", *Yeni Konya*, Sayı: 10043, 9 Haziran 1975, s.2
"Hangi Gazeteyi Okuyalım", *Yeni Konya*, Sayı: 10144, 10 Haziran 1975, s.2
"Karayollarımız", *Yeni Konya*, Sayı: 10145, 11 Haziran 1975, s.2
"Çevre Yolunun Hatırlattığı", *Yeni Konya*, Sayı: 10146, 12 Haziran 1975, s.2
"Dişli Fabrikası ve Tutumumuz",*Yeni Konya*, Sayı: 10148, 14 Haziran 1975, s.2
"Şehrimize Trafik Derdi", *Yeni Konya*, Sayı: 10149, 15 Haziran 1975, s.2
"Yüzümüzü Güldüren Huğlu", *Yeni Konya*, Sayı: 10150, 17 Haziran 1975, s.2
"Çumbaş'ın Temeli", *Yeni Konya*, Sayı: 10151, 18 Haziran 1975, s.2
"Halkevleri Nerede*" Yeni Konya, Sayı: 10215, 26 Mayıs 1975, s.2*

"Seydişehir'de Hayat", *Yeni Konya*, Sayı: 10153, 20 Haziran 1975, s.2
"Seydişehirliler", *Yeni Konya*, Sayı:10154, 21 Haziran 1975, s.2
"Güvensizlik", *Yeni Konya*, Sayı: 10156, 24 Haziran 1975, s.1
"Balmumu", *Yeni Konya*, Sayı: 10162, 1 Temmuz 1975, s.2
"İki Gün Sonra", *Yeni Konya,* Sayı: 10164, 3 Temmuz 1975, s.2
"Gerede Olayı", *Yeni Konya*, Sayı: 10165, 4 Temmuz 1975, s.2
"Alanda Bir Köşe", *Yeni Konya*, Sayı: 10166, 5 Temmuz 1975, s.2
"Kültürlü müyüz?", *Yeni Konya*, Sayı: 10167, 7 Temmuz 1975, s.2
"Konya Gerici Değildir", *Yeni Konya,* Sayı: 10168, 8 Temmuz 1975, s.2
"Konya'nın Ekonomik Durumu", *Yeni Konya*, Sayı: 10169, 9 Temmuz 1975, s. 2
"Biz Neler Gördük: Şivlilik", *Yeni Konya*, Sayı: 10170, 10 Temmuz 1975, s.2
"Çürük Zeytin", *Yeni Konya*, Sayı: 10172, 12 Temmuz 1975, s.2
"Yaz –Boz Tahtası Maarifimiz", *Yeni Konya*, Sayı: 10172, 14 Temmuz 1975, s.2
"Düğünlerimiz", *Yeni Konya*, Sayı: 10174, 15 Temmuz 1975, s.2
"Turistler ve Hemşireler", *Yeni Konya*, Sayı: 10175, 16 Temmuz 1975, s.2
"Vali Tekin Ayrılırken", *Yeni Konya*, Sayı: 10176, 17 Temmuz 1975, s.2
"Konya Raporu", *Yeni Konya*, Sayı: 10177, 18 Temmuz 1975, s.2
"Yer Değiştirmelerin Zararı", *Yeni Konya,* Sayı: 10178, 19 Temmuz 1975, s.2
" Halk ve Üniversite", *Yeni Konya*, Sayı: 10179, 21 Temmuz 1975, s.2
"O Günler Neydi?", *Yeni Konya*, Sayı: 10180, 22 Temmuz 1975, s.2
"Tutsaklıktan Özgürlüğe", *Yeni Konya*, Sayı: 10181, 23 Temmuz 1975, s.2
"Programı Öğretmen Yapsın", *Yeni Konya*, Sayı: 10182 Temmuz 1975, s.1
"Konya Valiliği", *Yeni Konya*, Sayı: 10183, 25 Temmuz 1975, s.2
"Sevinelim mi, Yoksa?" *Yeni Konya*, Sayı: 10183, 26 Temmuz 1975, s.2
"Sırt Hamalları!" *Yeni Konya*, Sayı: 10185, 28 Temmuz 1975, s.2
"Bir Soğuk Günün Anısı", *Yeni Konya*, Sayı: 10186, 29 Temmuz 1975, s.2
"Atatürk Devrimlerinden Kimse Şaşamaz", *Yeni Konya*, Sayı: 10188, 31 Temmuz 1975, s.2
"İyi İdareci Tarafsız İdarecidir", *Yeni Konya,* Sayı: 10189, *1 Ağustos 1975, s.2*
"Önce Gücümüzü Kullanalım", *Yeni Konya*, Sayı: 10191, 2 Ağustos 1975, s.2
"Bir Çocukluk Anısı", *Yeni Konya*, Sayı: 10191, 4 Ağustos 1975, s.2
"Dışarıdaki İşçiler", *Yeni Konya,* Sayı: 10192, 5 Ağustos 1975, s.2
"Ovada Bilmediğimiz Çalışmalar", *Yeni Konya*, Sayı: 10193, 6 Ağustos 1975, s.2
"Trafik Derdi Sürüp Gidecek" , *Yeni Konya*, Sayı: 10194, 7 Ağustos 1975, s.2
"Hayalimdeki Fuar", *Yeni Konya,* Sayı: 10195, 8 Ağustos 1975, s.2
"Gökçeköy'de Karaman Derdi", *Yeni Konya*, Sayı: 10196, 9 Ağustos 1975, s. 2
"Fuarı Gezdiniz mi?", *Yeni Konya*, Sayı: 10197-10100, 11-14 Ağustos 1975, s.2
"Atatürk'ün Yurt Gezileri", *Yeni Konya,* Sayı: 10100, 14 Ağustos 1975, s.2
"Meram Hizmet Bekliyor", *Yeni Konya*, Sayı: 10100, 14 Ağustos 1975, s.2
"Sergiden Haberler", *Yeni Konya*, Sayı: 10201, 14 Ağustos 1975, s.1/4
"Bir Öğretmen Masal Oldu", *Yeni Konya*, Sayı: 10204, 19 Ağustos 1975, s.2
"İşte Doğru İnsanlar", *Yeni Konya*, Sayı: 10205, 20 Ağustos 1975, s.2
"Meram Hizmet Bekliyor II", *Yeni Konya*, Sayı: 10206, 21 Ağustos 1975, s.2
"Öğretmen Yurdun Asıl Sahibidir", *Yeni Konya*, Sayı: 10207, 22 Ağustos 1975, s.2
"Dünkü ve Bugünkü Öğretmen", *Yeni Konya*, Sayı: 10208, 23 Ağustos 1975, s.2
"Milli Eğitimde Hizmet Dengesizliği", *Yeni Konya*, Sayı: 10209,25 Ağustos 1975, s.2
"Halkevleri Nerede?", *Yeni Konya*, Sayı: 10210, 26 Ağustos 1975, s.2

“Ereğli İl Olur mu?”, *Yeni Konya*, Sayı: 10211, 27 Ağustos 1975, s.2
“S. Sancar’dan Bilge’ye Açık Mektup”, *Yeni Konya,* Sayı: 10212, 28 Ağustos 1975, s.2
“Gökçeköy’ün Kuşları”, *Yeni Konya*, Sayı: 10213, 29 Ağustos 1975, s.2
“Zaferden Zafere”, *Yeni Konya*, Sayı: 10124, 30 Ağustos 1975, s.2
“Toprak Ne Vermez mi?”, *Yeni Konya*, Sayı: 10215, 1 Eylül 1975, s.2
“Toprak Sen En Faydalı Varlıksın”, *Yeni Konya,* Sayı: 10216, 2 Eylül 1975, s.2
“Daha Neler Olacak?”, *Yeni Konya*, Sayı: 10214, 3 Eylül 1975, s.2
“Aracılara Paydos Denmeyecek mi?”, *Yeni Konya*, Sayı: 10218, 4 Eylül 1975, s.2
“Konya Fuarı Kapanırken”, *Yeni Konya*, Sayı: 10219, 5 Eylül 1975, s.2
“Pancar Ekiminde Sınır”, *Yeni Konya*, Sayı: 10220, 6 Eylül 1975,s.2
“Yine Tükrük Üzerine”, *Yeni Konya*, Sayı: 10221, 8 Eylül 1975, s.2
“Büyük Caddede Ferahlık”, *Yeni Konya*, Sayı: 10222, 9 Eylül 1975, s.2
“Lice’ye Yardım”, *Yeni Konya,* Sayı: 10223, 10 Eylül 1975, s.2
“Hema”ya Güle Güle Bağdaş Var Ya ”,*Yeni Konya,* Sayı: 10224, 11 Eylül 1975, s.2
“Seçim Maskaralığı”, *Yeni Konya*, Sayı: 10225, 13 Eylül 1975, s.2
“Haklıdır Hakan Yiğit!”, *Yeni Konya*, Sayı: 10228, 16 Eylül 1975, s.2
“Ramazan Gecelerinde Parti Eğlenceleri”, *Yeni Konya*, Sayı: 10229, 17 Eylül 1975, s.2
“Bakın İstediklerine”, *Yeni Konya*, Sayı: 10230, 18 Eylül 1975, s.2
“Okullar Açılırken”, *Yeni Konya*, Sayı: 10232, 20 Eylül 1975, s.2
“Öğrencinin Masrafı”, *Yeni Konya*, Sayı: 10233, 22 Eylül 1975, s.2
“Bir Şehir Tarihi İle Yaşar”, *Yeni Konya*, Sayı: 10234, 23 Eylül 1975, s.2
“Sakat Bir Değer Ölçüsü*”, Yeni Konya,* Sayı: 10235,24 Eylül 1975, s.2
“Günün Adamları (Eyyamcılar)”,*Yeni Konya*, Sayı: 10236, 25 Eylül 1975, s.2
“Rüştü Özal’a Çağrı”, *Yeni Konya,* 10237, 26 Eylül 1975, s.2/5
“Konya Gazeteciler Cemiyeti”, *Yeni Konya,* Sayı: 10238, 27 Eylül 1975, s.2
“Konya Gazeteciler Cemiyeti: (bütün basın dostlarına)”, *Yeni Konya,* Sayı: 10228, 27 Eylül 1975, s.2
“Gazeteciler Cemiyeti Neler Yapabilir?”, *Yeni Konya*, Sayı: 10242, 2 Ekim 1975, s.2
“Mösyö Linç ve Doktor Uğurlu”, *Yeni Konya,* Sayı: 10244, 4 Ekim 1975,s.2
“Yana Yana Eriyen Mum”, *Yeni Konya*, Sayı: 10249, 14 Ekim 1975, s.2
“Konyalının Yüzü Ak Çıktı”, *Yeni Konya*, Sayı: 10251, 18 Ekim 1975, s.2
“Şimdilik Hoşça Kalın!”; *Yeni Konya,* Sayı: 10251, 20 Ekim 1975, s.2
“Koca Reis Bugün Ölmüştü”, *Yeni Konya*, Sayı: 10255, 21 Ekim 1975, s.2
34 Yıl ve Ardındakiler, *Yeni Konya*, 1 Haziran 1982,, 1990 1 Haziran 1991, 23 Haziran 1991 42 Yıl.
“1949-1986 Nice Yıllar” *Yeni Konya*, 2 Haziran 1986, s.3
İstanbul Mektubu: Nisanlar ve Efkariler, *Yeni Konya*, 21 Nisan 1987, s.2
“İstanbul Mektubu: 70 Yıllık Hasret*”, Yeni Konya*, 22 Nisan 1987, s.1/5
“40 Yıla Doğru”, *Yeni Konya*, 1 Haziran 1987,s.6
“Seksene Yaklaşanlarla Bir Tatlı Konuşma”, *Yeni Konya*, 18 Haziran 1987,s.2
“İstanbul Mektupları: Hayır İşleri”, *Yeni Konya,* 3 Temmuz 1987, s.2
“İstanbul Mektupları: Yönetim Kurulu Üyeleri” *Yeni Konya* , 4 Temmuz 1987, s.2
“Otoriteye Şapka Düşmüştü”, *Yeni Konya,* 14 Temmuz 1987, s.2
“İstanbul Mektubu”: Milletvekilleri İle”, Yeni Konya, .21 Temmuz 1987, s.2
“İstanbul Mektupları: Bu Bir Öç Alma mı?”, *Yeni Konya*, 22 Temmuz 1987,s.2
“İstanbul Mektupları: Cemiyete Karşı Cemiyet”, *Yeni Konya*, 23 Temmuz 1987, s.5
“Geçmiş Zaman Olur ki… : Vali Cemal Bardakçı ve Fuad Tuksal”, *Yeni Konya,*“ 24 Eylül 1987, s.1
“Apalı”, *Yeni Konya*, 25 Ağustos 1987, s.5

"Geçmiş Zaman Olur ki: Konya Valileri", *Yeni Konya*, 23 Eylül 1987,s.6(?)

"Arkada Kalan 40 Yıl", *Yeni Konya*, 1 Haziran 1989, s.6

"Namık Ayas'ın, 19 Kasım 1990 tarihinde Lions Kulubünde Yaptığı konuşma.

A.Cenap Kendi; "Gönül Penceremden: Namık Ayas Ağabeyimize İthaf", *Yeni Konya*, Sayı: 14743, 23 Haziran 1990, s.2

Rıdvan Bülbül: "Günün İçinde: Namık Ayas'lı Yıllar", *Yeni Meram*, 21 Ağustos 2001, s.7(?)

"Namık Ayas'ı Toprağa Verdik(haber), *Anadolu Manşet*, 21 Ağustos 2001, s.1

Saim Sakaoğlu, "Namık Ayas'ı Hatırladınız mı?", *Yeni Konya*, 5 Haziran 1991, s.3

Seyit Küçükbezirci, "Başöğretmen" Namık Ayas, *Yeni Konya* ve *İleri*, *Yeni Konya*, 11 Aralık 2006, s.5

Seyit Küçükbezirci, "Konya Gazeteciler Cemiyeti ve Konya Folkloru", Konya Bayram gazetesi, Yeni *Konya*, 8.9,10 Ağustos 2013, s.5

Cemiyetin Kurucu Başkanı Namık Ayas, Kabri Başında Anıldı, *Konya Bayram* gazetesi, 8,9,10 Ağustos 2013, s.19

Seyit Küçükbezirci, "İlk Başkan, Başöğretmen, Namık Ayas Usta", Konya Gazeteciler Cemiyeti Yayın Organı,

Hasan Özönder, "Namık Ayas", *Konya Ansiklopedisi, Cilt: 1*, s.359

"Konya Basının Acı Günü"(haber), *Yeni Gazete,* 21.8.2001. s.1

"Ayas'a Son Görev", *Yeni Meram*, 21.8.2001, s.1

"Ayas Toprağa Verildi"(haber), *Konya Postası,* 21.8.12001, s.1

(*) *Ekekon*'daki yazıların büyük çoğunluğu "Hadiselerin Arkasında" genel başlığı altında yayımlanmıştır.

Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Çapakçur'da (Bingöl) Görev Yapan Kaymakamlar

1882-1935

Ozan Can AKPINAR

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1851
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Temmuz 2025

ISBN: 978-625-396-578-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
AKPINAR, Ozan Can
Osmanlı'dan Cumhuriyet'e
Çapakçur'da (Bingöl)
Görev Yapan Kaymakamlar
1882-1935

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Döneme Ait Süreli Yayınlar

"Âsiler Münhezim Bir Vaz'ıyyette Şarka ve Şimâle Doğru Firar Etmektedirler", *Akşam*, 12 Nisan 1925, s. 1.

"Belediye reisliği de yapacak vali ve kaymakamlar", *Cumhuriyet*, 17 Kasım 1930, s. 4.

"Bingöl belediye reisliği", *Ulus*, 31 Mart 1936, s. 6.

"Bingöl kazasında imar ve kültür hareketleri", *Doğu*, 9 Mart 1938, s. 2.

"Bingöl kazasının adı değiştirildi", *Ulus*, 23 Ekim 1938, s. 2.

"Bingöl kazasının adı Karlıova oldu", *Akşam*, 17 Ağustos 1938, s. 4.

"Bingöl vilâyetinde kış devam ediyor", *Akşam*, 14 Haziran 1936, s. 5.

"Bingöl Vilâyetinde umran ve terakki", *Cumhuriyet*, 22 Mart 1937, s. 5.

"Bir kazanın adı değişti", *Ulus*, 17 Ağustos 1938, s. 2.

"Bitlis Kaza Oldu", *Milliyet*, 14 Temmuz 1929, s. 2.

"Bitlis vilâyeti lağv ediliyor", *İkdam*, 19 Mart 1929, s. 1.

"Çapakçurda banka", *Ulus*, 25 Eylül 1937, s. 5.

"Çapakçurda ümran faaliyeti", *Akşam*, 14 Nisan 1937, s. 12.

"Dâhiliye Ta'yînleri", *Hakimiyet-i Milliye*, 27 Haziran 1921, s. 2.

"Ginci Badganyalk", *Ararad*, Sebdemper 1896.

"İsmi değişen kaza", *Cumhuriyet*, 10 Şubat 1939, s. 2.

"Kaymakamlar arasında Tayinler ve Nakiller", *Ulus*, 12 Mart 1936, s. 5.

"Kaymakamlar arasında", *Vakit*, 26 Eylül 1931, s. 2.

"Kaymakamlar ve mektupçular arasında tebeddülât yapıldı", *Vakit*, 25 Ağustos 1931, s. 1.

"Kaymakamlar", *İdare Mecmuası*, Temmuz 1928, s. 3.

"Küçük haberler", *Akşam*, 15 Ocak 1936, s. 2.

"Küçük Haberler", *Akşam*, 20 Mart 1936, s. 2.

"Me'mûrlar Arasında", *Anadolu'da Yenigün*, 23 Ağustos 1920, No. 393, s. 2.

"Munzur ili", *Akşam*, 22 Ekim 1935, s. 2.

"Mülkiye Ta'yînleri ve Becâyişleri", *Tevhid-i Efkar*, 7 Temmuz 1921, No. 3062, s. 2.

"Parti Grupunun dünkü toplantısı", *Ulus*, 16 Ekim 1935, s. 1.

"Perteğin eski kaymakamı", *Milliyet*, 11 Eylül 1934, s. 7.

"Şark vilâyetlerinde kalkınma hareketleri", *Akşam*, 31 Temmuz 1936, s. 8.

"Takdir edilen kaymakamlar", *Milliyet*, 30 Ekim 1934, s. 11.

"Taltif edilen kaymakamlar", *Milliyet*, 24 Ağustos 1934, s. 3.

"Terfi Edenler", *Milliyet*, 29 Ekim 1930, s. 5.

"Tevcîhât", *Türkiye Gazetesi*, 26 Teşrin-i Evvel 1326 (8 Kasım 1910), s. 3.

"Tunceli Vilâyetinde, yeni merkezlerde inşaat", *Cumhuriyet*, 25 Mayıs 1936, s. 5.

"U. Müfettişliklerin verimli çalışmaları", *Ulus*, 29 Ekim 1936, s. 10.

"Üçüncü sınıftan ikinci sınıfa terfi edenler", *Milliyet*, 24 Ekim 1933, s. 7.

"Valiler Arasında Değişiklik", *Ulus*, 10 Haziran 1937, s. 2.

"Vilâyet ve Kazâ İ'tibârıyla Türkiye Nüfûsu", *Umûmî Nüfûs Tahrîri*, 28 Ekim 1927.

"Vilâyette Yeni Kaymakamlar", *Milliyet*, 15 Ekim 1931, s. 3.

"Yeni beş vilâyet kuruluyor", *Akşam*, 24 Ekim 1935, s. 2.

"Yeni kazalar", *Milliyet*, 11 Temmuz 1934, s. 3.

"Yeni kazalar", *Milliyet*, 24 Haziran 1934, s. 2.

"Yeni valiler", *Akşam*, 28 Şubat 1936, s. 2.

"Yeniden kurulacak beş il", *Ulus*, 15 Ekim 1935, s. 5.

"Yeniden kurulan vilayet ve kazalar", *Ulus*, 26 Ekim 1935, s. 5.

Resmî Yayınlar

Ceride-i Resmiyye, 4 Nisan 1921, No. 9, s. 3.

Ceride-i Resmiyye, 4 Temmuz 1921, No. 19, s. 1.

Ceride-i Resmiyye, 7 Teşrin-i Evvel 1336, No. 9, s. 3-4.

Ceride-i Resmiyye, 9 Temmuz 1925, No. 134, s. 1.

Devlet Salnamesi, H. 1295, 1296, H. 1297, H. 1300; 1304; 1306; H. 1307; H. 1308; H. 1309; H. 1310; H. 1311; H. 1312; H. 1313; H. 1314; H. 1315; H. 1316; H. 1317; H. 1318; H. 1319; H. 1320; H. 1321; H. 1322; H. 1323; H. 1324; H. 1325; H. 1326; R. 1326; R. 1327; R. 1328; R. 1333-1334.

İstanbul Vilâyet Meclis-i Umûmisi Müzâkerât Zabıtnâmesi, 16 Nisan 1339 [1923], s. 467, 483.

Resmî Gazete, S. 1538, 6 Temmuz 1930, s. 9197.

Resmî Gazete, S. 1890, 5 Eylül 1931, s. 789.

Resmî Gazete, S. 1923, 13 Ekim 1931, s. 907.

Resmî Gazete, S. 2814, 27 Eylül 1934, s. 4363.

Resmî Gazete, S. 3197, 4 Ocak 1936, s. 5902.

Resmî Gazete, S. 3248, 9 Mart 1936, s. 6187.

Resmî Gazete, S. 3252, 13 Mart 1936, s. 6199.

Resmî Gazete, S. 5890, 27 Kânun-ı Evvel 1944, s. 8098.

Resmî Gazete, S. 889, 10 Mayıs 1928, s. 5142.

Resmî Gazete, S. 965, 15 Ağustos 1928, s. 5676.

Salname-i Bitlis, H. 1310; H. 1316.

TBMM, Zabıt Ceridesi, Devre: I, İçtima: 2, Birleşim: 17, Cilt:9, 7 Nisan 1921, s. 386.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi, 1925-1926; 1926-1927.

Başkanlık Cumhuriyet Arşivi (BCA)

BCA., 30-10-0-0/119-839-6.

BCA., 30-10-0-0/66-440-6.

BCA., 30-10-0-0/66-441-1.

BCA., 30-11-1-0/101-4-8.

BCA., 30-11-1-0/122-21-7.

BCA., 30-11-1-0/39-13-14.

BCA., 30-11-1-0/65-24-1.

BCA., 30-11-1-0/88-25-5.

BCA., 30-11-1/15-28.

BCA., 30-18-1-1/13-15-10.

BCA., 30-18-1-1/13-30-12.

BCA., 30-18-1-1/2-21-3.

BCA., 30-18-1-2/107-85-14.

BCA., 30-18-1-2/62-14-4.

BCA., 30-18-1-2/63-21-1.

BCA., 30-18-1-2/75-49-1.

BCA., 490-1-0-0/507-2037-1.

BCA., 490-1-0-0/1426-710-1.

Başkanlık Osmanlı Arşivi (BOA)

BOA., A.MKT.MHM., 385/79; 387/5; 683/8; 685/17; 685/77; 620/7.

BOA., A.MKT.MVL., 59/77.

BOA., A.MKT.NZD., 105/64.

BOA., A.MKT.UM.,148/23.

BOA., BEO., 2893/216967; 97/7252; 1819/136355; 225/16860; 2790/209201; 1253/93944; 2616/196136; 2142/160592; 3191/239295; 3256/244169; 3554/266545; 3503/262698; 3625/271873; 3818/286325; 3867/290023; 4322/324128; 4429/332139; 4455/334058; 4467/334978; 4554/341522; 4602/345122; 2889/216657; 3826/286942; 3741/280508; 3252/243868; 3228/242072; 3174/238006.

BOA., DH.EUM.2.Şb., 74/43; 1/49.

BOA., DH.H., 15/59.

BOA., DH.İ.UM.EK., 75/43; 107/79; 48/67; 110/4.

BOA., DH.İD., 116/9.

BOA., DH.İD., 119/79.

BOA., DH.MB.HPS.M., 36/75.

BOA., DH.MKT., 422/33; 1561/69; 2078/84; 1561/69; 1158/36; 1455/65; 1573/43; 1585/7; 1693/32; 1684/4; 1828/75; 1902/105; 1689/20; 2018/53; 1875/81; 2032/46; 1890/6; 1973/106; 2062/89; 922/42; 521/65; 2596/145; 1052/2; 116/46; 395/42; 422/33; 2079/68; 2149/127; 2154/32; 2362/55; 607/57; 949/15; 594/56; 561/13; 686/47; 1024/66; 1002/30; 886/14; 1232/5; 2812/73; 2633/90; 2636/56; 2648/41; 2661/42; 2694/95; 2741/24; 2760/9; 2787/85; 2787/51; 2814/102; 2805/86; 2849/35; 695/49; 1654/122; 65/21; 996/8; 988/10; 868/2; 1211/27.

BOA., DH.SAİD., 10/867; 4/142; 150/365; 2/930; 80/37; 4/1034; 4/760; 10/359; 42/89; 80/113; 18/309; 66/293; 2/636; 60/49; 150/499; 92/9; 112/373; 150/343; 22/361; 180/51; 76/165; 180/295; 197/135; 153/273.

BOA., DH.SN.THR., 82/55.

BOA., DH.ŞFR., 176/1; 290/55; 299/67; 307/118; 379/116; 663/88; 431/81; 46/41; 447/36; 531/51; 530/22; 536/10; 544/50; 75/22; 570/119; 92/282; 540/36; 540/76; 650/79; 267/26; 276/39; 281/7; 288/48; 307/112; 309/118; 188/8; 185/7.

BOA., DH.TMIK.M., 25/38; 164/11; 205/25; 113/80; 146/45; 148/64.

BOA., HR.MKT., 584/95.

BOA., İ.AZN., 61/28.

BOA., İ.DH., 283/17797; 293/18452; 855/68553; 1305/7; 1305/7; 960/75954; 861/68909; 1056/82916; 889/70766; 1113/87069; 1165/91077; 1165/91077; 1247/97701; 1305/7; 1326/40; 1376/39; 1404/6; 1413/16; 1440/23; 1474/47; 1484/20; 1486/43; 1510/29; 1511/4.

BOA., İ.HUS., 45/120.

BOA., İ.ŞD., 61/3526.

BOA., İ.TAL., 351/17.

BOA., İ.TKS., 5/53; 15/60.

BOA., MVL., 677/55; 261/36; 677/55; 711/58.

BOA., NFS.d., 27675; 27678; 27680; 27681; 27682; 27683; 27684; 27686; 27688; 27689; 27670; 3732; 27663; 27669.

BOA., ŞD., 248/8; 1877/32; 2496/33; 1876/17; 2501/8; 2943/38; 119/7133; 2943/38; 3030/5; 2747/38; 1112/62; 2666/27; 983/67; 1038/54.

BOA., TŞR.HL., 5/31.

BOA., Y.PRK.A., 10/101.

BOA., Y.PRK.AZN., 14/30.

BOA., Y.PRK.BŞK., 43/58; 46/38.

Kitaplar, Tezler ve Makaleler

Acar, Abdurrahman, "Klasik İslam Tarihi Kaynaklarına Göre Bingöl ve Çevresi", *II. Bingöl Sempozyumu (25-27 Temmuz 2008)*, (Haz. Mehmet Mahfuz Söylemez, İbrahim Çapak), Bingöl Belediyesi Kültür Yayınları, Bingöl, 2009, s. 189-209.

Akan, Bilal, *Birinci Dünya Savaşında Çapakçur Cephesi 1915-1916*, Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Bingöl, 2019.

Akçora, Ergünöz, "Bingöl Vilayeti'nin Birinci Dünya Savaşı ve Milli Mücadelemizdeki Yeri", *Askeri Tarih Bülteni*, S. 23, Genelkurmay Basımevi, Ankara, 1987, s. 79-88.

Akekmekçi, Tuba, Pervan, Muazzez (Der.), *"Doğu Sorunu" Necmeddin Sahir Sılan Raporları (1939-1953)*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul, 2010.

Akkoyun, Arzu, *Cumhuriyet Dönemi Bingöl (1923-1960)*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Elâzığ, 2019.

Akyürekli, Mahmut, *Şark İstiklâl Mahkemesi 1925-1927*, Tarih Kulübü Yayınları, İstanbul, 2016.

Alay, Okan, *Kültür Dünyamızda Bingöl*, Üniversite Kitabevi, Bingöl, 2006.

Andreasyan, Hrand D., *Polonyalı Simeon'un Seyahatnâmesi 1608-1619*, Baha Matbaası, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul, 1964.

Arda, Akif, *Bütün Yönleriyle Çewlîk-Bingöl*, Doz Yayıncılık, İstanbul, 2006.

Atalay, Talip, "Diyar-ı Bekir Vilayet Gazetesi'nde Çapakçur ve Genç", *I. Bingöl Sempozyumu (10-11 Haziran 2026)*, Bingöl Tarih ve Kültür Araştırmaları Dergisi Yayınları, 2007, s. 109-116.

Baluken, Yusuf, "Artuklular Devrinde Bingöl", *I. Bingöl Sempozyumu (10-11 Haziran 2026)*, Bingöl Tarih ve Kültür Araştırmaları Dergisi Yayınları, 2007, s. 43-50.

Baş, Şerife, *Şair Eşref'in Hayatı ve Eserleri Üzerine Bir İnceleme*, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir, 1999.

Baş, Yaşar "Çapakçur (Bingöl), Genc ve Kiğı Çevresinde Bayındırlık Çalışmaları (1866-1916)", *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 1, S. 1, 2011, s. 120-121.

Baş, Yaşar, "Bingöl'ün Tarihi Çevre ve Şehircilik Bakımından Gelişimi", *BUSBED*, S.22, 2021, s. 11-62.

Baş, Yaşar, "Çapakçur (Bingöl) İsfahan Bey Camii ve Zaviyesi Vakfı", *BUSBED*, S. 24, 2022, s. 342-363.

Baş, Yaşar, "Çapakçur Kazası Müdürü Süleyman Bey (1786-1873), *Bingöl Araştırmaları Dergisi*, S.17, 2022, s. 95-122.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayınları, İstanbul, 2010.

Beyhan Ay, *Bingöl Halkevi ve Faaliyet Alanları*, Batman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Batman, 2023.

Bingöl İl Yıllığı 1967, Gürsoy Matbaacılık.

Brant, James, Glascott, A.G., "Notes of a Journey through a part of Kurdistán, in the Summer of 1838", *The Journal of the Royal Geographical Society of London*, C. 10, 1840, p. 341-434.

Bulmuş, Ahmet, *Çevlik'te Yaşadılar*, Güner Matbaacılık, Ankara, 2009.

Cumhuriyetin 50. Yılında Bingöl 1973 İl Yıllığı, (Haz. Şener Birsöz vd.), Pars Matbaacılık, Ankara.

Çadırcı, Musa, "Tanzimat Döneminde Türkiye'de Yönetim (1839-1856)", *Belleten*, C. 52, S. 203, 1988, s. 601-626.

Çadırcı, Musa, "Türkiye'de Kaza Yönetimi (1840-1876), *Belleten*, C. 53, S. 206, 1989, s. 237-258.

Çadırcı, Musa, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, TTK Yayınları, Ankara, 2013.

Çağlayan, Ercan, "Kazadan Vilayete Tek Parti Döneminde Bingöl", *Bingöl Dört Dağ İçinde -Toplum, Kültür, Sanat, Siyaset-*, (Ed. Ercan Çağlayan), Peywend Yayınları, Van, 2021, s. 155-173.

Çağlayan, Ercan, "Osmanlı Arşiv Belgeleri Işığında Çapakçur ve Kiğı Ermenilerinin Din Özgürlüğüne Bir Bakış", *II. Bingöl Sempozyumu (25-27 Temmuz 2008)*, Bingöl Belediyesi Kültür Yayınları, 2014, 235-250.

Çağlayan, Ercan, *Bingöl (Çapakçur) ve Çevresinde Ermeni – Müslüman İlişkileri (1856–1914)*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Erzurum, 2008.

Çağlayan, Ercan, *Zazalar Tarih, Kültür ve Kimlik*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2016.

Çapak, Halis, "Birinci Dünya Savaşı'nda: Çapakçur-Oğnut Savaşları", *Bingöl Araştırmaları Dergisi*, C.1, S. 1, 2014, s. 43-50.

Çapak, Halis, Diyarbekir (Amid) Şer'iyye Sicillerine Göre Çabakçur (Bingöl) Sancağı (H.1065-1300), Bingöl Araştırmaları Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları, (Ed. Ömer Tokuş), Bingöl, 2022.

Çetin, Atillâ, "Sicill-i Ahvâl Defterleri ve Dosyaları Hakkında Bir Araştırma", *Vakıflar Dergisi*, S. 29, s. 87-104.

Çoban, Ebru, *Türkiye'de Nüfus Sayımları: Bingöl Örneği (1927-2007)*, Atatürk Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, Erzurum, 2016.

Darkot, Besim, "Bingöl", *İslam Ansiklopedisi*, MEB Basımevi, C. 2, İstanbul, 1979, s. 627-628.

Demir, Abdullah, "18 ve 19. Yüzyıllarda Çapakçur Sancağı ve İdari Yapısı", *Arşiv Vesikalarına Göre Bingöl Kolokyumu*, Bingöl Belediyesi Yayınları, Ankara, 2011, s. 27-42.

Demir, Abdullah, "Belgelerle Çabakçur Sancağı - 1515 ve 1799", *I. Bingöl Sempozyumu (10-11 Haziran 2006)*, Bingöl Tarih ve Kültür Araştırmaları Dergisi Yayınları, Bingöl, 2007, s. 195-210.

Dinçer, Burhan, "Birinci Meclis'te Genç Milletvekilleri ve Meclis Faaliyetleri (1920-1923)", *Bingöl Araştırmaları Dergisi*, S. 19, 2023, s. 37-60.

Doğan, Ümit, *Şeyh Said İsyanı ve Gerçekler*, Kripto Kitaplar, Ankara, 2023.

Eprigyan, S., *Türkiye'nin Ermeni Coğrafyası S. Eprigyan'ın Resimli Yurt Sözlüğü*, İlaveler ve Açıklayıcı Notlarla Türkçeleştiren Sevan Nişanyan, Liberus, İstanbul, 2024.

Ertüren, Eyüp, *Şark İstiklal Mahkemesi: Şeyh Said İsyanı*, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2018.

Evliya Çelebi, *Evliya Çelebi Seyahatnâmesi*, C. 3, İkdam Matbaası, Dersaadet, 1898.

Findley, Carter V., *Osmanlı İmparatorluğu'nda Bürokratik Reform Babıâli, 1789-1922*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, (Çev. Ercan Ertürk), İstanbul, 2014.

Gençoğlu, Mustafa, "1864 ve 1871 Vilâyet Nizamnamelerine Göre Osmanlı Taşra İdaresinde Yeniden Yapılanma", *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C.2., S.1, 2011, s. 29-50.

Gülenç, Ahmet, *Tanzimat'tan Meşrutiyet'e Diyarbekir 1839-1876 (İdari ve Sosyo-Ekonomik Yapı)*, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, Kahramanmaraş, 2020.

Güneş, Mehmet, *Kaymakamlık Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Sancak ve Kaza İdaresi*, Vakıfbank Kültür Yayınları, İstanbul, 2024.

Hagopyan, T. H., *Badmagan Hayasdani Kağakneri*, Yerevan, 1987.

Hayat Türkiye Ansiklopedisi, Bingöl Eki, t.y.

Huyugüzel, Ömer Faruk, "Eşref", *DİA*, C. 38, İstanbul, 2010.

İlhan, Mustafa, *Osmanlı'dan Cumhuriyete Taşra Yönetim Sisteminin Teşekkülü (1362-1949)*, DBY Yayınları, İstanbul, 2022.

Kaya, Mehmet, "Bingöl Vilayeti'nin Kurulması ve İdari Yapılandırılması", *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 1, S. 1, 2011, s. 139-148.

Kaya, Mehmet, "Cumhuriyet Arşiv Vesikaları Işığında Bingöl", *Arşiv Vesikalarına Göre Bingöl Kolokyumu*, Bingöl Belediyesi Yayınları, 2011, s. 231-238.

Keskin, Nuray E., "Cumhuriyet Döneminde Toprağa Dayalı Örgütlenme: İl Yönetimi Sisteminin Kuruluşu", *Memleket Siyaset Yönetim*, C.2, S.5., 2007, s. 119-174.

Keskin, Nuray Ertürk, *Türkiye'de Devletin Toprak Üzerinde Örgütlenmesi*, TİAV, Ankara, 2022.

Kévorkian, Raymond H., Paboudjian, Paul P., *1915 Öncesinde Osmanlı İmparatorluğu'nda Ermeniler*, Çev. Mayda Saris, Aras Yayıncılık, İstanbul, 2012.

Kılıç, Orhan, *Osmanlı Taşrasının İdari Taksimatı ve Yöneticileri Kuruluştan 19. Yüzyıla*, Cilt 1, İdeal Kültür Yayıncılık, İstanbul, 2021.

Koçin, Abdulhakim, Ertüren, Eyüp, *Şark istiklal Mahkemesi Şeyh Said Davası Mahkeme Tutanakları*, Nobel Yayın, Ankara, 2020.

Kouyoumdjian, Mesrob G., *A Comprehensive Dictionary Armenian-English*, Atlas Press, Beirut, 1970.

Mücellitoğlu, Ali Çankaya, *Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeler, (II. Cilt) (Hal Tercemeleri Kısmı) 1860-1949 M.M. ve S.B.O. Mezunları*, Örnek Matbaası, Ankara, 1954.

Ortaylı, İlber, *Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahallî İdareleri (1840-1880)*, TTK Yayınları, Ankara, 2020.

Ortaylı, İlber, *Türkiye Teşkilât ve İdare Tarihi*, Cedit Neşriyat, Ankara, 2012.

Öğmen, Mesud, "Aşiret Yapılanması ile Bingöl ve Civarında Bulunan Aşiretler", *Arşiv Vesikalarına Göre Bingöl Kolokyumu*, Bingöl Belediyesi Yayınları, 2011, s. 85-100.

Örgeevren, Ahmet Süreyya, *Şeyh Sait İsyanı ve Şark İstiklal Mahkemesi*, (Yay. Haz. Osman Selim Kocahanoğlu), Temel Yayınları, İstanbul, 2002.

Pakalın, Mehmed Zeki, *Sicill-i Osmanî Zeyli Son Devir Osmanlı Meşhurları Ansiklopedisi*, Yay. Haz. Özen TOK, Hava SELÇUK, C. VI, TTK Yayınları, Ankara, 2008.

Sağlam, Nevzat, "Çapakçur Kaymakamı Hüseyin Rüşdü Efendi Hakkındaki Şikâyetler ve Yapılan Tahkikat", *Arşiv Vesikalarına Göre Bingöl Kolokyumu*, Bingöl Belediyesi Yayınları, Ankara, 2011, s. 43-84.

Sarıkavak, Kazım, *Merkez ve Taşra Teşkilatlarıyla Dâhiliye Nezâreti (1836-1922)*, TİAV, Ankara, 2021.

Sarıyıldız, Gültekin, *Sicill-i Ahvâl Komisyonu'nun Kuruluşu ve İşlevi*, Der Yayınları, İstanbul.

Sertel, Savaş, *Tek Parti Döneminde Bingöl'de Kurulan CHP Teşkilatları, Halkevi ve Halkodaları*, Libra Kitapçılık ve Yayıncılık, İstanbul, 2016.

Soylu, Hasbi, *Şehir Coğrafyası Açısından Bir Araştırma Bingöl*, Aktif Yayınevi, Erzurum, 2003.

Söylemez, M. Mahfuz, Demir, Abdullah, *1550 Tarihli Tahrir Defterine Göre Çabakcur Livası Nüfus ve İskan*, Bingöl Belediyesi Kültür Yayınları, 2010.

Şaşmaz, Musa, *Türkiye'nin İdari Taksimatı (1920-2013)*, IV. Cilt, TTK, Ankara, 2014.

Tekdal, Danyal, *II. Abdülhamid Döneminde Bitlis Vilayeti (İdarî ve Sosyal Yapı)*, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, 2018.

Tiryaki, Sırrı, "Tarih Öncesi Dönemlerden Urartulara Bingöl", *Arşiv Vesikalarına Göre Bingöl Kolokyumu*, Bingöl Belediyesi Yayınları, 2011, s. 239-252.

Tokuş, Ömer, "Genç'in (Genc/Ginc) Tarihine Dair Yeni Tespitler", *BUSBED*, S.26, 2023, s. 352-363.

Torun, Fatih Sadık, "Osmanlı Taşra İdaresinin Yeniden Yapılanma Sorunu (1842-1876)", *Karadeniz Araştırmaları*, S. 32, 2012, s. 81-98.

Torun, Sadık Fatih, *Tanzimat'tan Meşrutiyet'e Türkiye'de Kaza Yönetimi*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2005.

Tuncel, Metin, "Bingöl", *DİA*, C. 6, İstanbul, 1992.

Umar, Bilge, *Türkiye'deki Tarihsel Adlar*, İnkılâp Kitabevi, 1993.

Un Philarmène, *La Vérité sur les Massacres d'Arménie - Documents Nouveaux ou Peu Connus*, "Nouvelles Atrocités", Paris, 1896.

Urfalı Mateos Vekayi-Nâmesi (952-1136), (Çev. Hrant Andreasyan, Not. Edouard Dulaurer, Halil Yinanç), TTK Yayınları, Ankara, 2019.

Us, Hakkı Tarık, *Doğumunun 100. Yılında Anılırken Şair Eşref*, Vakit Gazetesi Matbaası, 1947.

Varolgüneş, Fatma Kürüm, Özen, Nurtekin, "Kimliksiz Kentin Sessiz Çığlıkları", *1. Uluslararası Kentsel Planlama-Mimarlık Tasarım Kongresi*, Upad, Kocaeli, Mayıs 8-11, 2014.

Yılmazçelik, İbrahim, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır (1790-1840)*, TTK, Ankara, 2014.

Yurt Ansiklopedisi, C. 2, İstanbul, 1982.

İnternet Kaynakları

http://www.bingol.gov.tr/valilik-tarihcesi. (08.11.2024) http://www.nayiri.com/search?dt=HY_EN&r=0&l=tr&query=%D5%B3%D5%A1%D5%BA %D5%A1%D5%B2. (04.09.2024).

https://arsiv.ttk.gov.tr/details?id=26832&materialType=AR&query=B%C4%B0NG%C3%96L. (06.01.2025)

https://www.nisanyanyeradlari.com/?y=%C3%87apak%C3%A7ur&ul=Hepsi&o=c&s=1. (19.08.2024).

İBB Atatürk Kitaplığı

Türkiye'de Kimya Sanayinin Ekonomik Kompleksik Bağlamında Analizi

İbrahim HÜSEYNİ
Hüsnü BİLİR

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1843
İktisat

©Çizgi Kitabevi
Temmuz 2025

ISBN: 978-625-396-574-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
HÜSEYNİ, İbrahim | BİLİR, Hüsnü
Türkiye'de Kimya Sanayinin
Ekonomik Kompleksik Bağlamında Analizi

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Akar, T. (2023). Ekonomik karmaşıklık, ar-ge harcamaları ve ekonomik büyüme ilişkisi. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (55), 315-329. https://doi.org/10.30794/pausbed.1117645

Antonietti, R., & Franco, C. (2021). From FDI to economic complexity: a panel Granger causality analysis. *Structural Change and Economic Dynamics*, *56*, 225-239.

Atasoy, B. S. (2021). The determinants of export sophistication: Does digitalization matter?. *International Journal of Finance & Economics*, *26*(4), 5135-5159.

Bağcı, E. (2016). Türkiye'nin imalat sanayii sektörünün uluslararası rekabet gücü analizi. *Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 38(1), 73-92.

Balassa, B. 1965. "Trade liberalisation and "revealed" comparative advantage", *The manchester school*, 33(2), 99-123.

Başkol, M. O. (2022). Türk Kimya Sanayinin Uluslararası Rekabetçiliği ve Ürün Haritalaması. *Ekonomi Politika ve Finans Araştırmaları Dergisi, 7(Özel Sayı), 81-105.*

Bayar, İ. (2022). Ekonomik karmaşıklık indeksi ve ekonomik büyüme: CIVETS ülkelerinden ampirik kanıtlar. *Uluslararası İktisadi ve İdari İncelemeler Dergisi*, (36), 237-251.

Boğa, S. (2019). Ekonomik karmaşıklık seviyesinin ekonomik büyüme üzerine etkisi: geçiş ülkeleri için bir panel zaman serisi analizi. *Akademik Hassasiyetler*, *6*(12), 357-386.

Britannica https://www.britannica.com/technology/chemical-industry

Breitenbach, M. C., Chisadza, C., & Clance, M. (2022). The Economic Complexity Index (ECI) and output volatility: High vs. low income countries. *The Journal of International Trade & Economic Development*, *31*(4), 566-580.

Chu, L. K., & Hoang, D. P. (2020). How does economic complexity influence income inequality? New evidence from international data. *Economic Analysis and Policy*, *68*, 44-57.

Çeştepe, H., & Çağlar, O. (2017). Ürün sofistikasyonu ve ekonomik büyüme ilişkisi: Panel veri analizi. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, 13*(13), 992-1000.

Çukurova Kalkınma Ajansı. (2012). *Kimya Raporu* https://www.cka.org.tr/uploads/pages_v/4.pdf

Dokuzuncu Kalkınma Planı Kimya Çalışma Grubu Raporu https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/08/Dokuzuncu-Kalkinma-Plani-Kimya-Sanayi-OIK.pdf

Doru, Ö. (2022). Türkiye'de ekonomik karmaşıklık endeksi (ECI) ve doğrudan yabancı yatırım ilişkisi. *Artuklu Kaime Uluslararası İktisadi ve İdari Araştırmalar Dergisi*, *5*(2), 235-251.

Doru, Ö., & Düşünceli, F. (2022). Geçiş Ekonomilerinde Ekonomik Karmaşıklık ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Çek Cumhuriyeti Örneği. *Uluslararası Ekonomi Siyaset İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*16-27.

Doyar, B. V., & Yaman, H. (2020). Ekonomik Karmaşıklık Endeksi, Gelir ve Yüksek Teknoloji İhracatı Arasındaki Karşılıklı İlişkilerin Analizi: Türkiye Örneği. *Pearson Journal*, 5(8), 41–52. https://doi.org/10.46872/pj.141

Durmuş, S., & Aydemir, N. K. (2016). Atatürk Dönemi Türkiye Ekonomisi (1923-1938). *Kafkas University, Journal of Economics & Administrative Sciences Faculty/Kafkas Üniversitesi Iktisadi ve Idari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *7*(12).

Duru, S. (2014). Kimya sanayiinde kümelenme: Kimya parkları. Uzmanlık tezi. T. C. Kalkınma Bakanlığı: İSKGM.

Elife, A. K. İ. S. (2017). Competitiveness analysis of the Turkish chemical industry: A comparison with the selected European Union countries. *Journal of Economics Finance and Accounting*, 4(2), 129-137.

Elife, A. K. İ. Ş., & Çetin, M. (2016). Comparison of Turkish chemical industry with BRIC countries on the basis of revealed comparative advantages. *Istanbul University Econometrics and Statistics e-Journal*, (24), 40-59.

Erkan, B., & Yildirimci, E. (2015). Economic complexity and export competitiveness: The case of Turkey. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 195, 524-533.

Ertan Özgüzer, G., & Oğuş Binatlı, A. (2016). Economic convergence ın the eu: a complexity approach. *Eastern European Economics*, 54(2), 93-108.

Ertek, E. (2014) *Kimya Sektörü Raporu*. TSKB Ekonomik Araştırmalar. https://www.tskb.com.tr/i/content/730_1_Kimya_Sektor_Raporu_Agustos_2014.pdf

Felipe, J., Kumar, U., Abdon, A., & Bacate, M. (2012). Product complexity and economic development. *Structural Change and Economic Dynamics*, 23(1), 36-68.

Gala, P., Rocha, I., & Magacho, G. (2018). The structuralist revenge: economic complexity as an important dimension to evaluate growth and development. *Brazilian journal of political economy*, *38*(2), 219-236.

Güngör, G. A. (2014). Türkiye imalat sanayiinin uluslararası ticarette karşılaştırmalı üstünlükleri ve rekabet gücü göstergeleri. *Finans Politik ve Ekonomik Yorumlar*, (596), 45-58.

Hidalgo, C. A., & Hausmann, R. (2009). The building blocks of economic complexity. *Proceedings of the national academy of sciences*, 106(26), 10570-10575.

Hüseyni, İ. (2015). İhracat Kalitesini Etkileyen Faktörler: Seçilmiş Gelişmiş ve Gelişmekte Olan Ülkeler Üzerinde Bir Panel Veri Analizi. Turkish.) Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Hüseyni, İ. (2019). Determinants of export sophistication: An investigation for selected developed and developing countries using second-generation panel data analyses. *Ekonomický časopis*, *67*(05), 481-503.

Hüseyni, İ. (2017). Doğrudan Yabancı Yatırımların İhracat Sofistike Değeri Üzerindeki Etkisi: Brics Ülkeleri ve Türkiye. *Hacettepe University Journal of Economics & Administrative Sciences/Hacettepe Üniversitesi Iktisadi ve Idari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 35(4).

Hüseyni, İ., & Çakmak, E. (2017). Sofistike ürün ihracatı ve ekonomik büyüme ilişkisi: Türkiye ve Güney Kore örneği. *Turkish Studies (Elektronik)*.

Hüseyni, İ., İnan, S., Çelik, A. K., & İşleyen, Ş. (2024). A comparison of economic complexity in Türkiye and OECD countries: new data based on industrial products. *Kybernetes*.

İnam, Ş. (2022) *Temel Kimyasallar Sektör Raporu* İKMİB 2022https://www.ikmib.org.tr/files/images/SEKT%C3%96R%20RAPORLARI/Temel%20Kimyasallar%20Sekt%C3%B6r%C3%BC%20Ocak-Aral%C4%B1k%202022%20Raporu.pdf

İspiroğlu, F. (2021). Yükselen piyasa ekonomilerinde ekonomik karmaşıklık ve ticarî dışa açıklık ilişkisi. *Business & Management Studies: An International Journal*, *9*(3), 1021-1031.

İstanbul Sanayi Odası. (2004). *Kimya Sektörü (2004/20).*

İstanbul Sanayi Odası https://www.iso500.org.tr/

Javorcik, B. S., Lo Turco, A., & Maggioni, D. (2018). New and improved: does FDI boost production complexity in host countries? *The Economic Journal*, *128*(614), 2507-2537.

Karanfil, M., & Kılıç, C. (2022). Ekonomik Kompleksite ve Ekonomik Büyüme İlişkisi: Seçilmiş OECD Ülkeleri İçin Panel Veri Analizi. *Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 17(1), 37-59.

Kaya, A. A., & Atış, A. G. (2007). Türkiye kimya sanayii endüstri içi ticaretinin statik ve dinamik analizi: Avrupa Birliği üye ve aday ülkeleri, Rusya Federasyonu, Ukrayna ve Çin. *Ege Academic Review*, 7(1), 251-291.

Kemp-Benedict, E. (2014). An interpretation and critique of the Method of Reflections.

Kimya Sanayisi Rekabet Gücü Raporu file:///C:/Users/220011004/Downloads/Kimya%20Sanayisi%20Rekabet%20G%C3%BCc%C3%BC%20Raporu.pdf

Kimya Sanayisi Rekabet Gücü Raporu https://ref.sabanciuniv.edu/sites/ref.sabanciuniv.edu/files/inline-files/rk2012_rapor_kimya_srgr_2012-1.pdf

Kiriyama, N. (2010). Trade and Innovation: Report on the Chemicals Sector. Ticaret ve İnovasyon: Kimya Sektörü Raporu.

Küresel Rekabette İstanbul Sanayi Odası Meslek Komiteleri Sektör Stratejileri Projesi Kimyasallar ve Kimyasal Ürünler İmalatı Sanayi 2015 file:///C:/Users/220011004/Downloads/ISO_Kimyasallar_ve_Kimyasal_Urunler_Imalati_Sanayi_Sektor_Raporu_2015-3987%20(4).pdf

Liesner, H. H. (1958). The European common market and British industry. *The Economic Journal*, *68*(270), 302-316.

Mao, Z., & An, Q. (2021). Economic complexity index and economic development level under globalization: An empirical study. *Journal of Korea Trade*, *25*(7), 41-55.

Mariani, M. S., Vidmer, A., Medo, M., & Zhang, Y. C. (2015). Measuring economic complexity of countries and products: which metric to use?. *The European Physical Journal B*, *88*, 1-9.

On Birinci Kalkınma Planı Kimya Sanayi Çalışma Gurubu Raporu 2018 https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2020/04/KimyaSanayiCalismaGurubuRaporu.pdf

Onuncu Kalkınma Planı https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/08/Onuncu_Kalkinma_Plani-2014-2018.pdf

Onuncu Kalkınma Planı Kimya Çalışma Grubu Raporu https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/08/Onuncu-Kalkinma-Plani-Kimya-Calisma-Grubu-Raporu.pdf

Oxford Economıcs https://www.oxfordeconomics.com/resource/the-global-chemical-industry-catalyzing-growth-and-addressing-our-world-sustainability-challenges/

Özyurt, H. (1981). Atatürk dönemi, birinci ve ikinci beş yıllık sanayileşme planları ve Türk ekonomisindeki yapı değişikliğine etkileri (1933-1938). *Istanbul Journal of Sociological Studies*, (19), 119-148.

Sadeghi, P., Shahrestani, H., Kiani, K. H., & Torabi, T. (2020). Economic complexity, human capital, and FDI attraction: A cross country analysis. *International Economics*, 164, 168-182.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2021). Kimya sektör raporu https://www.sanayii.gov.tr/plan-program-raporlar-ve-yayinlar/sektor-raporlari/mu0110011408

Sekizinci Kalkınma Planı Kimya Çalışma Grubu Raporu https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/08/Sekizinci-Bes-Yillik-Kalkinma-Plani-Kimya-OIK-Raporu.pdf

Shevtsova, H. Z. (2022). Long-term factors and trends in the development of the Ukrainian chemical industry. *Economy of Industry*, (2 (98)), 25-52.

Soyyiğit, S., Topuz, H., & Özekicioğlu, H. (2019). Ekonomik kompleksite, ihracat ve sabit sermaye yatırımlarının kişi başına düşen gelir üzerindeki etkisi: G-20 ülkeleri örneği. *Journal of Mehmet Akif Ersoy University Economics and Administrative Sciences Faculty*, *6*(2), 393-407.

Stojkoski, V., & Kocarev, L. (2017). The relationship between growth and economic complexity: evidence from Southeastern and Central Europe, MPRA, No. 77837.

Şahin, D., & Durmuş, S. (2020). Yeni sanayiileşen ülkelerde ekonomik kompleksite düzeyinin belirleyicileri. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, *10*(2), 334-351.

Şeker, A. (2019). Teknolojik gelişme ve yüksek teknoloji ihracatının ekonomik karmaşıklık endeksi üzerindeki etkisi: Türkiye örneği. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, 26(2), 377-395.

Takım, A. (2011). Türkiye'de 1960-1980 yılları arasında uygulanan kalkınma planlarında maliye politikaları. *Maliye Dergisi*, *160*(1), 154-176.

T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı. (2019). On Birinci Kalkınma Planı 2019-2023. https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/07/On_Birinci_Kalkinma_Plani-2019-2023.pdf

T.C. Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı.(1967). İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı 1968-1972. https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/07/Ikinci_Bes_Kalkinma_Plani-1968-1972.pdf

T.C Ticaret Bakanlığı kimya sektörü sektör raporları https://ticaret.gov.tr/data/5b87000813b8761450e18d7b/Kimya%20Sekt%C3%B6r%C3%BC%2012042023.pdf

TİMREPORT. (2023). https://tim.org.tr/files/downloads/TIM_2023/TIMReport220.pdf

Turco, A. L., & Maggioni, D. (2022). The knowledge and skill content of production complexity. *Research Policy*, *51*(8), 104059.

TÜBİTAK. (2003). *Vizyon 2023 Teknoloji Öngörü Projesi Kimya Paneli Raporu* https://www.tubitak.gov.tr/tubitak_content_files/vizyon2023/kimya/kimya_son_surum.pdf

TÜİK www.tuik.gov.tr

Türkiye Kalkınma Sınai Bankası https://www.tskb.com.tr/i/assets/document/pdf/Kimya_Plastik_1809.pdf

Türkiye İhracatçılar Meclisi. (2022). *İhracat 2022 Raporu Yeni Vizyon, Yeni Yol Haritası* https://tim.org.tr/files/downloads/Strateji_Raporlari/TIM%20I%CC%87hracat%20Raporu%202022.pdf

Türkiye İhracatçılar Meclisi. (2023). *İhracat 2023 raporu* https://tim.org.tr/files/downloads/Strateji_Raporlari/TIM%20%C4%B0HRACAT%20RAPOR%202023%20D%C4%B0J%C4%B0TAL.pdf

Türkiye İhracatçılar Meclisi. (2023). *Kimya Sektörü Sürdürülebilirlik Eylem Planı Raporu* https://tim.org.tr/files/downloads/T%C4%B0M%20S%C3%BCrd%C3%BCr%C3%BClebilirlik%20B%C3%BClteni%20ve%20Planlar%C4%B1/Kimya%20Sekt%C3%B6r%C3%BC%20S%C3%BCrd%C3%BCr%C3%BClebilirlik%20Eylem%20Plan%C4%B1.pdf

Unat, E. Açıklanmış karşılaştırmalı üstünlükler yöntemine göre Türk kimya sektörünün Avrupa Birliği ülkeleri karşısındaki rekabet gücünün analizi. *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi*, *15* (2), 146-170.

UN COMATRADE https://comtradeplus.un.org/

Utkulu, U., & Seymen, D. (2004, September). Revealed Comparative Advantage and Competitiveness: Evidence for Turkey vis-à-vis the EU/15. In European trade study group 6th annual conference, ETSG (pp. 1-26). Açıklanan Karşılaştırmalı Üstünlük ve Rekabet Edebilirlik: AB/15 karşısında Türkiye için kanıtlar

Valencia, R.C. (2013) The Future of the Chemical Industry by 2050 https://www.academia.edu/23455141/The_Future_of_the_Chemical_Industry_by_2050

Vu, T. V. (2022). Does institutional quality foster economic complexity? The fundamental drivers of productive capabilities. *Empirical Economics*, *63*(3), 1571-1604.

Wohl, I. (2020). The method of reflections and US occupational employment. *Office of Industries, US International Trade Commission.*

Yildirim, M. A. (2018, February). Kompleksite ve Urun Uzayi Metodolojisiyle Turkiye. In *Koç University-TUSIAD Economic Research Forum Working Papers* (No. 1806). Koc University-TUSIAD Economic Research Forum.

Yıldız, G., & Yıldız, B. (2019). Ekonomik karmaşıklık ile ekonomik büyüme arasındaki ilişki: Panel Bootstrap Granger Nedensellik Analizi. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, *15*(2), 329-340.

Zhu, S., & Li, R. (2017). Economic complexity, human capital and economic growth: empirical research based on cross-country panel data. *Applied Economics*, 49(38), 3815-3828.

URFALI ÖMER NÜZHET

İKSÎRÜ'L-MUHABBE

İnceleme-Metin-Tıpkıbasım

Hazırlayan
Prof. Dr. Ekrem BEKTAŞ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1848
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Temmuz 2025

ISBN: 978-625-396-580-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
URFALI ÖMER NÜZHET
İKSÎRÜ'L-MUHABBE
İnceleme-Metin-Tıpkıbasım

Hazırlayan
Prof. Dr. Ekrem BEKTAŞ

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKLAR

Alp, Gökhan, "Bilgi Karmaşasında Mutasavvıf Bir Şair: Ömer Nüzhet ve Eserleri", OMAD 8/20, 2021, s. 1-10.

Alp, Gökhan, "Kurgudan Gerçekliğe: Edebiyatımızda ve Bir Numune Olarak İnşa Mecmualarında Sebeb-i Teliflere Dair", Mecmua (15), 2023, 72-89.

Armutlu, Sadık, "Arap Şiirini Fars Şiirine Taşıyan Aykırı Bir Şair: Menûçihri-yi Dâmgânî", Doğu Esintileri, 2017, 65-146.

Atalay, Mehmet, "Ganî Keşmirî'nin Bazı Beyitlerinin Tahirü'l-Mevlevî Tarafından Şerhi", Journal of Turkish Research Institute, (26) 2010, 11.

Babacan, İsrafil, "Koca Ragıp Paşa Divanı'nda Siyasete ve Devlet Yönetimine Dair Bazı Önemli Tespitler", *Ç. Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25/4 (2016), s. 72.

Bağdadlı İsmail Paşa, *Keşfü'z-zünûn Zeyli I-II*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1945-1947.

Bâkî Dîvânı Tenkitli Basım (Haz. Sabahattin Küçük), TDK, Ankara 1994.

Bektaş, Ekrem, "Mahmut Karakaş: Bir Mutasavvıf Şair Ömer Nüzhet ve Eserleri", Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (9), 2012, s. 1-7. https://dergipark.org.tr/tr/pub/adyusbd/issue/1394/16454

Bektaş, Ekrem, *Menkıbe-i Evliyâiyye fi-Ahvâl-i Rızâiyye,* DBY Yayınları, İstanbul 2023.

Bursalı Mehmed Tahir, *Osmanlı Müellifleri*, İstanbul Matbaası, 1333.

Ceyhan, A.& Doğan, O, "Nesrü'l-Leâlî İsimli Arapça Güzel Sözler Derlemesinin Mütercimi Meçhul Bir Tercümesi ", *Littera Turca, Littera Turca Journal of Turkish Language and Literature*, 8/1, 2022, s. 45-85.

Çabukel (Demirkol), Hatice, *Divan-ı Nüzhet (İnceleme-Tenkitli Metin-İndeks*), Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi SBE, Kahramanmaraş 2003.

Fuzûlî Türkçe Divan, (Kenan Akyüz vd.), İş Bankası Yayınları, TTK Basımevi, Ankara 1958.

İstanbul Kütüphaneleri Türkçe Yazma Divânlar Kataloğu, III. C, MEB, İstanbul 1967.

Karacan, Turgut, *Bosnalı Alaeddin Sâbit: Divân*, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Sivas 1991.

Karakaş, Mahmut, *Bir Mutasavvıf Şair Ömer Nüzhet ve Eserleri*, Şanlıurfa Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, Ankara 2011.

Kavruk, Hasan, *Şeyhülislâm Yahyâ Divânı,* MEB Yayınları, Ankara 2001.

Kılıç, Erdal, *Mecmûa-yı Letâif Fî Sandukati'l-Me'ârif (Metin ve Değerlendirme)*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı, 2013.

Levend, A. S, *Ümmet Çağında Ahlâk Kitaplarımız,* Türk Dili Araştırmaları Yıllığı- Belleten, 11, 1964, s. 89-115.

Mehmet Naîl Tuman, *Tuhfe-i Nâilî Divân Şairlerinin Muhtasar Biyografileri* II, (haz. Cemal

Kurnaz-Mustafa Tatçı), C. II, Bizim Büro Yayınları, Ankara 2001.

Mehmet Süreyya, *Sicill-i Osmânî*, (haz. Nuri Akbayar), C. IV, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1996.

Müstakimzade Süleyman Sadeddîn, *Mecelletü'n-nisâb*, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Atatürk Kitaplığı, Arapça Kitaplar Koleksiyonu, nr. 1100.

Nâbî Divânı, (Haz. Ali Fuat Bilkan), MEB, İstanbul 1997.

Nâbî Hayriyye, (Haz. Mahmut Kaplan), T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, 2019. https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/67684,nabi-hayriyyepdf.pdf?0&_t

Özalp, N. Ahmet, *Bilgelikler Divanı*, Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, İstanbul 2012.

Ruhi, Aynaz, *Urfalı Ömer Nüzhet'in Şerh-i Dîvân-ı Urfî'si,* Hacettepe Üniversitesi Sosyal Yayımlanmamış Doktora Tezi, Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı, Ankara 2014.

Sad Kelime-i Hazret-i Ali, Çev. Aksaraylı Hasan Rızâî, (Haz. Âdem Ceyhan), Aksaray Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, Aksaray 2023.

Silahdâr-zâde Mehmed Emin, *Tezkire-i Silahdâr-zâde,* haz. Furkan Öztürk, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, Ankara 2018. https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/58902,tezkire-i-silahdar-zadepdf.pdf?0

Şefkat-i Bagdâdî, *Sefkat Tezkiresi (Tezkîre-i Şu'arâ-yı Şefkat-i Bagdâdî*), haz. Filiz Kılıç, Ankara 2017. https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/55753,sefkat-tezkiresi-pdf.pdf?0

Tökel, Dursun Ali, *Divan Şiirinde Mitolojik Unsurlar*, Akçağ Ankara 2000.

Ünver, İsmail, “Çevriyazıda Yazım Birliği Üzerine Öneriler”, Türkoloji Dergisi, 11 (1), 1993, s. 51-89.

Yıldırım, Nimet, *İran Mitolojisi*, Pinhan Yayıncılık, İstanbul 2012.

Yılmaz, Mehmet, *Kültürümüzde Ayet ve Hadisler*, Kesit Yayınları, İstanbul 2013.

Zahide Efe, “Şeyhülislâm Kemâl Paşazâde (İbni Kemâl) Dîvânı’nda Atasözleri, Deyimler ve Halk Söyleyişleri”, *Divan Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 25, 2020, s. 299.

Zavotçu, Gencay, *Klasik Türk Edebiyatı Sözlüğü*, Kesit Yayınları, İstanbul 2013.

Zülfe, Ömer *Yakînî Dîvân, İnceleme-Metin ve Çeviri-Açıklamalar-Sözlük*, Kültür ve Turizm Bakanlığı 2009.

Elektronik kaynaklar:

Enverî, https://ganjoor.net/anvari/divan-anvari/ghaside-anvari/sh117.

Feyzî-i Dekenî, https://ganjoor.net/rhedayat/riazolarefin/rowze1/sh120

Feyzî-i Dekkenî, https://shoara.hozeh.org/feizy/

Ganî Keşmîrî, https://shoara.hozeh.org/ghani/

Hâfız, https://ganjoor.net/hafez/ghazal/sh87

https://shamela.ws/book/9783/678

https://www.parsi.wiki/fa/wiki/340886/فیضی

https://vajehyab.com/dehkhoda/پیکان-4

Kelîm-i Kâşânî, https://ganjoor.net/kalim/divan/ghazal/sh118

Kelîm-i Kâşânî, https://shoara.hozeh.org/kashani-2/

Kemâl-i Hucendî, https://ganjoor.net/khojandi/ghazalkk/sh169

Molla Câmî, https://ganjoor.net/jami/divanj/fateha-shabab/ghazal-jf/sh2

Örfî-i Şîrâzî, https://ganjoor.net/orfi/ghasideha/sh3/

Örfî-i Şîrâzî, https://shoara.hozeh.org/jamalaldin/

Sa’dî-i Şirâzî, https://ganjoor.net/saadi/divan/ghazals/sh597

Sâib-i Tebrîzî, https://ganjoor.net/saeb/divan-saeb/ghazalkasa/sh827

Sâib-i Tebrîzî, https://sherebidoroogh.blogfa.com/1392/03/4

Sâib-i Tebrîzî, https://www.ganjnama.com/View/279/281/19842/تبریزی-صائب_Saeb-Tabrizi.html

Senâyî, https://ganjoor.net/sanaee/hadighe/hdgh07/sh29

Şevket-i Buhârî, https://shoara.hozeh.org/shokat/

TDK, *Atasözleri ve Deyimler Sözlüğü*, https://sozluk.gov.tr

TDVİA, S. Cengiz Sadıkoğlu, “Sâib-i Tebrîzî”, https://islamansiklopedisi.org.tr/saib-i-tebrizi

TDVİA, A. S. Bazmee Ansari, “Fevzî-i Hindî”, A, https://islamansiklopedisi.org.tr/feyzi-i-hindi

TDVİA, Abdulkadir Karahan, “Enverî, Evhadüddin, https://islamansiklopedisi.org.tr/enveri-evhaduddin

TDVİA, Abdulkadir Karahan, “Fuzûl”î, https://islamansiklopedisi.org.tr/fuzuli

TDVİA, Ahmed Tefazzulî, “Enûşirvân”, https://islamansiklopedisi.org.tr/enusirvan

TDVİA, Cengiz Aydın&Gülseren Aydın, “Batlamyus”, https://islamansiklopedisi.org.tr/batlamyus

TDVİA, Dâvud İbrahimî, “Kelîm-i Kâşânî”, https://islamansiklopedisi.org.tr/kelim-i-kasani

TDVİA, Fahrettin Ulguner, “Eflâtun”, https://islamansiklopedisi.org.tr/eflatun

TDVİA, İsmail Yiğit, “Ömer b. Abdülazîz”, https://islamansiklopedisi.org.tr/omer-b-abdulaziz

TDVİA, Mahmut Kaya, “Aristo”, https://islamansiklopedisi.org.tr/aristo

TDVİA, Mustafa Çiçekler, Sa’dî-i Şîrâzî, https://islamansiklopedisi.org.tr/sadi-i-sirazi

TDVİA, Nurettin Albayrak, “İsfendiyâr”, https://islamansiklopedisi.org.tr/isfendiyar

TDVİA, Rıza Kurtulmuş, “Örfî-i Şirâzî”, https://islamansiklopedisi.org.tr/orfi-i-sirazi

TDVİA, Süleyman Uludağ, “Hallâc-ı Mansûr”, https://islamansiklopedisi.org.tr/hallac-i-mansur

TDVİA, Tahsin Yazıcı, “Ferîdun”, https://islamansiklopedisi.org.tr/feridun

TDVİA, Tahsin Yazıcı, “Hâfız-i Şîrâzî”, https://islamansiklopedisi.org.tr/hafiz-i-sirazi

TEİS, Abdulkadir Erkal, “Nâbî”, https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/nabi-yusuf-nabi-efendi
TEİS, Beyhan Kesik, “Koca Râğıb Paşa”, https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/koca-ragib-pasa
TEİS, Filiz Kılıç, ‘Yakînî, Kadı İmad Sinan-zâde”, https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/yakini-kadi-imad-sinanzade
TEİS, Hasan Kaplan & Muhsin Macit, “Bâkî”, https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/baki
TEİS, Recep Uslu, “Itrî Buhûrî-zâde Mustafa”, https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/itri-buhurizade-mustafa
TEİS, Yekta Saraç, “İbn Kemâl, Kemâlpaşa-zâde”, https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/ibn-kemal
TEİS, Ahmet Kartal “Sâib-i Tebrîzî”, https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/saibi-tebrizi;

Çağdaş Çeviri Sorunları ve Çözümleri

Hazırlayan
Mustafa SARICA

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1870
Çeviribilim

©Çizgi Kitabevi
Ağustos 2025

ISBN: 978-625-396-601-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Hazırlayan
SARICA, Mustafa
Çağdaş Çeviri Sorunları ve Çözümleri

Kapak Tasarımı
Bilgenur Sarıca

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Çeviride Söz Dizimsel Sorunlar

Bağdagul MUSSA

Kaynakça

Aksan, Yeşim (2001). Tümce Konusu: Tanımı ve Kapsamı/ In book: Türkçede Bilgi Yapısı ve Bilimsel Metinler [Information Structure in Turkish and Scientific Discourse]Publisher: Die Blaue Eule, December 2001, https://www.researchgate.net/profile/Yesim-Aksan/publication/328803475_Tumce_konusu_Tanimi_ve_kapsami_Sentence_topic_Its_definition_and_scope/links/5be4094c4585150b2ba72f13/Tuemce-konusu-Tanimi-ve-kapsami-Sentence-topic-Its-definition-and-scope.pdf adresinden alındı (Erişim 22/09/2024)

Aktaş, Abdullah (2016). Çeviri Kuramı ve Çeşitleri Nelerdir, 24 EKİM 2016, https://www.nettercume.com.tr/ceviri-kurami-ve-cesitleri-nelerdir/ adresinden alındı (Erişim 12/11/2023)

Aliyev, Javid (2012), Dilbilimin Çeviribilime Katkısı, İstanbul Üniversitesi, 20 Ocak

Araboğlu XE "Araboğlu" , Aslı (2019). Çeviri Eleştirisinde Çevirmenin Serüveni Görme(me) Biçimimiz, İdil-Sanat ve Dil Dergisi, 57, Mayıs, s. 653-661) doi: 10.7816/idil-08-57-11

Bengi, Işın (1990) Çeviribilim, Çeviri Kuramı Ve Sözdeçeviriler , Dilbilim Araştırmaları, s.107-117

Bıçkıcı XE "Bıçkıcı" , Tuğba (2016) Çeviri Kuramları Işığında Edebi Çeviri Eleştirisi, Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, Yıl: 4, Sayı: 24, Mart 2016, s. 373-383 "Prof. Dr. İbrahim KAVAZ Özel Sayısı"

Bulut, Türkay (2012). Çeviride Eşdeğerler: Eğretilemeler, ÇÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, cilt 21, Sayı 1, s. 75-82

Can, Özber (1998). Franz Kafka ve Çeviribilim Uygulamaları Açısından "Dönüşüm" Öyküsünün Türkçeye Yapılan Çevirilerinin Analizi, YLT, Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Danışman: Mustafa Çakır, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Haziran, Eskişehir

Çetinkaya, Serkan (2017). Çevirinin Dilbilim ve Yazınbilim ile İlişkisi, İnternational Journal of Social Humanities Sciences Research (JSHSR), November, Vol 4, İssue 5, s. 1228-1233 DOI: 10.26450/jshsr.205

Dindar, Serhan (2021). Betimleyici Çeviri Kuramı XE "Betimleyici Çeviri Kuramı" 'nın Felsefe Metni Çevirisine Yansımaları: Monadoloji Örneği, Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi Kafkas University Journal of the Institute of Social Sciences, Bahar Spring 2021, Sayı Number 27, 69-97 DOI:10.9775/kausbed.2021.005

Ece XE "Ece" , Ayşe (2007) Erek-Odaklı Kuram, Skopos Kuramı ve Bağıntı Kramı Bağlamında Çeviri Eğitimi, Eğitim Bilimleri Dergisi, Yıl 2007, Cilt: 26 Sayı: 26, 49 – 58

Gündoğdu XE "Gündoğdu" , Mehmet (2005). Çeviride Kuram-Uygulama İlişkisi, Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü, Alman Dili Eğitimi Anabilim Dalı, Uluslararası IV.Dil, Yazın ve Deyişbilim Sempozyumu Bildirileri, Çanakkale 17-19 Haziran, Yayına hazırlayanlar: Ali Osman Öztürk, Nevide Akpınar-Dellal, Umut Balcı, ss. 93-101

Güner, Sevda Pekcoşkun (2020), Kuram Öncesi Dönemde Çeviri Yaklaşımları, Tarih Okulu Dergisi, Haziran, Yıl 13, Sayı XLVI, ss.1799-1821, DOI No: http://dx.doi.org/10.29228/Joh42084

Güneş, İskender (2010), Çeviri Kuramlarının Gelişim Evreleri ve Genel Çeviri Kuramına Katkıları, YLT, (Danışman: Doç. Dr. Muharrem TOSUN), Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mütercim ve Tercümanlık Anabilim Dalı, Ekim

Jakobson XE "Jakobson" , R. (2000). On Linguistic Aspects of Translation. The Translation Studies Reader. Der. L. Venuti XE "Venuti" London. New York: Routledge. 233-239

Kahraman, Kemal (2017). Çeviri Üzerine Notlar, Hece Dergisi, sayı 245

Karakul, Songül ASLAN (2015). Çeviri Uğraşı, Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic Volume 10/4 Winter 2015, p. 63-78 DOI Number: http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7931 ISSN: 1308-2140, Ankara-Turkey

Karslı XE "Karslı" , İ.H. (2005) Çeviri Kuramları Açısından M.Hamdi Yazır'ın Meal Yöntemi, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt IX / 1 s. 231-257, Haziran, Sivas

Konu XE “Konu” , Meltem Merve (2019). Çeviri Edimine Dilbilimsel Açıdan Uygulamalı Bir Yaklaşım. RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, (Ö6), S.6, Kasım, ss. 500-516. DOI: 10.29000/rumelide.649339

Maral, Nurdan-Faruk Yücel (2021) Çeviribilim ve Çeviri Olgusu Açısından İdeoloji, Folk/Edebiyat Dergisi, 2021; 27(4)-108. Sayı DOI: 10.22559/folklor.1794, ss. 1093-1108)

Odacıoğlu XE “Odacıoğlu” , Mehmet cem-Fadime Çoban XE “Çoban” (2017) Çeviribilimde Retrospektif ve Prospektif Kavramları: Retrospektif ve Prospektif Çeviri Kuramları, Eurasıan Conference on Language & Social Sciences, Sep 29 – Oct 01 2017, Antalya, Türkiye, s. 269-281

Rakova XE “Rakova” , Zuzana (2021) Çeviri Kuramları, Fransızcadan Çeviren: Yusuf Polat, Ankara, Delta Kültür Yayınevi, 2. Baskı, ISBN: 2. Baskı: 978-605-7698-40-7

Ulağlı XE “Ulağlı” , Serhat-Emrah Eriş (2018). Kültürlerarasılık ve Çeviri İlişkisi. Kişilerarası İletişim. Güncel Yaklaşımlar ve Kuramsal Temeller, Editör: Serhat Ulağlı, Ekim 2018, 1. Baskı, mottoyayinlari, s. 233-239). ISBN: 978-605-82577-7-1

Yağcı XE “Yağcı” , Erdem (2022) Kuram Nedir? Çevirmen Edinci Kazanabilmek İçin Kuramsal Bilgilerin Yeri Ve Önemi Nedir? İnternational Journal of Languages’ Education and Teaching, Volume 10, İssue 4, December 2022, p. 62-75 Doi Number: 10.29228/ijlet.66385

Yapıcı XE “Yapıcı” , Fatih-Gamze Öksüz XE “Öksüz” (2017). “Vişne Bahçesi” Çevirilerinin Rus Dilbilgisel Çeviri Kuramları Açısından Değerlendirilmesi, The Journal of Academic Social Science Studies, Number 65, p. 71-81, Spring, Doi number:http://dx.doi.org/10.9761/JASSS7464

Yıldız, Şerife (2004). Çeviride Eşdeğerlik ve Çeviri Kuramları Bağlamında Karşılaştırmalı Bir Çalışma, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2004, Sayı: 12, 375 – 386 ISBN: 978-605-4265-22-0

Yılmaz, Selim (2013). Emıle Zola’nın “La Confessıon De Claude” Başlıklı Romanı ve Türkçe XE “Türkçe” Çevirisi Üzerine Karşılaştırmalı Dil - Çeviri İncelemesi, VIII.Ulusal Farnkofoni Kongresi, Tekirdağ 16-18 Mayıs 2012, Bildiriler, Editör: Ali Tilbe, Sonel Bosnalı, İrfan Atalay, Tekirdağ 2013, s. 283-297.

Diyalog Çevirisinde Onarım Stratejileri ve Yüze Yönelik Eylemler: Söylem Çözümlemesi Yaklaşımı

Burak ÖZSÖZ

Kaynakça

Austin, J. L. (1962). *How to Do Things with Words*. Oxford: University Press.

Birner, B. J. (2013). *Introduction to Pragmatics*. Wiley-Blackwell, Malden, MA.

Brown, P., & Levinson, S. (1978). Universals in Language Usage: Politeness Phenomena. In E. Goody (Ed.), *Questions and Politeness: Strategies in Social Interaction* (pp. 56-310). Cambridge: Cambridge University Press.

Brown, P. & Levinson, S. C. (1987). *Politeness: Some Universals in Language Usage*. Cambridge University Press.

Drew, P. (2005). Conversation Analysis. In K. L. Fitch, & R. E. Sanders (Eds.), *Handbook of Language and Social Interaction* (pp. 71-102). Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum.

Garfinkel, H. (1964). Studies of the routine grounds of everyday activities. *Social Problems*, *11*(3), 225-250.

Goffman, E. (1955). On Face-work: An Analysis of Ritual Elements in Social Interaction. *Psychiatry: Journal for the Study of Interpersonal Processes, 18*, 213–231.

Goffman, E. (1967). *Interaction Ritual: Essays on Face-to-Face Interaction*. Aldine.

Gottlieb, H. (2007, May 2-6). *Multidimensional Translation: Semantics turned Semiotics* [Conference presentation]. Marie Curie Euroconferences, Challenges of Multidimensional Translation, Saarbrücken, Germany.

Harris, B. (1990). Norms in interpretation. *Target 2*(1), 115–119.

Hutchby, I., & Wooffitt, R. (1998). *Conversation analysis: Principles, practices, and applications*. Cambridge: Polity Press.

Jefferson, G., (1974). Error correction as an interactional resource. *Language in Society, 2*, 181–199.

Kitzinger, C. (2013). Repair. In J. Sidnell & T. Strivers (Ed.) *Handbook of Conversation Analysis* (pp: 229- 256). Blackwell Publishing.

Lee, J. (2011). A study of facework in interpreter-mediated courtroom examination. *Perspectives: Studies in Translatology*, 21(1), 1-18.

Lee, J., & Hong, S. (2021). Help me to help you to help me: a conversation analytic study of other-initiated repairs in a case of Korean–Russian interpreter-mediated investigative interviews in South Korea. *Perspectives*, *29*(4), 522-538.

Li, C.Y. (2011). An analysis of the on-going mechanism of the use of the repair strategy in consecutive interpreting. *Foreign Languages and Their Teaching, 2011*(5), 78-82.

Liu, N. (2022). Speaking in the first-person singular or plural: A multifactorial, speech corpus-based analysis of institutional interpreters. *Interpreting*, *25*(2) 1–35.

Özsöz, B. (2021). *A conversation analytic approach to the interactional impact of repair strategies in mediated settings*, III. Uluslararası Rumeli [Dil, Edebiyat ve Çeviri] Sempozyumu, İstanbul, Türkiye, 26 Haziran 2021, ss. 240-48.

Özsöz, B. (2024). A pragmatic study of football interpreters' facework in mediated player interviews and press conferences. *Uluslararası Dil, Edebiyat ve Kültür Araştırmaları Dergisi (UDEKAD), 7*(2), 224-239.

Petite, C. (2005). Evidence of repair mechanisms in simultaneous interpreting: A corpus-based analysis. *Interpreting, 7*(1), 27–49.

Pym, A. (2015). Translating as risk management. *Journal of Pragmatics, 85*, 67–80.

Pym, A.(2016). Risk analysis as a heuristic tool in the historiography of interpreters. For an under standing of worst practices. In J. B. Jalón, & K. Takeda (Eds.), *New insights in the history of interpreting* (pp. 247–269). Benjamins.

Schegloff, E. A., Jefferson, G., & Sacks, H. (1977). The preference for self-correction in the organization of repair in conversation. *Language, 53(2)*, 361-382.

Schegloff, E. (2007). *Sequence Organization in Interaction: A primer in conversation analysis*. Cambridge: Cambridge University Press.

Seedhouse, P. (2005). Conversation analysis as a research method. In K., Richards & P., Seedhouse (Eds.), *Applying Conversation Analysis* (pp. 251-266). Springer.

Sert, O., Balaman, U., Can Daşkın, N., Büyükgüzel, S., vd. (2015). Konuşma Çözümlemesi Yöntemi. *Dil Ve Edebiyat Dergisi, 12*(2), 1-43.

Shen, M., & Liang, J. (2020). Self-repair in consecutive interpreting: Similarities and differences between professional interpreters and student interpreters. *Perspectives*, *29* (5), pp. 761-777.

Tang, F. (2020). Directionality in Chinese/English consecutive interpreting: Impacts on trainees' repair fluency. *American journal of translation studies, 12*(3), 104-125.

Jelena, V. & Bart, D. (2023). To repair or not to repair? Repairs and risk taking in video remote interpreting. *Perspectives*, *32*(5), pp. 1-28.

Wenwen & Yang (2019). *Self-repair in Simultaneous Interpretation*, 2nd International Conference on Cultures, Languages and Literatures, and Arts, Islamabad, Pakistan, 19-29 Ekim, pp. 224-29.

Yılmaz, S. (2012). Türkçede sözlü derlem oluşturma çalışmaları üzerine değerlendirmeler (Uluslararası Global COE Program Projesi çerçevesinde). In Y. Kawaguchi (Ed.), *Corpus-based linguistics and language education* (pp. 165–184). Tokyo.

Zhang, W., & Song, Z. (2019). The effect of self-repair on judged quality of consecutive interpreting: attending to content, form and delivery. *International journal of interpreter education*, *11*(1), 4-19.

Uluslararası Ticari Sözleşme Metinlerinin Dilsel Özellikleri ve Çevirilerine Yaklaşımlar

Nesrin DELİKTAŞLI

Kaynakça

Akansel Altay, A. (2002). *Hukuk dili ve hukuk çevirisi*. Ankara: Evin.

Berberian, M. (2023). Le contrat international: définition et fonctionnement

https://www.captaincontrat.com/contrats-commerciaux-cgv/contrats-commerciaux/le-contrat-international-definition-et-fonctionnement-me-berberian

Canivez, A. (2023), *Tout savoir sur le contrat commercial*.

https://www.captaincontrat.com/contrats-commerciaux-cgv/contrats-commerciaux/contrats-commerciaux-me-canivez

Contrats internationaux: faut-il obligatoirement les traduire en anglais? https://unbonavocat.fr/traduire-contrant-anglais/

Deliktaşlı, N. (2020). *Türk-Fransız Hukuk Dili ve Hukuk Metinleri Çevirisi*, Ankara: Akademisyen Kitabevi.

Dönmez F. E. (2021). Uluslararası Ticari Sözleşmelerin Hazırlanması ve Uyuşmazlık Çözüm Yolları. *Malatya Turgut Özal Üniversitesi İşletme ve Yönetimi Bilimleri Dergisi*, 2(1) 1-24.

Gémar, J.C. (2018). "L'analyse comparée en traduction juridique, ses enjeux, sa nécessité. Int J Semiot Law 31, 957-975. https://doi.org/10.1007/s11196-018-9592-7

Guidère, M. (2008). *Introduction à la traductologie: Penser la traduction; hier, aujourd'hui, demain* (1ère éd). De Boeck.

González Matthews, G. (2003). L'équivalence en traduction juridique: Analyse des traductions au sein de l'Accord de libre-échange Nord-Américain http://theses.ulaval.ca/archimede/fichiers/21362/pr01.html

https://www.ekinhukuk.com.tr/sozlesmenin-hukuki-niteligi/

https://ellipse-world.com/enjeux-traduction-juridique/

https://www.edanisman.com/blog/icerik/ticari-sozlesmeler -hakkinda-bilmeniz-gereken-4-sey

Kolcuoğlu, U. (2021). Taraflarından Biri Yabancı Olan Sözleşmelerin Dili.

https://www.kolcuoglu.av.tr.

Petrů, Ivo. (2016). La traduction juridique: entre équivalence fonctionnelle et équivalence formelle. *ÉTUDES ROMANES DE BRNO* 37 / 2016 / 2. 177-189. doi: 10.5817/ERB2016-2-14

Valdenebro Sánchez, Jorge. (2022). L'aspect culturel de la traduction juridique dans les théories traductologiques. De l'approche linguistique à la juritraductologie. TRANS. Revista de Traductologia. 233-249. 10.24310/TRANS.2022.v26i1.14522.

Çeviri Eleştirisini Çevirmenle Gerçekleştirmek: "Yume Jū Ya" ve Türkçe Çevirisinin Karşılaştırmalı İncelemesi

İlyas BOĞUSOĞLU
Zeynep GENÇER BALOĞLU

Kaynakça

Bassnett, S. (2002). *Translation Studies.* London: Routledge.

Bengi, I. (1993). Çeviri eleştirisi bağlamında eleştirel bilincin oluşması ve eleştiri, üst-eleştiri, çeviribilim ilişkileri. *Dilbilim Araştırmaları Dergisi*(4), 25-50.

Broeck, R. v. (2014). Second thoughts on translation criticism: A model of its analytic function. In *The Manipulation of Literature* (pp. 54-62). Routledge Revivals.

Chikuma Bunko. (1996). Yume Ju Ya. *Natsume Sōseki zenshū 10-kan.* içinde Tokyo: Chikuma Shobō. Natsume, S. (n.d.). Yume jūya [夢十夜]. Aozora Bunko.

Natsume, S. (n.d.). Yume jūya [夢十夜]. Aozora Bunko.

https://www.aozora.gr.jp/cards/000148/files/799_14972.html

Çavuşoğlu, Ö. (2020). Çeviri Eleştirisi Bağlamında Bir Çeviri Süreci: Shakespeare'in '66' Numaralı Sonesinin Türkçede Yeni Bir Çevirisi. *Prof. Dr. Birol Emil Armağanı* (s. 589-606). içinde Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları.

Güven, D. Ç. (2022). Japoncadan Türkçeye İlk "Karşılaştırmalı" Edebiyat Kuramı Çevirisi Derinliğin Keşfi'nde Shōyō Tsubouchi ve Sōsekı Natsume'nin İzleri. E. Esen içinde, *Kotodama İstanbul Academia 1* (s. 121-147). İstanbul: Efe Akademi.

Hasegawa, Y. (2015). Japanese: A Linguistic Introduction. Cambridge University Press.

İnce, Ü. (1993). Çeviriyi eleştirmeden önce. *Dilbilim Araştırmaları Dergisi*(4), 5-11.

Karatani, K. (2011). *Derinliğin Keşfi; Modern Japon Edebiyatının Kökenleri.* (D. Ç. Güven, & İ. Öner, Çev.) İstanbul: Metis Yayınları.

Lefevere, A. (1992). *Translation, Rewriting and Manipulation of Literary Fame.* Routledge.

Newmark, P. (2003). *A Textbook of Translation.*

Sōseki, N. (2021). *On Gece Düşleri.* (Z. Gençer Baloğlu, Çev.) İstanbul: Africano.

Sōseki, N. (2023). *On Gece Rüyası.* (Y. Bulat, Çev.) İstanbul: Tokyo Manga.

Sōseki, N. (2024). *On Gece Düşleri.* (Z. Gençer Baloğlu, Çev.) İstanbul: İthaki.

Toury, G. (2008). Çeviri Normlarının Doğası ve Çevirideki Rolü. M. Rıfat (Dü.) içinde, *Çeviri Seçkisi II: Çeviri(bilim) Nedir?* (A. Eker, Çev., s. 149-164). İstanbul: Sel Yayıncılık.

Toury, G. (2012). *Descriptive Translation Studies - and beyond* (Revised ed.). Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.

Christiane Nord'un Çeviri Odaklı Metin Çözümlemesi Modeli ve Bir Uygulama

Orhun BÜYÜKARCI
Murat KALELİOĞLU

Kaynakça

Ammann, M. (2008). *Akademik Çeviri Eğitimine Giriş (Çeviri Deniz Ekeman).* İstanbul: Multilingual.

Bryson, B. (2020). *The Body: A Guide for Occupants.* London: Penguin.

Eruz, S. (2008). *Akademik Çeviri Eğitimi: Çeviri Amaçlı Metin Çözümlemesi.* İstanbul: Multilingual.

Greimas, A. J., & Courtes, J. (1982 [1979]). *Semiotics and Language: An Analytical Dictionary.* Bloomington: Indiana University Press.

Günay, V. D. (2013). *Metin Bilgisi.* Istanbul: Papatyabilim Publishing.

Malmkjaer, K. (2002). *The Routledge Linguistic Encyclopoedia.* London: Routledge.

Mckee, A. (2003). *Textual Analysis: A Beginner's Guide.* London: Sage Publications.

Nord, C. (1991). Text-Functions in Translation: Titles and Headings as a Case in Point. *Target. International Journal of Translation Studies 3(1)*, 91-109 https://doi.org/10.1075/target.7.2.05nor.

Nord, C. (1997). A Functional Typology of Translations. A. Trosborg içinde, *Text Typology and Translation* (s. 43-66). Amsterdam: John Benjamin Publishing.

Nord, C. (2001). Loyalty Revisited. *The Translator 7(2)*, 185-202 https://doi.org/10.1080/13556509.2001.10799100.

Nord, C. (2005). *Text Analysis in Translation .* Amsterdam: Rodopi.

Nord, C. (2018). *Translation as a Purposeful Activity: Functionalist Approaches Explained 2nd Edit.* New York: Routledge.

Reiss, K., & Vermeer, H. J. (2014). *Towards a General Theory of Translational Action: Skopos Theory Explained (Trans. by Chiristiane Nord).* New York: Routledge.

Halide Edib'in Nazım Hikmet Çevirileri Bağlamında Yan Metinlerin İdeolojik Rolü

Azize ALTUNSOY
Arsun URAS

Kaynakça

Adıvar, H. E. (1935). Conflict of East and West in Turkey. Delhi: Maktaba Jamia Millia Islamia

Adıvar, H. E. (1936). Nazim Hikmet. India: Bombay Chronicle.

Adıvar, H. E. (2014). Hindistan'a Dair, İstanbul: Can Sanat Yayınları.

Akbatur, A. ve Tekgül, D. (2013). Literary Translation from Turkish into English in the UK and Ireland 1990-2010. Wales, UK: Mercator Institute for Media, Languages and Culture Aberystwyth University.

Bilkan, A. F. (2005). Halide Edib Adıvar'ın "Inside India" Adlı Eseri ve Hindistan Ziyareti. Bilig Dergisi, sayı 33, 119-134

Bilkan, A. F. (2011). Halide Edib Adıvar'ın Hindistan'daki Konferansları. Bilig Dergisi, 0(56), 33-44

Enginün, İ. (2000). Araştırmalar ve Belgeler, İstanbul: Dergah Yayınları.

Ergil, B. (2005). The Image of Nazım Hikmet and his poetry in Angle-American literary systems in 2002. Yuksek Lisans Tezi. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Genette, G. (1997). Paratexts. Cambridge University Press.

Hikmet, N. (1935). Taranta Babuya Mektuplar. İstanbul: Şirket-i Mürettibiye Matbaası (Yeni Kitapçı).

Israel, M. (1994). Communications and Power: Propaganda and the Press in the Indian National Struggle, 1920-1947

Karakılıç, S. (2014). Halide Edib ve Hilkatin Atölyesi: Hindistan. Türk Dili, 0(11), 122-131

Kıran Elkoca, G. (2021). Edebiyatta Yanlılık Sorunsalı ve Yanlılığın Yazınsal Yapıtlardaki Oluşturum Biçimleri. Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Mizanoğlu Reddy, N. (2007). Born of Necessity and Love: Some Early Nazım Hikmet Translations. Journal of Turkish Literature- Issue 4: 39-45.

Ran, N. H. (2019). Kemal Tahir'e Mahpusaneden Mektuplar. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları

Van Dijk, T. A. (2012). Ideology and Discourse A Multidisciplinary Introduction. Barcelona: Pompeu Fabra University

Van Dijk, T. A. (2015). Critical discourse analysis. In D. Tannen, H. E. Hamilton, & D. Schiffrin (Eds.), The handbook of discourse analysis (2nd ed., pp. 466-485). John Wiley & Sons

Van Dijk, T. A. (2019). İdeoloji: Multidisipliner Bir Yaklaşım. (Çev. Ayşe Demir). Ankara: Hece Yayınları.

Wodak, R. (2001). What CDA Is about—A Summary of Its History, Important Concepts and Its Developments. In W. R., & M. Meyer (Eds.), Methods of Critical Discourse Analysis (pp. 1-13). London: Sage Publications.

Yalçındağ, A. S. (2021). Çeviren/çevrilen bir yazar olarak Halide Edib. Doktora Tezi. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Web Kaynakları

Hohenthal, A. Multilingualism in India -- the Indian case. (n.d.). https://www.postcolonialweb.org/india/hohenthal/4.2.html. Erisim: 07.01.2024

Kuramdan Uygulamaya
Çeviride Kültür Aktarımı

Ercan DEMİRCİ

Kaynakça

Günay, V. Doğan. (2016). *Kültürbilime Grişi: Dil, Kültür ve Ötesi*. İstanbul: Papatya Yayıncılık Eğitim.

Yalçın, P. (2015). *Çeviri Stratejileri: Kuram ve Uygulama*. Ankara: Grafiker Yayınları.

T. Gürçağlar, Ş. (2016). *Çevirinin ABC'si*. İstanbul: Say Yayınları.

Aksoy, N. B. (2002). *Geçmişten Günümüze Yazın Çevirisi*. Ankara: İmge Kitabevi.

Akdağ, A. I. (2010). Oulipo Teknikleri Çerçevesinde Bir Çeviri Çalışmasına Kültürel, Biçemsel ve Söylemsel Yaklaşım. *Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul Üniversitesi SBE.

Aixelá, J. F. (1996). Culture-Specific Items in Translation. Translation, Power, Subversion. Eds. Román Alvarez and M. Carmen-Africa Vidal. Clevedon: Multilingual Matters, 52-78.

Newmark, P. (1988). *A Textbook of Translation*. New York-Londra-Toronto-Sidney-Tokyo: Shanghai Foreign Language Education Press, Prentice Hall.

Newmark, P. (2010). "Translation and Culture", Meaning in Translation, Editors: Barbara Lewandowska- Marcel Thelen Tomaszczyk, Peter Lang GmbH, Frankfurt, s. 171-182.

Tekin Çetin, N. (2021). "Pascal Quignard'ın Tous les matins du monde (Dünyanın Bütün Sabahları) Adlı Eserinde Kültüre Özgü Ögelerin Türkçeye Çevirisi Üzerine Bir İnceleme", Akademik Dil ve Edebiyat Dergisi, Cilt/Volume: 5, Sayı/Issiue: 1.

Türkçeden Fransızcaya Sözlü Dil Çevirisi: Sözceleme ve Bürünbilim

Selim YILMAZ*
Nezihe KARA

Kaynakça

Blanche-Benveniste, Cl. (1997). Approche de la langue parlée en français.
Paris: Ophrys.
Culioli, A. (1990). Pour une linguistique de l'énonciation. Paris: Ophrys.
Dubois J. (Ed.). (1994). Dictionnaire de linguistique et des sciences du langage. Paris: Larousse.
Ducrot, O. & J.-M. Schaeffer. (1995). Nouveau dictionnaire encyclopédique
des sciences du langage. Paris: Éditions du Seuil.
Eco, U. (2006). Dire presque la même chose. Expériences de traduction. Coll.
Livre de poche, Biblio essais. Paris: Éditions Grasset & Fasquelle.
Hagège, Cl. (2013). Parler, c'est tricoter. Paris: Éditions de L'Aube.
Kara, N. & Castagne, E. (2019). Contribution à l'intercompréhension entre
le français et le turc. Étude linguistique et lexicologique. London/Chisinau: EUE-Éditions Universitaires Européennes.
Korkmaz, Z. (1992). Gramer terimleri sözlüğü. Ankara: TDK Yayınları: 575.
Kerbrat-Orecchioni, C. (1999). L'énonciation. De la subjectivité dans le langage. Paris: Armand Colin.
Lederer, M. (1994). La traduction aujourd'hui. Paris: Hachette.
Maingueneau, D. (1994). L'énonciation en linguistique française. Paris:
Hachette.
Morel, M.-A. & L. Danon-Boileau (1998). La grammaire de l'intonation.
L'exemple du français. Paris: Ophrys.
Mounin, G. (1963). Les problèmes théoriques de la traduction. Paris:
Éditions Gallimard.
Nacar-Logie, N. (2001). Fransızcada sözdizimsel odaklaşma ve konulaştırma türleri. Tonlamaya yansımaları ve Türkçedeki eşdegerleri, XV. UDK Bildirileri, İstanbul: YTÜ Yayınları, 233-240.
Neveu, F. (2000). Lexique des notions linguistiques. Linguistique 128. Paris: Nathan.
Özsöz, B. (2021). Konuşma çözümlemesi odaklı rol oynama yöntemi. Erdinç Aslan (Ed.), Akademik Çeviri Eğitimi Araştırmaları (s. 103-126). Çanakkale: Paradigma Akademi.
Özsöz, B. ve Ateş, Ş. (2018). Sözlü çeviride sözlü dil, *21. Yüzyılda Eğitim*
ve Toplum Dergisi, 7(21), 895 - 906.
Phelizon, J.-F. (1976). Vocabulaire de la linguistique. Paris: Éditions Roudi
Sarıca, M. (Ed). (2005). Sözlü dil yapısı (Yeni dilbilim kuramları ışığında).
Istanbul: Multilingual.
Saussure, F. (1985). Genel dilbilim dersleri. Berke Vardar (Çev.). Ankara:
Birey ve Toplum Yayınları.
Uras A., Yılmaz S. & Morel, M.-A. (Ed.). (2004). Vers une grammaire linguistique du turc. (A la lumière des théories en linguistique française). Istanbul: Multilingual.

Vardar, B. (2002). Açıklamalı dilbilim terimleri sözlüğü. İstanbul: Multilingual.

Yılmaz, S. & Uras, A. (2017). Aspects linguistiques du turc parlé: du segmental au suprasegmental. Muenchen: Lincom Europa.

Yılmaz, S. (2006). Présentation d'un corpus oral en turc contemporain. Yuji Kawaguchi (Ed.). UBLI–Usage-Based Linguistic Informatics (s. 201–220). Vol. 12. Tokyo: Press of TUFS.

Yılmaz, S. (Ed.). (2006). Faits de langue en français et en turc modernes (Domaines Linguistiques). Coll. Linguistique, München: Lincom-Europa.

Zülfikar, H. (1991). Terim sorunları ve terim yapma yolları. Ankara: TDK Yayınları.

Kültürel Olguların Çevirisinde Karşılaşılan Sorunlar: Ğassân Kenafâni'nin 'Güneşteki Adamlar' Romanı Çevirilerinin Çeviri Kuramları Üzerinden Karşılaştırmalı Olarak İncelemesi

Fahrettin ERBAŞ
Nurten SARICA

Kaynakça

Göktürk, A. (1994). *Çeviri: dillerin dili.* Yapı Kredi Yayınları.

Kanafani, G. (1998). *Men in the Sun.* (H. Kilpatrick, Çev.) Lynne Rienner Publishers.

Kanafānī, G. (2002). *Rijāl fī al-shams.* Muʾassasat al-abḥāth al-ʿarabīyah.

Kanafani, G. (2023). *Güneşteki Adamlar.* (M. H. Suçin, Çev.) Metis Yayıncılık.

Kanafani, H. (1963). *Güneşteki Adamlar.* (N. Yeğinobalı, Çev.) Alan Yayıncılık.

Kenafâni, Ğ. (2010). *Filistin'in Çocukları Hayfa'ya Dönüş ve Diğer Hikayeleri* (1. b.). (S. Özbay, Dü., & S. Özbay, Çev.) Otonom Yayınları.

Toury, G. (1995). *Descriptive Translation Studies and Beyond.* John Benjamins Publishing Company.

Toury, G. (2008). Çeviri Normlarının Doğası ve Çevirideki Rolü. M. Rifat (Dü.) içinde, *Çeviri Seçkisi II: Çeviri(bilim) Nedir?* (A. Eker, Çev., s. 149-164). İstanbul: Sel Yayıncılık.

Toury, G. (2012). *Descriptive Translation Studies - and beyond* (Revised ed.). Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.

Translate | Etymology of translate by etymonline. (2024). Online Etymology Dictionary. adresinden alındı

Dillerde Yapısal Uyumsuzluklar ve Çeviri Sorunları

Mustafa SARICA

Kaynakça

Ercilasun, A. B. (2004). Başlangıcından Yirminci Yüzyıla Türk Dili Tarihi. Ankara: Akçağ.

Grandmangin, M. (2007). Les Verbes et leurs Prépositions. Paris: Clé International.

Grevisse, M. (1995). Précis de grammaire française. Louvain-la-Neuve: Éditions Duculot.

Guay, B. (2025, Temmuz 04). «Chaque camp se livre à une surenchère réciproque» : bras de fer entre Téhéran et Paris sur les otages français. Le Figaro.

Kamile İmer, A.. (2011). Dilbilim Sözlüğü. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi .

Korkmaz, Z. (2009). TÜRKİYE TURKÇESİ GRAMER. Ankara: TDK.

Maurice Grevisse, A. G. (2008). Le Bon Usage. Bruxelles: De boeck et Duculot.

Nicolas Laurent, B. D. (2018). Maîtriser la grammaire française. Paris: Hatier.

Pascale Cheminée. (2009). Connaissesz-vous la langue française? Paris: Le Monde.

Ramanakasina, A. (2025, Temmuz 04). Maxisciences. https://www.maxisciences.com/: https://www.maxisciences.com/sciences/espace/la-nasa-annonce-quun-asteroide-sapproche-de-la-terre-quel-danger-represente-t-il_art48732.html adresinden alındı

Robert Dico en ligne. (2025, Temmuz 04). https://dictionnaire.lerobert.com/: https://dictionnaire.lerobert.com/definition/inculper adresinden alındı

Rougerie, A. (1966). Etude pratique de la langue française. Paris: Dunod.

Tisset, C. (2005). Enseigner la langue française à l'école. Paris: Hachette Education.

İSLAM DÜŞÜNCESİNDE SANAT

Editörler
Prof. Dr. Ahmet ÇAPKU
Prof. Dr. Fatma Zehra PATTABANOĞLU

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1868
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Ağustos 2025

ISBN: 978-625-396-564-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
ÇAPKU, Ahmet | PATTABANOĞLU, Fatma Zehra
İSLAM DÜŞÜNCESİNDE SANAT

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

İSLAM SANATI ve GÜNÜMÜZDEKİ ANLAMI

Mustafa Necip YILMAZ

Kaynakça

Aslan, Ahmet. *Felsefeye Giriş*. Ankara: Vadi Yayınları, 1998.

Bozkurt, Nejat. *Sanat ve Estetik Kuramları.* İstanbul: Ara Yayıncılık, 1992.

Burckhardt, Titus. *Aklın Aynası*. çev. Volkan Ersoy. İstanbul: İnsan Yayınları, 1994.

Edman, Irwin. *Sanat ve İnsan*. çev. Turhan Oğuzkan. İstanbul: MEB Yayınları, 1991.

Erkan, Mukadder. "Estetizm", *Felsefe Ansiklopedisi*. c. 5. İstanbul: Ebabil Yayınları, 2007.

Fârâbî. *el-Medinetü'l-Fadıla*. çev. Yaşar Aydınlı. İstanbul: Litera Yayıncılık, 2018.

Gazzâlî. *İhya*. çev. Mustafa Çağırıcı. c. IV. İzmir: DİB Yayınları, 2020.

Gonzalez, Valerie. *Güzellik ve İslam*. çev. M. Fatih Kılıç. İstanbul: Küre Yayınları, 2020.

Hartmann, Nicolai. *Estetik*. Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2024.

İbn Hazm. *el-Ahlak ve's-Siyer fi Mudâvâti'n-Nufûs*. çev. Mustafa Çağırıcı, Ankara: TDV Yayınları, 2012.

Karakoç, Sezai. *Edebiyat Yazıları-I*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2022.

Koç, Turan. *İslam Estetiği*. İstanbul: İsam Yayınları, 2008.

Koç, Turan. "Sanat", *DİA*. c. 36, İstanbul: TDV Yayınları, 2009.

Özden, H. Ömer. "Hellenizm Öncesi Yunan Felsefesinde Güzellik Anlayışları", *A.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, sayı: 17, Erzurum 2002.

Soykan, Ömer Naci. *Estetik ve Sanat Felsefesi*. Pinhan Yayıncılık, İstanbul 2015.

Taşkent, Ayşe. *Fârâbî, İbn Sînâ ve İbn Rüşd'de Estetik*. M.Ü.SBE.: Basılmamış Doktora Tezi, 2009.

Tolstoy, Lev. N. *Sanat Nedir?*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları, 2023.

Weber, Alfred. *Felsefe Tarihi*. İstanbul: Sosyal Yayınları, 1991.

SANAT ve GÜZEL: KAVRAMSAL BİR ÇERÇEVE

Halide YENEN

Kaynakça

Anar, Turgay. "Edebiyat Eserlerini Yorumlamak ve Anlamak İçin Farklı Bir Yöntem: Einfühlung Teorisi". *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi* 48 (Ocak 2014): 23-46.

Arslan, Ahmet. *Felsefeye Giriş*. Ankara: Vadi Yayınları, 1994.

Aristoteles. *Poetika*. trc. İsmail Tunalı. İstanbul: Remzi Kitabevi, 1987.

Ayvazoğlu, Beşir. "İlmü'l-Cemâl". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 22: 146-148. Ankara: TDV Yayınları, 2000.

Beşer, Faruk. "Süslenme". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 38: 178-180. Ankara: TDV Yayınları, 2010.

Bozkurt, Nejat. *Sanat ve Estetik Kuramları*. İstanbul: Sarmal Yayınevi,1992.

Celal Esad, "Art: San'at". *San'at Kâmûsu*. 1. 33. İstanbul: Matbaa-i Âmire, 1340.

Cihan, Ahmet Kâmil. *İbn Sînâ ve Estetik*. Ankara: Beyaz Kule Yeni Çizgi Yayınları, 2009.

Çağrıcı, Mustafa. "İhsan". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 21: 544-546. Ankara: TDV Yayınları, 2000.

Çelebi, İlyas. "Hüsün ve Kubuh". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 19: 59-63. Ankara: TDV Yayınları, 1999.

Doğan, Samet "Antik Yunan Felsefesinde "Güzel" Kavramı ve Rönesans Resim Sanatına Yansıma Biçimleri", *Journal of Avareness* 2, 3 (Ekim 2017): 451-462.

Doğanay, Aziz. "Tezyinat". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 41: 79-83. Ankara: TDV Yayınları, 2012.

Fazlıoğlu, İhsan "Gözel Özün Göze Gelmesidir: Estetiğin Varlık İlkesi Olarak Ferdiyet", İtibar: Aylık Edebiyat ve Fikriyat Dergisi 34 (Temmuz 2014): 30-37. Son güncelleme 26 Nisan, 2025. https://fazlioglu.blogspot.com/2018/07/ihsan-fazlioglu-gozel-ozun-goze-gelmesidir-estetik-in-varlik-ilkesi-olarak-ferdiyet.html.

Hacımüftüoğlu, Nasrullah. "Bedî'". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 5: 320-322. Ankara: TDV Yayınları, 1992.

Hasan Ali. "Bedîiyyât Muhasebeleri II: Sanat ve Güzellik". *Millî Mecmua* 1, 2 (1923): 27-29.

----------. "Bedîiyyât Muhasebeleri". *Millî Mecmua* 1, sy. 1 (1339/1923): 7-9.

İbn Manzur. "el-Behâ'". *Lisânu'l-Arab*. 1: 541. Kahire: Dâru'l-hadîs, 2003.

Kara, İsmail. "Modernleşme Dönemi Türkiye'sinde "Ulûm", "Fünûn" ve "Sanat" Kavramlarının Algılanışı Üzerine Birkaç Not". *Kutadgubilig Felsefe-Bilim Araştırmaları* 2 (Ekim 2002): 249-278.

Karslı, İbrahim Hilmi "Kur'ân'ın Güzellik Fenomenine Yaklaşımı". *Marife* 5, sy.1 (Bahar 2005): 55-74.

Kâşânî, Abdurrezzak. "el-Celâl". *Tasavvuf Sözlüğü*. 1: 186-187. İstanbul: İz Yayıncılık, 2004.

Kaya, Cüneyt. "İbn Sînâ'nın Kitâbu aksâmi'l-hikme ve tafsîlihâ'ı: Tahkik ve Tercüme". *Tahkik: İslâmî İlimler Araştırma ve Neşir Dergisi* 3, 1 (Haziran 2020): 1-40.

Kolukırık, Kubilay. "İbn Sînâ'nın Musikînin Temel Konularına Yaklaşımı ve Onun Mûsikî Anlayışında Fârâbî'nin Etkisi". *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 13, sy. 2 (2009): 371.

Koç, Turan. *İslam Estetiği*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2017.

----------. "Sanat". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 36: 90-93. Ankara: TDV Yayınları, 2009.

Moîn, Mohammad. "Bahâ'". *Ferheng-i Fârsî*. 1. 608. Tahran: Müessese-i İntişârât Emir Kebir, 1371.

Özben, Pınar. "Tanzimat Sonrası Osmanlı Düşüncesinde Estetik". Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, 2019.

Özcan, Nuri ve Yalçın Çatinkaya. "Mûsikî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 21: 257-261. Ankara: TDV Yayınları, 2000.

Öztürk, Mustafa. "Bedî'". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 5: 319-320. Ankara: TDV Yayınları, 1992.

Platon. *Şölen-Dostluk*. trc. Sabahattin Eyüboğlu ve Azra Erhat. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2016.

Rıza Tevfik. "Art (Sanat)". *Kâmûs-ı Felsefe*. nşr. Recep Alpyağıl. 1: 300-312. İstanbul: Doğubatı Yayınları, 2015.

----------. "Beauté (Güzellik), Beau (Güzel)". *Kâmûs-ı Felsefe*. 1: 494-536.

----------. "Beaux-Arts (Sanâyi-i Nefîse)". *Kâmûs-ı Felsefe*. 1: 536-582.

Sami, Şemseddin. "Sınâ'at". *Kâmûs-ı Türkî*. 1: 833. İstanbul: Çağrı Yayınları, 2002.

----------. "Bahâ'". *Kâmûs-ı Türkî*. 1: 326.

----------. "Yigit". *Kâmûs-ı Türkî*. 1: 1551.

Sarı, Gökçe. "Yargı Yetisinin Eleştirisi Bağlamında Kant'ın Estetik Anlayışı", *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* 61 (Haziran 2024): 29-42.

Şimşek, İsmail. "Antik Çağdan Alman İdealizmine; Estetik Bir Değer Olarak Güzellik", *Atatürk Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Dergisi* 41 (Temmuz 2014): 329-345.

Taşkent, Ayşe. *Güzelin Peşinde*: *Fârâbî, İbn Sînâ ve İbn Rüşd'de Estetik.* İstanbul: Kasik Yayınları, 2012.

Tunalı, İsmail. *Sanat Ontolojisi*. İstanbul: Sosyal Yayınlar, 1984.

----------. Estetik. İstanbul: Remzi Kitabevi, 1989.

----------. "Sanat Felsefesi Açısından Mimari ve Zamansallık", *Felsefe Arkivi* 25 (1984): 95-102.

Turgut, İhsan. *Sanat Felsefesi*. İzmir: Üniversite Kitabevi, 1993.

Tolstoy, Lev Nikolayeviç. *Sanat Nedir*. trc. Baran Dural. İstanbul: Şule Yayınları, 1995.

Uludağ, Süleyman. "Cemâl". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 7: 296. Ankara: TDV Yayınları, 1993.

----------. "Celâl". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 7: 240. Ankara: TDV Yayınları, 1993.

Ünsal, Erdal "Sanat ve Hayat Bağlamında Sanat/Zanaat Söylemi", *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 20, sy. 1 (Haziran 2018): 109-124.

Yenen, Halide. "İbn Sînâ'da İlimler Tasnifi ve Risâle fî Aksâm el-Hikme (Tenkitli Metin ve Değerlendirme)", *Kutadgubilig: Felsefe Bilim Araştırmaları Dergisi* 14 (Ekim 2008): 59-95.

İSLAM SANATINDA TEMEL İLKELER

Mustafa Uğur KARADENİZ

Kaynakça

Ayvazoğlu, Beşir. *Ömrüm Benim Bir Ateşti - Ahmet Haşim'in Hayatı, Sanatı, Estetiği, Dramı*. İstanbul: Ötüken Yayınları, 2000.

Belting, Hans. *Floransa ve Bağdat – Doğu'da ve Batı'da Bakışın Tarihi*. çev. Z. A. Yılmazer, İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 2017.

Burckhardt, Titus. *Aklın Aynası: Geleneksel Bilim ve Kutsal Üzerine Denemeler*. çev. V. Ersoy, İstanbul: İnsan Yayınları, 1987.

Burckhardt, Titus. *İslam Sanatı-Dil ve Anlam*. çev. T. Koç, İstanbul: Klasik Yayınları, 2013.

Cansever, Turgut. *İslam'da Şehir ve Mimari*. İstanbul: Timaş Yayınları, 2014.

Collingwood, R. G. *Sanatın İlkeleri*. trc. Mukadder Erkan, Ankara: Fol Yayıncılık, 2021.

Grabar, Oleg. *İslam Sanatı Çalışmalarının İnşası I – Erken Dönem İslam Sanatı 650 – 1100*, çev. Defne Karakaya. İstanbul: Albaraka Yayınları, 2022.

Grabar, Oleg. *İslam Sanatı Çalışmalarının İnşası II – İslamî Görsel Kültür 1100-1800*, çev. Hayrullah Doğan. İstanbul: Albaraka Yayınları, 2022.

Grabar, Oleg. *İslam Sanatı Çalışmalarının İnşası III – İslam Sanatı ve Ötesi*. çev. Defne Karakaya. İstanbul: Albaraka Yayınları, 2022.

Guenon, Rene. *Modern Dünyanın Bunalımı*. çev. Mahmut Kanık. Ankara: Hece Yayınları, 2005.

Hodgson, Marshall G. S. *İslam'ın Serüveni*, 1. cilt, çev. B. Ersöz, Ankara: Phoenix Yayınları, 2017.

Karadeniz, Mustafa Uğur. *İslam Sanatlarında Estetik – Güzeli Anlamak*. İstanbul: Ketebe Yayınları, 2020.

Koç, Turan. *İslam Estetiği*. İstanbul: İSAM Yayınları, 2008.

Kur'an Yolu Meali ve Tefsiri, http://kuran.diyanet.gov.tr/Tefsir/

Massignon, Louis. "İslam Sanatlarının Felsefesi" *Din ve Sanat*, çev. B. Toprak, Ankara: Hece Yayınları, 2006.

Melikian, Souren. https://www.nytimes.com/2011/11/05/arts/05iht-rartmelikian05.html

Lesper, Avelina. *Çağdaş Sanatın Sahtekarlığı.* çev. Emrah İmre. İstanbul: Tellekt Yayınları, 2022.

Lukacs, Georg. *Roman Kuramı*. çev. C. Soydemir. İstanbul, Metis Yayınları: 2003.

Nasr, Seyyid Hüseyin. "Dinî Sanat, Geleneksel Sanat ve Kutsal Sanat Üzerine Bazı Düşünceler", *Makaleler II,* çev. Ş. Yalçın, İstanbul: İnsan Yayınları, 23-32, 1997.

Özler, Mevlüt. "Tevhid", *TDV İslam Ansiklopedisi. 41. Cilt.* İstanbul: İSAM Yayınları, 2012.

Ruggles, D. Fairchild. *İslami Bahçeler ve Peyzajlar*. çev. N. Boşdurmaz. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 2017.

Sayın, Zeynep. *"Sunuş", Tersten Perspektif*. İstanbul: Metis Yayınları, 2013.

Tabbaa, Yasser. *Sünniliğin Yükselişi ve İslam Sanatının Dönüşümü*, Çev. Abdullah Sami Sümer, İstanbul: Ketebe Yayınları, 2024.

Tanpınar, Ahmet Hamdi. *Edebiyat Üzerine Makaleler*. haz. Z. Kerman, İstanbul: Dergâh Yayınları, 1977.

Tanpınar, Ahmet Hamdi. *19. Asır Türk Edebiyatı Tarihi*. İstanbul: Çağlayan Yayınları, 1988.

Yavuz, Ömer Faruk. "Kur'an'da Kutsal Mekân Zaman ve Eşya Kavramlarının Sembolik Değeri", *Milel ve Nihal*. 3 (1-2), (2005-6): 37-65.

Yenişehirlioğlu, Filiz. "Klasik Dönem Osmanlı Sanatı", *Türkler Ansiklopedisi. 11. cilt.* Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002.

İSLAM SANATI, FELSEFESİ ve ÖNCÜLERİ

Mustafa Said KURŞUNOĞLU

Kaynakça

Al-Faruqi, İsmail Raji. *The Arts Islamic Civilization*, London: The International Institute of Islamic Thought, 2013.

Alami M. Hamdouni. *The Origins of Visual Culture in The Islamic World. Aesthetics Art and Architecture in Early Islam*, London: I.B. Tauris, 2015.

Ali Wijdan. "Islamic Art As A Means of Cultural Exchange", *Cultural Contacts in Building A Universal Civilisation: Islamic Contributions*, ed. E. Ihsanoğlu, İstanbul: IRCICA, 2005, 251-276.

Aljamali, A. M., "Classification and Design of Islamic Geometric Patterns Using Computer Graphics," *2009 Second International Conference in Visualisation*, Barcelona: 2009, 253-258.

Alle, Evita. "Spatıal, Temporal And Socıal Dımensıons Of The Landscape Influenced By Contemporary Art", *Scıence – Future Of Lithuaia 4, (2)*, 2012, 176–187.

Arnold, Felix. "Mathematics and the Islamic Architecture of Córdoba" *Arts* 7, (3): 35, Erişim12.03.2018, https://doi.org/10.3390/arts7030035

Berkli, Yunus. "Uygur Resim Sanatının Üslup Özellikleri", *Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi 10*, (45), Aralık 2010, 155-166.

Bonner, Jay. *Islamic Geometric Patterns:Their Historical Developments And Traditional Methots of Construction*, New York: Springer, 2017.

Bozkurt, Nebi. "Mescid-i Aksâ", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Erişim 14.03.2025 https://islamansiklopedisi.org.tr/mescid-i-aksa.

Burckhardt, Titus. *Aklın Aynası: Geleneksel Bilim ve Kutsal Sanat Üzerine Denemeler*, çev. Volkan Ersoy, İstanbul: İnsan Yayınları, 1994.

Burckhardt, Titus. *Art of Islam: Language and Meaning, Commomorative Edition*, China: World Wisdom Inc, 2009.

Donald, Merlin. *A Mind So Rare. The Evolution of Human Consciousness*, New York: W. W. Northon & Company, 2002.

El Fenni, İbrahim. *Fisifisai Qubbet'üs Sahra*, Filistin: Dar'ul Yazuri el Ilmiyye, 2018.

el-Câhiz, Ebû Osmân Amr b. Bahr b. Mahbûb. *El-Beyan ve't-Tebyin (el Cüz'ül Evvel)*, thk. Abdusselam M. Harun, Kahire: Mektebetü'l-Hanci, 1418/1997.

el-Cumahî, Muhammed İbn Sellâm. *Ṭabaḳātü Fuḥûli'ş-Şuʿarâ*, şrh. M. Muhammed Şakir, Kahire: Dar'ul Mearif, 1956.

Ettinghausen, Richard, Oleg Grabar and Madina M. Jenkins. *Islamic Art And Architecture 650-1250*, Singapore: Yale University Press, 2001.

Fârâbî. *El Medinet'ül Fazıla*, çev. Nafiz Danışman, Ankara: MEB Yayınları, 2001.

Fuzûlî, *Hadikatü's Süeda*, Bulak/Kahire: Dar'üt Tıbaatü'l Amire, 1253/1837.

Hanash, Idham Mohammad. *The Theory of Islamic Art:Aesthetic Concept And Epistemic Structure*, trs., N. Roberts, (London: The International Institute of Islamic Thought, 2017).

Hillenbrand, Robert. *İslam Sanatı ve Mimarlığı*, çev. C. Kafescioğlu, İstanbul: Homer Kitabevi ve Yay., 2005.

İbn Arabî, Muhyiddin. *Fütühat-ı Mekkiyye I*, çev. E. Demirli, İstanbul: Litera Yayıncılık, 2007.

İbn'ül Esir. *İslam Tarihi: El Kâmil Fi't- Tarih Tercümesi 5*, çev. Yunus Apaydın, İstanbul: Bahar Yayınları, 1986.

İhvan-ı Safa Risaleleri 4, çev. M. Kazım Arıcan, İstanbul: İdea Ayrıntı Yayınları, 2014.

Jung, C. Gustav. *Kırmızı Kitap: Liber Novus*, çev. Okhan Gündüz, İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2015.

King, Geoffrey R. D. "İslam Öncesi Dönemde Kâbe'deki Resimler", trc. Ayşe Ersal Yüksel, *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 57*:1 (2016), 175-194.

Lowry, Glenn D. and Susan Nemazee. *A Jeweler's Eye: Islamic Arts of the Book from the Vever Collection*, Seattle: Simithsonian Institution and University of Washington Press, 1988.

Nasr, Sayed Huseyin. *Islamic Art And Sprituality*, New York: State University of New York Press, 1987.

Plato. *Plato's Cosmology: The Timaeus of Plato*, trs. Francis MacDonald Cornford, Cambridge: Hackett Publishing, 1997.

Platon. *Symposion*, çev. E. Çoraklı, İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 2007.

Rıfai, Ensar Muhammed Avdullah. *El Usul'ul Cemaliyyetü ve'l Felsefiyyetü li Fenn'il İslami*, Herndon: El Ma'had'ül Alem li Fikr el İslami, 2010.

Saeed, Khawaca Muhammad. "Islamic Art and Its Spiritual Messege", *International Journal of Humanities and Social Science 1* (2), (February 2011), 227-234.

Schimmel, Annemarie. *Callighraphy and Islamic Culture*, London: I. B. Tauris, 1990.

Schimmel, Annemarie. *Muhammed İkbal*, çev. Senail Özkan, İstanbul: Ötüken Yayınları, 2012.

Sezgin, Fuad. *İslam'da Bilim ve Teknik 1: Arap-İslam Bilimleri Tarihine Giriş*, çev. A. Aliy, İstanbul: Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş. Yayınları, 2008.

Sivrioğlu, Ulaş Töre. "Emevi Saray Tezyinatında Kullanılan Antik Figürler", *History Studies:International Journal of History, 5 (3),* (May 2013), 191-205.

Şimşir, Mehmet, Kemal Demir. "Velid bin Abdulmelik Dönemi İmar Faaliyetleri", *SEFAD 49*, (2023), 291-314.

Talgam, Rina. *The Stylistic Origins of Umayyad Sculpture and Architectural Decoration*, Wiesbaden: Harrssowitz Verlag, 2004.

Tantavi, Ali. *El Cami'ul Emevi fi Dımaşk*, Dımaşk: Dar'ul Fikr, 1961.

Teymur Paşa, Ahmed. *İ'lam'ul Mühendisiyne fi'l İslam*, Beyrut: Daral Kalem, 2020.

Toktaş, Pınar. "Türk Ebru Sanatçılarının Kronolojik Olarak İncelenmesi", *Akdeniz Sanat Dergisi 5: 9, (2012),* 123-132.

Washburn, Dorothy K., "Cognitive archaeology: a symmetry/symmetry-breaking model for the analysis of societies", *Time and Mind 11* (2), (April 2018), 121-161.

Whitcomb, Donald S., Jennings, M., A. Creekmore, and I. Arce, "Khirbet al-Mafjar: New Excavations and Hypotheses for an Umayyad Monument", *Near Eastern Archaeology 79* (2), (2016), 78-87.

Yazır, Mahmud Bedreddin. *Medeniyet Aleminde Yazı ve İslam Medeniyetinde Kalem Güzeli 1*, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1981.

Yousef, Mohamed Haj. *Ultimatesmmetry: Fractal Complex Time, the Incorporeal World and Quantum Gravity*, Independently Published, 2019.

Yusuf al-Natsheh "Khirbat al-Mafjar" in Discover Islamic Art, Museum With No Frontiers, Erişim 18.03.2025. *https://islamicart.museumwnf.org/database_item.php?id=monument;isl;pa;mon01;15;en*Yusuf al-Natsheh

Za'rur İbrahim, Ali Ahmed. *Tarih'ul Asr'ul Emevi es-Siyasi ve'l Hadari*, Dımaşk: Menşuratu Camiatu Dımaşk, 1996.

İBN SÎNÂ METAFİZİĞİNDE TANRI ve GÜZELLİK

Ayşe TAŞKENT

Kaynakça

Adamson, Peter ve Richard C. Taylor. *İslam Felsefesine Giriş*. çev. Cüneyt Kaya. İstanbul: Küre Yayınları, 2028.

İbn Sînâ. *Risâletü Adhaviyye fî emri'l-me'âd*, nşr. Süleyman Dünya, Kahire, 1949.

…… *Hayy bin Yakzan*, İbn Sînâ, İbn Tufeyl içinde (43-53), nşr. Ahmet Emîn (İbn Zeyle'nin şerhiyle birlikte), Kahire: 1952.

…….. *eş-Şifâ/el-İlâhiyyât*, I-II. nşr. George Anawati, Said Zâyed. Kahire, 1960.

…….. *Risâletu't-tayr. et-Tefsîru'l-Kur'ânî ve'l-lugatü's-sûfiyye fî felsefeti İbn Sînâ içinde* (338-343), nşr. Hasan Âsî, Beyrut, 1983.

…….. *el-Mebde' ve'l-me'âd*. nşr. Abdullah Nurani, Tahran: Müessese-i Motaleat-ı İslami Danişgah-ı Mc Gill Şube-i Tahran, 1984.

…….. *et-Ta'lîkât.* nşr. Abdurrahman Bedevî. Kum: Mektebetü'l-İ'lami'l-İslâmî, 1984.

…….. *en-Necat fi'l-hikmeti'l-mantıkiyye ve't-tabiiyye ve'l-ilahiyye*. nşr. Macid Fahri Beyrut: Darü'l-Afaki'l-Cedide, 1985.

…….. *el-İşârât ve't-Tenbîhât*. nşr. Süleyman Dünya. Beyrut: Müessesetü'n-Numan, 1992, c. I.

…….. *Kitâbü'ş-Şifâ/Metafizik* (el-İlâhiyyât). nşr. - çev. Ekrem Demirli, Ömer Türker. İstanbul: Litera Yayıncılık, 2004, c. I.

…….. *Kitâbu'ş-Şifâ/Metafizik* (el-İlâhiyyât). nşr. - çev. Ekrem Demirli, Ömer Türker. İstanbul: Litera Yayıncılık, 2005. c. II.

…….. *En-Necât/Felsefenin Temel Konuları*, çev. Kübra Şenel, Kabalcı Yayınları, İstanbul, 2012.

Kutluer, İlhan. *İbn Sînâ Ontolojisinde Zorunlu Varlık.* İstanbul: İz Yayıncılık, 2002.

Turğay, Fatma. İbn Sînâ'nın Sembolik Hikayelerinde Ahlak Felsefesi. M.Ü.SBE. Yüksek Lisans Tezi, 2006.

BİLGİ FELSEFESİ BAĞLAMINDA GAYB ve SANAT İLİŞKİSİ

Mehmet Sabri GENÇ

Kaynakça

Altuntaş, İsmail Hakkı. Fatih Sertürbedârı Tırnovalı Kutbu'l-Ârifîn, Gavsu'l-Vâsilîn Mürşid-İ Kâmil Ahmed Amîş Efendi. İstanbul: Seçil Ofset, 2011.

Bal, Metin. "'Geleneksel Estetik Anlayışın Bir Eleştirisi Olarak Adorno'nun Estetik Teorisi.'" *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi* 3, no. 1 (Haziran 2011): 76.

Bauman, Zygmunt. *Ölümlülük, Ölümsüzlük ve Diğer Hayat Stratejileri*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2018.

Belting, Hans. *Floransa ve Bağdat: Doğu'da ve Batı'da Bakışın Tarihi*. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 2023.

Benjamin, Walter. *Son Bakışta Aşk*. İstanbul: Metis Yayınları, 2012.

Burckhardt, Titus. Doğu'da ve Batı'da Kutsal Sanat: Sanatın İlkeleri ve Yöntemleri. İstanbul: İnsan Yayınları, 2017.

Ceylan, İlyas. "Gayb." Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi. Cilt 13. İstanbul: TDV Yayınları, 1996.

Chittick, William. *Varolmanın Boyutları*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2013.

Corbin, Henry. *Bir'le Bir Olmak, İbn Arabi Tasavvufunda Yaratıcı Muhayyile*. İstanbul: Pinhan Yayınları, 2015.

de Saussure, Ferdinand. *Genel Dilbilim Dersleri*. Ankara: Birey ve Toplum Yayınları, 1985.

Demirli, Ekrem. Metafizik Düşüncede Tanrı ve İnsan. İstanbul: Kabalcı Yayınları, 2012

Duralı, Ş. Teoman. *Din ve Felsefe-Bilim Açısından Doğu ve Batı Medeniyetleri*. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Yayınları, 2022.

———. *Sorun Nedir? Felsefe-Bilim Düşünüşü*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2021.

El-Kindî. Felsefî Risaleler. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, 2015.

Fischer, Ernst. *Sanatın Gerekliliği*. Ankara: İmge Kitabevi, 1990.

Gadamer, Hans Georg. *Hakikat ve Yöntem*. İstanbul: Paradigma Yayınları, 2024.

Gazzâlî, Ebu Hamid. *Mişkâtü-l Envâr (Varlık-Bilgi-Hakikat)*. İstanbul: Klâsik Yayınları, 2016.

Genç, Mehmet Sabri. Sanatın Seyri, Felsefe ve Edebiyat Yazıları. İstanbul: Vadi Yayınları, 2020.

Genç, Mehmet Sabri. "Gaybın Estetiği." Teklif Dergisi, no. 4 (Temmuz 2022): İstanbul.

Gezgin, İsmail. *Gılgamış: Tabletler Ne Anlatır?* İstanbul: Redingot Yayınları, 2022.

Haldun, İbn. *Mukaddime II*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2009.

Heidegger, Martin. *Sanat Eserinin Kökeni*. Ankara: De Ki Basım Yayın, 2011.

Hünler, Hakkı. *Estetiğin Kısa Tarihi*. Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2011.

Jackson, Roy. *Doğuşundan Günümüze İslam Felsefesi*. İstanbul: Litera Yayınları, 2017.

Keklik, Nihat. *Türk İslam Felsefesi Açısından Felsefenin İlkeleri*. Ankara: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 1996.

Koç, Turan. *İslâm Estetiği*. İstanbul: İSAM Yayınları, 2014.

Koltaş, Nurullah. *Gelenekselci Perspektiften Sanat ve Mâneviyat*. Bildiri sunuldu: İslâm ve Sanat, Tartışmalı İlmi Toplantı, Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi, Antalya, 7–9 Kasım 2014. İstanbul: İslâm ve Sanat, 2015.

Massignon, Louis. *İslâm San'atlarının Felsefesi*. İstanbul: Berksoy Matbaası, 1963.

Mevlâna. *Mesnevî-i Ma'nevî*. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, 2015.

Mengüşoğlu, Takiyettin. *İnsan Felsefesi*. Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2017.

Morgan, Lewis Henry. *Eski Toplum*. İstanbul: Alfa Yayınları, 2022.

Nutku, Uluğ. "Leibniz'in Monadlar Teorisinin Tarihsel Önemi." *Kilikya Felsefe Dergisi / Cilicia Journal of Philosophy* 1 (2014): 1–14.

Ülken, Hilmi Ziya. *Bilgi ve Değer*. İstanbul: Doğu Batı Yayınları, 2016.

Platon. *Devlet*. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, 2013.

———. *Diyaloglar 1: Menon*. İstanbul: İletişim Yayınları, 1996.

———. *Diyaloglar 2: Theaitetos*. İstanbul: İletişim Yayınları, 1996.

Ricoeur, Paul. *Hafıza, Tarih, Unutuş*. İstanbul: Metis Yayınları, 2020.

Sartre, Jean-Paul. *Varoluşçuluk*. İstanbul: Say Yayınları, 2005.

Schimmel, Annemarie. *Tanrı'nın Âyetlerinin Çözümlenmesi: İslâm'a Fenomenolojik Bir Yaklaşım*. İstanbul: Al Baraka Yayınları, 2021.

Schuon, Frithjof. *Dinlerde Biçim ve Öz*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2016.

Şulul, Kasım. İbn Haldun'a Göre İslâm Medeniyeti. İstanbul: İnsan Yayınları, 2015.

Taşkent, Ayşe. Güzelin Peşinde: Farabi, İbn Sina ve İbn Rüşd'de Estetik. İstanbul: Klâsik Yayınları, 2018.

Tatar, Burhanettin. *Din, İlim ve Sanatta Hermenötik*. İstanbul: İSAM Yayınları, 2014.

Timuçin, Afşar. *Estetik*. Ankara: Bulut Yayınları, 2013.

Tüsiad. *Felsefe*. İstanbul: Tüsiad Yayınları, 2002.

Türer, Celal. *Felsefe Tarihi*. Ankara: Bilay Yayınları, 2020.

Uludağ, Süleyman. *Tasavvuf Kültüründe Keşif ve Keramet*. İstanbul: Sufi Kitap, 2017.

Vural, Mehmet. İslâm Felsefesi Sözlüğü. Ankara: Elis Yayınları, 2003.

Yıldız, Erdal. *Sanattan Hakikate: Heidegger, Van Gogh, Schapiro, Derrida*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2017.

GÖRÜNÜR DÜNYANIN ÖTESİNDE: GÖRME TEORİLERİNİN İSLAM GÖRSEL SANATLARINDAKİ İZLERİ

Birol BULUT

Kaynakça

Akarsu, Bedia. *Felsefe Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dili Kurumu Yayınları, 1975.

Ayvazoğlu, Beşir. "İlmü'l-Cemâl", İstanbul: *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. 2000, 22: 146-148.

Belting, Hans. *Floransa ve Bağdat: Doğu'da ve Batı'da Bakışın Tarihi*. çev. Zehra Aksu Yılmazer. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 2020.

Berger, John. *Görme Biçimleri*. çev. Yurdanur Salman. İstanbul: Metis Yayınları, 2008.

Beyatlı, Yahya Kemal. "Resimsizlik, Nesirsizlik", *Edebiyata Dair*. İstanbul: Fetih Cemiyeti Yayınları, 1970.

Burckhardt, Titus. *Aklın Aynası*. çev. Volkan Ersoy. İstanbul: İnsan Yayınları,1994.

Çam, Nusret. *İslâmda Sanat Sanatta İslâm*. Ankara: Akçağ Yayınları, 2019.

Çankı, Mustafa Namık. *Büyük Felsefe Lûgati 1 A-E*. haz. Recep Alpyağıl. İstanbul: İz Yayınları, 2021.

Garaudy, Roger. *İslâm'ın Vadettikleri*. çev. Salih Akdemir. İstanbul: Pınar Yayınları, 1995.

Gonzalez, Valérie. *Beauty and Islam: Aesthetics in Islamic Art and Architecture*. London: I.B. Tauris Publishers, 2001.

Gözütok, Muhammet. "Descartes ve Berkeley'de Görme Kuramı". Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi, 2007.

İhvân-ı Safâ Risâleleri I. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2012.

İpşiroğlu, Mazhar Ş. *İslâm'da Resim Yasağı ve Sonuçları*. İstanbul: YKY, 2005.

Jay, Martin. "Scopic Regimes of Modernity". In *Vision and Visuality*, edited by H. Foster, 3-23. Seattle: Bay Press, 1988.

Kılıç, Muhammet Fatih. "İbnü'l-Heysem'in Güzellik Anlayışı: Kitâbü'l-Menâzır ve Semeretü'l-Hikme'den Hareketle Bir İnceleme". *e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi* 10/3 (Ağustos 2018): 986-1000.

Kılıçoğlu, Selim. "An Essay on the Classification of Muqarnas: Geometric Foundations Based on Application in Practice". *Türk İslâm Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi* 17/34 (Mart 2022): 331-347.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Çile*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2018.

Kuleli, Zeynep. "Kitâb el-menâzir"in Temel Prensiplerinin Bilim Felsefesi Açısından İncelenmesi". Yüksek Lisans tezi, Fatih Sultan Mehmet Üniversitesi, 2015.

Lindberg, David C. *Theories of Vision from Al-Kindi to Kepler*. Chicago: The University of Chicago Press, 1976.

Lu, Peter J., and Paul J. Steinhardt. "Decagonal and Quasi-Crystalline Tilings in Medieval Islamic Architecture". *Science* 315 (February 2007): 1106-1110.

Metzger, Phil. *The Art of Perspective*. Ohio: North Light Books, 2007.

Mülayim, Selçuk. "Mukarnas". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. Ankara: 2020. 31: 126-128.

Necipoğlu, Gülru. "The Scrutinizing Gaze in the Aesthetics of Islamic Visual Cultures: Sight, Insight and Desire". *Muqarnas* 32 (2015): 23-61.

Panofsky, Erwin. *Perspektif: Simgesel Bir Biçim*. çev. Yeşim Tükel. İstanbul: Metis Yayınları, 2017.

Râşid, Rüşdî. "İlm-i Menâzır". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*. İstanbul: 2000. 22: 129-131.

Sabra, A. I.. "Ibn al-Haytham's Revolutionary Project in Optics: The Achievement and the Obstacle". In *The Enterprise of Science in Islam: New Perspectives*, edited by Jan P. Hogendijk and Abdelhamid I. Sabra, 85-118. MA and London: Cambridge University Press, 2003.

Tanpınar, Ahmet Hamdi. *Edebiyat Üzerine Makaleler*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 1977.

Timuçin, Afşar. *Estetik*. İstanbul: Bulut Yayınları, 2013.

Topdemir, Hüseyin Gazi. "Platon'da Bilgi Kaynağı Olarak Görme". *Felsefe Dünyası* 2/46 (2007): 67-83.

Topdemir, Hüseyin Gazi. *İbn Sînâ*. İstanbul: Say Yayınları, 2009.

https://kuran.diyanet.gov.tr/ (Erişim tarihi: 20.12.2024)

https://sozluk.gov.tr/ (Erişim tarihi: 16.12.2024).

https://www.gzt.com/arkitekt/geometrik-desenlerin-uc-boyutlu-hali-mukarnas-3562407 (Erişim Tarihi: 10.01.2015)

LEYLÂ ve MECNÛN MESNEVİSİ PERSPEKTİFİNDEN KLASİK TÜRK ŞİİRİNDE GÜZELLİK UNSURLARI

Fatih BAŞPINAR

Kaynaklar

Akyüz, Kenan, Süheyl Beken, Sedit Yüksel ve Müjgan Cunbur. *Fuzûlî Divanı*. Ankara: Akçağ Yayınları, 2000.

Doğan, Muhammet Nur. *Fuzulî Leylâ ve Mecnun*. İstanbul: Yelkenli Yayınevi, 2015.

Durmuş, İsmail. "Leylâ ve Mecnun." *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 23. Cilt. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı, 2003, 159-160.

Kartal, Ahmet. *Doğu'nun Uzun Hikâyesi Türk Edebiyatında Mesnevi*. İstanbul: Doğu Kütüphanesi, 2014.

Pala, İskender. "Leylâ ve Mecnun." *Türk Edebiyatı*. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 23. Cilt. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı, 2003, 161.

Şentürk, Ahmet Atillâ. *Klasik Şiir Estetiği*. Türk Edebiyatı Tarihi, 1. Cilt. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2019, 443-488.

SANAT ve İNANÇ İLİŞKİSİ

Cevdet KILIÇ

Kaynakça

Ağaç, Saliha ve Menekşe Sakarya. "Hayat Ağacı Sembolizmi". *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi,* 1 (2015): 1-14

Akpınar, Hüseyin. "İslâm ve Sanat Bağlamında Bazı Merasimler ve Musiki". *İslâm ve Sanat*. İstanbul, 2015: 111-120.

Altıntaş, Ramazan. *İslâm Düşüncesinde Tevhid ve Estetik İlişkisi*. İstanbul: Suffe Yayınları, 1997.

Arslan, Muhammet. "Anadolu Türk Mimarisinde Zülfikar Tasvirleri". *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırmaları Dergisi*, 95 (2020): 235-275.

Arslan, Muhammet. "Türk Mezar Taşlarında Kılıç Sembolizmi". *Tarihe Yön Veren Silah: Kılıç*, ed. Dolga Akay-Süleyman Tekir. İstanbul: İdeal Yayınları, 2019: 79-109.

Arvâsi, Seyyid Ahmet. *Diyalektiğimiz ve Estetiğimiz*. İstanbul: Bilgegöz Yayınları, 2009.

Avani, Gulamrıza. "Hayal Aynasında İlahi Cemalin Tecellisi: Sanat". *Hikmet ve Sanat*. çev. Mehmet Kanar. İstanbul: İnsan Yayınları, 2007.

Aydeniz, Hüsnü. "Din-Sanat İlişkisi ve Bunun Somut Bir Yansıması Olarak Mevlevî Semâ Âyini". *AÜİFD* 32 (2009): 35-51.

Aydın, Mehmet. *Din Felsefesi*. İzmir: İzmir İlahiyat Vakfı Yayınları, 1999.

Ayvazoğlu, Beşir. *İslâm Estetiği ve İnsan.* İstanbul: Çağ Yayınları, 1989.

Bakkal, Ali. "Kabe ve Sembolizm". *İslâm ve Sanat*, İstanbul: 2015: 297-318.

Başer, Hacı Bayram. "Tasavvufun Kimlik Mücadelesinin Bir Tezahürü Olarak Sûfîlerin 'Allah Güzeldir, Güzeli Sever' Hadisi Hakkındaki Yorumları". *İslâm ve Sanat*. 473-489

Bilen, Yusuf. "Türk-İslâm Medeniyeti ve Hat San'atı". *Atatürk Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi* 33 (2014): 37-57.

Boydak, F. Şeyma. "Sanat Mimari ve Medeniyet", *Medeniyet Tasavvuru ve Karatay Medresesi*. ed. Ömer Faruk Erdem, Murat Ayvacı. Konya: KTO Karatay Üniversitesi Yayınları, 2018.

Boydaş, Nihat, "Sanat ve Din". *1.Uluslararası Nevşehir Tarih ve Kültür Sempozyumu Bildirileri*, ed. Adem Öger. Ankara, 2012.

Burckhardt, Titus. "İslâm Sanatının Esasları". çev. Hakkı Önkal. *Kubbealtı Akademi Mecmuası* 18 (1989): 46-63.

Burckhardt, Titus. *İslâm Sanat,* çev. Turan Koç. İstanbul: Klasik Yayınları, 2005.

Burckhardt, Titus. "Dini Sanat İslâm Sanat Felsefesine ve İlkelerine Bir Bakış". *Hikmet ve Sanat (Makaleler)*. çev. Mehmet Kanar, İstanbul: İnsan Yayınları, 2007.

Burckhardt, Tıtus. "Aklın Aynası". *Geleneksel Bilim ve Kutsal Sanat Üzerine Denemeler*. çev. Volkan Ersoy. İstanbul: İnsan Yayınları, 1994.

Bülbül, Ahmet Hamdi. "İnanç, İslâm ve Sanat". *Erdem* sy.85. (Aralık 2023): 59-90.

Can, Yılmaz ve Recep Gün. *İslâm Sanatına Giriş.* İstanbul: Dem Yayınları, 2017.

Cansever, Turgut. "İslâm Mimarisi Üzerine Düşünceler". *Divan*1 (1996): 119-146.

Cansever, Turgut. *İslâm'da Şehir ve Mimari.* İstanbul: Timaş Yayınları, 2014.

Chittick, William C. ve Sachiko Murata. *İslâm'ın Vizyonu*. çev. Turan Koç, İstanbul: İnsan Yayınları, 2000.

Coşkun, İbrahim. "İslâm Düşüncesi Açısından İnanç-Sanat İlişkisi Üzerine Bir Deneme,". *DÜİFD* 2 (2000): 1-37

Çam, Nusret. "Türk İslâm Sanatlarında Altı Kollu Yıldız (Mühr-i Süleyman). Konya: *Prof. Dr. Yılmaz Önge Armağanı*, Selçuklu Araştırmaları Merkezi, 1993.

Çapku, Ahmet. *Bilgi ve Erdem Arayışı.* İstanbul: Pınar Yayınları, 2020.

Derman, Uğur. "Ebru". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. (İstanbul: 1994), 10: 80-82.

Garaudy, Roger. *İnsanlığın Medeniyet Destanı*. çev. Cemal Aydın. İstanbul, 2007.

Gazali. *Hikmetler Kitabı,* çev. Halil Kendir. İstanbul: İlke Yayıncılık, 2007.

Gedik, Mehmet. "İlmü'l-Cemal (Estetik İlmi) ve İnsan İlişkileri". *İslâm Sanatları Kozmolojik Dengenin Sanatsal Tezahürleri*, ed. İbrahim Özcoşar. İstanbul, 2021.

Güzel, Emine. *"İnancın Sanata Etkisi Bağlamında Malatya Battalgazi Ulu Cami Örneği". İslâm ve Yorum IV.* III: 11-60.

Güzel, Emine. *İslâm Sanat ve Estetiğin Kur'an Temelleri*, SÜSBE. Yayımlanmamış YL tezi, Konya, 2008.

İbn Arabi. *el-Futuhatu'l-Mekkiyye*, Beyrut: Darulsadr, 1998.

İbn Arabi. *el-Fütûḥât, el-Mekkiyye*, nşr. Osman Yahyâ, İbrâhim Medkûr, I-XIV, Kahire: el-Mektebetu'l-Arabiyye, 1972-92.

İnançer, Ömer Tuğrul. "Osmanlı Tarihinde Sûfîlik Âyin ve Erkânları". *Osmanlı Toplumunda Tasavvuf ve Sûfîler Kaynaklar-Doktrin-Ayin ve Erkan-Tarikatlar-Edebiyat-Mimari-İkonografi-Modernizm*, haz. Ahmet Yaşar Ocak, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2014.

İzzetbegoviç, Aliya. *Doğu Batı Arasında İslâm*. çev. Salih Şaban, İstanbul: Klasik Yayınları 2015.

Kalın, İbrahim. "Dünya Görüşü, Varlık Tasavvuru ve Düzen Fikri: Medeniyet Kavramına Giriş" *Dîvân: Disiplinler Arası Çalışmalar Dergisi* 29 (2010).

Kara, Mustafa. *Tasavvuf ve Tarikatlar Tarihi*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2003.

Karadeniz, Mustafa Uğur. *İslâm Sanatlarında Estetik.* İstanbul: Ketebe Yayınları, 2021.

Kılıç, Mahmut Erol. *Sûfî ve Sanat.* İstanbul: Sufi Kitap, 2021.

Kılıç, Mahmut Erol. *Sûfî ve Şiir-Osmanlı Tasavvuf Şiirinin Poetikası*, İstanbul: İnsan Yayınları, 2004.

Koç, Turan. *İslâm Estetiği*. İstanbul: İsam Yayınları, 2008.

Kurnaz, Cemal. "Gül", *TDV. İslâm Ansiklopedisi*. İstanbul, 1996. 14: 219-222.

Kutub, Muhammed. *İslâm Düşüncesinde Sanat*. çev. Akif Nuri, İstanbul: Fikir Yayınları, 1979.

Leaman, Oliver. *İslâm Estetiğine Giriş.* çev. Nuh Yılmaz, İstanbul: Küre Yayınları, 2019

Lings, Martin, *Kur'an Hat ve Tezhibinden Parıltılar*, çev. Turan Koç. İstanbul: İstanbul Ticaret Odası Yayını, 2012.

Mevlânâ Celâleddîn Rûmî. *Mesnevî.* çev. Veled İzbudak. haz. Abdülbaki Gölpınarlı Ankara: MEB Yayınları, 1998.

Mutluel, Osman. "İslâm Düşüncesinde Hat Sanatı veya Kalemin Şarkısı," *International Journal of Social Science* 6/6. (June 2013): 863-876

Mutluel, Osman. *Kur'an ve Estetik.* İstanbul: Ötüken Yayınları, 2010.

Nasr, Seyyid Hüseyin. *İslâm Sanatı ve Maneviyatı*, çev. Ahmet Demirhan, İstanbul: İnsan Yayınları, 1992.

Nasr, Seyyid Hüseyin. *Tasavvufi Makaleler*. çev. Sadık Kılıç. İstanbul: İnsan Yayınları, 2002.

Özel, Ahmet Murat. "Cami: Kutsalın Kabarışı," *İslâm ve Sanat*. 565-573.

Özkeçeci, İlhan. "İslâm İnancının Sanata Yansımaları". *SDÜİFD III. Kutlu Doğum Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Isparta, 2000.

Özköse, Kadir. "İslâm Sanatının İrfani Boyutları". *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* 24/3. (Aralık 2020): 955-971.

Pişgin, Yasin. "Din-Sanat İlişkisi Bağlamında Dini Tecrübenin Sanat Ruhuna Etkisi". *İslâm ve Sanat*. İstanbul: 2015: 45-59.

Schimmel, Annemarie. *Sayıların Gizemi*. çev. Mustafa Küpüşoğlu. İstanbul: Kabalcı Yayınları, 2011.

Tekingür, Sadık. *İslâm Düşüncesinde Estetik Anlayışı*, Ankara: İksad Yayınları 2023

Tenik, Ali. "Tasavvufî Perspektifte Nesnedeki Sanat ve Estetik Algısı". *İslâm ve Sanat*. 493-509

Tokat, Latif. *Dinde Sembolizm*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2004.

Tokat, Latif. "Varoluşun Estetik Boyutu ve Din". *İslâm ve Sanat.* İstanbul, 2015: 123-144.

Turgut, İhsan. *Sanat Felsefesi*. İzmir: Bilgehan Matbaası, 1991.

Uluç, Tahir. *İbn Arabi'de Sembolizm.* İstanbul: İnsan Yayınları, 2007.

Ünalan, Ünal. “İslâm Sanatları Tevhit ve Tenzih İlkelerine Bağlı”. https://perspektif.eu/2021/10/31/İslâm-sanatlari-tevhit-ve-tenzih-ilkelerine-bagli/ (erişim: 10.02.2025)

Üzüm, İlyas. “San’atın İtikadi Boyutları,” *Köprü Dergisi* 55. (Yaz 1996). https://www.koprudergisi.com/yaz-1996/sanatin-itikadi-boyutlari/

Yaşa, Belkıs. “Hayat Ağacı”. *Anadolu Tıbbı Dergisi* 1. (Nisan 2022): 11-18.

Yazır, B. Mahmut. *Kalem Güzeli I-II.* Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1974.

Yetkin, Suut Kemal. “İslâm Sanatının Mahiyeti”. *AÜİFD.* Ankara 1952/1 44-47.

Yetkin, Suut Kemal. *İslâm Mimârîsi,* Ankara: Ankara Ün. İlahiyat Fak. Yayınları 1959.

Yıldırım, Mustafa ve Emine Güzel. “İslâm Estetiğinin Hadis Temeli”. *Marife*. (Bahar 2011): 153-168.

Yılmaz, Muzaffer. “İnanç, Mimarlık ve Algı Üzerine Mülahazalar”. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 18/2. (Aralık 2017).

Yılmaz, Necdet. “Osmanlı Toplumunda Tasavvuf -Sûfîler”. *Devlet ve Ulemâ (XVII.Yüzyıl).* İstanbul: OSAV Yayınları, 2001.

Yücer, Hür Mahmut. *Osmanlı Toplumunda Tasavvuf (19. Yüzyıl).* İstanbul: İnsan Yayınları, 2003.

Yüksel, Ayşe Ersay. “Din ve Sanat”, *Cumhuriyetin 100. Yılında Türkiye’de Dini Hayat*. ed. İrfan Aycan, Esra Gözeler, Nurullah Yazar, Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları, 2023: 189-212.

Zeyrek, İsmail Naci. “Yahudilikte Dini Semboller”, *UÜSBE., Yayımlanmamış Doktora Tezi*, Bursa 2014

İSLAM HUKUKU AÇISINDAN SANATA BAKIŞ

Kamil YELEK

Kaynakça

Ahmed b. Hanbel. *Müsnedü'l-İmâm Ahmed bin Hanbel*. thk. Şu'ayb el-Arnaût vd. Beyrut: Müessesetü'r-risâle, 1995.

Ahmed b. Hanbel. *el-İlel ve ma'rifeti'r-ricâl an Ahmed b. Hanbel rivâyetü'l-Mervezî ve gayrihî*. thk.Vasiyyullah b. Muhammmed Abbas. Hindistan: ed-Dârusü's-Selefiyye, 1988.

Apaydın, H. Yunus. "Mûsiki (Fıkıh)". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 31/261-263. İstanbul: TDV Yayınları, 2006.

Askalânî, İbn Hacer. *Fethu'l-bârî bi şerhi Sahîhi'l-Buhârî*. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, 1960.

Aynî, Bedreddîn Mahmud b. Ahmed. *el-Binâye fî şerhi'l-hidâye.* Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1420.

Aynî, Ebû Muhammed Bedrüddîn. *Umdetü'l-kârî fî şerhi Sahîhi'l-Buhârî*. Beyrut: Dârü İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, ts.

Bâbertî, Ekmelüddîn Muhammed b. Mahmud. *el-İnâye şerhu'l-Hidâye*. Beyrut: Dâru'l-Fikr, ts.

Beyhakî, Ebû Bekr Ahmed b. el-Hüseyin. *es-Sünenü'l-kübrâ*. thk. Abdülkâdir Atâ. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2003.

Buhârî, Muhammed b. İsmail. *el-Edebü'l-müfred*. thk. Semîr b. Emîn ez-Züheyrî. Riyad: Mektebetü'l-me'ârif, 1998.

Buhûtî, Mansûr b. Yûnus. *Keşşâfü'l-kınâ' 'an metni'l-İknâ'*. Beyrut: Âlemü'l-Kütüb, 1983.

Burhâneddin el-Buhârî. *el-Muhîtü'l-Burhânî fi'l-fıkhi'n-Nu'mânî.* Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2004.

Cüveynî, Ebü'l-Meâlî Rüknüddîn Abdülmelik b. Abdillâh b. Yûsuf. *Nihâyetü'l-matlab fî dirâyeti'l-mezheb*. thk. Abdülazîm Mahmud ed-Dîb. Beyrut: Dâru'l-minhâc, 2007.

Dârekutnî, Ebü'l-Hasen Alî b. Ömer b. Ahmed. *Sünenü'd-Dârekutnî*. thk. Şu'ayb el-Arnavût vd. Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 2004.

Desûkî, Şemsüddîn Ebû Abdillâh Muhammed b. Ahmed b. Arafe. *Hâşiyetü'd-desûkî 'ale'ş-Şerhi'l-kebîr*. Kahire: Dâru İhyâi'l-kütübi'l-Arabiyye, ts.

Düzenli, Pehlül. "Klasik İslâm Kaynaklarında Müzik Tartışmaları". *Marife Dini Araştırmalar Dergisi* 1/2 (2001): 27-58.

Ezherî, Ebû Mansûr Muhammed b. Ahmed. *Tehzîbü'l-luga.* Beyrut: Dârü İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, 2001.

Gazzâlî, Ebû Hâmid Muhammed b. Ahmed. *İhyâü 'ulûmi'd-dîn*. Beyrut: Dâru İbn Hazm, 2005.

Günay, Hacı Mehmet (ed.). *Günümüz Fıkıh Problemleri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 2018.

Haccâvî, Ebü'n-Necâ Şerefüddîn Mûsâ b. Ahmed b. Mûsâ. *el-İknâ' fî fıkhi'l-İmâm Ahmed b. Hanbel*. nşr. Abdüllatîf Muhammed Mûsâ es-Sübkî. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, ts.

Hatîb el-Bağdâdî, Muhammed b. Ali. *Târîhu Bağdâd*. thk. Beşşâr 'Avvâd Ma'rûf. Beyrut: Dâru'l-Garbi'l-İslâmî. 2001.

Hattâb er-Ru'aynî, Ebû Abdillâh Muhammed b. Muhammed. *Mevâhibü'l-celîl li şerhi Muhtasari'l-Halîl*. thk. Zekeriyâ Umeyrât. Beyrut: Dâru Âlemi'l-Kütüb, 2003.

Heysemî, Ebü'l-Hasen Nûrüddîn Alî b. Ebî Bekr b. Süleymân. *Buğyetü'l-bâhis 'an zevâ'idi Müsnedi'l-Hâris*. thk. Hüseyin Ahmet Salih el-Bâkırî. Medine: Mektebetü'l-Arabiyyeti's-Suudî, 1992.

İbn Abdülber, Ebû Ömer Cemâlüddîn Yûsuf b. Abdillâh. *el-İstizkâr*. nşr. Sâlim Muhammed Atâ-Muhammed Ali Mu'avvaz. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2002.

İbn Âbidîn, Muhammed Emîn b. Ömer b. Abdilazîz. *Reddü'l-muhtâr 'ale'd-Dürri'lmuhtâr*. Beyrut: Dâru'l-fikr, 1992.

İbn Asâkir, Ebû Muhammed Bahâüddîn el-Kâsım b. Alî b. el-Hasen, *Târîhu medîneti Dımaşk*. Beyrut: Dâru'l-Fikr, 1995-2000.

İbn Battâl, Ebü'l-Hasen Ali b. Halef. *Şerhu Sahîhi'l-Buhârî*. nşr. Ebû Temîm Yâsir b. İbrâhîm. Riyad: Mektebetü'r-Rüşd, 2003.

İbn Ebû Şeybe, Ebû Bekr Abdullah b. Muhammed. *el-Kitâbü'l-Musannef fi'l-ehâdîs ve'l-âsâr*. thk. Kemâl Yûsuf el-Hût. Beyrut: Dâru't-Tâc, 1989

İbn Hazm, Ebû Muhammed Alî b. Ahmed b. Saîd. *el-Muhallâ fi şerhi'l-Mücellâ bi'l-hüceci ve'l- âsâr*. thk. Hasan Abdülmennan. Ürdün: Beytü'l-efkâri'd-devliyye, ts.

İbn Kudâme, Muvaffakuddîn. *el-Muğnî*. Beyrut: Mektebetü'l-Kâhire, 1968.

İbn Kudâme, Muvaffakuddîn. *el-Kâfî fi fıkhi'l-İmâmi'l-mübeccel Ahmed b. Hanbel*. thk. Muhammed Fâris. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1994.

İbn Nüceym, Zeynüddîn b. İbrâhîm. *el-Bahru'r-râik şerhu Kenzi'd-dakâik*. nşr.Zekeriyyâ Umeyrât. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1997.

İbn Receb, el-Hanbelî. *Fethu'l-bârî şerhu Sahîhi'l-Buhârî*. thk. Mahmûd b. Şa'bân vd. Medine: Mektebetü'l-Gurabâi'l-Eseriyye, 1996.

İbn Rüşd, Ebü'l-Velîd Muhammed b. Ahmed. *el-Beyân ve't-tahsîl*. thk. Muhammed Haccî vd. Beyrut: Dârü'l-Garbi'l-İslamî, 1988.

İbn. Müflih, Ebû Abdillâh Şemsüddîn Muhammed. *Kitâbü'l-Fürû'*. thk. Abdullah b. Abdilmuhsin et-Türkî. Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 2003.

İbnü'l-Cevzî, Ebü'l-Ferec Cemâlüddîn Abdurrahmân b. Alî b. Muhammed. *Telbîsü İblîs*. Beyrut: Dâru'l-Kalem, ts.

İbnü'l-Hâc, Ebû Abdillâh el-Abderî. *el-Medhâl*. Kahire: Mektebetü Dâri't-türâs, ts.

İbnü'l-Hümâm, Kemâlüddîn Muhammed b. Abdilvâhid es-Sivâsî. *Fethu'l-kadîr*. nşr. Abdürrezzâk Gâlib el-Mehdî. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2003.

Karâfî, Ebü'l-Abbâs Ahmed b. İdrîs. *ez-Zahîre*. thk. Muhammed Haccî vd. Beyrut: Dâru'l-Garbi'l-İslâmî, 1994.

Kâsânî, Alâüddîn Ebû Bekr b. Mes'ûd. *Bedâi'u's-sanâi' fi tertîbi'ş-şerâi'*. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1986.

Kirmânî, Ebû Abdillâh Şemsüddîn Muhammed b. Yûsuf b. Alî. *el-Kevâkibü'd-derârî fi şerhi Sahîhi'l-Buhârî*. Beyrut: Dâru İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, 1981.

Mâverdî, Ebü'l-Hasen Ali b. Muhammed. *el-Hâvi'l-kebîr*. thk. Ali Muhammed Mu'avvaz-Âdil Ahmed Abdülmevcûd. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1994.

Merdâvî, Ebü'l-Hasen Alâüddîn Alî b. Süleymân b. Ahmed. *el-İnsaf fi marifeti'r-râcih mine'l-hilâf alâ mezhebi'l-İmâmi'l-mübeccel Ahmed b. Hanbel*. thk. Muhammed Hâmid el-Fıkî. Beyrut: Dâru İhyai't-Türâsi'l-Arabî, ts.

Mergînânî, Burhâneddîn. *el-Hidâye şerhu Bidâyeti'l-mübtedî*. Beyrut: Dâru'l-İhyai't-Turasi'l-Arabî, ts.

Mevsılî, Abdullah b. Mahmûd. *el-İhtiyâr li ta'lîli'l-Muhtâr*. nşr. Mahmûd Ebû Dakîka. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, ts.

Mevvâk, Ebû Abdillâh Muhammed b. Yûsuf. *et-Tâc ve'l-iklîl li Muhtasarı Halîl*. nşr. Zekeriyyâ Umeyrât. Riyad: Dâru Âlemi'l-Kütüb, 2003.

Molla Hüsrev, Muhammed b. Ferâmuz. *Dürerü'l-hükkâm şerhu Ğurari'l-ahkâm*. Beyrut: Dâru İhyâi'l-Kütübi'l-Arabiyye, ts.

Nevevî, Ebû Zekeriyyâ Yahyâ b. Şeref b. Mürî. *Minhâcü't-tâlibîn ve 'umdetü'l-müttakîn*. nşr. Muhammed Tâhir Şa'bân. Beyrut: Dâru'l-Minhâc, 2005.

Nevevî, Ebû Zekeriyyâ Yahyâ b. Şeref. *el-Mecmû' şerhu'l-Mühezzeb*. Mısır: İdâretü't-Tıbâ'ati'l-Münîriyye, ts.

Nevevî, Ebû Zekeriyyâ Yahyâ b. Şeref. *el-Minhâc fi şerhi Sahîhi Müslim b. Haccâc*. Mısır: el-Matba'atü'l-Mısriyye, 1929-1930.

Nevevî, Ebû Zekeriyyâ Yahyâ b. Şeref. *Ravzatü't-tâlibîn ve 'umdetü'l-müttakîn*. nşr. Züheyr eş-Şâvîş. Beyrut: el-Mektebetü'l-İslâmî, 1991.

Orhan, Fatih. *Fıkıh ve Sanat*. İstanbul: Hiperyayın, 2020.

Remlî, Ebû Abdillâh Şemsüddîn Muhammed b. Ahmed. *Nihâyetü'l-muhtâc ilâ şerhi'l-Minhâc*. Beyrut: Dâru'l-fikr, 1984.

Sâvî, Ahmed b. Muhammed. *Bulgatü's-sâlik li akrebi'l-mesâlik*. Kahire: Dâru'l-meârif, ts.

Serahsî, Ebû Bekr Şemsü'l-eimme Muhammed b. Ahmed. *el-Mebsût*. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, 1989.

Serahsî, Ebû Bekr Şemsü'l-eimme Muhammed b. Ahmed. *Şerhu's-Siyeri'l-kebîr*. thk. Muhammed Hasen Muhammed Hasen eş-Şafi'î. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1997.

Şâfî, Ebû Abdillâh Muhammed b. İdrîs. *el-Ümm*. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, 1990.

Şâtıbî, Ebû İshâk İbrâhîm b. Mûsâ b. Muhammed. *el-Muvâfakât fî usûli'ş-şerîa'*. thk. Ebû Ubeyde Meşhûr b. Hasan Âlî Selmân. Kahire: Dâru İbn Affân, 1997.

Şevkânî, Ebû Abdillâh Muḥammed b. Alî. *Neylu'l-Evṭâr*. thk. ʿIṣâmuddîn eṣ-Ṣabâbıṭî. 8 Cilt. Mısır: Dâru'l-Ḥadîs, 1413/1993.

Şevkânî, Ebû Abdillâh Muhammed b. Alî. *el-Fethu'r-rabbânî min fetâva'l-İmâm eş-Şevkânî*. thk. Muhammed Subhî b. Hasan Hallâk vd. Yemen: Mektebetü'l-cîli'l-cedîd, 2002.

Şeyh Nizâm vd. *el-Fetâva'l-Hindiyye*. Beyrut: Dâru'l-fikr, 1991.

Şeyhîzâde, Abdurrahmân b. Muhammed. *Mecma'u'l-enhur fî şerhi Mülteka'l-ebhur*. nşr. Halîl İmrân el Mansûr. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1998.

Şîrâzî, Ebû İshâk Cemâlüddîn İbrâhîm b. Alî b. Yûsuf. *el-Mühezzeb fî fıkhi'l-İmâm eş-Şâfiî*. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, ts.

Şirbînî, Hatîb. *Muğni'l-muhtâc ilâ maʿrifeti meʿânî elfâzi'l-Minhâc*. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1994.

Taberânî, Ebü'l-Kasım Süleymân b. Ahmed b. Eyyûb, *el-Muʿcemü'l-kebîr*. thk. Hamdî Abdülmecîd es-Selefî. Kahire: Mektebetü İbn Teymiyye, Kahire ts.

Taberânî, Ebü'l-Kasım Süleymân b. Ahmed b. Eyyûb. *el-Muʿcemü'l-evsat*. thk. Târık b. Ivazullah-Abdülmuhsin b. İbrâhîm el-Hüseynî. Kahire: Dâru'l-Harameyn, ts.

Tahâvî, Ebû Ca'fer Ahmed b. Muhammed. *Şerhu me'âni'l-âsâr*. thk. Muhammed Zührî en-Neccâr-Muhammed Seyyid Câdelhak. Beyrut: Âlemü'l-Kütüb, 1994.

Zehebî, Ebû Abdillâh Şemsüddîn Muhammed b. Ahmed b. Osmân. *Siyeru aʿlâmi'n-nübelâ*. Kahire: Dâru'l-hadîs, 2006.

Zerkeşî, Bedreddin. *el-İcâbe li îrâdi mestedrakethü Âişe ale's-sahâbe*. thk. Rıfat Fevzi Abdülmuttalib. Kâhire: Mektebetü'l-Hancî, 2001.

Zeylaî, Ebû Muhammed Osmân b. Ali. *Tebyînü'l-hakâik şerhu Kenzi'd-dakâik*. Bulak: Matba'atü'l-Kübra'l-Emîriyye, 1313-1315.

Zeynüddîn Râzî, Ebû Abdillâh Muhammed b. Ebî Bekr b. Abdilkâdir. *Tuhfetü'l-müluk: fî fıkhi mezhebi İmam Ebû Hanife en-Nu'mân*. thk. Abdullah Nezir Ahmed. Beyrut: Dâru'l-Beşâiri'l-İslâmî, 1417.

SANATTA AHLÂKI ARAMAK
(DAVRANIŞ ESTETİĞİ)

Fatma Zehra PATTABANOĞLU

Kaynakça

Altıntaş, Ramazan. *İslâm'da Davranış Güzelliği-2*. https://www.yenihaberden.com/İslâmda-davranis-guzelligi-2-7878yy.htm. (09.02.2025 tarihinde alıntılanmıştır)

Aristoteles. *Nikomakhos'a Etik*. çev. Furkan Akderin. İstanbul: Say Yayınları, 2014.

Bozkurt, Nejat. *Sanat ve Estetik Kuramları*. İstanbul: Sarmal Yayınları, 1995.

Cevizci, Ahmet, *Felsefe Sözlüğü*. İstanbul: Paradigma Yayınları, 2013.

Cevizci, Ahmet. *Etik, Ahlâk Felsefesi*. İstanbul: Say Yayınları, 2014.

Çağrıcı, Mustafa. "Gazzali'nin Estetik ve Ahlâk Düşüncesinde Kesretten Vahdete Ulaşan Sevgi Süreci", *900. Vefat Yılında İmam Gazzali Milletlerarası Tartışmalı İlmi Toplantı*. İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Vakfı Yayınları, 2012.

Çetintaş, İbrahim. "İslâm Medeniyetinin Kırılan Dinamiği: Ahlâk", *KSÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi* 23 (2014): 85-114.

de Bolla, Peter. *Sanat ve Estetik*. çev. Ayşenaz Koş-Kubilay Koş. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2020.

Elias, Jamal J. "Güzellik, İyilik, Hayret". *Teorik ve Pratik Arasında İslâm Görsel Kültürü/Tasvir*. Ed. Nicole Kançal-Ferrari, Ayşe Taşkent, çev. Ayşe Taşkent. İstanbul: Klasik Yayınları, 2022.

Fahri, Macit. *İslâm Ahlâk Teorileri*. çev. Muammer İskenderoğlu ve Atilla Arkan. İstanbul: Litera Yayınları, 2016.

Fârâbî, *Tahsîlü's-Saâda*. thk. Cafer Ali Yasin. Beyrut: Dârü'l-Endülüs, 1983.

Gazâlî. *İhyâu Ulûmi'd*-dîn III, Beyrut: Daru'l Marife, ts.

Gazâlî. *İhyau Ulûmi'd-dîn III,* çev. Ahmed Serdaroğlu. İstanbul: Bedir Yayınları, 1976.

Görmez, Mehmet. "Kur'an-ı Kerim Işığında Söz ve Davranış Estetiği", *Diyanet İlmi Dergi*, Eylül, (2006): 5-8.

Güngör, Haydar. "Davranış Estetiği ve Değerler Eğitimi Bağlamında 'Allah Yaptığı İşi En İyi Yapanları Sever' Hadisi Üzerine Bir Değerlendirme". *Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (PAUİFD)*. 8/1 (2021): 1-19.

İbn Sînâ, *Metafizik I*. çev. Ekrem Demirli, Ömer Türker. İstanbul: Litera Yayınları, 2004.

İzzetbegoviç, Aliya. *Doğu Batı Arasında İslâm.* çev. Edina Nurikiç, İstanbul: Ketebe Yayınları, 2022.

Kalın, İbrahim. *Akıl ve Erdem*. İstanbul: Küre Yayınları, 2014.

Karadeniz, Mustafa Uğur. *İslâm Sanatlarında Estetik*. İstanbul: Ketebe Yayınları, 2021.

Karakaya, Muhammed. "Erdem Ahlâkındaki Erdemler ile İslâm Ahlâkındaki Güzel Davranışlar Arasındaki Uyum", *Ağrı İslâmi İlimler Dergisi (AGİİD)*, 5 (2019): 88-120.

Kılıç, Sadık. "Kur'an'ın Semantik Dünyasından Estetik ve Sanata Dair Esinler", *Hece: Aylık Edebiyat Dergisi*, c. 25/294-296, 1 (2021): 436-452.

Koç, Turan. "İslâm Sanat Geleneği ve Estetik". *Eskiyeni*, 16 (2010): 35-47.

Kutluer, İlhan. *Felsefî Gök Kubbemiz*. İstanbul: İz Yayınları, 2017.

Murray, Bradley, *The Possibility of Culture: Pleasure and Moral Development in Kant's Aesthetics*. (John Wiley & Sons, Inc 2015), (https://sci-hub.ru/10.1002/9781118950685.ch1), (https://libgen.is/scimag/10.1002%2F9781118950685.ch5) (24.12.2024 tarihinde alıntılanmıştır)

Özlem, Doğan. *Etik/Ahlâk Felsefesi*. İstanbul: Say Yayınları, 2010.

Özturan, Hümeyra. *Ethostan Ahlâka*. İstanbul: Klasik Yayınları, 2020.

Plotinus. *Enneadlar*, Çev. Haluk Özden, İstanbul: Ruh ve Madde Yayınları, 2008.

Ragıp el-İsfehani. *el-Müfredat fi'l-Garîbi'l-Kur'an*. İstanbul: Kahraman Yayınları, 1986.

Sena, Cemil. *Estetik/ Sanat ve Güzelliğin Felsefesi*. İstanbul: Remzi Kitabevi, 1972.

Şahin, Naim. "Gazâlî'de Etik-Estetik İlişkisi". *Diyanet İlmi Dergi*. 47/3 (2011): 93-114.

Taşdelen, Demet. *Estetik ve Sanat Felsefesi*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları, 2018.

Taşkent, Ayşe. *Güzelin Peşinde Fârâbî, İbn Sînâ ve İbn Rüşd'de Estetik*. İstanbul: Klasik Yayınları, 2012.

Taşköprîzâde. *Şerhu'l-Ahlâki'l-Adudiyye*, ed. Ömer Türker, Metin: Elzem İçöz-Müstakim Arıcı, çev. Müstakim Arıcı, İstanbul: TYEKB, 2014), 64-73

Tatar, Burhanettin. "Osmanlı Düşüncesi". *İslâm Düşünce Tarihi*. ed. Mehmed Bayrakdar. Eskişehir: AÖF Yayınları, 2010.

Tunalı, İsmail. *Estetik*. İstanbul: Remzi Kitabevi, 2002.

Tunalı, İsmail. *Sanat Ontolojisi*. İstanbul: İnkilap Yayınları, 2011.

Uyanık, Mevlüt. *Estetik'in Serüveni*. Ankara: Akçağ Yayınları, 2019.

Ünal, Yavuz. "İslâm, Sanat ve Estetik Nebevî Öğretide Estetik Tasavvuru", *VI. Dinî Yayınlar Kongresi,* Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2014: 75-84.

Yahya İbn Adî. *Tehzîbü'l-Ahlâk*. Çev. Harun Kuşlu. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, 2013.

Yargıcı, Atilla. "Yozlaştırılan Bir Kavram: Estetik". *Şehir ve İrfan Araştırmaları Dergisi*. 3, (2016): 103-110.

Yıldız, Mustafa. "İbn Hazm'ın Güzellik Anlayışı". *FLSF (Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi)*. (2012 Bahar): 89-106.

SANATIN İYİLEŞTİRİCİ GÜCÜ
(SANAT ve TIP-PSİKOLOJİ İLİŞKİSİ)

Hatice TOKSÖZ

Kaynakça

Abdullah Cevdet. *Mûsikî İle Tedavî*. Mısır: Matbaa-i İctihat, 1908.

Adnan, Çoban. *Müzikterapi*. İstanbul: Timaş Yayınları, 2005.

Ak, Ahmet Şahin. *Avrupa ve Türk İslâm Medeniyetinde Müzikle Tedavi Tarihi Gelişimi ve Uygulamaları.* İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2006.

Arslan, Ahmet. *İlkçağ Felsefe Tarihi*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2008.

Bostanoğlu, Burcu – Kahraman, Mehmet Emin. "Sanat Terapisi Yönteminin ve Tekniklerinin Sağlık-İyileştirme Gücü Üzerindeki Etkisi". *Beykoz Akademi Dergisi*. 5/2, (2017): 150-162.

Cürcânî, Seyyid Şerîf. *Kitâbü't-Tâ'rifât*. Beyrut: Mektebü Lübnan, 1985.

Çakmak, Hafize Genç. "Manevi Danışmanlık ve Rehberlikte Sanat Terapisinin Uygulanabilirliğine İlişkin Sanat Terapistlerinin ve Uygulayıcılarının Görüşleri Üzerine Nitel Bir Araştırma". Yüksek lisans tezi, 29 Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2024.

Çankı, Mustafa Namık. *Büyük Felsefe Lûgatı*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2021.

Çelik, Binnaz Başar. *Hızır Bin Abdullah'ın Kitâbü'l-Edvâr'ı ve Makamların İncelenmesi*. Doktora tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2001.

Çelik, Merve Amak. "Mevlevilikte Sema Ritüelinin Aktarım Süreçlerinin Performans Teorisi Kapsamında Değerlendirilmesi: Bursa Mevlevihanesi Örneği". *Etnomüzikoloji Dergisi*. 7/2, (2014): 421-449.

Demir, Volkan. *Sanat Terapisi*. Ankara: Nobel Yayınları 2022.

Ducourneau, Gerard. *Müzik Terapi İlkeleri*. çev. Aslı Özyıldız. Ankara: Nobel Yayıncılık, 2016.

el-Kıftî, Ebü'l-Hasen Cemâleddîn Alî Yûsuf b. İbrâhîm b. Abdilvâhid eş-Şeybânî. *İhbârü'l-'ulemâ' bi-ahbâri'l-hükemâ*. th. Muhammed Emin el-Hanci. Mısır: Matbaatü'l-Saade, 1326.

Fârâbî. *İhsâu'l-ulûm*. nşr. Ali Bu Mülhim. Beyrut: Dâr ve Mektebetü'l-Hilâ, 1996.

Gazzâlî. *İhyâ*. çev. Mustafa Çağrıcı. İzmir: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2020.

Gevrekzâde Hâfız Hasan Efendi. *Neticetü'l-Fikriyye ve Tedbir-i Veladeti'l-Bikriyye*. Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi, İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu, 5547.

Göktepe, Ayşe Kaya. *Sanat Terapi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık, 2024.

Gutas, Dimitri. "İbn Sînâ Devrinde Tıp Teorisi ve Bilimsel Metot". çev. M. Cüneyt Kaya. *İbn Sînâ'nın Mirası*. İstanbul: Klasik Yayınları, 2010.

İbn Sînâ. *el-Kanûn fi't-Tıbb*. nşr. İdvâr el-Kaş. Beyrut: Müessesetü İzzettin, 1993.

İbn Sînâ. *fî Aksâmi'l-ulûmi'l-akliyye*. nşr. Abdülemir Şemseddin, *el-Mezhebü't-terbevi 'inde İbn Sînâ min hilâli felsefetihi'l-'ameliyye*. Beyrut: Şeriketü'l-Alemiyye li'l-Kitâb, 1988: 261-272.

İbn Sînâ. *Mûsikî*. nşr. ve çev. Ahmet Hakkı Turabi. İstanbul: Litera Yayıncılık, 2004.

İhvân-ı Sâfâ. *İhvân-ı Sâfâ Risâleleri*. çev. Ali Durusoy ve diğerleri. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2012.

İlyasoğlu, Evin. *Zaman İçinde Müzik: Başlangıcından Günümüze Örneklerle Batı Müziğinin Evrimi.* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2003.

Kahya, Esin - Erdemir, Ayşegül D. *Osmanlı'dan Cumhuriyete Tıp ve Sağlık Kurumları*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2000.

Kar, Özge. "Heykel ve Sanat Terapisi". Yüksek lisans tezi, Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011.

Karacan, Nesrin. "Tarihsel Süreç İçinde Heykel Formu", *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 4/4, (2013): 17-32.

Kindî. *Felsefî Risâleler*. nşr. ve çev. Mahmut Kaya. İstanbul: Klasik yayınları, 2014.

Koç, Turan. *İslam Estetiği*. İstanbul: İSAM Yayınları, 2021.

Özen, Özlem. "Psikanaliz ve Edebiyat: İki Terapötik Yoldaş". *International Journal of Cultural and Social Studies (İntJCSS)*, 6/1, (2020): 9-16.

Peters, Francis E. *Antik Yunan Felsefesi Terimleri Sözlüğü*. çev. Hakkı Hünler. İstanbul: Paradigma Yayınları, 2004.

Sayar, Özge Özgür. "Sanat ve İnsana Yardım". *Toplum ve Sosyal Hizmet*. 16/2, (2005): 121-134.

Sezen, Saide – Can, Ümit Kubilay, "Türklerde Müzikle Tedavi Merkezlerinin Günümüz Temsilcisi: Türk Musikisini Araştırma ve Tanıtma Grubu". *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi*. 16/44, (2023): 1807-1826.

Sühreverdî, Şehâbeddin. *Avârifü'l-Maârif (Gerçek Tasavvuf)*. çev. Dilaver Selvi. İstanbul: Semerkant, 2011.

Şenol, Tuğçe. *Sanat Terapisi Yöntemindeki Uygulamada Biçimsel ve İçeriksel Çözümlemeler*. Yüksek lisans tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2023.

Şevki, Osman. *Türk Tabâbeti Tarihi*. sad. İlter Uzel. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1991.

Şu'ûrî Hasan Efendi. *Ta'dîl-i Emzece*. Millet Kütüphanesi, Ali Emiri Koleksiyonu, İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu, 68.

Tahir, Bursalı Mehmed. *Osmanlı Müellifleri*. haz. M.A. Yekta Saraç. Ankara: Türkiye Bilimler Akademisi Yayınları, 2016.

Tehânevî. *Bilim ve Sanat Terimleri Ansiklopedisi (Keşşâfu Istılâhâti'l-Fünûn ve'l-Ulûm)*. haz. Ömer Türker. İstanbul: Ketebe Yayınları, 2024.

Terzioğlu, Arslan. "İbn Sînâ ve Türk Çocuk Psikiyatrisi". *İbn Sînâ (Doğumunun Bininci Yılı Armağanı)*. haz. Aydın Sayılı. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2014: 319-350.

Toksöz, Hatice, "İbn Sînâ'ya Göre Tıp-Felsefe İlişkisi Bağlamında İnsanın Maddî Yapısı", *Kutadgubilig*, 24, (2013): 27-52.

Toksöz, Hatice. "Kindî'nin Düşünce Sisteminde Müzikal Seslerle Âlemdeki Düzen Arasındaki İlişki". *Diyanet İlmî Dergi*. 54/2, (2018): 85-108.

Turabi, Ahmet Hakkı. "Bağdat'ta Bir Mûsikî Nazariyatçısı: Ya'kûb b. İshâk el-Kindî". *İslam Medeniyetinde Bağdat, Uluslararası Sempozyum*. İstanbul: 2011, 2: 633-647.

Turabi, Ahmet Hakkı. "Klasik İslâm Düşüncesinde Mûsikî Tasavvuru". *Sanat ve Klasik*. İstanbul: Klasik Yayınları, 2006.

Türkçe Sözlük. Ankara: Türk Dil Kurumu, 2011.

Ünver, Süheyl. "Eski Mevlevilik Ruhiyatında San'atın Başarı Etkisi". *Mevlâna Sevgisi*. haz. Feyzi Halıcı. Konya: Selçuk Üniversitesi Basımevi, 1981: 11-14.

Yalçın, Burhan - Ak, Hülya. "Seramik Sanatıyla Terapötik Uygulamalar: 6 Şubat Depremi Adıyaman Örneği". *ABBAD (Avrasya Beşeri Bilim Araştırmaları Dergisi)*, 4/1 (2024): 10-20.

Yaşaroğlu, Hasan. "İslam'da Resim-Heykel Yasağı ve Ahmet Hamdi Akseki'nin Konu hakkındaki Görüşleri". *Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. 5 (9), (2016/5): 83-96.

İSLAM DÜŞÜNCESİNDE SANAT ve EĞİTİM İLİŞKİSİ

Zarife Şeyma ALTIN

Kaynaklar

Bayraktar, M. Faruk. *Türkiye'de Vaizlik: Tarihçesi ve Problemleri*. İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 1997)

Birışık, Abdülhamit. "Kıraat", Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi. 25, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2022, 25: 425–432.

Cahız, Ebû Osman. el-Beyân ve't-Tebyîn .Beyrut: Dârü'ş-Şurûk, 1992.

Çapku, Ahmet. "Süleyman Çelebi'nin Mevlid'ine Felsefî Bakış", *Rumeli'de Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*. 2 (2015), 59-66.

Çapku, Ahmet. "Varlık ve Perde", Ay Vakti: Düşünce-Kültür ve Edebiyat Dergisi, 206 (2023).

Dağ, Mehmet & Hıfzırrahman Raşit Öymen. *İslam Eğitim Tarihi*. Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı, 1974.

Eisner, Elliot W. "The Role of the Arts in Educating the Whole Child", Educational Leadership 59/5 (2002): 30-34.

Esed, Muhammed. Mekke'ye Giden Yol. çev. Cahit Koytak. İstanbul: İnsan Yayınları, 1984.

Gardner, Howard. The Arts and Human Development. New York: Wiley, 1973.

Gardner, Howard. The Disciplined Mind: What All Students Need to Know. New York: Basic Books, 1999.

İbn Haldun. Mukaddime, c. 2. çev. Zakir Kadiri Ugan. İstanbul: MEB, 1991.

İbn Sahnûn. *Eğitim ve Öğretimin Esasları: Âdâbü'l-Muallimîn*. çev. ve nşr. M. F. Bayraktar. İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 1996.

Koç, Turan. "İslam Sanat Geleneği ve Estetik". *Eskiyeni*. 16 (Şubat 2010): 35-47.

Nasr, Seyyid Hüseyin. Bir Kutsal Bilim İhtiyacı, çev. Şehabeddin Yalçın. İstanbul: İnsan Yayınları, 1995.

Özcan, Nuri. "Dinî Musiki", Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi. İstanbul: TDV Yayınları 1994, 9: 359-360.

KÜLTÜREL YAPIDA SANATIN YERİ
(MİMARÎ AÇIDAN İNCELEME)

Ahmet ÇAPKU

Kaynakça

Alpyağıl, Recep. *Estetiğin Türkçesi -Üç Müdahele-*. İstanbul: İz Yayınları, 2022.

Armağan, Mustafa. *Osmanlı'yı Kuran Şehir (Bursa'ya Şehrengiz)*, İstanbul: Timaş Yayınları, 2006.

Bardakoğlu, Ali. "Kur'an ve Hukuk", *Kur'an ve Tefsir Araştırmaları-I* içinde. İstanbul: Ensar Neşriyat, 2000.

Beyatlı, Yahya Kemal. *Kendi Gök Kubbemiz*. İstanbul: Kubbealtı Neşriyatı, 1997.

Bozkurt, Nebi. "Ev". *Diyanet İslam Ansiklopedisi*. 11.

Burckhardt, Titus. *İslam Sanatı Dil ve Anlam*. çev. Turan koç, İstanbul: Klasik Yay, 2013.

Cansever, Turgut. *Mimar Sinan*. İstanbul: Albaraka Türk Yayınları, 2005.

Cansever, Turgut. *İslam'da Şehir ve Mimari*, İstanbul 1997, İz Yay.

Cansever, Turgut. *Dünyayı Güzelleştirmek -Turgut Cansever'le Konuşmalar-*. haz. Beşir Ayvazoğlu. İstanbul: Timaş Yayınları, 2016.

Cündioğlu, Dücane. *Felsefe ve Mimarlık*. İstanbul: Kapı Yayınları, 2012.

Çapku, Ahmet, *Medeniyet Şehirleri: Edirne*. İstanbul: İlke Yayınları, 2020.

Çapku, Ahmet. *Bir Mimari Deha: Mimar Sinan*. İstanbul: İlke Yayınları, 2024.

Çankı, Mustafa Namık. *Büyük Felsefe Lügatı.* haz. Recep Alpyağıl. İstanbul: İz Yayınları, 2021.

Duralı, Ş. Teoman. *Sorun Çağının Anatomisi*. haz., M. Sabri Genç. İstanbul: Şule Yayınları, 2009.

Duralı, Teoman. *Felsefe-Bilime Giriş*. (İstanbul: Çantay Kitabevi Yayınları, trs).

Ebu'l-Hüseyin Müslim b. Haccâr el-Kureyşî. *Sahîh-i Müslim*. Beyrut: Dâru İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, 2000.

Edman, Irwin. *Sanat ve İnsan*. çev. Turhan Oğuzkan. İstanbul: MEB Yay.

Elias, Jamal J., "Güzellik İyilik Hayret". *Tasvir,* çev. A. Taşkent. İstanbul: Klasik Yayınları, 2016.

Ertuğ, Zeynep Tarım. "İmaret". *Diyanet İslam Ansiklopedisi.* 22.

Erzen, Jale Necdet. *Mimar Sinan -Estetik Bir Analiz-* yy-2005, Şevki Vanlı Mimarlık Vakfı Yay.

Fârâbî, *Kitâbu Ârâi'l-medîneti'l-fâzıla*. nşr. Albir Nasri Nadir, Beyrut: Dârul-Meşrik Yayınları, 1991.

Fazlıoğlu, İhsan. "Semâniye'den Süleymâniye'ye Bir Küllî'ye'yi Mümkün Kılan Nazarî Hikmet". *Düşünen Şehir (Mimar Sinan Özel Sayısı)* dergisi, 9, Haziran 2019.

Gerçik, İ. Zeyd. *Bir Yönetim Modeli Mimar Sinan*. İstanbul: Küre Yayınları, 2010.

Gonzalez, Valérie. *Güzelik ve İslam -İslam Sanatı ve Mimarisinde Estetik-*. çev. M. Fatih Kılıç. İstanbul: Küre Yayınları, 2020.

Gökberk, Macit, *Felsefe Tarihi*. İstanbul: Remzi Kitabevi Yayınları, 1998.

Günay, Reha, *Türk Ev Geleneği ve Safranbolu Evleri*, İstanbul: Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, 1998.

Harmankaya, N. Çiçek Akçıl. "Mimar Sinan Camilerinde Sembolik Unsurlar", *Düşünen Şehir (Mimar Sinan Özel Sayısı)* dergisi içinde, S. 9, Haziran 2019.

Işık, Aydın. "Din ve Sanat İlişkisi". *Din Felsefesi*. ed. Recep Kılıç, M. Sait Reçber. Ankara: Grafiker Yayınları, 2014.

İnan, Afet. *Mimar Koca Sinan*. Ankara: Ayyıldız Matb., 1968.

Kara, Mustafa. *Kalem-Kitap-Kütüphane*. Bursa: Bursa Akademi Yayınları, 2019.

Kara, Mustafa. "Mabet Psikolojisi ve Ulucami" *Bursa'nın Kalbi: Ulucami.* haz. Mustafa Kara-Bilal Kemikli, Bursa: Bursa İl Özel İdaresi Yayınları, 2010.

Karadeniz, Mustafa Uğur. *İslam Sanatlarında Estetik -Güzeli Anlamak-.* İstanbul: Ketebe Yayınları, 2018.

Koç, Turan. "Sanat". *Diyanet İslam Ansiklopedisi.* 36.

Laqueur, Hans-Peter. *Hüve'l-Bâkî -İstanbul'da Osmanlı Mezarlıkları ve Mezar Taşları-*. çev. Selahattin Dilidüzgün. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1997.

Mülayim, Selçuk. "XV ve XVI. Asırlarda Osmanlı Mimarisi", *XV ve XVI. Asırları Türk Asrı Yapan Değerler*. ed. Abdulkadir Özcan, İstanbul: Ensar Neşriyat, 1997.

Mülayim, Selçuk**.** *Sinan bin Abdülmennan*. Ankara: TDV Yayınları, 2021.

Nasr, Seyyid Hüseyin. *İslam Sanatı ve Maneviyatı*. çev. Ahmet Demirhan, İstanbul: İnsan Yayınları, 1992.

Nasr, Seyyid Hüseyin. Felsefe Edebiyat ve Güzel Sanatlar. çev. Hayriye Yıldız. İstanbul Akabe Yayınları, 1989.

Oktay, Ayşe Sıdıka. *Kınalızâde Ali Efendi ve Ahlâk-ı Alâî*. İstanbul: İz Yayınları, 2005.

Osman, İsmail. "Medrese" (Mimari). *Diyanet İslam Ansiklopedisi.* 28.

Özcan, Ali Rıza, "Mezar Taşları Üzerindeki Sembolik İfadeler". *Kaybolan Medeniyetimiz.* haz. Hüseyin Kutlu, İstanbul: Damla Yayınları, 2005.

Özen, Mine Esiren - Mesara, Gülbün (haz). *Süheyl Ünver'in Edirne Defterleri*. İstanbul: Kubbealtı Neşriyat, 2013.

Rıza Tevfik. *Kâmûs-ı Felsefe "felsefe sözlüğü".* haz. Recep Alpyağıl. Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2015.

Sâî Mustafa Çelebi. *Yapılar Kitabı / Tezkiretü'l-Bünyan. (*sad. *33-108*/çev. *115-169) ve Tezkiretü'l Ebniye [173-195] (Mimar Sinan'ın Anıları).* haz. Hayati Develi. İstanbul: K Kitaplığı Yayınları, 2003.

Sevim, Nidayi. *Osmanlı Mezar Taşlarında Manzum Metinler*. İstanbul: Kitapdostu Yayınları, 2015.

Sevim, Nidayi. *Medeniyetimizin Sessiz Tanıkları*. İstanbul Kitapdostu Yayınları, 2010.

Suntur, Ahmet Rasim Selim. haz. İbrahim Birol Kılkış. *Muhteşem Süleymaniye*. İstanbul: Boğaziçi Yöneticiler Vakfı, 2005.

Taşkent, Ayşe. "İslam Felsefesi'nde Güzellik ve Sanat Düşüncesi". *İslam Felsefesinde Temel Problemler*. Ed. Ahmet Çapku, Fatma Zehra Pattabanoğlu. İstanbul: Kayıhan Yayınları, 2023.

Taşkent, Ayşe. *Güzelin Peşinde (Fârâbî, İbn Sînâ ve İbn Rüşd'de Estetik).* İstanbul: Klasik Yayınları, 2012.

Tanpınar, Ahmet Hamdi. *Beş Şehir.* İstanbul: Dergâh Yayınları, 1995.

Uzun, Mustafa İsmet. "Dede Ömer Rûşenî" mad., *Diyanet İslam Ansiklopedisi*, 9.

Yetkin, Suut Kemal. *Estetik ve Ana Sorunları*. İstanbul: İnkılap ve Aka Yayınları, 1979.

Yüksel, İbrahim Aydın. "Osmanlı Mimarisi", *İslam Sanatları Tarihi.* Eskişehir Anadolu Üniversitesi Yayınları, 2012.

https://www.ilem.org.tr/kitap/ahiret-sorumlulugunu-tasimak-ve-dunyayi-guzellestirmek-uzerine [Erişim: 20.01.2025].

https://www.youtube.com/watch?v=q44k6Z4e3hA [Erişim: 08.01.2025].

https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/kopruler-sehri-edirne-/1569622 [Erişim: 13.01.2025].

https://www.youtube.com/watch?v=uX_UBd3rNxM [Erişim: 08.01.2025].

https://www.fikriyat.com/galeri/tarih/fatih-camii-haziresinde-medfun-olan-onemli-isimler/12 [Erişim: 09.12.2024].

https://www.antoloji.com/husnunun-aksin-siiri/ [Erişim: 15.01.2025].

06 ŞUBAT 2023

Kahramanmaraş Depremi Memoratları

Ayşenur ÖZDAL

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1860
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Ağustos 2025

ISBN: 978-625-396-603-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÖZDAL, Ayşenur
06 ŞUBAT 2023
Kahramanmaraş Depremi
Memoratları

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Appadurai, A. (1996). *Modernity at large: Cultural dimensions of globalization*. University of Minnesota Press.

Badone, E. (1987). Death omens in a Breton memorate. *Folklore*, *98*(1), 99-104.

Bahna, V. (2015). Memorates and memory: A re-evaluation of Lauri Honko's theory. *Temenos*, *51*(1), 7–23.

Bahna, V. (2019). *Nadprirodzené skúsenosti a naratívna myseľ: Sociálna nákazlivosť spomienok*. Bratislava: Ústav etnológie a sociálnej antropológie SAV & VEDA.

Bar, M. (2009). The proactive brain: Memory for predictions. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*, *364*(1521), 1235–1243.

Bennett, G. (1985). *Aspects of supernatural belief, memorate and legend in a contemporary urban environment* (Doktora tezi). University of Sheffield, Department of English Language.

Bennett, G. (1999). *Alas, poor ghost! Traditions of belief in story and discourse*. Logan, UT: Utah State University Press.

Biersack, A. (1999). Introduction: From the "new ecology" to new ecologies. *American Anthropologist, 101*(1), 5–18. https://doi.org/10.1525/aa.1999.101.1.5

Bölükbaşı, B. (2022). *Türk mitoloji atlası*. İstanbul: Prestij Yayınları.

Brightman, R. (1995). Forget culture: Replacement, transcendence, relexification. *Cultural Anthropology, 10*(4), 509–546. https://doi.org/10.1525/can.1995.10.4.02a00010

Çobanoğlu, Ö. (2021). *Türk halk kültüründe memoratlar ve halk inançları*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Faas, A. J., & Barrios, R. E. (2015). Applied anthropology of risk, hazards, and disasters. *Human Organization, 74*(4), 287–295. https://doi.org/10.17730/0018-7259-74.4.287

Gerrity, E. T., & Flynn, B. W. (1997). Mental health consequences of disasters. In E. K. Noji (Ed.), *The public health consequences of disasters* (pp. 101–121). Oxford University Press.

Gupta, A., & Ferguson, J. (1992). Beyond culture: Space, identity, and the politics of difference. *Cultural Anthropology, 7*(1), 6–23. https://doi.org/10.1525/can.1992.7.1.02a00020

Hallaç, A. T. (2017). *Memorat türü ve Adana memoratları*. Yüksek Lisans Tezi. Aksaray : Aksaray Üniversitesi.

Hallaç, A. T. (2018a). Memorat kavramının tanımlarındaki belirsizlik ve bir tanım denemesi. *Akademik Dil Ve Edebiyat Dergisi,* 2(2), 181-211.

Hallaç, A. T. (2018b). Memorat türünde sınıflandırmalar ve alt kategoriler üzerine. *Bayterek Uluslararası Akademik Araştırmalar Dergisi*, *1*(2), 149–167.

Honko, L. (1962). *Geisterglaube in Ingermanland*. Helsinki: Suomalainen Tiedeakatemia.

Honko, L. (1964). Memorates and the study of folk beliefs. *Journal of the Folklore Institute*, *1*(1/2), 5–19.

Ingold, T. (2000). *The perception of the environment: Essays on livelihood, perception, and skill*. Routledge.

Koons, A., & Trivedi, J. (2021). Disaster Anthropology. In *Oxford Research Encyclopedia of Anthropology*.

Kvideland, R., & Sehmsdorf, H. K. (1988). *Scandinavian folk belief and legend*. Minneapolis: University of Minnesota Press.

Lindell, M. K., & Prater, C. S. (2003). Assessing community impacts of natural disasters. *Natural Hazards Review, 4*(4), 176–185. https://doi.org/10.1061/(ASCE)1527-6988(2003)4:4(176)

Loftus, E. F. (1997). Creating false memories. *Scientific American*, *277*(3), 70–75.

Loftus, E. F., Coan, J. A., & Pickrell, J. E. (1996). Manufacturing false memories using bits of reality. In L. M. Reder (Ed.), Implicit memory and metacognition (pp. 195–220). Lawrence Erlbaum Associates.

OECD. (1994). *Guidelines on disaster mitigation*. Retrieved from http://www.oecd.org/dac/environment-development/1887740.pdf

Ortner, S. B. (1996). *Making gender: The politics and erotics of culture*. Beacon Press.

Özkan, B., & Kutun, F. Ç. (2021). Afet psikolojisi. *Sağlık Akademisyenleri Dergisi, 8*(3), 249–256. https://dergipark.org.tr/tr/pub/sagakaderg/issue/66250/974899

Prince, S. H. (1920). *Catastrophe and social change* (Doctoral dissertation, Columbia University, Faculty of Political Science). Columbia University.

Sinclair, A. H., & Barense, M. D. (2019). Prediction error and memory reactivation: How incomplete reminders drive reconsolidation. *Trends in Neurosciences*, *42*(10), 727–739.

Sydow, C. W. R. (1934). Kategorien der Prosa-Volksdichtung. In *Volkskundliche Gaben John Meier zum siebzigsten Geburstage dargebracht* (s.l.: Berlin ve Leipzig).

Sözlü Kaynaklar:

KK-1: Ayşenur ÖZDAL, Akademisyen.

KK-2: Gülsüm DÖNMEZ, Öğretmen.

Elektronik Kaynaklar:

URL-1: 17 ağustos depremi efsaneleri - ekşi sözlük (Erişim Tarihi: 20.01.2025).

URL-2: 17 ağustos depremi efsaneleri - ekşi sözlük (Erişim Tarihi: 20.01.2025).

URL-3: 17 ağustos depremi efsaneleri - ekşi sözlük (Erişim Tarihi: 20.01.2025).

URL-4: 17 ağustos depremi efsaneleri - ekşi sözlük (Erişim Tarihi: 20.01.2025).

URL-5: 17 ağustos depremi efsaneleri - ekşi sözlük (Erişim Tarihi: 20.01.2025).

URL-6: 17 ağustos depremi efsaneleri - ekşi sözlük (Erişim Tarihi: 20.01.2025).

URL-7: afet ne demek TDK Sözlük Anlamı (Erişim Tarihi: 20.06.2025).

URL-8 : Disaster risk | UNDRR (Erişim Tarihi: 20.05.2025).

SEKÜLERLEŞMENİN ÖTESİ

Post-Seküler Dünyada Din ve İslam'da Sekülerleşme

Celaleddin ÇELİK

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1864
Sosyoloji

©Çizgi Kitabevi
Ağustos 2025

ISBN: 978-625-396-610-2
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÇELİK, Celaleddin
SEKÜLERLEŞMENİN ÖTESİ
Post-Seküler Dünyada Din ve İslam'da Sekülerleşme

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynaklar

Abdurrahman, Taha (2020). *Ahlâk Sorunsalı, Batı Modernitesinin Ahlâki Eleştirisine Bir Katkı*, Çev. Tahir Uluç, Pınar Yayınları, İstanbul.

Abdurrahman, Taha (2021). *Dinin Ruhu: Sekülarizmin Sığlığından İlâhî Sözleşme ve Emanet Paradigmasının Enginliğine*, Çev. Soner Gündüzöz, Pınar Yayınları, İstanbul.

Abdurrahman, Taha (2022). *Modernlik Ruhu, İslami Bir Modernlik İnşasına Giriş*, Çev. M. Emin Maşalı-Münteha Maşalı, Pınar Yayınları, İstanbul.

Abdurrahman, Taha (2023). *Seküler Ahlakın Sefaleti*, Çev. Soner Gündüzöz, Pınar Yayınları, İstanbul.

Akşit, Bahattin, R. Şentürk, Ö. Küçükural, K. Cengiz (2012). *Türkiye'de Dindarlık, Sosyal Gerilimler Ekseninde İnanç ve Yaşam Biçimleri*, 1. Baskı, İstanbul: İletişim Yayınları.

Ali, Haccac (2018). *Seküler Aklın Haritası, Modernitenin Tanrısız Ütopya Arayışı*, Çev. Selim Sezer, Mahya Yayıncılık, İstanbul.

Antes, Peter (2003). "Fransa'da Sekülarizm ve Laiklik", *Devlet ve Din İlişkileri –Farklı Modeller, Konseptler ve Tecrübeler*, Konrad Adenauer Vakfı, Ankara, 9-16.

Ardıç, Nurullah (2008). "Türk Sekülerleşmesi İncelemelerinde Paradigma Değişimine Doğru", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, Cilt 6, Sayı II, 2008, 61-92.

Asad, Talal (2007). *Sekülerliğin Biçimleri, Hıristiyanlık, İslamiyet ve Modernlik*, Çev. Ferit Burak Aydar, Metis Yayınları, İstanbul.

Asad, Talal (2015). *Dinin Soykütükleri, Hıristiyanlıkta ve İslamda İktidarın Nedenleri ve Disiplin*, Çev. Ayet Aram Tekin, Metis Yayınları, İstanbul.

Atalay, Onur (2022). *Türk'e Tapmak, Seküler Din ve İki Savaş Arası Kemalizm*, İstanbul: İletişim Yayınları.

Ataman, Kemal (2014). *Ulus Olmanın Kutsal Temeli; Sivil Din*, 1. Baskı, Ankara: Sentez Yayıncılık.

Attas, Nakib (2016). *İslam, Sekülerizm ve Geleceğin Felsefesi*, 4. Baskı, çev. M. Erol Kılıç, İnsan Yayınları, İstanbul.

Ayubi, Nezih (1993). *Arap Dünyasında Din ve Siyaset*, Çev. Yavuz Alogan, İstanbul: Cep Yayınları.

Bamyeh, Mohammed A. (2022). *İslam'ın Yaşam Dünyaları, Bir Dinin Pragmatikleri*, Çev. Ayşe Ulucak, İstanbul: alBaraka Yayınları.

Bayat, Asef (2016). *Post-İslamcılık - Siyasi İslam'ın Değişen Yüzü*, çev. Emek Ş. Ataman, İstanbul: Litera Yayıncılık.

Bauer, Thomas (2019). *Müphemlik Kültürü ve İslam, Farklı Bir İslam Tarihi Okuması*, 2. Baskı, Çev. Tanıl Bora, İstanbul: İletişim Yayınları.

Bellah, Robert N. (2014). "Din İle Sosyal Bilim Arasında", *Kutsalın Dönüşü, 21. Yüzyılda Dinin Geleceği* içinde, Çev. Ali Köse, İstanbul: Timaş Yayınları, (146-170).

Berger, Peter (2000), *Kutsal Şemsiye*, Çev. Ali Coşkun, İnsan Yayınları, İstanbul.

Berger, Peter (2002a), "Sekülerizmin Gerilemesi", Çev. Ali Köse, *Sekülerizm Sorgulanıyor*, Haz. Ali Köse, Ufuk Kitapları, İstanbul, 11-32.

Berger, Peter (2002b), "Dinin Krizinden Sekülerizmin Krizine", Çev. Ali Köse, *Sekülerizm Sorgulanıyor*, Haz. Ali Köse, Ufuk Kitapları, İstanbul, 75-93.

Berger, P.-T. Luckmann (2021). *Modernite, Çoğulculuk ve Anlam Krizi*, Çev. M. Derviş Dereli, alBaraka Yayınları, İstanbul.

Berkes, Niyazi (2016). *Türkiye'de Çağdaşlaşma*, 23. Baskı, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

Birtek, Faruk (2021). "Sekülerlik ve Laisizm: Tarihsel Bağlam", Gazete Duvar, https://www.gazeteduvar.com.tr/sekulerlik-ve-laisizm-tarihsel-baglam-haber-1541649 (13.11.2021).

Bora, Tanıl (2017). *Cereyanlar, Türkiye'de Siyasi İdeolojiler*, 2. Baskı, İletişim Yayınları, İstanbul.

Bruce, Steve (2015). "Sekülerleşme: Sistematik Bir Betimleme", Çev. İhsan Çapçıoğlu, *Sekülerleşme, Klasik ve Çağdaş Yaklaşımlar*, Ed. M. Ali Kirman & İhsan Çapçıoğlu, Otto Yayınları, Ankara, (25-44).

Caillois, Roger (2023). *İnsan ve Kutsal*, çev. Haldun Bayrı, Doğu Batı Yayınları, İstanbul.

Campenhausen, A. Von (2003), "Almanya'da Devlet ve Kilise", Devlet ve Din İlişkileri –Farklı Modeller, Konseptler ve Tecrübeler, Konrad Adenauer Vakfı, Ankara, 17-28.

Can, Betül (2015). *Luhmann'ın Genel Sistem Teorisinde Din ve Toplum*, Yayınlanmamış Yüksek Lİsans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İsparta.

Capps, W. H. (2005). "Toplum ve Din", Çev. Ali Coşkun, *Din, Toplum ve Kültür*, Der. ve Çev. Ali Coşkun, İz Yayıncılık, İstanbul, (23-51).

Caputo, John D. (2022]. *Hakikat, Postmodern Çağda Bilgelik Arayışı*, Çev. Recep Yılmaz, Kapı Yayınları, İstanbul.

Casanova, Jose (2014). *Modern Dünyada Kamusal Dinler*, Çev. Ed. Mehmet Murat Şahin, Sakarya: Sakarya Üniversitesi Kültür Yayınları.

Davie, Grace (2006). "Din Sosyolojisi: Gelişimi ve Teorik Tartışmalar", Çev. H. Aydınalp, *Din Sosyolojisi*, Ed. B. Solmaz-İ. Çapçıoğlu, Çizgi Kitabevi Yayınları, Konya, 97-114.

Davison, Andrew (2006). *Türkiye'de Sekülarizm ve Modernlik*, Çev. Tuncay Birkan, 2. Baskı, İletişim Yayınları, İstanbul.

Davutoğlu, Ahmet (2018). *Alternatif Paradigmalar, İslam ve Batı Dünya Görüşlerinin Siyaset Teorisine Etkisi*, Küre Yayınları, İstanbul.

Dellaloğlu, Besim (2020). *Poetik ve Politik: Bir Kültürel Çalışmalar Ansiklopedisi*, Timaş Yayınları, İstanbul.

Dilben, Furkan (2023). *Tevafuktan Tesadüfe, Beş Vakitli Günden Vazgeçmek: Mütedeyyin Erkeklerin Dini Terk Etme Pratikleri ve Sekülerleşme Süreçleri*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Dobbelaere, Karel (2015). "Sekülerleşmenin Anlamı ve Kapsamı", Çev. M. Süheyl Ünal, *Sekülerleşme, Klasik ve Çağdaş Yaklaşımlar*, Ed. M. Ali Kirman & İhsan Çapçıoğlu, Otto Yayınları, Ankara.

Dursun, Hatice R. (2015). "Sekülerliğe Farklı Bir Bakış: Talal Asad'ın Perspektifinden Din ve Sekülerliği Okumak-Arap Baharı'nda Tunus Deneyimi" *Akademik ORTA DOĞU*, Cilt 9, Sayı 2, (75-93).

Erdoğan, Mustafa (1995). "Sekülerizm, Laiklik ve Din", *İslami Araştırmalar*, C. 8, Sayı 3-4, Yaz-Güz Dönemi, (179-194).

Ertit, Volkan (2015). *Endişeli Muhafazakarlar Çağı, Dinden Uzaklaşan Türkiye*, Orient Yayınları, Ankara.

Ertit, Volkan (2019). *Sekülerleşme Teorisi, Sekülerleşen Türkiye'nin Analizi*, Liberte Yayınları, İstanbul.

Gencer, Bedri (2012). *İslam'da Modernleşme 1839-1939*, Doğu-Batı Yayınları, Ankara.

Gencer, Bedri (2016). *Modernliğin Hikmetinden Sual*, Kadim Yayınları, Ankara.

Gencer, Bedri (2019). *Gelenekten Modernliğe Osmanlı*, Ketebe Yayınları, İstanbul.

Giddens, Anthony (2000), *Sosyoloji*, Yay.Haz. H.Özel-C.Güzel, Ayraç Yayınları, Ankara.

Güler, İlhami (2001). "Dünyanın başına Gelen "Derin Sapkınlık": Dünyevileşme", *İslamiyat* IV, sayı 3, s. 35-58.

Hadden, J. K. (2002). "Sekülerizmden Dönüş", Çev. Ali Köse, *Sekülerizm Sorgulanıyor* içinde, Haz. Ali Köse, Ufuk Kitapları, İstanbul, 123-159.

Haenni, Patrick (2011). *Piyasa İslamı, İslam Suretinde Neoliberalizm*, Çev. Levent Ünsaldı, Ankara: Özgür Üniversite Yayınları.

Hallaq, Wael B. (2020). *Modernitenin Reformu, Abdurrahman Taha'nın Felsefesinde Ahlak ve Yeni İnsan*, Çev. Tahir Uluç, Ketebe Yayınları, İstanbul.

Han, Byung-Chul (2022). *Ritüellerin Yok Oluşuna Dair: Günümüzün Bir Topolojisi*, çev. Çağlar Tanyeri, İstanbul: İnka Yayınları.

Hanefi, Hasan, Muhammed Âbide el-Cabiri (2018). *Doğu-Batı Tartışmaları*, 3. Baskı, Çev. Muhammed Coşkun, İlimyurdu Yayıncılık, İstanbul.

Hazır, Mesut (2012). "Postsekülerliğin Gelişi: 21. Yüzyılda Sekülerliğin Sosyolojisini Yapmak", *Akademik İncelemeler Dergisi (Journal of Academic Inquiries)* Cilt/ Volume: 7, Sayı/Number: 2, Yıl/Year: 2012, (141-154).

Hervieu-Léger, Daniéle (2001). *Religion as a Chain of Memory*, Rutgers University Press.

Jaschke, G. (1972). *Yeni Türkiye'de İslamlık*, Çev. Hayrullah Örs, 1. Baskı, Bilgi Yayınevi, Ankara.

Kalın, İbrahim (2016). *Ben Öteki ve Ötesi İslam-Batı İlişkileri Tarihine Giriş*, İnsan Yayınları, İstanbul

Kalın, İbrahim (2021). *Açık Ufuk, İyi, Doğru ve Güzel Düşünmek Üzerine*, İnsan Yayınları, İstanbul.

Kara İsmail (2003). "Türkiye'de Laiklik Uygulamaları Açısından Diyanet İşleri Başkanlığı", *Devlet ve Din İlişkileri –Farklı Modeller, Konseptler ve Tecrübeler*, Konrad Adenauer Vakfı, Ankara, 87-106.

Kirman, Mehmet A. (2005). *Din ve Sekülerleşme*, Karahan Kitabevi, Adana.

Köktaş, M.E. (1997). *Din ve Siyaset-Siyasal Davranış ve Dindarlık*, Vadi Yayınları, Ankara.

Köse, Ali (2014). "Sekülerden Kutsala Yolculuk", *Kutsalın Dönüşü, 21. Yüzyılda Dinin Geleceği* içinde, Çev. Ali Köse, İstanbul: Timaş Yayınları, (128-145).

Laroui, Abdullah (1993). *İslam ve Modernlik*, Çev. Ayşegül Yaraman-Başbuğu, Milliyet Yayınları, İstanbul.

Léger, H. (2006). "Sekülerleşme, Gelenek ve Dindarlığın Yeni Şekilleri: Bazı Teorik Öneriler", Çev. H. Aydınalp, *Din Sosyolojisi*, Ed. B. Solmaz-İ.Çapçıoğlu, Çizgi Kitabevi Yayınları, Konya, 137-154.

Lewis, Bernard (1993), *İslam'ın Siyasal Söylemi*, Çev. Ünsal Oskay, Cep Yayınları, İstanbul.

Luhmann, Niklas (1996). *Funktion der Religion*, 4. Auflage, Suhrkamp Taschenbuch Wissen, Frankfurt am Main.

Manzoor, Perviz (2007). "Dünyevilik ya da Sekülerleşme: Edward Said'in Düşüncesinde Hümanizm ve Tarih", *Uluslararası Oryantalizm Sempozyumu*, Çev. Hakan Çopur, Ed. Lütfi Sunar, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Daire Başkanlığı Kültür Müdürlüğü Yayınları, İstanbul, 91-104.

Manzoor, Perviz (2008). "Tanrı'yı Terk Etmeden Tarihe Sahip Çıkmak: İslam, Sekülerizm ve Dünyevileşme Sorunu", *Milel ve Nihal*, Cilt: 5, Sayı:2, Mayıs-Ağustos 2008, 129-145.

Mardin, Şerif (1991). *Türkiye'de Din ve Siyaset*, 1. Baskı, İletişim yayınları, İstanbul.

Mardin, Şerif (1992). *Türkiye'de Din ve Toplumsal Değişme Bediüzzaman Said Nursi Olayı*, 1. Baskı, çev. Metin Çulhaoğlu, İletişim Yayınları, İstanbul.

Mardin, Şerif (2003). "Türkiye Cumhuriyeti'nde Laik Modelin Oluşumu", *Devlet ve Din İlişkileri –Farklı Modeller, Konseptler ve Tecrübeler*, Konrad Adenauer Vakfı, Ankara, 81-86.

Mardin, Şerif (2012). *Din ve İdeoloji*, 21. Baskı, İstanbul: İletişim Yayınları

Martin, D. (2002). "Sekülerleşme Sorunu: Geçmiş ve Gelecek", Çev. Ali Köse, *Sekülerizm Sorgulanıyor*, Haz. Ali Köse, Ufuk Kitapları, İstanbul, 189-201.

Mert, Nuray (1994). *Laiklik Tartışmasına Kavramsal Bir Bakış*, Bağlam Yayınları, İstanbul.

El Messiri, Abdülvahab M. (2010). *Hamburger Medeniyeti*, Ed. Turan Kışlakçı, İstanbul: İlimyurdu Yayıncılık.

El-Messiri, Abdülvahab M. (2020). *Kalemin Dansı Göstergenin Oyunu, Seküler Emperyalist Epistemoloji*, Çev. Hatice Nuriler, Mayha Yayınları, İstanbul.

Mirza, Gözde Aynur (2018). *Yeni Dinselleşme Eğilimleri ve Maneviyat Arayışları*, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

Okumuş, Ejder (1999). *Türkiye'nin Laikleşme Serüveninde Tanzimat*, İstanbul: İnsan Yayınları.

Özay, Mehmet (2007). *Sekülerleşme ve Din*, İz Yayıncılık, İstanbul.

Özdalga, Elisabeth (2014). *Kimlik Denklemleri, Türkiye'nin Sosyo-kültürel Anlam Haritası Üzerine*, çev. Sevgi Tuncel, İstanbul:İletişim Yayınları.

Poloma, Margaret (1993). *Çağdaş Sosyoloji Kuramları*, Çev. Hayriye erbaş, Gündoğan Yayınları, Ankara.

Reçber, M. S. (2001). "Realizm, Din ve Dünyevileşme", *İslamiyat* IV, sayı 3, s. 19-33.

Riis, O. (2006). "Modern Toplumda Din Araştırmaları Alanındaki Son Gelişmeler", Çev. B. Solmaz-İ. Çapçıoğlu, *Din Sosyolojisi*, Ed. B. Solmaz-İ.Çapçıoğlu, Çizgi Kitabevi Yayınları, Konya, 191-214.

Robinson, Francis (2002). "İslam'da Sekülerleşme", Çev. C. Çelik, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı 13, Kayseri, (343-355).

Roy, Olivier (2015). *Kayıp Şark'ın Peşinde*, Çev. Haldun Bayrı, Metis Yayınları, İstanbul.

Sarıbay, Ali Yaşar (1996). "Protestanlık ve Sekülerizasyon: Sosyolojik Bir Bakış", *Din Devlet İlişkileri Sempozyumu*, Beyan Yayınları, İstanbul.

Savaşır, İ.G. (2003), "Türk Modeli Laikliğin 21. Yüzyılda Geleceği", *Devlet ve Din İlişkileri –Farklı Modeller, Konseptler ve Tecrübeler*, Konrad Adenauer Vakfı, Ankara, 139-141. N

Schmitt, Carl (2005). *Siyasi İlahiyat*, çev. Emre Zeybekoğlu, Dost Kitabevi, Ankara.

Shayegan, Daryush (2002). *Yaralı Bilinç, Geleneksel Toplumlarda Kültürel Şizofreni*, (4. Baskı) Çev. Haldun Bayrı, Metis Yayınları, İstanbul.

Shayegan, Daryush (2005). *Batı Karşısında Asya,* çev. Derya Örs, İstanbul: Anka Yayınları.

Shayegan, Daryush (2013). *Melez Bilinç*, Çev. Haldun Bayrı, Metis Yayınları, İstanbul.

Sherkat, D. E. /Christopher G. Ellison (2004), "Din Sosyolojisinde Son Gelişmeler ve Gündemdeki tartışmalar", AÜİFD XLV, sayı I, s.225-262.

Smith, Greame (2008). *A Short History of Secularism*, I. B. Tauris, London.

Stark, R. (2002). "Toprağın Bol Olsun Sekülerleşme", Çev. Ali Köse, *Sekülerizm Sorgulanıyor*, Haz. Ali Köse, Ufuk Kitapları, İstanbul, 33-74.

Steufert, G. (2003). "Musevilik ve İslamiyet'te Dinin Dünyevileşmesi ve Siyasallaşması", *Devlet ve Din İlişkileri –Farklı Modeller, Konseptler ve Tecrübeler*, Konrad Adenauer Vakfı, Ankara, 55-68.

Swatos, W.H.-Christiano, K. J. (2002). "Sekülerleşme Teorisi: Bir Kavramın Serüveni", Çev. Ali Köse, *Sekülerizm Sorgulanıyor*, Haz. Ali Köse, Ufuk Kitapları, İstanbul, 95-121.

Şahin, İlkay (2019). "Sosyolojik Bir Bilginin Soykütüğü: Sekülerleşme Teorileri", *Sekülerleşme Tartışmaları*, Ed. M.Ali Kirman ve Volkan Ertit, Kadim Yayınları, Ankara, (71-116).

Şentürk, Recep (1999). "Amerika'da Din Sosyolojisinin Son Otuz Yılı, *İslam Araştırmalar Dergisi*

Taylor, Charles (2014). *Seküler Çağ*, 1. Baskı, Çev. Dost Körpe, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul.

Thompson, I. (2004), *Odaktaki Sosyoloji*, Çev. Bekir Zakir Çoban, Birey Yayınları, İstanbul.

Toprak, B. (2003), "Türk Modeli Laikliğin 21. Yüzyılda Geleceği", *Devlet ve Din İlişkileri –Farklı Modeller, Konseptler ve Tecrübeler*, Konrad Adenauer Vakfı, Ankara, 117-122.

Turner, B. S. (1997). *Max Weber ve İslam, Eleştirel Bir Yaklaşım*, Çev. Y. Aktay, 2. Baskı, Vadi Yayınları, Ankara.

Turner, B. S. (2002), *Oryantalizm, Postmodernizm ve Globalizm*, Çev. İbrahim Kapaklıkaya, Anka Yayınları, İstanbul.

Turner, B. S. (2012). "Post-Seküler Toplumda Din", Çev. Özcan Güngör, *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, C. 12, S. 3 (199-224).

Türkdoğan, O. (1997) "Batı ve Türk Toplumunda Yeni Dini Hareketler", *Türk Yurdu*, Nisan/Mayıs 1997, C:17, S:116-117, ss.33-38

Türköne, M. (1994). *Modernleşme, Laiklik ve Demokrasi*, Ark Yayınevi, Ankara.

Vattimo, Gianni (1999). *Modernliğin Sonu, Postmodern Kültürde Nihilizm ve Hermenötik*, Çev. Şehabettin Yalçın, İz Yayıncılık, İstanbul.

Wilson, Bryan (2015). "Sekülerleşme", Çev. Ali Bayer, Sekülerleşme, *Klasik ve Çağdaş Yaklaşımlar*, Ed. M. Ali Kirman & İhsan Çapçıoğlu, Otto Yayınları, Ankara, (9-24).

Wilson, Bryan R. (2017). *Seküler Toplumlarda Din, 50 Yıl Sonra*, Çev. Ömer Faruk Darende, Pegem Akademi Yayınları, Ankara.

Woodhead, Linda (2011). "Five Consepts of Religion", *International Review of Sociology*, 21:1, 121-143, DOI: 10.1080/03906701.2011.544192.

Yavuz, Hakan (2005). *Modernleşen Müslümanlar*, Çev. Ahmet Yıldız, Kitap Yayınevi, İstanbul.

ANLATIBİLİM UYGULAMALARI 1

Anlatıcı, Anlatı Düzeyi, Odaklanma, Zaman, Mekân, Şiir

Editör
Hayrunisa TOPÇU

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1857
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Ağustos 2025

ISBN: 978-625-396-590-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editör
Hayrunisa TOPÇU
ANLATIBİLİM UYGULAMALARI 1
Anlatıcı, Anlatı Düzeyi, Odaklanma, Zaman, Mekân, Şiir

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

GİRİŞ: ANLATIBİLİMİN DÜNÜ, BUGÜNÜ ve YARINI

Bahar DERVİŞCEMALOĞLU

Kaynakça

Abbott, P. (2008). *The Cambridge Introduction to Narrative* (2. Baskı). Cambridge: Cambridge University Press.

Bennett, L. (2008). Narrative Methods and Children: Theoretical Explanations and Practice Issues, *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing*, 21(1), 13-23.

Cohn, D. (2000). *The Distinction of Fiction* (1. Baskı). Baltimore/London: The Johns Hopkins University Press.

Dervişcemaloğlu, B. (2014). *Anlatıbilime Giriş* (1. baskı). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Dervişcemaloğlu, B. (2017a). Feminist Anlatıbilim Üzerine. *Yeni Türk Edebiyatı Dergisi*, 16(2), 61-79.

Dervişcemaloğlu, B. (2017b). Kurmaca-Gerçek Ayrımı, Kurgusallık Teorileri ve Tarihî Roman. *Yeni Türk Edebiyatı Dergisi*, 15(1), 33-53.

Dervişcemaloğlu, B. (2022). *Çözülemeyen Bulmaca: Anlatıcı Üzerine Tartışmalar* (1. baskı). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Fludernik, M. (1996). *Towards a Natural Narratology* (1. baskı). London/New York: Routledge.

Fludernik, M. (2009). *An Introduction to Narratology* (1. baskı). London/New York: Routledge.

Fu, X. (2021). *Chinese Narratologies* (W. Tang, Çev.). (1. Baskı). Singapore: Springer & Peking University Press.

Genette, G. 1988 [1983]. *Narrative Discourse Revisited* (J. E. Lewin, Çev.). Ithaca: Cornell University Press.

Gorman, D. (2008). Fiction, Theories of. D. Herman, M. L. Ryan, M. Jahn (Ed.), *Routledge Encyclopedia of Narrative Theory* (1. baskı) içinde (ss. 163-167). London/New York: Routledge.

Hawkey, K. (2007). 'Could You Just Tell Us The Story?' Pedagogical Approaches to Introducing Narrative in History Classes. *Curriculum Inquiry*, 37(3), 263-277.

Herman, D. (1999). Introduction. D. Herman (Ed.), *Narratologies: New Perspectives on Narrative Analysis* (1. baskı) içinde (ss. 1-30). Columbus: Ohio State University Press.

Herman, D. (2008). Histories of Narrative Theory (I): A Genealogy of Early Developments. J. Phelan ve P. J. Rabinowitz (Ed.), *A Companion to Narrative Theory* (1. baskı) içinde (ss. 19-35). Malden: Blackwell Publishing.

Hühn, P., Pier, J. ve Schmid, W. (Ed.). (2023). *Handbook of Diachronic Narratology* (1. Baskı). Berlin/Boston: Walter de Gruyter.

Jannidis, F. (2003). Narratology and the Narrative. T. Kindt, H. H. Müller (Ed.), *What is Narratology?* (1. baskı) içinde (ss. 35-54). Berlin: Walter de Gruyter.

Kindt, T. ve Müller, H-H. (Ed.). (2003). *What Is Narratology? Questions and Answers Regarding the Status of a Theory* (1. Baskı). Berlin: Walter de Gruyter.

Lanser, S. (1986). Toward a Feminist Narratology. *Style*, 20(3), 341-363.

Meister, J. C. (2009). Narratology. P. Hühn, J. Pier, W. Schmid, J. Schönert (Ed.), *Handbook of Narratology* (1. baskı) içinde (ss. 329-350). Berlin: Walter de Gruyter.

Neumann, B. ve Nünning A. (2008). *An Introduction to the Study of Narrative Fiction* (1. Baskı). Stuttgart: Klett Lernen und Wissen.

Nünning, A. (2003). Narratology or Narratologies? Taking Stock of Recent Developments, Critique and Modest Proposals for Future Usages of the Term. T. Kindt, H. H. Müller (Ed.), *What is Narratology?* (1. baskı) içinde (ss. 239-277). Berlin: Walter de Gruyter.

Pier, J. (2010). Gérard Genette's Evolving Narrative Poetics. *Narrative*, 18(1), 8-18.

Pratt, M. L. (1977). *Toward a Speech Act Theory of Literary Discourse*. Bloomington/London: Indiana University Press.

Prince, G. (1982). *Narratology: The Form and Functioning of Narrative* (1. baskı). Berlin: Walter de Gruyter.

Prince, G. (2003). *A Dictionary of Narratology* (Gözden geçirilmiş ve genişletilmiş 2. baskı). Lincoln/London: University of Nebraska Press.

Richardson, B. (2000), Recent Concepts of Narrative. *Style*, 34(2), 168-175.

Richardson, B. (2012). Antimimetic, Unnatural, and Postmodern Narrative Theory. *Narrative Theory: Core Concepts and Critical Debates* (1. baskı) içinde (ss. 20-28). Columbus: The Ohio State University Press.

Schmid, W. (2010). *Narratology: An Introduction*, Berlin/New York: Walter de Gruyter.

Sommer, R. (2012). The Merger of Classical and Postclassical Narratologies and the Consolidated Future of Narrative Theory. *DIEGESIS*, 1(1), 143-157.

Sternberg, M. (2011). Reconceptualizing Narratology: Arguments for a Functionalist and Constructivist Approach to Narrative. *ENTHYMEMA*, (4), 35-50. Doi:10.13130/2037-2426/1186

Walsh, R. (2007). *The Rhetoric of Fictionality: Narrative Theory and the Idea of Fiction* (1. baskı). Columbus: Ohio State University Press.

Warhol, R. (2008). Feminist Narratology. D. Herman, M. L. Ryan, M. Jahn (Ed.), *Routledge Encyclopedia of Narrative Theory* (1. baskı) içinde (ss. 161-163). London/New York: Routledge.

Wolf, W. (2011). Narratology and Media(lity): The Transmedial Expansion of a Literary Discipline and Possible Consequences. G. Olson (Ed.), *Current Trends in Narratology* (1. baskı) içinde (ss. 145-180). Berlin/New York: Walter de Gruyter.

Worth, S. (2008). Storytelling and Narrative Knowing: An Examination of the Epistemic Benefits of Well-Told Stories. *Journal of Aesthetic Education*, 42(3), 42-56.

İNTİBAH'IN YAPISALCI YÖNTEMLE ANALİZİ

Ege ERTUĞRUL
Sena Merve KÖHNETARFUN

Kaynakça

Aşır, A. S. ve Gökçek, F. (2022). *İntibah*'ta Anlatıcının Konumu ve Bakış Açısı. *Yazıt Kültür Bilimleri Dergisi*, 2/2, 159 – 174.

Akdeniz, S. (2012). *İntibah* Romanında Mekân Kullanımı. *Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 1/1, 8.

Dervişcemaloğlu, B. (2016). *Anlatıbilime Giriş*. İstanbul: Dergâh Yayınları.

Ecevit, Y. (2021). *Türk Romanında Postmodernist Açılımlar*. İstanbul: Everest Yayınları.

Forster, E. M. (2001). *Roman Sanatı* (Ü. Aytür, Çev.). İstanbul: Adam Yayınları.

Genette, G. (2020). *Anlatının Söylemi* (F. B. Aydar, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Harvey W. J. (1965). *Character and the Novel*. London: Chatto&Windus.

Namık Kemal. (2018). *İntibah*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Tekin, M. (2003). *Roman Sanatı I Romanın Unsurları*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.

ANLATI DÜZEYİ ve ANLATICI KAVRAMLARININ *TIRPAN*'DAKİ YANSIMALARI

Sena Merve KÖHNETARFUN

Kaynakça

Aktaş, Ş. (2015). *Anlatma Esasına Bağlı Edebi Metinlerin Tahlili – Teori ve Uygulama –*. Ankara: Kurgan Edebiyat Yayınları.

Baykurt, F. (2003). *Tırpan*. İstanbul: Adam Yayınları.

Dervişcemaloğlu, B. (2016). *Anlatıbilime Giriş*. İstanbul: Dergâh Yayınları.

Dervişcemaloğlu, B. (2022). *Çözülemeyen Bulmaca – Anlatıcı Üzerine Tartışmalar*. İstanbul: Dergâh Yayınları.

Genette, G. (2011). *Anlatının Söylemi* (F. B. Aydar Çev.). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.

Moran, B. (1988). *Edebiyat Kuramları ve Eleştiri*. İstanbul: Cem Yayınevi.

Samat, S. ve Topçu, H. (2022). Güvenilmez Anlatıcı Kimdir?. *Dil ve Edebiyat Araştırmaları*, 25, 433 – 461.

Tekin, M. (2018). *Roman Sanatı*. İstanbul: Ötüken Yayınları.

Topçu, H. (2015). *Anlatıcı Sorunsalı Işığında Türk Romanına Dair Bir Değerlendirme*. (Yayımlanmış doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

BAKIŞ AÇISI/PERSPEKTİF/ODAKLANMA: AYFER TUNÇ'UN *SUZAN DEFTER* ADLI ANLATISI ÜZERİNE BİR İNCELEME

Ege ERTUĞRUL

Kaynakça

Aktaş, Ş. (1984). *Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş*. Ankara: Birlik Yayınları.

Brooks, C., Warren P. R. (1959). *Understanding Fiction*. New York: Appleton-Century-Crofts

Çetişli, İ. (2016). *Metin Tahlillerine Giriş/2*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Çıraklı, M. Z. (2015). *Anlatıbilim Kuramsal Okumalar*. Ankara: Hece Yayınları.

Dervişcemaloğlu, B. (2016). *Anlatıbilime Giriş*. İstanbul: Dergâh Yayınları.

Ecevit, Y. (2021). *Türk Romanında Postmodernist Açılımlar*. İstanbul: Everest Yayınları.

Genette, G. (2020). *Anlatının Söylemi* (F. B. Aydar, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Moran, B. (2010). *Türk Edebiyatına Eleştirel Bir Bakış 3*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Rimmon-Kenan, S. (2005). *Narrative Fiction: Contemporary Poetics*. New York: Routledge.

Tekin, M. (2003), *Roman Sanatı I Romanın Unsurları*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Todorov, T. (2008). *Poetikaya Giriş* (K. Şahin, Çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Tunç, A. (2012). *Suzan Defter*. İstanbul: Can Yayınları.

GÉRARD GENETTE'İN ZAMAN KAVRAMI IŞIĞINDA *KİRALIK KONAK*'I OKUMAK

Tevfik ERGUN

Kaynakça

Aktaş, Ş. (2017). *Anlatma Esasına Bağlı Edebî Metinlerin Tahlili -Teori ve Uygulama-*. Ankara: Kurgan Edebiyat Yayınları.

Bal, M. (2024). *Anlatıbilim Anlatı Kuramına Giriş*. (U. Gezen, Çev.). İstanbul: Albaraka Yayınları.

Büyükkarcı, O. (2023). *Anlatının Söylemi Saatleri Ayarlama Enstitüsü'nün Anlatıbilimsel İncelemesi*. İstanbul: Kriter Yayınevi.

Dervişcemaloğlu, B. (2016). *Anlatıbilime Giriş*. İstanbul: Dergâh Yayınları.

Dosse, F. (1997). *History of Structuralism The Rising Sing, 1945-1966*. Volume 1. (D. Glassman, Trans.). London: Universiy of Minnesota Press.

Genette, G. (2020). *Anlatının Söylemi Yöntem Hakkında Bir Deneme*. (F. B. Baydar, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Jahn, M. (2020). *Anlatıbilim Anlatı Teorisi El Kitabı*. (B. Dervişcemaloğlu, Çev.). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Karaosmanoğlu, Y. K. (2022). *Kiralık Konak*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Prince, G. (2003). *Dictionary of Narratology*. Lincoln: University of Nebraska Press.

Tekin, M. (2020). *Roman Sanatı 1 -Romanın Unsurları-*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Topçu, H. (2015). *Anlatıcı Sorunsalı Işığında Türk Romanına Dair Genel Bir Değerlendirme*. Yayımlanmamış Doktora Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.

GÜVENİLMEZ ANLATICI: YABANCILAŞMA ve DELİLİK BAĞLAMINDA *KAMBUR* ROMANI

Sümeyye SAMAT BEYAZTAŞ

Kaynakça

Abbott, H. P. (2002). The Cambridge Introduction to Narrative. Cambridge: Printed in the United Kingdom at the University Press. 10 Ocak 2024 tarihinde https://books.google.com.tr/ adresinden alındı.

Aras, E. (2021). Postmodern Yazında "Diyalektik Duyuş": Şule Gürbüz'ün Kambur'u, *Erdem*, (81), 23-40. Doi.org/10.32704/erdem.2021.81.023

Aristoteles (1993). *Poetika.* (İ. Tunalı, Çev.). İstanbul: Remzi Kitabevi.

Avcı, H. (2022). Coşkuyla Ölmek: Şule Gürbüz Hikayelerinde Şizoid Görüngü, *Türkiye Bütüncül Psikoterapi Dergisi*, 5(9), 71-78.

Barthes, R. ve Duisit, L. (1975). An Introduction to the Structural Analysis of Narrative. *New Literary History*, 6(2), 237-272. 11 Ocak 2024 tarihinde https://www.uv.es/fores/Barthes_Structural_Narrative.pdf adresinden alındı.

Booth, W. C. (2012). *Kurmacanın Retoriği*. (B.O. Doğan, Çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Chatman, S. (2008). *Öykü ve Söylem.* (Ö. Yaren, Çev.). Ankara: De Ki.

Cohn, D. (2000). Discordant Narration. *Style,* 34(2), 307-316. 2 Haziran 2024 tarihinde https://www.jstor.org/stable/10.5325/style.34.2.307 adresinden alındı.

Çıraklı, M. Z. (2015). *Anlatıbilim.* Ankara: Hece Yayınları.

Dervişcemaloğlu, B. (2016). *Anlatıbilime Giriş.* İstanbul: Dergâh Yayınları.

Dervişcemaloğlu, B. (2022). *Çözülemeyen Bulmaca.* İstanbul: Dergâh Yayınları.

Fan, X. (2022). The Narrative Effect of Unreliable Narration: Ian McEwan's "Atonement". *Culture and Civilization.* 12(5A), 535-543.

Forster, E. M. (1985). *Roman Sanatı.* (Ü. Aytür, Çev.). İstanbul: Adam Yayınları

Foucault, M. (2012). *İktidarın Gözü.* (I. Ergüden, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Foucault, M. (2017). *Deliliğin Tarihi.* (M. A. Kılıçbay, Çev.). Ankara: İmge Yayınları.

Foy, J. E., LoCasto, P.C., Briner, S.W., Dyar, S. (2017). Would a madman have been so wise as this? The effects of source credibility and message credibility on validation. *Mem Cogn.* 45: 281-295. DOI 10.3758/s13421-016-0656-1

Fromm, E. (1973). *Çağımızın Özgürlük Sorunu*. (B. Güvenç, Çev.). Ankara: Sevinç Matbaası.

Fromm, E. (1990). *Sağlıklı Toplum.* (Y. Salman ve Z. Tanrısever, Çev.). İstanbul: Payel Yayınevi.

Genette, G. (1980). *Narrative Discourse An Essay In Method*. NY: Cornell University Press. 13 Şubat 2023 tarihinde https://15orient.com/files/genette-on-narrative-discourse.pdf adresinden alındı.

Genette, G. (1988) *Narrative Discourse An Essay In Method.* (J. E. Lewin, Çev.) NY: Cornell University Press. 3 Nisan 2024 tarihinde https://books.google.com.tr/books?redir_esc=y&hl=tr&id=RBK2NOMAbasC&q=Implied+Author#v=snippet&q=Implied%20Author&f=false adresinden alındı.

Genette, G. (2007). *Anlatının Söylemi*. (F. B. Aydar, Çev.). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.

Georgakopoulou, A. (2011). Narrative. J. Zienkowski, J. O. Östman ve J. Verschueren (Ed.), *Discursive Pragmatics* içinde (ss. 190-207). Amsterdam: John Benjamins Publishing Company. 27 Mart 2024 tarihinde https://studfile.net/preview/4538350/page:57/ adresinden alındı.

Güngör, F. Ş. (2018). "Deliliğin Tarihi" Bağlamında Toplumsal Ötekiliğin İnşasına Dair Bir Değerlendirme, *Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi,* (25), 131-144.

Gürbüz, Ş. (2020). *Kambur.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Jacke, J. (2018). Unreliability and Narrator Types. On the Application Area of ›Unreliable Narration‹. *De Gruyter,* 12(1), 3-28. 13 Nisan 2024 tarihinde https://www.academia.edu/36108590/Unreliability_and_Narrator_Types_On_the_Application_Area_of_Unreliable_Narration_ adresinden alınmıştır.

Jahn, M. (2020). *Anlatıbilim.* (B. Dervişcemaloğlu, Çev.). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Lanser, S. S. (2001). (Im)playing Author. *Narrative*, 9(2), 153-160. 2 Haziran 2024 tarihinde https://www.jstor.org/stable/20107241 adresinden alındı.

Marx, K. (2011). *1844 El Yazmaları.* (K. Somer, Çev.) Ankara: Sol Yayınları.

Nünning, A. (1999). Reconceptualizing the Theory and Generic Scope of Unreliable Narration. J. Pier (Ed.), *Recent Trends in Narratological Research* içinde (ss. 63-84). France: François-Rabelais University Presses. 16 Temmuz 2024 tarihinde https://books.openedition.org/pufr/3950 adresinden alındı.

Nünning, A. (2005). Reconceptualizing Unreliable Narration: Synthesizing Cognitive and Rhetorical Approaches. J. Phelan, P. J. Rabinowitz (Ed.), *A Companion to Narrative Theory* içinde (ss.89-107). ABD: Blackwell Publishing. 4 Temmuz 2024 tarihinde https://www.degruyter.com/document/doi/10.1515/9783110209389.29/html adresinden alındı.

Olson, G. (2003). Reconsidering Unreliability: Fallible and Untrustworthy Narrators. *Narrative*, 11(1), 93-109. 3 Nisan 2024 tarihinde https://www.researchgate.net/publication/236749843_Reconsidering_Unreliability_Fallible_and_Untrustworthy_Narrators adresinden alındı.

Phillips, J. (2009). Unreliable narration in Bret Easton Ellis' American Psycho: Interaction between narrative form and thematic content. *Current Narratives,* 1(1), 60-68. 5 Mart 2024 tahininde https://www.scribd.com adresinden alınmıştır.

Platon (2010). *Devlet.* (S. Eyüboğlu ve A. Cimcöz Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.

Richardson, B. (2000). Recent Concepts of Narrative and the Narratives of Narrative Theory. *Style*, 34(2), 168-175.

Riggan, W. (1981). *Picaros, Madmen, Naïfs and Clowns.* USA: University of Oklahoma Press.

Rimmon-Kenan, S. (2002). *Narrative Fiction: Contemporary Poetics.* İngiltere: Routledge.

Prince, G. (2020). *A Dictionary of Narratology.* London: University of Nebraska Press.

Ryan, M. L. (1997). Postmodernism and the Doctrine of Panfictionality. Narrative, 5(2), 165-187.

Samat, S. ve Topçu, H. (2022). Güvenilmez Anlatıcı Kimdir? *Dil ve Edebiyat Araştırmaları*, (25), 433-461.

Schmid, W. (2009). Implied Author. P. Hühn, J. Pier, W. Scmid ve J. Schönert (Ed.), *Handbook of Narratology* içinde (ss. 161-173). Berlin: De Gruyter.

Schmid, W. (2010). *Narratology*. Berlin: De Gruyter.

Shen, D. ve Xu D. (2007). Intratextuality, Extratextuality, Intertextuality: Unreliability in Autobiography versus Fiction. *Poetics Today,* 28(1). 43-87. 16 Temmuz 2024 tarihinde https://www.academia.edu/1174328/Intratextuality_extratextuality_intertextuality_unreliability_in_autobiography_versus_fiction adresinden alındı.

Shen, D. (2009). Unreliability. P. Hühn, J. Pier, W. Scmid ve J. Schönert (Ed.), *Handbook of Narratology* içinde (ss. 896-909). Berlin: De Gruyter.

Sternberg, M. (2012). Mimesis and Motivation: The Two Faces of Fictional Coherence. *Poetics Today,* 33(3-4), 329-483. 3 Mayıs 2024 tarihinde https://www.researchgate.net/ adresinden alındı.

Sternberg, M. ve Yacobi, T. (2015). (Un)Reliability in Narrative Discourse: A Comprehensive Overview, *Poetics Today* 36(4) 327-498.

Tosun, N. (2011). Öyküde Anlatıcı Ses. *Hece Öykü Dergisi,* (47), 61-71.

Whıtcomb, S. L. (1905) The Study of a Novel, Boston: D.C. Heat &CO. Publishers. 28 Haziran 2023 tarihinde https://ia902602.us.archive.org/5/items/studyanovel00whitgoog/studyanovel00whitgoog.pdf adresinden alındı.

Yacobi, T. (1981). Fictional Reliability as a Communicative Problem. *Poetics Today*, 2(2), 113-126. 3 Mayıs 2024 tarihinde https://www.jstor.org/stable/1772193 adresinden alındı.

ANLATININ MEKÂNSAL BİÇİMİ: *SEVGİLİ ARSIZ ÖLÜM*

Hayrunisa TOPÇU

Kaynaklar

Arık, Ş. (2007). Latife Tekin'in Romanlarında Gelenek. İçinde *Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, 38. ICANAS Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi* (s. 163-187). Ankara.

Bakhtin, M. (1981). *The Dialogic Imagination*. (C. Emerson, Çev.), (M. Holmquist, Ed.). Austin: University of Texas Press.

Balık, M. (2013). Çevreci Eleştiri Işığında Latife Tekin'in Romanları. *Acta Turcica*, (V), 1, 1-16.

Çobanoğlu, Ö. (2015). *Türk Halk Kültüründe Memoratlar ve Halk İnançları*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Çoruhlu, Y. (2010). *Türk Mitolojisinin Ana Hatları*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Eliade, M. (1999). *Şamanizm İlkel Esrime Teknikleri* (İ. Birkan, Çev.), İstanbul: Metis Yayınları.

Forster, E. M. (2001). *Roman Sanatı* (Ü. Aytür, Çev.). İstanbul: Adam Yayınları.

Frank, J. (1945). Spatial Form in Modern Literature: An Essay in Two Parts. *The Sewanee Review*, (53) 2, 221-240.

Glotfelty, C. (1996). Introduction: Literary Studies in an Age of Enviromental Crisis. İçinde Glotfelty C. ve Fromm H. (Ed.), *The Ecocriticism Reader Landmarks in Literary Ecology* (s. xv-xxxvii). Athens: University of Georgia Press.

Guenther, I. (1995). Magic Realism, New Objectivity and the Arts during the Weimar Repuclic. İçinde L.P. Zamora ve W. B. Faris (Ed.), *Magical Realism: Theory, History, Community* (s. 33-73). USA: Duke University Press.

Harvey, W. J. (1965). *Character and the Novel*. London: Chatto&Windus.

Lessing, G. E. (1836). *Laocoon the Limits of Poetry and Painting* (W. Ross, Çev.). London: J. Ridgway & Sons.

Öktemgil Turgut, C. (2003). *Latife Tekin'in Yapıtlarında Büyülü Gerçekçilik* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Bilkent Üniversitesi Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Ryan, M. L. (2014). Space. İçinde J. C. Meister, (Ed.), *The Living Handbook of Narratology* https://www-archiv.fdm.uni-hamburg.de/lhn/node/55.html sitesinden alınmıştır.

Tekin, L. (2018). *Sevgili Arsız Ölüm*. İletişim Yayınları: İstanbul.

Tunç, Z. (2020). Dede Korkut Kitabı'nda Şamanik Unsurlar. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, (8) 25, 142-163.

ŞİİR ve ANLATIBİLİM İLİŞKİSİ ÜZERİNE

Zeynep DURAK

Kaynakça

Aristoteles (2006). *Poetika* (İ. Tunalı, Çev.). İstanbul: Remzi Kitabevi.

Asiltürk, B. (2013). *Türk Şiirinde 1980 Kuşağı*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Bakır, S. (2017). Modern Türk Şiirinde Anlatımcı Teknik. *Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları*, 17 (17), 40-64.

Bal, M. (2024). *Anlatıbilim - Anlatı Kuramına Giriş* (U. Gezen, Çev.). İstanbul: alBaraka Yayınları.

Çetintaş, D. (2014). *Yeni Türk Şiirinde Destan*. İstanbul: Ötüken Yayınları.

Çıkla, S. (2009). Şiir ve Hikâye Çevresinde Oluşan İki Tür: Manzum Hikâye ve Öykü-Şiir. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 25, 51-85.

Çıraklı, M. Z. (2015). *Anlatıbilim: Kuramsal Okumalar*. Ankara: Hece Yayınları.

Demir, F. (2015). 1980 Sonrası Türk Şiirinin Başlıca Tartışma Alanları. *International Journal of Languages' Education and Teaching*, 144-163.

Dervişcemaloğlu, B. (2016). *Anlatıbilime Giriş.* İstanbul: Dergâh Yayınları.

DuPlessis, R. (2024). *Poetry Questions*. Electronic Poetry Center (EPC): 08.10.2024 tarihinde https://writing.upenn.edu/library/DuPlessis-Rachel_Poetry-Questions.html adresinden alındı

Du Plooy, H. J. G. (2010). Narratology and The Study of Lyric Poetry. *Literator,* 31(3), 1-15.

Genette, G. (2020). *Anlatının Söylemi* (F. B. Aydar, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Halliwell, S. (2022). Diegesis-Mimesis. (M.S. Akım, (Çev.). *Artuklu Sanat ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 8, 314-326.

Hühn, P. (2004). Transgeneric Narratology: Application to Lyric Poetry. İçinde J. Pier (Ed.), *The Dynamics of Narrative Form: Studies in Anglo-American Narratology* (s. 139-158). Berlin and New York: De Gruyter.

Hühn, P. (2005). Plotting the Lyric: Forms of Narration in Poetry. İçinde E. Muller-Zettelmann ve M. Rubik (Ed.), *Theory into Poetry: New Approaches to the Lyric* (s. 147-172) Amsterdam: Rodopi.

Hühn, P. ve Kiefer, J. (2005). *The Narratological Analysis of Lyric Poetry: Studies in English Poetry from the 16th to the 20th Century*. Berlin: De Gruyter.

Hühn, P. ve Sommer, R. (2009). Narration in Poetry and Drama. P.Hühn, J. Pıer, W. Schmid ve J. Schönert(Ed.), *Handbook of Narratology* içinde (s. 228-241). Berlin: De Gruyter.

Jahn, M. (2020). *Anlatıbilim – Anlatı Teorisi El Kitabı* (B. Dervişcemaloğlu, Çev.). İstanbul: Dergâh Yayınları.

McHale, B. (2009). Beginning to Think about Narrative in Poetry. *Narrative*, 17 (1), 11-27.

Müller-Zettelmann, E. (2011). Poetry, Narratology and Meta-Cognition. İçinde G. Olson (Ed.), *Current Trends in Narrotology*. (232-253) Berlin&New York: De Gruyter, Narratologia Series.

Paz, O. (2024). *Öteki Ses*. (S. Sertabiboğlu, Çev.). İstanbul: Ketebe Yayınları.

Platon. (2022). *Devlet.* (S. Eyüboğlu ve M. A. Cimcoz, Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Pospelov, G.N. (2014). *Edebiyat Bilimi* (Y. Onay, Çev.). İstanbul: Evrensel Basım Yayın.

Tekin, M. (2018). *Roman Sanatı*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Ulusoy Tunçel, A. (2007). Türk Edebiyatında 'Manzum Tiyatro' Formunun Doğuşu. *Tiyatro Araştırmaları Dergisi*, 24 (24), 43-67. https://doi.org/10.1501/TAD_0000000087

Wellek, R. ve Warren, A. (2011). *Edebiyat Teorisi* (Ö. F. Huyugüzel, Çev.). İstanbul: Dergâh Yayınları.

TURGUT UYAR'IN SES'LERİNDEN *ÖLÜ YIKAYICILAR* ŞİİRİNİ ANLATIBİLİMSEL BAĞLAMDA OKUMAK

Zeynep DURAK

Kaynaklar

Ahmet Haşim. (2008). *Piyâle*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Arslanbenzer, H. (2012). *Neo-Epik Şiiri*. İstanbul: Okur Kitaplığı.

Ayhan, E. (1993). *Şiirin Bir Altın Çağı*. İstanbul: YKY.

Bal, M. (2024). *Anlatıbilim Anlatı Kuramına Giriş* (U. Gezer, Çev.). İstanbul: Albaraka Yayınları.

Berk, İ. (2007). *Poetika*. İstanbul: YKY.

Cansever, E. (2012). *Şiiri Şiirle Ölçmek*. İstanbul: YKY.

Çetindaş, Dilek. (2014). *Yeni Türk Şiirinde Destan*. İstanbul: Ötüken Yayınları.

Dervişcemaloğlu, B. (2016). *Anlatıbilime Giriş.* İstanbul: Dergâh Yayınları.

Eagleton, T. (2015). *Şiir Nasıl Okunur?* (K. Genç, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Ersoy, M. A. (2011). *Düzyazılar Makaleler, Tefsirler, Vaazlar*. İstanbul: Beyan Yayınları.

Ersoy, M. A. (2007). *Safahat*. (M. E. Düzdağ, Haz.). İstanbul: Fide Yayınları.

Genette, G. (2020). *Anlatının Söylemi Yöntem Hakkında Bir Deneme* (F. B. Aydar, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Gökalp, Z. (1989). *Şiirler ve Halk Masalları*. (F. A. Tansel, Haz.). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

İnce, Ö. (2011). *Şiir ve Gerçeklik*. Ankara: İmge Kitabevi.

Kanık, O. V. (2013). *Şairin İşi – Yazılar Konuşmalar*. İstanbul: YKY.

Reyhanoğulları, G. (2021). *Cumhuriyet Dönemi Türk Şiirinde Anlam Sorununa Kuramsal Yaklaşımlar*. Ankara: Kurgan Edebiyat.

Sümer, M. (2015). *Büyük Saat'in Vuruşu Turgut Uyar'ın Şiirinde Anlatısallık*. Ankara: Hece Yayınları.

Süreya, C. (2014). *Şapkam Dolu Çiçekle – Toplu Yazılar I*. İstanbul: YKY.

Şarkdemir, H. (2008). *Kahramanın Dönüşü Modern Epik Şiir Üzerine*. Ankara: Ebabil Yayınları.

Şengül, S. (2022). *Epik Damar 1990 Sonrası Türk Şiiri ve Epik Referansları*. İstanbul: Ketebe yayınları.

Tanpınar, A. H. (2014). *Tanpınar'ın Mektupları* (haz. Zeynep Kerman). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Uyar, T. (2012). *Korkulu Ustalık*. İstanbul: YKY.

Uyar, T. (2013). *Büyük Saat – Bütün Şiirleri*. İstanbul: YKY.

Ege'de Bir Akşamüstü

Ferzan Gürel'in Eserlerinde Gündelik Hayat

İsmail Alperen Biçer

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1873
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Ağustos 2025

ISBN: 978-625-396-600-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
BİÇER, İsmail Alperen
Ege'de Bir Akşamüstü
Ferzan Gürel'in Eserlerinde
Gündelik Hayat

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Akçura, Gökhan, *Yıldızların Altında Cumhuriyet Döneminde Türkiye'de Eğlence Yaşamı*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2022.

Alkan, M. Ö. "Soğuk Savaşın Toplumsal, Kültürel ve Gündelik Hayatı İnşa Edilirken", *Türkiye'nin 1950'li Yılları*, haz. M. K. Kaynar, İstanbul: İletişim Yayınları, 2019.

Altundaş, Cennet. *19. Yüzyıl Türk Romanında Kadının Gündelik Hayatı*. Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, 2023.

Alver, Köksal. "Edebiyatın Sosyolojik İmkânı", *Edebiyat Sosyolojisi*, ed. K. Alver, Ankara: Hece Yayınları, 2006.

Aries, Philippe. *Batı'da Ölümün Tarihi*, çev. I. Gürbüz, İstanbul: Everest Yayınları, 2020.

Ataker, Büşra. *1908-1923 Arası Türk Hikâyesinde Gündelik Hayat*. Yüksek Lisans Tezi, Mardin Artuklu Üniversitesi, 2019.

Ayata, Sencer. "Yeni Orta Sınıf ve Uydu Kent Yaşamı", *Kültür Fragmanları-Türkiye'de Gündelik Hayat*. haz. D. Kadiyoti ve A. Saktanber. İstanbul: Metis Yayınları, 2012.

Bauman, Zygmunt. *Ölüm, Ölümsüzlük ve Diğer Hayat Stratejileri*, çev. N. Demirdöven, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2012.

Baudrillard, Jean. *Tüketim Toplumu*, çev. F. Keskin, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2024.

Belge, Murat. *Tarihten Güncelliğe*, İstanbul: İletişim Yayınları, 2011.

Berger, P. L. ve Luckmann, T. *Gerçekliğin Sosyal İnşası: Bir Bilgi Sosyolojisi İncelemesi*, çev. Vefa Saygın Öğütle, İstanbul: Paradigma Yayıncılık, 2008.

Binay, Berivan – Tatlıcan, Ümit. "Sembolik Etkileşimcilik ve Gündelik Hayatın Sosyolojisi", *Gündelik Hayat Sosyolojisi Temel Kavramlar, Sorunsallar ve Güzergâhlar*. ed. A. Esgin-G. Çetin, Ankara: Phoneix Yayınları, 2018.

Binici, Uğur – Tatlıcan, Ümit. "Harold Garfinkel'in Etnometodolojisinde Gündelik Hayat", *Gündelik Hayat Sosyolojisi Temel Kavramlar, Sorunsallar ve Güzergâhlar*. ed. A. Esgin-G. Çetin, Ankara: Phoneix Yayınları, 2018.

Bora, Aksu. *Kadınların Sınıfı: Ücretli Ev Emeği ve Kadın Öznelliğinin İnşası*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2005.

Bourdieu, Pierre. *Bir Pratik Teorisi İçin Taslak: Kabiliye Üzerine Üç Etnoloji Çalışması*, çev. N. Ökten, İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2018.

Bozkurt, Sümeyra. *Ahmet Hamdi Tanpınar Romanlarında İstanbul'da Gündelik Hayat*. Yüksek Lisans Tezi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, 2019.

Bozok, Emrah. "Bayağı Sözcüğü Üzerine Bir Etimoloji Denemesi", *International Journal of Volga-Ural and Turkestan Studies*, 1(1), 2019.

Buğra, Ayşe, *Kapitalizm Tarihi İçinde Sosyal Politika*, İstanbul: İletişim Yayınları, 2024.

Cantek, Levent. *Cumhuriyetin Buluğ Çağı – Gündelik Yaşama Dair Tartışmalar* (1945-1950). İstanbul: İletişim Yayınları, 2008.

de Certeau, Michel. *Gündelik Hayatın Keşfi I - Eylem, Uygulama, Üretim Sanatları*, Ankara: Dost Kitabevi, 2008.

Donbay, Ali. *Orhan Seyfi Orhon: Hayatı, Gazeteciliği, Fikri ve Edebi Şahsiyeti, Eserleri*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları, 2009.

Edebî Gündelik ve Türkiye Romanında Gündelik Hayat, ed. T. Taş, Ankara: De Ki Basım-Yayın, 2011.

Edebiyatın İzinde-Edebiyat ve Gündelik Hayat, haz. B. Öztürk, D. Ardalı Büyükarman, S. Şahin, T. Ural, İstanbul: Bağlam Yayıncılık, 2021.

Emiroğlu, Kudret. *Gündelik Hayatımızın Tarihi*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2019.

Erdinç, Şansal. "Camel Sigara Paketlerinde Kullanılan Görsel Yapının Analizi ve Sunulan Türk İmajının Kökeni", *Arkeoloji ve Sanat*, *167*(167), 2021, s. 111-118.

Esgin, Ali. "Gündelik Hayat Sosyolojisi: Tarihsel Süreç ve Temel İlkeler", *Gündelik Hayat Sosyolojisi Temel Kavramlar, Sorunsallar ve Güzergâhlar*. ed. A. Esgin-G. Çetin, Ankara: Phoneix Yayınları, 2018.

Featherstone, Mike, *Postmodernizm ve Tüketim Kültürü*, çev. M. Küçük, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2025.

Foucault, Michel. *Disiplin ve Ceza: Hapishanenin Doğuşu*, çev. M. A. Kılıçbay, Ankara: İmge Kitabevi, 2000.

Foucault, Michel. *Toplumu Savunmak Gerekir*, çev. Ş. Aktaş, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2018.

Gardiner, Michael. *Gündelik Hayat Eleştirileri*. Ankara: Heretik Yayınları, 2016.

Garfinkel, Harold. *Entometodolojide Araştırmalar*. çev. Ü. Tatlıcan, Ankara: Heretik Yayınları, 2014.

Goffman, Erving. Toplum İçinde Davranmak, çev. A. Bölükbaşı, Ankara: Heretik Yayınları, 2018.

Goffman, Erving. *Günlük Yaşamda Benliğin Sunumu*. İstanbul: Metis Yayınları, 2020.

Gökulu, Gökhan. "Sembolik Etkileşimci Teorinin Gündelik Yaşam Sosyolojisine Katkıları", *Ekev Akademi Dergisi*, (80), 2019.

Güldaş, Zuhal. *Cahit Uçuk'un Romanlarında Gündelik Hayat*. Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, 2023.

Güneş, Şafak. *Abdülhak Şinasi Hisar'ın Eserlerinde İstanbul (Boğaziçi)'da Gündelik Hayat*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2005.

Gürel, Ferzan. *Evcilik Oyunu*. İzmir: Kovan Kitabevi Yayınları, 1962.

_____. *Güneydoğu'ya Geçit Yok*. Ankara: Memleket Yayınları, 1990.

_____. *İzmir'in İşgalinden Kurtuluşa*. İstanbul: Cumhuriyet Kitapları, 2000.

_____. *Kara Tutku*. İstanbul: Güney Yayınları, 1971.

_____. *Kordon Boyu*. İstanbul: Turna Yayınları, 1985.

_____. *Ölü Gözünden Yaş*. İstanbul, 1979.

_____. *Şeftali Çiçekleri.* İstanbul: Yeditepe Yayınları, 1965.

_____. *Umutlanmanın İzdüşümü*. Ankara: Toplum Yayınları, 1995.

Halbwachs, Maurice. *Kolektif Hafıza*, çev. B. Barış, Ankara: Heretik Yayınları, 2017.

Hayber, Abdülkadir. *Necmettin Halil Onan*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1988.

Işın, Ekrem. *İstanbul'da Gündelik Hayat- İnsan, Kültür ve Mekân İlişkileri Üzerine Toplumsal Tarih Denemeleri*. İstanbul: İletişim Yayınları, 1995.

İlhan, Attila. "Murtaza' Üzerinde İleri Geri Düşünceler", *Türk Yazınından Seçilmiş Eleştiri Yazıları.* der. M. Fuat, İstanbul: Adam Yayınları, 1993.

Kacıroğlu, Murat. "Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatında (1923–1940) toplumcu-gerçekçi edebiyat tartışmaları." *Erzurum Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 1(2), 2016, s. 27-71.

Kafes, Ali Yasin. "Depresyon ve Anksiyete Bozuklukları Üzerine Bir Bakış" *Humanistic Perspective* 3(1), 2021, s. 186-194.

Kanca, Osman Cenk. "1950-1960 Arası Türkiye'de Uygulanan Sosyo-Ekonomik Politikalar", *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, C. 9, S. 19, 2012, s. 47-63.

Karamustafalıoğlu, Oğuz, ve Yumrukçal, Hüseyin. "Depresyon ve Anksiyete Bozuklukları." *Şişli Etfal Hastanesi Tıp Bülteni* 45(2), 2011, s. 65-74.

Kaynar, Hakan. *Cumhuriyet İstanbul'unda Modernlik Fragmanları*. Doktora Tez, Hacettepe Üniversitesi, 2007.; Kaynar, Hakan. *Projesiz Modernleşme – Cumhuriyet İstanbul'undan Gündelik Fragmanlar*. İstanbul: İstanbul Araştırmaları Enstitüsü, 2012.

Kurtoğlu, Ayşegül. "Sosyolojik Bir Araştırma Nesnesi Olarak Gündelik Hayatın Kavramsallaştırılması ve İncelenmesi Sorunu", *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 38(1), 2021.

_____. *Günlük Hayat Üzerine Eleştirel Bir Müdahale*, İstanbul: Doruk Yayınları, 2023.

_____. *Öznelerin Deneyimleri Üzerinden Günlük Hayat: Eleştirel Bir Yeniden Kavramsallaştırma*. Doktora Tezi, Hacettepe Üniversitesi, 2023.

Lefebvre, Henri. *Modern Dünyada Gündelik Hayat*, çev. I. Gürbüz, İstanbul: Metis Yayınları, 2020.

_____. *Gündelik Hayatın Eleştirisi I*. çev. I. Ergüden. İstanbul: Sel Yayıncılık, 2010.

_____. *Gündelik Hayatın Eleştirisi II – Gündelik Hayat Sosyolojisinin Temelleri*. çev. I. Ergüden. İstanbul: Sel Yayıncılık, 2010.

_____. *Gündelik Hayatın Eleştirisi III – Moderniteden Modenizme*. çev. I. Ergüden. İstanbul: Sel Yayıncılık, 2010.

Necatigil, Behçet. *Edebiyatımızda İsimler Sözlüğü*. İstanbul: Varlık Yayınları, 2004.

Noble, Trevor. "Sosyoloji ve Edebiyat", *Edebiyat Sosyolojisi*, ed. K. Alver, Ankara: Hece Yayınları, 2006.

Oktay, Ahmet. *Toplumcu Gerçekçiliğin Kaynakları,* İstanbul: Everest Yayınları, 2003.

_____. *Türkiye'de Popüler Kültür*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 1995.

Özbey, Ayşe. *Ahmet Mithat Efendi'nin Romanlarında İstanbul'da Gündelik Hayat*. Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, 2023.

Özhan, Özge. *Ferzan Gürel'in Hayatı, Sanatı ve Eserleri*. Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, 2018.

Pamuk, Şevket. *Türkiye'nin 200 Yıllık İktisadi Tarihi*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2019.

Sancar, Serpil. *Türk Modernleşmesinin Cinsiyeti: Erkekler Devlet, Kadınlar Aile Kurar*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2017.

Takım, Abdullah. "Demokrat Parti Döneminde Uygulanan Ekonomi Politikaları ve Sonuçları", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, C. 67, S. 9, 2012, s. 157-187.

Taş, Songül. *Samim Kocagöz: Yazar-Eser-Üslûp*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1998.

Tercüman, Çilem. *Ahmet Rasim'in Eserlerinde İstanbul'un Gündelik Hayatı*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2004.

Tevfik Fikret, *Rübâb-ı Şikeste*, haz. A. Uçman ve H. Akay, İstanbul: Çağrı Yayınları, 2012.

Tırlı, Neslihan. *Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Eserlerinde Gündelik İstanbul Hayatı*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2009.

Uğur Melikoğlu, Güler. *Orhan Pamuk Kurmacasında Gündelik Hayat*. Doktora Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi, 2022.

Uymur, Zeynep. *Samiha Ayverdi'nin Eserlerinde İstanbul'da Gündelik Hayat*. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2005.

Üçer, Ajda. "Maurice Halbwachs'a Göre Kolektif Hafıza", *4. Boyut Medya ve Kültürel Çalışmalar Dergisi*, S. 25, 2024, s. 275–282.

Yaşa, Fırat. "Ön söz", *İmparatorluğun Öteki Yüzleri Toplumsal Hiyerarşi ve Düzen Karşısında Sıradan Hayatlar*. der. Fırat Yaşa, İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 2024.

Yılmaz Altun, Öznur. "Gündelik Hayat ve Gündelik Hayatın Sosyolojisi: Literatür Çalışması", *Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(1), 2023, s. 142-172.

ORTA AFRİKA'DA SİYASET ve DİPLOMASİ

Editör
Mürsel Bayram

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1872
Siyaset

©Çizgi Kitabevi
Ağustos 2025

ISBN: 978-625-396-615-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editör
Mürsel BAYRAM
ORTA AFRİKA'DA SİYASET ve DİPLOMASİ

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

ABUBAKAR, Sa'ad, *The Lamibe of Fombina: A Political History of Adamawa, 1809–1901*, Oxford University Press, Londra, 1977.

AGBETILOYE, Adekunle, "Equatorial Guinea gains control of oil-rich islands," *Business Insider Africa*, 19 May 2025.

AHMADOU, Nadia, "Gabon: Continuity in Transition", *African Security Studies*, Cilt 18, Sayı 4, 2009.

AHMAT, Ibrahim Bourma, "Âsâr-ı mezbahat ul-kubkub ale-l hayât il-ilmiyye ve-s sekâfiyye bi-s saltanat vedây el-abbâsiyye" (آثار مذبحة الكبكب على الحياة العلمية والثقافية بسلطنة وداي العباسية), *Mecelle İbn Haldûn lid-Dirâsât ve-l Ebhâs* (مجلة ابن خلدون للدراسات والأبحاث) Cilt 4, Sayı 8, 2024, s. 318-336.

AKUA, Nalova, "The fight is existential: Cameroon's anglophone leaders lead a revolution from behind bars", *The Guardian*, 15 Ocak 2025.

AMADOU, Jabiru Muhammadou, "The Impact of Islam on Cameroon's Socio-Cultural and Political Landscape", *Impact: International Journal of Research in Humanities, Arts and Literature*, Cilt 7, Sayı 7, 2019, s. 37-54.

AMIN, Julius A., "Cameroon's Foreign Policy towards the United States", *Revue française d'histoire d'outre-mer*, Cilt 86, Sayı 322-323, 1999.

Amnesty International, "Ethnic cleansing of Muslim communities in the Central African Republic", 1 Nisan 2025.

ANSTEY, Roger, "The Congo Rubber Atrocities: A Case Study", *African Historical Studies*, Cilt 4, Sayı 1, 1971, s. 59-76

APARI, Saadet Firdevs, "Gabon'da devrik Cumhurbaşkanı Ali Bongo siyaseti bıraktığını açıkladı", *Anadolu Ajansı*, 19 Eylül 2024.

ARAUJO, Ana Lucia, *The Gift: How Objects of Prestige Shaped the Atlantic Slave Trade and Colonialism*, Cambridge University Press, 2024.

ASKIN, Steve & Carole Collins, "External Collusion with Kleptocracy: Can Zaïre Recapture Its Stolen Wealth?", *Review of African Political Economy*, Cilt 57, 1993, s. 72–85.

BANI KYARI, Sheikh Ali, "Borno-Ottoman Relations in the Nineteenth Century", *Bornu History Conference*, Maiduguri, 1987.

BARAN, Sinan, *Kongo Savaşları: Soğuk Savaş Sonrası Afrika'da Çatışma ve Kriz*, Phoenix, Ankara, 2016.

BARKINDO, Bawuro Mubi, *The Sultanate of Mandara to 1902: History of the Evolution, Development and Collapse of a Central Sudanese Kingdom*, Franz Steiner Verlag, Stuttgart, 1989.

BARNES, James F., *Gabon: Beyond the Colonial Legacy*, Westview Press, Colorado, 1992.

BARTH, Heinrich, *Reisen und Entdeckungen in Nord- und Central-Afrika in den Jahren 1849 bis 1855*, Perthes, Gotha, 1860.

BARUH, Irving, "São Tomé'ye sürgüne gönderilen Yahudi çocuklar", *Şalom Gazetesi*, 10 Mayıs 2017.

BASEDAU, Matthia, *Politische Krise und Erdöl im Tschad: ein Modell am Ende?*, GIGA, 2006.

BAYNHAN, Simon, "Equatorial Guinea: The Terror and the Coup", *The World Today*, Cilt 36, Sayı 2, 1980.

BAYRAM, Mürsel, "Balkan-Afrika Yakınlaşmasının Dönemsel Niteliği", *Kırşehir Ahi Evran Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Cilt 2, Sayı 1, 2018.

BAYRAM, Mürsel, "Benin, Gabon ve Orta Afrika Cumhuriyeti'ndeki Siyasal İhtidalarda Libya Devrik Lideri Muammer Kaddafi'nin Etkisi", *Dünya Siyasetinde Afrika 5*, ed. İsmail Ermağan, Nobel, Ankara, 2018.

BAZENGUISSA-GANGA, Rémy, *Les voies du politique au Congo: Essai de sociologie historique*, Karthala, Paris, 1997.

BBC, "Burning Cameroon: Images you're not meant to see", 25 Haziran 2018.

BEGO, Fabio, "Race and Exclusion in State Socialism: African Students in Communist Albania", *Balkan Insight*, 22 Mart 2023.

BERG, Patrick, The Dynamics of Conflict in the Tri-Border Region of Sudan, Chad and the Central African Republic, Friedrich Ebert Foundation, 2008.

BERRY, Bruce, "Central African Republic - 1976 Flag Project", *CRW Flags*, 26 Aralık 2018.

BIGO, Didier, *Pouvoir et obéissance en Centrafrique*, Karthala, Paris, 1988, s. 63.

BIRMINGHAM, David, *Trade and Conquest in Angola: The Mbundu and their Neighbours under the Influence of the Portuguese,1483–1790*, Oxford University Press, 1966.

BISH, Alexandre, "Déby's Death Will Fuel Instability and Criminal Opportunity in the Sahel", Global Initiative Against Transnational Organized Crime, 23 Nisan 2022.

BORGER, Julian, "Dag Hammarskjöld's plane may have been shot down, ambassador warned", *The Guardian*, 4 Şubat 2024.

BORTOLOT, Alexander Ives, "Kingdoms of the Savanna: The Kuba Kingdom", *Heilbrunn Timeline of Art History*, The Metropolitan Museum of Art, New York, 2003.

BOTAN, Enes, *Modern Bir Japon Dini Akımı: Tenrikyo*, Yüksek Lisans Tezi, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, 2022.

BOUSSAID, Farid, "Brothers in Arms: Morocco's Military Intervention in Support of Mobutu of Zaire during the 1977 and 1978 Shaba Crises", *The International History Review*, Cilt 43, Sayı 1, 2020, s. 185–202.

BROADHEAD, Susan Herlin, "Beyond Decline: The Kingdom of the Kongo in the Eighteenth and Nineteenth Centuries", *The International Journal of African Historical Studies*, Cilt 12, Sayı 4, 1979, s. 615-650.

BURGESS, Stephen, "Military Intervention in Africa: French and US Approaches Compared", *Air & Space Power Journal – Africa and Francophonie*, Cilt 9, Sayı 2, 2018.

BUSH, Ray, "Imperialism and Africa", *Review of African Political Economy*, Cilt 51, Sayı 181, 2024.

BYAMUNGU, Christian-Géraud Neema, "Blue Metal Blues: Cobalt, the Democratic Republic of Congo, and China", *South African Institute of International Affairs*, No. 129, 2022.

CABESTAN, Jean-Pierre, "Gabon-China Relations: Towards a More Cautious Partnership", *African East-Asian Affairs,* No. 2, 2014, s. 8-10.

CAHOON, Ben, "Traditional States in the Central African Republic", *World Statesmen*, 15 Temmuz 2025.

CAMPOS, Alicia, "The Decolonization of Equatorial Guinea: The Relevance of the International Factor", *The Journal of African History*, Cilt 44, Sayı 1, 2003, s. 95–116.

Central Intelligence Agency, *Brazaville's Move to the Left*, OCI No. 0355/64C, Copy No. 56, 30 Ekim 1964, s. 3-6.

CHÉTIMA, Melchisedek, "Slavery and Its Aftermath in the Mandara Mountains", *The Historical Journal*, Cilt 63, Sayı 5, 2020, s. 1181-1203.

CLARK, John F. & David E. Gardinier, *Political Reform in Francophone Africa*, Westview Press, 1997.

CLARK, John F., "Foreign Intervention in the Civil War of the Congo Republic", *Issue: A Journal of Opinion*, Cilt 26, Sayı 1, 1998, s. 31–36.

COQUERY-VIDROVITCH, Catherine, *Le Congo au temps des grandes compagnies concessionaires, 1898–1930*, Mouton, Paris, 1972.

CORDELL, Dennis D., "Blood Partnership in Theory and Practice: The Expansion of Muslim Power in Dar Al-Kuti", *The Journal of African History*, Cilt 20, Sayı 3, 1979, s. 379-394.

DA SILVA, Filipa Ribeiro, *Dutch and Portuguese in Western Africa: Empires, Merchants and the Atlantic System, 1580–1674*, Brill, Leiden, 2011.

DABAN, Cihan, "Afrika'da Askeri-Politik Faaliyetlerin Sosyo-Ekonomik Yapılar Üzerindeki Etkileri: Gabon Cumhuriyeti Örneği", *İmgelem,* Cilt 5, Sayı 9, 2021, s. 271-273.

DAUGHTON, J. P., *In the Forest of No Joy: The Congo-Océan Railroad and the Tragedy of French Colonialism*, W. W. Norton & Company, New York, 2021.

DAVIES, Hugh, "Eisenhower ordered Congo assassination", *London Daily Telegraph*, 7 Ağustos 1981.

DAVIS, Zachary, "Equatorial Guinea: A Case Study in the Impact of the US-China Rivalry in Africa", *Foreign Policy Research Institute*, 8 Mayıs 2024.

DE DAMPIERRE, Éric, "Les idees-forces de la politique des Bandia, a travers les propos de leurs souverains (1870-1917)", *Africa: Rivista Trimestrale di Studi e Documentazione dell'Istituto Italiano per l'Africa e l'Oriente*, Cilt 53, Sayı 1, 1998.

DE E. UNAM, Hilda Varela Barraza, "Movimientos de Liberación en los Países de Expresión Portuguesa: El Caso del M.L.S.T.P." *Estudios de Asia y Africa*, Cilt 14, Sayı 2 (40), 1979, s. 308-322.

DE WAAL, Alex, The Conflict in Darfur, Sudan: Background and Overview, The World Peace Foundation, 2022.

DECRAENE, Pierre, "Barthélemy Boganda ou du projet d'État unitaire centrafricain à celui d'États-unis d'Afrique latine", *Relations Internationales*, No. 34, 1983, s. 215-226.

DELANCEY, Mark D., "The Spread of the Sooro Symbols of Power in the Sokoto Caliphate", *Journal of the Society of Architectural Historians*, Cilt 71, Sayı 2, 2012, s.168-185.

DELTOMBE, Thomas, *Kamerun! Une guerre cachée aux origines de la Françafrique (1948-1971)*, La Découverte, Paris, 2011.

DEMİR, İrem & Mustafa Hatipoğlu & Gülşen Çağatay "Türkiye ile São Tomé ve Príncipe Demokratik Cumhuriyeti arasında anlaşma", *Anadolu Ajansı*, 5 Ekim 2024.

DEMİRTAŞ, Tunç, "Gabon'da Darbeyi Kim Yaptı?", *SETA*, 5 Eylül 2023

DENİSOVA, Tatyana S. & Sergey V. Kostelyanets, "The Democratic Republic of the Congo: Political Instability and the Rwandan Factor", *Vestnik RUDN. International Relations*, Cilt 23, Sayı 1, 2023.

DEVECİOĞLU, Kaan, "Gabon'da Neden Darbe Girişimi Oldu?", *ORSAM*, 2 Eylül 2023.

DIEUNEDORT, Tchomeni & Chetfon Nawal & Djongoue Tchoula Viny, "The Evolution of Cameroonian Cooperation with the Soviet Union and the Russian Federation: A Historical and Geopolitical Analysis", *Asian Research Journal of Arts & Social Sciences*, Cilt 22, Sayı 12, 2024, s. 13-20.

DIKI-KIDIRI, Maurice, "Le sango dans la formation de la nation centrafricaine", *Politique africaine*, No. 23, 1986, s. 83-99.

DITTGEN, Romain & Daniel Large, "China's Growing Involvement in Chad: Escaping Enclosure?", *Occasional Paper* No. 11, South African Institute of International Affairs, 2010.

DJIAN, G., "Étude sur les Sénoussistes et leur action dans le centre africain", *Islam et sociétés au Sud du Sahara*, No. 6, 1992, s. 107-139.

DOĞRU, Alaattin & Tufan Aktaş, "Kamerun'un güvenliği İsraillilerin ellerinde", *Anadolu Ajansı*, 5 Şubat 2020.

DOUKHAN, David, *Multinational Joint Task Force (MNJTF) against Boko Haram — Reflections*, International Institute for Counter-Terrorism, 2020.

DOUTOUM, Mahamat Adoum, *Abéché 1917 : Chronique d'un massacre au coupe-coupe*, Centre Al Mouna, Ndjamena, 2002.

DURSUN, Davut, "Çad", *İslâm Ansiklopedisi*, Cilt 8, TDV, İstanbul, 1993, s. 153-157.

EKYAMBA, Ibrahim Steven, "Assessing the Challenges of Armed Groups in the Democratic Republic of Congo's Kivu Region", *International Journal of African Renaissance Studies - Multi-, Inter- and Transdisciplinarity*, Cilt 17, Sayı 1, 2022.

EL AMOURI, Sarah & Stefaan Smis, "The Colonial Policy of Racial Segregation and Forced Displacements of Mixed-Race Children (Métis) on Trial: Belgium Held Liable for Crimes Against Humanity", *ASIL Insights*, Cilt 29, Sayı 3, 2025.

ETONDE, Patricia, *King Njoya. An Analysis of a Figure in Cameroonian History*, GRIN Verlag, Münih, 2022.

EVANS-PRITCHARD, Edward E., "The Organization of a Zande Kingdom", *Cahiers d'Études africaines*, No. 4, 1960, s. 5-37.

EVANS-PRITCHARD, Edward E., "Zande Warfare", *Anthropos*, Cilt 52, Sayı 1/2, 1957, s. 239-262.

F., P. J., "Normalisation entre Brazzaville et Paris", *Le Monde*, 20 Ekim 1973.

Fédération des congolais de la diaspora, *Sassou Nguesso: L'irrésistible ascension d'un pion de la Françafrique*, Harmattan, Paris, 2009.

FERNANDO, Amós, "São Tomé e Príncipe: Golpe de Estado é uma invenção", *Deutsche Welle*, 6 Aralık 2022.

FLYNN, Abigael, *Stability and Instability in Former French Colonies: A Case Study between Gabon and Congo Brazzaville,* Union College Department of Political Science, 2014.

FOLAYAN, Kola, "Tripoli-Bornu Political Relations, 1817-1825", *Journal of the Historical Society of Nigeria*, Cilt 5, Sayı 4, 1971, s. 463-476.

FOMINE, Fru Mayela Franklin, "A Concise Historical Survey of the Bamum Dynasty and the Influence of Islam in Foumban, Cameroon, 1390–Present", African Anthropology, Cilt 16, Sayı 1-2, 2009, s. 75–77.

FOUTE, Franck, "Paul Biya, Israel's strongest ally in Africa?", *The Africa Report*, 31 Ekim 2023.

FRANCIS, Suzanne, "Violence against Muslims: Conquered, Not Fully Colonized, in the Making of the Muslim Other in the Central African Republic", *African Studies Review* Cilt 68, Sayı 1, 2025, s. 68–90.

FRIEDRICH, Adolf, *From the Congo to the Niger and the Nile: An Account of the German Central African Expedition of 1910-1911*, Duckworth & Co., Londra, 1913, s. 202.

FRYNAS, Jędrzej George & Geoffrey Wood & Ricardo M. S. Soares de Oliveira, "Business and Politics in São Tomé e Príncipe: From Cocoa Monoculture to Petro-State", *African Affairs*, Cilt 102, Sayı 406, 2003, s. 51-80.

GAGLIARDI-BAYSSE, Apolline, *Dynamiques de formation et de reproduction des elites politiques centrafricaines*, Mémoire en vue de l'obtention du master 2 recherche en science politique, Université Paris I, 2009.

GARDINIER, David E., "France and Gabon since 1993: The Reshaping of a Neo-Colonial Relationship", *Journal of Contemporary African Studies,* Cilt 18, Sayı 2, 2000, s. 225.

GARFIELD, Robert, "Public Christians, Secret Jews: Religion and Political Conflict on São Tomé Island in the Sixteenth and Seventeenth Centuries", *The Sixteenth Century Journal*, Cilt 21, Sayı 4, 1990.

GARGOUM, Tamer M. Ibrahim, "Post-international Intervention Libya: The Challenges Against State-Building," Lectio Socialis, Cilt 6, Sayı 2, 2022, s. 93–108.

GAUTHIER, Bernard & Albert Zeufack, "Governance and Oil Revenues in Cameroon", *OxCarre Working Papers*, No. 38, 2009.

GAUZE, René, *The Politics of Congo-Brazzaville*, Hoover Institution Press, Stanford, 1973.

GBADAMOSI, Nosmot, "Coup leader wins Gabon's presidential election", *Foreign Policy*, 16 Nisan 2025.

GENÇOĞLU, Halim, "Afrika'da Unutulan bir İsyanyol Sömürgesi: Ekvator Ginesi", *Independent Türkçe*, 2023

GIROUX, Jennifer, David Lanz & Damiano Sguaitamatti, "The Tormented Triangle: The Regionalisation of Conflict in Sudan, Chad and the Central African Republic", *Working Paper* No. 47, Center for Security Studies, Zürih, 2009.

GLEIJESES, Piero, "Truth or Credibility: Castro, Carter, and the Invasions of Shaba", *The International History Review*, Cilt 18, Sayı 1, 1996, s. 70-103.

Global Conflict Tracker, "Conflict in the Democratic Republic of Congo", 17 Haziran 2025.

Global Witness, "A Game of Stones", 22 Haziran 2017.

GÖKGEDİK, İsa, *Sahrâaltı (Bilâdüssûdan) Afrika'da Çad Havzası Sultanlıkları ve Osmanlılar ile Münasebetleri*, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, 2020.

GORDON, David M., "The Abolition of the Slave Trade and the Transformation of the South-Central African Interior during the Nineteenth Century", *The William and Mary Quarterly*, Cilt 66, Sayı 4, 2009, s. 915-938.

GRAÇA, Ramusel, "Ex-mercenário afirma que Trovoada financiou golpe de Estado", *Deutsche Welle*, 11 Haziran 2019.

GRAHAM-HARRISON, Emma & Andreas Rocksen & Mads Brügger, "Man accused of shooting down UN chief: Sometimes you have to do things you don't want to", *The Guardian*, 12 Ocak 2019.

GRANGUILLHOME, Rogelio vd., Lake Chad Regional Economic Memorandum: Development for Peace, The World Bank Group Press, 2021.

GRECO, Elisa & Ben Radley, "Africa and Permanent (Global) Wars", *Review of African Political Economy*, Cilt 52, Sayı 183, 2025.

HAIRSINE, Kate, "Pandora Papers expose African leaders' offshore secrets", *Deutsche Welle*, 10 Nisan 2021.

HAKIM, Najib J. & Richard P. Stevens, "Zaire and Israel: An American Connection", *Journal of Palestine Studie*s, Cilt 12, Sayı 3, 1983.

HAMILTON, Daniel S., "Checkbook Diplomacy", *Center for Transatlantic Relations*, 2016.

HASKIN, Jeanne M., *The Tragic State of the Congo: From Decolonization to Dictatorship*, Algora, New York, 2005, s. 44-45.

HEYWOOD, Linda M., "Slavery and Its Transformation in the Kingdom of Kongo: 1491-1800", *The Journal of African History*, Cilt 50, Sayı 1, 2009, s. 1-22.

HOINATHY, Remadji & Nirvaly Mooloo, "A hopeful Gabon looks to the future", *Institute for Security Studies*, 8 Mayıs 2025.

HOINATHY, Remadji & Raoul Sumo Tayo, "Decades of security cooperation under threat in Lake Chad Basin", *Institute for Security Studies*, 27 Ocak 2025.

HOLL, Augustin F. C., "The Cemetery of Houlouf in Northern Cameroon (AD 1500-1600): Fragments of a Past Social System", *African Archaeological Review*, Cilt 12, 1994, s. 133-170.

HORIUCHI, Midori, "A Unique Expression of Doctrine: A Case Study of the Tenrikyo Congo-Brazzaville Church", *Tenri Journal of Religion*, Cilt 45, 2017, s. 49-61.

HSU, Stacy, "Sao Tome and Principe cuts Taipei ties", *Taipei Times*, 22 Aralık 2016.

HUGEUX, Vincent, *Tyrans d'Afrique: Les mystères du despotisme postcolonial*, Perrin, 2021, s. 34-81.

Human Rights Watch, Enabling a Dictator: The United States and Chad's Hissène Habré, 1982–1990, 2016.

Human Rights Watch, The Plain of the Dead: The Chad of Hissène Habré (1982–1990), 2013.

HUSTED, Tomas F. & Alexis Arieff, "Failed Coup Attempt in Gabon", *Library of Congress Washington DC*, Ocak 2019, s. 1-4.

IBRAHM, Abdullahi Ali, "Breaking The Pen: The Ja'aliyyin Identity Revisited", *American Journal of Islamic Social Sciences*, Cilt 5, Sayı 1, 1988.

ICG, *Central African Republic: Anatomy of a Phantom State*, Nairobi/Brüksel, 2007.

ICG, "DR Congo: Ending the Cycle of Violence in Ituri", 15 Temmuz 2020.

ICG, "Türkiye'nin Büyüyen İnsansız Hava Aracı İhracatı", 20 Aralık 2023.

ISMAEL, Tareq Y., "The People's Republic of China and Africa", *The Journal of Modern African Studies*, Cilt 9, Sayı 4, 1971.

JEUFFIN, Antoine, "Les diamants de Bokassa : l'affaire qui a empoisonné la campagne présidentielle de Valéry Giscard d'Estaing", 3 Aralık 2020.

JOSEPH, Richard A., "Ruben Um Nyobé and the Kamerun' Rebellion," *African Affairs*, Cilt 73, Sayı 293, 1974, s. 428-448.

JOSEPH, Richard, Radical Nationalism in Cameroun: Social Origins of the UPC Rebellion, Oxford University Press, Oxford, 1977.

JUVENAL, Clause, "Equatorial Guinea: A Bloody Decade", *The Washington Post*, 1979.

KARACAKAYA, Recep vd., *Osmanlı İdaresinde Sudan*, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, İstanbul, 2013, s. 306-307.

KAVAS, Ahmet, "Osmanlı-Tibu Münasebetleri: Büyük Sahra'da Reşade (Çad) ve Kavar (Nijer) Kazalarının Kurulması", *İslâm Araştırmaları Dergisi*, Sayı 4, İstanbul, 2000, s. 69-103.

KAVAS, Ahmet, "Vedây", *İslam Ansiklopedisi*, Cilt 42, TDV, İstanbul, 2012, s. 594-596.

KAYGUSUZ, Barış, "4 soruda Gabon'daki darbe hakkında bütün bilinenler", *Independent Türkçe*, 30 Ağustos 2023.

KAYHAN, Selim & Abdallatif Mahamat Yacoub, "Did Something Change in Chad after The Oil Era? Evidence from A Rolling-Windows Analysis", Journal of International Trade and Economic Researches, Cilt 5, Sayı 1, 2021.

KEESE, Alexander, "First Lessons in Neo-Colonialism: The Personalisation of Relations between African Politicians and French Officials in Sub-Saharan Africa, 1956–66", *The Journal of Imperial and Commonwealth History*, Cilt 35, Sayı 4, 2007, s. 599-601.

KEESE, Alexander, "Forced Labour in the Gorgulho Years: Understanding Reform and Repression in Rural São Tomé e Príncipe, 1945–1953," *Itinerario*, Cilt 38, Sayı 1, 2014, s. 103–124.

KELLER, Edmond J., "Whither Afromarxist Regimes? A Comparative Preliminary Analysis," *Journal of Third World Studies*, Cilt 9, Sayı 2, 1992, s. 288.

KEUTCHA, Jean, "L'originalité de la politique extérieure du Cameroun", *Le Monde Diplomatique*, Ağustos 1975, s. 24.

KIRIAKOU, Héloïse & Matt Swagler, "Brazzaville: Crossroads of the Revolutionary Left in Central Africa in the1960s and 1970s", *Revolutionary Movements in Africa: An Untold Story*, Pascal Bianchini & Ndongo Samba Sylla & Leo Zeilig (ed.), Pluto Press, 2024, s. 160-163.

KLEIN, David, "U.S Returns to Equatorial Guinea Millions Sezied from its Corrupt VP", *OCCRP*, 23 Eylül 2021

KNOLL, Arthur J. & Hermann J. Hiery (ed.), *The German Colonial Experience: Select Documents on German Rule in Africa, China, and the Pacific*, University Press of America, Lanham, 2010.

KONINGS, Piet & Francis B. Nyamnjoh, "The Anglophone Problem in Cameroon", The Journal of Modern African Studies, Cilt 35, Sayı 2, 1997.

KPALEM, Victor, *Rien que la vérité: la face cachée des crises politiques en Centrafrique*, Publibook, Paris, 2015.

KURT, Mustafa Yasir, "Portekiz'in Afrika'daki Kara Tarihinden Bir Kesit: Batepa Katliamı", *Afrika Araştırmacıları Derneği*, 28 Ocak 2019.

KURTULUŞ, Rıza, "Bagirmi", *İslam Ansiklopedisi*, Cilt 4, TDV, İstanbul, s. 423-424.

LAGAMMA, Alisa, *Kongo: Power and Majesty*, The Metropolitan Museum of Art, 2015.

LANGE, Dierk, "Idris Alawma", *Dictionary of African Biography*, Henry Louis Gates, Emmanuel Akyeampong, Steven J. Niven (ed.), Oxford University Press, 2012.

LANGE, Dierk, "The Early Magistrates and Kings of Kanem as Descendants of Assyrian State Builders", *Anthropos*, Cilt 104, Sayı 1, 2009, s. 3-24.

LANNE, Bernard, "Résistances et mouvements anticoloniaux au Tchad (1914-1940)", *Outre-Mers: Revue d'histoire*, Cilt 80, Sayı 300,1993, s. 425–442.

LANNE, Bernard, *Histoire politique du Tchad de 1945 à 1958: Administration, partis, élections*, Karthala, Paris, s. 197-218.

Le Monde, "L'ex-empereur Bokassa est indésirable en France; M. Dacko annonce la formation d'un gouvernement de salut public", 24 Eylül 1979.

LEINWEBER, Ashley E., "The Muslim Minority of the Democratic Republic of Congo: From Historic Marginalization and Internal Division to Collective Action", *Cahiers d'études africaines*, No. 206-207, 2012, s. 517.

LEMARCHAND, René, "The Limits of Self-Determination: The Case of the Katanga Secession", *The American Political Science Review*, Cilt 56, Sayı 2, 1962, s. 404-416.

LEMELLE, Tilden J., "The Liberation of Spanish Guinea", *Africa Today*, Cilt 14, Sayı 4, 1967, s. 17-18.

LEWIS, David & Filipp Lebedev & Giulia Paravicini, "Russian power creeps across West Africa with Equatorial Guinea mission", *Reuters*, 12 Kasım 2024.

LIBA, Moshe, *Jewish Child Slaves in Sao Tome*, New Zealand Jewish Chronicle Pub., 2003.

LOMBARD, Louisa, "Central African Republic: President Michel Djotodia and the good little putschist's tool box", *African Arguments*, 2 Nisan 2013.

LOUGHTON, James Robert, "Ambazonia: Africa's Hidden Crisis", *Global Weekly*, 15 Nisan 2024.

MACCHIARELLI, Roberto & Aude Bergeret-Medina & Damiano Marchi & Bernard Wood, "Nature and Relationships of Sahelanthropus Tchadensis", *Journal of Human Evolution*, Cilt 149, 102898, 2020.

MACIAS, Monica, *Black Girl from Pyongyang*, Duckworth, 2023.

MACLEAN, Ruth, "Video shows Cameroon army killing women and children, says Amnesty", *The Guardian*, 13 Temmuz 2018.

MAIZA-LARRARTE, Andoni & Gloria Claudio-Quiroga, "The Impact of Sicomines on Development in the Democratic Republic of Congo", *International Affairs*, Cilt 95, Sayı 2, 2019.

MARTIN, B. G., "Kanem, Bornu, and the Fazzan: Notes on the Political History of a Trade Route", *The Journal of African History*, Cilt 10, Sayı 1, 1969, s. 15–27.

MARTIN, Phyllis M., *The External Trade of the Loango Coast, 1576–1870: The Effects of Changing Commercial Relations on the Vili Kingdom of Loango*, New York: Oxford University Press, 1972.

MARTINEZ, Eliot O., "They Were There to Rule: Culture, Race, and Domination in Spanish Equatorial Guinea, 1898–1963", *Afro-Hispanic Review*, Cilt 35, Sayı 1, 2016, s. 36–59.

MASSEMA, Albert Roger, *Crimes de sang et pouvoir au Congo-Brazzaville: Les assassinats de Lazare Matsocota, Joseph Pouabou, Anselme Massoueme, Ange Diawara, Marien Ngouabi et Pierre Anga*, Editions l'Harmattan, Paris, 2005.

MASTERSON, Grant & Melanie Meirotti (ed.), Checks and Balances: African Constitutions and Democracy in the 21st

Century, Johannesburg, 2017.

MAYAG, Monique Ngo, "History says only one German-Duala treaty was signed on July 12, 1884. True?", *SBBC*, 12 Temmuz 2017.

MEDITZ, Sandra W. & Tim Merrill, *Zaire: A Country Study*, Federal Research Division, Washington, 1994.

Memorandum for Mr. Brent Scowcroft, the White House, Response by President Ford to letter from President Bokassa, Ref: NSC log number 7508317, December 18, 1975, 7603811/XR-7524929, 24 Şubat 1976.

MONICO, Gabriella, "Tropical Fascism", *Masters Review*, 23 Haziran 2025.

MOUSSA, Bobbo, "Boko Haram dans la région de l'Extrême-Nord du Cameroun : l'arbre qui cache la forêt", *Ifri Note*, No. 32, 2022, s. 4-24.

MUSAMBACHIME, Mwelwa C., "Military Violence against Civilians: The Case of the Congolese and Zairean Military in the Pedicle 1890-1988", *The International Journal of African Historical Studies*, Cilt 23, Sayı 4, 1990, s. 643-664.

N1 Info, "President of Equatorial Guinea: Serbia is our ally", 13 Kasım 2024.

NAKO, Madjiasra & Paul-Marin Ngoupana, "Celebrations in Central African Republic as leader resigns", *Reuters*, 10 Ocak 2014.

NDOUA, Pierre Didier Nyongo & Kaveh Vaghar, "Bwiti, iboga, trance and healing in Gabon", *Mental Health, Religion & Culture*, Nisan 2019, s. 755-762.

NELSON, Samuel Henry, *Colonialism in the Congo Basin, 1880-1940*, Ohio University Press, 1994.

NetBlocks, "Internet shutdown in the Republic of the Congo on election day", 21 Mart 2021.

NGOH, Victor Julius, History of Cameroon since 1800, Presbook, Limbe, 1996, s. 126.

NGOLET, François, "Ideological Manipulations and Political Longevity: The Power of Omar Bongo in Gabon since 1967", *African Studies Review*, Cilt 43, Sayı 2, 2000.

NGOLIO, Jean-Pierre, "Bokassa denies he ordered grandson poisoned", *UPI Archives*, 29 Ocak 1987.

NJIE, Paul, "Gabon coup leader wins election by huge margin", *BBC*, 13 Nisan 2025.

NOUMBISSI, Abia, "Sultan Njoya visits Berlin: Asks for restitution of stolen throne to the Bamoun people", *JNews*, 28 Temmuz 2023.

NOUZILLE, Vincent, *Les tueurs de la République : assassinats et opérations spéciales des services secrets*, Fayard, Paris, 2015.

NSOKELE, Colette Mwamba & Faila Kitomene Kika, "Local Knowledge and Information Initiatives in the Conflict-Affected Eastern Democratic Republic of Congo", *Development in Practice*, 2024.

NTUNG, Alex, "Dynamics of Local Conflict in the Democratic Republic of Congo: Challenges Ahead for President Félix Tshisekedi Tshilombo", *The Fletcher Forum of World Affairs*, Cilt 43, Sayı 2, 2019.

NUNEZ, Alejandra Mahiques, *The Hidden History of Equatorial Guinea : Reasons behind the Silence of the Spanish Press around Macías Nguema's Regime (1968-1979)*, Leiden University Scholarly Publications, 2013.

O'TOOLE, Thomas, "Made in France: The Second Central African Republic", *Proceedings of the French Colonial Historical Society*, Cilt 6, 1982, s. 136-146.

O'TOOLE, Thomas, "The 1928-1931 Gbaya Insurrection in Ubangui-Shari: Messianic Movement or Village Self-Defense?", *Canadian Journal of African Studies*, Cilt 18, Sayı 2, 1984, s. 329-344.

OBA, Dominique, "The Outline of the Signing of the Treaty between Makoko-Brazza in 1880", *American Journal of Engineering Research*, Cilt 6, Sayı 5, 2017, s. 14-18.

OROSZ, Kenneth J., "Njoya's Alphabet: The Sultan of Bamum and French Colonial Reactions to the A ka u ku Script", *Cahiers d'Études Africaines* , Cilt 55, Sayı 217, s. 45-66.

PETEGOU, Falk Litane, "Security in Competition: Analyzing the Perceptions of Boko Haram in the Far North of Cameroon", *Network for Strategic Analysis*, 12 Haziran 2025.

PETIT, Pierre, "Art et histoire des Luba méridionaux. Partie II ethnicité, histoire politique et ateliers sur les frontiéres sud du royaume," *Anthropos*, Cilt 100, Sayı 1, 2005, s. 17–33.

PICARD, Maurin, "Mobutu, allié stratégique de la France au cœur de l'Afrique", *L'Empire qui ne veut pas mourir: Une histoire de la Françafrique*, Thomas Borrel, Amzat Boukari-Yabara, Benoît Collombat, Thomas Deltombe (ed.), Le Seuil, 2021, s. 417-426.

PONTICELLI, Nathanaël, "La France a-t-elle encore un rôle à jouer en République centrafricaine ?", *Revue internationale et stratégique*, No. 112, 2018/4, s. 20-31.

Ports Europe, "Russian navy to replace Tartus and Tobruk with Equatorial Guinea ports", 26 Ocak 2025.

POWELL, Nathaniel, "Experts in Decolonization: France in Chad, 1960–1972", SSRN, 2016.

Radio France International, "Présidentielle en RCA: les soutiens de Bozizé accusent la France", 9 Aralık 2015.

RADLEY, Ben, "Green Imperialism, Sovereignty, and the Quest for National Development in the Congo", *Review of African Political Economy*, Cilt 50, Sayı 177-178, 2023, s. 322-339.

Radu, Michael Sabin, *The Foreign Policy of the African People's Republics: Angola, Mozambique, Congo and Benin, 1975-1981*, Doktora Tezi, Columbia Üniversitesi, 1992, s. 677.

RAPANYANE, Makhura. B., "China's Involvement in the Democratic Republic of Congo's Resource Curse Mineral Driven Conflict: an Afrocentric Review", *Contemporary Social Science*, Cilt 17, Sayı 2, 2022.

REED, Michael C., "Gabon: A Neo-Colonial Enclave of Enduring French Interest", *The Journal of Modern African Studies,* Cilt 25, Sayı 2, 1987, s. 296-299.

REEFE, Thomas Q., "Traditions of Genesis and the Luba Diaspora", *History in Africa*, Cilt 4, 1977, s. 183–206.

REID, Stuart A., *The Lumumba Plot: The Secret History of the CIA and a Cold War Assassination*, Alfred A. Knopf, 2023.

Reuters, "Nigeria and Equatorial Guinea sign gas pipeline projects", 15 Ağustos 2024.

Reuters, "World Court backs Equatorial Guinea in islands dispute with Gabon", 19 Mayıs 2025.

REYNTJENS, Filip, "Briefing: Democratic Republic of Congo: Political Transition and beyond", *African Affairs,* Cilt 106, Sayı 423, 2007.

RICARD, Laurie, "L'État colonial face à l'activisme de Barthélémy Boganda", *Commandement colonial, résistances et décolonisation: Une histoire de l'Afrique contemporaine,* Patrick Dramé & Boris Lukic (ed.), Les Éditions de l'Université de Sherbrooke, s. 157-169.

RICH, Jeremy, "Zemio Ikpiro, Zande", *Dictionary of African Biography*, Cilt 6, Emmanuel K. Akyeampong & Henry Louis Gates, Jr. (ed.), Oxford University Press, New York, s. 239-240.

RUBBERS, Benjamin, "Mining and the scalar transformations of the state in the Democratic Republic of Congo", *The Journal of Modern African Studies*, Cilt 61, Sayı 1, 2023.

SAH, Zéphirin & Raymond Menga-Poaty, "Memory Likeness of Fulbert Youlou (1947-1963)", *International Journal of Social Service and Research,* Cilt 3, Sayı 1, 2023.

SAH, Zéphirin, "Pierre Savorgnan De Brazza, a Life, a Story with the Congo", *Randwick International of Social Sciences Journal,* Cilt 3, Sayı 4, 2022.

ŞAHİN, Yasin, *Kamerun'un Uluslararası Ortaklıkları: Türkiye, İsrail ve Almanya Örnekleri*, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi, 2023.

SAMUEL, Isaac, "A Political History of the Kotoko City States (ca. 1000-1900): Urbanism and State Building in the Lake Chad Basin", *African History Extra*, 26 Şubat 2023.

SEIBERT, Gerhard, "Colonialismo em São Tomé e Príncipe: hierarquização, classificação e segregação da vida social", *Anuário Antropológico*, Cilt 40, Sayı 2, 2015.

SEIBERT, Gerhard, "Everything you need to know about São Tomé and Príncipe's presidential elections", *African Arguments*, 14 Temmuz 2016.

SEIBERT, Gerhard, "São Tomé e Príncipe : Military Coup as a Lesson ?" *Lusotopie*, N°3, 1996.

SEIBERT, Gerhard, "The Bloodless Coup of July 2003 in São Tomé e Príncipe", *Lusotopie*, N°10, 2003, s. 245-260.

SEIBERT, Gerhard, *Comrades, Clients and Cousins: Colonialism, Socialism and Democratization in São Tomé and Príncipe*, Brill, Leiden, 2006, s.24

SHARIFE, Khadija & Mark Anderson, "Congo-Brazzaville strongman buys secret weapons haul from Azerbaijan", *OCCRP*, 22 Şubat 2021.

SIEGLE, Joseph & Hany Wahila , "Gabon: Junta Navigating Glide Path to Consolidate Power", *Africa Center for Strategic Studies,* 13 Ocak 2025.

SIRADAĞ, Abdurrahim, "Explaining the Conflict in Central African Republic: Causes and Dynamics", *Epiphany: Journal of Transdisciplinary Studies*, Cilt 9, Sayı 3, 2016, s. 95.

SOMMERDYK, Stacey, *Trade and Merchant Community of the Loango Coast in the Eighteenth Century*, Doktora Tezi, University of Hull, 2012.

Staatliche Museen zu Berlin, "Mandu Yenu: Der Königsthron von Bamum", 10 Ağustos 2025.

STANZIANI, Alessandro, "The Abolition of Slavery and the New Labour Contract in French Equatorial Africa, 1890–1914", *The Palgrave Handbook of Bondage and Human Rights in Africa and Asia,* Gwyn Campbell & Alessandro Stanziani (ed.), Palgrave Macmillan, New York, s. 229.

STANZIANI, Alessandro, *Labor on the Fringes of Empire Voice, Exit and the Law*, Palgrave, 2018.

STEARNS, Jason, "Involution and symbiosis: the self-perpetuating conflict in the Democratic Republic of Congo", *International Affairs*, Cilt 98, Sayı 3, 2022, s. 873-891.

Stratejik Düşünce Enstitüsü, "Türkiye ile Gabon 8 anlaşma imzaladı, Gabon Cumhurbaşkanı 'Türk Uzmanlığı bize son derece yardımcı oldu' dedi", 1 Ağustos 2025.

SULEIMAN, Muhammad Reza, "The Multinational Joint Task Force as a Means of Resolving Boko Haram Conflicts in Lake Chad Region", *Tahoua-Sakola International Symposium on Security, Migration and Development*, Tahoua, 2017.

SULLIVAN, Rory, "DR Congo's parliament votes to lift immunity of former President Joseph Kabila", *Euronews*, 23 Mayıs 2025.

SWED, Ori & Alessandro Arduino, "Do Mercenaries Perform Better than States? Evaluating the Wagner Group's Impact on Central African Republic", *Small Wars & Insurgencies*, Cilt 36, Sayı 1, 2024, s. 59–86.

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri, 242-81-6, 29 Kasım 1969.

Taiwan Review, "Friend from Central Africa", 1 Kasım 1970.

TAKOUGANG, Joseph & Milton Krieger, African State and Society in the 1990s: Cameroon's Political Crossroads, Westview Press, Boulder, 1998.

Telegrafi, "Does Sao Tome withdraw recognition for Kosovo?", 2013.

The Database of Israeli Military and Security Export, "Cameroon", https://dimse.info, 16 Ağustos 2025.

The Economist Intelligence, "São Tomé signs a five-year co-operation agreement with China", 2 Mayıs 2017.

The Govenment of the Republic of Serbia, "Relations between Serbia, São Tomé and Príncipe improving", 17 Ocak 2024.

The New York Times, "Fulbert Youlou, ex-Congo leader", 7 Mayıs 1972.

The New York Times, "Gabon chief clears U.S. of role in plot", 17 Mart 1964.

The New York Times, "Survivors describe massacre in Bangui", 30 Eylül 1979.

The New York Times, "U.S. queries France on rumor Americans aided Gabon coup", 12 Mart 1964.

THORNTON, John K., "Afro-Christian Syncretism in the Kingdom of Kongo", *The Journal of African History*, Cilt 54, Sayı 1, 2013, s. 53–77.

THORNTON, John K., "The Origins and Early History of the Kingdom of Kongo, c. 1350-1550", *The International Journal of African Historical Studies*, Cilt 34, Sayı 1, 2001, s. 89–120.

THORNTON, John K., "The Origins of Kongo: A Revised Vision", *The Kongo Kingdom The Origins, Dynamics and Cosmopolitan Culture of an African Polity*, Koen Bostoen & Inge Brinkman (ed.), Cambridge University Press, 2018.

THORNTON, John K., *A History of West Central Africa to 1850*, Cambridge University Press, 2020.

THORNTON, John K., *The Kongolese Saint Anthony: Dona Beatriz Kimpa Vita and the Antonian Movement*, 1684-1706, Cambridge University Press, 1998.

TILOUNE, Joan, "Faustin-Archange Touadéra paves the way for Emirati and Russian military sites", *Africa Intelligence*, 31 Mart 2025.

TILOUNE, Joan, "Touadéra switches allegiance in Sudan civil war", *Africa Intelligence*, 13 Kasım 2024.

Time, "Congo Republic: Movement to the Right", 16 Ağustos 1968.

TITECA, Kristof & Daniel Fahey, "The Many Faces of a Rebel Group: the Allied Democratic Forces in the Democratic Republic of Congo", *International Affairs*, Cilt 92, Sayı 5, 2016.

TITECA, Kristof & Patrick Edmond, "The Political Economy of Oil in the Democratic Republic of Congo (DRC): Corruption and Regime Control", *The Extractive Industries and Society*, Cilt 6, Sayı 2, 2019.

TITLEY, Brian, *Dark Age: The Political Odyssey of Emperor Bokassa*, McGill-Queen's University Press, Montreal, 1997.

ŢIU, Ilarion, "Republica Africa Centrală, la picioarelelui Ceauşescu", *Historia*, 13 Haziran 2018.

TÖDT, Daniel, *The Lumumba Generation: African Bourgeoisie and Colonial Distinction in the Belgian Congo*, De Gruyter, Berlin, 2021, s. 118-155.

TRAFFORD, Robert & Nick Turse, "Cameroonian troops tortured and killed prisoners at base used for U.S. drone surveillance", *The Intercept*, 20 Temmuz 2017.

TUBIANA, Jérôme & Claudio Gramizzi, Tubu Trouble: State and Statelessness in the Chad–Sudan–Libya Triangle, Small Arms Survey, Cenevre, 2017.

TUBIANA, Jérôme & Marielle Debos, "Déby's Chad: Political Manipulation at Home, Military Intervention Abroad, Challenging Times Ahead", *Peaceworks* No. 136, 2017.

TÜRK, Osman, *Bölgesel Güvenlik Kompleksi Teorisi Kapsamında Sahel Bölgesi'nde Aşırılık ve Boko Haram: Çad Cumhuriyeti Örneği*, Doktora Tezi, Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2024.

VAN DER LINDEN, Mieke, "French Equatorial Africa", *The Acquisition of Africa (1870-1914)*, Randall Lesaffer (ed.), Brill, 2017.

VANGROENWEGHE, Daniel, "The Leopold II Concession System Exported to French Congo with as Example the Mpoko Company", *Belgisch Tijdschrift voor Nieuwste Geschiedenis*, Cilt 36, Sayı 3-4, 2006, s. 327.

VANSINA, Jan, *Being Colonized: the Kuba Experience in Rural Congo, 1880-1960*, University of Wisconsin Press, 2010.

VANSINA, Jan, *Paths in the Rainforest: Toward a History of Political Tradition in Equatorial Africa*, University of Wisconsin Press, Madison, 1990.

VANSINA, Jan, *The Children of Woot: A History of the Kuba Peoples*, University of Wisconsin Press, Madison, 1978.

VANSINA, Jan, *The Tio Kingdom of the Middle Congo, 1880-1892*, Oxford University Press, 1973.

VLAVONOU, Gino, "Understanding the Failure of the Séléka Rebellion", *African Security Review*, Cilt 23, Sayı 3, 2014, s. 318-326.

WAUTHIER, Claude, "Africa's freemasons: A strange inheritance", *Le Monde diplomatique*, Eylül 1997.

WEISSMAN, Stephen R., "What Really Happened in Congo: The CIA, the Murder of Lumumba, and the Rise of Mobutu", *Foreign Affairs*, Cilt 93, Sayı 4, 2014, s. 14–24.

WILLIAMS, Susan, *Who Killed Hammarskjöld? The UN, the Cold War, and White Supremacy in Africa*, Columbia University Press, New York, 2011.

WILSON, Anne, "Long Distance Trade and the Luba Lomami Empire", *The Journal of African History*, Cilt 13, Sayı 4, 1972, s. 575-589.

World Statesmen, "Cameroon Traditional States", 2 Ağustos 2025.

WRIGHT, John, *Libya, Chad and the Central Sahara*, Hurst & Company, Londra, 1989.

WRIGHT, Richard, "To French Readers", *The Mississippi Quarterly*, Cilt 42, Sayı 4, 1989, s. 359-364.

WRIGHT, Richard, *White Man, Listen!* Doubleday, New York, 1957.

YACOUB, Abdallatif Mahamat, "Çad-Türkiye Ekonomik İlişkileri", Medeniyet ve Toplum, Cilt 2, Sayı 1, 2018.

YACOUB, Ahmad, Le Lac Tchad sans Boko Haram en 2022 c'est possible, CEDPE, N'djamena, 2022.

YATES, Douglas A., *Historical Dictionary of Gabon*, Scarecrow Press, Lanham, 2017, s. 7-9.

YILDIRIM, Göksel, "Türk Zırhlısı Yörük, ilk görevine Afrika'da başladı", Anadolu Ajansı, 22 Mayıs 2022.

YOULOU, Fulbert, *J'accuse la Chine*, Éditions de la Table ronde, Paris, 1966.

YOUNG, Crawford, *The Postcolonial State in Africa: Fifty Years of Independence, 1960–2010*, University of Wisconsin Press, Madison, 2012.

ZANGATO, Etienne, "Megalithism and Territoriality in Eastern Adamawa Plateau", *Oxford Research Encyclopedia of Anthropology*, 2022.

ZUBER, David, "François Tombalbaye (1918–1975)," BlackPast, 17 Mart, 2022.

Osmanlı Dönemi
KÜRD RAPORLARI

Mehmet Emin ÜNER

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1862
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Ağustos 2025

ISBN: 978-625-396-604-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÜNER, Mehmet Emin
Osmanlı Dönemi
KÜRD RAPORLARI

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

BOA. BEO. AYN.d. no. 392.

BOA. MLV. 669-79.

BOA. İ.MSM. 51-1310.

BOA. MLV. 669-79

BOA. YMM 48/39-2.

BOA. YEE, 47/27.

BOA. Y. A. HUS. 160. 111.

BOA. YEE. 11.6.

BOA. ŞD. 2435-59.

BOA. ŞD. 1457-6.

BOA. Y. PRK. UM. 3-37.

BOA. DH. SAİDd. No 1.

BOA. Y. PRK. ŞD. 1-13-2.

BOA. DH. SAİDd. 47-95.

BOA. Y. EE. 12-30.

BOA. Y.PRK. MYD -1-51.

BOA. Y.EE. 8-21.

BOA. Y.EE. 8-11-2.

BOA. Y.EE. 131-32.

BOA. Y. EE. 13-9.

BOA. Y. EE. 81-32.

BOA. Y.EE. 97-55.

BOA. Y.EE. 97-55.

BOA. Y.PRK. BŞK 4/46.

BOA, DH. EUM. MTK. 77-52.

BOA. DH. ŞFR. 57-328.

BOA. DH. ŞFR. 60-140.

BOA. DH. ŞFR. 63-151.

BOA. ŞFR. 62.187.

BOA. ŞFR. 62.188.

BOA. ŞFR. 62.202.

BOA. ŞFR. 63.172.

BOA. ŞFR. 63.188.

BOA. ŞFR. 63.215.

BOA. ŞFR. 63.224.

BOA. ŞFR. 63. 187.

BOA. DH. SAİDd. No. 8.

BOA. HSDHADB. 6-18.

BOA. HSDHADB. 6-18.

BOA. MV. 161-22.

BOA. BEO. 4041.

BOA. HSDHADB/144.

BOA. DH. İD 26-17.

Ahmed Rifat Efendi, Lûgat-ı Tarihiyye ve Coğrafiyye, İstanbul 1299, c. 6.

Ahmet Lütfi Efendi, Vak'anüvis Ahmet Lütfi Efendi Tarihi, (Eski yazıdan aktaran Yücel Demirel), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1999, c. 8.

Akbaş, Mehmet, Kürtler, İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2019, Ek-2.

Akçura, Belma, Devletin Kürt Filmi 1925-2009 Kürt Raporları, New Age Yayınları, İstanbul 2009.

Aksu, Cevat, Dâr-ı Şûrâ-yı Askeri (Kuruluşundan 1876 Yılına Kadar), Türkiye Cumhuriyeti Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih (Yakınçağ Tarihi) Anabilim Dalı, Ankara 2004, s. 48.

Akyıldız, Ali, Şurâ-yı Devlet, İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2010, c. 39.

Alakom, Rohat, Eski İstanbul Kürtleri, Avesta Yayınları, İstanbul 2012.

Ali Emîrî Efendi, Osmanlı Doğu Vilâyetleri -Osmanlı Vilâyât-ı Şarkiyyesi- (Yayına hazırlayanlar: Abdulkadir Yuvalı ve Ahmet Halaçoğlu), Babıali Kültür Yayınları, İstanbul 2008,

Aslan, Taner, Hamid Paşa'nın Van Valiliği OTAM, S. 40.

Ayn-ı Ali Efendi, Kavânîn-i Âl-i Osman der Hülâsa-i Mezâmin-i Defter-i Divan, (Haz. M. Tayyib Gökbilgin), Enderun Yayınları, İstanbul 1979.

Bediüzzaman Said Nursi Tarihçe-i Hayatı, İstanbul 1990.

Bektaş, Ekrem, "Anadolu'da Bir Cevelân: Nâmık Ekrem'in İstanbul'dan Birecik'e Seyahati", Mecmua - Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, S. 11.

_____, Ayânzâde Nâmık Ekrem'in Manzûm Ve Manzûm-Mensûr Eserleri, Hazırlayan: Ekrem Bektaş, Kriter Yayınlar, İstanbul 2022.

_____, "Nâmık Ekrem'in Şarkî Anadolu'daki Nutukları", Hikmet - Akademik Edebiyat Dergisi, S. 15.

Beydilli, Kemal "Tepedenli Ali Paşa", DİA, İstanbul 2011, c. 40.

_____, Boğazlar Meselesi, DİA, c. 6.

_____, Tehcir, DİA, İstanbul 2011, c. 40.

Biçer, Bekir, Osmanlıların Coğrafya Kitaplarında Kürtler ve Kürdistan, Çizgi Yayınları, Ankara 2019.

_____, Selçuklular ve Kürtler, Tarihte Türkler ve Kürtler Sempozyumu, 09-10 Ocak 2014, Ankara. Türk Tarih Kurumu Yayınları Ankara 2014, c. 1.

Bilgin, Feridun, Aziz Efendi'nin Risâlesinde Kürt Emîrleri (IV. Murad Dönemi, 1623-1640), Mukaddime, 2019, 10/1.

Bostan, İdris "Zor Sancağı'nın İmâr ve Islâhı ile Alakalı Üç Lâyiha", Osmanlı Araştırmaları Dergisi, S. 6.

_____, "Muhammed Hilal Efendi'nin Yemen'e Dair İki Layihası", Osmanlı Araştırmaları Dergisi, S. 3.

Bruinessen, Martin van, Ağa, Şeyh, Devlet, Çev: Banu Yalkut, İletişim Yayınları, İstanbul 2008.

_____, Kürdistan Üzerine Yazılar, Çevirenler: Nevzat Kıraç vd. İletişim Yayınları, İstanbul 2010.

Caner İbrahim, Türk, XIX. Yüzyılın Sonunda Osmanlı Devleti'nin Doğu Ve Güneydoğu Anadolu Topraklarının Ahvaline Dair Bir Layiha, Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, c.13, S. 2.

Çadırcı, Musa "Mithat Paşa'nın Suriye Lâyihası", Prof. Dr. İsmail Ercüment Kuran'a Armağan, Türk Kültür Araştırmaları, Ankara 1989.

_____, "Tanzimat'ın Uygulanmasında Karşılaşılan Bazı Güçlükler", Tanzimat, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul 2020.

_____, Abdülhamit'e Sunulan Bîr Lâyiha "Heyet-i Teftişiye'nin Geşt ü Güzâr Eylemiş Olduğu Mahallerin Ahvâliyle Heyet-i Mezkûr'un Harekâtı", OTAM, S. 3.

_____, Tanzimat Döneminde Anadolu Kentleri'nin Sosyal ve Ekonomik Yapıları, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1997.

Çağman, Ergin, III. Selim'e Sunulan Islahat Lâyihaları, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2010.

Çolak, Songül, "Aziz Efendi'nin Risalesine Göre 17. Yüzyılda Osmanlı Merkez Ordusunun Durumu", History Studies sayı. 2/2.

Dâhiliye Nezâreti, Aşâir ve Muhacirin Müdiriyet-i Umûmiyesi, Menâtık-ı Harbiyyeden Vürûd Eden Mültecilerin Sevk, İskân, İ'âşe ve İkdârlarını Mübeyyin Talimatnâme, Dersa'âdet Matba'a-i Osmaniyye,1332.

Demir, Bahattin, Namık Kemal Dinç, Ayhan Işık, İnci Şahin, Kürdistan Malûmât, Toplum ve Kuram Lêkolîn u Xebatên Kurdî, Toplum ve Kuram, S. 3.

Dinçer, Celal, "Osmanlı Vezirlerinden Hasan Fehmi Paşa'nın Anadolu Bayındırlık İşlerine Dair Hazırladığı Layiha", Belgeler, c. 5-7, S. 8-12.

Doktor Friç, Kürdler Taihi ve İçtimai Tedkikat, çev. Tuba Akekmekçi, Tarih Vakfı Yurt Yayınları İstanbul 2014.

Dündar, Fuat, İttihat ve Terakki'nin Müslümanları İskân Politikası, İletişim Yayınları, İstanbul 2008.

_____, Modern Türkiye'nin Şifresi İttihat ve Terakki'nin Etnisite Mühendisliği (1913-1918), İletişim Yayınları.

Eraslan, Cezmi, "Hamidiye Alayları", DİA, İstanbul 1997, c. 15.

Eren, A. Cevad, Tanzimat, İslam Ansiklopedisi, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1979, c. 11.

Erkan, Davut, "Said Paşa, Eğinli", DİA, İstanbul 2008, c. 35.

Gölen, Zafer, 1857-59 Bosna Hersek İsyanı, Belleten c. 73, S. 267.

Göyünç, Nejat "Trablusgarb'a Ait Bir Lâyiha", Osmanlı Araştırmaları Dergisi, S. 1.

Gürün, Kamuran, Ermeni Dosyası, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1983.

Hallaçoğlu, Yusuf, "Mithat Paşanın Necid ve Havalisi ile ilgili Birkaç Lâyihası", İÜ, Tarih Enstitüsü Dergisi, S. 3.

_____, XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun İskân Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi, Ankara 1991.

Hanioğlu, M. Şükrü, İttihat ve Terakkî Cemiyeti, DİA, İstanbul 2001, c. 23.

Hüsamettin Yıldırım, Ermeni İddiaları ve Gerçekler, Sistem Ofset, Ankara 2000.

İnalcık, Halil, "Tanzimat'ın Uygulanması ve Sosyal Tepkiler", Tanzimat, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul 2020.

_____, Tanzimat ve Bulgar Meselesi, Eren Yayınları, İstanbul 1992.

İpek, Zülfükar, Peymân Gazetesi'nin 1325 (1909) Transkript, Tahlil ve Değerlendirilmesi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslâm Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı İslam Tarihi Bilim Dalı Yüksek Lisans, Diyarbakır 2018.

İpşirli, Mehmet, "Sultan II. Abdülhamid'i Tahta Çıkaran ve Tahttan İndiren Fetvalar", Sultan II. Abdülhamid ve Dönemi, Sultanbeyli Belediyesi Kültür ve Sosyal işler Müdürlüğü Yayınlan, İstanbul 2012.

İzrail, Nesim Ovadya, Krikor Zohrab 1915 Bir Ölüm Yolculuğu, Kor Kitap Yayınları, İstanbul 2024.

Karaca, Ali, Anadolu Islahâtı ve Ahmet Şakir Paşa, Eren Yayınları, İstanbul 1993.

_____, Ali, Şakir Paşa, İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2010, c. 38.

Karal, Enver Ziya, Osmanlı Tarihi, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2007, c. 6-7-8.

Keleş, Zülal, Cafer Tayyar Paşa, Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, S. 44.

Kılıç, Orhan, XVI. Ve XVII. Yüzyıllarda Van (1548-1648), Van 1997.

Kırmızı, Abdülhamit, 1880'de Diyarbekir Vilayetine Gelen İlk Adliye Müfettişinin Sergüzeşti, e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi -www.e-sarkiyat.com- ISSN: 1308-9633 S. 7.

_____, Avlonyalı Ferid Paşa Bir Ömür Devlet, Klasik Yayınları İstanbul 2021.

Klein, Janet, Hamidiye Alayları İmparatorluğun Sınır Boyları ve Kürt Aşiretleri, çev. Renan Akman, İletişim Yayınları, İstanbu 2014.

Kodaman, Bayram, 1876-1920 Arası Osmanlı Siyasi Tarihi, Doğuştan Günümüze İslâm Tarihi, Konbassan Yayınları, İstanbul 1989, c. 12.

_____, Sultan II. Abdülhamid Devri Doğu Politikası**,** Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 1987.

_____, Şark Meselesi Işığında Sultan II. Abdülhamid'in Doğu Anadolu Politikası, İstanbul 1983.

Kutlay, Naci, İttihat Terakki ve Kürtler, Dipnot Yayınları, Ankara 2021.

Küçük, Cevdet, Abdülhamid II, DİA, c. 1.

_____, Bâbıali Baskını, DİA, İstanbul 1991, c. 4.

_____, Osmanlı diplomasisinde Ermeni meselesinin ortaya çıkışı, 1878-1897.

Kütükoğlu, Mübahat S. Osmanlı Belgelerinin Dili (Diplomatik), Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2018.

Lewis, Bernard, Modern Türkiye"nin Doğuşu, Çev. Metin Kıratlı, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1993.

Mehmed Süreyya Sicill-i Osmanî, Yayına hazırlayan Nuri Akbayar, Tarih Vakfı Yayınları, İstanbul 1996, c. 3-4, s. 1188-1189.

Mehmed Bedreddin, Telhis-i Coğrafya, İstanbul 1304.

Murphey, Rhoads, Kanunnâme-i Sultanî li Aziz Efendi, Doğu Dilleri ve Edebiyatlarının Kaynakları 9, Yayınlayan Şinasi Tekin-Gönül Alpay Tekin, Harvard Üniversitesi Basımevi 1985.

Oğuz, Mustafa, II. Abdülhamid'e Sunulan Layihalar, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara 2007.

Sabri Orman, Başlangıcından Osmanlı'ya İktisadî Düşünce Tarihinin İslâmî Kaynakları, Divan Dergisi, Sayı 1.

Ortaylı, İlber, Türkiye Teşkilât ve İdare Tarihi, Cedit Yayınları, Ankara 2008, s. 445.

Önal, Sami, Sadettin Paşa'nın Anıları, Remzi Kitabevi, İstanbul 2004.

Örs, Orhan, II. Abdülhamid'in Kürt Politikası 1876-1909, Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü, Doktora Tezi, Ankara 2018.

Pala, İskender, "Âbidin Paşa", İslâm Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1998, c. 1.

Polat, Erdoğan, Mamuretülaziz Valisi Ahmed Aziz Paşa'nın II. Abdülhamid'e Sunduğu Layihası (Doğu Anadolu'nun Islahı Çareleri), İlahiyat Fakültesi Dergisi 25:2.

Pustu, Yunus, Yusuf Turan Günaydın, Cizrelizâde Râif Efendi'nin Kürt-Ermeni Olayları Hakkında Sadârete İlettiği Lâyiha, Belgeler, c. 35, S. 39.

Şahiner, Necmeddin, Bilinmeyen Taraflarıyla Bediüzzaman Said Nursi, İstanbul 1979.

Şemseddin Sami, Kamus'ul A'lâm, Mihran Matbaası, İstanbul 1314, c. 5.

Taş, Yasin, Osmanlı Döneminde Urfa'da Sosyal Hayat, (Mahkeme Kayıtlarına Göre 1850-1900), Hiper Yayınları, İstanbul 2019.

Tekdal, Danyal, II. Abdülhamid Döneminde Bitlis Vilayeti (İdarî Ve Sosyal Yapı), Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi Tarih Anabilim Dalı, 2018.

Tenkisat-ı Askeriyye Cümlesinden Olarak Hamidiye Süvarî Alaylarına Dair Kanunnamedir, Matbaa-i Osmaniyye, İstanbul 1308.

Tuncel, Metin, Bitlis, DİA, İstanbul 1992, c. 6.

Üner, Mehmet Emin, Milli Aşireti Reisi İbrahim Paşa İle Pirinççizâde Arif Efendi Mücadelesi, Tanzimat'tan Günümüze Diyarbakır, Editör. Hatip Yıldız vd., Manas Yayınları, Ankara 2019.

_____, XVII. Yüzyılda Osmanlı İskân Politikasının Bir Örneği: Urfa Yöresine Yerleştirilen Aşiretler, Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, Sayı 159.

_____,"Rakka Ahkâm Defterlerinde Ruha Sancağı", XIX. Türk Tarih Kongresi, Ankara 3-7 Ekim 2022, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2024, c. 3, 1. kısım, s. 499-537.

Ürekli, Bayram, Avlonyalı Mehmed Ferid Paşa, Konya Ansiklopedisi, https://www.konyapedia.com/makale/263/avlonyali-mehmet-ferit-pasa.

Yıldırım, Yıldıray, Bir Devlet Adamı Olarak İsmail Hakkı Bey ve Adana Valiliği Dönemindeki Faaliyetleri, II. Uluslararası Multidisipliner Çalışmaları Kongresi, Editör: Erdem Çanak, Akademisyen Kitabevi, Ankara 2018.

Yıldız, Hatip, II. Meşrutiyet Dönemi Başlarında Bitlis Vilayetinin Modern Eğitim Durumunu Gösteren Bir Rapor, Tarih ve Gelecek Dergisi, c. 5, S. 3.

Zorlayıcı Gündelik Hayat

Otizmli Çocuğu Olan Ailelerin Gündelik Yaşam Pratikleri

Sedat Karal

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1859
Sosyoloji

©Çizgi Kitabevi
Ağustos 2025

ISBN: 978-625-396-577-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
KARAL, Sedat
Zorlayıcı Gündelik Hayat
Otizmli Çocuğu Olan Ailelerin Gündelik Yaşam Pratikleri

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abbeduto, L., Seltzer, M. M., Shattuck, P., Krauss, M. W., Orsmond, G. ve Murphy, M. M. (2004). Psychological Well-Being and Coping in Mothers of Youths With Autism, Down Syndrome, or Fragile X Syndrome. *American Journal on Mental Retardation, 109*(3), 237–254. doi: 10.1352/0895-8017(2004)109<237:PWACIM>2.0.CO;2.

Akşit, B., Şentürk, R., Küçükural, Ö., Cengiz, K. (2020). *Türkiye'de Dindarlık: Muhafazakârlık ve Laiklik Ekseninde İnanma Biçimleri ve Yaşam Deneyimleri.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Akın, M. H. (2013). *Siyasallığın Toplumsal İnşası: Siyasal Toplumsallaşma.* Konya: Çizgi Kitabevi.

Akoğlu, G. (2019). *Ankara'da Yaşayan ve Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Çocuğa Sahip Orta Sınıf Babaların Babalık Deneyimi.* Yayımlanmamış yüksek lisans tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyal Hizmet Anabilim Dalı.

Aksüt, M. (2001). Yeni Bin Yılın Yeni Eğitim Merkezleri (Oçem'ler) ve Otistik Bireylerin Eğitimi. *AKU Sosyal Bilimler Dergisi, 3*(2), 56-71. https://sbd.aku.edu.tr/III2/aksut.pdf adresinden erişildi.

Ananthaswamy, A. (2018). *Ya Ben Yoksam?: Kendiliğin Labirentinde Bir Gezinti.* (Çev. D. Akın). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Ancet, P. (2010). *Ucube Bedenlerin Fenomenolojisi.* (Çev. E. Topraktepe). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Arslan, M. ve Şar, S. (2013). Alternatif Bir Tedavi Sistemi. *Lokman Hekim Journal 2013; Supplement VIII. Lokman Hekim Days 22 - 25 May 2013 Fifth Session: History of Medicine.* https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/758607 adresinden erişildi.

Asad, T. (2015). *Dinin Soykütükleri: Hıristiyanlıkta ve İslamda İktidarın Nedenleri ve Disiplin.* (Çev. A. A. Tekin). İstanbul: Metis Yayınları.

Baker, J. K., Seltzer, M. M. ve Greenberg, J. S. (2011). Longitudinal effects of adaptability on behavior problems and maternal depression in families of adolescents with autism. *Journal of Family Psychology, 25*(4), 601–609. doi: HYPERLINK "https://doi.org/10.1037/a0024409" \t "_blank" 10.1037/a0024409

Bauman, Z. (2012). *Sosyolojik Düşünmek.* (Çev. A. Yılmaz). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bauman, Z. (2020). *Cemaatler: Güvenli Olmayan Bir Dünyada Güvenlik Arayışı.* (Çev. N. Soysal). İstanbul: Say Yayınları.

Becker, H. S. (2019). *Hariciler (Outsiders).* (Çev. Ş. Geniş ve L. Ünsaldı). Ankara: Heretik Yayınları.

Belgrave, L. L. ve Seide, K. (2019). Grounded Theory Methodology: Principles and Practices. *Handbook of Research Methods in Health Social Sciences*. In P. Liamputtong (Editor), p. 300-316. Berlin; London: Springer Nature.

Benson, P. R. (2006). The Impact of Child Symptom Severity on Depressed Mood Among Parents of Children with ASD: The Mediating Role of Stress Proliferation. *J. Autism. Dev. Disord.* (36), 685-695. doi: 10.1007/s10803-006-0112-3.

Berger, P. L. ve Kellner, H. (2021). *Sosyolojiyi Yeniden Yorumlamak.* (Çev. A. E. Koca). Ankara: Atıf Yayınları.

Berger, P. L. ve Luckmann, T. (2016). *Modernite, Çoğulculuk ve Anlam Krizi.* (Çev. M. D. Dereli). Ankara: Heretik Yayınları.

Berger, P. L. ve Luckmann, T. (2018). *Gerçekliğin Sosyal İnşası: Bir Bilgi Sosyolojisi.* (Çev. V. S. Öğütle). Ankara: Atıf.

Bezmez, D., Yardımcı S., Şentürk, Y. (2011). Giriş. *Sakatlık Çalışmaları: Sosyal Bilimlerden Bakmak.* D. Bezmez, S. Yardımcı ve Y. Şentürk (Editörler). s. 17-25. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

Bilgin, H. ve Kucuk, L. (2010). Raising an Autistic Child: Perspectives From Turkish Mothers. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing, 23* (2), 92-99. doi: 10.1111/j.1744-6171.2010.00228.x.

Bloch, E. (2011). *Umut İlkesi, Cilt 1.* (Çev. T. Bora). İstanbul: İletişim Yayınları.

Bora, A. (2001). Türk modernleşme sürecinde annelik kimliğinin dönüşümü. *Yerli Bir Feminizme Doğru*. A. İlyasoğlu ve N. Akgökçe (Editörler). s. 77-105. İstanbul: Sel Yayınları.

Bora, A. (2019). Kadınlar ve Hane: "Olmayanın Nesini İdare Edeceksin?". *Yoksulluk Halleri: Türkiye'de Kent Yoksulluğunun Toplumsal Görünümleri*. N. Erdoğan (Editör). s. 97-132. İstanbul: İletişim Yayınları.

Bora, A. (2021). *Kadınlar Sınıfı: Ücretli Ev Emeği ve Kadın Öznelliğinin İnşası.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Bouma, R. ve Schweitzer, R. (1990). The Impact of Chronic Childhood Ilness On Family Stress: A Comparison Between Autism and Cystic Fibrosis. *J. Clin. Psychol. 46*(6), 722-30. doi: 10.1002/1097-4679(199011)46:6<722::aid-jclp2270460605>3.0.co;2-6.

Bourdieu, P. (1995). *Pratik Nedenler.* (Çev. H. Tufan). İstanbul: Kesit Yayıncılık.

Bourdieu, P. (2016). *Akademik Aklın Eleştirisi: Pascalca Düşünme Çabaları.* (Çev. P. B. Yalım). İstanbul: Metis Yayınları.

Bourdieu, P. (2019a). *Sosyoloji Meseleleri.* (Çev. L. Ünsaldı). Ankara: Heretik Yayıncılık.

Bourdieu, P. (2019b). *Eril Tahakküm.* (Çev. B. Yılmaz). İstanbul: Bağlam Yayınları.

Bourdieu, P. (2021a). *Ayrım: Beğeni Yargısının Toplumsal Eleştirisi.* (Çev. D. Fırat ve G. Berkkurt). Ankara: Nika Yayınevi.

Bourdieu, P. (2021b). *Genel Sosyoloji: Collège de France Dersleri (1981-1983).* (Çev. Z. Emirosmanoğlu). İstanbul: İletişim Yayınları.

Bourdieu, P. (2024). *Homo Academicus.* (Çev. N. Ökten, A. N. Kocasu ve E. Gülbey). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Bourdieu, P. ve Wacquant, L. (2016). *Düşünümsel Bir Antropoloji İçin Cevaplar.* (Çev. N. Ökten). İstanbul: İletişim Yayınları.

Breslau, N., Staruch, K. S. ve Mortimer, E. A. (1982). Psychological Distress in Mothers of Disabled Children. *The American Journal of Diseases of Children, 136* (8), 682-686. doi: 10.1001/archpedi.1982.03970440026007.

Bromley, J., Hare, D. J., Davison, K. ve Emerson, E. (2004). Mothers supporting children with autistic spectrum disorders: Social support, mental health status and satisfaction with services. *SAGE Publications and The National Autistic Society, 8*(4), 409-423. doi: HYPERLINK "https://doi.org/10.1177/1362361304047224" \t "_blank" 10.1177/1362361304047224

Buescher, A. V., Cidav, Z., Knapp, M. ve Mandell, D. S. (2014). Costs of Autism Spectrum Disorders in the United Kingdom and the United States. *JAMA Pediatr, 168* (8), 721-728. doi: 10.1001/jamapediatrics.2014.210.

Burcu, E. (2015). Türkiye'de Yeni Bir Alan: "Engellilik Sosyolojisi" ve Gelişimi. *Sosyoloji Konferansları,2* (52), 319-341. https://dergipark.org.tr/en/pub/iusoskon/article/277648 adresinden erişildi.

Canpolat, M. ve Özokçu, O. (2021). Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Çocuğum Var: Bir Olgubilim Çalışması. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* (60), 73-95. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/1756799 adresinden erişildi.

Chan, K. K. ve Lam, C. B. (2017). Trait Mindfulness Attenuates the Adverse Psychological Impact of Stigma on Parents of Children with Autism Spectrum Disorder. *Mindfulness, 8* (4), 984–994. doi: HYPERLINK "https://link.springer.com/article/10.1007/s12671-016-0675-9" \t "_blank" 10.1007/s12671-016-0675-9

Charmaz, K. (2000). Grounded theory: Objectivist and contructivist methods. *The Handbook of Qualitative Research*. In N. K. Denzin and Y. Lincoln (Editors). p. 509-535. Thousand Oaks; CA: Sage Publications.

Charmaz, K. (2006). *Constructing Grounded Theory.* London; Thouand Oaks; New Delhi: Sage Publications.

Charmaz, K. (2008a). Constructionism and the Grounded Theory Method. *Handbook of Constructionist Research.* In J. A. Holstein and J. F. Gubrium (Editors). p. 397-412. New York: The Guilford Press.

Charmaz, K. (2008b). Reconstructing Grounded Theory. *The SAGE Handbook of Social Research Methods*. In P. Alasuuati, L. Bickman and J. Brannen (Editors). p. 461-478. Los Angeles; London; New Delhi: Sage Publications.

Charmaz, K. (2009). Grounded Theory. *The Blackwell Encyclopedia of Sociology.* In G. Ritzer (Editor). p. 2023-2027. Oxford: Blackwell Publishing.

Charmaz, K. (2014). *Constructing Grounded Theory (2nd Edition).* London: SAGE Publications.

Charmaz, K. (2020). Grounded Theory: Main Characteristics. *Qualitative Analysis: Eight Approaches for the Social Sciences.* In M. Järvinen and N. Mik-Meyer (Editors). p. 195-222. London: Sage Publications.

Cidav, Z., Marcus, S.C. ve Mandell, D.S. (2012). Implications of Childhood Autism for Parental Employment and Earnings. *Pediatrics, 129* (4), 617-623. doi: 10.1542/peds.2011-2700.

Connerton, P. (2019). *Toplumlar Nasıl Anımsar.* (Çev. A. Şenel). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Creswell, J. W. (2007). *Qualitative Inquiry and Research Design: Choosing Among Five Approaches.* Londan: Sage Publications.

Creswell, J. W. (2012). *Educational Research.* Boston: Pearson.

Croen, L. A., Grether, J. K., Hoogstrate, J. ve Selvin, S. (2002). The Changing Prevalence of Autism in California. *Journal of Autism and Developmental Disorders, 32* (3), 207-2015. doi: 10.1023/a:1015453830880.

Çelik, H. ve Ekşi, H. (2015). *Nitel Desenler: Gömülü Teori.* İstanbul: Edam Yayınları.

Çelik, Z. (2018). Bilimsel Araştırmalarda Mahremiyet, Gizlilik ve Etik. *Sosyal Bilimlerde Etik Sorunlar*. M. Öztürk (Editör) s. 29-50. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Çopuroğlu, Y. C. ve Mengi, A. (2014). Toplumsal Dışlanma ve Otizm. *Turkish Studies, 9* (5), 607-626. doi:http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.6993

Damiano, C. R., Mazefsky, C. A., White, S. W. ve Dichter, G. S. (2014). Future Directions for Research in Autism Spectrum Disorders. *J. Clin. Child. Adolesc. Psychol., 43* (5), 828-843. doi: HYPERLINK "https://doi.org/10.1080/15374416.2014.945214" \t "_blank" 10.1080/15374416.2014.945214

Delanty, G. (2015). *Topluluk.* (Çev. F. B. Atay). İstanbul: Everest Yayınları.

Demšar, A. ve Bakracevic, K. (2021). Depression, Anxiety, Stress, and Coping Mechanisms among Parents of Children with Autism Spectrum Disorder. *International Journal of Disability, Development and Education, 70*(6), 994-1007. HYPERLINK "https://doi.org/10.1080/1034912X.2021.1947474" https://doi.org/10.1080/1034912X.2021.1947474

Deris, A.R., DiCarlo, C., Flynn, L.L., Ota, C., O'Hanlon, A. (2012). Investigation of social supports for parents of children with Autism. *International Journal of Early Childhood Special Education, 4* (1),17-31.

Desai, M. U., Divan, G., Wertz, F. J. ve Patel, V. (2012). The discovery of autism: Indian parents' experiences of caring for their child with an autism spectrum disorder. *Transcultural Psychiatry, 49*(3-4), 613–637. doi: HYPERLINK "https://doi.org/10.1177/1363461512447139" \t "_blank" 10.1177/1363461512447139

Donath, O. (2022). *Annelikten Pişman Olmak.* (Çev. B. Yalçın). İstanbul: İletişim Yayınları.

Douglas, M. (2021). *Saflık ve Tehlike: Kirlilik ve Tabu Kavramlarının Bir Çözümlemesi.* (Çev. E. Ayhan). İstanbul: Metis Yayınları.

Durkheim, E. (2010). *Sosyolojik Yöntemin Kuralları.* (Çev. C. B. Akal). Ankara: Dost Yayınları.

Durkheim, E. (2013). *İntihar.* (Çev. Z. İlkgelen). İstanbul: Pozitif Yayıncılık.

Durkheim, E. (2018). *Dinsel Yaşamın İlk Biçimleri.* (Çev. Ö. Ozankaya). İzmir: Cem Yayınevi.

Eagleton, T. (2017). *İyimser Olmayan Umut.* (Çev. E. Ayhan). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Eagleton, T. (2018). *Tanrı'nın Ölümü ve Kültür.* (Çev. S. Dingiloğlu). İstanbul: Yordam Kitap.

Edgell, S. (1998). *Sınıf.* (Çev. D. Özyiğit). Ankara: Dost Yayınları.

Ekas, N. V., Lickenbrock, D. M. ve Whitman, T. L. (2010). Optimism, Social Support, and Well-Being in Mothers of Children with Autism Spectrum Disorder. *J. Autism. Dev. Disord.* (40), 1274–1284. doi: 10.1007/s10803-010-0986-y.

Eke, N. P. (2023). Orta Sınıf Bir İdeoloji Olarak Annelik. *Sosyoloji Dergisi* (45), 93-126.

Eliade, M. (2003). *Dinler Tarihine Giriş.* (Çev. L. Arslan). İstanbul: Kabalcı Yayınları.

Elias, N. (2020). *Zaman Üzerine.* (Çev. V. Atayman). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Engelli ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü (2020). *Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylere Yönelik Ulusal Eylem Planı (2016-2019).* Ankara.

Erdoğan, N. (2019). Garibanların Dünyası: Türkiye'de Yoksulların Kültürel Temsilleri Üzerine İlk Notlar. *Yoksulluk Halleri: Türkiye'de Kent Yoksulluğunun Toplumsal Görünümleri*. N. Erdoğan (Editör). s. 29-46. İstanbul: İletişim Yayınları.

Erdoğan, N. (2019). Yok-sanma: Yoksulluk-Maduniyet ve Fark Yaraları. *Yoksulluk Halleri*. N. Erdoğan (Editör). s. 47-95. İstanbul: İletişim Yayınları.

Ertit, V. (2020). *Sekülerleşme Teorisi.* Ankara: Liberte Yayınları.

Eyal, G., Hart, B., Öncüler, E., Oren, N. ve Rossi, N. (2016). *Otizm Salgını: Otizm Salgının Toplumsal Kökenleri.* (Çev. E. Gökyaran). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Frazer, J. G. (2023). *Altın Dal: Dinin ve Folklorun Kökleri.* (Çev. M. H. Doğan). İstanbul: Yapıkredi Yayınları.

Frith, U. (2024). *Otizm.* (Çev. A. Aslan). İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.

Gardiner, M. (2016). *Gündelik Hayat Eleştirileri.* (Çev. D. Özçetin, B. Taşdemir ve B. Özçetin). Ankara: Heretik Yayıncılık.

Geertz, C. (2023). *Kültürlerin Yorumlanması.* (Çev. H. Gür). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Goffman, E. (2015). *Tımarhaneler: Akıl Hastalarının ve Kapatılmış Diğer Kişilerin Toplumsal Durumu Üzerine Denemeler.* (Çev. E. Arıcan). Ankara: Heretik Yayınları.

Goffman, E. (2020). *Toplum İçinde Davranmak: Etkileşimlerin Sosyal Düzenine Dair Açıklamalar.* (Çev. A. Bölükbaşı). Ankara: Heretik Yayıncılık.

Goffman, E. (2022). *Damga: Örselenmiş Kimliğin İdare Edilişi Üzerine Notlar.* (Çev. Ş. Geniş, L. Ünsaldı ve S. Ağırnaslı). Ankara: Heretik Yayınları.

González-Herrero, B., Morgante, F., Pagonabarraga, J., Stanton, B. ve Edwards, M.J. (2024). Autism Spectrum Disorder May Be Highly Prevalent in People with Functional Neurological Disorders. *J. Clin. Med., 12*(1), 1-10. doi: 10.3390/jcm12010299.

Günay, Ü. (1999). *Erzurum ve Çevre Köylerinde Dini Hayat.* Erzurum: Erzurum Kitaplığı.

Giddens, A. (2011). *Sosyolojinin Savunusu: Makaleler, Yorumlar ve Yanıtlar.* (Çev. İ. Kaya). İstanbul: Say Yayınları.

Giddens, A. (2020). *Toplumun İnşası: Yapılaşma Teorisinin Ana Hatları.* (Çev. Ü. Tatlıcan). Bursa: Sentez Yayınları.

Gray, D. E. (1993). Perceptions of stigma: the parents of autistic children. *Sociology of Health & Illness, 15*(1), 102-120. doi: https://doi.org/10.1111/1467-9566.ep11343802

Gray, D. E. (2002). Everybody just freezes. Everybody is just embarrassed': felt and enacted stigma among parents of children with high functioning autism. *Sociology of Health & Ilness* (24), 734-749. doi: https://doi.org/10.1111/1467-9566.00316

Hamilton, L. (2019). Disability as a Social Construction: Investigating How Autism is Represented in the Mainstream Media. *Prism: Casting New Light on Learning, Theory and Practice, 2*(2), 20-38. doi: HYPERLINK "https://doi.org/10.24377/LJMU.prism.vol2iss2article281" https://doi.org/10.24377/LJMU.prism.vol2iss2article281

Hartley, S. L., Barker, E, T., Seltzer, M. M., Floyd, F., Greenberg, J., Orsmond, G. ve Bolt, D. (2010). The Relative Risk and Timing of Divorce in Families of Children with an Autism Spectrum Disorder. *J. Fam. Psychol. 24* (4), 449–457. doi: 10.1037/a0019847.

Hetherington, K. (1994). The contemporary significance of Schmalenbach's concept of the Bund. *The Sociological Review, 42*(1), 1-25. doi: HYPERLINK "https://doi.org/10.1111/j.1467-954X.1994.tb02990.x" https://doi.org/10.1111/j.1467-954X.1994.tb02990

Hirsch, K. H. ve Paquin, J. D. (2019). "The Stress of the Situation has Changed us Both": A Grounded Theory Analysis of the Romantic Relationship of Parents Raising Children with Autism. *Journal of Child and Family Studies* (28), 2673–2689. doi: https://doi.org/10.1007/s10826-019-01448-y

Hoggart, R. (2022). *Okuryazarlığın Kullanımları: İşçi Sınıfı Yaşamının Veçheleri.* (Çev. L. Ünsaldı ve M. Kirik). Ankara: Heretik Yayınları.

Jenkins, R. (2016). *Sosyal Kimlik.* (Çev. G. Bostancı). İstanbul: Everest.

Kalaycıoğlu, S., Çelik, K., Çelen, Ü. ve Türkyılmaz, S. (2010). Temsili Bir Örneklemde Sosyo-Ekonomik Statü (SES) Ölçüm Aracı Geliştirilmesi: Ankara Kent Merkezi Örneği. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi, 13*(1), 183-220. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/117721 adresinden erişildi.

Kandiyoti, D. (1988). Bargaining with Patriarchy. *Gender and Society, 2*(3), 274-290.

Kandiyoti, D. (2011). *Cariyeler, Bacılar, Yurttaşlar: Kimlikler ve Toplumsal Dönüşümler.* (Çev. A. Bora, F. Sayılan, Ş. Tekeli, H. Tapınç ve F. Özbay). İstanbul: Metis Yayınları.

Kasari, C. ve Sigman, M. (1997). Linking Parental Perceptions to Interactions in Young Children with Autism. *Journal of Autism and Developmental Disorders, 22*(1), 39-57. doi: 10.1023/a:1025869105208.

Kağıtçıbaşı, Ç. (2017). Çocuğun Değeri ve Aile Değişimi: Türkiye'den Otuz Yıllık Bir Portre. *Sosyoloji Dergisi,* (35), 77-101. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/490971 adresinden erişildi.

Keating, M. (2013). American Sociology and The Interactive Self. *Theory and Practice in Sociology*. In I. Marsh (Editor). p. 177-218. London and New York: Routledge.

Kıray, M. B. (2000). Ereğli: Ağır Sanayiden Önce Bir Sahil Kasabas. İstanbul: Bağlam Yayıncılık.

Kösemihal, N. Ş. (1952). Büyü ve Din Probleminin Bugünkü Durumu. *İstanbul University Journal of Sociology, 2*(7), 122-147. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/4511 adresinden erişildi.

Kuusikko-Gauffin, S., vd. (2013). Social Anxiety in Parents of High-Functioning Children with Autism and Asperger Syndrome. *J. Autism Dev. Disord.* (43), 521-529. doi: 10.1007/s10803-012-1581-1.

Kurt, O., Pirinçci, E., Bozkuş, S., Aksakal, B. Y. ve Deveci, S. E. (2022). Otizmli Çocuğa Sahip Anne-Babaların Depresyon ve Anksiyete Düzeylerinin İncelenmesi. *Sakarya Tıp Dergisi, 12*(1), 43-51. doi: HYPERLINK "https://doi.org/10.31832/smj.981823" https://doi.org/10.31832/smj.981823

Lefebvre, H. (2015a). *Gündelik Hayatın Eleştirisi I.* (Çev. I. Ergüden). İstanbul: Sel Yayıncılık.

Lefebvre, H. (2015b). *Gündelik Hayatın Eleştirisi II.* (Çev. I. Ergüden). İstanbul: Sel Yayıncılık.

Lefebvre, H. (2015c). *Gündelik Hayatın Eleştirisi III.* (Çev. I. Ergüden). İstanbul: Sel Yayıncılık.

Lefebvre, H. (2020). *Modern Dünyada Gündelik Hayat.* (Çev. I. Gürbüz). İstanbul: Metis Yayınları.

Lefebvre, H. (2021). *Ritimanaliz: Mekan, Zaman ve Gündelik Hayat.* (Çev. A. L. Batur). İstanbul: Sel Yayınları.

Le Breton, D. (2010). Acının Antropolojisi. (Çev. İ. Yerguz). İstanbul: Sel Yayınları.

Liao, X., Leb, X. ve Li, Y. (2019). Stigma among parents of children with autism: A literature review. *Asian Journal of Psychiatry,* (45), 88–94. doi: 10.1016/j.ajp.2019.09.007.

Malinowski, B. (2000). *Büyü, Bilim ve Din.* (Çev. S. Özkal). İstanbul: Kabalcı Yayınları.

Mallett, R. ve Runswick-Cole, K. (2012). Commodifying Autism: The Cultural Contexts of 'Disability' in the Academy. *Disability and Social Theory: New Developments and Directions*. In D. Goodley, B. Hughes and L. Davis (Editors). p. 33-51. New York: Palgrave Macmillan.

Mannheim, K. (2018). *Bilgi Sosyolojisi.* (Çev. M. Yalçınkaya). İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Mardin, Ş. (2021). *Din ve İdeoloji.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Mauss, M. (2022). *Sosyoloji ve Antropoloji.* (Çev. Ö. Doğan). İstanbul: Doğu Batı Yayınları.

Meşe, İ. (2013). Engellenmiş Annelik: Zihinsel Engelli Çocukların Anneleri. Journal of Turkish Studies,8(12), 841-858. doi: http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.5974

Mead, G. H. (2017). *Zihin, Benlik, Toplum.* (Çev. Y. Erdem). Ankara: Heretik Yayınları.

Mengi, A. (2014). *Sosyolojik Boyutlarıyla Otizm.* Doktora tezi. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü .

Milli Eğitim Bakanlığı. (2018-2019). *Milli Eğitim İstatistikleri: Örgün Eğitim.* MEB.

Mills, C. W. (2019). *Sosyolojik Tahayyül.* (Çev. Ö. Küçük). İstanbul: Hil Yayınları.

Nispet, R. (2016). *Sosyolojik Düşünce Geleneği.* (Çev. Y. Kaplan). İstanbul: Paradigma Yayınları.

Odabaş, Z. Y. (2012). Aile ve Sağlık. *Aile Sosyolojisi*. A. Kasapoğlu ve N. Karkıner (Editörler). s. 166-185. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

Oksev, B. K., Yazıcı, S., Uğurlu, M., Kaya, T., Nazik, A. ve Demirarslan, P. Ç. (2022). A Qualitative Study on the Impact of Covid-19 on Individuals with Autism Spectrum Disorder, Families' Coping Strategies and Beliefs about Online Education. *Bartın University Journal of Faculty of Education, 11* (1), 1-16. doi: https://doi.org/10.14686/buefad.1062733

Olsson, M. B. ve Hwang, C. P. (2001). Depression in mothers and fathers of children with intellectual disability. *Journal of Intellectual Disability Research, 45*(6), 535-543. doi: 10.1046/j.1365-2788.2001.00372.x.

Onur, B. (2020). Çocukluğun ve Çocuk Yetiştirmenin Tarihi. *Ana Babalık: Kuram ve Araştırma*. M. Sayıl ve B. Selçuk (Editörler). s. 19-59. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

Örnek, S. V. (1966). *Sivas ve Çevresinde Hayatın Çeşitli Safhalarıyla İlgili Bâtıl İnançların ve Büyüsel İşlemlerin Etnolojik Tetkiki.* Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

Özçakır, A. ve Doğan, F. O. (2013). Homeopatiye Genel Bakış ve Akıldaki Sorular. *The Journal of Turkish Family Physician, 4*(1), 1-5. http://turkishfamilyphysician.com/wp-content/uploads/2016/08/C4-S1-homeopatiye-genel-bakis.pdf adresinden erişildi.

Öztan, E. (2015). Annelik, Söylem ve Siyaset. *Cogito* (81), 91-107.

Patton, M. Q. (2018). *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri.* (Çev. M. Bütün ve S. B. Demir). Ankara: Pegem Akademi.

Pratt, M. (1991). Arts of the Contact Zone. *Profession* (91), 33-40.

Rogge, N. ve Janssen, J. (2019). The Economic Costs of Autism Spectrum Disorder: A Literature Review. *Journal of Autism and Developmental Disorders, 49* (7), 2873-2900. doi: 10.1007/s10803-019-04014-z.

Rosenberg, G. (2000). The Warm Circles of Politics. *La Nouvelle Lettre Internationale*.

Sağlam, E. B. (2018). Engellilik. E. B. Sağlam, A. Öğün ve A. G. Bakacak içinde, *Sosyoloji* (s. 564-585). Ankara: Siyasal Kitabevi.

Shaw K. A, Williams, S, Patrick M. E, vd. (2025). Prevalence and Early Identification of Autism Spectrum Disorder Among Children Aged 4 and 8 Years — Autism and Developmental Disabilities Monitoring Network, 16 Sites, United States, 2022. *MMWR Surveill Summ 2025; 74 (No. SS-2): 1-22.* DOI: http://dx.doi.org/10.15585/mmwr.ss7402a.

Sarcan, Ç. (2019). Otizmli Bireylere Sahip Ailelerin Yaşadıkları Sorunların Sosyolojik Bir Değerlendirmesi: Bulancak İlçesi Örneği. Yüksek Lisans Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Schütz, A. (2018). *Fenomenoloji ve Toplumsal İlişkiler.* (Çev. A. Akan ve S. Kesikoğlu). Ankara: Heretik Yayınları.

Schmid, R. (2020). A Systematic Literature Review of the Economic Burden of Autism in Children. *Value in Health*, *23* (2) 629-630.

Scott, J. (2006). *Social Theory: Central Issues in Sociology.* London: Sage Publications.

Scott, J. C. (2018). *Tahakküm ve Direniş Sanatları.* (Çev. A. Türker). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Scott, S. (2009). *Making Sense of Everyday Life.* Cambridge: Polity Press.

Sennett, R. ve Cobb, J. (2018). *Sınıfın Gizli Yaraları.* (Çev. M. K. Coşkun). Ankara: Heretik Yayınları.

Simmel, G. (2009). Metropol ve Zihinsel Hayat. *Bireysellik ve Kültür*. G. Simmel (Editör). (Çev. T. Birkan). s. 317-329. İstanbul: Metis Yayınları.

Solomon, A. (2020). *Armut Dibine Düşmeyince: Anne Babalar, Çocuklar ve Kimlik Arayışı.* (Çev. N. Elhüseyni). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Sunar, L. (2018). *Sosyal Tabakalaşma: Kavramlar, Kuramlar ve Temel Meseleler.* Ankara: Nobel Yayıncılık.

Swartz, D. (2011). *Kültür ve İktidar: Pierre Bourdieu'nün Sosyolojisi.* (Çev. E. Gen). İstanbul: İletşim Yayınları.

Tanyu, H. (1992). Büyü. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. s. 501-506. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Vakıf Yayınları.

Taylor, S. (1999). Health, illness and Medicine. *Sociology: Issues and Debates*. In S. Taylor (Editor). p. 253-276. New York: Palgrave Macmillan.

TBMM. (2020). *Down Sendromu, Otizm ve Diğer Gelişim Bozukluklarının Yaygınlığının Tespiti ile İlgili Bireylerin ve Ailelerinin Sorunlarının Çözümü İçin Alınması Gereken Tedbirlerin Belirlenmesi Amacıyla Kurulan Meclis Araştırma Komisyonu Raporu.* Ankara: Türkiye Büyük Millet Meclisi.

Tohum Otizm Vakfı. (2010). *Türkiye'de Otizm Spektrum Bozuklukları ve Özel Eğitim.* İstanbul: Tohum Otizm Vakfı.

Toper, F. ve Özkan, Y. (2021). Otizmli Çocuğa Sahip Ailelerin Yaşadıkları Zorluklara İlişkin Deneyimleri. *Opus: Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 18*(43), 6882-6707. doi: HYPERLINK "https://doi.org/10.26466/opus.923379" https://doi.org/10.26466/opus.923379

Tönnies, F. (2019). *Cemaat ve Cemiyet.* (Çev. E. Güler). İstanbul: Vakıfbank Kültür Yayınları.

Tufan, İ. (2003). *Otistik Çocuk: Dahi mi, Engelli mi?* İstanbul: İletişim Yayınları.

Turner, B. S. (2000). *Statü.* (Çev. K. İnal). Ankara: Doruk Yayınlar.

Turner, V. (2017). Eşikte Olma Hali ve Cemaat. *Kültür ve Toplum: Güncel Tartışmalar.* J. C. Alexander ve S. Seidman (Editörler). (Çev. N. Yavuz). s. 175-182. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.

Urquhart, C. (2018). *Nitel Araştırmalar İçin Temellendirilmiş Kuram Uygulama Rehberi.* (Çev. Z. Ünlü ve E. Külekçi) Ankara: Anı Yayıncılık.

Uz, S. ve Kaya, K. (2018). Otizmli Çocuklara ve Ailelerine Yönelik Damgalama. *Journal of History Culture and Art Research, 7* (1), 663-683. doi: HYPERLINK "http://dx.doi.org/10.7596/taksad.v7i1.1411" \t "_blank" 10.7596/taksad.v7i1.1411

Ünlü, İ. İ. ve Gökler, R. (2021). Otizmli Çocuğa Sahip Ailelerde Sosyal Destek Sisteminin Önemi. *Tıbbi Sosyal Hizmet Dergisi* (18), 194-215. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1971563 adresinden erişildi.

Wacquant, L. (2015). *Kent Paryaları: İleri Marjinalliğin Karşılaştırmalı Sosyolojisi.* (Çev. M. Doğan). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.

Wacquant, L. (2016). Giriş. *Düşünümsel Bir Antropoloji İçin Cevaplar*. P. Bourdieu ve L. Wacquant (Editörler). (Çev. N. Ökten). s. 13-45. İstanbul: İletişim Yayınları.

Wacquant, L. (2024). *Bourdieu Şehirde: Kentsel Teoriye Meydan Okumak.* (Çev. T. Z. Şen). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Walsh, D. F. (2012). Yapı/Faillik. *Temel Sosyolojik Dikotomiler*. C. Jenks (Editör). (Çev. İ. Çapçıoğlu). s. 23-59. Ankara: Birleşik Yayınları.

Weber, M. (1995). *Toplumsal ve Ekonomik Örgütlenme Kuramı.* (Çev. Ö. Ozankaya). Ankara: İmge Kitabevi.

Weber, M. (2019). Meslek Olarak Bilim. *Sosyoloji Yazıları*. H. H. Gerth ve C. W. Mills (Editörler). (Çev. T. Parla). s. 151-179. İstanbul: Metis Yayınları.

Weber, M. (2023). *Ekonomi ve Toplum, Cilt 1.* (Çev. L. Boyacı). İstanbul: Runik Kitap.

Willis, P. E. (2022). *Aykırı Kültür.* (Çev. G. Demirbaş). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Woodgate, R. L., Ateah, C. ve Secco, L. (2008). Living in a World of Our Own: The Experience of Parents Who Have a Child With Autism. *Qualitative Health Research, 18* (8), 1075-1083. doi: 10.1177/1049732308320112.

Viana, C. R., Caldeira, S., Lourenço, M. ve Figueiredo, A. S. (2021). Parenting of Children with Autism Spectrum Disorder: A Grounded Theory Study. *Healthcare, 9* (7), 1-15. doi: 10.3390/healthcare9070872.

Yasa, İ. (1960). *Sindel Köyü.* Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Âmme İdaresi Enstitüsü.

Yasa, İ. (1969). *Yirmi Beş Yıl Sonra Hasanoğlan Köyü: Karşılaştırmalı Bir Toplumbilimsel Araştırma.* Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi .

Yassıbaş, U. ve Çolak, A. (2019). Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Çocuğa Sahip Anne-Babaların Yaşam Deneyimlerine Derinlemesine Bakış. *Eğitim ve Bilim, 44* (199), 435-467. doi: 10.15390/EB.2019.7366

Yavuz, M. ve Gümüşkaya, Ö. (2021). Otizm Spektrum Bozukluğu ve Zihinsel Yetersizliği Olan Bireylerin Ebeveynlerinin Yaşam Doyumu ve Aile Yılmazlık Düzeylerinin İncelenmesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi, 22* (4), 799-825. doi: https://doi.org/10.21565/ozelegitimdergisi.726030

Yel, A. M. (1998). Hurafe. *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. s. 381-382. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Vakıf Yayınları.

İnternet Kaynakçası

http://www.pinarbasi.gov.tr/ataturk-kosesi (erişim tarihi: 22 Mayıs 2024).

https://istanbul.meb.gov.tr (erişim Tarihi: 26 Ekim 2024).

https://tohumotizm.org.tr/calismalarimiz/kampanyalar/odaklanamayan-kampanya/ (erişim tarihi 20.12.2024).

https://tohumotizm.org.tr/tohuma-umut-ol-2/ (erişim tarihi 20.12.2024).

https://www.aile.gov.tr/sss/sosyal-yardimlar-genel-mudurlugu/2022-kanun-kapsaminda-yurutulen-ayliklar/ (erişim tarihi: 15 Ekim 2023).

https://www.aile.gov.tr/sygm/haberler/aile-ve-sosyal-hizmetler-bakanimiz-goktas-sosyal-yardim-programlarimizin-aylik-odemelerini-artiriyoruz/ (erişim tarihi: 18 Ocak 2025).

https://www.apa.org/topics/autism-spectrum-disorder (erişim tarihi: 19 Şubat 2022).

https://www.autismspeaks.org/autism-statistics-asd (erişim tarihi: 22 Mart 2022).

https://www.facebook.com/birgungazetesi/videos/%C5%9Fifac%C4%B1-%C5%9Farlatan-ka%C3%A7t%C4%B1-a-ma-d%C3%BCkkan%C4%B1n-%C3%B6n%C3%BCndeki-kuyruk-bitmedi/521285955609381/ (erişim tarihi: 08 Mayıs 2024).

https://www.facebook.com/milliyet.com.tr/videos/deh%C5%9Fete-d%C3%BC%C5%9F%C3%BCren-g%C3%B6r%-C3%BCnt%C3%BC-dayakla-tedavi-kuyru%C4%9Fu/792886858026666/ (erişim tarihi: 08. 05. 2024).

https://www.hurriyet.com.tr/gundem/goruntuler-dehsete-dusurmustu-mala-ali-kurdistani-yine-ortaya-cik-ti-bu-kez-otomobilde-dayakli-tedavi-42060182 (erişim tarihi: 08 Mayıs 2024).

https://www.hurriyet.com.tr/gundem/turkiyeye-geldi-ofis-acti-abdden-bile-gelen-var-dayakli-tedavi-kuyruguna-gir-diler-goruntuler-dehsete-dusurdu-41865288 (erişim tarihi: 08 Mayıs 2024).

https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.3.677.pdf (erişim tarihi, 24 Mayıs 2024).

https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/autism-spectrum-disorders (erişim tarihi: 20 Mart 2022).

https://www.youtube.com/watch?v=8b4lwt1Bg-0 (erişim tarihi. 22 Mayıs 2024.

Seküler Metafiziğin İmkânı: Theodor W. Adorno

Selvihan POLAT

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1869
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Ağustos 2025

ISBN: 978-625-396-573-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
POLAT, Selvihan
Seküler Metafiziğin İmkânı:
Theodor W. Adorno

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abromeit, John: **Max Horkheimer and the Foundations of the Frankfurt School,** New York, Cambridge University Press, 2011.

Adorno, Theodor W., Max Horkheimer: **Sosyolojik Açılımlar: Sunular ve Tartışmalar,** Çev. M. Sezai Durgun, Adnan Gümüş, Ankara, BilgeSu Yayınları, 2011.

Adorno, Theodor W., Walter Benjamin: **The Complete Correspondence 1928-1940,** Ed. Henri Lonitz, Trans. by. Nicholas Walkereditör, Polity Press, 2003.

Adorno, Theodor W.: **Ontology and Dialectics: 1960/61,** Ed. by. Rolf Tiedemann, Trans. by. Nicholas Walker, Polity Press, 2019.

Adorno, Theodor W.: **Philosophische Terminologie Zur Einleitung, Band 2**, Herausgegeben von Rudolf zur Lippe, Frankfurt am Main, Suhrkamp, 1974.

Adorno, Theodor W.: **Kierkegaard Konstruktion des Ästhetischen,** Dritte, erweiterte Ausgabe, Suhrkamp Verlag, 1966.

Adorno, Theodor W.: "Introduction", **The Positivist Dispute in German Sociology,** Theodor W. Adorno, et al., Trans. by. Glyn Adey, David Frisby, London, Heinemann, 1976, pp. 1-68.

Adorno, Theodor W.: "The Actuality of Philosophy", **Telos,** March 20, Vol. 1977, No. 31, pp. 120-133, DOI: 10.3817/0377031120.

Adorno, Theodor W.: "Aldous Huxley and Utopia", **Prisms**, Trans. by. Samuel, Shierry Weber, MIT Press, 1981, pp. 95-118.

Adorno, Theodor W.: "Spengler after the Decline", **Prisms**, Theodor W. Adorno, Trans. by. Samuel and Shierry Weber, MIT Press, 1981, pp. 51-72.

Adorno, Theodor W.: **Kierkegaard: Construction of the Aesthetic,** Trans. by. Hullot-Kentor, London, Minneapolis, 1989.

Adorno, Theodor W.: **Mahler: A Musical Physiognomy**, Trans. by. Edmund Jephcott, Chicago and London, The University of Chicago Press, 1992.

Adorno, Theodor W.: **Hegel: Three Studies,** Trans. by. Shierry Weber Nicholsen, Cambridge, The MIT Press, 1993.

Adorno, Theodor W.: **Kant's Critique of Pure Reason,** Ed. Rolf Tiedemann, Trans. by. Rodney Livingstone, Stanford University Press, Stanford, California, 2001.

Adorno, Theodor W.: "Neden Hâlâ Felsefe", Çev. Ali Kaftan, **Cogito – Adorno: Kitle, Melankoli ve Felsefe**, Sayı: 36, Yaz-2003, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, ss. 184-199.

Adorno, Theodor W.: "The Idea of Natural-History", **Things Beyond Resemblance: Collected Essays on Theodor W. Adorno**, Ed. by. Robert Hullot-Kentor, New York, Columbia University Press, 2006, pp. 252-269.

Adorno, Theodor W.: **History and Freedom: Lectures 1964-1965,** Ed. by. Rolf Tiedemann, Trans. by. Rodney Livingstone, Cambridge, Polity Press, 2006.

Adorno, Theodor W.: "Theses on the Language of the Philosopher", **Adorno and the Need in Thinking: New Critical Essays,** Ed. by. Donald A. Burke et. al., University of Toronto Press, 2007, pp. 35-40.

Adorno, Theodor W.: **Minima Moralia,** 6. bs., Çev. O. Koçak ve A. Doğukan, İstanbul, Metis Yayınları, 2009.

Adorno, Theodor W.: **Against Epistemology: A Metacritique Studies in Husserl and the Phenomenological Antinomies,** Trans. by. Willis Domingo, Polity Press, 2013.

Adorno, Theodor W.: **Negatif Diyalektik**, Çev. Şeyda Öztürk, İstanbul, Metis Yayınları, 2016.

Adorno, Theodor W.: **Metafizik: Kavram ve Sorunlar,** Çev. İsmail Serin, İstanbul, İthaki Yayınları, 2017.

Adorno, Theodor W.: **Walter Benjamin Üzerine,** Çev. Dilman Muradoğlu, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2017.

Aristoteles: **Metafizik**, Çev. Ahmet Arslan, İstanbul, Sosyal Yayınlar, 1996.

Aristoteles: **İlk Felsefe ("Metafizik"),** Çev. Aziz Yardımlı, İstanbul, İdea Yayınevi, 2021.

Ashton, E. B.: "Translator's Note", **Negative Dialectics,** Theodor W. Adorno, Trans. by. E. B. Ashton, Routledge, 2004.

Assoun, Paul Laurent: **Frankfurt Okulu,** Çev. Işık Ergüden, Ankara, Dost Kitabevi, 2014.

Ayer, Alfred Jules: **Dil, Doğruluk ve Mantık,** Çev. Vehbi Hacıkadiroğlu, İstanbul, Metis Yayınları, 1998.

Bambach, Charles R.: **Heidegger, Dilthey, and the Crisis of Historicism**, Cornell University Press, 1995.

Benhabib, Seyla: **Eleştiri, Norm ve Ütopya: Eleştirel Teorinin Temellerine Dair Bir İnceleme,** Çev. İsmet Tekerek, İstanbul, İletişim Yayınları, 2005.

Benhabib, Seyla: "Reflections on the Legacy of the Frankfurt School", **Below the Asphalt Lies the Beach,** (Çevrimiçi) http://bostonreview.net/philosophy-religion/seyla-benhabib-below-asphalt-lies-beach, 23 Nisan 2021.

Benjamin, Walter, Gershom G. Scholem: **Walter Benjamin - Gershom G. Scholem Mektuplasmalar 1932-1940,** Çev. Saliha Yeniyol, İstanbul, Kolektif Kitap, 2018.

Benjamin, Walter: **The Arcades Project,** Trans. by. Howard Eiland, Kevin Mclaughlin, Cambridge, The Belknap Press of Harvard University Press, 1999.

Benjamin, Walter: **Origin of the German Trauerspiel,** Trans. by. John Osborne, London, Verso, 2003.

Best, Beverley, Werner Bonefeld, Chris O'Kane: "Introduction: Key Texts and Contributions to a Critical Theory of Society", **The SAGE Handbook of Frankfurt School Critical Theory**, London, SAGE Publications, 2018.

Bottomore, Tom: **Frankfurt Okulu ve Eleştirisi,** Çev. Ümit Hüsrev Yolsal, İstanbul, Say Yayınları, 2016.

Bouchindhomme, Christian: "Eleştirel Kuram", Çev. Necmettin Kâmil Sevil, **Siyaset Felsefesi Sözlüğü**, Haz. Philippe Raynaud, Stephane Rials, Çev. İsmail Yerguz, v.d., İstanbul, İletişim Yayınları, 2003.

Bowie, Andrew: **Music, Philosophy, and Modernity,** Cambridge University Press, 2007.

Bowie, Andrew: **Adorno and the Ends of Philosophy,** Polity Press, 2013.

Bowie, Andrew: "The Romantic Connection: Neurath, the Frankfurt School, and Heidegger", **British Journal for the History of Philosophy,** Vol. 8, No. 2, 2000, pp. 275-298, DOI: 10.1080/096087800442147.

Bowie, Andrew: "The Romantic Connection: Neurath, the Frankfurt School, and Heidegger, Part Two", **British Journal for the History of Philosophy**, Vol. 8, No. 3, 2000, pp. 459-483, DOI: 10.1080/096087800442147.

Carnap, Rudolf, Moritz Schlick, Ernst Mach: **Viyana Çevresi: Program Yazıları,** Çev. Hasanhan Taylan Erkıpçak, İstanbul, Pinhan Yayıncılık, 2019.

Carnap, Rudolf: "Mantıksal Dil Çözümlemesi Karşısında Metafiziğin Yenilgisi", **Viyana Çevresi: Program Yazıları,** Rudolf Carnap, Moritz Schlick, Ernst Mach, Çev. Hasanhan Taylan Erkıpçak, İstanbul, Pinhan Yayıncılık, 2019.

Cassirer, Ernst, Martin Heidegger: **İnsan Nedir? Davos'ta Kant Üzerine Bir Kör Dövüşü,** Çev. Kubilay Hoşgör, İstanbul, Fol Kitap, 2021.

Cassirer, Ernst: **İnsan Üstüne Bir Deneme**, Çev. Necla Arat, İstanbul, Remzi Kitabevi, 1980.

Celikates, Robin: "Critical Theory and the Unfinished Project of Mediating Theory and Practice", **The Routledge Companion to the Frankfurt School,** Ed. by. Peter E. Gordon, Espen Hammer, Axel Honneth, London, Routledge, 2019.

Critchley, Simon: **Kıta Felsefesi**, Çev. Hakan Gür, Ankara, Dost Kitabevi Yayınları, 2012.

Dahms, Hans-Joachim: **Positivismusstreit**, **Die Auseinandersetzung der Frankfurter Schule mit dem logischen Positivismus, dem amerikanischen Pragmatismus und dem kritischen Rationalismus**, Frankfurt/M. 1994.

Dallmayr, Fred Reinhard: **Between Freiburg and Frankfurt: Toward a Critical Ontology,** Amherst, University of Massachusetts Press, 1991.

Dilthey, Wilhelm: **Hermeneutik ve Tin Bilimleri**, Çev. Doğan Özlem, İstanbul, Notos Kitap, 2011.

Dresser, Sam: "Heidegger vs. Carnap: Mantık Metafizik İle Nasıl Anlaşmazlığa Düştü?", Çev. Ed. Beyza Nur Doğan, **Öncül Analitik Felsefe,** (Çevrimiçi), https://onculanalitikfelsefe.com/heidegger-vs-carnap-mantik-metafizik-i-le-nasil-anlasmazliga-dustu-sam-dresser/, 27 Haziran 2020.

Eagleton, Terry: **Aykırı Simalar**, Çev. Ayşe Şirin Okyavuz, İstanbul, Epos Yayınları, 2005.

Edgar, Andrew, Peter Sedgwick, Ed.: **Key Concepts In Cultural Theory**, London, Routledge, 1999.

Edgar, Scott: "Hermann Cohen", **The Stanford Encyclopedia of Philosophy** Ed. Edward N. Zalta, (Winter 2021 Edition), (Çevrimiçi) <https://plato.stanford.edu/archives/win2021/entries/cohen/>, 30 Mart 2021.

Eichhorn, W., v.d.: **Çağdaş Felsefe**, Çev. Aziz Çalışlar, İstanbul, Altın Kitaplar Yayınevi, 1985.

Eiland, Howard: "Translator's Introduction", **Origin of the German Trauerspiel,** Walter Benjamin, Trans. by. John Osborne, London, Verso, 2003.

Eilenberger, Wolfram: **Büyücüler Çağı: Felsefenin İhtişamlı On Yılı 1919-1929**, Çev. Ali Nalbant, İstanbul, Kolektif Kitap, 2023.

Finke, Ståle R. S.: "Review Essay: Adorno and The Experience of Metaphysics", **Philosophy & Social Criticism,** Vol. 25, No. 6, 1999, pp. 105-126.

Finlayson, James Gordon: "Adorno's Metaphysics of Moral Solidarity in the Moment of its Fall", **A Companion to Adorno**, Ed. by. Peter E. Gordon, Espen Hammer, Max Pensky, Wiley Blackwell, 2020, pp. 615-630.

Ford, Russell: "Critique and Rescue: Adorno's Dialectical Diagnosis of Aristotle's Metaphysics", **Metaphysical Patterns in Platonism,** Ed. by. John Finamore, Robert Berchman, University Press of the South, 2007, pp. 209-224.

Foster, Roger: **Adorno: The Recovery of Experience,** State University of New York Press, 2007.

Freyenhagen, F.: "What is Orthodox Critical Theory?" **World Picture,** Vol. 12, No. 3. pp. 456-469. DOI: https://doi.org/10.1515/dzph-2017-0031.

Gandesha, Samir: "Leaving Home: On Adorno and Heidegger," **The Cambridge Companion to Adorno**, Ed. Tom Huhn, Cambridge University Press, 2004, pp. 101-128.

Geuss, Raymond: **Eleştirel Teori: Habermas ve Frankfurt Okulu**, Çev. Ferda Keskin, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2002.

Goehr, Lydia: "Reviewing Adorno: Public Opinion and Critique", **Critical Models: Interventions and Catchwords**, Theodor W. Adorno, Trans. by. Henry W. Pickford, New York, Columbia University Press, 2005.

Gordon, Peter E.: "Continental Divide: Ernst Cassirer and Martin Heidegger at Davos, 1929— An Allegory of Intellectual History", **Modern Intellectual History,** Vol. 1, No. 2, 2004, pp. 219-248, DOI: 10.1017/S1479244304000137.

Gordon, Peter E.: **Continental Divide: Heidegger, Cassirer, Davos**, Cambridge, Harvard University Press, 2012.

Gordon, Peter E.: **Adorno and Existence,** Harvard University Press, 2016.

Gordon, Peter E.: "Adorno's Concept of Metaphysical Experience", **A Companion to Adorno**, Ed. by. Peter E. Gordon, Espen Hammer, Max Pensky, Wiley Blackwell, 2020, pp. 549-563.

Guinchard, J.: "Frankfurt Okulu", **Marksizm Sözlüğü**, Haz. Gerard Bensoussan, Georges Labica, Çev. Volkan Yalçıntoklu, İstanbul, Yordam Kitap, 2012.

Güçlü, A. Baki, v.d.: **Felsefe Sözlüğü**, Ankara, Bilim ve Sanat Yayınları, 2002.

Hahn, Hans, Otto Neurath, Rudolf Carnap: "Bilimsel Dünya Anlayışı. Viyana Çevresi", **Viyana Çevresi: Program Yazıları,** Rudolf Carnap, Moritz Schlick, Ernst Mach, Çev. Hasanhan Taylan Erkıpçak, İstanbul, Pinhan Yayıncılık, 2019.

Hammer, Espen: "Metaphysics", **Theodor Adorno: Key Concepts**, Ed. Deborah Cook, London - New York, Routledge, 2014, pp. 63-75.

Hegel, G. W. F.: **The Encyclopaedia Logic I,** Trans. by. T. F. Geraets, W. A. Suchting, H. S. Harris, Hackett Publishing Company, 1991.

Hegel, G. W. F.: **Tinin Görüngübilimi: Önsöz; Giriş; Duyu Pekinliği; Saltık Bilgi,** Çev. Aziz Yardımlı, İstanbul, İdea Yayınevi, 2011.

Hegel, G. W. F.: **Mantık Bilimi (Büyük Mantık),** Çev. Aziz Yardımlı, İstanbul, İdea Yayınevi, 2014.

Hegel, G. W. F.: **Tarih Felsefesi,** Çev. Aziz Yardımlı, İstanbul, İdea Yayınevi, 2016.

Hegel, G. W. F.: **Felsefe Tarihi: Thales'ten Platon'a Grek Felsefesi - Cilt 1**, Çev. Doğan Barış Kılınç, İstanbul, NotaBene, 2018.

Heidegger, Martin: **Phenomenological Interpretation of Kant's Critique of Pure Reason**, Trans. by. Parvis Emad and Kenneth Maly, Indiana University Press, 1997.

Heidegger, Martin: **Zaman ve Varlık Üzerine**, Çev. Deniz Kanıt, A Yayınevi, Ankara, 2001.

Heidegger, Martin: **Metafizik Nedir?**, 3. bs., Çev. Yusuf Örnek, Ankara, Türkiye Felsefe Kurumu, 2009.

Heidegger, Martin: **Metafiziğe Giriş**, Çev. Mesut Keskin, İstanbul, Avesta Yayınları, 2011.

Heidegger, Martin: "Kant ve Metafizik Problem", Çev. Zehragül Aşkın, Rahman Akalın, **ETHOS: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar,** C:6, S:1, 2013, ss.149-161.

Heidegger, Martin: "What is Metaphysics?", Original Version, Ed. by. Dieter Thomä, Trans. by. Ian Alexander Moore and Gregory Fried, **Philosophy Today,** Vol. 62, No. 3, Summer, 2018, pp. 733-751.

Heidegger, Martin: **Varlık ve Zaman**, 5. bs., Çev. Kaan Ökten, İstanbul, Alfa Kitap, 2021.

Held, David: "Frankfurt Okulu", Çev. Meral Özbek, **Marksist Düşünce Sözlüğü,** Der. Tom Bottomore, Çev. Ed. Mete Tunçay, İstanbul, İletişim Yayınları, 1993.

Horkheimer, Max, Theodor W. Adorno: **Aydınlanmanın Diyalektiği: Felsefi Fragmanlar**, Çev. Nihat Ülner, Elif Öztarhan Karadoğan, İstanbul, Kabalcı Yayıncılık, 2014.

Horkheimer, Max: "The State of Contemporary Social Philosophy and the Tasks of an Institute for Social Research", Trans. by. Peter Wagner, **Critical Theory and Society: A Reader,** Ed. by. Stephen Eric Bonner, Douglas Mackay Kellner, New York, Routledge, 1989.

Horkheimer, Max: "Notes on Institute Activities", **Critical Theory and Society: A Reader,** Ed. by. Stephen Eric Bonner, Douglas Mackay Kellner, Routledge,1989, pp. 264-267.

Horkheimer, Max: **Gesammelte Schriften, Band 15, Briefwechsel 1931–1936,** Ed. by G. Schmid Noerr, Suhrkamp, Frankfurt, a. M., 1995.

Horkheimer, Max: **Akıl Tutulması,** Çev. Orhan Koçak, İstanbul, Metis Yayınları, 1998.

Horkheimer, Max: "The Latest Attack On Metaphysics", Max Horkheimer, **Critical Theory: Selected Essays,** Trans. by. Matthew J. O'Connell, New York, Continuum, 2002.

Horkheimer, Max: **Geleneksel ve Eleştirel Kuram,** Çev. Mustafa Tüzel, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2005.

Hullot-Kentor, Robert: "Introduction to T. W. Adorno's 'The Idea of Natural-History'", **Things Beyond Resemblance: Collected Essays on Theodor W. Adorno**, Ed. Robert Hullot-Kentor, New York, Columbia University Press, 2006, pp. 234-252.

Hunter, G. Frederick: "Introduction", **Between Philosophy and Social Science: Selected Early Writings,** Max Horkheimer, Trans. by. G. Frederick Hunter, Matthew S. Kramer, John Torpey, Cambridge, MIT Press, 1993.

Hühnerfeld, Paul: **Heidegger: Bir Filozof, Bir Alman**, Çev. Doğan Özlem, Ankara, Fol Kitap, 2022.

Iggers, Georg G.: "Historicism: The History and Meaning of the Term", **Journal of the History of Ideas,** Vol. 56, No. 1, 1995, pp. 129-152, https://doi.org/10.2307/2710011.

Immanen, Mikko: **Toward a Concrete Philosophy: Heidegger and the Emergence of the Frankfurt School**, New York, Cornell University Press, 2020.

Janover, Michael: "Review Essay: Impure Philosophy: Adorno's Counter-Metaphysics", **Thesis Eleven**, Vol. 13, No.1, 1986, pp. 114-126, https://doi.org/10.1177/072551368601300110.

Jarvis, Simon: **Adorno: A Critical Introduction,** New York, Routledge, 1998.

Jay, Martin: **Deneyim Şarkıları: Evrensel Bir Tema Üzerine Modern Çeşitlemeler,** Çev. Barış Engin Aksoy, İstanbul, Metis Yayınları, 2012.

Jay, Martin: **Diyalektik İmgelem: Frankfurt Okulu'nun Tarihi ve Çalışmaları (1923-1950),** Çev. Sevgi Doğan, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2014.

Jütten, Timo: "Adorno on Hope", **Philosophy and Social Criticism,** Vol. 45, No. 3, 2019, pp. 284-306, DOI: 10.1177/0191453718794749.

Kant, Immanuel: **Gelecekte Bilim Olarak Ortaya Çıkabilecek Her Metafiziğe Prolegomena**, 3. bs., Çev. İoanna Kuçuradi, Yusuf Örnek, Ankara, Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları, 2002.

Kant, Immanuel: **Eğitim Üzerine,** Çev. Ahmet Aydoğan, İstanbul, Say Yayınları, 2020.

Kardeş, M. Ertan: "Walter Benjamin", **1900'den Günümüze Büyük Düşünürler – 1**, Ed. Çetin Veysal, İstanbul, Etik Yayınları, 2009.

Lee, Dwight E., Robert N. Beck: "The Meaning of 'Historicism'", **The American Historical Review,** Vol. 59, No. 3, 1954, pp. 568–577, https://doi.org/10.2307/1844717.

Löwith, Karl: "Nature, History, and Existentialism", **Social Research,** Vol:19, No:1, 1952, pp. 79–94.

Lukács, Georg: **Roman Kuramı,** 5. bs., Çev. Cem Soydemir, İstanbul, Metis Yayınları, 2017.

Magee, Bryan: **Yeni Düşün Adamları: Çağdaş Felsefeyi Yaratanlardan Kimileriyle Söyleşiler,** Çev. Ed. Mete Tunçay, İstanbul, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2004.

Marx, Karl, Friedrich Engels: **Alman İdeolojisi,** Çev. Tonguç Ok, Olcay Geridönmez, İstanbul, Evrensel Basım Yayın, 2013.

Morss, Susan Buck: **The Origin of Negative Dialectics: Theodor W. Adorno, Walter Benjamin and the Frankfurt Institute**, Hassocks, Harvester Press, 1977.

Neurath, Otto: "Unity of Science and Logical Empiricism: A Reply", **Otto Neurath and the Unity of Science,** Ed. by. John Symons, Olga Pombo, Juan Manuel Torres, Logic, Epistemology, and the Unity of Science, Vol. 18. Springer, Dordrecht, 2011, pp.15-30.

Newton, Isaac: **Felsefi Yazılar**, Çev. Deniz Esen, İstanbul, Say Yayınları, 2021.

Nicholsen, S. Weber, Jeremy J. Shapiro: "Introduction", **Hegel: Three Studies,** Theodor W. Adorno, Trans. by. Shierry Weber Nicholsen, Cambridge, The MIT Press, 1993.

O'Connor, Brian: "Philosophy of History", **Theodor Adorno: Key Concepts**, Ed. Deborah Cook, London - New York, Routledge, 2014, pp.179-195.

O'Connor, Brian: **Adorno**, Çev. Soner Soysal, İstanbul, Alfa Basım Yayım, 2022.

O'Neill, John, Thomas Uebel: "Horkheimer and Neurath: Restarting a Disrupted Debate", **European Journal of Philosophy**, Vol. 12, No. 1, 2004.

Özlem, Doğan: **Anlamdan Geleneğe, Kimlikten Özgürlüğe (Kavramlar ve Tarihleri III),** İstanbul, İnkılâp Kitabevi, 2009.

Pensky, Max: "Natural History: the Life and Afterlife of a Concept in Adorno", **Critical Horizons**, Vol. 5, No. 1, 2004, pp. 227-258, DOI: 10.1163/1568516042653620.

Pippin, Robert: "The Return of Metaphysics: Hegel vs Kant." **IAI News**, (Çevrimiçi), /articles/the-return-of-metaphysics-hegel-vs-kant-auid-2032, 21 January 2022.

Reijen, Willem van: **Adorno: Bir Giriş,** Çev. Mustafa Cemal, İstanbul, Belge Yayınları, 1999.

Rose, Gillian: **The Melancholy Science: An Introduction to the Thought of Theodor W. Adorno,** London, Verso, 2014.

Schweppenhauser, Gerhard: **Eleştirel Teoriye Giriş**, Çev. Hülya Yaman, İstanbul, Avesta Basım Yayın, 2011.

Slater, Phil: **Frankfurt Okulu: Kökeni ve Önemi Marksist Bir Yaklaşım,** Çev. Ahmet Özden, Kabalcı, İstanbul, Yayınevi, 1998.

Snow, Benjamin: "Introduction to Adorno's 'The Actuality of Philosophy'", **Telos: Critical Theory of the Contemporary,** Vol. 1977, No. 31, pp.113-119, doi: 10.3817/0377031113.

Tambling, Jeremy: **Allegory,** London, Routledge, 2010.

Therborn, Göran: **Frankfurt Okulu,** Ed. H. Emre Bağce, Çev. H. Emre Bağce, Ankara, Doğu Batı Yayınları, 2006.

Tillich, Paul: "E. Troeltsch: Historismus Und Seine Probleme", **Journal for the Scientific Study of Religion,** Vol. 1, No. 1, 1961, pp. 109-114, https://doi.org/10.2307/1385181.

Vrahimis, Andreas: "Scientism, Social Praxis, and Overcoming Metaphysics: A Debate between Logical Empiricism and the Frankfurt School", **Hopos: The Journal of the International Society for the History of Philosophy of Science**, Vol. 10, No. 2, 2020, pp.562-597.

Wellmer, Albrecht: "Adorno and the Problems of a Critical Construction of the Historical Present", **Critical Horizons: A Journal of Philosophy and Social Theory,** Vol. 8, No. 2, December 2007, pp.135–56.

Whymann, Tom: "Understanding Adorno on 'Natural History'", **International Journal of Philosophical Studies,** Vol. 24, No.4, 2016, pp.452-472, DOI: 10.1080/09672559.2016.1206604.

Wiggershaus, Rolf: **The Frankfurt School: Its History, Theories, and Political Significance**, Trans. by. Michael Robertson, Cambridge, The MIT Press, 1994.

Zeller, Eduard: **Grek Felsefesi Tarihi,** Çev. Ahmet Aydoğan, İstanbul, Say Yayınları, 2008.

Tek Kitaplı Şair

Emir İlhan'ın Şiirinde Vahdaniyet

Tarihî Bir Düğüm-Ötekinin Yaşamını Muhafaza Etmek

Füsun Özkaya

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1863
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Ağustos 2025

ISBN: 978-625-396-599-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÖZKAYA, Füsun
Tek Kitaplı Şair
Emir İlhan'ın Şiirinde Vahdaniyet
Tarihî Bir Düğüm-Ötekinin Yaşamını Muhafaza Etmek

Editör: Özcan Doğan

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynaklar

Adonis. (2022). *Kitap Hitap Hakikat*. M. H. Suçin (çev.). İstanbul: Everest Yayınları.

Adorno, T. W. (2021). *Sahicilik Jargonu Alman İdeolojisi Üzerine,* Ş. Öztürk (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Althusser, L. (2019). *İdeoloji ve Devletin İdeolojik Aygıtları*. A. Tümertekin (çev.). İstanbul: İthaki Yayınları.

Arendt, H. (2012). *Sorumluluk ve Yargı*. M. Serin (çev.). İstanbul: Sel Yayınları.

Arendt, H. (2022). *Kötülüğün Sıradanlığı.* Ö. Çelik (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Bachelard, G. (2018). *Mekânın Poetikası*. A. Tümertekin (çev.). İstanbul: İthaki Yayınları.

Balibar ve Wallerstein (2023). *Irk Ulus Sınıf Belirsiz Kimlikler.* N. Öktem (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Bataille, G. (2017). *Lanetli Pay.* I. Ergüden (çev.). İstanbul: Sel Yayınları.

Bauman, Z. (2024). *Akışkan Modernite.* S. O. Çavuş (çev.). İstanbul: Tellekt Yayınları.

Benjamin, W. (2018). *Son Bakışta Aşk.* A. Doğukan, H. Barışcan, N. Gürbilek-S. Yücesoy, O. Koçak, İ. Savaşır (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Bergson, H. (2017). *Ahlâkın ve Dinin İki Kaynağı.* M. M. Yakupoğlu (çev.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Bergson, H.(2020). *Madde ve Bellek.* I. Ergüden (çev.). Ankara: Fol Yayınları.

Blanchot, M. (2014). *Felaket Yazısı.* A. U. Kılıç (çev.). İstanbul: Monokl Yayınları.

Boétie, E. (2011). *Gönüllü Kulluk Üzerine Söylev*. M. A. Ağaoğulları (çev.). Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.

Borgeauld, P. (2008). *Dinler Tarihinde Başlangıçlar*. A. Kâhiloğulları (çev.). Ankara: Dost Yayınları.

Breton, D. (2018). *Yüz Üzerine Antropolojik Bir Deneme*. O. Türkay (çev.). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.

Burke, P. (2008). *Kültür Tarihi*. M. Tuncay (çev.). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Burke, P. (2020). *Tarih Yazıcılığına Yeni Bakış Açıları*. T. Sivrikaya, Ö. Özdemir, U. Yener Kaya, K. Özdil, Ö. Çömelekoğlu (çev.). İstanbul: Islık Yayınları.

Burke, P. (2021). *Tarih ve Toplumsal Kuram.* M. Tunçay (çev.). İstanbul: Islık Yayınları.

Burke, P. (2022). *Tarih Aslında Neyi Anlatır?.* Ç. Çakın (çev.). İstanbul: Islık Yayınları.

Butler , J. (2024). *Kırılgan Hayat Yasın ve Şiddetin Gücü.* B. Ertür (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Butler, J. (2015). *İktidarın Psijik Yaşamı.* F. Tütünce (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Butler, J. (2021). *Şiddetsizliğin Gücü*. B. Ertür (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Campbell, J., Moyers, B. (2024). *Mitolojinin Gücü*. Z. Yaman (çev.). İstanbul: MediaCat Yayınları.

Cassirer, E. (2018). *Dil ve Mit*. O. Kuzgun (çev.). İstanbul: Pinhan Yayınları.

Certeau, M. (1982). La fable mystique. Paris: Éditions Gallimard.

Certeau, M. (2017). *Tarih ve Psikanaliz*. A. Sönmezay (çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Certeau, M. (2020). *Tarihyazımı.* O. Adanır (çev.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Ceylan, T. M. (2012). *Ortak Benlik Nörofelsefi Temellendirme.* İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Deleuze, G. (2007). *Kritik ve Klinik.* İ. Uysal (çev.). İstanbul: Norgunk Yayınları.

Deleuze, G. (2020). *Müzakereler.* İ. Uysal (çev.). İstanbul: Norgunk Yayınları.

Deleuze, G. (2021). *Fark ve Tekrar.* B. Yalım ve E. Koyuncu (çev.). İstanbul: Norgunk Yayınları.

Deleuze, G. (2023). *Anlamın Mantığı.* H. Yücefer (çev.). Ankara: Norgunk Yayınları.

Deleuze, G., Guattari, F. (2024). *Kapitalizm ve Şizofreni 2 Bin Yayla*. E. Sümer (çev.). İstanbul: Norgunk Yayınları.

Derrida, J. (2008). *Mal d'archive.* Paris: Galilée Yayınları.

Derrida, J. (2020). *Yazı ve Fark.* P. B. Yalım (çev.). İsanbul: Metis Yayınları.

Derrida, J., Vattimo, G. (2014). *Din.* D. Kundakçı ve M. E. Özcan (çev.). Ankara: Dost Yayınları.

Douglas, M. (2017). *Saflık ve Tehlike Kirlilik ve Tabu Kavramlarının Bir Çözümlemesi.* E. Ayhan (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Durkheim, E. (2020). *İntihar*. Ö. Doğan (çev.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Eagleton, T. (2005). *Kültür Yorumları*. Ö. Çelik (çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Eagleton, T. (2010). *Radikal Kurban.* A. Önal (çev.). İstanbul: AyrıntıYayınları.

Eagleton, T. (2018). *Edebiyat Kuramı Giriş.* T. Birkan (çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Eagleton, T. (2018). *Eleştiri ve İdeoloji Marksist Edebiyat Teorisi Üzerine Bir Çalışma*. S. Kılıç (çev.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Eagleton, T. (2020). *İdeoloji*. M. Özcan (çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Eagleton, T. (2021). *Kültür*. B. Göçer (çev.). İsranbul: Can Yayınları.

Eagleton, T. (2021). *Materyalizm.* S. Gündüz (çev.). İstanbul: Tellekt Yayınları.

Eagleton, T. (2023). *Akıl, İnanç ve Devrim.* A. E Pilgir (çev.). Ankara: Tellekt Yayınları.

Eco, U. (2019). *Yorum ve Aşırı Yorum.* (çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Eco, U. (2021). *Açık Yapıt.* T. Esmer (çev.). İstanbul: Can Yayınları.

Eliade, M. (2020). *Arayış Tarih ve Dinde Anlam*. C. Soydemir (çev.). Ankra: Doğu Batı Yayınları.

Eliade, M. (2020). *İmgeler ve Simgeler.* M. A. Kılıçbay (çev.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Eliade, M. (2022). *Okültizm, Büyücülük ve Kültürel Modalar.* C. Soydemir (çev.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Eliade, M. (2023). *Kutsal ve Kutsal-Dışı.* A. Berktay (çev.). İstanbul: Alfa Yayınları.

Ellul, J. (2021). *Sözün Düşüşü.* H. Arslan (çev.). İstanbul: Paradigma Yayınları.

Foucault, M. (2014). *Sonsuza Giden Dil.* I. Ergüden (çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Foucault, M. (2017). *Kelimeler ve Şeyler İnsan Bilimlerinin Bir Arkeolojisi.* M. A. Kılıçbay (çev.). Ankara: İmge Yayınları.

Foucault, M. (2018). *Ölüm ve Labirent.* S. Kılıç (çev.). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

Foucault, M. (2018). *Toplumu Savunmak Gerekir.* Ş. Aktaş (çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Foucault, M. (2019). *Özne ve İktidar.* I. Ergüden ve O. Akınhay (çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Foucault, M. (2019). *Öznenin Yorumbilgisi*. F. Keskin (çev.). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Frye, N. (2022). *İkili Görüş Dinde Dil ve Anlam*. K. Atakay (çev.). İstanbul: Ketebe Yayınları.

Gadamer, H. G. (2008). *Hakikat ve Yöntem I.* H. Arslan ve İ. Yavuzcan (çev.). İstanbul: Paradigma Yayınları.

Gademer, H. G. (2009). *Hakikat ve Yöntem II.* H. Arslan ve İ. Yavuzcan (çev.). İstanbul: Paradigma Yayınları.

Girard, R. (2020). *Dünyanın Kuruluşundan Beri Gizli Kalmış Sırlar.* A. Berktay (çev.). İstanbul: Alfa Yayınları.

Girard, R. (2024). *Günah Keçisi.* I. Ergüden (çev). İstanbul: Alfa Yayınları.

Girard, R. (2024). *Şiddet ve Kutsal.* N. Alpay (çev.). İstanbul: Alfa Yayınları.

Godelier, M. (2024). *İmgelenen, İmgesel ve Simgesel*. U. C. Gökduman (çev.). Ankara: Heretik Yayınları.

Habermas, J. (2001). *İletişimsel Eylem Kuramı*. M. Tüzel (çev.). İstanbul: Kabalcı Yayınları.

Habermas, J. (2015). *Kamusallığın Yapısal Dönüşümü*. T. Bora ve M. Sancar (çev.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Habermas, J. (2020). *Söylem Etiği.* S. Coşkun (çev.). Ankara: Fol Yayınları.

Habernas, J. (2021). *İnsan Doğasının Geleceği.* K. H. Ökten (çev.). İstanbul: Alfa Yayınları.

Halbwachs, M. (2023). *Kolektif Belek*. Z. Karagöz (çev.). İstanbul: Pinhan Yayınları.

Heidegger, M. (2018). *Varlık ve Zaman.* K. Ökten (çev.). İstanbul: Alfa Yayınları.

İlhan, E. (2013). *Kavuğunda Pişekâr*. İstanbul: Yasakmeyve Yayınları.

İlhan, M. E. (2015a). Gelenek ve Hatırlama: Belleğin Kültürel Olarak Yeniden İnşası Üzerine Bir Tartışma - Tradition and Remembrance: a Discussion on the Cultural Reconstruction of Memory. *Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, *10*(8), 1395-1408.

İlhan, M. E. (2015b). Traditions: Past That Has Been Transited, Narrative and Repetition. *The Journal of Academic Social Science Studies*, *Summer II 2015*(499-504).

İlhan, M. E. (2015c). Folklorik Bağlamda Anlatı: Gelenek, Dil ve Yorum - Narrative in Folkloric Context: Tradition, Language And Interpretation. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, *4*(2), 738-747.

İlhan, M. E. (2017a). Hatırlamadan Hayale Tanpınar Estetiği ve Sözlü Kültür. *SELCUK UNIVERSITESI TURKIYAT ARASTIRMALARI DERGISI-SELCUK UNIVERSITY JOURNAL OF STUDIES IN TURCOLOGY*, *(42)*, 183-199.

İlhan, M. E. (2017b). Sözden Yazıya, Yinelemeden Hatırlamaya Devam Eden Anlatı / Narrative Continuing from Oral to Text, Repetition to Memory, Ritual to Aesthetics. *TARIH KULTUR VE SANAT ARASTIRMALARI DERGISI-JOURNAL OF HISTORY CULTURE AND ART RESEARCH*, *6*(2), 385-394.

İlhan, M. E. (2018a). Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Toplumsal Belleğin Mukavemeti, Hatırlama, Kültür ve Tarih Açısından Girit / From the Ottoman Period to the Turkish Republic the Enduring Nature of the Collective Memory, Reminiscence, Culture and History in Crete. *Mediterranean Journal of Humanities / Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi*, *8*(1), 227-235.

İlhan, M. E. (2018b). BELLEK ÇALIŞMA KILAVUZU veya "UNUTULANLAR, UNUTANLARI ASLA UNUTMAZLAR!". *Uludağ Üniversitesi International Journal of Social Inquiry*, *11*(2), 153-170.

İlhan, M. E. (2018c). Bir Mekân ve Zaman Poetikası Olarak Yivli Minare Camii ve Külliyesi. *Uluslararası Antalya Kongresi - Selçukludan Cumhuriyet'e Sosyal Bilimlerde Antalya*, 176-177.

İlhan, M. E. (2018ç). Sabahattin Ali'de Halk Kimdir? Kültürel Gerçekçilik Açısından Sabahattin Ali'nin Hikâyeleri. *HECE*, *(253)*, 296-311.

İlhan, M. E. (2018d). Sözden Yazıya Değil, Yazıdan Söze Oğuz Tansel'in Masal Evreni. *Kitap-lık*, *(199)*, 133-138.

İlhan, M. E. (2018e). *Kültürel Bellek Sözlü Kültürden Yazılı Kültüre Hatırlama Halkbilimsel Bir Yaklaşım Denemesi*. Ankara: Doğu Batı Yayınları.

İlhan, M. E. (2019a). *The Outlines of Çanakkale-Gallipoli Folk Literature and Culture*. İstanbul: Vadi Yayınları.

İlhan, M. E. (2019b). Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü II içinde çeşitli maddeler. T.C.Kültür Ve Turizm Bakanlığı & Ahmet Yesevi Üniversitesi.

İlhan, M. E. (2020). Antalya'nın Havasında Suyunda Doğa Folkloru ve Fragmanlar. İçinde B. Koçakoğlu & D. Çakılcı (Ed.), *Antalya Kitabı 3 - Antalya'da Doğa ve Medeniyet* (ss. 437-442). Palet Yayınları.

İlhan, M. E. (2021a). *Öğrenci Folkloru - Eğlence ve Argo*. İstanbul: Vadi Yayınları.

İlhan, M. E. (2021b). Zâkirin Bir Dünya Derdi: Âşıklık ve Kısas. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, *(99)*, 405-414.

İlhan, M. E. (2021c). Folk Asrından Folklorik Çağa Dek Cahile Laf Deveye Hendek. *Doğu Batı*, *(97)*, 237-254.

İlhan, M. E. (2021ç). Yedi düvelden yedi başa Salur Kazan'ın yedi başlı ejderhayı öldürdüğü boyda mimetik arzu / The seven great powers to seven head: The mimetic desire in the narrative of Salur Kazan kills the seven headed dragon *Folklor/Edebiyat*, *27*(105), 15-28.

İlhan, M. E., (2022). Âşık Tarzı Edebiyatın ve Kültürün Tarihi: Tarihyazımına Bir Derkenar. Prof.Dr. Metin Ekici Armağanı (pp.955-966), İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları.

İlhan, M. E. (2023a). İki Akdeniz'in Kurucusu Kaygusuz Abdal – Maiyet, Maksat, Mahiyet. *Milli Folklor*.C.138, ss.97-106.

İlhan, M. E., (2023b). Çarşamba'yı Şam Aldı: Bursa Çarşamba Bölgesinde Suriyeliler - Yerliler ve Ötekiler. Kuramsal Yaklaşımlar Işığında KENT FOLKLORU (pp.163-172), Konya: Çizgi Kitabevi.

İlhan, M. E. (2024a). Cumhuriyet Döneminde Folklor ve Edebiyat. İçinde *Cumhuriyet'in 100. Yılında Türk Edebiyatı* (ss. 291-307). İstanbul Büyükşehir Belediyesi Yayınları.

İlhan, M. E. (2024b). Kanonu Olmayanın Ortodoksluğu Olur mu? Ya Tersi? Ortaçağ Anadolusu'nda Kültür, Devamlılık ve Tekke-Tasavvuf Edebiyatı. İçinde N. Akkaya, H. Taş, F. Bölükbaş, D. Yaylı, H. Kayhan, Ü. Deveci & M. Akkaya (Ed.), *Palandöken'den Beşparmaklar'a Akademide 41 Yıl Prof.Dr. Metin Karadağ Armağanı* (ss. 299-308). Artikel Akademi.

İlhan, M. E. (2024c). İnsanın Sesinin Duyulduğu Son Alan, Son Bilim Halk Bilimi. İçinde N. S. Derdiçok & E. Çam (Ed.), *Saha ve Ben: Türk Halk Bilimi Derleme Çalışmalarında Araştırmacının Hikâyesi* (ss. 97-102). Ihlamur Akademi.

İzzetbegoviç, A. (2003). *Tarihe Tanıklığım.* A. Erkilet, A. Demirhan, H. Öz (çev.). İstanbul: Klasik Yayınları.

Jameson, F. (2019). *Dil Hapishanesi Yapısalcılığın ve Rus Biçimciliğinin Eleştirel Öyküsü.* M. H. Doğan (çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Jung, C. G. (2023). *Bilinç ve Bilinçdışı.* A. Beyaz ve C. Şeref (çev.). İstanbul: Pinhan Yayınları.

Jung, C. G. (2025). *Arketipler ve Kolektif Bilinçdışı.* C. Şeref (çev.). İstanbul: Pinhan Yayınları.

Jung, C. G. 2021). *Dört Arketip*. Z. A. Yılmazer (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Kierkegaard, S. (2022). *Korku ve Titreme*. İ. Kapaklıkaya (çev.). İstanbul: Ketebe Yayınları.

Kovel, J. (1994). *Tarih ve Tin Özgürleşme Felsefesi Üzerine Bir İnceleme.* H. Pekinel (çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Lacan, J. (2014). *Baba-nın-Adları.* M. Erşen (çev.). İstanbul: Monokl Yayınları.

Lefebvre, H. (2014). *Mekânın Üretimi.* I. Ergüden (çev.). İstanbul: Sel Yayınları.
Lefebvre, H. (2016). *Şehir Hakkı*. I. Ergüden (çev.). İstanbul: Sel Yayınları.
Lefebvre, H. (2017). *Ritimanaliz – Mekân Zaman ve Gündelik Hayat.* A. L. Batur (çev.). İstanbul: Sel Yayınları.
Lévi-Strauss, C. (2022). *Mit ve Anlam.* G. Y. Demir (çev.). İstanbul: İthaki Yayınları.
Lévinas, E. (2021). *Ölüm ve Zaman*. N. Başer (çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
Marcuse, H. (2016). *Tek-Boyutlu İnsan.* A. Yardımlı (çev.). İstanbul: İdea Yayınları.
McCants, W. F. (2018). *Kültür Mitleri Tanrıları Yaratmak Ulusları İcat Etmek.* M. Tabur (çev.). İstanbul: İthaki Yayınları.
Merleau-Ponty, M. (2023). *Görünür ile Görünmez.* H. Güven (çev.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.
Murdoch, I. (2021). *İyinin Egemenliği.* T. Gülal (çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
Nora, P. (2022). *Hafıza Mekânları.* M. E. Özcan (çev.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.
Paz, O. (2022). *Çamurdan Doğanlar Romantizmden Avangarda Modern Şiir.* K. Akatay (çev.). İstanbul: Ketebe Yayınları.
Paz, O. (2024). *Öteki Ses.* S. Sertabiboğlu (çev.). İstanbul: Ketebe Yayınları.
Pitkin, H. F. (2014). *Temsil Kavramı.* S. Erkoç (çev.). Ankara: Sakarya Üniversitesi Kültür Yayınları.
Ranciere, J. (2011). *Suskun Söz.* A. D. Temiz (çev.). İstanbul: Monokl Yayınları.
Ranciere, J. (2022). *Tarihin Adları Bilgi Poetikası Alanında Bir Deneme.* C. Yardımcı (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.
Ricoeur, P. (2010). *Eleştiri ve İnanç.* M. Rifat (çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
Ricoeur, P. (2016). *Zaman ve Anlatı 3.* M. Rifat (çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
Ricoeur, P. (2016). *Zaman ve Anlatı 4.* U. Öksüzan ve A. Altınörs (çev). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
Ricoeur, P. (2017). *Hafıza, Tarih, Unutuş.* M. E. Özcan (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.
Ricoeur, P. (2020). *Yorum Teorisi Söylem ve Artı Anlam.* G. Y. Demir (çev.). İstanbul: Pinhan Yayınevi.
Ricoeur, P. (2021). *Zaman ve Anlatı 1.* M. Rifat ve S. Rifat (çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
Said, E. W. (2009). *Başlangıçlar Niyet ve Yöntem.* F. B. Aydar (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.
Said, E. W. (2020). *Şarkiyatçılık Batı'nın Şark Anlayışları*. B. Ülner (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.
Schipper, M. (2016). *Âdem ile Havva Her Yerde.* A. İncidüzen (çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
Sennett, R. (2011). *Ten ve Taş Batı Uygarlığında Beden ve Şehir.* T. Birkan (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.
Sennett, R. (2014). *Saygı.* Ü. Bardak (çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.
Shayegan, D. (2020). *Yaralı Bilinç*. H. Bayrı (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.
Shayegan, D. (2023). *Melez Bilinç*. H. Bayrı (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.
Todorov, T. (2021). *Yazın Kuramı Rus Biçimcilerinin Metinleri.* M. Rifat ve S. Rifat (çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.
Traverso, E. (2020). *Geçmişi Kullanma Kılavuzu Tarih, Bellek, Politika*. I. Ergüden (çev.). İstanbul: İletişim Yayınları.
Turner, V. (2018). *Ritüelller , Yapı ve Anti-Yapı.* N. Küçük (çev.). İstanbul: İthaki Yayınları.
Weil, S. (2019). *Kişi ve Kutsal.* M. Erşen (çev.). İstanbul: Vakıfbank Kültür Yayınları
Weil, S. (2020). *Tanrı'yı Beklerken.* K. Sarıalioğlu (çev.). Ankara: Fol Yayınları.
Weil, S. (2021). *Yerçekimi ve İnayet*. M. M. Yakupoğlu (çev.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.
Whitehead, A. N. (2019). *Sembolizm Anlamı ve Etkisi.* R. Ertürk (çev.). Ankara: Fol Yayınları.
Wittgenstein, L. (2020). *Tractatus Logıco-Phılosophicus.* O. Aruoba (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.
Zizek, S. (2011). *İdeolojinin Yüce Nesnesi.* T. Birkan (çev.). İstanbul: Metis Yayınları.
Zizek, S. (2018). *Şiddet*. A. Ergenç (çev.). İstanbul: Encore Yayınları.
Zizek, S. (2021). *Evrensel İstisna Radikal Siyaset Okumaları.* B. E. Aksoy (çev.). İstanbul: Monokl Yayınları.
Zizek, S. (2023). *Olay*. O. Gayretli (çev.). İstanbul: Monokl Yayınları.
Zizek, S. (2025). *Uyanmak İçin Çok Geç Gelecek Yoksa Bizi Ne Bekliyor?*. B. Gönülşen (çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.
Zizek, S., Gunjevic, B. (2023). *Acı Çeken Tanrı Kıyameti Tersyüz Etmek*. A. Çiltepe (çev.). İstanbul: Sel Yayınları.
Zizek, S., Milbank, J. (2016). *Mesih Garabeti Paradoks mu Diyalektik mi*?. S. Salman (çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

İnternet Kaynakları

https://x.com/Emirane/status/539044470780878849
https://x.com/Emirane/status/563077033996345347
https://x.com/Emirane/status/1475156131362312193
https://x.com/Emirane/status/1905159068815114379
https://x.com/Emirane/status/1880351954402152808
https://x.com/Emirane/status/1479867718518157312
https://x.com/Emirane/status/1269504605450313730
https://x.com/Emirane/status/1305226243210608640
https://x.com/Emirane/status/652447601523040256
https://x.com/Emirane/status/566716317563379713
https://x.com/Emirane/status/1090325954491281409
https://x.com/Emirane/status/1479078607586746370

YENİ DÜNYADA EVRİMLEŞEN ROBOTLAR

Tüketicinin Hizmet Robotu Kullanım ve Kabulü

Melike Zeynep KORKMAZ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1855
İletişim

©Çizgi Kitabevi
Ağustos 2025

ISBN: 978-625-396-576-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
KORKMAZ, Melike Zeynep
YENİ DÜNYADA EVRİMLEŞEN ROBOTLAR
Tüketicinin Hizmet Robotu Kullanım ve Kabulü

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abbott, M. B., Nordwall, H. J., & Swets, B. (1983). On applications of artificial intelligence to the control and safety problems of nuclear power plants. *Civil Engineering Systems, 1*(2), 69-82

Abdi, E., Tojib, D., Seong, A. K., Pamarthi, Y., & Millington-Palmer, G. (2022). A study on the influence of service robots' level of anthropomorphism on the willingness of users to follow their recommendations. *Scientific Reports, 12*(1), 15266.

Aboutamazon.com. (2022, June 22). 10 years of Amazon robotics: How robots help sort packages, move product, and improve safety. Retrieved March 6, 2023, from https://www.aboutamazon.com/news/operations/10-years-of-amazon-robotics-how-robots-help-sort-packages-move-product-and-improve-safety

Aggarwal, P., & McGill, A. L. (2007). Is that car smiling at me? Schema congruity as a basis for evaluating anthropomorphized products. *Journal of Consumer Research, 34*(4), 468–479. https:// doi.org/10.1086/518544

Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes, 50*(2), 179–211.

Ajzen, I., & Fishbein, M. (1980). *Understanding attitudes and predicting social behavior.* Prentice-Hall.

Akdeniz, C. (2016). Myers Briggs tip belirleyici, örnek çalışma: İlköğretim öğretmenlerinin MBTI profilleri. *SDU International Journal of Educational Studies*, 3(1), 67-83.

Akhan, C. E., Altıntaş, M. H., Işın, F. B., & Mueller, R. D. (2022). Humorous anthropomorphic TV ads: A cross-cultural analysis using collectivist and individualist elements. *Pazarlama ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi*, *15*(2), 325-346.

Aksakal, N. Y., & Ülgen, B. (2021). Yapay zekâ ve geleceğin meslekleri. *Trt Akademi, 6*(13), 834-853.

Altunışık, R., & Mert, K. (2001). Tüketicilerin alışveriş merkezlerindeki satın alma davranışları üzerine bir saha çalışması: Tüketiciler kontrolü yitiriyor mu. *Ulusal Pazarlama Kongresi, Erzurum*, 145–151.

Ami-Narh, J. T., & Williams, P. A. H. (2012). A revised UTAUT model to investigate e-health acceptance of health professionals in Africa. *Journal of Emerging Trends in Computing and Information Sciences, 3*(10), 1383–1391.

Ammar, Z., & Aşır. (2023). Programmable living nanorobots. *Hacettepe Journal of Biology and Chemistry, 51*(2), 183–190.

Andrist, S., Mutlu, B., & Tapus, A. (2015, April). Look like me: Matching robot personality via gaze to increase motivation. In *Proceedings of the 33rd Annual ACM Conference on Human Factors in Computing Systems* (pp. 3603–3612). ACM.

Arora, S., Sahney, S., & Pradhan, D. (2021). Potential benefits and descriptive norms in webrooming: An extended model of goal-directed behaviour. *International Journal of Retail & Distribution Management, 50*(3), 377–397.

Arslan, M. (2014). *Tüketici davranışları ders notları*. Şanlıurfa: Harran Üniversitesi Birecik Meslek Yüksekokulu.

Asiegbu, I. F., Powei, D. M., & Iruka, C. H. (2012). Consumer attitude: Some reflections on its concept, trilogy, relationship with consumer behavior, and marketing implications. *European Journal of Business and Management, 4*(13), 38–50.

Aslantürk, E., & Erdem, A. (2021). Teknoloji kullanımına yönelik tutumun otellerde robot kabul edilebilirliği üzerine etkisi. *Journal of Global Tourism and Technology Research, 2*(2), 102–115.

Avaner, E. B. (2018). Turing testi ışığında düşüncenin multidisipliner incelemesi II. *Türkiye Biyoetik Dergisi, 5*(2), 97–103.

Avaner, T., & Çelik, M. (2021). Türkiye'de dijital dönüşüm ofisi ve yapay zekâ yönetimi: Büyük veri ve yapay zekâ daire başkanlığı'nın geleceği üzerine. *Medeniyet Araştırmaları Dergisi, 6*(2), 1–18.

Aziz, A. (2011). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri ve teknikleri: Araştırma süreci ve tasarımı, veri toplama teknikleri, interneti kullanma, anket hazırlama, içerik ve söylem çözümlemesi, raporlaştırma.* Nobel Yayınları.

Bagozzi, R. P., & Lee, K. H. (2002). Multiple routes for social influence: The role of compliance, internalization, and social identity. *Social Psychology Quarterly, 65*(2), 226–247.

Bagozzi, R. P., & Warshaw, P. R. (1990). Trying to consume. *Journal of Consumer Research, 17*(2), 127–140.

Bagozzi, R. P., Davis, F. D., & Warshaw, P. R. (1992). Development and test of a theory of technological learning and usage. *Human Relations, 45*(7), 659–686.

Bagwell, L. S., & Bernheim, B. D. (1996). Veblen effects in a theory of conspicuous consumption. *The American Economic Review, 86*(3), 349–373.

Baki, A., & Gökçek, T. (2012). Karma yöntem araştırmalarına genel bir bakış. *Electronic Journal of Social Sciences, 11*(42).

Balcı, A. (2018). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntem, teknik ve ilkeler*. Pegem Akademi.

Bandura, A. (1977). *Social learning theory*. Prentice Hall.

Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Prentice Hall.

Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. Freeman.

Barry, T. E., & Howard, D. J. (1990). A review and critique of the hierarchy of effects in advertising. *International Journal of Advertising, 9*(2), 98–111.

Bartneck, C. (2008, August). Who likes androids more: Japanese or US Americans? In *ROMAN 2008—The 17th IEEE International Symposium on Robot and Human Interactive Communication* (pp. 553–557). IEEE.

Bartneck, C., Belpaeme, T., Eyssel, F., Kanda, T., Keijsers, M., & Šabanović, S. (2024). *Human-robot interaction: An introduction*. Cambridge University Press.

Bartneck, C., Bleeker, T., Bun, J., Fens, P., & Riet, L. (2010). The influence of robot anthropomorphism on the feelings of embarrassment when interacting with robots. *Paladyn, 1*, 109-115.

Bartneck, C., Kanda, T., Ishiguro, H., & Hagita, N. (2009a). My robotic doppelgänger—A critical look at the uncanny valley. In RO-MAN 2009-The 18th *IEEE International Symposium on Robot and Human Interactive Communication* (pp. 269-276). IEEE.

Bartneck, C., Kanda, T., Mubin, O., & Al Mahmud, A. (2009b). Does the design of a robot influence its animacy and perceived intelligence? *International Journal of Social Robotics, 1*, 195-204.

Bartneck, C., Rosalia, C., Menges, R., & Deckers, I. (2005). Robot abuse - a limitation of the media equation. *Interacting with Computers, 17*(4), 343-352.

Başer, H., & Bakırtaş, H. (2023). Hizmet sektöründe insansı robot kullanımı üzerine bir literatür incelemesi. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 16*(1), 207–223. https://doi.org/10.25287/ohuiibf.1172553

Baten, J. (2016). The Second Industrial Revolution, 1870-1914. In C. Siderius & E. Frankema (Eds.), *Routledge handbook of economic development* (pp. 35-53). Routledge.

BBC. (2017, May 24). *Robot police officer goes on duty in Dubai*. Erişim tarihi: 05.08.2024, from https://www.bbc.com/news/technology-40026940

BBC. (2024, 30 Ocak). *Neuralink Şirketinin İlk Kez Bir İnsan Beynine Çip Yerleştirdiğini Duyurdu.* Erişim tarihi: 29.07.2024 https://www.bbc.com/turkce/articles/cp49dxl2lg1o

Belanche, D., Casaló, L.V., Flavián, C., and Schepers, J. (2020), "Robots or frontline employees? exploring customers' attributions of responsibility and stability after service failure or success", *Journal of Service Management, Vol. 31* No 2, pp. 267-289.

Bernier, E. P., & Scassellati, B. (2010, August). The similarity-attraction effect in human-robot interaction. In 2010 *IEEE 9th International Conference on Development and Learning* (pp. 286-290). IEEE.

Bessen, J. (2015). *Learning by doing: The real connection between innovation, wages, and wealth.* Yale University Press.

Bilge, A. C., Akgül, Ö., & Çiçekdağı, M. (2023). Turizm ve robot konulu çalışmaların yönetici, müşteri ve çalışan boyutlarının bibliyometrik analiz ile değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Akşehir Meslek Yüksekokulu Sosyal Bilimler Dergisi, (16)*, 89-106.

Blackiston, D., Lederer, E., Kriegman, Garnier:, Bongard, J., & Levin, M. (2021). A cellular platform for the development of synthetic living machines. *Science Robotics, 6*(52), eabf1571.

Blut, M., Wang, C., Wünderlich, N. V., & Brock, C. (2021). Understanding anthropomorphism in service provision: a meta-analysis of physical robots, chatbots, and other AI. *Journal of the Academy of Marketing Science, 49*, 632-658.

Bogue, R. (2014). The Role Of Artificial Intelligence In Robotics. *Industrial Robot: An International Journal, 41*(2), 119-123.

Bostancı, B. (2020). Cyborg Nedir? Cyborg Teknolojisi ve Geleceği. *Gazi Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 46*, 1-20.

Bostrom, N. (2001). *Transhumanist Values.* Erişim tarihi:17.02.2023, www.nickbostrom.com,

Bostrom, N. (2012). The superintelligent will: Motivation and instrumental rationality in advanced artificial agents. *Minds and Machines, 22*, 71-85.

Bourdieu, P. (2017). *Ayrım: Beğeni yargısının toplumsal eleştirisi* (2. Basım). Ankara: Heretik Yayınları.

Bowen, J., & Morosan, C. (2018). Beware hospitality industry: the robots are coming. *Worldwide Hospitality and Tourism Themes, 10*(6), 726-733.

Bray, J. P. (2008). *Consumer behaviour theory: approaches and models.*

Breazeal, C. (2004). *Designing sociable robots*. MIT press.

Broadbent, E. (2017). Interactions with robots: The truths we reveal about ourselves. *Annual review of psychology*, 68(1), 627-652.

Business Insider. (2019). *How Amazon uses customer feedback to improve its business.* Erişim tarihi: 03.04.2023 https://www.businessinsider.com/how-amazon-uses-customer-feedback-to-improve-its-business-2019-8

Calverley, D. J. (2006). Android science and animal rights, does an analogy exist? *Connection Science*, *18*(4), 403-417.

Camerer, C., Babcock, L., Loewenstein, G., & Thaler, R. (1997). Labor supply of New York City cabdrivers: One day at a time. *The Quarterly Journal of Economics*, *112*(2), 407-441.

Caporael, L. R. (1986). Anthropomorphism and mechanomorphism: Two faces of the human machine. *Computers in human behavior*, *2*(3), 215-234.

Castelo, N., Bos, M. W., & Lehmann, D. R. (2019). Task-dependent algorithm aversion. *Journal of Marketing Research*, *56*(5), 809-825.

Chandler, J., & Schwarz, N. (2010). Use does not wear ragged the fabric of friendship: Thinking of objects as alive makes people less willing to replace them. *Journal of Consumer Psychology*, *20*(2), 138-145.

Charniak, E. & McDermot, D. (1985). *Introduction to artifical intelligence,* Boston: AddisonWesley Company.

Cintamür, İ. G. (2023). Hizmet pazarlamasında hizmet robotlarının kullanılması: Sosyal bir robot türü olarak hizmet robotlarının incelenmesi. *Pazarlamada Seçme Konular: Kavramlar ve Çalışmalar*, 101.

Cobb, C. J., & Hoyer, W. D. (1986). Planned versus impulse purchase behavior. *Journal of retailing*.62(4), 384-409.

Compeau, D. R., & Higgins, C. A. (1995). Computer self-efficacy: Development of a measure and initial test. *MIS quarterly*, 189-211.

Çağal, M. T. (2021). Yapay zekâ ve robot teknolojisi özelinde toplumsal hareketleri analiz etmek. *Pearson Journal*, *6*(16), 457-478.

Çakırer M.A. & Bozyiğit S. (2020). *Tüketici davranışları*, Nobel Yayın.

Dailymail. (2023, September 18). *Former Google futurist predicts what classrooms of the future will look like - they include virtual reality lessons and downloadable knowledge.* Erişim tarihi: 10.01.2024 https://www.dailymail.co.uk/sciencetech/article-12513183/EXCLUSIVE-Former-Google-futurist-predicts-classrooms-future-look-like-include-virtual-reality-lessons-downloadable-knowledge.html

Damiano, L., & Dumouchel, P. (2018). Anthropomorphism in human–robot co-evolution. *Frontiers in psychology*, *9*, 468.

Dautenhahn, K. (2004) Robots We like to live with? A developmental perspective on a personalized, life-long robot companion. In *Proceedings of the 13th IEEE international workshop on robot and human interactive communication (RO-MAN 2004)* (pp. 17–22).

Dautenhahn, K., Woods, S., Kaouri, C., Walters, M. L., Koay, K. L., & Werry, I. (2005, August). What is a robot companion-friend, assistant or butler? In *2005 IEEE/RSJ international conference on intelligent robots and systems* (pp. 1192-1197). IEEE.

Davis, F. D. (1989). Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology. *MIS Quarterly*, *13*(3), 319-340.

De Graaf, M. M., & Allouch, S. B. (2015, August). The evaluation of different roles for domestic social robots. In *2015 24th IEEE International Symposium on Robot and Human Interactive Communication (RO-MAN)* (pp. 676-681). IEEE.

De Visser, E. J., Monfort: S., Goodyear, K., Lu, L., O'Hara, M., Lee, M. R., & Parasuraman, K. F. (2017). A little anthropomorphism goes a long way. Human Factors: *The Journal of the Human Factors and Ergonomics Society*, *59*(1), 116–133. https://doi.org/10.1177/0018720816687205

DeLeeuw, J.L., Galen, L.W., Aebersold, C., & Stanton, V. (2007). Support for animal rights as a function of belief in evolution, religious fundamentalism, and religious domination. *Society and Animals, 15*(4), 353–363. DOI: 10.1163/156853007X235528

Delikan, B., & Şener, G. (2020). Marka maskotlarında antropomorfizm kullanımına yönelik göstergebilimsel bir analiz: Arçelik markası robot çelik vakası. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *9*(3), 1836-1854.

Deloitte Insights. (2020). *Intelligent drug supply chain.* London. Erişim tarihi: 05.04.2023 deloitte-ch-DI-intelligent-drug-supply-chain.pdf

Demir: (2019). *İç ortamlarda insan-robot etkileşimi* (Master's thesis, Konya Teknik Üniversitesi).

Dichter, E. (1960). *The strategy of desire*. Transaction Publishers

Dömbekci, H. A., & Erişen, M. A. (2022). Nitel araştırmalarda görüşme tekniği. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *22* (Özel Sayı 2), 141-160.

Draganov, M., Panicharova, M., & Madzhirova, N. (2018, June). Marketing 5.0. Transactions of artificial intelligence systems in the digital environment. In *2018 International Conference on High Technology for Sustainable Development (HiTech)*, 1-3. IEEE.

Duffy, B. R. (2003). Anthropomorphism and the social robot. *Robotics and Autonomous Systems*, *42*(3-4), 177-190.

Dzone. (2016, January 26). *How Amazon uses ıts own cloud to process vast, multidimensional datasets.* Erişim tarihi: 16.05.2024. https://dzone.com/articles/big-data-analytics-delivering-business-value-at-am

Edmondson, D. (2005, May). Likert scales: A history. In *Proceedings of the Conference on Historical Analysis and Research in Marketing* (Vol. 12, pp. 127-133).

Ene, I., & Badescu, R. (2019). Eye tracking study regarding the perception of AI-based service robots. *New Trends in Sustainable Business and Consumption*, 718.

Engel, J., Blackwell, R. & Miniard, P. (1995). *Consumer behaviour*, 8th ed., Forth Worth, The Dryden Press.

Epley, N., & Waytz, A. (2009). Mind perception. In S.T. Fiske, D.T. Gilbert, & G. Lindzey (Eds.), *The Handbook of Social Psychology* (5th ed., pp. 498–541). New York: Wiley

Epley, N., Waytz, A., & Cacioppo, J. T. (2007). On seeing human: a three-factor theory of anthropomorphism. *Psychological Review*, *114*(4), 864-886.

Epley, N., Waytz, A., Akalis, & Cacioppo, J. T. (2008). When we need a human: Motivational determinants of anthropomorphism. *Social Cognition*, *26*(2), 143-155.

Eyssel, F., & Hegel, F. (2012). (S)he's got the look: Gender stereotyping of robots 1. *Journal of Applied Social Psychology*, *42*(9), 2213-2230.

Eyssel, F., Hegel, F., Horstmann, G., & Wagner, C. (2010, September). Anthropomorphic inferences from emotional nonverbal cues: A case study. In *19th International Symposium in Robot and Human Interactive Communication* (pp. 646-651). IEEE.

Eyssel, F., Kuchenbrandt, D., Bobinger, De Ruiter, L., & Hegel, F. (2012, March). 'If you sound like me, you must be more human' on the interplay of robot and user features on human-robot acceptance and anthropomorphism. In *Proceedings of the seventh annual ACM/IEEE International Conference on Human-Robot Interaction* (pp. 125-126).

Fancher, P. (2016). Composing artificial intelligence: Performing whiteness and masculinity. *Present Tense*, *6*(1).

Farber, H. S. (2015). Why you can't find a taxi in the rain and other labor supply lessons from cab drivers. *The Quarterly Journal of Economics*, *130*(4), 1975-2026.

Fishbein, M., & Ajzen, I. (1975). *Belief, attitude, intention and behavior: an introduction to theory and research.* MA: Addison-Wesley.

Flandorfer, P. (2012). Population ageing and socially assistive robots for elderly persons: the importance of sociodemographic factors for user acceptance. *International Journal of Population Research*, *2012*(1), 829835.

Fong, T., Nourbakhsh, I., & Dautenhahn, K. (2003). A survey of socially interactive robots. *Robotics and Autonomous Systems*, *42*(3-4), 143-166.

Forbes. (2025, Jan 08). *This Could Be Your AI Robot Girlfriend — For $175,000.* Erişim tarihi: 23.05.2025 https://www.forbes.com/sites/barrycollins/2025/01/08/this-could-be-your-ai-robot-girlfriend-for-175000/

Fox News. (2015, November 27*). Was the unabomber correct?* Erişim tarihi: 17.02.2023 https://www.foxnews.com/opinion/was-the-unabomber-correct

Fox News. (2025, May 03). *AI cyborg patrols streets with live 360-degree tracking.* Erişim tarihi: 23.05.2025 https://www.foxnews.com/tech/ai-cyborg-patrols-streets-live-360-degree-tracking

Foxall, G., 1990. *Consumer Psychology in Behavioural Perspective*. Routledge.

Fry, H. (2019). *Merhaba Dünya, Makine Çağında İnsan Olmak.* Hep Kitap.

Gates, B. (2007). A robot in every home. *Scientific American*, *296*(1), 58-65.

George, A. S., & George, A. H. (2020). Industrial revolution 5.0: The transformation of the modern manufacturing process to enable man and machine to work hand in hand. *Journal of Seybold Report*, 1533, 9211.

George, D., & Mallery, M. (2010). SPSS for Windows step by step: A simple guide and reference (10th ed.). Pearson

George, D., & Mallery, P. (2019). *IBM SPSS statistics 26 step by step: A simple guide and reference*. Routledge.

Gezgin, U. B. (2014). Herbert A. Simon (1916-2001) Üzerine. *Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, (3).

Gladwell, M. (2006). *The tipping point: How little things can make a big difference*. Little, Brown.

Goetz, J., Kiesler, S., & Powers, A. (2003). Matching robot appearance and behavior to tasks to improve human–robot cooperation. In *Proceedings of the 12th IEEE international workshop on robot and human interactive communication* (pp. 55–60), Berkeley, CA, USA.

Gong, L., & Nass, C. (2007). When a talking-face computer agent is half-human and half-humanoid: human identity and consistency preference. *Journal of Human Communication Research*, 33(2), 163–193.

Goodfellow, I., Bengio, Y., Courville, A. (2016). *Deep learning*. MIT Press.

Goodhue, D. L., & Thompson, R. L. (1995). Task-technology fit and individual performance. *MIS quarterly*, 213-236.

Goswami, A., & Dutta, S. (2015). Gender differences in technology usage - A literature review. *Open Journal of Business and Management*, *4*(1), 51-59.

Groumpos, P. P. (2021). A critical historical and scientific overview of all industrial revolutions. *IFAC-PapersOnLine*, *54*(13), 464-471.

Gursoy, D., Chi, O. H., Lu, L., & Nunkoo, R. (2019). Consumers acceptance of artificially intelligent (AI) device use in service delivery. *International Journal of Information Management*, *49*, 157-169.

Gülcan, C. (2020). Psikolojik tipler ve Jung psikolojisi üzerine bir değerlendirme. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, *12*(23), 566-579.

Günay, A., & Kalkan, A. (2019). Üniversite öğrencilerinin mobil cihazlarda lokasyon tabanlı servisleri kullanımına yönelik bir araştırma: SDÜ Kılıçarslan Yerleşkesi örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Uygulamalı Bilimler Dergisi*, *3*(1), 87-101.

Gürbüz, S., & Şahin, F. (2018). Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri. *Seçkin Yayıncılık*.

Gürdin, B. (2020a). Robonomi ve müşteri memnuniyeti: Hizmet robotlarına ilişkin literatür taraması. *Ekonomi Maliye İşletme Dergisi, 3*(1), 85–100.

Gürdin, B. (2020b). Türkiye'de robonomi: Z kuşağı gençlerin hastanelerde potansiyel hizmet robotu kullanımına yönelik tutumları. *Artuklu Kaime Uluslararası İktisadi ve İdari Araştırmalar Dergisi*, *3*(1), 41-55.

Habertürk (2024, Nisan 17). *Dove'dan yapay zekâya karşı gerçek güzellik kampanyası.* Erişim tarihi: 26.04.2024 https://www.haberturk.com/dove-yapay-zekaya-karsi-gercek-guzellik-i-savunuyor-3678418-ekonomi

Hall, D. T., & Mansfield, R. (1975). Relationships of age and seniority with career variables of engineers and scientists. *Journal of Applied Psychology*, *60*(2), 201.

Hamutoğlu, N. B. (2018). Bulut bilişim teknolojileri kabul modeli 3: Ölçek uyarlama çalışması. *Sakarya University Journal of Education, 8*(2), 8-25.

Hanson Robotics. (2025). *Sophia.* Erişim tarihi: 09.02.2025, https://www.hansonrobotics.com/sophia/

Harari, Y. N. (2024). *Neksus: Taş devri'nden yapay zekaya bilgi ağlarının kısa tarihi.* Çev: Çiğdem Şentuğ. Kolektif Kitap.

Haring, K. S., Silvera-Tawil, D., Matsumoto, Y., Velonaki, M., & Watanabe, K. (2014). Perception of an android robot in Japan and Australia: A cross-cultural comparison. In *Social Robotics: 6th International Conference, ICSR 2014, Sydney, NSW, Australia, October 27-29, 2014. Proceedings 6* (pp. 166-175). Springer International Publishing.

Harris, T. (2002, April 16). How robots work. HowStuffWorks. Erişim tarihi: 01.03.2023 https://science.howstuffworks.com/robot.htm.

Hill, A. O. (2020, March 11). *What's the difference between robotics and artificial intelligence?* https://blog.robotiq.com/whats-the-difference-between-robotics-and-artificial-intelligence

Howard, J. and Sheth, A., 1969. *The theory of buyer behaviour.* John Wiley & Sons.

Hussein, R. (2019). Anthropomorphism and its effects on human-robot interaction. *Cognitive Systems Research, 55*, 193-202.

Huxley, J. S. (1957). *Transhumanism. in new bottles for new wine* (s. 13-17). Chatto & Windus.

IBM. (2018, November 19). *Lexus Europe creates world's most intuitive car ad with IBM Watson.* Erişim tarihi: 26.04.2024 https://www.ibm.com/blogs/think/2018/11/lexus-europe-creates-worlds-most-intuitive-car-ad-with-ibm-watson/

International Federation of Robotics (IFR), (2019). *World robotics 2019 edition*.

International Federation of Robotics (IFR). (2022, February). *Artificial intelligence in robots*.

International Federation of Robotics (IFR). (2023, September). *World robotics 2023, service robots report.*

International Federation of Robotics (IFR). (2024, October). *Sales of service robots up %30 worldwide.* Erişim Tarihi: 16.12.2024 https://ifr.org/ifr-press-releases/news/sales-of-service-robots-up-30-worldwide?utm_source=CleverReach&utm_medium=email&utm_campaign=NL+4%2F2024&utm_content=Mailing_15766830

Io, H. N., & Lee, C. B. (2020). Social media comments about hotel robots. *Journal of China Tourism Research*, *16*(4), 606-625.

Iot World Today. (2022, December 02). *Hyundai robot delivers room service at Seoul Hotel.* Erişim tarihi: 09.02.2025, https://www.iotworldtoday.com/robotics/hyundai-robot-delivers-room-service-at-seoul-hotel

ISO. (2021, October). *ISO 8373:2021 robotics – vocabulary*. Erişim tarihi: 29.03.2023. https://www.iso.org/standard/75539.html

Ivanov, S., Webster, C., & Garenko, A. (2018). Young Russian adults' attitudes towards the potential use of robots in hotels. *Technology in society*, *55*, 24-32.

İnceoğlu, M. (2011). *Tutum-algı iletişim*. Siyasal Kitabevi.

İslamoğlu, A. H., & Alnıaçık, Ü. (2014). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri. (4. Baskı).* Beta Yayınları.

İslamoğlu, A. H., & Altunışık, R. (2013). *Tüketici davranışları*, Beta Yayınları.

Jøranson, N., Pedersen, I., Rokstad, A. M. M., & Ihlebaek, C. (2015). Effects on symptoms of agitation and depression in persons with dementia participating in robot-assisted activity: a cluster-randomized controlled trial. *Journal of the American Medical Directors Association*, *16*(10), 867-873.

Judd, C. M., Drake, R. A., Downing, J. W., & Krosnick, J. A. (1991). Some dynamic properties of attitude structures: Context-induced response facilitation and polarization. Journal of Personality and Social Psychology, 60(2), 193-202.

Jung, C. G. (2003). Dört arketip (Çev. Z. A. Yılmazer). Metis Yayınları.

Kahneman, D. (2011). *Hızlı ve yavaş düşünme* (Çev. O. Ç. Deniztekin & F. Deniztekin). Varlık Yayınları.

Kahneman, D., & Tversky, A. (1979). Prospect theory: An analysis of decision under risk. Econometrica: *Journal of the Econometric Society*, *47*(2), 263-291.

Kalaycı, Ş. (2010). *SPSS uygulamalı çok değişkenli istatistik teknikleri* (Cilt 5). Asil Yayın Dağıtım.

Kanda, T., Kamasima, M., Imai, M., Ono, T., Sakamoto, D., Ishiguro, H., & Anzai, Y. (2007). A humanoid robot that pretends to listen to route guidance from a human. *Autonomous Robots, 22*(1), 87– 100.

Karahan, S., Uca, S., & Güdük, T. (2022). Nitel araştırmalarda görüşme türleri ve görüşme tekniklerinin uygulanma süreci. *Nitel Sosyal Bilimler*, *4*(1), 78-101.

Katz, D. (1960). The functional approach to the study of attitudes. *Public opinion quarterly, 24*(2), 163-204.

Kayabaşı, A., Er, İ., Demirağ, F., & Yurcu, M. E. (2022). Hizmet robotlarına yönelik algıların kullanım niyetine etkisi. *Tüketici ve Tüketim Araştırmaları Dergisi, 14*(2), 433-469.

Kaygusuz, A., & Şen, N. (2015). Analysis of android operating system and its applicability for robotics. *International Journal of Computer Applications, 128*(7), 6-10.

Kempf, D. S. (1999). Attitude formation from product trial: Distinct roles of cognition and affect for hedonic and functional products. *Psychology & Marketing*, *16*(1), 35-50.

Khan, M. A. (2007). *Consumer behaviour and advertising management*. New Age International.

Khan, Z. (1998). *Attitudes towards intelligent service robots* (Technical report). IPLab, NADA, Royal Institute of Technology.

Khogeer, Y. K. (2013). *Brand anthropomorphism: The literary lives of marketing mascots* (Doctoral dissertation, University of Liverpool).

Kim, S. Y., Schmitt, B. H., & Thalmann, N. M. (2019). Eliza in the uncanny valley: Anthropomorphizing consumer robots increases their perceived warmth but decreases liking. *Marketing Letters*, *30*, 1-12.

Kiraci, H. (2014). Tüketici pazarları ve tüketici davranışları. Z. Erdoğan, (Ed.), *Pazarlama İlkeler ve Yönetim* (145-177). Ekin Yayınevi.

Kişioğlu, N. (2004). *Tüketici davranışlarında cinsiyet faktörü (Cep telefonu üzerine bir araştırma)* (Doctoral dissertation, Sakarya Universitesi).

Koç, E. (2013). *Tüketici davranışı ve pazarlama stratejileri* (5. Baskı). Seçkin Yayıncılık.

Korkmaz, M. Z. (2022). Zihinsel sağlık uygulamalarının ikna teknolojileri bağlamında bir değerlendirmesi: Vaka incelemesi. *Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Medya ve İletişim Araştırmaları Hakemli E-Dergisi*, (11), 68-91.

Korkmaz, M. Z. (2023). Beden olumlama kampanyaları: Z kuşağının yaklaşımına dair bir odak grup çalışması. *Sosyal Mucit Academic Review, 4*(1), 1-20. https://doi.org/10.54733/smar.114595

Korkmaz, Ö., & Acar, B. (2022). Eğitsel robot eğitiminin öğretmenlerin kabul, hizmetiçi eğitime dönük tutum ve bt öz-yeterliliklerine etkisi. *Eğitim Teknolojisi Kuram ve Uygulama*.

Kortunay, N. (2023). Sürdürülebilir tüketim davranışına yönelik tutumun bilişsel, duyuşsal ve davranışsal bileşenleri: Kavramsal bir çalışma. *Pamukkale Üniversitesi İşletme Araştırmaları Dergisi*, *10*(2), 699-716.

Kotler, P. (1965a). Behavioral models for analyzing buyers. *Journal of Marketing*, *29*(4), 37-45.

Kotler, P. (1965b). Competitive Strategies for New Product Marketing Over the Life Cycle. *Management Science, 12(4), B–104–B–119.* doi:10.1287/mnsc.12.4.b104

Kotler, P., & Keller, K. L. (2006). *Marketing management* (12th ed.). Pearson Education

Kotler, P., Kartajaya, H., Setiawan, I. (2021). *Pazarlama 5.0: İnsan İçin Teknoloji* (Çev. Taner Gezer, 4. Baskı). Nişantaşı Üniversitesi Yayınları

Kulshreshth, A., Anand, A., & Lakanpal, A. (2019, October). Neuralink-an Elon Musk start-up achieve symbiosis with artificial intelligence. In *2019 International Conference on Computing, Communication, and Intelligent Systems (ICCCIS)* (pp. 105-109). IEEE.

Kurzweil, R. (2016). *İnsanlık 2.0: tekilliğe doğru biyolojiyi aşan insan.* Alfa Bilim.

Kuzu Demir, E.B. & Akbulut, Y. (2017). Çevrimiçi sosyal ağların öğretim amaçlı kabul ve kullanımı ölçeğinin geliştirilmesi. Turkish Journal of Computer and Mathematics Education, 8 (1), 52-82.

Kwak, S. (2014). The impact of the robot appearance types on social interaction with a robot and service evaluation of a robot. *Archives of Design Research*, *27*(2), 81-93.

Leminen, S., Westerlund, M., & Rajahonka, M. (2017, June). Innovating with service robots in living labs. In *ISPIM Innovation Symposium* (p. 1). The International Society for Professional Innovation Management (ISPIM).

Lesher, J. H. (2001). *Xenophanes of Colophon: fragments: a text and translation with a commentary* (Vol. 4). University of Toronto Press.

Li, W., & McNamara, G. (2011). The uncanny valley: effect of realism on the impression of artificial human faces. *International Journal of Human-Computer Interaction, 27*(2), 139-149.

Liu, S., Zheng, L., Wang, S., Li, R., & Zhao, Y. (2016, June). Cognitive abilities of indoor cleaning robots. In *2016 12th world congress on intelligent control and automation (WCICA)* (pp. 1508-1513). IEEE.

Lomas, N. (2021). *Elon Musk's Neuralink shows monkey with brain chip ımplant playing video game*. TechCrunch. Erişim tarihi: 14.02.2023, https://techcrunch.com/2021/04/08/elon-musks-neuralink-shows-monkey-with-brain-chip-implant-playing-video-game/.

Longoni, C., Bonezzi, A., & Morewedge, C. K. (2019). Resistance to medical artificial intelligence. *Journal of Consumer Research*, *46*(4), 629-650.

Looser, C. E., & Wheatley, T. (2010). The tipping point of animacy: How, when, and where we perceive life in a face. *Psychological science*, *21*(12), 1854-1862.

Lovotics. (2023) *Real time kiss & hug transmitter, a lovotics application*. Erişim tarihi: 11.04.2023 http://lovotics.com/

Lu, L., Cai, R., & Gursoy, D. (2019). Developing and validating a service robot integration willingness scale. *International Journal of Hospitality Management*, *80*, 36-51.

MacDorman, K. F., & Entezari, S. O. (2015). Individual differences predict sensitivity to the uncanny valley. *Interaction Studies Social Behaviour and Communication in Biological and Artificial Systems, 16(2), 141–172.* doi:10.1075/is.16.2.01mac

MacDorman, K. F., & Ishiguro, H. (2006). The uncanny advantage of using androids in cognitive and social science research. *Computers in Human Behavior, 22*(2), 167-174.

Mark M. ve Pearson, C. S. (2001). *Hero and the outlaw: Building extraordinary brands through the power of archetypes*. McGraw-Hill.

Markalar Fısıldıyor (2015, Ekim). *Orkid yeni pazar yaratma ve markayı hep genç tutabilme.* Erişim Tarihi: 07.11.2023 https://www.markalarfisildiyor.com/Media/Default/PDF/Orkid_vaka-markalar-fisildiyor.pdf

Marling, K. A. (1992). *Betty Crocker's Picture Cook Book: The Aesthetics of American Food in the 1950s.*

Maslow, A. (1954). *Motivation and personality.* Harper and Row.

Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation. *Psychological Review, 50*(4), 370-396.

Mathur, M. B., & Reichling, D. B. (2016). Navigating a social world with robot partners: A quantitative cartography of the Uncanny Valley. *Cognition*, *146*, 22-32.

Mende, M., Scott, M. L., Van Doorn, J., Grewal, D., & Shanks, I. (2019). Service robots rising: How humanoid robots influence service experiences and elicit compensatory consumer responses. *Journal of Marketing Research*, *56*(4), 535-556.

Mill, J. S., (1836). On the definition of political economy; and on the method of ınvestigation proper to it, *London and Westminster Review.*

Misselhorn, C. (2009). Empathy with inanimate objects and the uncanny valley. *Minds and Machines*, *19*, 345-359.

Mithen, S. (1996). *The prehistory of the mind: The cognitive origins of art and science*. Thames & Hudson Ltd.

Moital, M. (2006). *An evaluation of the factors influencing the adoption of e-commerce in the purchasing of leisure travel by the residents of Cascais, Portugal* (Doctoral dissertation, Bournemouth University).

Mori, M. (1970). The uncanny valley: the original essay by Masahiro Mori. *IEEE Spectrum*.

Mori, M., MacDorman, K. F., & Kageki, N. (2012). The uncanny valley [from the field]. *IEEE Robotics & automation magazine*, *19*(2), 98-100.

Morita, T., Kashiwagi, N., Yorozu, A., Suzuki, H. ve Yamaguchi, T. (2020). Evaluation of a multi-robot cafe based on service quality dimensions. *Review of Socionetwork Strategies, 14* (1): 55-76.

Morris, M. G., & Venkatesh, V. (2000). Age differences in technology adoption decisions: Implications for a changing work force. *Personnel psychology*, *53*(2), 375-403.

Morris, M. G., Venkatesh, V., & Ackerman, P. L. (2005). Gender and age differences in employee decisions about new technology: An extension to the theory of planned behavior. *IEEE transactions on engineering management*, *52*(1), 69-84.

Morsünbül, Ü. (2018). Robotlarla bağlanma ve cinsellik: ruh sağlığı bakış açısından bir değerlendirme. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, *10*(4), 427-439.

Muller, E. (1954). A study purchasing decision: The sample survey. *Consumer Behavior The Dynamics of Consumer Relation.*

Muñiz Jr., A. M., & Schau, H. J. (2005). Religiosity in the abandoned apple newton brand community. *Journal of Consumer Research, 31(4), 737–747.* doi:10.1086/426607

Müller, V. C. (2020). Ethics of artificial intelligence and robotics. In *Standford Encyclopedia of Philosophy.*

Nakanishi, J., Kuramoto, I., Baba, J., Ogawa, K., Yoshikawa, Y., & Ishiguro, H. (2020). Continuous hospitality with social robots at a hotel. *SN Applied Sciences*, *2*, 1-13.

Nass, C., & Moon, Y. (2000). Machines and mindlessness: Social responses to computers. *Journal of social issues*, *56*(1), 81-103.

Nataraajan, R., & Bagozzi, R. P. (1999). The year 2000: Looking back. *Psychology and Marketing, 16(8), 631–642.*

Nemati, M. (2018). Anthropomorphism in HRI: Concepts, issues and challenges. *In Proceedings of the 2018 ACM/IEEE International Conference on Human-Robot Interaction* (pp. 535-543). ACM.

Neumann, W. L. (2012). Toplumsal araştırma yöntemleri: Nitel ve nicel yaklaşımlar I-II, (Çev. Sedef Özge). *Yayınodası Yayınları*.

Newsweek. (2022, Aralık 22*). Welcome to the first ever Mcdonald's where you're served by robots – In Texas*. Erişim tarihi: 28 Ocak 2025, https://www.newsweek.com/first-ever-mcdonalds-served-robots-texas-1769116

Nguyen, T. T., Nguyen, Q. V. H., Nguyen, D. T., Nguyen, D. T., Huynh-The, T., Nahavandi, S., ... & Nguyen, C. M. (2022). Deep learning for deepfakes creation and detection: A survey. Computer Vision and Image Understanding, 223, 103525. https://doi.org/10.1016/j.cviu.2022.103525

Nicolau, A. I., Muşetescu, A. Ve Mionel, O. (2014). Stages in the evolution of marketing as a discipline. *Knowledge Horizons – Economics, 6*(2), 166-169.

Notani, A. S. (1998). Moderators of perceived behavioral control's predictiveness in the theory of planned behavior: A meta-analysis. *Journal of consumer psychology*, *7*(3), 247-271.

NTV. (2022, Aralık 07). *ABD eyaleti katil robot planından geri adım attı.* Erişim tarihi: 16 Şubat 2023, https://www.ntv.com.tr/dunya/abd-eyaleti-katil-robot-planindan-geri-adim-atti,L1baKwHZ20OW2Lq6Ti4vCw

Nyholm: (2020). *Humans and robots: Ethics, agency, and anthropomorphism*. Rowman & Littlefield Publishers.

Odabaşı, Y., & Barış, G. (2002). *Tüketici davranışı,* MediaCat Kitapları.

Okazaki, S., & Renda dos Santos, L. M. (2012). Understanding e-learning adoption in Brazil: Major determinants and gender effects. *International Review of Research in Open and Distributed Learning*, *13*(4), 91-106.

Ong, C. S., & Lai, J. Y. (2006). Gender differences in perceptions and relationships among dominants of e-learning acceptance. *Computers in Human Behavior*, *22*(5), 816-829.

Orr, G. (2013). *Diffusion of Innovations, Everett Rogers (1995).* Erişim tarihi: 24.09.2024 http://www.stanford.edu

Osgood, C. E., Suci, G. J., & Tannenbaum, P. H. (1957). *The measurement of meaning* (No. 47). University of Illinois press.

Özgüneş, R. E., Bozok, D., & Küçükaltan, D. (2020). Yiyecek ve içecek sektöründe ileri teknoloji ve pandemik düzene doğru: Yakın gelecekte bir robota 'eline sağlık!'diyebilir miyiz? *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *22*(4), 1124-1139.

Özkan, A., Akkaya, B., & Özkan, H. (2020). Hizmet robotu entegrasyon isteklilik (hrei) ölçeği: Türkçeye uyarlama, geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Business & Management Studies: An International Journal*, *8*(3), 3710-3750.

Öztürk Dilek, G. (2019). Yapay zekanın etik gerçekliği. *Ankara Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, *2*(4), 47-59.

Papatya, N. (2005). Tüketici davranışları ile ilgili motivasyon modelleri: Bir perakende işletmesinde temizlik ve kişisel bakım ürünlerine bağlı bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *10*(1), 221-240.

Park, H. J., & Rabolt, N. J. (2009). Cultural value, consumption value, and global brand image: A cross-national study. *Psychology & Marketing*, *26*(8), 714-735.

Park, Y. H., Kim, J., & Lee, K. M. (2019). Influence of anthropomorphic robot design on trust and performance in human–robot ınteraction. *International Journal of Human–Computer Interaction, 35*(13), 1219-1229.

Pcmag. (2022, November 22). *Meta's latest AI can play diplomacy better than most humans.* Erişim tarihi: 10.04.2022 https://www.pcmag.com/news/metas-latest-ai-can-play-diplomacy-better-than-most-humans

Perugini, M., & Bagozzi, R. P. (2001). The role of desires and anticipated emotions in goal-directed behaviours: Broadening and deepening the theory of planned behaviour. *British Journal Of Social Psychology*, *40*(1), 79-98.

Pfeifer, R., & Scheier, C. (2001). *Understanding intelligence*. MIT press.

Pınarbaşı, F. (2023). Yapay zekâ destekli teknolojilerin içerik pazarlamasındaki dönüşüme etkisi. In A. Akyüz (Ed.), *Pazarlama ve dijital dönüşüm* (pp. 135-154). Alfa.

Pilevari, N., & Yavari, F. (2020). Industry revolutions development from Industry 1.0 to Industry 5.0. *Manufacturing, Journal of Industrial Strategic Management, 5*(2), 44-63.

Pitardi, V., Wirtz, J., Paluch, S., & Kunz, W. H. (2022). Service robots, agency and embarrassing service encounters. *Journal of Service Management*, *33*(2), 389-414.

Popov, E. V. (1990). *Yapay zekâ: Uzman sistemler ve doğal dil işleme*. Radio i Svyaz.

Quintana, L. R., Crowell, C. R., Pryor, J. B., & Adamopoulos, J. (1982). Human-computer interaction: A preliminary social psychological analysis. *Behavior Research Methods & Instrumentation*, *14*, 210-220.

Reece, R. (2001). Kirkpatrick Sale's rebels against the future. *The Trumpeter, 13*(1).

Reeves, B., & Nass, C. (1996). *The media equation: How people treat computers, television, and new media like real people*. Cambridge University Press.

Retto, J. (2017). *Sophia, first citizen robot of the world*.

Riek, L. D., Mavridis, N., Antali, S., Darmaki, N., Ahmed, Z., Al-Neyadi, M., & Alketheri, A. (2010, April). Ibn sina steps out: Exploring Arabic attitudes toward humanoid robots. In *Proceedings of the 2nd international symposium on new frontiers in human–robot interaction, AISB, Leicester* (Vol. 1).

Rips, L. J. (1975). Inductive judgments about natural categories. *Journal of Verbal Learning and Verbal Behavior,* 14, 665–681.

Rogers, E. M. (1995). *Diffusion of Innovations.* Free Press.

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2000). Intrinsic and extrinsic motivations: Classic definitions and new directions. *Contemporary educational psychology*, *25*(1), 54-67.

Salem, M., Lakatos, G., Amirabdollahian, F., & Dautenhahn, K. (2015, March). Would you trust a (faulty) robot? Effects of error, task type and personality on human-robot cooperation and trust. In *Proceedings of the tenth annual ACM/IEEE international conference on human-robot interaction* (pp. 141-148).

Salem, M., Ziadee, M., & Sakr, M. (2014, March). Marhaba, how may I help you? Effects of politeness and culture on robot acceptance and anthropomorphization. In *Proceedings of the 2014 ACM/IEEE international conference on Human-robot interaction* (pp. 74-81).

Samsung Newsroom. (2024, August 1). *Ballie ile bir günlük yaşam: Ev için yapay zekâ arkadaş robotu.* Erişim tarihi: 17.02.2025, https://news.samsung.com/us/samsung-ballie-ai-companion-robot-home-video-ces-2024/

Say, C. (2020). 50 Soruda yapay zekâ (18.bs.). Bilim ve Gelecek.

Saygin, A. P., Chaminade, T., Ishiguro, H., Driver, J., & Frith, C. (2012). The thing that should not be: predictive coding and the uncanny valley in perceiving human and humanoid robot actions. *Social cognitive and affective neuroscience*, *7*(4), 413-422.

Schermerhorn, P., Scheutz, M., & Crowell, C. R. (2008, March). Robot social presence and gender: Do females view robots differently than males?. In *Proceedings of the 3rd ACM/IEEE international conference on Human robot interaction* (pp. 263-270).

Schulz, A., Ishihara, H., Asada, M., & Queißer, J. F. (2018, September). Transfer learning of complex motor skills on the humanoid robot affetto. In *2018 Joint IEEE 8th International Conference on Development and Learning and Epigenetic Robotics (ICDL-EpiRob)* (pp. 72-77). IEEE.

Scopelliti, M., Giuliani, M. V., D'Amico, A. M., & Fornara, F. (2004). If I had a robot at home… Peoples' representation of domestic robot. In S. Keates, J. Clarkson, P. Langdon, & P. Robinson (Eds.), *Designing a More Inclusive World* (pp. 257–266).

Serenko, A. (2007). Are interface agents scapegoats? Attributions of responsibility in human–agent interaction. *Interacting with Computers*, *19*(2), 293-303.

Sharkey, A., & Sharkey, N. (2011). Children, the elderly, and interactive robots. *IEEE Robotics & Automation Magazine*, *18*(1), 32-38.

Sheehan, B., Jin, H. S., & Gottlieb, U. (2020). Customer service chatbots: Anthropomorphism and adoption. *Journal of Business Research*, *115*, 14-24.

Shen, J., Chen, X., & Zhang, D. (2019). The effect of anthropomorphism on user acceptance of service robots: An empirical study. *Journal of Business Research, 95*, 34-41.

Sheth, J. N., Newman, B. I., & Gross, B. L. (1991). Why we buy what we buy: A theory of consumption values. *Journal of Business Research*, *22*(2), 159-170.

Shin, N., & Kim, S. (2007, August). Learning about, from, and with robots: Students' perspectives. In *RO-MAN 2007-The 16th IEEE International Symposium on Robot and Human Interactive Communication* (pp. 1040-1045). IEEE.

Simon, H. (1997). *Administrative Behavior: A Study of Decision-Making Processes in Administrative Organizations.* The Free Press.

So, K. K. F., Kim, H., Liu, S. Q., Fang, X., & Wirtz, J. (2024). Service robots: the dynamic effects of anthropomorphism and functional perceptions on consumers' responses. *European Journal of Marketing*, *58*(1), 1-32.

Solomon, M. R. (2017*). Consumer behavior: Buying, having, and being*. Routledge.

Solomon, M., Bamossy, G., Askegaard, S., & Hogg, M. K. (2006). *Consumer behaviour: A European perspective*. Pearson Education.

Sönmez, F. & Nart: (2022). Antropomorfizm: Kavramın tarihi, teoriler ve tüketici davranışları bağlamında bir literatür incelemesi. *İnönü Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, (INIJOSS),* 11(2), 580-613

Stroessner, S. J., & Benitez, J. (2019). The social perception of humanoid and non-humanoid robots: Effects of gendered and machinelike features. *International Journal of Social Robotics*, *11*, 305-315.

Syrdal, D. S., Dautenhahn, K., Walters, M. L., & Koay, K. L. (2008, November). Sharing spaces with robots in a home scenario-anthropomorphic attributions and their effect on proxemic expectations and evaluations in a live HRI trial. In *AAAI fall symposium: AI in Eldercare: new solutions to old problems* (Vol. 2008, pp. 116-123).

Syrdal, D., Dautenhahn, K., Koay, K., & Walters, M. (2009). The negative attitudes towards robots scale and reactions to robot behaviour in a live human–robot interaction study. *Proceedings of the AISB Symposium on New Frontiers in Human–Robot Interaction* (pp. 109–115). April 8–9. Edinburgh, UK

Şahin, E., & Kaya, F. (2019). *Pazarlamada yeni dönem: Endüstri 4.0, yapay zekâ ve akıllı asistanlar.* Çizgi Kitabevi.

Şengöz, M. (2022). Maslow'un ihtiyaçlar hiyerarşisi modeli'nin bütünleşik bir süreç olarak yeniden yorumlanması. *Eğitim ve Toplum Araştırmaları Dergisi*, *9*(1), 164-173.

Şentürk, F., & Fındık, H. (2014). Rasyonel karar alan ekonomik birimin risk altında verdiği kararlara davranışsal yaklaşım: Kahneman-Tversky Beklenti Teorisi perspektifinden eleştirel bir bakış. *Öneri Dergisi*, *11*(42), 127-139.

Şentürk, T. (2020). Sosyal pazarlamada kullanılan teori ve modeller. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, *23*(2), 603-621.

Takayama, L., Ju, W., & Nass, C. (2008, March). Beyond dirty, dangerous and dull: what everyday people think robots should do. In *Proceedings of the 3rd ACM/IEEE international conference on Human robot interaction* (pp. 25-32).

Taylor, S. E., & Schneider, S. K. (1989). Coping and the simulation of events. *Social cognition*, *7*(2), 174-194.

TheDrum.(2023,March30).*Beck'susesAItocreate,andadvertise,anewbeerinexperimentforfutureusecases.*Erişimtarihi:05.04.2023https://www.thedrum.com/news/2023/03/30/beck-s-uses-ai-create-and-advertise-new-beer-experiment-future-use-cases

The European Comission. (2019, April 8). *A definition of AI: Main capabilities and disciplines.* Erişim tarihi: 24.03.2023 https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/definition-artificial-intelligence-main-capabilities-and-scientific-disciplines

The Guardian. (2017, January 11). *KFC Chinaıs using facial recognition tech to serve customers – but are they buying it?* Erişim tarihi: 31.03.2023 https://www.theguardian.com/technology/2017/jan/11/china-beijing-first-smart-restaurant-kfc-facial-recognition

The Guardian. (2023, March 03). *Romania PM unveils AI adviser'to tell him what people think ın real life*. Erişim tarihi: 06 Mart 2023, https://www.theguardian.com/world/2023/mar/02/romania-ion-ai-government-honorary-adviser-artificial-intelligence-pm-nicolae-ciuca

The Robot Report. (2025, February 21). *1X built its latest humanoid NEO Gamma to better fit into the home.* Erişim tarihi: 17.02.2025, https://www.therobotreport.com/1x-built-humanoid-neo-gamma-better-fit-home/

Thompson, C. (2016, February 16). Machines May Replace Half of Human Jobs. *Business Insider*. http://www.businessinsider.com/machines-may-replace-half-of-human-jobs-2016-2.

Thompson, R. L., Higgins, C. A., & Howell, J. M. (1991). Personal Computing: Toward a Conceptual Model of Utilization. *MIS Quarterly*, *15*(1), 125–143. https://doi.org/10.2307/249443

Thurstone, L. L. (2017). A law of comparative judgment. In *Scaling* (pp. 81-92). Routledge.

Tirosh-Samuelson, H. (2011). *H+/-: Engaging transhumanism. Transhumanism and its critics.* Xlibris Corporation.

Triandis, H. C. (1979). Values, attitudes, and interpersonal behavior. In *Nebraska symposium on motivation*. University of Nebraska Press.

Turkle, S. (2017). *Alone together: Why we expect more from technology and less from each other* (3rd ed.). Basic Books.

Tussyadiah, I. P., Zach, F. J., & Wang, J. (2020). Do travelers trust intelligent service robots? *Annals of Tourism Research*, *81*, 102886.

Türk Dil Kurumu. (2023). *Türk Dil Kurumu Sözlükleri.* Erişim tarihi: 11.04.2023 https://sozluk.gov.tr/

Türkiye Gençlik Platformu. (2022, 15 Ekim). *Murat Ülker Yıldız Holding Yönetim Kurulu Üyesi Başarısızlık Zirvesi 2022*. [Video]. Youtube. https://www.youtube.com/watch?v=Fi3IHtAHla0 Erişim tarihi: 08.11.2023

Ulukan, G. (2019, 4 Temmuz). *Insider'dan kişiye özel arama sonuçları sunan yapay zekâ tabanlı ürün: Eureka*. Webrazzi. Retrieved April 3, 2023, from https://webrazzi.com/2019/07/04/insider-yapay-zeka-arama-eureka/

USA Today. (2020, July 27). *If you stay at a hotel during the pandemic, a robot may deliver wine to your door or clean your room*. Retrieved March 31, 2023, from https://www.usatoday.com/story/travel/hotels/2020/07/27/hotels-using-robots-delivery-cleaning-amid-covid-19-pandemic/5494472002/

Van Pinxteren, M. M., Wetzels, R. W., Rüger, J., Pluymaekers, M., & Wetzels, M. (2019). Trust in humanoid robots: implications for services marketing. *Journal of Services Marketing*, *33*(4), 507-518.

Veblen, T. B. (2015). *Aylak sınıfın teorisi: Kurumların iktisadi incelemesi.* (E. Kırmızıaltın ve H. Bilir Çev.). Ankara: Heretik Yayınları.

Venkatesh, V. & Bala, H. (2008). Technology Acceptance Model 3 and a research agenda on interventions. *Decision Sciences, 39* (2), 273 -315.

Venkatesh, V., & Davis, F. D. (2000). A theoretical extension of the technology acceptance model: Four longitudinal field studies. *Management science*, *46*(2), 186-204.

Venkatesh, V., & Morris, M. G. (2000). Why don't men ever stop to ask for directions? Gender, social influence, and their role in technology acceptance and usage behavior. *MIS quarterly*, 115-139.

Venkatesh, V., Morris, M.G., Davis G.B. &Davis, F.D. (2003). User acceptance of information technology: Toward a unified view. MIS quarterly, 27(3), 425-478.

Venkatesh, V., Thong, J. Y., & Xu, X. (2012). Consumer acceptance and use of information technology: extending the unified theory of acceptance and use of technology. *MIS quarterly*, 157-178.

Wada, K., & Shibata, T. (2007). Living with seal robots—its sociopsychological and physiological influences on the elderly at a care house. *IEEE transactions on robotics*, *23*(5), 972-980.

Walters, M. L., Syrdal, D. S., Dautenhahn, K., Te Boekhorst, R., & Koay, K. L. (2008). Avoiding the uncanny valley: robot appearance, personality and consistency of behavior in an attention-seeking home scenario for a robot companion. *Autonomous Robots*, *24*, 159-178.

Wang, Y., Kang, Q., Zhou:, Dong, Y., & Liu, J. (2022). The impact of service robots in retail: Exploring the effect of novelty priming on consumer behavior. *Journal of Retailing and Consumer Services*, *68*, 103002.

Waytz, A., Cacioppo, J., & Epley, N. (2010). *Who Sees Human? Perspectives on Psychological Science, 5(3), 219–232.*

Waytz, A., Heafner, J., & Epley, N. (2014). The mind in the machine: Anthropomorphism increases trust in an autonomous vehicle. *Journal of experimental social psychology*, *52*, 113-117.

Weld, D., & Etzioni, O. (1994). The first law of robotics (a call to arms). In *AAAI* (Vol. 94, No. 1994, pp. 1042-1047).

West, A., Clifford, J., & Atkinson, D. (2018). " Alexa, build me a brand" An Investigation into the impact of Artificial Intelligence on Branding. *The Business & Management Review*, *9*(3), 321-330.

While, A. H., Marvin:, & Kovacic, M. (2021). Urban robotic experimentation: San Francisco, Tokyo and Dubai. *Urban Studies*, *58*(4), 769-786.

Williams, M. D., Rana, N. P. & Dwivedi, Y. K. (2015). The unified theory of acceptance and use of technology (utaut): a literature review. *Journal of Enterprise Information Management.*

Wired. (2022, August 08). *The science behind Elon Musk's Neuralink brain chip.* Erişim tarihi: 17.02.2025, https://www.wired.com/video/watch/wired-news-and-science-the-science-behind-elon-musks-neuralink-brain-chip

Wirtz, J., Patterson, P. G., Kunz, W. H., Gruber, T., Lu, V. N., Paluch:, & Martins, A. (2018). Brave new world: service robots in the frontline. *Journal of Service Management*, *29*(5), 907-931.

Wischler, L. (2002). *Why is this man smiling? Digital animators are closing in on the complex system that makes faces come alive. Wired 10.06*.

World Economic Forum (WEF). (2020). *The future of jobs report*. Retrieved from http://www3.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_2020.pdf

Xiao, L., & Kumar, V. (2021). Robotics for customer service: a useful complement or an ultimate substitute? *Journal of Service Research*, *24*(1), 9-29.

Xu, X., Lu, Y., Vogel-Heuser, B., and Wang, L. (2021). "Industry 4.0 and Industry 5.0 - Inception, conception and perception". *Journal of Manufacturing Systems. 61*, 530-535.

Yağcı, M. İ., & Çabuk: (2014). Pazarlama teorileri. MediaCat Kitapları.

Yalman, Ş., & Aytekin, P. (2014). Promosyonların anlık satın alma davranışına etkisini belirlemeye yönelik bir araştırma. *Tüketici ve Tüketim Araştırmaları Dergisi*, *6*(1), 83-119.

Yam, K. C., Bigman, Y. E., Tang, P. M., Ilies, R., De Cremer, D., Soh, H., & Gray, K. (2021). Robots at work: People prefer—and forgive—service robots with perceived feelings. *Journal of Applied Psychology*, *106*(10), 1557.

Yang, Y., Liu, Y., Lv, X., Ai, J., & Li, Y. (2022). Anthropomorphism and customers' willingness to use artificial intelligence service agents. *Journal of Hospitality Marketing & Management*, *31*(1), 1-23.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2011). *Sosyal bilimlerde araştırma yöntemleri*. Seçkin Yayınları.

Yılmaz, A. (2017). *Yapay zekâ*. Kodlab.

Yogeeswaran, K., Złotowski, J., Livingstone, M., Bartneck, C., Sumioka, H., & Ishiguro, H. (2016). The interactive effects of robot anthropomorphism and robot ability on perceived threat and support for robotics research. *Journal of Human-Robot Interaction*, *5*(2), 29-47.

Yoshida, E. (2019). Robots that look like humans: A brief look into humanoid robotics. *Metode Science Studies Journal*, *9*, 143-151.

Yoshikawa, M., Matsumoto, Y., Sumitani, M., & Ishiguro, H. (2011, December). Development of an android robot for psychological support in medical and welfare fields. In *2011 IEEE international conference on Robotics and Biomimetics* (pp. 2378-2383). IEEE.

You, S. & Robert Jr, L. P. (2018, February). Human-robot similarity and willingness to work with a robotic co-worker. In *Proceedings of the 2018 ACM/IEEE international conference on human-robot interaction* (pp. 251-260).

Yu, C. E., & Ngan, H. F. B. (2019). The power of head tilts: gender and cultural differences of perceived human vs human-like robot smile in service. *Tourism Review*, *74*(3), 428-442.

Zawieska, K., Duffy, B. R., & Strońska, A. (2012). Understanding anthropomorphisation in social robotics. *Pomiary Automatyka Robotyka*, *16*(11), 78-82.

Zengin, Y., & Zengin, R. B. (2022). Endüstri 5.0 döneminde pazarlamaya dair genel bir bakış. *Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *4*(1), 111-138.

Zhang, J. ve Sun, J. (2015). Exploring the reasons for the failure of Blackberry from the perspective of Technology Acceptance Model (TAM). *International Journal of Business and Management, 10*(9), 161-167. https://doi.org/10.5539/ijbm.v10n9p161

Zhu, Dong Hong ve Chang, Ya Ping. (2020). Robot with Humanoid Hands Cooks Food Better? Effect of Robotic Chef Anthropomorphism on Food Quality Prediction. *International Journal of Contemporary Hospitality Management, 32* (3): 1367-1383.

Złotowski, J., Yogeeswaran, K., & Bartneck, C. (2017). Can we control it? Autonomous robots threaten human identity, uniqueness, safety, and resources. *International Journal of Human-Computer Studies*, *100*, 48-54.

YEREL BASINDA ÖTEKİ İMGESİ

RİZE YEREL BASININDA ÖTEKİ'NİN TEMSİLİ

Tuğba YILMAZ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1858
İletişim

©Çizgi Kitabevi
Ağustos 2025

ISBN: 978-625-396-593-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
YILMAZ, Tuğba
YEREL BASINDA ÖTEKİ İMGESİ
RİZE YEREL BASININDA ÖTEKİ'NİN TEMSİLİ

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Alğan, T. C. ve Şensever, L. (Der.) (2010). *Ulusal Basında Nefret Suçları: 10 Yıl, 10 Örnek.* İstanbul: Sosyal Değişim Derneği.

Alkan, M. (2009). "Azınlık Vakıfları (Tarihi Arka planı, Hukuki Yapısı ve İç Analizi)." *Gazi ÜniversitesiAkademik Bakış Dergisi* 4 (2).

Altun, A. (2005). "Yerel Medya Çalışanlarının Eğitim İhtiyacı ve Yerel Medya Enstitüsü", *İletişim Araştırmaları Dergisi,* 3(1-2), 75-104.

Arar, Y. B. ve Bilgin, N. (2010). "Gazetelerde Ötekileştirme Pratikleri: Türk Basını Üzerine Bir İnceleme." *Gazi Üniversitesi İletişim FakültesiİletişimKuram Ve Araştırma Dergisi,* sayı 30.

Birsen, H. (2011). "Yerel Basın Yöneticilerinin Bakış Açılarıyla Eskişehir Yerel Basını", *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi,* S:1, 115142.

Çavuşoğlu, N. (1997-1998). "Azınlık Nedir", *İnsan Hakları Yıllığı,* Cilt:19-20.

Çelik, E. (2013). "Nefret Söylemi İfade Özgürlüğünün Neresinde." *İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 4(2), 205-240.

Gezgin, S. (2012). "Yerel Basın ve Değerlendirme Ölçütleri", *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi,* S:7, 5-14.

Kaya, A (2004). "İdeolojiden İdeolojiye Yolculuk: Düşüncebilimden Kimlikbilime." *Doğu-Batı Dergisi.* İdeolojiler I, Sayı:28, Ağustos, Eylül, Ekim.

Kurtbaş, İ. ve Doğan, A. ve Göker, G. (2009). "Yerel Medya Sorunları Ve Sektör Çalışanlarının Sorunlara Bakışları: Elazığ Örneği", *Erciyes Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi,* 1(2), 20-41.

Nahya, Z. N. (2011). "İmgeler ve Ötekileştirme: Cadılar, Yerliler, Avrupalılar." *Atılım Sosyal Bilimler Dergisi* 1(1), 27-38.

Özsüer, E. (2012). "Türk - Yunan İlişkilerinde Biz ve öteki Önyargıların Dinamikleri."*Avrasya İncelemeleri Dergisi (AVİD)* 1(2), 269-309.

Purvis, T. ve Hunt, A. (2014). "Söylem İdeoloji." (Çev.) Simten Coşar. *Moment Dergi.* 1(1), 9-36.

Söylemez, A. (1997). "Medya Ekonomisi Üzerine", *Ekonomik Yaklaşım Dergisi,* 8(27), 209-230.

Sözeri, C ve Güney, Z. (2011). *Demokratikleşme Programı Medya Raporları Serisi II.Türkiye'de Medyanın Ekonomi Politiği: Sektör Analizi.* İstanbul: TESEV Yayınları.

Sucu, İ. (2012). "Althusser'in Gözünden İdeoloji Ve İdeolojinin Bir Taşıyıcısı". *Selçuk İletişim* 7(3), 30-41.

Şensever, F. L. (Der.) (2012). *Sivil Toplum Kuruluşları ve Aktivistler İçin Nefret Suçları ve Nefret Söylemi İzleme Rehberi.* İstanbul: Sosyal Değişim Derneği.

Tezmiztürk, H (2015). *Yerel Basın: Sorunlar ve Çözüm Önerileri*, Yayınlanmamış Ders Notu.

Yıldırım, B. (2010). "Gazeteciliğin Dönüşümü: Yöndeşen Ortam ve Yöndeşik Gazetecilik", *Selçuk İletişim,* 6(2), 230-253.

Kitaplar

Akın, A. ve Kaymak, A. ve Doğu, B. ve Aygül, E. ve Bayraktutan-Sütcü, G. ve Dirini, İ. ve Binark, M. ve Çomu, T (2010). "Yeni Medya Ortamındaki Nefret Söylemine Karşı Mücadele Önerileri/miz" *Yeni Medyada Nefret Söylemi,* (Der.) Tuğrul Çomu, İstanbul: Kalkedon Yayınları, 285-292.

Albayrak, H. (2010). *Dünden Bugüne Trabzon Basını (Cilt 1).* Ankara: Trabzon İli ve İlçeleri Eğitim, Kültür ve Sosyal Yardımlaşma Vakfı Yayınları.

Ataman, H (2012). "Nefret Suçlarını Farklı Yaklaşımlar Çerçevesinden Ele Almak: Etik, Sosyo-politik ve Bir İnsan Hakları Problemi Olarak Nefret Suçları", *Nefret Söylemi ve/veya Nefret Suçları*. (Der.) Yasemin İnceoğlu, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 47-80.

Balibar ve Wallerstein (2013). *Irk, Ulus, Sınıf Belirsiz Kimlikler.* (Çev.) Nazlı Öktem. İstanbul: Metis Yayınları.

Bauman, Z (2014). *Sosyolojik Düşünmek.* (Çev.) Abdullah Yılmaz. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Binark, M (2010). "Nefret Söyleminin Yeni Medya Ortamında Dolaşıma Girmesi", *Yeni Medyada Nefret Söylemi*, (Der.) Tuğrul Çomu, İstanbul: Kalkedon Yayınları, 1154.

Çınar, M (2013). "Habercilik ve Nefret Söylemi", *Medya ve Nefret Söylemi Kavramlar, Mecralar, Tartışmalar.* (Der.) Mahmut Çınar, İstanbul: Hrant Dink Vakfı Yayınları,137-152.

Eagleton, T (2011). *İdeoloji.* (Çev.:Muttalip Özcan). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Girgin, A. (2001). *Türk Basın Tarihi'nde Yerel Gazetecilik.* İstanbul: İnkılap Kitabevi Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş.

Girgin, A. (2009). *Türkiye'de Yerel Basın.* İstanbul: Der Yayınları.

Göregenli, M (2013). "Nefret Söylemi ve Nefret Suçları". *Medya ve Nefret Söylemi Kavramlar, Mecralar, Tartışmalar.* (Der.) Mahmut Çınar, İstanbul: Hrant Dink Vakfı Yayınları, 57-73.

Hakan Yılmaz, S (2013). *Siyasal Nefret Söylemi ve Medya Haberden Söyleme Kısa Bir Yolculuk.* Konya: Literatürk.

İnceoğlu, Y (2013). "Tartışmalı Bir Kavram: Nefret Söylemi", *Medya ve Nefret Söylemi Kavramlar, Mecralar, Tartışmalar.* (Der.) Mahmut Çınar, İstanbul: Hrant Dink Vakfı Yayınları, 75-92.

İnceoğlu, Y. Ve Sözeri, C (2012). "Nefret Suçlarında Medyanın Sorumluluğu: Ya sev ya terk et ya da...", *Nefret Söylemi ve/veya Nefret Suçları.* (Der.) Yasemin İnceoğlu, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 23-37.

İnceoğlu, Yasemin ve Çoban, Barış (2014). *Azınlıklar, Ötekiler ve Medya.* İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Kaos GL (2012). "Nefret Suçları Kimin Sorunu? LGBT Bireyler, Nefret Söylemi ve Medyadaki Temsil", *Nefret Söylemi ve/veya Nefret Suçları.* (Der.) Yasemin İnceoğlu, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 289-306.

Karan, U. (2012). "Nefret İçerikli İfadeler, İfade Özgürlüğü Ve Uluslararası Hukuk", Nefret Söylemi ve/veya Nefret Suçları. (Der.) Yasemin İnceoğlu, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 81-102.

Kearney, R (2012). *Yabancılar, Tanrılar ve Canavarlar.* (Çev.: Barış Özkul). İstanbul: Metis Yayınları.

Keyman, F (2013). "Nefret Söylemi, Nefret Suçu, Demokrasi Ve Birlikte Yaşama: Türkiye Örneği", *Medya ve Nefret Söylemi Kavramlar, Mecralar, Tartışmalar.* (Der.) Mahmut Çınar, İstanbul: Hrant Dink Vakfı Yayınları, 7-13.

Köker, E ve Doğanay, Ü (2010). *Irkçı Değilim Ama... Yazılı Basında Irkçı-Ayrımcı Söylemler.* Ankara: İHOP Yayını.

Oran, B (2014). "Azınlıklar Nasıl Azınlık Oldu", *Azınlıklar, Ötekiler ve Medya*, (Der.) Yasemin İnceoğlu ve Barış Çoban, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 17-49.

Özer, Ö (2013). *Haber Söylem İdeoloji Eleştirel Haber Çözümlemeleri.* Konya:

Literatürk.

Sözeri, C (2012). "Yazılı Basında Nefret Söylemi Ve Mücadele Yolları", *Nefret Söylemi ve/veya Nefret Suçları,* (Der.) Yasemin İnceoğlu, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 205-222.

Yaylagül, L. (2015). *Kitle İletişim Kuramları Egemen ve Eleştirel Yaklaşımlar.* İstanbul: Dipnot Yayınları.

Yumul, A (2013). "Nefret Suçu Ya da Ölü Vicdanlar Ülkesi", *Medya ve Nefret Söylemi Kavramlar, Mecralar, Tartışmalar.* (Der.: Mahmut Çınar), İstanbul: Hrant Dink Vakfı Yayınları, 127-134.

Zonana, E. ve Reyna, Y (2012). "Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Kurulu Kanun Tasarısı Taslağı ve Nefret Suçları", *Nefret Söylemi ve/veya Nefret Suçları.*(Der.: Yasemin İnceoğlu), İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 121-124.

Gazete Haberleri

Viçe Gazetesi. (27 Ocak 2015).

Viçe Gazetesi. (24 Mart 2015).

Viçe Gazetesi. (21 Nisan 2015).

Viçe Gazetesi. (5 Mayıs 2015).

Fırtına Gazetesi. (4 Nisan 2015).

Fırtına Gazetesi. (15 Mayıs 2015).

Fırtına Gazetesi. (16 Mayıs 2015).

Fırtına Gazetesi. (18 Mayıs 2015).

Vira Haber Gazetesi.(9 Mart 2015).

Vira Haber Gazetesi. (10 Mart 2015).

Vira Haber Gazetesi. (14 Mayıs 2015).

Vira Haber Gazetesi. (15 Mayıs 2015).

Zümrüt Rize Gazetesi. (25 Mart 2015).

Zümrüt Rize Gazetesi. (15 Mayıs 2015)

Zümrüt Rize Gazetesi. (16 Mayıs 2015).

Zümrüt Rize Gazetesi. (18 Mayıs 2015).

İnternet Kaynakları

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.567055 369421f2.49570496 Erişim Tarihi. (22.05.2015).

http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.567055 369421f2.49570496 Erişim Tarihi. (24.05.2015).

https://www.academia.edu/1515644/%C3%96tekile%C5%9Ftirebildiklerimizden_Az% C4%B1nl%C4%B1klar Erişim Tarihi. (21.05.2015).

http://www.nefretsoylemi.org/detay.asp?id=57&bolum=makale/Erişim Tarihi.

(15.05.2015).

Orhan Miroğlu. (2014). "Ötekileştirme: Dün Kürtlere Bugün Türklere". Erişim Tarihi. (15.05.2015).

http://haber.star.com.tr/yazar/otekilestirme-dun-kurtlere-bugun-turklere/yazi-832000 Melek Göregenli. (2009). "Nefret Suçları Kimin Suçu". Erişim Tarihi. (15.05.2015).

http://www.kaosgl.com/sayfa.php?id=3425

http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama=gts&guid=TDK.GTS.56705b0e2d b032.48107741 Erişim Tarihi. (23.05.2015).

http://www.biriz.biz/rize/rizebastar.htmErişim Tarihi. (26.05.2015).

Mehmet Faraç. (2008). "Türkiye'de Yerel Basın". Erişim Tarihi. (25.12.2015).

http://www.jurnal.net/arastirma/2008/11/18/turkiye-de-yerel-basin.htm

DOĞU TÜRKİSTAN TARİHİNDEN PORTRELER

Coşkun KUMRU

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1876
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Eylül 2025

ISBN: 978-625-396-616-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
KUMRU, Coşkun
DOĞU TÜRKİSTAN TARİHİNDEN
PORTRELER

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Dizgi Ofset
Sertifika No: 48060

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Arşiv Kaynakları

T.C. Cumhurbaşkanlığı, Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi (BCA)

30-18-1-2/128-19-6, 13.03.1952.

30-1-0-0/5-24-25, 14.09.1950.

T.C. Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi (TDA)

571-35962-141909-14, 24.02.1934.

571-35962-141909-13, 04.04.1934.

515-7341-43412-1, 06.02.1943.

515-7341-43412-2, 12.01.1943

515-7484-43201-1, 10.07.1939.

562-44798-216045-2, 30.08.1950.

54-1115-8550-68, 17.03.1970.

Raporlar

Amnesty International, *China: China's anti-terrorism legislation and repression in the Xinjiang Uighur Autonomous region*, Amnesty International Publications, London 2002.

Amnesty International, *China: Gross violations of human rights in the Xinjiang Uighur region*, Amnesty International Publications, London 1999.

Amnesty International, *The State of the World's Human Rights-April 2025*, Amnesty International Publications, London 2025.

Amnesty International, *Uighur Ethnic Identity Under Threat in China*, Amnesty International Publications, London 2009.

Amnesty International, *Amnesty International Report 2008: The State of the World's Human Rights*, Amnesty International Publications, London 2008.

Amnesty International, *Amnesty International Report 2010: The State of the World's Human Rights*, Amnesty International Publications, London 2010.

Canada, House of Commons, *The Human Rights Situation of Uyghurs in Xinjiang: Report of the Standing Committee on Foreign Affairs and International Development*, 43rd Parliament, 2nd Session. March 2021.

Chinese Human Rights Defenders CHRD), "Criminal Arrests in Xinjiang Account for 21% of China's Total 2017", July 2018, accessed July 9, 2025, https://www.nchrd.org/2018/07/criminal-arrests-in-xinjiang-account-for-21-of-chinas-total-in-2017/

Doğu Türkistan İnsan Hakları İzleme Derneği, "Satılık Uygurlar", 22 Eylül 2020. https://ethrw.org/2020/09/22/satilik-uygurlar/

Doğu Türkistan Raporu: Geçmişten Bugüne Dinî ve Etnik Baskılar, Haz. Nureddin İzbasar, İHH İnsani ve Sosyal Araştırmaları Merkezi, İstanbul 2020.

Dünya Uygur Kongresi (WUC). Submission by the World Uyghur Congress to the Fourth Cycle of China's Universal Periodic Review, 45th Session, January 2024. Munich WUC, https://www.uyghurcongress.org/en/wp-content/uploads/2023/07/WUC-Submission-UPR-China-45th-Session-January-2024.pdf

Human Rights Watch, *Eradicating Ideological Viruses: China's Campaign of Repression Against Xinjiang's Muslims*, 2018,

Human Rights Watch, "China: Baseless Imprisonments Surge in Xinjiang," February 24, 2021, accessed July 8, 2025, https://www.hrw.org/news/2021/02/24/china-baseless-imprisonments -surge-xinjiang

Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR), *Assessment of Human Rights Concerns in the Xinjiang Uyghur Autonomous Region*, People's Republic of China, 31 August 2022.

Uyghur Human Rights Project (UHRP), *Kashgar Coerced: Forced Reconstruction, Exploitation, and Surveillance in the Cradle of Uyghur Culture*, Washington D.C. 2020.

Uyghur Human Rights Project (UHRP), "Türkiye'ye Geldiği için Toplama Kampına Hapsettiler: Uygurların Türk ve Müslüman Kimliklerine Yönelik Zulüm", 24 Sept. 2021, https://uhrp.org/report/turkiyeye-geldigi-icin-toplama-kampina-hapsettiler-uygurlarin-turk-ve-musluman-kimliklerine-yonelik-zulum/

Dijital Kaynaklar

Abdushukur Muhammad, "Uyghur Figures-Masud Sabri Bayquzi", Center for Uyghur Studies (CUS), https://uyghurstudy.org/uyghur-figures-masud-sabri-bayquzi/ (Erişim tarihi: 20.07.2025).

Alchetron, https://alchetron.com/Hoja-Niyaz#hoja-niyaz-2c55eb3c-af3d-4599-9c3f-4e5881de263-resize-750.jpg. (Erişim tarihi: 31.07.2025).

Alexandre Papas, "Khojas of Kashgar", *Oxford Research Encyclopedia of Asian History*, Oxford University Press, New York 2017. https://www.academia.edu/35323209/Khojas_of_Kashgar_Oxford_Research_Encyclopedia_of_Asian_History_ (Erişim tarihi: 01.05.2025).

"Alibek Hakim'in Hayatı", Alibeghakim.com, https://www.alibeghakim.com/hayati.php. (Erişim tarihi: 23.07.2025).

Bitter Winter. A magazine on religious liberty and human rights. https://bitterwinter.org/give-up-the-blood-soaked-trade-with-china/ (Erişim tarihi: 20.07.2025).

Biz Uyguruz: Doğu Türkistanlı Uygur Türkleri Hakkında Kısa Resimli Malumatlar, تۈركىستانىي كۈتۈپخانىسى (Library of Turkistani), https://turkistanilibrary.com/ar/node/4711. (Erişim tarihi: 01.08.2025).

"Bulldozing Culture: China's Systematic Destruction of Uyghur Heritage Reveals Genocidal Intent." Cultural Property News, October 19, 2021 https://culturalpropertynews.org/bulldozing-culture-chinas-systematic-destruction-of-uyghur-heritage-reveals-genocidal-intent/ (Erişim tarihi: 08.07.2025).

"Cultural Erasure: China's Systematic Destruction of Uyghur and Other Muslim Minority Heritage", Australian Strategic Policy Institute (ASPI), April 2020, https://www.aspi.org.au/report/cultural-erasure/ (Erişim tarihi: 08.07.2025).

Habibullah İzchi, "Doğu Türkistan'ın 80. yıllardan sonraki Özgürlük Mücadelesi: Fani Dünyadaki Cehennem", Uygur Akademisi, https://akademiye.org/tr/?p=7275 (Erişim tarihi: 02.07.2025).

Hacı Kutluk Kadireri, "Xitay dairiliri neme üchün General Mehmut Muhitining hayatiğa dair bəzi uchurlarni özgertiwatidu?", Radio Free Asia (RFA), 24 Aralık 2015. https://www.rfa.org/uyghur/xewerler/medeniyet-tarix/mexmut-mihidi-12242015181433.html (Erişim tarihi: 02.07.2025).

Jamestown Foundation, "The Learning Curve: How Communist Party Officials Are Applying Lessons from Prior 'Transformation' Campaigns to Repression in Xinjiang", February 1, 2019. https://jamestown.org/program/the-learning-curve-how-communist-party-officials-are-applying-lessons-from-prior-transformation-campaigns-to-repression-in-xinjiang/. (Erişim tarihi: 15.07.2025).

"Kaşgar'daki Tarihi Cami Eğlence Merkezine Çevrildi", QHA (Kırım Haber Ajansı), 18 Haziran 2024. https://www.qha.com.tr/turk-dunyasi/kasgar-daki-tarihi-cami-eglence-merkezine-cevrildi-486446. (Erişim tarihi: 09.07.2025).

Nury Turkel, Testimony before the House Committee on Foreign Affairs: "The Atrocities Against Uyghurs and Other Minorities in Xinjiang," 117th Cong., 1st sess., May 6, 2021, U.S. House of Representatives, https://www.congress.gov/117/meeting/house/112574/witnesses/HHRG-117-FA00-Wstate-TurkelN-20210506.pdf. (Erişim tarihi: 08.07.2025).

"Newrisi Exterbibi: Gheni Batur toghrisidiki yëngi bayanatlar", *Radio Free Asia (RFA)*, 21 Kasım 2017, https://www.rfa.org/uyghur/yoruq-sahillar/gheni-batur-newrisi-exterbibi-11212017195035.html?encoding=cyrillic. (Erişim tarihi: 02.07.2025).

Nebican Tursun, "Ahmetcan Kasimi: Yer bizning, Veten bizning", Uygur Akademisi, 2021. https://www.akademiye.org/ug/?p=164563 (Erişim tarihi: 23.07.2025).

Radio Free Asia, "Uyghur Women Who Underwent Forced Birth Control Procedures Share Stories of Pain", August 3, 2020. https://www.rfa.org/english/news/uyghur/women-08032020140148 .html. (Erişim tarihi: 01.07.2025).

"Rebiya Kadeer", Encyclopedia Britannica. https://www.britannica.com/money/Rebiya-Kadeer. (Erişim tarihi: 19.08.2025).

Robin Brant, "Çin Sincan'ı, Uygurlara yönelik insan hakları ihlallerine rağmen tatil cenneti gibi pazarlıyor", BBC Türkçe, 20 Ocak 2022, https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-60051185. (Erişim tarihi: 02.07.2025).

Tengritagh Akademiyesi (Uyghur Academy of Art and Science), https://tengritagh.org/2016/05/ (Erişim tarihi: 31.07.2025).

The Diplomat. "The Repression of Uyghurs Is Now an All-Out War Against a People", August 24, 2018. https://thediplomat.com/2018/08/the-repression-of-uyghurs-is-now-an-all-out-war-against-a-people/. (Erişim tarihi: 10.06.2025).

Uygur Akademisi Vakfı Yönetim Kurulu, "5 Nisan 1990 Barın Soykırımı Basın Açıklaması", 05.04.2023. https://akademiye.org/tr/?p=7383 (Erişim tarihi: 02.07.2025).

Uyghur Human Rights Project, "Demolishing Faith: The Destruction and Desecration of Uyghur Mosques and Shrines", https://uhrp.org/statement/uhrp-report-demolishing-faith-the-destruction-and-desecration-of-uyghur-mosques-and-shrines/ (Erişim tarihi: 08.07.2025).

QHA (Kırım Haber Ajansı), "Doğu Türkistan İçin 30 Yıl Işıksız Geçen Hayat: Barat Hacı", QHA, 11 Mayıs 2024, https://www.qha.com.tr/turk-dunyasi/dogu-turkistan-icin-30-yil-isiksiz-gecen-hayat-barat-haci-485995. (Erişim tarihi: 25.07.2025).

联拍在线 (51BidLive). "Item 6910587," 联拍在线, http://cn.51bidlive.com/Item/6910587#prettyPhoto (Erişim tarihi: 20.07.2025).

Araştırma ve İnceleme Eserler

AKA, İsmail, "Timur'un Ölümünden Sonraki Hakimiyet Mücadelelerine Kısa Bir Bakış", *Prof. Dr. İsmail Aka Makaleler*, C. I, Haz. E. Semih Yalçın, Şarika Gedikli, Berikan Yayınevi, Ankara 2005, s. 31-42.

AKA, İsmail, *Timur ve Devleti*, TTK. Yay., Ankara 2000.

AKA, İsmail, *Türk Dünyası Tarihi*, Altınordu Yayınları, Ankara 2019.

ALAN, Hayrunnisa, "Timurlular", *Avrasya'nın Sekiz Asrı Çengizoğulları*, Haz. Hayrunnisa Alan, İlyas Kemaloğlu, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2016, s. 180-247.

ALGAR, Hamid, "Bahâeddin Nakşibend", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. 4, İstanbul 1991, s. 458-460.

ALGAR, Hamid, "Nakşibendiyye", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. 32, İstanbul 2006, s. 335-342.

ALGAR, Hamid, *Nakşibendîlik*, Çev. Cüneyd Köksal vd., İnsan Yayınları, İstanbul 2013.

ALİM, Abdulsalam Abdulgani, "Doğu Türkistan -Ekonomik Yaşamdaki Kısıtlamalar- Yoksulluk ve Yoksulluğun Sosyal Etkileri", *Hür Doğu Türkistan Sempozyumu*, Ed. Ümmühan Özkan vd., İHH İnsani Yardım Vakfı, İstanbul 2010, s. 145-161.

ALİM, Zikrullah-ALİM, Sümeyye, "Abdülkâdir Dâmolla'da Ceditçilik Düşüncesi ve Etkileri", *Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi*, 25, 2025, s. 90-99.

ALİYEVA, Minara, "Abdulhaluk Uygur'un Çağdaş Uygur Edebiyatı'ndaki Yeri ve Önemi", *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 13, 2012, s. 185-197.

ALLAHVERDİ, Mehmet, "Doğu Türkistan Mı, Sinkiang Mı?", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 2 (6), 1985, s. 7-9.

ALPTEKİN, Erkin, "Çin'in Doğu Türkistan Siyaseti", *Istanbul Journal of Sociological Studies*, 22, 2011, s. 143-158.

ALPTEKİN, Erkin, "Doğu Türkistan Bir Çin Toprağı Mıdır?", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 2 (6), 1985, s. 10-12.

ALPTEKİN, Erkin, "Eastern Turkestan: An Overview", *Institute of Muslim Minority Affairs*, 6 (1), 1985, s. 127-136.

ALPTEKİN, Erkin, *Uygur Türkleri*, Boğaziçi Yayınları, İstanbul 1978.

ALPTEKİN, İsa Yusuf, "Doğu Türkistan'ın Ekonomi ve Strateji Bakımından Ehemmiyeti", *Türkistan Sesi*, 3-4, 1956, s. 19-23.

ALPTEKİN, İsa Yusuf, *Doğu Türkistan Dâvâsı*, Marifet Yayınları, İstanbul 1981.

ALPTEKİN, İsa Yusuf, *Esir Doğu Türkistan İçin: İsa Yusuf Alptekin'in Mücadele Hatıraları*, Der. M. Ali Taşçı, Doğu Türkistan Neşriyat Merkezi, İstanbul 1985.

ALTAY, Halife, *Anayurttan Anadolu'ya*, Bilge Kültür Sanat, İstanbul 2019.

ANAT, Hacı Yakup, *Hayatım ve Mücadelem*, Haz. Soner Yalçın, Özkan Matbaacılık, Ankara 2003.

ANDİCAN, Ahat, *Osmanlı'dan Günümüze Türkiye ve Orta Asya*, Doğan Kitap, İstanbul 2009.

ARAMCU, Ali, "Hâce Ahmed-i Kâsânî-i Dehbîdî: Siyâset der-Endîşe ve Kirdâr-i Şeyh-i Sûfî", *Târîh ve Ferheng*, 52 (104), hş. 1399, s. 77-96.

ARDEL, Ahmet, "Türk Ülkelerinin Tabiî Coğrafyası", *Türk Dünyası El Kitabı*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, Ankara 1976, s. 6-45.

ARISTOV, N. A., *Türk Halklarının Etnik Yapısı*, Çev. Ahsen Batur, Selenge Yayınları, İstanbul 2014.

ARMAOĞLU, Fahir, *20. Yüzyıl Siyasî Tarihi (1914-1995)*, Kronik Kitap, İstanbul 2020.

ASLAN, Mustafa , *Doğu Türkistan Bağımsızlık Mücadelesi: Çin Türkistan Avazı Dergisi Hakkında Bir Değerlendirme*, İksad Yayınevi, Gaziantep 2021.

ATAWULLA, Memet Tohti, "Çin'in Doğu Türkistan'daki İslam'a Karşı Savaşı", *İnsicam*, 30, 2023, s. 52-55.

AVŞAR, Abdülhamit, "İsa Yusuf Alptekin ve Türkiye'nin Siyasal Hayatına Etkileri", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 2 (8), 2015, s. 76-79.

AYUP, Abduveli, "Abdulhaluk Uygur Hakkındaki Çalışmalarda Sorunlar", *Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi*, 9, 2017, s. 17-21.

BABAJANOV, Bahtiyar, "Biographies of Makhdum-i A'zam al-Kâsâni al-Dahbidi, Shaykh of the sixteenth century Naqshbandiya", *Manuscripta Orientalia*, 5 (2), 1999, s. 3-8.

BAKIR, Abdullah, "Doğu Türkistan Tarihinin Türk Kültür Tarihi Açısından Önemi", *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 8 (1), 2008, s. 35-39.

BAKIR, Abdullah, *Doğu Türkistan Milli İstiklâl Hareketi ve Mehmet Emin Buğra*, Doğu Türkistan Vakfı Yayınları, İstanbul 2005.

BARAN, Lokman, "Çağdaş Uygur Edebiyatının Oluşması ve Gelişmesi", *Bilig*, 42, 2007, s. 191-211.

Barat Hacı, *Paci'e ve Köreş İçide Ötken Hayat*, Haz. G. Zülpikâr, Şarkî Türkistan Hürriyet Neşriyatı, İstanbul 2017.

BARNETT, A. Doak, *China on The Eve of Communist Takeover*, Frederick A. Praeger, New York 1968.

BARTHOLD, V. V.- BOSWORTH, C.E., "Turkistan", *The Encyclopaedia of Islam*, Vol. X, Leiden 2000, s. 679-680.

BARTHOLD, V. V., *Moğol İstilasına Kadar Türkistan*, Haz. Hakkı Dursun Yıldız, Kronik Kitap, İstanbul 2017.

BARTHOLD, V. V., *Orta Asya: Tarih ve Uygarlık*, Çev. Ahsen Batur, İstanbul 2014.

BARTHOLD, V. V., *Orta-Asya Türk Tarihi Hakkında Dersler*, Çev. Râgıp Hulusi Özdem, TTK. Yay., Ankara 2013.

BAYKARA, Tuncer, *Türk, Türklük ve Türkler*, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul 2006.

BAYSUN, Abdullah Receb, *Türkistan Millî Hareketleri*, Alaeddin Matbaası, İstanbul 1943.

BEKİN, A. Rıza, "Sultan Abdülhamid'e Sunulan Doğu Türkistan İle İlgili Bir Rapor", *A.Ü. DTCF Doğu Dilleri*, 3 (4), 1983, s. 39-66.

BEKİN, Ahmet Rıza, "Yakub Beğ Zamanında Türkistan'ın Dış İlişkileri", *Doğu Dilleri*, 2 (1), 1971, s. 31-43.

BEKİN, M. Rıza, "Doğu Türkistan", *21. Yüzyılda Türk Dünyası Jeopolitiği: Muzaffer Özdağ'a Armağan*, C. 1, Der. Ümit Özdağ vd., Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi Yayınları, Ankara 2003, s. 289-304.

BEKİN, M. Rıza, *Doğu Türkistan Vakfı Başkanı M. Rıza Bekin'in Anıları*, Kastaş Yayınevi, İstanbul 2005.

Belgelerle Osmanlı-Türkistan İlişkileri (XVI-XX. Yüzyıllar), Ed. Cevat Ekici, Kemal Gurulkan, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, Ankara 2004.

BELLÉR-HANN, Ildikó, "The burden of the past: Uyghur peasants remember collectivisation in southern Xinjiang", *Xinjiang: Space, Place and Power in China's Muslim Far Northwest*, Ed. Anna Hayes, Michael Clarke, Routledge, Abingdon, Oxon 2016, s. 15-31.

BELLÉR-HANN, Ildikó, *Community Matters in Xinjiang, 1880-1949: Towards a Historical Anthropology of the Uyghur*, Brill, Leiden & Boston 2008.

BENSON, Linda, *The Ili Rebellion: The Moslem Challenge to Chinese Authority in Xinjiang, 1944-1949*, M. E. Sharpe, Armonk 1990.

BENSON, Linda, "Education and Social Mobility among Minority Populations in Xinjiang", *Xinjiang China's Muslim Borderland*, Ed. S. Frederick Starr, M.E. Sharpe, Armonk & London 2004, s. 190-215.

BENSON, Linda, "Uygur Politicians of the 1940s: Mehmet Emin Bugra, Isa Yusuf Alptekin and Mesut Sabri", *Central Asian Survey*, 10 (4), 1991, s. 87-104.

BENSON, Linda-SVANBERG, Ingvar, *China's Last Nomads: The History and Culture of China's Kazaks*, M.E. Sharpe, Armonk, NY. 1998.

BERBER, Oktay, *Kalmuk İstilası ve Türk Dünyasına Etkileri*, TTK. Yay., Ankara 2021.

BİCE, Hayati, *Pîr-i Türkistan Hoca Ahmed Yesevî*, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Ankara 2016.

Biographical Dictionary of Republican China, Vol. 3, Ed. Howard L. Boorman, Columbia University Press, New York & London 1970.

BOULGER, Demetrius Charles, "The Late Yakoob Beg of Kashgar", *Central Asian Questions: Essays on Afghanistan, China, and Central Asia*, T. Fisher Unwin, London 1885, s. 360-395.

BOULGER, Demetrius Charles, *The Life of Yakoob Beg: Athalik Ghazi, and Badaulet; Ameer of Kashgar*, H. Allen & Co., London 1878.

BOVINGDON, Gardner, "Conclusion: The importance of being Uyghur", *Language, Education and Uyghur Identity in Urban Xinjiang*, Ed. Joanne Smith Finley, Xiaowei Zang, Routledge, London & New York 2015, s. 194-203.

BOVINGDON, Gardner, "Contested Histories", *Xinjiang China's Muslim Borderland*, Ed. S. Frederick Starr, M.E. Sharpe, Armonk & London 2004, s. 353-374.

BOVINGDON, Gardner, *Autonomy in Xinjiang: Han Nationalist Imperatives and Uyghur Discontent*, East-West Center Washington, Washington 2004.

BOVINGDON, Gardner, *The Uyghurs: Strangers in Their Own Land*, Columbia University Press, New York 2010.

BROPHY, David, "Confusing Black and White: Naqshbandi Sufi Affiliations and the Transition to Qing Rule in the Tarim Basin", *Late Imperial China*, 39 (1), 2018, s. 29-65.

BROPHY, David, *Uyghur Nation: Reform and Revolution on the Russia-China Frontier*, Harvard University Press, Cambridge, MA. 2016.

BUEHLER, Arthur F., *Sufi Heirs of the Prophet: Indian Naqshbandiyya and the Rise of the Mediating Sufi Shaykh*, University of South Carolina Press, Columbia, South Carolina 1998.

BUĞDA, Alimcan, "Doğu Türkistan'da 1933'te Kurulan İslâm Cumhuriyeti Devleti'nin Millî Temelleri Üzerine", *İnsicam*, 30, 2023, s. 30-33.

BUĞRA, M. Yunus, "Vefatının 2. Yılında Hacı Yakup Anat", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 16 (63-64), 2004, s. 60.

BUĞRA, Mehmet Emin, "Türkistan Tarihinde Son Yüzyıllar", *Türkistan Sesi*, 10-11, 1957, s. 14-17.

BUĞRA, Mehmet Emin, *Doğu Türkistan: Tarihî, Coğrafî ve Şimdiki Durumu*, Güven Basımevi, İstanbul 1952.

BUĞRA, Mehmet Emin, *Doğu Türkistan'ın Hürriyet Dâvası ve Çin Siyaseti*, Osmanbey Matbaası, İstanbul 1954.

BUĞRA, Mehmet Emin, *Şarki Türkistan Tarihi*, Haz. Abdullah Oğuz, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2021.

CAFEROĞLU, Ahmet, *Türk Dili Tarihi*, C. I, Enderun Kitabevi, İstanbul 1984.

CAGNAT, René-JAN, Michel, *İmparatorluklar Beşiği: SSCB, Çin ve İslam'ın Arasında Orta Asya'nın Yazgısı*, Çev. Erden Akbulut, T. Ahmet Şensılay, Alan Yayıncılık, İstanbul 1992.

CANALTAY, Delilhan, *Altaylardan İstanbul'a Göç Hatıraları: Çetin Zaman, Zor Günler*, Çev. Tekin Tuncer, Altay Yayınları, İstanbul 2019.

CAPPELLETTI, Alessandra, "Socio-economic disparities and development gap in Xinjiang: the cases of Kashgar and Shihezi", *Xinjiang: Space, Place and Power in China's Muslim Far Northwest*, Ed. Anna Hayes, Michael Clarke, Routledge, Abingdon, Oxon 2016, s. 151-182.

CAPPELLETTI, Alessandra, *Socio-Economic Development in Xinjiang Uyghur Autonomous Region: Disparities and Power Struggle in China's North-West*, Palgrave Macmillan, Singapore 2020.

CASTAGNE, Joseph, *Türkistan Millî Kurtuluş Hareketi*, Çev. M. Reşat Uzmen, Bilge Kültür Sanat Yayınları, İstanbul 2015.

CHEN, Yangbin, "From Uncle Kurban to Brother Alim: The Politics of Uyghur Representations in Chinese State Media", *Xinjiang: Space, Place and Power in China's Muslim Far Northwest*, Ed. Anna Hayes, Michael Clarke, Routledge, Abingdon, Oxon 2016, s. 100-121.

CHEN, Yangbin, "Young Uyghurs' perceptions of Han Chinese: From Xinjiang to inland, from state to individual", *Language, Education and Uyghur Identity in Urban Xinjiang*, Ed. Joanne Smith Finley, Xiaowei Zang, Routledge, London & New York 2015, s. 132-156.

CLARKE, Michael, *Xinjiang and China's Rise in Central Asia-A History*, Routledge, London & New York 2011.

CLARKE, Michael, "Xinjiang from the 'Outside-In' and the 'Inside-Out': Exploring the Imagined Geopolitics of a Contested Region", *Xinjiang: Space, Place and Power in China's Muslim Far Northwest*, Ed. Anna Hayes, Michael Clarke, Routledge, Abingdon, Oxon 2016, s. 225-259.

CLIFF, Thomas, "Lucrative Chaos: Interethnic Conflict as a Function of the Economic "Normalization" of Southern Xinjiang", *Ethnic Conflict and Protest in Tibet and Xinjiang*, Ed. Ben Hillman, Gray Tuttle, Columbia University Press, New York 2016, s. 122-150.

Çağdaş Uygur Edebiyatı Tarihi, Ed. Neşe Harbalioğlu, Haz. Raile Abdulvahit Kaşgarlı, Gazi Kitabevi, Ankara 2017.

ÇAKAN, Vâris, "Doğu Türkistan Tarihinin Ana Kronolojisi", *İşgal Edilmiş Ülke: Doğu Türkistan (Rapor)*, Ed. Alimcan İnayet, Uygur Akademisi & Dünya Uygur Kurultayı, İstanbul 2020, s. 15-19.

ÇANDARLIOĞLU, Gülçin, *Özgürlük Yolu: Nurgocay Batur'un Anılarıyla Osman Batur*, Doğu Kütüphanesi, İstanbul 2006.

ÇANDARLIOĞLU, Gülçin, *Uygur Devletleri Tarihi ve Kültürü (Çin Kaynakları ve Uygur Kitabelerine Göre)*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul 2004.

ÇAPRAZ, Kemal, "Türkistan Hatıraları'nın Neşri ve İsa Yusuf Alptekin", *Dr. Baymirza Hayit Armağanı*, Haz. Rasim Ekşi, Erol Cihangir, Turan Kültür-Hoca Ahmet Yesevi Vakfı, İstanbul 1999, s. 137-146.

ÇELİK, Muhammed Bilal, "Saidiye Hanlığı ve Hocalar Devri Kaynakları", *History Studies*, 4, 2012, s. 65-89.

ÇELİK, Muhammed Bilal, *Yarkend Hanlığı'nın Siyasi Tarihi*, IQ Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul 2013.

ÇELİK, Rumeysa, *Doğu Türkistan'ın İstiklâl Davasında Bir Mücahit: Barat Hacı*, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2021.

DABBS, Jack Autrey, *History of the Discovery and Exploration of Chinese Turkestan*, Mouton & Co., The Hague 1963.

DAUTCHER, Jay, "Public Health and Social Pathologies in Xinjiang", *Xinjiang China's Muslim Borderland*, Ed. S. Frederick Starr, M.E. Sharpe, Armonk & London 2004, s. 276-295.

DAVIS, Elizabeth Van Wie, "Uyghur Muslim Ethnic Separatism in Xinjiang, China", *Asian Affairs: An American Review*, 35 (1), 2008, s. 15-29.

DEVLET, Nadir, "Uyanan Dev Çin ve Uygurlar", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 17 (66), 2006, s. 11-16.

DEWEESE, Devin, "Āfāq, Khwāja, and the Āfāqiyya", *The Encyclopaedia of Islam Three*, Leiden 2011, s. 11-14.

DI COSMO, Nicola, "Çing ve İç Asya: 1636-1800", *İç Asya Tarihi: Cengizliler Çağı*, Ed. Nicola Di Cosmo vd., Kronik Kitap, İstanbul 2022, s. 497-535.

DILLON, Michael, *Xinjiang and the Expansion of Chinese Communist Power: Kashgar in the early twentieth century*, Routledge, London & New York 2014.

DILLON, Michael, *Xinjiang: China's Muslim Far Northwest*, Routledge, London & New York 2004.

DOĞAN, Serhat, *Doğu Türkistan'da Son Osmanlı Hanı: Yakub Bey ve Kaşgar Hanlığı*, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2020.

DÖNMEZ, Yusuf, "Türk Dünyasının Beşerî ve İktisadî Coğrafyasına Toplu Bir Bakış", *Türk Dünyası El Kitabı*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, Ankara 1976, s. 46-102.

DWYER, Arienne M., *The Xinjiang Conflict: Uyghur Identity, Language Policy, and Political Discourses*, East-West Center Washington, Washington 2005.

EBERHARD, Wolfram, *Çin Tarihi*, TTK. Yay., Ankara 1995.

EKPAR, Hankiz, "Health in Xinjiang: Uyghur adolescents' vulnerability to HIV/AIDS", *Xinjiang: Space, Place and Power in China's Muslim Far Northwest*, Ed. Anna Hayes, Michael Clarke, Routledge, Abingdon, Oxon 2016, s. 183-205.

EKREM, Erkin, "Doğu Türkistan'ın Geleceği: SWOT Analizi Metodu Üzerinden Bir Değerlendirme", *Hür Doğu Türkistan Sempozyumu*, Ed. Ümmühan Özkan vd., İHH İnsani Yardım Vakfı, İstanbul 2010, s. 231-242.

EL BAGERİ, Habiburrahman, "Doğu Türkistan Cumhuriyeti Kabinesi", *Yaş Türkistan'dan Seçilmiş Makaleler*, Ed. Tülây Duran, Ayaz Tahir Türkistan İdil-Ural Vakfı, İstanbul 2006, s. 422.

ELTERISH, Ablimit Baki, "The construction of Uyghur urban youth identity through language use", *Language, Education and Uyghur Identity in Urban Xinjiang*, Ed. Joanne Smith Finley, Xiaowei Zang, Routledge, London & New York 2015, s. 75-94.

EL-VERDANİ, İzzeddin, "Bağımsızlığa Giden Yolda Doğu Türkistan'ın Geleceğine Dair Düşünceler", *Hür Doğu Türkistan Sempozyumu*, Ed. Ümmühan Özkan vd., İHH İnsani Yardım Vakfı, İstanbul 2010, s. 243-247.

EMET, Erkin, "Doğu Türkistan'da Ceditçilik Hareketi ve Ceditçi Abdülkadir Damolla", *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi*, 18 (2), 2021, s. 127-145.

EMET, Erkin, "Doğu Türkistan'da Çift Dilli Eğitim", *38. ICANAS (Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi) Bildiriler (Dil Bilimi, Dil Bilgisi ve Dil Eğitimi)*, C. 1, Ed. Zeki Dilek vd., Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Ankara 2011, s. 537-548.

EMET, Erkin, "Doğu Türkistan'ın Uluslararası Medyada Yansıması ve Dezenformasyon Sorunu", *Hür Doğu Türkistan Sempozyumu*, Ed. Ümmühan Özkan vd., İHH İnsani Yardım Vakfı, İstanbul 2010, s. 183-191.

ERASLAN, Kemal, "Ahmed Yesevî", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. 2, İstanbul 1989, s. 159-161.

ERASLAN, Kemal, "Çağatay Edebiyatı", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. 8, İstanbul 1993, s. 168-176.

ERCİLASUN, Konuralp, "Doğu Türkistan'ın Geleceğine Bakışlar", *21. Yüzyılda Türk Dünyası Jeopolitiği: Muzaffer Özdağ'a Armağan*, C. 1, Der. Ümit Özdağ vd., Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi Yayınları, Ankara 2003, s. 305-308.

ERCİLASUN, Konuralp, *Tarihin Derinliklerinden 19. Yüzyıla Kâşgar*, TTK. Yay., Ankara 2013.

Esir Doğu Türkistan İçin-2, İsa Yusuf Alptekin'in Mücadele Hatıraları, Yay. Haz. Ömer Kul, Berikan Yayınevi, Ankara 2007.

EVEREST-PHILLIPS, Max, "The Suburban King Of Tartary", *Asian Affairs*, 21 (3), 1990, s. 324-335.

FEYEL, Janina, "Representations of Uyghurs in Chinese history textbooks", *Language, Education and Uyghur Identity in Urban Xinjiang*, Ed. Joanne Smith Finley, Xiaowei Zang, Routledge, London & New York 2015, s. 114-131.

FINLEY, Joanne Smith, "Education, religion and identity among Uyghur hostesses in Ürümchi", *Language, Education and Uyghur Identity in Urban Xinjiang*, Ed. Joanne Smith Finley, Xiaowei Zang, Routledge, London & New York 2015, s. 176-193.

FINLEY, Joanne Smith-ZANG, Xiaowei, "Language, education and Uyghur identity: An introductory essay", *Language, Education and Uyghur Identity in Urban Xinjiang*, Ed. Joanne Smith Finley, Xiaowei Zang, Routledge, London & New York 2015, s. 1-33.

FORBES, Andrew D. W., *Doğu Türkistan'daki Harp Beyleri (Doğu Türkistan'ın 1911-1949 Arası Siyasi Tarihi)*, Çev. Enver Can, Bayrak Yayımcılık, İstanbul 1991.

FORSYTH, Thomas Douglas, *Report of a mission to Yarkund in 1873*, Foreign Department Press, Calcutta 1875.

FULLER, Graham E.- LIPMAN, Jonathan N., "Islam in Xinjiang", *Xinjiang China's Muslim Borderland*, Ed. S. Frederick Starr, M.E. Sharpe, Armonk & London 2004, s. 320-352.

FULLER, Graham E.-STARR, S. Frederick, *The Xinjiang Problem*, Central Asia-Caucasus Institute, 2003.

GAYRETULLAH, Hızırbek, "Çin İşgali Altındaki Doğu Türkistan", *İpek Yolu ve Doğu Türkistan*, Haz. Mustafa Gökçe vd., Muğla Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, İzmir 2021, s. 15-18.

GAYRETULLAH, Hızırbek, "Moğol Kaynaklarında Osman Batur", *İpek Yolu ve Doğu Türkistan*, Haz. Mustafa Gökçe vd., Muğla Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, İzmir 2021, s. 102-106.

GAYRETULLAH, Hızırbek, "Osman Batur ve Millî Mücadelesi", *Doğu Türkistan (Osman Batur Özel Sayısı)*, 4 (52), 1984, s. 1-22.

GAYRETULLAH, Hızırbek, *Altay Kazakları: Doğu Türkistan'dan Göçen Türkler*, Yazıgen Yayıncılık, İstanbul 2019.

GAYRETULLAH, Hızırbek, *Altaylarda Kanlı Günler*, Bilge Kültür Sanat, İstanbul 2017.

GAYRETULLAH, Hızırbek, *Osman Batur*, Orda Yayınları, İstanbul 1966.

GAYRETULLAH, Hızırbek, *Uzaklara Balam*, Toker Yayınları, İstanbul 2009.

GAZCIOĞLU, Gamze, *Doğu Türkistan'ın Bağımsızlık Mücadelesi ve Mesut Sabri Baykozi*, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir 2020.

GLADNEY, Dru C., "Islam in China: Accommodation or Separatism?", *Islam in World Cultures: Comparative Perspectives*, Ed. Michael Feener, ABC-CLIO, Santa Barbara, CA. 2004, s. 161-181.

GLADNEY, Dru C., "Responses to Chinese Rule: Patterns of Cooperation and Opposition", *Xinjiang China's Muslim Borderland*, Ed. S. Frederick Starr, M.E. Sharpe, Armonk & London 2004, s. 375-396.

GLADNEY, Dru C., "The Chinese Program of Development and Control, 1978-2001", *Xinjiang China's Muslim Borderland*, Ed. S. Frederick Starr, M.E. Sharpe, Armonk & London 2004, s. 101-119.

GLADNEY, Dru C., *Ethnic Identity in China: The Making of a Muslim Minority Nationality*, Wadsworth/Thomson Learning, Belmont, CA. 2003.

GLADNEY, Dru C., *Muslim Chinese: Ethnic Nationalism in the People's Republic*, Council on East Asian Studies, Harvard University Press, Cambridge, MA. 1991.

GOLDEN, Peter B., *Türk Halkları Tarihine Giriş*, Çev. Osman Karatay, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2014.

GÖKKUT, Gülbehrem, *Musa Sayramî'nin Târîh-i Eminiye Adlı Eseri ve Tarihi Kaynak Olarak Değerlendirilmesi*, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2011.

GÖKTÜRK, Hamit, "Doğu Türkistan'dan Haberler", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 17 (66), 2006, s. 57-61.

GÖMEÇ, Saadettin, *Uygur Türkleri Tarihi ve Kültürü*, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Kültür Merkezi Yayını, Ankara 1997.

GROSE, Timothy, "Protested Homecomings: Xinjiang Class Graduates and Reacclimating to Life in Xinjiang", *Xinjiang: Space, Place and Power in China's Muslim Far Northwest*, Ed. Anna Hayes, Michael Clarke, Routledge, Abingdon, Oxon 2016, s. 206-224.

GROUSSET, René, *Stepler İmparatorluğu: Attilâ, Cengiz Han, Timur*, Çev. Halil İnalcık, TTK. Yay., Ankara 2011.

HAINES, R. Spencer, *Defying the Nomadic versus Sedentary Dichotomy: The Rise and Fall of Zunghar Self-Strengthening Campaigns in Central Eurasia (17th-18th Centuries)*, Yayımlanmış Doktora Tezi, The Australian National University, Canberra 2002.

Hapisteki Lider İlham Tohti: Yolum ve Gayem, Uygur Türkleri ve Çin Meselesi, Der. Hamit Göktürk, Şira Yayınları, İstanbul 2015.

HARRIS, Rachel, "Repression and Quiet Resistance in Xinjiang", *Current History*, 118 (810), 2019, s. 276-281.

HASANLİ, Jamil, *Soviet Policy in Xinjiang: Stalin and the National Movement in Eastern Turkistan*, Lexington Books, Lanham, MD. 2021.

HAYİT, Baymirza, "Doğu Türkistan'ın Türk Dünyasındaki Önemi", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 15 (58), 1998, s. 15-24.

HAYİT, Baymirza, *Sovyetler Birliği'ndeki Türklüğün ve İslâmın Bazı Meseleleri*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul 1987.

HAYİT, Baymirza, *Türkistan Devletlerinin Millî Mücadeleleri Tarihi*, TTK. Yay., Ankara 1995.

HAYİT, Baymirza, *Türkistan: Rusya ile Çin Arasında*, Otağ Yayınları, Ankara 1975.

HENZE, Paul B., "The Great Game in Kashgaria. British and Russian Missions to Yakub Beg", *Central Asian Survey*, 8 (2), 1989, s. 61-95.

HITCHINS, Keith, "Kâşgar", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. 25, Ankara 2022, s. 7-9.

HİCAZİ, Ekrem, "Soğuk Savaş ve 11 Eylül Sonrası Doğu Türkistan-Çin Tezleri ve Politikalarına Yönelik Eleştirel Bir Araştırma", *Hür Doğu Türkistan Sempozyumu*, Ed. Ümmühan Özkan vd., İHH İnsani Yardım Vakfı, İstanbul 2010, s. 45-82.

Hoca Ahmed Yesevî, *Divân-ı Hikmet*, Ed. Mustafa Tatcı, Hoca Ahmet Yesevi Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Ankara 2016.

HOLDSTOCK, Nick, *China's Forgotten People: Xinjiang, Terror and the Chinese State*, I. B. Tauris, London 2019.

HOSTLER, Charles Warran, *Türkler ve Sovyetler: Türklerin Bugünün Dünyasında Tarihsel Durumu ve Politik Önemi*, Çev. Mithat San, Şanal Matbaası, Ankara 1976.

HUANG, Ray, *Çin Tarihi: Bir Makro Tarih Yaklaşımı*, Çev. Attila Sönmez, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2007.

HUŞTAR, Şerif, *Şincan Yekinki Zaman Tarihidiki Meşhur Şehisler*, Şincan Halk Neşriyatı, Urumçi 2000.

HÜSİYİN, Maysigül, "Kadimle Cedid Arasında Abdukadir Binni Abdulvaris Kaşgari", *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 1 (2), 2011, s. 1-4.

HÜVEYDİ, Fehmi, "Doğu Türkistan'ın Geleceği", *Hür Doğu Türkistan Sempozyumu*, Ed. Ümmühan Özkan vd., İHH İnsani Yardım Vakfı, İstanbul 2010, s. 249-254.

ISRAELI, Raphael, *Çin'deki Müslümanlar*, Çev. İbrahim Kapaklıkaya, Gelenek Yayıncılık, İstanbul 2003.

İLKUL, Ahmet Kemal, *Çin-Türkistan Hâtıraları-Şanghay Hâtıraları*, Haz. Yusuf Gedikli, Ötüken Neşriyat, İstanbul 1997.

İNAYET, Alimcan, "Bir Medeniyet Havzası Olarak Doğu Türkistan", *Hür Doğu Türkistan Sempozyumu*, Ed. Ümmühan Özkan vd., İHH İnsani Yardım Vakfı, İstanbul 2010, s. 13-26.

İNAYET, Alimcan, "Çağdaş Uygur Şiiri", *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 2, 1997, s. 191-205.

İNAYET, Alimcan, "Doğu Türkistan'da Cedidçilik Hareketi ve Önemli Temsilcileri", *Düşünce Dünyasında Türkiz*, 3 (17), 2022, s. 199-214.

İNAYET, Alimcan, "İsa Yusuf Alptekin'in Mücadele Hayatı", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 2 (8), 2015, s. 71-74.

İNAYET, Alimcan, "Milli Mücadele Yöntemleri ve İsa Yusuf Alptekin", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 17 (67-68), 2006, s. 21-27.

İNAYET, Alimcan, "Ünlü Eğitimci Mehmet Ali Tevfik'in Edebî Kişiliği Üzerine", *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, 15, 2003, s. 143-158.

İZBASAR, Nureddin, "Çin'in Doğu Türkistan'daki Dini ve Kültür Politikaları", *İnsicam*, 30, 2023, s. 60-63.

İZGİ, Özkan, *Uygurların Siyasî ve Kültürel Tarihi (Hukuk Vesikalarına Göre)*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 1987.

JACOBS, Justin, "The Many Deaths of a Kazak Unaligned: Osman Batur, Chinese Decolonization, and the Nationalization of a Nomad", *The American Historical Review*, 115 (5), 2010, s. 1291-1314.

JARRING, Gunnar, *Return to Kashgar: Central Asian Memoirs in the Present*, Duke University Press, Durham 1986.

JIANLI, Yang, "Üç Çin", *Hür Doğu Türkistan Sempozyumu*, Ed. Ümmühan Özkan vd., İHH İnsani Yardım Vakfı, İstanbul 2010, s. 213-227.

JİLİLİ, Abulizi, *Doğu Türkistanlı Din Bilgini Dâmolla Sabit b. Abdülbâki (Hayatı, Eserleri ve İtikâdî Görüşleri)*, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2004.

KADEER, Rebiya-CAVELIUS, Alexandra, *Dragon Fighter: One Woman's Epic Struggle For Peace With China*, Kales Press, California 2009.

KAFALI, Mustafa, "Deşt-i Kıpçak ve Cuci Ulusu", *Tarih Dergisi*, 25, 2011, s. 179-188.

KARA, Mustafa, "Diplomat ve Fusûs Şârihi Yakup Han Kaşgarî", *Tasavvuf: İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi (İbnü'l-Arabî Özel Sayısı-2)*, 23, 2009, s. 9-24.

KARA, Mustafa, "Yâkub Han Kâşgarî", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. 43, İstanbul 2013, s. 284-285.

KARAHOCA, Amaç, *Doğu Türkistan Çin Müstemlekesi*, Fakülte Matbaası, İstanbul 1960.

KARPAT, Kemal, *İslâm'ın Siyasallaşması*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2010.

KAŞGARLI, Raile Abdülvahit, "Çağdaş Uygur Şairlerinden Memtili Tevfik Efendi'nin Hayatı ve Eserleri", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 49 (49), 2014, s. 165-194.

KAŞGARLI, Reyila, *Çağdaş Uygur Şairlerinden Memtili Tevfik Efendi'nin Şiirleri Üzerinde Dil İncelemesi (Giriş-İnceleme-Metin-Aktarma-Sözlük)*, Yayımlanmış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2014.

KAŞGARLI, S. Mahmut, "Doğu Türkistan'da Giderek Artan Çin Zulmü ve Soykırım Siyaseti", *İpek Yolu ve Doğu Türkistan*, Haz. Mustafa Gökçe vd., Muğla Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, İzmir 2021, s. 82-89.

KAŞGARLI, Sultan Mahmut, "Abdülhalik Uygur", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 3 (11-12), 1986, s. 18-24.

KAŞGARLI, Sultan Mahmut, *Çağdaş Uygur Türkleri'nin Edebiyatı*, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1998.

KAŞGARLI, Sultan Mahmut, *Uygur Türkleri Kültürü ve Türk Dünyası*, Çağrı Yayınları, İstanbul 2004.

KE, Wang, *The East Turkestan Independence Movement: 1930s-1940s*, The Chinese University Press, Hong Kong 2018.

KHALID, Adeeb, "Islam in Contemporary Central Asia", *Islam in World Cultures: Comparative Perspectives*, Ed. Michael Feener, ABC-CLIO, Santa Barbara, CA. 2004, s. 133- 159.

KHALID, Adeeb, *Orta Asya: İmparatorluk Fetihlerinden Günümüze Yeni Bir Tarih*, Çev. İsmail Hakkı Yılmaz, Telemak Kitap, İstanbul 2024.

KIM, Hodong, *Holy War in China: The Muslim Rebellion and State in Chinese Central Asia, 1864-1877*, Stanford University Press, Stanford 2004.

KİTAPÇI, Zekeriya, *Doğu Türkistan ve Uygur Türkleri Arasında İslâmiyet*, Yedikubbe Yayınları, Konya 2004.

KLIMEŠ, Ondřej, *Struggle by the Pen: The Uyghur Discourse of Nation and National Interest, c. 1900-1949*, Brill, Leiden 2015.

KOCAOĞLU, Timur, "Bağımsız Doğu Türkistan Cumhuriyeti'nin 1933 Anayasası ve Türk Dünyasında Anayasa Hareketleri", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 17 (66), 2006, s. 31-40.

KOCAOĞLU, Timur, "Çinli Bilginlerin Doğu Türkistan'daki Türk Varlığını Reddetme Çabaları", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 16 (61-62), 2001, s. 21-23.

KOCAOĞLU, Timur, "Doğu Türkistan'ın Kahraman Anası Rabiya Kadir ile Söyleşi", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 17 (66), 2006, s. 2-9.

KOŚCIELNIAK, Krzysztof, "The Afaq (Apak) Khoja Mausoleum in Kashgar as a symbol of Uyghur's identity (ca 1640-2015)", *Analecta Cracoviensia*, 49, 2017, s. 249-281.

KÖKSOY, Naim Taner, *Doğu Türkistan Kazaklarından Hüseyin Teyci'nin Hayatı ve Faaliyetleri (1900-1963)*, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Nevşehir 2019.

KÖPRÜLÜ, Fuat, "Ahmet Yesevî", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 1, İstanbul 1978, s. 210-215.

KÖPRÜLÜ, Mehmet Fuad, *Türk Edebiyatı Tarihi*, Alfa Yayınları, İstanbul 2016.

KÖPRÜLÜ, Mehmet Fuad, *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar*, Alfa Yayınları, İstanbul 2014.

KÖPRÜLÜ, Orhan F., "Âfak Hoca", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. 1, İstanbul 1998, s. 396-397.

KUL, Ömer, "1949 Sonrası Doğu Türkistan'dan Türkiye'ye Göçler ve Türkiye'de Göçmenlerin Durumu", *19. Yüzyıldan Günümüze Türkiye'ye Yapılan Göçler, Göçmenlik ve Sosyal Uyum*, Ed. Zehra Aslan, Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, Ankara 2022, s. 120-146.

KUL, Ömer, "Doğu Türkistan Kazak Türkleri Arasında İlk ve Tek Kadın Vali: Hadıvan Hatice Hanım (1897-1963)", *İslam Öncesinden Çağdaş Türk Dünyasına: Prof. Dr. Gülçin Çandarlıoğlu'na Armağan*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul 2015, s. 449-463.

KUL, Ömer, "İsa Yusuf Alptekin", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. Ek-1, Ankara 2020, s. 88-89.

KUL, Ömer, "Osman Batur", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. Ek-2, Ankara 2019, s. 377-378.

KUL, Ömer, "Uyghur Autonomous Region (East Turkestan) from the Establishment of the People's Republic of China to the Tiananmen Incidents (1949-1989)", *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 14, 2024, s. 904-924.

KUL, Ömer, "Uyghur Immigrations from Eastern Turkestan to Turkey between 1949 and 1954", *Emigrants/Muhacir from Xinjiang to Middle East during 1940-60s*, Ed. Jin Noda, Ryosuke Ono, Research Institute for Languages and Cultures of Asia and Africa (ILCAA), Tokyo 2019, s. 13-23.

KUL, Ömer, *100 Soruda Doğu Türkistan*, Rumuz Yayınevi, İstanbul 2019.

KUL, Ömer, *Osman Batur ve Doğu Türkistan Millî Mücadelesi (1941-1951)*, Yayımlanmış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2009.

KUL, Ömer-KIRKIL, Emin, "Doğu Türkistan Kazak Türkleri Liderlerinden Bir Portre: Hüseyin Teyci Alkenbayoğlu (1900-20 Eylül 1963)", *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 1 (2), 2011, s. 103-130.

KUMRU, Coşkun, "Doğu Türkistan Hükümdarı Yakup Bey Döneminde Rusya ile İlişkiler", *Prof. Dr. Feda Şamil Arık'a Armağan-Türk Tarihine Dair Yazılar III*, Gece Kitaplığı, İstanbul 2018, s. 129-138.

KUMRU, Coşkun, "Doğu Türkistan Millî Mücadele Tarihinde Bir Müsteşar: Dr. Mustafa Ali (Kentli) Bey", *Genel Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 6 (12), 2024, s. 655-670.

KUMRU, Coşkun, "Tasavvuf, Siyaset ve Liderlik: Mahdûm-ı Âzam'ın Mirası ve Türkistan'daki Etkileri", *Genel Türk Tarihine Dair Yazılar I*, Ed. Alpaslan Demir, Tuba Tombuloğlu, Kömen Yayınları, Konya 2024, s. 5-31.

KUMRU, Coşkun, "Tezkire-i Hâcegân'a Göre Doğu Türkistan'da Hocalar Dönemi", *Ulakbilge*, 5 (14), 2017, s. 1247-1267.

KURBAN, İklil, "Şincang İsminin Yüz Yıllığı", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 1 (3), 1984, s. 28-29.

KURBAN, İklil, "Yakup Beg'in Başarılarının ve Başarısızlıklarının Ana Sebebi", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 16 (63-64), 2004, s. 45-47.

KURBAN, İklil, *Doğu Türkistan İçin Savaş*, TTK. Yay., Ankara 1995.

KURBAN, İklil, *Şarki Türkistan Cumhuriyeti (1944-1949)*, TTK. Yay., Ankara 2020.

KURBAN, Nur Ahmet, "Abdülaziz Cengizhan Dâmolla", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. Ek-1, Ankara 2020, s. 305-306.

KURBAN, Nur Ahmet, "Çağdaş Uygur İslam Düşüncesinin Önderi Abdulkadir Damolla", *Bilig*, 53, 2010, s. 167-182.

KURBAN, Nur Ahmet, "Dâvet Adamlığından Devlet Adamlığına: Sâbit Dâmolla", *Turkish Studies*, 9 (1), 2014, s. 313-325.

KURBAN, Nur Ahmet, "Doğu Türkistan'ın Bağımsızlık Mücadelesinde Dini Değerler ve Din Adamlarının Rolü", *İnsicam*, 30, 2023, s. 24-29.

KURBAN, Nur Ahmet, "Mehmet Emin Buğra", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. Ek-1, Ankara 2020, s. 213-215.

KURBAN, Nur Ahmet, "Sâbit Dâmolla", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. Ek-1, Ankara 2020, s. 307-309.

KURBAN, Nur Ahmet, *Doğu Türkistan Araştırmaları 1: Şahıslar*, Paradigma Akademi, Çanakkale 2021.

KURBAN, Nur Ahmet, *Yirminci Yüzyılda Uygurca Kur'ân Çalışmaları*, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2002.

KUROPATKIN, Aleksiei Nikolaevich, *Kashgaria: (Eastern Or Chinese Turkistan). Historical and Geographical Sketch of the Country; Its Military Strength, Industries and Trade*, Thacker, Spink and Co., Calcutta 1882.

KUTLUĞ, M., "Anayurdumuzun Adı Uyguristan Değil, Doğu Türkistandır", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 33 (1), 1992, s. 21-22.

LAMB, Alastair, *Kashmir: A Disputed Legacy, 1846-1990*, Roxford Books, Hertingfordbury, Hertfordshire 1991.

LATTIMORE, Owen, *Pivot of Asia: Sinkiang and the Inner Asian Frontiers of China and Russia*, Little, Brown and Company, Boston 1950.

LEIBOLD, James- DENG, Danielle Xiaodan, "Segregated diversity: Uyghur residential patterns in Xinjiang, China", *Xinjiang: Space, Place and Power in China's Muslim Far Northwest*, Ed. Anna Hayes, Michael Clarke, Routledge, Abingdon, Oxon 2016, s. 122-148.

LEIBOLD, James, "Interethnic Conflict in the PRC: Xinjiang and Tibet as Exceptions?", *Ethnic Conflict and Protest in Tibet and Xinjiang*, Ed. Ben Hillman, Gray Tuttle, Columbia University Press, New York 2016, s. 223-250.

LIAS, Godfrey, *Kazak Exodus*, Evans Brothers Limited, London 1956.

LIGETI, Lajos, *Bilinmeyen İç Asya*, Çev. Sadrettin Karatay, TDK. Yay., Ankara 2011.

LIN, Hsiao-ting, *Modern China's Ethnic Frontiers: A Journey to the West*, Routledge, London & New York 2011.

MACKERRAS, Colin, "The Uighurs", *The Cambridge History of Early Inner Asia*, Ed. Denis Sinor, Cambridge University Press, Cambridge 1990, s. 317-342.

MAHLUF, Macide, "Zorunlu Göç ve Uygur Diasporası", *Hür Doğu Türkistan Sempozyumu*, Ed. Ümmühan Özkan vd., İHH İnsani Yardım Vakfı, İstanbul 2010, s. 135-144.

MAHMUDOV, Sherzodhon, "1864 Yılında Hokand'dan İstanbul'a Gönderilen Diplomatik Misyon", *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 9 (4), 2020, s. 61-77.

MALIKOV, Azim, "Sacred Lineages of Samarqand: History and Identity", *Anthropology of the Middle East*, 15 (1), 2020, s. 34-49.

MCMILLEN, Donald H., *Chinese Communist Power and Policy in Xinjiang, 1949-1977*, Westview Press, Boulder, Colo. 1979.

Mehmed Âtıf, *Kaşgar Tarihi: Bâis-i Hayret Ahvâl-i Garibesi*, Haz. İsmail Aka vd., Eysi Kitap ve Yayın, Kırıkkale 1999.

MILLWARD, James A.-PERDUE, Peter C., "Political and Cultural History of the Xinjiang Region through the Late Nineteenth Century", *Xinjiang China's Muslim Borderland*, Ed. S. Frederick Starr, M.E. Sharpe, Armonk & London 2004, s. 27-62.

MILLWARD, James A.-TURSUN, Nabijan, "Political History and Strategies of Control, 1884-1978", *Xinjiang China's Muslim Borderland*, Ed. S. Frederick Starr, M.E. Sharpe, Armonk & London 2004, s. 63-101.

MILLWARD, James, "Doğu Türkistan (Sincan): 1300-1800", *İç Asya Tarihi: Cengizliler Çağı*, Ed. Nicola Di Cosmo vd., Kronik Kitap, İstanbul 2022, s. 397-419.

MILLWARD, James, *Eurasian Crossroads: A History of Xinjiang*, Columbia University Press, New York 2007.

MILLWARD, James, *Violent Separatism in Xinjiang: A Critical Assessment*, East-West Center Washington, Washington 2004.

MINORU, Sawada, "Three Groups of Tadhkira-i Khwajagan: Viewed from the Chapter on Khwaja Afaq", *Studies on Xinjiang Historical Sources in 17-20th Centuries*, Ed. James A. Millward vd., Toyo Bunko, Tokyo 2010, s. 9-30.

Mirza Haydar Duğlat, *Tarih-i Reşidî*: *Geride Bıraktıklarımızın Hikayesi*, Çev. Osman Karatay, Selenge Yayınları, İstanbul 2006.

Muhammad Sadiq Kashghari, *In Remembrance of the Saints: The Rise and Fall of an Inner Asian Sufi Dynasty*, Columbia University Press, New York 2021.

MUSABAY, İlhan-TURFANİ, Polat, "Doğu Türkistan", *Türk Dünyası El Kitabı*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, Ankara 1976, s. 1217-1250.

NECİP, Emir Necipoviç, *Yeni Uygur Türkçesi Sözlüğü*, Çev. İklil Kurban, TDK. Yayınları, Ankara 1995.

O'BRIEN, David, "If There is Harmony in the House There will be Order in the Nation: An Exploration of the Han Chinese as Political Actors in Xinjiang", *Xinjiang: Space, Place and Power in China's Muslim Far Northwest*, Ed. Anna Hayes, Michael Clarke, Routledge, Abingdon, Oxon 2016, s. 32-51.

O'BRIEN, David-BROWN, Melissa Shani, *People, Place, Race, and Nation in Xinjiang, China: Territories of Identity*, Palgrave Macmillan, Singapore 2022.

OCAK, Ahmet Yaşar, *Türk Sufiliğine Bakışlar*, İletişim Yayınları, İstanbul 1996.

OĞUZ, Abdullah, "Doğu Türkistan'da Çin Devleti Tarafından Yürütülen Soykırım", *İnsicam*, 30, 2023, s. 42-47.

OMAROV, Muhammet Emin-YASİN, Tursun, *Ahmetcan Kasımî*, Şincan Yaşlar-Ösmürler Neşriyatı, Urumçi 1987.

ONO, Ryosuke, "Beyond Humanitarian Interest: America's Aid, Inclusion, and Investment in Xinjiang Kazakh Refugees in Kashmir", *Emigrants/Muhacir from Xinjiang to Middle East during 1940-60s*, Ed. Jin Noda, Ryosuke Ono, Research Institute for Languages and Cultures of Asia and Africa (ILCAA), Tokyo 2019, s. 43-83.

ORALTAY, Hasan, *Kazak Türkleri*, Türk Kültür Yayını, İstanbul 1976.

ÖGER, Adem, *Uygurların Dinî, Siyasî ve Kültür Tarihinde Derin İz Bırakan Seyyid Âfâk Hoca ve Tezkiresi*, Gazi Kitabevi, Ankara 2020.

ÖZDAĞ, Muzaffer, *Türk Dünyası ve Doğu Türkistan Jeopolitiği Üzerine*, Doğu Türkistan Vakfı Yayınları, İstanbul 2000.

ÖZEL, Mustafa, "Bir İstiklâl ve Hürriyet Aşığı: Osman Batur", *İnsicam*, 30, 2023, s. 34-37.

ÖZKAN, İsa, "Kalbi Türklük İçin Çarpmış Bir Devlet Adamı, Tarihçi ve Şair: Mehmet Emin Buğra", *Türkiye Cumhuriyeti Devletinin Kuruluş ve Gelişmesine Hizmeti Geçen Türk Dünyası Aydınları Sempozyumu Bildirileri (23-26 Mayıs 1996)*, Haz. Abdulkadir Yuvalı vd., Erciyes Üniversitesi Türk Dünyası Araştırmaları Merkezi Yayınları, Kayseri 1996, s. 465-468.

ÖZTÜRK, Serdal, *Hızırbek Gayretullah'ın Hayatı, Faaliyetleri ve Doğu Türkistan Davasındaki Yeri*, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa 2016.

PAHTA, Ghulamuddin, "Soviet-Chinese Collaboration in Eastern Turkestan: The Case of the 1933 Uprising", J*ournal Institute of Muslim Minority Affairs*, 11 (2), 1990, s. 243-253.

PAPAS, Alexandre, "Beyond the Khanate and the Caliphate: The Ishanate of Âfâq Khwâja in Seventeenth Century Eastern Turkestan", *Études Orientales*, 25, 2008, s. 53-67.

PAPAS, Alexandre, "No Sufism without Sufi Order: Rethinking Tarîqa and Adab with Ahmad Kâsânî Dahbidî (1461-1542)", *Kyoto Bulletin of Islamic Area Studies*, 2 (1), 2008, s. 4-22.

PAPAS, Alexandre, "Shaykh Succession in the Classical Naqshbandiyya: Spirituality, Heredity and the Question of Body", *Asian and African Area Studies*, 7 (1), 2007, s. 36-49.

PEHLİVAN, Gültekin, "Dr. Mesut Sabri Beykozi", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 17 (67-68), 2006, s. 11-15.

ROBERTS, Sean R., "A Land of Borderlands: Implications of Xinjiang's Trans-border Interactions", *Xinjiang China's Muslim Borderland*, Ed. S. Frederick Starr, M.E. Sharpe, Armonk & London 2004, s. 216-237.

ROBERTS, Sean R., *The War on the Uyghurs: China's Internal Campaign against a Muslim Minority*, Princeton University Press, Princeton & Oxford 2020.

RODRÍGUEZ-MERİNO, Pablo A., "Old 'Counter-Revolution', New 'Terrorism': Historicizing the Framing of Violence in Xinjiang by the Chinese State", *Central Asian Survey*, 38 (1), 2018, s. 27-45.

RODRÍGUEZ-MERİNO, Pablo A., *Violence, Discourse, and Politics in China's Uyghur Region: The Terroristization of Xinjiang*, Routledge, London & New York 2023.

ROSSABI, Morris, *China and the Uyghurs: A Concise Introduction*, Rowman & Littlefield, Lanham, MD 2022.

ROUX, Jean-Paul, *Orta Asya: Tarih ve Uygarlık*, Çev. Lale Arslan Özcan, Kabalcı Yayıncılık, İstanbul 2014.

ROUX, Jean-Paul, *Türklerin Tarihi: Pasifik'ten Akdeniz'e 2000 Yıl*, Çev. Aykut Kazancıgil, Lale Arslan Özcan, Kabalcı Yayıncılık, İstanbul 2016.

RUDELSON, Justin Jon, *Oasis Identities: Uyghur Nationalism Along China's Silk Road*, Columbia University Press, New York 1997.

RUDELSON, Justin-JANKOWIAK, William, "Acculturation and Resistance: Xinjiang Identities in Flux", *Xinjiang China's Muslim Borderland*, Ed. S. Frederick Starr, M.E. Sharpe, Armonk & London 2004, s. 299-319.

SABİR, Zordun, *Ana Yurt*, Şincan Yaşlar-Ösmürler Neşriyatı, Urumçi 2006.

SADRI, Roostam, "The Islamic republic of Eastern Turkestan: a commemorative review", *Institute of Muslim Minority Affairs*, 5 (2), 1984, s. 294-319.

SAGUNÎ, Alihan Töre, *Doğu Türkistan Bağımsızlık Savaşı: Cungarya'da Devrim*, Haz. Kutlukhan Şakirov, Tarih & Kuram Yayınları, İstanbul 2024.

SAGUNÎ, Alihan Töre, *Türkistan Kaygısı: Doğu Türkistan'ın İlk Devlet Başkanı Alihan Töre'nin Hatıratı*, Tarih & Kuram Yayınları, İstanbul 2022.

SAMOLIN, William, *East Turkistan to the Twelfth Century: A Brief Political Survey*, Mouton & Co., The Hague 1964.

SARAÇ, Orsolya, "Babarahîm Meşreb'in Pîri Hidayetullah Âfâk Hoca," *KÜLTÜRK: Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi*, 4, 2021, s. 109-129.

SARAY, Mehmet, *Atatürk ve Türk Dünyası*, TTK. Yay., Ankara 1995.

SARAY, Mehmet, *Doğu Türkistan Türkleri Tarihi*, Aygan Yayıncılık, İstanbul 2015.

SARAY, Mehmet, *Rus İşgali Devrinde Osmanlı Devleti ile Türkistan Hanlıkları Arasındaki Siyasi Münasebetler (1775-1875)*, TTK. Yay., Ankara 2017.

SARAY, Mehmet, *The Russian, British, Chinese and Ottoman Rivalry In Turkestan*, TTK. Yay., Ankara 2003.

SCHWARZ, Henry G., "The Khwājas of Eastern Turkestan", *Central Asiatic Journal*, 20 (4), 1976, s. 266-296.

SCHWARZ, Henry G., *The Minorities of Northern China: A survey*, Western Washington, Bellingham, Washington 1984.

SHAW, Robert Barkley, "The History of the Khojas of Eastern Turkistan, summarised from the Tazkira-i Khwajagan of Muhammad Sadiq Kashghari" *Journal of the Asiatic Society of Bengal*, 66 (1), 1897, s. 1-67.

SHAW, Robert, *Visits to High Tartary, Yârkand, and Kashghar (Formerly Chinese Tartary), and Return Journey over the Karakoram Pass*, John Murray, London 1871.

SHENG, Li, *Xinjiang: Its History and Reality*, China Intercontinental Press, Beijing 2013.

SHICHOR, Yitzhak, "Limping on Two Legs: Uyghur Diaspora Organizations and the Prospects for Eastern Turkestan Independence", *Central Asia and the Caucasus*, 6 (48), 2007, s. 117-125.

SHICHOR, Yitzhak, "The Great Wall of Steel: Military and Strategy in Xinjiang", *Xinjiang China's Muslim Borderland*, Ed. S. Frederick Starr, M.E. Sharpe, Armonk & London 2004, s. 120-160.

SHICHOR, Yitzhak, "Virtual Transnationalism: Uygur Communities in Europe and the Quest for Eastern Turkestan Independence", *Muslim Networks and Transnational Communities in and across Europe*, Ed. Stefano Allievi, Jørgen Nielsen, Brill, Leiden 2003, s. 281-311.

SHOKIROVA, Feruza, *Türkistan Aydınlarından Alihan Töre (1885-1976): Hayatı, Faaliyetleri ve Fikirleri*, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2017.

SUNUODULA, Mamtimyn, "Second/third language learning and Uyghur identity: Language in education for Uyghurs in urban Xinjiang", *Language, Education and Uyghur Identity in Urban Xinjiang*, Ed. Joanne Smith Finley, Xiaowei Zang, Routledge, London & New York 2015, s. 95-113.

SYKES, Miss Ella-SYKES, Sir Percy, *Through Deserts and Oases of Central Asia*, Macmillan and Co., London 1920.

ŞAHYAR, Ataullah, "Gündelik Yaşamda Karşılaşılan İhlaller", *Hür Doğu Türkistan Sempozyumu*, Ed. Ümmühan Özkan vd., İHH İnsani Yardım Vakfı, İstanbul 2010, s. 125-133.

ŞAKİROV, Kutlukhan, "Alihan Töre Saguni ve Eseri: Tarih-i Muhammedî", *Kültür Coğrafyamızda Hz. Muhammed: Uluslararası Sempozyum (Orta Asya, Kafkasya ve Balkanlar)*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Sakarya 2009, s. 138-152.

ŞEHİDÎ, Burhan, *Şincanıng 50 Yılı*, Milletler Neşriyatı, Pekin 1986.

ŞEMSEDDİN, İlyar, *Doğu Türkistan'da Demografik Yapı ve Tarım*, İrfan Kültür ve Eğitim Merkezi, İzmir 1997.

ŞEMSEDDİN, Siraciddin Azizi, "Doğu Türkistan'ın Özgürlük Yolu ve Kaderini Tayin Etme Hakkı", *Hür Doğu Türkistan Sempozyumu*, Ed. Ümmühan Özkan vd., İHH İnsani Yardım Vakfı, İstanbul 2010, s. 255-264.

Şincan Tarih Matiryallari (19), Şincan Halk Neşriyatı, Urumçi 1983.

TAŞAĞIL, Ahmet, "Karahıtaylar", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. 24, İstanbul 2001, s. 415-416.

TAŞAĞIL, Ahmet, "Türkistan", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. 41, İstanbul 2012, s. 556-560.

TAŞAĞIL, Ahmet, *Bozkırın Kağanlıkları: Hunlar, Tabgaçlar, Göktürkler, Uygurlar*, Kronik Kitap, İstanbul 2019.

Tengri Berdi, "Doğu Türkistan", *Yaş Türkistan'dan Seçilmiş Makaleler*, Ed. Tülây Duran, Ayaz Tahir Türkistan İdil-Ural Vakfı, İstanbul 2006, s. 407-416.

TERRONE, Antonio, "Propaganda in the Public Square: Communicating State Directives on Religion and Ethnicity to Uyghurs and Tibetans in Western China", *Ethnic Conflict and Protest in Tibet and Xinjiang*, Ed. Ben Hillman, Gray Tuttle, Columbia University Press, New York 2016, s. 40-59.

TEVEKKÜL, Mihrullah, "Uygurlarda Ceditçilik Hareketi ve Onun Etkisi Üzerine Genel Bir Değerlendirme", *Türk Dünyası Bilgeler Zirvesi: Gönül Sultanları Buluşması (26-28 Mayıs 2014) Bildiriler*, C. 3, Eskişehir 2014, s. 431-439.

THUM, Rian, "Beyond Resistance and Nationalism: Local History and The Case of Afaq Khoja", *Central Asian Survey*, 31 (3), 2012, s. 293-310.

THUM, Rian, *The Sacred Routes of Uyghur History*, Harvard University Press, Cambridge, MA. 2014.

TIAN, Robert Guang, "Cultural Rights and Uyghur Nationalism", *High Plains Applied Anthropologist*, 2 (24), 2004, s. 144-157.

TOBIN, David, "Between minkaohan and minkaomin: Discourses on assimilation amongst bilingual urban Uyghurs", *Language, Education and Uyghur Identity in Urban Xinjiang*, Ed. Joanne Smith Finley, Xiaowei Zang, Routledge, London & New York 2015, s. 55-74.

TOBIN, David, *Securing China's Northwest Frontier: Identity and Insecurity in Xinjiang*, Cambridge University Press, Cambridge 2020.

TOGAN, İsenbike, "Islam in a Changing Society: The Khojas of Eastern Turkistan", *Muslims in Central Asia: Expressions of Identity and Change*, Ed. Jo-Ann Gross, Duke University Press, Durham & London 1992, s. 134-148.

TOGAN, İsenbike, "The Khafi, Jahri Coritroversy in Central Asia Revisited", *Naqshbandis in Western and Central Asia: Change and Continuity*, Ed. Elisabeth Özdalga, Swedish Research Institute, İstanbul 1999, s. 17-45.

TOGAN, Zeki Velidî, "Türkistan: İsmi, Sınırları ve Yüzölçümü Hakkında", *Türkistan'ın Bağımsızlığına Hizmet Eden Yeni Türkistan'dan Seçilmiş Makaleler (1927-1931)*, Ed. Tülây Duran, Ayaz Tahir Türkistan İdil-Ural Vakfı, İstanbul 2005, s. 25-38.

TOGAN, Zeki Velidî, "Yeseviliğe Dair Bazı Yeni Malumat", *60. Doğum Yılı Münasebetiyle Fuad Köprülü Armağanı*, TTK. Yay., Ankara 2010, s. 523-529.

TOGAN, Zeki Velidî, *Bugünkü Türkili (Türkistan) ve Yakın Tarihi I: Batı ve Kuzey Türkistan*, Enderun Kitabevi, İstanbul 1981.

TOGAN, Zeki Velidî, *Hâtıralar*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1999.

TOGAN, Zeki Velidî, *Türk Türkistan*, Toprak Yayınları, İstanbul 1960.

TOOPS, Stanley W., "The Demography of Xinjiang", *Xinjiang China's Muslim Borderland*, Ed. S. Frederick Starr, M.E. Sharpe, Armonk & London 2004, s. 241-263.

TOOPS, Stanley W., "The Ecology of Xinjiang: A Focus on Water", *Xinjiang China's Muslim Borderland*, Ed. S. Frederick Starr, M.E. Sharpe, Armonk & London 2004, s. 264-275.

TOSHEVA, Dilrabo, "The role of Machdumi A'zam Kasani and his descendants in Political Processes in XVI-XIX Centuries", *Vostochnyye obshchestva: traditsii i sovremennost': Materialy II S'yezda molodykh vostokovedov stran SNG*, Tsentr strategicheskikh issledovaniy pri Prezidente Azerbaydzhanskoy Respubliki, Moskova & Bakü 2014, s. 128-140.

TOSUN, Necdet, "Orta Asya'da Tasavvuf", *Orta Asya'da İslâm*, C. I, Ed. Muhammet Savaş Kafkasyalı, Hoca Ahmed Yesevî Uluslararası Türk-Kazak Üniversitesi, Ankara & Türkistan 2012, s. 491-544.

TOSUN, Necdet, "Yeseviyye", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. 43, İstanbul 2013, s. 487-490.

TOSUN, Necdet, *Bahauddin Naqshband (A Central Asian Sufi)*, İnsan Publications, İstanbul 2008.

TROTTER, Henry, "The Amir Yakoub Khan and Eastern Turkistan in the Mid-Nineteenth Century", *Journal of the Royal Central Asiatic Studies*, 4 (4), 1917, s. 95-112.

TUNA, Amine, *Doğu Türkistan'da Asimilasyon ve Ayrımcılık*, İHH Kitap, İstanbul 2012.

TUNCER, Tekin, *1949-1964 Yılları Arasında Doğu Türkistan'da İstiklal Mücadelesi ve Türkiye'ye Yapılan Göçler*, Yayımlanmış Doktora Tezi, Celal Bayar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Manisa 2015.

TURAN, A. Şekûr, "Abdülaziz Mahdum Cengizhan ve Şehadeti", *Doğu Türkistan*, 43 (3), 1982, s. 21-24.

TURAN, A. Şekur, "Ahmet Can Kasımî", *Doğu Türkistan'ın Sesi*, 5, 1988-89, s. 41-42.

TURDUSH, Rukiye, *East Turkistan's Right to Sovereignty: Decolonization and Beyond*, Lexington Books, Lanham 2023.

TURSUN, Nabijan, "1933 ve 1944 Yıllarında Kurulan Doğu Türkistan Cumhuriyetleri Hakkındaki Kaynaklar ve Bu Kaynakların Değeri," *Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi*, 16, 2020, s. 233-257.

Türkistan Şehitleri, Doğu Türkistan Göçmenler Cemiyeti, Tan Matbaası, İstanbul 1969.

Türklük Mücahidi İsa Yusuf, Haz. Altan Deliorman vd., Bayrak Basımevi, İstanbul 1991.

TÜRKOĞLU, İsmail, "Şeybânî Han", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. 39, İstanbul 2010, s. 43-45.

ÜNSAL, Ahmet Faruk, "Doğu Türkistan'da Etnik ve Dinî Ayrımcılık", *Hür Doğu Türkistan Sempozyumu*, Ed. Ümmühan Özkan vd., İHH İnsani Yardım Vakfı, İstanbul 2010, s. 163-172.

VÁMBÉRY, Árminius, *Central Asia and the Anglo-Russian Frontier Question: A Series of Political Papers*, Smith, Elder and Co., London 1874.

VAMBÉRY, Arminius, *History of Bokhara: From the Earliest Period Down to the Present*, Henry S. King & Co., London 1873.

VÁSÁRY, István, *Eski İç Asya'nın Tarihi*, Çev. İsmail Doğan, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2016.

VELİDÎ, Ahmed Zeki, "Doğu Türkistan'da Eski Kuça'lıların Medeniyeti", *Türkistan'ın Bağımsızlığına Hizmet Eden Yeni Türkistan'dan Seçilmiş Makaleler (1927-1931)*, Ed. Tülây Duran, Ayaz Tahir Türkistan İdil-Ural Vakfı, İstanbul 2005, s. 350-364.

WAITE, Edmund, "From Holy Man to National Villain: Popular Historical Narratives About Apaq Khoja amongst Uyghurs in Contemporary Xinjiang", *Inner Asia*, 8, 2006, s. 5-28.

WEISMANN, Itzchak, *Nakşibendilik: Dünya Çapında Bir Sufî Geleneğin Sünnî Tutum ve Faal Tavrı*, Çev. İrfan Kelkitli, Litera Yayıncılık, İstanbul 2015.

WIEMER, Calla, "The Economy of Xinjiang", *Xinjiang China's Muslim Borderland*, Ed. S. Frederick Starr, M.E. Sharpe, Armonk & London 2004, s. 163-189.

YALÇINKAYA, Alâeddin, "Türkistan Terimi, Coğrafî ve Siyasî Sınırları", *21. Yüzyılda Türk Dünyası Jeopolitiği: Muzaffer Özdağ'a Armağan*, C. 1, Der. Ümit Özdağ vd., Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi Yayınları, Ankara 2003, s. 167-172.

YALÇINKAYA, Alâeddin, *Sömürgecilik & Panislamizm Işığında Türkistan: 1856'dan Günümüze*, Timaş Yayınları, İstanbul 1997.

YAVUZASLAN, Güngör, "Çin Halk Cumhuriyeti Medya Politikaları Perspektifinden: Doğu Türkistan'da Medya ve Basın-İfade Özgürlüğü Sorunsalı", *İpek Yolu ve Doğu Türkistan*, Haz. Mustafa Gökçe vd., Muğla Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, İzmir 2021, s. 90-101.

YAZICI, Tahsin, "Nakşbend", *İslâm Ansiklopedisi*, C. 9, İstanbul 1964, s. 52-54.

YELOĞLU, Adem, "Doğu Türkistan'da Misyonerlik Faaliyetleri ve Uygur Türkçesi Hakkında", *III. Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Sempozyumu*, C. 1 (25-27 Mayıs 2016), Bakü 2016, s. 25-28.

YILDIRIM, Kürşat, *Doğu Türkistan'ın Tarihî Coğrafyası*, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2016.

YILDIZ, Fahreddin, "Dâmolla, Abdülkādir", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. Ek-1, Ankara 2020, s. 306-307.

YILMAZ, Salih,-GÖMEÇ, Saadettin Yağmur- YILMAZ, Victoria Bilge, *Çağdaş Türk Dünyası Tarihi El Kitabı*, Nobel Yayıncılık, Ankara 2022.

YİKEMU, Aili (Hekim, Ali), *Hamdullah Muhammed Tarım'ın "Türkistan Tarihi-Türkistan 1931-1937 İnkılâp Tarihi" Adlı Eserinin Tenkîtli Transkripsiyonu*, Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2015.

YUSUP, Eziz-PALTA, Tursun, *Uygurlarning Kiskiçe Tarihi*, Şincan Halk Neşriyatı, Urumçi 1990.

YÜCEL, Muallâ Uydu, "Yâkub Beg", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. 43, İstanbul 2013, s. 277-278.

ZANG, Xiaowei, "Major determinants of Uyghur ethnic consciousness in Ürümchi", *Language, Education and Uyghur Identity in Urban Xinjiang*, Ed. Joanne Smith Finley, Xiaowei Zang, Routledge, London & New York 2015, s. 34-54.

ZARCONE, Thierry, "Quand le saint legitime le politique: Le mausolee de Afaq Khwaja a Kashgar", *Central Asian Survey*, 18 (2), 1999, s. 225-241,

ZARCONE, Thierry, "The Sufi orders in Northern Central Asia", *History of Civilizations of Central Asia*, C. 5: Development in Contrast: from the sixteenth to the mid-nineteenth century, Ed. Chahryar Adle, Irfan Habib, UNESCO Publishing, Paris 2003, s. 771-780.

ZARCONE, Thierry, "XX. Yüzyıl Doğu Türkistanı'nda Sûfî Silsileleri ve Evliya Sevgisi", *Türkler*, C. 20, Ed. Hasan Celâl Güzel vd., Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 2002, s. 282-289.

ZHANG, Shaoying-MCGHEE, Derek, *Social Policies and Ethnic Conflict in China: Lessons from Xinjiang*, Palgrave Macmillan, New York 2014.

ZHI-XIAO, Liu, *Uygur Tarihi*, C. 2, Uygurca'ya Çev. Ablet Nurdun vd., Şincan Halk Neşriyatı, Urumçi 2003.

Cumhuriyet Döneminde

Döşemealtı Nahiyesi

(1931-1973)

Muhammet GÜÇLÜ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1878
Şehir Kitaplığı

©Çizgi Kitabevi
Eylül 2025

ISBN: 978-625-396-618-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
GÜÇLÜ, Muhammet
Cumhuriyet Döneminde
Döşemealtı Nahiyesi
(1931-1973)

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Dizgi Ofset
Sertifika No: 48060

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKLAR

I.Arşivler

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi (BCA)

BCA. , 30-18-1-1/1-4-5.

BCA. , 030.11.1.61.5.11.

BCA. , 030.11.1.69.6.5.

BCA. , 030.18.01.02.33.9.14.

İçişleri Bakanlığı Arşivi

Dahiliye Vekaleti Vilayetler İdaresi Umum Müdürlüğü, Antalya Vilayeti Raporu, 18. 2. 1938.

Dahiliye Vekaleti İller İdaresi Umum Müdürlüğü, 12. 2. 1936 tarihli Antalya merkez kazasının idari yapısını gösterir belge.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Arşivi

Isparta İstiklal Mahkemesi (Kararlar ve Mahkeme Zabıtları), Proje Koordinatörü: Abdulhekim Koçin, C. 5, Ankara, 2015.

II. Basın, Salname, Resmi Yayınlar ve Haritalar

Anadolu, 6 Mart 1930.

Anadolu, 7 Mart 1930.

Anadolu, 13 Mart 1930.

Antalya, 1 Eylül 1941.

Antalya, 21 Nisan 1944.

*Antalya'da Anadolu,*22 Şubat 1337.

Antalya'da Anadolu, 28 Nisan 1337.

Antalya'da Anadolu, 25 Temmuz 1337.

Antalya'da Anadolu, 15 Eylül 1337.

Antalya'da Anadolu, 18 Eylül 1337.

Antalya 1932, haz. Muhammet Güçlü, Er Yayıncılık, İzmir, 2018.

Antalya İl Yıllığı/1967, Ajans Türk Matbaacılık Sanayi, Ankara, bty.

1973 İl Yıllığı, Cumhuriyet'in 50. Yılında Antalya, Duran Ofset Basımevi, byy. , bty.

Antalya Vilayetinin Dört Yıllık Çalışmaları, Dördüncü baskı, İstanbul Matbaası, İstanbul, 1954.

Başvekalet Neşriyat ve Müdevvenat Umum Müdürlüğü, *Düstur,* 3. Tertip, C. 7, 2. bs. , Teşrin-i Sani 1341-Teşrin-i Evvel 1926, Ankara, 11944, s. 130.

Burhan Cahid, "Heyet-i Nasiha İle Beraber", *Yeni Gazete*, 19 Mayıs 1335.

CHP 1936 İl Kongreleri, Ankara, 1937.

Cumhuriyet'in XV. Yılında Antalya 1938, haz. Muhammet Güçlü, Kitabevi Yayınevi, İstanbul, 2021.

Cumhuriyet, 6 Mart 1930.

Cumhuriyet, 7 Mart 1930.

Cumhuriyet, 13 Mart 1930.

Dahiliye Vekaleti, *Son Teşkilat-ı Mülkiye'de Köylerimizin Adları*, İstanbul, 1928.

Doktor Ferruh Niyazi, "Ermeni Emval-i Metrukesi", *Antalya*, 11 Kanun-u Evvel 1340.

Harita Genel Müdürlüğü, *Elmalı Paftası*, 1: 200.000, Ankara, 1943, 1951.

Harita Umum Müdürlüğü, *Antalya Şimali Paftası*, 1: 25000, Ankara, 1934.

İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü, *Antalya İli, 42 Sayılı Genelgesi*, (Ankara), 1961.

İdare-Dahiliye Vekaleti Aylık Mecmua, Yıl: 4, S. 36, Mart 1931.

II. Meşrutiyet Döneminde Antalya'nın Coğrafi ve İktisadi Vaziyeti, yay. haz. Muhammet Güçlü, Antalya, 2008.

İstiklal Madalyası Tarihçesi ve Tanıtımı, Türkiye Muharip Gaziler Derneği Genel Merkezi, Ankara, bty. , Cumhuriyet'in 60. yılı sebebiyle Şekerbank tarafından bastırılmıştır.

Resmi Antalya, 8 Mart 1929.

Resmi Antalya, 7 Mart 1930.

Resmi Antalya, 6 Eylül 1943.

Richard Kiepert, *Karte von Kleinasien, D. II Adalia,* 1914, Mapsstab: 1:400.000 adlı harita.

TC. Resmi Gazete, 28 Mart 1931, Sayı: 1759.

TC. Resmi Gazete, 2 Mart 1932, Sayı: 2040.

TC. Resmi Gazete, 23 Ağustos 1941, Sayı: 4894.

TC. Resmi Gazete, 10 Kasım 1948, Sayı: 7050.

TC. Resmi Gazete, 21 Şubat 2001, Sayı: 24325.

TC. Resmi Gazete, 22 Mart 2008, Sayı: 26824.

TC. Dahiliye Vekilliği, *Geçen Dört Yılda Yapılan ve Gelecek Dört Yıl İçinde Yapılacak İşler Hülasası*, Nüfus Umum Müdürlüğü Fasikülü, Ankara, 1935.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi, 1925-1926.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi, 1926-1927.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi, 1927-1928.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Yıllığı, 1928-1929, İstanbul, 1929.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Yıllığı, 1929-1930, İstanbul, 1930.

Vakit, 8 Mart 1930.

III. Kronik, Hatıra ve Seyahatnameler

ADIVAR, Halide Edip, *Türkün Ateşle İmtihanı, Kurtuluş Savaşı Anıları,* XI. bs. , Atlas Kitabevi, İstanbul, 1994.

AKTAŞ, Ramazan, *Karanlığı Delen Işık,* Konya, 2015.

ARICI, Tülay, *Ben Bir Çiviyim-Roman*, Ankara, 2006.

Böcüzade Süleyman Sami, *Kuruluşundan Bugüne Kadar Isparta Tarihi Birinci ve İkinci Kitap*, ed. Suat Seren, İstanbul, 1983.

Celal-zade Mustafa, *Selim-name,* Haz. Ahmet Uğur-Mustafa Çuhadar, Ankara, 1990.

ÇAĞLAR, Burhan, *İngiliz Said Paşa ve Günlüğü (Jurnal),* İstanbul, 2010.

Çivi Ailesi-Çivi Çeşmesi, *Geçmişten Geleceğe Antalyalılar Dergisi*, S. 2, Mart 2003.

DAVİS, E. J. , *Anadolu*, çev. Funda Yılmaz, İstanbul, 2006.

DİŞEY, Halil İbrahim, *Şarampol,* byy. , bty. , (Fotokopi ile kitap haline getirilmiştir.)

Evliya Çelebi b. Derviş Mehemmet Zılli, *Evliya Çelebi Seyahatnamesi*, haz. Yücel Dağlı, Seyit Ali Kahraman, Robert Dankoff, 9. Kitap, İstanbul, 2005, Yapı Kredi Yayını.

Kadriye Hüseyin, *Mukaddes Ankara'dan Mektuplar*, çev. Cemile Necmeddin Sahir Sılan, Ankara, 1987.

KALYONCU, Talat, "Dünü Nasıl Yaşadılar", Konuşan. Mustafa Ekizler, Antalya, 1910 doğumlu, *Antalya Radyosu Arşivi,* No. 7, 3 Mart 1991.

KARASAN, Mehmet Dürdali, *Paşam Nereye Kadar Çekileceğiz? Birinci Dünya Savaşı ve İstiklal Harbi Hatıraları,* Haz. Şeref Karabağ, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2. bs. , İstanbul, 2020.

Karçınzade Süleyman Şükrü, *Seyahatü'l-Kübra*, çev. Salih Şapçı, Eğirdir, 2005.

Mülazım Mustafa Hulusi, *Bir Kalpaklının Milli Mücadele Günlüğü*, yay. haz. Bayram Kodaman-Fahrettin Tızlak, SDÜ. Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Yayını, Isparta, 2006.

ÖĞÜTÇEN, Hüseyin, *Antalya'da Dört Yıl 8 Temmuz 1971-8 Temmuz 1975)*, Kitapcık, byy., 1975.

SORGUÇ, İbrahim, *Bu Defa Niçin Harp Edeceğimi Biliyorum,* ed. Emre Yalçın, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2010.

SOYAK, Hasan Rıza, *Atatürk'ten Hatıralar*, 2. bs. , İstanbul, 2004.

SPRATT, T.A.B.-FORBES, Edward, *Milyas, Kibyratis ve Likya'da Yolculuklar*, C. I, çev. Doğan Türker, Antalya, 2008.

Süleyman Şükrü, *Seyahatü'l-Kübra*, yay. haz. Hasan Mert, Ankara, 2013.

ŞENER, Mehmet, *Köyden Aksu Köy Enstitüsü'ne*, Ankara, 2013.

UÇUK, Cahit, *Bir İmparatorluk Çökerken-Anı*, 8. bs. , İstanbul, 1999.

WOLSKA, Joanna Winiewicz, *Jacek Malczewski'nin Anadolu'ya Yolculuğu*, Türkçe'ye çeviren: Doğan Türker, Antalya, 2014.

Yd. P. Tğm. İbrahim Sorguç'un Anıları, İstiklal Harbi Hatıratı –Kaybolan Filistin, yay. haz. Erdoğan Sorguç, 2. bs. , İzmir, 1996.

IV. Araştırma Eserler

AK, Mehmet, "Antalya'da İdari Yapı ve Nüfus (1915)", *Adalya,* S. XVII, 2014, s. 311-349.

AK, Mehmet, "Yörük ve Voynuklara Dair Önemli Bir Kaynak: Yörük ve Voynuk Ahkam Defteri (16 Zilka'de 1116/12 Mart 1705-3 Cemaziyelevvel 1147/ 1 Ekim 1734)", *Belgeler,* C. 32, S. 36, Ocak 2011.

AKDAĞ, Mustafa, *Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası-Celali İsyanları*, İstanbul, 1995.

AKINCIOĞLU, M. Cahit, *Antalya Solimkent Tarihi*, Antalya, 1998.

ARIKAN, Zeki, "Evliya Çelebi'nin Elmalı-Alanya Yolculuğu", *Türklük Araştırmaları Dergisi*, S. 4 (1988), İstanbul, 1989, s. 199-210

ATLIHAN, Şerife, "Antalya Döşemealtı'nda Kirkitli Dokumalar", *arış,* VI/2011, s. 4-19.

BAYKARA, Tuncer, *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş I Anadolu'nun İdari Taksimatı*, Ankara, 1988.

BİLGİ, Necdet, "Cumhuriyet'in İlk Döneminde Mülki Yapının Gelişimi (1920-1950)", *Türkler,* C. 17, ed. Hasan Celal Güzel, Kemal Çiçek, Salim Koca, Ankara, 2002.

BÜBER, Selahattin, 59 Numaralı Antalya Şer'iyye Sicili Defteri'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1329-1332, M. 1911-1913), Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Antalya, 2017.

BÜYÜKYILDIRIM, Galip, *20. Yüzyılda Su İşleri ve Antalya*, 2. bs. , Ankara, 2020.

BÜYÜKYILDIRIM, Galip, *Antalya Bölgesi Tarihi Su Yapıları*, Ankara, 1994.

ÇADIRCI, Musa, "Tanzimat Döneminde Karayolu Yapımı" , *Tarih Araştırmaları Dergisi*, C: XV, S: 26, 1990-1991.

ÇADIRCI, Musa, *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı*, II. bs. , Ankara, 1997.

ÇAKILCI, Diren, "Teke Sancağı Telgraf Şebekesinin Tesisi ve Antalya Telgrafhanesi", *Antalya Kitabı-Selçuklulardan Cumhuriyet'e Sosyal Bilimlerde Antalya I,* ed. Bedia Koçakoğlu vd. , Antalya, 2018.

ÇELEBİ, Mevlüt, *Heyet-i Nasiha-Anadolu ve Rumeli Nasihat Heyetleri*, İzmir, 1992.

ÇELİK, Mehmet Emre, "Döşemealtı'ya İskan Edilen Karahacılı Aşireti ve Yayla Göç Yolunun İncelenmesi", *Antalya Kitabı-Selçuklulardan Cumhuriyet'e Sosyal Bilimlerde Antalya I,* ed. Bedia Koçakoğlu vd. , Antalya, 2018, s. 1049-1059.

ÇELİK, Yüksel, Şeyhü'l-Vüzera Koca Hüsrev Paşa, Türk Tarih Kurumu Yayını, Ankara, 2013.

ÇİMRİN, Hüseyin, *Atatürk Antalya'da*, Antalya, 2014.

DENİZ, Bekir-AYDIN, Öznur, "Döşemealtı Halıları", *Dünden Bugüne Antalya,* Antalya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, C. 2, Antalya, 2010.

EFE, İsmail, "1909-1914 Yılları arasında Jandarmanın Islahı ve Müfettişlik Teşkilatının Kuruluşu", *Miras ve Değişim: Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Jandarma*, ed. İsmail Hakkı Demircioğlu, Ahmet Özcan, Yücel Yiğit, Ankara, 2018, s. 28. s. 27-44.

EMECEN, Feridun, "Şahkulu Baba Tekeli", *TDV. İA.* , C. 38, 2010, s. 284-286.

ERCENK, Giray, *Dünden Bugüne Döşemealtı ve Sulama Yapıları*, Antalya, 2010.

ERTEN, S. Fikri, *Antalya Vilayeti Tarihi,* İstanbul, 1940.

ERTEN, Süleyman Fikri, *Milli Mücadelede Antalya*, Antalya, 1996.

GÖYÜNÇ, Nejat, "Hane Deyimi Hakkında", *İÜ. Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, S. 32, 1979.

GÜÇLÜ, Muhammet, "Batı Toroslarda Dağ Geçitleri", *Doğumunun 65. Yılında Prof. Dr. Ahmet Özgiray'a Armağan, Tarihin İçinden*, yay. haz. M. Akif Erdoğru, İstanbul, 2006, s. 312-346.

GÜÇLÜ, Muhammet, "Müstakil Teke (Antalya) Sancağı'nın Kurulması ve İdari Düzenlemeye İlişkin Bir Belge", *Adalya,* No. II, 1997.

GÜÇLÜ, Muhammet, "Pamphylia Bölgesinde Yollar: Kesikbeli Yolu ve Son Yüzyıldaki Durumu", *Adalya, Suna-İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü Yayını*, No: 5, 2001/2002, s. 237-248.

GÜÇLÜ, Muhammet, *Antalya ve Gazi Mustafa Kemal Atatürk (1919-1938),* Atso Eğitim Araştırma ve Kültür Vakfı Yayını, Antalya, 2020.

GÜÇLÜ, Muhammet, *Dr. H. Burhanettin Onat ve Hayatı (1894-1976),* Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Yayını, Antalya, 2004.

GÜÇLÜ, Muhammet, *XX. Yüzyılın İlk Yarısında Antalya,* Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Yayını, Antalya, 1997.

GÜÇLÜ, Sevinç, "Yörük Kışlağından Kırsala, Kırsaldan Kentsele: Döşemealtı'nda Sosyal Değişme ve Kırsal Soylulaştırma", *Sosyolojik Bağlam Dergisi,* S. 2 (2), 2021, s. 75-93.

GÜLCÜ, Nursel, *Antalya Halkevi ve Faaliyetleri (1932-1951)*, Ankara, 2020.

KARACA, Behset, *XV. ve XVI. Yüzyıllarda Teke Sancağı*, Fakülte Kitabevi, Isparta, 2002.

KARACEHENNEM, M. Gazanfer, "Geçmiş Zaman Olur ki ... Antalya'nın Bahçekapısı Kırkgöz", *Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Dergisi*, S. 157, Ekim 2000, s. 12-13.

Mehmet Necati-Rıza İsmail Erdem, *Burdur Vilayeti Tarihi, Halkiyatı ve Harsiyatı*, Çoğaltan: A. Feyzi Bayraktar, yay. haz. Şevkiye Kazan Nas, Ankara, 2015.

MUŞMAL, Hüseyin, "Konya Vilayeti'nin Islah ve İmarı Hakkında 9 Eylül 1880 Tarihli Bir Layiha" , *SÜ. Fen-Edebiyat Fakültesi Edebiyat Dergisi*, S. 17, 2007.

ORAK, Hüseyin, *Türkiye Kılavuzu,* C. I, Ankara, 1946.

ORHONLU, Cengiz, *Osmanlı İmparatorluğunda Derbent Teşkilatı*, 2. bs. , İstanbul, 1990.

ÖZDEMİR, Tahsin, "Antalya'da Eğitmenli Okul Faaliyeti", *Türk Akdeniz*, S. 29-30-31, İkinci Teşrin, Birinci Kanun, İkinci Kanun 1943-1944, s. 7-10.

ÖZTELLİ, Cahit, *Evlerinin Önü-Türküler*, Ankara, 2002.

ÖZTÜRK, Halil, "Karabayır Köyü", *Türk Akdeniz Dergisi Dergisi*, C. 2, S. 7, Mart 1938, s. 17-21.

ÖZTÜRK, Halil, Karabayır Köyü", *Türk Akdeniz Dergisi*, C. 2, S. 8, Nisan 1938, s. 24-27.

RIEFSTAHL, Rudolf M., *Cenubu Garbi Anadolu'da Türk Mimarisi*, (çev. Cezmi Tahir Berktin), İstanbul, 1941.

SARAÇOĞLU, *Hüseyin, Akdeniz Bölgesi*, 2. bs. , İstanbul, 1989.

SARIÇELİK, Kerim, "Teke (Antalya) Sancağının Konya Vilayetinden Ayrılarak Bağımsız Hale Getirilmesi ve İdari Yönden Yeniden Düzenlenmesi", *bilig-Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi,* S. 93, Bahar 2020, s. 85-114.

SELEKLER, Macit, *Yarımasrın Arkasından Antalya'da Kemer Melli-İbradı, Serik*, İstanbul, 1960.

SEYİRCİ, Musa, "Antalya Yöresinde Yeni Osmanlı Aşireti", *Türkiye İş Bankası Kültür ve Sanat*, Yıl: 3, S. 9, Mart 1991, s. 74-77.

SÖNMEZ, Ali, "Tanzimat Fermanı'nın İlanı Sonrasında Zaptiye Teşkilatının Düzenlenmesi ve 1846 Tarihli Asakir-i Zaptiye Nizamnamesi", *Miras ve Değişim: Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Jandarma*, ed. İsmail Hakkı Demircioğlu, Ahmet Özcan, Yücel Yiğit, Ankara, 2018, s. 5-15.

ŞAŞMAZ, Musa, *Türkiye'nin İdari Taksimatı (1920-2013),* C. III, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2014.

TC. Dahiliye Vekaleti, *İdare Taksimatı 1940*, İstanbul, 1940.

TEKİNDAĞ, Şehabettin, "Şah Kulu Baba Tekeli İsyanı", *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, S. 3, Aralık 1967, s. 34-39.

TEZCAN, Fatih, *Kentsel Mekânda Ayrışma Bağlamında TOKİ Evlerinde Yaşam Biçimi: Antalya Döşemealtı Örneği.* Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Antalya, 2015.

TIZLAK, Fahrettin, "Tekelioğlu İsyanı", XIII. Türk Tarih Kongresi Ankara, 4-8 Ekim 1999, Kongreye Sunulan Bildiriler, C. 3, Kısım I, Türk Tarih Kurumu Yayını, Ankara, 2002, s. 237-254.

TIZLAK, Fahrettin, "Istanos Nahiyesi'nin Korkudili Kazası'na Dönüştürülmesi", *Mediterranean Journal of Humanities (MJH)*, C. IV, S. 2, 2014, s. 249-259.

TÜRKAY, Cevdet, *Başbakanlık Arşivi Belgelerine Göre Osmanlı İmparatorluğu'nda Oymak, Aşiret ve Cemaatler*, 2. bs., İstanbul, 2005.

UÇAR, Gamze, Kırsal ve Kentsel Değişim Dinamikleri: Antalya-Döşemealtı Örneği, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Antalya, 2024.

ÜLKEN, Hilmi Ziya-KÖSEMİHAL, Nurettin Şazi-TANYOL, Cahit, "Karataş Köyü Monografisi", *İÜ. Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Dergisi*, S. 6, 1950, s. 85-103.

ÜNAL, Hüseyin Rahmi, "Antalya-Korkuteli Kervan Yolu Üzerinde Bilinmeyen Üç Han", *Sanat Tarihi Dergisi*, S. XIX/1, Nisan 2010, s. 57-90.

ÜSTÜN, Mustafa, "Antalya Tarihinden İzler", *Antalya Ticaret ve Sanayi Odası Dergisi*, S. 196, Mayıs 2004, s.30-33.

Vala Nureddin Va-Nu, *Antalya İkinci Dünya Harbi İçinde Nasıl Güzelleşebildi?*, Kenan Matbaası, İstanbul, 1944.

YAMANER, Reşat, "Antalya", *İktisat ve Ticaret Ansiklopedisi*, C. I, İstanbul, 1946, s. 345-346.

ZAİMOĞLU, Ömer-TEKER, Menekşe Suzan, "Kovanlık Köyü Ovaköy Camii (Döşemealtı-Antalya) Halıları", *Akdeniz-Sanat Dergisi*, S. 2, 10. Yıl Özel Sayısı, Kasım 2010, s. 169-262.

V. Şahıslar

Haşim Yetkin, Emekli Öğretmen, Yerel Araştırmacı, Görüşme Tarihi: 18 Şubat 2006.

Murat Bahşi, Tapu Kadastro Teknikeri, Döşemealtı Belediyesi Park ve Bahçeler Müdürlüğü, Görüşme Tarihi: 2 Mart 2021.

Ömer Yalın, Yalınlı Köyü, 1950, Eski Muhtar, Görüşme Tarihi: 21. 7. 2021.

Selim Korkmaz, Yukarı Karaman, 1946 doğumlu, Terzi, Görüşme Tarihi: 2. 4. 2021.

Felsefe ve İnsan Hakları

Güncelliğini Yitirmeyen Sorunlar

Editörler
Hasan Basri ÇİFCİ | M. Furkan SOLTEKİN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1887
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Eylül 2025

ISBN: 978-625-396-634-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
ÇİFCİ, Hasan Basri | SOLTEKİN, M. Furkan
Felsefe ve İnsan Hakları
Güncelliğini Yitirmeyen Sorunlar

Kapak Tasarımı: Esra Nur Erşahin Soltekin

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KİŞİ YAŞAMINDA ve KAMU YAŞAMINDA İNSAN HAKLARI

M. Furkan SOLTEKİN

Kaynakça

Camus, A. (1985). *Başkaldıran İnsan*, Çev.: T. Yücel, Ankara: Kuzey Yayınları.

Kuçuradi, İ. (1966). *Schopenhauer ve Nietzsche'de İnsan Problemi*, İstanbul: İstanbul Matbaası.

Kuçuradi, İ. (1977). "Tarih Eğitimi Sorunları", *Felsefe Kurumu Seminerleri*, Ed.: İ. Kuçuradi & M. Tunçay, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 235-239.

Kuçuradi, İ. (1986). "Felsefe, Sanat, Eğitim, Etik ve İnsan Hakları Konusunda Söyleşi", *Felsefecilerle Söyleşiler*, Haz.: A. Kaynardağ, İstanbul: Elif Yayınları.

Kuçuradi, İ. (1998). "Sivil Toplum Kuruluşları: Kavramlar", *Sivil Toplum Kuruluşları: Üç Sempozyum*, Ed.: A. Uğur, İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları, s. 24-31.

Kuçuradi, İ. (2007). "Doğru Değerlendirme Yapmanın Olanaklılığı Üzerine", *Mete Tunçay'a Armağan*, Ed.: M. Ö. Alkan, T. Bora ve M. Koraltürk, İstanbul: İletişim Yayınları, s. 89-98.

Kuçuradi, İ. (2011). *İnsan Hakları. Kavramları ve Sorunları*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Kuçuradi, İ. (2013a). *İnsan ve Değerleri*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Kuçuradi, İ. (2013b). *Schopenhauer ve İnsan*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Kuçuradi, İ. (2015). *Etik*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Kuçuradi, İ. (2016). *Nietzsche ve İnsan*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Kuçuradi, İ. (2017). "20. Yüzyıl Felsefî Antropolojisinde Takiyettin Mengüşoğlu'nun Yeri", *Yüzyılımızda İnsan Felsefesi. Takiyettin Mengüşoğlu'nun Anısına*, Ed.: İ. Kuçuradi, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Kuçuradi, İ. (2023). *Adaletin Gerektirdiği Hukuk*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Mengüşoğlu, T. (2017). *İnsan Felsefesi*, Ankara: Doğu Batı Yayınları.

İNSAN HAKLARININ BİLGİSEL TEMELLERİ ÜZERİNE

Harun TEPE

Kaynakça

Kuçuradi, İ. (1998). "Ahlak ve Kavramları", *Uludağ Konuşmaları*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları, s. 20-36.

Kuçuradi, İ. (2010). "Normların Bilimsel Temellendirilebilirliği", *Çağın Olayları Arasında*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları, s. 175-182.

Orend, B. (2002). *Human Rights Concept and Context*, Toronto: Broadview Press.

Tepe, H. (2006). "İnsan Haklarının Bilgisel Temelleri", *İnsan Hakları, Konferans, Panel ve Sempozyumlar*, Ankara Barosu İnsan Hakları Hukuku Araştırma Uygulama ve Danışma Merkezi, Ankara: Ankara Barosu Yayınları, s. 172-197.

Tepe, H. (2018). *İnsan Hakları Felsefesi*, Ankara: BilgeSu Yayınları.

Yeşilçayır, C. (2019). *İnsan Hakları Felsefesi*, Konya: Çizgi Kitabevi.

İNSAN HAKLARI ve DEĞER SORUNLARI

Sevgi ŞAHİNTÜRK

Kaynakça

Kuçuradi, İ. (2003). *İnsan ve Değerleri*, 3. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Özkul, A. S. (2007). *Yaşam ve Çalışma Değerlerini Etkileyen Faktörler*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İşletme Anabilim Dalı, Isparta.

Yiğittir, S. ve Öcal, A. (2010). "İlköğretim 6. Sınıf Öğrencilerinin Değer Yönelimleri", *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 24, s. 407-416.

Yiğittir, S. (2012). "İlköğretim 5. Sınıf Öğrencilerinin Değer Yönelimlerinin Rokeach ve Schwartz Değer Sınıflandırmasına Göre Değerlendirilmesi", *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı:19, s. 1-15.

HUKUKTA ADALETSİZLİĞİ GÖRMEK ÜZERİNE

Gülriz UYGUR

Kaynakça

Berger, J. (2019). *Görme Biçimleri*, Çev.: Y. Salman, İstanbul: Metis Yayınları.

Caputo, J. D. (2024). "Önsöz: Adalet Var mıdır?", *Adaletin Hayaletleri: Çağdaş Düşünürlerle Söyleşiler*, Çev.: E. Denizhan, Der.: S. Ç. Atilla, Ankara: Fol Kitabevi, s. 15-19.

Camus, A. (1985). *Başkaldıran İnsan*, Çev.: T. Yücel, Ankara: Kuzey Yayınları.

Kuçuradi, İ. (2018). *İnsan Hakları: Kavramları ve Sorunları*, 4. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Murdoch, I. (2021). *İyinin Egemenliği*, Çev.: T. Gülal, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Rose, S. (2019). *Dünyayı Sevmek Ne Demek? Hannah Arendt ve Amor Mundi*, Çev.: M. C. Yılmaz, Erişim Adresi: http://dusunbil.com/dunyayi-sevmek-ne-demek-hannah-arendt-ve-amor-mundi/, Erişim Tarihi: 13.3.2025.

Shklar, J. N. (2021). *Adaletsizliğin Veçheleri*, Çev.: V. Mehdiyev, İstanbul: Vakıfbank Kültür Yayınları.

Uygur, G. (2020). *Hukukta Adaletsizliği Görmek*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Uygur, G. (2021). "Yargılamada Karşılığını Bulmayan Anlatılar-Karşılığı Bulunulamayan Anlatılar", *Hukukta Anlatı Hukukun Anlatısı*, Ed.: G. Uygur ve Z. İspir, Ankara: Seçkin Yayınevi, s. 41-70.

İNSAN ONURU KAVRAMI ve HUKUK

Zeynep İSPİR

Kaynakça

Adalet Bakanlığı (2011). *Federal Almanya Cumhuriyeti Anayasası*, Erişim Adresi: http://www.adalet.gov.tr/duyurular/2011/eylul/anayasalar/ulkeana/pdf/08-ALMANYA%20209-276.pdf, Erişim Tarihi: 18.8.2016.

Dworkin, R. (1978). *Taking Rights Seriously*, Cambridge: Harvard University Press.

Dworkin, R. (2006). *Is Democracy Possible Here? - Principles for a New Political Debate*, Princeton-Oxford: Princeton University Press.

Dworkin, R. (2011). *Justice for Hedgehogs*, Cambridge: Harvard University Press.

Enders, C. (2010). "A Right to Have Rights – The German Constitutional Concept of Human Dignity", *NUJS Law Review*, Sayı: 3/3, s. 253-264.

Fuller, L. L. (1969). *The Morality of Law*, Revised Ed., New Haven and London: Yale University Press.

Gören, Z. (1992). "Türk-Alman Hukukunda Kişiliğin Korunması", Erişim Adresi: https://ayam.anayasa.gov.tr/media/6434/zgoren.pdf, Erişim Tarihi: 28.4.2025, s. 165-184.

Grimm, D. (2013). "Dignity in Legal Context: Dignity as an Absolute Right", *Understanding Human Dignity*, Ed.: C. McCrudden, Oxford: Oxford University Press, s. 381-391.

Habermas, J. (2010). "The Concept of Human Dignity and the Realistic Utopia of Human Rights", *Metaphilosophy*, Sayı: 41/4, s. 464-480.

İspir, Z. (2017). *İnsan Haklarının Temeli Olarak İnsan Onuru Kavramı*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Kirste, S. (2013). "A Legal Concept of Human Dignity as a Foundation of Law", *Human Dignity as a Foundation of Law*, Ed.: W. Brugger ve S. Kirste, Archiv für Rechts-und Sozialphilosophie Beiheft 137, Stuttgart: Franz Steiner Verlag, s. 63-81.

Kuçuradi, İ. (1988). "Ahlâk ve Kavramları", *Uludağ Konuşmaları – Özgürlük, Ahlâk ve Kültür Kavramları*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları, s. 20-36.

Kuçuradi, İ. (2006). *Etik*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İ. (2007a). "Etik İlkeler ve Hukukun Temel Öncülleri Olarak İnsan Hakları", *İnsan Hakları Kavramları ve Sorunları - İnsan Hakları ve Hukuk - Devlet - Siyaset Felsefesi Yazıları*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları, s. 55-68.

Kuçuradi, İ. (2007b). "İnsan Onuru Kavramı ve İnsan Hakları", *İnsan Hakları Kavramları ve Sorunları - İnsan Hakları ve Hukuk - Devlet - Siyaset Felsefesi Yazıları*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları, s. 69-76.

Luban, D. (2005). "Lawyers as Upholders of Human Dignity (When They Aren't Busy Assaulting It)", *University of Illinois Law Review*, Sayı: 2005/3, s. 815-845.

Luban, D. (2010). "The Rule of Law and Human Dignity: Re-examining Fuller's Canons", *Hague Journal of Rule of Law*, Sayı: 2/1, s. 29-47.

McCrudden, C. (2008). "Human Dignity and Judicial Interpretation of Human Rights", *The European Journal of International Law*, Sayı: 19/4, s. 655-724.

Metin, S. (2015). "Lon L. Fuller ve Prosedürel Doğal Hukuk Yaklaşımı", *Çağdaş Hukuk Düşüncesine Giriş*, Ed.: E. Uzun, İstanbul: İthaki Yayınları, s. 167-194.

Şimşek, O. (1999). *Anayasa Hukukunda İnsan Onuru Kavramı ve Korunması*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı, İzmir.

Uygun, O. (2014). *Devlet Teorisi*, İstanbul: On İki Levha Yayınları.

Uygur, G. (2011a), "Hukuk Kavramı: Normların Türetilmesi ve Geçerliliği Ayrı Sorunlar mıdır? - İnsan Hakları Bakımından Bir Değerlendirme", *Felsefe Söyleşileri V-VI*, Ed.: B. Çotuksöken ve A. Tunçel, İstanbul: Maltepe Üniversitesi Yayınları, No. 49, s. 139-153.

Uygur, G. (2011b), "Hukuki Bakış Açısında Etik Dayanağa Yer Vermek", *Hukuk Felsefesini Yeniden Düşünmek - Hukuk Teorileri, İnsan Hakları ve Anayasalar*, Ed.: İ. Kuçuradi, İstanbul: Maltepe Üniversitesi Yayınları, No. 43, s. 99-111.

Waldron, J. (2005), "Torture and Positive Law: Jurisprudence for the White House", *Columbia Law Review*, Sayı: 105/6, s. 1681-1750.

Waldron, J. (2012a). "How Law Protects Dignity", *The Cambridge Law Journal*, Sayı: 71/1, s. 200-222.

Waldron, J. (2012b). "Dignity and Rank", *Dignity, Rank and Rights (The Berkeley Tanner Lectures)*, Ed.: M. Dan-Cohen, Oxford: Oxford University Press, s. 13-46.

Waldron, J. (2013). "Is Dignity the Foundation of Human Rights?", New York University School of Law, Public Law & Legal Theory Research Paper Series, Makale No: 12/73, Erişim Adresi: https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2196074, Erişim Tarihi: 28.4.2025.

Weinrib, L. E. (2004). "Human Dignity as a Rights Protecting Principle", *National Journal of Constitutional Law*, Sayı: 17/3, s. 325-345.

İNSAN HAKLARI ve YAYGIN DEVLET ANLAYIŞI: BİR DON QUIJOTE HİKÂYESİ

Elif Dilan KARA

Kaynakça

Aristotle (1959). *Politics*, Çev.: H. Rackham, London: William Heinemann.

Aristoteles (2014). *Nikomakhos'a Etik*, Çev.: S. Babür, Ankara: BilgeSu Yayıncılık.

Aristoteles (2018). *Politika*, Çev.: F. Akderin, İstanbul: Say Yayınları.

Aybay, R. (2015). *İnsan Hakları Hukuku*, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Cervantes, M. (2001). *Don Quijote*, Çev.: İ. Yerguz, İstanbul: Alfa Yayınları.

Dağı, İ. D. (2010). "Normatif Yaklaşımlar: Adalet, Eşitlik ve İnsan Hakları", *Devlet, Sistem ve Kimlik: Uluslararası İlişkilerde Temel Yaklaşımlar*, Ed.: İ. Dağı vd., İstanbul: İletişim Yayınları.

Donnelly, J. (1995). *Teoride ve Uygulamada Evrensel İnsan Hakları*, Çev.: M. Erdoğan ve L. Korkut, Ankara: Yetkin Yayınları.

Locke, J. (2012). *Yönetim Üzerine İkinci İnceleme*, Çev.: F. Bakırcı, Ankara: Ebabil Yayınları.

Gemalmaz, M. S. (2012). *Devlet, Birey ve Özgürlük*, İstanbul: Legal Yayıncılık.

Hobbes, T. (2014). *Leviathan*, Çev.: S. Lim, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Kaboğlu, İ. Ö. (2013). *Hangi İnsan Hakları?*, Ankara: İmge Kitabevi.

Kuçuradi, İ. (2018). *İnsan Hakları: Kavramları ve Sorunları,* 4. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Kuran, S. (2014). *Uluslararası Hukuk Temel Metinler*, İstanbul: Beta Yayıncılık.

Morgenthau, H. J. (1970). *Uluslararası Politika I-II*, Çev.: Ü. Oskay ve B. Oran, Ankara: Türkiye Siyasi İlimler Derneği Yayınları.

Morgenthau, H. J. (1979). *Human Rights & Foreign Policy*, New York: Council on Religion & International Affairs.

Sander, O. (2007). *Siyasi Tarih 1918-1994*, Ankara: İmge Kitabevi.

Sanioğlu, H. (2008). "Avrupa Birliği Hukukunda İnsan Hakları", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı: 74, s. 77-111.

Wendt, A. (2016). *Uluslararası Siyasetin Sosyal Teorisi*, Çev.: H. S. Ertem ve S. G. I. Öner. İstanbul: Küre Yayınları.

KAMU GÖREVİ ve İNSAN HAKLARI

Betül ÇOTUKSÖKEN

Kaynakça

Çotuksöken, B. (1998). *Kavramlara Felsefe ile Bakmak*, İstanbul: İnsancıl Yayınları.

Çotuksöken, B. (2012). *İnsan Hakları ve Felsefe. Nasıl Bir Felsefi Yaklaşım? Nasıl Bir Eğitim?*, İstanbul: Papatya Yayıncılık, (ilk basım: 2010).

Çotuksöken, B. (2021). *Antropontolojinin Işığında Etik ya da Ahlak Felsefesi, Felsefenin Gör Dediği II*, İstanbul: Notos Kitap Yayınevi.

Çotuksöken, B. (2023). *Antropontoloji ya da İnsan-Varlıkbilgisi, Felsefenin Gör Dediği I*, İstanbul: Alfa Yayınları, (ilk basım: 2018).

İNSAN HAKLARI AÇISINDAN EZBERCİ EĞİTİM

Aynur AYDIN

Kaynakça

Berger, S. (2014). "Almanya, Geç Kalmış Bir Ulusun Dönüşümleri", *Ülkelerin Tarihleri*, Ed.: P. Furtado, Çev.: Ş. Tokel, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, s. 282-293.

(2003). *Ders Kitaplarında İnsan Hakları Tarama Sonuçları*, Ed.: B. Çotuksöken, A. Erzan ve O. Silier, 2003, İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.

Erdoğan, İ. (2019), *Karşılaştırmalı Eğitim Sistemleri*, 8. Baskı, İstanbul: Sümer Kitabevi.

Kuçuradi, İ. (2018a), *İnsan Hakları: Kavramları ve Sorunları*, 4. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İ. (2018b), *İnsan ve Değerleri*, 7. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İ. (2021). "Sokrates'in Felsefî Araştırma ve Felsefî Eğitim Metodu", *Rehberim Felsefe / Eğitime Felsefece Bakışlar*, Çev.: M. F. Soltekin, Ed.: A. Tunçel, İstanbul: Maltepe Üniversitesi Yayınları, s. 23-34.

Mengüşoğlu, T. (2017). *İnsan Felsefesi*, 2. Baskı, Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Ortaöğretim Tarih 9. Sınıf Ders Kitabı, Erişim Adresi: http://ogmmateryal.eba.gov.tr, Erişim Tarihi: 15.3.2023.

Tanrıöver, H. U. (2003). "Ders Kitaplarında Cinsiyet Ayrımcılığı", *Ders Kitaplarında İnsan Hakları: Tarama Sonuçları*, Ed.: B. Çotuksöken, A. Erzan ve O. Silier, İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları, s. 106-121.

İNSAN HAKLARI IŞIĞINDA GAZETECİNİN İŞİ

Elif N. HAMİDİ

Kaynakça

Alankuş, S. (2005). *Medya, Etik ve Hukuk*, Der.: Sevda Alankuş, 2. Baskı, İstanbul: IPS İletişim Vakfı Yayınları.

Alankuş, S. (2013). "Yeni Habercilik Arayışları: Hak Odaklı Habercilik. Yurttaş Gazeteciliği, Barış Gazeteciliği", *Gazeteciliğe Başlarken/Okuldan Haber Odasına*, Ed.: S. Alankuş, 2. Baskı, İstanbul: IPS İletişim Vakfı Yayınları.

Aristoteles (2017). *Nikomakhos'a Etik*, Çev.: S. Babür, 7. Baskı, Ankara: BilgeSu Yayıncılık.

Bierce, A. (2014). Şeytanın Sözlüğü, Çev.: Ö. D. Gürkan, İstanbul: Metis Yayınları.

Camus, A. (2012). Veba, Çev.: N. T. Öztokat, 17. Baskı, İstanbul: Can Yayınları.

Curi, K. (2015). "Meslek Etiklerinde Yeni Bir Boyut: Çevre Etiği", *Etik ve Meslek Etikleri*, Ed.: H. Tepe, 3. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Frankl, V. E. (2018). *İnsanın Anlam Arayışı*, Çev.: S. Budak, 46. Baskı, İstanbul: Okuyan Us Yayınları.

Hugo, V. (2018). *Sefiller*, Çev.: V. Yalçıntoklu, 5. Baskı, İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.

Kapuściński, R. (2018). *Bu İş Siniklere Göre Değil/İyi Gazetecilik Üzerine Konuşmalar*, Çev.: B. Cankurt, İzmir: Delidolu Yayınları.

Kuçuradi, İ. (2010). *Çağın Olayları Arasında*, 4. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İ. (2011). *İnsan Hakları: Kavramları ve Sorunları*, 2. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İ. (2013). *İnsan ve Değerleri*, 5. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İ. (2015). "Felsefî Etik ve 'Meslek Etikleri'", *Etik ve Meslek Etikleri*, Ed.: H. Tepe, 3. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İ. (2019). *Etik, Ahlâk ve Ahlâklar*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Mengüşoğlu, T. (2017). *İnsan Felsefesi*, 2. Baskı, Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Nutku, U. (2005). "Dünya Bireyi-Hakları ve Sorumlulukları", *II. Uluslararası Felsefe Günleri/Sorumluluk*, İzmit: Kocaeli Üniversitesi Matbaası.

Özcan, M. (2012). "Kuçuradi Felsefesi", *Journal of Turkish Studies//Türklük Bilgisi Araştırmaları*, Sayı: 37, s. 187-213.

Özcan, M. (2016). *İnsan Felsefesi/İnsanın Neliği Üzerine Bir Soruşturma*, Ankara: BilgeSu Yayıncılık.

MİMARİ ÇİZGİLERDE SAKLI İNSAN HAKLARI

Esra Nur ERŞAHİN SOLTEKİN

Kaynakça

Bektaş, C. (2016). *Sevgiyle Yap (Mimar Sinan Söylenceleri)*, İstanbul: Sıfırdan Yayınları.

Bektaş, C. (2019). *Nâzım Hikmet'in Mimarlığa Bakışı*, 2. Baskı, İstanbul: YEM Kitabevi.

Demirel, K. (2009). *İnsanın Yeryüzü Yolculuğu*, İstanbul: Pupa Yayınları.

Kant, I. (2015). *Ahlâk Metafiziğinin Temellendirilmesi*, 6. Baskı, Çev.: İ. Kuçuradi, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Keleş, R. (2011). "İnsan Hakkı Olarak Konut", *Konut Sempozyumu*, İstanbul: TMMOB Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yayınları, s. 23-38.

Kuçuradi, İ. (1977). "Felsefî Bakış", *Felsefe Kurumu Seminerleri 1-2-3*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, s. 9-11.

Kuçuradi, İ. (2006). "Felsefe Nedir Acaba?", *Kimin için Felsefe?*, Ed.: B. Çotuksöken ve S. İyi, İstanbul: Heyamola Yayınları, s. 115-123.

Kuçuradi, İ. (2015). *Etik*, 6. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İ. (2016a). *Çağın Olayları Arasında*, 5. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İ. (2016b). *İnsan Hakları. Kavramları ve Sorunları*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İ. (2017). *Uludağ Konuşmaları*, 6. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İ. (2021). "Sokrates'in Felsefî Araştırma ve Felsefî Eğitim Metodu", Çev.: M. F. Soltekin, *Rehberim Felsefe. Eğitime Felsefece Bakışlar*, Ed.: A. Tunçel, İstanbul: Maltepe Üniversitesi Yayınları, s. 23-34.

Loos, A. (2017). *Mimarlık Üzerine*, Çev.: A. Tümertekin ve N. Ülner, 6. Baskı, İstanbul: Janus Yayıncılık.

Platon (2015). *Devlet*, Çev.: S. Eyüboğlu ve M. A. Cimcoz, 28. Baskı, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Roth, L. M. (2015). *Mimarlığın Öyküsü*, Çev.: E. Akça, 2. Baskı, İstanbul: Kabalcı Yayıncılık.

Saint-Exupéry, A. d. (2018). *İnsanların Dünyası*, Çev.: S. Kuşca Güngör, İstanbul: TİMAŞ Yayınları.

Vitruvius (2019). *Mimarlık Üzerine On Kitap*, Çev.: Ç. Dürüşken, 4. Baskı, İstanbul: Alfa Yayıncılık.

Yetken, C. (2020). *Klasik Müzik Islıkla Çalınmaz. Louis Kahn Stüdyo ve Atölyesinde Birlikte Üretmek*, İstanbul: YEM Kitabevi.

URL-1: Mimari Terimler Sözlüğü, Erişim Adresi: (www.mimariterim.com), "plan", Erişim Tarihi: 6.11.2024.

URL-2: Reddit, Erişim Adresi: https://www.reddit.com/r/onejob/comments/m6tjwk/what_came_first_the_door_or_the_floor/, Erişim Tarihi: 6.11.2024.

URL-3: Erişim Adresi: https://i.pinimg.com/236x/d8/fe/17/d8fe17344c384165ccb175cb8aa24727.jpg, Erişim Tarihi: 6.11.2024.

URL-4: Erişim Adresi: https://pbs.twimg.com/media/Ewc82rm WYAY8w1o?format=jpg&name=small, Erişim Tarihi: 6.11.2024.

URL-5: Bored Panda (2022). Erişim Adresi: https://www.boredpanda.com/funny-bad-architecture-pictures/, Erişim Tarihi: 6.11.2024.

URL-6: Bored Panda (2022). Erişim Adresi: https://www.boredpanda.com/funny-bad-architecture-pictures/, Erişim Tarihi: 6.11.2024.

URL-7: Instagram, "Mimari Facialar", Erişim Adresi: https://www.instagram.com/p/CqTYajpt3Gz/?igsh=ZWU5Z2ZsMG53Nzht, Erişim Tarihi: 6.11.2024.

URL-8: Pinterest, Erişim Adresi: https://tr.pinterest.com/pin/848365 648540749065/, Erişim Tarihi: 6.11.2024.

URL-9: Pinterest, Erişim Adresi: https://tr.pinterest.com/pin/8483656 48540749036/, Erişim Tarihi: 6.11.2024.

URL-10: Erişim Adresi: https://i.pinimg.com/236x/00/5e/6c/005e6cfe835abb76ef99511c52e4feb3.jpg, Erişim Tarihi: 6.11.2024.

URL-11: Instagram, "Mimari Facialar", Erişim Adresi: https://www.instagram.com/reel/C4lhPC0CTMi/?utm_source=ig_web_copy_link&igsh=MzRlODBiNWFlZA%3D%3D, Erişim Tarihi: 6.11.2024.

URL-12: Instagram, "Mimari Facialar", Erişim Adresi: https://www.instagram.com/reel/CzLBhn3idBA/?igsh=cGVybmVnYmhrbjU%3D, Erişim Tarihi: 6.11.2024.

URL-13: Erişim Adresi: https://tr.pinterest.com/pin/208713763961381026/, Erişim Tarihi: 6.11.2024.

URL-14: Instagram, "Mimari Facialar", Erişim Adresi: https://www.instagram.com/p/Crd4D8vsNE-/?igsh=MW1naWV 0ODd4M3Vj, Erişim Tarihi: 6.11.2024.

URL-15: Hürriyet (2021). "Şişli Arslan Apartmanı", Erişim Adresi: https://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/cama-sifir-apartman-sislide-apartmanin-icine-giren-insaatin-gerekcesi-arsa-isgaliymis-41911658, Erişim Tarihi: 6.11.2024.

URL-16: Vikipedi (2006). "Süzer Plaza", Erişim Adresi: https://tr.wikipedia.org/wiki/S%C3%BCzer_Plaza, Erişim Tarihi: 6.11.2024.

URL-17: OdaTV (2023). Erişim Adresi: https://www.odatv.com/guncel/sayin-bakanim-dizisinin-rant-sahnesi-gundemde-271376, Erişim Tarihi: 6.11.2024.

NESİLLER ARASI HAKLAR ÜZERİNE

Şule ŞAHİN CEYLAN

Kaynakça

Bandman, B. (1982). "Do Future Generations Have the Right to Breathe Clean Air? A Note", *Political Theory*, Sayı: 10/1, s. 95-102.

D'Amato, A. (1990). "Do We Owe a Duty to Future Generations to Preserve the Global Environment?", *The American Journal of International Law*, Sayı: 84/1, s. 190-198.

Godofsky, J. (2010). "Future Generations and the Right to Survival: A Deontological Analysis of the Moral Obligations of Present to Future People", *TCNJ Journal of Student Scholarship*, Sayı: 12, s. 1-9.

Golding, M. P. (1972). "Obligations to Future Generations", *The Monist*, Sayı: 56/1, s. 85-99.

Gündling, L. (1990). "Our Responsibility to Future Generations", *The American Journal of International Law*, Sayı: 84/1, s. 207-212.

Hohfeld, W. N. (1913). "Some Fundamental Legal Conceptions as Applied in Judicial Reasoning", *The Yale Law Journal*, Sayı: 23/1, s. 16-59.

Şahin-Ceylan, Ş. (2009). "Wesley Newcomb Hohfeld'in Temel Hukuk Kavramlarına Kısa Bir Bakış", *Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Sayı: 1, s. 9-27.

Şahin-Ceylan, Ş. (2012). "Nesiller Arası Adalete Faydacı Yaklaşım", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Sayı: 61/2, s. 749-771.

Şahin-Ceylan, Ş. (2019). "İnsan Hakları: Hukuk ile Ahlak Arasında", *Maltepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Sayı: 2, s. 193-222.

UNESCO (2005). *Biyoetik ve İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi*, Erişim Adresi: http://www.unesco.org.tr/Pages/460/73/BiyoetikveInsanHaklariEvrenselBildirgesi, Erişim Tarihi: 2.1.2025.

Weiss, E. B. (1984). "The Planetary Trust: Conservation and Intergenerational Equity", *Ecology Law Quarterly*, Sayı: 11/4, s. 495-581.

Weiss, E. B. (1989). "Climate Change, Intergenerational Equity and International Law: An Introductory Note", *Climatic Change*, Sayı: 15/1-2, s. 327-335.

Weiss, E. B. (1990). "Our Rights and Obligations to Future Generations for the Environment", *American Journal of International Law*, Sayı: 84/1, s. 198-207.

Weiss, E. B. (1992). "In Fairness to Future Generations and Sustainable Development", *American University International Law Review*, Sayı: 8/1, s. 19-26.

NESİLLER ARASI ADALETSİZLİĞİ ÖNCEDEN GÖRMEK

Hasan Basri ÇİFCİ

Kaynakça

Allison, H. E. (2006). "Kant on Freedom of the Will", *The Cambridge Companion to Kant and Modern Philosophy*, Ed.: P. Guyer, New York: Cambridge University Press, s. 381-415.

Baier, A. C. (2009). "The Rights of Past and Future Persons", *Reflections on How We Live*, Oxford: Oxford University Press, s. 1-15.

Buchanan, N. H. (2009). "What Do We Owe Future Generations?", *The George Washington Law Review*, Sayı: 77, s. 1237-1297.

Bos, G. (2016). "A Chain of Status – Long Term Responsibility in the Context of Human Rights", *Human Rights and Sustainability*, Ed.: G. Bos ve M. Düwell, Oxford: Routledge, s. 109-121.

Çotuksöken, B. (2018). *Felsefenin Gör Dediği I: Antropontoloji ya da İnsan-Varlıkbilgisi*. İstanbul: Notos.

Düwell, M. ve Bos, G. (2018). "Why 'rights' of future people?", *Towards the Ethics of a Green Future*, Ed.: M. Düwell, G. Bos ve N. van Steenbergen, Oxford: Routledge, s. 9-27.

Gaba, J. M. (1999). "Environmental Ethics and our Moral Relationship to Future Generations: Future Rights and Present Virtue", *Columbia Journal of Environmental Law*, Sayı: 24/2, s. 249-288.

Groves, C. (2009). "Future Ethics: Risk, Care and Non-reciprocal Responsibility", *Journal of Global Ethics*, Sayı: 5/1, s. 17-31.

Hacıkadiroğlu, V. (2013). *Özgürlük Hukuku*. İstanbul: Tarihçi Kitabevi.

Hawking, S. (1999). *Does God Play Dice?*, Erişim Adresi: http://www.hawking.org.uk/in-words/lectures/does-god-play-dice, Erişim Tarihi: 29.03.2021.

Hume, D. (1976). *İnsanın Anlama Yetisi Üzerine*, Çev.: O. Aruoba, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.

Kant, I. (2020). *Ahlâk Metafiziğinin Temellendirilmesi*, Çev.: İ. Kuçuradi, 8. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Kuçuradi, İ. (2016). *Çağın Olayları Arasında*, 5. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Kuçuradi, İ. (2018). *İnsan Hakları: Kavramları ve Sorunları*, 4. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Kuçuradi, İ. (2020). *Ahlâk, Etik ve Etikler*, 2. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Mengüşoğlu, T. (2017). *İnsan Felsefesi*, 2. Baskı, Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Meyer, L. H., Schuppert, F., Stelzer, H. ve Placani, A. (2018). "Risk and Rights", *Towards the Ethics of a Green Future*, Ed.: M. Düwell, G. Bos ve N. van Steenbergen, Oxford: Routledge, s. 28-47.

Mulgan, T. (2006). *Future People – A Moderate Consequentialist Account of our Obligations to Future Generations*, Oxford: Oxford University Press.

Nussbaum, M. C. (2018). *Yapabilirlikler Yaratmak*, Çev.: S. Somuncuoğlu, İstanbul: İletişim Yayınları.

Posner, R. (2015) "Felâket Üzerine", *Kör Nokta: Gelecek Senaryolarını Öngörmek*, Çev.: H. Kaya, Ed.: F. Fukuyama, 2. Baskı, İstanbul: Profil Yayıncılık, s. 15-34.

Shakespeare, W. (1997). *Macbeth*, Ed.: A. R. Braunmuller, Cambridge: Cambridge University Press.

Şahin-Ceylan, Ş. (2012). "Nesiller Arası Adalete Faydacı Yaklaşım", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Sayı: 61/2, s. 749-771.

United Nations (1992). *Rio Declaration on Environment and Development*, Erişim Adresi: http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/generalassembly/docs/globalcompact/A_CONF.151_26_Vol.I_Declaration.pdf, Erişim Tarihi: 10.05.2021.

Unruh, C. (2016). "Present Rights for Future Generations", *Kriterion Journal of Philosophy*, Sayı: 30/3, s. 77-92.

Uygur, G. (2020). *Hukukta Adaletsizliği Görmek*, 3. Baskı, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Weiss, E. B. (1990). "Our Rights and Obligations to Future Generations for the Environment", *The American Journal of International Law*, Sayı: 84/1, s. 198-207.

KÜRESELLEŞMEDE KÜRESEL OLAN NEDİR?

Necmi BAŞKAN

Kaynakça

Atabey, E. (2022). "Cep Telefonlarının Vazgeçilmezi, Teknoloji ve Sömürü Madeni: Koltan", Erişim Adresi: http://www.temizmekan.com/cep-telefonlarinin-vazgecilmezi-teknoloji-ve-somuru-madeni-koltan/, Erişim Tarihi: 17.10.2023.

Bloomberg, (2023). "Oxfam: En zengin %1 son 2 yılda %99'dan iki kat fazla servet kazandı", Erişim Adresi: http://www.bloomberght.com/oxfam-en-zengin-1-son-2-yilda-99-dan-iki-kat-fazla-servet-kazandi-2323372, Erişim Tarihi: 17.10.2023.

İyi, S. (2003). "İnsan Olma Bilinci, Kişi Olma Sorumluluğu", *Kaygı Dergisi*, İnsan Hakları Özel Sayısı, s. 21-26.

Görür, S. (2021). "Kazdağları'nda yüzbinlerce ağacı kesen Kanadalı Alamos Gold şirketi, Türkiye'ye 1 milyar dolarlık dava açıyor", *Medyascope*, Erişim Adresi: http://medyascope.tv/2021/04/20/kazdaglarinda-yuzbinlerce-agaci-kesen-kanadali-alamos-gold-sirketi -turkiyeye-1-milyar-dolarlik-dava-aciyor/, Erişim Tarihi: 17.10.2023.

Kuçuradi, İ. (1997). *Çağın Olayları Arasında*, Ankara: Ayraç Yayınları.

Nornberg, J. (2003). *Küresel Kapitalizmi Savunmak*, Çev.: M. Toprak ve M. Acar, Ankara: Liberte Yayınları.

Ölmezoğulları, N. (2012). *Türkiye Ekonomisinde Yapısal Uyum Süreci ve İstikrar*, Türkiye Ekonomi Kurumu Tartışma Metni, Sayı: 68, s. 297-316.

Sabine, G. (2013). *Yakınçağ Siyasal Düşünceler Tarihi*, Çev.: Özer Ozankaya, İstanbul: Cem Yayınevi.

Tepe, H. (1999). "Kimlik, Kimlikler ve İnsan Hakları", *Elli Yıllık Deneyimlerin Işığında Türkiye'de ve Dünyada İnsan Hakları*, Ed. İ. Kuçuradi ve B. Peker, Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları, s. 88-97.

West, D. (1998). *Kıta Avrupası Felsefesine Giriş*, Çev.: A. Cevizci, İstanbul: Paradigma Yayınları.

OTORİTERLEŞEN REJİMLERDE SİVİL İTAATSİZLİK

Duygu TAN

Kaynakça

(2016). *Oxford Wordpower Dictionary*, Oxford: Oxford University Press.

Aliefendioğlu, Y. (2002). "Direnme Hakkı", *Yoksulluk, Şiddet ve İnsan Hakları*, Ed.: Y. Özdek, Ankara: Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü.

Allen, F. A. (1967). "Civil Disobedience and Legal Order", *University of Cincinnati Law Review*, Sayı: 36/1, s. 1-38.

Arendt, H. (1972). *Crises of The Republic*. Houghton Mifflin Harcourt Publishing.

Arendt, H. (2014). "Diktatörlük Dönemlerinde Kişisel Sorumluluk", *Kamu Vicdanına Çağrı Sivil İtaatsizlik*, Çev.: Y. Coşar, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, s. 182-195.

Bayles, M. (1970). "The Justifiability of Civil Disobedience", *The Review of Metaphysics*, Sayı: 24/1, s. 3-20.

Bedau, H. A. (1961). "On Civil Disobedience", *The Journal of Philosophy*, Sayı: 58/21, s. 653-665.

Bedau, H. A. (1970). "Civil Disobedience and Personal Responsibility for Injustice", *Oxford Journals*, Sayı: 54/4, s. 517-535.

Bedau, H. A. (1991). "Introduction", *Civil Disobedience in Focus*, Ed.: H. A. Bedau, Londra ve New York: Routledge, s. 1-13.

Bovê, J. ve Luneau, G. (2006). *Sivil İtaatsizliğe Çağrı*, Çev.: I. Ergüden, İstanbul: İletişim Yayınları.

Brownlee, K. (2004). "Features of a Paradigm Case of Civil Disobedience", *Res Publica*, Sayı: 10/4, s. 337-351.

Brownlee, K. (2012). "Conscientious Objection and Civil Disobedience", *The Routledge Companion to The Philosophy of Law*, Ed.: A. Marmor, Londra ve New York: Routledge, s. 527-540.

Celikates, R. (2014). "Civil Disobedience as Practice of Civic Freedom", *On Global Citizenship James Tully in Dialogue*, Ed.: D. Owen, Londra: Bloomsbury Publishing, s. 207-228.

Cohen, C. (1966). "Civil Disobedience and the Law", *Rutgers Law Review*, Sayı: 21/1, s. 1-42.

Cohen, J. L., Arato A. (1994). *Civil Society and Political Theory*, Cambridge, Massachusetts: The MIT Press.

Cohen, M. (1969). "Civil Disobedience in Constitutional Democracy", *The Massachusetts Review*, Sayı: 10/2, s. 211-226.

Delmas, C. (2016). "Civil Disobedience", *Philosophy Compass*, Sayı: 11/11, s. 681-691.

Douzinas, C. (2014). "The 'Right to the Event' the Legality and Morality of Revolution and Resistance", *International Studies in Phenomenology and Philosophy*, Sayı: 2/1, s. 151-167.

Duguit, L. (1954). *Kamu Hukuku Dersleri*, Çev.: S. Derbil, Ankara: Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları.

Duverger, M. (1986). *Siyasal Rejimler*, Çev.: T. Tunçdoğan, İstanbul: Sosyal Yayınlar.

Dworkin, R. (1985). *A Matter of Principle*, Cambridge, Massachusetts: Harvard University Press.

Dworkin, R. (2014). "Sivil İtaatsizliğin Etiği ve Pragmatiği", *Kamu Vicdanına Çağrı Sivil İtaatsizlik*, Çev. Y. Coşar, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, s. 144-165.

Erdoğan, M. (2020). *Rejim Kavramları,* Erişim Adresi: http://erdoganmustafa.org/rejim-kavramlari/, Erişim Tarihi: 23.12.2023.

Frazier, C. (1972). "Between Obedience and Revolution", *Philosophy & Public Affairs*, Sayı: 1/3, s. 325-329.

Galtung, J. (2014). "Gandhi ve Alternatif Hareket Teoride Satyagraha: Normlar", *Kamu Vicdanına Çağrı Sivil İtaatsizlik*, Çev. Y. Coşar, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, s. 216-232.

Gandhi, M. (1951). "The Right of Civil Disobedience", *Non-Violent Resistance*, New York: Schocken Books.

Gençoğlu, F. (2018). *Siyaset Bilimine Giriş*, Ankara: Nobel Yayınevi.

Greenawalt, K. (1991). "Justifying Nonviolent Disobedience", *Civil Disobedience in Focus*, Ed.: H. A. Bedau, Londra ve New York: Routledge, s. 170-189.

Habermas, J. (1985). "Civil Disobedience: Litmus Test for the Democratic Constitutional State", *Berkeley Journal of Sociology*, Sayı: 30, s. 95-116.

Haksar, V. (1976). "Rawls and Gandhi on Civil Disobedience", *Inquiry: An Interdisciplinary Journal of Philosophy*, Sayı: 19/1-4, s. 151-192.

Haksar, V. (1991). "Civil Disobedience and Non-cooperation", *Civil Disobedience in Focus*, Ed.: H. A. Bedau, Londra ve New York: Routledge, s. 144-159.

Haksar, V. (2001). *Rights, Communities and Disobedience: Liberalism and Gandhi*, New Delhi: Oxford University Press.

Honderich, T. (1976). *Three Essays on Political Violence*, Oxford: B. Blackwell.

Kalaycıoğlu, E. (2017). "Anayasalar Hakkında Bir Not", *Sarkaç*, Erişim Adresi: http://sarkac.org/2017/03/anayasalar-hakkinda-bir-not-ersin-kalaycioglu/, Erişim Tarihi: 23.12.2023.

Kalaycıoğlu, E. (2000). "Siyasal Rejim Tasarımı ve Demokrasi", *Siyasal Rejim Tartışmaları*, İstanbul: TESEV, s. 97–122.

Kapani, M. (2013). *Kamu Hürriyetleri*, 7. Baskı, Ankara: Yetkin Yayıncılık.

Kellner, M. M. (1975). "Democracy and Civil Disobedience", *The Journal of Politics*, Sayı: 37/4, s. 899-911.

King Jr., M. L. (1991). "Letter from Birmingham City Jail", *Civil Disobedience in Focus*, Ed.: H. A. Bedau, Londra ve New York: Routledge, s. 68-85.

LeGrande, J. L. (1967). "Nonviolent Civil Disobedience and Police Enforcement Policy", *The Journal of Criminal Law, Criminology, and Police Science*, Sayı: 58/3, s. 393-404.

Levine, G. D. (1977). "Should Civil Disobedience be Legalized – Reflections on Coercive Protest and the Democratic Regime of Law", *Southern Methodist University Law Review*, Sayı: 31/3, s. 617-648.

Martin, R. (1970). "Civil Disobedience", *The University of Chicago Press Journals*, Sayı: 80/2, s. 123-139.

Milligan, T. (2013). *Civil Disobedience: Protest, Justification, and The Law*, Londra: Bloomsbury Publishing.

Moraro, P. (2007). "Violent Disobedience and Willingness to Accept Punishment", *Essays in Philosophy*, Sayı: 8/2, s. 270-283.

Morreall, J. (1991). "The Justifiability of Violent Civil Disobedience", *Civil Disobedience in Focus*, Ed.: H. A. Bedau, Londra ve New York: Routledge, s. 130-144.

Nişancı, Ş. (2013). *Sivil İtaatsizlik İyi Vatandaş Olmak mı, İyi İnsan Olmak mı?*, İstanbul: Etkileşim Yayınları.

Ökçesiz, H. (2011). *Sivil İtaatsizlik*, İstanbul: Legal Kitabevi.

Özkan, S. (2016). *İnsan Hakları Avrupa Mahkemesi İçtihadında ve Türk Hukukunda Toplanma Özgürlüğü*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Pineda, E.R. (2015). "Civil Disobedience and Punishment: (Mis)reading Justification and Strategy from SNCC to Snowden", *History of The Present*, Sayı: 5/1, s. 1-30.

Radbruch, G. (2018). "Yasal Haksızlık ve Yasa Üstü Hukuk (1946)", *Ceza Hukuku Felsefesine Katkı: Radbruch Formülü*. Çev.: S. Metin ve A. Heper, İstanbul: Tekin Yayınevi, s. 75-101.

Rawls, J. (1999). *A Theory of Justice, Revised Edition*, Cambridge: The Belknap Press of Harvard University Press.

Rosen, S. J. (1969). "Civil Disobedience and Other Such Techniques: Law Making through Law Breaking", *The George Washington Law Review*, Sayı: 37/3, s. 435-463.

Saner, H. (2014). "Demokrasilerde Direnme Sorumluluğu Üzerine", *Kamu Vicdanına Çağrı Sivil İtaatsizlik*, Çev.: Y. Coşar, İstanbul: Ayrıntı Yayınları, s. 165-182.

Santos, J. A. (2009). "The Basis of the Right to Resistance in the Legal Thought of Arthur Kaufmann", *Archiv Für Rechts- und Sozialphilosophie*, Sayı: 95/3, s. 352-358.

Sarıbay, A. Y. (2000). *Kamusal Alan Diyalojik Demokrasi Sivil İtiraz*, İstanbul: Alfa Yayınları.

Singer, P. (1991). "Disobedience as a Plea for Reconsideration", *Civil Disobedience in Focus*, Ed.: H. A. Bedau, Londra ve New York: Routledge, s. 122-130.

Skaaning, S. E. (2006). "Political Regimes and their Changes: a Conceptual Framework", *CDDRL Working Papers*, No: 55, s. 1-28.

Smart, B. (1991). "Defining Civil Disobedience", *Civil Disobedience in Focus*, Ed.: H. A. Bedau, Londra ve New York: Routledge, s. 189-212.

Smith, D. D. (1968). "The Legitimacy of Civil Disobedience as a Legal Concept", *Fordam Law Review*, Sayı: 36/4, s. 707-730.

Somer, M. (2021). "Siyasal Rejim Nedir, Ne Değildir? Kavram Karmaşası Kademeli Otokratikleşmenin İçsel Bir Mekanizması Olabilir mi?", *Toplum ve Bilim*, Sayı: 158, s. 6-27.

Storing, Herbert J. (1991). "The Case against Civil Disobedience", *Civil Disobedience in Focus*, Ed.: H. A. Bedau, Londra ve New York: Routledge, s. 85-103.

Tan, D. (2022). *Civil Disobedience: Challenges and Implications*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul: Koç Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Tanör, B. (1993). "Anayasa Hukuku Açısından Sivil İtaatsizlik", *Argumentum Aylık Hukuk Dergisi*, Sayı: 36-41, s. 701-703.

Thoreau, H. D. (1991). "Civil Disobedience (originally published in the title of Resistance to Civil Government)", *Civil Disobedience in Focus*, Ed.: H. A. Bedau, Londra ve New York: Routledge, s. 28-49.

Tiersma, P. M. (1993). "Nonverbal Communication and the Freedom of Speech", *Wisconsin Law Review*, Sayı: 3, s. 1525-1589.

Tunçay, M. (1999). "Sivil İtaatsizlik", *Sivil İtaatsizlik: Disiplinler arası Kolokyum 7-9 Kasım 1997*, Cilt: 4, Ed.: H. Ökçesiz, İstanbul: Demokrasi Kitaplığı.

Turan, İ. (1976). *Siyasal Sistem ve Davranış*, İstanbul: Der Yayınları.

Türkeli, G. (2020). *Toplanma Hakkı Bağlamında Kanuna Aykırı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Suçu*, İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.

Wang, C. ve Weng, D. L. (2017). "The Effects of Civic Consciousness and Civil Disobedience on Support for and Participation in Contentious Politics", *Japanese Journal of Political Science*, Sayı: 18, s. 313-335.

Welchman, J. (2011). "Is Ecosabotage Civil Disobedience?", *Philosophy and Geography*, Sayı: 4/1, s. 97-107.

Wendel, W. B. (2014). *Ethics and Law: An Introduction*, Cambridge: Cambridge University Press.

Wheeler, H. (2003). "The Constitutionality of Civil Disobedience", *University of West Los Angeles Law Review*, Sayı: 35, s. 440-459.

URL-1: *Online Etymology Dictionary*, Erişim Adresi: http://www.etymonline.com/search?q=civil, Erişim Tarihi: 23.12.2023.

URL-2: Türk Dil Kurumu Sözlük. Erişim Adresi: http://sozluk.gov.tr/, Erişim Tarihi: 23.12.2023.

BARIŞIN OLMAZSA OLMAZ KOŞULU: İNSAN HAKLARI

İoanna KUÇURADİ

Kaynakça

(1995). Kopenhag Zirvesi Bildirgesi, Danimarka.

(2000). Cenevre Zirvesi Bildirgesi, İsviçre.

Kuçuradi, İ. (1997). *Uludağ Konuşmaları*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Sultan II. Abdülhamid Dönemi'nde Osmanlı Kadınları

Seda SARIKAYA SARİDEMİR

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1867
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Eylül 2025

ISBN: 978-625-396-602-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
SARIKAYA SARİDEMİR, Seda
Sultan II. Abdülhamid Dönemi'nde
Osmanlı Kadınları

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

1-ARŞİV BELGELERİ

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA)

Bâbıâli Evrak Odası Evrakı (BOA-BEO), 655-49074.

Cevdet Dâhiliye Evrakı, (BOA-C.DH), 60-2985.

Cevdet Maarifi Evrakı (BOA-C.MF), 7-334.

Dâhiliye Nezareti İdare Evrakı (BOA-İ.DH), 107.17.2.

İrade-i Taltifaat Evrakı (BOA-İ.TAL), 36-16.

Maarif Nezareti Mektubî Kalemi (BOA-MF. MKT), 153-144.

Maarif Nezareti Tedrisat-ı İbtidaiye Kalemi (BOA-MF. İBT), 118-88.

Maliye Nezareti Emlak-ı Emiriye Müdüriyeti (BOA-ML. EEM), 358-75.

Sadaret Mektubî Kalemi Mühimme Evrakı (BOA-MKT. MHM), 281-9.

Şûra-yı Devlet Evrakı (BOA-ŞD), 1711-16.

Şûra-yı Devlet Evrakı (BOA-ŞD), 2459-40.

Şûra-yı Devlet Evrakı (BOA-ŞD), 2859-5.

Yıldız Mütenevvi Maruzat (BOA-Y.MTV), Evrakı.26-26.

2-SÜRELİ YAYINLAR

a) Gazeteler ve Dergiler

Basiret

Beyan-ül Hak

Ceride-i Havadis

Demet

Hanımlar

Hanımlara Mahsus Gazete

Irmak

İctimaiyyat

İkdam

İnsaniyet

İstişare

Kadın

Kadınlar Dünyası

Kadın Yazıları

Konya Ocak Dergisi

Kırkanbar

Maarif

Malûmat

Mecmua-i Ebuzziya

Mehasin

Muallimler Mecmuası

Muallim

Mürüvvet

Nevsal-i Milli

Resimli Anadolu Hediyesi

Sebilürreşat/ Sırat-ı Müstakim

Servet-i Fünûn
Şehbal
Şükufezar
Takvim-i Vekayi
Terakki-i Muhadderat
The Evening Star: Washington
Vakit/Mürebbi-i Muhadderât
Yorkville Enquıre

b) Akademik Dergiler

Ankara Üniversitesi SBF Dergisi
Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türkoloji Dergisi
Belleten
Bilig
Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi
Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
Dini Araştırmalar
Doğu Batı
Ege Akademik Bakış
EKEV Akademi Dergisi
Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi
Folklor/Edebiyat Dergisi
Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi
Hece
History Studies
International Journal of Human Studies
International Academic Studies on Social and Education Sciences
İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi
İstanbul Üniversitesi Türk Dili Edebiyatı Dergisi
İtü dergisi/B Sosyal Bilimler
Journal of Art History
Journal of History Culture and Art Reserch
Kadın Araştırmaları Dergisi
Kadın Çalışmaları Dergisi
Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
Kebikeç
Milel ve Nihal
MSGSÜ Sosyal Bilimler Dergisi
New Perspectives on Turkey
Notos
OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi Online Journal Of Music Sciences
Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi
Sanat ve Tasarım Araştırmaları Dergisi
Tarih ve Toplum
The Journal of Academic Social Science Studies

Toplum ve Bilim
Toplumsal Tarih
Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi
Türk Tabipleri Birliği Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi
Türk ve İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi
Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi
Türklük Araştırmaları Dergisi
Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi
Yeni Tıp Tarihi Araştırmaları

3-KİTAPLAR

AHMET MİTHAT EFENDİ, Fatma Aliye Hanım yahut Bir Muharire-i Osmaniye'nin Neşeti, 2.b., Dergâh Yay., İstanbul, 2022.

AHMET MİTHAT EFENDİ, Felsefe-i Zenân (Haz. Handan İnci), 2.b., Arma Yay., İstanbul, 1998.

AHMET MİTHAT EFENDİ, Dürdane Hanım (Haz. Nergishan Tekin), 2.b., Halk Kitabevi, İstanbul, 2017.

ALİ RIZA BEY (Balıkhane Nazırı), Bir Zamanlar İstanbul (Haz. Niyazi Ahmet Banoğlu), Tercüman 1001 Temel Eser, 1978.

ALTUNTAŞ, Halil ve ŞAHİN, Muzaffer, Kur'an-ı Kerim Meâli, 11.b., Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., Ankara, 2006.

AKALIN, Besim Ömer, Ebelik, Doğurma ve Doğurtma, Matbaa-i Ahmed İhsan, İstanbul, 1322.

AKKAYA, Sacide Nur, II. Abdülhamid Dönemi'nde Toplumsal Hayat (Taşra Mektupları Işığında), 1.b., Kitabevi Yay., İstanbul, 2018.

AKTAR, Ayhan, Kapitalizm, Az Gelişmişlik ve Türkiye'de Küçük Sanayi, Afa Yay., İstanbul, 1990.

AKYOL, Hüseyin, Aykırı Kadınlar (Osmanlı'dan Günümüze Devrimci Kadınlar), 1.b., İmge Kitabevi, İstanbul, 2012.

ALTINDAL, Meral, Osmanlı'da Kadın, Altın Kitaplar Yay., İstanbul, 1994.

AND, Metin, Başlangıcından 1983'e Türk Tiyatro Tarihi, 7.b., İletişim Yay., İstanbul, 2014.

ANTİKACIOĞLU, Sosi, Zabel Yesayan Yaşamı ve Eserleri (Olağanüstü bir kadının destansı öyküsü), 1.b., İnkılap Yay., İstanbul, 2022.

ARSEL, İlhan, Kadın ve Şeriat, 9.b., Kurtiş Matbaası, İstanbul, 1991.

AYŞE SIDIKA, Usûl-i Talim ve Terbiye: Türkiye'de İlk Eğitim ve Öğretim Yöntemi Kitabı,(Yay haz. Mustafa Gündüz), 1.b., Nobel Yay., Ankara, 2020.

BAHA TEVFİK, Feminizm Âlem-i Nisvan, Müşterekü'l Menfaa Osmanlı Şirketi Matbaası, Dersaadet, (B.t.y.).

BAKTIAYA, Adil, Bir Osmanlı Kadınının Feminizm Macerası ve Hamidiye Modernleşmesi, 1.b., H2O Kitap, İstanbul, 2016.

BARD, Christine, Pantolonun Politik Tarihi (Çev. İsmail Yerguz), 1.b., Sel Yay., İstanbul, 2012.

BASMACIYAN, Krikor Hagop, Şark'ta Toplumsal ve Dinsel Hayat, 1.b., Aras Yay., İstanbul, 2005.

BEKİROĞLU, Nazan, Halide Edib Adıvar, Şûle Yay., İstanbul, 1999.

BERKES, Niyazi, Türkiye'de Çağdaşlaşma (Yay. Haz. Ahmet Kuyaş), 7.b., Yapı Kredi Yay., İstanbul, 2005.

BERKTAY, Fatmagül, Kadın Olmak, Yaşamak, Yazmak, 3.b., Pencere Yay., İstanbul, 1998.

BERKTAY, Fatmagül, Tek Tanrılı Dinler Karşısında Kadın (Hristiyanlıkta ve İslamiyet'te Kadının Statüsüne Karşılaştırmalı Bir Bakış), 7.b., Metis Yay., İstanbul, 2019.

BORA, Siren, İzmir Yahudileri Tarihi (1908-1923), 1.b, Gözlem Yay., İstanbu, 1995.

BORA, Siren, İzmir Yahudi Toplumunda Kadın Yasalar, Kurumlar, Olaylar, 1.b.,Teknofest Matbaacılık, İzmir, 2023.

BORAK, Sadi, Harem'in İç Yüzü Leyla Saz'ın Anıları, 1.b., Kırmızı Beyaz Yay., İstanbul, 2004.

BOZİS, Sula, İstanbullu Rumlar, 1.b., Yapı Kredi Yay., İstanbul, 2023.

BİRSEL, Salâh, Boğaziçi Şıngır Mıngır, 2.b., Türkiye İş Bankası Kültür Yay., Ankara, 1981.

CELAL NURİ, Kadınlarımız (Çev. Özer Ozankaya), T.C. Kültür Bakanlığı Yay., Ankara, 1993.

CEZAR, Mustafa, Mufassal Osmanlı Tarihi (Resimli-Haritalı), C.V, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 2010.

ÇAKIR, Serpil, Osmanlı Kadın Hareketi, 5.b., Metis Yay., İstanbul, 2016.

ÇİÇEKLER, Mustafa ve ANDI, Fatih, Yeni Harflerle Hanımlara Mahsus Gazete (1895-1908), 1.b., Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı Yay., İstanbul, 2009.

DANON, Dina, The Jews of Ottoman Izmir A Modern History, Stanford University Press Stanford, California, 2020.

DAVİS, Fanny, Osmanlı Hanımı (Çev. Bahar Tırnakcı) 1.b., Yapı Kredi Yay., İstanbul, 2006.

DE GOUGES, Olympe, Kadın Uyan! Kadın ve Kadın Yurttaş Hakları Bildirgesi (Çev. Berna Günen), 1.b., Kırmızı Kedi Yay., İstanbul, 2019.

DE STE. CROIX, Geoffrey Ernest Maurice, Antik Yunan Dünyasında Sınıf Mücadelesi (Çev. Çağdaş Sümer), 1.b., Yordam Kitap, İstanbul, 2014.

DEMİRDİREK, Aynur, Osmanlı Kadınlarının Hayat Hakkı Arayışının Bir Hikâyesi, 1.b., Aziz Kitap, Ankara, 2011.

DEMİREL, Fatmagül, II. Abdülhamid Dönemi'nde Sansür., Bağlam Yay., İstanbul, 2007.

D'OHSSON, Ignatius Mouradgea, 18. Yüzyıl Türkiyesinde Örf ve Adetler (Çev. Zehran Yüksel) Tercuman 1001 Temel Eser, 1980.

DOĞAN, Cem, Osmanlı'da Cinselliğin Saklı Kıyısı (II. Abdülhamid Dönemi ve Sonrası İstanbul'da Fuhuş, Frengi ve İktidar,1878-1922), 1.b., Tarih Vakfı Yurt Yay., İstanbul, 2019.

DONAVAN, Josephine, Feminist Teori Entelektüel Gelenekler (Çev. Aksu Bora, Meltem Ağduk Gevrek, Fevziye Sayılan), 8.b., İletişim Yay., İstanbul, 2014.

DUBEN, Alan ve BEHAR, Cem, İstanbul Haneleri: Evlilik Aile ve Doğurganlık 1880-1940 (Çev. Nuray Mert), 1.b., İstanbul, 2014.

EBÛ ABDULLAH MUHAMMED İBN BATTÛTA TANCÎ, İbn Battûta Seyahatnâmesi I (Çev. A. Sait Aykut), Yapı Kredi Yay., İstanbul, 2000.

EKMEKÇİOĞLU, Lerna ve BİLAL, Melissa, Bir Adalet Feryadı: Osmanlı'dan Türkiye'ye Beş Ermeni Feminist Yazar 1862-1933, 1.b., Aras Yay., İstanbul, 2006.

ENGELS, Friedrich, Ailenin Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni, Eriş Yay., 2003.

ENGİNÜN, İnci, Halide Edib Adıvar, 1.b., Kültür ve Turizm Bakanlığı Yay., Sevinç Matbaası, Ankara, 1986.

ERGİN, Osman, Türkiye Maarif Tarihi I ve II, Eser Matbaası, İstanbul, 1977.

ERİŞÇİ, Lütfü, Türkiye'de İşçi Sınıfının Tarihi (özet olarak), Kebikeç Yay., Ankara, 1997.

ESTES, Clarissa P., Kurtlarla Koşan Kadınlar Vahşi Kadın Arketipine Dair Mit ve Öyküler (Çev. Hakan Aralay), 51.b., Ayrıntı Yay., İstanbul, 2020.

ESTIN, Colette ve LAPORTE, Helene, Yunan ve Roma Mitolojisi (Çev. Musa Eran), 25.b., Tübitak Popüler Bilim Kitapları, Ankara, 2008.

FATMA ALİYE, Osmanlıda Kadın Cariyelik, Çokeşlilik, Moda (Yay. Haz. Orhan Sakin), 2.b., Ekim Kitapları, İstanbul, 2009.

GARNETT, Lucy M. J., Türkiye'nin Kadınları ve Folklorik Özellikleri (Çev. Nurettin Elhüseyni), 2.b., Oğlak Yay., İstanbul, 2020.

GEMİCİ, Nureddin, 17.Yüzyılda Kadınlar Evliya Çelebi'nin Gözlemleriyle, 2.b., Lamur Yay., İstanbul, 2010.

GEORGEON, François, Sultan Abdülhamid (Çev. Ali Berktay), 1.b., Homer Kitabevi, İstanbul, 2006.

GERLACH, Stephan, Türkiye Günlüğü (1573-1576), (Ed. Kemal Beydilli), 1.b., Kitap Yay., İstanbul, 2007.

GROSMAN, Moşe, Dr. Markus (1870-1944) Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Geçişte Türk Yahudilerinden Görünümler, As Matbaacılık, İstanbul, 1992.

GÜLERYÜZ, Naim A., Türk Yahudi Basın Tarihi (Süreli Yayınlar), Gözlem Yay., İstanbul, 2015.

HAZAN, Gizel Ender, Hazan Aile Ağacı: Aaron de Yosef Hazan ve İzmir Yahudileri (1600-2000), http: //www. ekitaprojesi.com, 2015.

HİÇYILMAZ, Ergün, İstanbul Geceleri ve Kantolar, 1.b., Sabah Kitapları, İstanbul, 1999.

İCİMSOY, A. Oğuz, Aile (1880) ve Hanım (1921) (Yeni Harflerle), 1.b., Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı Yay., İstanbul, 2011.

İNAN, A.Afet, Tarih Boyunca Türk Kadınının Hak ve Görevleri, 4.b., Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1982.

İNAL, İ. Mahmut Kemal, Son Sadrazamlar II, 3.b., Dergâh Yay., İstanbul, 1982.

JUNG, Carl Gustav, Dört Arketip (Çev. Zehra Aksu Yılmazer), 2.b., Metis Yay., İstanbul, 2005.

JENKIS, D. Hester, Robert Koleji'nin Kızları (Çev. Ayşe Aksu), 2.b., Dergâh Yay., İstanbul, 2014.

JENKIS, D. Hester, Kafesin Arkasındaki Türk Kadını (Çev. Ercan Kaçmaz), 1.b., Dergâh Yay., İstanbul, 2014.

KAFESOĞLU, İbrahim, Türk Milli Kültürü, 16.b., Ötüken Yay., İstanbul, 1997.

KARAKIŞLA, Yavuz Selim, Osmanlı Hanımları ve Kadın Terzileri (1869-1923), 1.b., Akıl Fikir Yay., İstanbul, 2014.

KARAL, Enver Ziya, Osmanlı Tarihi Islahat Fermanı Devri (1856-1861), C.6, Türk Tarih Kurumu Yay. Ankara 2007.

KARAY, Refik Halit, Üç Nesil Üç Hayat, İnkılap Kitabevi Yay., İstanbul, 2020.

KIRCA, Ersin ve ŞEKER, Kevser (Yay. Haz.), Arşiv Belgelerine göre Osmanlı'da Kadın, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yay., İstanbul, 2015.

KODAMAN, Bayram, Abdülhamid Devri Eğitim Sistemi, 2.b., Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1991.

KOLOĞLU, Orhan, Abdülhamid Gerçeği, 12.b., Pozitif Yay., İstanbul, 2020.

KÖPRÜLÜ, Fuat, Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu, 4.b., Türk Tarih Kurumu Yay., Ankara, 1991.

KÖSE, Resul ve ALBAYRAK, Muzaffer, Arşiv Belgelerine Göre Osmanlı'da Gösteri Sanatları, Bion Matbaacılık, İstanbul, 2015.

KURNAZ, Şefika, Cumhuriyet Öncesi Türk Kadını (1839-1923), T.C. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı Yay., Ankara, 1991.

KURNAZ, Şefika, Cumhuriyet Öncesi Türk Kadını (1839-1923), 1.b., Milli Eğitim Bakanlığı Yay., İstanbul, 1997.

KURNAZ, Şefika, Yenileşme Sürecinde Türk Kadını (1839-1923), 1.b., Ötüken Yay., İstanbul, 2011.

KURNAZ, Şefika, Osmanlı Kadın Hareketinde Bir Öncü Emine Semiye Hayatı, Eserleri, Fikirleri, 1.b., Timaş Yay., İstanbul, 2008.

LEWİS, Bernard, Modern Türkiye'nin Doğuşu (İng. Çev. Metin Kıratlı), 5.b., Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara, 1993.

MAKBÛLE LEMÂN, Ma'kes-i Hayal, Panayotidis Matbaası, 1314.

MARX, Karl, ENGELS, Friederick ve LENİN, V. Ilyic, Kadın ve Aile (Çev. Öner Ünalan), 1.b., Sol Yay., (Basım yeri ve basım yılı yok).

MANSEL, Philip, Konstantiniyye/Dünyanın Arzuladığı Şehir 1453-1924, (Çev. Şerif Erol), 6.b., SS. Yay., 2011.

MANTRAN, Robert, İstanbul'da Gündelik Hayat (Çev. Mehmet Ali Kılıçbay) Eren Yay., İstanbul, 1991.

MARDİN, Şerif , Türk Modernleşmesi Makaleler 4, 1.b., İletişim Yay., İstanbul, 1991.

MAX MULLER, Georgina, İstanbul'dan Mektuplar, (Çev. Afife Buğra), Tercüman 1001 Temel Eser, İstanbul, 1978.

MAZOWER, Mark, Selanik: Hayaletler Şehri Hristiyanlar, Müslümanlar, Yahudiler (1430-1950) (Çev. Gül Çağalı Güven), Yapı Kredi Yay., 1.b., İstanbul, 2007.

MEMURÎN UMÛR RÜSÛMİYYEDEN NAZIM, İslam Hanımları, İstanbul, 1318.

MICHEL, Andree, Feminizm (Çev. Şirin Tekeli), İletişim Yay., İstanbul, (b.t.y.).

MONTAGU, Mary Wortley, Türkiye Mektupları (1717-1718) (Çev. Ayşe Kurtluoğlu) Tercüman 1001 Temel Eser 12, İstanbul, (b.t.y.).

NİGÂR BİNTİ OSMAN, Hayatımın Hikâyesi, Ekin Basımevi, İstanbul 1959.

NOTZ, Gisela, Feminizm (Çev. Sinem Derya Çetinkaya), 1.b., Phoenix Yay., Ankara, 2012.

OKUDUCU, Güldal, Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Türk Kadınının Kısa Tarihi, 1.b., Kaynak Yay., İstanbul, 2014.

ORTAYLI, İlber, Batılılaşma Yolunda, 1.b., Merkez Kitaplığı, İstanbul, 2007.

ORTAYLI, İlber, Osmanlı Toplumu'nda Aile, 5.b., Pan Yay., İstanbul, 2002.

OSMANOĞLU, Ayşe, Babam Sultan Abdülhamid (Hâtıralarım), 3.b., Selçuk Yay., Ankara, 1986.

ÖZBEK, Nadir, Osmanlı İmparatorluğu'nda Sosyal Devlet Siyaset, İktidar ve Meşruiyet (1876-1914), 1.b., İletişim Yay., İstanbul, 2002.

PAGLİA, Camille, Cinsel Kimlikler Nefertiti'den Emily Dickinson'a Sanat ve Çöküş (Çev. Anahid Hazaryan ve Fikriye Demirci), 2.b., Epos Yay., İstanbul, 2014.

PAKALIN, Mehmet Z., Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü I, 2.b., Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1971.

PATRICK, Mary Mills, Son Sultanların İstanbul'unda Siyaset Modernleşme Yabancı Okullar (Çev. Ayşe Aksu), 2.b., Dergah Yay., 2017.

PLATON, Diyaloglar (Yay. Haz. Mustafa Bayka), 7.b., İstanbul, 2010.

QUATAERT, D. ve ZURCHER, E.J., Osmanlı'dan Cumhuriyet Türkiye'sine İşçiler (1839-1950), 1.b., İletişim Yay., İstanbul, 1998.

RODRIGUE, Aron, Türkiye Yahudilerinin Batılılaşması Allince Okulları (1860-1925), (Çev. İbrahim Yıldız), 1.b., Ankara, 1997.

ROLLER, Lynn E., Ana Tanrıçanın İzinde Anadolu Kybele Kültürü, (Çev. Betül Avunç), 1.b., Homer Kitabevi, İstanbul, 2004.

ROUSSEAU, J.J, Emile: Bir Çocuk Büyüyor (Yay. Haz. Ülkü Akangündüz), 8.b., Selis Kitapları, 2009.

RUSSELL, Bertrand, Neden Hristiyan Değilim (Çev. Ender Gürol), 1.b., Cem Yay., (b.y.y.), 1996.

SANCAR, Serpil, Türk Modernleşmesinin Cinsiyeti Erkekler Devlet Kadınlar Aile Kurar, 5.b., İletişim Yay., İstanbul, 2020.

LEYLA SAZ, Solmuş Çiçekler (Haz. Nezih H. Neyzi), Peva Yay., İstanbul, 1996.

SEREBRYAKOVA, Galina, Fransız Devrimi'nde Kadınlar (Çev. Ahmet Açan) 1.b., Evrensel Basım Yay., İstanbul, 1998.

SİVRİDAĞ, Abdullah ve YEKELER, Numan ve diğerleri (Yay. Haz), Tanzimat Sonrası Arazi ve Tapu (35 Numaralı Kanun-ı Kalemiye Defter,- 40 Numaralı Kanunnâme-i Arazi Defteri) Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yay., İstanbul, 2014.

ŞENİ, Nora, Seni Unutursam İstanbul (Çev. Saadet Özen-Şirin Tekeli), 1.b., Kitap Yay., İstanbul, 2008.

TANİLLİ, Server, Uygarlık Tarihi, 23.b., Alkım Yay., İstanbul, 2006.

TANPINAR, Ahmet Hamdi, 19'uncu Asır Türk Edebiyatı Tarihi, 7.b., Çağlayan Kitabevi, İstanbul, 1988.

TEKELİ, İlhan ve İLKİN Selim, Osmanlı İmparatorluğu'nda Eğitim ve Bilgi Üretim Sisteminin Oluşumu ve Dönüşümü, 2.b., TTK, Ankara, 1999.

TEPEDELENLİOĞLU, Nizamettin Nazif, Sultan Abdülhamid ve Osmanlı İmparatorluğu'nda Komitaciler, 5.b., Toker Yay., İstanbul, 1992.

TOKMAKÇIOĞLU, Erdoğan, Osmanlı Kadınlar Âlemi, Geçit Kitabevi, İstanbul, 1991.

TOPRAK, Zafer, Türkiye'de Kadın Özgürlüğü ve Feminizm (1908-1935), 1.b., Türkiye İş Bankası Kültür Yay., 2022.

TONG, Rosemarie ve BOTTS Tina F., Feminist Düşünce (Çev. Beyza Sümer Aydaş), 1.b, Sel Yay., 2021.

TOURNEFORT, Joseph de, Tournefort Seyahatnamesi (Çev. Ali Berktay ve Teoman Tunçdoğan), 4.b., Kitap Yay., İstanbul, 2013.

VANBERY, Armenius, 19. Yüzyıl Türkiyesi ve Türk Modernleşmesi (Haz. Emre Özsoy ve Murat Çaylı) 1.b., Selenge Yay., İstanbul, 2022

WOLLSTONECRAFT, Mary, Kadın Haklarının Gerekçelendirilmesi (Çev. Deniz Hakyemez), 12.b., Türkiye İş Bankası Kültür Yay., İstanbul, 2022.

YESAYAN, Zabel, Sürgün Ruhum, (Ermeniceden Çev. Mehmet Fatih Uslu), 1.b., Aras Yay., İstanbul, 2015.

YESAYAN, Zabel, Son Kadeh (Ermeniceden Çev. Mehmet Fatih Uslu), 1.b., Aras Yay., İstanbul, 2018.

YILDIRIM, Recep, Eskiçağ'da Anadolu, Meram Yay., İzmir, 1996.

UĞURCAN, Sema, Makbule Lemân: Ma'kes-i Hayal ve Diğer Yazıları, 1.b., Dergâh Yay., İstanbul, 2019.

ULUÇAY, M. Çağatay, Padişahların Kadınları ve Kızları, Ötüken Neşriyat, İstanbul, 2011.

ZAFER HANIM, Aşk-ı Vatan, Kavafyan Tabhanesi, 1294.

ZILFI, Madeline C., Osmanlı İmparatorluğu'nda Kölelik ve Kadınlar (1700-1840) (Çev. Ebru Kılıç), 2.b., Türkiye İş Bankası Kültür Yay., İstanbul, 2020.

4-MAKALELER

AKPINAR, Mehmet, "Reji Uygulamalarına Bir Tepki: Tütün Kaçakçılığı", Türkler Ansiklopedisi, C.14, Yeni Türkiye Yay., 2002, ss.540-554.

AKTAŞ, Yasemin, "X. ve XV Yüzyıllar Arasında Coğrafya ve Seyahatname Türü Eserlerde Türk Kadınlarının Tasviri", Uluslararası Sosyal Bilimlerde Kadın Çalışmaları Sempozyumu Bildiri Kitabı (Ed. Ömer Subaşı, Asaf Özkan, Ümit Kılıç), Atatürk Üniversitesi Yay., Erzurum, 2022, ss.217-224.

AKYÜZ, Yahya, "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Okul Yöneticiliğinde Dönüşümler ve Kadınların Okul Yöneticiliği", Tarih ve Toplum, C.35, S.207, 2001, ss.184-190.

AKYÜZ, Yahya, "Osmanlı'da 'Kadın Öğretmenli Ev Sıbyan Mektepleri' Amerika ve Fransız Eğitim Tarihinden Benzer Örnekler", OTAM (Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi), S.15, 2004, ss.1-12.

ALKAN, Mehmet Ö., "II. Abdülhamid Dönemi'nde Eğitim ve İdeoloji", Sultan II. Abdülhamid Dönemi: Siyaset-İktisat-Dış Politika-Kültür-Eğitim, (Ed. Mehmet Bulut, Muhammet Enes Kala ve diğerleri), İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Yay., İstanbul, 2019, ss.309-367.

ALP, Selda, "II. Meşrutiyet Dönemi'nde Kadın Sanatçılar", Anadolu Sanat, S.10, Eskişehir, Aralık 1999, ss.14-27.

ALTIN, Hamza, "Osmanlı'da Bir Kadın Pedagog Ayşe Sıdıka Hanım ve Eseri Usul-ı Talim ve Terbiye Dersleri", Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (Erzsosde), C.10, S.2, 2017, ss.179-192.

ALTIN, Hamza, "Osmanlı Eğitim Tarihinde Darülmuallimât/Açılışı ve Gelişim Süreci", Akademik Matbuat, C.1, S.1, 2017,ss.20-37.

ALTINBAŞ, Deniz, "Feminist Tartışmalarda Liberal Feminizm", İstanbul Üniversitesi Kadın Araştırmaları Dergisi, S.9, 2006, ss.21-52.

ALTUNER, İlyas, "İslam Felsefe Geleneğinde Kadın İmgesi" Uluslararası İslam ve Kadın Çalıştayı, Iğdır, 9 Haziran 2018, ss.39-48.

ALUS, Sermet Muhtar, "Asadur (Zabel, doğuşu Hancıyan)" İstanbul Ansiklopedisi II (Reşat Ekrem Koçu), İstanbul, 1959, ss.1086-1087.

A. N. M. van Os, Nicole, "Aiding The Poor Soldiers' Families: The Asker Ailelerine Yardımcı Hanımlar Cemiyeti", Türkiyat Mecmuası, C.21, S.2, 2011, ss.255-290.

ARSLAN, Ali, "Türkiye'de Rum Basını", Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları, S.3, 2003, ss.49-113.

ARSLANTAŞ, Yüksel, "Paleolitik ve Mezolitik (Epi-Paleolitik) Çağ'da Barınma", Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C.24, S.2, 2014, ss.319-343.

AŞA, H. Emel, "Fatma Aliye Hanım", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C.12, Ankara, 1995, ss.261.

ATMACA, Gökhan, "Müfessirlere Göre Kavvâm Kelimesi (Nisa Suresi 34. Ayet Bağlamında)", Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, C.XVII, S. 1, 2013, ss.215-231.

ATAM, Şenay ve CANDEĞER, Ümmügülsüm, "Osmanlı Devleti'nde Kız Islahhanesi ve Kız Sanayi Mektepleri", Türklerde Tarih, (Ed. Alpaslan Demir, Tuba Tombuloğlu, Oğuz Polatel), 1.b., Kömen Yay., 2020, ss.259-275.

ATUK, Fatma G., "Osmanlı Yahudileri Basınına (1850-1922) Dair Türkçe Literatür Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme", Ekev Akademi Dergisi, S.85, 2021, ss.203-225.

AYDIN, Hakan, "Kadın (1908-1909) Selanik'te Yayınlanan İlk kadın Dergisi Üzerine Bir İnceleme", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S.22, 2009, ss.147-156.

AYDOĞDU, Yusuf, "Halit Ziya Uşaklıgil'in Kısa Öykülerinde Kadının Toplumsal Kimliğine Bakış", SUTAD, S.45, 2019, ss.273-285.

AYVAZOĞLU, Beşir, "Ressamlar Geçti Üsküdar'dan", Üsküdar Kültür, Sanat ve Medeniyet Dergisi, S.2, 2017, ss.7-18.

BABANINOĞLU, Yüksel, "Osmanlı Devleti'nde Kadın Gardiyanlar", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C.13, S.70, 2020, ss.183-191.

BALSOY, Gülhan, "Bir Kadın Hastanesi Olarak Haseki Hastanesi ve 19. Yüzyıl İstanbul'unda Bikes ve Bimesken Bir Kadın Olmak", Toplumsal Tarih, S.257, 2015, ss.80-84.

BASMAN, Türkân R., "Eski Roma Hukukunda Bazı Evlenme Şekilleri" İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, C.8, S.3-4, 1942, ss.530-544.

Bayvertyan, Kornilla, "İstanbul'da Basılan Osmanlı Dönemi Rum Kadın Dergileri", İstanbul Kadın-Kadın İstanbul Proje Kitabı-Seçki, Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı Yay., İstanbul, 2010.

BAZIN, Louis, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Düşünce ve Kültür Yaşamı" Osmanlı İmparatorluğu Tarihi II, (Ed. Robert Mantran), (Çev. S. Tanilli), Cem Yay., İstanbul, 1995, ss.375- 415.

BERKTAY, Fatmagül, "Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Feminizm", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce Cumhuriyete Devreden Düşünce: Tanzimat ve Meşrutiyet'in Birikimi, C.1, 8.b., İletişim Yay., İstanbul, 2009, ss.348-361.

BEŞİROĞLU, Şefika Ş, "İstanbul'un kadınları ve müzikal kimlikleri", İtü dergisi/B Sosyal Bilimler, C.3, S.2, 2006, ss.3-19.

BİLAL, Melissa, EKMEKÇİOĞLU, Lerna, ve MUMCU, Belinda, "Hayganuş Mark'ın Hayatı, Düşünceleri ve Faaliyetleri/Feminizm: Bira Adalet Feryadı", Bir Adalet Feryadı: Osmanlı'dan Türkiye'ye Beş Ermeni Feminist Yazar 1862-1933 (Der. Lerna Ekmekçioğlu, Melissa Bilal), 1.b., Aras Yay., İstanbul, 2006, ss.242-263.

BİLAL, Melissa, "Osmanlı Ermeni Feminizmi: Zabel Asadur'un Nesi Radikaldi?" Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Feminizm (Ed. Tanıl Bora), 1.b., İletişim Yay., İstanbul, 2020, ss.33-42.

BOGOSYAN, Yeprem, "Elbis Gesartsyan ve Gitar", Bir Adalet Feryadı: Osmanlı'dan Türkiye'ye Beş Ermeni Feminist Yazar 1862-1933 (Der. Lerna Ekmekçioğlu, Melissa Bilal), 1.b., Aras Yay., İstanbul, 2006, ss.22-24.

BOISVERT, Isabelle, "Olympe de Gouges, Fransa (1748–1793)",https: //scienceetbiencommun.pressbooks.pub/ (E.T.01.02.2023)

BONFIL, Sarit, "İzmir Yahudilerinin Yardımlaşma Geleneği ve Yardım Kurumları (18.-20. Yüzyıl)", İzmir'de Yahudiler: Antik Smyrna'dan Günümüze (Ed. Sarit Bonfil, Siren Bora, Gila Erbeş), 1.b., Gözlem Yay., İstanbul, 2022, ss.42-47.

BONFIL, Selim, "İzmir'de Yahudi Basını", İzmir'de Yahudiler: Antik Smyrna'dan Günümüze (Ed. Sarit Bonfil, Siren Bora, Gila Erbeş), 1.b., Gözlem Yay., İstanbul, 2022, ss.137-144.

BOYKOY, Seher, "1908-1923 Sürecinde Bursa'da Koza Üreticiliği ve İpekli Dokumacılık Sektörü", U.Ü.Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, S.24, 2013, ss.19-44.

BOZKURT, Ayşe, "93 Harbi Eşiğinde Selanik'te Bir Kadın Dergisi: (Ayine) 1875-1876", Kebikeç, S.19, 2005, ss.73-97.

BOZKUŞ, Yıldız D., "Osmanlı'da Kadın Entelektüeller: Halide Edib Adıvar ve Sırpuhi Düsap Örneği", International Journal of Human Studies, C.3, S.5, 2020, ss.104-122.

BOZKUŞ, Yıldız D., "XIX. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nda Ermeni Entelektüeller: Diran Kelekyan Örneği", bilig, S.101, 2022, ss.1-29.

BURÇAK, Berrak, "Devr-i Hamid'de Aile, Kadın ve Sıhhat", Osmanlı'dan Cumhuriyete Salgın Hastalıklar ve Kamu Sağlığı (Ed. Burcu Kurt ve İsmail Yaşayanlar), 1.b., Tarih Vakfı Yurt Yay., İstanbul, 2017, ss.25-47.

BURSALI MEHMET TAHİR BEY, "Makbule Lemân Hanım", Osmanlı Müellifleri, 2.C, (Haz. A. Fikri Yavuz, İsmail Özen), Yaylacık Matbaası, İstanbul, 1972, ss. 238-240.

CHRYSOULA, Anagnostopoulou, "Kornilia Preveziotou Tavaniotou'nun Kadın Dergisi İ Vosporis (İstanbul 1899-1906)" (Çev. Anna Maria Aslanoğlu), Kebikeç, S.50, 2020, ss.177-204.

CİANGİR, Çiğdem K., "Osmanlı Rumlarında Cemiyetleşme Olgusu ve Rum Kültür Cemiyetleri: İzmir Örneği", Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi, C.19, S.39, 2019, ss.395-440.

ÇAKMAK, Diren, "Fransız Devriminde Kadın: Eksik Yurttaş", Ege Akademik Bakış, C.2, S.7, İzmir, 2007, ss.727-745.

ÇAKIR, Mustafa Sefa, "Döneminin Kadın Şairlerinden Sultan İkinci Abdülhamid'e Cülûsiyyeler", SUTAD, S.46, 2019, ss.75-93.

ÇAMKARA, Ayşe, "Zafer Hanım'ın Aşk-ı Vatan Romanı Bağlamında Kadın", HECE, S.131, 2007, ss.142-152.

ÇELİK, Birten, "Osmanlı Gümrüklerinde Kadın İstihdamı: Kadın Gümrük Kolcuları (1901-1908)", Belleten, C.79, S.286, ss.1003-1039.

ÇOŞTUN, Feyza C., "II. Meşrutiyet Aydınlarından Baha Tevfik ve Kadın", Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, C.13, S.75, 2020, ss. 435-443.

DALAKOURA, Katerina, "İstanbul'da Yayımlanan Rumca Kadın Dergilerinde Eğitim Tartışmaları" (Çev. Gülsün Aivali Aksoy), Kebikeç, S.31, 2011, ss.29-52.

DALAKOURA, Katerina, "Changing Identities in Ottoman Context: The National "Self" and the "Other" in 19th Century Greek Women's Writings", https: //www.researchgate.net/ ss.1-21, (E.T. 18.04.2023),

DANACIOĞLU, Esra, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Amerikan Board Okulları ve Ermeniler", Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi, C.3, S.10, 2000, ss.131-145.

DÂVER, Bülent, "Kadınların Siyasal Hakları", Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, C.23, S.4, 1968, ss.121-130.

DAVIS, Natalia Z., "Siyasette Kadınlar", Kadınların Tarihi: Rönesans ve Aydınlanma Çağı Paradoksları C.III (Çev. Ahmet Fethi), Türkiye İş Bankası Kültür Yay., İstanbul, (b.t.y.), ss.160-175.

DEMİROĞLU, N. Ayla, "Feminizm", Tarih ve Toplum, S.114, 1993, ss.53-54

DEMİR, Erol, "Türkiye'de İşçileşme Süreçleri", Toplum ve Bilim, S.66, 1995, ss.69-85.

DIZIER, Annie, "Marguerite Durand Kütüphanesi", Kadınların Belleği Uluslararası Kadın Kütüphaneleri Sempozyum Tutanakları, Metis Yay., İstanbul, 1991, ss.38-46.

DİKİCİ, Erkan, "Feminizmin Üç Ana Akımı: Liberal, Marxist ve Radikal Feminizm Teorileri", The Journal of Academic Social Science Studies (Ed. Serdar Yavuz), S.43, 2016, ss.523-532.

DİNÇER, Emine, "Osmanlı Toplumunda Kadınların Üretime Katkıları", History Studies, C.2, S.1 2010, ss.9-30.

DUMONT, Paul, "Tanzimat Dönemi (1839-1878)", Osmanlı İmparatorluğu Tarihi II, (Ed. Robert Mantran), (Çev. S. Tanilli), Cem Yay., İstanbul, 1995, ss.59-143

EBÜZZİYA, Ziyad, "Âlem-i Nisvân", Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, C.2, Ankara, 1982, ss.362-362.

ELİUZ, Ülkü, "Meşrutiyete Giden Süreçte Yeni Kadın İmgesi: Fatma Makbule Lemân", bilig, S.47, Güz 2008, ss.177-192.

ERBARIŞTIRAN, Tufan, "İzmir Yahudilerinin tarihine bir mihenk taşı: Hazan Aaron de Yosef (1848-1931)", Şalom, 11 Mayıs 2011.

ERCAN, Yavuz, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Gayrimüslimlerin Giyim, Mesken ve Davranış Hukuku", OTAM (Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi), C.1, S.1,1990, ss. 117-125.

ERDOĞDU, Teyfur, "Üsküdar Amerikan Kız Koleji'nin Kısa Tarihi", (Ed. Zekerya Kurşun, Ahmet Emre Bilgili, Kemal Kahraman ve Celil Güngür), Üsküdar Sempozyumu, C.I, İstanbul, 2004, ss.302-324.

ERGİŞİ, Ayşegül "Psikanalitik Bir Çözümleme: Halide Edib Adıvar'ın Handan Romanı", The Journal of Academic Social Science Studies, C.6, S.2, 2013, ss.1737-1747.

ERİŞGİN, Özlem S., "Roma Toplumunda Kadının Konumu", İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, C.4, S.2, 2013, ss.1-31.

FINDIKOĞLU, Ziyaeddin Fahri, "Dinî Cihan Görüşünde Tebeddül", Tanzimat I (Yüzüncü Yılı Münasebetiyle), Maarif Matbaası, İstanbul, 1940, ss.619-659.

GAVRİLOF, Kayuş Çalıkman, "Anadolu'da Ezilen Ermeni Kadınlar İçin Mücadele Veren Bir Yürek: Mari Beyleryan", Agos, 12 Mart 2018.

GEDEN, Ayşe Gür, "Leyla Saz: Kadın, Harem ve Musiki", https://www.academia.edu/. ss. 277-286, (E.T. 11.04.2023)

GENÇ, Nermin ve DÖNER, Şenay, "Kadın, Ailenin Dâhiliye Nâzırıdır. Bir Osmanlı Kadın Dergisi: Parça Bohçası", Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, C.19, S.38, 2021/2, ss.815-860.

GENÇ, Hanife Nalan, "Mantıktan İdealize Edilmiş Kadın İmgesine: Halide Edib'in Çaresaz'ı", folklor/edebiyet, S.27, 2021, ss.113-127.

GESARATSYAN, Elbis, "Eğitim Sever Ermeni Kadına Mektuplar", (Çev. Satenik Alanyan) Bir Adalet Feryadı: Osmanlı'dan Türkiye'ye Beş Ermeni Feminist Yazar 1862-1933, (Der. Lerna Ekmekçioğlu, Melissa Bilal),1.b., Aras Yay., İstanbul, 2006, ss.25-34.

GODINEAU, Dominique, "Özgürlüğün Kızları ve Devrimci Vatandaşlar", Kadınların Tarihi: Devrimden Dünya Savaşına Feminizmin Ortaya Çıkışı C.IV (Çev. Ahmet Fethi), Türkiye İş Bankası Kültür Yay, İstanbul, 2005, ss.23-38.

GÖRMÜŞ, Evrim, "Alliance Israelite Universelle: Osmanlı Yahudilerinin Dönüşümünde Bir İtici Güç", Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S.40, 2020, ss.257-267.

GÜLERYÜZ, Naim A., "Türk Yahudi Basınında Öncü Yedi Gazeteci Yaşamları ve Eserleri", https://www.academia.edu, ss.1-12, (E.T. 20.08.2022),

GÜNDEM, Özge, "Osmanlı Kadını ve Mekân İlişkisi Üzerine Bir Örnek: İstanbul Avrat Pazarı", International Academic Studies on Social and Education Sciences 2020 (Ed. Mehmet Dalkılıç), Gece Akademi, Ankara, 2020, ss.243-254.

GÜNDÜZ, Ahmet, "Tarihi Süreç İçerisinde Türk Toplumunda ve Devletlerinde Kadının Yeri ve Önemi", The Journal of Academic Social Science Studies, 5/5, 2012, ss.129-148.

GÜNDÜZ, Mustafa, "Son Dönem Osmanlı Eğitiminde Disiplin ve Cezalandırma (1847-1920)", Doğu Batı, S.53, 2010, ss.127-158.

GÜRKAN, Salime Leyla, "Talmud", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C.39, Ankara, 2010, ss.550-552

GÜRKAN, Salime Leyla, "Yahudi Geleneğinde Kadın Algısı", Bütün Yönleriyle Yahudilik, Dinler Tarihi Araştırmaları VIII, Ankara: Türkiye Dinler Tarihi Derneği Yayınları, 2012, ss.631-648.

GÜRKAN, Salime Leyla, "Yahudilikte Kadın" (Ed. Saliha Okur Gümrükçüoğlu), Kadem, İstanbul, 2021, ss.6-20.

GÜRSU, Nevber, "Kumaş", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C.26, Ankara, 2002, ss.367-370.

GÜZEL, Şehmus, "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Toplumsal Değişim ve Kadın", Tanzimat'tan Cumhuriyete Türkiye Ansiklopedisi, C.III-IV, İletişim Yay., İstanbul, 1985, ss.858-864.

GÜZEL, Şehmus, "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e İşçi Hareketi ve Grevler", Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi, C.III-IV, İletişim Yay., İstanbul, 1985, ss.803-830.

HARMAN, Ömer Faruk, "Hristiyanlıkta Kadın Algısı", Türkiye Diyanet Vakfı Kadın Faaliyetleri Merkezi Kur'ân ve Kadın Sempozyumu, Ankara, 4-5 Haziran 2010, ss.56-70.

HAZAN, Laurence A., "İzmir'de Yahudi Okulları", İzmir'de Yahudiler: Antik Smyrna'dan Günümüze (Ed. Sarit Bonfil, Siren Bora, Gila Erbeş), 1.b., Gözlem Yay., İstanbul, 2022, ss.125-127.

HAZAN, Laurence A., "Habif ve Polakolar: Ticarette İzmir'in Önde Gelen İki Ailesi", İzmir'de Yahudiler: Antik Smyrna'dan Günümüze, (Ed. Sarit Bonfil, Siren Bora, Gila Erbeş), 1.b., Gözlem Yay., İstanbul, 2022, ss.168.

IŞIN, Ekrem, "19.yy'da Modernleşme ve Gündelik Hayat", Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi, C.2, İletişim Yay., İstanbul, 1985, ss.538-563.

IŞIN, Ekrem, "Tanzimat, Kadın ve Gündelik Hayat", Tarih ve Toplum, S.51, Mart 1988, ss.22-27.

İMRE, Meryem ve AKBAŞ, Kevser G., "Sadberk Hanım Müzesi Koleksiyonundan Örneklerle Osmanlı Dönemi Kadın Ayakkabı Tasarımları Üzerine Tespitler", Sanat ve Tasarım Araştırmaları Dergisi, C.1, S.1, 2020, ss.73-89.

KAHRAMAN, Âlim, "Nevsâl-i Milli", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C.33, Ankara, 2007, ss.62-63.

KANNER, Efi, "Son Osmanlı Dönemi'nde Rum Milletinde Kadın Haklarıyla İlgili Görüşler", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce, Feminizm, C.10, 1.b, İletişim Yay., İstanbul, 2020, ss.43-55.

KANNER, Efi, "Kadınların Vesayetten Kurtulmasına Karşı Çıkan Bir Rum Kadın Münevver: Kornilia Preveziotou (1878-1964)", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce, Feminizm, C.10, 1.b., İletişim Yay., İstanbul, 2020, ss.46-49.

KARACA, Şahika, "Öncü Bir Kadın Yazar Emine Semiye'nin Kaleminden İslamiyet'te Feminizm", Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, C.21, S.2, 2012, ss.269-280.

KARAKOÇ, Eren "İskit Türklerine Kadınların Önemi", Akadmik Bakış Dergisi, S.61, Mayıs-Haziran 2017, ss.522-532.

KARAKIŞLA, Yavuz Selim, "Hanımlara Mahsus Gazeteye İmtiyaz Verilmesi (1895)", Toplumsal Tarih, C.13, S.75, 2000, ss.41-45.

KARTAL, Yasemin A. ve AKSOY, Tuğba, "Tarihten Günümüze Ebelik Eğitimine ve Mesleğine Kısa Bir Bakış", Erciyes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi, S.30, 2021, ss.98-102.

KAVUNCU, Muallâ, "Osmanlılarda Aile ve Kadın", Dini Araştırmalar, C.2, S.4, 1999, ss.143-168.

KENANOĞLU, M. Macit, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Gayrimüslimlerin Eğitimi Üzerine", Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi, C.6, S.12, 2008, ss.181-205.

KENANOĞLU, M. Macit, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Dinlerarası İlişkiler (14-20. Yüzyıllar)", Milel ve Nihal, C.6, S.2, Mayıs-Ağustos 2009, ss.103-164.

KHARATIN, Albert, "Ortaçağ'dan Tanzimat Dönemi'ne Kadar İzmir ve Ege Bölgesindeki Ermeniler", Tarihî Kentler ve Ermeniler: İzmir (Ed.Richard G. Hovannisian), Aras Yay., 2018, ss.65-92.

KİREMİTÇİYAN, Teni, "Arşiv Belgelerine Göre Hasköy'ün Günümüze Ulaşamayan Ermeni Eğitim Yapıları", Sanat Tarihi Yıllığı - Journal of Art History, S.29, 2020, ss.145-169.

KOÇ, Hüsniye, "Nigâr Hanım'ın Günlüklerinde Benlik İnşâsı: Geç Osmanlı Dönemi'nde Kadın Özneyi Yazmak", İstanbul Üniversitesi Türk Dili Edebiyatı Dergisi, C.60, S.2, 2020, ss.669-718.

KOÇU, Reşat Ekrem, "Avrat Pazarı", İstanbul Ansiklopedisi, C.3, İstanbul, 1960, ss.1356-1357.

KUDRET, Cevdet, "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türk Edebiyatı", Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi, C.2, İletişim Yay., İstanbul, 1985, ss.388-408.

KURAN, Neslihan, "Haskala'nın Yahudi Eğitimine Etkisi: Alliance Israelite Universelle ve Toplumsal Dönüşüm (İstanbul AIU Okulları Örneği ile)", Milel Ve Nihal, C.9, S.2. 2009, ss.323-341.

LEVENT, Zeynel, "Geç Osmanlı Dönemi'nde Kadınların İstihbarat Memurluklarında İstihdamı Girişimi", Journal of Universal History Studies, C.5, S.1, 2022, ss.14-31.

LIAZOS, Nikolaos, "Batılılaşma Dönemi'nde İstanbul'da Rum Cemaati'nin Eğitimi", Humanıtas (Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi), C.9, S.17, 2021, ss.301-320.

LINTON, Marisa, "Women as Spectators and Participants in the French Revolution", https://www.academia.edu/ ss. 405-417, (E.T. 30.01.2023)

MİLDANOĞLU, Zakarya, "Şekilden şekle giren' ve handan hana göçen bir Dzağig", Agos, 24 Eylül 2016.

MORALI, Berna "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Roman" Tanzimat'tan Cumhuriyete Türkiye Ansiklopedisi, C.2, İletişim Yay., İstanbul, 1985, ss.409-420.

NICHANIAN, Marc, "Zabel Yesayan, woman and witness, or the truth of the mask", New Perspectives on Turkey, S.42, 2010, ss.31-53.

ÖRNEK, Serdar, "Amerikada Kadın Haklarının Gelişimi", Kosbed, S.29, 2015, ss.105-129.

ÖZCAN, Abdülkadir, "Hatun", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C.16, Ankara, 1997, ss.499-500.

ÖZCAN, Emine S., "İskitlerden Bâciyan-ı Rûm'a, Türk Kadınının Dönüşen Yaşam Tarzı", Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, S. 29, Güz 2018, ss.169-183.

ÖZDEMİR, Gamze Y., "Ekmek ve Gül: Güvencesiz Çalışan Kadınların Sağlığı", Türk Tabipleri Birliği Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi, S.37, 2010, ss.9-13.

ÖZTÜRK, Cemil, "Üsküdar Kız Sanayi Mektebi (1890-1928)", Üsküdar Sempozyumu Bildirileri 12-13 Mart 2004, C.1, İstanbul, Mart 2005, ss.237-248.

ÖZTÜRK, Zerrin Ayşe, "Uluslararası Siyasette ve Karar Alma Mekanizmalarında Kadın", Ege Srtatejik Araştırmalar Dergisi, C.3, S.1, 2012, ss.1-33.

PARLA, Jale, "Kadın Eleştirisi Neyi Gerçekleştirdi?", Kadınlar Dile Düşerse Edebiyat ve Toplumsal Cinsiyet (Der. Sibel Irzık ve Jale Parla), 4.b., İletişim Yay., İstanbul, 2011, ss.15-33.

RAUF YEKTA, "Memleketimizin Hayat-ı San'atında Bir Ziya'-ı Elim: Müfide Kadri Hanım", Şehbal, 28 Eylül 1912.

ROWE, Victoria, "Sorunun Temel Çözümü Eğitimdedir: Sibil" Bir Adalet Feryadı Osmanlı'dan Türkiye'ye Beş Ermeni Feminist Yazar 1862-1933, (Der. Lerna Ekmekçioğlu-Melissa Bilal), 1.b., Aras Yay., İstanbul, 2006, ss.117-147.

ROWE, Victoria, "Önce Anneler, Gerçek Kız Kardeşler ve Sırpuhi Düsap", Bir Adalet Feryadı Osmanlı'dan Türkiye'ye Beş Ermeni Feminist Yazar 1862-1933, (Der. Lerna Ekmekçioğlu-Melissa Bilal), 1.b., Aras Yay., İstanbul, 2006, ss.37-84.

SARI, Nil, "Osmanlı Sağlık Hayatında Kadının Yeri", Yeni Tıp Tarihi Araştırmaları, S.2-3, İstanbul, 1996/1997, ss.11-64.

SİVRİ, Gizem, "Osmanlı'da Kadın Mahkûm Olmak: Kadınları Mahkûm Etme ve Denetleme Pratikleri Üzerine Bir Değerlendirme (1840-1919)", Toplumsal Tarih, S.283, 2017, ss.84-91.

SLEDZIEWSKI, Elisabeth G., "Dönüm Noktası Olarak Fransız Devrimi", Kadınların Tarihi: Devrimden Dünya Savaşına Feminizmin Ortaya Çıkışı C.IV (Çev. Ahmet Fethi), Türkiye İş Bankası Kültür Yay., İstanbul, 2005, ss.39-51.

SOMEL, Selçuk Akşin, "Osmanlı Modernleşme Dönemi'nde Kız Eğitimi", Kebikeç, S.10, 2000, ss.223-238.

SÖNMEZ, Mahmut, "Ayetler Işığında İslam'ın Kadına Verdiği Değer", Uluslararası İslam ve Kadın Çalıştayı, Iğdır, 9 Haziran 2018, ss.511-529.

SUNAY, Serap, "Bir Sultan İki Merasim: Saliha Sultan'ın Doğumu ve Düğünü", Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi, S.44, İstanbul, 2020, ss.139-182.

SÜMER, Mehmet, "Osmanlı'da Bir Azınlık Yazarı: Zabel Asadur ve Kadın Sorununa Bakış", düsbet (Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi), S.25, 2020, ss.1-10.

ŞANAL, Mustafa, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Kız Öğretmen Okullarında Görev Yapan Kadın İdareci ve Öğretmenler İle Okuttukları Dersler", Belleten, C.68, S.253, Ankara, 2004, ss.649-670.

ŞANAL, Mustafa, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Kız Öğretmen Okulunun (Dârülmuallimât), Kuruluşu, Okutulan Dersler ve Kapatılışı (1870–1924)", OTAM (Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi), S. 26, Ankara, 2009, ss.221-244.

ŞERMET, Sevim K., "Tanzimat Dönemi'nde Feminizmin Masculin Anlatısı Ahmet Mitat Efendi ve Bend-i Mahsus Feminizm", Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türkoloji Dergisi, C.23, S.1, 2019, ss. 45-63.

TAĞMAT, Çağla D., "İstanbul'da Sosyo-Kültürel Helenizm'in Temsilcisi Bir Cemiyet: "Syllogos"(1861-1923)", Tarihin Peşinde (Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi), S.13, 2015, ss.101-128.

TAYILGA, Gamze ve DEMİRARSLAN, Sibel, "Camilerde Kadınlar Mahfili ve Diğer Özelleştirilmiş Mekân İhtiyaçları: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Örneği", Türk ve İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi, S.26, 2020, ss.42-64.

TEKELİ, İlhan, "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Eğitim Sistemindeki Değişmeler", Tanzimat'tan Cumhuriyete Türkiye Ansiklopedisi, C.2, İletişim Yay., İstanbul, 1985, ss.456-475.

TEKİN, Zeki ve GÖKSEL, Enes, "II. Abdülhamid İstanbulu'nda Yabancı Okullara Genel Bakış", Journal of History Culture and Art Reserch, C.6, S.3, 2017, ss.318-336.

TEKİR, Hürü S., "Osmanlı Devleti ve Kültür Coğrafyasında Sütannelik", Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S.24, 2019, ss.709-730.

TEZCAN, Hülya, "Ferace", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C.12, Ankara, 1995, ss.349-350.

TOSKA, Zehra, "Çağdaş Türk Kadını Kimliğinin Oluşumunda İlk Aşama Tanzimat Kadını", Tarih ve Toplum, C.21, S.124, 1994, ss.5-12.

TOPALLI, Elvan, "Örnekten Resim: Hasan Rıza, Müfide Kadri, Tevfik Fikret'in Resimlerinden Örnekler", MSGSÜ Sosyal Bilimler Dergisi, C.1, S.23, 2021, ss.394-419.

TOPRAK, Zafer, "Osmanlı Devleti'nde Para ve Bankacılık", Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi, C.3, İletişim Yay., İstanbul, 1985, ss.760-770.

TUTSAK, Sadiye, "Osmanlı Devleti'nde Son Dönemde Uşak'ta Halıcılığın Makineleşme Süreci", Belleten, C.71, S.260, 2007, ss.65-98.

TÜRKER, Orhan, "Günümüzden Yüzyıl Önce Yunanlı Kadının Ev İdaresi ve Görgü Kuralları Kitabı", Tarih ve Toplum, C.35, S.207, 2001, ss.163-165.

UĞURCAN, Sema, "Osmanlı Türk Romanında Kadın Tipleri", Türklük Araştırmaları Dergisi, S.11, 2002, ss.117-126.

UĞURCAN, Sema, "Makbule Lemân Hayatı, Şahsiyeti, Eserleri", Türklük Araştırmaları Dergisi, S.6, 1991, ss.331- 408.

USLU, Mehmet Fatih, "Osmanlı'da Modern Ermenice Edebiyatının Ana Hatları", Notos, S.55, (2015/2016), ss.22-26.

ÜNAL, Gülnihal, "Batı-Dışı Modernlik Kavramı Bağlamında Kanto", Online Journal Of Music Sciences, C.2, S.3, 2017, ss.247-269.

ÜNAL, Neslihan, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Yahudi Kadınları", TOD/Tarih Okulu Dergisi, S.29, Mart 2017, ss.153-179.

WALBY, Sylvia, "Kadın ve Ulus", Vatan, Millet ve Kadınlar (Der. Ayşe Gül Altınay), 6.b., İletişim Yay., 2016, ss.35-63.

YANAROCAK, Sara, "Diaspora Yahudileri", Şalom, 5 Kasım 2008.

YILDIRIM, Ergün, "Osmanlı Toplumunda Kadınların Kamusal Alan Etkinliği ve Avrat Pazarı", Kadın Çalışmaları Dergisi, C.1, S.1, 2006, ss.24-29.

YILDIRIM, Kadri, "II. Abdülhamid Dönemi İstanbul'unda İşçi Hareketi", Osmanlı İstanbul'u I (I. Uluslararası Osmanlı İstanbul'u Sempozyumu Bildirileri), (Ed. Feridun M. Emecen, Emrah Safa Gürkan), İstanbul, 2014, ss.311-323.

YILMAZ, Ayfer, "Halide Edib'de Kadın Hakları", Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Türkoloji Dergisi, C.20, S.1, 2013, ss.119-134.

YUMUL, Arus, "19. Yüzyıl Osmanlı Toplumunda Ermeni Kadını", Toplumsal Tarih, S.42, 1997, ss.15-18.

YUMUL, Arus, ve BALİ, Rıfat N., "Ermeni ve Yahudi Cemaatlerinde Siyasal Düşünceler", Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: Cumhuriyet'e Devreden Düşünce Mirası Tanzimat ve Meşrutiyet'in Birikimi, C.1, İletişim Yay., İstanbul, 2009, ss.362-366.

ZABEL ASADUR, "Milletperver Kadınlar", Feminizm Kitabı: Osmanlı'dan 21. Yüzyıla Seçme Metinler, (Haz. Hülya Osmanağaoğlu), 1.b., Dipnot Yay., Ankara, 2015, ss.100-103.

ZORBA, Hatice A., "Muhadderât ve Etfâle Mahsus Bir Osmanlı Dergisi: Âyîne", Folklor/Edebiyat Dergisi (Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi), S.3, 2018, ss.155-170.

5-ANSİKLOPEDİLER

İstanbul Ansiklopedisi

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi

Türkler

6-TEZLER

AKDAĞ, Çiğdem Tuğba, "Kadın Dergilerinde (1869-1927) Kadın Modernleşmesi", Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Kayseri, 2015.

AKSU, Ayşe, "Amerikalı Misyonerlerin Osmanlı Anadolu'sundaki Eğitim Faaliyetleri ve Bunun Osmanlı Toplum Yapısına Etkileri (1820-1900)", Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, 2010.

ALACI, Beral, "Cumhuriyet Halk Partisi ve Kadın 1923-1980", Dokuz Eylül Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İzmir, 2014.

ALİMDAR, Selçuk, "XIX. Yüzyıldan İtibaren Osmanlı Devleti'nde Batı Müziği'nin Benimsenmesi ve Toplumsal Sonuçları", İstanbul Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, 2011.

ALKAN, Halil, "Geoge Eliot'ın Middlemarch, Sarah Grad'ın Cennetlik İkizler ve George Moore'un Esther Waters Romanlarında Kadının Konumunun Psikanalitik Liberal Feminizm Yaklaşımıyla İncelenmesi", Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara, 2018.

ALTINSOY, Burak, "Osmanlı Devleti'nde Tütün Kaçakçılığına Karşı Bir Örgütlenme: Reji Kolcuları ve Uygulamaları", Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Bursa, 2021.

ALTUNBAŞ, Sevda, "Halit Ziya Uşaklıgil'in Romanlarında Kadın ve Kadın Eğitimi", Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 2007.

AŞA, H. Emel, "1928'e Kadar Türk Kadın Mecmuaları", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 1989.

AYDIN, Mehmet Akif, "Osmanlılarda Aile Hukuku Alanındaki Gelişmeler ve Hukuk-ı Aile Kararnamesi (XIX. ve XX. Asır)", İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yakınçağ ve Türkiye Cumhuriyeti Tarihi Kürsüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, 1981.

BULUŞ, Abdülkadir, "Osmanlı Yekstil Sanayii Hereke Fabrikası", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, 2000.

ÇORBACI, Osman Kâmil, Azınlık Örgün Eğitim Kurumlarında Cumhuriyet Sonrası Din Eğitimi ve Müfredatları: İstanbul Ermeni Okulları Örneği", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstisüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, 2022.

DEMİR, Zekiye, "Modern ve Postmodern Feminist Akımlar", Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kırıkkale, 1996.

DOĞAN, Nejla, "İkinci Abdülhamid Dönemi'nde Selanik'te Gayrimüslim ve Müslim Tebaada Kadınların Eğitimi: Karşılaştırmalı Bir Analiz", Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 2015.

ERDEM, Yasemin T., "II. Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Kızların Eğitimi", Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, 2007.

ERKAN, Pınar, "Tanzimat'tan Cumhuriyete Galata-Şişli Güzergâhındaki Gayrimüslim Cemaat Okulları", İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, 2009.

ESEYAN, Markar, "20. Yüzyıla Girerken Ermeni Edebiyatında Modernite, Yeni Burjuvazi ve Sınıfsal Çatışmalar", İstanbul Bilgi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2010.

GÜRGÜL, Dilek Kübra, II. Meşrutiyet Döneminde Karamanlıca Bir Basın Organı: Aktis Mecmuası (1913-1915), İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2018.

GÜNDÜZ, Feryal S., "Osmanlı Devleti'nde İstanbul'da Kadınlara Hizmet İçin Açılan Hastane ve Klinikler", İstanbul Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 1999.

KARACA, Şahika, "Emine Semiye: Hayatı-Fikir Dünyası-Sanatı-Eserleri", Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Kayseri, 2010.

KAYMAZ, Kadriye, "İlk Türk Kadın Yazarlarından Emine Semiye Hanım: Hayatı ve Eserleri", Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2008.

KOLÇAK, Özgür, "Osmanlılarda Bir Küçük Sanayi Örneği: Selanik Çuha Dokumacılığı (1500-1650)", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2005.

KIRKPINAR, Leyla, "Türkiye'de Toplumsal Değişme ve Kadın", Dokuz Eylül Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İzmir, 1998.

KIZILKAN, Ayşe Özdemir, "Osmanlı'da Kadın Hapishaneleri ve Kadın Mahkûmlar (1839-1922)", Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Isparta, 2011.

KURTULUŞ, Meriç, "Osmanlı Şiirinin Modernleşme Sürecinde Kadının Doğuşu: Nigâr Hanım'ın Şiirlerinde Dişil Söylem Üretimi", Bilkent Üniversitesi Ekonomi ve Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2011.

KÜÇÜKGÖRMEN, Gülcan C., "Halide Edib Adıvar'ın Romanlarında Kadın ve Kadın Eğitimi", Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İzmir, 2010.

ÖZEÇOĞLU, Halil, "Modernleşme Sürecinde İzmir'de Müslim ve Gayrimüslimlerin Eğitimine Karşılaştırmalı Bir Yaklaşım (1856-1908)", Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İzmir, 2009.

PÜRMÜSLÜ, Nazan, "Osmanlıdan 1950'ye Türk Kadın Haklarının Ve Statüsünün Gelişi Süreci", Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Elazığ, 2020.

SARI, Gülşah, "Gülistan İsmet ve Hanımlara Mahsus Gazetedeki Faaliyetleri", Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kocaeli, 2019.

ŞEYDA, Arzu, "Hanımlara Mahsus Gazete (101-200)", Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Erzurum, 2003.

TAĞMAT, Çağla Derya, "İstanbul'da Helenizm: Sosyo-Kültürel Örgütlenmeler (1908-1922)", Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara, 2015.

TERZİ, Berna, "Halit Ziya Uşaklıgil'in Roman Kahramanlarında Kültürel ve Ahlâkî Bocalama", Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2017.

TOPCAN, Özlem, "Yahudilik ve Hristiyanlık Din Geleneklerinde Toplumsal Cinsiyet (Geleneksel Dinler Otoritesine Feminist Bakış)", Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2010.

TÜRKELİ, Yadigâr, "Tanzimat'tan Sonra Türkçede Roman Tercümeleri (1860-1928)", Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2005.

USTA, Yeliz, "Meşrutiyet Dönemi'nde Sosyal Yardım Cemiyetleri ve Faaliyetleri (1908-1918)", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, 2016.

YILDIRIM, Kadir, "Osmanlı Çalışma Hayatında İşçi Örgütlenmesi ve İşçi Hareketlerinin Gelişimi (1870-1922)", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, 2011.

YURDAKUL, Sabahat, "Çalışan Kadınların Korunması (Avrupa Topluluğu ve Türkiye Boyurlarıyla)", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, 1994

YÜKSELBABA, Ülker, "Habermas'da Kamusal Alan/Özel Alan Ayrımı", İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul, 2008.

7- ELEKTRONİK KAYNAKLAR

https://www.academia.edu Naim A. Güleryüz, "Türk Yahudi Basını'nda Öncü Yedi Gazeteci Yaşamları ve Eserler" (E.T. 20.08.2022).

https://www.academia.edu Marisa Linton, "Women asSpectators and Participants in the French Revolution" (E.T. 30.01.2023).

https://www.anayasa.gov.tr/ 1876 Kânûn-ı Esâsî, (E.T. 23.07.2022).

https://www.ayk.gov.tr//wp-content/uploads/2015/01/KURNAZ-Şefika Şefika Kurnaz, "Osmanlı Kadın Hareketinin Öncü İsimlerinden Emine Semiye'nin Siyasal Portresi", (E.T.11.04.2023).

https: //www.biyografya.com/biyografi/6821 Fatma Makbule Lemân (E.T.07.07.2023).

https://www.britannica.com/biography/Mary-Wollstonecraft Mary Wollstonecraft (E.T. 01.02.2023).

https://cdn.istanbul.edu.tr/ Ali Arslan, "Osmanlı'da Rum Basını",(E.T.20.08.2022).

https://dspace.ankara.edu.tr/Güzin Dino'nun makalesi (E.T. 01.07.2022).

http: //www.ekitaprojesi.com/ Gizel Ender Hazan, Hazan Aile Ağacı: Aaron de Yosef Hazan ve İzmir Yahudileri (1600-2000), 2015. (E.T. 06.08.2022).

https: //guides.loc.gov/ Théroigne De Mericourt (E.T.01.02.2023).

https://www.houshamadyan.org/tur/ada/kuzey-ve-gueney amerika/arslanyanberberyan-arsivi-usa.html Yozgat 1907 Şınorhig Berberyan ve Arakel Arakelyan'ın düğünü (E.T. 06.08.2022).

https://www.houshamadyan.org/tur/ada/kuzey-ve-gueney-amerika /asikyanigneciyanbakalyanbohcelyan 1904'te Adana'da Ermeni Kız Öğrenciler (E.T. 06.08.2022).

https://www.houshamadyan.org/tur/ada/kuzey-ve-gueney amerika/asikyanigneciyanbakalyanbohcelyan-3-usa.html Peruz Süzmeyan (E.T. 06.08.2022).

https://www.houshamadyan.org/tur/haritalar/halepvilayeti/urfa/ekonomi/trades.html, Urfa'da Ermeni kadınlar ve kızlar işlemecilik yaparken (E.T.06.08.2022).

https://www.houshamadyan.org/tur/haritalar/bitlis-vilayeti/mushkaza/mushyerelozellikler/mushsharkilar.html Muş Ovası iki Türk kızı, (E.T. 06.08.2022).

https://www.houshamadyan.org/tur/haritalar/van-vilayeti.htmlVan: Gakavyan ailesi: Pamuktan iplik hazırlama esnasında, (E.T.06.08.2022).

https://www.houshamadyan.org/tur/ada/tuerkiye/bahaduryanaltun Vartuhi Bahaduryan'a ait gelinlik. 1911 (E.T. 06.08.2022).

https://www.houshamadyan.org/tur/haritalar/bitlis-vilayeti/mushkaza/mushyerelozellikler/mutfak.html Muş Ovası, Ermeni kadınları (E.T. 06.08.2022)

https://www.houshamadyan.org/tur/haritalar/adana-vilayeti/hacin/ekonomi/zanaatlar.html Hacın'lı kadınlar halı dokuma esnasında (E.T.06.08.2022).

https://www.houshamadyan.org/tur/ada/kuzey-ve-gueney-amerika/avo-gazal-arsivi-1890'lar, Şahinyan ailesinin kadın ve kızları, Sivas (E.T. 06.08.2022).

http://www.istanbulkadinmuzesi.org/ Gitar Dergisi (E.T. 30.11.2022).

http://www.istanbulkadinmuzesi.org/elbis-gesaratsyan Elbis Gesaratsyan (E.T. 02.07.2023).

http://istanbulkadinmuzesi.org/sair-nigar Şair Nigâr Hanım (E.T. 02.07.2023).

http://www.istanbulkadinmuzesi.org/fatma-aliye-hanim-topuz Fatma Aliye Hanım (E.T. 02.07.2023).

http://www.istanbulkadinmuzesi.org/leyla-saz Leyla Saz Hanım (E.T.07.07.2023).

http://www.istanbulkadinmuzesi.org/mufide-kadri Müfide Kadri Hanım (E.T.07.07.2023).

http://www.istanbulkadinmuzesi.org/elbis-gesaratsyan Elbis Gesaratsyan (E.T.02.07.2023).

http://www.istanbulkadinmuzesi.org/mufide-kadri Ayşe Sıdıka Hanım (E.T.02.07.2023).

http://www.knjizenstvo.rs/en/journals/2012 Katerina Dalakoura, Challenging Education in the Ottoman Greek Female Journals (1845-1907): a Declining Feminist Discourse, (E.T. 18.04.2023).

http://www.knjizenstvo.rs/en/journals/2012 Kypseli/Petek Dergisi, (E.T.18.04.2023).

http://www.knjizenstvo.rs/en/journals/2012 Evridika Dergisi (E.T. 18.04.2023).

http://www.knjizenstvo.rs/en/journals/2012 Bosporis/Vosporis (E.T. 18.04.2023).

https://www.loc.gov/ Osman Hamdi Bey Elbise-i Osmaniye (E.T. 11.08.2022).

https://www.loc.gov/resource/cph.3b27694/ Eyüp Rüştiyesi (E.T. 11.08.2022).

https://www.loc.gov/resource/cph.3b27698/ Üsküdar Kız Sanayi Mektebi, (E.T.20.07.2023)

https://www.loc.gov/item/2003677088/ Türk kadını (Turkish woman, full-length portrait, seated, facing front, holding paraso (E.T. 11.08.2022).

https://www.loc.gov.resource/ppmsca.04414/ Türk kadını (E.T. 11.08.2022).

https://www.loc.gov/resource/gdcmassbookdig.stories Fransız Devriminde kadınlar (E.T. 01.02.2023).

https://www.loc.gov/item/2004666923/ Taşradaki kadın giysisi (E.T. 20.07.2023).

https://www.loc.gov/resource/cph.3g11731/ İstanbul'daki kadın dış mekân giysisi (E.T. 20.07.2023).

https://www.loc.gov/resource/cph.3b28190/ Dârülmuallimat (E.T. 20.09.2023).

https://www.loc.gov/item/2022641582/ İğ eğiren (ayaktaki kadın), yün çırpan (en öndeki kadın) Harput Eyaleti, Osmanlı İmparatorluğu, 1885, Melikian, K.S. (Kazar Sarkis) (E.T. 20.07.2023).

https://www.loc.gov/resource/cph.3g11846/ Osmanlı kadınları (1): Kurdish woman from the area of Yuzgat (Yozgat); (2): wife of a Christian artisan of Angora (Ankara); and (3): wife of a Muslim artisan of Angora (E.T.20.07.2023).

https://www.loc.gov/resource/cph.3g11820/ Ermeni Gelin (E.T. 20.07.2023).

https://www.loc.gov/resource/ppmsca.22251/ Milas'ta Lahitin yanında bir kadın ve kız çocuğu.(E.T. 05.09.2022).

https://www.loc.gov/resource/cph.3g11658/ Hasköy Kadın Hastanesi Verem Servisi (E.T. 05.09.2023).

https://scienceetbiencommun.pressbooks.pub/ Olypes de Gouges (E.T. 01.02.2023).

http://www.turkiyeermenileripatrikligi.org/site/jamanak-gunluk-gazete-basin/ Jamanak Gazetesi (E.T. 04.05.2023).

Kürtler ve Ermeniler

Prof. Dr. Bekir Biçer

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1879
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Eylül 2025

ISBN: 978-625-396-571-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
BİÇER, Bekir
Kürtler ve Ermeniler

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Dizgi Ofset
Sertifika No: 48060

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Temel Kaynaklar

Anonim Haçlı Tarihi, Çev. Ergin Ayan, Selenge Yayınları, İstanbul 2013.

Antranik, Dersim Seyahatnamesi, Çev. P. Tomasyan, Aras Yayınları, İstanbul 2022.

Barbaro, Josaphat, Anadolu'ya ve İran'a Seyahat, Çev. T. Gündüz, İstanbul 2009.

Başkumandan Şımbat Vakayınâmesi, (951- 1354), Çev. H. Andreasyan, TTK Ankara 1944.

Bıshop Ukhtanes of Sebastıa, History of The Patriarchs and King of Armenia, Z. Arzoumanian, 1988.

Campanile, R. P. Giuseppe, Kürdistan Tarihi, H. Bucak, Avesta Yayınları, İstanbul 2013.

Ebu Bekir Ahmed b. Fakih el- Hemedâni, Kitabü'l- Büldan, (Neş. M. J. de Goje), Leiden 1885.

el-Belâzuri, Fütuhul- Büldan, Çev. M. Fayda, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2002.

el- İstahri el-Fârisi, *Kitabü'l- Mesâlik vel- Memâlik*, (Tahkik, M. J. De Goje), Leiden 1927.

Gregory Abü'l Faraç, Ebü'l- Faraç Tarihi, Çev. O. R. Doğrul, c. I, TTK Ankara 1999.

İbnü'l- Esir, el- Kâmil fi't-Tarih, (Çev. A. Ağırakça), c. 3, Bahar Yayınları, İstanbul 1986.

İbn Havkal, 10. Asırda İslam Coğrafyası, (Çev. R. Şeşen), Yeditepe, İstanbul 2014.

İbn Miskeveyh, Tecâribü'l – Ümem, Çev. Komisyon, TTK Ankara 2016.

Ksenophon, Annabasis On binlerin Dönüşü, Çev. O. Yarlıgaş, Kabalcı Yay., İstanbul 2011.

Korykoslu Hayton, Doğu Ülkeleri Tarihinin Altın Çağı, Çev. A. T. Özcan, Selenge Yayınları, İstanbul 2015.

Kürdistan Gazetesi, (1898-1902) c. I, II. Haz. Mehmet Emin Bozarslan, Sweden 1991.

Kürdistan Dergisi, Sayı 9, 11 Haziran İstanbul 1919, s. 109, 112.

Lastivertli Aristakes, Bizans ve Türkler Arasında Ermeniler, Çev. E. Öztürk, Urzeni Yayınevi, İstanbul 2020.

Mela Mehmude Bazidi, Kürtlerin Gelenek ve Görenekleri, çev. M. Celali, Nubihar Yayınları, İstanbul 2019.

Mir Möhsün Nevvab, Ermeni Müslüman Çatışması (1905- 1906), Haz. A. Asker- S. B. Ayan, TTK Ankara 2020.

Mesûdi, Mûruc ez- Zeheb, Çev. D. Ahsen Batur, Selenge Yayınları, İstanbul 2004.

Moses Khorenats'i, Hıstory of The Armenians, Translate, R W. Thomsen, Harvard University Pres.

Müverrih Vardan, Türk Fütuhatı Tarihi (889- 1269), Türkçeye çeviren Hrant D. Andreasyan, İstanbul 1937.

Osmanlı Belgelerinde Ermeni İsyanları (1878-1895) I, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Ankara 2008.

P'awstos Buzandac'ı Ermenilerin Tarihi, Robert Bedrosyan, New York, 1985.

Polonyalı Simeon'un Seyahatnâmesi, Çev. Hrant Andreasyan, İstanbul 2013.

Sebeos' History, Robert Bedrosian, New York 1985.

Smbat Sparapet's Chronicle, Translated from Classical Armenian by Robert Bedrosian, New Jersey 2005.

Şerefhan, Şerefname, Çev. M. Emin Bozaslan, Ant Yayınları, İstanbul 1971.

Urfalı Mateos Vakayi-nâmesi, (951- 1136), Çev. Hrand D. Andreasyan, TTK, Ankara 2000.

b) **İnceleme ve Araştırmalar**

Akçam, Taner, Ermenilerin Zorla Müslümanlaştırılması, İletişim Yayınları, İstanbul 2014.

Akçam, Taner, İnsan Hakları ve Ermeni Sorunu, İmge Kitapevi, İstanbul 1999.

Ali Rıza Şeyh Attar, Kürtler, Çev. A. Dursunoğlu, Anka Yayınları, İstanbul 2008.

Aydınkaya, Fırat, Kürt Basınında Ermeniler (1898- 1918) Agos Gazetesi,11.07.2015.

Ayna, Bayram, Kürt- Ermeni İlişkileri, Doktora Tezi, Kahramanmaraş 2018.

Baıbourtıan, Vahan, The Kurds, The Armenıan Questıon, and The Hıstory of Armenıan-Kurdısh Relatıons, Ottowa 2013.

Baluken, Yusuf, Mervâniler Devrinde Cizre, Cizre Sempozyumu, İstanbul 2012.

Batar, Seyran Aktaş, XVI yüzyılda Anadolu'da Ermeniler: Nüfus ve Yerleşme, Ankara 2020.

Breuning, Hans J. Breuning Seyahatnâmesi, (İstanbul 1579), Çev, S. Noyan, İstanbul 2020.

Bozan, Oktay, Diyarbakır Vilayetinde Ermeniler ve Ermeni Olayları (1878- 1920), Doktora Tezi, Elâzığ 2012.

Cansız, Demet, II. Meşrutiyetten I. Dünya Savaşına Kürt -Ermeni İlişkileri, Doktora Tezi, İstanbul 2019.

Çaykıran, Güzin, Erzurum, Van, Bitlis Vilayetlerinde Kürt-Ermeni İlişkileri, Doktora Tezi, Ankara 2020.

Cegerxwin, Hayat Hikâyem, Çev. G. Fincan, Evrensel Basım Yayın, İstanbul 2003.

Cırık, Bülent, Türk- Kürt- Ermeni İlişkileri, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2016.

Çelik, Nihat, XIX. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunda Sason Ermenileri ve Sason Ermeni İsyanları, Yüksek Lisans Tezi, Batman 2016.

Deniz, Ahmet, Şeyh Ubeydullan Nehri'nin Siyasi Faaliyetleri, Yüksek Lisans Tezi, Mardin 2001.

Derviş Hüseyin Hüsnü, Cumhuriyetin İlk Kürt Raporu, Derin Tarih Dergisi, İstanbul 2016.

Doğan, Hamdi, Sason Ermeni İsyanları, Doktora Tezi, Niğde 2000.

Dönmez, Ahmet, Bir İngiliz Konsolosunun Gözünden Kırım Savaşı Sonrası Osmanlı Devleti ve Osmanlılarda Reform Sorunu, İstanbul 2019

Dündar, Fuat, İttihat ve Terakki'nin Müslümanları İskân Politikası, İletişim Yayınları, İstanbul 2002.

Edmonds, C. J., Kürtler Türkler ve Araplar, (Çev. S. Şengül- S. R. Şengül), Avesta Yayınları, İstanbul 2003.

Ersan, Mehmet, Selçuklular Zamanında Anadolu'da Ermeniler, TTK Ankara 2007.

Feroz Ahmad, "İkinci Meşrutiyet Döneminde Meclisler: 1908-1918", G. A. A. Dergisi, 1976.

Gül, Muammer, Orta Çağlarda Doğu ve Güneydoğu Anadolu, BKS Yayınları, İstanbul 2010.

Güneş, Özlem, Cumhuriyetin Kuruluş Yıllarında Kürt-Ermeni İlişkileri, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2009.

Güven, Melek Sarı, XIX. Yüzyılın İkinci Yarısında Kürt-Ermeni İlişkileri, 2020.

Hakan, Sinan, Türkiye Kurulurken Kürtler, İletişim Yayınları, İstanbul 2013.

Halaçoğlu, Yusuf, Ermeni Tehciri ve Gerçekler, TTK Ankara 2001.

Izady, Mehrdad R., Bir El Kitabı Kürtler, Çev. C. Atila, Doz Yayınları, İstanbul 2013.

İvanov, S.M., Sovyet Kürtlerinin Kaderi, Kürt Araştırmaları 2022

Jaideh, Wadie, Kürt Milliyetçiliğinin Tarihi, Çev. İ. Çeken- A. Duman, İletişim Yayınları, İstanbul 2014.

Kazım Karabekir, Kürt Meselesi, Emre Yayınları, İstanbul 2000.

Kazım Karabekir, Ermeni Mezâlimi, Emre Yayınları, İstanbul 2000.

Karacakaya, Recep, "Meclis-i Mebusan Seçimleri ve Ermeniler (1908-1914), Sayı 3, 2003.

Kemal Mazhar Ahmed, I. Dünya Savaşında Kürdistan, Çev. M. Hüseyin, Doz Yayınları İstanbul 1996.

Keleş, Nevzat, Deysem B. İbrahim el-Kürdî, Iğdır Üniv Sos Bil Der, Sayı / No. 14, Nisan 2018: 118-145.

Keleş, Nevzat, Şeddâdiler (951- 1199), Orta Çağ'da Bir Kürt Hanedanı Bilge Kültür Sanat Yayınları İstanbul 2016.

Kevorkıan, Raymond, Ermeni Soykırımı, Çev. A. Taşkent Ekmekçi, İletişim Yayınları İstanbul 2015.

Klein, Janet, Hamidiye Alayları (R. Akman), İletişim Yayınları, İstanbul 2014.

Kirakos Ganjakets'i Ermenilerin Tarihi, Çev. Robert Bedrosyan, New York 1986.

Kırca, Ersin, Kürt-Ermeni Mücadelesi, Journal of History and Future, April 2017.

Kıeser, Hans-Lukas, Iskalanmış Barış, Çev. Atilla Dirim, İstanbul 2005.

Kurt, Hüseyin, Diyarbekir 1915, Kadim Yayınları, Ankara 2020

Lazerev M. S.- Ş. X. Mıhoyan, Kürdistan Tarihi, Çev. İ. Kale, Avesta Yayınları, İstanbul 2010.

Mcdowall, Davıd, A Modern Hıstory of The Kursd, New York, 2004.

M. Emin Zeki Bey, Kürtler ve Kürdistan, Çev. Komisyon, Nubihar Yayınları İstanbul 2011.

Mugerdıthıan, E. Thomas, Kürtleşen Ermeniler, Çev. Kaya Ataberk, T. K. İstanbul 2015.

Moumdjıan, Garabet, Armenıan Kurdishs Relations In the Era of Kurdısh Natıonal Movements (1890- 1930.

Nejat Abdulla, İmparatorluk Sınır ve Aşiret, Çev. M. Aslan, Avesta Yayınları, İstanbul 2009.

Nıkıtıne, Basıl, Kürtler, N. Uğurlu, Örgün Yayınevi, İstanbul 2015.

Noel, E. W. Charles, Kürdistan 1919, Çev. B. Birer, Avesta Yayınları, İstanbul 2010.

Nuri Dersimi, Dersim ve Kürt Millî Mücadelesine Dair Hatıratım (M. Bayrak), Ankara 1992.

Öztürk, Engin, Bizans İmparatorluğu Devrinde Anadolu'da Ermeniler (330 – 641), Yüksek Lisan Tezi, İzmir 2017.

Öğün, Tuncay, Vilayat-ı Şarkiye Mültecileri, (1915- 19239, Babil Yayınları, Ankara 2004.

Ripper, Thomas, Diyarbakır Mervâniler i, Çev. B. Ş. Fırat, Avesta Yayınları, İstanbul 2012.

Sarıkçıoğlu, Melike, İran Arşivlerine Göre Şeyh Ubeydullah İsyanı, S. B. D. c. 3- S. 5, Haziran 2013.

Sasuni, Garo, Kürt Ulusal Hareketleri ve Kürtler ve Ermeniler, Çev. M. Yedkin, Med Yayınları, İstanbul 1992.
Sinno, Abdurrauf, Araplar, Kürtler ve Arnavutlar, Çev. A. Batur, Selenge Yayınları, İstanbul 2011.
Suny, Ronald Grıgor, Ancak Çölde yaşayabilirler, Çev. Ebru Kılıç, Aras Yayınları, İstanbul 2016.
Şahbazyan, Agop, Kürt- Ermeni Tarihi, Çev. Ferit M. Yüksel, Kalan Yayınları Anakara 2002.
Şimşir, Bilal N., İngiliz Belgelerinde Osmanlı Ermenileri (1856-1880), Bilgi Yayınları, İstanbul 1986.
Ulugana, Sedat, Kürt- Ermeni Coğrafyasının Sosyopolitik Dönüşümü, İletişim Yayınları İstanbul 2022.
Tunaya, Tarık Zafer, Türkiye'de Siyasi Partiler, İstanbul 1952.
Tan, Altan, Kürt Sorunu, Timaş Yayınları, İstanbul 2009.
Tarduş, İbrahim, 19. yyda İngiliz Seyahatnâmelerinde Kürtler, Doktora Tezi, Diyarbakır 2020.
Temizgüney, Firdevs, Emval-i Metruke Meselesi, TTK Ankara 2017.
Tomar, Cengiz, Rewadiler, DİA, c. 35, İstanbul 2008.
Türkdoğan, Berna, Türk- Ermeni İlişkileri, Doktora Tezi, Ankara 2006.
Yaz, Arafat, Mervâni Emiri Nasruddevle Ahmed ve Dönemi, Diyarbakır 2019.
Yerasimos, Stefanos, Ermeni Meselesi, 1856-1923, ed. Ersal Yavi, İzmir 2001.
Yinanç, Mükrimin Halil, Türkiye Tarihi, Selçuklular Devri, c. I, TTK Ankara 2013.
Yiner, Abdulnasır Aşiretler Arasındaki Mücadele ve Hamidiye Alayları, JAV Studies, Siirt 2019.
Yüksel, Müfid, Yeni Şafak Gazetesi, 25 Temmuz 2012.

Osmanlı İktisat Düşüncesi

Sosyo-Ekonomik Tarih Denemesi

Osman CENGİZ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1881
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Eylül 2025

ISBN: 978-625-396-554-9
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
CENGİZ, Osman
Osmanlı İktisat Düşüncesi
Sosyo-Ekonomik Tarih Denemesi

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKLAR ve EK OKUMA

Abdullah b. Mübarek, *ez-Zühd ve'r-Rekâik*, I-II, Riyad, 1995

Adıvar, Abdülhak A. (1982). *Osmanlı Türklerinde İlim*, Remzi Kitabevi, İstanbul.

Ágoston Gábor (2011). *Osmanlı Askeri Tarihi*, (Serhat Aslaner, Hatice Çolak Yentürk ile) Bilim ve Sanat Vakfı, İstanbul.

Akdağ, Mustafa. (2010). *Türkiye'nin İktisâdî ve İctimâî Tarihi*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

Akdağ, Mustafa. (1949). "Osmanlı İmparatorluğunun Kuruluş ve İnkişafı Devrinde Türkiye'nin İktisadi Vaziyeti". *BELLETEN* 51, 497-571.

Altınay, A. R. (1328). *Büyük Tarih-i Umûmî*, (I-VI) Agob Matyosyân Matbaası, İstanbul.

Anhegger, Robert- Halil İnalcık (2000). *Kanunname-i Sultânî Ber Mûceb-i Örf-i Osmanî*, Ankara.

Arsal, Sadri M. (2014). *Türk Tarihi ve Hukuk,* Ankara.

Aydın, Mehmet A. (2014). *Osmanlı Devletinde Hukuk ve Adalet*, İstanbul.

Aydüz, Salim (2016). *Osmanlı Biliminin Öncüleri*, Timaş Yayınları, İstanbul.

Baltacı, Cahit. (2005). *XV-XVI. Asırlarda Osmanlı Medreseleri*, (I-II), İFAV, İstanbul.

Bardakoğlu, Ali. (2017). *İslam Işığında Müslümanlığımızla Yüzleşme*, KURAMER, İstanbul.

Barkan, Ömer L. (1975). "Türkiyede Din ve Devlet İlişkilerinin Tarihsel Gelişimi" *Cumhuriyetin 50. Yıldönümü Semineri*, TTK, Ankara.

Barkan, Ömer Lütfi (2013). *Osmanlı İmparatorluğunun Teşekkülü Meselesi*, Yeni Zamanlar Yay., İstanbul.

Barkan, Ömer Lütfi. *Kolonizatör Türk Dervişleri*, Hamle Yayıncılık. İstanbul.

Barnes, John R. (1997) "Osmanlı İmparatorluğu'nda Tarikatlar" *Türkiye Günlüğü*, sy. 45, Mart-Nisan, 113-122.

Beydilli, Kemal (2022). *İki Müteferrika: İbrahim ve Halefi*, Kronik Yayınları, İstanbul.

Bilim, Cahit (2019). *Osmanlı Dış İlişkileri: Sefaretnameler Elçilikler - Anlaşmalar*, Onbir Yayınları, İstanbul.

Bilkan, Ali F. (2016). *Fakihler ve Sofuların Kavgası: 17. Yüzyılda Kadızâdeliler ve Sivasiler*, İstanbul.

Bilkan, Ali F. (2021). *Osmanlı İmparatorluk İdeolojisi: Klasik Dönemde Din, Toplum ve Kültür (1451-1603)*, İletişim Yayınları, İstanbul.

Bloch, Marc (1983). *Feodal Toplum*. Savaş Yayınları, Çev. Mehmet Ali Kılıçbay, İstanbul.

Bostan, İdris (2017). *Osmanlılar ve Deniz,* Küre Yayınları, İstanbul.

Bourdieu, Pierre (1993). *The Field of Cultural Production*. Polity Press. Cambridge.

Braudel, Fernand (1996. *Uygarlıkların Grameri*. İmge Kitabevi, Çev. Mehmet Ali Kılıçbay, İstanbul.

Bruyn, Cornelis (2018). *A Voyage to the Levant,* Gale ECCO.

Bulut, Mehmet. (2010). "Merkantilistler Karşısında İki Osmanlı Düşünürünün İktisadî Yaklaşımları" Birgivî Mehmet Efendi ve Kınalızade Ali Efendi" *Birinci İktisat tarihi Kongresi Tebliğleri -1,* 345-356.

Bursalı Mehmed Tahir (2016). *Osmanlı Müellifleri 1-2*, Türkiye Bilimler Akademisi, Ankara.

Calvin, John (1845). *Institutes of the Christian Religion*, I-II. Edinburgh.

Calvin, John, Kutsal Kitap Hıristiyanlığı, I-III, http://www.presbiteryen.org.

Cengiz Osman (2025). *Osmanlı Teşkilat Düşüncesi*, Çizgi Kitabevi.

Cengiz, Osman (2019). *16. Yüzyıl Osmanlı Düşüncesinin Kaynakları: Çivizâde-Ebüssuûd-Birgivî*, Ketebe Yayınları, İstanbul.

Cengiz, Osman (2022). "16. Yüzyıl Batı Edebiyatı Denemeler'inde Tarih Anlatımı: Montaigne ve Bacon Örnekleri" *Sözün Tarihi Tarihin Sözü: Edebiyat ve Tarih İlişkisi*, FSMVÜ, İstanbul. (623-639).

Cengiz, Osman (2022). *Tarih İdrakinden Kanun İnşasına Osmanlı Hukuk Düşüncesi*, Çizgi Kitapevi, İstanbul.

Cengiz, Osman (2023). "Mikro Tarihe Bir Katkı: Suç ve Günah Kültürünü Besleyen Sosyal Kodlar" Farklı Disiplinler Açısından Şiddet Olgusu ve Çözüm Arayışları, OMÜ Yayınları, Samsun. (95-102).

Cengiz, Osman (2024). "16. Yüzyıl Osmanlı Düşüncesinde İktisadî Faaliyetin Ahlakî Değil Fıkhî Alana Yakınlığı: Kınalızâde ve Halebî Örnekleri". *Osmanlı'da İlm-i Ahlak*, İSAR Yayınları, İstanbul. (401-418).

Cengiz, Osman (2024). "Osmanlı Döneminde Bilim", *Bilim Tarihi* Eğiten Kitap, Ankara. (217-240).

Cengiz, Osman (2024). "Şeyh Bedreddin'in Fıkıh Metinleri ve Osmanlı Hukuk Düşüncesine Katkısı", *Beylikten Cihan Devletine Osmanlılar-2*, TÜBA, Ankara. (77-104).

Cengiz, Osman. (2019) "Osmanlı Medreslerinde Zaman Mekan ve Zihniyet Örgütlenmesi" Mehmet Ali Ünal ile), *Osmanlı Medreseleri: Eğitim, Yönetim, Finans*, Mahya Yayıncılık, 31-80.

Cengiz, Osman. (2019). "Birgivî Metinlerinde Cürcanî Etkisi ve İrfanî Muhteva" *Balıkesirli Bir İslam Alimi İmam Birgivi*, ed. Mehmet Bayyiğit ve diğerleri, Balıkesir. 3/664-680.

Chardin, Jean (2016). *Voyages de Monsieur le Chevalier Chardin en Perse et autres lieux*, Hachette Livre Bnf.

Cici, Recep. (2001). *Osmanlı Dönemi İslâm Hukuku Çalışmaları (Kuruluştan Fâtih Devri Sonuna Kadar),* Arasta Yayınları, Bursa.

Clavijo, Ruy Gonzalez (2019). *Narrative of the Embassy of Ruy Gonzalez de Clavijo to the Court of Timour at Samarcand, A.D. 1403–6*, Wentworth Press.

Curry, John J. (2010). *The Transformation of Muslim Mystical Thought in the Ottoman Empire: The Rise of the Halveti Order 1350–1650*, Edinburgh University Press.

Çelik, Murat (2022). *Clothing norm and attires of the Ottoman İlmiye Class*, Turkish Academy of Sciences, (TÜBA), Ankara.

Çelikel, Bülent. (2013). "Gazâlî'nin Dönemindeki Ulemâya Yönelttiği Eleştiriler" *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi* Cilt 13, Sayı 2, 117-138

Çizakça, Murat. (2017). *İslam Dünyasında Vakıflar*, İngilizce'den terc. Elif Süreyya Genç, Karatay Üniversitesi Yayınları, Konya.

Daniel Panzac (2009). *La Marine Ottoman: De l'apogée à la chute de l'Empire (1572-1923)*, CNRS Éditions, Paris.

Dankoff, R. (2006). *An Ottoman Mentality-The World of Evliya Çelebi*, Brill, Leiden-Boston.

Davutoğlu, A. (1996/1). "İslam Düşünce Geleneğinin Temelleri, Oluşum Süreci ve Yeniden Yorumlanması" *Divan*, 1-44.

Davutoğlu, A. "Genel Dünya Tarihi İçinde Osmanlı'nın Yeri: Metodolojik Meseleler ve Osmanlı Tarihinin Yeniden Yorumlanması" *Osmanlı*, 7/674-680.

Demir, Hande S. (2013/3). "Klasik Dönem Osmanlı Devleti'nde Din-Devlet İlişkilerinin Laiklik, Sekülerizm, Teokrasi ve Din Devleti Sistemleri Kapsamında İncelenmesi" *Ankara Barosu Dergisi*, 271-288.

Deniz, Ergün, *Sabri Fehmi Ülgener'in İktisadi-Felsefi Anlayışı*, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Ankara, 2009.

Deniz, Osman Murat, "John Calvin'nin Teolojisi ve Özgünlüğü Üzerine" Akademik Bakış Dergisi, Sayı: 33 Kasım – Aralık 2012, 1-16

Doğrusöz Nilgün (2012). *18. yüzyıl Osmanlı/Türk Müziği Çalışmaları: Mûsikî Risâleleri (Ankara Milli Kütüphane, 131 numaralı yazma)*. Bilim Kültür ve Sanat Derneği, İstanbul.

Dols, M. (1987). *The Islamic Hospital in the Medieval Islamic World*. Princeton: Princeton University Press.

Durkheim, Emile (2014). *The Division of Labor in Society*, The Free Press. New York.

Düzdağ, M. E. (1983). *Ebussu'ûd Efendi Fetvaları Işığında 16. Asır Türk Hayatı*, İstanbul.

El-Rouayheb, K. (2015). *Islamic Intellectual History in the Seventeenth Century Scholarly Currents in the Ottoman Empire and the Maghreb*, Cambridge University Press.

Emecen, Feridun (2017). *Osmanlı İdarî Teşkilâtının Kaynakları Şehzâde Dîvânı Defterleri : Manisa Şehzâde Sarayı Dîvânı (1544-1594)* (Zekai Mete, Arif Bilgin ile) TÜBA, Türkiye Bilimler Akademisi, Ankara.

Emecen, Feridun. (2011). *Osmanlı Sultanları –I (Bayezid-Yavuz-Kanûnî)*, İSAM, İstanbul.

Emecen, Feridun. (2016). *Osmanlı İmparatorluğunun Kuruluş ve Yükseliş Tarihi*, İş Bankası Yayınları, İstanbul.

Erünsal İsmail (2015). *Osmanlılarda Kütüphaneler ve Kütüphanecilik*, Timaş Yayınları, İstanbul.

Erünsal, İsmail (2019). *Osmanlı Kültür Tarihinin Bilinmeyenleri*, Timaş Yayınları, İstanbul.

Erünsal, İsmail (2021). *Osmanlılarda Kitap Ticareti: Sahaflar ve Kitapçılar*, Timaş Yayyınları, İstanbul.

Evliya Çelebi (2010). *Evliya Çelebi Seyahatnâmesi*. Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

Faroqhi, Suraiya. *The Ottoman Empire and the World Around It*. London: I.B. Tauris & Co Ltd, 2004.

Fazlıoğlu, İhsan (2014). *Akıllı Türk Makul Tarih*, Papersense Yayınları, İstanbul.

Fazlıoğlu, İhsan (2014). *Fuzulî Ne Demek İstedi?: "Işk imiş ne var Âlem'de İlm bir kîl ü kâl imiş ancak"*, Papersense Yayınları, İstanbul.

Fazlıoğlu, İhsan (2014). *Kayıp Halka: İslam-Türk Felsefe-Bilim Tarihinin Anlam Küresi*, Papersense Yayınları, İstanbul.

Fazlıoğlu, İhsan (2014). *Kendini Aramak*, Papersense Yayınları, İstanbul.

Fazlıoğlu, İhsan (2014). *Kendini Bulmak*, Papersense Yayınları, İstanbul.

Fazlıoğlu, İhsan (2017). *Nazarî Ufuk: İslâm-Türk Felsefe-Bilim Tarihinin Zihin Penceresi*, Papersense Yayınları, İstanbul.

Fazlıoğlu, İhsan (2018). *Sözün Eşiğinde*, Papersense Yayınları, İstanbul.

Fazlıoğlu, İhsan (2020). *Aded ile Mikdâr: İslâm-Türk Felsefe-Bilim Tarihi'nin Mathemata Mâ-cerâsı*, Ketebe Yayınları, İstanbul.

Fazlıoğlu, İhsan (2021). *Derin Yapı: İslam-Türk Felsefe-Bilim Tarihinin Kavram Çerçevesi*, Ketebe Yayınları, İstanbul.

Freely, John (2012). *A History of Ottoman Architecture,* Witpress.

Genç, Mehmet (2021). *Osmanlı Ekonomisine Dair Konuşmalar*, (Erol Özvar ile), Ötüken, İstanbul.

Genç, Mehmet (2000). *Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi,* Ötüken, İstanbul.

Gerber, H. (1994). *State, Society and Law in Islam - Ottoman Law in Comparative Perspective*, State University of New York Press.

Görgün, Tahsin (1998). *Sprache, Handlung und Norm : eine Untersuchung zu "Uṣūl al-Fiqh" und "Kitāb as-Siyar" des Šams al-A'imma Muḥammad b. Abī Sahl Aḥmad as-Sarahsī (1009 - 1090 n.C.),* İSAM Yayınları, İstanbul.

Görgün, Tahsin (2008). "Tahsin Görgün ile Modernleşme Çağdaşlaşma ve Batılılaşma Üzerine Söyleşi", *Eskiyeni*, 42-49.

Görgün, Tahsin (2020). *Osmanlı Düşüncesi*, Tire Kitap, İstanbul.

Görgün, Tahsin (2020). *Türkiyede İslami Düşünce Geleneği*, Tire Kitap, İstanbul.

Görgün, Tahsin, "İslam Bilim Tarihi Nasıl Anlaşılabilir? Yöntem Üzerine Bazı Düşünceler", Düzce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9/Özel Sayı, 1-16.

Görgün, Tahsin. (2003). "Osmanlı Düşüncesi Nasıl Anlaşılabilir? –Osmanlı Düşüncesi'nin Araştırılmasında Karşılaşılan Bazı Zorluklar Üzerine-", *Türklük Araştırmaları Dergisi*, sy. 13-14, 29-46.

Gül, Ahmet. (1997). *Osmanlı Medreselerinde Eğitim Öğretim ve Bunlar Arasında Dâru'l-hadîslerin Yeri*, TTK, Ankara.

Güngör, Erol. (1991). *İslam'ın Bugünkü Meseleleri*, İstanbul.

Hanks, Merry E. Wiesner (2012). *Erken Modern Dönemde Avrupa 1450-1789*, terc. Hamit Çalışkan, İstanbul, 255-258

Hazard, Paul (1999). *Batı Düşüncesindeki Büyük Değişme*, terc. Erol Güngör, İstanbul.

Kallek, Cengiz, "Mâverdî" *DİA*, XXVIII, Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul, 2003, 180-186 Kallek, Cengiz, *Asr-ı Saadette Piyasa-Yönetim İlişkisi*, İstanbul, 1997

Hodgson, M. G. S. (1995). *İslam'ın Serüveni: Bir Dünya Medeniyetinde Bilinç ve Tarih*, İz Yayınları, İstanbul.

Huff, Tobby (2012). *Intellectual Curiosity and the Scientific Revolution: A Global Perspective* Cambridge University Press.

Huff, Toby (2017). *The Rise of Early Modern Science: Islam, China and the West*, Cambridge University Press.

İhsanoğlu, Ekmeleddin (2023). *Ottoman Scientific Heritage*, trans. Maryam Patton, Al-Furqān Islamic Heritage Foundation, London.

Imber, Colin. (2004). *Seriattan kanuna Ebussu'ûd ve Osmanlı'da İslami hukuk*, (çev. Murteza Bedir), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.

İhsanoğlu Ekmeleddin (2019). *Medreseler Neydi, Ne Değildi? Osmanlılarda Akli İlimlerin Eğitimi ve Modern Bilimin Girişi*, Kronik Kitap, İstanbul.

İhsanoğlu Ekmeleddin (2022). *Kevâkib-i Seb'a: Yedi Gezegen Fransız Aynasında Osmanlı Kültürü*, Türkiye Bilimler Akademisi, Ankara.

İhsanoğlu Ekmeleddin (2022). *Osmanlı Modernleşmesinde İlk Adımlar: Teknoloji, Bilim ve Eğitim,* Ötüken, İstanbul.

İhsanoğlu, Ekmeleddin (1997-2008), *Osmanlı Bilim Literatürü Tarihi*, IRCICA Yayınları, İstanbul.

İhsanoğlu, Ekmeleddin (2003). *Osmanlılar ve Bilim: Kaynaklar Işığında Bir Keşif*, Nesil Yayınları, İstanbul.

İhsanoğlu, Ekmeleddin (2017). *Osmanlı Bilim Mirası 1-2*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

İkbal, Muhammed. (2008). *İslam Düşüncesi*, der. Çev. Yusuf Kaplan, İstanbul.

İnalcık, Halil (2009). *Devlet-i Aliyye-Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-I*, İstanbul.

İnalcık, Halil (2009). *Osmanlı İmparatorluğu Toplum ve Ekonomi*, İstanbul.

İnalcık, Halil (2000). *Osmanlı İmparatorluğunun Ekonomik ve Sosyal Tarihi-I*, Eren Yayıncılık, İstanbul.

İnalcık, Halil (2014). *Devlet-i Aliyye-Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar-II*, İstanbul.

İnalcık, Halil (1951). "'Osmanlı İmparatorluğunun Kuruluş ve İnkişafı Devrinde Türkiye'nin İktisadi Vaziyeti' Üzerinde Bir Tetkik Münasebetiyle". *BELLETEN* 15/60, 629-684.

İnançer, Ömer T. (1999). "Osmanlı Mûsikîsi Tarihinde Tasavvuf Mûsikîsine Bir Bakış", *Osmanlı,* Yeni Türkiye Yayınları, 10/677-690.

İstanbul Kadı Sicilleri Üsküdar Mahkemesi 1 Numaralı Sicil, 2010). ed. Coşkun Yılmaz, İstanbul.

İzgi, Cevat. (2021). *Osmanlı Medreselerinde İlim*, Küre Yayınları, İstanbul.

Kaçar, Mustafa (ed.)(2023). *1773-1909 Dönemi Mühendislik ve Mimarlığın Gelişimi 1-3,* İTÜ Yayınvevi, İstanbul.

Kafadar, Cemal. (2014). "Osmanlı Tarihinde Gerileme Meselesi" *Osmanlı Tarihini Yeniden Yazmak*, Haz. Mustafa Armağan, İstanbul.

Kahya, Esin (2004). *Osmanlı'da Bilim ve Eğitim*, Nobel Yayınları, Ankara.

Kalaycı, Mehmet. (2017). *Tarihsel Süreçte Eş'arîlik-Mâtürîdîlik İlişkisi*, Ankara.

Karamustafa, Ahmet T. (2017). *Tasavvufun Oluşumu*, çev. Nagihan Doğan, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

Katip Çelebi (2001). *Mîzânül-Hak fî İhtiyâri'l-Ehakk*, sadeleştirenler: Süleyman Uludağ-Mustafa Kara, İstanbul.

Kazancıgil Aykut (2003). *Osmanlı'da Bilim ve Teknoloji*, İstanbul: Timaş Yayınları, İstanbul.

Kılıç, Mahmud E. (2014). *Sûfî ve Şiir: Osmanlı Tasavvuf Şiirinin Poetikası*, İstanbul.

Kılnalızâde, Ali Çelebi (2007). *Ahlâk-I Alâî*, Haz. Mustafa Koç, İstanbul.

Kırkoğlu, R. Hakan (2017). *Sultan ve Müneccimi: 18. Yüzyıl Osmanlı Sarayında İlm-i Nücûm*, çev. Saadet Özen, Doğan Kitap, İstanbul.

Konuk, Ahmed A. (2014). *Fusûsü'l-Hikem Tercüme ve Şerhi*, İFAV, İstanbul.

Köprülü, Mehmed. F. (2012). *Anadolu'da İslamiyet*, Akçağ Yayınları, Ankara,.

Köprülü, Mehmed. F. (2004). *Bizans Müesseselerinin Osmanlı Müesseselerine Tesiri,* Ankara.

Köprülü, Mehmed. F. (2005). *İslam ve Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları ve Vakıf Müessesesi,* Akçağ Yayınları, Ankara.

Köprülü, Mehmed. F. (2013). *Osmanlı İmparatorluğunun Kuruluşu*, Akçağ Yayınları, Ankara.

Kutlu, Sönmez. (2018). *Türkler ve İslam Tasavvuru*, İSAM, Ankara.

Kündeyi, Fatma Zehra, *Ülgener'de Din ve Kapitalizm*, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Afyon, 2009

Mâverdî *Ebu'l-Hasan Ali b. Muhammed,* (2008). *Edebü'd-dünyâ ve'd-dîn*, Beyrut.

Mekkî Ebû Tâlib, (1999). *Kûtu'l-kulûb*, I-IV, terc. Muharrem Tan, İstanbul.

Mez, Adam (2000). *Onuncu Yüzyılda İslam Medeniyeti*, terc. Salih Şaban, İstanbul.

Miri Shefer-Mossensohn (2018). *Osmanlı'da Bilim: Kültürel Yaratı ve Bilgi Alışverişi*, Çev. Kübra Oğuz, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

Morrison, Robert (2009). *The Scientific Legacy of the Ottoman Empire*, Pickering & Chatto.

Necipoğlu, Gülru (2017). *Sinan Çağı: Osmanlı İmparatorluğu'nda Mimari Kültür*, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

Ocak, Ahmet Y. (2011). *Osmanlı Sufiliğine Bakışlar*, Timaş Yayınları, İstanbul.

Ocak, Ahmet Y. (2012). *Yeniçağlar Anadolu'sunda İslam'ın Ayak İzleri: Osmanlı Dönemi*, Kitap Yayınevi, İstanbul.

Ocak, Ahmet Y.(2014). *Ortaçağlar Anadolu'sunda İslam'ın Ayak İzleri Selçuklu Dönemi*, Kitap Yayınevi, İstanbul.

Ortaylı, İ. (1999). "Osmanlı Barışı" *Türkiye Günlüğü*, Sayı 58, Kasım-Aralık, 12-17.

Ortaylı, İ. (2016). *Hukuk ve İdare Adamı Olarak Osmanlı Devleti'nde Kadı*, İstanbul.

Osmanlı Bilim Literatürü Tarihi Genel İndeksi/History of Ottoman scientific literature cumulative index (2011). Ekmeleddin İhsanoğlu (Editor), Research Centre for Islamic History, Art, and Culture, IRCICA, İstanbul.

Osmanlı Toplumunda Tasavvuf ve Sufiler, (2014). haz. Ahmet Yaşar Ocak, *TTK*, Ankara.

Osmanlı. 7, (Düşünce), Güler Eren, Kemal Çiçek, Halil İnalcık, Cem Oğuz (ed.) Yeni Türkiye Yayınları (1-12), Ankara, 1999.

Osmanlı. 8, (Bilim), Güler Eren, Kemal Çiçek, Halil İnalcık, Cem Oğuz (ed.) Yeni Türkiye Yayınları (1-12), Ankara, 1999.

Osmanlı'da İlm-i Ahlak (2024). ed. Ömer Türker, Elvin Aliyev, İsar Yayınları, İstanbul.

Osmanlı'da İlm-i Fıkıh, Alimler, Eserler, Meseleler, (2017). İsar Yayınları, İstanbul.

Osmanlı'da İlm-i Kelam: Alimler, Eserler, Meseleler, (2016). ed. Osman Demir vd. İsar Yaynları, İstanbul.

Osmanlı'da Felsefe, Tasavvuf ve Bilim (2016). Ed. Fuat Aydın, Mükerrem Bedizel Aydın, Mahya Yayınları, İstanbul.

Öngören, Reşat. (2000). *Osmanlılarda Tasavvuf Anadolu'da Sûfiler, Devlet ve Ulemâ*, İstanbul.

Öz, Mehmet. (1999). "Klasik Dönem Osmanlı siyasî Düşüncesi: Tarihi Temeller ve Ana İlkeler", *İslâmi Araştırmalar Dergisi*, Cilt: 12, Sayı 1, 27-33.

Özbilgen, Erol (2010). *Bütün Yönleriyle Osmanlı (Âdâb-ı Osmâniyye : Devlet, kurumlar, toplum, şehir, aile, birey, bilim, sanat, kültür, ticaret, sanayi, teknoloji*, İz Yayıncılık, İstanbul.

Özdal, Ahmet (2019). *Ortaçağ İslam Dünyasında Ekonomik Ekosistem*, Timaş Yayınları, İstanbul.

Özel, Ahmet. (1990). *Hanefî Fıkıh Âlimleri*, TDV Yayınları, Ankara.

Özkiraz, Ahmet, *Sabri F. Ülgener'de Zihniyet Analizi*, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sosyoloji Anabilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara, 1999

Özkul, Osman (2022/1) "Başhoca Tâmânîzade Hüseyin Rıfkı Efendi'nin Osmanlı Mühendislik Eğitimine Katkıları" *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* Yıl: XV. 33-43.

Pakalın, Mehmet Z. (1983). *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, (I-III) MEB, İstanbul.

Pamuk, Şevket (2019). *Osmanlı-Türkiye İktisadî Tarihi (1500-1914)*, İletişim Yayınları, İstanbul.

Pamuk, Şevket (2018). *Osmanlı İmpataorluğunda Paranın Tarihi*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

Peirce, Leslie. (2012). *Harem-i Hümayun-Osmanlı İmparatorluğu'nda Hükümdarlık ve Kadınlar*, (çev. Ayşe Berktay), Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul.

Popper, Karl. (2008). *Diyalektik Materyalizm Adı Verilen Nifak Teorisinin Eleştirisi: Tarihsiciliğin Sefaleti*, (çev. Sabri Orman), İstanbul.

Proudhon, Pierre-Joseph, *Mülkiyet nedir?*, terc. Vedat Gülşen Üretürk, İstanbul, 1969 SAYAR, Ahmet Güner "Prof. Dr. Sabr. F. Ülgener Hayatı ve Eserlerine Dair Özet Bir Sergileme" İş Ahlak Dergisi, İGİAD 2008, Cilt 1, Say 1, 123 136.

Ragab, Ahmed (2015). *The Medieval Islamic Hospital*, Cambridge University Press.

Said, Edward. (2014). *Şarkiyatçılık-Batının Şark Anlayışları*, (çev. Berna Ülner), İstanbul.

Saliba, George (1994). *A History of Arabic Astronomy: Planetary Theories during the Golden Age of Islam*, NYU Press.

Saliba, George, *Islamic Science and the Making of the European Renaissance*, MIT Press, 2007.

Sariyannis, M. (2015). *Ottoman Political Thought up to The Tanzimat: A Concise History*, Foundation for Research and Technology-Hellas–Institute for Mediterranean Studies Rethymno.

Sayar, Ahmet Güner (2013). *Osmanlı İktisat Düşüncesinin Çağdaşlaşması*, Ötüken, İstanbul.

Sayar, Ahmet Güner, *Bir İktisatçının Entelektüel Portresi: Sabri F.Ülgener*, İstanbul, 2007 Serahsî, Şemsüleimme, *el-Mebsût*, I-XXX, Beyrut, 1993

Sayılı, Aydın (1999), *Bilim Tarihi*, Gündoğan Yay., Ankara.

Subev Orlin (2006). *İbrahim Müteferrika ya da İlk Osmanlı Matbaa Serüveni, 1726-1746,* Yeditepe, İstanbul.

Şahin, Lütfü, *Sabri Fehmi Ülgener'in Ekonomi Politik Anlayışı ve Türk Düşüncesine Katkıları*, Gazi Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2009

Şeker, Fatih M. (2013). *Osmanlı İslam Tasavvuru*, Dergah Yayınları, İstanbul.

Şeker, Fatih M. (2015). *Selçuklu Türklerinin İslam Tasavvuru*, Dergah Yayınları, İstanbul.

Şeybânî, Muhammed b. Hasan (1993). *Kitâbü'l-Kesb İslam İktisadında Helal Kazanç*, terc. Mustafa Baktır, İstanbul.

Tabakoğlu Ahmet (2012). *Türkiye İktisat Tarihi,* Dergah Yayınları, İstanbul.

Tabakoğlu, Ahmet (2016). *Osmanlı Malî Tarihi*, Dergah Yayınları, İstanbul.

Tamdoğan, Nazime (2024/3) "Osmanlı'da 19.Yüzyılda Yurtdışına Öğrenci Gönderilmesi Bağlamında Modernleşme", *Darüşşifa İslam Tıp Tarihi Araştırmaları Dergisi*, (1), 28-55.

Tarakçı, Muhammet, "Kalvinizm'de Kader Anlayışı" Uludağ Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: 19, Sayı: 2, 2010, s. 93-119.

Taşköprîzâde, Ahmed bin Muslihuddin Mustafa, *Mevzûâtu'l-ulûm*, I-II, İkdam Matbaası, Dersaâdet, 1313.

Taşköprüden İstanbula Osmanlı Bilim Tarihinde Taşköprülüzadeler: Osmanlı Bilim Tarihinde Taşköprülüzadeler Sempozyumu, (2006). Taşköprü Belediyesi : T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, Kastamonu.

Taşköprülüzâde Ahmed Efendi (2019). *Eş-Şekâiku'n-Nu'mâniyye fî ulemâi'd-devleti'l-Osmâniyye* Haz. Muhammet Hekimoğlu, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, İstanbul.

Teoriden pratiğe Osmanlı'da Bilim (2022). Mükerrem Bedizel Aydın (Editor), Büşra Çakmaktaş (Editor) Paradigma Akademi, İstanbul.

Tezcan, Baki. "II. Osman Örneğinde İlerlemeci Tarih ve Osmanlı Tarih Yazıcılığı" *Osmanlı*, 7/658-668.

The Great Ottoman-Turkish Civilisation (1-4), Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2000.

Topdemir, Hüseyin Gazi (2013). *Işığın Öyküsü: Mitolojiden Matematiğe Işık Kuramlarının Tarihsel Gelişimi,* TÜBİTAK Yayınları, Ankara.

Topdemir, Hüseyin Gazi (2014). *Modern Optiğin Kurucusu: İbni'l Heysem: Hayatı, Eserleri ve Teorileri,* Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara.

Topdemir, Hüseyin Gazi (2019). *Bilim Tarihi ve Felsefesi*, (Yavuz Unat ile) Pegem Akademi Yayıncılık, İstanbul.

Unat, Yavuz (2013). *İlk Çağlardan Günümüze Astronomi Tarihi*, Nobel Akademi Yayıncılık, İstanbul.

Unat, Yavuz (2017). *Ortaçağ İslam Dünyasında Bilim ve Teknik*, Latus Yayun Grubu.

Uzunçarşılı, İsmail H. (2014). *Osmanlı Devletinin İlmiye Teşkilatı*, *TTK*, Ankara.

Uzunçarşılı, İsmail H. (2015). *Osmanlı Tarihi,* (I-VI) TTK, Ankara.

Ülgener, Sabri Fehmi (2006). *İktisadi Çözülmenin Ahlak ve Zihniyet Dünyası*, İstanbul.

Ülgener, Sabri Fehmi (2006). *Makaleler*, İstanbul.

Ülgener, Sabri Fehmi (2006). *Tarihte Darlık Buhranları*, İstanbul.

Ülgener, Sabri Fehmi (2006). *Zihniyet Aydınlar ve İzm'ler*, İstanbul.

Ülgener, Sabri Fehmi (2006). *Zihniyet ve Din - İslam Tasavvuf ve Çözülme Devri İktisat Ahlakı*, İstanbul.

Ünal, Mehmet Ali (1999). *Tarihçi Gözüyle Olaylar ve Türkiye*, Isparta.

Ünal Mehmet Ali (2020). "Evliya Çelebi'nin İran Elçilikleri" *Dr. Kemal Daşçıoğluna Vefa Kitabı* (Ankara: Pegem Akademi Yayınları,787-842.

Ünal, Mehmet A. (2010). *Osmanlı Müesseseleri Tarihi*, Fakülte Yayınları, Isparta.

Ünal, Mehmet A. (2011). *Osmanlı Tarih Sözlüğü*, Paradigma Yayınları, İstanbul.

Ünal, Mehmet A. (2012). *Osmanlı Sosyal ve Ekonomik Tarihi*, Paradigma, İstanbul.

Ünal, Mehmet A. (2016). "Osmanlı Medeniyetinin İçe Kapanması ve Batı Karşısında Savunmaya Geçmesi", *Osmanlı'da Siyaset ve Diplomasi*, OSAMER, İstanbul.

Ünal, Mehmet A. (2024). *Osmanlı Araştırmaları İçin Kılavuz: Kavramlar, Kurumlar, ve Terimler*, *TÜBA*, Ankara.

Ünal, Mehmet A. "Osmanlı Devleti'nde Merkezî Otorite ve Taşra Teşkilatı" *Osmanlı*, 6/111-122.

Yavuz, Sefer, Sabri F. Ülgener'e Göre "Din - İktisat Ahlakı" ilişkisi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, Ankara, 2002.

ÇAĞDAŞLAŞAN OSMANLI EĞİTİMİ ÜZERİNE SEÇİLMİŞ YAZILAR

Editör
Hasan Ali ÇAKMAK

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1877
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Eylül 2025

ISBN: 978-625-396-613-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editör
ÇAKMAK, Hasan Ali
ÇAĞDAŞLAŞAN
OSMANLI EĞİTİMİ ÜZERİNE
SEÇİLMİŞ YAZILAR

Kapak Görseli: https://nek.istanbul.edu.tr/ekos/FOTOGRAF/779-34---0050.jpg
(Bir Dönem Maarif Nazırlığı ve Darülfünun'a Ev Sahipliği Yapan Basın Müzesi)

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

OSMANLI DEVLETİ'NDE MODERNLEŞME HAREKETLERİ SÜRECİNDE BİR MAARİF NAZIRI: MÜNİF PAŞA ve TASAVVURLARI

Fatma ERTEN

Kaynakça

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi[1]
Bâb-ı Âlî Evrak Odası (BEO)
Dahiliye Nezâreti Sicill-i Ahvâl Komisyonu Defterleri (DH.SAİD.d)
Dahiliye Mektubî Kalemi (DH.MKT)
Hariciye Nezâreti Mektubî Kalemi (HR.MKT)
Hazîne-i Hâssa İrâdeleri (HH.İ)
İrâde Dahiliye (İ.DH)
İrâde Dosya Usulü (İ.DUİT)
İrâde Hariciye (İ.HR)
İrâde Hususi (İ.HUS)
İrâde Meclis-i Mahsus (İ.MMS)
İrâde Şura-yı Devlet (İ.ŞD)
İrâde Maârif (İ.MF)
Mâbeyn-i Hümâyûn İrâdeleri (MB.İ)
Maârif Nezâreti Mektubî Kalemi (MF.MKT)
Maârif Nezâreti Tedrisât-ı İbtidâiye Kalemi (MF.İBT)
Sadâret Divan Kalemi Evrakı (A.DVN)
Sadâret Divan Kalemi Mukavelenameler (A.DVN,MKL)
Sadâret Mektubî Mühimme Kalemi Evrakı (A.MKT.MHM)
Sadâret Umûm Vilâyât Evrakı (A.MKT.UM)
Şûrâ-yı Devlet (Ş.D.)
Yıldız Arzuhal Jurnal (Y.PRK.AZJ)
Yıldız Başkitabet Dairesi Maruzatı (Y.PRK.BŞK)
Yıldız Elçilik, Şehbenderlik ve Ataşemiliterlik (Y.PRK.EŞA)
Yıldız Esas Evrakı (Y.EE)
Yıldız Esas Evrakı Mütenevvi Mâruzât (Y.MTV)
Yıldız Hariciye Maruzatı (Y.PRK.HR)
Yıldız Hususi Maruzat (Y.A.HUS)
Yıldız Maârif Nezâreti Maruzatı (Y.PRK.MF)
Yıldız Resmi Maruzat (Y.A.RES)

Kaynak Eserler, Araştırma ve İncelemeler

Ahmed Lûtfî Efendi. *Ahmed Lûtfî Efendi Tarihi*, C. IX, (Yay.: Münir Aktepe), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul 1984.

Ali Fuad. Münif Paşa, *TOEM*, Yeni Seri 4. sayı, 1-16.

Akyıldız, Ali. *Osmanlı Merkez Bürokrasisi (1836- 1856)*, Timaş Yayınları, İstanbul 2018.

Akyıldız, Ali. "Mekteb-i Mülkiyye", *TDVİA*, C. EK-2, 238-240.

Budak, Ali. *Münif Paşa (Batılılaşma Sürecinde Çok Yönlü Bir Osmanlı Aydını)*, Bilge Kültür Sanat Yayıncılık, İstanbul 2004.

[1] Referans bilgileri makalenin içerisinde gösterilmiştir.

Budak, Ali. *Batılılaşma ve Türk Edebiyatı, Lale Devri'nden Tanzimat'a Yenileşme*, Bilge Kültür Sanat, Yayıncılık, İstanbul 2018.

Cunbur, Müjgân. "Münif Paşa Lâyihası ve Değerlendirmesi", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, Cilt 2, Sayı 2 (1964), s. 223-231.

Çakmak, Hasan Ali. *Bâbıâli'de Bir Ömür: Mehmed Esad Safvet Paşa*, Timaş Akademi, İstanbul 2023.

Ebuzziya Tevfik, "*Münif Paşa*", Yeni Tasvir-i Efkâr, İstanbul 1910.

Erdoğan, Ayşenur. "*Hamidiye Ticaret Mektebi*", Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2016.

Erten, Fatma. *Bir Tanzimat Dönemi Bürokratı Ahmed Kemal Paşa'nın Osmanlı Devleti Dış Politikasındaki Rolü*, Filiz Kitabevi, İstanbul 2023.

Işıl, Yeşim. *Bir Aydınlanma Hareketi Olarak Mecmua-i Fünûn*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 1986.

Keklik, Ebubekir. "Turuk ve Maâbir Mektebi ve İlk Nizamnamesi (1862)" *KÜLLİYAT Osmanlı Araştırmaları Dergisi*, Sayı 17 (2022), s. 219-236.

Mahmud Cevad İbnü'ş- Şeyh Nâfî, *Maârif-i Umûmiye Nezâreti Tarihçe-i Teşkilât ve İcrâât*ı, MEB Yay., Ankara 2002.

Ortaylı, İlber. *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*, Timaş Yayınları, İstanbul 2011.

Özgül, M. Kayahan. *Münif Paşa*, Ankara: Elips Kitap, 2005.

Tanpınar, Ahmet Hamdi. *XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi*, Çağlayan Kitabevi, İstanbul 1988, 7. Baskı.

Süreli Yayınlar[2]

Maarif Risalesi.

Mecmûa-i Ebuzziya.

Mecmûa-i Fûnun.

Takvim-i Vekayi.

Tanin.

Vakit.

[2] Referans bilgileri makalenin içerisinde gösterilmiştir.

BİR İNGİLİZ İŞ ADAMININ GÖZÜYLE 1860'LI YILLARDA OSMANLI MAARİFİ

Hasan Ali ÇAKMAK

Kaynakça

1- Arşiv Kaynakları

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Daire Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA)

Sadaret Mektûbî Kalemi Mühimme Evrakı (A.MKT.MHM), 297/72.

Hariciye Mektûbî Kalemi Evrakı (HR.MKT), 428/19.

2- Tetkik ve Telif Eserler

Abdülhak Hâmid'in Hatıraları, haz. İnci Enginun, Dergâh Yayınları, İstanbul 1994.

Adıtatar, Funda. *İzmir İngiliz Konsolosluğu ve Siyasi Faaliyetleri (1878-1914)*, Dokuz Eylül Üniversitesi, Yayımlanmamış Doktora Tezi, İzmir 2011.

Aksüt, Ali Kemali. *Sultan Azizin Mısır ve Avrupa Seyahati*, Ahmed Sait Matbaası, İstanbul 1944.

Al, Hüseyin. *Uluslararası Sermaye ve Osmanlı Maliyesi*, Osmanlı Bankası Arşiv ve Araştırma Merkezi, İstanbul 2007.

Altıntaş, Zeynep. "1890 Yılına Kadar Osmanlı Arşiv Belgelerine Göre Ermeni Sorununun Ortaya Çıkışında İngiltere'nin Rolü", *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı 1, 2005, s. 150-183.

Antonin du Velay, *Essai sur l'histoire financière de la Turquie*, haz. Arthur Rousseau, Paris 1903.

Atabek, Reşat. *Masonluk Üzerine*, Mimar Sinan Yayınları, İstanbul 1994.

Arıcan, Hasan. *Bornova Köşkleri Gezginler ve Anılar*, Tepekule Kitaplığı Yayınları, İzmir 2003.

Aydın, Mithat. *Bulgarlar ve Ermeniler Arasında Amerikan Misyonerleri*, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2008

Clarke, Hyde. *The Imperial Ottoman Smyrna&Aidin Railway: its position and prospects*, Koehler Brothers, Constantinople 1861.

Clarke, Hyde. "On Public Instruction in Turkey," *Journal of the Statistical Society of London*, Vol: 30, No: 4, December 1867, s. 502-534.

Cobb, Elvan. *Railways Crossings: Encounters in Ottoman Lands*, Cornell University, Yayımlanmamış Doktora Tezi, New York 2018.

Çakmak, Hasan Ali, "Fransa Maarif Nazırı Victor Duruy ve Osmanlı Devleti'nde Maarif-i Umumiye Hareketi", *Osmanlı'da Modernleşen Eğitim Üzerine Yazılar*, Detay Yayıncılık, Ankara 2024, s. 225-238.

Damlıbağ, Fatih. *Osmanlı Devleti'nde İhracat İçin Pamuk Üretimi (1860-1870)*, Mimar Sinan Üniversitesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2007.

Davison, Roderic H. *Nineteenth Century Ottoman Diplomacy* and *Reforms*, The ISIS Press, İstanbul 1999.

Demir, Rabia. "İzmir'de İlk İngilizler: Konsolosluk, Tüccarlar ve Ticaret (1600-1669)", *Çaka Bey'den Günümüze İzmir*, ed. Turan Gökçe ve Hüseyin Çalış, İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Yayınları, İzmir 2022, II/1011-1034.

Demir Görür, Emel. "Zirai Teşvik: Osmanlı Devleti'nde Pamuk Üretimini Arttırma Teşebbüsleri", *Tarih İncelemeleri Dergisi*, Sayı 2, 2023, s. 497-522.

Kasap, Sevilay. *Sergi-i Umumî-i Osmanî*, 1863, Marmara Üniversitesi, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2003.

Kaya, Gülşah. "Amerikan İç Savaşı'nın Türk Pamuk Ziraatına Etkileri (1861-1865)", *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, Sayı 4, 2022, s. 1401-1417.

Kocabaş, Rezan. "Müzecilik Hareketi ve İlk Müze Okulunun Açılışı", *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi*, Sayı 21, 1969, s. 74-78.

Kurmuş, Orhan. *Emperyalizmin Türkiye'ye Girişi*, Yordam Kitap, İstanbul 2008.

Moore, N. Hudson. *The Old Clock Book*, William Heinmann, London 1912.

Paksoy, İ. Günay. "Bazı Belgeler Işığında Osmanlı Devleti'nin Kültür Mirası Politikası Üzerine Düşünceler", *Osman Hamdi Bey ve Dönemi*, haz. Zeynep Rona, Tarih Vakfı, İstanbul 1993, s. 201-221.

Solovyev, Alexandra. "The Smyrna Mail and the Construction of British Levantine Identitiy in Ottoman Izmir", *Levantines of the Ottoman World: communities, identities and cultures*, ed. Erik Blackthorne-O'Barr and Burhan Çağlar, Ibn Haldun Press, İstanbul 2023, s. 163-193.

Tiryaki, Rüştü Murat. *Freemasonry in the Ottoman Lands: a Transnational History*, İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara 2022.

Yıldırım, Zeki. *Geçmişten Günümüze Masonluk Tarihi*, Kalipso Yayınları, İstanbul 2010.

3. Süreli Yayınlar

Southampton Herald, 30 Ağustos 1882, s. 1.

The Era, 27 Ekim 1861, s. 15.

The Glasgow Herald, 20 Ekim 1875, s. 6.

The Levant Herald, 3 Ağustos 1867, s. 1-3.

The Masonic Mirror and American Keystone, 15 Şubat 1860, s. 81; 22 Şubat 1860, s. 92; 28 Mart 1860, s. 154; 28 Mart 1860, s. 154.

The Morning Post, 4 Mart 1895, s. 6; 4 Mayıs 1863, s. 2.

The Smyrna Mail, 7 Ekim 1862, s. 3; 23 Aralık 1862, s. 1; 6 Ocak 1863, s. 3; 27 Ocak 1863, s. 4; 17 Mart 1863, s. 3; 5 Mayıs 1863, s. 4; 1 Eylül 1863, s. 3; 19 Mayıs 1863, s. 3; 14 Mayıs 1864, s. 3.

Tasvir-i Efkâr, 8 Kasım 1863, 26 Ca 1280, s. 1.

4. İnternet Kaynakları

Wilson, David. "Hyde Clarke (1815-1895)", https://www.levantineheritage.com/pdf/Hyde-Clarke-by-D-Wilson-2015.pdf, son erişim tarihi: 2.07.2025.

https://collection.sciencemuseumgroup.org.uk/people/ap25348/clarke-henry-hyde, son erişim tarihi: 2.07.2025.

ISLAHA MUHTAÇ BİR ASKERÎ EĞİTİM KURUMU ve İYİLEŞTİRİLMESİNE YÖNELİK ÇABALAR: HAKKI PAŞA ile KOLAĞASI MEHMET HİKMET BEY'İN BAHRİYE MEKTEBİ RAPORU

Mehmet KORKMAZ

Kaynakça

Arşiv Belgeleri

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA)

Yıldız Perakende Başkitabet Maruzatı (Y.PRK.BŞK). 24/1.

Deniz Tarihi Arşivi (DTA) Bahriye Nezareti (BN.) 661/26430.

Telif Eserler

Çoker, Fahri, *Bahriye Mektebimiz* (*Deniz Harp Okulu ve Lisesi)*, Dz.K.K. Basımevi, Ankara 1973.

Korkmaz, Mehmet, "Bahriye Müze ve Kütüphane İdaresi'nin Kurucu Müdürü Mehmet Hikmet (Salahor) Paşa (1863-1934): Hayatı, Askerî Faaliyetleri ve Eserleri", *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, sayı 43, İstanbul 2020, s. 109-154.

Korkmaz, Mehmet, "II. Abdülhamid Döneminde Bahriye Mektebi'nde Eğitim Reformuna Yönelik Starcke Paşa'nın Islahat Layihası", *Türk Askerî Eğitim ve Öğretim Tarihi Sempozyumu Bildirileri*, c. 2, MSÜ Yayınları, İstanbul 2022, s. 155-171.

Korkmaz, Mehmet, *Bahriye Mektebi'nde Bir Jön Türk Muhiddin Atayiğit ve II. Abdülhamid Dönemi Bahriye Mektebi Hatıraları*, Büyüyenay Yayınları, İstanbul 2023.

Korkmaz, Mehmet, "Mekteb-i Bahriye", *Türk Maarif Ansiklopedisi*, c. 4, Türkiye Maarif Vakfı ve TÜBA Yayınları, Ankara 2024, s. 390-393.

Kurtaran, Muhammet Sebahattin, "II. Abdülhamid Döneminde Mekâtib-i Askeriye-i Bahriye Talimatnâmesi Işığında Mekteb-i Bahriye'de Eğitim ve Öğretim", *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları Dergisi*, Sayı 46 (2024), s. 73-107.

Safvet, "1264'te Mekteb-i Bahriye", *Bahriyemiz Tarihinden Filasalar*, Matbaa-i Bahriye, [İstanbul] 1329, s. 19-20.

Süreli Yayınlar

Ceride-i Bahriye, 26 Teşrin-i sâni 1307, Sayı 66.

İkdam, 14 Mart 1314.

Salnâme-i Bahrî, Matbaa-i Bahriye, İstanbul, 1307.

Tercüman-ı Hakikat, 12 Teşrin-i Sâni 1307.

MÜHENDİSHANE'NİN ISLAHI/İHYASI: MÜHENDİSHANE-İ BERRÎ-İ HÜMAYUN NAZIRI BEKİR PAŞA'NIN FAALİYETLERİ (1847-1850)

Pınar Çevik AZAP

Kaynakça

Arşiv Kaynakları

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Osmanlı Arşivi (BOA)

Cevdet Askerîye (C.AS), 889/38244

Hatt-ı Hümayun (HAT), 1646/1

İrade Dahiliye (İ.DH), 147/7635, 203/11620, 556/38712

İrade Meclis-i Vala (İ.MVL), 102/2239, 151/4310

Kamil Kepeci Defterleri (KK.d), 4723

Maliye Nezareti Masarifat Defterleri (ML. MSF. d.), 4015

Sadaret Divan Kalemi Evrakı (A.}DVN), 47/99

Sadaret Mektubi Kalemi Evrakı (A.}MKT), 221/46, 237/78

Sadaret Mektubi Kalemi Nezaret ve Devair Evrakı (A.}MKT.NZD), 98/82

Sadaret Mektubî Meclis-i Vala Evrakı (A.}MKT.MVL), 52/10

Sadaret Mektubî Mühimme Kalemi Evrakı (A.}MKT.MHM), 13/80

Sadaret Teşrifat Kalemi Evrakı (A.}TŞF), 6_A/62, 6/63

Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi Evrakı (TS.MA.e.), 67/6

İstanbul Üniversitesi, Nadir Eserler Kütüphanesi, II. Abdülhamid Fotoğraf Koleksiyonu (İÜ.NEKYA)

90865-3, 91031-20.

Araştırma Eserler

Ahmed Muhtar Paşa, *Osmanlı Topçuları*, haz. Ahmet Köç, İdeal Kültür Yayıncılık, İstanbul 2013.

Beydilli, Kemal, "Mühendishane-i Berri-i Hümayun", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, C 31, İstanbul 2006.

Beydilli, Kemal, *Türk Bilim ve Matbaacılık Tarihinde Mühendishane, Mühendishane Matbaası ve Kütüphanesi (1777-1826*), Eren Yayınları, İstanbul 1995.

Çeçen, Kazım, "Hendese-i Mülkiyye Mektebi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi,* C 17, İstanbul 1998.

Dölen, Emre, "Mühendislik Eğitimi", *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Türkiye Ansiklopedisi*, C 2, İletişim Yayınları, İstanbul 1985.

Ergin, Osman Nuri, *Türkiye Maarif Tarihi*, C 1-2, Eser Matbaası, İstanbul 1977.

Kaçar, Mustafa, Zorlu, Tuncay ve diğerleri, *İstanbul Teknik Üniversitesi ve Mühendislik Tarihimiz*, ed. Mehmet Karaca, İstanbul 2012.

Mehmed Esad, *Mirat-ı Mühendishane-i Berri-i Hümayun*, Karabet Matbaası, İstanbul 1312.

Shaw, Stanford J, *Eski ve Yeni Arasında Sultan III. Selim Yönetiminde Osmanlı İmparatorluğu*, çev. Hür Güldü, Kapı Yayınları, İstanbul 2008.

HALKİ'DE BİR MODERN MEKTEP: HEYBELİADA ORHAN GAZİ NUMUNE MEKTEBİ

Eralp Yaşar AZAP

Kaynakça

Arşiv Belgeleri

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA)

Maarif Nezareti İstanbul Maarif Müdiriyeti (MF. İMF), 135/16; 135/44; 234/3; 231/99; 164/59; 93/30; 93/31; 119/38; 119/43; 53/32; 53/56; 66/43; 93/102; 98/61; 214/90; 96/56; 118/108; 110/32; 205/98; 206/82; 206/104; 134/91; 140/86; 83/62; 95/83; 211/61; 191/40; 212/9; 212/66; 213/65; 145/49; 145/81; 143/50; 223/16; 223/35; 70/59; 95/73; 95/11; 96/67; 143/24; 108/93; 64/10; 103/19; 99/43; 122/16; 129/110; 176/127; 147/19; 147/108; 122/90; 227/66; 239/63.

Maarif Nezareti Tedrisat-ı İbtidaiyye Kalemi (MF. İBT), 637/7; 655/81; 657/20; 657/65; 657/94; 695/10.

Araştırma ve İnceleme Eserler

Akyüz, Yahya, *Türk Eğitim Tarihi (Başlangıçtan 1993'e)*, Kültür Koleji Yayınları, İstanbul 1994.

Alkan, Mehmet Ö., "Osmanlı İmparatorluğu'nda Eğitim ve Eğitim İstatistikleri 1839-1924", *Osmanlı Devleti'nde Bilgi ve İstatistik*, Derleyenler: Halil İnalcık-Şevket Pamuk, Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü, Ankara 2000, s. 125-146.

Alkan, Mehmet Öznur, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Modernleşme ve Eğitim", *TALİD*, 6/12, 2008, s. 9-84.

Çakmak, Hasan Ali, "Fransa Maarif Nazırı Victor Duruy ve Osmanlı Devleti'nde Maarif-i Umumiye Hareketi", *Osmanlı'da Modernleşen Eğitim Üzerine Yazılar*, ed. Zafer Tangülü, Detay Yayıncılık, Ankara 2024, s. 225-238.

Ergin, Osman Nuri, *Türkiye Maarif Tarihi*, C 1-2, Eser Matbaası, İstanbul 1977.

Gündüz, Mustafa, *Maariften Eğitime: Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Eğitim Düşüncesinde Dönüşüm*, "Yeni Osmanlılar ve Eğitim Görüşleri (1860-1875)", Doğu Batı Yayınları, Ankara 2016.

Gündüz, Mustafa, *Osmanlı Eğitim Mirası: Klasik ve Modern Dönem Üzerine Makaleler*, "Türk/Osmanlı Eğitiminde Modernleşme Süreci", Doğu Batı Yayınları, Ankara 2013.

Gündüz, Mustafa, "Toplumsal Sorunları Çözmede Eğitime Biçilen Merkezi Rol ve Son Dönem Osmanlı Aydınlarında Eğitim Düşüncesi", *Erdem*, 48, 2007, s. 21-54.

İhsanoğlu, Ekmeleddin "Tanzimat Öncesi ve Tanzimat Dönemi Osmanlı Bilim ve Eğitim Anlayışı", *150. Yılında Tanzimat*, Haz. Hakkı Dursun Yıldız, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1992, s. 335-395.

Kanbolat, Erhan, "Hazırlanışı ve Uygulanışı Açısından Osmanlı'dan Cumhuriyet'e İlköğretim Programları (1913-1968)", *İstanbul Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Enstitüsü*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2005.

Kılıç, Yunus, "Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Darüşşafaka", *Istranca Tarih Araştırmaları Dergisi*, 2/2, 2024, s. 21-33.

Kırpık, Cevdet, "II. Abdülhamid Döneminde Kayseri İptidai Mektepleri (1876-1908)" *Belleten*, 87/308, s. 153-193.

Öztürk, Cemil, "Selim Sabit Efendi" *Diyanet İslam Ansiklopedisi*, C 36, İstanbul 2009, s. 429-430.

Sakaoğlu, Necdet, *Türkiye Eğitim Tarihi 11-20. Yüzyıllar*, Alfa Tarih, İstanbul 2018.

Saygın, Duygu, "XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Heybeliada'nın Sosyal ve Ekonomik Yapısı", *Türkiyat Mecmuası*, 32/2, 2022, s. 491-521.

Somel, Selçuk Akşin, *Osmanlı'da Eğitimin Modernleşmesi (1839-1908): İslamlaşma, Otokrasi ve Disiplin*, İletişim Yayınları, İstanbul 2010.

Şanal, Mustafa -Timur Demir, "Heybeliada Bahriye Mektebi ve Türk Eğitim Tarihindeki Yeri" *Belleten*, 76/275, 2012, s. 167-206.

Temizyürek, Fahri, "Salim Sâbit Efendi ve Usul-i Cedid Hareketi İçerisindeki Yeri", *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Doktora Tezi, Ankara 1999.

Tuğlacı, Pars, *Tarih Boyunca İstanbul Adaları II*, Cem Yayınevi, İstanbul 1992.

Turan, Namık Sinan, "Osmanlı Toplumunda Modernleşme ve Eğitimin İdeolojik Dönüşümüne Dair Gözlemler", *Folklor/Edebiyat*, 14/35, s. 109-135.

Tümer Erdem, Yasemin, "Maarif Nazırı Ahmet Şükrü Bey'in II. Meşrutiyet Dönemi Eğitim Politikalarına Katkısı", *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, 32, 2015, s. 23-64.

İnternet Kaynakları

https://turkmaarifansiklopedisi.org.tr/selim-sabit-efendi, Erişim Tarihi, 04.07.2025.

https://turkmaarifansiklopedisi.org.tr/cemiyet-i-tedrisiye-yi-islamiye, Erişim Tarihi, 04.07.2025.

"MEŞRUTİYET ve ISLAHAT": II. MEŞRUTİYET DÖNEMİNDE BURSA MEDRESELERİNİ ISLAH ÇABALARI

Kasım HIZLI

Kaynakça

Arşiv Kaynakları

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA)

DH.SAİD.d, 55/471; 80/151; 180/159

İST.MFT.MŞH.EO, 1644/24

Dönem Kaynakları

"İrtihal", *Akşam*, 15 Mart 1939

Medaris-i İlmiye Hakkında Meclis-i Mesalih-i Talebeden Kaleme Alınarak Şura-yı Devletçe de Lede't-Tedkik Mevki-i İcraya Vazı Hususuna Meclis-i Hâss-ı Vükela Kararıyla Bi'l-İstizan İrade-i Seniye-i Hazret-i Hilafetpenahi Şeref-sudur Buyurulan Nizamnamedir, Matbaa-i Amire, İstanbul 1326.

Medaris-i İlmiye Nizamnamesi'ne Zeyl Olarak Tanzim Olunan Taşra Medarisi Nizamnamesi, Matbaa-i Amire, İstanbul 1326.

Hüdavendigar Vilayet-i Salname-i Resmisi, Bursa Vilayet Matbaası, Bursa 1325.

Makale ve Kitaplar

Dığıroğlu, Filiz, "II. Meşrutiyet Dönemi Taşrasında Bir Medrese Kütüphanesi: Bursa Tedrisat-ı Cedide-i İlmiye Kütüphanesi", *Arşiv Dünyası*, C. 6, S. 1,2019, s. 42-51.

Gökbilgin, M. Tayyib, "Bursa'da Kuruluş Devrinin İlim Müesseseleri, İlim Adamları ve Bursa Tarihçileri Hakkında", *Necati Lugal Armağanı*, Ankara 1968, s. 261.

Gündüz, Mustafa, *Osmanlı Eğitim Mirası Klasik ve Modern Dönem Üzerine Makaleler*, Doğubatı Yayınları, Ankara 2013.

Hızlı, Mefail, "II. Meşrutiyet Sürecinin Bursa Medreselerine Yansıması", *Yüzüncü Yılında İkinci Meşrutiyet Milletlerarası Kongre Tebliğleri*, IRCICA Yayınları, İstanbul 2012, s. 155-169.

Hızlı, Mefail, "Osmanlılar'da İlk Medreseler, İlk Müderrisler", *Milli Kültür*, Sayı, 88, Eylül 1991, s. 27-29.

Karpat, Kemal, *Osmanlı Nüfusu 1830-1914*, Timaş Yayınları, İstanbul 2010.

Kuneralp, Sinan, *Son Dönem Osmanlı Erkan ve Ricali (1839-1922)*, ISIS Press, İstanbul 2003.

Polat, Muhittin, *Konya Islah-ı Medaris-i İslamiye Medresesi*, Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya 2018.

Sarıkaya, Yaşar, *Medreseler ve Modernleşme*, İz Yayıncılık, İstanbul 1997.

Zengin, Salih Zeki, *II. Meşrutiyette Medreseler ve Din Eğitimi*, Akçağ Yayınları, Ankara 2002.

II. ABDÜLHAMİD DÖNEMİ'NDE RÜŞDİYELER ve TÜRKÇE EĞİTİMİ

Tuğba ŞİMŞEK

Kaynakça

Kaynak Eserler

Akyüz, Yahya, *Türk Eğitim Tarihi*, Pegem Akademi, Ankara 2012.

Çam, Yusuf, Atatürk'ün Okuduğu Dönemde Askeri Okullar: Rüştiye-İdadi-Harbiye (1892–1902). Genelkurmay Basımevi, Ankara 1991.

Ergin, Osman, *Türk Maarif Tarihi,* Eser Matbaası, İstanbul 1977.

Girgin, İsmail, *Kütahya Rüşdiye ve Mekteb-i İdadisi (Kuruluşu, Gelişimi ve Sosyo-Kültürel Hizmetleri)*, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kütahya 2019.

Kodaman, Bayram, *Abdülhamid Devri Eğitim Sistemi,* Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1988.

Somel, Selçuk Akşin, *Osmanlı'da Eğitimin Modernleşmesi (1839-1908) İslamlaşma, Otokrasi ve Disiplin*, İletişim Yayınları, İstanbul 2010

Şahbaz, Namık Kemal, "Tanzimat (1839-1876), I. Meşrutiyet (1876-1878) ve II. Abdülhamid (1878-1908) Dönemlerinde Türkçe Öğretiminin Tarihsel Gelişimi,", *Başlangıçtan Günümüze Türkçenin Eğitim-Öğretim Tarihi Araştırmaları*, ed. Abdurrahman Güzel, Akçağ Yayınları, Ankara 2017, s. 226.

Şimşek, Tuğba, "Maarif-İ Umumiye Nizamnamesi ve Türkçe Eğitimi", Eğitim Bilimlerinde Uluslararası Araştırma ve Derlemeler, ed. Şehriban Koca, Erdal Bay, Serüven Yayınları, Ankara 2023.

Şimşek, Tuğba, *Maarif-i Umumiye Nizamnamesi ve Türkçe Eğitimi,* Serüven Yayınları, Ankara 2023.

Ünal, Uğur, *II. Meşrutiyet Öncesi Osmanlı Rüşdiyeleri (1897-1907),* Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2015.

Araştırma ve İnceleme Eserleri

Akalın, Şükrü Halûk. "Türk Dünyasında Dil", *Yeni Türkiye*, C 9/S. 53-54, Temmuz-Ağustos 2013, s. 358-379.

Arıcı, Ali Fuat-Günaydın, Yusuf, "II. Abdülhamid Döneminde Türkçe Öğretimi", *Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi,* S. 22, 2024, s. 333-349.

Avcı, Ali Ekber, "II. Abdülhamid Dönemi Eğitim Faaliyetleri", https://www.academia.edu/7125036/II_Abd%C3%BClhamid_Devri_E%C4%9Fitim_Faaliyetleri, son erişim tarihi: 15.07.2025.

Azap, Eralp Yaşar, "Osmanlı Okullarında Türkçenin Öğretimine Genel Bir Bakış", *Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi*, S. 20, Mart 2024, s. 242-265.

Çiydem, Erol, "II. Abdülhamid Dönemi Maarif Konusunda Tarihi Bir Belge: George H. Hepworth'un Maarif Mektupcusu Sırrı Bey ile Röportajı", *VI. Uluslararası Tarih Eğitimi Sempozyumu (ISHE 2019),* Bolu 10-12 Ekim 2019, Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Bolu, s. 323.

Demirel, Muammer, "Rüşdiye", *Türk Maarif Ansiklopedisi*, https://turkmaarifansiklopedisi.org.tr/rustiye, son erişim tarihi: 01.05.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Osmanl%C4%B1c, son erişim tarihi: 15.07.2025.

Öztürk, Cemil, "Rüşdiye", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* https://islamansiklopedisi.org.tr/rusdiye son erişim tarihi: 15.07.2025.

Salname-i Nezaret-i Maarif-i Umumiye [SNMU], Def'a 1, Matba-iAmire, Dersaadet, 1316 H.

Salname-i Nezaret-i Maarif-i Umumiye [SNMU], Def'a 2, Matba-iAmire, Dersaadet, 1318 H.

Topuzkanamış, Ersoy, "History of Turkish Language Education in the Process of Educational Modernisation of Ottoman: from the 1770s to 1890s", *Paedagogica Historica,* C 58/S. 4, 2022, s. 447-465.

Diyanet İşleri Başkanlığının Yayıncılık Tecrübesi

Yaygın Din Eğitim Açısından Halk Kitapları

Mukaddes GÜNEY

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1885
Din Eğitimi

©Çizgi Kitabevi
Eylül 2025

ISBN: 978-625-396-629-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
GÜNEY, Mukaddes
Diyanet İşleri Başkanlığının
Yayıncılık Tecrübesi
Yaygın Din Eğitim Açısından Halk Kitapları

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Zabıt Ceridesi, 3 Mart 1340, 2/303 nolu tezkere, 2. İçtima, 1. Celse, C. 7, s.19, 23:26.

Mevzuat, Basın Kanunu no: 5187, Madde 2, Fıkra h. www.mevzuat.gov.tr, (Erişim tarihi: 20.07.2024).

MEB: Mili Eğitim Bakanlığı Yaygın Eğitim Kurumları Yönetmeliği, Madde4.https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2010/05/20100521-4.htm, https://hbogm.meb.gov.tr/www/misyonvizyon/icerik/1450, (Erişim tarihi: 1.7.2024).

Abul, Lamia Levent: "Zamana Ayak Uyduran Yayıncılık Süreli Yayınlar", **Diyanet Aylık Dergi 100. Yılında Dini Yayınlar Eki, Ankara, 2024, S. 400**, s. 22-27.

Acar, Erhan: "1960-1965 Döneminde Türkiye'den Almanya'ya İşçi Göçleri", **Troyacademy**, C.8, S.1, 2023, s. 38-69.

Aktay, Yasin: "Almanya ve AB Bağlamında Aleviler Türkler ve Diyanet", **Tezkire: Düşünce, Siyaset Sosyal Bilim Dergisi**, S. 40, 2004, s. 13-27.

Akyol, Canan Cehri: "TV ve Radyo Yayıncılığının Özgün ve Güvenilir Referansı: Diyanet TV ve Diyanet Radyoları", **Diyanet Aylık Dergi 100. Yılında Dini Yayınlar Eki, Ankara, 2024,** S. 400, s. 34-39.

Altaş, Nurullah: "Din Hizmetleri ve Dini Danışmanlık İlişkisi", **Dini Danışmanlık ve Din Hizmetleri,** (Ed. Nurullah Altaş-Mustafa Köylü), Ankara, Gündüz Yayınları, 2012, s. 21-32.

Altın, Şeyma: **İstatistiklerle Türkiye'de Yüksek Din Eğitiminin 100 Yılı (1923-2023),** İstanbul, Dem Yayınları, 2024.

Altun, Fatih: **"İçerik Analizi, Betimsel Analiz, Tematik Analiz, Tematik Analizin Aşamaları",** https://youtu.be/k8urqpBOgEM (Erişim Tarihi: 24.03.2025).

Altıkulaç, Tayyar: **Zorlukları Aşarken I-III**, 3. Baskı, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2016.

Apak, Adem: "Türkiye'de Yaygın Din Eğitiminin Sorunlarıyla İlgili Tespit ve Teklifler", **IV. Din Şurası Tebliğ ve Müzakereleri: 12-16 Ekim 2009**, Ankara, 2009, C. II, s. 687-694.

Arslan, Elif: "Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Gençliğe Yönelik Yayınları", **VII. Dini Yayınlar Kongresi: Gençliğe Yönelik Yayıncılık, 19-21 Nisan 2019**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2019, s.143-157.

Ataman, Kemal: "Diyanet İşleri Başkanlığının Toplumsal Bütünleşmeye Katkı Potansiyeli: Fırsatlar ve Zorluklar", **Yeni Türkiye Yüzyılında Diyanet**, (Ed. Mustafa Bakırcı), Ankara, İlahiyat Yayınları, 2025, s. 287-300.

Aydın, Emre: **Yaygın Din Eğitimi Aracı Olarak Diyanet Çocuk Takvimi'nin Çocukluk Dönemi Gelişim Özellikleri Açısından İncelenmesi (2021 yılı takvimi)**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İnönü Üniversitesi SBE, Malatya, 2024.

Aydın, Muhammed Şevki: **Din Eğitimi Bilimi**, Kayseri, Kimlik Yayınları, 2017.

Aydın, Mehmet Zeki: "Zorunlu Eğitim ve Kur'an Kurslarının Geleceği", **Yaygın Din Eğitimi Sempozyumu-I**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2012, s.33-54.

Aytaç, Serpil-Sert, Fatma vd.: "Kadına Yönelik Şiddetin Dünü, Bugünü, Yarını: Kestirim Tabanlı Bir Araştırma", **Sosyoloji Konferansları**, No: 54 (2016-2) s. 275-297.

Baz, Zeynep Türkan: **Yaygın Din Eğitimi Açısından Diyanet İşleri Başkanlığı Takvimlerinin Değerlendirilmesi (2008 ve 2018 Takvimleri)**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Akdeniz Üniversitesi SBE, Antalya 2020.

Bektaş, Oktay: "Nitel Araştırma". https://youtu.be/0LsjCNKF7LI (Erişim tarihi: 22.04.2024).

Bilgin, Beyza: **Türkiye'de Din Eğitimi ve Liselerde Din Dersleri**, Ankara, 1980.

Bilgin, Beyza: **Eğitim Bilimi ve Din Eğitimi**, Ankara, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi yayınları, 1988.

Bodur, Hüsnü Ezber: "Batıda İslam Karşıtlığının İcat Edilmiş Bir Dili Olarak İslamofobi (Çatışmacı Sosyolojik Perspektif), **İlahiyat Akademi Dergisi**, S. 6, 2017, s. 69-86.

Bulut, Mehmet: **Tarihimizde Din Hizmetleri Teşkilatları ve Diyanet İşleri Reisliği (1924-1950)**, I-II, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2023.

Bulut, Mehmet: "Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları Bibliyografyası (1924-1997)", **Diyanet İlmi Dergi**, C.33, S.4, 1997, s. 85-128, Ankara, 1997.

Bulut, Mehmet: "Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Yayın Faaliyetleri", **İslamiyat** C. IV, S.1, 2001, s. 61-72.

Bulut, Mehmet: "Yaygın Din Eğitimi", **Diyanet İlmi Dergi**, C. 29, S. 3, 1993, s. 3-9.

Bulut, Mehmet: **Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Yaygın Din Eğitimindeki Yeri,** (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi SBE, Ankara, 1997.

Bulut, Mehmet: "Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Yaygın Din Eğitimi Görevi", **Diyanet İlmi Dergi**, C. 35, S. 4, 1999, s.113-128.

Bulut, Mehmet: "Kuruluşunun 20. Yılında Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları (Bir Bibliyografya Denemesi), **Diyanet İlmi Dergi**, C. 31, S. 2, Nisan-Mayıs-Haziran 1995, s. 107-110.

Bulut, Mehmet: Diyanet İşleri Başkanlığı'nın İlk Süreli Yayınları", **Diyanet Aylık Dergi 100. Yılında Dini Yayınlar Eki, Ankara, 2024,** S.400**,** s. 28-33.

Bulut, Mehmet: "Ahmet Hamdi Akseki'nin Diyanet İşleri Başkanlığı Yapılandırılmasındaki Rolü, **Ahmet Hamdi Akseki Sempozyumu (8-9 Kasım 2013, Antalya)**, 2. bs., Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2017, s. 53-68.

Buyrukçu, Ramazan: "Türkiye'de yaygın din eğitiminin geleceği", **Cumhuriyetin 75. Yılında Türkiye'de Din Eğitimi ve Öğretimi**, Ankara, Türk Yurdu Yayınları, 1999, s. 503-515.

Cebeci, Suat: **Öğrenme ve Öğretme Süreçlerinde Dini İletişim**, İstanbul, İz Yayıncılık, 2003.

Cengil, Muammer: "Lise Gençliğinin Diyanet İşleri Başkanlığının Dini Yayınlarından Beklentileri ve Durum Analizi", **VII. Dini Yayınlar Kongresi: Gençliğe Yönelik Yayıncılık, 19-21 Nisan 2019**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2019, s. 291-308.

Coştu, Kamil: **1924-1949 Yılları Arasında Din Eğitimine Yönelik Yayınlanan Eserlerin Değerlendirilmesi**, Ankara, Gece Akademi Yayınları, 2018.

Çelik, Ayşe Betül: **Yaygın Din Eğitimi Açısından Dini Süreli Yayınların İncelenmesi: Altınoluk-Şebnem Dergisi Örneği, (**Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Marmara Üniversitesi SBE, İstanbul, 2017.

Diyanet İşleri Başkanlığı: I**. Din Hizmetleri Sempozyumu I-II**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2008.

Diyanet İşleri Başkanlığı: **II. Uluslararası Dini Yayınlar Kongresi: Tebliğler Müzakereler, 05-07 Kasım 2004,** Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2005.

Diyanet İşleri Başkanlığı: **Türkiye III. Dini Yayınlar Kongresi: Tebliğler, Müzakereler 28-30 Ekim 2005**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2007.

Diyanet İşleri Başkanlığı: **VII. Dini Yayınlar Kongresi: Gençliğe Yönelik Yayıncılık, 19-21 Nisan 2019**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2019

Diyanet İşleri Başkanlığı: **Türkiye V. Dini Yayınlar Kongresi: Kadın Konulu Dini Yayınlar, Tebliğler Müzakereler 02-04 Aralık 2011,** Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2011.

Diyanet İşleri Başkanlığı: **Türkiye IV. Dini Yayınlar Kongresi : Dini Klasikler, Tebliğler Müzakereler 30-31 Ekim 2009**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2009.

Diyanet İşleri Başkanlığı: **Güncel Dini Meseleler İstişare Toplantısı-IX, (Güncel İnanç problemleri Deizm, Ateizm, Agnostisizm ve Nihilizm),** Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2018.

Diyanet İşleri Başkanlığı: **III. Din Şûrası: Tebliğ ve Müzakereleri: 20-24 Eylül 2004**,, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2005.

Diyanet İşleri Başkanlığı: **Son 10 Yılda Önemli Hizmetler,** Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2002.

Diyanet İşleri Başkanlığı: **Diyanet İşleri Başkanlığı 2000 Yılı İstatistikleri**, Ankara, DİB Yayınları, 2001.

Diyanet İşleri Başkanlığı: **Yaygın Din Eğitimi Sempozyumu I-II**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2013.

Diyanet İşleri Başkanlığı: https://diniyayinlar.diyanet.gov.tr/sayfa/51/ilkeler-ve-hedefler. (Erişim tarihi: 12.9.2023)i

Doğan, Lütfi: "İslam Bilgisinin Yazılı Olarak tanıtılması İslam Yazarlığı", **Atatürk'ün 100. Doğum Yılında Türkiye I. Din Eğitimi Semineri: 23-25 Nisan 1981**, Ankara, İlahiyat Vakfı Yayınları, 1981, s. 134-138.

Doğan, Mehmet: "Kitle Haberleşme Vasıtaları ve Din Eğitimi", **Atatürk'ün 100. Doğum Yılında Türkiye I. Din Eğitimi Semineri: 23-25 Nisan 1981**, Ankara, İlahiyat Vakfı Yayınları, 1981, s.148-154.

Doğan, Recai: "Yaygın Din Eğitiminin Neliği", **Din Eğitimi El Kitabı**, Ed. Recai Doğan-Remziye Ege, Ankara, Grafiker Yayınları, 5. bs., 2017, s. 275-291.

Elzerey, Adil: "Çağı Yakalamak: Diyanet Dijital", **Diyanet Aylık Dergi 100. Yılında Dini Yayınlar Eki, Ankara, 2024,** S. 400**,** s. 44-49.

Eren, Erdem: "Balkanlardaki Müslüman ve Türk Azınlığın Sorunları", **Uluslararası İlişkilerde Güncel Sorunlar,** Türk Asya Stratejik Araştırmalar Merkezi, s.373-401.

Erdoğan, İrfan – Alemdar, Korkmaz: **İletişim ve Toplum**, Ankara, Bilgi Yayınları, 1990.

Erdoğan, İrfan – Alemdar, Korkmaz: **Öteki Kuram: Kitle İletişimine Yaklaşımların Tarihsel ve Eleştirel Bir Değerlendirmesi**, Ankara, Erk Yayınları, 2002.

Ege, Remziye: "Dini Danışmanlık ve Rehberlik'in Bir Bilim Dalı Olarak Gelişmesinin Gerekliliği Üzerine Bazı Düşünceler", **Dini Araştırmalar**, Cilt: 14, Temmuz- Aralık 2011, S. 39, s. 104–114.

Ergin, Akif- Birol, Cem: **Eğitimde İletişim**, Ankara, Anı Yayınları, 2005.

Ertürk, Selahattin: **Eğitimde Program Geliştirme**, 3.bs., Ankara, Yelkentepe Yayınları, 1979.

Görmez, Mehmet: "Türk Hukuk Mevzuatından Dini Kurumların Yeri ve Uygulama", **Avrupa Birliği Sürecinde Dini Kurumlar ve Din Eğitimi,** Ed. İlyas Çelebi, İstanbul, Ensar Yayınları, 2017, s. 487-496.

Gözaydın, İştar: **Diyanet: Türkiye Cumhuriyeti'nde Dinin Tanzimi**, İstanbul, İletişim Yayınları, 2009.

Günel, Mert Sefa: "Başlangıcından bitişine (2009-2016) Türk Medyasında ve Okur Yorumlarında Kürt Açılımının Karşılaştırılmalı Analizi", **İmgelem Altı Aylık Hakemli Beşeri Bilimler Dergisi**, C. 3, S. 4, Temmuz 2019; s. 107-159.

Gürbüz, Sait-Şahin, Faruk: **Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri -Felsefe Yöntem Analiz-**, 5. bs. Ankara, Seçkin Yayınları, 2018.

Heper, Metin: **Türkiye'de Devlet Geleneği**, Çev. Nalan Soyak, Ankara, Doğu Batı Yayınları, 2006.

Heper, Metin: **Türkiye'nin Siyasal Hayatı -Tarihsel Kuramsal ve Karşılaştırmalı Açıdan-**, Çev. Kadriye Göksel, İstanbul, Doğan Kitap, 2011.

İSAM: https://www.isam.org.tr/ansiklopediler/tdv-islam-ansiklopedisi. Erişim tarihi: 19.08.2024

Kahraman, Fikret-Karagöz, İsmail vd.: **Dini Kavramlar Sözlüğü**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2006.

Kanık, Cengiz: **Almanya Doğumlu Türkiye Gençliğinde Dini Tutum ve Davranışlar,** (Basılmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi SBE, İstanbul, 2016.

Kara, İsmail: **Cumhuriyet Türkiyesi'nde Bir Mesele Olarak İslam-2**, İstanbul, Dergah Yayınları, 2016.

Kara, İsmail: "Cumhuriyet Dönemi Dini Yayıncılığın Arka Planı ve Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları", **I. Dini Yayınlar Kongresi**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2003, s. 23-30.

Kara, İsmail: **Resimli Cumhuriyet Din Kitabı I-III**, İstanbul, Dergah Yayınları, 2023.

Kara, İsmail-Gündoğdu, Rabia K. **Diyanet İşleri Başkanı: Ahmet Hamdi Akseki, Hayatı, Eserleri I-II**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2019.

Karasar, Niyazi: **Bilimsel Araştırma Yöntemi**, Ankara, 9. bs. Nobel Yayınları, 1999.

Karaköse, Şaban "Türkiye'de Dini Hayat", **Etkili Din Görevlisi: Eğitim ve Mesleki Gelişim Programı,** İstanbul, 6. Basım, Tidef Yayınları.

Kaya, A. Raşit: **Kitle İletişim Sistemleri: Basın, Radyo ve Televizyon Yayınlarının Düzenlenmesi,** Ankara, Ankara, Teori Yayınları, 1985.

Kayadibi, Fahri: **Yaygın Din Eğitiminde Cami ve Görevlileri**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2000.

Kaymakcan, Recep **İslamî İlimlerde Metololoji/Usul Sorunu I,** 1. bs., İstanbul, Ensar Yayınları, 2005.

Keskiner, Emine: "Müslümanlar Bağlamında Batı'da Vatandaşlık ve Din Öğretimi Tartışmalarına Bir Bakış", **Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi**, 2008, S. 19, s. 25-54.

Keyifli, Şükrü: **Yaygın Din Eğitiminde Yeni Yaklaşımlar,** Ankara, İlahiyat Yayınları, 2013.

Keyifli, Şükrü: "Camilerde Din Eğitimi", **Din Eğitimi**, (Ed. Mustafa Köylü-Nurullah Altaş), Ankara, Gündüz Yayınları, 2012, s. 326-348.

Kırtepe, Selçuk: "Sosyo-Kültürel Değişme ve Kitle İletişim Araçları", **Gaziosmanpaşa Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, C.II, S.2, 2014, s. 237-255.

Kızılabdullah, Yıldız-Kızılabdullah, Şahin: "Cami Dışında Din Hizmetleri", **Din Hizmetlerinde Rehberlik ve İletişim**, (Ed. Recai Doğan-Remziye Ege), 2. bs., Ankara, Grafiker Yayınları, 2016, s. 135-147.

Türk Cumhuriyetlerinde Bağımsızlık ve Devlet İnşa Süreci, (Ed.: Mehmet Akif Kireççi), Türkistan/Almatı/Ankara, Ahmet Yesevi Üniversitesi Yayınları, 2018.

Kocaman, Kasım: "Yaygın Din Eğitimi İletişimi Sürecinde Hedef Kitlenin Özelliklerini Bilmenin Önemi", **Turkish Studies: International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic**, Volume 8/12, Fall 2013, p. 737-749.

Koç, Ahmet: "Diyanet İşleri Başkanlığı ve Yaygın Din Eğitimi", **Din Hizmetleri ve Din Eğitiminde Türkiye Tecrübesi: Diyanet-İlahiyat-İmam-Hatip**, İzmir, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2020, s.147-155.

Kutlu, Sönmez: "Diyanet İşleri Başkanlığı ve İslamiçi Dini Gruplarla (Mezhep ve Tarikatler) İlişkileri, **Dini Araştırmalar Dergisi**, C. 12, S. 33, Ocak-Nisan 2009, s. 107-127.

Kurnaz, Zeynep: **"Temel Nitel Analiz ve Tematik Analiz",** https://youtu.be/DelO29_TyuA (Erişim tarihi: 22.04.2024).

Kurt, Fatih: "Sahih Dini Bilginin Topluma Ulaştırılmasında Diyanet İşleri Başkanlığı Yayıncılığı", **Din Hizmetleri ve Din Eğitiminde Türkiye Tecrübesi: Diyanet-İlahiyat-İmam-Hatip**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2020, s. 196-210.

Leylek, Battalgazi: **Yaygın Din Eğitimi ve Türkiye Örneği**, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi SBE, İstanbul, 1995.

Mert, Hamdi: "Yaygın Eğitimde Din Eğitimi", **Atatürk'ün 100. Doğum Yılında Türkiye 1. Din Eğitimi Semineri: 23-25 Nisan 1981**, Ankara, İlahiyat Vakfı Yayınları, 1981, s. 33-43.

Muslu, Şükrü: "Örgütlerde misyon ve vizyon kavramlarının önemi", **HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi,** C. 3, Yıl. 3, S.: 5, 2014/1, s. 150-171.

Onay, Ahmet: "Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Yurtdışı Yayın Hizmetleri", **III. Din Şûrası: Tebliğ ve Müzakereleri: 20-24 Eylül 2004**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2005, s. 555-562

Ovacık, Zübeyr: "Nurettin Topçu'nun Ruhçu Anadolu Sosyalizmi Hangi Ruhu Taşımaktadır?", **Kutadgubilig Felsefe-Bilim Araştırmaları**, S. 45, Haziran 2022, s. 77-101.

Paşaoğlu, Mehmet Talha: "Diyanetin toplumu aydınlatma misyonunun yeniden yorumlanması", **Yeni Türkiye Yüzyılında Diyanet**, (Ed. Mustafa Bakırcı), Ankara, İlahiyat Yayınları, 2025, s. 171-193.

Sala, Bedir: "Türkiye Sosyalist Hareketinin Tarihsel Seyri: Dönemler, Gündemler ve Konjonktürel Yönelimler", **Muhafazakâr Düşünce Dergisi**, Yıl: 17,2021, S: 61, s. 12-33.

Salman, Yüksel: "Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınlarında Kadın", **V. Dini Yayınlar Kongresi**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2011, s. 399-407.

Son 10 yılda Diyanet İşleri Başkanlığı: Önemli Hizmetler, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı, 2002.

Subaşı, Necdet: "1960 Öncesi Dini Neşriyat: Sindirilme, Tahayyül ve Tefekkür", **Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce: İslamcılık**, İstanbul, İletişim Yayınları, 2004, C. 6, s. 217-235.

Subaşı, Necdet: "1960 Öncesi İslami Neşriyat-Sindir(il)me, Tahayyül ve Tefekkür", **1960-1980 Arası İslamcı Dergiler, Toparlanma ve Çeşitlenme**, (Ed. Vahdettin Işık ve diğerleri), Ankara, Nobel Yayınları, 2016, s. 43-69.

Subaşı, Necdet: "Gözetim ve İnşa -Paradoksal Laiklik ve Diyanet İşleri Başkanlığı", **Yeni Türkiye Yüzyılında Diyanet**, (Ed. Mustafa Bakırcı), Ankara, İlahiyat Yayınları, 2025, s. 45-126.

Subaşı, Necdet "Diyanet İşleri Başkanlığı Üzerine Laik Bir Cumhuriyet'te Sürdürülebilir Din Politikaları" Yayınlanmamış Rapor, Muğla, 2008.

Subaşı, Münevver-Okumuş, Kübra: "Bir Araştırma Yöntemi Olarak Durum Çalışması", **Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, C. 21(2), Haziran 2017, s. 419-426.

Tekin, Mustafa: "Ahmet Hamdi Akseki ve Biyografisi", **Ahmet Hamdi Akseki Sempozyumu (8-9 Kasım 2013, Antalya)**, 2. bs., Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2017, s. 35-51.

Toprak, Hicret Diyanet İşleri Başkanlığı-Türkiye Cumhuriyeti'nde İslam'ın Kurumsal Statüsü, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Hacettepe Üniversitesi SBE, Ankara 2017.

Toprak, Hicret: **Mihrap Minber ve Devlet Tek Parti Döneminde Diyanet İşleri Başkanlığı**, 1. bs., İstanbul, Küre Yayınları, 2018.

Toprak, Hicret: "Türkiye'de Tek Parti Yönetiminde Resmi-Dini Neşriyat", **Dini Araştırmalar ve Küresel Barış Sempozyumu 17-18 Mayıs 2013**, (Ed. Muhyiddin Okumuş, Necmeddin Güney, Aytekin Şenzeybek), Konya, 2016, C. II, s. 633-646.

Toprak, Hicret: "Dinin İhyası Toplumun Maslahatı Devletin Bekası: Ahmet Hamdi Akseki Üzerine Bir Çözümleme", **Ahmet Hamdi Akseki Sempozyumu (8-9 Kasım 2013, Antalya)**, 2. bs., Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2017, s. 447-462.

Toprak, Hicret: "Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Kurucu Fikriyatı", **Yeni Türkiye Yüzyılında Diyanet,** (Ed. Mustafa Bakırcı), Ankara, İlahiyat Yayınları, 2025, s.153-169.

Tosun, Cemal: **Din Eğitimi Bilimine Giriş**, Ankara, Pegem A Yayınları, 2002.

Tosun, Cemal: **Din ve Kimlik**, Ankara, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1993.

Yaşar, Fatma Tunç: "Riya", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,** C. 35, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2008, s. 137-138.

Yaşar, Fatma Tunç: "Âdâb-ı Muâşeret", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,** Ek 1, Ankara, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2020, s. 34-36.

Yaşar, Gamze Aslan: "Orta çağdan Günümüze "Modernite: Doğuşu ve Doğası", **Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, C. IV, S. 7, Aralık 2011, s.10-26.

Yavuzer, Hasan: **Dini Otorite ve Teşkilatların Sosyolojik Analizi (Diyanet İşleri Başkanlığı Örneği),** (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Erciyes Üniversitesi SBE, Kayseri 2006.

Yıldırım, Ali-Şimşek, Hasan: **Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri**, 11. Baskı, Ankara, Seçkin Yayınları, 2016.

Yılmaz, Hüseyin: **Din Eğitimi ve Sosyal Barış**, İstanbul, İnsan Yayınları, 2003.

Yılmaz, Hüseyin: **Camilerin Eğitim Fonksiyonu**, 1. bs., İstanbul, Dem Yayınları, 2005.

Yılmaz, Hüseyin: "Yaygın Din Eğitimi Kurumları ve Toplumsal Barış", **Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, c. V, S. 2, Sivas 2001, s. 329-356.

Yeni Türkiye Yüzyılında Diyanet, Ed. Mustafa Bakırcı, 1. bs., Ankara, İlahiyat Yayınları, 2025.

Yorulmaz, Bilal: "Türkiye'de Din Eğitimi Alanında Yapılan Lisansüstü Çalışmalar Hakkında Genel Bir Değerlendirme", **Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi**, C.12, S. 46, Temmuz 2016, s. 41-62.

Yücel, İrfan: "Diyanet İşleri Başkanlığı", **Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,** C. 9, İstanbul, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1994, s. 455-460.

Zengin, Zeki Salih: "Cumhuriyet Döneminde Türkiye'de Kur'an Kurslarının Kurulması ve Gelişimi", **Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, C. 11, S. 2, 2001, s. 1-24

Epizodik Dürtünün Öyküsü

Handan Acar Yıldız'ın Öykülerinde Epizodik Bellek

Tuğçe GÖK

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1888
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Eylül 2025

ISBN: 978-625-396-619-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
GÖK, Tuğçe
Epizodik Dürtünün Öyküsü
Handan Acar Yıldız'ın Öykülerinde Epizodik Bellek

Editör: Selim Somuncu

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKLAR

Acar Yıldız, H. (2011). *Cam koridor*. Günyüzü Yayıncılık.

Acar Yıldız, H. (2014). *Ağır boşluk*. Hece Yayınları.

Acar Yıldız, H. (2015). *İnatçı leke*. Hece Yayınları.

Acar Yıldız, H. (2017). *Kaybolmuş kaderler müzesi*. Ketebe.

Acar Yıldız, H. (2019). *Açık unutulmuş mikrofon*. Ketebe.

Acar Yıldız, H. (2020). *Karanlıkta patlama: Dünya öyküsünün anıtları*. Ketebe.

Acar Yıldız, H. (2022). *Rölyefteki aslan.* Ketebe.

Açа, M. vd. (2018). Türk halk edebiyatı el kitabı. İçinde: M. Ekici & A. M. Yılmaz (Haz.) *Realist halk hikâyeleri* (s. 194). Grafiker Yayınları.

Ağır, F. (2022). *Handan Acar Yıldız'ın eserlerinde eşya dilinin klasikten postmodernizme evrilmesi.* Selçuk Üniversitesi (Yüksek Lisans Tezi).

Akbulut, H. E. (9 Şubat 2016). *Handan Acar Yıldız ile Söyleşi.* Edebistan, (https://edebistan. com/soylesiler/handan-a-car-yildiz-ile-soylesi). [Erişim Tarihi: 23.05.2024].

Akın, B. (2018). Kültürel bellek ve müzik. *Eurasian Journal of Music and Dance.* (13), 101-117.

Akın, H. (9 Ağustos 2023). *Handan Acar Yıldız yazı ve esin atölyesine konuştu: "yazmakta yetenek yüzde 30'dur.* Youtube. (https://www. youtube. com/watch?v=s0snS0xR8m4). [Erişim Tarihi: 25.05.2024].

Aldı, M. (2010). *Amacım 1950 kuşağı öykücülerini mümkün olduğunca kapsayıcı şekilde ele almaktı*. Metis Söyleşiler (Jale Özata Dirlikyapan ile Söyleşi). (metiskitap. com). *Hece Öykü Dergisi* (40).

Alptekin, A. B. (2005). *Halk hikâyelerinin motif yapısı.* Akçağ Yayınları.

Altınkaynak, H. (2000). *Orhan Kemal'in hikâyeciliği*. Adam Yayıncılık.

Amado, S. (t. y.) *Bellek*. TÜBİTAK Bilim ve Toplum Başkanlığı Popüler Bilimler Yayınları. (ansiklopedi. tubitak. gov. tr).

Argunşah, H. (2022). *Türkiye'de kadın: siyasi sosyal ve kültürel alanda değişim.* (Ed. Doç. Dr. Selma Özdaşlı). "Kadın yazarın Türkçe'deki yolculuğu (Cumhuriyet'e kadar)" s. 223-253, TASAV (Türk Akademisi Siyasi Sosyal Stratejik Araştırmalar Vakfı).

Aslan, M. & Tayanç Akıcı, D. (2018). Tarkovsky'nin 'Ayna'sına yansıyan bellek: bellek türleri, özellikleri ve süreçleri açısından 'Ayna' filminin analizi. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (AKİL) Aralık (30), 301-321.

Assmann, J. (2022). *Kültürel bellek: eski yüksek kültürlerde yazı, hatırlama ve politik kimlik*. (Çev. Ayşe Tekin). Ayrıntı Yayınları.

Atabek, E. (2006). *Kışkırtılmış erkeklik bastırılmış kadınlık*. Alkım Yayınevi.

Augè, M. (2024). *Unutma biçimleri*. (Çev. Mehmet Sert). YKY.

Aykut, A. S. (2007). Varlık, benlik, hatırlayış ve unutuş üzerine. *Cogito*. (50, 158-170).

Barash, J. A. (2007). Belleğin kaynakları. *Cogito*, (50, 11-23).

Baş, B. (2016). *Halikarnas Balıkçısı ve Mavi Anadoluculuk*. Arkeofili. (arkeofili. com). [Erişim Tarihi: 08.05.2024].

Baş, S. (2012). Bir merhamet şairi olarak Mehmet Âkif. *Turkish Studies*. 7(2), 193-217.

Bergson, H. (2020). *Madde ve bellek: beden-tin ilişkisi üzerine deneme.* (Çev. Işık Ergüden). MAK Grup Medya Pro. Rek. Yay. A. Ş.

Bezirci, A. (20 Nisan 2020). *Tevfik Fikret'in toplumcu şiirimizdeki yeri*. Bilim ve Ütopya. (https://bilimveutopya. com. tr/tevfik-fikret). [Erişim Tarihi: 08.05.2024].

Boratav, P. N. (2013). *100 soruda Türk halk edebiyatı.* Bilge Su Yayınları.

Cangöz, B. (2005). Geçmişten günümüze belleği açıklamaya yönelik yaklaşımlara kısa bir bakış. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, (22)1, 51-62.

Cohn, D. (2022). *Şeffaf zihinler.* Metis Yayınları.

Çağla, C. (2007). Bellek üstüne düşünmek. *Cogito*, (50, 217-232).

Çağmar, Ş. M. (t. y.) *Bellek*. KLU Felsefe Ansiklopedisi. (https://www. klufelsefe. com/kelime/bellek/). [Erişim Tarihi: 23.05.2024].

Çoruk, A. (2014). Yazar ve okur: Ahmet Mithat'ı yeniden okumak. *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*. 47(47), 1-8.

Dinçer, F. (2021). *Türk hikâyesinde millî kimlik inşası (1922-1940).* KUT Yayınları.

Draaisma, D. (2020). *Yaşlandıkça hayat neden çabuk geçer: belleğimiz geçmişimizi nasıl şekillendirir.* (Çev. Gürol Koca). Metis Yayınları.

Draaisma, D. (2021). *Bellek metaforları: zihinle ilgili fikirlerin tarihi.* (Çev. Gürol Koca). Metis Yayınları.

Duman, M. (2022). *Eril kültür destan ve hegemonik erkeklik*. (Ed. Hüseyin Aksoy). Kabalcı Yayıncılık.

Duman, S. (2021). Peyami Safa'nın hikâyeciliği ve kitaplarına girmemiş bir hikâyesi. *Çeşm-i Cihan: Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi*. 8(1), 92-113.

DOI: https://doi. org/10.30804cesmicihan.874680.

Elçin, Ş. (1986). *Halk edebiyatına giriş.* Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Enginün, İ. (2009). *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e yeni Türk edebiyatı*. Dergâh Yayınları.

Enginün, İ. (2021). *Cumhuriyet dönemi Türk edebiyatı*. Dergâh Yayınları.

Erll, A. (2008). *A companion to cultural memory studies.* de Gruyter.

Gazete Duvar, (4 Mayıs 2018). (gazeteduvar. com. tr). *Dosya: 2000'li yıllarda öykü.* [Erişim Tarihi:25.05.2024].

Gazete Habertürk, (04.01.2016). (www. haberturk. com). *Neva Çiftçioğlu Banes yazdı: suyun hafızası*. [Erişim Tarihi: 01.08.2024].

Geçtan, E. (2020). *Psikanaliz ve sonrası.* Metis Yayınları.

Göktulga, F. C. (1973). *Bütün hikâyeleri*. Baydar M. (Haz.) Cem Yayınevi.

Gülcü, B. B. (2024). Descartes'ın bilgi felsefesi. *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*. 11(1), 104.

Gürsel, N. (2019). *Yalnızlığın yarattığı yazar Sait Faik*. Doğan Kitap.

Humm, M. (2002). *Feminist edebiyat eleştirisi.* (Çev. Gönül Bakay). Say Yayınları.

Issı, C. A. (2018). *Hikâye kuran nesneler*. (Ed. Tuncay Bolat). Hece Yayınları.

Kahraman, A. (t. y.) Halide Edip'in hikâyeciliği üzerine. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi Halide Edip Adıvar Özel Bölümü.* (755),104-112.

Kaplan, M. (2019). *Türk edebiyatı üzerine araştırmalar-2*. Dergâh Yayınları.

Karaalioğlu, S. K. (1985). *Resimli motifli Türk edebiyatı tarihi.* İnkılap Yayınevi.

Karail, D. D. (2017). *Belleğin yazınsal bir anlatımı olarak Umberto Eco'nun Kraliçe Loana'nın gizemli alevi romanı.* İstanbul Üniversitesi (Yayımlanmamış Doktora Tezi).

Karasu, B. (2007). *Gece*. Metis Yayınları.

Kaymaz, K. (2008). *İlk Türk kadın yazarlarından Emine Semiye Hanım, hayatı ve eserleri.* Marmara Üniversitesi (Yüksek Lisans Tezi).

Korkmaz, R. & Deveci, M. (2017). *Türk edebiyatında yeni bir tür: küçürek öykü*. Akçağ Yayınları.

Köprülü, M. F. (2018). *Edebiyat araştırmaları – I.* Alfa Basım Yayım Dağıtım.

Menekşe, S. (2023). *2000'ler dönemi Türk hikâyesine panoramik bakışlar.* TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi (Yüksek Lisans Tezi).

Naskali Gürsoy, E. (2022). *Hikâyeler: Hüseyin Rahmi Gürpınar*. TDK Yayınları.

Nerkiz, U. (2019). *Hüseyin Rahmi Gürpınar*. Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü. (teis. yesevi. edu. tr). [Erişim Tarihi: 04.05.2024].

Okay, O. (2010). *Batılılaşma devri Türk edebiyatı.* Dergâh Yayınları.

Oruç, D. (2021). *Episodic memory and the footprints of cognitive dissonance in William Shakespeare's selected plays*. Yeditepe Üniversitesi (Doktora Tezi).

Orwell, G. (2015). *1984*. Can Sanat Yayınları.

Özata Dirlikyapan, J. (2007), "*Yazınsal kavrayışta köklü bir değişim: Türk öykücülüğünde 1950 kuşağı*" Bilkent Üniversitesi Türk Edebiyatı Bölümü Doktora Tezi.

Özgül, M. K. (2000). Hikâyenin romanı. *Hece Dergisi Türk Öykücülüğü Özel Sayısı.* (46-47), 55.

Polat, N. H. (2016). *Ömer Seyfettin bütün nesirleri*. TDK Yayınları.

Proust, M. (2023). *Kayıp zamanın izinde Swann'ların tarafı.* YKY.

Randall, W. L. (2022). *Bizi biz yapan hikâyeler: kendimizi yaratma üzerine bir deneme.* (Çev. Şen Süer Kaya). Ayrıntı Yayınları.

Ricoeur, P. (2020). *Hafıza, tarih, unutuş*. (Çev. M. Emin Özcan). Metis Yayınları.

Rize Sosyal Bilimler Lisesi Edebiyat Sözlüğü. *Bugünün yazarları: Handan Acar Yıldız*. Youtube. (m. youtube. com). [Erişim Tarihi: 30.03.2024].

Sarlo, B. (2021). *Geçmiş zaman bellek kültürü ve özneye dönüş üzerine bir tartışma*. (Çev. Peral Bayaz Charum & Deniz Ekinci). Metis Yayınları.

Sayak, B. (2018). *Oyun kavramı etrafında postmodernizm ve roman*. LAP (Lambert Academic Publishing).

Sazyek, H. & Sazyek, E. (2008). *Yeni Türk edebiyatında önsözler.* Akçağ Yayınları.

Schacter, D. L. (2022). *Belleğin izinde: beyin, zihin ve geçmiş*. YKY.

Sezai, S. (2019). *Küçük şeyler.* İş Bankası Kültür Yayınları.

Solok, C. K. (1971*). Türk edebiyatında hikâye ve roman.* Bilgi Yayınevi.

Somuncu, S. (2015*.) Romanda bilgi, iktidar, ideoloji*. Hece Yayınları.

Şakar, C. (19.10.2018). *Bir Hayat Bir Hikâye*. Sunan: Cemal Şakar, Konuk: Handan Acar Yıldız. Youtube. (https://www. youtube. com). [Erişim Tarihi: 23.05.2024].

Tanpınar, A. H. (1977). *Edebiyat üzerine makaleler*. Dergâh Yayınları.

Tanpınar, A. H. (2000). *Yaşadığım gibi.* Dergâh Yayınları.

Tenekeci, N. (2016). *İnatçı Leke / Handan Acar Yıldız*. Bilim ve Sanat Vakfı. (www. bisav. org. tr). [Erişim Tarihi: 23.05.2024].

Tosun, N. (2016). *Öykümüzün sınır taşları.* Dedalus Kitap.

Tosun, N. (2017). *Günümüz öyküsü.* Dedalus Kitap.

Tosun, N. (2018). *Öykümüzün kırk kapısı*. Dedalus Kitap.

Tosun, N. (27.05.2020). *Öykü Roman Farklılaşması*. Necip Tosun. (neciptosun. com).

Tureng. (the Multilingual Dictionary). *Bellek*. (https://tureng.com/tr/turkce-ingilizce/memory).

Tureng. (the Multilingual Dictionary). *Bellek*. (https://tureng.com/tr/fransizca-ingilizce/souvenir).

TÜBİTAK Bilim Genç, (https://bilimgenc. tubitak. gov. tr). "*Aklımda, Peki Ama Nasıl?*". [Erişim Tarihi: 02.08.2024].

Uçar, M. M. (2021). *Türk romanlarında melankoli, histeri ve paranoya* (1860-1946). Dokuz Eylül Üniversitesi Yüksek Lisans Tezi.

Uğurcan, S. (1989). *Aka Gündüz*. TDV İslâm Ansiklopedisi. (islamansiklopedisi. org. tr). [Erişim Tarihi: 07.05.2024].

Yıldırım, E. (2007). *Mustafa Kutlu hikâyeciliği: varoluş, yabancılaşma, hakikat*. Ebabil Yayıncılık.

Yılmaz, S. (20.11.2019). *Osman Şahin.* Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü. (teis. yesevi. edu. tr). [Erişim Tarihi: 07.05.2024].

Youtube. (5 Mart 2023). (https://www. youtube. com). *Nasıl Yazar Oldular? : Handan Acar Yıldız*. Eyüpsultan Kültür Sanat. [Erişim Tarihi: 21.05.2024].

GÜNCEL GELİŞMELER IŞIĞINDA

TEORİ ve UYGULAMADA YÖNETİŞİM

Editör

Sadegül DURGUN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1892
Kamu Yönetimi

©Çizgi Kitabevi
Eylül 2025

ISBN: 978-625-396-630-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editör
DURGUN, Sadegül
GÜNCEL GELİŞMELER IŞIĞINDA
TEORİ ve UYGULAMADA YÖNETİŞİM

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

GENEL OLARAK YÖNETİŞİM: KAVRAMSAL ÇERÇEVE, ÖZELLİKLER ve TÜRLER

Hatice KARACA

KAYNAKÇA

Abbasoğlu, A. (2019). *Yönetişim kavramı ve yönetişim kavramı bağlamında kent konseyleri: Afyonkarahisar kent konseyi örneği.* Niğde Ömer Halis Demir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Niğde. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Abuareish, M. (2023). *The effect of corporate governance and corporate social responsibility on competitive advantage through organizational learning*. İstanbul Okan University Institute of Graduate Science, İstanbul. Unpublished Doctoral Thesis.

Acar, M. (2017). *Yeni kamu yönetiminde yönetişimin önemi ve ülkemizde oluşturulan yönetişim mekanizmaları.* Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Akyol, M. (2017). *Türkiye'de yerel yönetimlere yönetişimin eklemlenmesi: yerel yönetişim*. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kütahya. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Aytar, O. (2022). Kurumsal yönetim sistemi ve ilkelerinin kamu kesiminde iç denetim perspektifi ile değerlendirilmesi. *Denetişim*, 24, 5-21.

Bahçavan, G. (2006). *Yönetişim ve Türkiye uygulaması*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Bakkal, E. (2014). *İstanbul'da faaliyette bulunan vakıf hastanelerinin kurumsal yönetişim uygulamalarının incelenmesi*. İstanbul Bilim Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, İstanbul. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Baş, H. (2022). *Eğitim örgütlerinde yönetişim konu alanında yayınlanan bilimsel araştırmalara ilişkin bir içerik analizi (2011-2021).* Pamukkale Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Denizli. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Blanco, D. (2017). Sports governance: issues, challenges and perspectives. *Asia-Pacific Social Science Review,* 17(1), 105-111.

Bozkuş, B. (2009). *Türk kamu yönetiminde yönetişim tartışmaları ve yönetişimin kamu yönetiminde uygulanabilirliği*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Büker, H. (2013). Şeffaflık ve hesap verebilirlik. Gültekin, S. (Ed.). *Organizasyon teorileri: klasik ve modern perspektifler,* içinde (s. 131-166). Ankara: Seçkin Yayınları, 1. Baskı.

Ceren, A. (2022). Afet yönetişimi. Özer, M. A. (Ed.) *Baştan sona yönetişim,* içinde (s. 1-34). Ankara: Gazi Kitapevi, 1. Baskı.

Ceylan, B. (2021). *uluslararası ticarette rekabet gücü ve kurumsal yönetişim kavramlarının hisse senedi portföy getirileri üzerindeki etkileri: reel kur endeksi ve yönetişim kalitesi kavramlarını capm ile entegre etmeye yönelik klasik yaklaşım ve bayesgil model önerileri*. İstanbul Medeniyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Çelik, F. (2019). Corporate govarnence and welfare/corporate governance in Turkey. *Procedia Computer Science*, 158, 907-912.

Çın, S. (2015). Yönetişim sürecinde sivil toplum kuruluşları. *Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi*, 50(1), 16 - 30.

Değirmencioğlu Gökçe, B. (2024). *Role of ıntergovernmental organizations in global governance of migration: the case of avrr*. Middle East Technical University The Graduate School of Social Sciences, Ankara. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Demir, K. A. (2019). Kent yönetiminde değişim algısı: yerel yönetişim kapsamında bir değerlendirme ve yerelleşen yönetişim uygulaması. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 74(1), 193-218.

Dilaveroğlu, A. (2024). Kamu yönetiminde yönetişim ve iyi uygulama örnekleri. *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*. 20(2), 370-381.

Doğan, S. (2021). *Yönetimden yönetişime geçiş süreci: Türkiye'de yönetişimin yerel yönetim alanındaki uygulama örnekleri*. İstanbul Arel Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Durgun, S. (2024). Meşruiyeti besleyen kaynaklardan biri olarak yönetişim: Türkiye özelinde bir araştırma. *Ombudsman Akademik*, 11(21), 181-207.

Durgun, S., Aydın, A. H. (2019). Türkiye'nin yönetişim performansına ilişkin bir değerlendirme. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(43), 538-550.

Erkoşar, N. (2013). *Good governance in terms of accountability in municipality services: Küçükçekmece municipality.* Fatih University Institute of Social Sciences, İstanbul. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Faludi, A. (2012). Multi-level (territorial) governance: three criticisms. *Planning Theory & Practice*, 13(2), 197-211.

Fuente, D. H. A., Flores, A. V. (2024). Aproxımacıón a la gobernanza dıgıtal en ıberoamérıca, 2023. *Revista de Direito da Cidade*, 16(1), 365-392.

Gazioğlu Terzi, E. (2019). Yerel yönetimlerde yönetişim sorunları – Ardahan Kent Konseyi örneği. *Sosyal Bilimler Dergisi*, 6 (33), 43-53.

Gürkan, S. (2019). Türkiye'deki kooperatiflerde kurumsal yönetişim ilkelerinin uygulanabilirliği. *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(16), 157–167.

Hamunakwadi, D. L. (2019). *Politics of global environmental governance and policy: understanding the global marketization of environmental governance and policy using The Karıba Redd+ Project in Zimbabwe.* Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Ankara. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Jobe, P. S. (2024). *Metaverse tabanlı dijital yönetişim için bir yol haritası: Gambiya üzerine bir vaka çalışması.* Gazi Üniversitesi Bilişim Enstitüsü, Ankara. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Kalfa, C., Ataay, F. (2008). Yönetişim: devlet-toplum ilişkilerinde yeni bir aşama. *Ç.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(3), 229-240.

Kapucu, N. (2012). Sivil toplumun kamu politikalarına etkin katılımı: yeni kamu işletmeciliğinden yönetişime geçiş ve devlet-birey ilişkileri. Genç, F. N. (Ed.), *Yönetişim ve yönetim ekseninde kamu yönetimi,* içinde (s. 31-46). Bursa: Ekin Yayınevi, 1. Baskı.

Karabaş, S., Sayar, A. R. Z. (2023). Sermaye Piyasası Kurulu'nun kurumsal yönetim tebliği çerçevesinde uyulması zorunlu kurumsal yönetim ilkelerinin uygulanabilirliği: Türkiye Tarım Kredi Kooperatifleri örneği. *Muhasebe ve Denetime Bakış*, 23(69), 169-182.

Karaca, A., Palaz, T. (2025). Investigation of social studies teachers' naturel disaster literacy levels in terms of various variables (The case of Ankara province). *Journal of Social Sciences and Education (Josse),* 8(1), 36-64.

Kırışık, F., Öztürk, K. (2022). Göç Yönetişimi. Özer, M. A. (Ed.) *Baştan Sona Yönetişim*, içinde (s. 79-98). Ankara: Gazi Kitapevi, 1. Baskı.

Konak, Ö. (2023). *Internal audit of governance in Turkey: an analysis in Bist- 100 companies.* Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul. Yayınlanmamış Doktora Tezi.

Memiş, L., Aydınlı, H. İ. (2015). 1990'lardan günümüze Türkiye'de yönetişim: Edebiyat dayalı bir inceleme. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 15(29), 116-143.

Özer, M. A. (2006). Yönetişim üzerine notlar. *Sayıştay Dergisi*, 63, 59-89.

Öztoprak, A. A. (2011). *Yönetişim yaklaşımı ve belediyeler: Yönetişim göstergeleri açısından Malatya belediyeleri araştırması*. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya. Yayınlanmamış Doktora Tezi.

Peters, B. G., Pierre, J. (2013). *The SAGE handbook of public administration*. SAGE Publications Ltd, the USA, 2. Basım.

Pu, C., Zou, Y. (2025). Understanding new advances in network governance: A systematic literature review. *Public Performance & Management Review*, 48(1), 129-164.

Scheer, D., Venghaus, S., Sardo, S., Stark, S., Kuppler, S., Schmidt, M. W., Hoyer-Klick, C. (2025). No easy way out: towards a framework concept of long-term governance. *Energy, Sustainability and Society*, 15(9), 1-22.

Sulfiani, A. N. (2021). Penerapan prinsip-prinsip good governance dalam pelayanan BPJS Kesehatan Di Kota Palopo. *Jurnal Administrasi Publik*, XVII (1), 95-116.

Süslü, B., Coşkun, B., Pank, Ç. (2019). Türkiye için iyi yönetişim ve toplumsal refah ilişkisi üzerine bir inceleme. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 33(1), 219-241.

Tekin Bilbil, E. (2019). *Yönetişim ve Yönetimsellik: Kentsel Mekân ve Ortam.* Siyasal Kitapevi, 1. Baskı.

Turi, J. A., Ullah, S., Barykin, S. E., Basher, A., Zaytsev, A. (2024). Good governance through sustained developmental projects. *Business and Society Review*, 21(1), 356-393.

Yundze Gaston, B. (2024). *Politics of security: democracy, governance and national security in Cameroon 2014-2023*. İstanbul Aydın University, İstanbul. Yayınlanmamış Doktora Tezi.

YÖNETİŞİM ANLAYIŞINA GEÇİŞTE ETKİLİ OLAN FAKTÖRLER

İsmail AKBAL

KAYNAKÇA

Akdemir, D. Ş. (2018). Türkiye örneğinde yerelde "insani" yönetişim ve toplumsal eşitlik birimleri. *Uluslararası Afro-Avrasya Araştırmaları Dergisi*, *3*(6), 255-272.

Aktan, C. C. (2011). Eski devlet anlayışına karşı yeni devlet anlayışı. Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi, 3(2), 189-199.

Arap, İ., & Yılmaz, L. (2006). Yeni kamu yönetimi anlayışının "yeni" kurumu: Kamu görevlileri etik kurulu. Amme İdaresi Dergisi, 39(2), 51-69.

Ataay, C. K. (2016). Hayek ve Friedman'ın devlet anlayışı. Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi, 4(1), 129-151.

Ataay, F. (2015). Neoliberal reformlar, devletin yeniden yapılandırılması ve kamu hizmetlerinde dönüşüm. Akdeniz İİBF Dergisi, 15(30), 20-39.

Badem, H. (2023). Küreselleşme, yerelleşme ve yönetişim perspektifinden bölgesel kalkınma ajansları. Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 24(45), 691-716.

Baylan, E., & Karadeniz, N. (2016). Doğal kaynakların birlikte yönetimi: katılımcı planlama ve kolaboratif yaklaşım. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tarım Bilimleri Dergisi*, 26(4), 648-661.

Bengü, D. (2024). Mekânsal Dinamikler, Kamusal Alan ve Fenomenoloji: Sosyal Altyapının Katılımcı Tasarım Süreçleriyle Entegrasyonu. *Planlama*, 34(3), 360-379.

Benz, A., Broschek, J., & Lederer, M. (Eds.). (2021). Governance and democracy: Comparing national, European and international experiences. Edward Elgar Publishing.

Calabrò, A., & Calabrò, A. (2011). Governing public service organizations: A review and research agenda. In Governance structures and mechanisms in public service organizations: Theories, evidence and future directions (pp. 7-36). Palgrave Macmillan.

Chadwick, A. (2019). The new crisis of public communication: Challenges and opportunities for future research on digital media and politics. Online Civic Culture Centre, Loughborough University.

Demir, K. A. (2014). Klasik kamu yönetimi yapısından yerelleşmeye geçiş: Yönetişim kapsamında bir değerlendirme. Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 2(2), 151-171.

Doğan, K. C. (2016). Küreselleşme ve neo-liberal kuşaklar çerçevesinde devleti konumlandırma sorunsalı: "Minimal devlet'ten düzenleyici devlet'e". Journal of International Social Research, 9(43), 1795-1795.

Doğan, K. C., & Ustakara, F. (2013). Kamuda bir yapılanma dönüşümü olarak e-devlet ve e-yönetişim ilişkisi üzerine. *Global Journal of Economics and Business Studies*, 2(3), 1-11.

Durdu, Z. (2009). Modern devletin dönüşümünde bir ara dönem: Sosyal refah devleti. Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (22), 37-50.

Eryılmaz, B. (2010). Kamu Yönetimi. Ankara: Okutman Yayıncılık.

Firidin, E. (2021). "E-Devlet ve E-Yönetişim Bağlamında Postmodern Kamu Yönetimi". *Postmodern Kamu Yönetimi*, İçinde ss. 275-307), Ankara: Nobel Yayınevi.

Graham, J. (1991). Fordism/post-Fordism, marxism/post-marxism: The second cultural divide?. *Rethinking Marxism*, 4(1), 39-58.

Güven, A., & Alan, Ç. (2019). Türkiye'de yerel demokrasiyi güçlendirme aracı olarak yönetişim ve yerel yönetimlerde işleyişi. Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi, 11(1), 47-61.

Hale, T., Held, D., & Young, K. (2019). Gridlock: Why global cooperation is failing when we need it most. Polity Press.

Janssen, M., & Helbig, N. (2018). Innovating and changing the policy-cycle: Policy-makers be prepared!. Government Information Quarterly, 35(4), 99-105.

Jessop, B. (1999). Narrating the future of the national economy and the national state? Remarks on remapping regulation and reinventing governance. In G. Steinmetz (Ed.), State/culture: State formation after the cultural turn (pp. 378-405). Cornell University Press.

Kalfa, C., & Ataay, F. (2008). Yönetişim: Devlet toplum ilişkilerinde yeni bir aşama. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17(3), 229-240.

Kandeğer, B., & Telsaç, C. (2023). Covid-19 pandemisi bağlamında refah devletini yeniden düşünmek. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (61), 297-316.

Karakurt, B. (2011). Washington Konsensüsü'nden küresel mali krize mali disiplin ve Türkiye'deki gelişmeler. Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 25(1), 31-53.

Kaya, M. (2009). Küreselleşme yaklaşımları. Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, (13), 61-76.

Kaypak, Ş. (2013). Modernizmden postmodernizme değişen kentleşme. *Global Journal of Economics and Business Studies*, 2(4), 80-95.

Lindquist, E. A., & Huse, I. (2017). Accountability and monitoring government in the digital era: Promise, realism and research for digital-era governance. Canadian Public Administration, 60(4), 627-656.

Macintosh, A. (2004). Characterizing e-participation in policy-making. In Proceedings of the 37th Annual Hawaii International Conference on System Sciences. IEEE.

Mutlu, S., & Demirkaya, Y. (2018). Avrupa yönetişimi ve ulusaltı yönetimlerin ulusötesi ağ faaliyetleri. *Strategic Public Management Journal*, 4(7), 59-82.

Mülazımoğlu, M. E., & Günal, C. N. (2023). Post yeni kamu yönetimi yaklaşımı ışığında çin kamu yönetimi reformları. Uluslararası Politik Araştırmalar Dergisi, 9(1), 1-14.

OECD. (2020). Digital government in the era of COVID-19: Lessons from the crisis for the future. OECD Publishing.

Önder, Ö. (2013). Yerelleşme ve yerel demokrasinin güçlendirilmesi bağlamında yerel katılım. Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, 9(18), 311-326.

Özer, M. A. (2006). Yönetişim üzerine notlar. *Sayıştay Dergisi*, (63), 59-89.

Rhodes, R. A. (1996). From institutions to dogma: Tradition, eclecticism, and ideology in the study of British public administration. Public Administration Review, 56(6), 507-516.

Saklı, A. R. (2013). Fordizm'den esnek üretim rejimine dönüşümün kamu yönetimi üzerindeki etkileri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(44), 107-131.

Schakel, A. H. (2016). Applying multilevel governance. In H. Keman & J. Woldendorp (Eds.), Handbook of research methods and applications in political science (pp. 97-110). Edward Elgar Publishing.

Scholte, J. A. (2021). Globalization: A critical introduction (3rd ed.). Bloomsbury Academic.

Sørensen, E., & Torfing, J. (2018). The democratizing impact of governance networks: From pluralization, via democratic anchorage, to interactive political leadership. Public Administration, 96(2), 302–317.

Şişli, O. (2024). Yerel yönetimlerin güçlendirilmesinde katılımın etkisi: Kent konseyleri. Social Mentality and Researcher Thinkers Journal (SMART Journal), 8(65), 2158-2169.

Turan, H. T. (2013). Yönetişim ve yeni kamu yönetimi. *Yönetişim ve Yönetim Ekseninde Kamu Yönetimi*, (1), 10-11.

Üste, R. B. (2017). Neo-liberal siyaset ve kadın. *Researcher*, 5(2), 321-343.

Üzümcü, A., & Özdemir, D. (2024). Piyasa başarısızlığı versus kamu başarısızlığı: Keynesyen müdahaleci devlet anlayışı ve neo-liberal kalkınmacı devlet anlayışına Cumhuriyet'in yüzüncü yılında Türkiye örneğinde eleştirel bir bakış. Üçüncü Sektör Sosyal Ekonomi Dergisi, 59(1), 75-93.

Winston, C. (2008). The efficacy of information policy: A review of Archon Fung, Mary Graham, and David Weil's Full disclosure: The perils and promise of transparency. Journal of Economic Literature, 46(3), 704-717.

Yıldırım, E. (2018). Devletin dönüşümü ve yönetişim paradigması. Quo Vadis: Kamu yönetimi (V. Erat, C. Ekiz & İ. Arap (Ed.), İçinde ss. 253-273. Nika Yayınevi.

Yurdakul, H. (2020). Michel Foucault, post-modernizm ve bilgi. NOSYON: Uluslararası Toplum ve Kültür Çalışmaları Dergisi, (6), 14-32.

Yüceyılmaz, H., & Özgür, H. (2019). Türkiye'de yerel yönetimlerde norm kadro literatürünün analizi. Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 17(4), 106-128.

Zafir, C. Z. (2009). Neoliberalizmin minimal devlet yaklaşımına bir eleştiri. Yönetim Bilimleri Dergisi, 7(2), 65-82.

Zia, Y. A., & Khan, M. (2014). A comparative review of traditional and new public administration and critique of new public management. Dialogue (Pakistan), 9(4), 428-442.

YÖNETİŞİMİN BİR İLKESİ OLARAK HESAP VEREBİLİRLİK

Mehmet Şirin ÇETİN

KAYNAKÇA

Abdioğlu, H. (2007). Yönetişim ilkelerinin uygulanmasında kamu denetçiliği (ombudsmanlık) kurumu ve Avrupa Birliği sürecinde Türkiye açısından önemi. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6(11), 79–102.

Algan, F. M. (2021). Ortaklaşa yönetişim-uluslarötesi kuruluşların politika yönlendirmesi. Mülkiye Dergisi, 45(3), 793–832.

Alodalı, M. F. B., & Usta, S. (2017). Türk yönetim geleneğinde hesap verebilirlik mekanizmaları: Divan-ı Mezalim ve Kamu Denetçiliği Kurumu. Strategic Public Management Journal, 3(6), 168–184.

Atmaca, Y., & Karaçay, F. (2020). Türkiye'deki kamu yönetimi reformlarında dijitalleşme ve e-yönetişim. International Journal of Management and Administration, 4(8), 260–280.

Ataay, F. (2006). Türkiye'de yönetişim ve "sivil toplum" tartışmaları üzerine bir değerlendirme. Memleket Siyaset Yönetim, 1(1), 123–142.

Balcı, A. (2005). Bürokrasi-demokrasi ilişkisi ve hesap verebilirlik yaklaşımı. Hacettepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 23(1), 313–338.

Canıkalp, E., & Ünlükaplan, İ. (2015). Yönetişim kalitesi ve yönetişimin ölçülebilirliği. Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 19(1), 81–100.

Cankaya, Ş. (2014). Mali şeffaflık ve hesap verebilirlik. Sayıştay Dergisi, (94), 141–146.

Coşkun, S. (2003). Kamu yönetiminde yönetişim yaklaşımı. In A. Nohutçu, A. Balcı, B. Coşkun & N. K. Öztürk (Eds.), Kamu yönetiminde çağdaş yaklaşımlar (ss. 39–57). Seçkin Yayıncılık.

Çınar, F. (2015). Hesap verebilirlik ilkesi ile kurumsal performans ilişkisinde paydaş katılımının rolü: Hastane işletmelerinde bir uygulama. Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi, 6(13), 12–30.

Demir, C., Çohadar, Ö., & Gök, G. (2017). Cumhurbaşkanlığı hükümet sisteminin yönetişimin temel ilkeleri bağlamında incelenmesi. Strategic Public Management Journal, 3, 138–153.

Demirel, D. (2010). Yönetişimde yeni bir boyut: E-yönetişim. Türk İdare Dergisi, (466), 65–94.

Demirol, D. (2014). Doğrudan hesap verebilirlik aracı olarak sosyal hesap verebilirlik: Nepal ve Türkiye örnekleri üzerinden bir değerlendirme. Sayıştay Dergisi, (92), 65–91.

Demirci, M. (2013). Yönetişim, otorite ve meşruiyet. In F. N. Genç (Ed.), Yönetişim ve yönetim ekseninde kamu yönetimi (pp. xx–xx). Ekin Yayınevi.

Dilaveroğlu, A. (2020). Yönetişim ilkeleri ve yerel yönetimler mevzuatına yansımalar. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 19(37), 45–63.

Doğan, K. C., & Ustakara, F. (2013). Kamuda bir yapılanma dönüşümü olarak e-devlet ve e-yönetişim ilişkisi üzerine. Global Journal of Economics and Business Studies, 2(3), 1–11.

DPT. (2007). Dokuzuncu Kalkınma Planı Kamuda İyi Yönetişim Özel İhtisas Komisyonu Raporu. Ankara.

Ebrahim, A. (2003). Accountability in practice: Mechanisms for NGOs. World Development, 31(5), 813–829.

Eryılmaz, B., & Biricikoğlu, H. (2011). Kamu yönetiminde hesap verebilirlik ve etik. İş Ahlakı Dergisi, 4(7), 19–45.

Gedikoğlu, T. (2012). Yükseköğretimde hesap verebilirlik. Yükseköğretim Dergisi, 2(3), 142–150.

Gençkaya, Ö., Gündoğdu, H. G., & Aytekin, A. (2021). Büyükşehir belediyeleri web sitelerinin yönetişim ilkeleri açısından değerlendirilmesi. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 16(3), 705–726.

Gül, S. K. (2008). Kamu yönetiminde ve güvenlik hizmetlerinde hesap verebilirlik. Polis Bilimleri Dergisi, 10(4), 71–94.

Gülener, S. (2011). Yargı bağımsızlığını güçlendirici bir mekanizma olarak yargısal hesap verebilirlik ve Türk yargı sistemi. Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 15(2), 215–252.

Güzelsarı, S. (2003). Neo-liberal politikalar ve yönetişim modeli. Amme İdaresi Dergisi, 36(2), 17–34.

Hughes, O. E. (2013). Kamu işletmeciliği ve yönetimi (B. Kalkan, B. Akın & Ş. Akın, Çev.). BigBang Yayınları.

Kalfa, C., & Ataay, F. (2008). Yönetişim: Devlet toplum ilişkilerinde yeni bir aşama. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17(3), 229–240.

Karaçor, S., & Oltulu, A. (2011). Demokrasi ve yönetişim boyutu ile yeni kamu yönetimi anlayışı. Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 11(22), 403–418.

Küçükaycan, D. (2020). Mali saydamlık ve hesap verebilirlik aracı olarak: Türk Sayıştayı'nın performans denetimi. Denetişim, (20), 35–54.

Maliye Bakanlığı Avrupa Dış İlişkiler Daire Başkanlığı. (2003). İyi yönetişimin temel unsurları. Ayrıntı Basımevi.

Memişoğlu, D., & Kalkan, B. (2016). Sağlık hizmetlerinde yönetişim, inovasyon ve Türkiye. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 21(2), 645–665.

Okçu, M. (2007). Yönetişim tartışmalarına katkı: Avrupa Birliği için yönetişim ne anlama geliyor?. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 12(3), 299–312.

Özen, F. (2011). İlköğretim okulu yönetici ve öğretmenlerinin görüşlerine göre okul geliştirme aracı olarak hesap verebilirlik. Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi, 7(3), 190–223.

Öztoprak, A. (2011). Yönetişim yaklaşımı ve belediyeler: Yönetişim göstergeleri açısından Malatya belediyeleri araştırması [Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü].

Sipahi, E. B. (2010). Küresel çevre sorunlarına kolektif çözüm arayışları ve yönetişim. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (24), 331–344.

Sobacı, M. Z. (2007). Yönetişim kavramı ve Türkiye'de uygulanabilirliği üzerine değerlendirmeler. Yönetim Bilimleri Dergisi, 5(1), 195–208.

Taytak, M., & Bahtiyar, E. (2015). Hesap verme sorumluluğu çerçevesinde Türk Sayıştay'ının rolü. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 4(20), 261–284.

Temiz, H. E. (2012). Sosyal politika bağlamında küresel yönetişim. Toplum ve Demokrasi Dergisi, 6(13), 201–217.

Turan, H. T. (2013). Yönetişim ve yeni kamu yönetimi. In F. N. Genç (Ed.), Yönetişim ve yönetim ekseninde kamu yönetimi (pp. 10–11).

Tutar, H., & Altınöz, M. (2017). Hesap verebilirlik bağlamında iç denetim ve sorun alanları: Eleştirel bir analiz. Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 8(15), 225–248.

UNDP. (1998). Glossary of key terms: Governance for sustainable human development. http://magnet.undp.org/policy/glossary.htm, (Erişim Tarihi: 10.06.2025).

Yıldırım, İ. (2004). Demokrasi, sivil toplum kuruluşları ve yönetişim. Seçkin Yayıncılık.

Yüksel, M. (2000). Yönetişim kavramı üzerine. Ankara Barosu Dergisi, 58(3), 145–159.

Zabcı, F. Ç. (2002). Dünya Bankası'nın küresel pazar için yeni stratejisi: Yönetişim. Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, 57(3), 151–179.

5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu. (2005) https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5018&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5 (Erişim Tarihi: 10.06.2025).

YÖNETİŞİMİN BİR İLKESİ OLARAK ŞEFFAFLIK

Rukiye Mehtap ÖZLÜ

KAYNAKÇA

Akıllıoğlu, T. (1991). Yönetimde açıklık-gizlilik ve bilgi edinme hakkı, *Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi,* 46 (1-2), 1-12.

Akpınar, Y. (2011). Gün ışığında yönetim açısından Türk kamu yönetiminde açıklık ve şeffaflık sorunu, *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 16(2), 235-261.

Akyılmaz, B. (2005). İdari işlemlerde gerekçe yükümlülüğü, içinde *A. Şeref Gözübüyük'e Armağan*, Ankara: Turhan Kitabevi.

Arslan, N. T. (2010). Yönetimde açıklık ve gizlilik, *Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, 1, 174–195.

Atay, Y. Ş. (2011). İdari işlemde başvuru yollarının gösterilmesi yükümlülüğü, *TBB Dergisi,* 96, 299-318.

Bölükbaşı, M. O. (2020). Devlet işlemlerinde kanun yolları, merciler ve başvuru sürelerini gösterme yükümlülüğü (Anayasa'nın 40/2. Maddesi), *Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi,* (15), 97-122.

Balcı, A. (2003). Kamu yönetiminde 'hesap verebilirlik' anlayışı, *Kamu Yönetiminde Çağdaş Yaklaşımlar-Sorunlar, Tartışmalar, Çözüm Önerileri, Modeller, Dünya ve Türkiye Yansımaları*, Balcı vd. (Eds.), Seçkin Yayınları, Ankara.

Balta, T. B. (1970). *İdare hukukuna giriş*, Ankara, Sevinç Matbaası.

Birchall, C. (2011). Introduction to 'secrecy and transparency' the politics of opacity and openness. *Theory, Culture & Society*, 28(7-8), 7-25.

Birkinshaw. P. J. (2006). Freedom of ınformation and openness: fundamental human rights, *Administrative Law Review*, 58(1), 177–218.

Blair, A. (2011). Information overload's 2,300-year-old history, *Harvard Business Review*. http://blogs.hbr.org/cs/2011/03/information_overloads_2300-yea.html, Erişim Tarihi: 01.07.2025.

Bruno, J. R. (2020). Democracy beyond disclosure: Secrecy, transparency, and the logic of self-government (Doctoral dissertation, Harvard University). *Harvard University DASH Repository*. https://philarchive.org/archive/BRUDBD-3?utm_source, Erişim Tarihi: 01.07.2025.

Carcassonne, G. (2001). Le trouble de la transparence, *Povoir*, 17-23.

Danıştay 6. Daire, 20.1.2021 tarih ve E: 2019/2520, K: 2021/11629.

Danıştay 14. Daire, 05.04.2017 tarih ve E:2015/573, K:2017/2108.

Demirkıran, Ö., Eser, H. B., & Keklik, B. (2011). Demokrasinin tabana yayılması, yönetimde şeffaflık ve hesap verebilirlik bağlamında bilgi edinme hakkı kanunu, *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi,* 3(2), 169-192.

Den Boer, M. (1998). Steamy Windows: Transparency and Openness in Justice and Home Affairs, İçinde *Openness and Transparency in the European Union*, V. Deckmyn and I. Thomson (Eds), Maastricht, Netherlands, 91–105.

Dror, Y. (1999). Transparency and openness of quality democracy, *Openness and transparency in governance: Challenges and opportunities,* 25-43.

DPT (2007). Kamuda iyi yönetişim özel ihtisas komisyonu raporu, https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/08/Dokuzuncu-Kalkinma-Plani-Kamuda-Iyi-Yonetisim-OIK.pdf, Erişim Tarihi: 01.07.2025.

Eken, M. (Haziran 1994). Kamu yönetiminde gizlilik geleneği ve açıklık ihtiyacı, *Amme İdaresi Dergisi*, 27(2), 25–54.

Eken, M. (Mart 2005). Gizlilik geleneğinden şeffaf yönetime doğru, *Amme İdaresi Dergisi*, 38(1), 113-130.

Eryılmaz, B. (1995). *Kamu Yönetimi*, Akademi Kitabevi, İzmir.

Fox, J. (2007). The uncertain relationship between transparency and accountability, *Development in Practice*, 17 (4), 663-671.

Fındıklı, R. (Eylül 1996). Yönetimde açıklık - açık yönetim, *Türk İdare Dergisi*, 412, 103-110.

Fung, A., Graham, M., & Weil, D. (2007). *Full disclosure: The perils and promise of transparency*. Cambridge University Press.

Grimmelikhuijsen, S. (2012). Linking transparency, knowledge and citizen trust in government: An experiment, *International Review of Administrative Sciences*, 78(1), 50-73.

Gross, B. M. (1964). *The managing organizations: the administrative struggle*, New York, NY: Free Press of Glencoe.

İnanç H.& Ünal F. (2007). Türkiye'de kamu yönetiminin denetlenmesinde yönetimde açıklığın önemi ve uygulanma düzeyi, *Sosyal Bilimler Dergisi*, 18, 21-41.

Heald, D. (2006). Varieties of transparency, içinde Hood, C.& Heald, D. (Eds.).*Transparency: the key to better governance?* Oxford: Oxford University Press, Londan.

Hood, C. (2007). What happens when transparency meets blame-avoidance? *Public Management Review*, 9(2), 191-210.

Hood, C. (2010) Accountability and transparency: siamese twins, matching parts, awkward couple? , *West European Politics*, 33 (5), 989-1009.

Kalkan A. & Alpaslan M. (2009). Şeffaflık, iletişim ve hesap verebilirliğin yerel yönetim başarılarına etkileri, *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 1(1), 25-40.

Kamu Denetçiliği Kurumu (KDK). (2019). *İyi Yönetim İlkeleri Rehberi*, https://paylasim.ombudsman.gov.tr/dokuman/documentuploads/iyi-yonrtim-ilkeleri-turkce/iyi-yonrtim-ilkeleri-turkce.pdf.pdf, Erişim Tarihi: 01.07.2025.

Klitgaard, R. (1998). International cooperation against corruption, *Finance and Development*, 35(1), 3-6.

Kim, S., & Lee, J. (2019). Citizen participation, process, and transparency in local government: An exploratory study, *Policy Studies Journal*, 47(4), 1026-1047.

Koçak, S. Y. (2010). Kamu yönetiminde açıklık için bilgi edinme hakkı, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 23, 115-125.

Kosack, S., & Fung, A. (2014). Does transparency improve governance?, *Annual review of political science*, 17(1), 65-87.

Larsson, T. (1998). How open can a government be? the Swedish experience, içinde V. Deckmyn & I. Thomson (eds), *Openness and Transparency in the European Union Maastricht: European Institute of Public Administration*, 39–51.

Lindstedt, C., & Naurin, D. (2010). Transparency is not enough: Making transparency effective in reducing corruption, *International political science review*, 31(3), 301-322.

Marchand, J. (2014). Réflexions sur le principe de transparence, *Revue du droit public*, Mai(3), 677-703.

Meijer, A. (2013). Understanding the complex dynamics of transparency, *Public Administration Review*, 73(3), pp. 429–439.

Michener, R. G. & Bersch, K. (2013). Identifying transparency, *Information Polity*, 18(3), 233-242.

OECD. (1999). European principles for public administration, SIGMA Paper No.27, https://www.sigmaweb.org/en/publications/european-principles-for-public-administration_5kml60zwdr7h-en.html, Erişim Adresi: 01.07.2025.

Özlü, R. M. (2020). La transparence administrative en turquie, *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi*, 26(2), 795-813.

Özlü, R. M. (2021). Bilgi edinme hakkı ihlalinin önlenmesi için kamu denetçiliği kurumuna yapılan şikayetler üzerine kurum tarafından verilen kararların yorumu, *Yasama Dergisi*, 42, 131-158.

Parlak, B. (2011). *Kamu yönetiminde yeni vizyonlar*, Alfa Aktüel Yayınları, Bursa.

Roberts, J. (2009). No one is perfect: The limits of transparency and an ethic for "intelligent" accountability, *Accounting, Organizations and Society*, 34(8), 957-970.

Schedler, A. (1999). Conceptualizing accountability içinde Schedler, A., Diamond, L., Plattner, M. F. (Eds.). *The self-restraining State: power and accountability in new democracies*. Boulder, Lynne Rienner.

Sezer, Y., & Kargın, N. (2002). Kamu yönetiminin modernleşmesinde şeffaflaşma sorunu, *Türk İdare Dergisi*, 74(436), 209-225.

Stiglitz, J. (2002). Transparency in government, içinde *The right to tell: The role of mass media in economic development*, The World Bank, Washington, 27-44.

Strathern, M. (2000). The tyranny of transparency, *British Educational Research Journal*, 26(3), 309–321.

Şengül, R. (2005). Bilgi edinme hakkı kanunu türk kamu yönetimini 'camdan eve' dönüştürür mü?, *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 60-3, 215-234.

Tanrıverdi, A. A. (2023). İdare hukukunda gerekçe ilkesi ve sağladığı hukuki koruma, *Kırıkkale Hukuk Mecmuası*, 3(2), 551-580.

Tsoukas, H. (1997). The tyranny of light: The temptations and the paradoxes of the information society, *Futures*, 29(9), 827–843.

Tutar, H. &Altınöz, M. (2017). Hesap verebilirlik bağlamında iç denetim ve sorun alanları: eleştirel bir analiz, *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 8 (15), 225-248.

Wang, X., & Wan Wart, M. (2007). When public participation in administration leads to trust: An empirical assessment of managers' perceptions. *Public administration review*, 67(2), 265-278.

Zúñiga, N., Jenkins, M., & Jackson, D. (2018). Does more transparency improve accountability? Transparency International. http://www.jstor.org/stable/resrep20498

YÖNETİŞİMİN BİR İLKESİ OLARAK HUKUKUN ÜSTÜNLÜĞÜ

Serden Onur KARACA

KAYNAKÇA

Ağaoğlu Canay, H. D. (2024). Hukuk devleti kavramına hukuki pozitivizm penceresinden bir bakış. *Başkent Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 10(1), 217-246.

Akmeşe, A. (2024). *İşletmelerde yönetişim ve örgütsel öğrenme aracılığıyla dijital dönüşümün sürdürülebilir değer zinciri üzerindeki etkisi: ihracatçı firmalar üzerine bir uygulama.* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Bingöl Üniversitesi.

Aktaş, S. (2020). Hukuk devleti idealine felsefi bir bakış. *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi,* (1), 1-32.

Aktaş, S. (2018). Hukuk kavramının analizi. *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* 67(2), 227-252.

Aral, V. (2011). Hukuka ilişkin değişik görüşler ve bunların değerlendirilmesi ile birlikte doğru görülebilecek bir hukuk anlayışı. *Journal of Istanbul University Law Faculty*, 39(1-4), 305-351.

Asta, H. (2024). *Yönetişim bağlamında yerel yönetimlerde halkla ilişkiler: Ankara Büyükşehir Belediyesi örneği.* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Ankara Üniversitesi.

Ateş, H., & Buyruk, G. C. (2018). Bir iyi yönetişim ilkesi olarak katılımcılık ve türk kamu yönetiminde katılımcılığın konumu. *Ombudsman Akademik,* 1, 81-98.

Atmaca, Y. & Yılmaz, V. (2020). Yeni kamu yönetimi yaklaşımına genel bir bakış. *Turkish Studies- Economy*, 15(2), 767-779.

Bektaş, S. (2022). Hukukun üstünlüğü ilkesinin avrupa birliği (ulus-üstü) hukukuna aktarımı ve ilkenin normatif muhteviyatının tespiti sorunu. *Hacettepe Hukuk Fakültesi Dergisi,* 12(1), 810-863.

Bereketoğlu, S. (2024). *İyi yönetişimin vergi gelirleri üzerindeki etkisi: panel veri analizi.* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Çanakkale 18 Mart Üniversitesi.

Çelik, F., (2007). *Kurumsal yönetim modeli olarak paydaş yaklaşımı: kamu ve özel hastane karşılaştırması.* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Eskişehir Anadolu Üniversitesi.

Çukurçayır, P., Eroğlu, Y., & Sağır, A. (2015). Yerel yönetişim, katılım ve kent konseyleri. *Yerel Politikalar Akademik Araştırma ve Düşünce Dergisi,* 1(1), 97-128.

Dilaveroğlu, A. (2020). Yönetişim ilkeleri ve yerel yönetimler mevzuatına yansımalar. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* 19(37), 45-63.

Durgun, S. & Aydın, A. H. (2019). Yönetişim ve yolsuzluk. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi,* 7(95), 339-357.

Durgun, S. (2024). Çevresel göçü yönetişim yaklaşımı kapsamında değerlendirmek. *Türk Kamu Yönetimi Dergisi,* 5(1), 39-47.

Durgun, S. (2025). Meşruiyeti besleyen kaynaklardan biri olarak yönetişim: Türkiye özelinde bir araştırma. *Ombudsman Akademik*, 21, 181-207.

Erat, V. (2020). Kamu yönetimi çalışmalarında yönetişim. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 21, 121-136.

Erdem, A., & Çiçekli, A. (2023). Yönetişim yaklaşımının kuramsal değerlendirilmesi ve idare hukuku bağlamında analizi. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 59, 283-303.

Erdoğan, M. (2017). *Anayasal demokrasi.* Siyasal Kitabevi.

Erdoğan, M. (2018). *Özgürlük, hukuk ve demokrasi*. Siyasal Kitabevi.

Gözlügöl, S. V. (2013). Uluslararası hukuk boyutuyla hukukun üstünlüğü. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergi*si, 17(2), 1423-1454.

Gümüş Şimşek, S. (2025). *Hukukun özü meselesinin edmund husserl'in fenomenoloji anlayışı çerçevesinde incelenmesi.* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Ticaret Üniversitesi.

Hayek, F. V. (2013). *Özgürlüğün anayasası*. Bigbang Yayınları.

İşcan, Ö. F., & Kayğın, E. (2010). Kurumsal yönetişim sürecinin gelişimi üzerine bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(2), 213-224.

İzci, F., & Sarıtürk, M. (2019). Demokratik toplumlarda halkın yönetime katılımı: yönetime katılım ve yönetişim ilişkisi. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, 2(3), 498-517.

Kalkan, B. (2012). 1982 Anayasası'nın iktisadî hükümleri hukukun üstünlüğü doktrinine ne kadar uygun? *Liberal Düşünce Dergisi*, 66, 103-110.

Karademir, A. (2024). *AB üyesi üniter, bölgeli ve federal devletler ile türkiye'de yerel özerkliğin yönetişim üzerine etkisi: karşılaştırmalı bir analiz* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Aksaray Üniversitesi.

Keskin, E. (2021). Planlı ekonomi karşısında Hayek'te hukukun üstünlüğü. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi,* 27(1), 362-391.

Kocaoğlu, M., & Fural, M. (2018). Yerel yönetimlerde yönetişim uygulamaları: Serik Belediyesi örneği. *Asia Minor Studies*, 6(AGP Sempozyum Özel Sayısı 1), 150-165.

Kulaksızoğlu Mercan, N. (2021). *Hukukun üstünlüğü kavramının felsefi temelleri.* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Marmara Üniversitesi.

Kurtulmuş, F. (2021). Prosedürel demokrasi ve hukukun üstünlüğü. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 23(2), 661-677.

Kutan, M. (2023). *Liberalizmde hukukun üstünlüğü tartışması: Friedrich August Von Hayek Örneği.* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Bingöl Üniversitesi.

Levent, A. (2016). Yönetişim ve yeni kurumsal iktisat. *İktisat Politikası Araştırmaları Dergisi,* 3(2), 17-32.

Memişoğlu, D., & Kalkan, B. (2016). Sağlık hizmetlerinde yönetişim, inovasyon ve Türkiye. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi,* 21(2), 645-665.

Okçu, Y. (2007). Yönetişim tartışmalarına katkı: Avrupa Birliği için yönetişim ne anlama geliyor? *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi,* 12(3), 299-312.

Öksüz, B. (2014). Yönetişim sürecinde kurumsal iletişimin rolü ve önemi. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 2(4), 181-210.

Özer, M. A., Koçak, D., & Türe, H. (2020). Yönetişim göstergeleri doğrultusunda ülkelerin performanslarının değerlendirilmesi. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi,* 22(1), 25-53.

Özhan, M., & Keser, Y. (2021). Bölgesel kalkınma ve yönetişim. *Akademik İzdüşüm Dergisi,* 6(2), 19-36.

Selznick, P., & Gül, C. (2008). Amerikan toplumu ve hukukun üstünlüğü. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* 12(1), 725-738.

Sözer, A. N. (2014). Bilim ve hukuk. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi,* 20(1), 1081-1118.

Şahin, M. (2018). İyi yönetişimin bir gereği olarak e-yönetişim ve gümrük tek pencere sisteminin e-yönetişim çerçevesinde değerlendirilmesi. *Ombudsman Akademik,* 1, 245-257.

Şaşmaz, M. Ü. (2019). Geçiş ekonomilerinde hükümet etkinliği, hukukun üstünlüğü ve ekonomik refah arasındaki nedensellik ilişkisi. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi,* 20(2), 150-163.

Şener, T., & Eren, N. Ü. (2021). E-Devlet'in yönetişim bağlamında değerlendirilmesi. *Karadeniz Araştırmaları,* 18(72), 863-873.

Şirin, O. (2024). *Farklı ideolojiler ile yönetilen büyükşehir belediyeleri kent konseylerinin yönetişim uygulamaları yönünden karşılaştırılması: İzmir ve Bursa örneği.* [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Kapadokya Üniversitesi.

Teziç, E. (2005). *Anayasa hukuku*. Beta Yayınları.

Toker, Ö. (2020). Hukuk iktisat ilişkisi. *Ahi Evran Akademi,* 1(2), 33-52.

Turhan, M. (2020). Albert Venn Dicey'nin hukuk devleti anlayışının ışığında türk anayasa mahkemesi'nin kararları. *Çukurova Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* 5(1), 3237-3258.

Uğurlu, Ö. (2008). *"Yönetişim" kavramı ekseninde örgütsel süreçlerin değerlendirilmesi Erdemir T.A.Ş. Özelleştirme Örneği.* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Gazi Üniversitesi.

Uygun, O. (2022). Hukukun üstünlüğü ilkesi. *Yeditepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* 19(3), 521-558.

Uysal, Y., & Atmaca, Y. (2018). Türkiye'deki merkezi ve yerel yönetim ilişkilerinin yönetişim modeli çerçevesinde değerlendirilmesi. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi,* 1(3), 411-424.

Ünlü, A., & Bozkuş, S. (2021). Hukukun üstünlüğü- makroekonomik değişkenler seçili ülkeler ve Türkiye üzerine bir inceleme. *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi,* 13(1), 1-21.

White, L. H. (2020). Hukukun üstünlüğü mü, merkez bankalarının üstünlüğü mü? (M. Toprak, çev.). *Liberal Düşünce Dergisi,* 25(98), 147-158.

Yayla, Y. (2004). *Hukuk felsefesi ve hukuk sosyolojisi*. Beta Yayınları.

Yaylalı, M. (2018). Hukuk devleti ve hukukun üstünlüğü kavramları: Albert Venn Dicey ve Hans Kelsen. *Liberal Düşünce Dergisi,* 23(91-92), 95-111.

Yıldırım, H. (2006). *Kur'an persektifinde hukukun üstünlüğü.* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Ankara Üniversitesi.

Yükselen, C., & Oflazoğlu, S. (2008). Kanal yönetiminde yönetişim ilkelerinin rolü. *Pazarlama ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi*, 2(3), 45-62.

YÖNETİŞİMİN BİR İLKESİ OLARAK KATILIM

Ali TOSUN

KAYNAKÇA

Akçagündüz, E. (2019). *Türkiye'de e-devlet ve e-yönetişim: mevcut duruma genel bir bakış.* Parlak, B. & Doğan, K.C. (Eds.), E-yönetişim (ss. 417-441). Beta Basım Yayın Dağıtım.

Aksu, H. & Taştekin, A. (2020). Kent konseylerinin yerel demokrasiye katkısı: kent konseyleri üzerine bir araştırma. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *22*(TBMM'nin 100. Yılı ve Millî İrade Özel Sayısı), 190-203.

Arnstein, S.R. (1969). *A ladder of citizen participation*. Journal of American Institute of Planners.

Atabey, G. & Hasta, D. (2018). Siyasal katılım, siyasal yeterlik ve toplumsal cinsiyet. *Nesne Dergisi*, *6*(13), 484-516.

Atmaca, Y., & Karaçay, F. (2020). Türkiye'deki kamu yönetimi reformlarında dijitalleşme ve e-yönetişim. *International Journal of Management and Administration*, *4*(8), 260-280. https://doi.org/10.29064/ijma.779263.

Aydın A. (2019). Siyasal katılım araçları üzerinden merkezi ve yerel düzeydeki katılımın incelenmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, *10*(2), 395-403.

Aydınlı, H. İ., & Memiş, L. (2015). 1990'lardan günümüze türkiye'de yönetişim (governance): literatüre dayalı bir inceleme. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, *15*(29), 116-143. https://doi.org/10.30976/susead.302192.

Aygün, M. C., & Yılmaz, İ. (2025). Yerel yönetimlerde demokrasi, teoriden uygulamaya: türkiye'de siyasal katılım yolları. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, *32*(2), 287-305. https://doi.org/10.18657/yonveek.1513325.

Bıyık, Y., Erden, P. & Aydoğan, E. (2016). Çalışanların kararlara katılımı ve örgütsel politika algısı ilişkisi. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, *8*(1), 100-116.

Çengel, M. ve Kaygısız, Ü. (2021). Siyasal katılımda sosyal ağların rolü: üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Dergisi*, *4*(7), 631-650.

Çevikbaş, R. (2008). Yerel yönetimlerde siyasal katılım. *Türk İdare Dergisi*, *461*, 71-95.

Değirmenci, N. & Gülel, F.E. (2022). Dışsal siyasal etkililik ile siyasal katılma arasındaki ilişkiye bir bakış: üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *Türk Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, *7*(1), 17-31.

Dilaveroğlu, A. (2025). E-katılım düzeyindeki farklılıklar ve türkiye'nin e-katılım düzeyinin değerlendirilmesi. *Toplum, Ekonomi ve Yönetim Dergisi*, *6*(1), 85-101.

Doğan, K.C. (2016). Postmodern kamu yönetimi, yerel yönetimler ve katılım: yerel yönetişim odaklı bir yaklaşım. *İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *3*(2), 73-99. https://doi.org/10.17336/igusbd.14844.

Doğan, K.C. (2022). Jürgen Habermas'ta katılım, demokrasi ve meşruiyet kavramları: ombudsman yönetişimi üzerine düşünmek. *International Social Sciences Studies Journal*, (e-ISSN:2587-1587), *8*(96), 1190-1203.

Durgun, S. (2024). Çevresel Göçü Yönetişim Yaklaşımı Kapsamında Değerlendirmek. *Türk Kamu Yönetimi Dergisi*, *5*(1), 39-47.

Erdem, A. (2024). Anayasal zeminde birleşmek: kavramlar ve yol haritalarına giriş. *Anayasa Hukuku Dergisi*, *13*(25), 207-230.

Eroğlu, E., Taş, S., & Aydemir Dev, M. (2023). Dirençli kent tasarımında katılımcılık: Türkiye'de belediyeler ve STK'lar arasındaki paydaşlık ilişkisinin incelenmesi. *International Journal of Social Inquiry*, *16*(1), 297-313. https://doi.org/10.37093/ijsi.1210342.

Fischer, F. (2012). *Participatory governance: from theory to practice*. The Oxford Handbook of Governance.

Gönüllü, C. (2020). "STK-belediye-yönetişim ekseninde" birbirlerinin gözünden aktörler: Burdur ili örneği. *HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, *9*(23), 51-69.

Görücü, V. (2021). Katılımı etkileyen faktörler ve katılım yolları. *Hasan Kalyoncu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, *11*(22), 155-202.

Güç, E. (2024). Kamu yönetiminde dijital dönüşüm bağlamında yerel yönetimler: vatandaşa yakın merkeze uzak mı?. *Urban 21 Journal*, *2*(2), 113-129.

Gül, S.K. (2008). Kamu yönetiminde ve güvenlik hizmetlerinde hesap verebilirlik. *Polis Bilimleri Dergisi, 10(4), 71-94.*

Güleç Solak, S. (2016). Uluslararası belgelerde yerel demokrasi ve katılım. *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, *3*(7), 197-209.

Hansen, H.S., & Prosperi, D.C. (2005). Citizen participation and ınternet gıs-some recent advances, (Editorial), *Computers, Environment and Urban Systems*, *29*, 617-629.

Higgs, G., Berry, R., Kidner D., Langford, M. (2008). Using IT approaches to promote public participation in renewable energy planning: Prospects and challenges. *Land Use Policy*, *25*(4), 596–607.

Işık, M. (2010). Avrupa Birliği'nin yönetişim anlayışı çerçevesinde bilgi edinme kanunu'nun değerlendirilmesi. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, *2*, 39-49.

İnam, S. & Taşkın, Ç. (2021). Vatandaşların e-katılım potansiyeli ve öncülleri: belediye hizmetleri üzerine bir araştırma. *Pazarlama Teorisi ve Uygulamaları Dergisi*, *7*(1), 1-25.

İzci, F., & Sarıtürk, M. (2019). Demokratik toplumlarda halkın yönetime katılımı: yönetime katılım ve yönetişim ilişkisi. *Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi*, *2*(3), 498-517. https://doi.org/10.33712/mana.661125.

Kara Yıldırım, Ö. (2018). Türkiye'de iyi yönetişim. *Uluslararası Afro-Avrasya Araştırmaları Dergisi*, *6*, 273-289.

Karaçor, S. (2009). Yeni iletişim teknolojileri, siyasal katılım, demokrasi. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, *16*(2), 121-131.

Karkın, N. (2012). E-katılım kavramı ve süreci: kamu siyasa oluşum sürecine vatandaş katkısının olabilirliği. *Sosyoekonomi*, *17*(17). https://doi.org/10.17233/se.70890.

Kaypak, Ş. (2012). Yerel yönetimlerde katılımcı/müzakereci demokrasi sürecinde sivil toplum kuruluşlarının önemi. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, *8*(17), 171-196. https://doi.org/10.11122/ijmeb.2012.8.17.72.

Kocaoğlu, M. (2014). Katılımcı demokrasi algılaması ve kent konseyleri: Kırşehir kent konseyi örneği. *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi*, *6*(1), 1-15.

Kocaoğlu, M., & Fural, M. (2018). Yerel yönetimlerde yönetişim uygulamaları: Serik belediyesi örneği. *Asia Minor Studies*, *6*(AGP Sempozyum Özel Sayısı1), 150-165. https://doi.org/10.17067/asm.440135.

Koç, V. (2025). Türkiye ve dünya'da kentsel gelişime yönelik yönetişimde katılım ilkesinin irdelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, *24*(2), 679-702 https://doi.org/10.17755/esosder.1545221.

Mansbridge, J., Bohman, J., Chambers, S., Christiano, T., Fung, A., Parkinson, J., Thompson, D. F., & Warren, M. E. (2012). *A systemic approach to deliberative democracy*. American Political Science Review.

Meydancı, M. (2025). Katılımcı Yönetimin Temeli Olarak Yerel Yönetimler ve Sivil Toplum Kuruluşları Arasında İş Birliği. *Strategic Public Management Journal*, *11*(Özel Sayı), 36-57.

Nasiri, M., Ukko, J.,Saunila, M., & Rantala, T. (2020). Managing the digital supply chain: The role of smart technologies, *Technovation*, *96-97*,1-6.

Oktay, E., & Pekküçükşen, Ş. (2009). Yerel yönetimlerin demokratikleşmesinin bir aracı olarak sivil toplum kuruluşları -Türkiye için kısa bir değerlendirme-. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, *11*(16), 172-186.

Okur Çakıcı, F. (2019). *E-demokrasi bağlamında e-yönetişim, e-katılım ve e-oylama kavramlarının incelenmesi.* Parlak, B. & Doğan, K.C. (Eds.), E-yönetişim (ss. 177-194). Beta Basım Yayın Dağıtım.

Okur Çakıcı, F. (2020). *Democracy and participant political culture. Doğan, K.C. & Ugur, O. (Eds.),* From Efficiency Discussions to Democracy in Public Administration: A Theoretical Analysis (ss. 207-223). Peter Lang.

Okur Çakıcı, F., & Çakıcı, A. B. (2020). Sosyal yardımlaşma bağlamında sivil toplumun rolü: sosyal dayanışma ve yardımlaşma örnekleri. *The Journal of International Scientific Researches*, *5*(3), 203-208.

Özçelik Baloğlu, Ö. (2023). Teknolojik bir dönüşüm olarak dijitalleşme kavramı ve etkileri. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, *13*(2), 1189-1210. https://doi.org/10.30783/nevsosbilen.1276723.

Özkanlı, F. M., & Turgut, T. (2025). Örgütsel şeffaflık. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, *23*(55), 201-228. https://doi.org/10.35408/comuybd.1482858.

Parlak, B., & Doğan, K.C. (2019). *E-yönetişim: kuramsal bir analiz.* Parlak, B. & Doğan, K.C. (Eds.), E-yönetişim (ss. 7-18). Beta Basım Yayın Dağıtım.

Pollock, P.H. (1983). The participatory consequences of internal and external political efficacy: A research note. *The Western Political Quarterly*, *36*(3), 400-409.

Poyraz, E. (2017). Yerel Yönetimlerde siyasal katılım ve temsiliyet sorunsalı üzerine bir değerlendirme: belediye meclislerinin etkinliği. *Al-Farabi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, *1*(1), 136-146.

Rowe, G., & Frewer, L. J. (2004). Evaluating public-participation exercises: a research agenda. *Science, Technology, & Human Values*, *29*(4), 512-557. http://www.jstor.org/stable/1557965.

Sabancılar Eren, S., & Anbarlı Bozatay, Ş. (2024). Meşruiyet krizlerine bir çözüm önerisi: Yeni bilimsel yönetişim. *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *27*(52), 469-485. https://doi.org/10.31795/baunsobed.1516429.

Saraçoğlu, H., & Yılmaz, V. (2024). Kent konseyleri ve yerel yönetimler: yerel halkın katılımını teşvik etmek ve demokratikleşmeyi desteklemek. *Uluslararası Akademik Birikim Dergisi*, *7*(4), 509-519.

Saylam, A. (2020). Türk kamu yönetiminde merkezi düzeyde e-katılım: bakanlıkların web siteleri üzerinden bir araştırma. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *41*, 23-37.

Seçkiner Bingöl, E. (2021). Akıllı şehirlerde vatandaş katılımı: sistematik bir literatür analizi. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, *11*(4), 1946-1966. https://doi.org/10.30783/nevsosbilen.998684.

Seçkiner Bingöl, E. (2022). Katılımcı yönetişim üzerine normatif ve pratik tartışmalar. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *51*, 55-70. https://doi.org/10.30794/pausbed.1114973.

Sevinç, H. (2021). Demokrasi bağlamında referandum uygulaması: Türkiye örneği. *Alınteri Sosyal Bilimler Dergisi*, *5*(1), 29-50. https://doi.org/10.30913/alinterisosbil.885641.

Sözen, H. (2022). Dijital Çağda e-katılım aktivitelerinin siyasi boyutlarına genel bir bakış. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi*, *8*(2), 151-170. https://doi.org/10.51948/auad.1095483.

Şahin, S.Z. (2015). Kent konseylerinin katılımcılık kapasitesinin değerlendirilmesi: ankara örneğinden bazı çıkarımlar. *Paradoks Ekonomi Sosyoloji ve Politika Dergisi*, *11*(2), 194-216.

Şehitoğlu, R, & Çarkçı, A. (2022). Yerel siyaset ve katılımcı yerel demokrasi. *İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *14*(3), 245-260.

Talas, M. (2011). Sivil toplum kuruluşları ve Türkiye perspektifi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, *29*, 387-401.

Tekin Bilbil, E. (2019). Platform teknolojileri ve temsiliyet sorunu: uber ve booking.com vakaları. *International Journal of Political Science and Urban Studies*, *7*(1), 286-309. https://doi.org/10.14782/ipsus.539230.

TEMA, (2025). http://www.tema.org.tr/web. (Erişim Tarihi: 10.06.2025).

Usta, S., & Dilber, F. (2020). Gençlerin Siyasal Katılımlarında Partiler Arası Seçim İttifakının Rolü: Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi'nde Bir Araştırma. *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *6*(3), 938-957.

Usta, S., & Bilgiç, E. (2016). Katılım kültürünün gelişiminde kent konseylerinin rolü: Karaman kent konseyi örneği. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, *18*(31), 36-45.

Yavaş, H., & Demir, K.A. (2014). Kent yönetimlerinde siyasal katılım ve temsiliyet sorunu: belediye meclislerinin etkililiği üzerine kuramsal bir tartışma. *Journal of International Social Research*, *7*(34), 890-904.

Yeşildal, A. (2020). Sivil toplum ve yerel yönetimlerde katılımcı yönetişim: sivil toplumcu bir yaklaşım. *Sosyal Bilimler Metinleri*, *2*, 31-44.

Yıldırım, S. (2024). Yerel demokrasi: katılım mekanizmalarının yerel yönetişim yaklaşımı açısından incelenmesi. *Mukaddime*, *15*(2), 385-415. https://doi.org/10.19059/mukaddime.1507620

YÖNETİŞİMİN BİR İLKESİ OLARAK ETKİNLİK ve VERİMLİLİK

Bahadır YÖRÜK

KAYNAKÇA

Akbaş, İ. (2015). Bölgesel kalkınma'da yönetişim kavramı. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 6(2), 333-354.

Akçakaya, M. (2012). Kamu sektöründe performans yönetimi ve uygulamada karşılaşılan sorunlar. *Karadeniz Araştırmaları*, (32), 171-202.

Algan, F. M. (2022). Ortaklaşa yönetişim: AB-OECD genişleme politikaları ortaklığı. *Ufuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 11(22), 43-59.

Alkan, A. D. (2021). Türkiye'de kamu kesiminde stratejik yönetim yaklaşımının uygulanabilirliğini etkileyen faktörlerin incelenmesi. *Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(1), 71-86.

Arı, F. (2018). Yönetişim yaklaşımı ve yönetişimin Türkiye'deki yansımaları bağlamında yasal düzenlemelerin incelenmesi. Uluslararası Akademik Birikim Dergisi, 1(1), 1-13.

Arıbaş, N. N. (2013). Kamuda stratejik planlamanın "katılımcılık" boyutu. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 4(1), 80-100.

Arslaner, H., & Karaca, Y. (2017). Türkiye kamu yönetiminde yönetişim algısı: Aydın ili vergi dairelerinde bir uygulama. *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 4(4), 128-151.

Ateş, H., & Buyruk, G. C. (2018). Bir iyi yönetişim ilkesi olarak katılımcılık ve Türk kamu yönetiminde katılımcılığın konumu. *Ombudsman Akademik*, (1), 81-98.

Atmaca, Y., & Karaçay, F. (2020). Türkiye'deki kamu yönetimi reformlarında dijitalleşme ve e-yönetişim. *International Journal of Management and Administration*, 4(8), 260-280.

Aycı, A. (2023). Değerlendirme ve iletişim aracı olarak düzenleyici etki analizi: Arka plan ve Türkiye'deki uygulama süreci. *Ombudsman Akademik*, 9(17), 107-129.

Bakırtaş, D., & Nazlıoğlu, M. (2019). Performans esaslı bütçeleme sistemi: Bürokrasi ve bürokrat davranışları perspektifi. *Sayıştay Dergisi*, (114), 95-115.

Bal, H., Algan, N., & Özdemir, P. (2015). Yeni kurumsalcı perspektifte çevresel yönetişim ve kurumsal çerçevenin önemi. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, 16(2), 179-191.

Bilge, S., & Demirtaş, S. (2012). Performans esaslı bütçeleme uygulamasının Türk kamu kurumlarında algılanması ve sorun alanlarının tespiti: Eskişehir ili örneği. *Maliye Dergisi*, 162, 51-72.

Boyalı, H. (2023). Türkiye'de vatandaş odaklı idare: E-devlet ötesi dijitalleşen kamu. *Bucak İşletme Fakültesi Dergisi*, 6(2), 172-190.

Cangöz, M. C., Emek, U., & Karaca, N. U. (2021). Türkiye'de kamu-özel işbirliği modeli uygulaması: Etkin risk paylaşımına yönelik bir model önerisi. TEPAV Elektronik Yayınları.

Canıkalp, E., & Ünlükaplan, İ. (2015). Yönetişim kalitesi ve yönetişimin ölçülebilirliği. *Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 19(1), 81-100.

Cavlak, H. (2021). Etkinlik, etkililik, verimlilik, kârlılık, performans: Kavramsal bir çerçeve ve karşılaştırma. *Journal of Research in Business*, 6(1), 99-126.

Cavlak, H. (2021). Etkinlik, etkililik, verimlilik, kârlılık, performans: Kavramsal bir çerçeve ve karşılaştırma. *Journal of Research in Business*, 6(1), 99-126.

Coşkun, S. (2012). Kamu çalışanlarının stratejik planlama süreç ve sonuçlarına ilişkin görüşleri: Bir olay çalışması. *Journal of Social Policy Conferences*, (62-63), 65-93. İstanbul Üniversitesi.

Çelik, F. (2022). Kamu politikaları yapımında çoklu akımlar çerçevesi. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 24(3), 1493-1516.

Demirhan, K. (2024). E-devlet ve e-katılım bağlamında Türkiye ve AB dijital toplum istatistiklerinin karşılaştırmalı analizi. *Ekonomi İşletme Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 10(2), 368-394.

Demirkıran, Ö., Eser, H. B., & Keklik, B. (2011). Demokrasinin tabana yayılması, yönetimde şeffaflık ve hesap verebilirlik bağlamında Bilgi Edinme Hakkı Kanunu. *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi*, 3(2), 169-192.

Dilaveroğlu, A. (2020). Yönetişim ilkeleri ve yerel yönetimler mevzuatına yansımalar. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(37), 45-63.

Dilaveroğlu, A. (2020). Yönetişim ilkeleri ve yerel yönetimler mevzuatına yansımalar. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(37), 45-63.

Doğan, K. C., & Ustakara, F. (2013). Kamuda bir yapılanma dönüşümü olarak e-devlet ve e-yönetişim ilişkisi üzerine. *Global Journal of Economics and Business Studies*, 2(3), 1-11.

Erdem, A., & Çiçekli, A. (2023). Yönetişim yaklaşımının kuramsal değerlendirilmesi ve idare hukuku bağlamında analizi. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 59, 283–303.

Ergen, Z. (2008). Kamu kesimi yatırım projelerinin değerlendirilmesinde fayda-maliyet analizi tekniği ve Türkiye'de uygulanabilirliği. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17(2), 115-132.

Eröz, E. (2004). Yeni mali yönetim yapısında performans esaslı bütçeleme. 20. Türkiye Maliye Sempozyumu, Türkiye'de Kamu Mali Yapılanması, Pamukkale Üniversitesi İİBF Yayın No:1.

Ertuğrul, F. (2008). Paydaş teorisi ve işletmelerin paydaşları ile ilişkilerinin yönetimi. *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (31), 199-223.

Eryılmaz, B., & Biricikoğlu, H. (2011). Kamu yönetiminde hesap verebilirlik ve etik. *İş Ahlakı Dergisi*, 4(7), 19-45.

Esgidir, O. F., & Ergün, C. (2021). *Kütüphanelerde itibar yönetimi: Paydaş temelli bir model önerisi*. Hiperlink Yayınları.

Genç, F. N. (2009). Türk kamu yönetiminde stratejik planlama. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (23), 1-10.

Gençkaya, Ö. F., & Gündoğdu, H. G. (2017). Küresel yönetişim ekseninde stratejik planlarda koordinasyonun önemi. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, 5(Özel Sayı Nisan 2017), 141-153.

Göçoğlu, V. (2020). Kamu hizmetlerinin sunumunda dijital dönüşüm: Nesnelerin interneti üzerine bir inceleme. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(1), 615-628.

Göçoğlu, V., & Gündüz, O. (2020). Kamu yönetimi reformlarını yeni kamu işletmeciliği bağlamında okumak. *Ekonomi İşletme Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi*, 6(1), 1-16.

Gönüllü, C. (2020). "STK-Belediye-Yönetişim ekseninde" birbirlerinin gözünden aktörler: Burdur ili örneği. *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 9(23), 51-69.

Gül, S. K. (2008). Kamu yönetiminde ve güvenlik hizmetlerinde hesap verebilirlik. *Polis Bilimleri Dergisi*, 10(4), 71-94.

Ilgar, T., & Erdoğdu, G. (2018). Kurumsal risk yönetimi Türk kamu yönetimine nasıl entegre edilebilir?. *Denetişim*, (18), 63-76.

İpek, E. A. Ş. (2013). Kamu kurumlarının etkinliği sorunsalı. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(35), 28-53.

İzci, F., & Geylani, D. (2021). Türkiye'de katılımcı yönetim ve yönetişimin uygulanabilirliğinin 11. Kalkınma Planı çerçevesinde değerlendirilmesi. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (22), 715-738.

Kalkan, A., & Alparslan, A. M. (2009). Şeffaflık, iletişim ve hesap verebilirliğin yerel yönetim başarılarına etkileri. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, 1(1), 25-40.

Karasoy, H. A. (2014). Türk kamu yönetiminde performans yönetimine bir bakış. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 10(22), 257-274.

Karasoy, H. A. (2014). Türk kamu yönetiminde performans yönetimine bir bakış. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 10(22), 257-274.

Karasoy, H. A. (2014). Türk kamu yönetiminde performans yönetimine bir bakış. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, 10(22), 257-274.

Kesik, A. (2005). 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu bağlamında ve AB sürecinde Türk kamu iç mali kontrol sistemi. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (9), 94-114.

Keşap, D., & Artan, S. (2021). Kurumsal yapı ve yeniliklerin ekonomik büyümeye etkileri: Etkinlik çekişli ve yenilik çekişli ülkeler örneği. *Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(22), 287-305.

Kırhasanoğlu, Ş. (2022). Yerel yönetimlerde stratejik yönetim kültürünün stratejik planlama ve faaliyet raporları aracılığıyla değerlendirilmesi: TR90 bölgesi belediyeleri örneği. *19 Mayıs Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(3), 258-271.

Korkmaz, G., & Görmen, M. (2022). Kamuda kurumsal yönetim (yönetişim) olgunluk seviyesinin ölçülmesi. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (49), 191-211.

Korkmaz, H. (2017). Yerel yönetimlerde etkinlik ve demokrasi sorunsalı. *Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(2), 453-463.

Lamba, M. (2014). Yeni kamu yönetimi perspektifinden Türkiye'de kamu yönetimi reformları: Genel gerekçeler üzerinden bir inceleme. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 19(3), 135-152.

Oktay, T., & Durmuş, M. (2024). E-demokrasi bağlamında yerel yönetimler. *Çağdaş Yerel Yönetimler*, 33(3), 1-37.

Önder, M., & Köse, H. Ö. (Eds.). (2023). *Kamu yönetiminde denetim: Temel paradigmalar, değişim ve yeni yönelişler*. T.C. Sayıştay Başkanlığı.

Önen, S. M., & Kahraman, N. (2022). Kamu hizmetlerinin sunumunda dijitalleşme üzerine bir değerlendirme. Uluslararası Akademik Birikim Dergisi, 5(5), 424-432.

Özen, A., & Gürel, F. N. (2020). Kamu denetiminde dijital dönüşüm: Dijital ikiz yöntemi. *İzmir Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(1), 16-23.

Özer, M. A., & Yıldırım, S. (2023). Küreselleşmenin kamu hizmetine yansıması ve Türk kamu yönetimine etkisi. *Sakarya Üniversitesi Türk Akademi Dergisi*, 2(1), 61-87.

Öztürk, S., Ekinci, S., & Yılmaz, T. (2020). Kurumsal yönetim endeksinde bulunan ve bulunmayan işletmelerin finansal durum analizi: BIST örneği. *Verimlilik Dergisi*, (1), 27-53.

Parlak, B. (2011). *Kamu yönetimi sözlüğü*. İstanbul: MKM Yayınları.

Samur, C. (2025). Yerel yönetişimde kent konseyleri: Küresel deneyimler ve Türkiye örneği. *Amasya Üniversitesi Ekonomi Ticaret ve Pazarlama Dergisi*, 2(1), 60-69.

Sarı, R. R. (2025). Dijitalleşen kamu hizmetleri: İnternetin kamu kurumlarıyla etkileşimdeki rolü. *Bilgi Teknolojileri ve İletişim Dergisi*, 2(2), 63-82.

SBB (2023). Düzenleyici Etki Analizi Rehberi. Ankara: Strateji ve Bütçe Başkanlığı.

Seçtim, H., & Erkul, H. (2020). Yönetim yaklaşımları üzerine kuramsal bir değerlendirme. *Management and Political Sciences Review*, 2(1), 18-50.

Sobacı, M. Z. (2007). Yönetişim kavramı ve Türkiye'de uygulanabilirliği üzerine değerlendirmeler. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 5(1), 195-208.

Söyler, İ. (2007). Kamu sektöründe stratejik yönetim uygulanabilir mi? (Engeller/güçlükler). *Maliye Dergisi*, 152(1), 103-115.

Şekeroğlu, G., & Acar, M. (2017). Kurumsal yönetimin teknik etkinlik üzerindeki etkisi: BIST Kurumsal Yönetim Endeksinde yer alan firmalarda bir uygulama. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 5(60), 1-15.

Uslu, H. (2023). Dijital dönüşüm ve kamu hizmetleri: Yönetimde yenilikçi yaklaşımlar ve zorluklar. *Uluslararası Politik Araştırmalar Dergisi*, 9(3), 15-31.

Usta, A. (2010). Kamu kurumlarında örgütsel performans yönetim süreci. *Sayıştay Dergisi*, (78), 31-58.

Uygun, S. V. (2016). Kamu işletmeciliği perspektifinde performansa dayalı ücretlendirme sisteminin kamu personel yönetiminde uygulanabilirliği. *Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 5(13), 82-101.

Uysal, Y. (2020). Klasik kamu yönetiminden yeni kamu işletmeciliği ve post-YKİ'ye kamu hizmetlerinin değişimi ve dönüşümü üzerine bir değerlendirme. *International Journal of Management and Administration*, 4(7), 112-135.

Ün, L. (2022). Kamu hizmetinde yeni konsept: Akıllı kamu hizmeti. *Bingöl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 6(2), 415-440.

Varnalı, T. (2024). Kamu-özel işbirliği modellerinin altyapı yatırımlarındaki rolü: Küresel analiz, Türkiye örneği ve başarılı uygulama örnekleri. Uluslararası Sosyal Siyasal ve Mali Araştırmalar Dergisi, 4(2), 99-117.

Yazıcı, K. (2015). Türkiye'de performans esaslı bütçe sisteminde yaşanan veya yaşanabilecek sorunlara çözüm önerileri. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, (30), 163-200.

Yıldırım, A., & Yıldırım, K. E. (2017). Yatırım İzleme ve Koordinasyon Başkanlığı'nın yönetişim açısından etkinliği. *Hukuk ve İktisat Araştırmaları Dergisi*, 9(2), 17-29.

Yılmaz, V., & Telsaç, C. (2021). Yerel yönetimler ve katılım. Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (40), 235-254.

KURUMSAL YÖNETİŞİM

Erhan KILINÇ

KAYNAKÇA

Abels, C. M., & Anheier, H. (2020). Corporate governance: What are the issues? In H. K. Anheier & R. A. Reiner (Eds.), *Corporate governance: An international perspective* (pp. 21–48). Oxford University Press.

Altan, Y., & Tülüceoğlu, S. (2016). Türk kamu yönetiminde iyi yönetişim algısı: Isparta örneği. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(16), 302–322.

Arıbaş, N. N. (2013). Kamuda stratejik planlamanın "katılımcılık" boyutu. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 4(1), 80–100.

Arıkboğa, Ş., & Menteş, A. (2010). [Makale başlığı eksik]. *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, 59(2), 85–120.

Ateş, H., & Buyruk, G. C. (2018). Bir iyi yönetişim ilkesi olarak katılımcılık ve Türk kamu yönetiminde katılımcılığın konumu. *Ombudsman Akademik*, (1), 81–98.

Avcı, Ö. F. (2022). *Belediyelerde kurumsal yönetişim uygulamaları* [Yüksek lisans tezi, İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü].

Baraz, A. (2007). Kurumsal yönetim anlayışı ve Türkiye'deki uygulamaları. *Maliye Dergisi*, (152), 78–91.

Baraz, B. (2007). Kurumsal yönetişim çerçevesinde şeffaflık anlayışı. *İktisat İşletme ve Finans*, 22(259), 85–98.

Castrillón, M. A. G. (2021). The concept of corporate governance. *Revista Científica "Visión de Futuro"*, 25(2), 178–194.

Cavlak, H. (2021). Etkinlik, etkililik, verimlilik, kârlılık, performans: Kavramsal bir çerçeve ve karşılaştırma. *Journal of Research in Business*, 6(1), 99–126.

Clarke, T. (2020). *Corporate governance: A survey*. Cambridge University Press.

Clarke, T. (2022). *Comparative corporate governance: A research overview*. Routledge.

Coşkun, A. E., & Akcan, A. F. (2018). Kurumsal yönetişim ilkelerinin benimsenmesinin örgütsel çekiciliğe etkisi. *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2(1), 64–75.

Çetinkaya, Ö., & Korlu, R. K. (2012). Yerel demokrasinin sağlanmasında katılımcılık süreci ve kent konseylerinin rolü. *Maliye Dergisi*, 163(2), 95–117.

Daily, C., Cannella, A., & Dalton, D. (2003). Corporate governance: Decades of dialogue and data. *Academy of Management Review*, 28(3), 371–382.

Dogandžić, A., & Dogandžić, S. (2021). Analysis of basic problems in the process of corporate governance management. *Bizinfo Blace*, 12(1), 53–66. https://doi.org/10.5937/bizinfo2101053d

Eryılmaz, B., & Biricikoğlu, H. (2011). Kamu yönetiminde hesap verebilirlik ve etik. *İş Ahlakı Dergisi*, 4(7), 19–45.

Esposito De Falco, S., Alvino, F., & Kostyuk, A. (2019). New challenges in corporate governance: Theory and practice. *Virtus Interpress*.

Gözlügöl, S. V. (2013). Uluslararası hukuk boyutuyla hukukun üstünlüğü. *Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 17(2), 1423–1454.

Gül, S. K. (2008). Kamu yönetiminde ve güvenlik hizmetlerinde hesap verebilirlik. *Polis Bilimleri Dergisi*, 10(4), 71–94.

Gürkan, S. (2019). Türkiye'deki kooperatiflerde kurumsal yönetişim ilkelerinin uygulanabilirliği. *Balkan Sosyal Bilimler Dergisi*, 8(16), 157–167.

Hasan, M. M., Hasan, M. M., & Hossain, M. M. (2024). Corporate governance reform and shareholder value: Evidence from post-reform period. *International Journal of Financial Studies*, 12(1), 12–29.

Huseynov, A., & Inozemtsev, I. (2018). Digital corporate governance: Risks and opportunities. *Journal of Corporate Ownership and Control*, 15(2), 65–75.

Izgar, H. (2015). Modern toplumun yönetim biçimi: İyi yönetişim üzerine bir inceleme. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 24–38.

İşcan, Ö. F., & Kayğın, E. (2009). Kurumsal yönetişim sürecinin gelişimi üzerine bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 13(2), 213–224.

İzci, F., & Sarıtürk, M. (2019). Değişen kamu yönetimi anlayışı: İyi yönetişim ve temel bileşeni olarak hesap verebilirlik. *Journal of Academic Value Studies*, 3(13), 178–198.

Kalfa, C., & Ataay, F. (2008). Yönetişim: Devlet-toplum ilişkilerinde yeni bir aşama. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 17(3), 229–240.

Karayel, M. (2006). *Türkiye'de işletmelerde kurumsal yönetişim bilincinin ölçülmesine ilişkin Batı Akdeniz bölgesinde bir araştırma* [Yüksek lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü].

Keleş, R. (2024). Yönetim, kamu yönetimi, yönetim kültürü. *Amme İdaresi Dergisi*, 57(1), [sayfa numarası eksik].

Khan, H. (2011, December). A literature review of corporate governance. In *International Conference on E-business, Management and Economics* 25(1), pp. 1–5. Singapore: IACSIT Press.

Khilukha, O., Kushnir, M. A., & Lipych, L. (2020). Current trends in corporate governance. *Problems of Systemic Approach in the Economy*, 4(14), 120–134.

Küçük, O. (2017). *İşletme bilgisi ve yönetimi*. Seçkin Yayıncılık.

Manna, A., Sahu, T. N., & Gupta, A. (2019). Corporate governance in India. In *Governance-led corporate performance: Theory and practice* (pp. 13–32). Emerald Publishing Limited.

Metin, H. (2011). Empatik iletişim ve yönetişim. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, (32), 177–203.

Mushkevych, Y. V. (2022). Problems of corporate governance in domestic enterprises. *Modern Engineering and Innovative Technologies*, (21, Part 2).

Nordberg, D. (2020). The problems and remedies in corporate governance. In *The Cadbury code and recurrent crisis: A model for corporate governance?* (pp. 15–27). Palgrave Macmillan.

Ömür, G. (2010). İş ahlakı perspektifinde yatırımcı için kurumsal yönetişimin şeffaflık ilkesinin önemi. *İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Dergisi*, (43), 163–175.

Özdemir, L. (2016). Küçük ve orta ölçekli işletmelerde (KOBİ) kurumsal yönetişim sürecinin gelişimi: Van ili örneği. *3. Ulusal Bilgi, Ekonomi ve Yönetim Kongresi*, 739–749.

Petroni, K., Nagar, V., & Wolfenzon, D. (2009). Governance problems in closely held corporations. *Journal of Financial and Quantitative Analysis*, 44(6), 1375–1409.

Sancar, G. (2013). Kurumsal sürdürülebilirlik bağlamında kurumsal yönetişim: Kavramın doğuşu, gelişimi ve değerlendirilmesi. *Selçuk İletişim*, 8(1), 71–84.

Selimoğlu, S. (2021). Kurumsal yönetim anlayışında sürdürülebilirlik ilkelerinin rolü. *Sürdürülebilir Kalkınma Dergisi*, 2(1), 101–118.

Selimoğlu, S. K. (2021). Türkiye'de kurumsal yönetişim ve sürdürülebilirlik. *Muhasebe ve Finansman Dergisi*, (90), 113–136.

Shleifer, A., & Vishny, R. W. (1996). A survey of corporate governance. *The Journal of Finance*, 52(2), 737–783.

Şahin, Ü. (2018). İyi yönetişimin Türk kamu yönetiminde uygulanması ve Kamu Denetçiliği Kurumu. *Ombudsman Akademik*, (1), 99–139.

Şimşek, S., & Şimşek, E. (2024). Yerel yönetimlerde katılımcılık. *Social Mentality and Researcher Thinkers Journal*, 9(76), 4910–4926.

Temizel, F., Ethem, E., & Ulucan, C. (2017). Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksindeki şirketlerin web tabanlı yatırımcı ilişkileri yönetimi etkinliklerinin Borsa İstanbul 100 Endeksindeki şirketler arasındaki konumu. *Business & Management Studies: An International Journal*, 5(3), 605–626.

Tirole, J. (2010). *The theory of corporate finance*. Princeton University Press.

Trofimova, N. N. (2023). The main problems of corporate governance in modern conditions. *Ekonomika i Upravlenie: Problemy, Resheniya*, 10(7), 45–52.

Turnbull, S. (1997). Corporate governance: Its scope, concerns and theories. *Corporate Governance: An International Review*, 5(3), 180–205.

Tutar, H., & Altınöz, M. (2017). Hesap verebilirlik bağlamında iç denetim ve sorun alanları: Eleştirel bir analiz. *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 8(15), 225–248.

Vural, Z. B. A. (2011). 21. yüzyılın yükselen değerleri: İş ahlakı ve kurumsal yönetişim. *Paradoks Ekonomi Sosyoloji ve Politika Dergisi*, 7(1), 29–46.

Vyas, S. (2023). Corporate governance practices in India: Problems & importance. *International Journal for Multidisciplinary Research*, 5(3), 2801–2810.

Walkner, C. (2004). Issues in corporate governance (No. 200). *Directorate General Economic and Financial Affairs (DG ECFIN), European Commission*.

Yıldırım, Ö. K. (2018). Türkiye'de iyi yönetim. *Uluslararası Afro-Avrasya Araştırmaları Dergisi*, 3(6), 273–289.

Zengin, C., & Taşdöven, H. (2015). Emniyet hizmetlerinde verimlilik, etkililik ve performans: Teorik ve pratik perspektifler. In M. Gözübenli, F. M. Harmancı, & İ. Şahin (Eds.), *Güvenlik sektöründe stratejik yönetim* (1. baskı). Nobel Akademik Yayıncılık.

İYİ YÖNETİŞİM

Gamze KARA ÇETİNKAYA

KAYNAKÇA

Abubakar, Y. W., (2015). *Demokrasi ve iyi yönetişim: Nijerya Örneği, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Gazi Üniversitesi SBE, Ankara.*

Bovens, M. (2007). Analysing and assessing accountability: A conceptual framework. *European Law Journal*, 13(4), pp. 447-468.

Bovens, M., Schillemans, T., & Goodin, R. E. (2014). *Public accountability*. Oxford University Press.

Denhardt, J. V., & Denhardt, R. B. (2015). *Public administration: An action orientation*. Cengage Learning.

Doornbos, M. (2001). Good governance: The rise and decline of a policy metaphor? *Journal of Development Studies, 37(6), pp. 93–108.*

Fraser, N. (2008). Scales of justice: Reimagining political space in a globalizing world. Columbia University Press.

Fung, A. (2015). Putting the public back into governance: The challenges of citizen participation and its future. *Public Administration Review*, 75(4), pp. 513-522.

Grindle, M. S. (2007). Good enough governance revisited. *Development Policy Review*, 25(5), pp. 553-574.

Güçlü, M. (2013). *"Sivil toplum kuruluşlarının yönetişim anlayışına ilişkin algıları: Antakya örneği" (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Mustafa Kemal Üniversitesi, SBE, Hatay.*

Gündoğan, E., (2004). Yönetim reformlarının gerekliliği bağlamında iyi yönetişim ve Türkiye'de uygulanabilirliği, *Sivil Toplum Dergisi, 2(6).*

Hood, C. (1998). The art of the state: culture, rhetoric, and public management. Oxford University Press.

Karabacak, H. (2003). Hukukun üstünlüğü ve iyi yönetişim. *İyi Yönetişimin Temel Unsurları, Ankara Maliye Bakanlığı.*

Kaufmann, D., Kraay, A., & Mastruzzi, M. (2009). *Governance matters VIII: Aggregate and individual governance indicators, 1996-2008*.

Kooiman, J. (2003). *Governing as governance*. Sage Publications.

Osborne, D., & Gaebler, T. (1992). *Reinventing government: How the entrepreneurial spirit is transforming the public sector*. Addison-Wesley Publishing Company.

Osborne, S. P. (2006). The New public governance?. *Public Management Review*, 8(3), pp. 377-387.

Ökmen, M., Baştan, S., & Yılmaz, A., (2004). "Kamu yönetiminde yeni yaklaşımlar ve bir yönetişim faktörü olarak yerel yönetimler". *Kamu Yönetimi-Kuramdan Uygulamaya, Ankara: Gazi Kitabevi.*

Pierre, J. (2000). *Debating governance: Authority, steering, and democracy*. Oxford University Press.

Pierre, J., & Peters, B. G. (2000). *Governance, politics and the state*. London: Macmillan.

Pollitt, C., & Bouckaert, G. (2011). *Public management reform: A comparative analysis* (3rd ed.). Oxford University Press.

Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. Simon & Schuster.

Raz, J. (1979). *The authority of law: Essays on law and morality*. Oxford University Press

Rhodes, R. A. W. (1996). The new governance: Governing without government. *Political Studies, 44(4), 652-667. https://doi.org/10.1111/j.1467-9248.1996.tb01747.x*

Rhodes, R. A. W. (1997). *Understanding Governance: Policy Networks, Governance, Reflexivity and Accountability*. Buckingham: Open University Press. https://www.jstor.org/stable/25611298

Schedler, A. (1999). *Conceptualizing accountability*. In A. Schedler, L. Diamond, & M.F. Plattner (Eds.), *The self-restraining state: Power and accountability in new democracies* (pp. 13-28). Lynne Rienner Publishers.

Sørensen, E., & Torfing, J. (2007). *Theories of Democratic Network Governance*. Palgrave Macmillan.

Stiglitz, J. E. (2015). *The price of inequality: How today's divided society endangers our future*. W.W. Norton & Company.

Tamanaha, B. Z. (2004). *On the rule of law: History, politics, theory*. Cambridge University Press.

Tosun, K. (1992). *İşletme yönetimi, Savaş Yayınları, İstanbul.*

UNDP (1997). *Governance for Sustainable Human Development*. New York: United Nations Development Programme.

UNDP (2009). *Capacity development for good governance: UNDP policy document*. United Nations Development Programme.

UNDP (2016). *Human development report 2016: Human development for everyone*. United Nations Development Programme.

United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific (UNESCAP). (2009). *What is good governance? Retrieved from https://www.unescap.org*

Weber, M. (1947). *The theory of social and economic organization* (A. M. Henderson & T. Parsons, Trans.). Free Press. (Original work published 1922)

World Bank, (1992). *Governance: The World Bank experiance, Washington DC.* World Bank Pubs.

World Bank, (2000). Helping countries combat corruption program at the world bank since 1997, Washington DC.

World Bank, (2000). *Reforming public ınstitutions and strengthening governance: A World Bank Strategy*. Washington, D.C.

Yıldırım, Ö. K. (2018). Türkiye'de iyi yönetim. *Uluslararası Afro Avrasya Araştırmaları Dergisi*, *3*(6), 273-289.

OMBUDSMAN YÖNETİŞİMİ

Kadir Caner DOĞAN
Hasan Mahmut KALKIŞIM

KAYNAKÇA

Doğan, K. C. (2014). Postmodern kamu yönetimi anlayışı çerçevesinde bir denetim paradigması: ombudsman. *Sayıştay Dergisi*, 94, Temmuz-Eylül, 73-96.

Doğan, K. C. (2021a). İklim değişikliği ve kent. *Karmaşık Sorunlar ve Kent*, Eds. Suna Ersavaş Kavanoz, Abdullah Uzun, Hayriye Şengün, Astana Yayınları, Ankara, ss.189-204.

Doğan, K. C. (2021b). İnsanlığın ortak aklı: ombudsman. *Protokol: Karadeniz Teknik Üniversitesi Stratejik Araştırma Merkezi Dergisi*, 1, 13-18.

Doğan, K. C. (2024). John rawls'ta toplum sözleşmesi, adalet ve hakkaniyet kavramları: ombudsman modeli kurmak. *Socrates Journal of Interdisciplinary Social Studies*, 10(37), 157-174.

Ellsworth, E. (2013). The wicked problem of pedagogy, an afterword. *Learning Through Digital Media: Experiments in Technology and Pedagogy*, Ed. R. Trebor Scholz, The Institute for Distributed Creativity (iDC), New York, pp.305-311.

Ergün, İ. (2008). Yerel yönetimlerde yönetişim kavramı ve avrupa birliği ile kıyaslanması, *Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi*, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Göncü, B. (2024). Kötü huylu sorunlar bağlamında türkiye'de sokakta yaşayan hayvanlar: eleştirel halkla ilişkiler perspektifinden bir çerçeve. *Reflektif Journal of Social Sciences*, 5(2), 331-347.

Kalkışım, H. M. (2022). Ombudsmanlığın beşiği: İsveç. *Ombudsman Teorisi ve Karşılaştırmalı Ülke Uygulamaları*, Eds. B. Parlak ve K. C. Doğan, Kriter Yayıncılık, İstanbul, ss.93-110.

Koç, F. (2022). Habis sorun perspektifinde afet olgusunun yeri. *Kastamonu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 24(2), 409-423

Özden, K. (2010). Ombudsman. *Seçkin Yayıncılık*, Ankara.

Parlak, B. & Doğan, K. C. (2021). A Methodological analysis on the restructuring of social sciences in the context of ombudsman paradigm, liberal democracy and the annales school. *International Social Sciences Studies Journal*, 7(76), 40-58.

Rumelili Koç, Ö. M. (2020). COVID-19 merceğinden habis sorunlar ve kamu yönetimi. *MSGSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 2(22), 238-251.

Schiefloe, P. M. (2021). The Corona crisis: a wicked problem. *Scandinavian Journal of Public Health*, 49, 5-8.

Sipahi, E. B. & Karamanoğlu, H. (2022). Terörün kentleşmesi olgusuna karmaşık sorunlar perspektifinden bakmak. *Journal of Academic Value Studies*, 8(2), 119-135.

Uzun, A. (2020). Bir araştırma nesnesi olarak habis sorunlar ve kamu yönetimi disiplini. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, Ağustos, 15(2), 663-676.

https://www.cgi.org.uk/resources/factsheets/factsheets/what-is-governance/.

https://www.oecd.org/en/topics/governance.html.

https://www.parlicentre.org/about-us/area-expertise/governance.

https://www.eipa.eu/areas-of-expertise/eu-governance-and-policy-making/.

https://www.ohchr.org/en/good-governance/about-good-governance.

https://www.investopedia.com/terms/o/ombudsman.asp.
https://www.varuh-rs.si/en/about-us/history/origin-of-ombudsman-institutions-in-the-world/.
https://www.ombudsmanassociation.org/about-us/history-ombudsman-association.
https://aese.psu.edu/research/centers/cecd/engagement-toolbox/problems/complex-or-wicked-issues.
https://hbr.org/2008/05/strategy-as-a-wicked-problem.

SAĞLIKTA YÖNETİŞİM

Cuma SUNGUR

KAYNAKÇA

Aalikhani, R., Rasouli, M. R., Ghanbari, H., Fathian, M., & Ali Ahmadi, A. (2025). Network governance in healthcare systems: a systematic review of the network-level factors. *Journal of Health Organization and Management,* 39(3), 420-446

Anasel, M., Kapologwe, N., & Kalolo, A. (2023). *Leadership and governance in primary healthcare: an exemplar for practice in resource limited settings* (p. 127). Taylor & Francis.

Arı, F. (2018). Yönetişim yaklaşımı ve yönetişimin Türkiye'deki yansımaları bağlamında yasal düzenlemelerin incelenmesi: yönetişim yaklaşımı ve yönetişimin Türkiye'deki yansımaları bağlamında yasal düzenlemelerin incelenmesi. *Uluslararası Akademik Birikim Dergisi,* 1(1), 1-14.

Australian Commission on Safety and Quality in Health Care (2025) Governance for Safety and Quality in Health Service Organisations Standard 1. Erişim İlnki: https://www.safetyandquality.gov.au/sites/default/files/2019-04/NSQHS-Standards-Fact-Sheet-Standard-1.pdf. Erişim Tarihi: 10.05.2025.

Benedict, M., & Schlieter, H. (2015). Governance guidelines for digital healthcare ecosystems. In eHealth2015–*Health Informatics Meets eHealth* (pp. 233-240). IOS Press.

Bingöl, E. S. (2022). Katılımcı yönetişim üzerine normatif ve pratik tartışmalar. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (51), 55-70.

Bozkurt, A. (2023). Akıllı kentlerde dijital yönetişim: e-belediyecilik uygulamaları. *Urban 21 Journal,* 1(1), 69-80.

Brown, A. (2019). Understanding corporate governance of healthcare quality: a comparative case study of eight Australian public hospitals. *BMC Health Services Research*, 19, 1-14.

Cabrini (2025). Standard 1: Clinical Governance. Erişim Linki: https://www.cabrini.com.au/app/uploads/NSQHS-Standard-1-poster-checklist.pdf. Erişim Tarihi: 10.05.2025.

Chanturidze, T., & Obermann, K. (2016). Governance in health–the need for exchange and evidence: comment on" governance, government, and the search for new provider models". *International Journal Of Health Policy And Management*, 5(8), 507-510.

Cihangiroğlu, N., Teke, A., & Uzuntarla, Y. (2016). Hastanelerde klinik yönetişim ikliminin değerlendirilmesi: Bir eğitim hastanesi örneği. *Gülhane Tıp Dergisi*, 58, 1-5.

Considine, M. and Lewis, J.M. (2003), "Bureaucracy, network, or enterprise? Comparing models of governance in Australia, Britain, The Netherlands, and New Zealand", *Public Administration Review*, Vol. 63 No. 2, pp. 131-40.

Çakıroğlu, O. Ç., & Seren, A. K. H. (2016). Sağlıkta Dönüşüm Programı'nın sağlık sistemi ve sağlık çalışanları üzerindeki etkileri. *Sağlık ve Hemşirelik Yönetimi Dergisi*, 3(1), 37-43.

Delaney, L. (2015). The challenges of an integrated governance process in healthcare. *Clinical Governance: An International Journal*, 20(2), 74-81.

Dickinson, H., & Pierre, J. (2016). Between substance and governance: Healthcare governance and the limits to reform. *Journal Of Health Organization And Management,* 30(1), 109-116.

Eke, E. (2022). Sağlık kurumlarında kurumsal yönetişim. In M. Özata, R. Erdem, & S. Bostan (Eds.), Sağlık Kurumları Yönetimi-2: Güncel Konular (pp. 101-120). Ankara: Nobel Yayınevi.

Eraslan N, Hayran O, Yüksel S. (2022). Klinik yönetişim ikliminin hasta güvenliği kültürü ile ilişkisinin yapısal eşitlik modeliyle incelenmesi. *ESTÜDAM Halk Sağlığı Dergisi,* 7(3):444-60

Eraslan, N., Hayran, O., & Yüksel, S. (2022). Klinik yönetişim ikliminin hasta güvenliği kültürü ile ilişkisinin yapisal eşitlik modellemesiyle incelenmesi. *ESTÜDAM Halk Sağlığı Dergisi, 7*(3), 444-460.

Favaretti, C., De Pieri, P., Torri, E., Guarrera, G., Fontana, F., Debiasi, F., & Flor, L. (2015). An EFQM excellence model for integrated healthcare governance. *International Journal Of Health Care Quality Assurance,* 28(2), 156-172.

Fernandes, F. A., Chaltikyan, G., Adib, K., Caton-Peters, H., & Novillo-Ortiz, D. (2024). The role of governance in the digital transformation of healthcare: Results of a survey in the WHO Europe Region. *International Journal of Medical Informatics*, 189, (105510), 1-11.

Güler, T., & Şahnagil, S. (2017). Dijital demokrasi ve yönetişim ilişkisi çerçevesinde e-demokrasi/e-devlet uygulamaları. *Journal of Emerging Economies and Policy*, 2(2), 16-29.

Hayran, O.E. (2016). Sağlık için yönetişim ve klinik yönetişim. Erişim Linki: https://www.medipol.edu.tr/sites/default/files/document/SD_39_56-57.sayfalar_Osman_E_Hayran.pdf. Erişim Tarihi: 05.05.2025.

Health Service Executive (2012). Clinical Governance Information Leaflet. Erişim Linki: https://about.hse.ie/api/v2/download-file/file_based_publications/clinical-governance.pdf/

İleri, Y. Y., & Uludağ, A. (2017). E-Nabiz uygulamasinin yönetim bilişim sistemleri ve hasta mahremiyeti açisindan değerlendirilmesi. *Uluslararası Sağlık Yönetimi ve Stratejileri Araştırma Dergisi*, 3(3), 318-325.

Jalilvand, M. A., Raeisi, A. R., & Shaarbafchizadeh, N. (2024). Hospital governance accountability structure: a scoping review. *BMC Health Services Research*, 24(1), 47.

Jerjes, W., & Harding, D. (2024). Telemedicine in the post-COVID era: balancing accessibility, equity, and sustainability in primary healthcare. *Frontiers in Digital Health,* 6, 1432871.

Joseph, E. (2019) Corporate Governance and Service Delivery in Healthcare. A Case of Gaborone Private Hospital. *Texila International Journal of Management* Special Edition Erişim Linki: https://www.texilajournal.com/thumbs/article/Management_Special_Edition_14.pdf. Erişim Tarihi: 09.05.2025.

Kim, J. Y., Boag, W., Gulamali, F., Hasan, A., Hogg, H. D. J., Lifson, M., ... & Sendak, M. (2023, June). *Organizational governance of emerging technologies: AI adoption in healthcare.* In proceedings of the 2023 ACM conference on fairness, accountability, and transparency (pp. 1396-1417).

Korkmaz, S., & Hoşman, İ. Sağlık sektöründe tele-tıp uygulamaları: Tele-tıp uygulama boyutlarını içeren bir araştırma. *Uluslararası Sağlık Yönetimi ve Stratejileri Araştırma Dergisi,* 4(3), 251-263.

Kurşun, A., & Kaygısız, E. G. (2018). Merkezi hekim randevu sistemi (MHRS) uygulamalarına yönelik memnuniyet ve erişilebilirlik düzeyinin belirlenmesi. *Acıbadem Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 4, 401-409.

Marcelo, A., Medeiros, D., Ramesh, K., Roth, S., & Wyatt, P. (2018). *Transforming health systems through good digital health governance*. Manila: Asian Development Bank.

Memişoğlu, D., & Kalkan, B. (2016). Sağlık hizmetlerinde yönetişim, inovasyon ve Türkiye. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi,* **21(2), 645-665.**

Naciti, V. (2019). Corporate governance and board of directors: The effect of a board composition on firm sustainability performance. *Journal Of Cleaner Production***, 237 (117727), 1-8.**

Onbulak, E. (2018). *Kurumsal yönetim ve Türkiye yansımaları*. In Journal of Social Policy Conferences, 72(1), 101-126.

Osmani, S. R. (2008). Participatory governance: An overview of issues and evidence. *Participatory Governance And The Millennium Development Goals*, 1-45.

Otero, A. V., Lopez-Magallon, A. J., Jaimes, D., Motoa, M. V., Ruz, M., Erdmenger, J., & Munoz, R. A. (2014). International telemedicine in pediatric cardiac critical care: a multicenter experience. *Telemedıcıne and E-Health*, 20(7), 619-625.

Palozzi, G., Schettini, I., & Chirico, A. (2020). Enhancing the sustainable goal of access to healthcare: findings from a literature review on telemedicine employment in rural areas. *Sustainability,* 12(8), 3318.

Pyone, T., Smith, H., & van den Broek, N. (2017). Frameworks to assess health systems governance: a systematic review. *Health Policy And Planning,* 32(5), 710-722.

Resmi Gazete (1998). Hasta Hakları Yönetmeliği. Tarih: 01.08.1998; Sayı: 23420.

Sağlık Bakanlığı (2024). e-Nabız Kişisel Sağlık Sistemi. Erişim Linki: https://enabiz.gov.tr/document/WebKILAVUZ.pdf. Erişim Tarihi: 12.05.2025.

Saikku, P., & Karjalainen, V. (2012). Network governance in activation policy–health care as an emergent partner. *International Journal of Sociology and Social Policy*, 32(5/6), 299-311.

Serdar, A. (2002). Kamu iktisadi teşebbüslerinde ücretlendirmede yeni yaklaşımlar. *Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 11(1), 53-61

Soerensen, E. and Torfing, J. (Eds) (2007), *Theories of Democratic Network Governance*, Palgrave, Chippenham

Szabo, A. (2021). The importance of corporate governance in health administration. *Journal of Health Administration Education, 38(3), 845-854.*

Turnbull, S. (2019). *Corporate governance: Its scope, concerns and theories*. In Corporate governance (pp. 415-440). Gower.

Yeşiltaş, A. (2018). E-nabız uygulamasının kullanımını etkileyen faktörler. *Sağlık Akademisyenleri Dergisi*, 5(4), 290-295.

Yıldızbaşı, E., Öztaş, D., Sanisoğlu, Y., Fırat, H., Yalçın, N., Şeker, E. D., ... & Akçay, M. (2016). Bir eğitim ve araştırma hastanesinde merkezi hekim randevu sistemini kullanan hastaların memnuniyet düzeylerinin ölçülmesi. *Ankara Medical Journal,* 16(3). 293-302.

Witter, S., Toonen, J., Meessen, B., Kagubare, J., Fritsche, G., & Vaughan, K. (2013). Performance-based financing as a health system reform: mapping the key dimensions for monitoring and evaluation. *BMC Health Services Research*, 13, 1-10.

World Health Organization. (2000). **The World Health Report 2000: Health systems – Improving performance**. Geneva: World Health Organization. Erişim Linki: https://www.who.int/whr/2000/en/. Erişim Tarihi: 13.05.2025.

YEREL YÖNETİŞİM

Soner AKIN

KAYNAKÇA

Aksu, D., & Akman, Ç. (2023). Mısır Arap Cumhuriyeti'nin yerel yönetim yapısı: Karşılaştırmalı bir analiz. *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, *15*(28), 57-76.

Aligica, P. D. (2017). Public administration and the classical liberal perspective: Criticism, clarifications, and reconstruction. *Administration & Society*, *49*(4), 530–551. https://doi.org/10.1177/0095399715623824

Arslan, N. T. (2010). Klasik-neo klasik dönüşüm süreci: Yeni kamu yönetimi. *CÜ İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, *11*(2), 21–38.

Babaoğlu, C., & Memiş, L. (2019). Akıllı kentlerin politika üretme aracı olarak yaşam laboratuvarları (Living Labs). *Çağdaş Yerel Yönetimler Dergisi*, *28*(4), 23-47.

Bilbil, E. T. (2019). *Yönetişim ve yönetimsellik: Kentsel mekân ve ortam*. Siyasal Kitabevi.

Bingöl, E. S. (2022). Katılımcı yönetişim üzerine normatif ve pratik tartışmalar. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (51), 55-70.

Boztepe, H. (2013). Halkla ilişkiler perspektifinden güven kavramı: Katılımcılık, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerinin kamu kurumlarına yönelik güvenin oluşmasındaki rolü. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (45), 53-74.

Currie, G. H. W. (2016). *Alexis de Tocqueville, John Stuart Mill and Thomas Carlyle on Democracy* (Doctoral dissertation, Queen Mary University of London).

Daoudov, M. (2012). Yerel yönetimlerin ve birliklerinin uluslararası alanda konumu ve ulusal dış politika ile ilişkiler (Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi).

Demchenko, L. (2019). Critique of the theory and practice of bureaucracy. *Public Administration Aspects*, *7*(5), 5–11.

Demir, E. M., Sezgin, S., & Binark, M. (2025). Yapay zekâ ve kültürel üretimin politik çerçevelenmesi: Uluslararası kamu politikalarından örneklerin tartışılması. *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 58, Sayı 1, Mart 2025, 97-134.

Doğan, K. (2017). Postmodern kamu yönetiminin kuramsal temelleri çerçevesinde yönetişim yaklaşımı: Literatür taraması. *Ömer Halisdemir Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *10*(1), 27-45.

Doğan, K. C., & Uğur, Ö. (2018). Avrupa Birliği'nin temel kuruluş mantığı çerçevesinde yerel yönetimler perspektifi: Fransa ve İngiltere örnekleri. *International Journal of Social and Humanities Sciences Research*, *5*(30), 4521-4531.

Emini, F. T. (2009). Türkiye'de yerel yönetimler reformunun iç ve dış dinamikleri. *Yönetim ve Ekonomi Dergisi*, *16*(2), 31-48.

Erdoğan, M. (2011). Yerel yönetimlerde toplumsal sermaye, teori ve katılımcı pratikler (Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi).

Erençin, A. (2018). Yerel demokrasi: Bir güncelleme önerisi. *Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *14*(2), 343-356.

Fermanoğlu, Ö. M. (2019). *Yeni medya, siyasal iletişim ve dijital demokrasi*. Nobel Akademik Yayıncılık.

Gaebler, T. (1993). *Reinventing government: How the entrepreneurial spirit is transforming the public sector*. Plume.

Gambetti, Z. (2007). Marx ve Arendt: Emek, iş, eylem üzerinden üç siyaset biçimi. *Birikim Dergisi*, 217, 46-54.

Glynos, J., & Howarth, D. (2008). Structure, agency and power in political analysis: Beyond contextualised self-interpretations. *Political Studies Review*, *6*(2), 155-169.

Güzelsarı, S. (2003). Neo-liberal politikalar ve yönetişim modeli. *Amme İdaresi Dergisi*, *36*(2), 17-34.

Karadağ, A. (2024). Türkiye'de yerel yönetim reformları üzerine bir değerlendirme (2002-2020 yılları) (Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi).

Karaer, T. (2020). Türkiye'de akıllı kent politikaları ve yerel düzeydeki uygulamaların analizi (Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi).

Kaya, D. A. (2022). Zorunlu göç ve dayanıklılık planlaması: Türkiye'nin Suriye zorunlu göçü deneyimi. *METU Journal of the Faculty of Architecture*, *38*(2).

Kaypak, Ş. (2012). Ekolojik turizm ve sürdürülebilir kırsal kalkınma. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, (1), 11-29.

Keleş, E. (2023). Sosyal sermaye ve finansal dayanıklılık. In *Finansal Piyasaların Evrimi: Bankacılık, Risk Yönetimi, Piyasa ve Kurumlar* (pp. 167-177). Özgür Yayın Dağıtım Ltd. Şti.

Koçak, H. (2009). Küreselleşme ve yerelleşme çağında yerel demokrasi ve kentsel yaşam. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (10), 133-142.

Lamba, M. (2014). Yeni kamu yönetimi perspektifinden Türkiye'de kamu yönetimi reformları: Genel gerekçeler üzerinden bir inceleme. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *19*(3), 135-152.

Luttrell, O. C. (2025). From civic duties to democratic mandates: The theoretical framework of Mill and Tocqueville on compulsory voting in the US.

Marşap, A. (2006). E-eğitim yönetişim sisteminde küresel etik ilkeler. *AB.org.tr/ab06/sunum/112.ppt*. Erişim Tarihi: 14.03.2006.

Mutlu, S., & Demirkaya, Y. (2018). Avrupa yönetişimi ve ulusaltı yönetimlerin ulusötesi ağ faaliyetleri. *Strategic Public Management Journal*, *4*(7), 59-82.

Oğuz, M. C. (2021). Rekabetçi otoriter rejimlerde ulusaltı seçimlerin ve ulusaltı siyasetin önemi: Meksika'dan PAN örneği. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*, *9*(1), 135-155.

Osborne, D. (1993). Reinventing government. *Public Productivity & Management Review*, 349-356.

Osborne, D., & Gaebler, T. (1993). *Reinventing government: The five strategies for reinventing government*. Penguin.

Ostrom, E. (1990). *Governing the commons: The evolution of institutions for collective action*. Cambridge University Press.

Ostrom, E. (2010). Beyond markets and states: Polycentric governance of complex economic systems. *American Economic Review*, *100*(3), 641-672.

Önder, Ö. (2013). Yerelleşme ve yerel demokrasinin güçlendirilmesi bağlamında yerel katılım. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, *9*(18), 311-326.

Özel, M. (2007). Bir yerelleşme biçimi olarak özelleştirme, rekabetle ilişkisi ve yerel yönetimlerde uygulamaları. *Journal of Management and Economics Research*, *5*(8), 57-81.

Rhodes, R. A. (1997). *Understanding governance: Policy networks, governance, reflexivity and accountability*. Open University.

Sørensen, E. (2016). Democratic network governance. In *Handbook on Theories of Governance* (pp. 419-427). Edward Elgar Publishing.

Stoppenbrink, K. (2016). Representative government and federalism in John Stuart Mill. In *Join, or Die–Philosophical Foundations of Federalism* (p. 209).

Şen, H., Kaya, A., & Alpaslan, B. (2018). Sürdürülebilirlik üzerine tarihsel ve güncel bir perspektif. *Ekonomik Yaklaşım*, *29*(107).

Tiebout, C. M. (1956). A pure theory of local expenditures. *Journal of Political Economy*, *64*(5), 416-424.

Uygur, M. R., & Eser, H. B. (2022). Yeni toplumsal hareketler bağlamında çevre hareketi ve sivil toplum örgütleri. *Güncel Araştırmalar Çerçevesinde İklim Değişikliği-Nedenler, Sonuçlar ve Mücadele Politikaları*, 335.

Üzel, E. (2006). Küresel çevresel yönetişim (iyi yönetim) (Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi).

Yılmaz, V., & Efşan, N. Ç. (2019). Yerel kalkınma aktörlerinin yerel kalkınma yaklaşımı perspektifinde incelenmesi. *R&S-Research Studies Anatolia Journal*, *2*(7), 342-359.

Yılmaz, Z., & İncekaş, E. (2018). Türkiye'de inovasyon ve bölgesel kalkınma. *Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *2*(1), 154-169.

İKLİM YÖNETİŞİMİ

Melike KAYIRAL

KAYNAKÇA

Abbott, K. W. (2012). The transnational regime complex for climate change.

Environment and Planning C: Government and Policy. 30(4), 571-590.

Acuto, M., Parnell, S., & Seto, K. C. (2018). Building a global urban science. *Nature Sustainability*. 1(1), 2-4.

Ajuntament de Barcelona. (2018). *Pla Clima 2018–2030*. Barcelona City Council.

Aklin, M. & Urpelainen, J. (2013). Political competition, path dependence, and the strategy of sustainable energy transitions. *American Journal of Political Science*. 57(3), 643-658.

Amsterdam Smart City Initiative, (2008). https://amsterdamsmartcity.com. (01.08.2025).

Andonova, L. B., Betsill, M. M., & Bulkeley, H. (2009). Transnational climate governance. *Global Environmental Politics*. 9(2), 52-73.

Aylett, A. (2015). Institutionalizing the urban governance of climate change adaptation: Results of an international survey. *Urban Climate*. 14, 4–16.

Bäckstrand, K. & Lövbrand, E. (2006). Planting trees to mitigate climate change: contested discourses of ecological modernization, green governmentality and civic environmentalism. *Global Environmental Politics*. 6(1), 50-75.

Bernstein, S. (2002). Liberal environmentalism and global environmental governance. *Global Environmental Politics*. 2(3), 1-16.

Betsill, M. M., & Bulkeley, H. (2006). Cities and the multilevel governance of global climate change. *Global Governance*. 12(2), 141-159.

Betsill, M. M., & Corell, E. (2008). *NGO diplomacy: the ınfluence of nongovernmental organizations in ınternational environmental negotiations*. Cambridge: MIT Press.

Betzold, C. (2015). Adapting to climate change in small island developing states. *Climatic Change*. 133(3), 481–489.

Bevir, Mark. (2010). Rethinking governmentality: towards genealogies of governance. *European Journal of Social Theory*. 13(4), 423-441.

Biermann, F., & Dingwerth, K. (2004). Global environmental change and the nation state. *Global Environmental Politics*. 4(1), 1-22.

Bodansky, D. (2016). The Paris Climate Change Agreement: A new hope?. *American Journal of International Law*. 110(2), 288-319.

Bulkeley, H., & Betsill, M. (2003). *Cities and climate change: urban sustainability and global environmental governance*. Routledge.

Bulkeley, H., & Betsill, M. (2005). Rethinking sustainable cities: Multilevel governance and the urban politics of climate change. *Environmental Politics*. 14(1), 42-63.

Bulkeley, Harriet, & Newell, Peter. (2010). *Governing climate change*. London: Routledge

Butun-Bayindir, G. D. (2020). How do transnational municipal networks affect climate policymaking? A qualitative study in Turkey. *Journal of Urban Affairs*. 43(8), 1081-1099.

C40 Cities (2022). *Annual Report 2022: Driving Climate Action in Cities*. https://www.c40.org/wp-content/uploads/2023/03/C40-Cities-Annual-Report-2022. (01.08.2025)

CAN, (1989). https://climatenetwork.org/overview . (01.08.2025).

Climate Change Laws of the World, (2008). *Climate Change Act 2008*. https://climate-laws.org/document/climate-change-act-2008. (01.08.2025).

Climate Change Laws of the World, (2025). https://climate-laws.org. (01.08.2025).

COP26, (2021). *The COP26 Climate Change Conference*. https://unfccc.int/sites/default/files/resource/cop26_auv_2f_cover_decision.pdf . (01.08.2025).

CPH (2025). *Climate Plan*. https://kk.sites.itera.dk/apps/kk_pub2/pdf/931_e0pg1k8o8g.pdf. (01.08.2025).

Dikmen, B. (2020). Global Climate governance between state and non-state actors: dynamics of contestation and re-legitimation. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi*. 8, 59-79.

Doh, J. P., & Guay, T. R. (2006). Corporate social responsibility, public policy, and ngo activism in europe and the united states: an ınstitutional-stakeholder perspective. *Journal of Management Studies.* 43(1), 47-73.

Dubash, N. K., Hagemann, M., Höhne, N., & Upadhyaya, P. (2013). Developments in national climate change mitigation legislation and strategy. *Climate Policy*. 13(6), 649-664.

Durmuş, S. (2024). İklim Aktivizmi Üzerine Nitel Bir Araştırma: Fridays for Future Hareketi. *Beykoz Akademi, Dergisi*. 105-118.

Eaton, S., & Kostka, G. (2014). Authoritarian environmentalism undermined? local leaders time horizons and environmental policy ımplementation. T*he China Quarterly.* 218, 359-380.

European Commission. (2020). *The European Green Deal*. https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024. (01.08.2025).

European Council, (2014). *The 2030 climate and energy framework.* https://www.consilium.europa.eu/en/policies/climate-change/2030-climate-and-energy-framework. (01.08.2025).

Falkner, R. (2016). The Paris Agreement and the new logic of international climate politics. *International Affairs*. 92(5), 1107–1125.

Fisher, D. R. (2008). A Climate of ınjustice: global ınequality, north-south politics, and climate policy. *Contemporary Sociology: A Journal of Reviews*. 37(2), 179-180.

Fung, A. (2015). Putting the public back into governance: the challenges of citizen participation and ıts future. *Public Administration Review.* 75(4), 513-522.

GCF, (2010). https://www.greenclimate.fund. (01.08.2025).

Giraudet, L., G. (2023). The French citizens' convention for climate. *LCS-RNet annual meeting*. https://lcs-rnet.org/wordpress. (01.08.2025).

Government of Canada, (2018). *A Just and Fair Transition for Canadian Coal Power Workers and Communities Report*. https://www.canada.ca/en/environment-climate-change/service. (01.08.2025).

Greenest City, (2015). *Action Plan.* https://vancouver.ca/files/cov/greenest-city-action-plan.pdf. (01.08.2025).

Hale, T. (2016). All Hands on Deck: The Paris Agreement and nonstate climate action. *Global Environmental Politics.* 16(3), 12–22.

Hooghe, Liesbet, & Marks, Gary. (2003). Unraveling the central state, but how? types of multi-level governance. *American Political Science Review*. 97(2), 233-243.

Höjer, M. & Wangel, J. (2014). Smart sustainable cities: definition and challenges. *Innovations for Sustainability.* 333-349.

ICAP (2005). *EU Emissions Trading System.* https://icapcarbonaction.com/en/ets/eu-emissions-trading-system-eu-ets. (01.08.2025).

ICLEI (2023). *About ICLEI-Local Governments for Sustainability.* https://iclei.org. (01.08.2025).

IEA, (2021). *Net Zero by 2050: A Roadmap for the Global Energy Sector*. https://www.iea.org/reports/net-zero-by-2050. (01.08.2025).

IMF E-Library (2021). *Clean and Green Finance.* https://www.elibrary.imf.org. (01.08.2025).

IPCC, (2023). *AR6 Synthesis Report: Climate Change 2023* https://www.ipcc.ch/report/sixth-assessment-report-cycle. (01.08.2025).

Jordan, A., (2008). The governance of sustainable development: taking stock and looking forwards, *Environment and Planning C: Government and Policy*. 26(1), 17-33.

Kabisch, N., Korn, H., Stadler, J. & Bonn, A. (2017). Nature-Based solutions to climate change adaptation in urban areas-linkages between science, policy and practice. *Nature-Based Solutions to climate change adaptation in urban areas*. 1-11.

Keohane, R. O., & Nye, J. S. (2011). *Power and Interdependence*. 4th Edition. Pearson.

Kern, K., & Bulkeley, H. (2009). Cities, Europeanization and multi-level governance: governing climate change through transnational municipal networks. *Journal of Common Market Studies.* 47(2), 309-332.

Kesgin, B. (2022). Başlangıcından Günümüze İklim Hareketi: Sorunlar, Sınırlar ve Fırsatlar. *Sosyal ve Beşerî Bilimler Dergisi.* 14(1), 59-107.

Lemos, M. C., & Agrawal, A. (2006). Environmental governance. *Annual Review of Environment and Resources*. 31, 297-325.

Meckling, J., Kelsey, N., Biber, E., & Zysman, J. (2015). Winning coalitions for climate policy. *Science*. 349(6253), 1170–1171.

Meinecke, F. (2021), *Devlet aklı* (Çev. S. Türk), İstanbul: Albaraka Yayınları.

Naess, A. (2008). The Shallow and the Deep, Long-Range Ecology Movement. *Inquiry: An Interdisciplinary Journal of Philosophy*.16(1-4). 95–100.

Newell, P., & Mulvaney, D. (2013). The political economy of the 'just transition'. *The Geographical Journal*. 179(2), 132-140.

OECD, (2011). *Towards Green Growth*. https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2011/05/towards-green-growth_g1g1342a/9789264111318-en.pdf. (01.08.2025).

OECD. (2022). *Climate Finance Provided and Mobilised by Developed Countries in 2016-2020.* https://www.oecd.org/en/publications. (01.08.2025).

Özer, Y., E. (2017). İklim değişikliği yönetişimindeki aktörlerin analizi ve Türkiye. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi.* 13(4), 833-851.

Purdon, M. (2014). Neoclassical realism and international climate change politics. *Journal of International Relations and Development*. 17(3), 301-338.

Rhodes, R. A. W. (1996). The new governance: governing without government. *Political Studies*. 44(4), 652-667.

Schlosberg, D., & Collins, L.B. (2014). From environmental to climate justice: climate change and the discourse of environmental justice. *Wiley Interdisciplinary Reviews: Climate Change*. 5(3), 359-374.

Shmelev, S. E. & Gilardi, E. (2025). Corporate environmental, social, and governance performance: the ımpacts on financial returns, business model ınnovation, and social transformation. *Sustainability*. 17. https://doi.org/10.3390/su17031286. (01.08.2025).

Sobacı, M. Z. (2007). Yönetişim kavramı ve Türkiye'de uygulanabilirliği üzerine değerlendirmeler. *Journal of Administrative Sciences.* 5(1). 219-235.

Şeker, Y., & Şengür, E. (2022). Çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim (esg) performansı: uluslararası bir araştırma. *Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Dergisi*. 15(2), 349-387.

Topçu, F. (2018). Düşük karbon ekonomisine geçme(me): iklim değişikliği ve enerji politikaları bağlamında bir bakış. *Akdeniz İİBF Dergisi.* 8, 115-154.

Türkeş, M. & Kılıç, G. (2004). Avrupa Birliği'nin iklim değişikliği politikaları ve önlemleri. *Çevre, Bilim ve Teknoloji Teknik Dergi.* 2. 35-52.

UN Global Compact (2023). İklim değişikliğine uyum için adil geçiş: iş dünyası için bilgilendirme raporu. https://www.globalcompactturkiye.org. (01.08.2025).

UNDP, (2007). *Fighting climate change: human solidarity in a divided world*. https://www.rrojasdatabank.info/hdr_20072008_en_overview.pdf. (01.08.2025).

UNFCCC, (1992). *United Nations Framework Convention on Climate Change.* https://unfccc.int/resource/docs/convkp/conveng.pdf . (01.08.2025).

UNFCCC, (1998). *Kyoto Protocol to the Unıted Natıons Framework Conventıon on Clımate Change.* https://unfccc.int/resource/docs/convkp/kpeng.pdf. (01.08.2025).

UNFCCC. (2015). *Adoption of the Paris Agreement.* https://unfccc.int/resource/docs/2015/cop21/eng/l09r01.pdf. (01.08.2025).

UNFCCC. (2021). *Glasgow Climate Pact.* https://unfccc.int/documents/310497. (01.08.2025).

UN-Habitat. (2011). *Cities and Climate Change: Global Report on Human Settlements*. https://unhabitat.org/sites. (01.08.2025).

Ünver, A., (2017). Paris İklim Anlaşmasına teorik yaklaşım: neo-neo tartışması, eko-marksizm ve yeşil kapitalizm. *Uluslararası İlişkiler Akademik Dergisi*. 14(54), 3-19.

Vihma, A. (2011). India and the global climate governance: between principles and pragmatism, *The Journal of Environment & Development*. 20(1), 69-94.

WEC, (2019). https://www.weforum.org/stories/2019/06/mapped-fossil-fuel-production-by-country. (01.08.2025).

WEC, Turkey, (2019). *The Federal Climate Change Act*. https://dunyaenerji.org.tr. (01.08.2025).

Wendt, A. (1992). Anarchy is what states make of it: The social construction of power politics. *International Organization*. 46(2), 391-425.

Whyte, K.P. (2017). Indigenous climate change studies: Indigenizing futures, decolonizing the Anthropocene. *English Language Notes*. 55(1–2), 153-162.

Zurn, M. (2004). Global governance and legitimacy problems. *Government and Opposition.* 39(2), 260–287.

KRİZ YÖNETİŞİMİ

Hasan SERİN
Muhammet DURGUN

KAYNAKÇA

Alexander, D. E. (2014). Social media in disaster risk reduction and crisis management. *Science And Engineering Ethics*, 20(3), 717-733.

Al-Janabi, A. S. H., Mhaibes, H. A., & Hussein, S. A. (2022). The role of learning organizations in crisis management strategy: A case study. *Corporate & Business Strategy Review*, 3(1), 8-21.

Alink, F., Boin, A., & t'Hart, P. (2001). Institutional crises and reforms in policy sectors: The case of asylum policy in Europe. *Journal Of European Public Policy*, 8(2), 286-306.

Ansell, C., Boin, A., & Keller, A. (2010). Managing transboundary crises: Identifying the building blocks of an effective response system. *Journal Of Contingencies And Crisis Management,* 18(4), 195-207.

Antonacopoulou, E. P., & Sheaffer, Z. (2014). Learning in crisis: Rethinking the relationship between organizational learning and crisis management. *Journal of Management Inquiry,* 23(1), 5-21.

Apuke, O. D., & Tunca, E. A. (2018). Social media and crisis management: A review and analysis of existing studies. *LAÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 199-215.

Bahadori, M., Khankeh, H. R., Zaboli, R., & Malmir, I. (2015). Coordination in disaster: A narrative review. *International Journal of Medical Reviews*, 2(2), 273-281.

Benz, A. and Eberlein, B. (1999) 'The Europeanization of regional policies: Patterns of multilevel governance', *Journal of European Public Policy*, 6 (2), 329–348

Bernstein, S., Lebow, R. N., Stein, J. G., and Weber, S. (2000). God Gave Physics the Easy Problems: Adapting Social Science to an Unpredictable World. *European Journal of International Relations*, 6(1): 43–76.

Best, J. (2008). Ambiguity, uncertainty, and risk: Rethinking indeterminacy. *International Political Sociology*, 2(4), 355-374.

Bigley, G. A., & Roberts, K. H. (2001). The incident command system: High-reliability organizing for complex and volatile task environments. *Academy of Management Journal,* 44(6), 1281-1299.

Birkland, T. A. (2006). *Lessons of disaster: Policy change after catastrophic events*. Georgetown University Press.

Boin, A. (2005). Disaster research and future crises: Broadening the research agenda. *International Journal of Mass Emergencies & Disasters*, 23(3), 199-214.

Boin, A., & McConnell, A. (2007). Preparing for critical infrastructure breakdowns: the limits of crisis management and the need for resilience. *Journal Of Contingencies And Crisis Managemen*t, 15(1), 50-59.

Boin, R. A. and Renaud, C. (2013). Orchestrating Joint Sensemaking Across Government Levels: Challenges and Requirements for Crisis Leadership. *Journal of Leadership Studies*, 7(3): 41–46.

Boin, A., & Bynander, F. (2015). *Explaining success and failure in crisis coordination*. Geografiska Annaler: Series A, Physical Geography, 97(1), 123-135.

Boin, A., 't Hart, P. T., McConnell, A., & Preston, T. (2010). Leadership style, crisis response and blame management: The case of Hurricane Katrina. *Public Administration*, 88(3), 706-723.

Boin, A., 't Hart, P. T., Stern, E., Sundelius, B. (2017). The politics of crisis management. Cambridge University Press.

Bovens, M. (2007). Analysing and Assessing Accountability: A Conceptual Framework. *European Law Journal*, 13(4), 447–468.

Bovens, M., 't Hart, P., & Peters, B. G. (2008). *The Oxford handbook of public accountability*. Oxford University Press.

Bovens, M., & 't Hart, P. (1996). *Understanding Policy Fiascoes.* Transaction Publishers.

Brändström, A., & Kuipers, S. (2003). From 'normal incidents' to political crises: Understanding the selective politicization of policy Failures1. *Government And Opposition*, 38(3), 279-305.

Brecher, M. (2023). *Decisions in crisis: Israel, 1967 and 1973.* Univ of California Press.

Buchanan, D. A., & Denyer, D. (2013). Researching tomorrow's crisis: methodological innovations and wider implications. *International Journal of Management Reviews*, 15(2), 205-224.

Bundy, J., Pfarrer, M. D., Short, C. E., & Coombs, W. T. (2017). Crises and crisis management: Integration, interpretation, and research development. *Journal Of Management*, 43(6), 1661-1692.

Burke, C. S., Priest, H. A., Salas, E., Sims, D., & Mayer, K. (2018). *Stress and teams: How stress affects decision making at the team level*. In Performance under stress (pp. 197-224). CRC Press.

Christensen, T., Lægreid, P., & Rykkja, L. H. (2016a). Organizing for crisis management: Building governance capacity and legitimacy. *Public Administration Review*, 76(6), 887-897.

Christensen, T., Danielsen, O. A., Lægreid, P., & Rykkja, L. H. (2016b). Comparing coordination structures for crisis management in six countries. *Public Administration*, 94(2), 316-332.

Cirka, C. C., & Corrigall, E. A. (2010). Expanding possibilities through metaphor: Breaking biases to improve crisis management. *Journal of Management Education*, 34(2), 303-323.

Clarke, L., & Short Jr, J. F. (1993). Social organization and risk: Some current controversies. *Annual Review of Sociology,* 19(1), 375-399.

Clarke, L., Chess, C., Holmes, R., & O'neill, K. M. (2006). Speaking with one voice: risk communication lessons from the US anthrax attacks 1. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 14(3), 160-169.

Comfort, L. K., Sungu, Y., Johnson, D., & Dunn, M. (2001). Complex systems in crisis: Anticipation and resilience in dynamic environments. *Journal Of Contingencies And Crisis Management*, 9(3), 144-158.

Comfort, L. K. (2007). Crisis Management in Hindsight: Cognition, Communication, Coordination, and Control. *Public Administration Review,* 67(s1), 189–197.

Coombs, W. T. (2006). *Crisis management: A communicative approach*. Public Relations Theory II, 149.

Coombs, W. T. (2007). Protecting organization reputations during a crisis: The development and application of situational crisis communication theory. *Corporate Reputation Review*, 10(3), 163-176.

Coombs, W. T. (2022). *Ongoing crisis communication: Planning, managing, and responding*. 6. edisyon. Sage.

Cottle, S. (2011). Taking global crises in the news seriously: Notes from the dark side of globalization. *Global Media and Communication,* 7(2), 77-95.

Culpepper, P. D. (2002). Powering, puzzling, and'pacting': the informational logic of negotiated reforms. *Journal Of European Public Policy*, 9(5), 774-790.

Crandall, C. S., Bahns, A. J., Warner, R., & Schaller, M. (2011). Stereotypes as justifications of prejudice. *Personality And Social Psychology Bulletin*, 37(11), 1488-1498.

Curtin, D., & Meijer, A. (2006). Does transparency strengthen legitimacy? a critical analysis of european union policy documents. *Information Polity,* 11(2), 109–122.

Le Coze, J. C. (2015). 1984–2014. Normal accidents. Was Charles Perrow right for the wrong reasons?. *Journal Of Contingencies And Crisis Management*, 23(4), 275-286.

Dawson, M. (2015). The legal and political accountability structure of 'post-crisis' EU economic governance. *JCMS: Journal of Common Market Studies,* 53(5), 976-993.

Deverell, E. (2009). Crises as learning triggers: Exploring a conceptual framework of crisis-induced learning. *Journal Of Contingencies And Crisis Management,* 17(3), 179-188.

Dionne, S. D., Gooty, J., Yammarino, F. J., & Sayama, H. (2018). Decision making in crisis: A multilevel model of the interplay between cognitions and emotions. *Organizational Psychology Review*, 8(2-3), 95-124.

Doğan, Ç., Morkoç, E. İ., & Sarıbay, S. A. (2025). Modern dünyanın çoklu krizlerine holistik düşünce üzerinden bakış. *REFLEKTİF Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(1), 13-35.

Drabek, T. E. (2017). *Community processes: coordination.* In Handbook of disaster research (pp. 521-549). Cham: Springer International Publishing.

Dunlop, C. A., Radaelli, C. M., Wayenberg, E., & Zaki, B. L. (2024). Beyond powering and puzzling: the political dimensions of policy learning. *Journal of European Public Policy*, 31(7), 1979-1992.

Dynes, R. R. (1970). *Organized behavior in disaster.* Heath Lexington Books.

Durgun, M. (2023). *Kamu politikalarının oluşturulmasında açık strateji yaklaşımı ve katılım*. O. Karkacıer ve M. Korkmaz (Ed)., Sosyal, Beşeri ve İdari Bilimler Alanında Akademik Araştırma ve Derlemeler II (1. Baskı, s. 309-321) içinde. Platanus Publishing.

Durgun, S. (2025a). Krizlerle mücadelede bütünleşik bir yöntem: stratejik kriz yönetimi. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 23(57), 1650-1677.

Durgun, S. (2025b). Yerel yönetimlerde kriz yönetimi: ampirik bir çalışma. *Politik Ekonomik Kuram*, 9(1), 393-411.

Durgun, S., Aydın, A. H. (2019). Türkiye'nin yönetişim performansina ilişkin bir değerlendirme. *The Journal of Social Sciences*, (43), 538-550.

Efimova, O. I., Salakhova, V. B., Mikhaylova, I. V., Gnedova, S. B., Chertushkina, T. A., & Agadzhanova, E. R. (2015). Theoretical review of scientific approaches to understanding crisis psychology. *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 2, 3-11.

Fabbrini, S. (2000). Political change without institutional transformation: what can we learn from the Italian crisis of the 1990s?. *International Political Science Review*, 21(2), 173-196.

Farrokhi, A., Shirazi, F., Hajli, N., & Tajvidi, M. (2020). Using artificial intelligence to detect crisis related to events: Decision making in B2B by artificial intelligence. *Industrial Marketing Management,* 91, 257-273.

Fediuk, T. A., Coombs, W. T., & Botero, I. C. (2010). *Exploring crisis from a receiver perspective: Understanding stakeholder reactions during crisis events*. The Handbook Of Crisis Communication, 635-656.

Feldman, M. S., & March, J. G. (1981). Information in organizations as signal and symbol. *Administrative Science Quarterly,* 171-186.

Forsyth, D. R. (2020). *Group-level resistance to health mandates during the COVID-19 pandemic: A groupthink approach*. Group Dynamics: Theory, Research, and Practice, 24(3), 139.

Fleischer, J. (2013). Time and Crisis. *Public Management Review,* 15(3): 313–329.

Garcia, C., & Fearnley, C. J. (2012). *Evaluating critical links in early warning systems for natural hazards.* Environmental Hazards, 11(2), 123-137.

Geisemann, P., & Geiger, D. (2024). Crisis? What crisis? The contestation of urgency in creeping crises. *Journal of Contingencies and Crisis Management,* 32(4), e70004.

Gephart, R. P. (2007). *Crisis sensemaking and the public inquiry.* International handbook of organizational crisis management, 123-160.

Goldin, I., & Vogel, T. (2010). Global governance and systemic risk in the 21st century: Lessons from the financial crisis. *Global Policy*, 1(1), 4-15.

Grandori, A. (2020). Black swans and generative resilience. *Management and Organization Review*, 16(3), 495-501.

Gundel, S. (2005). Towards a new typology of crises. *Journal of Contingencies & Crisis Management*, 13(3).

Gunningham, N., Grabosky, P., & Sinclair, D. (1998). *Smart regulation: Designing environmental policy.* Oxford University Press.

Hagan, J. D., Everts, P. P., Fukui, H., & Stempel, J. D. (2001). Foreign policy by coalition: deadlock, compromise, and anarchy. *International Studies Review,* 3(2), 169-216.

Hardt, H. (2018). Who matters for memory: Sources of institutional memory in international organization crisis management. *The Review Of İnternational Organizations*, 13(3), 457-482.

't Hart, P., Rosenthal, U., & Kouzmin, A. (1993). Crisis decision making: The centralization thesis revisited. *Administration & Society*, 25(1), 12-45.

't Hart, P. (2014). *Understanding public leadership.* Palgrave Macmillan.

Heath, R. L. (2004). *Telling a story: A narrative approach to communication during crisis*. In Responding to crisis (pp. 167-187). Routledge.

Hopkins, A. (2001). Was three mile island a 'Normal Accident'?. *Journal Of Contingencies And Crisis Management*, 9(2), 65-72.

Hutter, B. M. (2006) '*Risk, regulation, and management*', in P. Taylor-Gooby and J. Zinn (eds) Risk in Social Science, Oxford University Press, Oxford, UK, pp202–227

Hwang, K., & Park, H. J. (2016). Dynamics of accountability in crisis management. *International Journal of Emergency Management,* 12(1), 95-112.

James, E. H., Wooten, L. P., & Dushek, K. (2011). Crisis management: Informing a new leadership research agenda. *Academy Of Management Annals,* 5(1), 455-493.

Janis, I. L. (1989). *Crucial decisions: Leadership in policymaking and crisis management*. Simon and Schuster.

Jessop, B. (2015). Crises, crisis-management and state restructuring: what future for the state?. *Policy & Politics,* 43(4), 475-492.

Kahn, W. A., Barton, M. A., & Fellows, S. (2013). Organizational crises and the disturbance of relational systems. *Academy of Management Review*, 38(3), 377-396.

Kalkman, J. P., Kerstholt, J. H., & Roelofs, M. (2018). Crisis response team decision-making as a bureau-political process. *Journal of Contingencies and Crisis Management, 26*(4), 480-490.

Keane, J. (2009). *The life and death of democracy.* Simon and Schuster.

Key, V. O. (1961). *Public opinion and American democracy.* New York: Knopf.

Koç, M., & Yalçın, S. (2023). Afetlerde krize müdahale: Kahramanmaraş depremi'nde Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı'nın çalışmaları. *Uluslararası Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 3(2), 93-105.

Koliba, C. J., Mills, R. M., & Zia, A. (2011). Accountability in governance networks: An assessment of public, private, and nonprofit emergency management practices following Hurricane Katrina. *Public Administration Review*, 71(2), 210-220.

Landesmann, M. A. (2020). Covid-19 crisis: centrifugal vs. centripetal forces in the EU—a political-economic analysis. *Journal of Industrial and Business Economics*, 47(3), 439-453.

Larreguy, H., & Raffler, P. J. (2025). Accountability in Developing Democracies: The Impact of the Internet, Social Media, and Polarization. *Annual Review of Political Science*, 28.

Linz, J. J., & Stepan, A. (1978). *The breakdown of democratic regimes*. Johns Hopkins University Press.

Lyall, C. and Tait, J. (2004) '*Shifting policy debates and the implications for governance'*, in C. Lyall and J. Tait (eds) New Modes of Governance: Developing an Integrated Policy Approach to Science, Technology, Risk and the Environment, Ashgate, Aldershot, UK, pp3–17.

Mahé, A. L., & Martel, S. (2023). Crisis narratives and institutional resilience: a framework for analysis. *Journal of International Relations and Development*, 26(3), 505-529.

Maitlis, S., & Sonenshein, S. (2010). Sensemaking in crisis and change: Inspiration and insights from Weick (1988). *Journal Of Management Studies,* 47(3), 551-580.

Medd, W., & Marvin, S. (2005). From the politics of urgency to the governance of preparedness: A research agenda on urban vulnerability. *Journal Of Contingencies And Crisis Management,* 13(2), 44-49.

Meijer, A. (2013). Understanding the Complex Dynamics of Transparency. *Public Administration Review,* 73(3), 429–439.

Mitroff, I. I., Shrivastava, P., & Udwadia, F. E. (1987). Effective crisis management. *Academy Of Management Perspectives,* 1(4), 283-292.

Morin, E. ve Kern, A.B. (2001). *Dünya Vatan.* İletişim Yayınları.

Morrow, J. D. (1989). Capabilities, uncertainty, and resolve: A limited information model of crisis bargaining. *American Journal of Political Science*, 941-972.

Moynihan, D. P. (2008). Learning under uncertainty: networks in crisis management. *Public Administration Review*, 68(2), 350–365.

Moynihan, D. P. (2009). The network governance of crisis response: case studies of ıncident command systems. *Journal of Public Administration Research and Theory*, 19(4), 895–915

Moynihan, D. P. (2009). From intercrisis to intracrisis learning. *Journal Of Contingencies And Crisis Management,* 17(3), 189-198.

Mulgan, R. (2000). Accountability: an ever-expanding concept? *Public Administration*, 78(3), 555–573.

Nye, J. S. and Donahue, J. (eds) (2000) *Governance in a globalising world,* Brookings Institution, Washington, DC

Patashnik, E. M. (2014). *Reforms at risk.* Princeton University Press.

Pauchant, T. C. and Mitroff, I. I. (1992). Transforming *the crisis-prone organization: preventing ındividual, organizational and environmental tragedies.* San Francisco: Jossey-Bass.

Paraskevas, A., & Guix, M. (2023). Navigating the uncharted: A crisis response mix to creeping 'unknowns'. *Tourism Management,* 98, 104777.

Perrow, C. (1994). The Limits of Safety: The Enhancements of a Theory of Accidents. *Journal of Contingencies & Crisis Management,* 2(4).

Perrow, C. (1999). *Normal accidents: living with high-risk technologies.* 2nd ed. Princeton: Princeton University Press.

Perrow, C. (2004). A personal note on normal accidents. *Organization & Environment*, 17(1), 9-14.

Pfetsch, B. (1998). *Government news management*. The politics of news: The news of politics, 70-93.

Pidgeon, N. (2010). Systems thinking, culture of reliability and safety. *Civil Engineering and Environmental Systems,* 27(3), 211-217.

Probst, G., & Raisch, S. (2005). Organizational crisis: The logic of failure. *Academy of Management Perspectives,* 19(1), 90-105.

Regester, M., & Larkin, J. (2008). *Risk issues and crisis management: A casebook of best practice.* 4. edisyon. Kogan Page Publishers.

Renn, O., Laubichler, M., Lucas, K., Kröger, W., Schanze, J., Scholz, R. W., & Schweizer, P. J. (2022). Systemic risks from different perspectives. *Risk Analysis,* 42(9), 1902-1920.

Resodihardjo, S. L. (2023). *Blame games: stories of crises, causes, and culprits.* In Routledge International Handbook of Failure. Taylor & Francis.

Rhodes, R. A. W. (1996) 'The new governance: Governing without government', *Political Studies*, 44 (4), 652–667

Rochlin, G. I. (1996). Reliable organizations: Present research and future directions. *Journal Of Contingencies And Crisis Management*, 4(2), 55-59.

Roe, E., & Schulman, P. R. (2018). A reliability & risk framework for the assessment and management of system risks in critical infrastructures with central control rooms. *Safety Science*, 110, 80-88.

Rosenau, J. N. (1992) *'Governance, order, and change in world politics'*, in J. N. Rosenau and E. O. Czempiel (eds) Governance without Government: Order and Change in World Politics, Cambridge University Press, Cambridge, UK, pp1–29

Rosenthal, U., Charles, M. T., & Hart, P. T. (Eds.). (1989). *Coping with crises: The management of disasters, riots, and terrorism.* Charles C. Thomas Publisher.

Rosenthal, U., & Kouzmin, A. (1997). Crises and crisis management: Toward comprehensive government decision making. *Journal Of Public Administration Research And Theory,* 7(2), 277-304.

Schiffino, N., Taskin, L., Donis, C., & Raone, J. (2017). Post-crisis learning in public agencies: what do we learn from both actors and institutions?. *Policy Studies*, 38(1), 59-75.

Schulman, P. R., & Roe, E. (2011). A control room metric for evaluating success and failure in high reliability crisis management. *Policy and Society,* 30(2), 129-136.

Seeger, M. W., Sellnow, T. L., & Ulmer, R. R. (1998). Communication, organization, and crisis. *Annals of the International Communication Association,* 21(1), 231-276.

Sharma, P., Tiwari, S., Choi, T. M., & Kaul, A. (2022). Big data analytics for crisis management from an information processing theory perspective: A multimethodological study. *IEEE Transactions on Engineering Management*, 71, 10585-10599..

Shils, E. A. (1968). *Ritual and Crisis.* In D. R. Cutler, ed., The Religious Situation. Boston: Beacon Press, 730-740.

Shön, D., & Rein, M. (1994). *Frame reflection: Toward the resolution of intractable policy controversies*. Basic Book.

Smart, C., & Vertinsky, I. (1977). Designs for crisis decision units. *Administrative Science Quarterly,* 640-657.

Smith, D., & Elliott, D. (2007). Exploring the barriers to learning from crisis: Organizational learning and crisis. *Management Learning,* 38(5), 519-538.

Stähli, M., Sättele, M., Huggel, C., McArdell, B. W., Lehmann, P., Van Herwijnen, A., & Springman, S. M. (2015). Monitoring and prediction in early warning systems for rapid mass movements. *Natural Hazards and Earth System Science,* 15(4), 905-917.

Starbuck, W. H., Greve, A., & Hedberg, B. (1978). Responding to crises. *Journal Of Business Administration*, 9(2), 111-137.

Stern, E. K. (2003). Crisis studies and foreign policy analysis: Insights, synergies, and challenges. *International Studies Review,* 5(2), 183-202.

Stieglitz, S., Mirbabaie, M., & Milde, M. (2018). Social positions and collective sense-making in crisis communication. *International Journal of Human–Computer Interaction,* 34(4), 328-355.

Taleb, N. N. (2016). *Siyah kuğu: olasılıksız görünenin etkisi*. Varlık Yayınları.

Tan, W. J., & Enderwick, P. (2006). Managing threats in the global era: The impact and response to SARS. *Thunderbird International Business Review,* 48(4), 515-536.

Taş, İ. E., Durgun, S., & Bal, M. (2022). Türkiye'de Suriyeli göçü sonrası geliştirilen politikaların kriz yönetimi bağlamında değerlendirilmesi. *Şarkiyat,* 14(3), 1238-1255.

Thomas, W. I., & Thomas, D. S. T. (1928). *The child in america: behavior problems and programs*. New York, Knopf.

Tuğcu, Ş. (2004). Kriz Yönetiminde Liderlik Kavramının Önemi. *Selçuk İletişim*, 3(2), 16-22.

Turner, B. A. (1978). *Man-made disasters.* London: Wykeham.

Wang, B., Li, D., & Wang, Y. (2024). The effect of evidence in crisis learning: Based on a perspective integration framework. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 32(1), e12506.

Weick, K. E. (1988). Enacted sensemaking in crisis situations. *Journal Of Management Studies*, 25(4), 305-317.

Weick, K. E., (1995). *Sensemaking in organizations.* Thousand Oaks, CA: Sage publications.

Weick, K. E., Sutcliffe, K. M., and Obstfeld, D. (1999). O*rganizing for high reliability: processes of collective mindfulness.* In R. S. Sutton and B. M. Staw, eds., Research in Organizational Behavior, Vol. 1. Stanford: Jai Press, 81–123.

Weick, K. E., Sutcliffe, K. M., & Obstfeld, D. (2005). Organizing and the process of sensemaking. *Organization Science*, 16(4), 409-421.

Williams, T. A., Gruber, D. A., Sutcliffe, K. M., Shepherd, D. A., & Zhao, E. Y. (2017). Organizational response to adversity: Fusing crisis management and resilience research streams. *Academy Of Management Annals,* 11(2), 733-769.

Wolbers, J. (2022). Understanding distributed sensemaking in crisis management: The case of the Utrecht terrorist attack. *Journal of Contingencies and Crisis Management*, 30(4), 401-411.

Wolf, K. D. (2002) '*Contextualizing normative standards for legitimate governance beyond the state*', in J. R. Grote and B. Gbikpi (eds) Participatory Governance: Political and Societal Implications, Leske und Budrich, Opladen, Germany, pp35–50

Wolf, K. D. (2005) '*Private actors and the legitimacy of governance beyond the state: Conceptional outlines and empirical explorations'*, in A. Benz and I. Papadopoulos (eds) Governance and Democratic Legitimacy: Transnational, European, and Multi-Level Issues, Routledge, London, pp200–227.

Xiong, J., Wang, K., Yan, J., Xu, L., & Huang, H. (2023). The window of opportunity brought by the COVID-19 pandemic: an ill wind blows for digitalisation leapfrogging. *Technology Analysis & Strategic Management*, 35(5), 586-598.

GÖÇ YÖNETİŞİMİ

Sadegül DURGUN

KAYNAKÇA

Aktel, M., & Kaygısız, Ü. (2018). Türkiye'de göç yönetimi. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *23*(2), 579-604.

Alıu, A., Oğurlu, Y., Özkan, Ö., Öztürk, İ., & Alıu, D. (2017). Avrupa Birliği hukuku kapsamında göç yönetişimi, yetkilendirme, yetki ikamesi ve ölçülülük ilkesi. *Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, *5*(3), 95-107.

Ateş, S. (2025). Yönetişimin ilkeleri ve kent konseylerine yansımaları şanlıurfa kent konseyi örneği. *Socıal Mentalıty And Researcher Thınkers Journal (Smart Journal)*, *11*(1), 26-39.

Ateş, H., & Buyruk, G. C. (2018). Bir iyi yönetişim ilkesi olarak katılımcılık ve türk kamu yönetiminde katılımcılığın konumu. *Ombudsman Akademik*, (1), 81-98.

Ateşok, Z. Ö., & Komsuoğlu, A. (2024). Orta Asya'da göç yönetişimi: Almatı Bölgesel Danışma Süreci. *Amme İdaresi Dergisi*, *57*(3).

Aydın, A. H. & Durgun, S. (2018). Kahramanmaraş'taki Suriyeli sığınmacıların yerel halk tarafından sosyo-ekonomik ve politik açıdan değerlendirilmesi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *15*(2), 501-526.

Betts, A., & Kainz, L. (2017). *The history of global migration governance* (Vol. 122). Oxford: Refugee Studies Centre, Oxford Department of International Development, University of Oxford.

Biçimveren, L. (2025). Yönetişim-büyüme paradoksunun gelişmiş ülkelerdeki etkisinin değerlendirilmesi. *Yönetim, Ekonomi ve Finans Araştırmaları Dergisi*, *2*(1), 26-41.

Borda, H. M. A. (2006). High-level dialogue on ınternational migration and development, https://www.un.org/webcast/migration/pdfs/colombia-e.pdf, 08.08.2025.

Çağlayan, S. (2006). Göç kuramları, göç ve göçmen ilişkisi. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (17), 67-91.

Çamur, Ö. (2025). Kamuda kriz yönetimi ve işbirlikçi yönetişim anlayışı: bir model önerisi. *Abant Sosyal Bilimler Dergisi*, *25*(1), 150-172.

Çetin, E. (2022). Türkiye'de göç yönetişiminde Uluslararası Göç Örgütü (IOM)'nün rolü ve etkisi. *MSGSÜ Sosyal Bilimler*, *2*(26), 221-241.

Danış, A. D. (2004). Yeni göç hareketleri ve Türkiye. *Birikim Dergisi*, *184*(1-2), 1-12.

Deniz, T. (2014). Uluslararası göç sorunu perspektifinde Türkiye. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *181*(181), 175-204.

Dilaveroğlu, A., & Üzmez, U. (2025). On ikinci kalkınma planı'nın iyi yönetişim ilkeleri açısından analizi. *Kent Akademisi*, *18*(2), 635-653.

Durgun, S., & Aydın, A. H. (2019). Türkiye'nin yönetişim performansına ilişkin bir değerlendirme. *The Journal of Social Sciences*, (43), 538-550.

Durgun, S. (2022). Türkiye'nin göç politika ve uygulamalarında yönetişim yaklaşımının önemi: Suriyeli sığınmacılar örneği [Doktora Tezi]. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi*.

Ekici, S., & Tuncel, G. (2015). Göç ve insan. *Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*, *5*(1), 9-22.

Erdem, U. (2022). Sürdürülebilir kalkınma çerçevesinde Türkiye'de uluslararası göç politikaları ve göç yönetişimi., içinde *Teorik Anlamda İktisadi ve Finansal Olaylara Akademik Yaklaşımlar*, Ekin Yayınevi.

Erol, M., & Ersever, O. G. (2014). Göç krizi ve göç krizine müdahale. *Kara Harp Okulu Bilim Dergisi*, *24*(1), 47-68.

Geddes, A. (2022). Migration governance. *Introduction to Migration Studies*, 311-324.

Global Commission on International Migration, https://www.britannica.com/topic/Global-Commission-on-International-Migration, 08.08.2025.

Günay, E., Atılgan, D., & Serin, E. (2017). Dünya'da ve Türkiye'de göç yönetimi. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *7*(2), 37-60.

İçduygu, A., & Aksel, D. B. (2012). Türkiye'de düzensiz göç. *Uluslararası Göç Örgütü Türkiye*.

Kara, M., & Dönmez Kara, C. Ö. (2015). Türkiye'de göç yönetişimi: kurumsal yapı ve işbirliği. *Journal of Entrepreneurship & Development/Girisimcilik ve Kalkinma Dergisi*, *10*(2).

Karakaya, H. (2020). Türkiye'de göç süreci ve Suriye göçünün etkileri**.** *Fırat Üniversitesi Uluslararası İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, *4*(2), 93-130.

Martin, P., Martin, S., & Cross, S. (2007). High-level Dialogue on Migration and Development. *International Migration*, *45*(1).

Massey, D. S., Arango, J., Hugo, G., Kouaouci, A., Pellegrino, A., & Taylor, J. E. (2014). Uluslararası göç kuramlarının bir değerlendirmesi. *Göç Dergisi*, *1*(1), 11-46.

Özcan, Z. K. (2021). Covıd-19 salgını ve Türkiye: göç yönetişimi üzerindeki etkileri. *OPUS International Journal of Society Researches*, *17*(Pandemi Özel Sayısı), 3808-3831.

Pekküçükşen, Ö. Ü. Ş., Solak, Ö. Ü. S. G., & Mergen, A. (2018). Göç yöneti(Şi) Mi?. *Uluslararası Orta Asya Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, 95.

Population Division Department of Economic and Social Affairs (2006), The hıgh-level dıalogue on ınternatıonal mıgratıon and development, populatıon newsletter https://www.un.org/en/development/desa/population/publications/pdf/newsletter/News82.pdf, 06.08.2025.

Sirkeci, İ., & Cohen, J. H. (2015). Hareketlilik, göç, güvensizlik. *İdealKent*, *6*(15), 8-21.

Şentürk, E. (2025). İyi Yönetişim ilkesi perspektifinden türk vergi hukuku uygulamaları. *Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, *20*(1), 541-599.

Taş, İ. E., & Durgun, S. (2020). Göç yönetişimi bağlamında bölgesel istişare süreçleri. *Beşerî ve Sosyal Bilimlerde Kavramsal ve Uygulamalı Araştırmalar. (Editör: Çelebi, F.). Duvar Kitapevi*, 477-500.

Taş, İ. E., Durgun, S., & Bal, M. (2022). Türkiye'de Suriyeli göçü sonrası geliştirilen politikaların kriz yönetimi bağlamında değerlendirilmesi. *Şarkiyat*, *14*(3), 1238-1255.

The Worldwide Governance Indicators (WGI), https://www.worldbank.org/en/publication/worldwide-governance-indicators, 23.06.2025.

Thouez, C., & Channac, F. (2006). Shaping international migration policy: The role of regional consultative processes. *West European Politics*, *29*(2), 370-387.

United Nations High Commissioner for Refugees, https://www.refworld.org/document-sources/global-commission-international-migration-gcim, 08.08.2025.

Von Koppenfels, A. K. (2001). Informal but effective: Regional consultative processes as a tool in managing migration. *International Migration*, *39*(6), 61-84.

Yılmaz, A. (2014). Uluslararası göç: Çeşitleri, nedenleri ve etkileri. *Electronic Turkish Studies*, *9*(2), 1685-1704.

Romanın Aynasında Dönüşüm Sancıları

Erken Dönem Türk Romanları ve Viktorya Dönemi İngiliz Romanlarında Toplumsal Dönüşüm ve Cinsiyet Rolleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme

Özlem ULUCAN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1883
Edebiyat İnceleme

©Çizgi Kitabevi
Eylül 2025

ISBN: 978-625-396-625-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ULUCAN, Özlem
Romanın Aynasında
Dönüşüm Sancıları
Erken Dönem Türk Romanları ve Viktorya Dönemi
İngiliz Romanlarında Toplumsal Dönüşüm ve
Cinsiyet Rolleri Üzerine Karşılaştırmalı Bir İnceleme

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Akçura, Y. (1978). Türkçülük, Özdemir Basımevi, 1. baskı, İstanbul.

Akdik, H.M. (2018). "Modern Türk Edebiyatında Tabiat Algısı: Servet-İ Fünun Dönemi (1896 1901)", Yüskek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Alan, P. (1995).The Decline and Fall of the Ottoman Empire, John Murray Publishers London

Altick, R. D. (1973). The English common reader: A social history of the mass reading public, 1800–1900. University of Chicago Press.

Anjula, Murmu. (2023). The Role of Literature in Today's Society. 2(2) doi: 10.57259/grj8179

Ateş, T. (1997). Siyasal tarih. Der Yayınları.

Aydın, E. (2023). Yanlış batılılaşmanın sembolü araba sevdası'nda kişilik-eğitim ilişkisi. RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, (33), 568-589. DOI: 10.29000/rumelide.1283466

Aydoğdu, M. (2023). Sanayi Devriminin Birey ve Toplum Üzerine Etkisinin Charles Dickenson'un Eserlerine Yansıması. (Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi).

Bacon, F. 1987. 'Aphorisms – Book One', in The New Organon and Related Writings, ed. by F. H. Anderson New York and London: Macmillan.

Baş, S. (2010). Batıya hayran bir neslin romanı: Servet-i Fünûn romanı. Turkish Studies (Elektronik), 5(2), 313-362.

Bayrak, M. O. (1994). Türkiye'de gazeteler ve dergiler sözlüğü, 1831-1993 (Vol. 1). Küll Yayınları.

Beauvoir, de S. (2019). İkinci Cinsiyet (1.bs). (G. Savran, Çev.). İstanbul: Koç Üniversitesi Yay.

Black, J. 2020 İngiltere Tarihi, Ankara, Doğu Batı Yayınları.

Buckley, Jerome, Hamilton., (1966), The Victorian Temper, London: Frank Cass& Co. Ltd.

Byrnie, S. (2010). "Elizabeth Gaskell". British Writers: Retrospective Supplement III. Ed. Jay Parini. The USA: Gale Cengage Learning.

Colby, B. R. (1995). Some Appointed Work To Do Women and Vocation in the Fiction of Elizabeth Gaskell. London: Greenwood Press.

Coşkun, S. (2006). "Türkiye' de Edebiyat Sosyolojisi Çalışmaları," Türkiyat Araştırmaları Literatür Dergisi, Cilt 4, 405-414.

Cuma, A. (2009). Edebiyat sosyolojisi ve karşılaştırmalı edebiyat bilimi sanat ve bilimin sınır ötesi etkileşimi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (22), 81-94.

Çakmakçı, S. (2014). Gösterişçi tüketim bağlaminda iki 'alafranga züppe' tipi: Bihruz bey ve Felatun bey. Turkish Studies - International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic. 9(9), Summer 2014, 335-350

Çelik, M. (2013). Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Mürebbiye Ve Şıpsevdi Romanlarında Yanlış Batılılaşma. Journal of Turkology, 23(1), 27-36.

Çetin, N. (2007). Ahmet Mithat Efendi Kitabı, "Ahmet Mithat Efendi'nin Romanlarında Milli Güven Duygusu", Beykoz Belediyesi Kültür Yayınları, İstanbul.

Daiches, D. (1960). A critical history of English literature (Vol. 2). London: Secker & Warburg.

Davison Roderic, Turkey, Prentice Hall New York 1968.

Demir, E. (2021). Halit Ziya'nın Aşk-ı Memnu romanında kadın temsillerinin toplumsal cinsiyet perspektifinden incelenmesi. Turkish Academic Research Review, 6(1), 293-307.

Demir, K. (2023). Halid Ziya Uşaklıgil'in Mai ve Siyah Romanında Başkahraman Ahmet Cemil'in Yaşamı Algılama Tarzı, Yaşam İstenci ve Umudunun Düşüşü. FSM İlmi Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi, (21), 87-106.

Demir, Y. (2012). The Morally Ideal Woman in Middlemarch. Cankaya University Journal of Humanities and Social Sciences, 9(2), 295-309.

Dickens, C. (2008). Hard Times. 1854; New Delhi: Peacock Publications, rpt. Print.

Dickens, Charles., (1988), A Tale of Two Cities, Oxford, England: Oxford University Press.

Dino, G. (1978). Türk romanının doğuşu. Cem Yayınevi.

Dino, G. Samipaşazâde Sezai Bey'in" Sergüzeşt" İsimli Romanında Gerçekçiliğin Payı. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, *12*(1-2), 139-152.

Disraeli, B.(1981). Sybil or The Two Nations, Oxford University Press

Drabble, M. (1976). The Genius of Thomas Hardy. London: Weidenfeld and Nicolson.

Eagleton, T. (2005). The English Novel: An Introduction. Oxford: Blackwell.

Eliot, G. (1955). The George Eliot Letters, ed. by Gordan S. Haight, 9 vols, New Haven: Yale University Press.

Eliot, G. (1994). Middlemarch. London, Penguin Books,

Erdoğan, T. (2012). "Türkiye'de Edebiyat Sosyolojisinin Gelişimi Üzerine Düşünceler", Edebiyat Sosyolojisi, Editör: Köksal Alver, Ankara, Hece Yayınları.

Ertürk, E. (2010). Wilde against Victorian England (Yüksek Lisans Tezi, Doğuş Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).

Eyigün, C. (2019). Kant'ın ve Foucault'un Gözünden Aydınlanmaya Bakmak. Etkileşim, (3), 142-154.

Finn, R. P. (1984). The Early Turkish Novel, 1872-1900. Princeton University.

Freyer, H. 2018. Sanayi Çağı, Ankara, Doğu Batı Yayınları.

Gaskell, E. (1994). North and south. Penguin.

Gaskell, E. (1997). The Life of Charlotte Brontë, Ed. Elisabeth Jay, London, Penguin Books.

Gilmour, Robin., (1993), The Victorian Period The Intellectual and Cultural Context of English Literature 1830- 1890, New York: Addison Wesley Longman Inc.

Glancy, R. (1999) .A Companion to Charles Dickens. Connecticut: Greenwood.

Göçgün, Ö. (1987). Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın romanları ve romanlarında şahıs kadrosu. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Gürpınar, H. R. (1901), Mürebbiye, Dersaadet: İkdam Matbaası, 2. Basım.

Gürpınar, H. R. (1911), Şıpsevdi, Mihran Matbaası, İstanbul.

Gürpınar, H. R. (2011). Şıpsevdi. Istanbul: Everest Yayınları.

Hanioğlu, Ş. (1981). Bir Siyasal Düşünür Olarak Abdullah Cevdet ve Dönemi. Üçdal Neşriyat.

Hardy, T. (1994). Jude the Obscure. London: Penguin.

Hardy, T. (1978). Tess of the d'Urbervilles. 1891. Introd. A. Alvarez. London: Penguin, 1978.

Heni, Heni. (2022). Cultural Phenomenon And Moral Value In Short Story The Gift Of The Magi By O Henry. Jurnal Onoma: Pendidikan, Bahasa, dan Sastra, 8(2):760-766. doi: 10.30605/onoma.v8i2.1980

Hobsbawn, E. J. (2018). Sanayi ve İmparatorluk, Ankara, Dost Yayınları.

Horkheimer, Max. Eclipse of Reason. New York: Oxford UP, 1947

Imane, F. (2024). Capitalizing Culture: Trollope's The Way We Live Now (1875) and the Commodification in Victorian Society Victorian Society International Journal of Research Publication and Reviews, Vol 5, no 3, pp 1908-1911

İldeş, Ö. (2011). Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın Şıpsevdi Romanında Schopenhauer Etkileri/Schopenhauer Influences in Hüseyin Rahmi Gürpınar's Şıpsevdi Novel. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi/The Journal of International Social Research, 4(16), 178-190.

Kaiser, F. R. (1985). The Pervasive Outsider: The Foundatıon of Trollope's Art (Lıterary Criticism, Victorıan Society, Life, Works). New York University.

Kant, I. (1984). Seçilmiş Yazılar. (N. Bozkurt, çev.). İstanbul: Remzi Kitabevi.

Kaplan, M. (1994). "İntibâh", Türk Edebiyatı Üzerinde Araştırmalar-2, Dergâh yay., 2. baskı, İstanbul.

Kaplan, M. (1976). Hüseyin Rahmi Gürpınar'ın romanlarında aslî tipler. Türk Edebiyatı Üzerinde Araştırmalar, 1, 459-475.

Kaplan, M. (1987). Türk edebiyatı üzerinde araştırmalar. Dergâh Yayınları.

Kardinamary, K. (2022). Social Change Depicted in Short Stories of Sundara Ramasamy. Indian Journal of Multilingual Research and Development, 43-48.

Karpat, K. H. (2011). Osmanlı'dan günümüze edebiyat ve toplum (Vol. 16). Timaş.

Keith, W.J. (1970). "Thomas Hardy and the Literary Pilgrims." Nineteenth-Century Fiction 24: 80-92.

Kemal, N. (2021). İntibah. Can Yayınları.

Kerman, Z. (1981). "İntibâh" maddesi, Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, c. 4, Dergâh

Kerman, Z. (1998), Yeni Türk Edebiyatı İncelemeleri, Ankara, Akçağ Yayınları.

Koç, Ş. (2002). Tanzimat romanında sosyal değişim göstergesi olarak genç erkek tipleri Yüksek Lisans Tezi, Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kongar, E. (1978). İmparatorluktan günümüze Türkiye'nin toplumsal yapısı. Cem Yayınevi.

Korkmaz, R. (2004). Yeni Türk Edebiyatı el kitabı 1839–2000, Ankara: Grafiker Yayınları.

Korkmaz, R. (2011). 19. Yüzyıl Avrupa'sı ve Osmanlı Modernleşmesi. Ankara: Türk Yurdu Dergisi, 31.

Kudret, C. (1990). Türk edebiyatında hikâye ve roman: Tanzimat'tan Cumhuriyet'e kadar (Cilt 2). İstanbul: İnkılâp Kitabevi.

Kudret, C. (1990). Türk edebiyatında hikâye ve roman: Tanzimat'tan Cumhuriyet'e kadar (Cilt 2). İstanbul: İnkılâp Kitabevi.

Lodge, D. (1980). Working with Structuralism: Essays and Reviews on Nineteenth and Twentieth Century Literature. Routledge.

Long, Robert, C., "Sexuality in Victorian Era". http://www.innominatesociety.com/Articles/Sexuality%20In%20The%20Victorian%20Era.htm

Mardin, Ş. (1995). Türkiye'de Toplum ve Siyaset: Makaleler 1. İletişim yayınları.

Mardin, Ş. (1996). Yeni Osmanlı Düşüncesinin Doğuşu. İstanbul: İletişim Yayınları.

Mardin, Ş. (2005). "Türk Modernleşmesi", Makaleler 4, Der. Mümtaz'er Türköne, Tuncay Önder, İletişim Y., 15. baskı, İstanbul Matbaası.

Matus, J. L. (2007). The Cambridge Companion to Elizabeth Gaskell. Cambridge: Cambridge University Press.

Michaud, G. (2018). Bir disiplin olarak edebiyat sosyolojisinin kurulması. (H. Uçan, Çev.). K. Alver (Ed.), Edebiyat sosyolojisi (s.65-76) içinde. İz Yayıncılık.

Mithat, A. (2000). Ahmet Mithat Efendi, Dünyaya İkinci Geliş Yahut İstanbul'da Neler Olmuş- Felâtun Bey'le Rakım Efendi-Hüseyin Fellah, Hazırlayanlar: Kazım Yetiş, Necat Birinci, M. Fatih Andı, Türk Dil Kurumu Yayınları, Bütün Eserleri, Romanlar, Ankara.

Moran, B. (1995), "Şıpsevdi", Türk Romanına Eleştirel Bir Bakış 1, İstanbul: İletişim Yayınları, 1995.

Moran, B. (2013). *Turk Romanina Elestirel Bir Bakis*. Iletisim Yayinlari.

Morgan, K. (2004) The Birth of Industrial Britain: Social Change, 1750-1850. Harlow, Pearson Education Limited.

Nash, J. (2007). Servants and Paternalism in the Works of Maria Edgeworth and Elizabeth Gaskell. Hampshire: Ashgate Publishing Limited.

Nila, Akhter, Khan. (2021). Relationship between Literature and Life. Humanities and social sciences, 9(3):79-82. doi: 10.36347/SJAHSS.2021.V09I03.002

Nisan, F. & Bekiroğlu Akçay, H. (2016). Aşk-I Memnu Dizisinin Alımlanması Üzerine Bir Çalışma, Karadeniz Teknik Üniversitesi, İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi, 3(12), 47-66.

Nnyagu, U. & Deborah, U. (2023). Towards the Exploration of the Victorian Literature: The Historical Overview. South Asian Res J Art Lang Lit, 5(5): 177-182.

Okay, M. O. (2011). Batılılaşma devri Türk edebiyatı, Dergâh Yayınları.

Okay, O. (1989). Batı Medeniyeti Karşısında Ahmet Mithat Efendi. M. E. B. Yayınları, İstanbul.

Öğünç, Ö. (2015). North and South, Dickens's Great Expectations and Hardy's Jude the Obscure: A Dialectical Social Criticism.

Ökten, S. (2023). Modern Batı Medeniyeti Üzerine Bir Deneme, Lale Dergisi, Sayı: 5, Ocak 2022, İstanbul, 104 – 109.

Öztürk, R. (1998). An Assessment of Charles Dickens's Great Expectations and Halit Ziya Uşaklıgil's Aşk-I Memnu, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,1(2),122-136.

Pakman, B. (2012). *İngiltere ve Osmanlı Devleti'nde Sanayi Devrimi ve form algısı* (Master's thesis, Işık Üniversitesi).

Pakman, B. 2012. İngiltere ve Osmanlı Devleti'nde Sanayi Devrimi ve form algısı (Yüksek Lisans Tezi, Işık Üniversitesi).

Parla, J. (2014). Babalar ve Oğullar Tanzimat Romanının Epistemolojik Temelleri. İstanbul: İletişim Yayınları.

Parlatır, İ. (2006). Tanzimat edebiyatı (Vol. 835). Akçağ.

Paterson, M. (2008) Life in Victorian Britain. Robinson. Londra

Political Activists, Greenwood Press, New York

Reader, W.J., (1964), Life in Victorian England, London: Batsford; New York: Putnam.

Sami Paşazade, S. (2020). Sergüzeşt. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

Sapiro, G. (2019). Edebiyat Sosyolojisi. (E. C. Gürcan, Çev.). Doğu Batı Yayınları.

Schmiechen. J. A. (1988) The Victorians, the Historians and the Idea of Modernism. The University of Chicago Press.Vol:93, No.2.

Sharma, S. K. (2017). Charles Dickens' Hard Times: A Social Document. Epitome: International Journal of Multidisciplinary Research, 3(12).

Shaw, G.B. (1912). Introduction to Hard Times. London: Waverly, Print.

Slater, M. (2009). . An Intelligent Person's Guide to Dickens. London: Gerald Duckworth.

Smith, D. L. (1984). Young England: the Medieval spirit in an industrial age, 1842-1850 (Doctoral dissertation, University of British Columbia).

Stave, S. A.(1995). The Decline of the Goddess: Nature, Culture, and Women in Thomas Hardy's Fiction. Westport, CT: Greenwood Press.

Suma, H. P. (2019). Victorian Literature and the changing social structure. International journal of creative research thoughts–it, 7(4), 423-424.

Swingwood, A. (2018). Edebiyat sosyolojisine yaklaşımlar. (K. Bayraktar, Çev.). K. Alver (Ed.), Edebiyat sosyolojisi (s.117-130) içinde. İz Yayıncılık.

Şan, M. K.(2012). "Edebiyat Sosyolojisinin Tarihinden Basamaklar." Edebiyat Sosyolojisi. Ed. Köksal Alver. Ankara: Hece Yayınları.

Tanpınar, A. H. (1977). Hâlid Ziya Uşaklıgil. Edebiyat Üzerine Makaleler.

Tanpınar, A. H. (2017). On dokuzuncu Asır Türk Edebiyat Tarihi, Dergah Yay. 27. Baskı, İstanbul

Testa, DWD., Lemione F., Strickland J. (2001). Government Leaders, Military Rulers, and

Timur, T. (2002) Osmanlı-Türk Romanında Tarih, Toplum ve Kimlik, İmge Yayınevi, Ankara.

Tonelli, G. (1971). The" weakness" of reason in the Age of Enlightenment. Diderot Studies, 14, 217-244.

Tonoz, N. (2010). Elizabeth Gaskell'in Mary Barton North and South ve Wives and Daughters adlı romanlarında 'İngiliz kimliği' (Master's thesis, Ankara Universitesi (Turkey).

Tüzel, B. (2022). Modernliğin tanzim ettiği gardıroplar: Tanzimat dönemi romanlarında giyim-kuşam. Gazi Türkiyat, 30. 257-274.

Urgan, Mina. (2003), İngiliz Edebiyatı Tarihi, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Uşaklıgil, H. Z. (2010). Aşk-ı Memnu (Haz. M. A. Yalçın). İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Uşaklıgil, H. Z. (2019). Mai ve Siyah (Haz. İ. Enginün, 41. bs.). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Uyguner, M. (2000). Halid Ziya: Hayatı, hatıraları, hikâyeleri. İstanbul: Oğlak Yayıncılık.

Uymur, Z. (2008). Samiha Ayverdi'nin İstanbul'u (Vol. 2). İstanbul Büyükşehir Belediyesi.

Vlock, D. (1998). Dickens, novel reading, and the Victorian popular theatre. Cambridge: Cambridge University Press.

Wellek, R., Warren, A. (2016). Edebiyat Teorisi. İstanbul: Dergah Yayınları.

Wilson, A. N. (2003) The Victorians. Arrow Books, Londra.

Yadav, V. (2024), The role of morality and social reform in Victorian literature, International Journal of Multidisciplinary Trends 2024; 6(3): 62-67.

Yavuz, H. (1999). Modernleşme oryantalizm ve İslam. Boyut Kitapları.

Yücekök, A. (1971). Türkiye'de Örgütlenmiş Dinin Sosyo-Ekonomik Tabanı. Ankara: Sevinç Yayınları.

Acı(n)mak İçin Değil Anlamak İçin

Down Sendromu Tarihi

Kitap-Dizi-Film-Aile

Ümit Savaş TAŞKESEN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1896
Eğitim

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-633-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
TAŞKESEN, Ümit Savaş
Acı(n)mak İçin Değil Anlamak İçin
Down Sendromu Tarihi
Kitap-Dizi-Film-Aile

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Akar, S. (Yönetmen). (2019). *Çiçero* [Film]. Dijital Sanatlar; CJ Entertainment Turkey.

Allen, G., Benda, C. E., Böök, J. A., Carter, C. O., Ford, C. E., Chu, E. H. Y., Hsia, D. Y.-Y., Lejeune, J., Lenz, W., Penrose, L. S., Polani, P., Stern, C., & Turpin, R. (1961). Mongolism [Editöre mektup]. *The Lancet, 277*(7180), 775. https://doi.org/10.1016/S0140-6736(61)91607-3

American College of Obstetricians and Gynecologists. (2007). Invasive prenatal testing for aneuploidy. *Obstetrics & Gynecology, 110*(6), 1459–1467. https://doi.org/10.1097/01.AOG.0000291570.63450.44 [3][4]

Bashford, A., & Levine, P. (Eds.). (2010). *The Oxford handbook of the history of eugenics*. Oxford University Press.

Çağlar, D. (1971). *Geri zekâlı çocukların eğitimi*. Millî Eğitim Basımevi.

Cohen, W. I. (Ed.). (1999). Health care guidelines for individuals with Down syndrome: 1999 revision. *Down Syndrome Quarterly, 4*(3).

Darwin, C. (1859). *On the origin of species by means of natural selection, or the preservation of favoured races in the struggle for life*. John Murray.

De Kruif, P. (1926). *Microbe hunters*. Harcourt, Brace & Company.

DOSD Meram. (t.y.). *Anasayfa*. Erişim tarihi: 12 Eylül 2025, https://dosdmeram.org.tr/

Down, J. L. H. (1866). Observations on an ethnic classification of idiots. *London Hospital Reports, 3*, 259–262.

Esquirol, J.-E.-D. (1838). *Des maladies mentales considérées sous les rapports médical, hygiénique et médico-légal* (2 Cilt). J.-B. Baillière.

Galton, F. (1869). *Hereditary genius: An inquiry into its laws and consequences*. Macmillan and Co.

Grandin, T. (1995). *Thinking in pictures: And other reports from my life with autism*. Doubleday.

Grant, M. (1916). *The passing of the great race; or, The racial basis of European history*. Charles Scribner's Sons.

Groneberg, J. G. (2008). *Road map to Holland: How I found my way through my son's first two years with Down syndrome*. NAL Trade.

Hunt, N. (1967). *The world of Nigel Hunt: The diary of a mongoloid youth*. Garrett Publications.

Joseph P. Kennedy, Jr. Foundation (Yapımcı). (1971). *Who should survive?* [Kısa belgesel film]. Joseph P. Kennedy, Jr. Foundation.

Kidder, C. S., & Skotko, B. G. (Eds.). (2007). *Common threads: Celebrating life with Down syndrome*. Band of Angels.

Kingsley, E. P. (1987). *Welcome to Holland*. https://www.emilyperlkingsley.com/welcome-to-holland

Kingsley, J., & Levitz, M. (1994). *Count us in: Growing up with Down syndrome*. Harcourt Brace.

Langdon Down Museum of Learning Disability. (t.y.). *Dr. John Langdon Down*. Erişim tarihi: 12 Eylül 2025, https://langdondownmuseum.org.uk/

Lejeune, J., Gautier, M., & Turpin, R. (1959). Le mongolisme, premier exemple d'aberration autosomique humaine. *Comptes rendus hebdomadaires des séances de l'Académie des sciences, 248*(11), 1721–1722.

Marx, K. (1867). *Das Kapital: Kritik der politischen Oekonomie*. Verlag von Otto Meissner.

National Down Syndrome Society. (t.y.). *Homepage*. Erişim tarihi: 12 Eylül 2025, https://ndss.org/

National Institutes of Health. (2011). *NIH Down Syndrome Consortium: Mission and activities*. National Institutes of Health.

Nilson, T., & Schwartz, T. (Yönetmenler). (2019). *The peanut butter falcon* [Film]. Armory Films; Bona Fide Productions.

Scott, J. W. (2016). *Entwined: Sisters and secrets in the silent world of artist Judith Scott*. Beacon Press.

Séguin, E. (1846). *Traitement moral, hygiène, et éducation des idiots et des autres enfants arriérés*. J.-B. Baillière.

Selikowitz, M. (2008). *Down syndrome*. Oxford University Press.

Soper, K. L. (Ed.). (2007). *Gifts: Mothers reflect on how children with Down syndrome enrich their lives*. Woodbine House.

Tapan, E. (1995). *Ben mutlu bir Down annesiyim*. Epsilon Yayınevi.

Türetken, M. (2018, 9 Mayıs). *Nazlı'yı sevgiyle büyüttüler*. Anadolu Ajansı. https://www.aa.com.tr/tr/yasam/nazliyi-sevgiyle-buyuttuler/1139778

Türkiye Down Sendromu Derneği. (t.y.). *Anasayfa*. Erişim tarihi: 12 Eylül 2025, https://www.downturkiye.org

University College London. (t.y.). *Homepage*. Erişim tarihi: 12 Eylül 2025, https://www.ucl.ac.uk/

Van Dormael, J. (Yönetmen). (1996). *Le huitième jour* [Film]. PolyGram Filmed Entertainment; TF1 Films Production; Canal+.

Vural, F. (2015). *Yaralı ceylanlar kulübü*. Dergâh Yayınları.

Ward, O. C. (1998). *John Langdon Down: A caring pioneer*. Royal Society of Medicine Press.

Weir, R. F. (2019). *Ethical issues in death and dying*. Columbia University Press.

World Health Organization. (1965). Nomenclature of mongolism. *The Lancet*, *285*(7389), 788.

Wright, D. (2011). *Downs: The history of a disability*. Oxford University Press.

ESKİ ÇAĞ TARİHİ ARAŞTIRMALARI

I

Editör
Prof. Dr. Yusuf KILIÇ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1893
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-637-9
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editör
KILIÇ, Yusuf
ESKİ ÇAĞ TARİHİ
ARAŞTIRMALARI
I

Yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Eski Mezopotamya Mitolojisinde Adalet Arayışı

Şeyma AY-ARÇIN

Kaynakça

Ay-Arçın, Şeyma. (2019). "Eski Mezopotamya Yazılı Kaynaklarında Mušen/İşşuru "Kuş" ve Sembolizmi Üzerine Bir Değerlendirme", *Tarih Okulu Dergisi 12-39*, s. 483-527.

Atalay, M. Burak, (2024). "Franz L. Neumann'a Göre Hukukun Üstünlüğü ve Hukuk Devleti Kavramları ve Max Weber'in Etkisi", *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 11-1*, s. 38-55.

Black, Jeremy, Anthony Green, (2003). *Mezopotamya Mitolojisi Sözlüğü*, Aram Yay., İstanbul.

Bottéro, Jean, (2003). *Mezopotamya-Yazı, Akıl ve Tanrılar*, (Çev. Mehmet Emin Özcan, Ayten Er), Dost Kitabevi Yayınları, Ankara.

CAD: The Assyrian Dictionary of the Oriental Institute of the University of Chicago. Chicago 1956–2010.

Celilzade, Hayyam, (2020). "Platon'un Adalet Anlayışının Geçerliliği Üzerine", *İslam Medeniyeti Araştırmaları Dergisi 5-2*, s. 349-366.

Demirci, Kürşat, (2013). *Eski Mezopotamya Dinlerine Giriş-Tanrılar, Ritüel, Tapınak*, Ayışığı Kitapları, İstanbul.

Doak, B. R., (2006). "The Origins of Social Justice in The Ancient Mesopotamian Religious Traditions", *American Schools of Oriental Research Central States Meeting (presentatian paper)*, s. 13.

Eliade, Mircae, (2001). *Mitlerin Özellikleri*, (Çev. Sema Rıfat), Simavi Yay. İstanbul.

Gezgin, İsmail, (2009). *Kültürlenme Sürecinin Mitik Kahramanı Gılgamış*, Alfa Yayınları, İstanbul.

Heimpel, W, (1981). "The Nanshe Hymn", *Journal of Cuneiform Studies 33-2*, s. 65-139.

Jacobsen, Thorkil., (2017). *Karanlığın Hazineleri*, Paris Yayınları, İstanbul.

Kılıç, Yusuf ve Elvan Eser, (2016). "Eski Mezopotamya Hukukunda Dini Normlar", *Belgi Dergisi 1*, s. 133-150.

Küçüktaşdemir, Özgür, (2017). "Mitolojide Adalet İmgeleri", *ViraVerita E-dergi 5*, 87-132.

Mollaer, Fırat, (2024). "Sümer Siyasi Düşüncesinde Kent-Devlet, Krallık ve Adalet: Adalet Aşığı Çoban Krallar", *Adam Academy Journal of Social Sciences/Adam Akademi Sosyal Bilimler Dergisi 14-2*, s. 467-491.

Özgen, M. K. (2020). "Gılgamış Destanında ve Mistisizimde İçsel Yolculuk", *Kare 9*, s. 1-33.

Woods, C. E., (2004). "The Sun-God tablet of Nabû-apla-iddina revisited", *Journal of Cuneiform Studies 56-1*, s. 23-103.

https://etcsl.orinst.ox.ac.uk/cgi-bin/etcsl.cgi?text=t.2.1.7# (10.9.2025)

https://etcsl.orinst.ox.ac.uk/cgi-bin/etcsl.cgi?text=t.4.15.3# (10.9.2025)

https://oracc.museum.upenn.edu/amgg/listofdeities/ištaran/(10.9.2025)

https://www.worldhistory.org/Nanshe/(10.9.2025)

Hititçe Çivi Yazılı Kaynaklarda "Balık" Sözcüğü Üzerine Bir İnceleme

Nazan BAŞ

Kaynakça

ARCHI, Alfonso, (1988), "Société des hommes et société des animaux", *Eothen I, Fs Pugliese Carratelli*, s.25-37.

BECKMAN, Gary, (1986), "Proverbs and Proverbial Allusions in Hittite", *Journal of Near Eastern Studies 45*, s.19-30.

BERMAN, Howard and Hoffner, Harry A., (1980) "Why *parḫu-* Is Not the Hittite Word for "Fish"", *Journal of Cuneiform Studies 32/1*, s.48-49.

BRANDENSTEIN, Carl Georg, (1943), *Hethitische Götter nach Bildbeschreibungen in Keilschrifttexten*, MVAeG 46/2, Leipzig: J.C. Hinrichs.

BURDE, Cornelia, (1974), *Hethitische medizinische Texte*, StBoT 19, Wiesbaden: Otto Harrassowitz Verlag.

van BUREN, Douglas, (1948), "Fish-Offerings in Ancient Mesopotamia", s.101-121

CAD N: *The Assyrian Dictionary of the Oriental Institute of the University of Chicago*. Chicago 1980.

CAMMAROSANO, Michele, (2018), *Hittite Local Cults*, Atlanta: SBL Press.

CARRUBA, Onofrio, (1966), *Das Beschwörungsritual für die Göttin Wišurijanza*, StBoT 2, Wiesbaden: Otto Harrassowitz Verlag.

COLLINS, Billie Jean, (2002a), "Animals in Hittite Literature", A history of The Animal World in The Ancient Near East, (Ed. Billie Jean Collins), Leiden, s. 237-250.

COLLINS, Billie Jean, (2002b), "Animals in the Religions of Ancient Anatolia", A history of The Animal World in The Ancient Near East, (Ed. Billie Jean Collins), Leiden, s.309-334.

DADDI, Pecchioli, (1982), *Mestieri, professioni e dignità neIl'Anatolia ittita*, Incunabula Graeca 79, Roma:Edizioni dell'ateneo.

EBELING, Erich, (1957-1971), "Fisch", *RlA 3*, s.66-67.

ERTEM, Hayri, (1965), *Boğazköy Metinlerinde Göre Hititler Devri Anadolu'sunun Faunası*, Ankara Üniversitesi Basımevi: Ankara.

van GESSEL, Ben, (1998), *Onomasticon of the Hittite Pantheon I*, Leiden: Brill.

GÖTZE, Albrecht, (1925) *Hattušiliš. Der Bericht über seine Thronbesteigung nebst den Paralleltexten*, MVAeG 29/3, Leibzig.

GÜTERBOCK, Hans, Gustav, (1970), ""Review of: Das Beschwörungsritual für die Göttin Wisurijanza by Onofrio Carruba", *Or NS 39*, s. 577-579.

GÜTERBOCK, Hans Gustav, (1983a), "Hethitische Götterbilder und Kultobjekte", *Beitraege zur Altertumskunde Kleinasiens 1, Fs Bittel*, s.203-218.

GÜTERBOCK, Hans Gustav, (1983b), "A Hurro-Hittite Hymn to Ishtar", *Journal of the American Oriental Society 103/1, Fs Kramer*, s.155-164.

HAAS, Volkert, (1994), *Geschichte der hethitischen Religion*, Leiden: E.J. Brill.

HAAS, Volkert, (2003), *Materia Magica et Medica Hethitica: Ein Beitrag zur Heilkunde im Alten Orient*, Berlin: Walter de Gruyter.

HAAS, Volkert und Wegner, Ilse, (1988), *Die Rituale der Beschwörerinnen SALŠU*, ChS 5, Roma: Multigrafica Editrice.

HOFFNER, Harry, A., (1967), "Review of: Die Kaškäer: Ein Beitrag zur Ethnographie des alten Kleinasien by Einar von Schuler", *Journal of the American Oriental Society 87*, s.179-185.

HHw: *Hethitisches Handwörterbuch Mit dem Wortschatz der Nachbarsprachen*. Innsbruck 2001.

HOFFNER, Harry A., (1974), *Alimenta Hethaeorum: Food Production in Hittite Asia Minor*, New Heaven: American Oriental Society.

HOFFNER, Harry A., (1981), "The Hurrian Story of the Sungod, the Cow and the Fisherman", Fs Lacheman, (Ed. David I. Owenvd), Winona Lake, s.189-194.

HOFFNER, Harry A., (1998), *Hittite Myths, 2nd edition*, Atlanta: Scholars Press.

HW: *Kurzgefasstes Hethitisches Wörterbuch Kurzgefasste Kritische Sammlung der Deutungen Hethitischer Wörter*. Heidelberg 1991.

JAKOB-ROST, Liane, (1961), "Zu den hethitischen Bildbeschreibungen", *MIO 8*, s.161-217.

KAMMENHUBER, Annelies, (1993), *Kleine Schriften zum Altanatolischen und Indogermanischen*, THeth 19, Heidelberg : Universitätsverlag C. Winter.

KRONASSER, Heinz, (1961), "Fünf hethitische Rituale", *Sprache 7*, s.140-167.

LAROCHE, Emmanuel, (1946-47), "Recherches sur les noms des dieux hittites", *Revue Hittite et Asianique 7/46*, s.7-139.

MHH: *Multilinguales Handwörterbuch des Hethitischen /Hititçe Çok Dilli El Sözlüğü*. Hamburg 2007.

MOUTON, Alice, (2019), "Food for the Divine in Hittite Anatolia: The Case of Fish Sacrifice", Religion et alimentation en Égypte et Orient anciens, (Ed. Marie-Lys Arnette), Le Caire, s.339-352.

OETTINGER, Norbert, (2004), "Entstehung von Mythos aus Ritual. Das Beispiel des hethitischen Textes CTH 390A", *AOAT 318*, s.347-356.

OTTEN, Heinrich, (1957-1971), "Gebet und Hymne in Ḫatti", *RlA 3*, s.170-175.

OTTEN, Heinrich, (1960), *Keilschrittexte aus Boghazköi Zehntes Heft*, Berlin: Verlag Gebr. Mann.

POPKO, Maciej, (1994), *Zippalanda. Ein Kultzentrum im hethitischen Kleinasien*, THeth 21, Heidelberg: Universitätsverlag C. Winter.

ROST, Liane, (1953), "Ein hethitisches Ritual gegen Familienzwist", *MIO 1*, s.345-379.

SIEGELOVÁ, Jana, (1971), *Appu-Märchen und Ḫedammu-Mythus*, StBoT 14, Wiesbaden: Otto Harrassowitz Verlag.

SINGER, Itamar, (1984), *The Hittite KI. LAM Festival: Part 2*, StBoT 28, Wiesbaden: Otto Harrassowitz Verlag.

SINGER, Itamar, (1996), *Muwatalli's Prayer to the Assembly of Gods through The Storm-God of Lightning (CTH 381)*, Atlanta: Scholars Press.

STEITLER, Charles, (2017), *The Solar Deities of Bronze Age Anatolia. Studies in Texts of the Early Hittite Kingdom*, StBoT 62, Wiesbaden: Harrassowitz Verlag.

STRAUß, Rita, (2006), *Reinigungsrituale aus Kizzuwatna: Ein Beitrag zur Erforschung hethitischer Ritualtradition und Kulturgeschichte*, Berlin: Walter de Gruyter.

TARACHA, Piotr, (2001), "Another Hittite Fragment of a Substitution Ritual", *Silva Anatolica, Fs* Popko, (Ed. Piotr Taracha), Warsaw, s.339-344.

TORRI, Giulia und Barsacchi, Francesco G., (2018), *Hethitische Texte in Transkription KBo 13*, DBH 51. Wiesbaden : Harrassowitz Verlag.

von SCHULER, Einar, (1965), *Die Kaškäer: Ein Beitrag zur Ethnographie des alten Kleinasien*, Berlin: Walter de Gruyter.

WEITENBERG, Joseph Johannes Sicco, (1984), *Die Hethitischen U-Stämme*, Amsterdam: Brill.

Urartu Yayılma Politikası Kapsamında Etiuni ve Erikua: Yazılı ve Arkeolojik Veriler Işığında Bir Değerlendirme

Burak BİNGÖL

Kaynakça

ARUTYUNYAN, Nikolay. V., (1985). *Toponimika Urartu, Churrity i Urarty 1 The toponymy of Urartu: Hurrian and Urartian 1.* Yerevan: Izdatel'stvo Akademii Nauk Armjanskoj SSR.

BELLİ, Oktay, (1977). *Urartular Çağında Van Bölgesi Yol Şebekesi,* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi.

BELLİ, Oktay, (2009), "Ağrı Dağı Bölgesinin Urartu Krallığı İçin Önemi", *II. Uluslararası Ağrı Dağı ve Nuh'un Gemisi Sempozyumu*, (Ed. Oktay Belli), İstanbul: Doğubayazıt Yayınları, s. 42-50.

BİNGÖL, Akın, (2003). *En Eski Çağlardan Urartu'nun Yıkılışına Kadar Kars ve Çevresi,* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

BİNGÖL, Akın, (2011), "Kars ve Çevresinde Demir Çağı Yerleşmeleri", *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi,* 1(8), s. 21-41.

BİNGÖL, Akın, Alpaslan Ceylan ve diğerleri. (2010), "2008 Yılı Erzurum-Erzincan-Kars-Iğdır İlleri Yüzey Araştırmaları", *27. Araştırma Sonuçları Toplantısı* II, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, s. 375-399.

BİNGÖL, Burak, (2024). *Yazılı ve Arkeolojik Kaynaklar Işığında Demir Çağı'nda Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi'nin Ulaşım Ağı*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

BİNGÖL, Burak ve Yavuz Günaşdı, (2024), "Eski Çağ'da Erzurum: Horasan-Köprüköy-Pasinler Yol Ağı ve Kuzey-Güney Rotaları", *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 13/4, s.1495-1518

BİNGÖL, Burak ve Betül Nişancı, (2024), "Demir Çağı'nda Iğdır Ovası'nın Ulaşım Ağı ve Tarihsel Önemi", *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 12/41, s. 532-558.

CEYLAN, Alpaslan, (2004), "2002 Yılı Erzincan, Erzurum, Kars ve Iğdır İlleri Yüzey Araştırmaları", *21. Araştırma Sonuçları Toplantısı* II, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, s.263-272.

CEYLAN, Alpaslan, (2008). *Doğu Anadolu Araştırmaları (Erzurum-Erzincan-Kars-Iğdır) (1998-2008)*, Erzurum: Güneş Vakfı Yayınları.

CEYLAN, Alpaslan, (2015). *Doğu Anadolu Araştırmaları-II Erzurum-Erzincan-Kars-Iğdır 2008-2014,* Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.

CEYLAN, Alpaslan. (2017), "Yeni Bulgular Işığında Kuzeydoğu Anadolu'da Diauehi Krallığı ve Urartular", *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 20, s.517-568.

CEYLAN, Alpaslan ve Gökhan Kalmış, (2019), "Sürmeli Çukuru'nda Önemli Bir Merkez: Suveren Kalesi ve Yerleşmeleri", *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24, 753-768.

CEYLAN, Alpaslan ve Oktay Özgül, (2018). *Eskiçağ'da Iğdır Kaleleri.* Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.

CEYLAN, Alpaslan, Yavuz Günaşdı, İbrahim Üngör ve Burak Bingöl, (2022), "Yüzey Araştırmaları Işığında Iğdır'da Tespit Edilen Arkeolojik Merkezler", *Iğdır Araştırmaları-I-,* (Ed. Suna Altan), Ankara: Sonçağ Akademi, s. 1-44.

CEYLAN, Nezahat, (2016), "Pasin Ovası'nın Kuzeye Açılan İki Tarihi Yolu", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi,* 9/43, s. 656-671.

CEYLAN, Nezahat ve Murat Çiftçi, (2021), "Kuzeybatı İran'daki Urartu Yazıtlarındaki Savaş ve Propaganda İfadeleri", *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 10(2), s. 1369-1388.

CEYLAN, Nezahat, Oktay Özgül, Akın Bingöl ve Mustafa Karageçi, (2022), "Iğdır İli ve Çevresinin Eski Çağ Tarihi Üzerine", *Iğdır Araştırmaları I,* (Ed. Suna Altan), Ankara: Sonçağ Akademi, s. 45-70.

ÇİFTÇİ, Murat ve Yavuz Günaşdı, (2021), "Savaş ve Propaganda İfadeleri Açısından Kars ve Ardahan Bölgesi Urartu Yazıtları ve Değerlendirilmesi", *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 28, s. 603-621.

ÇİFTÇİ, Murat, (2021). *Urartu Çivi Yazılı Belgelerinde Savaş ve Propaganda Metinleri ve Değerlendirilmesi,* (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

ÇİLİNGİROĞLU, Altan, (1994). *Urartu Tarihi.* İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları.

DİAKONOFF, İgor Mihayloviç and S. M. Kaskhai, (1981). *Geographical Names According to Urartian Textes,* Wiesbaden: Dr. Ludwig Reichert Verlag.

GRAYSON, Albert Kirk, (2002/II). *Assyrian Rulers of the Third and Second Millennia BC. II (858-745BC) Royal Inscriptions of Mesopotamia Assyrian Periods v3,* Toronto: University of Toronto.

GUARDUCCİ, Guido, (2019). *Nairi Lands: The Identity of the Local Communities of Eastern Anatolia, South Caucasus and Periphery During the Late Bronze and Early Iron Age. A Reassessment of the Material Culture and the Socio-Economic Landscape.* Oxford: Oxbow Books.

GÜNAŞDI, Yavuz ve İshak Küçükyıldız, (2023), "Erken Demir Çağ'da Pasin Ovası'nda Önemli Bir Diauehi Ülkesi: Baltulhi", *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 32, s. 779-814.

IŞIK, Kenan, (2015). *Urartu Yazılı Kaynaklarında Geçen Yer Adları Ve Lokalizasyonları,* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

KARAGEÇİ, Mustafa ve Akın Bingöl, (2019), "2018 Yılı Kars-Iğdır İlleri Yüzey Araştırması*", 37. Araştırma Sonuçları Toplantısı* III, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, s.63-82.

KARAGEÇİ, Mustafa, Akın Bingöl ve Fatih Turanlı, (2022), "2019-2020 Yılı Kars-Iğdır İlleri Yüzey Araştırması", *2019-2020 Yılı Yüzey Araştırmaları* II, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, s.401-416.

KONYAR, Erkan, (2022). *Urartu Aşiretten Devlete.* İstanbul: Homer Kitabevi.

LUCKENBİLL, Daniel David, (1926). *Ancient Records of Assyria and Babylonia* (ARAP I), Volume. I, Chicago-Illinois: University of Chicago Press.

MELİKİŞVİLİ, Giorgy. A., (1950), "Diauehi", *Vestnik Drenaj İstorii,* 34/4, 26-42.

ÖZGÜL, Oktay ve İbrahim Üngör, (2016), "Erikua'da Stratejik Bir Urartu Merkezi: Kasımıntığı Kalesi", *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 17, 225-240.

PAYNE, Margaret Rosaline, (2006). *Urartu Çivi Yazılı Belgeler Kataloğu*. İstanbul: Arkeoloji Sanat Yayınları.

PEHLİVAN, Mahmut, (1991). *Daya(e)ni/Diau(e)hi (Uruatri-Nairi Konfederasyonları Döneminden Urartu'nun Yıkılışına Kadar*, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları Fen Edebiyat Fakültesi Yayınları.

PINARCIK, Pınar, (2014), "Urartuların Başkentleri", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, 33/56, 35-54.

PİOTROVSKİİ, Boris Borisovič, (1969). *Urartu.* Geneva: Cowles Book Co.

SALVİNİ, Mirjo, (1967). *Nairi e Ur(u)atri: Contributa Alla Storia Della Formazione Del Regnodi Urartu,* Roma: Ediz. dell'Ateneo.

SALVİNİ, Mirjo, (2008). *Corpus Dei Testi Urartei I (CTU I).* Roma: Istituto di studi sulle civiltà dell'Egeo e del Vicino Oriente.

SALVİNİ, Mirjo, (2015). *Urartu Tarihi ve Kültürü.* İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

TARHAN, Mehmet Taner, (1978). *M.Ö. XIII. Yüzyılda Uruatri ve Nairi Konfederasyonları,* (Yayımlanmamış Doçentlik Tezi). İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi.

TARHAN, Mehmet Taner, (1982), "Urartu Devleti'nin 'Kuruluş' Evresi ve Kurucu Krallardan 'Lutipri=Lapturi' Hakkında Yeni Görüşler", *Anadolu Araştırmaları,* 8, 69-114.

TARHAN, Mehmet Taner, (2004), "Urartu Başkenti Tuşpa: Van Kalesi", *Savaş ve Estetik/War and Aesthetics*, (Ed. Filiz Özden), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, s. 85-102.

TARHAN, Mehmet Taner, (2011), "Tuşpa-Van Kalesi", *Tarih Öncesinden Demir Çağına Anadolu'nun Arkeoloji Atlası* I, (Ed. Necmi Karul), İstanbul: Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama, s. 482-488.

ÜNGÖR, İbrahim, (2019), "Kuzeydoğu Anadolu'da Önemli Bir Demir Çağı Merkezi: Polat Kalesi (Kars/Arpaçay)", *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24, s. 755-770.

van LOON Maurits N., (1966). *Urartian Art Its Distinctive Traits in the Light of New Excavations,* İstanbul: Nederlands Historisch-Archaeologisch Instituut.

Samsatlı Loukianos'un Toxaris (Τόξαρις) Adlı Eserinde İskit Algısı

Muzaffer DEMİR

KAYNAKÇA

Antik Kaynaklar

D. Khr. (= Dion Khrysostomos, *Orationes*)

Dio Chrysostom. *Discourses 31-36.* Translated by J. W. Cohoon ve H. L. Crosby. Cambridge, MA: Harvard University Press 1940.

https://penelope.uchicago.edu/Thayer/E/Roman/Texts/Dio_Chrysostom/Discourses/36*.html

Hdt. (= Herodotos)

Herodotus. Translated by A. D. Godley. Cambridge, MA: Harvard University Press 1920 =

https://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3atext%3a1999.01.0126

Louk. *Alex*.; *Skyth*. (= Loukianos, *Alexandros*, *Skytha*)

The Works of Lucian of Samosata. Translated by H. W. Fowler ve F. G. Fowler. Oxford: Clarendon Press 1905 =

https://lucianofsamosata.info/wiki/doku.php?id=home:texts_and_library:essays:the-scythian

https://topostext.org/work/337

Louk. *Tox*. (= Loukianos, *Toxaris*)

Lucian's Toxaris. A Literary Commentary with Introduction, Text, and Translation (Phd Thesis). Translated by L. Bottenberg. Scuola Normale Superiore 2021/2022.

Isok. (= Isokrates)

Isocrates in Three Volumes. Translated by G. Norlin, Cambridge, MA: Harvard University Press; London: William Heinemann Ltd. 1980 =

https://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Isoc.+4+67&fromdoc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0144

Plat. *Lakh*. (= Platon, *Lakhes*)

Plato in Twelve Volumes, Vol. 8. Translated by W. R. M. Lamb. Cambridge, MA: Harvard University Press; London: William Heinemann Ltd. 1955 =

https://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Plat.+Lach.+191a&fromdoc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0176

Polyb. (= Polybios)

Histories. *Polybius*. Translated by E. S. Shuckburgh. London/New York: Macmillan 1889. Reprint Bloomington 1962 =

https://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Plb.+9.34&fromdoc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0234

Strab. (= Strabon)

The Geography of Strabo. Translated by H. L. Jones. Cambridge, Mass.: Harvard University Press; London: William Heinemann Ltd. 1924 =

https://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Strab.+7.1.1&fromdoc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0198

Modern Kaynaklar

Anastasi, M. K. (2025). *The Phantasia of Philosophy in the Roman Empire* (Phd Thesis). University of California.

Anderson, G. (1976a). *Lucian: Theme and Variation in the Second Sophistic* (Mnemosyne, Supplements, 41). Leiden.

Anderson, G. (1976b). *Studies in Lucian's Comic Fiction* (Mnemosyne, Supplements, 43). Leiden.

Anderson, G., (1976c), "Some Alleged Relationships in Lucian's Opuscula", *American Journal of Philology*, 97.3, s. 262-275.

Andrade, N. J. (2013). *Syrian Identity in the Greco-Roman World*. Cambridge.

Antonova, S. E. (2005). *Barbarian or Greek? The charge of barbarism and early Christian apologetics* (Phd Thesis). Columbia University.

Bottenberg, L. (2021/2022). *Lucian's Toxaris. A Literary Commentary with Introduction, Text, and Translation* (Phd Thesis). Scuola Normale Superiore.

Bottenberg, L., (2022), "The Limits of Exactitude in Lucian's Toxaris", The Limits of Exactitude in Greek, Roman, and Byzantine Literature and Textual Transmission, (Ed. N. Bruno vd.), Berlin/Boston, s. 83-106.

Bozia, E. (2009). *Lucian and His Roman Voices* (Phd Thesis). University of Florida.

Brandt, L. O. vd., (2023), "Human and animal skin identified by paleoproteomics in Scythian leather objects from Ukraine", *Plos ONE*, 18/12, s. 1-21.

Braund, D., (2004), "Scythians in the Cerameicus: Lucian's Toxaris", Pontus and the Outside World, Studies in the Black Sea History, Historiography, and Archaeology, (Ed. C. J. Tuplin), Leiden/Boston, s. 17-24.

Burrows, D. M. (2014). *The Art of Deception: Longus and the Ancient Novel* (Phd Thesis). University of Minesota.

Demir, M., (2024a), "Büyük İskender'in Baktria ve Sogdiana Bölgelerindeki Seferleri Kapsamında İskitlerle Siyasi İlişkileri Üzerine Değerlendirmeler", *OANNES – International Journal of Ancient History*, 6/2, s. 425-457.

Demir, M., (2024b), "Büyük İskender'in Yaşlı İskit Elçisi ile Diyaloğu Üzerine Yeni Değerlendirmeler", *TÜBA-AR Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi*, 34, s. 81-100.

Demir, M., (2024c), "İskitlerin MS 238-254 Yılları Arasında Roma Torpraklarını İstilaları Üzerine Yeni Değerlenedirmeler", *Tarih İncelemeleri Dergisi*, 39/2, s. 599-626.

Demir, M., (2024d), "Gallienus ve II. Claudius'un Yönetimleri Esnasında İskitlerin Atina'yı Talanı Üzerine Değerlendirmeler", *Genel Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi*, Prof. Dr. Eşref Buharalı Özel Sayısı, s. 11-30.

Demir, M., (2025), "İskitlerde Okçuluk Sanatı Üzerine Değerlendirmeler", Sosyal, İnsan ve İdari Bilimlerde Çağdaş Araştırmalar, (Ed. O. Yılmaz), All Sciences Academy, s. 370-410.

Durmuş, İ., (2009), "Türk Kültür Çevresinde Ant", *Millî Folklor*, 84, s. 97-106.

Fields, D., (2013), "The Reflections of Satire: Loukianos and Peregrinus", *Transactions of the American Philological Association (1974-2014)*, 143/1, s. 213-245.

Frierson, D. W. (2019). *Lucian and the Atticists: A Barbarian at the Gates* (Phd Thesis). Duke University.

Halamus, M., (2017), "Barbarization of the State? The Sarmatian Influence in the Bosporan Kingdom", *Vestnik drevney istorii*, 77/3, s. 853-873.

Hart, T. C. (2024). *Beyond the River, Under the Eye of Rome*. University of Michigan Press.

Hodkinson, O., (2018), "Lucian", Characterization in Ancient Greek Literature, Studies in Ancient Greek Narrative, Vol. 4, (Ed. K. De Temmerman - E. van E. Boas), Leiden/Boston, s. 542-557.

Holzmeister, A. E. (2014). *Masculinities in the Ancient Greek Novels* (Phd Thesis). University of California.

Kathryn, M. (2025). *The Phantasia of Philosophy in the Roman Empire* (Phd Thesis). University of California.

Kirkland, N. (2022). *Herodotus and Imperial Greek Culture*. Oxford.

Mayor, A. vd., (2014), "Making Sense of Nonsense Inscriptions Associated with Amazons and Scythians on Athenian Vases", *Hesperia: Journal of the American School of Classical Studies at Athens*, 83/3, s. 447-493.

Mitchiner, M. (1978). *The Ancient and Classical World, 600 B.C.-A.D 650: Oriental Coins and Their Values.* London.

Mosley, D. J., (1971), "Greeks, Barbarians, Language and Contact", *Ancient Society*, 2, s. 1-6.

Popescu, V. (2009). *Lucian's Paradoxa: Fiction, Aesthetics, and Identity* (Phd Thesis). University of Cincinnati.

Richter, D. S. (2001). *Ethnography, Archaism, and Identity in the Early Roman Empire* (Phd Thesis), Chicago University.

Rostad, A., (2019), "Vagrancy, Archery, and Savagery: Lucian's use of Scythians as a rhetorical tool", *Hermes*, 147/3, s. 333-351.

Shaw, B. D., (1997), "Ritual Brotherhood in Roman and Post-Roman Societies", *Traditio*, 52, s. 327-355.

Spindler, L. vd., (2020), "Testing Herodotus: leather species identification of Scythian quivers using new scientific methods", Masters of the Steppe: The Impact of the Scythians and Later Nomad Societies of Eurasia, Proceedings of a conference held at the British Museum, 27-29 October 2017, (Ed. S. V. Pankova ve J. Simpson), Oxford, s. 551- 560.

Tagliabue, A., (2016), "Heliodorus' Reading of Lucian's Toxaris", *Mnemosyne*, 69/3, s. 397-419.

Treister, M. Y., (2002), "Excavations at Pantikapaion, Capital of the Kingdom of Bosphorus, Old Finds, Recent Results and some New Observations", Greek Archaeology Without Frontiers, (Ed. J. A. Todd), Athens, s. 151-172.

Visser, M., (1982), "Worship Your Enemy: Aspects of the Cult of Heroes in Ancient Greece", *Harvard Theological Review*, 75/4, s. 403- 428.

Yardley, J. C. (1976). *Shared Themes in the Roman Elegeists* (Phd Thesis). University of St. Andrews.

Yazılı Belgeler Işığında
Eski Mezopotamya Toplumlarında Kişisel Tanrı Olgusu

Yeşim DİLEK

Kaynakça

AYGÜN, Vahyettin, (2017), "Eskiçağ Mezopotamyası'nda Tanrı Algısı", *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 5/1, s. 79-83.

HALLO, W. William, (1968), "Individual Prayer in Sumerian: The Continuity of a Tradition", *Journal of the American Oriental Society* 88/1, s. 71-89.

BRICKER, P. Daniel, (2000), "Innocent Suffering in Mesopotamia", *Tyndale Bulletin* 51/2, s. 193-124.

LAMBERT, G. Wilfred, (1974), "DINGIR.SA.DIB.BA Incantations", *Journal of Near Eastern Studies* 33/3, s. 267-322.

LAMBERT, G. Wilfred, (1995), "Some New Babylonian Wisdom Literature", Wisdom in Ancient Israel: Essays in Honour of J. A. Emerton, (Ed. John. Day vd), Cambridge University Press, Cambridge, s. 30-42.

JACOBSEN, Thornkild, (1977), "Mesopotamia**:** The Good Life", The Intellectual Adventure of Ancient Man, (Ed. Henry Frankfort vd), University of Chicago Press, s. 202-222.

Electronic Text Corpus of Sumerian Literature ETCSL 5.2.4. https://etcsl.orinst.ox.ac.uk/cgi-bin/etcsl.cgi?text=t.5.2.4#

FOSTER, R. Benjamin, (2003), "Dialogue Between A Man and His God", The Context of Scripture: Canonical Compositions, from the Biblical World (Ed. William W. Hallo vd), Brill-Leiden Boston, s.485.

FOSTER, R. Benjamin, (2003), "The Poem of Righteous Sufferer", The Context of Scripture: Canonical Compositions, from the Biblical World (Ed. William W. Hallo vd), Brill Leiden Boston, s. 487-492.

FOSTER, R. Benjamin, (2003), "The Babylonian Theodicy", The Context of Scripture: Canonical Compositions, from the Biblical World (Ed. William W. Hallo vd), Brill Leiden Boston, s. 492-495.

KRÜGER, Thomas, (2018), Morality and religion in three Babylonian poems of Pious Sufferers. In: Oshima, T M; Kohlhaas, Susanne. Teaching morality in antiquity : wisdom texts, oral traditions, and images. Tübingen: Mohr Siebeck, s. 182-188.

BAIGENT, Michael, (2019). *Astrology In Ancient Mesopotamia The Science of Omens and The Knowledge of The Heavens,* Bear&Company Rochester Vermont Canada.

LENZI, Alan, (2010), "Invoking the God: Interpreting Invocations in Mesopotamian Prayers and Biblical Laments of the Individual", *Journal of Biblical Literature,* 129/2, s. 303-315.

LENZI, Alan, (2023), "Ludlul Bel Nemeqi" *The Database of Religious History Religious Text*, 1, s. 1-38.

BOSWORTH, A. David, (2015), "Ancient Prayers and the Psychology of Religion: Deities as Parental Figures", *Journal of Biblical Literature,* 134/4, s. 681–700.

VEENHOF, R. Klaas, (2018), "The Family God in Old Babylonian and Especially in Old Assyrıan Sources", *Revue d'Assyriologie et d'archéologie Orientale*, 112, s. 49–90.

JACOBSEN, Thornkild, (1963), "Ancient Mesopotamian Religion", *Proceedings of the American Philosophical Society, Cuneiform Studies and the History of Civilization,* 107/6, s. 473-484.

ABUSCH, Tzvi, (2015), "Talking to God(s): Prayers and Incantations Introduction", Mesopotamia in the Ancient World Proceedings of the Seventh Symposium of the Melammu Project Held in Obergurgl, Austria, s. 35-41

NOWICKI, Stefan, (2016), "Comments on the Worship of the God of the Father Among the Ancient Semities" *Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hung,* 69/1, s. 63–82.

JACOBSEN, Thornkild, (2017). *Karanlığın Hazineleri*, Paris Yayınları, İstanbul.

GADD, C.J. (1948). *Ideas of Divine Rule in the Ancient East,* Oxford Publishing, London.

KILIÇ, Yusuf ve Hande Duymuş, (2009), "Eski Mezopotamya'da Din Kadınları (Rahibeler)", *TSA*, 13/1, s. 159-178.

ESER, Elvan ve Yusuf Kılıç (2017), "Mezopotamya'nın İlk Kent Binaları (Tapınaklar) ve İşlevleri *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, IV/XIII, s. 412-438.

MANDACI, Ebru, (2016), "Yazılı Kaynaklar Işığında Eski Mezopotamya Toplumlarında Büyü ve Büyücülük" *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 8/16, s. 217-232.

POLLOCK, Susan, (2017). *Antik Mezopotamya Var Olmamış Cennet,* Sümer Yayıncılık, İstanbul.

MEMİŞ, Ekrem, (2012). *Eskiçağda Mezopotamya,* Ekin Basım, Bursa.

DUMAN, Harun, (2025). *Bir Zamanlar Yukarıda: Antik Mezopotamya Dininin Göksel Yönü ve Kehanetleri, Sarmal Yayınevi,* İstanbul.

PEKŞEN, Okay, (2019), "Eskiçağ Mezopotamyası'ndaki Sami Devletlerinde Tapınak", Mezopotamya'nın Eski Çağlarında İnanç Olgusu ve Yönetim Anlayışı, (Ed. L. Gürkan Gökçek vd), Değişim Yayın, İstanbul, s. 253-279.

DURMUŞ, İlhami, (2019), "Sumerlilerde İnanç", Mezopotamya'nın Eski Çağlarında İnanç Olgusu ve Yönetim Anlayışı, (Ed. L. Gürkan Gökçek vd), Değişim Yayın, İstanbul, s. 19-41.

TOORN, Karel, Van Der, (1996). *Family Religion in Babylonia, Syria and Israel Contiunity and Change in the Forms of Religious Life,* Brill-Leiden, The Netherlands.

KAHYA, Ömer, (2019), "Sumerce ve Akadca Metinlerde Rüya Türleri", *DTCF Dergisi,* 59/1, s. 229-255.

EDZARD, Dietz Otto, (1997). *Gudea and His Dynasty. The Royal Inscriptions of Mesopotamia. Early Periods 3,* Toronto Press, Toronto.

FRAYNE, Douglas (1998). *Royal Inscription of Mesopotamia. Presargonic Period (2700–2350 BC).* University of Toronto Press, Toronto.

FRAYNE, Douglas, (1993). Royal Inscription of Mesopotamia. *Sargonic and Gutian Period. (2334-2113)*, University of Toronto Press, Toronto.

CHARPIN, Dominique, (1990), "Les divinités familiales des Babyloniens d'après les légendes de leurs sceaux-cylindres",De la Babylonie à la Syrie en passant par Mari. Mélanges offerts à Monsieur J.-R. Kupper à l'occasion de son 70°anniversaire, (Ed. Ö. Tunca), Université de Liège, Liège, s. 59-78

KLEIN, Jacob, (2006), "Man and His God: A Wisdom Poem or a Cultic Lament?" Approaches to Sumerian Literature, (Ed Piotr Michalowski vd), Brill-Leiden, Boston, s. 123-145.

KİRİŞ, Nurten, (2008), "Tarihsel Olarak Kötülük Problemi ve Çözüm Yolu Olarak Teodise*". FLSF Felsefe Ve Sosyal Bilimler Dergisi*, 5, s. 81-96.

Coğrafya ve Kültürün Kesişim Noktası: Doğu Anadolu'nun Urartu Medeniyeti Üzerindeki Rolü

Adem DUMLU
Pınar ALBAYRAK
Akın BİNGÖL

Kaynakça

AKURGAL, Ekrem, (1959). "Urartu Medeniyeti", *Anadolu*, *4*, s.67-75.

ALBAYRAK, Pınar, (2023). *Kars ve Çevresindeki Orta Demir Çağı (Urartu) Kalelerinin Mimari Özellikleri*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 840257).

ATALAY, İbrahim ve Mortan, Kenan, (1997). *Türkiye Bölgesel Coğrafyası*, İnkılap Yayınevi, İstanbul.

Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı, (2000). *Doğu Anadolu Projesi Ana Planı Mevcut Durum ve Analizi*, Cilt II Tarım, (Erişim: 15.12.2024), https://kudaka.gov.tr/assets/upload/dosyalar/dap-mevcut-durum-tarim.pdf.

BAGG, Ariel M., (2017). "Assyrian Technology", *A Companion to Assyria*, E. Frahm (Ed), Wiley, s.511-521.

BAŞ, Ayla, (2016). "Urartu Mimarisinde Malzeme ve Teknik", *Uluslararası Amisos Dergisi*, *1(1),* s.44-86.

BELLİ, Oktay, (1976). "Van Bölge Müzesindeki Çivi Yazılı Urartu Tunç Eserleri", *Anadolu Araştırmaları*, *4*, s.177-212.

BELLİ, Oktay, (1977). *Urartular Çağında Van Bölgesi Yol Şebekesi*, (Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi), İstanbul Üniversitesi Açık Erişim Sistemi.

BELLİ, Oktay, (1982a). "Alniunu Kenti ve Taş Atölyesinin Keşfi", *Anadolu Araştırmaları*, *8,* s.115-150.

BELLİ, Oktay, (1982b). "Urartular", *Anadolu Uygarlıkları Ansiklopedisi 1*, İstanbul, s. 140-208.

BELLİ, Oktay, (1990). "Van Bölgesinde Urartu Baraj ve Sulama Sisteminin Araştırması", *Araştırma Sonuçları Toplantısı 8*, Ankara, s. 111-119.

BELLİ, Oktay, (1996). "Doğu Anadolu Bölgesi'nde Keşfedilen Urartu Barajlarına Toplu Bir Bakış", *Belleten*, *60(229),* s.631-680.

BELLİ, Oktay, (2000). "Urartu Krallığı Döneminde Van Bölgesi'nde İşletilen Taş Ocakları ve Atölyeleri", *Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi (1932-1999)*, (Ed. Oktay Belli), İstanbul, s.415-422.

BELLİ, Oktay, (2000). "Doğu Anadolu'da Urartu Yol Şebekesinin Araştırılması", *Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi (1932-1999)*, (Ed. Oktay Belli), İstanbul, s.409-414.

BELLİ, Oktay (2001). "The greatest metalworking kingdom of the ancient world: Urartu," *Istanbul University's Contributions to Archaeology in Turkey (1932-2000)*, (Ed. Oktay Belli), Istanbul, s.338-345.

BELLİ, Oktay, (2006). "2004 Yılında Doğu Anadolu Bölgesi'nde Urartu Baraj, Gölet ve Sulama Kanallarının Araştırılması", *Araştırma Sonuçları Toplantısı*, *23(1),* Ankara, s.123-140.

BELLİ, Oktay, (2008). "2006 Yılında Doğu Anadolu Bölgesi'nde Urartu Baraj Gölet ve Sulama Kanallarının Araştırılması", *Araştırma Sonuçları Toplantısı*, *25(1),* Ankara, s.87-104.

BELLİ, Oktay, (2009). "2007 Yılında Doğu Anadolu Bölgesi'nde Urartu Baraj, Gölet ve Sulama Kanallarının Araştırılması", *Araştırma Sonuçları Toplantısı 26(1),* Ankara, s.307-313.

BELLİ, Oktay ve M. Ali Dinçol, (1982). "Hazine Piri Kapısı ve Aşağı Zivistan Taş Ocakları", *Anadolu Araştırmaları, 8,* s.167-190.

BİNGÖL, Akın, Dilek Karageçi ve Burak Taşdüvenci, (2023). Yüzey Araştırmaları Işığında Ani ve Çevresinin Demir Çağı, *Ani Kitabı*, İstanbul, s. 11-28.

BURNEY, Charles, A., (1957). "Urartian Fortresses and Towns in the Van Region", *Anatolian Studies*, *7,* s.37-53.

BURNEY, Charles, A., (1958). "Eastern Anatolia in the Chalcolithic and Early Bronze Age", *Anatolian Studies*, *8*, s.157-209.

BURNEY, Charles, A., "Urartian İrrigation Works", *Anatolian Studies*, *22*, s.179-186.

CANPOLAT, Selvi, (2022). "*Urartu Mimarisi*", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 718164).

CEYLAN, Alpaslan, (2008*). Doğu Anadolu Araştırmaları Erzurum-Erzincan-Kars-Iğdır 1998-2008*, Güneş Vakfı Yayınları, Erzurum.

CEYLAN, Alpaslan, (2015). *Doğu Anadolu Araştırmaları II (Erzincan-Erzurum-Kars-Iğdır)*, Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.

CEYLAN, Alpaslan, (2005). 2003 Yılı Erzincan, Erzurum, Kars ve Iğdır İlleri Yüzey Araştırmaları, *Araştırma Sonuçları Toplantısı 22(2)*, Ankara, s.189-201.

CEYLAN Alpaslan, Oktay Özgül, Nezahat Ceylan, İbrahim Üngör ve Yavuz Günaşdı, (2019). 2017 yılı Erzincan-Erzurum İlleri Yüzey Araştırması, *Araştırma Sonuçları Toplantısı 36(1),* Ankara, s.169-193.

CEYLAN, Alpaslan, Yavuz Günaşdı, Oktay Özgül, Nezahat Ceylan, İbrahim Üngör ve Gökhan Kalmış, (2018). 2016 Yılı Erzincan-Erzurum İlleri Yüzey Araştırması, *Araştırma Sonuçları Toplantısı 35(1),* Ankara, s.85-103.

CEYLAN, Alpaslan, İbrahim Üngör, Oktay Özgül, Nezahat Ceylan, Yavuz Günaşdı ve Akın Bingöl, (2017). 2015 Yılı Erzincan-Erzurum illeri Yüzey Araştırması, *Araştırma Sonuçları Toplantısı 34(2),* Ankara, s.85-103.

CEYLAN, Alpaslan ve Oktay Özgül, (2016). "Erzincan ve Çevresinde Urartular", *Uluslararası Erzincan Sempozyumu I*, Erzincan Üniversitesi, s.127-148.

CEYLAN, Alpaslan ve Yavuz Günaşdı, (2017). "Erzurum ve Çevresindeki Urartu Yazıtlarının Tarihi Açıdan Değerlendirilmesi", *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, *4/13,* s.313-350.

CEYLAN, Alpaslan ve Oktay Özgül, (2018). *Eskiçağ'da Iğdır Kaleleri*, Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.

CEYLAN, Alpaslan ve Yavuz Günaşdı, (2018). *Erzurum'un Eskiçağ Kaleleri*, Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.

CEYLAN, Alpaslan ve Margaret Payne, (2003). "A New Urartian İnscription From Agri-Pirabat", *Studi Micenei ed Egeo-Anatolici*, *45/2,* s.191-201.

CEYLAN, Alpaslan, Akın Bingöl ve Mustafa Karageçi, (2018). *Eskiçağ'da Kars Kaleleri*, Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.

CEYLAN, Alpaslan, Nezahat Ceylan, İbrahim Üngör, Yavuz Günaşdı ve Oktay Özgül, (2020). 2018 Yılı Erzurum-Erzincan İlleri Yüzey Araştırması, *Araştırma Sonuçları Toplantısı 37(1),* Ankara, s.123-143.

CEYLAN, Alpaslan, Yavuz Günaşdı, İbrahim Üngör ve Burak Bingöl, (2022). "Yüzey Araştırmaları Işığında Iğdır'da Tespit Edilen Arkeolojik Merkezler", *Iğdır Araştırmaları 1*, (Ed. S. Altan), Ankara, s.1-44.

CEYLAN, Nezahat, (2015). *Kuzeybatı İran'da Urartu yerleşmeleri*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 422613).

ÇİLİNGİROĞLU, Altan, (1994). *Urartu Tarihi*, Ege Üniversitesi Yayınları, İzmir.

ÇİLİNGİROĞLU, Altan, (1997). *Urartu Krallığı Tarihi ve Sanatı*, Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı Yayınları, İzmir.

ÇORAPÇIOĞLU, Kemal, (1997). *Kalker*, Eczacı Başı Sanat Ansiklopedisi II, İstanbul.

DARKOT, Besim, (1972). "Doğu Anadolu'nun Coğrafi Özellikleri", *Edebiyat ve Beşeri Bilimler Dergisi*, *5*, s.109-116.

DE JESUS, Prentiss S. (1977). *The Development of Prehistoric Mining and Metallurgy in Anatolia*, (Thesis presented for the degree of Doctor of Philosophy), Institute of Archaeology University of London, London.

DURMUŞ, İlhami, (1993). *İskitler*, Kaynak Yayınları, İstanbul.

DURMUŞ, İlhami, (2002). "İskit Kültürü", *Türkler Ansiklopesi 4,* (Ed. H. C. Güzel ve K. Çiçek), Ankara, s.15-25.

ERZEN, Afif, (1974). "Giyimli Bronz Definesi ve Giyimli Kazısı", *Belleten, 38(150),* s.191-213.

ERZEN, Afif, (1978). *Çavuştepe I; M.Ö. 7.-6. Yüzyıl Urartu Mimarlık Anıtları ve Ortaçağ Nekropolü*, Türk Tarih Kurumu, Ankara.

ERZEN, Afif, Emin Bilgiç, Yusuf Boysal ve Baki Öğün, (1960). "1959 Van-Toprakkale Sondajları Ve Bölgedeki Çalışmalar", *Türk Arkeoloji Derg*isi, *15,* s.5-36

FORBES, Thomes B., (1983). *Urartian Architecture*, British Archaeological Reports, Oxford.

Gaziantep Ticaret Odası,(2014).*Irak Ülke Raporu*. https://www.gto.org.tr/uploads/1553073824-516120.pdf Erişim Tarihi: 29.01.2025

GÖKÇE, Bilcan, (2016). "Urartu Giyim-Kuşamına Sosyo-Kültürel Bir Bakış", *Tarih İncelemeleri Dergisi*, *31(2),* s.421-444.

GÜNAŞDI, Yavuz, (2016). "Geçitler Ülkesinde Önemli Bir Urartu Kalesi: Avnik", *TÜBA-AR 19,* s.113-135.

KALMIŞ, Gökhan, (2017). "Erzurum ve Çevresinde Tespit Edilen Urartu Sulama Sistemleri", *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, *4(13),* s. 567-587.

KALMIŞ Gökhan ve Mustafa Karageçi, (2021), "Tarihe Tanıklık Eden Önemli Yapılar: Yalçınkaya Kaleleri (Patnos)". *Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi, 13(25)*, s. 616-628.

KAPTAN, Ergün, (1978). "Espiye-Bulacak Yöresindeki Eski Maden Ocaklarına Ait Buluntular", *Maden Tetkik ve Arama Dergisi*, *91*, s.99-110.

KATAR, Murat, (2009). *Urartu Devletinde Ekonomik Yapı*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 253954).

KATAR, Murat, (2014). "Urartu Devleti'nin Ekonomik Yapısına Genel Bakış", *Turkish Studies*, *9(4),* s.631-643.

KHANZADİAN, Zadig, (1920). *Rapport Sur L'unite Geographigue De l'Armenie: Atlas Historigue*, Paris.

KARAGEÇİ, Dilek ve Akın Bingöl, (2024). "Yüzey Araştırmaları Işığında Kars'ın Eskiçağ Tarihi", *Prof. Dr. Alpaslan Ceylan Armağanı, C. 1*, (Ed. Y. Günaşdı, O. Özgül, N. Ceylan, İ. Üngör, A. Bingöl ve M. Karageçi), Çanakkale, s. 383-404.

KARAGEÇİ, Mustafa, (2020). "Erzincan'da Önemli Bir Urartu Merkezi: Üçpınar Kalesi", *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *24,* s.237-262.

KARAGEÇİ, Mustafa, (2021). "Eskiçağ'da Kağızman ve Çevresi", *Kağızman Coğrafya, Tarih, Kültür*, (Ed. C. Atlı – H.Kara), İstanbul, s. 185-211.

KARAGEÇİ, Mustafa ve Yavuz Günaşdı , (2019). "Erzurum'da Önemli Bir Urartu Kalesi: Haremi Kale", *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 24,* 649-667.

KARAGEÇİ, Mustafa ve Akın Bingöl, (2020). "2018 Yılı Kars-Iğdır İlleri Yüzey Araştırması", *Araştırma Sonuçları Toplantısı 37(3),* Ankara, s.63-83.

KARAGEÇİ, Musatafa, Bingöl, Akın ve Turanlı, Fatih, (2022). "2019-2020 Yılı Kars-Iğdır İlleri Yüzey Araştırması", *2019-2020 Yılı Yüzey Araştırmaları 2,* Ankara, s.401-417.

KARAGEÇİ, Mustafa, Fatih Turanlı, Dilek Karageçi, Burak Taşdüvenci, Atakan Erdem ve Akın Bingöl, (2024). "2022 Yılı Kars-Iğdır İlleri Yüzey Araştırması", *Araştırma Sonuçları Toplantısı 39,* Ankara, s.119-132.

KARAOSMANOĞLU, Mehmet, (2011). "Erzincan Altıntepe Kalesi", *Urartu Doğuda Değişim,* (Ed. E. Konyar ve K. Köroğlu), İstanbul, s.366-373.

KAYA, Faruk, (2014). "Doğu Anadolu Karasal İkliminin Belirgin Olarak Yaşandığı Yörelerden Biri Olan Ağrı İlinin İklim Özellikleri", *The Journal of Academic Social Science Studies*, *26,* s.27-55.

KORNEEVA, E., Mohanad, M. S. S., Babanina, A., Zaytsev, E. ve Poberezhskii, S. (2019). "Operational Characteristics of Limestone and Methods to İncrease it's Strength", *E3S Web Of Conferences*, EDP Sciences, s.1-8.

KOZBE, Gülriz, Ceylan Alpaslan, Polat, Y., Sivas, T., Sivas H., Şahin, I., ve Tanrıver, D. A. (2008). *Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri 6a/6b: Demir Çağı*, Ege Yayınları, İstanbul.

KÖROĞLU, Kemalettin, (2011). "Urartu: Krallık ve Aşiretler", *Urartu Doğuda Değişim,* (Ed. E. Konyar ve K. Köroğlu), İstanbul, s.12-53.

KURT, Mehmet, (2009). "Yeni Asur Devletinin Kuzey Yayılımı Ve Doğu Anadolu'nun Tarihi Coğrafyası", *Fırat Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi*, *8/1*, s.1-13.

KUVANÇ, Rıfat, (2017). *Urartu Mimarisinde Malzeme ve Teknik*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 490791).

MANDACI, Ebru, (2020). "Yeni Asur Krallarının Bayındırlık Faaliyetleri (Parklar-Bahçeler, Su Sistemi, Yollar Ve Köprüler Örneği", *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 22(2),* s.435-458.

MANDACI, Ebru, (2022). "MÖ I. Binyılda Asur Devleti'nde Maden İşlemeciliği ve Anadolu Madenlerinin Önemi", *XVIII. Türk Tarih Kongresi*, (Ed. S. Nurdan & M. Özler), Ankara, s.271-290.

MAYER, Walter, (1983). Sargons Feldzug Gegen Urartu-714 v.Chr. *Text und Übersetzung. Mitteilıngen der Deutschen Orient-Gesellschaft zu Berlin, 115,* s.65-132.

ÖNLÜ, Nesrin, (1995). *Yünlü Kumaşlara Kazandırılan Yeni Özellikler ve Modanın Etkileri*, (Yayımlanmamış Sanatta Yeterlilik Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 41294).

ÖZGÜL, Oktay, (2011). *Eskiçağ'da (Yukarı) Aras Vadisi*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 294725).

ÖZGÜL, Oktay, (2015). "Erzurum Tortum'da Önemli Bir Urartu Kalesi Kapıkaya", *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, *5(9),* s.69-92.

Özgül, Oktay, Alpaslan Ceylan, Akın Bingöl ve Yavuz Günaşdı, (2013). 2011 Yılı Erzincan, Erzurum, Kars ve Iğdır İlleri Yüzey Araştırmaları, *Araştırma Sonuçları Toplantısı 30(2),* Ankara, s.277-292.

PAYNE, Margaret M., (2006). *Urartu Çivi Yazılı Belgeler Kataloğu*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.

NEJAT, Karen Rhea Nemet, (2001). *Daily Life in Ancient Mesopotamia*, Greenwood Press.

RUDER, Arie ve Rivka Merhav, (1991). "Technologies Of Production Of Metal Artifacts İn The Urartu Culture", *Urartu: A Metalworking Center in the First Millennium B. C. E,* (Ed. R. Merhav & O. Belli), Tel Aviv, s.333-353.

SALTUK, Secda, (1997). *Arkeoloji Sözlüğü,* İnkılap Kitabevi, İstanbul.

SALVINI, Mirjo, (2006). *Urartu Tarihi ve Kültürü,* Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.

SEVİN, Veli, (2000). "Urartu Bahçeleri", *Belleten, 64(240),* s.395-405.

SCHNEDIER, Adam, W. ve Selim F. Adalı, (2014). "No Harvest Was Reaped: Demographic and Climatic Factos in the Decline of the Neo-Assyrian Empire". *Climatic Change*, *127,* s.435-446.

SİNHA, A., Kathayat, G., Weiss, H., Li, H., Cheng, H., Reuter, J., Schneider, A.W., Berkelhammer, M., Adalı, S.F., Stott, L.D., Edwards, R.L., (2019). "Role of Climate in the Rise and Fall of the Neo-Assyrian Empire", *Anthropology*, *5,* s.1-10.

TARHAN, M. Taner ve Veli Sevin, (1976). "Van Bölgesinde Urartu Araştırmaları (II): Konut Mimarlığı", *Anadolu Araştırmaları*, *4-5,* s.347-360.

Tarhan, Çağrı, M., (2009). *Urartu Maden Teknolojisi*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 241328).

TİZGİLİ, Burak ve A. Ahmet Eroğlu, (2022). "Coğrafya'nın Kültüre Etkisi: Urartu Devlet Örneği", *Genç Kalemler Tarih, Düşünce ve Kültür Dergisi*, *8(9),* s.23-27.

ÜNGÖR, İbrahim, (2016). "Urartu Maden Ergitme Sahası Kurtderesi İliç (Erzincan)", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *9(43),* s.955-969.

ÜNGÖR, İbrahim, (2018). "Erzincan ve Çevresinde Urartu Dönemi Madenciliğine Dair Yeni Görüşler", *XVIII. Türk Tarih Kongresi*, Ankara, (Ed. S. Nurdan & M. Özler), s.403-424.

YILMAZ, Süleyman, (2023). *Doğu Anadolu Bölgesinde Göçler Ve Demografik Sonuçlarının Değerlendirilmesi,* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 832033).

ZİMANSKY, Paul, E., (2004). "Urartu Krallığı ve Topoğrafya", *Urartu: Savaş ve Estetik*, (Ed. F. Özdem), İstanbul, s.75-84.

WILKINSON, Tony, J., (2005). "Landscape and Settlement in the Neo-Assyrian Empire", *Bulletin of the American Schools of Oriental Research*, *340,* s.23-56.

Anadolu'da Kimmer Varlığı

Eda DURMUŞ

Kaynaklar

ANLAĞAN, Çetin- Önder Bilgi, (1989). "Sadberk Hanım Müzesi Protohistorik Çağ Silahları", Vehbi Koç Vakfı Sadberg Hanım Müzesi, İstanbul: Grafik Sanatlar Matbaası.

BELLİ, Oktay, (1982). "Urartular", Anadolu Uygarlıkları, I, İstanbul: Görsel Yayınlar, 139-208.

BERNDT- ERSÖZ, Susanne, (2008). "The Chronology and Historical Context of Midas", Historia: Zeitschrift für Alte Geschichte, Bd. 57, H. 1, 1- 37.

ÇOBAN, Hacı, (2024). Kimmer ve İskitlerin Orta Anadolu'daki İzleri, Ankara: Vizetek Yayıncılık.

DURMUŞ, İlhami, (1997). "Anadolu'da Kimmerler ve İskitler", Belleten, Cilt 61, Sayı 231, 273-286.

EBERHARD, Wolfram, (1987). Çin Tarihi, Ankara, Türk Tarihi Kurumu Yayınları.

GLASSNER, Jean-Jacques, (2004). Mesopotamian Chronicles, Society of Biblical Literature, B. R. Foster (ed.), Atlanta.

GRAKOV, Boris Nikolayevich, (2006). İskitler, (çev. D. Ahsen Batur), İstanbul: Selenge Yayınları.

GÜNAŞDI, Yavuz ve Burak Bingöl, (2022). "Rize Müzesinde Bulunan Bir Grup İskit Tipi Ok Ucu", Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi, Sayı 55, 229-255.

GRAYSON, Albert Kirk, (1975). Assyrian and Babylonian Chronicles (Texts from Cuneiform Sources 5), New York.

HERODOTOS, (1991). Herodotos Tarihi, (çev. M. Ökmen), İstanbul: Remzi Kitabevi.

HUDYAKOV, Yuliy Sergeyeviç, (2002). "Eski Türklerde Silah", Türkler, III, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 468- 480.

İVANTCHİK, Askold ve Hermann Parzinger, (2001). Steppenvölker Eurasiens, Moskau: Deutscher Archaeologischer Institut.

KALAÇ, Mustafa, (1941). "M.Ö. 745- 620 Yükseliş Çağında Büyük Asur İmparatorluğunun Anadolu'ya Yayılışı", Sumeroloji Araştırmaları Dergisi, I, 982- 1019.

KRETSCHMER, Karl, (1921). "Scythae", Paulys Real Encyclopaedie der Classischen Altertumswissenschaft, Stuttgart, II A 1, 923- 942.

LEHMANN- HAUPT, Carl Ferdinand Friedrich von, (1921). "Kimmerier", Paulys Real Encyclopaedie der Classischen Altertumswissenschaft, Stuttgart, XI, 1, 398- 434.

LEWY, Julius. (1926). „Kimerier und Skythen in Vorderasien", Reallexion der Vorgeschichte, VI, Berlin, 347- 349.

MANDALOĞLU, Mehmet, (2023). Malazgirt Muharebesi'nden Önce Türklerin Anadolu Serüveni, Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

MİNZULİN, Aleksander I., (1991). "Skythische Rüstung im Experiment die Krigerbestattung von Gladkovscina", Gold der Steppe, Archaeologie der Ukraine, Neumünster: Karl Wachholtz Verlag,. 137- 142.

ÖGEL, Bahaeddin, (1948). "Türk Kılıcının Menşe ve Tekâmülü Hakkında", Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt VI, Sayı 5, s. 431- 460.

ÖZGÜÇ, Tahsin, (1978). Maşat Höyük Kazıları ve Çevresindeki Araştırmalar, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

ÖZGÜL, Oktay, (2015). "Çoruh ve Kür Vadisinde Kimmer-İskit Yer Adları", Ardahan Üniversitesi İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi Dergisi, 2, 159-179.

PHİLLİPS, E. D., (1965). The Royal Hordes, Nomads Peoples of the Steppes, London: Thames and Hudson.

PLİNİUS, (1944). Naturalis Historia, (çev. H. Rackham), Cambridge: The Loeb Classical Library.

PİOTROVSKİ, Boris Borisoviç (1954). "Skif i Drevniy Vostok", Sovetskaya Arheologiya, XIX, Moskva. 141- 158.

RİCE, T. T. (1958). The Scythians, London: Thames And Hudson.

SAN, Oya, (2000). "Bazı Bulgular Işığında Anadolu'da Kimmer ve İskit Varlığı Üzerine Gözlemler", Belleten, Cilt LXIV, Sayı 239, 1-21.

SEVİN, Veli, (1982). "Lydialılar", Anadolu Uygarlıkları, II, İstanbul: Görsel Yayınlar, 275- 308.

STRABON, (1969). The Geography of Strabo, (tarns. H.L. Jones, Vol. 1, (The Loeb Classical Library), Cambridge, Harvard University Press.

STRECK, Maximilian, (1975). Assurbanipal und die letzten Assyrischen Könige bis zum Untergange Niniveh's. I., Leipzig, Nationales Druckhaus.

SULIMIRSKI, Tadeusz ve Timothy Taylor, (1991). "The Scythians", in John Boardman et aI. (eds.) Cambridge Ancient History, III/2, Cambridge University Press, 547- 590.

TANSUĞ, Kadriye, (1949). "Kimmerlerin Anadolu'ya Girişleri ve M.Ö. 7. Yüzyılda Asur Devleti'nin Anadolu ile Münasebetleri", Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, Cilt 7, Sayı 4, 535 – 550.

TARHAN, Mehmet Taner, (1979). "Eskiçağ'da Kimmerler Problemi", VIII. Türk Tarih Kongresi, I., Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 355- 369.

TARHAN, Mehmet Taner, (1984). "Eski Anadolu Tarihinde Kimmerler", I. Araştırma Sonuçları Toplantısı, İstanbul, 109- 110.

TARHAN, Mehmet Taner, (2002). "Ön Asya Dünyasında İlk Türkler: Kimmerler ve İskitler", Türkler, 1, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 597- 610.

TOPTAŞ, Koray, (2020). "Asur Belgelerinde Kimmerler", Gazi Akademik Bakış, Cilt 14, Sayı 27, 31-60.

ÜNAL, Vuslat, (1982). "Zwei Graeber eurasischer Reiter Nomaden im nördlichen Zentralanatolien", Beitraege zur Allgemeinen und Vergliechenden Archaeologie, 4, s. 65- 81.

YILDIRIM, Recep, (1987). "Urartu At Gemleri", Belleten, Cilt 60, Sayı 200, s. 441- 468.

Yeni Asur Devri'nde Çıplaklık: Görsel İdeoloji ve Propaganda

H. Hande DUYMUŞ FLORIOTI

Kaynakça

Abusch, T.-Schwemer, D. (2011). *Corpus of Mesopotamian Anti-witchcraft Rituals*. Vol. 1. Boston: Leiden; Brill.

Abusch, Tzvi. (2002). *Mesopotamian Witchcraft: Toward a History and Understanding of Babylonian Witchcraft Beliefs and Literature.* Leiden: Brill.

Albenda, P. (1986). *The Palace of Sargon II: Monumental Wall Reliefs at Dur-Sharrukin*. New York: Metropolitan Museum of Art.

Asher-Greve, J. M. (2006). "The Visual Representation of Women in Ancient Mesopotamia". *Gender and the Archaeology of Death.* Walnut Creek: AltaMira Press, s.67-82.

Bahrani, Z. (2001). *Women of Babylon: Gender and Representation in Mesopotamia*. London: Routledge.

Bahrani, Z. (2003). *The Graven Image: Representation in Babylonia and Assyria*. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

Barnett, R.D., Bleibtreu, E. -Turner, G. (1998). *Sculptures from the North Palace of Ashurbanipal at Nineveh (668-627 BC)*. London: British Museum Press.

Black, J.-Green, A. (1992). *Gods, Demons and Symbols of Ancient Mesopotamia: An Illustrated Dictionary.* London: British Museum Press.

Bottéro, J. (2001). *Religion in Ancient Mesopotamia.* Chicago: University of Chicago Press.

Collins, P. (2008). *Babylonia and Assyria*. Oxford: Oxford University Press.

Curtis, J. E.-Tallis, N. (2008). *The Balawat Gates of Ashurnasirpal II,* London:British Museum Press.

Dalley, S. (2000). *Myths from Mesopotamia: Creation, the Flood, Gilgamesh, and Others*. Oxford: Oxford University Press.

Foucault, Michel. (1995). *Discipline and Punish: The Birth of the Prison*. New York: Vintage Books.

Frahm, E. (2014). "Visualizing the Neo-Assyrian Empire: Visual Strategies and Material Culture". *The Oxford Handbook of Cuneiform Culture.* Radner, K. -Robson, E. (Eds.), Oxford: Oxford University Press, s.87-110.

Frankfort, H. (1939). *The Art and Architecture of the Ancient Orient*. London: Penguin / Yale University Press.

Gökce, B. (2019). "Yeni Assur Krallığında Savaş Esirleri Üzerine Notlar". *MASROP E-Dergi*, 13(2), s.20-52.

Lambert, W.G. (2013). *Babylonian Oracle Questions.* Winona Lake: Eisenbrauns.

May, Natalie Naomi, 2023. "Male Nudity in Mesopotamia: The Evolution of Its Representation in Relation to Status", *Gs Litvinsky,* s.77-100.

Parpola, S. (1993). "The Assyrian Tree of Life: Tracing the Origins of Jewish Monotheism and Greek Philosophy", *Journal of Near Eastern Studies,* Vol. 52, No. 3, s. 161-208.

Parpola, S. (1995). "The Mechanics of Prophecy in Assyria and the Extispicy Texts from Assur". *Beiträge zur Kulturgeschichte Vorderasiens: Festschrift für Rainer Michael Boehmer*, (Ed.) U. Finkbeiner et al., Mainz: von Zabern, s. 391-399.

Porter, B. N. (2009). "Royal Ideology and The Construction of The Female Body in Assyrian Art". *Sex and Gender in The Ancient Near East*. S. Parpola-R. M. Whiting (Eds.), The Neo-Assyrian Text Corpus Project, s.187-202.

Porter, B. (2003). *Trees, Kings, and Politics: Studies in Assyrian Iconography.* Fribourg: Academic Press.

Postgate, J. N. (1976). *Taxation and conscription in the Assyrian Empire*. Biblical Institute Press.

Reade, J. (1998). *Assyrian Sculpture*. London: The British Museum Press.

Reade, J. (1983). *Assyrian Sculpture.* Boston: Harvard University Press.

Roth, M. T. (1997). *Law Collections from Mesopotamia and Asia Minor*. Atlanta: Scholars Press.

Scurlock, J. (2006). *Magico-medical Means of Treating Ghost-Induced illnesses in Ancient Mesopotamia*. Brill.

Scurlock, J.-Andersen,B.R. (2005). *Diagnoses in Assyrian and Babylonian Medicine.* University of Illinois Press.

Ussishkin, D. (1980). "The Lachish Reliefs' and the City of Lachish". *Israel Exploration Journal*, Vol. 30, No. 3/4, s.174-195.

Watanabe, C. E. (2000). "Symbolism of the Nude in Mesopotamian Art." *Iraq*, Vol. 62, s.1-10.

Westenholz, J. G. (1998). "Goddesses of the Ancient Near East 3000-1000 BC". *Goddesses Who Rule*. Oxford: Oxford University Press, s.63-82.

Wiggermann, F. A. M. (1992). *Mesopotamian Protective Spirits: The Ritual Texts*. Groningen: Styx.

Wilkinson, R. H. (2003). *The Complete Gods and Goddesses of Ancient Egypt*. London: Thames & Hudson.

Winter, I. J. (1981). "The King and the Cup: Iconography of the Royal Presentation Scene on Ur III Seals." *Studies in the History of Art*, 11, s.17-32.

Winter, I. J. (1983). "The Body of the Enemy: Assyrian Graphic Narrative." *On Art in the Ancient Near East,* Vol. I. Leiden: Brill, s.85-110.

Winter, I. J. (2020). "Figure and Image: Representations of Divinity in Mesopotamian Art". *Picturing Gods, Picturing Kings*, (Ed.) Irene J. Winter. Brill, s.35-72.

Wolkstein, D.-Kramer, S. N. (1983). *Inanna: Queen of Heaven and Earth.* Harper & Row.

İnternet Kaynakları

https://www.britishmuseum.org/collection/image/234663001.(Erişim 02.06.2025)

https://www.britishmuseum.org/collection/image/438724001.(Erişim 01.03.2025)

https://www.worldhistory.org/trans/tr/1-271/ishtar. (05.05.2025)

İmparator Diocletianus Döneminde Roma'nın Doğu Sınırındaki Siyasi Düzenlemeler ve Sasani Barışı

Alaaddin KALAYCI

Kaynakça

AKŞİT, Oktay, (1970). *Roma İmparatorluk Tarihi (MS 193-395)*, İstanbul, Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

ANDRADE, Nathanael John, (2009). "Imitation Greeks": Being Syrian in the Greco-Roman world (175 BCE–275 CE), Michigan: University of Michigan, Phd Thesis.

ARNHEIM, Michael Thomas Walter, (1972). *The Senatorial Aristocracy In The Later Roman Empire*, Clerandon Press Oxford.

ARNOLD, William Thomas, (1879). *The Roman System of Provincial Administration to the Accession of Constantine the Great*, Macmillan CO., London.

ARSLAN, Murat, (2007). *Mithradates VI Eupator Roma'nın Büyük Düşmanı*. Odin Yayıncılık, İstanbul.

BARNES, Timothy, (2014). *Constantine Dynasty, Religion and Power in the Later Roman Empire*, Wiley-Blackwell, New Jersey.

BIRLEY, Antony Richard, (2012). "Marcus◎ Life as Emperor", A companion to Marcus Aurelius, (Ed. Marcel Van Ackeren), New York, s.155-170.

BIRLEY, Antony, (1999). *Septimius Severus: The African Emperor*, Routledge, London.

BOAK, Arthur Edward Romilly, (1921). *History Of Rome To 565 A. D.*, The Macmillan Company, New York.

BOATWRIGHT, Mary Taliaferro, Daniel J. Gargola, Richard J. A. Talbert, (2004). *The Romans: From Village to Empire*. Oxford University Press, New York.

BOUCHIER, Edmund Spenser, (1921). *A Short History Of Antioch: 300 BC – AD 1268*, Basil Blackwell Publishing, Oxford.

BOWERSOCK, Glen Warren, (1983). *Roman Arabia*, Harvard University Press, Cambridge.

BOWMAN, Alan, (2005). "Diocletian and the first tetrarchy, a.d. 284–305", The Cambridge Ancient History Second Edition Volume XII The Crisis of Empire, a.d. 193–337, (Ed. Alan K. Bowman, Peter Garnsey, Averil Cameron), Cambridge, 67-88.

BUNSON, Matthew, (2002). *Encyclopedia of the Roman Empire*, Facts On File Books, New York.

BUTCHER, Kevin, (2003). *Roman Syria And The Near East*, The British Museum Press, London.

CAMPBELL, Brian, (2006). *The Roman army, 31 BC-AD 337: A Sourcebook*, Routledge London.

CARY, Max and, Howard Hayes Scullard, (1975). *A History of Rome down to the Reign of Constantine*. St. Martin's Press, New York.

CASES, J. Laurent, (2019). "Language and Administrative Structures: The "Vicarii" under Diocletian and Constantine (297-315)", Historia: Zeitschrift für Alte Geschichte, Bd. 68, H. 3, s. 353-367.

CIMADOMO, Paolo, (2019). *The Southern Levant During the First Centuries of Roman Rule (64 BCE–135 CE) Interweaving Local Cultures*, Oxbow Books, Oxford.

CİNEMRE, İlhami Tekin, (2016). "*Geç Antik Çağ'da Savaş ve Barış: II. Constantius VS II. Shapur*, *Journal of History School 9(XXV)*, 697-718.

DANDO – COLLINS, Stephen, (2010). *Legions of Rome: The Definitive History of Every Imperial Roman Legion*, Quercus Books, London.

DECKER, J. Michael, (2022). *The Sasanian Empire at War: Persia, Rome, and the Rise of Islam, 224-651*, Westholme Publishing, Chicago.

DIGNAS, Beate and Engelbert Winter, (2007). *Rome and Persia in Late Antiquity: Neighbours and Rivals*, Cambridge University Press. Cambridge.

DIO CASSIUS, (1927). *Roman History, Volume IX: Books 71-80*. (Çev. Earnest Cary-Herbert B. Foster. Harvard University Press.

DODGEON, H. Michael, and Samuel Lieu, (2005). *The Roman Eastern Frontier and the Persian Wars AD 226-363: A Documentary History*. Routledge, London.

DRINKWATER, John, (2011). *A Chronology of the Roman Empire*, Continuum International Publishing Group, New York.

DUNSTAN, E. William, (2011). *Ancient Rome*, Rowman & Littlefield Pubishers, Lanham.

EDWELL, Peter, (2008). *The Euphrates as a Boundary between Rome and Parthia in the Late Republic and Early Empire*, Routledge, Oxon.

ELTON Hugh, (2009). "The Transformation of Government under Diocletian and Constantine", A companion to the Roman Empire (Vol. 32), (Ed. David S. Potter),. New York, s.193-205.

ELTON, Hugh, (1996). *Frontiers of the Roman Empire*, B.T. Batsford Ltd, London.

ERMATINGER, W. James, (2004). *The Decline and Fall of the Roman Empire*, GreenWood Press, London.

FERGUSON, R. James, (2005). "Rome and Parthia: Power Politics and Diplomacy Across Cultural Frontiers", *Research Paper Series: Centre for East-West Cultural & Economic Studies; No. 12 Bond University*, 1-40.

FIELDS, Nic, (2010). *Julius Caesar*. Osprey Publishing, Oxford.

GOLDSWORTHY, Adrian, (2006). *Caesar Life Of A Colossus*, Yale University Press, New Haven.

GOLDSWORTHY, Adrian, (2009). *How Rome Fell: Death of a Superpower*, Yale University Press, New Haven.

HALL, Linda Jones, (2004). *Roman Berytus: Beirut in Late Antiquity*, Routledge, London.

HARRIES, Jill, (2012), Imperial Rome AD 284 to 363 The New Empire, Edinburgh University Press, Edinburgh.

HARRIS, William, Vernon, (1979). *War and Imperialism in Republican Rome 327-70 BC*, Oxford, Oxford University Press.

HENDERSON, Bernard William (1903). The Life and Principate of the Emperor Nero, Methuen & Company, North Yorkshire.

HENDERSON, Bernard William, (1927). Five Roman Emperors: Vespasian, Titus, Domitian, Nerva, Trajan. Cambridge University Press, Cambridge.

Historia Augusta, Volume I. (1921). (Çev. David Magie. Revised by David Rohrbacher). Harvard University Press.

Historia Augusta, Volume II. (1954). (Çev. David Magie). Harvard University Press.

Historia Augusta, Volume III. (1932). (Çev. David Magie). Harvard University Press.

HOOPER, Finley, (1979). *Roman Realities*, Wayne State University Press, Detroit.

JONES, Henry Stuart, (1908). *The Roman Empire (B.C. 29 – A.D. 476)*, Fisher Unwin, London.

KAÇAR, Turhan, (2009). "Anadolu'da Sasaniler Ve Romalılar, MS 226-363: Emperyal İdeoloji ve Kriz", *Tarih Dergisi (47)*, s. 1-22.

KAÇAR, Turhan, (2012). "Dünyaya İki Işık: Geç Antikçağ'da İran ve Roma", *Doğu-Batı Düşünce Dergisi 61*, s. 153-180.

KALAYCI, Alaaddin, (2024). "Romalı Tarihçi ve Asker Ammianus Marcellinus'un Anlatımlarında Sasani Kralı II. Şapur'un İS 359 Yılında Amida Kuşatması", Diyarbakır'ın Gelecek Tasavvuru Şehir ve Tarih Maziden Atiye Diyarbakır, (Ed. Ali Karakaş vd.), İstanbul, s. 93-110.

KALAYCI, Alaaddin. (2023). "Geç Antikçağda Uludere ve Çevresinde Roma-Sasani Mücadelesi: Bezabde Kuşatması", Uluslararası Uludere Sempozyum Bildirileri, (Ed. Hamdullah Arvas vd.), Şırnak, s.32-51.

KAYA, Mehmet Ali, (2006). "Roma İmparatoru Septimius Severus Döneminde Anadolu", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, s.27-48.

KAYA, Mehmet Ali, (2008). *Roma'nın Afrikalı İmparatoru Septimius Severus*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.

KOOTEN, van George, (2015). "Matthew, the Parthians, and Magi: A Contextualization of Matthew's Gospel in Roman-Parthian Relations of the First Centuries BCE and CE", Themes in Biblical Narrative Jewish and Christin Traditions, (Ed. Peter Barthel and George van Kooten), Leiden, s.496-646.

KUIPER, Kathleen, (ed.), (2010). *Ancient Rome: From Romulus and Remus to the Visigoth Invasion*, Britannica Educational Publishing, New York.

LENSKI, Emmanuel Noel, (2002). *Failure of Empire Valens and the Roman State in the Fourth Century A.D.*, Universtiy Of California Press, California.

LITTLE, Benerson, (2010). *Pirate Hunting: The Fight Against Pirates, Privateers, and Sea Raiders from Antiquity to the Present*, Potomac Books Virginia.

L'ORANGE, Hans Peter, (1965). *Art Forms and Civic Life in the Late Roman Empire*, Princeton University Press, Princeton.

MACMULLEN, Ramsay, (1966*). Enemies of the Roman Order: Treason, Unrest, and Alienation in the Empire*, Harvard University Press, Cambridge.

MAGIE, David, (1950). *Roman Rule In Asia Minor: To The And Of The Third Century After Christ*, New Jersey, Princeton University Press.

MAKSYMIUK, Katarzyna, (2015). *Geography of Roman-Iranian Wars: Military Operations of Rome and Sasanian*. Uniwersytet Przyrodniczo-Humanistyczny w Siedlcach, Siedlce.

MATTERN, P. Susan, (2002). *Rome and the Enemy: Imperial Strategy in the Principate*, California University Press, California.

MAYOR, Adrienne, (2010). *The Poison King: The Life And Legend Of Mithradates Rome's Deadliest Enemy*, Princeton Universtiy Press, New Jersey.

MENNEN, Inge, (2011). *Power and Status in the Roman Empire, AD 193-284*, Brill Publishing, Leiden.

MILLAR, Fergus, (1993). *The Roman Near East 31 BC–AD 337*, Harvard University Press, Oxford.

MOMMSEN, Theodore, (2005). *A History of Rome under the Emperors*, Routledge, London.

ODAHL, Charles Matson, (2010). *Constantine and the Christian Empire*, Routledge, London.

PARKINS, Helen, and Christopher Smith, (1998). *Trade, Traders And The Ancient City*, Routledge, London.

PAUSANIAS, (1918). *Description of Greece, Volume I: Books 1-2*. (Çev. W. H. S. Jones), Harvard University Press.

PETERSEN, Hans, (1955). "Senatorial and Equestrian Governors in the Third Century A.D.", *The Journal of Roman Studies*, 47-57.

POHLSANDER, A. Hans, (1996). *The Emperor Constantine*, Routledge, London.

POLLARD, Nigel, (2000). *Soldiers, Cities, and Civilians in Roman Syria*, University of Michigan Press, Michigan.

POTTER, David, (2014). *The Roman Empire at Bay, AD 180-395*, Routledge, London.

ROSS, K. Steven, (2000). *Roman Edessa: Politics and Culture on the Eastern Fringes of the Roman Empire, 114 - 242 C.E.*, Routledge, London.

SARTRE, Maurice, (2005). *The Middle East Under Rome*, Harvard University Press, Harvard.

SCULLARD, Howard, Hayers, (1982). *From the Gracchi to Nero A history of Rome 133 B.C. to A.D. 68*, Routledge, London.

SHAHİD, Irfan, (1984). *Rome and the Arabs A Prolegomenon to the Study of Byzantıum and the Arabs*, Dumbarton Oaks Research Library and Collection, Washington.

SHOTTER, David, (2005). *Nero Caesar Augustus: Emperor of Rome*, Routledge, London.

SHOUP, Jhon, (2018). *The History of Syria*. Bloomsbury Publishing, London.

SICKER, Martin, (2000). *The Pre-Islamic Middle East*, Praeger Publishers, Westport.

SOUTHERN, Pat, (2001). *The Roman Empire from Severus to Constantine*, Routledge, Oxon.

SOUTHERN, Pat, (2008). *Empress Zenobia: Palmyra's Rebel Queen*, Hambledon Continuum, London.

SOUTHERN, Patricia, (2015). *The Roman Empire from Severus to Constantine*. Routledge, London.

STEEL, Catherine (2013). *The End of the Roman Republic 146 to 44 BC: Conquest and Crisis*, Edinburgh University Press, Edinburgh.

TELLEGEN-COUPERUS, Olga Eveline, (1993). *A Short History of Roman Law*, Routledge, London.

TEMİZKAN, Meltem, (2019). "Seleukos Kralları Tarafından Kurulan Krali Merkez Antiokheia ve Yakın Çevresindeki Antiokheia Kentlerine Genel Bir Bakış", *OANNES-Uluslararası Eskiçağ Tarihi Araştırmaları Dergisi*, *1(1)*, 35-52.

TEMİZKAN, Meltem, (2024). "Palmyra Krallığı'nın Yönetim ve Ticaret Anlayışı", *Erzurum Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (20)*, 206-215.

THONEMANN, Peter, (2018). *The Hellenistic Age: A Very Short Introduction*. Oxford University Press, Oxford.

TREADGOLD, Warren, (1997). *A History of the Byzantine State and Society*, Stanford University Press, Stanford.

VASILIEV, A. Alexander, (1953). *History of Byzantine Empire*, The University Wisconsin Of Press, Wisconsin.

WARRY, John, Gibson, (1995). *Warfare in the Classical World: An Illustrated Encyclopedia of Weapons, Warriors, and Warfare in the Ancient Civilizations of Greece and Rome*, University of Oklahoma Press, Oklahoma.

WATSON, Alaric, (2004). *Aurelian and the Third Century*, Routledge, London.

WEBSTER, Graham, (1998). *Roman Imperial Army*, Oklahoma University Press, Oklahoma.

WHEELER, L. Everett, (2007). "The Army and the Limes in the East", A companion to the Roman army (Vol. 122), (Ed. Paul Erdkamp), New York, s.235-266.

WILLIAMS, Stephen, (2000). *Diocletian and the Roman Recovery*, Routledge, London.

YILDIRIM, Ercüment, (2012). "Roma – Parth Mücadelesinde Fırat Nehri'nin Jeopolitik Önemi", *Tarihin Peşinde – Uluslararası Tarih ve Sosyal Araştırmalar Dergisi 7*, s. 45-64.

YILDIRIM, Ercüment, (2016). "Suriye Eyaleti'nin Kuruluşuna Kadar Roma'nın Doğu Akdeniz'de Korsanlıkla Mücadelesi", *Cedrus* 4 (2016), 91-103.

YILDIRIM, Ercüment. (2013). "Roma İmparatorluğu'nun Doğu Sınırını Korumak İçin Fırat Nehri Boyunca Kurulan Lejyonlar", *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler* Dergisi *13(4)*, (2013), 167-182.

YILDIRIM, Nurgül – Meltem Temizkan, (2017). "*Seleukoslar Döneminde Yaşanan Suriye Savaşları Üzerine Bir Değerlendirme*", *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 14/39*, 117-131.

YILDIRIM, Nurgül – Meltem Temizkan, (2018). "Seleukoslar döneminde Antiokheia'da Sosyal ve Kültürel Yaşam Üzerine Analizler. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, *4(4)*, 645-660.

YILDIRIM, Nurgül – Meltem Temizkan, (2021). "The Wars of Dominion Between Seleucid and Parthian Kingdoms in Mesopotamia", *History Studies International Journal of History 13/4*, 1357 – 1368.

ZONARAS, (2009). The History or Zonaras: From Alexander Severus to the Death of Theodosius the Great. (Çev. Thomas M. Banchich-Eugene N. Lane). Routledge.

Eski İran Toplumlarında Maniheizm İnancı

Yusuf KILIÇ*
Nurgül FIRLAYİŞ

Kaynakça

AKTULGA, Mıhdat, (2023), *Düalist Dinlerde Tanrı İnancı Üzerine Bir Karılaştırma (Mecusilik, Sâbiîlik, Manicilik), (Basılmamış Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri (Dinler Tarihi) Anabilim Dalı, Ankara.*

AKYAR, Nevfel, (2023), Eski İran'da Rahipler, Kabalcı Yayıncılık, İstanbul.

ALICI, Mehmet, (2018), *Işığın Elçisi Mani ve Gnostik Düşüncesi,* Divan Kitap, İstanbul.

ALTUNGÖK, Ahmet, (2014), *Eski İran'da Din ve Toplum (MS 226-652), Hikmetevi Yayınları, İstanbul.*

ASMUSSEN, Jes P., (1975), Manichaen Literature, Scholars' Facsimiles & Reprints, Delmar, London-New York.

BAKER-BRAIN, Nicholas J., (2011), Manichaeism An Ancient Faith Rediscovere, T&T Clark International, London.

BARAN TEKİN, Dilâ, (2014), Mani ve Öğretileri, Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Çorum.

BARAN, Dilâ, (2023), "Maniheizm'de Misyon Anlayışı ve Maniheist Addā'nın Roma İmparatorluğu'na Yönelik Misyonerlik Faaliyetleri", Hitit İlahiyat Dergisi, C.22, S.2, s.608-630.

BARAN, Dilâ, (2024), "Maniheist Misyonerliğin Teolojik Temelleri", Dinlerin Kapsamı ve Misyonerlik, (Ed: Canan Seyfeli vd.), Kitâbî Yayınları, İstanbul, s.231-250.

BARND, Mattias, (2019), *The Manichaeans of Kellis: Religion, Community and Everyday Life,* Leiden: Leiden University, Doktora.

BURKİTT, F. C., (1925), *The Religion of the Manichees, Cambridge University Press, London.*

COYLE, J. Kevin, (2009), Manichaeism and Its Legacy, (Ed: Johannes van Oort, vd.), Brill, Leiden, Boston.

DERAKHSHAN HOUREH, Negin, Ali Akın Akyol, (2020), "İran'da Kâğıt Üzerine Resim Tarihçesi", Sanat ve Tasarım Dergisi, S.25, s.131-151.

GÜNDÜZ, Şinasi, "Gnostisizm", Sosyal Bilimler Ansiklopedisi, TÜBİTAK Bilim Yayınları, (Ed. M. A. Yekta Saraç), https://ansiklopedi.tubitak.gov.tr/ansiklopedi/gnostisizm Erişim Tarihi: 09/08/2025.

GÜNDÜZ, Şinasi, (2003), "Gnostik Antropolojisi", Ekev Akademi" S.14, s.1-13.

GÜNDÜZ, Şinasi, (2003), "Maniheizm", TDV İslam Ansiklopedisi, TDV İslam Araştırmaları Merkezi, https://islamansiklopedisi.org.tr/maniheizm Erişim Tarihi: 09/09/2025.

GÜNGÖR, Harun, (1989), "Orta Asya'da Mani Dininin Yayılması ve Türk Kültürüne Etkisi", *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,* S.6, s.81-94.

HUTTER, Manfred, (1993), "Manichaeism in the Early Sasanian Empir", *Numen, Vol.40, No.1, Brill, s.2-25.*

KARACA, İbrahim, (2002), "Maniheizm İnancının Ehl-i Hak İnancına Etkileri", *Turkish Studies,* Vol.17, Issue 3, s.265-275.

KARACA, İbrahim, (2022), "Maniheizm ve Alevilik'teki Benzer İnanış ve Uygulamalar", *Geçmişten Geleceğe Küçük Asya Anadolu, (Ed: Mustafa Açа vd.) Paradigma Akademi, Çanakkale, s.407-422.*

KIZIL, Hayreddin, (2021), "Mecûsiliğin Kurumsallaştırıcısı Kertir", Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S.28, s.355-375.

LIEU, Samuel N. C., (1992), Manichaeism in the Later Roman Empire and Medieval China, Tübingen:Marh.

MEÇİN, Mehmet Mekin, (2022), *Mani ve Maniheizm*, İlahiyat, Ankara.

MEÇİN, Mehmet Mekin, (2023), "Maniheizm Hakkında Bir İnceleme: Mesajlarıyla Yaşayan Din", *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi, C.27, S.2, s.726-745.*

OORT, Johannes, (2019) "Bir Dini Kimlik İnşâ Örneği Olarak Gnostik-Maniheist Hıristiyanlığın Ortaya Çıkışı", (Çev. Nevfel Akyar), Oksident, C.1, S.2, s.221-236.

OYMAK, İskender, (2009), "İslam Kaynaklarına Göre Maniheizm" Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, C.14, S.1, s.67-97.

ÖZBAY, Betül, (2020), "Mani Yazısındaki ḫ (x veya χ), f ve v (β) Seslerini Karşılayan İşaretlerin Manihaist Eski Uygur ve Orta İran Metinlerindeki Yazım Özellikleri", FSM İlmî Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi, S.16, s.309-319.

RUDOLPH, Kurt, (2002), "Maniheizm", (Çev. Mustafa Bıyık), Gazi Üniversitesi Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi, C.1, S.1, s.378-393.

SARIKÇIOĞLU, Ekrem, (1999), Dinler Tarihi, Kardelen Kitabevi, Isparta,

SCHIMMEL, Annamarie, (1999), Dinler Tarihine Giriş, Kırkambar Yayınları, İstanbul.

SEYFELİ, Canan, (2005), "Maniheizm", Çok Kültürlülük Konferansı (27-28 Kasım 2005, Diyarbakır), Diyarbakır: İnsan Hakları Derneği Yay., Diyarbakır, s.133-145.

SKJÆRO, Prods Oktor, (2006), An Introduction to Manichaeism, 2006, s. 25. https://archive.org/details/skjaervo-2006-intro-manicheism/mode/1up?view=theater Erişim Tarihi: 10/09/2025.

TEKİN, Şinasi, (1962), "Mani Dininin Uygurlar Tarafından Devlet Dini Olarak Kabul Edilişinin 1200. Yıldönümü Dolayısı İle Birkaç Not (762-1962)", *Türk Dili Araştırma Yıllığı Belleten, C.10, s.1-10.*

WIDENGEREN, Geo, (1965), Mani and Manichaeism, (Almanca'dan Çev: Charles Kessler), London.

YILDIRIM, Nimet, (2010), "Eski İran'da Dinler ve Dinsel İnançlar-II", Doğu Araştırmaları Dergisi, S.6, s.5-26.

ZENGİN, Aslı, Ümran Yaman, (2018), "Eski Uygur Türkçesi Metinleri Üzerinden Budizm ve Maniheizm'in Savaşa Bakışı", *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, C.58, S.1, s.175-216.

ZEREN, Münevver Ebru, (2017), "Uygurlar'da Maniheizm Etkisi Altında Gelişen Din-Devlet İlişkisi" *Journal of Old Turkıc Studies, C.1, S.2, s.140-157.*

https://ansiklopedi.tubitak.gov.tr/ansiklopedi/maniheizm Erişim Tarihi: 01/09/2025.

https://www.iranicaonline.org/articles/fasting-i-among-zoroastrians-manicheans-and-bahais/ Erişim Tarihi: 10/09/2025.

https://www.iranicaonline.org/articles/mani-founder-manicheism/ Erişim Tarihi: 28/08/2025.

https://www.iranicaonline.org/articles/mani-founder-manicheism/ Erişim Tarihi: 19/08/2025.

https://www.iranicaonline.org/articles/manicheism-1-general-survey/ Erişim Tarihi: 01/09/2025.

Hammurabi Döneminde Babil-Mari İlişkileri Üzerine Siyasi Bir Değerlendirme

Esma ÖZ KİRİŞ

Kaynakça

DOSSİN, George, (1951). Archives Royales De Mari V (ARM V). A la Librairie Orientaliste Paul Geuthner, Paris.

JEAN, F. Charles, (1950). Archives Royales De Mari II (ARM II). A la Librairie Orientaliste Paul Geuthner, Paris.

JURSA, Michael, (2017). Babilliler. (Çev. Firuzan Gürbüz), Alfa, İstanbul.

KLENGEL, Horst, (2001). Kral Hammurabi ve Babil Günlüğü. (Çev. Nesrin Oral), Telos Yayınları.

KÖROĞLU, Kemalettin, (2012). Eski Mezopotamya Tarihi, Başlangıcından Perslere Kadar. İletişim Yayınları, İstanbul.

KUHRT, Amélie, (2010). Eskiçağ'da Yakındoğu (MÖ. 3000-330). C.I, (Çev. Dilek Şendil), İş Bankası Kültür Yayınları.

LACKENBACHER, Sylvie, (1988). Archives Royales De Mari XXVI/2 (ARM XXVI/2). Editions Recherche sur les Civilisations, Paris.

MİEROOP, Marc van de, (2006). Antik Yakındoğu'nun Tarihi (MÖ. 3000-323). (Çev. Sinem Gül), Dost Kitabevi Yayınları.

MİEROOP, Marc van de, (2012). Babil Kralı Hammurabi. (Çev. Bülent O. Doğan), İş Bankası Kültür Yayınları.

OATES, Joan, (2004). Babil. (Çev. Fatma Çizmeli), Arkadaş Yayınları.

PODANY, Amanda H, (2010). Brotherhood of Kings. How International Relations Shaped the Ancient Near East, Oxford University Press, New York.

RENGER, Johannes, (2003), "Trade and Market in the Ancient Near East. Theoretical and Factual Implications", Mercanti e Politica Nel Mondo Antico, (Ed. Carla Zaccagnini), Roma, s. 15-39.

SASSON, Jack M, (1984), "Thoughts of Zimri-Lim", Biblical Archaeologist, s. 110-121.

TURRİ, Luigi, (2018), "Mari Sarayı", Antik Yakındoğu, Çev. Leyla Tonguç Basmacı, (Ed. Umberto Eco), İstanbul, s. 317-321.

ZORZİ, Nicla De, (2018), "Hammurabi Döneminde Babil", Antik Yakındoğu, (Ed. Umberto Eco), Çev. Leyla Tonguç Basmacı, İstanbul, s. 140-151.

Tarih Öncesi ve Antik Dönemlerde Balıksırtı Duvar Örgü Tekniğinin Anadolu'daki Uygulamaları: Erzurum Örneği

İshak KÜÇÜKYILDIZ

Kaynakça

AKGÜN, Sadiye Esra, (2010). Troas bölgesi İlk Tunç Çağı konut tipolojisinin arkeolojik ve etnoarkeolojik açıdan değerlendirilmesi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi) Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

ASLAN, Rüstem, (2013). "Başlangıcından günümüze Troya kazıları: Keşifler, tartışmalar ve sonuçlar". In J. M. Kelder, G. Uslu, & Ö. F. Şerifoğlu (Eds.), Troya: Kent, Homeros ve Türkiye (167–171). Amsterdam: W Books.

ASLAN, Rüstem ve Fecri Polat, (2018). "Troia Örenyeri 2016 yılı kazı çalışmaları". In 39. Kazı Sonuçları Toplantısı Cilt 2, ss. 145–163, Ankara.

AKKURT, Zekeriye, (2022). Ardahan ili Demir Çağ arkeolojik alanları (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi) Iğdır: Iğdır Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

BARBIERI, A., CARLONI, C. ve DI TOMMASO, A., (2004). "Masonry orthotropic vaults in historical construction: The herring-bone pattern technology". In: P. Roca, C. Molins ve E. Oñate (Eds.), Arch Bridges IV: Advances in assessment, structural design and construction (s. 322–331). CIMNE.

BAŞGELEN, Nezih, (1987). Erzurum ve Pasinler Çevresinde Bazı Yeni Bulgular. Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.

BLEGEN, Carl, (1932). "Excavations at Troy 1932", AJA 36, 431-451.

BLEGEN, Carl, (1935). "Excavation at Troy 1935", *American Journal of Archaeology* 39: 550–587.

BLEGEN, Carl, (1995). Troy and The Trojans, New York.

CEYLAN, Alpaslan, (2001). "Erzurum Ovası'nda önemli bir merkez: Cinis Höyük". *Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Edebiyat Bilimleri Araştırma Dergisi* 26, 29-42.

CEYLAN, Alpaslan, (2004). "2002 Yılı Erzincan, Erzurum ve Kars İlleri Yüzey Araştırmaları". XXIV. Araştırma Sonuçları Toplantısı II, 263-272.

CEYLAN, Alpaslan, (2005). "2003 Yılı Erzincan, Erzurum ve Kars İlleri Yüzey Araştırmaları". 22. Araştırma Sonuçları Toplantısı II, Ankara, 189-200.

CEYLAN, Alpaslan, (2008). Doğu Anadolu Araştırmaları I. Erzurum-Erzincan-Kars-Iğdır (1998-2008). Güneş Vakfı Yayınları, Erzurum.

CEYLAN, Alpaslan, (2015). Doğu Anadolu Araştırmaları II. Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.

CEYLAN, Alpaslan ve Akın Bingöl, (2008). "2006 Yılı Erzincan-Erzurum-Kars ve Iğdır İlleri Yüzey Araştırmaları". 25. Araştırma Sonuçları Toplantısı III, Ankara, 129-149.

CEYLAN, Alpaslan, Akın Bingöl ve Mustafa Karageçi, (2018). Eskiçağ'da Kars Kaleleri. Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.

CEYLAN, Alpaslan ve Yavuz Günaşdı, (2018). Erzurum'un Eskiçağ Kaleleri. Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.

CEYLAN, Alpaslan ve İbrahim Üngör, (2018). Eski Çağ'da Erzincan Kaleleri. Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.

CEYLAN, Alpaslan ve Oktay Özgül, (2018). Eskiçağ'da Iğdır Kaleleri. Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.

CEYLAN, Alpaslan ve Nezahat Ceylan, (2018). Doğu'nun Sönmeyen Yıldızı Akçakale ve Çıldır Araştırmaları. Atatürk Üniversitesi Yayınları, Erzurum.

DELOUGAZ, Pinhas, Harold D. Hill, & Seton Lloyd, (1967). Private houses and graves in the Diyala region (Oriental Institute Publications, Vol. 88). Chicago: University of Chicago Press.

DÖRPFELD, Wilhelm, (1902). Troja und Ilion: Ergebnisse der Ausgrabungen in den Vorhistorischen und Historischen Schichten von Ilion 1870–1894. Athen.

DUMLU, Adem-Burak Bingöl (2023). "Erzurum/Aşkale Turaç Kaleleri". *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 12(1), 290-313. https://doi.org/10.33206/ mjss.1057839.

EDWARDS, Robert W. (1988). "The Vale of Kola: A Final Preliminary Report on the Marchlands of Northeast Turkey". Dumbarton Oaks Papers 42, 119-141.

ESİN, Ufuk (Yay. haz.), (1991). Heinrich Schliemann: Kazı raporları ve mektuplarından seçme parçalarla-Troya (Çev. H. G. Egeli, N. Dede ve N. B. Atlı). Sandoz Kültür Yayınları.

FİDAN, Erkan, (2011). Küllüoba İlk Tunç Çağı mimarisinin Batı Anadolu ve Ege dünyası içerisindeki yeri (Yayımlanmamış doktora tezi) İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

GÜNAŞDI, Yavuz, (2007). Erzurum-Şenkaya'da Tarihi ve Arkeolojik Araştırmalar (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi) Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

GÜNAŞDI, Yavuz, (2011). "Eskiçağda Şenkaya". Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 4(2), 473-492.

GÜNAŞDI, Yavuz, (2012). Erzurum Ovasında Önemli Bir Merkez: Değirmenler Höyük. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi*, 1(10), 51-65.

ALMAMORİ, Haider Oraibi, (2014). "The Early Dynastic Monumental Buildings At Umm Al-Aqarib". *Iraq*, 76, pp 149-187 doi:10.1017/irq.2014.10.

HÜRYILMAZ, Halime, (2002). "Yenibademli Höyük: Kuzeydoğu Ege Denizi'nden bir Erken Tunç Çağı Yerleşmesi". Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi 19(1), 27-44.

JONES, Denna, (2021). Mimarlığın tüm öyküsü (Çev. Özge Ilık & Seray Ilık). Hayalperest Yayınevi.

KAYAN, İlhan, Mehmet Doğan, Rifat İlhan, Aylin Karadaş, Doğukan Doğu Yavaşlı ve Rüstem Aslan, (2021). "Geç Tunç Çağı Troya savunma hendeği araştırmalarına jeoarkeolojik katkılar". Arkeoloji Dergisi, (26), 1–22.

KALMIŞ, Gökhan. (2019). "Erzurum'da önemli bir Tunç Çağı merkezi: Aşkale Höyük". *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, 6(4), 2028–2053.

KARAGEÇİ, Mustafa, (2014). "Arpaçay Havzasında Tunç Çağı Yerleşmeleri". Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 14, 77-95.

KARAGEÇİ, Mustafa, (2015). Arpaçay Havzası'nda Tarihi ve Arkeolojik Araştırmalar (Yayımlanmamış doktora tezi) Kars: Kafkas Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

KINAL, Füruzan, (1991). Eski Anadolu Tarihi. Ankara.

KORFMANN, Manfred, (1985). "Beşik Yassıtepe ve Beşik-Sivritepe 1984 Ön Raporu". 7. Kazı Sonuçları Toplantısı, Ankara, 229-239.

KORFMANN, Manfred, (1995). "Troia – Ausgrabungen 1994". Studia Troica 5, 1-38.

KORFMANN, Manfred, (1987). "Beşiktepe". Arkeoloji ve Sanat Dergisi 36, 2-8.

KORFMANN, Manfred ve Bernd Kromer, (1993). "Demircihüyük, Beşiktepe, Troia – eine Zwischenbilanz zur Chronologie dreier Orte in Westanatolien". Studia Troica 3, 135-171.

KOZBE, Gülriz, Alpaslan Ceylan vd. (2008). Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri-6: Demir Çağları 1-2. İstanbul: Türkiye Arkeolojisi ve Tahribattan Kurtarma Vakfı.

KÖROĞLU, Kemalettin, (1999). "1997 Yılı Artvin-Ardahan İlleri Yüzey Araştırması". XVI. Araştırma Sonuçları Toplantısı I, Ankara, 143-160.

LAMB, (1936). Excavations at Thermi in Lesbos. Athen.

LAMB Winifred, and Robert William Hutchinson, (1930). "Excavations at Thermi in Lesbos". *The Annual of the British School at Athens*, 30, pp 1-52 doi:10.1017/S0068245400011473.

MEMİŞ, Ekrem, (2005). *Troya ve Troyalılar*, Konya: Çizgi Kitabevi.

Mellaart, James, (1959). "Notes on the Architectural Remains of Troy I and II". *Anatolian Studies*, 9, pp 131-162 doi:10.2307/3642336.

MILANI, Gabriele ve Antonella Cecchi, (2013). "Compatible model for herringbone bond masonry: Linear elastic homogenization, failure surfaces and structural implementation". *International Journal of Solids and Structures* 50(20–21), 3274–3296. https://doi.org/10.1016/j.ijsolstr.2013.05.032.

NAUMANN, Rudolf, (2024). *Eski Anadolu Mimarlığı* (Çev. Bekir Madra). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

ÖZDOĞAN, Mehmet, (2019). *Hammaddeden Ustalara: Tarih Öncesi Arkeolojisinde Malzeme*. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

ÖZGÜL, Oktay, (2011). *Eskiçağda Yukarı Aras Vadisi* (Yayımlanmamış doktora tezi) Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

PAVÚK, Peter, (2016). "Dating of the Pinnacle in Square E4/5, Dörpfeld: Stratigraphy and Formation Processes at Troy". In: Ernst Pernicka, Sabine W. E. Blum ve Sıla Ünlüsoy (Eds.), *Early Bronze Age Troy: Chronology, Cultural Development and Interregional Contacts* (s. 49–60). Bonn: Dr. Rudolf Habelt GmbH.

PARİS, Vittorio (2021). On the equilibrium of self-balanced shells under construction: Cross-herringbone technology, Italy: Doctoral dissertation, University of Bergamo, Bergamo.

PERNİCKA, Ernst. Peter Jablonka ve Rüstem Aslan, (2008). "2006 yılı Troia kazı sonuçları". 29. *Kazı Sonuçları Toplantısı* (Cilt 2, ss. 311–328). Ankara.

POBLOME, Jeroen, Ebru Torun, Murat Fırat, Peter Talloen, Bas Beaujean & Mücella Albayrak. (2023). "Sagalassos Antik Kenti'nde 2021 yılı kazı, malzeme çalışmaları ve restorasyon". In 42. Kazı Sonuçları Toplantısı, Cilt 3, ss. 303–318). Ankara.

RENFREW, Colin ve Paul Bahn, (2020). *Arkeoloji: Kuramlar, Yöntemler ve Uygulama* (Çev. Gürkan Ergin). İstanbul: Homer Kitabevi Yayınları.

ROTH, Leland M. (2006). *Mimarlığın Öyküsü*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

ROBERTİ, Giulio Mirabella.- Giuseppe Ruscica, Vittorio Paris, (2021). From the herringbone dome by Sangallo to the Serlio floor of Emy (and beyond). Curved and Layered Structures, 8(1), 259–270.

SARI, Deniz, (2011). *İlk Tunç Çağı ve Orta Tunç Çağı'nda Batı Anadolu'nun kültürel ve siyasal gelişimi (Evolution culturelle et politique de l'Anatolie de l'Ouest au Bronze ancien et au Bronze moyen)* (Yayımlanmamış Doktora tezi), İstanbul: İstanbul Üniversitesi & Université de Strasbourg, Ortak Doktora Programı.

SAYIN, Esra, (2015). *Kibyra Antik Kentinden Opus Spicatum Döşemeler* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi), Bursa: Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

SAYIN, Esra, (2021). "Antik Çağ'ın Opus Spicatum Zemin Döşemeleri". *Kültür Araştırmaları Dergisi* 8, 122–134. https://doi.org/10.46250/Kulturder.867118.

SAZCI, Göksel, (2008). "Troas Bölgesi Prehistoryası". *Çanakkale Savaşları Tarihi I*, İstanbul, 282–335.

SCHLIEMANN, Heinrich, (1881). *Ilios, Stadt und Land der Trojaner: Forschungen und Entdeckungen in der Troas und besonders auf der Baustelle von Troja*. Leipzig.

SEVİN, Veli, (2003). *Anadolu Arkeolojisi*. İstanbul.

SPERLING, Jerome W., (1976). "Kumtepe in the Troad". *Hesperia* 45, 305–364. American School of Classical Studies at Athens.

TEKÇAM, Tamay, (2007). *Arkeoloji Sözlüğü*. İstanbul: Alfa Yayınları.

ÜNGÖR, İbrahim, Akın Bingöl, Yasin Topaloğlu, Yavuz Günaşdı, Nezahat Ceylan, Oktay Özgül ve Alpaslan Ceylan, (2014). "2012 Yılı Erzincan-Erzurum İlleri Yüzey Araştırmaları". 31. Araştırma Sonuçları Toplantısı I, 61–78.

YASA, Azize Aktaş, (2016). "Anadolu Selçuklu ve Beylikler Dönemi Konya Yapılarında Malzeme Kullanımı ve Yapım Teknikleri". Vakıflar Dergisi (45). https://doi.org/10.16971/vd.72957.

YİĞİT, Turgut, (2003). "İlk Tunç Çağı'nın Son Evresinde Anadolu'nun Siyasal Görünümü". *Tarih Araştırmaları Dergisi* 22(33), 167–182. https://doi.org/10.1501/Tarar_0000000144.

"Troya Ören Yeri" (Resmî Kültür ve Turizm Bakanlığı Sayfası). https://canakkale.ktb.gov.tr/TR-70511/troya-oren-yeri.html (Erişim Tarihi: 15.09.2025).

Türk Dil Kurumu Sözlükleri. https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 12.09.2025)

URL 1. https://www.ostia-antica.org/dict/topics/masonry/glossary.htm?utm_source (Erişim Tarihi: 13.09.2025)

URL 2. Merriam-Webster. (N.D.). Herringbone Bond. In Merriam-Webster.Com Dictionary. Retrieved September 13, 2025, From Https://Www.Merriam-Webster.Com /Dictionary/ Herringbone %20 bond

URL 3. https://www.treccani.it/vocabolario/spinapesce/?utm_source=chatgpt.com (Erişim Tarihi: 13.09.2025)

URL 4. https://tureng.com/tr/turkce-ingilizce/plano-convex (Erişim Tarihi: 14.09.2025).

Antik Hellen Kültüründe Şifa-Koruma Amaçlı Muskalar ve Metinsel Analizleri

Nuriye KÜLAHLI

Kaynakça

Antik Kaynaklar

AISKHYLOS, (1968). *Persler* (G. D. Kalyoncu, Çev.). Yunan Klasikleri: 80. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

APOLLODORUS, (1997). *The library of Greek mythology* (R. Hard, Trans.). Oxford University Press.

ARISTOTELES. (2009). *Nicomachean ethics* (W. D. Ross, Trans.; J. L. Ackrill & J. O. Urmson, Eds.). Oxford University Press.

DIODORUS SICULUS, (1933–1967). *Library of history* (C. H. Oldfather, Trans., Vols. 1–12). Loeb Classical Library. Harvard University Press.

DIOSCORIDES, (2003). *De materia medica* (L. M. R. Thomson, Çev.). Dumbarton Oaks Research Library and Collection.

EURIPIDES, (1938). *Helen* (E. P. Coleridge, Trans.). In W. J. Oates & E. O'Neill Jr. (Eds.), *The complete Greek drama* (Vol. 2). Random House.

EURIPIDES, (2002). *Bacchae* (E. P. Coleridge, Trans.). In The complete Greek drama. Random House.

GALENOS, (2000). *On the therapeutic method* [Tedavi yöntemi] (I. Johnston, Trans.). Loeb Classical Library.

HERODOTUS, (1998). *Histories* (A. de Sélincourt, Trans.). Penguin Classics.

HESIODOS, (2007). *Theogony and works and days* (M. L. West, Trans.). Oxford University Press.

HIPPOCRATES, (1923). *Aphorisms*. In Loeb classical library (Vol. 150). Harvard University Press.

HIPPOCRATES, (1992). *Diseases of women I and II* (Περὶ Γυναικείων Νόσων Α') (A. Hanson, Trans.). Loeb Classical Library, Vol. 472. Harvard University Press.

HIPPOCRATES, (1998). *Airs, waters, places* (De aere, aquis et locis) (F. Adams, Trans.). In W. H. S. Jones (Ed.), Loeb classical library (Vol. 147). Harvard University Press.

HIPPOCRATES, (2005). *De natura hominis*. In Loeb classical library. Harvard University Press.

HIPPOCRATIC CORPUS, (1994). *Hippocratic writings* (G. E. R. Lloyd, Trans.). Penguin Classics.

HOMEROS, (1990). *The Iliad* (R. Lattimore, Trans.). University of Chicago Press.

HOMEROS, (2020). *Odysseia* (Çev. Azra Erhat & A. Kadir). Hasan Âli Yücel Klasikleri Dizisi. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

PAUSANIAS, (1918). *Description of Greece* (W. H. S. Jones & H. A. Ormerod, Trans., Vols. 1–4). Harvard University Press; William Heinemann Ltd.

PINDAROS, (1997). *Pythian odes* (D. A. Campbell, Trans.). Harvard University Press.

PLATON, (1997). *Phaedrus* (A. Nehamas & P. Woodruff, Trans.). Hackett Publishing.

PLATON, (2008). *Timaeus* (D. J. Zeyl, Trans.). Hackett Publishing.

PLINY THE ELDER, (1962). *Natural history* (H. Rackham, Trans.). Harvard University Press. (Loeb Classical Library).

SOPHOKLES, (2021). *Kral Oidipus* (Oidipous Tyrannos) (B. Tuncel, Çev.). Hasan Âli Yücel Klasikleri Dizisi. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Modern Kaynaklar

ALAKUŞ, Abdullah, (2021). "Eski Yunan'da Din ve Şifa İlişkisi Üzerine Bir Araştırma". *Erciyes Akademi*, Özel Sayı, s. 561-576.

ANDREWS, Carol, (1994). *Amulets of Ancient Egypt*. British Museum Press.

ATHANASSAKIS, Apostolos, N.- B. M. Wolkow, (2013). *The Orphic Hymns: Text, Translation and Notes*. Baltimore: Johns Hopkins University Press, Hymn 29.

ATMACA, Veli, (2009). *Tarih Boyunca İnanç ve Tıp(Tarih*). Gündüz Eğitim ve Yayıncılık, Ankara.

AUDOLLENT, Auguste, (1904). *Defixionum Tabellae*, Luteciae Parisiorum, in Aedibus A. Fontemoing.

AYDEMIR, Leyla, (2019). "Eski Yunan ve Roma dünyasında şifacı tanrıçalar ve şifacı kadınlar arasındaki ilişki". *Anadolu Araştırmaları*, (22), s. 55-74.

BAYAT, Ali Haydar, (2010). *Tıp tarihi*. Merkezefendi Geleneksel Tıp Derneği.

BERNABÉ, Alberto, (2007). *Poetae Epici Graeci: Orphicorum et Orphicis similium testimonia et fragmenta*. Berlin: De Gruyter.

BETZ, Hans Dieter, (Ed.). (1986). *The Greek Magical Papyri in Translation Including the Demotic Spells* (Vol. 1). University of Chicago Press.

BRASHEAR, William, (1995). *The Greek Magical Papyri: An Introduction and Survey*. In H. D. Betz (Ed.), *The Greek Magical Papyri in Translation*.

BREMMER, Jan N. (2016). "Greek Religion and Culture, the Bible and the Ancient Near East". *Brill*, s. 110-112.

BRIGGS, Katharine M. (1953). "Some 17th-Century Books of Magic". *Folk-Lore* 64(4), s. 445-462.

BULFINCH, Thomas, (2018). *Klasik Yunan ve Roma mitolojisi*. (Çev. Ö. U. Hoşafçı). İnkılap.

BYNUM, William, (2014). *Tıp tarihi*. (Çev. N. Gökçeoğlu). Dost Kitabevi.

CHEVALIER, Jean- Alain Gheerbrant, (2009). *Dictionnaire des symboles: mythes, rêves, coutumes*. Tahran: Ceyhun Yayınevi.

DEMİRCİ, Kürşat, (2006). "Muska". *İslam Ansiklopedisi*, C.31. Ankara: İsam Yayınları, s. 265 267.

DETIENNE, Marcel- Jean-Pierre Vernant, (1991). *Cunning Intelligence in Greek Culture and Society*. University of Chicago Press.

DILLON, Matthew- Lynda Garland, (2010). *Ancient Greece: Social and Historical Documents from Archaic Times to the Death of Alexander.* 3rd ed. Hoboken: Taylor & Francis. https://ebookcentral.proquest.com/lib/bristol/detail.action?docID=547331.

DUFFIN, Christopher, (2013). *Geology as Medicine and Medics as Geologists.* Geological Society London Special Publications 375(1).

EDELSTEIN, Emma J.- Ludwig Edelstein, (1998). *Asclepius: A Collection and Interpretation of the Testimonies.* Baltimore: Johns Hopkins University Press.

ERHAT, Azra, (2002), *Mitoloji Sözlüğü*. İstanbul, Remzi Kitabevi.

ERSOY, Necmettin, (2007). *Semboller ve Yorumları*. Dönence Basım ve Yayın Hizmetleri, İstanbul.

FARAONE, Christopher A. (1991a). *Ancient Greek Love Magic*. Harvard University Press.

FARAONE, Christopher A. (1991b). "The Magical Uses of Ancient Greek Binding Spells". In Faraone, C. A.- Obbink, D. (Eds.), *Magika Hiera: Ancient Greek Magic and Religion* (s. 3–5, 44–46). Oxford University Press.

FARAONE, Christopher A. (1991c). "Binding and Burying the Forces of Evil: The Defensive Use of 'Voodoo Dolls' in Ancient Greece". *Classical Antiquity*, 10(2), s. 165–220.

FARAONE, Christopher A. (1992). *Talismans and Trojan Horses: Guardian Statues in Ancient Greek Myth and Ritual.* Oxford University Press.

FARAONE, Christopher A.- Dirk Obbink, (Eds.). (1991). *Magika Hiera: Ancient Greek Magic and Religion*. Oxford University Press.

FERNGREN, Gary B. (2014). *Medicine and religion, a historical introduction*. John Hopkins University Press.

FRANKFURTER, David, (1995). "The Magic of Writing and the Writing of Magic: The Power of the Word in Egyptian and Greek Traditions". *Helios*, 21(2), s. 275–295.

GAGER, John G. (1992). *Curse Tablets and Binding Spells from the Ancient World*. Oxford: Oxford University Press.

GORDON, Richard, (1999). "Imagining Greek and Roman Magic". In B. Ankarloo & S. Clark (Eds.), *Witchcraft and Magic in Europe: Ancient Greece and Rome* (s. 277–330). University of Pennsylvania Press.

GRAF, Fritz, (1997). *Magic in the Ancient World*. Harvard University Press.

GRIMAL, Pierre, (1986). *The Dictionary of Classical Mythology*. Blackwell.

HAAS, Volkert, (2008). *Die hethitische Literatur*: *Texte, Stilistik, Motive*. De Gruyter.

HARD, Robin, (2003). *The Routledge Handbook of Greek Mythology: Based on H.J. Rose's 'Handbook of Greek Mythology'*. Routledge.

HORNUNG, Erik, (1999). *The Secret Lore of Egypt: Its Impact on the West*. Cornell University Press.

JOHNSTON, Sarah Iles, (1990). *Hekate Soteira: A Study of Hekate's Roles in the Chaldean Oracles and Related Literature*. Scholars Press.

JOHNSTON, Sarah Iles, (2008). *Ancient Greek Divination*. Wiley-Blackwell.

KERÉNYI, Karl, (1976). *Orpheus: The Song of the World*. Princeton University Press.

KING, Helen, (1998). *Hippocrates' Woman: Reading the Female Body in Ancient Greece*. London: Routledge.

KING, Helen, (2001). *Greek and Roman Medicine*. Bristol Classical Press.

KOTANSKY, Roy, (1994). "Greek Magical Amulets". In C. A. Faraone- D. Obbink (Eds.), *Magika Hiera: Ancient Greek Magic and Religion* (s. 107–137). Oxford University Press.

KNOX, Bernard M. W. (1964). *The Heroic Temper: Studies in Sophoclean Tragedy* (Sather Classical Lectures, cilt 35). University of California Press.

KÜLAHLI, Nuriye- Hüseyin Üreten, (2025). "Hellen Mitolojisi ve Ritüellerinde Domuz". *Cihannüma Tarih ve Coğrafya Araştırmaları Dergisi* 11(1)1, s. 45-85.

LARSON, Jennifer, (2001). *Greek Nymphs: Myth, Cult, Lore*. Oxford University Press.

LIDDELL, Henry George- Robert Scott, (1882). *An intermediate Greek–English lexicon*. American Book Company.

LONGRIGG, James, (1993). *Greek Rational Medicine: Philosophy and Medicine from Alcmaeon to the Alexandrians*. Routledge.

MAAS, Paul, (1942). "The Philinna Papyrus". *The Journal of Hellenic Studies,* Vol. 62, s. 33-38.

MEAGHER, Robert E. (1995). *The Meaning of Helen: In Search of an Ancient Icon*. Bolchazy-Carducci Publishers.

MIKALSON, Jon D. (1991). *Honor Thy Gods: Popular Religion in Greek Tragedy*. University of North Carolina Press.

NAVEH, Joseph- Shaul Shaked, (1998). *Amulets and Magic Bowls: Aramaic Incantations of Late Antiquity*. Jerusalem: Magnes Press / Leiden: Brill.

NUSSBAUM, Martha C. (1994). *The Therapy of Desire: Theory and Practice in Hellenistic Ethics*. Princeton University Press.

OGDEN, Daniel, (2001). *Greek and Roman Necromancy*. Princeton University Press.

OGDEN, Daniel, (2009). *Magic, Witchcraft and Ghosts in the Greek and Roman Worlds: A Sourcebook*. Oxford University Press.

ÖRNEK, Sedat Veyis, (1996). *Sivas ve çevresinde hayatın çeşitli safhalarıyla ilgili batıl inançların ve büyüsel işlemlerin etnolojik tetkiki (Sivas)* (Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları, No. 174). Ankara.

PARKER, Robert, (1983). *Miasma: Pollution and Purification in Early Greek Religion*. Clarendon Press.

PINCH, Geraldine, (1994). *Magic in Ancient Egypt*. British Museum Press.

PRIORESCHI, Plinio, (1996). *A history of medicine: Primitive and ancient medicine* (Second Edition). Horatius Press.

RHODES, Peter John, (2019). *Antik Yunan'ın kısa tarihi*. (Çev. C. Atay). İletişim Yayınları.

RUSSELL, Bertrand, (1997). *Din ile Bilim*. (Çev. A. Göktürk), İstanbul, Bilgi Yayınevi.

SARI, Veysel- Hasan Ali Şahin, (2014). "Halk inanışında büyü ve tedavi usulü olarak muskanın tarihi seyri üzerine inceleme", *Yazıt Kültür Bilimleri Dergisi*, 4(1), s. 64-72.

SCARBOROUGH, John, (1978). "The Pharmacology of Sacred Plants, Herbs, and Roots". In E. R. Dodds (Ed.), *The Greeks and the Irrational* (s. 138–154). Berkeley: University of California Press.

SCURLOCK, Jo Ann- Burton R. Andersen, (2005). *Diagnoses in Assyrian and Babylonian Medicine*. University of Illinois Press.

SERDAROĞLU, Ümit, (2002). *Eskiçağ"da Tıp.* Ege Yayınları, İstanbul.

SIGERIST, Henry Ernest, (1987). *A history of medicine: Early Greek, Hindu, and Persian medicine* (Volume II). Oxford University Press.

SINA, Ayşen, (2015). Eskiçağda Atina'da Şenlikler. *Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Yıl: 2, Sayı: 1, ss. 42–59.

SÜLÜN, Osman- Hüseyin Üreten, (2020). "Antik Hellen ve Roma Toplumlarında Büyü ve Kehanet". *Tarih ve Gelecek Dergisi*, 6/3, s. 791-817.

TARNAS, Richard, (2013). *Batı düşüncesi tarihi-Antik Yunan'dan modern döneme* (Cilt I). Külliyat Yayınları.

UYGUN, Azize, (2011). "Antik Dönem Büyüsel Tedaviler ve Günümüz Örnekleri". *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 2, Sayı: 27, s. 65-86.

VERNANT, Jean-Pierre, (1991). *Mortals and Immortals: Collected Essays* (Ed. Froma Zeitlin). Princeton University Press.

VERSNEL, Henk S. (1991). *Magic and Ritual in the Ancient World*. Brill.

WICKKISER, Bronwen L. (2008). *Asklepios, Medicine, and the Politics of Healing in Fifth-Century Greece: Between Craft and Cult*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.

Yeni Asur Dönemi'nde Ahşap İşlemeciliği

Ebru MANDACI

Kaynaklar

ALBENDA, Pauline, (2005). Ornamental Wall Painting in the Art of the Assyrian Empire, Brill, Leiden.

BARNETT, Richard David, (1970). Assyrian Palace Reliefs in the British Museum, The Trustees in the British Museum, London.

BERTMAN, Stephen, (2003). Handbook to Life in Ancient Mesopotamia, Facts On File, Inc, New York.

BUDGE, Ernest A. W. and Leonard W. King, (1902). The Annals of the Kings of Assyria: The Cuneiform Texts with from the Original Documents in British Museum, Vol. I, Oxford Universty Press, Oxford.

CURTIS, John, (1993). "Assyrian Furniture: The Archaeological Evidence", The Furniture of Western Asia Ancient and Traditional, (Ed. Georgina Herrmann), Universty College London, London, s. 167-180.

CURTIS, John, (2013). An Examination at Late Assyrian Metalwork with Special Reference to Nimrud, Oxbow Books, Oxford.

GÖKÇEK, L. Gürkan, (2015). Asurlular, Bilgin Kültür Sanat Yayınları, Ankara.

GRAEVE, Marie Christine de, (1981). The Ships of the Ancient Near East (c. 2000-500 B.C.), Departement Oriëntalistiek, Leuven.

GRAYSON, Albert Kirk, (1976). Assyrian Royal Inscriptions, Vol. 2-ARI-II, Otto Harrassowitz, Wiesbaden.

GRAYSON, Albert Kirk, (1991). Assyrian Rulers of the Early First Millennium BC I (1114-859 BC)-RIMA II, University of Toronto Press, Toronto, Buffalo, London.

GRAYSON, Albert Kirk and Jamie Novotny, (2012). The Royal Inscriptions of Sennacherib, King of Assyria (704–681 BC), Part 1, Eisenbrauns, Winona Lake, Indiana.

GÜNDÜZ, Serhan, (2002). "M.Ö. 1. Binyılın İlk Yarısında Önasya Krallıklarında Araba Tekerleklerinin Özellikleri ve Yapım Teknikleri", Belleten 65/247, s. 789-817.

HERODOTOS, (2002). Herodot Tarihi. (Çev. Müntekim Ökmen), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

HUSSEIN, M. Mahmoud, (2016). Nimrud the Queens' Tombs, The Oriental Institute, Chicago.

KUBBA, Sam A. A., (2006). Mesopotamian Furniture, John and Erica Hedges, Oxford.

LANFRANCHI, Giovanni B. and Simo Parpola, (1990). The Correspondence of Sargon II, Part II (SAA V), Helsinki University Press, Helsinki.

LAYARD, A. Henry, (1849). Nineveh and its Remains, Vol. II, John Murray-Albemarle Street, London.

LEICHTY, Erle, (2011). The Royal İnscriptions of Esarhaddon, King of Assyria (680-669 BC)/RINAP-IV, Eisenbrauns, Winona Lake, Indiana.

LEVENT, Esra Kaçmaz ve Hanifi Biber, (2020). "Yeni Assur Ordusunda Savaş Arabaları", Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 50, s. 163-190.

LUCKENBILL, D. David, (1968). Ancient Records of Assyria and Babylonia I-ARAB I, Historical Records of Assyria from Earliest Times to Sargon, The University of Chicaqo Press, Chicago.

LUCKENBILL, D. David, (1975). Ancient Records of Assyria and Babylonia II-ARAB II, Historical Records of Assyria from Sargon to the End, The University of Chicaqo Press, Chicago.

MALLOWAN, Max and Georgina Herrmann, (1974). Furniture from SW. 7 Fort Shalmaneser, The British School of Archacology in Iraq, London.

MANDACI, Ebru, (2019). Eski Mezopotamya'da Ekonomik Hayat, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.

OATES, Joan and David Oates, (2001). Nimrud, The British School of Archaeology in Iraq, London.

PARPOLA, Simo (1987). The Correspondence of Sargon II, Part I: Letters from Assyria and the West (SAA 1), Helsinki University Press, Helsinki.

SAGGS, Henry W. F., (1956). "The Nimrud Letters, 1952: Part III", Iraq 18/1, s. 40-56.

SEVİN, Veli, (2014). Assur Resim Sanatı. Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.

ŞAHİN, Hasan Ali ve Şerife Koçyiğit, (2021). "Eski Ön Asya Hukukunda Ağaçlara Verilen Önem", OANNES-Uluslararası Eskiçağ Tarihi Araştırmalar Dergisi 3/2, s. 439-456.

Troya Savaşlarının
Dünya Tarihindeki Yeri ve Önemi

Ekrem MEMİŞ

Kaynakça

AYDA, Adile (1992). Etrüskler (Tursakalar) Türk idiler, Ayyıldız Matbaası, Ankara.

BARNETT, R. D (1975). "The Sea Peoples", Cambridge Ancient History II/2, Chapter XXVIII, Cambridge, s. 359-371.

BECKMAN, Gary (1999). Hittite Diplomatic Texts, Second Edition, Scholars Press, Atlanta.

BLEGEN, Carl W (1963). Troy and the Trojans (Ancient peoples and places), Thames and Hudson, London.

BRIDGMAN, Tim (1998). "Who were the Cimmerians? ", Hermathena, No. 164 (Summer 1998), s. 31-64.

DURMUŞ, İlhami (1993). İskitler (Sakalar), Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara.

ERTEM, Hayri (1973). Boğazköy Metinlerinde Geçen Coğrafya Adları Dizini, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayını, Ankara.

GARSTANG J.- O. R. Gurney (1959). The Geography of the Hittite Empire, Penguin Books, London.

HERODTOS (2002). Herodot Tarihi, Çeviren: Müntekim Ökmen, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

HOMEROS (1975). İlyada, Çeviren: Azra Erhat-A. Kadir, Sander Yayınları, İstanbul.

HUXLEY, G. L (1960). Achaeans and Hittites, Oxford.

KARAUĞUZ, Güngör (2002). Boğazköy ve Ugarit Çivi Yazılı Belgelerine Göre Hitit Devletinin Siyasi Antlaşma Metinleri, Çizgi Yayınevi, Konya.

KINAL, Füruzan (1953). Arzava Memleketlerinin Mevkii ve Tarihi, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayını, Ankara.

KINAL, Füruzan (1987). Eski Anadolu Tarihi, Türk Tarih Kurumu Yayını, 2. Baskı, Ankara.

MANSEL, Arif Müfid (1971). Ege ve Yunan Tarihi, Türk Tarih Kurumu Yayını, Ankara.

MEMİŞ, Ekrem (1994). "Hitit Devletlerinin Batı Anadolu Politikası", Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı 3, s. 367-375.

MEMİŞ, Ekrem (1995). "Aka Medeniyetinin Doğuşu, Gelişmesi ve Çöküşü", Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih İncelemeleri Dergisi, X, İzmir, s. 41-55.

MEMİŞ, Ekrem (2009 a). Eskiçağ Tarihinde Doğu-Batı Mücadelesi, Çizgi Yayınevi, 4. Baskı, Konya.

MEMİŞ, Ekrem (2009 b). Eskiçağda Türkler, Çizgi Yayınevi, 3. Baskı, Konya.

MEMİŞ, Ekrem (2012 a). Troya ve Troyalılar (Troyalılar Türk müdür?), Altınpost Yayınları, 2. Baskı, Ankara.

MEMİŞ, Ekrem (2012 b). İskitlerin Tarihi, Altınpost Yayınları, 3. Baskı, Ankara.

MEMİŞ, Ekrem- Cemil Bülbül (2012). Amurrular (Araplar'ın En Eski Ataları), Fırat Üniversitesi Orta Doğu Araştırmaları Merkezi Yayını, Elâzığ.

MEMİŞ, Ekrem (2018). "MÖ 2. Binyıl Anadolu'sunda Ziraî ve Ticarî Faaliyetler", Anadolu'nun Eski Çağlarında İktisadî ve Ziraî Hayat, Editörler: L. Gürkan Gökçek, Ercüment Yıldırım, Okay Pekşen, Değişim Yayınları, İstanbul, s. 263-280.

MEMİŞ, Ekrem (2019 a). "Ticari İlişkiler Bağlamında Troya Savaşlarına Yeni Bir Bakış", Çağlar Boyunca Üretim ve Ticaret (Prehistorya'dan Bizans Dönemine), Bilgin Kültür Sanat Yayınları, Ankara, s.213-227.

MEMİŞ, Ekrem (2019 b). Eskiçağ Medeniyetleri Tarihi, Ekin Yayınevi, 5. Baskı, Bursa.

MEMİŞ, Ekrem-Cemil Bülbül (2019). Eskiçağda Göçler, Ekin Yayınevi, 2. Baskı, Bursa.

MEMİŞ, Ekrem (2021). "Eskiçağda Doğu-Batı Mücadelesine Kısa Bir Bakış", Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi, 8/1, s. 359-390.

MEMİŞ, Ekrem (2022 a). Eskiçağ Türkiye Tarihi, Ekin Yayınevi, 16. Baskı, Bursa.

MEMİŞ, Ekrem (2022 b). "Etrüskler'in Kökeni, Kimliği ve Roma Medeniyetine Katkıları", Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı 29, s.343-363.

MEMİŞ, Ekrem (2023 a). Eskiçağda Mezopotamya, Ekin Yayınevi, 6. Baskı, Bursa.

MEMİŞ, Ekrem (2023 b). "Kadeş Meydan Muharebesi ve Sonrasında Meydana Gelen Gelişmeler Üzerine Kısa Bir Değerlendirme", Prof. Dr. Sebahattin Bayram Armağanı Eskiçağ Tarihi Yazıları, Editörler: Yusuf Kılıç, Remzi Kuzuoğlu, Suzan Akkuş Mutlu, Ömer Kâhya, Çizgi Yayınevi, Konya, s.381-412.

MEMİŞ, Ekrem (2023 c). "The Place and Importance of the Sea Peoples Migration in Ancient History", Near East Historical Review, 13/2, April 2023, s. 167-179.

MEMİŞ, Ekrem (2024). Eskiçağ Kaynaklarında Türkler ve Bazı Önemli Sorunlar, Ekin Yayınevi, Bursa.

MORRIS, Joseph (2006). The Origins of the Sea Peoples, Florida State University Classics, Florida, s.1-54.

PAGE, Denys (1959). History and the Homeric Iliad, Los Angeles.

PEKŞEN, Okay (2020). "Eski Mezopotamya'da Gutiler ve III. Ur Hanedanlığı Dönemleri", Eski Mezopotamya'nın Siyasi Tarihi, Değişim Yayınları, İstanbul, s.51-73.

STUBBINGS, F. H (1975). "The Expansion of Mycenaean Civilization", Cambridge Ancient History II, Chapter XXII a, Cambridge, s. 165-187.

TARHAN, M. Taner (1984). "Eski Anadolu Tarihinde Kimmerler", Araştırma Sonuçları Toplantısı I, Başbakanlık Basımevi, Ankara, s. 109-120.

TARHAN, M. Taner (1979). "Eskiçağda Kimmerler Problemi", VIII. Türk Tarih Kongresi, Ankara, Cilt I, s. 335-369.

TÜRKKAN, Reha Oğuz (2012). İlk Tarihin Sırlarında Türk İzleri, Nokta Kitap, İstanbul.

Bir Phryg İnanç Merkezi: Pepouza

Gülseren MUTLU

Kaynakça

AKURGAL, E. (1998), *Anadolu Uygarlıkları*, Net Yayınları, İstanbul.

BATE, H. N. (1924), *History of Church to A.D. 325*, Rivingtons, London.

BATUK, Cengiz, (2003), "Millenarianist Bir Hareket Olarak Montanizm", *Milel ve Nihal İnanç, kültür ve Mitoloji Araştırmaları Dergisi*, 1/1, ss. 41-71.

BIGG, Charles, (1909), The Origins of Christianity, Ed. T. B. Strong, Clarendon Press, Oxford.

CALDER, W. M. (1931), "The New Jerusalem of the Montanists", *Byzantion*, Vol. 6/1, pp. 421-425.

CATULLUS, C. Valerius, *Carmina*, Ed. Leonard C. Smithers, Londra.

https://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus:text:1999.02.0006:poem=63&highlight=attis, 05.09.2025.

CHADWICK, Henry, (2001), *The Church in Ancient Society From Galilee to Gregory the Great*, Clarendon Press Oxford.

DE SOYRES, John, (1878), *Montanism and The Primitive Church: aStudy in the Ecclesiastical History of the Second Century*, Deighton, Bell, and Company, Cambridge.

DİNÇ, Münteha, Emre Taştemür, (2018), "2017 Yılı Uşak İli ve İlçeleri Arkeolojik Yüzey Araştırması: Eski Yunan-Roma (Arkaik, Klasik, Hellenistik ve Roma Dönemi) Yerleşimleri Sonuç Raporu", *T C Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü 36. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, 3. Cilt, 07-11 Mayıs 2018, Çanakkale, s. 151-174.

EUSEBIUS, *Historia Ecclesiastica*, Vol 1-2, Kirsopp Lake, JEL Oulton. HJ Lawlor. William Heinemann: GP Putnam's Press; Harvard Üniversitesi Yayınları, London & New York Cambridge, Mass. 1926-1932. https://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A2008.01.0640%3Abook%3D5%3Achapter%3D16%3Asection%3D7, Erişim Tarihi: 10.08.2025.

FERGUSON, Everett, (1999), "Women in the Early Church", *Early Christians Speak*, ACU Press.

FİDAN, Maksude Kurt, (2013), "Ana Tanrıçalardan Bakire Meryeme'e: Kadının Mitolojik Öyküsü", *II. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi, Bildiriler Kitabı-IV*, İstanbul, s. 927-944.

GERO, Stephen, (1977), "Montanus and Montanism According to A Medieval Syriac Source", *The Journal of Theolojical Studies*, New Series, 28/2, pp. 520-524.

HERODOTOS, (1991), *Herodot Tarihi*, Remzi Kitabevi, İstanbul.

HOMEROS, (2018), *İlyada*, Çev. Azra Erhat-A. Kadir, Türkiye İş bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

İPLİKÇİOĞLU, Bülent, (2021), *Eskibatı Tarihi I Giriş, Kaynaklar, Bibliyografya*, TTK Yayınları, Ankara.

KAÇAR, Turhan, (2002), "Montanizm: Erken Kilise'de Çatışan Gelenekler", Tarih İncelemeleri Dergisi, 17/1, s. 39-59.

LAMPE, Peter, (2002), "The First Campaign of the Pepouza ve Tymion Archaeological Surface Survey 2001", *T C Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü 20. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, 2. Cilt, 27-31 Mayıs 2002, Ankara, s. 1-9.

LAMPE, Peter, (2003), "Pepouza 2002: Vermessungsnetz, Neue Archaologische Zeichnungen, Oberflachenfunde", *T C Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü 21. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, 1. Cilt, 26-31 Mayıs 2003, Ankara, s. 109-118.

LAMPE, Peter, (2004), "Pepouza ve Tymion (Phrygia, Uşak Eyaleti) Arkeolojik Yüzey Araştırmaları 2003 Yılı Kampanyası", *T C Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü 22. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, 2. Cilt, 24-28 Mayıs 2004, Konya, s. 151-158.

LAMPE, Peter, (2005), "Die 2004-Kampagne Der Archaologischen Oberflachenuntersuchungen in Pepouza und Tymion", *T C Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü 23. Araştırma Sonuçları Toplantısı,* 1. Cilt, 30 Mayıs-3 Haziran, Antalya, s. 385-388.

LAMPE, Peter, (2008), "The Byzantine Graffito Near Cılandıras (7th -8th Centuries)", *Pepouza and Tymion The Discovery and Archaeological Exploration of a Lost Ancient City and an Imperial Estate,* Germany-Berlin, 2008, pp. 119-132.

LAMPE, Peter, (2008a), "Methods of the Archaelogical Surface Survey", *Pepouza and Tymion The Discovery and Archaeological Exploration of a Lost Ancient City and an Imperial Estate,* Germany-Berlin, 2008, pp. 133-156.

LAMPE, Peter, (2008b), "Archaeological Surface Survey in 2001", *Pepouza and Tymion The Discovery and Archaeological Exploration of a Lost Ancient City and an Imperial Estate,* Germany-Berlin, 2008, pp. 157-174.

LAMPE, Peter, (2008c), "Archaeological Surface Survey in 2002", *Pepouza and Tymion The Discovery and Archaeological Exploration of a Lost Ancient City and an Imperial Estate,* Germany-Berlin, 2008, pp. 175-196.

LAMPE, Peter, (2008d), "Archaeological Surface Survey in 2003", *Pepouza and Tymion The Discovery and Archaeological Exploration of a Lost Ancient City and an Imperial Estate,* Germany-Berlin, 2008, pp. 197-244.

LAMPE, Peter, (2009), "Die 2008-Kampagne Der Archaologischen Oberflachenuntersuchungen in Tymion und Pepouza", *T C Kültür ve Turizm Bakanlığı kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü 27. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Cilt 2, 25-29 Mayıs 2009, Denizli, pp. 167-178.

LAMPE, Peter, (2016), "The Phrygian Hinterland South of Temenothyrai (Uşak)", *Early Christianity 7*, pp. 381-394.

LAWLOR, H.J., (1908), "The Heresy of the Phrygians", The Journal of Theological Studies, (July 1908), 11, s. 481-499.

MARJANEN, Antti, (2008). "Montanism: Egalitarian Ecstatic "New Prophecy", *A Companion to Second-Century Christian "Heretics"*, Ed. Antti Marjanen-Petri Luomanen, Brill Press, Leiden-Boston, 2008, pp.185-212.

MERRILL, E. T., (1893), *Commentary on Catullus*, Ed. E. T. Merrill, Cambridge, Harvard University Press. https://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus:text:1999.02.0004:text=comm:poem=63&highlight=attis, 05.09.2025.

MUTLU, Gülseren, (2019), "Antik Dönem Batı Anadolu'da Tanrıya İnsan Adağı-Önemli Bir Merkez, Apollon Lairbenos Tapınağı", *Prag YSU 2019 Congressess*. Ed. Giovanni Brancato- Melissa Stolfi, 336-346.

MUZZEY, David Saville, (1908), "Were the Spiritual Franciscans Montanist Heretics*?", The American Journal of Teology*, 12/3, pp. 392-421.

NEANDER, Augustus, (1853), *General History of the Christian Religion and Church*, Ed. Joseph Torrey, Vol I, Boston-London.

OY, Harun, (2024), "Uşak-Ulubey Kanyonu'nun İskan Tarihi ve Turizm Açısından Değerlendirilmesi", *Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 8/2, s. 779-806.

STRABON, (2009), *Antik Anadolu coğrafyası XII-XIII-XIV*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.

ŞİMŞEK, Celal, (2011), Eumeneia Antik Kenti Üzerine", *Eumeneia, Şeyhlü-Işıklı*, Ed. Bilal Sögüt, s. 1-28.

TABBERNEE, William, (2003), "Portals of the Montanist New Jerusalem: the Discovery of Pepouza and Tymion", *Journal of Early Christian Studies*, 11/1, pp. 87-93.

TABBERNEE, William, (2008), "The Discovery of the Tymion Inscription", *Pepouza and Tymion The Discovery and Archaeological Exploration of a Lost Ancient City and an Imperial Estate,* Germany-Berlin, 2008, pp. 49-84.

TABBERNEE, William, (2008a), "The Discovery of the Pepouza", *Pepouza and Tymion The Discovery and Archaeological Exploration of a Lost Ancient City and an Imperial Estate,* Germany-Berlin, 2008, pp. 85-116.

TABBERNEE, William, (2014), "Exiled to Pepouza: Consorting Unwillingly with Heretical Montanists", *Studia Patristica*, Vol. LXXII, (Ed. A. Brent vd.), Paris, pp. 29-34.

TABBERNEE, William, Peter Lampe, (2008), *Pepouza and Tymion The Discovery and Archaeological Exploration of a Lost Ancient City and an Imperial Estate,* Germany-Berlin, 2008.

TERTULLIAN, "On the Apparel of Women", https://www.newadvent.org/fathers/0402.htm 18.08.2025.

TERTULLIAN, "On the Veilin of Virgins", https://www.newadvent.org/fathers/0402.htm 18.08.2025.

TERTULLIAN, "On Monogamy", https://www.newadvent.org/fathers/0402.htm 18.08.2025.

TREVETTY, Christine, (1996), *Montanism: Gender, Authority and the New Prophecy*, Cambridge University Press, Cambridge.

TOPRAK, Bilal, (2013), "Montanizm'in Ortaya Çıkışı", *II. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi, Bildiriler Kitabı-IV*, İstanbul, s. 911-926.

TÜRK, Mustafa, (2025), "Hierocles Listesinde Anadolu Eparkhiaları ve Kentleri", *History Studies*, 17/1, ss. 15-31.

WILLIAMS, Frank, (2013), *The Panarion of Epiphanius of Salamis Books II and III. De Fide,* Second, Revised Edition, Translated by Frank Wiiliams, Brill, Leiden-Boston, 2013.

Zakutu Edikti Bağlamında Yeni Asur'da Kraliçe'nin Gücü ve Kadın Diplomasisi

Betül NİŞANCI

Kaynakça

AKYÜZ, Faruk ve Koray Toptaş, (2020). "Yeni Asur İmparatorluğu: Savaşın Kralları", Eski Mezopotamya'nın Siyasi Tarihi, (Ed. L. Gürkan Gökçek vd), İstanbul, s. 195-244.

COŞKUN, İsmail, (2019). Yeni Asur Dönemi Kraliçeleri ve Kraliçe Libbali-Šarrat'ın Zaferi. Current Debates on Social Sciences Human Studies 3, (Salih Çeçen vd), Ankara,122-132.

ÇİLİNGİROĞLU, Altan, (1984). Urartu ve Kuzey Suriye Siyasal ve Kültürel İlişkiler. İzmir: Ege Üniversitesi.

DEZSÖ, Tamas, (2018). "Asurlular'ın Anadolu Seferleri". Asurlular, Dicle'den Toroslar'a Tanrı Asur'un Krallığı, (Ed. K. Köroğlu-S. F. Adalı), İstanbul, s. 128-162.

DUYMUŞ, H. Hande, (2011). "Asur Devleti'nin Dış Politikası (Yeni Asur Devri)". (Yayımlanmamış Doktora tezi) Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

DUYMUŞ FLORİOTİ, Hanım, H. (2017). Asur İmparatorluk Sarayında Görevli Kadın Personel: Šakintu Örneği. Tarih Okulu Dergisi XXVIII, s. 803-819.

DUYMUŞ FlORİOTİ, Hanım, H. (2015). Çivi Yazılı ve Arkeolojik Metinler Işığında Asur İmparatorluk Dönemi Kraliçeleri. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

ELAYİ, Josette, (2017). Sargon II, King of Assyria. Atlanta: SBL Press.

ELAYİ, Josette, (2023). Asurlular Antik Çağ'ın İlk İmparatorluğu. (Çev. Ayşen Sarı), Kronik Yayınları.

GANSELL, Rebecca, (2018). "In Pursuit of Neo-Assyrian Queens: An Interdisciplinary Model for Researching Ancient Women and Engendering Ancient History". (Ed. S. Svard and A. Garcia-Ventura) Studying Gender in the Ancient Near East, s.157-181.

GRAYSON, A. Kirk, (1991). Assyrian Rulers Of The Early First Millennium BC II (1114- 859. Toronto: University of Toronto Press.

GRAYSON, A. Kirk, (1996). Assyrian Rulers of the Early First Millennium BC II. (858-745 BC) University of Toronto Press.

HALTON, Charles and Saana Svärd, (2018). Women's Writings Ancient Mesopotamia, An Anthology of the Earliest Female Authors, Cambridge Üniversite Press.

HOGARTH, David, G. (1950). The Ancient East. Oxford University Press,London.

HUSSEIN, M. Mahmoud, (2016). Nimrud the Queens' Tombs, The Oriental Institute of the University of Chicago.

HORNUNG, Erik, (2004). Ana Hatlarıyla Mısır Tarihi. (Çev. Zehra Aksu Yılmazer), Kabalcı Yayınevi.

JOANNES, Francis, (2016). Women and Palaces in the Neo-Assyrian Period.Orient cilt 51,s. 29-46

KERTAI, David, (2023). The Queens of the Neo-Assyrian EmpireAltorientalische Forschungen 40/1, s.108-124.

KIRSCHBAUM, Eva, C. (2004). Asurlular (Tarih, Toplum, Kültür). (Çev. Aslı Yarbaş), İlya Yayınevi.

KINAL, Füruzan, (1987). Eski Anadolu Tarihi. Türk tarih Kurumu, Ankara.

KURT, Mehmet, (2009). "Kilikya'da Yeni Asur Egemenliği ve Yerel Güçler". Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 21, s. 327-337.

KUHRT, Amelie, (2017). Eski Çağ'da Yakındoğu Yaklaşık MÖ 3000-330: I.II. (Çev. Dilek Şendil,) Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

KUIPER, Kathleen, (2011). Mesopotamia: The World's Earliest Civilization. New York: Britannica Educational Publishing.

LEICK, Gwendolyn, (2003). Historical Dictionary of Mesopotamia. Lanham: The Scarecrow Press.

LUCKENBILL, D. David, (1926). Ancient Records of Assyria and Babylonia I. Chicago: Univ. of Chicago Press.

MEMİŞ, Ekrem, (2007). Eskiçağda Mezopotamya: (En Eski Çağlardan Asur İmparatorluğu'nun Yıkılışına Kadar). Ekin Yayınevi,Bursa.

MELVILLE, Sarah, C. (1999) The Role of Naqia/Zakutu in Sargonid Politics.

MIEROOP, Marc Van De, (2006). Antik Yakındoğu'nun Tarihi (MÖ 3000-323). (Çev. Sinem Gül), Dost Kitabevi.

OATES, Joan, (2015). Babil. çev. Fatma Çizmeli, Arkadaş Yayınevi, Ankara.

PAYNE, Margaret, P. (2006). Urartu Çiviyazılı Belgeler Kataloğu. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

PARPOLA, Simo, and Kazuko Watanabe. (1988). Neo-Assyrian Treaties and Loyalty Oaths. State Archives of Assyria, Volume 2. Helsinki: Helsinki University Press.

RADNER, Karen, (2018). "Asur Kenti ve Asur Krallığı Tarihine Genel Bakış". Asurlular, Dicle'den Toroslar'a Tanrı Asur'un Krallığı, (Ed. K.Köroğlu S.F.Adalı), İstanbul, s. 2-26.

ROAF, Michael, (1996). Mezopotamya ve Eski Yakındoğu. (Çev. Zülal Kılıç), İletişim Yayınları.

ROGERS, Robert, W. (1900). A History of Babylonia and Assyria. New Jersey: Assyrian International News Agency.

SAGGS, Henry, W. F. (1985). The Might That Was Assyria.London: Sidgwick & Jackson.

SVÄRD, Saana, (2012). Women, Power and Heterarchy in the Neo-Assyrian Palaces. Organization, Representation, and Symbols of Power in the Ancient Near East : Proceedings of the 54th Rencontre Assyriologique Internationale at Würzburg 20–25 July 2008,s. 507-518.

SVÄRD, Saana, (2015). Changes in Neo-Assyrian Queenship. State Archives of Assyria Bulletin.s.157-171.

SVÄRD, Saana, (2015). Women and Power in Neo-Assyrian Palaces.

SEVİN, Veli, (1991). Yeni Asur Sanatı I Mimarlık, Ankara: Türk Tarih Kurumu.

SEVER, Erol, (2008). Asur Tarihi. İstanbul: Kaynak Yayınları.

TARHAN, M. Taner, (1972). "Eskiçağda Kimmerler Problemi". (Yayınlanmamış Doktora Tezi), İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü.

TEPPO, Saana, (2007). Agency and the Neo-Assyrian Women of the Palace, StOr, s.381-420.

TOPTAŞ, Koray, (2021). Asarhaddon Asur Kralı, Babil Yöneticisi, Mısır Fatihi. Berikan Yayınevi, Ankara.

UNGER, Eckhard, (1933). Tiglat-pileser III- ün Oğlu Asur kralı Sargon II. İstanbul: Asariatika Müzeleri Neşriyatı.

WALKER, Dean, A. (1888). "The Assyrian King, Asurbanipal". The Old Testament Student, 8, s. 57-62.

YALVAÇ, Kadriye, (1963). "Sanherib'in Ölümü ve Asarhaddon". DTCFD.1-2, s. 47-54.

YAMADA, Shigeo, (2000). The Construction of the Assyrian Empire. Leiden : Brill.

YİĞİT, Turgut, (2020). Eski Mezopotamya Tarihi, Bilgin Kültür Sanat Yayınları, Ankara.

Caesar Suikasti

Murat ORHUN

Kaynakça

AKŞİT, Oktay, (1985). *Roma İmparatorluk Tarihi (MÖ 27-MS 395)*, İÜEF Yayınları, İstanbul.

ATLAN, Sabahat, (1970). *Roma Tarihinin Ana Hatları-Kısım I Cumhuriyet Devri*, İÜEF Yayınları, İstanbul.

BAUER, Susan Wise, (2013). *Antik Dünya-İlk Kayıtlardan Roma'nın Dağılmasına*, (Çev. Mehmet Moralı), Alfa Yayınları, İstanbul.

BOATWRIGHT, Mary T. vd., (2022). *Romalıların Kısa Tarihi*, (Çev. İrem Kısacık), Alfa Yayınları, İstanbul.

CAN, Alper, (2015). *Antik Çağ Sözlüğü*, Sentez Yayıncılık, İstanbul.

Cassius Dio, (1916&1955). *The Roman History*, Books: XLIV-LI, (Transl. Earnest Cary), Harvard University Press, Cambridge.

Cicero, (1998). *Philippicae Söylevleri*, Kitap: I-VI, (Çev. F. Gül Özaktürk), Öteki Yayınevi, Ankara.

DANTE, (2021). *İlahi Komedya*, (Çev. Ayçin Kantoğlu), Everest Yayınları, İstanbul.

DAVIS, William Stearns, (2020). *Roma İmparatorluğu Tarihi-Ana Hatları İle*, (Çev. Elif Bulanalp), Ark Kitapları, İstanbul.

DIAKOV, V. ve S. Kovalev, (2008). *İlkçağ Tarihi-Roma*, C. 2., (Çev. Özdemir İnce), Yordam Kitap, İstanbul.

ECK, Werner, (2020). *Augustus Dönemi*, (Çev. Deniz Berk Tokbudak), Doruk Yayınları, İstanbul.

Eutropius, (2007). *Breviarium Historiae Romanae*, (Çev. Çiğdem Menzilcioğlu), Kabalcı Yayınevi, İstanbul.

FAULKNER, Neil, (2015). *Roma: Kartalların İmparatorluğu*, (Çev. Çağdaş Sümer), Yordam Kitap, İstanbul.

Florus, (2022). *Kısa Roma Tarihi*, (Çev. Levent Keskin), Doğu Batı Yayınları, Ankara.

FREEMAN, Charles, (2005). *Mısır, Yunan ve Roma-Antik Akdeniz Uygarlıkları*, (Çev. Suat Kemal Angı), Dost Kitabevi, Ankara.

FREEMAN, Philip, (2019). *Julius Caesar*, (Çev. Ülke Evrim Uysal), Kronik Kitap, İstanbul.

GOLDSWORTHY, Adrian, (2020). *Augustus-Roma'nın İlk İmparatoru*, (Çev. Samet Özgüler), Kronik Kitap, İstanbul.

HOLLAND, Tom, (2025). *Rubicon-Roma Cumhuriyeti'nin Zaferi ve Trajedisi*, (Çev. Ilgın Yağmur Eker), Kronik Kitap, İstanbul.

İPLİKÇİOĞLU, Bülent, (2007). *Hellen ve Roma Tarihinin Anahatları*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul.

JEHNE, Martin, (2021). *Sezar-Bir Diktatörün Yükselişi ve Düşüşü*, (Çev. Beste Hertsch ve Max Florian Hertsch), Runik Kitap, İstanbul.

KABAAĞAÇ, Sina ve Erdal Alova, (1995). *Latince Türkçe Sözlük*, Sosyal Yayınlar, İstanbul.

KUZINEV, Vladimir, (2021). *Mutlak Güç Sezar*, (Çev. Billur C. Yılmayiğit), Parşömen Yayınları, İstanbul.

MARTIN, Thomas. R., (2022). *Antik Roma-Romulus'tan Justinianus'a*, (Çev. Samet Özgüler), Bilge Kültür Sanat, İstanbul.

MATYSZAK, Philip, (2003). *Chronicle of the Roman Republic*, Thames & Hudson, New York.

OVERY, Richard, (2016). *War-A History in 100 Battles*, Harper Collins, London.

Oxford Antikçağ Sözlüğü, (2013). (Ed. M. C. Howatson), (Çev. Faruk Ersöz), Kitap Yayınevi, İstanbul.

PALAZ ERDEMİR, Hatice, (2017). *Genel Hatlarıyla Roma Tarihi İÖ 753-İS 305*, Serencam Akademi Yayınevi, Ankara.

PARENTI, Michael, (2004). *The Assassination of Julius Caesar*, The New Press, New York.

Plutarkhos, (1992). *Marcus Antonius*, (Çev. Mehmet Özaktürk), TTK Yayınları, Ankara.

---------- (2015). *İskender-Sezar*, (Çev. İo Çokona), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

RAWSON, Elizabeth, (2008). "The Aftermath of the Ides", *CAH*, Vol. 9, p. 468-490, Cambridge University Press, Cambridge.

SCARRE, Christopher, (2012). *Chronicle of the Roman Emperors*, Thames & Hudson, London.

SHAKESPEARE, William, (2021). *Julius Caesar*, (Çev. Sabahattin Eyüboğlu), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

STRAUSS, Barry, (2015). *Jül Sezar'ın Ölümü-Tarihteki En Ünlü Suikastin Öyküsü*, (Çev. Ekin Duru), Say Yayınları, İstanbul.

Suetonius, (2007). "Augustus", *On İki Caesar'ın Yaşamı*, (Çev. Fafo Telatar ve Gül Özaktürk), TTK Yayınları, Ankara.

---------- (2007). "Caesar", *On İki Caesar'ın Yaşamı*, (Çev. Fafo Telatar ve Gül Özaktürk), TTK Yayınları, Ankara.

TEKİN, Oğuz, (2008). *Eski Yunan ve Roma Tarihine Giriş*, İletişim Yayınları, İstanbul.

TELATAR, Fafo ve Gül Özaktürk, (2007). *On İki Caesar'ın Yaşamı*, TTK Yayınları, Ankara.

TEMPEST, Kathryn, (2022). *Soylu Katil Brutus*, (Çev. Nilüfer Epçeli), Yeditepe Yayınevi, İstanbul.

UMUR, Ziya, (1983). *Roma Hukuku Lügatı*, İÜHF Yayınları, İstanbul.

Velleius Paterculus, (1924). *Compendium of Roman History, Res Gestae Divi Augusti*, (Transl. Frederick W. Shipley), Harvard University Press, Cambridge.

Hitit Sarayında Bir Prens ve Komplo: Prens Hešni'nin Politik Kariyeri, Taht Mücadelesi ve Hitit Merkezi Otoritesinin Çöküşü

Tolga PELVANOĞLU

Kaynakça

ALPARSLAN, Metin, (2017), "Die Stellung und die Bedeutung des GAL *MEŠEDI* innerhalb des hethitischen Staates", *Ausgrabungen auf Mittleren Plateu zwischen Sarıkale und Yenicekale (2006-2009)*, s. 287-298.

BİLGİN, Tayfun, (2018), *Officials and Administration in the Hittite World*, Berlin-Boston: De Gruyter.

BİLGİN, Tayfun, (2019), "The LÚ.MEŠ SAG and their Rise to Prominence", *Hrozny and Hittite the First Hundred Years*, (ed. Ronald Kim-Jana Mýnárová, Peter Pávuk) Leiden-Boston, s. 435-454

BRYCE, Trevor, (2005), *Kingdom of the Hittites*, Oxford: Oxford University Press.

DE MARTINO, Stefano, (2011), *Hurrian Personal Names in the Kingdom of Hatti, EOTHEN 18*, Firenze: LoGisma.

DE MARTINO, Stefano, (2012), "Hišni, Prince of Kargamiš", *Revue D'assyriologie Et d'archéologie Orientale 106*, s. 103-108.

DE ROOS, Johan, (2007), *Hittite Votive Texts, PIHANS 109*, Leinden: Nederlands Instituut Voor Het Nabije Oosten.

GILAN, Amir, (2015), *Formen und Inhalte althethitischer historischer Literatur, Texte der Hethiter (THeth) 29*, Heidelberg.

HAWKINS, David, (2002), "Eunuchs among the Hittites", *Sex and Gender in the Ancient Near East, Proceedings of the 47th Rencontre Assyriologique Internationale, Helsinki, July 2 6 2001*, (ed. S. Parpola and R. M. Whiting), Helsinki: Helsinki University Press, s. 217-233.

KOŠAK, Silvin, (1982), *Hittite Inventory Text, Texte der Hethiter 10 (CTH 241-250)*, Heilderberg: Universitätsverlag C. Winter.

LEBRUN, Charlotte, (2014), *Présence et pouvoir hittites à Ougarit: Les cas des* DUMU.LUGAL, Louvain: Peeters.

MORA, Cleila, (2010), "Seals and Sealings of Karkamiš, Part III: The Evidence from the Nişantepe- Archives, the Digraphic Seals and the Title EUNUCHUS$_2$", *Ipamati kistamati pari tumatimis.: Luwian and Hittite Studies presented to J. David Hawkins on the occasion of his 70th Birthday*, Institute of Archaeology, (ed. Itamar Singer), Tel Aviv, s. 170-181.

MORA, Cleila, (2011), "The LÚMEŠ SAG at the Hittite Court", *Homenaje a Mario Liverani, fundader de una ciencia nueva (II)/ Omaggio a Mario Liverani, fondatone di una nuova Scienza (II), ISIMU 13*, (ed. M.G.Biga, J.M. Cordoba, C. del Cerro, E. Torres), Madrid, s. 15-24.

PEKER, Hasan, (2023), "Philological Remarks on the Sealings from Empire Period of Karkamish", *Administrative Practices and Political Control in Anatolian and Syro-Anatolian Polities in the 2nd and 1st Millenium BCE, Studia Asiana 13*, Firenze: Firenze University Press, s. 127-159.

PELVANOĞLU, Tolga, (2024), "Yazılı Belgeler Işığında Hitit Devlet Organizasyonu'nda Prensler", *T.C İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Eskiçağ Tarihi Bilim Dalı*, (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul.

PELVANOĞLU, Tolga (2025), "Hitit Devlet Teşkilatı'nda Tavananna Makamı ve Görevleri", *Haberler Dergisi 48. Sayı*, İstanbul, s. 31-37.

REYHAN, Esma, (2017), *Hitit Devleti'nde Siyaset ve Yönetim Direktif, Yemin ve Sadakat*, Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları.

DEL MONTE, Giuseppe, F. and Johann Tischler, (1978) *Die Orts- Gewassernamen der Hethitischen Texte, (Répertoire Géographique des Textes Cunéiformes= RGTC 6)*, Wiesbaden: Dr. Ludwig Reichert.

DEL MONTE, Giuseppe, F., (1992), *Die Orts- Gewassernamen der HethitischenTexte, (Répertoire Géographique des Textes Cunéiformes= RGTC 6/2)*, Wiesbaden, Dr. Ludwig Reichert.

RICHTER, Thomas, (2012), *Bibliographisches Glossar des Hurritischen*, Wiesbaden: Harrossowitz Verlag.

STARKE, Frank, (1996), "Zur Regierung den Hethitischen Staates", *ZABR 2*, s. 140-182

TANI, Nicoletta, (2001), "More abıut Hešni Consipiracy", A*ltorientalische Forschungen (AoF) 28*, Berlin: Akademie Verlag, s. 154-164.

ÜNAL, Ahmet (2018), *Eski Anadolu Siyasi Tarihi, Kitap 1: Eski Taş Devri'nden Hitit Devleti'nin Yıkılışına Kadar (M.Ö. 60.000-1180)*, Ankara: Bilgin Kültür Sanat.

VAN DEN HOUT, Theo, (1995), *Der Ulmitešup Vertrag, Studien zu den Boğazköy-Texten (StBoT) 38*, Wiesbaden, Harrossowitz.

Ilıcak (Yavuzeli) Nekropolü ve İşlik Alanının Arkeolojik Analizi

Beyazıt SÖYLEMEZ

Kaynakça

ALBAYRAK, Yusuf, (2017). Şanlıurfa Kale Eteği Nekropolü Kaya Mezarları. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, S.36, 269–279.

ALBAYRAK, Yusuf, (2021). Soğmatar Nekropolü Kaya Mezar Mimarisi. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, S.52, 32–50.

ALFÖLDİ, Elisabeth and Rosenbaum, (1971). Anamur Nekropolü/The Necropolis Of Anem-Urium, Ankara.

AYDINOĞLU, Ümit, (2009). Dağlık Kilikya Bölgesinde Antik Çağda Zeytinyağı Ve Şarap Üretimi: Üretimin Arkeolojik Kanıtları. İstanbul.

AYDINOĞLU, Ümit,- ALKAÇ, Erkan, (2008). *"Rock Cut Wine Presses in Rough Cilicia"*, Olba, S. 16, 277-290.

BALDIRAN, Asuman ve PEHLİVAN, Erdener, (2022). Arcosoliumlu Mezarlar Üzerine Değerlendirme: Lykaonia'dan İki Örnek. *AVRASYA Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, S.10, 153–168.

BORBONUS, Delia, (2014). Columbarium Tombs And Collective İdentity İn Augustan Rome. Cambridge: Cambridge University Press.

CİVELEK, Aynur (2007). Roma Cenaze Törenleri ve Gömme Gelenekleri. *Arkeoloji ve Sanat Dergisi*, *124*, 71-80.

BULUT, Süleyman, (2018). Lykia'da Zeytinyağı ve Şarap Üretimi Üzerine Bir Ön Değerlendirme. Cedrus VI, 675-700.

ÇEVİK, Nevzat, (2000). Urartu Kaya Mezarları Ve Ölü Gömme Gelenekleri,Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.

ÇEVİK, Nevzat, (2021). Lykia Kitabı: Arkeolojisi, Tarihi Ve Kültürüyle Batı Antalya, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.

DAVIES, Jon, (1999). Death, Burial and Rebirth in the Religions of Antiquity. New York.

DİLER, Adnan, (1993)*"Akdeniz Bölgesi Antik Çağ Zeytinyağı ve Şarap İşlikleri"*, XI. Araştırma Sonuçları Toplantısı, 505-520.

DİLER, Adnan, (1995) *"The Most Common Wine-Press Type in the Vicinity of Cilicia and Lycia"* LYKIA- II, 83-98.

DOĞANAY, Osman, (2009). İsauria Bölgesi Kaya Mezarları Ve Ölü Gömme Gelenekleri, Çizgi Kitabevi Yayınları, Konya.

DUNAND, Françoise and LİCHTENBERG, Roger, (2006). Mummies and Death in Egypt. Ithaca, NY: Cornell University Press.

ERARSLAN, Fehmi, (2001). Adıyaman Turuş Kaya Mezarları Kazı Ve Temizlik Çalışması, 11. Müze Çalışmaları ve Kurtarma Kazıları Sempozyumu, 263–272.

ERGEÇ, R. (2003). Nekropolen und Gräber in der Südlichen Kommagene, Asia Minor Studien 47, Bonn.

ERTEN, Emel, (2005). Mersin, Silifke, Olba Yüzey Araştırması–2003, 11–22.

HOPKİNS, Keith, (1983). Death And Renewal: Volume 2: Sociological Studies İn Roman History (Vol. 2). Cambridge: Cambridge University Press.

JONES, Richard, (1987). "Burial Customs of Rome and The Provinces", The Roman World II. (ed. John Wacher), London, s. 812-820.

KALELİOĞLU, E. (1986). Gaziantep Yöresinin Fiziki Coğrafyası. Coğrafya Araştırmaları Dergisi, 3–4, 143–155.

KORTANOĞLU, Eser, (2006). Hellenistik Ve Roma Dönemlerinde Dağlık Phrygia Bölgesi Kaya Mezarları, (Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi).

KYLE, Donald G, (2012). Spectacles of death in Ancient Rome. Routledge, London.

MACHATSCHEK, Alios, (1967). Die Nekropolen Und Grabmäler İm Gebiet Von Elaiussa Sebaste Und Korykos İm Rauhen Kilikien,Graz-Wien-Köln.

NOCK, Arthur D, (1932). Cremation And Bruai İn The Roman Empire. Harvard Theological Review, 25(4), 321-359.

SCARBOROUGH ER, Yasemin, (1991). The Funerary Monuments Of Cilicia Tracheia (Doktora Tezi Cornell University).

SCHWEYER, Anne V., (2002). Les Lyciens Et La Mort: Une Étude D'histoire Sociale (Varia Anatolica XIV). Paris.

TEKOCAK, Mehmet ve ADIBELLİ, Hüseyin, (2010). "Tarsus-Sağlıklı (Bayramlı) Köyü Sakızlıklı Mevkii Şarap ve Zeytinyağı İşlikleri" Antik Çağ'da Anadolu'da Zeytinyağı ve Şarap Üretimi (Ed. Ümit Aydınoğlu-A. Kaan Şenol), Graphis Matbaa, Zero Prodüksiyon, İstanbul.

TOYNBEE, J. M. C. (1971*).* Death and Burial in the Roman World. London.

ÜNGÖR, İbrahim ve ÖZGÜL, Oktay. (2016). *Gaziantep/İslâhiye Leçe Bölgesi Oygu Tekne Mezarları, Ardahan Üniversitesi İnsani Bilimler ve Edebiyat Fakültesi Belgü Dergisi*, S.3, 73-88.

ÜNGÖR, İbrahim, (2015). *Amanos Dağları Eteklerinde Bir Roma Yerleşmesi ve Tepeobası Nekropol Alanları, Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi*, 7(12), 2–30.

ÜNGÖR, İbrahim, (2024). *Çerçili Nekropolü Oda Mezarları ve Kült Alanı. Art-Sanat Dergisi*, S.21, 745–770.

ÜNGÖR, İbrahim, Söylemez, Beyazıt, Kalmış, Gökhan, Özyiğit, Merve ve Torun, Rıdvan, (2024). 2022 Yılı Gaziantep İli ve İlçeleri Demir Çağları Yüzey Araştırmaları. In 39. Araştırma Sonuçları Toplantısı II, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara, 299-315.

ZEYREK, Turgut, H. (2007). *Yukarı Söğütlü Nekropollerinden Kaya Mezarları. Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6*(2), 117–144.

YEĞİN, Yavuz, (2016). Olba manastırı'nda işlik kazısı ve sonuçların değerlendirilmesi. *Seleucia*, (6), 192-219.

Hitit Kültürü ve Mitolojisinde Bir Tanrıça: Inara

Hasan TUNCER

Kaynakça

ARCHI, Alfonso, (1993). "Kamrušepa and the Sheep of the Sun-God", *Or NS* 4, s. 404-409.

BECKMAN, Gary, (1982). "The Anatolian Myth of Illuyanka", *JANES* 14, s. 11, s. 11-25.

BİLGİÇ, Emin, (1943). "Kapadokya Tabletlerine Göre Anadolu Kavimleri Üzerinde Araştırmalar", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 2/1, 1943, s. 33-43.

COLLINS, Billie J., (2010). "Hero, Field Master, King: Animal Mastery in Hittite Texts and Iconography", *The Master of Animals in Old World Iconography*, (Ed. Derek B. Counts vd), Budapest s. 59-76.

DADDI, Pecchioli F., (1982). *Mestieri, professioni e dignita nell'Anatolia ittita*, Incunabula Fraeca 79, Dell'Ateneo: Roma.

DARDANO, Paola, (2006). *Die hethitischen tontafelkataloge aus Hattuša (CTH 276-282)*, StBoT 47, Harrassowitz Verlag: Wiesbaden.

GILAN, Amir, (2011). "Das Huhn, das Ei und die Schlange. Mythos und Ritual im Illuyanka-Text", *Alter Orient und Altes Testament* 391, Ugarit-Verlag, Münster, s. 99-114.

HAAS, Volkert, (1994). *Geschichte der Hethitischen Religion*, Brill: Leiden.

hethiter.net/: CTH 321, (ed. E. Rieken), (Portal Mainz, 2009, Erişim Tarihi: 29.09.2025).

HOFFNER, Harry A., (1998). *Hittite Myth*, Society of Biblical Literature, Scholars Press: Atlanta.

HOFFNER, Harry A., (2003). "Archive Shelf Lists", *The Context of Scripture* III, (Ed. William W. Hallo), Brill: Leiden, s. 67-72.

KAMMENHUBER, Annalies, (1993). *Die hethitische Göttin Inar, Kleine Schriften zum Altanatolischen und Indogermanischen*, Teilband 2, Universitätsverlag C. Winter: Heidelberg.

KARAUĞUZ, Güngör, (2015). *Hitit Mitolojisi*, Çizgi Kitabevi: Konya.

KIRÇIL, Z. Nihan, (2023). *Hatti Tanrıçası Teteshapi*, Grafiker Yayınları: Ankara.

KLINGER, Jörg, (1996). *Untersuchungen zur Rekonstruktion der hattischen Kultschicht*, StBoT 37, Harrassowitz Verlag: Wiesbaden.

MASALCI ŞAHİN, Gülgüney, (2020): *Hititlerde Müzik, Müzik Aletleri ve Müzisyenler*, Bilgin Kültür Sanat: Ankara.

McMAHON, Gregory, (1991). *The Hittite State Cult of the Tutelary Deities*, The Oriental Institute of the University of Chicago: Chicago.

NEU, Erich, (1970). *Ein althethitisches Gewitterritual*, StBoT 12, Otto Harrassowitz: Wiesbaden.

NEU, Erich, (1980). *Althethitische Ritualtexte in Umschrift*, StBoT 25, Otto Harrassowitz: Wiesbaden.

OTTEN, Heinrich, (1954-56). "^{D}KAL: ^{D}Inar(a)", *Archiv für Orientforschung* 17, s. 369.

POPKO, Maciej, (1995). *Religions of Asia Minor*, (Trans. Iwona Zych), Academic Publications: Warsaw.

RIZZA, Alfredo, (2006). "Due protagonisti della mitologia anatolica. Intorno a CTH 321", (Eds. R. Ronzitti vd), *Atti del terzo, quarto a quinto incontro gevovese di Studi Vedici e Paniniani*, Eberhard P Rossner, München, s. 321-356.

SOYSAL, Oğuz, (1987). "KUB XXXI 4+KBo III 41 und 49 (Die Puhanu-Chronik), zum Thronstreit Hattušilis I", *Hethitica* 7, s. 173-253.

STEINER, Gerd, (2002). "Ein Missverstandener Althethitischer Text: Die Sog. Puhanu-Chronik (CTH16), *GsImparati*, 2002, s. 807-818.

TARACHA, Piotr, (2009). *Religions of Second Millennium Anatolia*, DBH 27, Harrassowitz Verlag: Wiesbaden.

TRABAZO, J. V. Garcia, (2002). *Mitos, Plegarias Y Rituales Textos religiosos hititas*, BCBO 6, Editorial Trotta: Madrid.

ÜNAL, Ahmet, (1994). "Der Mythos von der Göttin Inar, CTH 336", *TUAT* III/4, s. 824-825.

WILHELM, Gernot, (2002). "Monotheistische Tendenzen und Genusdualität in altorientalischen Religionen", *Die zwei Geschlechter und der eine Gott*, (Ed. E. Klinger), Echter Verlag GmbH, Würzburg, s. 47-63.

Early Societies in Balkan Geopolitics: Cultural and Technological Developments in Bulgaria from the Palaeolithic to the Bronze Age

Şükrü ÜNAR

Bibliography

ALEXANDROV, Stefan, (2018). "The Early and Middle Bronze Age in Bulgaria: Chronology, Periodization, Cultural Contacts and Precious Metal Finds", in *Metals, Technologies and Interregional Contacts in the Eastern Balkans during the Bronze Age*. Sofia.

ASLANIS, Ioannıs, (2015). "Settlement Patterns in the Chalcolithic and Early Bronze Age: The Case of the Prehistoric Settlement of Yunatsite, Bulgaria", in *Neolithic and Copper Age between the Carpathians and the Aegean Sea: Chronologies and Technologies from the 6th to the 4th Millennium BCE: International Workshop Budapest 2012*, 395–402.

BAILEY, Douglass W., (2000). *Balkan Prehistory: Exclusion, Incorporation and Identity*. London and New York: Routledge.

BĂČVAROV, Krum, (2002a). "Kleinfunde", in Stefan Hiller and Vassil Nikolov (eds), *Karanovo II: Beiträge zum Neolithikum in Südosteuropa*. Wien: Phoibos Verlag, 119–134.

——, (2002b). "Frühneolithische Bestattungsbräuche in Bulgarien", in M. Lichardus-Itten, J. Lichardus and V. Nikolov (eds), *Beiträge zu jungsteinzeitlichen Forschungen in Bulgarien*. Bonn: Saarbrücker Beitr. Altkde 74, 245–270.

BERGER, Lydia, (2005). "Kult und Tonobjekte", in S. Hiller and V. Nikolov (eds), *Karanovo IV: Die Ausgrabungen im Nordsüd Schnitt 1993–1999*, I–II Vol. Wien: Phoibos Verlag, 181–187.

BÖKÖNYI, Sándor and László Bartosiewicz, (1997). "Tierknochenfunde", in S. Hiller and V. Nikolov (eds), *Karanovo I: Die Ausgrabungen im Südsektor 1984–1992*. Salzburg–Sofia: Verlag Ferdinand Berger & Söhne, 385–427.

BOUGHTON, James M., (2002). "The Bretton Woods Proposal: An In-depth Look", *Political Science Quarterly* 42(6). Available at: http://www.pol.upenn/articles [accessed 12 June 2005].

BURROUGHS, William James, (2005). *Climate Change in Prehistory: The End of the Reign of Chaos*. New York: Cambridge University Press.

BUTTZER, Karl Wilhelm, (2008). "Physical Conditions in Eastern Europe, Western Asia and Egypt Before the Period of Agricultural and Urban Settlement", in I. E. S. Edwards, C. J. Gadd and N. G. L. Hammond (eds), *The Cambridge Ancient History*, 3rd edn, Vol. I, Part I: *Prolegomena and Prehistory*. Cambridge: Cambridge University Press, 35–62.

ČOCHADŽIEV, Michail, (1983). "Die Ausgrabungen der neolithischen Siedlung in Pernik", *Nachrichten aus Niedersachsens Urgeschichte* 52, 29–68.

DELPECHE, Françoise and Jean-Luc Guadelli, (1992). "Les Grandes Mammiféres Gravettiens et Aurignaciens de la Grotte de Temnata", in J. K. Kozlowski, H. Laville and B. Ginter (eds), *Temnata Cave: Excavations in Karlukovo Karst Area, Bulgaria I (1)*. Kraków: Jagellonian University Press, 141–216.

DZHURKOWSKA, Gabriela, (2024). "Research on the Late Bronze Age in Northeastern Bulgaria", *Memoria Antiquitatis* XXXIX (2023), 271–296.

GAUL, James Harvey, (1948). *The Neolithic Period in Bulgaria*. American School of Prehistoric Research, Bulletin 16.

GATSOV, Ivan, (1995). "Flint Production from the Ninth to the Sixth Millennium BC", in D. W. Bailey, I. Panayotov and S. Alexandrov (eds), *Prehistoric Bulgaria*, Monographs in World Archaeology No. 22. Madison, WI: Prehistory Press, 73–77.

KULOWA, Malgorzata Grębska and Ilija Kulow, (2007). "Prehistorical Sites in the Middle Struma River Valley between the End of the VIIth mill. BC and the Beginning of the Ist mill. BC", in H. Todorova, M. Stefanovich

and G. Ivanov (eds), *The Struma/Strymon River Valley in Prehistory. Proceedings of the International Symposium, Strymon Praehistoricus, In the Steps of James Harvey Gaul, Vol. 2, Bulgaria–Greece, 27.09–01.10.2004*. Sofia, 279–296.

GEORGIEV, Georgi I., (1961). "Kulturgruppen der Jungstein- und der Kupferzeit in der Ebene von Thrazien (Südbulgarien)", *L'Europe à la fin de l'Âge de la Pierre, Actes du Symposium consacré aux problèmes du Néolithique européen*, Prague–Liblice–Brno, 44–100.

GEORGİEV, Georgi I., (1965). "The Azmak Mound in Southern Bulgaria", *Antiquity 39*, 5–8.

GEORGİEV, Georgi I., (1981). "Die neolithische Siedlung bei Čavdar, Bezirk Sofia", *Izvestija na Archeologičeskija Institut Sofija 36*, 63–109.

GİMBUTAS, Marıja, (1977). 'Gold Treasure at Varna', *Archaeology 30 (1)*, 44–51.

GİNTER, Bolesław and Janusz K. Kozlowski (1982). "Conclusions", In J. K. Kozlowski (ed.), *Excavation in the Bacho Kiro Cave: Final Report*, 169–172.

HİPTMAİR, Peter, (1997). "Neolithische Statuetten und figürliche Darstellungen", In S. Hiller and V. Nikolov (ed), *Karanovo I: Die Ausgrabungen im Südsektor 1984–1992* (Salzburg–Sofia: Verlag Ferdinand Berger & Söhne), 255–270.

HÖGLİNGER, P. (1997). "Neolithisches Tongerät", In S. Hiller and V. Nikolov (ed), *Karanovo I: Die Ausgrabungen im Südsektor 1984–1992* (Salzburg–Sofia: Verlag Ferdinand Berger & Söhne), 147–155.

HOMEROS, (2020). *İlyada*, (Trans. A. Erhat and A. Kadir), İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

IVANOVA, Stephanka and Svoboda Sirakova, (1995). "Chronology and Cultures of the Bulgarian Palaeolithic", In D. W. Bailey, I. Panayotov, and S. Alexandrov (ed), *Prehistoric Bulgaria, Monographs in World Archaeology No. 22* (Madison, WI: Prehistory Press), 9–54.

KARAKOÇ, Murat, (2015). *Son Buzul Çağı ve Holosen Başlangıcında Anadolu Balkan İlişkileri*, Midas Kitap, Ankara.

KARPAT, Kemal, (2012). "Balkanlar", *Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi 5*, 25–32.

KRAUSS, Raiko, (2008). "Karanovo und das südosteuropäische Chronologiesystem aus heutiger Sicht", *Eurasia Antiqua 14*, 117–148.

MAKKAY, Janos, (1984). *Early Stamp Seals in Southeast Europe*, Akademiai Kiado, Budapest.

MİKOV, Vassit, (1959). "The Prehistoric Mound of Karanovo", *Archaeology 12*, 88–97.

NEKHRIZOV, Georgi and Julıa Tzvetkova, (2018). "Contributions to the Periodization and Absolute Chronology of the Early Iron Age in South Thrace", *Archaeologia Bulgarica XXII*, 17–44.

NİKOLOV, Vassil, (1989). "Das Flußtal der Struma als Teil der Straße von Anatolien nach Mitteleuropa", *in Varia Archaeologica Hungarica II – Neolithic of Southeastern Europe and its Near Eastern Connections (Budapest, 1989)*, 191–199.

NİKOLOV, Vassil, (1992). "Die Untersuchungen der frühneolithischen Siedlung Slatina (Sofia) in den Jahren 1985–1987", *Studia Praehistorica 11–12*, 68–73.

NİKOLOV, Vassil. (1995). "Bemerkungen zur gemalten Ornamentierung auf den Tongefässen aus Čavdar (Gruppe Kremikovči)", *Acta Musei Napocensis 32*, 53–57.

NİKOLOV, Vassil, (2004). "Dynamics of the Cultural Processes in Neolithic Thrace", In V. Nikolov, K. Bachvarov, and P. Kalchev (ed), Prehistoric Thrace: Proceedings of the International Symposium in Stara Zagora, 30.09–04.10.2003, *Institute of Archaeology with Museum-BAS, Regional Museum of History–Stara Zagora* (Sofia–Stara Zagora), 13–25.

NİKOLOVA, Lolita, (1995). "Burials in Settlements and Flat Necropolises during the Early Bronze Age in Bulgaria", In D. W. Bailey and I. Panayotov (ed), *Prehistoric Bulgaria* (Madison, WI: Prehistory Press), 271–275.

ÖZDOĞAN, Mehmet, (2018). "Neolitik adlamasının dünden bugüne değişen tanımı", *Azərbaycan Arxeologiyası 21 (1)*, 24.

SEMMOTO, Masao, Toru Shıbata, and Hitoshi Kamuro, (2021). "One Step to Provenance Analysis on Pottery in Early Bronze Age Bulgaria: A Preliminary Study on Dyadovo and Ezero in Upper Thrace", *Bulletin of the National Institute of Archaeology XLVII*, 345–357.

SİRAKOV, Nikolaj, (1983). "Reconstruction of the Middle Palaeolithic Flint Assemblages from the Cave Samuilitsa II (Northern Bulgaria) and Their Taxonomical Position Seen Against the Palaeolithic of Southeastern Europe", *Folia Quaternaria 55*, 25–36.

SİRAKOV, Nikolaj, (1992). "Introduction: Historical Background", In J. K. Kozlowski, H. Laville, and B. Ginter (ed), *Temnata Cave: Excavations in Karlukovo Karst Area, Bulgaria, Vol. I, Part 1* (Cracow: Jagellonian University Press), 13–31.

SİRAKOV, Nikolaj, (2010). "An Ancient Continuous Human Presence in the Balkans and the Beginnings of Human Settlement in Western Eurasia: A Lower Pleistocene Example of the Lower Palaeolithic Levels in Kozarnika Cave (North-Western Bulgaria)", *Quaternary International 223–224*, 94–106.

PETKOV, Nicolai, (1948). "Ginova mogila do s. Čelopeč", *Pirdopsko. Razkopki i Proucvanija 1*, 75–81.

PERNİČEVA, Lilyana, (1995). "Prehistoric Cultures in the Middle Struma Valley: Neolithic and Eneolithic", In D. W. Bailey and I. Panayotov (ed), *Prehistoric Bulgaria, Monographs in World Archaeology 22* (Madison, WI: Prehistory Press), 99–140.

RADİVOJEVİĆ, Miljana, and Benjamin W. Roberts, (2021). "Balkan Metallurgy and Society, 6200–3700 BC", In M. Radivojević, B. W. Roberts, M. Marić, J. K. Cvetković, and T. Rehren (ed), *The Rise of Metallurgy in Eurasia: Evolution, Organisation and Consumption of Early Metal in the Balkans* (Oxford: Archaeopress), 11–37.

THANHEİSER, Ursula, (1997). "Botanische Funde", In S. Hiller and V. Nikolov (ed), *Karanovo I, Die Ausgrabungen im Südsektor 1984–1992* (Salzburg–Sofia: Verlag Ferdinand Berger & Söhne), 429–454.

TODOROVA, Henrieta, (1995). "The Neolithic, Eneolithic and Transitional Period in Bulgarian Prehistory", In D. W. Bailey and I. Panayotov (ed), *Prehistoric Bulgaria, Monographs in World Archaeology 22* (Madison, WI: Prehistory Press), 79–98.

VAJSOV, Ivan, (1992). "Проблеми на Преходния период от енеолита към бронзовата епоха в България' [Problems of the Transition Period from the Chalcolithic to the Bronze Age in Bulgaria]", *Археология 1992/2*, 45–49.

YİĞİTPAŞA, Davut and Osman Öztürk, (2017). "Erken Tunç Çağı Anadolu'sunda Balkan etkileri". M. Yavuz Erler (Ed), İn *X. Balkan Tarihi Kongresi, Samsun Mübadele Ve Balkan Türk Kültürü Araştırmaları Derneği Kültür Yayınları Serisi:12*, 243-268.

WHİTTLE, Alasdair W. R., (1996). *Europe in the Neolithic: The Creation of New Worlds*, Cambridge: Cambridge University Press.

Pharmakos Ritüelinde İncirin Sembolizmi: Günah Keçisi, Cinsellik ve Arınma

Hüseyin ÜRETEN*
Nuriye KÜLAHLI

Kaynakça

Antik Kaynaklar

Aristophanes. (2000). *Lysistratē* (J. Henderson, Trans.). *In Acharnians*. *Knights*. *Clouds*. *Wasps*. *Peace*. *Birds*. *Lysistrata*. *Thesmophoriazusae*. *Frogs*. *Ecclesiazusae*. Wealth (Loeb Classical Library No. 179). Cambridge, MA: Harvard University Press.

Aristophanes. (1998). *Eirēnē* (J. Henderson, Ed. & Trans.). In *Peace. Birds. Lysistrata. Women at the Thesmophoria* (Loeb Classical Library No. 478). Cambridge, MA: Harvard University Press.

Aristophanes. (2000). *Batrachoi* (J. Henderson, Trans.). *In Frogs*. *Assemblywomen*. Wealth (Loeb Classical Library No. 180). Cambridge, MA: Harvard University Press. https://archive.org/details/aristophanes-frogs-henderson/mode/2up

Athenaeus. (1941). *Deipnosophistai* (Vol. 10, C. B. Gulick, Trans.). Loeb Classical Library. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Herodotus. (1920). *The Histories* (*Ἱστορίαι*, *Historíai*) (A. D. Godley, Trans.). Cambridge, MA; London: Harvard University Press; William Heinemann.

Homeros. (2014). *Odysseia* (A. Erhat & A. Kadir Meriçboyu, Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları. (Hasan Âli Yücel Klasikleri). ISBN 978-6053321057.

Kallimakhos. (1940). *Hymnus in Delum.* Callimachus and Lycophron (A. W. Mair & G. R. Mair, Trans.). Loeb Classical Library No. 129. Cambridge, MA: Harvard University Press; London: William Heinemann Ltd.

Pausanias. (1918–1935). *Hellados Periēgēsis*. (W. H. S. Jones ve H. A. Ormerod, Trans.). Loeb Classical Library Vol. I–V (Nos. 93, 188, 272, 297–298), R. E. Wycherley (Ed.). Cambridge, MA: Harvard University Press.

Plutarkhos. (1914). *Parallel Lives*, Vol. I: *Theseus and Romulus; Lycurgus and Numa; Solon and Publicola* (B. Perrin, Trans.). Loeb Classical Library No. 46. Cambridge, MA: Harvard University Press; London: William Heinemann Ltd.

Plutarkhos. (1969). *Moralia*, Vol. VIII: *Table-Talk, Books 1–6* (P. A. Clement & H. B. Hoffleit, Trans.). Loeb Classical Library No. 424. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Sophokles. (1889). *Oedipus at Colonus* (Sir R. C. Jebb, Ed. & Intro.). Cambridge: Cambridge University Press.

Modern Kaynaklar

BONNARD, André, (2004). *Antik Yunan Uygarlığı* Cilt 1. (Çev. K. Kurtgözü), Evrensel Basım Yayın, İstanbul.

BOWIE, Ewen, (2009). "Early Greek Iambic Poetry." *The Cambridge Companion to Greek Lyric*, (Ed. F. Budelmann), Cambridge University Press, s. 109.

BREMMER, Jan, (1983). "Scapegoat rituals in Ancient Greece", *Harvard Studies in Classical Philology 87,* ss. 299-320. https://doi.org/10.2307/31122

BURKERT, Walter, (1985). *Greek Religion: Archaic and Classical*. Cambridge, MA: Harvard University Press, 1985.

CAMPBELL, Charlie, (2020*). Günah Keçisi Başkalarını Suçlamanın Tarihi*. (Çev. Gizem Kastamonulu), İthaki Yayınları, İstanbul.

CARSON, Anne, (2000). *Men in the Off Hours*. Alfred A. Knopf. University of Michigan.

CONDIT, Ira Judson, (1947). *The Fig*. Waltham Chronica Botanica.

DEIGHTON, Hillary J. (2005). *Eski Atina Yaşantısında Bir Gün.* (Çev. H. Kökten Ersoy), Homer Kitapevi, İstanbul.

DELCOURT, Marie, (1942). *Légendes et cultes de héros en Grèce*. Paris: Presses Universitaires de France.

DETIENNE, Marcel, (1994). *The Gardens of Adonis*. (Trans. J. Lloyd), 2nd, ed. Princeton.

DETIENNE, Marcel; Jean-Pierre Vernant, (1989). *The Cuisine of Sacrifice among the Greeks.* University of Chicago Press.

DILLON, Matthew, (2002). *Girls and Women in Classical Greek Religion*. Routledge.

DINDORF, Ludwig (Ed.) (1829–1834). *Scholia Graeca in Aristophanem (Vols. 1–3). Leipzig: B.G. Teubner.*

DOVER, Kenneth James, (1989). *Greek Homosexuality*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

EIDINOW, E. (2022). *The Ancient Greek Pharmakos Rituals: A Study in Mistrust*. Journal of Cognitive Historiography, 9(2), 1–22. https://doi.org/10.1163/15685276-12341662.

FALISTOCCO, Egizia, (2020). "The Millenary History of the Fig Tree (Ficus carica L.)", *Advances in Agriculture, Horticulture and Entomology AAHE-130, 2-8.*

FRAZER, James George, (1922). *The Golden Bough*, Abridged Edition. Macmillan, London.

FRAZER, James George, (2019). *Günah Keçisi*. (Çev. İsmail Hakkı Yılmaz), Pinhan Yayıncılık, İstanbul.

GIRARD, René, (1977). *Violence and the Sacred.* (Trans. P. Gregory), The Johns Hopkins University Press, Baltimore & London.

GRIFFITH, R. Drew, (1993). "Oedipus Pharmakos? Alleged Scapegoating in Sophocles' "Oedipus the King". *Phoenix*, 47(2), s. 95-114. https:// www.jstor.org/stable/10885.

GRIMAL, Pierre, (1997). *Mitoloji Sözlüğü: Yunan ve Roma.* (Çev. S. Tamgüç), Sosyal Yayınları, İstanbul.

HARDIE, Philip, (2005). *The Cambridge Companion to Lucretius*. Cambridge, CUP.

HARRISON, Jane Ellen, (1912). *Themis: A Study of the Social Origins of Greek Religion*. Cambridge University Press.

HARRISON, Jane Ellen, (1921). *Prolegomena to the Study of Greek Religion*. Cambridge: Cambridge University Press.

HENDERSON, Jeffrey, (1975). *The Maculate Muse: Obscene Language in Attic Comedy*. 2nd edition. Oxford University Press,

HEYN, Victor, (1998). *Zeytin, Üzüm ve İncir: Kültür Tarihi Eskizleri* (Çev. Necati Aça), Dost Kitapevi Yayınları, Ankara.

JACOBY, Felix, (Ed.). (1957). *Fragmente der griechischen Historiker* (Vol. 1: Hekataios). Leiden: Brill.

KEARNEY, Richard, (2012). *Yabancılar, tanrılar ve canavarlar ötekiliği yorumlamak*. (Çev. Barış Özkul), Metis Yayınları, İstanbul.

KILIÇ, Yusuf, H. Hande DUYMUŞ, (2008). "M.Ö. II. Bin Yılda Anadolu'da Besin Maddeleri (Hitit Öncesi Toplumlarda ve Hititlerde)" *Prof. Dr. Yavuz Ercan'a Armağan*, (Yayına Hazırlayanlar: Doç. Dr. Seyit Sertçelik vd.), Ankara, s. 355-354.

KEULS, Eva C. (2006). *Phallos'un Egemenliği: Antik Atina'da Cinsel Politika.* (Çev. Y. Arıkan), Agora Kitaplığı.

LIENHARDT, Godfrey, (1961). *Divinity and Experience: The Religion of the Dinka*. Oxford University Press, Oxford.

LEACH, Maria, Jerome Fried, (Eds.). (1972). *Funk & Wagnalls Standard Dictionary of Folklore, Mythology, and Legend*. New York: Funk & Wagnalls.

MINEUR, Willem Herman, (1984). *Callimachus: Hymn to Delos* (Mnemosyne Supplements, Vol. 83). Leiden: Brill.

OGDEN, Daniel, (2002). *Magic, Witchcraft, and Ghosts in the Greek and Roman Worlds*. Oxford University Press.

ÖZDEMİR, Nihal and Gül Öğüt Eker, (2025). "Günah Keçisi Algılarının Nedenleri Üzerine", *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi,* Cilt: 18, Sayı: 49, s. 56-81.

PARKER, Robert, (1983). *Miasma: Pollution and Purification in Early Greek Religion*. Oxford, Clarendon Press. Miasma: pollution and purification in early Greek religion: Parker, Robert, 1950- : Free Download, Borrow, and Streaming: Internet Archive.

SCHNEIDER-HERRMANN, Gisela. (1970). "Das Geheimnis der Artemis in Etrurien". *Antike Kunst, 13*(1–2), s. 52–70.

SİNA, Ayşen (2004). "Eleusis'de Demeter Kültü ve Kadın Ritüelleri". *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi* 44,1, s. 37-52.

SISSA, Giulia. (2015). *Antik Dünyada Cinsellik ve Haz.* (Çev. E. Ceyhan). Dost Kitabevi Yayınları.

STOVER, Ed, Malli Aradhya, Louise Ferguson and Carlos H. Crisosto, (2007). "The Fig: Overview ofan Ancient Fruit", *HortScience* 42(5), s. 1083- 1087. Doi: 10.21273/HORTSCI.42.5.1083.

SWADDLING, Judith, (2000). *Antik Olimpiyat Oyunları*, (Çev. B. Gürün). Homer Kitapevi, İstanbul.

ÜRETEN Hüseyin (2012). "Eskibatı (Eski Yunan) Kültüründe İncir", *Ömer Çapar'a Armağan*, (Ed.) Turgut YİĞİT, Mehmet Ali KAYA, Ayşen SİNA, Hel Yayıncılık, Ankara, s. 349-364.

VERNANT, Jean-Pierre, (1978). *Ambiguity and Reversal: On the Enigmatic Structure of "Oedipus Rex"*. *New Literary History*, *9*(3), 475–501.

WEST, Martin Litchfield, (Ed.). (1989). *Iambi et elegi graeci ante Alexandrum cantati* (Vol. 1: Archilochus, Hipponaks, Theognidea) (Fr. 5–10). Oxford University Press, Oxford, England.

YÜKSEK, A. (1990). "Antik Yunan Tiyatrosunda Komedyanın Evreleri", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Dergisi* 33, 1-2, s. 557-569.

Kelermes Kurganları Işığında Kuzey Kafkasya'da İskit Dönemi At Gömme Geleneği

Çağatay VURAL

Kaynakça

ALEKSEYEV, A. Yuryeviç. (2008), "Starshiye kelermesskiye kurgany". *Trudy II (XVIII) Vserossiyskogo Arkheologicheskogo Syezda v Suzdale*, II, Moskva: Institut arkheologii RAN.

ALEKSEYEV, A. Yuryeviç (2009), "Kelermes". *Bolshaya Rossiyskaya Entsiklopediya*, (XIII, 520). Moskva: Bolshaya Rossiyskaya Entsiklopediya.

ANDREEVA, M. Vladimirovna ve Gey, A.Nikolayeviç, (2015), "Dysh IV – Novyy Kultovo-Pogrebalnyy Pamyatnik Rannego Zheleznogo Veka v Predkavkazye". *Arkheologicheskiye Otkrytiya 2010-2013 godov,* s. 316-318.

ANDREEVA, M. Vladimirovna, Gey, A. Nikolayeviç, Ochirov, D. Valeryeviç ve Uspensky, P. Sergeyeviç, (2012), "Dysh IV – Novyy Kultovo-Pogrebalnyy Pamyatnık Rannego Zheleznogo Veka v Predkavkazye (Raskopkı 2011 g. v Respublıke Adygeya)" [Bildiri]. M.S. Gadzhiyev (Ed.). *Noveyshıye Otkrytıya v Arkheologı Severnogo Kavkaza: Issledovaniya i interpretatsii XXVII Krupnovskıye Chtenıya*, 22-28 Nisan 2012, (ss. 154-155), Mahaçkale: Mavraev.

ANFİOV, N.V ve P.U. Autlev, (2011). *Meotlar Adıgelerin Ataları*, (Çev. K. Yükseler), Ankara: KafDav Yayınları.

ANİEYEVA, O. Viktorovna ve Ryabkova T. Vladimirovna, (2013). "Otnositelnaya Khronologiya Skifskikh Kelermesskikh Kurganov", İ.İ. Marchenko (Ed.), *Shestaya Kubanskaya Arkheologicheskaya Konferentsiya*, s. 13-18.

ANİKEYEVA, O. Viktorovna ve Ryabkova T. Vladimirovna, (2024), "K Voprosu O Proiskhozhdenii Steklyannykh Bus Kelermesa". D.S. Korobov (Ed.). Materialy Mezhdunarodnoy Nauchnoy Konferentsii Po Arkheologii Severnogo Kavkaza «XXXIII Krupnovskikh Chteniy», Posvyashchennykh 120-Letiyu So Dnya Rozhdeniya Yevgeniya Ignat'yevicha Krupnova, 22-26 aprelya, (ss. 143-145), Moskova: İA RAN.

ANİSİMOV, Sergeyeviç. (1924). *Kavkazskiy Kray*, Moskva: Mospoligraf.

ARSLAN BİLGİN, Funda, (2022). *Tercüman-ı Hakikat Gazetesi'ne Göre Rusya'nın Kafkasya Politikası,* (Doktora Tezi), Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

AYAN, Engin, (2010), "Kafkasya: Bir Etno-Kültürel Tarih Çözümlemesi". *ODÜ Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi,* 1 (2), s. 19-50.

AYDIN, Mustafa. (2005). *Üç Büyük Gücün Çatışma Alanı Kafkasya,* İstanbul: Gökkubbe Yayıncılık.

BATCHAEV, Valeriy, M., (1985), "Drevnosti Predskifskogo i Skifskogo Periodov", M.P. Abramov, V.İ. Kozenkova (Eds), *Arkheologicheskiye İssledovaniya na Novostroykakh Kabardino-Balkarii v 1972-1979 gg. 2,* (ss. 7-134). Nalçik: Izdatelstvo Elbrus.

BAUMER, Christoph, (2019). *The History of Central Asia (The Age of Steppe Warriors)*, London: I.B. TAURIS.

BEKİROVA, Bastı, (2023), "Güney Kafkasya'nın Tarihi ve Jeopolitik Önemi Üzerine Bir Değerlendirme", *Black Sea Journal of Public and Social Acience,* 6 (1), s. 27-32.

BİTYUKOV, N. Aleksandroviç, Anisimov, V. İvanoviç ve Pestereva, N. Mikhailovna, (2011). *Prirodnyye Usloviya i Resursy KAVKAZA.* Soçi: SGUT i KD.

COENE, Federik, (2010). *The Caucasus,* Londra ve New York: Routledge.

ÇALIŞ, S. Mübin, (2017), "Karadeniz'in Kuzeyinde Yer Alan İskit Kurgan Buluntularındaki Savaş Betimlemeleri", *KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, 14 (1), s. 42-60.

ÇETİNKAYA, Nihat, (2004). *Kızılbaş Türkler,* İstanbul: Kum Saati Yayınları.

ÇORUHLU, Yaşar, (2016). *Eski Türklerin Kutsal Mezarları Kurganlar,* İstanbul: Ötüken Neşriyat.

DURSUN, Davut. (2001), "Kafkasya". *TDV İslam Ansiklopedisi,* (XXIV, 157-158), Ankara: TDV Yayınları.

ERDAN, Emre, (2016), "Başlangıçtan Demir Çağı Sonuna Kadar At Gömme Geleneği ve Anadolu'daki Uygulamaları", *Arkeoloji ve Sanat*, 153, s. 39-58.

ERLİKH R. Vladimir, Kantorovich, A.Pobertoviç ve Maslov, V. Yevgenyeviç, (2015), "Spornyye Voprosy Khronologii Arkhaicheskoy Skifii", Vestnik Rossiyskogo gumanitarnogo nauchnogo fonda, 78 (1), s. 73–82.

GALANİNA, L. Konstantinovna, (1983), "Ranneskifskiye Uzdechnyye Nabory (o materialam kelermesskikh kurganov)", *Arkheologicheskiy Sbornik,* 24, s. 32-55.

GALANİNA, L. Konstantinovna, (1983), "Raskopki Kelermesskikh Kurganov", *Arkheologicheskiye Otkrytiya 1981 goda,* s. 111-112.

GALANİNA, L. Konstantinovna, (1984), "Rannemeotskiye Pogrebeniya Kelermesskogo Mogilnika", *Krupnovskiye Chteniya,* XIII, s. 22-23.

GALANİNA, L. Konstantinovna, (1985), "K Probleme Vzaimootnosheniy Skifov s Meotami (po dannym novykh raskopok Kelermesskogo kurgannogo mogilnika)", *Sovetskaya Arkheologıya,* 3, s. 156-164.

GALANİNA, L. Konstantinovna, (1989), "Atrıbutsıya Dvukh Zolotykh Predmetov iz Kelermesa (detali portupei paradnogo mecha)", *Sovetskaya Arkheologıya,* 4, s. 255-261.

GALANİNA, L. Konstantinovna, (1990), "K Probleme Khronologi Kelermesskıkh Kurganov", *Rossıyskaya Arkheologıya,* 1, s. 92-107.

GALANİNA, L. Konstantinovna, (1997), "Skifskiye Grobnitsy v Kelermese", *Materialy po Arkheologii, İstorii i Etnografii Tavrii.,* VI, s. 140-159.

GALANİNA, L. Konstantinovna, (2006). *Skifskiye Drevnosti Severnogo Kavkaza v Sobranii Ermitazha. Kelermesskiye Kurgany*, St. Petersburg: Izd-vo Gos. Ermitazha.

GALANİNA, L. Konstantinovna ve Alekseyev, A.YU. (1990), "Novyye Materialy к İstorii Zakubanya v Ranneskifskoye Vremya, *Arkheologicheskiy Sbornik Gosudarstvennogo Ermitazha*, 30, s. 34–54.

GROZDETSKİY, N. Andeyeviç, (1954). *Fizicheskaya Geografıya Kavkaza,* Moskva: İzdatelstvo Moskovskogo Unıversiteta.

GRYAZNOV, M. Petroviç, (1980). *Arzhan. Tsarskiy Kurgan Ranneskifskogo Vremeni*, Leningrad: Rossiyskaya Akademiya Nauk.

HÜSEYİNOVA, İrade, (2013), "Eski Kafkasya Tarihinin Arkeolojik Araştırmaları", *İRS Arkeoloji*, 4/8, s. 4-11.

IVANTCHIK, Askold, (2011), "The Funeral of Scythian Kings: The historical reality and the description of Herodotus (IV, 71-72)", Bonfante, Larissa (Ed). *European Barbarians*, s. 71-106.

JOHNSON, A. James, (2014), "The Spacetimes of the Scythian Dead: Rethinking Burial Mounds, Visibility, and Social Action in the Eurasian Iron Age and Beyond", *Arts*, 13 (3), s. 87-113.

KIRZIOĞLU, Fahrettin. (1976). *Osmanlılar'ın Kafkas – Elleri'ni Fethi (1451-1590),* Ankara: Sevinç Matbaası.

KUZNETSOVA T. Mikhaylovna, (2009), "K Voprosu o Khronologii Kurganov Kelermesskogo Mogilnika", İ.İ. Marchenko (Ed.), *Pyataya Kubanskaya Arkheologicheskaya Konferentsiya,* s. 198-200.

KUZNETSOVA T. Mikhaylovna, (2016), "Kelermessky mogilnik i sistema skifskoy khronologii arkhaicheskogo perioda" A.S. Balakhvantsev and S.V. Kullanda (Eds.), *Kavkaz i Step na Rubezhe Epokhi Bronzy i Rannego Zheleza* (ss. 124-134), Moskva: Institut Vostokovedeniya Rossiyskoy Akademii Nauk.

KUZNETSOVA T. Mikhaylovna, (2019), "O Sootnoshenii Dat Kurganov "Repyakhovataya Mogila", "Chervona Mogila" i Kelermesskogo Mogilnika", *Rossıyskaya Arkheologıya,* 2, s. 63-79.

LYAYSTER, A. Filippoviç ve Çursin, G. Filippoviç, (1924). *Geografiya Kavkaza Priroda i Naselelniye,* Tiflis: Izdanıye Zakavk. Kommun. Unıvers. Imenı. 26-ti.

MAKSİMOVA, Mariya İvanovna, (1959), "Serebryanoye Zerkalo iz Kelermesa", *Sovetskaya Arkheologıya,* 21, s. 281-305.

MARÇENKO, Yu, V. (2014), "«Muzhskoy» i «Zhenskıy» Inventar v Skıfskıkh Pogrebenıyakh Nartanskogo Mogılnıka", D.S. Korobov (Ed), *E.İ. Krupnov i Razvitiye Arkheologii Severnogo Kavkaza. XXVIII Krupnovskiye Chteniya. Materialy Mezhdunarodnoy Nauchnoy Konferentsii,* 21-25 Nisan 2014, (ss. 170-172), Moskova: İ.A. RAN.

MASLOV, V. Yevgenyeviç, Andreeva, M. Vladimirovna ve Gey, A. Nikolayeviç, (2020), "Kurgan Kelermesskogo Vremeni Mogılnıka Dysh IV (Respublıka Adygeya)", *Kratkiye Soobshcheniya*, 261, s. 182-202.

MASLOV, V. Yevgenyeviç, Gey, A. Nikolayeviç ve Andreeva, M. Vladimirovna, (2021), "Predmety Konskoy Uzdy ız Kurgana 1 Mogılnıka Dysh IV", *Rossiyskaya Arkheologiya,* 4, s. 35-52.

MASLOV, V. Yevgenyeviç, (2012), "K Probleme Khronologii Drevnestey Kelermesskogo Gorizonta", *Rossiyskiy Arkheologicheskiy Yezhegodnik*, 2, s. 342-359.

ÖZEY, Ramazan, (2025). *Kafkasya ve Kafkas Ülkeleri Coğrafyası,* Ankara: Pegem Akademi.

ÖZGÜL, Oktay ve Ceylan, N., (2013), "Eskiçağ'da Kafkasya Geçitleri (Daryal ve Derbent)", *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi,* IV (XIII), s. 24-62.

ÖZTÜRK, Mustafa. (2003), "Kafkasya'nın Tarihi Coğrafyası ve Stratejik Önemi", *Sekizinci Askeri Tarih Semineri Bildirileri I, XIX. ve XX. Yüzyıllarda Türkiye ve Kafkaslar,* 24-26 Ekim 2001, (ss. 1-20), Ankara: Genelkurmay Basım Evi.

PARZINGER, Hermann, (2017), "Burial mounds of Scythian elites in the Eurasian steppe: New discoveries", *Journal of the British Academy*, 5, s. 331-355.

PETRENKO, V. Garvilovna, (1995), "Scythian Culture in the North Caucasus", J. D. Kimball, V. A. Bashilov ve L. T. Yablonsky (Eds.), *Nomads of the Eurasian Steppes in The Early Iron Age*, (ss. 4-27). Berkeley: Zinat Press.

PETRENKO, V. Garvilovna, (1980), "O Rabotakh Krasnoznamenskoy Ekspeditsii", *Arkheologicheskiye Otkrytiya 1979 goda,* s.123-124.

PETRUSHİNA M. Nikolayavna, (2008), "Kavkaz". *Bolshaya Rossiyskaya Entsiklopediya*, (XII, 356), Moskva: Bolshaya Rossiyskaya Entsiklopediya.

PROTSENKO, Yu. Petroviç, (1889). *Kratkaya Geografiya Kavkaza.* Tiflis: Tip. Kontory Gazety "Kavkaz".

RUBRUK, Wilhelm, (2020). *Moğolların Büyük Hanı'na Seyahat,* (Çev.: Ergin Ayan), İstanbul: Kronik Kitap.

RYABKOVA, V. Tatyana, (2017), "The formation of the early Scythian cultural complex of the Kelermes cemetery in the Kuban region of the north Caucasus". Svetlana V. Pankova and St John Simpson (Ed.), *Master of the Steppe: the Impact of the Scythians and Later Nomad Societies of Eurasia*, 27-29 October, (ss. 483-497), Oxford: Archaeopress Archaeology.

SHANSHASHVILI, Nino and Narimanishvili, Goderdzi, (2014), "Environment and Dwelling in the Early and Middle Bronze Ages South Caucasus", *International Conference Problems of Early Metal Age Archaeology of Caucasus and Anatolia*, 19-23 November, (ss. 245-264), Tbilisi.

TAVKUL, Ufuk. (2006), "Kafkasya İçin Türkiyat Araştırmalarının Önemi", *I. Türkiyat Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri,* 25-26 Mayıs, (ss. 187-202), Ankara: Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayınları.

TILLISCH, Soren S., (2008), "Scythiansis a Name Given Them by the Greeks" an analysis of six barrow burials on the West Eurasian Steppe, *British Archaeological Reports Limited*, Vol.: 1748. Oxford: BAR Publishing.

ZILLİOĞLU Evliya Çelebi (1980). *Evliya Çelebi Seyahatnamesi,* İstanbul: Üçdal Neşritay.

MEKTEBİN IŞIĞI, KALEMİN İZİ
ÇERMİK'İN EĞİTİM VE EDEBİYAT ATLASI

Editörler
Oktay BOZAN | Abdusselam ERTEKİN | Arafat YAZ | M.Salih ERPOLAT

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1907
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-655-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
BOZAN, Oktay | ERTEKİN, Abdusselam | YAZ, Arafat | ERPOLAT, M.Salih
MEKTEBİN IŞIĞI, KALEMİN İZİ
ÇERMİK'İN EĞİTİM VE EDEBİYAT ATLASI

Her Yazar Kendi Makalesinden Sorumludur.
Kitabın Telif Hakkı Editör Kuruluna Aittir.

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Çermikli mi Kilisli mi? 19. Yüzyıl Taşra Şairlerinden Zihnî'nin Memleketi Üzerine Bir Değerlendirme

Ramazan SARIÇİÇEK

KAYNAKÇA

Adak, Abdurrahman, *Ali Emiri'nin Gözüyle Diyarbakırlı Şairler*, Kent Işıkları, İstanbul 2012, 83.

Ali Emîrî Efendi, *Tezkire-i Şu'arâ-yı Âmid*, (Hazırlayan: İdris Kadıoğlu) 2018, https://ekitap.ktb.gov.tr/Eklenti/125212,ali-emiri-tezkire--i-suara--yi-amidpdf.pdf?0 (14.09.2025)

Arslan, M. U., vd., , *Diyârbekirli Dîvân Sahibi Şairler*, DBY Yayınları, İstanbul 2020.

Azamat, Nihat, "Kilisli Abdullah Sermest" md., C. 26, *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2002.

Beysanoğlu, Şevket, *Diyarbakırlı Fikir ve Sanat Adamları*, C. 2, Işıl Matbaası, İstanbul 1959, 134-135/321-323.

Bulut, Mehmet, "Osmanlı'dan Günümüze Müftülerin Seçimleri, Atanmaları Ve Seçimlerinde Esas Alınan Eğitim Kriterleri", *Dini Araştırmalar*, Temmuz - Aralık 2012, Cilt: 15, Sayı: 41, 80- 98

Diyarbakır Ansiklopedisi "Zihnî" md. (edit. İ. Işık), C. 5, Yelkovan Ajans, Ankara 2013.

Erdemir, Nale, *Dîvân-ı Zihnî-i Çermikî.* Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi, 2005.

Esmer, Kenan, Zihnî Çermikî Gerçekten Çermikli Mi? https://www.facebook.com/groups/1981966302016826/posts/3102438339969611/ (14.09.2025)

İnal, Mahmud Kemâl, *Son Asır Türk Şairleri*, C. 4, Dergâh Yayınları, İstanbul 1988.

Kilisli Kadri, *Kilis Tarihi*, (Hazırlayan: Osman Vehbi), İstanbul 1932.

Kocatürk, Vasfi Mahir, *Türk Edebiyatı Tarihi*, Edebiyat Yayınevi, Ankara 1970, 617.

Korkusuz, Şefik, *Diyarbekir Kadı, Müftü, Hattat ve Mûsikişinasları*, Toprak Kitap, İstanbul 2014, 177-178.

Şahin, Abdullah, "Kilisli Abdullah Sermest (Hâlis) Divanı", Yüksek Lisans Tezi, *Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Çanakkale 1999.

Şener, Hasan *Kilisli Zihnî Divanı*, Grafiker Yayınları, İstanbul 2014.

Tuman, Mehmed Nail *Tuhfe-i Nâilî*, (Haz.C. Kurnaz-M. Tatçı), Bizim Büro, Ankara 2001.

Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Zihnî (Çermikli) md., DergâhYayınları, İstanbul 1998, C. 8 , 656, 658.

Fahri Unan, "Osmanlılarda Medrese Eğitimi", *Yeni Türkiye*, Cilt 5, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999, 140-160.

Tarihe Ayna Metinler: Çermikli Zihnî Dîvânı'ndaki Tarih Manzumeleri

Talip ÇUKURLU

KAYNAKÇA

Arslan, Mehmet, "Zihnî, Çermikli", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, 2014, https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/zihni-cermikli

Delice, Gönül, "Dîvân (Zihnî)", Türk Edebiyatı Eserler Sözlüğü, 2022, http://tees.yesevi.edu.tr/madde-detay/divan-zihni-tees-1896

Erdemir, Nale, *Dîvân-ı Zihnî-i Çermikî*, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2005.

Gülnar, Zülfiye, Kilisli Zihnî Dîvânı Sözlüğü (Bağlamlı Dizin ve İşlevsel Sözlük), Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi, 2019.

Gültekin, İbrahim, *Kilisli Zihnî Dîvânı*, Kesit Yayınları, İstanbul 2015.

İnal, İbnü'l-Emin Mahmud Kemal, *Son Asır Türk Şairleri IV*. Dergâh Yayınları, İstanbul 1988.

Kilisli Kadri, *Kilis Tarihi*, Burhaneddin Matbaası, İstanbul 1932.

Kocatürk, Vasfi Mahir, *Türk Edebiyatı Tarihi*, Edebiyat Yayınevi, Ankara 1970.

Kurnaz, Cemâl ve Mustafa Tatcı (hzl.), *Mehmed Nâil Tuman, Tuhfe-i Nâilî - Divan Şairlerinin Muhtasar Biyografileri I*, Bizim Büro Yayınları, Ankara 2001.

Şahin, Abdullah, Kilisli Abdullah Sermest Tazebay Divanı, Uygur Tazebay Yay, Ankara 1999.

Şener, Hasan, "Zihnî, Mehmed Nedret", Türk Edebiyatı İsimler Sözlüğü, 2014, https://teis.yesevi.edu.tr/madde-detay/zihni-mehmed-nedret

Şener, Hasan, *Kilisli Zihnî Divanı*, Grafiker Yayınları, İstanbul 2014.

Çermikli Abdulganî Fahrî Bulduk'un Bilinmeyen Bir Eseri ve Bir Gazeli

Ramazan SARIÇİÇEK*
Halil KIZILTOPRAK

KAYNAKÇA

Arslan, Mustafa Uğurlu, *Tezkire-i Fahrî*, Sonçağ Yayınları, Ankara 2021.

Arslan, Mustafa Uğurlu ve diğerleri, *Diyârbekirli Dîvân Sahibi Şairler*, Dün Bugün Yarın Yayınları, İstanbul 2020.

Beysanoğlu, Şevket, *Diyarbakırlı Fikir ve Sanat Adamları İkinci Cilt*, Işıl Matbaası, İstanbul 1959.

Bozan, Oktay ve diğerleri (Editörler), *Tanzimat'tan Günümüze Diyarbakır Cilt 3*, Manas Yayınları, Ankara 2019.

Diyarbakır 1973 İl Yıllığı, İş Matbaacılık ve Ticaret, Ankara 1973.

Işık, İhsan (Editör), *Diyarbakır Ansiklopedisi*, Yelkovan Ajans, Ankara 2013.

Işık, İhsan, *Geçmişten Günümüze Diyarbakırlı İlim Adamları Yazarlar ve Sanatçılar*, Elvan Yayınları, Diyarbakır 2014.

İsen, Mustafa, *Ötelerden Bir Ses*, Akçağ Yayınları, Ankara 2010.

Kadıoğlu, İdris, "Diyarbekir Encümen-i Dânişi'nin Üstad Şairi Âgâh ve Devrindeki Şairler Üzerindeki Etkisi", *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(4), 2010, s. 35-45.

Kadıoğlu, İdris, *Tezkire-i Şuarâ-yı Âmid*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Müdürlüğü, Ankara 2018, e-Kitap.

Korkusuz, Şefik, *Osmanlı Dönemi Diyarbekir Şairleri*, Nurefşan Yayınları, İstanbul 2016.

Onur, M. Naci, *Harputlu Dîvân Şairleri*, Manas Yayıncılık, Ankara 2013.

Öztürk, Mustafa, İbrahim Yılmazçelik (Hazırlayanlar), *El-Cezîre'nin Muhtasar Tarihi*, Fırat Üniversitesi Ortadoğu Araştırmaları Merkezi Yayınları, Elâzığ 2004.

Tanrıverdi, Eyyüp, Ahmet Taşğın (Hazırlayanlar), *Diyarbakır Valileri*, Medrese Yayınları, İstanbul 2007.

Zengin, Burhan (Hazırlayan), *Mardin Tarihi*, T.C. Başbakanlık Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı Yayınları, Ankara 1999.

Diyarbakır Ziya Gökalp Yazma Eser Kütüphanesi, AHA-94.

Diyarbakır Ziya Gökalp Yazma Eser Kütüphanesi AHA-139.

https://islamansiklopedisi.org.tr/ebced

https://islamansiklopedisi.org.tr/tarih-dusurme

Bir Edebiyat Hâmîsi Olarak Çeteci Abdullah Paşa

Mustafa Uğurlu ARSLAN

KAYNAKÇA

Akay, Ali. *Çeteci Abdullah Paşa ve Enhâru'l-Cinân isimli eseri üzerine bir değerlendirme*. Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 14(2), 2012, s. 67–85.

Atasoy, Nurhan. *Hırka-i Saâdet*. Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C.17, ss. 374–377, İstanbul, 1998.

Beydilli, Kemal. *Matbaa*. Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, C.28, ss. 105–110, Türkiye Diyanet Vakfı, İstanbul, 2003.

Bulduk, Abdulgani Fahri. *Diyarbakır Valileri*. Haz.: Eyyüp Tanrıverdi, Ahmet Taşğın. Medrese Yayınları, Ankara, 2007.

Cengiz, Abdullah; Kaya, Recep; Yangın, Mehmet; Dalgın, Ramazan. *Çermik Şer'iyye Sicilleri*. Gece Akademi, Ankara, 2019.

Ergin, Mesut. *El Keyvânî*. *Nüsha*, Yıl: II, Sayı: 4, 2002, ss. 59–87.

Kurtoğlu, Orhan. *Türk Kültürünün Münbit Bir Şehri Olan Diyarbakır'daki Edebî Çevreler Ve Hamilik*. *SUTAD*, Bahar, (43): 135–144, E-ISSN: 2458-9071, 2018.

Yıldız, İrfan. *Diyarbakır kitabelerinde adı geçen hattatlar ve bu kitabelerin özellikleri*. Haz.: İbrahim Özcoşar ve Diğerleri, Divan Kitap, İstanbul, 2021.

Yüksel, Hakan. *Zamanın Tekeline Çomak Sokmak: Osmanlı İmparatorluğu'nda Toplumsal Yanlılıklar ve Matbaa*. *Kültür ve İletişim / Culture & Communication*, 15(1), Kış/Winter 2012, ss. 91–128.

Çermikli Bir Yerel Tarihçi: Abdulgani Fahri Bulduk

Yurdal DEMİREL

KAYNAKÇA

Akçalı, Aslı Avcı, *Tarih Öğretiminde Merkeze Bağımlılığın Azaltılması Yolunda Bir Çözüm Önerisi: Yerel Tarih*, Dokuz Eylül Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi, İzmir, 2013.

Arslan, Mustafa Uğurlu, "El-Cezîre'nin Muhtasar Tarihinin Tezkire Kısmı (Diyârbekirli Kadılar, Müftüler, Ulemâlar, Hattatlar, Kurrâlar, Etibba Sınıfı, Şâirler ve Hânendeler)", *Mecmua Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*,5 (10), 2020, s. 33-88.

Avcı, Casım, "İbni Şeddâd, İzzeddin", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. XX, İstanbul, 1999, s. 374-376.

Aydın, Nusret, *Diyarbekir ve Mırdasiler Tarihi*, Avesta Yayıncılık, İstanbul, 2011.

Baltaoğlu, Ali Galip, *Atatürk Dönemi Valileri (29 Ekim 1923 – 10 Kasım 1938)*, Ocak Yay., Ankara, 1998.

Beysanoğlu, Şevket, *Diyarbakırlı Fikir ve Sanat Adamları*, C.2, San Matbaası, Ankara, 1997.

Beysanoğlu, Şevket, "Anılarımda Diyarbakır Halkevi", *Kebikeç İnsan Bilimleri İçin Kaynak Araştırmaları Dergisi*, S.3, Ankara, 1996, s. 161-167.

Bulduk, Abdulgani Fahri, *Mardin Tarihi*, Yay. Haz. Burhan Zengin, T.C. Başbakanlık Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma idaresi Başkanlığı Yay., Ankara, 1999.

Bulduk, Abdulgani, *El-Cezîre'nin Muhtasar Tarihi*, Yay. Haz. Mustafa Öztürk - İbrahim Yılmazçelik, Fırat Üniversitesi Ortadoğu Araştırmaları Merkezi Yay., Elazığ, 2004.

Bulduk, Abdulgani Fahri, *Diyarbakır Valileri*, Yay. Haz. Eyyüp Tanrıverdi - Ahmet Taşğın, Medrese Yay., Ankara, 2007.

Caunce, Stephen, *Sözlü Tarih ve Yerel Tarihçi*, Tarih Vakfı Yurt Yay., Çev. Bilmez Bülent Can, Alper Yalçınkaya, İstanbul, 2001.

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi (BCA), Bakanlıklararası Tayin Daire Başkanlığı (30-11-1-0), 120-14-20, 03/06/1938; 150-31-6, 17/11/1941.

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi (BCA), Kararlar Daire Başkanlığı (30-18-1-2), 70-94-18, 09/12/1936.

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA), Dahiliye Nezâreti Sicill-i Ahval Dosyaları (DH. SAİDd...), 10/719, s. 719.

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA), Şura-yı Devlet Evrâkı (ŞD.), 921-36, 24/09/1310 (11 Nisan 1893).

Çankaya, Ali, *Yeni Mülkiye Târihi ve Mülkiyeliler*, C. IV, Mars Matbaası, Ankara, 1968-1969.

Çevik, Adnan, *XI-XIII. Yüzyıllarda Dîyâr-ı Bekr Bölgesi Tarihi*, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Doktora Tezi, İstanbul, 2002.

Danacıoğlu, Esra, *Geçmişin İzleri: Yanıbaşımızdaki Tarih İçin Bir Kılavuz*, Tarih Vakfı Yurt Yay., İstanbul, 2001.

Demirel, Yurdal, "XIX. Yüzyılda Mardin'de Bir Şehir Tarihçisi: Abdüsselam Efendi", *Müteferrika Kitabiyat Dergisi*, İstanbul, Yaz 2015/1, S.47, s.125-165.

Demirel, Yurdal, "Manisa Halkevi'nde Saruhanoğulları ile İlgili Yapılan Çalışmalar", *Uluslararası Batı Anadolu Beylikleri Tarih, Kültür ve Medeniyet Sempozyumu-IV: Saruhanoğulları Beyliği*, Ankara, 2021, s. 51-80.

Demirtaş, Feyzullah, *Mirdasi Hükümdarları, "Palu ve Eğil Hükümetleri" ve Çermik Beyliği*, Sena Basım, İstanbul, 2005.

Diyarbakır İç Kale, 21 Aralık 1951, s. 1.

Esmer, Kenan, "Çermik Beyleri-I: Tanzimat'a Kadar Çermik Beyleri", https://candname.com/tr/?p=21776 (15/10/2025).

Gençboyacı, Melek, "Diyarbakır'dan İstanbul'a Ali Emîrî Efendi", *e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi*, C. IV, S. VII, Nisan 2012, s. 210-247.

Gördük, Yunus Emre, "Eğil Emirliği'nin Kısa Tarihçesi ve Eğil Emirlerine Ait Şecere Metninin Tercümesi", *OTAM*, S. 35, 2014, s. 89-120.

Göyünç, Nejat, "Diyarbakır", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, C. 9, İstanbul, 1994, s. 464-469.

Göyünç, Nejat, "Diyarbakır Beylerbeyliği'nin İlk İdari Taksimatı", *Tarih Dergisi*, S. 23, İstanbul Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, 1969, s. 23-34.

İlhan, M. Mehdi, "Osmanlı Dönemi Diyarbakır'ı Üzerine Yapılan Araştırma ve Yayınlar", *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Diyarbakır*, C.1, Ed. Bahaeddin Yediyıldız-Kerstin Tomenendal, Ankara, 2008, s. 49-74.

İnal, İbnülemin Mahmud Kemal, *Son Asır Türk Şairleri*, C. 4, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1970.

Kadıoğlu, İdris, "Said Paşa, Diyarbekirli", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. Ek-2, Ankara, 2019, s. 445-446.

Kara, Mustafa, "Kazım Baykal'ın Hayatı, Tahsili, Hocaları ve Eserleri", *Kazım Baykal Sempozyumu*, Bursa, 2005, s. 4-12.

Neumann, Christoph K. Neumann, "Panel: Yerel Tarih Çalışmalarının Kentlerin Bugünleri ve Gelecekleriyle İlişkilendirilmesi" *Yerel Tarihçilik, Kent, Sivil Girişim: Yerel Tarih Grupları Deneyimi*, Ed. Funda Çelebi (Ed.), İstanbul, 2001, s. 105-113.

Savran, Ahmet, "İbnü'l-Ezrak el-Fârikî", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. XXI, İstanbul, 2000, s. 34-35.

Somel, Selçuk Akşin, *Yerel Tarih Araştırmaları İçin Kılavuz*, Tarih Vakfı Yay., İstanbul, 2000.

Şeref Han, *Şerefnâme*, Çev. M. Emin Bozarslan, Ant Yay., İstanbul, 1971.

Tayşi, Mehmet Serhan, "Ali Emîrî Efendi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, C. 2, İstanbul, 1989, s. 390-391.

Tekeli, İlhan, "Yerel Kavramı Üzerine Bazı Yorumlar", *Yerel Tarihçilik, Kent, Sivil Girişim -Yerel Tarih Grupları Deneyimi-*, Ed. Funda Çelebi, Tarih Vakfı Yay., İstanbul, 2001, s 186-188.

Toksoy, Nurcan Toksoy, *Halkevleri –Bir Kültürel Kalkınma Modeli Olarak-*, Orion Yayınevi, Ankara, 2007.

Uğur, Yunus, "Yerel Tarih Yaklaşımı ve Yerel Tarihçilik", *Tarih Bilimi ve Metodolojisi*, Ed. Mehmet Yaşar Ertaş, İdeal Kültür Yayıncılık, İstanbul, 2019, s. 93-98.

Yıldırım, Mehmet Ali – Akdeniz, Ali, *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Kilis'te Modern Eğitim*, Kilis, 2020.

Fahri Pamukçu'nun "Yol Ayrımı (Aweray)" Adlı Romanında Çermik ve Çevresinde Sosyokültürel Yaşam

Mehmet CİHANGİR

KAYNAKÇA

Aktaş, Elif, "12 Eylül 1980 Askeri Darbesi ve Tarih Öğretimine Etkileri", Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, (Basılmamış Doktora Tezi), Erzurum, 2011.

Cengiz, Abdullah, Kaya, Recep, Yangın, Mehmet ve Dalgın, Ramazan, *Çermik Şer'iyye Sicilleri*, Editör: Prof. Dr. Mehmet KARATAŞ, Gece Akademi/Gece Kitaplığı, Ankara, 2019.

Fırat, Derya ve Muti, Öndercan, "Geçmişin İzleri", Bellek ve Kültür Sosyolojisi Çalışmaları Derneği – BEKS, t.y., s. 19-24.

Gülaçtı, Nurettin, "Sanat Bir Obje Olarak Kadın ve Bazı Toplumlarda Kadına Bakış", *İdil,* Cilt:1,S:2, 2012, s.76-91.

Günay, Ertuğrul, *Hece Aylık Edebiyat Dergisi,* Şehirlerin Dili Özel Sayısı, Ankara, 2009, s. 509-510.

Gürbüz, Şefika, "Kırdan Kente Zorunlu Göçün Nedenleri ve Sonuçları", Uluslararası Göç Sempozyumu, Sistem Matbaacılık, 2006, s. 211-214.

Hayta, Yasemin, "Kent Kültürü ve Değişen Kent Kavramı" Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, cilt: 5, Sayı: 2, 2016, s. 165-184.

Işık, Hamdullah, "Termal Turizm Merkezi", Her Yönüyle Diyarbakır İlçeleri, Koordinatör: Prof. Dr. Yusuf Kenan HASPOLAT, Editörler: Prof. Dr. Yusuf Kenan HASPOLAT – Öğr. Grv. Aysel Alyamaç YILMAZ, Uzman Matbaacılık ve Ciltleme Kadir TÜRKMEN, İstanbul, 2013, s. 138-177.

Öztaş, Cemal ve Zengin, Eyüp, "Göç ve Azerbaycan", Uluslararası Göç Sempozyumu, Sistem Matbaacılık, 2006, s. 65-75.

Pamukçu, Fahri, *Yol Ayrımı (Aweray),* Fam Yayınları, İstanbul, 2016.

Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük, Cilt 1, Türk Tarih Kurumu Basım Evi, Ankara, 1998.

Urfadasinhaber, https://www.urfadasin.com/siverekte-kormiskan-festivali, 2022. Erişim Tarihi: 18.09.2025.

Yel, Ali Murat, "Hurafe", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Cilt: 18, Ankara, 1998.

Çermik Halk Kültüründeki Sülale Adları ve Lakaplar Üzerine Bir Değerlendirme

Rezan KARAKAŞ

KAYNAKÇA

Aksan, Doğan (2003). Her Yönüyle Dil (Ana Çizgileriyle Dilbilim), TDK yayınları, Ankara.

Cengiz, Abdullah vd. (2019) Çermik Şer'iyye Sicilleri, (ed. Mehmet Karataş) Gece Kitaplığı, Ankara.

Derleme Sözlüğü (1993). TDK Yayınları, Ankara

Işık, Hamdullah (2017). Termal Turizmin Parlayan Yıldızı Çermik, A Grafik, Diyarbakır

Işık, Hamdullah (2025). Çermik'ten Portreler, Ati Yayınları, İstanbul.

Kaplıcalar Diyarı Çermik 2012 T.C. Çermik Kaymakamlığı, A Grafik, Diyarbakır.

URL1:https://www.facebook.com/Cermik2121/posts/%C3%A7ermikte-kullan%C4%B1lan-lakaplar-ve-kelimeleri-akl%C4%B1n%C4%B1za-geleni-yaz%C4%B1n%C4%B1z-/3055368674526144/ Erişim Tarihi: 01.10.2025

URL2:https://www.facebook.com/search/top/?q=kemal%20alan%20%C3%A7ermik %20%C5%9Fiiri&locale=tr_TR Erişim Tarihi: 05.10.2025

URL 3: https://pssomeheme.wordpress.com/diyarbakir-cesmeleri/ 23.09.2025

Kaynak Şahıslar[1]

K1: M. C. 1961 doğumlu, lise mezunu, emekli esnaf, Çermik/Diyarbakır

K2: N. B. 1950 doğumlu, okuryazar değil, ev hanımı, Çermik/Diyarbakır

K3: A. O. 1986 doğumlu, üniversite mezunu, memur, Çermik/Diyarbakır

K4: Ç. O. 1976 doğumlu, lise mezunu, ev hanımı, Çermik/Diyarbakır

K5: A. O. 1970 doğumlu, ilkokul mezunu, ev hanımı, Çermik/Diyarbakır

K6: Z. T. 1950 doğumlu, okuryazar, ev hanımı, Çermik/Diyarbakır

K7: N. A. 1954 doğumlu, okuryazar değil, ev hanımı, Çermik/Diyarbakır

K8: T. Y. 1960 doğumlu, ilkokul mezunu, ev hanımı, Çermik/Diyarbakır

K9: S. Y. 1973 doğumlu, lise mezunu, Çermik/Diyarbakır

K10: R. K. 1975 doğumlu, akademisyen, Çermik/Diyarbakır

K12: E. K. 1987 doğumlu, üniversite mezunu, öğretmen, Çermik/Diyarbakır

K13: M. İ. 1944 doğumlu, üniversite mezunu, emekli öğretmen, Çermik/Diyarbakır

K14: H. Y. 1957 doğumlu, üniversite mezunu, emekli öğretmen, Çermik/Diyarbakır

K15: M. T. 1985 doğumlu, üniversite mezunu, öğretmen, Çermik/Diyarbakır

K17: E. O. 1960 doğumlu, ilkokul mezunu, ev hanımı, Çermik/Diyarbakır

K18: K. E. 1980 doğumlu, üniversite mezunu, mühendis, Çermik/Diyarbakır

K19: N. U. 1955 doğumlu, üniversite mezunu, öğretmen, Çermik/Diyarbakır

K20: M. A. 1989 doğumlu, üniversite mezunu, mühendis, Çermik/Diyarbakır

K21: Ç. I. 1960 doğumlu, lise mezunu, esnaf, Çermik/Diyarbakır

---

[1] Bu çalışmanın hazırlanmasında emeği geçen tüm kaynak şahıslarıma, özellikle Mehmet İlbeyi, Mehmet Coşkun, Nuran Uysal, Sevilay Yalçın, Zübeyde Takeş, Nezahat Apaydın, Naciye Bandeoğlu, Esma Orhan, Hava Yaşar ve Türkan Yalçın'a teşekkür ederim.

Çermik Masallarının Değer Aktarımı Bakımından İncelenmesi

Özkan CİĞA

KAYNAKÇA

Akalın, Şükrü Haluk vd., Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2011.

Akın Erhan, Akın Emine, "Öğretmen Bakış Açısına Göre Masal ve Masal Anlatıcılığı", Muş Alparslan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1(1), 2021, 17-28.

Aydın, Mehmet Zeki, Akyol Gürler, Şebnem, Okulda Değerler Eğitimi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara 2012.

Aykaç, Nurullah, "Ergani Masallarının Değer Aktarımı Bakımından İncelenmesi" Cumhuriyetin 100. Yılında Ergani Edebiyat-Dil ve Edebiyat (içinde) Edt. (Oktay Bozan vd.) Ekin Yayınevi, Bursa 2023.

Aykaç, Nurullah, Kavruk, Hasan, Binbir Gece Masalları, Kök Değerler ve Çocuk Edebiyatı Bakımından İnceleme, Ihlamur Akademi, İstanbul 2024.

Gedik, Seda, "Masalın Eğitimsel İşlevleri", Sosyal Bilimler ve Eğitim Dergisi, 3(1), 2020, 356-367.

Helimoğlu Yavuz, Muhsine, Masallar ve Eğitimsel İşlevleri, Eğiten Kitap, Ankara 2013.

Işık, Neşe, Karakuş Neslihan, "Erken Çocukluk Döneminde Efsane, Destan ve Masal Metinlerinin Kullanımı", Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 5 (41), 2017, 118-133.

Karatay, Halit, "Dil Edinimi ve Değer Öğretimi Sürecinde Masalın Önemi ve İşlevi", Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 5 (3) 2007, 463-475.

Karatay, Halit, "Karakter Eğitiminde Edebi Eserlerin Kullanımı", Turkish Studies-İnternational Periodical For The Languages and History of Turkish or Turkic 6/1 Winter, 2011, 1398-1412.

Kantarcıoğlu, Selçuk, Eğitimde Masalın Yeri, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1991.

Kenan, Seyfi, "Modern Eğitimde Kaybolan Nokta: Değerler Eğitimi", Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri/ Educational Science: Teory Practice 9 (1), 2009, 259-295.

Köylü, Mustafa, Teoriden Pratiğe Değerler Eğitimi, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara 2016.

Kulaksızoğlu, Adnan, Dilmaç Bülent, "İnsani Değerler Eğitimi Programı", Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi, 12, 2000, 199-208.

Spencer, Herbert, Zihin, Ahlak ve Beden Eğitimi (Çev.) M. Münir Ertegün, Pegem Akademi Yayınları, Ankara 2013.

Tuğluk, İbrahim Halil, Ciğa, Özkan, "Değerler Eğitimi Yönünden Klâsik Hikâyelerimizin Önemi: Kıssa-i Seyyid Cüneyd ve Reşîde-i Arab Örneği", Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi ISSN: 13086219, 10 (21) 2018, 18-29.

Ulusoy, Kadir, Arslan, Ali, "Değerli Bir Kavram Olarak Değer ve Değerler Eğitimi", Farklı Yönleriyle Değerler Eğitimi (İçinde) Edt. (Refik Turan ve Kadir Ulusoy), Pegem Akademi Yayınları, Ankara 2016.

Ulusoy Kadir, Dilmaç Bülent, Değerler Eğitimi, Pegem Akademi Yayınları, Ankara 2014.

Çermik Mülki Rüşdiye Mektebi

Hatip YILDIZ

KAYNAKÇA

A. Osmanlı Arşivi Belgeleri, Salnameler, İstatistikler ve Gazeteler

Başkanlık Osmanlı Arşivi, Dâhiliye Nezareti, Umum Vilayetler Müdüriyeti Evrakı (BOA, DH. UMVM)

Başkanlık Osmanlı Arşivi, İrade Dâhiliye (BOA, İ. DH)

Başkanlık Osmanlı Arşivi, Mektubi Mühime Evrakı (BOA, MKT. MHM)

Başkanlık Osmanlı Arşivi, Babıâli Evrak Odası Gelen-Giden Defteri, Maarif (BOA, BEO Gel. -Gid. Def., Maarif, No: 395).

Başkanlık Osmanlı Arşivi, Maarif İbtidai Evrakı (BOA, MF. İBT)

Başkanlık Osmanlı Arşivi, Maarif İstatistik Evrakı (BOA, MF. İST)

Başkanlık Osmanlı Arşivi, Maarif Mektubi Kalemi Evrakı (BOA, MF. MKT)

Başkanlık Osmanlı Arşivi (BOA), Ayniyat Defteri, No: 887.

Başkanlık Osmanlı Arşivi, Tesri-i Muamelat ve Islahat Komisyonu Evrakı (BOA, DH. TMIK. S)

Başkanlık Osmanlı Arşivi, Dâhiliye Nezareti Muhaberat-ı Umumiye İdaresi Evrakı (BOA, DH. MUİ)

Osmanlı Devlet Salnameleri

Diyarbekir Vilayet Salnameleri.

Maarif Salnameleri

Maarif-i Umumiye Nezareti İhsaiyat Mecmuası

Diyarbekir Gazetesi

B. Telif Eserler ve Makaleler

Akyüz, Yahya, *Türk Eğitim Tarihi(Başlangıçtan 1999'a)*, İstanbul 1999.

Çelebi, Ercan, "Taşra Rüşdiye Mekteplerinde Öğrenci İşlerine Dair Bazı Muamelât", *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi, Cilt: 7*, Sayı: 2, Haziran 2020, s. 976-1009.

Değirmenci, Kevser, "Tavas Erkek Rüşdiye Mektebi (1874-1912)", *Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi*, Sayı 18, Eylül 2023, s. 229-255.

Demirel, Muammer, "Türk Eğitiminin Modernleşmesinde Rüşdîye Mektepleri", *Türkler, C.15*, Ankara 2002.

Doğanay, Fatma Kaya, *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Rüşdiyeler*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2011.

Erdem, Ali Rıza, "XIX. yy. 'da Osmanlı İmparatorluğu'nda Eğitim: II. Mahmud ve Tanzimat Döneminde İlköğretimde Yapılan Yenilikler ve Değerlendirmesi", *Yeni Türkiye*, Sayı: 32, Yıl: 2000, s. 754-763.

Karaman, Oktay, *Hatunoğlu Kurt İsmail Hakkı Paşa'nın Diyarbekir Valiliği (1869-1875)*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 1995.

Kılıç, Selda, "Tanzimat Sonrası Osmanlı Vilayet Bütçeleri", *Tarih Araştırmaları*, Sayı: 31, Yıl: 2002, s. 194-195.

Kodaman, Bayram, *Abdülhamid Devri Eğitim Sistemi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1991.

Korkusuz, M. Şefik, Seyahatnamelerde Diyarbekir, Kent Yayınları, İstanbul 2003.

Öz, Davut, Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Çermik Kazası (Siyasi, İdari, Sosyal Ve İktisadi Hayat), Yayımlanmamış Doktora Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır 2023.

Sakaoğlu, Necdet, Osmanlı Eğitim Tarihi, İletişim Yayınları, İstanbul 1991.

Uğur Ünal, *Meclis-i Kebir-i Maarif (1869-1922)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2008.

Amerikan Board Misyonerlerinin Çermik'teki Faaliyet ve Gözlemleri

Gülşen AKKOYUN ÖZLÜ

KAYNAKÇA

Akkoyun Özlü, Gülşen, *Amerikan Board Misyonerlerinin Diyarbakır'daki Faaliyet ve Kurumları (1850-1916)*, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Malatya 2023.

Akkoyun Özlü, Gülşen, "Diyarbakır Halkı ve Yöneticilerinin Board Misyonerlerine Yaklaşımı (1836-1915)", *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (DÜSBED),* (18), Şubat 2023, 495-520.

Barton, L. James, *Daybreak in Turkey*, Pilgrim Press, New York-Chicago-Boston 1908.

C.H. Wheeler/; with an introduction by Rev. N.G. Clark D.D., *Ten Years On The Euphrates : Or, Primitive Missionary Policy İllustrated, Cor. Sec. A.B.C.F.M.*, Publeshed by the tract Socıety. Lockwood, Books, and Conpany, 331 Washington St., Boston. A.D.F. Randolph & Co., New York.

Life and light for woman v.14 (1884).

Life and light for woman v.15 (1885).

Life and light for woman v.16 (1886).

Rev. Henry J. Van Lennep, D.D., *Travels İn Little-Known Parts Of Asia Minor; With İllustrations of Biblical Literature And Researches in Archæology*, Rev. Henry J. Van Lennep D.D., Thirty Years Missionary in Turkey, Vol.II, John Murray, Albemarle Street, London, 1870.

The Missionary herald / American Board of Commissioners for Foreign Missions v.52 (1856),

The Missionary herald / American Board of Commissioners for Foreign Missions v.53, no.12 (1857)

The Missionary herald / American Board of Commissioners for Foreign Missions v.54 (1858).

The Missionary herald / American Board of Commissioners for Foreign Missions, v.58 (1862).

The Missionary herald / American Board of Commissioners for Foreign Missions v.77 (1881)

The Missionary herald / American Board of Commissioners for Foreign Missions v.84(1888).

The Missionary herald / American Board of Commissioners for Foreign Missions v.94 (1898).

The Role of the American Board in the World: Bicentennial Reflections on the Organization's Missionary Work (1810-2010), Editor: Clıford Putney and Paul T. Burlin, Biblica, ınc., U.S.A. 1984, 15.

https://catalog.hathitrust.org/Record/005909183

https://catalog.hathitrust.org/Record/005909288

https://web.archive.org/web/20200723183429/http://www.dlir.org/archive/orc-exhibit/items/show/collection/12/id/16758\, E.T. 10.09.2025

https://web.archive.org/web/20200725193124/http://www.dlir.org/archive/orc-exhibit/items/show/collection/12/id/16750\, E.T. 22.09.2025.

Ziya Gökalp'in Düşünce Dünyasında Tarihsel Bilginin Önemi ve Tarih Eğitiminin Toplumsal Rolü

Aysel FEDAİ

KAYNAKÇA

Anar, Suat, "Gökalp Ziya", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, c. 14, İstanbul 1996, 131-134.

Beyhan, Mehmet Ali, "Ziya Gökalp'in Tarih Anlayışı ve Türk Medeniyeti Tarihi Adlı Eseri", *İstanbul University Journal of Sociology*, 3(13), 2012, 47-61.

Bulut, Yücel, "Sosyal ve Siyasal Arasına Sıkışmış Bir Düşünür: Ziya Gökalp ve Hars-Medeniyet Kuramı," *Journal of Economy Culture and Society*, İstanbul Üniversitesi Yayınları, 52 (2), 2015.

Celkan, Hikmet Yıldırım, *Eğitim Sosyolojisi*, Der Yayınları, İstanbul 1990.

Doğan, Nejla, *Ziya Gökalp Düşüncesinde Uluslaşma, Modernleşme ve Eğitim*, İmge Kitabevi Yayınları, Ankara 2024.

Gökalp, Ziya, *Türkçülüğün Esasları*, Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1976.

Gökalp, Ziya, *Bütün Eserleri – Kitaplar 1*, (Haz. M. Sabri Koz, Şevket Beysanoğlu, Yusuf Çotuksöken, M. Fahrettin Kırzıoğlu ve Mustafa Koç), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2009.

Gökalp, Ziya, *Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak*, (Haz. Eyüp Tosun), Gençlik Kitabevi, Konya 2018.

Gökalp, Ziya, *Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak*, (Der. Onur Torun Academia.edu), 2020.

Gökalp, Ziya, "Halk Medeniyeti", *Halka Doğru*, 1, 11 Nisan 1329 (24 Nisan 1913), 107.

Gökalp, Ziya, "Tarih İlim mi Yoksa Sanat mı?" *Milli Tarihin İnşası*, (Haz. Ahmet Şimşek, Ali Satan), Yazıgen Yayıncılık, İstanbul 2017.

Giddens, Antohny, *Ulus Devlet ve Şiddet*, (Çev. Cumhur Atay), Kalkedon Yayınları. İstanbul 2008.

Göle, Mehmet, *Sosyal Buhrandan Çıkışta Eğitim: Ziya Gökalp ile Satı Bey'in Eğitim Anlayışlarının Karşılaştırılması*, Eskiyeni Yayınları, İstanbul 2025.

Günerigök, Mustafa, "Ziya Gökalp Düşüncesinde Parçalanan ve Yenilenen Sistemin Örme Biçimleri: Türkleşmek, İslâmlaşmak, Muâsırlaşmak," *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 26 (Ölümünün 100. Yılında Ziya Gökalp ve Sosyoloji Sempozyumu Özel Sayısı), Afyon 2024.

Halbwachs, Maurice, *Kolektif Hafıza*, (Çev. Banu Barış), Heretik Yayınları, Ankara 2017.

H. Polat, Nazım, "109. Yılında Yeni Lisan'a Eleştirel Bir Bakış", *Türk Yurdu*, 69 (820), 2020, 14-23.

Kafesoğlu, İbrahim, "Ziya Gökalp'de Tarihçilik", *Belleten*, 48 (189-190), 1984, 241-248.

Korkmaz, Alâaddin, *Ziya Gökalp Aksiyonu, Meşrutiyet ve Cumhuriyet Üzerindeki Tesirleri*, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1994.

Kurtaran, Uğur, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Millet Sistemi", *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8, 2011, 57-71.

Okay, M. Orhan, "Gökalp Ziya", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, c. 14, İstanbul 1996, 124-128.

Smith, Anthony D., *Millî Kimlik*, (Çev. Bahadır Sina Şener), İletişim Yayınları, İstanbul 2017.

Türkdoğan, Orhan, "Ziya Gökalp'te Yabancılaşma İlkesi", *Kültür Dergisi*, 1 (2), 1975, 351-356.

Ziya Paşa, "Şiir ve İnşa", *Yeni Türk Edebiyatı Antolojisi II, (1865-1876)*, (Haz. Mehmet Kaplan, İnci Enginün, Birol Emil), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, İstanbul 1993, 45-49.

Cumhuriyet Dönemi Eğitim Politikalarının Çermik'teki Yansımaları (1923-1950)

Filiz YILMAZ
Uğur YILMAZ

KAYNAKÇA

———. 1924–1925 Tedrisat İstatistiği. Ankara: Devlet Matbaası, 1927.

———. Cumhuriyet Dönemi Eğitim Politikaları. Ankara: Pegem Akademi, 1996.

———. İlköğretim Genel Müdürlüğü Faaliyet Raporu 1950. Ankara: 1951.

———. İlköğretim İstatistikleri 1945. Ankara: 1946.

———. İlköğretim İstatistikleri, 1936–1937. Ankara: Devlet Matbaası, 1938.

———. Meslek Dağılımı Verileri 1950. Ankara: 1953.

———. Yıllık Faaliyet Raporu 1949. Ankara: 1950.

Akçalı, Aslı Avcı. "Karanlık Sokağı Aydınlatan Enstitü: Aksu Köy Enstitüsü." Turkish Studies 10, no. 5 (Spring 2015): 30–31.

Aküzüm, Cemal, ve Hasan Akgündüz. "Diyarbakır'da Öğretmen Yetiştirme Deneyimleri." Bilgisayar ve Eğitim Araştırmaları Dergisi 2, no. 3 (2014): 28–43.

Akyüz, Yahya. Türk Eğitim Tarihi (M.Ö. 1000–M.S. 2009). 14. Baskı. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık, 2009.

Altunya, Niyazi. Köy Enstitüsü Sistemine Toplu Bir Bakış. İstanbul: Köy Enstitülerini Araştırma ve Eğitimi Geliştirme Derneği (KAVEG), 2009.

Coşkun, Ufuk. "Yeni Anayasa ve Eğitim." Liberal Düşünce Dergisi 66 (2012): 113.

Cumhuriyet Halk Partisi. Halkevleri 1940. Ankara: Zerbaat Matbaası, 1940.

Çağlayan, Ercan. "Cumhuriyet Döneminde Diyarbakır'da Eğitim (1923–1950)." Tarih Okulu Dergisi 7, no. 19 (Eylül 2014): 641–670.

Derya Çini Şimşek. "Latin Alfabesinin Kabulü Sonrası Diyarbakır'da Açılan Millet Mektepleri." Atatürk Yolu Dergisi 68 (2021): 315–342.

Dicle Köy Enstitüsü Mezuniyet Sicili. 1950.

Diyarbakır İl Maarif Müdürlüğü. İlçe Okulları İstatistik Cetveli. 1949.

Diyarbakır Vilayet Raporu. 1936.

Diyarbakır Vilayet Yıllığı. Diyarbakır, 1949.

Ergün, Mustafa. Atatürk Devri Türk Eğitimi. Ankara: Ocak Yayınları, 1997.

Ertürk, Selahattin. Eğitimde Program Geliştirme: Teori ve Teknikler. Ankara: Meteksan Yayınları, 1982.

Fida, Veysi. "Erken Cumhuriyet Devrinde Diyarbakır'da İlk Mektepler." Diyarbekir (Yaz 2018): 64–76.

Halk Evleri Genel Başkanlığı. Halk Evleri Faaliyet Raporu 1948. Ankara: 1949.

Hesapçıoğlu, Muhsin. "Cumhuriyet Döneminde Eğitim Politikası ve Felsefesi." Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Dergisi 29, no. 29 (2009): 121–138.

İstatistik Umum Müdürlüğü. 28 Teşrinievvel 1927 Umumi Nüfus Tahriri. Fasikül III. Ankara: 1928.

Kapluhan, Erol. "1921 Maarif Kongresi'nin Türk Eğitim Tarihindeki Yeri ve Önemi." Yalova Sosyal Bilimler Dergisi 4, no. 8 (2014): 124–130.

Karpat, Kemal. Türk Demokrasi Tarihi: Sosyal, Ekonomik ve Kültürel Temeller. İstanbul: Timaş Yayınları, 2010.

Kaya Doğanay, Fatma. Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Rüşdiye Mektepleri. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum, 2011.

Köse, Mustafa. 1927 Nüfus Sayımı ve Sonuçlarının Değerlendirilmesi. Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Afyonkarahisar, 2010.

Köy Enstitüleri Teftiş Kurulu Raporu. 1949 ve 1950.

Maarif Vekâleti. Cumhuriyetin On Beşinci Yılında Maarif Hizmetleri Raporu. Ankara: 1938.

Matbuat Müdüriyeti Umumiyesi. Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi (1927–1928). İstanbul: Matbaa-i Amire, 1928.

MEB Arşivi. Dicle Köy Enstitüsü Açılış Raporu. 1944.

Özer, İsmail. Türk Modernleşmesinde Halkevleri ve Diyarbakır Halkevi Örneği. Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2010.

Resmî Gazete. "Köy Eğitmenleri Kanunu (Kanun No. 3238)." 24 Haziran 1937, Sayı 8367.

Resmî Gazete. "Köy Enstitüleri Kanunu (Kanun No. 3803)." 22 Nisan 1940, Sayı 13682.

Şimşek, Mehmet. Amid'den Diyarbakır'a Eğitim Tarihi. İstanbul: Kent Işıkları Yayınları, 2006.

Şimşek, Ufuk, Birgül Küçük, ve Yavuz Topkaya. "Cumhuriyet Dönemi Eğitim Politikalarının İdeolojik Temelleri." Turkish Studies – International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic 7, no. 4 (2012): 2809–2823.

TBMM Tutanak Dergisi. 1948 Yılı Görüşmeleri. Ankara: TBMM Yayınları.

TBMM Zabıt Ceridesi. 1944 Oturumları. Ankara: TBMM Yayınları.

Temizhan, Oğuz. Halkevleri ve Halkevlerinin 1932–1940 Arası Eğitim Faaliyetleri. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara, 2006.

Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi (BCA). 490.01/173.25.5. Ankara.

Türkiye Cumhuriyeti Başvekâlet İstatistik Umum Müdürlüğü. Eğitim ve Nüfus Verileri 1950. Ankara: 1952.

Türkiye Cumhuriyeti. 1935 Genel Nüfus Sayımı: Diyarbakır Vilayeti. Ankara: Başvekâlet İstatistik Umum Müdürlüğü, 1936.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). Nüfus Sayımı Sonuçları 1935–1950. Ankara: 1952.

Ufuk Şimşek, Birgül Küçük ve Yavuz Topkaya. "Cumhuriyet Dönemi Eğitim Politikalarının İdeolojik Temelleri." Turkish Studies 7, no. 4 (2012): 2809–2823.

Wilson, Florence. Near East Educational Survey: Report of a Survey Made During the Months of April, May, and June, 1927. London: The Hogarth Press, 1928.

Yüceer, Saime. "Türkiye'nin Aydınlanma Sürecinde Bir Kültür Devrimi: Millet Mektepleri." Atatürkçü Bakış 1, no. 1 (2002): 30–31.

Çermik Halkevi

Şule YAVUZ ÇİL

KAYNAKÇA

BCA. 490.1.0.0 / 848.355.1.

BCA 490.01/963.728.1.

BCA 490.01/963.728.1.

BCA 490.01/1005.879.1.

BCA 490.01/846.349.2.

BCA 490.01/ 832.284.1.

BCA 490.01/ 846.346.4.

BCA 490.01/1700.913.1.

BCA 490.01/1801.1308.1.

BCA 490.01/979.796.1.

BCA 490.01/ 1053.1045.2.

BCA 490.01/ 1053.1045.2.

"Halkevi Haberleri", *Karacadağ*, C.8, S.95-96, Kasım-Aralık 1946.

"Bu sene Diyarbekir'de Gece Hayatı Ölü Bir Halde" Diyarbekir, 26.1.1932.

"19 Şubat'ta Halkevi Açılıyor, İzharî Bir Komite Teşekkül Etti" Diyarbekir, 1.2.1932.

CHF Üçüncü Büyük Kongre Zabıtları, 10-18 Mayıs 1931, Devlet Matbaası, İstanbul 1931.

CHP Halkevleri İdare ve Teşkilat Talimatnamesi, Zerbamat Basımevi Ankara 1940.

C.H.P Halkevleri Öğreneği, Recep Ulusoğlu Basımevi, Ankara 1938.

"Cumhuriyet Halk Fırkası Kâtibiumumiliği tarafından C.H.F İdare Heyeti Reisliğine gönderilen 12.1.1932 tarih ve 8 sayılı yazı" Cumhuriyet Halk Fırkası Kâtibiumumiliğinin F. Teşkilatına Umumî Tebligatı, Mayıs 1931'den Birincikânun 1932.

Halkevlerinin 1934 Senesi Faaliyet Raporları Hülasası, Ulus Basımevi, Ankara 1935.

Çeçen, Anıl, *Atatürk'ün Kültür Kurumu Halkevleri*, Gündoğan Yayınları, Ankara 1990.

Kapusuzoğlu, Adnan, *Denizli Halkevi ve faaliyetleri (1932-1951)*, Selçuk Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Konya 2025.

Karadağ, Nurhan, *Halk Evleri Tiyatro Çalışmaları 1932-1951*, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1998.

Kongar, Emre, *Atatürk ve Devrim Kuramları*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Ankara 1981.

Oral, Mustafa, *CHP'nin Ülküsü*, Yeniden Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Yayınları, Ankara 2007.

Özer, İsmail, *Türk Modernleşmesinde Halkevleri ve Diyarbakır Halkevi Örneği*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü basılmamış doktora tezi, Ankara 2010.

Şimşek, Sefa, *Bir İdeolojik Seferberlik Deneyimi Halkevleri 1932-1951*, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul 2002.

Tersine Göçle Okul Değiştirmiş Lise Öğrencilerinin Adaptasyon Sürecinde Kapsayıcılık Beklentisi: Çermik Örneği

Rasim TÖSTEN

KAYNAKÇA

Aksoy, Ö. N. (2020). Ergenlerin sosyal duygusal öğrenme düzeylerinin incelenmesi. *Journal of Human and Social Sciences*, *3*(1), 576-590.

Aydın Güngör, T., & Pehlivan, O. (2021). Kapsayıcı eğitimin Türk eğitim sistemindeki yeri ve önemi. *Studies in Educational Research and Development*, 5(1)

Çelik, R. (2017). Adalet, kapsayıcılık ve eğitimde hakkaniyetli fırsat eşitliği. *Fe Dergi*, *9*(2), 16-29.

Demircioğlu, H., & Yoldaş, C. (2019). Çocukluk ve ergenlik döneminde psikososyal risk faktörleri ve koruyucu unsurlar. *Ankara Sağlık Hizmetleri Dergisi*, *18*(1), 40-48.

Dilekçi, Ü. (2019). Okul yöneticilerinin "kapsayıcı eğitim" kavramına ilişkin algıları: Bir metafor analizi çalışması. 14. *Uluslararası Eğitim Yönetimi Kongresi Tam Metin Bildiri Kitabı*, *84*, 90.

Erdoğan, A., Hoplamaz, F., Atmaca, G., & Kesik, A. (2022). Okul Yöneticilerinin Kapsayıcı Eğitime İlişkin Görüşleri, Yaşadıkları Sorunlar Ve Çözüm Önerileri: Nitel Bir Çalışma. *Mustafa Kemal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, *6*(10), 231-246.

İnternet Kaynağı 1. https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Ic-Goc-Istatistikleri-2023-53676 ET: 08.09.2025

İnternet Kaynağı 2: https://www.nufusu.com/ilce/cermik_diyarbakir-nufusu adresinde alınmıştır. ET: 08.09.2025

İnternet Kaynağı 3. https://cermik.meb.gov.tr/ ET: 08.09.2025

İnternet Kaynağı 4. http://www.diyarbakir.gov.tr/cermik ET: 08.09.2025

İra, N. & Gör, D. (2018) Eğitim fakültesi öğretim üyelerinin kapsayıcı eğitime yönelik görüşleri. Turkish International Journal of Special Education and Guidance & Counseling, 7(2), 29-38.

Kavrayıcı, C. (2023). Kapsayıcı Liderlik Ölçeği'nin Türk Kültürüne uyarlanması: Devlet okulları bağlamında geçerlik güvenirlik çalışması. *Anadolu University Journal of Education Faculty*, *7*(3), 628-643.

Polat, M. (2020). Türkiye'deki araştırmalar bağlamında kapsayıcı eğitim ve okul yönetimi. *Research in Education and Social Sciences*, *323*, 335.

Sakız, H. (2022). Kapsayıcı eğitimin psikolojisi: Güncel eğilimler, güncellenen uygulamalar. *Turkish Journal of Special Education Research and Practice*, *4*(1), 1-26.

Staneva, Z., Tsvetkova, I., Vatavu, M. C., & Ailincai, A. Kapsayıcılık İçin Bölgesel Zorluklar. *Metodolojik Materyal*, 2. InCrea+projesi Project Ref. No. 2020-1-LT01-KA227-SCH-094736

Ünal, R., & Aladağ, S. (2020). Kapsayıcı eğitim uygulamaları bağlamında sorunlar ve çözüm önerilerinin incelenmesi. *Journal of Interdisciplinary Education: Theory and Practice*, *2*(1), 23-42.

Yükçü, Ş. B., Tok, A. İ., Güngör, İ., Uslu, A. E. I., Taştekin, E., & Demircioğlu, H. (2024). Ön Ergenlik Döneminde Sosyal Duygusal Öğrenme Becerileri, Akran Algıları Ve Ebeveyn Tutum Algılarının İncelenmesi. *The Journal of Social Sciences*, *53*(53), 431-451.

Kitap Fuarlarının Okuma Alışkanlığına Etkisi: Çermik Kitap Fuarı Örneği

Nurullah AYKAÇ

KAYNAKÇA

American Library Association (ALA), Book Reading and Library Usage: A Study of Habits and Perceptions, New Jersey, Gallup 1978.

Anadolu Ajansı (AA) https://www.aa.com.tr/tr/kultur/diyarbakirda-5-cermik-kitap-fuari-kapilarini-acti/3561432 (e.t. 02.10.2025)

Asker, Şeyma, "*Türk Yayıncılığının Dışa Açılımı: Uluslararası Kitap Fuarlarında Onur Konukluğu*", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü) İstanbul, 2023.

Büyüköztürk, Şener, Kılıç Çakmak, Ebru, Akgün, Özcan Erkan, Karadeniz, Şirin ve Demirel, Funda, Bilimsel Araştırma Yöntemleri, Pegem Akademi, Ankara 2014.

Dilekçi, Atilla ve Karatay, Halit, "Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenlerine Göre Okuma Alışkanlığı", *Ana Dili Eğitimi Dergisi*, Cilt 8, Sayı 4, 2020.

Eren, İsmail, "Yugoslavya Milletlerarası Kitap Fuarı", *Türkiye Kütüphaneciler Derneği Bülteni, Sayı* 4, Cilt 17, 1968.

Kırs, Fatma ve Kinay, İsmail, "Türkiye'de Öğrencilerin Okuma Alışkanlığı: Bir Meta Sentez Çalışması", *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 12, Sayı 33, 2023.

Odabaş, Hüseyin, Odabaş, Z.Yonca ve Polat, Coşkun, "Üniversite Öğrencilerinin Okuma Alışkanlığı: Ankara Üniversitesi Örneği", *Bilgi Dünyası*, Sayı 9, Cilt 2, 2008.

Özçelebi, Ö.Suat ve Cebecioğlu, N.Seler, Okuma Alışkanlığı ve Türkiye: Türkiye'de Okuma Alışkanlığının Olmaması Sorunu, Nedenleri ve Çözüm Yolları, Milliyet Yayınevi, İstanbul 1990.

Püsküllüoğlu, Ali, Türkçe Sözlük, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1995.

Sever, Sedat, Çocuk Edebiyatı ve Okuma Kültürü, Tudem Yayıncılık, İzmir 2019.

Tanju, Ebru Hasibe, "Çocuklarda Kitap Okuma Alışkanlığı'na Genel Bir Bakış", Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi Cilt 21, Sayı 21, 2010.

Türk Dil Kurumu (TDK), Türkçe Sözlük (9. Baskı), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 1998.

Yalçın, Ekrem, Ayyıldız, Pınar, Kınalı, Gökhan ve Şengil, Ahmet Zeki, "Yenilikçi ve Çağdaş Bir Model: Makale Esaslı Kitap Okuma Tekniği (MOKOT)", *International Journal of Eurasia Social Sciences*, Cilt 15, Sayı 55, 2024.

Yılmaz, Bülent, "Çocuklarda Okuma Kültürünü Geliştirmede Ebeveyn ve Öğretmenin Rolü" Çocuk ve Okuma Kültürü Sempozyumu, Eğitim Sen Yayını, Ankara 2009.

Çermik'te Eğitim Üzerine Yapılan Projeler (2016-2025)

İhsan ESER

KAYNAKÇA

Cengiz, Abdullah. *Çermik Şer'iyye Sicilleri*. Ankara: Gece Akademi Yayınları, 2019.

Cumhuriyet İlkokulu Arşivi, dosya no: 1.

Çermik İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü Özel Büro Arşivi, dosya no: 21.

İlçemiz Çermik Dergisi, yıl 1, sayı 1, Çermik, 1994.

İzgöer, Ahmet Zeki. *Diyarbakır Salnâmeleri*. İstanbul: Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Yayınları, 1999.

Kırzıoğlu, M. Fahrettin. "Çermik Kasabası Üzerine Notlar." *Kara Amid Dergisi*, yıl 1, sayı 1, 1956.

Ma'ârif Salnâmeleri, H. 1316, 1317, 1318, 1319, 1321.

Millî Eğitim Bakanlığı (MEB), Resmî Web Sayfası, "Giriş Bilgileri", 1. sayfa.

TAŞLARIN SIRRI, SUYUN ŞİFASI
ÇERMİK'İN KÜLTÜREL MİRAS ATLASI

Editörler
Oktay BOZAN | Abdusselam ERTEKİN | Arafat YAZ | M.Salih ERPOLAT

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1908
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-656-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
BOZAN, Oktay | ERTEKİN, Abdusselam | YAZ, Arafat | ERPOLAT, M.Salih
TAŞLARIN SIRRI, SUYUN ŞİFASI
ÇERMİK'İN KÜLTÜREL MİRAS ATLASI

Her Yazar Kendi Makalesinden Sorumludur.
Kitabın Telif Hakkı Editör Kuruluna Aittir.

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Çermik İlçesinin Coğrafyası

Sabri KARADOĞAN

KAYNAKÇA

Adrien Moiret-Guigand, Gabriel Jaffrain, Alexandre, Pennec & Hans Dufourmont, CLC2018 / CLCC1218 Validation Report; Technical Report; GMES Initial Operations/Copernicus Land Monitoring Services: Villeneuve d'Ascq, France, 2021.

Aksu, Recep, "Diyarbakır ve çevresinde kültür turizmi", (Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü), İstanbul, 2017.

Atalay, İbrahim, *Toprak coğrafyası*, Ege Üniv. Yay. No.8, İzmir, 1989.

Aytaç, Hasan, "Çermik'te (Diyarbakır) Kentsel Gelişim Süreci", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Anabilim Dalı), İstanbul, 2024.

Boynukara, Eşref, "401 Numaralı Çermik Şer'iye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (Hicri 1314-1315 / Miladi 1898-1900)", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü), Batman, 2016.

Çağlıyan, Ayşe, Esen Durmuş, "Diyarbakır Havzası ve Yakın Çevresinde Küçükbaş Hayvancılık", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* 20(2), 2010.

Çiçek, İsa, "Çermik İlçesi Ve Köylerinin (Diyarbakır) Etnobotanik Özellikleri", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bingöl Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü), Bingöl, 2019.

Demir, Yusuf, "Eğil ve çevresindeki (Eğil, Diyarbakır) alt miyosen yaşlı Fırat formasyonunun sedimantolojik ve jeokimyasal incelemesi", (Yayımlanmamış Doktora Tezi, Batman Üniversitesi, Fen Bilimler Enstitüsü), Batman, 2017.

Dindaroğlu, Berzan, "Çermik-Çüngüş (Diyarbakır) Arasında Kalan Sahanın Karst Jeomorfolojisi", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü), Van, 2019.

Dizdar, M. Yüksel, *Topraklarımız*, Tarım, Orman ve Köyişleri Bakanlığı, Etüt ve Proje Dairesi Başkanlığı Yay. Ankara, 1987.

Ergene, Abdusselam, *Toprak biliminin esasları*, Atütürk Üniv. Yayın No: 536, Erzurum, 1993. s. 73. s.447.

Haspolat, Y. Kenan, Yılmaz, A., "Her Yönüyle Diyarbakır İlçeleri", Uzman Matbaacılık ve Ciltleme, İstanbul, 2013,

İmamoğlu, M. Şefik, Tektonik Yapısı ve Stratigrafisi Işığında Güneydoğu Anadolu Bölgesinin Jeotermal Enerji Potansiyelinin Değerlendirilmesi, V. Yenilenebilir Enerji Kaynakları Sempozyumu 2009, Diyarbakır, 161-166.

İnceöz, Murat, "Çermik -Çüngüş (Diyarbakır) Arasındaki Bölgenin Tektonik Özellikleri", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü), Elazığ, 1989.

Karadoğan, Sabri, Çağlayan, Ayşe, Durmuş, Esen, "Ergani-Çermik (Diyarbakır) Arasındaki Kenar Kıvrımları Kuşağı ve Çevresinin Jeomorfolojik Özellikleri", *e-Journal of New World Sciences Academy*, 4 (4), 2009.

Karadoğan, Sabri, *Çevre Koşulları, Öncelikler ve Riskler Açısından Bir Yerleşme Tarihi Analizi: Ergani ve Yakın Çevresi*, Ed. Oktay Bozan, Abdusselam Ertekin, Abdullah Cengiz, Asım Kaçmaz, Cumhuriyetin 100. Yılında Ergani Din-Eğitim-Kültür içinde, Ekin yayınları, 2023, 303-328.

Kavak, Orhan, *Diyarbakır İli Çermik İlçesi ve Çevresinin Jeolojik Özellikleri*, Ed. Yusuf Kemal Haspolat (Ed), Tüm Yönleriyle Çermik İlçesi ve Turizm içinde, Dicle Üniversitesi, 2014, 318-385.

Ketin, İhsan, Çermik Antiklinali, Elazığ çevresinde Fırat havzasının jeolojisi ve yeraltı zengin1ikleri sempozyumu (yayın1anmamış), 16, 1986.

Kırzıoğlu, M. Fahrettin "Çermik Kasabası üzerine Notlar", Kara-Amid *Dergisi,* 1/1, Diyarbakır, 1956, 266-281.

Korkusuz, Şefik, *Seyahatnamelerde Diyarbakır*, Kent Yayınları, İstanbul, 2003.

Korucu, Özlem, Işık, Veysel, "Güneydoğu Anadolu Orojenezinde Aksu-Samsat (Adıyaman) Profil Hattının Jeolojik Özellikleri", *Yerbilimleri*, *44*(1), 2023, 22-63.

Kupik, Yemlihan, "Çermik (Diyarbakır) İlçesinin Monokotiledon Geofit Florası", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü), Diyarbakır, 2009.

Meşeli, Aydoğan, "Çermik İlçesinin (Diyarbakır) Termal Turizm Potansiyeli ve Diğer Çekicilikleri: Tespitler, Sorunlar ve Çözüm Önerileri", *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi,* 45, 2017, 109-127.

Meşeli, Aydoğan, "Çermik ve Yakın Çevresi", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü), Elazığ, 1990.

Meşeli, Aydoğan, "Çermik ve Yakın Çevresinin Morfografik Özellikleri", *Dicle Üniversitesi, Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5, 2005, 54-66.

MTA, Elazığ İlinin 1/1000.000' lik Jeoloji Haritası, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, Jeoloji Etüdleri Dairesi, Ankara, 2011.

Nazan Özür Karakaş, Murat Ataol, "Türkiye'de CORINE verilerinin kullanılmasına dair değerlendirme", *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 9 (2), 2018, 110-130.

Önal, Eser, "Diyarbakır İli, Çermik İlçesi Kültür Varlıklarını Koruma Önerileri", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Maltepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü), İstanbul, 2018.

Öz, Davut, "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Çermik Kazası (Siyasi, İdari, Sosyal Ve İktisadi Hayat), (Yayımlanmamış Doktora Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü), Diyarbakır, 2023.

Özdemir, M.Ali, Tonbul, Sadettin, "Kömürhan Boğazı (Malatya-Elazığ)", *Fırat Üniv. Sosyal Bilimler Derg*. 8(1), 1996, 239-261.

Polat, Cebrail, "Ergani-Çermik-Çüngüş (Diyarbakır) Arasındaki Bölgenin Jeolojik Özellikleri", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Jeoloji Mühendisliği Anabilim Dalı), Elazığ, 1994.

Sütçü, F. Yavuz, "1/100 000 Ölçekli Türkiye Jeoloji Haritası Elazığ L 44 Paftası", Jeoloji Etütleri Dairesi Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Yayınları, No:75 Ankara, 2008.

Tanrıkulu, Murat, "Türkiye'de Toprak Etüt-Haritalama Çalışmaları ve Harvey Oakes", *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (64), 2017, 664-678.

Tatar, Yusuf, İnceöz, Murat, Ergani -Çermik -Çüngüş bölgesinde kırık analizi, Acar Jeoloji Sempozyumu, 183-191, 1991.

Timuçin Everest, "Arazi Kullanım Etkinliğinin Değerlendirilmesi: Edirne İli Havsa İlçesi Örneği", *Anadolu Tarım Bilimleri Dergisi,* 26(3), 2011, 251-257.

Üzülmez, Müslüm, Yazılı Kaynaklarda Çermik, Kent Işıkları Yayınları, Ankara, 2012.

Yalçın, Namık, Kenar Kıvnmları Kuşağının Jeolojik Evrimine Bir Yaklaşım, Ed. İzdar, E. ''Ege bölgelerijeolojisi VI. Kollokyumu'' içinde: 1985, 217 -223.

Yetmen Hurşit, Karadoğan Sabri, Al Aladdin, Moscone Daniele, Kuzucuoğlu Catherine, Francesca Balossi Restelli, *Malatya Havzası'nda Arslantepe Höyüğü ile İlişkili Jeoarkeolojik Araştırmalar*, Ed. Prof.Dr. Ertuğ Öner "Manfred Osman KORFMANN" Anısına paleocoğrafya ve jeoarkeoloji araştırmaları-I içinde, Ege Üniversitesi Yayınları, Edebiyat Fakültesi Yayını, İzmir, 2023, 409-436.

Yıldırım İ. Halil, Kaya, Ö. Faruk, "Şeyhandede Şelalesi'nin (Çermik/Diyarbakır) Bitki Örtüsü Üzerinde Bir Değerlendirme", *DÜFED,* 14 (1), 2025, 45–55, doi: 10.55007/dufed.1655092.

Raporlar ve internet adresleri:

Bolgi Turgut, Adıyaman Sahalarının Jeolojik Etüdü, TPAO Arşivi No: 325, 1964.

Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası, 2023, Üye Listesi, https://dtso.org.tr/up_files/pdf/liste-web.pdf (Erişim:11.09.2025).

DPT 2004. İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması. https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/08/Ilcelerin_sosyo-ekonomik_gelismislik_siralamasi_Arastarimasi-2004_.pdf (Erişim:23.08.2024).

Duran, O., Semşir, D., Sezgin, İ. ve Perinçek, D. 1989. Güneydoğu Anadolu'da Midyat ve Silvan Gruplarının Stratigrafisi, Sedimantolojisi ve Paleocoğrafyası, Paleontolojisi, Jeoloji Tarihi, Rezervuar ve Diyajenez Özellikleri ve Olası Petrol Potansiyeli. TPAO Arama Rapor 2563, Ankara (yayınlanmamış).

Güneydoğu Expres, 2024, Diyarbakır'da Mermer Sektörü, https://www.guneydoguekspres.com/diyarbakirda-mermer-sektoru (Erişim:23.09.2025).

Kalkınma Kütüphanesi, 2020, Çermik Termal Turizm Master Planı, https://www.kalkinmakutuphanesi.gov.tr/dokuman/cermik-termal-turizm-master-plani/1508 (Erişim:23.08.2025).

Karabıyıkoğlu, Mustafa, 1991. Belveren–Araban–Yavuzeli–Nizip–Birecik Alanının Jeolojisi Senozoyik Yaşlı Volkanik Kayaçların Petrolojisi ve Bölgesel Yayılımı. MTA Derleme Rap. No. 9226, Ankara (yayınlanmamış MTA raporu).

Karacadağ Kalkınma Ajansı, 2012, Çermik Termal Turizm Raporu, https://www.karacadag.gov.tr/Dokuman/Dosya/www.karacadag.org.tr_208_EP9G18NM_cermik_termal_turizm_raporu.pdf (Erişim:20.09.2025).

Ketin, İhsan, Çermik (Diyarbakır) bölgesinin 1/50.000 mikyaslı jeolojik lövesine ait kısa bir rapor, MTA. Rapor No. 2056 (yayın1anmamış), 1953.

Sungurlu, O. 1974. VI. Bölge Kuzey Sahalarının Jeolojisi. TPAO Araştırma Merkezi Grup Başkanlığı, Rapor No: 871.

Sungurlu, Ozan, VI. Bölge Kuzey Sahalarının Jeolojisi, TP AO Araştırma Merkezi Grup Başkanlığı, Rapor No : 871, 1974.

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022. İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması SEGE-2022. https://www.sanayi.gov.tr/assets/pdf/birimler/2022-ilce-sege.pdf (Erişim:23.08.2024).

TUİK, 2024, Ekonomik İstatistikler, İnternet Adresi: biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr (Erişim:23.03.2025).

Ulu, Ümit, Genç Şükrü, Giray Suat, Metin Yüksel, Çörekçioğlu Erdem, Örçen Sefer, Ercan Tuncay, Yaşar Talia, Karabıyıkoğlu Mustafa, Belveren-Araban-Yavuzeli-Nizip-Birecik Alanının Jeolojisi Senozoyik Yaşlı Volkanik Kayaçların Petrolojisi ve Bölgesel Yayılımı, MTA Derleme Rap. No. 9226, Ankara, 1991.

Çermik (Diyarbakır) ve Çevresinin Jeolojik vd. Özelliklerine Genel Bir Bakış

Orhan KAVAK

KAYNAKÇA

Akkoyun, Ö., (2013): Diyarbakır Mermerleri ve Mermer Sektörü, Yer Altı Zenginlik Kaynakları, Diyarbakır Yer altı Kaynakları-Diyarbakır Yer Altı Zenginlikler Kaynakları Bölümü, Uzman Matbaacılık, İstanbul, Dicle Üniversitesi işbirliği ile, 26-33, Nisan 2013.

Delil., S., Tanrıkulu, A., (2012): Çermik Termal Turizm, Karacadağ Kalkınma Ajansı Planlama Programlama ve Koordinasyon Birimi, Haziran 2012, Diyarbakır

Erdoğan, B., Yavuz, B., A. (2002): "Güneydoğu Anadolu'nun Miyosen Paleocoğrafyası İle Mermer Yataklarının İlişkisi" DEÜ Mühendislik Fakültesi Fen Ve Mühendislik Dergisi Cilt: 4 Sayı: 2 sh. 53-64.

Genç, S. (1985): "Bitlis Masifi Lice-Kulp (Diyarbakır) ve Çökekyazı-Gökay (Hizan, Bitlis) Yöreleri Gnays ve Amfibolitlerinin Köken Sorununun İrdelenmesi", Jeoloji Mühendisliği, sayı 23, s.31-38.

Kavak, O., (2013): Diyarbakır Çermik Jeotermal Kaynağının Özellikleri, Diyarbakır Yer altı Kaynakları-Diyarbakır ve Su Bölümü, Uzman Matbaacılık, İstanbul, Dicle Üniversitesi işbirliği ile, 64-78, Nisan 2013.

Kavak, O., (2013): "Diyarbakır Ve Çevresinde Yer Alan Karacadağ Volkanitinin Genel Özellikleri", Diyarbakır Karacadağ Bölüm 3, Karacadağ ve Çevre; Uzman Matbaacılık, İstanbul, Dicle Üniversitesi işbirliği ile, 361-372, Nisan 2013.

Kavak, O., (2014): "Diyarbakır İli Çermik İlçesi ve Çevresinin Jeolojik Özellikleri", Tüm Yönleriyle Diyarbakır Çermik İlçesi ve Turizm, Uzman matbaacılık, İstanbul, Çermik Kaymakamlığı-Dicle Üniversitesi ile, 318-385, Haziran 2014.

Lustrino, M., Keskin, M., Mattioli, M., Lebedev, V.A., Chugaev, A., Sharkov, E., Kavak, O. (2010): "Primordial Activity of the Largest Cenozoic Shield Volcano of the Circum-Mediterranean Area: Mt. Karacadağ, SE Turkey", European Jour. of Min. 22 (3), pp. 343-362.

Mineral Research and Exploration (MTA), 2002. 1/500.000 scale geological maps of Turkey.General Directorate of Mineral Research and Exploration (MTA), Ankara, Turkey.

Özel, N., (2010): Diyarbakır (Çermik) ve Şanlı Urfa (Karali) İllerinde Yer AlanKaplıca Kaynaklarının Kökensel İncelenmesi, Çukurova Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Yüksek lisans Tezi (Yayınlanmamış) Adana.

Şaroğlu, F. ve Guner, Y. (1981): Doğu Anadolu'nun jeomorfolojik gelişimine etki eden öğeler; Jeomorfoloji, tektonik, volkanizma ilişkileri. TJK Bülteni 24/2, 39–50

Şaroğlu, F. ve Emre, Ö. (1987): "Karacadağ volkanitlerinin genel özellikleri ve GD. Anadolu otoktonundaki yeri"; Türkiye 7. Petrol Kongresi, s.384-391

Şengör, A. (1980): "Türkiye'nin Neotektoniğinin Esasları": TJK Yayını, 40 s

Toprak, V. ve Kavak, O. (2012): "Sur İçi (Diyarbakır) Tarihi Binalarındaki Silindirik Kaya Kolonların Jeolojik İncelemesi", İBB Restorasyon Konservasyon Çalışmaları Dergisi, Sayı 11, 23–36, 2012.

Yılmaz, E., Duran., O. (1997): "Güneydoğu Anadolu Bölgesi Otokton Ve Allokton Birimler Stratigrafi Adlama Sözlüğü (Lexıcon)" TPAO Araştırma Merkezi Grubu Başkanlığı Eğitim Yayınları No. 31, 460 s. Şubat, 1997 Ankara

Paleolitik Dönem'de Çermik Kaya Resimleri

Derya KILINÇ KOCA

KAYNAKÇA

Algaze, G. The Uruk World System: The Dynamics of Expansion of Early Mesopotamian Civilization. University of Chicago Press, Chicago 1993: 578-622.

Baysal, A. "Doğu Anadolu Petroglifleri: Teknolojik, Kronolojik ve Sembolik Değerlendirmeler". APAD Anadolu Prehistorya Araştırmaları Dergisi 3 (2017): 8-15.

Bednarik, R. G. "The Dating of Rock Art: a Critique". Journal of Archaeological Science 29/11 (2002): 1213-1233.

Bednarik, R. G. "The Technology of Petroglyphs". Rock Art Research 15/1 (1998): 23-35.

Belli, O. "Sinek Çayı Kayaaltı Sığınağı Resimleri: On bir Yaylı Avcı Adam". Türk Eski Çağ Bilimleri Enstitüsü Haberler, ed. M. D. Alparslan, ss. 28-30. İstanbul, 2006.

Diyarbakır Dergisi. "Diyarbakır'ın Eşsiz Mağaraları", Sayı 8. Erişim Tarihi: 12.10.2025. https://diyarbakirdergisi.com/diyarbakirin-essiz-magaralari-8-sayi/

Diyarbakır Müze Müdürlüğü. Kazı ve Yüzey Araştırmaları Raporları. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara (çeşitli yıllar).

Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, Antropoloji Bölümü. Mağara Araştırma Derneği (MAD) Raporu. Ankara, 2011: s. 537-553

IFRAO. "Rock Art Dating". Erişim Tarihi: 12.10.2025. http://www.ifrao.com/rock-art-dating

Lewin, R. Modern İnsanın Kökeni. Tübitak Popüler Bilim Kitapları, Ankara 2000.

Mellaart, J. The Neolithic of the Near East. Thames & Hudson, London 1975: 156-230.

Rosenberg M. Hallan Çemi Tepesi: Early Aceramic Neolithic in Southeastern Anatolia. Paléorient, (1999): 25(1), 25-40.

Özdoğan, M. "Archaeological Evidence on the Westward Expansion of Farming Communities from Eastern Anatolia to the Aegean and the Balkans". Current Anthropology 52/S4 (2011): 415-430.

Capra aegagrus (Yaban Keçisi / Bezoar Keçisi), Türkiye Yaban Hayatı https://turkiyeyabanhayati.org/species/detail/capra-aegagrus ErişimTarihi: 08.10.2025

Türkiye Turizm Ansiklopedisi. "Kayaaltı Mağarası". Erişim Tarihi: 12.10.2025. https://turkiyeturizmansiklopedisi.com/kayaalti-magarasi

Türkiye Turizm Ansiklopedisi. "Kayaaltı Mağarası". Erişim Tarihi: 12.10.2025. https://turkiyeturizmansiklopedisi.com/kayaalti-magarasi

https://earth.google.com/web/search/%c3%a7ermik+sinek+%c3%a7ay%c4%b1+kaya+resimleri/@38.1727708,39.4549904,684.86929683a,647.80115049d,35y,0h,0t,0r/data=CiwiJgokCbf3QkTMLjZAEbb3QkTMLjbAGa0uqMqA10lAIWlsKJF_akrAQgIIAToDCgEwQgIIAEoNCP_____wEQAA Erişim Tarihi: 09.10.2025

Watkins, T. "New Light on Neolithic Revolution in South-East Anatolia". Antiquity 84/325 (2010): 621-634.

Yalçınkaya, I. "Taş Devri Sanatında Teknik ve Stil". Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi 29/1 (1979): 67-82.

Çermik Sinek Çayı Vadisi
Kaya Mezarlarının Arkeolojik ve Kültürel Önemi

Esra ÇETİN

KAYNAKÇA

Albayrak, Y., "Soğmatar Nekropolü Kaya Mezar Mimarisi", Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi, Sayı 52, 2021, 32-50.

Cormack, S., "Funerary Monuments and Mortuary Practise in Roman Asia Minor", The Early Roman Empire in the East, (Ed.) Susan Alcock, Oxbow Monographies, Oxford 1997, 137-156.

Çevik, N., Urartu Kaya Mezar Odaları ve Ölü Gömme Gelenekleri, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2000.

Ergeç, R., Güney Kommagene Bölgesindeki Antik Dönem Nekropol ve Mezarları, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1995.

Güzel, E., Aktaş Nekropolü Kaya Mezarları ve Buluntuları, Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2021.

Köroğlu, K., "Urartu Kaya Mezar Geleneği ve Doğu Anadolu'daki Tek Odalı Kaya Mezarlarının Kökeni", Arkeoloji ve Sanat Dergisi, Sayı 127, 2008, 21-38.

Orthmann, W., "Burial Customs of The IIIrd Millenium BC. in Euphrates Valley", Le Moyen Euphrate, Ed. J.C. Margueron, Strasbourg, 1979, 97-104.

Ökse, A. T., "Gre Virike: Fırat Kenarı'nda Bir M.Ö. 3. Bin Kutsal Alanı", Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 19.2, 2002, 53-74.

Şahin, S., Akçadağ Kaya Mezar Odaları, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya 2020.

Şimşek, M., Kibyra Yer Altı Oda Mezarları: Mimari ve Tipoloji, Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Isparta 2013.

Topaloğlu, Y., "Yeni Buluntular Işığında Kuzeydoğu Anadolu Kaya Mezarları", Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 1.10, 2012, 131-146.

Uhri, A., Batı Anadolu Erken Tunç Çağı Ölü Gömme Gelenekleri, Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2006.

Vesberg, O., & Vestholm, A., The Swedish Cyprus Expedition IV: 3, Company By Swedish Cyprus Expedition, Stockholm 1956.

Waldbaum, J. C. "Philistine Tombs at Tell Fara and Their Aegean Prototypes", American Journal of Archaeology (AJA), Vol. 70, No. 4, 1966, 331-340.

Kral Yolu: Yapılışı, Güzergâhı ve Çermik Çevresindeki İzleri

Kenan ESMER

KAYNAKÇA

Calder, W. M., *The Royal Road in Herodotus*, The Classical Review, Cilt 39, Sayı 1/2, 1925, s. 1–5.

Ceyhan, A. N., *[Makale]*, 29 Ocak 2020, http://www.alnurceyhan.com/detay.php?id=114

Eroğlu, Engin., "Pers Kralı Büyük Kyros'un Siyasi ve İktisadi Politikaları", *Journal of History Studies,* Cilt 8, Sayı 1, 2016, s. 37–47.

Ersan, M., *Selçuklular zamanında Anadoluda Ermeniler*, TTK, Ankara 2007, s. 128,169,170.

Frick, Gerhard., *Was historische Karten uns erzählen*, Conzett Verlag, Zürich 2011.

Herodotos, *Herodot Tarihi*, Çev. M. Ökmen, Remzi Kitabevi, İstanbul 1973.

İslam Ansiklopedisi, *Tak-i Kisra*, 3 Şubat 2020, https://islamansiklopedisi.org.tr/tak-i-kisra

Kalkan, Hatice., "Ephesos–Hypaipa–Sardeis Yolu Üzerine Yeni Gözlemler ve Pers Kral Yolu", *International Journal of Human Sciences*, Cilt 1, 2014, s. 1–15.

Lendle, Otto., "Herodot 5.52/53 über die persische Königstrasse",*Würzburger Jahrbücher für die Altertumswissenschaft*, Cilt 13, Würzburg 1987.

Metin, Hüseyin. & LAMBA, Mustafa, „Hititler'den Roma İmparatorluğu'na Kadar Anadolu Uygarlıklarında Yönetim Yapısı", *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi*, Cilt 12, Sayı 27, 2016, s. 155–174.

Reddit, *The Silk Road 300 BC to 100 AD*, 3 Şubat 2020, https://www.reddit.com/r/MapPorn/duplicates/2v1pis/the_silk_road_300_bc_to_100_ad_2231x879/

Tekin, Oğuz, *Eski Yunan ve Roma Tarihine Giriş*, İletişim Yayınları, İstanbul 2012.

Chinasagee, *The Silk Road*, 3 Şubat 2020, https://www.chinasage.info/silkroad.htm

Osmanlı Döneminde Çermik Vakıfları

Yasin TAŞ

KAYNAKÇA

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA):

Ali Emiri, Sultan Ahmed III (BOA, AE.SAMD.III); 83-8297. (29.12.1117/)

Cevdet, Maarif (BOA, C.MF); 73-3614 (29.09.1175/23.04.1762) ;

Cevdet, Evkâf (BOA, C.EV.); 12-565. (20.08.1240/09.05.1825)

Evkâf, Berat (BOA, EV.BRT); 75-25.(14.07.1262/08.07.1846)

Evkâf Defteri (BOA, Ev. d.), d. 19407, 20251.

Hattı Hümayun (BOA, HAT), 1596-26 (26.08.1251/17.12.1835)

Meclisi Vâlâ Evrâkı (BOA, MVL) 559-1. (18.10.1284/12.02.1868)

Meşihat, Şeriyye Sicili Defteri, (BOA, MŞH. ŞSC. d.) d. 3548 (Eski numara 399); 3550 (Eski numara 401)

Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi (VGMA)

Diyarbakır Esas, d. 158.

Hurufat Defterleri (HRF. d.) d. 537, 539, 542, 543, 565, 568, 597, 1082, 1084, 1092, 1094, 1095, 1096, 1098, 1099, 1100, 1133, 1140, 1143, 1158,

Mücedded Anadolu Vakfiye Defteri (VKF.AND. d.) 597, 138-116.

Basılı Eserler

1318 Tarihli Diyarbekir Salnâmesi. İsam Kütüphanesi.

1320 Tarihli Diyarbekir Salnâmesi. İsam Kütüphanesi.

Akay, Ali, "Çeteci Abdullah Paşa ve Enhâru'l-cinân İsimli Eseri Üzerine Bir Değerlendirme", *Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 212, 14/2, ss. 67-86.

Aktürk, Siraç, "Sicill-i Ahvâl Kayıtlarına Göre Midyatlı Memûrlar", *Tarih Okulu Dergisi (TOD)* 2018, Sayı 35, ss. 726-748.

Bizbirlik, Alpay, *16. Yüzyılda Ortalarında Diyarbekir Beylerbeyliğinde Vakıflar*, TTK, Ankara 2002.

Bozan, Oktay, "Osmanlı Modernleşme Döneminde Çüngüş Nahiyesinde Rüşdiye Mektebi", *Artuklu İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, 2021, 6/1, ss. 43-59.

Bozan, Oktay, *Çermik Kazası Nüfus Defterleri*, Çizgi Kitabevi, Konya 2023.

Cömertler, Erbil, *Çermik ve Çüngüş'teki Türk Dönemi Mimari Eserleri*, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek lisans Tezi, Van 2004.

Divân-ı Hümâyun Sicilleri Diyarbekir Ahkâm Defterleri, Ed. Ahmet Zeki İzgöer, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Diyarbakır 2016, I-III.

Diyarbekir Şeriyye Sicilleri Amid Mahkemesi, Ed. Ahmet Zeki İzgöer, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Diyarbakır 2021, XIII.

Karahan, Abdülkadir, "Hâmî-i Âmidî", *DİA*, İstanbul 1997, XV, 458.

Mehmed Süreyya, *Sicilli Osmanî*, Yay. Haz. Nuri Akbayar, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1996, I.

Reisoğlu, Ercan, *1067 Numaralı Hurufat Defterine Göre Amid ve Çevresindeki Vakıflar (1703-1722)*, Batman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi), Batman 2022.

Önal, Eser, *Diyarbakır İli, Çermik İlçesi Kültür Varlıklarını Koruma Önerileri*, Maltepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2018.

Öz, Davut, "Çermik Yurtluk ve Ocaklık Sancağı: Çermik Hanedanı ve Tanzimat Sonrasındaki Durumu", *İnternational Journal of Kurdish Studies*, 2024, 10/1, s. 144-171.

Öz, Davut, *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Çermik Kazası (Siyasi, İdari, Sosyal ve İktisadi Hayat)*, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Doktora Tezi), Diyarbakır 2023.

Öztürk, Mustafa - Yılmazçelik, İbrahim, "Arifî Paşa'nın Seyahatnamesi Diyarbekir Seyahatı", *Türk Tarih Belgeler Dergisi (Belgeler)*, Ankara 1997, C. XXVIII, Sayı 22, s. 91-109.

Yıldız, Hatip, *Osmanlı Yenileşme Döneminde Diyarbekir'de Eğitim*, Ankara TTK. 2014.

Ziriklî, Hayreddin, *el-A'lâm*, Beyrut 2007, IV.

Hurufat Defterlerine Göre Çermik Kazası Vakıfları (H. 1203-1237 M. 1789-1822)

Fatih ÇİL

KAYNAKÇA

VGM.d.00537

VGM.d.00539

VGM.d.00565

VGM.d.00568

Akgündüz, Ahmed, *Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri*, Fey yay. İstanbul 1991.

Baykara, Tuncer, *Osmanlı Taşra Teşkilâtında XVIII. Yüzyılda Görev ve Görevliler (Anadolu)*, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yay., Ankara 1990.

Işık, İhsan,"*Çermik*", *Diyarbakır Ansiklopedisi*, Elvan yay., Ankara 2013, C. 1, s. 279.

Yinanç, Mükrimin Halil, "*Diyarbekir Şehir ve Bölgesindeki Vukuatın Tarihi*", *İslam Ansiklopedisi*, C. 3, MEB. Yayını, İstanbul 1963.

Bir Şifa Mekanı Üzerine: Osmanlı Belgelerinde Çermik Kaplıca Hamamı

Erdal ÇİFTÇİ

KAYNAKÇA

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA.):

Cevdet Darphane (C.DRB) 21/1046.

Dahiliye Defterler (DH.SAİD.D.): 124/273.

Dahiliye Mektubi Kalemi (DH.MKT.) 1615/97.

Dahiliye Muamelat (DH.TMIK.M.) 144/5.

Hariciye Nezareti Mektubi Kalemi (HR.MKT.) 159/60.

Hatt-ı Hümayun (HAT) 637/31393; 565/27723.

İrade Hariciye (İ.HR.) 3/98.

İrade Meclis-i Vala (İ.MVL.) 47/903; 29/14.

İrade Şura-yı Devlet (İ.ŞD.) 116/6967.

Maliye Nezareti Emlak-i Emiriye Müdüriyeti (ML.EEM.) 1185/18; 44/25; 1089/28; 24/20; 1265/22; 34/10; 26/4.

Sadaret Divan Kalemi Evrakı (A.DVN.) 73/56.

Şura-yı Devlet (ŞD.) 245/32, 338/3.

Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi Evrakı (TS.MA.E.) 1214/32; 1231/3; 1216/81.

Yabancı Arşivler Bulgaristan Arşivi (YB 04.) 6/19.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi (BCA):

30-18-1-1/23-17-13; BCA. 30-18-1-2/101-30-3, 30 Nisan 1943; 30-18-1-2/95-67-11.

Alanoğlu, Murat, *Erken Modern Dönem Osmanlı Taşrasında Farklılıkların Yönetimi- Palu Hükümeti, 1515-1850*, Sonçağ Akademi Yayınları, Ankara 2022.

Çiftçi, Erdal, "Erken 19. Yüzyılda Yurtluk-Ocaklık Sancakların İlgası Girişimleri: Sancak Yöneticisi Muhallefatının Müsaderesi ve Muhallefat Bedeli Uygulaması", *Osmanlı Devleti'nde Yurtluk/Ocaklık ve Hükümet Sancaklar*, ed. Erdal Çiftçi, Veysel Gürhan, M.Rezan Ekinci, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2022, 319-356.

Ertuğrul, Alidost, "Hamam Yapıları ve Literatürü", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 7 (13), 2009, 241-266.

Kaya, Hakan, "Bayezid ve Tevabihasının (Diyadin, Eleşkird ve Şelve) Yurtluk-Ocaklık Gelirleri", *Osmanlı Devleti'nde Yurtluk/Ocaklık ve Hükümet Sancaklar*, ed. Erdal Çiftçi, Veysel Gürhan, M.Rezan Ekinci, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2022, 187-220.

Öz, Davut, "Çermik Yurtluk ve Ocaklık Sancağı: Çermik Hanedanı ve Tanzimat Sonrasındaki Durumu", *International Journal of Kurdish Studies* 10 (1), 144-171.

Salname-i Vilayet-i Diyarbekir, Diyarbekir Vilayet Matbaası, Diyarbekir 1321(1903), 216.

Sezen, Tahir, *Osmanlı Yer Adları (Alfabetik Sırayla)*, T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 2006.

Tuna, Serhat Aras, "Yurtluk-Ocaklık Maaşların Tahsisine Dair Bir Mârûzat: Çermikli Ömer Beyzâde Osman Bey Sülalesinin Hak Arayışı", *Osmanlı Devleti'nde Yurtluk/Ocaklık ve Hükümet Sancaklar*, ed. Erdal Çiftçi, Veysel Gürhan, M.Rezan Ekinci, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2022, 377-399

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, "Kanun-ı Osmani Mefhum-ı Defter-i Hâkani". *Belleten*, 15 (59), 1951, 381-400.

Yeşilbaş, Evindar, "Diyarbakır Çermik Kaplıcası: Mimari ve Tarihi Dönem Analizi", *Akdeniz Sanat*, 2019, 13, 311-326.

İnternet Erişim tarihi 12.10.2025: https://www.google.com/maps/d/u/0/viewer?mid=1a84z9196FZAtW2Vcopt-G_576HX5mjVo&ll=38.140157126865766%2C39.458368657668174&z=15.

Çermik Kaymakamlığı'nın Kuruluşu ve İlk Teşkilatı

Ali Fuat ÖRENÇ

KAYNAKÇA

Arşiv Belgeleri

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA):

Sadaret Mektubî Kalemi Mühimme Evrakı (A.}MKT.MHM), nr. 455/41, Lef 1; A.}MKT.MHM, nr. 682/8, Lef 1-9; A.} MKT.MHM, nr. 683/66, Lef 1-4; Sadaret Mektubî Kalemi Nezaret ve Devâir Evrakı (A.}MKT. NZD), nr. 1693/69, Lef 1; A.}MKT. NZD, nr. 1766/64, Lef 1; A.}MKT. NZD, nr. 1863/40, Lef 1; A.}MKT. NZD, nr. 1922/98, Lef 1; A.} MKT. NZD, nr. 1923/27, Lef 1; Babıâli Evrak Odası (BEO), nr. 410/30744, lef 2; BEO, 766/57405, Lef 1; BEO, nr. 1341/100542, Lef 1; BEO, nr. 2632/197398, Lef 1; BEO, nr. 2798/209818, Lef 1-2; BEO, nr. 3037/227735, Lef 1; BEO, nr. 3200/239998, Lef 1-2; BEO, nr. 3262/244633, Lef 1; BEO, nr. 3463/259658, Lef 1; BEO, nr. 3680/275983, Lef 1; BEO, nr. 3760/281964, Lef 1; BEO, nr. 3799/284886, Lef 1; BEO, nr. 4059/304386; Lef 1; BEO, nr. 4079/305884, Lef 1; BEO, nr. 4152/311382, Lef 1; BEO, nr. 4364/327259, Lef 1; BEO, nr. 4475/33, Lef 1; BEO, nr. 4523/339182, Lef1; BEO, nr. 4564/42264, Lef 1-2; BEO, nr. 4585/343820, Lef 1; BEO, nr. 4585/343820, Lef 1; BEO, nr. 4591/344317, Lef 1; BEO, nr. 4597/344714, Lef 1; BEO, nr. 4604/345228, Lef 1; Dâhiliye Nezareti Memurin Kalemi (DH. MEM), nr. 2/59, Lef 1; DH. MEM, nr. 48/96, Lef 1-1-2; DH. MEM, nr. 51/4, Lef 1-2; DH. MEM, nr. 58/65, Lef 1; DH. MEM, nr. 122/49, Lef 1-35; DH. MEM, nr. 150/20, Lef 1; DH. MEM, nr. 249/37, Lef 4-7; DH. MEM, nr. 407/8, Lef 1-3; DH. MEM, nr. 407/22, Lef 1-58; DH. MEM, nr. 464/23, Lef 1-54; DH. MEM, nr. 465/37, Lef 1-2; DH. MEM, nr. 468/15, Lef 1-60; DH. MEM, nr. 538/1, Lef 1-108; Dâhiliye Nezareti Mektubi Kalemi (DH. MKT), nr. 566/27, Lef 5; DH. MKT, nr. 970/3, Lef 1-2; DH. MKT, nr. 566/27, Lef 5-6; DH. MKT, 1140/32, Lef 1-5; DH. MKT, nr. 1234/17, Lef 1, 13; DH. MKT, 1254/22, Lef 1; DH. MKT, nr. 1375/58, Lef 1; DH. MKT, nr. 1445/98, Lef 1-2; DH. MKT, nr. 1440/117, Lef 1; DH. MKT, nr. 1557/24; Lef 1; DH. MKT, nr. 1569/22, Lef 1; DH. MKT, nr. 1648/48, Lef 1; DH. MKT, nr. 1719/114, Lef 1; DH. MKT, nr. 1780/4, Lef 1; DH. MKT, nr. 1901/66, Lef 1; DH. MKT, nr. 1917/32, Lef 1; DH. MKT, nr. 1935/66, Lef 1; , DH. MKT, nr. 1977/48, Lef 1; DH. MKT, nr. 2245/67, Lef 1; DH. MKT, nr. 2296/68, Lef 1; DH. MKT, nr. 2390/27, Lef 1; DH. MKT, nr. 2582/61, Lef 1; DH. MKT, nr. 2685/30, Lef 1-2; DH. MKT, nr. 2685/42, Lef 1; DH. MKT, nr. 2699/100, Lef 1; Dâhiliye Muhaberat-ı Umumiye İdaresi Evrakı (DH. MUİ), nr. 105/20, Lef 1-6; Dâhiliye Nezareti İdare-i Umumiye Ek (DH. İ. UM. EK), nr. 8/11, Lef 1-12; Dâhiliye Nezareti Şifre Kalemi (DH. ŞFR), nr. 98/240, Lef 1; DH. ŞFR, 636/99, Lef 1; DH. ŞFR, nr. 213/27, Lef 1; DH. ŞFR, nr. 390/75, Lef 1; DH. ŞFR, nr. 557/9, Lef 1; DH. ŞFR, nr. 611/85, Lef 1-4; DH. ŞFR, nr. 618/46, Lef 1; DH. ŞFR, nr. 623/9, Lef 1-6; DH. ŞFR, nr. 636/99, Lef 1; Hariciye Nezareti İstanbul Muhassıllığı (HR. İM), nr. 239/91, Lef 2; İrade Adliye Mezahib (İ.AZN), nr. 89/28, Lef 1-2; İrade Dâhiliye (İ. DH), nr. 831/66908, Lef 1-2; İ. DH, nr. 1010/79751, Lef 6; İ. DH, nr. 1048/82328, Lef 1-5; İ. DH, nr. 1105/86555, Lef 1-4; İ. DH, nr. 1246/97639, Lef 1-4; İ. DH, nr. 1262/99205, Lef 1-2; İ. DH, 1333/9, Lef 1-6; İ. DH, nr. 1332/10, Lef 1-6; İ. DH, nr. 1376/14, Lef 4; İ. DH, nr. 1436/19, Lef 1-5; İ. DH, nr. 1472/7, Lef, Lef 1-2; İ. DH, nr. 1481/53, Lef 1-2; İ. DH, nr. 1490/26, Lef 1-5; İ. DH, nr. 1494/56, Lef 1-2; İ. DH, nr. 1515/29, Lef 1; İrade Dosya Usulü (İ. DUİT), nr. 45/85, Lef 1-2; İ. DUİT, nr. 46/92, Lef 1-2; İ. DUİT, nr. 46/129, Lef 1-2; İ. DUİT, nr. 48/26, Lef 1-2; İ.DUİT, nr. 48/80, Lef 1-2; İ.DUİT, nr. 48/96, Lef 1-2; İrade Hususi (İ. HUS), nr. 76/19, Lef 1; İrade Şura-yı Devlet (İ. ŞD),nr. 53/3019, Lef 1-3; BOA, İ. ŞD, nr. 114/6828, Lef 1-2; Şura-yı Devlet Evrakı (ŞD), nr. 26/14, Lef 1; ŞD, nr. 1457/35, Lef 1-4; ŞD, nr. 1494/16, Lef 1; ŞD, nr. 2787/45, Lef 1; Yıldız Resmi Maruzat (Y.A. RES), nr. 157/15, Lef 1-4.

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi (BCA):

nr. 30-11-14-25-1-1-0 (06.06.1925); BCA, nr. 38-18-1-20-15-1-1 (17.11.1920).

Basılı Kaynaklar

Alanoğlu, Murat, *Erken Modern Dönem Osmanlı Taşrasında Farklılıkların Yönetimi: Palu Hükümeti (1515-1850)*, Sonçağ Yayınları, Ankara 2022.

Alanoğlu, Murat, "Osmanlı İdari Sisteminde Palu Hükümeti (1515-1850)", *Osmanlı Devleti'nde Yurtluk-Ocaklık ve Hükümet Sancaklar*, Ed. Erdal Çiftçi-Veysel Gürhan-Mehmet Rezan Ekinci, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2022, s. 200-280.

Bozan, Oktay, *Diyarbakır Vilayetinde Ermeniler ve Ermeni Olayları*, Çizgi Yayınevi, Konya 2013.

Bozan, Oktay, *Milli Mücadele Döneminde Diyarbakır (1918-1923)*, Çizgi Yayınevi, Konya 2022[2].

Cengiz, Abdullah, "405 Nolu Çermik Şer'iyye Siciline Göre Çermik Kazası'nın İdari, Sosyal ve İktisadi Yapısı", *Türk-İslam Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, sa. 14, Aralık 2017, s. 470-483.

Çankaya, Mücellidoğlu Ali, *Yeni Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeliler (1859-1968)*, c. I-IV, Mars Matbaası, Ankara 1968-1969.

Diyarbakır Salnameleri (H. 1286-1323), Haz. Ahmet Zeki İzgöer, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Yayınları, c. I-V, İstanbul 1999.

Erpolat, Mehmet Salih, "Tahrir Defterlerine Göre XVI. Yüzyılda Çermik Sancağında İskân ve Nüfus", *Tüm Yönleri ile Çermik İlçesi ve Turizm*, Ed. Y. K. Haspolat, Dicle Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2014, s. 72-94.

Örenç, Ali Fuat, "1867 Vilayet Düzenlemesinden I. Dünya Savaşı Başlarına Kadar Diyarbakır'da Mülki Yapı", *Tanzimat'tan Günümüze Diyarbakır*, Ed. O. Bozan, H. Asan, H. Yıldız, M. S. Erpolat, Manas Yayınları, c. 1, Ankara 2019, s. 77-122.

Örenç, Ali Fuat, "Mutasarrıflık Teşkilâtından Vilayet İdaresine Siverek (1908-1926)", *Mezopotamya Ve Anadolu'nun Kavşağında Bir Kent: Siverek Tarih-Toplum-Kültür-Eğitim,* Ed. İ. Özcoşar-E. Akman- A. Kırkan- A. Ertekin, s. 391-422.

Örenç, Ali Fuat, "Mutasarrıflık İdaresinden Vilayet Yönetimine Ergani (1876-1926)", *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Ergani*, Ed. O Bozan- A. Ertekin-A. Cengiz-D. Adlığ, Ekin Yayınevi, Bursa 2023, s. 335-374.

Öz, Davut, *Osmanlı İdaresinde Çermik,* Çizgi Yayınları, Konya 2025.

Salname-i Vilayet-i Diyarbakır, Defa 12, Sene 1302.

Toraman, Ömer, *Tanzimat'ın Yurtluk-Ocaklık ve Hükümet Sancaklarda Uygulanması*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Elazığ 2010.

Yılmazçelik, İbrahim, "Osmanlı Devleti Döneminde Ergani Tarihi Hakkında Bazı Tespitler", *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Ergani*, Ed. O Bozan- A. Ertekin-A. Cengiz-D. Adlığ, Ekin Yayınevi, Bursa 2023, s. 31-83.

Geçmişten Günümüze Çermik Belediyesi ve Tarihi

Mahmut YILMAZ

KAYNAKÇA

1967 Diyarbakır İl Yıllığı, Hazırlayan: Şevket Beysanoğlu.

Akgündüz, Ahmed, *Osmanlı Kanunnameleri ve Hukûki Tahlilleri*, Fey Yay., C. 3, İstanbul 1991.

Bostanoğlu, Özer, (1990), "Türk Belediyeciliğinde Güncel Tarihsellik", *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 23, Sayı 2, Haziran 1990, ss. 74-93.

Çelik, Behiç, (1995), "Türk Belediyeciliğinin Tarihsel Gelişimi", *Yeni Türkiye*, Yıl 1, Sayı 4, Mayıs-Haziran 1995, ss. 588-597.

Çölük, Özcan, "Sandıkta Bitmeyen Seçim: 17 Kasım 1963 İstanbul Belediye Başkanlığı Seçimi", *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(4), 2021, ss. 1515-1535.

Deniz, Ahmet ve Akarçay, Pınar ve Karakaş, Adem, "Osmanlıda Belediyeciliğin Gelişimi ve Modernleşme Çabaları", *Akademik Bakış Dergisi*, Sayı: 64, Kasım – Aralık 2017, ss. 314-325.

Diyarbakır Salnameleri (H. 1286-1323), Haz. Ahmet Zeki İzgöer, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Cilt III-V, İstanbul 1999.

Doğan, M. Sabri, *İslam Su Medeniyeti ve Konya Suları*, Nüve Kültür Merkezi. Konya 2004.

Dönmez, Mustafa, "Türkiye'de Belediyeciliğin Tarihsel Gelişimi", *Türk İdare Dergisi*, Yıl 67, Sayı 406, Mart 1995, ss.165-173.

Ergin, Osman Nuri, *Beledi Bilgiler*, Hamit Bey Matbaası, İstanbul 1932.

Ergin, Osman Nuri, *Mecelle-i Umur-ı Belediyye*, Cilt: 2 , Tarih-i Teşkilat-ı Belediyye 2. Bölüm, İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş. Yayınları, İstanbul 1995.

Eryılmaz, Bilal, *Kamu Yönetimi*, Okutman Yayıncılık, Ankara 2007.

Eryılmaz, Bilal, *Tanzimat ve Yönetimde Modernleşme*, İşaret Yayınları, İstanbul 2006.

Es, Muharrem, "Osmanlı Devleti'nde Mahalli İdareler", *Yerel Siyaset Dergisi*, Sayı: 27, Mart 2008, ss. 29–38.

Göyünç, Nejat, *XVI. Yüzyılda Mardin Sancağı*, TTK., Ankara 1991.

Haspolat, Kenan, *"Diyarbakır İlçelerinin Tarihi Doğal Güzellikleri"*, Heryönüyle Diyarbakır İlçeleri, Kord.Yusuf Kenan Haspolat, Uzman Matbaacılık ve Ciltleme, İstanbul 2013.

Işık, İhsan, *"Çermik"*, Diyarbakır Ansiklopedisi, Elvan Yay., C. 1, Ankara 2013.

Karabulak, Selçuk, *"Türk Kamu Yönetiminde Belediyecilik Tarihi"*, İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2013.

Kılıç, Orhan, *"Osmanlı Belgelerinin Dili ve Işığında Kürdistan Kavramı"*, Dünden Bugüne Uluslararası Orta Doğu Sempozyumu, Elazığ 2015.

Kırzıoğlu, Fahrettin, "Çermik Kasabası Üzerine Notlar", *Kara Amid Dergisi*, C. 1, Sayı: 1, Eylül 1956, ss. 266-281.

Meşeli, Aydoğan, "Çermik ve Yakın Çevresinin Morfografik Özellikleri", *D.Ü.Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı: 5, (2005), ss. 54-71.

Ortaylı, İlber, (2000), *Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahalli İdareleri (1840-1880)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2000.

Ortaylı, İlber, *"Türkiye Teşkilat ve İdare Tarihi"*, Cedit Neşriyat, Ankara 2008.

Öz, Davut, *"Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Çermik Kazası (Siyasi, İdari, Sosyal ve İktisadi Hayat)"*, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, Diyarbakır 2023.

Özgür, Hüseyin, "Yerel Siyaset Perspektifinden Bakışla Büyükşehir Belediyelerinde Kentsel Alan Yönetimi Uygulamaları", *Yerel Siyaset*, Okutan Yayıncılık, Ocak 2008, ss.125-166.

Öztürk, Mustafa ve Yılmazçelik, İbrahim, "Arif Paşa'nın Seyahatnamesi Diyarbekir Seyahati" *Türk Tarih Belgeleri Dergisi*, Cilt: 18, Sayı: 22, Yıl: 1997.

Seyitdanlıoğlu, Mehmet, *Tanzimat Devrinde Meclis-i Vâlâ (1838-1868)*, TTK Basımevi, Ankara 1999.

Şentürk, Hüdai, *Osmanlı Devleti'nde Bulgar Meselesi (1850-1875)*, T.T.K. Basımevi, Ankara 1992.

Şerefhan, *Şerefname-Kürt Tarihi*, Mehmed Emin Bozarslan (Çev.), Baskı 3, Hasat Yay., İstanbul.

Tekin, Adil, *Diyarbakır Anadolu Tarihinin Taşlara Yazıldığı Kent*, D.Ü. Basım Evi, Diyarbakır 1997.

Torun, Fatih Sadık, "Osmanlı Taşra İdaresinin Yeniden Yapılanma Süreci (1842-1876)", *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, Kış 2012, Sayı: 32, ss. 81-97.

Yılmaz, Mahmut, *"607 No'lu Diyarbakır Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H. 1255-1257 / M. 1839-1841)"*, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır 2016.

Yılmazçelik, İbrahim, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır (1790-1840)*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1995.

Yinanç, Mükrimin Halil, *"Diyarbekir Şehir ve Bölgesindeki Vukuatın Tarihi"*, İ.A., MEB. Yay., C. 3, İstanbul 1963.

Yörükoğlu, Fuat, *"5393 Sayılı Belediye Kanunu Bağlamında Türkiye'de Belediye Reformu"*, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya 2008.

Yörükoğlu, Fuat, "Türk Belediyeciliğinin Gelişim Süreci", *Mevzuat Dergisi*, 2009, Yıl: 12, Sayı: 135, ss. 1-18.

Bir Kültürel Miras Yapısında Yapısal Sorunların Tespiti ve Değerlendirilmesi: Çermik Ulu Camii Örneği

Berfin AYDINALP*
Nursen IŞIK

KAYNAKÇA

Arslan, Muhammet *Diyarbakır Sanat Tarihi Yazıları*, Yayıncı Firma Akademisyen Yayınevi Ankara, 2023, 200-201.

Budak İlkay Mizgin ve IŞIK, Nursen *Şehir ve Mimari Kent Tarihinden Geleceğe Yolculuk,* Çınar Matbaacılık ve Yayıncılık İstanbul, 2024, 158-168.

Öcal, Ali Duran ve DAL, Murat *Doğal Taşlardaki Bozunmalar*, Müka Matbaası İstanbul, 2012, 11-53.

Önal, Eser *Diyarbakır İli, Çermik İlçesi Kültür Varlıklarını Koruma Önerileri,* İstanbul T.C. Maltepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2018.

Cömertler, Erbil *Çermik ve Çüngüş'teki Türk Dönemi Mimari Eserleri*, T.C. Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Anabilim Dalı Genel Sanat Tarihi Bilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2004, 7-10.

Özyılmaz, Havva ve AKALP, Sevilay *Saraylar I. Uluslararası Osmanlı İzleri Sempozyumu Bildiri Kitabı,* Trakya Üniversitesi Matbaası,2018, 15-28.

Özyılmaz, Havva ve Aluclu, İclal *Tüm Yönleriyle Çermik İlçesi ve Turizm*, Amaç Matbaacılık ve Ciltleme İstanbul, 2014, 233-254.

Payaslı Oğuz, Gülin ve Kakdaş Ateş, Dilan Diyarbakır *Çermik'te Bulunan Sinagog Yapısının Mimari Belgelenmesi ve Koruma Problemleri,* Uluslararası Sosyal ve Beşerî Bilimler Araştırma Dergisi, 2019, 116-118.

Boynukara, Eşref *401 Numaralı Çermik Şer'iye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi,* Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi, 2016, 26-33.

Demirtaş, B. (2019). *Diyarbakır ve Çevresindeki Tarihi Camiler Üzerine Bir İnceleme*, Diyarbakır: Dicle Üniversitesi Yayınları.

Diyarbakir.net. (2023). Çermik Ulu Camii Hakkında Bilgi. Erişim adresi: https://www.diyarbakir.net (Erişim tarihi: 20 Eylül 2025)

https://www.harita.gen.tr/images/17049857952.jpg

https://tr.wikipedia.org/wiki/%C3%87ermik_Ulu_CamiiS

Çermik Tarihi Yapıları: Koruma ve Gelecek Perspektifi

Fatma Saadet GÖKÇE

KAYNAKÇA

Abakay, Ayşegül Ümran, *Tarih - Kültür - İnanç Kenti Diyarbakır*, Uzman Matbaacılık ve Ciltleme Kadir Türkmen, İstanbul 2013.

Ahunbay, Zeynep, "Arkeolojik Alanlarda Koruma Sorunları Kuramsal ve Yasal Açılardan Değerlendirme", *TÜBA-KED*, 8, 2010, 103-118.

Aklanoğlu, Filiz, *Geleneksel Yerleşmelerin Sürdürülebilirliği ve Ekolojik Tasarım: Konya-Sille Örneği*, Fen Bilimleri Enstitüsü Ankara 2009.

Aktaş vd., Ahmet Sezgin, "Kartografyanın Geçmişi, Günümüzü ve Geleceği Üzerine İnceleme", *Harita Dergisi*, 173, 2025, 30-38.

Alaeddinoğlu, Faruk & İzi, Meryem "İnanç Turizmi ve Toplumsal Hafıza İlişkisi", *Journal Of Academic Tourism Studies*, 5 (2), 2024, 71-84.

Âşık, Gül, "Bereketli Hilal'in İncisi Diyarbakır", *Vakıf Şehir Dergisi*, 14 Haziran, 2015, 10-21.

Ayanoğlu, Zeynel Çağlar & Arslangazi Uzunahmet, Havva, "Konaklarda Uygulanan Restorasyon ve Yeniden İşlevlendirmelerin İç Mimari Değerlendirmesi: Mardin Butik Otel Örneği", *Mimarlık Fakültesi Dergisi*,2 (2), 2020, 67-91.

Aydoğdu, Yasemin, "Peyzaj Kavramına Dair Farklı Yaklaşımlar ve Kültürel Miras Anlayışında Peyzajın Yeri", *Peyzaj - Eğitim, Bilim, Kültür ve Sanat Dergisi*, 6 (2), 2024, 140-153.

Azizoğlu Uzan, Yeliz, *Tarihi Çevrede Yeni Yapı Tasarımı ve Çağdaş Ek: Mimarlar Odası Yarışmalar Dizini Üzerinden Okunması*, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü İstanbul 2024.

Bali, Rıfat N., *Diyarbakır Yahudileri*, Yapı Kredi Yayınları Diyarbakır 1999.

Bali, Rıfat N., *Türkiye'deki Yahudi Toplumlarından Geriye Kalanlar*, Libra Yayınları İstanbul 2016.

Başkaya, Zafer "Coğrafi Etmenler ve Termal Turizm Potansiyeli Açısından Çermik (Diyarbakır) Kaplıcalarının Değerlendirilmesi", *Turkish Studies*,10 (6), 2015, 307-340.

Burcu Sılaydın, Mediha, *Şehir Planlamanın Paradigmal Sorgulanması ve Ekolojik Dengenin Korunması Bağlamında Yeni Bir Süreç Önerisi (Kuramsal Bir Deneme)*, Fen Bilimleri Enstitüsü İzmir 2006.

Cömertler, Erbil, Çermik ve Çüngüş'teki Türk Dönemi Mimari Eserleri, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van 2004.

Çatalbaş, Resul, *Tarih - Kültür - İnanç Kenti Diyarbakır*, Uzman Matbaacılık ve Ciltleme Kadir Türkmen, İstanbul 2013.

Çelik, Ayşegül, *Tarihi Yapılarda Yeni Eklerin Yapı ve Doku İle İlişkisinin Tasarım Kavramları Açısından İrdelenmesi*, Fen Bilimleri Enstitüsü Konya 2021.

Çetinbaş Çelik, Nihan, *Restorasyon Alanında Koruma Laboratuvarının Önemi ve Koruma Laboratuvar Çalışmalarının Örnek Bir Yapı Üzerinde Değerlendirilmesi*, Fen Bilimleri Enstitüsü İstanbul 2015.

Delil, Selman & Tanrıkulu, Armağan "Çermik Termal Turizm Raporu", *T. C. Karacadağ Kalkınma Ajansı,* Diyarbakır: Haziran 2012.(Rapor)

Demir Doğan, Derya, *Restorasyon ve Konservasyon Laboratuvarlarının Koruma Politikalarındaki Rolü*, Sosyal Bilimler Enstitüsü İstanbul 2015.

Deniz, Gaye & Uzlaşır, Nazmiye, "Fizyoterapi ve Wellness Turizminin Kesişiminde Kişiselleştirilmiş Sağlık Hizmetleri ve Yaşam Kalitesi Deneyimi", *Artuklu Tourism Studies*, 1, 2024, 68-81.

Eyice, Semavi, "İznik'de Büyük Hamam ve Osmanlı Devri Hamamları Hakkında Bir Deneme", *Tarih Dergisi*, XI (15) 1960, 99-120.

Göyünç, Nejat, *Diyarbakır*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları Ankara 1994.

Gül Ünal, Zeynep, *Kültürel Mirasın Korunması*, Copyright Yayınları İstanbul 2014.

Gümgüm, Güven, *Tarihin Topraktaki Arkeolojik İzleri*, Bursa Uludağ Üniversitesi Yayınları Bursa 2022.

Halifeoğlu vd., F. Meral, "Tarihi Kurt Köprüsü (Mihraplı Köprü, Vezirköprü) Restorasyonu Proje ve Uygulama Çalışmaları", *METU JFA*, 32 (2), 2013, 81-104.

Halifeoğlu, vd., F. Meral, *Tarihi Diyarbakır Köprülerinin Mimari, Hidrolojik ve Jeolojik Açıdan Değerlendirilmesi*, TMMOB Yayınları, Diyarbakır 2011.

Haspolat, Kenan, *Tarih - Kültür - İnanç Kenti Diyarbakır*, Uzman Matbaacılık ve Ciltleme Kadir Türkmen, İstanbul 2013.

Haspolat, Yusuf Kenan, *Diyarbakır İlçe Evleri, Köşkler, Saraylar, Küçeler,* Temmuz 2014.

Karakaş, Ayhan & Alkış, Mehmet "Çermik İlçesi Kırsal Turizm Potansiyelinin Belirlenmesi", *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 5 (1) Şubat, 2015, 01-08.

Karakoç, Nazlıcan, *Kentsel Arkeolojik Mekânlara İlişkin Farkındalık Üzerine Bir Araştırma: Kayseri Örneği*, Sosyal Bilimler Enstitüsü Nevşehir 2023.

Kılıç, Ömer, *Uygarlık Tarihinde Çermik*, Kent Işıkları Yayınları İstanbul 2017.

Konyar, Basri *Diyarbakır Tarihi III,* Ulus Basımevi Ankara 1936.

Melek, Ali & Demir, Abdullah, *Dini Değerleri ile Diyarbakır,* Diyarbakır İl Müftülüğü Yayınları, Diyarbakır 2009.

Oral, Evren, *Tarihi Kentsel Çevrelerin Korunmasında Yasal Düzenlemelerin Kent Kimliğine Etkileri Sulukule Örneği*, Fen Bilimleri Enstitüsü İstanbul 2009.

Önal, Eser, *Diyarbakır İli, Çermik İlçesi Kültür Varlıklarını Koruma Önerileri,* Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul 2018.

Öncüer, Mustafa Rahman, *Koruma Amaçlı İmar Planı ve Alan Yönetim Planı Entegrasyonunun Değerlendirilmesi: Bergama Örneği*, Fen Bilimleri Enstitüsü Konya 2021.

Özyılmaz, Havva & Akalp, Sevilay *I. Uluslararası Osmanlı İzleri Sempozyumu*, Trakya Üniversitesi Matbaası Edirne 2018.

Payaslı Oğuz ,Gülin & Kakdaş Ateş, Dilan, "Diyarbakır Çermik'te Bulunan Sinagog Yapısının Mimari Belgelenmesi ve Koruma Problemleri", *Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi*, 7 (49), 2020, 115-125.

Şenel, Aslıhan, *Sürdürülebilir Bina Yapım İlkelerinin ve Yeni Yaklaşımların İncelenmesi*, Fen Bilimleri Enstitüsü İzmir 2010.

Şengül, Tayfun & Vitoşoğlu, Yaşar *Geoteknik Mühendisliğinde Yenilikçi Araştırmalar*, Özgür Yayınları Gaziantep 2023.

Tally Jr., Robert T., *Mekansallık*, Hece Yayınları Ankara 2020.

Tezcan Akmehmet, Kadriye, "Yaşayan Müze Kavramı Üzerine Bir İnceleme", *Yaratıcı Drama Dergisi*, 12 (2), 2017, 1-16.

Turgay, Tahsin & Erkuş Buyruk, Pınar, "Geleneksel Taraklı Evleri ve Yapılarda Bozulma Nedenleri", *İleri Teknoloji Bilimleri Dergisi*, 6 (2), 2017, 35-46.

Turgut Gültekin, Nevin & Çetin, Tuğçe Nida Nur, "Dünya Mirası Kültürel Rotalar Kapsamında Türkiye'deki Gelişim Değerlendirilmesi", *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 23 Özel Sayı, 2019, 57-72.

Türkoğlu, İnci, *Antik Çağdan Günümüze Türkiye'de Sinagog Mimarisi*, Sosyal Bilimler Enstitüsü İzmir 2001.

Uysal, Tuna, "Üç Boyutlu Dijital İmge Üretim Yöntemleri Bağlamında Fotogrametri", *Ulakbilge*, 82, 2023, 249 266.

Ünal, Rahmi Hüseyin "Diyarbakır İlindeki Bazı Türk-İslâm Anıtları Üzerine Bir İnceleme", *Atatürk Üniversitesi Yayınları,* 84 (68) 1975, 5-8.

Yeşilbaş, Evindar "Diyarbakır Çermik Kaplıcası: Mimari ve Tarihi Dönem Analizi", *Akdeniz Sanat Dergisi,* 13 (Özel Ek Sayı) Ekim, 2019, 311-326.

Çermik'te (Somut ve Somut Olmayan) Kültürel Mirasın Müze Yoluyla Mekânsallaştırılması-Korunması Üzerine

Hatice ENGİN

KAYNAKÇA

Benfafa, K. (2025). *Intangible cultural heritage: Conceptual dilemmas between the immaterial and the cultural*. International Journal of Innovative Technologies in Social Science, 2(46), 1–9.

Kandemir, Ö., & Uçar, Ö. (2015). Değişen müze kavramı ve çağdaş müze mekânlarının oluşturulmasına yönelik tasarım girdileri. *Milli Folklor Dergisi*, 5(2), 17–47.

Meşeli, A. (2005). Çermik ve yakın çevresinin morfografik özellikleri. *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5, 54–66.

Meşeli, A. (2013). Çermiğin turizm coğrafyası. In Y. K. Haspolat & A. A. Yılmaz (Eds.), *Her yönüyle Diyarbakır ilçeleri* (pp. 414–446). İstanbul: Uzman Yayıncılık.

Nalcıoğlu, Z. F. B. (2023). Müzeler değişiyor: Müzecilikte yeni yaklaşımlar. *Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10(29), 206–217.

Öcal, O. (2013). Terim olarak kültürel miras. *Milli Folklor Dergisi*, 25(100), 5–13.

Öz, D. (2023). *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Çermik Kazası: Siyasi, idari, sosyal ve iktisadi hayat* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır.

Çermik'te Mevcut Kültür Varlıklarının Korunmasına Yönelik Sorunlar ve Çözüm Önerileri: Sinagog Örneği

Gülten KAHRAMAN

KAYNAKÇA

Agos. 27 Eylül 2022. https://www.agos.com.tr/tr/yazi/27567/kultur-bakani-na-cagri -diyarbakir-daki-son-sinagogu-koruma-altina-alin.

Agos. 12 Ağustos 2022. https://www.agos.com.tr/tr/yazi/27631/mahalleler-kalmadi -kiliseler-yok-oluyor.

Beysanoğlu, Şevket, Emin Nedret İşli, ve Mehmet Sabri Koz. *Diyarbakır Yahudileri.* Yapı Kredi Yayınları, 1999.

Brawer, Abraham Jakob. «Jewish communities.» *Encyclopaedia Judaica*, tarih yok, 9 b.: 504.

Diken, Şehmus. *Güneydoğu Ekspres.* 20 Mayıs 2025. https://www.guneydogueksprès.com/cermik-sinagogunun-nidasi.

EvrenseL. 15 Ocak 2021. https://www.evrensel.net/haber/423599/diyarbakir-cermikteki -yahudilere-ait-sinagog-yikilma-tehlikesi-altinda.

Fischel, Walter Joseph. *Unknown Jews in Unknown Lands the Travels of Rabbi David D'Beth Hillel (1824-1832).* Düzenleyen: Walter Joseph Fischel . New York: KTAV Publishing House Inc., 1973.

Galanti, Avran. *Anadolu Yahudileri Tarihi II.* İstanbul: Dorlion Yayınları, 2025.

Haspolat, Yusuf Kenan. *Her Yönüyle Diyarbakır İlçeleri.* Düzenleyen: Yusuf Kenan Haspolat. Diyarbakır: Dicle Üniversitesi, 2013.

«Israélites de Turquie.» *Bulletin Mensuel Alliance Israélite Universelle.* Ekim 1873. 12-13.

Jacob, Abraham Ben . *Kehil'ot Yehude Kurdistan.* 2. Kudüs: Kiryat Sefer Publishing, 1981.

Jacop, Abraham Ben. «Israélites de Turquie.» *Bulletin Mensuel Alliance Israélite Universelle.* 1875. 66-67.

Karakaş, Ayhan , ve Mehmet ALKIŞ. «Çermik İlçesi Kırsal Turizm Potansiyelinin Belirlenmesi.» *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 1 Ağustos 2015.

Kültür ve Turizm Bakanlığı. 24 Mart 2021. https://korumakurullari.ktb.gov.tr/Eklenti/82022,8185--210212-diyarbakir-ili-cermik-ilcesi-cukur-mahalle-.pdf?0.

Önal, Eser. «Diyarbakır İli, Çermik İlçesi Kültür Varlıklarını Koruma Önerileri.» *Maltepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü.* İstanbul, Aralık 2018. 243.

Payaslı Oğuz, Gülin, ve Dilan Kakdaş Ateş. «Diyarbakır Çermik'te Bulunan Sinagog Yapısının Mimari Belgelenmesi.» *Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Araştırma Dergisi*, 1 Ocak 2020: 115-125 .

Politika Haber. 15 Ocak 2021. https://politikahaber.com/tarihi-sinagog-meclis -gundeminde/.

Şanlı, Süleyman . «Türkiye'nin Doğu Yahudileri Üzerine Etnografik Bir Alan Araştırması.» *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Ekim 2018: 1286.

Toktaş, Şule. «Turkey's Jews and Their Immigration to Israel.» *Middle Eastern Studies*, 2006: 505-519.

Tarihsel ve Kültürel Bir Mekân Olarak Çermik Saray Hamamı

Neslihan FULIN

KAYNAKÇA

Abdülaziz Bey, *Osmanlı Âdet, Merasim ve Tabirleri (Toplum Hayatı)*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1995.

Ayverdi, İrem Nur - Menekşe, Metin, "Batılı Seyyahlar Gözünden Osmanlı'da Hamam Kültürü ve Kadın Hamamları: Temizlikten Sosyalleşmeye Dönüşen Bir Kültür", *Tarih ve Gelecek Dergisi*, 11 (2), Haziran 2025, ss. 364-403.

Cömertler, Erbil, *Çermik ve Çüngüş'teki Türk Dönemi Mimari Eserleri*, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van 2004.

Çelebi, Evliya, *Günümüz Türkçesiyle Evliya Çelebi Seyahatnâmesi I,* Haz: Seyit Ali Karaman - Yücel Dağlı, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2004.

Çelik, Elif - Aydemir, Ali Işık, "Türk Hamam Mimarisinin Yapısal ve Mekânsal Özellikleri", *Kent Kültürü ve Yönetimi Hakemli Elektronik Dergi*, 11 (2), Yaz 2018, ss. 274-281.

Dağtekin, Emine, "Diyarbakır Çermik Saray Hamamı", *Tüm Yönleriyle Çermik İlçesi ve Turizm*, Ed. Kenan Haspolat, Dicle Üniversitesi Yayınları, Diyarbakır 2014.

Dağtekin, Ekinci Emine, "Geleneksel Diyabakır Hamamlar Kataloğu", *Dicle Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Dergisi*, 8 (2), Mayıs 2017, ss. 359-370.

Devellioğlu, Ferit, *Osmanlıca –Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi, Ankara 2013.

Ertuğrul, Alidost ,"Hamam Yapıları ve Literatürü", *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 7 (13), 2009, ss. 241-266.

Eyice, Semavi, "Hamam", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, 15, Ankara 1997, ss. 402-430.

Faroqhi, Suraiya, *Osmanlı Kültürü ve Gündelik Yaşam (Ortaçağdan Yirminci Yüzyıla)*, Çev: Elif Kılıç , Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2014.

Haspolat, Kenan, "Çermik ve Turizm", *Tüm Yönleriyle Çermik İlçesi ve Turizm*, Ed. Kenan Haspolat, Dicle Üniversitesi Yayınları, Diyarbakır 2014.

Karakaş, Rezan, "Kültürel Bir Mekân Olarak Çermik Hamamı", *Folklor/Edebiyat*, 20 (77), Nisan 2014, ss. 9-20.

Karakuş, Filiz - Özcan, Zuhal, "Tarihi Ankara Hamamlarının Tipolojik Analizi", *Türk Akademik Araştırmalar Dergisi*, 7 (3), 30 Eylül 2022, ss. 525-575.

Kılıç, Ömer, *Uygarlık Tarihinde Çermik*, Kent Işıkları Yayınları, İstanbul 2017.

Mısırlı, Arif - Özgüven, H. Burcu, "Bizans Dönemi'nde Kentin Dönüşümü: Hamam ve Hamam-Gymnasium Yapılarının Yeniden Kullanımı", *Ortaçağ Araştırmaları Dergisi*, 3 (2), Aralık 2020, ss. 391-401.

Montagu, Lady, *Türkiye Mektupları 1717-1718*, Çev: Aysel Kurutluoğlu, Tercüman 1001 Temel Eser, İstanbul t.y.

Ögel, Bahaeddin, *Türk Kültür Tarihine Giriş 3*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1978.

Önge, Yılmaz, *Anadolu'da XII-XIII.Yüzyıl Türk Hamamları*, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 1995.

Özyılmaz, Havva - Aluclu, İclal, "Kültürel ve Sosyal Sürdürülebilirlik Bağlamında Saray Yapılarından Çermik Beğler Sarayının Mekânsal Açıdan İncelenmesi", *Tüm Yönleriyle Çermik İlçesi ve Turizm*, Ed. Kenan Haspolat, Dicle Üniversitesi Yayınları, Diyarbakır 2014.

Sami, Kamuran, "Halk Kültürü Bağlamında Hamam(lar)ın Toplumsal ve Mekânsal Dönüşümleri, Diyarbakır Tarihi "Suriçi" Örneği", *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 16 (64), Güz 2017, ss. 1532.

Tali, Gürol, "Hamam Kültürü", *International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal*, 9 (70), 30 Nisan 2023, ss. 3338-3347.

Torun, Kulak Firdevs, "Tarihi Hamam Yapılarının İç Mimari Bağlamda İncelenmesi: Kars/Merkez", *International Social Sciences Studies Journal*, 9 (114), 31 Ağustos 2023, ss. 8122-8134.

Cihet Tevcîhi Uygulamasına Örnek: Çermik Alaaddin Câmi'

Yasemin AKTAŞ

KAYNAKÇA

Arşiv Belgeleri

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.) Cevdet Evkaf (C. Ev.) 174/8684

Kaynak Eserler

Ayar, Talip, "Osmanlı Vakıf Geleneğinde Cihet Uygulaması", *AİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, cilt: 18, sayı: 1, (2018), 293-322.

Barkan, Ömer Lütfi, "Osmanlı İmparatorluğunda Bir İskân ve Kolonizasyon Metodu Olarak Vakıflar ve Temlikler", *Varlık Dergisi*, cilt: 2, (1942), 279-386.

Çizakça, Murat, *A History Of Phılanthropic foundations: The İslamic World From The Seventh Century To The Present*, Boğaziçi University Press, İstanbul 2000.

Faroqhi, Suraiya, *Osmanlı'da Kentler ve Kentliler*, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2004.

İnalcık, Halil, *Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300–1600)*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1991.

İpşirli, Mehmet, "Cihet", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, cilt: 7, (1993), 546-548.

Kahraman, Seyit Ali, *Evkâf-ı Hümâyûn Nezâreti*, Kitabevi Yayınları, İstanbul 2006.

Kaya, Umut, "Osmanlı'da Din Hizmeti Görevlilerinin Atanma ve Şartlarını Düzenleyen Tevcîh-i Cihât Nizâmnâmeleri Hakkında Bir Değerlendirme", *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi*, cilt: 21, sayı: 1, (Haziran, 2017), 203-254.

Öztürk, Nazif, *Türk Yenileşme Tarihi Çerçevesinde Vakıf Müessesesi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 1995.

Şenlik, Songül, *Osmanlı Devleti'nde Duâgûyluk Müessesesi (XV – XVII. Yüzyıllar)*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul 2024.

Yılmaz, Fehmi, *Osmanlı Tarih Sözlüğü*, Gökkubbe Yayınevi, İstanbul 2010.

Çermik ve Haburman Köprüsü:
Yapı Özellikleri, Malzeme ve Kültürel Miras Bağlamında Değerlendirme

Özlem BOSTANCI

KAYNAKÇA

Beysanoğlu, Şevket. Anıtları ve Kitabeleri ile Diyarbakır Tarihi (Cilt 1), Ankara, 1990.

Çulpan, Cevdet, "XII. Yüzyıl Artukoğulları Devri Taş Köprüleri ve Özellikleri", *Sanat Tarihi Yıllığı*, Sayı: 3, 1975.

Dalkılıç, Neslihan ve Halifeoğlu, Fatma Meral, "Diyarbakır Merkez ve İlçelerinde Yer Alan Tarihi Köprüler", I. Uluslararası Nebiler, Sahabiler, Azizler ve Krallar Kenti Diyarbakır Sempozyumu Bildirisi, Diyarbakır, 2009.

Eyice, Semavi, "Haburman Köprüsü", *DİA*, Cilt:14, 381.

Halifeoğlu, F. Meral, Z. Fuat Toprak ve Orhan Kavak, "Tarihi Diyarbakır Köprülerinin Mimari, Hidrolojik ve Jeolojik Açıdan Değerlendirilmesi", *II. Su Yapıları Sempozyumu*, Diyarbakır, 16-18 Eylül 2011, 25-42.

İnternet Kaynakları

https://archives.saltresearch.org

https://kulturenvanteri.com

YÖNETENLER, ÜRETENLER, YAŞAYANLAR

ÇERMİK'İN TOPLUM ATLASI

Editörler
Oktay BOZAN | Abdusselam ERTEKİN | Arafat YAZ | M.Salih ERPOLAT

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1909
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-657-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
BOZAN, Oktay | ERTEKİN, Abdusselam | YAZ, Arafat | ERPOLAT, M.Salih
YÖNETENLER, ÜRETENLER, YAŞAYANLAR
ÇERMİK'İN TOPLUM ATLASI

Her Yazar Kendi Makalesinden Sorumludur.
Kitabın Telif Hakkı Editör Kuruluna Aittir.

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Çermik'in Göç Tarihi: Kakolarla Oğuz/Türkmen İzleri, Dil ve İnanç Haritası

Kenan ESMER

KAYNAKÇA

Akgündüz, Ahmet, *Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri, Cilt III: Fatih Devri Kararnameleri*, Osmanlı Araştırmaları Vakfı, İstanbul 1990.

Aydın, Mehmet, *Elazığ'da Gakkoş Kültürü ve Sosyal Kimlik*, Türkiyat Araştırmaları Dergisi, Sayı 34, 2013, s.145–160.

Aydoğmuşoğlu, Cihan, *16. Yüzyılda Safevî Devleti'nde Etkili Olan Dört Türkmen Aşireti*, 2012.

Basoğlu, Hasan, *Ermeni ve Süryani Müverrihlerin Kaleminden Selçuklular Döneminde Türklerin Anadolu'ya Girişi*, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul 2019.

Bayrak, Mehmet, *Alevî ve Kürt Tarihi'nde Horasan*, TV10, 2018. https://www.youtube.com/watch?v=qAikB_ZqDRU

Beysanoğlu, Şevket, *Diyarbakır Tarihi, Cilt I*, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sanat Yayınları, Diyarbakır 2003.

Dedeyev, Bilal, *Sosyo-Kültürel İlişkiler Bağlamında 15.–16. Yüzyılın İlk Çeyreğinde Anadolu'dan Azerbaycan'a Türkmen Göçleri*, Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi, 2016, s.103-125.

TDK, *Derleme Sözlüğü, Cilt VI*, Ankara: TDK Yayınları, 1993, s. 3923.

Erpolat, Mehmet Salih, *Ortaçağ Anadolu'sunda Bir Türkmen Şeyhi – Tahrir Defterlerinde Diyarbekir Vilayetindeki Türkmen-Alevî Varlığı*, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara 2003.

Erpolat, Mehmet Salih, "Osmanlı Arşiv Belgelerinden Türkmen-Alevî Varlığını Tespit Etmenin Zorlukları ve İmkânları (Diyarbekir Vilayeti Örneği, XVI. Yüzyıl)", *Alevilik-Bektaşilik Araştırmaları Dergisi*, Sayı 13, 2016, s.111–130.

Erpolat, Mehmet Salih, *Tüm Yönleriyle Çermik İlçesi ve Turizm*, Dicle Üniversitesi Yayınları, Diyarbakır 2016.

Gündüz, Tufan, *Anadolu'da Türkmen Aşiretleri*, Bilge Yayınları, Ankara 1997.

Halaçoğlu, Yusuf, *1453–1650 Yılları Arasında Oğuz Boylarına Mensup Cemaatlerin Yerleşimleri*, [Yayınevi bilinmiyor].

Halaçoğlu, Yusuf, *Anadolu'da Aşiretler, Cemaatler, Oymaklar (1453-1650)*, Türk Tarih Kurumu, 2009.

Hınz, Walter, *Uzun Hasan ve Şeyh Cüneyd*, Çev. T. Bıyıklıoğlu, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1992.

İnalcık, Halil, *Devlet-i Aliyye: Osmanlı Üzerine*, Timaş Yayınları, İstanbul 2015.

Kaya, Adnan M., *Avşar Türkmenleri*, Geçit Yayınları, Ankara 2004.

Kirzioğlu, Fahrettin, *Kara Amid*, Dicle Üniversitesi Dergisi, Cilt 1, Sayı 1, 1956, s. 266–281.

Lewis, Bernard, *İstanbul ve Osmanlı Uygarlığı*, Varlık Yayınları, İstanbul 1975.

Mateos, Urfalı, *Urfalı Mateos Vakayinâmesi*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2000.

Özçelik, Selahattin – Boz, Erhan, *Diyarbakır İli Çüngüş ve Çermik Yöresi Ağzı: Dil İncelemesi, Metinler, Sözlük*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2001.

Özdemir, Ali R., *Kürtleşen Türkmen Aşiretleri*, Kripto Yayınları, İstanbul 2014.

Özdoğan, Senem, *Orta Asya'dan Diyarbakır ve Çevresine Göçler*, Yüksek Lisans Tezi, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, 2007.

Parmaksızoğlu, İsmet, *Tarih Boyunca Kürt Türkleri ve Türkmenler*, TKAE Yayınları, Ankara 1983.

Sarı, Arif, *Dulkadirli Türkmenlerinin Yurtları Hakkında*, Türkbilig, 2018, s. 29–40.

Sevim, Ali, *Anadolu'nun Fethi: Selçuklular Dönemi*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2000.

Sohrabiabad, Hamidreza, „Akkoyunluların Mezhepsel Eğilimleri Üzerine Bir Değerlendirme“, *Alevilik-Bektaşilik Araştırmaları Dergisi*, Sayı 18, 2018, s.203–224.

Sümer, Faruk, *Karakoyunlular: Başlangıçtan Cihan-Şah'a Kadar*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1967.

Sümer, Faruk, *Oğuzlar (Türkmenler): Tarihleri, Boy Teşkilatı, Destanları*, Ana Yayınları, İstanbul 1980.

Sümer, Faruk, *Selçuklular Devrinde Doğu Anadolu'da Türk Beylikleri*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2015.

Tahranî, Ebu Bekir, *Kitab-ı Diyarbekriyye*, Çev. M. Öztürk, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2001.

Tokgöz, Resmiye, *Yaşar Kemal'in göçmenleri: Bulgaristan'dan Diyarbakır'a göçmenlerin hikâyesi*, Fırat Haber, https://gazete.firat.edu.tr/yasar-kemalin-gocmenleri-bulgaristandan-diyarbakira-gocmenlerin-hikayesi.html, son güncelleme: 22.09.2025

Türkay, Cevdet, *Başbakanlık Arşiv Belgelerine Göre Osmanlı İmparatorluğu'nda Oymak, Aşiret ve Cemaatler*, İşaret Yayınları, İstanbul 2017.

998 numaralı *Muhâsebe-i Vilâyet-i Diyar-ı Bekr ve 'Arab ve Zü'l-Kâdiriyye (937/1530)*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1998.

Çermik Yahudileri Üzerine Bir Değerlendirme

Oktay BOZAN

KAYNAKÇA

Başbakanlık Osmanlı Arşivleri

BOA, NFS.d, 2709.

BOA, NFS. d, 2660

Kitaplar ve Makaleler

Bali, Rıfat N., "Diyarbakır Yahudileri", *Diyarbahır: Müze Şehir*, Haz: Ş. Beysanoglu-M.Sabri Koz-E. Nedret işli, Yapı Kredi Yay, lstanbul,1999, s. 367-389.

Benjamin, Israel Joseph, Eight Years in Asia and Africa from 1846–1855, London, Richard Bentley, 1859.

Bozan, Oktay, *Çermik Kazası Nüfus Defterleri*, Çizgi Yayınları, İstanbul, 2023.

Bulletin de l'Alliance Israélite Universelle, Paris, 1 January 1874.

Bulletin de l'Alliance Israélite Universelle, Paris, 1 July 1873.

Dalgın, Ramazan, 399 Nolu Çermik Şer'iyye Sicilinin 1-119. Sayfalarının Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi, (Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır, 2019).

Diyarbakır Salnameleri (1286-1323), Haz. Ahmet Zeki İzgöer, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Yayınları, İstanbul, 1999, Cilt: I.

Erpolat, Mehmet Salih, "Tahrir Defterlerine Göre XVI. Yüzyılda Çermik Sancağında İskân ve Nüfus", *Tüm Yönleriyle Çermik İlçesi ve Turizm*, Edit: Kenan Haspolat, Amaç Matbaacılık, İstanbul, 2014, s. 73-94.

Göyünç, Nejat, *XVI. Yüzyılda Mardin Sancağı*, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1991.

Gündüz, Ahmet, *1523 M. (929 H.) Tarih ve 998 Nolu Tapu-Tahrir Defterine Göre Musul, Mardin, Çermik, Harput ve Çemişkezek Sancaklarının Mukayeseli Tahlili*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ, 1993.

Hillel, Rabbi David D'Beth, The Travels of Rabbi David D'Beth Hillel from Jerusalem, Through Arabia, Koordistan, Part of Persia, and India, to Madras, Madras 1832.

İlhan, M. Mehdi, Amid (Diyarbakır), Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2000.

Kutsal Kitap: Eski ve Yeni Antlaşma, Yeni Yaşam Yayınları, İstanbul, 2002.

Margosyan, Mıgırdıç, Söyle Margos Nerelisen?, Aras Yayıncılık, İstanbul, 1995.

Payaslı, Gülin Oğuz, Ateş, Dilan Kakdaş, "Diyarbakır Çermik'te Bulunan Sinagog Yapısının Mimari Belgelenmesi ve Koruma Problemleri", *Journal of Social and Humanities Sciences Research*, 7(49), 2020, s. 115-125.

Şanlı, Süleyman, "Türkiye'nin Doğu Yahudileri Üzerine Etnografik Bir Alan Araştırması", *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, ANARSAN Sempozyumu Özel Sayısı, S.2, C.11, Ekim 2018, s.1281-1293.

Üzülmez, Müslüm, *Yazılı Kaynaklarda Çermik*, Kent Işıkları Yayınları, İstanbul, 2012.

Vital Cuinet, *La Turquie D'asia, Geographie Administrative*, Paris 1891, Vol: 2.

Çermik ve Çevresinde Eşkıyalık ve Asayişi Bozan Olaylar (1700-1900)

İbrahim YILMAZÇELİK
Özcan TATAR

KAYNAKÇA

Arşiv Kaynakları

(BOA) Başkanlık Osmanlı Arşivi

13 Numaralı Kalebend Defteri,

14 Numaralı Kalebend Defteri

20 Numaralı Kalebend Defteri

3 Numaralı Diyarbakır Ahkâm Defteri

4 Numaralı Diyarbakır Ahkâm Defteri

5 Numaralı Diyarbakır Ahkâm Defteri

7 Numaralı Diyarbakır Ahkâm Defteri

Mühimme Defteri No:40

Mühimme Defteri No:79

Mühimme Defteri No:95

Mühimme Defteri No:100

Mühimme Defteri No:115

Mühimme Defteri No:121

Mühimme Defteri No:122

Mühimme Defteri, No:127

Mühimme Defteri No:130

Mühimme Defteri No:132

Mühimme Defteri No:134

Mühimme Defteri No:135

Mühimme Defteri No:136

Mühimme Defteri No:137

Mühimme Defteri No:145

Mühimme Defteri No:162

Mühimme Defteri No:167

Mühimme Defteri No:179

Mühimme Defteri No:185

Mühimme Defteri No:190

Maliyeden Müdevver, No: 2985

Maliyeden Müdevver, No: 2890

Maliyeden Müdevver, No: 2893

Kamil Kepeci, Tahvil Kalemi No. Mükerrer 523

A.RSK 1551
A.RSK 1564
A.RSK 1572
A. (DVNSŞT. d.) No:16
A. MKT.MHM. Dosya No:387/B Gömlek No:5.
AE.SABH.I.. 107-7304
AE.SABH.I.. 153-10259
AE.SABH.I.. 191-12777
AE.SABH.I.. 23-1902
AE.SABH.I..107-7304
AE.SMHD.I.. 106-7562
AE.SMHD.I.. 159-12007
AE.SMHD.I..163-12347
AE.SMST.III 213-16797
AE.SOSM.III 15-969
AE.SOSM.III 65-4868
Cevdet Darphane ve Meskukat, No: 2441
Cevdet Darphane ve Meskukat, No: 692.
Cevdet Darphane ve Meskukat, No: 869.
C.DRB. 1-46
C. DRB. 24-1198
C..DRB. 15-713
C. DRB. 3-124
C. DRB. 35-1725
Cevdet Askeri, No: 14923
Cevdet Askeri: 39995
C. AS.. 400-16506
C..AS.. 1008-44103
Cevdet Maliye, No: 715
C..ML. 220-9142
Cevdet Dahiliye, No: 2645
Cevdet Dahiliye, No: 7077
C.DH. 249-12407
Cevdet Tımar, No: 4860
Cevdet Timar, No: 464
Hatt-ı Hümâyun Tasnifi, III. Selim, No: 4488.
İE. DH. 6-582
İrade Dâhiliye No: 2317
TS.MA.e 1043-16
TS.MA.e 1075-30
TS.MA.e 1134-7
TS.MA.e 322-52

Millî Kütüphane

Diyarbakır Şer'iyye Sicili, No:310, No:360, No,3l3, No: 607, No: 626, No:352, No: 351

No: 607, No:299, No:356, No:590
Adana Şeriyye Sicili No:39 Eğin Şer. Sic. No:5, No:6
Takvim-i Vekayi, Defa: 182, H. 1255
Takvim-i Vekayi Defa: 289, H 1261
Takvim-i Vekayi, Defa: 293

(İsam) İslam Araştırmaları Merkezi

H. 1271 yılı Devlet Salnamesi H. 1273 yılı Devlet Salnamesi
H. 1274 yılı Devlet Salnamesi H. 1276 yılı Devlet Salnamesi
H. 1277 yılı Devlet Salnamesi H. 1278 yılı Devlet Salnamesi
H. 1279 yılı Devlet Salnamesi H. 1280 yılı Devlet Salnamesi
H. 1281 yılı Devlet Salnamesi H. 1282 yılı Devlet Salnamesi
H. 1283 yılı Devlet Salnamesi H. 1285 yılı Devlet Salnamesi
H. 1286 yılı Devlet Salnamesi H. 1287 yılı Devlet Salnamesi
H. 1288 yılı Devlet Salnamesi H. 1289 yılı Devlet Salnamesi
H. 1290 yılı Devlet Salnamesi H. 1291 yılı Devlet Salnamesi
H. 1292 yılı Devlet Salnamesi H. 1293 yılı Devlet Salnamesi
H. 1294 yılı Devlet Salnamesi H. 1295 yılı Devlet Salnamesi
H. 1296 yılı Devlet Salnamesi H. 1297 yılı Devlet Salnamesi
H. 1298 yılı Devlet Salnamesi H. 1299 yılı Devlet Salnamesi
H. 1300 yılı Devlet Salnamesi H. 1301 yılı Devlet Salnamesi
H. 1302 yılı Devlet Salnamesi H. 1303 yılı Devlet Salnamesi
H. 1304 yılı Devlet Salnamesi H. 1305 yılı Devlet Salnamesi
H. 1306 yılı Devlet Salnamesi H. 1307 yılı Devlet Salnamesi
H. 1308 yılı Devlet Salnamesi H. 1309 yılı Devlet Salnamesi
H. 1310 yılı Devlet Salnamesi H. 1311 yılı Devlet Salnamesi
H. 1312 yılı Devlet Salnamesi H. 1313 yılı Devlet Salnamesi
H. 1314 yılı Devlet Salnamesi H. 1315 yılı Devlet Salnamesi
H. 1316 yılı Devlet Salnamesi H. 1317 yılı Devlet Salnamesi
H. 1318 yılı Devlet Salnamesi H. 1319 yılı Devlet Salnamesi
H. 1320 yılı Devlet Salnamesi H. 1321 yılı Devlet Salnamesi
H. 1322 yılı Devlet Salnamesi H. 1323 yılı Devlet Salnamesi
H. 1324 yılı Devlet Salnamesi H. 1325 yılı Devlet Salnamesi
H. 1326 yılı Devlet Salnamesi H. 1327 yılı Devlet Salnamesi
H. 1328 yılı Devlet Salnamesi H. 1333-1334 yılı Devlet Salnamesi
H.1288 Tarihli Diyarbekir Salnamesi H.1291 Tarihli Diyarbekir Salnamesi
H.1292 Tarihli Diyarbekir Salnamesi H. 1293 Tarihli Diyarbekir Salnamesi
H.1294 Tarihli Diyarbekir Salnamesi H.1300 Tarihli Diyarbekir Salnamesi
H.1301 Tarihli Diyarbekir Salnamesi H.1308 Tarihli Diyarbekir Salnamesi
H.1312 Tarihli Diyarbekir Salnamesi H.1318 Tarihli Diyarbekir Salnamesi
H.1319 Tarihli Diyarbekir Salnamesi
H.1300 Tarihli Ma'mûretü'l-aziz Salnamesi H.1301 Tarihli Ma'mûretü'l-aziz Salnamesi

Elazığ Müzesi Arşivi

Diyarbakır Mutasarrıfı İbrahim b. Muhammed'in Hatırat ve Mektupları, (Türkçe Yazma),Envanter No:137

Diğer Kaynaklar

Abdulgani Bulduk, El-Cezire'nin Muhtasar Tarihi, Yayına Hazırlayanlar Mustafa Öztürk ve İbrahim Yılmazçelik, *Fırat Üniversitesi Ortadoğu Araştırmaları Merkezi Yay*., Elazığ 2004

Aksın, Ahmet 19.Yüzyılda Harput, Elazığ 1999

Alpman, Adil, *Eski Önasya Hukukunda Adoption,* Ankara, 1988

Andreasyan, Hrant D.,*Urfalı Mateos Vekayinâmesi (925-1136) ve Papaz Grigor'un Zeyli (1136-1162),* Ankara 1987

Arslan, Hüseyin *Osmanlı'da Nüfus Hareketleri (XVI. Yüzyıl) Yönetim Nüfus Göçler İskânlar Sürgünler, İstanbul, 2001*

Ayn-I Ali Efendi, *Kavânin-i Al-i Osmân Der-Hülâsa-i Mezâmin-i Defter-i Divân,* Istanbul, 1280

Birken, Andreas, *Die Provinzen des Osmanischen Reiches,* Wiesbaden, 1976

Barkan, Ömer Lütfü, "H. 933-934 (M. 1527-1528)- Mali Yılına Ait Bir Bütçe Örneği", *İktisat Fakültesi Mecmuası*, XV, 1953-1954, s. 521-529, ekler; II, s. 303-307

Başar, Fahammeddin, *Osmanlı Eyalet Tevcihatı (1717-1730)*, TTK. Yayınları, Ankara 1997

Baykara, Tuncer, *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş,* Ankara 1988

Beydilli, Kemal, "Yeniçeri Maddesi", *Diyanet İslam Ansiklopedisi*, Cilt 43, s.450-462

Cahen, Calude, *Osmanlılar'dan Önce Anadolu'da Türkler,* çev: Yıldız Moran, İstanbul 1984

Çadırcı, Musa, *Osmanlı Türkiyesi Yönetiminde Yenilikler 1826-1856,* DTCF, Basılmamış Doçentlik Tezi, Ankara 1979

Çambel, Halet; BRAİDWOOD, Robert J., "1987 Yılı Çayönü Kazılan",, *X. Kazı Sonuçlan Toplantısı l*. Ankara, 1988

Çambel, Halet; BRAİDWOOD, Robert J., "1988 Yılı Çayönü Kazıları", *XI. Katı Sonuçları Toplantısı I,* Ankara, 1990

Dündar, Fuat, *İttihat ve Terakki'nin Müslümanları İskân Politikası (1913-1918*), İstanbul, 2002

Erpolat, Mehmet Salih, "Tahrir Defterlerine Göre XVI. Yüzyılda Çermik Sancağında İskân Ve Nüfus", *Tüm Yönleriyle Çermik İlçesi ve Turizm,* Dicle Üniversitesi Yayınları, Diyarbakır 2014, s.73-94

Erzen, Afif, Doğu *Anadolu ve Urartular,* Ankara, 1984

Tufan, Gündüz, *XVII. ve XVIII. Yüzyıllarda Danişmendli Türkmenleri*, Yeditepe Yay, İstanbul 2005

Göyünç, Nejat, "Diyarbekir Beylerbeyliğinin İlk İdarî Taksimatı", *İstanbul Ün. Edebiyat Fak. Tarih Dergisi*, Sayı:23 Mart l969, s. 23-34

Göyünç, Nejat, "XVI. Yüzyılın ilk Yarısında Diyarbakır", *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi,* VII, s. 78

Göyünç, Nejat, "Yurtluk-Ocaklık deyimleri hakkında", *Prof. Dr. Bekir Kütükoğlu'na Armağan*, İstanbul 1991, s.269-277; Nejat Göyünç, "XVI. Yüzyılda Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Yönetim ve Nüfus", *Parlamenter*, yıl 2, sayı 19 (1993), s.23-26

Günaltay, M. Şemseddin *Türk Tarihinin İlk Devirlerinden Yakın Şark: Elam ve Mezopotamya,* Ankara 1987

Halaçoğlu, Yusuf *XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun İskân Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi*, Ankara, 1991

Kafalı, Mustafa, "Timur", *İA,* C. XII/I, s. 336-346

Kılıç, Orhan, *18.Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin İdari Taksimatı Eyalet ve Sancak Tevcihatı*, Elazığ 1997

Koestler, Arthur, *Onüçüncü Kabile (Hazar İmparatorluğu ve Mirası*), Çev.:Belkıs Çorakçı, İstanbul, 1984

Köprülü, M. Fuad, *Artukoğulları "IA.,* C. I. s.617-625

Kunt, İ. Metin, *Sancaktan Eyalete,* İstanbul 1978

Kütükoğlu, Mübahat,"Sultan II. Mahmud Devri Yedek Ordusu Redif-i Asâkir-i Mansure", *TD*., Sayı: 12, İstanbul, 1982, s.127-158

Mar Yeşua, *Vakayiname (Urfa ve Diyarbakır'ın Felaket Çağı)*, Mualla Yanmaz (Çev.), Şehir Matbaası, İstanbul, 1958

Mustafa Nuri Paşa, *Netayic ül-Vukuat*, C. I-II, hazırlayan: Neşet Çagatay, Ankara, 1979

Orhonlu. Cengiz, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Aşiretlerin İskânı*, İstanbul, 1987

Örenç, Ali Fuat "1867 Vilayet Düzenlemesinden I. Dünya Savaşına Kadar Diyarbakır'da Mülki Yapı", *Tanzimat'tan Günümüze Diyarbakır*, Manas Yayınları, Ankara 2019, Cilt 1,s.77-122

Öz, Davut, Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Çermik Kazası (Siyasi, İdari, Sosyal Ve İktisadi Hayat, *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Doktora Tezi*, Diyarbakır 2023

Öztürk, Mustafa, "Antakya ve Çevresinde Aşiretlerin İskanı", *I. Hatay Tarih ve Folklor Sempozyumu Bildirileri*, Kitabından Ayrıbasım, Antakya, 1992

Öztürk, Mustafa, "XVIII. Yüzyılda Antakya ve Çevresinde Eşkıyalık Olayları", *Belleten*, C.: LIV, Sa.:211, Ankara-1991

Öztürk, Mustafa; Yılmazçelik, İbrahim, "Arifi Paşa'nın Seyahatnamesi Diyarbekir Seyahatı", *BELGELER Türk Tarih Kurumu Belgeleri Dergisi*, C.XVIII, Ankara 1998, s.90-110

SakaOĞLU, Necdet, *Tanzimat'tan Cumhuriyete Tarih Sözlüğü (Deyimler-Terimler)*, İletişim Yayınları, İstanbul, 1985

Sevim, Ali, *Suriye Selçukluları I,* Ankara 1965

Sevin, Veli, *Üçtepe Kazılan,* İstanbul, 1989

Shaw, Stanford, *Osmanlı İmparatorluğu ve Modern Türkiye,* C. I. İstanbul 1982

Spuler, Berthold, *İran Moğolları,* çeviren: Cemal Köprülü, Ankara 1987

Sümer, Faruk, "Anadolu'da Moğollar" *Selçuklu Araştırmaları Dergisi,* I, 1969, s. 1-147

Sümer, Faruk, „Karakoyunlular" *İA.,* C.VI, s.292-305

Şahin, İlhan "Tımar Sistemi Hakkında Bir Risale", *TD*, Sayı: 30 s. 905-935

Şeref Han, Şeref-name, Türkçeye çeviren M. Emin Bozarslan, Deng Yay., 2009

TATAR, Özcan, *XVIII.* Yüzyılın İlk Yarısında Çukurova'da Aşiretlerin Eşkıyalık Olayları ve Aşiret İskânı (1691-1750), *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Doktora Tezi*, Elazığ-2005

Tızlak, Fahrettin, *Keban Ergani Yöresinde Madencilik 1780-1850*, Fırat Üniversitesi Basılmamış Doktora Tezi 1991

Toğan, Zeki Velidi, *Umumi Türk Tarihine Giriş,* İstanbul

Turan, Osman, *Doğu Anadolu Türk Devletleri Tarihi,* İstanbul 2011

Turan, Osman, *Selçuklular Tarihi ve Türk İslam Medeniyeti,* İstanbul1980

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Bürokrasisi Merkez ve Taşra Yöneticileri 16 NUMARALI TAHVİL DEFTERİ*, Yayın No:3, İstanbul 2019

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu-Karakoyunlu Devletleri, Ankara 1984

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, Osmanlı Tarihi, C. II. Ankara, 1983

Ünal, Mehmet Ali "XVI. ve XVII. yüzyıllarda Diyarbakır Eyaletine tabi Sancakların İdari Statüleri", Ziya *Gökalp Dergisi,* Sayı: 44, s. 31-40

Yazıcı, Tahsin, "Şah İsmail", *İA.,* C. XI, s. 276-277

Yılmazçelik, İbrahim "XVIII Yüzyılda Diyarbakır Eyaletinin İdari Yapısı", *Askeri Tarih Bülteni*, (36), Şubat 1994, s.135-142

Yılmazçelik, İbrahim, "XVIII Yüzyıl İle XIX Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır Eyaletinin İdarî Yapısı ve İdarî Teşkilatlanması", *DTCF. Tarih Araştırmaları Dergisi*, (29) 1997, s.217-237

Yılmazçelik, İbrahim, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır, 1790-1840 (Fizikî, İdarî ve Sosyo-Ekonomik Yapı)*, Ankara 1995

Yılmazçelik, İbrahim, *XIX. Yüzyılın İkinci Yarısında Dersim Sancağı*, Elazığ, 1999,

Yılmazçelik, İbrahim; TATAR, Özcan, "XVIII. Yüzyılın İkinci Yarısında Erzincan'daki Yeniçerilerin Asayişsizliğine Dair Tespitler", *Uluslararası Erzincan Tarihi Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Erzincan 2019, 751-770.

Yınanç, M. Halil, "Akkoyunlular", *İA.,* C. I. s.251-270

Yınanç, M. Halil, *"Diyarbekir", İA.,* C. III, s. 605-626

Yüksel, Hasan, *H. 1190-H.1209 (1794) Tarihli Keban Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi,* Ankara 1987

Osmanlı Taşrasında Şikâyet ve Adalet: Atik Şikâyet Defterleri'ne Göre XVII. ve XVIII. Yüzyıl Çermik'i

Berna TORKAK

KAYNAKÇA

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA)

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.), Bab-ı Asafî-Atîk Şikâyet Defterleri (A.{DVNSŞKT. d.) 8, s. 128, h. 577; 10, s. 82, h. 348; 10, s. 126, h. 501; 10, s. 229, h. 900; 10, s. 231, h. 907; 15, s. 217, h. 908; 15, s. 218, h. 910; 15, s. 219, h. 914; 19, s. 79, h. 334; 19, s. 162, h. 700; 20, s. 317, h. 1395; 21, s. 30, h. 139; 21, s. 30, h. 140; 39, s. 666, h. 2848; 48, s. 349, h. 2; 48, s. 349, h. 3; 60, s. 477, h. 1; 78, s. 312, h. 1; 86, s. 352, h. 3; 86, s. 484, h. 3; 87, s. 370, h. 2, 3; 90, s. 537, h. 1; 91, s. 26, h. 2; 122, s. 448, h. 2; 122, s. 448, h. 3; 136, s. 278, h. 1; 148, s. 230, h. 773; 153, s. 93, h. 1; 154, s. 58, h. 210; 157, s. 127, h. 467; 158, s. 227, h. 829; 160, s. 151, h. 544; 167, s. 646, h. 2221; 200, s. 5, h. 21.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.), Bab-ı Asafî-Mühimme Defterleri (A.{DVNSMHM.d.) 110, s. 172, h. 785; 110, s. 359, h. 1574; 110, s. 420, h. 1836; 119, s. 361, h. 1446; 125, s. 195, h. 783; 126, s. 1, h. 82.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.), Ali Emiri-II. Mustafa (AE. SMST. II.) 140/15525.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.), Cevdet-Evkaf (C. EV.) 638/32152.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.), İbnülemin-Evkaf (İE. EV.) 11/1292.

Telif ve Tetkik Eserler

Ahmetbeyoğlu, Ali, "Eski Türklerde Kut ve Töre Bağlamında Hükümranlığın Hududları", *Tarih Dergisi,* (71), Temmuz 2020, s. 29-50.

Akdağ, Mustafa, *Türk Halkının Dirlik ve Düzen Kavgası (Celâlî İsyanları),* Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2019.

Akgündüz, Ahmet, "İ'lâm", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* C. 22, TDV Yayınları, İstanbul 2000, s. 72-73.

Aksu, İbrahim, "İslam Felsefesinde Adaletin Siyasal Görünümleri", *İslam Düşüncesinde Adalet,* ed. Ömer Türker, Yunus Kaplan, Fikir Kitap, İstanbul 2024, s. 91-125.

Aktaş, Necati, "Atik Şikâyet Defteri", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* C. 4, TDV Yayınları, İstanbul 1991, s. 68.

Alanoğlu, Murat, "Taşranın Divân-ı Hümâyûn'da Yankılanan Sesi: Atik Şikâyet Defterlerine Göre Diyarbekir Eyâleti'nde Sosyo-Ekonomik Kriz ve Etkileri (1650-1700)", *Tarih İncelemeleri Dergisi,* 35 (1), Temmuz 2020, s. 1-38.

Arslan, Muhammet, "Artukoğulları Beyliği'nin Diyarbakır'da İnşa Ettiği Cami ve Mescitler", *Diyarbakır Sanat Tarihi Yazıları,* ed. Sahure Yariş, Dicle Üniversitesi Kültür Yayınları, Diyarbakır 2023, s. 195-209.

Aydın, Mehmet Âkif, "Borç", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* C. 6, TDV Yayınları, İstanbul 1992, s. 285-291.

Aydın, Suavi, "Tarımcı İmparatorlukların Toprak Tasarruf Modelleri Açısından Yurtluk-Ocaklık Statüsü Nasıl Yorumlanabilir?", *Osmanlı Devleti'nde Yurtluk-Ocaklık ve Hükümet Sancaklar,* haz. Erdal Çiftçi, Veysel Gürhan, Mehmet Rezan Ekinci, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2022, s. 1-46.

Aydoğdu, Nergiz, "Türk Siyaset Düşüncesinde Değişim ve Süreklilik: Tanzimat Dönemi Aydınlarının Adalet ve Zulüm Anlayışı", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi,* (50), Aralık 2020, s. 357-373.

Aykan, Yavuz, "Whose Archives? Legal Courts and the Question of the Written Document", *The Cambridge Companion to Ottoman History,* Ed. Alexis Wick, Cambridge University Press, Cambridge 2025, s. 70-83.

Bardakoğlu, Ali, "Eşkıya", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* C. 11, TDV Yayınları, İstanbul 1995, s. 463-466.

Barkey, Karen, *Eşkıyalar ve Devlet Osmanlı Tarzı Devlet Merkezileşmesi,* çev. Zeynep Altok, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1999.

Bayrak, Şaban, *Anadolu'da Eşkıyalık Olayları (XVIII. Yüzyılın İlk Yarısı 1700-1750),* IQ Yayınları, İstanbul 2015.

Benzer, Zafer, "XVIII. Ve XIX. Yüzyıllarda Urfa Bölgesindeki Aşiretlerin Eşkıyalık Hareketleri Üzerine Bazı Tespitler", *History Studies,* 14 (2), Mayıs 2022, s. 273-298.

Ceyhan, Ayhan, "Bir Danışma Kurumu Olarak Divan-ı Hümayun, İslam'da Şûrâ ve Divan-ı Hümayun'un "Şûrâ Meclisi" Niteliği", *Yeni Türkiye Osmanlı Özel Sayısı,* (31), 2000, s. 400-417.

Cin, Halil ve Akgündüz, Ahmed, *Türk Hukuk Tarihi,* Osmanlı Araştırmaları Vakfı, İstanbul 2011.

Demir, Mesut, *1686-1687 (h. 1097-1098) Tarihli Atik Şikâyet Defteri'nin Transkripsiyon ve Değerlendirilmesi,* Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2010.

Devellioğlu, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat,* Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara 1999.

Ekinci, Abdullah ve Torkak, Berna, "Atîk Şikâyet Defterleri'nde Urfa (Ruha) Vakıflarıyla İlgili Sorunlar", *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 26 (4), Aralık 2024, s. 1818-1838.

Faroqhi, Suraiya, *Devletle Başa Çıkmak,* çev. Hamide Koyukan Bejsovec, Alfa Yayınları, İstanbul 2016.

İnalcık, Halil, "Kutadgu Bilig'de Türk İdare Geleneği ve Adâlet", *Halil İnalcık Adâlet Kitabı,* ed. Bülent Sarı, Selim Arslantaş, Yeditepe Yayınları, İstanbul 2015, s. 15-32.

İnalcık, Halil, "Osmanlılar'da Raiyyet Rüsûmu", *Belleten,* 23 (92), Ekim 1959, s. 575-608.

İnalcık, Halil, *Osmanlı İmparatorluğu Klâsik Çağ (1300-1600),* çev. Ruşen Sezer, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2014.

Kaplan, Yunus, "Osmanlı'da Adalet Mefhumunun Kökenleri", *İslami Araştırmalar Dergisi,* 31 (1), Mayıs 2020, s. 143-163.

Karakaş, Ayhan ve Alkış, Mehmet, "Çermik İlçesi Kırsal Turizm Potansiyelinin Belirlenmesi", *IJSES Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi,* 5 (1), Ağustos 2015, s. 1-8.

Kaya, Hakan, "Bayezid ve Tevabihasının (Diyadin, Eleşkird ve Şelve) Yurtluk-Ocaklık Gelirleri", *Osmanlı Devleti'nde Yurtluk-Ocaklık ve Hükümet Sancaklar,* haz. Erdal Çiftçi, Veysel Gürhan, Mehmet Rezan Ekinci, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2022, s. 187-220.

Kılıç, Orhan, "Yurtluk-Ocaklık ve Hükümet Sancaklar Üzerine Bazı Tespitler", *OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi,* (10), Şubat 1999, s. 119-137.

Küçük, Mustafa, "Divân-ı Hümâyûn Şikâyet Defterlerinin Değerlendirilmesi", *Din ve Hayat: İstanbul Müftülüğü Dergisi,* (18), Şubat 2013, s. 111-115.

Kütükoğlu, Mübahat S., "Temessük", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* C. 40, TDV Yayınları, İstanbul 2011, s. 413-414.

Mumcu, Ahmet, *Divan-ı Hümayun,* Birey ve Toplum Yayınları, Ankara 1986.

Mumcu, Ahmet, *Osmanlı Devleti'nde Rüşvet,* İnkılâp Kitabevi, İstanbul 2005.

Nizâmü'l-Mülk, *Siyâset-Nâme,* haz. Mehmet Altay Köymen, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2020.

Okur Gümrükçüoğlu, Saliha, "Şikâyet Defterlerine Göre Osmanlı Teb'asının Şikâyetleri", *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* 61 (1), Mart 2012, s. 175-206.

Öz, Davut, "Çermik Yurtluk ve Ocaklık Sancağı: Çermik Hanedanı ve Tanzimat Sonrasındaki Durumu", *International Journal of Kurdish Studies,* 10 (1), Mart 2024, s. 144-171.

Öz, Davut, *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Çermik Kazası (Siyasi, İdari, Sosyal ve İktisadi Hayat),* Doktora Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Diyarbakır 2023.

Öz, Mehmet, "Tahrir", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* C. 39, TDV Yayınları, İstanbul 2010, s. 425-429.

Parlatır, İsmail, *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü,* Yargı Yayınevi, Ankara 2006.

Polat, Süleyman, "Osmanlı Devleti'nde Tekâlif-i İmdâdiye Vergisine İlginç Bir Örnek: H. 1044/M. 1634 Yılında Uygulanan Bedel-i Yapağı Vergisi", *Belleten,* 78 (281), Nisan 2014, s. 123-148.

Soysal, Mustafa, "Onaltıncı Yüzyılda Adana İlinin "Mufassal Defteri'ne" Göre Sosyal ve Ekonomik Yapısı Üzerinde Bir Araştırma", *Belleten,* 52 (202), Nisan 1988, s. 169-181.

Şemseddin Sami, *Kâmûs-ı Türkî,* Çağrı Yayınları, İstanbul 2004.

Tabakoğlu, Ahmet, "Tekâlîf", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* C. 40, TDV Yayınları, İstanbul 2011, s. 336-337.

Torkak, Berna, "Atik Şikâyet Defterleri'ne Göre Antep (Ayntab) Vakıflarında Yaşanan Sorunlar", *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* 23 (3), Temmuz 2024, s. 985-1009.

Torkak, Berna, *Atik Şikâyet Defterlerinde Ayntab, Diyarbekir ve Ruha (1649-1837),* Doktora Tezi, Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa 2023.

Tuğluca, Murat, *Osmanlı Devlet-Toplum İlişkisinde Şikâyet Mekanizması ve İşleyiş Biçimi,* Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2016.

Tuna, Serhat Aras, "Yurtluk-Ocaklık Maaşların Tahsisine Dair Bir Mârûzat: Çermikli Ömer Beyzâde Osman Bey Sülalesinin Hak Arayışı", *Osmanlı Devleti'nde Yurtluk-Ocaklık ve Hükümet Sancaklar,* haz. Erdal Çiftçi, Veysel Gürhan, Mehmet Rezan Ekinci, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2022, s. 377-399.

Tunç, Muhammet Nuri, "Atik Şikâyet Defterleri'nin Şehir Tarihi Araştırmalarındaki Yeri", *Osmanlı'da Toplum, Şehir ve Ticaret I*, ed. Erkan Işıktaş, Muhammet Nuri Tunç, Sonçağ Akademi, Ankara 2021, s. 293-326.

Yücel, Yaşar, *Osmanlı Devlet Teşkilâtına Dair Kaynaklar-Kitâb-ı Müstetâb-Kitabu Mesâlihi'l Müslimîn ve Menâfi'i'l-Mü'minîn-Hırzü'l-Mülûk,* Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1988.

Osmanlı İdarî Sisteminde Bir Sancağın İktisadî Dinamikleri: Çermik Kazası Örneği

Davut ÖZ

KAYNAKÇA

Arşiv Belgeleri:

BOA, DH. MKT, 1761/34.

BOA, AE. SABH.I, 213/14078.

BOA, İ. DH, 361/23902.

BOA, İ. ŞD, 43/2308.

BOA, ŞD, 270/5.

BOA, ŞD, 1457/35.

BOA, D.CMH.d, 27325.

BOA, DH. TMIK. M, 216/24

BOA, DH. TMIK. M, 219/19.

BOA, DH. TMIK.M, 42/23.

BOA, ML. EEM, 877/24.

BOA, ML. EEM, 774/38

BOA, ML. EEM, 1305/14

BOA, ML. EEM, 1309/9.

BOA, MVL, 648/83

BOA, MVL, 1036/49.

BOA, MVL, 648/82.

BOA, MVL, 19/7.

BOA, Ş, 417/7.

Araştırma Eserleri ve Kitaplar:

Diyarbekir Şer'iyye Sicilleri Amid Mahkemesi, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Diyarbakır, 2013-2023, Cilt 2-3-4-57-10.

Diyarbakır Salnameleri (H. 1286-1323) Haz. Ahmet Zeki İzgöer, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Yayınları, İstanbul, 1999.

Divan-ı Hümayun Sicilleri, Diyarbakır Ahkam Defterleri, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Diyarbakır, 2016-2018, Cilt 1-2.

Diyarbekir Gazetesi, Sayı 128.

Akgündüz, Ahmed. *Osmanlı Kanunnâmeleri ve Hukukî Tahlilleri 5. Kitap Kanunî Devri Kanunnâmeleri II. Kısım Eyâlet Kanunnâmeleri (I)*. İstanbul: Fey Vakfı Yayınları, 1992.

Başarır, Özlem, "18. Yüzyılda Malikane Uygulaması ve Diyarbekir Voyvodalığı" Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2009

Bozan, Oktay. *Arşiv Belgeleri Işığında Çüngüş 1.*

_____. Çermik Kazası Nüfus Defterleri. (2659-2660-2668 Nolu Defterler), Çizgi Yayınları, Konya, 2023.

Cengiz, Abdullah, Recep KAYA, Mehmet YANGIN, Ramazan DALGIN, Çermik Şer'iyye Sicilleri, Gece Akademi Yayınları, Ankara 2019

Kılıç, Orhan. *XVI. ve XVII. Yüzyıllarda Van (1548-1648)*. Ankara: Van Belediye Başkanlığı Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü, 1997.

Yılmazçelik, İbrahim, XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır (1790-1840), Türk Tarih Kurumu, 1995.

Makaleler ve Ansiklopedi Maddeleri:

Arifi Paşa'nın Seyahatnamesi Diyarbekir Seyahati, Mustafa Öztürk-İbrahim Yılmazçelik (Yay. Haz.), Belgeler Türk Tarih Belgeleri Dergisi, Cilt XVIII, Sayı 22, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1998.

Çakır, Coşkun. "Barkan'ın Kanunlar'ı: Osmanlı-Türk Tarihçiliğinde Bir Klasik Ömer Lütfi Barkan, XV ve XVI. Asırlarda Osmanlı İmparatorluğu'nda Ziraî Ekonominin Hukukî ve Malî Esasları, Birinci Cilt: Kanunlar." *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, Cilt 3, Sayı 5 (2005): 783–795.

Erkal, Mehmet. "Öşür." *TDV İslam Ansiklopedisi*, Cilt 34, 97–103. İstanbul, 2007.

Erpolat, Mehmet Salih, "Tahrir Defterlerine Göre XVI.Yüzyılda Çermik Sancağında İskân ve Nüfus", Tüm Yönleriyle Çermik İlçesi ve Turizm, Editör Kenan Haspolat, Amaç Matbaacılık ve Ciltleme, İstanbul 2014.

Genç, Mehmet. "Malikane," TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 27.

Gündüz, Ahmet. "1523 M. (929 H.) ve 998 No'lu Tapu Tahrir Defterine Göre Musul, Mardin, Çermik, Harput ve Çemişgezck Sancaklarının Mukayeseli Tahlili."

Halaçoğlu, Yusuf, "Menzil," TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 29 İstanbul, 2004.

İnalcık, Halil. "Çiftlik." *TDV İslam Ansiklopedisi*, Cilt 8, 312–315. İstanbul, 1993.

İşbilir, Ömer. "Nüzul", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 40, İstanbul, 2011.

Kallek, Cengiz. "Kile." *TDV İslam Ansiklopedisi*, Cilt 25, 567–568. İstanbul, 2002.

Kaya, Recep. "400 ve 401 Nolu Çermik Şer'iyye Sicillerinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi." Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015.

Koçak, Zülfiye., "H.1102 (M.1690-1691) Tarihli Diyarbekir Eyaleti Cizye Defterinin Tanıtımı ve Tahlili", Tarih Araştırmaları Dergisi, Cilt 37, Sayı 63, 2018.

Merçil, Erdoğan. "Şahne." *TDV İslam Ansiklopedisi*, Cilt 38, İstanbul, 2010.

Özvar, Erol, "XVII. Yüzyılda Osmanlı Taşra Maliyesinde Değişme: Diyarbakır'da Hazine Defterdarlığından Voyvodalığa Geçiş, *IXth International Congress of Economic and Social History of Turkey*, Ankara 2005.

Sahillioğlu, Halil. "Arus Resmi." *TDV İslam Ansiklopedisi*, Cilt 3, İstanbul, 1991.

Saito. "16. ve 17. Yüzyıllar Doğu ve Güneydoğu Anadolusu'nda Timarların Çeşitli Biçimleri: Farklı Uygulamalara Tek İsim Koymak."

Tabakoğlu, Ahmet. "Öşür." *TDV İslam Ansiklopedisi*, Cilt 34, İstanbul, 2007.

_____. "Tekalif", TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 33, İstanbul, 2007

_____. "İmdadiyye," TDV İslam Ansiklopedisi, Cilt 22, İstanbul, 2000

Tuncer, Orhan Cezmi. "Diyarbakır Mardin ve Diyarbakır Urfa Kervan Yolu." *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi*, Sayı 7 (2001): 119–130.

Okumuş, Ejder. "Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde Diyarbakır", e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi, Sayı 7, 2017.

Bruinessen, Martin van& Boeschoten, Hendrik. Evliya Çelebi Diyarbekir'de, İletişim yay., İstanbul 2015.

Osmanlı Döneminde Çermik Ermenilerinin Sosyal, Ekonomik ve Dini Durumu

Oktay BOZAN

KAYNAKÇA

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Cumhuriyet Arşivi (CA):

BOA, C.A, 272-0-0-65/6-2.

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Osmanlı Arşivi (BOA:

BOA, C.ADL, 56/3370.

BOA, C.ADL, 57/3463.

BOA, İ..HR., 251-14945

BOA, DH. ŞFR, 183/111.

BOA, DH. ŞFR, 183/41.

BOA, DH. ŞFR, 280/128.

BOA, DH. TMIK. M, 121/24.

BOA, DH. TMIK. M, 4/72.

BOA, DH. TMIK. M, 43/34.

BOA, DH. TMIK. M, 48/52.

BOA, DH. TMIK. M, 52/53.

BOA, DH. TMIK. M, 53/8.

BOA, DH. TMIK. M, 57/4.

BOA, DH. TMIK. M, 82/60.

BOA, DH. TMIK. M. 53/35.

BOA, MAD. d, 3409.

BOA, NFS. d, 2660.

BOA, NFS. d, 2668.

BOA, NFS.d, 2709.

BOA, Y. A. HUS, 399/51.

BOA, Y. PRK.UM, 33/32.

BOA, Y. PRK. UM, 33/104.

BOA, Y. PRK. UM, 33/64.

BOA, ZB, 420/54.

Amerikan Board Raporları

The Missionary Herald at Home and Abroad, Containing the Proceedings of the American Board of Commissioners for Foreign Missions, With a View of Other Benevolent Operations, for the Year 1857, Vol. LIII, Boston, 1857.

The Missionary Herald at Home and Abroad, Containing the Proceedings of the American Board of Commissioners for Foreign Missions, with a View of Other Benevolent Operations, for the Year 1860. Vol. LVI. Boston: Press of T.R. Marvin, 1860.

The Fifty-Third Annual Report of the American Board of Commissioners for Foreign Missions, Presented at the Meeting held in Worcester, Mass., October 1862. Boston: Press of T.R. Marvin & Son, 1863.

The Missionary Herald at Home and Abroad, Containing the Proceedings of the American Board of Commissioners for Foreign Missions, with a View of Other Benevolent Operations, for the Year 1871. Vol. LXVII. Boston: Press of T.R. Marvin & Son, 1871.

The Missionary Herald at Home and Abroad, Containing the Proceedings of the American Board of Commissioners for Foreign Missions, with a View of Other Benevolent Operations, for the Year 1889. Vol. LXXXV. Boston: Press of T.R. Marvin & Son, 1889.

The Missionary Herald at Home and Abroad, Containing the Proceedings of the American Board of Commissioners for Foreign Missions, with a View of Other Benevolent Operations, for the Year 1892. Vol. LXXXVIII. Boston: Press of T.R. Marvin & Son, 1892.

Kitaplar ve Makaleler

Bozan, Oktay, "Osmanlı Döneminde Amerikan Misyonerlerinin Diyarbakır Vilayeti'ne Gelişi ve Faaliyetleri." Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2015, 7(13), s. 333–361.

Bozan, Oktay, "Bir Ermeni Köyü Olan Adiş'in Siyasî, Sosyal, Ekonomik ve Dinî Durumu", Vakanüvis-Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi, c. 6, sy. 2 (2021), s. 511-536.

Bozan, Oktay, "XIX. Yüzyılın İkinci Yarısında Mardin'de Amerikan Misyonerlerinin Faaliyetleri". Şarkiyat Dergisi, 2014, 12, s. 21–48.

Bozan, Oktay, Arşiv Belgeleri Işığında Çüngüş, Çizgi Yayınları, İstanbul, 2021.

Bozan, Oktay, *Çermik Kazası Nüfus Defterleri*, Çizgi Yayınları, İstanbul, 2023.

Bozan, Oktay, *Diyarbakır Vilayetinde Ermeniler ve Ermeni Olayları 1878-1920),* Çizgi Yayınları, Konya, 2013.

Bozdoğan, Murat – Işık, Hamdullah, *Kaplıcalar Diyarı Çermik*, Çermik Kaymakamlığı, Diyarbakır, 2012.

Cengiz, *Abdullah,* 405 Nolu Çermik Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H.1310-1312 / M.1894-1895, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi), Diyarbakır, 2016.

Dalgın, Ramazan, 399 Nolu Çermik Şer'iyye Sicilinin 1-119. Sayfalarının Transkripsiyonu ve Değerlendirmesi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi) Diyarbakır, 2019.

Diyarbakır Salnameleri (1286-1323), Haz. Ahmet Zeki İzgöer, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Yayınları, İstanbul, 1999, Cilt: I.

Emecen, Feridun, "Cullâh", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi*, İstanbul, 1993, Cilt: VIII, s.83-84.

Ercan, Yavuz, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Gayrimüslimlerin Ödedikleri Vergiler ve Bu Vergilerin Doğurduğu Sosyal Sonuçlar", *Belleten,* 55(213), s. 371-392.

Erpolat, Mehmet Salih, "Tahrir Defterlerine Göre XVI. Yüzyılda Çermik Sancağında İskân ve Nüfus", *Tüm Yönleriyle Çermik İlçesi ve Turizm*, Edit: Kenan Haspolat, Amaç Matbaacılık, İstanbul, 2014, s. s. 73-94.

Gölen, Zafer, "1267 (1851) Cizye Nizâm-nâmesi." Belgeler, Cilt XXIV, Sayı 28, Ocak 2003, s. 41–51.

Gündüz, Ahmet, *1523 M. (929 H.) Tarih ve 998 Nolu Tapu-Tahrir Defterine Göre Musul, Mardin, Çermik, Harput ve Çemişkezek Sancaklarının Mukayeseli Tahlili*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ, 1993.

Hovannisian, Richard G., From Armenian Tigranakert/Diarbekir and Edessa/Urfa, Volume 6 in the series Historic Armenian Cities and Provinces, Costa Mesa, CA, 2006, Chapter 11, s. 250-284.

Karpat, Kemal H., *Osmanlı Nüfusu (1830-1914) Demografik ve Sosyal Özellikler*, çev.; Bahar Tırnakçı, İstanbul, 2003.

Kırzıoğlu, M. Fahrettin, " Çermik Kasabası Üzerine Notlar", *Kara Amid Dergisi*, 1956, Cilt: 1, Sayı: 1, s. 266-282.

Kurt, Yılmaz, "Osmanlılarda Cizye Toplanmasında Karşılaşılan Güçlükler." XIX. Türk Tarih Kongresi III. Cilt – I. Kısım, 11–32. Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2023, s. 11-32.

Öz, Davut, Osmanlı İdaresinde Çermik, Çizgi Yayınları, İstanbul, 2025.

Özlü, Gülşen Akkoyun, Amerikan Board Misyonerlerinin Diyarbakır'daki Faaliyet ve Kurumları (1850–1916), İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Doktora Tezi). Malatya, 2022.

Öztürk, Mustafa-Yılmazçelik, İbrahim, "Arifi Paşa'nın Seyahatnamesi Diyarbekir Seyahati", *Belgeler Türk Tarih Belgeleri Dergisi*, Cilt XVIII, Sayı 22, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 1998, s. 91-109.

Vital Cuinet, La Turquie D'asia, Geographie Administrative, Paris 1891, Vol: 2.

Yangın, Mehmet, 399 Nolu Çermik Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H.1330-1336 / M.1912-1918), Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı İslam Tarihi Bilim Dalı (Yüksek Lisans Tezi) Diyarbakır, 2019.

XX. Yüzyılın Başlarında Çermik'te Servetin Dağılımı

Ahmet GÜLENÇ

KAYNAKÇA

Akdağ, Hatice, *Gelir Dağılımı Teorileri Çerçevesinde Gelir Eşitsizliği Analizi*, İksad Yayınları, Ankara 2020,

Aslan, Ali, "Temettüat Defterlerine Göre Osmanlı Kumanovası'nda Sosyo-Ekonomik Yapı (1844/1845)", *Düşünce ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*, 1, 2019, 68-100.

Aydın, Mehmet Akif, *Türk Hukuk Tarihi*, Hars Yayınları, İstanbul 2007,

Bozkurt, Fatih, "Tereke Defterleri ve Osmanlı Demografi Araştırmaları", *Tarih Dergisi*, 54, 2011, 91-120.

Çalışkan, Şadan, "Türkiye'de Gelir Eşitsizliği ve Yoksulluk", *Sosyal Siyaset Konferansları*, 59, 2010, 89-132.

Çermik Şer'iyye Sicili (Ç.Ş.S.), Defter no: 399.

Dalgın, Ramazan, *399 Nolu Çermik Şer'iyye Sicili'nin 1-119 Sayfalarının Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi*, Dicle Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sosyal Alanlar Anabilim Dalı, Tarih Eğitimi Bilim Dalı, Diyarbakır, 2019.

Ertaş, Fatih Coşkun ve Bülent Şişman, "XVI. Ve XVII. Yüzyıllarda Osmanlı'da Tereke Uygulaması ve Muhasebesi-Sosyo-Ekonomik Yapıya ve Miras Hukukuna Etkileri", *Muhasebe ve Finans Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 4, 2013, 197-222

Gastwirth, Joseph L., "A General Definition of the Lorenz Curve", *Econometrica*, 39 (6) 1971, 1037-1039.

Gülenç, Ahmet, "Osmanlı Dönemi Servet Eşitsizliğinin/Adaletsizliğinin Tespitinde Tereke Kayıtlarının İhtiva Ettiği Önem", *OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, 57, 2025, 27-50.

Gülenç, Ahmet, "Social and Economic Life in Rural Diyarbekir in the Middle of the XIXth Century: According to Peasants' Probate Registers", *Journal of Ottoman Legacy Studies*, 12 (32), 2025, 1-20.

İnalcık, Halil, "15. Asır Türkiye İktisadi ve İçtimai Tarihi Kaynakları", *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası*, 15 (1-4), 2015, 51-75.

Karaduman, Gökay ve Ahmet Tabakoğlu, "19. Yüzyıl Temettuat Defterleri'ne Göre Üsküp/Koçana Kazası'nın Lorenz Eğrisi ve Gini Katsayısı ile Gelir Dağılımının Analizi", *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 16 (1), 2021, 146-165.

Karaman, Hayreddin, *Anahatlarıyla İslâm Hukuku*, Ensar Neşriyat, İstanbul 2008,

Koyuncu, Derviş Tuğrul ve Abdullah Mesud Küçükkalay. "Global Market Orientation of the Ottoman Agriculture Sector: An Interregional Comparison (1844)", *Osmanlı Araştırmaları*, 48 (48), 2016, 171-228.

Küçükkalay, A. Mesud ve Ayla Efe, "Osmanlı Ziraî Sektörünün Ticarileşebilme İmkânı Üzerine Bir Deneme: 1844-45 Alpu Köyü Örneği", *OTAM*, 20, 2009, 245-279.

Özcan, Tahsin, "Muhallefat", *Diyanet İslam Ansiklopedisi*, 30, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2020.

Özlü, Zeynel, "Osmanlı Dönemi Kültür Tarihi ve Aile Monografisi Yazımında Önemli Bir Kaynak: Tereke Defterleri", *Tarih Yazımı Üzerine (Yöntemler-Yaklaşımlar-İlkeler-Yorumlar)*, ed. İsmail Özçelik, Berikan Yayınevi, Ankara 2017,

Öztürk, Said, *Askeri Kassama Ait Onyedinci Asır İstanbul Tereke Defterleri (Sosyo-Ekonomik Tahlil)*, Osmanlı Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1995,

Pakalın, Mehmet Zeki, "Terike Defteri", *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, 3, Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1983.

Pamuk, Şevket, *Osmanlı Kurumları ve Ekonomisi*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2007,

Sağlamer Fatma ve Ahmet Gülenç, "Tereke Kayıtlarına Göre Müslüman Ailelerin Sosyal ve Ekonomik Yapısı Üzerine Bir İnceleme: Ayıntab Örneği (H. 1233-1309 / M. 1818-1891)", *Gaziantep University Journal of Social Sciences,* 23 (4), 2024, 1444-1464.

Tonus, Özgür, "Türkiye'de Ulusal Gelir, Gelir Dağılımı ve Yoksulluk", Türkiye Ekonomisi, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir 2019,

TÜİK, "Gelir ve Yaşam Koşulları Araştırması Metodolojisi Hakkında Genel Açıklama", 2012, www.tuik.gov.tr.

Yangın, Mehmet, *399 Nolu Çermik Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H.1330-1336/ M.1912-1918)*, Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İslam Tarihi ve Sanatları Anabilim Dalı, İslam Tarihi Bilim Dalı, Diyarbakır, 2019.

Yereli, Ahmet Burçin, Altuğ Murat Köktaş ve Işıl Şirin Selçuk, "Sorgun Kazası XIX. Yüzyıl Temettüat Defterleri Üzerinden Gelir Dağılımı ve Göreli Yoksulluk Üzerine Bir İnceleme", *Sosyoekonomi,* 23, 2015, 127-128.

Yıldız, Sema Keleş, "1868-1870 Yıllarına Ait Tereke Kayıtları Işığında Bursa ve Rize Kentlerinin Sosyo-Ekonomik Açıdan Karşılaştırmalı Bir İncelemesi", *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi,* 8(3), 2021, 554-575.

Hisaran/Hasaran Nahiyesi: İdari, Sosyal ve Ekonomik Durum

Oktay BOZAN
Murat BOZDOĞAN

KAYNAKÇA

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Osmanlı Arşivi (BOA):

BOA, BEO, 647/48482.

BOA, DH. MKT, 2062/51.

BOA, DH. MKT, 25/40.

BOA, DH. ŞFR, 233/111

BOA, DH. ŞFR, 484/33.

BOA, DH. TMIK. M, 270/53.

BOA, DH. TMIK. M, 68/50.

BOA, İ. AS, 12/6.

BOA, NFS. d, 2661.

BOA, NFS. d, 2668.

BOA, NFS.d, 2711.

BOA, TD 998.

Kitaplar ve Makaleler

998 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Diyâr-i Bekr ve 'Arab ve Zü'l-kâdiriyye Defteri (937/1530), Hazırlayanlar: Ahmet Özkılınç, Ali Coşkun, Abdullah Sivridağ, Murat Yüzbaşıoğlu, Ankara, 1998.

Akgündüz, Ahmed, *Osmanlı Kanunnameleri ve Hukuki Tahlilleri 3. Kitap, Yavuz Sultan Selin Devri Kanunnameleri,* Fey Vakfı, İstanbul, 1991.

Aydın, Suavi & Çiftçi, Erdal, *İmparatorluğun Son Aşiret Sayımı: Fihristü'l Aşair-Yorumlar, Çeviriyazım,* İletişim Yayınları, İstanbul, 2021.

Bozan, Oktay & Kızıl, Ayetullah, *Ergani Madeni Sancağı Nüfus Defterleri (2668, 2669, 2670 Nolu Defterler), Ekin Yayınları,* Bursa, 2023.

Bozan, Oktay, "XIX. Yüzyılın İkinci Yarısında Hazro'nun Demografik Yapısı ve Müslim-Gayrimüslim Münasebetleri, "*Antikçağ'dan Günümüze Medeniyetler Kavşağında Hazro: Tarih, Toplum, Kültür*, Editörler: Oktay Bozan, Abdusselam Ertekin, Arafat Yaz, Çizgi Yayınları, İstanbul, 2024, s. 365-379.

Bozan, Oktay, *Çermik Kazası Kefalet Defterleri*, Çizgi Yayınları, İstanbul, 2023.

Bozan, Oktay, *Çermik Kazası Nüfus Defterleri*, Çizgi Yayınları, İstanbul, 2023.

Bozdoğan, Murat-Işık, Hamdullah, *Kaplıcalar Diyarı Çermik*, T.C. Çermik Kaymakamlığı Yayınları, Çermik, 2012.

Diyarbakır Salnameleri (H. 1286-1323) Haz. Ahmet Zeki İzgöer, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Yayınları, İstanbul, 1999, Cilt: 1.

Durmuş Volkan Karaboğa, *XVI. Yüzyılda Diyarbekir Eyaleti'nde İktisadi Hayat (1518-1568)*, Gece Kitaplığı, Ankara, 2020.

Erpolat, Mehmet Salih, "Tahrir Defterlerine Göre XVI. Yüzyılda Çermik Sancağında İskân ve Nüfus", *Tüm Yönleriyle Çermik İlçesi ve Turizm,* Edit: Kenan Haspolat, Amaç Matbaacılık, İstanbul, 2014, s. 73-94.

Erpolat, Mehmet Salih, "XVI. Yüzyılda Ergani Sancağı'ndaki Gayrimüslim İskân Yerleri ile Şahıs İsimleri Hakkında Bir Değerlendirme*", Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, Yıl: II, Sayı: 4, Eylül 2004, s. 155-187.

Küçükaşçı, Mustafa Sabri, "Seyyid", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (DİA), TDV Yayınları, İstanbul, 2009, c. 37, s. 40-43.

Maunsell, Francis Richard, *Military Report on Eastern Turkey in Asia*, 1904.

Meşeli, Aydoğan, "Çermik ve Yakın Çevresinin Morfografik Özellikleri," *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, sayı 5 (2005), s. 54-71.

Öz, Davut, *Osmanlı İdaresinde Çermik*, Çizgi Yayınları, İstanbul, 2025.

Sezen, Tahir, *Osmanlı Yer Adları,* T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Ankara, 2017.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi, Matbuat-ı Müdüriyet-i Umumiye Yayını, İstanbul, 1926.

Ünal, Rahmi Hüseyin, *Diyarbakır İli'ndeki Bazı Türk-İslam Anıtları Üzerine Bir İnceleme*, Atatürk Üniversitesi Basımevi, Erzurum, 1975.

Berdenîç Nahiyesi: İdari, Demografik, Sosyal ve Ekonomik Yapı

Oktay BOZAN

KAYNAKÇA

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, Osmanlı Arşivi (BOA):

BOA, NFS. d, 2659

BOA, NFS. d, 2660.

BOA, NFS. d, 2694.

BOA, NFS. d, 2709.

BOA, NFS. d, 7296

BOA, ŞD, 2863/4

BOA, ŞD, 3209/4

Kitaplar ve Makaleler

Bozan, Oktay & Ayettullah Kızıl, *Ergani Nüfus Defteri (2673 Nolu)*, Ekin Yayınları, Bursa, 2024.

Bozan, Oktay, *Çermik Kazası Nüfus Defterleri*, Çizgi Yayınları, İstanbul, 2023.

Erpolat, Mehmet Salih, "Tahrir Defterlerine Göre XVI. Yüzyılda Çermik Sancağında İskân ve Nüfus", *Tüm Yönleriyle Çermik İlçesi ve Turizm,* Edit: Kenan Haspolat, Amaç Matbaacılık, İstanbul, 2014, s. 73-94.

Gündüz, Ahmet, 1523 M. (929 H.) Tarih ve 998 Nolu Tapu-Tahrir Defterine Göre Musul, Mardin, Çermik, Harput ve Çemişkezek Sancaklarının Mukayeseli Tahlili, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ, 1993.

Konyar, Basri, *Diyarbakır Yıllığı*, Ulus Basımevi, Ankara, 1936, Cilt: 3.

Köylerimiz 1968, İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü, Başbakanlık Basımevi, Ankara, 1968.

Maunsell, Francis Richard, *Military Report on Eastern Turkey in Asia*, 1904.

Örenç, Ali Fuat, "1867 Vilayet Düzenlemesinden I. Dünya Savaşı Başlarına Kadar Diyarbakır'da Mülkî Yapı", *Tanzimat'tan Günümüze Diyarbakır*, Editörler, Oktay Bozan, Hakan Asan, Hatip Yıldız, Mehmet Salih Erpolat, Manas Yayınları, Ankara, 2019, Cilt I, s. 77-122.

Sezen, Tahir, *Osmanlı Yer Adları,* T.C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Ankara, 2017.

Son Teşkilatı Mülkiyede Köylerimizin Adları, Hilal Matbaası, İstanbul, 1928.

Şerefhan, Şerefname-Kürt Tarihi, Mehmed Emin Bozarslan (Çev.), Hasat yayınları, İstanbul, 1980.

XVIII. Yüzyıl Ortalarında Çermik Sancağı'nda Vergi Tahsilatı ve Toplumsal İhtilaflar

Ömür YANAR

KAYNAKÇA

I. Arşiv Belgeleri

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA)

Bab-ı Asafi (A)

Diyarbekir Ahkâm Defterleri (A. {DVNS.AHK.DB.d})

No. 1, 2, 3.

II. Yayımlanmış Belgeler

İzgöer, Ahmet Zeki (ed.), *Divan-ı Hümâyûn Sicilleri: Diyarbekir Ahkâm Defterleri*, cilt 1-3, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Diyarbakır 2016-2018.

III. Araştırma ve İncelemeler

Afyoncu, Erhan, *Osmanlı Devlet Teşkilatında Defterhâne-i Âmire (XVI. - XVIII. Yüzyıllar)*, TTK, Ankara 2014.

Akdağ, Mustafa, *Türkiye'nin İktisadî ve İçtimaî Tarihi*, cilt: II, Tekin Yayınevi, Ankara 1979.

Barkan, Ömer L., "Avârız", *İA*, cilt: 2, Milli Eğitim Basımevi, Ankara 1979, ss. 13-19.

Barkan, Ömer L., "Öşür", *İA*, cilt: IX, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1964, ss. 485-488.

Barkan, Ömer L., "Timar", *İA*, cilt: XII/I, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1979, ss. 286-333.

Barkan, Ömer L., *XV ve XVI ıncı Asırlarda Osmanlı İmparatorluğunda Zirai Ekonominin Hukuki ve Mali Esasları-Kanunlar*, İstanbul Üniversitesi Yayınları, İstanbul 1943.

Başar, Fahameddin, *Osmanlı Eyâlet Tevcihâtı (1717-1730)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1997.

Beldiceanu, Nicoară, *XIV. yüzyıldan XVI. yüzyıla Osmanlı Devleti'nde Timar*, çev. Mehmet Ali Kılıçbay, Teori Yayınları, Ankara 1985.

Cezar, Yavuz, *Osmanlı Maliyesinde Bunalım ve Değişim Dönemi*, Alan Yayıncılık, İstanbul 1986.

Cezar, Yavuz. *Osmanlı Maliyesinde Bunalım ve Değişim Dönemi: XVIII. yy'dan Tanzimat'a Mali Tarih*, Alan Yayıncılık, İstanbul 1986.

Çağatay, Neşet, "Osmanlı İmparatorluğu'nda Reayadan Alınan Vergi ve Resimler", *DTCFD*, cilt: V, sayı: 5, 1947, ss. 483-511.

Çakır, Baki, *Osmanlı Mukataa Sistemi (XVI-XVIII. Yüzyıl)*, Kitabevi, İstanbul 2003.

Genç, Mehmet, "Osmanlı Maliyesinde Malikane Sistemi", *Türkiye İktisat Tarihi Semineri, Metinler/Tartışmalar*, ed. Osman Okyar-Ünal Nalbantoğlu, Hacettepe Üniversitesi Yayınları, Ankara 1975, ss. 231-296.

Genç, Mehmet. *Osmanlı İmparatorluğunda Devlet ve Ekonomi*, Ötüken Yayınları, Ankara 2000.

Göçer, Lütfi, *XVI-XVII. Asırlarda Osmanlı İmparatorluğunda Hububat Meselesi ve Hububattan Alınan Vergiler*, İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1964.

Gülenç, Ahmet, *Tanzimat'tan Meşrutiyet'e Diyarbekir 1839-1876 (İdari ve Sosyo-Ekonomik Yapı)*, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Kahramanmaraş 2020.

Günay, Ramazan, "Diyarbekir Ahkâm Defterleri ve Muhtevaları", *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, cilt: 12, sayı: 45, 2013, ss. 290-307.

Günay, Ramazan, "Osmanlı Arşiv Kaynakları İçerisinde Ahkâm Defterleri: Gelişim Seyri, Muhtevası ve Önemi", *SDÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, cilt: 17, 2013, ss. 9-29.

İlhan, M. Mehdi (haz.), *Amid (Diyarbakır) 1518 Tarihli Defter-i Mufassal*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2000.

İnalcık, Halil. "Military and Fiscal Transformation, 1600-1700". *Archivum Ottomanicum*, cilt: 6, 1980, ss. 283-337.

İnalcık, Halil-Quataert, Donald, *An Economic and Social History of the Ottoman Empire, 1300-1914*, cilt: I, Cambridge University Press, New York 1994.

İpşirli, Mehmet, "Ehl-i örf", *DİA*, cilt: 10, TDV Yayınları, İstanbul 1994, ss. 519-520.

Kılıç, Orhan, "XVIII. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin Eyalet ve Sancak Teşkilatlanması", *Osmanlı Ansiklopedisi*, cilt: 6, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara 1999, ss. 89-110.

Kılıç, Rüya, *Osmanlıda Seyyidler ve Şerifler*, Kitap Yayınevi, İstanbul 2018.

Orhonlu, Cengiz-Göyünç, Nejat, "Hass", *DİA*, cilt: 16, TDV Yayınları, İstanbul 1997, ss. 268-270.

Öz, Davut, *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Çermik Kazası (Siyasi, İdari, Sosyal ve İktisadi Hayat)*, Dicle Üniversitesi, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Diyarbakır 2023.

Özel, Oktay, "Avârız ve Cizye Defterleri", Osmanlı Devleti'nde Bilgi ve İstatistik, ed. Halil İnalcık-Şevket Pamuk, T.C. Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü, Ankara 2001, ss. 33-50.

Özvar, Erol, *Osmanlı Maliyesinde Malikane Uygulaması*, Kitabevi, İstanbul 2018.

Sahillioğlu, Halil, "Ahkâm Defterleri", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, cilt: 1, TDV Yayınları, İstanbul 1988, s. 551.

Sarıcık, Murat, *Osmanlı İmparatorluğu'nda Nakîbü'l Eşrâflık Müessesesi*, TTK, Ankara 2003.

Söylemez, Faruk, *Osmanlı Devleti'nde Aşiret Yönetimi-Rişvan Aşireti Örneği*, Kitabevi, İstanbul 2011.

Suceska, Avdo, "Mālikāna: Lifelong Lease of Governmental Estates in the Ottoman State", *Prilozi za Orijentalnu Filologiju*, cilt: 36, 1987, ss. 197-229.

Şimşir, Nahide, "Ahkâm Defteri'nin Tarihî Kıymeti ve 107 No'lu Anadolu Ahkâm Defteri'ndeki İzmir İle İlgili Hükümler", *Tarih İncelemeleri Dergisi*, cilt: 9, sayı: 1, 1994, ss. 357-390.

Tabakoğlu, Ahmet, "İmdâdiyye", *DİA*, cilt: 22, TDV Yayınları, İstanbul 2000, ss. 221-222.

Tabakoğlu, Ahmet. *Gerileme Dönemine Girerken Osmanlı Maliyesi*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2000.

Türe, İskender-Kaynar, Selim (haz.), *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, İstanbul 2017.

Uzunçarşılı, İsmail H., *Osmanlı Devleti'nin İlmiye Teşkilâtı*, TTK Basımevi, Ankara 1988.

Ünal, Mehmet Ali, "XVI. Yüzyıl Sonlarında Bir İltizam Sözleşmesi", *Tarih İncelemeleri Dergisi*, cilt: 6, sayı: 1, 1991, ss. 59-77.

Sicilli Ahvâl Defterleri Işığında
Çermikli Memurların Osmanlı Bürokrasisindeki Yeri

İbrahim Halil TANIK

KAYNAKÇA

Türkiye Cumhuriyet, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi

Akgündüz Ahmet, *Osmanlı Devleti'nde Kamu Görevlileri ve Bürokrasi*, İstanbul Üniversitesi Yayınları İstanbul 2005.

Akın, Fatma, "Tanzimat Dönemi Taşra Maliyesinde Merkezileşme ve Kurumsallaşma Çabaları: Sandık Eminliği (1839-1870)", *Vakanüvis-Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi*, 2024, 9 (2), s. 922-958.

Arşiv Belgelerine Göre Osmanlı Eğitiminde Modernleşme, Haz. Muzaffer Albayrak-Kevser Şeker, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayın No: 134, İstanbul, 2014.

Dağ, Mustafa, "Sicill-i Ahvâl Defterlerine Göre Sürmene Doğumlu Devlet Memurlarının Biyografilerine Dair Bir Değerlendirme (1879-1909)", *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 25 (3), 2023, ss. 1096-1139.

Dağ, Mustafa, "Sicill-İ Ahvâl Kayıtlarına Göre Niksar Doğumlu Memurlar (1879-1909)", *Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*. Aralık, 2023, ss.161-182

Ekinci, Abdullah – Asoğlu, İsmail, "Son Dönem Osmanlı Bürokrasisinde Urfalı Memurlar", *Osmanlı Urfası I.*, Ed. Abdullah Ekinci. Urfa Okulu Yayınları Şanlıurfa 2018, s. 227-268

Erpolat, Mehmet Salih, "Tahrir Defterlerine Göre XVI. Yüzyılda Çermik Sancağında İskân ve Nüfus", *Tüm Yönleriyle Çermik İlçesi ve Turizm,* Amaç Matbaacılık İstanbul 2014, s. 74. ss. 73-94.

Gülden Sarıyıldız, Sicill-I Ahvâl Komisyonu'nun Kuruluşu Ve İşlevi (1879-1909), DER Yayınları İstanbul 2004, s. 134.

Öz, Davut, *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Çermik Kazası (Siyasi, İdari, Sosyal ve İktisadi Hayat)*, Doktora Tezi, Dizle Üniversitesi, Diyarbakır.

Taşrada Bir Seyit Olmak: 18. ve 19. Yüzyıllarda Çermik'te Seyitlerin Konumu ve Sorunları

Hatice AKYOL

KAYNAKÇA

I. Arşiv Belgeleri

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA)

Bab-ı Asafi (A)

Diyarbekir Ahkâm Defterleri (A. {DVNS.AHK.DB.d})

No. 1, 2, 3.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.)*Diyarbekir Şer'iyye Sicilleri*, c. 5, 8b/1; c. 6, 5a/2, 9a/3; c. 7, 8b/1, 10b/2, 14a/1, 29a/1; c.10, 14b/2

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.)*Bâb-ı Âsafi Mektubi Kalemi Mühimme Evrakı* (A. MKT. MHM.), 122/96.

II. Araştırma ve İncelemeler

Devellioğlu, Ferit**.** *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara 2008.

Işık, Ayhan. *Meşîhat Arşivi Belgeleri Işığında Seyitler ve Nakîbü'l-Eşrâflık Müessesesi*, (Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Temel İslam Bilimleri Anabilim Dalı), İstanbul 2013.

İnalcık, Halil**.** *Osmanlı'da Devlet, Hukuk, Adalet*, Eren Yayıncılık, İstanbul 2000.

İnalcık, Halil. *Osmanlı'da Hukuk ve Adalet*, Eren Yayıncılık, İstanbul 2000.

Karateke, Hakan T. *Osmanlılarda Hükümdarlık ve Meşruiyet*, Kitap Yayınları, İstanbul 2001.

Kılıç, Rüya. *Nakîbü'l-Eşrâflık Müessesesi ve Osmanlı Toplumunda Seyitler*, Kitap Yayınevi, İstanbul 2005.

Kılıç, Rüya**.** *Osmanlı'da Seyitler ve Şerifler*, Kitap Yayınevi, İstanbul 2005.

Kur'an-ı Kerim. Diyanet İşleri Başkanlığı Meali. Ankara:Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları. Erişim: 15 Ekim 2025. https://www.kuranvemeali.com/aliimran-suresi/39-ayeti-meali

Küçükaşçı, Mustafa Sabri. "Seyit", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, c. 37, TDV Yayınları, İstanbul 2009.

Orhonlu, Cengiz. "Osmanlı İmparatorluğu'nda Seyitlik ve Nakîbüleşraf Müessesesi", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, s. 32 (1979), 83–110.

Orhonlu, Cengiz. "Şer'iyye Sicilleri Hakkında Araştırmalar", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Dergisi*, c. 22, s. 33 (1969), 57–72.

Öz, Mustafa. "Ehl-i Beyt", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi (DİA)*, c. X, TDV Yayınları, İstanbul 1994, 498–501.

Pakalın, Mehmet Zeki**.** *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, c. III, MEB Yayınları, İstanbul 1983.

Sarıcık, Murat. *Osmanlı İmparatorluğu'nda Nakîbü'l-Eşrâflık Müessesesi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2003.

Yanar, Ömür. Maraş Ahkâm Defterlerinin Adıyaman Tarihi İçin Kaynak Olarak Değeri: 1 Numaralı Maraş Ahkâm Defteri Örneği. Tarih Alanında Uluslararası Çalışma ve Değerlendirme. Serüven Yayınevi, 2024.

Osmanlı Arşiv Belgeleri Işığında Çermik'in Son Dönem Meşahiri

M. Şefik KORKUSUZ

KAYNAKÇA

Arşiv Belgeleri

BOA, MF, SCL.

BOA, Dosya No: 2094, *Sicill-i Ahval*, C.1–C.4.

BOA, Dosya No: 2071, *Sicill-i Ahval*, C.1–C.4.

BOA, MF, SCL, Dosya No: 29, Gömlek: 32.

Kitap ve Yayınlar

Akyüz, Abdullah, *Osmanlı Kurraları*, Rabbani Yayınevi, İstanbul, 2021.

Bulduk, A. Fahri, Tercüme: A. Tanrıverdi – Ahmet Taşğın, *Diyarbekir Valileri*, Medrese Yayınları, İstanbul, 2007.

Divanı Zihnî-i Çermikî; *Tuhfe-i Nâilî*.

Karabulut, Ali Rıza- Karabulut, Ahmet Turan, *Dünya Kütüphanelerinde Mevcut İslâm Kültür Tarihi ile İlgili Eserler Ansiklopedisi*, Mektebe Yayınları, Kayseri, 2006, Cilt 1.

Kemal, İbnü'l-Emin Mahmud İnal, *Son Asır Türk Şairleri*, İstanbul, 1970–1971, c. 12.

Korkusuz, M. Şefik, *Diyarbekirli Kadı, Müftü, Hattat ve Musikişinaslar*, Toprak Yayınları, İstanbul, 2019.

Korkusuz, M. Şefik, *Muhtasar Tarihçe-i El Cezîre*, Toprak Yayınları, İstanbul, 2019.

Korkusuz, M. Şefik, *Osmanlı Dönemi Diyarbekir Şairleri*, Nurefşan Yayınları, İstanbul, 2016.

Korkusuz, M. Şefik, *Yazma Eserlerde Diyarbekir Kenti*, Toprak Yayınları, İstanbul.

Öztürk, Kazım (haz.), *Türkiye Büyük Millet Meclisi Albümü 1920–1973*, Ankara, 1973.

Süleymaniye Kütüphanesi, Ayasofya Bölümü, No: 13.

Aksiyoner Bir Âlim Olarak Abdulkadir Ekinci

Abdulkadir TURAN

KAYNAKÇA

Basılı Eserler

Açıkgenç, Alparslan, "Said Nursi", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 35/565-572. Ankara: TDV Yayınları, 2018.

Akdağ, Zekeriyya, "27 Mayıs Askeri Darbesi ve Sivas Kampı", *3. Uluslararası Darbeler Sempozyumu*., 159-172. Malatya: Yeşilyurt Belediyesi Yayınları, 2017.

Bilgin, Nuri. *Kimlik İnşası*, Aşina Kitaplar, İzmir 2007.

Bolelli, Nusrettin, "XVIII-XX. Yüzyıllarda Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Arapça Öğretimi", *Din Araştırmaları Dergisi* 15 (2005), 139-184.

Ciğa, Özkan, "Diyarbakır: Âlimler, Ârifler, Edîpler", *Diyarbakır: Âlimler, Ârifler, Edîpler*, ed. İbrahim Özcoşar vd., Ensar Neşriyat, İstanbul, 2018, 48-49.

Karakılıç, A. Celâleddin. Büyük Tecvid İlmi, Kendi Yayını, Kayseri 2013.

Ritzer, George, *Klasik Sosyoloji Kuramları*, çev. Himmet Hülür, De Ki Yayınları, Ankara 2013.

Şahiner, Necmeddin, *Son Şahitler Bediüzzaman Said Nursî'yi Anlatıyor(Şahiner I-V)*, ed. Mehmed Paksu. 5 Cilt, Yeni Asya Yayınları, İstanbul 1994.

Topal, Şevket, "Şürünbülâlî", *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*, 39/274-276. TDV Yayınları, İstanbul 2010.

Turan, Abdulkadir, Kürtlerde İslâmî Kimliğin Gelişmesi, Dua Yayıncılık, İstanbul 2017.

Turan, Ömer, *Türkiye'de Kürtçü Sol 1968-1984*, İstanbul Üniversitesi, Doktora Tezi, İstanbul 2020.

İnternet Kaynakları

Türkiye Nüfusu İl İlçe Köy Mahalle Nüfusları**.** Erişim 07.09. 2025. https://www.nufusune.com/192235-diyarbakir-cermik-aynali-mahallesi-nufusu#google_vignette

Tigris Haber**,** Diyarbakır'da neler oluyor?. Erişim 08.09. 2025, https://www.tigrishaber.com/diyarbakirda-neler-oluyor-5184yy.htm,.

YSK, 14 Mayıs 1950 Milletvekili Genel Seçimi Sonuçları, Erişim 09.09. 2025. https://www.ysk.gov.tr/doc/dosyalar/docs/1950MilletvekiliSecimi/1950_Secim_Sonuclari.pdf

Vikipedi, Elazığ'da 1950 Türkiye Yerel Seçimleri. Erişim 09.09. 2025. https://tr.wikipedia.org/wiki/Elaz%C4%B1%C4%9F%27da_1950_T%C3%BCrkiye_yerel_se%C3%A7imleri

Nur Eğitim ve Kültür Platformu, Çermikli Abdulkadir Ekinci, Erişim 08.09. 2025. https://nurkoy.org/cermikli-abdulkadir-ekinci/

Yeni Asya Gazetesi, Merhum İbrahim Güneş'in, 1996'da Yeni Asya'da yayınlanan hatıraları. Erişim 08. 09. 2025. https://www.yeniasya.com.tr/elif/merhum-ibrahim-gunes-in-1996-da-yeni-asya-da-yayinlanan-hatiralari-umidimiz-yeni-yetisen-genc-nur-talebeleridir_148704

Euro Nur, Hasbî bir Nur talebesi; Emin Büyükkaya: Okuma-yazmayı Risale-i Nur'la öğrendim. Erişim 08. 09. 2025. https://www.saidnursi.de/hasbi-bir-nur-talebesi-emin-buyukkaya-okuma-yazmayi-risale-i-nurla-ogrendim/

Mehmet Kırkıncı, Sivas Kampı. Erişim 09. 09. 2025. https://mehmedkirkinci.com/sivas-kampi.html

SorularlaRisale, Mehmet Kayalar. Erişim 08. 09. 2025. https://sorularlarisale.com/taniyanlarin-dilinden/mehmet-kayalar

Mülakat

Yahya Ekinci (yeğeni), mülakat, 07. 09. 2025.

Hasan Yosunkaya (talebesi), mülakat, 07. 09. 2025.

Çermikli Muktedir Bir Vezir: Çeteci Abdullah Paşa (1703-1760)

Alper Kağan KIRAÇ

KAYNAKÇA

Ahmed Vâsıf Efendi, *Ahmed Vâsıf Efendi ve Mehâsinü'l-Âsâr ve Hakâ'iku'l-Ahbâr'ı (1752-1774),* haz. Nevzat Sağlam, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2020.

Akay, Ali, "Çeteci Abdullah Paşa ve Enhâru'l-Cinân İsimli Eseri Üzerine Bir Değerlendirme", *Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,* 14 (2), 2012, 67-86.

Aydıner, Mesut, "Küresel Isınma Tartışmalarına Tarihten Bir Katkı: Arşiv belgeleri ışığında XVIII. yüzyılın ikinci yarısında Diyarbekir ve çevresinde meydana gelen büyük kıtlık ve alınan tedbirler", *OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, 19 (19), 2006, 123-138.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.) Ali Emiri (AE.) Sultan Mahmud I (SMHD.I.) 171/13104.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.) Ali Emiri (AE.) Sultan Mustafa III (SMST.III) 50/3646.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.) Ali Emiri (AE.) Sultan Osman III (SMST.III) 93/7115.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.) Bâb-ı Asâfî Mühimme Defterleri (A.DVNSMHM.d.) no. 130; 145; 147; 148; 149; 150; 151; 152; 153; 154; 155; 156; 157; 158; 159; 160; 161; 162.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.) Bâb-ı Defterî Başmuhasebe Kalemi Muhallefat Halifeliği (D.BŞM.MHF.) 50/69.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.) Cevdet (C.), Askeriye (AS.) 65/3220; 233/9856.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.) Cevdet (C.), Dahiliye (DH.) 12/581; 65/3220; 98/4864; 208/10386; 300/14972.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.) Cevdet (C.), Maliye (ML.) 45/2074; 509/20727.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.) Cevdet (C.), Zabtiye (ZB.) 76/3760.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.) Hatt-ı Hümayun (HAT.) 1427/58452

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.) İbnülemin (İE.) Dahiliye (DH.) 35/3085.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.) Meclis-i Vala (MVL.) 559/1.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.) Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi Evrakları (TS.MA.e.) 226/25; 281/72.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA.) Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi Defterleri (TS.MA.d.) no. 8004; 10071.

Beysanoğlu, Şevket, *Diyarbakırlı Fikir ve Sanat Adamları "Başlangıçtan Tanzimata Kadar"*, cilt 1, Diyarbakır'ı Tanıtma Derneği Neşriyatı, İstanbul 1957.

Beysanoğlu, Şevket, *Anıları ve Kitâbeleriyle Diyarbakır Tarihi: "Akkoyunlular'dan Cumhuriyete Kadar"*, cilt 2, Diyarbakır Tanıtma Yayınları, Ankara 1996.

Bulduk, Abdulgani Fahri, *Diyarbakır Valileri,* haz. Eyyüp Tanrıverdi ve Ahmet Taşgın, Medrese Yayınları, Ankara 2007.

Bülbül, Halis, Maliye Kökenli Bir Sadrazam Örneği Olarak "Pîrî Mehmed Paşa": Hayatı ve Faaliyetleri, Yüksek Lisans, Erciyes Üniversitesi, 2009.

Çelik, Buket, "Âyânlık İle Eşkıyalık Arasında: Osmanlı Taşrasında Küçük Ali Sorunu (1752-1763)", *OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi* 46, 2019, 87-108.

Çetin, Cemal, "Kamu Düzeninde Alternatif Bir Yöntem: Nezir", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi,* 8 (36), 2015, 287-310.

Demirbağ, Ömer, Koca Râgıb Paşa ve Dîvân-ı Râgıb, Doktora Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, 1999.

El-Muradî, *Silkü'd-Dürer fi A'yani'l-Karni's-Sânî 'Aşer 1-3,* Bağdat 1968.

El-Müneccid, Salâhaddîn, *Selçuklu ve Osmanlı Döneminde Şam Valileri*, çev. Mustafa İsmail Dönmez, Selenge Yayınları, İstanbul 2021.

Erdem, Sadık, *Râmiz ve Âdab-ı Zurafâ'sı (İnceleme-Tenkidli Metin-İndeks Sözlük),* AKM Yayınları, Ankara 1994.

Ergin, Mehmet Mesut, "Osmanlı Dönemi Arap Edebiyatından Bir Şair: Ahmed El-Keyvânî", *Nüsha: Şarkiyat Araştırmaları Dergisi*, 2 (4), 2002, 57-84.

Günay, Mehmed, Ruha Valisi Hamalızâde Ahmed Paşa'nın Vekâyi'i, Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, 1994.

Gündüz, Tufan, "Safevîler", *İslam Ansiklopedisi*, cilt 35, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2008, 451-457.

Erzurum Valisi Çeteci Abdullah Paşa'ya Ait Vakfiye, Süleymaniye Kütüphanesi, Revnakoğlu Koleksiyonu, Koleksiyon Numarası 00324, Kayıt Numarası 675210.

İlgürel, Mücteba, "Levent", *İslam Ansiklopedisi*, cilt 27, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2003, 149-151.

İnbaşı, Mehmet, "Erzurum Eyâleti ve İdarecileri (1750-1800)", *Prof. Dr. Enver Konukçu Armağanı "Tarih Uğrunda Bir Ömür içinde,* ed. İbrahim Ethem Atnur, Berikan Yayınevi, Ankara 2012, 521-534.

İrfan Yıldız, "Diyarbakır'da Gömülü Osmanlı Dönemi Valileri ve Mezar Yapılarının Özellikleri", XVIII. Türk Tarih Kongresi 1-5 Ekim 2018 / Ankara Kongreye Sunulan Bildiriler cilt 1 içinde, haz. Semiha Nurdan, Muhammed Özler, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2018.

İslamoğlu, Muhittin, 145 Numaralı Mühimme Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (s. 261-372), Yüksek Lisans Tezi, Bingöl Üniversitesi, 2023.

İzzî Süleyman Efendi, *İzzî Tarihi*, haz. Ziya Yılmazer, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, İstanbul 2019.

Karagöz, Rıza, *Canikli Ali Paşa*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2003.

Kılıç, Orhan, *18.Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin İdari Taksimatı-Eyalet ve Sancak Tevcihatı,* Şark Pazarlama, Elazığ 1997.

Kılıç, Ömer, *Uygarlık Tarihinde Çermik,* Pak Ajans Yayıncılık, İstanbul 2017.

Kiraç, Alper Kağan, "Osmanlı Devleti'nde Eşkıyalıkla Nam Salmış Bir Aile: Şehsüvarzâdeler (1683-1800)", *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi,* 14 (2), 2024, 103-117.

Koç, Yahya, 149 Numaralı Mühimme Defteri (1155-1156/1742-1743) İnceleme-Çeviriyazı-Dizin, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2011.

Konyalı, İbrahim Hakkı, *Anıları ve Kitabeleriyle Erzurum Tarihi 2*, Erzurum Tarihini Araştırma ve Tanıtma Derneği Yayınları, İstanbul 1960.

Külbilge, İlker, 18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı-İran Siyasi İlişkileri (1703-1747), Doktora Tezi, Ege Üniversitesi, 2010.

Lebîb, *Lebîb Divanı,* haz. Orhan Kurtoğlu, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, Ankara 2017.

Mehmed Hâkim Efendi, *Hâkim Efendi Tarihi (Osmanlı Tarihi 1166-1180/1752-1766),* cilt I-II, haz. Tahir Güngör, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, İstanbul 2019.

Nalci, Betül, 147 Numaralı Mühimme Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (S. 1-156), Yüksek Lisans Tezi, Bingöl Üniversitesi, 2022.

Özkan, Haldun, "Kitabeli Erzurum Çeşmeleri", *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi,* 45, 2018, 345-370.

Öztürk, Mustafa ve Yılmazçelik, İbrahim, "Arifî Paşa'nın Seyahatnamesi Diyarbekir Seyahatı", *TTK-Belgeler*, 18 (22), 1997, 91-109.

Öztürk, Mehmet Çağlar, Sadrazam ve Devlet Adamı Olarak Bir Köprülüzâde: Numan Paşa (1674-1719), Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2022.

Polat, Murat, XVIII. Yüzyılda Ruha'da Mütegallibe Hareketleri, Doktora Tezi, Harran Üniversitesi, 2023.

Rafeq, Abdul-Karim, *The Province of Damascus 1723-1783*, Khayats, Beirut 1966.

Sevici, Medine, 147 Numaralı Mühimme Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (S.311-467), Yüksek Lisans Tezi, Bingöl Üniversitesi, 2022.

Shamir, Shimon, "As'ad Pasha al-'Azm and Ottoman Rule in Damascus (1743-58)", *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, 26, 1963, 1-28.

Subhî Mehmed Efendi, *Subhî Tarihi Sâmi ve Şâkir Tarihleri ile Birlikte (İnceleme ve Karşılaştırmalı Metin),* haz. Mesut Aydıner, Kitabevi, İstanbul 2007.

Süreyya, Mehmed, *Sicill-i Osmanî 1*, haz. Nuri Akbayar, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1996.

Şem'dânî-zâde Fındıklılı Süleyman Efendi, *Mür'i't-Tevârih,* cilt II-A, haz. Münir Aktepe, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1978.

Şeyh Ahmet El-Bedirî El-Hallâk, *Berber Bedirî'nin Günlüğü (1741-1762) Osmanlı Taşra Hayatına İlişkin Olaylar, 3. Baskı, çev. Hasan Yüksel, Akçağ Yayınları, Ankara 2015.*

Tan, Tahir, 147 Numaralı Mühimme Defterinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (s.157-310), Yüksek Lisans Tezi, Bingöl Üniversitesi, 2023.

Uzun, Celalettin, "Muş Mütesellimi Alaaddin İsyanı", *Tarih ve Gelecek Dergisi*, 4 (1), 2018, 38-51.

Ünal, Hüseyin Rahmi, *Diyarbakır İli'ndeki Bazı Türk-İslam Anıtları Üzerine İnceleme*, Atatürk Üniversitesi Basımevi, Erzurum 1975.

Varol, Muharrem, *Âyânlıktan İlmiyeye Bir Hanedânlığın Öyküsü: Sirozîler*, Timaş Yayınları, İstanbul 2021.

Volney, M. Constantin François, *Travels Through Syria and Egypt in the Years 1783-1785 II*, printed for G.G.J. and J. Robinson, Pater-Roster-Now, London 1972.

Parlamenter Olarak Ziya Gökalp

Sadık SARISAMAN

KAYNAKÇA

Arai, Masami, Jön Türk Dönemi Türk Milliyetçiliği, Çev. T. Demirel, İstanbul, İletişim Yayınları, 2003.

Cumhuriyet, 27 Teşrinievvel/Ekim 1340/1924,1.

Erden, Ömer, "Ziya Gökalp'in 1924 Anayasasıyla İlgili Çalışmaları", Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, 29/85, Mart 2013, 47-72.

Gazel, Ahmet Ali, "Osmanlı Devleti'nde Parlamento Fesihleri", CTAD, S.35, Bahar 2022, 67-100.

Gökalp Ziya, Türkçülüğü Esasları, Haz. Mehmet Kaplan, MEB Yayınları Devlet Kitapları, İstanbul 1970.

Gökalp Ziya, Altın Işık, Haz. Kadriye Kaymaz, Antik Türk Klasikleri, İstanbul 2010.

Kavanin Mecmuası 1340/1924, C.2, Türkiye Büyük Millet Meclisi Matbaası, Ankara, basım yılı?

Kudret, C., Türk Diline Emek Verenler Ziya Gökalp,TDK Yayınları, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1963

Meclisi Mebusan Zabıt Tutanakları, Devre: 2,C.1,2.

Öztürk, Kazım, Türk Parlemento Tarihi, TBBM II. Dönem, (1923-1927), C. III, TBMM Vakfı yayınları, Ankara 1995

Türkiye Büyük Millet Meclisi Zabıt Ceridesi, Devre: 2, C.1,2,4,7,8,9,10.

"1876 Kanuni Esasis", https://www.anayasa.gov.tr/tr/mevzuat/onceki-anayasalar/1876-k%C3%A2n%-C3%BBn-i-es%C3%A2s%C3%AE/ ET: 04.09.2025.

"1921 Anayasası", https://www.anayasa.gov.tr/tr/mevzuat/onceki-anayasalar/1921-anayasasi/ (ET: 11.10.2025)

"1924 Anayasası", https://www.anayasa.gov.tr/tr/mevzuat/onceki-anayasalar/1961-anayasasi/(ET: 11.10.2025)

"1961 Anayasası", https://www.anayasa.gov.tr/tr/mevzuat/onceki-anayasalar/1961-anayasasi/(ET: 11.10.2025)

Çermik'te Aile Hukuku (1880 – 1916)

Rehşan YILDIZ

KAYNAKÇA

BOA A.} MKT. DV.. H-19-10-1267

BOA, A.} MKT. UM. 395- 61. H-16-07-1276

BOA TŞRBNM. 19-90. H-04-12-1280

Boynukara, Eşref, 401 Numaralı Çermik Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (Hicri 1314 -1315/ Miladi 1898-1900), Batman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstütüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Batman, 2016,

Cengiz, Abdullah ve Diğerleri, *Çermik Şer'iyye Sicilleri,* Gece Akademi Yayınları , Ankara, 2019

Cengiz, Gül Hanım Göktaş, Arşiv Belgelerine Göre 19. Yüzyıl Sonları 20. Yüzyıl Başlarında Osmanlı Devleti'nde Nafaka Sorunsalı, Osmanlı Mirası Araştırma Dergisi, Cilt 9 Sayı 25, 2022.

Çakıcı, Mustafa. Osmanlı Devleti'nde Nikâh Muameleleri (1876- 1922), *Hazine-i Evrak Arşiv ve Tarih Araştırmaları Dergisi,* Cilt 4, Sayı4, ss. 129-151 2022,

Dalgın, Ramazan. *399 Nolu Çermik Şer'iyye Sicilinin 1.-119. Sayfalarının Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi,* Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstütüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır, 2019.

Diyarbakır Şer'iyye Sicilleri Amid Mahkemesi Dicle Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Yayınları, Diyarbakır, 2013, Cilt-13

Diyarbakır Şer'iyye Sicilleri Amid Mahkemesi Dicle Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Yayınları, Diyarbakır, 2013, Cilt-12

Kaya, Tuğba Nur, Osmanlı Döneminde İslam Miras Hukukunun Uygulanması Ortadoğu ve Orta Asya Kafkaslar Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi, Cilt 4, Sayı 2 ss.106-114

Kaya, Recep. *400 ve 401 Nolu Çermik Şer'iyye Sicillerinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi,* Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstütüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır, 2015

Kılıç, Sinan. *316 Numaralı Diyarbakır Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi (H.1065-/M.1655)* Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstütüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Kars, 2019

Kurt Abdulrahman, *Osmanlı Aile Yapısı,* Muhafazakâr Düşünce Dergisi, C. 8 S.31 ss119-136, 2012,

Kütükoğlu, Mübahat. S. *Osmanlı'nın Sosyo-Kültürel ve İktisâdi Yapısı,* Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2020

Maydaer, Saadet, Klâsik Dönem OsmanlıToplumunda Boşanma (Bursa Şer'iyye Sicillerine Göre), Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, cilt.16 sayı 1 ss 299 320, 2007.

Muhtaroğlu Hidayet, Geleneksel Çüngüş ve Çermik Evlerinden Örnek Süsleme ve Mimari Öğeler, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstütüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Erzurum, 2018.

Ortaylı, İlber. *Osmanlı Toplumunda Aile,* Timaş Yayınları, İstanbul, 2018.

Öz, Davut. *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Çermik Kazası* (Siyasi, İdari, Sosyal ve İktisadi Hayatı, Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstütüsü Yayınlanmamış Doktora Tezi, Diyarbakır, 2023.

Öz, Davut. Osmanlı Yenileşme Sürecinde Hapishane Reformu: Çermik Hapishanesi, Akademik Düşünce Dergisi, 11, 20-41. 2025

Öz, Davut, Osmanlı İdaresinde Çermik, Çizgi Kitabevi, Konya, 2025,

Özkiraz, Ahmet. Baş, Gül işçi. *Osmanlıdan Günümüze Türk Toplumunda Aile Yapısı ve Boşanma,* Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi, Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 18 (30) 87 95 2016

Yangın, Mehmet, *399 Nolu Çermik Şer'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu Ve Değerlendirilmesi, (H.1336/ M. 1912- 1918)* Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstütüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Diyarbakır, 2019,

Acının Tadında Lezzetin Zirvesinde: Çermik Biberi

Süleyman BÜYÜKBAYRAM

KAYNAKÇA

Türk Patent ve Marka Kurumu, 2021
Diyarbakır İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü
Meteoroloji Genel Müdürlüğü. Diyarbakır/Çermik İklim Verileri.
Anadolu Ajansı (2023). Tescilli Çermik Biberi
Çermik Belediyesi, 2024. Çermik Biberi Festivali Tanıtım Bülteni.
Meteoroloji Genel Müdürlüğü
Eylül 2025 bahçe ziyareti, Aynalı Köyü Çermik
Türk Patent Kurumu,2021
Diyarbakır Valiliği 2024
Türkiye İstatistik Kurumu
Türk Patent Kurumu,2021
Türk Patent Kurumu,2021
Türk Patent Kurumu,2021
Anadolu Ajansı, 2024
Anadolu Ajansı, 2024
Anadolu Ajansı, 2024
Türk Patent Kurumu,2021

Çermik İlçesinde Hayvancılık Faaliyetlerinin Mevcut Durumu, Sorunları ve Çözüm Önerileri

Aydın VURAL
Adil ALAN
Mustafa Lütfü MENDİ

KAYNAKÇA

Akça, N., & Bingöl, M., "Diyarbakır ili koyunculuğunun mevcut durumu", *Osmaniye Korkut Ata Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 3 (2), 2020, ss. 213–218.

Baran, M. S., "Hayvancılığımızın mevcut durumu, sorunları ve çözüm yolları", İçinde Y. K. Haspolat vd. (Ed.), *Diyarbakır yerüstü kaynakları I*, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır 2013, ss. 214–217.

Çağlıyan, A., & Durmuş, E., "Diyarbakır havzası ve yakın çevresinde küçükbaş hayvancılık", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20 (2), 2010, ss. 29–56.

Çetin, F., Karadeniz, E., & Karataş, A., *GAPUTAEM Güncel – Hayvancılık Raporu 2015*, GAP Uluslararası Tarımsal Araştırma ve Eğitim Merkezi, Diyarbakır 2015.

Denli, M., & İpçak, H. H., "Diyarbakır'ın hayvancılık potansiyeli", İçinde M. Denli (Ed.), *Diyarbakır'ın tarım potansiyeli ve gelişimi*, Akademisyen Yayınevi, Ankara 2023, ss. 129–146.

Doru, A., "Çermik İlçesi Coğrafyası", İçinde Y. K. Haspolat (Ed.), *Tüm yönleriyle Diyarbakır Çermik İlçesi ve Turizm*, Dicle Üniversitesi Yayınları, Diyarbakır 2014, ss. 95–135.

Ekinci, H., *Diyarbakır ili köy tavukçuluğunun mevcut durum analizi, sorunları ve çözüm önerileri*, Yüksek Lisans Tezi, Bingöl Üniversitesi, 2018.

Güden, Y., & Karaaslan, D., "Çermik ilçesinde mevcut durum analizi ve tarım", İçinde Y. K. Haspolat (Ed.), *Tüm yönleriyle Diyarbakır Çermik İlçesi ve Turizm*, Dicle Üniversitesi Yayınları, Diyarbakır 2014, ss. 198–204.

Güler, S., "Karacadağ yöresinde meraların mevcut durumu ve ıslahı üzerine öneriler", *Dicle Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 1 (1), 2008, ss. 255–274.

Haspolat, K., "Geçmişten günümüze hayvancılık ve hayvansal ürün sektörü", İçinde Y. K. Haspolat vd. (Ed.), *Diyarbakır yerüstü kaynakları I*, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır 2013, ss. 233–317.

Haspolat, K., Güven, K., & Güven, R. G., *Diyarbakır'da doğal hayat, su, iklim, enerji ve maden*, Diyarbakır Valiliği & Dicle Üniversitesi Yayınları, Diyarbakır 2010.

Karacadağ Kalkınma Ajansı, *Çermik termal turizm raporu*, Karacadağ Kalkınma Ajansı Planlama Programlama ve Koordinasyon Birimi, Diyarbakır 2012.

Karakaş, A., & Alkış, M., "Çermik ilçesi kırsal turizm potansiyelinin belirlenmesi", *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 5 (1), 2015, ss. 1–8.

Kılıç, S., "Karacadağ'da göçebe hayvancılık ve göçerler", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24 (2), 2014, ss. 1–12.

Meşeli, A., "Çermik ve yakın çevresinin morfografik özellikleri", *D.Ü. Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5, 2005, ss. 54–66.

Önal, E., *Diyarbakır ili, Çermik ilçesi kültür varlıklarını koruma önerileri*, Yüksek Lisans Tezi, Mardin Artuklu Üniversitesi, 2018.

Sever, R., "Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri arasında sürdürülen yaylacılık faaliyetlerine coğrafi bir bakış", *Uluslararası Yaylacılık ve Yayla Kültürü Sempozyumu Bildirileri*, Giresun Üniversitesi, Giresun 2019, ss. 72–87.

Sümerli Çakmak, S., & Yaviç, A., "Diyarbakır'da sürdürülebilir tarım uygulamalarının projeksiyonu", *MAS Journal of Agricultural and Plant Sciences*, 7 (Özel Sayı), 2022, ss. 1197–1212.

Şireli, H. D., "Güneydoğu Anadolu'da küçükbaş yetiştiriciliği", İçinde Y. K. Haspolat vd. (Ed.), *Diyarbakır yerüstü kaynakları I*, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır 2013, ss. 218–232.

Tarım ve Orman Bakanlığı, Tarım Reformu Genel Müdürlüğü, *Diyarbakır tarımsal yatırım rehberi 2024*, Ankara 2024.

Tarım ve Orman Bakanlığı, *TÜRKVET Kayıt Sistemi 2025*, Ankara 2025.

Taşkolu, İ., & Güngör, M., "Kuraklık analizi ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi örneği", *Pamukkale Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Dergisi*, 31 (3), 2025, ss. 398–408.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), *Hayvansal Üretim İstatistikleri 2024*, Ankara 2024.

Vural, A., "Çermik ilçesinde hayvancılığın durumu, sorunlar ve çözüm önerileri", İçinde Y. K. Haspolat (Ed.), *Tüm yönleriyle Diyarbakır Çermik İlçesi ve Turizm*, Dicle Üniversitesi Yayınları, Diyarbakır 2014, ss. 151–163.

Yakışan, M. B., – Yılmaz, A., "Diyarbakır ilinde yetiştirilen Karakaş koyunlarında doğum ve çeşitli dönem canlı ağırlıkları", *Ahi Ziraat Dergisi / Journal of Ahi Agriculture*, 4 (1), 2024, ss. 27–40.

Türkiye'nin Tarım Politikaları Çerçevesinde Çermik'e Yapılan Tarım Yatırımları (1990-2000)

Ahmet EDİ

KAYNAKÇA

Devlet Planlama Teşkilatı (DPT). (1990). Altıncı Beş Yıllık Kalkınma Planı (1990–1994). Ankara: DPT Yayınları. (DPT, 1990).

Devlet Planlama Teşkilatı (DPT). (1996). Yedinci Beş Yıllık Kalkınma Planı (1996–2000). Ankara: DPT Yayınları. (DPT, 1996).

Diyarbakır İl Çevre Müdürlüğü. (1998). Diyarbakır İl Çevre Durum Raporu. Diyarbakır: Çevre Bakanlığı Yayınları. (Diyarbakır İl Çevre Müdürlüğü, 1998).

Dünya Bankası. (2001). Agricultural Reform Implementation Project (ARIP) Report. Washington, DC: World Bank Publications. (IMF, 1999; World Bank, 2001).

Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi (GAP BKİ). (1998). GAP Master Planı. Şanlıurfa: GAP BKİ Yayınları. (GAP BKİ, 1998).

T.C. Tarım ve Köyişleri Bakanlığı. (1999). Tarım Sektörü Raporu 1990–1999. Ankara: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Yayınları. (Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, 1999).

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK). (2000). Tarımsal Yapı ve İstatistikler 1990–2000. Ankara: TÜİK Yayınları. (TÜİK, 2000).

Uluslararası Para Fonu (IMF). (1999). Turkey: Letter of Intent and Memorandum on Economic Policies. Washington, DC: IMF. (IMF, 1999; World Bank, 2001).

Ziraat Bankası. (1995). Tarımsal Kredi Uygulamaları Raporu. Ankara: Ziraat Bankası Genel Müdürlüğü Yayınları. (Ziraat Bankası, 1995).

Çermik'te Okullarda Isı Yalıtımının (Dış Cephe) Doğalgaz/Lpg Tüketimine Basit Etkisi: Derece-Gün Yaklaşımı

Nesrin İLGİN BEYAZİT

KAYNAKÇA

E. Parliament and C. of the E. U. (EP&CEU), Directive (EU) 2024/1275 on the energy performance of buildings (recast)., 2024. [Online]. Available: https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj

E. Commission, Public buildings – energy efficiency rules., 2024. [Online]. Available: https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-efficiency-targets -directive-and-rules/public-buildings_en

B. P. I. E. (BPIE), Delivering the EPBD: A guide to EPBD implementation., BPIE, 2025. [Online]. Available: https://www.bpie.eu/wp-content/uploads/2025/05/BPIEs-Guide-to-EPBD-Implementation-final-version.pdf

E. Commission, Nearly-zero energy and zero-emission buildings., 2024. [Online]. Available: https://energy.ec.europa.eu/topics/energy-efficiency/energy-performance-buildings/nearly-zero-energy-and-zero-emission-buildings_en

Şentürk, A., ve Özcan, M., "Nearly zero energy building design and optimization: A residential building transformation in Türkiye", Energy Exploration & Exploitation, c. 42, s. 3, 2023, ss. 997-1018. doi:10.1177/01445987231219765

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı, Türkiye ulusal enerji planı., Ankara, 2022. [Online]. Available: https://enerjiverimliligi.enerji.gov.tr/template/dist/pdf/T%C3%BCrkiye_Ulusal_Enerji_Plan%C4%B1.pdf

Moazzen, N., Karaguler, M. E., ve Ashrafian, T., "Assessment of the Life Cycle Energy Efficiency of a Primary School Building in Turkey", Applied Mechanics and Materials, c. 887, 2019, ss. 335-342. doi:10.4028/www.scientific.net/amm.887.335

Staffell, I., Pfenninger, S., ve Johnson, N., "A global model of hourly space heating and cooling demand at multiple spatial scales", Nature Energy, c. 8, s. 12, 2023, ss. 1328-1340. doi:10.1038/s41560-023-01341-5

Kürekci, N., "Determination of optimum insulation thickness for building walls by using heating and cooling degree-day values of all Turkey's provincial centers", Energy and Buildings, c. 118, 2016, ss. 197-213. doi:10.1016/j.enbuild.2016.03.004

Sarak, H., "The degree-day method to estimate the residential heating natural gas consumption in Turkey: a case study", Energy, c. 28, s. 9, 2003, ss. 929-939. doi:10.1016/s0360-5442(03)00035-5

Aktemur, C., "A Case Study for Estimation of Heating Energy Requirement and Fuel Consumption in a Prototype Building Using Degree-Day Method in Kocaeli", International Journal of Engineering Technologies (IJET), c. 3, s. 1, 2017, ss. 27-33. doi:10.19072/ijet.300330

Usta, P., ve Zengin, B., "The Energy Impact of Building Materials in Residential Buildings in Turkey", Materials, c. 14, s. 11, 2021, ss. 2793-2808. doi:10.3390/ma14112793

Mourshed, M., "Relationship between annual mean temperature and degree-days", Energy and Buildings, c. 54, 2012, ss. 418-425. doi:10.1016/j.enbuild.2012.07.024

Büyükalaca, O., Bulut, H., ve Yılmaz, T., "Analysis of variable-base heating and cooling degree-days for Turkey", Applied Energy, c. 69, s. 4, 2001, ss. 269-283. doi:10.1016/s0306-2619(01)00017-4

Satman, A., ve Yalçınkaya, N., "Heating and cooling degree-hours for Turkey", Energy, c. 24, s. 10, 1999, ss. 833-840. doi:10.1016/s0360-5442(99)00035-3

Dal, A. O., ve Ashrafian, T., "Evaluation of building retrofitting alternatives towards zero energy school building in Turkey", CLIMA 2022 Conference Proceedings, 2022. doi:10.34641/clima.2022.160

Ashrafian, T., “Enhancing school buildings energy efficiency under climate change: A comprehensive analysis of energy, cost, and comfort factors”, Journal of Building Engineering, c. 80, 2023, ss. 107969. doi:10.1016/j.jobe.2023.107969

Zafaranchi, M., ve Sözer, H., “Enhancing energy efficiency through hourly assessments of passive interventions in educational-office buildings: A case study in a Mediterranean climate”, Energy Reports, c. 11, 2023, ss. 423-440. doi:10.1016/j.egyr.2023.12.016

Dong, J., Schwartz, Y., Korolija, I., ve Mumovic, D., “Unintended consequences of English school stock energy-efficient retrofit on cognitive performance of children under climate change”, Building and Environment, c. 249, 2023, ss. 111107. doi:10.1016/j.buildenv.2023.111107

Türk Standardları Enstitüsü, TS 825: Binalarda ısı yalıtımı kuralları., Ankara, 2024. [Online]. Available: https://www.izoder.org.tr/sayfa/81/ts-825-2024-binalarda-isi-yalitimi-kurallari-standardi

Kheiri, F., Haberl, J. S., ve Baltazar, J.-C., “Split-degree day method: A novel degree day method for improving building energy performance estimation”, Energy and Buildings, c. 289, 2023, ss. 113034. doi:10.1016/j.enbuild.2023.113034

Măduța, C., ve D’Agostino, D., “Readiness of Zero-Emission Buildings (ZEBs) implementation in the European Union”, E3S Web of Conferences, c. 523, 2024, ss. 4009. doi:10.1051/e3sconf/202452304009

Çermik Fen Lisesi, Okul binası: Boyutsal veriler ve açıklık envanteri (saha verisi)., [Online]. Available: https://cermikfenlisesi.meb.k12.tr

Meteoroloji Genel Müdürlüğü (MGM), Isıtma ve soğutma gün dereceleri: Tanım ve örnekler (baz 18 °C)., [Online]. Available: https://www.mgm.gov.tr/

CIBSE, TM41: Degree-days—Theory and application., London: CIBSE, 2006. [Online]. Available: https://www.cibse.org/knowledge-research/knowledge-portal/technical-memorandum-41-degree-days-theory-and-application-2006-pdf

ISO, ISO 13789:2017 — Thermal performance of buildings — Transmission and ventilation heat transfer coefficients — Calculation method., Geneva: ISO, 2017. [Online]. Available: https://www.iso.org/standard/65713.html

EPDK, LPG yıllık sektör raporları., [Online]. Available: https://www.epdk.gov.tr/Detay/Icerik/3-0-108-1002/lpgyillik-sektor-raporlari

BOTAŞ, Standart metreküp — Doğal gaz tanımı ve üst isıl değeri., [Online]. Available: https://www.botas.gov.tr/Sozluk?Kelime=785

EPDK, Doğal gaz piyasası sektör raporu, nisan 2023., 2023. [Online]. Available: https://md.teyit.org/file/epdk-nisan-2023-raporu-compressed.pdf

Hana Enerji, Enerji kaynaklarının alt isıl değerleri ve petrol eşdeğerine çevrim katsayıları., [Online]. Available: https://www.hanaenerji.com.tr/docs/TEP.pdf

ISO, ISO 8973:1997/Amd 1:2020 — Liquefied petroleum gases — Calculation method for density and vapour pressure., Geneva: ISO, 2020. doi:10.3403/01769701u

World Nuclear Association, Heat values of various fuels., [Online]. Available: https://world-nuclear.org/

Ranđelović, D., Jovanović, V., Ignjatović, M., Marchwiński, J., Kopyłow, O., ve Milošević, V., “Improving energy efficiency of school buildings: A case study of thermal insulation and window replacement using cost-benefit analysis and energy simulations”, Energies, c. 17, 2024, Makale 23. doi:10.3390/en17236176

Laporte, J. P., ve diğerleri, “Energy consumption in higher education institutions: A bibliometric analysis focused on scientific trends”, Buildings, c. 14, 2024, Makale 2. doi:10.3390/buildings14020323

Kim, H.-G., Kim, S. S., ve Ahn, H., “Data-driven analysis of heating and cooling base temperatures for buildings: Case studies in South Korea”, Energy and Buildings, c. 322, 2024, ss. 114709. doi:10.1016/j.enbuild.2024.114709

Xu, Y., ve diğerleri, “The changes in heating and cooling energy demand in Beijing and Shanghai under global warming”, Journal of Applied Meteorology and Climatology, c. 64, 2025, Makale 5. doi:10.1175/jamc-d-24-0039.1

Çermik İlçesinin 1999-2024 (25 Yıllık) Yılları Arası Yöntem ve İklim Değişikliği Yönünden Mekânsal Olarak İncelenmesi

Resul AKKAYA

KAYNAKÇA

Aydınözü, Duran. "Yükseldikçe Bölgelerimize Göre Her 100 m. deki Yağiş Artişi Üzerine Bir Deneme." Marmara coğrafya dergisi 17 (2013): 174-186.

Bayraç Hüseyin Naci Küreselleşme Sürecinde Sürdürülebilir Enerji Politikaları. *Bursa: Ekin Yayınevi* 2018.

Dilek E. Taylan, Derya Damçayırı," Isparta bölgesi yağış değerlerinin IDW ve Kriging enterpolasyon yöntemleri ile tahmini" *Teknik Dergi*, 2016, 27.3: 7551-7559

Demircan Mesut, Alan İlker & Şensoy Serhat, " Coğrafi Bilgi Sistemleri Kullanılarak Sıcaklık Haritalarının Çözünürlüğünün Artırılması, *TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 13. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı*, 18-22 Nisan 2011, s.3.

Doğan, Hakan Mete, Doğaç Sencer Yılmaz, and Orhan Mete Kılıç. "Orta Kelkit Havzası'nın bazı toprak özelliklerinin ters mesafe ağırlık yöntemi (IDW) ile haritalanması ve yorumlanması." *Gaziosmanpaşa Bilimsel Araştırma Dergisi* 6 2013, 46-54.

Doğru Büşra ve Cumhur Güngöroğlu. "Farklı meteorolojik istasyonlara ait yağış değerlerinin haritalanmasında etkenliğin arttırılmasına dair bir uygulama." *Türkiye Coğrafi Bilgi Sistemleri Dergisi* 4.1 (2022): 15-22.

Giorgi F (2019). *Thirty years of regional climate modeling: Where are we and where are we going next?* Journal of Geophysical Research: Atmospheres, 124, 5696–5723.

https://cip.tuik.gov.tr/?il=21 Erişim Tarihi (15.10.2025)

Karakaş, Ayhan ve ALKIŞ Mehmet. (2015). Çermik ilçesi kırsal turizm potansiyelinin belirlenmesi. *International Journal of Social and Economic Sciences*, *5*(1), 01-08

Kılıç Cüneyt, "Küresel iklim değişikliği çerçevesinde sürdürülebilir kalkınma çabaları ve Türkiye. Cumhuriyet " *Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 10(2), 2009, 19-41.

Paterson, M., & Grubb, M., The International Politics Of Climate Change, *International Affairs* 68(2), 1992, 293-310.

Kazancı Zengin Selma, Konumsal enterpolasyon yöntemlerinin uygulanması: Karadeniz bölgesi günlük ortalama sıcaklık verileri örneği (*Yüksek Lisans Tezi).* Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. 2014, (Tez No. 360853).

Taylan, E. Dilek & Damçayırı, Derya. Isparta bölgesi yağış değerlerinin IDW ve Kriging enterpolasyon yöntemleri ile tahmini. *Teknik Dergi*, 2016, 27.3: 7551-7559. s.3.

Tural Serhat, Gerçek Zamanlı Meteoroloji Verilerinin Toplanması, Analizi ve Haritalanması *(Yüksek Lisans Tezi).* Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. 2011, (Tez No.299573).

Sağlık Turizmi Politikaları Açısından Güneydoğu Anadolu'da Çermik'in Stratejik Rolü

Nuh ATAMAN

KAYNAKÇA

Akbulut, G. (2010). Türkiye de kaplıca turizmi ve sorunları. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *9*(1).

Akdoğan, H., ve Hiçyorulmaz, E. (2018). Sağlık turizminin turizm faaliyetleri içerisindeki yeri ve önemi. *Uluslararası Sağlık Yönetimi ve Stratejileri Araştırma Dergisi, 4*(2), 122-132.

Akdu, U., ve Akdu, S. (2018). Engelli turizmi: Yasal düzenlemeler ve uygulamalar. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi, 9*(23), 99-123.

Altın, U., Bektaş, G., Antep, Z., ve İrban, A. (2012). Sağlık turizmi ve uluslararası hastalar için Türkiye pazarı.

Ataman, H., Esen, M. F., ve Vatan, A. (2017). Medikal turizm kapsamında sunulan sağlık hizmetlerinde kalite ve hasta güvenliği. *Uluslararası Sağlık Yönetimi ve Stratejileri Araştırma Dergisi*, *3*(1), 28-44.

Beladi, H., Chao, C. C., Ee, M. S., ve Hollas, D. (2015). Medical tourism and health worker migration in developing countries. *Economic Modelling*, *46*, 391-396.

Borek, D., Bugajska, M., ve Raniszewski, S. (2023). Innovative trends in health tourism–medical, legal and organizational aspects. Zeszyty Naukowe. Organizacja i Zarządzanie/Politechnika Śląska.

Bulut, A., ve Şengül, H. (2019). Dünyada ve Türkiye'de sağlık turizmi. *Yönetim, Ekonomi ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi*.

Başkaya, Z. (2015). Coğrafi Etmenler ve Termal Turizm Potansiyeli Açısından Çermik (Diyarbakır) Kaplıcalarının Değerlendirilmesi. *Turkish Studies, 10*(6), 307-340. https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.8175

Bayın, G. (2015). Türkiye'de sağlık turizmi alanında yapılan lisansüstü tezlerin içerik değerlendirmesi. *Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 17*(28), 49-55.

Belber, B. G., ve Turan, A. (2015). Termal turizm işletmelerinde, turistik tüketicilerin tatmin düzeylerine etki eden faktörlerin belirlenmesi: Kırşehir ili üzerine bir uygulama. *İşletme Araştırmaları Dergisi, 7*(3), 457-481.

Bölüktaş, R. P. (2020). Türkiye'nin yaşlı sağlığı turizmi için fırsatları. *İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 8*(16), 1-15.

Braçe, O., Garrido Cumbrera, M., ve García Marín, R. (2023). Aproximación al turismo de salud desde la geografía: Definición y campo de estudio. *Cuadernos de Turismo, (51)*, 211-226.

Cengiz, E., ve Koç, A. (2024). Medikal turizm kapsamında Türkiye'de saç ekimi. *International Journal of Social And Humanities Sciences*, *8*(1), 201-214.

Connell, J. (2016). Transnational health care: Global markets and local marginalisation in medical tourism. In *Bodies across borders* (pp. 75-94). Routledge.

Dillette, A. K., Douglas, A. C., ve Andrzejewski, C. (2020). Dimensions of holistic wellness as a result of international wellness tourism experiences. *Current Issues on Tourism, 24*(6) 1-17. https://doi.org/10.1080/13683500.2020.1746247

Doğan, S., ve Doğan, T. G. B. (2020). Uluslararası alanyazında sağlık turizmi alt bileşenleri üzerine bibliyometrik bir analiz. *Hacettepe Sağlık İdaresi Dergisi*, *23*(4), 561-586.

Doğan Burtan, B. ve Aslan, A. (2019). Türkiye'de sağlık turizminin mevcut durumu ve ülke ekonomisine katkıları. *Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 9*(18), 391-420.

Gonzales, A., Brenzel, L., ve Sancho, J. (2001). Health tourism and related services: Caribbean development and international trade. *Final report*, 57-8.

Global Wellness Institute. (2023, November). *Global wellness economy monitor 2023*. Global Wellness Institute. https://www.globalwellnessinstitute.org/

Hall, C. M., Voigt, C., Brown, G., ve Howat, G. (2011). Wellness tourists: in search of transformation. *Tourism review*, *66*(1-2), 16-30.

Karababa, A. G. (2017). Türkiye'de sağlık turizminin ekonomik yönü. *Türk Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*, *2*(1), 58-69.

Karacadağ Kalkınma Ajansı (2018). *Çermik Termal Turizm Raporu*. Diyarbakır: Karacadağ Kalkınma Ajansı Planlama Birimi.

Kılınç, İ. (2017). Türkiye medikal turizm sektöründe hizmet kalitesi ve memnuniyet üzerine bir araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi, 8*(17), 130-143.

Koçak, Z., Onat, M., ve Taş, F. (2023). Termal Turizm: Diyarbakır Çermik Kaplıcaları Örneği. *International Journal of Tourism, Education, Language, Social Science Studies, 2*(1), 46-64.

Kuzhan, K., ve Gönen, S. (2024). Türkiye'de sağlık turizmi ve pazarı üzerine bir değerlendirme. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İİBF Dergisi*. (Advance online publication). https://doi.org/10.47147/ksuiibf.1382979

Liberato, D., Brandão, F., Teixeira, A. S., ve Liberato, P. (2021). Satisfaction and loyalty evaluation towards health and wellness destination. *Revista Turismo ve Desenvolvimento (RTveD)/Journal of Tourism ve Development*, *2*(36).

Mueller, H., ve Kaufmann, E. L. (2001). Wellness tourism: Market analysis of a special health tourism segment and implications for the hotel industry. *Journal of vacation marketing*, *7*(1), 5-17.

Noree, T., Hanefeld, J., ve Smith, R. (2015). Medical tourism in Thailand: a cross-sectional study. *Bulletin of the World Health Organization*, *94*(1), 30.

Özkan, M. E. (2019). Sağlık turizmi kapsamında Türkiye'nin medikal turizm potansiyeline yönelik bir değerlendirme. *Turizm Ekonomi ve İşletme Araştırmaları Dergisi*, *1*(1), 50-64.

Smith, M., ve Puczkó, L. (2014). *Health, tourism and hospitality: Spas, wellness and medical travel*. Routledge.

Siner, G., ve Torun, N. (2020). Sağlık turizminde termal turizm ve SPA-wellness turizminin yeri ve önemi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (48)*, 517-533.

T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Özürlü ve Yaşlı Hizmetleri Genel Müdürlüğü. (2008). *Herkes için ulaşılabilirliğin iyileştirilmesi* (Yayın No. 48). Ankara: Anıl Matbaacılık Ltd. Şti.

Toprak, L., Elsaied, H. H., ve Mahmood, S. A. (2014). Turizmin yükselen trendi: sağlık turizmi ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi örneği. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 13*(50), 38-57.

Türksoy, A., ve Türksoy, S. S. (2010). Termal turizmin geliştirilmesi kapsamında çeşme ilçesi termal kaynaklarının değerlendirilmesi. *Ege Akademik Bakış, 10*(2), 699.

UN Tourism. (2025). *Tourism Statistics Database*. https://www.unwto.org/tourism-statistics/tourism-statistics-database

USHAŞ. (2024). *2024 yılı faaliyet raporu*. https://www.ushas.com.tr/2024-yili-faaliyet-raporu/

Uzden, M. S. (2022). *Öznel sağlık durumunun belirleyicileri: Muhit sağlığı, fiziksel sağlık algısı ve ruhsal iyilik hali* [Yüksek lisans tezi, Düzce Üniversitesi]. Düzce Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Üstün, U., ve Uslu, Y. (2022). Türkiye'nin sağlık turizminde tercih edilme nedenleri üzerine bir çalışma: Medikal turizm endeksi. *Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi*, (33).

Diyarbakır Turizm Hinterlandı İçinde Yükselen Bir Yıldız: Çermik Bölgesi İçin Yapılması Gerekli Ekonomik Kümelenme ve İmaj Çalışmaları Öncesi Durum Degerlendirmesi

Mümtaz DEMİRKOL

KAYNAKÇA

Day. j. Skidmore,Sve Koller T.,2002 *image selection indestinasyon positioning:A.nev New Appproach journal of 1'acation* markrting 177-186.

https://www.turkiye-rehberi.net/harita/turkiye/diyarbakir/diyarbakir_haritasi.gif

Baloğlu. S 2001.*Anınvestigation of a loyalty typology and Multidestination L oyalty of lnternational Travellers, Tourism Analysis* 6:41-52.

Gencay İ.C Turizm Sektörü 2008 11. Böl.Sağlık turizmi Sayfa171-181

Bulu Melih.ve Eraslan. İsmail. Hakkı. 2008 turizm sektörü rekabet avantajı elde etmede turizm sektörü Sultanahmet modeli *kümelenme yaklaşımı, S.964-974*

Gedik.Y. *Journal Of Tourısm Intellıgence And Smartness Year (Yıl): 2021 Volume (Cilt):* 2021 *Volume (Cilt): 4 Issue (Sayı): 2 Pages Turizm Sektöründe Destinasyon Pazarlaması: Eğilimler, Destinasyon Pazarlama Stratejileri Ve Destinasyon Pazarlamasında Karşılaşılan Zorluklar Üzerine Kavramsal Bir Çerçeve (Sayfa): 117/139*

Gün.S *Turizme Stratejik Yaklaşım: Destinasyon Pazarlamasına Yönelik Güncel Araştırmalar Ekim, 2022 S.133-164*

Saldamlı. Asım ve Karakan Halil.İbrahim. 2019 *Destinasyon Yönetimi 1. bölüm* s.3

Getz, Donald, Don Anderson and Lorn Sheehan (1999) "*Roles, Issues, and Strategies for Convention and Visitors, Bureaux in Destination Planning and Product Development: A Survey of Canadian Bureaux", Tourism Management, Vol.19, No.4, pp. 331-340*

Çermik İlçesi Bağcılığı

Hüseyin KARATAŞ

KAYNAKÇA

Anonim, 2025a. Tarım ve Orman Bakanlığı Diyarbakır il Müdürlüğü, istatistik şube müdürlüğü, 2024.

Anonim, 2025b. Tarım ve Orman Bakanlığı Çermik ilçe Müdürlüğü, 2025.

Anonim. 2025c. *http://www.cermik.gov.tr.*

Değirmenci Karataş, D, Karataş, H. Özdemir, "Diyarbakır İli Bağcılığının Sektörel Durum Analizi", *Dicle Üniv. Ziraat Fak. Bahçe Bitkileri Bölümü*, (TRC2-14DFD-/0010) Karacadağ Kalkınma Ajansı Proje Sonuç Raporu, 2015.

Karataş, D., Karataş, H. Güneydoğu Anadolu Bölgesi üzüm çeşitlerinin yöresel değerlendirme amaçlı kullanım alanları. *VII. Türkiye Bağcılık Ve Teknolojileri Sempozyumu* (Basım aşamasında). 5-9 Ekim 2009, MANİSA-Salihli, 2009.

Karataş, H., Değirmenci Karataş, D., Özgen, İ., Kaya Abdulmurat, Söylemezoğlu, G. 2013. Boğazkere Üzüm Çeşidinde Klon Seleksiyonu- 1 . 25-28 Eylül 2013, Konya (Basımda), 8. Bağcılık ve Teknolojileri Sempozyumu, 2013

Karataş, H., Karataş, D., D., Özdemir, G. "Diyarbakır İli Bağcılığında Karşılaşılan Sorunlar ve Çözüm Önerileri". *Uluslararası Diyarbakır Sempozyumu, 2-5 Kasım Bidiri Kitabı Cilt 3, 2016*, ss.2053-2059.

Kaplan, N. 1994. Diyarbakır ve Mardin illerinde yetiştirilen üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerinin saptanması üzerine bir araştırma. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi. Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara.

Kaplan, N. "Diyarbakır ve Mardin illerinde yetiştirilen üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerinin saptanması üzerine bir araştırma". *Türkiye II. Ulusal Bahçe Bitkileri Kongresi. Cilt II, 529-533*, Adana 1995.

3B MODELLEMEDE
YARATICI SÜREÇLER

İpek Fatma ERTAN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1891
İletişim

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-632-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ERTAN, İpek Fatma
3B MODELLEMEDE
YARATICI SÜREÇLER

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Abu-Taieh, E., & Al-Bdour, H. S. (2018). A Human Body Mathematical Model Biometric Using Golden Ratio: A New Algorithm. Machine Learning and Biometrics, 113.

Artut, K. (2013). Sanat Eğitimi. Ankara: Anı Yayıncılık.

Atan, A., Uçan, B., & Bilsel, Ç. (2015). Dijital Sanat Uygulamaları Üzerine Bir İnceleme. İstanbul Aydın Üniversitesi Dergisi, 7(26), 1-14.

Alhammad, S. M., Ahmed, N., Abbas, S., Abulkasim, H., & Elhadad, A. (2024). Robust 3D object watermarking scheme using shape features for copyright protection. PeerJ Computer Science, 10, e2020.

Ali-Hamadi, D., Liu, T., Gilles, B., Kavan, L., Faure, F., Palombi, O., & Cani, M. P. (2013). Anatomy transfer. ACM transactions on graphics (TOG), 32(6), 1-8.

Axelsson, V. (2013). What Technique is Most Appropriate For 3D Modeling A Chair For A Movie Production. Gotland University, School of Game Design, Technology and Learning Processes.

Berenguer Guinovart, J. (2023). Creation of a Game Ready 3D Character (Bachelor's thesis, Universitat Politècnica de Catalunya).

Bazilevs, Y., & Hughes, T. (2008). NURBS-based isogeometric analysis for the computation of flows about rotating components. *Computational Mechanics*, *43*, 143-150.

Boehler, W., & Marbs, A. (2002). 3D scanning instruments. Proceedings of the CIPA WG, 6(9), 1-4.

Chen, C. H. (Ed.). (2012). Emerging topics in computer vision and its applications.

Çakır, A. (2005). 3D Optik Taramanın Temel Prensibi. Optik Üçgenleme (Optical Triangulation). Kalıp Dünyası, 26-30.

Drebin, R. A., Carpenter, L. ve Hanrahan, P. (1988). Volume Rendering. In ACM Siggraph Computer Graphics. Vol. 22, No. 4, 65-74. ACM.

Dedeal, M. N. (1999). Temel Özellikleriyle Çizgi Canlandırma. Pusula.

Evren, M. (2019). İnsan Gözünün Yapısal ve İşlevsel Özelliklerinin 3 Boyutlu Modellenmesi ve Görmenin İnteraktif Simülasyonu. Doktora Tezi. Ege Üniversitesi. İzmir.

Falk, D., Drill, D., & Stork, D. (2018). Seeing the Light: Optics in Nature, Photography, Color, Vision, and Holography (Updated Edition). Echo Point+ ORM.

Gill, S., & Sanderson, R. (2013). Redefining The Drawn Body Through İnvestigations of Proportional Techniques.

Ghuge, G. D. (2023). 3D Modelling: A Review. Int J Adv Res Sci Commun Technol, 3, 614-23.

Herbert, S. (2000). A History of Pre-Cinema. London. Routledge. p 121

Haleem, A., Javaid, M., Singh, R. P., Rab, S., Suman, R., Kumar, L., & Khan, I. H. (2022). Exploring The Potential of 3D Scanning In Industry 4.0: An overview. International Journal of Cognitive Computing in Engineering, 3, 161-171.

İdiman, E. Ç. (2021). *Sentetik Medya ve Çevrimiçi Gerçeklik.* Master's thesis, Dokuz Eylul Universitesi.

Kajiya, J. T. (1983). New Techniques For Ray Tracing Procedurally Defined Objects. ACM SIGGRAPH Computer Graphics, 17(3), 91-102.

Karacan, N. (2013). Tarihsel Süreç İçinde Heykel Formu. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, *4*(4), 17-32.

Kırık, A. M., & Kozan, E. (2024). Üç Boyutlu (3B) Dijital Animasyon Teknolojisinin Tv Yayıncılığında Kullanımı. *The Journal of Academic Social Science*, *13*(13), 292-311.

Kisko, E. (2024). Digital Sculpting of Characters in ZBrush.

Laxmikanth, S. M., & Raghavendra, S. R. (2014). Golden Proportion: A Review. Journal of Advanced Clinical and Research Insights, 1(1), 25-29.

McCartney, S. (1999). ENIAC: The Triumphs and Tragedies of The World's First Computer. USA: Walker & Company.

Neisser, U. (1968). The processes of vision. Scientific American, 219(3), 204-217.

Öncü, M. (2023). Sinema Filmlerinde 3 Boyutlu Grafiklerin Anlatı Yapısına Etkisi. *Sanat Yazıları*, (48), 181-193.

Özdal, M. A. (2024). Teknolojik Yeniliklerin Tasarım Alanları Üzerine Etkisi. *Başini Sanat Dergisi*, *2*(4), 82-100.

Pennala, I. M. (2023). Creating stylized 3D characters for video games.

Remondino, F., & El-Hakim, S. (2006). Image-Based 3D Modelling: A Review. The Photogrammetric Record, 21(115), 269-291.

Su, H., & Zhao, V. (2011). Alive Character Design: For Games, Animation and Film. Gingko Press, Incorporated.

Sağlamtimur, Ö. (2010) Dijital Sanat. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi Anadolu University Journal Of Social Sciences. 10. 3.

Sevim, C., & Boz, G. (2011). Hazır-Nesnelerin ve Teknoloji Sanatta Kullanımı ve Seramik Sanatına Yansıması. Sanat ve Tasarım Dergisi, 1(1), 111-135.

Südor, S. (2021). Dijital Sanatlarda 3D Model Oluşturma Tekniklerinin Kullanımı. İdil Sanat ve Dil Dergisi, 10(88), 1757-1779.

Stam, J. (2023). Exact Evaluation of Catmull-Clark Subdivision Surfaces At Arbitrary Parameter Values. In *Seminal Graphics Papers: Pushing the Boundaries, Volume 2* (pp. 139-148).

Shum, H. Y., Chan, S. C., & Kang, S. B. (2008). *Image-based rendering*. Springer Science & Business Media.

Schiro, S. G., Karwan, M. H., Dutton, R., & Brunskill, C. T. (1987, September). Fitting Population Anthropometric Data to a Proportional Man Model with Reference to Prime Computer's Sammie Program. In Proceedings of the Human Factors Society Annual Meeting (Vol. 31, No. 3, pp. 325-329). Sage CA: Los Angeles, CA: SAGE Publications.

Tillman, B. (2019). Creative Character Design 2e. Crc Press.

Tuğal, Sibel A., Oluşum Süreci İçinde Dijital Sanat, İstanbul: Hayalperest, 2018.

Turani, A. (2004). Sanat Terimleri Sözlüğü, İstanbul: Remzi Kitabevi.

Thalmann, N. M. ve Thalmann, D. (1990). The Development of Computer Animation in Various Organizations. In Computer Animation. 19-40. Springer, Tokyo.

Vernon, T., & Peckham, D. (2002). The Benefits of 3D Modelling and Animation in Medical Teaching. Journal of Audiovisual Media in Medicine, 25(4). 142-148.

Veitch, J. A. (2001). Psychological processes influencing lighting quality. Journal of the illuminating Engineering Society, 30(1), 124-140.

Wallin, K. (2015). Facial animation of game characters.

White, N. S. (2006). Visualization systems for multi-dimensional microscopy images. In Handbook of biological confocal microscopy (pp. 280-315). Boston, MA: Springer US.

Wu, J. (2011). *THE REALISM OF ALGORITHMIC HUMAN FIGURES A Study of Selected Examples 1964 to 2001* (Doctoral dissertation, Universität Bremen).

Wargo, J. M., Morales, M., & Corbitt, A. (2022). Fabricating response: Preservice elementary teachers remediating response to The Circuit through 3D printing and design. *Curriculum Inquiry*, *52*(5), 544-570.

Whitehead M. (2012). Animasyon Filmler. Turuskan, Aziz (Çev.). İstanbul: Kalkedon Yayıncılık.

Yıldırım, M. (2019). Dijital sanat ve kolaj. *Ekev Akademi Dergisi*, (80), 319-338.

Balaban, Y. (2007). Üç Boyutlu Bilgisayar Grafiklerinin Sinema Filmleri İçinde Kullanımı: "Mumya" "Küçük Kardeşim" Ve "Matrıx" İncelemesi, Yüksek lisans tezi.

Zheng, D. (2021, July). Research on application of computer 3d modeling technology in ceramic tea set design. In Journal of Physics: Conference Series (Vol. 1961, No. 1, p. 012058). IOP Publishing.

Acemi Öğretmenin Dönüşümü

Eşikler, Taktikler, Güzergâhlar

Münire Handan KAYA

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1905
Sosyoloji

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-644-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
KAYA, Münire Handan
Acemi Öğretmenin Dönüşümü
Eşikler, Taktikler, Güzergâhlar

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Ahunbay, Z. (2004): **Mimari**. TDV İslâm Ansiklopedisi. https://islamansiklopedisi.org.tr/mektep

Ajaheb-Jahangeer, S., & Jahangeer, A. C. (2004): School Culture in a Private Secondary Institution in Mauritius. **International Education Journal,** *5*(2), 247-254.

Akbaşlı, S., Şaban, A., & Korkmaz, İ. (2004): Yeni Başlayan Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Güçlükler. **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi,** *10*(38), Article 38.

Akhan, Ş. (2015): **Ortaokul Öğrencilerinin Matematik Başarısının Matematik Tutumu, Okul Kültürü ve Bazı Demografik Değişkenlerle İlişkisinin İncelenmesi** [Yüksek Lisans Tezi]. Gaziantep Üniversitesi.

Akın, M. A., Karadaş, H., & Gövtaş, Y. Y. (2023): Dezavantajlı Bölgelerdeki Aday Öğretmenlerin Adaylık Sürecine İlişkin Görüşleri. **İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,** *24*(1), Article 1.

Akyıldız, S., Altun, T., & Kasım, Ş. (2020): Adaylık Eğitimi Uygulama Sürecinin Aday Öğretmenlerin Görüşlerine Göre İncelenmesi. **IBAD Sosyal Bilimler Dergisi, 6,** Article 6.

Akyüz, S. (2023): **Öğretmenlik Yaşam Tarzının Değişimi: Kuşaklararası Bir Karşılaştırma** [Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Medeniyet Üniversitesi.

Akyüz, Y. (1978): **Türkiye'de Öğretmenlerin Toplumsal Değişmedeki Etkileri (1839-1950).** Doğan Basımevi.

Akyüz, Y. (2006): Türkiye'de Öğretmen Yetiştirmenin 160. Yılında Darülmuallimîn'in İlk Yıllarına Toplu ve Yeni Bir Bakış. **OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi,** *20*(20), Article 20.

Akyüz, Y. (2015): **Türk Eğitim Tarihi: M.Ö. 1000 M.S. 2016.** Pegem Akademi Yayıncılık.

Al-Bloshi, J. G., & El-Shara, I. A. (2023): How Does the Community of Students Interpret Statements and Attitudes of Teachers Considering the Hidden Curriculum: A Qualitative Study. **Dirasat: Human and Social Sciences,** *50*(5), Article 5.

Alkan, M. Ö. (2008): Osmanlı İmparatorluğu'nda Modernleşme ve Eğitim. **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi,** *12*, Article 12.

Ankara Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliği Bölümü. (2022, Mart 7): Staj Bilgilendirmesi. **Bilgisayar Mühendisliği.** http://comp.eng.ankara.edu.tr/2022/03/07/staj-bilgilendirmesi/

Apple, M. W. (2012): **Eğitim ve İktidar** (E. Bulut, Çev.). Kalkedon Yayınları.

Argon, T., & Dilekçi, Ü. (2014): Öğretmenlerin Okul Müdürlerinin Yönetim Tarzları ve Kurumsal İtibarı Yönelik Algıları Arasındaki İlişki. **Journal of Turkish Studies, 9.**

Armaoğlu, F. (2020): **20. Yüzyıl Siyasi Tarihi 1914-1995.** Kronik Kitap.

Artamonova, O. (2018): Teacher's Ethnic Teasing: Playing With Ambiguity and Exploiting In-Group Communication. **Discourse & Society, 29**(1), 3-22.

Ashby, P., Hobson, A., Tracey, L., Malderez, A., Tomlinson, P., Roper, T., Chambers, G., & Healy, J. (2008): **Beginner Teachers' Experiences of Initial Teacher Preparation, Induction and Early Professional Development: A Review of Literature.** Department for Education and Skills.

Aslan, S., Bideci, A., Özkan, S., Türkçüoğlu, S., Çakır, N., Dursun, A., & Tunaoğlu, S. (2006): Bir Tıp Fakültesindeki İntern Doktorların Dönem 6 Eğitimleri Süresince Aldıkları Stajlar Hakkındaki Geribildirimlerinin Değerlendirilmesi. **Tıp Eğitimi Dünyası, 23**(23), Article 23.

Atatürk, M. K. (1923, Nisan 2): **Kütahya'da Öğretmenlerle Konuşma | Atatürk Araştırma Merkezi.** https://www.atam.gov.tr/ataturkun-soylev-ve-demecleri/kutahyada-ogretmenlerle-konusma

Atatürk, M. K. (1924): **Ataturk Today.com [This Day in History August 25—Atatürk Günlüğü Ağustos 25].** Atatürk Günlüğü. https://www.ataturktoday.com

Atay, F. R. (1931, Ocak 5): Mektep ve Medrese. **Milliyet Gazetesi,** 1. https://www.gastearsivi.com/gazete/milliyet/1931-01-05/1

Atkinson, P., Coffey, A., Sara, D., Lofland, J., & Lofland, L. (2022): **Etnografi El Kitabı** (F. Güllüpınar & G. K. Tunç, Ed.). Nobel Akademik Yayıncılık.

Atmaca, T. (2023): Sınırda Öğretmen Olmak: Hakkâri-Çukurca'da Çalışan Öğretmenlerin Deneyimlerinin Kültürel Uyum Bağlamında İncelenmesi. **Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 25**(3), Article 3.

Aydın, İ. (2018): Öğretmenlik Kariyer Evreleri ve Öğretmenlerin Mesleki Gelişimi. **Journal of Human Sciences, 15,** 2047.

Aykırı, K. (2022): Ataması Yapılmayan Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Alanlarına Ayrılan Kontenjan Sayılarına İlişkin Görüşleri. **Yaşadıkça Eğitim, 36**(2), 491-519. https://doi.org/10.33308/26674874.2022362410

Aysal, S. (2007): **Kariyer Giriş Evresi Öğretmenlerinin Profesyonel Gelişimi** [Yüksek Lisans Tezi]. Marmara Üniversitesi.

Aytaç, K. (2018): **Avrupa Eğitim Tarihi Genel Bir Bakış.** Doğu Batı Yayınları.

Bağcı Alkan, E., & Karalar, H. (2024): Öğretmenlerin Web 2.0 Araçlarının Kullanım Yetkinliklerinin İncelenmesi. İçinde Y. Değirmenci (Ed.), **Innovative Studies In Educational Sciences** (ss. 19-32). All Sciences Academy.

Bakioğlu, A. (1996, Eylül 18): **Öğretmenlerin Kariyer Evreleri (Türkiye'de Resmi Lise Öğretmenleri Üzerinde Yapılan Bir Araştırma).** II. Ulusal Eğitim Sempozyumu Bildirileri Kitabı, İstanbul.

Balcı, E. (2023): **Türkiye'de Eğitim Politikaları II. Cilt (1980-2023).** Detay Yayıncılık.

Balkar, B., & Şahin, S. (2015): Bir Öğretmen Yetiştirme Yaklaşımı Olarak Göreve Başlatma Programı. **Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 11**(1), Article 1.

Balkır, S. E. (2022): **Bir Öğretmenin Anıları (1908-1940).** Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Ball, S. J. (2011): **The Micro-Politics of the School: Towards a Theory of School Organization** (1. bs). Routledge.

Baltacı, C. (2004): **Mektep.** TDV İslâm Ansiklopedisi. https://islamansiklopedisi.org.tr/mektep

Başbakanlık Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğü, (2014, Mart 1): Millî Eğitim Temel Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK'lerde değişiklik yapılmasına dair kanun (Kanun No. 6528). **T.C. Resmî Gazete.** www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/03/20140314-1.htm

Başgöz, İ. (1968): **Türkiye'nin Eğitim Çıkmazı ve Atatürk.** T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Başkut, C. F. (1948): **Paydos.** İnkılap Kitabevi.

Baykurt, F. (1969): **Öğretmenin Uyandırma Görevi.** TÖS Genel Merkezi.

Baykurt, F. (2018): **Bir TÖS Vardı / Özyaşam Öyküsü: 05**. Literatür Yayınları.

Baykurt, F. (2024): **Onuncu Köy.** Literatür Yayınları.

Becker, H. S. (1951): **Role and Career Problems of the Chicago Public School Teacher.** Arno Press.

Becker, H. S. (1976): **Boys in White: Student Culture in Medical School** (1st edition). Routledge.

Bektaş, E. (2024): Son Dönem Osmanlı Bürokratlarının Yabancı Dil Eğitimi Üzerine Bir Değerlendirme. İçinde A. Ölmez (Ed.), **Osmanlı'da Maarif: Kişiler, Anlatılar, Kurumlar** (ss. 41-72). Ketebe Yayınevi.

Biklen, S. K. (1985): Can Elementary Schoolteaching Be a Career? A Search for New Ways of Understanding Women's Work. **Issues in Education, 3**(3), 215-231.

Bilici, V. (1996): 2000 Yılının Öğretmeni. **Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi,** *5*(5), Article 5.

Birinci, F., & Koç, V. (2007, Ekim 31): **Türkiye'de İnşaat Mühendisliği Eğitiminin Genel Yapısı ve Geliştirilmesi için Yeni Yaklaşımlar.**

Blase, J. (1985): The Socialization of Teachers—An Ethnographic Study of Factors Contributing to the Rationalization of the Teachers Instructional Perspective. **Urban Education, 20**(3), 235-256.

Bor, E. (2020): **Fransız Kaynakları Işığında Tanzimat Dönemi Eğitimine Fransız Etkileri** [Yüksek Lisans Tezi]. Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Bourdieu, P., & Passeron, J.-C. (2014): **Varisler Öğrenciler ve Kültür** (L. Ünsaldı & A. Sümer, Çev.). Heretik.

Bourdieu, P.,& Passeron, J.-C. (2015): **Yeniden Üretim** (L. Ünsaldı& A. Sümer, Çev.). Heretik.

Brain, K., Reid, I., & Comerford Boyes, L. (2006): Teachers as Mediators Between Educational Policy and Practice. **Educational Studies, 32**(4), 411-423.

Bronstein, L. R., & Abramson, J. S. (2003): Understanding Socialization of Teachers and Social Workers: Groundwork for Collaboration in the Schools. **Families in Society-The Jornal of Contemporary Human Services, 84**(3), 323-330. https://doi.org/10.1606/1044-3894.110

Bucak, A. (2024): **Okul Kültürünün Geliştirilmesinde Törenlerin Yeri** [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Başkent Üniversitesi.

Buchner, J. (1997): Surviving the first year: A collaborative approach for a beginner teacher support system. **South African Journal of Higher Education, 11**(1), 85-92. https://doi.org/10.10520/AJA10113487_546

Bulut, A., Kıraç, Z., Tekdemir, S., Yaşar, A., & Uri, Ö. (2022): Türkiye ve Fransa Eğitim Sistemlerindeki Öğretmen Yetiştirme ve Atamalarının Karşılaştırılması. **Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences (JOSHAS), 7**(45), Article 45. https://doi.org/10.31589/JOSHAS.778

Burden, P. R. (1982): Implications of Teacher Career Development: New Roles for Teachers, Administrators and Professors. **Action in Teacher Education, 4**(3-4), 21-26. https://doi.org/10.1080/01626620.1982.10519117

Buyruk, H. (2013): **Türkiye'de Öğretmen Emeğinin Tarihsel Dönüşümüne İlişkin Ekonomi Politik Bir Çözümleme** [Doktora Tezi]. Ankara Üniversitesi.

Can, M. İ., Onbaşılı, Ü. İ., & Yalman, F. E. (2024): Sınıf Öğretmenleri Web 2.0 Araçları Kullanımında Ne Kadar Yetkin? Fen Bilimleri Dersi Örneği. **Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 59,** Article 59. https://doi.org/10.53444/deubefd.1392508

Can, S., Durukan, E., Ökmen, A. Ş., Dalaman, O., & Yorulmaz, A. (2012): İlköğretim Bölümü Öğretmen Adaylarının Serbest Zaman Faaliyetlerine Katılım Biçimlerinin Belirlenmesi. **Selçuk Üniversitesi Beden Eğitimi ve Spor Bilim Dergisi, 14**(1), 132-137.

Catană, L. (2016): Conflicts between Teachers: Causes and Effects. Içinde I. A. Sandu, A. Frunza, G. Gorghiu, & E. Cioangaru (Ed.), **New approaches in social and humanistic sciences** (ss. 89-93). MEDİMOND.

Certeau, M. de. (2008): **Gündelik Hayatın Keşfi 1: Eylem, Uygulama, Üretim Sanatları** (L. A. Özcan, Çev.). Dost Kitabevi.

Ceylan, N. B. (Direktör). (2023): **Kuru Otlar Üstüne** [Video recording]. https://www.beyazperde.com/filmler/film-280585/

Chipere, T. G. A., & Nkosi, P. B. (2019): Reality shock in radiography: Fact or fiction? Findings from a phenomenological study in Durban, South Africa. **BMC Psychology, 7**(1), 40. https://doi.org/10.1186/s40359-019-0317-9

Choi, T.-H. (2017): Hidden Transcripts of Teacher Resistance: A Case From South Korea. **Journal of Education Policy, 32**(4), 480-502. https://doi.org/10.1080/02680939.2017.1290280

Cincioğlu, O. (2010): Eğitimde Gizli Müfredat ve Öğretmen İlişkisi. **HAYEF Journal of Education, 8**(1), Article 1.

Clotfelter, C., Ladd, H., & Vigdor, J. (2005): Who Teaches Whom? Race and the Distribution of Novice Teachers. **Economics of Education Review, 24,** 377-392. https://doi.org/10.1016/j.econedurev.2004.06.008

Coleman, J. S. (2019): **Equality and Achievement in Education** (1st edition). Routledge.

Conforti, J. M. (1976): The Socialization Of Teachers: A Case Study. **Theory Into Practice, 15**(5), 352-359. https://doi.org/10.1080/00405847609542658

Correa, J. M., Martínez-Arbelaiz, A., & Aberasturi-Apraiz, E. (2015):

Post-Modern Reality Shock: Beginning Teachers as Sojourners in Communities of Practice. **Teaching and Teacher Education, 48**, 66-74. https://doi.org/10.1016/j.tate.2015.02.007

Creely, E. (2017): **An Ethno-Phenomenological Study of Actors' Experiences of Performing in Theatre.** [Doctoral dissertation, Monash University]. Monash University Research Repository. https://doi.org/10.4225/03/58901D57B-1D7A

Creswell, J. W. (2021): **Nitel Araştırma Yöntemleri** (S. B. Demir & M. Bütün, Çev.). Siyasal Kitabevi.

Cubberley, E. P. (2004): **Eğitim Tarihi 2**. Yeryüzü Yayınevi.

Çalık, T. (2003): İşgörenlerin Örgüte Uyumu (Örgütsel Sosyalizasyon). **Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 1**(2), Article 2.

Çelik, O. T., & Kahraman, Ü. (2021): The Challenges of Beginning Teachers Experience In The Early Years of Teaching. **Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 51,** Article 51. https://doi.org/10.9779/pauefd.684913

Çelikten, M. (2004): Bir Okul Müdürünün Günlüğü. **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 14**(1), 123-135.

Çetin, M. (2024): Öğretmenlik Mesleği Dünü Bugünü ve Yarını. İçinde E. L. İlhan (Ed.), **Farklı Boyutlarıyla Öğretmenlik.** Nobel Akademik Yayıncılık.

Çetindaş, D. (2021): Gündüz'ün Muhterem Katil Eserini Savaş Edebiyatı, Etnosentrizm ve Millî Kin Kavramları Üzerinden Okumak. **Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi, 6,** Article 6.

Çiriş Yildiz, C., & Ergün, Y. (2021): Development and Psychometric Testing of the Reality Shock Scale for Newly Graduated Nurses. **Journal of Advanced Nursing, 77**(12), 4950-4962. https://doi.org/10.1111/jan.15056

David, T. (2000): Teacher Mentoring-Benefits All Around. **Kappa Delta Pi Record, 36**(3), 134-136. https://doi.org/10.1080/00228958.2000.10532039

Davies, B. (1983): The Role Pupils Play in the Social Construction of Classroom Order. **British Journal of Sociology of Education, 4**(1), 55-69. https://doi.org/10.1080/0142569830040104

Deal, T. E., & Chatman, R. M. (1989): Learning the Ropes Alone: Socializing New Teachers. **Action in Teacher Education, 11**(1), 21-29. https://doi.org/10.1080/01626620.1989.10462711

Deal, T. E., & Peterson, K. D. (1999): **Shaping School Culture: The Heart of Leadership.** Jossey-Bass Inc.

Delamont, S., & Galton, M. (1986): **Inside the Secondary Classroom.** Routledge Kegan & Paul.

Demirer, D. K. (2012): Eğitimde Piyasalaşma ve Öğretmen Emeğinde Dönüşüm. **Çalışma ve Toplum, 1**(32), Article 32. https://dergipark.org.tr/en/pub/ct/issue/71769/1154992

Derboven, J., Geerts, D., & De Grooff, D. (2017): Appropriating Virtual Learning Environments: A Study of Teacher Tactics. **Journal of Visual Languages & Computing, 40**. https://doi.org/10.1016/j.jvlc.2017.01.002

Dhar, R. L. (2013): Reality Shock: Experiences of Indian Information Technology (IT) Professionals. **Work: Journal of Prevention, Assessment & Rehabilitation, 46**(3), 251-262.

Doğan, S., & Oktay, Y. (2022): Liselere Geçiş Sınavı (LGS) Hazırlık Sürecinin Değerlendirilmesi. **İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 11**(2), Article 2. https://doi.org/10.15869/itobiad.1054829

Donohue, N. A. (2024): Novice EFL Teachers' Self-Efficacy Beliefs in the First Year: An Insight into the Impact of Task-, Domain-, and Context-Specific Factors Upon Perceptions of Efficacy. İçinde **Building the Self-Efficacy Beliefs of English Language Learners and Teachers.** Routledge.

Duran, A. (2018): **Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Eğitim (1876-1923)**. Hiper Yayın.

Dutta, D., Das, R., Das, C., Sarma, T., Das, S., Dutta, A., Baishya, T., Pathak, L., & Das, B. (2024): An ethno-phenomenology based approach to study breast cancer disparity in rural India. **Cancer Research, 84**(6_Supplement), 807. https://doi.org/10.1158/1538-7445.AM2024-807

Duysak, A., & Topsakal, C. (2017): Aday Öğretmen Yetiştirme Sürecine İlişkin Aday Öğretmenler ve Diğer Paydaşların Görüşleri. **Sakarya University Journal of Education, 7**(3), Article 3.

Edgü, F. (1977): **Hakkari'de Bir Mevsim.** Ada Yayıncılık.

Eğilmez, E. (Direktör). (1975): **Hababam Sınıfı** [Sinema filmi]. https://www.youtube.com/watch?v=hf2-8MRPGu8

Ekşi, A. İ., & Okurcan, E. (2018): **Durulma Evresindeki Öğretmenlerin Öğrenen Okul Disiplinlerine Yönelik Görüşleri: Nitel Bir Araştırma** [Nitel Araştırma Raporu]. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Erçelebi, H. (2000): Sekiz Yıllık Zorunlu Eğitimin İçinin Doldurulması. **Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 7**(7), 91-97.

Erder, S. (2021): **İstanbul'a Bir Kent Kondu: Ümraniye.** İletişim Yayınları.

Erdoğan, N. (2000): Devleti İdare Etmek: Maduniyet ve Düzenbazlik. **Toplum ve Bilim, 83.**

Erfanian Arghavanian, F., Heydari, A., Noghani Dokht Bahmani, M., & Latifnejad Roudsari, R. (2020): An Ethno-phenomenological Study of Pregnant Women's Experiences regarding Household Roles. **International Journal of Community Based Nursing and Midwifery, 8**(4), 282-294. https://doi.org/10.30476/ijcbnm.2020.84685.1228

Ergin, O. N. (2001): **Türk Maarif Tarihi V. Cilt.** Eser Neşriyat.

Ergün, M. (1990): Türk Eğitiminin Batılılaşmasını Belirleyen Dinamikler. **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi, 6**(17), Article 17.

Erkilet, A. (2007): **Toplumsal Yapı ve Değişme Kuramları.** Hece Yayınları.

Erkoç, A. (2010): **Aday Öğretmenlerin Göreve Başladıklarında Karşılaştıkları Sorunlar.** https://dergipark.org.tr/tr/pub/atlas/issue/76443/1267719

Ersoy, M. A. (2018): **Safahat.** Timaş Yayınları.

Eskicumali, A. (2014): Eğitim ve Sosyal Değişme: Türkiye'nin Değişim Sürecinde Eğitimin Rolü. **Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 1**.

Eskiköy, O., & Doğan, Ö. (2008): **İki Dil Bir Bavul** [Video recording]. Perişan Film. https://www.beyazperde.com/filmler/film-186702/

Evci, B., Evci, A., Arısan, G., & Gerçek, A. (2024): Öğretmen istihdam biçimleri: Ücretli öğretmenlik. **Ulusal Eğitim Dergisi, 4**(1), Article 1.

Fan, W., Wang, G., & Chen, X. (2017): Permanent Teacher Qualifications: "Surviving Within the Iron Rice Bowl". İçinde **Teacher Training and Professional Development of Chinese English Language Teachers**. Routledge.

Fantilli, R., & McDougall, D. (2009): A Study Of Novice Teachers: Challenges And Supports In The First Years. **Teaching and Teacher Education, 25,** 814-825. https://doi.org/10.1016/j.tate.2009.02.021

Feiman-Nemser, S. (2003): What New Teachers Need to Learn. **Educational Leadership, 60**.

Fırat, N. (2007): **Okul Kültürü ve Öğretmenlerin Değer Sistemleri** [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. DEÜ Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Fikret, T. (1911): **Haluk'un Defteri**. Tanin Matbaası.

Finnan, C. (2000): **Implementing School Reform Models: Why Is It So Hard for Some Schools and Easy for Others?** (ERIC Document No. ED446356). U.S. Department of Education. https://eric.ed.gov/?id=ED446356

Flores, M. A., & Day, C. (2006): Contexts which shape and reshape new teachers' identities: A multi-perspective study. **Teaching and Teacher Education, 22**(2), 219-232. https://doi.org/10.1016/j.tate.2005.09.002

Fogarty, J. I., Wang, M. C., & Creek, R. (1983): A Descriptive Study of Experienced and Novice Teachers' Interactive Instructional Thoughts and Actions. **The Journal of Educational Research, 77**(1), 22-32. https://doi.org/10.1080/00220671.1983.10885491

Freiberg, H. J. (1998): Measuring School Climate: Let Me Count the Ways. **Educational Leadership, 56**(1), 22-26.

Friedman, I. (2000): Burnout in teachers: Shattered dreams of impeccable professional performance. **Journal of clinical psychology, 56,** 595-606. https://doi.org/10.1002/(SICI)1097-4679(200005)56:53.0.CO;2-Q

Furner, C., & McCulla, N. (2019): An Exploration of the Influence of School Context, Ethos and Culture on Teacher Career-Stage Professional Learning. **Professional Development in Education, 45**(3), 505-519. https://doi.org/10.1080/19415257.2018.1427134

Gencer, M. (2015): **Jöntürk Modernizmi ve "Alman Ruhu"**. İletişim Yayınları.

Gillborn, D. (1994): The Micro-Politics of Macro Reform. **British Journal of Sociology of Education, 15**(2), 147-164. https://doi.org/10.1080/0142569940150201

Ginkel, G., Oolbekkink Marchand, H., Meijer, P., & Verloop, N. (2015): Adapting Mentoring to Individual Differences in Novice Teacher Learning: The Mentors Viewpoint. **Teachers and Teaching Theory and Practice.** https://doi.org/10.1080/13540602.2015.1055438

Giorgetti, F. M. (2022): **Eğitim Ritüelleri.** Yeni İnsan Yayınevi.

Giroux, H. A. (1988): **Teachers as Intellectuals: Toward a Critical Pedagogy of Learning**. Praeger.

Goffman, E. (2014): **Damga Örselenmiş Kimliğin İdare Edilişi Üzerine Notlar** (Kolektif, Çev.). Heretik Yayıncılık.

Goffman, E. (2017): **Etkileşim Ritüelleri** (A. Bölükbaşı, Çev.). Heretik Yayıncılık.

Goffman, E. (2018): **Toplum İçinde Davranmak Etkileşimlerin Sosyal Düzenine Dair Açıklamalar** (A. Bölükbaşı, Çev.). Heretik Yayıncılık.

Goffman, E. (2020): **Günlük Yaşamda Benliğin Sunumu** (B. Cezar, Çev.). Metis Yayınları.

Goldstein, D. (2015): **The Teacher Wars: A History of America's Most Embattled Profession** (Reprint edition). Anchor.

Goossens, C., Utlu, I., & Bradt, L. (2025): Teacher Expertise vs. Parental Expertise: Responding To The Needs Of Socioeconomically Disadvantaged Children With A Migration Background In Belgium. **Education 3-13, 0**(0), 1-13. https://doi.org/10.1080/03004279.2024.2447331

Göbel, A. (2023): Cumhuriyet Modernleşmesi ile Osmanlı Modernleşmesinin Karşılaştırılması. **Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 10**(2), 45-57. https://doi.org/10.30803/adusobed.1363362

Gök, F., & Okçabol, R. (1998): **Öğretmen Profili Araştırma Raporu: Araştırma Sonuçları.** Eğitim Sen.

Gökalp, A., İnel, Y., Üztemur, S., & Ünal, A. İ. (2022): Öğretmenlerin Öğretmenler Odasına İlişkin Metaforik Algıları. **Milli Eğitim, 51**(234), 1441-1456. https://doi.org/10.37669/milliegitim.834416

Gökalp, Z. (1968): **Türkçülüğün Esasları** (7. bs). Varlık.

Gökçe, A. T. (2013): Eğitim Fakültesi Mezunu Sınıf Öğretmenlerinin Adaylık Dönemlerinde Yaşadıkları Mesleki Sorunlar. **Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 21**, Article 21.

Gökyer, N., & Özer, F. (2014): Aday Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Yeterliliklerine İlişkin Algıları. **Turkish Studies, 9**(2), Article 2.

Gülay, A., & Altun, T. (2017): Göreve Yeni Başlayan Öğretmenlerin Yeterlik Algılarının ve Karşılaştıkları Sorunların Belirlenmesi. **Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi, 31,** 738-749.

Güler, A. (2014): Türkiye Cumhuriyeti Eğitim Politikasının Ana Devreleri ve Karakteristikleri. **Ondokuz Mayis University Journal of Education Faculty, 4**(1), Article 1. https://dergipark.org.tr/tr/pub/omuefd/issue/20254/215042

Gümüşlü, B. (2005): **Cumhuriyet ve Öğretmen: Aydınlanma Politikası ve Öğretmen Kimliği (1923-1960)** [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Hacettepe Üniversitesi.

Gündüz, A. (1932): **Köy Muallimi.** Aka Gündüz Kitabevi.

Gündüz, M. (Ed.). (2013): **Osmanlı Eğitim Mirası Klasik ve Modern Dönem Üzerine Makaleler.** Doğu Batı Yayınları.

Gündüz, M. (2015): Türkiye'de Eğitimin Kısa Tarihi. İçinde A. Gümüş (Ed.), **Türkiye'de Eğitim Politikaları.** Nobel Akademik Yayıncılık.

Gündüz, M. (2020): **Kronolojik ve Tematik Türk Eğitim Tarihi.** İdeal Yayıncılık.

Güntekin, R. N. (1922): **Çalıkuşu.** İnkılap Kitabevi.

Gürüz, K. (2008): **Yirmi Birinci Yüzyılın Başında Türk Milli Eğitim Sistemi.** Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Güvercin, G. (2014): Öğretmenlik Mesleğinde Kökten bir Dönüşüm: Ücretli Öğretmenlik. İçinde A. Yıldız (Ed.), **İdealist Öğretmenden Sınava Hazırlayıcı Teknisyene Öğretmenliğin Dönüşümü**. Kalkedon Yayınları.

Halford, J. M. (1998): Easing the Way for Teachers. **Educational Leadership, 55**(5), 33-36.

Hamurabi Sözen, P. (2019): Challenges Of Novice Teachers. **IJAEDU- International E-Journal of Advances in Education,** 278-282. https://doi.org/10.18768/ijaedu.478254

Harf Devrimi. (2021, Şubat 10): **Atatürk Ansiklopedisi**. https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/harf-devrimi/

Hargreaves, A., & Woods, P. (1984): **Classrooms & Staffrooms: The Sociology of Teachers & Teaching.** Open University Press.

Hargreaves, L. (2009): The Status and Prestige of Teachers and Teaching. Içinde L. J. Saha & A. G. Dworkin (Ed.), **International Handbook of Research on Teachers and Teaching** (ss. 217-229). Springer US. https://doi.org/10.1007/978-0-387-73317-3_13

Harris, S., & Rudduck, J. (1993): Establishing the Seriousness of Learning in the Early Years of Secondary Schooling. **British Journal of Educational Psychology, 63**(2), 322-336. https://doi.org/10.1111/j.2044-8279.1993.tb01061.x

Hickey, A., & Riddle, S. (2023): Performative enactments of pedagogy in the classroom: Strategies and tactics of relationality. **Pedagogy Culture and Society.** https://doi.org/10.1080/14681366.2023.2187438

Hinde, E. (2005): School Culture and Change: An Examination of the Effects of School Culture on the Process of Change. **Essays in Education, 12**.

Hobsbawm, E. J. (1969): **Sanayi ve İmparatorluk** (A. Ersoy, Çev.). Dost Kitabevi.

Hollins, E. R. (1996): **Culture in School Learning: Revealing the Deep Meaning.** Lawrence Erlbaum Associates, Inc.

Horn, I. (2015): Teaching as a Profession: United States. **International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences, 23,** 75-82. https://doi.org/10.1016/B978-0-08-097086-8.92088-9

Houston, W. R. (2009): Teachers in History. Içinde L. J. Saha & A. G. Dworkin (Ed.), **International Handbook of Research on Teachers and Teaching** (ss. 15-23). Springer US. https://doi.org/10.1007/978-0-387-73317-3_2

Huang, J., Wang, Y., & Teng, F. (2021): Understanding changes in teacher beliefs and identity formation: A case study of three novice teachers in Hong Kong. **Teaching Education, 32**(2), 193-207. https://doi.org/10.1080/10476210.2019.1693535

Illich, I. (2022): **Okulsuz Toplum** (M. Özay, Çev.). Şule Yayınları.

İnal, K. (2019): **Öğretmen ve İktidar** (1. Baskı). Töz Yayınları.

İnceçay, V. (2007): **Öğretmenlerin Profesyonel Öğrenmesine Etki Eden Faktörlerin İncelenmesi** [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Marmara Üniversitesi.

Jin, X., & Shi, W. (2022): Novice Teachers' Teaching Practices From The Perspectives of Expert Teachers in The Chinese Vocational Education Context. **The Asia-Pacific Education Researcher, 32**. https://doi.org/10.1007/s40299-022-00689-8

Joseph, D., & Burney, S. (2011): Early Career Teaching: Learning To Be A Teacher And Staying In The Job. **Australian Journal of Teacher Education, 36**(9), 1-14. https://doi.org/10.14221/ajte.2011v36n9.5

Jöntürk, R. (Direktör). (1981): **Öğretmen Kemal** [Video recording]. Murat Film. https://www.youtube.com/watch?v=afm9b4xRuN8

Kabaklı Çimen, L. (2016): **Erken çocukluk döneminde sosyalleşme**. LAP Lambert Academic Publishing.

Kalisman, H. F. (2022): **Teachers as State-Builders: Education and the Making of the Modern Middle East**. Princeton University Press.

Kaplan, İ. (2019): **Türkiye'de Milli Eğitim İdeolojisi**. İletişim Yayınları.

Kara, İ., & Birinci, A. (Ed.). (2012): **Bir Eğitim Tasavvuru Olarak Mahalle-Sıbyan Mektepleri: Hatıralar Yorumlar Tetkikler**. Dergah Yayınları.

Kara, N., & Demir, M. K. (2021): Göreve Yeni Başlayan Sınıf Öğretmenlerinin Mesleğe Uyum Sorunlarının İncelenmesi. **Milli Eğitim Dergisi, 50**(229), Article 229.

Karakoç, S. (2020): **Gün Doğmadan.** Diriliş Yayınları.

Karataş, A., & Kınalıoğlu, İ. H. (2018): Köy Okullarında Çalışan Sınıf Öğretmenlerinin Sorunları. **Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 11**(3), Article 3.

Kartal Tibet, (1988): **Öğretmen** [Komedi, Dram]. Uğur Film. https://www.youtube.com/watch?v=btkNEYxZTJo

Kaysılı, A. (2019): ***Okul Kültürünü Kuran Pratiklerle Öğrencilerin Sosyokültürel Arka Planlarının Etkileşimi*** [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Ankara Üniversitesi.

Kazıcı, Z. (2004): **Osmanlı'da Eğitim Öğretim.** Bilge Yayınları.

Keçeci, B. (2021): **Öğretmenlerin Meslekten Ayrılma Nedenleri: Bir Durum Çalışması** [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Kültür Üniversitesi.

Kelchtermans, G. (1993): Getting the Story, Understanding the Lives: From Career Stories to Teachers' Professional Development. **Teaching and Teacher Education, 9**(5), 443-456. https://doi.org/10.1016/0742-051X(93)90029-G

"Kendi Okulunu Kendin Yap" Kampanyalarından Kemal Sunal Filmlerine Eğitim Hakkı Kavramını Yitirmek. (2021, Aralık 18):

Eğitim Kolektifi. https://bit.ly/eğitimhakkıkavramınıyitirmek

Kepenekçi, Y., Katitaş, S., & Ökdem, M. (2024): Öğretmenlere İlişkin Sessiz İstifa Ölçeğinin Geliştirilmesi ve Öğretmenlerin Sessiz İstifaya İlişkin Görüşlerinin Çeşitli Değişkenler Açısından incelenmesi. **Trakya Eğitim Dergisi, 14**(2). https://doi.org/10.24315/tred.1469047

Kılıç, D., Babayiğit, Ö., & Erkuş, B. (2016): Aday Öğretmenlerin Adaylık Eğitimine İlişkin Görüşleri. **EKEV Akademi Dergisi, 68**, Article 68.

Kılıç, E. (2008): **Demokrat Parti Dönemi Milli Eğitim Politikası: (1950-1960)** [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Anadolu Üniversitesi.

Kılıç, R. (1999): Türkiye'de Yükseköğretimin Kapsamı ve Tarihsel Gelişimi. **Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 3**, Article 3.

Kılıçoğlu, G., & Yılmaz, D. (2013): İlköğretim Okulu Öğretmenlerinin Örgütsel Sosyalleşmeleri Üzerine Yordamsal Bir Analiz. **İlköğretim Online, 12**(4), Article 4.

Kırpık, G. (2016): Değişen Türkiye'de Eğitim ve Müfredat. **Osmanlı'dan Günümüze Müfredatın Değişim Tarihi.** Kolektif.

Kieschke, U., & Schaarschmidt, U. (2008): Professional Commitment and Health Among Teachers in Germany: A Typological Approach. **Learning and Instruction, 18**(5), 429-437. https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2008.06.005

Kirby, F. (2019): **Türkiye'de Köy Enstitüleri** (N. Berkes, Çev.). Tarihçi Kitabevi.

Koç, Ş. (1970): **Emperyalizm ve Eğitimde Yabancılaşma**. Güven Basımevi.

Korkmaz, Ö., Yeşil, R., & Korkmaz, Ö. (2012): Öğretmenler Odasında Gündem. **Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 31**(31), Article 31. https://doi.org/10.5455/tjfmpc.42855

Kozikoğlu, İ., & Çökük, K. (2017): Aday Öğretmenlerin Adaylık Eğitimini Atandıkları İlden Farklı Bir İlde Tamamlamaları: Aday Öğretmenlerin Görüş ve Deneyimleri. **Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi, 50**, 167-200. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000001401

Kozikoğlu, İ., & Senemoğlu, N. (2018): Challenges Faced By Novice Teachers: A Qualitative Analysis. **Journal of Qualitative Research in Education, 6**(3), 1-31. https://doi.org/10.14689/issn.2148-2624.1.6c3s16m

Köstereliogğlu, İ. (2022): Öğretmenlerin Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Yapılan Düzenlemelere İlişkin Görüşleri. **Milli Eğitim Dergisi, 51**(234), Article 234. https://doi.org/10.37669/milliegitim.837679

Kramer, M. (1974): **Reality Shock: Why Nurses Leave Nursing.** Saint Louis, C. V. Mosby Co.

Kubena, D. (2023): **Beginning Teachers' Experiences During the Entry Year: A Phenomenological Study**. https://hdl.handle.net/10877/17167

Kubilay, S., & Sipahioglu, M. (2022): Aday Öğretmen Yetiştirme Programına İlişkin Aday Öğretmen Görüşleri. **Öğretmen Eğitimi ve Öğretim, 3**(2), Article 2. https://doi.org/10.55661/jnate.1077577

Lacefield, W. E., & Mahan, J. M. (1980): A Longitudinal Study of Attitude Change and Teacher Training. **Educational Research Quarterly, 5**(3), 2-12.

Lacey, C. (2011): **The Socialization of Teachers** (1. Baskı 1977). Routledge. https://doi.org/10.4324/9780203126004

Lahelma, E., & Gordon, T. (1997): First Day in Secondary School: Learning to be a 'Professional Pupil'. **Educational Research and Evaluation, 3**(2), 119-139. https://doi.org/10.1080/1380361970030202

Latour, B. (2021): **Toplumsalı Yeniden Toplama: Aktör-Ağ Teorisine Bir Giriş** (N. Bingöl, Çev.). Tellekt.

Lavoie, R., Reiner, M., Reiner, R., & M.D, M. L. (2006): **It's So Much Work to Be Your Friend: Helping the Child with Learning Disabilities Find Social Success** (Reprint edition). Atria Books.

Levent Ünsaldı (Direktör). (2024, Haziran 5): **Nasıl Yapmışlar - 1: Erving Goffman** [Video recording]. https://www.youtube.com/watch?v=Gg5uSeg6Sa8

Liew, W. M. (2010): Digital Hidden Transcripts: Exploring Student Resistance in Blogs. **Computers and Composition, 27**(4), 304-314. https://doi.org/10.1016/j.compcom.2010.09.004

Lima, F. D., Lacerda de Oliveira, A. C., Araujo, T. S., Jose Miranda, G., & Hortigüela, D. (2015): The Shock of Reality: I went to sleep an accountant and woke up a professor…. **REICE, 13**(1).

Liu, W., Yuan, R., Liao, W., & Zhang, H. (2024): "I felt the whole world was against me!": A Qualitative Study of Novice Teachers' Anger Expression and Regulation. **Educational Studies, 50**(1), 83-102. https://doi.org/10.1080/03055698.2022.2117541

Lortie, D. C. (1965): The Real World Of The Beginnging Teacher. **Teacher Socialization: The Robinson Crusoe Model**, 54-67.

Lortie, D. C. (2002): **Schoolteacher: A Sociological Study** (2nd edition). The University of Chicago Press.

Lutz, S., Frey, A., Rank, A., & Gebhardt, M. (2024): InClass – an instrument to assess classroom management in inclusive and special education with a focus on heterogeneous learning groups. **Frontiers in Education, 9.** https://doi.org/10.3389/feduc.2024.1316059

Mac An Ghaill, M. (1992): Teachers' Work: Curriculum Restructuring, Culture, Power and Comprehensive Schooling. **British Journal of Sociology of Education, 13**(2), 177-199. https://doi.org/10.1080/0142569920130203

Makal, M. (1950): **Bizim Köy.** Varlık Yayınları.

Marais, I. (2010): Together in Their School Gemeinschaft – faithfully: An Ethnographic Study of Two Primary Schools in Johannesburg. **Education as Change, 14**(1), 19-32. https://doi.org/10.1080/16823206.2010.487362

Mardin, Ş. (2017): **Türkiye'de Din ve Siyaset Makaleler 3**. İletişim Yayınları.

Mardin, Ş. (2021): **Türk Modernleşmesi Makaleler 4**. İletişim Yayınları.

Marım, Y., & Sam, R. (2018): 1950-1960 Arası Amerikalı Uzman Raporları Bağlamında Türk Eğitim Sistemine Çizilen Yol Haritası. **Kaygı. Bursa Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi, 30**, Article 30. https://doi.org/10.20981/kaygi.411677

McCann, T., & Johannessen, L. (2004): Why Do New Teachers Cry? **The Clearing House, 77**, 138-145. https://doi.org/10.3200/TCHS.77.4.138-145

McLaren, P.; (2018): **Eleştirel Pedagojiye Giriş** (M.Y Eryaman ve H. Arslan, Çev.). Dolunay Kitap.

Medyascope. (2017, Eylül 7): **Şerif Mardin "Mahalle Baskısı" Kavramını Anlatıyor.** Medyascope. https://bit.ly/4kRFlLI

Merton, R. K. (1938): Social Structure and Anomie. **American Sociological Review, 3**(5), 672-682. https://doi.org/10.2307/2084686

Merriam, S.B. (2013): **Nitel Araştırma. Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber.** (Çev. Ed. S. Turan). Nobel Yayıncılık.

Mete, Y. A., Erdoğan, İ., & Serin, H. (2019): Türkiye'deki Aday Öğretmenin İlk Yılı: Doğu – Batı Farkı. **Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,** 324-348. https://doi.org/10.17860/mersinefd.554939

Millî Eğitim Bakanlığı. (1949): **IV. Milli Eğitim Şûrası raporu.**

https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29164715_4_sura.pdf

Millî Eğitim Bakanlığı. (1960): **Türkiye Eğitim Millî Komisyon Raporu.** Milli Eğitim Basımevi.

Millî Eğitim Bakanlığı. (1981): **X. Millî Eğitim Şûrası raporu.** https://ttkb.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2017_09/29165120_10_sura.pdf

Millî Eğitim Bakanlığı. (2012, Mayıs 9): **12 Yıllık Zorunlu Eğitime Yönelik Uygulamalar.** https://mevzuat.meb.gov.tr/dosyalar/1567.pdf

Millî Eğitim Bakanlığı. (2017): **Öğretmenlerin Görevleri ve Sorumlulukları.** https://mevzuat.sitesi.web.tr/ortaogretim-kurumlari-yonetmeligi/83/

Millî Eğitim Bakanlığı. (2017): **Öğretmenlik Mesleği Genel Yeterlikleri.** https://tinyurl.com/3w8dpd7n

Millî Eğitim Bakanlığı. (2020): **Millî Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik.** https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2020/06/20200619-8.htm

Millî Eğitim Bakanlığı. (2022): **Millî Eğitim Bakanlığı Aday Öğretmen Yetiştirme Sürecine İlişkin Kılavuz-2022. Milli Eğitim Bakanlığı.** https://tinyurl.com/2r589b5h

Millî Eğitim Bakanlığı. (2024a, Ekim 14): **Harezmi Eğitim Modeli.** https://harezmi.meb.gov.tr/harezmi_egitim_modeli/

Millî Eğitim Bakanlığı. (2024b, Ekim 21): **Öğretmenlik Meslek Kanunu.** https://tinyurl.com/5ye6dmk2

Millî Eğitim Bakanlığı. (2024c, Kasım 15): **Millî Eğitim Bakanlığı Akademi Giriş Sınavının Detayları Belli Oldu** [Haber]. https://tinyurl.com/2hktedym

Millî Eğitim Bakanlığı. (2024d, Aralık 21): **"Aday Öğretmenlik ve Öğretmenlik Mesleği Kariyer Basamakları Yönetmeliği"** [Haber Portalı]. https://tinyurl.com/3z4rnxfy

Millî Gazete. (2024, Nisan 6): **2024 Ücretli Öğretmenlik Maaşları Ne Kadar Oldu?** Milli Gazete. https://www.milligazete.com.tr/haber/19817292/2024-ucretli-ogretmenlik-maaslari-ne-kadar-oldu

Mitchell, D. E., Kwok, A., & Huston, D. (2020): Induction Program Structures as Mediating Factors for Coach Influence on Novice Teacher Development. **Professional Development in Education, 46**(5), 812-832. https://doi.org/10.1080/19415257.2019.1643394

Mohamadi Turkmani, E., Naghi-Pour, B., & Monazami, A. (2020): Developing a Framework of Deviant Behaviors of Physical Education Teachers. **International Journal of Psychosocial Rehabilitation, 24,** 5555-5567. https://doi.org/10.37200/IJPR/V24I8/PR280572

Moss, D., Glenn, W., & Schwab, R. (Ed.). (2008): **Portrait of a Profession: Teaching and Teachers in the 21st Century**. R&L Education.

Mudzingwa, K., & Magudu, S. (2013): Idealism versus Realism: Expectations and Challenges of Beginning Teachers in Three Districts of Masvingo Province, Zimbabwe. **Journal of Studies in Social Sciences, 3**(1), Article 1.

Nayir, F., Taneri, P., & Akgündüz, M. (2016): **Kapalı Kapılar Ardında: Öğretmen adaylarına göre öğretmenler odası** (ss. 791-808). https://doi.org/10.14527/9786053183563.050

Naziroğlu, B. (2015): Osmanlı'da Öğretmenlik Anlayışı Üzerine Bir Değerlendirme. **Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 1**(1), Article 1.

Newberry, J. M. (1977): **The First Year of Experience: Influences on Beginning Teachers.** (ERIC Document No. ED137299). U.S. Department of Education. https://eric.ed.gov/?id=ED137299

Niron, M. D., Yuliana, L., Isbianti, P., & Rahmat, B. (2019): Development of Novice Teacher Induction Program Model in Sleman Regency, Indonesia. **KnE Social Sciences,** 131-139. https://doi.org/10.18502/kss.v3i17.4632

Nóvoa, A. (2000): The Teaching Profession In Europe: Historical And Sociological Analysis. İçinde E. S. Swing, J. Schriewer, & F. Orivel (Ed.), **Problems and Prospekts in European Education** (ss. 45-71). Bloomsbury.

Nurdoğan, A. M. (2016): **Modernleşme Döneminde Osmanlı'da İlköğretim (1869-1914).** (TDV İslâm Araştırmaları Merkezi; No. 199). İstanbul: Çamlıca Basım Yayın.

Okay, M. O., & Düzdağ, M. E. (2024, Mart 22): **Mehmed Âkif Ersoy** [Ansiklopedi]. TDV İslâm Ansiklopedisi. https://islamansiklopedisi.org.tr/mehmed-akif-ersoy

Okay, Y. (2019): Sosyoloji'nin Öğretmen Okullarında Ders Olarak Okutulmasına Yönelik Görüşler: İbrahim Alaaddin Gövsa ve Hilmi Ziya Ülken. **Mevzu – Sosyal Bilimler Dergisi, 2,** Article 2. https://doi.org/10.5281/zenodo.3463903

Onarıcıoğlu, A. S. (2018): Normal Öğretime Geçişini Tamamlayan Okullardaki Türkçe Eğitimi Başarısı. **Okuma Yazma Eğitimi Araştırmaları, 6**(2), 96-110.

Oncini, F. (2018): The Holy Gram: Strategy and Tactics in the Primary School Canteen. **Journal of Contemporary Ethnography, 47,** 640-670. https://doi.org/10.1177/0891241617726577

Openshaw, K., Olander, H. T., & Farrell, M. E. (1970): Professional Problems of Elementary Teachers. **Journal of Teacher Education, 21**(2), 276-280. https://doi.org/10.1177/002248717002100221

Öntaş, T. (2014): **Özel Öğretim Kurumundaki Sınıf Öğretmenlerinin Milli Eğitim İdeolojisini Yeniden Üretme Pratiklerinin Okul Etnografyasıyla İncelenmesi** [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Gazi Üniversitesi.

ÖSYM. (2024, Mart 21): **KPSS: Kamu Personel Seçme Sınavı.** https://www.osym.gov.tr/TR,8837/hakkinda.html

Özdemir, M. (2023): Toplum 5.0/Eğitim 4.0 ve Ötesinde Öğrenci ve Öğretmen Olmak. İçinde Prof. Dr. Ç. Şahin & Prof. Dr. M. K. D. Demir (Ed.), **Öğretmenlik Mesleğine Eleştirel Bir Bakış.** Nobel Akademik Yayıncılık.

Özer, B., Gelen, İ., & Duran, V. (2016): Deneyimsiz Öğretmen Davranışları. **Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 15**(58), 822-836. https://doi.org/10.17755/esosder.20854

Özgedik, M. (2014): **Türk Eğitim Tarihi.** Ülke Kitapları.

Özkan, İ. (2016): Türk Eğitiminde Öğretmen Okulları ve Öğretmen Yeterliliklerine Dair Düşünceler. **21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum, 5**(15), Article 15.

Özşahin, M. T., & Atmaca, T. (2024): Öğretmenlerde Mesleki Rekabeti Ortaya Çıkartan Faktörler ve Mesleki Rekabetin Yansımaları. **MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 13**(3), Article 3. https://doi.org/10.33206/mjss.1329431

Öztürk, C. (2000): **İdâdî.** TDV İslâm Ansiklopedisi. https://islamansiklopedisi.org.tr/idadi

Öztürk, C. (2008): **Rüşdiye.** TDV İslâm Ansiklopedisi. https://islamansiklopedisi.org.tr/rusdiye

Öztürk, G. (2022): Türkiye'de Müzik Öğretmenliği Mesleğinin Sorunları. İçinde Doç. Dr. S. Karabatak (Ed.), **Eğitim & Bilim 2022-II.** Efe Akademik Yayıncılık.

Öztürk, H. Tuğba. (2014): Eğitimde Artan Teknoloji Kullanımı Bağlamında Öğretmenin Değişen Rol ve Pratikleri. İçinde A. Yıldız (Ed.), **İdealist Öğretmenden Sınava Hazırlayıcı Teknisyene Öğretmenliğin Dönüşümü.** Kalkedon Yayınları.

Öztürk, M. (2008): **Öğretmenlikte İlk Yıl: Öğretmenlerin Uyum Sorunları** [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Orta Doğu Teknik Üniversitesi.

Öztürk, M. (2016): Köy ve Kasabalarda Görev Yapan Öğretmenlerin Mesleğin İlk Yılında Yaşadıkları Güçlükler. **İlköğretim Online, 15.** https://doi.org/10.17051/io.2016.55573

Öztürk, M., & Yıldırım, A. (2013): Adaptation Challenges of Novice Teachers. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28**(1), Article 1.

Page, D. (2013): Teacher Misbehaviour: An Analysis of Disciplinary Orders by the General Teaching Council for England. **British Educational Research Journal, 39**(3), 545-564. https://doi.org/10.1080/01411926.2012.674103

Penso, S., Shoham, E., & Shiloah, N. (2001): First Steps in Novice Teacher's Reflective Activity. **Teacher Development, 5,** 323-338. https://doi.org/10.1080/13664530100200159

Perić, I. (2017): The Teacher Wars: A History of America's Most Embattled Profession. ***Acta Iadertina*, *13*.** https://doi.org/10.15291/ai.1308

Peterson, K. D., & Deal, T. E. (1998): How Leaders Influence the Culture of Schools. **Educational Leadership, 56**(1), 28-30.

Pogodzinski, B. (2012): Socialization of Novice Teachers. **Journal of School Leadership, 22,** 982-1023. https://doi.org/10.1177/105268461202200507

Pogodzinski, B. (2015): Administrative Context and Novice Teacher-Mentor Interactions. **Journal of Educational Administration, 53**(1), 40-65. https://doi.org/10.1108/JEA-06-2013-0073

Polat, Ş., & Bakan, S. (2018): Aday Öğretmen Yetiştirme Sürecine İlişkin Danışman Öğretmen Görüşleri. **Tarih Okulu Dergisi (TOD), 11**(2), 186-217.

Popkewitz, T. S. (1994): Professionalization in Teaching and Teacher Education: Some Notes on It's History, Ideology, and Potential. **Teaching and Teacher Education, 10**(1), 1-14. https://doi.org/10.1016/0742-051X(94)90036-1

Popova, M., & N., I. (2020): **School-University Partnership as a Tool for Professional Development of a Novice Teacher.** 1999-2015. https://doi.org/10.3897/ap.2.e1999

Popper, K. R. (2000): **Açık Toplum ve Düşmanları 1** (M. Tunçay, Çev.). Remzi Kitabevi.

Prensky, M. (2001): Digital Natives, Digital Immigrants Part 1. **On the Horizon, 9**(5), 1-6. https://doi.org/10.1108/10748120110424816

Pustu, Y. (2021, Mayıs 25): Muallimler Mecmuası (1922-1927, 1930-1935). **Atatürk Ansiklopedisi.** https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/muallimler-mecmuasi-1922-1927-1930-1935/

Quaglia, R. (1989): Socialization of the Beginning Teacher: A Theoretical Model from the Empirical Literature. **Research in Rural Education, 5**(3), 1-7.

Raufelder, D. T. (2006a-b): **Die Bedeutung des Lehrer-Schüler-Verhältnisses im Bildungsprozeß: Eine Ethnographie.** [Doctoral dissertation, Freie Universität Berlin]. Refubium – Institutional Repository. https://doi.org/10.17169/refubium-4582

Ravn, S. (2021): Integrating Qualitative Research Methodologies and Phenomenology–Using Dancers? And Athletes? Experiences for Phenomenological Analysis. **Phenomenology and the Cognitive Sciences, 22**(1), 107-127. https://doi.org/10.1007/s11097-021-09735-0

Resmi Gazete. (2023, Mayıs 9): **Türkiye Barolar Birliği Avukatlık Staj Yönetmeliği.** https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/ 05/20230509-6.htm

Resmi Gazete. (2024, Mayıs 14): **Sözleşmeli Öğretmen İstihdamına İlişkin Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik.** Millî Eğitim Bakanlığı. https://tinyurl.com/yc677j3e

Richardson, P. W., & Watt, H. M. G. (2006): Who Chooses Teaching and Why? Profiling Characteristics and Motivations Across Three Australian Universities. **Asia-Pacific Journal of Teacher Education, 34**(1), 27-56. https://doi.org/10.1080/13598660500480290

Rojas, J. C., Faure, J., Barril, J. P., & Almuna, J. (2024): Construction of Professional Identity In Novel Teachers. Learning Experiences: Help or Hindrance? **European Journal of Psychology of Education.** https://doi.org/10.1007/s10212-024-00824-7

Rousmaniere, K. (1997): **City Teachers: Teaching and School Reform in Historical Perspective.** Teachers College Press.

Rust, J. (2015): Making Visible the Dance: Strategies and Tactics in Teacher and Student Classroom Interactions. **English Teaching: Practice & Critique, 14**(3), 387-403. https://doi.org/10.1108/ETPC-06-2015-0051

Sağlam, M., & Sağlam, A. Ç. (2005): Öğretmenlik Mesleğinin Maddi Yönüne İlişkin Genel Bir Değerlendirme. **Türk Eğitim Bilimleri Dergisi, 3**(3), Article 3.

Saha, L. J., & Dworkin, A. G. (Ed.). (2009): **International Handbook of Research on Teachers and Teaching.** Springer US. https://doi.org/10.1007/978-0-387-73317-3

Sakaoğlu, N. (1992): **Cumhuriyet Dönemi Eğitim Tarihi.** İletişim Yayınları.

Saldana, J. (2019): **Nitel Araştırmacılar İçin Kodlama El Kitabı** (Kolektif, Çev.). Pegem Akademi Yayıncılık.

Sancar, R., & Deryakulu, D. (2020): Öğretmeyi Öğrenmek: Öğretmen Adaylarının Öğretimsel Kararlarının Etnometodolojik Çözümlenmesi. **Eğitimde Nitel Araştırmalar Dergisi, 8**(3), Article 3.

Sarah, R., & Goodman, S. (2007): Managing reality shock: Expectations versus experiences of graduate engineers. **South African Journal of Industrial Psychology, 33.** https://doi.org/10.4102/sajip.v33i1.259

Sarı, M. H., & Altun, Y. (2015): Göreve Yeni Başlayan Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlar. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 30**(1), Article 1.

Sarıışık, Y., & Düşkün, Y. (2016): **Çocukların Gözünden Okulda Yaşam Araştırma Raporu ve Politika Önerileri** [Araştırma Raporu]. ERG ve TEGV. https://tinyurl.com/4hu54h2h

Scott, J. C. (2021): **Tahakküm ve Direniş Sanatları / Gizli Senaryolar** (A. Türker, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Sezgin, F., & Duran, E. (2011): Kamu Personeli Seçme Sınavı'nın (KPSS) Öğretmen Adaylarının Akademik ve Sosyal Yaşantılarına Yansımaları. **Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 153**(153), Article 153. https://doi.org/10.20296/tsad.44488

Simit, E. (2019): Kapatılış Sürecinde Enderun-ı Hümayun ve Enderun Mektebi. **Vakanüvis - Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi, 4**(1), Article 1. https://doi.org/10.24186/vakanuvis.513896

Siqueira, M. S. S., & Barreto, R. A. D. N. (2022): Estratégias e táticas na formação do professor primário rural em Sergipe (1946—1963). **Educar em Revista, 38**, 2-19. https://www.redalyc.org/journal/1550/155070813042/html/

Smith, A. D. (2011): *Toplumsal Değişme Anlayışı (İşlevselci Toplumsal Değişme Kuramının Bir Eleştirisi)*. Gündoğan Yayınları.

Solak, Ö. (2020): **Ebeveynlerin Çocuklarıyla Olan İlişkisi, Çocuklarının Eğitim Öğretimine Katılması, Çocukların Kaygısı, Sosyal Uyum Becerileri ve Akademik Başarıları Arasındaki İlişki** [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi.

Somel, S. A. (2019): **Osmanlı'da Eğitimin Modernleşmesi (1839-1908) İslamlaşma, Otokrasi ve Disiplin** (O. Yener, Çev.). İletişim Yayınları.

Sorak, Ö. F. (Direktör). (2006): **Sınav** [Video recording]. Özen Film. https://www.youtube.com/watch?v=p_Wm0BW2e1g

Soran, V. (2010): **Türk Eğitim Sisteminde Amerikan Etkisi (1945-1960)** [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. Çukurova Üniversitesi.

Soyalp, H., & Kozikoğlu, İ. (2018): Aday Öğretmenlerin, Danışman Öğretmenlerin ve Okul Yöneticilerinin Aday Öğretmen Yetiştirme Programına Yönelik Görüşlerinin İncelenmesi. **Hacettepe University Journal of Education,** 1-19. https://doi.org/10.16986/HUJE.2018037027

Sönmez, S. (2006): Toplumsal Değişme ve Öğretmen. **Kazım Karabekir Eğitim Fakültesi Dergisi, 13.**

Sönmez, V. (1989): Türkiye'de Öğretmenin Ekonomik Durumu. **Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 4**(4), Article 4. https://dergipark.org.tr/tr/pub/hunefd/issue/7833/103097

Sönmezer, B., Büyük, M., Bekar, H., & Büyük, U. (2024): Öğretmenler Odası Konuşmaları: İçerikleri, Etkileri ve Yansımaları. **Social Mentality and Researcher Thinkers Journal (Smart Journal), 9**(69), Article 69. https://doi.org/10.29228/smryj.68488

Spătărelu, E. (2020): Beginner Teacher in the Recent Research: A Review of Literature. **Journal of Education Studies,** 107-122.

Spring, J. (2008): Research on Globalization and Education. **Review of Educational Research, 78**(2), 330-363. https://doi.org/10.3102/0034654308317846

Sürücü, A., & Ünal, A. (2018): Öğrenci Motivasyonunu Artıran ve Azaltan Öğretmen Davranışlarının İncelenmesi. **OPUS International Journal of Society Researches, 8**(14), Article 14. https://doi.org/10.26466/opus.404122

Şeren, M. (2008): Köye Öğretmen Yetiştirme Yönüyle Köy Enstitüleri. **Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 28**(1), Article 1.

Tahir, K. (2019): **Bozkırdaki Çekirdek.** İthaki Yayınları.

Tawater, K. J. (2023): **Novice Teacher Perceptions of Induction Supports Provided During the First Year** [Doktora Tezi]. Missisippi State University.

Tevhid-i Tedrisat Kanunu. (2020, Aralık 7): **Atatürk Ansiklopedisi.** https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/bilgi/tevhid-i-tedrisat-kanunu/

Tilson, J., & Sandretto, S. (2021): "I haven't earned the right to just play around with my literacy programme": Strategies, Tactics and Policy Actors/Subjects. **English Teaching: Practice & Critique, ahead-of-print.** https://doi.org/10.1108/ETPC-11-2020-0152

Tombul, I. (2020): Argümantatif Yaklaşımla Dijital Yerliler ve Dijital Göçmenleri Tartışmak. **Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Yeni Düşünceler Hakemli E-Dergisi, 14,** 134-155.

Troman, G. (1996): The Rise of the New Professionals? The Restructuring of Primary Teachers' Work and Professionalism. **British Journal of Sociology of Education, 17**(4), 473-487.

Troman, G. (2000): Teacher Stress in the Low-Trust Society. **British Journal of Sociology of Education, 21**(3), 331-353. https://doi.org/10.1080/713655357

Tschannen-Moran, M., & Hoy, A. (2007): The Differential Antecedents of Self-Efficacy Beliefs of Novice and Experienced Teachers. **Teaching and Teacher Education, 23,** 944-956. https://doi.org/10.1016/j.tate.2006.05.003

Turhan, M. (1954): **Maarifimizin Ana Davaları ve Bazı Hal Çareleri.** İstanbul Yayınevi Matbaası.

Turton, K. (2023): Supporting Beginning Teachers through Mentoring. **BU Journal of Graduate Studies in Education, 15.** https://eric.ed.gov/?id=EJ1398387

Türk, E. (Ed.). (2015): **Türk Eğitim Sistemi ve Ortaöğretim.** Millî Eğitim Bakanlığı.

Türkiye Büyük Miller Meclisi (1940): **Köy Enstitüleri Kanunu** (Kanun No: 3803). https://bit.ly/köyenstitülerikanun

Türkiye Cumhuriyeti. (1983): **Millî Eğitim Temel Kanunu (Kanun No. 1739, Kabul Tarihi: 14.06.1973).** https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.1739.pdf

Ulvik, M., & Langørgen, K. (2012): What Can Experienced Teachers Learn From Newcomers? Newly Qualified Teachers As A Resource In Schools. **Teachers and Teaching, 18**(1), 43-57. https://doi.org/10.1080/13540602.2011.622553

Uygun, S. (2003): **Türkiye'de Öğretmenlik Mesleğine İlişkin Bir Sözlü Tarih Araştırması (1937-1954)** [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Anadolu Üniversitesi.

Üçer, Ö., Gürer, M., Yılmaz, G., & Sonsel, Ö. B. (2023): ÖSYM'nin Müzik Öğretmenliği Programlarıyla İlgili Ön Koşuluna Yönelik Öğretim Elemanı Görüşleri. **e-Uluslararası Eğitim Araştırmaları Dergisi, 14**(3), 283-297. https://doi.org/10.19160/e-ijer.1279576

Ünsal, A. (2019): **İstanbul-Ümraniye İlçesinde 1950-2017 Yılları Arasında Göçe Bağlı Olarak Nüfusun Demografik Değişimi** [Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Üniversitesi.

Veenman, S. (1984): Perceived Problems of Beginning Teachers. **Review of Educational Research, 54**(2), 143-178.

Veri Kaynağı. (2024): **Son 20 Yılda Atanan Öğretmen Sayısı** [Dataset]. https://www.verikaynagi.com/grafik/yillar-itibariyla-atanan-ogretmen-sayisi

Villa, C. P. M. (2017): The Socialization of a Novice Teacher of English: Becoming an Agent of Change. **HOW, 24**(1), Article 1. https://doi.org/10.19183/how.24.1.318

Vítečková, M., Procházka, M., Sulková, M., & Melková, B. (2017, Aralık 8): *Preparedness Of A Novice Teacher To Deal With Disciplinary Problems*. Paper presented at the 14th International Conference on Efficiency and Responsibility in Education, Prague, Czech Republic.

Vural, G., & Özdemir, M. (2024): Öğretmenlerin İş Performansına Yönelik Okul Yöneticisi ve Öğretmen Görüşleri: Bir Durum Çalışması. **Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi, 28**(1), Article 1. https://doi.org/10.20296/tsadergisi.1324256

Wang, J., Odell, S. J., & Schwille, S. A. (2008): Effects of Teacher Induction on Beginning Teachers' Teaching: A Critical Review of the Literature. **Journal of Teacher Education, 59**(2), 132-152. https://doi.org/10.1177/0022487107314002

Watt, H., & Richardson, P. (2008): Motivations, perceptions, and aspirations concerning teaching as a career for different types of beginning teachers. **Learning and Instruction, 18,** 408-428. https://doi.org/10.1016/j.learninstruc.2008.06.002

Whalen, C., Majocha, E., & Van Nuland, S. (2019): Novice Teacher Challenges and Promoting Novice Teacher Retention in Canada. **European Journal of Teacher Education, 42**(5), 591-607. https://doi.org/10.1080/02619768.2019.1652906

Whiteside, M. T., Bernbaum, G., & Noble, G. (1969): Aspirations, Reality Shock and Entry into Teaching. **The Sociological Review, 17**(3), 399-414. https://doi.org/10.1111/j.1467-954X.1969.tb01193.x

Whittaker, D. (2024): 'Alone in a Crowd': Teacher-Level and Pupil-Level Hidden Curricula and the Theoretical Limits of Teacher–Pupil Relationships. **Education Sciences, 14**(5), Article 5. https://doi.org/10.3390/educsci14050477

Wiegerová, A. (2013): Teacher Journal as a Research Instrument (Research – the first year in the life in primary school through the eyes of novice teachers). *The Future of Education*, *27*, 237-252.

Wiegerová, A., & Lampertová, A. (2013): A Teacher's Diary as a Research Instrument. **e-Pedagogium, 13,** 24-32. https://doi.org/10.5507/epd.2013.047

Woods, P. (1986): **Inside Schools: Ethnography in Educational Research.** Routledge.

Xiao, W., Sun, B., Yu, X., Xue, D., & Zhou, H. (2024): Core Symptoms of Teachers' Compassion Fatigue and Their Characteristics at Different Career Stages. **School Mental Health, 16,** 1-14. https://doi.org/10.1007/s12310-024-09633-1

Xu, S. (2022): Beginning Teachers Training System in Shanghai: How to Guarantee the Teaching Profession from the Start? İçinde **Bulgarian Comparative Education Society.** Bulgarian Comparative Education Society. https://eric.ed.gov/?id=ED622673

Yalçın, O. M., & Nuryyeva, A. (2022): Ortaokul Öğretmenlerinin Öğrenci Velilerinden Beklentileri. **Öğretmen Eğitimi ve Öğretim, 3**(2), Article 2. https://doi.org/10.55661/jnate.1124413

Yaşar, M. S., & Arı, G. (2023): Analysis of Turkish Language Teachers' Posts in Facebook Groups in terms of Professional Development: A Case Study. **Shanlax International Journal of Education, 11**(1).

Yavuz, Y. (Ed.). (2023): **Etkili Okul: Örgütsel Yapı—Okul Yönetimi—Etkin Katılım.** Efe Akademi Yayınları.

Yeni Şafak. (2024, Şubat 2): **Ücretli Öğretmen Maaşları Değişiyor! 2024 Ücretli Öğretmenlik Maaşı Ne Kadar Artacak!** [Haber]. Yeni Şafak. https://tinyurl.com/mub47aux

Yıldırım, N., Kurtdede Fidan, N., & Ergün, S. S. (2017): Göreve Yeni Başlayan Sınıf Öğretmenlerinin Karşılaştıkları Sorunlar Üzerine Nitel Bir Araştırma. **International Journal of Social Science Research, 6**(2), Article 2.

Yıldız, A., Güven, İ., Alica, Z., Işık, S. Y., Angus, L., Güvercin, G., Harvie, D., Öztürk, Derya. Ü, & Sarpkaya, D. (2014): **İdealist Öğretmenden Sınava Hazırlayıcı Teknisyene Öğretmenliğin Dönüşümü.** Kalkedon Yayınları.

Yıldız, A., Ünlü, D., Alica, Z., & Sarpkaya, D. (2014): Neo-Liberal Bir Çağda Mahmut Hoca'yı Anımsamak: "Ben Tüccar Değil, Öğretmenim". **Eleştirel Pedagoji Dergisi, 25,** 5-18.

Yılmaz, F. G. (2018): Eğitimde Özerk—Özel Okullar ve Farklı Siyasi—Ekonomik Gelişmeler İçinde Eğitimde Devletin Yeni Rolü. **Çağdaş Yönetim Bilimleri Dergisi, 5**(2), Article 2.

Yılmaz, K. (2009): Okul Müdürlerinin Denetim Görevi. **İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 10**(1), Article 1.

Yılmaz, K., & Altınkurt, Y. (2011): Öğretmen Adaylarının Türk Eğitim Sisteminin Sorunlarına İlişkin Görüşleri. **Uluslararası İnsan Bilimler Dergisi, 8**(1).

Yim, S. Y., & Ahn, T. Youn. (2024): Learning silence and passivity: Novice teacher's participation in teaching community. **Teaching and Teacher Education, 143,** 104551. https://doi.org/10.1016/j.tate.2024.104551

Yücel, H. A. (1995): *Öğretmen-Öğrenci Köşesi*. T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Zeichner, K. M. (1980): **Key Processes in the Socialization of Student Teachers: Limitations and Consequences of Oversocialized Conceptions of Teacher Socialization.** https://eric.ed.gov/?id=ED190501

Zhang, M. (2022): "No! I Can't!": Noise and Silence as Everyday Resistance at a Chinese Suburban Middle School. **Ethnography, 23**(1), 104-129. https://doi.org/10.1177/1466138120910169

EĞİL

Kutsal Mekânlar ve Toplumsal Bellek

Editörler

Oktay BOZAN | Arafat YAZ | Abdusselam ERTEKİN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1903
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-649-2
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
BOZAN, Oktay | YAZ, Arafat | ERTEKİN, Abdusselam
EĞİL
Kutsal Mekânlar ve Toplumsal Bellek

Her yazar kendi makalesinden sorumludur.
Bu kitabın telif hakkı editör kuruluna aittir.

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Eğil İlçesinin Coğrafyası

Sabri KARADOĞAN

Kaynakça

Akalan, İlhan, *Toprak bilgisi,* Ankara Üniv. Ziraat Fak. Yay. No.1058, Ankara, 1988, s.63-64-74.

Aksu, Recep, "Diyarbakır ve çevresinde kültür turizmi", (Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü), İstanbul, 2017.

Ardel, Ahmet, "Güneydoğu Anadolu'da Coğrafi Müşahedeler", *Türk Coğrafya Dergisi,* Yıl: XVII, Sayı:21, 1961, 140-148.

Atalay, İbrahim, *Ekosistem Ekolojisi ve Coğrafyası*, Meta Basım, İzmir, 2008, s. 574.

Atalay, İbrahim, "Türkiye'de Karstik bölgelerde toprak oluşumu", *Jeomorfoloji Dergisi,* Sayı 19, 1991, 139-144.

Atalay, İbrahim, *Toprak coğrafyası*, Ege Üniv. Yay. No.8, İzmir, 1989.

Aytaç, İsmail, "Harput – Palu – Diyarbakır Güzergâhındaki Kervansaraylar", *Fırat* Üniversitesi Doğu Araştırmaları Dergisi, 4(3), 2006, 18-22.

Bakırcı, Muzaffer, "Coğrafi açıdan Anadolu'nun tarihi ulaşım ağı ve İpek Yolu", *Avrasya Etüdleri*, 45 (1), 2014, 63-86.

Boydak, Melih, & Ayhan, A. Şevket, "Anamur yöresinde çıplak karstik alanların Sedir ekimleriyle ağaçlandırılması", *Ormancılık Araştırma Enstitüsü Dergisi*, 36(71), 1990, 7-21.

Demir, Yusuf, "Eğil ve çevresindeki (Eğil, Diyarbakır) alt miyosen yaşlı Fırat formasyonunun sedimantolojik ve jeokimyasal incelemesi", (Yayımlanmamış Doktora Tezi, Batman Üniversitesi, Fen Bilimler Enstitüsü), Batman, 2017.

Dizdar, M. Yüksel, *Topraklarımız*, Tarım, Orman ve Köyişleri Bakanlığı, Etüt ve Proje Dairesi Başkanlığı Yay. Ankara, 1987.

Duran, 0rhan; Şemşir Doğan, Sezgin İsmet, Perinçek Doğan, "Güneydoğu Anadolu'da Midyat ve Silvan Gruplarının Stratigrafisi, Sedimantolojisi ve Petrol Potansiyeli", *TPJD Bü1t.* 2, 1988, 99 -126.

Durmuş, Esen, Diyarbakır ilinde yerleşmelerinin yükselti basamaklarına göre dağılışı, TÜCAUM 30. Yıl Uluslararası Coğrafya 3-6 Ekim, 2018, Ankara, 336-354.

Ergene, Abdusselam, *Toprak biliminin esasları*, Atütürk Üniv. Yayın No: 536, Erzurum, 1993. s. 73. s.447.

Erpolat, M. Salih, "Osmanlı Devleti Döneminde Eğil Sancağı XVI.-XVII. Yüzyıllar", *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* (25), 2020, 121-143.

Everest, Timuçin, "Arazi Kullanım Etkinliği İ Değerle Dirilmesi: Edirne İli Havsa İlçesi Örneği", *Anadolu Tarım Bilimleri Dergisi*, 26(3), 2011, 251-257.

Gülmez, Şefiye, "Eğil (Diyarbakır) ilçesinin florası", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dicle Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü), Diyarbakır, 2003, s.49

Güney, Emrullah, "Dicle Irmağında Kelek Taşımacılığı", Coğrafya Araştırmaları Dergisi, 2, 1990, 323-332.

İnceöz, Murat, "Çermik -Çüngüş (Diyarbakır) Arasındaki Bölgenin Tektonik Özellikleri", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Fırat Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Elazığ, 1989.

Karadoğan, Sabri & Kavak, M. Tahir, "Diyarbakır Havzasında İklim Üzerinde Etkili Olan Yer Şekilleri ve Litolojik Faktörlerin MODİS Uydu Görüntüsü Verileri İle İncelenmesi", Türkiye Jeoloji Bülteni, 60(4), 2017, 557-568.

Karadoğan, Sabri & Kuzucuoğlu Catherine, *Geomorphic Response to Rapid Uplift in a Folded Structure: The Upper Tigris Case*, Landscapes and Landforms of Turkey, 2019, 521-532.

Karakaş, Recep, "Diyarbakır-Kralkızı (Dicle) ve Diyarbakır-Dicle (Eğil) Barajlarının Avifaunası", (Yayımlanmamış Doktora Tezi, Dicle Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü), Diyarbakır, 2002.

Kavak, M.Tahir, Karadoğan Sabri; Özdemir Gültekin, Diyarbakır İli Eğil İlçesinde Üzüm Yetiştirilen Alanların Uzaktan Algılama ve Coğrafi Bilgi Sistemleri Kullanılarak Belirlenmesi, Uluslararası Mezopotamya Tarım Kongresi (IMAC 2014), 22-25 Eylül 2014, Diyarbakır, Bildiri Kitabı, 2014, 307-316.

Keskin, Faruk, "Eğil ve çevresindeki (Eğil, Diyarbakır) alt eosen-üst oligosen yaşlı Gaziantep formasyonunun sedimantolojik ve jeokimyasal incelemesi", (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Batman Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü), Batman, 2017.

Konyar, Basri, *Diyarbekir Yıllığı,* C.3, Ulus Basımevi, Ankara, 1936.

Korucu, Özlem, & Işık Veysel, "Güneydoğu Anadolu Orojenezinde Aksu-Samsat (Adıyaman) Profil Hattının Jeolojik Özellikleri", *Yerbilimleri,* 44(1), 2023, 22-63.

Menteş, Ali, *Diyarbakırlılar Rehberi*, *III,* İstanbul, 1988. s. 56

Moiret-Guigand, Adrien, Jaffrain Gabriel, Pennec Alexandre, & Dufourmont, Hans, CLC2018 / CLCC1218 Validation Report; Technical Report; GMES Initial Operations/Copernicus Land Monitoring Services: Villeneuve d'Ascq, France, 2021.

Özgen, Nurettin, "Bismil İlçesinin Coğrafyası", (Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü,), Ankara, 2007.

Özkaya, Vecihi, Yariş Sahure, Leygara Abdullah Arslan Nesibe, Yariş Zülküf, "*Eğil Kalesi Kazısı Başlangıç Raporu"*, 42. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü,Uluslararası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu, Editör Dr. Adil Özme, cilt:3, 2023, 389-406.

Özür, Nazan Karakaş, & Ataol, Murat, "Türkiye'de CORINE verilerinin kullanılmasına dair değerlendirme", *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 9(2), 2018, 110-130.

Polat, Cebrail, "Ergani-Çermik-Çüngüş(Diyarbakır) Arasındaki Bölgenin Jeolojik Özellikleri", (Fırat Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Jeoloji Mühendisliği Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Elazığ, 1994,

Robertson, Alastair, Boulton Sarah J., Taslı Kemal, Yıldırım Nail, İnan, Nurdan, Yıldız, Ayşegül, and Parlak Osman, "Lower Cretaceous-Miocene Sedimentary Development of The Arabian Continental Margin In Se Turkey (Adıyaman Region): Implications For Regional Palaeogeography and The Closure History Of Southern Neotethys", *Journal of Asian Earth Sciences,* 115, (2016), 571-616.

Sağlamtimur, Haluk, "Mezopotamya'da Nehir Taşımacılığı, Kelek Kullanımı ve Hasankeyf", *Metro Gastro Dergisi*, 77, 2015, 8-15.

Sevim, Mehmet, "İklim, toprak teşekkülü münasebetleri, klimatik toprak tipleri ve başlıca özellikleri", *İ. Ü. Orman Fakültesi Dergisi,* seri: B, cilt: 5, sayı: 2, İstanbul, 1955, 222-228.

Sözer, A. Necdet, "Güneydoğu Anadolu'nun Doğal Çevre Şartlarına Coğrafi Bir Bakış", *Ege Coğrafya Dergisi*, 2, 1984, 8–30.

Sunkar, Murat, Uysal Ahmet, *Eğil Kanyonu (Diyarbakır) ve Çevresinin Jeomorfolojik Özellikleri,* Kemal Kıranşan (Ed), Fiziki Coğrafya Alanında Uluslararası Araştırmalar-I içinde, Eğitim Yayınevi, 77-97, 2024.

Sütçü, F. Yavuz, "1/100 000 Ölçekli Türkiye Jeoloji Haritası Elazığ L 44 Paftası", Jeoloji Etütleri Dairesi Maden Tetkik ve Arama Enstitüsü Yayınları, No:75 Ankara, 2008.

Tanrıkulu, Murat, "Türkiye'de Toprak Etüt-Haritalama Çalışmaları ve Harvey Oakes", *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, (64), 2017, 664-678.

Tardu, Tümer, Akçay Yasemin, Güneydoğu Anadolu'da Seçilmiş Bazı Stratigrafi Birim ve Birliklerinin Sismik Stratigrafik Analizi", Türkiye 8. Pet. Kong., Tebliğler, 1990, 240-246.

Tetik, Mehmet, & Yeşilkaya Yalçın, Antalya yöresi doğal kızılçam ormanlarında anakaya-toprak derinliği-bonitet ilişkileri, T.C. Orman Bakanlığı Batı Akdeniz Ormancılık Araştırma Müdürlüğü, Teknik Bülten No: 6, Antalya, 1997.

Tuncer, Orhan Cezmi, "Diyarbakır - Harput Kervan Yolu", *Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi* (5), 2010, 151-172.

Yalçın, Namık, *Kenar Kıvnmları Kuşağının Jeolojik Evrimine Bir Yaklaşım*, İzdar, E. ve Nakoman, E., edt., ''Ege bölgelerijeolojisi VI. Kollokyumu'' içinde: 1985, 217 -223.

Yıldırım, Ahmet, "Kralkızı ve Dicle Barajları Arasında Maden Çayı Havzasının Jeomorfolojisi", (İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 1998.

Yıldız, İrfan, Eğil ve Kulp ilçelerinin doğal ve tarihi güzellikleri. Diyarbakır'da Tarım Çevre ve Doğa Sempozyumu, 2010, 376-387.

Yıldız, İrfan, Erdal Zekai, Koç Erkan, *"Diyarbakır İli ve İlçeleri Ortaçağ ve Sonrasına Ait Mimari ve Sanat Eserlerinin İncelenmesi Yüzey Araştırması-2010"*, 29. Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü, Uluslararası Kazı Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu, Editör Dr. Adil Özme, cilt:3, 2012, 341-371.

Yıldız, M. Cengiz, "Bir İnanç Merkezi Olarak Eğil", *The Social Sciences Research Journal*, 1, 2003, 63-85.

Yılmazçelik, İbrahim. "XVIII. Yüzyıl İle XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır Eyaletinin İdari Yapısı ve İdari Teşkilatlanması", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, 18 (29), 1996, 217-232.

Raporlar:

Bolgi Turgut, Adıyaman Sahalarının Jeolojik Etüdü, TPAO Arşivi No: 325, 1964.

DSİ, *Su Analiz Raporları*, Devlet Su İşler X. Bölge Müdürlüğü, Diyarbakır, 2000.

Diyarbakır Müzesi Diyarbakır Müzesi İlçeler Diyarbakır Müzesi**,** (Yayınlanmamış rapor), Diyarbakır, 2011.

Gossage, Dawid, Report on Stratigraphical Surveys in District VI. Siirt, SE Turkey. Turkse Shell Rep. GRT. 7, 1957.

Günay, Yılmaz, Güneydoğu Anadolu'nun Jeolojisi-Stratigrafisi**,** TPAO Arama Grubu Başkanlığı: Rapor No: 3939, s.37, 1998, Ankara.

Sungurlu, Ozan, VI. Bölge Kuzey Sahalarının Jeolojisi, TPAO Araştırma Merkezi Grup Başkanlığı, Rapor No : 871. 1974,

Ulu, Ümit, Genç Şükrü, Giray Suat, Metin Yüksel, Çörekçioğlu Erdem, Örçen Sefer, Ercan Tuncay, Yaşar Talia, Karabıyıkoğlu Mustafa, Belveren-Araban-Yavuzeli-Nizip-Birecik Alanının Jeolojisi Senozoyik Yaşlı Volkanik Kayaçların Petrolojisi ve Bölgesel Yayılımı, MTA Derleme Rap. No. 9226, Ankara, 1991.

İnernet Adresleri:

Diyarbakır Valiliği (2023). 19.04.2023 Basın Duyurusu (Dicle Baraj Gölü Havzası Taslak Koruma Planı), http://www.diyarbakir.gov.tr/19042023-basin-duyurusu-dicle-baraj-golu-havzasi-taslak-koruma-plani (Erişim Tarihi: 21.03.2025).

DPT 2004. İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması. https://www.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2022/08/Ilcelerin_sosyo-ekonomik_gelismislik_siralamasi_Arastarimasi-2004_.pdf (Erişim:23.08.2024).

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı 2022. İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması SEGE-2022. https://www.sanayi.gov.tr/assets/pdf/birimler/2022-ilce-sege.pdf (Erişim:23.08.2024).

TUİK, 2024, Nüfus verileri, İnternet Adresi: biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr (Erişim:23.03.2025).

Eğil İlçesinin Son 10 Yıllık Zamanda (2014-2024) Bazı Meteorolojik Parametrelerinin Mekânsal Olarak İncelenmesi

Resul AKKAYA

Kaynakça

Bayraç Hüseyin Naci Küreselleşme Sürecinde Sürdürülebilir Enerji Politikaları. *Bursa: Ekin Yayınevi* 2018.

Değirmenci Karataş, Dilek ., Karataş, Hüseyin., Özdemir, Gültekin , Diyarbakır İli Bağcılığının Sektörel Durum Analizi, *Uluslararası Diyarbakır Sempozyumu, 2016.*

Demircan Mesut, Alan İlker & Şensoy Serhat, " Coğrafi Bilgi Sistemleri Kullanılarak Sıcaklık Haritalarının Çözünürlüğünün Artırılması, *TMMOB Harita ve Kadastro Mühendisleri Odası 13. Türkiye Harita Bilimsel ve Teknik Kurultayı,* 18-22 Nisan 2011, s.3.

Doğan, Hakan Mete, Doğaç Sencer Yılmaz, and Orhan Mete Kılıç. "Orta Kelkit Havzası'nın bazı toprak özelliklerinin ters mesafe ağırlık yöntemi (IDW) ile haritalanması ve yorumlanması." *Gaziosmanpaşa Bilimsel Araştırma Dergisi* 6 2013, 46-54.

Gündüz N., Cengiz G.S. Eğil Antik Bir Kent Açık Hava Müzesi www.egilder.org.tr, 2011. https://cip.tuik.gov.tr/?il=21 Erişim Tarihi (01.06.2025)

Kılıç Cüneyt, "Küresel iklim değişikliği çerçevesinde sürdürülebilir kalkınma çabaları ve Türkiye. Cumhuriyet " *Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 10(2), 2009, 19-41.

Paterson, M., & Grubb, M., The International Politics Of Climate Change, *International Affairs* 68(2), 1992, 293-310.

TAYLAN, E. Dilek & DAMÇAYIRI, Derya. Isparta bölgesi yağış değerlerinin IDW ve Kriging enterpolasyon yöntemleri ile tahmini. *Teknik Dergi*, 2016, 27.3: 7551-7559. s.3.

Tural Serhat, Gerçek Zamanlı Meteoroloji Verilerinin Toplanması, Analizi ve Haritalanması *(Yüksek Lisans Tezi).* Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. 2011, (Tez No.299573).

Kırsalda Sürdürülebilir Enerji: Eğil İlçesi Örneğinde Güneş, Rüzgar Biyokütle ve Mikro Hes Uygulamaları

Nesrin İLGİN BEYAZİT

Kaynakça

A. B. Kurtuluş, E. Yılmaz, and M. Atmaca, "Diyarbakir İli'nin Enerji Durumunun İncelenmesi." MGM. "Rüzgar Enerjisi Potansiyeli Atlası (REPA, 2023)."

E. Atlası. "Dicle Barajı ve Hidroelektrik Santrali (HES)." https://www.enerjiatlasi.com/hidroelektrik/dicle-baraji.html (accessed 29 Mart 2025.)

E. T. Köse, "Trakya bölgesinde hayvan gübrelerinin biyogaz enerji potansiyelinin belirlenmesi ve sayısal haritaların oluşturulması," *Pamukkale Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Dergisi,* vol. 23, no. 6, pp. 762-772, 2017.

G. Çağlayan and N. Koçer, "Muş İlinde Hayvan Potansiyelinin Değerlendirilerek Biyogaz Üretiminin Araştirilmasi," *Muş Alparslan Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi,* vol. 2, no. 1, pp. 215-220, 2014.

G. Koçar and A. Eryaşar, "Biyokütle Ve Güneş Enerjisinin Kirsal Alanlarda Hibrit Kullanim Olanaklari," *Şırnak Enerji ve Maden Potansiyeli,* p. 5, 2019.

G. Koçar, B. Baştabak, and B. G. Yağbasan, "Biyogaz Sistemlerinden Elde Edilen Kurutulmuş Fermente Gübrenin solanum lycopersicon L. Fide Üretiminde Kullanılabilirliğinin İncelenmesi," *Akademia Mühendislik ve Fen Bilimleri Dergisi, Özel Sayı,* 2018.

H. H. İpçak, & Denli, M. (2023). "Diyarbakır'ın Hayvancılık Sanayisi.," 2023. [Online]. Available: https://www.researchgate.net/publication/384107837.

H. Kılıç, B. Gümüş, and M. Yılmaz, "Diyarbakır ili için güneş enerjisi verilerinin meteorolojik standartlarda ölçülmesi ve analizi," *EMO Bilimsel Dergi,* vol. 5, no. 10, pp. 15-19, 2016.

H. D.-H. Çakallı, "TRC2 Bölgesi Enerji Raporu," 2010.

H. Şenol, "Evsel organik atıklardan biyogaz üretiminin incelenmesi," *Bitlis Eren Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi,* vol. 8, no. 1, pp. 132-142, 2019.

İ. Alibaş, G. Özsoy, and A. K. Eliçin, "Diyarbakır ili tarımsal kaynaklı biyogaz potansiyelinin belirlenmesi," *Tarım Makinaları Bilimi Dergisi,* vol. 11, no. 1, pp. 75-87, 2015.

İ. Çelik, C. Yıldız, M. Şekkeli, and H. Y. Hasırcı, "1 kW Rüzgâr Türbini için Enerji Üretim ve Gelir Hesabı: Kahramanmaraş Bölgesi Örnek Çalışması," *Gaziosmanpaşa Bilimsel Araştırma Dergisi,* vol. 9, no. 1, pp. 47-54.

İ. Yurtseven, "Nehir tipi hidroelektrik santrallerinin havzalar üzerindeki ekohidrolojik etkileri," *Journal of the Faculty of Forestry Istanbul University,* vol. 61, no. 1, pp. 55-62, 2011.

M. Çakaloğlu, "Turkey's Energy Landscape: Challenges and Opportunities," *Geopolitical Landscapes of Renewable Energy and Urban Growth,* pp. 229-258, 2025.

M. Dündar, "Su kaynaklarının uluslararası sorun oluşturması," Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2007.

M. Onüçyıldız, N. Büyükkaracığan, and M. E. Erkmen, "Küçük hidroelektrik santrallerin enerji potansiyelleri ve çevresel etkileri," *Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi,* no. 6, pp. 37-59, 2013.

R. Ö. Özgür, "Yenilenebilir Enerji Kullanimi Ve Büyüme-Su Tüketimi-Sera Gazi Salimi İlişkisi: Sektörel Bir Analiz," *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi,* vol. 18, no. 1, pp. 15-37, 2022.

R. ILGAR, "Hayvan Varliğina Göre Çanakkale Biyogaz Potansiyelinin Tespitine Yönelik Bir Çalişma," *Eastern Geographical Review/Doğu Coğrafya Dergisi,* vol. 20, no. 35, 2016.

S. Sarıkaya, “Mikro HES Sektörel Analiz Raporu,” Doğu Anadolu Kalkınma Ajansı, Van, 2010. Accessed: 29 March 2025. [Online]. Available: https://www.kalkinmakutuphanesi.gov.tr/assets/upload/dosyalar/mikro-20hes-20sekt-c3-b6rel-20analiz-20raporu.pdf

Türkiye Güneş Enerjisi Potansiyeli Atlası (GEPA). 2022

V. Süme and S. S. Fırat, “Hidroelektrik santraller ve Rize İlinde bulunan hidroelektrik santrallerin şehir ve Doğu Karadeniz Havzası için önemi,” *Türk Hidrolik Dergisi,* vol. 4, no. 2, pp. 8-23, 2020.

Z. Aykaç, D. Karakaya, and Z. F. Toprak, “Su Değirmenlerinin Hidrolik Enerji Potansiyelinin Araştırılması-Diyarbakır Örneği,” *Dicle Üniversitesi Mühendislik Fakültesi Mühendislik Dergisi,* vol. 9, no. 1, pp. 515-527, 2018.

Eğil İlçesininin Ekonomisi

Mustafa BULUT

Kaynakça

Algaze, Guillermo, *The Uruk World System: The Dynamics of Early Mesopotamian Civilization,* The University of Chicago Press, Chicago and London 1993.

Aydın, H. Veli, Tımar Sisteminin Kaldırılması Süreci ve Bazı Değerlendirmeler, *Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi OTAM, 12(12), 65-104*, Ankara Üniversitesi 2001.

Aydın, Nusret, Diyarbakır – *Eğil Hükümdarları Tarihi*, Avesta Yayınları, İstanbul 2000.

Bulut, Mustafa, *19. Yüzyılın Sonlarına doğru Diyarbakır Vilayetinde Sosyo-Ekonomik Yapı*, Detay yayıncılık, Ankara 2022.

Değirmenci Karataş, D, Karataş, H., ve Özdemir,G, *Diyarbakır İli Bağcılığının Sektörel Durum Analizi, (TRC2-14DFD-/0010)* Karacadağ Kalkınma Ajansı Proje Sonuç Raporu, Diyarbakır 2015.

Değirmenci Karataş, Dilek, Diyarbakır İlinde Yetiştiriciliği Yapılan Yöresel Üzüm Çeşitleri, *Diyarbakır'da Tarım, Sayı 38, Eylül 2021*, Diyarbakır Tarım İl Müdürlüğü 2021.

Diyarbakır Hafızası, *Suların Altından ve Üstünden Eğil,* Koordinatör Nevin Soyukaya, Diyarbakır 2024.

Diyarbakır Tarım İl Müdürlüğü Verileri, 2021.

Diyarbakır Ticaret ve Sanayi Odası, *Ekonomide Kadın Çalıştayı - Sonuç bildirgesi*, 22 Kasım 2024, Diyarbakır 2024.

Efe, Mehmet Zeki, Eğil İlçesi, *Diyarbakır'da Tarım, Sayı 38, Eylül 2021*, Diyarbakır Tarım İl Müdürlüğü 2021.

Eğil İlçe Tarım Müdürlüğü Verileri, 2025.

Erpolat, M. Salih, Osmanlı Devleti Döneminde Eğil Sancağı (Xvı.-Xvıı. Yüzyıllar), *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Yıl 12, Sayı 25*, Diyarbakır 2020.

GAP Bölge Kalkınma İdaresi, *Güneydoğu Anadolu Projesi Son Durum*, 2020.

Karakaş, Ayhan, Eğil İlçesi Kırsal Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi, *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi 14 (23): 5-18,* Konya 2012.

Lightfoot, Christopher S., *The Eastern Frontier of the Roman Empire, Parts i and ii*, Ed. D H French and C S Lightfoot, Oxford 1989.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü, SEGE 2022 Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması, *Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü Yayını, Sayı: 35*, Ankara 2022.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Verileri, 2022.

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) Verileri, 2024.

Yılmazçelik, İbrahim, *XIX. yüzyılın ilk yarısında Diyarbakır: (1790-1840)*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1995.

Eğil İlçesi Bağcılığı

Hüseyin KARATAŞ

Kaynakça

Anonim, 2025a. Tarım ve Orman Bakanlığı Diyarbakır il Müdürlüğü, istatistik şube müdürlüğü, 2024.

Anonim, 2025b. Tarım ve Orman Bakanlığı Eğil ilçe Müdürlüğü, 2025.

Anonim. 2025c. www.egil gov.tr.

Değirmenci Karataş, D, Karataş, H., Özdemir, 2015. Diyarbakır İli Bağcılığının Sektörel Durum Analizi.Dicle Üniv. Ziraat Fk. Bahçe Bitkileri Bölümü, (TRC2-14DFD-/0010) Karacadağ Kalkınma Ajansı Proje Sonuç Raporu,109s.

Karataş, D., Karataş, H. 2009.Güneydoğu Anadolu Bölgesi üzüm çeşitlerinin yöresel değerlendirme amaçlı kullanım alanları. *VII. Türkiye Bağcılık Ve Teknolojileri Sempozyumu* (Basım aşamasında). 5-9 Ekim 2009, MANİSA-Salihli

Kaplan, N. 1994. Diyarbakır ve Mardin illerinde yetiştirilen üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerinin saptanması üzerine bir araştırma. Doktora Tezi. Ankara Üniversitesi. Fen Bilimleri Enstitüsü. Ankara.

Kaplan, N. 1995. Diyarbakır ve Mardin illerinde yetiştirilen üzüm çeşitlerinin ampelografik özelliklerinin saptanması üzerine bir araştırma. Türkiye II. Ulusal Bahçe Bitkileri Kongresi. Cilt II, 529-533, Adana.

Özdemir, G., Karataş, H, Değirmenci Karataş, D., Bolu, H, Turan, M.,Özgen, İ., Alpaslan K., Güler A. 2016. Diyarbakır İlinde Organik Üzüm Yetiştiriciliğinin Yaygınlaştırılması. Karacadağ Kalkınma Ajansı GAP Organik Değer Zinciri Pilot Projeler Mali Destek Programı-2016.

Eğil'in Turizm Potansiyeli ve Ekonomik Durumu

Hatip YURGİDEN

Kaynakça

Akın, Songül, Almond Producers' Perspectives Towards Agricultural Organizations: In Case of Dicle and Eğil, *Gaziosmanpaşa Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 38 (3), 2021, s.157-165.

Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü-UNESCO, (2015). Diyarbakır Surları ve Hevsel Bahçeleri Kültürel Peyzajı.

Diyarbakır İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Eğil Asur Kalesi https://diyarbakirkulturturizm.org/Yapit/Details/ILCELER/44/Egil-Asur-Kalesi/259

Diyarbakır Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Derneği-DKVD, (2025). Diyarbakır Hatırası Suların Altından ve Üstünden Eğil, https://www.dkvd.org/calismalarimiz

Ergin, Ömer Yasin, (2021). Yıllara Meydan Okuyan Eğil Kalesi ve Kral Mezarları UNESCO Yolunda, Anadolu Ajansı (AA), https://www.aa.com.tr/tr/kultur-sanat/yillara-meydan-okuyan-egil-kalesi-ve-kral-mezarlari-unesco-yolunda/2113587

Gün, Zeynep, Eğil Gölü Gibi Munis, Kalesi Gibi Heybetli, *Diyarbakır Kültür Sanat Dergisi*, 5, 2022, s.18-25.

Güneli, Zülküf ve Aluçlu, İclal (2013). Sürdürülebilir Kırsal ve Kültürel Turizm Potansiyeli Açısından Hilar Mağaraları ve Çayönü: Ergani/Diyarbakır, Haspolat, Yusuf Kenan, Alyamaç Yılmaz, A. (Ed.) Her Yönüyle Diyarbakır İlçeleri (s.5-38), Uzman Matbaacılık ve Ciltleme, İstanbul.

Haspolat, Yusuf Kenan, (2013). Diyarbakır İlçelerinin Tarihi ve Doğal Güzellikleri, Haspolat, Yusuf Kenan, Alyamaç Yılmaz, Aysel, (Ed.) Her Yönüyle Diyarbakır İlçeleri (s.222-468), Uzman Matbaacılık ve Ciltleme, İstanbul.

Haspolat, Yusuf Kenan, (2013). Eğil İlçesinde İnanç Turizmi, Haspolat, Yusuf Kenan, Alyamaç Yılmaz, Aysel, (Ed.) Her Yönüyle Diyarbakır İlçeleri (s.39-82), Uzman Matbaacılık ve Ciltleme, İstanbul.

Haspolat, Yusuf Kenan, (2014). Eğil'de Eko Turizm, E-kitap, s.1-105.

Karacadağ Kalkınma Ajansı, (2013). TRC2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) Bölgesi Bölge Planı, Analiz ve Genel Değerlendirme 2014-2023.

Karacadağ Kalkınma Ajansı, (2023). TRC2 (Diyarbakır-Şanlıurfa) Bölgesi 2024-2028 Bölge Planı.

Kayar, Sertaç, (2018). Medeniyetlerin Gizemli ve Efsanevi Yurdu: Eğil, Suputnik Türkiye, https://anlatilaninotesi.com.tr/20181101/medeniyetyurd-egil-1035948618.html

Koç, Yasin ve Soykan, Abdullah, (2020). Dünyada ve Türkiye'de Doğa Korumanın Kuramsal Temelleri, IBAD Sosyal Bilimler Dergisi, 7, s.86-99.

T. C. Türkiye Kültür Turizm Bakanlığı, Diyarbakır İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Eğil, https://diyarbakir.ktb.gov.tr/TR-161013/egil.html

T.C. Eğil Belediyesi, Tarihçe, http://www.egil.bel.tr/tarihce

T.C. Eğil Kaymakamlığı, Eğil Dicle Baraj Gölü, http://www.egil.gov.tr/egil-dicle-baraj-golu

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Diyarbakır Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğü (2022). Diyarbakır Sanayi İl Sanayi Durum Raporu-2021, https://www.sanayi.gov.tr/assets/pdf/plan-program/21_DIYARBAKIR_ISDR_2020.pdf

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, GAP Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığı (2024), Diyarbakır'ın Eğil İlçesi Kültür, İnanç ve Doğa Turizmi İle Önemli Bir Destinasyona Dönüşüyor, http://www.gap.gov.tr/diyarbakir-in-egil-ilcesi-kultur-inanc-ve-doga-turizmi-ile-onemli-bir-destinasyona-donusuyor-haberi-641.html

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü, (2022). İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması SEGE -2022, Kalkınma Ajansları Genel Müdürlüğü Yayını, (35), Araştırma Raporu Sayı: 8, Ankara.

Unesco World Heritage Convention, (2023). Diyarbakır Fortress and Hevsel Gardens Cultural Landscape.

Venere Travel Agency, (2023). Diyarbakir Fortress and Castle https://wowcappadocia.com/diyarbakir-fortress-city-walls-castle.html

Yıldız, M. Cengiz, Eğil-Ergani Halkının Dilinde Medfun Peygamberler, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2010, Ankara.

Diyarbekir Şer'iyye Sicillerine Göre Eğil'de Sosyal Hayattan Bazı Kesitler

Davut ÖZ

Kaynaklar

Diyarbekir Şer'iyye Sicilleri Amid Mahkemesi Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 2013-2023, Cilt 1-20.

Şemseddin Sami, "Çermik", *Kamusü'l-Âlâm*, Cilt III, Mihran Matbaası, İstanbul 1891.

Aktan, Hamza, "Miras", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Cilt 30, 2005, ss. 143-145.

Özcan, Tahsin, "Muhallefât", *TDV İslam Ansiklopedisi*, Cilt 30, 2005, ss. 405-406.

Barkan, Ömer, "Edirne Askeri Kassamı'na Ait Tereke Defterleri (1545-1659)", *Belgeler*, Cilt III, Sayı 5-6, 1966.

Erpolat, M. Salih, "Osmanlı Devleti Döneminde Eğil Sancağı (XVI.-XVII. Yüzyıllar)", *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı 25, Yıl 2, 2020, ss. 121-143.

Bir Deri, Bir Nehir, Bir Hayat: Kelek Üzerinden Bir Taşra (Eğil) Belleği

Abdusselam ERTEKİN
Rojhat ADIGÜZEL

Kaynakça

Altan, Bilal, "Osmanlı Devleti'nde Kelek Taşımacılığından Kesitler ve Kelek Taşımacılığında Karşılaşan Tehditler", *Hazine-i Evrak Arşiv ve Tarih Araştırmaları Dergisi*, cilt: 2, sayı: 2 (2020), ss. 59-80.

Boyd, Douglas A., *Oral History and Digital Humanities*, Lexington University Press of Kentucky, 2014.

Dere, İlker, "Sözlü Tarih Çalışmalarında Katılımcılardan Kaynaklanan Problemler ve Çözüm Önerileri", *ABAD Anadolu ve Balkan Araştırmaları Dergisi*, cilt: 6, sayı: 11 (2023), ss. 151-169.

Dinç, Fasih, "Osmanlı Diyarbakır'ında Kelekçilerin Örgütlenme Yapısı ve İlişki Ağları", *Belleten*, cilt: 85, sayı: 302 (Nisan, 2021), ss. 95-131.

Diyarbekir Salnamesi, 1310/1892, ss. 87.

Halbwachs, Maurice, *Kolektif Hafıza*, İletişim Yayınları, İstanbul 1992.

İstanbul Nadir Eseler Kütüphanesi, *II. Abdülhamid Han Fotoğraf Albümleri*, No: NEKYA90478/33, Yer No. NEKYA90478/33.

Erişim Linki: Fotoğraf Albümü

İstanbul Nadir Eseler Kütüphanesi, *II. Abdülhamid Han Fotoğraf Albümleri*, Demirbaş No: NEKYA90478/27, Yer No: NEKYA90478/27.

Erişim Linki: Fotoğraf Albümü

"Kelek Taşımacılığı". *Tekyeli*.

Erişim Linki: https://sites.google.com/site/tekyeli/kelek

Layard, Austen Henry, *Ninova ve Kalıntıları*, çev. Zafer Afşar, Avesta Yayınları, İstanbul 2011.

Neyzi, Leyla, *Ben Kimim? Türkiye'de Sözlü Tarih, Kimlik ve Öznellik*, İletişim Yayınları, İstanbul 2004.

Portelli, Alessandro, *The Death of Luigi Trastulli and Other Stories: Form and Meaning In Oral History*, Albany: SUNY Press, New York 1991.

Sağlamtimur, Haluk, "Mezopotamya'da Nehir Taşımacılığı, Kelek Kullanımı ve Hasankeyf", *GASTRO Türkiye'nin Yemek Kültür Dergisi*, (Nisan-Mayıs-Haziran, 2015), ss. 8-15.

Shopes, Linda, *Making Sense of Oral History*, *History Matters: The US Survey Course on the Web*, 2002.

Thompson, Paul, *Sesin Peşinde: Sözlü Tarih*, çev. Şehnaz Layıkel, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2006.

Eğil Kazası Vakıfları

Yasin TAŞ

Kaynakça

A. Arşiv Kaynakları

Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA)

BOA, AE.SAMD.III. (Ali Emiri, Sultan Ahmed III) 106-10503 (13.07.1131); 32-3048. (29.06.1124)

BOA, AE.SMST.III. (Ali Emiri, Sultan Mustafa III) 342-27605 (15.08.1178)

BOA, C.DRB. (Cevdet, Darphane), 43-2106 (29.08.1173);

BOA, C.MF. (Cevdet, Maarif) 93-4602. (07.02.1218); 26-1266. (10.04.1219)

BOA, A.DVNSMHM. d. (Bab-ı Asefi, Mühimme Defterleri) d. 22/365 (28.03.981); d. 5/1498. (08.10.973); d. 73/1220 (07.01.1004)

BOA, Ev. d. (Evkaf Defterleri) d. 11759, s. 3; d. 17607, s. 37; d. 19407, s. 22; d. 2025, s. 31, 89.

BOA, EV.HMH. d. (Evkaf, Haremeyn Muhasebe Defterleri), d. 3992. s. 21b.

Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi (VGMA)

VGMA, HRF. (Hurufat,) d. 1055, 1062, 1066, 1073, 1121, 1133, 1140, 530, 532, 534, 535.

VGMA, Şahsiyet d. 158, 159, 200.

VGMA, ZBT. (Zabıt Kutusu) 60, no: 682.

B. Basılmış Eserler

Algül, Hüseyin, "Ebû Eyyûb el-Ensârî", *DİA*, İstanbul 1994, C. 10, s. 123-125.

Bilmen, Ömer Nasuhi, *Hukukı İslâmiye ve Istılahatı Fıkhiyye Kamusu*, Bilmen Basım ve Yayınevi, C. IV.

Çelik, Murat – Tuğrul, Mehmet, "Ankara'da Bir Haremeyn Toprağı: Balıkhisarı Haremeyn Vakfı", *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2023, C 12. Sayı 4, s. 1495-1510

Erpolat, M. Salih, "Osmanlı Devleti Döneminde Eğil Sancağı (XVI.-XVII. Yüzyıllar)", *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Yıl 2020, Sayı 25, ss. 121-143.

Gördük, Yunus Emre, "Eğil Emirliği'nin Kısa Tarihçesi ve Eğil Emirlerine Ait Şecere Metninin Tercümesi", *OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, 2014, S. 35, ss. 89-121.

İzgöer, Ahmet Zeki (Ed.), *Divan-ı Hümayun Sicilleri Diyarbekir Ahkâm Defterleri*, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Diyarbakır 2016, C. 2.

İzgöer, Ahmet Zeki (Ed.), *Divan-ı Hümayun Sicilleri Diyarbekir Ahkâm Defterleri*, Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Diyarbakır 2018, C. 3.

Kazıcı, Ziya, *İslami ve Sosyal Açıdan Vakıflar*, Marifet Yayınları, İstanbul 1985.

Mengirkaon, Sabri, *Tarihî, Coğrafi ve Sosyokültürel Yönleriyle Eğil*, Ekin Yayınları, Bursa 2024.

Reisoğlu, Ercan, *1067 Numaralı Hurufat Defterine Göre Amîd ve Çevresindeki Vakıflar (1703-1722)*, Batman Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Batman 2022.

Salnâme-i Eyâlet-i Diyarbekir, sene H. 1319.

Şeref Han, *Şerefname*, Çev. Mehmet Emin Bozarslan, Ant Yayınları, İstanbul 1971, s. 229.

Taş, Yasin, "Osmanlı Vakıf Kaynaklarına Göre Ergani Zülkifl Nebi Zaviyesi", *Cumhuriyetin 100. Yılında Çayönü'nden Osmanlı'ya Ergani*, Ed. Oktay Bozan vd., Ekin Yayınları İstanbul 2023, ss.151-171.

Türkmenoğlu, Mehmet Ali, "Para Vakfı: Faizli Dindarlık Mı? Karz-ı Hasen Mi? Bir Anlama Denemesi", *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2022, 20 (2), ss. 297-314.

Yıldız, İrfan- Erdal, Zekai- Koç, Erkan, "Diyarbakır İli ve İlçeleri Ortaçağ ve Sonrasına Ait Mimari ve Sanat Eserlerinin İncelenmesi Yüzey Araştırması-2010", *29. Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü Yayınları, Malatya 2011, C. 3, s. 34-371.

Yılmazçelik, İbrahim, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır*, TTK, Ankara 1995.

Kur'ân'da İsmi Geçen İki Peygamber: Elyesa' (as.) ve Zülkifl (as.)

Abdullah TEMİZKAN

Kaynakça

Acar, Abdurrahman, *"Elyesa ve Zülkifl Peygamberlerin Mezarlarının Eğil'de Olduğunun Delilleri"*, İslâm Tarihinin İlk Asrında Diyarbakır ve Çevresi, Editör: Mustafa Sarıbıyık, Diyarbakır 2015.

Alûsî, Mahmûd b. Abdillah, *Ruhü'l-Me'ânî fi Tefsîri'l- Kur'âni'l-'Azîm ve's-Seb'il-Mesânî*, thk. Mahir Habbûş, Müessesetü'r-Risâle, Beyrût 2010/1431.

Bikaî, Burhanuddin Ebi'l-Hasan İbrahim b. Ömer, *Nazmü'd-Dürer fî Tenâsübi'l-Âyâti ve's-Suver*, Darü'l-Kütübi'l-'İlmiyye, Beyrût, 1415/1995.

Cevherî, Ebû Nasr İsmâil b. Hammâd, es-Ṣıḥâḥ Tâcü'l-Lüga ve Ṣıḥâḥü'l-'Arabiyye. thk. Ahmed Abdulğafûr Attâr. Beyrût: Dârü'l-İlm li'l-Melâyîn, 1407/1987.

Ebû Hayyân, Muhammed b. Yûsuf b. Ali b. Yûsuf, thk. Mahir Habbûş, *el-Bahrü'l-Muhît*, er-Risâle el-'Alemiyye, Beyrût 1436/2015.

Ebû's-Su'Ûd, Muhammed b. Muhammed el-'İmâdî, *İrşâdü Akli's-Selîm ilâ Mezâyâ'l-Kur'âni'l-Kerîm*, Müessetü Tarihi'l-'Arabî, Beyrût 1431/2010.

Ezherî, Ebû Mansûr Muhammed b. Ahmed b. Ezher, Tehzîbü'l-Lüga. thk. Muhammed 'Avad Mu'rib. Beyrût: Dârü İhyâi Turâsi'l-ʿArabî, 1422/2001.

Ferâhidî, Halîl b. Ahmed b. Amr, Kitâbü'l-'Ayn. thk. Mehdî el-Mahzûmî – İbrahim es-Semerrâî. Beyrut: Mektebetü'l-Hilâl, ts.

Hâlidî, Salâh, *el-Kasasu'l-Kur'ânî 'Arzü Vekâi' ve Tahlîlü Ahdâs*, Dârü'l-Kalem, Dımaşk 1432/2011.

Hanbelî, Müciruddîn b. Muhammed el-Uleymî el-Makdisî, *Fethu'r-Rahmân fî Tefsîri'l-Kur'ân*, thk. Nureddin Talib, Dâru'n-Nevâdir, Dımaşk 1430/2009.

İbn 'Aşûr, Muhammed Tahir, *et-Tahrîr ve't-Tenvîr*, Dâru İbn Hazm, Beyrût 1443/2021.

İbn 'Atiyye, Ebû Muhammed Abdulhak b. Ğalib, *el-Muharrerü'l-Vecîz fî Tefsîri'l-Kitabi'l-'Azîz*, thk. Abdusselâm Abduşşâfî Muhammed, Dârü'l-Kütübi'l-'İlmiyye, Beyrût 1432/2011.

İbn Cevzî, Ebû'l-Ferec Abdurrahman b. Ali, *Zâdü'l-Mesîr fi 'İlmi't-Tefsîr*, el-Mektebetü'l-İslâmî, Beyrût 1404/1984.

İbn Fâris, Ebû Hüseyn Ahmed b. Fâris b. Zekeriyyâ, Muʿcemü Mekâyîsi'l-Lüga. thk. Abdusselâm Muhammed Hârûn. Beyrût: Dârü'l-Fikr, 1399/1979.

İbn Kesîr, Ebü'l-Fidâ İsmail b. Ömer el- Kureşî el-Basrî ed-Dımaşkî, *Tefsîrü'l-Kur'âni'l-'Azîm*, thk. Sami b. Muhammed es-Selâme, Dâru Taybe, Riyâd 1418/1997.

İbn Manzûr, Ebü'l-Fazl Muhammed b. Mukrim, Lisânü'l-'Arab. Beyrût: Dârü Sâdır, ts.

İbnü'l-Cevzî, Ebü'l-Ferec Abdurrahman b. Ali, Zâdü'l-Mesîr fî 'İlmi't-Tefsîr. Beyrût: el-Mektebetü'l-İslâmî, 1404/1984.

İsfahânî, Ebü'l-Kasım Hüseyn b. Muhammed b. El-Mufaddal er-Rağıb, *Müfredâtü Elfâzi'l-Kur'ân*, thk. Safvân Adnan Davûdî, Darü'l-Kalem, Beyrût 1430/2009.

Kubeysî, Ahmed Ubeyd, *Mevsu'atü'l-Kelime ve Ahavatuhâ fi'l-Kur'âni'l-Kerîm*, Dârü'l-Ma'rife, Beyrût 1438/2018.

Kurtûbî, Ebû Abdillah Muhammed b. Ahmed b. Ebî Bekr, *el-Câmi' li Ahkâmi'l- Kur'ân*, thk. Abdullah b. Abdulmuhsin et-Türkî, Müessesetü'r-Risâle, Beyrût 1434/2013.

Mâturîdî, Ebû Mansûr Muhammed b. Mahmûd, *Te'vilâtü Ehli's-Sünne,* thk. Mecdî Baslûm,Darü'l-Kütüb'il-'İlmiyye, Beyrût 1426/2005.

Maverdî, Ebü'l-Hasan Ali b. Muhammed b.Habîb el-Basrî, *en-Nüket ve'l-Uyûn*, thk. es-Seyyid İbn Abdilmaksûd b. er-Rahîm, Darü'l-Kütüb'il-'İlmiyye, Beyrût ts.

Merâğî, Ahmed b. Mustafa, *Tefsîrü'l-Merâğî*, Mustafa el-Bâbî el-Halebî, Kahire, 1365,1946.

Nesefî, Abdullah b. Ahmed, *Medârikü't-Tenzîl*, Dâru'n-Nefâis, Beyrût 1430/2009.

Râzî, Ebu Abdillâh Fahrüddîn Muhammed b. Ömer, *Mefâtihu'l-Ğayb*, Dârü'l-Fikr, Beyrût 1426/2005.

Semʿânî, Ebü'l-Muzaffer Mansûr b. Muhammed, *Tefsîrü'l-Kur'ân*. thk. Ebu Temîm Yâsir b. İbrahim. Riyâd: Medârisü'l-Vatan, 1432,2011.

Serîh, Fayiz b. Seyyâf, *et-Tenâsüb Beyne'l-Âyât*, Dâru'l-Hadâre, Riyad 1443.

Şa'Râvî, Muhammed Mütevellî, *Tefsîrü'ş-Şa'râvî*, Medya Protec, Kahire 2016.

Taberî, Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr *Câmi'ül-Beyân an Te'vîli Âyi'l-Kur'ân*, thk. Abdullah b. Abdülmuhsin et-Türkî, Daru Hicr, Kahire 1422/2001.

Zemahşerî, Ebu'l-Kasım Mahmud b. Ömer, *el-Keşşâf an Hakâik Gavâmidi't-Tenzîl*, thk. Adil Ahmed Abdülmevcûd, Ali Muhammed Mu'avved, Mektebetü'l-'Ubeykân, Beyrût 1418/1998.

Eğil Peygamber Türbeleri: Kutsal Mekan, Hafıza ve Kültürel Mirasın Korunması

Semra Hillez HALİFEOĞLU

Kaynakça

Acar, A. (2015). Elyesa ve Zülkifl Peygamberlerin Mezarlarının Eğil'de Olduğu Delilleri. İslam Tarihinin İlk Asrında Diyarbakır ve Çevresi, 52–57.

Başpınar, A., & Şentürk, M. (2021). Kutsalın Kent Mekânında Tezahürü: Türbeler ve Kentsel Sosyal Yaşamda Dinî Pratikler. Toplumsal Değişim, 3(2), 6–18.

Bozan, M. (2019). Kutsal Mekanlarin Tahribinin Toplumsal Hafiza Üzerine Etkisi. e-Şarkiyat İlmi Araştırmaları Dergisi/Journal of Oriental Scientific Research (JOSR). S:1228-1237.

Canbolat, A. N., & Gültekin, N. T. (2019). Tarihi kutsal mekânların ve yapıların miras değeri. In 8. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi Bildiriler Kitabı III (pp. 231–247). İlmi Etüdler Derneği (İLEM).

Çelik, C. (2023). Mekânın ruhu ve 'aşkın'ın yurdunda kutsalın değişen görünümleri. Düşünen Şehir, (19), 25–31.

Demir, A. (2009). Historic and Religious Places in Diyarbakır = Dini Değerleri İle Diyarbakır. Ankara.

Demir, M. L. (2007). Geçmişten Günümüze Eğil ve Hani'deki Mimari Eserler (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Van.

Eliade, M. (1963). The Sacred and the Profane: The Nature of Religion (W. R. Trask, Trans.). Harcourt, Brace & World. (Orijinal eser 1956 yılında yayımlanmıştır.)

Eliade, M. (2003). Dinler tarihine giriş (L. Arslan, Çev.; E. Kocabıyık, Yay. Haz.). Kabalcı Yayınevi.

Ercanlı, Ç. (2019). Kültürel ve Yerel Miras Olarak Dini Yapıların Korunmasının Kent Turizmine Katkısı Üzerine Bir Araştırma: İzmir Örneği. In B. Çetinsöz (Ed.), Proceedings of the VIII. National and IV. International Eastern Mediterranean Tourism Symposium (pp. 289–292). Mersin Üniversitesi Yayınları.

Erdem, M. (2011). Diyarbakır İli Merkez, Ergani, Eğil İlçeleri Adak ve Ziyaret Yerleri (Yüksek lisans tezi). Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Erpolat, M. S. (2020). Osmanlı Devleti Döneminde Eğil Sancağı XVI.-XVII. Yüzyıllar. Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (25), 121–143.

Gökbel, A. R. (2021). Prof. Dr. Şinasi Gündüz'le Söyleşi: Dinler tarihi perspektifinden Diyarbakır ve çevresi. Diyarbakır Kültür ve Medeniyet Dergisi, 2, 94–97.

Gültekin, N., & Canbolat, A. N. (2022). Türkiye'de Kültürel Mirası Koruma Sürecinde Kutsal Mekân. Journal of Analytic Divinity, 6(2), 145–159.

Haspolat,K.(2012)https://www.researchgate.net/profile/YusufHaspolat/publication/352226402_Diyarbakirda_peygamber_kabirleri-/l inks/60bfcc5da6fdcc512815eef1/Diyarbakirda-peygamber-kabirleri.pdf erişim tarihi:15.04.2025

Haspolat, Y. K. (2014). Tüm Yönleriyle Diyarbakır Eğil İlçesi ve Turizm. Uzman Matbaacılık.

Karadeniz, S. (2018). Bir kavram habitusu denemesi: "Kutsal". Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 11(56), 376–388.

Karakaş, A. (2012). Eğil İlçesi Kırsal Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, (2), 5–18.

Karakaş, R. (2020). Kutsal mekânlarda tezahür eden geçiş dönemi ritüelleri (Dicle bölümü örneği). In B. Akın (Ed.), Ritüelleri ve anlatılarıyla kutsal mekânlar (Güneydoğu Anadolu Bölgesi örneği) -1 (pp. 13–38). Paradigma Akademi.

KeskinKılınç, Ş. (2021). Eğil'in inanç turizmi kapsamında değerlendirilmesi (Yüksek lisans tezi). Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Koçal, A. V. (2018). Kültürün Mekânsal Temsili ve Tarihsel Aktarımı İşlevi Bağlamında Mimarînin Rolü. In İ. Özçoşar et al. (Eds.), Diyarbakır: Mekân, Toplum, Ekonomi (pp. 83–103). Ensar Neşriyat.

Kıyak, A. (2012). Halk dindarlığı bağlamında kutsal mekân anlayışı –Baskil örneği–. Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1(2), 159–181.

Özdemir, M. (2018). Kutsal Mekan Diyarbakır- Ilkcaglardan Osmanliya Diyarbakir. Neolitik Dönem Anadolu'da Kutsal Mekân: Diyarbakir Örneği.

Sinclair, T. A. (1989). *Eastern Turkey: An Architectural and Archaeological Survey, Volume II*. London: Pindar Press

Tatar, B. (2017). 'Kutsal Mekan': Fenomenolojik Bir Analiz. Milel ve Nihal, 14(2), 8–22. https://doi.org/10.17131/milel.377607

Türer, C. (2023). Şehir: Kutsalın Yeryüzündeki İşaretleri. Düşünen Şehir, (19), 10–13.

Uygur, H. K. (2020). Güneydoğu Anadolu Bölgesi genelinde bulunan inanç mekânlarına işlevsel bir yaklaşım. In B. Akın (Ed.), Ritüelleri ve anlatılarıyla kutsal mekânlar - I (pp. 39–72). Paradigma Akademi.

Yavuz, Ö. F. (2005–2006). Kur'an'da Kutsal Mekân, Zaman ve Eşya Kavramlarının Sembolik Değeri. Milel ve Nihal, 3(1–2), 37–65.

Yıldız, M. C. (2003). Bir İnanç Merkezi Olarak Eğil. The Social Sciences Research Journal, 1, 63–85.

Yıldırım, M. (2007). Mircea Eliade'de 'Kutsal ve Kutsal Zaman' Kavramı. Dini Araştırmalar, 10(28), 59–82.

Yakın, R. (2019). Mircea Eliade'de kutsalın diyalektiği (Yüksek lisans tezi). Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

https://ich.unesco.org/doc/src/00009-TR-PDF.pdf erişim tarihi:10.03.2025

http://www.diyarbakir.gov.tr/egil-peygamberler-turbesi

https://diyarbakirhafizasi.org/sularin-altindan-ve-ustunden-egil/

Diyarbakır Lalâ Kâsım Bey Camii: Mimari Bağlamda Otoritenin Temsili

Birgül AÇIKYILDIZ

Kaynakça

Arşiv Kaynakları

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA):

Ali Emiri Sultan Mahmud I (AE.SMHD.I)

Bab-ı Asafi Divan-ı Hümayun Sicilleri Mühimme Defteri (A.DVNSMHM.d.)

Cevdet (Tasnifi) Evkaf (C.EV)

İbnülemin-Vakif (İE.EV)

Maliyeden Müdevver Defterler (MAD)

Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi Evrakı (TSMA.E)

Transkripsiyonu Yapılmış Arşiv Kaynaklar

İzgöer, Ahmet Zeki (der.), *Diyarbekir Şer'iyye Sicilleri Āmid Mahkemesi*, Cilt 3, DÜİF Yayınları, Diyarbakır 2014.

İzgöer, Ahmet Zeki (der.), *Divan-ı Hümāyūn Sicilleri Diyarbekir Ahkām Defterleri*, Cilt 1, DÜİF Yayınları, Diyarbakır 2016a.

İzgöer, Ahmet Zeki (der.), *Divan-ı Hümāyūn Sicilleri Diyarbekir Ahkām Defterleri*, Cilt 2, DÜİF Yayınları, Diyarbakır 2016b.

Tarihi Kaynaklar

Ayn Ali Efendi, *Kavānīn-I Āl-i Osman Der Hulāsa-i Mezāmin Defter-i Divān*, Veysel Gürhan (der.), Şarkiyat Bilim ve Hikmet Vakfı Yayınları, Diyarbakır 2023.

Ebu Bekr-i Tihranî, *Kitab-ı Diyarbekiriyye*, Mürsel Öztürk (çev.), Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2014.

Evliyâ Çelebi, *Günümüz Türkçesiyle Evliyâ Çelebi Seyahatnamesi*, Cilt 4.1, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2012.

Hoca Sadeddin Efendi, *Tacü't-Tevarih*, Cilt IV, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1979.

Sharaf Khân Bidlîsî, *Chèref-nâmeh ou fastes de la nation kourde*. Vol. 2.1. François-Bernard Charmoy (çev.), Imperial Academy of Sciences, St. Petersburg 1870.

Diyarbakır Vakıflar Bölge Müdürlüğü Arşivi (DVBMA)

- *DVBMA 1: Anıtlar ve İnşaat İşleri Dairesi Başkanlığı'na 3 Eylül 1976 tarihinde sunulan rapor. No: 210001017-RP004*
- *DVBMA 2: Anıtlar ve İnşaat İşleri Dairesi Başkanlığı'na 7 Nisan 1978 tarihinde sunulan rapor. No: 210001017-RP009*
- *DVBMA 3: DVBMA Envanter Fişi. Kasım 1973. No: 21.01.01/23*

Diğer Kaynaklar

Aydın, Nusret, *Diyarbakır-Eğil Hükümdarları Tarihi*, Keskesor, İstanbul 2003.

Aydın, Nusret, *Diyarbekir ve Mırdasiler Tarihi - Paran, Gil, Çermog, Pale*, Avesta Yayınları, İstanbul 2011.

Baş, Gülşen, *Diyarbakır'daki İslām Dönemi Mimari Yapılarında Süsleme*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2013.

Beysanoğlu Şevket, *Diyarbakır'da Gömülü Meşhur Adamlar*, Neyir Matbaası, Ankara 1985.

Beysanoğlu Şevket, *Anıtları ve Kitabeleri ile Diyarbakır Tarihi*, Cilt. I, DİTAV Diyarbakır Şubesi, Diyarbakır 2019a.

Beysanoğlu Şevket, *Anıtları ve Kitabeleri ile Diyarbakır Tarihi*, Cilt. II, DİTAV Diyarbakır Şubesi, Diyarbakır 2019b.

Bianquis, Th. & Shamma, S., "Mirdās, Banū or Mirdāsids", *Encyclopaedia of Islam*, 1993. https://referenceworks.brill.com/display/entries/EIEO/SIM-5220.xml.

Demir Mehmet Latif, *Ortaçağ'dan Günümüze Eğil ve Hani'deki Mimari Eserler*, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Van 2007.

Durukan Aynur, "Aqquyunlu Art in Diyarbakir and its Surroundings", D. Beyazıd (der.), *At the Crossroads of Empires: 14th and 15th Century Anatolia*, Varia Anatolica, Paris, Istanbul 2012, ss. 165-180.

Göyünç Nejat, "16. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır", *Belgelerle Türk Tarihi Dergisi* 7, 1968, ss. 76-80.

Gördük, Yunus Emre, "Eğil Emirliği'nin Kısa Tarihçesi ve Eğil Emirlerine Ait Şecere Metninin Tercümesi", *OTAM* 35, 2014, ss. 89-120.

Işık, Nursen. *Çok Katmanlı Kültür Mirasında Diyarbakır Suriçi Mimarisi*, Akademisyen Yayınevi, Ankara 2023.

Kılıç, Orhan, "Yurtluk-Ocaklık ve Hükümet Sancakları Üzerine Bazı Tespitler", *OTAM* 10, 1999, ss. 119–137.

Kodaman, Bayram, *Osmanlı Devrinde Doğu Anadolu'nun İdari Durumu*, Anadolu Basın Birliği, Ankara 1986.

Sözen, Metin, *Diyarbakır'da Türk Mimarisi*, Gün Matbaası, İstanbul 1971.

Top, Mehmet, "Diyarbakır'da Ortaçağ Estetiği. Osmanlı Öncesi Dini Mimari", *Diyarbakır Dergisi* 2, 2021, ss. 67–73.

Tuncer Orhan Cezmi, *Diyarbakır Camileri*, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi, Diyarbakır 2015.

Ünal, Rahmi Hüseyin, *Diyarbakır İli'ndeki Bazı Türk-İslam Anıtları Üzerine Bir İnceleme*, Atatürk Üniversitesi Basımevi, Erzurum 1975.

Yıldız İrfan, *Eğil'in Kültürel Mirası*, Diyarbakır Valiliği Kültür Sanat Yayınları, Diyarbakır 2012.

Diyarbakır'ın Eğil İlçesindeki Kasım Bey ve Cafer Bey Kümbetleri Üzerine Bir Analiz

Semra Hillez HALİFEOĞLU

Kaynakça

Aksu, R. (2017). *Diyarbakır ve Çevresinde Kültür Turizmi*. (Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).

Alanoğlu, M. (2018). Yavuz Sultan Selim'in Doğu Anadolu Politikasına Dair Üç Belge. *XVIII. Türk Tarih Kongresi, Kongreye Sunulan Bildiriler (Cilt III): Osmanlı Tarihi ve Medeniyeti*, 1147–1149.

Arseven, C. E. (1984). *Türk Sanatı*. Cem Yayınevi.

Arık, M. O. (1969). Erken Devir Anadolu - Türk Mimarisinde Türbe Biçimleri. *Anadolu (Anatolia)*, 11, 57-119.

Aykaç, Y. (2020). *Kürt mirliklerinde edebi patronaj (1514-1846)*. (Doktora tezi, Dicle Üniversitesi, Diyarbakır).

Ayvazoğlu, B. (2002). Kümbet. In *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Cilt 26, ss. 547-550). Türkiye Diyanet Vakfı.

Beysanoğlu, Ş. (1996). *Anıtları ve Kitabeleri İle Diyarbakır Tarihi, İkinci Cilt: Akkoyunlular'dan Cumhuriyete kadar*. MN Tanıtım.

Bilgin, F. (2019). Aziz Efendi'nin Risâlesinde Kürt Emîrleri (IV. Murad Dönemi, 1623-1640). *Mukaddime*, 10(1), 1–17.

Bourdieu, P. (1984). *Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste*. (R. Nice, Çev.). Harvard University Press.

Demir, M. L. (2007). *Ortaçağ'dan Günümüze Eğil ve Hani'deki Mimari Eserler*. (Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).

Doğan, C. (2011). XVI. Yüzyıl Osmanlı İdari Yapısı Altında Kürt Emirlikleri ve Statüleri. *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 23, 31-43.

Doğan, S. (2012). Kümbet. In *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Cilt 26, ss. 547-550). Türkiye Diyanet Vakfı.

Doğan, Y. (2011). Osmanlı Döneminde Doğu Anadolu'da Kürt Beyliklerinin İdari Yapılanması: Eğil Beyliği Örneği. *Kürt Tarihi Dergisi*, 8, 27–34.

Erdemir, Y. (2023). Konya'daki Selçuklu Türbeleri. *Konya Kitabı XIX: Türkiye Selçukluları ve Konya Mimarisi IV. Cilt*, 253-275.

Gencer, F. (2011). "Merkezîleşme Politikaları Sürecinde Yurtluk-Ocaklık Sisteminin Değişimi". *Tarih Araştırmaları Dergisi*, 30 (49), 69-90.

Gördük, H. (2014). Eğil Beyliği'nin Tarihi Süreçteki Yeri. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 24(2), 87–92.

Gördük, Y. E. (2014). Eğil Emirliği'nin Kısa Tarihçesi ve Eğil Emirlerine Ait Şecere Metninin Tercümesi. *OTAM*, 35, 89-120.

Göyünç, N. (1994). Diyarbekir. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)*, 9, 464–469.

Gümüş, E. (2021). Mihrani Ekrad Sancağı: Kadim Bir Aşiret Yurtluk Ocaklığı. *Artuklu İnsan ve Toplum Bilim Dergisi*, 1(6), 1–19.

Gündüz, S. (2010). Sultan Türbelerindeki Simgesellik: Anadolu Selçuklu ve Osmanlı Beyliği Örnekleri. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 12, 227-272.

Kabakçıoğlu, T. (1966). *Kayseri Kümbedleri*. (Lisans Tezi, Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü).

Kalınbayrak Ercan, A. & Kalkan Açıkkapı, D. (2022). Tokat'ta Bulunan 14. Yüzyıla Tarihlenen Bağımsız Türbeler Üzerine Mimari Bir Değerlendirme. *Tarih Okulu Dergisi (TOD)*, 15(59), 2271-2308.

Karakaş, A. (2012). Diyarbakır İlçeleri ve Kültürel Envanteri Üzerine Bir İnceleme. Fırat Üniversitesi Yayınları.

Karakaş, A. (2012). Eğil İlçesi Kırsal Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi*, 14(23), 5-18.

Kılcı, A. (2007). *Anadolu Türk Mimarisinde Erken Devir (XIV-XV. Yüzyıl) Baldaken Tarzı Türbeler*. Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları.

Koçi Bey. (1963). *Koçi Bey Risalesi*. (Z. Danışman, Haz.). Milli Eğitim Basımevi.

Konyar, B. (1936). *Diyarbekir Yıllığı, Cilt 3*. Ulus Basımevi.

Kuban, D. (2017). *Osmanlı Mimarisi*. YEM Yayın.

Osman, İ. (2012). Türbe. In *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (Cilt 41, ss. 464-466). Türkiye Diyanet Vakfı.

Öney, G. (1981). İran ve Anadolu Selçuklu Türbelerinin Mukayesesi. *Yıllık Araştırmalar Dergisi*, 3, 41-47.

Önkal, H. (2006). Türbeler. In A. U. Peker & K. Bilici (Ed.), *Anadolu Selçukluları ve Beylikler dönemi uygarlığı* (Cilt 2, ss. 351-369). T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı.

Peker, A. U. (1997). Ortaçağ Türbe Mimarisinin İçerdiği Anlamlar ve Kayseri Döner Kümbet Örneği. *I. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu Bildirileri*, 291-301.

Şaman Doğan, N. (2013). Anadolu Selçuklu Medreseleri ve Darüşşifalarında Türbe. *Vakıflar Dergisi*, 39, 519-538.

Şeref Han. (1971). *Şerefname: Kürt Tarihi*. (M. E. Bozarslan, Çev.). Ant Yayınları.

Ünal, R. H. (1975). *Diyarbakır İli'ndeki Bazı Türk-İslâm Anıtları Üzerine Bir İnceleme* (Atatürk Üniversitesi Yayınları No. 442, Edebiyat Fakültesi Yayınları No. 84, Araştırma Serisi No. 68). Atatürk Üniversitesi Basımevi

Velibeyoğlu, V. R., & Erarslan Göçer, A. (2018). Mimarlık ve İdeoloji İlişkisi Üzerine. *ABMYO Dergisi*, (50), 85–102.

Yıldız, İ., Erdal, Z., & Koç, E. (2010). Diyarbakır İli ve İlçeleri Ortaçağ ve Sonrasına Ait Mimari ve Sanat Eserlerinin İncelenmesi Yüzey Araştırması-2010. *Yüzey Araştırmaları Sonuçları Toplantısı*, 28(2), 341-356.

Yılmazçelik, İ. (1996). "XVIII. Yüzyıl İle XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır Eyaletinin İdari Yapısı ve İdari Teşkilatlanması". *Tarih Araştırmaları Dergisi*, 18 (29), 215-226.

https://kulturenvanteri.com/yer/kasim-bey-kumbeti-egil diyarbakir/#17.1/38.146761 /40.077693 (Erişim tarihi:01.06.2025)

Diyarbakır Eğil İlçesinde Derlenen Bazı Halk Anlatıları Üzerine Bir İnceleme

Özkan CİĞA
Rıdvan SERT

Kaynaklar

Arslan, Mustafa Uğurlu, Diyarbekir'in Kültür ve Edebiyat Tarihi, "Diyarbakır'ın Portresi" (içinde) (Edt. Mustafa Bulut), Detay Yayıncılık, Ankara 2022.

Çevirme, Hülya, Oymak, Rifat, "Halk Anlatılarının Metinselliği", *Motif Akademi Halk Bilimi Dergisi*, cilt: 2 sayı: 3-4, (Aralık, 2009) ss. 74-83.

Gördük, Yunus Emre, "Eğil Emirliği'nin Kısa Tarihçesi ve Eğil Emirlerine Ait Şecere Metninin Tercümesi", *OTAM Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi*, sayı: 35, (Bahar, 2014) ss. 89-120.

Sezer, M. Abdulbasit, *Cahan İle Abdullah Hikâyesi Üzerine Bir Araştırma,* Gece Kitaplığı, Ankara, 2018.

Derlenen Halk Anlatılarında Kaynak Kişiler

Seniha SERT: Kadın, 62 yaşında, okula hiç gitmemiş fakat sonradan okur-yazar belgesi edinmiş.

Güllü SERT: Kadın, 80 yaşında, okula hiç gitmemiş ve okuma-yazması yok. (Salih Sert'in Eşi)

Salih SERT: Erkek, 80 yaşında ilkokul mezunu. (Güllü Sert'in Eşi)

Sosni TAŞKIN: Kadın, 97 yaşında (30 Nisan 2025 itibariyle vefat etti), Okuma-yazması yok.

Günümüzde Eğil

Erkan KADĞA

Kaynakça

Afşin M. 1998, *Dolgu Barajları Yönünden Kralkızı Barajındaki Uygulamalar*, Fırat Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü İnşaat Mühendisliği Ana Bilim Dalı Doktora Tezi.

Akat O. 2019, *Eğil (Diyarbakır) İlçesinde Syrphdae Familyasına Bağlı Türlerin Belirlenmesi,* Dicle Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğü Bitki Koruma Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi,

Beysanoğlu Ş. *Anıtlar ve Kitabeleri ile Diyarbakır Tarihi, I*,

Çiçek M, 2018, *Diyarbakır İli Eğil İlçesi Bağ Alanlarının Uzaktan Algılama Sistemleri Kullanılarak Belirlenmesi*, Bingöl Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans Tezi

Demir M. L 2007, *Ortaçağ'dan Günümüze Eğil Ve Hani'deki Mimari Eserler*" Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sanat Tarihi Anabilim Dalı Genel Sanat Tarihi Bilim Dalı, Yüksek Lisan Tezi

Erdem M. 2011, *"Diyarbakır İli Merkez, Ergani, Eğil İlçeleri Adak ve Ziyaret Yerleri"* Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Tezi

Haspolat Y. K. 2013. "Her Yönüyle Diyarbakır (Eğil İlçesi'nde İnanç Turizmi)" Dicle Üniversitesi, Diyarbakır,

Karakaş A. 2012, *"Eğil İlçesi Kırsal Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi"*, KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi 14 (23): 5-18.

Karakaş R. 2002, *Diyarbakır-Kralkızı (Dicle) Ve Diyarbakır-Dicle (Eğil) Barajlarının Avifaunası,* Dicle Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Doktora Tezi, Diyarbakır

Orak Y. 2023, *Eğil İlçesi (Diyarbakır) Pyraloıdea (Lepıdoptera) Faunası Üzerine Araştırmalar*, Bitlis Eren Üniversitesi Biyoloji Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi

Yaz A. 2022, "Tesadüf Ve Efsanelerle Biçimlenmiş Diyarbakır Kalesi" International Journal of Kurdiname Issue: 6,

https://www.haritatr.com/egil-haritası-i110

egil.gov.tr/iletisim

egil.gov.tr/kaymakam-volkan-huluregil.gov.tr

egil.gov.tr

http://www.egil.bel.tr/belediye-baskani

http://www.egil.bel.tr/hakkimizda

https://tr.wikipedia.org/wiki/E%C4%9Fil

https://www.nufusu.com/ilce/egil_diyarbakir-nufusu#mahalle-nufuslari

https://tr.wikipedia.org/wiki/Eğil

https://atlasbig.com.tr/diyarbakir-egilin-mahalleleri 28.05.2025

https://www.nufusu.com/ilce/egil_diyarbakir-nufusu 25.05.2025

https://www.ditav.org/index.php/diyarbakir/ilceleri/egil 06.05.2025

https://turkeyoutdoor.org/diyarbakir-egil-ilcesi-tanitimi/#google_vignette 10.05.2025

https://diyarbakir.org.tr/mekan/asur-kral-kaya-mezarlari/ 16.05.2025

https://www.islamveihsan.com/peygamberler-diyari-egil.html#:~:text=Nebi%20Harun-i%20Asefi,%20Nebi%20Hallak,%20Nebi%20Harut,%20Nebi,incisi%20E%C4%9Fil,%20ta%C5%9F%C4%B1d%C4%B1%C4%9F%-C4%B1%20manevi%20atmosferiyle%20ziyaret%C3%A7ilerinin%20kalbine%20dokunuyor. 16.05.2025

https://www.ditav.org/index.php/diyarbakir/ilceleri/egil 16.05.2025

https://ilkha.com/kultursanat/baraj-suyu-cekilince-peygamberlerin-kabirleri-gun-yuzune-cikti-88098 05.05.2025

https://www.zazaki.net/d/file/egil.pdf 06.07.2025

https://tr.wikipedia.org/wiki/Dicle_Baraj%C4%B1_ve_Hidroelektrik_Santrali 06.07.2025

https://diyarbakirhafizasi.org/sularin-altindan-ve-ustunden-egil/ 09.06.2025

https://www.change.org/p/e%C4%9Fi%CC%87l-de-ta%C5%9F-ocaklari-kapatilsin-do%C4%9Fa-katli%CC%87ami-na-sessi%CC%87z-kalma 03.06.2025

https://sites.google.com/site/tekyeli/tarih 09.07.2025

EK A. KAYNAK KİŞİLER

K.1. Zekiye KAYA, 10.06.2025 tarihinde Eğil İlçe Kaymakamlığı Yazı İşleri Müdürü.

K.2. Yusuf YAKUT, 19.05.2025 tarihinde Eğil İlçe Belediye Başkanlığı Yazı İşleri Müdürü Vekili

K.3. Yunus İNCE, 19.05.2025 tarihinde Eğil İlçe Müftülüğü İlçe Vaizi ve Eğil İlçe Müftü Vekili

K.4. Serdar DEMİR, 10.06.2025 tarihinde Eğil İlçe Gençlik ve Spor Müdürü

K.5. Ramazan KÖKSAL, 19.05.2025 tarihinde Diyarbakır Belediyesi çalışanı ve Eğil Feribot Kaptanı

K.6. Süleyman ÇETİNER 26.05.2025 tarihinde Eğil Öğretmenevi Müdürü

K.8. Mehmet Nevzat KAPLAN 19.05.2025 tarihinde Eğil Halk Eğitim Müdürü

K.9. İrfan BOZDAŞ 19.05.2025 tarihinde Eğil Ziraat Bankası Müdürü

K.10. Hediye POLAT 27.08.2025 tarihinde Eğil Öğretmen Evi Müdür Yrd.

K.11. Naide MAHMUTOĞLU 27.08.2025 tarihinde Eğil İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü'nde V.H.K.İ Memuru

K.12. Necip Suat DEMİRBAŞ 27.08.2025 tarihinde Eğil İlçe Tarım ve Orman Müdürü.

İÇİMDEKİ ÖTEKİ

Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Romanlarında Psikolojik Travmanın İzleri

Meliha Yonca ERDEM

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1899
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-646-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ERDEM, Meliha Yonca
İÇİMDEKİ ÖTEKİ
Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Romanlarında
Psikolojik Travmanın İzleri

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Romanlar:

Tanpınar,

Ahmet Hamdi: **Aydaki Kadın**, Haz. Güler Güven, 6. bs., İstanbul, Dergâh Yayınları, 2018.

Huzur, 28. bs., İstanbul, Dergâh Yayınları, 2017.

Mahur Beste, 18. bs., İstanbul, Dergâh Yayınları, 2017.

Saatleri Ayarlama Enstitüsü, 33. bs., İstanbul, Dergâh Yayınevi, 2017.

Sahnenin Dışındakiler, 19. bs., İstanbul, Dergâh Yayınları, 2019.

Suat'ın Mektubu, Haz. Handan İnci vd., 7. bs., İstanbul, Dergâh Yayınları, 2020.

Kitaplar:

Acar, Sevim: **Nihilizme Eleştirel Bir Bakış**, İstanbul, İşaret Yayıncılık, 1996.

Adler, Alfred: **İnsan Tabiatını Tanıma**, Çev. Ayda Yörükân, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayıncılık, 1994.

Adler, Alfred: **Sosyal Duygunun Gelişiminde Bireysel Psikoloji**, Çev. Halis Özgü, İstanbul, Hayat Yayıncılık, 2002.

Akcan, Gizem,

Öztürk, Erdinç: "Dissosiyatif Temel Belirtiler ve Temel Psikoterapötik Yaklaşımlar", **Ruhsal Travma ve Dissosiyasyon**, Editör: Erdinç Öztürk, Ankara, Türkiye Klinikleri, 2018.

Amerikan

Psikiyatri Birliği: **Ruhsal Bozuklukların Tanısal ve Sayımsal El Kitabı (DSM-5)**, Çev. Ertuğrul Köroğlu, Ankara, Hekimler Yayın Birliği, 2015.

American

Psychiatric

Association: **Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders** (**DSM-I**), Washington, DC., 1952.

Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (**DSM-II**), Washington, DC., 1966.

Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (**DSM-III**), Washington, DC., 1980.

Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (**DSM-III,** Revised), Washington, DC., 1987.

Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders (**DSM-IV**), Washington, DC., 1994.

Ankay, Aydın: **Ruh Sağlığı ve Davranış Bozuklukları**, İstanbul, Nobel Tıp Kitabevi, 2012.

Baltaş, Acar,

Baltaş, Zühal: **Stres ve Başa Çıkma Yolları**, İstanbul, Remzi Kitabevi, 1999.

Bauman, Zygmunt: **Modernlik ve Müphemlik**, Çev. İsmail Türkmen, 4. bs., İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2020.

Bayraktar, Seda: **Psikolojik Travma**, İstanbul, Nobel Tıp Kitabevi, 2016.

Berger,

Peter Ludwig: "Dinî ve Toplumsal Kurumların Değişimi", **Din ve Modernlik: Toplumbilim Yazıları I**, Çev. Adil Çiftçi, Ankara, Ankara Okulu Yayınları, 2002.

Berman, Marshall: **Katı Olan Her Şey Buharlaşıyor**, Çev. Ümit Altuğ, Bülent Peker, 19. bs., İstanbul, İletişim Yayınları, 2017.

Bilgin**,** Nuri: **Kolektif Kimlik**, İstanbul, Sistem Yayıncılık, 1999.

Kimlik İnşası, İzmir, Aşina Kitaplar Yayıncılık, 2007.

Cevizci, Ahmet: **Felsefe Sözlüğü**, İstanbul, Paradigma Yayıncılık, 2012.

Cobuild, Collins: **Advanced Illustrated Dictionary**, Great Britain, Harper Collins Publishers Ltd., 2010.

Çakır, Serpil: "Feminizm: Ataerkil İktidarın Eleştirisi", **19. Yüzyıldan 20. Yüzyıla Modern İdeolojiler**, Editör: H. Birsen Örs, İstanbul, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2009.

De Beauvoir,

Simone: **Kadın "Genç Kızlık Çağı"**, Çeviren: Bertan Onaran, İstanbul, Payel Yayınevi, 1980.

De Botton, Alain: **Statü Endişesi**, Çev. Ahu Sıla Bayer, İstanbul, Sel Yayıncılık, 2005.

Derin, Görkem,

Öztürk, Erdinç: "Ruhsal Travmanın Aktarımında Psikotarihsel Dinamikler", **Psikotarih**, Editör: Erdinç Öztürk, Ankara, Türkiye Klinikleri, 2020.

Durkheim, Emile: **İntihar - Toplumbilimsel İnceleme**, Çev. Özer Ozankaya, Ankara, Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1983.

Ellis, John: **The Sharp End of War The Fighting Man in World War II**, London, Aurum Press, 1980.

Ferenczi, Sandor: **Psikolojik Travma**, Çev. Hüsen Portakal, İstanbul, Cem Yayınevi, 2014.

Freud, Sigmund: **Group Psychology and The Analysis of The Ego**, New York, WW Norton & Company, 1975.

Freud, Sigmund: **Uygarlık, Din ve Toplum**, Çev. Selçuk Budak, Ankara, Öteki Yayınları, 1995.

Gümüş, Semih: "Sahnenin Dışındakiler", **Bir Gül Bu Karanlıklarda –Tanpınar Üzerine Yazılar**, Haz. Abdullah Uçman, Handan İnci, İstanbul, 3F Yayınevi, 2008.

Gürbilek, Nurdan: **Kötü Çocuk Türk**, İstanbul, Metis Yayınları, 2001.

Güven, Güler: "Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Son Romanı" **Aydaki Kadın** (içinde), s. 287–302.

Herbert, Claudia: **Travma Sonrası Psikolojik Tepkileri Anlamak**, Çev. Nihan Azizerli ve Remzi Güneş, 6. bs., İstanbul, Psikonet Yayınları, 2019.

Herman, Judith: **Travma ve İyileşme**, Şefik Basım ve Yayıncılık, 2011.

Horney, Karen: **Çağımızın Nevrotik Kişiliği**, Çev. Başak Kıcır ve Onur Doğan, İstanbul, Sel Yayıncılık, 2013.

Horney, Karen: **Neurosis and Human Growth**, New York, W. W. Norton, 1950.

Işıklı, Sedat,

Keser, Emrah: "Travma Sonrası Stres Bozukluğunda Duygular ve Duygu Düzenleme", **Duygu Düzenleme**, Ankara, Türkiye Klinikleri, 2020.

Işın, Ekrem: "Osmanlı İlmiye Sınıfının Romanı: Mahur Beste", **Bir Gül Bu Karanlıklarda – Tanpınar Üzerine Yazılar**, Haz. Abdullah Uçman, Handan İnci, İstanbul, 3F Yayınevi, 2008.

İleri, Selim: "Sahnenin Dışındakiler", **Bir Gül Bu Karanlıklarda –Tanpınar Üzerine Yazılar**, Haz. Abdullah Uçman, Handan İnci, İstanbul, 3F Yayınevi, 2008.

Jones, Edgar,

Wessely, Simon: **Shell Shock to PTSD, Military Psychiatry From 1900 to the Gulf War**, London, Psychology Press, 2005.

Johnstone, Margeret: **Stress in Teaching. An Overwiew of Research. Midlothian: The Scottish Council for Research in Education**. Scotland, SCRE Publication, 1989.

Joseph, Stephen: **The New Psychology of Posttraumatic Growth**, New York, Basic Books, 2011.

Kaplan, Mehmet: **Tanpınar'ın Şiir Dünyası**, İstanbul, Dergâh Yayınları, 1963.

Yavaş Yavaş Aydınlanan Tanpınar, Haz. Zeynep Kerman, İstanbul, Dergâh Yayınları, 2015.

Kaplan,

Mordekay Menahem: "Reconstruction of American-Jewish Life", **Judaism as a Civilization Toward a Reconstruction of American-Jewish Life**, New York, Thomas Yoseloff Press, 1934.

Kaplan, Sefa: **Geç kalan adam: Ahmet Hamdi Tanpınar**, İstanbul, Doğan Kitap, 2013.

Kuran,

Ahmet Bedevi: **Osmanlı İmparatorluğunda İnkılap Hareketleri ve Millî Mücadele**, İstanbul, Türkiye İş Bankası Yayını, 2012.

May, Rollo: **Kaygının Anlamı**, Çev. Aysun Babacan, İstanbul, Okuyanus Yayıncılık, 2020.

Micale, Mark: **Hysteria and Its Historiography: A Review of Past and Present Writings**, New York, Science History Publications, 1989.

Mitchell, Juliet: **Women's Estate**, England, Harmondsworth: Penguin, 1971.

Moran, Berna: "Bir Huzursuzluğun Romanı: Huzur", Editör: Abdullah Uçman, Handan İnci, **Bir Gül Bu Karanlıklarda**, İstanbul, Kitabevi, 2002.

Nayır, Yaşar Nabi: "Yaşar Nabi Nayır'a Mektup", **Edebiyatçılarımız Konuşuyor**, İstanbul, Varlık Yayınları, 1976.

Norman, Michael: **These Good Men: Friendships Forged From War**, New York, Crown Publishing, 1989.

Okay, M. Orhan: **Bir Hülya Adamının Romanı: Ahmet Hamdi Tanpınar**, İstanbul, Dergâh Yayınları, 2. bs., 2010.

Öner, Sezin: **Travma Sonrası Stres Bozukluğu**, İstanbul, Nobel Akademik Yayıncılık, 2020.

Özbay, Kenan: **Türk Asker Hekimleri Tarihi ve Asker Hastaneleri**, C. 1, İstanbul, Yörük Basımevi, 1976.

Özen, Yener: **Travmatik Ben**, İstanbul, Çınaraltı Yayın, 2018.

Öztürk, Erdinç: "Disfonksiyonel Aile Modellerinden Fonksiyonel Aile Modeline: Doğal ve Rehber Ebeveynlik Stili", **Aile Psikopatolojisi**, Ankara, Türkiye Klinikleri, 2021.

"Psikotarih, Travma ve Dissosiyasyon: Çocukluk Çağı Travmaları, Savaşlar ve Dissosiyasyonun Anamnezi", **Psikotarih**, Editör: Erdinç Öztürk, Ankara, Türkiye Klinikleri, 2020.

"Dissoanaliz ve Psikotoplumsal Bilinç Alyansı Kuramı: İnkâr Travması ve Dissosiyatif Yansıtımlı Kimlik Geçişi", **Psikotravmatoloji**, Editör: Erdinç Öztürk, Ankara, Türkiye Klinikleri, 2022.

"Modern Psikotravmatoloji ve Dissosiyasyon Teorileri", **Psikotravmatoloji**, Editör: Erdinç Öztürk, Ankara, Türkiye Klinikleri, 2022.

"Dissoanalitik Psikotarih: Soykırımların, Baskıların, Çocuk İstismarlarının ve Savaş Travmalarının Dissoanalizi", **Savaş Psikolojisi**, Editör: Erdinç Öztürk, Ankara, Türkiye Klinikleri, 2023.

Travma ve Dissosiyasyon (Psikotravmatoloji Temel Kitabı), 2. bs., İstanbul, Nobel Tıp Kitabevi, 2020.

Öztürk, Erdinç,

Derin, Görkem: "Dissoanaliz Kuramı Açısından Savaş Psikolojisi ve Göç Travması: Savaş Kökenli Kuşaklararası Travma Geçişi ve Kuşaklararası Psikopatoloji Aktarımı", **Savaş Psikolojisi**, Editör: Erdinç Öztürk, Ankara, Türkiye Klinikleri, 2023.

Öztürk Erdinç vd.: "Psikotarih ve Bağlanma Kuramı", **Psikotarih**, Editör: Erdinç Öztürk, Ankara: Türkiye Klinikleri, 2020.

Peter, A. Levine: **Travma ve Anı**, Çev. Pınar Savaş, İstanbul, Butik Yayıncılık, 2017.

Purdon, Christine,

Clark A., David: **The Need to Control Thoughts, Cognitive Approaches to Obsessions and Compulsions: Theory, Assessment, and Treatment**, Amsterdam, New Harbinger Publications, 2002.

Putnam, W. Frank: **Çoklu Kişilik Bozukluğu**, Çev. Mustafa Topal, İstanbul, Psikoterapi Enstitüsü Eğitim Yayınları, 2012.

Rank, Otto: **Doğum Travması ve Psikanalizdeki Anlamı**, Çeviren: Sabir Yücesoy, 3. bs., İstanbul, Metis Yayınları, 2020.

Russell, E.

H. Diana: **Sexual Exploitation-Rape, Child Sexual Abuse, and Workplace Harassment**, Washington, DC US Dept of Health and Human Services, 1984.

Sağlam, Nuri: "İmgesel Bir Form Olarak Mahur Beste yahut Gamlar Altında Murakabe", **Bir Güneş Avcısı Ahmet Hamdi Tanpınar**, İstanbul, Doğu Kütüphanesi, 2018.

Schützenberger,

Anne Ancelin: **Psikosoybilim**, Çev. Kağan Kahveci, 6. bs., İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2020.

Şahin, Seval: "Mahur ve Mahmur Bir Beste -Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Mahur Beste Adlı Romanı Üzerine-, **Ahmet Hamdi Tanpınar**, Editörler: Handan İnci ve Seval Şahin, Ankara, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2010.

Tanpınar,

Ahmet Hamdi: **Bütün Şiirleri**, Haz. İnci Enginün, 3. bs., İstanbul, Dergâh Yayınları, 1989.

Edebiyat Üzerine Makaleler, Haz. Zeynep Kerman, 5. bs., İstanbul, Dergâh Yayınları, 1998.

Günlüklerin Işığında Tanpınar'la Baş Başa, 6. bs., Haz. İnci Enginün, Zeynep Kerman, İstanbul, Dergâh Yayınları, 2015.

Hep Aynı Boşluk, Haz. Erol Gökşen, 4. bs., İstanbul, Dergâh Yayınları, 2019.

Hikâyeler, 13. bs., İstanbul, Dergâh Yayınları, 2017.

Yahya Kemal, İstanbul, Dergâh Yayınları, 2001.

Yaşadığım Gibi, Haz. Birol Emil, 6.bs., İstanbul, Dergâh Yayınları, 2013.

Tanpınar'ın Mektupları, Haz. Zeynep Kerman, 5. bs., İstanbul, Dergâh Yayınları, 2013.

Tedeschi,

Richard G.,

Calhoun,

Lawrence G.: **Facilitating Posttraumatic Growth: A Clinician's Guide**, Ed. Irving B. Weiner, Newyork, Routledge, 1999.

Tillich, Paul: **Olmak Cesareti**, Çev. Cihan Dansuk, 2. bs., İstanbul, Okuyan Us Yayınları, 2014.

Toprak, Zafer: **Türkiye'de Yeni Hayat-İnkılap ve Travma 1908-1928**, İstanbul, Doğan Kitap, 2017.

Tosun, Necip: **Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Saatleri Ayarlama Enstitüsü Bir Tahlil**, İstanbul, Ketebe Kitap ve Dergi Yayıncılığı A. Ş., 2022.

Törenek, Mehmet: **Başka Hayatlar Peşinde: Tanpınar'ın Romanları Üzerine Bir İnceleme**, 2. bs, İstanbul, Kitabevi, 2012.

Türk Romanında İşgal İstanbul'u, İstanbul, Kitabevi, 2002.

Tuğcu, Tuncar: **Yabancılaşma Problemi**, Ankara, Alesta Yayınevi, 2002.

Uçman, Abdullah: "Sahnenin Dışındakiler yahut İşgal İstanbul'unun Romanı", **Bir Gül Bu Karanlıklarda –Tanpınar Üzerine Yazılar**, Haz. Abdullah Uçman, Handan İnci, İstanbul, 3F Yayınevi, 2008.

Wolfgang, Linden,

Paul, L. Hewitt: **Klinik Psikoloji**, Çev. Muzaffer Şahin, Ankara, Nobel Akademik Yayıncılık, 2017.

Volkan, Vamık D.: **Politik Psikoloji**, Ankara: Ankara Üniversitesi Rektörlüğü Yayınları, 1993.

Volkan, Vamık D.,

Zıntl Elizabeth: **Kayıptan Sonra Yaşam,** Ankara, Pusula Yayıncılık, 2017.

Walby, Sylvia: **Theorizing Patriarchy**, England, Blackwell Publishers Ltd.: Oxford, 1990.

Yeniçeri, Özcan: **Türk Kimliği ve Travma: Türklerin 3 Büyük Suçu, 3 Büyük Bozgun**, Ankara, Kripto Yayınları, 2014.

Zara, Ayten: "Krizler ve Travmalar", **Yaşadıkça Psikolojik Sorunlar ve Başa Çıkma Yolları**, İstanbul, İmge Kitabevi Yayınları, 2011.

Ziyalar, Adnan: **Sosyal Psikiyatri**, İstanbul, Yüce Yayınları, 1999.

Makaleler:

Ak, Mehmet Akif: "Tanpınar'ın Kendi İçinde Bölünmüş İnsanları", **Pınar Dergisi**, C. 6, S. 61, Ocak 1977, s. 3-9.

Akın, Derya: "II. Dünya Savaşı'nın Türkiye'de Sosyal Hayat Üzerindeki Etkileri", **BNEJSS**, S. 07 (04), 2021, s. 19-26.

Alptekin, Turan: "Ahmet Hamdi Tanpınar ve Romanları", **Hürriyet Gösteri**, S. 242, s. 46-51.

Aşkın, Muhittin: "Kimlik ve Giydirilmiş Kimlikler", **Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, C. 10, S. 2, 2007, s. 213-220.

Avine, Claudia,

O'Donohue,

William: "Sexual Harassment and PTSD: is Sexual Harassment Diagnosable Trauma?" **Journal of Traumatic Stress**, V. 15, 2002, p. 69-75.

Bildik, Tezan: "Ölüm, Kayıp, Yas ve Patolojik Yas", **Ege Tıp Dergisi (Ege Journal of Medicine)**, S. 52 (4), 2013, s. 223-229.

Brown, George R.,

Anderson,

Bradley W.: "Psychiatric Morbidity in Adult İnpatients with Childhood Histories of Sexual and Physical Abuse", **American Journal of Psychiatry**, V. 148(1), 1991, p. 55-61.

Çelik, Fatma Gül,

Hocaoğlu, Çiçek: "Çocukluk Çağı Travmaları: Bir Gözden Geçirme", **Sakarya Tıp Dergisi**, S. 8 (4), 2018, s. 695-711.

Çelik, Seda,

Sayıl Işık: "Patolojik Yas Kavramına Yeni Bir Yaklaşım: Travmatik Yas", **Kriz Dergisi**, S. 2, C. 11, 2003, s. 29-34.

Çolak,

Gamze Vesile,

Hocaoğlu, Çiçek: "Kayıp ve Yas: Bir Gözden Geçirme", **Cyprus Turkish Journal of Psychiatry & Psychology**, S. 3 (1), 2021, s. 56-62.

Demirkol,

Mehmet Emin vd.: "Psikolojik Acı", **Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar-Current Approaches in Psychiatry**, S. 11 (2), 2019, s. 205-213.

deMause, Lloyd: "The History of Child Abuse", **The Journal of Psychohistory**, V. 25, 1998b, p. 216-236.

Dereboy,

Çiğdem vd.: "Çocukluk Çağı Travmalarının, Kimlik Gelişimi, Duygu Düzenleme Güçlüğü ve Psikopatoloji ile İlişkisi", **Türk Psikiyatri Dergisi**, S. 29 (4), 2018, s. 269-278.

Derin, Görkem,

Öztürk, Erdinç: "Savaş ve Terörizm: Psikotravmatolojik Temelli Teorik Bir Yaklaşım", **Aydın Toplum ve İnsan Dergisi**, Yıl 6, Sayı 1 - Haziran 2020, s. 11-36.

Duman, Nesrin: "Travma Sonrası Büyüme ve Gelişim", **Uluslararası Afro-Avrasya Araştırmaları Dergisi**, C. 4, S. 7, Ocak 2019, s. 178-184.

Durudoğan,

Hülya Şimga: "Simone de Beauvoir, Özgürlük ve Kadınların İnsan Hakları", **Özne**, S. 18, 2013, s. 232-233.

Erdem,

Meliha Yonca: "Psikosoybilim Bağlamında 'Kırmızı Saçlı Kadın' Romanı", **Journal of Turkish Language and Literature**, V. 7 (1), Winter, 2021, p. 82-93.

Guarnaccia, Peter J.,

Rogler, Lloyd H.: "Research on Culture-bound Syndromes", **American Journal of Psychiatry**, V. 156 (9), New, 1999, s. 1322-1327.

Gül, Ahmet, vd.: "Çocukluk Çağı Travmaları Zemininde Depresyon, Anksiyete ve Dissosiasyon Semptomları İlişkisinin Araştırılması", **Journal of Mood Disorders**, V. 6, N. 3, 2016, s. 107-115.

Günday, Rıfat: "Saatleri Ayarlama Enstitüsü'nde Toplumsal-Kurumsal Eleştiri ve İroni", **İlmî Araştırmalar**, S. 24, 2007, s. 79-102.

Gündüz, Atalay: "Birbirimizi Kandırmanın Dayanılmaz Hafifliği: Saatleri Ayarlama Enstitüsü", **Ç.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi**, C. 18, S. 1, 2009, s. 247-260.

Gündüz, Olgun: "Türkiye'nin Batılılaşma Serüveninde Özgün Bir Portre: Ahmet Hamdi Tanpınar", **U.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi**, S. 3, (3), 2002, s. 13-28.

Hacıoğlu,

Münevver vd.: "Travma Sonrası Stres Bozukluğu Tanısının Gelişimi Üzerine Bir Gözden Geçirme", **Düşünen Adam**, S. 15 (4), 2002, s. 210-214.

Higgins, E. Tory: "Self-discrepancy: A Theory Relating Self and Affect", **Psychological Review**, V. 94 (3), 1987, p. 319-340.

Hollon, D. Steven,

Kriss R., Margaret: "Cognitive Factors in Clinical Research and Practice" **Clinical Psychology Review**, V. 4(1), 1984, p. 35-76.

İmançer, Dilek: "Feminizm ve Yeni Yönelimler", **Doğu Batı**, S. 19, 2002, s. 151-169.

İnci, Figen,

Boztepe, Handan: "Travma Sonrası Büyüme: Öldürmeyen Acı Güçlendirir mi?", **Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi**, S. 4 (2), 2013, s. 80-84.

Janoff-Bulman,

Ronnie: "Assumptive Worlds and the Stress of Traumatic Events: Applications of the Schema Construct", **Social Cognition**, V. 7 (2), 1989, p. 113-136.

Janoff-Bulman,

Ronnie,

Frieze,

Irene Hanson: "A Theoretical Perspective For Understanding Reactions to Victimization" **Journal of Social Issues**, V. 39 (2), 1983, p. 1-17.

Jones, Edgar: "A Paradigm Shift in the Conceptualization of Psychological Trauma in the 20th Century", **Journal of Anxiety Disorders**, 2007, p. 164-175.

Kahraman, Hanife: "Klinik Bir Olgu Olarak Yalnızlık: Yalnızlık ve Psikolojik Bozukluklar", **Ayna Klinik Psikoloji Dergisi**, 2018, S. 5 (2), s. 1-24.

Kahraman,

Hasan Bülent: "Yitirilmemiş Zamanın Ardında: Ahmet Hamdi Tanpınar ve Muhafazakâr Modernliğin Estetik Düzlemi", **Doğu Batı**, S. 11, Ankara, 2000, s. 9-43.

Kardiner, Abraham: "Traumatic Neuroses of War", **American Handbook of Psychiatry**, New York, Basic Books, V. 1, 1959, p. 245-257.

Kerim, Fahrettin: "İctimai Meseleler – İntihar Karşısında Ruhiyyatçı", **Hayat Mecmuası**, C. 1, S. 24, 12 Mayıs 1927, s. 6-7.

Kokurcan, Ahmet

Özsan,

Hüseyin Hamdi: "Travma Kavramının Psikiyatri Tarihindeki Seyri", **Kriz Dergisi**, 20 (1-2-3), 2012, s. 19-24.

Korkmaz, Sevda vd.: "Obsesif Kompulsif Bozuklukta Travmatik Yaşantılar", **Dicle Tıp Dergisi**, S. 47 (4), 2020, s. 903-910.

Krüger, Christa vd.: "Dissociation-A Preliminary Contextual Model", **South African journal of Psychiatry**, V. 13 (1), 2007, p. 13-21.

Lehto, Rebecca H.,

Stein, Karen: "Death Anxiety: An Analysis of An Evolving Concept", **Research And Theory For Nursing Practice: An International Journal**, V. 23 (1), 2009, p. 23- 41.

Maercker, Andreas,

Augsburger,

Mareike: "Developments in Psychotraumatology: A Conceptual, Biological, and Cultural Update", **Clinical Psychology in Europe**, V. 1 (1), 2019, p. 1-18.

Martin, Leonard L.,

Tesser, Abraham: "Some Ruminative Thoughts", **Advances in Social Cognition**, V. 9, 1996, p. 1-47.

Morgan, Craig,

Fisher, Helen: "Environment and Schizophrenia: Environmental Factors in Schizophrenia: Childhood Trauma-a Critical Review", **Schizophrenia Bulletin**, V. 33 (1), 2007, p. 3-10.

Noland,

Ralph Waldo: "Psikotarih: Teori ve Pratik", **Tarih Okulu Dergisi**, Çev. Mustafa Alican, S. 6, 2010, s. 95-123.

Odabaşı,

Hadiye Yılmaz: "Psikotarihin Tarihi: Yaklaşımlar ve Tartışmalar", **Universal Journal of History and Culture**, V. 2, No: 2, 2020, p. 131-152.

Okay, Orhan: "Yüzbinlerce Ruh Bir Arafta", **Hece Türk Romanı Özel Sayısı**, S. 65-66-67, s. 146-165.

Özcan, Halil,

Şevik, Ali Emre: "İntihar Girişimlerinde Duygudurum Bozukluğu ve Dissosiyatif Belirtilerin Etkisi", **Bilişsel Davranışçı Psikoterapi ve Araştırmalar Dergisi**, S. 3, 2014, s. 38-45.

Özcan,

Neslihan Arıcı,

Arslan, Reyhan: "Travma Sonrası Stres ile Travma Sonrası Büyüme Arasındaki İlişkide Sosyal Desteğin ve Maneviyatın Aracı Rolü", **Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt/Volume:19, Sayı/Issue: 73, Ocak/January 2020, s. 299-314.

Özcan, Nezahat: "Tanpınar'ın Günlüklerinden Bakıldığında Aydaki Kadın", **Türkbilig**, S. 20, 2010, s. 226-247.

Özen, Yener: "Psikolojik Travmanın İnsanlık Kadar Eski Tarihi", **The Journal of Social Science**, S. 1 (2), 2017, 104-117.

Özer, Hanife: "Saatleri Ayarlama Enstitüsü'nde Aile Temi Üzerinden Türk Modernleşmesinin Seyri", **Turkish Studies**, V. 7/4, Fall 2012, p. 2533-2546.

Öztürk, Erdinç: "Dövüş Kulübü: Çifte Kendilikler, Çifte Yaşamlar", **Psikedergi**, S. Ocak 2009, s. 75-83.

"Trauma Based Alliance Model Therapy", **Medicine-Science**, V. 10 (2), 2021, p. 631-50.

"Dissoanalysis as a Modern Psychotraumatology Theory: Denial Trauma And Mass Dissociation versus Dissociative Revolution and Psychocommunal Therapy", **Medicine-Science**, V. 11 (3), 2022, p. 1359-85.

Öztürk, Erdinç,

Derin, Görkem: "Psikotravmatoloji", **Aydın İnsan ve Toplum Dergisi**, Yıl 6, Sayı 2 - Aralık 2020, s. 181-214.

Öztürk, Erdinç,

Erdoğan, Barışhan: "Dissociogenic Components Of Oppression And Obedience İn Regards To Psychotraumatology And Psychohistory", **Medicine-Science**, V. 10 (3), 2021, p. 1059-1068.

Öztürk, Erdinç vd.: "Psychotraumatology and dissociation: A Theoretical and Clinical Approach", **Medicine Science**, V. 10 (1), 2021, p. 246-254.

Peplau, Letitia A.,

Perlman, Daniel: "Loneliness Research: Survey of Empirical Findings", **Preventing the Harmful Consequences of Severe and Persistent Loneliness, Washington**, DC, US Government Printing Office, 1984, p. 13-46.

Power, Mick J.,

Fyvie, Claire: "The Role of Emotion in PTSD: Two Preliminary Studies", **Behavioural And Cognitive Psychotherapy**, V. 41 (2), 2013, p. 162-172.

Ross, Colin A.: "Epidemiology of Multiple Personality Disorder and Dissociation", **Psychiatric Clinics of North America**, V. 14 (3), 1991, p. 503-517.

Sabah, Şenay,

Oflazoğlu Sonyel: "Travmatik Süreçlerde Yaşanan Sahiplik Kayıpları ve Benlik Aşınması" **Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, C. 18, S. 2, 2016, s. 319-341.

Söylemez,

Sinem vd.: "Utanç ve Suçluluk Duygularının Bilişsel Psikoloji Kapsamında Değerlendirilmesi", **Psikoloji Çalışmaları – Studies in Psychology**, C. 38, S. 2, 2018, s. 259-288.

Stone, Charles W.: "Dual Personality", **The Ohio State Medical Journal**, V. 72, 1926, p. 672-673.

Street, E. Amy,

Arias, Ileana: "Psychological Abuse and Posttraumatic Stress Disorder in Battered Women: Examining the Roles of Shame And Guilt", **Violence and Victims**, V. 16 (1), 2001, p. 65-78.

Sultana, Abeda: "Ataerkillik ve Kadının İkincilliği; Kuramsal Bir Analiz", **e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi/ Journal of Oriental Scientific Research (JOSR)**, Çev. Saadet Altay, C. 11, S. 1 (23), 2019, s. 417-427.

Şahin, Muzaffer: "Korku, Kaygı ve Kaygı (Anksiyete) Bozuklukları", **Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi (ASEAD)**, S. 10, 2019, s. 117-135.

Şahin, Seval: "Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Sahnenin Dışında Kalmış Bir Romanı: Sahnenin Dışındakiler", P**asaj Edebiyat Eleştirisi Dergisi**, S. 6, Kasım 2007-Mayıs 2008, s. 104-127.

"Sanatçının Huzurlu Bir Adam Olarak Portresi Ahmet Hamdi Tanpınar'ın Huzur Romanı", **Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi**, C. 3, Ankara, 2008, s. 1441-1462.

Şar, Vedat: "Dissociative Depression is Resistant to Treatment-As-Usual", **Journal of Psychology and Clinical Psychiatry**, Volume 3 (2), 2015, p. 1-4.

"Dissosiyatif Kimlik Bozukluğu: Tam ve Nozolojik Sorunlar", **Klinik Psikiyatri Dergisi**, C. 23, S. 4, 2020, s. 13-21.

"Savaş ve Terör Yaşantılarında Travma Sonrası Stres", **Okmeydanı Tıp Dergisi**, S. 33 (Ek sayı), 2017, s.114-120.

Şar, Vedat,

Öztürk, Erdinç: "Stimulus Deprivation and Overstimulation as Dissociogenic Agents in Postmodern Oppressive Societies", **Journal of Trauma & Dissociation**, V. 14, 2013, p. 198-212.

"What is trauma and dissociation?", **J Trauma Practice**, V. 4 (1-2), 2005, p. 7-20.

Şar, Vedat, vd.: "Dissociative Depression Among Women in the Community", **J Trauma Dissociation** V. 14 (4), 2013, p. 423- 438.

Taşdelen, Vefa: "Edebiyat ve Psikoloji", **Bizim Külliye**, S. 66, 2015, s. 25-30.

Tedeschi Richard,

Calhoun Lawrence: "The Posttraumatic Growth Inventory: Measuring the Positive Legacy of Trauma" **Journal of Traumatic Stress,** V. 9 (3), 1996, p. 455-471.

"Posttraumatic Growth: Conceptual Foundations and Empirical Evidence", **Psyhological Inquiry**, V. 15, 2004, p. 1-18.

Tekin, Merve,

Tekin, Atilla: "Anksiyete Bozukluklarında Dissosiyatif Belirtiler", **Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar-Current Approaches in Psychiatry**, S. 6 (4), 2014, s. 330-339.

Turalı, Secaattin: "Huzur Romanında Nihilist Bir Karakter: Suad", **Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic**, V. 5, Fall 2010, p. 1487-1498.

Turnbull, Gordon J.: "A Review of Posttraumatic Stres Disorder" **Part 1: Historical Development and Classification**, Injury V. 29/2, 1998, p. 87-91.

Türel,

Feriha İpek vd.: "Bireyden Topluma Travma ve Şiddet: Bireysel ve Toplumsal Şiddet Olaylarına Psikotarihsel Bir Yaklaşım", **Bartın Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi (Travma Özel Sayısı)**, C. 3, S. 3, 2018, s. 3-10.

"Psikotarih Açısından Toplumsal Şiddet Olaylarının Grup Dinamikleri ve Psikolojisi", **Turaz Akademi**, 2018, s. 34-46.

Uytun,

Merve Çıkılı, vd.: "Dissosiyatif Bozuklukta Tanı ve Ayırıcı Tanı: Olgu Sunumu", **Klinik Psikiyatri**, S. 17, 2014, s. 41-48.

Vatandaş,

Celaleddin: "Toplumsal Cinsiyet ve Cinsiyet Rollerinin Algılanışı", **Istanbul Journal of Sociological Studies**, S. 35, 2011, s. 29-56.

Yıldız, Kubilay: "Edebiyat Sosyolojisi Işığında Mahur Beste", **Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları**, S. 3, Ocak-Haziran 2010, s. 59-76.

Yılmaz, Tuğba: "Klinik Psikolojide Sanat ve Sanat Uygulamaları", **Tykhe Sanat ve Tasarım Dergisi**, C. 2, S. 2, Haziran 2017, s. 32-43.

Yurdakök, Kadriye: "Çocuk İstismar ve İhmali, Tanım ve Risk Faktörleri", **Katkı Pediatri Dergisi**, S. 32, 2010, s. 537-546.

Yücel, Ömer Faruk: "Terkibi Arayan Aydın: Ahmet Hamdi Tanpınar", **BAİBÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, 2020, C. 20, S. 3/Güz, s. 687-706.

Zekeriya, Sabiha: "İçin İçin Ölen Bir Millet", **Resimli Ay Dergisi**, C. 1, S. 1, Şubat 1340, s. 4-9.

Zorlutuna,

Halide Nusret: "Bir Yıldız Daha", **Düşünen Adam**, 8 Şubat 1962, s. 9.

Tezler:

Derin, Görkem: "Kuşaklararası Eksende Psikotarih Temelli Çocuk Yetiştirme Stillerinin Travma, Bağlanma ve Dissosiyasyon Açısından İncelenmesi", İstanbul Üniversitesi, Adli Tıp Enstitüsü, Sosyal Bilimler Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 2018.

Dürü, Çağay: "Travma Sonrası Stres Belirtileri ve Travma Sonrası Büyümenin Çeşitli Değişkenler Açısından İncelenmesi ve Bir Model Önerisi", Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Psikoloji Ana Bilim Dalı, Klinik Psikoloji Bilim Dalı, Doktora Tezi, Ankara 2006.

Haspolat, Ayperi: "Travma Sonrası Stres Belirtileri ve Travma Sonrası Büyüme: Temel İnançlardaki Değişim, Ruminasyonlar ve Bilgece Farkındalığın Rolü", T.C. Başkent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Ana Bilim Dalı Klinik Psikoloji Bilim Dalı Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara 2019.

Karan, Aslı: "Çocukluk Çağı Travmalarının Dissosiyatif Yaşantılar ile İlişkisi: Zaman Perspektifi ve Duygu Düzenlemenin Aracı Rolü", Işık Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Klinik Psikoloji, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul, 2021.

Sebuktekin, Derya: "Travma Sonrası Büyüme, Temel İnançlarda Sarsılma ve Psikolojik Dayanıklılık Arasındaki İlişkinin İncelenmesi", Hasan Kalyoncu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Psikoloji Anabilim Dalı Klinik Psikoloji Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep, 2018.

Tarım, Bilge: "Yas Yaşantısında Travma Sonrası Büyüme", T.C. Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ordu 2019.

Bildiriler:

Öztürk, Erdinç: "Kuşaklararası Travma Geçişi, Travmatik Yaşantıların Domino Etkisi ve Psikopatolojik İzleri", **3. Uluslararası Turaz Adli Bilimler, Adli Tıp ve Patoloji Kongresi,** Azerbaycan, Ekim 2021, s. 69-73.

Öztürk, Erdinç,

Derin, Görkem: "Aile Psikopatolojisinin Travmatik ve Dissosiyojenik Bileşenleri", **VII. TURKCESS Uluslararası Eğitim ve Sosyal Bilimler Kongresi (Tam Metin Kitabı)**, Ankara, TEBAD, 2020, s. 54-60.

"Kuşaklararası Travma Geçişi ve Kuşaklararası Travma Aktarımı", **Conference: VI. Uluslararası TURKCESS Eğitim ve Sosyal Bilimler Kongresi**, İstanbul, Aralık 2020, s. 552-559.

"Travmatizasyon ve Revikitimizasyon Süreçlerinin Psikopatoloji ve Psikopatolojik Bileşenleri", **3. Uluslararası Turaz Akademi Adli Bilimler, Adli Tıp ve Patoloji Kongresi**, Azerbaycan, Ekim 2021, s. 273-277.

Elektronik Kaynaklar:

Afyon Kocatepe Üniversitesi

Atatürk İlkeleri ve İnkılapları

Bölüm Başkanlığı: "İnkılaplar", (Çevrimiçi) https://aiit.aku.edu.tr/inkilaplari/, 10 Ağustos 2021.

Tural, Secaattin: "Dekadans Korkusunun Romanı: Huzur," Cins, 26 Aralık 2021, (Çevrimiçi) https://www.gzt.com/cins/dekadans-korkusunun-romani-huzur-3491880, 3 Mart 2023.

İMRENLER
(BALKANDA)

Yusuf KÜÇÜKDAĞ | Barış SARIKÖSE

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1890
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-636-2
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
KÜÇÜKDAĞ, Yusuf | SARIKÖSE, Barış
İMRENLER
(BALKANDA)

Kapak Tasarımı
Mehmet Akif Küçükdağ

Kapak Fotoğrafları
Ön kapak: Zekeriya Şimşir, (Hitit Su Anıtı Eflatun Pınarı)
Arka kapak: Mehmet Uysal, (İmrenler Mahallesi)

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Arşiv Kaynakları

BCA, 030-11-1-154-19-18; 17-18; 030 11-1-23-31-15; 30-11-1-0/249-1-4.

BOA, DH.İ.UM.EK-H-6-03-1335.

BOA, EV.MKT.CHT., 379/127.

BOA, ML.VRD.TMT.d, no. 10206.

BOA, NFS.d., 3329.

BŞS, no. 243, 247, 256, 259.

KAŞS, no. 277.

KŞS, no. 36.

VAD, no. 1107, 1110, 1141.

Yayımlanmış Arşiv Kaynakları

Fatih Devrinde Karaman Eyâleti Vakıfları Fihristi, (haz. Feridun Nâfiz Uzluk), Ankara 1958.

387 Numaralı Muhâsebe-i Vilâyet-i Karaman ve Rûm Defteri (937/1530), I, Ankara 1996.

XVI. Yüzyıl Başlarında Karaman Vilâyeti Vakıfları, (yay. haz. S. Ali Kahraman), Kayseri 2019.

Diğer Kaynaklar

Akdağ, Mustafa, *Türk Halkının Dirlik ve Düzenlik Kavgası*, Ankara 1975.

Akıncı, Halis, *Osmanlı Döneminde Kıreli Kazası Hüyük İlçesi ve Köyleri Vakıf Eserleri*, Konya 2010.

Akyıldız, Ali, "Muhtar", *DİA*, XXXI, İstanbul 2006, s. 51-53.

Aslan, Necla, "Bursa Halkevi Uludağ Dergisi ve Türk Devrimi", (İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 2007.

Bahar, Hasan, "Beyşehir'de Tarih Boyunca Ulaşım ve Yol Ağları", *Beyşehir Araştırmaları (Tarih, Kültür, Sanat, Turizm, Sanayi ve Ticaret Şehri Beyşehir Kitabı)*, (ed. Hüseyin Muşmal), Konya 2021, s.17-32.

Baykara, Tuncer, "Kaza", *DİA*, XXV, Ankara 2002, s. 119-120.

Berk, Fatih Mehmet, "Din, Medeniyet ve Şehir: Beyşehir Örneği", *Beyşehir Araştırmaları (Tarih, Kültür, Sanat, Turizm, Sanayi ve Ticaret Şehri Beyşehir Kitabı)*, (ed. H. Muşmal), Konya 2021, s. 265-273.

Bozkurt, Nebi, "Mektep", *DİA*, XXIX, İstanbul 2004, s. 5-6.

Ceylan, Mehmet Akif- Sinan Kaya, "Hüyük ve Çevresinin Coğrafi Yapısı", *Göl Medeniyeti Çalışmaları* Hüyük, (ed. Necmi Uyanık), Konya, 2022, s. 9-54.

Coşkun, Fahri, "888/1483 Tarihli Karaman Eyaleti Vakıf Tahrir Defteri, Tanıtım, Tahlil ve Metin", (İstanbul Üniversitesi Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul 1996.

Coşkun, İsmail- Kılıç, Nesim, "Hitit Kutsal Su Tapınaklarından Eflatunpınar ile İlgili Değerlendirmeler", *Ispek 3. Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Kongresi Tam Metin Kitabı*, (ed. Hasan Çiftçi, Yasemin Ağaoğlu), Van 2019, s. 313-325.

Çağrıcı, Mustafa, "Kur'an Kursu", *DİA*, XXVI, Ankara 2002, s. 423-425.

Çelebioğlu, Âmil, "Ahmed Bîcan", *DİA*, II, İstanbul 1989, s. 49-51.

Darkot, Besim, "Beyşehir", *İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 1961, s. 589.

Devellioğlu, Ferit, *Osmalıca- Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Ankara 1995.

Dursun, Akif, "İslam Hukuku Açısından Çift Bozan Vergisi", *Tasavvur/ Tekirdağ İlahiyat Dergisi*, IX/1 (2023), s. 763-802.

Erdoğru, Mehmet Akif, "XV. ve XVI. Yüzyıllarda Beyşehir Sancağı (1466-1584)", (Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Ana Bilim Dalı Basılmamış Doktora Tezi), Ankara 1989.

Erdoğru, Mehmet Akif, *Osmanlı Yönetiminde Beyşehir Sancağı (1522-1584)*, İzmir 1998.

Erdoğru Mehmet Akif, *Beyşehir Sancağının 1584 Tarihli Nüfus Sayımı (Beyşehir, Seydişehir, Bozkır)*, İzmir 2004.

Gavaz Sir, Özlem, "Çankırı-Çorum-Amasya Hattı Üzerindeki Hitit Yerleşimlerinin Lokalizasyon Sorunlarıyla İlgili Genel Bir Değerlendirme", *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, XI/2, (2018), s. 1251-1264.

Göyünç, Nejat, "Hane", *DİA*, XV, İstanbul, 1997, s. 52-53.

Gümrah, Ali, *Taşkent (Pillonda) Tarihi ve Pillondalılar*, Konya 2016.

Halaçoğlu, Yusuf, *XVIII. yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun İskân Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi*, Ankara 2014.

İnalcık, Halil, "Eyâlet", *DİA*, XI, İstanbul 1995, s. 548-550.

İpşirli, Mehmet, "Medrese (Osmanlı Dönemi)", *DİA*, İstanbul 2003, s. 327-333.

Kâtib Çelebi, *Kitâb-ı Cihânnümā (tıpkı basım)*, Ankara 2009.

Komisyon, *Konya 1967 İl Yıllığı*, Ankara 1967.

Komisyon, *Konya 1973 İl Yıllığı*, 1973.

Komisyon, *Türkçe Sözlük*, TDK, Ankara 2011.

Konyalı, İbrahim Hakkı, *Âbideleri ve Kitâbeleriyle Karaman Tarihi, Ermenek ve Mut Âbideleri*, İstanbul 1967.

Konyalı, İbrahim Hakkı, *Âbideleri ve Kitâbeleriyle Beyşehir Tarihi*, Erzurum 1991.

Küçükçayır, Ayşe, (10 Eylül 1980). İmrenler ev hanımı, "Bağ Bozumu" adlı görüşme, Konya.

Küçükdağ, Yusuf, *Karapınar Sultan Selim Külliyesi*, Konya 1997.

Küçükdağ, Yusuf, *Armutlu*, Konya 1996.

Küçükdağ, Yusuf, "Hüyük İlçesi Mahallelerinden İmrenler", *Göl Medeniyeti Çalışmaları Hüyük*, (ed. Necmi Uyanık), Konya 2022, s. 571-592.

Küçükpınar, Yusuf, (13 Kasım 2022). İmrenler Mahallesi sakinlerinden, "Balkanda köyünün Geçmişi" adlı görüşme, İmrenler.

Muşmal, Hüseyin, "XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Beyşehir ve Çevresinin Sosyal ve Ekonomik Yapısı (1790-1864)", (Selçuk Üniversitesi Tarih Ana Bilim Dalı Yeniçağ Tarihi Bilim Dalı Yayımlanmamış Doktora Tezi), Konya 2005.

Narin, H., *İmrenler Kasabası, Tarih-Coğrafya, Gelenek-Görenek ve Adetleri*, Beyşehir 2000.

Nazmi, *Türkiye'nin Sıhhî-yi İctimâi Coğrafyası Konya Vilâyeti*, Ankara 1922.

Oktaç, A. Deniz, "Çaraşhane", *Konya Ansiklopedisi*, II, Konya 2011, s. 291-292.

Orhonlu, Cengiz, *Osmanlı İmparatorluğunda Aşiretlerin İskânı*, İstanbul 1987.

Ortaylı, İlber, *Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahalli İdareleri (1840-1880)*, Ankara 2000.

Öztürk, Said, "Konya Temettuat Defterleri", *Uluslararası Kuruluşunun 700. Yıl Dönümünde Bütün Yönleriyle Osmanlı Devleti Kongresi (07-09 Nisan 1999)*, Konya 200, s. 533-539.

Pakalın, Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, III, İstanbul 1993.

Salnâme-i Nezâret-i Maârif-i Umûmiyye, İstanbul 1319.

Sarıköse, Sarıköse, "Osmanlı Dönemine Sille", (Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Doktora Tezi), Konya 2008.

Sarıköse, Barış, *Sille Bin Yıllık Birliktelik*, Konya 2009.

Sarıköse, Barış- Selma Turhan Sarıköse, *Kadınhanı 1844-1845*, Konya 2015.

Serin, Mustafa, "Osmanlı Arşivi'nde Bulunan Temettuât Defterleri", *I. Millî Arşiv Şûrası 20-21 Nisan 1998 Tebliğler Tartışmalar*, Ankara 1998, s. 717-728.

Sivrikaya Balcı, Sümeyra, *Balganda'dan İmrenler'e*, İstanbul 2019.

Şimşek, Muttalip, "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Kıreli Nahiyesi'nin Sosyal Tarihi Üzerine Bir Araştırma", (Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Ana Bilim Dalı Tarih Öğretmenliği Bilim Dalı Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya 2007.

Tuncel, Metin, "Karaman", *DİA*, XXIV, İstanbul 2001, s. 444-447.

KVS, 1285, 1288, 1289.

Yıldırım, S. (10 Eylül 1980). Konya İmam-Hatip Okulunda Meslek Dersleri Öğretmeni, "Burunsuz Köyü" adlı görüşme, Konya.

Memlûk Devleti'nde Elçilik Teatisi

1250 - 1382

Ömer NARİN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1901
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-620-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
NARİN, Ömer
Memlûk Devleti'nde
Elçilik Teatisi
1250 - 1382

Editör
Prof. Dr. Bekir BİÇER

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

A. Birincil Kaynaklar

Abu'l-Farac, Gregory, *Abu'l-Farac Tarihi*, Süryaniceden İngilizceye çev. Ernest A. Wallıs Budge, Türkçeye çev. Ömer Rıza Doğrul, C. I-II, TTK Yayınları, Ankara.

Anonim, *Târihü'd-Devleti'r-Resûlîyye fi'l-Yemen,* thk. Abdullah Muhammed el-Habeşî, Darü'l-Cil, San'a, 1984.

Ägypten und Syrien zwischen 1317 und 1341 in der Chronik des Mufaddal b. Abî l-Fadâ'il (nşr. ve trc. Samira Kortantamer), Freiburg, 1973.

Anonim, *Tuhfetü'l-Memlûk*, ed. Özgür Kavak. çev. Özgür Kavak, TYEKB Yayınları, İstanbul, 2016.

Aksarayî, Kerîmüddin Mahmud-i, *Müsâmeretü'l-Ahbâr,* çev. Mürsel Öztürk, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2023.

Askalânî, İbn Hacer, *ed-Dürerü'l-Kamine fia'yâni'l-Mieti's-Sâmine*, Daire el-Muarif el-Osmaniyye, Hayrabad,

Askalânî, İbn Hacer, *İnbâü'l-Gumr bi'ebnâi'l-'Umr*, C. V, Dâiretü'l-Maârifi'l-Osmâniyye, Haydarabad, 1972.

Askalânî, Şâfiî b. Ali, *el-Fazlu'l-Me'sûr min Sıreti's-Sultani'l-Meliki'l-Mansûr*, thk., Ömer Abdüsselam Tedmurî, Beyrut, 1998.

Âşıkpaşazâde Tarihi (Osmanlı Tarihi 1285-1502), haz. Necdet Öztürk, Bilge Kültür Sanat Yayınları, İstanbul, 2013.

Aynî, Bedreddin Mahmud b. Ahmed, *'İkdu'l-Cümân fi Târîhi Ehli'z-Zamân*, thk. Muhammed Muhammed Emîn, C. I-V, nşr. Daru'l-Kütüb ve'l-Vesaik el-Kavmiyye, Kahire, 2009.

Benâkıtî, Seyyîd Ebû Süleyman Fahrüddîn Dâvûd b. Tâcüddîn Ebû'l-Fazl Muhammed b. Muhammed b. Dâvûd, R*avzatü üli'l-Elbâb fi Tevârîhi'l-Ekâbir ve'l-Ensâb (Târîh-i Benâkıtî),* tsh. Cafer Şûar, Silsile-i İntişârât-ı Encümen-i Âsâr, Tahran, 1929.

Baybars el-Mansûrî, *et-Tûhfetü'l-Mülûkiyye fi'd-Devleti't-Türkiyye,* çev. Hüseyin Polat, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2016.

Baybars el-Mansûrî, *Zübdetü'l-Fikre fi Târıhi'l-Hicre*, thk. Zübeyde Muhammed Ata, C. IX, Ayn li'l-Deraset ve'l-Buhusel-İnsaniyyet ve'l-İctimaiyye, Kahire, 1998.

Birzâlî, Alemüddin Kasım b. Muhammed b. Yusuf, *el-Muktefi 'Ala Kitabi'r-Ravzateyn*, thk. Ömer Abdusselam Tedmûrî, C. I-IV, Darü İbni Hazm, Beyrut, 2006.

Clavijo, Ruy Gonzales de, *Anadolu, Orta Asya ve Timur (Timur Nezdine Gönderilen İspanyol Sefiri Clavijo'nun Seyahat ve Sefaret İzlenimleri)*, çev. Ömer Rıza Doğrul, İstanbul, 1993.

Cüveynî, Alaüddin Ata Melik, *Tarih-i Cihan Güşa,* çev. Mürsel Öztürk, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2013.

Ebü'l-Fidâ, *el-Muhtasar fi Ahbâri'l-Beşer*, C. I-IV. el-Matbaatu'l-Hüseyniyye, Kahire.

Genceli Kiragos, *Moğol İstilası (1220-1265)*, çev. ve not. Fuat Hacısalihoğlu- İlhan Arslan, Post Yayınları, İstanbul, 2018.

el-Gubrînî, Ebû'l-ʿAbbâs Aḥmad b. Muḥammed, *Unvânü'd-Dirâye fi-men Urife mine'l-Ulemâ fi'lmieti's-Sâbia bi Bicâye,* thk. Âdil Nüveyhiz, Lecnetü't-Te'lif ve't-Terceme ve'n-Neşr, Beyrut, 1979.

Haznedârî, Karatay el-İzzî, *Târîhu Mecmû'i'n-Nevâdiri Mimma Cerâ Li'l-Evâili ve'l-Evâhıri*, thk. Horst Hein-Muhammed el-Huceyrî, el-Ma'hedü'l-Almânî Li'l-Ebhâsü'ş-Şarkıyyeti, Beyrut 2005.

Hemedânî, Reşîdüddîn Fazlullâh, *Câmi'u't-Tevârîh*, haz. Muhammed Ruşen-Mustafa Musevi, C. I, Neşr-Alberz, Tahran, 1957.

İbn Abdüzzâhir, *er-Ravzü'z-Zâhir fi Sîreti'l-Meliki'z-Zâhir*, thk. ve nşr. Abdülaziz el-Huveytır, Riyad, 1976.

İbn Abdüzzâhir, *Teşrîfû'l-Eyyâm ve'l-'Usûr fi Sîreti'l-Meliki'l-Mansûr*, thk. ve nşr. Murad Kâmil-Muhammed Ali en-Neccâr, Kahire 1961.

İbn Dokmak, *el-Cevherü's-Semîn fi Siyeri'l-Hulefâ ve'l-Mülûk ve'Selâtîn*. nşr. Muhammed Kemâleddin İzzeddin Ali, Âlemü'l-Kütüb, Beyrut, 1985,

İbn Haldûn, Abdurrahman b. Muhammed, *Tarihu İbn Haldûn* (*Kitâbü'l-'İber ve Dîvânü'l-Mübtede ve'l-Haber fi Eyyami'l-'Arab ve'l-'Acem ve'l-Berber ve men 'Asarahüm Min Zevi's-Sultâni'l-Ekber)*, haz. Halil Şehhâde, C. I-VIII, Darü'l-Fikr, Beyrut, 1985.

İbn Haldûn, *Rıhletu İbn Haldûn*, Darül-Kütübil-İlmiyye, Beyrut 2004.

İbn-i Haldûn, *Mukaddime*, çev. Halil Kendir, C. I-II, Yeni Şafak Yayınları, İstanbul, 2004.

İbn Hicci, *Tarihi İbn Hicci*, thk. Ebu Yahyâ Abdullah el-Kundurî, C. I-II, Daru İbn Hazm, Beyrut, 2003.

İbn Kesîr, *el-Bidaye ve'n-Nihaye*, Çağrı Yayınları, C. 1-15.

İbn Şeddad, *Baybars Tarihi*, çev. Şerefüddin Yaltkaya, Ankara, 2000.

İbn Tağrîberdî, Ebü'l-Mehâsin Cemaleddin Yusuf, *en-Nücûmü'z-Zâhire fi Mülûk-ı Mısr ve'l-Kâhire*, Vizaretü's-Sekâfe ve'l-İrşad, Kahire, 1929.

İbn Tağrîberdî, *en-Nücûmu'z-Zâhire (Parlayan Yıldızlar),* çev. D. Ahsen Batur, Selenge Yayınları, İstanbul, 2013.

İbn Vâsıl, Cemaleddin Muhammed b. Salim, *Müferricü'l-Kürûb fi Aḫbâri Benî Eyyûb,* thk. Hasaneyn Muhammed er-Rabie-Saîd Abdülfettâh Âşûr, C. V. Daru'l-Kütüb ve'l-Vesaik el-Kavmiyye, Kahire, 1957.

İbni Bibi, *el-Evâmirü'l-Alâ'iyye fi'l-Umûri'l-Alâ'iyye (Selçuknâme),* çev. Mürsel Öztürk, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2023.

İbnü'd-Devâdârî, Ebû Bekr b. Abdullah b. Aybek, *Kenzü'd-Dürer ve Câmi'u'-Gurer,* thk. Ulrich Haarmann, C. VIII, İsa el-Bâbî el-Halebî Matbaası, Kahire, 1971; thk. Hans Robert Roemer C. IX. İsa el-Bâbî el-Halebî Matbaası, Kahire, 1960.

İbnü'l-Cezerî, Şemseddin Ebû Abdullah Muhammed b. İbrahim, *Havâdisü'z-Zaman ve Enbâüh ve Vefeyâtü'l-Ekâbir ve'l-Â'yan Min Ebnâih*, C. II, thk. Ömer Abdüsselam Tedmûri, Beyrut, 1998.

İbnü'l-Furât, Nâsırüddin Muhammed b. Abdürrahim b. Ali, *Tarihu'd-Düvel ve'l-Mülûk-Târîhu İbnü'l-Furât*, VII, nşr. Kostantin Züreyk, Beyrut, 1942.

İbnü'l-İbrî İbnü'l-Ferec, *Târîhu Muhtasari'd-Düvel*, çev. Şerafeddin Yaltkaya, TTK Yayınları, Ankara, 2011.

İbn İyâs, Muhammed b. Ahmed, *Bedâ'u'z-Zühûr fi Vekâi'i'd-Dühûr,* thk. Muhammed Mustafa, C. I-V, el-Ma'hedü'l-Almânî li'l-Ebhâsi'ş-Şarkıyye, Beyrut, 1975.

Kalkaşendî, Ahmed b. Ali, *Subhu'l-A'şâ fi Sınâ'ati'l-İnşa*, thk. Muhammed Hüseyin Şemseddin, Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 1987.

Kâşânî, Ebü'l-Kasım Abdullah b. Ali b. Muhammed, *Târîh-i* Olcaytu, Büngah-i Tercüme ve Neşr-i Kitap, Tahran, 1348.

Kaşgarlı Mahmud, *Dîvânu Lugâti't-Türk*, haz. Ahmet B. Ercilasun – Ziya Akkoyunlu, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2020.

Mahmûd Muhammed Muhammed, *et-Tarîku'l-Meslûk fi Siyâseti'l-Mülûk*, Süleymaniye Kütüphanesi, Fatih.

Makrîzî, *Kitâbü'l-Mevâiz ve'l-İtibâr bi-Zikri'l-Hıtat ve'l-Âsâr*, Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, Beyrut, 2002.

Makrîzî, *el-Mukaffe'l-Kebîr*, thk. Muhammed el-Yalavî, C. 7, Darü'l-Garbi'l-İslamî, Beyrut, 2006.

Makrizî, Resâil *ve'l-Mesail*, Darü'l-Hadis, Kahire, 1998.

Makrîzî, Takıyyüddin Ahmed b. Ali, *Kitabü's-Sülûk lî Ma'rifeti Düveli'l-Mülûk*, Muhammed Abdülkadir Ata, C. I-V, Daru'l-Kutubi'l-İlmiyye, Beyrut, 1997.

Malatî, Zeyneddin Abdülbâsıt b. Halil b. Şahin ez-Zâhirî, *Neylü'l-Emel fi Zeyli'd-Düvel*, thk. Ömer Abdüsselam Tedmürî, C. I-VIII, Mektebeti'l-Asrıyye, Beyrut, 2002.

Mufaddal b. Ebü'l-Fedâil, *en-Nehcü's-Sedîd ve'd-Dürrü'l-Ferîd fimâ baʿde Târîhi İbni'l-ʿAmîd*, thk. Muhammed Kemaleddin İzzeddin Ali es-Seyyid, Daru Saadüddin, Dımaşk, 2017.

Müverrih Hetum, *Gorigos Senyörü Hetum Vekayinamesi*, çev. Hrant D. Andreasyan, TTK Basılmamış Tercüme Eser, İstanbul, 1946.

Neşrî, Mehmed, *Cihânnumâ (Osmanlı Tarihi (1288-1485*), Çamlıca Yayınları, İstanbul, 2008.

Nüveyrî, Ahmed b. Abdülvehhab, *Nihâyetü'l-Ereb fi Fünûni'l-Edeb*, nşr. Darü'l-Kütüb ve'l-Vesaiki'l-Kavmiyye, C. I- XXXIII, Kahire.

Ömerî, Şihabeddin Ahmed b. Yahya İbn Fazlullah, *Mesâlikü'l-Ebsâr fi Memâliki'l-Emsar*, C. I- XXVII, el-Mecma'ü's-Sekafî, Abu Dabi, 2002.

Ömerî, Şihabeddin Ahmed b. Yahya İbn Fazlullah, et-Ta'rîf bi'l-Mustalahi'ş-Şerîf, nşr. Muhammed Hüseyin Şemseddin, Darü'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut 1988.

Reşîdüddin Fazlullah, *Camiu't-Tevârih (İlhanlılar Kısmı)*, çev. İsmail Aka, Mehmet Ersan ve "Ahmad Hesamipour Khelejani, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2013.

Safedî, Ebüs-Safa Salahaddin Halîl b. Aybek b. Abdullah, *Nüzhetül-Malik vel-Memlûk*, thk. Ömer Abdüsselam Tedmurî, Mektebetül-Asriyye, Beyrut, 2003.

Şikârî, *Karamannâme,* yay. Mehmet Sözen- Necdet Sakaoğlu, İstanbul, 2005.

Sicistani, Ebu Davud Süleyman ibn'el Eş'as el-Ezedi, Sünen-i Ebu Davud, Daru'r-Risaleti'l-Alemiyye, C.6. Beyrut, 2009.

Tetevî, Kadı Ahmed-Asaf Han Kazvinî, *Târîh-i Elfi*, C. I-VIII, ed., Gulâm Mirzâ Tabâtabâyî Mecd, İntişârât-ı İlmî ve Ferhengî, Tahran, 2003.

Usta, Aydın, *Kâtibinin Gözünden Sultan Baybars*, çev. Aydın Usta, Yeditepe Yayınları, İstanbul, 2023.

Vassâf, Şerefeddîn Abdullâh b. İzzeddîn Fadlullâh b. Ebû Nuaym Yezdî Şîrazî, *Tahrîr-i Târîh-i Vassâf*, nşr. Abdulmuhammed Âyetî, Tahran: İntişarat-ı Bünyad-ı Ferheng, 1346.

Yemânî, Tâceddin Abdülbâkî b. Abdülmecid, *Behcetü'z-Zaman fi* Tarihü'l-Yemen, thk. Mustafa Hicâzî, Sana, 1985.

Yûnînî, Kutbüddîn Ebû'l-Feth Mûsâ b. Muhammed, *Zeylü Mir'âti'z- Zamân,* C. I-IV, Dâru'l-Kitâbi'l-İslâmî, Kahire, 1992.

Zehebî, Şemseddin Muhammed b. Ahmed b. Osman, *Târîhu'l-İslâm ve Vefeyattü'l-Meşâhir ve'l-a'lâm*, thk. Ömer Abdüsselam Tedmürî, C. I- LIII, Darü'l-Kütübi'l-Arabiyye, Beyrut, 1991.

B. İkincil Kaynaklar

Ağır, Abdullah Mesut, *Memluklarda Ticaret,* Çizgi Yayınevi, Konya 2015.

Ağır, Abdullah Mesut, "Memlûk Sultanlarının Gölgesi Altında Hilâfet Kurumu", *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* C. 10, S. 2, 2011, s. 637-651.

Ağır, Abdullah Mesut, "Sultan Kalavun Devri Memlûk-İlhanlı Münasebetleri II. Humus Savaşı H. 679/M. 1281", *Akademik Bakış Dergisi*, S. 15, 2008, s. 1-10.

Ağır, Mesut-Kürşat Solak, "Memlûk Devleti'nin Doğu Akdeniz'deki Önemli Siyasî Faaliyetleri", *Çanakkale Araştırmaları Türk Yıllığı*, S. 14, 2013, s. 107-130.

Ahmed, Muhammed Abdelâl, *Beni Resûl ve Beni Tâhir (Âlâkât el-Yemen el-Hâriciye fi Uhdehuma)*, Darü'l-Marife, Kahire, 1989.

Akgün, Adnan, *Memlûkler Dönemi Akka Şehri*, Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü (Yüksek Lisans), Erzurum, 2020.

Akın, Murat Mustafa, *Memlük Devleti'nde Abbasî Halifeleri,* Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 2018.

Akkuş, Fatma, "Emir ve Devlet: Dımaşk Nâibî Emir Tengiz'in Hayatı", *Gazi Türkiyat,* 2014, S. 14, s. 127-144.

Akkuş, Mustafa, "Altın Orda-İlhanlı İlişkilerinde Dinin Rolü", *International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, S. 11, 2016, s. 1-12.

Akkuş, Mustafa, "Ermenilerin İlhanlı Dinî Siyasetindeki Rolleri", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi,* S. 31, 2012, s. 33-47.

Akkuş, Mustafa, *Moğollarda Din ve Siyaset*, Çizgi Yayınları, Konya, 2020.

Aktaş, Yasemin, *Türkiye Selçuklu Devleti'nin Diplomasi Tarihi*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Doktora Tezi), Erzurum, 2015.

Akyurt, Songül "1365 İskenderiye Baskını", *İçtimaiyat Sosyal Bilimler Dergisi*, C. 5, S.1, 2021, s. 50-63.

Allouche, Adel, "Tegüder'in Kalavun'a Ültimatomu", çev. Mustafa Uyar, *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi,* C. 46, S. 1, 2006, s. 243-254.

Altan, Ebru, "Templier ve Hospitalier Şövalye Tarikatlarının Kuruluşu", *Belleten,* S. 66, 2002, s. 87-93.

Amar S. Baadj, "Travel by Sea and Land between the Maghrib and the Mamluk Empire", *The Mamluk Sultanate from the Perspective of Regional and World History,* ed. Reuven Amitai- Stephan Conermann, Göttingen, 2019, s. 279–306.

Amid, Hasan, *Ferheng-i Faris-i Amid*, Müessese-i İntişârât-ı Emîr Kebîr, C. I, Tahran 1947.

Arı, Esra Keskin, *Hafsîler Devleti (XIII.-XVI. Asırlar) Siyasî ve Sosyo-Kültürel Hayat,* Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Doktora Tezi), Bursa, 2023.

Arpaguş, Hatice Kelpetin, "Tebşîr", *TDVİA,* XL, TDV Yayınları, İstanbul, 2011, s. 226-227.

Arslantaş, Yüksel, "Memlük-Moğol Mücadelesi ve Orta Doğu Tarihine Etkileri", Belleten, C. 67, S. 250, s. 781-799.

Aslan, Naşi, "Risalet", *TDVİA,* XXXIV, TDV Yayınları, İstanbul, 2008, s. 125-126.

Atiye, Amâl Sâlim, *es-Sefârâtu fi'l-Mağribi'l-İslâmî Hilâli'l- Karneyni's-Sâbi'i ve's-Sâmini'l-Hicriyeyn*, Mustafa Estambûlî Muasker Üniversitesi (Doktora Tezi), 2016.

Atiya, Aziz Suryal, *Egypt and Aragon: Embassıes And Dıplomatıc Correspondence Between 1300 And 1330,* F.A. Brockhaus, Leipzig, 1938.

Avcı, Casım, "Hilâfet" *TDVİA,* XVII, TDV Yayınları, İstanbul, 1998, s. 546-553.

Ayaz, Fatih Yahya, *Memlükler*, İSAM Yayınları, İstanbul, 2004.

Ayaz, Fatih Yahya, *Memlükler'de Tarih ve Tarihçiler*, Türk tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2020.

Ayaz, Fatih Yahya, "Memlük-Türkiye (Anadolu) Selçuklu Münasebetleri", *Selçuklu Medeniyeti Araştırmaları Dergisi*, S. 1, 2016, s. 73-114.

Ayaz, Fatih Yahya, "Türk Memlükler Döneminde Mısır Halkının Siyasî Olaylara Karşı Tutumu", *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, C. 7 S. 1, 2007, s. 45-93.

Ayçiçek, Ayşe. "Kilikya Ermeni Baronluğunun Ortaçağ Anadolu Tarihindeki Yeri Üzerine", *Bayburt Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi Dergisi*, S. 1, 2018, s. 61-82.

Bal, Mehmet Suat, "Türkiye Selçukluları, Mısır Memlükleri ve Altın Orda Devleti'nin İlhanlılara Karşı Kurduğu İttifak", *Selçuklu Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi,* S. 17, 2005, s. 295-310.

Bâlârec, Abdurrahman, "Kırâat fî'l-Âlakati's-Siyâsiyye Beyne Devleti Beni Ziyân ve'l-Memâlîk min Hilâli'l-Murâsalâti'd-Diplomâsiyye (Beyne'l-Karneyn H. 7-9/ M. 13-15)", *Mecelletü'l-Hikme li'l-Dirâsâti't-Tarihiyye*, S. 2, 2014, s. 161-173.

Başkan, Yahya, "Karamanoğulları Beyliği", *Anadolu Beylikleri (İslam Tarihi ve Medeniyeti)*, C.11, Siyer Yayınları, İstanbul, 2018.

Bauden, Frédéric, "Diplomatics in the Service of Diplomacy: Was the 692/1293 Truce Negotiated by the Kingdom of Aragon with the Mamluk Sultanate Ever Ratified?", Mamlûk Studies Review, S. 27, 2023, s. 1-53.

Baytop, Turhan-Nebi Bozkurt, "Misk", *TDVİA*, XXX, TDV Yayınları, Ankara, 2020, s. 181-182.

Bâz, Kerem es-Sâvî, *Memâlikü'n-Nûbe fi'l-Asri'l Memlûkî,* Mektebetü el-Anglo el-Mısriyye, Kahire, 2006.

Behrens-Abouseif, Doris, Practising Diplomacy in the Mamluk Sultanate: Gifts and Material Culture in the Medieval Islamic World, I.B. Tauris, London, 2014.

Biçer, Bekir "İslâm Coğrafyacılarının Eserlerinde Kürtler Hakkındaki Rivayetler (9. Yüzyıl – 13. Yüzyıl)", *Tarih Okulu Dergisi*, S. 17, 2014, s. 165-187.

Bostancı, Fatih, "Altın Orda Devleti ve Memlûklü Devleti Arasında Diplomatik İlişkiler 1261-1264 (Berke Han ve Baybars Dönemi)", *Orta Çağ'da Diplomasi,* ed. Ercan Gördegir, Efe Akademi Yayınları, İstanbul 2020, s. 85-112.

Bostancı, Fatih, "Altın Orda Devleti'nde Yerleşik Hayatın İlk İzleri: Saray Şehri", *Genel Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi,* C. 3, S. 6, 2021, s. 229-240.

Bostancı, Fatih, *Berke Han Dönemi Altın Orda Devleti Tarihi (1256-1266),* Efe Akademi Yayınları, İstanbul, 2021.

Bozkurt, Nebi, "Eman", *TDVİA,* XI, TDV Yayınları, İstanbul, 1995, s. 75-77.

Bozkurt, Nebi, "Nûbe", *TDVİA,* XXXIII, TDV Yayınları, İstanbul 2007, s. 222-223.

Bozkuş, Mehmet Ali, *Orta Çağ'da Alâiyye (Alanya) ve Alâiyye Beyliği*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Doktora Tezi), 2017.

Can, Hakan, *Yemen'in Altın Çağı Resûlîler Dönemi, Fecr Yayınları,* Ankara, 2024.

Ceran, İsmail, "Merînîler Devleti", *The Journal of Academic Social Science Studies, S.* 6, *2013,* s. 223-268.

Clot, Andrê, *Kölelerin İmparatorluğu Memlûklerin Mısır'ı*, çev. Turhan Ilgaz, Epsilon Yayınları, İstanbul, 2005.

Coureas, Nicholas, "Latın Cyprus And Its Relatıons Wıth The Mamluk Sultanate-1250–1517", *The Crusader World*, ed. Adrian J. Boas, 2015, s. 391-418.

Çakır, Ömer Faruk, *Memlûk Devleti'nde Merkeziyetçi Yapının Oluşumu*, Kriter Yayınları, İstanbul, 2021.

Çelik, Burak, *İran Moğollarının Atası Hülegü Han*, Çizgi Kitapevi Yayınları, Konya 2021.

Çetin, Altan. *Memlûk Devleti'nde Askerî Teşkilâtı*, Eren Yayınları, İstanbul, 2007.

Çetin, Altan, "Memlûkler Devrinde Kârimî Tüccarları", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, C. 23, S. 35, s. 71-87.

Çetin, Altan, "Memlûk Sultanlarının İn'am ve İhsânlarına Dâir", *EKEV Akademi Dergisi,* S. 26, 2006, s. 101-114.

Çıplak, Esra, "Memlûklerde Eğitim ve Tören Alanları: Meydanlar", *XIX. Türk Tarih Kongresi: Kongreye Sunulan Bildiriler (Türk-İslam Devletleri Tarihi)*, C. 2, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2024, s. 189-209.

Dehmân, Muhammed Ahmed, *Mu'cem el-Âlefâz et-Târîhiyye fi'l-'Asr el-Memlûkî,* Darü'l-Fikr, Dımaşk, 1990.

Durmaz, Abdulkerim, *Memlûk Sultanı el-Melikü'z-Zahir Rükneddin Baybars ve Kilikya Ermenileri*, Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tez), Karabük, 2013.

Düzgün, Osman, *Türkçe-Arapça, Arapça – Türkçe Karşılıklar Kılavuzu*, Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara, 2020.

Elizabeth, A. Zacharıadou, "Karamanoğlu I. İbrahim'in Saltanatının İlk Yılları", çev. Mehmet Akif Erdoğru, *Tarih İncelemeleri Dergisi*, 1999, S. 14, s. 261-370.

Erdem, Ayşe Dudu, *İlhanlı-Memlük Münâsebetleri*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans tezi), Ankara, 1998.

Erdem, Hamide Hale, *XIII. Asırda Suriye Bölgesinde Memlük-Haçlı Münasebetleri*, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi), Bursa, 2017.

Erdem, İlhan, "İlhanlılarda Ahmed Tekuder Dönemi ve Selçuklular" *Tarih Araştırmaları Dergisi*, C. 23 S. 35, 2004, s. 103-111.

Erdem, Sargon, "Amber", *TDVİA*, III, TDV Yayınları, İstanbul, 1991, s. 7-8.

Erinç, Sırrı, "Cezayir", *TDVİA*, VII, TDV Yayınları, İstanbul, 1993, s. 483-485.

Erol, Burak Gani, *Memlûk Deniz Kuvvetleri*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Doktora Tezi), Ankara, 2012.

Genç, Reşat. *Karahanlı Devlet Teşkilatı,* Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2002.

Genç, Süleyman -Mehmet Şamil BAŞ, "Kudüs Haçlı Krallığında Askerî Tarikatların Kuruluşu ve Yükselişi", *Ortaçağ Araştırmaları Dergisi*, C. 7, S. 2, 2024, s. 473-496.

Göde, Kemal, "Eretnaoğulları", TDVİA, XI, İstanbul, 1995, s. 295-296.

Gökalp, Ziya, *Türkçülüğün Esasları*, haz. Mahir Ünlü- Yusuf Çotuksöken, İnkılap Yayınları, İstanbul, 2015.

Gökhan, İlyas, "Kıpçak Bozkırlarından Mısır'a: Memlûk Sultanı Baybars'ın Çocukluk Arkadaşı Beyserî", *Ortaçağ Araştırmaları Dergisi,* C. 7, S. 1, 2024, s. 208-232.

Gökhan İlyas. "Memluk- Kilikya Ermeni Siyasî İlişkileri", *Tarihte Türkler ve Ermeniler,* ed. M. Metin Hülagü v. diğer, C. III, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2014, s. 67-104.

Gökhan, İlyas, "Memlûk Sultanı Eşref Halil b. Kalavun'un Rumkale'yi Fethi (1292)", *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi*, S. 14, 2024, s. 263-281.

el-Gubrînî, Ebû'l-ʿAbbâs Aḥmad b. Muḥammed, *Unvânü'd-Dirâye fi-men Urife mine'l-Ulemâ fi'lmieti's-Sâbia bi Bicâye,* thk. Âdil Nüveyhiz, Lecnetü't-Te'lif ve't-Terceme ve'n-Neşr, Beyrut, 1979.

Güler, Ayşe, *Memlûk Dulkadiroğulları Münâsebetleri*, Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Doktora Tezi), 2014.

Güler, Hatice, *Memlûk Sultanlığı (Mesâlikü'l-Ebsâr fi-Memâliki'l-Emsâr'a Göre)*, Berikan Yayınları, Ankara 2019.

Güler, Hatice, *Memlûk Sultanlarının Alayları*, Dün Bugün Yarın Yayınları, İstanbul 2018.

Güler, Hatice, "Memlûk Sultanlarının Saray Törenleri (1250-1517)", *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi,* S. 79, 2018, s. 288-298.

Güler, Önder-Aydın Çelik, "Altın Orda -Bizans Münasebetleri (1261-1395)", *Fırat Üniversitesi Orta Doğu Araştırmaları Dergis*i, C. 8, S. 1, Elâzığ, 2012, s. 161-172.

Gülmez, Bengü, *Lusignan Hanedanlığı Döneminde Kıbrıs (XIII. – XV. Yüzyıl)*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Doktora Tezi), Konya, 2022.

Güneş, İbrahim, "Memlûk Sultanı I. Baybars'ın 1277 Yılındaki Anadolu Seferi", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 2010, s. 343-360

Güngör, Zeynep, "Aragon Krallığı ile Memlûklar Arasındaki Ticari İlişkiler", *XVIII. Türk Tarih Kongresi Kongreye Sunulan Bildiriler (Göç ve İskân – İktisat Tarihi – Vakıflar Tarihi)*, C. V, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2018, s. 599-610.

Harekât, İbrahim, "Bâce", *TDVİA*, IV TDV Yayınları, İstanbul, 1991, s. 413-414.

Hassan Gade, *Les relations diplomatiques entre les Mamelouks bahrides et les ùtats chrétiens en Orient (milieu du XIIIe-fin du XIVe siècle)*, Sorbonne Université U.F.R d'Histoire (Doktora Tezi), Paris 2010.

Hunkan, Ömer Soner, "Yûsuf Hâs Hâcib ve Kutadgu Bilig'de Elçilik Mansıbı", *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi,* C. 1, S. 3, s. 102-122.

Göde, Kemal *Eratnalılar (1327-1381),* Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2000.

Göksu, Erkan. "Ömer Hayyâm'ın 'Nevrûznâme'sine Göre At ve At Türleri", *Gazi Türkiyat Türkoloji Araştırmaları Dergisi*, S. 4, 2009.

Holt, Peter M. *Haçlılar Çağı (11. Yüzyıldan 1517'ye Yakındoğu)*, çev. Özden Arıkan, Islık Yayınları, İstanbul, 2020.

Irwin, Robert, *The Fiiddle East in the Middle Ages (The Early Mamluksultanate 1250-1382)*, Southern Illinois University Press, Carbondale, 1986.

İbn Manzûr, *Lisânü'l-ʿArab, Daru's-Sadır,* Beyrut, C. 2, 1993,

İpşirli, Mehmet, "Elçi", *TDVİA*, XI, TDV Yayınları, İstanbul 1995, s. 3-15.

Jaspert, Nikolas, "The Crown of Aragon and the Mamluk Sultanate: Entanglements of Mediterranean Politics and Piety", The *Mamluk Sultanate from the Perspective of Regional and World History,* ed. Reuven Amitai-Stephan Conermann, Göttingen, 2019, s. 309–344.

Kafalı, Mustafa, "Özbek Han" *TDVİA*, XXX, TDV Yayınları, İstanbul, 2007, s. 73-82.

Kafesoğlu, İbrahim, *Türk Milli Kültürü*, Ötüken Yayınları, İstanbul, 2012.

Kamalov, İlyas, "Altın Orda-Bizans Münasebetleri (1261-1453)", *Karadeniz Araştırmaları*, C. 4, S. 4, 2005, s. 3-20.

Kanar, Mehmet, *Büyük Farsça – Türkçe Sözlük*, Say Yayınları, İstanbul, 2016.

Kanat, Cüneyt. "Baybars Zamanında Memlûk-İlhanlı Münasebetleri (1260-1277)", *Tarih İncelemeleri Dergisi,* C. 16 S. 1, 2001, s. 31-45.

Kanat, Cüneyt, "Makrîzî Kitab es-Sulük'undaki Osmanlılar ile İlgili Kayıtlar", *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi,* S. 7, 2000, s. 225-226.

Kanat, Cüneyt. "Memlûkler ve Çukurova", *Efsaneden Tarihe Tarihten Bugüne Adana: Köprübaşı,* haz. Erman Artun- M. Sabri Koz, YKY, İstanbul, 2000.

Kanat, Cüneyt, "Memlûk Devleti'nde Eğlence Kültürü", *Tarih İncelemeleri Dergisi*, 2007, C. 22, S. 1, s. 53-62.

Kapar, Mehmet Ali -Fadime Koçak, "Anadolu'da Bir İstiklal Ateşi: Karamanoğulları Beyliği-Moğol Mücadeleleri", *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 2019, s. 245-264.

Kara, Adnan, *Sultân en-Nâsır Muhammed b. Kalâvûn Döneminde Memlüklü Diplomasisi,* İlahiyat Yayınları, Ankara, 2022.

Karadeniz, Hasan Basri, "Dulkadir Beyliği Tarihine Kısa Bir Bakış", *Dulkadir Beyliği Araştırmaları II,* haz. Yaşar Alparslan, Mehmet Karataş, Serdar Yakar, Kahramanmaraş, 2008, s. 20.

Karaduman, Rakkuş-Ahmet Korkmaz, "İbn Haldun'un El-İber Adlı Eserinde İlhanlılara (İran Moğollarına) Dair Kayıtlar", *Farsça ve Arapça Kaynaklarda Türk ve Moğol Devleti Tarihi I,* ed. Fatih Bostancı, Efeakademi Yayınları, İstanbul, 2023, s. 12-38.

Karaduman, Rakkuş, "Erken Memlûkler Zamanında Resmî Posta Sistemi (Sultan Baybars Dönemi 1260-1277)", *Genel Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi*, C. 6, S. 12, 2024, s. 425-434.

Karaduman, Rakkuş, *Moğollar ve Memlûklerde Haber Alma Teşkilatı*, Divan yayınları, İstanbul, 2025.

Kargacıoğlu, Ülkü, *Memlûk Türk Devleti'nde Elçilik Kurumu*, Kastamonu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi), 2022.

Kavas, Ahmet, "Libya", *TDVİA*, XXVII, TDV Yayınları, Ankara, 2013, s. 174-179.

Kavas, Ahmet, "Tilimsân", *TDVİA*, XLI, TDV Yayınları, İstanbul, 2012, s. 159-163.

Kazvinî, Hamdullah, *el-Müstevfî, Tarih-i Güzide*, çev. Mürsel Öztürk, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2018.

Keleş, Bahattin, *Bahrî Memlûklerde Bölgesel ve Uluslararası İlişkiler*, Nobel Bilimsel Eserler Yayınları, Ankara, 2018.

Kemaloğlu, İlyas, *Altın Orda ve Rusya*, Ötüken Yayınları, İstanbul, 2009.

Kemaloğlu, İlyas, "Altın Orda Devleti", *İslam Tarihi ve Medeniyeti*, C. 9, s. 110.

Kesik, Muharrem, "Muînüddin Süleyman Pervâne" TDVİA, XXXI, TDV Yayınları, Ankara 2020, s. 91-93.

Kofoğlu, Sait, "Tekeoğulları", *TDVİA*, XL, TDV Yayınları, İstanbul, 2011, s. 348-350.

Konukçu, Enver, "Berke Han", *TDVİA*, V, TDV Yayınları, İstanbul, 1992, s. 506-507.

Kopraman, Kazım Yaşar, *Mısır Memlükleri Tarihi*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 1989.

Korkmaz, Ahmet, *Celayırlı Devleti'nde Ordu (1340-1431)*, Efe Akademi Yayınları, İstanbul 2024.

Korkmaz, Ahmet, "Yahya b. Abdullatîf Kazvînî'nin Lübbü't-Tevârîh Adlı Eserinde İlhanlılar (İran Moğolları)", *Farsça ve Arapça Kaynaklarda Türk ve Moğol Devleti Tarihi I,* ed. Fatih Bostancı, Efeakademi Yayınları, İstanbul, 2023, s. 40-67.

Korobeinikov, Dimitri A. "XIV. Yüzyılda Bizans İmparatorluğu ve Memlûk Sultanlığı Arasındaki Diplomatik Yazışmalar", çev. Murat Keçiş-Uğur Dede, *Tarih İncelemeleri Dergisi*, C. 31, S. 1, 2016, s. 305-330.

Köhler, Michael A, Alliances and Treaties between Frankish and Muslim Rulers in the Middle East: Cross-Cultural Diplomacy in the Period of the Crusades, Translated by Peter M. Holt, ed. by Konrad Hirschler, Brill, Leiden, 2013.

Kuşçu, Ayşe Dudu, *Eyyûbî Devlet Teşkilâtı*, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2013.

Kuşçu, Ayşe Dudu, "Moğol İşgaline Karşı İstiklâl Hareketlerinin Sembolik Sultanı II. İzzeddin Keykâvus" *Cappadocıa Journal Of Hıstory and Socıal Scıences*, C. 9, 2017, s. 90-102.

Kuşçu, Ayşe D. Erdem, "İlhanlı Devleti'nin Kuruluşu ve Memlûklerle İlk Teması", *Türkler Ansiklopesi*, C. VIII, s. 619-640.

Kuşçu, Ayşe Dudu vd., *Selçuklu Tarihçiliği'ne Başlarken*, Necmettin Erbakan Üniversitesi Kültür Yayınları, Konya, 2017.

Kutlu, Furkan, "Berke Han Döneminde İslam Dininin Altın Orda Devleti'ne Etkisi", *Genel Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi*, C. 3, S. 5, 2020, s. 37-47.

Küçükaçşı, Mustafa Sabri "Kaftan", *TDVİA*, C. Ek-1, TDV Yayınları, Ankara 2020, s. 707-709.

Lewis, Bernard, "Elcı", *El²*, II, Leiden 1991, s. 694.

Mansuroğlu, Mecdud, "Elçi", *İA*, IV, MEB Yayınları, İstanbul, 1993, s. 231.

Merçil, Erdoğan, "Abdülvâdîler", *TDVİA*, I. TDV Yayınları, İstanbul, 1991, s. 276-277.

Mıkaberıdze, Alexander "Historical Dictionary of Georgia", *Scarecrow Press, Inc*. Lanham, 2007.

Muhammed Fethî Muhammed Abdulcelîl, el-Hedâyâ el-Mütebâdile beyn el-Memalîk ve'l-Moğol Hilâl-ı Ahd-ı en-Nâsır Muhammed ibn Kalâvûn *(H. 693-741 /M. 1293-1340*", el-Mecelletü el-Müverrihi'l- Mısrî, S. 60, 2022.

Muhaylib, Abîr bint Fahd, "Devru'd-Diplomâsiyye fî Ta'zîzi'l-Âlâkati'l-Hâriciyye Li'l-Devletü'l-Memlûkiyye me Düvvelü'l-Civâr" *Mecelletu Kulliyyetü'l-Lugati'l-Arabiyye bi-İtây el-Bârûd,* S. 37, 2024, s. 2989-3040.

Muslu, Cihan Yüksel, Osmanlılar ve Memlûklar, çev. Zeynep Rona, Kitap Yayınevi, İstanbul, 2016.

Moukarzel, Pierre, "The European Embassies to the Court of the Mamluk Sultans in Cairo, Mamluk Cairo", *Mamluk Cairo, a Crossroads for Embassies*, ed. Frédéric Bauden ve Malika Dekkiche, Brill, 2019, s. 685-710.

Mülâyim, Selçuk, "Revak", *TDVİA*, XXXV, TDV Yayınları, İstanbul, 2008, s. 22-24.

el-Mevsuatü't-Tarihiyye (Memüatü min el-Müellifin), haz. Şeyh Alevi (Ulvi) b. Abdülkadir Sükkaf, C. 6, 2012.

Moukarzel, Pierre, "The European Embassies to the Court of the Mamluk Sultans in Cairo, Mamluk Cairo", *Mamluk Cairo, a Crossroads for Embassies*, ed. Frédéric Bauden ve Malika Dekkiche, Brill, 2019, s. 685-710.

Nersessian, Sirarpie Der, "The Kingdom of Cilician Armenia", K. M. Setton (ed.), *A History of the Crusades* II, 1969, s. 630-659.

Nıcol, Donald M., *Bizans ve Venedik (Diplomatik ve Kültürel İlişkiler Üzerine)*, çev. Gül Çağalı Güven, Sabancı Üniversitesi Yayınevi, İstanbul 2000.

Ostrogorsky, Georg, *Bizans Devleti Tarihi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 2017.

Örs, Derya, *Tarih-i Olcaytu: İnceleme ve çeviri*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi), Ankara, 1992.

Özaydın, Abdülkerim, "Aragon", *TDVİA*, III, TDV Yayınları, İstanbul, 1991, s. 263-265.

Özaydın, Abdülkerim, "Halîl b. Kalavun", *TDVİA*, XV, İstanbul, 1997, s. 319-320.

Özbek, Süleyman *Moğolları Durduran Türk-Sultan Baybars*, Berikan Yayınları, Ankara, 2018.

Özbek, Süleyman, "Türkiye Selçukluları-Memluk Münasebetleri (1250-1277)", *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S. 2, 1999.

Özen Firdevs, "Emîr Çoban'ın Ebû Sa´îd Bahâdır Han Üzerindeki Egemenlik Döneminin Sona", *Genel Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi*, C. 5, S.10, 2023, s. 523-536.

Özen, Şükrü, "Kâdılkudât", *TDVİA*, XXIV, TDV Yayınları, İstanbul, 2001, s. 77-82.

Özgüdenli, Osman G. *Gazan Han ve Reformları*, Kaknüs Yayınları, İstanbul, 2009.

Pachymeres, Georges, *Relations Historique*, Ed. A. Failler, çev. Vitalien Laurent, C.I, Paris, 1984.

Paşaoğlu, Derya Derin, "Altın Orda Hanlığı'nda Kadın" *Karadeniz İncelemeleri Dergisi*, S. 34, s. 371-400.

Rice, Tamara Talbot, *Bizans'ta Günlük Yaşam*, çev. Bilgi Altınok, Göçebe Yayınları 1998.

Rizzo, Alessandro, "The Significance of the Written Word in European–Mamlûk Diplomatic Missions", *Al-Masâq: Islam and the Medieval Mediterranean*, S. 2, 2020, s. 1–18.

Rizzo, Alessandro, "Travelling and Trading through Mamluk Territory: Chancery Documents Guaranteeing Mobility to Christian Merchants", *History and Society during the Mamluk Period (1250-1517)*, ed. Bethany J. Walker-Abdelkader Al Ghouz, Bonn University Press, Göttingen 2021, s. 487–510.

Sağlam, Ahmet "Anadolu'da Moğol-İlhanlı Otoritesini Sarsan Bir Gelişme: Sülemiş İsyanı", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S. 41, 2015, s. 553-562.

Sağlam, Ahmet, "İlhanlı Hükümdarı Gazan Han'ın Suriye Seferlerinde Ermeniler", *History Studies*, C. 8, S. 1, 2016, s. 35-55.

Sağlam, Ahmet. "Memlûk- İlhanlı Diplomatik İlişkileri", *Belleten*, C. 82, S. 93, 2018.

Sağlam, Ahmet, "Nâsır Muhammed Dönemi Memlûk-Altın Orda Münâsebetleri: Stratejik İttifaklar", *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, C. 11, S. 61, 2018, s. 324-331.

Sağlam, Ahmet, "Moğol-İlhanlı Tahakkümünden Moğol-İlhanlı Tahakkümünden Bağımsızlığa Giden Süreçte Memlûk Sultanı Nâsır Muhammed b. Kalavun'un Anadolu Beylikleri ile Münasebetleri", *Tarihin Peşinde Dergisi*, S. 14, 2015, s. 29-50.

Saîdûnî, Nâsırüddin, "Cezayir", *TDVİA*, VII, TDV Yayınları, İstanbul 1993, s. 485-486.

Sansar, Fatih. *Aragon Kralı I. Jaime'nin İberya ve Batı Akdeniz Politikası*, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Doktora Tezi), Nevşehir, 2023.

Saray, Mehmet, "Altın Orda Hanlığı", *TDVİA*, II, TDV Yayınları, İstanbul 1989, s. 538-540.

Schamiloğlu, Uli, "Altın Orda", çev. Bülent Keneş, C. VIII, *Türkler Ansiklopedisi*, Yeni Türkiye Yayınları, Ankara, 2002.

Shaı Har-el, *Ortadoğu'da Hâkimiyet Mücadelesi (Osmanlı-Memlûk Savaşları),* çev. Gül Çağalı Güven, Alfa yayınları, İstanbul, 2019.

Sir John Mandeville, *Mandeville Seyahatnamesi*, çev. M. Faruk Kurt, Herat Yayınları, İstanbul, 2024.

Solak, Kürşat, "Anadolu'da Bir Memlûk Hamlesi: Karamanoğulları ve İkili İlişkilere Dair Mülâhazalar", *Karamanoğulları Beyliği (Uluslararası Orta Anadolu ve Akdeniz Beylikleri Tarihi, Kültürü ve Medeniyeti Sempozyumu – II),* C. 1, Necmettin Erbakan Üniversitesi Yayınları, Konya 2016, s. 276-316.

Solak, Kürşat, *Memlûk Devleti'nin Anadolu Beylikleriyle Münasebetleri*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Doktora Tezi), İzmir, 2011.

Solak, Kürşat, "Moğol Sülemiş ve Timurtaş İsyanları Karşısında Anadolu'da Türkmenlerin Tutumu", *Cappadocia Journal of History and Social Sciences*, S. 3, 2014, s. 61-74.

Soykan, Füsun (Baykal), "Tunus", *TDVİA,* XLI, TDV Yayınları, İstanbul, 2012, s. 384-385.

Subaşı, Ömer, *Gürcistan Krallığı*, Selenge Yayınları, İstanbul, 2022.

Şemseddin Sami, *Kamus-ı Türki*, İstanbul, 2004, s. 247.

Şen, Mehmet Emin -Galip Bingöl, "Anadolu'da Moğol Tahakkümüne Karşı Aykırı Bir Ses: Beylerbeyi Hatiroğlu Şerafeddin", *Orta Çağ Araştırmaları Dergisi*, V/II, 2022, s.381-392.

Şeşen, Ramazan "Dâviyye ve İsbitâriyye", *TDVİA*, IX, *TDV Yayınları*, İstanbul, 1994, s. 19-21.

Şeşen, Ramazan, *Sultan Baybars*, Yeditepe Yayıları, İstanbul, 2016.

Takkuş, Muhammed Süheyl, *Tarihü'l-Memalik fi Mısr ve Biladü'ş-Şam*, Darün-Nefais, Bayrut, 1997.

Tamdoğan, Zehra Gözütok, *Mağrib'in Unutulan Hanedanı: Merînîler (592-869/1196-1465),* İlâhiyât Yayınları, Ankara, 2023.

Tanrıverdi, Ünal, "1261 Sonrası Bizans-Ceneviz İlişkileri ve Cenevizlilerin Galata'ya Yerleşme Süreci", *Ortaçağ Araştırmaları Dergisi*, S. 2, Aralık 2019, s. 215, s. 214-226.

Taşağıl, Ahmet, "İlig", *TDVİA*, XXII, TDV Yayınları, İstanbul, 2000, s. 108.

Tâzî, Abdülhâdî, *el-Vesît fi't-Târîhi'd-Düvelî li'l-Mağrib*, C. II, Daru Neşri'l-Ma'rife, Rabat 2001.

Tekindağ, Şehabeddin, "13. Yüzyıl Anadolu Tarihine Aid Araştırmalar, Şemsüddîn Mehmed Bey Devrinde Karamanlılar", *Tarih Dergisi*, 1964, s. 81-98.

Tomar, Cengiz, "Resûlîler", *TDVİA*, XXXV, TDV Yayınları, İstanbul, 2008, s. 1-2.

Tomar, Cengiz, "Yemen'de Bir Türk Devleti: Resûlîler ve Âlim Sultanları", *Osmanlı Araştırmaları*, S. 33, 2009, s. 221-236.

Tomar, Cengiz, "Yemen", *TDVİA*, XLIII, TDV Yayınları, İstanbul, 2013, s. 401-406.

Turan, Osman, "İlig Unvanı Hakkında", *Türkiyat Mecmuası*, C. 7, İstanbul, 1942, s. 192-199.

Turan, Osman, *Selçuklular Zamanında Türkiye*, Ötüken Yayınları, İstanbul, 2017.

Tüysüz, Cem, "İlhanlı Devletinin Anadolu Genel Valisi Temürtaş'ın Siyasi, Askeri ve Sosyal Hayatı", *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* C. 22, S. 3, 2018, s. 1649-1675.

Umle, Abdülcabbâr Ahmed, "Alâkatu Nâîbü'ş- Şâm Tengiz el-Hüsâmî bi Sultâni'l-Memlûkî en-Nâsır Muhammed b. Kalâvûn (H. 712-740/ M. 1312-1339/1340)", el-Mecelletü'l-Arabiyye li'l-Ulûm ve'n-Neşri'l-Ebhas, C. 8, S. 3, 2022, 87-122.

Usta, Ahmet, *Hilal ile Haç Arasında Hayatlar*, İletişim Yayınları, İstanbul, 2022.

Usta, Aydın, "Zırh", *TDVİA*, XLIV, TDV Yayınları, İstanbul, 2013, s. 391-394.

Uyar, Mustafa, "İlhanlı Hükümdarlarının İslam'a Girmesinde Rol Alan Türk Sufileri: İlhan Tegüder ve Gazan Han Devirleri", *Belleten,* C. 76, S. 275, 2012, s. 7-30.

Uyar, Mustafa, "İlhanlı (İran Moğolları) Ordusunda Hiyerarşi: Askerî Yetkililer ve Nitelikleri", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi,* S. 49, 2009, s. 33-47.

Uyumaz, Emine, *Türkiye Selçuklu Devleti'ne Gelen ve Giden Elçiler,* Bilge Kültür Sanat, İstanbul, 2011.

Uzun, Kazım, "Başlangıcından Sultan En-Nâsır Muhammed'in Üçüncü Saltanatına Kadar Memlûk – Altın Orda Siyasi ve Diplomatik İlişkileri", *Tarih İncelemeleri Dergisi,* S, 77, 2021, s. 735-765.

Uzun, Kazım, "Dosttan Kaçıp Düşmana Sığınmak: Memlûk Emîri Karasungur'un Siyasi Faaliyetleri", *DEÜ Edebiyat Fakültesi Dergisi*, C. 10, S. 2, s. 649-674.

Uzun, Kazım, "Sultan en-Nâsır Muhammed'in Üçüncü Cülûsundan Sonra Memlûk-Altın Orda Siyasi ve Diplomatik İlişkileri", *Tarih Dergisi- Turkish Journal of History*, S. 77, 2022, s. 15-52.

Uzunçarşılı, İ. Hakkı, "Emir Çoban Soldoz ve Demirtaş", *Belleten*, C. 31 S. 124, 1967, s. 601-646.

Uzunçarşılı, İ. Hakkı, Sivas – Kayseri ve Dolaylarında Eretna Devleti, *Belleten*, C. XXXII, S.125, 1968, s. 161-189.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, *Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu Karakoyunlu Devletleri,* Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara, 1937.

Üstün, Ergun, "Memlûk Devleti'nin Kıbrıs'ı Hâkimiyeti Altına Alması", *Ortaçağ Araştırmaları Dergisi*, S. 1, 2018, s. 26-42.

Üstün, Ergun, *Sicilya'da Hohenstaufen Hanedanı ile Papalık Arasındaki Hâkimiyet Mücadelesi (1194-1268)*, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Doktora Tezi), 2021.

Vallet, Éric, "Du système mercantile à l'ordre diplomatique: les ambassades entre Égypte mamlūke et Yémen rasūlide (VIIe-IXe/XIIIe-XVe siècle)", Les relations diplomatiques au Moyen Âge. Sources, pratiques, enjeux, 2011.

Vardan, Nurdan, *İslâm Öncesi Türk Kültüründe Elçi ve Elçilik Müessesesi*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul, 2012.

Wittek, Paul, *Menteşe Beyliği*, çev. O. Ş. Gökyay, Türk Tarih Kurumu Basımevi. Ankara, 1944.

W. De Tiesenhausen, *Altın Ordu Devletine Ait Metinler*, Çev. İsmail Hakkı İzmirli,

İstanbul, 1941.

Yakubovskiy, Yu, *Altın Ordu ve Çöküşü,* çev. Hasan Eren, TTK Yayınları, Ankara, 1992.

Yavuz, Yusuf Şevki , "Peygamber", *TDVİA,* XXXIV, TDV Yayınları, İstanbul, 2007, s. 257-262.

Yiğit, Fatma Akkuş, "İktidar ve İzdivaç: Memlûk-Altın Orda-İlhanlı Üçgeninde Siyasi Evlilikler", *Karadeniz Araştırmaları Dergisi*, C. 13, S. 49, 2016, s. 103-120.

Yiğit, Fatma Akkuş "Memlûk- Ermeni Münâsebetleri", *Akademik Bakış Dergisi*, C. 8. S. 16, 2015, s. 171-206.

Yiğit, İsmail, *Memlûkler*, Kayıhan Yayınları, İstanbul, 2015.

Yiğit, İsmail "Sefâkus", TDVİA, C. Ek 2, TDV Yayınları, Ankara 2019, s. 483-486.

Yinanç, Refet, *Dulkadir Beyliği*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1989.

Yuvalı, Abdülkadir, *"Mengü Timur", TDVİA*, V, TDV Yayınları, Ankara, 2004, s. 138.

Yuvalı, Abdülkadir "Ebû Said Bahadır Han", *TDVİA*, X, TDV Yayınları, İstanbul, 1994.

TDK: https://sozluk.gov.tr/ (Erişim tarihi: 27 Şubat 2025)

Mümtaz Faik Fenik'in Hikâyeciliği

Özgül ÖZBEK GİRAY

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1897
Edebiyat İnceleme

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-641-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÖZBEK GİRAY, Özgül
Mümtaz Faik Fenik'in
Hikâyeciliği

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

İncelenen Hikâyeler

Mümtaz Faik, "İki Tane Eli Sopalı Kadın", *Cumhuriyet,* 3 Kânunusani 1929,s. 4.

Mümtaz Faik, "Dedikodunun Kuvveti", *Cumhuriyet,* 3 Kânunusani 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Hâkimler Bilseler!", *Cumhuriyet*, 22 Kânunusani 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Meçhul Dost", *Cumhuriyet*, 24 Kânunusani 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Çoban Kızı" , *Cumhuriyet*, 27 Kânunusani 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Hayata Küsen Adam", *Cumhuriyet*, 29 Kânunusani 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "İntikam", *Cumhuriyet,* 31 Kânunusani 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Yirminci Asır Terbiyesi", *Cumhuriyet*, 6 Şubat 1929, s. 4.

M.F., "Hesap Sürüncemede Kalmasın", *Cumhuriyet*, 8 Şubat 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Konyak", *Cumhuriyet*, 10 Şubat 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Sevgililerini Methedenler", *Cumhuriyet*, 12 Şubat 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Ölümden Sonra Başlayan Aşk", *Cumhuriyet,* 20 Şubat 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Eyuplu Halidi Faka Bastırmışlar", *Cumhuriyet*, 11 Mart 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Cananın Penceresi Kapalı!", *Cumhuriyet*, 27 Mart 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "İşsiz Adamlar!", *Cumhuriyet,* 30 Mart 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Köprünün Altında", *Cumhuriyet,* 7 Nisan 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Anlaşılmaz Muamma…", *Cumhuriyet,* 14 Nisan 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Bu Kadınlar İşte Böyledirler!", *Cumhuriyet*, 20 Nisan 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Bu İşe Rüfailer Karışır", *Cumhuriyet*, 8 Mayıs 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Bunun O Kadından Ne Farkı Var?", *Cumhuriyet,* 10 Mayıs 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Deliren Kız", *Cumhuriyet*, 14 Mayıs 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Karanlıkta Dolaşan Adam!" , *Cumhuriyet*, 18 Mayıs 1929 , s. 4.

Mümtaz Faik, "Onu Ben Öldürdüm", *Cumhuriyet,* 7 Haziran 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Ihlamurlar Altında…", *Cumhuriyet,* 11 Haziran 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Aşk İnsanı Pire Yapar", *Cumhuriyet,* 12 Haziran 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Ağlarken Gülen Kadın!", *Cumhuriyet,* 15 Haziran 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "İntikam", *Cumhuriyet,* 17 Haziran 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Kaybolan Hatıralar", *Cumhuriyet,* 1 Temmuz 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Cim Karnında Bir Nokta", *Cumhuriyet,* 6 Temmuz 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Şayanı Tavsiye Bir Usul", *Cumhuriyet,* 9 Temmuz 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Yakılan Ağaçlar" *Cumhuriyet,* 12 Temmuz 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "O Katil Değildi!", *Cumhuriyet,* 14 Temmuz 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Tayfanın İsyanı!", *Cumhuriyet,* 18 Temmuz 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Üç El Silah!" , *Cumhuriyet,* 20 Temmuz 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Hanım Aşeriyor!", *Cumhuriyet,* 26 Temmuz 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Sevgilinin Sesi", *Cumhuriyet*, 1 Ağustos 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "İhtiyar Aşk!", *Cumhuriyet,* 4 Ağustos 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, " Mezarın Başında!", *Cumhuriyet*, 5 Ağustos 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Perili Dere", *Cumhuriyet,* 27 Eylül 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Babanı Uyandıracaksın!", *Cumhuriyet,* 29 Eylül 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Hayatın Esrarı", *Cumhuriyet,* 5 Teşrinievvel 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Her Kaidenin İstisnası Var!", *Cumhuriyet,* 19 Teşrinievvel 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Beyaz Saçlar!", *Cumhuriyet* , 26 Teşrinievvel 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Hassas Kadın", *Cumhuriyet,* 2 Teşrinisani 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Küçük Hanımın Aşığı", *Cumhuriyet,* 5 Teşrinisani 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Neyzen Baba", *Cumhuriyet,* 26 Teşrinisani 1929, s. 4.

Mümtaz Faik, "Demir Kuş", *Cumhuriyet*, 1 Kânunuevvel 1929, s. 4.

Diğer Kaynaklar

Adil, Fikret (1993), *Gardenbar Geceleri*, İstanbul: İletişim Yayınları.

Aktaş, Şerif (2000), *Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş*, Ankara: Akçağ.

Aktaş, Şerif (2013), *Anlatma Esasına Bağlı Edebî Metinlerin Tahlili Teori ve Uygulama*, Ankara: Kurgan Edebiyat Yayınları.

Apaydın, Mustafa (2006), *Osman Cemal Kaygılı'nın Hikâyeciliği*, İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.

Aytaç, Gürsel (2012), *Çağdaş Türk Romanı Üzerine İncelemeler*, Ankara: Doğubatı Yay.

Ayyıldız, Mustafa (2011), *Roman Tanım-Tarihçe-Teknik*, Ankara: Akçağ Yayınları.

Banguoğlu, Tahsin (1984), "Yahya Kemal'den", *Boğaziçi Dergisi*, S.30, Aralık, s. 4-5.

Bates, H.E. (2013), *Yazınsal Bir Tür Olarak Kısa Öykü*, (Çev. Gökçen Ezber), İstanbul: Bilge Kültür Sanat.

Bentley, Phylis (2010), "Özet Tekniğinin Kullanılışı", *Roman Teorisi* içinde, (Haz. Philip Stevick), (Çev. Sevim Kantarcıoğlu), Ankara: Akçağ.

Karcı, Betül (2021), Tan Gazetesi, *Atatürk Ansiklopedisi*, 31 Mayıs. Ankara: Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu – Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı (Erişim Adresi: https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/detay/319/Tan-Gazetesi Erişim Tarihi: 10.07.2025)

Bourneur, Roland - Quellet, Real (1989), *Roman Dünyası ve Roman İncelemesine Giriş*, (Çev. Hüseyin Gümüş), Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Cebeci, Oğuz (2016), *Komik Türler Parodi, Satir ve İroni*, İstanbul: İthaki Yayınları.

Cortazar, Julio (2004), "Kısa Hikâyenin Bazı Yönleri", *Hece Öykü: Türk Öykücülüğünde Ada'lar,* Ekim-Kasım, S. 5, s.51.

Çakır, Hasan (2002), *Öykü Sanatı*, Konya: Çizgi Kitapevi.

Çetin, Nurullah (2012), *Roman Çözümleme Yöntemi*, Ankara: Öncü Kitap.

Çetişli, İsmail (2009), *Metin Tahlillerine Giriş 2 Roman-Hikâye-Tiyatro*, Ankara: Akçağ.

Demir, Ayşe (2011), *Mekânın Hikâyesi Hikâyenin Mekânı Türk Hikâyesinde Mekân (1870-1922 Dönemi)*, İstanbul: Kesit Yayınları.

Demirbilek, Birkan (2017), *TBMM'nin IX. Dönem (1950-1954) Ankara Milletvekilleri ve Siyasi Faaliyetleri*, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Eliuz, Ülkü (2008), "Toplumsal İroni Bağlamında Karagöz", *Turkish Studies*, Volume 3/2, Spring.

Eliuz, Ülkü (2009), "Orhan Kemal'in Romanlarında Bakış Açısı ve Anlatıcı", *Turkish Studies*, Volume 4/8, Fall, s. 1134-1165.

Fenik, Mümtaz Faik (1941), 1*939 Harbi Türkiye İngiltere İttifakı ve Büyük Britanya İmparatorluğu,* Ankara: Zerbamat Basımevi.

Forster, E.M. (1985), *Roman Sanatı*, İstanbul: Adam Yayınları.

Fuad, Fatin (1974), "Bab-ı Ali'nin Büyük Kaybı", *Son Havadis*, 26 Temmuz, s.3

Giray, Erhan (2021), *Abdulla Kahhar'ın Hikâyeciliği, Konya: Çizgi Kitabevi.*

Güllü, Ramazan Erhan (2021), *Eyuplu Halid'in Maceraları*, İstanbul: Ötüken Yayınları.

Harvey, E.J. (2010), "Romanda Sosyal Ortam (The Human Context)", *Roman Teorisi* içinde, (Haz. Philip Stevick), (Çev. Sevim Kantarcıoğlu), s.176-194, Ankara: Akçağ.

Issı, A. Cüneyt (2011), *Fahri Celal'in Hikâyeciliği II. Meşrutiyet'ten Cumhuriyet'e Taşan Duyarlılık*, İstanbul: Roza Yayınevi.

Issı, A. Cüneyt (2012), *Hayat ve İnsan'ın Sokaklarında Bahaeddin Özkişi'nin Öykücülüğü*, İstanbul: Roza Yayınevi.

İslam Ansiklopedisi (2005), 30. Cilt, s. 205.

Koçu, Reşat Ekrem (1971), *Mümtaz Faik Fenik*, İstanbul Ansiklopedisi, Cilt: 10, s. 5647, İstanbul: Koçu Yayınları.

Kolcu, Ali İhsan (2011), *Öykü Sanatı*, Erzurum: Salkımsöğüt Yayınevi.

Korkmaz, Ramazan (2007), "Romanda Mekânın Poetiği", *Edebiyat ve Dil Yazıları, Mustafa İsen'e Armağan* içinde (Haz. Ayşenur Külahlıoğlu İslam-Süer Eker), Ankara: Grafiker Yayınları.

Makal, Tahir Kutsi (1974), "Savaşçı Kalem", *Son Havadis*, 28 Temmuz, s. 1,7.

Moran, Berna (2010), *Türk Romanına Eleştirel Bir Bakış 1*, İstanbul: İletişim Yayınları.

Mümtaz Faik (1934), "Öz Türkçe", *Milliyet*, 1 Haziran, s.3.

Mümtaz Faik (1929), "İyi İş Altı Ayda Çıkar", *Cumhuriyet*, 20 Ağustos, s. 4.

Müzehher Vâ-Nû (1987), *Bir Dönemin Tanıklığı*, İstanbul: Cem Yayınevi.

Nebioğlu, Osman (1962), *Türkiye'de Kim Kimdir Yaşayan Tanınmış Kimseler Ansiklopedisi*, İstanbul: Nebioğlu Yayınevi.

Oktay, Afşin & Bağlum, Kemal (1959) *Biyografiler Ansiklopedisi*, Ankara: Bereket Matbaası.

Öngören, Ferit (1998), *Cumhuriyetin 75. Yılında Türk Mizahı ve Hicvi*, İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Özbek Giray, Özgül (2021), "Kemal Salih Sel'in Yayıncılık Faaliyetleri ve Aylık Mecmua", *Edebi Eleştiri Dergisi*, C. V, Takvim-i Vekâyi'den 1928 Yılına Süreli Yayınlar ve Edebiyat Özel Sayısı, Aralık, s. 264-285.

Özinan, Barış (2025), "Türkiye'de Politik Bir Gazeteci: Mümtaz Faik Fenik", Ordu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Doktora Tezi.

Özinan, Barış (2023), "Mümtaz Faik Fenik (1905-1974)", *Atatürk Ansiklopedisi,* Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu – Atatürk Araştırma Merkezi Başkanlığı (Erişim Adresi: https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/detay/1203/M%C3%BCmtaz-Faik-Fenik-(1905-1974) Erişim Tarihi: 04. 07. 2025)

Özlük, Nuran (2015) "Türk Basınında Hikâye ve Romana Tahsis Edilen İlk Süreli Yayın: Hikâye ve Roman Gazetesi", *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, S.13, s. 60-143

Parlatır, İsmail (2011), *Osmanlı Türkçesi Sözlüğü*, 3. Baskı, Ankara: Yargı Yayınevi.

Sanders, Barry (2001), *Kahkahanın Zaferi*, (Çev. Kemal Atakay), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Sazyek, Hakan (2015), *Roman Terimleri Sözlüğü Roman Sanatından Yüz Terim*, Ankara: Hece Yayınları.

Stevick, Philip (2010), *Roman Teorisi*, (Çev. Sevim Kantarcıoğlu), Ankara: Akçağ.

TBMM Albümü 1920-2010 (1950-1980) (2010), C. II, (Ed. Sema Yıldırım, Behçet Kemal Zeynel), s. 544, 614, Ankara, TBMM Basın ve Halkla İlişkiler Müdürlüğü Yayınları.

Türkçe Sözlük (2011). Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Dil Kurumu.

Tekin, Mehmet (2002), "Bir Kurgu Sorunu Olarak Bakış Açısı", *Hece Aylık Edebiyat Dergisi*, Yıl 6, Türk Romanı Özel Sayısı, 65/66/67, Mayıs/Haziran/Temmuz, s. 164-173.

Tekin, Mehmet (2012), *Roman Sanatı Romanın Unsurları 1*, İstanbul: Ötüken.

Tepebaşılı, Fatih (2012), *Roman İncelemesine Giriş*, Konya: Çizgi Kitapevi.

Tonga, Necati (Haz.) (2021). *Bizim Caddeden Portreler Oğuz Özdeş,* İstanbul: Ötüken Yayınları.

Toprak, Zafer (2000), "Nâzım Hikmet'in Açlık Grevi (Mayıs 1950)", *Toplumsal Tarih,* Mayıs, s. 9-17.

Ulu, Yavuz Sinan (2022), *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Bir Aydının Anatomisi İzzet Ulvi Aykurt*, Çanakkale: Paradigma Akademi.

Üyepazarcı, Erol (2019), *Unutulanlar, Hiç Bilinmeyenler ve Bilinmek İstemeyenler,* İstanbul: Oğlak Yayıncılık.

Yetkiner, Ayhan (Haz.) (1984), *Reşit Halid Gönç'ün Koleksiyonundan Bab-ı Âlî 'nin Hatıra Defteri (Birinci Bölüm)*, İstanbul: Gazeteciler Cemiyeti Yayınları.

Yusoğlu, Nebahat (2020), *İstanbul Mizahı ve Reşat Nuri Güntekin'in Mizahi Hikâyeciliği*, Ankara: Hece Yayınları.

Yücel, Necmi (1942), "Mümtaz Faik Kimdir?", *Yedigün*, 16 Şubat, 467, s.7,11.

Peygamberler, Krallar ve Beyler Diyarı

EĞİL

Editörler

Oktay BOZAN | Arafat YAZ | Abdusselam ERTEKİN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1904
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-650-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
BOZAN, Oktay | YAZ, Arafat | ERTEKİN, Abdusselam
Peygamberler, Krallar ve Beyler Diyarı
EĞİL

Her yazar kendi makalesinden sorumludur.
Bu kitabın telif hakkı editör kuruluna aittir.

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Eskiçağ'da Eğil ve Çevresi (Erken Dönemlerden Ortaçağ Başlarına Kadar)

İsmail BAYTAK

Kaynakça

Akurgal, E. *Anadolu Kültür Tarihi*, Tübitak Yayınları, Ankara 1998.

Albayrak, İ. "Eski Asurca Kaynaklara Göre Asur-Anadolu İlişkilerinde Hahhum Krallığı'nın Önemi", *Archivum Anatolicum*, 2018, 12(2): ss.1-11.

Alpman, A. "Hurriler", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, Cilt.14, Sayı.25, İstanbul 1981, ss.283-284.

Ammianus Marcellinus, *Historia*, 1.baskı, (Çev:S.Özgüler), Historia Kitap, İstanbul 2019.

Aydın, N. *Diyarbakır-Eğil Hükümdarları Tarihi*, Keskesor Tarih, İstanbul 2003.

Bartl, P.V. "Zum Felsrelief von Eğil" *State Archives of Assyria, 13: 1999-2001*, pp. 27-37.

Beysanoğlu Ş. *Anıtları ve Kitabeleri ile Diyarbakır Tarihi*, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sanat Yayınları, Cilt I, Diyarbakır 2003.

Bilgiç, E. "Anadolu'nun İlk Yazılı Kaynaklarındaki Yer Adları ve Yerlerinin Tayini Üzerine İncelemeler", *Belleten*, 1946, Cilt.10, Sayı.39. ss.381-424.

Börker-Klähn, J. *Altvorderasiatische Bildstelen und vergleichbare Felsreliefs, Baghdader Forschungen 4, Mainz:* No: 154a-c, Philipp von Zabern. 1982.

Çambel, H., Braidwood, R.J., "İstanbul ve Chicago Üniversiteleri Güneydoğu Anadolu Tarihöncesi Araştırmaları Karma Projesi: 1963-1972 Çalışmalarına Toplu Bakış", *Güneydoğu Anadolu Tarihöncesi Araştırmaları,* Cilt.I, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay. İstanbul 1980, ss.1-64.

Dezsö, T. "Assurluların Anadolu Seferleri", *Asurlular Dicle'den Toroslar'a Tanrı Assur'un Krallığı*, (Ed.K.Köroğlu,S.F.Adalı), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2018, ss.128-161.

Diakov, V., Kovalev S. *Eski Çağ Tarihi: Ortadoğu, Uzakdoğu, Eski Yunan*, Cilt I, 3.baskı, (Çev: Ö. İnce), Yordam Kitap, İstanbul 2014

Evliya Çelebi Seyahatnamesi, IV. Kitap, Cilt I, Haz. Y. Dağlı, S. A. Kahraman), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2001

Gelb, I.J. *Hurrians and Subarians*, The University of Chicago Press. Chicago 1944

Geoffrey Greatrex, Robert R. Phenix, and Cornelia B. Horn, *The Chronicle of Pseudo-Zachariah Rhetor: Church and War in Late Antiquity, Translated Texts for Historians 55, trans*. Liverpool University Press, 2011.

Günaltay, Ş. *Yakın Şark III Suriye ve Filistin*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1987.

Kaçar, A. "Yazılı Kaynaklara Göre Subarlar", *Archivum Anatolicum* 2018, 12/1: ss.31-48.

Kessler, K. *Beihefte zum Tübingen Atlas des Vorderen Orients reihe B Nr.26 Untersuchungen Zur Historischen Topographie Nordmesopotamiens*, Weisbaden: Ludwig Reichart Verlag. 1980.

Kınal, F. *Eski Anadolu Tarihi,* Türk Tarih Kurumu Yayınları, (3.baskı), Ankara 1992

Konuk, S. "Geç Antikçağda Amida'nın Ortaya Çıkış Süreci ve Roma-Sasani Mücadelesindeki Rolüne Dair Bir Değerlendirme", *Uluslararası Diyarbakır Sempozyumu,* Cilt I, Diyarbakır Valiliği Yayınları, Diyarbakır 2007, ss.155-162.

Konyar, B. *Diyarbekir Yıllığı*, C. 3, Ulus Basımevi, Ankara 1936

Köroğlu, K. "Yeni Kazı ve Yüzey Bulguları Işığında Diy Arbakır/Üçtepe ve Çevresinin Yeni Assur Dönemi Tarihi Coğrafyası", (Yayımlanmamış Doktora Tezi), *İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü / Eskiçağ Tarihi Ana Bilim Dalı*, İstanbul 1993

Köroğlu, K. *Üçtepe I: Yeni Kazı ve Yüzey Bulguları Işığında Diyarbakır/Üçtepe ve Çevresinin Yeni Assur Dönemi Tarihi Coğrafyası*, TTK Yayınlar, Ankara 1998.

Köroğlu, K., Yumruk, Ş. "Ergani/Gisgis (Kesentaş) Yeni Assur Kabartması", *Türk Eskiçağ Bilimleri Enstitüsü Haberler*, 2014, 38: ss.2-8.

Köroğlu, K. *Eski Mezopotamya Tarihi*, İletişim Yayınları, İstanbul 2018

Köroğlu, K. "Anadolu'daki Yeni Assur Dönemi Stelleri ve Kaya Kabartmaları/Neo-Assyrian Rock Reliefs and Stelae in Anatolia", *Asurlular Dicle'den Toroslar'a Tanrı Assur'un Krallığı*, (Ed.K.Köroğlu,S.F.Adalı), Yapı Kredi Yayınları, ss.102-207.

Köroğlu, K. (2018) "Üçtepe", *Asurlular Dicle'den Toroslar'a Tanrı Assur'un Krallığı*, (Ed.K.Köroğlu,S.F.Adalı), Yapı Kredi Yay.: 324-329.

Kuzuoğlu, R. "Eski Asurca Metinlerde Geçen Coğrafya Adları", Yayımlanmamış Doktora Tezi, *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Ankara 2007.

Lehmann-Haupt, C.F. (1910) Armenien Einst und Jetzt: Reisen und Forschungen I-II, Berlin, B. Behr.

Lightfoot, C. *Sapor before the walls of Amida, The Eastern Frontier, of the Roman Empire*, (Eds.:D.French, C.Lightfoot), Oxford 1989, pp.285-294.

Lipinski, E. *The Aramaeans: Their Ancient History, Culture, Religion, Orientalia Lovaniensia Analecta 100*, Leuven: Peeters.2000.

Macginnis, J. "Anadolu'daki Çivi Yazılı Orta ve Yeni Assur Metinleri", *Asurlular Dicle'den Toroslar'a Tanrı Assur'un Krallığı*, (Ed.K.Köroğlu,S.F.Adalı), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2018, ss.208-229.

Marciak, M. (2017) Sophene, Gordyene, and Adiabene: Three Regna Minora of Northern Mesopotamia Between East and West, Brill.

Mengirkaon, S. *Tarihî, Coğrafi ve Sosyo-kültürel Yönleriyle Eğil*, Ekin Yayınevi, Bursa 2024

Naab, J.P. *Pir Hüseyin'de Naram-Sin Stelinin Keşfi*, (Çev.A.Aziz), Asarıatika Müzeleri İstanbul 1934

Ostrogorsky G. *Bizans Devleti Tarihi*, (Çev.F. Işıltan), Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1981.

Ökse, T. "Diyarbakır Kentinin En Eski Yerleşimi: İçkale'deki Amida Höyük", *Olba*, 2015, 23: ss.59-110.

Özdoğan, M., Özdoğan, A., Bar-Yosef, D., Zeit, W.Van. (1993) "Çayönü Kazısı ve Güneydoğu Anadolu Projesi 30 Yıllık Genel Bir Değerlendirme", *15.Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Cilt.I, Ankara: 103-122.

Özkaya, V., Coşkun, A. "Körtiktepe", *The Neolithic in Turkey*, In M.Özdoğan, (Eds.:N.Başgelen, P.Kuniholm), Archaeology & Art Publications, İstanbul 2011, ss. 89-127.

Özkaya, V., Yariş, S., Leygara, A., Arslan, N., Yariş, Z. "Eğil Kalesi Başlangıç Raporu", *42. Uluslararası Kazı, Araştırma ve Arkeometri Sempozyumu-42*. Kazı Sonuçları Toplantısı Bildiriler Kitabı, C. 5, Denizli, 2022, ss.389-406.

Schachner, A. "Bırkleyn Mağaraları (Dicle Tüneli) Yüzey Araştırmaları 2004", *23.Araştırma Sonuçları Toplantısı*, Cilt I, Ankara 2006, ss.367-384.

Strabon, *Geographika, Antik Anadolu Coğrafyası Kitap: XII-XIII-XIV*, 9.baskı, (Çev. A. Pekman), Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 2018.

Şerefhan, *Şerefname*, (Çev.M.E.Bozarslan), Deng Yayınları, İstanbul 1998.

Taylor, J.G. "Travels in Kurdistan, with Notices of the Eastern and Western Tigris, and Ancient Ruins in their Neighbourhood", *Journal of the Royal Geographical Society of London*, 35: 1865, pp.21-58

Tekin, H. "Geç Neolitik Dönemde (MÖ 7.000-5.000) Diyarbakır", *Uluslararası Diyarbakır Sempozyumu*, Cilt I, Diyarbakır Valiliği Yayınları, Diyarbakır: 2007, ss.89-101.

Toumanoff, C. *Studies in Christian Caucasian History*. Georgetown University Press. Qatar 1963.

Toynbee, A. "Tarihte Diyarbakır", *Kara Amid II/6-7*, Ankara 1970.

Ünal, A. *Eski Anadolu Siyasi Tarihi / Kitap 1: Eski Taş Devri'nden Hitit Devleti'nin Yıkılışına Kadar (MÖ 60.000-1180)*, Bilgin Kültür Sanat Yayınları, Ankara 2018.

Wäfler, M. "Das neuassyrische Felsrelief von Eğil", *Archäologischer Anzeiger, 1976*, ss.290-305.

Yamada, S. *The Construction of the Assyrian Empire: A Historical Study of the Inscriptions of Shalmaneser III (859–824 B.C.)*, Relating to His Campaigns to the West. Culture and History of the Ancient Near East 3, Boston 2000, Brill.

Yıldız, İ. *Eğil'in Kültürel Mirası*, Diyarbakır Valiliği Kültür Sanat Yay 7, Diyarbakır 2012.

Yınanç, M.H. “Diyarbekir”, *İA*, Cilt.III: 1991, ss.605-626.

https://akunq.net/tr/?p=6093

https://diyarbakir.ktb.gov.tr/TR-161013/egil.html

https://www.dicle.edu.tr/tr/birimler/arkeolojik-kazilarimiz/sayfalar/egil-kalesi-arkeolojik-calismalari-9939 (Özkaya, V., “Eğil Kalesi Arkeolojik Çalışmaları”)

Erken İslam Döneminde Eğil ve Çevresinde Hâkimiyet Mücadeleleri (639-869)

Arafat YAZ

Kaynakça

Abdulgani Efendi, *El-Cezîre'nin Muhtasar Tarihi*, haz. Mustafa Öztürk, İbrahim Yılmazçelik, Fırat Üviversitesi Basımevi, Elazığ 2004.

Alican, Mustafa, *Bir Ortaçağ Şehri Olarak Meyyâfârikîn (Silvan)*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Yayınlanmamış Doktora Tezi 2012.

Apak, Adem, *Ana Hatlarıyla islâm Tarihi (2) (Hulefâ-i Râşidîn Dönemi)*, 15. Baskı, Ensar Neşriyat, İstanbul 2016.

Belâzürî, *Fütûhu'l-Buldân Ülkelerin Fetihleri*, çev. Mustafa Fayda, Siyer Yayınları, İstanbul 2013.

Çevik, Adnan, *XI-XIII Yüzyıllarda Diyâr-ı Bekr Bölgesi Tarihi*, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İstanbul 2002.

Dumlupınar Alican, Songül, *Ortaçağda Âmid (Diyarbakır)*, Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Adıyaman 2019.

Ed-Dîneverî, Ebu Hanife, *Ahbârü't-Tivâl*, thk. Abdülmunaim Amir, Vizâretü's-Sikâfe ve'l-İrşâdü'l-Kavmî, Mısır 1960.

El-Ezdî, Yezid b. Muhammed, *Târîhu Mavsıl*, thk. Ahmed Abdullah Mahmud, Darü'l-Kutübi'l-İlmiyye, Beyrut 1971.

El-Hamevî, Yakut, *Mü'cemü'l-Büldân*, Darü's-Sadr, Beyrut 1977.

El-Hâzimî, *El-Emâkin*, thk. Hamd b. Muhammed el-Casir, Darü'l-Yemâme 1415.

El-Herevî, *El-İşârât İla ma'rifeti'z-Ziyârât*, thk. Ali Ömer, Mektebetü's-Sikâfeti'd-Diniye, Kahire 1423.

El-Yâfiî, *Mir'âtü'l-Cinân ve İbretü'l-Yakzân*, thk. Halil Mansur, Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut 1997.

El-Ya'kûbî, *Târîhü'l-Ya'kûbî*, Dârü's-Sadr, Beyrut 1995.

Es-Safedî, İbn Aybek, *Kitabü'l-Vâfî bi'l-Vefayât*, thk. Arnavud Muhammed, Mustafa Türkî, 1. Baskı, Daru İhyai't-Türasi'l-Arabî, Beyrut 2000.

Es-Süyûtî, Celalüddîn, *Târîhü'l-Hulefâ*, thk. Hamdi ed-Demirtaş, Mektebetu Nizar Mustafa Elbâz 2004.

Ez-Zehebî, Şemsüddîn, *El İber fi Haber men Gaber*, thk. Muhammed Zağlûl, Darü'l-Kitabi'l-İlmiye, Beyrut 1985.

Halife B. Hayyât, *Târîhu Halife b. Hayyât*, thk. Ekrem Ziya el-Ömerî, Dârü'l-Kalem-Müesetü'r-Risale, Dımaşk-Beyrut 1397.

Hamdullah Müstevfi, *Târih-i Güzide*, çev. Mürsel Öztürk, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2018.

Handmir, *Tarihu Habisi's-Siyer*, İntişarat-ı Hiyam, Tahran-Hıyabanşahabad 2000.

İbn A'em El-Kûfî, *Kitâbü'l-Fütûh*, thk. Ali Şîrî, Dârü'l-Edvâ, Beyrut 1991.

İbn Haldûn, Abdurrahman, *Tarihu İbn Haldûn*, Darü'l-Fikir, Beyrut 2000.

İbn Şeddâd, İzzüddin, *El-A'lakü'l-Hatîre fi Zikri Ümerai'ş-Şam ve'l-Cezîre*, thk. Yahya Zekeriya Abbare, Menşuratu-Vezareti's-Sakâfe, Dimeşk 1991.

———, *El-A'lâkü'l-Hatîre fi Zikri Ümerai'ş-Şam ve'l-Cezîre*, thk. Yahya Zekeriya Abbare, Menşûrât-ı Vizâreti's-Sikâfe, Dimeşk 1991.

İbnü'l-Adîm, Kemâlüddîn, *Zübdet'ül-Halib min Tarihi'l-Haleb*, 1. Baskı, Darü'l-Kitabi'l-İlmiyye, Beyrut 1996.

İbnü'l-Cevzî, Ebü'l-Ferec Abdurrahman, *El-Muntazam fi-Tarihi'l-Mülük ve'l-Ümem*, thk. Muhammed Abdulkadir Ata, 1. Baskı, Darü'l-Kütübi'l-İlmiye, Beyrut 1992.

İbnü'l-Esîr, İzzüddîn, *İslâm Tarihi el-Kâmil fi't-Târih Tercümesi*, thk. M. Beşir Eryarsoy, Bahar Yayınları, İstanbul 1991.

———, *İslâm Tarihi el-Kâmil fi't-Târih Tercümesi*, thk. Ahmet Ağırakça, Bahar Yayınları, İstanbul 1991.

———, *İslâm Tarihi el-Kâmil fi't-Târih Tercümesi*, thk. Yunus Apaydın, Bahar Yayınları, İstanbul 1991.

———, *İslâm Tarihi el-Kâmil fi't-Târih Tercümesi*, thk. Abdullah Köşe, Bahar Yayınları, İstanbul 1991.

İbnü'l-Ezrak, *Târihu Meyyâfârikîn*, thk. Kerim Faruk, Yusuf Baluken, 1. Baskı, Nubahar, İstanbul 2014.

İbnü'l-İbrî, *Tarihü'z-Zaman*, Mektebetü'l-Kâsûlikiye, Beyrut 1890.

İbnü'l-İmâd El-Hanbelî, *Şezerâtü'z-Zeheb fi Ahbari men Zeheb*, thk. Arnavud Mahmud, 1. Baskı, Dar-ü İbn Kesîr, Beyrut-Dimeşk 1986.

İbnü'l-Verdî, Zeynüddîn, *Tarihu İbni'l-Verdî*, Darü'l-Kütübi'l-İlmiye, Beyrut 1996.

İlgün, Kasım, "Îsâ b. Şeyh", *DİA*, TDV, İstanbul 2000, C. 22, ss. 486-87.

Karan, Cuma, *Diyâr-ı Bekr'in Sosyo-Ekonomik Tarihi (VII-X Yüzyıllar)*, ed. Abdurrahman Acar, Kitap Dünyası, Konya 2022.

Kudame B. Cafer, *El-Harac ve Sinaetü'l-Kitab*, Dârü'r-Reşîd Li'n-Neşr, Bağdat 1981.

Mes'ûdî, *Mürûcü'z-Zeheb ve Meâdinü'l-Cevher*, Eş-Şirketü'l-Alemiyye Li'l-Kitab, Beyrut 1990.

Mîrhand, *Ravdatü's-Safa*, thk. Abbas Zeryab, İntişarat-ı İlmî, Tahran 1370.

Müellifi Meçhul, *Ahbârü'd-Devleti'l-Abbâsiyye*, thk. Abdulaziz Ed-Dûrî, Darü't-Talîa, Beyrut 1431.

Müellifi Meçhul, Amir, *The Chronicle of Zuqnin, Part III-IV: AD. 488-775*, thk. Amir Harrak, Pontifical Institute of Mediaeval Studies, Toronto 1999.

Sibt İbnü'l-Cevzî, *Mir'âtü'z-Zaman fi Tarihi'l-A'yan*, Darü'r-Risaleti'l-Alemiyye, Dımaşk 2013.

Süryani Mar Yeşua, *Vakaayi'nâme*, çev. Muallâ Yanmaz, Şehir Matbaası, İstanbul 1958.

Şeref Han, *Şerefname*, çev. Mehmet Emin Bozarslan, Ant, İstanbul 1971.

Şerefhan Bitlisî, *Şerefname tarih-i Mufassal-i Kürdistan*, thk. Vlademir Zernov, Esâtîr, Tahran 1377.

Taberî, *Tarih-i Taberî*, çev. M. Faruk Gürtunca, Sağlam Yayınevi, İstanbul t.y.

———, *Tarihü't-Taberi-Tarihü'r-Rüsül ve'l-Mülûk, Sıllatu Tarihü't-Taberî*, thk. Muhammed Ebü'l-Fadl İbrahim, Darü't-Türâs, Beyrut 1387.

———, *Tarihü't-Taberi-Tarihü'r-Rüsül ve'l-Mülûk, Sıllatu Tarihü't-Taberî*, thk. Muhammed Ebü'l-Fadl İbrahim, Darü'l-Mearif, Mısır 1967.

Tokus, Omer, "Dokuzuncu Asırda Dımaşk, Diyarbekir ve Ermeniyye'de Bir Emirlik 'Şeyhoğulları'", *The Journal of Academic Social Science*, S. 40 (2017), s. 211-25.

Umar, Bilge, *Türkiye'deki Tarihsel Adlar*, İnkılap Kitabevi, İstanbul 1993.

Vakıdî, *Fütûhü'Şâm*, thk. Abdullatif Abdurrahman, Dârü'l-Kütübi'l-İlmiye, Beyrut 1997.

Yaz, Arafat, *Mervânî Hükümdarı Nasrüddevle Ahmed*, Akademisyen Kitabevi, Ankara 2019.

———, "XI. Asırda Siverek", *Mezopotamya ve Anadolu'nun Kavşağında Bir Kent: Siverek Tarih-Toplum-Kültür*, ed. İbrahim Özcoşar vd., Çizgi Kitabevi, İstanbul 2022, s. .

———, "Zarîk Ailesi ve Abbâsîler Dönemindeki Faaliyetleri (750/751-827-828)", S. 20 (2025), s. 381-412.

Yıldız, Hakkı Dursun, "Abbâsîler", *DİA*, Ankara 1988, C. 1, ss. 49-56.

———, "Bâbek", *DİA*, TDV, İstanbul 1991, C. 4, ss. 376-77.

———, "Ebü'l-Abbas es-Seffâh", *DİA*, TDV, İstanbul 1994, C. 10, ss. 283-84.

Şeyhoğullarından Osmanlı Hâkimiyetine Kadar Eğil

Arafat YAZ

Kaynakça

Abdulgani Efendi, *Mardin Tarihi*, haz. Burhan Zengin, Gap Yayınları Kültür Dizisi 1, Ankara 1999.

Abdüsselam Mardinî, *Abdüsselam Efendi'nin Mardin Tarihi*, haz. Hüseyin Haşimi Güneş, İmak Ofset, İstanbul 2007.

Abul-Farac, Gregory, *Abu'l-Farac Tarihi*, çev. Doğrul Ömer Riza, 2. Baskı, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1987.

———, *Abu'l-Farac Tarihi*, çev. Doğrul Ömer Riza, 3. Baskı, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1999.

Ahmed B. Mahmud, *Selçuk-Nâme II*, thk. Erdoğan Merçil, Tercüman, İstanbul 1977.

Alican, Mustafa, *Bir Ortaçağ Şehri Olarak Meyyâfârikîn (Silvan)*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Yayınlanmamış Doktora Tezi 2012.

Alkan, Öznur, *Zeynü'l-Ahbâr'ın Tercüme ve Değerlendirmesi*, Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep 2014.

Alptekin, Coşkun, "Artuklular", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, TDV, Ankara 1991, C. 3, ss. 418-19, https://islamansiklopedisi.org.tr/artuklular.

Anonim, *Tarihü'r-Rehâvî el-Meçhûl*, çev. el-Eb el-Bayrabuna, Matbaatu Şefik, Bağdat 1986.

Baluken, Yusuf, *Hasankeyf Eyyûbîleri (630-866/1232-1462)*, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Erzurum 2016.

Bezer, Gülay Öğün, "Harput'ta Bir Türkmen Beyliği Çubukoğulları", *Belleten*, C. 61, S. 230 (1997), s. 67-92.

———, "ZENGÎLER", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, TDV, İstanbul 2013, C. 44, ss. 268-72, https://islamansiklopedisi.org.tr/zengiler.

Bozan, Oktay, Arafat Yaz, "Sultanlar Şehri Silvan, Tarih-Toplum", *Celaleddin Harzemşah'ın Mezar Yeri Üzerine Mülahazalar*, ed. Oktay Bozan vd., Sonçağ Akademi, Ankara 2021, s. 469-508.

Cantimer, Mehmet Alper, *Cenabî Mustafa Efendi'nin el-'Aylemü'z-Zâhir Fî Ahvâl'l-Evâil ve'k-Evâhir Adlı Eserinni Anadolu Önasya Kısmının Tenkidli Metin Neşri*, Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Sakarya 2011.

Ebu Bekr-İ Tihranî, *Kitab-ı Diyarbekriyye*, çev. Mürsel Öztürk, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2011.

Ed-Devâdârî, *Kenzü'd-Dürer ve Câmiü'l-Gurer*, thk. Selahüddîn El-Müncid, Matbaatu Lecnetü't-Te'lif ve't-Terceme ve'n-Neşr, Kahire 1961.

El-Ezdî, Ali b. Zâfir, *Ahbârü'd-Devleti'l-Hamdâniyye*, Daru Hassân 1985.

El-Hısnî İbnü'l-Münşi, Hasan b. İbrahim, *Hısnkeyfâ Vekâyinâmesi Nüzheu'n-Nâzir ve Râhatu'l-Hâtir*, çev. Adnan Çevik, Eyyüp Tanrıverdi, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2024.

El-Makrizî, Takyüddîn, *Es-Sülûk li-Ma'rifeti Düveli'l-Mülûk*, thk. Muhammed Abdulkadir Ata, Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut 1997.

El-Ömerî, *Mesâlikü'l-Ebsâr fi Memâliki'l-Emsâr*, Mecmaü's-Sekafî, Abudabi 1423.

En-Nesevî, Muhammed b. Ahmed, *Celâlüttin Harzemşah*, thk. Necip Asım, MEB İstanbul Devlet Matbaası, İstanbul 1934.

En-Nüveyrî, Şehabüddin Ahmed, *Nihayetü'l-Ereb fi Fünûni'l-Edeb*, Dârü'l-Kütüb ve'l-Vesâiki'l-Kavmiye, Kahire 1423.

Erpolat, Mehmet Salih, "Osmanlı Devleti Döneminde Eğil Sancağı (XVI.-XVII. Yüzyıllar)", *Düsbed*, (2020).

Es-Sehâvî, *Ed-Dav'ü'l-Lâmi' li-Ehl'il-Karni't-Tâsi'*, Dârü'l-Ceyl, Beyrut 1992.

Esterebâdî, *Bezm u Rezm*, çev. Mürsel Öztürk, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1990.

Ez-Zehebî, Şemsüddîn, *Târîhü'l-İslâm ve Vefayâtü'l-Meşâhîri'l-A'lâm*, thk. Ömer Abdusselam et-Tedmürî, Dârü'l-Kitâbü'l-Arabi, Beyrut 1993.

Gördük, Yunus Emre, "Eğil Emirliği'nin Kısa Tarihçesi ve Eğil Emirlerine Ait Şecere Metninin Tercümesi", *OTAM*, (2014).

Hasan-ı Rumlu, *Ahsenü't-Tevârîh*, thk. Mürsel Öztürk, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2006.

Hısnî, Hasan b. İbrahim El-, *Tarihu Hısn-ı Keyfâ*, thk. Yusuf Baluken, Nubîhar, İstanbul 2019.

İbn Haldûn, Abdurrahman, *Tarihu İbn Haldûn*, Darü'l-Fikir, Beyrut 2000.

İbn Kesîr, *El-Bidâye Ve'n-Nihâye Büyük İslâm Tarihi*, çev. Mehmet Keskin, Çağrı Yayınları, İstanbul 1994.

İbn Miskeveyh, *Tecâribü'l-Ümem ve Teakibü'l-Himem*, thk. Ebü'l-Kasım İmamî, Darü's-Sürûş, Tahran 2000.

İbn Sıbat El-Gazni, *Tarihu İbn Sıbat*, Cerus Burs, Lübnan 1993.

İbn Şeddâd, İzzüddin, *El-A'lakü'l-Hatîre fi Zikri Ümerai'ş-Şam ve'l-Cezîre*, thk. Yahya Zekeriya Abbare, Menşuratu-Vezareti's-Sakâfe, Dimeşk 1968.

———, *El-A'lakü'l-Hatîre fi Zikri Ümerai'ş-Şam ve'l-Cezîre*, thk. Yahya Zekeriya Abbare, Menşuratu-Vezareti's-Sakâfe, Dimeşk 1991.

İbn Tağriberdî, *en-Nücûmü'z-Zâhire fi Mülûki Mısır ve'l-Kâhire*, Vizâretü's-Sikâfe ve'l-İrşâdü'l-Kavmî, Mısır 1431.

İbnü'l-Esîr, İzzüddîn, *İslâm Tarihi el-Kâmil fît-Târih Tercümesi*, thk. Ahmet Ağırakça, Bahar Yayınları, İstanbul 1991.

———, *İslâm Tarihi el-Kâmil fi't-Târih Tercümesi*, thk. Abdülkerim Özaydın, Bahar Yayınları, İstanbul 1991.

İbnü'l-Ezrak, *Meyyâfârikîn ve Âmid Târihi (Artuklular Kısmı)*, thk. Ahmet Savran, Fen Edebiyat Fakültesi Yayınları, Erzurum 1992.

———, *Târihu Meyyâfârikîn*, thk. Kerim Faruk, Yusuf Baluken, 1. Baskı, Nubahar, İstanbul 2014.

İbnü'l-Ezrak, Ahmed b. Yûsuf, *Mervânî Kürtleri Tarihi*, çev. Bozarslan Mehmet Emin, 2. Baskı, Koral Yayınevi, İstanbul 1990.

Kesik, Muharrem, *Cenabî Mustafa Efendi'nin el-'Aylemü'z-Zâhir Fî Ahvâl'l-Evâil ve'k-Evâhir Adlı Eserinni Anadolu Selçukluları ile İlgili Kısmının Tenkidli Metin Neşri*, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1994.

Mîrhand, *Ravdatü's-Safa*, thk. Abbas Zeryab, İntişarat-ı İlmî, Tahran 1370.

Musalı, Namiq, "Safevîlerin Diyarbakır Beylerbeyi Muhammed Han Ustaclu ve Anadolu'daki Faaliyetleri", *Uluslararası Diyarbakır Sempozyumu*, thk. Ufuk Bircan vd., Diyarbakır 2017, C. 1, s. .

Sahavî, Muhammed b. Abdurrahman, *Tibrü'l-Mesbûk fi Zeyli's-Sülûk*, thk. Lebibe İbrahim Mustafa, Necva Mustafa Kamil, Darü'l-Kütüb ve'l-Vesaiki'l-kavmiyye, Kahire 2005.

Sevim, Ali, "İNALOĞULLARI", *DİA*, TDV, İstanbul 2000, C. 22 , ss. 257-58, https://islamansiklopedisi.org.tr/inalogullari.

Sibt İbnü'l-Cevzî, *Mir'âtü'z-Zaman fi Tarihi'l-A'yan*, Darü'r-Risaleti'l-Alemiyye, Dımaşk 2013.

———, *Mir'âtü'z-Zaman fi Tarihi'l-A'yan*, thk. Muhammed Muhammed Enes, Kamil Muhammed El-Harrat, Darü'r-Risaleti'l-Alemiyye, Dımaşk 2013.

———, *Mir'âtü'z-Zaman fi Tarihi'l-A'yan*, thk. İbrahim Ez-Zeybûn, Darü'r-Risaleti'l-Alemiyye, Dımaşk 2013.

Sümer, Faruk, "Ahlatşahlar", TDV, Ankara 1989, C. 2, ss. 24-28.

———, "Akkoyunlular", *DİA*, TDV, İstanbul 1989, C. 2, ss. 270-74.

———, "Anadolu Selçukluları (1075-1308)", *DİA*, TDV, İstanbul 2009, C. 36, ss. 380-84.

———, "Karakoyunlular", *DİA*, TDV, İstanbul 2001, C. 24, ss. 434-38.

———, "Keykubad I", *TDV*, TDV, Ankara 2022, C. 25, ss. 357-59.

———, "Keykubad II", *DİA*, TDV, Ankara 2022, C. 25, s. 359.

———, "Keykubad III", *DİA*, TDV, Ankara 2022, C. 25, ss. 359-61.

Süryani Patrik Mihail, *Süryani Patrik Mihail'in Vakainamesi*, çev. Hrant D. Andreasyan, 1944.

Şeref Han, *Şerefname*, çev. Mehmet Emin Bozarslan, Ant, İstanbul 1971.

Şerefhan Bitlisî, *Şerefname tarih-i Mufassal-i Kürdistan*, thk. Vlademir Zernov, Esâtîr, Tahran 1377.

Şerefüddin Ali Yezdî, *Emîr Timur (Zafernâme)*, çev. Ahsen Batur, 2. Baskı, Selenge Yayınları, İstanbul 2019.

Şerefxanê Bedlîsî, *Şerefname -Dîroka Kudistanê-*, çev. Ziya Avcı, Azad Yayınevi, İstanbul 2014.

Şeşen, Ramazan, "EYYÛBÎLER", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, TDV, İstanbul 1995, C. 12, ss. 20-31, https://islamansiklopedisi.org.tr/eyyubiler.

Ürekli, Muzaffer, "Celâyyirliler", TDV, İstanbul 1993, C. 7, ss. 264-65.

Vakıdî, *Fütûhü'Şâm*, thk. Abdullatif Abdurrahman, Dârü'l-Kütübi'l-İlmiye, Beyrut 1997.

Varlık, Mustafa Çetin, "Çaldıran Savaşı", *DİA*, TDV, İstanbul 1993, C. 8, ss. 193-95.

Yaz, Arafat, "Abbâsîlerden Osmanlı'ya Hazro", *Antikçağ'dan Günümüze Medeniyetler Kavşağında Hazro Tarih-Toplum-Kültür*, ed. Oktay Bozan, Abdusselam Ertekin, Arafat Yaz, Çizgi Yayınları, İstanbul 2024, s. 33-74.

———, "Celaleddin Hârezmşâh'ın Son Yıllarındaki Mücadelesinde Kürtlerle Münasebetleri", *Jaloliddin Manguberdi Hayoti va Faoliyati*, Milleniumus Print, Urganch 2023, ss. 416-59.

———, "Mervânî Devleti'nin Kurucusu Bâd b. Dostık", *Turkish Studies*, C. 15, S. 2 (2020), s. 723-49.

———, "Mervânî Hükümdarı Ebü'l-Kasım Nizâmüddîn Nasr", *History Studies*, C. 12, S. 6 (2020), s. 2919-42.

———, *Mervânî Hükümdarı Nasrüddevle Ahmed*, Akademisyen Kitabevi, Ankara 2019.

———, *Mervânî Vezirleri*, Akademisyen Kitabevi, Ankara 2019.

———, "Mervânîlerin Son Hükümdarı Nâsırüddevle Ebü'l-Muzaffer Mansûr", *Düsbed*, S. 27 (2021), s. 107-25.

———, "Mervânîlerin Yıkılışından Artukluların Kuruluşuna Kadar Meyyâfârikîn Valileri", *Mehmet Ali Yaşar'a Armağan Kitabı*, ed. Oktay Bozan, Mehmet Salih Erpolat, Serkan Sarı, Hiper Yayın, İstanbul 2021.

Yaz, Arafat, Sıddık Ünalan, "Mervânî Devleti'nin Kuruluşu", *e-Şarkiyat İlmi Araştırmaları Dergisi/Journal of Oriental Scientific Research (JOSR)*, 2019, 1200-1212, doi:10.26791/sarkiat.634099.

Yûnînî, Kutbüddin, *Zeylu Mirâti'z-Zaman*, Dârü'l-Kitâbi'l-İslâmî, Kahire 1992.

1500-1750 Yılları Arasında Eğil Hükümeti: Osmanlı Vesikaları Üzerinden Bir Tasvir Denemesi

Derya DAĞAŞAN
Ercan GÜMÜŞ

Kaynakça

Arşiv Belgeleri:

BOA, A.DVNS.MHM.d, 5/1498.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 6/769.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 14/987.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 15/532.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 22/301, 365, 550.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 30/200.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 32/71, 593.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 37/1965, 2740.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 44/264, 268.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 49/210.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 56/194.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 80/306, 392.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 87/192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 91/298.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 98/820.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 99/156.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 104/478-497.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 105/119-132.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 106/49.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 108/8, 10-25

BOA, A.DVNS.MHM.d, 110/589-590, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 1835-1843, 2725, 2726-2742, 2734, 2995-2999.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 111/1261-1272.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 115/958-960, 2485, 2508-2519, 2663-2674.

BOA, A.DVNS.MHM.d.. 119/347-356, 479-487, 641-649, 1169, 1443, 1713-1723.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 122/163.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 125/495, 777-787.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 126/52-83, 257, 916-926.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 131/329-333.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 133/359-363.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 134/222, 311.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 135/110-118, 325, 1578, 1579, 1629.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 136/559, 1129, 1130, 1477, 1645-1646, 1649-1657, 3414.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 137/42-43.

BOA, A.DVNS.MHM.d, 139/456, 1293, 1376, 1657.

Müteferrik Tasnifli Arşiv Belgeleri

BOA, AE.SMHD.I, 102/7221.

BOA, AE.SMHD.I, 202/15996.

BOA, İE.TCT. 4/453.

BOA, İE.TCT. 14/1632.

BOA, İE.TCT. 15/1745.

BOA, İE.TCT. 24/2576.

BOA, C..DH.. 151/7537.

BOA, C..DH.. 159/7949.

BOA, C..DH.. 162/8095.

BOA, C..ML.. 61/2788.

BOA, C..DRB. 35/1725.

BOA, TT. d. 1120/99-103.

BOA, TS.MA.e 6556/1.

Telif Eserler

Alanoğlu, Murat, Osmanlı İdârî Sistemi İçerisinde Palu Hükûmeti, İstanbul Üniversitesi SBE, Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul 2017.

Aydın, Nusret, Diyarbekir ve Mırdasiler Tarihi, Avesta Yayınları, İstanbul 2011.

Aydın, Suavi-Emiroğlu, Kudret-Özel, Oktay-Ünsal, Süha, Mardin: Aşiret-Cemaat-Devlet, TVYY, İstanbul 2019.

Aykaç, Zikrullah, Osmanlı Devleti'nin Merkez Sancaklarından Biri Olan Diyarbakır'ın 19. Yüzyıldaki İdari ve Sosyal Yapısı, ss. 363-375, Şehir ve Tarih: Maziden Atiye Diyarbakır, (Ed. A. Karakaş-A. Ertekin-S. Aslan), Ensar Yayınları, İstanbul 2024.

Ayn Ali Efendi, Osmanlı Kanunları ve Devlet Teşkilatı, (Haz. Seyit Ali Kahraman), Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2021.

Ayn Ali Efendi'nin Kavanin Risalesi, (H. 1018), Kavanîn- Âl-i Osman der Hulasa-i Mezamin-i Defter-i Divan.

Beydilli, Kemal, "Prut Antlaşması", *DİA*, İstanbul 2007, 34, ss. 359-362.

Beyter, Önder-Ekinci, M. Rezan, "Kürd Emirlerinin Muktedir Olduğu Zamanda Yaptığı Hizmetler", *Kürt Tarihi Dergisi*, S. 2/1, Ağustos-Eylül 2012, ss. 20-27.

Bruinessen, Martin Van-Boeschoten, Hendrik, Evliya Çelebi Diyarbekir'de, İletişim Yayınları, İstanbul 1997.

Dağaşan, Derya-Gümüş, Ercan, "Şeyh Mâni el-Müntefikî İsyanı ve Bu İsyana Karşı Alınan Tedbirler", *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 27 (1), 2025, ss. 48-81.

Devellioğlu, Ferit, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat, Aydın Kitabevi Yayınları, Ankara 1999.

Ebu Bekir-i Tihrani, Kitab-ı Diyarbekriyye, (Çev. Mehmet Demirdağ), DBB Yayınları, İstanbul 1999.

Ekinci, M. Rezan, Peymana Hikimdaran 1535, Peymana Qanûnî Siltan Silêman Digêl Hakimên Kurd, Dewlet û Mîrgehên Kurdî li Serdemên Naverast û Nû da, Bergê Dûyê, *Zakho Center For Kurdish Studies*, 2023, 17-30.

Ekinci, M. Rezan, "Aziz Efendi'nin Islahatnamesi Üzerine", *Kürt Tarihi Dergisi*, S. 2, Ağustos-Eylül 2012, ss. 12-19.

Emecen, Feridun, "Çıldır Eyaleti", *DİA*, İstanbul 1993, 8, ss. 300-301.

Erpolat, Mehmet Salih, "Tahrir Defterlerine Göre XVI. Yüzyılda Çermik Sancağı'nda İskân ve Nüfus", Tüm Yönleriyle Çermik İlçesi ve Turizm, (Ed. Y. Kenan Haspolat), Amaç Matbaacılık, İstanbul 2014, ss. 73-94.

Erpolat, Mehmet Salih, "Osmanlı Devleti Döneminde Eğil Sancağı (XVI.-XVII. Yüzyıllar)", *DÜSBED*, S. 25, Ekim 2020, ss. 121-143.

Gümüş, Ercan, Devlet ve Asi, Mardin Artuklu Üniversitesi Yayınları, Mardin 2021.

Gümüş, Ercan-Ayhan, Recep, Osmanlı Devleti'nde Bir Kürt Aşireti: Aşîtî, Nubihar Yayınları, İstanbul 2023.

Gümüş, Ercan, 18. Yüzyılın İlk Yarısında Amid Kazası, Gazi Üniversitesi SBE, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 2014.

Gümüş, Ercan, "Vilayat-ı Şarkiyye'nin Osmanlı Devleti'ne Bağlanması ve Amid Kalesi Direnişi", Şehir ve Tarih: Maziden Atiye Diyarbakır, (Ed. A. Karakaş-A. Ertekin-S. Aslan), Ensar Yayınları, İstanbul 2024, ss. 225-265.

Gümüş, Ercan, Mihrani Ekrad Sancağı: Kadim Bir Aşiret Yurtluk Ocaklığı, *Artuklu İnsan ve Toplum Bilim Dergisi*, 2021, 1 (6), ss. 1-27.

Gümüş, Ercan, XVIII. Yüzyılda Amid Kazası, Gazi Üniversitesi SBE, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 2014.

Ferruhi, Yezdan-Eminpur, Areş, "Şah İsmail, Umera-yı Kurd ve Ez Dest Reften-i Diyarbekir ez İran", *Mecelle-i Pejuheşha-yı Tarihi-yi İran ve İslam*, Şomare 22 Behar ve Tabistan, 1397/2018, 109-131.

Gördük, Yunus Emre, "Eğil Emirliği'nin Kısa Tarihçesi ve Eğil Emirlerine Ait Şecere Metninin Tercümesi", *OTAM*, 2014, S. 35, ss. 89-120.

Gündüz, Tufan, "Safeviler", *DİA*, C. 35, İstanbul 2008, ss. 450-457.

Gündüz, Tufan, Son Kızılbaş Şah İsmail, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2013.

Gündüz, Tufan, Anadolu'da Türkmen Aşiretleri: Bozulus Türkmenleri (1540-1640), Yeditepe Yayınları, İstanbul 2007.

Hammer Purgstall, Baron, Joseph Von, Büyük Osmanlı Tarihi, C. II, (Fransızca'dan Ter. Mehmet Ata Bey), (Haz. Mümin Çevik-Erol Kılıç), Medya Ofset, İstanbul 1996.

Hoca Sadeddin Efendi, Tacü't-Tevarih, 4 Cilt, C. III, (Sad. İsmet Parmaksızoğlu), Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1979.

İdris-i Bidlisi, Selim Şah-name, (Çev. Hicabi Kırlangıç) Ankara Üniversitesi SBE, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 1995.

İpşirli, Mehmet, "Ferhad Paşa", *DİA*, İstanbul 1995, 12, ss. 383-384.

Kanûn-nâme-i Sultânî Lı 'Azîz Efendi, (Ed. Şinasi Tekin ve Gönül Alpay Tekin), Harvard University, 1985.

Kılıç, Orhan, XVI. ve XVII. Yüzyıllarda Van (1548-1648), Van Belediye Başkanlığı Kültür ve Sosyal İşler Müdürlüğü Yayınları, Van 1997.

Koçak, Zülfiye "16. Yüzyılın İlk Yarısında Göcek Nahiyesi" *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (28), ss. 65-85.

Mehmet Süreyya, Sicill-i Osmanî, (Haz. Nuri Akbayar-Seyit Ali Kahraman), 6 Cilt, C. IV, TVYY, İstanbul 1996.

Nuri, Cafer-Nuri, Feridun, "Vakavi-i Ruykerdi Şah İsmail-i Evvel be Şureş-i Umera ve Serani Kurd", *Peyam-i Beharistan*/D 2, S 4/, Ş 13/Payiz 1390, ss. 272-281.

Ocak, Ahmet Yaşar, Türk Heterodoksi Tarihinde Zındık, Harici, Rafizi, Mülhit ve ehl-i Bidat Terimlerine Dair Bazı Düşünceler, ss. 251-263, İslamın Ayak İzleri: Osmanlı Dönemi, Kitap Yayınevi, İstanbul 2011.

Öz, Mustafa, "Râfizîler", *DİA*, İstanbul 2007, 34, ss. 396-397.

Pakalın, M. Zeki, Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü, C. 3, MEB Yayınları, İstanbul 1993.

Sümer, Faruk, "Akkoyunlular", *DİA*, İstanbul 1989, C. 2, ss. 272-274.

Şahin, İlhan, "Çankırı", *DİA*, İstanbul 1993, 8, ss. 216-218.

Şeref Han, Şerefname, (Arapça'dan Çev. Mehmet Emin Bozarslan), Ant Yayınları, İstanbul 1971.

Şerefhan Bitlisi, Şerefname Kürt Tarihi, (Farsça'dan Çev. Abdullah Yeğin) C. I, Nubihar Yayınları, İstanbul 2013.

Şevket Beysanoğlu, Anıtları ve Kitabeleriyle Diyarbakır Tarihi, DBB Yayınları, İstanbul 2003.

Temo, Selim, Horasan Kürtleri, Alfa Yayınları, İstanbul 2018.

Tızlak, Fahrettin, "XIII. ve XIX. Yüzyıllarda Palu'da Madencilik Faaliyetleri", F*ırat Üniversitesi Harput Uygulama ve Araştırma Merkezi Uluslararası Palu Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, (Ed. Enver Çakar-Kürşat Çelik-Yavuz Kısa), Elazığ 2018, ss. 69-88.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı, Osmanlı Tarihi, C. III Kısım I, TTK, Ankara 1995.

Ünal, Mehmet Ali, "İstimalet Siyaseti Çerçevesinde Osmanlı İmparatorluğu'nun Kürd Politikası", C. 1, *Tarihte Türkler ve Kürtler Sempozyumu Bildirileri*, (Ed. Orhan Kılıç), TTK, Ankara 2014, ss. 141-159.

Ünal, Mehmet Ali, "XVI. Yüzyılda Güneydoğu Anadolu'da Timar Tevcihleri Mîr-i Aşiret ve Cebelü Timarları", *I. Uluslararası Mardin Tarihi Sempozyumu Bildirileri*, (Ed. İbrahim Özcoşar-Hüseyin H. Güneş), İstanbul 2006, ss. 279-297.

Ünal, Mehmet Ali, Paradigma Osmanlı Tarih Sözlüğü, Paradigma Yayıncılık, İstanbul 2011.

Varlı, Abdullah, Dîroka Dûgelên Kurdan, Sipan Yayınları, İstanbul 1997.

Woods, John E., 300 Yıllık Türk İmparatorluğu: Akkoyunlular, Aşiret, Konfederasyon, İmparatorluk, (Çev. Sibel Özbudun), Milliyet Yayın, İstanbul 1993.

Yılmazçelik, İbrahim, XIX. yüzyılın ilk yarısında Diyarbakır, 1790-1840, TTK, Ankara 1995.

(https://vajehyab.com/?q=حضر&d=, 10.04.2025 tarihinde ulaşıldı).

(https://tr.wikipedia.org/wiki/E%C5%9Fitler_aras%C4%B1nda_birinci, 15 Mayıs 2025 tarihinde ulaşıldı).

Eğil Mirdâsî-Buldukânî Beyleri: Tarihî Seyrin Dönüm Noktaları ve Günümüze Ulaşan Şecere Metinleri Üzerine

Yunus Emre GÖRDÜK

Kaynakça

Kur'ân-ı Kerîm

Eğil Emirleri'ne ait Şecere Metni; A Nüshası (Nedim Konuksever Nüshası)

Eğil Emirleri'ne ait Şecere Metni; B Nüshası (Nafiz Eğilli Nüshası)

Amaran (Ormanpınarı) Köyü'ne ait Şecere Metni; C Nüshası

Akbaş, Mehmet. "Kürtler-Tarih-Başlangıçtan Osmanlılar'a Kadar". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. Ek-2/115-118. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 2019.

Alanoğlu, Murat. *Osmanlı İdârî Sistemi İçerisinde Palu Hükûmeti*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Doktora Tezi, 2017.

Alanoğlu, Murat. "Zazalar". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. Ek-2/118-121. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 2019.

Altınbilek, Hüseyin Remzi. *Lügat-i Remzî*. haz. Ali Birinci. 2 Cilt. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, 2018.

Altınbilek, Hüseyin Remzi. *Lügat-i Remzî*. haz. Ali Birinci. 2 Cilt. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, 2018.

Arslan, Hasan. "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e (1839-1923) Diyarbakır Eyaleti/Vilayeti'nin İdari Teşkilatlanması". *Tanzimat'tan Günümüze Diyarbakır*. ed. Oktay Bozan vd. 1/123-155. Ankara: Manas Yayınları, 2019.

Avcıoğlu, Doğan. *Türklerin Tarihi*. 5 Cilt. İstanbul: Tekin Yayınevi, 1984.

Aydın, Nusret. *Diyarbakır-Eğil Hükümdarları Tarihi*. İstanbul: Avesta, 2003.

Aydın, Nusret. *Diyarbekir ve Mırdasiler Tarihi*. İstanbul: Avesta, 2011.

Bahadıroğlu, Yavuz. *Mısır'a Doğru Sefer-i Humayun*. İstanbul: Nesil Yayınları, 2015.

Barb, Heinrich Alfred. *Geschichtliche Skizze der in der Chronik von Scheref Behandelten Dreiunddreissig Verschiedenen Kurdischen Fürstengeschlechter*. Wien: Kaiserlieh -Königliehen Hof.- Und Stand Druckerei, 1857.

Bašagić, Safvet-beg R. "Najstariji ferman begova Čengića". *Glasnik Zemaljskog muzeja u Bosni i Hercegovini* IX (1897), 437-446.

Bašagić, Safvet-beg R. "Najstariji ferman begova Čengića". *Čengići -Zbornik Radova-*. ed. Džemal Čengić. 283-301. Sarajevo: Dobra Knjiga, 2024.

Bulduk, Abdülgani. *el-Cezîre'nin Muhtasar Tarihi*. ed. Mustafa Öztürk - İbrahim Yılmazçelik. Elazığ: Fırat Üniversitesi Orta Doğu Araştırmaları Merkezi Yayınları No:9, 2004.

Bursevî, İsmail Hakkı b. Mustafâ el-İstanbûlî el-. *Rûhu'l-Beyân*. 10 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Fikr, ts.

Cebecioğlu, Ethem. *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*. Ankara: OTTO Yayınları, 6. Basım, 2014.

Çevik, Adnan. *XI.-XII. Yüzyıllarda Diyar-ı Bekr Bölgesi Tarihi*. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Doktora Tezi, 2002.

Demirtaş, Feyzullah. *Mirdasi Hükümdarları "Palu ve Eğil Hükümetleri" ve Çermik Beyliği*. İstanbul: Sena Ofset, 2005.

Develi, Hayati. *Osmanlı Türkçesi Kılavuzu-1*. İstanbul: Hayati Develi/Eko Ofset, 5. Basım, 2003.

Emecen, Feridun. "Gülbahar Hatun". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 14/230-231. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı, 1996.

Emecen, Feridun. "Selim I". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 36/407-414. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı, 2009.

Erkaya, Mahmud Esad. "Hacı Bektaş Veli'nin Tasavvuf Düşüncesinde Marifet ve Arifler". *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi* 103 (2022), 121-139.

Erpolat, Mehmet Salih. "Osmanlı Devleti Döneminde Eğil Sancağı XVI.-XVII. Yüzyıllar". *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 25 (2020), 121-143.

Erşahin, Seyfettin. "Akkoyunlu-Kürt İlişkileri". *Tarihte Türkler ve Kürtler Sempozyumu*. 1/101-124. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2014.

Evliya Çelebi. *Evliya Çelebi Seyahatnamesi*. nşr. Ahmed Cevdet. 10 Cilt. Dersaadet: İkdam Matbaası, 1. Basım, 1314.

Evliya Çelebi. *Evliya Çelebi Seyahatnamesi*. nşr. Ahmed Cevdet. 10 Cilt. Dersaadet: İkdam Matbaası, 1. Basım, 1314.

Fekete, Lajos. "Arbeiten Der Grusinischen Orientalistik Auf Dem Gebiete Der Türkischen Und Persischen Paläographie Und Die Frage Der Formel 'Sözümüz'". *Acta Orientalia Academiae Scientiarum Hungaricae* 7/1 (1957), 1-20.

Gördük, Yunus Emre. "Eğil Emirliği'nin Kısa Tarihçesi ve Eğil Emirlerine Ait Şecere Metninin Tercümesi". *OTAM: Ankara Üniversitesi Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi* 35 (2014), 89-120.

Gülsoy, Ersin. "Kandiye". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 24/303-305. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı, 2001.

Hoca Sadettin Efendi. *Tacü't-Tevarih*. 5 Cilt. İstanbul: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1. Basım, 1979.

Hrvatska Encıklopedija. "Čengići". *Hrvatska Encıklopedija*. 4/224. Zagreb: Hrvatskog Izdavakackog Bibliografskog Zavoda, 1942.

İbn Tağrîberdî, Ebu'l-Mehâsin Cemâlüddîn Yûsuf. *en-Nücûmü'z-zâhire fî mülûki Mışr ve'l-Ḳāhire*. 16 Cilt. Mısır: Vizâretü's-Sekâfe ve'l-irşâdi'l-Kavmî/Dâru'l-Kütüb, ts.

İbn Tağrîberdî, Ebu'l-Mehâsin Cemâlüddîn Yûsuf. *en-Nücûmü'z-zâhire fî mülûki Mışr ve'l-Ḳāhire*. 16 Cilt. Mısır: Vizâretü's-Sekâfe ve'l-irşâdi'l-Kavmî/Dâru'l-Kütüb, ts.

İnalcık, Halil. "Mehmed II". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 28/395-407. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 2003.

İpşirli, Mehmet. "Beylerbeyi". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)*. 6/69-74. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı, 1992.

İzzetbegoviç, Aliya. *Tarihe Tanıklığım*. çev. Alev Erkilet vd. İstanbul: Klasik, 2. Basım, 2003.

Karabulut, Serdar. "Pir Mansur Bin Hasan'ul A'rec (XI -XII. Yüzyıllar Arası) Mutasavvıf-Diyarbakır". *Şark Ulemâsı*. ed. İbrahim Baz. 5/465-476. Ankara: İlahiyat Yayınları, 2023.

Karabulut, Serdar. *Zazalar Tarihi Kültürel ve Sosyal Yapı*. İzmir: Altın Kalem Yayınları, 2013.

Kılıç, Orhan. "Çaldıran Savaşı Sonrasında Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun Sıradışı Vilayet Örgütlenmesi: Algılar-Aktörler-Dinamikler". *Yavuz Sultan Selim ve Dönemi Sempozyumu Bildiriler Kitabı*. 277-298. İstanbul: Türk Tarih Kurumu, 2024.

Kreşevlâkoviç, Hamdi. *Çengiç Beyleri - Osmanlı Devrinde Bosna-Hersek Feodalizmi Hakkında Bir Etüd*. çev. İsmail Eren. İstanbul: Şehir Matbaası, 1960.

Makrîzî, Ebû Muhammed Takıyyüddîn Ahmed b. Alî el-. *es-Sülûk li-maʿrifeti düveli'l-mülûk*. thk. Muhammed Abdülkadir Atâ. 8 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1997.

Mehmed Emin Zeki Bey. *Meşahir-i Kurd u Kurdistan (Kürd ve Kürdistan Ünlüleri)*. çev. M. Baban, S. Yağmur, S. Kutlay. Spanga/Sweden: Apec/Öz-GeYayınları, 2. Basım, 1998.

Merçil, Erdoğan. "Mirdâsîler". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)*. 30/149-151. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 2020.

Minorsky, Vladimir. "'Soyurghal' of Qasim b. Jahangir Aq-qoyunlu (903/1498)". *Bulletin of the School of Oriental Studies* 9/4 (1939), 927-960.

Muhammed Emin Zeki Beg. *Kürtler ve Kürdistan Tarihi*. ed. Süleyman Çevik. çev. Arapça: Muhammed Ali Avnî - Türkçe: Vahdettin İnce vd. İstanbul: Nûbihar, 11. Basım, 2018.

Muhyiddîn el-Hanefî. *el-Cevâhiru'l-mudıyye*. 2 Cilt. Karaçi: Mir Muhammed Kitabevi, ts.

Nevevî, Ebû Zekeriyya Muhyiddîn Yahya b. Şeref en-. *Tehzîbü'l-esmâi ve'l-luğat*. 4 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, ts.

Ocak, Ahmet Yaşar. "Ebü'l-Vefâ el-Bağdâdî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)*. 10/347-348. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı, 1994.

Oğuzoğlu, Yusuf. "Akkoyunlu Hizmetinden Osmanlı Bayraktarlığına: Balkanlara Kök Salan Çengiç Bey Ailesi". *Bosna'dan Bursa'ya Çengiç Beyleri*. ed. Mehmet Esen. 14-16. Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi Bursa Kent Müzesi - Bursa Araştırmaları Merkezi, 1. Basım, 2015.

Ölmez, Mehmet. "Soyurgal". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)*. 37/388-389. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı, 2009.

Paydaş, Kazım. "Ak-Koyunlu Ahmet Bey ve Onun Osmanlı İdari Sistemini Ak-Koyunlu Devleti'nde Uygulama Çabası". *Tarih Araştırmaları Dergisi* 23/36 (2004), 205-212.

Paydaş, Kazım. "Ak-Koyunlu Devleti'nde Siyasi Evlilikler ve sarayda Hatunların Konumu". *Tarih Yolunda Bir Ömür: Prof. Dr. İsmail Özçelik'e Armağan*. ed. Burak Kocaoğlu. 413-428. Ankara: Berikan Yayınevi, 2019.

Paydaş, Kâzım. "Moğol ve Türk-İslâm Devletlerinde Suyurgal Uygulaması". *bilig Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi* 39 (Güz 2006), 195-218.

Râzî, Fahrüddîn Ebû Abdillah Muhammed b. Ömer er-. *Mefâtîhu'l-gayb / et-Tefsîru'l-Kebîr*. 32 Cilt. Beyrut: Dâru İhyai't-Türâsi'l-Arabî, 1420.

Sakaoğlu, Necdet. *Bu Mülkün Sultanları-36 Osmanlı Padişahı*. İstanbul: Oğlak Yayıncılık, 1999.

Sıtkı Özkul, Banu. *Kırım Hanlığı'na Ait Tarhanlık ve Soyurgal Yarlıklarının Dil ve Üslup İncelemesi (1549-1597 Yılları Arası)*. Muğla: Muğla Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2011.

Sümer, Faruk. "Uzun Hasan". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 42/261-264. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı, 2012.

Süveydî, Ebu'l-Berekât es-. *en-Nefhatü'l-miskiyye fi rihleti'l-Mekkiyye*. Abu Dabi: Mecmau's-Sekâfî, 1424.

Şeref Han. *Şerefname-Kürt Tarihi*. çev. Mehmet Emin Bozarslan. İstanbul: Ant Yayınları, 1971.

Taberânî, Süleyman b. Ahmed b. Eyyub Ebu'l-Kâsım et-. *el-Mu'cemu'l-evsat*. thk. Târık b. Avdillah b. Muhammed - Abdülmuhsin b. İbrahim el-Hüseynî. 10 Cilt. Kâhire: Dâru'l-Haremeyn, ts.

Tahtâvî, Rifâe Râfi b. Bedevî b. Ali et-. *Nihâyetü'l-i'câz fi sîreti sâkini Hicâz*. Kahire: Dâru'z-Zehâir, 1419.

Tihrânî, Ebu Bekr-i. *Kitab-ı Diyarbekriyye*. çev. Mürsel Öztürk. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2014.

Toraman, Ömer. *Tanzimat'ın Yurtluk-Ocaklık Ve Hükümet Sancaklarda Uygulanması (1839-1864)*. Elazığ: Fırat Üniversitesi, Doktora Tezi, 2010.

Tosun, Necdet. "XIV. Yüzyılda Yazılmış Çağatayca Bir Yesevî Eseri: Hoca İshak b. İsmail Atâ'nın Hadikatü'l-Arifîn'i". *Uluslararası Hoca Ahmed Yesevî Sempozyumu - Bildiriler*. 70-76. İstanbul: Bağcılar Belediyesi, 2012.

Tufantöz, Abdurrahim. "Mervânîler". *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi (DİA)*. 29/230-232. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 2004.

Tuncel, Metin. "Hakkâri". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 15/205-207. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı, 1997.

Woods, John E. *300 Yıllık Türk İmparatorluğu Akkoyunlular*. çev. Sibel Özbudun. İstanbul: Milliyet Yayın A. Ş., 1. Basım, 1993.

Yıldız, İrfan. "Diyarbakır'ın Dicle İlçesi'nde Yeni Tespit Edilen Kültür Varlıkları". *Uluslararası Katılımlı XV. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu*. 2/881-890. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Basım Evi, 2012.

Yıldız, İrfan. *Eğil'in Kültürel Mirası*. Diyarbakır: Diyarbakır Valiliği Kültür Sanat Yayınları, 2. Basım, 2012.

Yılmazçelik, İbrahim. "Diyarbakır Eyaletinin Tanzimat'a Dahil Edilmesiyle Şehir ve Eyalet Yönetiminde Ortaya Çıkan Meseleler". *Tanzimat'tan Günümüze Diyarbakır*. ed. Oktay Bozan vd. 1/21-62. Ankara: Manas Yayınları, 2019.

Dijital Kaynaklar

https://www.aa.com.tr/tr/dunya/aliya-izetbegovicin-dava-arkadasi-hasan-cengic-ebediyete-ugurlandi/2414982

https://www.iletisim.gov.tr/turkce/haberler/detay/cumhurbaskani-erdogandan-hasan-cengicin-esine-taziye-telefonu

Kayıp Bir Başkentin Peşinde: Amêni Kalesi

Mahmut YILMAZ

Kaynakça

Acar, Abdurrahman, "Bingöl ve Çevresinde İslam Dini'nin Yayılışı", Bingöl Tarih ve Kültür Araştırmaları Dergisi Yayınları, Bingöl, Şubat 2001, ss. 23-24.

Adontz, Nicholos, Armenia in The Period of Justinian, Ed. Nina G. Garsoian, Calouste Gulbenkian Foundation, Lisbon 1970.

Akgündüz, Ahmet "Diyâr-ı Bekr'in Müslümanlar Tarafından İlk Fethi: Cemâziyelevvel 17/27 Mayıs 638", DÜSBED, 2021, Sayı: 27, ss. 194-223.

Comfort, Anthony Martin, Roads on the Frontier Between Rome and Persia: Euphratesia, Osrhoene and Mesopotamia from AD 363 to 602, (yayınlanmamış doktora tezi), Exeter University 2008.

Erpolat, M. Salih, "Osmanlı Devleti Döneminde Eğil Sancağı (XVI.-XVII. Yüzyıllar)", 2020, Sayı: 25, ss. 121-143.

French, D. H.-Lightfoot, C. S., The Eastern Frontier of the Roman Empire with Special Reference to the Reign of Constantius II., 1982.

Honigmann, Ernst, Die Ostgrenze Des Byzantinischen Reiches Von 363 Bis 1071, İmprimerie De Meestrr Wetteren (Belgique) Yayınevi, 1935.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Karkathiokerta

https://www.dicle.edu.tr/tr/birimler/arkeolojik-kazilarimiz/sayfalar/egil-kalesi-arkeolojik-calismalari-9939

Karakaş, "Ayhan, Eğil İlçesi Kırsal Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi", KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi 14 (23): 5-18, 2012, ss. 5-18.

Konuk, Süha, "Ziata = Harput? / Bizans Sasani Mücadelerindeki Ziata'nın Lokalizasyonuna Dair", Geçmişten Geleceğe Harput Sempozyumu Bildirileri, Elazığ, Cilt: 2, 2013, ss. 561-568.

Kütük, Ahmet, "Bizans İmparatorluğu Zamanında Amida (Diyarbakır) (IV.-VII. Yüzyıl)", Journal of History Studies, Volume 7 Issue 2, Special Issue on Byzantine, p. 77-97, March 2015, ss. 77-97.

Taylor, J.G., "Travels in Kurdistan, with Notices of the Sources of the Eastern and Western Tigris, and Ancient Ruins in Their Neighbourhood", Journal of the Royal Geographical Society, London 1865.

Yaz, Arafat, "Mervânî Emiri Nasrü'd-Devle Ahmed B. Mervân Dönemi Devlet Sınırları", Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, Cilt: XIX, Sayı: 1, 2017/1, Diyarbakır / 2017, 137-196, s. 172.

Osmanlı Döneminde Diyarbakır'ın Eğil Kazası Üzerine Değerlendirmeler

İbrahim YILMAZÇELİK

Kaynakça

Arşiv Kaynakları

(BOA) Başkanlık Osmanlı Arşivi

A. MKT. MHM. Dosya No:387/B Gömlek No:5. A.AMD. 20-86

A.AMD. 25-19; A.MKT. 204-48

A.MKT. 118-31 A.MKT. MVL 37-28

A.MKT. MVL 55-34 A.MKT. NZD. 20-43

A.MKT. UM. 374-17 A.MKT. UM. 484-21

A.MKT. UM. 520-40-21 A.MKT.MVL35-95;

AD. SMD. III NO: 106-10503 AD. SMD. III NO: 32-3048

Cevdet Askeri, 14923 Cevdet Askeri: 39995

Cevdet Dâhiliye, 2645 Cevdet Dâhiliye, N7077

Cevdet Darphane ve Meskûkât, 2441 Cevdet Darphane ve Meskûkât, No: 692

Cevdet Maliye, No: 715

Cevdet Tımar, No: 4860 Cevdet Tımar, 464

D. DVN. MKL, 45/19

DH. İ.UM.19-1

DH. MB. HPS. Kutu:20, Gömlek:71 DH. MB. HPS. Kutu:21, Gömlek: 32

DH. MB. HPS. Kutu:20, Gömlek:71.

DH. MHİ 146-20 DH. MHİ 147-10

DH. Mİ. kutu:3, Gömlek:29

DH. MKT, Kutu: 1639, Gömlek:2 DH. MKT, Kutu: 1649, Gömlek:45

DH. MKT, Kutu: 1824, Gömlek:8 DH. MKT, Kutu: 1895, Gömlek:78

DH. MKT, Kutu: 1907, Gömlek:33 DH. MKT, Kutu: 1965, Gömlek:61

DH. MKT, Kutu: 2029, Gömlek:29 DH. MKT. 2480-126

DH. MKT. 1026-23 DH. MKT. 1089-7

DH. MKT. 1091-4 DH. MKT. 126-37

DH. MKT. 1360-14 DH. MKT. 2193-73;

DH. MKT. 2241-103 DH. MKT. 2276-69

DH. MKT. 2280-59 DH. MKT. 2313-46;

DH. MKT. 2350-53 DH. MKT. 2475-91,

DH. MKT. 2499-51 DH. MKT. 2548-53

DH. MKT. 270-46 DH. MKT. 278-49

DH. MKT. 421-29

DH. MKT. Kutu: 288, Gömlek: 14 DH. MKT. kutu:1320, Gömlek:82

DH. MKT. Kutu:2339, Gömlek:8 DH. MKT. kutu:2359, Gömlek:31
DH. MKT. Kutu:2360, Gömlek:30 DH. MKT. kutu:2491, Gömlek:25
DH. MKT. kutu:368, Gömlek:8
DH. TMIK, M. 8-82
Diyarbakır Ahkâm Defteri, No: 7, s. 89,
Hatt-ı Hümâyun Tasnifi, III. Selim, No: 4488.
İ. DH, nr. 958/75751; İ. DH. No: 2317,
İ.MVL. 190-5762; İ.MVL. 214-7069
İ.ŞD. 48-1260
Maliyeden Müdevver, No: 2985 Maliyeden Müdevver, No:2890
MF. İBT. 2-121 MF. İBT. 233-57
MF. İBT. 245-57 MF. İBT. 245-62
MF. İBT. 26-111 MF. İBT. 7-70
MF. MKT. 1132-50 MF. MKT. 13-101
MF. MKT. 15-59 MF. MKT. 22-78;
MF. MKT. 29-8 MF. MKT. 962-1
MVL 644-13 MVL 666-14
MVL 10-18 MVL 7-49
MVL. 1050-20 MVL. 271-74
ŞD. 2500/27 ŞD. 1456-41
TS. MA. e No. 618-6

Millî Kütüphane
Diyarbakır Şer'iyye Sicili, No:310 Diyarbakır Şer. Sic., No:360
Diyarbakır Şer. Sic., No,3l3 Diyarbakır Şer. Sic., No: 607
Diyarbakır Şer Sic., No: 626 Diyarbakır Şer.Sic.,No:352
Diyarbakır Şer. Sic, No: 351 Diyarbakır Şer. Sic., No: 607
Diyarbakır Şer. Sic., No:299 Diyarbakır Şer. Sic., No:356
Diyarbakır Şer. Sic., No:311
Eğin Şer. Sic. No:5 Eğin Şer. Sic No:6
Takvim-i Vekayi, Defa: 182, H. 1255 Takvim-i Vekayi Defa: 289, H 1261
Takvim-i Vekayi, Defa: 293

(İsam) İslam Araştırmaları Merkezi
H. 1263-1264 yılı Devlet Salnamesi H. 1265 yılı Devlet Salnamesi
H. 1266 yılı Devlet Salnamesi H. 1267 yılı Devlet Salnamesi
H. 1270 yılı Devlet Salnamesi H. 1271 yılı Devlet Salnamesi
H. 1273 yılı Devlet Salnamesi H. 1274 yılı Devlet Salnamesi
H. 1276 yılı Devlet Salnamesi H. 1277 yılı Devlet Salnamesi
H. 1278 yılı Devlet Salnamesi H. 1279 yılı Devlet Salnamesi
H. 1280 yılı Devlet Salnamesi H. 1281 yılı Devlet Salnamesi
H. 1282 yılı Devlet Salnamesi H. 1283 yılı Devlet Salnamesi
H. 1285 yılı Devlet Salnamesi H. 1286 yılı Devlet Salnamesi
H. 1287 yılı Devlet Salnamesi H. 1288 yılı Devlet Salnamesi
H. 1289 yılı Devlet Salnamesi H. 1290 yılı Devlet Salnamesi
H. 1291 yılı Devlet Salnamesi H. 1292 yılı Devlet Salnamesi

H. 1293 yılı Devlet Salnamesi H. 1294 yılı Devlet Salnamesi
H. 1295 yılı Devlet Salnamesi H. 1296 yılı Devlet Salnamesi
H. 1297 yılı Devlet Salnamesi H. 1298 yılı Devlet Salnamesi
H. 1299 yılı Devlet Salnamesi H. 1300 yılı Devlet Salnamesi
H. 1301 yılı Devlet Salnamesi H. 1302 yılı Devlet Salnamesi
H. 1303 yılı Devlet Salnamesi H. 1304 yılı Devlet Salnamesi
H. 1305 yılı Devlet Salnamesi H. 1306 yılı Devlet Salnamesi
H. 1307 yılı Devlet Salnamesi H. 1308 yılı Devlet Salnamesi
H. 1309 yılı Devlet Salnamesi H. 1310 yılı Devlet Salnamesi
H. 1311 yılı Devlet Salnamesi H. 1312 yılı Devlet Salnamesi
H. 1313 yılı Devlet Salnamesi H. 1314 yılı Devlet Salnamesi
H. 1315 yılı Devlet Salnamesi H. 1316 yılı Devlet Salnamesi
H. 1317 yılı Devlet Salnamesi H. 1318 yılı Devlet Salnamesi
H. 1319 yılı Devlet Salnamesi H. 1320 yılı Devlet Salnamesi
H. 1321 yılı Devlet Salnamesi H. 1322 yılı Devlet Salnamesi
H. 1323 yılı Devlet Salnamesi H. 1324 yılı Devlet Salnamesi
H. 1325 yılı Devlet Salnamesi H. 1326 yılı Devlet Salnamesi
H. 1327 yılı Devlet Salnamesi H. 1328 yılı Devlet Salnamesi
H. 1333-1334 yılı Devlet Salnamesi
1925-1926 Tarihli Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi
1926-1927 Tarihli Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi
1927-1928 Tarihli Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi
1929-1930 Tarihli Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi
H.1288 Tarihli Diyarbekir Salnamesi H.1291 Tarihli Diyarbekir Salnamesi
H.1292 Tarihli Diyarbekir Salnamesi H. 1293 Tarihli Diyarbekir Salnamesi
H.1294 Tarihli Diyarbekir Salnamesi H.1300 Tarihli Diyarbekir Salnamesi
H.1301 Tarihli Diyarbekir Salnamesi H.1308 Tarihli Diyarbekir Salnamesi
H.1312 Tarihli Diyarbekir Salnamesi H.1318 Tarihli Diyarbekir Salnamesi
H.1319 Tarihli Diyarbekir Salnamesi
H.1300 Tarihli Ma'mûretü'l-aziz Salnamesi
H.1301 Tarihli Ma'mûretü'l-aziz Salnamesi

Diyarbekir Vilayeti Gazeteleri (Çeşitli Arşiv ve Kütüphanelerde)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:40 (4 Haziran 1869)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:36 (7 Nisan 1870)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:65 (4 Kasım 1870)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:146 (6 Haziran 1872)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:157 (23 Ağustos 1872)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:144(23 Mayıs 1872)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:1361 (11 Aralık 1903)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:228 (24 Ocak 1874)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:241 (30 Nisan 1874)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:242 (7 Mayıs 1874)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:269 (20 Kasım 1874)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:279 (5 Şubat 1875)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:283 (4 Mart 1875)

Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:639 (4 Mayıs 1883)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:1255 (30 Kasım 1898)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:569(9 Eylül 1881)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:586 (20 Ocak 1882)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:630 (1 Mart 1883)
Diyarbekir Vilayeti Gazetesi, No:178 (31 Ekim 1872)

Elazığ Müzesi Arşivi

Diyarbakır Mutasarrıfı İbrahim b. Muhammed'in Hatırat ve Mektupları, (Türkçe Yazma),Envanter No:137

DİĞER KAYNAKLAR

Aksın, Ahmet 19.Yüzyılda Harput, Elazığ 1999

Aksoy, Bekir, "Ergani Adı Üzerine ", *Yeni Çaba Dergisi 1989*, sayı:8

Ali CEVAD, *Memâlik-i Osmaniye'nin Tarih ve Coğrafya Lugâtı,* 1313 İstanbul.

Ali Emiri Efendix *Osmanlı Şark Vilayetleri*, Yayına Haz. Abdulkadir Yuvalı, Ahmet Halaçoğlu, Kayseri, 1992.

Andreasyan, Hrant D.,*Urfalı Mateos Vekayinâmesi (925-1136) ve Papaz Grigor'un Zeyli (1136-1162),* Ankara 1987

Atlan, Sabahat *Roma Tarihinin Ana Hatları,* İstanbul 1970

Ayn-I Ali Efendi, *Kavânin-i Al-i Osmân Der-Hülâsa-i Mezâmin-i Defter-i Divân,* Istanbul, 1280

Barkan, Ömer Lütfü, "H. 933-934 (M. 1527-1528)- Mali Yılına Ait Bir Bütçe Örneği", *İktisat Fakültesi Mecmuası*, XV, 1953-1954, s. 521-529, ekler; II, s. 303-307

Başar Fahammeddin, *Osmanlı Eyalet Tevcihatı (1717-1730)*, TTK. Yayınları, Ankara 1997

Baykara, Tuncer, *Anadolu'nun Tarihi Coğrafyasına Giriş,* Ankara 1988

Cahen, Calude, *Osmanlılar'dan Önce Anadolu'da Türkler,* çev: Yıldız Moran, İstanbul 1984

Conard, M.; Cahen, Cl., "Diyarbakır" *The Encyclopedia İslâm,* Volume II, s. 344

Cuinet, Vital Casimir, *La Turquie D'Asie, Géographie Administrative Statistique Descriptive et Raisonnée de Chaque Province de L'Asie Mineure*, Ernest Leroux Editeur,V2, Paris,1891

Cuinet, Vital Casimir, *La Turquie D'Asie, Géographie Administrative Statistique Descriptive et Raisonnée de Chaque Province de L'Asie Mineure*, Ernest Leroux Editeur, V1, Paris,1892

Çadırcı, Musa, *Osmanlı Türkiyesi Yönetiminde Yenilikler 1826-1856,* DTCF, Basılmamış Doçentlik Tezi, Ankara 1979

Çambel, Halet ; BRAİDWOOD, Robert J., "1987 Yılı Çayönü Kazılan",, *X. Kazı Sonuçlan Toplantısı l.* Ankara, 1988

Çambel, Halet ; BRAİDWOOD, Robert J., "1988 Yılı Çayönü Kazıları", *XI. Katı Sonuçları Toplantısı I,* Ankara, 1990

Dağlı, Yücel; KAHRAMAN, Seyid Ali, *Evliya Çelebi Seyahat-nâmesi*, 4.cilt, Ankara 2010

Darkot, Besim, "Ergani" , *İA.,* C. IV, s.310

Erpolat Mehmet Salih,, **"**Osmanlı Devleti Döneminde Eğil Sancağı (XVI. -XVII. Yüzyıllar", *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Ekim 2020 YIL-12 Sayı 25, s.121-143

Evliya Çelebi, *Seyahat-nâme,* C. III, İstanbul, 1314

Göyünç, Nejat, "Diyarbekir Beylerbeyliğinin İlk İdarî Taksimatı", *İstanbul Ün. Edebiyat Fak. Tarih Dergisi*, Sayı:23 Mart l969, s. 23-34

Karal, Enver Ziya Karal, *Osmanlı Tarihi***,** C.VI, Ankara, 1983

Kılıç, Orhan, *18.Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin İdari Taksimatı Eyalet ve Sancak Tevcihatı*, Elazığ 1997

Kunt, İ. Metin, *Sancaktan Eyalete,* İstanbul 1978

Kütükoğlu, Mübahat,"Sultan II. Mahmud Devri Yedek Ordusu Redif-i Asâkir-i Mansure", *TD*., Sayı: 12, İstanbul, 1982, s.127-158

M. Conard-Cl. Cahen, "Diyarbakır" *The Encyclopedia İslâm,* Volume II, s. 343-344

Oflaz, Mustafa; MANGALTEPE, İsmail, "XIX. Yüzyıl Seyyahlarının Eserlerinde Ermeniler ve Türk-Ermeni ilişkileri" *Hoşgörü toplumunda Ermeniler*, Yayına Hazırlayanlar; M. Hülagü, Ş. Batmaz, S. Demirci, G. Alan, Erciyes Üniversitesi Yayınları,2007, Cilt. 4, s.331-352

Örenç, Ali Fuat "1867 Vilayet Düzenlemesinden I. Dünya Savaşına Kadar Diyarbakır'da Mülki Yapı", *Tanzimat'tan Günümüze Diyarbakır*, Manas Yayınları, Ankara 2019, Cilt 1,s.77-122

Sağlık, Alper, "Millet Bahçesi Kavramı: Kahramanmaraş İli Örneği", *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Yıl: 2019–Kış,Sayı:Ek-1 ÖzelSayı Sayfa:11-30

Sevim, Ali, *Suriye Selçukluları I,* Ankara 1965

Şahin, Arzu, *Osmanlı'da Kolera (1910-1911),* İstanbul 2022

Şemsettin Sami, *Kâmûsu'l-A'lâm*, Cilt-III, İstanbul, 1306, s.2203-2207

Turan, Şerafettin "XVII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğunun İdari Taksimatı (H. 1040/M. 1631-32 Tarihli bir İdari Taksimat Defteri)", Atatürk Üniversitesi 1961 Yıllığı Yayın No: 26, Erzurum 1963, s. 201-232

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Bürokrasisi Merkez ve Taşra Yöneticileri 16 Numaralı Tahvil Defteri*, Yayın No:3, İstanbul 2019,

Türkiye Cumhuriyeti Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı Bürokrasisi Merkez ve Taşra Yöneticileri 16 Numaralı Tahvil Defteri*, Yayın No:3, İstanbul 2019

Ünal, Mehmet Ali "XVI. ve XVII. yüzyıllarda Diyarbakır Eyaletine tabi Sancakların İdari Statüleri", *Ziya Gökalp Dergisi,* Sayı: 44, s. 31-40

Üzülmez Müslüm, "Ergani", *Diyarbakır Ansiklopedisi*, Cilt 2, s.248-253

Üzülmez, Müslüm, *Osmanlı Belgelerinde Ergani*, 2005

Yılmazçelik, İbrahim "XVIII Yüzyılda Diyarbakır Eyaletinin İdari Yapısı", *Askeri Tarih Bülteni*, (36), Şubat 1994, s.135-142

Yılmazçelik, İbrahim, " XVIII Yüzyıl İle XIX Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır Eyaletinin İdarî Yapısı ve İdarî Teşkilatlanması", *DTCF. Tarih Araştırmaları Dergisi*, (29) 1997, s.217-237

Yılmazçelik, İbrahim, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır, 1790-1840 (Fizikî, İdarî ve Sosyo-Ekonomik Yapı)*, Ankara 1995

Yinanç, M. Halil, "Diyarbekir", *The Encyclopedia of İslam*, Volume II, Leiden, l983, s.345-346

Yüksel, Hasan, *H. 1190-H.1209 (1794) Tarihli Keban Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi,* Ankara 1987

Osmanlı Devleti Döneminden Cumhuriyet Dönemine Kadar Eğil'de İskân Yerleri

Mehmet Salih ERPOLAT

Kaynakça

Arşiv Vesikaları

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Mufassal Tahrir Defteri 64 (TD),

Başbakanlık Osmanlı Arşivi, Maliyeden Müdevver Defter (MAD) 3904;

Mühimme Defteri (MD) 3, 5, 22, 44.

Kamil Kepeci d. 262, 266.

Maliyeden Müdevver Defter 3409.

Nüfus Defteri 02667, 7296, 07427.

C. ML. 00061-02788-001

MF. 26/1266-1; AE-III-00032-03048-003

AE-III-00032-03048-004

AE-SAMD-III. 00106-10503-003

A. AMD. 44/89.

A.MKT.MHM.00466.00069.001.

C. DH.151-07537-001.

D.DVN. MKL, 45/19

BOA, DH. MKT. 01318. 0003. 002.

DH. MUİ. 00147.00010.001

DH.TMİK.S.0004.00067.003

HAT. 324/189336-D.

HAT. 0449/22346-E.

Tapu Kadastro Genel Müdürlüğü Kuyûd- Kadime Arşivi Tahrir Defteri 96 (TD)

Yayımlanmış Arşiv Vesikaları

Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Divan-ı Hümâyûn Sicilleri Diyarbekir Ahkâm Defteri C. 1,, (Ed. Ahmet Zeki İzgöer), DÜİF Yayınları, Diyarbakır 2016.

Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Divan-ı Hümâyûn Sicilleri Diyarbekir Ahkâm Defteri, C. 2, (Ed. Ahmet Zeki İzgöer), DÜİF Yayınları, Diyarbakır 2016.

Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (2017), Divan-ı Hümâyûn Sicilleri Diyarbekir Ahkâm Defteri, C. 3, (Ed. Ahmet Zeki İzgöer), DÜİF Yayınları, Diyarbakır.

Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (2013), Diyarbekir Şer'iyye Sicilleri Âmid Mahkemesi, C. 2, (Ed. Ahmet Zeki İzgöer), DÜİF Yayınları, Diyarbakır.

Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (2014), Diyarbekir Şer'iyye Sicilleri Âmid Mahkemesi, C. 3, (Ed. Ahmet Zeki İzgöer), DÜİF Yayınları, Diyarbakır.

Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (2015), Diyarbekir Şer'iyye Sicilleri Âmid Mahkemesi, C. 4, (Ed. Ahmet Zeki İzgöer), DÜİF Yayınları, Diyarbakır.

Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (2015), Diyarbekir Şer'iyye Sicilleri Âmid Mahkemesi, C. 5, (Ed. Ahmet Zeki İzgöer), DÜİF Yayınları, Diyarbakır.

Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (2016), Diyarbekir Şer'iyye Sicilleri Âmid Mahkemesi, C. 8, (Ed. Ahmet Zeki İzgöer), DÜİF Yayınları, Diyarbakır.

Diyarbakır Valiliği, Osmanlı Belgelerinde Diyarbakır**,** (Hazırlayanlar: Kenan Yakuboğlu, Mehmet Salih Erpolat, Mustafa Sarıbıyık), Diyarbakır 2011.

Telif Eserler

Ali Cevâd, Memâlik-i Osmaniye'nin Tarih ve Coğrafya Lûgâtı, Mahmut Bey Matbaası, İstanbul 1313.

Ali Emîrî, Mir 'atü'l-Fevâ'id Fî Terâcimi Meşâhîri Âmid Diyarbakır Ulema ve Eşrafı Mukaddime, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, Ankara 2014.

Ayn Ali Efendi; Kavânîn Âl-i Osmân Der-Hülâsa-ı Mezâmîn-i Defter-i Divân, İstanbul 1280.

Ayverdi, İlhan Kubbealtı Misalli Büyük Türkçe Sözlük, İstanbul 2011.

Behrâmnejâd, Muhsin; Karakoyunlular Akkoyunlular İran ve Anadolu'da Türkmen Hanedanları, (Ter. S. Gündoğdu-Ali İçer), Kronik Yayınları, İstanbul 2022.

Beysanoğlu, Şevket; Diyarbakırlı Fikir ve Sanat Adamları (Başlangıçtan Tanzimat'a Kadar), I. C., Diyarbakır'ı Tanıtma Derneği Neşriyatı, **Şehir** Matbaası, İstanbul 1957.

_____; Anıtları ve Kitabeleri ile Diyarbakır Tarihi, C. 2, Neyir Matbaası, Ankara 1990.

Çevik, Adnan; XI-XIII. Yüzyıllarda Diyâr-ı Bekr Tarihi (Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul 2002.

Dâhiliye Vekâleti, Son Teşkilât-ı Mülkiyede Köylerimizin Adları, Hilal Matbaası, İstanbul 1928.

Dâhiliye Vekâleti, Türkiye Cumhuriyeti Devlet Yıllığı 1928-1929, İstanbul Devlet Matbaası, İstanbul 1929.

Dâhiliye Vekâleti Mahalli İdareler Umum Müdürlüğü, Köylerimiz (Köy Kanunu-Tatbik Olunan ve Olunmayan Köy İsimlerini Alfabe Sırasıile Gösterir), İstanbul Matbaacılık ve Neşriyat Türk Anonim Şirketi, İstanbul 1933.

Ebulgazi Bahadır Han, Şecere-i Terâkime (Türkmenlerin Soy Kütüğü) (Haz. Zuhal Kargı Ölmez), Simurg Kitap ve Yayıncılık, Ankara 1996.

Ebu Bekr-i Tihranî; Kitab-ı Diyarbekiriyye (Çev. Mehmet Demirdağ), Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Yayını, İstanbul 1999.

Ebu Bekr-i Tihranî (2014), (Çev. Mürsel Öztürk), Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara.

Ergin, Muharem; Orhun Abideleri, Boaziçi Yayınları, İstanbul 2010.

El-Vâkidî, Fütûhü'ş-Şâm, Darü'l-Kütübi'l-İlmiye, Beyrut 1997.

Erpolat. Mehmet Salih; XVI. Yüzyılda Diyarbekir Beylerbeyliği'ndeki Yer İsimleri (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Konya 1999.

Erpolat. Mehmet Salih; "XVI. Yüzyılda Siverek Sancağı'nda İskân ve Nüfus", Tarihte Siverek Sempozyumu Bildirileri 13-14 Ekim 2001, Şanlıurfa 2002, s. 75-96.

Erpolat. Mehmet Salih "Osmanlı Coğrafyasındaki Yer İsimlerini Doğru Tespit Etmenin Zorlukları, Önemi ve Dikkat Edilmesi Gereken Hususlar", Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi (SBArD) , S. 1, s. 1-15, Diyarbakır 2003.

Erpolat. Mehmet Salih (2004); "Cizye Defterlerinin Sosyal ve İktisâdi Tarih Açısından Önemi: Diyarbakır Örneği", Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi (SBArD**)** , S. 4, s. 199-204, Diyarbakır.

Erpolat, Mehmet Salih; "Osmanlı Devleti Döneminde Eğil Sancağı (XVI.-XVII. Yüzyıllar)", **Dicle Üniversitesi Sosyal** Bilimler Enstitüsü Dergisi, S. 25, s. 121-143.

Erpolat, Mehmet Salih; "Pir Mansur", Ritüel ve Alıntılarıyla Kutsal Mekânlar (Güneydoğu Anadolu Bölgesi Örneği) I, Paradigma Akademi Yayınları, Çanakkale 2020, s. 311-342.

Erpolat, Mehmet Salih; "Zaviyeden Ziyarete Hani'de Üç Ziyaretgâh: Cafer-i Tayyâr, Seyyid Bedreddin ve Seyyid (İmam) Mehmed 'Askerî", Ritüelleri ve Anlatılarıyla Kutsal Mekânlar Güneydoğu Anadolu Bölgesi Örneği)-III (Ed. Hatice Kübra Uygur-Erdem Akın), Paradigma Akademi Yayınları, Çanakkale 2023, s. 173-199.

Erpolat, Mehmet Salih; Siverek Sancağı Yer Adları (XVI. Yüzyıl)", Kâşgarlı Mahmud Anısına Türkiye ve Türk Dünyası Araştırmaları-VII, Yunus Emre TANSÜ (Ed.), İksad Publishing House, Ankara 2020, s. 528-571.

Erpolat, Mehmet Salih; "Zaviyeden ziyarete Hani'de Üç Ziyaretgâh: Cafer-i Tayyâr, Seyyid Bedreddin ve Seyyid (İmam) Mehmed 'Askerî", Ritüel ve Anlatılarıyla Kutsal Mekânlar (Güneydoğu Anadulu Bölgesi Örneği)- III (Ed. Hatice Kübra Uygur- Erdem Akın), Paradigma Akademi Yayınları, Çanakkale 2023, s. 173-210.

Erpolat, Mehmet Salih; "Amid (Diyarbakır) Kazası'nda Kayıp Türkçe Yer Adları", Prof. Dr. Bayram Ürekli'ye Armağan (Ed. Doğan Yörük-Hüseyin Muşmal), Palet Yayınları, Konya 2023, s. 353-374.

Erpolat, Mehmet Salih; "Ergani Sancağı'nın XVI. Yüzyıldaki İdari Yapısı", Cumhuriyetin 100. Yılında Çayönü'nden Osmanlı'ya Ergani (Ed. Oktay Bozan, Abdusselam Ertekin, İsmail Baytak, Davut Adlığ), Ekin Yayınları, Bursa 2023, s. 349-410.

Evliyâ Çelebi b. Mehmed Zıllî, Evliya Çelebi Seyahâtnâmesi IV. Kitap (Haz. Yücel Dağlı-Seyit Ali Kahraman), İstanbul 2001.

Evliya Çelebi Diyarbekir'de (Der. Martin van Bruinessen-Hendrik Boeschoten), İletişim Yayınları, İstanbul 2009.

Gördük, Yunus Emre (2014), "Eğil Emirliği'nin Kısa Tarihçesi ve Eğil Emirlerine Ait Şecere Metninin Tercümesi", Osmanlı Tarihi Araştırma Merkezi (OTAM), S. 35, (Bahar 2014), s. 89-120, Ankara.

Göyünç, Nejat; XVI. Yüzyılda Mardin Sancağı, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1991.

Göyünç, Nejat; "Diyarbekir Beylerbeyliği'nin İlk İdârî Taksimatı", Tarih Dergisi, S. 23, İstanbul 1969.

Haspolat, Kenan Yusuf; Eğil ve Turizm Peygamberler Kenti Eğil, İstanbul 2012.

Hoca Sadeddin Efendi, Tâcü't-Tevârîh II, Türk Tarih Kurumu Yayınları (Haz. Mehmet İpşirli), Ankara 2024.

İçişleri Bakanlığı, Köylerimiz 1 Mart 1968 gününe kadar, Başbakanlık Basım Evi D.S.İ. Ankara.

Kaşgarlı Mahmud, Dîvânu Lugâti't-Türk Giriş-Metin-Çeviri-Notlar-Dizin, (Ahmet B. Ercilasyun-Ziyat Akkoyunlu), Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara 2020.

Kévorkian; Raymond H. -Paul B. Paboudjian; 1915 Öncesinde Osmanlı İmparatorluğu'nda Ermeniler (Çev. Sosi Dolanoğlu), Aras Yayıncılık, İstanbul 2013.

Kılıç, Orhan; 18. Yüzyılın İlk Yarısında Osmanlı Devleti'nin İdarî Taksimatı Eyalet ve Sancak Tevcihatı, (Yayınevi belirtilmemiştir), Elazığ 1997.

Kılıç, Orhan; "Yurtluk", DİA, C. 43, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2013.

Konyar, Basri; Diyarbekir Yıllığı, C. III, Ulus Basımevi, Ankara 1936.

Kunt, İ. Metin (1978), Sancaktan Eyalete 1550-1650 Arasında Osmanlı Ümerası ve İl İdaresi, Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

Kurt, Yılmaz Osmanlıca Dersleri I, Akçağ Yayınları, Ankara 2010.

Kurt, Yılmaz; "Adana'da Ocaklık Sancak Uygulaması" Sultanın Yurtluk-Ocaklık ve Hükümet Sancakları, İdeal Kültür Yayıncılık, İstanbul 2024, s. 225-244.

Mar Yeşua,

Matbuat Umum Müdürlüğü (1929), T. C. Devlet Yıllığı 1928-1929, Matbuat Umumi Müdürlüğü Neşriyatından: 4, İstanbul Devlet Matbaası, İstanbul.

Nişanyan, Sevan**;** Türkiye Yer Adları Sözlüğü Index Anatolicus, Liberus Kitap, İstanbul 2020.

Pamukciyan, Kevork; Zamanlar, Mekânlar, İnsanlar, C. III, Aras Yayınları, İstanbul 2003, s. 297.

İsmail, Parlatır; Osmanlı Türkçesi Sözlüğü, Yargı Yayınları, Ankara 2011.

S. Eprigyan**;** Türkiye'nin Ermeni Coğrafyası**,** Liberus Kitap (Çev. Sevan Nişanyan), İstanbul 2024.

Sezen, Tahir; Osmanlı Yer Adları, T. C. Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayını, Ankara 2017.

İdrîs-i Bidlîsî; Selim Şah-nâme (Haz. Hicabi Kırlangıç), T. C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 2001.

Sezen, Tahir (Ankara), Osmanlı Yer Adları, Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayın No: 26, 2017.

Sözen, Metin; Diyarbakır'da Türk Mimarisi, Gün Matbaası, İstanbul 1971.

Sümer, Faruk; Oğuzlar (Türkmenler) Tarihleri-Boy Teşkilatı- Destanları, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yayınları, İstanbul 1992.

Şemseddin Sami, (1306), Kâmûsu'l-'Alâm, C. 2, Mihran Matbaası, İstanbul.

Şerefhan, Şerefname (Çev. Mehmet Emin Bozarslan), Hasat Yayınları, İstanbul 1990.

Şerafeddin Han; Şerefname, C. II Birinci Kitap, (Notlar açıklamalar François Bernard Charmoy, Fransızcadan çev. Rıza Katı), Yaba Yayınları, İstanbul 2010.

Taşğın, Ahmet; "Safevî-Osmanlı Savaşından İtibaren Dinî Söylemin Siyasal Propaganda Aracı Olarak Kullanılmas: Dede Kargın Örneği", Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Araştırmaları Dergisi, S. 49, s. 209-223.

T. C. Başbakanlık Devlet Arşivi Genel Müdürlüğü Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı, 3 Numaralı Mühimme Defteri, Ankara 1993.

T. C. İçişleri Bakanlığı, Türkiye'de Meskûn Yerler Kılavuzu 1, Başbakanlık Devlet Matbaası, Ankara 1946.

T. C. İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü, Köylerimiz 1 Mart 1968 gününe kadar, Başbakanlık Basımevi D. S. İ., Ankara 1968.

T. C. İçişleri Bakanlığı; Türkiye Mülkî İdare Bölümleri ve Bunlara Bağlı Köyler Belediyeler (1 Haziran 1970 durumu), Başbakanlık Basımevi, Ankara 1971.

Türkay, Cevdet; Osmanlı İmparatorluğu'nda Oymak, Aşiret ve Cemaâtlar, Anda Neşriyat ve Dağıtım, İstanbul 1979.

Türkiye Cumhuriyeti Başbakanlık İstatistik Genel Direktörlüğü, Genel Nüfus Sayımı Kat'î ve Mufassal Neticeler Diyarbekir Vilâyeti 20 İlkteşrin: 1935, Devlet Basımevi, İstanbul 1937.

Tigris, Amed-Yıldız Çakar, Amed Coğrafya Tarih Kültür, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Diyarbakır 2013.

Toraman, Ömer; Tanzimat'ın Yurtluk-Ocaklık ve Hükümet Sancaklarda Uygulanması (1839-1864), Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2021.

Umar, Bilge; Türkiye'deki Tarihsel Yer Adları, İnkılâp Kitabevi, İstanbul 1993.

Ünal, Mehmet Ali; XVI. Yüzyılda Harput Sancağı (1518-1566), Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1989.

Yılmazçelik, İbrahim; XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır (1790-1840), Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1995.

Gazeteler

3 Nisan 1936 (7 Teşrinievvel 1336) tarihli Resmî Gazete, sayı: 3270, s. 6267-6269.

Teşekkür

Hacı Fahri Bayık Pekmezciler Kırsal Mahalle Muhtarı 61 yaşında ilkokul mezunu. Görüşme tarihi 20 Haziran 2025.

Ergül Tekeş Gürünlü (Birsin) Kırsal Mahalle Muhtarı 60 yaşında, üniversite mezunu. Görüşme tarihi 1 Mayıs 2025.

Ali Akay Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Üyesi, Dicle ilçesi Perçimen/Pirejman (Kurşunlu) köylü.

Abdullah Anuk Dicle Üniversitesi Sezai Karakoç Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü mezunu, 26 yaşında. Görüşme tarihi 20 Haziran 2025.

Tanzimat Sürecinde Eğil'de Asayiş

Ali Fuat ÖRENÇ

Kaynakça

Arşiv Belgeleri

Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA):

Bâb-ı Seraskeri Defterleri (SRA.d), nr. 338, s. 1-7.

Hariciye Nezareti Mektubî Kalemi Evrakı (HR.MKT), nr. 288/72.

İrade Dahiliye (İ.DH), nr. 391/25856.

İrade Meclis-i Vâlâ (İ.MVL), nr. 214/7069, Lef 1-3; İ. MVL, nr. 237/8388; İ.MVL, nr. 245/8911; İ.MVL, nr. 393/17130; İ.MVL, nr. 534/23987; İ.MVL, nr. 559/25151; İ.MVL, nr. 575/25810.

Mecli-i Vâlâ Evrakı (MVL), nr. 7/49; MVL, nr. 10/18; MVL, nr. 111/60; MVL, nr. 376/3; MVL, nr. 401/3; MVL, nr. 520/38; MVL, nr. 568/55; MVL, nr. 641/26; MVL, nr. 650/8; MVL, nr. 659/87; MVL, nr. 705/100; MVL, nr. 702/57; MVL, nr. 1050/8.

Sadaret Mektubî Kalemi (A.MKT), nr. 118/31; A.MKT, nr. 204/48.

Sadaret Mektubî Kalemi Deâvî Evrakı (A.MKT. DV), nr. 205/11, Lef 1-2.

Sadaret Mektubî Kalemi Nezaret ve Devâir Evrakı (A.MKT. NZD), nr. 424/28; A.MKT. NZD, nr. 622/62; A.MKT. NZD, nr. 704/31; A.MKT. NZD, nr. 720/57; A.MKT. NZD, nr. 1088/55.

Sadaret Mektubî Kalemi Umum Vilayât Evrakı (A.MKT.UM), nr. A.MKT.UM, nr. 60/5; nr. A.MKT.UM, nr. 143/69; A.MKT.UM, nr. 435/99; A.MKT.UM, nr. 494/21; A.MKT.UM, nr. 507/34; A.MKT.UM, nr. 539/25; A.MKT.UM, nr. 605/87; A.MKT.UM, nr. 835/3; A.MKT.UM, nr. 897/86; A.MKT.UM, nr. 1536/10; A.MKT.UM, nr. 1953/61.

Sadaret Mektubî Mühimme Kalemi Evrakı (A.MKT.MHM), nr. 16/75; A.MKT. MHM, nr. 30/67; A.MKT. MHM, nr. 119/46; A.MKT. MHM, nr. 121/68; A.MKT. MHM, nr. 304/71; A.MKT. MHM, nr. 307/38; A.MKT. MHM, nr. 335/6.

Sadaret Mektubî Kalemi Meclis-i Vâlâ Evrakı (A.MKT.MVL), nr. 14/16.

Basılı Kaynaklar

Aksın, Ahmet, *19. Yüzyılda Harput*, Ceren Yayınları, Elazığ 1999.

Alanoğlu, Murat, *Erken Modern Dönem Osmanlı Taşrasında Farklılıkların Yönetimi: Palu Hükümeti (1515-1850)*, Sonçağ Yayınları, Ankara 2022.

Alanoğlu, Murat, "Osmanlı İdari Sisteminde Palu Hükümeti (1515-1850)", *Osmanlı Devleti'nde Yurtluk-Ocaklık ve Hükümet Sancaklar*, Ed. Erdal Çiftçi-Veysel Gürhan-Mehmet Rezan Ekinci, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2022, s. 221-278.

Arslan, Hasan "Tanzimat'tan Cumhuriyet'e (1839-1923) Diyarbekir Eyaleti/Vilayeti'nin İdari Teşkilatlanması", *Tanzimat'tan Günümüze Diyarbakır*, Ed. O. Bozan, H. Asan, H. Yıldız, M. S. Erpolat, Manas Yayınları, c. 1, Ankara 2019, s. 123-155.

Erpolat, M. Salih, "Osmanlı Devleti Döneminde Eğil Sancağı (XVI.-XVII. Yüzyıllar), *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, sa. 25, Ekim 2020, s. 121-143.

Gördük, Yunus Emre, "Eğil Emirliği'nin Kısa Tarihçesi ve Eğil Emirlerine Ait Şecere Metninin Tercümesi", *OTAM*, sa. 35, Bahar 2014, s. 89-120.

Mengirkaon, Sabri, "Diyarbakır Vilayet Gazetesi'ne Göre Ergani ve Çevresi", *Cumhuriyetin 1000. Yılında Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Ergani*, Ed. Oktay Bozan vd., Ekin Yayınları, Bursa 2023.

Örenç, Ali Fuat, "1867 Vilayet Düzenlemesinden I. Dünya Savaşı Başlarına Kadar Diyarbakır'da Mülki Yapı", *Tanzimat'tan Günümüze Diyarbakır*, Ed. O. Bozan, H. Asan, H. Yıldız, M. S. Erpolat, Manas Yayınları, c. 1, Ankara 2019, s. 77-122.

Saito, Komito, "Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Yurtluk ve Ocaklık, Ülkelik, Eyalet ve Hükümet Terimleri Üzerine", *Osmanlı Devleti'nde Yurtluk-Ocaklık ve Hükümet Sancaklar*, Ed. Erdal Çiftçi-Veysel Gürhan-Mehmet EKİNCİ, Rezan, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 2022, s. 83-98.

Toraman, Ömer, *Tanzimat'ın Yurtluk-Ocaklık ve Hükümet Sancaklarda Uygulanması*, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, Elazığ 2010.

Yılmazçelik, İbrahim, "Diyarbakır Eyaleti'nin Tanzimat'a Dâhil Edilmesiyle Şehir ve Eyalet Yönetiminde Ortaya Çıkan Meseleler", *Tanzimat'tan Günümüze Diyarbakır*, Ed. O. Bozan, H. Asan, H. Yıldız, M. S. Erpolat, Manas Yayınları, c. 1, Ankara 2019, s. 79-90.

Yılmazçelik, İbrahim, "Osmanlı Devleti Döneminde Ergani Tarihi Hakkında Tespitler", *Cumhuriyetin 1000. Yılında Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Ergani*, Ed. O. Bozan vd., Ekin Yayınları, Bursa 2023, s. 31-83.

Osmanlı Döneminde
Eğil Gayrimüslimlerinin Sosyal ve Ekonomik Durumu

Oktay BOZAN

Kaynakça

Arşiv Belgeleri

BOA, A.) MKT. UM, 435/99; BOA, A.MKT. MHM, 693/15; BOA, BEO, 42/3146; BOA, DH, ŞFR, 1818/18 BOA, DH, ŞFR, 484/33; BOA, DH. /MKT, 1996/61; BOA, DH. MKT, 1974/14; BOA, DH. MKT, 1996/61; BOA, DH. MKT, 2026/98; BOA, DH. MKT, 411/50; BOA, DH. MUI, 146/20; BOA, DH. TMIK. 42/16; DH. TMİK. S.0004.00067.003; BOA, DH. MUİ.00147.00010.001; BOA, HR. MKT, 288/72; BOA, HR. SYS, 1818/18; BOA, HR. ŞFR, 484/30; BOA, HR. TH, 173/29; BOA, HR. TH, 177/109; BOA, MAD 3409; BOA, MAD. d, 3640; BOA, MVL, 401/3; BOA, MVL, 604/51; BOA, MVL, 641/26; BOA, NFS. d. 02667; BOA, NFS. d. 2710; BOA, NFS. d. 7296; BOA, NFS. d. 7427; BOA, Y. Mtv, 44 / 54.

Makale ve Kitaplar

Beysanoğlu, Şevket, *Anıtları ve Kitabeleri ile Diyarbakır Tarihi*, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Yayınları, Ankara, 1998, C. I.

Bilge, Yakup, *Süryaniler (Anadolu'nun Solan Rengi),* Yeryüzü Yayınları, İstanbul,1996.

Bozan, Oktay, "Diyarbekir Vilayeti'nde 1895 Ermeni Olayları", *Tehcirin 100. Yılında Osmanlı'nın Son Dönemindeki İsyanlar Uluslararası Sempozyumu (18-20 Aralık 2014),* Editör: Mehmet Karataş, Hatip Yıldız, Oktay Bozan, Dicle Üniversitesi Yayınları, Diyarbakır, 2015, s. 155-170.

Bozan, Oktay, *Çermik Kazası Kefalet Defteri, Çizgi Yayınları*, Çizgi Yayınları, Konya, 2023.

Bozan, Oktay, *Diyarbakır'da Ermeniler ve Ermeni Olayları (1878-1920),* Çizgi Yayınları, Konya, 2013.

Diyarbakır Salnameleri, Yayına Hazırlayan: Mehmet Zeki İzgöer, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi Yayınları, İstanbul, 1999, C. I, s. 270-284.

Diyarbekir Vilayet Gazetesi, No: 290.

Erpolat, Mehmet Salih, "Osmanlı Devleti Döneminde Eğil Sancağı (XVI.-XVII. Yüzyıllar)", *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Ekim 2020, Yıl: 12, Sayı: 25, s. 121-143.

Koçak, Zülfiye, "H. 1102 (M. 1690-1691) Tarihli Diyarbekir Eyaleti Cizye Defterinin Tanıtımı ve Tahlili", *TAD*, C.37/S. 63, 2018, s. 219-265.

Mengirkaon, Sabri, *Tarihi, Coğrafi ve Sosyokültürel Yönleriyle Eğil*, Eğin Yayınları, Bursa, 2024, s. 53-54.

Örenç, Ali Fuat, "1867 Vilayet Düzenlemesi'nden I. Dünya Savaşı Başlarına Kadar Diyarbakır'da Mülki Yapı", *Tanzimat'tan Günümüze Diyarbakır*, Edit: Oktay Bozan vd, Manas Yayınları, Ankara, 2019, Cilt: 1, s. 77-122.

Yılmazçelik, İbrahim, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır (1790-1840)*, TTK, Ankara, 1995.

Yaz, Arafat, *Mervânî Hükümdarı Nasruddevle Ahmed*, Akademisyen Yayınları, Ankara, 2019.

Eğil Hurufat Kayıtları

Yasin TAŞ

Kaynakça

VGMA (Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşivi), HRF. d. (Hurufat Defterleri); 1121, 1140, 1133, 1073, 1055, 1062, 1059, 1065, 1066, 1060, 530, 532, 533, 534, 535.

Çakar, Enver-Uzun, Celalettin, *Hurufat Defterlerinde Harput (1690-1812)*, Fırat Üniversitesi Harput Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları, Elazığ 2017.

Çam, Mevlüt - Turhan, İbrahim - Akçatepe Rıdvan E., *Vakıflar Genel Müdürlüğü Arşiv Rehberi*, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 2020.

Gökmen, Ertan, "Osmanlı Devletinde Din görevlilerinin Göreve Atanma ve Görevden Alınması: Manisa Demirci Örneği", *Diyanet İlmi Dergi*, 2006, Cilt 42, Sayı 4, s.109-120.

Muşmal, Hüseyin, "Hurufat Defterleri ve Şehir Tarihi Araştırmalarındaki Yeri", 3. *Milletlerarası Şehir Tarihi Yazarları kongresi*, 6-8 Mart 2015 Şanlıurfa, s. 119-129.

Oruç, Hatice, "Saraybosna Vakıfları (16. Yüzyıl Sonları 19. Yüzyıl İlk Yarısı)", *Balkanlarda Osmanlı Vakıfları ve Eserleri Uluslararası Sempozyum*, Ankara 2012, s. 67-88.

Taş, Yasin, "Hurufat Defterlerine göre Suruç Kazası Vakıfları ve Vakıf Eserleri", *Ortaçağ'dan Günümüze Suruç*, Ed. Mehmet Emin Üner, Berikan Yayınevi, Ankara 2024, s. 145-187.

Taş, Yasin, "Hurufat Defterlerine Göre Siverek Kazası", *Mezopotamya ve Anadolu'nun Kavşağında bir Kent: Siverek (Tarih-Toplum-Kültür),* Çizgi Yayınevi, Ed. İbrahim Özcoşar vd., Konya 2022, s. 83-104.

Uğur, Özcan, "Konya Hurufat Defterleri ve Muhteva Analizi (1692-1835 Yılları Arası)", *Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi*, 2018, Cilt 4, Sayı 7, s. 131-151.

Osmanlı Dönemi
Eğil Modern Eğitim Kurumları

Hatip YILDIZ

Kaynakça

A. Osmanlı Arşivi Belgeleri, Salnameler, İstatistikler ve Gazeteler

Başkanlık Osmanlı Arşivi, Dâhiliye Nezareti, Umum Vilayetler Müdüriyeti Evrakı (BOA, DH. UMVM)

Başkanlık Osmanlı Arşivi, İrade Dâhiliye (BOA, İ. DH)

Başkanlık Osmanlı Arşivi, Mektubi Mühime Evrakı (BOA, MKT. MHM)

Başkanlık Osmanlı Arşivi, Babıâli Evrak Odası Gelen-Giden Defteri, Maarif (BOA, BEO Gel. -Gid. Def., Maarif, No: 395).

Başkanlık Osmanlı Arşivi, Maarif İbtidai Evrakı (BOA, MF. İBT)

Başkanlık Osmanlı Arşivi, Maarif İstatistik Evrakı (BOA, MF. İST)

Başkanlık Osmanlı Arşivi, Maarif Mektubi Kalemi Evrakı (BOA, MF. MKT)

Başkanlık Osmanlı Arşivi (BOA), Ayniyat Defteri, No: 887.

Başkanlık Osmanlı Arşivi, Tesri-i Muamelat ve Islahat Komisyonu Evrakı (BOA, DH. TMIK. S)

Başkanlık Osmanlı Arşivi, Dâhiliye Nezareti Muhaberat-ı Umumiye İdaresi Evrakı (BOA, DH. MUİ)

Osmanlı Devlet Salnameleri

Diyarbekir Vilayet Salnameleri.

Maarif Salnameleri

Maarif-i Umumiye Nezareti İhsaiyat Mecmuası

Diyarbekir Gazetesi

B. Telif Eserler ve Makaleler

Akyüz, Yahya, *Türk Eğitim Tarihi(Başlangıçtan 1999'a)*, İstanbul 1999.

Arıbaş, Sebahattin, "Başlangıçtan II. Meşrutiyet'e Kadar Osmanlılarda Sıbyan Mektebleri (İlköğretim Okulları)", *Yeni Türkiye*, Sayı: 32, Yıl: 2000, s. 714-716.

Bozdemir, İbrahim, *Osmanlı Sıbyan Mekteplerinde Eğitim ve Öğretim*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1991.

Cuinet, Vital, *La Turquie d'Asie*, I-IV, Paris 1890-1894.

Çelebi, Ercan, "Taşra Rüşdiye Mekteplerinde Öğrenci İşlerine Dair Bazı Muamelât", *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi, Cilt: 7*, Sayı: 2, Haziran 2020, s. 976-1009.

Değirmenci, Kevser, "Tavas Erkek Rüşdiye Mektebi (1874-1912)", *Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi*, Sayı 18, Eylül 2023, s. 229-255.

Demirel, Muammer, "Türk Eğitiminin Modernleşmesinde Rüşdîye Mektepleri", *Türkler, C.15*, Ankara 2002.

Doğanay, Fatma Kaya, *Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Rüşdiyeler*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2011.

Erdem, Ali Rıza, "XIX. yy.'da Osmanlı İmparatorluğu'nda Eğitim: II. Mahmud ve Tanzimat Döneminde İlköğretimde Yapılan Yenilikler ve Değerlendirmesi", *Yeni Türkiye*, Sayı: 32, Yıl: 2000, s. 754-763.

Gördük, Yunus Emre, "Eğil Emirliği'nin Kısa Tarihçesi ve Eğil Emirlerine Ait Şecere Metninin Tercümesi", *OTAM*, 35/Bahar 2014, s. 89-120.

Karaman, Oktay, *Hatunoğlu Kurt İsmail Hakkı Paşa'nın Diyarbekir Valiliği (1869-1875)*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 1995.

Kodaman, Bayram, *Abdülhamid Devri Eğitim Sistemi*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1991.

Nurdoğan, Arzu M., *Osmanlı Modernleşme Sürecinde İlköğretim (1869-1922)*, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2005.

Sezen, Tahir, *Osmanlı Yer Adları*, Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 2017.

Şemseddin Sami, "Eğil", *Kamûsü'l-a'lâm, Cilt 2*, İstanbul 1306.

Uğur Ünal, *Meclis-i Kebir-i Maarif (1869-1922)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2008.

Yıldız, Hatip Yıldız, *Diyarbekir Maarif Müdürü Muhyiddin Bey*, Gazi Kitabevi, Ankara 2023.

Yıldız, Hatip, *Osmanlı Yenileşme Döneminde Diyarbekir Vilayetinde Eğitim*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2014.

Yılmazçelik, İbrahim, *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbakır (1790-1840)*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1995.

Bir Köy, Bir Okul, Bir Gelenek:
Eğil'in Birsin Köyü'nde Eğitimin Sosyal ve Tarihî Serüven

Abdusselam ERTEKİN

Kaynakça

Aslan, Ferit, Diyarbakır'dan NASA'ya Uzanan Köyde 25 Yıl Sonra Değişim, CEGA MEDYA, 10.03.2024. https://www.cegamedya.com/diyarbakirdan-nasaya-uzanan-koyde-25-yil-sonra-degisim :Erişim tarihi: 13.08.2025.

Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi, *C. 6*, İletişim Yayınları, İstanbul, 1983.

Cağlayan, Ercan, Cumhuriyet'in Diyarbakır'da Kimlik İnşası (1923-1950), İletişim Yayınları, İstanbul 2014

Hangün, Nesrin, Cumhuriyet Dönemi Salnamelerinde Diyarbakır (1925-1928), DÜSBED, Dicce Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Sayı: 38/2025, s.286. ss.273-295.

Gazete Duvar, Diyarbakır'da NASA'ya Uzman Yetiştiren Köyde 25 Yıl Sonra Bir İlk, 10 Mart 2024, Erişim tarihi: 15.08.2025. https://www.gazeteduvar.com.tr/diyarbakirda-nasaya-uzman-yetistiren-koyde-25-yil-sonra-bir-ilk-galeri-1675612

Karaömerlioğlu, Asım, Orada Bir Köy Var Uzakta Erken Cumhuriyet Döneminde Köycü Söylem, İletişim Yayınları, İstanbul, 2006

Kaçmaz, Asım, Cumhuriyet Dönemi'nde Ergani'de Eğitim (1923-1960), Cumhuriyetin 100. Yılında Ergani Din-Eğitim-Kültür, Ed: Oktay Bozan, Abdusselam Ertekin vd., Ekin Yayınları, Bursa 2023

Kirby, Fay, Türkiye'de Köy Enstitüleri, Tarihçi Kitabevi, İstanbul, 2019

Maarif 1928-34 Millet Mektepleri Faaliyeti İstatistiği, Başvekâlet Umum Müdürlüğü Yayınları, Devlet Matbaası, İstanbul

Resmî Gazete, 24 Haziran 1937, S. 3639,

Şimşek, Sefa, Bir İdeolojik Seferberlik Deneyimi Halkevleri 1932-1951, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul, 2002.

Cumhurıyet Dönemınde Eğıl

Mekki ULUDAĞ

Kaynakça

Anadolu Ajansı, 'Peygamberler diyarı Eğil turizmde gözde', 25 Haziran 2019.
Anadolu Ajansı, 'Yıllar önce sular altında kalan köyleri ortaya çıktı', 19 Aralık 2018.
Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi (BCA)
Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi, 'Dicle Baraj Gölü Havza Koruma Planı' duyurusu (2025).
Diyarbakır İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Eğil İlçesi, https://diyarbakir.ktb.gov.tr
Diyarbakır Tanıtma Vakfı (DİTAV), Eğil İlçesi, https://www.ditav.org.tr
Eğil Devlet Hastanesi, Tarihçemiz, https://egildh.saglik.gov.tr.
Resmî Gazete, 18 Aralık 1951, 5851 Sayılı Kanun.
Resmî Gazete, 4 Temmuz 1987, 3392 Sayılı Kanun.

Sınırın Ritmi

Görünmez Hatlar/Görünür Etkiler

Gaffar DERİN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1900
Sosyoloji

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-631-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
DERİN, Gaffar
Sınırın Ritmi
Görünmez Hatlar/Görünür Etkiler

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abdulla, N. (2009). ***İmparatorluk Sınır ve Aşiret: Kürdistan ve 1843–1932 Türk- Fars Sınır Çatışması.*** (Çeviren: Mustafa Aslan). İstanbul: Avesta Yayınları.

Acar, M. S. (2000). ***Uluslararası Reel Ticaret: Teori, Politika.*** İzmir: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları.

Alagöz, M. (2014). ***Gürbulak Sınır Kapısı Ve Bölgesel Etkileri Hakkında Bir Ekonomik Coğrafya Araştırması.*** (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Van: Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Anabilim Dalı.

Alagöz, R. (2020). ***Ötekinin İnşa Edilmesinde Sınırların İşlevleri: Ermenistan- Türkiye Sınırı.*** (Yayınlanmamış Doktora Tezi). İstanbul: Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı.

Alkan, S. (2011). Gümrük Mevzuatında Sınır Ticareti Uygulamaları. ***Gümrük Bülteni,*** (6), 36-37.

Alp, M. (2021). ***Sınır Kimliği: Türkiye- Ermenistan Sınır Köyleri Üzerine Bir Araştırma: Kars-Akyaka Örneği.*** (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı.

Alvarez, R. R. (1995). The Mexican-US Border: The Making of an Anthropology of Borderlands. ***Annual Review of Antropology,*** (53), 447-470.

Anderson, B. (1993). ***Hayali Cemaatler; Milliyetçiliğin Kökenleri ve Yayılması.*** (Çev. İ.Savaşır). İstanbul: Metis Yayınları.

Anderson, M. (1996). ***Frontiers: Territory and State Formation in the Modern*** *World.* Oxford: Polity Press.

Anderson, M. and Bort, E. (2001). ***The Frontiers of the European Union***. New York: Palgrave Publishers.

Anderson, J. and O'Dowd, L. (1999). Borders, Border Regions and Territoriality: Contradictory Meanings. Changing Significance. ***Regional Studies***, 33(7), 593-604.

Aras, R. (2014). Türkiye'de Sınır ve Sınır Bölgeleri Çalışmaları: Eleştirel Bir Değerlendirme, ***Mukaddime,*** 5(2), 15-37.

Aras, R. (2015). ***Mayın ve Kaçakçı Türkiye-Suriye Sınırını İnşa ve Bozma Pratikleri,*** Konya: Çizgi Kitapevi.

Armstrong, W. (2003). "Culture, Continuity and Identity in the Slovene-Italian Border Region" ***European Studies***, (19). 145-169.

Atay, M. (2010). ***Iğdır Ekonomisinin Gelişmesinde Ticaretin ve Özellikle Sınır Ticaretinin Yeri ve Önemi.*** **(**Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Şırnak: Şırnak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. .

Bağcı, C. (2001). Van İli Sınır Köyleri Üzerine Sosyolojik Bir Yaklaşım: Sorunlar ve Çözüm Önerileri. **Van *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,*** (2), 353-380.

Balibar, E. (2002). ***Politics and the Other Scene***. Verso. London: NewYork.

Baud, M. and Schendel, W. V. (1997). Toward a Comparative History of Borderlands. ***Journal of World History,*** 8(2), 211-242.

Baumann, Z. (1998). ***Sosyolojik Düşünmek***. (Çev. A.Yılmaz). İstanbul.

Berezin, M. (2003). Territory, emotion and identity: spatial recalibration in a New Europe. ***Europe Without Borders: Remapping Territory, Citizenship, and Identity in a Transnational Age.*** (Eds. Mabel Berezin and Martin Schain). Baltimore: Johns Hopkins University Press. 1-30.

Beşikçi, İ. (1992b). ***Doğu Anadolu'nun Düzeni, Sosyo-Ekonomik ve Etnik Temeller I- II.*** Ankara: Yurt Kitap-Yayın.

Blake, G. (2000). Geographers and Internatıonal Boundarıes, ***IBRU Boundary and Security Bulletin***. Winter, 55-62.

Bozkurt, E. (1992). ***Devletler Hukuku Bakımından Türkiye'nin Sınır İlişkileri.*** İstanbul: Kazancı.

Brigham, A. P. (1919). Principles in the Determination of Boundaries. ***American Geographical Society,*** ABD

Brighenti, A. M. (2010). On Territorology: Towards a General Science of Territory. ***Theory, Culture & Society,*** 27 (1), March, 52-72. Erişim adresi: https://doi.org/10.1177/0263276409350357.

Brunet-Jailly, E. (2010). The State of Borders and Borderlands Studies 2009: A Historical View and a View From the Journal of Borderlands Studies. ***Eurasia Border Review,*** 1(1), Spring, 1-15.

Coşkun, İ. (1997). ***Modern Devletin Doğuşu.*** İstanbul: Der Yayınları.

Çiğdem, A. (1997). ***Bir İmkan Olarak Modernite; Weber Ve Habermas.*** İstanbul: İletişim Yayınları.

Davutoğlu, A. (2003). ***Stratejik Derinlik: Türkiye'nin Uluslararası Konumu***. (11. Baskı). İstanbul: Küre Yayınları.

Delaney, D. (2005). ***Territory: A Short Introduction,*** Malden: Blackwell Publishing.

Demir, O. Ö. (2014). ***Nitel Araştırma Yöntemleri.*** (Ed. K. Böke). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. İstanbul: Alfa Yayınları.

Deniz, O. Doğu, A. F (2008). Türkiye-İran Sınırı: Sınırın Coğrafi Durumu ve Sınır Köylerimizin Sosyo-Ekonomik Yapıları. ***Doğu Coğrafya Dergisi,*** (19), 49- 71.

Devlet İstatistik Enstitüsü. (1997). ***Coğrafi Bölge Ayrımında İlçelerin Sosyo Ekonomik Gelişmişlik Gruplarının ve Gelişmişlik Seviyelerinin Belirlenmesi.*** Ankara: DİE.

Devlet Planlama Teşkilatı. (1996). ***İllerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması*** (Rapor No: DPT: 2466). Ankara: DPT.

Diener, A. C. and Hagen, J. (2010a). Introduction: Borders, Identity, and Geopolitics. (Edited by: A. C. Diener and J. Hagen). ***Borderlines and Borderlands: Political Oddities at the Edge of the Nation State.*** New York: Rowman & Littlefield Publishers. 1-14.

Donnan, H. ve Wilson, T. M. (2002). ***Sınırlar: Kimlik, Ulus ve Devletin Uçları.*** (Çeviren: Zeki Yaş). Ankara: Ütopya Yayınevi.

Efe. H ve Kızıl, M. (2017). Sınır Kavramı Ve Tarihsel Süreç İçinde Türkiye-İran Sınırının Oluşumu Ve Önemi. ***Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,*** (X-I), 77-90.

Elden, S. (2020). Sınırları Olmayan Teritorya. ***Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar,*** (Çev. Utku Özmakas). 13(1), Ocak. 127-134. Erişim Adresi: http://www.ethosfelsefe.com/ethosdiyaloglar/mydocs/UtkuOzmakas%20 Pdf.

Erselcan, F. (2009). Disiplinlerarası Ortak Bir Çalışma Alanı Olarak Sosyal Sermaye. ***Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,*** 33 (2). 248-256.

Ertürk, E. Y., Deniz, A., Ağırkaya, B. M. (2013). Bölgeler Arasındaki Dengesizliklerin Giderilmesinde Güçlü Bir Dış Ticaret Aracı: Sınır Ticareti. ***Iğdır Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi,*** 3(4), 79-88.

Flynn, D. K. (1997). We Are the Border: İdentity, Exchange, and the State Along the Benin-Nigeria Border. ***American Ethnologist,*** 24(2), 311-330.

Foucault, M. (2004). ***Toplumu Savunmak Gerekir*** (3. Baskı). (Çev. Ş. Aktaş). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Fricke, C. (2012). Metropolitan Cross - border Governance in the Context of Contingency and Institutionalization - Evidences from Basel and Lille, ***Paper Presented at the International Conference,*** Paris, France.

Giddens, A. (2008). ***Ulus, Devlet ve Şiddet*** (2. Baskı). (Çeviren: Cumhur Atay). İstanbul: Kalkedon Yayınları.

Golub, S. S. and Hansen-Lewis, J. (2012). Informal Trading Networks in West Africa: The Mourides of Senegal/The Gambia and the Yoruba of Benin/Nigeria, (8), 173-193.

Gökçek, G. L. (2009). Çivi Yazılı Tabletlere Göre Eski Anadolu'da Vergi Uygulamaları ve Kaçakçılık (M.Ö. 1975-1750). ***Akademik Bakış.*** 2 (4). 147-155.

Gözcü, A. ve Çakmak, F. (2019). Cumhuriyet'in İlk Yıllarında Türkiye'nin Güney Sınırında Gerçekleştirilen Kaçakçılık Faaliyetleri. ***Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.*** *21* (3). 683-714.

Grosby, S. (1995). Territoriality: The Transcendental, Primordial Feature of Modern Societies. ***Nations and Nationalism.*** 1(1). 143-162.

Gültekin, S. ve Savcı, M. (2009). *Dış Ticaret İşlemleri Yönetimi*. Trabzon: Murathan Yayınları.

Gümüşçü, O. (2010). Siyasi Coğrafya Açısından Sınırlar ve Tarihi Süreç İçinde Türkiye'de Sınır Kavramı. ***Bilig,*** (52), 79-104.

Hacısalihoğlu, F. (2021). Teritoryal Tarihyazımı. ***Tarih Araştırmaları Dergisi,*** 40(70), 382-406.

Hendrischke, H. (1997); Guangxi: towards Southwest China and Southeast Asia, ***China's Provinces in Reform: Class Community and Political Culture,*** (Ed.: David S. G. Goodman), New York: Routledge. 21-52.

Heywood, A. (2011). ***Küresel Siyaset.*** (Çev. Nasuh Uslu ve Haluk Özdemir). (3. Baskı). İstanbul: Küre Yayınları.

Hobsbawm, E. J. (1995). ***1780'den Günümüze Milletler ve Milliyetçilik: Program, Mit, Gerçekçilik.*** (Çev. Osman Akınhay). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

İstanbul Ticaret Odası. (2008). ***Türkiye'de Sınır Ticaretinin Gelişimi ve Mevcut Durumu***. (Yayın No: 2008-26). İstanbul: İTO.

Kaçakçılıkla ve Organize Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı. (2022). Erişim Adresi: https://www.egm.gov.tr/kom/kacakcilikla-mucadele. Erişim Tarihi: 06.04.2022

Kahler, M. (2008). The Misplaced Westphalian Moment: Mapping Modern Statehood. ***Annual Meeting of the American Political Science Association,*** August 28(31), 1-81.

Kahya, Y. (2015). Suç Teorileri Işığında Türkiye'de Kaçakçılık Olgusu: Toplumsal Nedenleri, Boyutları Ve Algısı. ***Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,*** 15(3), 159-168. Erişim Tarihi: 19.05.2019. https://Dergipark.Gov.Tr/Download/Article-File/147563.

Kara, M. (2005). Ekonomik Etkileri Bakımından Türkiye'deki Sınır Ticaretinin Değerlendirilmesi. ***Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,*** 7 (3), İzmir.

Karpat, K. H. (2001). Ortadoğu'da Osmanlı Mirası ve Ulusçuluk. (Çev. Recep Boztemur). İstanbul: İmge Kitapevi.

Karabağ, S. (2014). ***Jeopolitik Açıdan Sınırlar.*** Ankara: Pegem Akademi Yayınları.

Karabulut, K. (2000). Iğdır Ekonomisinin Gelişmesinde Ticaretin ve Özellikle Sınır Ticaretinin Yeri ve Önemi. ***İktisadi Araştırmalar Vakfı.*** 105-132.

Kasaba, R. (2012). ***Bir Konargöçer İmparatorluk: Osmanlı'da Göçebeler, Göçmenler ve Sığınmacılar.*** (Çev. Ayla Ortaç). İstanbul: Kitap Yayınevi Yayınları.

Kolossov, V. and O'Loughlin, J. (1998). New Borders for New World Orders: Territorialities at the fin-de-siecle. ***GeoJournal,*** 44(3), 259-273.

Kolossov, V. (2005). Border Studies: Changing Perspectives and Theoretical Approaches, ***Geopolitics,*** (10), 606–632.

Komisyon, (2012*),* ***Sosyolojide Yöntem ve Araştırma Teknikleri.*** (Ed. T. G. Şavran). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Yayınları.

Kökçe, R. (2005). ***1994-2004 Yılları Arasında Güneydoğu Anadolu Bölgesi ile Suriye Irak Arasında Gerçekleşen Sınır Ticaretinin Bölge Ekonomisine Etkisi.*** (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Marmara Üniversitesi Ortadoğu Araştırmaları Enstitüsü.

Kristof, L. K. D. (1959). The Nature of Frontiers and Boundaries. (Edited by: R.E. Kasperson and J.V. Minghi). ***The Structure of Political Geography.*** Chicago. Aldine.

Krukoski, W. R. M. (1998). ***Frontiers and Boundaries.*** http://www.info.lncc.br/wrmkkk/artigoi.html, July 30.

Kümbetoğlu, B. (2012). ***Sosyolojide ve Antropolojide Niteliksel Yöntem ve Araştırma.*** İstanbul: Bağlam Yayıncılık.

Leca J. (1998). ***Neden Söz Ediyoruz? Uluslar Ve Milliyetçilikler.*** (Ed: J. Leca). (Çev. S. İdeman). İstanbul: Metis Yayınları.

Mehmet Hurşid (Paşa). (1997). ***Seyahâtnâme-i Hudûd.*** (Çevrimyazı: Alaaddin Eser). İstanbul: Simurg Yayıncılık.

Merriam, S. B. (2013). ***Nitel Araştırma.*** (Çev. Ed. S. Turan). Ankara: Nobel Yayın.

Milli Eğitim Bakanlığı. (2011). ***Muhasebe ve Finansman: Dış Ticaret Kavramları.*** Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.

Mülki İdare Amirleri Sınır Görevi Rehberi (2007). (Hazırlayanlar: Yılmaz Kurt ve Mustafa Çöğgün), Ankara: Araştırma ve Etütler Merkezi Yayınları. No: 9.

Nalbant, A. (2012). *Üniter* ***Devlet Bölgeselleşmeden Küreselleşmeye.*** İstanbul: On İki Levha Yayıncılık.

Neuman, W. L. (2017). ***Toplumsal Araştırma Yöntemleri- I.*** (Çev. S. Özge). Ankara: Yayın Odası.

Newman, D. and Paasi, A. (1998). Fences and Neighbours in the Postmodern World: Boundary Narratives in political Geography. ***Progress in Human Geography,*** (22), 186-207.

Newman, D. (2006). Border and Bordering: Towards an Interdisciplinary Dialogue. ***European Journal of Social Theory,*** 9(2), 171-186.

Oda-Angel, F. (2000). A Singular International Area: Border and Cultures in the Societies of the Strait of the Gibraltar. Working Paper (23). ***The Center for Comparative Immigration Studies,*** University of California. San Diego. http://www.ccis ucsd.org/PUBLICATIONS/wrkg23.PDF.

Orhan, O. Z. (2000). ***Sınır Ticaretinin Türkiye Ekonomisine Etkileri.*** İstanbul: İTO Yayınları. (27).

Özbaş, Z. (2014). ***XIX. Yüzyıl Osmanlı-İran Sınır Diplomasisinde Caf Aşireti*** (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türk Tarihi Anabilim Dalı Yakınçağ Tarihi Bilim Dalı.

Özbey, K. (2017). Bir Sosyolojik Olgu Olarak Sınır: Türkiye-Gürcistan Sınırı Örneği. ***The Journal of Academic Social Science Studies,***(59), 375-395.

Özbey, K. (2018). ***Sınır Kapitalizmi Gürcistan'dan Türkiye'ye Günübirlik İşgücü Göçü.*** Ankara: Siyasal Kitapevi.

Özcan, M. (2002). ***Border Concept and the Middle Eastern Borders: The Case of Iraq.*** (Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi). İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özçiloğlu, M. ve Sakar, M. M. (2011). Sınır Ticareti Uygulaması Sorunlar ve Çözüm Önerileri. ***Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi,*** 1(1), 21-43.

Özgen, H. N. (2003). Toplumsal Hafızanın Hatırlama ve Unutma Biçimleri: Van Özalp ve 33 Kurşun Hadisesi. ***Tüstav Yayınları,*** 18(7), 230.

Özgen, H. N. (2004). ***Sınır Kasabaları Sosyolojisi Projesi: 2001-2004.*** İzmir: TÜBİTAK.

Özgen, H. Neşe (2005). Sınırın İktisadi Antropolojisi: Suriye ve Irak Sınırlarında İki Kasaba, iç. (Ed. B. Kümbetoğlu, H. B. Gedik). ***Gelenekten Geleceğe Antropoloji*** içinde (100-128). İstanbul: Epsilon Yayıncılık.

Öztürk, N. (2006). Türkiye'de Sınır Ticaretinin Gelişimi, Ekonomik Etkileri, Karşılaşılan Sorunlar Ve Çözüm Önerileri. ***ZKÜ Sosyal Bilimler Dergisi,*** 2(3), 107-127.

Öztürk, Ş. (2013). ***Van İli Sınır Ticareti Ve Türkiye-İran Dış Ticaretinin 1980 Sonrası Gelişimi.*** (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kars: Kars Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı .

Paasi, A. (1996). **Territories, Boundaries and Consciousness: The Changing Geographies of The Finnish-Russian Border.** New York: Wiley.

Paasi, A. (1999). Boundaries as Social Practice and Discourse: The Finnish-Russian Border. ***Regional Studies,*** 33(7), 669-680.

Paasi, A. (2009). Bounded Spaces in a 'Borderless World': Border Studies, Power and the Anatomy of Territory. ***Journal of Power,*** 2(2), 213-234.

Paddison, R. (1983). ***The Fragmented State, the Political Geography of Power.*** Blackwell. Oxford.

Parin, S. (2020). Aşiret ve Ağalığın Kent Formları Üzerine Bir Araştırma: Van Kent Merkezi Örneği. Suvat Parin (Ed.), ***Türkiye'de Aşiret Tartışmaları*** içinde (82-96). İstanbul: Bağlam Yayıncılık.

Parin, S. (2020). Dünden Bugüne Van'ın Ekonomik Çehresi. Suvat Parin (Ed.), Van: ***Tarih, Toplum ve Şehir*** içinde (43-58). Konya: Çizgi Kitapevi.

Parin, S. ve Demirci, E. Y. (2016). Sosyo-Ekonomik Göstergelerle Van (1963-2013). Suvat Parin (Ed.). ***Van Kent Araştırmaları*** içinde (11-39). İstanbul: Bağlam Yayıncılık.

Patton, M. Q. (2014). ***Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri.*** (Çev. Ed. M. Bütün ve S. B. Demir). Pegem Akademi Yayınları.

Pierson, C. (2000). ***Modern Devlet.*** (Çev. D. Hattatoğlu). İstanbul: Chiviyazıları Yayınevi.

Poggi, G. (2005). ***Modern Devletin Gelişimi; Sosyolojik Bir Yaklaşım.*** (Çev. Ş. Kut, B. Toprak). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Polat, D. Ş. (2016). Ulus-Devletin Değişen Doğası ve Ulusal Güvenliğin Dönüşümü. ***İstanbul Güvenlik Konferansı-Devlet Doğasının Değişimi: Güvenliğin Sınırları,*** İstanbul.

Prescott, J. V. R. and Triggs, G. D. (2008). ***International Frontiers and Boundaries: Law, Politics and Geography.*** Martinus Nijhoff Publishers. Leiden.

Rankin, K. J. Schofield, R. (2004). The Troubled Historiography of Classical Boundary Terminology. ***Revised version of a paper presented at the 30th Congress of the International Geographical Union.*** Glasgow Scotland. 15- 20 August. University College Dublin Institute for British-Irish Studies.

Rumford, C. (2006). Theorizing Borders. ***European Journal of Social Theory.*** 9 (2). 155-169.

Sack, R. D. (1986). ***Human Territoriality: Its Theory and History.*** Cambridge: Cambridge University Press.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2017). İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (SEGE). Ankara.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı. (2022). İlçelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştırması (SEGE). Ankara.

Santamarıa, Y. (1998*).* ***Ulus-Devlet, Uluslar ve Milliyetçilikler.*** içinde (Ed: J. Laca, Çev. S. İdeman). İstanbul: Metis Yayıncılık.

Schnapper, D. (1995). ***Yurttaşlar Cemaati.*** (Çev. Ö. Okur). İstanbul: Kesit Yayıncılık.

Seyidoğlu, H. (2009). ***Uluslararası İktisat Teori Politika ve Uygulama.*** İstanbul: Güzem Can Yayınları.

Seggie, F. N. ve Bayyurt, Y. (2017). ***Nitel Araştırma: Yöntem, Teknik, Analiz ve Yaklaşımlar***, Ankara: Anı Yayıncılık.

Sikder, M. J. U. (2005). Livelihoods And Informal Trade At The Banglades Border. Barun Kumar Sarkar (Trans.). ***Inter-Asia Cultural Studies,*** 6 (3). 432. 445.

Soja, E. W. (1971). The Political Organization of Space. ***Association of American Geographers Resource,*** (8), 1-54.

Soja, E. W. (1996). ***Thirdspacee.*** Blackwell Publishers.

Sönmez, M. (1995). ***Sınır ve Kıyı Ticareti.*** Erzurum: Yaylacık Matbaası.

Sönmezoğlu, F. (1996). ***Uluslararası İlişkiler Sözlüğü,*** İstanbul: Der Yayınları.

Söylemez, E. (2017). ***Sınır Bölgelerinde Sosyo-Mekansal Etkileşim ve Yönetişim: Türkiye'nin AB ve Gürcistan Sınır Bölgeleri.*** (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Ankara: Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Şehir ve Bölge Planlama Anabilim Dalı.

Stein, Mark (2007). ***Osmanlı Kaleleri ve Avrupa'da Hudut Boyları.*** (Çev. G. Ç. Güven). İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.

Storey, D. (2001). ***Territory: The Claiming of Space.*** Essex: Pearson Prentice Hall Press.

Storey, D. (2015). Territoriality: Geographical. ***International Encyclopedia of the Social&Behavioral Sciences,*** (24), (Der. James D. Wright). Amsterdam: Elsevier Press. 221-227.

Strassoldo, R. (1982). Boundaries İn Sociological Theory: A Reassessment. In R. Strassoldo And G. Delli Zotti (Eds). ***Cooperation And Conflict İn Border Areas.*** Milan: Franco Angeli. 245-272.

Szary Anne-Laure, A. (2018). Boundaries And Borders. ***Hall Archives- Ouvertes,*** 1-14. Erişim Adresi: https://www.researchgate.net/deref/https%3A%2F%2Fhalshs.archives ouvertes.fr%2Fhalshs-01823059.

Tan, M. ve Altundal, F. (2008). ***Türkiye'de Sınır Ticaretinin Gelişimi ve Mevcut Durumu.*** İstanbul Ticaret Odası. Yayın No: 28. İstanbul.

Tanrısever, N. H., Düzel, O. ve Uysal, B. (2003). ***Avrupa Birliği Temel Terimler Sözlüğü (İngilizce-Türkçe),*** Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Ankara. (http://Panel.Stgm.Org.Tr/Vera/App/Var/Files/T/E/Temel-Terimler Sozlugu.Doc). (Erişim: 06.01.2019).

Tekin, F. (2012). ***Sosyolojik Açıdan Sınır: Hakkâri Örneği.*** (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı.

Tekin, F. (2012). Sosyolojik Açıdan Sınır: Derecik Örneği. ***Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi,*** (28), 27-48.

Terzi, G. (2018). Türkiye'de Sınır Ticareti ve Uygulamadaki Sorunlar. ***Gümrük ve Ticaret Dergisi,*** (11), 38-49.

Tomanbay, M. (2001). ***Dış Ticaret Rejimi ve İhracatın Finansmanı.*** (3. Baskı). Ankara: Hatiboğlu Yayınevi.

Tuathail, G. Ó. and Dalby, S. (1998). Re-Thinking Geopolitics: ***Towards a Critical Geopolitics,*** London: Routledge. 1-15.

Türk Dil Kurumu. (2022). Erişim Adresi: https://sozluk.gov.tr/ Erişim Tarihi: 06.04.2022.

UTSAM (Uluslararası Terörizm ve Sınır Aşan Suçlar Araştırma Merkezi). (2012). ***Kaçakçılıkla Mücadelede Bütüncül Yaklaşım.*** No: 19. UTSAM Yayınları.

Ünlü, S. (2019). Türkiye'de Sınır Ticaretinin Gelişimi, Ekonomik Etkileri ve Önerileri. ***Gümrük Ticaret Dergisi,*** (18), 54-69.

Van Bruinessen, M. (2003). ***Ağa, Şeyh, Devlet,*** (Çev. Banu Yalkut). İstanbul: İletişim Yayınları.

Van Houtum, H. and Strüver, A. (2002). Borders, Strangers, Doors and Bridges. ***Space & Polity,*** 6(2), 141-146.

Van Gennep, A. (1960). **The Rites Of Passage.** Chicago: Chicago University.

Vila, P. (2003). Processes of İdentification on The U.S.-Mexico Border. ***The Social Science Journal,*** (40), 607-625.

Weber, M. (2007). Millet. (Çev. E. Çerezcioğlu). ***Doğu-Batı Dergisi,*** Ankara: 39.

Weber, M. (2014). ***Bürokrasi ve Otorite.*** (Çev. H. B. Akın). (7.Baskı). Ankara: Liberte Yayınları.

Wilson, T. M. and Donnan, H. (1998). Nation, State and İdentity at İnternational Borders. (Editör: T. Wilson ve H. Donnan). ***Border İdentities: Nation and State at İnternational Frontiers.*** Cambridge: Cambridge University Press. 1-30.

Yalçın-Heckmann, L. (2002). Kürtlerde Aşiret ve Akrabalık İlişkileri. (Çev. Gülhan Erkaya). İstanbul: İletişim Yayınları.

Yalkut, S. B. (2002). ***Melek Tavus'un Halkı: Yezidiler.*** (Çev. Sabir Yücesoy). İstanbul: Metis Yayınları.

Yaşar, M. (2010). Dünya Gümrük Örgütünce Benimsenen Kaçakçılık Tanımı. ***Gümrük Dergisi,*** (42), 81-83.

Yıldırım, A. (2013). ***Devlet, Sınır, Aşiret: Nusaybin Örneği.*** (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Antropoloji Anabilim Dalı

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2013). ***Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri.*** Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2016). ***Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri.*** Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldız, M. Z. (2009). **Van'da Sanayi Faaliyetleri ve Geliştirme Olanakları.** İstanbul: Yalın Yayıncılık

Yılmaz, S. ve Koyuncu, A. Ç. (2019). Teritoryalite Beşeri Ve Siyasal Etkileşimlerin Düzenlenmesinde Neden Hâlâ Önemli? ***International Journal of Social Inquiry ,*** 12(1), 317-343.

Zabunoğlu, H. G. (2018). Günümüzde Ulus-Devlet. ***Erciyes Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi.*** 13(1), 535-559.

Zınkeısen, J. W. (2011). **Osmanlı İmparatorluğu Tarihi (1623-1669).** Cilt (IV), (Çev. N. Epçeli). İstanbul: Yeditepe Yayınevi.

Resmi Gazeteler

Gümrük Kanunu. (1972). T. C. Resmi Gazete, 14263, 01 Ağustos 1972. Erişim adresi: https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/14263.pdf (Erişim tarihi: 10.11.2021).

Sınır Ticareti Yönetmeliği. (1979). T. C. Resmi Gazete, 16760, 20 Eylül 1979. Erişim adresi: https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/16760.pdf (Erişim tarihi: 10.11.2021).

Olağan Üstü Hal Kanunu. (1983). T. C. Resmi Gazete, 18204, 27 Ekim 1983. Erişim adresi: https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/18204.pdf (Erişim tarihi: 10.01.2022).

Sınır Ticareti Yönetmeliğine İlişkin Tebliğ. (1987). T. C. Resmi Gazete, 19468, 23 Mayıs 1987. Erişim Adresi: https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/19468.pdf (Erişim tarihi: 20.09.2021).

Sınır Ticareti Yönetmeliğine İlişkin Tebliğ. (1987). T. C. Resmi Gazete, 19607, 17 Ekim 1987. Erişim Adresi: https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/19607.pdf (Erişim Tarihi: 20.09.2021).

Sınır Ticareti Yönetmeliğine İlişkin Tebliğ. (1988). T. C. Resmi Gazete, 19738, 27 Şubat 1988. Erişim adresi: https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/19738.pdf (Erişim tarihi: 09.10. 2021).

Sınır Ticareti Yönetmeliği. (1989). T. C. Resmi Gazete, 20158, 4 Mayıs 1989. Erişim adresi: https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/20158.pdf (Erişim tarihi: 09.10.2021).

Türkiye - İran Sınır Ticareti Mutabakat Zaptı. (1989). T. C. Resmi Gazete, 20324, 26 Ekim 1989. Erişim adresi: https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/20324.pdf (Erişim tarihi: 09.10.2021).

Sınır ve Kıyı Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Karar. (1993). T. C. Resmi Gazete, 21685, 1 Eylül 1993. Erişim adresi: https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/20158.pdf (Erişim tarihi: 09.10.2021).

Sınır Ticaretinin Düzenlenmesine İlişkin Karar. (1996). T. C. Resmi Gazete, 22540, 31 Ocak 1996. Erişim adresi: https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/22540.pdf (Erişim tarihi: 09.10.2021).

Bulgaristan ile Ülkemiz Arasında Sınır Ticareti Yapılmasına İlişkin Karar. (1997). T. C. Resmi Gazete, 22938, 19 Mart 1997. Erişim adresi: https://www.resmigazete.gov.tr/arsiv/22938.pdf (Erişim tarihi: 09.10.2021).

İnternet Adresleri

https://en.oxforddictionaries.com/definition/boundary (Erişim Tarihi: 12.10.2019).

https://gumrukrehberi.gov.tr (Erişim Tarihi: 26.6.2021

Sustainability on Education

Challenges and Perspectives

Editor
Feryal ÇUBUKÇU

Çizgi Kitabevi Publishing: 1895
Education

©Çizgi Kitabevi
October 2025

ISBN: 978-625-396-639-3
Certificate No: 52493

- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editor
ÇUBUKÇU, Feryal
Sustainability on Education
Challenges and Perspectives

Preparation for Printing
Çizgi Kitabevi Publishing
Tel: 0332 353 62 65- 66

Printig: Sebat Ofset
Certificate No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Sustainable Development Goals in Teacher Education

Saadet Apa ÖZTÜRK
Feryal ÇUBUKÇU

References

Beka, A. and Ciani, A. (2015). Promoting education for sustainable development at the University of Prishtina, Kosovo. In W. Leal Filho et al. (Eds.), *Integrating sustainability thinking in science and engineering curricula*: *World sustainability series* (pp. 139-151). DOI 10.1007/978-3-319-09474-8_11

Bowden, R. (2010). Teaching English for sustainability. *Journal of NELTA*, *15*(1-2), 16-21. https://doi.org/10.3126/nelta.v15i1-2.4605

Frederiksen, L.F. and Beck, S. (2013). Didactical positions and teacher collaboration: teamwork between possibilities and frustrations. *Alta. J. Educ. Res*, 59, 442–461.

Grober, U. and Cunningham, R. (2012). *Sustainability: a cultural history.* Green Books. https://doi.org/10.4324/9781315543017-7.

Harris, J., Wise, T., Gallagher, K. and Goodwin, N. R. (2001). A *survey of sustainable development: social and economic dimensions.* Island Press.

Huckle, J. and Sterling, S. (1996). *Education for sustainability: learning for a sustainable world*. Routledge.

Jayasooria, D. (2016). Sustainable development goals and social work: opportunities and challenges for social work practice in Malaysia. *Journal of Human Rights and Social Work*, 1(1), 19–29. https://doi.org/10.1007/s41134-016-0007-y

Khalifa, M. A. and Sandholz, S. (2012) Breaking barriers and building bridges through networks: an innovative educational approach to sustainability. *International Journal of Environmental & Science Education*,7(2), 343-360.

Kraft, M.A. and Papay, J.P. (2014). Do supportive professional environments promote teacher development? Explaining heterogeneity in returns to teaching experience. *Educational Evaluation and Policy Analysis*, 1-49.

Lele, S. and Norgaard, R.B. (1996). Sustainability and the scientist's burden. *Conservation Biology*. 10(2), 354-365.

Odell, V., Molthan-Hill, P., Martin, S. and Sterling, S. (2020). Transformative education to address all sustainable development goals. In Leal Filho, W., Azul, A.M., Brandli, L., Özuyar, P.G., Wall, T. (eds.) *Quality Education. Encyclopedia of the UN Sustainable Development Goals.* Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-95870-5_106

Rieckmann, M. (2017). *Education for sustainable development goals: learning objectives*. UNESCO Publishing.

Ruckelshaus, W. D. (1989). Toward a sustainable word. *Scientific American*, 166-174.

Salas-Zapata, W. A., and Ortiz-Muñoz, S. M. (2019). Analysis of meanings of the concept of sustainability. *Sustainable Development*, 27(1), 153-161. https://doi.org/10.1002/sd.1885.

Sterling, S. (1996). Education in change. In Huckle J. and Sterling S. (eds). *Education for sustainability* (pp.197-211). Earthscan.

Sterling, S. (2001). *Sustainable education—revisioning learning and change.* Schumacher Society/Greenbooks, Dartington.

United Nations. (2015). *Transforming our world: the 2030 agenda for sustainable development resolution adopted by the general assembly on 25 September 2015*. https://www.un.org/sustainabledevelopment

United Nations Economic Commission for Europe. (2011). *ESD strategy: the development of the regional strategy on education for sustainable development*. United Nations.

United Nations Economic Commission for Europe. (2012). *Learning for the future: competencies in education for sustainable development.* United Nations.

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation. (2014). *Resolutions and decisions adopted by the general assembly during its seventieth session*. United Nations.

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation. (2015). *Resolutions and decisions adopted by the general assembly during its seventieth session*. United Nations.

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation. (2017). *Education for sustainable development goals: learning objectives*. UNESCO Publishing.

World Commission on Environment and Development. (1987). *Our common future: report of the world commission on environment and development.* Oxford University Press.

Framework For Sustainable Thinking Skills: Structuring Higher-Order Cognitive Competencies in Line with the Sustainable Development Goals

Filiz KARADAĞ

References

Abo-Khalil, A. (2024). Integrating sustainability into higher education challenges and opportunities for universities worldwide. *Heliyon, 10*. https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2024.e29946.

Alexandar, R., & Poyyamoli, G. (2014). The effectiveness of environmental education for sustainable development based on active teaching and learning at high school level-a case study from Puducherry and Cuddalore regions, India. *Journal of Sustainability Education*, 7(1), 1-20.

Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001). *A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives: complete edition*. Addison Wesley Longman, Inc.

Anderson, L. W., & Sosniak, L. A. (1994). *Bloom's taxonomy: A forty-year retrospective.* National Society for the Study of Education.

Argento, D., Einarson, D., Mårtensson, L., Persson, C., Wendin, K., & Westergren, A. (2020). Integrating sustainability in higher education: a Swedish case. *International Journal of Sustainability in Higher Education*. https://doi.org/10.1108/ijshe-10-2019-0292.

Armstrong, P. (2010). Bloom's taxonomy. *Vanderbilt University Center for Teaching*, *12*(05), 2023.

Barrows, H. S., & Tamblyn, R. M. (1980). *Problem-based learning: An approach to medical educatio*n. Springer Publishing Company.

Barth, M., & Rieckmann, M. (2016). State of the art in research on higher education for sustainable development. In M. Barth, G. Michelsen, M. Rieckmann, & I. Thomas (Eds.), *Routledge Handbook of Higher Education for Sustainable Development* (pp. 100–113). Routledge.

Barth, M., Godemann, J., Rieckmann, M., & Stoltenberg, U. (2007). Developing key competencies for sustainable development in higher education. *International Journal of Sustainability in Higher Education, 8* (4), 416-430. https://doi.org/10.1108/14676370710823582.

Bloom, B. S., Engelhart, M. D., Furst, E. J., Hill, W. H., & Krathwohl, D. R. (1956). *Taxonomy of educational objectives: The classification of educational goals. Handbook I: Cognitive domain*. Longmans, Green.

Bornemann, B., & Christen, M. (2021). A New Generation of Sustainability Governance: Potentials for 2030 Agenda Implementation in Swiss Cantons. *Politics and Governance*, 9, 187-199. https://doi.org/10.17645/PAG.V9I1.3682.

Bornemann, B., & Weiland, S. (2021). The UN 2030 Agenda and the Quest for Policy Integration: A Literature Review. *Politics and Governance*, 9, 96-107.https://doi.org/10.17645/PAG.V9I1.3654.

Boström, M., Andersson, E., Berg, M., Gustafsson, K., Gustavsson, E., Hysing, E., Lidskog, R., Löfmarck, E., Ojala, M., Olsson, J., Singleton, B., Svenberg, S., Uggla, Y., & Öhman, J. (2018). Conditions for Transformative Learning for Sustainable Development: A Theoretical Review and Approach. *Sustainability*. https://doi.org/10.3390/SU10124479.

Brookfield, S. (2013). Teaching for critical thinking. *International Journal of Adult Vocational Education and Technology (IJAVET*), 4(1), 1-15. https://doi.org/10.1002/9781119207907

Brookfield, S. D. (2012). *Teaching for critical thinking: Tools and techniques to help students question their assumptions*. Jossey-Bass.

Brookhart, S. M. (2010). *How to assess higher-order thinking skills in your class*room. ASCD.

Brundiers, K., Wiek, A., & Redman, C. L. (2010). Real-world learning opportunities in sustainability: From classroom into the real world. *International Journal of Sustainability in Higher Education, 11*(4), 308-324. https://doi.org/10.1108/14676371011077540.

Cassar, C. (2022). Designing Curriculum About Governance and Sustainability in Higher Education: A Case Study. *Managing Risk and Decision Making in Times of Economic Distress, Part* A. https://doi.org/10.1108/s1569-37592022000108a030.

Cebrián, G., Del Carmen Corres Gallardo, A., Davids, A., & Junyent, M. (2025). Assessment of sustainability competencies in primary education: A systematic review. *The Journal of Environmental Education, 56*, 208–228. https://doi.org/10.1080/00958964.2025.2471967.

Chan, K., Boyd, D., Gould, R., Jetzkowitz, J., Liu, J., Muraca, B., Naidoo, R., Naidoo, R., Olmsted, P., Satterfield, T., Selomane, O., Singh, G., Sumaila, R., Ngo, H., Boedhihartono, A., Agard, J., Aguiar, A., Aguiar, A., Armenteras, D., Balint, L., Barrington-Leigh, C., Cheung, W., Díaz, S., Driscoll, J., Esler, K., Eyster, H., Gregr, E., Hashimoto, S., Pedraza, G., Hickler, T., Kok, M., Lazarova, T., Mohamed, A., Murray-Hudson, M., O'Farrell, P., Palomo, I., Saysel, A., Seppelt, R., Seppelt, R., Settele, J., Strassburg, B., Xue, D., & Brondízio, E. (2020). Levers and leverage points for pathways to sustainability. *People and Nature*. https://doi.org/10.1002/pan3.10124.

Christine Winter & Roger Firth (2007). Knowledge about Education for Sustainable Development: four case studies of student teachers in English secondary schools. *Journal of Education for Teaching, 33*(3), 341-358. https://doi.org/10.1080/02607470701450528.

Churches, A. (2008). Bloom's taxonomy blooms digitally. *Tech & Learning*, *1*, 1-6.

Colglazier, W. (2015). Sustainable development agenda: 2030. *Science,* 349, 1048 - 1050. https://doi.org/10.1126/science.aad2333.

Corcoran, P. B., Walker, K. E., & Wals, A. E. (2004). Case studies, make-your-case studies, and case stories: a critique of case-study methodology in sustainability in higher education. *Environmental Education Research, 10*(1), 7-21.

Cortese, A. D. (2003). The critical role of higher education in creating a sustainable future. Planning for Higher Education, 31(3), 15-22.

Da Silva, A., De Araújo Lima Coelho, A., Santos, H., Neto, A., De Castro, A., & El-Aouar, W. (2019). Education principles and practises turned to sustainability in primary school. *Environment, Development and Sustainability, 22*, 6645–6670. https://doi.org/10.1007/s10668-019-00505-2.

Deo, S., Hinchcliff, M., Thai, N., Papakosmas, M., Chad, P., Heffernan, T., & Gibbons, B. (2023). Educating for the Sustainable Future: A Conceptual Process for Mapping the United Nations Sustainable Development Goals in Marketing Teaching Using Bloom's Taxonomy. *Journal of Marketing Education, 46*, 84 - 96. https://doi.org/10.1177/02734753231201420.

Dessein, J., Soini, K., Fairclough, G., & Horlings, L. (Eds.). (2015). *Culture in, for and as sustainable development*. University of Jyväskylä.

Ennis, R. H. (2011). The nature of critical thinking: An outline of critical thinking dispositions and abilities. University of Illinois.

Evans, N., Stevenson, R. B., & Lasen, M. (2018). A framework for curriculum renewal in higher education: Integrating education for sustainable development. *The Australian Journal of Environmental Education*, 34(3),242–258.https://doi.org/10.1017/aee.2018.25.

Facione, P. A. (1990). *Critical Thinking: A Statement of Expert Consensus for Purposes of Educational Assessment and Instruction*. The Delphi Report. Millbrae, CA: The California Academic Press.

Facione, P. A. (1990). *Critical Thinking: A Statement of Expert Consensus for Purposes of Educational Assessment and Instruction.* The Delphi Report. Millbrae, CA: The California Academic Press.

Facione, P. A. (2011). *Critical thinking: What it is and why it co*unts. Insight Assessment.

Filho, W., Raath, S., Lazzarini, B., Vargas, V., Souza, L., Anholon, R., Quelhas, O., Haddad, R., Kļaviņš, M., & Orlovic, V. (2018). The role of transformation in learning and education for sustainability. *Journal of Cleaner Production*. https://doi.org/10.1016/J.JCLEPRO.2018.07.017.

Fisher, A. (2011). *Critical thinking: An introduction*. Cambridge University Press.

Forehand, M. (2005). Bloom's taxonomy: Original and revised. *Emerging perspectives on learning, teaching, and technology,* 8, 41-44.

Forehand, M. (2010). Bloom's taxonomy. *Emerging perspectives on learning, teaching, and technology, 41*(4), 47-56.

Foundation for Critical Thinking. (2005). Critical Thinking Competency Standards. Dillon Beach, CA: Available online: www.criticalthinking.org (accessed on 9 August 2025).

Foundation for Critical Thinking. (2005). Critical Thinking Competency Standards. Dillon Beach, CA: www.criticalthinking.org.

Frank, M., & Ricci, E. (2023). Education for sustainability: Transforming school curricula. *Southern perspective / Perspectiva austral*, *1*, 3. https://doi.org/10.56294/pa20233.

Gorski, A., Ranf, E., Badea, D., Halmaghi, E., & Gorski, H. (2023). Education for Sustainability—Some Bibliometric Insights. *Sustainability*. https://doi.org/10.3390/su152014916.

Green, M., & Somerville, M. (2015). Sustainability education: researching practice in primary schools. *Environmental Education Research, 21*(6), 832–845. https://doi.org/10.1080/13504622.2014.923382.

Gunansyah, G., Zuhdi, U., Suprayitno, S., & Aisy, M. (2021). Sustainable development education practices in elementary schools. *Journal of Education and Learning (EduLearn), 15*, 178–187. https://doi.org/10.11591/EDULEARN.V15I2.17091.

Hohmann, J. W., Grillo, M. C., Johnson, D., Kakar, R., Zahrndt, R., & Walton, P. (2022). Using Critical Thinking Rubrics to Increase Academic Performance. *Journal of College Reading and Le*arning, *52* (1), 34–52. https://doi.org/10.1080/10790195.2021.1908413.

Jacobson, S. K., & McDuff, M. D. (1998). Interdisciplinary approaches to environmental education. *Environmental Education Research,* 4(1), 33–43. https://doi.org/10.1080/1350462980040104

Kempler, J., Margerison, C., Nanayakkara, J., & Booth, A. (2024). Food, nutrition and sustainability education in Australian primary schools: a cross-sectional analysis of teacher perspectives and practices. *Archives of Public Health, 82*. https://doi.org/10.1186/s13690-024-01449-4.

King, P. M., & Kitchener, K. S. (2004). Reflective judgment: Theory and research on the development of epistemic assumptions through adulthood. *Educational Psychologist, 39* (1), 5–18. https://doi.org/10.1207/s15326985ep3901_2.

Klapper, R. G., & Fayolle, A. (2023). A transformational learning framework for sustainable entrepreneurship education: The power of Paulo Freire's educational model. *The International Journal of Management Education*, *21*(1). https://doi.org/10.1016/j.ijme.2022.100729.

Kong, L., Sofuoğlu, E., Ishola, B., Abbas, S., Guo, Q., & Khudoykulov, K. (2024). Sustainable development through structural transformation: a pathway to economic, social, and environmental progress. *Economic Change and Restructuring*. https://doi.org/10.1007/s10644-024-09583-3.

Krathwohl, D. R. (2002). A revision of Bloom's taxonomy: An overview. *Theory Into Practice, 4*1(4), 212–218. https://doi.org/10.1207/s15430421tip4104_2.

Kroll, C., Warchold, A., & Pradhan, P. (2019). Sustainable Development Goals (SDGs): Are we successful in turning trade-offs into synergies? *Palgrave Communications*. https://doi.org/10.1057/s41599-019-0335-5.

Leal Filho, W., et al. (2018). Implementing innovation on sustainability in universities. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 19(1), 1–18.

Leal Filho, W., Raath, S., Lazzarini, B., Vargas, V. R., de Souza, L., Anholon, R., & Orlovic, V. L. (2018). The role of transformation in learning and education for sustainability. *Journal of Cleaner Production, 199*, 286-295. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2018.07.017.

Lewis, J., Hieb, J., & Wheatley, D. (2009). Explicit Teaching of Critical Thinking In "Introduction to Engineering". *In 2009 Annual Conference & Expositi*on (pp. 14-611).

Li, X. (2020). Transforming Our World: The 2030 Agenda for Sustainable Development: An Appeal of Global Cooperation for Building Green Civilization. Green Civilization. https://doi.org/10.1007/978-981-15-7812-0_2.

Lozano, R., Barreiro-Gen, M., Lozano, F., & Sammalisto, K. (2019). Teaching Sustainability in European Higher Education Institutions: Assessing the Connections between Competences and Pedagogical Approaches. *Sustainability*. https://doi.org/10.3390/SU11061602.

Lozano, R., Merrill, M. Y., Sammalisto, K., Ceulemans, K., & Lozano, F. J. (2017). Connecting competences and pedagogical approaches for sustainable development in higher education: A literature review and framework proposal. *Sustainability*, 9(10), 1889. https://doi.org/10.3390/su9101889.

Lu, D., & Zheng, X. (2023). Teacher Critical Thinking Questioning in EFL Classes in China High Schools. *Thinking Skills and Creativity*, 48, 101243. https://doi.org/10.1016/j.tsc.2023.101243

Marta, M. A., Purnomo, D., & Gusmameli, G. (2024). Konsep Taksonomi Bloom dalam desain pembelajaran. Lencana: *Jurnal Inovasi Ilmu Pendidikan, 3*(1). https://doi.org/10.55606/lencana.v3i1.4572

Menon, S., & Suresh, M. (2020). Synergizing education, research, campus operations, and community engagements towards sustainability in higher education: a literature review. *International Journal of Sustainability in Higher Education, 21*, 1015–1051. https://doi.org/10.1108/ijshe-03-2020-0089.

Mezirow, J. (2000). *Learning as transformation: Critical perspectives on a theory in progress*. Jossey-Bass.

Mike Summers, Graham Corney & Ann Childs (2003). Teaching Sustainable Development in Primary Schools: An empirical study of issues for teachers. *Environmental Education Research, 9*(3), 327–346. https://doi.org/10.1080/13504620303458.

Moallemi, E., Malekpour, S., Hadjikakou, M., Raven, R., Szetey, K., Moghadam, M., Bandari, R., Lester, R., & Bryan, B. (2019). Local Agenda 2030 for sustainable development. The Lancet. Planetary health, 3 6, e240-e241. https://doi.org/10.1016/S2542-5196(19)30087-7.

Monica Green & Margaret Somerville (2015). Sustainability education: researching practice in primary schools. *Environmental Education Research, 21*(6), 832–845. https://doi.org/10.1080/13504622.2014.923382.

Muñoz-Losa, A., Crespo-Martín, J., Hernández-Barco, M., & Corbacho-Cuello, I. (2025). Enhancing Sustainability: Exploring the Knowledge, Actions, and Willingness of Pre-Service Primary School Teachers. *Sustainability*. https://doi.org/10.3390/su17031120.

Ormell, C. P. (1974). Bloom's taxonomy and the objectives of education. *Educational Researc*h, *17*(1), 3-18.

Pappas, E., & Pierrakos, O. (2011, October). Integrating developmental instruction in sustainability contexts into an undergraduate engineering design curriculum: Level two. In *2011 Frontiers in Education Conference (FIE)* (pp. S2F-1). IEEE.

Pappas, E., Pierrakos, O., & Nagel, R. (2013). Using Bloom's Taxonomy to teach sustainability in multiple contexts. *Journal of Cleaner Production, 48*, 54-64. https://doi.org/10.1016/J.JCLEPRO.2012.09.039.

Paul, R., & Elder, L. (2001). *Critical Thinking: Tools for Taking Charge of Your Learning and Your Life.* Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.

Paul, R., & Elder, L. (2006). *Critical Thinking: Tools for Taking Charge of Your Learning and Your Life (2nd ed.)*. Pearson Education.

Paul, R., & Elder, L. (2006). *The Thinker's Guide to Critical Thinking: Concepts and Tools*. Dillon Beach, CA: Foundation for Critical Thinking.

Paul, R., & Elder, L. (2010). *The Miniature Guide to Critical Thinking Concepts and Tools.* Dillon Beach, CA: Foundation for Critical Thinking Press.

Paul, R., & Elder, L. (2014*). The Miniature Guide to Critical Thinking: Concepts and Tools (7th ed.*). Foundation for Critical Thinking Press.

Purcell, W., Henriksen, H., & Spengler, J. (2019). Universities as the engine of transformational sustainability toward delivering the sustainable development goals. *International Journal of Sustainability in Higher Education*. https://doi.org/10.1108/IJSHE-02-2019-0103.

Ramísio, P., Pinto, L., Gouveia, N., Costa, H., & Arezes, D. (2019). Sustainability Strategy in Higher Education Institutions: Lessons learned from a nine-year case study. *Journal of Cleaner Production*. https://doi.org/10.1016/J.JCLEPRO.2019.02.257.

Raworth, K. (2017). *Doughnut economics: Seven ways to think like a 21st-century economist*. Chelsea Green Publishing.

Redman, E., & Wiek, A. (2021). Competency-based learning for sustainability: From pedagogy to policy. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, 22(1), 1–20. https://doi.org/10.1108/IJSHE-02-2020-0060.

Rieckmann, M. (2012). Future-oriented higher education: Which key competencies should be fostered through university teaching and learning? *Futures, 44* (2), 127–135. https://doi.org/10.1016/j.futures.2011.09.005

Rieckmann, M. (2018). Learning to transform the world: Key competencies in Education for Sustainable Development. In A. Leicht, J. Heiss, & W. Byun (Eds.), *Issues and trends in Education for Sustainable Development* (pp. 39–59). UNESCO.

Sachs, J. D. (2015). *The age of sustainable development*. Columbia University Press.

Scoones, I., Stirling, A., Abrol, D., Atela, J., Charli-Joseph, L., Eakin, H., Ely, A., Olsson, P., Pereira, L., Priya, R., Zwanenberg, P., & Yang, L. (2018). Transformations to sustainability: combining structural, systemic and enabling approaches. *Current Opinion in Environmental Sustainability*. https://doi.org/10.1016/j.cosust.2019.12.004.

Senge, P. M. (2006). *The fifth discipline: The art & practice of the learning organization*. Doubleday.

Sharunova, A., Wang, Y., Kowalski, M., & Qureshi, A. (2020). Applying Bloom's taxonomy in transdisciplinary engineering design education. *International Journal of Technology and Design Education,* 32, 987 - 999. https://doi.org/10.1007/s10798-020-09621-x.

Sideeg, A. (2016). Bloom's Taxonomy, Backward Design, and Vygotsky's Zone of Proximal Development in Crafting Learning Outcomes. *International Journal of Linguistics, 8,* 158-186. https://doi.org/10.5296/IJL.V8I2.9252.

Sterling, S. (2001). *Sustainable education: Re-visioning learning and change*. Green Books.

Sterling, S. (2011). Transformative learning and sustainability: Sketching the conceptual ground. *Learning and Teaching in Higher Education*, (5), 17–33.

Sterling, S., & Orr, D. (2001). *Sustainable education: Re-visioning learning and change* (Vol. 6). Totnes: Green Books for the Schumacher Society.

Stevenson, R. B. (2007). Schooling and environmental education: Contradictions in purpose and practice. *Environmental Education Research, 13*(2), 139-153.

Tafese, M., & Kopp, E. (2025). Embedding Social Sustainability in Education: A Thematic Review of Practices and Trends Across Educational Pathways from a Global Perspective. *Sustainability*. https://doi.org/10.3390/su17104342.

Taşdemir, Ç., & Gazo, R. (2020). Integrating sustainability into higher education curriculum through a transdisciplinary perspective. *Journal of Cleaner Production*. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.121759.

Taylor, N., Quinn, F., Jenkins, K., Miller-Brown, H., Rizk, N., Prodromou, T., & Taylor, S. (2019). Education for sustainability in the secondary sector—A review. *Journal of Education for Sustainable Development, 13*(1), 102-122. https://doi.org/10.1177/0973408219846675.

Thompson, E., Luxton-Reilly, A., Whalley, J. L., Hu, M., & Robbins, P. (2008, January). Bloom's taxonomy for CS assessment. In *Proceedings of the tenth conference on Australasian computing education-Volume 78* (pp. 155-161).

Tilbury, D. (2011). *Education for sustainable development: An expert review of processes and learni*ng. UNESCO.

Tilbury, D., & Wortman, D. (2004). Engaging people in sustainability. IUCN.

Tremblay, D., Fortier, F., Boucher, J. F., Riffon, O., & Villeneuve, C. (2020). Sustainable development goal interactions: An analysis based on the five pillars of the 2030 agenda. *Sustainable Development*, *28*(6), 1584-1596. https://doi.org/10.1002/sd.2107.

Ulum, Ö. (2016). A Descriptive Content Analysis of the Extent of Bloom's Taxonomy in the Reading Comprehension Questions of the Course Book Q: Skills for Success 4 Reading and Writing. *Journal of English Language Teaching and Research, 17*(1), 19-32.

UN. (2015). *Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development*. United Nations.

UNESCO (2017). *Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives*. Paris: UNESCO Publishing.

UNESCO. (2017). *Education for Sustainable Development Goals: Learning objectives*. UNESCO Publishing.

UNESCO. (2017). Education for Sustainable Development Goals: Learning Objectives. Available online: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000247444 (accessed on 9 August 2025).

UNESCO. (2020). Education for Sustainable Development: A Roadmap. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Available online: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374802 (accessed on 9 August 2025).

UNESCO. (2020). Education for Sustainable Development: A Roadmap. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. Available online: https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000374802 (accessed on 9 August 2025).

UW Teaching Academy. (2003). *Bloom's taxonomy overview*. University of Wisconsin–Madison.

Veckalne, R., & Tambovceva, T. (2022). The role of digital transformation in education in promoting sustainable development. *Virtual Economics*, *5*(4), 65-86. https://doi.org/10.34021/ve.2022.05.04(4).

Vesterinen, M., & Ratinen, I. (2023). Sustainability competences in primary school education – a systematic literature review. *Environmental Education Research, 30*, 56–67. https://doi.org/10.1080/13504622.2023.2170984

Wals, A. E. J. (2010). *Mirroring, buffering, transforming: Learning and education for sustainability in a complex world.* Wageningen Academic Publishers.

Wals, A. E. J. (2011). Learning our way to sustainability. *Journal of Education for Sustainable Development*, 5(2), 177–186. https://doi.org/10.1177/097340821100500208.

Wals, A. E. J. (2020). Sustainability-oriented ecologies of learning: A response to systemic global dysfunction. *Educational Philosophy and Theory*, 52(12), 1309–1323. https://doi.org/10.1080/00131857.2020.1761962.

Watson, A. (2017). Sustainability Education in Primary and Secondary Schools: Great Needs and Possible Solutions. Chancellor's Honors Program Projects. Available online: https://trace.tennessee.edu/cgi/viewcontent.cgi?article=3047&context=utk_chanhonoproj (accessed on 9 August 2025).

WCED. (1987). *Our common future*. Oxford University Press.

Weiland, S., Hickmann, T., Lederer, M., & Schwindenhammer, S. (2021). The 2030 agenda for sustainable development: transformative change through the sustainable development goals? *Politics and Governance*, *9*(1), 90-95. https://doi.org/10.17645/PAG.V9I1.4191.

Wiek, A., Withycombe, L., & Redman, C. (2011). Key competencies in sustainability: a reference framework for academic program development. *Sustainability Science*, *6*, 203-218. https://doi.org/10.1007/S11625-011-0132-6

Wiek, A., Withycombe, L., & Redman, C. L. (2011). Key competencies in sustainability: A reference framework for academic program development. *Sustainability Science*, 6(2), 203–218. https://doi.org/10.1007/s11625-011-0132-6.

Zohar, A., & Dori, Y. J. (2003). Higher Order Thinking Skills and Low-Achieving Students: Are They Mutually Exclusive? *Journal of the Learning Sciences, 12* (2), 145–181. https://doi.org/10.1207/S15327809JLS1202_1.

Sustainability in Gender Equality Evolving Sustainable Feminism

Meryem AYAN

References

Allen, R. (1980). *How to save the world*. Barnes and Noble Books.

Barbier, E. B. (1987). The concept of sustainable economic development. *Environmental Conservation, 14*(2), 101–110. https://doi.org/10.1017/S0376892900011449

Barbier, E. B., & Burgess, J. C. (2017). *The Sustainable Development Goals and the systems approach to sustainability* (Economics Discussion Papers, No. 2017-28). Kiel Institute for the World Economy. https://www.econstor.eu/handle/10419/156566

Ben-Eli, M. (2015). *Sustainability: Definition and five core principles: A new framework*. The Sustainability Laboratory. https://www.sustainabilitylabs.org/

Cato, M. P., & Varro, M. T. (1954). *On agriculture* (W. D. Hooper, Trans.; 2nd rev. ed.). Harvard University Press.

Chomac-Pierzecka, E. (2025). Innovation as an attribute of the sustainable development of pharmaceutical companies. *Sustainability, 17*(2417), 1–20. https://doi.org/10.3390/su172417

Connell, R. (2009). *Gender: In world perspective* (2nd ed.). Polity Press.

Columella, L. J. M. (1948). *On agriculture* (H. B. Ash, Trans.; Vol. 1, Books I–IV). Harvard University Press.

Council of Europe. (1998). *Gender mainstreaming: Conceptual framework, methodology and presentation of good practices: Final report of activities of the group of specialists on mainstreaming* (EG-S-MS (98)2).

Dugarova, E. (2019). *Gender equality as an accelerator for achieving the Sustainable Development Goals*. United Nations Development Programme.

Du Pisani, J. A. (2006). Sustainable development—Historical roots of the concept. *Environmental Sciences, 3*(2), 83–96. https://doi.org/10.1080/15693430600688831

Ehrenfeld, J. R. (2008). *Sustainability by design: A subversive strategy for transforming our consumer culture*. Yale University Press.

Fonseca, L., & Carvalho, F. (2019). The reporting of SDGs by quality, environmental, and occupational health and safety-certified organizations. *Sustainability, 11*(5797), 1–20. https://doi.org/10.3390/su11205797

Kock, J., Irby, B. J., & Brown, G. (2002). *Defining and redefining gender equity in education*. Information Age Publishing.

Lyness, K. S., & Kropf, M. B. (2005). The relationships of national gender equality and organizational support with work-family balance: A study of European managers. *Human Relations, 58*(1), 33–60. https://doi.org/10.1177/0018726705055038

Malthus, T. R. (1926). *First essay on population, 1798*. Macmillan.

Meyerson, D., & Kolb, D. (2000). Moving out of the "armchair": Developing a framework to bridge the gap between feminist theory and practice. *Organization, 7*(4), 553–571. https://doi.org/10.1177/135050840074006

Milroy, B. M. (1991). Taking stock of planning, space, and gender. *Journal of Planning Literature, 6*(1), 3–18. https://doi.org/10.1177/088541229100600101

Mitcham, C. (1995). The concept of sustainable development: Its origins and ambivalence. *Technology in Society, 17*(3), 311–326. https://doi.org/10.1016/0160-791X(95)00008-F

United Nations India. (2025, August 7). *Sustainable Development Goal 5*. https://in.one.un.org/page/sustainable-development-goals/sdg-5/

Morgan, J. (2020). Degrowth: Necessary, urgent and good for you. *Real-World Economics Review, 93*, 113–131. http://www.paecon.net/PAEReview/issue93/Morgan93.pdf

Onions, C. T. (Ed.). (1964). *The shorter Oxford English dictionary*. Clarendon Press.

Oxford University Press. (n.d.). Sustainability, n., etymology. In *Oxford English dictionary*. J. Chitty Pract. of Law. vol. III. i. ii, 84 (1935) Retrieved September 3, 2025, from https://doi.org/10.1093/OED/1074351625

Paxton, L. (1993). *Enviro facts 3: Sustainable development*. Environmental Education Association of Southern Africa.

Rosen, M. A. (2018). How can we achieve the UN Sustainable Development Goals? *European Journal of Sustainable Development Research, 1*(2), 6. https://doi.org/10.20897/ejosdr/78482

Shrivastava, P. (1995). The role of corporations in achieving ecological sustainability. *Academy of Management Review, 20*(4), 936–960. https://doi.org/10.5465/amr.1995.9512280026

United Nations General Assembly. (1948). *Universal Declaration of Human Rights*. http://www.un.org/en/udhrbook/pdf/udhr_booklet_en_web.pdf

World Commission on Environment and Development. (1987). *Our common future*. Oxford University Press. http://www.un-documents.net/our-common-future.pdf

United Nations. (1997). *Agenda for development*. United Nations.

United Nations. (2015). *Transforming our world: The 2030 agenda for sustainable development*. Department of Economic and Social Affairs.

UNESCO. (2001). *Universal declaration on cultural diversity*. http://www.unesco.org/new/fileadmin/MULTIMEDIA/HQ/CLT/pdf/5_Cultural_Diversity_EN.pdf

United Nations Sustainable Development Goals (UN-SDGs). (2019). *United Nations sustainable development goals platform*. https://sustainabledevelopment.un.org/?menu14=1300

UN Women. (2020). *Commission on the status of women*. https://www.unwomen.org/en/csw

United Nations. (2020). *The Sustainable Development Goals report 2020*. United Nations. https://unstats.un.org/sdgs/report/2020/The-Sustainable-Development-Goals-Report-2020.pdf

Vyas-Doorgapersad, S. (2018). Designing measurement instruments for Sustainable Development Goals one, five, and nine. *African Journal of Public Affairs, 10*(3), 118–133. https://hdl.handle.net/10520/EJC-11496798ad

Wodak, R. (2005). Discourse. In P. Essed, D. T. Goldberg, & A. Kobayashi (Eds.), *A companion to gender studies* (pp. 369–386). Blackwell.

Zwickle, A. M., Koontz, T., Slagle, K. T. M., & Bruskotter, J. (2014). Assessing sustainability knowledge of a student population: Developing a tool to measure knowledge in the environmental, economic and social domains. *International Journal of Sustainability in Higher Education, 15*(3), 375–389. https://doi.org/10.1108/IJSHE-11-2012-0095

Integrating Ecological Literacy into English Language Teacher Education

Banu İNAN KARAGÜL

References

Berkowitz, A. R., Ford, M. E., & Brewer, C. A. (2005). A framework for integrating ecological literacy, civics literacy and environmental citizenship in environmental education. In E. Johnson & M. Mappin (Eds.), *Environmental education and advocacy: Changing perspectives of ecology and education* (pp. 227–266). Cambridge University Press.

Brown, H. D. 1991. 50 simple things you can do to teach environmental awareness and action in your English language classroom. *The Language Teacher 15* (8), 4–5.

Capra, F. (1997). *The web of life: a new scientific understanding of living systems*. Anchor Books.

Coyle, D., Hood, P., & Marsh, D. (2010). *CLIL: Content and Language Integrated Learning*. Cambridge University Press.

Cummins, J., & Davison, C. (Eds.). (2007). *International Handbook of English Language Teaching*. Springer.

Erguvan, I. D. (2024). What difference does one course make? Assessing the impact of content-based instruction on students' sustainability literacy. *Humanities & Social Sciences Communications*, https://doi.org/10.1057/s41599-024-03149-4.

Hauschild, S., Poltavtchenko, E. & Stoller, F. L. (2012). Going green: Managing environmental education and language instruction. *English Teaching Forum, 50*(2), 2-13.

Kazazoğlu, S. (2025). Environmental education through Eco-Literacy: Integrating sustainability into English language teaching. *Sustainability, 17*(5), 2156.

Kuzu, E. & Çubukçu, F. (2024). Exploring the relationship between ecological and critical literacy levels of preservice English language teachers. *Buca Eğitim Fakültesi Dergisi, 61*, 2326-2337.

Lyster, R. (2007). *Learning and teaching languages through content. A counterbalanced approach*. John Benjamins Publishing Company.

Met, M. 1999. *Content-based instruction: Defining terms, making decisions. NLFC Reports*. Washington, DC: The National Foreign Language Centre.

Orr, D. W. (1992). *Ecological literacy: Education and the transition to a postmodern world*. SUNNY Press.

Özcan, E. N. (2025). *Enhancing language skills and environmental literacy: An eco-pedagogical approach to teaching English to young learners*. Unpublished PhD Dissertation, Uludağ University, Institute of Educational Sciences.

Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). *Approaches and methods in language teaching*. Cambridge University Press.

Roth, C. E. (1968). *On the road to conservation*. Audubon.

Stoller, F. L. (2004). Content-based instruction: Perspectives on curriculum planning. *Annual Review of Applied Linguistics, 24*, 261–283.

UNESCO. (2005). *Quality education and life skills for a sustainable future and education for sustainable development*. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000141019.locale=en

Cultivating Education For Sustainable Development and Global Citizenship Education Through ELT: Pedagogical Approaches, Opportunities & Challenges

Handan ÇELİK
Yaman KARAŞ

References

Arslan, S., & Curle, S. (2024). Institutionalizing English as a foreign language teachers for global sustainability: Perceptions of education for sustainable development in Turkey. *International Journal of Educational Research*, 125, Article 102353. https://doi.org/10.1016/j.ijer.2024.102353

Bamber, P. (Ed.). (2020). *Teacher education for sustainable development and global citizenship. Critical perspectives on values, curriculum and assessment*. Routledge.

Barth, M., Godemann, J., Rieckmann, M., & Stoltenberg, U. (2007). Developing key competencies for sustainable development in higher education. *International Journal of Sustainability in Higher Education*, *8*(4), 416-430. https://doi.org/10.1108/14676370710823582

Barth, M., & Rieckmann, M. (2012). Academic staff development as a catalyst for curriculum change towards education for sustainable development: an output perspective. *Journal of Cleaner Production*, *26*, 28-36. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2011.12.011

Birdman, J., Çelik, H., Pandarova, I., Barron, A., Bennit, N., & Schmidt, T. (2025). Connecting sustainability and culture: Building competencies through virtual exchange. In Filho, W. L., Newman, J., Lange Salvia, A., Trevisan, L. V., & Corazza, L. (Eds.), *World sustainability series. North American and European perspectives on sustainability in higher education* (pp. 729-747). Springer.

Bürgener, L., & Barth, M. (2018). Sustainability competencies in teacher education: Making teacher education count in every school practice. *Journal of Cleaner Production*, *174*, 821-826. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2017.10.263

Childhood Education International. (2019a, September 7). *Global schools first. What is global citizenship education?* https://ceinternational1892.org/wp-content/uploads/2019/09/What-Is-GCED_Sept2019.pdf

Childhood Education International. (2019b, September 7). *Global schools first.* https://ceinternational1892.org/wp-content/uploads/2019/09/GSFLevel1survey.pdf

de la Fuente, M. F. (2022). Introduction. Toward education for sustainable development (ESD) in foreign languages. In M. F. de la Fuente, (Ed.), *Education for sustainable development in foreign language learning* (pp. 1-13). Routledge.

Duke, R. (2020). Restorative practice: modelling key skills of peace and global citizenship. In P. Bamber (Ed.), *Teacher education for sustainable development and global citizenship. Critical perspectives on values, curriculum and assessment* (pp. 66-73). Routledge.

Ekoç, Özçelik, A. (2024). Empowering language learners as global citizens via the sustainable development goals. *Yıldız Journal of Educational Research*, *9*(1), 55-63.

European Commission. (2022, September 30). *Pupil mobility.* Erasmus+. https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/opportunities-for-individuals/pupil-mobility

European Commission. (2024, March 12). *School Education (staff teaching).* Erasmus+. https://erasmus-plus.ec.europa.eu/opportunities/opportunities-for-individuals/teaching-opportunities-for-staff/school-education-staff-teaching

European Commission. (2025a). *Erasmus to Erasmus+: history, funding and future.* Erasmus+. https://erasmus-plus.ec.europa.eu/about-erasmus/history-funding-and-future

European Commission. (2025b*). Erasmus+ Programme Guide 2025 (Version 2). Publications Office of the European Union.* https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-programme-guide-2025-version-2?pk_source=website&pk_medium=link&pk_campaign=pg&pk_content=pg-landing-download

European Commission. (2025c, January 1). *About us – European School Education Platform. European School Education Platform*. https://school-education.ec.europa.eu/en/about/about-us

European Commission. (2025d, January 1). *eTwinning for future teachers. European School Education Platform.* https://school-education.ec.europa.eu/en/etwinning/etwinning-future-teachers

Fischer, D., King, J., Rieckmann, M., Barth, M., Büssing, A., Hemmer, I., & Lindau-Bank, D. (2022). Teacher education for sustainable development: A review of an emerging research field. *Journal of Teacher Education*, *73*(5), 509-524. https://doi.org/10.1177/00224871221105784

Freitag-Hild, B., Goertz, S., Malmberg, I., & Juang, L. P. (Eds.). (2025). *Educating teachers for sustainable development and global citizenship. Internationalizing teacher education in the context of the UN sustainable development goals.* Universitatsverlag Potsdam.

Giralt, M., Murray, L., & Benini, S. (2022). Global citizenship and virtual exchange practices. In C. Lütge, T. Merse, & P. Rauschert, (Eds.), *Global citizenship in foreign language education* (pp. 151-173). Routledge.

Hilliker, S. (2020). Virtual exchange as a study abroad alternative to foster language and culture exchange in TESOL teacher education. *TESL-EJ The Electronic Journal for English as a Second Language, 23*(4), https://tesl-ej.org/wordpress/issues/volume23/ej92/ej92a7/

Hojlund Roesgaard, M., & Byram, M. (2023). Rysensteen school's global citizenship education in the wider world. In A. Schultz, & M. Blom (Eds.), *Global citizenship education in praxis: pathways for schools*. (pp. 17-26). Multilingual Matters.

Ingram, K.W., & Jackson M. K. (2004). Simulations as authentic learning strategies: Bridging the gap between theory and practice in performance technology. *In Association for Educational Communication and Technology (AECT),* Chicago.

Liu, Y., Yin. Y., & Wu, R. (2020). Measuring graduate students' global competence: Instrument development and an empirical study with a Chinese sample. *Studies in Educational Evaluation, 67*. Article 100915. https://doi.org/10.1016/j.stueduc.2020.100915

Ministry of National Education [MoME]. (2023)**.** *eTwinning Nedir?* eTwinning Türkiye. https://etwinning.meb.gov.tr/etwnedir/

Molthan-Hill, p., Luna, H., Wall, T., Puntha, H., & Baden, D. (Eds.). (2020). *Storytelling and sustainability in higher education. An educator's handbook.* Routledge.

Morais, D. B., & Ogden, A. C. (2010). Initial Development and Validation of the Global Citizenship Scale. *Journal of Studies in International Education*, *15*(5), 445-466. https://doi.org/10.1177/1028315310375308

OECD. (2021). *Education at a glance 2021. OECD indicators.* OECD.

OECD. (2022). *Education at a glance 2022. OECD indicators.* OECD.

O'Dowd, R. (2009). Online foreign language interaction: moving from the periphery to the core of foreign language education. EPAL - Exchanger Pour Apprendre en Ligne, https://hal.science/hal-02011898/document

O'Dowd, R. (2018). From telecollaboration to virtual exchange: state-of-the-art and the role of UNICollaboration in moving forward. *Journal of Virtual Exchange, 1,* 1-24. https://doi.org/10.14705/rpnet.2018.jve.1

O'Dowd, R., Sauro, S., & Spector-Cohen, E. (2019). The role of pedagogical mentoring in virtual exchange. *TESOL Quarterly, 54*(1), 146-172. https://doi.org/10.1002/tesq.543

O'Dowd, R. (2019). A transnational model of virtual exchange for global citizenship education. *Language Teaching*, *53*(4), 477-490. https://doi.org/10.1017/S0261444819000077

O'Dowd, R., Dooly, M. (2020). Intercultural communicative competence through telecollaboration and virtual exchange. In J. Jackson (Ed.), *The Routledge handbook of language and intercultural communication*, (2nd ed.), (pp. 361-375). Routledge.

O'Dowd, R. (2021). Virtual exchange: moving forward into the next decade. *Computer Assisted Language Learning, 34*(3), 209-224). https://doi.org/10.1080/09588221.2021.1902201

Papavasileiou, A., Konteos, G., Kalogiannidis, S., Kalfas, D., Papadopoulou, C. I. (2025). Investigating the impact of sustainability-themed extracurricular activities on student engagement with the 17 SDGs by 2026. A case study of Greece. *Sustainability*, *17*(7), Article 3071. https://doi.org/10.3390/su17073071

Pigozzi, M. J. (2006). A UNESCO view of global citizenship education. *Educational Review*, *58*(1), 1-4.

Rieckmann, M. (2018). Learning to transform the world: key competencies in education for sustainable development. In A. Leicht, J. Heiss, & W. J. Byun, (Eds.), *Issues and trends in education for sustainable development* (pp. 39-59). UNESCO.

Rieckmann, M. (2025). Education for the sustainable development goals. In B. Freitag-Hild, S. Goertz, I. Malmberg, L. P. Juang (Eds.), *Educating teachers for sustainable development and global citizenship. Internationalizing teacher education in the context of the UN sustainable development goals* (pp. 25-37) Universitatsverlag Potsdam.

Sadler, R., & Dooly, M. (2016). Twelve years of telecollaboration: what we have learnt. *ELT Journal, 70*(4), 401-413. https://doi.org/10.1093/elt/ccw041

Sinakou, E., Donche, V., & van Getegam, P. (2022). Action-orientation in education for sustainable development: Teachers' interests and instructional practices. J*ournal of Cleaner Production*, *370*, Article 133469. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2022.133469

Schönstein, R. F., & Budke, A. (2024). Teaching action competence in education for sustainable development - a qualitative study on teachers' ideas, opinions, attitudes and self-conceptions. *Frontiers in Education*, 8, Article 1256849 https://doi.org/10.3389/feduc.2023.1256849

Turkish American Scientists & Scholars Association. (2025). *Turkey sends more students to United States than any other European country.* http://www.tassausa.org/Newsroom/Featured-News/item/2088/Turkey-Sends-More-Students-to-the-United-States-Than-Any-Other-European-Country

Uhrqvist, O., Carlsson, L., Kall, A.-S., & Asplund, T. (2021). Sustainability stories to encounter competences for sustainability. *Journal of Education for Sustainable Development 15*(1), 146–160. https://doi.org/10.1177/09734082211005041

UNESCO. (2012). *ESD. Sourcebook.* UNESCO.

UNESCO. (2014a). *Global citizenship education: Preparing learners for the challenges of the 21st century*. UNESCO.

UNESCO. (2014b). *Roadmap for implementing the Global Action Programme on education for sustainable development.* UNESCO.

UNESCO. (2015). *Global citizenship education: Topics and learning objectives*. UNESCO.

UNESCO. (2017a). *A review of education for sustainable development and global citizenship education in teacher education*. UNESCO.

UNESCO. (2017b). *Education for sustainable development goals. Learning objectives.* UNESCO.

UNESCO. (2020). *Education for sustainable development. A roadmap.* UNESCO.

United Nations General Assembly. (2015). *Transforming our world: the 2030 agenda for sustainable development.* https://docs.un.org/en/A/RES/70/1

United Nations. (2024). *The sustainable development goals report 2024*. United Nations.

United Nations. (2025). *The sustainable development goals report 2025*. United Nations.

U.S. Embassy Türkiye. (2024). Major increase in Turkish students studying in United States: U. S. report. https://tr.usembassy.gov/open-doors-2024-report-more-turkish-students-chose-to-study-in-the-u-s/

van Vuuren, W. J., Heymans, Y., Pool, J., & Strosnider, C. (2025). Virtual exchange to develop global citizenship and promote sustainable development goal 3.4. *Open Praxis*, *17*(2), 409-420. https://doi.org/10.55982/openpraxis.17.2.776

Vega-Marcote, P., & Varela-Losada, M. (2016). Basic teacher training oriented toward sustainability: why and how to carry it out today? In W. Leal Filho, & P. Pace (Eds.), *Teaching education for sustainable development at university level. World sustainability series* (pp. 83-96). Springer.

Wals, A. E. J., Eikeland, I., Bjonnes, B., Sinnes, A., & (2024). It takes a whole school: An introduction. In A. E. J., Wals, B. Bjonnes, A. Sinnes, & I. Eikeland, (Eds.), *Whole school approaches to sustainability. Education renewal in times of distress* (pp. 1-6). Springer.

Wren, S. T. (2021). Improving Emirate students' social responsibility competence through global citizenship education. *Learning and Teaching in Higher Education: Gulf Perspectives, 17*(2), 80-94. http://dx.doi.org/10.1108/LTHE-09-2020-0046

Yu, B., Guo, W. Y., & Fu, H. (2024). Sustainability in English language teaching: strategies for empowering students to achieve sustainable development goals. *Sustainability*, *16*(8), 3325, https://doi.org/10.3390/su16083325

Zhang, J., Anderson, R. C., & Nguyen-Jahiel, K. (2013). Language-rich discussions for English language learners. *International Journal of Educational Research*, *58*, 44-60. https://doi.org/10.1016/j.ijer.2012.12.003

Sustainability in Early Childhood Education

Vesile YILDIZ DEMİRTAŞ

References

Ardoin, N. M., & Bowers, A. W. (2020). Environmental education and nature-based learning: A review of recent research. Environmental Education Research, 26(5), 597–617. https://doi.org/10.1080/13504622.2020.1727859

Ärlemalm-Hagsér, E., & Sandberg, A. (2011). Sustainable development in early childhood education: In-service students' comprehension of the concept. Environmental Education Research, 17(2), 187–200. https://doi.org/10.1080/13504622.2010.522704

Borg, F., & Pramling Samuelsson, I. (2022). Preschool children's agency in education for sustainability: The case of Sweden. European Early Childhood Education Research Journal, 30(1), 147–163. https://doi.org/10.1080/1350293X.2022.2026439

Burchinal, M., Whitaker, A. A., & Jenkins, J. M. (2022). The promise and purpose of early care and education. Child Development Perspectives, 16(3), 134–140. https://doi.org/10.1111/cdep.12473

Duhn, I. (2012). Making 'place' for ecological sustainability in early childhood education. Environmental Education Research, 18(1), 19–29. https://doi.org/10.1080/13504622.2011.572162

Elmas, R., Ozturk, N., Kahriman-Pamuk, D., Unal-Cubukcuoglu, H. B., Pamuk, S., Kosan, Y., Guler-Yildiz, T. & Haktanir, G. (2024). A collaboration project on education for sustainability: A Qualitative evaluation of professional development program for Turkish preschool teachers. *International Journal of Contemporary Educational Research,* 11(2), 216-232. https://doi.org/10.52380/ijcer.2024.11.2.607

Ginsburg, J. L., & Audley, S. (2020). "You don't wanna teach little kids about climate change": Beliefs and Barriers to Sustainability Education in Early Childhood. *International Journal of Early Childhood Environmental Education*, *7*(3), 42.

Grindheim, L. T., Bakken, Y., Hauge, K. H., & Heggen, M. P. (2019). Early childhood education for sustainability through contradicting and overlapping dimensions. ECNU Review of Education, 2(4), 374–395. https://doi.org/10.1177/2096531119890901

Güler Yıldız, T., Öztürk, N., İlhan İyi, T., Aşkar, N., Banko Bal, Ç., Karabekmez, S., & Höl, Ş. (2021). Education for sustainability in early childhood education: A systematic review. Environmental Education Research, 27(6), 796–820. https://doi.org/10.1080/13504622.2021.1893368

Hedefalk, M., Almqvist, J., & Östman, L. (2015). Education for sustainable development in early childhood education: A review of the research literature. Environmental Education Research, 21(7), 975–990. https://doi.org/10.1080/13504622.2014.971716

Kahriman-Pamuk, D., & Borg, F. (2024). Sustainability, play and children´s agency: A comparative study of the Swedish and Turkish preschool curricula. European Early Childhood Education Research Journal. https://doi.org/10.1080/1350293X.2024.2415948

Ohlsson, A., Borg, F., & Gericke, N. (2024). Education for sustainability in preschool: Swedish preschool teachers' perspectives. Cogent Education, 11(1), 2353477. https://doi.org/10.1080/2331186X.2024.2353477

Ohlsson, A., Gericke, N., & Borg, F. (2022). Integration of education for sustainability in the preschool curriculum: A comparative study between the two latest Swedish curricula.*Journal of Childhood, Education & Society*, 3(1), 12–27. https://doi.org/10.37291/2717638X.202231130

Pamuk, S., Öztürk, N., Pamuk, D., Elmas, R., Güler-Yıldız, T., & Haktanır, G. (2021). A collaboration project on education for sustainability: Professional development needs of Turkish preschool teachers. *Kuramsal Eğitimbilim Dergisi [Journal of Theoretical Educational Science]*, 14(4), 586-604.

Pramling, N., & Pramling Samuelsson, I. (2025). Engaging children in what-if thinking through read-aloud conversations in early childhood education for sustainability. European Early Childhood Education Research Journal, 33(2), 211–222. https://doi.org/10.1080/1350293X.2024.2437760

Prince, C. (2010). Sowing the seeds: Education for sustainability within the early years curriculum. European Early Childhood Education Research Journal, 18(3), 423–434. https://doi.org/10.1080/1350293X.2010.500082

UNESCO. (2017). Education for sustainable development goals: Learning objectives. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000247444

UNESCO. (2008). The contribution of early childhood education to a sustainable society. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000159355

Yıldız Demirtaş, V. (2016). Aktif Öğrenme ve İşbirlikli Öğrenme Yöntem ve Teknikleri. In B. Doğan & V. Alkan (Eds.), Öğretim ilke ve yöntemleri (Bölüm 8, ss. 245–285). Eğiten Kitap.

Yıldız Demirtaş, V. (2020). Yaratıcı ve farklı düşünmeye giden yol: SCAMPER. Eğiten Kitap.

Young Higher Education Students' Preferences Related to Value Discussions and Storytelling about Sustainable Development

Sinem BEZIRCILIOĞLU
Tanja VESALA-VARTTALA

References

Boluk, K. A., Higgins-Desbiolles, Freya., & Akhoundoghli, Mahshad. (2024a). *The Elgar companion to tourism and the sustainable development goals*. Edward Elgar Publishing Limited.

Braun, V. & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77-101. https://doi.org/10.1191/1478088706qp063oa

Confetto, M. G., Covucci, C., Addeo, F., & Normando, M. (2023). Sustainability advocacy antecedents: how social media content influences sustainable behaviours among Generation Z. *Journal of Consumer Marketing*, *40*(6), 758–774. https://doi.org/10.1108/JCM-11-2021-5038

Gurova, O. (2024). Practice theory approach to Gen Z's sustainable clothing consumption in Finland. *Young Consumers*, *25*(3), 289–307. https://doi.org/10.1108/YC-06-2023-1765

Halder, S. R., Mukherjee, A., Sahay, K., Rajak, M. P., Mohan, A., & Sagar, S. (2025). Decoding Gen Z: Unraveling workforce preferences, consumer behavior, and financial decision-making in the IR 4.0. Economic Sciences, 21(1). https://economic-sciences.com

Hidayat, Z., & Hidayat, D. (2021, October 7). *Environmental Sense of Gen Z in Online Communities: Exploring the Roles of Sharing Knowledge and Social Movement on Instagram*. https://doi.org/10.4108/eai.18-11-2020.2311741

Kolb, D. A. (n.d.). *Experiential Learning: Experience as the Source of Learning and Development*. http://www.learningfromexperience.com/images/uploads/process-of-experiential-learning.pdf!

Kolb, D. A., & Kolb, A. Y. (2013). *The Kolb Learning Style Inventory 4.0: Guide to Theory, Psychometrics, Research & Applications*. https://www.researchgate.net/publication/303446688

Kozová, K., Grenčíková, A., Habánik, J., & Dubček, A. (2024). Building a sustainable future: Gender, education & workforce needs of Gen Z. Economics & Sociology, 17(2). https://doi.org/10.14254/2071

Lanier, K. (2017). 5 things HR professionals need to know about Generation Z. *Strategic HR Review*, *16*(6), 288–290. https://doi.org/10.1108/shr-08-2017-0051

Linh, T. T. M., & Doan, H. (2025). Gen Z and the SDGs: Leveraging Youth Power for Responsible Consumption in Developing Nations. *Journal of Scientific Insights*, *2*(3), 238–252. https://doi.org/10.69930/jsi.v2i3.366

Lopes, J. M., Gomes, S., Suchek, N., & Nogueira, S. (2024). The hidden reasons behind generation Z's green choices. *Discover Sustainability*, *5*(1). https://doi.org/10.1007/s43621-024-00764-8

Osorio, M. L., & Madero, S. (2025). Explaining Gen Z's desire for hybrid work in corporate, family, and entrepreneurial settings. *Business Horizons*, *68*(1), 83–93. https://doi.org/10.1016/j.bushor.2024.02.008

Pichler, S., Kohli, C., & Granitz, N. (2021). DITTO for Gen Z: A framework for leveraging the uniqueness of the new generation. *Business Horizons*, *64*(5), 599–610. https://doi.org/10.1016/j.bushor.2021.02.021

Raptou, E., Tsiami, A., Negro, G., Ghuriani, V., Baweja, P., Smaoui, S., & Varzakas, T. (2024). Gen Z's Willingness to Adopt Plant-Based Diets: Empirical Evidence from Greece, India, and the UK. *Foods*, *13*(13). https://doi.org/10.3390/foods13132076

Retnowati, E., Ginting, S., Mere, K., & Jumarding, A. (2024). The impact of flexible work policies on Gen Z employee satisfaction and retention: A multi-industry analysis. Dinasti International Journal of Education Management and Social Science, 5(3). https://doi.org/10.38035/dijefa.v5i3

Somad, K. M. S. A., & Fatmasari, A. E. (2024). Predicting sustainable consumption behavior among Generation Z: Role of nature relatedness and environmental concern. Psychological Research on Urban Society, 7(1), Article 4. https://doi.org/10.7454/proust.v7i1.1154

Swim, J. K., Aviste, R., Lengieza, M. L., & Fasano, C. J. (2022). OK Boomer: A decade of generational differences in feelings about climate change. *Global Environmental Change*, *73*, 102479. https://doi.org/10.1016/J.GLOENVCHA.2022.102479

Vesala-Varttala, T., Nunes, C., & Garrido, S. (2025). Educating for change and collaboration: Sharing university students' stakeholder expectations about improving the impact of retailing companies' sustainable and socially responsible practices. In: Idowu, S.O. & Vertigans, S. (Eds.), *Sustainability in Global Companies: Theory and Practice*, 3-30. Cham: Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-031-77971-8_1

Yamane, T. & Kaneko, S. (2021). Is the younger generation a driving force toward achieving the sustainable development goals? Survey experiments. *Journal of Cleaner Production*, 292, 1-14. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2021.125932

Raising Students' Awareness about the Sustainable Development Goals (SDGs) through the Engineering Pitches

Sinem BEZİRCİLİOĞLU

References

Bok, E., & Cho, Y. (2024). Student Engagement and Perceptions in College English Writing Classes Based on Sustainable Development Goals (SDGs). *Journal of Liberal Arts Education*, *18*(6), 309–327.

Cates, K. A. (2022). A Global Education Approach to ELT Materials. In *JACET Journal* (Vol. 66).

Chaikovska, H., & Levchyk, I. (2022). Interdisciplinary integration of education for sustainable development into higher education institution (integrated ESP case study). *Zhytomyr Ivan Franko State University Journal. Pedagogical Sciences*, *2*(109), 195–211.

Gunina, N., Mordovina, T., & Shelenkova, I. (2021). Integrating sustainability issues into English language courses at university. *E3S Web of Conferences*, *295*. https://doi.org/10.1051/e3sconf/202129505006

Hopkins, C. A., Kohl, K., Didham, R. J., bin Abdul Razak, D., Sanusi, Z. A., & Vilela, M. (2024). Envisioning leadership for tomorrow's collective well-being. *Prospects*, *54*(2), 383–392. https://doi.org/10.1007/s11125-024-09686-9

Nakamura, H., & Fujimoto, E. (2024). Integrating Sustainability into English Language Teaching: A Quantitative Analysis of Outcomes. *Research Studies in English Language Teaching and Learning*, *2*(1), 36–44. https://doi.org/10.62583/rseltl.v2i1.36

Nerini, F. F., Mazzucato, M., Rockström, J., Van Asselt, H., Hall, J. W., Matos, S., Persson, Å., Sovacool, B., Vinuesa, R., & Sachs, J. (n.d.). *Extending the Sustainable Development Goals to 2050-a road map*.

Nicholson, D. T., Ruiz Vargas, V., Price, E. A. C., Himatlal, K., Campen, L., Hartley, M., & Hewitt, T. (2024). Transformative Learning Design for ESD in a Skills-Based Module. *Open Scholarship of Teaching and Learning*, *3*(1), 21–36.

Report of the World Commission on Environment and Development. (n.d.).

Sterling, S. (2016). A Commentary on Education and Sustainable Development Goals. *Journal of Education for Sustainable Development*, *10*(2), 208–213. https://doi.org/10.1177/0973408216661886

UNESCO. (2020). *Education for sustainable development: A roadmap*. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

United Nations. (2015). *Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development*.

TANG HANEDANLIĞI
ÇİN ŞİİRİNİN ALTIN ÇAĞI

Dr. Nuray PAMUK ÖZTÜRK

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1911
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-661-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
PAMUK ÖZTÜRK, Nuray
TANG HANEDANLIĞI
ÇİN ŞİİRİNİN ALTIN ÇAĞI

Editör: Doç. Dr. Fatma Ecem CEYLAN

Selçuk Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinatörlüğü (BAP) tarafından 25401239 numaralı araştırma projesi kapsamında desteklenmiştir.

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Arslan, M., & Öger, A. (2008). Uygur Türklerinden Bazı Çalgılar ve Çin Kültürüne Etkisi. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi / Journal of Turkish World Studies, VIII*(2), s. 9-16.

Bao, P. (2003). *Zhongguo Gudai Wenxue Tonglun.* Shanghai: Shanghai Guji Chubanshe.

Bi, S. (2009). "Yuan" yu "Le": Wang Changling, Wang Jian Gongnüshi Qinggan Chayi Tanyin. *Journal of Jinan University(Philosophy & Social Science Edition)*, s. 107-113.

Ceylan, F. (2022). Vatansever Şair Qu Yuan (屈原) ve Eserleri Üzerine. O. Köksal, N. Pamuk Öztürk, & M. Dolmacı (Dü) içinde, *Dil, Edebiyat ve Çeviri Çalışmaları* (s. 115-127). Konya: Çizgi Kitabevi.

Chen, W. (1995). *Shanshui Shiren Meng Haoran.* Taibei: Hanxin Wenhua Gongsi.

Eberhard, W. (1995). *Çin Tarihi.* Ankara: Türk Tarih Kurumu.

Fang, S. (2013). *Zhongguo Lishi Jinianbiao.* Shanghai: Shanghai Shudian Chubanshi.

Gu, Q. (2009). *Tangshi Sanbai Shou.* Beijing: Zhonghua Shuju.

Guo, Y. (2005). *Zhongguo Gudai Wenxue Shi.* Shanghai: Shanghai Guji Chubanshe.

Han Shu, Biyografiler, Wu Wuzi'nın Biyografisi. (2025, 02 18). Chinese Text Project: https://ctext.org/text.pl?node=66519&if=gb&show=parallel&remap=gb adresinden alındı

Huang, J. (2004). *"Ci" Ti Zhi Fasheng yu Xingcheng.* Yangzhou: Yangzhou Daxue.

Huo, C. (2005). Fajia Zhongxing Sixiang de Luoji Fengxi. *Fazhi yu Shehui Fazhan*(66), s. 65-73.

Huo, G. (2010). Mojia "Yi" Sixiang Ji Qi Dangdai Jiazhi. *Lunlixue Yanjiu, 7*(1), s. 123-126. https://llx.hunnu.edu.cn/CN/article/downloadArticleFile.do?attachType=PDF&id=2015 adresinden alındı

Kiang, K.-H. (1929). *The Jade Mountain A Chinse Anthology.* (W. Bynner, Çev.) New York : Alfred A. Knopf.

Kurtuldu, E. (2021). *Klasik Çin Şiirinden Seçmeler* (2 b.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Li, C. (2020). *Eski Çağlardan Günümüze Çin Edebiyatı.* (Y. Güler, Çev.) İstanbul: Kaynak Yayınları.

Li, D. (2006). *Tang Mo Wudai Luanshi Wenxue Yanjiu.* Beijing: Zhongguo Shehue Kexue Chubanshe.

Li, R. (2001). Wang Changling. *Gushi Mingjia Songdu Ben* (s. 63-71). içinde Beijing: Zhongguo shaonian Ertong Chubanshe.

Lingmu, J. (1997). Du Mu Shi Xuanshang. Z. Fang (Dü.) içinde, *Tang Mingjia Shi Xuanshang.* Shanghai: Shanghai Sanlian Shudian.

Liu, Z. (2016). *Zhong Guo Wenxue* (Cilt 1). İstanbul: Likya Yayınları.

Luo, Y. (2011). *Brill's Humanities in China Library : Concise History of Chinese Literature* (Cilt 4). (L. Zhang, & A. Schneider, Dü) Leiden - Boston: Brill. http://ebookcentral.proquest.com/lib/karamanoglu-ebooks/detail.action?docID=770739 adresinden alındı

McCraw, D. (2016). Yuanhe Poetry Sequences: A New Look. *Journal of the American Oriental Society, 136*(1), s. 69-97. doi:https://doi.org/10.7817/jameroriesoci.136.1.69

Pamuk, N. (2011). Tang Dönemi Şiiri ve "Şiir Dehası" Du Fu. *Littera Edebiyat Yazıları* (s. 21-28). içinde Ankara: Ürün Yayınları.

Pamuk Öztürk, N. (2024). Li Bai'ın (李白) Seçili Şiirlerinde Yer Alan Deyimlerin Anlam Bakımından İncelemesi. *Şarkiyat Mecmuası - Journal of Oriental Studies*, s. 409-436. doi:https://doi.org/10.26650/jos.1469252

Pamuk Öztürk, N. (2023). Li Shangyin (李商隐) ve Şiirleri Üzerine Bir İnceleme. Doğu Asya Çalışmaları (s. 124-134). İçinde Nevşehir: Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Yayınları.

Pamuk Öztürk, N. (2020). Tang Hanedanlığı Dönemi Çin Şiiri, Wang Wei ve Meng Haoran'ın"Beş İmli Dört Mısralı Şiir (五言绝句)" Özelliğine Göre Yazılmış Şiirleri Üzerine Bir İnceleme. Söylem Filoloji Dergisi, 5(2), 405-414. https://doi.org/10.29110/soylemdergi.792204

Qing, G. (2009). *Tang Shi Sanbai Shou.* Beijing: Zhonghua Shuju.

Sun, C. (2007). *Sui-Tang Wudai Wenhua Shi.* Shanghai: Dongfang Chuban Zhongxin.

Sun, Y. (2015). *Sui-Tang Wudai Shi.* Shanghai: Shanghai Renmin Chubanshe.

Şişman, S. (2021). Jia Gu Wen (甲骨文) Işığında Çin Kültürüne Bakış. *International Congress of Language and Translation Studies Full Text Book* (s. 135-142). Konya: Eğitim Yayınevi.

Wang, J. (2011). Wang Changling yu Li Yi Biansai Qijue zhi Yitong. *Haierbin Shizhuan Xuebao*, s. 117-120.

Wang, L. (2013). *Shici Gelü Gai Yao Shici Gelü Shi Jiang.* Beijing: Beijing Lianhe Chuban Gongsi.

Wang, N. (2014). Wang Changling Biansaishi Tese Qianxi. *Anhui Wenxue (Xia Ban Yue)*, s. 13-14.

Wang, X. (2010). Wang Changling Songbieshi de Yishu Tese Qianxi. *Keji Xinxi*, s. 204-206.

Wei, C. (2005). *Wenxue.* Beijing: Renmin Wenxue Chubanshe. https://archive.org/details/wenxueliterature0000weic_q0l7/page/n3/mode/2up?view=theater adresinden alındı

Wei, J. (2009, 1 8). Meng Haoran Yu Wei Yinwu Shan Shui Tian Yuan Shi Bijiao. *Wenxue Jiaoyu (Shang)*, s. 129-131. http://find.nlc.cn/search/showDocDetails?docId=1597150867528308830&dataSource=cjfd&query=%E9%9F%A6%E5%BA%94%E7%89%A9 adresinden alındı

Wei, J. (2009). Su Shi dui Wei Yingwu Shi Ge de Jieshou Ji Qi Yingxiang. *Leshan Shifan Xueyuan Xuebao, 6*, s. 9-12.

Xiong, L. (2005). *Li Bai Shi.* Beijing: Renmin Wenxue Chubanshe. https://archive.org/details/libaishi0000xion/page/n5/mode/2up?view=theater adresinden alındı

Xu, X., & Li, W. (2019). Rujia Chuantong yu Changxin: Wenhua de Liliang. *Jinrong Yanjiu, 471*(9), s. 112-130. http://www.jryj.org.cn/CN/abstract/abstract656.shtml adresinden alındı

Yang, M. (Dü.). (2009). *Da Zhonghua Wenku - Du Fu Shi Xuan.* Hunan: Hunan Renmin Chubanshe. https://archive.org/details/dufushixuan0000dufu/page/n7/mode/2up adresinden alındı

Zheng, H. (1981). Li Qi Xingshi Zhiyi. *Sichuan Shiyuan Xuebao, 4*, s. 48-50. https://wkxb.sicnu.edu.cn/Publish/201608/20160830080839359.pdf adresinden alındı

Zhou, Q., & Xu, M. (2006). Daojia, Fujia Wenhua Zhong de Cishan Sixiang. *Cishan Shiye Yanjiu, 2*, s. 4-9. doi:10. 13904 /j . cnki . 1007 -1539

NEURODIVERSITY
IN AUTOBIOGRAPHY AND NOVEL

Alper TULGAR

Çizgi Kitabevi Publishing: 1902
Literature

©Çizgi Kitabevi
October 2025

ISBN: 978-625-396-648-5
Certificate No: 52493

- Cataloging in Publication Data (CIP) -
TULGAR, Alper
NEURODIVERSITY
IN AUTOBIOGRAPHY AND NOVEL

Key Words / Anahtar Kelimeler
Autism Spectrum Disorder, Novel, Autobiography, Representation, Neurodiversity
Otizm Spektrum Bozukluğu, Roman, Otobiyografi, Temsil, Nöroçeşitlilik

Preparation for Printing
Çizgi Kitabevi Publishing
Tel: 0332 353 62 65- 66

Printig: Sebat Ofset
Certificate No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

References

'A Kind of Spark' wins Waterstones Children's Book Prize. (2021, July 2). Books and Publishing. Retrieved April 2, 2022, from https://www.booksandpublishing.com.au/articles/2021/07/02/189112/a-kind-of-spark-wins-waterstones-childrens-book-prize/

Adams, R. E., Fredstrom, B. K., Duncan, A. W., Holleb, L. J., & Bishop, S. L. (2014). Using self- and parent-reports to test the association between peer victimization and internalizing symptoms in verbally fluent adolescents with ASD. *Journal of Autism and Developmental Disorders, 44*(4), 861-872. doi:10.1007/s10803-013-1938-0

Ahmed, G. K., Metwaly, N. A., Elbeh, K., Galal, M. S., & Shaaban, I. (2022). Risk factors of school bullying and its relationship with psychiatric comorbidities: a literature review. *The Egyptian Journal of Neurology, Psychiatry and Neurosurgery, 58*(1), 16. doi:10.1186/s41983-022-00449-x

Alduais, A., Bastianello, T., Alduais, A., Wu, X. I., Qasem, F., Hamaguchi, P., & Majorano, M. (2025). Competing views on interventions for pragmatic language skills in persons with pragmatic language impairment: An umbrella review. *Applied Neuropsychology: Child, 14*(2), 264-280. doi:10.1080/21622965.2023.2289589

Alkhaldi, R. S., Sheppard, E., & Mitchell, P. (2019). Is there a link between autistic people being perceived unfavorably and having a mind that is difficult to read? *Journal of Autism and Developmental Disorders, 49*(10), 3973-3982. doi:10.1007/s10803-019-04101-1

Akechi, H., Kikuchi, Y., Tojo, Y., Hakarino, K., & Hasegawa, T. (2018). Mind perception and moral judgment in autism. *Autism Research*, 11(9), 1239–1244. doi:10.1002/aur.1970

Ambrose, K., Simpson, K., & Adams, D. (2022). The Impact of anxiety on the participation of children on the autism spectrum. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, *52*(7), 2958–2969. doi:10.1007/s10803-021-05162-x

American Psychiatric Association. (2013). *Diagnostic and statistical manual of mental disorders* (5th ed.). American Psychiatric Association.

American Psychological Association. (2018, April 19). *Bullying*. In *APA Dictionary of Psychology*. https://dictionary.apa.org/bullying

Anchesi, S. D., Corallo, F., Di Cara, M., Quartarone, A., Catalioto, R., Cucinotta, F., & Cardile, D. (2023). Autism and ADHD: A literature review regarding their impacts on parental divorce. *Children (Basel, Switzerland)*, *10*(3), 438. doi:10.3390/children10030438

Asperger, H. (1944/1991). 'Autistic psychopathy' in childhood (U. Frith, Trans.). In U. Frith (Ed.), *Autism and Asperger syndrome* (pp. 37-92). Cambridge University Press.

Attwood, T. (2007). *The complete guide to Asperger's syndrome*. Jessica Kingsley Publishers.

Autism Speaks. (n.d.-a). *Asperger syndrome*. Retrieved [August 25, 2025], from https://www.autismspeaks.org/asperger-syndrome

Autism Speaks. (n.d.-b). *Sensory issues*. Retrieved [August 25, 2025], from https://www.autismspeaks.org/sensory-issues

Baghdadli, A., Assouline, B., Sonié, S., Pernon, E., Darrou, C., Michelon, C., Picot, M.-C., Aussilloux, C., & Pry, R. (2012). Developmental trajectories of adaptive behaviors from early childhood to adolescence in a cohort of 152 children with autism spectrum disorders. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 42(7), 1314–1325. doi:10.1007/s10803-011-1357-z

Baio, J., Wiggins, L., Christensen, D. L., Maenner, M. J., Daniels, J., Warren, Z., . . . Dowling, N. F. (2018). Prevalence of autism spectrum disorder among children aged 8 years - autism and developmental disabilities monitoring network, 11 sites, United States, 2014. *MMWR Surveill Summ, 67*(6), 1-23. doi:10.15585/mmwr.ss6706a1

Bardou, K., Papantonopoulou, K., & Georgiadi, M. (2025). School bullying among students with autism spectrum disorder (ASD): The role of the educational setting. *Education Sciences, 15*(8), 1055. doi:10.3390/educsci15081055

Baron-Cohen, S., Leslie, A. M., & Frith, U. (1985). Does the autistic-child have a "theory of mind"? *Cognition*, 21(1), 37–46. doi:10.1016/0010-0277(85)90022-8

Baron-Cohen, S. (2002). The extreme male brain theory of autism. *Trends Cogn Sci, 6*(6), 248-254. doi:10.1016/s1364-6613(02)01904-6

Bates, G. (2010). Autism in fiction and autobiography. *Advances in Psychiatric Treatment, 16*(1), 47-52. doi:10.1192/apt.bp.108.005660

BBC News. (2014, August 4). *Why are Steiner schools so controversial?*. BBC News. https://www.bbc.com/news/education-28646118

Berry, J. W. (2006). Contexts of acculturation. In D. L. Sam & J. W. Berry (Eds.), *The Cambridge handbook of acculturation psychology* (pp. 27-42). Cambridge University Press.

Bolourian, Y., Losh, A., Hamsho, N., Eisenhower, A., & Blacher, J. (2022). General education teachers' perceptions of autism, inclusive practices, and relationship building strategies. *J Autism Dev Disord, 52*(9), 3977-3990. doi:10.1007/s10803-021-05266-4

Botha, M., Hanlon, J., & Williams, G. L. (2021). Does language matter? Identity-first versus person-first language use in autism research: a response to Vivanti. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, *51*(12), 4489–4497. doi:10.1007/s10803-020-04858-w

Brewer, E., Brueggemann, B. J., Hetrick, N., & Yergeau, M. (2012). Introduction, background, and history. In B. J. Brueggemann (Ed.), *Disability: Key issues and future directions: Arts and humanities* (pp. 1–62). SAGE.

Brewer, N., & Young, R. L. (2015). *Crime and autism spectrum disorder: Myths and mechanisms*. Jessica Kingsley Publishers.

Brewer, R., Biotti, F., Catmur, C., Press, C., Happé, F., Cook, R., & Bird, G. (2016). Can neurotypical individuals read autistic facial expressions? Atypical production of emotional facial expressions in autism spectrum disorders. *Autism Research, 9*(2), 262-271. doi: 10.1002/aur.1508

Bury, S. M., Jellett, R., Spoor, J. R., & Hedley, D. (2020). "It defines who I am" or "It's something I have": What language do [autistic] Australian adults [on the autism spectrum] prefer? *Journal of Autism and Developmental Disorders*, *51*(2), 1-13. doi:10.1007/s10803-020-04425-3

Cappadocia, M. C., Weiss, J. A., & Pepler, D. (2012). Bullying experiences among children and youth with autism spectrum disorders. *Journal of Autism and Developmental Disorders, 42*(2), 266-277. doi:10.1007/s10803-011-1241-x

Cartwright-Hatton, S., McNicol, K., & Doubleday, E. (2006). Anxiety in a neglected population: Prevalence of anxiety disorders in pre-adolescent children. *Clinical Psychology Review*, *26*(7), 817–833. doi: 10.1016/j.cpr.2005.12.002

Cashin, A., & Barker, P. (2009). The triad of impairment in autism revisited. *Journal of Child and Adolescent Psychiatric Nursing, 22*(4), 189-193. doi:10.1111/j.1744-6171.2009.00198.x

Cheroni, C., Caporale, N., & Testa, G. (2020). Autism spectrum disorder at the crossroad between genes and environment: contributions, convergences, and interactions in ASD developmental pathophysiology. *Molecular Autism, 11*(1). doi:10.1186/s13229-020-00370-1

Cleary, M., West, S., Kornhaber, R., & Hungerford, C. (2023). Autism, discrimination and masking: Disrupting a recipe for trauma. *Issues in Mental Health Nursing, 44*(9), 799-808. doi:10.1080/01612840.2023.2239916

Como, D. H., Floríndez, L. I., Tran, C. F., Cermak, S. A., & Stein Duker, L. I. (2020). Examining unconscious bias embedded in provider language regarding children with autism. *Nursing & Health Sciences, 22*(2), 197-204. doi:10.1111/nhs.12617

Couser, G. T. (2001). Conflicting paradigms: The rhetorics of disability memoir. In J. C. Wilson & C. Lewiecki-Wilson (Eds.), *Embodied rhetorics: Disability in language and culture* (pp. 78-91). Southern Illinois University Press.

Cowan, E. J. (2008). Witch persecution and folk belief in Lowland Scotland: The devil's decade. In J. Goodare, L. Martin, & J. Miller (Eds.), *Witchcraft and belief in early modern Scotland* (pp. 71–94). Palgrave Macmillan. doi:10.1057/9780230591400_4

Cresswell, L., & Cage, E. (2019). 'Who am I?': An exploratory study of the relationships between identity, acculturation and mental health in autistic adolescents. *Journal of Autism and Developmental Disorders, 49*(7), 2901-2912. doi:10.1007/s10803-019-04016-x

Dawson, M., Soulières, I., Gernsbacher, M. A., & Mottron, L. (2007). The level and nature of autistic intelligence. *Psychological Science, 18*(8), 657-662. doi:10.1111/j.1467-9280.2007.01954.x

de Vries, B. (2021). Autism and the right to a hypersensitivity-friendly workspace. *Public Health Ethics, 14*(3), 281-287. doi:10.1093/phe/phab021

Dunn, D. S., & Andrews, E. E. (2015). Person-first and identity-first language developing psychologists' cultural competence using disability language. *American Psychologist*, 70(3), 255–264. doi:10.1037/a0038636

Elsabbagh, M., Divan, G., Koh, Y. J., Kim, Y. S., Kauchali, S., Marcin, C., . . . Fombonne, E. (2012). Global prevalence of autism and other pervasive developmental disorders. *Autism Research, 5*(3), 160-179. doi:10.1002/aur.239

English, P. (2021, December 19). *Scotland prepares pardon for the 'witches' it executed*. The Times. Retrieved August 4, 2022, from https://www.thetimes.co.uk/article/scotland-prepares-pardon-for-the-witches-it-executed-mf6txwc0v

Eyre, C. (2021, April 29). *Getten, McNicoll, Mann and Pearson feature on Branford Boase shortlist*. The Bookseller. Retrieved September 5, 2022, from https://www.thebookseller.com/news/getten-mcnicoll-and-pearson-feature-branford-boase-shortlist-1257224

Fombonne, E. (2005). Epidemiological studies of pervasive developmental disorders. In F. Volkmar, R. Paul, A. Klin, & D. Cohen (Eds.), *Handbook of autism and pervasive developmental disorders* (pp. 42–69). Wiley.

Fombonne, E., Zakarian, R., Bennett, A., Meng, L., & McLean-Heywood, D. (2006). Pervasive developmental disorders in Montreal, Quebec, Canada: Prevalence and links with immunizations. *Pediatrics, 118*(1), e139–e150. doi:10.1542/peds.2005-2993

Fombonne, E. (2009). Epidemiology of pervasive developmental disorders. *Pediatr Res, 65*(6), 591-598. doi:10.1203/PDR.0b013e31819e7203

Francis, D. (2004). Culture, power asymmetries and gender in conflict transformation. In A. Austin, M. Fischer, & N. Ropers (Eds.), *Transforming ethnopolitical conflict: The Berghof Handbook* (pp. 91-107). VS Verlag für Sozialwissenschaften.

Freedman, B. H., Kalb, L. G., Zablotsky, B., & Stuart, E. A. (2012). Relationship status among parents of children with autism spectrum disorders: A population-based study. *Journal of Autism and Developmental Disorders, 42*(4), 539-548. doi:10.1007/s10803-011-1269-y

Frith, U. (2001). Mind blindness and the brain in autism. *Neuron, 32*(6), 969-979. doi:10.1016/S0896-6273(01)00552-9

Gambra, L., Magallon, S., & Crespo-Eguílaz, N. (2024). Weak central coherence in neurodevelopmental disorders: A comparative study. *Front Psychol, 15*, 1348074. doi:10.3389/fpsyg.2024.1348074

Garland-Thomson, R. (1997). *Extraordinary bodies: Figuring physical disability in American culture and literature*. Columbia University Press.

Garland-Thomson, R. (2002). Integrating disability, transforming feminist theory. *NWSA Journal, 14*(3), 1-32. Retrieved from http://www.jstor.org/stable/4316922

Gates, J. A., McNair, M. L., Richards, J. K., & Lerner, M. D. (2023). Social knowledge & performance in autism: A critical review & recommendations. *Clin Child Fam Psychol Rev, 26*(3), 665-689. doi:10.1007/s10567-023-00449-0

Gibbs, S. (2021). *Drama queen: One autistic woman and a life of unhelpful labels* [Kindle edition]. Trapeze.

Gómez-Marí, I., Sanz-Cervera, P., & Tárraga-Mínguez, R. (2022). Teachers' attitudes toward autism spectrum disorder: A systematic review. *Education Sciences, 12*(2), 138. doi: 10.3390/educsci12020138

Goodare, J. (1998). Women and the witch-hunt in Scotland. *Social History*, 23(3), 288–308. http://www.jstor.org/stable/4286516.

Goodare, J. (2008). Scottish witchcraft in its European context. In J. Goodare, L. Martin, & J. Miller (Eds.), *Witchcraft and belief in early modern Scotland* (pp. 26-50). Palgrave Macmillan.

Grandin, T. (2006). *Thinking in pictures, expanded edition: My life with autism*. Vintage Books.

Grice, P. (1991). *Studies in the way of words*. Harvard University Press.

Gulati, S., Sharawat, I. K., Panda, P. K., & Kothare, S. V. (2025). The vaccine–autism connection: No link, still debate, and we are failing to learn the lessons. *Autism*, *29*(7), 1639-1645. doi:10.1177/13623613251345281

Guthrie, L. (2020). *Anna*. Gob Stopper.

Hacking, I. (2009). Autistic autobiography. *Philosophical transactions of the royal society of London. Series B, Biological sciences, 364*(1522), 1467-1473. doi:10.1098/rstb.2008.0329

Hemingway, L. (2011). Understanding disability: From 'personal tragedy' to social disadvantage. In L. Hemingway (Ed.), *Disabled people and housing: Choices, opportunities and barriers* (pp. 51-66). Bristol University Press.

Huguet, G., Ey, E., & Bourgeron, T. (2013). The genetic landscapes of autism spectrum disorders. *Annual Review of Genomics and Human Genetics, 14*(1), 191-213. doi:10.1146/annurev-genom-091212-153431

Hull, L., Petrides, K. V., & Mandy, W. (2020). The female autism phenotype and camouflaging: A narrative review. *Review Journal of Autism and Developmental Disorders, 7*(4), 306-317. doi:10.1007/s40489-020-00197-9

Im, D. S. (2016). Template to perpetrate: An update on violence in autism spectrum disorder. *Harvard Review of Psychiatry*, 24(1), 14–35. doi:10.1097/HRP.0000000000000087

Kanner, L. (1943). Autistic disturbances of affective contact. *Nervous Child, 2*, 217-250.

Kearney, S., Brittain, I., & Kipnis, E. (2019). "Superdisabilities" vs "disabilities"? Theorizing the role of ableism in (mis)representational mythology of disability in the marketplace. *Consumption Markets & Culture, 22*(5-6), 545-567. doi:10.1080/10253866.2018.1562701

Kluth, P. (2004). Autism, autobiography, and adaptations. *Teaching Exceptional Children, 36*(4), 42-47. doi:10.1177/004005990403600406

Koegel, R. L., O'Dell, M. C., & Koegel, L. K. (1987). A natural language teaching paradigm for nonverbal autistic children. *Journal of Autism and Developmental Disorders*, 17(2), 187–200. doi:10.1007/BF01495055

Larner, C. (1973). James VI and I and Witchcraft. In Smith, A.G.R. (ed.) *The Reign of James VI and I. (Problems in Focus Series)*. Palgrave. doi:10.1007/978-1-349-15500-2_5

Larner, C., Lee, C. H., & McLachlan, H. V. (1977). *A Source-book of Scottish Witchcraft*. Grimsay Press. https://books.google.com.tr/books?id=RXGkAAAACAAJ

Larner, C. (1981). *Enemies of God: The witch hunt in Scotland*. The John Hopkins University Press.

Lecavalier, L. (2006). Behavioral and emotional problems in young people with pervasive developmental disorders: Relative prevalence, effects of subject characteristics, and empirical classification. *Journal of Autism and Developmental Disorder*s, 36(8), 1101–1114. doi:10.1007/s10803-006-0147-5

Leedham, A., Thompson, A. R., Smith, R., & Freeth, M. (2020). 'I was exhausted trying to figure it out': The experiences of females receiving an autism diagnosis in middle to late adulthood. *Autism, 24*(1), 135-146. doi:10.1177/1362361319853442

Levack, B. P. (1980). The great Scottish witch hunt of 1661–1662. *Journal of British Studies*, 20(1), 90-108. doi:10.1086/385764

Lockwood Estrin, G., Milner, V., Spain, D., Happé, F., & Colvert, E. (2021). Barriers to autism spectrum disorder diagnosis for young women and girls: A systematic review. *Rev J Autism Dev Disord, 8*(4), 454-470. doi:10.1007/s40489-020-00225-8

Loftis, S. F. (2015). *Imagining autism: Fiction and stereotypes on the spectrum*. Indiana University Press.

Long, E. L., Catmur, C., & Bird, G. (2025). The theory of mind hypothesis of autism: A critical evaluation of the status quo. *Psychological Review.* Advance online publication. doi:10.1037/rev0000532

Losh, M., & Capps, L. (2006). Understanding of emotional experience in autism: Insights from the personal accounts of high-functioning children with autism. *Dev Psychol, 42*(5), 809-818. doi:10.1037/0012-1649.42.5.809

Macdonald, S. (2017). Counting witches: Illuminating and distorting the shape of witchcraft accusations in Scotland. *Journal of Scottish Historical Studies*, *37*(1), 1–18. https://doi.org/10.3366/jshs.2017.0200

Maiano, C., Normand, C. L., Salvas, M. C., Moullec, G., & Aime, A. (2016). Prevalence of school bullying among youth with autism spectrum disorders: A systematic review and meta-analysis. *Autism Research, 9*(6), 601-615. doi:10.1002/aur.1568

Mar, R. A., & Oatley, K. (2008). The function of fiction is the abstraction and simulation of social experience. *Perspectives on Psychological Science, 3*(3), 173-192. doi:10.1111/j.1745-6924.2008.00073.x

Marcinechová, D., Záhorcová, L., & Lohazerová, K. (2024). Self-forgiveness, guilt, shame, and parental stress among parents of children with autism spectrum disorder. *Current Psychology, 43*(3), 2277-2292. doi:10.1007/s12144-023-04476-6

Martin, L., & Miller, J. (2008). Some findings from the survey of Scottish witchcraft. In J. Goodare, L. Martin, & J. Miller (eds.). *Witchcraft and belief in early modern Scotland* (pp. 51–70). Palgrave Macmillan UK. doi:10.1057/9780230591400_3

May, K. (2021). *The electricity of every living thing: A woman's walk in the wild to find her way home* [Kindle edition]. Trapeze.

McNicoll, E. (n.d.). "I will continue to write about neurodivergent people and will never tire of it." *National Autistic Society*. Retrieved March 2, 2020, from https://www.autism.org.uk/advice-and-guidance/stories/stories-from-the-spectrum-elle-mcnicoll

McNicoll, E. (2020). *A kind of spark* . Knights Of.

McNicoll, E. (2020, July 6). *"I write about anything and everything, but I always write about neurodiversity": Elle McNicoll on being a neurodivergent author* [Interview]. Book Trust. https://www.booktrust.org.uk/news-and-features/features/2020/july/elle-mcnicoll-on-being-a-neurodivergent-author/

McNicoll bags Blackwell's Book of the Year. (2021, January 8). The Bookseller. Retrieved September 5, 2022, from https://www.thebookseller.com/news/mcnicoll-bags-blackwells-book-year-1232502

McNicoll, E. (2021, July 1). *Waterstones prize winner Elle McNicoll: 'I never saw autistic girls in books'* [Interview]. *The Guardian.* https://www.theguardian.com/books/2021/jul/01/waterstones-prize-winner-elle-mcnicoll-i-never-saw-autistic-girls-in-books

Milton, D. E. M. (2012). On the ontological status of autism: The 'double empathy problem'. *Disability & Society, 27*(6), 883-887. doi:10.1080/09687599.2012.710008

Mitchell, D., & Snyder, S. (2006). Narrative prosthesis and the materiality of metaphor. In L. J. Davis (Ed.), *The disability studies reader* (2nd ed., pp. 205–216). Routledge.

Morton, H. E. (2021). Assessment of bullying in autism spectrum disorder: Systematic review of methodologies and participant characteristics. *Review Journal of Autism and Developmental Disorders, 8*(4), 482-497. doi:10.1007/s40489-020-00232-9

Moskowitz, L. J., & Braconnier, M. (2023). Assessing anxiety in youth with autism spectrum disorder. *Psychology in the Schools*, 60(1), 3–14. https://doi.org/10.1002/pits.22669

Mouridsen, S. E. (2012). Current status of research on autism spectrum disorders and offending. *Research in Autism Spectrum Disorders, 6*(1), 79-86. doi:10.1016/j.rasd.2011.09.003

Murray, S., (2009) Autism functions/the function of autism. *Disability Studies Quarterly,* 30(1). doi:10.18061/dsq.v30i1.1048

Myers, B. A. (2019). *Autobiography on the spectrum: Disrupting the autism narrative*. Teachers College Press.

Naseef, R., & Freedman, B. (2012). A diagnosis of autism is not a prognosis of divorce. *Autism Advocate, 8, 12*.

Osteen, M. (2008). Autism and representation: A comprehensive introduction. In M. Osteen (Ed.), *Autism and representation* (pp. 1-47). Routledge.

Newschaffer, C. J., Croen, L. A., Daniels, J., Giarelli, E., Grether, J. K., Levy, S. E., Mandell, D. S., Miller, L. A., Pinto-Martin, J., Reaven, J., Reynolds, A. M., Rice, C. E., Schendel, D., & Windham, G. C. (2007). The epidemiology of autism spectrum disorders. *Annual Review of Public Health*, 28, 235–258. doi:10.1146/annurev.publhealth.28.021406.144007

Ostrolenk, A., Boisvert, M., & Mottron, L. (2025). What do autistic children who are interested in letters and numbers do with them? A qualitative study. *International Journal of Qualitative Studies on Health and Well-Being*, *20*(1). doi:10.1080/17482631.2025.2500851

Park, I., Gong, J., Lyons, G. L., Hirota, T., Takahashi, M., Kim, B., . . . Leventhal, B. L. (2020). Prevalence of and factors associated with school bullying in students with autism spectrum disorder: A cross-cultural meta-analysis. *Yonsei Medical Journal, 61*(11), 909-922. doi:10.3349/ymj.2020.61.11.909

Park, M., & Chitiyo, M. (2011). An examination of teacher attitudes towards children with autism. *Journal of Research in Special Educational Needs, 11*(1), 70-78. doi:10.1111/j.1471-3802.2010.01181.x

Patten, E., Ausderau, K. K., Watson, L. R., & Baranek, G. T. (2013). Sensory response patterns in nonverbal children with ASD. *Autism Research and Treatment*, 436286. doi:10.1155/2013/436286

Pesonen, H., Itkonen, T., Saha, M., & Nordahl-Hansen, A. (2020). Framing autism in newspaper media: An example from Finland. *Advances in Autism*. doi:10.1108/aia-01-2020-0003

Premack, D., and Woodruff, G. (1978). Does the chimpanzee have a theory of mind? *Behav. Brain Sci*. 1, 515–526. doi:10.1017/S0140525X00076512

Powell, T. (2021). *Recognising autism and Asperger's syndrome: A practical guide to adult diagnosis and beyond*. Taylor & Francis.

Reindal, L., Nærland, T., Weidle, B., Lydersen, S., Andreassen, O. A., & Sund, A. M. (2023). Structural and pragmatic language impairments in children evaluated for autism spectrum disorder (ASD). *J Autism Dev Disord, 53*(2), 701-719. doi:10.1007/s10803-020-04853-1

Rice, C. E., Rosanoff, M., Dawson, G., Durkin, M. S., Croen, L. A., Singer, A., &Yeargin-Allsopp, M. (2012). Evaluating changes in the prevalence of the autism spectrum disorders (ASDs). *Public Health Reviews*, 34(2), 1–22. doi:10.1007/BF03391685

Rosello B., Berenguer C., Baixauli I., García R. & Miranda A. (2020) Theory of mind profiles in children with autism spectrum disorder: Adaptive/social skills and pragmatic competence. *Front. Psychol.* 11:567401. doi:10.3389/fpsyg.2020.567401

Shaw, K. A., Williams, S., Patrick, M. E., Valencia-Prado, M., Durkin, M. S., Howerton, E. M., . . . Maenner, M. J. (2025). Prevalence and early identification of autism spectrum disorder among children aged 4 and 8 years - autism and developmental disabilities monitoring network, 16 sites, United States, 2022. *MMWR Surveill Summ, 74*(2), 1-22. doi:10.15585/mmwr.ss7402a1

Simone, R. (2010). *Aspergirls: Empowering females with Asperger syndrome*. Jessica Kingsley Publishers.

Smith, S. (1996). Taking it to a limit one more time: Autobiography and autism. In S. Smith & J. Watson (Eds.), *Getting a Life: Everyday uses of autobiography* (pp. 226-246). University of Minnesota Press.

Stagg, S. D., & Belcher, H. (2019). Living with autism without knowing: Receiving a diagnosis in later life. *Health Psychology and Behavioral Medicine, 7*(1), 348-361. doi:10.1080/21642850.2019.1684920

Swedo, S. E., Baguley, D. M., Denys, D., Dixon, L. J., Erfanian, M., Fioretti, A., . . . Raver, S. M. (2022). Consensus definition of misophonia: A delphi study. *Front Neurosci, 16*, 841816. doi:10.3389/fnins.2022.841816

Tan Meng Yin, E. (2025). Savant syndrome and Autism spectrum disorder: A literature review. *Asia Pacific Journal of Developmental Differences*, 12(2), 332-347. doi:10.3850/S2345734125000141

The Students of Limpsfield Grange School, & Martin, V. (2017). *M in the middle: Secret crushes, mega-colossal anxiety and the people's republic of autism*. Jessica Kingsley Publishers.

Treffert, D. A. (1999). The savant syndrome and autistic disorder. *CNS Spectrums*, 4(12), 57–60. doi:10.1017/S1092852900006830

Trevisan, D. A., Hoskyn, M., & Birmingham, E. (2018). Facial expression production in autism: A meta-analysis. *Autism Research, 11*(12), 1586-1601. doi:10.1002/aur.2037

Tubío-Fungueiriño, M., Cruz, S., Sampaio, A., Carracedo, A., & Fernández-Prieto, M. (2021). Social camouflaging in females with autism spectrum disorder: A systematic review. *J Autism Dev Disord, 51*(7), 2190-2199. doi:10.1007/s10803-020-04695-x

Tulgar, A. (2020). *İngiliz romanında otizmin temsili.* (Unpublished doctoral dissertation Unpublished doctoral dissertation). Ataturk University, Erzurum.

Tulgar, A. (2022). Autism and refrigerator mother theory in Fiction: Pauline Holdstock's *Here I Am*! *Litera: Journal of Language, Literature and Culture Studies, 32*(2), 635-652. doi:10.26650/LITERA2021-1057909

Wing, L. (1981a). Asperger's syndrome: A clinical account. *Psychological Medicine, 11*(01), 115-129. doi:10.1017/S0033291700053332

Wing, L. (1981b). Language, social, and cognitive impairments in autism and severe mental retardation. *Journal of Autism and Developmental Disorders, 11*(1), 31-44. doi:10.1007/bf01531339

Wing, L., & Gould, J. (1979). Severe impairments of social interaction and associated abnormalities in children: epidemiology and classification. *Journal of Autism and Developmental Disorders, 9*(1), 11-29. doi:10.1007/bf01531288

Wing, L. (1991). The relationship between Asperger's syndrome and Kanner's autism. In U. Frith (Ed.), *Autism and Asperger syndrome* (pp. 93-121). Cambridge University Press.

Wachtel, L. E., & Shorter, E. (2013). Autism plus psychosis: A "one-two punch" risk for tragic violence? *Medical Hypotheses*, 81(3), 404–409. doi:10.1016/j.mehy.2013.05.032

Wilson, R. B., Thompson, A. R., Rowse, G., & Freeth, M. (2023). *The experience of seeking, receiving, and reflecting upon a diagnosis of autism in the UK: A meta-synthesis of qualitative studies conducted with autistic individuals. Research in Autism Spectrum Disorders, 103*. doi:10.1016/j.rasd.2023.102135

Wood-Downie, H., Wong, B., Kovshoff, H., Mandy, W., Hull, L., & Hadwin, J. A. (2021). Sex/Gender differences in camouflaging in children and adolescents with autism. *Journal of Autism and Developmental Disorders, 51*(4), 1353-1364. doi:10.1007/s10803-020-04615-z

Anadolu'nun Kültürel Dönüşümü

Moğol İstilasının Dinî, Etnik ve Sosyokültürel Sonuçları

13-14. Yüzyıl

Furkan Şahin

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1915
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-665-2
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ŞAHİN, Furkan
Anadolu'nun Kültürel Dönüşümü
Moğol İstilasının Dinî, Etnik ve Sosyokültürel Sonuçları
13-14. Yüzyıl

Editör: Prof. Dr. İsmail Pırlanta

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Dizgi Ofset
Sertifika No: 48060

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKLAR

Abu-l Farac. *Abu'l Farac Tarihi*. çev. Ömer Rıza Doğrul. 2 Cilt. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1945.

Abu-l Farac. *Abu'l Farac Tarihi*. çev. Ömer Rıza Doğrul. 2 Cilt. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1950.

Afîfî, Ebu'l-Alā. *Tasavvuf İslâm'da Manevî Hayat*. çev. Ekrem Demirli - Abdullah Kartal. İstanbul: İz Yayıncılık, 8. Basım, 2018.

Ağaldağ, Sebahattin. "Moğol Devleti". *Türkler*. 8/433-455. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002.

Ahmed b. Mahmud. *Selçuk-nâme*. ed. Erdoğan Merçil. 2 Cilt. İstanbul: Tercüman, 1977.

Ahmed Fakih. *Çarhname*. haz. Mecdut Mansuroğlu. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1956.

Ahmedi. "Dâstân ve tevârîh-i mülûk-i Âl-i Osman". *Üç Osmanlı Tarihi*. haz. Atsız. 131-181. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 7. Basım, 2011.

Akar, Metin. "Şeyyâd Hamza Hakkında Yeni Bilgiler". *Türklük Araştırmaları Dergisi* 2 (1986), 1-14.

Akdağ, Mustafa. *Türkiye'nin İktisadî ve İçtimaî Tarihi*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 5. Basım, 2020.

Akkuş, Mustafa. "Anadolu Selçuklu Devletinin Yıkılmasında Kalenderi Grupların Rolü". *Turkish Studies (Elektronik)* 9/7 (2014), 117-134.

Akkuş, Mustafa. "Ateş ve Ocak Kültünün Anadolu'da Yaygınlaşmasında Moğolların Etkisi". *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi* 68 (2013).

Akkuş, Mustafa. *İlhanlıların Anadolu'daki Dini Siyaseti*. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2011.

Akkuş, Mustafa. "Moğol İstilâsının Selçuklu Bilim ve Düşünce Hayatına Etkileri". *II. Uluslararası Selçuklu Kültür ve Medeniyet Sempozyumu: Selçuklularda Bilim ve Düşünce*. 3 (Tabii Bilimler)/455-478. Konya: Selçuklu Belediyesi Yayınları, 2013.

Aknerli Grigor. *Okçu Milletin Tarihi*. çev. Hrand D Anreasyan. İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2007.

Akropolites, Georgios. *Vekayinâme*. çev. Bilge Umar. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları, 2008.

Aksarayî, Kerîmüddin Mahmud. *Müsâmeretü'l-Ahbâr*. çev. Mürsel Öztürk. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2. Basım, 2023.

Akün, Ömer Faruk. "Divan Edebiyatı". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 9/389-427. İstanbul: TDV Yayınları, 1994.

Algar, Hamid. "Kâzerûnî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 25/145-146. Ankara: TDV Yayınları, 2002.

Algar, Hamid. "Kâzerûniyye". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 25/146-148. Ankara: TDV Yayınları, 2002.

Algar, Hamid. "Necmeddîn-i Kübrâ". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 32/498-500. İstanbul: TDV Yayınları, 2006.

Anna Komnena. *Alexiad*. çev. Bilge Umar. İstanbul: İnkılâp Kitabevi, 1996.

Anonim. *Moğolların Gizli Tarihçesi*. çev. Mehmet Levent Kaya. İstanbul: Kronik Kitap, 3. Basım, 2018.

Anonim. *Moğolların Gizli Tarihi*. çev. Ahmet Temir. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1995.

Arabacı, İsmail. *Türkler*, 2005.

Arnaud Demir, Françoise. "Semah Bir Oyun mudur? : Şamanizm, Tasavvuf ve Canlandırma Işığında Alevi-Bektaşilerde Dinsel Dansın Adı". *Folklör/Edebiyat* 12/454 (2006), 241-248.

Arsal, Sadri Maksudi. "Cengiz'in Yasası". *Türk Hukuk Tarihi*, 167-177.

Arslan, Seher. "Türk Kültüründe Ağaç Kültü ve Hayat Ağacı". *Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi* 1/1 (06 Haziran 2014), 59-71.

Aslanapa, Oktay. *Türk Sanatı II: Anadolu Selçuklularından Beylikler Devrinin Sonuna Kadar*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı, 1973.

Aşan, Muhammet Beşir. *Elazığ, Tunceli ve Bingöl İllerinde Türk İskân İzleri*. Ankara: Türk Kültürü Araştırma Enstitüsü, 1989.

Âşık Paşa. *Garibnâme*. çev. Bedri Noyan. Ankara: Ardıç Yayınları, 1998.

Aşıkpaşazade. *Osmanoğulları'nın Tarihi*. çev. Kemal Yavuz - Mehmet Ali Yekta Saraç. İstanbul: K Kitaplığı, 2003.

Ata, Aysu. "Moğol Fütuhatı ve Doğu - Batı Türk Yazı Dili Kavramları Üzerine". *Türkoloji Dergisi* XVII/1 (2010), 29-38.

Attar, Aygün. "Ortaçağ Türk Diplomasi Tarihi Açısından Diyarbakır (XI.-XV. Yüzyıllar Arasında Güneydoğu Anadolu'nun Etnik ve Siyasi Tarihi Üzerine Bir Deneme)". Diyarbakır, 2004.

Avşar, Yağmur. *Türk ve Moğollarda Şamanist İnanç Sisteminin Mukayesesi*. Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 2019.

Ay, Resul. "XIV. Yüzyıl Beylikler Dünyasına Yeniden Bakmak: Selçuklu Mirasının İki Farklı Tezahürü ve Orta Anadolu'da Özgün Siyasi Yapılanma". *Türklük Araştırmaları Dergisi* 20 (2008).

Ay, Zahide. "13. Yüzyılda Anadolu'nun İslamlaşma Sürecindeki İsmaili Etkiler ve Bu Etkilerdeki Vefâilik Boyutu". *Akademik İncelemeler Dergisi* 11/2 (2016), 0-0. https://doi.org/10.17550/aid.50032

Aydın, Mehmet. "Hz Mevlana'nın Yaşadığı Devrin Sosyal Yapısı". 279-286. Konya: Selçuk Üniversitesi Basımevi, 1986.

Azamat, Nihat. "Evhadüddîn-i Kirmânî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 11/518-520. İstanbul: TDV Yayınları, 1995.

Azamat, Nihat. "Kalenderiyye". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 24/253-256. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

Azamat, Nihat. "Kaygusuz Abdal". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 25/74-76. Ankara: TDV Yayınları, 2002.

Babinger, Franz. *Anadolu'da İslamiyet*. ed. Mehmet Kanar. çev. Ragıp Hulusi. İstanbul: İnsan yayınları, 1996.

Bademci, Ali. *Cengiz ve Yasası Timur ve Tüzükâtı*. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2. Basım, 2016.

Bağlıoğlu, Ahmet. "Türkler'de İslamlaşmayla Birlikte Mezhep Hareketleri Üzerine Bir Araştırma". *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 2 (30 Haziran 1997), 200-226.

Balcıoğlu, Tahir Harimi. *Türk Tarihinde Mezhep Cereyanları*. İstanbul: Kanaat Kitabevi, 1940.

Banarlı, Nihad Sami. "Anadolu Vicdanında Moğollar". *Kubbealtı Akademi Mecmuası* 4 (1973), 31-45.

Barbaro, Josaphat. *Anadolu'ya ve İran'a Seyahat*. nşr. Tufan Gündüz. İstanbul: Yeditepe Yayinevi, 2009.

Barkan, Ömer Lütfi. *İstila Devirlerinin Kolonizatör Türk Dervişleri*. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2021.

Barkan, Ömer Lütfi. "Osmanlı İmparatorluğu'nda Bir İskan ve Kolonizasyon Metodu Olarak Vakıflar ve Temlikler: İstila Devirlerinin Kolonizatör Türk Dervişleri ve Zâviyeler". *Vakıflar Dergisi* 2 (1942), 279-386.

Bars, Mehmet Emin. "Şamanizmden Tasavvufa Şamandan Sufi/Velîye Değişim/Dönüşümler". *Türkbilig* 36 (01 Haziran 2018), 167-186.

Barthold, Vasiliy Vladimiroviç. "Çağatay". *İslam Ansiklopedisi*. 3/266-270. İstanbul: Millî Eğitim Basımevi, 1988.

Barthold, Vasiliy Vladimiroviç. *İslâm Medeniyeti Tarihi*. çev. Mehmed Fuad Köprülü. Ankara: Dinayet İşleri Başkanlığı Yayınları, 6. Basım, 1984.

Barthold, Vasiliy Vladimiroviç. *Moğol İstilası Devrinde Türkistan*. ed. Gülnar Kara. çev. Seniha Sami Moralı. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2020.

Barthold, Vasiliy Vladimiroviç. "Moğol İstilası ve İran Kültürüne Tesirleri". çev. İlyas Kamalov. *Halife ve Sultan: İslâm'da İktidarin Serüveni*. İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2006.

Barthold, Vasiliy Vladimiroviç. *Orta Asya Türk Tarihi Hakkında Dersler*. çev. Ragıp Hulusi Özdem. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 4. Basım, 2019.

Baş, Mustafa. "Dinlerde ve Geleneksel Türk İnanışlarında Dağ Kültü". *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (ÇÜİFD)* 13/1 (01 Mart 2013), 165-179.

Bayat, Fuzuli. *Türk Şaman Metinleri-Efsaneler ve Memoratlar*. Ankara: Piramit Yayıncılık, 2004.

Bayburtluoğlu, Zafer. "Anadolu Selçuklu Mimarlığı, Sanatı ve Moğol/İlhanlı Sorunsalı". Kayseri, 2002.

Bayram, Mikail. "Anadolu Selçukluları Zamanında Evhadî Dervişler". *Türkler*. 320-327. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002.

Bayram, Mikail. *Anadolu'da Te'lif Edilen İlk Türkçe Eser "Keşfü'l-akabe"*. Konya, 1981.

Bayram, Mikail. "Anadolu'da Te'lif Edilen İlk Türkçe Eser Meselesi". *Erdem* 12/36 (07 Mayıs 2000), 899-906.

Bayram, Mikail. "Baba İshak ve Ahi Evren". *Diyanet Dergisi* 18 (1979).

Bayram, Mikail. "Danişmend Oğulları'nın Dinî ve Millî Siyaseti". *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi* 18 (01 Aralık 2005), 131-147.

Bayram, Mikail. *Sosyal ve Siyasi Boyutlarıyla Ahi Evren Mevlana Mücadelesi*. Çizgi Kitabevi, 2020.

Bayram, Mikâil. *Şeyh Evhadü'd-din Hâmid El-Kirmânî ve Menâkıb-Namesi*. İstanbul: Kardelen Yayınları, 2005.

Bayram, Mikâil. "Türkiye Selçukluları Döneminde Bilimsel Ortam ve Ahiliğin Doğuşuna Etkisi". *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi* 10 (01 Aralık 2001), 1-11.

Beckwith, Christopher I. *İpek Yolu İmparatorlukları: Bronz Çağı'ndan Günümüze Orta Asya Tarihi*. çev. Kürşat Yıldırım. Ankara: Odtü, 1. Basım, 2011.

Bedirhanoğlu, Hüseyin Erkan. "1071 Malazgirt Savaşı'ndan Osmanlı Kuruluşuna Kadar Anadolu'nun Siyasi Durumu". *The Journal of International Scientific Researches* 2/7 (26 Aralık 2017), 148-159.

Bediüzzaman Fûrûzanfer. *Mevlânâ Celâleddin*. çev. Feridun Nâfiz Uzluk. Konya: TC. Konya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, ts.

Beksaç, Engin - Çobanoğlu, Ahmet Vefa. "İlhanlılar (Sanat)". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 22/105-108. İstanbul: TDV Yayınları, 2000.

Beyânî, Şîrîn. *Moğol Dönemi İran'ında Kadın*. çev. Mustafa Uyar. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2. Basım, 2018.

Bezer, Gülay Öğün. "Türkiye Selçukluları'nın Güneydoğu Siyaseti ve I. Haçlı Seferinin Bunun Üzerindeki Etkileri". *Türklük Araştırmaları Dergisi* 12 (2002), 79-113.

Bilen, Yılmaz. *Moğolların Türkistan Fethi ve Sonuçları (13.-14. Yüzyıllar)*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Türkiyat Araştırmaları Anabilim Dalı, Doktora Tezi, 2019.

Bilgin, Azmi. "Gök Tanrısı Terimi Üzerine". *Modern Türklük Araştırmaları Dergisi* 2/4 (2005), 189-197.

Bilgin, Orhan. "Fahreddîn-i Irâkī". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 12/84-86. İstanbul: TDV Yayınları, 1995.

Bilgiseven, Amiran Kurtkan. "Prof. Dr. Mehmet Ersöz'e Göre Türkiye'de Alevilik-Bektaşilik". *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi* 44 (1986).

Biran, Michal. *Cengiz Han*. çev. Ahmet Fethi Yıldırım. İstanbul: Vakıfbank Kültür Yayınları, 2019.

Blessing, Patricia. *Moğol Fethinden Sonra Anadolu'nun Yeniden İnşası: Rum Diyarında İslami Mimari, 1240-1330*. çev. Merve Özkılıç. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 2. Basım, 2020.

Bozkuş, Metin. "Anadolu Selçuklularında Sosyal, Dinî ve Mezhebi Yapi". *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 5/2 (15 Aralık 2001), 249-258.

Braudel, Fernand. *Maddi Uygarlık*. çev. Mehmet Ali Kılıçbay. İstanbul: İmge Kitabevi, 2004.

Buhârî, Ebû Abdillâh Muhammed b. İsmail el-. *el-Câmiʿu'ṣ-ṣaḥîḥ*. nşr. Muhammed Züheyr b. Nasr. 8 Cilt. b.y.: Dâru Tavki'n-Necât, 2. Basım, 1422/2001.

Bulduk, Üçler. "Dede Korkut Destanları'nda Ortak Kültür Unsuru Olarak Yaşatılan Coğrafya". *Yeni Türkiye* 3/15 (1997).

Caferoğlu, Ahmet. *Eski Uygur Türkçesi Sözlüğü*. İstanbul: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1968.

Cahen, Claude. *Osmanlılardan Önce Anadolu*. çev. Erol Üyepazarcı. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 6. Basım, 2020.

Cahen, Claude (F). *Türklerin Anadolu'ya İlk Girişi*. çev. Yaşar Yücel - Bahaeddin Yediyıldız. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 3. Basım, 2021.

Cahun, David-Leon. *Asya Tarihine Giriş Türkler ve Moğollar*. çev. Inan Kaya. Ankara: Altınordu Yayınları, 4. Basım, 2020.

Câmî, Abdurrrahman. *Evliya Menkıbeleri*. ed. Süleyman Uludağ - Mustafa Kara. çev. Lamii Çelebi. İstanbul: Marifet Yayınları, 1998.

Can, Şefik. *Mevlânâ: Hayatı, Şahsiyeti ve Fikirleri*. Ötüken Neşriyat, 1995.

Carpini, Plano. *Moğolistan Seyahatnamesi: 13. Yüzyılda Avrupa'dan Orta Asya'ya Yolculuk*. çev. Ergin Ayan. İstanbul: Kronik Kitap, 4. Basım, 2018.

Cebecioğlu, Ethem. "Hoca Ahmed Yesevi (ö.562/1167)". *Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi* 34 (1993).

Ceyhan, Semih. "Selâhaddîn-i Zerkûb". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 36/340-341. İstanbul: TDV Yayınları, 2009.

Ceyhan, Semih. "Şems-i Tebrîzî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 38/511-516. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

Cezar, Mustafa. *Anadolu Öncesi Türklerde Şehir ve Mimarlık*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1977.

Charles, Melville. "Moğol Yönetimi Altında Anadolu". çev. Ali Özdamar. *Türkiye Tarihi Bizans'tan Türkiye'ye 1071-1453*. ed. Kate Fleet. İstanbul: Kitap Yayınevi, 2012.

Chittick, William. *13. YY Sufi Metinlerinde İman ve Amel*. çev. Ömer Saruhanlıoğlu. İstanbul: Litera Yayıncılık, 2016.

Chun, Chang. *Cengiz Han'ın Ölümsüzlük Arayışı: Taoist Simyacı Bir Keşişin Türkistan Seyahatnamesi*. çev. Gülşah Hasgüçmen. İstanbul: Kronik Kitap, 2. Basım, 2019.

Cihan, Cihat. "Türkler ile Moğolların Irki Münasebetleri". *Türkler*. 8/278-287. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002.

Clauson, Sir Gerard. "14. Yüzyıl Moğolcasındaki Türkçe Unsurlar". *TDE Araştırmaları Dergisi* 7 (1993), 215-234.

Clavijo, Ruy Gonzales De. *Timur Devrinde Kadis'ten Semerkant'a Seyahat*. çev. Ömer Rıza Doğrul. Köprü Kitap, 2016.

Crucis, Ricoldus de Monte. *Doğu Seyahatnamesi*. çev. Ahmet Deniz Altunbaş. İstanbul: Kronik Kitap, 2021. Basım, 2018.

Cüveynî, Alaaddin Ata Melik. *Tarih-i Cihan Güşa*. çev. Mürsel Öztürk. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2. Basım, 2022.

Cüzcanî, Minhac-ı Sirac. *Tabakât-ı Nâsırî: Gazneliler, Selçuklular, Atabeglikler ve Hârezmşâhlar*. çev. Erkan Göksu. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2015.

Cüzcanî, Minhac-ı Sirac. *Tabakât-ı Nâsırî: Moğol İstilasına Dair Kayıtlar*. çev. Mustafa Uyar. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2016.

Çakmak, Mehmet Ali. "Moğol İstilası ve Harezmşah İmparatorluğunun Dağılışı". *Türkler*. 4/1430-1447. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002.

Çamuroğlu, Reha. *Tarih Heterodoksi ve Babailer*. İstanbul: OM Yayınevi, 3. Basım, 1999.

Çelebi, İlyas. "Fal (İslâm'da Fal)". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 12/138-139. İstanbul: TDV Yayınları, 1995.

Çelebi, İlyas. "Mu'tezile". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 31/391-401. İstanbul: TDV Yayınları, 2006.

Çelik, Nihal. *Aḥvāl-i Ḳıyāmet (metin-çeviri)*. Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.

Çetin, İsmet. *Türk Edebiyatında Hz. Alî Cenknâmeleri*. Ankara: Kültür Bakanlığı, 1997.

Çetin, Kenan. *Selçuklu Medeniyeti Tarihi*. İstanbul: Yitik Hazine Yayınları, 2011.

Çetin, Osman. *Anadoluda İslamiyetin Yayılışı*. İstanbul: Maarifet Yayınları, 2. Basım, 1990.

Çubukçu, İbrahim Agah. "Mutezile ve Akıl Meselesi". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 12/1-4 (01 Haziran 1964), 51-62.

Dağtekin, Hüseyin. *Genel Tarih Atlası*. İstanbul: İnkılâp, 5. Basım, 1987.

Dalkıran, Ahmet - Yılmaz, Meliha. "Selçuklu ve Osmanlı Minyatürlerinde Şamanist Etkiler". 557-562. Konya, 2015.

Defterdar Seyfi Çelebi. *Türkistan ve Uzak Doğu Seyahatnamesi*. çev. Serkan Acar. İstanbul: Selenge Yayınları, 2014.

Değirmençay, Veyis. "Sultan Veled". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 37/521-522. İstanbul: TDV Yayınları, 2009.

Değirmençay, Veyis. *Sultan Veled ve Rebabname*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 1996.

Deliorman, Altan. *Osmanlılardan Önce Türkler*. İstanbul: Bayrak Basım Yayım Tanıtım, 2010.

Demir, Mazlum Şahin. "Rumlaşan Selçuklular Sahte Ricatı Unuttu: Kösedağ Savaşı (3 Temmuz 1243)". *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi* 4/12 (25 Ağustos 2017), 229-246.

Demir, Mustafa. "Türkiye Selçuklu Şehirlerinde İmâret Kurumları ve Vakıfları". *Vakıflar Dergisi* 27 (1998), 41-45.

Develi, Hayati. *Ahmed Yesevi*. İstanbul: Şule Yayınları, 1999.

Devellioğlu, Ferit. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat: Eski ve Yeni Harflerle*. haz. Aydın Sami Güneyçal. Ankara: Aydın Kitabevi, 2001.

Devletşah bin Alaüddevle Bahtişah el-Gazi es-Semerkandi. *Devletşah Tezkiresi*. çev. Necati Lugal. 4 Cilt. İstanbul: Tercüman, 1977.

Dilçin, Cem. "XIII. Yüzyıl Metinlerinden Yeni Bir Yapıt: Ahval-i Kıyamet". *Ömer Asım Aksoy Armağanı*. ed. Mustafa Canpolat vd. 49-75. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1978.

Doğan, Nermin Şaman. "Bezemeye Bakış: Anadolu'da İlhanlı İzleri". *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi* 20/1 (15 Haziran 2003), 150-166.

D'ohsson, Abraham Constantin Mouradgea. *Moğol Tarihi*. çev. Mustafa Rahmi - Ekrem Kalan. İstanbul: Selenge Yayınları, 1. Basım, 2021.

Donuk, Abdülkadir. "Cüveynî ve Moğol Mezalimi". *Tarih Dergisi* 47 (06 Haziran 2012), 47-57.

Ebü`l-Ferec İbnü`l-İbrî. *Târîhu Muhtasari'd-Düvel*. çev. Şerafeddin Yaltkaya. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 2011.

Ebülgazi Bahadır Han. *Şecere-i Türk - Türk'ün Soyağacı*. çev. Arif Acaloğlu. İstanbul: Selenge Yayınları, 2020.

Eflâkî, Ahmed. *Ariflerin Menkıbeleri*. çev. Tahsin Yazıcı. İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 2. Basım, 2020.

Eliade, Mircea. *Şamanizm*. çev. Ismet Birkan. Ankara: İmge Kitabevi, 2014.

Elvan Çelebi. *Nâme-i Kudsi (Kutsal kitap) ; Menâkıbu'l-Kudsiyye (Kutsal menkabeler)*. ed. Mertol Tulum. İstanbul: Çizgi Kitabevi, 2017.

Emecen, Feridun. *İlk Osmanlılar ve Batı Anadolu Beylikler Dünyası*. İstanbul: Kitabevi Yayınları, 2008.

Emecen, Feridun. "Osmanlı Devleti'nin Kuruluşundan Fetret Dönemine". *Türkler*. 9/15-32. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002.

Enverî. *Düstûrnâme-i Enverî (19-22. kitaplar): Osmanlı tarihi (1299-1465)*. ed. Necdet Öztürk. Çamlıca Yayınları, 2012.

Eraslan, Kemal. "Ahmed Yesevî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 2/159-161. İstanbul: TDV Yayınları, 1989.

Erdem, İlhan. "Olcaytu Han'ın Ölümüne Kadar İlhanlılar'da Yaşanan Siyasal-Kültürel Gelişmeler ve Yakın-Doğu'ya Etkileri". *Tarih Araştırmaları Dergisi* 20/31 (01 Mayıs 2000), 1-36.

Erdem, İlhan. *Türkiye Selçukluları-İlhanlı İlişkileri*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 1995.

Orhun Abideleri. çev. Muharrem Ergin. Ankara: M.E.B, 1970.

Eröz, Mehmet. *Türkiye'de Alevîlik-Bektâşilik*. İstanbul: Otağ Matbaacılık, 1977.

Erpolat, Mehmet Salih. "XVI. Yüzyılda Siverek Sancağı'nda İskan ve Nüfus". Urfa, 2001.

Ertürk, Ahmet Çetin. "Türklerin İslâmı Anlayış ve Uygulayışında Hoca Ahmet Yesevî'nin Rolü". 119-127. Kayseri, 1993.

Erzi, Adnan Sadık. "Türkiye Kütüphanelerinden Notlar ve Vesikalar I: Yûnus Emre'nin Hayatı Hakkında Bir Vesika". *Belleten* 14/53 (1950), 85-105.

Esterâbâdî, Azîz b. Erdeşîr. *Bezm u Rezm (Eğlence ve Savaş)*. çev. Mürsel Öztürk. Ankara: Kültür Bakanlığı, 1990.

Fettâh, İrfan Abdülhamîd. "Eş'arî, Ebü'l-Hasan". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 11/444-447. İstanbul: TDV Yayınları, 1995.

Fığlalı, Ethem Ruhi. *Türkiye'de Alevilik ve Bektaşilik*. İstanbul: Selçuk Yayınları, 1996.

Gibb, Elias John Wilkinson. *Osmanlı Şiir Tarihi*. çev. Ali Çavuşoğlu. Ankara: Akçağ Yayınları, 1998.

Gibbons, Herbert Adams. *Osmanlı İmparatorluğu'nun Kuruluşu*. ed. Mustafa Everdi. çev. Ragıp Hulusi. Ankara: 21. Yüzyıl Yayınları, 1998.

Golden, Peter B. *Türk Halkları Tarihine Giriş Ortaçağ ve Erken Yeniçağda Avrasya ve Ortadoğu'da Etnik Yapı ve Devlet Oluşumu*. çev. Osman Karatay. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 8. Basım, 2018.

Gordlevskiy, Vladimir Aleksandroviç. *Küçük Asya'da Selçuklular*. çev. Abdülkadir İnan. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2. Basım, 2019.

Göde, Kemal. "Anadolu'da Cengizli ve İlhanlı Hakimiyeti Dönemine Genel Bir Bakış (1239-1327)". *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* 1 (1995), 165-190.

Göde, Kemal. *Eratnalılar, 1327-1381*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1994.

Göde, Kemal. "Eretnaoğulları". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 11/295-296. İstanbul: TDV Yayınları, 1995.

Gökbulut, Süleyman. *Necmeddîn-i Kübrâ: Hayatı, Eserleri, Görüşleri*. İstanbul: Insan Yayinlari, 2010.

Gölpınarlı, Abdülbâki. *100 Soruda Tasavvuf*. İstanbul: Gerçek Yayınevi, 1985.

Gölpınarlı, Abdülbâki. *Mevlana Celaleddin: Hayati, Felsefesi, Eserleri, Eserlerinden Secmeler*. İstanbul: Inkilap Kitabevi, 2010.

Gölpınarlı, Abdülbâki. *Mevlânâ'dan Sonra Mevlevîlik*. İstanbul: İnkılâp kitabevi, 2006.

Gölpınarlı, Abdülbaki. *Yunus Emre*. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi, 4. Basım, 1981.

Gölpınarlı, Abdülbaki. *Yunus Emre ve Tasavvuf*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi, 2. Basım, 1992.

Gölpınarlı, Abdülbaki - Boratav, Pertev Naılı. *Pir Sultan Abdal*. İstanbul: Dergah Yayınları, 1991.

Gömeç, Saadettin. *Kök Türk Tarihi*. Ankara: Berikan Yayınevi, 5. Basım, 2016.

Gömeç, Saadettin. "Terken Ünvanı Hakkında". *Türkoloji Dergisi* 17/2 (01 Ağustos 2010), 107-114.

Gömeç, Saadettin Yağmur. "Çingiz Han'ın Topraklarinda Bölünme". *Genel Türk Tarihi Araştırmaları Dergisi* 1/2 (20 Temmuz 2019), 203-208.

Gömeç, Saadettin Yağmur. *Türk Destanlarına Giriş*. Ankara: Berikan Yayınevi, 2. Basım, 2015.

Gömeç, Saadettin Yağmur. *Türk Kültürünün Ana Hatları*. Ankara: Berikan Yayınevi, 3. Basım, 2014.

Grigor, Aknerli. *Moğol Tarihi*. çev. Hrant D. Andreasyan. İstanbul: İ.Ü.E.F Yayınları, 1954.

Grousset, Rene. *Bozkır İmparatorluğu*. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 1. Basım, 1980.

Grousset, Rene. *Bozkır Imparatorluğu: Attila / Cengiz Han / Timur*. çev. M. Reşat Uzmen. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2019.

Gül, Bülent. "Moğol Atasözleri". *Türkbilig* 5 (01 Ocak 2003), 45-64.

Gül, Muammer. "Anadolu'da Moğol Nüfusu ve Türkiye Mirası Üzerine Katkıları". *Tarih Okulu Dergisi* 9/25 (2016), 455-473.

Gül, Muammer. "İlhanlı-Memlûk Rekabetinden Osmanlı-Memlûk Rekabetine: Hicaz Su Yollarının Tamiri Meselesinin Tarihî Arka Planı". *Belleten* 70/259 (20 Aralık 2006), 845-866.

Gül, Muammer. *İslamın Batıni Çehresi: Dağlar, Çöller, Bataklıklar*. İstanbul: Bilge Kültür Sanat, 2019.

Gül, Muammer. *Orta Çağlarda Doğu ve Güneydoğu Anadolu: Tarihî Arka Plan ve 13 - 14. Yüzyıl Moğol Hâkimiyeti*. İstanbul: Bilge Kültür Sanat, 2. Basım, 2010.

Gülensoy, Tuncer. "Anadolu'da Moğolca Yer Adları ve Rumeli'deki İzleri". *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi* 2/11 (1981), 126-131.

Gülensoy, Tuncer. "Eski ve Orta Türkçede Moğolca Kelimeler ve Moğolca-Türkçe Müşterek Kelimeler Üzerine Notlar". *Türkoloji Dergisi* 6/1 (01 Mayıs 1974), 235-259.

Gülensoy, Tuncer. "Moğolların Gizli Tarihi'ne ve Altan Tobçi'ye Göre Çinggis-Han'ın Şeceresi". *Tarih Araştırmaları Dergisi* 5/8 (01 Mayıs 1967), 189-191.

Gülşehrî. *Feleknâme*. haz. Saadettin Kocatürk. Ankara: Kültür Bakanlığı, 2000.

Günay, Ünver - Güngör, Harun. *Başlangıçtan Günümüze Türklerin Dinî Tarihi*. Ankara: Ocak Yayınları, 1997.

Gündüz, Ahmet. *1523 M (929 H) Tarih ve 998 nolu T.T Defterine Göre Musul, Mardin, Çemik, Harput ve Çemişgezek Sancaklarının Mukayeseli Tahlili*. Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1993.

Gündüz, Ahmet. *Osmanlı İdaresinde Musul (1523-1639)*. Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 1998.

Gündüz, İrfan. *Osmanlılarda Devlet-Tekke Münasebetleri*. İstanbul: Seha Neşriyat, 1984.

Gündüz, Şinasi. *Din ve İnanç Sözlüğü*. Konya: Vadi Yayınları, 1998.

Güner, İbrahim. "Moğolistan". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 44/275-276. Ankara: TDV Yayınları, 2019.

Güngör, Harun. "Şamanizm". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 38/325-328. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

Güngör, Harun. "Şamanizm". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 38/325-328. İstanbul: TDV Yayınları, ts.

Günşen, Ahmet. *Anadolu'nun Türkleşmesi Sürecinde Türk Soy, Boy, Oymak ve Cemâatleri İle Kırşehir*. Kırşehir: Ahilik Araştırma ve Kültür Vakfı Yayınları, 1997.

Güzel, Abdurrahman. *Dîni Tasavvufî Türk Edebiyatı*. Ankara: Akçağ Yayınları, 1999.

Güzel, Abdurrahman. *Kaygusuz Abdal'ın Mensur Eserleri*. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 1983.

Hacıahmetoğlu, İsmail - Bates, Ülkü Ü. "Moğol İstilasının Türk Mimarisine Etkisi". *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 23/1 (29 Nisan 2015), 141-154.

Harita Genel Müdürlüğü. *1/100.000 Ölçekli Türkiye Topoğrafya Haritası M 39 Paftası*. Ankara, 1990.

Harita Genel Müdürlüğü. "Atlas". Erişim 20 Nisan 2024. https://atlas.harita.gov.tr/#17/38.777508/35.560189

Hasluck, Frederick William. *Bektaşilik Tetkikleri*. ed. Kamil Akarsu. çev. Ragıp Hulusi. Ankara: Millî Eğitim Basımevi, 2000.

Heyet. *İslam Tarihi ve Medeniyeti*. ed. Mehmet Şeker. 15 Cilt. İstanbul: Siyer Vakfı Yayınları, 2. Basım, 2021.

Hoca Sadettin Efendi. *Tâcü't-Tevârih*. nşr. İsmet Parmaksızoğlu. Ankara: Kültür Bakanlığı, 1992.

Howrth, Henry Hoyle. *Moğol tarihi: IX asırdan XIX asra kadar*. çev. İrfan Şahinbaş, ts.

Hung, Shao. *Cengiz İmparatorluğu: Hakkında İlk Tarih Kayıtları*. ed. Mustafa Uyar. çev. Ankhbayar Danuu. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2. Basım, 2021.

Işık, Abdulcelil. *Hafız-ı Ebru'nun Zeyl-i Cami'üt-Tevârîh-i Reşîdî'sinde Sultan Olcâytû ve Ebû Sa'îd Dönemlerine Dair Kayıtlar*. Urfa: Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2012.

Işık, Kemal. "Mu'tezile'nin İlk Kurucusu Vasıl b. Ata ve Büyük Günah Meselesi". *Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Dergisi* 24/1 (1981).

İbn Arabşah. *Acaibü'l Makdur: Bozkırdan Gelen Bela*. nşr. D. Ahsen Batur. İstanbul: Selenge Yayınları, 2012.

İbn Battûta. *İbn Battûta Seyahatnâmesi*. çev. A. Sait Aykut. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2005.

İbn Bîbî. *El-Evamirü`l-Alâ`iyye fi`l-Umûri`l-Alâ`iyye*. çev. Mürsel Öztürk. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2. Basım, 2020.

İbn Fazlan. *İbn Fazlan Seyahatnamesi*. çev. Ramazan Şeşen, 2020.

İbn Haldun. *Mukaddime*. çev. Zakir Kadiri Ugan. 3 Cilt. İstanbul: MEB Basımevi, 1986.

İbn Kesîr. *Büyük İslâm Tarihi*. çev. Mehmet Keskin. 15 Cilt. İstanbul: Çağrı Yayınları, 2000.

İbn Tağrîberdî, Ebü'l- Mehasin Cemalüddin Yusuf b. Tağrıberdi el- Atabeki. *en- Nücumü'z- zahire fi müluki Mısr ve'l-Kahire*. thk. Muhammed Hüseyn Şemsüddin. 15 Cilt. Beyrut: Darü' l- Kütübi'l- İlmiyye, 1992.

İbn'ül Arabî. *el-Futûhât el-Mekkiyye*. haz. Nihat Keklik. 2 Cilt. İstanbul: İ.Ü.E.F Yayınları, 1974.

İbnü'l-Esîr. *İslâm Tarihi El-Kamil Fi't-Tarih Tercümesi*. çev. Ahmet Ağırakça - Abdülkerim Özaydın. 12 Cilt. İstanbul: Bahar Yayınları, 1987.

İller İdaresi Genel Müdürlüğü. *Köylerimiz*. Ankara: İçişleri Bakanlığı, 1968.

İnalcık, Halil. "Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu". *Genel Türk Tarihi*. C. 5. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002.

İnalcık, Halil. "Osmanlı Fetih Yöntemleri". *Söğüt'ten İstanbul'a Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu Üzerine Tartışmalar*. haz. Oktay Özel-Mehmet Öz. 443-472. Ankara: İmge Kitabevi, 2005.

İnalcık, Halil. *Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600)*. haz. Ruşen Sezer. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2007.

İnan, Abdülkadir. *Tarihte ve Bugün Şamanizm Materyaller ve Araştırmalar*. Altınordu Yayınları, 2020.

Jackson, Peter. *Moğollar ve İslam Dünyası: Fetihten İhtidaya*. çev. Ali Fahri Doğan. İstanbul: Selenge Yayınları, 2022.

Kafalı, Mustafa. *Anadolu'nun Fethi ve Türkleşmesi*. Ankara: Berikan Yayınevi, 2013.

Kafesoğlu, İbrahim. "Doğu Anadolu'ya İlk Selçuklu Akını ve Tarihi Ehemmiyeti". *60. Doğum Yılı Münasebetiyle Fuad Köprülü Armağanı*. İstanbul: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Osman Yalçın Matbaası, 1953.

Kafesoğlu, İbrahim. *Harezmşahlar Devleti Tarihi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2. Basım, 1984.

Kafesoğlu, İbrahim. "Selçuklular". *İslam Ansiklopedisi*. 10/353-416. İstanbul: Millı® Eğitim Basımevi, 1967.

Kafesoğlu, İbrahim. *Türk Milli Kültürü*. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2005.

Kafesoğlu, İbrahim. "Türk Tarihinde Moğollar ve Cengiz Meselesi". *Tarih Dergisi* 5/8 (03 Haziran 2011), 105-136.

Kafesoğlu, İbrahim. "Türkler, Moğollar ve Cengiz'in Milliyeti". *Türk Yurdu* 252 (1956).

Kalan, Ekrem. "Tarihi Kaynaklara Göre Cuçi Adının Kökeni ve Cengiz Kağan'a Oğul Olma Sorunsalı". *Tarih İncelemeleri Dergisi* 27/1 (01 Haziran 2012), 119-130.

Kamalov, İlyas. "Moğol İstilası ve Anadolu Kültürüne Tesirleri". *Türk Dünyası Araştırmaları* 140 (2002), 167-180.

Kanat, Cüneyt. "İlhanlı Hükümdarı Teküder'in Müslümanlığı Kabulü ve Bunun Memlûk Devleti'ndeki Yankıları". *Türklük Araştırmaları Dergisi*.

Kara, Mustafa. "Tekke". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 40/368-370. İstanbul: TDV Yayınları, 2011.

Kara, Seyfullah. *Selçuklular'ın Dini Serüveni: Türkiye'nin Dini Yapısının Tarihsel Arka Planı*. İstanbul: Şema Yayınevi, 2006.

Karaismailoğlu, Adnan. "Mevlânâ Kongrelerinde Sunulmuş Olan Tebliğler". 5-6, 2004.

Karamustafa, Ahmet T. *Tanrının Kuraltanımaz Kulları: İslâm Dünyasında Derviş Toplulukları*. çev. Ruşen Sezer. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 12. Basım, 2023.

Kartal, Ahmet. *Yunus Emre'nin Anadolu'sunda Kültürel ve Entelektüel Hayat*. ed. Ahmet Yaşar Ocak. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı, 2012.

Kastritsis, Dimitris J. *Bayezid'in Oğulları: 1402-1413 Osmanlı İç Savaşında İmparatorluk İnşası ve Temsil*. çev. Ayda Arel. İstanbul: Kitap Yayınevi, 2010.

Kaşgarlı Mahmud. *Dîvânü lugâti-t- Türk*. çev. Seçkin Erdi - Serap Tuğba Yurteser. İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 2005.

Kaya, Çetin. "Büyük Moğol Ulusu'nda İlk Veliaht Tayini Hususuna Dair Bir İnceleme". *Selçuk Üniversitesi Selçuklu Araştırmaları Dergisi* 14 (02 Temmuz 2021), 23-34. https://doi.org/10.23897/usad.961201

Kayaoğlu, İsmet. "Anadolu'da XIII. Yüzyılda Derviş Tarikatları ve Sosyal Zümreleri". Ankara, 1997.

Kaymaz, Nejat. *Anadolu Selçuklu Sultanlarından II. Giyâsü'd-dîn Keyhüsrev ve Devri*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 2009.

Kaymaz, Nejat. *Anadolu Selçuklularının İnhitatında İdare Mekanizmasının Rolü*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2011.

Kaymaz, Nejat. *Pervâne Mu'înü'd-dîn Süleyman*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, 1970.

Kaymaz, Zeki. "Yunus Emre'nin Şiirlerinde Moğolca Kaynaklı Kelimeler". 569-574. Eskişehir, 2010.

Kazvinî, Hamdullah Müstevfi-yi. *Târih-i Güzîde*. çev. Mürsel Öztürk. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2018.

Keleş, Erol. "Moğol İşgali Sırasında Van Gölü Havzası'na Gelen Türk-Moğol Boyları". *Vakanüvis- Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi* 3/1 (2018), 186-211.

Kesik, Muharrem. "Muînüddin Süleyman Pervâne". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 31/91-93. İstanbul: TDV Yayınları, 2006.

Kılıç, Mahmud Erol. "İbnu'l-Arabi'nin I. İzzeddin Keykavus'a Yazdığı Mektubun Işığında Dönemin Dini ve Siyasi Tarihine Bakış". *I. Uluslararası Selçuklu Kültür ve Medeniyeti Kongresi Bildiriler* II (2001), 11-28.

Kılıç, Orhan. *XVI. Yüzyılda Adilcevaz ve Ahlat (1534-1605)*. Ankara: Tamga Yayıncılık, 1999.

Kılıç, Rüya. "Anadolu Selçukluları ve Beylikler Döneminde Sufi Çevreler: Toplu Bir Bakış Denemesi". *Bilig / Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi* 0/33 (2005), 227-246.

Koca, Ferhat. "Kâsânî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 24/531. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

Koca, Salim. *Anadolu Türk Beylikleri Tarihi*. Ankara: Berikan Yayınevi, 2012.

Koca, Salim. *Selçuklu Devri Türk Tarihinin Temel Meseleleri*. Ankara: Berikan Yayınları, 2011.

Koca, Salim. "Sultan I. Alâeddîn Keykubâd'dan Sonra Türkiye Selçuklu Devleti İdaresinde Ortaya Çikan Otorite Zâfiyeti ve Emîr Sadeddîn Köpek'in Selçuklu Saltanatını Ele Geçirme Teşebbüsü". *Gazi Türkiyat* 1/7 (01 Eylül 2010), 65-97.

Kolektif. *Mevlana: Hayatı Şahsiyeti Fikirleri*. Ankara: Ötüken Neşriyat, 2017.

Korykoslu Hayton. *Doğu Ülkeleri Tarihinin Altın Çağı*. çev. Altay Tayfun Özcan. Selenge Yayınları, 2015.

Köprülü, Mehmet Fuat. "Anadolu Selçukluları Tarihinin Yerli Kaynakları". *Belleten* 7/27 (20 Temmuz 1943), 379-522.

Köprülü, Mehmet Fuat. *Anadolu'da İslamiyet*. Alfa Yayınları, 2022.

Köprülü, Mehmet Fuat. "Bayrak". *İslam Ansiklopedisi*. 401-420. İstanbul: Millî Eğitim Basımevi, 1949.

Köprülü, Mehmet Fuat. *Edebiyat Araştırmaları 1*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 1999.

Köprülü, Mehmet Fuat. *Osmanlı Devleti'nin Kuruluşu*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1984.

Köprülü, Mehmet Fuat. *Türk Edebiyatı Tarihi*. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 1981.

Köprülü, Mehmet Fuat. *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1991.

Köprülü, Mehmet Fuat. "Türk-Moğol Şamanizmi'nin Tasavvufi İslam Tarikatları Üzerindeki Tesiri". *Bilig Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi* 1 (1996), 1-8.

Köy İşleri ve Kooperatifleri Başkanlığı YSE Genel Müdürlüğü. *1974 yılı itibariyle yerleşim üniteleri kılavuzu Urfa*. Ankara, 1974.

Kuban, Doğan. *Selçuklu Çağında Anadolu Sanatı*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2. Basım, 2008.

Kul Himmet. "Bugün Bize Pir Geldi". *www.turkudostlari.net*. Erişim 05 Ocak 2024. https://www.turkudostlari.net/soz.asp?turku=257#google_vignette

Kurat, Akdes Nimet. *Türk Kavimleri ve Devletleri*. Ankara: Murat Kitabevi Yayınları, 2. Basım, 1992.

Kut, Günay. "Âşık Paşa". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 4/1-3. İstanbul: TDV Yayınları, 1991.

Kutluer, İlhan. "Sühreverdî, Maktûl". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 38/36-40. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

Lekolcugh1. *Mungol Empire*. 18 Şubat 2017. https://tr.wikipedia.org/wiki/Mo%C4%9Fol_%C4%B0mparatorlu%C4%9Fu#/media/Dosya:Mungol_Empire.png

Lewis, Franklin. *Mevlana: Geçmiş ve Şimdi, Doğu ve Batı: Mevlana Celaleddin Rumi'nin Hayatı, Öğretisi Ve Şiiri*. çev. Gül Çağalı Güven - Hamide Koyukan. Kabalcı Yayınevi, 2010.

Lkhundev, Ganbat. *XIII-XV. Yüzyıllar Arasında Türk-Moğol Halklarının Sosyo-Kültürel Tarihi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Tarih Ana Bilim Dalı, Doktora Tezi, 2013.

Maksudoğlu, Mehmet. "Tatarlar Moğol mu, Türk mü?" *Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 11-12 (14 Ocak 2014).

Mansuroğlu, Mecdut. "Eski Anadolu Türkçesine Ait Bazı Metinler". *İstanbul Mecmuası* 39 (1945), 4-5.

Marco Polo. *Marco Polo'nun Geziler Kitabı*. çev. Ömer Cemal Güngören. İstanbul: Yol Yayınları, 1984.

Markopolo. *Markapolo Seyahatnamesi*. çev. Filiz Dokuman. 2 Cilt. İstanbul: Tercüman, 1976.

McEvedy, Colin. *Ortaçağ Tarih Atlası*. çev. Ayşen Anadol. İstanbul: Sabancı Üniversitesi Yayınları, 2004.

Mélikoff, Irène. *Uyur Idik Uyardılar: Alevilik-Bektaşilik Araştırmaları*. çev. Turan Alptekin. İstanbul: Demos Yayınları, 2006.

Mélikoff, Iréne (F). *Efsaneden Gerçeğe: Hacı Bektaş*. çev. Turan Alptekin. İstanbul: Cumhuriyet Kitapları, 2. Basım, 1999.

Memiş, Abdurrrahman. "Osmanlı'da Tekkeler, Sosyal Fonksiyonları ve İstanbul'da Halidi Tekkeleri". *Osmanlı*. ed. Güler Eren. 4/512-525. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 1999.

Merçil, Erdoğan. "Şahne". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 38/292-293. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

Mevlanâ, Celaleddin Rumi. *Mesnevi*. çev. Veled Çelebi İzbudak. nşr. Abdülbaki Gölpınarlı. 6 Cilt. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı, 2. Basım, 1990.

Mirza Haydar Duğlat. *Tarih-i Reşidi*. çev. Osman Karatay. İstanbul: Selenge Yayınları, 1. Basım, 2006.

Mustafa Kemal Atatürk. *Medenî Bilgiler Türk Milletinin El Kitabı*. sad. Neriman Aydın. haz. Afet İnan. İstanbul: Toplumsal Dönüşüm Yayınları, 2. Basım, 2010.

Mustafayev, Şahin. "Akkoyunlular Döneminde Türk Etnik Şuuru". Diyarbakır, 2004.

Müslim, Ebü'l-Hüseyn Müslim b. el-Haccâc. *el-Câmiʿu'ṣ-ṣaḥîḥ*. nşr. Muhammed Fuâd Abdülbâkī. Kahire: y.y., 1374-75/1955-56.

Müverrih Kiragos. *Ermeni Müverrihlerine Göre Moğollar*. çev. Gürsoy Solmaz. Ankara: Elips Kitap, 1. Basım, 2009.

Müverrih Vardan. "Türk Fütuhatı Tarihi (889- 1269)". çev. Hrant D. Andreasyan. *Tarih Semineri Dergisi* 1/1-2 (1937), 153-244.

Nasır-ı Hüsrev. *Sefaretname*. nşr. Abdülvehhab Tarzi. İstanbul, 1994.

Necmeddîn Kübrâ. *Tasavvufta On Esas: (Usulu'l-aşere şerhleri)*. ed. Süleyman Gökbulut. İstanbul: İnsan yayınları, 2010.

Necmuddin-i Daye. *Sufilerin Seyri: Mirsadu'l-İbad*. çev. Hakkı Uygur. İlk Harf Yayınevi, 2013.

Nedîm. *Nedîm Dîvânı*. haz. Muhsin Macit. PDF: Ankara: Kütüphaneler ve Yayımlar Genel Müdürlüğü, 2017.

Nesevî, Şehâbeddîn Muhammed b. Ahmed b. Ali b. Muhammed el-Münşî. *Sîretü's-Sultân Celâleddîn Mengübirtî*. çev. Necip Asım Yazıksız. Ankara: Maarif Vekaleti Yayınları Devlet Matbaası, (639/1241.

Neşrî, Mehmed. *Kitâb-ı Cihan-Nümâ*. nşr. F. Reşit Unat-M. Altay Köymen. 2 Cilt. Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1987.

Nicholson, Reynold Alleyne. *Tasavvufun Menşei Problemi*. çev. Abdullah Kartal. İstanbul: İz Yayıncılık, 2. Basım, 2018.

Nişanyan, Sevan. "Arguma". Erişim 17 Ocak 2024. https://nisanyanmap.com/

Nişanyan, Sevan. "İlhan". Erişim 17 Ocak 2024. https://nisanyanmap.com/

Nişanyan, Sevan. "Moğoçur, Moğos, Moğan",. Erişim 17 Ocak 2024. https://nisanyanmap.com/

Nişanyan, Sevan. "Tatar". Erişim 17 Ocak 2024. https://nisanyanmap.com/

Nişanyan, Sevan. "Tatarköy". Erişim 17 Ocak 2024. https://nisanyanmap.com/

Nizamüddin Şami. *Zafername*. nşr. Necati Lugal. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1949.

Nizamülmülk. *Siyasetname: Siyerulmülük*. çev. Nurettin Bayburtlugil. İstanbul: Dergah Yayınları, 1987.

Ocak, Ahmet Yaşar. *Alevi ve Bektaşi İnançlarının İslam Öncesi Temelleri: Bektaşi Menakıbnamelerinde İslam Öncesi İnanç Motifleri*. İstanbul: İletişim Yayınları, 13. Basım, 2013.

Ocak, Ahmet Yaşar. "Baba İlyas". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 4/368. İstanbul: TDV Yayınları, 1991.

Ocak, Ahmet Yaşar. *Babailer İsyanı: Alevî tarihsel altyapısı yahut Anadolu'da İslâm-Türk Heterodoksisinin teşekkülü*. İstanbul: Dergah Yayınları, 2. Basım, 1996.

Ocak, Ahmet Yaşar. "Balım Sultan". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 5/17-18. İstanbul: TDV Yayınları, 1992.

Ocak, Ahmet Yaşar. "Barak Baba". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 5/61-62. İstanbul: TDV Yayınları, 1992.

Ocak, Ahmet Yaşar. "Bektaşiyye". *Türkiye'de Tarikatlar Tarih ve Kültür*. ed. Semih Ceyhan. İstanbul: İSAM Yayınları, 2015.

Ocak, Ahmet Yaşar. "Bir XIII. Yüzyıl Sufîsi Olarak Mevlânâ Celâleddin-i Rûmî". *Bildiriler*. Konya, 1989.

Ocak, Ahmet Yaşar. "Dağ (Eski Türkler'de Dağ Kültü)". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 8/401-402. İstanbul: TDV Yayınları, 1993.

Ocak, Ahmet Yaşar. "Elvan Çelebi". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 11/63-64. İstanbul: TDV Yayınları, 1995.

Ocak, Ahmet Yaşar. "Hacı Bektâş-ı Velî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 14/455-458. İstanbul: TDV Yayınları, 1996.

Ocak, Ahmet Yaşar. "Küçük Asya'da İslam". Ankara, 2006.

Ocak, Ahmet Yaşar. "Moğol Tahribatı Karşısında Ahilik Kültürü". Kültür Bakanlığı Yayınları, 1996.

Ocak, Ahmet Yaşar. *Osmanlı İmparatorluğu'nda Marjinal Sûfîlik: Kalenderîler*. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1992.

Ocak, Ahmet Yaşar. "Selçuklular ve Beylikler Devrinde Düşünce". *Genel Türk Tarihi*. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002.

Ocak, Ahmet Yaşar. *Türk Sufiliğine Bakışlar*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.

Ocak, Ahmet Yaşar. "Türkiye Selçukluları Devrinde Şehirli Tasavvufi Düşünce Yahut Mevlana'yı Yetiştiren Ortam". 19-30, 2003.

Ocak, Ahmet Yaşar. *Türkler, Türkiye ve İslam: Yaklaşım, Yöntem ve Yorum Denemeleri*. İstanbul: İletişim Yayınları, 15. Basım, 2003.

Onay, İbrahim. "Cengiz Han'ın Devletinde Türk Kültürünün Etkisi ve Katkısı". *Electronic Turkish Studies* 7/4 (2012), 2441-2455.

Oruç Beğ. "Oruç Beğ Tarihi". *Üç Osmanlı Tarihi*. haz. Atsız. 11-131. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 7. Basım, 2011.

Oruç, Züriye. *Moğol İstilâsı ve Türkiye Selçuklu Devleti*. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı Ortaçağ Tarihi Bilim Dalı, Doktora Tezi, 2014.

Ostrogorsky, Georg. *Bizans Devleti Tarihi*. çev. Fikret Işıltan. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 4. Basım, 1995.

Ögel, Bahaeddin. *Türk Mitolojisi*. 2 Cilt. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 5. Basım, 2010.

Ögel, Semra. *Anadolu Selçukluları'nın Taş Tezyinatı*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1966.

Önder, Mehmet vd. *Mevlâna Bibliyografyasi*. 2 Cilt. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1973.

Öney, Gönül. "Anadolu Selçuklu Sanatı". *Türkler*. C. 7. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002.

Örs, Derya. *El-Kâşânî, Tarih-i Olcaytu: İnceleme-Çeviri*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 1992.

Ötemiş Hacı. *Cengizname*. çev. Tuncer Gülensoy. İstanbul: Bilge Kültür Sanat, 1. Basım, 2020.

Özarslan, Metin. "Türk Kültüründe Ağaç ve Orman Kültü". *Türkbilig* 5 (01 Ocak 2003), 94-102.

Özcan, Altay. "XVI. Yüzyıla Kadar Türkiye ve Türkmenya Adının Batı Dünyasında Kullanımı ve Sınırları". *Journal of Turkology* 22/2 (30 Aralık 2012), 63-82. https://doi.org/10.18345/tm.95370

Özdemir, Ali. *Türkiye Selçukluları Döneminde Anadolu'da Mevlevi-Ahi mücadelesi*. Gaziantep: Gaziantep Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2019.

Özdemir, H. Ahmet. "Klandan İmparatorluğa Cengiz Han'ın, Soyu, Yetiştiği Ortam Çocukluğu Kişiliği ve Yasası -Psikotarih Bağlamında Bir Deneme". *Marife Dini Araştırmalar Dergisi* 11/1 (30 Nisan 2011), 31-50.

Özdemir, H. Ahmet. *Moğol İstilası ve Abbâsî Devleti'nin Yıkılışı: Cengiz ve Hülâgû Dönemleri (612-656/1216-1258)*. İstanbul: İz Yayıncılık, 3. Basım, 2018.

Özdemir, H. Ahmet. "Osmanlı Devleti'nin Kuruluş ve Yükseliş Dönemi'nde Anadolu'da Moğol Algısı". *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 30/30 (01 Temmuz 2010), 21-35.

Özgüdenli, Osman Gazi. *Moğol İranında Gelenek ve Değişim Gâzân Han ve Reformlari (1295 - 1304)*. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 1. Basım, 2009.

Özgüdenli, Osman Gazi. "Moğollar". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 30/225-229. İstanbul: TDV Yayınları, 2005.

Özkan, Mustafa. "Gülşehrî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 14/250-252. İstanbul: TDV Yayınları, 1996.

Özkan, Mustafa. "Türkçenin Anadolu'da Yazı Dili Olarak Gelişmesi". *Türkiyat Mecmuası* 24/1 (26 Haziran 2014), 53-73.

Özköse, Kadir. "Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşmasında Tasavvufî Zümre ve Akımların Rolü". *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 7/1 (15 Haziran 2003), 249-280.

Öztuna, Yılmaz. *Başlangıcından Zamanımıza Kadar Türkiye Tarihi: Selçuklular ve Anadolu Beylikleri*. Hayat Kitapları, 1964.

Öztuna, Yılmaz. "Türklerle Moğolların Irk ve Dil Birliği Yoktur". *Türkiye Gazetesi* (26 Şubat 2011).

Öztürk, Eyüp. *Velilik İle Delilik Arasında: İbnu's-Serrâc'ın Gözünden Müvelleh Dervişler*. İstanbul: Kitap Yayınevi, 2013.

Pachymeres, Georges. *Bizanslı Gözüyle Türkler*. çev. İlcan Bihter Barlas. İstanbul: İlgi Kültür Sanat Yayıncılık, 2009.

Papp, Sándor. "Vasal". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 42/531-534. İstanbul: TDV Yayınları, 2012.

Peacock, A. C. S. *Moğol Anadolu'sunda İslam, Edebiyat ve Toplum*. çev. Renan Akman. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 2023.

Pefeiffer, Judith. "'Karşılıklı Yakınlaşma': Erken İlhanlı Devrinde Moğol Seçkin Sınıfının İhtidası Üzerine Düşünceler". çev. Kazım Uzun. *Tarih İncelemeleri Dergisi* 33/2 (28 Aralık 2018), 639-660.

Peng Da Ya. *Cengiz İmparatorluğu: Hakkında İlk Tarih Kayıtları*. ed. Mustafa Uyar. çev. Ankhbayar Danuu. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2. Basım, 2021.

Perin, Michel. *Şamanizm*. çev. Bülent Abraş. İstanbul: İletişim Yayınları, 2001.

Pero Tafur. *Pero Tafur Seyahatnamesi: 9 Mayıs 1437 - 22 Mayıs 1438*. çev. Hakan Kılınç. İstanbul: Kitap Yayınevi, 2016.

Pırlanta, İsmail. "Büyük Selçukluların Horasan'da Dini ve Sosyal Yaşam Üzerindeki Bazı Uygulamaları ve Bunların Halka Yansımaları". *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*. http://acikerisim.gumushane.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12440/5018

Polat, M. Said. *Moğol İstilasına Kadar Türkiye Selçukluları'nda İçtimai ve İktisadi Hayat*. Marmara Üniversitesi, Doktora Tezi, 1997.

Polat, M. Said. *Selçuklu Göçerlerinin Dünyası*. İstanbul: Kitabevi Yayınları, 2004.

Reşîdüddîn. *Cam'iu't-Tevarih*. çev. Abdülbaki Gölpınarlı. İstanbul: Millî Eğitim Basımevi, ts.

Reşîdüddin Fazlullah. *Câmiü't-Tevârih: (İlhanlılar kısmı)*. çev. İsmail Aka vd. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2. Basım, 2022.

Roux, Jean Paul. *Türklerin ve Moğolların Eski Dini*. çev. Aykut Kazancıgil. İstanbul: Dergah Yayınları, 1. Basım, 2021.

Roux, Jean-Paul. *Moğol İmparatorluğu Tarihi*. çev. Aykut Kazancıgil. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2021.

Rubruk, Wilhelm Von. *Moğolların Büyük Hanı'na Seyahat: 13. Yüzyılda İstanbul'dan Karakurum'a Yolculuk*. çev. Ergin Ayan. İstanbul: Kronik Kitap, 2019.

Samarrai, Yunus eş-Şeyh İbrahim es-. *Seyyid Ahmed Rıfai Hayatı ve Eserleri*. çev. Münir Atalar. İstanbul: İlkharf Yayınları, 2013.

Sevan Nişanyan. "Bahadır, Bahadırlar, Bahadırlı". Erişim 06 Ocak 2024. https://nisanyanyeradlari.com/?yer=12993&haritasi=velibaba

Sevan Nişanyan. "Belek". Erişim 06 Ocak 2024. https://nisanyanyeradlari.com/?yer=12993&haritasi=velibaba

Sevan Nişanyan. "Bor, Borlu". Erişim 06 Ocak 2024. https://nisanyanyeradlari.com/?yer=12993&haritasi=velibaba

Sevan Nişanyan. "Cebeci". Erişim 06 Ocak 2024. https://nisanyanyeradlari.com/?yer=12993&haritasi=velibaba

Sevan Nişanyan. "Kalkan, Kalkanlı, Kalkancı, Kalkancık, Kalkansöğüt, Kalkantepe, Kalkandere, Kalkandelen". Erişim 06 Ocak 2024. https://nisanyanyeradlari.com/?yer=12993&haritasi=velibaba

Sevan Nişanyan. "Velibaba Köyü". Erişim 06 Ocak 2024. https://nisanyanyeradlari.com/?yer=12993&haritasi=velibaba

Sevgi, H. Ahmet. "Hüsâmeddin Çelebi". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 18/512. İstanbul: TDV Yayınları, 1998.

Sevim, Ali. "Süleyman Şah I". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 38/103-105. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

Sevim, Ali - Merçil, Erdoğan. *Selçuklu Devletleri Tarihi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 3. Basım, 2020.

Sevim, Ali - Yücel, Yaşar. *Türkiye Tarihi: Fetih, Selçuklu ve Beylikler Dönemi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1989.

Simon de Saint-Quentin. *Bir Keşiş'in Anılarında Tatarlar ve Anadolu, 1245-1248*. çev. Erendiz Özbayoğlu. Alanya: Doğu Akdeniz Kültür ve Tarih Arastırmaları Vakfı, 2006.

Soysal, Ayşe Asude. *XII.-XIII. Yüzyıllarda İran Kültürünün Anadolu'ya Nufuzu: Anadolu Selçukluları Üzerinde İran Tesirleri*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Tezi, 1999.

Spuler, Bertold. *İran Moğolları: Siyaset İdare ve Kültür İlhanlılar Devri 1220-1350*. çev. Cemal Köprülü. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 3. Basım, 2011.

Sultan Veled. *Rebabname*. çev. İbrahim Hakkı Eroğlu. İstanbul: Konya Valiliği, 2011.

Sultan Veled. "Rebabname (Sultan Veled) tam metin". çev. İbrahim Hakkı Eroğlu. haz. İsmail Koçak. *Rebab.name*. Erişim 11 Ocak 2024. https://rebab.name/rebab-name/

Süleyman Sabri Paşa. *Van Tarihi ve Kürt Türkleri Hakkında İncelemeler*. haz. Gamze Gayeoğlu. Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, 1982.

Sümer, Faruk. "Anadolu Selçukluları (1075-1308)". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 36/380-384. İstanbul: TDV Yayınları, 2009.

Sümer, Faruk. "Anadolu'da Moğollar". *Selçuklu Araştırmaları Dergisi* 1 (1970), 1-148.

Sümer, Faruk. "Anadolu'ya Yalnız Göçebe Türkler mi Geldi". *Belleten* 24/96 (1960), 567-594.

Sümer, Faruk. *Kara Koyunlular (Başlangıçtan Cihan-Şah'a kadar)*. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1992.

Sümer, Faruk. "Keykâvus II". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 25/355-357. Ankara: TDV Yayınları, 2002.

Sümer, Faruk. "Kutalmış". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 26/480-481. Ankara: TDV Yayınları, 2002.

Sümer, Faruk. *Oğuzlar (Türkmenler): Tarihleri, Boy Teşkilâtı, Destanları*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi, 1972.

Sümer, Faruk. *Safevî Devletinin Kuruluşu ve Gelişmesinde Anadolu Türklerinin Rolü: Şah İsmail İle Halefleri ve Anadolu Türkleri*. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1992.

Sümer, Faruk. *Selçuklular Devrinde Doğu Anadolu'da Türk Beylikleri*. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2. Basım, 1998.

Sümer, Faruk. *Türk Devletleri Tarihinde Şahıs Adları 2*. İstanbul: Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, 1999.

Sümer, Faruk. "X. Yüzyılda Oğuzlar". *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi* XVI (1958), 131-162.

Şadi Meddah. *Maktel-i Hüseyin: Kerbela Hadisesi*. ed. Özkan Daşdemir. İstanbul: Fenomen Yayınları, 2015.

Şahin, Hanifi. *İlhanlılar Döneminde Şiilik*. Istanbul: Ötüken Neşriyat, 2010.

Şahin, Hanifi. "İlhanlıların Sosyo-Politik İlişkilerinde Dinî-Mezhebî Kabullerin Rolü". *İlahiyat Tetkikleri Dergisi* 45 (30 Haziran 2016), 109-138. https://doi.org/10.29288/ilted.304763

Şahin, Haşim. *Osmanlı Devleti'nin Kuruluş Döneminde Dini Zümreler: (1299-1402)*. ; İstanbul : Marmara Üniversitesi, Doktora Tezi, 2007.

Şahin, Haşim. "Selçuklu ve Erken Osmanlı Döneminde Vefâiyye Tarikatı". *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi* 70 (11 Temmuz 2014), 39-54.

Şahin, Haşim. "Şücâüddin Velî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 39/247-248. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

Şahin, Haşim. "Vefâiyye". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 42/600-603. İstanbul: TDV Yayınları, 2012.

Şeker, Mehmet. *Fetihlerle Anadolu'nun Türkleşmesi ve İslamlaşması*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı, 5. Basım, 1991.

Şemseddin Sâmi. *Kâmûs-ı Türkî*. haz. Paşa Yavuzarslan. Ankara: TDK Yayınları, 2015.

Şen, Mehmet Emin. "Bilim Tarihçisi Subki'ye Göre Cengiz Han". *Gazi Akademik Bakış* 11 (2012), 237-266.

Şener, Cemal. *Şamanizm*. İstanbul: BDS Yayınları, 1996.

Şenödeyici, Özer. "Yaygın Bir Yanlış Algılama: 'Âşık Paşa'nın Ulu Menzilleri'". *Dil Araştırmaları* 9/9 (01 Aralık 2011), 35-44.

Şeref Han. *Şerefname Kürt Tarihi*. çev. Mehmet Emin Bozarslan. İstanbul: Hasat Yayıncılık, 1971.

Şerefüddin Ali Yezidi. *Emîr Timur: Zafernâme*. çev. D. Ahsen Batur. İstanbul: Selenge Yayınları, 2013.

Şeyh Muhammed Bek b. Yar. *Tarih-i Selatîn-i Tatar Han: Tatar Han Sultanlarının Tarihi*. çev. M. Akif Erdoğru - Ayşe Değerli. İstanbul: Selenge Yayınları, 1. Basım, 2020.

Şikârî, Ahmet. *Şikârinin Karamanoğulları Tarihi*. haz. M. Mesud Koman. Konya: Yeni Kitab Basımevi, 1946.

Şimşirgil, Ahmet. *1520 Tarihli Tapu-Tahrir Defterine Göre Amasya Sancağı*. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1995.

Şükrullah. "Behcetü't-tevârîh". *Üç Osmanlı Tarihi*. 181-241. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 7. Basım, 2011.

Tahralı, Mustafa. "Ahmed er-Rifâî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 2/127-130. İstanbul: TDV Yayınları, 1989.

Tahralı, Mustafa. "Rifâiyye". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 35/99-103. İstanbul: TDV Yayınları, 2008.

Taneri, Aydın. *Celâlü'd-dîn Hârizmşâh ve Zamanı*. Ankara: Kültür Bakanlığı, 1977.

Taneri, Aydın. "Han". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 15/517-518. İstanbul: TDV Yayınları, 1997.

Taneri, Aydın. *Harezmşahlar Tarihi*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 2. Basım, 1984.

Taneri, Aydın. "Hârizmşahlar". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 16/228-231. İstanbul: TDV Yayınları, 1997.

Taneri, Aydın. *Türkiye Selçukluları Kültür Hayatı: Menâkibü'l-Arifin'in Değerlendirilmesi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2021.

Tang, Ch'i. *Moğol Sülalesi Devrinde Türk ve İslam Dünyası ile Temaslarda Bulunan Şahsiyetler*. İstanbul: İÜEF, Doktora Tezi, 1970.

Tansuğ, Feza. "Tasavvuf ve Şamanizm Arasındaki Tarihsel Etkileşim". *Türkiye'de Müzik Kültürü: Kongresi Bildirileri*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi, 1. Basım, 2011.

Tarım, Cevat Hakkı. *Tarihte Kirşehri-Gülşehri ve Babailer-Ahiler-Bektaşiler*. İstanbul: Yeniçağ Matbaası, 1948.

Tatcı, Mustafa. "Yûnus Emre". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 43/600-606. İstanbul: TDV Yayınları, 2013.

Orhon Yazıtları. çev. Talat Tekin. Ankara: Türk Dil Kurumu, 1988.

Temir, Ahmet. "Anadolu'da İlhanlı Valilerinden Samagar Noyan". *60. Doğum Yılı Münasebetiyle Fuad Köprülü Armağanı*. Ankara: Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi, 1953.

Temir, Ahmet. *Kırşehir Emiri Caca oğlu Nur el-Din'in 1272 Tarihli Arapça-Moğolca Vakfiyesi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 2. Basım, 1989.

Temir, Ahmet. "Moğol (Veya Türk-Moğol) Hanlığı". *Türkler*. 8/256-264. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002.

Temir, Ahmet (ed.). *Moğolların Gizli Tarihi*. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2. Basım, 1986.

Temir, Ahmet. "Türk Devletleri". *Türk Dünyası El Kitabı*. 913. Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü, 1976.

Temizsu, Habibe. *Yasak Cengiz Han Yasası ve Moğol Devletleri Tarihinde Yaşadığı Değişim*. Ötüken Neşriyat, 2018.

Tihrânî, Ebû Bekr-i. *Kitab-ı Diyarbekriyye*. çev. Mürsel Öztürk. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı, 2001.

Togan, Ahmet Zeki Velidi. *Moğollar, Çingiz ve Türkler*. İstanbul: Arkadaş Matbaası, 1941.

Togan, Ahmet Zeki Velidi. "Moğollar Devrinde Anadolu'nun İktisadi Vaziyeti". *Türk Hukuk ve İktisat Tarihi Mecmuası*, 1-42.

Togan, Ahmet Zeki Velidi. "Reşideddin'in Mektuplarında Anadolu'nun İktisadi ve Medeni Hayatına Ait Kayıtlar". *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası* 15/1-4 (13 Ağustos 2015), 0.

Togan, Ahmet Zeki Velidi. *Umumi Türk Tarihine Giriş: En Eski Devirlerden 16. Asra Kadar*. 2 Cilt. İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları, 3. Basım, 2020.

Togan, İsenbike. "Çinggis Han ve Moğollar". *Türkler*. 8/377-415. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 2002.

Tokuş, Ömer. "Moğol Hâkimiyetinde Anadolu ve Anadolu'da Moğol Noyanlarının İsyanları". *Türk Dünyası Araştırmaları* 117/230 (25 Ekim 2017), 177-208.

Toprak, İsmail. *Hazreti Ali Cenkleri*. İstanbul: Büyüyenay Yayınları, 2014.

Tuna, Erhan. *Şamanlık ve Oyunculuk*. İstanbul: Okyanus Yayıncılık, 2000.

Tuna, Osman Nedim. "Osmanlıcada Moğolca Kelimeler". *Türkiyat Mecmuası* 18 (1976), 281-314.

Tuna, Osman Nedim. "Osmanlıcada Moğolca Ödünç Kelimeler". *Türkiyat Mecmuası* 17 (1972), 209-250.

Turan, Fatma Ahsen. "Şaman Ritüellerinden Alevi Semahlarına Esrarlı Yolculuk". *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi* 56 (28 Ocak 2013), 153-162.

Turan, Osman. "Çingiz Adı Hakkında". *Belleten* 5/19 (1941), 267-276.

Turan, Osman. *Doğu Anadolu Türk Devletleri Tarihi*. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2009.

Turan, Osman. *Selçuklular Tarihi ve Türk-İslâm Medeniyeti*. İstanbul: Ötüken, 23. Basım, 2020.

Turan, Osman. *Selçuklular ve İslamiyet*. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 6. Basım, 2015.

Turan, Osman. *Selçuklular Zamanında Türkiye*. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 15. Basım, 2017.

Turan, Osman. *Türk Cihân Hâkimiyeti Mefkûresi Tarihi: Türk Dünya Nizâmının Millî, İslâmî ve İnsanî Esasları*. Istanbul: Ötüken Neşriyat, 31. Basım, 2021.

Turan, Osman. *Türkiye Selçukluları Hakkında Resmi Vesikalar*. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 3. Basım, 2014.

Turan, Osman. "Türkler ve İslamiyet". *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi* IV (1946), 457-485.

Turan, Refik (ed.). *Selçuklu Tarihi El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları, 4. Basım, 2018.

Turan, Şakir. *XIII. yüzyılda Orta ve Doğu Anadolu'dan Batı Anadolu'ya Göçler*. Konya: Selçuk Üniversitesi, Doktora Tezi, 2009.

Turgal, Hasan Fehmi. *Müneccimbaşıya Göre Anadolu Selçukîleri*. İstanbul: Türkiye Basımevi, 1935.

Turhan, Mümtaz. *Kültür Değişmeleri: Sosyal Psikoloji Bakımından Bir Tetkik*. Ankara: Altınordu Yayınları, 5. Basım, 2020.

Tursun Beg. *Târîh-i Ebül-Feth*. haz. A. Mertol Tulum. İstanbul: Baha Matbaası, 1977.

Türer, Osman. *Ana Hatlarıyla Tasavvuf Tarihi*. İstanbul: Ataç Yayınları, 2011.

Türkay, Cevdet. *Başbakanlık Arşivi Belgeleri'ne Göre Osmanlı İmparatorlugu'nda Oymak, Aşiret, ve Cemaâtlar*. Ankara: Tercüman, 1979.

Türkyılmaz, Atilla. "İslamiyet Öncesi Türklerde Su Kültü ve Günümüze Yansımaları". *Bilim ve Kültür Uluslararası Kültür Araştırmaları Dergisi* 4 (2013), 83-100.

Uçman, Abdullah. "Tekke Şiiri". *Başlangıçtan Günümüze Kadar Türk Klasikleri*. C. 2. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 1985.

Uludağ, Süleyman. *İslâm Düşüncesinin Yapısı: Selef, Kelâm, Tasavvuf, Felsefe*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 1979.

Ulziibayar, Sugarnyam. *Moğolca Atasözleriyle Türkiye Türkçesi Atasözlerinin Karşılaştırılması*. Bursa: Bursa Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2020.

Uno Harva. "Altay Kavimlerinde Gök Tanrı". çev. Harun Güngör. *Türk Kültürü* 362 (1993), 357-368.

Urfalı Mateos. *Urfalı Mateos Vekayinâmesi (952-1136) ve Papaz Grigor'un zeyli (1136-1162)*. çev. Hrant D. Andreasyan vd. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 3. Basım, 2000.

Uyar, Mustafa. "İlhanlı Hükümdarlarının İslam'a Girmesinde Rol Alan Türk Sufileri: İlhan Tegüder ve Gazan Han Devirleri". *Belleten* 76/275 (01 Nisan 2012), 7-30.

Uzluk, Feridun Nâfiz. *Anadolu Selçukluları Devleti Tarihi III*. Ankara, 1952.

Uzun Firdevsi. *Manakıb-ı Hünkar Hacı Bektaş-ı Veli "'Vilayet-name'"*. haz. Abdülbâki Gölpınarlı. İstanbul: İnkılap, 1958.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. "12. ve 13. Asırlarda Anadolu'da Fikir Hareketleri ile İçtimai Müesseselere Bir Bakış". 287-306. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1943.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. *Anadolu Beylikleri ve Akkoyunlu, Karakoyunlu Devletleri*. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2. Basım, 1969.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. *Büyük Osmanlı Tarihi*. 6 Cilt. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Kurumu, 7. Basım, 1997.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. "Emir Çoban Soldoz ve Demirtaş". *Belleten* 124 (20 Ekim 1967), 601-646.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. *Osmanlı Devleti Teşkilâtına Medhal: Büyük Selçukîler, Anadolu Selçukîlerî, Anadolu Beylikleri, İlhâniler, Karakoyunlu ve Akkoyunlularla Memlûklerdeki Devlet Teşkilâtına Bir Bakış*. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 5. Basım, 2014.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. *Osmanlı Devleti'nin Saray Teşkilâtı*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1945.

Üçok, Çoşkun vd. *Türk Hukuk Tarihi*. Ankara: y.y, 1996.

Ülken, Hilmi Ziya. *Eski Yunan'dan Çağdaş Düşünceye Doğru İslâm Felsefesi: Kaynakları ve Etkileri*. İstanbul: Cem Yayınları, 1998.

Ürekli, Muzaffer. "Celâyirliler". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 7/264-265. İstanbul: TDV Yayınları, 1993.

Ürkmez, Rauf Kahraman. *Menakıbnamelere Göre XIII. Yüzyıl Selçuklu Anadolusu'nda Tasavvufi Zümreler*. Konya: Selçuk Üniversitesi, Doktora Tezi, 2018.

Vatandaş, Celaleddin. *Vahiyden Kültüre*. İstanbul: Pınar Yayınları, 2015.

Vernadsky, George. "Cengiz Han Yasası". çev. Mehmet Fuat Köprülü. *Türk Hukuk Tarihi Dergisi* 1/1941-1942 (1944).

Vladimirtsov, B. Y. *Moğolların İçtimai Teşkilatı - Moğol Göçebe Feodalizmi*. çev. Abdülkadir İnan. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1995.

Vladimirtsov, Boris Y. *Cengiz Han*. çev. Hasan Ali Ediz. İstanbul: Millî Eğitim Basımevi, 1950.

Wittek, Paul. "Ankara Bozgunundan İstanbul'un Zaptına". çev. Halil İnalcık. *Belleten* 7/27 (20 Temmuz 1943), 557-590.

Wittek, Paul. *Menteşe Beyliği: 13-15 inci Asırda Garbî Küçük Asya Tarihine Ait Tetkik*. çev. Orhan Şaik Gökyay. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1999.

Yakupoğlu, Cevdet. "Türkistan'ın Büyük Türk Boylarından Çiğiller ve Anadolu'da İskân İzleri". *Tarih Araştırmaları Dergisi* 29/47 (01 Mayıs 2010), 103-136.

Yaltkaya, Şerafeddin. "Selçukiler Devrinde Mezahib". *Türkiyat Mecmuası* 1 (1925), 101-118.

Yavuz, Yusuf Şevki. "Bezm-i Elest". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 6/106-108. İstanbul: TDV Yayınları, 1992.

Yavuz, Yusuf Şevki. "Halku'l-Kur'ân". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 15/371-375. İstanbul: TDV Yayınları, 1997.

Yazıcı, Nesimi. *İlk Türk-İslâm Devletleri Tarihi*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 9. Basım, 2011.

Yazıcı, Tahsin. "Ârif Çelebi". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 3/363-364. İstanbul: TDV Yayınları, 1991.

Yazıcı, Tahsin. "Cüveynî, Şemseddin". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 8/144-146. İstanbul: TDV Yayınları, 1993.

Yazıcızâde Ali. *Tevarih-i Âl-i Selçuk*. nşr. Abdullah Bakır. İstanbul: Çamlıca Yayınları, 2009.

Yıldırım, Kürşat. "Tatar Adının Kökeni Üzerine". *Journal of Turkology* 22/2 (30 Aralık 2012), 171-190.

Yıldırım, Rıza. "Anadolu'da İslâmiyet: Gaziler Çağında (XII.-XIV. Asırlar) Türkmen İslâm Yorumunun Sünnî-Alevî Niteliği Üzerine Bazı Değerlendirmeler". *Osmanlı Araştırmaları Dergisi* 43 (2014), 93-124.

Yılmaz, Eyyüp. *Tasavvuf'un Anadolu'ya Yayılmasında Moğol İstilâsı'nın Etkisi*. Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2015.

Yılmaz, Hasan Kâmil. *Anahatlarıyla Tasavvuf ve Tarîkatlar: Tarihi, Kavramları ve Mes'eleleri*. İstanbul: Ensar Neşriyat, 1997.

Yılmazçelik, İbrahim. *XIX. Yüzyılın İlk Yarısında Diyarbekir: (1790-1840)*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 1995.

Yinanç, Mükrimin Halil. *Türkiye Tarihi Selçuklu Devri*. İstanbul: Akşam Matbaası, 1934.

Yörükân, Yusuf Ziya. *Anadolu'da Alevîler ve Tahtacılar*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 2002.

Yunus Emre. *Yunus Emre Divânı: İnceleme*. nşr. Mustafa Tatçı. Ankara: Kültür Bakanlığı, 1990.

Yurdaydın, Hüseyin G. *İslâm Tarihi Dersleri*. Ankara: Ankara Üniversitesi, İlâhiyat Fakültesi Yayınları, 1971.

Yuvalı, Abdulkadir. *İlhanlı Tarihi*. İstanbul: Bilge Kültür Sanat, 2. Basım, 2019.

Yuvalı, Abdülkadir. "Anadolu'da Türk Kimliğinin Oluşması İle İlgili Bazi Tespitler". *Erdem* 8/23 (1996), 439-450.

Yuvalı, Abdülkadir. "Anadolu'nun Türkleşmesi ve Moğollar". *Türk Dünyası Araştırmaları* 38 (1985), 90-101.

Yuvalı, Abdülkadir. "Gāzân Han". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 13/429-431. İstanbul: TDV Yayınları, 1996.

Yuvalı, Abdülkadir. "İlhanlılar". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 22/102-105. İstanbul: TDV Yayınları, 2000.

Yuvalı, Abdülkadir. "Moğol Harekâtının Anadolu'nun Demografik ve Dinî Yapısı Üzerindeki Etkileri". *Erdem* 9/27 (01 Ocak 1997), 1287-1294.

Yuvalı, Abdülkadir. "Osmanlı Müesseseleri Üzerindeki İlhanlı Tesirleri". *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 6 (1995), 249-254.

Yuvalı, Abdülkadir. "Türk Kültür Tarihinde Atalar ve Babalar". Kayseri, 1993.

Güncel Türkçe Sözlük, 12 Mayıs 2024. http://sozluk.gov.tr

Uzun Hasan ve Fatih Mücadelesi Döneminde Doğu'da Venedik Elçileri: Caterino Zeno ve Ambrogio Contarini'nin Seyahatnâmeleri. nşr. Tufan Gündüz. İstanbul: Yeditepe Yayınevi, 2006.

BOŞANMA

Nedenler-Sonuçlar-Önleyici Yaklaşımlar

Karaman İlinde Bir Araştırma

Dr. Öğr. Üyesi Hasibe CEYHAN
Doç. Dr. Mehmet ÇAKIR
Prof. Dr. Sefa USTA
Doç. Dr. Fatih BUDAK
Doç. Dr. Okan İMRE

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1931
Sosyoloji

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-686-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
CEYHAN, Hasibe | ÇAKIR, Mehmet | USTA, Sefa
BUDAK, Fatih | İMRE, Okan
BOŞANMA
Nedenler-Sonuçlar-Önleyici Yaklaşımlar
Karaman İlinde Bir Araştırma

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

6721 sayılı Türk Medeni Kanunu, https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.4721.pdf (Erişim Tarihi: 10.07.2025).

Akal, C. M. (2005*).* İktidarın üç *yüzü.* Ankara: Dost Yayınevi.

Aktaş A. Ö., & Küçükkaragöz, H. (2018). Boşanma nedenleri ve boşanma sonrasında karşılaşılan güçlüklere ilişkin bir araştırma: İzmir ili örneğı. *Toplum ve Sosyal Hizmet,* 29 (1), 153-172.

Aktaş, Ö. (2011). Boşanma nedenleri ve boşanma sonrasında karşılaşılan güçlükler. Dokuz Eylül Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

Amri, K., Adnan, M., & Fitri, C. D. (2022). Does poverty affect divorce rates? The role of women's income as moderating variable. *Cogent Social Sciences,* 8(1), 1-17.

Araz, H. (2007). Türk aile yapısında aile içi dini iletişim problemleri ve bunların çocuğun din eğitimine etkileri. Sakarya Üniversitesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

Arslan, D. A. & Arslan, G. (2015). Kırsal Türkiye'de, geçmişten geleceğe kadın, evlilik ve aile. *Selçuk* Üniversitesi *Türkiyat Araştırmaları Dergisi, 37*(1), 629-684.

Ateş, D., & Akıntürk, T. (2017). *Türk medeni hukuku - Aile hukuku II. Cilt*. İstanbul: Beta Yayınevi.

Ayberk, Y. (2020). Değişen aile yapısında aile sorunlarının ve aile aidiyetinin incelenmesi (Cizre örneği). Üsküdar Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

Aydın, K. B. (2023). Türkiye'de boşanma olgusunun bekâr danışmanlığı teorisi açısından değerlendirilmesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi* (56), 1004-1032.

Aydın, O., & Baran, G. (2010). Toplumsal değişme sürecinde evlenme ve boşanma. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 21(2), 117-126.

Bayraktar, A. (2022). Boşanmış bireylerin boşanma sırasında deneyimleri ve boşanma sonrası damgalanmanın dramaturjik teori üzerinden incelenmesi. Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

Beşpınar, L.Z. (2004). Ailevi koşullar, aile içi süreçler, kadınların aile içi rollere ilişkin duygu, tutum ve öz değerlendirmeler. Middle East Thecnical University, A Thesis Submitted to the Graduate School of Social Sciences.

Birleşmiş Milletler Türkiye (2025). Türkiye sürdürülebilir kalkınma amaçları. https://turkiye.un.org/tr/sdgs (Erişim Tarihi: 30.06.2025).

Bozkurt, A. (2021). Boşanma sürecinde ve sonrasında kadın. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Kadın ve Aile Araştırmaları Dergisi*. 1(2), 97-114.

Brown, S. L., & Lin, I. (2022). The graying of divorce: a half century of change. *The Journals of Gerontology: Series B*. 77(9), 1710–1720.

Burç, P. E. (2018). Evlilik ve aile olguları üzerinden gündelik hayata sosyo-kültürel bir bakış. *Gazi* Üniversitesi *Sosyal Bilimler Dergisi, 5*(13), 135-141.

Can, İ. (2014). Ailenin tarihsel gelişimi: dünü, bugünü ve yarını. Aydın M. (Ed.) içinde, *Sistematik Aile Sosyolojisi*, Konya: Çizgi Kitabevi.

Cin, H. (1988). *İslam ve Osmanlı hukukunda evlenme.* Konya: Selçuk Üniversitesi Yayınları.

Çaksen, H. (2021). The effects of parental divorce on children. *Psychiatriki.* 33(1), 1-3.

Çiçek, Z. (2021). Çağdaş toplum dinamikleri ekseninde değişen evlilik ve aile kurumu. *Premium e-Journal of Social Sciences (PEJOSS), 5*(17), 664-686.

Demircan, A. (2003). Câhiliyye ve Hz. Peygamber döneminde çok kadınla evlilik. İstem, (2), 9-32.

Demirkan, Y.,S., Günindi, E.A., Şen, B.,R., Ertekin, E., Sezgin, E., Turgut, A. M., Şahitoğlu, N., (2009). Boşanma nedenlerinin araştırılması. Ankara: TBMM Kütüphanesi.

Diler, Z. & Diler, S. (2022). Türkiye'de boşanma olgusunun zamansal değişimi (2001-2021). *International Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR),* 9(89), 2166-2178.

Doğan, C. (2011). Türkiye'de boşanma sorununun sosyolojik ve istatistiki açıdan değerlendirilmesi. *Istanbul Journal of Sociological Studies* (25), 59-69.

Duby, G. (1994). *Love and marriage in the Middle Ages.* University of Chicago Press.

Düştü, T. (2019). Bir ahlak problemi olarak evlilik, aile, boşanma ve boşanma oranlarının düşürülmesinde eğitimin önemi. Atatürk Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

Ekinci, E. B. (2023). *Osmanlı hukuku: adalet ve mülk.* İstanbul: Arı Sanat Yayınevi.

Elmas, Ç., & Adak, N. (2023). Türkiye'de boşanma nedenlerinin toplumsal kökenleri ve boşanma sonrası deneyimler. *İstanbul University Journal of Sociology*, 43(1), 84-97.

Erdentuğ, A. (1991). *çeşitli insan topluluklarında aile tipleri, aile yazıları I. Temel kavramsal yapı ve tarihi süreç, bilim serisi 5/1.* Ankara: Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayınları.

Erol, M. (1992). Geniş aileden çekirdek aileye geçiş sürecinde aile içi ilişkilerde meydana gelen nitelik değişmelerinin, aile üyeleri üzerindeki etkileri (Sivas merkez ilçe örneği). Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi.

Eşsizoğlu, A.(2012). Aile ile ilgili temel kavramlar. Yenilmez Ç. (Ed.), *Aile yapısı ve ilişkileri içinde*. Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Eyce, B. (2000). Tarihten günümüze Türk aile yapısı. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi.* 4, 223-244.

Eyüboğlu, İ. Z. (1991). *Türk Dilinin Etimoloji Sözlüğü.* İstanbul: Sosyal Yayınlar.

Gök, Ş., Tok, M., Şevik, A. E. & Günay, G. (2023). Boşanma deneyimi yaşamış kadınların boşanma öncesinde, sürecinde, sonrasında yaşadıklarının ve boşanmaya ilişkin düşüncelerinin feminist kuram çerçevesinde değerlendirilmesi. *Marmara Üniversitesi Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları Dergisi*, 7(1), 86-116.

Gökçe, B. (2020). Boşanmış ebeveynlerin boşanma nedenleri ve boşanma kararlarına ilişkin bir nitel araştırma. Hacettepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi.

Güleç, G. (2013). *Aile yapısı ve ilişkileri.* Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi Yayınları.

Güler, D. & Ulutak, N. (1993). Aile kavramının tarihsel gelişimi ve Türk toplum yaşantısında aile. *Kurgu Dergisi*. 11 (1). 51-76.

Güneş, Ö. & Elkurdı, M. (2022). X, Y ve Z kuşaklarının evlilik algısı. *Socrates Journal of Interdisciplinary Social Researches. 8*(15), 244-256.

Günindi, Y. & Giren S. Y. (2011). Aile kavramının değişim süreci ve okul öncesi dönemde ailenin önemi, *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 31. 349-361.

Güven, N., & Köroğlu, A. (2023). Boşanma nedenleri ve boşanma sonrası psikososyal uyum: Trabzon ili örneği. *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi,* 13. 1-24.

Kama, S. (2013). Osmanlı hukukunda evlilik akdi ve söz konusu akdin 1869 tarihli Tabiiyyet-i Osmaniyye Kanunnamesine göre Osmanlı tabiiyyetine etkisi. *Journal of Istanbul University Law Faculty, 71*(1), 673-708.

Kaya, K. (2012). Alan ayckbourn'un 'absurd person sıngular' oyununda evlilik kurumu. *Cumhuriyet* Üniversitesi *Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 36*(2), 121-138.

Kayhan, Ü. & Seçkin, N. (1999). *Aile yapısı.* Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Açık öğretim Fakültesi Yayınları.

Keklik, İ. & Yıldırım, İ. (2012). *Aile terapisi: Tarihi -kuram ve uygulamaları.* Ankara: PDREM Yayınları.

Keskin, D. (2017). Geleneksel aileden modern aileye geçiş sürecinde ailede din eğitimi anlayışındaki değişim. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi.

Kılıç, D., Kaygusuz, C., Bağ, B., & Tortumluoğlu, G. (2007). Üniversite öğrencilerinin eş seçimine ve evliliğe ilişkin tutumları. *Sağlık ve Toplum Dergisi, 17*(1), 32-42.

Kır, G. (2011). Toplumsal bir kurum olarak ailenin işlevleri. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi.* 10 (36), 381-404.

Kıran, E. & Bölükbaşı, A.(2021). Sosyo-ekonomik bir gösterge olarak boşanma: Tekirdağ ili örneği. *Journal of Emerging Economies and Policy*, 6(1), 165- 187.

Kucur, F. & Kelebek, Ö. (2021). Boşanmış kadınların boşanma aşaması, süreci ve sonrasında yaşadıkları zorluklar: Esenler SHM örneği. *Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi*. 80. 231-266.

Kumhera, G. (2017). *The benefits of peace: Private peacemaking in late medieval Italy.* Brill.

Meder, M. & Erdoğan, T. (2013). *Boşanma Olgusunun Sosyolojik Analizi: Denizli'de Uygulamalı Bir Araştırma.* Proje No:110k399

Nirun, N. (1994). *Sistematik sosyoloji yönünden aile ve kültür.* Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınlar.

Nisa, M. P. (2021). Critical review of domestic violence as reason for divorce (comparison of divorce laws in Indonesia, Malaysia and the Maldives). *Al-Ihkam: Jurnal Hukum dan Pranata Sosial*, 16(1), 1-23.

O'Neil, M.L. & Çakıroğlu, A., (2020). Türkiye'de toplumsal cinsiyet ve kadın algısı TTCKAA2020. İstanbul: Kadir Has Üniversitesi Toplumsal Cinsiyet ve Kadın Çalışmaları Araştırma Merkezi.

Ondaş, B. (2007). *Üniversite öğrencilerinin evlilik ve eş seçimi ile ilgili görüşlerinin incelenmesi.* Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

Otrar, M. (2025). Aile bir hukuk ve değer sistemi çerçevesinde oluşan en küçük sosyal yapı. *Türk Maarif Ansiklopedisi. Türkiye Bilimler Akademisi.* https://turkmaarifansiklopedisi.org.tr/aile (Erişim tarihi: 21.06.2025).

Öksüz, G., & Ürkmez, E. (2023). Boşanma oranları ile makroekonomik değişkenler arasındaki ilişkinin incelenmesi: Türkiye örneği. *Artvin Çoruh Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 464-479.

Özcan, E. (2024). Türkiye›de boşanma oranları neden artıyor? https://www.erdemozcan.av.tr/turkiyede-bosanma-oranlari-neden-artiyor-.html). (Erişim Tarihi: 21.09.2025).

Özgüven, İ. E. (2009). *Evlilik ve aile terapisi.* Ankara: PDREM Yayınları.

Özmen, F. (2021). Anadolu masallarında sosyal bir gerçeklik: Boşanma olgusu ve nedenleri. Turkish Academic Studies – TURAS, 2(3), 156-165.

Parker, G., Durante, K. M., Hill, S. E. & Haselton, M. G. (2022). Why women choose divorce: an evolutionary perspective. *Current Opinion in Psychology*, 43(1), 300-306.

Pellon-Elexpuru, I., Van Dijk, R., Van der Valk, I., MartínezPampliega, A., Molleda, A., & Cormenzana, S. (2024). Divorce and physical health: A three-level meta-analysis. *Social Science & Medicine*, (352), 117005.

Rusinova, LL.M. ,N., Kızılırmak, K.C. & Karabağ, B.N., (2022). *İkincil örselenmeyi önlemek üzere Türkiye'de boşanma prosedürlerinin iyileştirilmesi isimli tavsiye raporunda aile mahkemelerinin etkinliğinin araştırılması: aile üyelerinin haklarının daha iyi korunması ortak projesi*. Ankara: Avrupa Konseyi.

Salman, N. & Uzunboylu, H. (2011). *Boşanma nedenleri ve eğitimi*, Ankara: Pegem Akademi.

Sayan K. A. (2022). Boşanma sürecinde psikolojik müdahaleler üzerine bir derleme. *AYNA Klinik Psikoloji Dergisi*, 9(1), 88-111.

Sbarra, D. A., & Whisman, M. A. (2022). Divorce, health, and socioeconomic status: An agenda for psychological science. *Current Opinion in Psychology*, 43. 75-78.

Soygan, H. (2019). Boşanmış kadınların boşanma sebepleri ve boşanma sonrası karşılaştıkları güçlüklerin sosyolojik analizi Yozgat ili örneği. Yozgat Bozok Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi.

Şahinkaya, R. (1975). *Psiko-sosyal yönleriyle aile.* Ankara: Kardeş Basımevi.

Şentürk, Ü. (2008). Aile kurumuna yönelik güncel riskler. *Aile Toplum ve Eğitim-Kültür ve Araştırma Dergisi, Aile ve Toplum* 4 (14). 7-31.

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı ve TÜİK (2021). *Türkiye aile yapısı araştırması.* Ankara.

T.C. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, (2014). *Türkiye boşanma nedenleri araştırması.* Aile ve Toplum Hizmetleri Genel Müdürlüğü, Ankara

T.C. Karaman Valiliği (2025). *Nüfus.* http://www.karaman.gov.tr/nufus (Erişim Tarihi: 01.07.2025)

Targan Ç. Ş. (2022). Türkiye'de kadın ve aileye yönelik yasal düzenlemeler ve boşanma olgusu. *International Journal of Social Work Research,* 2(1), 97-109.

TBMM (2016). *Aile bütünlüğünü olumsuz etkileyen unsurlar ile boşanma olaylarının araştırılması ve aile kurumunun güçlendirilmesi için alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan meclis araştırma komisyonu raporu*. Ankara.

TC Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (2025). *12. Kalkınma Planı2024–2028*. https://onikinciplan.sbb.gov.tr/wp-content/uploads/2023/11/On- IkinciKalk%C4%B1nmaPlani_2024-2028.pdf (Erişim tarihi: 30.06.2025)

Topal, M. (2019). Mülakat/Prof. Dr. Huriye Martı. *KADEM Kadın Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 9-15.

TÜİK (2024). *İstatistiklerle Aile.* https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Istatistiklerle-Aile-202353784#:~:text=Kesinle%-C5%9Fen%20bo%C5%9Fanma%20davalar%C4%B1%20sonucunda%202023,%2C1›i%20babaya%20verildi (Erişim Tarihi: 30.09.2024).

TÜİK (2024). *Nüfus ve Demografi.* https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=Nufus-ve-Demografi-109 (Erişim Tarihi: 30.09.2024).

TÜİK (2024). *Türkiye'de Boşanma İstatistikleri.* www.tuik.gov.tr, (Erişim Tarihi: 10.07.2024)

TÜİK (2025). *Evlenme ve Boşanma İstatistikleri-2024.* https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Evlenme-ve-Bosanma-Istatistikleri-2024-54194, (Erişim Tarihi: 01.07.2025).

TÜİK (2025). *Türkiye'de Boşanma İstatistikleri.* www.tuik.gov.tr, (Erişim Tarihi: 10.07.2025)

TÜİK (2025). *Türkiye'de Göç İstatistikleri.* www.tuik.gov.tr, (Erişim Tarihi: 10.07.2025)

Türk Dil Kurumu (2025). Aile. *Güncel Türkçe Sözlük.* https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 24.07.2025)

Türk Dil Kurumu (2025). Boşanma. *Güncel Türkçe Sözlük*. https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 24.07.2025).

Türkarslan, N. (2007). Boşanmanın çocuklar üzerine olumsuz etkileri ve bunlarla baş etme yolları. *Aile ve Toplum Dergisi, 3*(11), 99-108.

Uru, M. K. (2021). Yeni medyada boşanma nedenleri ve boşanma sonrası damgalanmanın sosyo-kültürel çevre ile ilişkisi Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü. Yüksek Lisans Tezi.

Yıldırım, N. (2004). Divorces and ıt's causes in Türkiye. *Bilig.* 28. 59-81.

Yılkan, İ. ve Yaman, Ö. M. (2023). Boşanmanın deneyimlenmesi üzerine karma bir desen çalışması: Erkeklerin gözünden boşanma. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 22(88), 2137-2159.

Yüce, T. ve Yaman, Ö. M. (2022). Aile mahkemelerinde görev yapan sosyal çalışmacıların boşanma olgusuna ilişkin düşünceleri üzerine nitel bir araştırma. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi,* 22(57), 825-862.

Dijitalleşme ve Toplum

Medya, Kültür ve Etik

Editörler
Dr. Öğr. Üyesi Alaattin Aslan
Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Akif Albayrak

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1913
İletişim

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-635-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
ASLAN, Alaattin | ALBAYRAK, Muhammed Akif
Dijitalleşme ve Toplum
Medya, Kültür ve Etik

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Dizgi Ofset
Sertifika No: 48060

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Dijital Dünyada Mahremiyet, Güvenlik ve Etik Sorunlar

Kübra Güran YİĞİTBAŞI

Kaynakça

Acquisti, A., Brandimarte, L., & Loewenstein, G. (2015). Privacy and human behavior in the age of information. Science, 347(6221), 509-514.

Ailesini Facebook Fotoğrafları Yüzünden Mahkemeye Verdi. (2023). (https://www.hurriyet.com.tr/dunya/avusturyada-ilginc-dava-ailesini-facebook-fotograflari-yuzunden-mahkemeye-verdi-40223889)

Altınok Çalışkan, B. Ö. (2018). Kişisel Verilerin Korunması Kanunu hakkında genel değerlendirmeler ve anayasaya aykırılık sorunu. Fasikül Hukuk Dergisi, 10(100), 277-336.

Ball, M. (2022). The metaverse: And how it will revolutionize everything. W. W. Norton & Company.

Baştürk, E. (2020). Çevrim içi Riskler ve Siber Zorbalık. İstanbul: Elma Yayınevi.

Belsey, A., & Chadwick, R. (2011). Medya ve gazetecilikte etik sorunlar. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bennett, C. J., & Raab, C. D. (2017). The governance of privacy: Policy instruments in global perspective. Routledge.

Boyd, d. (2014). It's complicated: The social lives of networked teens. Yale University Press.

Buchanan, B. (2020). The cybersecurity dilemma: Hacking, trust, and fear between nations. Oxford University Press.

Bulut, Y., & Aslan, M. (2019). Kamu yönetiminde dijitalleşmeye bağlı olarak ortaya çıkan etik sorununa karşı bir çözüm önerisi: Süreç. International Congress of Management Economy and Policy 2019 Spring Proceedings.

Carr, N. (2009). The big switch: Rewiring the world, from Edison to Google. W. W. Norton & Company.

Castells, M. (2010). The rise of the network society. Wiley-Blackwell.

Cenazede Selfie Çılgınlığı, (2023). (https://www.haberturk.com/yazarlar/esin-ovet-1064/2303236-cenazede-selfie-cilginligi adresinden 11.05.2024 tarihinde erişilmiştir.)

Civan Kemiksiz, R. (2022). Büyük veri çağında kişisel veri güvenliği üzerine bir alan araştırması: Dijital yerliler ve dijital göçmenlerin güvenlik algıları. Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 9(1), 64-91.

Crawford, K. (2021). Atlas of AI: Power, politics, and the planetary costs of artificial intelligence. Yale University Press.

Çelik, E. (2017). Deep web ve dark web: İnternetin derin dünyası. Cyberpolitik Journal, 2(4), 1-19.

Çevik, İ. (2023). Avrupa Birliği Dijital Hizmetler Yasası'nın değerlendirilmesi. Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi, 8(2), 387-419.

Çocuklar, Facebook'ta Fotoğraflarını Paylaşan Ailelerine Dava Açabilir, (2023). https://www.bbc.com/turkce/haberler/2016/03/160302_facebook_ebeveynlere_uyari adresinden 11.05.2025 tarihinde erişilmiştir.

Demirtaş, Ö., & Karaca, M. (2018). Siber mobbing: Kavramsal çerçeve, öncülleri ve sonuçları. International Journal Entrepreneurship and Management Inquiries (Journal EMI) Dergisi, 2(2), 20-34.

Dijital Çağda Ebeveynlik Belgeseli, (2021). https://www.trtizle.com/programlar/dijital-cagda-ebeveynlik/dijital-cagda-ebeveynlik-2-bolum-8690386

Dinç, M. (2015). Teknoloji Bağımlılığı ve Gençlik. Gençlik Araştırmaları Dergisi, 3(3), 31-65.

Eldem, T. (2021). Uluslararası siber güvenlik normları ve sorumlu siber egemenlik. İstanbul Hukuk Mecmuası, 79(1), 347-378.

Eroğlu, Ş. (2018). Dijital yaşamda mahremiyet (gizlilik) kavramı ve kişisel veriler: Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü öğrencilerinin mahremiyet ve kişisel veri algılarının analizi. Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 35(2), 130-153.

Ess, C. (2013). Digital media ethics. Polity Press.

Federal Bureau of Investigation. (2024). Internet Crime Report 2024. Internet Crime Complaint Center (IC3).

Floridi, L. (2013). The ethics of information. Oxford University Press.

Floridi, L. (2014). The fourth revolution: How the infosphere is reshaping human reality. Oxford University Press.

Gedikci Öndoğan, A. (2022). Metaverse ve dijital okuryazarlık. In A. Güven & M. S. Tam (Eds.), Alternatif dijital evren metaverse-I: Kavramsal tartışmalar, sosyoloji, psikoloji, sanat ve etik (pp. 81-99). Necmettin Erbakan Üniversitesi Yayınları.

Gökmen, Ö. F., & Akgün, Ö. E. (2015). Bilgisayar ve öğretim teknolojileri eğitimi öğretmen adaylarının bilişim güvenliği bilgilerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 44(1), 61-84.

Goodwin, K. (2019). Dijital Dünyada Çocuk Büyütmek: Teknolojiyi Doğru Kullanmanın Yolları. (Tülin Er, Çev.). İstanbul: Aganta Kitap.

Güran Yiğitbaşı, K., & Çelik, S. (2023). Dijital Dünyada Mahremiyet, Ebeveynlik ve Çocuklar: Afyonkarahisar Örneği. TRT Akademi, 8(19), 846–875.

Hamutoğlu, N. B., Güngören, Ö. C., Uyanık, G. K., & Erdoğan, D. G. (2017). Dijital okuryazarlık ölçeği: Türkçe'ye uyarlama çalışması. Ege Eğitim Dergisi, 18(1), 408-429.

Hoofnagle, C. J. (2016). Federal Trade Commission privacy law and policy. Cambridge University Press.

Identity Theft Resource Center. (2025). 2024 Data Breach Report. https://www.idtheftcenter.org/post/2024-annual-data-breach-report-near-record-compromises/

Kara Yıldırım, Ö. (2018). Türkiye'de İyi Yönetişim. Uluslararası Afro-Avrasya Araştırmaları Dergisi, (6), 273-289.

Kart, A. (2024). Elektronik ticarette rekabet hukuku üzerinden cezalandırma politikaları ve Avrupa Birliği Dijital Piyasalar Yasası örneği. Kırıkkale Hukuk Mecmuası, 4(2), 433-457.

Kuner, C. (2013). Transborder data flows and data privacy law. Oxford University Press.

Mertz, M., Jannes, M., Schlomann, A., Manderscheid, E., Rietz, C., & Woopen, C. (2018). Digitale Selbstbestimmung (Version 2.0). Cologne Center for Ethics, Rights, Economics, and Social Sciences of Health (ceres), Universität zu Köln.

Microsoft Security. (2022). Cyberthreat Minute Infographic 9.1.22. https://www.microsoft.com/en-us/security/security-insider/emerging-threats/cyberthreat-minute-2022

Musk, E., & Neuralink. (2020). An integrated brain-machine interface platform with thousands of channels. Journal of Medical Internet Research, 22(10), e16194.

Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı. (2024). NARKONET operasyonları raporu. Türkiye Cumhuriyeti İçişleri Bakanlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü.

Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı Madde Kullanıcıları Profil Analizi 2022 Yılı Narkolog Raporu (Ankara, 2023)

Nissenbaum, H. (2010). Privacy in context: Technology, policy, and the integrity of social life. Stanford University Press.

Noble, S. U. (2018). Algorithms of oppression: How search engines reinforce racism. NYU Press.

O'Neil, C. (2016). Weapons of math destruction: How big data increases inequality and threatens democracy. Crown.

Okumuş, M., & Atılgan, S. S. (2021). Üniversite öğrencilerinin dijital okuryazarlık becerileri ile dijital mahremiyet kaygısı arasındaki ilişki. TRT Akademi, 6(12), 344-363.

Öz, M., & Kılıç, D. (2020). Kişisel verilerin çevrimiçi mahremiyet ile ilişkisinin içerik analizi yöntemiyle incelenmesi. Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 22(39), 206-224.

Pariser, E. (2011). The filter bubble: What the internet is hiding from you. The Penguin Press.

Pembecioğlu, N. (2022). Çocuk ve Dijital Mahremiyet. H. Şule Albayrak (Der.), Tüm Yönleriyle Mahremiyet içinde (ss. 215-248). Ankara, Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı.

Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants Part 2: Do They Really Think Differently? On the Horizon, 9(6), 1-6.

Rheingold, H. (2012). Net Smart: How to thrive online. MIT Press.

Sayar, K. ve Benli, S. (2020): Dijital Çocuk. İstanbul: Kapı.

Sayar, K. ve Yalaz, B. (2019). Ağ: Sanal Dünyada Gerçek Kalmak. İstanbul: Kapı.

Schmidt, M.K. (2020). Ekran Çocukları. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Schneier, B. (2015). Data and Goliath: The hidden battles to collect your data and control your world. W. W. Norton & Company.

Solove, D. J. (2008). Understanding privacy. Harvard University Press.

Sönmez, G., & Çelik, E. (2020). Anonimlik ile illegalite arasında: Deep Web, Dark Web ve devlet dışı silahlı aktörlerin uluslararası siber faaliyetleri. Güvenlik Çalışmaları Dergisi, 22(1), 66-88.

Straubhaar, J., Spence, J., Tufekci, Z., & Lentz, R. G. (Eds.). (2012). Inequity in the technopolis: Race, class, gender, and the digital divide in Austin. University of Texas Press.

Şen, Y. F., & Yurtoğlu, D. (2020). Teknoloji ve güvenlik ilişkisi bağlamında yapay zekânın istihbarat analizindeki önemi. Güvenlik Çalışmaları Dergisi, 22(1), 23-48.

Tarhan, N. (2018). Bilinçli Aile Olmak: Ailede Fırsat Eğitimi. İstanbul: Timaş.

Toktaş, Ş., Çifçi, O., Baygeldi, M. R., Beşgül, B., Dinçel, Y., & Öztürk, E. (2023). 21. Yüzyılın İlk Yarısında Yeni Güvenlik Tehditleri. Polis Akademisi Yayınları.

Tufekci, Z. (2017). Twitter and tear gas: The power and fragility of networked protest. Yale University Press.

Turkle, S. (2005). The second self: Computers and the human spirit (Twentieth Anniversary Edition). The MIT Press.

Turkle, S. (2011). Alone together: Why we expect more from technology and less from each other. Basic Books.

Uyan, S. (2019). Dijital Dünyada E-beveyn Olmak. İstanbul: Timaş.

Vallor, S. (2016). Technology and the virtues: A philosophical guide to a future worth wanting. Oxford University Press.

Westerlund, M. (2020). The ethical issues of deepfake technology: A systematic literature review. Technology in Society, 62, 101353.

Winner, L. (1986). The whale and the reactor: A search for limits in an age of high technology. University of Chicago Press.

Završnik, A. (2020). Algorithmic justice: Algorithms and big data in criminal justice settings. European Journal of Criminology, 17(5), 623-642.

Zengin, Ü. N., Biçen Gören, K. B., & Beşgül, B. (2023). Medya ve Güvenlik Raporu. Polis Akademisi Yayınları.

Zuboff, S. (2019). The age of surveillance capitalism: The fight for a human future at the new frontier of power. PublicAffairs.

Algoritmaların Gölgesinde Konuşmak Dijital Çağda Demokrasi ve Medyanın Dönüşümü

Oylum TANRIÖVER

Kaynakça

Barberá, P. (2020). Social media, echo chambers, and political polarization. N. Persily & J. A. Tucker (Ed.), *Social media and democracy: The state of the field, prospects for reform* içinde (ss. 34–55). Cambridge University Press. https://doi.org/10.1017/9781108890960.004

Bagdikian, B. H. (2004). The new media monopoly. Boston: Beacon Press.

Benkler, Y., Faris, R., & Roberts, H. (2018). *Network propaganda: Manipulation, disinformation, and radicalization in American politics*. New York: Oxford University Press.

Cadwalladr, C., & Graham-Harrison, E. (2018, Mart 17). Revealed: 50 million Facebook profiles harvested for Cambridge Analytica in major data breach. The Guardian. https://www.theguardian.com/news/2018/mar/17/cambridge-analytica-facebook-influence-us-election

Commonwealth of Australia. (2021). Treasury Laws Amendment (News Media and Digital Platforms Mandatory Bargaining Code) Act 2021. Federal Register of Legislation. https://www.legislation.gov.au/C2021A00021/latest/text

Corporate Europe Observatory. (2022, March 31). Coded bias: How Big Tech lobbies to shape EU digital rules. https://corporateeurope.org/en/2022/03/coded-bias-how-big-tech-lobbies-shape-eu-digital-rules

Cugler, E. (2025, Ocak 31). Big Tech's global crusade against regulation. The Progressive. https://progressive.org/latest/big-techs-global-crusade-against-regulation -cugler-20250131/

Douek, E. (2021). Governing online speech: From "posts-as-trumps" to proportionality and probability. Columbia Law Review, 121(3), 759–830. https://columbialawreview.org/wp-content/uploads/2021/04/Douek-Governing_Online_Speech-from_Posts_As-Trumps_To_Proportionality_And_Probability.pdf

Dwoskin, E., & De Vynck, G. (2021, February 18). Facebook's brazen attempt to crush regulations in Australia may backfire. The Washington Post. https://www.washingtonpost.com/technology/2021/02/18/facebook-australia-news-publishers-regulations/

European Broadcasting Union. (2019). Funding of public service media 2019: Public version. EBU Media Intelligence Service. https://www.ebu.ch/publications/research/members_only/report/funding-of-public-service-media-2019

European Commission. (2016, May 31). Code of conduct on countering illegal hate speech online. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_16_1937

European Commission. (2018, July 18). Antitrust: Commission fines Google €4.34 billion for illegal practices regarding Android mobile devices to strengthen dominance of Google's search engine [Press release]. https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/IP_18_4581

European Commission. (n.d.). The EU's Digital Services Act. Retrieved May 2, 2025, from https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/europe-fit-digital-age/digital-services-act_en

Fuchs, C. (2014). *Social media: A critical introduction*. London, England: SAGE Publications.

Fuchs, C. (2021). The Digital Commons and the Digital Public Sphere: How to Advance Digital Democracy Today. Westminster Papers in Communication and Culture, 16(1), 9–26. https://doi.org/10.16997/wpcc.917

Fuchs, C. (2023). Digital Democracy and the Digital Public Sphere. Routledge.

Fuchs, C., & Unterberger, K. (Eds.). (2021). The public service media and public service internet manifesto. University of Westminster Press. https://doi.org/10.16997/book60

Fukuyama, F., Goel, A., Schaake, M., & diğerleri. (2021). Middleware for dominant digital platforms. Stanford Cyber Policy Center. https://fsi-live.s3.us-west-1.amazonaws.com/s3fs-public/cpc-middleware_ff_v2.pdf

Government of Canada. (2023). Online News Act, S.C. 2023, c. 23. Retrieved from Justice Laws Website: https://laws.justice.gc.ca/eng/acts/O-9.3/

Gillespie, T. (2018). *Custodians of the internet: Platforms, content moderation, and the hidden decisions that shape social media*. New Haven: Yale University Press.

Habermas, J. (2009). *Kamusallığın yapısal dönüşümü* (T. Bora & M. Sancar, Çev., 8. baskı). İstanbul: İletişim Yayınları.

Keane, J. (2018). Power and humility: The future of monitory democracy. Cambridge: Cambridge University Press.

Kelly, S., Truong, M., Shahbaz, A., Earp, M., & White, J. (2017). Freedom on the Net 2017: Manipulating social media to undermine democracy. Freedom House. https://freedomhouse.org/report/freedom-net/2017/manipulating-social-media-undermine-democracy

Löblich, M., & Venema, N. (2021). Echo chambers: A further dystopia of media generated fragmentation. K. Arnold, S. Kinnebrock, & P. Preston (Ed.), *The handbook of European communication history* içinde (ss. 177–191). Berlin: De Gruyter. https://doi.org/10.1515/9783110740202-010

McChesney, R. W. (2013). Digital disconnect: How capitalism is turning the Internet against democracy. New York: The New Press.

McCrank, J. (2025, April 17). Google holds illegal monopolies in ad tech, US judge finds. Reuters. https://www.reuters.com/technology/us-judge-finds-google-holds-illegal-online-ad-tech-monopolies-2025-04-17/

Minkin, A. (2025, 22 Ocak). Big Tech cozies up to new administration after spending record sums on lobbying last year. Issue One. https://issueone.org/articles/big-tech-spent-record-sums-on-lobbying-last-year/

Pariser, E. (2011). *The filter bubble: What the Internet is hiding from you*. New York: Penguin Press.

Pickard, V. (2020). How commercialism degrades journalism. In The Routledge Companion to Media and Activism (pp. 53–62). Routledge.

ProMarket. (2025, March 20). Can middleware save social media from Big Tech? https://www.promarket.org/2025/03/20/can-middleware-save-social-media-from -big-tech/

Red Lion Broadcasting Co. v. Federal Communications Commission, 395 U.S. 367 (1969).

Richter, F. (2023, Ocak 31). Facebook at 20: All grown up with 3 billion users [Grafik]. Statista. https://www.statista.com/chart/5380/facebook-user-engagement/

Sandoval, M., & Fuchs, C. (2009). Towards a critical theory of alternative media. Telematics and Informatics, 27(2), 141–150. https://doi.org/10.1016/j.tele.2009.06.011

Schmitter, P. C., & Karl, T. L. (1996). What democracy is... and is not. L. Diamond & M. F. Plattner (Ed.), *The global resurgence of democracy* içinde (İkinci Baskı, ss. 49–62). Baltimore: Johns Hopkins University Press

Sprout Social. (2025, Şubat 20). 80+ must-know social media marketing statistics for 2025. https://sproutsocial.com/insights/social-media-statistics/

Statcounter Global Stats. (n.d.). Search engine market share worldwide. https://gs.statcounter.com/search-engine-market-share

Stevenson, A. (2018, Kasım 6) Facebook admits it was used to incite violence in Myanmar. https://www.nytimes.com/2018/11/06/technology/myanmar-facebook.html

Sunstein, C. R. (2018, Ocak 22). Is social media good or bad for democracy? Meta. https://about.fb.com/news/2018/01/sunstein-democracy/

Taub A., & Fisher, M. (2018, Nisan 21). Where countries are tinderboxes and Facebook is a Match. The New York Times. https://www.nytimes.com/2018/04/21/world/asia/facebook-sri-lanka-riots.html

Tek, Ö. B. (2024, Aralık 19). Dijital ortamda demokrasi erozyonu: Yankı odaları, algoritmalar ve tekelleşme. Anadolu Ajansı. https://www.aa.com.tr/tr/analiz/dijital-ortamda-demokrasi-erozyonu-yanki-odalari-algoritmalar-ve-tekellesme/3428538

Zuboff, S. (2019a). The age of surveillance capitalism: The fight for a human future at the new frontier of power. New York: PublicAffairs.

Zuboff, S. (2019b). Surveillance capitalism and the challenge of collective action. New Labor Forum, 28(1), 10–29. https://doi.org/10.1177/1095796018819461

Enformasyon Düzensizlikleri: Dijital Çağın Toplumu Yanıltan Yüzü

Serkan BAYRAKCI
Armağan BAYRAK

Kaynakça

Allcott, H., & Gentzkow, M. (2017). Social media and fake news in the 2016 election. Journal of Economic Perspectives, 31(2), 211–236. https://doi.org/10.1257/jep.31.2.211

Altunbaş, F. (2013). Sosyal medya ve toplumsal olaylar: Gezi Parkı olayları örneği. Academia.edu. https://www.academia.edu/6604502/

Bakir, V., & McStay, A. (2018). Fake news and the economy of emotions: Problems, causes, solutions. Digital Journalism, 6(2), 154–175. https://doi.org/10.1080/21670811.2017.1345645

Bayrakcı, S., & Narmanlıoğlu, H. (2021). Türkiye'deki lisans öğrencilerinin ve mezunlarının dijital okuryazarlık düzeylerinin incelenmesi. AJIT-E: Academic Journal of Information Technology, 12(46), 46–67. https://doi.org/10.5824/ajite.2021.03.003.x

Benkler, Y., Faris, R., & Roberts, H. (2018). Network propaganda: Manipulation, disinformation, and radicalization in American politics. Oxford University Press. https://global.oup.com/academic/product/network-propaganda-9780190923624

Bennett, W. L., & Livingston, S. (2018). The disinformation order: Disruptive communication and the decline of democratic institutions. European Journal of Communication, 33(2), 122–139. https://doi.org/10.1177/0267323118760317

Berger, L. M., Kerkhof, A., Mindl, F., & Münster, J. (2025). Debunking "fake news" on social media: Immediate and short-term effects of fact-checking and media literacy interventions. *Journal of Public Economics*, 245, 105345. https://doi.org/10.1016/j.jpubeco.2024.105345

Bittman, L. (1985). The KGB and Soviet Disinformation: An Insider's View. Pergamon-Brassey's.

Bradshaw, S., & Howard, P. N. (2019). The global disinformation order: 2019 global inventory of organised social media manipulation. Oxford Internet Institute. https://demtech.oii.ox.ac.uk/wp-content/uploads/sites/93/2019/09/CyberTroop-Report19.pdf

Brady, W. J., Wills, J. A., Jost, J. T., Tucker, J. A., & Van Bavel, J. J. (2017). Emotion shapes the diffusion of moralized content in social networks. Proceedings of the National Academy of Sciences, 114(28), 7313–7318. https://doi.org/10.1073/pnas.1618923114

Cinelli, M., Quattrociocchi, W., Galeazzi, A., et al. (2020). The COVID-19 social media infodemic. Scientific Reports, 10, 16598. https://doi.org/10.1038/s41598-020-73510-5

CSET. (2020). *Artificial intelligence almanac: 2020 index report.* Georgetown University. https://cset.georgetown.edu/publication/artificial-intelligence-almanac -2020-index-report/

Çarkoğlu, A., & Kalaycıoğlu, E. (2022). Türkiye'de seçmen davranışı ve bilgi ekosistemi. Sabancı Üniversitesi Yayınları.

Del Vicario, M., Bessi, A., Zollo, F., & Petroni, F. (2016). The spreading of misinformation online. *Proceedings of the National Academy of Sciences*, 113(3), 554–559. https://doi.org/10.1073/pnas.1517441113

Devran, Y., & Özcan, Ö. F. (2016). 15 Temmuz Darbe Girişimi: Gelenekselden yeniye iletişim teknolojilerinin kullanımı. AJIT-E: Academic Journal of Information Technology, 7(25), 71–92. https://doi.org/10.5824/1309-1581.2016.4.004.x

Doğruluk Payı. (2023). https://www.dogrulukpayi.com

European Commission & European External Action Service. (2018). *Action plan against disinformation*. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=JOIN%3A 2018%3A36%3AFIN

ENISA. (2021). Threat landscape for disinformation: 2021. European Union Agency for Cybersecurity. https://www.enisa.europa.eu/publications/enisa-threat-landscape-for -disinformation

Fallis, D. (2015). What is disinformation? Library Trends, 63(3), 401–426. https://doi.org/10.1353/lib.2015.0014

Flanagin, A. J., & Metzger, M. J. (2007). The role of site features, user attributes, and information verification behaviors on the perceived credibility of web-based information. New Media & Society, 9(2), 319–342. https://doi.org/10.1177/1461444807075015

Floridi, L., Cowls, J., Beltrametti, M., Chatila, R., Chazerand, P., Dignum, V., ... & Vayena, E. (2018). AI4People—An ethical framework for a good AI society: Opportunities, risks, principles, and recommendations. Minds and Machines, 28(4), 689–707. https://doi.org/10.1007/s11023-018-9482-5

Foucault, M. (1977). "The Political Function of the Intellectual." Radical Philosophy 17: 12–14.

Freelon, D., & Wells, C. (2020). Disinformation as political communication. Political Communication, 37(2), 145–156. https://doi.org/10.1080/10584609.2020.1723755

Fuller, S. (2018). Post-Truth: Knowledge as a Power Game. New York: Anthem Press.

Gallotti, R., Valle, F., Castaldo, N., Sacco, P., & De Domenico, M. (2020). Assessing the risks of "infodemics" in response to COVID-19 epidemics. Nature Human Behaviour, 4(12), 1285–1293. https://doi.org/10.1038/s41562-020-00994-6

Gorwa, R., Binns, R., & Katzenbach, C. (2020). Algorithmic content moderation: Technical and political challenges in the automation of platform governance. Big Data & Society, 7(1). https://doi.org/10.1177/2053951719897945

Guess, A. M., Nagler, J., & Tucker, J. A. (2020). Less than you think: Prevalence and predictors of fake news dissemination on Facebook. Science Advances, 5(1), eaau4586. https://doi.org/10.1126/sciadv.aau4586

Houston, J. B., Hawthorne, J., Perreault, M. F., et al. (2015). Social media and disasters: A functional framework for social media use in disaster planning, response, and research. Disasters, 39(1), 1–22. https://doi.org/10.1111/disa.12092

Keyes, R. (2004). The Post-Truth Era: Dishonestyand Deceptionin Contemporary Life. New York: St. Martins Press.

Khalid, Z., & Qadir, S. (2022). An evaluation framework for digital image forensics tools. *Journal of Digital Forensics, Security and Law*, 17(2). https://doi.org/10.58940/1558-7223.1727

Koluman, H., Özşirin, S., & Aslan, P. (2024). Kriz anlarında kitle iletişim araçları: Afet dönemlerinde televizyon yayıncılığı üzerine bir araştırma. Erciyes İletişim Dergisi, 11(1), 205–225. https://doi.org/10.17680/erciyesiletisim.1349361

Kuşku Özdemir, E. (2024). Social media in crisis communication: A case analysis of the 2023 Kahramanmaraş earthquakes. Akdeniz İletişim, (44), 112–131. https://doi.org/10.31123/akil.1424208

Kux, D. (1985). "Soviet Active Measures And Disinformation: Overview And Assessment", The US Army War College Quarterly Parameters, Volume 15, no. 1, doi:10.55540/0031-1723.1388.

Lazer, D. M. J., Baum, M. A., Benkler, Y., Berinsky, A. J., Greenhill, K. M., Menczer, F., ... & Zittrain, J. L. (2018). The science of fake news. Science, 359(6380), 1094–1096. https://doi.org/10.1126/science.aao2998

Lewandowsky, S., Ecker, U. K. H., & Cook, J. (2017). Beyond misinformation: Understanding and coping with the "post-truth" era. Journal of Applied Research in Memory and Cognition, 6(4), 353–369. https://doi.org/10.1016/j.jarmac.2017.07.008

Loomba, S., de Figueiredo, A., Piatek, S. J., et al. (2021). Measuring the impact of COVID-19 vaccine misinformation on vaccination intent in the UK and USA. Nature Human Behaviour, 5(3), 337–348. https://doi.org/10.1038/s41562-021-01056-1

Marwick, A., & Lewis, R. (2017). *Media manipulation and disinformation online*. Data & Society Research Institute. https://datasociety.net/pubs/oh/DataAndSociety_MediaManipulationAndDisinformationOnline.pdf

McIntyre, L. (2018). *Post-truth*. The MIT Press.

Mertek, S. (2020). Bilgi ve İktidar Kıskacında Üniversiteler ve Sosyal Bilimler: Foucaultcu Bir Yaklaşım, Gaziantep University Journal of Social Sciences, 19(1), 78-95, Submission Date: 07-03-2019, Acceptance Date: 24-01-2020. Araştırma Makalesi.

Mueller Report. (2019). *Report on the investigation into Russian interference in the 2016 presidential election*. U.S. Department of Justice. https://www.justice.gov/archives/sco/file/1373816/download

Moore, R. C., & Hancock, J. T. (2022). A digital media literacy intervention for older adults improves resilience to fake news. *Scientific Reports*, 12, 6008. https://doi.org/10.1038/s41598-022-08437-0

Ong, J. C., & Cabañes, J. V. A. (2018). *Architects of networked disinformation: Behind the scenes of troll accounts and fake news production in the Philippines*. Newton Tech4Dev Network. https://newtontechfordev.com/wp-content/uploads/2018/02/ARCHITECTS-OF-NETWORKED-DISINFORMATION-FULL-REPORT.pdf

Özay, S., & Bayrakcı, S. (2023). Yankı odaları, filtre balonları ve ideolojik aşırılıklar. İçinde Ş. Karal Temüroğlu & Z. Demir (Edt), *Algoritmalar, habercilik ve medya* (ss. 99–113). Nobel Yayıncılık.

Pariser, E. (2011). *The filter bubble: What the internet is hiding from you*. Penguin Press.

Pierri, F., Luceri, L., Jindal, N., & Ferrara, E. (2022). Propaganda and misinformation on Facebook and Twitter during the Russian invasion of Ukraine. *arXiv*. https://arxiv.org/abs/2212.00419

Reed, T. (2025, May 28). How social media lies fuelled a rush to war between India and Pakistan. *The Guardian*. https://www.theguardian.com/media/2025/may/28/how-social-media-lies-fuelled-a-rush-to-war-between-india-and-pakistan

United Nations Development Programme (UNDP). (2023). *Countering misinformation and disinformation in the crisis setting*. https://www.undp.org/eurasia/dis/misinformation

Sanchez, G., Middlemass, K., & Rodriguez, A. (2022). *Misinformation and erosion of public confidence in democracy*. Brookings Institution. https://coilink.org/20.500.12592/bxbvq9

Shao, C., Hui, P.-M., Wang, L., Jiang, X., Flammini, A., Menczer, F., & Ciampaglia, G. L. (2018). Anatomy of an online misinformation network. PLOS ONE, 13(4), e0196087. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0196087

Shoaib, M. R., Wang, Z., Taleby Ahvanooey, M., & Zhao, J. (2023). Deepfakes, misinformation, and disinformation in the era of frontier AI, generative AI, and large AI models. *arXiv*. https://arxiv.org/abs/2311.17394

Silverman, C. (Ed.). (2020). *Verification handbook: For disinformation and media manipulation*. European Journalism Centre.

Sim, S. (2019). *Post-Truth, Scepticism & Power*. Cham, Switzerland: Palgrave Macmillan.

Spitale, G., Gmür, C., Stojanovski, K., & Ghezzi, A. (2023). AI-generated fake news: A study on GPT-3's ability to write misleading health information. *Frontiers in Public Health, 11*, 1151332. https://doi.org/10.3389/fpubh.2023.1151332

Sunstein, C. R. (2021). *Liars: Falsehoods and free speech in an age of deception*. Oxford University Press.

Tasnim, S., Hossain, M. M., & Mazumder, H. (2020). Impact of rumors and misinformation on COVID-19 in social media. *Journal of Preventive Medicine and Public Health, 53*(3), 171–174. https://doi.org/10.3961/jpmph.20.094

Teyit. (2023). https://teyit.org

Tucker, J. A., Guess, A., Barbera, P., Vaccari, C., Siegel, A., Sanovich, S., Stukal, D., & Nyhan, B. (2018). *Social media, political polarization, and political disinformation: A review of the scientific literature*. Hewlett Foundation. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=3144139

Türk, G.D. (2020). *Sanal Cemaatler ve Türkiye'de Siyasal Kutuplaşma*. Nobel Yayınevi

UNESCO. (2021). *Media and information literacy: Reinforcing human rights, countering disinformation and hate speech*. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000377067

Vaccari, C., & Chadwick, A. (2020). Deepfakes and disinformation: Exploring the impact of synthetic political video on deception, uncertainty, and trust in news. *Social Media + Society*, 6(1). https://doi.org/10.1177/2056305120903408

Van der Linden, S., Roozenbeek, J., & Compton, J. (2020). Inoculating against fake news about COVID-19. *Frontiers in Psychology*, 11, 2928. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2020.566790

Vosoughi, S., Roy, D., & Aral, S. (2018). The spread of true and false news online. *Science, 359*(6380), 1146–1151. https://doi.org/10.1126/science.aap9559

Wardle, C., & Derakhshan, H. (2017). *Information disorder: Toward an interdisciplinary framework for research and policy making*. Council of Europe report DGI(2017)09. https://rm.coe.int/information-disorder-toward-an-interdisciplinary-framework-for-researc/168076277c

WHO (2020). *Managing the COVID-19 infodemic: Promoting healthy behaviors and mitigating the harm from misinformation and disinformation*. World Health Organization. https://www.who.int/news/item/23-09-2020-managing-the-covid-19-infodemic

Wineburg, S., & McGrew, S. (2019). Lateral reading and the nature of expertise: Reading less and learning more when evaluating digital information. *Teachers College Record*, 121(11), 1–40. https://doi.org/10.1177/016146811912101102

Zellers, R., Holtzman, A., Rashkin, H., Bisk, Y., Farhadi, A., Roesner, F., & Choi, Y. (2019). Defending against neural fake news. *Advances in Neural Information Processing Systems (NeurIPS)*, 32.

Zuboff, S. (2019). *The age of surveillance capitalism: The fight for a human future at the new frontier of power*. PublicAffairs.

Dijitalleşme ve Değişen Çocuk Algısı: Kuramsal ve Kavramsal Yaklaşımlar

Burcu Sena TOSUN
Ali BÜYÜKASLAN

Kaynakça

Acun, F. (2020). Dijital tarih ve dijital tarihçiliğin tarihyazımına etkisi üzerine. *Tarihyazımı*, 2(1), 66-90.

Aksaray, S. (2011). Siber zorbalık. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 20(2), 405-432.

Albayrak, E. S. (2020). Sosyal medyada çocuk mahremiyeti: ebeveynlerin ınstagram'daki çocuk mahremiyetine bakış açıları. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(39), 1211-1226.

Amalia, D., Warto, W., Pitana, T. S., ve Habsari, S. K. (2024). Kidfluencers: The rise of capitalizing kids as ınstagram. *In Proceedings of the Third International Conference on Communication, Language, Literature, and Culture (ICCoLliC 2024).* (p. 62). Springer Nature.

Aydoğan, F., & Kırık, A. M. (2012). Alternatif medya olarak yeni medya. Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, (18), 58-69.

Baloğlu, E. (2023). Instagram çağının dijital ebeveynleri: sharenting bağlamında bir inceleme. *TRT Akademi*, 8(19), 766-785.

Bandura, A. (1973). Aggression, A Social Learning Analysis, Englewood Cliffs, N. J., Prentice-Hall.

Barrantes, R. (2007). "Analysis of ICT Demand: What is Digital Poverty and How to Measure It?", H. Galperin ve J. Mariscal (der), *Digital Poverty: Latin American and Caribbean Perspectives, IDRC*, Ottawa, Canada, ss.29-53.

Baştemur, Ş., Borucu, D. H., ve Bulut, S. (2021). Ebeveynlerin çocuklarının fotoğrafını sosyal medyada paylaşmasının (sharenting) psikolojik sonuçları: bir sharenting olgu incelemesi. *Turk J Child Adolesc Ment Health*, 28(2), 166-173.

Birincioğlu, Y. (2021). Hollywood sinemasındaki software anlatılarda yer alan posthümanist bakış açısını oluş felsefesi dahilinde okumak. *Uluslararası Medya ve İletişim Araştırmaları Hakemli Dergisi*, 4(2), 88-107.

Bozkurt, A., Hamutoğlu, N.B., Liman Kaban, A., Taşçı, G. ve Aykul, M. (2021). Dijital bilgi çağı: Dijital toplum, dijital dönüşüm, dijital eğitim ve dijital yeterlilikler. *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi (AUAd)*, 7(2), 35-63.

Castells, M. (2007). An Introduction to the Information Age, *City*. Erişim Adresi: http://emerymartin.net/FE503/Week1/castells_and_garnham_critique.pdf Erişim Tarihi: 20.03.2025

Çam, Z., Çavdar, D., Seydooğulları, S., ve Çok, F. (2012). Ahlak gelişimine klasik ve yeni kuramsal yaklaşımlar. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilimleri*, 12(2), 1211-1225.

Çelen, N. (1993) Zihinsel işlev gelişiminde dilin rolü. *Eğitim ve Bilim*, (1)17, 88.

Çiftçi, N. (2003) Kohlberg'in bilişsel ahlâk gelişimi teorisi: Ahlâk ve demokrasi eğitimi. *Değerler Eğitimi Dergisi*, 1, 43-76.

Çimke, S., Gürkan, D. Y., ve Polat, S. (2018). Sosyal medyada çocuk hakkı ihlali: Sharenting. *Güncel Pediatri*, 16(2), 261-267.

Demirkaya, İ., ve Koyuncu, E. (2021). Dijital kapitalizm, tüketim kültürü ve y kuşağının değişen tüketim davranışları. *Intermedia International E-Journal*, 8(15), 174-196.

Dinç Kırlı, E. S. (2020). Sosyal medya ortamlarında siber zorbalık: lise öğrencilerinin siber zorbalık deneyimlerinin incelenmesi. *Yeni Medya Elektronik Dergisi*, 4(1), 24-39.

Dinçer, D. (2021). Toplumsal cinsiyet ve psikososyal gelişim, *Toplumsal Cinsiyet - Psikolojik Danışma ve Rehberlikte Güncel Konular* içinde (75-108). Haskan Avcı, Ö. Ankara: Nobel.

Doğan, İ. (2018). *Eğitim sosyolojisi-Kavramlar ve sorunlar*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Dursun, C. (2019). Ebeveynlerin çocuklarını sosyal medyada teşhiri: Çocuk hakları bağlamında bir değerlendirme. *Çocuk ve Medeniyet*, 4(8), 195-208.

Duygulu, S. (2019). Sosyal medyada çocuk fotoğrafları paylaşmanın mahremiyet ihlali ve çocuk istismarı açısından değerlendirilmesi. *TRT Akademi*, 4(8), 428-487.

Eğribel, E. (2019). Çocukluk sosyolojisi için evrensel giriş. *Çocuk ve Medeniyet*, 4(7), 41-60.

Erdem, M. I. (2022). Sosyal medyada sharenting kavramı ve ulusal mevzuatta incelenmesi. *Külliye*, 3(2), 165-183.

Ergün, M. (1994). *Eğitim sosyolojisi*. Ankara: Ocak Yayınları.

e Silva, A. D. S., ve Gordon, E. (2014). Net locality. In *The Routledge Handbook of Mobilities* (pp. 134-142). Routledge.

Friedrich, L. K. ve Stein, A. H. (1973). Aggressive and prosocial televisin programs and the natural behavior of preschool children. *Monographs of the Society for Research in Child Development,* 38(4).

Gander, M. J., ve Gardiner, H. W. (2004). *Çocuk ve ergen gelişimi* (5. Baskı). Ankara: İmge.

Gere, C. (2019). *Dijital kültür*. Salon Yayınları.

Gordon, E., ve e Silva, A. D. S. (2011). Net locality: Why location matters in a networked world. *John Wiley & Sons*.

Görgün Baran, A. ve Erdem, M. T. (2017). Bilgi toplumunda dijital bölünme: Bilişim ve iletişim teknolojileri kullanım yetenekleri üzerinden bir tartışma. *Süleymen Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 22(Kayfor 15 Özel Sayısı), 1505-1518.

Güney, B. (2017). Dijital bağımlılığın dijital kültüre dönüşmesi: Netlessfobi. *Yeni Medya Elektronik Dergisi,* 1(2), 207-213.

Güngör, A. (2021). Sosyal medyada çocuk hakları ihlali ve çocuk istismarı: Instagram anneleri. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 2021(54), 1-24.

Günüç, S. (2020). Sharenting eyleminin psikolojik açıdan değerlendirilmesi: Türk ve İngiliz annelerinin karşılaştırılması. *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 12(Suppl. 1), 281-297.

Gürses, İ., ve Kılavuz, M. A. (2016). Kuşakların ahlâkî değerleri birlikte öğrenmesi: Kohlberg'in ahlâkî gelişim kuramı açısından bir değerlendirme. *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,* 25(1), 97-117.

Güven, E. (2021). Manuel Castells'in Ağ Toplumu Kavramı ve Ötekiler: Yeni Toplumsal Hareketler ve Marjinal Yapılanmalar. *Global Media Journal TR Edition*.

Hayles, K. N. (2010). How we became posthuman: Ten years on an interview with N. Katherine Hayles. *Paragraph*, 33(3), 318-330.

Hicks, D. J. (1965). Limitation and retention of film-mediated aggressive peer and adult models. *Journal of Personality and Social Psychology*, 2, 97-100.

Hudders, L., ve Beuckels, E. (2024). Children making big money: The implications of Kidfluencing as new form of child labor. *Journal of Children and Media*, 18(4), 638-645.

Işık, E. (2019). Batı'da Çocukluk Sosyolojisi Çalışmaları Tarihi. *Çocuk ve Medeniyet*, 4(7), 179-194.

Kabasakal Badamchı, D. (2016). Immanuel Kant'ın Jean Jacques Rousseau'dan çıkarsadıkları: Eğitim üzerine. *Flsf Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, (21), 161-180.

Kalaycı, C. (2013). Dijital bölünme, dijital yoksulluk ve uluslararası ticaret. *Atatürk Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Dergisi*, 27(3), 145-162.

Kılıç B. ve Kaya S. (2021). Yeni medya çağında çocuk youtuberlar üzerinden çocukluğun yok oluşu. *Gümüşhane Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Elektronik Dergisi*, 12(3), 1141-1156.

Orçin, M. (2023). Çocuk cinsel istismar materyallerinin internet ortamında dolaşımı: Onlyfans örneği. *Bilişim Hukuku Dergisi*, 5(2), 339-412.

Oxford English Dictionary, [OED]. (t.y.). 15 Mart 2025 tarihinde https://www.oed.com/dictionary/sharenting_n adresinden edinilmiştir.

Özcan, G. (2023). Çocuk hakları ihlali ve çocuk istismarı açısından çocuk youtube kanalları. *Disiplinlerarası Çocuk Hakları Araştırmaları Dergisi,* 3(5), 64-72.

Özsoy, D. (2020). Dijital bölünme düzeylerine dair literatür analizi. *Dijital kültür, dijital eşitsizlikler ve yaşlanma*, 11-23.

Öztürk, İ., ve Zeybek, B. (2021). Dijitalleşme ve etik sorunlar: Nesnelerin interneti teknolojisini gözetim, gizlilik, güvenlik kapsamında değerlendirme. *İletişim Kuram Ve Araştırma Dergisi*, 2021(55), 1-15.

Parsa, A. F., ve Akmeşe, Z. (2019). Sosyal medya ve çocuk istismarı: Instagram anneleri örneği. *Kadem Kadın Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 163-191.

Postman, N. (1995). *Çocukluğun yokoluşu*. İmge Kitabevi.

Sağlık, C. (2019). Emile Durkheim'in metodolojisi ve sosyolojisi. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 9(2), 449-480.

Schiller, D. (2000). Digital capitalism: Networking the global market system. *Cambridge: The MIT Press.*

Shomai, S., Unwin, P., ve Sealey, C. (2024). Kidfluencers' lived experiences of influencer culture: a time for regulation?. *International Journal of Sociology and Social Policy*, 44(11/12), 1109-1122.

Sucu, A. (2016). *Manuel Castells' in ağ Toplumu Çerçevesinde Sosyal Ağlar ve Yeni Toplumsal Hareketler Ilişkisi: Gezi Parkı Örneği* (Doctoral dissertation, Maltepe University (Turkey).

Şirin, M. R. (2018). Çocuk hakları ve medya üzerine. *Çocuk ve Medeniyet*, 3(5), 5-10.

Tan, M. (1989). Çağlar boyunca çocukluk. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, 22(1), 71-88.

Temizyürek, F. (2008). Çocukta dil gelişim süreci. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları (HÜTAD)*, (7), 169-176.

Tezcan, M. (1985). *Eğitim sosyolojisi*. Ankara Üniversitesi.

Topses, G. (2001). *Hayat bilgisi konu alanı ders kitabı inceleme kılavuzu*. Ankara: Nobel Yayınevi.

Tuncer, N. (2001). İnternet: Çocuklar ve yasalar. *Türk Kütüphaneciliği*, 15(4), 427-435..

Ürünibrahimoğlu, M., ve Göçer, V. (2022). Piaget, Bruner ve Vygotsky: Hayatları, eserleri ve bilişsel gelişim kuramları. *Usbilim Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(7), 18–36.

Wadsworth, B. J. (2015). *Piaget'in duyuşsal ve bilişsel gelişim kuramı*. (Z. Selçuk, Çev.) Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

DataReportal. (2024). *Dıgıtal 2024: Turkey.* Erişim Adresi: https://datareportal.com/reports/digital-2024-turkey Erişim Tarihi: 20.03.2025

We Are Social. (2025). Dıgıtal 2025: The Essentıal Guıde To The Global State Of Dıgıtal. Erişim Adresi: https://wearesocial.com/uk/blog/2025/02/digital-2025-the-essential-guide-to-the-global-state-of-digital/ Erişim Tarihi: 20.03.2025

Van Dijk, J. A. (2013). A theory of the digital divide. In The digital divide (ss. 49-72). Routledge. Erişim Adresi: https://ris.utwente.nl/ws/portalfiles/portal/5583582/The_Digital_Divide__Hoofdstuk_2_A_theory_of_the_digital_divide.pdf Erişim Tarihi: 22.04.2025

Van Dijk, J., Hacker, K. (2003). "The Digital Divide as a Complex and Dynamic Phenomenon", *The Information Society*, 19(4): 315-326.

Yanik, A. (2016). Yeni Medya Nedir Ne Değildir?. *Journal of International Social Research*, 9(45).

Yıldırım, S. (2019). Medya ve çocuk istismarı. *Anasay*, (10), 107-122.

Yıldırım, A. F., ve Yazgan, Ç. Ü. (2022). Saldırganlığın dijital ortamda yeniden üretimi: Üniversite öğrencilerinin saldırganlık ve siber zorbalık/mağduriyet deneyimlerinin incelenmesi. *TRT Akademi*, 7(15), 648-675.

Dijital Oyun Endüstrisinde Çocuk: Oyun İçi Satın Almaların Getirdiği Riskler

Muhammed Akif ALBAYRAK

Kaynakça

Ağca, M. E. (2022). Y ve Z Kuşağına Ait Oyuncuların Dijital Oyunlardaki Şans Paketlerine İlişkin (Loot Box) Değerlendirmelerini Tespit Etmeye Yönelik Bir Araştırma: FIFA Ultimate Team Örneği. *TRT Akademi, 7*(16), 1006-1031. doi:10.37679/trta.1130560

Akcan, B., & Gençyürek Erdoğan, M. (2022). Dijital oyunu tüketmek: Oyuncunun 5N1K'sı. Ş. Sağıroğlu, H. İ. Bülbül, M. A. Kılıç, Ş. Küçükali, Bayzan, & Y. Samur (Dü) içinde, *DİJİTAL OYUNLAR -2: Araçlar, metodolojiler, uygulamalar ve öneriler* (s. 105-150). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Akgöl, O. (2024). Oyun okuryazarlığı ve (dijital) oyunlar üzerine bir değerlendirme. *Medya Okuryazarlığı Araştırmaları Dergisi, 3*(1), 45–57. doi:https://doi.org/10.5281/zenodo.12595288

Aksakallı, G. (2022). Dijital Oyunlarda Sosyal ve Psikolojik Riskler ve Oyuncu Psikolojisi. Ş. Sağıroğlu, H. İ. Bülbül, A. Kılıç, M. Küçükali, Ş. Bayzan, & Y. Samur (Dü) içinde, *Dijital oyunlar-1: Araçlar, metodolojiler, uygulamalar ve öneriler* (s. 263-298). Nobel Yayıncılık.

Ash, J., Gordon, R., & Mills, S. (2022). *Between Gaming and Gambling: Children, Young People, and Paid Reward Systems in Digital Games.* Loughborough University. https://hdl.handle.net/2134/21640190.v1 adresinden alındı

Bessant, C., & Ong, L. L. (tarih yok). *International Perspectives – Dark patterns online – and the role of parents*. 7 30, 2025 tarihinde Digital Child: https://digitalchild.org.au/dark-patterns-online-and-the-role-of-parents/ adresinden alındı

Bilir, F. (2025, 04 16). *Dijital Oyunlar ve Kişisel Verilerin Korunması Sempozyumu Gerçekleştirildi*. KİŞİSEL VERİLERİ KORUMA KURUMU: https://kvkk.gov.tr/Icerik/8289/Dijital-Oyunlar-ve-Kisisel-Verilerin-Korunmasi-Sempozyumu adresinden alındı

Boyalı, U., & Aktaş, C. (2023). Dijital Oyun ve Sosyal Etkileşim. *TAM Akademi Dergisi*, 226-242. doi:10.58239/tamde.2023.04.005.x

Brockmann, T., Stieglitz, S., & and Cvetkovic, A. (2015). Prevalent Business Models for the Apple App Store. *Wirtschaftsinformatik Proceedings 2015. 81.*, (s. 1206-1221). Osnabrück. https://aisel.aisnet.org/wi2015/81 adresinden alındı

Bülbül, H. İ. (2022). Dijital Oyunlar Üzerine. *TRT Akademi, 7*(16), 1172-1179. doi:https://doi.org/10.37679/trta.1181801

Carsten, P., Rosendahl, J., & Ando, R. (2016, 6 21). *China's Tencent buys 'Clash of Clans' maker Supercell for $8.6 billion*. Reuters: https://www.reuters.com/article/business/chinas-tencent-buys-clash-of-clans-maker-supercell-for-86-billion-idUSKCN0Z716D/ adresinden alındı

Consumer Financial Protection Bureau (CFPB). (2024, 08 28). *Consumer Advisory: Video games are targeting your children to get into your wallet*. https://www.consumerfinance.gov/about-us/newsroom/consumer-advisory-video-games-are-targeting-your-children-to-get-into-your-wallet/ adresinden alındı

Çakır, E. Y. (2022). Çevrim İçi Dijital Oyunlarda Mit ve Metinler Arasılık: "Smite" Örneği. *TRT Akademi, 7*(16), 916-937. doi:https://doi.org/10.37679/trta.1143936

Çetin, E. (2013). Tanımlar ve temel kavramlar. M. A. Ocak (Dü.) içinde, *Eğitsel Dijital Oyunlar; Kuram, Tasarım ve Uygulama* (s. 1-19). Ankara: Pegem Akademi.

Denham, E., & Wood, S. (2022, 9 12). *Data protection trends in children's online gaming*. International Association of Privacy Professionals: https://iapp.org/news/a/data-protection-trends-in-childrens-online-gaming adresinden alındı

Doğanay, E., & Göde, H. (2023). SOKAKTAN EKRANA ÇOCUK OYUNLARI. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 3*(47), 157-182. doi:https://doi.org/10.61904/sbe.1365458

eSafety Commissioner. (2025, 5 28). *In-app purchasing*. https://www.esafety.gov.au/key-topics/online-tools-and-features/in-app-purchasing adresinden alındı

EU. (2025, 7 15). *Commission publishes guidelines on the protection of minors*. https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/commission-publishes-guidelines-protection-minors adresinden alındı

European Parliament, & Council of the European Union. (2016, 4 27). *Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Da*. Official Journal of the European Union, L 119, 1–88: https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj/eng adresinden alındı

Forbrukerrådet (the Norwegian Consumer Council – NCC). (2022). *INSERT COIN: How the gaming industryexploits consumers using loot boxes.* https://storage02.forbrukerradet.no/media/2022/05/2022-05-31-insert-coin-publish.pdf adresinden alındı

Gaming in TURKEY; MENA; EU. (2024). *TÜRKİYE OYUN SEKTÖRÜ 2024 RAPORU.* https://www.gaminginturkey.com/files/pdf/turkiye-oyun-sektoru-raporu-2024.pdf adresinden alındı

Göksu, İ. (2022). Dijital Oyunlarda Güvenlik-. Ş. Sağıroğlu, H. İ. Bülbül, A. Kılıç, M. Küçükali, Ş. Bayzan, & Y. Samur (Dü) içinde, *Dijital oyunlar-1: Araçlar, metodolojiler, uygulamalar ve öneriler* (s. 541-577). Nobel Yayıncılık.

Griffiths, M. D. (2002). The educational benefits of videogames. *Education and health, 20*(3), 47-51.

Gupta, M., & Sharma, A. (2021). Fear of missing out: A brief overview of origin, theoretical underpinnings and relationship with mental health. *World J Clin Cases, 9*(19), 4881-4889. doi:10.12998/wjcc.v9.i19.4881

Hamari, J., Alha, K., Järvelä, S., Kivikangas, J. M., Koivisto, J., & Paavilainen, J. (2017). Why do players buy in-game content? An empirical study on concrete purchase motivations. *Computers in Human Behavior, 68*, 538-546. doi:10.1016/j.chb.2016.11.045

Hartanto, A., & Kasturiratna, K. T. (2024). Longitudinal bidirectional relation between fear of missing out and risky loot box consumption: Evidence for FoMO-driven loot boxes spiral hypothesis. *Computers in Human Behavior Reports, 16*. doi:10.1016/j.chbr.2024.100535

Hing, N., Rockloff, M., Russell, A. M., Browne, M., Newall, P., Greer, N., . . . Thorne, H. (2022). Loot box purchasing is linked to problem gambling in adolescents when controlling for monetary gambling participation. *Journal of behavioral addictions, 11*(2), 396–405. doi:10.1556/2006.2022.00015

Horzum, M. B., & Samur, Y. (2022). Dijital Oyun Bağımlılığı. Ş. Sağıroğlu, H. İ. Bülbül, A. Kılıç, M. Küçükali, Ş. Bayzan, & Y. Samur (Dü) içinde, *Dijital oyunlar-1: Araçlar, metodolojiler, uygulamalar ve öneriler* (s. 299-316). Nobel Yayıncılık.

Huizinga, J. (2018). *Homo Ludens: Oyunun Toplumsal İşlevi Üzerine Bir Deneme.* (M. A. Kılıçbay, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Javelin Strategy & Research. (2021). *Child identity fraud: A web of deception and loss.* https://javelinstrategy.com/sites/default/files/files/reports/21-5012J-FM-2021%20Child%20Identity%20Fraud%20Study_1.pdf adresinden alındı

Karakuş Yılmaz, T., Bayzan, Ş., Gün, A., Yıldırım, Ö., Kurşun, E., Aslan, A., & Turgut, Y. (2023). *Türkiye'deki Çocukların ve Ebeveynlerin Bilinçli ve Güvenli İnternet Kullanım, Deneyim ve Alışkanlıkları Raporu (Rapor No: 2).* Ankara: Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu.

Karataş, A., & Yaşar, H. (2022). Dijital Oyunlarda Etik. (Ş. Sağıroğlu, H. İ. Bülbül, A. Kılıç, M. Küçükali, Ş. Bayzan, & Y. Samur, Dü) *Dijital oyunlar-2: Araçlar, metodolojiler, uygulamalar ve öneriler*, 405-442.

Kavaklı, M. (2022). Dijital Oyunların Kişilik, Duygu ve Davranışlar Üzerindeki Etkileri. Ş. Sağıroğlu, H. İ. Bülbül, A. Kılıç, M. Küçükali, Ş. Bayzan, & Y. Samur (Dü) içinde, *Dijital oyunlar-1: Araçlar, metodolojiler, uygulamalar ve öneriler* (s. 85-110). Nobel Yayıncılık.

Kent, S. L. (2001). *The ultimate history of video games: from Pong to Pokémon and beyond : the story behind the craze that touched our lives and changed the world.* New York: Three Rivers Press.

Kent, S. L. (2021). *The Ultimate History of Video Games, Volume 2 : Nintendo, Sony, Microsoft, and the Billion-Dollar Battle to Shape Modern Gaming.* New York: Crown.

Keskin, A. D., & Aral, N. (2021). Oyun bağımlılığı: Güncel bir gözden geçirme. *Bağımlılık Dergisi, 22*(3), 327-339. doi:10.51982/bagimli.880679

Koral, F., & Alptekin, K. (2023). Dijital oyun bağımlılığı: Bir derleme çalışması. *Karatay Sosyal Araştırmalar Dergisi*(11), 283-308. doi:10.54557/karataysad.1237807

Kukul, V. (2013). Oyunla ilgili tarihsel gelişim ve yaklaşımlar. M. A. Ocak (Dü.) içinde, *Eğitsel Dijital Oyunlar; Kuram, Tasarım ve Uygulama* (s. 19-32). Ankara: Pegem Akademi.

Kuşay, Y., & Akbayır, Z. (2015). Dijital oyunlar ile tüketime yolculuk " Öğrenme yaklaşımı açısından çocuk kullanıcılara yönelik bir araştırma". *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 23*, 135-154. doi:10.31123/akil.436885

Newzoo. (2024). *2024 Global Games Market Report-Released August 2024.* Newzoo. https://resources.newzoo.com/hubfs/Free%20Reports/Games%20Market%20Report%20and%20Forecasts/2024_Newzoo_Free_Global_Games_Market_Report.pdf adresinden alındı

Núñez Castellar, E., All, A., de Marez, L., & Van Looy, J. (2015). Cognitive abilities, digital games and arithmetic performance enhancement: A study comparing the effects of a math game and paper exercises. *Computers & Education, 85*, 123–133. doi:10.1016/j.compedu.2014.12.021

Ofcom. (2025, 6 26). *Top trends from our latest look at UK children's online lives*. https://www.ofcom.org.uk/media-use-and-attitudes/media-habits-children/top-trends-from-our-latest-look-at-uk-childrens-online-lives adresinden alındı

Oniskiv, M. (2025, 2 21). *Parental controls and COPPA compliance: Safeguarding children's privacy in the gaming industry*. Xsolla: https://xsolla.com/blog/parental-controls-and-coppa-compliance-safeguarding-childrens-privacy-in-the-gaming-industry adresinden alındı

OsloMet (Oslo Metropolitan University). (2025, 1 13). *Buying popularity: how children are influenced by in-game spending*. https://www.oslomet.no/en/research/featured-research/buying-popularity-how-children-are-influenced-by-in-game-spending adresinden alındı

Prensky, M. (2001). Digital Natives, Digital Immigrants Part 1. *On the Horizon: The International Journal of Learning Futures, 9*(5), 1-6. doi:10.1108/10748120110424816

PRNewswire. (2025, 08 11). *Tencent Games Returns To Gamescom 2025 With Its Biggest Ever Lineup Of Global Games*. https://www.prnewswire.com/news-releases/tencent-games-returns-to-gamescom-2025-with-its-biggest-ever-lineup-of-global-games-302525832.html adresinden alındı

Przybylski, A. K., Murayama, K., DeHaan, C. R., & Gladwell, V. (2013). Motivational, emotional, and behavioral correlates of fear of missing out. *Computers in Human Behavior,, 29*(4), 1841-1848. doi:10.1016/j.chb.2013.02.014

Radesky, J., Hiniker, A., McLaren, C. E., Schaller, A., M.Weeks, H., Campbell, S., & Gearhardt, A. N. (2022). Prevalence and Characteristics of Manipulative Design in Mobile Applications Used by Children. *JAMA Netw Open, 5*(6), 1-11. doi:10.1001/jamanetworkopen.2022.17641

Sağıroğlu, Ş., Bülbül, H. İ., Kılıç, A., Küçükali, M., Bayzan, Ş., & Samur, Y. (2022). *Dijital oyunlar-1: Araçlar, metodolojiler, uygulamalar ve öneriler.* Ankara: Nobel Yayıncılık.

Sağıroğlu, Ş., Bülbül, H. İ., Kılıç, A., Küçükali, M., Bayzan, Ş., & Samur, Y. (2022). *Dijital oyunlar-2: Araçlar, metodolojiler, uygulamalar ve öneriler.* Ankara: Nobel Yayıncılık.

Sağlam, M., & Topsümer, F. (2019). Üniversite Öğrencilerinin Dijital Oyun Oynama Nedenlerine İlişkin Nitel Bir Çalışma. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*(32), 485-504. doi:https://doi.org/10.31123/akil.617102

Sayar, T. E. (2024). Dijital Oyunlar ve Çocuk Üzerine Yavuz Samur ile Söyleşi. *Medya Okuryazarlığı Araştırmaları Dergisi, 3*(2), 85-88. doi:10.5281/zenodo.14585599

Schreier, J. (2011, 7 12). *EA Snags Bejeweled Creator PopCap in $750M Deal*. Wired: https://www.wired.com/2011/07/ea-popcap adresinden alındı

Sezgin, S., & Uzunoğlu, S. (2022). LOOT BOX EKONOMİSİ VE DİJİTAL KARABORSALAR: FIFA ÖRNEĞİ. *The Journal of Social Science, 6*(11), 125-138. doi:10.30520/tjsosci.1059661

Smith, R., Kelly, B., Yeatman, H., Moore, C., Baur, L., King, L., . . . Bauman, A. (2020). Advertising Placement in Digital Game Design Influences Children's Choices of Advertised Snacks: A Randomized Trial. *Journal of the Academy of Nutrition and Dietetics, 120*(3), 404-413. doi:10.1016/j.jand.2019.07.017

Soderquist, K. A., & Wieman, C. (2020, 5 19). *ESRB Issues Labeling Requirement for Video Games Containing Loot Boxes*. Perkins Coie: https://perkinscoie.com/insights/update/esrb-issues-labeling-requirement-video-games-containing-loot-boxes adresinden alındı

The Federal Trade Commission. (2022, 12 19). *Fortnite Video Game Maker Epic Games to Pay More Than Half a Billion Dollars over FTC Allegations of Privacy Violations and Unwanted Charges*. https://www.ftc.gov/news-events/news/press-releases/2022/12/fortnite-video-game-maker-epic-games-pay-more-half-billion-dollars-over-ftc-allegations adresinden alındı

The Federal Trade Commission. (2025, 1 17). *Genshin Impact Game Developer Will be Banned from Selling Lootboxes to Teens Under 16 without Parental Consent, Pay a $20 Million Fine to Settle FTC Charges*. https://www.ftc.gov/news-events/news/press-releases/2025/01/genshin-impact-game-developer-will-be-banned-selling-lootboxes-teens-under-16-without-parental adresinden alındı

TÜİK. (2024, 10 24). *Çocuklarda Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması*. 07 15, 2025 tarihinde https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Cocuklarda-Bilisim-Teknolojileri-Kullanim-Arastirmasi-2024-53638 adresinden alındı

UK Parliament. (2023, 10 26). *Online Safety Act 2023*. legislation.gov.uk: https://www.legislation.gov.uk/ukpga/2023/50 adresinden alındı

UNICEF Innocenti; University of Sheffield; New York University; City University of New York; the Queensland University of Technology. (2024). *Responsible Innovation in Technology for Children: Digital technology, play and child well-being.* UNICEF Innocenti – Global Office of Research and Foresight.

Ünal, G. (2022). Dijital Oyunlarda Yaratıcılık (Creativity). Ş. Sağıroğlu, H. İ. Bülbül, A. Kılıç, M. Küçükali, Ş. Bayzan, & Y. Samur (Dü) içinde, *Dijital oyunlar-1: Araçlar, metodolojiler, uygulamalar ve öneriler* (s. 189-214). Ankara: Nobel Yayıncılık.

Willkie. (2022, 1 10). *Take-Two Interactive Software to Acquire Zynga For Approximately $12.7 Billion*. https://www.willkie.com/news/2022/01/take-two-interactive-software-to-acquire-zynga adresinden alındı

Yasacı, Z., & Mustafaoğlu, R. (2022). Dijital Oyunların Çocuk/Ergenlerin Gelişimi ve Sağlığı Üzerine Etkileri. Ş. Sağıroğlu, H. İ. Bülbül, A. Kılıç, M. Küçükali, Ş. Bayzan, & Y. Samur (Dü) içinde, *Dijital oyunlar-1: Araçlar, metodolojiler, uygulamalar ve öneriler* (s. 215-261).

Yılmaz, E. (2022). Sokak oyunlarından sanal oyunlara: dijital oyunların gelişimsel süreçlerinin çocuk kullanıcıların ahlaki gelişimleri açısından değerlendirilmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 24*(3), 545-557. doi:10.17556/erziefd.1052883

Yerel Gazeteciliğin Dijitalleşmesi ve Toplumsal Etkileri: Fırsatlar ve Tehditler

Alaattin ASLAN
Asya YİĞİT

Kaynakça

Adıyaman, F., & Onursoy, S. (2021). Akışkan gazetecilik, belirsiz dijital medya ekonomisinde profesyonel foto muhabirliği kimliğinin dönüşümü. *Erciyes İletişim Dergisi / Journal of Erciyes Communication*, 865-886.

Agha, H. (2024). The More Local, The More Success": Identifying Global Journalism in a Local Newspaper. Södertörn University, School of Social Sciences, Journalism.

Aksu, H. (2018). *Dijitopya: Dijital Dönüşüm Yolculuk Rehberi.* İstanbul: Pusula.

Aslan, A., & Albayrak, M. A. (2022). Robot Gazetecilik. S. Bayrakcı, & S. Özay içinde, *Dijtital Çağda Uzman Gazetecilik* (s. 243-260). Konya: Çizgi Kitabevi.

Aslan, A., Küçükvardar, M., & Bayrakçı, S. (2016). Bilişim Çağında Geleneksel Gazeteciliğin Dönüşümü: Veri Gazeteciliği. *Marmara İletişim Dergisi*, s. 55-70.

Ay, A. (2022). Yapay Zekâ Haberciliği ve Gazetecilik Tartışmalarina Dair Bir Değerlendirme. *The Turkish Online Journal of Design Art and Communication*, 913-926.

Bell, E. O., & Owen, T. (2017). *The Platform Press: How Silicon Valley reengineered journalism.* Tow Report.

Brennen, S., & Kreıss, D. (2014, Eylül 8). *Culture Digitally.* Culture Digitally: http://culturedigitally.org/2014/09/digitalization-and-digitization/ adresinden alındı

Castells, M. (2008). *Enformasyon Çağı: Ekonomi, Toplum ve Kültür* (Cilt 1 Ağ Toplumunun Yükselişi). (E. Kılıç, Çev.) İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Cohen, N. S. (2018). At Work in the Digital Newsroom. *Digital Journalism*.

Europan School Education Platform. (2021, Aralık). *Understanding media literacy and disinformation*. Mart 23, 2025 tarihinde https://school-education.ec.europa.eu/en/discover/tutorials/understanding-media-literacy-and-disinformation?prefLang=tr adresinden alındı

Fırat, C. (2022). Basın iş hukukunda uzaktan çalışma ve dijitalleşme. Ankara.

Firmstone, J., & Coleman, S. (tarih yok). Rethinking Local Communicative Spaces: Implications of Digital Media and Citizen Journalism for the Role of Local Journalism in Engaging Citizens. R. Nielsen içinde, *The Uncertain Future of Local Journalism.* Reuters Institute for the Study of Journalism, University of Oxford.

Gürcan, H. İ., & Kumcuoğlu, İ. (2017, Ocak). Medya profesyonellerinin gözüyle yeni medya sektörünün yapısı ve sorunları. *Ekurgu anadolu üniversitesi iletişim bilmleri fakültesi uluslararası hakemli dergisi, 25*(1).

Hanitzsch, T., & Vos, T. P. (2016). Journalism beyond democracy: A new look into journalistic roles in political and everyday life. , 19(2), 146–164. doi:10.1177/1464884916673386 . *Journalism: Theory, Practice & Criticism*, 1-9.

Hastjarjo, S. (2017). Local Journalism in the New Media Landscape: Opportunities and Challenges. *The 3rd International Conference on Social and Political Science "The Impact of Information Technology on Social and Political Dynamics"*, (s. 21-27).

Hermida, A. (2010). Twittering the news: The emergence of ambient journalism. *Journalism Practice*, 297-308.

Howley, K. (2011). *Understanding community Media.* Sage Publications.

Küçükvardar, M., & Aslan, A. (2021). Dijitalleşmenin Ekonomik, Teknolojik, Toplumsal ve Etik Etkilerinin Uluslararası Raporlar Üzerinden Analizi. *Intermedia International e-Journal*, 21-38.

Kılıç, O. (2024, Haziran). Medyanın dijitalleşmesi ile birlikte değişen gazetecilik. 1-3.

Karlsson, M., & Rowe, E. H. (2019). Local journalism when the journalists leave town: Probing the news gap that hyperlocal media are supposed to fill. *Nordicom Review*, 15-29.

Mantelero, A. (2019). Challenges and possible remedies. *Artificial intelligence and data protection* (s. 3). içinde

Media Trust. (2010). *Meeting the news needs of local communities.* New research by Goldsmiths Leverhulme Media Research Centre.

Nielsen, R. K. (2015). *Local journalism: The decline of newspapers and the rise of digital media.* Reuters Institute for the Study of Journalism.

Özcan, A. (2016). Yeni İletişim Teknolojileri, Yerel Gazetecilik ve Yerellik Algısı. *Marmara İletişim Dergisi*, 17-36.

Perreault, G. P., & Stanfield, K. (2019). Mobile Journalism as Lifestyle Journalism?: Field Theory in the Mobile Journalism as Lifestyle Journalism?: Field Theory in the Integration of Mobile in the Newsroom and Mobile Journalist Role Integration of Mobile in the Newsroom and Mobile Journalist Ro. *School of Advertising & Mass Communications*, s. 1-18.

Pew Research Center. (2019). *For Local News, Americans Embrace Digital but Still Want Strong Community Connection.* Pew Research Center.

Pickard, V. (2020). Can Journalism Survive in the Age of Platform Monopolies? Confronting Facebook's Negative Externalities. T. Flew, & F. R. Martin içinde, *Digital Platform Regulation Global Perspectives on Internet Governance* (s. 23-43). Palgrave Macmillan.

Prokopović, A. M. (2024). Podcast Journalism. *Media Studies and Applied Ethics*, 19-31.

Radcliffe, D., & Christopher, A. (2017). *ocal News in a Digital World: Small-Market Newspapers in the US.* Tow Foundation and the John S. and James L. Knight Foundation.

Rafsky, S. (2007). The Print that Binds: Local Journalism, Civic Life and the Public Sphere. Massachusetts Institute of Technology. Department of Humanities.

Rahman, H. u. (2023). Media Ethics, Clickbait Journalism, Ethical Dilemmas, Online Media. *Journal of Social Sciences Review (JSSR)*, 11-20.

Rasmus Kleis, N. (2015). *Local Journalism The Decline of Newspapers and The Rise of Digital Media.* London, New York: Reuters Institute for the Study of Journalism, University of Oxford.

Sarıkaya, B. F. (2023). Sarmal Gazetecilik Nedir, İletişim Süreçlerini Nasıl Etkiler? *Trt Akademi, 8*(17), s. 448-471.

Türkiye Gazeteciler Cemiyeti. (2025). *Yapay zeka gazeteciler için işsizlik tehdidi yaratıyor.* https://tgc.org.tr/18-slider/4815 adresinden alındı

Tandoc, E. C., Lim, Z. W., & Ling, R. (2017). Defining "Fake News": A typology of scholarly definitions. *Digital Journalism* , 1-17.

teyit.org. (2023, haziran 3). https://teyit.org/teyitpedia/2023-secim-doneminde-dolasima-giren-yanlis-bilgiler adresinden alındı

Tilson, D., Lyytinen, K., & Sørensen, C. (2010). Research Commentary: Digital Infrastructures: The Missing IS Research Agenda. *Information Systems Research*, 748-759.

Ulusoy, B. (2003). Türkiye'de Yerel Basının Sorunları ve Çözüm Önerileri. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi | Istanbul University Faculty of Communication Journal*,, 103-116.

Uyar, M., & Asrak Hasdemir, T. (2023). Dijitalleşme ve medya okuryazarlığı üzerine incelemeler: türkiye'deki akademik çalışmalar. *İletişim kuram ve araştırma dergisi*, s. 66-83. doi:https://doi.org/10.47998/ikad.1240616

Uzunoğlu, S. (2015). *yeni medyada dijital emek sömürüsü: tüketiciden üreticiye yeni medya, yeni sömürü pratikleri* (Cilt 2).

Yıldırım, B. (2010). Gazeteciliğin dönüşümü yöndeşen ortam ve yöndeşlik. *Selçuk iletişim dergisi, 6*(2), s. 230-253.

Yılmaz, B. N. (2024). Gazetecilik Pratiklerinin Yapay Zekanın Haber Üretme Sürecine Etkisi: 2023 Yılı Kadın Cinayet Haberleri Üzerine Araştırma. *Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, 24-26. İstanbul.

Yanık, A. H. (2019). Türkiye'de dijital emek. İstanbul.

Yapay Zekâ ve Dijital Gazetecilik: Etik İlkelerin Muhabir 5.0 Aracı Üzerinden Değerlendirilmesi

Elif AKÇAY
Gül Dilek TÜRK

Kaynakça

Adıyaman, F. (2023). Yapay Zekâ Çağında Gazetecilik ve Etik: Güncel Tartışmalar Üzerinden Bir Değerlendirme. K. Ateşgöz (Dü.) *Medya Habercilik Alanında Yapay Zekânın Yükselişi* (s. 29-48). Ankara: Eğitim Yayınevi.

Akyazı, A. (2018). Gazetecilikte Dijitalleşme ve Haber Üretimine Yansıması: Robot Gazeteciler. *Dijital Medya ve Gazetecilik*. (O. Uçak, Ed.). Konya: Eğitim Yayınevi.

Andrew, A. M., (1991). Artificial Intelligence. Boston: AddisonWesley Company

Aslan, A., & Albayrak, M. A. (2022). Robot Gazetecilik. S. Bayrakcı, & Seçil Özay (Dü), *Dijital Çağda Uzman Gazetecilik* (s. 243-260). İstanbul: Çizgi.

Ay, A. (2023). Gazetecilik 4.0: Yapay Zekâ Haberciliğinin Güncel Örneklerine Yönelik Bir İnceleme. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi, 14*(38), 412-435.

Aydın, A.O. (2013). *Dağıtık Yapay Zekâ: Bütünleşik Bilişe Doğru*. İstanbul: İstanbul Gelişim Üniversitesi.

Başfırıncı, Ç. Ş., & Koç, N. (2023). İletişim Alanındaki Mesleklerde Yapay Zekâ Uygulamaları: Mevcut Durum Analizi ve Alan Yazın Taraması. *Karadeniz İletişim Araştırmaları Dergisi, 13*(1), 121-148.

Binark, M.& Bayraktutan, G. (2013). Yeni Medya ve Etik. İstanbul: Kalkedon Yayınları.

Büyükafşar, M., & Yıldırım, O. (2022). Yapay Zekâ Gazeteciliği. *Dijital Çağda Uzman Gazetecilik* İstanbul: Çizgi.

Bostancı, M., & Aksüt, E. (2023). Haber Üretiminde Yapay Zekâ Uygulamaları ve Dezenformasyon: ChatGPT ve Bard Örneği. (Y. Adıgüzel, M. Bostancı Ed), *Dijital İletişimi Anlamak-4.* Palet Yayınları.

Bunz, M. (2010, Mart 30). *In the US, algorithms are already reporting the news*. 2025 tarihinde The Guardian: https://www.theguardian.com/media/pda/2010/mar/30/digital-media-algorithms- reporting-journalism adresinden alındı.

Charniak, E., & mcDermot, D., (1985). *Introduction to Artifical Intellingence*. Boston: Addison-Wesley Company.

Copeland, J. (1993). Artificial Intelligence: A Philosophical. Blackwell: Oxford.

Council of Europe. (2023). The Council of Europe & AI. Council of Europe.

Dawson, R. (2010, Nisan 15). *The rise of robot journalists*. 2025 tarihinde Rossdawson: https://rossdawson.com/the_rise_of_rob/ adresinden alındı.

Demirtaş, Z. G., & Çınar, B. (2024). Yapay Zekâ ile Yeniden Şekillenen Gazetecilik: Gazetecilik Öğrencilerinin Gözünden Fırsat ve Endişeler. Ö. Işık (Dü.) *İletişim ve Medya Alanında Uluslararası Araştırmalar XIX* (s. 17-35). Ankara: Eğitim Yayınevi.

Dörr, N. K. (2015). Mapping the Field of Algorithmic Journalism. *Digital Journalism*. 4 (6), 1-23.

European Union. (2024). Regulation (EU) 2024/1689 of the European Parliament and of the Council of 13 June 2024 laying down harmonised rules on artificial intelligence and amending Regulations. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:L_202401689 adresinden alındı.

Etike, Ş. (2023). Yapay Zekâ ve Haber Üretim Süreci: Tanımlar ve Uygulamalar. *Türkiye Medya Akademisi Dergisi, 3*(6), 588-609.

Freidman, D., ve Kotzen, C., (2018). Immersive journalism: The new narrative. (N. Latar, Ed.). *Robot Journalism: Can Human Journalism Survive?*. Singapore: World Scientific. 79-91

Frackiewicz, M. (2023, 6 21). The Impact of AI on Journalism and Media Ethics. *TS2*: https://ts2.space/en/the-impact-of-ai-on-journalism-and-media-ethics/ adresinden alındı.

Gazeteciler Cemiyeti. (2025). *Gazetecilik Etik İlkeleri Küresel Bildirisi*. 02 04, 2025 tarihinde https://gc-tr.org/: https://gc-tr.org/gazetecilik-etik-ilkeleri-kuresel-bildirisi/ adresinden alındı.

Gül, K. (2024). Yapay Zekâ Teknolojilerinin Gazetecilik Alanında Kullanımı: Avantajlar ve Dezavantajları. *JCSS, 4*(2), 306-331.

Graefe, A. (2016). *Guide to Automated Journalism*. Ocak 2025 tarihinde Tow Center For Digital Journalism: https://towcenter.columbia.edu/news/guide-automated-journalism adresinden alındı.

Kırık, A. M., Göksu , O., & Yegen, C. (2024). Yapay Zekâ ve Gazetecilik: Türk Medyasında ChatGPT Kullanımı. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*(68), 90-109.

Kırık, A. M. & Özkoçak, V. (2023). Medya Ve İletişim Bağlamında Yapay Zekâ Tarihi Ve Teknolojisi: Chatgpt Ve Deepfake İle Gelen Dijital Dönüşüm. *Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi*, (58), 73-99, DOI: 10.17498/kdeniz.1308471

Karabağ, M. (2021). Ahlaki Değerlerin Kodlanabilmesi Bağlamında Yapay Zekâ Etiğine Kuramsal Bir Bakış. *TRTAkademi Dergisi, 6*(13), 748-767.

Kayıhan, B., Narin , B., Fırat , D., & Fırat, F. (2021). Algoritmalar, Yapay Zekâ ve Makine Öğrenimi Ekseninde Gazetecilik Etiği: Uluslararası Akademik Dergilere Yönelik Bir İnceleme. *TRTAkademi, 6*(12), 296-326.

Kaymak, A. (2024). Dijital Medyada Yer Alan Yapay Zekâ ve Gazetecilik Konulu Görsellerin Göstergebilimsel Analizi. *Mesopotamia Journal of Interdisciplinary Studies, 4*(1), 19-36.

Kelly, K. (2017). *Büyük Teknolojik Dönüşüm*. İstanbul: Türk Hava Yolları Yayınları.

Kim, D., & Kim, S. (2016). Newspaper companies' determinants in adopting robot journalism. *Technological Forecasting & Social Change*(117), 184-195.

Krippendorff, K. (2019). *Content Analysis: An Introduction to Its Methodology* (Cilt 4). Sage Publications.

Latar, N., (2018). Robot journalism. (N. Latar, Ed.). *Robot Journalism: Can Human Journalism Survive?*. Singapore: World Scientific. 29-40

McCarthy, J. (1998). What is Artificial Intelligence?. http://www-formal.stanford.edu/jmc/

Minsky, M. (1988). The Society of Mind. ABD: Simon & Schuster.

Nabiyev, V. V. (2012). *Yapay Zekâ: İnsan-Bilgisayar Etkileşimi*. İstanbul: Seçkin Yayıncılık.

Narin, B. (2017). Uzman Görüşleri Bağlamında Haber Üretiminde Otomatikleşme: Robot Gazetecilik. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi, 27*, 79-108.

Neuendorf, K. A. (2017). *The Content Analysis Guidebook* (Cilt 2). Sage Publications.

Nilsson, N. (2018). *Yapay Zekâ Geçmişi ve Geleceği*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.

Pavlik, J. V. (2023). Collaborating With ChatGPT: Considering the Implications of Generative Artificial Intelligence for Journalism and Media Education. *Journalism &Mass Communication Educator, 78*(1), 84-93.

Pieper, A. (2012). *Etiğe Giriş* (Cilt 2). İstanbul: Ayrıntı.

Türkmen, B., & Koçlu Maman, S. (2024). Yapay Zekâ Destekli Haber Metni Üretimi Ve Çevirilerinin Karşılaştırmalı Bir Analizi: Chatgpt-4o Örneği. *İstanbul Üniversitesi Çeviribilim Dergisi,* 21, 212-229.

Popov, E. V. (1990). *Yapay Zekâ. Uzman Sitemler ve Doğal Dil İşleme*. Moskova: Radio i Svyaz

Rich, E. & K. Knight. (1991). *Artificial Intelligence*. Singapore: International Edition

Tejedor, S., & Vila, P. (2021). Exo Journalism: A Conceptual Approach to a Hybrid Formula between Journalism and Artificial Intelligence. *Journalism and media*, 2(4), 830-840.

Thurman, N., Dörr, K. & Kunert, J. (2017). When Reporters Get Hands-on with Robo- Writing. Digital Journalism. 10(5), 1-20.

Tosyalı, H. (2021). Artificial Intelligence in Communication Studies: An Investigation on Studies Between 1982-2021. *TRTAkademi, 6*(13), 680-699.

Türk, G.D. (2022). Yönelimsel İletişim (Intentionality), Yapay Zekâ ve Metaverse İlişkisi Üzerine Bir Değerlendirme. *Uluslararası İktisadi ve İdari Akademik Araştırmalar Dergisi*, 2(2), 19-39.

Uçak, O. (2018). Aktör Ağ Kuramı Bağlamında Otomatik Gazetecilik ve Gelecekte Gazetecileri Bekleyen Sorunları. *Dijital Medya ve Gazetecilik*. (O. Uçak, Ed.). Konya: Eğitim Yayınevi

Yıldızgörür, M, R. (2023). Yapay Zekâ Teknolojilerinin Yapay Zekâ Alanında Kullanımına Yönelik Sorunlar ve Riskler. *Türkiye Medya Akademisi Dergisi*. Cilt:3 Sayı:6, s. 564-587. https://doi.org/ 10.5281/zenodo.8378891

Wimmer, R. D., & Dominick, J. (2000). *Mass Media Research: An Indroduction.* Belmont: Wadsworth Publishing Company.

İnsan-Bilgisayar Etkileşiminin Geleceği: Kullanıcı Deneyiminden Yapay Zekâya

İhsan EKEN

Kaynakça

Baker McKenzie. (2024, April 3). China: A landmark court ruling on copyright protection for AI-generated works. Insightplus. https://insightplus-bakermckenzie-com.translate.goog/bm/intellectual-property/china-a-landmark-court-ruling-on-copyright-protection-for-ai-generated-works?_x_tr_sl=en&_x_tr_tl=tr&_x_tr_hl=tr

Binbir, S. (2021). Pazarlama çalışmalarında yapay zeka kullanımı üzerine betimleyici bir çalışma. e-Journal of New Media / Yeni Medya Elektronik Dergi, 5 (3), 314-328.

Bush, V. (1945). As we may think. The Atlantic Monthly.

Carroll, M. J. (2003). HCI models, theories, and frameworks: Toward a multidisciplinary science. San Francisco: Morgan Kaufmann Publishers.

Çağıltay, K. (2011). İnsan bilgisayar etkileşimi ve kullanılabilirlik mühendisliği: Teoriden pratiğe. Ankara: ODTÜ Geliştirme Vakfı Yayıncılık.

Economist. (2023, April 19). Large language models' ability to generate text also lets them plan and reason. The Economist. https://www.economist.com/science-and-technology/2023/04/19/large-language-models-ability-to-generate-text -also-lets-them-plan-andreason

Eken, İ. (2017). Herkes için erişilebilir iletişim, görme engelli kullanıcıların mobil erişebilirliği: Kullanılabilirlik yaklaşımı ile mobil uygulamaların analizi (Yayımlanmamış doktora tezi). İstanbul Ticaret Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Medya ve İletişim Çalışmaları.

Ersen, E. T. (2024, October 10). Yapay zeka işe alımlarda "algoritmik ayrımcılığa" yol açıyor. AA Ayrımcılık Hattı. https://www.aa.com.tr/tr/ayrimcilikhatti/ayrimcilik/yapay-zeka-ise-alimlarda-algoritmik-ayrimciliga-yol-aciyor/1822005

Gillis, A., Awati, R., & Craig, L. (2024, November). What is a convolutional neural network (CNN)? TechTarget. https://www.techtarget.com/searchenterpriseai/definition/convolutional-neural-network

Hukuk ve Bilişim Derneği. (2023, August 28). ABD ChatGPT kararı: Yapay zekâ ve telif hakları. Hukuk ve Bilişim. https://hukukvebilisim.org/abd-chatgpt-karari-yapay-zeka-ve-telif-haklari/

IBM. (2023, November 2). What are large language models (LLMs)? IBM. https://www.ibm.com/think/topics/large-language-models

Interface, U. (2015, December 10). History of the graphical user interface. Wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/History_of_the_graphical_user_interface

Jonker, A., & Rogers, J. (2024, September 20). What is algorithmic bias? IBM. https://www-ibm-com.translate.goog/think/topics/algorithmic-bias?_x_tr_sl=en&_x_tr _tl=tr&_x_tr_hl=tr

Keskin, E. K. (2024). Dijital medya ortamında rızanın algoritmik inşası: Eleştirel algoritma çalışmaları perspektifinde bir tartışma. Yeni Medya, 16, 329–353.

Köroğlu, O. (2012). *İnsan Bilgisayar Etkileşimi Açısından Yeni İletişim Ortamları. Online Academic Journal of Information Technology*, 3(6), 1-21.

Kurtel, K. (2008). Web'in geleceği: Anlamsal Web. Ege Akademik Bakış, 8(1), 205–213.

Li, S., Li, W., Cook, C., Zhu, C., & Gao, Y. (2018). Independently recurrent neural network (IndRNN): Building a longer and deeper RNN. In Proceedings of the IEEE/CVF Conference on Computer Vision and Pattern Recognition (CVPR) (pp. 5457–5466). Salt Lake City, UT: IEEE.

Ma, L., Liu, Y., Zhang, X., Ye, Y., Yin, G., & Johnson, B. A. (2019). Deep learning in remote sensing applications: A meta analysis and review. ISPRS Journal of Photogrammetry and Remote Sensing, 149, 168–169.

Makatura, L., Foshey, M., Wang, B., Hähnlein, F., Ma, P., Deng, B., ... & Schulz, A. (2024). How can large language models help humans in design and manufacturing? Part 1: Elements of the LLM-enabled computational design and manufacturing pipeline. Harvard Data Science Review, 6(1), 3–8.

Ming, Y., Cao, S., Zhang, R., Li, Z., Chen, Y., Song, Y., & Qu, H. (2017). Understanding hidden memories of recurrent neural networks. In IEEE VAST: Visual Analytics Science and Technology (pp. 13–18). Phoenix, AZ: IEEE.

Nanji, A. (2023). 15 billion and counting: The surge of AI-generated images online. MarketingProfs. https://www.marketingprofs.com/charts/2023/49890/surge-of-ai-generated-images-online

O'Neill, S. J. (2005). Exploring a semiotics of new media. Edinburgh: Napier University, School of Computing.

Özdal, M. A. (2024). Yapay zekâ ile üretilen görsel ve illüstrasyon eserlerinin telif hakları ve kişisel veri güvenliği. Disiplinlerarası Yenilik Araştırmaları Dergisi, 4(1), 7–31.

Packer, R., & Jordan, K. (2001). Multimedia from Wagner to Virtual Reality. New York: W. W. Norton & Company.

Pheasent, S. (2003). Bodyspace: Anthropometry, ergonomics and the design of work (2nd ed.). London: Taylor & Francis Ltd.

Shneiderman, B. (2022). Human-centered AI. Oxford: Oxford University Press.

Telek, C. (2013). Kullanılabilirlik kavramı, tasarım süreci içindeki yeri ve benzer tasarım yaklaşımları ile ilişkisi (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul.

Turing, A. M. (1950). Computing machinery and intelligence. Mind, 59(236), 433–460. https://doi.org/10.1093/mind/LIX.236.433

Uxservices. (2015, April 6). Kullanıcı merkezli tasarım vs. Henry Ford. Uxservices. http://www.uxservices.com/blog/kullanici-merkezli-tasarim-vs-henry-ford/

YÖK. (2024, May). Yapay zekâ kullanımına dair etik rehber: Yükseköğretim kurumları bilimsel araştırma ve yayın faaliyetlerinde üretken yapay zekâ kullanımına dair etik rehber. https://www.yok.gov.tr/Documents/2024/yapay-zeka-kullanimina-dair-etik-rehber.pdf

Xiang, J. (2023). On generated artistic styles: Image generation experiments with GAN algorithms. Visual Informatics, 7 (4), 36-40.

Dijital Diziler ve Özdüşünümsellik: Bir Oto-Analiz Olarak *Bir Başkadır*

Mesut BOSTAN

Kaynakça

Bourdieu, P. (2015). *Ayrım Beğeni Yargısının Toplumsal Eleştirisi* (D. Fırat & G. Berkkurt, Çev.). Heretik Yayıncılık.

Sosyal Doku Vakfı (Direktör). (2016, Ekim 28). *Ya ne zannettik? Allah cici bir hayat vaad etmediki.. Nureddin Yıldız / Efektli Çalışma* [Video recording]. https://www.youtube.com/watch?v=Z9RH275kmgs

Şasa, A. (2010). *Yeşilçam günlüğü*. Küre Yayınları.

Vitrinel, E., & Ildır, A. (2023). "Dijitale İş Yapmak" Bir Başkadır. İçinde H. Köse & Ö. İpek (Ed.), *Evdeki Zürafa—Bir Başka Tahayyülde Aynılık, Fark ve Memleket Nostaljisi* (ss. 90-103).

Omnioptikon ve Gastropornografi Gölgesinde Dijital Yemek Kültürü

Haldun NARMANLIOĞLU

Kaynakça

Aslan, M. (1999). *Türk Edebiyatında Manzum Surnameler (Osmanlı Saray Düğünleri ve Şenlikleri),* Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.

Bauman, Z. & Lyon, D. (2016). *Akışkan gözetim*, (Çev. Elçin Yılmaz), Ayrıntı Yayınları.

Bober, P. (2014). Antikçağ ve Ortaçağda Sanat, Kültür ve Mutfak, (çev. Ülkü Tansel), Kitap Yayınevi Yayınlarıç

Can, M. (2020). Osmanlı Devleti'nde Eski Bir Türk Geleneği: Çanak Yağması, *Milli Folklor*, 125, 150-62.

Cockburn, A. (1977). *Gastro-Porn,* The New York Review of Books.

Cruz, A. (2013). Gettin' Down Home With the Neelys: gastro-porn and televisual performances of gender, race, and sexuality. *Women & Performance: a journal of feminist theory*, 23(3), 323-349.

Fernández-Armesto, F. (2001). *Food: A history*, Macmillan.

Francetelli, C. E. (2012). *A Plain Cookery Book for the Working Classes*, Benediction Classics.

Han, B.C. (2020). *Şeffaflık toplumu*, (Çev. Haluk Barışcan), Metis.

Ibrahim, Y. (2015). Food Porn and the Invitation to Gaze: Ephemeral Consumption and the Digital Spectacle. *International Journal of E-Politics: Special Issue on E-Politics of Food,* 6(3), 1-12.

Ibrahim, Y. (2019). *Food porn and the invitation to gaze: Ephemeral consumption and the digital spectacle*. IGI Global.

Kandias, M., Mitrou, L., Stavrou, V., & Gritzalis, D. (2017). Profiling online social networks users: an omniopticon tool. *International Journal of Social Network Mining*, *2*(4), 293-313.

Magee, R. (2007). Food Puritanism and Food Pornography: The Gourmet Semiotics of Martha and Nigella, *Americana: The Journal of American Popular Culture* 6 (2), 1-9.

McBride, A. E. (2010). Food porn. *Gastronomica*, 10(1), 38-46.

McDonnell, E. M. (2016). *Food, media and contemporary culture: The edible image*. London: Palgrave Macmillan UK.

Mitrou, L., Kandias, M., Stavrou, V., & Gritzalis, D. (2014). Social media profiling: A Panopticon or Omniopticon tool?. In *Proceeding of the 6th Conference of the Surveillance Studies* Network (pp. 1-15).

Montanari, M. (2006). *Food is culture*. Columbia University Press.

Öztelli, C. (1958). Yağma Geleneği, *Türk Dili*, 8, 28-30.

Rousseau, S. (2014). *Encyclopedia of Food and Agricultural Ethics,* Netherlands: Springer.

Roy, R. (2016). Information for All and Privacy for None: The Dominance of Surveillance and the Status of Privacy on Social Networking Sites. *Contemporary Discourse*, 7(3), 1-7.

Smith, B. K. (1990). Eaters, food, and social hierarchy in ancient India: A dietary guide to a revolution of values. *Journal of the American Academy of Religion*, 58(2), 177-205.

Standage, T. (2009). *An edible history of humanity*, Walker & Co.

Kent Dindarlığı

Anlam Merkezli Bir Çözümleme

Celaleddin Çelik | Mustafa Ulu

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1929
Sosyoloji

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-692-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÇELİK, Celaleddin | ULU, Mustafa
Kent Dindarlığı
Anlam Merkezli Bir Çözümleme

Bu çalışma Erciyes Üniversitesi Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi tarafından desteklenmiştir.
Proje kodu: SBA-2018-7320

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Baltacı, A. (2019). Nitel Araştırma Süreci: Nitel Bir Araştırma Nasıl Yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *5*(2), 426-438. https://doi.org/10.31592/aeusbed.598299

Cengiz, K. (2013). *Yav İşte Fabrikalaşak*. İletişim Yayınları.

Creswell, J. W. (2014). *Araştırma Deseni: Nitel, Nicel ve Karma Yöntem Yaklaşımları* (S. B. Demir, Çev.). Eğiten Kitap.

Çelik, C. (2010). Dini Hayat. İçinde *Kayseri Ansiklopedisi* (C. 2, ss. 485-493). Kayseri Büyükşehir Belediyesi Yayınları.

Çelik, C. (2017a). Kayseri'de Dini Hayatın Şehirleşme Serüveni. *Düşünen Şehir*, *1*, 37-53.

Çelik, C. (2017b). Kayseri'de Sosyo-Dini Hayat ve Şehir Dindarlığı. İçinde F. Karaaslan & M. D. Dereli (Ed.), *Bir Şehrin Hafızası-Kayseri'de Sosyokültürel Hayat* (ss. 23-52). Büyüyen Ay Yayınları.

Doğan, A. E. (2007). *Eğreti Kamusallık, Kayseri Örneğinde İslamcı Belediyecilik*. İletişim Yayınları.

Eldek Güner, H. (2018). *Süper Kent Kayseri*. TMMOB.

Günay, Ü., Güngör, H., Taştan, A., & Sayım, H. (2001). *Ziyaret Fenomeni Üzerine Bir Din Bilimi Araştırması*. Erciyes Üniversitesi Yayınları.

Karatepe, Ş. (1999). *Kendini Kuran Şehir*. Kayseri Büyükşehir Belediyesi Yayınları.

Krippendorff, K. (2004). *Content analysis: An introduction to its methodology* (2nd ed). Sage.

Kulakoğlu, F. (2025, Kasım 13). *Kültepe*. https://kayseri.ktb.gov.tr/TR-183407/kultepe.html

Lefebvre, H. (2017). *Kentsel Devrim* (S. Sezer, Çev.). Sel Yayıncılık.

Lefebvre, H. (2018). *Şehir Hakkı* (I. Ergüden, Çev.; 3. bs). Sel Yayıncılık.

Merriam, S. B. (2015). *Nitel Araştırma Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber*. Nobel Akademik Yayıncılık.

Mumford, L. (2013). *Tarih Boyunca Kent, Kökenleri, Geçirdiği Değişimler ve Geleceği* (G. Koca & T. Tosun, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Nacak, İ. (2015). *Merkezi Taşrada Görmek: Kayseri'de Seçkinlerin Taşra ile İlişkisi* [Doktora Tezi]. Selçuk Üniversitesi.

Öney, G. (1992). *Anadolu Selçuklu Mimari Süslemesi ve El Sanatları*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Ritzer, G. (2013). *Sosyoloji Kuramları* (H. Hülür, Çev.; 8. bs). DeKi Yayınları.

Sam, N. (2018). *Kent, Toplum, Kültür*. Ezgi Kitabevi.

Semiz, Y., & Toplu, G. (2018). Cumhuriyet Döneminde Devlet Tarafından Kurulan İlk Sanayi Kuruluşu Kayseri Sümerbank Bez Fabrikası. *International Social Sciences Studies Journal*, *4*(23), 4623-4646.

Subaşı, M. İ. (2011). *Şehirname*. Kayseri Büyükşehir Belediyesi Yayınları.

Toprak, B. (2010). *Türkiye'de Farklı Olmak* (3. bs). Metis Yayınları.

Tülay, M. (2021). *Selçuklu Çağında Yaşamak, Ortaçağ Türk Şehri*. Kronik Yayınları.

Usul, D. İ. (2007). *Selçuklular Zamanında Kayseri'de İlmi ve Kültürel Faaliyetler* [Yüksek Lisans Tezi]. Selçuk Üniversitesi.

Weber, M. (1988). *Gesammelte Aufsâtze zur Religionssozioiogie*. C.l, J.C.B. Mohr (Paul Siebeck) Verlag.

Yapıcı, A. (2024). Din Psikolojisi. İçinde *Felsefe ve Din Bilimleri;-Konu Yöntem ve Tarihsel Gelişimi Açısından-* (ss. 397-468). EskiYeni Yayınları.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (10. bs). Seçkin Yayıncılık.

KÜRESEL İKLİM KRİZİ

SOSYAL VE SİYASAL PERSPEKTİFLER

Editörler
Prof. Dr. Hakan CANDAN | Prof. Dr. Ercan OKTAY

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1933
Araştırma İnceleme

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-682-9
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
CANDAN, Hakan | OKTAY, Ercan
KÜRESEL İKLİM KRİZİ
SOSYAL VE SİYASAL PERSPEKTİFLER

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

İKLİM KRİZİNİN SOSYAL TEMELLERİ

Said Abdulrasul SADAT
Ali CAN

KAYNAKÇA

AFAD (2023). *Afet İstatistikleri*. https://www.afad.gov.tr/afet-istatistikleri

Agarwal, B. (1992). The gender and environment debate: Lessons from India. Feminist Studies, 18(1), 119-158. https://doi.org/10.2307/3178217

Black, R., Bennett, S. R., Thomas, S. M., & Beddington, J. R. (2011). Climate change: Migration as adaptation. Nature, 478(7370), 447–449. https://doi.org/10.1038/478477a

Boykoff, M. T., & Boykoff, J. M. (2004). Balance as bias: Global warming and the US prestige press. Global Environmental Change, 14(2), 125-136. https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2003.10.001

Bullard, R.D. (2000). Dumping In Dixie: Race, Class, And Environmental Quality, Third Edition (3rd ed.). Routledge. https://doi.org/10.4324/9780429495274

Candan, H. & Arı, O. (2023). Yeşil Siyaset: Yeşil Partilerin Avrupa Siyasetinde Gelişimi ve Türkiye'ye Yansıması. Uluslararası Akademik Birikim Dergisi, 6(5), 944-951. DOI:10.5281/zenodo.10442690

Candan, H., & Erol Maltaş, A. (2016). Karaman Kent Dinamiklerinin Çevresel Duyarlılık Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 5(1), 94-112. https://dergipark.org.tr/tr/pub/mjss/issue/40503/485290

Crutzen, P. & Stoermer, E. (2017). The Anthropocene (2000). In J. Howe & P. Sutter (Ed.), Making Climate Change History: Documents from Global Warming's Past (pp. 282-286). Seattle, WA: University of Washington Press. https://doi.org/10.1515/9780295741406-056

Crutzen, P. J. (2002). Geology of mankind. Nature, 415(6867), 23. https://doi.org/10.1038/415023a

Çarkoğlu, A., & Kalaycıoğlu, E. (2011). Türkiye'de Çevre 2010. İstanbul: Sabancı Üniversitesi İstanbul Politikalar Merkezi. https://ipc.sabanciuniv.edu/Content/Images/CKeditorImages/20200328-23031624.pdf

Denton, F. (2002). Climate change vulnerability, impacts, and adaptation: Why does gender matter? Gender & Development, 10(2), 10–20. https://doi.org/10.1080/13552070215903

Dunlap, R. E., & McCright, A. M. (2011). Organized climate change denial. In J. S. Dryzek, R. B. Norgaard, & D. Schlosberg (Eds.), The Oxford Handbook of Climate Change and Society (pp. 144-160). Oxford University Press

Ergün, G. (2018). Mültecilerin Kente Uyumuna Yönelik Karaman İlinde Bir Araştırma, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Karaman.

Ergün, G., Keser, D. & Candan, H. (2020). *Suriyeli Mülteci Kadınlar: Konya'da Bir Araştırma.* H. Candan & B. Darıcı (Ed.), Göç, Göç Yönetimi ve Türkiye İçinde (s. 77-120), Lambert Academic Publishing.

Ergün, G., Akman, Ç. & Akpınar, M. (2025). Migration Management in Turkey Structures Supporting Social Cohesion, *Pakistan Journal of Life and Social Sciences,* 23(2): 316-330.

EŞİK Platformu (2023). *Kadınların İklim Mücadelesine Katılımı Saha Raporu.* https://esikplatform.net/

Foster, J. B. (1999). Marx's theory of metabolic rift: Classical foundations for environmental sociology. American Journal of Sociology, 105(2), 366-405. https://doi.org/10.1086/210315

Greenpeace Mediterranean (Greenpeace Akdeniz). (2020). Zehir soluyoruz: Türkiye'de hava kirliliği ve kömürlü termik santrallerin etkisi. İstanbul: Greenpeace Mediterranean. https://www.greenpeace.org/turkey/basin-bultenleri/afsin-elbistan-a-termik-santrali-emisyon-verilerine-ilk-kez-greenpeace-ulasti-degerler-sinirlari-8-kata-kadar-asti-2/

Hallegatte, S., Bangalore, M., & Vogt-Schilb, A. (2016). Shock waves: Managing the impacts of climate change on poverty. Washington, DC: World Bank. https://hdl.handle.net/10986/22787

Health and Environment Alliance (HEAL). (2021). Chronic coal pollution: Turkey's health burden due to coal power generation. Brussels: HEAL. https://www.env-health.org/wp-content/uploads/2022/01/HEAL-Chronic-Coal-Turkey-infographic_EN.pdf

IPCC. (2014). Climate Change 2014: Synthesis Report. Contribution of Working Groups I, II and III to the Fifth Assessment Report of the IPCC. Geneva: IPCC. https://www.ipcc.ch/report/ar5/syr/

IPCC. (2021). Climate Change 2021: The Physical Science Basis. Contribution of Working Group I to the Sixth Assessment Report of the IPCC. Cambridge: Cambridge University Press. https://www.ipcc.ch/report/ar6/wg1/

Jackson, T. (2017). Prosperity without Growth: Foundations for the Economy of Tomorrow (2nd ed.). Routledge. https://doi.org/10.4324/9781315677453

Kakışım, C. (2022). Avrupa Yeşil Mutabakatı: Yeşil Teori Perspektifinden Bir Analiz. Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, 6(1), 1-16. https://doi.org/10.30692/sisad.1064799

Kelley, C. P., Mohtadi, S., Cane, M. A., Seager, R., & Kushnir, Y. (2015). Climate change in the Fertile Crescent and implications of the recent Syrian drought. Proceedings of the National Academy of Sciences, 112(11), 3241-3246. https://doi.org/10.1073/pnas.1421533112

Klein, N. (2014). This changes everything: Capitalism vs. the climate. New York: Simon & Schuster. https://kropfpolisci.com/environment.capitalism.klein.pdf

KONDA (2021). *İklim Değişikliği Algısı Raporu*. İstanbul: KONDA Araştırma. https://kontent.konda.com.tr/report/YToxOntzOjE6InIiO3M6MjoiNDUiO30/view

Külcür, R. (2020). Gender As The Missing Component In The Turkish Climate Change Policies And Academic Papers | İklim Değişikliği Politikalarının ve Akademik Makalelerin Toplumsal Cinsiyet Perspektifi Açısından Sorgulanması. Akdeniz Kadın Çalışmaları ve Toplumsal Cinsiyet Dergisi, 3(2), 287-312. https://doi.org/10.33708/ktc.819484

Lewis, S. L., & Maslin, M. A. (2015). Defining the Anthropocene. Nature, 519(7542), 171-180. https://doi.org/10.1038/nature14258

McCright, A. M., & Dunlap, R. E. (2011). The Politicization of Climate Change and Polarization in the American Public's Views of Global Warming, 2001–2010. The Sociological Quarterly, 52(2), 155–194. https://doi.org/10.1111/j.1533-8525.2011.01198.x

Moser, S. C., & Dilling, L. (2011). Communicating climate change: Closing the science–action gap. In J. S. Dryzek, R. B. Norgaard, & D. Schlosberg (Eds.), The Oxford handbook of climate change and society (pp. 161–174). Oxford University Press. https://doi.org/10.1093/oxfordhb/9780199566600.003.0011

Norgaard, K. M. (2011). Living in denial: Climate change, emotions, and everyday life. Cambridge, MA: MIT Press. https://doi.org/10.7551/mitpress/9780262015448.001.0001

Oreskes, N., & Conway, E. M. (2010). Merchants of doubt. New York: Bloomsbury Press.

Öztürk, D. M., & Aydın, C. İ. (2023). Türkiye'deki jeotermal santrallerinin politik ekolojisi: Büyük Menderes ve Gediz grabenleri örneği. 2. Yeşil Ekonomi Araştırmacılar Konferansı (pp. 75–90) içinde. 8 Aralık 2023, İstanbul, Türkiye.

https://www.researchgate.net/publication/378683266_Turkiye'deki_Jeotermal_Santrallerinin_Politik_Ekolojisi_Buyuk_Menderes_ve_Gediz_Grabenleri_Orneg

Paterson, M. (2016). Towards a cultural political economy of climate change and the Low-Carbon Transition. Cambridge: Cambridge University Press. https://doi.org/10.1017/CBO9781316694473

Polanyi, K. (2001). The great transformation: The political and economic origins of our time. Boston: Beacon Press. (Original work published 1944)

Rigaud, K. K., vd. (2018). Groundswell: Preparing for internal climate migration. Washington, DC: World Bank. https://hdl.handle.net/10986/29461

Roberts, J. T., & Parks, B. C. (2007). A climate of injustice: Global inequality, North-South politics, and climate policy. Cambridge, MA: MIT Press.

Sultana, F. (2022). The unbearable heaviness of climate coloniality. Political Geography, 91, 102545. https://doi.org/10.1016/j.polgeo.2022.102638

Swim, J. K., vd. (2018). Psychology and Global Climate Change: Addressing a Multi-faceted Phenomenon and Set of Challenges. https://www.apa.org/science/about/publications/climate-change.pdf

Şen, Ö. L. (2013). Media coverage of climate change: The world versus Turkey. İstanbul: Sabancı University Istanbul Policy Center.

TBMM KEFEK (2023). *KEFEK Komisyon Kararları.* https://www5.tbmm.gov.tr/develop/owa/komisyon_tutanaklari.goruntule?pTutanakId=3158

TEMA Vakfı & WRI (2023). İklim Politikaları. https://www.tema.org.tr/calismalarimiz/savunuculuk-ve-cevre-politikalari/iklim-politikalari

Topçu, F. H. (2018). Düşük Karbon Ekonomisine Geçme(me): İklim Değişikliği ve Enerji Politikaları Bağlamında Bir Bakış. Akdeniz İİBF Dergisi, 18(2018 Özel Sayısı), 115-154. https://doi.org/10.25294/auiibfd.463396

TÜİK (2022). *Çevre İstatistikleri, 2023*. https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=Cevre-ve-Enerji-103

UNDP Türkiye (2023). *UNDP 2023 Yıllık Raporu.* https://www.undp.org/tr/turkiye/publications/undp-2023-yillik-raporu

Usta, S. & Ergün, G. (2020). Göç ve Mülteci Olgusu: Kavramsal Çerçeve, *International Journal of Disciplines Economics & Administrative Scienves Studies*, 6 (24); 1063-1074.

Vandemoortele, J. (2011). The MDG Story: Intention Denied. Development and Change, 42, 1-21. https://doi.org/10.1111/j.1467-7660.2010.01678.x

World Bank. (2020). Poverty and Shared Prosperity 2020: Reversals of Fortune. Washington, DC: World Bank. (for climate-poverty impacts). https://www.worldbank.org/en/publication/poverty-and-shared-prosperity-2020

World Economic Forum. (2020). Global Gender Gap Report 2020. Ceneva: WEF. https://www.weforum.org/publications/gender-gap-2020-report-100-years -pay-equality/

KAYNAKÇA

Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD). (2024). EBRD loan to expand green financing opportunities in Türkiye. https://www.ebrd.com/home/news-and-events/news/2024/ebrd-loan-to-expand-green-financing-opportunities-in-trkiye.html#

Betsill, M. M., & Bulkeley, H. (2006). Cities and the Multilevel Governance of Global Climate Change. *Global Governance: A Review of Multilateralism and International Organizations, 12*(2), 141-160. https://doi.org/10.1163/19426720-01202004

Bulkeley, H., & Betsill, M. (2005). Rethinking Sustainable Cities: Multilevel Governance and the "Urban" Politics of Climate Change. *Environmental Politics*, *14*(1), 42–63. https://doi.org/10.1080/0964401042000310178

Candan, H. & Arı, O. (2023). Yeşil Siyaset: Yeşil Partilerin Avrupa Siyasetinde Gelişimi ve Türkiye'ye Yansıması. Uluslararası Akademik Birikim Dergisi, 6(5), 944-951. DOI:10.5281/zenodo.10442690

Candan, H., & Erol Maltaş, A. (2016). Karaman Kent Dinamiklerinin Çevresel Duyarlılık Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 5(1), 94-112. https://dergipark.org.tr/tr/pub/mjss/issue/40503/485290

College of Europe (2023). Reinforcing the EU's Green Deal Diplomacy: Recommendations for the Next Commission. College of Europe Policy Brief 4/2023.

Ergün, G., Akman, Ç. & Akpınar, M. (2025). Migration Management in Turkey Structures Supporting Social Cohesion, *Pakistan Journal of Life and Social Sciences,* 23(2): 316-330.

Ergün, G., & Akman, Ç. (2025). Local Digital Transformation Studies in the Case of Konya Metropolitan Municipality: In E. B. Sevinç Çubuk (Ed.), *Advances in Public Policy and Administration* (pp. 453–474). IGI Global. https://doi.org/10.4018/979-8-3693- 6547-2.ch017.

Güler, Y., & Kumar, P. (2022). Climate change policy and performance of Türkiye in the EU harmonization process. Frontiers in Sustainable Cities, 4, 1070154. https://doi.org/10.3389/frsc.2022.1070154

Hazine ve Maliye Bakanlığı. (2024). Yeşil Tahvil Tahsisat Raporu 2024. https://ms.hmb.gov.tr/uploads/2024/09/MoTF-Green-Bond-Allocation-Report-2024.pdf

Heras, A. (2024). Supply-side climate policy and fossil fuels in developing countries: A neo-Gramscian perspective. International Environmental Agreements: Politics, Law and Economics, 24, 49–74. https://doi.org/10.1007/s10784-024-09627-z

Keohane, R. O., & Victor, D. G. (2011). The Regime Complex for Climate Change. Perspectives on Politics, 9(1), 7–23. doi:10.1017/S1537592710004068

Kuyper, J., Schroeder, H., & Linnér, B. O. (2018). The evolution of the UNFCCC: from Kyoto to Paris. Annual Review of Environment and Resources, 43, 343-368. https://doi.org/10.1146/annurev-environ-102017-030119

Maslin, M. A., Lang, J., & Harvey, F. (2023). A short history of the successes and failures of the international climate change negotiations. UCL Open Environment, 5. https://doi.org/10.14324/111.4 44/ucloe.000059

Mohan, A. (2017). From Rio to Paris: India in global climate politics. Rising Powers Quarterly, 2(3), 39-61. https://epub.wupperinst.org/frontdoor/deliver/index/docId/6910/file/6910_Mohan.pdf

Nacke, L., Cherp, A., & Jewell, J. (2022). Phases of fossil fuel decline: Diagnostic framework for policy sequencing and feasible transition pathways in resource-dependent regions. Oxford Open Energy, 1, oiac002. https://doi.org/10.1093/ooenergy/oiac002

Neas, S., Ward, A., & Bowman, B. (2022). Young people's climate activism: A review of the literature. Frontiers in Political Science, 4, 940876. doi:10.3389/fpos.2022.940876

Ostrom, E. (2010). Polycentric systems for coping with collective action and global environmental change. Global Environmental Change, 20(4), 550-557. https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2010.07.004

Roberts, J. T., & Parks, B. C. (2007). A Climate of Injustice: Global Inequality, North–South Politics, and Climate Policy. Cambridge, MA: MIT Press.

Ülgen, S. (2021). How deep is the North-South divide on climate negotiations? Carnegie Europe, 6 Ekim 2021. https://carnegieendowment.org/research/2021/10/how-deep-is-the-north-south-divide-on-climate-negotiations?lang=en

European Commission (2019). The European Green Deal. COM(2019) 640 final, Brussels, 11 Dec 2019. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0002.02/DOC_1&format=PDF

EKONOMİ POLİTİĞİ
ve ÇEVRESEL ADALET

Ayberk GÜÇLÜ

KAYNAKÇA

Adaman, F., Akbulut, B., & Arsel, M. (Eds.). (2019). *Neoliberal Turkey and its discontents: Economic policy and the environment under Erdoğan*. I.B. Tauris.

Ankrah, I., Appiah-Kubi, M. A., Antwi, E. O., Amenyah, I. D., Musah, M., Sackey, F. G., ... & Sikayena, I. (2024). A spotlight on fossil fuel lobby and energy transition possibilities in emerging oil-producing economies. *Heliyon, 11*(1), e41287. DOI:10.1016/j.heliyon.2024.e41287

Aşıcı, A. A., & Acar, S. (2022). Channels of cooperation between the EU and Turkey on green transformation. Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi, 21(1), 43–67. https://doi.org/10.32450/aacd.1148598

BankTrack. (2024). Banking on Climate Chaos 2024: Fossil Fuel Finance Report. Utrecht: BankTrack. https://www.bankingonclimatechaos.org/wp-content/uploads/2025/03/Methodology-FAQ_Banking-on-Climate-Chaos-2024-1.pdf

Borsa İstanbul. (2022). Sürdürülebilirlik Endeksi Raporlama Kriterleri Güncellemesi. İstanbul: BIST Yayınları. https://www.borsaistanbul.com/endeksler/bist-pay/surdurulebilirlik

Brulle, R. J. (2018). The climate lobby: a sectoral analysis of lobbying spending on climate change in the USA, 2000–2016. *Climatic Change, 149*, 289–303. https://doi.org/10.1007/s10584-018-2241-z

Burhan, H. A. (2024). Determinants Of Progress In Cırcular Economy: A Comparative Multi-Crıterıa Analysis Of Eu Member States And Türkiye With A Specıal Focus on Production and Consumptıon Indicators. Dumlupınar Üniversitesi İİBF Dergisi(13), 26-43. https://doi.org/10.58627/dpuiibf.1479832

Candan, H. & Arı, O. (2023). Yeşil Siyaset: Yeşil Partilerin Avrupa Siyasetinde Gelişimi ve Türkiye'ye Yansıması. Uluslararası Akademik Birikim Dergisi, 6(5), 944-951. DOI:10.5281/zenodo.10442690

Candan, H., & Erol Maltaş, A. (2016). Karaman Kent Dinamiklerinin Çevresel Duyarlılık Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 5(1), 94-112. https://dergipark.org.tr/tr/pub/mjss/issue/40503/485290

Carley, S., & Konisky, D. M. (2020). The justice and equity implications of the clean energy transition. *Nature Energy, 5*(8), 569–577. https://doi.org/10.1038/s41560-020-0641-6

Delmas, M. A., & Burbano, V. C. (2011). The Drivers of Greenwashing. *California Management Review*, *54*(1), 64-87. https://doi.org/10.1525/cmr.2011.54.1.64

Ergün, G., Akman, Ç. & Akpınar, M. (2025). Migration Management in Turkey Structures Supporting Social Cohesion, *Pakistan Journal of Life and Social Sciences,* 23(2): 316-330.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB). (2024). Türkiye Enerji Dengesi Raporu 2023. https://enerji.gov.tr/preview/tr/63d0007a-f593-458b-9610-353eb2545897

European Bank for Reconstruction and Development (EBRD). (2023). Turkey Green Economy Transition Country Strategy 2023–2028. London: EBRD Publications. https://www.ebrd.com/content/dam/ebrd_dxp/assets/pdfs/country-strategies/t%C3%BCrkiye/EBRD-Latest-T%C3%BCrkiye-Strategy.pdf

European Commission. (2020). A new Circular Economy Action Plan: For a cleaner and more competitive Europe. Brussels: European Union. https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:9903b325-6388-11ea-b735-01aa75ed71a1.0017.02/DOC_1&format=PDF

Freitas Netto, S. V. de, Sobral, M. F. F., Ribeiro, A. R. B., & Soares, G. R. L. (2020). Concepts and forms of greenwashing: a systematic review. *Environmental Sciences Europe, 32*(1), 19. https://doi.org/10.1186/s12302-020-0300-3

Hickel, J. (2020). Less is more: How degrowth will save the world. William Heinemann. https://dl1.cuni.cz/pluginfile.php/1179270/mod_resource/content/1/Jason%20Hickel%20-%20Less%20is%20More.pdf

International Energy Agency (IEA). (2024). CO_2 Emissions from Fuel Combustion 2024 Highlights. Paris: OECD/IEA. https://www.iea.org/reports/global-energy-review-2025/co2-emissions

Institute for Energy Economics and Financial Analysis (IEEFA). (2023). Turkey Energy Investment Trends 2023. Sydney: IEEFA Publications. https://ieefa.org/region/turkey

Jackson, T. (2016). Prosperity without Growth: Foundations for the Economy of Tomorrow (2nd ed.). Routledge. https://doi.org/10.4324/9781315677453

Koç Holding. (2023). Sürdürülebilirlik Raporu 2023. İstanbul: Koç Holding. https://www.koc.com.tr/surdurulebilirlik/surdurulebilirlik-raporlari-ve-politikalar

Korhonen, J., Honkasalo, A., & Seppälä, J. (2018). Circular economy: The concept and its limitations. *Ecological Economics, 143*, 37–46. https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2017.06.041

McCauley, D., & Heffron, R. (2018). Just transition: Integrating climate, energy and environmental justice. *Energy Policy, 119*, 1–7. https://doi.org/10.1016/j.enpol.2018.04.014

Newell, P., & Mulvaney, D. (2013). The political economy of the "just transition". *The Geographical Journal, 179*(2), 132–140. https://doi.org/10.1111/geoj.12008

Özenç, İ., Aksoy, H., & Demiralp, S. (2021). *Adil Dönüşüm ve Bölgesel İstihdam: Türkiye İçin Politika Seçenekleri*. SHURA Enerji Dönüşümü Merkezi Raporu. https://shura.org.tr/wp-content/uploads/2024/06/SHURA-EDM-Adil-Donusum-ve-Bolgesel-Istihdam-Turkiye-Icin-Politika-Secenekleri-27.06.2024.pdf

Raworth, K. (2017). Doughnut economics: Seven ways to think like a 21st-century economist. Chelsea Green Publishing.

Sovacool, B.K., Sidortsov, R.V., & Jones, B.R. (2013). *Energy Security, Equality and Justice* (1st ed.). Routledge. https://doi.org/10.4324/9780203066348

Ticaret Bakanlığı Reklam Kurulu. (2023). 2023 Yılı Faaliyet Raporu. Ankara: T.C. Ticaret Bakanlığı. https://ticaret.gov.tr/data/65e1730213b8768d8422d054/Ticaret%20Bakanl%C4%B1%C4%9F%C4%B1%202023%20Y%C4%B1l%C4%B1%20Faaliyet%20Raporu.pdf

Turhana, E. & Gündoğan, A. C., (2017) "The post-politics of the green economy in Turkey: re-claiming the future?", *Journal of Political Ecology* 24(1), 277-295. doi: https://doi.org/10.2458/v24i1.20807

Ulusoy, K., Doğan-sağlamtimur, N., Çiner, F., … Sternik, A. (2025). Industrial symbiosis practices: A case study of Türkiye and Denmark. Environmental Research and Technology, 8(1), 224-233. https://doi.org/10.35208/ert.1271679

United Nations Environment Programme (UNEP). (2011). *Towards a Green Economy: Pathways to Sustainable Development and Poverty Eradication*. Nairobi: UNEP. https://www.unep.org/resources/report/towards-green-economy-pathways-sustainable-development-and-poverty-eradication

World Commission on Environment and Development (WCED). (1987). *Our Common Future*. Oxford: Oxford University Press. https://global.oup.com/academic/product/our-common-future-9780192820808?cc=tr&lang=en&

KÜLTÜR, ETİK ve İKLİM FELSEFESİ

M. Taner TAPIRDAMAZ
Ali CAN

KAYNAKÇA

Berkes, F. (2012). Sacred Ecology (3rd ed.). Routledge. https://doi.org/10.4324 /9780203123843

Braidotti, R. (2013). The Posthuman. Cambridge: Polity Press.

Brown Weiss, E. (1989). In Fairness to Future Generations: International Law, Common Patrimony, and Intergenerational Equity. New York: United Nations University Press.

Candan, H., & Erol Maltaş, A. (2016). Karaman Kent Dinamiklerinin Çevresel Duyarlılık Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 5(1), 94-112.

Caney, S. (2009). Climate change and the future: Discounting for time, wealth, and risk. Journal of Social Philosophy, 40(2), 163-186. https://doi.org/10.1111/j.1467-9833.2009.01445.x

Dunlap, R. E., & McCright, A. M. (2011). Organized climate change denial. In J. S. Dryzek, R. B. Norgaard, & D. Schlosberg (Eds.), The Oxford Handbook of Climate Change and Society (pp. 144-160). Oxford: Oxford University Press. file:///C:/Users/CASPER/Downloads/DunlapMcCrightOxfordHBChap%20(1).pdf

Edenhofer, O., Luderer, G., Flachsland, C., & Füssel, H. (2008). A Global Contract for Climate Change. Background paper for the Global Contract for Climate Justice Conference, European Parliament, Brussels, 11 November 2008.

Ford, J. D., Cameron, L., Rubis, J., Maillet, M., Nakashima, D., Willox, A. C., & Pearce, T. (2016). Including indigenous knowledge and experience in IPCC assessment reports. Nature Climate Change, 6(4), 349-353. https://doi.org/10.1038/nclimate2954

Galafassi, D., Kagan, S., Milkoreit, M., Heras, M., vd. (2018). "Raising the temperature": The arts in a warming planet. Current Opinion in Environmental Sustainability, 31, 71-79. https://doi.org/10.1016/j.cosust.2017.12.010

Gardiner, S. M. (2011). A Perfect Moral Storm: The Ethical Tragedy of Climate Change. New York: Oxford University Press. https://phil.washington.edu/research/books/perfect-moral-storm-ethical-tragedy-climate-change

Ghosh, A. (2016). The Great Derangement: Climate Change and the Unthinkable. Chicago, IL: University of Chicago Press.

Haklay, M. (2015). Citizen science and policy: A European perspective. Washington, DC: Woodrow Wilson International Center for Scholars. https://www.wilsoncenter.org/publication/citizen-science-and-policy-european-perspective

Haraway, D. (2016). Staying with the Trouble: Making Kin in the Chthulucene. Durham, NC: Duke University Press. https://doi.org/10.1215/9780822373780

Hayward, B., & O'Brien, K. (2010). Social contracts in a changing climate: security of what and for whom? In K. O'Brien, A. L. St. Clair, & B. Kristoffersen (Eds.), Climate Change, Ethics and Human Security (pp. 199–214). chapter, Cambridge: Cambridge University Press.

Hulme, M. (2009). Why We Disagree About Climate Change: Understanding Controversy, Inaction and Opportunity. Cambridge: Cambridge University Press. https://doi.org/10.1017/CBO9780511841200

Irwin, A. (1995). Citizen Science: A Study of People, Expertise and Sustainable Development (1st ed.). Routledge. https://doi.org/10.4324/9780203202395

Jamieson, D. (2014). Reason in a Dark Time: Why the Struggle Against Climate Change Failed — and What It Means for Our Future. Oxford University Press. https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199337668.001.0001

Jonas, H. (1984). The Imperative of Responsibility: In Search of an Ethics for the Technological Age. Chicago, IL: University of Chicago Press.

Latour, B. (2017). Facing Gaia: Eight Lectures on the New Climatic Regime. Cambridge: Polity Press.

Lovelock, J. (1979). Gaia: A New Look at Life on Earth. Oxford: Oxford University Press.

Merchant, C. (1980). The Death of Nature: Women, Ecology, and the Scientific Revolution. New York: Harper & Row.

Miliband, D. (2006, July 19). The Great Stink: Towards an Environmental Contract. Speech presented at the Audit Commission Annual Lecture, London.

Moore, J. W. (2016). Anthropocene or Capitalocene? Nature, History, and the Crisis of Capitalism. Oakland, CA: PM Press.

Naess, A. (1973). The shallow and the deep, long-range ecology movement. A summary . Inquiry, 16(1–4), 95–100. https://doi.org/10.1080/00201747308601682

O'Neill, S. J., & Hulme, M. (2009). An iconic approach for representing climate change. Global Environmental Change, 19(4), 402-410. https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2009.07.004

O'Neill, S., & Nicholson-Cole, S. (2009). "Fear Won't Do It": Promoting Positive Engagement With Climate Change Through Visual and Iconic Representations: Promoting Positive Engagement With Climate Change Through Visual and Iconic Representations. Science Communication, 30(3), 355-379. https://doi.org/10.1177/1075547008329201

Parfit, D. (1984). Reasons and Persons. Oxford: Clarendon Press. https://doi.org/10.1093/019824908X.001.0001

Plumwood, V. (1993). Feminism and the Mastery of Nature. London: Routledge.

Rawls, J. (1971). A Theory of Justice. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Santos, B.D.S. (2014). Epistemologies of the South: Justice Against Epistemicide (1st ed.). Routledge. https://doi.org/10.4324/9781315634876

Schlosberg, D., Collins, L. B., & Niemeyer, S. (2017). Adaptation policy and community discourse: risk, vulnerability, and just transformation. Environmental Politics, 26(3), 413–437. https://doi.org/10.1080/09644016.2017.1287628

Schneider-Mayerson, M. (2018). The influence of climate fiction: An empirical survey of readers. Environmental Humanities, 10(2), 473-500. https://doi.org/10.1215/22011919-7156848

Shiva, V. (1988). Staying Alive: Women, Ecology and Development. London: Zed Books.

UNRISD (United Nations Research Institute for Social Development). (2022). Crises of Inequality: Shifting Power for a New Eco-Social Contract. Geneva: UNRISD.

White, L. (1967). The Historical Roots of Our Ecologic Crisis. Science, 155(3767), 1203–1207. http://www.jstor.org/stable/1720120

Whyte, K. P. (2017). Indigenous climate change studies: Indigenizing futures, decolonizing the Anthropocene. English Language Notes, 55(1-2), 153-162. https://doi.org/10.1215/00138282-55.1-2.153

GELECEĞE BAKIŞ
ve POLİTİKA ÖNERİLERİ

Gülseren ERGÜN
Melike AKPINAR

KAYNAKÇA

Adger, W. N. (2000). Social and ecological resilience: are they related? *Progress in Human Geography*, *24*(3), 347-364. https://doi.org/10.1191/030913200701540465

Adger, W. N. (2003). Social Capital, Collective Action, and Adaptation to Climate Change. *Economic Geography*, *79*(4), 387–404. http://www.jstor.org/stable/30032945

Bäckstrand, K. (2003). Civic science for sustainability: Reframing the role of experts, policy-makers and citizens in environmental governance. *Global Environmental Politics, 3*(4), 24–41. https://doi.org/10.1162/152638003322757916

Biermann, F., Betsill, M. M., Gupta, J., Kanie, N., Lebel, L., Liverman, D., Schroeder, H., & Siebenhüner, B. (2010). Earth system governance: a research framework. *International Environmental Agreements: Politics, Law and Economics, 10*(4), 277–298. https://doi.org/10.1007/s10784-010-9137-3

Bonney, R., Cooper, C. B., Dickinson, J., Kelling, S., Phillips, T., Rosenberg, K. V., & Shirk, J. (2009). Citizen science: A developing tool for expanding science knowledge and scientific literacy. *BioScience, 59*(11), 977–984. https://doi.org/10.1525/bio.2009.59.11.9

Candan, H., & Erol Maltaş, A. (2016). Karaman Kent Dinamiklerinin Çevresel Duyarlılık Düzeylerinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma. MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 5(1), 94-112. https://dergipark.org.tr/tr/pub/mjss/issue/40503/485290

Carmen, E., Fazey, I., Ross, H., Bedinger, M., Smith, F. M., Prager, K., McClymont, K., & Morrison, D. (2022). Building community resilience in a context of climate change: The role of social capital. *Ambio*, *51*(6), 1371–1387. https://doi.org/10.1007/s13280-021-01678-9

Daly, H. E. (1996). *Beyond Growth: The Economics of Sustainable Development*. Boston: Beacon Press.

Ergün, G., Akman, Ç. & Akpınar, M. (2025). Migration Management in Turkey Structures Supporting Social Cohesion, *Pakistan Journal of Life and Social Sciences*, 23(2), 316-330. https://doi.org/10.57239/PJLSS-2025-23.2.00169

Falkner, R. (2016). The Paris Agreement and the new logic of international climate politics. *International Affairs, 92*(5), 1107–1125. https://doi.org/10.1111/1468-2346.12708

Healy, N., & Barry, J. (2017). Politicizing energy justice and energy system transitions: Fossil fuel divestment and a "just transition". *Energy Policy, 108*, 451–459. https://doi.org/10.1016/j.enpol.2017.06.014

Hickel, J., & Kallis, G. (2019). Is Green Growth Possible? *New Political Economy*, *25*(4), 469–486. https://doi.org/10.1080/13563467.2019.1598964

Jackson, T. (2009). Prosperity without Growth: Economics for a Finite Planet (1st ed.). Routledge. https://doi.org/10.4324/9781849774338

Kallis, G., Kostakis, V., Lange, S., Muraca, B., Paulson, S., & Schmelzer, M. (2018). Research on degrowth. *Annual Review of Environment and Resources, 43*, 291–316. https://doi.org/10.1146/annurev-environ-102017-025941

McCauley, D., & Heffron, R. J. (2018). Just transition: Integrating climate, energy and environmental justice. *Energy Policy*, *119*, 1–7. https://doi.org/10.1016/j.enpol.2018.04.014

Meadows, D. H., Meadows, D. L., Randers, J., & Behrens, W. W. (1972). *The Limits to Growth*. New York: Universe Books.

Newell, P., & Mulvaney, D. (2013). The political economy of the "just transition". *The Geographical Journal, 179*(2), 132–140. https://doi.org/10.1111/geoj.12008

Norris, F. H., Stevens, S. P., Pfefferbaum, B., Wyche, K. F., & Pfefferbaum, R. L. (2008). Community resilience as a metaphor, theory, set of capacities, and strategy for disaster readiness. *American Journal of Community Psychology, 41*(1-2), 127–150. https://doi.org/10.1007/s10464-007-9156-6

Ostrom, E. (2010). Polycentric systems for coping with collective action and global environmental change. *Global Environmental Change, 20*(4), 550–557. https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2010.07.004

Raworth, K. (2017). *Doughnut Economics: Seven Ways to Think Like a 21st-Century Economist*. London: Random House Business.

Rockström, J., Steffen, W., Noone, K., Persson, Å., Chapin, F. S. III, Lambin, E., Lenton, T. M., Scheffer, M., Folke, C., Schellnhuber, H. J., Nykvist, B., de Wit, C. A., Hughes, T., van der Leeuw, S., Rodhe, H., Sörlin, S., Snyder, P. K., Costanza, R., Svedin, U., ... Foley, J. (2009). A safe operating space for humanity. *Nature, 461*(7263), 472–475. https://doi.org/10.1038/461472a

Serres, M. (1990). *Le contrat naturel*. Paris: François Bourin.

WBGU (German Advisory Council on Global Change). (2011). *World in Transition: A Social Contract for Sustainability*. WBGU Flagship Report. Berlin: WBGU. https://www.wbgu.de/en/publications/publication/welt-im-wandel-gesellschaftsvertrag-fuer-eine-grosse-transformation

MEDYA, İKLİM TEMSİLLERİ ve KÜRESEL ADALETSİZLİK

Melike ATEŞ
Gülseren ERGÜN

KAYNAKÇA

Adaman, F., & Arsel, M. (2017). *Environmentalism in Turkey: Between democracy and development?* Routledge.

Alankuş, S. (2007). *Kadın Odaklı Habercilik*. İPS Vakfı Yayınları

Arklan, Ü., & Koçyiğit, İ. (2024). Afet Dönemlerinde Sosyal Medyada Dezenformasyonun Yayılımı: 6 Şubat 2023 Kahramanmaraş Depremleri Örneği. *Abant Sosyal Bilimler Dergisi, 24*(2), 525-546. https://doi.org/10.11616/asbi.1453304

Aşık, O. (2021). How does the political enter the newsroom? The representation of the Kurdish 'Other' in Turkish journalism. *Journalism*, *23*(11), 2434-2451. https://doi.org/10.1177/14648849211015604

Batur, M. (2023). 6 Şubat 2023 Depremlerinin Ulusal Televizyon Ana Haber Bültenlerinde Sunumu: Bir İçerik Analizi Çalışması. *Türkiye Medya Akademisi Dergisi*, *3*(6), 216–235. https://doi.org/10.5281/zenodo.8378638

Boyd-Barrett, O., & Mirrlees, T. (2019). *Media Imperialism: Continuity and Change*. Rowman & Littlefield. https://www.academia.edu/102420559/Media_Imperialism_Continuity_and_Change

Boykoff, M. T. (2008). Lost in translation? United States television news coverage of anthropogenic climate change, 1995–2004. *Climatic Change*, *86*(1), 1–11. https://doi.org/10.1007/s10584-007-9299-3

Boykoff, M. T. (2011). *Who Speaks for the Climate? Making Sense of Media Reporting on Climate Change.* Cambridge University Press. https://doi.org/10.1017/CBO9780511978586

Boykoff, M. T. (2019). *Creative (climate) communications: Productive pathways for science, policy and society.* Cambridge University Press.

Boykoff, M. T., & Boykoff, J. M. (2004). Balance as bias: Global warming and the US prestige press. *Global Environmental Change, 14*(2), 125–136. https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2003.10.001

Carrington, D. (2018, September 7). *BBC admits 'we get climate change coverage wrong too often'*. The Guardian. Erişim: 10 Ekim 2025, https://www.theguardian.com/environment/2018/sep/07/bbc-we-get-climate-change-coverage-wrong-too-often

Cengiz, Ö. (2023). Türkiye'de İklim Haberciliği: Kuraklık Haberleri Üzerine Bir İçerik Analizi. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 62, 113-132. https://doi.org/10.47998/ikad.1252254

Chadwick, A. (2013). *The Hybrid Media System: Politics and Power.* Oxford University Press. https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199759477.001.0001

Chouliaraki, L. (2013). *The Ironic Spectator: Solidarity in the Age of Post-Humanitarianism.* Polity Press.

Clark, L. S., & Marchi, R. (2017). *Young People and the Future of News: Social Media and the Rise of Connective Journalism.* Cambridge University Press. DOI:10.1017/9781108116015

Collier, D. (1993). *The comparative method*. In A. Finifter (Ed.), *Political Science: The State of the Discipline II* (pp. 105–119). Washington, DC: American Political Science Association.

Cook, J., Lewandowsky, S., & Ecker, U. K. (2017). Neutralizing misinformation through inoculation: Exposing misleading argumentation techniques reduces their influence. *PLoS ONE, 12*(5), e0175799. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0175799

Coombs, W. T. (2015). *Ongoing crisis communication: Planning, managing, and responding* (4th ed.). Sage Publications.

Cottle, S. (2009). *Global Crisis Reporting: Journalism in the Global Age.* Open University Press.

Çağlak, E., & Kaya, E. C. (2023). LGBTİ+ Haberlerinin Ulusal ve Yerel Gazetelerde Temsilinin Alternatif Medya ve Hak Haberciliği Bağlamında Değerlendirilmesi. *AJIT-e: Academic Journal of Information Technology, 14*(52), 70-85.

Çakır, P., & Temir, E. (2021). İnternet Haberciliğinde Etik Sorunlar: Aldatıcı Başlık Üzerine Ampirik Bir Çalışma. *Kastamonu İletişim Araştırmaları Dergisi*, 7, 1-26. https://dergipark.org.tr/tr/pub/kiad/issue/66251/981303

Çoban Keneş, H. (2024). İklim Krizinin Medyada Ele Alınışı: Akademik Eğilimlerin ve Çalışmaların Bibliyografik Analizi. *Kültür ve İletişim, 27*(54), 221-257. https://doi.org/10.18691/kulturveiletisim.1522634

Dimitrova, D. V. & Downing, J. D. H. (2024). *Global Communication Theories*. EBSCO Publishing : eBook Collection. https://jwu.pressbooks.pub/app/uploads/sites/59/2024/08/globalcommtheories.pdf

Dunlap, R. E., & McCright, A. M. (2011). Organized climate change denial. In J. S. Dryzek, R. B. Norgaard & D. Schlosberg (Eds.), *The Oxford Handbook of Climate Change and Society* (pp. 144–160). Oxford University Press.

Durna, T. (2014). "Azınlıklar, Ötekiler ve Medya" Üzerine. *Ankara Üniversitesi İlef Dergisi, 1*(1), 151-160. https://doi.org/10.24955/ilef.106588

Entman, R. M. (1993). Framing: Toward clarification of a fractured paradigm. *Journal of Communication*, 43(4), 51–58. https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.1993.tb01304.x

Fairclough, N. (2010). *Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language* (2nd ed.). Routledge. https://doi.org/10.4324/9781315834368

Foucault, M. (1980). *Power/knowledge: Selected interviews and other writings, 1972–1977.* Pantheon Books.

Fraser, N. (2008). *Scales of Justice: Reimagining Political Space in a Globalizing World.* Polity Press.

Galtung, J., & Vincent, R. C. (1992). *Global Glasnost: Toward a New World Information and Communication Order?* Hampton Press.

Global Witness. (2022). *Decade of Defiance: Ten Years of Attacks on Land and Environmental Defenders.* London: Global Witness.

Graham, M., Straumann, R. K., & Hogan, B. (2015). Digital Divisions of Labor and Informational Magnetism: Mapping Participation in Wikipedia. *Annals of the Association of American Geographers*, *105*(6), 1158–1178. https://doi.org/10.1080/00045608.2015.1072791

Hall, S. (Ed.). (1997). *Representation: Cultural representations and signifying practices.* Sage Publications, Inc; Open University Press.

Hallin, D. C., & Mancini, P. (2004). *Comparing Media Systems: Three Models of Media and Politics.* Cambridge University Press. https://doi.org/10.1017/CBO9780511790867

Hanitzsch, T., Hanusch, F., Ramaprasad, J., & De Beer, A. S. (Eds.). (2019). *Worlds of Journalism: Journalistic Cultures Around the Globe.* Columbia University Press.

Herman, E. S., & Chomsky, N. (1988). *Manufacturing Consent: The Political Economy of the Mass Media*. New York: Pantheon Books.

Houston, J. B., Spialek, M. L., Cox, J., Greenwood, M. M., & First, J. (2014). The Centrality of Communication and Media in Fostering Community Resilience: A Framework for Assessment and Intervention: A Framework for Assessment and Intervention. *American Behavioral Scientist*, *59*(2), 270-283. https://doi.org/10.1177/0002764214548563

Inter Press Service (IPS). (2021). *About IPS and Development Journalism.* Retrieved from https://www.ipsnews.net/about/

International Consortium of Investigative Journalists (ICIJ). (2021). *The climate change lobby files: Inside corporate efforts to shape global warming policy.* https://www.icij.org/investigations/global-climate-change-lobby/

Iosifidis, P., & Nicoli, N. (2020). *Digital democracy, social media and disinformation*. Routledge.

Iqani, M., & Resende, F. (Eds.). (2020). *Media and the Global South: Narrative territorialities, cross-cultural currents* (1st ed.). Routledge India. https://doi.org/10.4324/9780367731533

Kaya, R., & Çakmur, B. (2010). Politics and the mass media in Turkey. *Turkish Studies, 11*(4), 521-537. https://doi.org/10.1080/14683849.2010.540112

King, G., Pan, J., & Roberts, M. E. (2017). How the Chinese Government Fabricates Social Media Posts for Strategic Distraction, Not Engaged Argument. *American Political Science Review*, *111*(3), 484–501. doi:10.1017/S0003055417000144

Klein, N. (2014). *This Changes Everything: Capitalism vs. the Climate.* Simon & Schuster.

KONDA. (2020). *Türkiye'de medya algısı araştırması.* KONDA Araştırma ve Danışmanlık. https://konda.com.tr

Kovach, B., & Rosenstiel, T. (2021). *The Elements of Journalism: What Newspeople Should Know and the Public Should Expect* (4th ed.). Three Rivers Press.

Lazer, D. M. J., vd. (2018). The science of fake news. *Science*, 359(6380), 1094–1096. DOI:10.1126/science.aao2998

Lewandowsky, S., Ecker, U. K. H., & Cook, J. (2017). Beyond misinformation: Understanding and coping with the "post-truth" era. *Journal of Applied Research in Memory and Cognition, 6*(4), 353–369. https://doi.org/10.1016/j.jarmac.2017.07.008

MacBride, S. (Ed.). (1980). *Many Voices, One World: Communication and Society, Today and Tomorrow.* UNESCO Publishing. ttps://waccglobal.org/wp-content/uploads/2020/07/MacBride-Report-English.pdf

Mihailidis, P. (2014). *Media Literacy and the Emerging Citizen: Youth, Engagement and Participation in Digital Culture.* Peter Lang Publishing.

Napoli, P. M. (2019). *Social media and the public interest: Media regulation in the disinformation age.* Columbia University Press. DOI:10.7312/napo18454

Newman, N., Fletcher, R., Robertson, C. T., Eddy, K., & Nielsen, R. K. (2023). *Reuters Institute Digital News Report 2023*. Oxford: Reuters Institute for the Study of Journalism. https://reutersinstitute.politics.ox.ac.uk/digital-news-report/2023

Nordenstreng, K., & Schiller, H. I. (Eds.). (1979). *National Sovereignty and International Communication: A Reader.* Ablex.

O'Donohue, A., Hoffman, M. & Makovsky, A. (2020). *Turkey's Changing Media Landscape*. Washington, DC: Center for American Progress. (Rapor) Erişim: 5 Ekim 2025, https://www.americanprogress.org/wp-content/uploads/sites/2/2020/06/06-20_TurkeysChangingMediaLandscape.pdf

Oktem, K. (2013, June 9). *Why Turkey's mainstream media chose to show penguins rather than protests*. The Guardian. Erişim: 5 Ekim 2025, https://www.theguardian.com/commentisfree/2013/jun/09/turkey-mainstream-media-penguins-protests

Orgad, S. (2012). *Media Representation and the Global Imagination.* Polity Press.

Paik, H. (1999). International News Coverage in The Wall Street Journal. *International Communications Bulletin, 34*(1–2), 68–75.

Paker, H., Adaman, F., Kadirbeyoğlu, Z., & Özkaynak, B. (2013). Environmental organisations in Turkey: engaging the state and capital. *Environmental Politics*, *22*(5), 760–778. https://doi.org/10.1080/09644016.2013.825138

Pukallus, S., Bradley, L., & Clarke, S. (2020). From repression to oppression: News journalism in Turkey 2013–2018. *Media, Culture & Society, 42*(7–8), 1444–1462. https://doi.org/10.1177/0163443720916407

Ragin, C. C. (2014). *The comparative method: Moving beyond qualitative and quantitative strategies*. Oakland, CA: University of California Press.

Ramírez de la Piscina Martínez, T., Murua Uria, I., & Idoiaga Arrospide, P. (2016). Press coverage of Basque conflict (1975–2016): Compilation of attitudes and vicissitudes. *Revista Latina de Comunicación Social, 71*, 1007–1035. https://doi.org/10.4185/RLCS-2016-1132en

Reporters Without Borders (RSF). (2023). *World Press Freedom Index 2023.* https://rsf.org/en/2023-world-press-freedom-index-journalism-threatened-fake-content-industry

Roberts, J. T., & Parks, B. C. (2007). *A Climate of Injustice: Global Inequality, North-South Politics, and Climate Policy*. Cambridge, MA: MIT Press.

RTÜK. (2023). *Deprem yayınlarına ilişkin kamu bilgilendirmesi ve yayın ilkeleri duyurusu.* Radyo ve Televizyon Üst Kurulu. https://rtuk.gov.tr/kamuoyunun-bilgi-ve-takdirine/4470

Said, E. W. (1997). *Covering Islam: How the Media and the Experts Determine How We See the Rest of the World.* Vintage Books.

Schlosberg, D. (2013). Theorising environmental justice: the expanding sphere of a discourse. *Environmental Politics, 22*(1), 37–55. https://doi.org/10.1080/09644016.2013.755387

Shaw, R., Mallick, F., & Islam, A. (2013). *Climate Change Adaptation Actions in Bangladesh.* Springer. https://doi.org/10.1007/978-4-431-54249-0

Snow, D. A., & Benford, R. D. (1988). Ideology, frame resonance, and participant mobilization. *International Social Movement Research*, 1(1), 197–217. https://search.gesis.org/publication/csa-sa-89U5979

Spivak, G. C. (1988). Can the subaltern speak? In C. Nelson & L. Grossberg (Eds.), *Marxism and the Interpretation of Culture* (pp. 271–313). University of Illinois Press.

Strömbäck, J., & Shehata, A. (2018). Political Journalism. *Oxford Research Encyclopedia of Communication.* https://oxfordre.com/communication/view/10.1093/acrefore/9780190228613.001.0001/acrefore-9780190228613-e-859

Thussu, D. K. (2006). *International Communication: Continuity and Change* (2nd ed.). Bloomsbury Academic.

TMMOB (Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği). (2022). *Dilovası çevre raporu: Sanayi kirliliği ve halk sağlığı üzerine inceleme.* TMMOB Yayınları. https://www.cmo.org.tr/2022-yili-hava-kirliligi-raporu-yayinlandi

UNESCO. (2022). *World trends in freedom of expression and media development: Global report 2021/2022*. Paris: UNESCO Publishing. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000380618

Viola, E., & Franchini, M. (2018). *Brazil and Climate Change: Beyond the Amazon.* Routledge.

Walker, C., & Ludwig, J. (2017). *Sharp Power: Rising Authoritarian Influence.* National Endowment for Democracy. https://www.ned.org/wp-content/uploads/2017/12/Introduction-Sharp-Power-Rising-Authoritarian-Influence.pdf

Ward, S. J. A. (2021). *Ethical journalism in a populist age: The news media and the decline of democracy.* Oxford University Press.

Wardle, C., & Derakhshan, H. (2017). *Information Disorder: Toward an Interdisciplinary Framework for Research and Policy Making.* Council of Europe Report. https://edoc.coe.int/en/media/7495-information-disorder-toward-an-interdisciplinary-framework-for-research-and-policy-making.html

Wodak, R., & Meyer, M. (2016). *Methods of critical discourse studies* (3rd ed.). London: Sage Publications.

Yesil, B. (2016). *Media in New Turkey: The Origins of an Authoritarian Neoliberal State.* University of Illinois Press. https://doi.org/10.5406/illinois/9780252040177.001.0001

Zamora-Medina, R., & García-Jiménez, L. (2022). Analysis of the social and media debate during the Catalan Independence Referendum. *Brazilian Journalism Research*, *18*(1), 92–121. https://doi.org/10.25200/BJR.v18n1.2022.1421

Yapay Zekâ, Pazarlama Zekâsı ve Dijital İletişimde

100 Temel Kavram

İngilizce - Türkçe

Artificial Intelligence, Marketing Intelligence and Digital Communication: 100 Key Terms

Yeşim ESGİN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1936
İletişim / Kaynak

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-690-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ESGİN, Yeşim
Yapay Zekâ, Pazarlama Zekâsı
ve Dijital İletişimde
100 Temel Kavram
İngilizce - Türkçe
Artificial Intelligence, Marketing Intelligence and
Digital Communication: 100 Key Terms

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

International Institute in Geneva. (t.y.). Algorithm in computer science: Definition and understanding.https://www.iig.ch/en-en/blog/computer-science/algorithm-computer-science-definition-and-understanding

Manning, C., Rushdi, A., & Shah, N. (2023). A brief glossary of artificial intelligence terms. Stanford Medicine. https://stanmed.stanford.edu/brief-glossary-artificial-intelligence-ai/

Snyk. (2023). AI glossary: Terminology for developers and security experts. https://snyk.io/articles/ai-security/ai-glossary/

Florida Atlantic University. (2024). AI glossary. https://www.fau.edu/ai/ai-glossary/

University of Saskatchewan. (t.y.). Glossary: Generative AI. University of Saskatchewan Library. https://libguides.usask.ca/gen_ai/glossary

DevX Editorial Staff. (2023). Artificial Intelligence of Things https://www.devx.com/terms/artificial-intelligence-of-things/

Financial Times. (2023). The FT AI glossary. https://www.ft.com/content/c0c8d205-e158-409e-963c-a3ac821cd7ba

National Institute of Standards and Technology. (t.y.). The language of trustworthy AI: An in-depth glossary of terms. NIST Trustworthy & Responsible AI Resource Center. https://airc.nist.gov/glossary/

Gartner, Inc. (t.y.). Information Technology Glossary. https://www.gartner.com/en/information-technology/glossary/augmented-intelligence

Manning, C. (2020). Artificial intelligence definitions [PDF]. Stanford Institute for Human-Centered Artificial Intelligence. https://hai-production.s3.amazonaws.com/files/2020-09/AI-Definitions-HAI.pdf

Enterprise MarTech. (t.y.). Behavioral data. https://www.enterprisemartech.com/martech-terms/behavioral-data

IBM. (t.y.). *Think.* IBM. https://www.ibm.com/think/topics/chatbot-marketing

MIT Sloan Teaching & Learning Technologies. (t.y.). Generative AI. https://mitsloanedtech.mit.edu/ai/basics/glossary/#Generative_AI

European Commission. (31 Mayıs 2023). EU-U.S. terminology and taxonomy for artificial intelligence. https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/eu-us-terminology -and-taxonomy-artificial-intelligence

Council of Europe. (t.y.). Artificial intelligence glossary. https://www.coe.int/fr/web/artificial-intelligence/glossary

Holdsworth, J. ve Scapicchio, M. (2024). What is deep learning? IBM. https://www.ibm.com/think/topics/deep-learning

Asenova, M. ve Chrysoulas, C. (2019). Personalized micro-service recommendation system for online news. Procedia Computer Science, 160, 610–615. https://doi.org/10.1016/j.procs.2019.11.083

The Alan Turing Institute. (2021). Data science and AI glossary. https://www.turing.ac.uk/news/data-science-and-ai-glossary

Allen, J. R. ve West, D. M. (2021). The Brookings glossary of AI and emerging technologies. Brookings Institution. https://www.brookings.edu/articles/the-brookings-glossary -of-ai-and-emerging-technologies/

Moradi, M. ve Dass, M. (2022). Applications of artificial intelligence in B2B marketing: Challenges and future directions. Industrial Marketing Management, 107, 300–314. https://doi.org/10.1016/j.indmarman.2022.10.016,

Siemens AG. (t.y.). AI glossary. https://www.siemens.com/global/en/company/digital-transformation/artificial-intelligence/ai-glossary.html

Salesforce. (t.y.). Ethical AI maturity model. https://www.salesforce.com/artificial-intelligence/generative-ai-glossary/ #ethical-ai-maturity-model

C3.ai. (t.y.). What is a feedback loop? https://c3.ai/glossary/features/feedback-loop/

OpenTrain AI (t.y.). Friendly Artificial Intelligence (FAI). https://www.opentrain.ai/glossary/friendly-artificial -intelligence-fai

Walden University. (t.y.). Artificial intelligence glossary. Walden University Academics. https://academics.waldenu.edu/artificial-intelligence/glossary

Schmager, S., Pappas, I. O. ve Vassilakopoulou, P. (2025). Understanding human-centred AI: A review of its defining elements and a research agenda. Behaviour & Information Technology, 1–40. https://doi.org/10.1080/0144929X.2024. 2448719

University of Southampton Online. (t.y.). Artificial intelligence: A Z glossary. Southampton Online. https://www.online.southampton.ac.uk/blog/artificial-intelligence-z-glossary/

TELUS Digital. (2021). 50 AI terms every beginner should know. https://www.telusdigital.com/insights/data-and-ai/article/50-beginner-ai-terms-you-should-know

Chebab, S. (2025). The rise of the metaverse in marketing strategies. Journal of Contemporary Marketing Science, 8(1), 58–81. https://doi.org/10.1108/JCMARS-01-2025-0005

University College Dublin College of Arts and Humanities. (t.y.). Glossary of terms. AI Futures. https://www.ucd.ie/artshumanities/study/aifutures/glossaryofterms/

Stanford University. (2020). What is a knowledge graph? https://web.stanford.edu/class/cs520/2020/notes/What_is_a_Knowledge_Graph.html

Kognitiv. (t.y.). AI glossary. Kognitiv Resources. https://www.kognitiv.com/resources/ai-glossary#glossary-group-D

Pan, F. (2023). Machine learning. In B. S. Daya Sagar, Q. Cheng, J. McKinley ve F. Agterberg (Eds.), Encyclopedia of Mathematical Geosciences (ss. 781–784). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-030-85040-1_189

Salesforce. (t.y). Marketing intelligence: A comprehensive guide. https://www.salesforce.com/marketing/analytics/what-is -marketing-intelligence/

Michigan State University. (t.y.). Marketing technology glossary. Digital Experience Studio. https://dxstudio.msu.edu/experience-program/glossary/

Gartner. (t.y.). Marketing intelligence. Gartner. https://www.gartner.com/en/marketing/glossary/marketing-intelligence

University of British Columbia. (t.y.). Glossary of GenAI terms. Centre for Teaching, Learning and Technology. https://ai.ctlt.ubc.ca/resources/glossary-of-genai-terms/

Aftab, F., Bazai, S. U., Marjan, S., Baloch, L., Aslam, S., Amphawan, A. ve Neo, T.-K. (2023). A comprehensive survey on sentiment analysis techniques. International Journal of Technology, 14(6), 1288–1298. https://doi.org/10.14716/ijtech.v14i6.6632

Nielsen Norman Group. (t.y.). Artificial intelligence glossary. Nielsen Norman Group. https://www.nngroup.com/articles/artificial-intelligence-glossary/#zero-shot_prompting

Al-Fraihat, D., Sharrab, Y., Alzyoud, F., Qahmash, A. ve Maaita, A. (Mart 2024). Speech recognition utilizing deep learning: A systematic review of the latest developments. Human-centric Computing and Information Sciences, 14, Article 15. https://doi.org/10.22967/HCIS.2024.14.015

University of California Artificial Intelligence Council. (t.y.). AI glossary [PDF]. University of California. https://ai.universityofcalifornia.edu/_files/documents/ai-council-uc-ai-glossary.pdf

Syracuse University Libraries. (t.y.). Glossary of AI Terms. https://researchguides.library.syr.edu/c.php?g=1341750&p =10367071

Science. (2017). AI glossary: Artificial intelligence, in so many words. Science, 357(6346), 19. https://doi.org/10.1126/science.357.6346.19

Doğu Uygarlığının Bir Mensubu Olarak

İRAN TOPLUMU

Dr. Serdar NÜKTE

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1921
Sosyoloji

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-672-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
NÜKTE, Serdar
Doğu Uygarlığının Bir Mensubu Olarak
İRAN TOPLUMU

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Aal, K. (2024). Influence of Social Media in a Changing Landscape of Crisis: Insight into the Digital Dynamics of Conflict and Activism in the Middle Eastern and North African Region. Wiesbaden: Springer VS.

Abdullah, M. S. ve Alsayyad, M. A. (2020). Friday prayers in Iran religionizing politics and politicizing religion, Rasanah/ International Institute for Iranian Studies.

Abedin, M. (2019). Iran Resurgent: The Rise and Rise of the Shia State. London: Hurst Publishers.

Abrahamian, E. (2002). Humeynizm: İslâm Cumhuriyeti Üzerine Denemeler. (Çev: Toprak, M.). İstanbul: Metis Yayınları.

Abrahamian, E. (2019). Modern İran Tarihi. (6. Baskı). (Çev: Şendil, D.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Adelkhah, F. (2015). İran'da Modern Olmak. (2. Baskı). (Çev: Yerguz, İ.). İstanbul: Metis Yayınları.

Adıbelli, B. (2017). Pax Persica: İran Jeopolitiği. İstanbul: IQ Kültür Sanat Yayıncılık.

Adib-Moghaddam, A. (2023). Ayetullah Ruhullah Humeyni: Ruhanî bir devrimci mi?. (Çev: Koç, M. A.). (Ed.: Adib-Moghaddam, A.), Ayetullah Humeyni: Politik ve Entelektüel Biyografi, İstanbul: Vadi Yayınları, 45-72.

Adorno, T. ve Horkheimer, M. (2015). Sosyolojik Açılımlar. (2. Baskı). (Çev: Durgun, M. S. ve Gümüş, A.). Ankara: BilgeSu.

Afacan, S. (2021). Between law and tradition: Women and womanhood in Iran's Nasim-e Shomal. Mukaddime, 12(1), 118-139.

Afary, J. ve Anderson, K. B. (2015). Foucault ve İran Devrimi: Toplumsal Cinsiyet ve İslâmcılığın Ayartmaları. (2. Baskı). (Çev: Doğan, M.). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.

Afiyet, M. R. (2023). İran Meşrutiyet Tarihi ve Tebriz Harekâtı: İran Meşrutiyet Kahramanı Settar Han (1867-1914). (Çev: Gündoğdu, S. ve Bedel, H.). İstanbul: Selenge Yayınları.

Aghajanian, A. (1986). Some notes on divorce in Iran. Journal of Marriage and Family, 48(4), 749-755.

Aghajanian, A. (2012). A research note on household size and structure in Iran. Europen Population Conference, Stockholm, Sweden.

Aghajanian, A. ve Thompson, V. (2013a). Female headed household in Iran (1976-2006). Marriage&Family Review, 49(2), 115-134.

Aghajanian, A. ve Thompson, V. (2013b). Recent divorce trend in Iran. Journal of Divorce&Remarriage, 54, 112-125.

Ahmad, E. (1992). Skocpol üzerine yorumlar. (Der.: Üşür, S.), İran Devrimi: Din, Anti-emperyalizm ve Sol, İstanbul: Belge Yayınları, 83-95.

Ahmed, C. A. (1988). Garpzedeler: Batıdan Gelen Veba. (Çev: Tuna, B.). İstanbul: Nehir Yayınları.

Ahmed, A. (1995). Postmodernizm ve İslâm. (Çev: Deniztekin, O. Ç.). İstanbul: Cep Kitapları.

Ahmed, A. (2008). İslâm'a Yolculuk: Küreselleşme Krizi. (Çev: Tuncer, F.). İstanbul: Ufuk Kitap.

Ahmedî, H. (2020). İran'da din ve milliyet: Dayanışma mı, çekişme mi?. (2. Baskı). (Çev: Uygur, H.). (Ed.: Ahmedî, H.), İran: Ulusal Kimlik İnşası, İstanbul: Küre Yayınları, 25-72.

Ahrari, M. E. (2001). Iran, China, and Russia: The Emerging Anti-US Nexus. Sage Publications, 32(4), 453-466.

Akbarzadeh, S. (2005). Where is the Islamic Republic of Iran heading?. Australian Journal of International Affairs, 59(1), 25-38.

Akbarzadeh, S. (2020). The sectarian divide in Iran-Saudi relations. (Ed.: Zaccara, L.), Foreign Policy of Iran Under President Hassan Rouhani's First Term (2013-2017), Springer Nature Singapore, 87-106.

Akbarzadeh, S. ve Saba, A. (2023). The political system in Iran: Theocratic electoral authoritarianism. (Ed.: Akbarzadeh, S.), Handbook of Middle East Politics, Cheltenham, UK: Edward Elgar Publishing, 110-125.

Akhavan, N. (2013). Electronic Iran: The Cultural Politics of an Online Evolution. New Brunswick, NJ: Rutgers University Press.

Akhavi-Pour, H. (2008). The Economy. (Ed.: Curtis, G. E. ve Hooglund, E.), Iran: A Country Study, Washington, DC: U. S. Government Printing Office,143-204.

Aktaş, H. E. (2020). İran: Sosyal Yapı ve Siyasî Sistem. Ankara: Nobel Bilimsel Eserler.

Alagöz, B. ve Farzam, R. (2022). Sınırlı rasyonellik modeli çerçevesinde İran'ın Doğu'ya Bakış politikası. İran Çalışmaları Dergisi, 6(1), 1-26.

Alagöz, B. ve Toprak, E. G. (2022). İran ulusal direniş bağlamında nükleer eşik devleti olmak. Hitit Sosyal Bilimler Dergisi, 15(2), 529-548.

Alem, Y. (2011). Duality by Design: The Iranian Electoral Sysetm. Washington, DC: International Foundation for Electoral System (IFES).

Alemdârî, C. M. (2020). İran'da kimlik, tarih ve anlatı. (2. Baskı). (Çev: Uygur, H.). (Ed.: Ahmedî, H.), İran: Ulusal Kimlik İnşası, İstanbul: Küre Yayınları, 3-22.

Alıcı, M. (2021). Kadim İran'da Din: Mecûsî Geleneğinde Tektanrıcılık ve Düalizm İlişkisi. İstanbul: MilelNihal Yayınları.

Alikhah, F. (2008). The politics of satellite television in Iran. (Ed.: Semati, M.), Media, Culture and Society in Iran: Living with Globalization and the Islamic State, Abingdon, UK: Routledge, 94-110.

Allawi, A. A. (2009). The Crisis of Islamic Civilization. Yale University Press.

Alterman, J. B. (2018). China, and United States, and the Middle East. (Ed.: Reardon-Anderson, J.), The Red Star & the Crescent: China and the Middle East, Oxford University Press, 37-58.

Althusser, L. (2010). İdeoloji: Devletin İdeolojik Aygıtları. (4. Baskı). (Çev: Tümertekin, A.). İstanbul: İthaki Yayınları.

Amanat, A. (2022). Modern İran Tarihi. (Çev: Sarı, S.). İstanbul: Doruk Yayınları.

Amin, S. (2014). Avrupa-Merkezcilik: Bir İdeolojinin Eleştirisi. (Çev: Sert, M.). İstanbul: Yordam Kitap.

Amin, S. (2017). Modernite, Demokrasi ve Din: Kültüralizmlerin Eleştirisi. (2. Baskı). (Çev: Başkaya, F., Günsür, U. ve Öztürk, G.). İstanbul: Yordam Kitap.

Amirpur, K. (2023). Humeyni: Bir İslâm Devrimcisi. (Çev: Çınar, D.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Amuzegar, J. (1997). Iran's Economy under The Islamic Republic. London: I. B. Tauris & Co Ltd.

Amuzegar, J. (2014). The Islamic Republic of Iran: Reflections on an Emerging Economy. New York: Routledge.

Anjo, L. (2013). Contemporary Iranian theatre: The emergence of an autonomous space. (Ed.: Sreberny, A. & Torfeh, M.), Cultural Revolution in Iran: Contemporary Popular Culture in the Islamic Republic, London: I. B. Tauris & Co Ltd, 81-94.

Anjo, L. (2015). From theater to cinema and Vice-Versa: Socio-political and economic reasons for professional circulation. (Ed.: Decherney, P. ve Atwood, B.), Iranian Cinema Context: Policy, Politics, and Form, Routledge, 61-77.

Arani, A. M., Kakia, L. ve Karimi, V. (2012). Assesment in Iran. SA-eDUC Journal, 9(2), 1-10.

Arasteh, R. (1962). Education and Social Awakening in Iran: 1850-1960. Leiden: E. J. Brill.

Arasteh, R. (1963). The Education of Iranian leaders in Europe and America. International Review of Education, 8, 444-450.

Arghavan, M. (2013). Tehrani cultural bricolage: Local traditions and global styles of Tehran's non-conformist youth. (Ed.: Sreberny, A. & Torfeh, M.), Cultural Revolution in Iran: Contemporary Popular Culture in the Islamic Republic, London: I. B. Tauris & Co Ltd, 27-42.

Arjamani, J. (2023). Shia Islam and politics. (Ed.: Haynes, J.), Routledge Handbook of Religion and Politics, London & New York: Routledge, 111-124.

Arjomand, S. A. (2009). After Khomeini: Iran Under His Successors. Oxford University Press.

Arkoun, M. (2014). Gelenek ve küreselleşme arasında günümüz İslâm'ı. (Çev: Şeviker, M.). (Ed.: Daftary, M.), İslâm'da Entelektüel Gelenekler, İstanbul: İnsan Yayınları, 199-242.

Arslan, P. (2018). İran eğitim sistemi: Amaç, yapı ve süreç bakımından Türkiye ile karşılaştırması. Route Educational and Social Science Journal, 5(11), 49-65.

Asad, T. (2007). Sekülerliğin Biçimleri. (Çev: Aydar, F. B.). İstanbul: Metis Yayınları.

Asad, T. (2022). Dinin Soykütükleri: Hıristiyanlıkta ve İslâmda İktidarın Nedenleri ve Disiplin. (2. Baskı). (Çev: Tekin, A. A.). İstanbul: Metis Yayınları.

Ashrafi, L., Vakili, N. ve Mohebbi, A. (2022). Review and analysis of religious education in the primary school textbooks of the Islamic Republic of Iran. Iranian Journal of Comparative Education, 5(3), 2079-2097.

Askarieh, M. (2011). İran'da petrol kaynaklarının yönetimi ve ekonomik çeşitlilik. (Çev: Güven, P.). (Ed.: Katouzian, H. ve Şahidi, H), 21. Yüzyılda İran, Ankara: Sitare Yayınları, 239-254.

Atabaki, T. (2010a). Zaman, iş disiplini ve Türkiye ile İran'da modernleşme: Karşılaştırmalı bazı gözlemler. (Çev: Afacan, S.). (Der.: Atabaki, T.), Devlet ve Maduniyet: Türkiye ve İran'da Modernleşme, Toplum ve Devlet, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 5-24.

Atabaki, T. (2010b). Başkasını reddederek kendini yenilemek: Pan-Türkçülük ve İran milliyetçiliği. (2. Baskı). (Çev: Somuncuoğlu, S.). (Ed.: Schendel, W. V. ve Zürcher, E. J.), Orta Asya ve İslâm Dünyasında Kimlik Politikaları: 20. Yüzyılda Milliyetçilik, Etnisite ve Emek, İstanbul: İletişim Yayınları, 89-112.

Atwood, B. (2021). Underground: The Secret Life of Videocassettes in Iran. Cambridge, MA: The MIT Press.

Avesta. (2022). (Çev: Sular, M. E.). Ankara: Ankara Okulu Yayınları.

Axworthy, M. (2016). İran Aklın İmparatorluğu: Zerdüşt'ten Günümüze İran Tarihi. (Çev: Gitmez, Ö.). İstanbul: Say Yayınları.

Axworthy, M. (2017). Iran: What Everyone Needs to Know. Oxford University Press.

Axworthy, M. (2020). Devrimci İran: İslâm Cumhuriyeti'nin Tarihi. (Çev: Karatay, A.). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Azad, S. (2017). Iran and China: A New Approach to Their Bilateral Relations. Lanham, MD: Lexington Books.

Azadarmaki, T. ve Bahar, M. (2006). Families in Iran: Changes, challenges and future. Journal of Comparative Family Studies, 37(4), 589-608.

Azadi, P., Mesgaran, M. B. ve Mirramezani, M. (2022). The Struggle for Development in Iran: The Evolution of Governance, Economy, and Society. California: Stanford University Press.

Azimi, F. (2023). Humeyni ve "Ak Devrim". (Çev: Koç, M. A.). (Ed.: Adib-Moghaddam, A.), Ayetullah Humeyni: Politik ve Entelektüel Biyografi, İstanbul: Vadi Yayınları, 73-108.

Azizi, M. (2021). Higher education in Iran: Evolution and challenges. (Ed.: Bull-Lukens, R. and Woodward, M.), Handbook of Contemporary Islam and Muslim Lives, Springer Nature Switzerland, 395-417.

Azizollah, A., Abolghasem, F., Seyed Ali, S., Mina, F., Mahmoud, S. (2012). Education in ancient Iran. Interdisciplinary Journal of Contemporary Research in Business, 4(2), 1005-1015.

Babaie, S. (2021). İran: Safeviler 1501-1722. (Çev: Göksu, E.). (Ed.: Masselos, J.), Asya'nın Büyük İmparatorlukları: Pasifikten Balkanlara Dünya Tarihine Damga Vuranlar, İstanbul: Kronik Kitap, 159-194.

Badiou, A. (2017). Tarihin Uyanışı. (2. Baskı). (Çev: Erşen, M.). İstanbul: MonoKL Yayınları.

Bahramitash, R., A. Sadegh ve Sattari, N. (2018). Low-Income Islamist Women and Social Economy in Iran. Springer Nature.

Bajoghli, N., Nasr, V., Salehi-Isfahani, D., Vaez, A. (2024). How Sanctions Work: Iran and the Impact of Economic Warfare. California: Stanford University Press.

Bakhash, S. (2021). The Fall of Reza Shah: The Abdication, Exile, and Death of Modern Iran's Founder. London: I. B. Tauris / Bloomsbury Publishing.

Bakhshalizadeh, S. (2021). Islamic Republic of Iran. IEA TIMMS&PIRLS International Study Center.

Bakhshalizadeh, S. ve Moghaddam, H. G. (2016). Islamic Republic of Iran. IEA TIMMS&PIRLS International Study Center.

Bakhshalizadeh, S. ve Karimi, A. (2019). Islamic Republic of Iran. IEA TIMMS&PIRLS International Study Center.

Bakhshi, H., Weisi H. ve Yousofi, N. (2019). Challenges of conducting qualitative research in the Iranian higher education: Voices from ELT faculty members. Iranian Journal of Comparative Education, 2(2), 244-277.

Balcı, Ç. (2025). İran ve Dönüşen İsrail Tehdidi: 2025 Projeksiyonu. İRAM.

Ball, W. (2018). Tek Dünyaya Doğru Antik İran ve Batı. (2. Baskı). (Çev: Çağlayan, A.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Banakar, R. (2021). Hukuk ve Toplum Çalışmaları: İran Üzerine Yazılar. (Çev: Acar, A., Akbaş, K. ve Kalem, S.). İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Barthold, V. V. (2013). Müslüman Kültürü. (Çev: Karakaya, M. F.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Barthold, V. V. (2020). Türkistan Medeniyet Tarihinde Sulama Kültürü. (Çev: Erşahin, S.). Ankara: Akçağ Yayınları.

Barthold, V. V. (2021). Orta Asya: Tarih ve Uygarlık. (3. Baskı). (Çev: Batur, D. A.). İstanbul: Selenge Yayınları.

Barthold, V. V. (2022). İran Tarihî Coğrafyası. (Çev: Alkaç, Ö.). İstanbul: Selenge Yayınları.

Baudrillard, J. (2018). Kötülüğün Şeffaflığı: Aşırı Fenomenler Üzerine Bir Deneme. (7. Baskı). (Çev: Ergüden, I.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bauer, T. (2021). Neden İslâm'ın Orta Çağı Yoktu?. (Çev: Akçay, H. Y.). İstanbul: Runik Kitap.

Bayat, A. (2006). Ortadoğu'da Maduniyet: Toplumsal Hareketler ve Siyaset (Çev: Gökmen, Ö. ve Deren, S.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Bayat, A. (2008). Sokak Siyaseti: İran'da Yoksul Halk Hareketleri. (Çev: Torlak, S.). Ankara: Phoenix Yayınevi.

Bayat, A. (2015). İslâm'ı Demokratikleştirmek: Toplumsal Hareketler ve Post-İslâmcı Dönüş. (Çev: Gökmen, Ö.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Bayat, A. (2016a). Post-İslâmcılık: Siyasî İslâm'ın Değişen Yüzü. (Çev: Ataman, E. Ş.). İstanbul: Litera Yayıncılık.

Bayat, A. (2016b). Siyaset Olarak Hayat: Sıradan İnsanlar Ortadoğu'yu Nasıl Değiştiriyor? (Çev: Gökmen, Ö.). İstanbul: Metis Yayınları.

Bayat, M. (2020). Iran's Experiment with Parliamentary Governance: The Second Majles, 1909-1911. New York: Syracuse University Press.

Bertelsmann Stiftung (BTI) (2024). Iran Country Report. https://bti-project.org/fileadmin/api/content/en/downloads/reports/country_report_2024_IRN.pdf.

Beşiriyye, H. (2020). İran'da siyasal ideoloji ve toplumsal kimlik. (2. Baskı). (Çev: Uygur, H.). (Ed.: Ahmedî, H.), İran: Ulusal Kimlik İnşası, İstanbul: Küre Yayınları, 73-88.

Bettali, M. (2021). Yunanlar ve Persler: İhtilaf. (4. Baskı). (Çev: Tonguç Basmacı, L.). (Ed.: Eco, U.), Antik Yunan, İstanbul: Alfa Tarih, 159-168.

Beyânî, Ş. (2020). Eşkânîlerin (Partların) Düşüşü ve Sâsânilerin Yükselişi. (Çev: Toğay, A. H.). İstanbul: Selenge Yayınları.

Blout, E. L. (2023). Media and Power in Modern Iran: Mass Communication, Ideology, and the State. London: I. B. Tauris.

Blumenthal, D. (2018). China: The imperial legacy. (Ed.: Schmitt, G. J.), Rise of Revisionists: Russia, China, and Iran, Washington, DC: AEI Press, 44-68.

Boroujerdi, M. (2001). İran Entelektüelleri ve Batı. (Çev: Gedikli, F.). İstanbul: Yöneliş Yayıncılık.

Bourdieu, P. (2015). Pratik Nedenler. (2. Baskı). (Çev: Tanrıöver, H. U.). İstanbul: Hil Yayın.

Bowen, D. L., Early, E. A. ve Schulthies, B. (2014). Everyday Life in the Muslim Middle East. Indiana University Press.

Braudel, F. (1991). Maddi Medeniyet ve Kapitalizm. (Çev: Özel, M.). İstanbul: Ağaç Yayıncılık.

Braudel, F. (2014). Uygarlıkların Grameri. (4. Baskı). (Çev: Kılıçbay, M. A.). Ankara: İmge Kitabevi.

Braudel, F. (2016). Bellek ve Akdeniz: Tarihöncesi ve Antikçağ. (3. Baskı). (Çev: Berktay, A.). İstanbul: Metis Yayınları.

Braudel, F. (2017a). Kapitalizmin Kısa Tarihi. (4. Baskı). (Çev: Yerguz, İ.). İstanbul: Say Yayınları.

Braudel, F. (2017b). Maddi Uygarlık: Gündelik Hayatın Yapıları. (3. Baskı). (Çev: Kılıçbay, M. A.). Ankara: İmge Kitabevi.

Braudel, F. (2017c). Maddi Uygarlık: Dünyanın Zamanı. (3. Baskı). (Çev: Kılıçbay, M. A.). Ankara: İmge Kitabevi.

Braudel, F. (2017d). Maddi Uygarlık: Mübadele Oyunları. (3. Baskı). (Çev: Kılıçbay, M. A.). Ankara: İmge Kitabevi.

Braudel, F. (2019). II. Felipe Döneminde Akdeniz ve Akdeniz Dünyası (II). (2. Baskı). (Çev: Kılıçbay, M. A.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Braudel, F. (2020). Tarih Üzerine Yazılar. (3. Baskı). (Çev: Kılıçbay, M. A.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Braudel, F. (2021a). II. Felipe Döneminde Akdeniz ve Akdeniz Dünyası (I). (2. Baskı). (Çev: Kılıçbay, M. A.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Braudel, F. (2021b). II. Felipe Döneminde Akdeniz ve Akdeniz Dünyası (III). (2. Baskı). (Çev: Kılıçbay, M. A.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Brown, W. (2010). Tarihten Çıkan Siyaset. (Çev: Ayhan, E.). İstanbul: Metis Yayınları

Buchta, W. (2000). Who Rules Iran? The Structure of Power in the Islamic Republic. Washington, DC: The Washington Institute for Near East Policy & Konrad Adenauer Stiftung.

Butler, J. (2013). Kırılgan Hayat: Yasın ve Şiddetin Gücü. (2. Baskı). (Çev: Ertür, B.). İstanbul: Metis Yayınları.

Caba-Maira, F. (2021). Iran-China relations: A game changer in the Eastern World. (Ed.: Leandro, F. J. B. S., Branco, C. ve Caba-Maria, F.), The Geopolitics in Iran, Singapore: Springer, 245-274.

Caner, M. (2016). Amerikan medyasında İran'da kadın hareketleri: Ahmedinejad dönemi. Türkiye Ortadoğu Çalışmaları Dergisi, 3(1), 75-95.

Camous, T. (2011). Doğulular Batılılar: Yirmi Beş Asırlık Savaş. (Çev: Güreli, H.). İstanbul: BİLGE KÜLTÜR SANAT.

Carlsen, R. W. (1988). Cennetin ve Cehennemin İçine Bir Yolculuk. (Çev: Muhip, B.). İstanbul: İşaret Yayıncılık.

Carpenter, E. (2020). Batı Uygarlığının Krizi. (2. Baskı). (Çev: Düz, O.). İstanbul: Külliyat Yayınları.

Carr, E. H. (2016). Tarih Nedir?. (20. Baskı). (Çev: Gürtürk, M. G.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Céasire, A. (2015). Sömürgecilik üzerine söylev. (Ed.: Ayas, G.), Barbar Batı, İstanbul: Doğu Kitabevi, 83-134.

Cevizci, A. (2020). Felsefe Tarihi. (10. Baskı). İstanbul: Say Yayınları.

Chegini, N. N. (1996). Political history, economy and society. (Ed.: Litvinsky, B. A.), History of Civilization of Central Asya: The Crossroads of Civilization (A. D. 250 to 750), Paris: UNESCO Publishing, 40-58.

Chelkowski, P. ve Dabashi, H. (2018). Bir Devrimi Sahnelemek: İran İslâm Cumhuriyetinde Propaganda Sanatı. (Çev: Birer, A.). İstanbul: The Kitap Yayınları.

Cleveland, W. L. (2015). Modern Ortadoğu Tarihi. (2. Baskı). (Çev: Harmancı, M.). İstanbul Agora Kitaplığı.

Childe, G. (1982). Tarihte Neler Oldu. (Çev: Tunçay, M. ve Şenel, A.). İstanbul: Alan Yayıncılık.

Childe, G. (2019). Geçmişi Bir Araya Getirmek. (Çev: Aydın, C. C.). İstanbul: Alfa.

Childe, C. (2020). Doğu'nun Prehistoryası. (4. Baskı). (Çev: Kansu, Ş. A.). Ankara: Türk Tarih Kurumu.

Chomsky, N. (2018). Korsanlar ve İmparatorlar: Eskiler ve Yeniler (Gerçek Dünyada Uluslararası Terörizm). (Çev: Önal, A.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Chubin, F. (2016). Iran, in families. The Wiley Blackwell Encylopedia of Family Studies, 1-5.

Corm, G. (2008). 21. Yüzyılda Din Sorunu. (Çev: Laçiner, Ö.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Curtis, V. S. ve Stewart, S. (2008). The Sasanian Era (The Idea of Iran, Vol. 3). London: I.B. Tauris.

Dabashi, H. (1995). İslâm'da Otorite. (Çev: Gündüz, S. E.). İstanbul: İnsan Yayınları.

Dabashi, H. (2001). Close Up: Iranian Cinema, Past, Present and Future. London: Verso.

Dabashi, H. (2011). The Green Movement in Iran. New Brunswick, NJ: Transaction Publishers.

Dabashi, H. (2015). Şiizm. (Çev: Çallı, B.). İstanbul: Yarın Yayınları.

Dabashi, H. (2021). İran: Ketlenmiş Halk. (2. Baskı). (Çev: Ayhan, E.). İstanbul: Metis Yayınları.

Daftary, F. (2020). Şii İslâm Tarihi. (2. Baskı). (Çev: Fethi, A.). İstanbul: ALFA.

Daghagheleh, A. (2018). Ambivalent Voting Behavior: Ideology, Efficacy, and the Socioeconomic Dynamic of Voter. Sociological Forum, 33(4), 1023-1044.

Daniel, E. L. ve Mahdi, A. A. (2006). Culture and Customs of Iran. London: Greenwood Press.

Daryaee, T. (2009). Sasanian Persia: The Rise and Fall of an Empire. London: I. B. Taruris.

Daryaee, T. ve Rezakhani, K. (2016). From Oxus to Euphrates: The World of Late Antique Iran. Ancient Iran Series Vol. 1, Irvine CA: Jordan Centre for Persian Studies/Farhang Foundation.

David, M. E. ve Amey, M. J. (2020). Higher Education in Iran. The SAGE Encyclopedia of Higher Education (Vol 1). CA: SAGE Publications, 797-799.

Delanty, G. (2014). Avrupa'nın İcadı. (4. Baskı). (Çev: İnanç, H.). Ankara: Adres Yayınları.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK). (2017). İran Eğitim Heyeti Sonuç Raporu.

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK). (2024). İran Bilgi Notu. https://www.deik.org.tr/uploads/iran-bilgi-notu-ocak-24.pdf.

Diamond, J. (2018). Tüfek, Mikrop ve Çelik: İnsan Topluluklarının Yazgıları. (Çev: İnce, Ü). İstanbul: Pegasus Yayınları.

Dibazar, P. (2020). Urban and Visual Cultural in Contemporary Iran: Non-visibility and the Politics of Everyday Presence. London: Bloomsbury Visual Arts.

Djalili, M. R. ve Kellner, T. (2020). 100 Soruda İran. (2. Baskı). (Çev: Uzmen, R.). İstanbul: Bilge Kültür Sanat.

Djalili, M. R. ve Kellner, T. (2021). İran'ın Son İki Yüzyıllık Tarihi. (2. Baskı). (Çev: Uzmen, R.). İstanbul: Bilge Kültür Sanat.

D'lribarne, P. (2017). Demokrasi Karşısında İslâm. (Çev: Arslan, A.). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Domazeti, R. (2018). İran'da eğitim: Batı eğitim mirasından devrimci eğitime. İnsamer, Araştırma 76, 1-9.

Dorman, W. A. ve Farhang, M. (1987). The U.S. Press and Iran: Foreign Policy and the Journalism of Deference. University of California Press.

Dorraj, M. (2016). The future of Sino-Iran relations. (Ed.: Horesh, N.), Toward Well-Oiled Relations?: China's Presence in the Middle East Following the Arab Spring, London: Palgrave Macmillan, 206-215.

Dönmez-Colin, G. (2022). Sinema. (Şellaki, M. N.). (Ed.: Pippin, A.), İslâm Dünyası, İstanbul: Alfa Yayınları, 688-718.

Duman, T. İ. (2025). Aksa tufanı bağlamında Husilerin İran'la ilişkisini yeniden okumak: Sponsor-vekil modeline eleştirel bir değerlendirme. İran Çalışmaları Dergisi, 9(1), 249-282.

Durant, W. (2021). İslâm Medeniyeti. (Çev: Heyet). İstanbul: Çağdaş Kitap.

Durant, W. (2022). Tarihten Alınacak Dersler. (Çev: Ataman, V.). İstanbul: Epsilon Yayınevi.

Durkheim, E. (2016). Sosyolojik Yöntemin Kuralları. (2. Baskı). (Çev: Doğan, Ö.). İstanbul: Doğu Batı Yayınları.

Ebadi, Ş. (2013). İran Uyanıyor. (Çev: Aksan, E.). İstanbul: Hemen Kitap.

Ebrahimi, F. ve Sahragard, R. (2016). Some insights into Iran's English curriculum based on Iran's major policies. Journal of Language Teaching Research, 7(5), 1036-1042.

Elgood, C. (1953). Persian science. (Ed.: Arberry, A. J.). The Legacy of Persia, Oxford University Press, 292-317.

Elias, N. (2021). Uygarlık Süreci (Cilt I). (11. Baskı). (Çev: Ateşman, E.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Emami, I. (1987). The Evolution of Traditional Theatre and the Development of Modern Theatre in Iran. University of Edinburg.

Ensarî, T. (2015). İslâm'ın Bakış Açısından Dünya Tarihi. (Çev: Şahin, İ. ve Sümengen, Ç.). İstanbul: Pegasus Yayınları.

Erkilet, A. (2017). Orta Doğu'da Modernleşme ve İslâmî Hareketler. (7. Baskı). İstanbul: Büyüyenay Yayınları.

Esed, M. (2017). Mekke'ye Giden Yol. (25. Baskı). (Çev: Koytak, C.). İstanbul: İnsan Yayınları.

Esfahani, H. S. ve Pesaran, M. H. (2009). The Iranian economy in the twentieth century: A global perspective. Iranian Studies, 42(2), 177-211.

Esfandiari, H. (1997). Reconstructed Lives: Women & Iran's Islamic Revolution. Baltimore, MD: The Johns Hopkins University Press.

Esfandiary, R. (2024). At the Threshold: Contemporary Theatre, Art, and Music of Iran. Abingdon, Oxon: Routledge.

Eslami-Somea, R. ve Movassagh, H. (2014). Peace education in Iran. Journal of Peacebulding&Development, 9(2), 33-38.

Esposito, J. L. ve Voll, J. O. (2012). İslâmiyet ve Demokrasi. (Çev: Fethi, A.). İstanbul: Köprü Kitapları.

Eşref, A. (2020). İran'da ulusal ve etnik kimlik krizi. (2. Baskı). (Çev: Uygur, H.). (Ed.: Ahmedî, H.), İran: Ulusal Kimlik İnşası, İstanbul: Küre Yayınları, 89-122.

Falk, R. (2001). Yırtıcı Küreselleşme. (Çev: Çaksu, A.). İstanbul: Küre Yayınları.

Falk, R. (2003). Küreselleşme ve Din. (Çev: Başoğlu, H. T.). İstanbul: Küre Yayınları.

Fallahi, M. (1993). Foundations of Education in Iran and Education After the Cultural Revolution of 1980. Unpublished doctoral dissertation, London: Marquette University Press.

Fanon, F. (2021). Yeryüzünün Lanetlileri. (2. Baskı). (Çev: Süer, Ş.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Farasatkhah, M., Ghazi, M. ve Bazargan, A. (2008). Quality challenge in Iran's higher education: A Historical Review. Iranian Studies, 41(2), 115-138.

Farazmand, A. (2009). Bureaucracy and the administrative system of ancient world-state Persian Empire: Implications for modern administration. (Ed.: Farazmand, A.), Bureaucrary and Administration, Boca Raton, FL: CRS Press, 19-52.

Farhady, H., Hezaveh, F. S. ve Hedayati, H. (2010). Reflections on foreign language education. The Electronic Journal for English as a Second Language, 13(4), 1-18.

Fathollah-Nejad, A. (2021). Iran in an Emerging New World Order: From Ahmadinejad to Rouhani. Springer Nature Singapore.

Fekri, A. A. (2011). Tarihsel Gelişim Sürecinde İran Devrimi. İstanbul: Mızrak Yayınları.

Fenby, J. (2021). İmparatorluk mirası. (Çev: Göksu, E.). (Ed.: Masselos, J.), Asya'nın Büyük İmparatorlukları, İstanbul: Kronik Kitap, 9-16.

Ferguson, N. (2022). Uygarlık: Batı ve Ötekiler. (Çev: Elhüseyni, N.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Fermâyân, H. F. (1995). 19. yy. İran'ında modernleşme güçleri. (Ed.: Polk, W. R. ve Chambers, R. L.). Ortadoğu'da Modernleşme, İstanbul: İnsan Yayınları.

Ferro, M. (2008). İslâm'ın Şoku: XVIII. ve XXI. Yüzyıllar. (Çev: Engindeniz, İ.). İstanbul: İthaki Yayınları.

Filmer, H. (1936). The Pageant of Persia: A Record of Travel by Motor in Persia with an Account of its Ancient and Modern Ways. The Bobbs-Merril Company.

Firdevsî (2016). Şehname II. (Çev: Yıldırım, N.). İstanbul: Kabalcı Yayıncılık.

Firdevsî (2018). Şehname I. (2. Baskı). (Çev: Lugal, N.). İstanbul: Kabalcı Yayıncılık.

Flaskerud, I. (2022). Twelwer Shi'a pilgrimage: Ziyara. (Ed.: Leaman, O.), Routledge Handbook of Islamic Ritual and Practice, Newyork: Routledge, 385-401.

Floor, W. (2021). Commercial relations between Safavid Persia and Western Europe. (Ed.: Melville, C.), Safavid Persia in the Age of Empires, London: I. B. Tarius, 267-290.

Floor, W. (2022). Safavid Society: The economy. (Ed.: Matthee, R.), The Safavid World, London: Routledge, 203-223.

Foltz, R. (2021). İran Tarihi. (Çev: Gökalp, H.). İstanbul: İnkılâp Kitabevi.

Foroutan, Y. (2019). Population dynamics of Iran from sociological approach. Journal of Sociology of Social Institution, 5(12), 101-122.

Foucault, M. (2015). Foucault ve İran Devrimi: Toplumsal Cinsiyet ve İslâmcılığın Ayartmaları (2. Baskı). (Çev: Doğan, M.). (Der.: Afary, J. ve Anderson, K. B.). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.

Friedl, E. (2009). New friends: Gender relations within the family. Iranian Studies, 42(1), 27-43.

Friedl, E. (2021). How marriage changed in boir Ahmad, 1900-2015. (Ed.: Afary, J. ve Faust, J.), Iranian Romance in the Digital Age: From Arranged Marriage to White Marriage, London: Bloomsbury Publishing Plc., 155-173.

Fuller, G. E. (2017). Yeni Türkiye Cumhuriyeti. (10. Baskı). (Çev: Acar, M.). Ankara: Tarcan Matbaası.

Furon, R. (1943). İran. (Çev: Söylemezoğlu, G. K.). İstanbul: Hilmi Kitabevi.

Furugi, M. A. (2020). İran Tarihi. (Çev: Bıyıktay, Ö. H.). Ankara: Berikan Yayınevi.

Garaudy, R. (2015). Batı Terörizmi. (2. Baskı). (Çev: Meral, A.). İstanbul: Pınar Yayınları.

Garaudy, R. (2018a). Yobazlıklar. (5. Baskı). (Çev: Aydın, C.). İstanbul: Timaş Yayınları.

Garaudy, R. (2018b). İslâm Dünyasının Yükseliş ve Çöküşleri. (2. Baskı). (Çev: Aydın, C.). İstanbul: Timaş Yayınları.

Garaudy, R. (2019a). İslâm ve İnsanlığın Geleceği. (12. Baskı). (Çev: Aydın, C.). İstanbul: Timaş Yayınları.

Garaudy, R. (2019b). Endülüs'te İslâm. (5. Baskı). (Çev: Aydın, C.). İstanbul: Timaş Yayınları.

Garaudy, R. (2019c). İsrail, Mitler ve Terör: İsrail Siyasetinin Dayandığı Efsaneler. (12. Baskı). (Çev: Aydın, C.). İstanbul: Timaş Yayınları.

Garaudy, R. (2019d). İsrail Sorunu: Siyasî Siyonizm. (2. Baskı). (Çev: Aydın, C.). İstanbul: Timaş Yayınları.

Garaudy, R. (2020a). Medeniyetler Diyaloğu. (4. Baskı). (Çev: Aydın, C.). İstanbul: Timaş Yayınları.

Garaudy, R. (2020b). İslâm Medeniyetinin İnsanlığa Katkısı. (Çev: Aydın, C.). İstanbul: Timaş Yayınları.

Garaudy, R. (2020c). İnsanlığın Medeniyet Destanı. (19. Baskı). (Çev: Aydın, C.). İstanbul: Timaş Yayınları.

Garaudy, R. (2020d). 21. Yüzyılda İslâm'ın Dirilişi. (Çev: Aydın, C.) İstanbul: Timaş Yayınları.

Gardiner, M. (2016). Gündelik Hayat Eleştirileri. (Çev: Özçetin, D., Taşdemir, B. ve Özçetin, B.). Ankara: Heretik Yayınları.

Garthwaite, G. R. (2021). İran Tarihi: Pers İmparatorluğundan Günümüze. (Çev: Aytuna, F.). İstanbul: İnkılâp Kitabevi.

Garver, J. W. (2006). China and Iran: Ancient Partners in a Post-Imperial World. Seattle: University of Washington Press.

Garver, J. W. (2016). China and Iran: Expanding cooperation under conditions of US domination. (Ed.: Horesh, N.), Toward Well-Oiled Relations?: China's Presence in the Middle East Following the Arab Spring, London: Palgrave Macmillan, 180-205.

Gellner, E. (1994). Postmodernizm İslâm ve Us. (Çev: Peker, B.). Ankara: Ümit Yayıncılık.

Gellner, E. (2012). Müslüman Toplum. (Çev: Günay, M.). İstanbul: Kabalcı Yayınları.

Gelvin, J. L. (2019). Modern Orta Doğu Tarihi. (2. Baskı). (Çev: Ayas, G.). İstanbul: Timaş Yayınları.

Ghaffary, G. (2018). Mapping leisure and life through the ages in Iran. (Ed.: Modi, I. & Kamphorst, T. J.), Mapping Leisure: Studies from Australia, Asia and Africa, Singapore: Nature, 109-124.

Ghamari-Tabrizi, B. (2023). Kutsal, halk ve fakih: Humeyni'nin egemenlik anlayışı. (Çev: Koç, M. A.). (Ed.: Adib-Moghaddam, A.), Ayetullah Humeyni: Politik ve Entelektüel Biyografi, İstanbul: Vadi Yayınları, 343-382.

Ghasemi, K., Behzadfar, M. ve Hamzenejad, M. (2021). Iranian bazaars and the social sustainability of modern commercial spaces in Iranian cities. Journal of Construction in Developing Countries, 26(1), 1-18.

Ghasimi, M. R. (1992). The Iranian economy after the revolution: An economic appraisal of the five-year plan. International Journal of Middle East Studies, 24, 599-614.

Goethe, J. W. von (2010). Notes and Essays for a Better Understanding of the West-East Divan. State University of New York Press.

Godazgar, H. (2001). Islamic ideology and its formative influence on education in contemporary Iran. Economia, 10, 321-336.

Goffman, E. (2018). Günlük Yaşamda Benliğin Sunumu. (2. Baskı). (Çev: Cezar, B.). İstanbul: Metis Yayınları.

Goldschmidt Jr., A. ve Davidson, L. (2018). Kısa Ortadoğu Tarihi. (Çev: Güler, A.). İstanbul: Doruk Yayımcılık.

Gong, G. W. (1984). The Standard of Civilization in International Society. Oxford: Clarendon Press.

Goody, J. (2005). Avrupa'da İslâm Damgası. (Çev: Yalçın, Ş.). İstanbul: Etkileşim Yayınları.

Goody, J. (2015). Rönesanslar. (Çev: Tırnakcı, B.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Goody, J. (2018). Tarih Hırsızlığı. (5. Baskı). (Çev: Güven, G. Ç.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Goody, J. (2022). Batıdaki Doğu. (Çev: Angılı, B. M. ve Bezgin, İ. M.). İstanbul: Alfa.

Gronke, M. (2023). İran Tarihi: Yedinci Yüzyıldan Günümüze. (Çev: Avcı, R.). İstanbul: Runik Kitap.

Grousset, R. (2011). Asya'nın Uyanması. (2. Baskı). Ankara: Berikan Yayınevi.

Guénon, R. (2021). Doğu ve Batı. (Çev: Arslan, F.). İstanbul: İnsan Yayınları.

Günaltay, Ş. (1987). İran Tarihi (Cilt I). (2. Baskı). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Habermas, J. (2020). Bölünmüş Batı. (3. Baskı). (Çev: Muradoğlu, D.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Haeri, S. (1986). Cultural improvisations on the theme of temporary marriage. Iranian Studies, 19(2), 123-154.

Hafeziniya, M. R. (2017). İran Jeopolitiği ve Siyasî Coğrafyası. (Çev: Dilek, K.). Ankara: İraniyat Yayınları.

Halliday, F. (1992). İran Devrimi: Eşitsiz gelişme ve dinci popülizm. (Der.: Üşür, S.), İran Devrimi: Din, Anti-emperyalizm ve Sol, İstanbul: Belge Yayınları, 9-53.

Halliday, F. (1998). İslâm ve Çatışma Miti. (Çev: Özkırımlı, U. ve Koç, G.). İstanbul: Sarmal Yayınevi.

Halliday, F. (2002). 2000'lerde Dünya. (Çev: Sabancıoğlu, M.). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Halliday, F. (2004). Devrim ve Dünya Siyaseti: Altıncı Büyük Gücün Yükselişi ve Düşüşü. (Çev: Moralı, M.). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Harold, S. ve Nader, A. (2012). China and Iran: Economic, Political, and Military Relations. Santa Monica, CA: RAND Corporation.

Harris, K. ve Tavana, D. (2018). Voter Behavior and Political Mobilization in Iran: Findings from the Iran Social Survey. Sweden: European Middle East Research Group.

Harvey, D. (2019). Yeni Emperyalizm. (Çev: Bingöl, A. N.). İstanbul: Sel Yayıncılık.

Hashemi, M. (2020). Coming of Age in Iran: Poverty and the Struggle for Dignity. New York University Press.

Hatami, F. ve Talaei, A. (2021). The explanation of the indices and components of the cafe in the traditional and modern times of Iran. Indonesian Journal for Social Responsibility, 3(2), 95-112.

Hay, D. (1957). Europe: The Emergence of an Idea. Edinburgh University Press.

Hayati, A. M. ve Mashhadi, A. (2010). Language planning and language in education policy in Iran. Language problems &language planning, 34(1), 24-42.

Hegel, G. W. F. (2001). The Philosophy of History. Batoche Books.

Hentsch, T. (2016). Hayali Doğu: Batı'nın Akdenizli Doğu'ya Politik Bakışı. (2. Baskı). (Çev: Bora, A.). İstanbul: Metis Yayınları.

Herodotos. (2020). Tarih. (18. Baskı). (Çev: Ökmen, M.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Hitti, P. K. (2020). Siyasî ve Kültürel İslâm Tarihi. (Çev: Tuğ, S.). İstanbul: Bilge Kültür Sanat.

Hobsbawm, E. (2017a). Kısa 20. Yüzyıl 1914-1991 Aşırılıklar Çağı. (10. Baskı). (Çev: Alogan, Y.). İstanbul: Everest Yayınları.

Hobsbawm, E. (2017b). Milletler ve Milliyetçilik: Program, Mit, Gerçeklik. (6. Baskı). (Çev: Akınhay, O.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Hobson, J. M. (2015). Şark Avrupa'sının kozmolit yönünü açığa çıkarmak Avrupa medeniyetinin Doğulu kökenleri. (Çev: Bulut, F.). (Ed.: Delanty, G.), Doğu ve Batı'nın Ötesinde Asya ve Avrupa, İstanbul: Matbu Kitap, 149-168.

Hobson, J. M. (2020). Batı Medeniyetinin Doğulu Kökenleri. (7. Baskı). (Çev: Ermert, E.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Hodgson, M. G. S. (2022). Dünya Tarihini Yeniden Düşünmek. (7. Baskı). (Çev: Kanlıdere, A. ve Aydoğan, A.). İstanbul: Vadi Yayınları.

Hoot, J. L., Bakuza, F., Lavasani, M., Park, R., Sharifian, M. S., Szecsi, T. (2015). Globalization: International perspectives on early childhood teacher education. Handbook of Early Childhood Teacher Education, (Ed.: L. Couse and S. Recchia). New York: Routledge.

Hourani, A. (2010). Batı Düşüncesinde İslâm. (Çev: Kanat, C. A.). İstanbul: Doruk Yayıncılık.

http-1: https://tr.wikipedia.org/wiki/Kiros_Silindiri.

Humeyni. (2021). İslâm'da Devlet: Velâyet-i Fâkih. (Çev: Hüseyinoğlu, A.). İstanbul: Ehl-i Beyt Yayıncılık.

Hunter, S. T. (1992). Iran after Khomeini. New York: Praeger Publishers.

Huntington, S. P. (2021). Medeniyetler Çatışması ve Dünya Düzeninin Yeniden Kurulması. (Çev: Berktaş, E.). Ankara: Panama Yayıncılık.

Hüseyin, A. (1989). İran'da Devrim ve Karşı Devrim. (2. Baskı). (Çev: Cevdet, T.). İstanbul: Pınar Yayınları.

Hüseyin, A. (2004). Ortadoğu'da Devlet ve Terör. (Çev: Cevdet, T.). İstanbul: Pınar Yayınları.

Hüseyin, A. (2017). İslâmî Uyanış Fikri. (Çev: Öz, A.). İstanbul: Pınar Yayınları.

Hüseyin, A., Olson, R. ve Kureşi, C. (1989). Oryantalistler ve İslâmiyatçılar: Oryantalist İdeolojinin Eleştirisi. (Çev: Muhib, B.). İstanbul: İnsan Yayınları.

Iqbal, Z. ve Mirakhor, A. (1987). Islamic Banking. International Monetary Fund, Occassional Paper No. 49.

International Monetary Fund (IMF) (2025). Iran: Unemployment rate (percent). https://www.imf.org/external/datamapper/LUR@WEO/IRN?zoom=IRN&highlight =IRN.

Iranian Students News Agency (2015). "Pre-primary school" a period that hands down between the ministry of education and the Welfare Organization. http://www.isna.ir/news/94043116406.

Ivanov, M. S. (2021). Yakın Çağ'da İran. (Çev: Demiroğlu, H.). (Ed.: Ivanov, M. S.), İran Tarihi: Eski Çağlardan Yirminci Yüzyıla, İstanbul: Selenge Yayınları, 331-484.

İbrahimi, H. (2019). İran'da İslâmi Azad Üniversitesi. İran Araştırmaları Merkezi (İRAM).

İkbal, M. (2017a). İslâm Felsefesine Bir Katkı. (Çev: Cevdet, N.). İstanbul: Külliyat Yayınları.

İkbal, M. (2017b). İslâm'da Dinî Düşüncenin Yeniden İnşâsı. (6. Baskı). (Çev: Acar, R.). İstanbul: Timaş Yayınları.

İnalcık, H. (2023). Kısa Osmanlı Tarihi: Osmanlı İmparatorluğu Tarihine Kuşbakışı. (5. Baskı). İstanbul: Kronik Kitap.

İnat, K., Caner, M. ve Yıldız, M. (2024). Navigating the international power struggle: A comparative study of Türkiye, Germany, and Iran. Khazar Journal of Humanities and Social Sciences, 27(3), 94-120.

İnayet, H. (1991). Arap Siyasî Düşüncesinin Seyri. (Çev: Kırlangıç, H.). İstanbul: Yöneliş Yayınları.

İran İslâm Cumhuriyeti Kültür Devrimi Yüksek Konseyi, Eğitim Bakanlığı ve Eğitim Yüksek Konseyi (2011). İran İslâm Cumhuriyeti'nde Temel Eğitim Reformu Belgesi (FRDE). Meşhed.

İzzetbegoviç, A. (2016). Doğu Batı Arasında İslâm. (7. Baskı). (Çev: Şaban, S.). İstanbul: Küre Yayınları.

Jafari, F. K., Krauss, S. E. ve Suandi, T. (2016). Religious socialization in Iranian Islamic girls schools. Asian Social Science, 12(8), 56-63.

Janbozorgi, M., Bahadoran, H. R. R., Gholtash, A., Araghieh, A. (2022). A comparative study of epistemological foundations of the "Fundamental Reform Document of Iran Education System" and Rhizomatic approach. Iranian Journal of Comparative Education, 5(1), 1712-1737.

Kagan, F. W. (2018). Russia: The Kremlin's many revision. (Ed.: Schmitt, G. J.), Rise of Revisionists: Russia, China, and Iran, Washington, DC: AEI Press, 12-44.

Kalın, İ. (2018a). Barbar Modern Medenî. İstanbul: İnsan Yayınları.

Kamvara, M. (1992). The Political History of Modern Iran: From Tribalism to Theocracy. Westport, CT: Praeger.

Kangarlou, T. (2021). The Heartbeat of Iran: Real Voices of a Country and Its People. New York, NY: Ig Publishing.

Kanjo, K. A., Haqhani, M., Abolqasmi, M., Ghahramani, M., Hashemi, S. R. N. (2022). A comparative study of higher education development in Afghanistan, Iran and Turkey. Iranian Journal of Comparative Education, 5(4), 2164-2182.

Kar, A. (2024). Weawing and silk trade in Safavid Iran: Economic power and a strategic tool in international relations. Library Progress International, 44(3), 418-424.

Karadeniz, Y. (2020). İran Tarihi (1700-1925). (2. Baskı). İstanbul: Selenge Yayınları.

Karimi, P. (2013). Domesticity and Consumer Culture in Iran: Interior Revolutions of the Modern Era. Abingdon: Routledge.

Karpat, K. H. (2015). Türk Dış Politikası Tarihi. (2. Baskı). İstanbul: Timaş Yayınları.

Karşenas, M. ve Hakimyan, H. (2011). İran'da petrol kaynaklarının yönetimi ve ekonomik çeşitlilik. (Çev: Güven, P.). (Ed.: Katouzian, H. ve Şahidi, H.), 21. Yüzyılda İran, Ankara: Sitare Yayınları, 255-282.

Kashani-Sabet, F. (2018). Sınır Kurguları: İran Ulusunun Şekillenmesi (1804-1946). (Çev: Şendağ, D.). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Katouzian, H. (2021). Uzun tarih, kısa vadeli toplum. (Çev: Tokel, Ş.). (Ed.: Furtado, P.), Ülkelerin Tarihleri: Ulusal Kimlikler Nasıl Oluşturuldu?, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 38-47.

Katouzian, H. (2011). Ekonomi tarihinin önemi ve İran'ın ekonomi tarihinin temel özellikleri. (Çev: Güven, P.). (Ed.: Katouzian, H. ve Şahidi, H.), 21. Yüzyılda İran, Ankara: Sitare Yayınları, 347-365.

Katouzian, H. ve Şahidi, H. (2011). 21. yüzyılda İran: Siyaset, ekonomi ve çatışma. (Çev: Güven, P.). (Ed.: Katouzian, H. ve Şahidi, H.), 21. Yüzyılda İran, Ankara: Sitare Yayınları, 25-40.

Kazemipur, A. (2022). Sacred as Secular: Secularization Under Theocracy in Iran. McGill-Queen's University Press.

Keddie, N. R. (1992). Skocpol üzerine yorumlar. (Der.: Üşür, S.), İran Devrimi: Din, Anti-emperyalizm ve Sol, İstanbul: Belge Yayınları, 96-107.

Keith, A. B. (2023). Pers Mitolojisi: Tanrılar, İfritler ve Hükümdarlar. (Çev: Batmaz, M.). İstanbul: Maya Kitap.

Kepel, G. (1992). Tanrının İntikamı. (Çev: Kırmız, S.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Kermani, H. (2025). Twitter Activism in Iran: Social Media and Democracy in Authoritarian Regimes. Cham, Switzerland: Springer Nature Switzerland AG.

Keshavarzian, A. (2007). Bazaar and State in Iran: The Politics of the Tehran Marketplace. Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Keynoush, B. (2022). The World Powers and Iran: Before, During and After the Nuclear Deal. Cham, Switzerland: Palgrave Macmillan.

Khalaji, M. (2011). Iran's regime of religion. Journal of International Affairs, 65(1), 131-147.

Khiabany, G. (2010). Iranian Media: The Paradox of Modernity. Routledge.

Khlebnikov, A. ve Smagin, N. (2021). De-coding fabric of Iran-Israeli hostility in the regional context. (Ed.: Leandro, F. J. B. S., Branco, C. ve Caba-Maria, F.), The Geopolitics in Iran, Singapore: Springer, 387-418.

Khorasgani, A. T., Rahmani, J. ve Keshtiaray, N. (2023). Curriculum and economic development: A comparative study of secondary education in Iran and G7 countries. Issues in Educational Research, 33(1), 390-413.

Khosravi, S. (2008). Young and Defiant in Tahran. Philadelphia: University of Pennsylvania Press.

Khosrokhavar, F. (2009). Iran's new scientific community. (Ed.: Gheissari, A.). Contemporary Iran: Economy, Society, Politics, Oxford University Press, 211-246.

Khosrokhavar, F. ve Roy, O. (2013). İran: Bir Devrim'in Tükenişi. (2. Baskı). (Çev: Yerguz, İ.). İstanbul: Metis Yayınları.

Kırlangıç H. (2013). [Söyleşi]. (Ed.: Zorbozan, S.). İran: Tarihin Kavşağında Açık Hedef, İstanbul: Profil Yayıncılık, 131-150.

Kızılçelik, S. (2012). Özgün ve Yetkin Bir Sosyal Teorisyen Olarak Kemal Tahir. Ankara: Anı Yayıncılık.

Kızılçelik, S. (2015). Uygarlık, Ahlâk ve Eğitim. Ankara: Anı Yayıncılık.

Kızılçelik, S. (2017). Atatürk'ü Doğru Anlamak: Tam Bağımsız Türkiye ve Batı-Dışı Mazlum Milletler İçin Kapsamlı Bir Manifesto. (3. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.

Kızılçelik, S. (2019). Çağdaş Sosyal Teorisyenler 2: Lévi-Strauss, Braudel, Wallerstein, Marcuse, Lyotard ve Baudrillard'ın Sosyal Teorileri. Ankara: Anı Yayıncılık.

Kızılçelik, S. (2020a). Yerli Sosyoloji: Doğu-Batı Çatışması Teorisinin Ana Hatları. (2. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.

Kızılçelik, S. (2020b). Sosyoloji Tarihi 3: Saint-Simon, Comte, Spencer, Le Play ve Tocqueville'in Sosyal Teorileri. (2. Baskı). Ankara: Anı Yayıncılık.

Kızılçelik, S. (2023). Nietzsche'nin Sosyolojisi. Ankara: Anı Yayıncılık.

Kian, A. (2023). Humeyni'nin cinsiyetçiliği. (Çev: Koç, M. A.). (Ed.: Adib-Moghaddam, A.), Ayetullah Humeyni: Politik ve Entelektüel Biyografi, İstanbul: Vadi Yayınları, 283-316.

Kiani, D. (2021). Iran and Russia relations: Conceptions of cooperations. (Ed.: Leandro, F. J. B. S., Branco, C. ve Caba-Maria, F.), The Geopolitics in Iran, Singapore: Springer, 275-292.

Kian-Thiebaut, A. (2005). From motherhood to equal rights advocates: The weakening of patriarchal order. Iranian Studies, 38(1), 45-66.

Kian-Thiebaut, A. (2011). Annelikten eşit haklar savunuculuğuna: Ataerkil düzenin zayıflaması. (Çev: Güven, P.). (Ed.: Katouzian, H. ve Şahidi, H.), 21. Yüzyılda İran, Ankara: Sitare Yayınları, 127-150.

Kinzer, S. (2004). Şah'ın Bütün Adamları: Bir Amerikan Darbesi ve Ortadoğu'da Terörün Kökenleri. (Çev: Önal, S.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Kirkham, K. (2022). The Political Economy of Sanctions: Resilience and Transformation in Russia and Iran. Cham, Switzerland: Palgrave Macmillan.

Koç, M. A. (2024). Filistin, İsrail ve İran: Süreç, Aktörler ve Ortadoğu'nun Geleceği. (2. Baskı). Ankara: İyidüşün Yayınları.

Koutlaki, S. A. (2010). Among the Iranians A Guide to Iran's Culture and Customs. Boston: Intercultural Press.

Kramer, S. N. (2021). Tarih Sümer'de Başlar. (4. Baskı). (Çev: Koyukan, H.). İstanbul: Kabalcı Yayıncılık.

Krawietz, B. (2013). Martial arts Iranian styles: Zurkhane heavy athletics and wrestling contested. (Ed.: Bromber, K., Krawietz, B. ve Maguire, J.), Sport Across Asia: Politics, Cultures, and Identities, Routledge, 144-166.

Kuhrt, A. (2010). The Persian Empire: A Corpus of Sources from the Achaemenid Period (Vols. 1-2). London & New York: Routledge.

Larî, M. (2003). İslâm ve Batı Uygarlığının Çehresi. (Çev: Bendiderya, İ.). İstanbul: Kevser Yayınları.

Larsari, V. N. (2022). A qualitative comparative report on five educational system: Spain, Turkey, Finland, Czech Republic and Islamic Republic of Iran. International Journal of Research Studies in Education, 11(8), 1-15.

Leandro, F. J. B. S. (2021). Outlays of Iran's hegemonic-hybridized political system. (Ed.: Leandro, F. J. B. S.), The Geopolitics of Iran, Cham: Palgrave Macmillan, 83-116.

Leandro, J. B. S., Branco, C. ve Caba-Maria, F. (2021). Introduction. (Ed.: Leandro, F. J. B. S., Branco, C. ve Caba-Maria, F.), The Geopolitics in Iran, Singapore: Springer, 1-16.

Lefebvre, H. (2015). Gündelik Hayatın Eleştirisi I. (3. Baskı). (Çev: Ergüden, I.). İstanbul: Sel Yayıncılık.

Le Goff, J. (2008). Avrupa'nın Doğuşu. (Çev: Binder, T.). İstanbul: Literatür Yayıncılık.

Le Goff, J. (2021). Ortaçağ Batı Uygarlığı. (4. Baskı). (Çev: Güven, H. ve Güven, U.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Le Strange, G. (2015). Doğu Hilafetinin Medeniyetleri (Mezopotamya, İran ve Orta Asya). (Çev: Eskikurt, A. ve Tomar, C.). İstanbul: Yeditepe Yayınları.

Lévi-Strauss, C. (2018). Modern Dünyanın Sorunları Karşısında Antropoloji. (3. Baskı). (Çev: Terzi, A.). İstanbul: Metis Yayınları.

Lewis, B. (2017). İslâm ve Batı. (2. Baskı). (Çev: Sümer, Ç.). Ankara: AKILÇELEN Kitaplar.

Lewis, B. (2018). Ortadoğu: İki Bin Yıllık Ortadoğu Tarihi. (14. Baskı). (Çev: Kölay, S. Y.). Ankara: Arkadaş Yayınevi.

Lewis, B. (2020a). İnanç ve İktidar: Orta Doğu'da Din ve Siyaset. (3. Baskı). (Çev: Şengel, A. M.). Ankara: AKILÇELEN Kitaplar.

Lewis, B. (2020b). Hata Neredeydi?. (8. Baskı). (Çev: Özeren, M.). İstanbul: Kronik Kitap.

Lewis, B. (2020c). Çatışan Kültürler. (Çev: Elhüseyni, N.). İstanbul: Profil Kitap.

Lewis, B. (2022). Modern Ortadoğu Nasıl Kuruldu?. (Çev: Terzi, D.). İstanbul: Kronik Kitap.

Lewis, B. (2023). İslâm'ın Krizi: Bitmeyen Savaş. (Çev: Özeren, M. M.). İstanbul: Kronik Kitap.

Lewis, B. (2025). Tarih Notları. (8. Baskı). (Çev: Sümer, S.). Ankara: Arkadaş Yayınevi.

Lindholm, C. (2004). İslâmî Ortadoğu. (Çev: Şafak, B.). İstanbul: İmge Kitabevi.

Llewellyn-Jones, L. (2022). Persians: The Age of the Great Kings. London: Head of Zeus.

Lockman, Z. (2012). Hangi Ortadoğu?: Oryantalizm, Tarih, Siyaset. (Çev: Binici, B.). İstanbul: Küre Yayınları.

Lorentz, J. H. (2011). Educational development in Iran: The pivotal role of the mission schools and Alborz College. Iranian Studies, 44(5), 647-655.

Lotfian, S. (2011). Nükleer politika ve uluslararası ilişkiler. (Çev: Güven, P.). (Ed.: Katouzian, H. ve Şahidi, H), 21. Yüzyılda İran, Ankara: Sitare Yayınları, 211-238.

Louér, L. (2022). Sünniler ve Şiiler: Bir İhtilafın Siyasî Tarihi. İstanbul: İletişim Yayınları.

Loveday, H., Wannel, B., Baumer, C., Omrani, B. (2010). Iran: Percia, Ancient and Modern. Hong Kong: Odyseyy Books & Guides.

Lukacs, J. (2019). Yirminci Yüzyılın Sonu. (2. Baskı). (Çev: Harmancı, M). İstanbul: Ketebe Yayınları.

Lukonin, V. G. (2008). Political, social and administrative institutions: Taxes and trade. (Ed.: Yarshater, E.), The Cambridge History of Iran, Vol 3(2): The Seleucid, Parthian and Sasanian Periods. Cambridge: Cambridge University Press, 681-746.

Maalouf, A. (1993). Semerkant. (87. Baskı). (Çev: Berktay, A.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Maalouf, A. (2020). Uygarlıkların Batışı. (4. Baskı). (Çev: Berkay, A.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Magdoff, H. (1997). Emperyalizm Çağı. (2. Baskı). (Çev: Şafak, D.). İstanbul: Sosyalist Yayınları.

Maghen, Z. (2023). Reading Revolutionary Iran: The Worldview of the Islamic Republic's Religio-Political Elite. Berlin: Deutsche Nationalbibliothek.

Mahdavi, M. (2023). Humeynizmin yükselişi. (Çev: Koç, M. A.). (Ed.: Adib-Moghaddam, A.). Ayetullah Humeyni: Politik ve Entelektüel Biyografi, İstanbul: Vadi Yayınları, 109-144.

Maloney, S. (2015). Iran's Political Economy since the Revolution. Washington, DC: Cambridge University Press.

Mansoori, S., Ahmadnejad, M. ve Mohammadi, E. (2024). Dialogue-based education and critical thinking: A case study of Iranian primary students. Iranian Journal of Comparative Education, 7(2), 2989-3019.

Marriot, E. (2018). Bir Nefeste Dünya Tarihi. (16. Baskı). (Çev: Yılgür, E.). İstanbul: Maya Kitap.

Marshall, P. (1994). İran'da Devrim ve Karşı Devrim. (Çev: Kutluğ, B.). İstanbul: Z Yayınları.

Martin, W. H. ve Mason, S. (2003). Leisure in three Middle Eastern countries. World Leisure Journal, 45(1), 35-44.

Martin, W. H. ve Mason, S. (2006). The development of leisure in Iran: The experience of the twentieth century. Middle Eastern Studies, 42(2), 239-254.

Masselos, J. (2021). Asya imparatorluklarının özgünlüğü. (Çev: Göksu, E.). (Ed.: Masselos, J.), Asya'nın Büyük İmparatorlukları, İstanbul: Kronik Kitap, 17-32.

Matriano, M. T., Nath, S. ve Hesam, M. J. (2025). How the pandemic crisis transformed coffee shops in Iran: Challenges and strategies. International Journal for Multidiciplinary Research, 7(1), 1-6.

Matthee, R. (2000). Between Venice and Surat: The trade in gold in late Safavid Iran. Modern Asian Studies, 34(1), 223-255.

Matthee, R. (2012). The Safavid economy as part of the world economy. (Ed.: Floor, W. ve Herzig, E.), Iran and the World in the Safavid Age, London: I. B. Tauris, 31-47.

May, L. (2024). Media and Feminist Protest in Iran: My Camera is My Weapon. Cham, Switzerland: Palgrave Macmillan.

McGovern, W. M. (1939). The Early Empires of Central Asia: A Study of the Scythians and the Huns and the Part They Played in World History. Chapel Hill: University of North Caroline Press.

McNeill, W. H. (2021a). Dünya Tarihi. (18. Baskı). (Çev: Şenel, A.). İstanbul: İmge Kitabevi.

McNeill, W. H. (2021b). Avrupa Tarihinin Oluşumu. (5. Baskı). (Çev: Kaplan, Y.). İstanbul: Külliyat Yayınları.

McNeill, W. H. ve McNeill, J. R. (2023). Kısa Dünya Tarihi. (Çev: Özeren, M.). İstanbul: Kronik Kitap.

Mead, G. H. (2019). Zihin, Benlik ve Toplum. (2. Baskı). (Çev: Erdem, Y.). Ankara: Heretik.

Mehran, G. (1990). Ideology and education in the Islamic Republic of Iran. A Journal of Comparative and International Education, 20(1), 53-65.

Mehran, G. (2003). Khatami, political reform and education in Iran. Comparative Education, 39(3), 311-329.

Mehran, G. (2009). "Doing and undoing gender": Female higher education in the Islamic Republic of Iran. International Review of Education, 55, 541-559.

Menashri, D. (1992). Education and the Making of Modern Iran. Ithaca: Cornell University Press.

Meriç, C. (2020a). Umrandan Uygarlığa. (28. Baskı). İstanbul: İletişim Yayınları.

Meriç, C. (2020b). Işık Doğudan Gelir. (14. Baskı). İstanbul: İletişim Yayınları.

Miller, L. C. (1999). Music and Song in Persia. Ricmand, Surrey: Curzon Press.

Millward, M. G. (1971). Traditional values and social change in Iran. Iranian Studies, 4(1), 2-35.

Miri, N. (2012). Sasanian Pars: Historical Geography and Administrative Organization. California: Mazda Publishers.

Mirmoghtadaee, M. (2009). Process of housing transformation in Iran. Journal of Construction in Developing Countries, 14(1), 69-80.

Mishra, P. (2013). Asya'nın Batı'ya İsyanı. (Çev: Fethi, A.). İstanbul: Alfa.

Mishra, P. (2018). Öfke Çağı. (Çev: Aydın, C. C.). İstanbul: Alfa/Tarih.

Moazami, B. (2018). İran'da Devlet, Din ve Devrim: 1796'dan Günümüze. (Çev: Bilgen, B.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Moghadam, V. (1992). Anti emperyalizm mi, sosyalizm mi? İran'da devrim ve sol. (Der.: Üşür, S.), İran Devrimi: Din, Anti-emperyalizm ve Sol, İstanbul: Belge Yayınları, 108-150.

Mohammadi, M. (2019). The Iranian Reform Movement: Civil and Constitutional Rights in Suspension. Cham, Switzerland: Palgrave Macmillan.

Moin, B. (2005). Son Devrimci Ayetullah Humeyni. (Çev: Önertoy, O. C.). Ankara: Elips Kitap.

Monshipouri, M. (2016). Social change in post-Khomeini Iran (Introduction). (Ed.: Monshipouri, M.). Inside the Islamic Republic: Social Change in Post-Khomeini Iran, Oxford University Press, 1-20.

Montesquieu. (2020). İran Mektupları. (4. Baskı). (Çev: Günen, B.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Montesquieu. (2022). Kanunların Ruhu Üzerine. (8. Baskı). (Çev: Günen, B.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Morris, I. (2017). Dünyaya Neden Batı Hükmediyor. (4. Baskı). (Çev: Güven, G. Ç.). İstanbul: Alfa.

Mottaghi, N. R. ve Talkhabi, M. (2019). Comparative study of Iran and the UK national curriculum based on the principles of mind, brain and education. Journal of Curriculum and Teaching, 8(1), 46-57.

Mousavi, M. A. (2008). The autonomous state in Iran: Mobility and prosperity in the reign of Shah Abbas the Great (1587-1629). Iran and the Caucasus, 12(1), 17-34.

Mozafari, P. (2013). Dance and the bordes of public and private life in post-revolution Iran. (Ed.: Sreberny, A. & Torfeh, M.), Cultural Revolution in Iran: Contemporary Popular Culture in the Islamic Republic, London: I. B. Tauris & Co Ltd, 95-108.

Muaddel, M. (1992). İran'da Şii ulema ve devlet. (Der.: Üşür, S.), İran Devrimi: Din, Anti-emperyalizm ve Sol, İstanbul: Belge Yayınları, 151-200.

Murphey, R. ve Stapleton, K. (2023). Asya Tarihi. (Çev: Gezen, U.). İstanbul: Albaraka Yayınları.

Müftüoğlu, A. (2013). [Söyleşi]. (Ed.: Zorbozan, S.). İran: Tarihin Kavşağında Açık Hedef, İstanbul: Profil Yayıncılık, 25-28.

Naderi, M. ve Pirani, S. (2022). Electoral behavior of Iranians and the factors of the reduction of electoral participation during the Corona pandemic (2020–2021). Asian Journal of Middle Eastern and Islamic Studies, 16(3), 265-280.

Najmabadi, A. (1998). Feminism in an Islamic Republic: "years of hardship, years of growth". (Ed.: Haddad, Y. Y. ve Esposito, J. L.), Islam, Gender, and Social Change, Oxford University Press, 59-84.

Najmabadi, A. (2010). Güç ve fail: Rıza Şah dönemi kadın aktivizmini yeniden ele almak. (Çev: Afacan, S.). (Ed.: Atabaki, T.), Devlet ve Maduniyet: Türkiye ve İran'da Modernleşme, Toplum ve Devlet, İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 205-232.

Naseri, F. (2021). Content analysis of Iran's middle secondary school textbooks based on Van Dijk's ideological square. Iranian Journal of Comparative Education, 4(4), 1419-1432.

Nasr, S. H. (1975). Practices in ritual Shiism (Appendix III). (Yaz.: Tabatabai, A. S. M. H.), Shi'ite Islam, State University of New York Press, 204-206.

Nasr, S. H. (1997). Makaleler-2. (Çev: Yalçın, Ş.). İstanbul: İnsan Yayınları.

Nasr, S. H. (2002). İslâm'ın Kalbi. İstanbul: Gelenek Yayıncılık.

Nasr, S. H. (2007). Makaleler-1. (2. Baskı). (Çev: Yalçın, Ş.). İstanbul: İnsan Yayınları.

Nasr, S. H. (2016). Modern Dünyada Geleneksel İslâm. (9. Baskı). (Çev: Büyükduru, S.). İstanbul: İnsan Yayınları.

Nasr, S. H. (2017). İslâm ve Modern İnsanın Çıkmazı. (8. Baskı). (Çev: Büyükduru, S.). İstanbul: İnsan Yayınları.

Nassehi-Behnam, V. (1985). Change and the Iranian family. Surrent Anthropology, 26(5), 557-562.

Nazloo, A. M. K. ve Niakooee, S. A. (2025). Trajectory of democracy in Iran from 2009 to 2022: An analysis based on Charles Tilly's framework of democratization and de-democratization. Demoracy and Security, 1-40.

Nefîsî, S. (2022). Sâsânî Devri İrân Uygarlığı Tarihi. (Çev: Aksungur, R. H.). İstanbul: Post Yayın.

Negri, A. (2013). Sürgün. (Çev: Karakaş, Ö). İstanbul: Monokl Yayınları.

Newman, A. J. (2023). Safevî İranı: Pers İmparatorluğu'nun Yeniden Doğuşu. (Çev: Anar, D. G.). İstanbul: Vakıfbank Kültür Yayınları.

Nietzsche, F. (2011). İşte Böyle Dedi Zerdüşt. (Çev: Irmak, S.). İstanbul: Kabalcı Yayıncılık.

Nîknâm, K. (2021). Zerdüştîlerde İbadet ve Gelenekler: İran Örneği. (Çev: Sular, M. E.). Ankara: Peywend Yayınları.

Nizamülmülk. (2021). Siyasetname. (7. Baskı). (Çev: Kanar, M.). İstanbul: Say Yayınları.

Nouri, A., Mohammadi, M. M., Taherpour, M. S., Khallaghi, A. A. (2020). Historical evolution of educational research methodology in Iran. The International Journal of Humanities, 27(4), 21-31.

Ortaylı, İ. (2017). İlber Ortaylı'nın Gözüyle İran. İstanbul: Demavend Yayınları.

Osanloo, A. (2023). Humeyni'nin İran İslâm Cumhuriyeti'nde kadınları rolü ve hakları üzerindeki mirası. (Çev: Koç, M. A.). (Ed.: Adib-Moghaddam, A.), Ayetullah Humeyni: Politik ve Entelektüel Biyografi, İstanbul: Vadi Yayınları, 383-408.

Osiewicz, P. (2021). Foreign Policy of the Islamic Republic in Iran: Between Ideology and Pragmatism. Abingdon, Oxon; New York: Routledge.

Ostovar, A. (2016). Vanguard of the Imam: Religions, Politics, and Iran's Revolutionary Guards. Oxford University Press.

Ostovar, A. (2024). Wars of Ambition: The United States, Iran, and the Struggle fort he Middle East. Oxford University Press.

Özlük, D. (2017). İran ve Türkiye eğitim sistemlerinin amaçlarının karşılaştırmalı analizi. Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 5(3), 729-757.

Paivandi, S. (2012). The Meaning of the Islamization of the School in Iran. Education in West Asia, London: Bloomsbury.

Pak-Shiraz, N. (2011). Shi'i Islam in Iranian Cinema: Religion and Spirituality in Film. London: I.B. Tauris & Co Ltd.

Pardo, E. J. (2022). Iran's Radical Education: An Interim Update Report, 2021-22. IMPACT-se. https://www.impact-se.org/wp-content/uploads/Irans-Radical-Education-7.pdf.

Pargoo, M. (2021). Secularization of Islam in Post-Revolutionary Iran. Abingdon, Oxon: Routledge.

Park, R. E. ve Burgess, E. W. (2017). Asimilasyon ve Sosyal Kontrol: Sosyoloji Bilimine Giriş II. (Çev: Kızılçalı, P. S.). İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Parker, G. ve Parker, B. (2017). The Persians: Lost Civilization. London: Reaktion Books.

Parsi, T. (2011). İsrail-İran ilişkileri değerlendirmesi: Güç döngüsü perspektifinden stratejik rekabet. (Çev: Güven, P.). (Ed.: Katouzian, H. ve Şahidi, H), 21. Yüzyılda İran, Ankara: Sitare Yayınları, 184-210.

Patrikarakos, D. (2021). Nuclear Iran: The Birth of an Atomic State. London: I. B. Tauris.

Payne, R. E. (2018). The Silk Road and the Iranian political economy in late antiquity: Iran, the Silk Road, and the problem of aristocratic empire. Bulletin of SOAS, 81, 227-250.

Pazouki, A. ve Pazouki, M. R. (2014). Analysing the effects of oil price shocks on government expenditure in the Iranian economy. International Journal of Energy and Statistics, 2(2), 103-123.

Pehlevi, M. R. (1968). Ak Devrim. (Çev: Matin, M.). İstanbul: Apa Opset Basımevi.

Perletta, G. (2022). Political Radicalism in Iran and Ahmadinejad's Presidencies. Cham, Switzerland: Palgrave Macmillan.

Petruşevskiy, İ. P. (2021). Safevi Devleti (16. Asır). (Demiroğlu, H.). (Ed.: Ivanov, M. S.), İran Tarihi: Eski Çağlardan Yirminci Yüzyıla, İstanbul: Selenge Yayınları, 192-202.

Pirenne, H. (2022). Kavimler Göçünden XVI. Yüzyıla Kadar Avrupa Tarihi. (Çev: Akbaytürk, S.). İstanbul: Selenge Yayınları.

Pirzadeh, A. (2019). Modern Iran in Perspective. Cham, Switzerland: Springer.

Ponting, C. (2020). Yeni Bir Bakış Açısıyla Dünya Tarihi. (8. Baskı). (Çev: Özbilen, E. B.). İstanbul: Alfa Tarih.

Prasske, B. (2008). Devrimin ve Yasakların Gölgesinde İran. (Çev: Pamir, G.). İstanbul: İkarus Yayınları.

Quinn, S. (2020). Şah Abbas: İran'ı Yeniden Şekillendiren Hükümdar. (Çev: Yılmazer, Z.). İstanbul: Vakıfbank Kültür Yayınları.

Rabiei, M., Fayyaz, I., Mahrouzade, T., Bakhtiari, A., Taskooh, A. K. (2019). A comparative study of social education in the primary education of Iran and Japan. Iranian Journal of Comparative Education, 2(4), 452-480.

Rad, A. (2022). The State of Resistance: Politics, Culture, and Identity in Modern Iran. Cambridge: Cambridge University Press.

Rahbari, L. (2016). Women in higher education and academia in Iran. Sociology and Anthropology, 4(11), 1003-1010.

Rahimi, B. (2023a). Ayetullah'ın çekişmeli mirası. (Çev: Koç, M. A.). (Ed.: Adib-Moghaddam, A.), Ayetullah Humeyni: Politik ve Entelektüel Biyografi, İstanbul: Vadi Yayınları, 457-480.

Rahimi, B. (2023b). Introduction. (Ed.: Rahimi, B.), Performing Iran: Culture, Performance, Theatre. London: I. B. Tauris, 1-38.

Rahimi, B. (2023c). The question of audience in Abbas Kiarostami's a look to ta'zieh. (Ed.: Rahimi, B.), Performing Iran: Culture, Performance, Theatre. London: I. B. Tauris, 57-76.

Rahnema, A. (2023a). Ayetullah Humeyni'nin düşüncesinde velâyet-i fakîh kavramı. (Çev: Koç, M. A.). (Ed.: Adib-Moghaddam, A.), Ayetullah Humeyni: Politik ve Entelektüel Biyografi, İstanbul: Vadi Yayınları, 173-210.

Rahnema, A. (2023b). The Political History of Modern Iran: Revolution, Reaction and Transformation, 1905 to the Present. London: I.B. Tauris.

Rajaipur, S. (1987). The Impact Processes on Educational Development: A Case Study of Iranian Higher Education. Unpublished Doctoral Dissertation, Michigan State University.

Ranjbar, M. A. ve Manesh, R. S. (2016). New routes to Iran's international trade in the Safavid Era. Ancient Asia, 7(8), 1-6.

Rassouli, A. ve Osam, N. (2019). English language education throughout Islamic Republic Reign in Iran: Government policies and people's attitudes. SAGE Open, 9(2), 1-11.

Rawlinson, G. (1873). The Sixth Great Oriental Monarchy: Or the Geopraphy, History, and Antiquities of Parthia. New York: Dodd, Mead & Company.

Razavi, R. (2010). The road to party politics in Iran (1979-2009). Middle Eastern Studies, 46(1), 79-96.

Reazei, F. (2018). Iran's Foreign Policy After the Nuclear Agreement: Politics of Normalizers and Traditionalists. Cham: Palgrave Macmillan.

Reda, L. A. (2023). Hatt-ı İmam: Humeyni yolunun takipçileri. (Çev: Koç, M. A.). (Ed.: Adib-Moghaddam, A.), Ayetullah Humeyni: Politik ve Entelektüel Biyografi, İstanbul: Vadi Yayınları, 211-254.

Rekabtalaei, G. (2019). Iranian Cosmopolitanism: A Cinematic History. Cambridge, UK: Cambridge University Press.

Rezaee, A., Saadatmand, Z. ve Rahmani, J. (2022). Perspectives and challenges of global citizenship education in the Iran primary school curriculum: Analysis based on an Islamic Republic context. Iranian Journal of Comparative Education, 5(1), 1789-1812.

Rezaei, F. (2019). Iran's Foreign Policiy after the Nuclear Agreement: Politics of Normalizers and Traditionalists. Cham: Palgrave Macmillan.

Riazi, A. (2005). The four language stages in the history of Iran. (Ed.: Lin, A. M. Y., ve Martin, P. W.). Decolonisation, Globalisation: Language in Education Policy and Practice, Cromwell Press, 98-114.

Ritter, S. (2007). Hedef İran. (Çev: Gezer, T.). İstanbul: Yakamoz Yayınları.

Ritzer, G. (2020). Küresel Dünya. (2. Baskı). (Çev: Pekdemir, M). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Roberts, J. M. (2020). Dünya Tarihi Cilt 1. (Çev: Erman, İ.). İstanbul: İnkılâp Kitabevi.

Roberts, J. M. (2022). Avrupa Tarihi. (Çev: Demirkaynak, A.). İstanbul: İnkılâp Kitabevi.

Roberts, P. (2021). Neighbors and rivals: Iran and great power diplomacy. (Ed.: Leandro, F. J. B. S., Branco, C. ve Caba-Maria, F.), The Geopolitics in Iran, Singapore: Springer, 17-60.

Rodinson, M. (1969). İslâmiyet ve Kapitalizm. (Çev: Suda, O.). İstanbul: Gün Yayınları.

Rodinson, M. (2022). Batı'yı Büyüleyen İslâm. (Çev: Meriç, C.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Rokni, S. (2023). Persistence as performative: A brief history of the evolution of two rock music scenes in Iran. (Ed.: Rahimi, B.), Performing Iran: Culture, Performance, Theatre. London: I. B. Tauris, 139-156.

Rotsami-Povery, E. (2023). 1979 Devrimi'nden bu yana İran. (3. Baskı). (Çev: Haskan, U. ve Yılmaz, İ). (Ed.: Barker, C.), Devrim Provaları, Ankara: Yordam Kitap, 195-227.

Rousseau, J. J. (2017). Toplum Sözleşmesi. (16. Baskı). (Çev: Günyol, V.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Roux, J.P. (2025). İran ve İranlıların Tarihi: Başlangıcından Günümüze. (Çev: Ataçay, E.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Roy, O. (2021). Kayıp Şark'ın Peşinde. (2. Baskı). (Çev: Bayrı, H.). İstanbul: Metis Yayınları.

Roy, O. (2023). Siyasal İslâm'ın İflası. (7. Baskı). (Çev: Akalın, C.). İstanbul: Metis Yayınları.

Rubinstein, A. Z. (1995). Moscow and Tahran: The wary accommondation. (Ed.: Rubinstein, A. Z. ve Smolansky, O. M.), Regional Power Rivalries in the New Eurasia: Russia, Turkey, and Iran, New York: M. E. Sharpe, Inc., 26-64.

Sabet, A. G. (2023). Velâyet-i fakîh ve İslâmî yönetim sisteminin anlamı. (Çev: Koç, M. A.). (Ed.: Adib-Moghaddam, A.), Ayetullah Humeyni: Politik ve Entelektüel Biyografi, İstanbul: Vadi Yayınları, 145-172.

Sadeghi, F. (2010). Negotiating with modernity: Young women and sexuality in Iran. (Ed.: Herrera, L. ve Bayat, A.), Being Young and Muslim: New Cultural Politics in the Global South and North, Oxford University Press, 273-290.

Sadr, H. M. (2006). Iranian Cinema: A Political History. London: I. B. Tauris.

Said, E. W. (1980). Iran and the Press: Whose Holy War? Colombia Journalism, 18(6), 23-33.

Said, E. W. (2016). Şarkiyatçılık. (9. Baskı). (Çev: Yıldırım, B.). İstanbul: Metis Yayınları.

Sajjadieh, N. S. ve Millei, Z. (2024). A genealogical study of the emergence of kingergartents in Iran: An intersectional approach. Paedagogica Historica, 60(3), 529-546.

Salahi, G. Z. ve Keykha, A. (2019). A comparative study in higher education goals of certain countries. Iranian Journal of Comparative Education, 2(3), 346-361.

Salehi-Isfahani, D. ve Egel, D. (2007). Youth exclusion in Iran: The state of education, employment and family formation. Working Paper, Department of Economics, Virginia Polytechnic Institute and State University.

Salehi-Isfahani, D. ve Kamel, H. (2007). Demographic Swings and Early Childhood Education in Iran. (Working Papers e06-2). Virginia, VA: Virginia Polytechnic Institute and State University, Department of Economics.

Sandys, W. ve Vaux, W. (2022). Persler: Partlar, Sasaniler. (Çev: Uzun, B. A.). İstanbul: Say Yayınları.

Savory, R. (2021). Safevîler Devrinde İran. (Çev: Kolçak, Ö.). İstanbul: Bilge Kültür Sanat.

Sayadabdi, A. ve Hassibi, S. (2019). Food and tourism in Iran. (Ed.: Seyfi, S. & Hall, C. M.), Tourism in Iran: Challenges, Development and Issues, Abingdon: Routledge, 158-174.

Sayyid, S. (2023). Humeyni ve siyasal alanın dekolonizasyonu. (Çev: Koç, M. A.). (Ed.: Adib-Moghaddam, A.), Ayetullah Humeyni: Politik ve Entelektüel Biyografi, İstanbul: Vadi Yayınları, 435-456.

Sborish, M. M. (1988). The Islamic Revolution and education in Iran. Comparative Education Review, 32(1), 58-75.

Schmitt, C. (2020). Kara ve Deniz. (2. Baskı). (Çev: Yıldız, G.). İstanbul: Vakıfbank Kültür Yayınları.

Schmitt, G. J. (2018). Introduction: The challenge ahead. (Ed.: Schmitt, G. J.), Rise of Revisionists: Russia, China, and Iran, Washington, DC: AEI Press, 1-11.

Schweitzer, A. (2011). Medeniyet Felsefesi. (Çev: Kaplan, Y.). İstanbul: Külliyat Yayınları.

Sciolino, E. (1997). The Chanel under the Chador. https://www.nytimes.com/1997/05/04/magazine/the-chanel-under-the-chador.html

Seidler, G. L. (2020). Doğu'da Siyasal Düşünce: Doğu Dünyasının Ortaya Çıkışı. (Çev: Tunçay, M.). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Semati, M. (2008). Living with globalization and the Islamic state: An introduction to media, culture, and society in Iran. (Ed.: Semati, M.), Media, Culture and Society in Iran: Living with Globalization and the Islamic State, Abingdon, UK: Routledge, 1-14.

Seraj, S. A. ve Yeşil, A. (2020). Kutsal savunma şiirinde millî kimlik ve dinî düşünce arasındaki fark. e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi, 12(3), 840-859.

Seyfi, S., Nikjoo, A. ve Sharifi-Tehrani, M. (2019). Domestic tourism in Iran: Development, directions, and issues. (Ed.: Seyfi, S. & Hall, C. M.), Tourism in Iran: Challenges, Development and Issues, Abingdon: Routledge, 38-54.

Seyyed, M., Akvan, M. ve Tooski, M. B. (2016). Changes in the Iranian families during the Achaemenid Era. International Academic Conference Lisbon, 248-262.

Sezer, B. (2011). Asya Tarihinde Su Boyu Ovaları ve Bozkır Uygarlıkları. İstanbul: Kitabevi.

Sezer, B. (2017). Toplum Farklılaşmaları ve Din Olayı. İstanbul: Doğu Kitabevi.

Sezer, B. (2018). Doğu-Batı İlişkileri Açısından Batı Tarımı. (2. Baskı). İstanbul: Doğu Kitabevi.

Shabir, G., Safdar, G., Shah, S. R. A., Asim, M. (2014). Iranian higher educational system and its socio-political impact in 21st century. Journal of Educational Research, 17(2), 107-116.

Shahabi, R. (2023). Establishment of education sciences as a discipline in Iran: Social demands and Western influences. Espacio, Tiempo y Educación, 10(2), 61-76.

Shahghasemi, E. (2017). Commodification of education in Iran. 7. International Research Conference on Education, Language and Literature, 148-153.

Shahvar, S. (2009). The Forgotten Schools: The Baha'is and Modern Education in Iran (1899-1934). London & New York: I. B. Tauris Publishers.

Shaker, M. K. (2005). Spirituality and prayer in Shiite Islam. Alister Hardy Religious Experience Research Centre.

Shakibi, Z. (2020). Pahlavi Iran and the Politics of Occidentalism: The Shah and the Rastakhiz Party. London: I. B. Tauris.

Shamekhi, Y. (2020). Higher Education in Iran. (Ed.: David, M.E. ve Amey, M. J.), The SAGE Encyclopedia of Higher Education, Thousand Oaks: SAGE Publications.

Sharifian, M. (2018). Early childhood education in Iran: Progress and emerging challenges. International Journal of the Whole Child, 3(1), 30-37.

Shams, A. (2016). Revolutionary religiosity and women's access to higher education in the Islamic Republic of Iran. Duke University Press, 12(1), 126-138.

Shayegan, D. (2008). Batı Karşısında Asya. (2. Baskı). (Çev: Örs, D.). İstanbul: Ağaç Kitabevi Yayınları.

Shayegan, D. (2014). Melez Bilinç. (2. Baskı). (Çev: Bayrı, H.). İstanbul: Metis Yayınları.

Shayegan, D. (2016). Din Devrimi Nedir?: (Çev: Özakıncı, N.). Ankara: Sitare Yayınları.

Shayegan, D. (2017). Yaralı Bilinç. (5. Baskı). (Çev: Bayrı, H.). İstanbul: Metis Yayınları.

Siamdoust, N. (2017). Soundtrack of the Revolution: The Politics of Music in Iran. Stanford, California: Stanford University Press.

Sisler, V. (2013). Digital heroes: Identity construction in Iranian video games (Ed.: Sreberny, A. & Torfeh, M.), Cultural Revolution in Iran: Contemporary Popular Culture in the Islamic Republic, London: I. B. Tauris & Co Ltd, 171-192.

Skocpol, T. (1992). Rantiye devlet ve İran Devrimi'nde Şii İslâm. (Der.: Üşür, S.), İran Devrimi: Din, Anti-emperyalizm ve Sol, İstanbul: Belge Yayınları, 54-82.

Söylemez, İ. (2019). Modern İran kimliğinin inşasında dilin rolü. (Ed.: Uygur, H.ve Rexhepi, A.), İran Düşünce Tarihi, Ankara: İRAM Yayınları, 155-188.

Stausberg, M. (2023). Zerdüşt ve Dini. (Çev: Gerguş, Ö.). İstanbul: Runik Kitap.

Steele, R. (2019). The Pahlavi national library project: Education and modernization in late Pahlavi Iran. Iranian Studies, 1-26.

Streusand, D. E. (2010). The Islamic Gunpowder Empires: Ottomans, Safavids, and Mughals. Boulder, CO: Westview Press.

Suruş, A. (1990). Aydın'lık ve Dindarlık. (Çev: Kara, S.). Ankara: Kıyam Yayıncılık.

Sümer, F. (2024). Safevi Devleti'nin Kuruluşu ve Gelişmesinde Anadolu Türklerinin Rolü: Şah İsmail ile Halefleri ve Anadolu Türkleri. (5. Baskı). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Şahin, M. (2013). [Söyleşi]. (Ed.: Zorbozan, S.). İran: Tarihin Kavşağında Açık Hedef, İstanbul: Profil Yayıncılık, 11-23.

Şahin, M. ve Kılıç, A. (2021). İran eğitim sistemi. (Ed.: Şahin, M. ve Şahin, A.). Karşılaştırmalı Eğitim: Güncel Veriler ve Eğitim Perspektifleri, Ankara: Nobel Yayın, 315-341.

Şer'i, B. (1987). Zaferin faktörleri. (Yay. Haz.: İran İslâm Cumhuriyeti İstanbul Başkonsolosluğu Kültür Bürosu), Dünya Müslümanların Gözüyle İran İslâm Devrimi, İstanbul: Acar Matbaacılık, 31-39.

Şeriati, A. (1980). Medeniyet ve Modernizm. (Çev: Selim, F. ve Arslan, A.). İstanbul: Düşünce Yayınları.

Şeriati, A. (2009). Ali Şiası Safevi Şiası. (Çev: Okumuş, E.). Ankara: FECR Yayınları.

Şeriati, A. (2012a). İran ve İslâm. (Çev: Çamurcu, K.). Ankara: FECR Yayınları.

Şeriati. A. (2012b). Muhtelif Eserler 1. (Çev: Çamurcu, K.). Ankara: FECR Yayınları.

Şeriati, A. (2016a). Medeniyet Tarihi II. (3. Baskı). (Çev: Okumuş, E.). Ankara: FECR Yayınları.

Şeriati, A. (2016b). Ne Yapmalı. (5. Baskı). (Çev: Kırlangıç, H. ve Demirkol, M.). Ankara: FECR Yayınları.

Şeriati, A. (2016c). Dinler Tarihi II. (5. Baskı). (Çev: Okumuş, E.). Ankara: FECR Yayınları.

Şeriati, A. (2017). İslâmbilim II. (3. Baskı). (Çev: Kırlangıç, H.). Ankara: FECR Yayınları.

Şeriati, A. (2018a). Yeni Çağın Özellikleri. (3. Baskı). (Çev: Kırlangıç, H. ve ark.). Ankara: FECR Yayınları.

Şeriati, A. (2018b). İslâm Nedir? Muhammed Kimdir? (7. Baskı). (Çev: Demirkol, M.). Ankara: FECR Yayınları.

Şeriati, A. (2019a). Medeniyet Tarihi I. (5. Baskı). (Çev: Okumuş, E.). Ankara: FECR Yayınları.

Şeriati, A. (2019b). Dine Karşı Din. (14. Baskı). (Çev: Özlük, D.). Ankara: FECR Yayınları.

Şeriati, A. (2019c). Dinler Tarihi 1. (8. Baskı). (Çev: Okumuş, E.). Ankara: FECR Yayınları.

Şeriati, A. (2020). Kadın: Fatıma Fatımadır (11. Baskı). (Çev: Özlük, E.). Ankara: FECR Yayınları.

Şevket, F. (2022). İran. (2. Baskı). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Tabatabai, A. M. (2020). No Conquest, No Defeat: Iran's National Security Strategy. Oxford University Press.

Takeyh, R. (2009a). Gizli Devrimler Ülkesi İran. (Çev: Küçük, C.). İstanbul: Karakutu Yayınları.

Takeyh, R. (2009b). Guardians of the Revolution: Iran and the World in the Age of the Ayatollahs. Oxford University Press.

Takim, L. (2022). Shi'i rituals and pratices. (Ed.: Leaman, O.). Routledge Handbook of Islamic Ritual and Practice, Newyork: Routledge, 142-151.

Tazmini, G. (2012). Revolution and Reform in Russia and Iran: Modernisation and Politics in Revolutionary States. London: I. B. Tauris.

Teti, A. ve Mura, A. (2016). Sunni Islam and Islamism. (Ed.: Haynes, J.), Routledge Handbook of Religion and Politics Second Edition, Routledge, 83-101.

The Constitution of the Islamic Republic of Iran (2012). (3th ed.). Alhoda International, Cultural, Artistic & Publishing Institution.

Tığlı, A. (2004). Zerdüşt: Hayatı ve Öğretisi. Ankara: Beyan Yayınları.

Tığlı, A. (2007). İran'da Entelektüel Düşünce Hareketi. İstanbul: Mana Yayınları.

Times Higher Education (2024). World University Rankings 2024. https://www.timeshighereducation.com/world-university-rankings/2024/world-ranking.

Toğa, O. ve Şahin, G. (2023). Iran's identity policy pursued in its construction as a proxy power: The case of the Islamic resistance movement of Azerbaijan (Hüseynçilər/Husaynıyyun). Türkiye Siyaset Bilim Dergisi, 141-153.

Topçu, N. (2020). Kültür ve Medeniyet. (17. Baskı.). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Touba, J. R. (1972). The relationship between urbanization and the changing status of women in Iran 1956-1966. Iranian Studies, 5(1), 25-36.

Toynbee, A. J. (2004). Uygarlık Yargılanıyor. (Çev: Yargıcı, K. ve Yalman, M. A.). İstanbul: Örgün Yayınevi.

Toynbee, A. J. (2014). Dünya ve Garb. (Çev: Bilgiç, E.). İstanbul: Yeni Zamanlar Yayınları.

Tremayne, S. (2023). Inconceivable Iran: To Reproduce or not to Reproduce?. Berghahn Books.

Turner, B. S. ve Khondker, H. H. (2019). Küreselleşme: Doğu ve Batı. (Çev: Özdemir, S.). Ankara: Koyu Siyah Yayıncılık.

UNESCO, International Bureau of Education (2006). Iran Early Childhood Care and Education (ECCE) Programs.

UN Trade & Development (UNCTAD) (2024). Economy, Investment and Finance: Data Insights. https://unctadstat.unctad.org/insights/theme/18.

U. S. Energy Information Administration (EIA). (2024). Country Analysis Brief: Iran. https://www.eia.gov/international/content/analysis/countries_long/Iran/pdf/Iran%20CAB%202024.pdf.

Uygur, H. (2019). İran'da Şîî siyasî düşüncenin evrimi. (Ed.: Uygur, H.ve Rexhepi, A.), İran Düşünce Tarihi, Ankara: İRAM Yayınları, 189-240.

Van De Mieerop, M. (2007). A History of Ancient Near East ca. 3000-323 BC. (2. Baskı). Malden, MA: Blackwell Publishing.

van der Loo, H. ve van Reijen, W. (2014). Modernleşmenin Paradoksları. (3. Baskı). (Çev: Canatan, K.). İstanbul: İnsan Yayınları.

Wallerstein, I. (1994). Humeyni mi, Saddam mı, Göç mü?. New Perpectives Quarterly Türkiye, 2(7), 28-29.

Wallerstein, I. (2012). Liberalizmden Sonra. (4. Baskı). (Çev: Öz, E.). İstanbul: Metis Yayınları.

Wallerstein, I. (2015). Modern Dünya Sistemi 1: Kapitalist Tarım ve 16. Yüzyıl'da Avrupa-Dünya Ekonomisinin Kökenleri. (7. Baskı). (Çev: Boyacı, L.). İstanbul: Yarın Yayınları.

Weber, M. (2020). Bürokrasi ve Otorite. (Çev: Akın, B. H.). Ankara: Adres Yayınları.

Weber, M. (2022). Antik Uygarlıkların Tarım Sosyolojisi. (Çev: Karaca, G. ve Balkılıç, Ö.). İstanbul: Fol Kitap.

Whitehouse, D. ve Williamson, A. (1973). Sasanian maritime trade. British Institute of Persian Studies, 11, 29-29.

Wiesehöfer, J. (2019). Antik Pers Tarihi: Ön Asya'nın Kadim Krallığı. (Çev: İnci, M. A.). İstanbul: Totem Yayınları.

Wiesehöfer, J. (2020). Erken Pers: Antik Bir Dünya İmparatorluğunun Tarihi. (Çev: Ersoy, N.). İstanbul: Totem Yayınları.

World Bank (2023). Iran Poverty Diagnostic: Poverty and Shared Prosperity. World Bank Group. https://openknowledge.worldbank.org/server/api/core/bitstreams/8b9d7e71-a5fe-4a9c-98b6-b73a7c1eba07/content.

World Bank (2024). Iran Economic Monitor: Sustaining Growth Amid Rising Geopolitical Tensions (With a Special Focus: Recent Poverty and Inequality Trends in Iran (2020-2022). The World Bank. https://documents1.worldbank.org/curated/en/099051007102421530/pdf/IDU1398008291628d14b5a1a9f91728b946987e4.pdf.

World Bank (2025). World Bank Country and Lending Groups. https://datahelpdesk.worldbank.org/knowledgebase/articles/906519-world-bank-country -and-lending-groups.

World Education News Reviews (WENR). (2017). Education in Iran. https://wenr-wes-org.translate.goog/2017/02/education-in.

Wright, R. (2001). Son Büyük Devrim: Humeyni'den Bugüne İran. (Çev: Türkömer, Ş.). İstanbul: Doğan Kitap.

Yerasimos, S. (2015). Milliyetler ve Sınırlar: Balkanlar, Kafkasya ve Orta Doğu. (7. Baskı). (Çev: Tekeli, Ş.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Yeşil, A. (2019). Âşûrâ kıyamı ve Kerbelâ vak'ası'nın Safevî iktidarı öncesi Fars şiirindeki yansıması. RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, 17, 536-549.

Yıldırım, N. (2015). İran Mitolojisi. (2. Baskı). İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Yıldırım, N. (2017). İran Edebiyatı: Başlangıçtan İslâmiyet'e Kadar. (2. Baskı). İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Yıldırım, N. (2019). İran Kültürü: Zerdüşt'ten Firdevsî'ye, Sadî'den Şamlu'ya İran'ın Sözlü ve Yazılı Kaynakları. (2. Baskı). İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Yıldırım, N. (2021). İran Edebiyatı: İslâmiyet'ten Gaznelilere. İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Youssefzadeh, A. (2005). Iran's regional musical traditions in the twentieth century: A historical overview. Iranian Studies, 38(3), 417-439.

Yüksel, E. (2013). [Söyleşi]. (Ed.: Zorbozan, S.). İran: Tarihin Kavşağında Açık Hedef, İstanbul: Profil Yayıncılık, 113-130.

Zaccara, L. ve Haghirian, M. (2020). Rouhani, the nuclear deal, and new horizons for Iran-US relations. (Ed.: Zaccara, L.), Foreign Policy of Iran Under President Hassan Rouhani's First Term (2013-2017), Springer Nature Singapore, 57-86.

Zadeh, M. A., Abbasi, E., Hoseinikhah, A., Arani, A. M. (2023). An investigation about demonstration of countries in upper secondary schools' textbooks of Iran based on Van Dijk's discourse analysis approach. Iranian Journal of Comparative Education, 6(1), 2304-2326.

Zeydân, C. (2015). İslâm Uygarlıkları Tarihi (Cilt II). (2. Baskı). (Çev: Gök, N.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Zeydân, C. (2019). İslâm Uygarlıkları Tarihi (Cilt I). (6. Baskı). (Çev: Gök, N.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Zeydabadi-Nejad, S. (2013). Beyond gender: Women filmmakers and sociopolitical critique. (Ed.: Sreberny, A. & Torfeh, M.), Cultural Revolution in Iran: Contemporary Popular Culture in the Islamic Republic, London: I. B. Tauris & Co Ltd, 109-132.

Zibakalam, S. (2023). Yönetmek veya yönetememek? Ayetullah Humeyni'nin 1960-80 sürecindeki politik yaşamına alternatif bir bakış. (Çev: Koç, M. A.). (Ed.: Adib-Moghaddam, A.), Ayetullah Humeyni: Politik ve Entelektüel Biyografi, İstanbul: Vadi Yayınları, 409-434.

Zimmt, R. (2020). Parliamentary elections in Iran: The predicted conservative victory. The Institute for National Security Studies, No: 1262, 1-4.

Zonis, E. (1973). Classical Persian Music: An Introduction. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Edebiyatta Politik Patronaj

CHP Sanat Mükafatlarına İlişkin Bir İnceleme

Melek Gülcü

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1912
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-645-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
GÜLCÜ, Melek
Edebiyatta Politik Patronaj
CHP Sanat Mükafatlarına İlişkin
Bir İnceleme

Editör: Prof. Dr. Selim SOMUNCU

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKLAR

Adıvar, H. E. (1940). Turkey and her allies. *Foreing Affairs,*18(1), 449.

Adıvar, H. E. (2022). *Sinekli bakkal.* Can Yayınları.

Ağaoğlu, S. (1942). Sinekli bakkal. *Yücel,* (9), 15-17.

Ağkaya, O. (2016). Ütopya ve distopya: Siyasetin edebiyat üzerindeki etkisi. *MCBÜ Sosyal Bilimler Dergisi,*14(4), 23-48.

Ahmad, F. (1999). *İttihatçılıktan Kemalizme* (F. Berktay, Çev.) Kaynak Yayınları.

Akay, A. (2020). *Michel Foucault'da iktidar ve direnme odakları.* Doğu Batı Yayınları.

Akgül, B. (2009). *İkinci Meşrutiyet Dönemi'nde köycü söylem* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Yıldız Teknik Üniversitesi.

Aktaş, Ş. (1984), *Roman sanatı ve roman incelemesine giriş.* Birlik Yayınları.

Algan, H. (2011). *Halkevlerinde inkılâp temsilleri (1932-1951)* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi.

Altın, E. (2020). *Attilâ İlhan'ın eserlerinde millî mücadele ve cumhuriyet* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Trakya Üniversitesi.

Altuğ, F. (2011). *Edebiyatın omzundaki melek.* İletişim Yayınları.

Anonim (1939, 25 Ağustos). Orta tedrisat muallimleri arasında terfi edenler. *Ulus,* 5.

Atabay, M. (2022). *"Anadoluculuk", Modern Türkiye'de siyasî düşünce (Millîyetçilik) (Cilt 4).* İletişim Yayınları.

Ataç, A. ve Şar, Ş. (t.y.). *İroni ve etik söylem üzerine.*

Ataç, N. (1943, 5 Eylül). Romanlarım, *Ulus. 5.*

Ataç, N. (1946, 4 Mart). Düşsül görüşme. *Ulus,* 2.

Ataç, N. (1947, 17 Şubat). Bir ozan. *Ulus*, 2.

Ataç, N. (1950, 28 Şubat). Verilmeyen armağan. *Cumhuriyet,* 2.

Ataç, N. (2010). *Günlerin getirdiği- sözden söze.* Yapı Kredi Yayınları.

Aydemir, B. (2016). Türk tiyatrosu ilk oyun yazım yarışması ve ödüllü oyunlar. *GSF Sanat Dergisi,* (26), 5-36.

Aydın, S. İ. (2013). Yazılı ironik metinlerin anlamlandırılması üzerine bir durum saptaması: Köşe yazısı örneği. *BİLİG,* (64), 53.

Aydoğmuş, S. (1950). *Burgu.* Ulus Basımevi.

Aykaç, F. A. (1941, 11 Eylül). Fahim bey ve biz. *Cumhuriyet,* 2.

Ayvazoğlu, B. (1989). *İslam estetiği ve insan.* Çağ Yayınları.

Ayvazoğlu, B. (2017). *Peyami- hayatı sanatı felsefesi dramı.* Kapı Yayınları.

Bahtin, M. (2021). *Söylem türleri ve başka yazılar* (S. Kılıç, Haz.) (O. N. Çiftçi, Çev.). Metis Eleştiri.

Bal, A. A. (2010). Tartışmalı bir temsil alanı; Türkiye'de sanat yarışmaları. *ACTA TURCICA Çevrimiçi Tematik Türkoloji Dergisi,* 2(1), 157-163.

Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi (BCA Ankara)

Başkut, C. F. (1972). *Küçük şehir.* İnkılâp ve Aka Kitabevi.

Baştürk, M. (2018). *Cumhuriyet dönemi Türk romanında aydınlar (1950–1970).* Gece Kitaplığı Yayınevi.

Bayartan, M. (2009). Ütopyalarda coğrafi mekân. *Sosyoloji Dergisi,* (18), 69-95.

Bayram, A. K. (2018). Foucault'nun yöntemi: Hakikatin söylemsel inşasının arkeolojisi ve soykütüğü. *Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi,* 6(2), 217-230.

Bengü, V. Ö. (1940). *Beyaz baykuş.* CHP Halkevleri Temsil Yayınları.

Bentham, J. (2016). *Panaptikon-gözün iktidarı.* (Z. Özarslan, B. Çoban, Çev.). Su Yayınları.

Bernauer, J. W. (2005). *Foucault'nun özgürlük serüveni.* Ayrıntı Yayınları.

Beyatlı, Y. K. (1974). *Kendi gök kubbemiz.* İstanbul Fetih Cemiyeti.

Beyatlı, Y. K. (2018). *Siyasî ve edebî portreler.* İstanbul Fetih Cemiyeti.

Bilge, Y. (2020). *Tek parti dönemi romanında edebiyat-siyaset ilişkisi* [Yayımlanmamış doktora tezi]. İstanbul Üniversitesi.

Binyazar, A. (1979). Türkiye'de devlet ödülleri: İnönü armağanları, devlet sanatçısı unvanı, kültür bakanlığı ödülleri. *Milliyet Sanat Dergisi,* (337), 8-9.

Bora, T. (2017). *"Anadolucular" cereyanlar.* İletişim Yayınları.

Bora, T. (2017). *"Türkiye'de siyasi ideolojiler" cereyanlar.* İletişim Yayınları.

Bora, T. (2021). *Hasan Âli Yücel.* İletişim Yayınları.

Burian, O. (1993). *Denemeler eleştiriler.* Cem/Kültür Yayınevi.

Burian, O. (1945). CHP müsabakası kapanırken şiir hakkında düşünceler. *Yücel,* 110, 112-113.

Canbaz Yumuşak, F. (2012). Ütopya, karşı-ütopya ve Türk edebiyatında ütopya geleneği. *BİLİG Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi,* (62), 47-70.

Canpolat, N. (2005). *Kadife karanlık.* Su Yayınevi.

Cebeci, O. (2016). *Komik edebi türler parodi, satir ve ironi.* İthaki Yayınları.

CHP 1939'da Halkevleri (1939). Recep Ulusoğlu Basımevi.

Cumhuriyet Halk Partisi Fon Kataloğu

Çağan, K. (2008). *İdeoloji.* Hece Yayınları.

Çakır, A. (2020). *Söylem analizi ne demek istiyorsun?* Palet Yayınları.

Çarkaoğlu, A., Elçi, E., Erol, F. & Paksoy, C. (2022). Popülizm teorileri ışığında Türkiye'de popülizmin tarihsel gelişimi: Siyasi partiler üzerine bir inceleme. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* 22(1), 325.

Çelebi, V. (2016). Michel Foucault'da arkeolojik çözümleme ve arkeolojik çözümlemenin süreksizlik tezi. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 7(1), 993-1014.

Çelik, H. & Ekşi, H. (2008). Söylem analizi. *Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Dergisi,* 1(27), 99-117.

Çelik, Y. (2010). Şair Ahmet Muhip Dıranas'ın oyun yazarlığı. *Turkish Studies International Periodical forthe Languages, Literature and History of Turkish or Turkic,* 5(2), 1-12.

Çetinsaya, G. (2022). Halide Edip Adıvar. (T. Bora ve M. Gültekingil, Ed.), *Modern Türkiye'de siyasi düşünce / modernleşme ve batıcılık (Cilt 3).* İletişim Yayınları.

Çıkla, S. (2007). 1923-1950 yılları arasında köyü ve köylüyü konu edinen piyesler. *Millî Eğitim,* (175), 98-115.

Çıkla, S. (2007). 1940'lı yıllarda düzenlenen sanat yarışmaları ve İnönü sanat armağanları. *İlmi Araştırmalar Dil ve Edebiyat İncelemeleri Dergisi,* (23), 29-46.

Çıkla, S. (2007). Türk edebiyatında kanon ve inkılâp kanonu. *Muhafazakâr Düşünce,* (13-14), 47-68.

Çiftçi, S. (1997). *Modernden postmoderne iktidar kavramındaki değişim* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi.

Çimen, L. (2021). Feminist söylem çözümlemesi açısından Marriage Story filminin incelenmesi. *İstanbul Üniversitesi Kadın Araştırmaları Dergisi,* (21), 57.

Çoban, B. & Özarslan, Z. (2016). *Panoptikon gözün iktidarı.* Su Yayınları.

Dağlarca, F. H. (1945). *Çakırın destanı.* Marmara Kitabevi.

Dağyapan Kıyar, Ş. (2010). *Sembolist tiyatronun bir örneği olarak Maeterlinck tiyatrosunun Absürd tiyatroya yansımaları* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Ankara Üniversitesi.

Delilbaşı, A. S. (1939). Halkevlerinde tiyatro meselesi. *Ülkü,* 14 (81), 229.

Derrıda, J. (2010). *Gramatoloji* (İ. Birkan, Çev.). Bilgesu Yayınları.

Dıranas, A. M. (1977). *Oyunlar.* İş Bankası Kültür Yayınları.

Dıranas, A. M. (1995). *Oyunlar.* Adam Yayınları.

Dıranas, M. (2000). *Yazılar (toplu yazıları).* (Münire Dıranas, Haz.). Yapı Kredi Yayınları.

Doltaş, D. (1996). *"Söylem ve yazın" söylem üzerine* (A. Kocaman, Haz.). Hitit Yayınevi.

Doueihi, M. (2011). *Yeryüzü cenneti* (A. Kahiloğulları, Çev.). Dost Kitabevi.

Dranas, A. M. (1947). *Gölgeler.* Ulus Basımevi.

Dural, B. (2012). Antonio Gramsci ve hegemonya. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi,* 11(39), 211.

Eagleton, T. (2020). *İdeoloji* (M. Özcan, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Eagleton, T. (2022). *Edebiyat kuramı giriş* (T. Birkan, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Edebiyat Ödülleri (t.y.). Çerçeve yazılar. *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi (Cilt 3).* İletişim Yayınları.

Elbirlik, T. & Karabulut, F. (2015). Söylem kuramları: Bir sınıflandırma çalışması. *Dil Araştırmaları,* (17), 31-50.

Enginün, İ. (1991). *Cahit Sıtkı Tarancı'nın şiir ve hikâyeleri arasındaki benzerlikler: Yeni Türk edebiyatı araştırmaları.* Dergâh Yayınları.

Enginün, İ. (2013). *Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatı.* Dergâh Yayınları.

Enginün, İ. (2016). *Evime ve Nihal'e mektuplar.* Can Yayınları.

Er, C. (2011). Cumhuriyet döneminde köy, köylülük, köycülük ile kırsal yapıdaki değişim ve gelişmeler I. *Türk Yurdu,* (291), 96-107.

Eriş, R. (1946, 21 Mart). Piyes müsabakaları. *Yeni Adam,* (586), 6.

Esendal, M. Ş. (1941, 17 Kasım). Fahim bey ve biz. *Yedigün,* (454), 5.

Anonim (1939, 26 Haziran). Evvelki geceki müsamere çok neşeli geçti. *Ulus Sesi,* 2.

Finyanson, J. G. (2007). *Habermas,* Dost Kitapevi Yayınları.

Foucault, M. (1987). *Söylemin düzeni* (T. Ilgaz, Çev.). Hil Yayınları.

Foucault, M. (1994). *Kelimeler ve şeyler* (M. A. Kılıçbay, Çev.). İmge Kitabevi Yayınları.

Foucault, M. (1999). *Bilginin arkeolojisi* (V. Urhan, Çev.). Birey Yayınları.

Foucault, M. (2001). *Yapısalcılık ve post-yapısalcılık* (Ü. Umaç, Çev.). Birey Yayıncılık.

Foucault, M. (2004). *Felsefe sahnesi* (I. Ergüden, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Foucault, M. (2005). *Büyük kapatılma-seçme yazılar* (İ. Yılmaz, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Foucault, M. (2007). *Cinselliğin tarihi* (H. Tanrıöver, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Foucault, M. (2012). *Bu bir pipo değildir* (S. Hilav, Çev.). Yapı Kredi Yayınları.

Foucault, M. (2020). *Entelektüelin siyasi işlevi* (I. Ergüden, O. Akınhay ve F. Keskin, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Foucault, M. (2021). *Özne ve iktidar.* Ayrıntı Yayınları.

Gemili, V. (2014). *Memleket küçük hikâyeleri tenkîd ve tahlil.* Lakin Yayınları.

Genette, G. (2011). *Anlatının söylemi yöntem hakkında bir deneme.* İstanbul Üniversitesi Yayınevi.

Göbel, G. (2020). *İspirto Türk.* Tam İstiklâl Yayıncılık Ortaklığı.

Göktürk, A. (2006). *Sözün ötesi.* Yapı Kredi Yayınları.

Gramsci, A. (1967). *Aydınlar ve toplum.* Örnek Yayınları.

Gramsci, A. (1997). *Hapishane defterleri.* Belge Yayınları.

Gramsci, A. (1986). *Hapishane defterleri* (K. Somer, Çev.). Aşina Kitaplar Yayınları.

Gutting, G. (2010). *Foucault* (H. Gür, Çev.). Dost Kitabevi Yayınları.

Güler, G. (2018). *Antik çağ hümanizmi ile rönesans hümanizminin karşılaştırılması* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Kırıkkale Üniversitesi.

Günay, V. D. (2007). *Metin bilgisi.* Multilingual Yayınları.

Günay, V. D. (2018). *Söylem çözümlemesi.* Papatya Yayıncılık.

Güner, D. (2015). *Sansür ve iktidar.* Yeditepe Yayınevi.

Güngör, B. (2016). Söylem analizinin açılımları ve romanda bilgi iktidar ideoloji. *Dede Korkut,* (10), 108-114.

Güngör, B. (2020). Söylem yaklaşımı üzerine bir kavram çalışması ve eleştirel söylem analizi. *Kritik İletişim Çalışmaları Dergisi,* (2), 1-12.

Günyol, V. (1940). Halide Edib ile Yakup Kadri arasında kısmi mukayese. *Yücel,* (62), 117.

Gür, T. (2011). *Türkçe öğretmen adaylarının dil tutumları ve kullanımlarının söylem çözümlemesi yöntemi ile betimlenmesi* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Atatürk Üniversitesi.

Gür, T. (2013). Post-modern bir araştırma yöntemi olarak söylem çözümlemesi. *Zeitschriftfürdie Welt der Türken Journal of World of Turks,* 5(1), 191.

Gürler, C. S. (1940). *Eğitmen.* CHP Halkevleri Temsil Yayınları.

Hacıibrahimoğlu, I. Ç. (2012). *Cumhuriyet ve hümanizma algısı.* Türkiye İş Bankası Yayınları.

Hisar, A. Ş. (1942). *Fahim bey ve biz.* Hilmi Kitabevi.

Hokna, M. (1947). *Toprak çocuğu.* CHP Halkevleri Temsil Yayımları.

Hülür, H. (2008). İktidar/bilgi sarmalı: Michel Foucault'da disiplinsel doğruluk ve özne. *EKEV Akademi Dergisi,* 12(35), 149-164.

Işık, İ. (2004). *Türkiye yazarlar ansiklopedisi (Cilt 3).* Elvan Yayınları.

Işık, İ. (2006). *Türkiye'de edebiyatçılar ve kültür adamları ansiklopedisi.* Elvan Yayınları.

Ives, P. (2011). *Gramsci'de dil ve hegemonya* (E. Ekici, Çev.). Kalkedon Yayınları.

İleri, S. (2002). *Nâm-ı diğer kaptan "Attilâ İlhan'ı dinledim".* Kültür Yayınları.

İlhan, A. (1973). *Duvar.* Bilgi Yayınları.

İnci, H. (2015). Sinekli Bakkal ilk roman ödülünü nasıl kazandı. *Kitap-lık,* (180), 142-152.

Kaplan, M. (2016). *Türk edebiyatı üzerinde araştırmalar 2.* Dergâh Yayınları.

Kaplan, R. (1997). *Cumhuriyet dönemi Türk romanında köy.* Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Kaptanoğlu, Cem, http://iys.inonu.edu.tr/webpanel/dosyalar/477/file/beden/Politik-Beden.ppt, 14.06.2013.

Karaca, N. T. (1998). *Abdülhak Şinasi Hisar'ın eserlerinde geçmiş zaman ve İstanbul.* Kültür Bakanlığı Yayınları.

Karaca, N. ve Gökter, B. (2016). *Geçmiş Zaman Medeniyeti ve Daüssıla Anlatıcısı Abdülhak Şinasi Hisar'ın Doğumunun 125., Ölümünün 50. Yılında Anma Sempozyumu (12 Nisan 2013) Bildiriler Kitabı,* Ankara.

Karagülle, F. (2012). *Cumhuriyet dönemi Türk romanında Anadolu'nun sosyal ve siyasî hayatı (1923-1940).* [Yayımlanmamış doktora tezi]. İstanbul Üniversitesi.

Karagülle, F. (2017). *Erken cumhuriyet dönemi romanında Anadolu imgesi.* Kitabevi Yayınları.

Karataş, T. (2019). *Ansiklopedik edebiyat terimleri sözlüğü.* İz Yayıncılık.

Karakılıç, S. (2018). "Gerçek sanatkârı ağırlayan yarışma: Necip Fazıl'ın birinciliği nasıl iptal edildi?" *Sürgün intihal ve intihar.* Ötüken Yayınları.

Karaosmanoğlu, Y. K. (1934, İkincikânun). İnkılap edebiyatı, *Kadro,* 23.

Karaosmanoğlu, Y. K. (1940, 15 Ekim). Hümanizmaya doğru ilk adım. *Hakikat,* 1.

Karaosmanoğlu, Y. K. (1941, 24 Ekim). Bir halis edebiyat örneği. *Akşam,* 5.

Karaosmanoğlu, Y. K. (2008). *Yaban.* İletişim Yayınları.

Karaosmanoğlu, Y. K. (2021). *Gençlik ve edebiyat hatıraları.* İletişim Yayınları.

Karaömerlioğlu, M. A. (2021). *Türkiye'de köycülük. Modern Türkiye'de siyasi düşünce Kemalizm (2),* İletişim Yayınları.

Keskin, F. (2005). Foucault'da etik ve jeneoloji kavramları. *Us Atölyesi Dergisi,*1.

Kıran, Z. (1999). Sözcelem ve göstergebilim. *Dilbilim araştırmaları,* 93-99.

Kırlangıç, A. (2008). Sanat yarışmaları üzerine genel bir değerlendirme. *Rh+ Sanat Dergisi,* (48), 32-33.

Kısakürek, N. F. (14 Mart 1936-29 Ağustos 1936). *Ağaç/Sanat Fikir Aksiyon.*

Kısakürek, N. F. (1940). *Sabır taşı-küçüklerin ve büyüklerin masalı.* Semih Lütfi Kitabevi.

Kısakürek, N. F. (2009). *Vesikalar konuşuyor- dedektif X bir.* Büyük Doğu Yayınları.

Kısakürek, N. F. (2010). *Bâbıâli.* Büyük Doğu Yayınları.

Kısakürek, N. F. (2012). *Batı tefekkürü ve İslam tasavvufu.* Büyük Doğu Yayınları.

Kısakürek, N. F. (2014). *Çile.* Büyük Doğu Yayınları.

Kıvrak Köroğlu, E. (2020). Farklı popülizm yaklaşımları üzerine bir değerlendirme. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* (39), 73-87.

Kocaman, A. (2009). *Dilbilim söylemi.* ODTÜ Yayıncılık.

Koçak, C. (1986). Millî şef döneminin kültürel yaşamı. *Hürriyet-Gösteri,* (68), 75-77.

Koçak, C. (2017). *Türkiye'de millî şef dönemi 1938-1945 Cilt 2,* İletişim Yayınları.

Koçak, C. (2018). *CHP genel sekreterliği.* ALFA Yayınları.

Koçak, C. (2020). *İsmet İnönü ve resmî tarih.* Timaş Yayınları.

Kolcu, A. İ. (2008). *Cumhuriyet edebiyatı II.* Salkımsöğüt Yayınları.

Körükçü, M. M. (1936). Ankara sanatı. *Yücel,* (19), 1-2.

Köymen, N. (1936). Sanayide yayıcılık. *Ülkü,* 7(39), 175.

Kür, İ. (1946). Sanat mükâfatı münasebetiyle. *Bucak,* (12), 7.

Kür, İ. (1972, 2 Haziran). Eğitim ve Öğretmen. *Barış,* Y. 51, S. 17497, s. 2.

Loomba, A. (2000). *Kolonyalizm-postkolonyalizm.* Ayrıntı Yayınları.

Madaralı, F. (1982). *Tonguç ışığı.*

Makal, M. (2022). *Köy enstitüleri ve ötesi.* Literatür Yayınları.

Mannheim, K. (2009). *İdeoloji ve ütopya* (M. Okyavuz, Çev.). De Ki Yayınları.

Mardin, Ş. (2019). *İdeoloji.* İletişim Yayınları.

MEB Tebliğler Dergisi (1966, 14 Mart). 6.

Megill, A. (2012). *Aşırılığın peygamberleri* (T. Birkan, Çev.). Say Yayınları.

Memleket Küçük Hikâyeleri (1939). Recep Ulusoğlu Basımevi.

Moran, B. (2009). *Türk romanına eleştirel bir bakış 1.* İletişim Yayınları.

Moran, B. (2009). *Türk romanına eleştirel bir bakış 2.* İletişim Yayınları.

Moran, B. (2009). *Türk romanına eleştirel bir bakış 3.* İletişim Yayınları.

Mutluay, R. (1973). *50 yılın Türk romanı.* İş Bankası Yayınları.

Müller, J. W. (2016). *Popülizm nedir?* İletişim Yayınları.

Nayır, Y. N. (1938, 1 Ağustos). Romanımızda durgunluk. *Varlık,* (17).

Nayır, Y. N. (1938). Romancılığımız ve tercüme. *Varlık,* 4(122), 17.

Nayır, Y. N. (1985). *Fazıl Hüsnü Dağlarca-dört kanatlı kuş.* Özgür Yayınları.

Necatigil, B. (1952, 1 Temmuz). Fahim bey ve biz üzerine. *Varlık,* (384), s. 14-15.

Nesin, A. (1981). *Nesin vakfı edebiyat yıllığı 1981.* Kardeşler Basımevi.

Nutku, Ö. (1960). *Tiyatro ve yazar.* GİM Yayınları.

Odabaşı, İ. A. (2015). *II. Meşrutiyet basınında halkçılık köycülük sosyalizm.* Dergâh Yayınları.

Okay, M. O. (1990). *Sanat ve edebiyat yazıları.* Dergâh Yayınları.

Olcay, H. (1945). *Kafa kâğıdı.* Doğuş Basımevi.

Onger, F. (1949). İnönü Armağanı, Yahya Kemal ve saire. *Edebiyat Dünyası,* (18), 1.

Orkunoğlu, Y. (2007). *Nietsche ve postmodernizmin gerçek yüzü.* Ceylan Yayınları.

Örs, H. B. (2008). *19. yüzyıldan 20. yüzyıla modern siyasal ideolojiler.* İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Özden, M. (2011). Bir halkçı münevverler platformu: Halka doğru dergisi (1913-1914). *Millî Folklor Dergisi,* (89), 116-117.

Özkan, S. (2019). *Edebiyat-siyasi erk ilişkisi* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Gazi Üniversitesi.

Özkök, E. (1982). *Sanat, iletişim ve iktidar.* Tan Kitap.

Parla, J. (2014). *Babalar ve oğullar/Tanzimat romanının epistemolojik temelleri.* İletişim Yayınları.

Partimizin Sanat Mükâfatı. (1946, 1 Mart). *Ülkü Millî Kültür Dergisi (Yeni Seri),* 9(107), 22.

Parvus, H. (1329). Türk gençlerine mektup. *Türk Yurdu,* (41), 312.

Peker, R. (1933, Şubat). Ülkü niçin çıkıyor. *Ülkü,* 1(1), 1-2.

Poster, M. (2008). *Foucault, marksizm ve tarih* (F. Güler, Çev.). Otonom Yayıncılık.

Punch, K. (2011). *Sosyal araştırmalara giriş nitel ve nicel yaklaşımlar* (D. Bayrak, H. Bader Arslan ve Z. Akyüz, Çev.). Siyasal Kitabevi.

Resmî Gazete (1939, 24 Ağustos). s. 4293.

Revel, J. (2006). *Güncelliğin bir ontolojisi* (K. Atakay, Çev.). Otonom Yayıncılık.

Ricoeur, P. (2007). *Yorum teorisi: söylem ve artı anlam* (G.Y. Demir, Çev.). Paradigma Yayınları.

Safa, P. (1932, 27 Ekim). Bugünkü Türk şiiri, *Cumhuriyet.* 3.

Safa, P. (1932, 5 Kasım). Yeni bir şair. *Cumhuriyet.* 3.

Sancar, S. (1997). *İdeolojinin serüveni: Yanlış bilinç ve hegemonyadan söyleme.* İmge Yayınları.

Sarup, M. (1997). *Postyapısalcılık ve postmodernizm,* (A. Güçlü, Çev.), Ark Yayınevi.

Sayar, A. G. (2017). *Hasan Âli Yücel'in tasavvufi dünyası ve Mevleviliği.* Ötüken Yayıncılık.

Sazyek, H. (2008). *Abdülhak Şinasi Hisar'ın romanlarında özel yabancılaşma.* Akçağ Yayınları.

Sazyek, H. (2013). *Roman terimleri sözlüğü roman sanatından yüz terim.* Hece Yayınları.

Sevük, İ. H. (1940, 30 Mart). Yaban romanı. *Cumhuriyet,* 3.

Skinner, Q. (1998). *Çağdaş temel kuramlar.* (A. Demirhan, Çev.), Vadi Yayınları.

Somuncu, S. (2015). Ankara romanına yönelik bir söylem çözümlemesi: Bilgi-iktidar-ideoloji. *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 7(13), 257-279.

Somuncu, S. (2015). *Romanda bilgi iktidar ideoloji.* Hece Yayınları.

Somuncu, S. (2019). *Sesini arayan şair Faruk Nafiz Çamlıbel hayatı-sanatı-şiirinin kaynakları.* Kriter Yayıncılık.

Sözen, E. (2017). *Söylem: Belirsizlik, mübadele, bilgi, güç ve refleksivite.* Paradigma Yayınları.

Şen, C. (2017). *Necip Fazıl Kısakürek'in tiyatroları üzerine bir inceleme* [Yayımlanmamış Doktora Tezi]. Bartın Üniversitesi.

Şener, S. (1971). *Çağdaş Türk tiyatrosunda ahlak ekonomi kültür sorunları.* Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları.

Şengil, S. (1991). *Anılarda kalan portreler.* Cem Yayınevi.

Şerafettin, P. (1945). Bugünkü Türk şiiri. *Yücel,* 110, 114.

Tanpınar, A. H. (1936, 22 İkincikânun). Bizde roman I. *Kültür Haftası,* 2, 25-26.

Tanpınar, A. H. (1941, 15 Eylül). Fahim bey ve biz. *Tasviri Efkâr, nr.* 4816, 1-2.

Tanpınar, A. H. (1942, 24 Şubat). Sinekli bakkal. *Vakit,* nr. 8648, 1-2.

Tanpınar, A. H. (1997). *XIX. asır Türk edebiyatı tarihi.* Çağlayan Kitabevi.

Tanpınar, A. H. (2015). *Edebiyat üzerine makaleler* (Z. Kerman, Haz.). Dergâh Yayınları.

Tansel, F. (1948). Bergama Halkevi. *Ülkü Halkevleri ve Halk Odaları Dergisi, (Cilt 29),* 47.

Tarancı, C. S. (2023). *Otuz beş yaş/bütün şiirleri.* Can Sanat Yayınları.

Tarus, İ. (1942). *Bir gemi.* Ulusal Matbaa.

Taş, G. (2016). Feminizm üzerine genel bir değerlendirme: kavramsal analizi, tarihsel süreçleri ve dönüşümleri. *Akademik Hassasiyetler.* 163-175.

TDK (2005). *Türkçe sözlük.* Türk Dil Kurumu.

Tecer, A. K. (1946). Müsabaka dolayısıyla "Şiir üzerine". *Ülkü,* 107, 4.

Tekelioğlu, O. (2003). *Foucault sosyolojisi.* Alfa- Aktüel Kitabevi.

Tekin, M. (2003). *Roman sanatı-1.* Ötüken Yayınları.

Tonguç, İ. H. (1947). *Canlandırılacak köy.* Remzi Kitabevi.

Topalak, H. İ. (2021). Gâvur Dağı ve Osmaniye yöresindeki Türkülerde dağ kültü. *Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* (28), 427-450.

Toprak, Z. (2013). *Türkiye'de popülizm (1908-1923).* Doğan Egmont Yayıncılık.

Toros, T (1998). *Türk edebiyatından altı renkli portre.* İsis Yayıncılık.

Tosun, N. (2007). Öyküde ironik anlatım. *Hece,* (124), 84.

Tuğluk, A. (2017). İroni nedir? *İdil Dergisi,* 6(29), 40-41.

Tuncor, F. R. (1951). Türk kadın şairlerimizden İsmet Kür. *Kadın,* (574), 6-7.

Tunçay, M. (2005). *Türkiye Cumhuriyeti'nde tek parti yönetiminin kurulması 1923-1931.* Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Turan, Ü.D., Zeyrek, D. & Bozşahin, C. (2012). Söylem ve bağdaşıklık ilişkileri. *Dilbilim araştırmaları,* (2), 41-65.

Turinay, N. (1993). *Abdülhak Şinasi Hisar.* MEB Yayınları.

Uçan, H. (2006). *Yazınsal eleştiri ve göstergebilim.* Hece Yayınları.

Unat, Y. N. (1940). *Para delisi.* Halkevleri Temsil Yayınları.

Urhan, V. (2010). *Foucault.* Say Yayınları.

Urhan, V. (2010). *Michel Foucault ve arkeolojik çözümleme.* Paradigma Yayınları.

Uşaklıgil, H. Z. (2023). *Sanata dair-1* (A. Uçman, Haz.). Yapı Kredi Yayınları.

Uyanık, Z. (2013). Ortodoks "Yüksek İslam" ile Heterodoks "Halk İslamı" arasındaki gerilim. *International Journal of Social Science,* (6), 729-741.

Uysal, S. S. (1959). *Yahya Kemal'le sohbetler.* Kitap Yayınları.

Uysal, S. S. (1961). *Bir Abdülhak Şinasi Hisar vardı.* Bilge Kültür Sanat Yayın Dağıtım.

Uzun, H. (2018). Türkiye'de bilim sanat ve yaratıcılığın teşvik ve ödüllendirilmesi: İnönü armağanları kanunu. *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi,*18(36), 239-264.

Uzun, H. (2018). Türkiye'de sanat ve sanatçıların teşvik ve ödüllendirilmesi: "Cumhuriyet Halk Partisi Sanat Mükâfatı" yarışması. *Türkiyat Mecmuası,* 28(1), 213-239.

Van Dick, T. A. (2019). *İdeoloji-multidisipliner bir yaklaşım* (A. Demir Çev.). Hece Yayınları.

Vergin, N. (2003). *Siyasetin sosyolojisi: Kavramlar, tanımlar, yaklaşımlar.* Bağlam Yayınları.

Volosınov, V. N. (2001). *Marksizm ve Dil Felsefesi* (M. Küçük, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Wittgenstein, L. (2011). *Tractatus Logico-Fhilosophicus* (O. Aruoba, Çev.). Metis Yayınları.

Yalçın, S. (2009). *Atatürk'ün millî dış siyaseti.* Berikan Yayınevi.

Yalçın, E. (2013). *1960-80 dönemi toplumcu tiyatromuzda görülen biçim sorunsalı: toplumcu tiyatro yazarlarımız üzerine eleştirel bir inceleme.* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul Üniversitesi.

Yetkin, S. K. (1947). Cahit Sıtkı Tarancı ve otuz beş yaş. *Sanat ve Edebiyat Dergisi,* (4), 3.

Yıldırım, E. (2014). Erken Cumhuriyet yıllarında Türk millî kimliği: Resmî kimlik siyaseti, anadoluculuk düşüncesi ve halkçı söylem. *Tarih Okulu Dergisi (TOD),* (19), 70.

Yivli, O. (2009). Yahya Kemal'in şiirinde mekân. *Türk Dili Dil ve Edebiyat Dergisi,* 97(696), 680-694.

Yücel, H. Â. (1943). Sayın Maarif Vekilimiz tarafından gönderilmiştir. *Konya Halkevi Kültür Dergisi (Mevlâna Özel Sayısı),* (9), 8-9.

Yücel, H. Â. (1998). *Pazartesi konuşmaları.* Kültür Bakanlığı Yayınları.

Zekiyan, B. (1982). *Hümanizm: düşünsel işlev ve tarihsel kökenler.* İnkılap ve Aka Kitabevi.

ELEŞTİREL YÖNETİM ÇALIŞMALARI

İnsan, Örgüt ve Toplum Eleştirisi

Editörler

Ramazan ERDEM | Ahmet ALKAN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1940
Yönetim

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-689-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
ERDEM, Ramazan | ALKAN, Ahmet
ELEŞTİREL YÖNETİM ÇALIŞMALARI
İnsan, Örgüt ve Toplum Eleştirisi

Bölümlerin etik ve bilimsel sorumluluğu bölüm yazarlarına aittir.

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

ELEŞTİREL YÖNETİM ÇALIŞMALARININ DÜNÜ, BUGÜNÜ ve YARINI

Erkan ERDEMİR

Kaynaklar

Adler, P. S., Forbes, L. C., & Willmott, H. (2007). 3 Critical management studies. *Academy of Management Annals*, *1*(1), 119-179.

Alakavuklar, O. N. (2010). Eleştirel bakış açısı: Türkiye için bir lüks mü yoksa gereklilik mi?. 18. *Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiriler Kitabı*, 290-298.

Alakavuklar, O. N., & Parker, M. (2011). Responsibility and the local: The prospects for critical management in Turkey. *Critical Perspectives on International Business*, *7*(4), 326-342.

Aslan, A. (2020). Eleştirel yönetim çalışmaları fildişi kulesinden nasıl çıkabilir? Eleştirel edimsellik ve topluluk ekonomileri. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, *75*(2), 667-685.

Barley, S. R., & Kunda, G. (1992). Design and devotion: Surges of rational and normative ideologies of control in managerial discourse. *Administrative Science Quarterly*, 363-399.

Bauman, Zygmunt (2006). Liquid modernity, Cambridge: Polity Press.

Berger PL, Luckmann T (1966). *The social construction of reality: A treatise in the sociology of knowledge*. New York: Anchor Books.

Bhaskar, R. (1978). *A realist theory of science*. Brighton: Harvester-Wheatsheaf.

Burrell, G. & Morgan, G. (1979). *Sociological paradigms and organisational analysis: Elements of the sociology of corporate life.* London: Hein.

Coşkun, R. (2009). Yönetim-Organizasyon ders kitaplarında biçim ve ideoloji. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, *4*(1), 239-258.

Durak, Y. (2013). *Emeğin tevekkülü: Konya'da işçi-işveren ilişkileri ve dindarlık*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Erdemir, E. (2007). Adayış mı kaçış mı? Yönetsel kontrol karşısında postmodern dönüşüm söylemi. *Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 7(1-2): 67-96.

Erdemir, E. (2014). Yönetme hastalığının şifâsı. *İş Ahlakı Dergisi*, *7*(1), 151.

Erdemir, E., & Koç, U. (2010). Postmodernizm ve komplekslik: Örgüt kuramı bağlamında paradigmatik bir tartışma. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İİBF Dergisi*, *5*(1), 25-48.

Feyerabend, P. (1975). *Against method: Outline of an anarchistic theory of knowledge*. London.

Gaulejac, D. V. (2013). *İşletme hastalığına tutulmuş toplum. Çev. Ö. Erbek, Ayrıntı, İstanbul*.

Klikauer, T. (2015). Critical management studies and critical theory: A review. *Capital & Class*, *39*(2), 197-220.

Peters, T. J., & Waterman, R. H. (1995). Yönetme ve yükselme sanatı: Mükemmeli arayış, Çev. *Selami Sargut, Altın Kitaplar Yayınevi, İstanbul*.

Spicer, A., & Alvesson, M. (2025). Critical management studies: A critical review. *Journal of Management Studies*, *62*(1), 446-483.

Tanpınar, A. H. (1961). *Saatleri ayarlama enstitüsü*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Taşçı, D., & Erdemir, E. (2013). *Örgüt kuramı.* Anadolu Üniversitesi Açıköğretim Fakültesi Yayınları.

Tunçalp, D. (2023). Times Alla Turca E Franga. *Organization as time: Technology, power and politics*, 297-328, Cambridge University Press.

Yücesan-Özdemir, G. (2001). Mavi yakalı işçiler üzerine çalışmalarda eleştirel etnografi: Yöntembilimsel ve politik açılımlar/sorunlar. *Praksis*, *4*, 332-346.

FRANKFURT OKULU
ve ELEŞTİREL TEORİ

Soner SOYSAL

Kaynaklar

Abromet, J. (2011). *Max Horkheimer and the Foundations of the Frankfurt School.* Cambridge: Cambridge University Press.

Assoun, P. L. (2012). *Frankfurt Okulu.* (I. Ergüden, Çev.) Ankara: Dost Yayınevi.

Bottomore, T. (2003). *The Frankfurt School and its Critics.* London: Routledge.

Corradetti, C. (tarih yok). The Frankfurt School and Critical Theory. (J. Fieser, & B. Dowden, Dü) *Internet Encyclopedia of Philosophy*. 6 10, 2025 tarihinde Internet Encyclopedia of Philosophy. adresinden alındı

Garlitz, D. B., & Kögler, H.-H. (2015). Frankfurt School: Institute for Social Research. J. D. Wright (Dü.) içinde, *International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences* (2 b., Cilt 9, s. 380-386). Amsterdam: Elsevier.

Held, D. (1980). *Introduction to Critical Theory: Horkmeimer to Habermas.* Berkeley: University of California Press.

Horkheimer, M. (1989). The State of Contemporary Social Philosophy and the Tasks of an Institute for Social Research. S. E. Bonner, & D. M. Kellner (Dü) içinde, *Critical Theory and Society: A Reader* (s. 25-36). New York: Routledge.

Horkheimer, M. (1996). Foreword. M. Jay içinde, *The Dialectical Imagination* (s. xxv-xxvi). Berkeley: University of California Press.

Horkheimer, M. (2002). Traditional and Critical Theory. M. Horkheimer içinde, *Critical Theory: selected essays* (M. J. O'Connell, & Others, Çev., s. 188-243). New York: Continuum.

Jay, M. (1996). *The Dialectical Imagination.* Berkeley: University of California Press.

Jay, M. (2019). Ungrounded: Horkheimer and the Founding of the Frankfurt School. P. E. Gordon, E. Hammer, & A. Honneth (Dü) içinde, *The Routledge Companion to the Frankfurt school* (s. 137-151). New York: Routledge.

Kellner, D. (1975). The Frankfurt School Revisited: A Critique of Martin Jay's The Dialectical Imagination. *New German Critique, 4*(Winter), 131-152.

Kellner, D. (1990). Critical Theory and the Crisis of Social Theory. *Sociological Perspectives, 33*(1), 11-33.

McCarthy, T. (1994). Philosophy and Critical Theory: A Reprise. D. C. Hoy, & T. McCarthy içinde, *Critical Theory* (s. 5-30). Cambridge: Blackwell Publishers.

Nietzsche, F. (1968). *The Will to Power.* (W. Kaufmann, Dü., W. Kaufmann, & R. J. Hollingdale, Çev.) New York: Random House.

Slater, P. (1977). *Origin and significance of the Frankfurt School: A Marxist Perspective.* London: Routledge & Kegan Paul.

Swindal, J. (2010). Second Generation Critical Theory. A. D. Schrift (Dü.) içinde, *The History of Continental Philosophy* (s. 227-252). Chicago: The University of Chicago Press.

Wiggershaus, R. (1994). *The Frankfurt School: Its History, Theories, and Political Significance.* (M. Robertson, Çev.) Massachusetts: The MIT Press.

HERBERT MARCUSE'NİN TEKNOLOJİK AKIL ve TEK-BOYUTLU FELSEFE ELEŞTİRİSİ

Soner SOYSAL

Kaynaklar

Abromeit, J., & Cobb, W. M. (2004). Introduction. J. Abromeit, & W. M. Cobb (Dü) içinde, *Herbert Marcuse: A Critical Reader* (s. 1-39). New York: Routledge.

Bronner, S. E., & Kellner, D. M. (1989). Introduction. S. E. Bronner, & D. M. Kellner (Dü) içinde, *Critical Theory and Society: A Reader* (s. 1-21). New York: Routledge.

Farr, A. (2025). Herbert Marcuse. (E. N. Zalta, & U. Nodelman, Dü) *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. Temmuz 09, 2025 tarihinde Stanford Encyclopedia of Philosophy: https://plato.stanford.edu/archives/spr2025/entries/marcuse/ adresinden alındı

Gelven, M. (1989). *A Commentary on Heidegger's Being and Time.* Illinois: Illinois University Press.

Horkheimer, M. (2004). *Eclipse of Reason.* London: Continuum.

Jay, M. (1996). *The Dialectical Imagination.* Berkeley: University of California Press.

Kellner, D. (1984). *Herbert Marcuse and the Crisis of Marxism.* Los Angeles: University of California Press.

Kuhn, T. S. (1961). The Function of Measurement in Modern Physical Science. *Isis, 52*(2), 161-193.

Maier, J. B. (1988). Contribution to a Critique of Critical Theory. J. Marcus, & Z. Tar (Dü) içinde, *Foundations of the Frankfurt School of Social Research* (s. 29-54). New Jersey: Transaction Books.

Marcuse, H. (1977). *Aesthetic Dimension.* Boston: Beacon Press.

Marcuse, H. (1991). *One-Dimensional Man.* Boston: Beacon Press.

Marcuse, H. (1998). Some Social Implications of Modern Technology. *Technology, War and Fascism* (s. 39-65). içinde London: Routledge.

Marcuse, H. (2001a). The Containment of Social Changein Industrial Society. D. Kellner (Dü.) içinde, *Towards a Critical Theory of Society* (s. 81-93). London: Rourledge.

Marcuse, H. (2001b). The Problem of Social Change in the Technological Society. H. Marcuse, & D. Kellner (Dü.) içinde, *Towards a Critical Theory of Society* (s. 37-57). London: Routledge.

Marcuse, H. (2005). Liberation from the Affluent Society. D. Kellner (Dü.) içinde, *The New Left and the 1960s* (s. 76-86). New York: Routledge.

Marcuse, H. (2009). Philosophy and Critical Theory. H. Marcuse, & J. J. Shapiro (Dü.) içinde, *Negations* (s. 99-117). London: MayFly Books.

Marcuse, H. (2023). A Note on Dialectic. *Reason and Revolution* (s. xxii-xxx). içinde New York: Routledge.

Marx, K. (1988). *Economic and Philosophic Manuscripts of 1844.* (M. Milligan, Çev.) New York: Prometheus Books.

Neurath, O. (1973). Wissenschaftliche Weltauffassung, Der Wiener Kreis [The Scientific Conception of the World: The Vienna Circle]. O. Neurath, M. Neurath, & R. S. Cohen (Dü) içinde, *Empiricism and Sociology* (s. 299-318). Dordrecht: D. Reidel Publishing Company.

Therborn, G. (1988). The Frankfurt School. J. Marcus, & Z. Tar (Dü) içinde, *Foundations of the Frankfurt School of Social Research* (s. 343-373). New Jersey: Transaction Books.

Wiggershaus, R. (1994). *The Frankfurt School: Its History, Theories, and Political Significance.* (M. Robertson, Çev.) Massachusetts: The MIT Press.

HEGEMONİK İKTİDARIN SÜRDÜRÜLMESİNDE İDEOLOJİK AYGITLARIN ROLÜ

Sümeyye YILDIRIM

Kaynaklar

Aka, A. (2009). Antonio Gramsci ve "hegemonik okul". *Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *12*(21), 329-338.

Akıner, N., & Küngerü, A. (2015). Küresel hegemonik ideolojinin popüler tektipleştirme pratiklerine bir örnek: Selfie. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (24), 132-147.

Alvesson, M. (1987). Organizations, culture, and ideology. *International Studies of Management & Organization*, *17*(3), 4-18.

Arrighi, G. (1993). The three hegemonies of historical capitalism. *Cambrıdge Studıes in Internatıonal Relatıons*, *26*, 148-148.

Artar, F. & Baydar, G. (2013). İşçi sınıfı ve karşı hegemonya: Türkiye için alternatif pedagoji ve iletişim olanakları. 13. Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi. https://www.academia.edu/15921301/%C4%B0%C5%9F%C3%A7i_S%C4%B1n%C4%B1f%C4%B1_ve_Kar%C5%9F%C4%B1_Hegemonya_T%C3%BCrkiye_i%C3%A7in_Alternatif_Pedagoji_ve_%C4%B0leti%C5%9Fim_Olanaklar%C4%B1

Ateed, E. H., & Özcan, M.S.Ö. (2023). Theorizing the fall of hegemony: a neo-gramscian perspective. *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *12*(2), 745-758.

Bakır, H. (2018). Neo-liberalizmin hegemonyası altında Türkiye emek piyasası. *Çalışma ve Toplum*, *3*(58), 1459-1480.

Biber, A., & Turancı, E. (2014). Toplumsal şeytan üçgeni: İktidar, hegemonya ve propaganda. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (21), 28-41.

Blackburn, R. M., & Prandy, K. (1965). White-collar unionization: a conceptual framework. *The British journal of sociology*, *16*(2), 111-122.

Borhan, E. (2023). Eğitimin ideolojik dönüşümü: kuramsal bir değerlendirme. *Yenisey Uluslararası Dil, Edebiyat ve Eğitim Dergisi*, *3(1)*, 25-34.

Çakır, M. (2020). Hegemonya ve sınıf (sızlık) bilinci. *Journal of Awareness*, *5*(1), 35-64.

Çaycı, B. (2016). Medyada gerçekliğin inşası ve toplumsal denetim. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (25), 84-96.

Çetin, B. N. (2016). Hegemonik güç ilişkilerinin yeniden kurgulanması bağlamında amerikan şirket jeopolitiği. *İstanbul University Journal of Sociology*, *36*(1), 143-173.

El Sherbieny, D. M. (2022). Media ıdeologies and the factors affecting press coverage of the ınternational events. *Journal of PoliticalScience and International Relations*. *5*(4). 104-111.

Dural, A. B. (2012). Antonio Gramsci ve hegemonya. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, *11*(39), 309-321.

Erdem, H. H. (2004). Althusser'in felsefesinin temel kavramları. *Kaygı. Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi*, *3*, 37-48.

Galbraith, J.K. (2004). İktidarın anatomisi. (R. Diker, Çev.). Hece Yayıncılık.

Gerçek, M. (2022). Çalışanların gözünden açık ofis deneyimi: nitel bir araştırma. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, *23*(1), 149-163.

Goodarzi, M., Fahimifar, A. A., & Shakeri Daryani, E. (2021). New media and ıdeology: a critical perspective. *Journal of Cyberspace Studies*, *5*(2), 137-162.

Gramsci, A. (1989). *Hapishane defterleri*. (K. Somer, Çev.). Onur Yayınları.

Güler, M. (2018). Bir manipülasyon aracı olarak rızanın imalatı. *Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi*, *3*(5), 75-101.

Hall, S., Jacques, M. (1995). Yeni zamanlar. (Çev. A. Yılmaz). Ayrıntı Yayınları.

Karaoğlan, U. (2020). İdeoloji ve devletin ideolojik aygıtları (kitap incelemesi). https://www.researchgate.net/publication/346930880_IDEOLOJI_VE_DEVLETIN_IDEOLOJIK_AYGITLARI_KITAP_INCELEMESI

Kaplan, K., & Ertürk, E. (2012). Dijital çağ ve bireyin ideolojik aygıtları. *Turkish Online Journal of Design Art and Communication*, *2*(4), 7-12.

Kara, B. (2016). Globalleşme sonucu söylemler ve medya bağlamında ideoloji. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum*, *5*(14), 149-161.

Karataş, A. (2022). Hegemonya, altyapısal iktidar ve disipline edici iktidar kavramlarının devlet üzerine değerlendirmeleri. *Socıal Scıences Studıes Journal (SSSJournal)*, *4*(23), 4316-4325.

Kazanci, M. (2006). Althusser, ideoloji ve ideoloji ile ilgili son söz. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, *24*(5).

Kirk, E., & Cruz, K. (2024). Trade union legal mobilization and consciousness. *Journal of Law and Society*, *51*, S66-S82.

Koskenniemi, M. (2004). International law and hegemony: a reconfiguration. *Cambridge Review of International Affairs*, *17*(2), 197-218.

Lewandowski, R. A. (2017). Ideological control in public and business organizations. *Nowoczesne Systemy Zarządzania*, *12*(2), 17-30.

Man, F. (2015). Akılcılık, kontrol ve hegemonya: örgütlerde emek kontrolü üzerine eleştirel birdeğerlendirme, *İş Yazıları Dergisi,* (2), 45-64.

Martin, J. L. (2015). What is ideology?. *Sociologia, Problemas e Práticas*, (77), 9-31.

Merquior, J G. (1985). *Foucault (1. bs.).* University of California Press.

Mouffe, C. (2014). Hegemony and ideology in Gramsci. In *Gramsci and Marxist Theory (RLE: Gramsci)* (pp. 168-204). Routledge.

Mumby, D. K. (1997). The problem of hegemony: Rereading Gramsci for organizational communication studies. *Western Journal of Communication (includes Communication Reports)*, *61*(4), 343-375.

Ogbor, J. O. (2001). Critical theory and the hegemony of corporate culture. *Journal of Organizational Change Management*, *14*(6), 590-608.

Önlü, M. (2019). Hegemonya kuramı çerçevesinde kurumsal sosyal sorumluluk yaklaşımına ilişkin bir değerlendirme. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *21*(3), 763-786.

Özcan, K. (2014). Yönetsel kontrol ve örgütsel düzen: Michel Foucault ve Zygmunt Bauman ekseninde bir tartışma. *Amme İdaresi Dergisi*, *47*(2), 1-42.

Öztekin, A., & Öztekin, H. (2020). İktidarın meşruiyeti ve rıza üretimi: Masallardan ve mitlerden kitle iletişimine toplumsal bilincin inşası. *OPUS International Journal of Society Researches*, *16*(30), 2911-2940.

Papatya, N. ve Özdemir, Ş. (2015). "Kültürel anlam üretiminde çokuluslu şirketlerin ideolojik marka iletişim aracı olarak hollywood sineması:"forrest gump" filminin sinematografik imaj analizi". *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi,* 20(2): 1-28.

Pesqueux, Y. (2002, June). Ideology and organization. In *Developing philosophy of management-crossing frontiers* (pp. fichier-actes).

Rosamond, B., (2024). Hegemony political science, https://www.britannica.com/topic/hegemony, Erişim Tarihi (20 Eylül 2024)

Roucek, J. S. (1944). A History of the Concept of Ideology. *Journal of the History of Ideas*, *5*(4), 479-488.

Sain, K. & Zabun B. (2018, Nisan 28-30). Eğitim-ideoloji ilişkisinde ulus devletin tarihsel belirleyiciliği. 1. Uluslararası Sosyal Araştırmalar ve Davranış Bilimleri Sempozyumu, Antalya, Türkiye, 130-139.

Sallach, D. L. (1974). Class domination and ideological hegemony. *The Sociological Quarterly*, *15*(1), 38-50.

Seeck, H., Sturdy, A., Boncori, A. L., & Fougère, M. (2020). Ideology in management studies. *International Journal of Management Reviews*, *22*(1), 53-74.

Sepetci, T. (2021). Potansiyel bir karşı-hegemonya alanı oluşturma aracı olarak devasa çok oyunculu çevrimiçi oyunlar. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, (34), 65-89.

Sucu, İ. (2012). Althusser'in gözünden ideoloji ve ideolojinin bir taşıyıcısı olarak yeni medya. *Selçuk İletişim*, *7*(3), 30-41.

Taslaman, C. (2016). *Türkiye'de İslam ve küreselleşme*. Destek Yayınları

Weiss, R. M., & Miller, L. E. (1987). The concept of ideology in organizational analysis: The sociology of knowledge or the social psychology of beliefs?. *Academy of Management Review*, *12*(1), 104-116.

Woolcock, J. A. (1985). Politics, ideology and hegemony in Gramsci's theory. *Social and Economic Studies*, 199-210.

Yılmaz, Ç. (2017). Özelleştirme karşıtı mücadele ve işçi sınıfı bilinci: PETKIM örneği. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, *72*(4), 915-943.

Zaimoğlu, G. (2016). Hegemonya ve ideoloji bağlamında basının rolü: Zaman gazetesi'nde 17-25 Aralık öncesi ve sonrasında yayımlanan iktidarla ilgili haberlerdeki söylem değişimi üzerine bir inceleme. Yüksek Lisans Tezi. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

ÇEVRE ve İNSAN İLİŞKİLERİ: ELEŞTİREL BİR DEĞERLENDİRME

Ramazan KAYA

Kaynaklar

Aristoteles, (2016). *Metafizik,* (çev. Ahmet Arslan). Sosyal Yayınları, İstanbul, 1996, s. 90.

Aristoteles. (1983). Politika. (çev. Mete Tuncay). İstanbul: Remzi Kitapevi

Aster, E. V. (2005). İlkçağ ve Ortaçağ Felsefe Tarihi (çev: V. Okur). İstanbul: İm Yayın Tasarım.

Atagül, E. (2018). Anaksimandros'un Metafiziği. Dört Öge(14), 137-150.

Aydınlı, H.İ. & Çiftçi, S. (2012). İnsan çevre ilişkisi ve Türkiye'de 1980 sonrası sağ siyasetin çevreye ilişkin yaklaşımı. Ekev Akademi Dergisi, 16(51), 15-30.

Aysevener, K. (2003). İnsan ve Doğa İlişkisi Üzerine. Felsefe Dünyası(37), 134-143.

Bilgili M. Y. (2017). *"Modernizm ve Postmodernizm ekseninde İnsan-Çevre İlişkileri".* Sosyal Bilimler Dergisi 4(10), 979-1012.

Bilgili, A.B. (2024). Antik Yunan Felsefesinde Arkhe Kavramı ve Görünüş-Gerçeklik Ayrımı: Thales, Anaksimandros ve Anaksimenes'in Perspektifinden Bir İnceleme. FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi (39), 1-18.

Birden, B. (2016). *"Çevre Etiğinde Bireyin Ahlaki Sorumluluğuna Kısa Bir Bakış",* Türkiye Biyoetik Dergisi, 3(1), 4-14

Brennan, Andrew and Norva Y. S. Lo, "Environmental Ethics", The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Summer 2024 Edition), Edward N. Zalta & Uri Nodelman (eds.), URL = <https://plato.stanford.edu/archives/sum2024/entries/ethics-environmental/>. Erisim Tarihi: 27.08.2025.

Capra, F. (2009). *Batı Düşüncesinde Dönüm Noktası*, (çev. Mustafa Armağan). İstanbul: İnsan Yayınları.

Ceylan, S. (2024). Geçmişten günümüze insan-çevre ilişkisi. International Journal of Geography and Geography Education(52), 179-199.

Demir, Ö. (2000). Bilim Felsefesi. Ankara: Vadi Yayınları.

Davis, G.H. (1981). Technology-Humanism or Nihilism: A Critical Analysis of the Philosophical Bias and Technology. New York: University Press of America.

Ensarioğlu, S. (2020). Ontolojiden Aksiyolojiye: Çevre Ahlâkının Felsefî Temelleri. İnönü Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 9(1), 228-235.

Eren M. (2015). *"Çevre Sorunları Karşısında Sorumluluk Etiği",* Kelam Araştırmaları Dergisi 13 (1), 439-452.

Freund, p ve Martin, G (1996). Otomobilin Ekolojisi (çev.Gürol Koca). İstanbul: Ayrıntı Yayınları

Gökalp, N. (2016). *"İnsan-Çevre İlişkisine Felsefi Bir Bakış",* ISEM2016, 3rd International Symposium on Environment and Morality, 4-6 November 2016, Alanya – Turkey, 712-717 Erişim: https://i-sem.info/PastConferences/ISEM2016/ISEM2016/papers/10-ISEM2016ID194.pdf , Erisim Tarihi: 27.06.2025.

Gökberk, M. (2011). Felsefe tarihi. İstanbul: Remzi kitabevi.

Görgeç, O. (2019). Thales ve Anaksimenes'in Günümüzde Unutulmuş Elementleri: Su ve Hava. Dokuz Eylül Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 6(2), 511-526.

Görmez K. (2007). Çevre Sorunları. Ankara: Nobel Yayınları

Göz, K. (2011). *"Çevre Ahlakı ve İnsan, Artvin Çoruh Üniversitesi Orman Fakültesi Dergisi,* 12(1), 92-100.

Gül, F. (2013). İnsan-Doğa İlişkisi Bağlamında Çevre Sorunları ve Felsefe. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi(14), 17-21.

Hansen, J.E. (2009). Küresel Isınmanın Kırılma Noktası (çev. Abdullah Yılmaz). İstanbul: Ayrıntı Yayınları

Kahveci, K. (2023). Orta Çağ'da Tanrısal Bir Yaratım Olarak Doğa Üzerine Felsefi Değerlendirme. Sanat ve İkonografi Dergisi(5), 8-13.

Külcü, R. (2016). Thales'ten Günümüze Arkhe Arayışı. Akademia Disiplinlerarası Bilimsel Araştırmalar Dergisi, 2(1), 1-16.

Nasr, S.H. (2001). İslam ve Modern İnsanın Çıkmazı (çev.Ali Ünal, Sara Büyükduru). İstanbul: İnsan Yayınları

Özcan B. A. (2022). *"Çevre Sorunlarının Küreselleşmenin Yapısal Sorunları Açısından Değerlendirilmesi"*, Beykoz Akademi Dergisi 10 (1), 408-436.

Özerkmen, N. (2002). İnsan merkezli çevre anlayışından doğa merkezli çevre anlayışına. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, 42(1-2): 167-185.

Turan, M. (1980). İnsan-Çevre İlişkisine Eleştirel Bir Bakış. *ODTÜ Mimarlık Fakültesi Dergisi*, *6*(1), 31–54. http://jfa.arch.metu.edu.tr/archive/0258-5316/1980/cilt06/sayi_1/31-54.pdf

GÖZETİM TOPLUMU
ve YENİ YÖNETİM MEKANİZMALARI

Vehbi BAYHAN

Kaynaklar

Aydoğan, M. (2025). Biri Bizi Gözetliyor: Yapay Zekâ ve Gözetleme Teknolojileri, 22.01.2025, https://tesamstrateji.com/yazi.php?link=biri-bizi-gozetliyor-yapay -zeka-ve-gozetleme-teknolojileri

Bayhan, V. (2020). "Küresel Salgının Sosyolojisi ve Yeni Normal Dönemde Paradigma Dönüşümü", *Küresel Salgının Anatomisi İnsan ve Toplumun Geleceği*, (Editör: M. Şeker, A. Özer, C. Korkut), Ankara: Türkiye Bilimler Akademisi Yayınları, ss. 815-836.

Bayhan, V. (2018a). "Gözetim Toplumu ve Küresel Kentler", Future Cities, 2. Uluslararası Şehir, Çevre ve Sağlık Kongresi Tam Metinler Kitabı, 16-20 Nisan 2018, Kapadokya.

Bayhan, V. (2018). "Milenyum Gençliğinin Akışkan Eklektik Kimlik Örüntüleri", *Eğitim, Gençlik ve Gelecek, Education, Youth and Future,* (Editör: N. A. Dellal & Ö.Yıldız), Düseldorf, Germany : LAP Lambert Academic Publishing, pp.80-97.

Bayhan, V. (2013). Gözetim Toplumunda Otoritenin Alâmeti Fârikası: Küresel Kapatılma, *Sosyologca,* Cilt.3, Sayı.5, Ocak-Haziran 2013.

Bayhan, V. (2011). "Küreselleşme ve Risk Toplumu", *Sosyologca*, Sayı:1, Ocak-Haziran 2011.

Bozalp, M. (2018). Gözetim Toplumundaki Yapısal Değişim ve Dönüşümler, *Amme İdaresi Dergisi*, Cilt 51, Sayı 1, Mart 2018, s. 27-69.

Can, İ. & Ulutaş, E. (2018). *Teşhir Toplumu*, İstanbul: Ketebe Yayınları.

Castells, M. (2006). *Enformasyon Çağı: Ekonomi, Toplum ve Kültür*, İkinci Cilt, Kimliğin Gücü, (Çev. E. Kılıç), İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Dolgun, U. (2008). *Şeffaf Hapishane Gözetim Toplumu*, İstanbul: Ötüken Yayınevi.

Dolgun, U. (2004). Gözetim Toplumunun Yükselişi: Enformasyon Toplumundan Gözetim Toplumuna. Yönetim Bilimleri Dergisi, 2(1), 55-74.

Han, Byung-Chul (2017). *Şeffaflık Toplumu*, (Çev: H. Baroşcan), İstanbul: Metis yayınları.

İlhan, A. (2023). Omniptikon Şeffaflığın Kötülüğü, *Birikim Dergisi*, 12.01.2023, https://birikimdergisi.com/guncel/11227/omniptikon-seffafligin-kotulugu

Lumenalta (2024). How AI is impacting society and shaping the future, 22.08.2024, https://lumenalta.com/insights/how-ai-is-impacting-society-and-shaping-the-future

Lyon, D. (2013). Gözetim Toplumu, (Çev. G. Ayas), *Sosyologca,* Cilt.3, Sayı.5, Ocak-Haziran 2013.

Lyon, D. (2006). *Gözetlenen Toplum*, (Çev. G. Soykan), İstanbul: Kalkedon Yay.

Toprak, A. (2009). "Facebook'ta Mahremin Dönüşümü, Teşhircilik ve Görme/Gösterme Hazzı", *XIV. Türkiye'de İnternet Konferansı*, 12-13 Aralık 2009, Bilgi Üniversitesi, Dolapdere, İstanbul, http://inet-tr.org.tr/inetconf14/

DİJİTAL TEKNOLOJİLERİN ELEŞTİREL ANALİZİ: FIRSATLAR, RİSKLER ve GELECEK PERSPEKTİFLERİ

Erdal EKE
Sıddıka ÇAM
Dilek ALAY

Kaynaklar

Agarwal, D., Naaman, M., & Vashistha. A. (2025). AI suggestions homogenize writing toward western styles and diminish cultural nuances. In CHI Conference on Human Factors in Computing Systems. April 26-May 1, 2025, Yokohama, Japan. ACM, NY, USA, 21.

Akalın, B. ve Veranyurt, Ü. (2020). Sağlıkta dijitalleşme ve yapay zekâ. SDÜ Sağlık Yönetimi Dergisi, 2(2), 128-137.

Akın, M. (2011). Elektronik oy verme sistemlerinde güvenlik: deneyimler ve Türkiye için öneriler. Istanbul University Econometrics and Statistics E-Journal, (3), 32-47.

Al-Shorbaji, N. (2022). Improving healthcare access through digital health: The use of ınformation and communication technologies. IntechOpen.

Berawi, M. A. (2022). Innovative digital technology and economy capacity development. International Journal of Technology, 13(7), 1369-1372.

Berawi, M., Suwartha, N., Asvial, M., et al. (2020). Digital innovation: Creating competitive advantages. International Journal of Technology, 11(6), 1076-1080.

Blue, J., Condell, J., & Lunney, T. (2018). Digital footprints: Your unique identity. In Proceedings of the 32nd British Human Computer Interaction Conference (HCI 2018). BCS Learning & Development Ltd.

Bong, W., & Chen, W. (2021). Increasing faculty's competence in digital accessibility for inclusive education: a systematic literature review. International Journal of Inclusive Education, 28, 197-213.

Bulatova, O., Reznikova, N., & Ivashchenko, O. (2023). Digital divide or digital inequality? New dimensions of global asymmetries of socio-economic development and international trade in the conditions of technoglobalism. Vìsnik Marìupol's'kogo deržavnogo unìversitetu Serìâ Ekonomìka, 13(25), 45-57.

Burrell, D. N. (2024). Telehealth technologies, disruptions, and health literacy. Health Economics and Management Review, 5(4), 33-46.

Chen, Y. (2020). Improving market performance in the digital economy. China economic review, 62, 101482.

Cho, M.-H., & Yi, C.-G. (2022). Adaptive Social Innovation Derived from Digital Economy and Its Impact on Society and Policy. Sustainability, 14(6), 3408.

Datareportal. (2025). Digital 2025: Global overview report. https://datareportal.com/reports/digital-2025-global-overview-report

Davenport, T. H., & Beck, J. C. (2001). The attention economy: Understanding the new currency of business (p. 9). Harvard Business School Press.

Eke, E. (2021). Yönetim dijital çağın yeni normal pratikleri. Nobel Akademik Yayıncılık.

Erdem, R., & Metin, A. (2024). Tekno-Oruç bir öz disiplin pratiği olabilir mi?. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 53, 74-85.

Faustino, A., & Kaur, I. (2023). The benefits and concerns of communication technologies in education. Asian Journal of Advanced Research and Reports, 17(5).

Ghobadi, S., & Ghobadi, Z. (2015). How access gaps interact and shape digital divide: A cognitive investigation. Behaviour & Information Technology, 34, 330-340.

Haddad, C.N., Mahler, D.G., Diaz-Bonilla, C., et al. (2024). The World Bank's new inequality indicator: The number of countries with high inequality (policy research working paper 10796). World Bank.

Harvard Health Publishing. (2020). Staying focused in the era of digital distractions. https://www.health.harvard.edu/staying-healthy/staying-focused-in-the-era -of-digital-distractions

Hilbert, M. (2011). The end justifies the definition: The manifold outlooks on the digital divide and their practical usefulness for policy-making. Telecommunications Policy, 35(8), 715-736.

Hilbert, M. (2020). Digital technology and social change: the digital transformation of society from a historical perspective. Dialogues in Clinical Neuroscience, 22(2), 189-194.

International Telecommunication Union (ITU). (2024). Measuring digital development: Facts and figures 2024. ITU Publications. https://www.itu.int/en/ITU-D/Statistics/Pages/facts/default.aspx

Kang, J. (2024). The Impact of Technological Progress on the Gender Wage Gap. Highlights in Business, Economics and Management, 43, 594-605.

Karataş, A., & Bozkurt, K. (2022). Ekonomik büyüme ve teknolojik gelişmeler: Bir nedensellik analizi. Yönetim ve Ekonomi Dergisi, 29(2), 209-219.

Kavut, S. (2023). Dijital dönüşüm çağında gözetimin elektronikleşmesi: Panoptikon'dan süperpanoptikon'a gözetim toplumu. Communicata, (25), 22-27.

Kirillova, E., Merzon, E., Akhmetshin, E., & Kozachek, A. (2024). Benefits of Applying Digital Communication Technologies in Educational Activities of Modern Universities. 2024 Communication Strategies in Digital Society Seminar (ComSDS), 70-74.

König, L., Krukowski, R., Kuntsche, E., et al. (2023). Reducing intervention- and research-induced inequalities to tackle the digital divide in health promotion. International Journal for Equity in Health, 22.

Krap, A., Bataiev, S., Bobro, N., Kozub, V., & Hlevatska, N. (2024). Examination of digital advancements: Their influence on contemporary corporate management methods and approaches. Multidisciplinary Reviews, 1-7.

Kurt, S. A. (2020). Dijital dönüşümün ekonomiye etkileri: Türkiye ekonomisi'ne yansımaları. OPUS-Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi, 16(30), 3083-3109.

Lee, H. Y., Jamieson, J. P., Reis, H. T., et al. (2020). Getting fewer "likes" than others on social media elicits emotional distress among victimized adolescents. Child development, 91(6), 2141–2159.

Longoria, I. A. I., Bustamante-Bello, R., Ramírez-Montoya, M. S., & Molina, A. (2022). Systematic mapping of digital gap and gender, age, ethnicity, or disability. Sustainability, 14(3), 1297.

Lu, Y., & Song, H. (2020). The effect of educational technology on college students' labor market performance. Journal of Population Economics, 33, 1101-1126.

Makinde, S., Sulyman, B., & Ibrahim, A. (2024). Beyond Borders: Leveraging Technology to Achieve Sustainable Development Goals in Education. International Journal of Universal Education, 2(2), 90-100.

MIT Media Lab. (2025). Your brain on ChatGPT. https://www.media.mit.edu/projects/your-brain-on-chatgpt/overview/

Mustafaoğlu, R. & Yasacı, Z. (2018). Dijital oyun oynamanın çocukların ruhsal ve fiziksel sağlığı üzerine olumsuz etkileri. Bağımlılık Dergisi, 19(3), 51-58.

Nazah, S., Huda, Shamsul., Abawajy, Jemal., Hassan, M. M. (2020). Evolution of dark web threat analysis and detection: A systematic approach. Deakin University.

Noorbakhsh-Sabet, N., Zand, R., Zhang, Y., & Abedi, V. (2019). Artificial intelligence transforms the future of health care. The American journal of medicine, 132(7), 795-801.

OECD. (2024). OECD Digital economy outlook 2024 (Volume 1). https://www.oecd.org/en/publications/oecd-digital-economy-outlook-2024-volume-1_a1689dc5-en.html

Oğuz, H. (2013). Elektronik ortamda kişisel verilerin korunması, bazı ülke uygulamaları ve ülkemizdeki durum. Uyuşmazlık Mahkemesi Dergisi, (3), 1-38.

Okkay, İ. (2020). Dijital gözetim çerçevesinde kişiselleştirilmiş reklamcılık. OPUS International Journal of Society Researches, 16(32), 5359-5376.

Ölçekçi, H. (2020). Dijital iletişim ve küresel kültürel etkileşimin homojenleşme, kutuplaşma ve melezleşme süreçleri. İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, (50), 146-163.

Özkan, M., Al, A. ve Yavuz, S. (2018). Uluslararası politik ekonomi açısından dördüncü sanayi-endüstri devrimi'nin etkileri ve Türkiye. Marmara Üniversitesi Siyasal Bilimler Dergisi, 6(2), 126-156.

Rosenberg, S. (2023). What ChatGPT can't do. https://www.axios.com/2023/01/24/chatgpt-errors-ai-limitations

Shukla, K., Sapkota, Y., Das, A., & Morjaria, P. (2022). Communication technology for eye care. Community Eye Health, 35, 1-2.

Simon, H. A. (1971). Designing organizations for an information-rich world. In M. Greenberger (Ed.), Computers, communications, and the public interest (pp. 37–72). The Johns Hopkins University Press.

Singh Awal, S., & Singh Awal, S. (2023). ChatGPT and the healthcare industry: A comprehensive analysis of its impact on medical writing. Journal of Public Health, 33, 1849-1852.

Sui, W., & Facca, D. (2020). Digital health in a broadband land. Health Science Inquiry, 11, 140-143.

Şimşek, Ş. E. (2024). Dijital Teknolojilerin Gücüyle Sürdürülebilirlik: Döngüsel Ekonomi Kapsamında Sıfır Atık Uygulama Önerisi. Journal of Business and Trade, 5(1), 40-54.

Tagoe, R., Amponsah, R., Kolog, E. A., & Afful-Dadzie, E. (2023). Social media & privacy: understanding privacy in the age of content creator culture. African Conference on Information Systems and Technology. 31.

Taşcı, E.Ş. (2021). Pandemi döneminde teknoloji kullanımının insan sağlığı ve psikolojisi üzerine etkisi. Türkiye Fikir Kongresi.

Tekayak, H.V. & Akpınar, E. (2017). Tıp alanında yeni bir dönem: Dijital çağda doğan yeni hastalıklar. Eurasian Journal of Family Medicine, 6(3), 93-100.

Tengilimoğlu, D., Akbolat, M. & Işık, O. (2018). Sağlık işletmeleri yönetimi. Ankara: Nobel Yayınevi.

Timpano, F., Bonanno, L., Bramanti, A., Pirrotta, F., Spadaro, L., Bramanti, P., & Lanzafame, P. (2013). Tele-Health and neurology: what is possible?. Neurological Sciences, 34, 2263-2270.

Tuna, M. F. (2024). Deprem zamanındaki GSM operatörlerine ilişkin tüketici algılarının sosyal medya paylaşımlarında araştırılması. Akademik Yaklaşımlar Dergisi, 15(1)-Deprem Özel Sayısı, 544-570.

UN. (2024). UN E-government knowledgebase. https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Data/Compare-Countries

UNCTAD. (2025). AI market projected to hit $4.8 trillion by 2033, emerging as dominant frontier technology. https://unctad.org/news/ai-market-projected-hit-48-trillion -2033-emerging-dominant-frontier-technology

UNDP. (2024). 2024 Global multidimensional poverty index (MPI). https://hdr.undp.org/content/2024-global-multidimensional-poverty-index-mpi#/indicies/MPI

UNDP. (2025). Human development index (HDI). https://hdr.undp.org/data-center/human-development-index#/indicies/HDI

Van Deursen, A. J., & Van Dijk, J. A. (2019). The first-level digital divide shifts from inequalities in physical access to inequalities in material access. New media & society, 21(2), 354-375.

Van Dijk, J. A. G. M. (2005). The deepening divide: Inequality in the information society. Sage Publications, London, 224.

Weiss, D., Rydland, H., Øversveen, E., Jensen, M., Solhaug, S., & Krokstad, S. (2018). Innovative technologies and social inequalities in health: A scoping review of the literature. PLoS ONE, 13.

World Bank. (2025). Mobile cellular subscriptions (per 100 people). https://data.worldbank.org/indicator/IT.CEL.SETS.P2?end=2024&start=1990&type =shaded&view=map&year=2024

World Economic Forum. (2025). Future of jobs report 2025. https://reports.weforum.org/docs/WEF_Future_of_Jobs_Report_2025.pdf

Xia, L., Baghaie, S., & Sajadi, S. M. (2024). The digital economy: Challenges and opportunities in the new era of technology and electronic communications. Ain Shams Engineering Journal, 15(2), 102411.

Yengin, D. (2019). Teknoloji bağımlılığı olarak dijital bağımlılık. Turkish Online Journal of Design Art and Communication, 9(2), 130-144.

Yıldırımer, A. (2022). Enformasyon çağında gözetim toplumu: Facebook Cambridge Analytica skandalı. Yeni Medya Elektronik Dergisi, 6(2), 104-112.

Zahlan, A., Ranjan, R. P., & Hayes, D. (2023). Artificial intelligence innovation in healthcare: Literature review, exploratory analysis, and future research. Technology in society, 74, 102321.

Zhang, J., Deng, Y., Zheng, S., & Wan, C. (2024). The mediating effect of rumination and fear of missing out between mobile phone addiction and sleep quality among college students. Scientific reports, 14(1), 27394.

ÖZNENİN YOK OLUŞU:
KURUMSALLAŞMA ve BÜROKRATİKLEŞME

Kader GERÇEKER
Ramazan ERDEM

Kaynaklar

Akçakaya, M. (2016), "Weber'in Bürokrasi Kuramının Bugünü ve Geleceği", *Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 3(8): 275-295.

Bayer, M. and Mordt, G. (2008), *Einführung in das Werk Max Webers,* Springer-Verlag.

Beckert, J. (2010), "Institutional isomorphism revisited: Convergence and divergence in institutional change", *Sociological Theory*, 28(2): 150-166.

Berger, P. and Luckmann, T. (2016), "The social construction of reality", In *Social theory re-wired,* ss. 110-122, Routledge.

Bonjean, C. M. and Grimes, M. D. (1970), "Bureaucracy and alienation: A dimensional approach", *Social Forces"*, 48(3): 365-373.

Chazel, F. (2010), "Webers Bürokratiebegriff–neu betrachtet" *Trivium. Revue franco-allemande de sciences humaines et sociales-Deutsch-französische Zeitschrift für Geistes-und Sozialwissenschaften*, (7).

Christensen, T. (1991), "Bureaucratic roles: Political loyalty and professional autonomy", *Scandinavian Political Studies*, 14(4): 303-320.

Cockerham, W. C. (2015), "Max Weber: Bureaucracy, formal rationality and the modern hospital", In *The Palgrave handbook of social theory in health, illness and medicine,* London: Palgrave Macmillan UK, 124-138.

Cook, J. (2023). "Israel-Palestine war: How Israel uses AI genocide programme to obliterate Gaza", Middle East Eye, 5 December.

Çevikbaş, R. (2014), "Bürokrasi Kuramı ve Yönetsel İşlevi", *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, 3(2): 75-102.

Çukurçayır, M. A. (2009), "Yerel yönetimde değişim: bürokratik örgütten hizmet işletmesine doğru", *Sayıştay Dergisi*, (73): 31-49.

Derber, C. (1983), "Managing professionals - Ideological proletarianization and post-industrial labor", *Theory and Society*, 12(3): 309–341.

Derlien, H. U., Böhme, D. and Heindl, M. (2011), *Bürokratietheorie: Einführung in eine Theorie der Verwaltung*. Springer-Verlag.

DiMaggio, P. J. and Powell, W. W. (1983). "The iron cage revisited: Institutional isomorphism and collective rationality in organizational fields", *American Sociological Review*, 48(2): 147-160.

Eisenstadt, S. N. (1959), "Bureaucracy, Bureaucratization, and Debureaucratization", *Administrative Science Quarterly*, 4(3): 302–320.

Engel, G. V. (1969), "The effect of bureaucracy on the professional autonomy of the physician", *Journal of Health and Social Behavior*, 30-41.

Engel, G. V. (1970), "Professional autonomy and bureaucratic organization", *Administrative science Quarterly*, 12-21.

Foucault, M. (2010), *Özne ve İktidar,* Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

Freidson, E., (1984b), "The changing nature of work", *Ann. Rev. Sociol*, (10): 1–20.

Haug, M. R. (1972), "Deprofessionalization: an alternate hypothesis for the future", *The Sociological Review*, 20(1 S): 195–211.

Hearn, F. (1978), "Rationality and bureaucracy: Maoist contributions to a Marxist theory of bureaucracy", *The Sociological Quarterly*, 19(1): 37-54.

Hoy, W. K., Blazovsky, R. and Newland, W. (1983), "Bureaucracy and alienation: A comparative analysis ", *Journal of Educational Administration*, 21(2): 109-120.

Kabaklı, A., (2002), "Millete Vurulan Canlı Pranga", Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, İstanbul.

Kalberg, S., (1980), "Max Weber's types of rationality: Cornerstones for the analysis of rationalization processes in history", *American Journal of Sociology*, 85(5): 1145-1179.

Marx, K. (2023). *Capital (Das Kapital): Vol. 1-3: Complete Edition-Including The Communist Manifesto, Wage-Labour and Capital, & Wages, Price and Profit*. DigiCat..

Marx, K., (2017), *Kapital: Ekonomi Politiğin Eleştirisi,* Cilt:3, (Çev. M. Selik ve E. Özalp), 1. Basım, Yordam Kitap, İstanbul.

Marx, K., (2019), *Kapital cilt: I: Ekonomi Politiğin Eleştirisi,* 1. Baskı, Yordam Kitap, İstanbul.

Marx, K., ve Engels, F., (2013), *Komünist Parti Manifestosu,* (Çev. Jabban S.), 1. Basım, Patika Kitap, İstanbul.

McKinlay, J. and Arches, J. (1985), "Towards The Proletarianization of Physicians", 15(2): 161–195.

Merton, RK (1963). Bürokratik Yapı ve Kişilik. NJ Smelser ve WT Smelser (Ed.), Kişilik ve sosyal sistemler (s. 255–264). John Wiley & Sons, Inc.. https://doi.org/10.1037/11302-024

Meyer, J. W. and Rowan, B. (1977). "Institutionalized organizations: Formal structure as myth and ceremony", *American Journal of Sociology,* 83(2), 340-363.

Oppenheimer, M. (1972), "The proletarianization of the professional", *The Sociological Review*, *20*(1_suppl): 213-227.

Özcan, K. (2011), "Kurumsal Söylemin Rasyonel Temelleri: Yeni Kurumsal Kuram Bağlamında Rasyonalite Tartışması" *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (13): 297-326.

Özer, M, A., Akçakaya, M., Yaylı, H., ve Yücel B., N. (2015), *Kamu Yönetimi Klasik: Yapı ve Süreçler,* Adalet Yayınevi, Ankara.

Öztaş, N., (2015), *Yönetim,* Üçüncü Baskı, Otorite Yayınları, Ankara.

Ritzer, G. (1993). The McDonaldization of Society. Pine Forge Press.

Ritzer, G. and Walczak, D. (1988), "Rationalization and the Deprofessionalization of Physicians", *Social Forces: Oxford University Press*, 67(1): 1–22.

Roth, G. (2014), "Rationalization in Max Weber's developmental history" In *Max Weber, rationality and modernity* Routledge, ss. 75-91.

Rowan, B., Meyer, H., & Rowan, B. (2006). The new institutionalism and the study of educational organizations: Changing ideas for changing times. *The new institutionalism in education*, 15-32.

Sager, F. and Rosser, C. (2021), "Weberian bureaucracy", *Oxford Research Encyclopedia of Politics*. Erişim tarihi: 21 Temmuz 2025, kaynak: https://oxfordre.com/politics/view/10.1093/acrefore/9780190228637.001.0001/acrefore-9780190228637-e-166.

Schöllgen, G. (1979), Geschichte und Rationalitat Neue Max-Weber-Literatur, *Felsefi Roundscahu,* 26(2): 28-51.

Scott, R. (1987), "The Adolescence of Institutional Theory", *Administrative Science Quarterly,* 32 (4): 493-511.

Scott, W. R. (2014). Institutions and organizations: Ideas, interests, and identities. Sage Publications.

Selznick, P. (1996), "Institutionalism old and new", *Administrative Science Quarterly*, 41(2): 270-277.

Weber, M. (2008), *Bürokrasi ve Otorite,* (Çev. H. Bahadır Akın), (Haz. M. Atilla Arıcıoğlu ve H. Bahadır Akın). Ankara: Adres Yayınları.

Weber, M., (1968), *Economy and Society,* Totowa, N.J.: Bedminster, Wilensky.

Weber, M., (2019), *Economy and Society: A New Translation*. Harvard University Press.

Weber, M., (2023), Bureaucracy. In *Social theory re-wired* Routledge, ss. 271-276.

Zucker, L. G. (1987). "Institutional theories of organization", *Annual Review of Sociology*, 13(1): 443-464.

KÜRESELLEŞEN DÜNYADA ÖZNENİN YOK OLUŞUNA ETKİLEYİCİ (INFLUENCER) ETKİSİ ÜZERİNE BİR İNCELEME

Gamze GAZAZ
Makbule Evrim GÜLSÜNLER

Kaynaklar

Adorno, T. W. (2021). *Kültür endüstrisi: Kültür yönetimi* (12. b.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Adorno, T. W., & Horkheimer, M. (2010). *Aydınlanmanın diyalektiği.* İstanbul: Kabalcı Yayınları.

Akay, B. T., & Akgül, B. (2023). Sosyal medyanın toplumun alışveriş algısı üzerindeki etkileri. *Düşünce Dünyasında Türkiz, 14*(66), s. 161-191.

Akıner, N., & Küngerü, A. (2015). Küresel hegemonik ideolojinin popüler tektipleştirme pratiklerine bir örnek: Selfie. *Akdeniz İletişim Dergisi*(24), s. 132-147.

Ateş, D. (2006). Küreselleşme: Ne kadar tek boyutlu? *Doğuş Üniversitesi Dergisi, 7*(1), s. 25-38.

Ay, A. (2020). Medya ve kültür endüstrisi eleştirisinin yeniden üretimi. *Selçuk İletişim, 13*(1), s. 314-337.

Ayhan, A. (2007). *Propaganda nedir? Propaganda ve halkla ilişkiler ekseninde ABD dış politikası.* Literatürk Yayınevi.

Bayuk, M. N., & Aslan, M. (2018). Influencer marketing (hatırlı pazarlama). *The Journal of Academic Social Science, 6*(75), s. 173-185.

Best, S., & Kellner, D. (2016). *Postmodern Teori.* (M. Küçük, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bircan, U. (2010). *Michel Foucault'un ve özne tarihinin yeniden okunuşu.* Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Chopra, A., Avhad, V., & Jaju, S. (2021). Influencer marketing: An exploratory study to identify antecedents of consumer behavior of millennial. *Business Perspectives and Research, 9*(1), s. 77-91.

Çelik, A. (2022). *Dijital pazarlamada fenomenlerin tüketicilerin satın alma kararı ile marka sadakatine etkisi: İstanbul ili üniversite öğrencilerine yönelik bir araştırma.* İstanbul: İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Dağtaşoğlu, A. E. (2021). Modernizmden postmodernizme değişen özne anlayışının sanata etkileri. *Temaşa Felsefe*(15), s. 202-213.

Demir, Z. (2018). Karl Marx'ın bakış açısından kapitalist toplumda yabancılaşma ve sonuçları. *Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi, 3*(5), s. 63-74.

Demirbilek, E. Z. (2021). *Pazarlamanın dijital dönüşümü: Influencer marketing uygulamaları üzerine bir araştırma.* İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Dietrich, G. (2014). *Dürüstlük çağı: Dijital dünyada iletişim ve itibar yönetimi.* İstanbul: The Kitap.

Dilsiz, V. (2022, 11 8). *Rızanın imalatında büyük veri etkisine ekonomi politik bir yaklaşım.* 09 10, 2024 tarihinde https://istanbulmarka.science/pdf/rizanin-imalatinda-buyuk-veri-etkisine-ekonomi-politik-bir-yaklasim.pdf: https://istanbulmarka.science/pdf/rizanin-imalatinda-buyuk-veri-etkisine-ekonomi-politik-bir-yaklasim.pdf adresinden alındı

Dökmen, Z. Y. (2010). *Toplumsal cinsiyet: Sosyal psikolojik açıklamalar.* İstanbul: Remzi Kitabevi.

Dural, A. B. (2012). Antonio Gramsci ve hegemonya. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi , 11*(39), s. 309-321.

Dwivedi, Y. K., Ismagilova, E., Hughes, D. L., Carlson, J., Filieri, R., Jacobson, J., . . . Wang, Y. (2021). Setting the future of digital and social media marketing research: Perspectives and research propositions. *International Journal of Information Management, 59*, s. 1-37.

Erol, A. (2005). *Popüler müziği anlamak.* İstanbul: Bağlam Yayıncılık.

Erten, A., & Bor, H. M. (2019). *Dijital çağın mesleği: Nasıl influencer olunur?* İstanbul: Hürrüyet Kitap.

Foucault, M. (2014). *Özne ve iktidar* (4. b.). (I. Ergüden, & O. Akınhay, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Fuchs, C. (2020). *Sosyal medya: Eleştirel bir giriş.* (D. Saraçoğlu, & İ. Kalaycı, Çev.) İstanbul: Notabene Yayınları.

Gramsci, A. (1967). *Aydınlar ve toplum.* İstanbul: Çan.

Gramsci, A. (1997). *Hapishane Defterleri.* İstanbul: Belge Yayınları.

Güler, M. (2018). Bir manipülasyon aracı olarak rızanın imalatı. *Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi, 3*(5), s. 75-101.

Güler, Ş., Şahin, Y., & Balcı, E. V. (2022). Sosyal medyada çevrimiçi benlik sunumunun öznel iyi oluş üzerine etkisi: Instagram kullanıcıları üzerine bir araştırma. *Erciyes İletişim Dergisi, 9*(1), s. 361-380.

Hall, S. (1998). Yerel ve küresel: Küreselleşme ve etniklik. A. D. King (Dü.) içinde, *Kültür, küreselleşme ve dünya sistemi* (s. 39-61). Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Herman, E. S., & Chomsky, N. (2017). *Rızanın imalatı: Kitle medyasının ekonomi politiği* (3. b.). BGST Yayınları.

İçli, G. (2001). Küreselleşme ve kültür. *C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi, 25*(2), s. 163-172.

Jameson, F. (1998). *The cultural turn: Selected writings on the postmodern 1983-1998.* London and New York: Verso Publication.

Karaoğlu, B. (2015). *Gündelik hayatta benlik sunumunun sosyal paylaşım ağı facebook üzerinden incelenmesi.* Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kartari, A. (2006). *Farklılıklarla yaşamak: Kültürlerarası iletişim* (2. b.). Ankara: Ürün Yayınları.

Kıran, S., Yılmaz, C., & Emre, İ. E. (2019). Instagram'daki ınfluencer'ların takipçiler üzerindeki etkisi. *Uluslararası Yönetim Bilişim Sistemleri ve Bilgisayar Bilimleri Dergisi, 3*(2), s. 100-111.

Kocabıyık, O. O. (2014). Benlik ve ahlaki kimlik. *Değerler Eğitimi Dergisi, 12*(27), s. 261-280.

Lippmann, W. (2010). *Public Opinion.* Radford VA: Wilder Publications.

Lodziak, C. (2003). *İhtiyaçların manipülasyonu: Kapitalizm ve kültür.* (B. Kurt, Çev.) İstanbul: Çitlembik Yayınları.

Lukacs, G. (2006). *Tarih ve sınıf bilinci.* İstanbul: Belge Yayınları.

Marx, K. (2003). *Kapital: Ekonomi politiğin eleştirisi (1. Cilt).* Eriş Yayınları.

Modelski, G. (2014). Küreselleşme. D. Held, & A. McGrew (Dü) içinde, *Küresel dönüşümler: Büyük küreselleşme tartışması* (s. 75-80). Ankara: Phoenix Yayınevi.

Önür, N. (2002). *Küreselleşen dünyada iletişim ve toplum.* Ankara: Alp Yayınevi.

Özkahveci, E., & Civek, F. (2022). Tüketim ekonomisinde indluencer'ların önemi: Teorik bir değerlendirme. *Academic Social Resources Journal, 7*(33), s. 7-15.

Robertson, R. (1998). *Küreselleşme: Toplum kuramı ve küresel kültür.* (Ü. H. Yolsal, Çev.) Ankara: Bilim ve Sanat Yayınevi.

Rosenberg, M. (1979). *Conceiving the self.* New York: Basic Books.

Senemoğlu, O. (2017). Tüketim, tüketim toplumu ve tüketim kültürü: Karşılaştırmalı bir analiz. *İnsan ve İnsan, 4*(12), s. 66-86.

Stone, P. J., Dunphy, D. C., & Smith, M. S. (1966). *The general ınquirer: a computer approach to content analysis.* Massachusetts: M.I.T. Press.

Sunar, H., & Ateş, A. (2021). Etkileyici (influencer) pazarşama. A. Ateş, & B. Erdem (Dü) içinde, *Pazarlamada güncel yaklaşımlar* (s. 81-95). Eğitim Yayınevi.

Şimşek, M. Ş., Çelik, A., Akgemci, T., & Fettahlıoğlu, T. (2006). Örgütlerde yabancılaşmanın yönetimi araştırması. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(15), s. 569-587.

Tolan, B. (1991). *Toplum bilimlerine giriş.* Ankara: Adım Yayınları.

Trendyol. (2024). *Maybelline new york lash sensational firework maskara*. 08 02, 2024 tarihinde www.trendyol.com: https://www.trendyol.com/maybelline-new-york/lash-sensational-firework-maskara-p-827247021?boutiqueId=61&merchantId=972944 adresinden alındı

Trendyol. (2024, 08 21). *Maybelline New York Lash Sensational Firework Maskara - Siyah*. Trendyol: Maybelline New York Lash Sensational Firework Maskara - Siyah adresinden alındı

Türk, B. (2023). *Dijital pazarlama: Influencer etkisinde satın alma davranışına dair bir saha araştırması.* Çorum: Hitit Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Vries, L. D., Gensler, S., & Leeflang, P. S. (2012). Popularity of brand posts on brand fan pages: An investigation of the effects of social media marketing. *Journal of Interactive Marketing, 26*(2), s. 83-91.

We are social. (2024, 08 19). *Digital 2024: 5 billion social media users*. Wearesocial: https://wearesocial.com/au/blog/2024/01/digital-2024-5-billion-social-media-users/ adresinden alındı

Wearesocial. (2024, 1 31). *Digital 2024: 5 billion social media users*. 09 14, 2024 tarihinde wearesocial.com: https://wearesocial.com/au/blog/2024/01/digital-2024-5-billion-social-media-users/ adresinden alındı

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri* (11. b.). Ankara: Seçkin Yayınları.

ÖRGÜTSEL İLİŞKİLERDE KAYIP HALKA: İNSAN ONURU

Mehmet Ali TAŞ

Kaynaklar

Ahmed, A., Liang, D., Anjum, M. A., and Durrani, D. K. (2022). Stronger together: Examining the interaction effects of workplace dignity and workplace inclusion on employees' job performance. *Frontiers in Psychology*, 13, 1-13.

Ahmed, A., Liang, D., Anjum, M. A., and Durrani, D. K. (2023). Does dignity matter? The effects of workplace dignity on organization-based self-esteem and discretionary work effort. *Current Psychology*, 42(6),4732-4743.

Allan, A., and Davidson, G. R. (2013). Respect for the dignity of people: What does this principle mean in practice. *Australian Psychologist*, *48*(5), 345-352.

Altıntaş, R. (2013). Cahiliye zihniyeti ve çiğnenen insan onuru. *Hz. Peygamber ve İnsan Onuru* içinde (ss. 65-77). DİB Yayınları.

Bal, M. (2017). *Dignity in the workplace: New theoretical perspectives,* Springer.

Berger, P. (1970). On the obsolecence of the concept of honor. *European Journal of Sociology/Archives Européennes de Sociologie*, *11*(2), 338-347.

Blau, P. M. (1964). Justice in social exchange. *Sociological Inquiry*, *34*(2), 193-206.

Bolton, S. (2007). Dignity in and at Work: Why it Matters. in Bolton, S.C. (Ed.), *Dimensions of Dignity at Work*, (pp. 3-16), Oxford.

Bolton, S. C. (2010). Being human: Dignity of labor as the foundation for the spirit–work connection. *Journal of Management, Spirituality and Religion*, 7(2), 157-172.

Buzzanell, P. M., and Lucas, K. (2013). Constrained and constructed choices in career: An examination of communication pathways to dignity. In *Communication yearbook* (pp. 3-31), Routledge.

Cambridge. (2024). https://dictionary.cambridge.org/ (Erişim Tarihi: 15.12.2024).

Dierksmeier, C. (2011). Reorienting management education: from homo oeconomicus to human dignity, In Amann, W. , Pirson, M. , Dierkmeier, C. , von Kimakowitz, E. and Spitzeck, H. (Eds), Business schools under fire: Humanistic management education as the way forward (pp. 19–40). Palgrave Macmillan.

Edlund, M., Lindwall, L., Post, I. V., and Lindström, U. Å. (2013). "Concept Determination of Human Dignity", *Nursing Ethics*, 20(8): 851-860.

Floridi, L. (2016). On human dignity as a foundation for the right to privacy. *Philosophy and Technology*, 29, 307-312.

Franco, H., Caldeira, S., and Nunes, L. (2021). Dignity in nursing: A synthesis review of concept analysis studies. *Nursing ethics, 28*(5), 734-749.

Friedman, S., Rossi, D., and Ralón, G. (2015). Dignity denial and social conflicts. *Rethinking Marxism*, *27*(1), 65-84.

Herzberg F. (2003). One more time: How do you motivate employees? Harvard Business Review, *81,* 87-96 (Original work published 1968).

Hicks, D. (2012). *Dignity: Its essential role in resolving conflict.* Yale University Press.

Hobfoll, S. E. (2001). Conservation of resources: A rejoinder to the commentaries, *Applied Psychology*, *50*(3), 419-421.

Hodson, R. (2001). *Dignity at work*. Cambridge University Press.

Iqbal, A., Nazir, T., and Ahmad, M. S. (2023). Unraveling the relationship between workplace dignity and employees' tacit knowledge sharing: The role of proactive motivation. *Journal of Knowledge Management, 27*(10), 2754-2778.

Islam, G. (2013). Recognizing employees: Reification, dignity and promoting care in management. *Cross Cultural Management: An International Journal*, *20*(2), 235-250.

Islas-Calderón, S., and Vázquez-Maguirre, M. (2024). Dignity, humanistic management, and the process of social innovation. *Humanistic Management Journal*, 1-14.

Jacobson, N., and Silva, D. S. (2010). Dignity promotion and beneficence. *Journal of Bioethical Inquiry*, 7, 365-372.

Joan Yalden, B., and McCormack, B. (2010). Constructions of dignity: A pre-requisite for flourishing in the workplace? *International Journal of Older People Nursing*, *5*(2), 137-147.

Johnson, D. P. (2008). *Contemporary sociological theory: An integrated multi-level approach*. Springer Science & Business Media.

Jones, J., and Dupre, C. (2012). Introduction to the special ıssue on dignity, *Liverpool Law Review*, *33*, 173-176.

Kant, I. (1991). *The Metaphysics of Morals.* Cambridge University Press.

Kant, I. (2011). *Groundwork of the metaphysics of morals: A german–english edition.* Cambridge University Press.

Karatepe, S. (2008). İtibar yönetimi: Halkla ilişkilerde güven yaratma. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 7*(23), 77-97.

Kateb, G. (2014). *Human Dignity.* Harvard University Press.

Keisu, B. I. (2017). Dignity: A prerequisite for attractive work in elderly care. *Society, Health and Vulnerability, 8,* 40-52.

Khademi, M., Mohammadi, E., and Vanaki, Z. (2012). Nurses' experiences of violation of their dignity. *Nursing Ethics*, *19*(3), 328-340.

Kipper, K. (2017). Aligning civic and corporate leadership with human dignity: Activism at the intersection of business and government. *Journal of Business Ethics*, 146, 125-133.

Koehn, D., and Leung, A. (2008). Dignity in western versus in chinese cultures: Theoretical overview and practical illustrations. *Business and Society Review*, 113(4), 477-504.

Kovach, C. R. (1995). Evolving images of human dignity. *Journal of Gerontological Nursing*, *21*(7), 5-6.

Köse, S. (2013). İslam hukukunda insan onuruna dayalı bazı hükümler. *Hz. Peygamber ve İnsan Onuru* içinde (ss. 117-139). DİB Yayınları.

Lamers, L., Meijerink, J., Jansen, G., and Boon, M. (2022). A capability approach to worker dignity under algorithmic management. *Ethics and İnformation Technology*, *24*(1), 1-15.

Lebech, M. (2004). What is human dignity? In M. Lebech, Maynooth (ed.), *Maynooth philosophical papers*, 59-69.

Lucas, K. (2015). Workplace dignity: Communicating inherent, earned, and remediated dignity. *Journal of Management Studies*, *52*(5), 621-646.

Lucas, K. (2017). Workplace dignity. *The International Encyclopedia of Organizational Communication*, 4, 1-13.

Lucas, K., Kang, D., and Li, Z. (2013). Workplace dignity in a total institution: Examining the experiences of foxconn's migrant workforce. *Journal of Business Ethics*, 114, 91-106.

Lucas, K., Manikas, A. S., Mattingly, E. S., and Crider, C. J. (2017). Engaging and misbehaving: How dignity affects employee work behaviors. *Organization Studies*, *38*(11), 1505-1527.

Machado, M. M., and Teixeira, M. L. M. (2017). Dignity in the context of organizations: A look beyond modernity. *Revista de Administração Mackenzie*, 18, 80-103.

Mea, W. J., and Sims, R. R. (2019). Human dignity-centered business ethics: A conceptual framework for business leaders. *Journal of Business Ethics*, 160, 53-69.

Mertz, B. A., Locander, J. A., Brown, B. W., and Locander, W. B. (2023). Dignity in the workplace: A frontline service employee perspective. *Journal of Marketing Theory and Practice*, 505-521.

Misztal, B. A. (2013). The ıdea of dignity: Its modern significance. *European Journal of Social Theory*, *16*(1), 101-121.

Moody, H. R. (1998). Why dignity in old age matters. *Journal of Gerontological Social Work*, 29(2-3), 13-38.

Moore, P., and Robinson, A. (2016). The quantified self: What counts in the neoliberal workplace. *New Media and Society*, *18*(11), 2774-2792.

Najafi, F., Fallahi-Khoshknab, M., Ahmadi, F., Dalvandi, A., and Rahgozar, M. (2017). Human dignity and professional reputation under threat: Iranian nurses' experiences of workplace Violence. *Nursing and health sciences*, *19*(1), 44-50.

Nimri, R., Kensbock, S., Bailey, J., Jennings, G., and Patiar, A. (2020). Realizing dignity in housekeeping work: Evidence of five star hotels. *Journal of Human Resources in Hospitality and Tourism*, *19*(3), 368-387.

Noronha, E., Chakraborty, S., and D'Cruz, P. (2020). Doing dignity work: Indian security guards' interface with precariousness. *Journal of Business Ethics*, 162, 553-575.

Oxford. (2024). https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/the-oxford-english-dictionary (Erişim Tarihi: 15.12.2024).

Palliam, R., and Ankli, R. (2015). The cultural similarities of work as dignity: Bringing sense of community in business organizations. *Development and Learning in Organizations: An International Journal*, *29*(4), 6-9.

Pirson, M. (2019). A Humanistic perspective for management theory: Protecting dignity and promoting well-being. *Journal of Business Ethics*, 159, 39-57.

Pirson, M., Goodpaster, K., and Dierksmeier, C. (2016). Guest editors' introduction: Human dignity and business. *Business Ethics Quarterly, 26*(4), 465-478.

Pirson, M., Piedmont, R. L., Nagy, N., and Hicks, D. (2023). Establishing a dignity scale-measuring intrinsic value within social contexts. *Humanistic Management Journal*, *8*(1), 97-112.

Pirson, M., Vázquez-Maguirre, M., Corus, C., Steckler, E., and Wicks, A. (2019). "Dignity and the process of social innovation: Lessons from social entrepreneurship and transformative services for humanistic management. *Humanistic Management Journal*, 4, 125-153.

Pless, N. M., Maak, T., and Harris, H. (2017). Art, ethics and the promotion of human dignity. *Journal of Business Ethics*, 144, 223-232.

Sabatino, L., Stievano, A., Rocco, G., Kallio, H., Pietila, A. M., and Kangasniemi, M. K. (2014). the dignity of the nursing profession: A meta-synthesis of qualitative research. *Nursing Ethics, 21*(6), 659-672.

Sainz, M., Lobato, R. M., and Porras-Caballero, F. (2021). Adaptation and validation into Spanish of the workplace dignity scale. *Revista Latinoamericana de Psicología*, 53, 64-72.

Sarkar, A. (2024). Self-dignity amidst adversity: A review of coping strategies in the face of workplace toxicity. *Management Review Quarterly*, 1-30.

Sayar, K. (2013). Onur meselesi. *Hz. Peygamber ve İnsan Onuru* içinde (ss. 111-115). DİB Yayınları.

Sayer, A. (2007). Dignity at work: Broadening the agenda. *Organization, 14*(4), 565-581.

Smith, V. (2016). Dignity at work, working with dignity: Reflections on three decades of field research. In *A Gedenkschrift to Randy Hodson: Working with Dignity* (pp. 31-55). Emerald Group Publishing Limited.

Sümer, H. C. (2022). İş'te kötü muamele: Farklı dozlar, farklı türler ama hep olumsuz sonuçlar. H. C. Sümer, F. P. Acar ve A. B. Ok (Ed.) *İş'te Kötü Muamele: Türleri, Kültüre Özgü Yönleri ve Müdahale Yöntemleri* içinde (ss. 1-28). Nobel Yayın Dağıtım.

Karanfil, D. ve Wasti, S. A. (2022). İş yeri nezaketsizliği: düşük doz, büyük etki. H. C. Sümer, F. P. Acar ve A. B. Ok (Ed.) *İş'te Kötü Muamele: Türleri, Kültüre Özgü Yönleri ve Müdahale Yöntemleri* içinde (ss. 35-62). Nobel Yayın Dağıtım.

Thomas, B., and Lucas, K. (2019). Development and validation of the workplace dignity scale. *Group and Organization Management*, *44*(1), 72-111.

TDK. (2024). https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 15.12.2024).

Tilton, J., Lucas, K., Kish-Gephart, J. J., and Kent, J. K. (2024). Enduring, strategizing, and rising above: Workplace dignity threats and responses across job levels. *Journal of Business Ethics*, 1-22.

Tiwari, A., and Sharma, R. R. (2019). Dignity at the workplace: Evolution of the construct and development of workplace dignity scale. *Frontiers in Psychology*, 10, 1-12.

Tiwari, A., Sharma, T., and Sharma, R. R. (2022). Exploring workplace dignity from managerial lens. *Management Research Review, 45*(4), 545-562.

Valizadeh, L., Zamanzadeh, V., Habibzadeh, H., Alilu, L., Gillespie, M., and Shakibi, A. (2018). Threats to nurses' dignity and intent to leave the profession. *Nursing ethics*, *25*(4), 520-531.

Vveinhardt, J. (2022). The dilemma of postmodern business ethics: Employee reification in a perspective of preserving human dignity. *Frontiers in Psychology*, 13, 1-9.

Winchenbach, A., Hanna, P., and Miller, G. (2019). Rethinking decent work: The value of dignity in tourism employment. *Journal of Sustainable Tourism*, *27*(7), 1026-1043.

Yıldırım, D. (2024). *Hemşirelik bakımında insan onuru: Temellendirilmiş bir kuram çalışması* (Doktora Tezi). İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Yılmaz, H. K. (2013). İrfan geleneğimizde insan onuru. *Hz. Peygamber ve İnsan Onuru* içinde (ss. 29-35). DİB Yayınları.

ELEŞTİREL İNSAN KAYNAKLARI YÖNETİMİ

Emine ATALAY
Kevser Hüsna ÖZYILDIZ
Hakan YÖNDEN

Kaynaklar

Akar, A. G. N. (2013). Türk Yönetim Yazınının Son On Yıllık Kesitinde İnsan Kaynakları Yönetimi'ne Bakış. *ISGUC The Journal of Industrial Relations and Human Resources*, *15*(1), 70-87.

Akıncı, Z. (2011). Eleştirel Bir Yaklaşım: İşletmede Çalışanlar Bir "Kaynak" mı Yoksa Bir "Kıymet" Midir?. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi, 3(5), 28-32.*

Aksoy, B., & Koçancı, M. (2019). Çalışma İlişkileri ve Etik: Anaakım İnsan Kaynakları Yönetimi Perspektifi Üzerine Bir Araştırma. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *24*(2), 349-368.

Alvesson, M., Bridgman, T., & Willmott, H. (2009). The Oxford Handbook of Critical Management Studies. Sage Publications.Alvesson, M., & Willmott, H. (1992). *Critical Management Studies*. Sage Publications.

Alvesson, M., & Willmott, H. (1992). On the Idea of Emancipation in Management and Organization Studies. *The Academy of Management Review*, *17*(3), 432–464. https://doi.org/10.2307/258718.

Aslan, A. (2020). Eleştirel Yönetim Çalışmaları Fildişi Kulesinden Nasıl Çıkabilir? Eleştirel Edimsellik ve Topluluk Ekonomileri. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, *75*(2), 667-685.

Bayraktaroğlu, S., Balaban, Ö., & Özdemir, Y. (2007). 360 Derece Geribildirim Sistemine Eleştirel Bir Bakış: Bir Örnek Olay. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *9*(2), 185-201.

Bhabha, H. K. (2012). *The location of culture*. routledge.

Bohman, J. (2003). *Critical Theory as Practical Knowledge: Participants, Observers, and Critics.* In Stephen P. Turner & Paul Andrew Roth (eds.), The Blackwell Guide to the Philosophy of the Social Sciences. Malden, MA: Wiley-Blackwell. pp. 89–109.

Bronner, S. E. (2017). *Critical theory: A very short introduction* (Vol. 263). Oxford University Press.

Delbridge, R. (2010). *Organizational Studies: Critical Perspectives*. Sage Publications.

Delbridge, R., & Keenoy, T. (2010). Beyond managerialism? *The International Journal of Human Resource Management*, *21*(6), 799–817. https://doi.org/10.1080/09585191003729309

Dessler, G. (2015). *Human Resource Management* (14th ed.). Pearson Education.

Dikili, A. (2013). Eleştirel Yönetim Çalışmaları Ana Akım Yönetim Çalışmalarının Yönünü Değiştirebilir Mi?. *ISGUC The Journal of Industrial Relations and Human Resources*, *15*(2), 52-62.

Dikili, A. (2014). Örgütlerde Güç Kavramı: Eleştirel Yönetim Çalışmaları ile Kaynak Bağımlılığı Yaklaşımının Bakışlarına Dair Karşılaştırmalı Bir Analiz. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, *12*(23), 141-164.

Dikili, M. (2014). Eleştirel Teori ve Yönetim: Rasyonalite Üzerine Bir Tartışma. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, *6*(3), 45-59.

Erdemir, E. (2013). Postmodern Örgüt Teorisi ve Eleştirel İKY. In D. Taşçı & E. Erdemir (Eds.), *Örgüt Kuramı* (pp. 162-188). Anadolu Üniversitesi Yayını.

Erdemir, E., & Koç, U. (2009). Bilgiyi Yönetmek Mümkün Mü? Eleştirel Yönetim Çalışmaları Çerçevesinde Bilgi Yönetimi. *Bilgi Ekonomisi ve Yönetimi Dergisi*, *4*(2), 155-166.

Fournier, V., & Grey, C. (2000). At the Critical Moment: Conditions and Prospects for Critical Management Studies. *Human Relations*, *53*(1), 7-32. https://doi.org/10.1177/0018726700531002

Fraser, N. (1989). *Unruly practices: Power, discourse, and gender in contemporary social theory*. U of Minnesota Press.

Friedman, L. J. (2013). *The lives of Erich Fromm: Love's prophet*. Columbia University Press.

Göregenli, M. (2012). Ayrımcılığın Meşrulaştırılması. In K. Çayır & M. A. Ceyhan (Eds.), *Ayrımcılık Çok Boyutlu Yaklaşımlar* (1st ed., pp. 61-72). İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Grey, C., & Willmott, H. (Eds.). (2005). *Critical Management Studies: A Reader*. Oxford University Press.

Guest, D. (2011). Human Resource Management and Performance: Still Searching for Some Answers. *Human Resource Management Journal*, *21*(1), 3-13.

Habermas, J. (1991). *The structural transformation of the public sphere: An inquiry into a category of bourgeois society*. MIT press.

Harvey, D. (2007). *A brief history of neoliberalism*. Oxford University Press, USA.

Harvey, D. (2017). *Marx, capital, and the madness of economic reason*. Oxford University Press.

Hazıroğlu, T. (2019). Modern Dünya Bağlamında İnsan Kaynakları Kavramının Eleştirisi ve İnsan Değerleri Fikrinin Doğuşu. *International Journal of Islamic Economics and Finance Studies*, *5*(1), 93-115.

Held, D. (1980). *Introduction to critical theory: Horkheimer to Habermas*.(15-40,150-180) University of California Press.

Honneth, A. (1996). *The struggle for recognition: The moral grammar of social conflicts*. The MIT Press.

Horkheimer, M., Adorno, T. W., & Noeri, G. (2002). *Dialectic of enlightenment*. Stanford University Press.

Jay, M. (1973). *The Dialectical Imagination: A History of the Frankfurt School and the Institute of Social Research, 1923-1950*. University of California Press. http://www.jstor.org/stable/10.1525/j.ctt1pnwsg

Kamoche, K. (1995). Rhetoric, Ritualism, and Totemism in Human Resource Management. *Human Relations*, *48*(4), 367-385. https://doi.org/10.1177/0018726795048004

Kızıldağ, D., & Böyükaslan, H. D. (2018). İnsan Kaynakları Yönetimi Alanındaki Bildirilerin Seyri: Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongreleri Üzerine Bir Araştırma. *İş ve İnsan Dergisi*, *5*(1), 61-73.

Kulualp, H. G. (2015). Stratejik İnsan Kaynakları Yönetiminde Cam Tavan Sendromu Engellerini Aşmak. *Kamu-İş, 14(1),* 99-123.

Latif, H. (2023). Performans Değerlendirmeleri: Tarihsel ve Eleştirel Perspektif. *TURAN-SAM*, *15*(60), 420-423.

Legge, K. (1978). *Power, Innovation, and Problem Solving in Personnel Management*. McGraw-Hill.

Maç, S. D., & Çalış, Ş. (2012). Etik ve İnsan Kaynakları Yönetimi Tartışmalarında Sosyal Sorumluluğun Yeri: Küresel İlkeler Sözleşmesi ve SA8000 Sosyal Sorumluluk Standardı Üzerine Bir Değerlendirme. *İş Ahlakı Dergisi*, *5*(2), 21-53.

Marcuse, H., & One-Dımensıonal, M. A. N. (1964). Studies in the Ideology of Advanced Industrial Society.

Mueller, F. and Carter, C. (2005). The "HRM project" and managerialism: Or why some discourses are more equal than others. *Journal of Organizational Change Managemen*t, *18*(4), 369-382. https://doi.org/10.1108/09534810510607065Nonaka, I. (1994). A Dynamic Theory of Organizational Knowledge Creation. *Organization Science*, *5*(1), 14-37.

Özkan, H. (2018). *Eleştirel yönetim çalışmaları bakış açısıyla insan kaynakları uygulamalarında ayrımcılık ve doğallaştırılması* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Anadolu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özkan, H., & Benligiray, S. (2021). İnsan Kaynakları Uygulamalarında Yapılan Ayrımcılıkların Doğallaştırılmasına Eleştirel Bir Bakış. *Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *2*(42), 115-142.

Sadullah, Ö., Arıcı, K., & Çiçek, İ. (2015). *İnsan Kaynakları Yönetimi*. Beta Yayınları.

Schuler, R. S. (1981). A Role Understanding of Human Resource Management. *Personnel Review*, *10*(1), 25-37. https://doi.org/10.1108/eb055422

Şener, E. (2021). Türkiye'de eleştirel yönetim çalışmaları çerçevesinde bir durum çalışması: "Yönetimde Eleştirel Perspektifler (YÖNEP) Çalıştayı" (*Isparta Okulu Dergisi*, 1(1), 47–65).

Tunçer, P. (2012). Değişen İnsan Kaynakları Yönetimi Anlayışında Kariyer Yönetimi. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education Faculty*, *31*(1), 203-233.

Ulrich, D. (1997). Human Resource Champions: The Next Agenda for Adding Value and Delivering Results. Harvard Business Review Press.

Uyargıl, C., Tüzüner, V. L., Kulak, F. A., Atay, S. E. (2020). Farklı Yaklaşımlar Açısından İKY Bildirileri:1994-2017 Yılları Arasında Alandaki Değişim ve Gelişime Yönelik Bir İnceleme. Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, 75(3),899-924. 10.33630/ausbf.672272

Watson, T. J. (1977). *The Personnel Managers: A Study in the Sociology of Work and Employment*. Routledge.

Wiggershaus, R. (1994). *The Frankfurt School: Its history, theories, and political significance*. mit Press.

Young, I. M. (2011). *Justice and the politics of difference*. Princeton University Press

PERFORMATİF YAKLAŞIMLARIN ELEŞTİRİSİ: AKADEMİ ÜZERİNDEN BİR DEĞERLENDİRME

Rabia TATLIDİL
Ramazan ERDEM

Kaynaklar

Adler, P. (2002). Critical in the name of whom and what? Organization, 9(3), 387–395.

Adler, P. S., Forbes, L. C., & Willmott, H. (2007). Critical management studies. Academy of Management Annals, 1(1), 1–61.

Aksoy, M. (2010). Performans değerleme ve performansa dayalı ücretlendirmenin analizi (Yüksek lisans tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Anabilim Dalı Yönetim ve Organizasyon Programı, İzmir).

Alvesson, M. (2002). Understanding organizational culture. Sage.

Alvesson, M., & Deetz, S. (2005). Critical theory and postmodernism: Approaches to organization studies. In C. Grey & H. Willmott (Eds.), Critical management studies: A reader (pp. 60–106). Oxford University Press.

Alvesson, M., & Deetz, S. (2006). Critical theory and postmodernism approaches to organizational studies. In S. Clegg, C. Hardy, T. B. Lawrence, & W. R. Nord (Eds.), The SAGE handbook of organization studies (pp. 255–283). Sage.

Amaratunga, D., & Baldry, D. (2002). Moving from performance measurement to performance management. Facilities, 20(5/6), 217–223.

Aydın-Turan, Ş., Dil, E., & Sağır, P. M. (2019). Performans odaklı bir üniversitede akademisyenlerin çalışma deneyimleri. Yönetim Bilimleri Dergisi, 17(33), 59–84.

Bassioni, H. A., Price, A. D., & Hassan, T. M. (2004). Performance measurement in construction. Journal of Management in Engineering, 20(2), 42–50.

Balkız, B. (2004). Frankfurt Okulu ve eleştirel teori: Sosyolojik pozitivizmin eleştirisi. Sosyoloji Dergisi, (12).

Bilmez, N. (2023). RB Denhardt'ın eleştirel teori yaklaşımı ve kamu yönetimine yansıması: Eleştirel kamu yönetimi teorisi. Abant Sosyal Bilimler Dergisi, 23(3), 1767–1780.

Bottomore, T. (1997). Frankfurt Okulu (A. Çiğdem, Trans., 2nd ed.). Vadi Yayınları.

Costea, B., Crump, N., & Amiridis, K. (2008). Managerialism, the therapeutic habitus and the self in contemporary organizing. Human Relations, 61(5), 661–685.

Deetz, S. (2003). Disciplinary power, conflict suppression and human resources management. In M. Alvesson & H. Willmott (Eds.), Studying management critically (pp. 23–45). Sage.

Demir, S. B. (2018). Predatory journals: Who publishes in them and why? Journal of Informetrics, 12(4), 1296–1311.

Devetak, R. (2005). Critical theory. In S. Burchill, A. Linklater, R. Devetak, J. Donnelly, M. Paterson, C. Reus-Smit, & J. True (Eds.), Theories of international relations (3rd ed., pp. 137–159). Palgrave Macmillan.

Devlet Planlama Teşkilatı (DPT). (2000). Kamu yönetiminin iyileştirilmesi ve yeniden yapılandırılması, özel ihtisas komisyonu raporu. Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı. DPT Yayını.

Ekice, Ş. (2019). Heterotopyalar içinde bir birey nasıl yaşayabilir? IBAD Sosyal Bilimler Dergisi, (5), 466–485.

Erdem, İ., & Alkan, A. (2022). Modern iş yaşamı perspektifinden görev bilinci. In R. Erdem & K. S. Korucu (Eds.), Modern iş yaşamının eleştirisi (pp. 149–168). Nobel Bilimsel Yayıncılık.

Erdemir, E. (2014). Yönetme hastalığının şifası. İş Ahlakı Dergisi, 7(1), 151.

Festinger, L. (1954). A theory of social comparison processes. Human Relations, 7(2), 117–140.

Foucault, M. (2015). Büyük kapatılma, seçme yazılar 3 (Çev. Işık Ergüden & Osman Akınhay). Ayrıntı Yayınları.

Gaulejac, D. V. (2013). İşletme hastalığını tutulmuş toplum (Ö. Erbek, Trans.). Ayrıntı Yayınları.

Goffman, E. (1956). The presentation of self in everyday life. University of Edinburgh Social Sciences Research Centre.

Güzel, Ş., & Yağcı-Özen, M. (2022). Sağlık kurumlarında performans yönetimi. In D. Tengilimoğlu, O. Işık, & M. Akbolat (Eds.), Sağlık kurumları yönetimi-2: Güncel konular (pp. 263–292). Nobel Akademik Yayıncılık.

Harbour, J. L. (2009). The basics of performance measurement. CRC Press.

İçağasıoğlu-Çoban, A., & Buz, S. (2008). Eleştirel teori: Gelişimi, kabulleri ve sosyal hizmette kullanımı. Toplum ve Sosyal Hizmet, 19(1), 71–88.

Kanji, G. K. (2002). Performance measurement system. Total Quality Management, 13(5), 715–728.

Koçel, T. (2020). İşletme yöneticiliği (Genişletilmiş 18. Baskı). Beta Yayınları.

Lebas, M. J. (1995). Performance measurement and performance management. International Journal of Production Economics, 41(1–3), 23–35.

Lyotard, J. F. (1984). The postmodern condition: A report on knowledge. University of Minnesota Press.

Marx, K. (2013). Yabancılaşma (B. Erdost, Trans.). Sol Yayınları.

Parker, C. (2000). Performance measurement. Work Study, 49(2), 63–66.

Odabaş, U. K. (2018). Frankfurt Okulu ya da eleştirel teori üzerine. Dört Öge, (14), 211–233.

Özen-Aytemur, J. (2013). Eleştirel yönetim çalışmaları. In D. Taşçı & E. Erdemir (Eds.), Örgüt kuramı (pp. 140–160). Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Özgener, Ş. (2018). İş ahlakının temelleri: Yönetsel bir yaklaşım (4th ed.). Nobel Akademik Yayıncılık.

Ritzer, G. (2022). Toplumun McDonaldlaştırılması (E. Pilgir, Trans., 9th ed.). Ayrıntı Yayınları.

Rolstadås, A. (1998). Enterprise performance measurement. International Journal of Operations & Production Management, 18(9/10), 989–1009.

Simón, A. (2016). Pitfalls of predatory journals: A personal account. Comprehensive Psychology, 5, Article 1–5.

Tengilimoğlu, D., Işık, O., & Akbolat, M. (2018). Sağlık işletmeleri yönetimi (9th ed.). Nobel Akademik Yayıncılık.

Toy, Z. (2022). Akademik performans algısı ile iş stresi arasındaki ilişkinin incelenmesi (Yüksek lisans tezi, Sakarya Üniversitesi İşletme Bölümü, Sakarya).

Tunçer, P. (2013). Örgütlerde performans değerlendirme ve motivasyon. Sayıştay Dergisi, (88), 87–108.

Uyargil, C. (2018). Performans değerlendirme. In İnsan kaynakları yönetimi (8th ed., pp. 217–278). Beta Yayıncılık.

Uysal, Ş. (2015). Performans yönetimi sisteminin tanımı, tarihçesi, amaç ve temel unsurlarına genel bir bakış. Electronic Journal of Vocational Colleges, 32–39.

Üzüm, B., & Uçkun, S. (2018). Performans değerlendirme yöntemleri üzerine nitel bir araştırma: Kocaeli ili örneği. İşletme Araştırmaları Dergisi, 10(2), 254–275.

Wallace, R. A., & Wolf, A. (2020). Çağdaş sosyoloji kuramları: Klasik geleneğin geliştirilmesi (L. Elburuz & M. R. Ayas, Trans., 8th ed.). Doğu Batı Yayınları.

Yıldırım, E. (2002). 'Cogito ergo sum'dan 'vivo ergo sum'a örgütsel analiz. Yönetim Araştırmaları Dergisi, 2(2), 155–185.

Yücel, A. G., & Demir, S. B. (2018). Academic incentive allowance: Scientific productivity, threats, expectations. International Online Journal of Educational Sciences, 10(1), 39–55.

Yüksel, A. (2020). Pozitivist-ampirik araştırmalarda insan: Yanıltmacanın dünü, bugünü ve yarını. Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi, 17(1), 6–19.

Zanetti, L. A., & Carr, A. N. (1998). Exploring the psychodynamics of political change. Administrative Theory & Praxis, 358–376.

AKADEMİK ÖZGÜRLÜK YANILGISI ve YAPISAL SORUNLAR: "VARLIK, İŞLEYİŞ, YAPMA, BİLME, YAŞAMA ve EYLEM" YAKLAŞIMLARIYLA AKADEMİK BİLİNÇ

Atila YÜKSEL

Kaynaklar

Alvesson, M., Gabriel, Y., & Paulsen, R. (2017). *Return to meaning: A social science with something to say*. Oxford University Press.

Alvesson, M., & Willmott, H. (1992). *Critical management studies*. SAGE Publications.

Bailey, K. D. (2007). *Methods of social research* (4th ed.). The Free Press.

Bernasconi, A. (2021). University autonomy and academic freedom: Contrasting Latin American and US perspectives. *Higher Education Governance & Policy, 2*(1), 56–67.

Bhaskar, R. (1978). *A realist theory of science*. Harvester Press.

Blaikie, N. (2007). *Approaches to social enquiry: Advancing knowledge* (2nd ed.). Polity Press.

Bok, D. (2013). *Higher education in America*. Princeton University Press.

Bourdieu, P. (1977). *Outline of a theory of practice* (R. Nice, Trans.). Cambridge University Press.

Bourdieu, P. (1988). *Homo academicus* (P. Collier, Trans.). Stanford University Press.

Cave, S. (2015, October 19). Free will is back, and maybe this time we can measure it. *Aeon*. https://aeon.co/essays/free-will-is-back-and-maybe-this-time-we-can-measure-it

Cave, S. (2016, June). There's no such thing as free will. *The Atlantic*. https://www.theatlantic.com/magazine/archive/2016/06/theres-no-such-thing-as-free-will/480750/

Cole, A. L. (2000). Academic freedom and the publish or perish paradox in schools of education. *Teacher Education Quarterly, 27*(2), 33–48.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1980). Self-determination theory: When mind mediates behavior. *Journal of Mind and Behavior, 1*(1), 33–43.

Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry, 11*(4), 227–268.

Deem, R. (2004). The knowledge worker, the manager-academic and the contemporary UK university: New and old forms of public management? *Financial Accountability & Management, 20*(2), 107–128. https://doi.org/10.1111/j.1468-0408.2004.00189.x

Dolnicar, S. (2013). Asking good survey questions. In C. N. Klausegger, K. L. Saunders, & C. T. Homburg (Eds.), *Handbook of survey-based business research* (pp. 41–55). Edward Elgar Publishing.

Droege, P. (2022). *The evolution of consciousness: Representing the present moment*. Bloomsbury.

Emerald, E., & Carpenter, L. (2014). The scholar retires: An embodied identity journey. *Qualitative Inquiry, 20*, 1141–1147.

Finley, S. (2000). Strangers in the academy: Beginning professors in pursuit of (academic) freedom. *Teacher Education Quarterly, 27*.

Fournier, V., & Grey, C. (2000). At the critical moment: Conditions and prospects for critical management studies. *Human Relations, 53*(1), 7–32. https://doi.org/10.1177/0018726700531002

Freire, P. (1970). *Pedagogy of the oppressed*. Continuum.

Fromm, E. (1976). *To have or to be?* Cox & Wyman.

Guba, E. G., & Lincoln, Y. S. (1994). Competing paradigms in qualitative research. In N. K.

Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of qualitative research* (pp. 105–117). Sage Publications.

Guillemin, M., & Gillam, L. (2004). Ethics, reflexivity, and "ethically important moments" in research. *Qualitative Inquiry, 10*(2), 261–280.

Ioannidis, J. P. A. (2005). Why most published research findings are false. *PLOS Medicine, 2*(8), e124. http://www.plosmedicine.org/article/info:doi/10.1371/journal.pmed.0020124

Jussim, L., Stevens, S. T., Honeycut, N., Anglin, S., & Fox, N. (2019). Scientific gullibility. In P. J. Forgas & R. F. Baumeister (Eds.), *The social psychology of gullibility: Fake news, conspiracy theories, and irrational beliefs*. Routledge.

Kvale, S., & Brinkmann, S. (2009). *InterViews: Learning the craft of qualitative research interviewing* (2nd ed.). SAGE Publications.

Lather, P. (1986). Issues of validity in openly ideological research: Between a rock and a soft place. *Interchange, 17*(4), 63–84.

Marginson, S. (2008). Academic freedom: A global comparative approach. In R. T. Frost & M. Worthington (Eds.), *Academic freedom today: A global perspective* (pp. 27–43). Routledge.

Maton, K. (2003). Reflexivity, relationism, and research: Pierre Bourdieu and the epistemic conditions of social scientific knowledge. *Space & Culture, 6*(1), 52–65.

Maxwell, J. A. (2013). *Qualitative research design: An interactive approach* (3rd ed.). SAGE Publications.

Mellon, L. (2018). Why creating a learning culture is the answer to fear. *Duke Corporate Education*. http://www.dukrce.com/insights/why-creating-learning-culture-answer-fear/

Meneses, R., & Czarnecki, P. (2021). The sense of freedom as modus agendi according to Kant. *Humanum, 41*(2), 17–31.

Muller, J. (2013). *The tyranny of metrics*. Princeton University Press.

Niemiec, C. P., Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2009). The path taken: Consequences of attaining intrinsic and extrinsic aspirations in post-college life. *Journal of Research in Personality, 43*, 291–306.

Parker, M. (2014). University, Ltd: Changing a business school. *Organization, 21*(2), 281–292. https://doi.org/10.1177/1350508413519777

Reinharz, S. (1979). *On becoming a social scientist: From survey research and participant observation to experiential analysis*. Jossey-Bass.

Richardson, L. (2000). Writing: A method of inquiry. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), *Handbook of qualitative research* (pp. 923–948). Sage.

Roman, L. G., & Apple, M. W. (1990). Is naturalism a move away from positivism? Materialist and feminist approaches to subjectivity in ethnographic research. In E. Eisner & A. Peshkin (Eds.), *Qualitative inquiry in education* (pp. 38–73). Teachers College Press.

Said, E. W. (1978). *Orientalism*. Pantheon Books.

Silverman, D. (2015). *Interpreting qualitative data* (5th ed.). SAGE Publications.

Slaughter, S., & Rhoades, G. (2004). *Academic capitalism and the new economy: Markets, state, and higher education*. Johns Hopkins University Press.

Smith, L. T. (1999). *Decolonizing methodologies: Research and Indigenous peoples*. Zed Books.

Sutton, A. (2020). Living the good life: A meta-analysis of authenticity, well-being and engagement. *Personality and Individual Differences, 153*, 109645.

Yüksel, A. (2025, Baskıda). The modes of "being, operating, making, knowing, living and acting" in tourism research: A critical examination. In Z. Alrawadieh & A. Altinay (Eds.), *Tourism and hospitality for humanity: Moving beyond consumerism*. Edward Elgar Publishing.

ELEŞTİREL OLMA TERCİHİNİN OTOETNOGRAFİK ANLATISI

Pınar MEMİŞ SAĞIR

Kaynaklar

Adams, T. E., Ellis, C., & Jones, S. H. (2017). Autoethnography. *The international encyclopedia of communication research methods*, 1-11.

Adorno, T. W. (1973). *Negative Dialectics*. Seabury Press

Ahmed, S. (2012). *On Being Included: Racism and Diversity in Institutional Life*. Duke University Press.

Alakavuklar, O. N., & Parker, M. (2011). Responsibility and the local: The prospects for critical management in Turkey. *Critical Perspectives on International Business*, 7(4), 326-342.

Alcadipani, R., & Hodgson, D. (2009). By Any Means Necessary? Ethnographic Access, Ethics and the Critical Researcher. Tamara *Journal for Critical Organization Inquiry*, 7.

Allen-Collinson, J. (2013). Autoethnography as the engagement of self/other, self/culture, self/politics, selves/futures. *Handbook of autoethnography*, 281-299.

Alvesson, M., & Sköldberg, K. (2017). *Reflexive Methodology: New Vistas for Qualitative Research*. SAGE.

Alvesson, M., & Willmott, H. (1992). *Critical management studies*. London; Newbury Park: Sage. ISBN 978-0-8039-8454-7.

Alvesson, M., & Willmott, H. (2021). *Yönetimi anlamlandırmak-eleştirel bir giriş*. PM Sağır ve ŞA Turan, Metin, Çev.) Nobel Yayıncılık.

Anderson, L. (2006). Analytic autoethnography. *Journal of Contemporary Ethnography* 35 (4): 373-395

Aslan, A. (2020). Eleştirel yönetim çalışmaları fildişi kulesinden nasıl çıkabilir? Eleştirel edimsellik ve topluluk ekonomileri. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 75(2), 667-685.

Barrow M., Grant, B. & Xu, L. (2022) Academic identities research:mapping the field's theoretical frameworks, *Higher Education Research & Development*, 41:2, 240-253.

Bourdieu, P. (1984). *Distinction: A Social Critique of the Judgment of Taste*. Harvard University Press.

Bourdieu, P. (1988). *Homo Academicus*. Stanford University Press.

Bourdieu, P. (1990). *The Logic of Practice*. Stanford University Press.

Butler, J. (1990). *Gender Trouble: Feminism and the Subversion of Identity*. Routledge.

Cannizzo, F. (2018). 'You've got to love what you do': Academic labour in a culture of authenticity. *The Sociological Review*, 66(1), 91-106.

Chang, H. (2016). *Autoethnography as method*. Routledge.

Cock, H., & Hughes, D. (1995). *Research and the Teacher*. *UK: Routledge*.

Denzin, N. K. (2014). *Interpretive Autoethnography*. SAGE.

Denzin, N.K. & Lincoln, Y.S. eds., (2011) *The Sage handbook of qualitative research*. SAGE.

Dikili, A. (2013). Eleştirel Yönetim Çalışmaları Ana Akım Yönetim Çalışmalarının Yönünü Değiştirebilir Mi?. ISGUC *The Journal of Industrial Relations and Human Resources*, 15(2), 52-62.

Edwards, R. (2022). Why do academics do unfunded research? Resistance, compliance and identity in the UK neo-liberal university. *Studies in Higher Education*, 47(4), 904-914.

Ellis, C. & Bochner, A.P. eds., (2001) Ethnographically speaking: Autoethnography, *Literature, and Aesthetics* (Vol. 9). Rowman Altamira

Ellis, C., & Adams, T. E. (2014). The purposes, practices, and principles of autoethnographic research. The Oxford handbook of qualitative research, 254-276.

Ellis, C., & Bochner, H. (2000). Autoethnography, personal narrative, reflexivity. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), Handbook of qualitative research (pp. 733-768). Thousand Oaks, CA: Sage.

Ellis, C., (2004) *The ethnographic I: A methodological novel about autoethnography*. Rowman Altamira.

Ellis, C., Adams, T. E., & Bochner, A. P. (2011). Autoethnography: An Overview. *Historical Social Researc*h / Historische Sozialforschung, 36(4 (138)), 273–290. http://www.jstor.org/stable/23032294

Erdoğan, E. (2022). Anadolu'da Akademisyen Olarak Çalışmanın Hâletiruhiyesi: Başka Türlü Bir Dünyaya İnanma İsteği. *Fe Dergi* 14, no. 1 21- 34. http://cins.ankara.edu.tr/27_3.pdf

Giroux, H. A. (2014). *Neoliberalism's War on Higher Education*. Haymarket Books.

Göle, N. (1991). *Modern mahrem: Medeniyet ve örtünme*. İstanbul: Metis Yayınları.

Hall, S. (1996). Who Needs Identity? In S. Hall & P. du Gay (Eds.), *Questions of Cultural Identity* (pp. 1-17). SAGE.

Hamdan, A. (2012). Autoethnography as a Genre of Qualitative Research: A Journey inside Out. *International Journal of Qualitative Methods*, 11(5), 585-606.

Hamilton, M. (2021). An autoethnographic self-study navigating the transition to becoming a STEM teacher educator. *The Qualitative Report*, *26*(1), 296-316.

Hannan, M. T., & Freeman, J. (1977). The Population Ecology of Organizations. American *Journal of Sociology*, 82(5), 929–964.

Harris, S. (2005). Rethinking academic identities in neo-liberal times. *Teaching in Higher Education*, 10(4), 421–433. https://doi.org/10.1080/13562510500238986

Henkel, M. (2000). *Academic identities and policy change in higher education*. Jessica Kingsley.

Henkel, M. (2005). Academic identity and autonomy revisited. In Governing knowledge: A study of continuity and change in higher education a festschrift in honour of maurice kogan (pp. 145-165). Dordrecht: Springer Netherlands.

Herrmann, A. F. (Ed.). (2020). *The Routledge international handbook of organizational autoethnography*. London: Routledge.

Holman Jones S. (2005). (M)othering loss: Telling adoption stories, telling performativity *Text and Performance Quaterly*, 25, 113-135.

James, W. (1907). *Pragmatism: A New Name for Some Old Ways of Thinking*. Longmans, Green, & Co.

Jones, S. H., Adams, T., & Ellis, C. (2016). Introduction: Coming to know autoethnography as more than a method. In Handbook of autoethnography (pp. 17-48). Routledge.

Kincheloe, J. L., & McLaren, P. (2005). Rethinking Critical Theory and Qualitative Research. In N. K. Denzin & Y. S. Lincoln (Eds.), The SAGE Handbook of Qualitative Research (pp. 303-342). SAGE.

Kuhn, T. S. (1962). *The Structure of Scientific Revolutions*. University of Chicago Press.

Learmonth, M., & Humphreys, M. (2012). Autoethnography and academic identity: Glimpsing business school doppelgängers. *Organization*, 19(1), 99-117.

Lust, M., Huber, C., & Junne, J. (2019). Academic identity as a discursive resource for resistance: The case of quality management in German higher education institutions. *Higher Education Policy*, 32(1), 49-69.

Marques, R. M. G., Lopes, A., & Magalhães, A. M. (2024). Academic identities and higher education change: reviewing the evidence. *Educational Research*, 66(2), 228–244.

Oba, B., & Gençer, M. (2016). The ghost in the system: Critical management studies in Turkey. In *Critical Management Studies* (pp. 175-190). Routledge.

Özbebek Tunç, A., & Zincir, O., (2022). Yönetim Eğitiminin Düşünümsel Perspektifle Değerlendirilmesi: Eleştirel Bir Otoetnografi Denemesi. II. Nitel Araştırma Çalıştayı 2022 (pp.1-10). İzmir, Turkey.

Özkazanç-Pan, B. (2012). Publishing without betrayal: Critical scholarship meets mainstream journals. *Scandinavian Journal of Management*, 28(3), 209–217.

Pace, S. (2012). *Writing the self into research: Using grounded theory analytic strategies in autoethnography.*

Poulos, C. N. (2021). *Essentials of autoethnography*. American Psychological Association.

Reed-Danahay, D. (2001). Otobiyografi, Mahremiyet ve Etnografi. ed. P. Atkinson vd. Etnografi El Kitabı, 407-425.

Reed-Danahay, D. (Ed.). (2021). Auto/ethnography: Rewriting the self and the social. Routledge.

Said, E. W. (1994). *Representations of the Intellectual*. Vintage.

Sparkes, A. C. (2020). Autoethnography: Accept, revise, reject? An evaluative self reflects. *Qualitative Research in Sport, Exercise and Health*, *12*(2), 289-302.

Spicer, A., Alvesson, M. and Karreman, D. (2009). Critical Performativity: The Unfinished Business of Critical Management Studies. *Human Relations*, 62 (4): 537-560.

Spicer, A., Alvesson, M. and Karreman, D. (2016). Extending Critical Performativity. *Human Relations*, 69 (2): 225-249.

Turner, V. (2018). *Ritüeller Yapı ve Anti-Yapı*. Türkiye: İthaki Yayınları.

Winter, R. (2009). Academic manager or managed academic? Academic identity schisms in higher education. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 31(2), 121–131.

Winter, R. P., & O'Donohue, W. (2012). Academic identity tensions in the public university: Which values really matter?. *Journal of Higher Education Policy and Management*, 34(6), 565-573.

Yıldırım, N. & Aşkun, O. (2017). Hayallerim, İşim ve Ben: İşletme Akademisyenlerinin Akademik İş Algılarına İlişkin Etnografik Bir Araştırma.

FİLOZOFLARLA ETİK PROBLEMLER
SORUDAN GELEN YAKINLIK

Editör
Demet KURTOĞLU TAŞDELEN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1927
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-687-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editör
KURTOĞLU TAŞDELEN, Demet
FİLOZOFLARLA ETİK PROBLEMLER
SORUDAN GELEN YAKINLIK

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Bir Yaşama Sanatı Olarak Ahlak

Ahmet İNAM

Kaynakça

Adorno, Theodor Wiesengrund. (1951). *Minima Moralia*. Berlin: Suhrkamp Verlag.

Beiser, Frederick. C. (2003). *The Romantic Imperative*. London: Harvard University Press.

Chittick, William Clark. (1989). *The Sufi Path of Knowledge*. Albany: State University of New York Press.

Domanski, Juliusz. (2024). *Theory or Way of Life? Controversies in Antiquity, the Middle Ages and the Renaissance*, (M. Sharpe ve diğerleri, Çev.). Leiden: Brill.

Hadot, Pierre. (1995). *Philosophy as a Way of Life*, (Michel Chase, Çev.). Massachusetts: Blackwell Publishers.

Foucault, Michel. (1985). *The Use of Pleasure*, (Robert Hurley, Çev.). New York: Pantheon Books.

Foucault, Michel. (1986). *The Care of Self*, (Robert Hurley, Çev.). New York: Pantheon Books.

Foucault, Michel. (1997). *Ethics: Subjectivity and Truth*, (Robert Hurley ve diğerleri, Çev.). New York: The New Press.

Foucault, Michel. (2005). *The Hermeneutics of the Subject*, (Graham Burchell, Çev.). New York: Palgrave Macmillan.

Heidegger, Martin. (2006). *Sein und Zeit*. Berlin: De Gruyter, 19. Baskı.

İnam, Ahmet. (2003). "Her şeyin Başı Güven", (içinde: *Sosyal Bilimlerde Güven*), (Ferda Erdem, Ed.). Ankara: Vadi Yayıncılık.

İnam, Ahmet. (2024). *Felsefeden Doğan Yaşam*, (Özlem Küskü, Ed.). İstanbul: Destek Yayınları.

Jaspers, Karl. (1977). *Chiffren der Transzendenz*. München: R, Piper&co. Verlag.

Nussbaum, Martha. (1994). *The Therapy of Desire*. Princeton: Princeton University Press.

Rorty, Richard. (2016). *Philosophy as Poetry*. London: University of Virginia Press.

Sellars, John. (2003). T*he Art of Living*. London: Bloomsbury Academic Publishing.

Etik Problemi Kurmak:
Filozofla Birlikte Düşünmenin Anlamı

Demet KURTOĞLU TAŞDELEN

Kaynakça

Barad, Karen. (2007). *Meeting the Universe Halfway: Quantum Physics and the Entanglement of Matter and Meaning*. Durham: Duke University Press.

Bernasconi, Robert. (2022). *Levinas Okumaları*, (Zeynep Direk, Haz.), (Zeynep Direk, Özkan Gözel, Rüya Kalıntaş, Çiğdem Yazıcı, Çev.). Ankara: Fol.

Carr, Spencer. (1978). Spinoza's Distinction Between Rational and Intuitive Knowledge. The Philosophical Review, LXXXVII, No.2, ss. 241-252.

Carlisle, Clara. (2006). *Kierkegaard: A Guide For The Perplexed.*London: Continuum.

De Saint Cheron, Michaël. (2015). *Emmanuel Levinas ile Söyleşi. Yüz Fenomenolojisinden Kopuş Felsefesine*, (Işık Ergüden, Çev.). İstanbul: Alfa.

Deleuze, Gilles ve Guattari Félix. [1991] (1993). *Felsefe Nedir*, (Turhan Ilgaz, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Deleuze, Gilles. [1968] (2017). *Fark ve Tekrar*, (Burcu Yalım & Emre Koyuncu, Çev.). İstanbul: Norgunk.

Deleuze, Gilles. [1980] (2000). *Spinoza Üstüne On Bir Ders*, (Ulus Baker, Çev.). Ankara: Öteki Yayınevi.

Hand, Séan. (2009). *Emmanuel Levinas*. New York: Routledge.

Kant, Immanuel. [1785] (2009) *Ahlak Metafiziğinin Temellendirilmesi*, (İoanna Kuçuradi, Çev.). Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Kierkegaard, Soren. [1843] (2014) *Tekerrür*, (Zeynep Talay, Çev.). İstanbul: Pinhan.

Kierkegaard, Soren. [1843] (2014) *Korku ve Titreme*, (Ekrem Düzen, Çev.). Ankara: Pharmakon.

Kurtoğlu Taşdelen, Demet. (2020). *Kendini Varedebilme Etiği*. İstanbul: Pinhan.

Kurtoğlu Taşdelen, Demet. (2003). "Kierkegaard'da Varoluşçu Mantık Olarak 'Ya/Ya da'. Hegel'in Mantığı ile Benzerlikler ve Farklılıklar", *Felsefe Dünyası*, sayı 37, ss. 159-172.

Levinas, Emmanuel. (2003). "Bütünlük ve Sonsuz'a Önsöz", (içinde: *Sonsuza Tanıklık. Emmanuel Levinas'tan Seçme Yazılar*), (Zeynep Direk, Erdem Gökyaran, Haz.), (Zeynep Direk, Çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Levinas, Emmanuel (2011). *Tanrı, Ölüm ve Zaman* (Işık Ergüden, Çev.). Ankara: Dost Kitabevi.

Perpich, Diane. (2005). "Figurative Language and the 'Face' in Levinas's Philosophy", *Philosophy and Rhetoric*, cilt. 38, sayı 2, ss. 103-121.

Spinoza, Baruch. [1677] (2004) *Etika*, (Hilmi Ziya Ülken, Çev.). Ankara: Dost.

Spencer, Carr. (1978). "Spinoza's Distinction Between Rational and Intuitive Knowledge". *The Philosophical Review*, LXXXVII, Sayı 2, ss. 241-252.

Aristoteles'te Olabilme (*Dunamis*), Olma (*Energeia*), Var-Oluşsuzluk Problemi ve Etik Üzerine (I)

H. Nur BEYAZ ERKIZAN

Kaynakça

Aristotle. (1934). *Nicomachean Ethics* (H. Rackham, Rev. ed. Edited). The Loeb Classical Library. Cambridge, Massachusetts, London: Harvard University Press.

Aristotle. (1935). *Athenian Constitution. Eudemian Ethics. Virtues and Vices* (H. Rackham, Trans.) The Loeb Classical Library. Cambridge, Massachusetts, London: Harvard University Press.

Aristotle. (1942). *Generation of Animals* (A. L. Peck, Trans.). The Loeb Classical Library. Cambridge, Massachusetts, London: Harvard University Press.

Aristotle. (1980). *Metaphysics* (Hugh Tredennick, Ed.). The Loeb Classical Library. Cambridge, Massachusetts, London: Harvard University Press, VII. Edition.

Aristotle. (1995). *Poetics* (Stephen Halliwell, William Hamilton Fyfe, Donald A. Russell ve Doreen Innes, Rev. ed.). The Loeb Classical Library. Cambridge, Massachusetts, London: Harvard University Press.

Babür, Saffet. (2023). "Humanum Nedir. Homo Kimdir?" *21. Yüzyılda Hümanizmi Yeniden Düşünmek*, Mersin Üniversitesi, UNESCO, Türkiye Felsefe Kurumu, 2-3 Kasım, Mersin.

Bergès, Sandrine. (2011). "Why Women Hug Their Chains: Wollstonecraft and Adaptive Preferences." *Utilitas*, 23(1), ss. 72–87.

Beyaz Erkızan, H. Nur. (1999). "Aristoteles'te *Energeia* ve *Kinesis* Ayrımı Üzerine." *Felsefelogos*, Sayı: 8, ss. 149-155.

Beyaz Erkızan, H. Nur. (2018). "Aristotelesçi Var Oluşçuluk ya da Umutsuzluğun Aşılması Üzerine." *Cogito*, Sayı: 92, ss. 123-152.

Beyaz Erkızan, H. Nur. (2024). "Aristoteles'in Özgürlük Anlayışı ya da 'Hürriyet' ve 'Özgürlük Üzerine'." (içinde: *Felsefe ve Toplumsal Dönüşüm: Cumhuriyet'in 100. Yılında Geleceği Düşlemek*) (Mehmet Ali Kaynar, Cevriye Demir Güneş: Ed.), İstanbul: Felsefe/Doğu Kütüphanesi, ss. 33-55.

Clark, Stephen R. L. (1975). *Aristotle's Man*. Oxford: Oxford Clarendon Press.

Çüçen, A. Kadir. (2012). *Martin Heidegger: Varlık ve Zaman*. Bursa: Sentez Yayınevi.

Erkızan, H. Nur. (1999). "Aristoteles'te *Energeia* ve *Entelecheia* Kavramları Üzerine Bir İnceleme (I)." *Felsefelogos*, Sayı: 7, ss. 199-209, İstanbul.

Erkızan, H. Nur. (2002). "Aristoteles'te *Entelecheia* ve *Energeia* Terimlerine İlişkin Bazı Tartışmalar (II)." *Felsefe Tartışmaları*, Sayı: 29, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, ss. 51-56, İstanbul.

Erkızan, H. Nur. (2006). "Aristoteles'te Sevgi/Dostluk (*Philia*) Üzerine: Ya Da *Philia*'nın Kırılganlığı Hakkında (II)." (içinde: *Uluğ Nutku'ya Armağan)* (Mehmet Elgin, Çetin Veysal, Ed.). İstanbul: İnkılâp Yayınevi, ss. 191-204.

Erkızan, H. Nur. (2024). "Aristoteles'te İnsan: Var Oluşun Anlamlı Olanaklılığı Üzerine." *Özne Dergisi*, Sayı: 40 (Bahar), Çizgi Kitabevi, Konya–İstanbul, ss. 115-129.

Fromm, Erich. (1976). *To Have or To Be?* New York: Harper & Row.

Hall, Edith. (2019). *Aristotle's Way: How Ancient Wisdom Can Change Your Life*. London: Vintage Penguin Press.

Kosman, Aryeh. (2013). *The Activity of Being: An Essay on Aristotle's Ontology*. Cambridge, Massachusetts, London: Harvard University Press.

MacIntyre, Alasdair. (2001). *Varoluşçuluk* (Hakkı Hünler, Çev.). İstanbul: Paradigma Yayıncılık.

Nussbaum, Martha C. (1992). "Human Functioning and Social Justice: In Defense of Aristotelian Essentialism." *Political Theory*, 20 (2), ss. 202–246.

Nussbaum, Martha C. (2011). *Creating Capabilities: The Human Development Approach*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Peters, Francis E. (2004). *Antik Yunan Felsefesi Terimleri Sözlüğü: Tarihsel Bir Okuma* (Hakkı Hünler, Ed. ve Çev.). İstanbul: Paradigma Yayıncılık.

Sen, Amartya. (1999). *Development as Freedom*. Oxford: Oxford University Press.

Kant Etiğine Yönelik Eleştiriler ve Kant Etiği

Harun TEPE

Kaynakça

Apel, Karl-Otto. (1992). "Die Konflikte unserer Zeit und das Erfordernis einer ethisch-politischen Grundorientierung", (in: *Diskurs und Verantwortung. Das Problem des Übergangs zur postkonventionellen Moral*), Frankfurt am Main: Suhrkamp; ss.15-41.

Apel, Karl-Otto. (1996). „Diskursethik als Verantwortungsethik-Eine Postmetaphysische Transformation der Ethik Kants", (in: *Kant in der Diskussion der Moderne)*, (Gerhard Schönrich und Yasushi Kato, Hrsg.). Frankfurt am Main: Suhrkamp.

Baier, Kurt. (1963). *The Moral Point of View: A Rational Basis of Ethics*, Ithaca-New York: Cornell University Press.

Frankena, William. (2007). *Etik*, (Azmi Aydın, Çev.). İmge Yay., Ankara.

Höffe, Otfried. (1982). "Kantische Skepsis gegen die transzendentale Kommunikationsethik", (in: *Kommunikation und Reflexion)*, (W. Kuhlmann, D. Böhler, Hrsg.), Frankfurt am Main: Suhrkamp.

Geier, Manfred. (2009), *Kant'ın Dünyası*, (E. Özbek, Çev.). Ankara: İletişim Yayınları.

Jonas, Hans. (1984). *Das Prinzip Verantwortung. Versuch einer Ethik für die technologische Zivilisation,* Frankfurt am Main: Suhrkamp.

Kant, Immanuel. (1994). *Pratik Aklın Eleştirisi*, (Ioanna Kuçuradi, Füsun Akatlı, Ülker Gökberk, Çev.). 2. Basım, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kant, Immanuel. (2002). *Ahlak Metafiziğinin Temellendirilmesi*, (İoanna Kuçuradi, Çev.). Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İoanna. (1996). *Etik*, 2. Basım, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İoanna. (2022). "Kant Etiği Deontolojik Bir Etik midir?", (içinde: *Günümüzden Bakınca Kant Etiği*), İ. Kuçuradi, H. Tepe, N. Reyhani, Ankara: BilgeSu Yay.

Tepe, Harun. (1992). *Etik ve Metaetik 20. Yüzyıl Etiğinde Normatiflik Tartışması*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Tepe, Harun. (2016). *Teorik Etik Etiğin Bilgisel Sorunları*, Ankara: BilgeSu Yayınları.

Tepe, Harun. (2020). "Kant Etiğinde Aklın Olgusu*", Pasajlar Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı 6, Eylül 2020, ss. 59-76.

Tepe, Harun. (2022). "Önsöz", (İçinde: *Günümüzden Bakınca Kant Etiği), İ. Kuçuradi, H. Tepe, N. Reyhani,* Ankara: BilgeSu Yay.,

Tepe, Harun. (2024). *Etiğe Giriş Teorik Etikten Pratik Etiğe*, Ankara: BilgeSu Yayınları.

Weber, Max. (1921). „Politik als Beruf", (in: *Gesammelte politische Schriften*), München: Drei Masken Verlag.

Wood, Allen. (2009). *Kant*, (Aliye Kovanlıkaya, Çev.). Ankara: Dost Kitabevi.

Değerlendirme Sorunu ile İlgisinde Aristoteles, Kant ve Kuçuradi'nin Etik Görüşleri

Sevgi ŞAHİNTÜRK

Kaynakça

Aristoteles. (2014). *Nikomakhos'a Etik*, (Saffet Babür, Çev.), Ankara: BilgeSu Yayıncılık.

Hume, David. (1976). *İnsanın Anlama Yetisi Üzerine Bir Soruşturma*, (Oruç Aruoba, Çev.), Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.

Kant, Immanuel. (1980). *Pratik Aklın Eleştirisi*, (İoanna Kuçuradi, Ülker Gökberk, Füsun Akatlı, Çev.), Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.

Kant, Immanuel. (1982). *Ahlâk Metafiziğinin Temellendirilmesi*, (İoanna Kuçuradi, Çev.), Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.

Kant, Immanuel. (1983). *Prolegomena*, (İoanna Kuçuradi-Yusuf Örnek, Çev.), Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.

Kant, Immanuel. (1984). *Seçilmiş Yazılar*, (Nejat Bozkurt, Çev.), İstanbul: Remzi Kitabevi.

Kuçuradi, İoanna. (2003). *İnsan ve Değerleri*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İoanna. (2010). *Çağın Olayları Arasında*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İoanna. (2011). *Etik*, Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Poulaine, Jacques. (1999). "Felsefe Eğitimi Görme Hakkını Tanıma", *Türkiye Felsefe Kurumu Bülteni*, sayı:10.

Şahintürk, Sevgi. (2023). "Günümüzde Metafizik", *Felsefe Söyleşileri XIII-XIV*, (Betül Çotuksöken-Dilek Arlı Çil, Ed.) İstanbul: T.C. Maltepe Üniversitesi Yayınları, Erişim Adresi: https://acikerisim.maltepe.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12415/7425, s.65-77.

"Ahlakta Köle İsyanı"nı Güç İstenci Üzerinden Bir Okuma Denemesi

Soner SOYSAL

Kaynakça

Deleuze, Gilles. (1983). *Nietzsche and Philosophy*, (Hugh Tomlinson, Çev.). New York: Columbia University Press.

Haar, Michel. (1992). "Nietzsche and the Metaphysical Language", (içinde: *The New Nietzsche*), (David B. Allison, Ed.). Cambridge: MIT Press.

Hatab, Lawrence J. (2011). "Why would master morality surrender its power?", (içinde: *Nietzsche's On the Genealogy of Morality*), (Simon May, Ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

May, Simon. (1999). *Nietzsche's Ethics and his War on 'Morality'*. New York: Oxford University Press.

Migotti, Mark. (2006). "Slave Morality, Socrates, and the Bushmen", (içinde: *Nietzsche's On the Genealogy of Morals*), (Christa Davis Acampora, Ed.). New York: Rowman & Littlefield.

Nietzsche, Friedrich. (1968). *Will to Power*, (Walter Kaufmann ve R. J. Hollingdale, Çev.). New York: Vintage Books.

Nietzsche, Friedrich. (1982). *Tiwilight of the Idols*, (içinde: *The Portable Nietzsche*), (Walter Kaufmann, Çev.). New York: Penguin Books.

Nietzsche, Friedrich. (1989a). *Beyond Good and Evil*, (Walter Kaufmann, Çev.). New York: Vintage Books.

Nietzsche, Friedrich. (1989b). *On the Genealogy of Morals*, (içinde *On the Genealogy of Morals* and *Ecce Homo*), (Walter Kaufmann ve R. J. Hollingdale, Çev.). New York: Vintage Books.

Nietzsche, Friedrich. (1992). "On Truth and Lies in a Nonmoral Sense", (*Philosophy and Truth: Selections from Nietzsche's Notebooks of the early 1870's*), (Daniel Breazeale, Çev. ve Ed.). London: Humanities Press.

Nietzsche, Friedrich. (2006). *Writings from the Late Notebooks*, (Kate Sturge, Çev., Rüdiger Bittner, Ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

Schopenhauer, Arthur. (1969). *The World as Will and Representation*, Cilt 1, (E. F. J. Payne, Çev.). New York: Dover Publications.

Schrift, Alan D. (2006). "Nietzsche, Deleuze, and the Genealogical Critique of Psychoanalysis: Between Church and State", (içinde: *Nietzsche's On the Genealogy of Morals*), (Christa Davis Acampora, Ed.). New York: Rowman & Littlefield.

Strong, Tracy B. (2006). "Genealogy, the Will to Power, and the Problem of a Past", (içinde: *Nietzsche's On the Genealogy of Morals*), (Christa Davis Acampora, Ed.). New York: Rowman & Littlefield.

Jean-Paul Sartre Fenomenolojisinde Kendini Bulmak İçin Başkasının Bakışını Aramak

Burak ÇAKIR

Kaynakça

Bertholet, Denis. (2009). *Sartre*, (Zühre İlkgelen, Çev.). İstanbul: İthaki Yayınları.

Brosman, Catharine Savage. (1987). "Seeing through the Other: Modes of Vision in Sartre". *South Central Review*, 4(4), ss. 61-73, https://doi.org/10.2307/3189028, erişim tarihi: 20.07.2025.

Direk, Zeynep. (2013). "Bir Entelektüel Olarak Jean-Paul Sartre", (içinde: *Tarihin Sorumluluğunu Almak*). İstanbul: Metis Yayınları, 2. Baskı.

Dolezal, Luna. (2012). "Reconsidering the Look in Sartre's *Being and Nothingness*". *Sartre Studies International*, 18(1), ss. 9-28, http://www.jstor.org/stable/42705181, erişim tarihi: 12.07.2025.

Dolezal, Luna. (2024). "Shame". (içinde: *The Routledge Handbook of Contemporary Existentialism*), (Kevin Aho, Megan Altman, Hans Pedersen, Ed.). Londra, New York: Routledge, 1. Basım.

Joseph, Felicity ve Reynolds, Jack. (2024) "Existentialism, Phenomenology and Method," (içinde: *The Bloomsbury Handbook of Existentialism*), (Jack Reynolds, Ashley Woodward, Felicity Joseph, Ed.). Londra: Bloomsbury, 2. Basım.

Heidegger, Martin. (2021). *Varlık ve Zaman*, (Kaan H. Ökten, Çev.). İstanbul: Alfa Yayınları.

Herakleitos. (2020). *Fragmanlar*, (C. Cengiz Çevik, Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Heron, John (1970). "The Phenomenology of Social Encounter: The Gaze". *Philosophy and Phenomenological Research*, 31(2), 243-264. https://doi.org/10.2307/2105742, erişim tarihi: 12.07.2025.

Husserl, Edmund. (1950). *Idées directrices pour une phénoménologie et une philosophie phénoménologique pures: Tome premier*, (Paul Ricoeur, Çev.). Paris: Gallimard.

Levy, Neil. (2002). *Sartre*. Oxford: Oneworld Publications.

Mounier, Emmanuel. (2019). *Varoluş Felsefelerine Giriş*, (Serdar Rifat Kırkoğlu, Çev.). Ankara: Folkitap.

Naas, Michael. (2015). "American Gadfly: Plato and the Problem of Metaphor", (içinde: *Plato's Animals: Gadflies, Horses, Swans, and Other Philosophical Beasts*), (J. Bell ve M. Naas, Ed.). Indiana: Indiana University Press.

Pieper, Annemarie. (1999). *Etiğe Giriş*, (Veysel Atayman ve Gönül Sezer, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Platon. (2016). *Phaidros*, (Birdal Akar, Çev.). Ankara: BilgeSu Yayınları.

Platon. (2020). *Sokrates'in Savunması*, (Erman Gören, Çev.). İstanbul: Alfa Yayınları.

Reisman, David. (2007). *Sartre's Phenomenology*. Londra: Continuum.

Sartre, Jean-Paul. (1969). *L'imagination*. Paris: PUF.

Sartre, Jean-Paul. (1983). *Cahiers pour une morale*. Paris: Gallimard.

Sartre, Jean-Paul. (2004). *Sartre Sartre'ı Anlatıyor*, (Turhan Ilgaz, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Sartre, Jean-Paul. (2010). *Özgürlüğün Yolları*, (Gülseren Devrim, Çev.). İstanbul: Can Yayınları.

Sartre, Jean-Paul. (2011). *Varlık ve Hiçlik*, (Turhan Ilgaz ve Gaye Çankaya Eksen, Çev.). İstanbul: İthaki Yayınları [Fransızca terimler için kullanılan edisyon: (1943). *L'être et le néant*. Paris: Gallimard].

Solomon, Robert C. (2020). *Akılcılıktan Varoluşçuluğa*, (Reha Kuldaşlı, Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Spiegelberg, Herbert. (2021). *Fenomenolojik Hareket*, (Seçim Bayazit, Çev.). İstanbul: Pinhan Yayınları.

Vinolo, Stéphane. (2022). *La psychanalyse existentielle : 1927-1943 – Sartre (tout) contre Freud*, Paris: L'Harmattan.

Zahavi, Dan. (2020). *Fenomenoloji: İlk Temeller*, (Seçim Bayazit, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Beauvoir'ın Varoluşçu Etiği: Özgürlüğü İstemek

Deniz SOYSAL

Kaynakça

Bauer, Nancy (2010). "Beauvoir on the Allure of Self-Objectification", (içinde: *Feminist Metaphysics: Explorations in the Ontology of Sex, Gender and the Self*), (C. Witt, Ed.). Dordrecht: Springer.

Beauvoir, Simone de (2019a). *İkinci Cinsiyet 1. Cilt: Olgular ve Efsaneler* (Gülnur Savran, Çev.). İstanbul: Koç Üniversitesi.

Beauvoir, Simone de (2019b). *İkinci Cinsiyet 2. Cilt: Yaşanmış Deneyim* (Gülnur Savran, Çev.). İstanbul: Koç Üniversitesi.

Beauvoir, Simone de (2022). *Müphemlik Ahlakı Üzerine* (Gülçin Kaya-Rocheman, Çev.). İstanbul: Everest Yayınları.

Bredlau, Susan M. (2011). "Simone de Beauvoir's Apprenticeship of Freedom." *PhaenEx* 6 (1).

Dover, Daniela ve Gingerich, Jonathan (2024). "Toward an Existentialist Metaethics", (içinde: *Analytic Existentialism*), (B. Marusić ve M. Schroeder, Ed.). Oxford: Oxford University Press.

Lundgren-Gothlin, Eva (1994). "Simone de Beauvoir and Ethics". *History of European Ideas* 19 (4-6).

Melo Lopes, Filipa (2024). "Criticizing Women: Simone de Beauvoir on Complicity and Bad Faith", (içinde: *Analytic Existentialism*), (B. Marusić ve M. Schroeder, Ed.). Oxford: Oxford University Press.

Pettersen, Tove (2015). "Existential Humanism and Moral Freedom in Simone de Beauvoir's Ethics", (içinde: *Simone de Beauvoir – A Humanist Thinker*), (T. Pettersen ve A. Bjørsnøs, Ed.). Leiden: Brill/Rodopi.

Sabina Vaccarino Bremner (2022). "On Moral Unintelligibility: Beauvoir's Genealogy of Morality in the Second Sex". *The Monist*, Volume 105, Issue 4.

Weiss, Gail (2002). "Freedom, Oppression and the Possibilities of Ethics for Simone de Beauvoir." *Simone de Beauvoir Studies*, 18(1).

Wilkerson, William S. (2012). "A Different Kind of Universality: Beauvoir and Kant on Universal Ethics", (içinde: *Beauvoir and Western Thought from Plato to Butler*), (S. Mussett ve W. Wilkerson, Ed.). Albany: SUNY Press.

Nihilizm Sorunu Karşısında
Albert Camus ve Etik Değerler

Mustafa GÜNAY

Kaynakça

Camus, Albert. (1982). *Denemeler ve Bir Alman Dosta Mektuplar*, (Sabahattin Eyüboğlu-Vedat Günyol, Çev.). İstanbul: Say Yayınları.

Camus, Albert. (1983). *Sisyphos Söyleni*, (Tahsin Yücel, Çev.). İstanbul: Adam Yayınları.

Camus, Albert. (1985). *Başkaldıran İnsan*, (Tahsin Yücel, Çev.). Ankara: Kuzey Yayınları.

Cruickshank, John. (2016). *Albert Camus ve Başkaldırma Edebiyatı*, (Rasih Güran, Çev.) İstanbul: Zepros Yayınları.

Foulquie, Paul. (1991). *Varoluşçuluk*, (Yakup Şahan, Çev.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Günay, Mustafa. (2013). "Camus'nün İnsan ve Değer Anlayışı", (içinde: *Özne Dergisi 13. Kitap*), Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları.

Günay, Mustafa. (2019). "Camus, Avrupa, Uygarlık ve Ötesi", (içinde: *Uygarlık/Medeniyet Tasavvurları, Özne Dergisi 30. Kitap*), Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları.

Gündoğan, Ali Osman. (2018). *Albert Camus ve Başkaldırma Felsefesi*. İstanbul: Öteki Yayınevi.

Master, Brain ve Braun, Lev. (2000). *Düşüşün Tanıklığı*, (İbrahim Şener, Çev.). İstanbul: İzdüşüm Yayınları.

Sivil İtaatsizlik Örneği Olarak Stoacı Etik

Hayyam CELİLZADE

Kaynakça

Allen, Danielle Susan. (2011). *Platon Neden Yazdı?* (Ayşe Batur, Çev.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Altunel, Mesude. (2011). "Sivil İtaatsizlik ve Mohandas K. Gandhi", *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, Sayı 93, ss. 443-458.

Anbarlı, Şeniz. (2001). "Bir Pasif Direnme Modeli Olarak Sivil İtaatsizlik", *C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, Sayı 1, ss. 319-328.

Arendt, Hannah. (1997), Sivil İtaatsizlik, (içinde: *Kamu Vicdanına Çağrı Sivil İtaatsizlik*), (Yakup Coşar, Çev.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Asmis, Elizabeth. (2008). "Cicero on Natural Law and the Laws of the State", *Classical Antiquity*, Vol. 27, No. 1, ss. 1-33.

Aurelius, Marcus. (2012). *Düşünceler* (Şadan Karadeniz, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Bahadır, Esad Muhlis. (2021). "Zenon'dan Cicero'ya Doğal Yasa Anlayışı", *Abant Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı 2, ss. 41-54.

Bakır, Kemal. (2009). "Roma'da Felsefe, Stoa Ahlakı, Kölelik ve İmparatorluk: Epiktetos ve Marcus Aurelius", *Doğu Batı Düşünce Dergisi,* Sayı 50, ss. 67-86.

Brown, Eric. (2006). "Socrates in the Stoa" (içinde: *A Companion to Socrates*), (Sara Ahbel-Rappe and Rachana Kamtekar, Ed.). Oxford: Blackwell Publishing.

Brun, Jean. (2003). *Stoa Felsefesi* (Medar Atıcı, Çev.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Candan, Kadir ve Bilgin, Murat. (2011). "Sivil İtaatsizlik", *Yasama Dergisi*, Sayı 19, ss. 57-93.

Cassirer, Ernst. (1984). *Devlet Efsanesi* (Necla Arat, Çev.). İstanbul: Remzi Kitabevi.

Cicero. (2014). *Devlet Üzerine* (Celal Cengiz Çevik, Çev.). İstanbul: İthaki Yayınları.

Cicero. (2017). *Yasalar Üzerine* (Celal Cengiz Çevik, Çev.). İstanbul: İş Bankası Yayınları.

Cicero. (2017). *Yükümlülükler Üzerine* (Celal Cengiz Çevik, Çev.). İstanbul: İş Bankası Yayınları.

Cicero. (2020). *Kader Üzerine* (Celal Cengiz Çevik, Çev.). İstanbul: İş Bankası Yayınları.

Civil Disobedience and Satyagraha, (içinde: Political Science), ss. 13-21. https://egyankosh.ac.in/bitstream/123456789/23718/1/Unit-13.pdf. (erişim tarihi: 28. 05. 2025).

Çelik, Abdullah ve Aykanat, Şuayip. (2006). "Sivil Toplum Örgütlerinin Siyasal İktidarı Etkileme Yöntemleri", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı 2, ss. 215-226.

Çelikkol, Suat. (2019). "Stoa Felsefesinin Temel Görüşleri Üzerine Bir İnceleme", *Bilimname*, cilt: XXXVII, Sayı 1, ss. 1225-1245.

Çoban, Funda. (2020). "Stoacı Felsefe ve Modernite Arasında Düşünsel Bağlar", *İzmir Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı 2, ss. 98-109.

Eco, Umberto. (2019). *Yorum ve Aşırı Yorum* (Kemal Atakay, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Epiktetos. (1989). *Düşünceler ve Sohbetler* (Burhan Toprak, Çev.). İstanbul: MEB Yayınları.

Epiktetos. (2020). *Enkheiridion* (Celal Cengiz Çevik, Çev.). İstanbul: İş Bankası Yayınları.

Gandhi, Mohandas ve Thoreau, Henry David. (2015). *Sivil İtaatsizlik ve Pasif Direniş*, (Hakan Arslan, Fatma Ünsal, Çev.). İstanbul: Vadi Yayınları.

Glaeser, Edward Ludwig. ve Sunstein, Cass Robert. (2015). "A Theory of Civil Disobedience", *NBER Working Paper* No. 21338, ss. 1-46.

Göçmen, Doğan. (2022). "Stoacılarda Dünya, Logos, Diyalektik ve Özgürlük İlişkisi", *Sofist*, Sayı 5, ss. 73-107.

Gümrükçüoğlu, Esra. (2018). "Mahatma Gandhi ve Sessiz Direnişi", *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*, Sayı 16, ss. 378-393.

Hançerlioğlu, Orhan. (1976). "Stoacılık" (içinde: *Felsefe Ansiklopedisi*), (Orhan Hançerlioğlu, Haz.). İstanbul: Remzi Kitabevi.

Işık, Alper. (2025). "Stoa Düşüncesinde Doğal Hukuk ile Kozmopolis Kavramları ve Yansımaları", *İMHFD*, Sayı 1, ss. 151-170.

Kırlı, Özlem. (2015). "Sivil İtaatsizlik Ve Henry David Thoreau", *Akademik Bakış Dergisi*, Sayı, 48, ss. 445-459.

Laertius, Diogenes. (2003). *Ünlü Filozofların Yaşamları ve Öğretileri* (Canden Şentuna, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Long, Antohy (2003). Stoicism in the Philosophical Tradition: Spinoza, Lipsius, Butler, (içinde: *Hellenistic and Early Modern Philosophy*), (J. Miller and B. Inwood, Eds.). Cambridge: Cambridge University Press.

Molacı, Melike. (2022). "Bir İdealin İnşası: Stoacı Dünya Yurttaşlığı", *SEFAD*, Sayı 47, ss. 297-314.

Molacı, Melike. (2020). "Stoa Felsefesinde 'Doğaya Uygun Yaşama'nın Anlamı, Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi", Sayı 29, ss. 201-218.

Murphy, Martin. (1991). Citizen Brutus: Rome, Sparta and the French Revolution, ss. 1-5. https://ia804603.us.archive.org/6/items/omnibus13/01%20Murphy%20Citizen%20Brutus.pdf. (erişim tarihi: 28. 05. 2025).

Ökçesiz, Hayrettin. (1994). *Sivil İtaatsizlik*, İstanbul: Afa Yayıncılık.

Ören, Ezgi. (2017). "Stoacı Düşüncede Kozmopolitanizm", *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Sayı 49, ss. 304-315.

Özarslan, Selim. (2018). "Kelâm Açısından İtaat Kavramı Ve Çerçevesi", *Diyanet İlmî Dergi*, Sayı 1, ss. 93-112.

Platon. (1989). *Phaidon* (Suut Kemal Yetkin ve Hamdi Ragip Atademir, Çev.). İstanbul: MEB Yayınları.

Platon. (2010). *Devlet* (Sabahattin Eyüboğlu ve M. Ali Cimcoz, Çev.). İstanbul: İş Bankası Yayınları.

Platon. (2010). "Sokrates'in Savunması" (içinde: *Diyaloglar*), (Teoman Aktürel, Çev.). İstanbul: Remzi Kitabevi.

Richardson, Robert Dale. (1980). "A Perfect Piece Of Stoicism", *The Thoreau Society Bulletin*, No. 153, 1-5.

Saç, Selman. (2023). "Yazgı ile Özgürlük Arasında Antik Bir Gelenek: Stoacılık", *Mukaddime*, 2023, Sayı 1, ss. 48-72.

Seneca. (2007). *Tanrısal Öngörü*, İstanbul: Kabalcı Yayınları.

Seneca. (2018). *Ahlak Mektupları* (Türkan Uzel, Çev.). İstanbul: Jaguar Kitap.

Seneca. (2019). *Bilgenin Sarsılmazlığı Üzerine* (Celal Cengiz Çevik, Çev.). İstanbul: İş Bankası Yayınları.

Seneca. (2019). *Mutlu Yaşam Üzerine* (Celal Cengiz Çevik, Çev.). İstanbul: İş Bankası Yayınları.

Sharples, Robert William. (1996). *Stoics, Epicureans and Sceptics*, London: Routledge.

Stock, St. George. (2021). *Stoacılık* (Melike Molacı, Çev.). İstanbul: Fol Kitap.

Striker, Gisela. (1996). "Plato's Socrates and the Stoics" (içinde: *Essays on Hellenistic Epistemology and Ethics*), Cambridge: Cambridge University Press.

Thoreau, Henry David. (1963). *Haksız Yönetime Karşı*, (Vedat Günyol, Çev.). İstanbul: Çan Yayınları.

Kant ve Mill:
Aynı Madalyonun İki Yüzü?

Hüseyin Fırat ŞENOL

Kaynakça

Berlin, Isaiah. (1958). "Two Concepts of Liberty", (içinde: *Four Essays on Liberty*), (Isaiah Berlin, derl.), Oxford: Oxford Unv.Press.

Emannuel, Steven. (Derl.) (2001). *The Blackwell Guide to the Modern Philosophers: From Descartes to Nietzsche*, Oxford: Blackwell Pbl.Ltd.

Guyer, Paul. (Derl.) (1992). *The Cambridge Companion to Kant*, Cambridge: Cambridge Unv. Press.

Hare, Richard Mervyn. (1997). "Could Kant Have Been a Utilitarian?", (içinde: *Sorting Out Ethics*), Oxford: Oxford Unv.Press.; http://www.deontology.com (Erişim: 12.11.2001). Göndermelerde, indirilen yazının MS Word formatındaki dosyasında karşılık gelen sayfa numarası kullanılmıştır.

Kant, Immanuel. (1957). "Critique of Pure Reason" (Preface to the Second Edition), (içinde: *Kant Selections*), (Theodore M. Greene, derl.), USA: The Modern Student's Library.

Kant, Immanuel. (1992). "Grounding the Metaphysics of Morals", (içinde: *Classics of Moral and Political Theory*), (Michael L. Morgan, derl.), Cambridge: Hackett Publ.

Lerner, Max. (Ed.) (1948). *The Mind and Faith of Justice Holmes*, New York: The Modern Library.

Mill, John Stuart. (1912). "On Liberty", (içinde: *The World's Classics 170*), London: Oxford Unv. Press.

Popper, Karl Raimund. (1965). *The Open Society and Its Enemies 1*, London: Routledge Publ., 5th edition (revised).

Singer, Peter. (Derl.) (2000). *A Companion to Ethics* (*The Blackwell Companions to Philosophy*), Oxford: Blackwell Pbl. Ltd.

Schneewind, Jerome Borges. (1992). "Autonomy, Obligation, and Virtue: An Overview of Kant's Moral Philosophy", (içinde: *The Cambridge Companion to Kant*), (Paul Guyer, derl.), Cambridge: Cambridge Unv. Press.

Fichte Etiğinin Pratik Özne Temeli

Emin ORAL

Kaynakça

Ateşoğlu, Güçlü. (2021). "Fichte'nin Yaşamı ve Felsefesi", (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Fichte, Johann Gottlieb. (2021a). "Aenesidemus'un Eleştirisi", (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), (Özlem Barın, Çev.), (Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Fichte, Johann Gottlieb. (2021b). "İnsanın Saygınlığı Üzerine", (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), (Cihan Camcı, Çev.), (Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Fichte, Johann Gottlieb. (2021c). "Wissenschaftslehre Kavramı Ya Da Felsefe Olarak Anılan Kavram Üzerine", (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), (Meryem Uçar, Çev.), (Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Fichte, Johann Gottlieb. (2021d). "Bilim İnsanının Belirlenimi Üzerine Bazı Dersler", (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), (Jale Özata Dirlikyapan, Çev.), (Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Fichte, Johann Gottlieb. (2021e). "Felsefede Tin ile Yazı Arasındaki Ayırım Üzerine", (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), (Metin Bal, Çev.), (Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Fichte, Johann Gottlieb. (2021f). "Hakikate Yönelik Saf İlgiyi Harekete Geçirmek ve Artırmak Üzerine", (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), (Cihan Camcı, Çev.), (Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Fichte, Johann Gottlieb. (2021g). "Transendental Felsefenin Temelleri", (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), (Yasemin Çına, Çev.), (Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Fichte, Johann Gottlieb. (2021h). "Bilim Öğretisinin Anahatları", (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), (Ayet Aram Tekin, Çev.), (Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Fichte, Johann Gottlieb. (2021ı). "Bilim Öğretisi İlkelerine Göre Uyarlanmış Ahlak Öğretisi Sistemi", (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), (Güçlü Ateşoğlu, Çev.), (Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Fichte, Johann Gottlieb. (2021i). "Evrenin Tanrısal Yönetimine İnancımızın Temeli Üzerine", (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), (Eyüp Ali Kılıçaslan, Çev.), (Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Fichte, Johann Gottlieb. (2021j). "İnsanın Belirlenimi", (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), (Uluğ Nutku, Çev.), (Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Fichte, Johann Gottlieb. (2024). *Tüm Bilim Öğretisinin Temeli*, (Ali Nalbant, Çev.). İstanbul: Say Yayınları.

Frank, Thilly. (2024). "Fichte ve Dönemin Alman Felsefesine Dair", (içinde: *Tüm Bilim Öğretisinin Temeli*), (Ali Nalbant, Çev.). İstanbul: Say Yayınları.

Hegel, Georg Wilhelm Friedrich. (2021a). "Fichte'nin Sisteminin Açınımı", (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), (Eyüp Ali Kılıçaslan, Çev.), (Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Hegel, Georg Wilhelm Friedrich. (2021b). "Fichte" [Felsefe Tarihi Üzerine Dersler], (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), (Eyüp Ali Kılıçaslan, Çev.), (Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Kılıçaslan, Eyüp Ali. (2021). "Differenzschrift'te Hegel'in Fichte Yorumu", (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), (Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Schelling, Friedrich Wilhelm Joseph. (2021). “Kant–Fichte” [Transendental İdealizm Sistemi], (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), (Ali Irgat, Çev.), (Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Wood, Allen William. (2021). “Fichte’nin Hukuk ve Etik Felsefesi”, (içinde: *Alman İdealizmi 1: Fichte*), (Kaan Özkan, Çev.), (Eyüp Ali Kılıçaslan & Güçlü Ateşoğlu, Haz.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Hegel'de Arzunun Fenomenolojisi ve Başkalık Deneyimi

Arif YILDIZ

Kaynakça

Beiser, Frederick. (2005). *Hegel*. New York: Routledge.

Biran, Main de (1932). *Essai sur les fondements de la psychologie et sur ses rapports avec l'étude de la nature*, *Œuvres de Maine de Biran, t. VIII,* (éd. Pierre Tisserand). Paris: Alcan.

Butler, Judith. (2012). *Subjects of Desire*: *Hegelian Reflections in Twentieth-Century France*. New York: Columbia University Press.

Cramer, Konrad. (1979). "Bewußtsein und Selbstbewußtsein. Vorschläge zur Rekonstruktion der systematischen Bedeutung einer Behauptung Hegels im § 424 der Berliner Enzyklopädie der philosophischen Wissenschaften," (içinde: *Hegels philosophische Psychologie, Hegel-Studien, Beihefte 19*), (hrsg. v. D. Henrich). Bonn: Bouvier.

Fichte, Johann Gottlieb. (1956). *Grundlage der gesamten Wissenschaftslehre (1794)*. Hamburg: Felix Meiner.

Hegel, G.W.F. (1971). *Jenaer Systementwürfe II*, *Gesammelte Werke 7*. (Hg. v. Rolf-Peter Horstmann und Johann-Heinrich Trede). Hamburg: Felix Meiner.

Hegel, G.W.F. (1975). *Jenaer Systementwürfe I*, *Gesammelte Werke 6*. (Hg. v. Klaus Düsing und Heinz Kimmerle). Hamburg: Felix Meiner.

Hegel, G.W.F. (1976). *Jenaer Systementwürfe III, Gesammelte Werke 8*. (Unter Mitarbeit von Johann Heinrich Trede hg. v. Rolf-Peter Horstmann). Hamburg: Felix Meiner.

Hegel, G.W.F. (1978). *Wissenschaft der Logik. Erster Band. Die objektive Logik (1812/13)*, *Gesammelte Werke 11*. (Hg. v. Friedrich Hogemann und Walter Jaeschke). Hamburg: Felix Meiner.

Hegel, G.W.F. (1980). *Phänomenologie des Geistes*, *Gesammelte Werke 9*. (Hg. v. Wolfgang Bonsiepen und Reinhard Heede). Hamburg: Felix Meiner.

Hegel, G.W.F. (1986). *Enzyklopädie der philosophischen Wissenschaften im Grundrisse 1830. Dritter Teil, Die Philosophie des Geistes*, *Werke 10*. (Hrsg. von Eva Moldenhauer und Karl Markus Michel). Frankfurt am Main: Suhrkamp.

Hegel, G.W.F. (1992). *Enzyklopädie der philosophischen Wissenschaften im Grundrisse (1830)*, *Gesammelte Werke 20*. (Hg. v. Wolfgang Bonsiepen und Hans-Christian Lucas). Hamburg: Felix Meiner.

Hegel, G.W.F. (2006a). *Nürnberger Gymnasialkurse und Gymnasialreden (1808-1816)*, *Gesammelte Werke 10,1*. (Hg. v. Klaus Grotsch). Hamburg: Felix Meiner.

Hegel, G.W.F. (2006b). *Nürnberger Gymnasialkurse und Gymnasialreden (1808-1816)*, *Gesammelte Werke 10,2.* (Hg. v. Klaus Grotsch). Hamburg: Felix Meiner.

Hegel, G.W.F. (2008). *Vorlesungen über die Philosophie des Subjektiven Geistes: Nachschriften zu den Kollegien der Jahre 1822 und 1825*, *Gesammelte Werke 25,1.* (Hg. v. Christoph J. Bauer). Hamburg: Felix Meiner.

Hegel, G.W.F. (2011). *Vorlesungen über die Philosophie des Subjektiven Geistes: Nachschriften zum Kolleg des Wintersemesters 1827/28 und Sekundäre Überlieferung, Gesammelte Werke 25,2*. (Hg. v. Christoph J. Bauer). Hamburg: Felix Meiner.

Honneth, Axel. (2010). "Von der Begierde zur Anerkennung: Hegels Begründung von Selbstbewusstsein," (içinde: *Das Ich im Wir, Studien zur Anerkennungstheorie*). Berlin: Suhrkamp.

Houlgate, Stephen. (2012). *Hegel's Phenomenology of Spirit, A Reader's Guide*. London: Bloomsbury.

Hyppolite, Jean (1946). *Genèse et structure de la Phénoménologie de l'esprit de Hegel*. Paris : Aubier-Montaigne.

Jacobi, Friedrich Heinrich. (2004). "Ueber den Transscendentalen Idealismus," "Brief an Fichte," (içinde: *Schriften zum transzendentalen Idealismus*, *Werke, Band 2,1*), (hg. v. Walter Jaeschke und Irmgard Maria Piske). Hamburg: Felix Meiner.

Kalkavage, Peter. (2007). *The Logic of Desire: An Introduction to Hegel's Phenomenology of Spirit*. Philadelphia: Paul Dry Books.

Malabou, Catherine ve Butler, Judith (2010). "Détache-moi!" (içinde: *Sois mon corps. Une lecture contemporaine de la domination et de la servitude chez Hegel*). Paris: Bayard.

Neuhouser, Frederick. (1986). "Deducing Desire and Recognition in the *Phenomenology of Spirit*." *Journal of the History of Philosophy*, vol. 24, (2), 1986, ss. 243-262.

Spinoza, B. (2020). *Ethica/Éthique*, (éd. Fokke Akkerman et Piet. Steenbakkers). Paris: Presses Universitaires de France.

Quelquejeu, Bernard. (1972). *La volonté dans la philosophie de Hegel*. Paris: Éditions Seuil.

Williams, Robert R. (1997). *Hegel's Ethics of Recognition*. Berkeley: University of California Press.

Yıldız, Arif. (2020). "L'infinité et l'idéalité du fini: une lecture sur la théorie de la véritable infinité dans la Science de la logique", (içinde: *A Autobiografia do Pensamento – A Ciência da Lógica de Hegel*), (ed. D. Ferrer, F. Orsini, M. Bordignon, A. Bavaresco, C. Iber). Porto Alegre: Fundaçao Fenix.

Yıldız, Arif. (2023). "Hegel'in Tin Felsefesi'nde Teorik Tinin Faaliyetlerine Giriş," (içinde: *Ruh Üzerine Yazılar: Presokratiklerden Transhümanizm'e*), (ed. İhsan Berk Özcangiller). İstanbul: Ketebe Yayınları.

Hans Jonas ve Emmanuel Levinas ile "Gelecek Nesillere Karşı Sorumluluk" Kavramını Düşünmek

Elis ŞİMŞON

Kaynakça

Bernstein, Richard J. (2004). "Evil and the Temptation of Theodicy", (içinde: *The Cambridge Companion to Levinas*), (Simon Critchley ve Robert Bernasconi, Ed.). USA: Cambridge University Press, ss. 252-267.

Bostrom, Nick. (2002). "Existential Risks: Analyzing Human Extinction Scenarios and Related Hazards". *Journal of Evolution and Technology,* Cilt 1, Sayı 9, ss. 1-37. (https://nickbostrom.com/existential/risks.pdf: 5 Eylül 2025).

Bostrom, Nick. (2013). "Existential Risk Prevention as Global Priority", *Global Policy*, Cilt 1, Sayı 4, ss. 15-31, (https://existential-risk.com/concept.pdf: 6 Eylül 2025).

Calvino, Italo. (2024). *Görünmez Kentler*, (Işıl Saatçıoğlu, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Crary, Alice. (2023), "The Toxic Ideology of Longtermism", *Radical Philosophy*, Sayı 214, ss. 49–57, (https://www.radicalphilosophy.com/wp-content/uploads/2023/04/rp214_crary.pdf: 8 Eylül 2025).

Direk, Zeynep. (2005). "Levinas'ta Adalet Kavramı" (içinde: *Başkalık Deneyimi*), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, ss. 136-154.

Edelglass, William. (2020). "Phenomenology and the Ethics of Difference: Levinas, Responsibility and the Climate Change", (içinde: *Moral Theory and Climate Change*), (Dale E. Miller ve Ben Eggleston, Ed.). Londra: Routledge, ss. 238-257.

Greaves, Hilary ve MacAskill, William. (2021). "The Case for Strong Longtermism". *Global Priorities Institute Working Paper*, Sayı: 5, ss. 2-42. (https://www.globalprioritiesinstitute.org/wp-content/uploads/The-Case-for-Strong-Longtermism-GPI-Working-Paper-June-2021-2-2.pdf: 5 Eylül 2025).

Jonas, Hans. (1984). *The Imperative of Responsibility: In Search of an Ethics For The Technological Age,* Chicago: University of Chicago Press.

Jonas, Hans. (1996). *Mortality and Morality: A Search for the Good After Auschwitz,* İllinois: Northwestern University Press.

Jonas, Hans. (2001). *The Phenomenon of Life,* Illinois: Northwestern University Press.

Jonas, Hans. (2014). "Technology and Responsibility" (içinde: *Ethics and Emerging Technologies*), (R.L. Sandler, Ed.). Londra: Palgrave Macmillen.

Levinas, Emmanuel. (1969). *Totality and Infinity,* (Alphonso Lingis, Çev.). Pittsburgh, Pennsylvania: Duquesne University Press.

Levinas, Emmanuel. (1985). *Ethics and Infinity,* (Richard A. Cohen, Çev.). Pittsburgh, Pennsylvania: Duquesne University Press.

Levinas, Emmanuel. (1987). *Collected Philosophical Papers,* (Alphonso Lingis, Çev.). Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

Levinas, Emmanuel. (1993). "Transcendence and Evil" (içinde: *Collected Philosophical Papers*), (Alphonso Lingis, Çev.). Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.

Levinas, Emmanuel. (2001). "Interview with François Poirié" (Jill Robbins ve Marcus Coelen, Çev.) (içinde: *Is It Righteous To Be?: Interviews with Levinas*), (Jill Robbins, Ed.). Stanford, CA: Stanford University Press.

Levinas, Emmanuel. (2003a). "Paradox of Morality" (Tamra Wright, Peter Hughes ve Alison Ainley, Çev.), (içinde: *Provocation of Levinas: Rethinking the Other*), (Robert Bernasconi ve David Wood, Ed.). USA: Routledge.

Levinas, Emmanuel. (2003b). *Sonsuza Tanıklık: Emmanuel Levinas'tan Seçme Yazılar*, (Zeynep Direk ve Erdem Gökyaran, Ed.). İstanbul: Metis Yayınları.

Levinas, Emmanuel. (2006). *Humanism of the Other,* (Nidra Poller, Çev.). Illinois: University of Illinois Press.

Morris, Theresa. (2013). *Hans Jonas's Ethic of Responsibility: From Ontology to Ecology,* New York: SUNY Press.

Ord, Toby. (2020). *The Precipice: Existential Risk and the Future of Humanity,* New York: Hachette Books.

Roth, Joseph K. (2005). *Ethics During and After the Holocaust,* Londra: Palgrave Macmillen.

Vogel, Lawrence. (2001). "Jewish Philosophies After Heidegger: Imagining A Dialogue Between Jonas And Levinas." *Graduate Faculty Philosophy Journal,* Cilt 1, Sayı 23, ss. 119-146.

Vogel, Lawrence. (2012). "Metaphysics After 'the End of Metaphysics': Recovering 'the Good' from Heidegger", (içinde: *Ethics and Phenomenology*), (Mark Sanders ve Jeremy J. Wisnewsky, Ed.). Londra: Lexington Books, ss. 75-102.

Wolin, Richard. (2008). "Ethics After Auschwitz: Hans Jonas' Notion", (içinde: *The Legacy of Hans Jonas*), (Hava Tirosh-Samuelson ve Christian Wiesse, Ed.). Leiden: Brill Academic Publishers, ss. 1-18.

Wolin, Richard. (2012). *Heidegger'in Çocukları: Hannah Arendt, Karl Löwith, Hans Jonas ve Herbert Marcuse*, (Hüsamettin Arslan, Çev.). İstanbul: Paradigma Yayınları.

KÜLTÜREL KODLARIN ÇEVİRİSİ

Deyim - Metin - Kimlik

Dr. Neslihan PARLAK

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1914
Çeviribilim

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-664-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
PARLAK, Neslihan
KÜLTÜREL KODLARIN ÇEVİRİSİ
Deyim - Metin - Kimlik

Editör: Yağmur Küçükbezirci
Kapak Tasarımı: Neslihan Parlak

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Ahmed, M. A. H. (2021). Translating literary codes: Shifts and negotiations. ResearchGate.

Akdağ, T. (2020). Cultural translation and museum heritage. John Benjamins.

Aksoy, N. B. (2002). Geçmişten günümüze yazılı çeviri kuramları. İstanbul: Multilingual.

Aksoy, B. (2002). *Geçmişten günümüze yazın çevirisi*. Ankara: İmge Kitabevi.

Aksoy, B. (2002). Geçmişten günümüze çeviri kuramları. Ankara: Multilingual.

Aksoy, N. B. (2004). Tiyatro çevirilerinde kültürel kimlik ve temsil. Çeviribilim Araştırmaları Dergisi, 2(1), 100-120.

Aksoy, B. (2017). Reklam çevirisinde kültürel uyarlama: Türkiye örnekleri. İstanbul: Beta Yayınları.

Androutsopoulos, J. (2015). Networked multilingualism: Some language practices on Facebook and their implications. *International Journal of Bilingualism, 19*(2), 185–205.

Appadurai, A. (1996). Modernity at large: Cultural dimensions of globalization. University of Minnesota Press.

Archer, K., Bosman, M., Amen, M., & Schmidt, E. (Eds.). (2011). Cultures of globalization: Coherence, hybridity, contestation. Routledge.

Arı, S. (2012). Edebiyat çevirilerinde kültürel unsurların aktarımı. Ankara: Grafiker Yayınları.

Arı, S. (2014). Postkolonyal çeviri eleştirisi bağlamında edebiyat çevirileri. Dil ve Çeviri Çalışmaları Dergisi, 6(2), 50-65.

Arı, S. (2019). Postkolonyal çeviri kuramları ve edebiyat. İstanbul: Çeviri Yayınları.

Assmann, J. (1995). Collective memory and cultural identity. New German Critique, 65, 125–133.

Assmann, J. (2011). Cultural memory and early civilization: Writing, remembrance, and political imagination. Cambridge: Cambridge University Press.

Bachmann-Medick, D. (2009). The translational turn. Transversal Texts, 1(1), 1–15.

Bachmann-Medick, D. (2014). Cultural turns: New orientations in the study of culture. De Gruyter.

Baker, M. (2006). Translation and conflict: A narrative account. Routledge.

Baker, M., & Saldanha, G. (2009). Routledge encyclopedia of translation studies (2nd ed.). London: Routledge.

Baker, M. (2010). *Narratives of translation*. Routledge.

Baker, M. (2018). In other words: A coursebook on translation (3rd ed.). Routledge.

Baker, M., & Saldanha, G. (Eds.). (2019). Routledge encyclopedia of translation studies (3rd ed.). Routledge.

Baker, M. (2021). Translation and language in a changing world. Routledge.

Baker, M. (2021). Translation and conflict: A narrative account. Routledge.

Bandia, P. (2014). Translation as reparation: Writing and translation in postcolonial Africa. Routledge.

Barthes, R. (1972). Mythologies (A. Lavers, Trans.). Hill and Wang.

Barthes, R. (1977). Image, music, text (S. Heath, Trans.). Hill and Wang.

Barut, E. (2018). Çevirmenin görünürlüğü: Paratekstler üzerinden bir değerlendirme. Çeviribilim ve Uygulamaları Dergisi, 26(1), 63–79.

Barut, E. (2019). Çeviri pedagojisinde kültürel boyutlar. Çeviribilim Dergisi, 5(2), 200-220.

Barut, E. (2020). Postkolonyal eleştiri bağlamında çeviri ve kimlik. Çeviribilim Dergisi, 4(2), 55-72.

Barut, E. (2021). Postkolonyal yaklaşımlar ışığında çeviri pedagojisi. Çeviribilim Çalışmaları, 7(1), 140-155.

Barut, E. (2021). Çevirmen kimliği ve edebi yeniden yazım: Türkçe edebiyat çevirilerinde görünürlük sorunsalı. *İstanbul Üniversitesi Çeviribilim Dergisi, 13*(2), 45–62.

Bassnett, S. (1980). Translation studies. London: Methuen.

Bassnett, S., & Lefevere, A. (1990). Translation, history, and culture. London: Pinter.

Bassnett, S. (2014). Translation studies (4. Baskı). Routledge.

Bassnett, S. (1998). The translation turn in cultural studies. In S. Bassnett & A. Lefevere (Eds.), Constructing cultures (pp. 123-140). Clevedon: Multilingual Matters.

Bassnett, S., & Lefevere, A. (1990). Translation, history, and culture. London: Pinter.

Bassnett, S., & Lefevere, A. (1998). Constructing cultures: Essays on literary translation. Multilingual Matters.

Berman, A. (1984). L'épreuve de l'étranger. Gallimard.

Bhabha, H. K. (1994). The location of culture. Routledge.

Bielsa, E., & Bassnett, S. (2009). Translation in global news. Routledge.

Blum-Kulka, S. (2000). Shifts of cohesion and coherence in translation. In L. Venuti (Ed.), The translation studies reader (pp. 298–313). Routledge.

Boers, F., & Webb, S. (2021). Teaching figurative language: A cognitive approach. Routledge.

Boers, F., & Webb, S. (2021). Teaching idioms and phrasal verbs: Systematic approaches to second language vocabulary learning. Routledge.

Bourdieu, P. (1991). *Language and symbolic power*. Harvard University Press.

Bowker, L. (2002). Computer-aided translation technology: A practical introduction. Ottawa: University of Ottawa Press.

Bucholtz, M., & Hall, K. (2005). Identity and interaction: A sociocultural linguistic approach. *Discourse Studies, 7*(4–5), 585–614.

Butler, J. (1997). *Excitable speech: A politics of the performative*. Routledge.

Buts, J., Hadley, J., & Aboomar, M. (2020). Indirect translation and cultural specificity. DergiPark, 7(2), 213–229.

Buzelin, H. (2005). Unexpected allies: How Latour's network theory could complement Bourdieusian analyses in translation studies. The Translator, 11(2), 193–218.

Catford, J. C. (1965). A linguistic theory of translation. Oxford University Press.

Carle, E. (1969/2009). The very hungry caterpillar. New York: Philomel Books.

Chandler, D. (2017). Semiotics: The basics (3rd ed.). Routledge.

Charteris-Black, J. (2021). Analysing political discourse: Theory and practice. Routledge.

Charteris-Black, J. (2021). Metaphors of coronavirus: Invisible enemy or zombie apocalypse?. Palgrave Macmillan.

Chen, L. (2017). Animal symbolism across cultures: A comparative study. Journal of Cultural Semiotics, 12(2), 88–103.

Chen, X., & Wu, L. (2022). Translation strategies for culturally loaded expressions: A case study of Chinese and English idioms. Target, 34(2), 30–55. https://doi.org/10.1075/target.21012.che

Chesterman, A. (2001). Proposal for a hierarchical model of translation norms. In A. Chesterman, N. Gallardo, & Y. Gambier (Eds.), Translation in context (pp. 139–150). John Benjamins.

Chesterman, A. (2009). The ethics of translation. In M. Baker & G. Saldanha (Eds.), Routledge encyclopedia of translation studies (pp. 19–22). Routledge.

Chesterman, A. (2016). Memes of translation: The spread of ideas in translation theory (Revised ed.). John Benjamins.

Chibber, V. (2016). Post-kolonyal teori ve kapitalizmin hayaleti (A. Y. Yılmaz, Çev.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Cintas, J. D. (2013). Audiovisual translation in subtitling: Strategies and practices. Translation Today, 5(2), 88–95.

Clifford, J. (1986). Writing culture: The poetics and politics of ethnography. Berkeley: University of California Press.

Clifford, J., & Marcus, G. E. (Eds.). (1986). Writing culture: The poetics and politics of ethnography. Berkeley: University of California Press.

Cronin, M. (2003). Translation and globalization. Routledge.

Cronin, M. (2006). Translation and identity. Routledge.

Cronin, M. (2013). Translation in the digital age. Routledge.

Davies, B. (2011). Colour meanings across cultures. In Handbook of intercultural communication (pp. 75–92). De Gruyter Mouton.

Delabastita, D. (2020). Translation and mass communication: Film and television translation in a global context. Routledge.

Delabastita, D. (2020). Wordplay and translation. Routledge.

Demir, F. (2017). Türk şiirinin Fransızcaya çevirisinde kültürel öğeler. İstanbul: ABC Yayınları.

Derrida, J. (1998). *Monolingualism of the other; or, the prosthesis of origin*. Stanford University Press.

Desilla, L. (2019). Cultural references in subtitling: A corpus-based study of British TV comedy. Perspectives, 27(2), 212–228. https://doi.org/10.1080/0907676X.2018.1505023

Díaz-Cintas, J., & Remael, A. (2007). Audiovisual translation: Subtitling. Manchester: St. Jerome Publishing.

Díaz-Cintas, J., & Remael, A. (2021). Subtitling: Concepts and practices. Routledge.

Díaz-Cintas, J., & Remael, A. (2014). Audiovisual translation. Routledge.

Díaz-Cintas, J., & Remael, A. (2021). Concepts and Practices. Routledge.

Dunne, K. J. (2006). Perspectives on localization. John Benjamins.

Eco, U. (1976). A theory of semiotics. Indiana University Press.

Ersoy, H. (2015). Çeviride kültürel öğelerin aktarımı. İstanbul: XYZ Yayıncılık.

Ersoy, H. (2019). Türkiye'de çeviri ve azınlık dilleri. Çeviribilim Dergisi, 4(2), 55–70.

Esselink, B. (2000). A practical guide to localization. Amsterdam: John Benjamins.

Even-Zohar, I. (1990). Polysystem studies. Poetics Today, 11(1), 9–26.

Fishman, J. A. (1999). Handbook of language and ethnic identity. Oxford University Press.

Flotow, L. von. (1997). Translation and gender: Translating in the 'era of feminism'. Routledge.

Friends [TV series]. (1994–2004). Created by D. Crane & M. Kauffman. NBC.

Gambier, Y., & Gottlieb, H. (Eds.). (2001). (Multi)media translation: Concepts, practices, and research. Amsterdam: John Benjamins.

Gambier, Y. (2003). Screen translation. In M. Baker (Ed.), Routledge encyclopedia of translation studies (pp. 190–193). London: Routledge.

Gambier, Y. (2013). Audiovisual translation: Translation modes, strategies and challenges. aieti.eu.

Gambier, Y., & van Doorslaer, L. (Eds.). (2010). Handbook of translation studies (Vol. 1). John Benjamins.

Gambier, Y., & Doorslaer, L. van (Eds.). (2021). Handbook of translation studies (Vol. 5). John Benjamins.

García Canclini, N. (1995). Hybrid cultures: Strategies for entering and leaving modernity (C. L. Chiappari & S. L. López, Trans.). University of Minnesota Press. (Orijinal çalışma yayımlanma yılı 1990)

Garcia, I., & Moorkens, J. (2020). Translation and technology. In M. O'Hagan (Ed.), The Routledge handbook of translation and technology (pp. 75–91). Routledge.

Geertz, C. (1973). The interpretation of cultures. Basic Books.

Gezer, G. (2019). Edebiyat çevirisinde kültür aktarımı. Ankara: ABC Yayınları.

Godard, B. (1990). Theorizing feminist discourse/translation. TTR: Traduction, Terminologie, Rédaction, 4(2), 69–85.

Gottlieb, H. (2021). Subtitles, translation & idioms: Idiomaticity in subtitling. John Benjamins.

Gottlieb, H. (2021). Paratexts and idiom translation in cross-cultural contexts. The Translator, 27(1), 50–70. https://doi.org/10.1080/13556509.2021.1879123

Gouadec, D. (2007). Translation as a profession. John Benjamins.

Göktürk, D. (2002). Narratives of multiculturalism in Turkey. İstanbul: Boğaziçi University Press.

Gudykunst, W. B., & Kim, Y. Y. (2017). Communicating with strangers: An approach to intercultural communication (5th ed.). Routledge.

Gumperz, J. J. (1982). *Discourse strategies*. Cambridge University Press.

Haghshenas, M. (2020). Translating cultural codes: A case study of Japanese seasonal festivals. Translation & Interpreting Studies, 15(1), 110–129. https://doi.org/10.1075/tis.00034.hag

Hall, E. T. (1976). Beyond culture. Anchor Press.

Hall, S. (1973). Encoding and decoding in the television discourse. Centre for Cultural Studies, University of Birmingham, 1–29

Hall, S. (1990). Cultural identity and diaspora. In J. Rutherford (Ed.), Identity: Community, culture, difference (pp. 222–237). Lawrence & Wishart.

Hall, S. (1996). Introduction: Who needs 'identity'? In S. Hall & P. du Gay (Eds.), Questions of cultural identity (pp. 1–17). Sage.

Hall, S. (1997). Representation: Cultural representations and signifying practices. London: Sage.

Hamilton, W. L., Leskovec, J., & Jurafsky, D. (2016). Diachronic word embeddings reveal statistical laws of semantic change. arXiv:1605.09096.

Hatim, B., & Munday, J. (2019). Translation: An advanced resource book (2. Baskı). Routledge.

Hermans, T. (1996). The translator's voice in translated narrative. Target, 8(1), 23–48.

Hermans, T. (1999). Translation in systems: Descriptive and system-oriented approaches explained. St. Jerome.

Hofstede, G. (2010). Cultures and organizations: Software of the mind (3rd ed.). McGraw-Hill.

Hofstede, G. (2011). Dimensionalizing cultures: The Hofstede model in context. Online Readings in Psychology and Culture, 2(1), 1–26. https://doi.org/10.9707/2307-0919.1014

Holz-Mänttäri, J. (1984/1995). Translatorisches Handeln: Theorie und Methode. Niemeyer.

House, J. (1997). Translation quality assessment: A model revisited. Gunter Narr Verlag.

House, J. (2015). Translation quality assessment: Past and present. Routledge.

House, J. (2018). Translation: The basics. Routledge.

Hyatt, J., & Simon, E. (1999). (s. 28). Aktaran Saraç, H. (2019). Bir milletin kültürel belleğinin şifreleri: Kod kültürleri. RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, (Ö6), 157–169.

Hurtado Albir, A. (2001). Traducción y traductología: Introducción a la traductología. Madrid: Cátedra.

İNTERNET "Apple Türkiye. (2023). Apple reklam kampanyaları." https://www.apple.com/tr/

İNTERNET: "Astrid Lindgren Official. (2023). Pippi Longstocking [Children's Book]." https://www.astridlindgren.com/en/characters/pippi-longstocking

İNTERNET: "Coca-Cola Türkiye. (2023). Coca-Cola reklam kampanyaları." https://www.coca-cola.com.tr/

İNTERNET: "Dr. Seuss Official. (2023). Green Eggs and Ham [Children's Book]." https://www.seussville.com/

İNTERNET: "Eric Carle Official. (2023). The Very Hungry Caterpillar [Children's Book]. " https://www.eric-carle.com/

İNTERNET: "Nike Türkiye. (2023). Nike reklam kampanyaları. " https://www.nike.com/tr/

İNTERNET: "Pepsi Türkiye. (2023). Pepsi reklam kampanyaları. " https://www.pepsi.com/tr/

İNTERNET: "Roald Dahl Official. (2023). Charlie and the Chocolate Factory." [Children's Book]. https://www.roalddahl.com/

İNTERNET: "Adele Official. (2015). Adele – Hello [Video]. YouTube." https://www.youtube.com/watch?v=YQHsXMglC9A

İNTERNET: "Beyoncé Official. (2008). Single Ladies [Video]. YouTube." https://www.youtube.com/watch?v=4m1EFMoRFvY

İNTERNET: "Billie Eilish Official. (2019). Bad Guy [Video]. YouTube." https://www.youtube.com/watch?v=DyDfgMOUjCI

İNTERNET: "Ed Sheeran Official. (2017). Shape of You [Video]. YouTube." https://www.youtube.com/watch?v=JGwWNGJdvx8

İNTERNET: "The Beatles Official. (1968). Hey Jude [Video]. YouTube." https://www.youtube.com/watch?v=A_MjCqQoLLA

İNTERNET: "Tarkan Official. (2001). Kuzu Kuzu [Video]. YouTube." https://www.youtube.com/watch?v=bdchbuef_9Q

İNTERNET: "BuzzFeed Türkiye. (2023). Videolar ve sosyal içerikler." https://www.buzzfeed.com/tr

İNTERNET: "Instagram. (2023). Instagram platformu ve kültürel içerikler." https://www.instagram.com

İNTERNET: "Musk, E. [@elonmusk]. (2023). Twitter paylaşımları." https://twitter.com/elonmusk

İNTERNET: "Netflix Türkiye. (2023). Netflix sosyal medya içerikleri." https://www.netflix.com/tr/

İNTERNET: "TEDx Talks. (2023). TED Talks Türkçe alt yazılar." https://www.ted.com/tedx

İNTERNET: "TikTok Official. (2023). TikTok trend ve içerikleri." https://www.tiktok.com

İNTERNET: "BLM Türkiye. (2023). #BlackLivesMatter paylaşımları." https://www.blmturkiye.org

İNTERNET: "International Organization for Standardization. (2015). ISO 17100: Translation services – Requirements for translation services."

https://www.iso.org/standard/59149.html

İNTERNET: "LISA. (2007). Best practice guide for QA in localization."

https://www.localization.org

İNTERNET: "Lommel, A., Uszkoreit, H., Burchardt, A., & Görög, A. (2014). Multidimensional quality metrics (MQM): A framework for declaring and describing translation quality metrics. Proceedings of the Ninth International Conference on Language Resources and Evaluation (LREC'14), 4391–4397."

http://www.lrec-conf.org/proceedings/lrec2014/index.html

İNTERNET: "SAE International. (2001). SAE J2450: Translation quality metric."

https://www.sae.org/standards/content/j2450_200108/

İNTERNET: "TAUS. (2013). Dynamic quality framework (DQF)."

https://www.taus.net/think-tank/tools/dqf

Jakobson, R. (1959). On linguistic aspects of translation. In R. A. Brower (Ed.), On translation (pp. 232–239). Harvard University Press.

Jakobson, R. (2000). On linguistic aspects of translation. L. Venuti (Ed.), The translation studies reader içinde (s. 113–118). Routledge. (İlk baskı 1959)

Jefferess, D. (2008). Postcolonial resistance: Culture, liberation, and transformation. Oxford: Oxford University Press.

Jiménez-Crespo, M. A. (2013). Translation and web localization. New York: Routledge.

Kandiyoti, D. (1997). Gendering the modern: On missing dimensions in the study of Turkish modernity. In S. Bozdogan & R. Kasaba (Eds.), Rethinking modernity and national identity in Turkey (pp. 113–132). Seattle: University of Washington Press.

Karadağ, A. B. (2015). Çeviride metinlerarasılık ve kültürel yeniden yazım. Çeviribilim Çalışmaları, 3(1), 115-132.

Karadağ, A. B. (2016). Latin Amerika edebiyatı çevirilerinde kimlik ve temsil. Çeviri ve Edebiyat Dergisi, 4(1), 90-110.

Karadağ, A. B. (2018). Çeviride kültürel kimlik ve postkolonyal yaklaşımlar. Dil ve Edebiyat Araştırmaları, 2(1), 45-63.

Karpinski, E. C. (2012). Borrowed tongues: Life writing, migration, and translation. Waterloo: Wilfrid Laurier University Press.

Katan, D. (2014). Translating cultures: An introduction for translators, interpreters and mediators (2nd ed.). Routledge.

Kavitha, N. (2022). Representation of cultural codes in machine translation systems. The Creative Launcher, 7(1), 95–110.

Kelly, D. (2005). A handbook for translator trainers: A guide to reflective practice. Routledge.

Kenny, D. (2017). Machine translation and ethics. In J. Evans & F. Fernandez (Eds.), The Routledge handbook of translation and technology (pp. 85–97). Routledge.

Klinger, S. (2015). Translation and linguistic hybridity: Constructing world-view. Routledge.

Koller, W. (2011). Einführung in die Übersetzungswissenschaft (8. Baskı). WBG. (İlk baskı 1979)

Komissarov, V. N. (1991). Theory of translation. Moscow: Nauka.

Koskinen, K. (2010). Translating institutions: An ethnographic study of EU translation. Routledge.

Kovačić, I. (2021). Norms in digital media translation. Journal of Multimodal Communication, 5(2), 134–150.

Köksal, O. (2021). Translation students' cultural competence development: A code-based approach. *International Journal of Language and Translation Studies*, *9*(2), 44–58. https://doi.org/10.36868/IJLTS.2021.09.02.44

Kraidy, M. M. (2005). Hybridity, or the cultural logic of globalization. Temple University Press.

Kramsch, C. (1998). Language and culture. Oxford University Press.

Kramsch, C. (2009). The multilingual subject. Oxford University Press.

Krasnıh, V. V. (2002). Ethnolinguistics and linguoculturology (Etnopsikholingvistika i lingovkulturologiya). Moscow: Gnosis.

Kristeva, J. (1980). Desire in language: A semiotic approach to literature and art (T. Gora, A. Jardine, & L. Roudiez, Eds. & Trans.). New York: Columbia University Press.

Kroeber, A. L., & Kluckhohn, C. (1952). Culture: A critical review of concepts and definitions. Harvard University Press.

La Casa de Papel [TV series]. (2017–). Created by Á. Fernández. Netflix.

Lazarus, N. (2011). The postcolonial unconscious. Cambridge: Cambridge University Press.

Lee, K. (2012). Global branding and localization: Cross-cultural advertising. New York: Palgrave Macmillan

Lefevere, A. (1992). Translation, rewriting and the manipulation of literary fame. London: Routledge.

Lindgren, A. (1945/2007). Pippi Longstocking. Stockholm: Rabén & Sjögren.

Liu, H., & Taylor, C. (2021). Intersemiotic translation in internet memes. Journal of Pragmatics, 186, 72–84.

Loomba, A. (2000). Kolonyalizm/Postkolonyalizm (M. Küçük, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Marinho, M., Oliveira, L., & Santos, P. (2018). Cultural diversity and code representations in software development. Journal of Global Software Engineering, 13(2), 75–89.

Mason, L. (2015). Tea: A global history. Reaktion Books.

Mitchell, W. J. T. (2005). What do pictures want? The lives and loves of images. University of Chicago Press.

Moon, R. (2019). Fixed expressions and idioms in English: A corpus-based approach. Oxford University Press.

Moon, R. (2019). Words and idioms in context: Cognitive and cultural perspectives. Palgrave Macmillan.

Moorkens, J., Way, A., & Sánchez Gijón, P. (2019). Translation, technology and automation: An introduction. Routledge.

Mossop, B. (2014). Revising and editing for translators (3rd ed.). Routledge.

Munday, J. (2016). Introducing translation studies: Theories and applications (4. baskı). Routledge.

Munday, J. (2022). Introducing translation studies: Theories and applications (5. baskı). Routledge.

Mutlu, S. (2017). Kültürel kodlar ve çeviri stratejileri. İzmir: DEF Yayınları.

Mutlu, S. (2019). Çevirmenin görünürlüğü ve çeviri etiği üzerine. İstanbul Üniversitesi Çeviribilim Dergisi, 14(2), 51–66.

Mutlu, S. (2020). Çeviride lehçelerin aktarımı üzerine düşünceler. Dil ve Kültür Araştırmaları Dergisi, 3(1), 60–78.

Newmark, P. (1988). A textbook of translation. Prentice Hall.

Nida, E. A. (1964). Toward a science of translating. Brill.

Nida, E. A. (2003). Toward a science of translating: With special reference to principles and procedures involved in Bible translating. Brill.

Nida, E. A., & Taber, C. R. (1982). The theory and practice of translation. Brill.

Nikolajeva, M. (2014). Reading for learning: Cognitive approaches to children's literature. Amsterdam: John Benjamins.

Niranjana, T. (1992). Siting translation: History, post-structuralism, and the colonial context. Berkeley: University of California Press.

Nord, C. (1991/2005). Text analysis in translation: Theory, methodology, and didactic application of a model for translation-oriented text analysis. Rodopi.

Nord, C. (1997). Translating as a purposeful activity: Functionalist approaches explained. St. Jerome.

Nord, C. (2018). Translating as a purposeful activity: Functionalist approaches explained (2nd ed.). Routledge.

O'Connell, E. (2015). Cultural references in subtitling: Case study of Friends. Translation Studies Journal, 8(2), 102–115.

Odacıoğlu, M. C. (2016). Çeviride görünürlük ve kültürel aktarım. Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 33(1), 43–58.

Odacıoğlu, M. C., & Barut, E. (2016). Çeviride kültürel kodlar ve görünürlük. İstanbul Üniversitesi Çeviribilim Dergisi, 2(1), 135–150.

Odacıoğlu, M. C. (2017). Çeviri teknolojileri ve kültürel bağlam. Türk Çeviri Araştırmaları Dergisi, 1(2), 140-155.

Odacıoğlu, M. C. (2019). Çeviri teknolojileri ve postkolonyal duyarlılıklar. Türk Çeviri Araştırmaları Dergisi, 2(1), 200-215.

Odacıoğlu, M. C. (2017). Integrated localization theory: Towards a holistic framework in translation studies. International Journal of Language Academy, 5(1), 25–41. https://doi.org/10.18033/ijla.3254

Odacıoğlu, M. C. (2018). Integrated localization theory: A new paradigm in translation studies. [Doktora Tezi]. Dokuz Eylül Üniversitesi.

Odacıoğlu, M. C. (2019). Çevirmenin görünürlüğü ve editöryal müdahale: Türkçe edebiyat çevirileri üzerine gözlemler. Çeviribilim ve Uygulamaları Dergisi, 29, 65–82.

Odacıoğlu, M. C. (2021). Postkolonyalizm bağlamında çeviri ve ötekilik. Dilbilim Araştırmaları Dergisi, 3(2), 88-105.

O'Hagan, M., & Mangiron, C. (2013). Game localization: Translating for the global digital entertainment industry. John Benjamins.

Oittinen, R. (2000). Translating for children. London: Routledge.

Okyayuz, A. Ş. (2016). Tiyatro çevirisi: Kuram ve uygulama. Ankara: Detay Yayıncılık.

Olohan, M. (2020). Translation and technology. Routledge.

Öztürk, A. (2016). Elif Şafak'ın Aşk romanının İngilizce çevirisinde kültürel kodlar. İstanbul: DEF Yayınları.

Paker, S. (2002). Türkiye'de çeviri tarihi ve kimlik. Çeviribilim Araştırmaları Dergisi, 1(1), 120–135.

Paker, S. (2002). Translation as a stylistic device. In S. Paker (Ed.), Translating and interpreting in Turkey (pp. 109–121). Boğaziçi University Press.

Parla, J. (1985). Babalar ve oğullar: Tanzimat romanının epistemolojik temelleri. İstanbul: İletişim Yayınları.

Pavis, P. (1989). Problems of translation for the stage. In H. Scolnicov & P. Holland (Eds.), The play out of context: Transferring plays from culture to culture (pp. 25–44). Cambridge: Cambridge University Press.

Pedersen, J. (2011). Subtitling norms for television: An exploration focusing on extralinguistic cultural references. John Benjamins.

Peirce, C. S. (1931–1958). Collected papers of Charles Sanders Peirce (C. Hartshorne, P. Weiss, & A. W. Burks, Eds.). Harvard University Press.

Pennycook, A. (2010). Language as a local practice. Routledge.

Philipsen, G. (1992). Speaking culturally: Explorations in social communication. SUNY Press.

Piller, I. (2016). *Linguistic diversity and social justice*. Oxford University Press.

Pleyers, G. (2010). *Alter-globalization: Becoming actors in the global age*. Polity.

Pym, A. (2004). The moving text: Localization, translation, and distribution. Amsterdam: John Benjamins.

Pym, A. (2010). Exploring translation theories. Routledge.

Pym, A. (2012). On translator ethics: Principles for mediation between cultures. John Benjamins.

Pym, A. (2014). Exploring translation theories (2. baskı). Routledge.

Reiß, K. (1971/2000). Texttypen und Übersetzungsmethoden. Gunter Narr.

Reiß, K., & Vermeer, H. J. (1984). Grundlegung einer allgemeinen Translationstheorie. Niemeyer.

Robertson, R. (1992). Globalization: Social theory and global culture. Sage.

Said, E. (1978). Orientalism. New York: Pantheon.

Saraç, H. (2012). Çeviri ve kültür. İstanbul: Kriter Yayınları.

Saraç, H. (2013). Edebi çeviri ve kültürel kimlik. Türkçede Çeviri Araştırmaları Dergisi, 2(3), 129–145.

Saraç, H. (2019). Bir milletin kültürel belleğinin şifreleri: Kod kültürleri. RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, (Ö6), 157–169.

Sarı, N. (2015). Shakespeare'in Türkçeye çevirilerinde anlam kaymaları. Dil ve Edebiyat Araştırmaları, 12(1), 55–75.

Sánchez Gijón, P., Moorkens, J., & Way, A. (2019). Post-editing neural machine translation: Processes and practices. JBE Platform.

Sánchez Ramos, M. (2019). Redefining professional roles in mobile app localization. Journal of Business and Economics.

Sharifian, F. (2017). Cultural linguistics: Cultural conceptualisations and language. John Benjamins.

Steiner, G. (1998). After Babel: Aspects of language and translation (3rd ed.). Oxford University Press.

Stolze, R. (2011). The translator's approach: Introduction to translational hermeneutics. Berlin: Frank & Timme.

Stolze, R. (2011). The hermeneutics of translation. Berlin: Walter de Gruyter.

Sapir, E. (1921). Language: An introduction to the study of speech. Harcourt, Brace and Company.

Saussure, F. de. (1983). Course in general linguistics (R. Harris, Trans.). Duckworth. (Original work published 1916)

Schäffner, C. (2004). Translation and advertising. Clevedon: Multilingual Matters.

Schäffner, C. (2018). Quality assessment in translation: Context, concepts and methods. Language and Intercultural Communication, 18(3), 307–314.

Schäffner, C. (2020). Translation and ethics in the digital era. Translation Studies, 13(2), 198–215.

Schäffner, C. (2020). Political discourse and translation. In C. Schäffner & S. Bassnett (Eds.), Political discourse, media and translation (pp. 87–106). Multilingual Matters.

Schäler, R. (2007). The localization industry: Translation in transition. tidsskrift.dk.

Schleiermacher, F. (1813/1992). On the different methods of translating. In A. P. Farley (Ed.), Translation theory reader (pp. 42–55). Routledge.

Secară, A., Merten, P., & Ramírez, Y. (2009). Teaching localization in blended learning environments. tidsskrift.dk.

Shifman, L. (2014). Memes in digital culture. MIT Press.

Simon, S. (1996). Gender in translation: Cultural identity and the politics of transmission. London: Routledge.

Smith, S., & Watson, J. (2010). Reading autobiography: A guide for interpreting life narratives. Minneapolis: University of Minnesota Press.

Smith, A. (2018). Thanksgiving as cultural narrative: Identity, memory, and tradition. American Studies Quarterly, 62(3), 198–215.

Snell-Hornby, M. (2006). The turns of translation studies: New paradigms or shifting viewpoints? Amsterdam: John Benjamins.

Spider-Man: Into the Spider-Verse [Film]. (2018). Directed by B. B. Lord, P. Ramsey & R. Persichetti. Sony Pictures.

Spivak, G. C. (1993). The politics of translation. In Outside in the teaching machine (pp. 179–200). Routledge.

Stranger Things [TV series]. (2016–). Created by T. Duffer & D. Harbour. Netflix.

Suçin, M. H. (2013). Arap edebiyatı çevirilerinde kültürel aktarım sorunları. Ankara: Hece Yayınları.

Suçin, M. H. (2016). Arap edebiyatı çevirilerinde postkolonyal yaklaşımlar. Hece Çeviri Dergisi, 3(2), 60-75.

Suçin, M. H. (2019). Postkolonyal dönemde çevirinin politikası. Mütercim Tercümanlık Dergisi, 1(1), 11-27.

Tahir Gürçağlar, Ş. (2008). The politics and poetics of translation in Turkey, 1923–1960. Amsterdam: Rodopi.

Tahir Gürçağlar, Ş. (2011). Çevirinin politikası. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Taş İlmek, S. (2015). Edebî çeviride yerel söylem ve lehçe sorunları. Türk Dili ve Edebiyatı Araştırmaları Dergisi, 25(2), 219–234.

Taş İlmek, S. (2018). Çeviri ve kültürel bellek. İstanbul: GHI Yayınları.

Teliya, V. N. (1996). Russian phraseology. Semantic, pragmatic and linguoculturological aspects. Languages of Russian Culture.

Temple, B., & Edwards, R. (2002). Interpreters/translators and cross-language research: Reflexivity and border crossings. International Journal of Qualitative Methods, 1(2), 1–12.

Torop, P. (2002). Translation as translating as culture. Sign Systems Studies, 30(2), 593–605.

Toury, G. (1995). Descriptive translation studies and beyond. John Benjamins.

Torres-del-Rey, J. (2019). Localization in translator training: From theory to practice. tidsskrift.dk.

Trivedi, H. (2007). Translating culture vs. cultural translation. In P. St-Pierre & P. C. Kar (Eds.), In translation: Reflections, refractions, transformations (pp. 277-287). Amsterdam: John Benjamins.

Tuncer, F. F. (2019). Küreselleşme ve kültürel hibritleşme: Teorik bir değerlendirme. DergiPark Dergisi.

Tymoczko, M. (2007). Enlarging translation, empowering translators. Manchester: St. Jerome Publishing.

Tymoczko, M. (2014). Translation in a postcolonial context: Early Irish literature in English translation. London: Routledge.

Valero-Garcés, C. (2014). Translating cross-cultural health communication: HIV/AIDS campaigns. Across Languages and Cultures, 15(2), 199–214.

Vandepitte, S. (2013). Mapping translation studies: Towards a new ontology. ResearchGate.

van der Meer, J. (2010). The future of translation and localization technologies. tidsskrift.dk.

Varley, P. (1984). Japanese culture (2nd ed.). University of Hawaii Press.

Venuti, L. (1995). The translator's invisibility: A history of translation. London: Routledge.

Venuti, L. (1998). *The scandals of translation: Towards an ethics of difference*. London: Routledge.

Venuti, L. (2008). The translator's invisibility: A history of translation (2nd ed.). London: Routledge.

Venuti, L. (2012). The translation studies reader (3rd ed.). Routledge.

Venuti, L. (2017). The scandals of translation: Towards an ethics of difference. London: Routledge.

Venuti, L. (2017). The translator's invisibility: A history of translation (3rd ed.). Routledge.

Vermeer, H. J. (1989). Skopos and commission in translational action. In A. Chesterman (Ed.), Readings in translation theory (pp. 173–187). Oy Finn Lectura.

Vinay, J.-P., & Darbelnet, J. (1995). Comparative stylistics of French and English: A methodology for translation (J. C. Sager & M.-J. Hamel, Çev.). John Benjamins. (İlk baskı 1958)

Waddington, C. (2001). Different methods of evaluating student translations: The question of validity. Meta: Translators' Journal, 46(2), 311–325.

https://doi.org/10.7202/003624ar

Wang, Y., & Wang, H. (2020). Applying functional equivalence in machine translation evaluation. Machine Translation Review, 35(4), 211–228.

Webber, M. (2012). Young Māori and Pacific women talk about identity. University of Auckland.

Weissbrod, R. (2019). Foreignization in multimodal translation. Translation Studies, 12(1), 83–99.

Whorf, B. L. (1956). Language, thought, and reality: Selected writings. MIT Press.

Williams, R. (1981). *Culture*. London: Fontana.

Williams, R. (1983). Keywords: A vocabulary of culture and society. London: Fontana Press.

Williams, R. (1983). Keywords: A vocabulary of culture and society (Rev. ed.). Oxford University Press.

Yalçın, P. (2014). Çeviri ve kültür ilişkisi üzerine bir değerlendirme. Dil ve Edebiyat Dergisi, 11(1), 70-85.

Yalçın, P. (2015). İngilizce edebiyat çevirilerinde sömürgeci bakışın izleri. Edebiyat ve Çeviri Araştırmaları Dergisi, 1(1), 80-95.

Yalçın, P. (2020). Çeviri, kimlik ve iktidar ilişkileri: Postkolonyal bir okuma. Uluslararası Çeviribilim ve Uygulamaları Dergisi, 5(1), 99-117.

Yazıcı, M. (2005). Çeviribilimde temel kavramlar. İstanbul: Multilingual.

Yazıcı, M. (2010). Çeviri eğitimi ve kültürel bağlam. İstanbul Üniversitesi Çeviribilim Dergisi, 4(2), 55-65.

Yazıcı, M. (2010). Çeviri eğitiminde kültürel yaklaşımın önemi. İstanbul Üniversitesi Çeviribilim Dergisi, 4(2), 50-65.

Yazıcı, M. (2010). Çeviride kültürel kodların aktarımı üzerine. *Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 23(1), 87–103.

Yazıcı, M. (2016). Kültürel çeviri ve kimlik politikaları. Ankara: Hece Yayınları.

Yazıcı, M. (2019). Türkiye'de çay kültürü ve toplumsal pratikler. Sosyoloji Araştırmaları Dergisi, 22(1), 39–55.

Young, R. J. C. (2001). Postcolonialism: An historical introduction. Oxford: Blackwell Publishing.

Zojer, H. (2011). Culture-related issues in audiovisual translation: The case of subtitling. European Journal of English Studies, 15(1), 113–130. https://doi.org/10.1080/13825577.2011.553922

Zojer, H. (2011). Cultural references in subtitles: A case study. The Journal of Specialised Translation, 15, 111–137.

Nietzsche Felsefesinde Yaşamın Estetik Yorumu

Sanat ve Varoluş Arasında Ontolojik Bağ

Leyla Kılınç

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1923
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-671-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
KILINÇ, Leyla
Nietzsche Felsefesinde
Yaşamın Estetik Yorumu
Sanat ve Varoluş Arasında Ontolojik Bağ

Editör: Zafer Yılmaz

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Aktaş, Onur, *Nietzsche ve Dil,* Boğaziçi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2017.

Anderson, R. Lanier, *Nietzsche'nin Felsefesi,* (Çev.: Selin Dilmaç), Beyoğlu Kitabevi, İstanbul 2022.

Aristoteles, *Poetika,* (Çev.: İsmail Tunalı), 10. Basım, Remzi Kitabevi, İstanbul 2002.

Aristoteles, *Poetika, Şiir Sanatı Üzerine,* (Çev.: Nazile Kalaycı), Pharmakon Yayınevi, Ankara 2017.

Armstrong, Karen, *Mitlerin Kısa Tarihi,* (Çev.: Dilek Şendil), Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2021.

Arslan, Ahmet, *Felsefeye Giriş,* Vadi Yayınları, Ankara 1996.

Ay, Volkan, "Nietzsche'de 'Merhamet' Kavramının Yeniden Değerlendirilmesi"

Beytül Hikme, 20103 3(I), 199-215.

Babich, Babette E., *Nietzsche's Philosopy of Science:Refelcting Scienece on the Ground of Art and Life,* State University of Newyork, Albany 1994.

Badio, Alain, *Nietzsche Anti-Felsefe Seminerleri* (Çev.: İsmet Berkan), Sel Yayıncılık, İstanbul 2016.

Bal, Metin, "Nietzsche Dünyayı Neden Bir Sanat Yapıtı Olarak Değerlendirir?", *Özne Dergisi*, 21. Kitap Güz 2014, 247-258.

Baykan, Fehmi, *Nietzsche'nin Felsefesi,* Kaknüs Yayınları, İstanbul 2000.

Bittner, Rüdiger, *Nietzsche Writings From The Late Notebooks Cambridge Universty Press,* 2006.

Behler, Ernst, "Yirmi Yüzyılda Nietzsche", Cogito, (25), 2001,22-50.

Bergofen, Debra B., "Oidipal Dramas", Alan D. Schrift (Ed.), *Why Still Nietzsche Reflections on Drama, Culture and Politics,* (ss.15-27), Universty of California Press, London 2000.

Bernasconi, Robert, "Heidegger, Nietzsche, Nasyonel Sosyalizm: 1930'ların Politik Tartışmalarında Metafiziğin Yeri" (Çev.: Volkan Ay), Sadık Erol Er, Volkan Ay (Ed.), *Heidegger'in Nietzsche'si,* (ss. 221-, 231), Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2019.

Berkowiç, Peter, *Bir Ahlak Karşıtının Etiği,* (Çev.: Ertürk Demirel), Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2003.

Brandes, George, *Friedrich Nietzsche Biyografi Eleştirel İnceleme,* (Erdem Külüğ), Dorion Yayınları, Eskişehir 2019.

Brito, Emilio, "Kaosun Bilinmesi: Heidegger ve Nietzsche" Sadık Erol Er, Volkan Ay (Ed.), *Heidegger'in Nietzsche'si,* (ss.82- 108), Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2019.

Bonnard, Andre, *İnsan ve Tragedya,* (Çev.: Yaşar Atan), Evrensel Basım Yayın, İstanbul 2004.

Bozkurt, Nejat, *Sanat ve Estetik Kuramları*, Sentez Yayıncılık, Bursa 2020.

Burnham, Douglas, *The Nietzsche Dictionary,* Bloomsbury Academic, Newyork London 2015.

Call, Lewis, "Oluşun Anarşisine Doğru: Nietzsche'ci Felsefede Postmodern Anarşizim" (Çev.: Dilek Barutçu Fesli, Ahmet Selim Tümkaya), Sadık Erol Er, Volkan Ay (Ed.), *Nietzsche Modernizmden Queer Teoriye Uğraşı*, (ss.-241-277), Pinhan Yayınları, İstanbul 2022.

Can, Şefik, *Klasik Yunan Mitolojisi,* Ötüken Neşriyat, İstanbul 2015.

Can, Nevzat, "Nietzsche'de Hakikat ve Perspektivizm", *Felsefe Dünyası*, 2 (38), 2003, 131-140.

Cevizci, Ahmet, *Felsefe Sözlüğü*, Ekin Yayınları, Ankara 1996.

Cioran, Emil Michel, *Doğmuş Olmanın Sakıncası Üzerine,* (Çev.: Kenan Sarıalioğlu), Metis Yayınları, İstanbul 2017.

Clark, Maudemarie, *Nietzsche on Truth and Philosophy,* Cambridge University Press, 1990.

Colony, Tracy, "Tanrı'nın Ölümü ve Varlığın Yaşamı: Heidegger'in Nietzsche'yle Karşılaşması", (Çev.: Volkan Ay), Sadık Erol Er, Volkan Ay (Ed.), *Heidegger'in Nietzsche'si,* (ss.51-71), Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2019**.**

Conway, Daniel W. *Nietzsche'nin Politik Tahayyülü*, (1997), (Çev.: Kadir Gülen), Phoenix Yayınevi, Ankara 2021.

Conway, Daniel W, "Odysseus Bond?", Alan D. Schrift (Ed.), *Why Still Nietzsche Reflections on Drama, Culture and Politics,* (ss.28-44) Universty of California Press, London 2000.

Copleston, Friedrich, *Felsefe Tarihi Nihilizm ve Materyalizm*, (Çev.: Deniz Canefe), İdea yayınları, İstanbul 1998.

Cox, Cristoph, *Nietzsche: Naturalism and Interpretation.* Berkeley: University of California Press, 1999.

Cox, Christoph, "Nietzsche, Dionysos ve Müziğin Ontolojisi", (Çev.: Sadık Erol Er), Özne Dergisi, 31, 2019, 85- 107.

Çevikbaş, Sebahattin "Nietzsche ve Nihilizm Kalkanına Yaşamın Yadsınmasını Kazımış Olan Bir Felsefe", *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 2010, 14(1), 25- 40.

Çevikbaş, Sebahattin, "Nietzsche'nin Hakikat Anlayışı: Yorum, Yalan ve Yanılsama Olarak Hakikat", *Özne*, Güz, 31. Kitap, 2019, 35- 54.

Danto, Arthur, *Nietzsche Hayatı Eserleri ve Felsefesi,* (Çev.: Ahmet Cevizci), Paradigma Yayınları, İstanbul 2002.

Deleuze, Gilles, *Nietzsche*, (Çev.: İlke Karadağ), Alfa Basım Yayın, İstanbul 2020.

Deleuze, Gilles, *Nietzsche ve Felsefe* (Çev.: Ferhat Taylan), Norgunk Yayıncılık, İstanbul 2016.

Derrida, Jagues, *Mahmuzlar Nietzsche'nin Üslupları,* (Çev.: Ali Utku, Mukadder Erkan), DoğuBatı Yayınları, Ankara 2021.

Dougherty, Martin J., *Yunan Mitolojisi*, (Çev.: Bahar Çetiner), Kronik Kitap, İstanbul 2025.

Dougles Thomas, "Foucault'un Nietzsche'sinden Yararlanmak: Nietzsche, Soykütük, Otobiyografi" (Çev.: M. Can Kibritoğlu), *Özne Dergisi*, 31. Kitap Güz 2019, 429-446.

Durakoğlu, Ayşegül; Steinmann, Michael; Tuncel Yunus, *Nietzsche and Music: Philosophical Thoughts and Musical Experiments,* Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne 2022.

Dürüşken, Çiğdem, *Antikçağ Felsefesi Homeros'tan Augustinus'a Bir Düşünce Serüveni*, (7. Baskı), Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2023.

Emden, Christian, J., *Modern Siyasal Düşünce ve Friedrich Nietzsche,* (Çev.: Gamze Varım), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2013.

Erhat, Azra, *Mitoloji Sözlüğü*, Remzi Kitabevi, İstanbul 1996.

Esenyel, Adnan, "Nietzsche'nin Sokrates'i Kimdir?", *Beytül Hikme*, 2020, 10(3), 935-955.

Farago, France, *Sanat*, (Çev.: Özcan Doğan), Doğu Batı Yayınları, Ankara 2020.

Fridell, Egon *Antik Yunan'ın Kültür Tarihi*, (Çev.: Necati Açа), Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2017.

Ferry, Luc, *Homo Esteticus Demokrasi Çağında Beğeninin İcadı,* (Çev.: Devrim Çetinkasap), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2024.

Granier, Jean, "Nietzche'nin Kaos Düşüncesi" (Çev.: Sadık Erol Er-Onur Varolun), Sadık Erol Er (Ed.), *Nietzsche Paris'te Fransızların Nietzsche Okuması*, (ss. 77-86), Otonom Yayıncılık, İstanbul 2013.

Gemes, Ken, "Postmodernizmin Nietzsche'yi Kullanımı ve İstismarı", (Çev.: Sebahattin Çevikbaş), Sadık Erol Er, Volkan Ay (Ed.), *Nietzsche Modernizmden Queer Teoriye,* (ss. 211-240), Pinhan Yayınları, İstanbul 2022.

Gooding-Williams, Robert, "Nietzsche'nin Modernizm Uğraşı", (Çev.: Fırat Berksun), Sadık Erol Er, Volkan Ay (Ed.), *Nietzsche Modernizmden Queer Teoriye*, (ss.9-25), Pinhan Yayınları, İstanbul 2022.

Gombrich, E.H., *Sanatın Öyküsü*, Remzi Kitabevi, İstanbul 1995.

Grimm, Ruediger Hermann, *Nietzsche's Theory of Knowlege*, Walter de Gruyter, Berlin Newyork, 1977.

Grosz, Elizabeth, *"Philosophy", Feminist Knowledge, Critique and Construct*, Sneja Gunew, (Ed.), Routledge, 1990.

Groethuysen, Bernard, *Nietzsche ve Alman Felsefi Düşünüşüne Giriş* (Çev.: Didar Davran), Dorlion Yayınları, Ankara 2022.

Gossman, Lionel, *Basel in the Age of Burckhard A study in Unseanable Ideas*, The University Chicago Press, Chicago and London 2000.

Günay, Mustafa, "Nietzsche'de Yaşam ve Tarih Arasındaki Gerilim", *Özne Dergisi*, 31 2019, 693-705.

Han, Byung-Chul, *Palyatif Toplum Günümüzde Acı, (*2020), (Çev.: Haluk Barışcan), Metis Yayınları, İstanbul 2024.

Hatab, Lawrence J., *Nietzsche's Life Sentence Coming to Term with Eternel Recurrence,* Routledge, Newyork and London 2005.

Hay, Katia, "Nietzsche ve Schelling'te Geçmişi Anlamak: Logos mu Mitos mu?" (Çev.: Volkan Ay), *Özne Dergisi*, 31. Kitap Güz 2019, 267-286.

Heidegger, Martin, *Nietzsche Volumes I: The Will to Power as Art Volume II: The Eternal Recurrence of the Same*, (Translated by David Farrell Krell), Harper & Row Publishers, 1991.

Heidegger, Martin, *Bütün Yapıtları Cilt 6.1 Nietzsche I* (Çev.: Metin Toprak- Güvenç Şar), Çizik Yayınları, İstanbul 2024.

Heidegger, Martin, *Nietzsche'nin Tanrı Öldü Sözü ve Dünya Resimleri Çağı,* (Çev.: Levent Özşar), Asa Kitabevi, Bursa 2001.

Herakleitos, *Fragmanlar,* (Çev.: Cengiz Çakmak), Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2018.

Huskinson, Lucy, *Nietzsche and Jung The Whole Self ın the Union of Opposites,* Bruner Routledge, Hove and Newyork 2004.

Huskinson, Lucy, *Nietzsche ve Jung Karşıtların Birliğinde Bütünlüklü Benlik*, (Çev.: Mehmet Çetin), Say Yayınları, İstanbul 2004.

Irıgaray, Luce, *Nietzsche'nin Deniz Aşığı*, (Çev.: İsmail Yerguz), Kabalcı Yayınevi, İstanbul 2011.

İlhan, Ahmet, *Spinoza, Kant, Schopenhauer ve Nietzsche felsefesinde Duyguların Anatomisi ve Şiirsel İzdüşümleri*, Sümer Yayıncılık, İstanbul 2021.

İnel, Oğuz, *Nietzsche ve Schopenhaeur ile Küçük Bir Söyleşi*, Sobil Yayınları, Ankara 2018.

Jaspers, Karl, *Nietzsche Nasıl Felsefe Yapıyordu*, (Çev.: Murat Batmankaya), Alfa Yayınları, İstanbul 2013.

Jung, Carl G., *Nietzsche'nin Zerdüşt'ü Üzerine Seminerler 1934-1939* (Çev.: Turgut Berkes), Alfa Yayınları, İstanbul 2019.

Kalaycı, Nazile. "Klasik Tragedyalarda Koronun sesi: Adalet", *Doğu Batı Düşünce Dergisi,* 71, no 18 (2014-2015), 251-268.

Kalaycı, Nazile, "Daimon'dan eudaimonia'ya Aristoteles'te mutluluk:" *Cogito Dergisi,* 77, Yaz, 2014, 257-274.

Kaufmann, Walter, *Nietzsche Philosopher, Psychologist, Antichrist*, Princeton And Oxford Princeton University Press, 2013.

Kaufmann, Walter, *Appendix: Nietzsche's Suppessed Manuscripts, Nietzsche, Phlisopher, Psychologist, Antichrist*, Princeton University Press 1974.

Kaufmann, Walter, *İnsanı Anlamak: Nietzsche, Heidegger, Buber,* (Çev.: A. Yardımlı), İdea Yayınları, İstanbul 1997.

Klossowski, Peter (1997). "Nietzsche's Experience of the Eternal Return", D. B. Allision (Ed.), *The New Nietzsche: Contemporary Styles of Interpretation,* (pp.107-120), The MIT Press, New York 1997.

Knoll, Manuel, *Friedrich Nietzsche: Perspektivizmden Üst-İnsana. Beş Makale,* (Çev.: Nihat Ülner), Garuda Yayıncılık, İstanbul 2022.

Kofman, Sarah, *Nietzsche and Metaphor*, (Translated.by.: Duncan Large), The Athlone Press, London 1993.

Kofman, Sarah "Metafor, Sembol, Metamorfoz", (Çev.: Sadık Erol Er-Onur Varolun), Sadık Erol Er (Ed.), *Nietzsche Paris'te Fransızların Nietzsche Okuması*, (ss. 87-109), Otonom Yayıncılık, İstanbul 2013.

Kuçuradi, İoanna, *Max Scheler ve Nietzsche'de: Trajik Olan*, Yankı yayınları, İstanbul 1966.

Kuçuradi, İonna, *Nietzsche ve İnsan, (*6. Baskı), Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları, Ankara 2016.

Kuçuradi, İonna, *Sanata Felsefeyle Bakmak*, Türkiye Felsefe Kurumu, Ankara 2020.

Lassarre, Pierre, *Nietzsche'nin Müzik Üzerine Düşünceleri*, (Çev.: İlhan Usmanbaş), Pan Yayıncılık, İstanbul 2017.

Latacz, Joachim, *Antik Yunan Tragedyaları Tüm Oyunlar Tarihçe İnceleme Yorum*, (Çev.: Yılmaz Onay), Mitos Boyut Yayınları, İstanbul 2016.

Leiter, Brian *Nietzsche on Morality*, Routledge, Newyork 2003.

Lemm, Vanessa, *Nietzsche'nin Hayvanları Kültür Politika ve İnsanın Hayvanlığı*, (Çev.: Volkan Ay), Gram Yayınları, İstanbul 2018.

Lemm, Vanessa, *Nietzsche's Animal Philosophy: Culture, Politics and the Animality of the Human Being,* Fordham University Press, 2009.

Levy, Oscar, *The Complete Works of Nietzsche First Complete and Authorised English Translation in Eighteen Volumes*, "On Music and Words, Fragment, 1871", The Macmillan Company, Newyork 1911.

Megill, Alan, *Aşırılığın Peygamberleri Nietzsche Heidegger Foucault Derrida, (*Çev.: Tuncay Birkan), Ayraç Kitap+ Evi, Ankara 2008.

Moore, George, *Nietzsche, Biology and Metaphor,* Cambridge Universty Press, United Kingtom 2002.

Moritz, Benjamin T., *The Musıc and Thought of Frıedrıch Nıetzsche*, (Yayınlanmamış Doktora Tezi), Northwestern Unıversıty, School of Music, Evanston, Illinois, ABD 2002.

Nebil, Ahmet; Tevfik Baha; Süleyman Memduh, *Nietzsche Hayatı ve Eserleri,* Çizgi Kitabevi, Konya 2001.

Nehamas, Alexander, *Nietzsche Edebiyat Olarak Hayat*, (Çev.: Cem Soydemir), Doğu Batı Yayınları, Ankara 2016.

Nietzsche, Friedrich, "We Philologists", (Translated by J.M. Kennedy), Edinbug: T. N.Foulis 1990,1-4.

Nietzsche, Friedrich, *Yunanlıların Trajik Çağında Felsefe*, (Çev.: Nusret Hızır). Kırmızı Kedi Yayınları, İstanbul 2021a.

Nietzsche, Friedrich, *Yunan Tragedyası Üzerine İki Konferans*, (Çev.: Mahmure Kahraman), Say Yayınları, İstanbul 2011.

Nietzsche, Friedrich, *Öğretim Kurumlarımızın Geleceği Üzerine Altı Resmi Konferans),* (Çev.: Gürsel Aytaç), Say Yayınları, İstanbul 2010.

Nietzsche, Friedrich, *Platon Öncesi Filozoflar,* (Çev.: Nur Nirven), Pinhan Yayınları, İstanbul 2022.

Nietzsche, Friedrich *Tragedyanın Doğuşu*-(1872), (Çev.: Mustafa Tüzel), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2021b.

Nietzsche, Friedrich, *İnsanca Pek İnsanca-1* (Çev.: Mustafa Tüzel). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2020.

Nietzsche, Friedrich, *Gezgin ve Gölgesi İnsanca Pek insanca*-2 (Çev. Mustafa Tüzel), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2014.

Nietzsche, Friedrich *Human All Too Human*, (Translated by: R. J. Hollingdale), Cambridg University Press 1996.

Nietzsche, Friedrich, *Şen Bilim* (Çev.: Levent Özşar), Asa Kitabevi Yayınları, Bursa 2003.

Nietzsche, Friedrich *David Strauss, İtirafçı ve Yazar Zamana Aykırı Bakışlar-1*(1884), (Çev.: Mustafa Tüzel), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, Kültür İstanbul 2021.

Nietzsche, Friedrich, *Tarihin Yaşam İçin Yararı ve Sakıncası Üzerine, Zamana Aykırı Bakışlar-2*(1884), (Çev.: Mustafa Tüzel), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2021.

Nietzsche, Friedrich, *Eğitici Olarak Schopenhauer Zamana Aykırı Bakışlar*-3,(1871-1873), (Çev.: Mustafa Tüzel), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2021.

Nietzsche, Friedrich, *Richard Wagner Bayreuth'ta Zamana Aykırı Bakışlar-4,* (Çev.: Mustafa Tüzel), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2021.

Nietzsche, Friedrich, *Tan Kızıllığı Ahlaksal Önyargılar Üzerine Düşünceler* (Çev.: Özden Saatçi). Say Yayınları, İstanbul 2021.

Nietzsche, Friedrich, *Daybreak Thoughts on the Prejudices of Morality*, (Translated by.: R.J. Hollindale), Cambridge University Press 1997.

Nietzsche, Friedrich, *İşte Böyle Dedi Zerdüşt,* (Çev.: Ahmet Cemal), Pinhan Yayınevi, İstanbul 2011.

Nietzsche, Friedrich, *Thus Spoke Zarathustra*, (Translated by.: Adrian Del Caro), Cambridge University Press 2006.

Nietzsche, Friedrich, *İyinin ve Kötünün Ötesinde*, (1886), (Çev.: Mustafa Tüzel), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2020.

Nietzscshe, Friedrich, *Twilight of Idols ot How to Pholosophize with a Hammer* (Translated by: Judith Norman), Cambridge University Press 2005.

Nietzsche, Friedrich, *Ahlakın Soykütüğü Üstüne* (1887), (Çev.: Ahmet İnam), Say Yayınları, İstanbul 2020.

Nietzsche, Friedrich, *On The Geneologi of Morals,* (Translated by.: Walter Kaufmann and RJ. Hollngdale), Random House New York 1989.

Nietzsche, Friedrich, *Mesih Karşıtı Hristiyanlığa Lanet*, (Çev.: A. Onur Aktaş), Akademim Yayınları, İstanbul 2023.

Nietzsche, Friedrich, *Deccal,* (Çev. Ayça Kaya), Say Yayınları, İstanbul 2020.

Nietzsche, Friedrich, *Putların Alacakaranlığı veya Çekiçle Nasıl Felsefe Yapılır*? (Çev.: Mustafa Tüzel), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2020.

Nietzsche, Friedrich *Ecce Homo, Kişi Nasıl Olduğu Kimse Olur*, 8. Basım (Çev.: Mustafa Tüzel), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2020.

Nietzsche, Friedrich, *Otobiyografik Yazılar ve Notlar,* (Çev.: M. Sami Türk), Pinhan Yayınları, İstanbul 2019.

Nietzsche Friedrich, *Mektuplar-1*, (Çev.: Sedat Umran), Birey Yayınları, İstanbul 2007.

Nietzsche Friedrich, *Seçmeler*, (Çev.: Salim Uzun), Dorlion Yayınları, Eskişehir 2021.

Nietzsche, Friedrich, *The Will to Power,* (Translated by: Walter Kaufmann and R.J. Hollingdale), Random House, New York 1968.

Nietzsche, Friedrich, *Güç İstenci*, (Çev.: Nilüfer Epçeli), (4. Baskı), Say Yayınları, İstanbul 2020c.

Nietzsche-Föster, Elizabeth, *Nietzsche Wagner Yazışmaları,* (Çev.: Peren Gülmez), Kanon Kitap, İstanbul 2020.

O'Brien, Edward J., *Ateşten Düşünceler Bir Nietzsche Portresi,* (Çev.: Yağmursu Deniz), Maya Kitap, İstanbul 2022.

Oliver, Kelly, "Devrimci Korku: Nietzsche ve Kristeva'nın Şiir Politikası Üzerine Görüşleri" (Çev.: Mustafa Yıldırım), Özne Dergisi, 31. Kitap Güz 2019, 501-514.

Özkan, Senail, *Nietzsche Kaplan Sırtında Felsefe*, Ötüken Neşriyat, Ankara 2004.

Pearson, Keıth Ansell, *Viroid Lıfe Perspectives on Nietzscheand the Transhuman Condition,* by Routledge, London 1997.

Pearson, Keith, Ansell, *Kusursuz Nihilist Politik Bir Düşünür Olarak Nietzsche'ye Giriş*, (Çev.: Cem Soydemir), Ayrıntı Yayınları, İstanbul 1998.

Pearson, Keith Ansell "İnsanın Yükünün Üstesinden Gelmek: Nietzsche, Deleuze ve Yaşamın Olanakları", (Çev.: Sadık Erol Er), *Özne Dergisi*, 31. Kitap Güz 2019, 447-461.

Pearson, Keith, Ansell, "Birleşme ve Birey/sel/leşme Nietzsche'nin Yaşam İçin Fenomenolojiyi Kullanması" (Çev.: Onur Dursun), Sadık Erol Er, Volkan Ay (Ed.), *Nietzsche, Modernizmden Queer Teoriye*, (ss. 27-31), Pinhan Yayınları, İstanbul 2022.

Platon. *Kriton, ya da Ödev Üstüne*, (Çev.: Tanju Gökçöl), (19. Basım) Remzi Kitabevi, İstanbul 2024.

Platon, *Şölen,* (Çev.: Azra Erhat/ Sabahattin Eyuboğlu), (7. Basım), Remzi Kitabevi, İstanbul 1998.

Platon, *Kratylos, (*Çev.: Cenap Karakaya), Sosyal Yayınları, İstanbul 2000.

Platon, *Şölen,* (Çev.: Cenap Karakaya), Sosyal Yayınları, İstanbul 2000.

Platon, *Diyaloglar, Gorgias, Söylev Sanatı Üstüne,* (Çev.: Melih Cevdet Anday), (19. Basım), Remzi Kitabevi, İstanbul 2024.

Poggi, Gianfranco. *Modern Devletin Gelişimi Sosyolojik Bir Yaklaşım*, (1978), (Çev.: Şule Kut- Binnaz Toprak), İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2014.

Ricouer, Paul, *The Rule of Metaphor, The Creation of Meaning in Language*, (Translated by.: Robert Czerny with Kathleen McLaughlin and John Costello, SJ), Routledge, London and Newyork 2004.

Ridley, Aaron, *Routledge Philosophy Guidebook to Nietzsche on Art and Literature* (I. Published), Routledge Abingdon, New York, 2007.

Roskin, M, G, Çağdaş *Devlet Devlet Sistemleri, Siyaset, Coğrafya, Kültür,* (Çev.: Bahattin Seçilmişoğlu), Adres Yayınları, Ankara 2014.

Roberts, Tyler, T., *Contesting Spirits, Nietzsche, Affirmation, Religion*, Princeton University Press, Princeton, New Jersey 1960.

Salome, Lou Andreas, *Eserlerinde Nietzsche,* (Çev.: Simin Şahin), Eğiten Kitap, Ankara 2022.

Schact, Richard, *Nietzsche,* Routlege, London, 1983.

Schacht, Rıchard, *Nietzsche,* (1983), (Çev.: Oğuz Karayemiş), Say Yayınları, İstanbul 2024.

Scheler, Max, *Hınç,* (Çev.: Abdullah Yılmaz), Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 2015.

Schopenhauer, Arthur, *İsteme ve Tasarım Olarak Dünya,* (Çev.: A. Onur Aktaş), (2.Basım), Doğu-Batı Yayınları, Ankara 2020.

Schrift, Alan, *Nietzsche's Contest Nietzsche and the Culture Wars Why Still Nietzsche Reflections on Drama, Culture and Politics,* Universty of California Press, Ltd. London 2000.

Schrift, Alan, *Nietzsche and The Question of Interpretation Between Hermeneutics and Deconstruction,* Routledge, London *2009.*

Shaw, Tamsin, *Nietzsche'nin Politik Kuşkuculuğu*, (Çev.: Volkan Ay), Phoenix Yayınevi, Ankara 2023.

Sloterrdjik, Peter, *Nietzsche'nin Beşinci İncil'i*, (Çev.: Mustafa Tüzel), Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2022.

Simmel, George, *Schopenhauer ve Nietzsche*, (Çev.: Emre Güler), Beyoğlu Kitabevi, İstanbul 2022.

Sokel, Walter H., "On the Dionysian in Nietzsche", *New Literary History*, Autumn, 2005, Vol. 36, No. 4, On Exploring Language in Philosophy, Poetry, and History, Autumn, 2005, 501-520.

Solomon, Robert C., *Living with Nietzsche: What The Great "Immoralist" Has to Teach Us,*Oxford University Press, New York 2003.

Soysal, Soner, "Nietzsche Güç İstenci ve Darwincilik", *Baykuş Felsefe Yazıları Dergisi*, 4/2009, 243-274.

Soysal, Soner, *Nietzsche: Perspektivizm, Güç İstenci, Doğruluk*, Say Yayınları, İstanbul 2020.

Sönmez, Veysel *Eğitim Felsefesi,* Anı Yayıncılık, Ankara 2000.

Snyder, Stephen, *End of Art Philosophy in Hegel Nietzsche and Danto,* Palgrave Macmillan, Switzerland 2018.

Taşkın, Fahrettin, *Akıldışının Aynasında, Nietzsche, Heidegger, Foucault,* Çizgi Kitabevi, Konya 2022.

Thomson, George, *Aiskhylos ve Atina Tragedyanın Kökeni*, (Çev.: Mehmet H. Doğan), Yordam Kitap, İstanbul 2021.

Timuçin, Afşar, *Felsefe Sözlüğü Felsefe Dizisi*, Bulut Yayınları, İstanbul 2002.

Touraine, Alain, *Modernliğin Eleştirisi*. (Çev.: Hülya Tufan), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2002.

Utku, Ali, Mukadder Erkan, *Derrida'nın Nietzsche'si Bir Ortak İmza Geliştirmek*, DoğuBatı Yayınları, Ankara 2021.

Uygur, Nermi, *Bütün Eserleri I*, "Güneşle", Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2016.

Vernat, Jean-Pierre *Antik Yunan'da Mit ve Düşünce Tarihsel Psikoloji İncelemeleri, Hafızanın Mitolojik Anlamları*, (1965), (Çev.:Nazım C. Serbest), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2022.

Vattimo, Gianni, *Nietzsche ile Diyalog Denemeler 196-2000,* (Çev.: Durdu Kundakçı). Dost Kitabevi Yayınları, Ankara 2005.

Yıldız, Necdet *Nietzsche: Yaşam, Dil, Felsefe,* Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara 2023.

Young, Julian, *Nietzsche,* (Çev.: Bülent O. Doğan), Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul 2020.

West. M.L. *Ancient Greek Music*, Calerandon Press, London 1992.

Winkler, Rafael, "Nietzsche ve Heidegger: Metafiziğin Ötesinde Etik", Sadık Erol Er, Volkan Ay (Ed.), *Heidegger'in Nietzsche'si*, (ss. 132-157), Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2019.

Zeller, Eduard, *Grek Felsefesi Tarihi*, (Çev.: Ahmet aAydoğan), (4. Baskı), Say Yayınları, İstanbul 2022.

Zweig, Stefan, *Nietzsche Yaralı Ruhların Şifacısı,* (Çev.: Mine Bali), Zeplin Kitap Yayın, İstanbul 2019.

OBATA YŪKICHI VE TÜRKİYE

Bir Büyükelçinin Gözünden Cumhuriyet Dönemi Türkiye'si

Emine SİCİM KAPLAN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1925
Uluslararası İlişkiler

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-679-9
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
SİCİM KAPLAN, Emine
OBATA YŪKICHI
VE
TÜRKİYE
Bir Büyükelçinin Gözünden
Cumhuriyet Dönemi Türkiye'si

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Arşiv Belgeleri

Dışişleri Bakanlığı Türk Diplomatik Arşivi.

Japonya Dışişleri Bakanlığı Diplomatik Arşivi.

Makale ve Kitaplar

Adıvar, Halide Edip, **Mor Salkımlı Ev,** Can Yayınları, İstanbul, 1985.

Akbay, Okan Haluk, "Bir Japon Aydının Gözünden Türkler-Nagase Hōsuke'nin Türkiye İzlenimleri-", **Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi,** Sayı:27, 2012, ss. 177-190.

Akçadağ, Göknur, "Turkish-Japanese Diplomatic and Commercial Relations in the Shadow of Political Developments in the Early 20th Century", **Asian Cultures Research Center -ACRI Research Paper Series 17**, Nobuo Misawa (Ed.), Toyo University, Tokyo, 2020, ss. 23-53.

Akyüz, Doruk, "Birinci Dünya Savaşı'nda Japonya ve Japon-Amerikan Savaşı'nın Temellerinin Atılması", **Doğu Asya Araştırmaları Dergisi,** 5(9), 2022, ss. 90-114.

--- **Bir Osmanlı Kurmayının Gözünden Rus-Japon Harbi**, Dergâh Yayınları, İstanbul, 2017.

Aladağ, Hüseyin Hilmi, **1904-1905 Rus-Japon Harbi'nin Osmanlı Kamoyundaki Yansımaları**, Berikan Yayınevi, Ankara, 2020.

--- "Osmanlı Devleti Zaviyesinden 1904-1905 Rus-Japon Harbi", **SEFAD,** 2016, ss. 579-606.

Armaoğlu, Fahir, **20. Yüzyıl Siyasi Tarihi 1914-1980,** Türkiye İş Bankası Yayınları, Ankara, 1983.

Arslan, Gürbüz – Somel, Gözde, "Ulusal ve Yabancı Basında Türkiye'nin Almanya ile Japonya'ya Savaş İlanı (23 Şubat 1945)", **History Studies**, 12/4, Ağustos 2020, ss. 1837-1866.

Barlak, Hasan, "Japonya'da İslam Davetçisi Bir Türk: Abdürreşid İbrahim 'Dini Fikirleri ve Stratejisi'", **Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt: 22, Sayı: 3, 2020, ss. 671-692.

Dobson, Hugo, Narita, Karin, Rose, Caroline, **Former Prime Ministers in Japan Power, Influence and the Role of Informal Politics**, Bristol University Press, İngiltere, 2025.

Dündar, A. Merthan, "Japonya'nın Açısından Lozan Barış Antlaşması", **100. yılında Karşının Gözüyle Lozan Barış Antlaşmasına Bakış Çalıştayı,** Ali Satan (Ed.), İstanbul, Turkey, 2023, ss. 163-185.

--- "Rus-Japon Savaşı'nın Türk Halklarına Etkisi: Türkü, Ağıt ve Şiirlerde Japonya ve Japonlar", **Halil İnalcık Armağanı III**, Ahmet Özcan (Ed.), Doğu-Batı Yayınları, Ankara, 2016, ss. 397-417.

--- **Rus-Japon Savaşından Alınan Maddi ve Manevi Dersler Japonların Başarılarının Sebepleri,** Gece Kitaplığı, Ankara, 2016.

--- "Muhayyel Tarihe İtiraz: Ertuğrul Faciası, Yamada Torajiro ve Abdülhalim Noda Shotaro Üzerine", **Doğu Asya'nın Politik Ekonomisi,** K. Ali Akkemik (Ed.), Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul, 2015, ss. 362-372.

--- "Japan in the Turkish Press: An Essay on Books Written about Japan in Ottoman Script during the 19th and 20th Centuries", **Asian Research Trends,** Sayı: 7, The Toyo Bunko, Japan, 2012, ss. 55-73.

Erdemir, Ali Volkan, **Japonya'da Türk İmgesinin Oluşumu 1890-1914,** Kurgu Kültür Merkezi Yayınları, Ankara, 2014.

--- "A Realistic Approach to the Achievements of Torajiro Yamada and His Relationship with Turkey", **Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,** 11 (1), 2011, ss. 217-227.

--- "Yamada Torajirö ve Türkiye", **Folklor/Edebiyat,** 18(67), 2011, ss. 137-142.

Erkin, H. Can, **Geçmişten Günümüze Japonya'dan Türkiye'ye Bakış,** Vadi Yayınları, Ankara, 2004.

Ertan, Temuçin Faik, "Lozan Görüşmeleri Sırasında Türk Heyeti ile TBMM Hükümeti Arasındaki İlişkiler", **Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi**, Cilt: 6, Sayı: 18, Ankara, Temmuz 1990, ss. 615-626.

Esenbel, Selçuk, "世紀イスタンブルの日本人ー山田寅次郎の生涯『土耳古画観』」—", **近代日本とトルコ世界**, Masaru Ikei, Tsutomu Sakamoto (Ed.), Keiso Shobo, Tokyo, 1999, ss. 71-101.

--- "Türk ve Japon modernleşmesi: 'Uygarlık süreci' Kavramı Açısından Bir Mukayese", **Toplum ve Bilim Dergisi,** Sayı: 84, 2000, ss. 18-36.

--- "Türk-Japon İlişkilerinin Tarihi", **Türkler Ansiklopedisi,** Yeni Türkiye Yayınları, 2002, s. 149-161.

--- "Elçi Uchida Sadatsuchi'nin İşgal İstanbul'undan Telgrafları: Harbi Umumi'de", **Toplumsal Tarih,** 2020, ss. 70-75.

Fairbank, John K., Reischauer, Edwin O., Craig, Albert M., **East Asia Tradition and Transformation,** Charles E. Tuttle Company, Tokyo, 1976.

Gabe, Masaaki, "日本のミクロネシア占領と南進軍政期: (1914 年から 1922 年まで)を中心とし て)", **法学研究法律政治社会**, Cilt: 55, Sayı: 7, 1982, ss. 70-89.

Geçkin, Burak, "19. yüzyılda Japonya'nın Meiji Restorasyonu Ve Japonya'nın Modernleşme Yolundaki Anayasal Süreci ile Japon Modernleşmesinin Osmanlı Devleti Modernleşmesi İle Kıyaslanması", **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi,** İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul, 2021.

Genelkurmay Başkanlığı, **Balkan Savaşı'na Katılan Komutanların Yaşam Öyküleri,** Genelkurmay Basımevi, Ankara, 2004.

Hasegawa, Ryōichi, **地図から消えた島々**, Yoshikawa, Tokyo, 2011.

Hattori, Ryuji, **Japan at War and Peace: Shidehara Kijūrō and the Making of Modern Diplomacy**, Anu Press, Avustralya, 2021.

Hiroshi, Masuda, "Ashida Hitoshi: The Intellectual and Cultured Man as Politician", **Prime Ministers of Postwar Japan, 1945–1995**, Robert D. Eldridge, Akio Watanabe (Ed.), Lexington Books, Amerika, 2016, ss. 55-70.

Hotta, Eri, **Pan – Asianism and Japan's War 1931 – 1945**, Palgrave Macmillan, İngiltere, 2007.

Ikei, Masaru, "一九二六年近東貿易会議－日本・トルコ関係史の一断面—", **近代日本とトルコ世界**, Masaru Ikei, Tsutomu Sakamoto (Ed.), Keiso Shobo, Tokyo, 1999, ss. 131-151.

Ikuhiko, Hata, "Continental Expansion 1905 – 1945", Alvin D. Coox (Çev.), **The Cambridge History of Japan,** Cilt: 6, Cambridge University Press, İngiltere, 2008, ss. 271-315.

Ilgaz, Hasene, Ilgaz, Arif Hikmet, **Ertuğrul Firkateyni,** Türk Şehitlikleri İmar Vakfı Yayınları, İstanbul, 1990.

İrtem, Süleyman Kani, **Ertuğrul Faciası Boğazlar Meselesi**, Temel Yayınları, İstanbul, 2005.

Kazuhiko, Shiraiwa, "The Japanese Image of Turkey in Meiji Literature", **The Rising Sun and the Turkish Crescent**, Selçuk Esenbel ve Inaba Chiharu (Ed.), Boğaziçi University Press, İstanbul, 2003, ss. 49-86.

Koloğlu, Orhan, "Mikadoyu Bir Sünnet Edebilseydik", **Milliyet**, 9 Kasım 1990.

Keichi, Yamasaki, "The Japanese Mandate in the South Pacific", **Pacific Affairs**, Cilt: 4, Sayı: 2, Şubat 1931, ss. 95-112.

Komatsu, Kaori, "Türk Modernleşmesinde Japon İmajı", **Toplumsal Tarih,** 160, 2007, ss. 72-77.

--- **Ertuğrul Faciası Bir Dostluğun Doğuşu**, Turhan Kitabevi, Ankara, 1992.

Komatsu, Hisao, "Yeni Kaynaklar Işığında Abdürreşid İbrahim Efendi ve Japonya", **Japon Seyyahı Abdürreşid İbrahim'in İzinde,** Ali Merthan Dündar (Ed.), Doğu Kütüphanesi, İstanbul, 2020, ss. 9-29.

Masaaki, Aniya, "南洋移民の戦争体験", **新沖縄文学**, No. 84, 1990, ss. 108-115.

Matsutani, Hiranao, **日本トルコ交渉史 : 解説と資料,** 博報堂岡崎研究所, Tokyo, 1999.

Matsuyama, Makoto, "Japan and Western Powers", **The North American Review**, Cilt: 127, Sayı: 265, Kasım-Aralık 1878, ss. 402-426.

Matthiessen, Sven, **Japanese Pan – Asianism and the Philippines from the Late Nineteenth Century to the End of World War II**, Boston, Brill, 2016.

Meydan Larousse, Cilt: 7, Meydan Yay., İstanbul, 1972.

Misawa, Nobuo, "Sultan II. Abdülhamid ve Japonlar", **Sultan II. Abdülhamid ve Osmanlı Modernleşmesi Cilt III**, Melek Özyetgin, Vahdettin Engin vd. (Ed.), İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi, 2022.

--- "The Crisis between Greece and Japan Immediately after WWI: The Japanese Policy to Advance to the Mediterranean World", **History Political Science**, 2017, ss. 123-134.

--- "The first Japanese who resided in the Ottoman Empire: the young journalist Noda and the student merchant Yamada", **地中海論集/Mediterranean World,** 21, 2012, ss. 51-69.

--- **Türk-Japon Ticaret İlişkileri,** İstanbul Ticaret Odası, Ekonomik ve Sosyal Tarih Yayınları, İstanbul, 2011.

--- "明治23年 (1890) エルトゥールル号事件", **Protection against Disasters(34),** Temmuz 2006, ss. 16-17.

--- "明治期における日本の公的医療制度とエルトゥールル号：明治23年のコレラ禍における外国人感染対応事例", **東洋大学社会学部紀要**, 43/2, 2006, ss. 149-171.

--- "1890～92年におけるオスマン朝に対する日本の義捐金処理活動:日本社会にとっての「エルトゥールル号事件」の終結", **東洋大学社会学部紀要**, 41/1, 2003, ss. 57-91.

Misawa Nobuo, Akçadağ, Göknur, "The Beginning of the Japanese Language Education in the Ottoman Empire", **Osmanlı Araş-tırmaları,** Cilt: 41, Sayı: 41, 2013, ss. 253-278.

Mütercimler, Erol, **Ertuğrul Faciası 21. Yüzyıla Doğru Türkiye-Japonya İlişkisi,** Alfa Yayınları, İstanbul, Haziran 2010.

Nagaba, Hiroshi, **近代トルコ見聞録,** Keio Up, Tokyo, 2000.

--- "山田寅次郎の軌跡: 日本・トルコ関係史の一側面", **The Journal of Sophia Asian Studies (14),** 1996, ss. 41-60.

Nagata, Yuzo, "Japonya-Osmanlı İlişkiler", **İslam Ansiklopedisi,** XXIII, TDV Yayınları, İstanbul, 2001, ss. 574.

Nutku, Süleyman, **Ertuğrul Firkateyni Faciası,** Matbaa-i Bahriye, İstanbul, 1911.

Obata, Yūkichi, **小幡酉吉伝記刊行会**, Tokyo, 1957.

Öke, Mim Kemal, Mütercimler, Erol, **Ertuğrul Firkateyni Faciası ve Türk-Japon İlişkisinin Başlangıcı**, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı, İstanbul, 1991.

Öndeş, Osman, **Ertuğrul Firkateyni Faciası,** Aksoy Yayıncılık, İstanbul, 1998.

Özgen, Yüksel (Ed.), **Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri,** Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları 574, Ankara, 2024.

Sansom, George Bailey, **The Western World and Japan,** Charles E. Tuttle Company, Tokyo, 1984.

Schencking, J. Charles, "Bureaucratic Politics, Military Budgets and Japan's Southern Advance: The Imperial Navy's Seizure of German Micronesia in the First World War", **War in History**, 5 (3), 1998, ss. 308-326.

Sicim Kaplan, Emine, "Toruko Gunkan Erutū-rurugō no Kainan ve Üç Bahriyelinin Sevgilileri Adlı Eserlerde Ertuğrul Fırkateyni Faciası", **SEFAD,** 40, 2018, ss. 45-60.

--- "Türkiye'deki Japon Algısına Bir Kaynak Olarak Cumhuriyet Dönemi Türk Romanında Ertuğrul Fırkateyni Faciası", **Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi,** Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2013.

Turp, Muharrem, "Türkiye-Japonya Arasında Diplomatik İlişkilerin Yeniden Tesisi ve Siyasi- İktisadi İlişkiler (1951-1960)", **Journal of Turkish Research Institute,** 69, 2020, ss. 653-669.

Ulusan Şahin, F. Şayan, **Türk – Japon İlişkileri (1876 – 1908),** Kültür Bakanlığı Eserleri, Ankara, 2001.

Yano, Tooru, "近代日本の南方関与", **東南アジアと日本,** Cilt: 10, Kōbunsha, Tokyo, 1991, ss. 119-135.

Yazıcı, Yasemin, "Osmanlı ve Japon aydınları üzerinde J. J. Rousseau etkisi", **Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi,** 14 (Türkiye-Japonya İlişkileri 100. Yıl Özel Sayısı), 20.12.2024, s. 66-78.

--- "Japon Mangalarında Tarih Aktarımı: 1904-1905 Rus-Japon Savaşı Değerlendirmesi", **Asya'da Popüler Kültür ve Medya,** Mutlu Binar (Ed.), Uğur Mumcu Vakfı Yayınları, 2020, ss. 297-316.

Yıldız, Özgür, "II. Dünya Savaşına Genel Bir Bakış", **Uluslararası Yönetim ve Sosyal Araştırmalar Dergisi,** Cilt: 6, Sayı: 12, 2019, ss. 62-75.

Yücel, Hasan Ali, **Geçtiğim Günlerden,** Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul, 2019.

Süreli Yayınlar

Milliyet

"Misafirimiz Dün Geldi", **Milliyet,** 13.01.1931.

"Prens Takamatsu Ankarada", **Milliyet,** 14.01.1931.

"Başvekil Japon Prensi Şerefine Ziyafet Verdi", **Milliyet,** 15.01.1931.

"Prens Takamatsu Hz. Ankaradan Geldiler", **Milliyet,** 17.01.1931.

"Japon Prensi- Dün Deniz Lisesini Ziyaret Ettiler", **Milliyet,** 18.01.1931.

"Japon Prensinin Dünkü Ziyareti", **Milliyet,** 19.01.1931.

Cumhuriyet

"Japon Misafirlerimiz Geldi", **Cumhuriyet**, 13.01.1931.

"Prens Takamatsu Hz. Ankaraya Vasıl Oldular", **Cumhuriyet,** 14.01.1931.

"Misafir Japon Prensi-Başvekil Hz. ve Japon Sefareti, Prens Hz. Şerefine Birer Ziyafet Verdiler", **Cumhuriyet,** 15.01.1931.

"Misafirimiz Dün Ankaradan geldi", **Cumhuriyet,** 17.01.1931.

"Prens Takamatsu-Gazi Hazretlerine Teşekkür Telgrafı Gönderdi", **Cumhuriyet,** 21.01.1931.

"Gazi Hz. Japon Prensinse Cevabı Telgrafları", **Cumhuriyet,** 22. 01.1931.

Vakit

"Prens Takamatsu Ankara'da", **Vakit,** 14.01.1931.

"Takamatsu Cenaplarına Bir Ziyafet Keşide Etti", **Vakit,** 15.01.1931.
"Misafirimiz-Dün Ankarada Millet Meclisini Teşrif Etti", **Vakit,** 16.01.1931.
"Prens Takamatsu", **Vakit,** 19.01.1931.

Yarın

"Japon Prensesi Hasta", **Yarın,** 15.01.1931.
"Prens Hazretleri Dün Ankara'dan Döndü", **Yarın,** 17.01.1931.

日土協会会報

Obata, Yūkichi, "スミルナ経済事情", **日土協会会報,** Sayı: 3, 1928, ss. 42-48.
--- "土耳其工業振興の議", **日土協会会報,** Sayı: 4, 1928, ss. 43-45.
--- "土耳其に於ける「石炭」産出状況", **日土協会会報**, Sayı: 4, 1928, ss. 48-49.
--- "土耳其に於ける絨毯製産状況", **日土協会会報**, Sayı: 4, 1928, ss. 49-51.
--- "ボスフォール海峡黒海出口の航路標識設備改善", **日土協会会報,** Sayı: 5, 1928, ss. 36-37.
--- "土耳其中央銀行設立とオツトマン銀行の地位", **日土協会会報,** Sayı: 5, 1928, ss. 41-42.
--- "一九二六年に於ける土耳其外国貿易と日土通商関係の発展", **日土協会会報,** Sayı: 6, 1928, ss. 13-21.
--- "勃牙利に於ける外資活躍状況", **日土協会会報,** Sayı: 6, 1928, ss. 21-26.
--- "土耳其に於ける粗布取引状況", **日土協会会報,** Sayı: 6, 1928, ss. 27-29.
--- "小包郵便に依る土耳其輸入状況", **日土協会会報,** Sayı: 6, 1928, ss. 32-33.
--- "土耳其に於ける小麦粉の受容竝輸入状況", **日土協会会報**, Sayı: 6, 1928, ss. 34.
--- "黒海沿岸に於ける土耳其諸港", **日土協会会報**, Sayı: 7, 1928, ss. 47-53.
--- "土耳其煙草の特質", **日土協会会報**, Sayı: 7, 1928, ss. 57-60.
--- "日土貿易関係と支拂條件", **日土協会会報,** Sayı: 5, 1928.

東洋

Obata, Yūkichi, "最近の土耳其：東洋現勢研究会講演要旨", **東洋**, Cilt: 32, Sayı: 7, 1929, ss. 1-11.

外交時報

Obata, Yūkichi, "土耳古より歸りて", **外交時報,** Cilt: 50, Sayı: 6, 1929, ss. 1-10.

世界人の横顔

Obata, Yūkichi, "ケマル・パシャ", **世界人の横顔 (四条書房：刊),** 1930, ss. 126-130.

日本及日本人

Obata, Yūkichi, "新興土耳古と帝國近東進出", **日本及日本人**, Sayı: 188, 1928, ss. 100-104.

日刊海外商報

Obata, Yūkichi, "珍奇物小間物及骨董品並羊毛及獣皮商（土耳其アダナ市）", **日刊海外商報**, Sayı: 392, 12.02.1926, ss. 907.
--- "棉花状況（土耳其）", **日刊海外商報,** Sayı: 393, 13.02.1926, ss. 913-916.
--- "綿織品状況（土耳其）", **日刊海外商報,** Sayı: 395, 15.02.1926, ss. 1000-1002.
--- "綿織物輸入表（土耳其）1923年", **日刊海外商報,** Sayı: 401, 21.02.1926, ss. 1091-1098.
--- "土国品輸出奨励の浮動博覧会", **日刊海外商報,** Sayı: 406, 26.02.1926, ss. 1245.
--- "諸国砂糖輸入及消費に関する制度（其１）：土耳其", **日刊海外商報,** Sayı: 453, 15.04.1926, ss. 61.
--- "石油及ベンジン専売法施行（土耳其）", **日刊海外商報,** Sayı: 464, 26.04.1926, ss. 1154.
--- "為替及物価の昂騰（土耳其）", **日刊海外商報,** Sayı: 490, 22.05.1926, ss. 239.
--- "棉花産出状況（土耳其）", **日刊海外商報,** Sayı: 501, 02.06.1926, ss. 301-302.
--- "綿布並モヘーヤ取引希望（土耳其）", **日刊海外商報,** Sayı: 605, 16.09.1926, ss. 794.
--- "スミルナ最近経済状況", **日刊海外商報,** Sayı: 631, 13.10.1926, ss. 934.
--- "綿花下落とアダナ地方の恐慌", **日刊海外商報,** Sayı: 698, 22.12.1926, ss. 1265-1266.
--- "土耳其重要品商況（1926年）", **日刊海外商報,** Sayı: 758, 02.03.1927, ss. 1581-1582.
--- "土貨為替相場（1926年）", **日刊海外商報,** Sayı: 761, 05.03.1927, ss. 1593.
--- "日土間貿易片為替　附土耳其輸出品", **日刊海外商報,** Sayı: 791, 06.04.1927, ss. 17-18.
--- "商社に土耳其語使用強要", **日刊海外商報**, Sayı: 832, 18.05.1927, ss. 237.

--- “スミルナ経済事情”, **日刊海外商報**, Sayı: 899, 24.07.1927, ss. 573-580.
--- “土耳其対日貿易（大正４年）”, **日刊海外商報**, Sayı: 949, 12.09.1927, ss. 829.
--- “土耳其対本邦貿易（1926年１月－10月）”, **日刊海外商報**, Sayı: 957, 20.09.1927, ss. 865.
--- “化粧品需要状況（土耳其）”, **日刊海外商報**, Sayı: 973, 07.10.1927, ss. 939.
--- “模造真珠需要状況（土耳其）”, **日刊海外商報**, Sayı: 973, 07.10.1927, ss. 940.
--- “規尼涅売込有望”, **日刊海外商報**, Sayı: 1052, 04.01.1928, ss. 1368.
--- “近東地方と米国最近の活動”, **日刊海外商報**, Sayı: 1098, 21.02.1928, ss. 1612-1613.
--- “日土貿易関係と支拂条件”, **日刊海外商報**, Sayı: 1100, 23.02.1928, ss. 1620-1621.
--- “土耳其中央銀行設立とオツトマン銀行の地位”, **日刊海外商報**, Sayı: 1119, 13.03.1928, ss. 1717.
--- “スミルナ経由土耳其輸入貿易（1926年）”, **日刊海外商報**, Sayı: 1120, 14.03.1928, ss. 1719-1720.
--- “土耳其外國貿易（1916年）附日土通商關係の發展”, **日刊海外商報**, Sayı: 5, 30.04.1928, ss. 40-45.
--- “最近土耳其經濟事情”, **日刊海外商報**, Sayı: 19, 23.07.1928, ss. 45-47.
--- “土耳其政府新紙幣發行”, **日刊海外商報**, Sayı: 19, 23.07.1928, ss. 47.
--- “ローザンヌ通商條約期間滿了土耳其關税引上問 題”, **日刊海外商報**, Sayı: 19, 23.07.1928, ss. 48.
--- “黒海沿岸に於ける土耳其諸港”, **日刊海外商報**, Sayı: 27, 17.09.1928, ss. 43-47.
--- “土耳其煙草の特質”, **日刊海外商報,** Sayı: 33, 22.10.1928, ss. 20-22.
--- “土耳其向見本發送方其他に關する注意”, **日刊海外商報**, Sayı: 36, 12.11.1928, ss. 36-38.

İnternet Kaynakları

https://samurai-archives.com/wiki/Uchida_Sadatsuchi. Erişim tarihi: 03.03.2025.

https://www.bousai.go.jp/kyoiku/kyokun/kyoukunnokeishou/pdf/saigaishi_huusuigai_kasai.Erişim tarihi: 06.06.2024.

https://www.britannica.com/biography/Fukuchi-Genichiro. Erişim tarihi: 17.09.2025,

https://www.britannica.com/biography/Shidehara-Kijuro. Erişim tarihi: 17.07.2025.

https://www.britannica.com/biography/Togo-Heihachiro. Erişim tarihi: 20.04.2025.

https://www.ndl.go.jp/portrait/e/datas/141/. Erişim tarihi: 20.04.2025.

https://www.ndl.go.jp/portrait/e/datas/274/. Erişim tarihi: 17.07.2025.

https://www.ndl.go.jp/portrait/e/datas/319/. Erişim tarihi: 17.09.2025.

https://www.ndl.go.jp/portrait/e/datas/352/. Erişim tarihi: 17.07.2025.

Perdenin Ardındakiler

Usta Çırak ve Karagöz'ün Bugünü

Çağla YILMAZ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1926
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-643-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
YILMAZ, Çağla
Perdenin Ardındakiler
Usta Çırak ve Karagöz'ün Bugünü

Kapak Fotoğrafı
Çağla YILMAZ

Editör
Türkan Topcu

Fotoğraftaki Sanatçı: Cafer Sadık Hadimioğlu

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKLAR

Akşit, Ahmet. (2018). "Teodor Kasap, Kâtip Salih ve Ahmet Midhat Nev- İcad Karagöz'ün Doğuşu". *Toplumsal Tarih 289*, 44- 57.

Alaçam, Sabih. (2013). "Hayalî-i Şehîr Bay Safa ile Mülakat". *Karagöz Kitabı*. (Haz. Sevengül Sönmez). İstanbul: Kitabevi Yayınları.

And, Metin. (1977). *Dünyada ve Bizde Gölge Oyunu*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

--------- (2013). "Geçmişte Karagözcüler". *Karagöz Kitabı.* (Haz. Sevengül Sönmez). İstanbul: Kitabevi.

Aral, Ahmet Erman. (2020). *Somut Olmayan Kültürel Miras Örgün, Yaygın ve Sargın Eğitim.* Ankara: Geleneksel Yayıncılık.

Arısoy, Süleyman. (2014). "Ziya Gökalp ve Karagöz". *Hayâlden Gerçeğe Karagöz.* (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi.

Ataç, Nurullah. (2013). "Karagöz Hakkında". *Karagöz Kitabı.* (Haz. Sevengül Sönmez). İstanbul: Kitabevi.

--------- (2014). "Edebiyatçılar Aleminde". *Karagöznâme.* (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi.

Baltacıoğlu, İsmayıl Hakkı. (1942). *Karagöz Tekniği ve Estetiği.* İstanbul: Kültür Matbaası.

-------- (1946). "Halkevlerinde Karagöz: Neler Yapılabilir, Neler Yapmak Gerekir?". *Yeni Adam 588.* 2- 11.

--------- (2013). "Karagöz Nasıl Dirilir?". *Karagöz Kitabı.* (Haz. Sevengül Sönmez). İstanbul: Kitabevi.

-------- (2014). "Karagöz Davası". *Karagöznâme.* (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi.

Başsoy, Ülkü. (2013). "Hayalî Küçük Ali ile Konuşma". *Karagöz Kitabı.* (Haz. Sevengül Sönmez). İstanbul: Kitabevi.

Belge, Burhan. (2014). "Karagöz". *Hayâlden Gerçeğe Karagöz.* (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi.

Boratav, Pertev Naili. (2013). "Karagöz Asrîleştirilebilir Mi?" *Karagöz Kitabı.* (Haz. Sevengül Sönmez). İstanbul: Kitabevi.

Cevdet Kudret. (2013). *Karagöz*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Cumhuriyet Halk Partisi (yty). *Halkevleri ve Halkodaları: 1932- 1942*. Ankara: yyy

(yty). Halkevleri 1940. Ankara: Ulusal Matbaa.

Çeçen, Anıl. (2018). *Atatürk'ün Kültür Kurumu Halkevleri.* İstanbul: Tarihçi Kitabevi.

Çetin, İsmet. (1985). "II. Geleneksel Tiyatro Festivali Yapıldı". *Türk Folklor Araştırmaları 76.* 33.

Çokişler, Elvan. (2018). "Uluslararası Hukuk Açısından Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunması Rejimi". *Millî Folklor 120*: 5- 18.

Delen, Mahmut (2021). "Geleneksel Karagöz Usta- Çırak İlişkisinin Günümüze Uyarlanması ve Ustasız Bir Hayalî Kemal Atangür". *Motif Akademi Halkbilimi Dergisi 34*. 596- 616.

Demirci, Atiye. (2013). "Karagöz Öldü" *Karagöz Kitabı.* (Haz. Sevengül Sönmez). İstanbul: Kitabevi.

Doyran, Turhan. (2014). "Karagöz ve Türk Tiyatrosu". *Hayalden Gerçeğe Karagöz.* (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi.

Ebcioğlu, Hikmet Münir. (2013). "Radyo ve Karagöz". *Karagöz Kitabı.* (Haz. Sevengül Sönmez). İstanbul: Kitabevi.

--------- (2014). "Kahvelerde Karagöz". *Karagöznâme.* (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi.

Ekici, Metin; Fedakâr, Pınar. (2013) "Ege Üniversitesi" Deneyimleriyle Somut Olmayan Kültürel Mirası "Yaşatarak Koruma". *Millî Folklor 100*. 50- 60.

Ekler, Alpay. (2014). "Özgür, Estetik Düşünce ve Geleneksel Karagöz". *Hayalden Gerçeğe Karagöz.* (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi.

Ergüzel, Mehmet Mehdi. (1986). "Ünver Oral ile Karagöz Üzerine Sohbet". *Türk Edebiyatı 150.* 42- 45.

Felek, Burhan. (1983). *Geleneksel Tiyatro Festivali.* Ankara: Başbakanlık Basımevi.

-------- (2013). "Meddah, Karagöz ve Hokkabazda Eksiklerimiz". *Karagöz Kitabı.* (Haz. Sevengül Sönmez). İstanbul: Kitabevi.

-------- (2014). "Hayalî Nasıl Bir Sanatçıdır?". *Hayalden Gerçeğe Karagöz.* (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi.

Gerçek, Selim Nüzhet. (2021). *Türk Temaşası.* İstanbul: Ötüken Yayınları.

Gültekçe, Eylem. (2021). "Meserret Oral'ın Aynası". *Karagöz Sanat Dergisi 1.* 10- 14.

Gündüz Alptürker; İmran, Gök; Tolga; Alptürker, Hakan. (2021). "Somut Olmayan Kültürel Miras Farkındalığının Bilinirlik ve Deneyimleme Açısından Değerlendirilmesi". *Millî Folklor 132.* 16- 31.

Güngör, Salahaddin. (2013). "Karagöz Asrileştirilebilir Mi?". *Karagöz Kitabı.* (Haz. Sevengül Sönmez). İstanbul: Kitabevi.

Gürçayır Teke, Selcan. (2013). "Geleneksel Tarzlar, Modern Modeller: Resmî, Resmî Olmayan Eğitim ve Somut Olmayan Kültürel Miras". *Millî Folklor 100.* 31- 39.

------- (2013). "Sivil Toplum Kuruluşları ve Somut Olmayan Kültürel Miras: Katılım, Akreditasyonlar ve Eksiklikler". *Somut Olmayan Kültürel Mirasın Geleceği: Türkiye Deneyimi.* Ankara: UNESCO Türkiye Millî Komisyonu.

-------- (2016). "Değişen Kültürel Mekânlar, Dönüşen Gelenekler: Ankara'da Hıdırellez Kutlamaları ve Hamamönü Hıdırellez Şenlikleri". *Ankara Araştırmaları Dergisi 4.* 44- 59.

Hüten, Murat. (2020). "Karagöz Sanatının Unutulma Öyküsü ve Karagöz'ün Önemli Destekçilerinden Metin And". *Karagözüm İki Gözüm.* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları. s. 23- 36.

Karabağ, Hasan Hüseyin. (2014). "Şehr-i Karagöz ve Bir Karagöz Eleştirisi". *Hayâlden Gerçeğe Karagöz.* (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi.

Karadağ, Nurhan. (1988). "Halkevleri ve Halkodaları Tiyatro Kolları Çalışmaları 1932- 1951". *Erdem 12*. 1063- 1082.

--------- (1941). *Karagöz*. Ankara: Cumhuriyet Halk Partisi Yayınları.

Karaosmanoğlu, Yakup Kadri. (2014). "Kâtip Salih'i Hiç Sevmem". *Karagöznâme.* (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi.

Kasapoğlu Akyol, Pınar. (2013). "Türkiye'nin Yaşayan İnsan Hazineleri Programı". *Somut Olmayan Kültürel Mirasın Geleceği Türkiye Deneyimi*. Ankara: UNESCO Türkiye Millî Komisyonu.

Koçak, Aynur (2003). *Yazılı, Sözlü ve Elektronik Kültür Ortamlarında Mehmed Emîn Tokadî.* İstanbul: Filiz Kitabevi.

Koyuncu, Ayşe. (2019). *Kamusal Kültür Politikaları ve Yönetiminin Türk Gölge Tiyatrosu Karagöz'e Etkilerinin İncelenmesi.* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Hacettepe Üniversitesi.

Kunos, Ignacs. (2001). *Türk Halk Edebiyatı.* Ankara: Akçağ Yayınları.

Kurt, Didem. (2021). "Karagözcü ile Bir Ömür". *UNIMA Bülteni 6.* 6- 7.

Mantran, Robert. (1991). *XVI. ve XVII. Yüzyılda İstanbul'da Gündelik Hayat.* İstanbul: Eren Yayıncılık.

Metin Basat, Ezgi. (2013). *"Somut ve Somut Olmayan Mirası Birlikte Koruyabilmek".* Millî Folklor 100. 61- 71.

Mutlu, Mustafa. (1975). "Karagöz ve Kukla Sanatçısı Taceddin Diker". *Türk Folklor Araştırmaları Dergisi 315.* 7461- 7462.

-------- (1976). "Karagöz Sanatçısı Tuncay Tanboğa". *Türk Folklor Araştırmaları Dergisi 329.* 7855- 7856.

------- (2002). *Karagöz Sanatı ve Sanatçıları.* Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Nesin, Aziz. (2014). "Karagöz'den Günümüzde Yararlanmak". *Hayâlden Gerçeğe Karagöz.* (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi.

Nutku, Özdemir. (2014). "Karagöz ve Bugünün Türk Sahnesi". *Karagöznâme.* (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi.

-------- (2014). "Karagöz Üzerine Düşünceler". *Hayâlden Gerçeğe Karagöz.* (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi.

Oğuz, Öcal. (2007). "Unesco, Kültür ve Türkiye". *Millî Folklor 73*. 5-11.

--------- (2007). "Folklor ve Kültürel Mekân". *Millî Folklor 76.* 30- 32.

--------- (2008). UNESCO ve Geleneğin Ustaları. *Millî Folklor 77*. 5- 10.

--------- (2008). "SOKÜM'ün Korunması Sözleşmesine Giden Yolda 1989 Tavsiye Kararı". *Millî Folklor 80.* 26- 32.

-------- (2009). *Somut Olmayan Kültürel Miras Nedir?.* Ankara: Geleneksel Yayınları.

-------- (2017). "Onuncu Yılında Somut Olmayan Kültürel Miras Listeleri: Görünürlük, Değerlilik ve Güvenirlik". *Millî Folklor 116.* 5- 17.

Onay, Yılmaz. (2013). "Karagöz'ün Muamması Üzerine". *Karagöz Kitabı.* (Haz. Sevengül Sönmez). İstanbul: Kitabevi.

Oral, Ünver. (2015). *Radyo- Sinema- TV ve Gelenek Tiyatromuz.* İstanbul: Kitabevi.

--------- (2020). *Karagöz Üstadı Hayalî Küçük Ali.* İstanbul: Kitabevi.

Oral, Zeynep. (2014). "Metin And ile Karagöz ve Gölge Oyunları Üstüne". *Hayâlden Gerçeğe Karagöz.* (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi.

Ölçer Özünel, Evrim. (2006). "Karagöz'ün Performansı: Tacettin Diker ve Işığını Bulan Gölge". *Somut Olmayan Kültürel Miras Yaşayan Karagöz Uluslararası Sempozyum Bildirileri.* Ankara: Gazi Üniversitesi THBMER Yayınları.

-------- (2013). "Yeni Miras"lar ve Uluslararası Sözleşmelerde Sürdürülebilir Kalkınma Stratejileri". *Millî Folklor 100:* 14- 30.

Özdemir, Nebi. (2012). *Kültür Ekonomisi ve Yönetimi.* Ankara: Hacettepe Yayıncılık.

Özer, Yerke. (2010). UNESCO'nun 1989 Tarihli Popüler ve Geleneksel Kültürün Korunması Tavsiye Kararının Halkbilimi Çalışmalarına Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara: Gazi Üniversitesi.

Özhan, Mevlüt. (2009). "Kültürel Miras Olarak Karagöz". *Edebiyat ve Eleştiri 99.* 12- 47.

--------- (2020). *Sürç-i Lisan Ettikse Affola Karagöz Üzerine Yazılar.* İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

---------- (2021). Karagöz Sanatçısı Orhan Kurt'la Söyleşi. *Folklor/Edebiyat 108. s. 1191- 1210.*

Özön, Nijat. (2014). "Sil Baştan". *Karagöznâme.* (Haz. Üner Oral). İstanbul: Kitabevi.

Öztahtalı, İbrahim İmran. (2021). Bursa Uludağ Üniversitesi Karagöz ve Kukla Oyunları Uygulama ve Araştırma Merkezi KARAKUM. *Şehrengiz 129*, 52- 55.

Öztürkmen, Arzu. (2009). *Türkiye'de Folklor ve Milliyetçilik.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Sakaoğlu, Saim. (2003). *Türk Gölge Oyunu Karagöz.* Ankara: Akçağ Yayınları.

Selçuk, İlhan. (2014). "Köprünâme". *Karagöznâme.* (Haz. Üner Oral). İstanbul: Kitabevi.

Sevengil, Refik Ahmet (2014). "Karagöz Nereden Çıktı? Karagözcülük Nedir?" *Karagöznâme.* (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi.

Sevilen, Muhittin. (1969). *Karagöz.* Ankara: Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Siyavuşgil, Sabri Esat. (1938). *İstanbul'da Karagöz ve Karagöz'de İstanbul.* İstanbul: Bürhaneddin Basımevi.

----------(2013). "Karagöz Elden Gidiyor Mu?". *Karagöz Kitabı.* (Haz. Sevengül Sönmez). İstanbul: Kitabevi Yayınları.

Sokullu, Sevinç. (1997). *Türk Tiyatrosunda Komedyanın Evrimi.* Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Süsoy, Yener. (2014). "Karagöz'ün Konservatuvar Sefası". *Karagözname*. (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi Yayınları.

Sözen, Osman. (2014). "Karagöz Oyunlarında Titrek Işık Makbuldür". *Karagözname*. (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi Yayınları.

Şapolyo, Enver Behnan. (1936). "Karagöz Efsanesi- I". *Uludağ 5*. 42- 43.

---------- (1936). "Karagöz Efsanesi- II". *Türkün 6*. 30- 31.

---------- (1936). "Şeyh Küşteri Efsanesi". *Türkün 7*. 34- 36.

Tan, Nail. (1974). "Hayalî Küçük Mustafa ile Bir Konuşma". *Türk Folklor Araştırmaları Dergisi 299.* 6998- 6999.

-------- (1974). "Karagöz Sanatçısı Ragıp Tuğtekin ile Konuşma". *Türk Folklor Araştırmaları Dergisi 303.* 7128- 7130.

-------- (1975). "Karagöz Sanatçısı Nevzat Açıkgöz ile Konuşma". *Türk Folklor Araştırmaları Dergisi 310.* 7314- 7315.

Taner, Hâldun. (2014). "Karagöz Üzerine". *Hayâlden Gerçeğe Karagöz.* (Haz. Ünver Oral). İstanbul: Kitabevi.

Taş, Hülya. (2007). "Günümüz Bursa'sında Karagöz". *Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi 12.* 133- 146.

Tecer, Ahmet Kutsi. (1955). "Bayram Yeri". *Türk Folklor Araştırmaları 105.* 1675- 1677.

Tekerek, Nurhan. (2005). "Halkevleri (1932- 1951) Temsil Şubeleri ve Bir Örnek: Adana Halkevi Temsil Şubesi". *Erdem 43.* 15- 26.

Temel, Tamer (2016). "Türk Modernleşmesinin Taşıyıcı Gücü: Tiyatro". *İdil 26.* 1763- 1776.

Topal, Uğur. (2019). İstanbul Kültür Ortamlarında Karagöz Oyunu. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi.

Toygar, Kâmil. (1975). "Karagöz'ü Nasıl Yaşatabiliriz?". *Türk Folklor Araştırmaları Dergisi 313.* 7390.

Tuncel, Bedrettin. (1941). "Kitaplar Arasında: Karagöz". *Ülkü Yeni Seri I,* 17.

Ulunay, Ref'î Cevat. (2013). "Karagöz'ü Kurtarmalı". *Karagöz Kitabı*. (Haz. Sevengül Sönmez). İstanbul: Kitabevi Yayınları.

UNIMA Bülteni. (2022). "Genç Karagözcüler Eğitimi Başladı". *UNIMA Bülteni 10.* 26.

Yıldırım, Dursun. (1998). *Türk Bitiği.* Ankara: Akçağ Yayınları.

Yücel, Ayşe; Çetin, İsmet; Yakıcı, Ali. (1999). *Geleneksel Türk Tiyatrosu.* Ankara: Türk Kültürünü Araştırma ve Tanıtma Vakfı.

Ziya Gökalp. (2019). *Türkçülüğün Esasları.* Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

İnternet Kaynakları

URL 1: https://www.cdmuseum.com/en/zhanlan/201901/70.html

URL 2: https://ich.unesco.org/en/RL/karagz-00180

URL 3: https://teftis.ktb.gov.tr/TR-264247/somut-olmayan-kulturel-miras-tasiyicilarinin-tespit-ve-kayit-islemlerine-iliskin-yonerge.html

URL 4: https://aregem.ktb.gov.tr/TR-12091/somut-olmayan-kulturel-miras-tasiyicilarini-tespit-kurulu-basvuru-sartlari-ve-formlari.html

URL 5: https://aregem.ktb.gov.tr/TR-271762/halk-kulturu-bilgi-ve-belge-merkezi.html

URL 6: https://aregem.ktb.gov.tr/TR-12929/yasayan-insan-hazineleri-ulusal-envanteri.html

URL 7: https://www.youtube.com/watch?v=V7r2kegwGqI

URL 8: https://www.youtube.com/watch?v=RW6-O8AgY40

URL 9: https://www.youtube.com/watch?v=vvZ_475MBlY

URL 10: https://www.youtube.com/watch?v=cVvhA1GcQ98

URL 11: https://www.youtube.com/watch?v=R9GZHfu9YI4

URL 12: https://www.youtube.com/watch?v=S3IQItXAjM8

URL 13: https://www.youtube.com/watch?v=FquHT5lgRiE&t=1s

URL 14: https://twitter.com/zaferpartisi/status/1517771323648454656

Kaynak Kişiler

KK 1: Abdurrahman Oğuzhan, 33, Lisans.

KK 2: Ahmet Çandır, 29, Doktora öğrencisi.

KK 3: Ali Nihat Yavşan, 58, Tiyatro Pembe Kurbağa Genel Sanat Yönetmeni, Üniversite mezunu, 30 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 4: Alpay Ekler, 57, Üniversite mezunu, 30 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 5: Ata Taşkan, 35, Lise mezunu, 10 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 6: Ayşenur Mersin, 33, Lisans.

KK 7: Aytek Önal, 40, Konservatuvar mezunu, 8 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 8: Bahadır Bıyıklı, 35, Lise mezunu, 18 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 9: Berkant Topaloğlu, 28, Yüksek lisans.

KK 10: Berkay Ofluoğlu, 36, Lisans.

KK 11: Buket Özgey, 29, Lisans.

KK 12: Burak Demirel, 27, Yüksek Lisans.

KK 13: Bülent Akay, 64, Lise mezunu, 30 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 14: Can İbrahim Atlığ, 34, Üniversite mezunu, 13 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 15: Cemal Fatih Polat, 35, Üniversite mezunu, 16 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 16: Cengiz Özek, 57, Üniversite mezunu, 45 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 17: Cengiz Samsun, 43, 20 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 18: Cihan Arslan, 38, Yüksek Lisans.

KK 19: Cüneyt Kurt, 32, Lisans.

KK 20: Deniz Karalar, 43, Üniversite mezunu, 18 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 21: Deniz Özgökbel, Üniversite mezunu, 26 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 22: Dinçer Gümrükçü, 41, Lise.

KK 23: Ece Yılmaz, 29, Lisans.

KK 24: Emir Çakır, 20, Lisans öğrencisi.

KK 25: Enis Ergün, 36, Karagöz Derneği kurucu başkanı, UNIMA Türkiye Millî Merkezi Yönetim Kurulu Başkanı, 18 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 26: Fatih Çelik, 33, Doktora mezunu.

KK 27: Fatma Ahsen Şeker, 7 buçuk, 2. Sınıf öğrencisi.

KK 28: Ferhat Duman, 30, Lisans.

KK 29: Filiz Koçak, 50, Lisans.

KK 30: Gökhan Zengin, 41, Lisans.

KK 31: Gökhan Reis, 45, Yüksek lisans.

KK 32: Görkem Sağlam, Kültür ve Turizm Bakanlığı

KK 33: Güler Gültekin, 35, Lisans.

KK 34: Hakan Alkan, 48. Yüksek Lisans.

KK 35: Haluk Yüce, 69, Tiyatro Tempo Genel Sanat Yönetmeni, Yüksek lisans, 40 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 36: Hakan Durmuş, 37, Doktora.

KK 37: Hilmi Ertürk, 30, Lisans.

KK 38: Dr. İbrahim İmran Öztahtalı. Bursa Uludağ Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sahne Sanatları Bölümü Öğretim Üyesi/ Bursa Uludağ Üniversitesi Karagöz ve Kukla Oyunları Uygulama ve Araştırma Merkezi Müdürü.

KK 39: İlhan Gültekin, 28, Lise.

KK 40: İshak 2. Tekgül, 44, 25 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 41: İskender Keleş, 29, Doktora öğrencisi.

KK 42: Kardelen Araz, 24, Lisans.

KK 43: Korhan Tuçdan, 40, 23 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 44: Kürşat Bilgin, 30, Lisans.

KK 45: Kürşat Köse, 23, Önlisans.

KK 46: Merve Akkan, 19, Lisans öğrencisi.

KK 47: Mesut Arslan, 34, Doktora öğrencisi.

KK 48: Mevlüt Özhan, 70, Kültür ve Turizm Bakanlığı

KK 49: Muhammet Kalkışım, 36, Lisans.

KK 50: Mukaddes Şimşek, 25, Lisans.

KK 51: Murat Hacıalioğlu, 45, Lisans.

KK 52: Münevver Tızlak, 40, Lisans.

KK 53: Nebiye Kurt, 50, Lisans.

KK 54: Nevzat Çiftçi, 30 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 55: Nigar Dedebeyoğlu, 50, Lisans.

KK 56: Nilüfer Zeynep Özçörekçi Göl. Kültür ve Turizm Bakanlığı.

KK 57: Nurdan Aksoy, 57, Lisans.

KK 58: Oğuzhan Murat Öztürk, 43, Lisans.

KK 59: Okan Kerimoğlu, 33, Lisans.

KK 60: Oktay Çavuşoğlu, 53, Lisans.

KK 61: Osman Ezgi, 35, 16 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 62: Ozan Demircioğlu, Tiyatrocu, Gençlik Haritası Kültür-Sanat, Ekoloji ve Halk Kültürleri Derneği.

KK 63: Özlem İbiş, 36, Yüksek Lisans.

KK 64: Öznur Ulusoy, 38, Doktora öğrencisi.

KK 65: Rerzan Demir, 55, Lisans.

KK 66: Resul Işık, 29, Lisans. Karagöz eğitimi alıyor.

KK 67: Sabri Kozlu, 24, Lisans.

KK 68: Sabri Titiz, 45, Lise.

KK 69: Seçil Tangör, 41, Lisans.

KK 70: Seçkin Güneş, 38, Lise mezunu, 14 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 71: Seda Kerimoğlu, 29, Lisans.

KK 72: Seda Öztürk, 40, Lisans.

KK 73: Sema Keskin, 39, Lisans.

KK 74: Semih Baş, 35, Yüksek Lisans.

KK 75: Semih Faruk Güren, 33, Ön lisans.

KK 76: Sena Yıldız, 24, Lisans.

KK 77: Serkan Türk, 46, Lisans.

KK 78: Sibel Tomaç, 45, Yüksek Lisans, 10 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 79: Dr. Solmaz Karabaşa, Kültür ve Turizm Bakanlığı.

KK 80: Şafak Yılmaz, 35, Yüksek lisans öğrencisi, 10 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 81: Şevket Çetin, 35, 18 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 82: Şinasi Çelikkol, 76, UNIMA Bursa şubesi başkanı, Üniversite mezunu, 35 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 83: Tayfun Özeren, 57, 26 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 84: Tuna Tangör, 11, 5. Sınıf öğrencisi.

KK 85: Uğurcan Uzunkaya, 23, Lisans.

KK 86: Umut Şafak Poyraz, 36, Hâdi Poyrazoğlu Geleneksel Türk Tiyatrosunu Yaşatma Derneği Yönetim Kurulu Başkanı, Lise, 21 yıldır Karagöz oynatıyor.

KK 87: Ümit Kaya, 32, Lise.

KK 88: Yağmur Ölmez, 16, Lise öğrencisi.

KK 89: Zafer Kaya, 46, Lisans.

KK 90: Ziya Şakacı, 66, Üniversite.

KK 91: Zülal Gündüz, 29, Lisans.

Meslekte 40. Yılı için Öğrencilerinden

Prof. Dr. İbrahim Şahin'e

Armağan

Editörler

Deniz DEPE | Nurcan ANKAY KARDAŞ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1920
Armağan

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-660-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
DEPE, Deniz | ANKAY KARDAŞ, Nurcan
Meslekte 40. Yılı için
Öğrencilerinden Prof. Dr. İbrahim Şahin'e
Armağan

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Abdülhak Şinasi Hisar'ın Romanlarında İnsanlık Hâlleri

Recai ÖZCAN

Kaynakça

Hisar, Abdülhak Şinasi. *Ali Nizami Bey'in Alafrangalığı ve Şeyhliği*. İstanbul: Everest Yayınları, 2022.

Hisar, Abdülhak Şinasi. *Çamlıca'daki Eniştemiz*. İstanbul: Everest Yayınları, 2022.

Hisar, Abdülhak Şinasi. *Fahim Bey ve Biz*. YKY, İstanbul, 2013.

Hisar, Abdülhak Şinasi. *Kitaplar ve Muharrirler II-Edebiyat Üzerine Makaleler (1928-1936)*. Haz.Necmettin Turinay, İstanbul: YKY, 2009.

Hisar, Abdülhak Şinasi. *Kitaplar ve Muharrirler III Romana Dair Bazı Hakikatler (1943-1963)*. haz. Necmettin Turinay. İstanbul: YKY, 2009.

Turinay, Necmettin. *Abdülhak Şinasi Hisar*. Ankara: MEB Yayınları, 1988.

Uysal, Sermet Sami. *Bir Abdülhak Şinasi Hisar Vardı*. İstanbul: Bilge Kültür Sanat, 2016.

Gülhan Tuba Çelik'in "Onlar ve Köpekleri" Adlı Hikâye Kitabında Yer Alan Hikâyelerinde Tema

Öznur ÖZDARICI

Kaynakça

Aktaş, Şerif. *Anlatma Esasına Bağlı Edebi Metinlerin Tahlili -Teori ve Uygulama-*. Ankara: Kurgan Edebiyat Yayınları, 2013.

Booth, W. C. *Kurmacanın Retoriği*. Çev. Bülent O. Doğan, İstanbul: Metis Yayınları, 2012.

Çelik, Gülhan Tuba. *Onlar ve Köpekleri.* İstanbul: Epona Öykü, 2021.

Çelik, Gülhan Tuba. *Evsizler Şarkı Söyler.* İstanbul: İz Yayınları, 2020.

Çetin, Nurullah. *Roman Çözümleme Yöntemi.* Ankara: Öncü Yayınları, 2009.

James, Henry. *Tema. Roman Teorisi*. Ed. Philip Stevick. Çev. Sevim Kantarcıoğlu, Ankara: Akçağ Yayınları, 2017.

Stevick, Philip. *Roman Teorisi.* Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları, 1988.

Türk Dil Kurumu. *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2005.

Mehmet Rauf'un Kâbus Romanında Şiddet

Özlem ÖZTOK

Kaynakça

Alemany, Carme. "Şiddet (Biçimleri)". *Eleştirel Feminizm Sözlüğü*. trc. Gülnur Acara-Savran. haz: Helena Hırata, Françoise Laborie, Hélene Le Doaré, Daniéle Senotier. 274-278. Ankara: Dipnot Yayınları, 2015.

Arendt, Hannah. *Şiddet Üzerine*. trc. Bülent Peker. İstanbul: İletişim Yayınları, 2021.

Atik, Egem. "Mehmet Rauf'un Kâbus Romanında Eril Kıskançlık". Şedit Arzu içinde, yay. haz: Deniz Aktan Küçük, 215-231. İstanbul: Everest Yay., 2024.

Benjamin, Walter. "Şiddetin Eleştirisi Üzerine". trc. Ece Göztepe, Zeynep Direk, Ferit Burak Aydar. *Şiddetin Eleştirisi Üzerine* içinde, haz. Aykut Çelebi, 19-42. İstanbul: Metis Yayınları, 2010.

Butler, Judith. *Kırılgan Hayat.* trc. Başak Ertür. İstanbul: Metis Yayınları, 2024.

Devellioğlu, Ferit. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları, 2002.

Erten, Yavuz ve Ardalı, Cahit. "Saldırganlık, Şiddet ve Terörün Psikososyal Yapıları" Şiddet içinde, haz. Özlem Solok, 143-164. Cogito, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, Sayı 6-7, kış-bahar 1996.

Freud, Sigmund. *Kitle Psikolojisi*. trc. Kamuran Şipal. İstanbul: Cem Yayınevi, 1998.

Freud, Sigmund. *Uygarlığın Huzursuzluğu*. trc. Can İdemen. İzmir: Cem Yayınevi, 2021.

Fromm, Erich. *Sevginin ve Şiddetin Kaynağı*. trc. Yavuz Alogan. İstanbul: Say Yayınları, 2023.

Han, Byung-Chul**.** *Şiddetin Topolojisi*. trc. Dilek Zaptçıoğlu. İstanbul: Metis Yayınları, 2016.

Kernberg, Otto. *Sapıklıklarda ve Kişilik Bozukluklarında Saldırganlık*. trc. M. Banu Büyükkal. İstanbul: Metis Yayınları, 2017.

May, Rollo. *Güç ve Masumiyet: Şiddetin Kökenlerine Dair Bir Arayış*. trc. Cihan Dansuk. İstanbul: Okuyanus Yayınları, 2019.

Mehmet Rauf. *Kâbus*, İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 2017.

Michaud, Yves. *Şiddet*. trc. Cem Muhtaroğlu. İletişim Yayınları-Presses Universitaires de France, 1995.

Oskay, Ünsal. "Efendi/Köle İlişkisi Açısından Şiddet ve Görünümleri Üzerine", Şiddet içinde, haz. Özlem Solok, 185-196. Cogito, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, Sayı 6-7, kış-bahar 1996.

Polat, Oğuz. "Şiddet". *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi 22*, sy. 1 (2016): 15-34. Erişim 2 Mart 2025. https://dergipark.org.tr/tr/pub/maruhad/issue/27591/290653 #article_cite

Şemseddin Sami. *Kamus-i Türki*, İkdam Matbaası, Dersaadet, 1317.

Şemseddin Sami. *Kamus-i Türki*, İstanbul: Kapı Yayınları, 2004.

Taşdemir Afşar, Selda. "Türkiye'de Şiddetin Kadın Yüzü", *Sosyoloji Konferansları* 52 (2015): 715-753. Erişim 2 Mart 2025, DOI: 10.18368/IU/sk.04297

Uygur Gürbüz, Selda. *Türk Romanından Örneklerle Edebiyat ve Kıskançlık*, İstanbul: Çizgi Kitabevi, 2021.

Ünsal, Artun. "Genişletilmiş Bir Şiddet Tipolojisi". Şiddet içinde, haz. Özlem Solok, 29-36. Cogito, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, Sayı 6-7, kış-bahar 1996.

Zizek, Slavoj. *Şiddet.* trc. Ahmet Ergenç. İstanbul: Encore Yayınları, 2018.

Tanzimat Edebiyatında Çeviri

Melih YENER

Kaynakça

Andı, Fatih. "Türk Edebiyatında Jules Verne Tercümeleri", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, (1998): 28.

Akyüz, Kenan. *Modern Türk Edebiyatının Ana Çizgileri 1860-1923*, (İstanbul: İnkılap Yayınevi, 2015).

Bay, Fatma Özlem. "Fransız Edebiyatından Yapılan İlk Edebi Çeviriler Üzerine Analitik Bir Uygulama (1860-1900)", (Doktora tezi, Hacettepe Üniversitesi,2013).

Demircioğlu, Cemal. "19. Yüzyıl Sonu Türk Edebiyatında Tercüme Kavramı", *Journal of Turkish Studies*,(2003): 27/2

Ediz, Hasan Ali. "Tercümeye ve Mütercime Dair", *Oluş Dergisi*, (1939): 18

Enginün, İnci. Tanzimat Devrinde Türkçe Çevirmeleri ve Tesirleri, (Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, 1971).

Enginün, İnci. *Türkçede Shakespeare*, (İstanbul: Dergâh Yayınları,2008).

Karaalioğlu, Seyit Kemal. *Türk Edebiyatı Tarihi II*, (İstanbul: İnkılâp ve Aka Kitabevleri,1982).

Kerman, Zeynep. 1862-1910 Yılları Arasında Victor Hugo'dan Türkçeye Yapılan Tercümeler Üzerinde Bir Araştırma, (Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi,1978).

Kolcu, Ali İhsan. *Alfred de Musset Tercümeleri ve Tesiri*, (Ankara: Gündoğan Yayınları,1999).

Köni, Yunus Kâzım. "Tercümeye Dair Düşünceler", *Tercüme Dergisi*,(1944): 26.

Nayır, Yaşar Nabi. "Romancılığımız ve Tercüme", *Varlık Dergisi*, (1938): 122

Onat, Muvaffak Sami. "Kötü Tercümeler", *Şadırvan Dergisi*, (1949):31

Özön, Mustafa Nihat. "Türkçede İlk Tercümeler", *Oluş Dergisi*,(1939):22

Perin, Cevdet. *Tanzimat Edebiyatında Fransız Etkisi*, (İstanbul: Pulhan Matbaası,1946).

Şengel, Deniz. "Shakespeare'den Türkçeye İlk Çeviri (1881) Mehmet Nadir ve Hamlet' ten Üç Pasaj", *Sosyal Bilimler Dergisi*, (2012):1

Tanpınar, Ahmet Hamdi. *Edebiyat Dersleri*, (İstanbul: Dergâh Yayınları,2013).

Tanzimat'tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi, "Ahmet Vefik Paşa", Editör: Murat Yalçın, (İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2010).

Tansel, Fevziye Abdullah. "Muallim Naci ve Tercüme", *Tercüme Dergisi*, sy.238- 245, (1943): 22.

Tolun, Atilla. *Ahmet Vefik Paşa'nın Moliére Çevirileri*, (İstanbul: Mitos Boyut Yayınları, 2000).

Vural, Hanifi. *Ahmet Vefik Paşa: Hayatı Şahsiyeti Eserleri*, (İstanbul: Kesit Yayınları,2016).

Yener, Melih. "1938-1950 Yılları Arasında Yayımlanmış Edebiyat Dergilerinde Edebiyat Eleştirisi" (Doktora tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, 2020).

Yetkin, Suut Kemal. "Eski Bir Tercümeyi Okurken", *Ülkü Dergisi*, sy.8, (1941): S.Yeni Seri-3.

Yusuf Atılgan'ın "Saatların Tıkırtısı" Hikâyesine Modernizm Perspektifinden Bir Bakış

Furkan KORKUT

Kaynakça

Anderson, Perry. *Postmodernitenin Kökenleri*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2002.

Artun, Ali. *Modernizm Kavramı ve Türkiye'de Modernist Sanatın Doğuşu*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2021.

Atılgan, Yusuf. *Bütün Öyküleri*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2000.

Berman, Marshall. *Katı Olan Her Şey Buharlaşıyor*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2013.

Booth, Wayne Clayton. *Kurcamanın Retoriği*. İstanbul: Metis Yayınları, 2012.

Cevizci, Ahmet. *Felsefe Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Paradigma Yayınları, 2000.

Çakmak, Fevzi. "İzmir Enternasyonal Fuarı". *Atatürk Ansiklopedisi*. Erişim 7 Temmuz 2025. https://ataturkansiklopedisi.gov.tr/detay/709/%C4%B0zmir_Enternasyonal_Fuar%C4%B1.

Çelebi, Asaf Hâlet. *Bütün Şiirleri*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 1998.

Darío, Rubén. *Azul….* Santiago: Pequeño Dios Editores Yayıncılık, 2013.

Gay, Peter. *Modernizm / Sapkınlığın Cazibesi*. İstanbul: Everest Yayınları, 2017.

Genette, Gerard. *Anlatının Söylemi*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2020.

Huyugüzel, Ömer Faruk. *Eleştiri Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2018.

Jameson, Fredric. *Biricik Modernite*. Ankara: Epos Yayınları, 2004.

Kumar, Krishan. *Sanayi Sonrası Toplumdan Post-modern Topluma*. Ankara: Dost Kitabevi, 1999.

Parla, Jale. "Tarihyazımsal Üstkurgu/Historiographic Metafiction". *Üstkurgu / Üstkurmaca Üzerine* içinde, der. Aytaç Ören, 141-152. Ankara: Hece Yayınları, 2016.

Poggioli, Renato. *The Theory of the Avant-Garde*. Londra: Oxford University Press, 1968.

Ricoeur, Paul. *Yorumların Çatışması*. İstanbul: Paradigma Yayıncılık, 2009.

Whitfield, Philip. *A Macmillan Illustrated Encyclopedia Animals: Volume 1 Mammals*. New York: MacMillan Reference USA Yayınları, 1999.

Ziya Gökalp'in Bergson Okumaları

Saadet ÇETİN YILDIRIM

Kaynakça

Erişirgil, Mehmet Emin. *Bir Fikir Adamının Romanı Ziya Gökalp*. 3. Baskı. haz. Aykut Kazancıgil ve Cem Alpar. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 2007.

Fındıkoğlu, Ziyaeddin Fahri. "Türkiye'de Bergsonizm 1". *Cumhuriyet* (13.01.1941): 2.

Hisar, Abdülhak Şinasi. *Kitaplar ve Muharrirler I Mütareke Dönemi Edebiyatı*, der. Necmettin Turinay, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2008.

Polat, Nazım Hikmet. "Yeni Lisan-Yeni İnsan", *100. Yılında Yeni Lisan Hareketi ve Milli Edebiyat Çalıştayı Bildirileri* içinde, 245-255. Ankara: Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, 2011.

Rıza Tevfik. *Bergson Hakkında: Henri Bergson ve Felsefesi*. haz. Erdoğan Erbay ve Ali Utku. Konya: Çizgi Kitabevi, 2005.

Subhi Edhem. *Bergson ve Felsefesi*. haz. Levent Bayraktar ve Zeynep Tek. Konya: Çizgi Kitabevi, 2014.

Tanpınar, Ahmet Hamdi. *Mücevherlerin Sırrı: Derlenmiş Yazılar, Anket ve Röportajlar*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2002.

Ülken, Hilmi Ziya. "Yeni Felsefe Cemiyeti ve Türkiye'de Felsefenin Tarihçesi". *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi* 2 (1943): 358-403. https://dergipark.org.tr/tr/pub/iusosyoloji/issue/539/5028.

Ülken, Hilmi Ziya. *Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi*, 1. Baskı. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2013.

Yöntem, Ali Canip. "Bir Hatıra-Bir Felsefe: Bergson ve Ziya Gökalp". *Cumhuriyet* (İkincikanun 1941): 5910.

Ziya Gökalp. *Limni ve Malta Mektupları*. haz. Fevziye Abdullah Tansel. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1989.

Ziya Gökalp. *Felsefe Dersleri*. haz. Ali Utku ve Erdoğan Erbay. Konya: Çizgi Kitapevi, 2006.

Ziya Gökalp. "Muhyiddin-i Arabî". *Genç Kalemler Dergisi* içinde, 2. Baskı. haz. İsmail Parlatır ve Nurullah Çetin, 148-152. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2014.

Ziya Gökalp. "Rıza Tevfik'in Felsefesi". *Genç Kalemler Dergisi* içinde, 2. Baskı. haz. İsmail Parlatır ve Nurullah Çetin, 353-359. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2014.

“Geçmiş Zaman Elbiseleri”nde Metinlerarasılık ve Freud’un Topolojisi

Oğuz Yaşar YILMAZ

Kaynakça

Alabulut, Seda. “‘Geçmiş Zaman Elbiseleri’ Öyküsünü Simgesel Bir Okuma Denemesi”. *Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları* 16, sy. 31 (2024): 103-124. Erişim 17.04.2025. doi: 10.26517/ytea.554.

Atiş, Sarah Moment. *Çağdaş Türk Hikâyesinde Semantik Yapı, Tanpınar’ın Abdullah Efendinin Rüyalarındaki Hikâyelerin Tahlili*. trc. Zekeriya Başkal. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2011.

Freud, Sigmund. *Haz İlkesinin Ötesinde-Ben ve İd*. trc. Ali Babaoğlu. İstanbul: Metis Yayınları, 2011.

Hacımale, Ata. “‘Geçmiş Zaman Elbiseleri’nde epifanik anlar: Kayıp mazi ve endişe”. *Birikim Dergisi* 397 (2022): 40-47.

Hoffmann, E. T. A. *Ausgewählte Schriften*. Berlin: Verlag von G. Reimer, 1827.

Kara, Aydoğan. “Tanpınar’ın ‘Geçmiş Zaman Elbiseleri’ Hikâyesini Fenomenolojik ve Ontolojik Yorumlama Denemesi”. *Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları* 12, sy. 24 (2020): 59-90. Erişim 17.04.2025. doi: 10.26517/ytea.440.

Low, Barbara. *Psyco-Analysis-A brief account of the Freudian theory*. New York: Routledge, 2014.

Şahin, İbrahim. *Haz ve Günah-Bir Tanpınar Yorumu*. Ankara: Doğu Batı Yayınları, 2024.

Şahin, İbrahim. “Abdullah Efendi’nin Rüyaları: ‘Tefrika ile Kitap Arasındaki Farklar’”. *Bugünün Aynasında Bir Sır: Ahmet Hamdi Tanpınar* içinde, ed. Yunus Alıcı, 47-72. Çanakkale: Paradigma Akademi Yayınları, 2023.

Tanpınar, Ahmet Hamdi. *Hikâyeler*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2011.

Tanpınar, Ahmet Hamdi. *Yaşadığım Gibi*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2022.

Tanpınar, Ahmet Hamdi. *Mahur Beste*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2017.

Tanpınar, Ahmet Hamdi. *Sahnenin Dışındakiler*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2014.

Tanpınar, Ahmet Hamdi. *Huzur*, İstanbul: Dergâh Yayınları, 2010.

Tanpınar, Ahmet Hamdi. *Bütün Şiirleri*, İstanbul: Dergâh Yayınları, 2022.

Tanpınar, Ahmet Hamdi. *Edebiyat Üzerine Makaleler*, İstanbul: Dergâh Yayınları, 1977

Oğuz Atay'ın "Demiryolu Hikâyecileri- Bir Rüya" Başlıklı Öyküsünün Anlatıbilimsel Yöntemle İncelenmesi

Didem Büşra GÜRÇAY YURT

Kaynakça

Akatlı, Füsun. "Korkuyu Beklerken". *Oğuz Atay'a Armağan Türk Edebiyatının "Oyun/Bozan"ı* içinde, haz. Handan İnci, 218-220. İstanbul: İletişim Yayınları, 2007.

Akım, Melike Saba. "Anlaşılmamak Kâbus, Anlaşılmaksa Bir Düş". *"Korkuyu Beklerken" Gelenler Oğuz Atay ve Öyküleri Üzerine Yazılar* içinde, der. Hilmi Tezgör, 259-271. İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.

Aksoy Sheridan, Aslıhan. "Oğuz Atay'da 'Okurluk Halleri'". *Oğuz Atay İçin Bir Sempozyum* içinde, haz. Handan İnci, Elif Türker, 127-137. İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.

Asılyazıcı, Hayati. "Tutunamayanlar'ın Soluğu". *Oğuz Atay'a Armağan Türk Edebiyatının "Oyun/Bozan"ı* içinde, haz. Handan İnci, 80-81. İstanbul: İletişim Yayınları, 2007.

Atamer, Zeynep. "Oğuz Atay'ı Günlük Üzerinden Sosyolojik Bir Okuma Denemesi". *Oğuz Atay'a Armağan Türk Edebiyatının "Oyun/Bozan"ı* içinde, haz. Handan İnci, 323-333. İstanbul: İletişim Yayınları, 2007.

Atay, Oğuz. *Korkuyu Beklerken*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.

Belge, Murat. "Oğuz Atay ve Dünya Edebiyatı". *Oğuz Atay İçin Bir Sempozyum* içinde, haz. Handan İnci, Elif Türker, 231-238. İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.

Canpolat, Erkin. "Oğuz Atay'ın Öykü Evreni". *Varlık* 1144 (2003): 36-40.

Cuddon, John Anthony. *A Dictionary of Literary Terms and Literary Theory*. West Sussex: Wiley Blackwell Publication, 2013.

Çapan, Cevat. "Önsöz". *Tehlikeli Oyunlar* içinde, 5-8. İstanbul: İletişim Yayınları, 2010.

Çapan, Cevat. "Panel: 'Oğuz Atay'ı Tanımak'". *Oğuz Atay İçin Bir Sempozyum* içinde, haz. Handan İnci, Elif Türker, 193-213. İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.

Çıraklı, Mustafa Zeki. *Anlatıbilim-Kuramsal Okumalar*. Ankara: Hece Yayınları, 2015.

Demir, Yavuz. "Anlatı Biliminin Temel Terimleri Üzerine". *Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 7 (1992): 19-23.

Demiralp, Oğuz. "Oğuz Atay'a Mektup". *Oğuz Atay İçin Bir Sempozyum* içinde, haz. Handan İnci, Elif Türker, 17-25. İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.

Dervişcemaloğlu, Bahar. *Anlatıbilime Giriş*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2016.

Ecevit, Yıldız. *Kurmaca Bir Dünyadan.* İstanbul: İletişim Yayınları, 2013.

Ecevit, Yıldız. *"Ben Buradayım…" Oğuz Atay'ın Biyografik ve Kurmaca Dünyası.* İstanbul: İletişim Yayınları, 2014.

Ecevit, Yıldız. *Türk Romanında Postmodernist Açılımlar.* İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.

Encyclopedia Britannica. "Narratology". Son güncelleme 28 Ocak, 2025. https://www.britannica.com/art/narratology.

Erkman, Fatma. "Göstergelerin İçini Oyan Bir Öykü". *"Korkuyu Beklerken" Gelenler Oğuz Atay ve Öyküleri Üzerine Yazılar* içinde, der. Hilmi Tezgör, 245-257. İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.

Genette, Gerard. *Anlatının Söylemi*. trc. Ferit Burak Aydar. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2020.

Gülsoy, Murat. *602. Gece Kendini Fark Eden Hikâye.* İstanbul: Can Yayınları, 2021.

İleri, Selim. "Türk Öykücülüğünün Genel Çizgileri". *Türk Dili Türk Öykücülüğü Özel Sayısı* 286 (2013): 2-29.

Jahn, Manfred. *Anlatıbilim: Anlatı Teorisi El Kitabı*. trc. Bahar Dervişcemaloğlu. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2020.

Külahlıoğlu İslam, Ayşenur. "Cumhuriyet Dönemi Türk Hikayesi". *Yeni Türk Edebiyatı 1839-2000 El Kitabı* içinde, ed. Ramazan Korkmaz, 323-358. Ankara: Grafiker Yayınları, 2007.

Lekesiz, Ömer. "Öykücülüğümüzde Dönemler". *Hece Türk Öykücülüğü Özel Sayısı* 46/47 (2000): 28-36.

Moran, Berna. *Türk Romanına Eleştirel Bir Bakış 2.* İstanbul: İletişim Yayınları, 2009.

Onega, Susana ve Landa, Jose Angel Garcia. *Anlatıbilime Giriş*. trc. Yurdanur Salman, Deniz Hakyemez. İstanbul: Adam Yayınları, 2002.

Oxford Research Encyclopedias. "Narratology". Son güncelleme 28 Ocak, 2025. https://oxfordre.com/literature/display/10.1093/acrefore/9780190201098.001.0001/acrefore-9780190201098-e-996?p=emailAQCpr9bu-1YaFw&d=/10.1093/acrefore/9780190201098.001.0001/acrefore-9780190201098-e-996.

Prince, Gerald. *A Dictionary of Narratology*. Nebraska: University of Nebreska Press, 2003.

Seyda, Mehmet. "Oğuz Atay İçin". *Oğuz Atay'a Armağan Türk Edebiyatının "Oyun/Bozan"ı* içinde, haz. Handan İnci, 24. İstanbul: İletişim Yayınları, 2007.

Şafak, Elif. "Oğuz Atay'ın Çocukları". *Oğuz Atay İçin Bir Sempozyum* içinde, haz. Handan İnci, Elif Türker, 109-117. İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.

Timuçin, Afşar. "Aydın İnsanın Düşünsel Bunalımlarını Eleştiren Yazar: Oğuz Atay". *Oğuz Atay'a Armağan Türk Edebiyatının "Oyun/Bozan"ı* içinde, haz. Handan İnci, 21-23. İstanbul: İletişim Yayınları, 2007.

Tosun, Necip. "Yabancılaşma, Aydın Eleştirisi ve İroni: Oğuz Atay Öyküleri". *"Korkuyu Beklerken" Gelenler Oğuz Atay ve Öyküleri Üzerine Yazılar* içinde, der. Hilmi Tezgör, 9-24. İstanbul: İletişim Yayınları, 2018.

Cılız Terennüm'den, Yüksek Temaşa'ya: Sabri Esat Siyavuşgil Şiir ve Tabiat

Ayşe BÜLBÜL

Kaynakça

Akdik, H. M. *Modern Türk Edebiyatında Tabiat Algısı: Servet-i Fünûn Dönemi (1896–1901)*. Yayımlanmamış doktora tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018.

Bachelard, Gaston. *Mekânın Poetikası*. Çev. Aykut Derman. İstanbul: Kesit Yayıncılık, 1996.

Batur, M. A. "Yunan Mitolojisindeki Tanrı Pan Sembolünün Doğa Bağlamında Resim Sanatına Yansıması." *Uluslararası İnsan ve Sanat Araştırmaları Dergisi* 7, no. 2 (2022): 169–182.

Nayır, Y. N. *Dost Mektuplar, Mektuplarıyla Edebiyatçılarımız*. İstanbul: Varlık Yayınları, 2018.

Siyavuşgil, S. E. "Bir Tenkit Münasebetiyle." *Servet-i Fünûn* 62, no. 1620–146 (1 Eylül 1927): 242–243.

———. "Sabah." *Servet-i Fünûn*, 19 Nisan 1928, 355.

———. "Bağda." *Muhit*, 1 Haziran 1930, sayı 16, 137.

———. "Hıyâban." *Servet-i Fünûn*, 10 Teşrîn-i sani 1927, 402.

———. "Halk Şiirinde Tabiat." *Ulus Gazetesi Güzel Sanatlar Eki*, 23 Ağustos 1933, 17.

———. "Tatil." *Odalar ve Sofalar*, 1933b, 32. İstanbul: Muallim Ahmet Halit Kütüphanesi, Hamit Bey Matbaası.

———. "Denizde Bir Adam." *Kültür Haftası*, İkinci Kanun 1933c, 46.

———. "P. Valery ve Deniz Mezarlığı." *İstanbul Kültür Dergisi*, no. 53 (1 Şubat 1946): 4–5.

———. "Eski Şiirimiz ve Deniz." *Salon*, no. 20 (15 Ağustos 1948): 253.

———. "Üç Yirmi Beşinde Bir Delikanlı Halikarnas Balıkçısı." *Yeditepe*, no. 5 (1 Ekim 1951): 13–14.

———. "Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi Anı Özel Sayısı." *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, yıl 21, cilt XXV, no. 246 (1 Mart 1972): 650–651.

Siyavuşgil, Sabri Esat. Odalar ve Sofalar, İstanbul: Hamit Bey Matbaası, 1933.

Yüksel, B. *Yedi Meşale Topluluğu ve Türk Edebiyatındaki Yeri*. Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2011.

Kemal Tahir'in
Çorum Üçlemesinde Anadolu İnsanının Davranış Biçimleri

Mehmet Sıddık NASIROĞLU

Kaynakça

Avcı, Mehmet Güven. "Kemal Tahir'in Çorum Üçlemesinde Taşranın Siyaset İle İlişki Kurma Biçimi". *Journal of Emerging Economies and Policy* 6, sy. 1 (2021): 31-41.

Karaağaç, Şebnem. "Kemal Tahir'in Romanlarında Toplumsal Yapı Analizi". Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, 2020.

Schroeder, Ralph. *Max Weber ve Kültür Sosyolojisi*. trc. Mehmet Küçük. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları, 1996.

Slattery, Martin. *Sosyolojide Temel Fikirler*. trc. Ümit Tatlıcan & Gülhan Demiriz. İstanbul: Sentez Yayınları, 2014.

Tahir, Kemal. *Köyün Kamburu*, İstanbul: İthaki Yayınları, 2006.

Tahir, Kemal. *Yediçınar Yaylası*, İstanbul: İthaki Yayınları, 2015.

Tahir, Kemal. *Büyük Mal*, İstanbul: İthaki Yayınları, 2015.

Weber, Max. *Toplumsal ve Ekonomik Örgütlenme Kuramı*. trc. Prof. Dr. Özer Ozankaya. İstanbul: Cem Yayınevi, 2014.

Siyasal İletişimde Liderlerin Dilsel Retorik Stratejileri

Recep Tayyip Erdoğan Örneği

Bircan COŞKUNSU

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1919
İletişim

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-670-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
COŞKUNSU, Bircan
Siyasal İletişimde Liderlerin
Dilsel Retorik Stratejileri
Recep Tayyip Erdoğan Örneği

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abdan, N., Unat, A. (1989-1990). Türkiye'de Siyasal Reklamcılık: Bir Örnek Olarak Anavatan Partisi Gazete Siyasal Reklamları, Ankara Üniversitesi B.Y.Y.O.Yıllık, 255-273.

Abdurahmanlı, E., & Bağış, E. (2021). Diplomasi Tanımı ve Uluslararası Konjonktürde Mevcut olan Diplomasi Türleri. *Anadolu Akademi Sosyal Bilimler Dergisi*, *3*(1), 140-160.

Adıgüzel, A. İ. (2021). Sosyal Medyada Siyasal İletişim, İstanbul, Zinde Yayıncılık.

Ağaoğulları, M. A. (2015). *Sokrates'ten Jakobenlere Batı'da Siyasal Düşünceler*, İletişim Yayınları, İstanbul.

Akdağ, M., (2020). *Mesajların İletilmesinde Siyasal İletişim Araçları, Aktörleri ve Politikaları.* (Akgül, M. ve Başarır, M. editör). Siyasal İletişim Yazıları, 1.Baskı(içinde), Palet Yayınları, Konya, s.185-205.

Akın, M. (2013). Siyasallığın Toplumsal İnşası, Konya: Çizgi Kitabevi.

Akıncı, M. A., Eyüp. (2013). *Siyasetin Gösterileşmesi, Lider Olgusu ve Seçmen Tercihi*. Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi, C.9, S.2, 329-352.

Aktaş, H. (2004). Bir Siyasal İletişim Aracı Olarak İnternet. Konya: Tablet Kitabevi

Akyüz, Ü., (2009). Siyaset ve Ahlak. *Yasama Dergisi*, (11): 93-129.

Almond, G.A. ve Verba, S. (1963). *The Civic Culture.* New Jersey: Princeton University Press.

Altınörs, A. (2011). Platon ile Aristoteles'in Retorik Anlayışlarının Karşılaştırılması. *Ekev Akademi Dergisi*. 15(49), 81-92.

Anık, C. (2016), *Siyasal İkna,* İstanbul: Derin Yayınları.

Arıcı, A. (2013). *Siyasi Partiler ve Siyasi Liderler Çerçevesinde Türk Siyasetinde Sosyal Medya.* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Aristoteles. (2012). *Retorik.* (Onuncu Baskı). (çev. M. H. Doğan). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Aristoteles. (2013). *Politika* (1 b.). (M. Temelli, Çev.) İstanbul, Cağaloğlu, Türkiye: Ark Kitapları. Nisan 10, 2023 tarihinde alındı

Aristoteles. (2018). *Retorik.* (Çev. F. Akderin). İstanbul: Say.

Atabek, Ü. (2005). *İletişim teknolojileri ve yerel medya için olanaklar.* S. Alankuş içinde, Yeni iletişim teknolojileri ve medya (s. 61-90). İstanbul: IPS İletişim Vakfı Yayınları.

Ateş, Y. D. D. Ş. (2000). *Bir Siyasal İletişim Tarzı Olan Propagandanın Tanınması ve Propaganda Metinlerinin Çözümlenmesi.*

Aydın, S. (2018). *Siyasal Partilerin Tanımı, Kökeni, İşlevleri ve Türkiye*. A. Çelik, A. C. Çiçek, & B. Hamdemir içinde, Siyasal Partiler, Seçim Sistemleri ve Türkiye (s. 15). Ankara, Çankaya, Türkiye: Gece Kitaplığı. Aralık 30, 2022 tarihinde alındı.

Aydın, T. (2021). *Siyasal iletişimde sosyal medya kullanımı: milletvekilleri örneği*. Yüksek lisans tezi, Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Aziz, A. (2007). *Siyasal İletişim*. Ankara: Nobel Yayınevi.

Aziz, A. (2010). *İletişime Giriş* (Genişletilmiş 3. Basım). İstanbul: Hiperlink Yayınları.

Aziz, A. (2019). *Siyasal iletişim*. Ankara: Nobel Yayıncılık.

Aziz, A. (2021). *Siyasal İletişim* (9 b.). Ankara, Yenimahalle, Türkiye: Nobel Akademik Yayıncılık. Aralık 30, 2022 tarihinde alındı

Aziz, A., (2003). *Siyasal İletişim*. Nobel Yayınevi, Ankara, s.223.

Baba, C. (2019). Retorik ve Mantık İlişkisi. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Özel Sayı, 247-260.

Baines, B. (2011). *Political Public Relations and Election Campaigning*. In J. Strömback, & S. Kiousis (Eds.) Political Public Relations: Princeples and Applications (pp. 115-137) New York: Routledge.

Baran, M. (2014). *Siyasal iletişim çalışmalarında yeni medya teknolojilerinin kullanımı*. Yüksek lisans tezi. İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Barokas, S. K. (2011). *Reklam ve Retorik*. İstanbul: Derin.

Basut, L. L. (2015). Mutluluk Bir Energia mı Yoksa Bir Entelekheia mı?. Kaygı *Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi*. 24, 31-40.

Başarır, M. (2015). *Siyasal İletişim Sürecinde Lider Üslubunun Seçmen Davranışındaki Rolü Üzerine Bir Araştırma*. Doktora Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Başarır, M. (2016). Retorik ikna bileşenlerin siyasi liderlerce kullanımı: iktidar ve ana muhalefet liderlerinin TBMM grup konuşmaları üzerine bir analiz. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, *4*(2).

Baudrillard, J. (2022). *Simülaklar ve Simülasyon* (16 b.). (O. Adanır, Çev.) Ankara, Kızılay, Türkiye: Doğu Batı Yayınları.

Bekiroğlu, O., ve Bal, E. (2014). *Siyasal reklamcılık*. İstanbul: Literatürk Academia.

Bektaş, A. (2018). *Kamuoyu İletişim ve Demokrasi*. İstanbul: Bağlam Yayınları.

Billig, M. (1991). *Ideology and Opinions*, Sage Publications, London.

Bitzer, L. F. (1981). *Polical rhetoric. Handbook of political communication* (Ed. D. D. Nimmo ve K. R. Sanders). Beverly Hills, Calif.: Sage Publications. 225-248.

Blumler, Jay G. ve Kavanagh, Dennis. (1999). *The Third Age of Political Communication: Influences and Features*. Political communication, C.16, S.3, 209-230.

BM, Dünya Mutluluk Raporu: En mutlu ülke yine Finlandiya, Türkiye 104. sırada. (2021). https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-56464312 adresinden alınmıştır.

Bolay, S. H. (2018). *Felsefe Doktrinleri ve Terimleri Sözlüğü* (*12 b.).* Ankara, Kızılay, Türkiye: Atlas Kitap. Aralık 30, 2022 tarihinde alındı

Bormann, E. G. (1973). *The Eagleton Affair: A fantasy theme analysis*. Quarterly Journal of Speech, 59 (2), 143-159.

Bostancı, N. (1990). *Kültür ve Değişme*. İstanbul: Hamle Yayınları.

Bostancı, N. (1995). *Toplumsal Kültür ve Siyaset*, Ankara:Vadi Yayınları.

Boztepe, H. (2013). Halkla ilişkilerin kurum ile hedef kitle arasında ilişki oluşturma amacı ve kurumsal web sayfalarının diyalojik halkla ilişkiler aracı olarak kullanımı. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (20), 86-104.

Budak, E. (2018). Siyasal iletişimde propaganda aracı olarak seçim müzikleri: 24 Haziran 2018 seçimleri örneği. *Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi*, *6*(5), 31-45.

Cevizci, A. (1999). *Felsefe Sözlüğü*, Paradigma Yayınları, İstanbul 1999.

Charland, M. (1987). Constitutive rhetoric: The case of the peuple Quebecois. *Quarterly Journal of Speech*, 73(2), 133-150.

Charland, M. (2001). *Constitutive rhetoric. Encyclopedia of rhetoric*. (Ed. T. O. Sloane). New York: Oxford University Press. 616-619.

Cialdini. R. B. (2018). *İknanın Psikolojisi*. (Çev. Y. Fletcher). İstanbul: Mediacat

Condor, S. (2013). Cristian Tileaga and Michael Billig, Political Rhetoric, Oxford University Press, Oxford.

Corbett, E. P. J. (1965). *Classical Chetoric for the Modern Student*. New York: Oxford University Press

Coşkun, A. (2014). *İbn Sînâ Felsefesinde Retorik*. İstanbul: Litera.

Cüceloğlu, D. (2012). A Revıew Of Current Theorıes Concernıng Human Communıcatıon. *Psikoloji Çalışmaları*, *8*, 99-111.

Cwalina, W., Falkowski, A. Ve Newman, I. B. (2009). *Political Management and Marketing.* In D. W. Johnson (Ed.), Routledge Handbook of Political Management (pp. 67-80). New York: Routledge.

Çadırcı, A. (2010). Retorik-Aristoteles. *Hukuk Gündemi Ankara Barosu Stajyer Avukat Dergisi*. 13, 90-97.

Çağlar, E. ve Taşcıoğlu, R. (2023). *Siyasal İletişimin Yeni Mecrası, Sosyal Medya: Teorik Bir*

Çakmak, F. (2019). *Postmodern Çağda Siyasal İletişim (1 b.).* Konya, Karatay, Türkiye: Literatür academia.

Çam, E. (2005). *Siyaset Bilimine Giriş*. İstanbul: Der Yayınları.

Çankaya E. (2015). *Siyasal İletişim Dünyada ve Türkiye'de*. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.

Çankaya, E., (2008). *İktidar Bu Kapağın Altındadır, Gösteri Demokrasisinde Siyasal Reklamcılık*. İstanbul: Boyut Yayın Grubu.

Çobanoğlu, Ş. (2007). *Suskunluk Sarmalı ve Siyasal İletişim*. İstanbul: Fide Yayınları.

Damlapınar, Z., ve Balcı, Ş. (2014). *Siyasal İletişim Sürecinde Seçimler, Adaylar, İmajlar (1 b.)*. İstanbul, Cağaloğlu, Türkiye: Literatür Yayınları.

Daver, B. (1969). *Siyaset bilimine giriş*. Ankara: Doğan Yayınevi.

Davies, J. P. (2002). *The Material Culture of US Elections: Artisanship, Entrepreneurship, Ephemera and Two Centuries of Trans-Atlantic Exchange*. In B. I. Newman, & D. Vercic (Eds.), Communication of Politics: Cross-Cultural Theory Building in the Practice of Public Relations and Political Marketing (pp. 9-25). New York: Routledge.

Debord, G. (2010). *Gösteri Toplumu*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Demir, M. (2018). Siyasal İletişim: Kavramsal Bir Derleme. *Near East University International Journal of Art,* Culture and Communication, C.1, S.1, 79-104.

Demir, M. İ. (2018). Siyasal İletişim: Kavramsal Bir Derleme, *Uluslararası Sanat Kültür ve İletişim Dergisi*.

Demir, M. İ. (2018). Siyasal İletişim: Kavramsal Bir Derleme, *Uluslararası Sanat Kültür ve İletişim Dergisi.*

Demirtaş, E. (2010). *AKP'nin 29 Mart 2009 Yerel Seçimlerinde Uyguladığı Siyasal İletişim.*

Dilber, F. (2012). Siyasal toplumsallaşmada seçmenlerin siyasal tercihine sosyal unsurların etkisi; Karaman ili seçmenleri üzerine bir alan araştırması. *Akademik Bakış Dergisi*, *32*, 1-19.

Divanoğlu Uslu, Sevilay. (2008). Seçim Kampanyalarında Siyasal Pazarlama Karması Elemanlarının Yeri ve Önemi. *Niğde Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, C.1, S.2, 105-118.

Doğan, A. (2017). *Türkiye'de Siyasal İletişim ve Siyasal Davranışlar*, Ankara, Nobel Akademik Yayıncılık

Domenach, J. M. (1969). *Politika ve propaganda*. (T. Yücel, Çev.) İstanbul: Varlık Yayınları.

Durdu, Z. (2013). *Türkiye'de Siyasal Kültürü Anlamak*. Ankara: Kadim Yayınları.

Durgee, J. F., (2003). "*Visual Rhetoric in New Product*", Advences in Consumer Research, Vol, 30. ss. 367-372.

Dursun, D. (2016). *Siyaset ve Siyaset Bilimi*. D. Dursun, & M. Altunoğlu (Dü) içinde, Siyaset Bilimi (4. b., s. 2-27). Eskişehir: T.C. Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Dursun, D. (2018). *Siyaset Bilimi*, Eskişehir: Anadolu Üniversitesi.

Dürüşken, Ç. (1995). *Antik Çağda Doğan Bir Eğitim Sistemi Rhetorica Roma'da Rhetorica Eğitimi*. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Eagleton, T. (2011). Şiir Nasıl Okunur, (çev. Kaya Genç), Agora Kitaplığı, İstanbul.

Eagleton, T. (2012). Edebiyat Olayı, (çev. Başak Yüce), Sel Yayıncılık, İstanbul.

Eagleton, T. (2013). Walter Benjamin Ya Da Bir Devrimci Eleştiriye Doğru, (çev. Ferit Burak Aydar), Agora Kitaplığı, İstanbul.

Eagleton, T. (2014). *Edebiyat Kuramı: Giriş*, (çev. Tuncay Birkan), Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

Ehninger, D. (1972). Contemporary Rhetoric: A Reader's Coursebook, Scott, Foresman, Glenview, IL.

Ekmekçi Kavak, D. (2017). *Seçim Kampanyalarının Amerikanvarileşmesi Sürecinde Politik Pazarlamanın Yeri: ABD, Fransa ve Türkiye Örnekleri*. Bildiriler Kitabı, 23-38.

Ekşi, O. O. (2020). *Sosyal Medya Sonrası Siyasal İletişim*, Yüksek Lisans Tezi, Isparta.

Ellis, D. G., Maoz, I. (2003). *Dialogue and Cultural Communication Codes Between IsraeliJews and Palestinians,* In L. A. Samovar, R. E. Porter & E. R. McDaniel (eds), Intercultural Communication: A reader, Boston, MA: Wadsworth Publishing, pp. (223-230).

Eraslan, M. C. ve Durur, E. K. (2018). Siyasal İletişim ve Medya Bağlamında Siyasal Reklam ve Propaganda (Kavramsal Bir Değerlendirme, *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 196.

Erzen, M. Ü., Yalın, B., (2011). Siyasal Kültürün Temel Paradigmaları Üzerine: Kültürden Siyasal Toplumsallaşma, Örgütlenme ve Katılma Süreçlerine Yansımalar. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Hakemli Dergisi*. 41. ss. 49-61.

Farabi, (1999). *İlimlerin Sayımı*, (çev. Ahmet Arslan), Vadi Yayınları, Ankara.

Fârâbî. (2019). *Kategoriler ve Retorik: Kitâbu'-l Mâkûlat ve Kitâbu'l- Hatâbe*. (Çev. A. Tekin). İstanbul: Klasik

Fenn, P. (2004). *The New Media in Political Campaigns: What the Future Holds. In D. W. Johnson (Ed.),* Routledge Handbook of Political Management (pp. 126-138). New York: Routledge.

Fidan, Z. (2016). *Teknoloji ve siyasal iletişim*. Konya: Literatürk Academia.

FOSS, K. Sonja, (2005). "*Theory of Visual Rhetoric*", Hand- book of Visual Communication: Theory, Methods and Media, New Jersey, Lawrence Erlbaum Associates, ss. 141-152.

Frıedell, E. (1999). *Antik Yunan'ın Kültür Tarihi Hıristiyanlık Öncesi Yaşam ve Efsane*, (çev. Necati Açа), Dost Kitabevi Yayınları, Ankara.

Frye, Joshua J. and Michael S. Bruner (2012). T*he Rhetoric of Food: Discourse, Materiality, and Power*, Routledge, London.

G.Lilleker, D. (2013). *Siyasal İletişim Temel Kavramlar (1 b.).* (Y. Devran, A. Nas, B. Ekşi, & Y. Göksun, Dü) İstanbul, Cağaloğlu, Türkiye: Kaknüs Yayınları.

Gaonkar, D. P. (1993). *The revival of rhetoric, the new rhetoric, and the rhetorical turn: Some distinctions.* Informal Logics, 15 (1). 53-64.

Genel, M. G. (2019). *Son Dönem Türk Liderleri Örneğinde Siyasal İletişim ve Liderlik Kodları*, Konya: Eğitim Yayınevi.

Gerbner, G. (2014). *Medyaya Karşı. (M. Morgan, Dü.*) İstanbul, Cağaloğlu, Türkiye: Ayrıntı Yayınları.

Gökçe, O. ve Göksu, V. (2016). *Siyasal Toplumsallaşma*. Ed. (Orhan Gökçe). Siyaset Sosyolojisi. Konya: Çizgi Kitabevi. ss. 115-130.

Göksu, O. (2018). *Siyasal İletişim "İktidar" İçin Yapılı*r (1 b.). Konya, Meram, Türkiye: Literatür Academia.

Gözler, K., (2001). *Devlet Başkanları: Bir Karşılaştırmalı Anayasa Hukuku İncelemesi*. 1.baskı, Ekin Kitabevi, Ankara, s.319.

Guthrie, W. K. C. (1999). *İlkçağ Felsefesi Tarihi*. (Çev. A. Cevizci). Ankara: Gündoğan.

Güçdemir, Y. ve Göksu, O. (2015). *Sosyal Medyanın Siyasal İletişim Aracı Olarak Kullanımı: Barack Obama'nın 2012 Seçim Kampanyası ile Recep Tayyip Erdoğan'ın 2014 Seçim Kampanyasının İncelenmesi*. İç.İletişim Çalışmaları. (Ed. Filiz Aydoğan), 45-61, İstanbul: Derin Yayınları.

Gündüz Hoşgör, D. (2014). İletişim ve sağlık iletişimi. *Yayımlanmamış yüksek lisans tezi) Beykent Ünivesitesi, İstanbul*.

Güney, S. (2001). *Yönetim ve Organizasyon (1 b.).* Ankara, Çankaya, Türkiye: Nobel Akademik Yayıncılık.

Güngör, N. (2011). *İletişime giriş*. Ankara: Siyasal Kitapevi.

Güngör, N. (2016). *İletişim Kuramlar Yaklaşımlar (3 b.).* Ankara, Kızılay, Türkiye: Siyasal Kitabevi-Ünal Sevindik.

Gürcan Yiğitbaşı, K. (2015). ''*22 Temmuz'dan 7 Haziran'a Kampanyalar Ekseninde Adalet ve Kalkınma Partisi'nin Siyasal İletişimi*'', Türkiye'de Siyasal İletişim 2007-2015 içinde, (Ed. Çağlar, İsmail ve Özkır, Yusuf), İstanbul: SETA Yayınları.

Güven, S. (2017). *Siyasal İletişim Sürecinin Dönüşümü, Siyasal Katılım ve İletişim Teknolojileri*. TOJDAC, C.7, S.2, 175-192.

Güvendi, N. E. (2024). Poetik Teori Siyasal Propaganda Analizinde İşlevsel Midir?. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, (67), 96-105.

Heywood, A. (2021). *Siyasi İdeolojiler (14 b.).* (L. Köker, Çev.) Ankara, Çankaya, Türkiye: Felix Kitap.

Hill, C. A., & Helmers, M. (Eds.). (2012). *Defining visual rhetorics*. Taylor & Francis.

Holtz-Bacha, C. & Johansson, B. (2017). P*osters: From Announcements to Campaign Instruments.* In C. Holtz-Bacha, & B. Johansson (Ed.), Election Posters Around the Globe: Political Campaigning in the Public Space (pp. 1-13). Switzerland: Springer.

Holtz-Bacha, C. & Kaid, L. L. (2006). *Political Advertising in International Comparison*. In L. L. Kaid & C. Holtz-Bacha (Eds.), The Sage Handbook of Political Advertising (pp. 3-13). Colifornia: Sage.

Holtz-Bacha, C. (2007). *Professionalisation of Politics in Germany*. In R. Negrine, P. Mancini, C. Holtz-Bacha, & S. Papathanassopoulus (Eds.), The Professionalisation of Political Communication: Changing Media, Changing Europe Volume 3 (pp. 63- 81). United Kingdom: Intellect Books Limited.

https://www.iletisim.gov.tr/turkce/haberler/detay/ak-parti-secim-beyannamesini-acikladi

Işık, U., & Topbaş, H. (2014). *Kurgu ile Gerçeklik Arasında Gezi Parkı Eylemleri ve Soysal Medya.* (O. Karacan, Dü.) Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi, 4(1), 197-230.

Jasinski, J. (1998). A *constitutive framework for rhetorical histography: Toward an understanding of the discursive (re)constitution of 'constituton' in The Federalist Papers*. Doing rhetorical history: Concepts and cases. (Ed. K. J. Turner). Tuscaloosa: University of Alabama Press.

Jasinski, J. (2001). *Source Book on Rhetoric: Key Concepts in Contemporary Rhetorical Studies*. California: Sage Publications.

Johnson, R. (1974). *Contemporary approaches to rhetorical criticism*. Speech Education, Ağustos, 2, 1-11.

Kahraman, L. (2014). Medya ve Siyasal İletişim: Demokratik Açıdan Bir İnceleme. *Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S.4, 36-61.

Kaid, L. L., & Holtz-Bacha, C. (2008). *Encyclopedia of Political Communication* (Cilt I, II). Thousand Oaks: Sage Publications, Inc.

Kapani, M. (1988). *Politika Bilimine Giriş*, Ankara: Bilgi Yayınevi.

Karlı, İ. ve Değirmencioğlu, G. (2011). Siyasal İletişim Açısından Siyasal Partilerin İnternet Mecrasından Yararlanma Biçimleri ve Karşılaştırmalı Bir Analiz. *Marmara İletişim Dergisi*, S.18, 141-161.

Kastely, J. L. (2004). *A Companion to Rhetoric and Rhetorical Criticism*. (Ed: W. Jost, W. Olmsted). Pondicherry: Blackwell Publishing.

Kellner, D. (2013). *Medya Gösterisi*. İstanbul: Açılımkitap.

Kellner, D. (2017). *Preface: Guy Debord, Donald Trump and The Politics of Spectacle, İç. The Spectacle 2.0: Reading Debord in The Concept of Digital Capitalism*, (ed. Marco Briziarelli ve Emiliana Armano), London: University of Westminister Press. DOI: https://doi.org/10.16997/book11

Kenney, Keith - Scott, M. L. (2003). "*A Review of the Visual Rhetoric Literature*", Persuasive Imagery: A Consumer Response Mahwah, New Jersey, Lawrence Erlbaum Associates, ss. 17-56.

Kenny, A. (2004). *Ancient Philosophy*, Oxford University Press, New York.

Kılıçaslan, D., E., Ç. (2013). *Siyasal iletişim ideoloji ve medya ilişkisi*. İstanbul: Kriter Yayınları

Kılıçaslan, E.Ç. (2008). *Siyasal İletişim ''ideoloji ve Medya İlişkisi''*. İstanbul: Kriter Yayınevi

Kışlalı, A. T. (1987). *Siyaset bilim*. Ankara: Ankara Üniversitesi Basın-Yayın Yüksekokulu Yayınları.

Kışlalı, A.T. (1990). *Siyaset Bilimi*. (İkinci baskı). Ankara: İmge Kitapevi.

Kızıltoprak, Tuğ, A. A. (2018). Türk Siyasetinde Karizmatik Liderlik ve Recep Tayyip Erdoğan, İstanbul: Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi.

Kipling, R. (2007). *A Book of Words, Wildside Press LLC*, Maryland.

Kotler, P., & Kotler, N. (1999). *Political Marketing*. In B. I. Newman (Ed.), Handbook of Political Marketing (pp. 3-19). California: Sage.

Köker, E. (1998). *Politikanın İletişimi İletişimin Politikası*, Ankara: Vadi Yayınları.

Lilleker, D. G. (2013). *Siyasal iletişim temel kavramlar* (çev. ed. Y. Devran, A. Nas, B. Ekşi ve Y. Göksun). İstanbul: Kaknüs Yayınları.

Lock, A., & Harris, P. (1996). Political Marketing -vive la différence!, *European Journal of Marketing*, 30(10/11), 14–24. DOİ: 10.1108/03090569610149764

Lucaites, J. L., Condit, C. M., & Caudill, S. (Eds.). (1999). *Contemporary rhetorical theory: A reader*. Guilford Press.

McNAIR, B. (2005). *An Introduction to Political Communication*. New Yrok: Routledge.

McNair, B. (2017). *Siyasal iletişime giriş*. Routledge.

Meyer, M. (2009). *Retorik*. (çev. İ. Yerguz). Ankara: Dost Kitabevi Yayınları. (Eserin orijinali 2004'te yayımlandı).

Meyer, M. (2017). *What is Rhetoric?*, Oxford University Press, Oxford.

Moretti, F. (2005). Mucizevi göstergeler. Edebi biçimlerin sosyolojisi üzerine (Çev. Z. Altok). İstanbul: Metis Yayınları.

Morreale, J., "*The political campaign film: Epideitic rhetoric in a documentary frame*. In, F. Biocca (Ed) Television and Political Advertising," Hillsdale, NJ: Lawrence Erlbaum,1991.

Morris, R (1993). "Visual Rhetoric in Political Cartoons: a Structuralist Approach", Metaphor and Symbol, 8(3), p. 195-210.

Morva, O. (2013). *Cıhıcago Okulu / Pragmatik Sosyal Teoride İletişimin Keşfi (1 b.).* İstanbul, Cağaloğlu, Türkiye: Doruk Yayınları.

Mutlu, E. (2004). *İletişim Sözlüğü*. Ankara: Ark Yayınları.

Newman, I. N. (1994). *The Marketing of the President: Political Marketing as Campaign Strategy.* California: Sage.

Nimno, D. (1999). *The Permanent Campaign: Marketing as a Governing Tool. In B. I. Newman* (Ed.), Handbook of Political Marketing (pp. 73-86). California: Sage.

Noelle-Neumann, E. (1998). *Kamuoyu suskunluk sarmalının keşfi*. (M. Özkök, Çev.) Ankara: Dost Kitabevi.

North, M. S. ve Fiske, S. T. (2015). İşyerinde ve ötesinde nesiller arası kaynak gerilimleri: Bireysel, kişilerarası, kurumsal, uluslararası. *Örgütsel Davranış Araştırmaları*, *35*, 159-179.

North, M. S. ve Fiske, S. T. (2015). İşyerinde ve ötesinde nesiller arası kaynak gerilimleri: Bireysel, kişilerarası, kurumsal, uluslararası. *Örgütsel Davranış Araştırmaları*, *35*, 159-179.

O'shaughnessy, N. (1999). *Political Marketing and Political Propaganda*. In B. I. Newman (Ed.), Handbook of Political Marketing (pp. 725-740). California: Sage.

Oktay, M. (2002). *Politikada Halkla İlişkiler*. İstanbul: Derin Yayınları.

Owen, D. (2017). *New media and political campaign*. K. Kenski, & K. H. Jamieson içinde, The Oxford handbook of political communication (s. 913-931). Oxford: Oxford University Press.

Özbudun, E., Kalaycıoğlu, E., & Köker, L. (1995). *Türkiye'de Demokratik Siyasal Kültür*. Ankara: Türk Demokrasi Vakfı.

Özçetin, B. (2021). *Medyatikleşme ve Gösteri Çağında Siyasal İletişim: Yeni Mecralar, Yeni Aktörler, Yeni Kurallar.* İç. İletişim: Politik Olanı Düşünmek ve Araştırmak (Ed.Çiğdem Yasemin Ünlü ve İlker Özdemir), 9-32, Ankara: Siyasal Kitabevi.

Özkan, A. (2004). *Siyasal iletişim Partiler*, *Seçimler, Stratejiler*. İstanbul: Nesil Yayınları.

Özkan, A. (2007). *Siyasal İletişim Stratejileri*, İstanbul: Tasam Yayınları.

Özkan, N., (2002). *Seçim Kazandıran Kampanyalar*. İstanbul: MediaCat.

Öztekin, A. (2020). Siyasal İletişimin Amerikanlaşması Bağlamında Ak Parti'nin Siyasal İletişim Çalışmalarının Gazeteler Üzerinden İncelenmesi. *Erciyes İletişim Dergisi*, C.7, S.1, 679-702. DOI: http://10.17680/erciyesiletisim.660181

Öztürk, S. (2011). *Türkiye'de İletişim Sosyolojisinin Kaynakları Boran ve Küçük Ömer'i Semptomal Okumak (1 b.).* (B. Özçelik, Dü.) Ankara, Çankaya, Türkiye: Siyasal Kitabevi.

Pedrini, P. P. (2018). *Propaganda, Persuasion and the Great War: Heredity in the Modern Sale of Products and Political Ideas*. London and New York: Routledge.

Pfetsch, B. (2004). *From Political Culture to Political Communication Culture: A Theoretical Approach to Comparative Analysis*. In F. Esser, & B. Pfetsch (Eds.), Compairing Political Communication: Theories, Cases and Challanges (pp. 344- 366) Cambridge: Cambridge University Press.

Polat, C. (2015). *Siyasal Pazarlama ve İletişim (1 b.).* Ankara, İskitler, Türkiye: Nobel Akademik Yayıncılık.

Poster, M. (2018). *Post Modern Gerçeklikler*. F. Aydoğan içinde, Yeni Medya Kuramları (Ö. Aydınoğlu, Çev., s. 113-125). İstanbul, Beyazıt, Türkiye: Der Kitabevi. Kasım 5, 2020 tarihinde alındı

Poster, M. (2018). *Post Modern Gerçeklikler*. F. Aydoğan içinde, Yeni Medya Kuramları (Ö. Aydınoğlu, Çev., s. 113-125). İstanbul, Beyazıt, Türkiye: Der Kitabevi.

Ritzer, G (2011). Toplumun McDonaldlaştırılması, (çev. Şen Süer Kaya), Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

Robin, R. T. (1992). *Enclaves of America: Rhetoric of American Political Architecture Abroad*, Princeton University Press, Princeton.

Rüzgar, N., Akdemir, A. (2017). Retorik Söylemin İçerik Kalitesi ve Etkileme Amacına Yönelik Algının Akademisyenler Düzeyinde Araştırılması. *İşletme Araştırmaları Dergisi*. 9(2), 258-282.

Saf, H. H. (2022). Siyasal Mit İnşasında Görsel Retorik Ya Da Kötülüğün Sıradanlığı. *Erciyes İletişim Dergisi*, *9*(1), 293-315.

Sakal, M., (1998). Siyasal Karar Alma Sürecinde Yer alan Aktörler ve Rolleri. *D.E.Ü.İ.İ.B.F. Dergisi*, 13(1):211-230.

Sarıbay, A. Y. (1996). *Siyasal Sosyoloji*. Bursa: Uludağ Üniversitesi Yayınları.

Schweiger, G. & Adamı, M. (1999). *The Nonverbal Image of Politicians and Political Parties*. In B. I. Newman (Ed.), Handbook of Political Marketing (pp. 347-364). California: Sage.

Scott, D. (2010). Poetics of The Poster: The Rhetoric of Image/Text, Liverpool University Press, Liverpool.

Shırky, C. (2018). *Sosyal Medyanın Politik Gücü*. F. AYDOĞAN içinde, Yeni Medya Kuramları (E. Al, Çev., Cilt 2, s. 160-170). İstanbul, Beyazıt, Türkiye: Der Kitebevi Yayınevi.

Sığrı, Ü. & Tığlı, M. (2006). Hofstede'nin "Belirsizlikten Kaçınma" Kültürel Boyutunun Yönetsel-Örgütsel Süreçlere ve Pazarlama Açısından Tüketici Davranışlarına Etkisi. *Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 21 (1),ss.327-342. https://dergipark.org.tr/tr/pub/muiibd/issue/489/4257

Silsüpür, Ö. (2016). Siyasal iletişim aracı olarak Twitter'ın kullanımı: 07 haziran 2015 genel seçimi üzerine bir çalışma. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, 4(2), 725-747.

Silsüpür, Ö. (2021). Siyasal Katılım,Siyasal İletişim ve Medya. (Ö. K. TÜFEKCİ, Dü.) *Türkiye Mesleki ve Sosyal Bilimler Dergisi*(6), 163-173. Ekim 15, 2023 tarihinde alındı

Silsüpür, Ö. (2021, Eylül 13). Siyasal Katılım, Siyasal İletişim ve Medya. (Ö. K. TÜFEKCİ, Dü.) *Türkiye Mesleki ve Sosyal Bilimler Dergisi* (6), 163-173.

Spurr, D. (1993). *The Rhetoric of Empire, Duke University Press*, North Carolina.

Stevenson, N. (2015). *Medya Kültürleri Sosyal Teori ve Kitle İletişimi (2 b.).* (G. Orhon, ve B. E. Aksoy, Çev.) Ankara, Kızılay, Türkiye: Ütopya Yayınları.

Strömback, J. & Kiousis, S. (2011). *Political Public Relations: Defining ana Mapping an Emergent Field*. In J. Strömback, & S. Kiousis (Eds.) Political Public Relations: Princeples and Applications (pp. 1-32). New York: Routledge.

Stuckey, M. E. (2015). *Political rhetoric presidential briefings.* New Jersey: Transaction Publishers.

Süer, S. S. (2011). Catch-all Siyasi Partiler. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi*, S.96, 49-90.

Sümer, O. ve Yılmaz, Y. (2013). *Bilgi ve Eğlence Formatında Siyasal İletişim*. İç.VII Sosyoloji Kongresi Yeni Toplumsal Yapılanmalar: Geçişler, Kesişmeler, Sapmalar, Bildiri Kitabı I, (Ed. Muammer Tuna), 287-298.

Swanson, L. S. (2004). *Transnational Trends in Political Communication: Contentional Views and New Realities*. In F. Esser, & B. Pfetsch (Eds.), Compairing Political Communication: Theories, Cases and Challanges (pp. 45-63) .Cambridge: Cambridge University Press

Sweeter, D. K. (2011). *Digital Political Public Relations*. In J. Strömback, & S. Kiousis (Eds Political Public Relations: Princeples and Applications (pp. 293-313) New York: Routledge.

Şahan, S. (2021). *Neoliberal Dönemde Siyasal Bilgi Üretimi.* İç. İletişim: Politik Olanı Düşünmek ve Araştırmak (Ed. Çiğdem Yasemin Ünlü ve İlker Özdemir), 99-124, Ankara: Siyasal Kitabevi.

Taşçıoğlu, Raci. (2009). *Siyasetin Teknikleşmesi Bağlamında Türkiye Siyasal Reklamcılık*. İç.Siyasetin İletişimi, (Ed. Abdullah Özkan).271-292, İstanbul: Tasam Yayınları.

Taşmurat, T. (2019), "Siyasal iletişim süreci ve siyasal mesaj stratejileri". *Nosyon: Uluslararası Toplum ve Kültür Çalışmaları Dergisi*, 2, 64-79.

TDK. (2022). *Propaganda.* https://sozluk.gov.tr/ adresinden alındı

Temir, E. (2019). Siyasal İletişimde Retorik: Alexey Navalniy Örneği. Doktora Tezi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Kayseri.

Temir, E., & Ayhan, B. (2020). Muhalefetin siyasal alanda inşası: Rus muhalif lider Aleksey Navalnıy'ın konuşmalarının retorik analizi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *22*(2), 575-592.

Tepebaşılı, F. (2016). Retorik: Konuşma Sanatı- Söz bilimi. Konya: Çizgi.

Theodorakupulos, V. T. (2004). *Attika Retoriğine Giriş, Retoriğin Doğusu, On Retor, Retorika Sanatı*. (çev. S. Sandalcı). İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Theodore, Z. (2010). İnsanlığın Mahrem Tarihi, (çev. Elif Özsayar), Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

Thinking Heads, (08 Ocak 2020), "Effective political communication strategies", https://thinkingheads.com/en/political-communication-strategies/ , Erişim Tarihi:07.07.2023.

Tokgöz, O. (2019). *Seçimler, Siyasal Reklamlar ve Siyasal İletişim*. Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.

Too, Y. L. (2001). *Epideictic genre. Encyclopedia of rhetoric*. (Ed. T. O. Sloane). New York: Oxford University Press. 251-257.

Topbaş, H. (2018). *Siyasal İletişimde Reklam Alımlama Analizi:AK Parti"Hayaldi Gerçek Oldu" Örneği*. (P. Taşçıoğlu, Dü.) Atatürk İletişim Dergisi (15), 89-110.

Turan, İ. (1977). *Siyasal Sistem ve Siyasal Davranış*. İstanbul: Güryay Matbaacılık.

Turan, İ. (2000). *Türkiye'de Siyasal Kültürün Oluşumu*. Der. (E. Kalaycıoğlu ve A. Y. Sarıbay). İstanbul: Alfa Basım Yayın

Türkoğlu, N. (2004). İletişim Bilimlerinden Kültürel Çalışmalara Toplumsal İletişim Tanımlar, Kavramlar, Tartışmalar, Babil Yayınları.

Türkoğlu, S. (2008). Siyasal iletişimde medya manipülasyonunun önemi. Yüksek Lisans Tezi. *İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, İstanbul.

Tüzün, S. (2023). *İletişim Disiplini Perspektifinden Dil, Söylem ve Siyasal İletişim, Dijital Medyada Siyasal İletişim,* Editör: Ali Kerem İngeç. Ankara.

Uslu, Z. K. (1996). Siyasal İletişim ve 24 Aralık 1995 Genel Seçimleri. *Yeni Türkiye Dergisi,* s. 790-802.

Uysal, B. (1998). *Siyaset yönetim ve halkla ilişkiler*. Ankara: TODAİE Yayını.

Uztuğ, F. (2004). *Siyasal İletişim Yönetimi*. 3. Baskı. İstanbul: Mediacat.

Ünal, Erzen, M. ve Yalın, B. E. (2011). Siyasal Kültürün Temel Paradigmaları Üzerine: Kültürden, Siyasal Toplumsallaşma, Örgütlenme ve Katılma Süreçlerine Yansıyanlar, İletişim Fakültesi Dergisi, 53.

Vikipedi. (t.y.). *Yeter! Söz Milletindir!* [Vikipedi sayfası]. Vikipedi. Erişim adresi: https://tr.wikipedia.org/wiki/Yeter!_Söz_Milletindir!

Vural, Z. A., & Bat, M. (2010). Yeni Bir İletişim Ortamı Olarak Sosyal Medya: Ege Üniversitesi İletişim Fakültesine Yönelik Bir Araştırma. *Journal Of Yasar University* (20).

Wallach, Y. (2011). "Trapped in Mirror-Images: The Rhetoric of Maps in Israel/Palestine", Political Geography, 30(7), p. 358-369.

Weiss, J. C. ve Wichowsky, A. (2013). *More than Cheap Talk: U.S. campaign rhetoric and China's currency reform*, http://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract _id=2326843.

Williams, R. (2012). Anahtar Sözcükler: Kültür ve Toplumun Söz Varlığı, (çev. Savaş Kılıç), İletişim Yayınları, İstanbul.

Wlezien, C. (2010). Election Campaigns. In L. LeDuc, R. G. Niemi & P. Norris (Eds.), Comparing Democracies 3: Elections and Voting in the 21st Century (pp. 98-117). London: Sage.

Wring, D. (1999). Marketing Colonization of Political Campaigning. In B. I. Newman (Ed.), Handbook of Political Marketing (pp. 41-54). California: Sage.

Yalçın, Ö. (2016). *Siyasal Toplumsallaşma*. Ed. (Ö. Dirilen-Gümüş. Siyaset Psikolojisi. Ankara: Nobel Yayıncılık. ss. 321-372.

Yaylagül, L. (2014). *Kitle İletişim Kuramları (6 b.).* Ankara, Kızılay, Türkiye: Dipnot yayınları.

Yaylagül, L. (2019). Eleştirel Ekonomi Politik Perspektiften Devlet ve Medya İlişkisi. *Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, C.5, S.2, 135-152.

Yegen, C. (2018). *Siyasal İletişim Propaganda ve Ulusal Kimlik (2 b.).* İstanbul, Fatih, Türkiye: Kriter Yayın Evi.

Yıldırım, A. A. (2008). *Siyasal İletişim Sürecinde Hitabet Sanatının Kullanılmasının Liderin Başarısına Etkisi: Recep Tayyip Erdoğan Örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Yüksel, A. H., Bilge Sandıkçıoğlu, Atılım O. (2013). *İkna Edici İletişim,* Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.

Zappen, James P. (2005). "*Digital Rhetoric: Toward an Integrated Theory*", Technical Communication Quarterly, 14(3), p. 319-325.

Корнилова, Евгения Евгеньевна, и Г. Г. Хазагеров, Риторика для Делового Человека, Издательство «Флинта», Москва 2001.

Ладыженская, Таиса Алексеевна, Детская Риторика 4 Класс. Методические Рекомендации, Издательство «Баласс», Москва 2013.

Şiir ve Otorite

Cemal Süreya'nın Şiiri

Nusret Yılmaz

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1939
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-688-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
YILMAZ, Nusret
Şiir ve Otorite
Cemal Süreya'nın Şiiri

Editör: Prof. Dr. Mustafa AYDEMİR

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Aiskhylos, *Zincire Vurulmuş Prometheus*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2018.

Akın, Gülten, *Bütün Eserleri I*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2019.

Andrews, Walter G. *Şiirin Sesi, Toplumun Şarkısı*, İletişim Yayınları, İstanbul 2018.

Armağan, Yalçın, *İmgenin İcadı*, İletişim Yayınları, İstanbul 2019.

_____, *İmkânsız Özerklik*, İletişim Yayınları, İstanbul 2021.

Asiltürk, Bâki, *Türk Şiirinde 1980 Kuşağı*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2021.

Ayhan, Ece, *Şiirin Bir Altın Çağı*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1993.

Aykanat, İsmail, *Cemal Süreya'nın Şiirlerinde Kadın*, Okur Akademi, İstanbul 2015.

Batur, Enis, *E/Babil Yazıları*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1995.

_____, *Smokinli Berduş*, Edebi Şeyler, İstanbul 2019.

_____, *Yazının Ucu*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1995.

Bergson, Henri, *Gülme*, Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2011.

Berk, İlhan, *Poetika*, Yapı Kredi yayınları, İstanbul 1997.

Bezirci, Asım, *İkinci Yeni Olayı*, Evrensel Basım Yayım, İstanbul 2005.

Bilsel, Şeref, "Cemal Süreya Şiirine Derkenar", *Cemal Süreya*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 2011.

Bingöl, Ulaş, *Eleştiri Terimleri Sözlüğü*, Akademik Kitaplar, İstanbul 2019.

Bürger, Peter, *Avangard Kuramı*, İletişim Yayınları, İstanbul 2019.

Cansever, Edip, *Şiiri Şiirle Ölçmek*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2009.

Carey, John, *Şiirin Kısa Tarihi*, Alfa Yayınları, İstanbul 2022.

Oğuz Cebeci, *Komik Edebi Türler*, İthaki Yayınları, İstanbul 2008.

Cemal Süreya, *Folklor Şiire Düşman*, Can Yayınları, İstanbul 1992.

_____, *Güvercin Curnatası*, (Haz. Nursel Duruel), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2002.

_____, *Papirüs'ten Başyazılar*, (Haz. Zuhal Tekkanat), Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2019.

_____, *Sevda Sözleri*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2013.

_____, *Şapkam Dolu Çiçekle*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2006.

_____, *Üstü Kalsın*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2008.

Cengiz, Metin, *Cemal Süreya/İkinci Yeni Bilincinin Kurucu Gücü*, Şiirden Yayıncılık, İstanbul 2016.

Çiftçi, Yusuf, *İktidarın Şiiri-Şiirin İktidarı*, Savaş Yayınevi, Ankara 2019.

Doğan, Mehmet Can, *Modern Türk Şiiri*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2018.

_____, *Şiir Arkeolojisi*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2011.

Doğan, Mehmet H., *İkinci Yeni Şiir*, İkaros Yayınları, İstanbul 2021.

_____, *Şiirin Yalnızlığı*, Broy Yayınları, İstanbul 1986.

Duruel, Nursel, *A'dan Z'ye Cemal Süreya*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2003.

Eagleton, Terry; Beaumont, Matthew, *Eleştirmenin Görevi*, İletişim Yayınları, İstanbul 2019.

Eagleton, Terry, *Edebiyat Kuramı*, Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2014.

Eliot, T.S., *Edebiyat Üzerine Düşünceler*, Paradigma Yayıncılık, İstanbul 2007.

Engels, Friedrich, *Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni*, Sol Yayınları, Ankara 1990.

Enginün, İnci; Kerman, Zeynep, *Yeni Türk Edebiyatı Metinleri 4*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2011.

Erdost, Muzaffer İlhan, *İkinci Yeni*, Onur Yayınları, Ankara 2015.

_____, *Üç Şair Nazım Hikmet, Cemal Süreya, Ahmed Arif*, Onur Yayınları, Nisan 1994.

Foucault, Michel, *İktidarın Gözü*, Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2019.

_____, *Özne ve İktidar*, Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2011.

Freud, Sigmund, *Psikanalize Giriş Dersleri*, Öteki Yayınevi, İstanbul 2018.

_____, *Sanat ve Sanatçılar Üzerine*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2001.

_____, *Uygarlığın Huzursuzluğu*, Cem Yayınevi, İzmir 2018.

Fromm, Erich, *İtaatsizlik Üzerine*, Say Yayınları, İstanbul 2017.

Gürsel, Nedim, *Başkaldıran Edebiyat*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 1997.

Hirst, John, *Kısa Avrupa Tarihi*, Say Yayınları, İstanbul 2019.

İlhan, Attila, *Hangi Edebiyat*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2011.

_____, *İkinci Yeni Savaşı*, Bilgi Yayınevi, Ankara 1996.

İnce, Özdemir, *Şiir ve Gerçeklik*, İmge Kitabevi Yayınları, Ankara 2011.

_____, *Yazınsal Söylem Üzerine*, İmge Kitabevi Yayınları, Ankara 2013.

Kahraman, Hasan Bülent, "Cemal Süreya'nın Şiirinde Şiirsel, Cinsel ve Siyasal Olan", *Cemal Süreya*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 2011.

_____, *Türk Şiiri, Modernizm, Şiir*, Agora Kitaplığı, İstanbul 2004.

Karaca, Alâattin, *İkinci Yeni Poetikası*, Hece Yayınları, Ankara 2013.

Karakoç, Sezai, *Edebiyat Yazıları II/Dişimizin Zarı*, Diriliş Yayınları, İstanbul 2014.

Koçak, Orhan, *Bahisleri Yükseltmek*, Metis Yayınları, İstanbul 2011.

Kojéve, Alexandre, *Otorite Kavramı*, Alfa Yayınları, İstanbul 2020.

Kolcu, Ali İhsan, *Cemal Süreya'nın Poetikası*, Salkımsöğüt Yayınları, Erzurum 2010.

Kur'an-ı Kerim Meali, *Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları*, (Haz. Halil Altuntaş, Muzaffer Şahin), Ankara 2010.

Leledakis, Kanakis, *Toplum ve Bilinçdışı*, Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2000.

Lenin, V.I., *Devlet ve Devrim*, İnter Yayınları, İstanbul 1999.

Lüleci, Murat, "Gülün Tam Ortası: İkinci Yeni Şiirinde Modernist Bir Duyarlılık Olarak Gerçeküstü İmge", *Gazi Türkiyat*, Bahar 2015/16: 117

Mallarme, Stéphane, *Zarla Dönmeyecek Şans*, Lakin Yayınları, İstanbul 2017.

Marcuse, Herbert, *Eros ve Uygarlık*, İdea Yayınevi, İstanbul 1998.

Marx, Karl, *Ekonomi Politiğin Eleştirisine Katkı*, Sol Yayınları, Ankara 2011.

Memet Fuat, *İkinci Yeni Tartışması*, Adama Yayınları, İstanbul 2000.

Metin Celal, *Şiir Ustalardan Öğrenilir*, Everest Yayınları, İstanbul 2007.

Nasio, J.D., *Jacques Lacan'ın Kuramı Üzerine Beş Ders*, İmge Kitabevi Yayınları, İstanbul 2007.

Nazım Hikmet, *835 Satır*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2022.

Orhan Veli, *Garip*, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2019.

Özmeral, Özgür, *Cemal Süreya Şiirinde Kadın ve Erotizm*, Ozan Yayıncılık, İstanbul 2007.

Perinçek Feyza; Duruel, Nursel, *Cemal Süreya*, Kaynak Yayınları, İstanbul 1995.

Phillips, Adam. *Tekeşlilik*, (Çev. Bülent Somay), Metis Yayınları, İstanbul 1997.

Pınar, Babür, *İktidar ve Sanat*, Nitelik Kitap, Ankara 2019.

Rank, Otto, *Kahramanın Doğuş Miti*, Pinhan Yayıncılık, İstanbul 2018.

Savran Gülnur Acar; Demiryontan, Nesrin Tura, *Kadının Görünmeyen Emeği*, Yordam Kitap, İstanbul 2016.

Sennett, Richard, *Otorite*, (Çev. Kamil Durand), Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2011.

Celal Soycan, "Cemal Süreya'da Çağdaş Retorik", *Cemal Süreya*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 2011.

Temo, Selim, *Cemal Süreya Şiirinde Beden ve Erotizm*, Dara Yayınları, Diyarbakır 2022.

Tevfik Fikret, *Rübâb-ı Şikeste*, (Haz. Fahri Uzun), İnkılap Kitabevi, İstanbul 1985.

Tevrat, "Tekvin" Bap 3/7, Andaç Yayınları, Ankara 2015.

Tuğluk, Abdulhakim, *İroni ve Roman*, Akademi Yayınları, İstanbul 2019.

Tura, Saffet Murat, *Freud'dan Lacan'a Psikanaliz*, Kanat Kitap, İstanbul 2012.

Uyar, Turgut, *Sonsuz ve Öbürü*, Broy Yayınları, İstanbul 1985.

Ünal, Hayriye, "Cemal Süreya'nın Altın Bağlantıları", *Cemal Süreya*, Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, Ankara 2011.

İnternet Kaynakları

https://t24.com.tr/haber/esi-anlatiyor-cemal-sureya-nasil-oldu-birlikte-oldugu-kadinlara-siddet-uyguladigi-dogru-mu,282585

https://www.kuranmeali.com/AyetKarsilastirma.php?sure=2 8&ayet=7

https://www.kuranmeali.com/AyetKarsilastirma.php?sure=16 &ayet=68

TANRI, KÖTÜLÜK VE BAŞKALDIRI
VAROLUŞÇU TEODİSENİN İMKÂNI

Mahmut ÇALIŞKAN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1917
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-667-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÇALIŞKAN, Mahmut
TANRI, KÖTÜLÜK VE BAŞKALDIRI:
VAROLUŞÇU TEODİSENİN İMKÂNI

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abdurrahman, Taha: **Seküler Ahlakın Sefaleti: İlahi Emanet Paradigmasının Seküler Ahlak Eleştirisi**, Çev. Soner Gündüzöz, İstanbul, Pınar Yayınları, 2023.

Abelardus, Petrus: **Etik: Kendini Tanı**, Çev. Fırat Çelebi, Ankara, Doğu Batı Yayınları, 2024.

Abelardus, Petrus: **Filozof, Yahudi ve Hristiyan Arasındaki Diyaloglar**, Çev. Fırat Çelebi, Ankara, Doğu Batı Yayınları, 2022.

Acar, Rahim: **Din Felsefesinin Ana Konuları: İslam Düşüncesinden Seçme Metinler 3**, Ed. Rahim Acar, M. Cüneyt Kaya, İstanbul, Küre Yayınları, 2023, ss. 247-270.

Acar, Rahim: **Teolojik Dilin Hususiyeti ve Ateist Argümanların Sınırı**, İstanbul, Pasifik Ofset, 2013.

Adams, Robert Merrihew: **The Problem of Evil**, Oxford, Oxford University Press, 1990.

Adorno, Theodor W.: **Minima Moralia: Sakatlanmış Yaşamdan Yansımalar**, Çev. Orhan Koçak, Ahmet Doğukan, İstanbul, Metis Yayınları, 2021.

Adorno, Theodor W.: **Negatif Diyalektik**, Çev. Şeyda Öztürk, İstanbul, Metis Yayınları, 2019.

Agamben, Georgio: **Buyruk Nedir?**, Çev. Murat Erşen, İstanbul, Ketebe Yayınları, 2022.

Aiskhylos: **Zincire Vurulmuş Prometheus**, Çev. Azra Erhat, Sabahattin Eyüboğlu, İstanbul, İş Bankası Kültür Yayınları, 2019.

Akarsu, Bedia: **Çağdaş Felsefe: Kant'tan Günümüze Felsefe Akımları**, İstanbul, İnkılâp Kitabevi, 1994.

Akdemir, Ferhat: **Korkunç Kötülükler ve Tanrı**, Ankara, Elis Yayınları, 2014.

Alighieri, Dante: **Monarşi**, Çev. Begüm Yiğit, İstanbul, Pinhan Yayıncılık, 2017.

Alt, Peter Andre: **Karanlık Ruhun Arkeolojisi: İçimizdeki Kötülük**, Çev. Sabir Yücesoy, İstanbul, Sel Yayıncılık, 2016.

Arendt, Hannah: **Devrim Üzerine**, Çev. Onur Eylül Kara, İstanbul, İletişim Yayınları, 2017.

Arendt, Hannah: **Geçmişle Gelecek Arasında**, Çev. Bahadır Sina Şener, Onur Eylül Kara, İstanbul, İletişim Yayınlar, 2017.

Arendt, Hannah: **İnsanlık Durumu**, Çev. Bahadır Sina Şener, İstanbul, İletişim Yayınları, 2018.

Arendt, Hannah: **Kötülüğün Sıradanlığı: Adolf Eichmann Kudüs'te**, Çev. Özge Çelik, İstanbul, Metis Yayınları, 2009.

Arendt, Hannah: **Sorumluluk ve Yargı**, Çev. Müge Serin, İstanbul, Sel Yayınları, 2019.

Arendt, Hannah: **Şiddet Üzerine**, Çev. Bülent Peker, İstanbul, İletişim Yayınları, 2018.

Arendt, Hannah: **Zihnin Yaşamı**, Çev. İsmail Ilgar, İstanbul, İletişim Yayınları, 2022.

Aristoteles: **Eudemos'a Etik**, Çev. Saffet Babür, Ankara, Dost Kitabevi Yayınları, 1999.

Aristoteles: **Metafizik**, Çev. Ahmet Arslan, İstanbul, Divan Kitap, 2019.

Aristoteles: **Nikomakhos'a Etik**, Çev. Saffet Babür, Ankara, BilgeSu Yayıncılık, 2012.

Aristoteles: **Politika**, Çev. Mete Tunçay, İstanbul, Remzi Kitabevi, 2017.

Aristoteles: **Retorik**, Çev. Mehmet H. Doğan, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2019.

Aristoteles: **Ruh Üzerine**, Çev. Ömer Aygün, Y. Gurur Sev, İstanbul, Pinhan Yayıncılık, 2019.

Armstrong, Walter Sinnott: **Tanrısız Ahlak?**, Çev. Attila Tuygan, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2011.

Arslan, Ahmet: **İlkçağ Felsefe Tarihi 5: Plotinos, Yeni Platonculuk ve Erken Dönem Hristiyan Felsefesi**, İstanbul, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2017.

Augustinus, Aurelius: **City of God**, Trans. Henry Betterson, London, Penguin Books, 2003.

Augustinus, Aurelius: **İtiraflar**, Çev. Dominik Pamir, İstanbul, Kaknüs Yayıları, 2007.

Augustinus, Aurelius: **İstencin Özgür Tercihi Üzerine**, Çev. Metin Topuz, İstanbul, Say Yayınları, 2015.

Aurelius, Marcus: **Düşünceler**, Çev. Şadan Karadeniz, 10. bs., İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2017.

Aydın, Mehmet S.: **Din Felsefesi**, İzmir, İzmir İlahiyat Vakfı Yayınları, 2010.

Aydın, Mehmet S.: **Kant`ta ve Çağdaş İngiliz Felsefesinde Tanrı-Ahlâk İlişkisi**, Ankara, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1991.

Badiou, Alain: **Etik: Kötülük Kavrayışı Üzerine Bir Deneme**, Çev. Tuncay Birkan, İstanbul, Metis Yayınları, 2006.

Bahçekapılı, Hasan G.: **Kötülük Problemi ve Tanrı: Felsefi Bir İnceleme**, Ankara, Nobel Akademik Yayıncılık, 2022.

Baudrillard, Jean: **Çaresiz Stratejiler**, Çev. Oğuz Adanır, Ankara, Doğu Batı Yayınları, 2021.

Baudrillard, Jean: **Kötülüğün Şeffaflığı: Aşırı Fenomenler Üzerine Bir Deneme,** Çev. Işık Ergüden, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2018.

Beauvoir, Simone de: **Müphemlik Ahlakı Üzerine: Pirus ve Sineas**, Çev. Gülçin Kaya Rocheman, İstanbul, Everest Yayınları, 2022.

Benatar, David: **İnsanın Çaresizliği: Hayatın En Ağır Sorunları İçin Samimi Bir Kılavuz**, Çev. Cansu Özge Özmen, Ankara, Doğu Batı Yayınları, 2022.

Benatar, David: **Keşke Hiç Olmasaydık: Var Olmanın Kötülüğü**, Çev. Cansu Özge Özmen, Ankara, Doğu Batı Yayınları, 2018.

Bentham, Jeremy: **Ahlak ve Yasama İlkeleri**, Çev. Ömer Saruhanoğlu, Uğur Kaşif Boyacı, İstanbul, Litera Yayıncılık, 2017.

Berdyaev, N. Aleksandroviç: **Dostoyevski'nin Dünya Görüşü**, Çev. Kasım Müminoğlu, Ankara, Hece Yayınları, 2021.

Berdyaev, N. Aleksandroviç: **İnsanın Yazgısı**, Çev. Hüsamettin Arslan, İstanbul, Paradigma Yayınları, 2020.

Berger, Peter L.: **Kutsal Şemsiye**, Çev. Ali Coşkun, İstanbul, Rağbet Yayınları, 2005.

Bernstein, Mark: "Explaining Evil", **Religioııs Studies**, Cambridge, Cambridge University Press, 1998, C. 34, No: 2, ss. 151-163, s. 151.

Bernstein Richard J.: **Radikal Kötülük**, Çev. Nil Erdoğan, Filiz Deniztekin, İstanbul, Varlık Yayınları, 2010.

Bochenski, Joseph Maria: **Otorite Nedir?: Otorite Mantığına Giriş**, Çev. Hilal Görgün, İstanbul, Küre Yayınları, 2018.

Boetie, Etienne de la: **Gönüllü Kulluk Üzerine Söylev**, Çev. Mehmet Ali Ağaoğulları, İstanbul, İmge Kitabevi, 2016.

Boethius: **Felsefenin Tesellisi**, Çev. Çiğdem Dürüşken, İstanbul, Alfa Yayınları, 2017.

Bove, Jose, Gilles Lunau: **Sivil İtaatsizliğe Çağrı**, Çev. Işık Ergüden, İstanbul, Fol Yayınları, 2021.

Calvin, Jean: **Sivil Yönetim**, Çev. İsmail Hakkı Yılmaz, İstanbul, Pinhan Yayıncılık, 2016.

Campanella, Tommaso: **Güneş Ülkesi**, Çev. Selahattin Bağdatlı, 5. bs. İstanbul, Say Yayınları, 2018.

Camus, Albert, **Başkaldıran İnsan**, Çev. Tahsin Yücel, Can Sanat Yayınları, İstanbul, 2020.

Camus, Albert: **Caligula**, Çev. Ayberk Erkay, İstanbul Can Yayınları, 2020.

Camus, Albert: **Denemeler**, Çev. Sabahattin Eyüboğlu, Vedat Günyol, İstanbul, Say Yayınları, 1982.

Camus, Albert: **Düşüş**, Çev. Hüseyin Demirhan, İstanbul, Can Yayınları, 2020.

Camus, Albert: **Sisifos Söyleni**, Çev. Tahsin Yücel, İstanbul, Can Yayınları, 2019.

Camus, Albert: **Veba**, Çev. Nedret Tanyolaç Öztokat, İstanbul, Can Yayınları, 2020.

Camus, Albert: **Yabancı**, Çev. Ayça Sezen, İstanbul, Can Yayınları, 2020.

Camus, Albert: **Yolculuk Günlükleri**, Çev. Ramis Dara, İstanbul, Can Yayınları, 2020.

Cevizci, Ahmet: **Felsefe Tarihi: Thales'ten Baudrillard'a**, İstanbul, Say Yayınları, 2009.

Changeux, Jean Pierre,

Paul Ricoeur: **Neden Nasıl Düşünürüz?: Etik, İnsan Doğası ve Beyin Üzerine Bir Tartışma**, Çev. İsmet Birkan, İstanbul, Metis Yayınları, 2021.

Cicero, Marcus Tullius: **İyi ve Kötü Şeylerin Gayeleri Üzerine**, Çev. C. Cengiz Çevik, İstanbul, Albaraka Yayınları, 2022.

Cicero, Marcus Tullius: **Kader Üzerine**, Çev. C. Cengiz Çevik, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2020.

Cicero, Marcus Tullius: **Yükümlülükler Üzerine,** Çev. C. Cengiz Çevik, 5. bs., İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2018.

Cioran, E. M.: **Ezeli Mağlup: Söyleşiler**, Çev. Haldun Bayrı, İstanbul, Metis Yayınları, 2019.

Cloud, Henry,

John Townsend: **Sınırlar**, Çev. İpek İbik, İstanbul, Diyojen Yayıncılık, 2022.

Cobb, John B.,

Jr. David Ray Griffin: **Süreç Teolojisi**, Çev. Tuncay İmamoğlu, Ruhattin Yazoğlu, İstanbul, İz Yayıncılık, 2006.

Cohen, Simon Baron: **Kötülüğün Anatomisi: Empati ve Zalimliğin Kökenleri Üzerine**, Çev. Tuna Tezgel, İstanbul, Say Yayınları, 2016.

Collingwood, Robin George: **Din ve Felsefe**, Çev. Fulya Kılınçarslan, Çanakkale, Akademim Yayınları, 2022.

Cottingham, John: "Evil and the Meaning of Life", **The Cambridge Companion to the Problem of Evil**, Ed. Chad Meister, Paul K. Moser, Cambridge, Cambridge University Press, 2017.

Cruickshank, John: **Albert Camus ve Başkaldırma Edebiyatı**, Çev. Rasih Güran, İstanbul, Zepros Yayınları, 2016.

Davies, Stephen T.: "Free Will and Evil", **Encountering Evil: Live Options in Theodicy**, Ed. Stephen T. Davies, Atlanta, John Knox Press,1981, ss. 69-100.

Davies, Brian: **Din Felsefesine Giriş**, Çev. Fatih Taştan, İstanbul, Paradigma Yayınları, 2011.

Dawkins, Richard: **Tanrı Yanılgısı**, Çev. Tunç Tuncay, Bilgin Kalisto, İstanbul, Kuzey Yayınları, 2009.

Deleuze, Gilles: **Spinoza ve İfade Problemi**, Çev. Alber Nahum, İstanbul, Norgunk Yayıncılık, 2021.

Deleuze, Gilles: **Spinoza: Pratik Felsefe**, Çev. Alber Nahum, İstanbul, Norgunk Yayıncılık, 2019.

Derrida, Jacques: **Bağışlamak**, Çev. Murat Erşen, İstanbul, MonoKL Yayınları, 2020.

Descartes, Rene: **Ahlak Üzerine Mektuplar**, Çev. Mehmet Karasan, İstanbul, MEB Yayınları, 1992.

Descartes, Rene: **Felsefenin İlkeleri**, Çev. Mesut Akın, 16. bs., İstanbul, Say Yayınları, 2018.

Descartes, Rene: **Meditasyonlar: Metafizik Üzerine Düşünceler**, Çev. Çiğdem Dürüşken, İstanbul, Alfa Yayınları, 2017.

Descartes, Rene: **Yöntem Üzerine Konuşma**, Çev. Afşar Timuçin, Yüksel Timuçin, 3. bs., İstanbul, Bulut Yayınları, 2015.

Dostoyevski, F. Mihayloviç: **Karamazov Kardeşler**, Çev. Nihal Yalaza Taluy, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2018.

Dostoyevski, F. Mihayloviç: **Yeraltından Notlar**, Çev. Nihal Yalaza Taluy, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2022.

Durkheim, Emile: **Dini Hayatın İlk Şekilleri**, Çev. İzzet Er, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara, 2018.

Dürüşken, Çiğdem: **Antikçağ Felsefesi: Homeros'tan Augustinus'a Bir Düşünce Serüveni**, İstanbul, Alfa Yayınları, 2016.

Eagleton, Terry: **Kötülük Üzerine Bir Deneme**, Çev. Şenol Bezci, İstanbul, İletişim Yayınları, 2010.

Epiktetos: **Düşünceler ve Sohbetler**, Çev. Cemal Süer, 4. bs., İstanbul, Kaknüs Yayınları, 2010.

Epiküros: **Özdeyişler Mektuplar ve Aforizmala**r, Çev. Genim Renas, İstanbul, Arya Yayıncılık, 2014.

Ersoy, Mehmet Akif: **Safahat**, Haz. M. Ertuğrul Düzdağ, Ankara, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2019.

Evans, C. Stephen,

R. Zachary Manis: **Din Felsefesi: İman Üzerine Rasyonel Düşünme**, Çev. Ferhat Akdemir, Ankara, Elis Yayınları, 2010.

Fârâbî: "Fusûlü'l Medeni", **Farabi'nin İki Eseri,** Çev. Hanifi Özcan, İstanbul, MÜİF Vakfı Yayınları, 2014.

Ferguson, Adam: **Ahlak Felsefesi Kurumları**, Çev. Caner Birdal, İstanbul, On İki Levha Yayıncılık, 2022.

Feuerbach, Ludwig: **Hristiyanlığın Özü**, Çev. Oğuz Özügül, İstanbul, Say Yayınları, 2008.

Feuerbach, Ludwig: **Tanrıların Doğuşu: Klasik, İbrani ve Hristiyan Antikçağ Kaynaklarına Göre**, Çev. Oğuz Özügül, İstanbul,

Flew, Antony: "Divine Omnipotence and Human Freedom", **New Essays in Philosophical Theology**, Ed. Antony Flew, Alasdair MacIntyre, London, SCM Press Ltd., 1972, ss. 144-169.

Flew, Antony: **Yanılmışım Tanrı Varmış: Dünyanın En Ünlü Ateisti Fikrini Nasıl Değiştirdi?**, Çev. Hasan Kaya, Zeynep Ertan, İstanbul, Profil Yayınları, 2016.

Formosa, Paul: "Different Substantive Conceptions of Evil Actions", **The Routledge Handbook of the Philosophy of Evil**, Ed. Thomas Nys, Stephen de Wilze, New York, Routledge, 2019.

Foucault, Michel: **Öznenin Yorumbilgisi**, Çev. Ferda Keskin, İstanbul, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2019.

Frazer, James George: **Günah Keçisi**, Çev. İsmail Hakkı Yılmaz, İstanbul, Pinhan Yayıncılık, 2019.

Freud, Sigmund: **Totem ve Tabu**, Çev. Kamuran Şipal, İstanbul, Say Yayınları, 2012.

Freud, Sigmund: **Uygarlığın Huzursuzluğu**, Çev. Haluk Barışcan, İstanbul, Metis Yayınları, 2018.

Fromm, Erich: **Erdem ve Mutluluk**, Çev. Ayda Yörükan, 4. bs., İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları,1997.

Fromm, Erich: **İnsandaki Yıkıcılığın Kökenleri: Şiddet ve Saldırganlık Üzerine Bir İnceleme**, Çev. Şükrü Alpagut, İstanbul, Say Yayınları, 2018.

Fromm, Erich: **İtaatsizlik Üzerine,** Çev. Nurdan Soysal, 5. bs., İstanbul, Say Yayınları, 2018.

Fromm, Erich: **Kendini Savunan İnsan,** Çev. Necla Arat, 13. bs., İstanbul, Say Yayınları, 2022.

Fromm, Erich: **Özgürlükten Kaçış**, Çev. Şemsa Yeğin, 4. bs., İstanbul, Say Yayınları, 2019.

Fromm, Erich: **Sevgi ve Şiddetin Kaynağı**, Çev. Yurdanur Salman, Nalan İçten, İstanbul, Payel Yayınları,1979.

Fromm, Erich: **Tanrılar Gibi Olacaksınız**, Çev. Bozkurt Leblebicioğlu, İstanbul, Say Yayınları, 2016.

Fromm, Erich: **Umut Devrimi**, Çev. Şemsa Yeğin, İstanbul, Say Yayınları, 2022.

Garrard, Eve: "Does the Term "Evil" Have any Explanatory Power?", **The Routledge Handbook of the Philosophy of Evil**, Ed. Thomas Nys, Stephen de Wilze, New York, Routledge, 2019.

Giddens, Anthony: **Toplumun İnşası**, Çev. Ümit Tatlıcan, Bursa, Sentez Yayıncılık, 2020.

Gilson, Etienne: **Ortaçağ Felsefesinin Ruhu**, Çev. Şamil Öçal, İstanbul, Açılım Kitap, 2005.

Godwin, William: **Anarşizmin Felsefi Temelleri**, Çev. Deniz Uludağ, Ankara, Doğu Batı Yayınları, 2020.

Goethe, Johann W. von: **Faust**, Çev. A. Erkil Köylügil, İstanbul, İlgi Kültür Sanat Yayınları, 2008.

Gölcük, Şerafeddin: **Bâkıllânî ve İnsanın Fiilleri**, Ankara, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1997.

Green, Ronald: "Theodicy", **The Encyclopedia of Religion**, Ed. Mircea Eliade, New York, Macmillan Publishing Company, C. XIV, 1987, ss. 438-442.

Gros, Frederic: **Güvenlik İlkesi**, Çev. Servet Ugan, İstanbul, Kolektif Kitap, 2023.

Gros, Frederic: **İtaat Etmemek**, Çev. Zeynep Büşra Bölükbaşı, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2020.

Gündoğan, Ali Osman: **Albert Camus ve Başkaldırma Felsefesi**, İstanbul, Öteki Yayınevi, 2018.

Hacınebioğlu, İsmail Latif: **Does God Exist? Logical Foundation of the Cosmological Argument**, İstanbul, İnsan Publication, 2008.

Hançerlioğlu, Orhan: **Felsefe Ansiklopedisi: Kavramlar ve Akımlar**, İstanbul, Remzi Kitabevi, C. VI, 1979.

Hançerlioğu, Orhan: "Kötü", **Felsefe Sözlüğü**, İstanbul, Remzi Kitabevi, 2006.

Harris, Sam: **İnancın Sonu: İnanç ve Mantığın Kafa Kafaya Çarpışması**, Çev. Tunç Tuncay Bilgin, İstanbul, Kuzey Yayınları, 2014.

Hegel, Georg W. Friedrich: **Din Felsefesi Dersleri**, Çev. Doğan Naci Kadıoğlu, İstanbul, Pinhan Yayınları, 2016.

Hegel, Georg W. Friedrich: **Hukuk Felsefesinin Prensipleri**, Çev. Cenap Karakaya, İstanbul, Sümer Yayıncılık, 2018.

Hegel, Georg W. Friedrich: **Tinin Görüngübilimi**, Çev. Aziz Yardımlı, İstanbul, İdea Yayınevi, 2019.

Heidegger, Martin: **Aristoteles Metafizik Ø 1-3 Gücün Neliği ve Gerçekliği**, Çev. Saffet Babür, Ankara, BilgeSu Yayıncılık, 2009.

Heidegger, Martin: **Hümanizm Üzerine**, Çev. Yusuf Örnek, Ankara, Türkiye Felsefe Kurumu, 2020.

Heidegger, Martin: **Varlık ve Zaman**, Çev. Kaan H. Ökten, İstanbul, Alfa Yayınları, 2018.

Hemşinli, Hakan: "Türkçe'de Kötülük Sorunu ve Teodiseye Dair Bibliyografya -Analitik Bir Değerlendirme-", **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, C. 18, No: 36, 2020/2, ss. 797-860.

Hengstmengel, Joost**: İktisat ve Tanrı: Erken Modern İktisadi Düşüncede İlahi Takdir**, Çev. Hüseyin Burgazoğlu, İstanbul, Ketebe Yayınları, 2023.

Hesiodos: **Teogonia-İşler Günler**, Çev. Azra Erhat, Sabahattin Eyüboğlu, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2020.

Hick, John: **An Irenean Theodicy, Encountering Evil: Live Option in Theodicy**, Ed. Stephen T. Davis, Atlanta, John Knox Press, 1981.

Hick, John: **Evil and the God of Love**, London, The Macmillan Press LTD, 1985.

Hobbes, Thomas: **Leviathan**, Çev. Semih Lim, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2018.

Hobbes, Thomas: **De Cive (Yurttaşlığın Felsefi Temelleri)** Çev. Cihan Deniz Zara Kolu, İstanbul, Belge Yayınları, 2018.

Hume, David: **Din Üstüne**, Çev. Mete Tuncay, Ankara, İmge Yayınları, 2016.

Hutcheson, Francis: **Güzellik ve Erdem: İdelerimizin Kökeni Üzerine Bir Soruşturma**, Çev. Merve Menekşe Özer, Adnan Akdağ, İstanbul, Say Yayınları, 2020.

İbn Meymûn: **Delâletu'l-Hâirîn**, Çev. Osman Bayder, Özcan Akdağ, Kayseri, Kimlik Yayınları, 2019.

İbn Miskeveyh: **Tehzîbu'l Ahlâk**, Çev. Abdulkadir Şener, İsmet Kayaoğlu, Cihat Tunç, İstanbul, Büyüyenay Yayınları, 2013.

İbn Hazm: **Ahlak**, Çev. Hasan Hüseyin Bircan, Van, Bilge Adamlar Yayınları, 2009.

İbn Rüşd: **el-Keşf an Minhâci'l-Edille**, Çev. Süleyman Uludağ, İstanbul, Dergâh Yayınları, 2004.

İbn Rüşd: **Faslu'l-Makâl**, Çev, Süleyman Uludağ, İstanbul, Dergâh Yayınları, 2004.

İbn Sînâ: **El-İşârât ve't-Tenbihât**, Çev. Ali Durusoy, Ekrem Demirli, İstanbul, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, 2014.

İbn Sînâ: **Kitâbu'ş-Şifâ - Metafizik**, Çev. Ekrem Demirli, Ömer Türker, İstanbul, Litera Yayıncılık, 2017.

İbn Sînâ: **en-Necât**, Çev. Kübra Şenel, İstanbul, Dergâh Yayınları, 2018.

İkbal, Muhammed: **İslam'da Dini Düşüncenin Yeniden İnşası**, Çev. Rahim Acar, İstanbul, Timaş Yayınları, 2020.

İmam Gazzâlî: **Muhtasar İhya-u Ulumi'd-Din Tercümesi IV**, Çev. Mustafa Çağrıcı, İzmir, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2020.

Jaeger, Werner: **İlk Yunan Filozoflarında Tanrı Düşüncesi**, Çev. Güneş Ayas, İstanbul, İthaki Yayınları, 2011.

James, William: **Dinsel Deneyimin Çeşitleri: İnsan Doğası Üzerine Bir İnceleme**, Çev. İsmail Hakkı Yılmaz, İstanbul, Pinhan Yayıncılık, 2017.

Jasper, Karl: **Felsefi İnanç**, Çev. Akın Kanat, İzmir, İlya Yayınları, 2003.

Jasper, Karl: **Felsefe Nedir?**, Çev. Zeki Eyüboğlu, İstanbul, Say Yayınları, 1986.

Kant, Immanuel: **Ahlak Metafiziğinin Temellendirilmesi**, Çev. İonna Kuçuradi, Ankara, Türkiye Felsefe Kurumu, 2009.

Kant, Immanuel: "Bütün Felsefi Teodise Denemelerinin Başarısızlığı Üzerine", Çev. Muhsin Akbaş, **Doğu Batı**, C. IV, No: 14, 2001, ss. 195-208, 195, 199.

Kant, Immanuel: **Eğitim Üzerine**, Çev. Ahmet Aydoğan, İstanbul, Say Yayınları, 2009.

Kant, Immanuel: **Pratik Aklın Eleştirisi**, Çev. İonna Kuçuradi vd., Ankara, Türk Felsefe Kurumu Yayınları, 2019.

Kant, Immanuel: **Pratik Usun Eleştirisi**, Çev. İsmet Zeki Eyüboğlu, İstanbul, Say Yayınları, 2008

Kant, Immanuel: **Salt Aklın Sınırları Dahilinde Din**, Çev. Lokman Çilingir, Aslı Avcan, Ankara, Elis Yayınları, 2017.

Kearney, Richard: **Yabancılar, Tanrılar ve Canavarlar**, Çev. Barış Özkul, İstanbul, Metis Yayınları, 2012.

Kenny, Anthony: **Batı Felsefesinin Yeni Tarihi: Antik Felsefe** Çev. Serdar Uslu, İstanbul, Küre Yayınları, 2018.

Kenny, Anthony: **Batı Felsefesinin Yeni Tarihi: Ortaçağ Felsefesi,** Çev. Şeyma Yılmaz, İstanbul, Küre Yayınları, 2018.

Kierkegaard, Soren: **İroni Kavramı**, Çev. Sıla Okur, Ankara, İmge Kitabevi, 2020.

Kierkegaard, Soren: **Kaygı Kavramı**, Çev. Türker Armaner, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2003.

Kierkegaard, Soren: **Korku ve Titreme: Diyalektik Lirik**, Çev. N. Ekrem Düzen, İstanbul, Ara Yayıncılık, 1990.

Kierkegaard, Soren: **Ölümcül Hastalık Umutsuzluk**, Çev. M. Mukadder Yakupoğlu, Ankara, Doğu Batı Yayınları, 2019.

Kierkegaard, Soren: **Sevginin İşleri**, Çev. Nur Beier, İstanbul, Pinhan Yayıncılık, 2020.

Kierkegaard, Soren: **Ya/Ya da**, Çev. Nur Beier, İstanbul, Alfa Yayınları, 2020.

Kolakowski, Lezsek: **Neden Hiçbir Şey Yok da Bir Şey Var?,** Çev. Suat Kemal Angı, İstanbul, Jaguar Kitap, 2016.

Kök, Mustafa: **Nurettin Topçu'da Din Felsefesi**, İstanbul, Dergâh Yayınları, 1995.

Küçükalp, Kasım: "Rönesans Felsefesi", **Felsefe Tarihi**, Ankara, Bilay Yayınları, 2019.

Laertios, Diogenes: **Ünlü Filozofların Yaşamları ve Öğretileri**, Çev. Candan Şentuna, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2019.

Law, Stephen: "The Evil-God Challenge", **Religious Studies,** Ed. Peter Byrne, Cambridge, Cambridge University Press, 2010, C. 46, No: 3, ss. 353-373, s. 373.

Leibniz, Gottfried Wilhelm: **Metafizik Üzerine Konuşma**, Çev. Atakan Altınörs, Ankara, Doğu Batı Yayınları, 2010.

Leibniz, Gottfried Wilhelm: **Monadoloji: Metafizik Üzerine Konuşma**, Çev. Atakan Altınörs, Ankara, Doğu Batı Yayınları, 2011.

Leibniz, Gottfried Wilhelm: **Theodicee**, Çev. Levent Özşar, Bursa, Biblos Yayınları, 2009.

Levinas, Emanuel: "Aşkınlık ve Kötülük", **Levinas**, Çev. Özkan Gözel, İstanbul, Say Yayınları, 2012.

Levinas, Emanuel: **Tanrı, Ölüm ve Zaman**, Çev. Işık Ergüden, İstanbul, Sel Yayıncılık, 2020.

Libera, Alain de: **Ortaçağ Felsefesi**, Çev. Ayşe Meral, İstanbul, Litera Yayıncılık, 2016.

Locke, John: **Eğitim Üzerine Bazı Düşünceler,** Çev. Ali Çakıroğlu, İstanbul, Afrika Yayınları, 2020.

Locke, John: **Hükümet Üstüne İkinci Tez**, Çev. Aysel Doğan, İzmir, Atlantis Yayınları, 2015.

Lucretius: **Evrenin Yapısı**, Çev. Tomris Uyar, Turgut Uyar, İstanbul, Hürriyet Yayınları, 1974.

Luther, Martin: **Seküler Otorite**, Çev. İsmail Hakkı Yılmaz, İstanbul, Pinhan Yayıncılık, 2016.

Machiavelli, Niccolo: **Prens**, Çev. Gökhan Asan, Ankara, Nilüfer Yayıncılık, 2015.

Machiavelli, Niccolo: **Tutis Livius'un İlk On Kitabı Üzerine Söylevler**, Çev. Alev Tolga, İstanbul, Say Yayınları, 2017.

Mackie, John Leslie: "Evil and Omnipotence", **God and Evil: Readings on the Theological of the Evil**, Ed. Nelson Pike, New Jersey, Prentice-Hall, Inc, 1964.

Madden, Edvard H.,

Peter H. Hare: **Evil and the Concept of God**, İllinois, Charles C. Thomas, 1968.

Malthus, Thomas Robert: **Nüfus İlkesi**, Çev. Çağla Taşkın, İstanbul, Pinhan Yayıncılık, 2017.

Manafov, Rafiz: **John Hick'in Din Felsefesinde Kötülük Problemi ve Teodise**, İstanbul, İz Yayıncılık, 2007.

May, Rollo: **Aşk ve İrade**, Çev. Yudit Namer, İstanbul, Okuyan Us Yayınları, 2021.

May, Rollo: **Güç ve Masumiyet: Şiddetin Kökenleri Üzerine Bir İnceleme**, Çev. Mihriban Doğan, İstanbul, Say Yayınları, 2018.

May, Rollo: **Kendini Arayan İnsan**, Çev. Kerim Işık, İstanbul, Okuyan Us Yayınları, 2021.

May, Rollo: **Özgürlük ve Kader**, Çev. Ali Babaoğlu, İstanbul, Okuyan Us Yayınları, 2021.

May, Rollo: **Yaratma Cesareti**, Çev. Alper Oysal, İstanbul, Metis Yayınları, 2020.

May, Todd: **Anlamlı Bir Yaşam: Sessiz Bir Evrende Anlam Arayışı**, Çev. Bekir Aşçı, İstanbul, İrene Kitap, 2022.

McCloskey, H. J.: "God and Evil", **Readings on the Theological Problem of Evil**, Ed. Nelson Pike, New Jersey, Prentice Hall, 1964, ss. 61-84.

Meister, Chad, Paul Copan: **Din Felsefesi: Klasik ve Çağdaş Meseleler**, Çev. Aydın Çavdar, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2017.

Mengüşoğlu, Takiyettin: **İnsan Felsefesi,** Ankara, Doğu Batı Yayınları, 2017.

Milgram, Stanley: **İnsanın Doğasını İfşa Eden Deney**, Çev. Melis Olçum, K. Uğur Tüfekci, İstanbul, Kafekültür Yayıncılık, 2015.

Mill, John Stuart: **Din Üzerine Üç Deneme**, Çev. Özgüç Orhan, İstanbul, Pinhan Yayınları, 2017.

Mill, John Stuart: **Hürriyet**, Çev. Mehmet Osman Dostel, Ankara, MEB Yayınları, 1997.

Milton, John: **Yitirilen Cennet**, Çev. Yiğit Yavuz, İstanbul, İthaki Yayınları, 2021.

Mirandola, Pico Della: **İnsanın Değeri Üzerine Söylev**, Çev. Levent Özşar, Bursa, Biblos Yayınevi, 2020.

More, Thomas: **Ütopya**, Çev. Sabahattin Eyüboğlu, vd., İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2019.

Morris, Brian: **Din Üzerine Antropolojik İncelemeler,** Çev. Tayfun Atay, Ankara, İmge Kitabevi, 2004.

Morton, Adam: **Kötülük Üzerine**, Çev. Zeynep Okan, İstanbul, Güncel Yayıncılık, 2006.

Mounier, Emmanuel: **Varoluş Felsefesine Giriş**, Çev. Serdar Rifat Kırkoğlu, İstanbul, Fol Kitap, 2019,

Mutahharî, Murtazâ: **Adl-i İlâhî**, Çev. Hüseyin Hatemi, İstanbul, Kevser Yayınları, 2014.

Negri, Antonio: **Yaban Kuraldışılık: Spinoza'da Güç ve İktidar**, Çev. Eylem Canaslan, İstanbul, Zoe Kitap, 2021.

Neiman, Susan: **Modern Düşüncede Kötülük: Alternatif Bir Felsefe Tarihi**, Çev. Ayhan Sargüney, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2006.

Nietzsche, Friedrich: **Ahlakın Soykütüğü**, Çev. Zeynep Alangoya, İstanbul, Kabalcı Yayınları, 2011.

Nietzsche, Friedrich: **Böyle Buyurdu Zerdüşt**, Çev. Murat Batmankaya, İstanbul, Say Yayınları, 2018.

Nietzsche, Friedrich: **Güç İstenci**, Çev. Nilüfer Epçeli, İstanbul, Say Yayınları, 2017

Nietzsche, Friedrich: **İyinin ve Kötünün Ötesinde**, Çev. Mustafa Tüzel, İstanbul, İş Bankası Yayınları, 2018.

Norlock, Kathryn J.: "Evil and Forgiveness", **The Routledge Handbook of the Philosophy of Evil**, Ed. Thomas Nys, Stephen de Wilze, New York, Routledge, 2019.

Ormsby, Eric Lee: **İslâm Düşüncesinde "İlahi Adâlet" (Teodise) Sorunu: Gazzâli`nin "Mümkün Dünyaların En İyisi" İfâdesi Üzerine Bir Tartışma**, Çev. Metin Özdemir, Ankara, Kitabiyat, 2001.

Özcan, Muttalip: **İnsan Felsefesi: İnsanın Neliği Üstüne Bir Soruşturma**, Ankara, BilgeSu Yayıncılık, 2016.

Özdemir, Metin: **İslâm Düşüncesinde Kötülük Problemi**, İstanbul, Furkan Kitaplığı, 2001.

Özdemir, Metin: **İlahi Adalet ve Rahmet Penceresinden Kötülük ve Musibetler**, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2017.

Pascal, Blaise: **Düşünceler**, Çev. Devrim Çetinkasap, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2017.

Peterson, Micheal, vd.: **Akıl ve İnanç: Din Felsefesine Giriş**, Çev. Rahim Acar, İstanbul, Küre Yayınları, 2009.

Peterson, Micheal, vd.: **Din Felsefesi: Seçme Metinler**, Çev. Rahim Acar vd., İstanbul, Küre Yayınları, 2013.

Pike, Nelson: **Introduction: God and Evil: Readings on the Theological Problem of Evil**, New Jersey, Prentice Hall, 1964.

Plantinga, Alvin: **God, Freedom and Evil**, London, George Allen & Unvin LTD, 1974.

Plantinga, Alvin: **God and Other Minds: A Study of the Rational Justification of Belief in God**, London, Cornell University Press, 1990.

Plantinga, Alvin: **Tanrı ve Diğer Zihinler**, Çev. Musa Yanık, Ankara, Fol Kitap, 2024.

Platon: **Devlet**, Çev. Işık Soner, Kaynak Yayınları, İstanbul, 2006.

Platon: **Devlet**, Çev. Sabahattin Eyüboğlu, M. Ali Cimcoz, Türkiye İş Bankası Yayınları, İstanbul, 2010.

Platon: "Kharmides", **Diyaloglar**, Çev. Teoman Aktürel, İstanbul, Remzi Yayınları, 2019.

Platon: "Theaitetos", **Diyaloglar**, Çev. Teoman Aktürel, İstanbul, Remzi Yayınları, 2019.

Platon: **Gorgias**, Çev. Furkan Akderin, İstanbul, Say Yayınları, 2016.

Platon: **Menon**, Çev. Furkan Akderin, İstanbul, Say Yayınları, 2016.

Platon: "Dostluk", **Şölen-Dostluk**, Çev. Sabahattin Eyüboğlu, Azra Erhat, İstanbul, Türkiye İş Bankası Yayınları, 2018.

Platon: **Phaidros**, Çev. Furkan Akderin, İstanbul, Say Yayınları, 2017.

Platon: **Timaios**, Çev. Furkan Akderin, İstanbul, Say Yayınları, 2018.

Platon: **Yasalar**, Çev. Candan Şentuna, Saffet Babür, İstanbul, Kabalcı Yayınları, 2007.

Plotinos**: Dokuzluklar I,** Çev. Zeki Özcan, Bursa, Alfa Aktüel, 2006.

Poidevin, Robin Le: **Ateizm: İnanma, İnanmama Üzerine Bir Tartışma**, Çev. Abdullah Yılmaz, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2000.

Prescott**,** Paul: "The Secular Problem of Evil: an Essay in Analytic Existentialism", **Religious Studies**, Ed. Yujin Nagasawa, USA, Cambridge University Press, 2021. C. 57, No: 1, ss. 101-119

Pufendorf, Samuel: **Doğal Hukuka Göre İnsanın ve Yurttaşın Ödevi**, Çev. Reha Kuldaşlı, İstanbul, Timaş Yayınları, 2023.

Rhoda**,** Alan R.: "Gratuitous Evil and Divine Providence", **Religious Studies**, Ed. Peter Byrne, Cambridge, Cambridge University Press, 2010. C. 46, No: 3, ss. 281-302.

Ricoeur, Paul: **Evil: A Challenge to Philosophy and Theology**, Trans. John Bowden; Introduction by Graham Ward, London, Continuum Books, 2007.

Ricoeur, Paul: **The Sembolism of Evil**, Trans. Emerson Buchanan, Boston, Beacon Press, 1969.

Ricoeur, Paul: **Yoruma Dair: Freud ve Felsefe**, Çev. Necmiye Alpay, İstanbul, Metis Yayınları, 2007.

Robson, John: "Religious Fictionalism and the Problem of Evil", **Religious Studies**, Cambridge, Cambridge University Press, 2015, C. 51, No: 3, ss. 353-360, s. 353.

Ross, David: **Aristoteles**, Çev. Ahmet Arslan, İstanbul, Kabalcı Yayınları, 2014.

Rousseau, Jean Jacques: **Bilimler ve Sanatlar Üzerine Söylev**, Çev. İsmail Yerguz, İstanbul, Say Yayınları, 2009,

Rousseau, Jean Jacques: **İnsanlar Arasındaki Eşitsizliğin Kaynağı**, Çev. R. Nuri İleri, İstanbul, Say Yayınları, 2009.

Rousseau, Jean Jacques: **İtiraflar I**, Çev. Osman Sarıkaya, İstanbul, Kaknüs Yayınları, 2018.

Rousseau, Jean Jacques: **Siyasal Fragmanlar**, Çev. İsmail Yerguz, İstanbul, Say Yayınları, 2008.

Rousseau, Jean Jacques: **Toplum Antlaşması**, Çev. Vedat Günyol, İstanbul, MEB Yayınları, 1992.

Rowe, William L.: "The Evidential Argument from Evil: A Second Look", **The Evidential Argument from Evil,** Ed. Daniel Howard Snyder, USA, Indiana University Press, 1996, ss. 262-286.

Rowe, William L.: "The Problem of Evil and Some Varieties of Atheism", **The Evidential Argument from Evil**, Ed. Daniel Howard Snyder, USA, Indiana University Press, 1996, ss. 126-138.

Russell, Bertrand: **Etik, Toplum, Siyaset**, Çev. Funda Sezer, İstanbul, Say Yayınları, 2017.

Russell, Bertrand: **İktidar**, Çev. Mete Ergin, İstanbul, Altın Kitaplar Yayınevi, 1967.

Russell, Jeffrey Burton: **Şeytan: Antikiteden İlkel Hristiyanlığa Kötülük Algıları, Kötülüğün Tarihi I**, Çev. Elif Çelik, İstanbul, Panama Yayınları, 2016.

Russell, Luke: "Defining Evil Actions: Different Approaches", **The Routledge Handbook of The Philosophy of Evil**, Ed. Thomas Nys, Stephen de Wilze, New York, Routledge, 2019.

Russell, Luke: **Kötülük**, Çev. Bülent O. Doğan, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2024.

Sade, Marquis de: **Tanrı'ya Karşı Söylev**, Çev. Işık Ergüden, İstanbul, Versus Kitap, 2012.

Saramago, Jose: **Kabil**, Çev. Işık Ergüden, 28. bs., İstanbul, Kırmızı Kedi Yayınevi, 2020.

Sartre, Jean-Paul: **Bulantı**, Çev. Selahattin Hilav, İstanbul, Can Sanat Yayınları, 2019.

Sartre, Jean-Paul: **Varlık ve Hiçlik: Fenomenolojik Ontoloji Denemesi**, Çev. Turhan Ilgaz, Gaye Çankaya Eksen, İstanbul, İthaki Yayınları, 2009.

Sartre, Jean-Paul: **Varoluşçuluk**, Çev. Asım Bezirci, İstanbul, Say Yayınları, 2019.

Scheler, Max: **Hınç**, Çev. Abdullah Yılmaz, İstanbul, Alfa Yayınları, 2015.

Scheler, Max: **İnsanın Kosmostaki Yeri**, Çev. Harun Tepe, Ankara, BilgeSu Yayıncılık, 2012.

Scheler, Max: **Pişmanlık ve Yeniden Doğuş**, Çev. Sinan Oruç, İstanbul, Pinhan Yayıncılık, 2021.

Schelling, Friedrich W. J.: **İnsan Özgürlüğünün Özü Üzerine**, Çev. Mehmet Barış Albayrak, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2017.

Schopenhauer, Arthur: **İsteme ve Tasarım Olarak Dünya**, Çev. Levent Özşar, Bursa, Biblos Yayınları, 2009.

Schopenhauer, Arthur: **İsteme ve Tasavvur Olarak Dünya**, Çev. A. Onur Aktaş, Ankara, Doğu Batı Yayınları, 2020.

Schopenhauer, Arhur: **Merhamet,** Çev. Zekai Kocatürk, İstanbul, Dergâh Yayınları, 2014.

Seneca, Lucius Annaeus: **Acıma Üzerine**, Çev. Ayşenur Yüksel, Bursa, Biblos Yayınevi, 2022.

Seneca, Lucius Annaeus: **Ahlak Mektupları**, Çev. Türkân Uzel, 3. bs., İstanbul, Jaguar Kitap, 2019.

Seneca, Lucius Annaeus: **Doğa Araştırmaları**, Çev. C. Cengiz Çevik, 2. bs., İstanbul, Jaguar Kitap, 2018.

Seneca, Lucius Annaeus: **Mutlu Yaşam Üzerine-Yaşamın Kısalığı Üzerine**, Çev. C. Cengiz Çevik, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2018.

Seneca, Lucius Annaeus: **Öfke Üzerine**, Çev. Cemal Bilge Coşar, Bursa, Biblos Yayınları, 2020.

Seneca, Lucius Annaeus: **Tanrısal Öngörü**, Çev. Çiğdem Dürüşken, 2. bs., İstanbul, Kabalcı Yayınları, 2007.

Sennett, Richard: **Otorite**, Çev. Kamil Durand, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2021.

Shakespeare, William: **Hamlet**, Çev. Sabahattin Eyüboğlu, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2022.

Sharpe, Matthew: "Camus on Evil", **The Routledge Handbook of the Philosophy of Evil**, Ed. Thomas Nys, Stephen de Wilze, New York, Routledge, 2019.

Smith, Adam: **Ahlaki Duygular Kuramı**, Çev. Derman Kızılay, İstanbul, Pinhan Yayınları, 2018

Sorti, Simona: "Evil and Pawer", **The Routledge Handbook of the Philosophy of Evil**, Ed. Thomas Nys, Stephen de Wilze, New York, Routledge, 2019.

Spinoza, Benedictus: **Anlama Yetisinin Düzeltilmesi Üzerine İnceleme**, Çev. Emine Ayhan, Ankara, Dost Yayınları, 2017.

Spinoza, Benedictus: **Etika: Geometrik Düzene Göre Kanıtlanmış ve Beş Bölüme Ayrılmış Olan**, Çev. Hilmi Ziya Ülken, Ankara, Dost Kitabevi, 2009.

Spinoza, Benedictus: **Kısa İnceleme**, Çev. Emine Ayhan, Ankara, Dost Kitabevi Yayınları, 2015.

Spinoza, Benedictus,

Blyenbergh: **Kötülük Mektupları**, Çev. Alber Nahum, İstanbul, Norgunk Yayıncılık, 2008.

Spinoza, Benedictus: **Mektuplar**, Çev. Emine Ayhan, Ankara, Dost Kitabevi, 2014.

Spinoza, Benedictus: **Politik İnceleme**, Çev. Murat Erşen, Ankara, Doğu Batı Yayınları, 2018.

Spinoza, Benedictus: **Teolojik Politik İnceleme**, Çev. Musa Kazım Arıcan, Ankara, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2011.

Stirner, Max: **Biricik ve Mülkiyeti**, Çev. Selma Türkis Noyan, İstanbul, Kaos Yayınları, 2013.

Storr, Anthony: **İnsan Yıkıcılığı: Soykırım ve İnsan Zulmünün Kökenleri**, Çev. Mehmet Gürsel, İstanbul, Alfa Yayınları, 2022.

Svendsen, Lars: **Kötülüğün Felsefesi**, Çev. Mehmet Hocaoğlu, İstanbul, Redingot Kitap, 2018.

Swinburne, Richard: **Providence and the Problem of Evil**, Oxford, Clarendon Press, 1998.

Swinburne, Richard: **Tanrı Var mı?**, Çev. Muhsin Akbaş, Bursa, Arasta Yayınları, 2001.

Taşköprizade Ahmet Efendi: **Şerhu'l-Ahlâki'l Adudiyye**, Çev. Elzem İçöz, Mustakim Arıcı, İstanbul Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, 2014.

Taylan, Necip: **Düşünce Tarihinde Tanrı Sorunu**, İstanbul, Mahya Yayıncılık, 2015.

Taylan, Necip: **İslam Düşüncesinde Din Felsefeleri**, İstanbul, MÜİF Vakfı Yayınları, 1987.

Thoreau, Henry David: **Doğal Yaşam ve Başkaldırı**, Çev. Seda Çiftçi, İstanbul, Kaknüs Yayınları, 2007.

Tillich, Paul: **Aşk, Güç ve Adalet**, Çev. Ruhattin Yazoğlu, Bozkurt Koç, İstanbul, Yeni Zamanlar Yayınları, 2004.

Tillich, Paul: **Olma Cesareti**, Çev. F. Cihan Dansuk, İstanbul, Okuyan Us Yayınları, 2020.

Tokat, Latif: **Anlam Sorunu**, Ankara, Elis Yayınları, 2014.

Tokat, Latif: **Varoluşçu Teoloji**, Ankara, Elis Yayınları, 2013.

Topakkaya, Arslan: **Egzistansiyalizmde Tanrı**, Ankara, Nobel Akademik Yayıncılık, 2022.

Topaloğlu, Aydın: **Ateizm Çıkmazı**, Ankara, DİB Yayınları, 2019.

Topaloğlu, Aydın: "Kötülük Problemi", **Din Felsefesi**, Ed. Latif Tokat, Ankara, Bilay Yayınları, 2018.

Topaloğlu, Aydın: **Filozofların Tanrısı: Teistik Perspektif**, İstanbul, İz Yayınları, 2020.

Topaloğlu, Aydın: "İnsan Zihninin Tanrıya Gidişi", **İnsanın Anlam Arayışı**, Ed. Fatih Kurt, Ankara, DİB Yayınları, 2019.

Topaloğlu, Aydın: "Tanrı Kavramının Kavramsal Eleştirileri," **İslam Düşüncesinde Ateizm Eleştirisi**, Ed. Cemalettin Erdemci vd., Ankara, Elis Yayınları, 2019.

Topaloğlu, Aydın: **Teizm ya da Ateizm: Tanrıtanımazlığın Felsefî Boyutları**, İstanbul, İz Yayınları, 2020.

Topçu, Nurettin: **İsyan Ahlakı**, Haz. Mustafa Kök, Musa Doğan, İstanbul, Dergâh Yayınları, 2020.

Topçu, Nurettin: **Varoluş Felsefesi-Hareket Felsefesi**, Haz. Ezel Erverdi, İsmail Kara, İstanbul, Dergâh Yayınları, 2019.

Toynbee, Arnold: **İnsan Soyu ve Toprak Ana: Dünyanın Öyküsel Bir Tarihi,** Çev. Ahmet Aybars Çağlayan, İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2021.

Trakakis, Nick: "Antitheodicy", **The Blackwell Companion to the Problem of Evil**, Ed. Justin P. McBrayer, Daniel Howard-Snyder, Oxford, John Wiley & Sons, 2013.

Türer, Celal: "20. Yüzyıl Felsefesi", **Felsefe Tarihi**, Ed. Celal Türer, Ankara, Bilay Yayınları, 2019.

Unamuno, Miguel de: **Günlükler**, Çev. A. Burak Zeybek, İstanbul, Sel Yayınları, 2017.

Unamuno, Miguel de: **Hayatın Trajik Duygusu**, Çev. Mehmet Sait Şener, İstanbul, Divan Kitap, 2017.

Unamuno, Miguel de: **Felsefe Yazıları,** Çev. Baysu Berger, Ankara, Dorlion Yayınları, 2023.

Voltaire: **Candide yahut İyimserlik**, Çev. Gülşah Ünal, İstanbul, Say Yayınları, 2019.

Voltaire: "Her Şey İyidir", **Felsefe Sözlüğü I**, Çev. Lütfi Ay, İstanbul, MEB Yayınları, 2001.

Voltaire: "Kötü", **Felsefe Sözlüğü II**, Çev. Lütfi Ay, İstanbul, MEB Yayınları, 2001.

Wartenberg, Thomase E.: **Yeni Başlayanlar İçin Varoluşçuluk**, Çev. Nurdan Soysal, İstanbul, Say Yayınları, 2018.

Weil, Simone: **Allah Aşkı Üzerine Düzensiz Düşünceler**, Çev. Orkun Elmacıgil, İstanbul, Ketebe Yayınları, 2018.

Weil, Simone: **Kişi ve Kutsal**, Çev. Murat Erşen, İstanbul, Vakıfbank Kültür Yayınları, 2019.

Weil, Simone: **Kökler**, Çev. Yusuf Yenen, İstanbul, Ketebe Yayınları, 2021.

Weil, Simone: **Metafizik İçlenmeler**, Çev. Ahmet Zihni, İstanbul, Mecaz Yayınları, 2022.

Weil, Simone: **Tanrı Sevgisinin Örtük Biçimleri**, Çev. Cihat Toker, İstanbul, Mecaz Yayınları, 2021.

Weil, Simone: **Yerçekimi ve İnayet**, Çev. M. Mukadder Yakuboğlu, Ankara, Doğu Batı Yayınları, 2019.

Werner, Charles: **Kötülük Problemi**, Çev. Sedat Umran, İstanbul, Kaknüs Yayınları, 2000.

Wiesel, Elie: **Gece**, Çev. Dila Balça Öğün, İstanbul, Koridor Yayıncılık, 2022.

Wykstra, Stephen J.: "**The Humean Obstacle to Evidential Arguments from Suffering: On Avoiding the Evils of 'Appearance' The Problem of Evil**, Ed. Marilyn McCord Adams, Robert Merrihew Adams, New York, Oxford University Press, 1990.

Wykstra, Stephen J.: "Rowe's Noseeum Arguments from Evil", **The Evidential Argument from Evil**, Ed. Daniel Howard Snyder, USA, Indiana University Press, 1996.

Yahya İbn Adî: **Tehzîbü'l-Ahlâk**, Çev. Harun Kuşlu, İstanbul, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, 2013.

Yaran, Cafer Sadık: **Kötülük ve Teodise: Batı ve İslâm Din Felsefesinde Kötülük Problemi ve Teistik Çözümler**, Ankara, Vadi Yayınları, 1997.

Yasa, Metin: **Kötülük Sorunu**, Ankara, Elis Yayınları, 2015.

Yasa, Metin: **Tanrı ve Kötülük**, Ankara, Elis Yayınları, 2003.

Yıldız, İbrahim: **Delilci Kötülük Problemi**, Ankara, Elis Yayınları, 2023.

Zaibert, Leo: "Evil and Punishment", **The Routledge Handbook of the Philosophy of Evil**, Ed. Thomas Nys, Stephen de Wilze, New York, Routledge, 2019.

Zeller, Aduard: **Grek Felsefesi Tarihi**, Çev. Ahmet Aydoğan, İstanbul, Say Yayınları, 2017.

Zenon, Kleanthes: **Stoa Felsefesinin Kuruluş Fragmanları**, Çev. C. Cengiz Çevik, İstanbul, Albaraka Yayınları, 2021.

Zimbardo, Philip: **Şeytan Etkisi: Kötülüğün Psikolojisi**, Çev. Canan Coşkan, İstanbul, Say Yayınları, 2019.

ÜÇ BOYUTLU TASARIM
VE
SANAL GERÇEKLİK KULLANIMI

GÖBEKLİTEPE ÇALIŞMASI

İpek Fatma ERTAN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1922
İletişim

©Çizgi Kitabevi
Kasım 2025

ISBN: 978-625-396-675-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ERTAN, İpek Fatma
ÜÇ BOYUTLU TASARIM
VE
SANAL GERÇEKLİK KULLANIMI
GÖBEKLİTEPE ÇALIŞMASI

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Kitaplar

Alioğlu, N. (2011). *Yeni Medya Sanatı ve Estetiği.* İstanbul: Papatya Yayıncılık.

Arnheim, R. ve Tamdoğan, R. Ü. (2010). *Sanat Olarak Sinema.* İstanbul: Hil Yayınları

Aydın, H. (1989). *Kamerasız, Senaryosuz Sinema: Norman Mc Laren.* Ve Sinema.

Baudrillard, J. (2005). *Anahtar Sözcükler*. (çev. Adanır O. ve Yıldırım L.) 1.Basım, Ankara: Paragraf Yayınevi.

Blair, P. (1994). *Cartoon Animation.* Walter Foster Publishing.

Chong, A. (2008). *Digital Animation.* London: AVA Academia Publishing.

Daşdemir, Y. (1999). *LightWawe 3D*. İstanbul: Türkmen Kitabevi.

Dedeal, M. N. (1999). *Temel Özellikleriyle Çizgi Canlandırma.* İstanbul: Pusula Yayıncılık.

Deryakulu, D. (1999). *Çağdaş Eğitimde Yeni Teknolojiler.* Eskişehir: Anadolu Üni. Açıköğretim Fakültesi No: 1021.

Elliot S.D., Phillip L. M., Devore, A. ve Forcade, T. (1997). *3D Studio Release 4.* (çev. Türkmen, A. Halaç, A., Gözgücü, L.) İstanbul: Sistem Yayıncılık.

Fisher, P. ve Unwin, D. (2002). *Virtual Reality in Geography: An Introduction. In Virtual Reality in Geography.* London: Taylor and Francis Publishers.

Furniss, M. (2013). *Animasyon'un Kutsal Kitabı.* İzmir: Karakalem Kitabevi Yayınları.

Gooding, L. ve Jim, L. (2003). *Maya 4.* Çev. Belgin Elçioğlu. İstanbul: Alfa Yayınları.

Gökaydın, N. (2010). *Temel Sanat Eğitimi.* İstanbul: Bireysel ve Toplumsal Yaratıcılık Merkezi.

Güdükbay, U. ve Çetin, A. (2006). *3 Boyutlu Bilgisayar Grafikleri (3D Computer Graphics).* Türkiye Bilişim Ansiklopedisi. İstanbul: Papatya Yayıncılık.

Halas, J. (1979). *Canlandırma Sineması*. (çev: Sipahioğlu, A.) Eskişehir: E.İ.T.İ.A. Yayınları.

Ilgaz, S., (1997). *Çizgi Film Temel İlkeleri*. Yapım Tekniği. İstanbul: Leyla Yayıncılık.

Kerlow, I.V. (2003). *The Art of 3D Computer Animation and Effects.* New York: John Wiley & Sons, Inc.

Kılıç, L. (1994). *Görüntü Estetiği.* İstanbul: Yapı ve Kredi Yayınları.

Larijani, L. C. (1993). *The Virtual Reality Primer.* New York: McGraw- Hill.

Marrim, C. ve Campbell, B. (1997). *Teach Yourself VRML 2 in 21 Days*. Sams Publishing. Indianapolis.

McCartney, S. (1999). *ENIAC: The Triumphs and Tragedies of The World's First Computer.* USA: Walker & Company.

Niesewand, N. (1999). *Lighting.* Octopus Publishing Group LTD.

Piemental, K. ve Teixeira, K. (1995). *Virtual Reality: Through The New Looking Glass.* New York: Intel/McGraw-Hill Press.

Rheingold, H. (1991). *Virtual Reality: Exploring the Brave New Technologies.* Simon & Schuster Adult Publishing Group.

Sarıoğlu, G. (1976). *Televizyon: Program Yapımı ve Yönetim.* Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.

Schimmel, A. (2000). *Sayıların Gizemi.* (çev. Küpüşoğlu, M.) İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Schmidt, K. (2007a). *Taş Çağı Avcılarının Gizemli Kutsal Alanı Göbeklitepe En Eski Tapınağı Yapanlar.* (çev. Aslan, R.), İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Schmidt, K. (2007b). "*Göbeklitepe" Türkiye'de Neolitik Dönem*. (Ed. Başgelen, N. ve Özdoğan, M.) İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Sepici, L., (2015). *Anadolu'da Keşfedilen Dünyanın ilk Maabedi Göbeklitepe.* İstanbul: Sınır Ötesi Yay. 2.Baskı.

Sherman, W. R. ve Craig, A. B. (2003). *Understanding Virtual Reality: Interface, Application and Design.* Elsevier.

Sherman, W.R., Craig A.B. ve Will, J.D. (2009). *Developing Virtual Reality Application, Foundation of Effective Design.* China: Morgan Kaufmann Publication.

Sirel, Ş. (1993). *Yapı Fiziği Konuları.* I. Kitapçık No.5. Yapı Fiziği Uzmanlık Enstitüsü.

Taussig, M. (1993). *Mimesis and Alterity: A Particular History of the Senses.* New York: Routledge.

Thuan, X. T. (2010). *Işığın Kalbine Yolculuk.* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Tickoo, S. (2017). *Autodesk Maya 2018 A Comprehensive Guide 10th Edition.* USA: Cadcim Technologies.

Tomohira, O. (1995). *Computer Designics.* Graphic-sha Publishing.

Watt, A. (2000). *3D Computer Graphics.* Addison-Wesley Publishing Ltd, Pearson Edutation Limited.

Webster, C. (2005). *Animation: The Mechanics of Motion.* Oxford: Elsevier.

Wells, P. (1998). *Understanding Animation.* New York: Routledge.

Whitaker, H. ve Halas, J. (1981). *Timing for Animation.* London: Focal Press.

Whitehead, M. (2012). *Animasyon Filmler*. (çev. Turuskan, A.). İstanbul: Kalkedon Yayıncılık.

Whyte, J. (2002). *Virtual Reality and The Built Environment.* Great Britain: Architectural Press.

Vahapoğlu, E. ve Lachman, G. S. (2013). *Dünya'nın İlk Tapınağı Göbeklitepe World's First Temple: Göbeklitepe.* İstanbul: Doğuş Grubu.

Vandergrift, K. E. (1996). *Mosaics of Meaning: Enhancing The Intellectual Life of Young Adults Through Story. (425-455).* London: The Scarecrow Press, Inc.

Yengin, D. ve Bayrak, T. (2017). *Sanal Gerçeklik VR.* İstanbul: Der Yayınları.

Yengin, D. (2014). *Yeni Medya ve Dokunmatik Toplum.* İstanbul: Derin Yayınları.

Yengin, D. ve Bayrak, T. (2018). *Yeni Medya ve Sanal Gerçeklik.* İstanbul: İstanbul Aydın Üniversitesi Yayınları.

Yıldız, S. (2006). *Peygamberler Diyarı Urfa.* Ankara: Kare Yayınları.

Bildiri ve makaleler

Abawi, D. F., Bienwald, J. ve Dorner, R. (2004). Accuracy in Optical Tracking with Fiducial Markers: An Accuracy Function for ARToolKit. *In Proceedings of The 3rd IEEE/ACM International Symposium on Mixed and Augmented Reality.* 260-261. IEEE Computer Society.

Abell, S. K. ve Krueger, A. (1991). Those Who Can Do Can Teach. *Science and Children.* 28(5), 32-33.

Akkuzhyna, P. Y. (2008). Principles of Traditional Animation. *Seminar "Character Animation" Saarland University.*

Altıner, M. ve Çakır, F. (2018). Siber Uzay ve Uluslararası İlişkiler/Teorisi. *Cyberpolitik Journal.* 2(4), 183-190.

Andolsek, D. L. (1995). Virtual Reality in Education and Training. *International Journal of Instructional Media.* 22(2), 145-55.

ASSIST, (2007). Alliance for Solid-State Illumination Systemd and Technologies (ASSIST). *A Guide to Residential Directional Lighting - Lighting Research Center.* Volume 3, Issue 1, Published by the Lighting Research Center. USA, http://www.lrc.rpi.edu

Sandrew, B. B. ve Hamby, D. (1993). U.S. Patent No. 5,252,953. Washington, *DC: U.S. Patent and Trademark Office.* http://www.google.com/patents/US5252953.

Başgelen, N. (2015). Nevali Çori/ Veba Vadisi'nden Göbeklitepe'nin Dilek Ağacına: Klaus Schmidt. *Aktüel Arkeoloji Dergisi*. Sayı 46, Temmuz-Ağustos.

Baudrillard, J. (2011). *Simülakrlar ve Simülasyon.* çev. Oğuz Adanır. 6. Basım. Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Bayraktar, E. ve Kaleli, F. (2007). Sanal Gerçeklik ve Uygulama Alanları. *Akademik Bilişim.* (31 Ocak-2 Şubat 2007) Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya.

Bazilevs, Y. ve Hughes, T. J. R. (2008). NURBS-Based Isogeometric Analysis for The Computation Of Flows About Rotating Components. *Computational Mechanics.* 43(1), 143-150.

Beier, K. P. (2004). Virtual Reality: A Short Introduction. *Retrieved February, 2.*

Benedikt, M. (1991). Cyberspace. *MIT Pres*. Cambridge.

Bhaduri, B., Tay, C. J., Quan, C., Niu, H. ve Sjödahl, M. (2011). Two Wavelength Simultaneous DSPI and DSP for 3D Displacement Field Measurements. *Optics Communications*. 284(10-11), 2437-2440.

Bierbaum, A. ve Just, C. (1998). Software Tools for Virtual Reality Application Development. *Course Notes for SIGGRAPH, 98.*

Blinn, J. F. (1977). Models of Light Reflection for Computer Synthetisized Pictures. *SIGGRAPH Proceedings for 4 Annual Conference on Computer Graphichs and İnteractive Technology.*

Blinn J. F. ve Newell, M. E. (1976). Texture and Reflection in Computer Generated Images. *Communications of the ACM*. 19(10): 542-547.

Boehler, W. ve Marbs, A. (2002). 3D Scanning Instruments. *Proceedings of the CIPA WG.* 6, 9-18.

Bouldin, J. (2000). The Body, Animation and The Real: Race, Reality and the Rotoscope in Betty Boop. *Conference Proceedings for Affective Encounters Rethinking Embodiment in Feminist Media Studies.* ISBN 951-29-2237-1.

Brodlie, K., Dykes, J., Gillings, M., Hakley, M. E., Kitchin, R. ve Kraak, M. J. (2002). Geography in VR: Context. In Fisher, P. And Unwin, D. (eds). *Virtual Reality in Geography.* Taylor and Francis Publishers, London: 7-16.

Bulat, M. Bulat, S. ve Aydın, B. (2014). Bilgisayar Ortamında Üç Boyutlu Tasarım ve Kopyalama. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi.* Yıl: 2, Sayı: 8, 548-572.

Burdea, G. ve Coiffet P. (1994). Virtual Reality Technology. *Presence.* 12: 663-664.

Catmul, E. (1975). Computer Display of Curved Surfaces. *Proc. Conference on Computer Graphics. Pattern Recognition, and Data Structure.* 11-17.

Chen, C. H., Yang, J. C., Shen, S. ve Jeng, M. C. (2007). A Desktop Virtual Reality Earth Motion System in Astronomy Education. *Educational Technology and Society.* 10: 289-304.

Chiou, G. F. (1995). Learning Rationales and Virtual Reality Technology in Education. *Journal of Educational Technology Systems*. 23: 327-336.

Curless, B. (1999). From Range Scans to 3D Models. *ACM SIGGRAPH Computer Graphics.* 33(4), 38-41.

Cutler, L. D., Fröhlich, B. ve Hanrahan, P. (1997). Two-Handed Direct Manipulation on The Responsive Workbench. *In Proceedings of The 1997 Symposium on Interactive 3D Graphics*. 107-114. ACM.

Çakır, A. (2005). 3 Boyutlu Tarama Sistemleri ve Kullanım Alanları ve 3D Optik Taramanın Temel Prensibi; Optik Üçgenleme (Optical Triangulation). (http://www.turkcadcam.net/rapor/3doptiktarama/index.html).

Çalışkan, S. (2011). Canlandırma Sanatında Oyunculuk. *Journal Of Turkish Art Research (JTAR) /Türk Sanatları Araştırmaları Dergisi (TSAD).*

Çavaş, B., Çavaş, P. H. ve Can, B. T. (2004). Eğitimde Sanal Gerçeklik. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*. 3(4), 110-116.

Davies, T. A. ve Austin Jr, J. A. (1997). High-Resolution 3D Seismic Reflection and Coring Techniques Applied to Late Quaternary Deposits on The New Jersey Shelf. *Marine Geology.* 143(1-4), 137-149).

Debevec, P. (1998). Rendering Synthetic Objects Into Real Scenes: Bridging Traditional and Image-Based Graphics with Global Illumination and High Dynamic Range Photography. *In Proceedings of The 25th Annual Conference on Computer Graphics and Interactive Techniques*. 189-198. ACM.

Dede, C. (2006). Introduction to Virtual Reality in Education. *Themes in Science and Technology Education*. 1: 7-9.

De Laughter, J. E., Stein, S., Stein C. A. ve Bain, K. R. (1998). Preconceptions Abound Among Students in An İntroductory Earth Science Course. *EOS,* 79: 429-431.

De Lorenzis, A. ve Orofino, V. (2015). New Possible Astronomic Alignments at the Megalithic Site of Göbeklitepe, Turkey. *Archaeological Discovery.* 3, 40-50.

Demirbaş, B. Ö. (2015). Animasyonlar Yoluyla Geçmişten Günümüze Sanal Gerçeklikte Var Olan Ütopyalar. *M.S.K.Ü. Uluslararası Sanat Sempozyumu.* 269- 277.

Dickey, M. D. (2005). Three-Dimensional Virtual Worlds and Distance Learning: Two Case Studies of Active Worlds as a Medium for Distance Education. *British Journal of Educational Technology.* 36, 439-451.

Didi, N., Baron, S., Pradat-Diehl, P. ve Sirigu, A. (2000). Analyse De La Préhension Par Le Cyber-Glove. In La préhension. *Springler.* Verlag Paris. 63-68.

Dillenbourg, P., Schneider, D. ve Synteta, P. (2002). Virtual Learning Environments. *In 3rd Hellenic Conference "Information & Communication Technologies in Education" Kastaniotis Editions.* Greece. 3-18.

Drebin, R. A., Carpenter, L. ve Hanrahan, P. (1988). Volume Rendering. *In ACM Siggraph Computer Graphics.* Vol. 22, No. 4, 65-74. ACM.

Doyle, A. (2001). Web Animation, Technology & Learning. Colt 22. Sayı 2/ Vol. 22 Issue 2.

El-Araby, M. (2002). Possibilities and Constraints of Using Virtual Reality in Urban Desin. *In The Proceeding of International Conference of Corp and GeoMultimedia.* Vienna University of Technology, Vienna. 02, 457-463.

Fällman, D., Backman, A. ve Holmlund, K. (1999). VR in Education: An Introduction to Multisensory Constructivist Learning Environments. *In Conference on University Pedagogy* (Umea University, Umea, Sweden, February 18-19).

Flavell, L. (2010). Beginning Blender: Open source 3D modelling, animation, and game design. The United States of America: Apress.

Ghani, D. A. ve Ishak, S. B. A. (2012). Relationship Between The Art of Wayang Kulit and Disney's Twelve Principles of Animation. *Revista De Cercetare Si Interventie Sociala.* 37, 144.

Gökçearslan, A. (2010). Bilgisayar Teknolojisi ve 3 Boyutlu Canlandırma. *Uluslararası Yeni Medya ve Etkileşim Sempozyumu.* Marmara Üniversitesi İletişim Fakültesi.

Greenbaum, P. (1992). The Lawnmower Man. *Film and Video*. 9 (3), 58-62.

Gutiérrez, M. A., Vexo, F. ve Thalmann, D. (2008). Stepping Into Virtual Reality. England: *Springer*-Verlag London.

Gündeş, S. ve Hünerli, S. (2000). Reklam Filmlerinde Canlandırma Kullanımı ve Reklam İletisine Etkileri. *Halkla İlişkiler ve Reklamcılık.* 1.

Güzel, M. (2015). Gerçeklik İlkesinin Yitimi: Baudrillard'ın Simülasyon Teorisinin Temel Kavramları. *Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi (FLSF)*. 19.

Helsel, S. (1992). Virtual Reality and Education. *Educational Technology.* 32: 38-42.

Hünerli, S. (2000). Canlandırmanın Kullanım Alanları ve Türkiye'deki Durum. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*. 10.

Inanici, M. (2010). Evalution of High Dynamic Range Image-Based Sky Models in Lighting Simulation. *Leukos*. 7(2), 69-84.

İnanç, D. D. (1981). Komputerle Canlandırma Film ve Computer Image Corporation. *Sanat Olayı.*

Javidi, G. (1999). Virtual Reality and Education. *University of South Florida Fall.* 1-51. USA: South Florida.

Jimenez, J., Whelan, D., Sundstedt, V. ve Gutierrez, D. (2010). Real-Time Realistic Skin Translucency. *IEEE Computer Graphics and Applications*. 30(4), 32-41).

Kaba, F. (2001). Çizgi Film Teknikleri. *Powerpoint Sunumu.*

Kantarcı, A. ve Çakır, Ş. (1998). Sanal Gerçeklik ve Turizm. *3rd International & 9th National Tourism Congress.* 17-21.

Kara, U. Y. (2018) Time and Space in Video Games: A Sketch. *Moment Derg.* 5(1), 31-56.

Kayabaşı, Y. (2005). Sanal Gerçeklik ve Eğitim Amaçlı Kullanılması. *The Turkish Online Journal of Educational Technology*. 4: 151-158.

Kayabaşı, Y. (2002). Sanal Gerçeklik ve Eğitim Amaçlı Kullanılması. *The Turkish Online Journal of Educational Technology-TOJET.* ISSN: 1303-6521 Vol. 4 Issue 3, 151-158.

Kenyon, R. V. (1995). The Cave (tm) Automatic Virtual Environment: Characteristics And Applications. Workshop on Human-Computer Interaction and Virtual Environments.

Keppell, M. ve Macpherson, C. (1997). Is the elephant really there. In Virtual reality in education. *Conference Presentation Document.* Online at http://www. infocom. cqu. edu. au/Units/aut99/00101/00101/RESOURCE/TUTORIAL/VR-PRES. PDF.

Kırık, A.M. ve Kozan, E. (2015). Üç Boyutlu (3d) Dijital Animasyon Teknolojisinin TV Yayıncılığında Kullanımı. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi.* Yıl: 3, Sayı: 13, 292-311.

Kim, M.J., Wang, X., Love, P., Li, H. ve Kang, S.-C. (2013). Virtual Reality for The Built Environment: A Critical Review of Recent Advances. *J. Inf. Technol. Constr.* 18 (2) 279–305.

Kuruüzümcü, R. (2007). Bir Dijital Ortam ve Sanat Formu Olarak Sanal Gerçeklik. *Sanat Dergisi.* 12, 93-96.

Ko, C. C. ve Cheng, C. D. (2009). Interactive Web-Based Virtual Reality With Java 3D. *The United States of America: Information Science Reference*.

Kočiško, M. ve Brazda, P. (2006). Visual Disassembling Technological Procedures. Scientific Bulletin. *International Conference of the Carpathian Euro-region Specialists in Industrial Systems*. Vol. 20, Serie C, Baia Mare.

Konishi, S. ve Venturini, M. (2007). Articulating The Appeal. In *SIGGRAPH Sketches* (p. 50).

Kurbanoğlu, S. S. (1996). Sanal gerçeklik: Gerçek mi, değil mi? *Türk Kütüphaneciliği.* 10 (1), 21-31.

Lane A., Watts D.C. ve Wilson N.H.F. (1998). Ambient Light Working Times of Visible Light-Cured Restorative Materials. *Does the ISO Standard Reflect Clinical Reality? Dent Mater* 14: 353-7.

Lasseter, J. (1987). Principles of Traditional Animation Applied to 3D Computer Animation. *In ACM Siggraph Computer Graphics.* Vol. 21, No. 4, 35-44. ACM.

Li, X., Yi, W., Chi, H. L., Wang, X. ve Chan, A. P. (2018). A Critical Review of Virtual and Augmented Reality (VR/AR) Applications In Construction Safety. *Automation in Construction.* 86, 150-162.

Li, X. (2011). Creating for 3D Digital Chinese Ink-Wash Landscape Paintings Based on Maya. *In Digital Media and Digital Content Management (DMDCM)*. Workshop on 13-17. IEEE.

Ma, W. C., Hawkins, T., Peers, P., Chabert, C. F., Weiss, M. ve Debevec, P. (2007). Rapid Acquisition of Specular and Diffuse Normal Maps From Polarized Spherical Gradient Illumination. *In Proceedings of the 18th Eurographics conference on Rendering Techniques*. (pp. 183-194). Eurographics Association.

Magnenat-Thalmann N. ve Thalmann, D. (1998). Virtual Reality Software and Technology. *Encyclopedia of Computer Science and Technology.* Marcel Dekker, Vol. 41.

Mayer, R. E. ve Estrella, G. (2014). Benefits of Emotional Design in Multimedia Instruction. *Learning and Instruction*. 33, 12–18.

Matusik, W., Pfister, H., Ngan, A., Beardsley, P., Ziegler, R. ve McMillan, L. (2002). Image-Based 3D Photography Using Opacity Hulls. *ACM Transactions on Graphics*. (TOG), 21(3), 427-437).

Mohler, J. L. (2000). Desktop Virtual Reality for The Enhancement of Visualization Skills. *Journal of Educational Multimedia and Hypermedia.* 9(2), 151-165.

Morgan, C. L. (2009). Building Çatalhöyük: Changing Virtual Reality in Archaeology. *Archaeologies.* 5(3), 468.

Nagata, Y. ve Toriihara, S. (2017). Head Mounted Device. *U.S. Patent Application* No. 15/407, 968.

National Research Council. (1995). Virtual Reality: Scientific and Technological Challenges. *National Academies Press.* 384.

Naughton, J. (1999). A Brief History of the Future. London: Orion Books

Nesbet, A. (1997). Inanimations: Snow White and Ivan The Terrible. *Film Quarterly.* 50 (4): 20-31.

Nichols, G., Penmatsa, R. ve Wyman, C. (2010). Interactive, Multiresolution Image-Space Rendering for Dynamic Area Lighting. *In Computer Graphics Forum*. Vol. 29, No. 4, 1279-1288. Oxford, UK: Blackwell Publishing Ltd.

Novák-Marcincin, J. (2010). Hardware Devices Used in Virtual Reality Technologies. *Scientific Bulletin Series C: Fascicle Mechanics, Tribology, Machine Manufacturing Technology.* 24, 57.

Novák-marcinčin, J. ve Kuzmiaková, M. (2009). Basic Components Of Virtual Reality. *Annals of the University of Petroşani, Mechanical Engineering*. 11 (2009), 175-182 175.

Ofluoğlu, S. (2010). Bilgisayar Destekli Modelleme Ders Notu. *Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Enformatik Bölümü Prof. Dr. Salih Ofluoğlu.*

Ohshima, T., Yamamoto, H. ve Tamura, H. (1996). Gaze-Directed Adaptive Rendering For Interacting With Virtual Space. *In Virtual Reality Annual İnternational Symposium. Proceedings of the IEEE.* 103-110.

Olson, J. L., Krum, D. M., Suma, E. A. ve Bolas, M. (2011). A Design for A Smartphone-Based Head Mounted Display. *In Virtual Reality Conference (VR).* 233-234. IEEE.

Oppenheim, C. (1993). Virtual Reality and The Virtual Library. *Information Services and Use.* 13(3), 215-27).

Önder, A. (2002). Siberuzayda Mimarlık Sanal Dünyada Gerçek Mimarlar, Mimarlık ve Sanallık. *Arredamento Mimarlık Çağdaş Mimarlık Sorunları Dizisi-1*, Ocak. Boyut Kitapları.

Özkalp, B. ve Saygılı, Ü. (2015). The Effectiveness of Similitor Usage in The Paramedic Education. *Procedia-Social and Behavioral Sciences.* 174, 3150-3153.

Pearce, A., Wyvill, B., Wyvill, G., ve Hill, D. (1986). Speech and Expression: A Computer Solution to Face Animation. *In Graphics Interface.* Vol. 86, 136-140.

Peng, H., Ruan, Z., Long, F., Simpson, J. H. ve Myers, E. W. (2010). V3D Enables Real-Time 3D Visualization and Quantitative Analysis of Large-Scale Biological Image Data Sets. *Nature Biotechnology.* 28(4), 348).

Pesce, M. D., Kennard, P. ve Parisi, A. S. (1994). Cyberspace. *Proceedings of the First International Conference on the World Wide Web*. May 25-26, CERN, Geneva.

Platzman, G. W. (1979). The ENIAC Computations of 1950-Gateway to Numerical Weather Prediction. *Bulletin of the American Meteorological Society.* 60(4), 302-312.

Piemental, K. ve Teixeira, K. (1995). Virtual Reality: Through the New Looking Glass. *Intel/McGraw-Hill Press*. New York.

Reinhart, C. F. ve Breton, P. F. (2009). Experimental Validation of 3ds Max® Design 2009 and Daysim 3.0. *Draft manuscript submitted to Building Simulation.*

Rubin, S. M. ve Whitted, T. (1980). A 3-Dimensional Representation for Fast Rendering of Complex Scenes. *In ACM SIGGRAPH. Computer Graphics.* Vol. 14, No. 3, 110-116. ACM.

San-ao, X. (2011). Application of Maya in Film 3D Animation Design. *In Computer Research and Development (ICCRD), 3rd International Conference* on Vol. 2, 357-360. IEEE.

Santos, B. S., Dias, P., Pimentel, A., Baggerman, J. W., Ferreira, C., Silva, S. ve Madeira, J. (2009). Head-Mounted Display Versus Desktop for 3D Navigation in Virtual Reality: A User Study. *Multimedia Tools and Applications.* 41(1), 161.

Schmidt, K. (2006). Animals and A Headless Man at Göbeklitepe. *The Newsletter of Southwest Asian Neolithic Research.* 2(06), 38-40.

Shin, Y. K. (2002). Virtual Reality Simulations in Web-Based Science Education. *Computer Applications in Engineering Education.* 10: 18-25.

Smith, C. (2012). Motion Comics: Modes of Adaptation and The İssue of Authenticity. *Intellect Publisher*. doi.org/10.1386/ap3.1.2.357-1.

Smith, C. (2015). Motion Comics. *Writing Visual Culture*. 7. ISSN 2049-7180.

Steffy, G. (2001). Architectural Lighting Design. *Wiley.* 2. Edition.

Sturman, D. J. (1994). A Brief History of Motion Capture for Computer Character Animation. *SIGGRAPH94.* Course 9.

Stüring, S. ve Trasi, A. (2001). State of The Art of VR Modelling. *Prism. The Human Factors Network for The Process Industries.* Report (D7.4).

Sutherland, I. E. (1998). Sketchpad-a Man-Machine Graphical Communication System. *In Seminal Graphics*. 391-408. ACM.

Şenler, F. (2005). Animasyon Tarihi, Teknikleri ve Türkiye'deki Yansımaları. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi.* 3, 99-114.

Thalmann, N. M. ve Thalmann, D. (1990). The Development of Computer Animation in Various Organizations. *In Computer Animation*. 19-40. *Springer*, Tokyo.

Tarhan, S. ve Özgüven, M. M. (2006). 6.6 3D Animasyon ve Sanal Gerçeklik. *Management and Decision Support Systems, in CIGR Handbook of Agricultural Engineering.* Vol. VI. 425-434 of Chapter 6, Information Technology.

Taştan T. ve Uçan, B. (2015). Türkiye'de Çağdaş Sanatta Canlandırma (Animasyon) Uygulamaları. *Çukurova Üniversitesi I. Sanat Araştırmaları Sempozyumu.*

Thomas, F. ve Johnson, O. (1981). The Illusion of Life-Disney Animation. *Walt Disney Productions.*

Thomas, A. ve Tufano, N. (2010). Stop Motion Animation. *DIY Media: Creating, Sharing and Learning with New Technologies.* 161-184.

Toriihara, S. ve Nagata, Y. (2018). Head Mounted Device. *U.S. Patent* No. 9,952,439. Washington, DC: U.S. Patent and Trademark Office.

Turkay, S. (2016). Digital Inclusion: Transforming Education Through Technology. *Proceeding Book. The Educational Impact of Whiteboard Animations: An Experiment Using Popular Social Science Lessons.* Harvard University.

Tursun, O. T., Akyuz, A. O., Erdem, A. ve Erdem, E. (2014). Evaluating Deghosting Algorithms for HDR Images. *In Signal Processing and Communications Applications Conference (SIU).* 2014 22nd (pp. 1275-1278). IEEE.

Ünal, E., Kayaoğlu, M., Topçu, B., Kaya, H. ve Doğan, M. U. (2012). TÜBİTAK-BİLGEM Shot Estimation System (SES). *In Signal Processing and Communications Applications Conference (SIU),* 2012 20th. 1-4. IEEE.

Quaye-Ballard, J. A. (2008). Virtual Reality: A Tool for Cartographic Visualization. *Journal of Science and Technology* (Ghana), 28(1), 136-145.

Waechter, M., Moehrle, N. ve Goesele, M. (2014). Let There Be Color! Large-Scale Texturing of 3D Reconstructions. *In European Conference on Computer Vision*. (pp. 836-850). Springer, Cham.

Wang, Y., Turner, M. J., Hewitt, W. T. ve Computing, M. (2006). Creating A Novel Multiple-Frequency Based Vibration Built Upon Human Perception Analysis. *In Proceedings of the 41st United Kingdom Group Meeting on Human Responses to Vibration*. 1-12.

Winn, W. ve Bricken, W. (1992). Designing Virtual Worlds For Use in Mathematics Education: The Example Of Experimental Algebra. *Educational Technology.* 32: 12-19.

Xiong, F., Zhao, X. ve Zhang, Y. (2006). Animation and Virtual Reality, Management and Decision Support Systems. *in CIGR Handbook of Agricultural Engineering*. Volume VI Information Technology. Edited by CIGR-The International, USA.

Vince, J. (1998). Essential Virtual Reality Fast. How to Understand the Techniques and Potential of Virtual Reality. *Springer, Verlag 1998.*

Yair, Y., Schur, V. ve Mintz, R. (2003). A "Thinking Journey" to The Planets Using Scientific Visualization Technologies: Implications to Astronomy Education. *Journal of Science Education and Technology*. 12: 43-49.

Zelt, C. A., Azaria, A. ve Levander, A. (2006). 3D Seismic Refraction Traveltime Tomography at A Groundwater Contamination Site. *Geophysics.* 71(5), H67-H78).

Ziatdinov, R. ve Musa, S. (2015). Animasyonun Temel Prensipleri. *Ders Materyali.*

Tezler

Balaban, Y. (2007). Üç Boyutlu Bilgisayar Grafiklerinin Sinema Filmleri İçinde Kullanımı: "Mumya" "Küçük Kardeşim" ve "Matrix" İncelemesi. *Yüksek Lisans Tezi*. İstanbul: TC. İstanbul Kültür Üniversitesi SBE.

Kahraman, A. D. (2013). Canlandırmanın (Animasyonun) Öğrenci Başarılarına ve Derse İlişkin Tutumlarına Etkisi. *Doktora Tezi.* Gazi Üniversitesi EBE, Uygulamalı Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı.

Ritsos, P. D. (2006). Architectures for Untethered Augmented Reality Using Wearable Computers. *Doctoral Dissertation.* University of Essex.

Sabahat, N. S. (2013). Türkiye'de Heykel Bölümlerinde Teknoloji Kullanımının Taş Yontu Eğitimine Etkileri. *Yayınlanmamış Doktora Tezi.* Samsun: On Dokuz Mayıs Üniversitesi EBE.

Sürücü, O. (2017). Sanal Gerçekliğin Kültürel Mirası Korumada Kullanımı, Salih Bozok Villası Örneği. *Doktora Tezi.* Selçuk Üniversitesi FBE.

Tezcan, G. (1990). Animasyon Üretim Tekniklerinin Deneysel Analizi Üzerine Bir Araştırma. *Sanatta Yeterlik Eseri.* Ankara: Hacettepe Üniversitesi SBE.

İnternet Kaynakları

amyrheadaca.wordpress.com. (2012) https://www.amyrheadaca.wordpress.com/2012/09/21/peter-mark-roget-persistence-of-vision (07.08.2018)

Autodesk. (2018). https://www.autodesk.com.tr/solutions/3dmodeling-software (15.07.2018)

Federick, B. (2010). Myron Krueger Biography. http://thedigitalage.pbworks.com/w/page/22039083/Myron%20Krueger (07.08.2018)

Kültür Varlıkları. (2018). http://www.kulturvarliklari.gov.tr (15.07.2018)

pluralsight.com (2013). https://www.pluralsight.com/blog/film-games/understanding-global-illumination (07.08.2018).

Phantom Premium. (2013). http://www.geomagic.com/en/products/phantom-premium/overview (15.07.2018)

TDK. (2018). http://www.tdk.gov.tr (15.07.2018)

UNESCO. (2018). http://www.unesco.org.tr/Pages/125/122/UNESCO-D%C3%BCnya-Miras%C4%B1-Listesi (15.07.2018)

ALGORİTMA TAHAKKÜMÜ

Özgürlük ve Güvenlik Bağlamında Algoritmik Gözetim

Muhittin EVREN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1938
Sosyoloji

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-701-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
EVREN, Muhittin
ALGORİTMA TAHAKKÜMÜ
Özgürlük ve Güvenlik Bağlamında Algoritmik Gözetim

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

AB Genel Veri Koruma Tüzüğü (GDPR), (2016). https://www.ab.gov.tr/ab-genel-veri-koruma-tuzugu-gdpr-turkceyecevrildi_53650.html (Erişim tarihi: 25.09. 2024).

Acar, M. H. (2024) Algoritmik Adaletsizlik: Dijital Dünyada Eşitsizliklerin Yeniden Üretilmesihttps://republica.tr/algoritmik-adaletsizlik-dijital-dunyada-esitsizliklerin-yeniden-uretilmesi Erişim tarihi: 09.03.2025).

Acar, S. (2023). İnsan Kaynakları Yönetimi Süreçlerinin Dijitalleşmesi, içinde, (29-48). *Dijitalleşme; Farklı Bakış Açılarıyla Güncel Çalışmalar*, Safa Acar (Ed.). Bursa: Ekin Yayınları.

Acemoğlu, D., Johnson, S. (2023). *İktidar ve Teknoloji*, (Çev: C. Duran). İstanbul: Doğan Kitap.

Ackermann, U. (2015). Digitale Revolution–Eine Herausforderung für die Freiheit. Weiterdenken–Heinrich-Böll-Stiftung Sachsen (Hrsg.): Digitale Schwellen P rivatheit und Freiheit in der digitalen W, 123-133.

Admass, W. S., Munaye, Y. Y., & Diro, A. A. (2024). Cyber Security: State Of The Art, Challenges And Future Directions. *Cyber Security and Applications*, 2, 100031.

Adorno, T. W. ve Horkheimer M. (2014). *Aydınlanmanın Diyalektiği*. (Çev: N. Ülner ve E. Öztarhan). İstanbul, Kabalcı Yayınevi.

Adugit, Y. (2013). Özgürlüğün Kısa Tarihi, *Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, (16), 63-93.

Agamben, G (2020). *Biyogüvenlik ve politika.* https://autonomies.org/2020/05/giorgio-agamben-biosecurity-and-politics/ (Erişim tarihi: 15.11.2024).

Agamben, G. (2021). *Where Are We Now: The Epidemic as Politics*. London: Eris.

Ağaoğulları, M. A. (2013). *Kent Devletinden İmparatorluğa*, (7. Baskı), Ankara: İmge Kitabevi.

Ağır, B. S. (2015). Güvenlik Kavramını Yeniden Düşünmek: Küreselleşme, Kimlik ve Değişen Güvenlik Anlayışı. *Güvenlik Stratejileri Dergisi, 11*(22), 97-130.

Ağır, S. B.(2022). *Güvenlik Çalışmaları, Kuram, Kavram ve Ele*ştiri, Ankara: Nobel Yayınları.

Akbakın, D. N. (2020). *Gözetim Toplumunda Teşhir, Facebook ve İnstagram Örneği*, İstanbul: Urzeni Yayınları.

Akburakcı, N. F. (2021). Yapay Zekânın İdarenin Takdir Yetkisi ve Karar Alma Mekanizmalarına Etkisi. *İdare Hukuku ve İlimleri Dergisi,* (20), 77-97.

Akgün, E. Aslan H.(2010).Üç Özgürlük Paradigması, *Birinci Uluslararası Felsefe Kongresi*, ss. 111-120.

Akıllı, M.M.(2022). *Büyük Birader Gözetiminde, Teknolojik Yeni Dünya Düzeni,* Ankara: Karina Yayınevi.

Akkuş, B. (2022). Algoritmik Hedef Oluşturma ve Gözaltının Uluslararası İnsan Hakları Hukuku Açısından Değerlendirilmesi. *Igdir University Journal of Faculty of Economics and Administrative Sciences,* (8), 19-36.

Aksu, M. (2020), *11 Eylül Sonrası; İnsani Güvenlik, Özgürlük ve Güvenlik Dengesi*, Ankara: Akademisyen Kitapevi.

Aktan, C. C., Vural, İ.Y. (2003), *Özgürlük Yazıları*, Konya: Çizgi Kitabevi.

Aktel, M., (2001), "Küreselleşme Süreci ve Etki Alanları", *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *6*(2), 193-202.

Alatlı. A. (Der.), (2010). *Batı'ya Yön Veren Metinler*, Modernite Cilt 4. İstanbul: Melisa Matbaacılık.

Albers, M. (2015). Zukunftsszenarien Polizeilicher Überwachung. Weiterdenken Heinrich-Böll-Stiftung Sachsen (Hrsg.): *Digitale Schwellen P Rivatheit Und Freiheit İn Der Digitalen* W, 135-148.

Ali, O., Abdelbaki, W., Shrestha, A., Elbasi, E., Alryalat, M. A. A., & Dwivedi, Y. K. (2023). A Systematic Literature Review of Artificial İntelligence in the Healthcare Sector: Benefits, Challenges, Methodologies, and Functionalities. *Journal of Innovation & Knowledge, 8*(1),100333.

Alonso, A., & Siracuse, J. J. (2023). Protecting Patient Safety and Privacy in the Era of Artificial İntelligence. *In Seminars in Vascular Surgery* (Vol. 36, No. 3, pp. 426-429). WB Saunders.

Alper, H. (2022). Psikopolitika ve Özgürlüğün Krizi. *Trt Akademi*, *7*(14), 324-339..

Altman, D. (2003). AIDS and Security. *International Relations, 17*(4), 417-427.

Angwin, J., Larson, J., Mattu, S., & Kirchner, L. (2016). *Machine Bias: There's Software Used Across the Country to Predict Future Criminals. And It's Biased. ProPublica.* https://www.propublica.org/article/machine-bias-risk-assessments-in-criminal-sentencing (Erişim tarihi: 15.03.2025).

Anık, C. (2023). Dijital Medya Bağımlısının Siyasal Davranışı, içinde (1-51). *Dijital Medyada Siyasal İletişim*, Ali Kerem İngeç (Ed.). Ankara: Nobel Yayınları.

Arends, J. F. M. (2009). Homeros'dan Hobbes ve Ötesine: "Güvenlik" Kavramının Avrupa Geleneğindeki Boyutları. *Uluslararası İlişkiler Dergisi, 6*(22), 3-33.

Arendt, H. (1994). *İnsanlık Durumu*. (Çev: B. S. Şener). Onuncu Baskı, İstanbul: İletişim Yayınları.

Arendt, H. (2012a).*Devrim Üzerine*. (Çev: O. E. Kara), İstanbul: İletişim Yayınları.

Arendt, H., (2012). *Geçmişle Gelecek Arasında. Seçme Eserler-2*. (Çev: B. S. Şener, O. E. Kara), 6. Baskı. İstanbul: İletişim Yayınları.

Arık, E. (2018) *Dijital Mahremiyet, Yeni Medya ve Gözetim Toplumu*, İstanbul: Literatürk Akademia.

Arkin, R. (2009). *Governing Lethal Behavior in Autonomous Robots*. Chapman and Hall/CRC.

Armağan, A. ve Onur, N. (2012). Küresel Kamuoyunun Yükselişinde İnternet Kullanım Pratikleri: *Üniversite Gençliğinin Farkındalığı Üzerine Yapılan Bir Araştırma. Manas Üniversitesi İletişim Fakültesi, II Uluslararasıiletişim Sempozyumu*, 2-4 Mayıs 2012 Manas, Kırgısiztan, 153-166.

Armerding, T. (2014). "The 5 worst Big Data privacy risks (and how to guard against ehem)", CSO Online, 12 Aralık 2014. https://www.csoonline.com/article/549970/the-5-worst-big-data-privacy-risks-and-how-to-guard-against-them.html (Erişim tarihi: 22.09.2024).

Arnhart, L (2004), *Siyasi Düşünce Tarihi, (*Çev: A. K. Bayram), Ankara: Adres Yayınları.

Arslan, A. (2006), *İlk Çağ Felsefesi- 2, Sofistlerden Platona*, İstanbul: İstanbul Bilgi, Üniversitesi Yayınları.

Artut, S. (2014). *Teknoloji-İnsan Birlikteliği*, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Ashford, N. (2009). *Özgür Toplumun İlkeleri* (Çev: C. Madenci), Stokholm: Jarl Hjalmarson Vakfı, Brommatryck & Brolins Basımevi.

Assange, J. (2013). *Şifrepunk - Özgürlük ve İnternetin Geleceği Üzerine Bir Tartışma*, (Çev: A. D.Temiz), İstanbul: Metis Yayınları.

Aşkın, Z. (2011). Heidegger ve Adorno'nun Perspektifinden Teknik Kavramının Değerlendirilmesi, *Kaygı, 17, 41-55.*

Atalay, M. ve Çelik, E. (2017). Büyük Veri Analizinde Yapay Zekâ Öğrenmesi ve Makine Öğrenmesi Uygulamaları. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 9*(22), 155-172.

Atlığ, M. (2022). Otonom Sistemlerin Savaş ve Savaş Hukukuna Etkisi. *Akademik Düşünce Dergisi,* (6), 3-21.

Atzori, L., Iera, A., & Morabito, G. (2010). "The Internet of Things: A survey". *Computer Networks, 54*(15), 2787-2805.

Ausiello, G. (2013). Algorithms, An Historical Perspective. *The Power of Algorithms: Inspiration and Examples in Everyday Life.* Berlin, Heidelberg: Springer.

Aust, S. & Amman, T. (2019) *Kitlesel Gözetim Verilerin Kötüye Kullanımı Siber Savaş, Dijital Diktatörlük*, (Çev: E.Yücel, H. Yılmaz). Ankara: Hece Yayınları.

Averill, C. (2024). Algorithmic Reason-Giving, Arbitrary and Capricious Review, and the Need for a Clear Normative Baseline. U. Cin. L. Rev., 93, 40. https://scholarship.law.uc.edu/uclr/vol93/iss1/2 (Erişim tarihi: 17.02.2025).

Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi (AHİM) (2010). https://www.yargitay.gov.tr/documents/AIHM.pdf. (Erişim tarihi: 16.09. 2024).

Awan, A. A. (2023). *What is Algorithmic Bias?,* https://www.datacamp.com/blog/what-is-algorithmic-bias (Erişim tarihi: 10.04.2024).

Ay, A. ve Sezer, Ö. (2019). Dijitalleşmenin Güvenlikleştirme Vaadi: Dijital Hapishaneler, içinde (113-136). *Endüstri 4.0 ve Yeni Medya*, Filiz Aydoğan (Ed.). İstanbul: Der Yayınları.

Aydın, İ. (2023). Teknoloji Etiği: Teknolojinin Karanlık Yüzü Üzerine Tartışmalar. *Felsefe Dünyası*, (77-Ek), 5-37.

Aydın, İ.H.ve Değirmenci, C.H. (2020). *Yapay Zekâ*, (2. Baskı). İstanbul: Girdap Kitap.

Aydınlı, E. (2003), Küreselleşme ve Güvenlik: Teorik Yaklaşımlar, *Avrasya Dosyası Güvenlik Bilimleri Özel-* 9(2).

Aydilek, E. (2020). *Devlet-Güvenlik İlişkisi*, Ankara: Gece Kitaplığı

Aytekin, A., Çakır, F. S., Yücel, Y. B. ve Kulaözü, İ. (2018). Algoritmaların Hayatımızdaki Yeri ve Önemi. *Avrasya Sosyal ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi* (*ASEAD), 5*(7), 151-162.

Aytepe, M. (2019), *Özgürlük Otorite Tevhid*, İstanbul: Çıra Yayınları.

Aziz, A.(2008), *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri ve Teknikleri*, Ankara: Nobel Yayınları.

Bajwa, J., Munir, U., Nori, A., & Williams, B. (2021). Artificial İntelligence in Healthcare: Transforming the Practice of Medicine. *Future Healthcare Journal, 8*(2), e188-e194.Yayınları. DOI: 10.7861/fhj.2021-0095

Baker, RS, Hawn, A. (2022). Algorithmic Bias in Education. *Int J Artif Intell Educ* 32,10521092 (2022).

Bal, H. (2001). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri Nitel ve Nicel Yaklaşımlar*, Isparta: Süleyman Demirel Üniversitesi Yayınları.

Bal, H. (2014). Pozitif Özgürlük'ün Zorunlu Paternalizmi. *Turkish Studies – International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic*, *9*(1), 63-75.

Balcı, A. (2001). *Sosyal Bilimlerde Araştırma, Yöntem, Teknik ve İlkeler*, Ankara: Pegem Yayınları.

Baran, G. A., Hazer, O., Öztürk, M. S. (Ed). (2020). Gençlik ve Dijital Çağ, Ankara: Gençlik Araştırmaları ve Uygulama Merkezi.

Barocas, S., Hardt, M., & Narayanan, A. (2023). Fairness and machine learning: Limitations and opportunities. MIT press. https://fairmlbook.org (Erişim tarihi: 17.03.2025).

Basalla, (2021). Teknolojinin Evrimi, (Çev: Cem Soydemir). 16. Baskı. Ankara: Doğubatı Yayınları.

Başarslan, B. (2021). Dataizm: Varlığın Veri Olarak Tasavvuru. *Tevilat 2* (1), 11-25.

Baştürk, E. (2020). *Çevrimiçi Riskler ve Siber Zorbalık; Siber Zorbalıkla Mücadele*, Ankara: Elma Yayınevi.

Baştürk, E. (2013). Çağdaş Siyaset Felsefesinde İki Tarz-ı Cumhuriyetçilik Atina ve Roma Anlayışlarının Karşılaştırılması. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (12), 111-130.

Bates, A. W. (2015). Teaching in a Digital Age Teaching in a Digital Age. Creative Commons Attributions Non-Commercial International License.

Batt, J. J. (2018). *Lethal Autonomous Weapons and the Professional Military Ethic* (Doctoral Dissertation, Fort Leavenworth, KS: US Army Command and General Staff College). https://apps.dtic.mil/sti/trecms/pdf/AD1084117.pdf (Erişim tarihi: 17.02.2025).

Bauchspies, K. W., Croissant, J., Restiuo, S. (2024), *Bilim, Teknoloji ve Toplum; Sosyolojik Bir Yaklaşım*, (Çev: B. Kuryel, Ü. Tatlıcan, B. Balkız), Ankara: Phoenix Yayınları

Baudrıllard, J. (2011). *Simülakrlar ve Simülasyon*. (Çev: O. Adanır). İstanbul: Doğu Batı Yayayınları.

Baudrillard, J. (2017), *Tüketim Toplumu,* (Çev: N. Tutal ve F. Keskin), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bauman, Z. (2005). *Bireyselleşmiş Toplum*, (Çev: Y. Alogan). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bauman, Z. (2015). *Özgürlük*. (Çev: K. Eren) İstanbul: Ayrıntı Yayınları

Bauman, Z. (2017). *Akışkan Modernite.* (Çev: S. O. Çavuş) İstanbul: Can Yayınları.

Bauman, Z. (2018). *Kuşatılmış Toplum* (Çev: A. Emre) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bauman, Z. (2019). *Postmodernlik ve Hoşnutsuzlukları* (Çev: İ. Türkmen) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bauman, Z. (2020). *Modernlik ve Müphemlik*, (Çev: İ. Türkmen), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bauman, Z. (2021), *Küreselleşm*e, (Çev: A. E. Pilgir), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bauman, Z., & Lyon, D. (2020). *Akışkan Gözetim* (Çev: E.Yılmaz,). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bayram D. (2022). *Büyük Veri (Big Data) Nerelerde ve Nasıl Kullanılır?* https://www.yeniisfikirleri.net/buyuk-veri-big-data-nerelerde-ve-nasil-kullaniliyor/ (Erişim tarihi: 05.08.2024).

Bayram, A. K. (2003). İktidar Çözümlemelerinde Bir Mihenk: Michel Foucault. *Bilgi Sosyal Bilimler Dergisi,* (2), 33-46.

BBC (2019), Cambilig analityca https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-48974921 Erişim tarihi: 07.06. 2024

BBC. TÜRKÇE (2024). https://www.bbc.com/turkce/articles/cn8789ez2q7o (Erişim Tarihi: 09.07.2024).

Beck, U. (2019), *Risk Toplumu, Başka Bir Modernliğe Doğru*, (Çev: K. Özdoğan, B. Doğan), İstanbul: İthaki Yayınları.

Bentham, J. (2019). Pananoptikon yâda Gözetim-Evi B. Çoban ve Z. Özarslan (Haz.), *Panoptikon: Gözün İktidarı* içinde (ss.9-76). İstanbul: Su Yayınevi.

Berlin, I (2007). İki Özgürlük Kavramı, İstanbul: *Liberal Düşünce, 12*(45), Kış Bahar, 59-72.

Bertino, E. (2016). Data Security And Privacy: Concepts, Approaches, And Research Directions. *In 2016 IEEE 40th Annual Computer Software And Applications Conference (COMPSAC)* (Vol. 1, pp. 400-407).

Bezci, B. (2006). Hegel'in Felsefesinde Etik, Politik Olan ve Özgürlük. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, *21*(2), 235-251.

Bezci, B., ve Çelik, F. (2010). Montesquieu'da Özgürlük ve Cumhuriyetçilik. *Finans Politik & Ekonomik Yorumlar*, *47*(548).

Bigo, D. (2008). Globalized (In)Security: The Field And The Ban-Opticon.Terror, Insecurity And Liberty. *Illeberal Practices Of Liberal Regimes* After 9/11.

Bigo, D. (2016). Delivering Liberty and Securty? *The Reframing of Freedom When Associated with Securty, Europe's 21st Century Challenge: Dellivering Liberty,*, Didier Bigo, Segio Carrea, Espeth Guild ve Rob Walker (Ed.) London, Ashgate.

Bigo, D. E. Guild & R. Walker (2016). The Caharging Landscape of European Liberty and Securty, Europe's 21st Century Challenge: Dellivering Liberty,, Didier Bigo, Segio Carrea, (Ed.) London, Ashgate.

Bigo, D. (2006). Liberty, Whose Liberty?, *The Hague Programme and The Conception of Freedom, Security versus Freedom?*: A Challange for Europe's Future, Thierry Balzacq ve Sergio Carrera (eds.), Ashgate Publishing Company, Aldershot,

Binns, R. (2018, January). Fairness İn Machine Learning: Lessons From Political Philosophy. In Conference On Fairness, Accountability And Transparency (pp. 149-159). *PMLR.* https://proceedings.mlr.press/v81/binns18a.html (Erişim tarihi: 09.8. 2024).

Bitirim Okmeydan, S. (2017). Postmodern Kültürde Gözetim Toplumunun Dönüşümü: 'Panoptikon'dan 'Sinoptikon' ve 'Omniptikon'a. *AJIT-e: Academic Journal of Information Technology, 8*(30), 45-69.

Black, J. (2003). *Top, Tüfek, Süngü- Yeniçağda Savaş Sanatı 1453-1815*, (Çev: Y.Alogan), İstanbul: Kitap Yayınevi.

Boateng, O., & Boateng, B. (2025). Algorithmic Bias in Educational Systems: Examining the impact of AI-driven Decision Making in Modern Education. *World Journal of Advanced Research and Reviews*, *25*(01), 2012-2017.

Bookchin, M. (2015). *Özgürlüğün Ekolojisi; Hiyerarşinin Ortaya Çıkışı ve Çözülüşü*, (Çev: M.K. Coşkun). Ankara: Sümer Yayıncılık.

Booth, K. (1991). Security And Emancipation, *Review Of International Studies*, Vol: 17, No: 4

Borek, A. & Prıll, N. (2021). *Veri ve Yapay Zekâyla Dijital Dönüşüm; İşletmelerde Dijital Dönüşüm, Makine Öğrenimi ve Yapay Zekâ*, (Çev: D. Gülmez Aydın, M. Demirekin, Ö. N. Küskün), İstanbul: TheKitap.

Bowe, G. S.(2022). Platon'a Göre Özgürlük ve Adalet, A. Öztürk ve C.C. Çevik (Ed.) *Kavramlar Tarihi Özgürlük* içinde (52-74). Ankara: Doğubatı Yayınları.

Bower, M., Torrington, J., Lai, J. W., Petocz, P., & Alfano, M. (2024). How Should We Change Teaching And Assessment İn Response To İncreasingly Powerful Generative Artificial Intelligence? Outcomes Of The Chatgpt Teacher Survey. *Education and Information Technologies*, *29*(12), 15403-15439

Bozkurt, G. (2020). *Özgürlük Kavramının Düşünsel Dayanakları*. Ankara: Nobel Yayınları.

Börekçioğlu, H. (2010). Parçalanmış Politik Birliği Yeniden Kurmak: Hikaye Anlatımı, *Birinci Uluslararası Felsefe Kongresi*, ss. 423-432.

Brand, D. (2020). Algorithmic Decision-making and the Law. *JeDEM 12*(1), 114-131.

Brauch, H. G. (2008). Güvenliğin Yeniden Kavramsallaştırılması: Barış, Güvenlik, Kalkınma ve Çevre Kavramsal Dörtlüsü. *Uluslararası İlişkiler Dergisi, 5*(18), 1-47.

Briggs, A., & Burke, P. (2023). *Medyanın Toplumsal Tarihi*, *Gutenberg'den İnternet'e,* (Çev: Y. Karalı), İstanbul: Kırmızı Yayınları.

Brundage, M., Avin, S., Clark, J., Toner, H., Eckersley, P., Garfinkel, B., ... & Amodei, D. (2018). The Malicious Use Of Artificial İntelligence: Forecasting, Prevention, And Mitigation. Arxiv Preprint arXiv:1802.07228.

Brunton, F., & Nissenbaum, H. (2015). *Obfuscation: A User's Guide for Privacy and Protest.* MIT Press.

BTK (2024). https://www.turkiye.gov.tr/bilgi-teknolojileri-ve-iletisim-kurumu https://tr.euronews.com (Erişim tarihi: 11.05.2024).

Bulut, S. (2022). Veri Mahremiyeti, Dijital Diktatörlük ve Toplum: Endişesiz Bir Dijital Teslimiyetin Nedenleri Üzerine içinde (117-136), *Mahremiyetin Sonu; Dijital İletişim ve Veri Güvenliği*, Murat Kara- Nil Çokluk (Ed.), Konya: Literatürk Yayınları.

Buolamwini, J., & Gebru, T. (2018, January). Gender Shades: Intersectional Accuracy Disparities İn Commercial Gender Classification. In Conference On Fairness, Accountability And Transparency (pp. 77-91). PMLR. https://proceedings.mlr.press/v81/buolamwini18a.html (Erişim tarihi: 11.03.2025).

Burns, E. (2024). Machine learning, Techtarget. /searchenterpriseai/definition/machine learning-ML https://www.techtarget.com (Tarihi: 15.11.2024).

Burt, A. (2020). Kişisel Gizlilik ve Siber Güvenlik İç İçe Geçiyor. *Dijital Dönüşüm, Siber Güvenlik*, (Çev: Ü. Şensoy), içinde (ss. 167-173). İstanbul: Optimum Basım.

Buzan, B (1991). Is İnternational, Security Possible?, *New Thinking About Strategy and International Security*, Ken Booht (Ed.) London, Harper Collins Academik. ss. 31-55.

Calo, R. (2015). Robotics and the Lessons of Cyberlaw. *California Law Review*, *103*(3), 513-563.

Can, İ, ve Ulutaş, E. (2021). *Teşhir Toplumu*, İstanbul: Ketebe Yayınları.

Canaslan, E. (2022). Spinoza'da Özgürlük Sorunu, A. Öztürk ve C.C. Çevik (Ed) *Kavramlar Tarihi Özgürlük* içinde (263-277). Ankara: Doğubatı Yayınları.

Canpolat, N. (2005). "Michel Foucault". N. Rigel, G. Batu, G. Yücedoğan & B. Çoban (Ed.), *Kadife Karanlık: 21. Yüzyıl İletişim Çağını Aydınlatan Kuramcılar* içinde (s.75-138). İstanbul: Su Yayınevi.

Castells M. (2008). *Enformasyon Toplumu: Ekonomi, Toplum ve Kültür I. Cilt: Ağ Toplumunun Yükselişi*. (Çev: E. Kılıç). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Cevizci, A. (2001). *İlkçağ Felsefesi Tarihi,* Bursa: Asa Kitabevi.

Cevizci, A. (2017). *Felsefe Tarihi-II, Ortaçağ Felsefesi*, Ankara: Say Yayınları.

Cevizci, A.(1999). *Felsefe Sözlüğü*, İstanbul: Paradigma Yayınları.

Ceyhan, E.G. (2020). Demokrasi ve Medya İlişkisinin Bir Eleştirisi "Dijital Çağda Özgürlük Yanılgısı". *İzmir Sosyal Bilimler Dergisi, 2*(2), 110-120.

Chaffey, D. (2015). *Digital Business and E-Commerce Management*. Pearson Education.

Chen, Z. (2023). Ethics and discrimination in artificial intelligence-enabled recruitment practices. Humanities and Social Sciences Communications, 10(1), 1-12.

Citron, D. K., & Pasquale, F. A. (2014). The Scored Society: Due Process for Automated Predictions. *Washington Law Review, 89*(1), 1-33.

Coşkun, V. (2003-2004). Güvenliği Özgürlükte Aramak. *Dicle Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, Sayı 8/9/10/11, 1-10.

Crawford, A., & Hutchinson, S. (2016). The Future(s) of Security Studies. *British Journal of Criminology, 56,* 1049–1076.

Crawford, K. (2016). Artificial İntelligence's White Guy Problem. *The New York Times*, *25*(06), 5.

Crawford, K., & Paglen, T. (2021). Excavating AI: The Politics Of İmages İn Machine Learning Training Sets. *Ai & Society*, *36*(4), 1105-1116.

Crootof, R. (2015). The Killer Robots Are Here: Legal And Policy İmplications. *Cardozo L. Rev.*, *36*, 1837.

Cummings, M. (2017). Artificial İntelligence and The Future of Warfare (pp. 01-26). London: Chatham House for the Royal Institute of International Affairs.

Çağan, K. (2009). Sosyal Bilim ve Postmodernizm. O. Konuk & A. K. Bayram (Ed.), Sosyal *Bilim, Etik ve Yöntem* içinde (67-94). Ankara: Adres Yayınları.

Çağan, K. (2018). Postmodern Toplumda Mahremiyetin Dönüşümü. *Sosyoloji Divanı Sosyoloji Dergisi*, *6*(11), 27-57.

Çağrıcı, M. (2013). Hürriyet, içinde(502-505), *İslam Ansiklopedisi*, 18. Cilt. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı.

Çakır, M. (2015). *İnternette Gösteri ve Gözetim, Eleştirel Bir Okuma*, Ankara:Ütopya Yayınları.

Çalgan, K. (2023). *Kapitalizmin Egemenlik Yapısı ve Dijital Tahakküm,* Ankara: Klaros Yayınevi.

Çelebi, V. (2013). Michel Foucault'da Bilgi, İktidar ve Özne İlişkişi. *Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi*, *5*(1).

Çelik, F. (2013). Modern Dönemde Cumhuriyetçi Özgürlük Anlayışı. *Akademik İncelemeler Dergisi*, *8*(1), 125-163.

Çelik, F. (2021). Ağ Toplumuna Eleştirel Sosyal Medya Okuryazarlığı Önerileri, içinde (65-81). *Sosyal Medya Okuryazarlığı*, Gül Dilek Türk (Ed.), Ankara: Nobel Yayınları.

Çelik, S. (2018). *Büyük Veri*, Ankara: Gece Akademi.

Çelik, S. (2007). Descartes'ten, Foucault'ya Modern Özne ve Dönüşümleri Sorunu, *Özne Dergisi*,7. Kitap.

Çelik, Ş. (2010). Mülk'ün Başladığı Yerde Kardeşlik, *Birinci Uluslararası Felsefe Kongresi,* ss. 305-314.

Çetin, H. (2002). Liberalizmin Tarihsel Kökenleri. *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, *3*(1), 79-96.

Çetinkaya A., ve Dede Dondurucu, B. Z. (2023). Dijital Haber Üretim Sürecinde Algoritmik Önyargı/Yanlılık Üzerine Yapılan Çalışmaların Bibliyometrik Analizi, içinde (59-98), *Algoritmalar Habercilik ve Medya*, Şirin Kartal Temüroğlu, Zuhal Demir (Ed.) Ankara: Nobel Yayıncılık.

Çiğden, A. (1993), *Aydınlanma Felsefesi*, İstanbul: Ağaç Yayıncılık.

Çoban, B. (2019). Gözün İktidarı Üzerine. B. Çoban ve Z. Özarslan (Haz.), *Panoptikon: Gözün İktidarı* içinde (ss.111-138). İstanbul: Su Yayınevi.

Çokluk, N., ve Bal, Z. E. (2021). Küresel Köyün Buhranı Olarak Koronavirüs Sürecinde Dijital Gözetim Üzerine Bir Değerlendirme. *İletişim ve Diplomasi*, (6), 93-110.

Çotuksöken, B., (2002). *Felsefe: Özne-Söylem,* İnkılap Kitabevi, İstanbul.

Çöpgeven, N. S., ve Fırat, M. (2019). Uzaktan Eğitimde Algoritmalar: 2007-2019 Sistematik Alanyazın Taraması, *Açıköğretim Uygulamaları ve Araştırmaları Dergisi, 5*(4). 65-91.

Çubukçu, F. (2018), *Bilgi Güvenliği, Yönetim Sistemi*, İstanbul: Pusula Yayıncılık.

D'Elia, A., Gabbay, M., Rodgers, S., Kierans, C., Jones, E., Durrani, I., Thomas, A., & Frith, L. (2022). Artificial intelligence and health inequities in primary care: a systematic scoping review and framework. Family Medicine and Community Health, 10(Suppl 1), 1–10.https://doi.org/10.1136/fmch-2022-001670

Daemen, J. A. M. (2022). Freedom, Security, And The COVID-19 Pandemic. *Critical Review of International Social and Political Philosophy*, 1-21.

Dalkılıç, M. M. (2024). *Gözetimin Dönüşümü ve Sosyal Medyada Benliğin Sunumu: Z Kuşağı Üzerine Bir Araştırma*. Konya: Çizgi Yayınları.

Davies, P. (2024). https://tr.euronews.com/2024/11/06/musk-trump-yanlisi-paylasimlar-icin-xin-algoritmasini-degistirdi-arastirma (Erişim tarihi: 06. 11. 2024).

De Souza e Silva, A., & Sutko, D. M. (2009). *Digital Cityscapes: Merging Digital and Urban Playspaces*. New York: Peter Lang.

De Tienda Palop, L. & H. Vega, J. (2023). Security and Freedom: A Complex Alliance, *Philosophy and Society 34*(2), 318–333.

Dedeoğlu, B. (2004). Yeniden Güvenlik Topluluğu: Benzerliklerin Karşılıklı Bağımlılığından Farklılıkların Birlikteliğine. *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, *1*(4), 1-21.

Deleuze, G. (1992). "*Postscript on the Societies of Control*". October. No. 59. Winter 1992. Cambridge, MA: the MIT Journals Press: 3 – 7.

Demir, A (2017). Panopticon ve Synopticon Geriliminde Özgürlük Paradoksu. *Kaygı,28*(28), 55-65.

Dickson, D. (1992). *Alternatif Teknoloji, Teknik Değişmenin Politik Boyutları*, (Çev: N. Erdoğan). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Digital 2025: Global Overview Report, (2025). https://datareportal.com/reports/digital-2025-global-overview-report (Erişim Tarihi: 15.04. 2025).

Dijital Küresel Bakış Raporu (2024). https://www.tugbakulekci.com.tr/we-are-social-dijital-2024-raporu/. (Erişim tarihi: 15.09. 2024).

Dinçer, D. (2010). Toplumsal Güvenlik Kavramının Felsefi, Psikolojik ve Ulusal Güvenlik Boyutlarıyla İncelenmesi: Kolektif Kimliğe Yönelik Tehditler, *Birinci Uluslararası Felsefe Kongresi*, ss. 372-383.

Dobusch, L. (2015). Probleme digitaler Plattformregulierung zwischen Verboten, Geboten und Entflechtung, Weiterdenken–Heinrich- Böll-Stiftung Sachsen (Hrsg.): Digitale Schwellen–Privatheit und Freiheit in der digitalen Welt, 115-120

Docherty, B. L. (2012). *Losing Humanity: The Case against Killer Robots*. Human Right Watch/International Human Right Clinic.

Dolgun, U. (2004). Gözetim Toplumunun Yükselişi: Enformasyon Toplumundan Gözetim Toplumuna. *Yönetim Bilimleri Dergisi*, *2*(1), 55-74.

Dolgun, U. (2005). *Enformasyon Toplumundan Gözetim Toplumuna*; *21. Yüzyılda Gözetim Toplumsal Denetim ve İktidar İlişkileri*, Bursa: Ekin Kitabevi.

Dolgun, U. (2015). *Şeffaf Hapishane Yahut Gözetim Toplumu: Küreselleşen Dünyada Gözetim*, Toplumsal Denetim Ve İktidar İlişkileri. İstanbul: Ötüken Yayınları.

Donnelly, J., (1995). *Teoride ve Uygulamada Evrensel İnsan Hakları*, (Çev: M. Erdoğan ve L. Korkut). Ankara: Yetkin Yayınları.

Doyle, A. (2011). Revisiting the Synopticon: Reconsidering Mathiesen's The Viewer Society'in the Age of Web 2.0. *Theoretical Criminology*, *15*(3), 283-299.

Duman, M. (2021). *Özgürlüğün Anlamı: Felsefi Bir Soruşturma.* İstanbul: Küre Yayınları.

Dune, T. & Wheeler, N. J. (2004). We the Peoples; Contending Discourses of Security in Human RightsTheory and Pratice, *İnretnational Relations*, 18(1), 7-23.

Dursun, İ. (2009). Devletin Faaliyet Alanını Belirleyen Temel Özgürlükler: Negatif ve Pozitif Özgürlükler. *Akademik İncelemeler Dergisi*, *4*(1), 1-19.

Edwards, L., & Veale, M. (2017). Slave to the algorithm? Why a'right to an explanation'is probably not the remedy you are looking for. *Duke L. & Tech. Rev., 16, 18*

Edwards, V. A. (2020). *Dijital Her Şeyi Yok Ediyor,* (Çev: M. Yener). İstanbul: Siyah Kitap.

Efe, A. (2021). Yapay Zekâ Risklerinin Etik Yönünden Değerlendirilmesi. *Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dergisi, 3*(1), 1-24.

Eke, Y. E. (2024). *Algoritma Nedir? Algoritma Örnekleri* https://akademi.robolinkmarket.com/algoritma-nedir-algoritma-ornekleri/ (Erişim tarihi: 11.03.2025).

Ekmekçi, İ. S. (2013). John Locke'un Liberalizm Kuramı Üzerine. *Türkiye Barolar Birliği Dergisi, 1*(106), 205-214.

Ellul, J. (2003). *Teknoloji Toplumu*. (Çev: M. Ceylan). İstanbul: Bakış Yayınları.

Erdil, M. (2023). Metaverse'ün Sosyolojik Tasavvuru, içinde (210-232). *Metaverse'e Doğru (Mu?)*. Mahmut Erdil ve Cengiz Kanık, (Ed.). Ankara: Hece Yayınları.

Ergün, R. (2009). Benedictus (Baruch) de Spinoza: İfade Özgürlüğü ve Demokrasi, içinde (11-97), *Kral-Devletten Ulus-Devlete*, (Ed.) Mehmet Ali Ağaoğulları, Filiz Çulha Zabcı ve Reyda Ergün, 2. Baskı, Ankara: İmge Kitabevi.

Erten, O. ve Göktepeliler, Ö. (2022). Yapay Zekâ, Makine ve Sanat. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi 13*(2) 145 – 153.

Erwin, S.(2015). Living By Algorithm: Smart Surveillance and the Society of Control. *Humanities and Technology Review, 34,* 28-69.

Eubanks, V. (2018). *Automating Inequality: How High-Tech Tools Profile*, Police, and Punish the Poor. St. Martin's Press.

Euronews (2024). *Turkey Blocks Instagram With No Reason Given* https://www.euronews.com/next/2024/08/02/turkey-blocks-instagram-with-no-reasons-given (Erişim tarihi: 15.03.2025).

European Union Agency for Fundamental Rights (2022). Bias in Algorithms. Artificial Intelligence and Discrimination. Luxemburg: Publications Office of the European Union. https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2022-bias-in-algorithms_en.pdf (Erişim tarihi: 14.04.2024).

European Union Agency for Fundamental Rights, 8. https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra_uploads/fra-2022-bias-in-algorithms_en.pdf Erişim tarihi: 15.04.2025

Evren, M. (2023). Siyasetin Kamusal Alandan Dijital Medyaya Taşınmasının Kuşaklar Açısından Değerlendirilmesi, İçinde Osman Metin (Editör.). Kuşak ve Siyaset, (ss.47-71). Eğitim Yayınevi.

Evren, M., ve Bozkurt, R. (2023). Byung-Chul Han, Enfokrasi: Dijitalleşme ve Demokrasinin Krizi, *Ketebe Yayınları, 2022, 66 s. İnsan Ve Toplum, 13*(1), 468-472.

Evren, M., ve Koyuncu, A. A.(2024). Algorithm Domination As A New Surveillance System. *Yeni Medya,* (17), 325-344.

Feenberg, A. (1999). *Questioning Technology*. London: Routledge.

Feenberg, A. (2010). *Eleştirel Teknoloji Teorisi. Teknoloji ve Toplum.* (Çev: C. Atay). Guido Ruivenkamp, Joost Jongerden & Murat Öztürk (Ed.) içinde(23-46). İstanbul: Kalkedon Yayınları.

Ferge, Z. (1996). Are Freedom And Security Conflicting Values?. *Policy, 7,* 19-41.

Fernekes, C. (2023). *History of the Cambridge Analytica Controversy* https://bipartisanpolicy.org/blog/cambridge-analytica-controversy/ (Erişim tarihi: 04.04.2024).

Fioriglio, G.(2015). Freedom, Authorityand Knowledge On Line: The Dictatorschip Of The Algorithm. *Revista Internacional de PensamientoPolítico-I Época*, 10, 395-410.

Fischer-Hübner, S. (1998). Privacy and security at risk in the global information society. *Information Communication & Society, 1*(4), 420-441.

Foucault, M. (2011). *Entelektüelin Siyasi İşlevi* (Çev: I. Ergüden, O. Akınbay & F. Keskin). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Foucault, M. (2019) *İktidarın Gözü Seçme Yazılar 4*, (Çev: I. Ergüden, O. Akınhay) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Foucault, M. (2019a). *Hapishane'nin Doğuşu* (Çev: M. A. Kılıçbay). Ankara: İmge Kitabevi.

Foucault, M. (2019b). *Güvenlik, Toprak, Nüfus, Collêge de France Dersle*ri (1977-1978). (Çev: F. Taylan). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Foucault, M. (2020). *Cinselliğin Tarihi* (Çev: H. Tanrıöver). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Foucault, M. (2020a). *Büyük Kapatılma* (Çev: I. Ergüden ve F. Keskin). İstanbul: Aynntı Yayınları.

Foucault, M. (2021). *Özne* ve *İktidar* (Çev: I. Ergüden ve O. Akınhay). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Fraser, N. (2004). *Kamusal Alanı Yeniden Düşünmek: Gerçekte Var Olan Demokrasinin Eleştirisine Katkı.* içinde. (103-133). Meral Özbek (Ed). *Kamusal Alan*. İstanbul: Hil Yayın.

Fromm, E. (1996). *Özgürlükten Kaçış* (6. Baskı). (Çev: Ş.Yeğin). İstanbul: Payel Yayınevi

Fuchs, C. (2011). Towards an Alternative Concept of Privacy, *Journal of Information, Communication and Ethics in Society*, Vol. 9 No. 4, pp. 220-237.

Fuchs, C. (2015). *Dijital Emek ve Karl Marx,* (Çev: Tahir Emre Kalaycı, Senem Oğuz), İstanbul: NotaBene Yayınları.

Fuchs, C. (2016). *Sosyal Medya/Eleştirel Bir Giriş,* (Çev: D. Saraçoğlu ve İ. Kalaycı), İstanbul: NotaBene Yayınları.

Fuchs, C. (2021). *Dijital Kapitalizm Çağında Marx'ı Yeniden Okumak.* (Çev: D. Saraçoğlu). İstanbul: NotaBene.

Furedi, F. (2001). *Korku Kültürü*, (Çev: B. Yıldırım), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Gandomi, A., & Haider, M. (2015). Beyond The Hype: Big Data Concepts, Methods, And Analytics. *International Journal Of İnformation Management, 35*(2), 137-144.

Gehl, R. W. (2020). Duygusal Robosüreçler, içinde (154-176). *Algoritmalarla Yaşamak*, (Çev: B. Akmeriç). Catherina Besteman & Hugh Gusterson (Ed.). İstanbul: The Kitap.

Geray, H. (2002). *İletişim ve Teknoloji*. Ankara: Ütopya Yayınevi.

Gessmann, M. (2011). *İnsanın Gerçek İhtiyaçları Üzerine, Teknik Felsefesine ve Teknolojiye Hermeneutik Bir Yaklaşım*, (Çev: Hülya Yaman). İstanbul: Avesta Yayınları.

Ghasemaghaei, M., & Kordzadeh, N. (2024). Understanding How Algorithmic İnjustice Leads to Making Discriminatory Decisions: An obedience to authority perspective. *Information & Management*, *61*(2), 103921.

Ghiglieri, M., Lange, B., Simo, H., & Waidner, M. (2015). Security und Privacy bei Smart TVs-Bedrohungspotential und technische Lösungsansätze ". Weiterdenken-Heinrich-Böll-Stiftung Sachsen (Hrsg.): *Digitale Schwellen-Privatheit und Freiheit in der digitalen Welt*, 67-84.

Giddens, A. (1994). *Moderniğin Sonuçları*, (Çev: E. Kuşdil) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Giddens, A. (2008), *Ulus Devlet ve Şiddet*, (Çev: C. Atay), İstanbul: Kalkedon Yayınları.

Goodman, M. (2020). *Geleceğin Suçları, Dijital Dünyanın Karanlık Yüzü*, İstanbul: Timaş Yayınları.

Göde, A. (2024). Halk Sağlığında Yapay Zekâ (YZ) Kullanımı ve Geleceği. *TOGÜ Erbaa Sağlık ve Yönetim Dergisi, 1*(1), 1-16.

Gökberk, M. (2010). *Felsefe Tarihi.* İstanbul: Remzi Kitabevi.

Göksu, V. (2016), *Kamusal Alan ve Siyasal Katılma Mecrası Olarak Sosyal Medya*, Konya: Çizgi Kitabevi.

Göze, A.,(1995), *Siyasal Düşünceler ve Yönetimler*, 7. Bası, İstanbul: Beta Yayınları.

Grimmelikhuijsen, S. (2023). Explaining Why The Computer Says No: Algorithmic Transparency Affects the Perceived Trustworthiness of Automated Decision-Making. *Public Administration Review, 83*(2), 241-262.

Grolinger, K., Hayes, M., Higashino, W. A., L'Heureux, A., Allison, D. S., & Capretz, M. A. (2014). Challenges for mapreduce in big data. In 2014 IEEE world congress on services (pp. 182-189).

Gusterson, H. (2020). Giriş, içinde (7-45). *Algoritmalarla Yaşamak*, (Çev: B. Akmeriç). Catherina Besteman & Hugh Gusterson (Ed.). İstanbul: The Kitap.

Güdüm, S. (2021). *Dijital Düzen, Simülasyonda Tüketim ve Yeni Gerçeklik Üzerine*, İstanbul: Kriter Yayınları.

Gültekin, M. (2018). Teşhirin ve Gözetlemenin Biyo-Psiko-Politiği. *Sosyoloji Divanı*, (11), 117-131.

Gültekin, M. (2022). Yapay Zekânın Ruh Sağlığı Hizmetlerinde Kullanımına İlişkin Fırsatlar ve Sorunlar. *İnsan ve Toplum, 12*(3), 121-158.

Gültekin, M. (2023). *Algı Yönetimi ve Manipülasyon; Kanmanın ve Kaldırmanın Psikoloji*, İstanbul: Pınar Yayınları.

Gültekin, M. (2024). *Travma Düzeni*, İstanbul: Pınar Yayınları.

Gürdoğan, E. N. (2022). *Teknolojinin Ötesi*, İstanbul: Kapı Yayınları.

Habermas, J. (2003). *İnsan Doğasının Geleceği*. (Çev: K. H. Ökten). İstanbul: Alfa Kitap.

Habermas, J. (2016). *İdeoloji Olarak Teknik ve Bilim*. (Çev: M. Tüzel İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Habermas, J. (2018). *Kamusallığın Yapısal Dönüşümü*. (Çev: T. Bora ve M. Sancar), İstanbul: İletişim Yayınları.

Habermas, J. (2023). *Kamusal Alanın Yeni Yapısal Değişimi ve Müzakereci Demokrasi*, (Çev: T. Bora), İstanbul: İletişim Yayınları.

Han, B. C. (2020). *Psikopolitika, Neoliberalizm ve Yeni İktidar Teknikleri*, (Çev: H. Barışcan). İstanbul: Metis Yayınları.

Han, B. C. (2020a). *Şeffaflık Toplumu* , (Çev: H. Barışcan). İstanbul: Metis Yayınları.

Han, B. C. (2021). *Kapitalizm ve Ölüm Dürtüsü*, (Çev: Ç. Tanyeri). İstanbul: İnka Yayınları.

Han, B. C. (2022). *Enforaksi, Dijitalleşme ve Demokrasi Krizi*, (Çev: M. Özdemir). İstanbul: Ketebe Yayınları.

Han, B.C.(2022b). *Ritüellerin Yok Oluşuna Dair, Günümüzün Bir Tipolojisi*, (Çev: Çağlar Tanyeri), İstanbul: İnka Yayınları.

Han, C.B. (2022a). *İktidar Nedir?* (Çev: M. Özdemir). İstanbul: İnsan Yayınları.

Han, C.B. (2024). *Sürünün İçinde Dijital Dünyaya Bakışlar*, (Çev: Z. Sarıkartal). İstanbul: İnka Yayınları.

Han, C.B. (2024a). *Anlatının Krizi*, (Çev: M. Erşen). İstanbul: Ketebe Yayınları.

Hançerlioğlu, O.(1966), *Başlangıcından Bugüne Özgürlük Düşüncesi*, İstanbul: Varlık Yayınları.

Hanna, M., Pantanowitz, L., Jackson, B., Palmer, O., Visweswaran, S., Pantanowitz, J., ... & Rashidi, H. (2024). Ethical and Bias Considerations in Artificial İntelligence (AI)/Machine Learning. *Modern Pathology*, 100686.

Hansen, B. S. (2020). *Teknoloji Felsefesi*, (Çev: M. Bayrak). İstanbul: Ketebe Yayınları.

Harari, N. Y. (2021). *21.Yüzyıl İçin 21 Ders*, (Çev: S. Siral), İstanbul: Kolektif Kitap.

Harari, Y. N. (2015). *Sapiens Hayvanlardan Tanrılara*. (Çev: E. Genç). Kolektif Kitap. İstanbul.

Harari, Y. N. (2016). *Homo Deus Yarının Kısa Bir Tarihi*. (Çev: P. N. Taneli). İstanbul: Kolektif Kitap.

Hardt, M., & Negri, A. (2003). *İmparatorluk,(*Çev: A.Yılmaz). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Hardt, M., & Negri, A. (2019). *Meclis,(*Çev: A. E. Pilgir). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Hardy, H. (Ed.). (2002). *Two Concepts of Liberty, Liberty: Incorporating Four Essays, New York*: Oxford University Press.

Hari, J. (2022). *Çalınan Dikkat: Neden Odaklanamıyoruz*?. İstanbul: Metis Yayınları.

Harrison, K., & Boyd, T. (2003). *Understanding Political İdeas And Movements.* Manchester University Press.

Hartmann, N. (1968). *Almanya'da Yeni Ontoloji*, (Çev: U. Nutku), İstanbul: Felsefe Arkivi.

Hegel, F.G.W. (2005). *Hegel, Fikir Mimarları-I*, (Çev: N. Bozkurt), İstanbul: Say Yayınları

Heidegger, M. (2008). *Varlık ve Zaman*, (Çev: K. H.Ökten), İstanbul: Agora Kitaplığı.

Heidegger, M. (2015). *Teknik ve Dönüş & Özdeşlik ve Ayrım*, (Çev: N. Açа). Ankara: Pharmakon Yayınları.

Heilemann, J. (2021). Click, Collect and Calculate: The Growing Importance of Big Data in Predicting Future Criminal Behaviour. *RIDP*, *92*(1), 49-68.

Heywood, A. (2009). *Siyasi İdeolojiler*, (Çev: A.K. Bayram). Ankara: Adres Yayınları.

Hidayah, A. R. (2018). Persecution Act As Filter Bubble Effect: Digital Society And The Shift Of Public Sphere. *Jurnal Ilmu Sosial dan Ilmu Politik*, *22*(2), 112-126

History of the Cambridge Analytica Controversy https://bipartisanpolicy.org/blog/cambridge-analytica-controversy (Erişim tarihi: 11.09.2024).

Hobbes, T. (2007a). *Leviathan*, (Çev: S. Lim), İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Hobbes, T.(2007). *Yurtaşlık Felsefesinin Temelleri*, (Çev: D. Zarakolu). İstanbul: Belge Yayınları.

Hofstetter, Y.(2015). Big Data: Von der Analyse riesiger Datenmengen zur Steuerung des Menschen, Weiterdenken–Heinrich-Böll-Stiftung Sachsen (Hrsg.): Digitale Schwellen-Privatheit und Freiheit in der digitalen Welt,163-174.

https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=6698&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5. (Erişim tarihi: 18.09.2024).

Huberman, J.(2023). *Dijital Kapitalizmin Ruhu*, (Çev: M. Pekdemir). Ankara: Fol Kitap.

Huxley, A. (2013). *Cesur Yeni Dünya*. (Çev: Ü. Tosun), İstanbul: İthaki Yayınları.

Huysmans, J. (2004). A Foucaultian View On Spill-Over: Freedom And Security İn The EU. *Journal Of İnternational Relations And Development*, *7,* 294-318.

IBM (2025). *What is algorithmic bias?* https://www.ibm.com/think/topics/algorithmicbias#What+causes+algorithmic+bias%3F (Erişim tarihi: 11.04.2025).

İnam, A. (1993). *Teknoloji Benim Neyim Olur*?, Ankara: Bahçe Yayınları.

İnsan Hakları Evrensel Bildirisi (UDHR) (1948). https://ihuam.ankara.edu.tr/insan-haklari-evrensel-beyannamesi/ (Erişim tarihi: 18.09.2024).

İzgi, M. C. (2014). Mahremiyet Kavramı Bağlamında Kişisel Sağlık Verileri, *Türkiye Boetik Dergisi*, *1*(1), 25-37.

Javaid, M., Haleem, A., & Singh, R. P. (2024). Health İnformatics to Enhance the Healthcare İndustry's Culture: An Extensive Analysis of its Features, Contributions, Applications and Limitations. *Informatics and Health, 1*(2), 123-148.

Kamalov, F., Santandreu Calonge, D., & Gurrib, I. (2023). New Era of Artificial İntelligence in Education: Towards a Sustainable Multifaceted Revolution. *Sustainability, 15*(16),12451.

Kant, I, (2002). *Ahlak Metafiziğinin Temellendirmesi* (Çev: İ. Kuçuradi), Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu.

Kaplan Y. (2016) İnsan Dijital Medyanın Kölesidir, *TRT Akademi Dijital Medya Sayısı, 1*(02), 658-680.

Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media. *Business Horizons*, *53*(1), 59-68.

Kaplan, E. (2023). *Dijital Politik Propaganda*, Ankara: Nobel Yayınları.

Karabulut, B. (2014). *Uluslararası Örgütletin Güvenlik Boyutu*, Ankara: Barış Kitap.

Karabulut, B. (2022). *Güvenlik, Küreselleşme Sürecinde Güvenliği Yeniden Düşünmek* Ankara: Barış Kitap.

Karakaş, M. (2020). Covid-19 Salgınının Çok Boyutlu Sosyolojisi ve Yeni Normal Meselesi. *İstanbul University Journal Of Sociology*, *40*(1), 541-573.

Karpa, D., Klarl, T., & Rochlitz, M. (2022). Artificial intelligence, surveillance, and big data. *In Diginomics Research Perspectives: The Role of Digitalization in Business and Society* (pp. 145-172). Cham: Springer International Publishing.

Kattnig, M., Angerschmid, A., Reichel, T., & Kern, R. (2024). Assessing trustworthy AI: Technical and legal perspectives of fairness in AI. Computer Law & Security Review, 55, 106053.

Kayıhan, B., Narin, B., Fırat, D., ve Fırat, F. (2021). Algoritmalar, Yapay Zekâ ve Makine Öğrenimi Ekseninde Gazetecilik Etiği: Uluslararası Akademik Dergilere Yönelik Bir İnceleme. *TRT Akademi*, *6*(12), 296-327.

Kaypak, Ş. (2008). Güvenlikte Yeni Bir Boyut; Çevresel Güvenlik. *Abant İzzet Baysan Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *8*(8), 1-22.

Keha, K. M. (2016). Modern Felsefenin Öncüleri: Descartes ve Bacon'da Yöntem Sorunu The Pioneers Of Modern Philosophy: Methodological Problems İn Descartes And Bacon. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (56), 117-132.

Kehl, D. L., & Kessler, S. A. (2017). *Algorithms in the Criminal Justice System: Assessing the Use of Risk Assessments in Sentencing. Responsive Communities Initiative,* Berkman Klein Center for Internet & Society, Harvard Law School.

Keleştemur, A. (2015). *Siber İstihbarat.* İstanbul: Level Yayınları.

Keskin, E. K. (2024). Dijital Medya Ortamında Rızanın Algoritmik İnşası: Eleştirel Algoritma Çalışmaları Perspektifinde Bir Tartışma. *Yeni Medya,* (16), 329-353.

Keskin, F. ve Ulusan, A. (2019). Kamusal Alan Tartışmaları ve Twitter. İçinde (265-288), H. Hülür ve C. Yaşın(Ed.) *Twitter Araştırmaları* Ankara: Ütopya Yayınları.

Kılıç, R. (2023). Sanayi Devrimlerinin Serüveni: Endüstri 1.0'dan Endüstri 5.0'a. *Takvim-i Vekayi, 11*(2). 276-291.

Kim, J., Lee, H., & Cho, Y. H. (2022). Learning design to support student-AI collaboration: Perspectives of leading teachers for AI in education. *Education and information technologies, 27*(5), 6069-6104.

Koca, E. (2022). Kant'ın Etik Kuramında Özgürlük, A. Öztürk ve C.C. Çevik (Ed) *Kavramlar Tarihi Özgürlük* içinde (311-332). Ankara: Doğubatı Yayınları.

Koç, Y. (2016). Dijital Ekoloji ve Değişen Dünya, *Hece Dergisi*, 234-235-236 s. 26-31.

Koçak, H., ve Koyuncu, A. A. (2014). Modern ve Postmodern İnsan-Doğa Anlayışına Eleştirel Bir Yaklaşım. *Çevre ve Ahlak Sempozyumu*.

Koray, M. (2023). *Aptal İnsanlar Zeki Makineler, İnsan, İnsanlık, Teknoloji*, İstanbul: İletişim Yayınları.

Kossow, A., Windwehr, S., & Jenkins,. (2022). Algorithmic Transparency and Accountability: Challenges and Implications. *International Journal of Artificial Intelligence, 18*(3), 8-15.

Kott, A., & Arnold, C. (2013). The promises and challenges of continuous monitoring and risk scoring. *IEEE Security & Privacy, 11*(1), 90-93.

Koyuncu, A. A. (2013). Özne ve Hakikat Bağlamında Modern ve Postmodern Epistemolojinin Eleştirisi: Vasat'ı Yakalama Üzerine Bir Deneme. *II. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi.* Bursa: Uludağ Üniversitesi.

Koyuncu, A. A. (2023). *Vasat Sosyolojisi*, İstanbul: Pınar Yayınları.

Koyuncu, A. A. ve Gönerigök, M. (2019). *Bauman ve Postmodernite*, İstanbul: Çizgi Yayınları.

Koyuncu, A.A. (2019). Özgürlüğün Bir İmkânı Olarak Belirsizlik: Bauman Bağlamında Eleştirel Bir Değerlendirme. *Ekev Akademi Dergisi*, (Icoaef), 21-38.

Koyuncu, E. (2018). Foucault'nun Siyaset Felsefesinde Biyopolitikanın Doğuşu. Onur Kartal (Der.), *Biyopolitika, 2,* 21-61.

Köksal, T. (2021). Dijital Dünya'da 'Suretsiz Toplum'. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *25*(3). 1249-1259.

Köpsell S. (2015). Dezentralitat, Diversitat und Redundanz - Bausteine für eine bürgerorientierte Netzwelt, Weiterdenken–Heinrich- Böll-Stiftung Sachsen (Hrsg.): *Digitale Schwellen-Privatheit und Freiheit in der digitalen Welt*, 105-114.

Köse, H. (2007). *Küresel "Akıntıya Karşı" Sivil Arayışlar Alternatif Medya*. İstanbul: Yirmidört.

Kroll, J. A., Huey, J., Barocas, S., & Felten, E. (2017). Accountable Algorithms. *University of Pennsylvania Law Review*, *165*(3), 633-705.

Kumar, K. (1999). *Sanayi Sonrası Toplumdan Post-Modern Topluma: Çağdaş Dünyanın Yeni Kuramları*. (Çev: M. Küçük). Ankara: Dost Kitabevi.

Kurzweil, R. (2016). *İnsanlık 2.0: Tekilliğe Doğru Biyolojisini Aşan İnsan.* (Çev: M. Şengel İstanbul: Alfa Yayınları.

Külekçi, T. (2024). *We Are Social Dijital 2024 Raporu,* https://www.tugbakulekci.com.tr/we-are-social-dijital-2024-raporu/ (Erişim tarihi: 20.11.2024).

Latour, B. (1990). Technology is Society Made Durable. *The Sociological Review, 38*(1). 103-131.

Latour, B. (1992). Where are the missing masses? Sociology of a Few Mundane Artifacts. W. E. Bijker & J. Law (Der.). *Shaping Technology/Building Society: Studies in Sociotechnical Change* in (225-258). London: The MIT Press.

Latour, B. (2021). *Toplumsalı Yeniden Toplamak,* (Çev: N. Bingöl). İstanbul: Tellekt Yayınları.

Laukemann, B. (2024). 'Alternative Dispute Resolution and Artificial Intelligence' inB Hess,M Woo,L Cadiet,S Menétrey, and E Vallines García (eds), Comparative Procedural Law and Justice (Part IX Chapter 5), cplj.org/a/9-5, accessed 7 April 2025.

Leaman, O. (2010). Özgürlük, Eşitlik ve Kardeşlik Ne Kadar Makul Bir Politik Slogandır? *Birinci Uluslararası Felsefe Kongresi*, ss. 31-41.

Lebri, B., Oliver, N., Letouzé, E., Pentland, A., & Vinck, P. (2018). Fair, Transparent, and Accountable Algorithmic Decision-Making Processes: The Premise, the Proposed Solutions, and The Open Challenges. *Philosophy & Technology, 31*(4).

Lee, E. A. (2022). *İnsan ve Teknoloji Arasındaki Yaratıcı Ortaklık, Dijital Ruh*, (Çev: A.Uysal ve G. Uysal). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

Lee, K-F.ve Qiufan, C. (2023). *Yapay Zekâ 2041, Geleceğimiz İçin On Vizyon*, (Çev: İ. Büyükdevrim Özçelik), İstanbul: Obtimist Bilim

Lemke, T. (2017). *Biyopolitika,* (Çev: U. Özmakas), İstanbul: İletişim Yayınları

Levantis, N., & Sgora, A. (2024, May). Algorithmic Decision Making in Education: Challenges and Opportunities. *In 2024 IEEE Global Engineering Education Conference (EDUCON)* (pp. 1-7). IEEE.

Lin, P., Bekey, G., & Abney, K. (2008). *Robot Ethics: The Ethical and Social Implications of Robotics.* MIT Press.

Locke, J. (2012). *Yönetim Üzerine İkinci İnceleme*, (Çev: F. Bakırcı), Ankara: Ebabil Yayınları.

Loewenstein, A. (2024). *Filistin Laboratuvarı: İsrail İşgal Teknolojilerini Dünyaya Nasıl İhraç Ediyor?* (Çev: Ö. Özarpacı), İstanbul: Metis Yayınları.

Løkke, E. (2020). *Mahremiyet, Dijital Toplumda Özel Hayat*, (Çev: D. Başak), İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları

Lorento Z., & Lab L. R. (2020), *Güvenli İnternet*, İstanbul: Epilson Yayınevi.

Luckin, R. (2017). Towards Artificial Intelligence-based Assessment Systems. *Nature Human Behaviour*, *1*(3), 0028

Lyon, D. (1997). *Elektronik Göz: Gözetim Toplumunun Yükselişi* (Çev: D. Hattatoğlu,). İstanbul: Sarmal Yayınevi.

Lyon, D. (2006). *Gözetlenen Toplum: Günlük Hayatı Kontrol Etmek* (Çev: G. Soykan). İstanbul: Kalkedon Yayıncılık.

Lyon, D. (2012). *Vesikalı Yurttaş: Gözetim Aracı Olarak Kimlik Kartları* (Çev: B. Baysal). İstanbul: Kalkedon Yayıncılık.

Lyon, D. (2013). *Gözetim Çalışmaları*, (Çev: A. Toprak), İstanbul: Kalkedon Yayınları.

Lyon, D. (2014). Surveillance, Snowden, and Big Data: Capacities, Consequences, Critique. *Big data & society*, 1(2), 2053951714541861.

Mahlouly, D. (2013). Rethinking The Public Sphere İn a Digital Environment: Similarities Between The Eighteenth And The Twenty-First Centuries. *Esharp,* 20, 1. [6].

Manyika, J., et al. (2019). https://hbr.org/2019/10/what-do-we-do-about-the-biases-in-ai (ErişimTarihi: 15.04.2024).

Maral, T. (2024). Sosyal Bilimlerin Kesişim Noktası: Yapay Zekâ Ve Etik. Ankara *Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi*, ss.17-33.

Marcinkowski, F., Kieslich, K., Starke, C., & Lünich, M. (2020). Implications of AI (Un) Fairness in Higher Education Admissions: The Effects of Perceived AI (Un-)Fairness on Exit, Voice and Organizational Reputation. In Proceedings of the 2020 Conference on Fairness, Accountability, and Transparency, 122–30. Barcelona Spain: ACM.

Marcuse, H. (1990). *Tek Boyutlu İnsan: İleri İşleyim Toplumunun İdeolojisi Üzerine İncelemeler.* (Çev: A. Yardımlı). İstanbul: İdea Yayınları.

Marcuse, H. (2019). *Özgürlük Üzerine Bir Deneme*. (Çev: S. Soysal). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Marr, B. (2024). *Büyük Veri İş Başında*, (Çev: B. Gündüz). İstanbul: MediaCat Kitapları.

Martinich, A.P. (2010). *Thomas Hobbes*, (Çev: A. Terzi). İstanbul: İş Bankası Yayınları.

Marx, G. T. (2003). A Tack in the Shoe: Neutralizing and Resisting the New Surveillance. *Journal of Social Issues*, *59*(2), 369-390.

Marx, K. (2004). *Kapital Cilt-III*, (Çev: A.Bilgi), Ankara: Eriş Yaynları.

Masco, J. (2020). Her Yerde Gözetim, içinde (177-205). *Algoritmalarla Yaşamak*, (Çev: B. Akmeriç). Catherina Besteman & Hugh Gusterson (Ed.). İstanbul: The Kitap.

Maslow, A. (2001). *İnsan Olmanın Psikolojisi*, (Çev: O. Gündüz), İstanbul: Kuraldışı Yayıncılık.

Masur, P. K. (2020). How Online Privacy Literacy Supports Self-data Protection and Self-determination in the Age of İnformation. *Media and Communication*, *8*(2), 258-269.

Masur, P. K., & Masur, P. K. (2019). The Theory of Situational Privacy and Self Disclosure. *Situational Privacy And Self-Disclosure: Communication Processes İn Online Environments*, 131-182.

Mathiesen, T. (1997). The Viewer Society: Michel Foucault's Panopticon Revisited. *Theoretical Criminology, 1*(2), 215-234.

Mattelart, A. (2012). *Gözetimin Küreselleşmesi: Güvenlileştirme Düzeninin Kökeni* (Çev: O.Gayretli ve S. E. Karacan). İstanbul: Kalkedon Yayıncılık.

Mayer-Schönberger, V., & Cukier, K. (2013). *Big Data: A Revolution That Will Transform How We Live,* Work, and Think. Houghton Mifflin Harcourt.

McAfee, A. (2006). Enterprise 2.0: The Dawn of Emergent Collaboration. *MIT Sloan Management Review*, *47*(3), 21-28.

Mcluhan, M. & Powers, B. R. (2020). *Global Köy.* (B. Ö. Düzgören, Çev.) İstanbul: Scala Yayıncılık.

Mcneill, H. W. (2002). *Dünya Tarihi,* (Çev: A. Şenel), Amkara: İmge Kitapevi.

Mehrabi, N., Morstatter, F., Saxena, N., Lerman, K., & Galstyan, A. (2021). A survey on bias and fairness in machine learning. *ACM Computing Surveys (CSUR), 54*(6), 1–35.

Mennella, C., Maniscalco, U., De Pietro, G., & Esposito, M. (2024). Ethical and Regulatory Challenges of AI Technologies in Healthcare: *A Narrative Review. Heliyon, 10*(4).

Miandji, A. (2024). *Yapay Zekâ Kitabı*, Ankara: Bilgi Yayınevi.

Michaelsen, C., (2006). Balancing Civil Liberties Against National Security? A Critique of Counterterrorism Rhetoric, *University of New South Wales Law Journal, 29*(2), 1-21.

Milberry, K. (2010). Wiki Tarzı: Değişim Tasarlamak, Demokrasi Uygulamak. İçinde (Çev: C. Atay), G. Ruivenkamp, J. Jongerden, & M. Öztürk (Ed.), *Teknoloji ve Toplum Yıkıcı Bir Direniş ve Yeniden Yapılanma* (47-81). İstanbul: Kalkedon.

Mill, J.S. (2022). *Özgürlük Üzerine*, (Çev: B.Tartıcı), İstanbul: Kutu Yayınları.

Mitcham, C. (1994). *Thinking Through Technology: The Path Between Engineering And Philosophy.* Chicago and London: The University of Chicago Press.

Mohammed, S. (2024). AI in Genomic Data Analysis for Drug Development.

Morozov, E. (2019). *Twiter'dan Sonra, Bir Tarih Kaldı Mı?,* (Çev: M. Tekin). İstanbul: Açılım Kitap.

Mumford, L.(1955). *Technics and Civilization.* London, Routledge & Kegan Paul Ltd.

Mumford, L.(1996). *Makina Efsanesi,* (Çev: F. Oruç). İstanbul: İnsan Yayınları.

Murteza, G.(2022). John Stuart Mill'in Özgürlük Savunusu, A. Öztürk ve C.C. Çevik (Ed.) *Kavramlar Tarihi Özgürlük* içinde (369-387). Ankara: Doğubatı Yayınları.

Musiani, F.(2013). Governance by Algorithms. *İnternet Policy Review, 2*(3), 1-8.

Mutlu, A. E. ve Öncü, R. N. (2024), İdarenin Eylem ve İşlemlerinin Öngörülebilirliği ve Yapay Zekâ Kullanımı. *Balıkesir Üniversitesi Hukuk Dergisi*, *1*(2), 186-213.

Mutman, M. (1997). Özne: Bir Başka Arşiv, *Toplum ve Bilim*, (73), 5-29.

Nader, J. (2015). Weder Fluch noch Segen -Die digitale Schwelle als Herausforderung derdemokratischen Gesellschaft, Weiterdenken-Heinrich-Böll-Stiftung Sachsen (Hrsg.): Digitale Schwellen-Privatheit und Freiheit in der digitalen Welt,149-162.

NBCnews (2025). https://www.nbcnews.com/tech/internet/facial-recognition-s-dirty little-secret-millions-online-photos-scraped-n981921(ErişimTarihi: 15.04.2024).

Neuman, W. L. (2017). *Toplumsal Araştırma Yöntemleri Nicel ve Nitel Yaklaşımlar 1-2* (Çev: S. Özge). Ankara: Yayın Odası.

Newport, C. (2019). *Dijital Minimalizm*, (Çev: C. Mavituna). İstanbul: Metropolis Yayınları.

Niedzviecki, H. (2010). *Dikizleme Günlüğü*, (Çev: G. Gündüç), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Nielsen I. M. (2018) Social media as Digital Public Sphere, Social media, digital public sphere and community, *The Arctik Unıvercıty of Norway Department of Language and Culture Master's thesis in Media and Documentation Studies*.

Nietzsche, F. (2010). *Güç İstenci*, (Çev: N. Epçeli), İstanbul: Say Yayınları.

O'Flaherty, M. (2022). Bias in algorithms-Artificial Intelligence and discrimination.

O'Gieblyn, M. (2023). *Teknoloji, Metafor ve Anlam Arayışı; Tanrı İnsan Hayvan Makine*, (Çev: F. Sarıalioğlu). İstanbul: Altın Kitaplar.

O'Neil, C. (2020). *Matematiksel İmha Silahları: Büyük Veri, Eşitsizliği Nasıl Arttırıp Demokrasiyi Tehdit Ediyor?* (Çev: A. E. Pilgir). İstanbul: Tellekt.

O'Reilly, T. (2007). What Is Web 2.0: Design Patterns and Business Models for the Next Generation of Software. *Communications & Strategies*, *65*(1). 17-37.

Obermeyer, Z., Powers, B. W., Vogeli, C., & Mullainathan, S. (2019). Dissecting Racial Bias İn An Algorithm Used To Manage The Health Of Populations. *Science, 366*(6464), 447-453.

Oğuz, Ö. (2024). Çalışma Hayatında Algoritmik Ayrımcılık. *Süleyman Demirel Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 14*(2), 1851-1886.

Onat, N. (2013). *Kamusal Alan ve Sınırları, Hannah Arendt Habermas'ın Yaklaşımları*, İstanbul: Durak İstanbul Dizisi

Oppermann, A. (2022). *What İs Deep Learning And How Does İt Work?. Builtin.* https://builtin.com/machine-learning/deep-learning (Erişim tarihi: 15.11.2024).

Orwat, C. (2020). *Risks of Discrimination through the Use of Algorithms. A study compiled with flagrant from the Federal Anti-Discrimination Agency*. Federal Anti-Discrimination Agency, Berlin.

Orwell, G. (2019). *1984* (Çev: C. Üster). İstanbul: Can Yayınları.

Ovalı, A. Ş. (2006). Ütopya İle Pratik Arasında: Uluslararası İlişkilerde İnsan Güvenliği Kavramsallaştırması. *Uluslararası İlişkiler Dergisi*, *3*(10), 3-52.

Oxfort Sözlüğü (2023). *Güvenlik Kavramı.* https://dictionary.cambridge.org/tr/s%C3%B6zl%C3%BCk/ingilizce/oxford (Erişim tarihi: 15.08.2023).

Önal, S. (2014). Kartezyen Özne ve Kantçı Öznenin Heidegger'de Anlamı: Dünyasallık. *Kilikya Felsefe Dergisi*, (1), 63-75.

Önen, E. (2002). Geçmişten Günümüze Özgürlük. *İKÜ Hukuk Fakültesi Dergisi*, *1*(2), 114-126.

Öz, S. (2022). *Yeni Dünya ve Dijital Zekâ,* İstanbul: Kitap Yurdu Doğrudan (KDY)Yayıncılık

Özarslan, Z. (2019). Gözün İktidarı: Elektronik Gözetim Sistemler. B. Çoban ve Z. Özarslan (Haz.), *Panoptikon: Gözün İktidarı* içinde (s.139-153). İstanbul: Su Yayınevi.

Özay S., ve Bayrakçı S. (2023). Yankı Odaları, Filtre Balonları ve İdeolojik Aşırılıklar, içinde (99-112), *Algoritmalar Habercilik ve Medya*, Şirin Kartal Temüroğlu, Zuhal Demir (Ed.) Ankara: Nobel Yayıncılık.

Özçakmak, F. (2024). Askeri Taktik Ağlarda Derin Makine Öğreniminin Etkisi. Savunma Bilimleri Dergisi, *20*(2), 303-326.

Özdemir, B. (2024). Siber Tehdit İstihbaratında Yapay Zekâ ve Makine Öğrenmesi. Savunma ve Güvenlik Araştırmaları Dergisi, *1*(1), 75-96.

Özdemir, L., ve Bilgin, A. (2021). Sağlıkta Yapay Zekânın Kullanımı Ve Etik Sorunlar. *Sağlık ve Hemşirelik Yönetimi Dergisi*, *8*(3), 439-445.

Özdemir, V. (2019). Endüstri 4.0, Akıllı Nesnelerin İstilası ve Aşırı Dijital Bağlantının Karanlık Yüzü, içinde (1-9). *Endüstri 4.0 ve Yeni Medya*, Filiz Aydoğan (Ed.). İstanbul: Der Yayınları.

Özdoğan, O. (2016). *Büyük Veri Denizi*, Ankara: Elma Yayınevi.

Özerdem, A. (2021). SİHA'ların Kullanımında Etik Boyut. Liberal Düşünce Dergisi, *26*(104), 145-162.

Özgül, N. (2022). İnsan Haklarının Korunması ve Geliştirilmesinde Yeni Bir Sorun Alanı: Algoritmik Profilleme. *Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Akademik Dergisi*, *5*(9), 83-115.

Özmakas, U. (2021). *Biyopolitika: İktidar ve Direniş, Foucault, Agamben, Hart-Negri*, İstanbul: İletişim Yayınları.

Özsel, D. (2022). Devrim ve Özgürlük: Edmund Burke İle Thomas Paıne'in Özgürlük Kavrayışları, A. Öztürk ve C.C. Çevik (Ed.) *Kavramlar Tarihi Özgürlük* içinde (278-310). Ankara: Doğubatı Yayınları.

Öztürk, S. (2013). Filmlerle Görünürlüğün Dönüşümü: Panoptikon, Süperpanoptikon, Sinoptikon, *Gazi Üniversitesi İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, *36*, 132-151.

Paker, E. B. (2021). *Küresel Güvenlik Kompleksi*, *Uluslararası Siyaset ve Güvenlik*, İstanbul: İletişim Yayınları.

Papacharissi, Z. (2021). Sanal Mekân: Kamusal Bir Mekân Olarak İnternet. (Çev: Şeyda Koçak Kurt), *Yeni Medya, 2021*(10), 145-159.

Pariser, E. (2011). The filter bubble: What the Internet is hiding from you. penguin UK.

Parodis, I., Lanata, C., Nikolopoulos, D., Blazer, A., & Yazdany, J. (2023). Reframing Health Disparities İn SLE: A Critical Reassessment Of Racial And Ethnic Differences İn Lupus Disease Outcomes. *Best Practice & Research Clinical Rheumatology, 37*(4), 101894.

Pease-Watkin, C. (2019). "Bentham'ın 'Panoptikon'u ve Dumont'un 'Panoptique'i" (Çev: B. Çoban,.). B. Çoban ve Z. Özarslan (Haz.), *Panoptikon: Gözün İktidarı* içinde (s.77-85). İstanbul: Su Yayınları.

Peoples, C., Williams V.N. (2010). *Critical Security Studies: An Introduction*, London: Routloge.

Pettit, P. (1998). *Cumhuriyetçilik Bir Özgürlük ve Yönetim Teorisi*, (Çev: A. Yılmaz). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Pimenta, E. D. M. (2010). "The City of Sun: Panopticon, Synopticon and Omniopticon Big Brother and the Giant with Thousand Eyes". In E. D. M. Pimenta (Ed.), *Lo Power Society - Continuous Hyperconsumption and the End of the Medium Class in a Hyperurban Planet* (pp. 260-303). Lisbon: Asa Art and Technolog.

Pinch, T. J., & Bijker, W. E. (1984). The Social Construction Of Facts And Artefacts: Or How The Sociology Of Science And The Sociology Of Technology Might Benefit Each Other. *Social Studies Of Science*, *14*(3), 399-441.

Pitron, G. (2023). *Dijital Cehennem; Bir Like'ın Ucuna Yolculuk*,(Çev: A.Tümertekin), İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.

Platon. (2016). *Devlet.* (Çev: F. Akderin) İstanbul: Say Yayıncılık.

Pollicino, O., & De Gregorio, G. (2021). *Constitutional Law İn The Algorithmic Society*. Cambridge: Cambridge University Press..

Postman, N. (2006). *Teknopoli; Yeni Dünya Düzeni,* (Çev: M. E.Yılmaz). İstanbul: Paradigma Yayıncılık.

Postman, N.(1990). *Televizyon Öldüren Eğlence; Gösteri Çağında Kamusal Söylem,* (Çev: O. Akınhay). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Price, W. N., & Cohen, I. G. (2019). Privacy in the age of medical big data. *Nature medicine, 25*(1), 37-43. 6-1031.

Rahman, A. (2020). Algorithms of Oppression: How Search Engines Reinforce Racism. *New Media & Society* 22(3).

Recchia, N., Vermeulen, G., & Peršak, N. (2021). Artificial Intelligence, Big Data and Automated Decision-Making in Criminal Justice. *Revue Internatıonale De Droıt Penal*, *92*(1).

Reed, W. (2016). *Ethics and the Future of Spying: Technology*, National Security and Intelligence Collection.

Rendeules, C. (2024). *Sosyofobi, Dijital Ütopya Çağında Siyasal Değişim*, (Çev: A. Türker Ok). İstanbul: İletişim Yayınları.

Reyes, K. (2023). *What is deep learning and how does it works?.* simplilearn.com (Erişim tarihi: 15.11.2024).

Risdawati, I. (2024). Analysis of Ethical and Legal Aspects in Implementing a Medical Record System in Hospitals on Patient Health Practices.

Rizanaj, H. F. (2020), *Yeni Medyada Gözetim ve Mahremiyetin Dönüşümü*, Ankara: Gece Kitaplığı.

Roberts, J. M. (2011), *Dünya Tarihi: Tarihöncesi Çağlardan 18. Yüzyıla*, (Çev: İ Erman), İstanbul, İnkılap Kitabevi, I. Cilt.

Robinson, K., & Aronica, L. (2016). *Creative Schools: The Grassroots Revolution That's Transforming Education*. Penguin Books.

Rodgers, W., Murray, J. M., Stefanidis, A., Degbey, W. Y., & Tarba, S. Y. (2023). An Artificial İntelligence Algorithmic Approach To Ethical Decision-Making İn Human Resource Management Processes. *Human Resource Management Review, 33*(1), 100925.

Rodrigues, R. (2020). Legal And Human Rights İssues of AI: Gaps, Challenges And Vulnerabilities. *Journal of Responsible Technology*, *4*, 100005.

Rousseau, J.J. (2019). *Toplum Sözleşmesi,* (Çev: V.Günyol), İstanbul: İş bankası Yayınları.

Rouvroy, A. & Berns, T. (2013). Gouvernementalité Algorithmique Et Perspectives D'émancipation: Le Disparate Comme Condition D'individuation Par La Relation ?. *Réseaux, 177,* 163-196.

Ruin, H. (2017). Heidegger'in Uzun Soluklu Meselesi: Teknoloji, İçinde (55-72). *Heidegger: Teknoloji ve İnsanlığın Geleceği*, (Der. Ahmet Aydoğan). İstanbul: Say Yayınları.

Russell, S., & Norvig, P. (2020). *Artificial Intelligence: A Modern Approach* (4th ed.). Pearson.

Sağır, A., ve Memiş, P. (2006). Kuşatıcı Bir Toplumsal Değişme: Küreselleşme ve Bu Süreçte Farklılık ve Özgürlük Arayışları. *Akademik İncelemeler Dergisi*, *1*(2), 19 33.

Sala, B. (2022). Sosyal Medyanın Siyasal Alan Üzerine Etkileri, Osman Metin (Ed.), *Sosyal Medya ve Kurumlar*, İçinde (27-46). Ankara: Tezkire Yayınları.

Sarı, Ş. A. (2022). Öznelliğin Bozumu: Aydınlanmanın Yüceltildiği Öznelliğin Yerini Alan Algoritmik Bilgi Üretimi, içinde (91-126). *Sosyal Medya ve Algoritmalar*, Necmi Emel Dilmen ve Cemile Tokgöz Şahoğlu (Ed.). İstanbul: Kriter Yayınları

Sarup, M. (2004). *Post-yapısalcılık ve Postmodernizm*, (Çev: A. Güçlü), Ankara: Bilim Sanat.

Sassen, S. (2010). Elektronik Ağlar, İktidar ve Demokrasi. Teknoloji ve Toplum içinde, Guido Ruivenkamp, Joost Jongerden, Murat Öztürk (der.), Çev: C. Atay). İstanbul: Kalkedon Yayınları, 177-155.

Schaar, P. (2015). Lasst sich die globale Überwachung einhegen? Weiterdenken Heinrich-Böll-Stiftung Sachsen (Hrsg.): Digitale Schwellen–Privatheit und Freiheit in der digitalen Welt, 87-98.

Schäfer, M. S. (2015). Digital Public Sphere. *The İnternational Encyclopedia Of Political Communication,* 15, 1-7.

Scharre, P. (2018). *Army of None: Autonomous Weapons and the Future of War*. W. W. Norton & Company.

Schiff, D. (2022). Education For AI, Not AI For Education: The Role Of Education And Ethics İn National AI Policy Strategies. *International Journal of Artificial Intelligence in Education*, *32*(3), 527-563.

Schuilenburg, M., & Van Steden, R. (2014). Positive Security. A Theoretical Framework. In M. Schuilenburg, R. Van Steden, & B. Oude Breuil (Eds.), *Positive Criminology. Reflections On Care, Belonging And Security* (pp. 19–32). The Hague: Eleven International Publishing.

Schweblın, S. (2023). *Kentukiler,* (Çev: S. Nilüfer), İstanbul: Can Yayınları.

Selwyn, N. (2019). *Should Robots Replace Teachers?: AI And The Future Of Education*. John Wiley & Sons.

Sennett, R. (2013). *Kamusal İnsanın Çöküşü*. (Çev: Serpil Durak ve Abdullah Yılmaz), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Seubert, S., & Becker, C. (2019). The Culture İndustry Revisited: Sociophilosophical Reflections On 'Privacy'in The Digital Age. *Philosophy & Social Criticism*, *45*(8), 930-947.

Sevil, Ş. ve Gökoğlu, S. (2024). Yapay Zekâ Uygulamalarının Eğitimdeki Rolü ve Etkileri. 17th *International Computer and Instructional Technologies Symposium*

Sharkey, N. (2012). The Evitability of Autonomous Robot Warfare. *International Review of the Red Cross*, *94*(886), 787-799.

Siebel, M. T. (2022). *Dijital Dönüşüm*, Kitlesel Yok Oluş Çağında Hayatta Kalmak ve Başarılı Olmak, (Çev: B. Bayındır, D. Yergin, ve T. Bayrak). Ankara: Polama Yayınevi.

Singer, P. W. (2009). *Wired for War: The Robotics Revolution and Conflict in the 21st Century.* Penguin Press https://media-1.carnegiecouncil.org/import/studio/PWSinger_WiredWar.pdf (Erişim tarihi: 15.03.2025).

Singil, N. (2022). Yapay Zekâ ve İnsan Hakları. *Public and Private International Law Bulletin, 42*(1), 121-158.

Skınner, Q. (1984). The Paradoxex of Political Liberty, *The Tanner Lectures on Human Values*. Harvard University, 227-250.

Skınner, Q. (2008). *Hobbes, ve Cumhuriyetçi Özgürlük*, (Çev: A. E. Zeybekoğlu). Ankara: Dost Kitabevi.

Snow, C.P.(2021). *İki Kültür*, (Çev: T. Birkan), İstanbul: Kırmızı Yayınları.

Soames, S. (2021). *Dünyayı Şekillendiren Felsefe, Platondan Dijital Çağ'a*, (Çev: İ. Şener). İstanbul: Totem Yayınları.

Solmaz, M. (2023). *Koronavirüs Salgını ve Toplumsal Değişme*, İstanbul: Çizgi Kitapevi.

Sparrow, R. (2007). Killer Robots. *Journal of Applied Philosophy*, *24*(1), 62-77.

Spinoza, B. D. (2012). *Etika,* (Çev: Ç. Duruşken), İstanbul: Kalbacı Yayınevi.

STM ThinkTech, 2024). *Üretken Yapay Zekâ (Generative AI) Teknolojisi: Savunma Sanayi Etki Analizi.* https://thinktech.stm.com.tr/tr/uretken-yapay-zeka-generative-ai-teknolojisi-savunma-sanayii-etki-analizi(Erişimtarihi: 04.04.2024).

Sütçü, C.S. (2021). Önsöz, *Algoritmaların Gölgesinde Toplum ve İletişim*, Oğuz Kuş (Der.).Ankara:AlternatifBilişim,https://ekitap.alternatifbilisim.org/pdf/algoritmalaringolgesinde-toplum-ve iletisim.pdf (Erişim tarih:13.02.2024).

Şan, E. (2022). Bernard Stiegler'in Teknoloji Felsefesi Problemleri: Algoritmik Yönetimsellik ve Bilişsel Proleterleşme. *ViraVerita E-Dergi*, (15). 105-135.

Şeker, E. (2020). Yapay Zekâ Tekniklerinin/Uygulamalarının Siber Savunmada Kullanımı. *Uluslararası Bilgi Güvenliği Mühendisliği Dergisi, 6*(2), 108-115.

Şen, S. (2010). Küreselleşme Çağında Dünya Barışı Olanaklı Mıdır?:Kant ve Postmodernizm *Birinci Uluslararası Felsefe Kongresi*, ss. 134-160.

Şen, Ü. S. (2005). Sanat Eğitiminde Bilimsel Araştırma Yöntemlerinin Kullanılması. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 5*(1), 343- 360.

Şenel, A. (2004). *Siyasal Düşünceler Tarihi: Tarih Öncesinde, İlk Çağda, Orta Çağda ve Yeni Çağda Toplum ve Siyasal Düşünüş*, 11. Basım, Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Şener, G. (2021). Algoritmalara Karşı Aktivist Taktikler, içinde (81-98). *Algoritmaların Gölgesinde Toplum ve İletişim*, Oğuz Kuş (Der.). Ankara: Alternatif Bilişim, https://ekitap.alternatifbilisim.org/pdf/algoritmalarin-golgesinde-toplum-ve-iletisim.pdf (Erişim tarih: 13.02.2024).

Şengöz, M. (2021). Yapay Zekâ Tabanlı Sistemlerden Üretilen Teknolojilerin Askeri Harekâtın Sevk ve İdaresinde Kullanılmasına Yönelik Bir Değerlendirme. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, *11*(4), 2159-2174.

Şimşek Ş. B. ve Güzel, M. (2022). Dijital Çağda Gözetimin Yayılmacı Politikası Karşısında Özgürlük Alanlarını Tartışabilmek. (Ed.) Yusuf Adıgüzel ve Mustafa Bostancı, *Dijital İletişimi Anlamak,* içinde (126-145). Konya: Palet Yayınları.

Şimşek, H., ve Yıldırım A. (2016). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*, Ankara: Seçkin Yayınları.

Şişman, N. (2021). *Yeni İnsan: Kaderle Tasarım Arasında*. İstanbul: İnsan Yayınları.

Tanczer, L. M., McConville, R., & Maynard, P. (2016). Censorship and surveillance in the digital age: The technological challenges for academics. *Journal of Global Security Studies, 1*(4), 346-355.

Tarcan, G. Y., Balçık, P. Y., ve Sebik, N. B. (2024). Türkiye Ve Dünyada Sağlık Hizmetlerinde Yapay Zekâ. *Mersin Üniversitesi Tıp Fakültesi Lokman Hekim Tıp Tarihi ve Folklorik Tıp Dergisi*, *14*(1), 50-60.

TASAM, (2004). *Siber Terörizm Raporu* https://tasam.org/tr-TR/Icerik/4162/siber_terorizm_raporu (Erişim tarihi: 11.03.2023.)

Taylor, C. (1989). *Reparinig Individualist and Communitarian Failings*, Nancy L. Rosenblum (der), Liberalism and Moral Life, Cambridge: Harvard University Press.

TDK (2024). *Mahremiyet Kavramı,* https://sozluk.gov.tr/, (Erişim tarihi: 18.09. 2024).

TDK, (2023). *Gözetim Kavramı.* https://sozluk.gov.tr/ (Erişim tarihi: 11.03.2023).

TDK, (2023a). *Özgürlük Kavramı,* https://sozluk.gov.tr/ (Erişim tarihi: 10.08.2023).

TDK, (2023b). *Güvenlik Kavramı* https://sozluk.gov.tr/ (Erişim tarihi: 15.09.2023).

Tecer, B. (2024). *Yapay Zekâ Hırsızları*, İstanbul: Hayykitap

Temel, M., ve Böyük, M. (2023). Algoritmik Gözetim, içinde (113-137), *Algoritmalar Habercilik ve Medya*, Şirin Kartal Temüroğlu, Zuhal Demir (Ed.) Ankara: Nobel Yayıncılık.

Terzi, M. (2018). Bilgi İletişim Teknolojilerine Dayalı Oluşumlar İle Bu Oluşumların Uluslararası İlişkilere Güvenlik Bağlamındaki Etkisi: Siber Terörizm. *Kara Harp Okulu Bilim Dergisi*, 73-108.

Teyitpedia (2025). https://teyit.org/teyitpedia/teyit-sozluk-algoritmik-yanlilik-nedir (Erişim tarihi: 15. 03.2024).

Timurçin, A. (2016). *Spinoza'nın Özgürlük Kavrayışı*, İstanbul: Bulut Yayınları.

Tiryaki A. İ., ve Akcan, I. (2024). *İsrail Yayın Organı: Gazze'deki Yüz Binlerce Sivilin Kaderi Yapay Zekanın Elinde* https://www.aa.com.tr/tr/dunya/israil-yayin-organi-gazzedeki-yuz-binlerce-sivilin-kaderi-yapay-zekanin-elinde/31835 (Erişim tarihi: 04.04.2024).

Toker, A. (2021). Büyük Veri Işığında Algoritmaların Dönüştürücü Gücü: Kültür Makineleri. *Yeni Medya Elektronik Dergisi, 5*(3), 204-218.

Topçu, N. (2020). Orwell'ın 1984'ü Çin'de Gerçek Mi Oluyor? Sosyal Kredi Sisteminin Geçmişi, Bugünü ve Geleceği. *Journal of Human and Social Sciences*, *3*(2), 684-695.

Topol, E. J. (2019). *Deep Medicine: How Artificial Intelligence Can Make Healthcare Human Again.* Basic Books.

Topsakal, T. (2022). Veri Gazeteciliğinin Etik Boyutu: Veri Güvenliği, Kullanıcı Mahremiyeti ve Verinin Manipülasyonu Sorunu, içinde (165-186*), Mahremiyetin Sonu; Dijital İletişim ve Veri. Güvenliği*, Murat Kara- Nil Çokluk (Ed.), Konya: Literatürk Yayınları

Tunçel, A. (2022). Modernlerin Özgürlük Anlayışının Mimarı: Thomas Hobbess, A. Öztürk ve C.C. Çevik (Ed) *Kavramlar Tarihi Özgürlük* içinde (215-262). Ankara: Doğubatı Yayınları.

Turan, İ. (2019). *M. Foucault'da İktidarın Özne, Bilgi-Hakikat, Panoptikon Kavramlarına Bakışı, Türk Dili.* https://tdk.gov.tr/wp-content/uploads/ 2019/05/1_%C4%B0smail-Turan-_-M.-FOUCAULT%E2%80%99DA-%C4%B0KT%C4%B0DAR%C4%B0N-_7.pdf. (Erişim tarihi: 10.04.2024).

Turner, S. T. (2019). *Beden ve Toplum: Sosyal Teoride Arayışlar* (Çev: İ. Kaya). (3. Baskı). Ankara: Nobel Yayınları.

Tüfekçi, Z. (2014). Engineering the Public: Big Data, Surveillance and Computational Politics. *First Monday, 19*(7), 1-39.

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, https://www.icisleri.gov.tr/illeridaresi/turkiye-cumhuriyeti-anayasasi (Erişim tarihi: 16.09.2024).

Türkiye'de Kişisel Verileri Koruma Kanunu (2016). KVKK

Tüzer, A. (2015). Postmodernizm ve Tanrı'nın Ölümü: Öznenin Arkeolojisi Üzerine Bir Deneme. *Milel ve Nihal, 12*(2), 73-124.

Uçarol, R. (1995). *Siyasi Tarih*, İstanbul: Filiz Kitapevi.

Uluk, M. (2021). Veri Odaklı Kapitalizmin Ardındakiler: Aktörler Değişen İş Modelleri ve Algoritmaların Rolü, içinde (99-117). *Algoritmaların Gölgesinde Toplum ve İletişim*, Oğuz Kuş (Der.). Ankara: Alternatif Bilişim, https://ekitap.alternatifbilisim.org/pdf/algoritmalarin-golgesinde-toplum-ve-iletisim.pdf (Erişim tarihi: 13.02.2024).

UNESCO (2021). *-AI and Education: Guidance for Policy Makers,* https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000376709 (Erişim tarihi: 11. 03. 2025).

Urhan, V. (2013). *Mıchel Foucault ve Düşünce Sistemleri Tarihi; Arkeoloji, Soykötüğü*, Etik, İstanbul: Say Yayınları.

Urhan, V., (2007). Mıchel Foucault ve Bilgi/İktidar İlişkisinin Soykütüğü, *Kaygı, Uludağ Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi*, *9*, 99-118.

Uysal, Z. (2021). *Dijital Medya ve Toplum*, İstanbul: Cinius Yayınları.

Ülgen, P. (2010). Ortaçağ Avrupa'sında Feodal Sisteme Genel Bir Bakış. *Mukaddime*, 1, 1-17.

Ünal, C. (2023). Dijital Medya Ön Yargılar ve Siyasal Tercih, içinde (137-162), *Dijital Medyada Siyasal İletişim*, Ali Kerem İnenç (Ed.) Ankara: Nobel Yayınları

Ünver, H. A. (2018). Artificial Intelligence, Authoritarianism and the Future of Political Systems. *EDAM Research Reports*, 2018/9.

Van Dijk, J. (2016). *Ağ Toplumu,* (Çev: Ö. Sakin). İstanbul: Epsilon Yayıncılık.

Van Giffen, B., Herhausen, D., & Fahse, T. (2022). Overcoming The Pitfalls And Perils Of Algorithms: A Classification Of Machine Learning Biases And Mitigation Methods. *Journal of Business Research, 144*, 93-106.

Varsha, P. S. (2023). How Can We Manage Biases İn Artificial İntelligence Systems–A Systematic Literature Review. *International Journal Of Information Management Data Insights*, *3*(1), 100165.

Virilio, P. (2003). *Enformasyon Bombası*. (Çev: K. Şahin, İstanbul: Metis Yayınları.

Voltaire, F. M. (1962). *Philosophical Dictionary*, (Çev: P. Gay), New York, Basic Books, Inc., Cilt II,

Wang, W., Wang, Y., Chen, L., Ma, R., & Zhang, M. (2024). Justice at the Forefront: Cultivating felt accountability towards Artificial Intelligence among healthcare professionals. *Social Science & Medicine, 347*, 116717.

Wang, Y. (2024). Algorithmic Decisions in Education Governance: İmplications and Challenges. *Discover Education*, *3*(1), 229.

Weber, M (2004). *Sosyoloji Yazıları*. (Çev: T. Parla),İstanbul İletişim Yayınları.

Wellman, B., & Haythornthwaite, C. (2002). *The Internet in Everyday Life.* Oxford: Blackwell Publishing.

Werret, S. (2019). *"Potemkin ve Panoptikon: Samuel Bentham ve On Sekizimnci Yüzyıl Rüyasında Mutlakiyetçi Mimari"* (Çev: B. Çoban), B. Çoban ve Z. Özarslan (Haz.), Panoptikon: Gözün İktidarı içinde (s.87-110). İstanbul: Su Yayınları.

Wiener, N. (1964). *God and Golem Inc.: A Comment on Certain Points where Cybernetics Impinges on Religion.* Cambridge: The M.I.T Press.

Wiggıns, C., Jones, M.L.(2024). *Veri Nasıl Oluştu, Akıl Çağından Algoritma Çağına Uzanan Bir Tarih*, (Çev: M.Ü. Salman). İstanbul: Serenad Yayınları.

Williamson, B. (2017). Big Data in Education: The Digital Future of Learning, Policy and Practice. https://www.torrossa.com/en/resources/an/5017810 (Erişim tarihi: 11. 03. 2025).

Williamson, B., & Piattoeva, N. (2022). Objectivity as Standardization in Data-Driven Education. *Learning, Media and Technology*, *47*(1), 1-17.

Wolff, T. (2024). *Sapiens'in En Büyük Başarıları*, (Çev: G.Pamir). İstanbul: Say Yayınları.

World Health Organization. (2024). Artificial intelligence public health - Q&A on artificialintelligence for supporting public health. Pan American Health Organization

Yanık, A. (2017). Bir Süperpanoptikon Olarak Yeni Medya: Yeni Medya Işığında Gözetimin Eleştirisi. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi, 5*(2), 785-800.

Yayla, A. (1998). *Liberalizm* (2.Baskı), Ankara: Liberte Yayınları.

Yazıcı, B. (2019). Problematic Issues of Autonomous Weapon Systems In terms of International Law of Weaponry and Politics.

Yeşilkaya, N. (2023). Algoritmik Adaletsizlik. Din Hukuk ve Teknoloji.(Adnan Bülent Baloğlu-Yıldıray Sipahi, ed.: 1. bs.). DİB.

Yıldırım, E., Yıldız, R., Arı, Ö. ve Evren, M. (2020). *Epidemik Toplum*. İstanbul: İZÜ Yayınları.

Yılmaz, A. (2018). Adalet ve Sosyal Düzen Arayışında Özgürlük ve Eşitlik Çatışması. *Liberal Düşünce Dergisi, 23*(89), 65-76.

Yılmaz, C. İ. (2024). Algoritmalar ve Uluslararası Güvenlik Teknoloji Çağında Yeni Güvenlik Paradigmaları, *İstihbarat Araştırmaları Dergisi*.

Yüksel, M. (2003). Mahremiyet Hakkı ve Sosyo-Tarihsl Gelişimi. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, *58*(01).

Zarsky, T. Z. (2016). The Trouble with Algorithmic Decisions: An Analytic Roadmap to the Rights and Risks of AI. *Iowa Law Review, 102*(3), 381-404.

Zeylut, S. (2010). "Özgürlük Neyin Adıdır?" *Birinci Uluslararası Felsefe Kongresi*, SS. 242-246.

Zimmerman, M. E. (2021). *Heidegger: Moderniteyle Hesaplaşma: Teknoloji, Politika, Sanat*. (Çev: H. Arslan). İstanbul: Paradigma Yayınları.

Žižek, S. (2020). *Pandemic!: COVID-19 Shakes The World.* John Wiley & Sons.

Žižek, S. (2020a). *Gözetlemek ve cezalandırmak mı? Evet, lütfen!* https://terrabayt.com/dusunce/gozetlemek-ve-cezalandirmak-mi-evet-lutfen/. (ErişimTarihi: 15.11.2024).

Zuboff, S. (2015). "Big Other: Surveillance Capitalism And The Prospects Of An Information Civilization", *Journal Of Information Technology, 30,* 75-89.

Zuboff, S.(2019). *The Age Of Surveillance Capitalism: The Fight For A Human Future At The New Frontier Of Power*, New York, Public Affairs.

Artık İnanmıyorlar: Neden?

Ateizme Yönelim Üzerine Fenomenolojik Bir İnceleme

Gökçehan Aktürk

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1974
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-738-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
AKTÜRK, Gökçehan
Artık İnanmıyorlar: Neden?
Ateizme Yönelim Üzerine Fenomenolojik Bir İnceleme

Editör: Doç. Dr. Zeynep Kaya

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Acar, Gülşah vd. "Aile ve Çocuk Suçluluğu İlişkisi". *Hacettepe University Faculty of Health Sciences Journal* 651-656 (2015).

Ahmed, Ebû Abdirrahmân b. Amr b. Temîm el-Ferâhîdî el-Halîl b. *Kitâbu'l-ayn*. thk. Mehdî el-Mahzûmî, İbrâhîm es-Sâmerrâ'î. 8 Cilt. Beyrut: Dâr ve Mektebetü'l-Hilâl, 1988.

Ak, Kadir. *17-25 yaş gençlerde görülen bazı dini şüpheler ve din eğitimi açısından değerlendirilmesi*. Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2002.

Akdemir, Ferhat. "Ateizmin Tarihi Üzerine Kısa Bir Deneme". *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 18/18-19 (2005), 347-363.

Altaş, Nurullah. *Din Eğitimi*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık, 2. Basım, 2022.

Apaydın, Halil. "Aile İçi İletişimin Çocuğun Dinsel Gelişimine Etkisi". *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 12/12-13 (2001), 319-337.

Arıcan, Sümeyra - Yalvaç Arıcı, Handan. "Sosyal Medyanın Gençlerin Din Algısına Etkileri". *Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 8/2 (2021), 1062-1106.

Aslan, Ahmet. "Genç Yetişkinlerin Din ve Dindarlık Anlayışları Üzerine Nitel Bir Araştırma". *Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 1/11 (2024), 487-540.

Ay, Mehmet Emin. "Çocuklara Allah İnancının Öğretiminde Temel İlkeler". *Çocuk ve Medeniyet* 6/12 (2021), 9-25.

Aydemir, Hasan. *Malatya Merkez İlköğretim Okulları ile Özel İlköğretim Okullarında Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Program Uygulamalarında Karşılaşılan Sorunlar*. Malatya: İnönü Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 1998.

Aydın, Ali Rıza. "Çocuğun Dinî Şahsiyet Kazanmasında Ailenin Önemi". *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 8/8 (1996), 211-220.

Aydın, Ali Rıza. *Dini İnkârın Psiko-Sosyal Nedenleri*. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi, 1995.

Aydın, Ali Rıza. "İnanma İhtiyacı ve Dinî Ritüellerin Psikolojik Değeri". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 9/3 (2009), 87-100.

Aydın, Mehmet S. *Din felsefesi*. İzmir: İzmir İlahiyat Fakültesi Vakfı, 11.baskı., 2007.

Ayşe Zişan, Furat. "Yaygın Din Eğitiminde Kitle İletişim Araçlarının Yeri: Televizyon Örneği". *Journal of Istanbul Faculty of Theology* 19 (2009), 38-61.

Bahçekapılı, Mehmet. "Küreselleşme ve Din Eğitimi". *Din Eğitiminde Ana Konular*. ed. Mehmet Bahçekapılı - Ahmet Ali Çanakcı. Ankara: Eskiyeni Yayınları, 1. Basım, 2021.

Bahçekapılı, Mehmet. *Ortaöğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersinin Öğrencilerin Dini Duygu, Düşünce ve Davranışları Üzerindeki Etkisi (İstanbul Avrupa Yakası Örneği)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Doktora Tezi, 2010.

Baktır, Mustafa. "Hutbe". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 18/425-428. İstanbul: TDV Yayınları, 1998.

Batar, Yusuf. "Türkiye'de Din Eğitimi ve Toplumsal Beklentiler-Konya Örneği". *Yalova Sosyal Bilimler Dergisi* 2/4 (2012), 121-152.

Bayer, Ali. "Değişen Toplumsal Yapıda Aile". *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 4/8 (2013), 101-129.

Baynal, Fatma. "Ateizmden Teizme: Bir Vaka İncelemesi". *Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi* 13/2 (2023), 1775-1800.

Bayraktar, M. Faruk. *İslam Eğitiminde Öğretmen Öğrenci Münâsebetleri*. Istanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 7. Basım, 2008.

Bayyiğit, Mehmet. *Üniversite Gençliğinin Dini İnanç Tutum ve Davranışları Üzerine Bir Araştırma: Selçuk Üniversitesi Öğrencileri Üzerinde Bir Anket Uygulaması, (Doktora Tezi)*. Uludağ Üniversitesi, 1989.

Berman, David. *A History of Atheism in Britain: From Hobbes to Russell*. London: Routledge, 2013.

Bilecik, Sümeyra. "Anne Baba Tutumlarının Bireylerin Din Algısına Etkisi". *Değerler Eğitimi Dergisi* 15/33 (2017), 7-38.

Bilgin, Beyza. "Din Eğitiminin Genel Eğitimdeki Yeri". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 24/1-2 (1981), 469-484.

Bilici, Ali Baz. "Çocukta Dînî Duygunun Teşekkülü". *Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 14/1 (2012), 189-219.

Buhârî, Ebû Abdillâh Muhammed b. İsmâîl b. İbrâhîm el-Cu'fî el-. *Sahihu'l-Buhârî*. thk. Mustafa Dîb el-Buğâ. 7 Cilt. Dımeşk: Dâru İbn Kesîr - Dâru'l-Yemâme, 5. Basım, 1993.

Bullivant, Stephen Sebastian - Ruse, Michael. *The Oxford Handbook of Atheism*. Oxford: Oxford University Press, 2013.

C. Batson, Daniel - A. Schoenrade, Patricia. "Measuring Religion as Quest 1) Validity Concern". *Journal for the Scientific Study of Religion* 30/4 (1991), 416-429.

Cebeci, Suat. *Öğrenme ve Öğretme Süreçlerinde Dinî İletişim*. Cağaloğlu, İstanbul: İz Yayıncılık, 2003.

Cevherî, İsmail b. Hammâd el-. *es-Sıhâh*. Beyrut: Dâr'ul İlmi Lilmelâyîn, 1979.

Cevizci, Ahmet. *Felsefe Sözlüğü*. İstanbul: Paradigma, 3. Basım, 1999.

Cirit, Hasan. "Vaaz". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 42/404-407. İstanbul: TDV Yayınları, 2012.

Creswell, John W. *Nitel Araştırma Yöntemleri Beş Yaklaşıma Göre Nitel Araştırma ve Araştırma Deseni*. çev. Mesut Bütün - Selçuk Beşir Demir. Ankara: Siyasal Kitabevi, 4. Basım, 2018.

Cürcânî, Seyyid Şerif. *Ta'rifât*. çev. Arif Erkan. İstanbul: Bahar, 1. Basım, 1997.

Çalışkan, Nihat - Aslanderen, Mustafa. "Aile İçi İletişim ve Siber Yaşam: Teorik Bir Çözümleme". *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi* 15/2 (2014), 263-277.

Çanakçı, Ahmet Ali. *Öğrenme ve Öğretme Süreci Açısından Yaz Kur'an Kursları (Balıkesir Örneği)*. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi, Doktora Tezi, 2014.

Çapcıoğlu, İhsan. "Küreselleşme, Kültür ve Din". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 49/2 (2008), 153-183.

Çelikten, Mustafa vd. "Öğretmenlik Mesleği ve Özellikleri". *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 1/19 (2005), 207-237.

Çoştu, Yakup. *Toplumsallaşma Sürecinde Dindarlığı Etkileyen Faktörler (Samsun Örneği)*. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Doktora Tezi, 2009.

Dam, Hasan. "Çocukluk Dönemi Din Eğitimi". *Gelişimsel Basamaklara Göre Din Eğitimi*. 8/57-102. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık, 2021.

Dam, Hasan. *Yetişkinlerin Din Eğitimi*. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Doktora Tezi, 2002.

Demir, Zekiye. "Değişen Toplumlarda Ailenin Değişmeyen Özellikleri". *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 21/2 (2021), 770-791.

Demircioğlu, Aytekin - Çelik, Büşra. "Yaygın Din Eğitiminin Neliği". *Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 3/1-2 (2019), 7-23.

Deniz, Levent - Tutgun-Ünal, Aylin. "Sosyal Medya Kuşaklarının Sosyal Medya Kullanım Seviyeleri ve Tercihleri". *Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi* 15/22 (2020), 1290-1319.

Deniz, Metin vd. "İngilizce Öğretmenlerinin Öğrencileri Motive Etme Düzeylerinin İncelenmesi". *Eğitim Fakültesi Dergisi* 7/11 (2006), 61-73.

DİB. "Yaz Kur'an Kursları Öğretim Programı". *Diyanet İşleri Başkanlığı*.

Doğan, Recai. "Yaygın Din Eğitiminin Neliği". *Din Eğitimi El Kitabı*. ed. Remziye Ege - Recai Doğan. 435. Ankara: Grafiker, 8. Basım, 2021.

Duman, Nesrin. "The Transformative Power of Music: Exploring Its Influence on Cognition, Behavior and Emotions". *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi* 7/4 (2023), 1115-1127.

Ege, Remziye. "Ailede Din Eğitimi". *Din Eğitimi El Kitabı*. ed. Recai Doğan - Remziye Ege. Ankara: Grafiker, 8. Basım, 2021.

Ege, Remziye. "Din Öğretiminde Öğretmen". *Değişen ve Dönüşen Dünyada Din Eğitimi ve Öğretimi*. ed. Cemal Tosun vd. 59-72. Ankara: Pegem Akademi, 2024.

Euronews. *Türkiye'de Deizm Neden Artıyor, Dindarlık Neden Azalıyor?* Erişim 10 Mart 2021. https://tr.euronews.com/2019/03/19/turkiye-de-deizm-neden-yukseliste-ateizm-deizm-agnostizm-panteizm-ne-demek

Gençtanırım, Dilek. "Riskli Davranışlar Ölçeği Üniversite Formu: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışmaları". *Journal of Measurement and Evaluation in Education and Psychology* 5/1 (2014), 24-34.

Gönül, Elçin. *Kimlik Statülerinin 22-30 Yaşlar Arasındaki Genç Yetişkinlerin Yaşadığı Kaygı Düzeyi ile İlişkisi*. Maltepe Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2008.

Güçlü, İdris. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri: Teknik- Yaklaşım- Uygulama*. Ankara: Nika Yayınevi, 2. Basım, 2021.

Gülfil, Derya. *Psikolojik Açıdan Ateizm: Nitel Bir Çalışma*. Adana: Çukurova Üniversitesi, Doktora Tezi, 2018.

Gümrükçüoğlu, Süleyman. "Çocuğun Din Eğitiminde Ailenin Rolü". *Kadın Araştırmaları Dergisi* 3/1 (2017), 39-60.

Günaydın, Fatma. "İmam Hatip Liselerinde İnanç Soru(n)ları". *Din Karşıtı Çağdaş Akımlar ve Deizm*. 321-335. Van, 2017.

Gündoğdu, Yusuf Bahri. "Seçmeli Din Dersleri Neden Tercih Edilmiyor". *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 16/32 (ts.), 557-582.

Holloway, M. R. "Agnosticism". *New Catholic Encyclopedia*. C. 1. Detroit : Washington, D.C: Thomson/Gale ; Catholic University of America, 2003.

Hökelekli, Hayati. *Din Psikolojisi*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 13. Basım, 2017.

Işıkdoğan, Davut - Korukçu, Adem. "Yaz Kur'an Kurslarında Kur Sistemi ve Kur'an Kursu Öğreticilerinin Bu Sisteme Bakışı" 49/1 (2008), 202-221.

İbn Fâris, Ebü'l-Hüseyn Ahmed b. Fâris b. Zekeriyyâ b. Muhammed er-Râzî el-Kazvînî el-Hemedânî. *Mu'cemu mekâyîsi'l-luga*. thk. Abdusselâm Muhammed Hârûn. 6 Cilt. Dâru'l-Fikr, 1979.

İbn Manzûr. *Lisânü'l-Arab*. Dâr'ul Mearif, ts.

İsfahânî, Râgib el-. *el-Müfredat fi Garibi'l-Kur'an*. Mektebetü Nizar Mustafa el-Bâz, ts.

Kâhya, Halil İbrahim. *İlköğretim Okullarında Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Dersleri ve Öğretimi*. Bursa: Uludağ Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 1997.

Kalfa, Nazlı Tutku. *Gençlik Dönemi İnanç Gelişimi ve Eğitiminde Etkili Olan Faktörler Üzerine Nitel Bir Çalışma*. Uludağ Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2019.

Kamiloğlu, Fatma - Yurttaş, Özge U. "Sosyal Medyanın Bilgi Edinme ve Kişisel Gelişim Sürecine Katkısı ve Lise Öğrencileri Üzerine Bir Alan Çalışması". *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi* 21 (2014), 129-150.

Kandemir, Sibel. *Lise Öğrencilerinde Ateizm ve Deizm Eğilimi Üzerine Bir Araştırma (Konya Örneği)*. Necmettin Erbakan Üniversitesi, 2022.

Kandemir, Sibel - K. Toprak, Hicret. "Gençlerin Dinî Referans Dünyası ve Dijital Medya". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 64/2 (2023), 557-590.

Karataş, Meryem. "Yaygın Din Eğitimine Katkısı Açısından Camiler". *Bitlis İslamiyat Dergisi* 4/1 (2022), 1-21.

Kartopu, Saffet. "Dinî Yaşayışta Hayatı Sorgulama ve Anlam Arayışı". *Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 2/3 (2013), 67-90.

Kayadibi, Fahri. "Sevgi Faktörünün Eğitim Verimliliği Üzerine Etkisi". *Journal of Istanbul University Faculty of Theology* 5 (2002), 33-50.

Kaymakcan, Recep. *İslami İlimlerde Metodoloji/Usûl Mes'elesi-I*. Istanbul: Ensar Neşriyat, 1. Basım, 2005.

Keyifli, Şükrü. "Hutbe ve Vaazların Dili ve Üslubuyla İlgili Yaşanan Olumsuzluklar". *Mevzu: Sosyal Bilimler Dergisi* 2 (2019), 25-41.

Kılavuz, M. Akif - Yılmaz, Hüseyin. "Örgün ve Yaygın Eğitimde Öğrenenlerin İhtiyaçları Doğrultusunda Din Eğitimi ve Öğretimi". *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 18/2 (2009), 123-139.

Koç, Bozkurt. "Çocuğun Dinî Gelişiminde Rol Model Olarak Anne ve Baba". *Dinî Araştırmalar* 11/31 (2008), 49-60.

Konda. *Türkiye 100 Kişi Olsaydı*. Video Rapor (Temmuz 2017). https://konda.com.tr/rapor/56/turkiye-100-kisi-olsaydi

Korkmaz, Mehmet. "Kur'an Kurslarında Din Eğitimi". *Din Eğitimi El Kitabı*. ed. Recai Doğan - Remziye Ege. Ankara: Grafiker, 8. Basım, 2021.

Köylü, Mustafa. *Yetişkinlik Dönemi Din Eğitimi*. İstanbul: Değerler Eğitimi Merkezi Yayınları, 4. Basım, 2020.

Kurban, Yasin. "İnsan Tabiatı ve İslam Açısından Müzik (Müzik-Fıtrat İlişkisi)". *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 23/1 (2019), 21-36.

Lauer, R. Z. "Deism". *New Catholic Encyclopedia*. C. 4. Detroit : Washington, D.C: Thomson/Gale ; Catholic University of America, 2003.

Leeming, David Adams (ed.). *Encyclopedia of Psychology and Religion*. New York, Ny: Springer, 2014.

McCandless, Boyd R. "Childhood Socialization". *Handbook of Socialization Theory and Research*. ed. David A. Goslin. 791-819. Chicago: Rand McNally, 1969.

Mehmedoğlu, Ali Ulvi. "İnanç Psikolojisine Giriş". *İstanbul: Çamlıca Yayınları* 1 (2013), 151.

Merriam, Sharan B. "Nitel Araştırmalarda Geçerlik, Güvenirlik ve Etik". çev. Erkan Dinç. *Nitel Araştırma Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber*. ed. Selahattin Turan. 292. Ankara: Nobel, 3. Basım, 2013.

Muhammed Ali el-Farûkî, et-Tahânevî. *Keşşâfü Istılâhâti'l-Fünûn ve'l-Ulûm*. 2 Cilt. Beyrut: Mektebetü Lübnân Nâşirûn, 1996.

Naughton, E.R. "Pantheism". *New Catholic Encyclopedia*. C. Vol. 11. Detroit : Washington, D.C: Thomson/Gale ; Catholic University of America, 2002.

Nazıroğlu, Bayramali. *İslam Eğitim Geleneğinde Öğretmenlik*. Ankara: Sarkaç Yayınları, 2011.

Nişancı, Zübeyr. *Sayılarla Türkiye'de İnanç ve Dindarlık* (Mart 2023).

Obar, Jonathan A. - Wildman, Steven S. "Social Media Definition and the Governance Challenge: An İntroduction to the Special İssue". *Telecommunications Policy* 39/9 (2015), 745-750.

Onay, Ahmet. "Dinî Yönelim Ölçeği". *İslâmiyât* 5/4 (2002), 181-192.

Onur, Bekir. *Gelişim Psikolojisi: Yetişkinlik Yaşlılık Ölüm*. Ankara: İmge Kitabevi, 11. Basım, 217M.S.

Oyman, Nihat. "Sosyal Medya Dindarlığı". *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 28 (2016), 125-167.

Ozan, Ömer. *Din Görevlisinin Toplumsal İmajını Etkileyen Faktörler (Samsun Örneği)*. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2013.

Öcal, Mustafa. *Din Eğitimi ve Öğretiminde Metodlar*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 2. Basım, 1991.

Önder, Mustafa. "Sevgi, Din Dili ve Hikâyelerin Çocukların Din Eğitimindeki Yeri ve Önemi". *The Journal of Academic Social Science Studies* 6/3 (2013), 1285-1298.

Öner, Hasibe. *Ergenlik Döneminde Dini Şüphe ve Sorgulamalar*. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2020.

Önkal, Ahmet. *Rasûlullah'ın İslâm'a Davet Metodu*. İstanbul: Kitap DÜnyası Yayınları, 25. Basım, 2016.

Özbay, Murat. "Okuma Eğitiminde Çevre Faktörü". *Eurasian Journal of Educational Research* 24 (2006), 161-170.

Özbek Çaloğlu, Yasemin - Çinemre, Semra. "DKAB Dersinin Fen Lisesi Öğrencilerinin Gözünden Değerlendirilmesi - Nitel Bir Araştırma". *Rize İlahiyat Dergisi* 28 (2025), 247-262.

Öztürk, Bahar - Çetinkaya, Abuzer. "Pandemi Döneminde Bir Eğitim Aracı Olarak Televizyon: TRT EBA TV". *İnönü Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi* 6/1 (2021), 140-162.

Patton, Michael Quinn. *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri*. ed. Mesut Bütün - Selçuk Beşir Demir. çev. Yüksel Dede - F. Işıl Bilican. Ankara: Pegem Akademi, 2. baskı: Eylül 2018, Ankara., 2018.

Peker, Hüseyin. *Din Psikolojisi*. İstanbul: Çamlıca Yayınları, 12. Basım, 2015.

Sayan, Yunus Emre - Günel, Mehmet Emin. "Son Zamanlarda Gündeme Gelen İnanç Problemlerine Dair Din Eğitimi Açısından Bir Değerlendirme". *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* 26/3 (2022), 1091-1089.

Sevinç, Kenan. *İnançsızlık Psikolojisi*. Istanbul: Çamlıca Yayınları, 2017.

Sığrı, Ünsal. *Nitel Araştırma Yöntemleri*. İstanbul: Beta, 2. Basım, 2021.

Sürmelioğlu, Mehmet - Üstün, Ahmet. "Öğretmenlerin Sınıf İçi Tutumlarının Öğrencilerin Ders Başarısının Etkisine Yönelik Öğretmen Görüşleri". *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences* 9/70 (2024), 3843-3850.

Şimşek, Eyüp. "Çocukluk Dönemi Dini Gelişim Özellikleri ve Din Eğitimi". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 4/4 (2004), 207-220.

Taşkın, Osman. "Gençlere Göre İdeal Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmeni". *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırma Dergisi*, 2551-2568.

Taşkın, Osman. *Ortaokul ve Lise Öğrencilerine Göre Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Öğretmenlerinin Rol Modelliği*. Samsun: Ondokuz Mayıs Üniversitesi, Doktora Tezi, 2018.

Tavukcuoğlu, Mustafa. "Okulöncesi Çocuğun Eğitiminde Din Duygusu ve Din Eğitimi". *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 14/14 (2002), 51-63.

T.C. Millî Eğitim Bakanlığı. *İlkokul-ortaokul ve İmam Hatip Ortaokulu Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi Öğretim Programı (4, 5, 6, 7 ve 8. Sınıf)* (2024). https://tymm.meb.gov.tr/ogretim-programlari/din-kulturu-ve-ahlak-bilgisi-dersi

Tetik, Hayati. "Anne Baba Tutumları ve Ailede Çocuğun Dini Gelişimi". *Universal Journal of Theology* 5/2 (2020), 135-171.

Tokyürek, Tahsin. *Öğretmen Tutumlarının Öğrencilerin Eleştirel Düşünme Becerilerine Etkisi*. Sakarya Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2001.

Topaloğlu, Aydın. *Çağdaş İngiliz Felsefesinde Ateizm Problemi*. Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, PhD Thesis, 1996. https://platform.almanhal.com/Details/Thesis/2000296841?ID=4-2000296841

Topaloğlu, Aydın. *Teizm ya da Ateizm: Tanrıtanımazlığın Felsefi Boyutları*. İstanbul: Kaknüs, 2001.

Topuz, İlhan. "Yaşamın Anlamı ve Din: Gençler Üzerinde Bir Araştırma". *islam Medeniyeti Araştırmaları Dergisi* 1/4 (2016), 540-560.

Tosun, Cemal. *Din Eğitimi Bilimine Giriş*. Ankara: Pegem Akademi, 4.baskı., 2010.

Tosun, Cemal. *Din Eğitimi Bilimine Giriş*. Ankara:Pegem Akademi Yayıncılık, 9. Basım, 2017. https://doi.org/10.14527/9789756802571

Turan, İbrahim. "Din Görevlilerinin Mesleki Yeterlilikleri". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 13/1 (2013), 47-73.

Turan, İbrahim. "Televizyondaki Dini İçerikli Programların Yetişkinler Üzerindeki Etkileri". *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 23/23 (2007), 223-245.

Turğut, Faruk. "Tarihsel Süreçte Aile Kurumunun Dönüşümü ve Geleceğine Yönelik Çıkarımlar". *Medeniyet ve Toplum Dergisi* 1/1 (2017), 93-117.

Tümer, Günay - Küçük, Abdurrahman. *Dinler Tarihi*. Ankara: Ocak Yayınları, Gözden geçirilmiş ve Genişletilmiş 4. baskı., 2002.

Türk, Aydın. *Ateizmi Anlamak*. İstanbul: Propaganda Yayınları, 1. Basım, 2012.

Ulu, Mustafa. *Üniversite Gençliğinin Dini İnanış ve Davranışları (Erciyes Üniversitesi Örneği)*. Erciyes Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2006.

Uyanık, Betül Zehra. *Ortaöğretim Öğrencilerinde Dini Yönelim ve Din Eğitimi*. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2024.

Ünverdi, Mustafa. "Din Karşıtı Yayınlar ve Gençlerde Ateistik Eğilimin Nedenleri". *İlahiyat Akademi* 12 (2020), 145-182.

W. Allport, Gordon - Ross, Michael. "Personal Religious Orientation and Prejudice". *Journal of Personality and Social Psychology*, 432-443.

Wood, Allen W. "Kant'ın Deizmi". *çev. Necmettin Tan, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 52/1 (2011), 327-347.

Yaman, Ömer Miraç vd. "Bağımlılıkta Arkadaş Etkisini Anlamaya Yönelik Bir İnceleme: Youtube Videolarına Konuk Olan Madde Kullanıcılarının Röportajları Üzerinden Bir İçerik Analizi". *Gençlik Araştırmaları Dergisi* 10/28 (2022), 90-105.

Yapıcı, Asım. "Müslümanlıktan Hıristiyanlığa Geçişin Sebepleri Üzerine Sosyo-Psikolojik Bir İnceleme". *İslami Araştırmalar* 20/2 (2007), 221-238.

Yapıcı, Asım. "Şüphe ve İnanç Kıskacında Gençlerin Din ve Dindarlık Algıları". *İlahiyat Akademi* 12 (2020), 1-44.

Yıldırım, Ali - Şimşek, Hasan. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Seçkin, 12. Basım, 2021.

Yıldız, Zafer. "Aile Eğitim Programları ve 'Din/Değer Merkezli' Aile Eğitimi İhtiyacı". *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 22 (2015), 159-183.

Yılman, Mustafa. "Gençlik ve Gelecek". *Eğitim ve Bilim* 13/74 (1989).

Yılmaz, Hüseyin. "Cami Eksenli Din Eğitimi". *Din Eğitimi El Kitabı*. ed. Recai Doğan - Remziye Ege. Ankara: Grafiker, 8. Basım, 2021.

Yılmaz, Hüseyin. "Örgün ve Yaygın Eğitim Kurumlarında Barış Eğitim". *Din Eğitiminde Çağdaş Konular*. ed. Mustafa Köylü. 295-318. İstanbul: Değerler Eğitimi Merkezi Yayınları, 3. Basım, 2020.

Yılmaz, Macid - Duran, Hüseyin Emre. "Cami Cemaatine Göre Din Görevlilerinin Rol Modelliği (Samsun Örneği)". *İdrak Dini Araştırmalar Dergisi* 4/1 (2024), 127-168.

Yüksel, Ruşen. "Genç Yetişkinlerde Yaşamın Anlamı". *Sakarya University Journal of Education* 2/2 (2012), 79-91.

Zengin, Zeki Salih. "Cumhuriyet Döneminde Türkiye'de Kur'an Kurslarının Kurulması ve Gelişimi". *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 11/2 (2011), 1-24.

2025'te Türkiye'de "Dijitalin Durumu". Değerlendirme. https://datareportal.com/reports/digital-2025-turkey: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı, 2025. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı.

AİHM Kararı ve Türkiye'de Din Dersleri. Değerler Eğitimi Merkezi, 2014.

"Aile". *Yeni Türk Ansiklopedisi*. 50-52. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 1985.

İlköğretim Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi Dersi (4,5,6,7 ve 8. Sınıflar) Öğretim Programı ve Kılavuzu. Ankara: T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, 2010. chrome-extension://efaidnbmnnnibpcajpcglclefindmkaj/https://dogm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2023_12/06191203_dkab_2010_ilkogretim.pdf

DEV KENTLERİN SESSİZ KRİZİ: ATIKLAR

Editörler
Levent MEMİŞ | Muhammed Yunus BİLGİLİ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1957
Çevre

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-729-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
MEMİŞ, Levent | BİLGİLİ, Muhammed Yunus
DEV KENTLERİN SESSİZ KRİZİ:
ATIKLAR

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Bu eserde yer alan bölümlerin içeriğine ilişkin sorumluluk yazarlara ait olup,
yayınevi ve editörlerin görüşlerini yansıtmamaktadır.

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kentsel Katı Atık Yönetimi (KKAY): Kısa Bir Giriş

Muhammed Yunus BİLGİLİ

Kaynakça

Almansour, M. ve Akrami, M. (2024). Towards Zero Waste: An In-Depth Analysis of Na-tional Policies, Strategies, and Case Studies in Waste Minimisation. Sustainability, 16 (22), 10105. https://doi.org/10.3390/su162210105

Alshaikh, R. ve Abdelfatah, A. (2024). Optimization Techniques in Municipal Solid Waste Management: A Systematic Review. Sustainability, 16 (15), 6585. https://doi.org/10.3390/su16156585

Anisimov, A. ve Motorin, D. (2023). A New Legal Concept for Understanding the Essence of Production and Consumption Waste: A View from Russia. Revista Direito GV, 19, e2330. https://doi.org/10.1590/2317-6172202330

Asefi, H. ve Lim, S. (2017). A Novel Multi-Dimensional Modeling Approach to Integrated Municipal Solid Waste Management. Journal of Cleaner Production, 166, 1131-1143. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2017.08.061

Awino, F. B. ve Apitz, S. E. (2024). Solid Waste Management in the Context of the Waste Hi-erarchy and Circular Economy Frameworks: An International Critical Re-view. Integrated Environmental Assessment and Management, 20 (1), 9-35. https://doi.org/10.1002/ieam.4774

Batista, M., Caiado, R. G. G., Quelhas, O. L. G., Lima, G. B. A., Leal Filho, W. ve Yparra-guirre, I. T. R. (2021). A Framework for Sustainable and Integrated Municipal Solid Waste Management: Barriers and Critical Factors to Developing Countries. Journal of Cleaner Production, 312, 127516. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2021.127516

Bogusz, M., Matysik-Pejas, R., Krasnodębski, A. ve Dziekański, P. (2021). The Concept of Zero Waste in the Context of Supporting Environmental Protection by Consum-ers. Energies, 14 (18), 5964. https://doi.org/10.3390/en14185964

Chen, D. M. C., Bodirsky, B. L., Krueger, T., Mishra, A. ve Popp, A. (2020). The World's Growing Municipal Solid Waste: Trends and Impacts. Environmental Research Let-ters, 15 (7), 074021. https://doi.org/10.1088/1748-9326/ab8659

Chen, Y. C. (2018). Effects of Urbanization on Municipal Solid Waste Composition. Waste Management, 79, 828-836. https://doi.org/10.1016/j.wasman.2018.04.017

Curran, T. ve Williams, I. D. (2012). A Zero Waste Vision for Industrial Networks in Europe. Journal of Hazardous Materials, 207-208, 3-7. https://doi.org/10.1016/j.jhazmat.2011.07.122

Derdera, S. E. ve Ogato, G. S. (2023). Towards Integrated, and Sustainable Municipal Solid Waste Management System in Shashemane City Administration, Ethio-pia. Heliyon, 9 (11). e21865. https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e21865

Elroi, H., Zbigniew, G., Agnieszka, W. C. ve Piotr, S. (2023). Enhancing Waste Resource Effi-ciency: Circular Economy for Sustainability and Energy Conversion. Frontiers in Environmental Science, 11, 1303792. https://doi.org/10.3389/fenvs.2023.1303792

Ferreira, C. S., Walsh, R. P. ve Ferreira, A. J. (2018). Degradation in Urban Areas. Current Opinion in Environmental Science & Health, 5, 19-25. https://doi.org/10.1016/j.coesh.2018.04.001

Gharfalkar, M., Court, R., Campbell, C., Ali, Z. ve Hillier, G. (2015). Analysis of Waste Hier-archy in the European Waste Directive 2008/98/EC. Waste Management, 39, 305-313. https://doi.org/10.1016/j.wasman.2015.02.007

Gutierrez-Lopez, J., McGarvey, R. G., Costello, C. ve Hall, D. M. (2023). Decision Support Frameworks in Solid Waste Management: A Systematic Review of Multi-Criteria Decision-Making with Sustainability and Social Indicators. Sustainability, 15 (18), 13316. https://doi.org/10.3390/su151813316

Hashemi-Amiri, O., Mohammadi, M., Rahmanifar, G., Hajiaghaei-Keshteli, M., Fusco, G. ve Colombaroni, C. (2023). An Allocation-Routing Optimization Model for Integrated Solid Waste Management. Expert Systems with Applications, 227, 120364. https://doi.org/10.1016/j.eswa.2023.120364

Kalkanis, K., Alexakis, D. E., Kyriakis, E., Kiskira, K., Lorenzo-Llanes, J., Themelis, N. J. ve Psomopoulos, C. S. (2022). Transforming Waste to Wealth, Achieving Circular Economy. Circular Economy and Sustainability, 2 (4), 1541-1559. https://doi.org/10.1007/s43615-022-00225-2

Karim, M. A. ve Wetterhan, J. T. (2020). A Comparative Study of Solid Waste Management in The United States, Europe and Asia. Annals of Civil and Environmental Engineer-ing, 4 (1), 3-11. https://doi.org/10.29328/journal.acee.1001019

Maalouf, A. ve Mavropoulos, A. (2023). Re-Assessing global Municipal Solid Waste Genera-tion. Waste Management & Research, 41 (4), 936-947. https://doi.org/10.1177/0734242X221074116

Oladapo, B. I., Olawumi, M. A. ve Omigbodun, F. T. (2024). AI-Driven Circular Economy of Enhancing Sustainability and Efficiency in Industrial Operations. Sustainability, 16 (23), 10358. https://doi.org/10.3390/su162310358

Pires, A. ve Martinho, G. (2019). Waste Hierarchy Index for Circular Economy in Waste Management. Waste Management, 95, 298-305. https://doi.org/10.1016/j.wasman.2019.06.014

Rodić, L. ve Wilson, D. C. (2017). Resolving Governance Issues to Achieve Priority Sustain-able Development Goals Related to Solid Waste Management in Developing Coun-tries. Sustainability, 9 (3), 404. https://doi.org/10.3390/su9030404

Sharma, H. B., Vanapalli, K. R., Samal, B., Cheela, V. S., Dubey, B. K. ve Bhattacharya, J. (2021). Circular Economy Approach in Solid Waste Management System to Achieve UN-SDGs: Solutions for Post-COVID Recovery. Science of the Total Envi-ronment, 800, 149605. https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2021.149605

Singh, T., Naik, A. ve Uppaluri, R. V. (2024). Characterization of Municipal Solid Waste Generation and Seasonal Classification for Various Socio-demographic Groups in Guwahati City. Journal of Material Cycles and Waste Management, 26 (2), 1210-1230. https://doi.org/10.1007/s10163-023-01870-x

Sondh, S., Upadhyay, D. S., Patel, S. ve Patel, R. N. (2024). Strategic Approach Towards Sus-tainability by Promoting Circular Economy-based Municipal Solid Waste Man-agement System-A Review. Sustainable Chemistry and Pharmacy, 37, 101337. https://doi.org/10.1016/j.scp.2023.101337

Song, Q., Li, J. ve Zeng, X. (2015). Minimizing the Increasing Solid Waste through Zero Waste Strategy. Journal of Cleaner Production, 104, 199-210. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2014.08.027

Spoann, V., Fujiwara, T., Seng, B. ve Lay, C. (2018). Municipal Solid Waste Management: Constraints and Opportunities to Improve Capacity of Local Government Authori-ties of Phnom Penh Capital. Waste Management & Research, 36 (10), 985-992. https://doi.org/10.1177/0734242X18785722

Voukkali, I., Papamichael, I., Loizia, P. ve Zorpas, A. A. (2024). Urbanization and Solid Waste Production: Prospects and Challenges. Environmental Science and Pollution Research, 31 (12), 17678-17689. https://doi.org/10.1007/s11356-023-27670-2

Xiao, S., Dong, H., Geng, Y., Tian, X., Liu, C. ve Li, H. (2020). Policy Impacts on Municipal Solid Waste Management in Shanghai: A System Dynamics Model Analysis. Journal of Cleaner Production, 262, 121366. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.121366

Zaman, A. U. (2015). A Comprehensive Review of the Development of Zero Waste Man-agement: Lessons Learned and Guidelines. Journal of Cleaner Production, 91, 12-25.

Zhang, C., Hu, M., Di Maio, F., Sprecher, B., Yang, X. ve Tukker, A. (2022). An Overview of the Waste Hierarchy Framework for Analyzing the Circularity in Construction and Demolition Waste Management in Europe. Science of the Total Environment, 803, 149892. https://doi.org/10.1016/j.scitotenv.2021.149892

Zhang, J., Zhang, Z., Zhang, J., Fan, G. ve Wu, D. (2021). A Quantitative Study on the Benefit of Various Waste Classifications. Advances in Civil Engineering, 2021(1), 6660927. https://doi.org/10.1155/2021/6660927

Zhu, Y., Zhang, Y., Luo, D., Chong, Z., Li, E. ve Kong, X. (2021). A Review of Municipal Solid Waste in China: Characteristics, Compositions, Influential Factors and Treat-ment Technologies. Environment, Development & Sustainability, 23 (5). https://doi.org/10.1007/s10668-020-00959-9

Tokyo'da Kentsel Katı Atık Yönetimi

Levent MEMİŞ

Kaynakça

Agata, K., Inatsugu, H. ve Shiroyama, H. (2024). "Backgrounds and Key Characteristics of Japanese Public Administration", İçinde K. Agata ve H. I. Hideaki Shiroyama (Ed.), Public Administration in Japan (ss. 1-16). Palgrave Macmillan.

Clean Authority of Tokyo (2018). "Tokyo Model (Overview). Tokyo's history and strength that have overcome the municipal waste problems", https://www.union.tokyo23-seisou.lg.jp/seiso/documents/tokyomodel_souron_eng.pdf (Erişim tarihi: 10.10.2025).

Clements, J. (2020). Japonya Nasıl Japonya Oldu?, İstanbul: Metropolis Yayıncılık.

Ekici, B. (2019). Karşılaştırmalı Büyükşehir Yönetimi, İstanbul: Marmara Belediyeler Birliği Kültür Yayınları.

Hibiki, A. (2024). "Recycling Laws and Their Evaluation in Japan", İçinde T. H. Arimura ve A. Hibiki, Introduction to Environmental Economics and Policy in Japan (ss.91-106). Singapor: Springer.

Hiratsuka-Sasaki, A. ve Kojima, M. (2020). "Inter-Municipal Cooperation on Solid Waste Management in Japan: Its Challenges and Implications for ASEAN Countries", İçinde M. Kojima (Ed.), Regional Waste Management – Inter-municipal Cooperation and Public and Private Partnership (ss.61-82). Jakarta: ERIA, ERIA Research Project Report FY2020 no. 12.

Ito, M. (2024). "Central and Local Government Relations", İçinde K. Agata ve H. I. Hideaki Shiroyama (Ed.), Public Administration in Japan (ss. 35-54). Palgrave Macmillan.

japan-guide.com (2025). "Typhoons", https://www.japan-guide.com/e/e2117.html (Erişim tarihi: 10.10.2025).

JICA (2024). "Japan's Experiences on Waste Management: Overview", https://www.jica.go.jp/ac¬tivities/issues/env_manage/n_files/t00_en.pdf (Erişim ta-rihi: 10.10.2025).

JWNET (2024). "Waste Management in Japan ~Rules and Figures", https://www.jwnet.or.jp/en/assets/files/Waste_management_in_Japan_Rules_and_Figures_July2023.pdf (Erişim tarihi: 10.10.2025).

Ministry of the Environment (2025). "Municipal solid waste generation and disposal", https://www.env.go.jp/en/press/press_03835.html 2012-2023. (Erişim tarihi: 10.10.2025).

Ministry of the Environment (2024). "Annual Report on the Environment in Japan 2024", https://www.env.go.jp/policy/hakusyo/r06/eng/2024_all.pdf (Erişim tarihi: 10.10.2025).

Moshkal, M., Akhapov, Y. ve Ogihara, A. (2024). Sustainable Waste Management in Japan: Challenges, Achievements, and Future Prospects: A Review. Sustainability, 16, 7347.

OECD (2025). "OECD Environmental Performance Reviews: Japan 2025", https://www.oecd.org/content/dam/oecd/en/publications/reports/2025/03/oecd-environmental-performance-reviews-japan-2025_947dc3da/583cab4c-en.pdf (Erişim tarihi: 10.10.2025).

Ohsugi, S. (2024). Local Governments and Public Administration, İçinde K. Agata ve H. I. Hideaki Shiroyama (Ed.), Public Administration in Japan (ss. 113-132). Palgrave Macmillan.

Outline of Tokyo Plastic Strategy (2019). https://www.kankyo.metro.tok¬yo.lg.jp/do¬cu¬ments/d/kankyo/outline-of-tokyo-plastic-strategy (Erişim tarihi: 10.10.2025).

Siniawer, E. M. (2018). A War Against Garbage in Postwar Japan, The Asia-Pacific Journal, 16, s.1-12.

Statistics Bureau of Japan (2025). "Current Population Estimates" https://www.stat.go.jp/ eng¬lish/data/jinsui/2024np/index.html (Erişim tarihi: 05.12.2025).

Sun, L., Du, C., Li, Z., Fujii, M., Dou, Y., Ohnishi, S., Maki, S., Dong, H. ve Dong, L. (2025). Urban-Industrial Symbiosis Practices in Tokyo Metropolis and the Indication of Carbon Emissions Reduction and Environmental Benefits, Cities, 161, 105840.

Tajkir-Uz-Zaman, A. K. M. ve Jackson, K. (2024). Solid Waste Management Policies and Practices: A Case Study of Citizen Participation in Rural Japan, Review of Business, 44 (2), s. 81–110.

TMG (t.y.). "3RS & Waste Management in Tokyo", https://www.seisakukika¬ku.metro.tokyo.lg.jp/documents/d/seisakukikaku/1701-02-shigen-e (Erişim tarihi: 10.10.2025).

Tokyo Metropolitan Government (2024). "3Rs and Waste Management in Tokyo", https://www.tokyokankyo.jp/tokyoprogram_contents/files/2012/04/Booklet_E.pdf (Erişim tarihi: 10.10.2025).

Tokyo Metropolitan Government (2023). "Tokyo Environmental Master Plan", https://www.english.metro.tokyo.lg.jp/directory-of-bureaus/environment (Erişim tarihi: 10.10.2025).

Tokyo Metropolitan Government (2023b). "Tokyo Sustainability Action-2023", https://gold.uclg.org/sites/default/files/uploaded/tokyo_2023.pdf (Erişim tarihi: 10.10.2025).

Tokyo's History, Geography and population, https://www.english.met¬ro.tok¬yo.lg.jp/government-category (Erişim tarihi: 10.10.2025).

Ünal, S. (2022). "Japonya", İçinde H. Ateş (Ed.), Karşılaştırmalı Kamu Yönetimi (ss. 491-526), Ankara: Türk İdari Araştırmalar Vakfı.

Vogel, R. K. (2001). "Decentralization and Urban Governance: Reforming Tokyo Metropolitan Government", İçinde Reforming Tokyo Metropolitan Government, ss.114-148, https://www.researchgate.net/publication/237364587_Decentralization_and_Urban_Governance_Reforming_Tokyo_Metropolitan_Government (Erişim tarihi: 06.12.2025).

WB (2017). "Tokyo Development Learning Center Policy Paper Series 3: Case Study on

Tokyo Metropolitan Region, Japan", https://openknowledge.world¬bank.org/enti¬ties/publi¬cation/067520d8-3e-5a-5db6-8d39-f511438ec9ac (Erişim tarihi: 10.10.2025).

Seul'de Kentsel Katı Atık Yönetimi

Vildan ARMAĞAN

Kaynakça

Akıllı Şehir (2025). Seul. https://www.akillisehir.com/idet/4/29/seul (10.09.2025).

Aydoğdu, Y. (2017). Güney Kore'de Uygulanan Hükümet Sistemi Üzerine İncelemeler. TAAD, 8(31), s. 691-720.

Bilgili, M. Y. (2020). Katı Atık Yönetiminde Kullanılan Bazı Kavramlar ve Açıklamaları, Av-rasya Terimleri Dergisi, 8 (2), s. 88-97.

Chung, H-S. (2007). Rethinking Sustainable Development in East Asia: With A Special Reference Enviromental Policies in Korea. Environmental and Resource Econimic Review, 16 (3), s. 549-574.

Czekała, W. ve Drozdowski, J. ve Łabiak, P. (2023). Modern Technologies for Waste Management: A Review. Applied. Sciences, 13(88479), s. 2-14. https://doi.org/ 10.3390/app13158847.

Danışan, E. (2020). Kore Cumhuriyeti (Güney Kore) Kentleşme Deneyimleri. Tarsus Üniversi-tesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 1(1), s. 30-43.

De Vroom, D. (2023). Katı Atık Nedir?, IDR Environmental Services https://blog.idrenvironmental.com/what-is-solid-waste (30.10.2024).

DEİK Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (2017). Kore Cumhuriyeti Ülke Bülteni. https://www.deik.org.tr/uploads/guney-kore-ulke-bulteni.doc (23.07.2025).

Evin, H. ve Özdemir, A. (2022). Büyükşehirlerin Katı Atık Yönetimi Etkinliğinin Veri Zarf-lama Analizi Kullanılarak Ölçülmesi. Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 15(42), s. 389-421.

Global Delivery Note (2019). Expanding Producer Responsibility for Waste Management in Korea: From the Deposit Refund System to Extended Producer Responsibility. https://www.effectivecooperation.org/system/files/2021-08/Delivery. (15.09.2025).

Global Delivery Note (2020). Overcoming the Not-in-My-Backyard Phenomenon in Waste Management: How Seul Worked with a Citizens' Opposition Movement and Built Incineration Facilities to Dispose of the City's Waste, 1991–2013. https://www.effectivecooperation.org/system/files/2021-06/Delivery. (14.07.2025).

IBTEKR (2023). Güney Korede Akıllı Atık Yönetimi. https://ibtekr.org/en/cases/smart-waste-management-in-south-korea/. (14.07.2025).

Jung, M. (2020). Constitution and Legal Basis of Health Rights: Lessons from Cancer Survivors in South Korea. Asian Pac J Cancer Prev, 21(10), s. 2823-2826. doi: 10.31557/APJCP.2020.21.10.2823.

Kim, J.-H. (2004). "Sustainable Urban Waste Management System in Metropolitan Seul, South Korea", içinde N. Marchettini, C. A. Brebbia, E. Tiezzi ve L. C. Wadhwa (Ed.), The Sustainable City III (ss. 717-726). Southampton: WIT Press, ISBN 1-85312-720-5.

Kim, Y. J. (2017). "Solid Waste Management in S. Korea" https://ocw.snu.ac.kr/si¬tes/default/files/NOTE/L2%20Waste%20Management%20in%20Korea-Jae%20Young%20Kim.pdf (20.07.2025).

Korea.Net (2025). South Korea-Summary. https://www.korea.net/About¬Korea/So¬ciety/So¬uth-Korea-Summary (23.07.2025).

Korean Culturel Center (2025). Kore Hakkında. https://tr.korean-culture.org/tr/1832/ko¬rea/1269 (23.07.2025)

Memiş, L. (2017). "Akıllı Kentler ve Akıllı Katı Atık Yönetimi", İçinde M. Güler ve A. Menaf Turan (Ed.), Belediyelerin Geleceği ve Yeni Yaklaşımlar (ss. 483-503). İstanbul: Marma-ra Belediyeler Birliği Kültür Yayınları.

Seul Metropolitan Government, (2023). https://www.wasteinprogress.net/wp-content/uploads/2023/03/SEUL.pdf (12.07.2025).

Shuttle Sehayat Rehberi (2023). Seul'de Neden Çöp Kutuları Yok?. https://part¬ners.shuttledelivery.co.kr/blog-posts/why-are-there-no-public-trash-cans-in-Seul-explained (14.07.2025).

Song, U. ve Park, H. (2024). Plastic Recycling in South Korea: Problems, Challenges, and Policy Recommendations in the Endemic Era. Journal of Ecology and Environment, 48, s. 2-11.

Sürdürülebilir Üretim (2022). Karanlığın İçindeki Işık: Sıfır Atık. https://www.surdurule¬bilir¬uretim.com/karanligin-icindeki-isik-sifir-atik/ (14.07.2025).

Taylor, P. ve Steenmans, K. ve Steenmans, I. (2020) Blockchain Technology for Sustainable Waste Management. Front. Polit. Sci, 2 (590923), ss.1-5 doi: 10.3389/fpos.2020.590923

ThoughtCo (2025). Seul, Güney Kore Hakkında Tarihler ve Bilgiler. https://www.thoughtco.com/facts-about-Seul-south-korea-1435519 (23.07.2025).

TÜİK (2024). Dünya Nüfus Günü. https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Dunya-Nufus-Gunu-2024-53680 (23.07.2025).

Uluslararası Enerji Bilgi Yönetimi Ajansı- EİA (2025). Güney Kore. https://www.eia.gov/international/analysis/country/KOR (23.07.2025).

Uluslararası Ticaret İdaresi (2023). Güney Kore Ülke Ticaret Rehberi. https://www.tra¬de.gov/country-commercial-guides/south-korea-energy-carbon-neutrality-initia¬ti¬ves (23.07.2025).

Worldometers (2025). Güney Kore Nüfusu. https://www.worldometers.info/demog¬raphics/south-korea-demographics/ (23.07.2025).

Yaman, K. ve Gül, M. (2018). Kuruluşundan Günümüze Avrupa Birliği'nin Çevre Politikası. Ekonomi İşletme ve Yönetim Dergisi, 2(2), s. 198-217.

Yankova, T. ve Grigorova I. (2020). "Automated Waste Collection Systems - Possibilities, Trends and Application". 20th International Multidisciplinary Scientific GeoConference Proceedings SGEM 2020, Sep. 2020, s. 219–226. doi: https://doi.org/10.5593/sgem2020/4.1/s18.028

Yılmaz, F. (2024). Güney Kore'nin Kurumsal Sosyal Sorumluluk Eğilimlerinin İncelenmesi. Bayburt Üniversitesi Adalet Dergisi, 3(1), s. 34-50.

Yoo, K.Y. (2015). "Municipal Solid Waste Management". https://Seulsolu¬tion.kr/sites/default/files/policy/2%EA%B6%8C_10_Environment_Municipal%20Solid%20Waste%20Management.pdf (17.07.2025).

Yoo, K.-Y. (2019). "Food Waste Management in Korea: Focusing on Seul". UNDP Sustainable Development Goals Policy Brief Series No.6 https://www.un.org/sus¬tainabledevelopment (14.07.2025)

Yoon, S.-J. (2020). "South Korea's Experience with Smart Infrastructure Service Integrated Solid Waste Management". Inter-American Development Bank Report: Infrastructure Services in Latin America. www.iadb.org/infrastructureservice (20.07.2025).

Yu, K.Y. (2016). "Pay as You Throw System of Seul" https://www.studo¬cu.vn/vn/docu¬ment/truong-dai-hoc-khoa-hoc-tu-nhien-dai-hoc-quoc-gia-ha-noi/khoa-hoc-trai-dat/2%EA%B6%8C-environment-pay-as-you-throw-system-of-Seul/70345665 (17.07.2025).

Yumitro, G. ve Oktaviani, S. ve Deniar, S.M. (2024). How South Korea's Waste Management System Becomes a Model for the World: What Indonesia Can Learn from South Korea's Experience. Communications in Humanities and Social Sciences, 4(1), s. 22-28.

Dubai'de Kentsel Katı Atık Yönetimi

Müge ÇAĞLAYAN

Kaynakça

Alhosani, K. (2025). Leveraging Public–Private Partnerships for a Circular Industry Economy: Advancing Economic Sustainability in Industrial Waste Management in the Emirate of Ajman, UAE. Challenges, 16 (3), s. 2-21. https://doi.org/10.3390/challe16030031

Chaterera-Zambuko, F. (2025). Environmental Sustainability in the United Arab Emirates' Digital Records Management Landscape: An Analysis of Strategies and Policies. Sustainability, 17, 6266. https://doi.org/10.3390/su17146266.

Chowdhury, S. R., Mitra, B., Ghannam, M., Kumar, U., Rahman, S. M., ve Mozumder, M. S. (2025). Symbiosis, Zero-Waste Goal and Resource-Sharing Potential for UAE Industries. Journal of Environmental Management, 380, 125128. https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2024.125128

Dlp Dubai (2024). Law No. (18) of 2024 Regulating Waste Management in the Emirate of Dubai, https://dlp.dubai.gov.ae/Legislation%20Referen¬ce/2024/Law%20¬No.%20%¬2818%29%20of%202024%20Regulating%20Waste%20Management.html, 12.09.2025.

DM – Government of Dubai (2023). Dubai Municipality, Dulsco Group sign MoU to Manage Waste at COP28, https://www.dm.gov.ae/2023/12/09/dubai-municipality-dulsco-group-sign-mou-to-manage-waste-at-cop28/, 07.09.2025.

DM – Government of Dubai (2024). RASID Waste Management System, https://www.dm.gov.ae/rasid/, 25.09.2025.

DM – Government of Dubai (2024). Waste Department, https://www.dm.gov.ae/mu¬nicipality-business/waste-department-2/, 02.09.2025.

DM Goverment of Dubai (2023). Dubai Municipality launches Smart Inspection Program for Effective Environmental Monitoring, https://www.dm.gov.ae/2023/02/22/dubai-municipality-launches-smart-inspection-program-for-effective-environmental-monitoring/ 20.09.2025.

DM Sustainable Report (2023). https://www.dm.gov.ae/wp-content/uploads/2025/04/Ap¬ril14_Dubai-Muncipality_SR_V43.pdf, 25.09.2025.

DSC- Dubai Data and Statistics Establisment (2024). https://www.dsc.gov.ae/en-us/The¬mes/Pages/Population-and-Vital-Statistics.aspx?Theme=42&year=2024#DSC_Tab1, 02.09.2025.

DT Dubai Technologies (2025). The Digital Clean-Up: A Waste Management Revolution, https://www.dt.ae/Case_Study_2.html, 20.09.2025.

Dubai Holding (2024). Warsan Waste Management Centre, https://www.dubai¬hol¬ding.com/en/business-highlights/warsan-waste-management-centre, 07.09.2025.

Dubai Municipality (2025). Dubai Municipality Organisation Structure, https://www.dm.gov.ae/wp-content/uploads/2025/01/Organisational-Structure-2025-EN_Revised-1.pdf, 02.09.2025.

Dubai Waste (2025). Household Waste Calculator, https://www.dubaiwaste.com/household-waste-calculator/#:~:text=Simply%20use%20our%20Household%20Was¬te,3%20kg%20per%20person%20daily, 02.09.2025.

DWB (2025). Examination of the UAE's Population in 2025, https://dxboffplan.com/po¬pulation-of-the-uae/, 15.08.2025.

EcoMena (2025). Waste Prevention in Middle East – Prospects and Challenges, https://www.ecomena.org/waste-prevention/, 02.09.2025.

Emirates News Agency – WAM (2020). Tadweer Opens Eco Park Complex to Promote Sustainable Development in Abu Dhabi, https://www.wam.ae/en/article/hszrbhhx-tadweer-opens-eco-park-complex-promote-sustainable, 17.09.2025.

Environmental Agency- Abu Dhabi (2023). Annual Report 2023, https://www.ead.gov.ae/en/Media-Centre/News/Annual-Report-2023, 17.09.2025.

EPI – Environmental Performance Index (2024). Waste Management, https://epi.ya¬le.edu/measure/2024/WMG, 19.09.2025.

GMI (2025). Unıted Arab Emırates (Uae) Populatıon Statıstıcs 2025, https://www.global¬mediainsight.com/blog/uae-population-statistics/,15.08.2025.

Gulf News (2018). Dubai Plans Integrated Waste Management, https://gulf¬news.com/uae/en¬vironment/dubai-plans-integrated-waste-management-1.971685, 07.09.2025.

Gulf News (2023). https://gulfnews.com/opinion/editorials/residents-must-help-dubai-cut-down-its-waste-generation-1.2171361, 02.09.2025.

Gül, F. (2013). İnsan-Doğa İlişkisi Bağlamında Çevre Sorunları ve Felsefe. Pamukkale Üniver-sitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 14, s. 17-21.

Hassan, H., Ali, T., ve Tamimi, A. (2025). Development of a Smart Waste Management System for Route Optimization and Adaptive Demand Management in Dubai. The International Archives of the Photogrammetry, Remote Sensing and Spatial Information Sciences, XLVIII-G-2025, 575–581. https://doi.org/10.5194/isprs-archives-XLVIII-G-2025-575-2025

Imdaad (2024). Zero-waste Initiatives in Facilities Management in the UAE, https://resour¬ces.imdaad.ae/insights/zero-waste-initiatives-in-facilities-management-in-the-uae?, 21.09.2025.

MOCCAE (2025). United Arab Emirates Ministry of Climate Change and Environment, https://www.moccae.gov.ae/e 13.08.2025.

MOCCAE United Arab Emirates Ministry of Climate Change and Environment, (2025). https://moccae.gov.ae/en/media-center/news/3/7/2022/uae-circular-economy-coun¬cil-approves-22-policies-to-expedite-progress-of-circular-economy-transitio, 21.09.2025.

National Climate Change Plan of the United Arab Emirates 2017-2050 (2017). https://assets.u.ae/api/public/content/81f763dd84b146b0b0fc372bc36598fc?v=bd754898, 28.09.2025.

Ne'Ma – National Food Loss and Waste Initiative (2024). https://nema.ae/, 01.09.2025.

Our World in Data (2020). Total Waste Generation, United Arab Emirates, 2011 to 2020, https://ourworldindata.org/grapher/total-waste-generation?country=~ARE, 12.09.2025.

Ragab, O., Al Shibli, B., Al Maghawry, S., Al Balushi, B., El Amir, M., Al Hindasi, H., & Al Shibli, H. (2025). Solid waste management status made in Middle East Arab countries: A review. Proceedings of the Institution of Civil Engineers - Waste and Resource Management, 178 (3), s. 206–220.

Razaviarani, V., Ramachandran, R., ve Arab, G. (2025). Strategic Approach of Predicting and Mapping Plastic Waste Flows: The United Arab Emirates (UAE) Case Study. Resources, Conservation & Recycling, 217, 108219. https://doi.org/10.1016/j.resconrec.2025.108219

Ruler's Representative Court in Al Ain Region (AARD) (2022). Abu Dhabi Converted 3.45 Million Tonnes of Waste into Environmentally Friendly Products in 2022, https://www.aard.gov.ae/Media-Centre/News/13-10-2023-4?utm_, 17.09.2025.

Shareefdeen, Z., Youssef, N., Taha, A. ve Masoud, C. (2020). Comments on Waste to Energy Technologies in the United States. Environmental Engineering Research,25 (1), s.129-134.

Tadweer (2025). https://www.tadweer.ae/, 01.09.2025.

TÜİK- Türkiye İstatistik Kurumu (2025). Atık İstatistikleri, 2022, https://data.tuik.gov.tr/Bul¬ten/Index?p=Atik-Istatistikleri-2022-49570, 20.09.2025.

UAE (2019). National Climate Change Adaptation Program, UAE Climate Risk Assessment & Adaptation Measures in Key Sectors, https://www.moc¬cae.gov.ae/assets/fb1cdf94/UAE%20Climate%20Risk%20Assessment%20and%20Adaptation%20Measures%20in%20Key%20Sectors.pdf.aspx, 22.08.2025.

UAE (2025). The Political System, https://u.ae/en/about-the-uae/the-uae-govern¬ment/political-system-and-government, 15.08.2025.

UAE Legislation (2018). Federal Law No. (12) of 2018 on Integrated Waste Management, https://uaelegislation.gov.ae/en/legislations/1164/download, 12.09.2025.

uaelegislation.gov.ae

UAESTAT (2022). Quantity of Collected Waste by Waste Collector, Type, and Emirate, https://uaestat.fcsc.gov.ae/vis?lc=en&fs[0]=FCSC%20-%20Statistical%20Hierarchy%2C0%7CWaste%23ENV_WS%23&pg=0&fc=FCSC%20-%20Statistical%20Hierarchy&snb=5&df[ds]=FCSC-RDS&df[id]=DF_QWASTE_COLLECTER_TYPE&df[ag]=FCSA&df[vs]=3.6.0&dq=...A....._T.&pd=2015%2C&to[TIME_PERIOD]=false, 16.09.2025.

UNFCCC- United Nations Climate Change (2016). United Arab Emirates, https://unfccc.int/node/61228?ut, 22.09.2025.

WAM – Ministry of Climate Change and Environment (2022). Executive Council of Dubai approves Integrated Waste Management Strategy 2021-2041, with a budget of AED74.5 billion, https://www.wam.ae/en/details/1395303015567, 17.09.2025.

WAM – Ministry of Climate Change and Environment (2024). National Agenda for Integrated Waste Management supports circular economy in UAE, https://www.wam.ae/en/ar¬ticle/b6yazel-national-agenda-for-integrated-waste-management, 21.09.2025.

Waste Recycling (2024). Smart Waste Management Strategy for Smart Dubai, https://www.wasterecyclingmag.com/news/waste-management/smart-waste-management-strategy-for-smart-dubai, 21.09.2025.

Waste Segregation Guide (2024). https://www.dm.gov.ae/wp-content/uplo¬ads/2024/12/Was¬te-Segregation-Guide.pdf, 12.09.2025.

Zaman, A. U. ve Lehmann, S. (2011). Challenges and Opportunities in Transforming a City into a "Zero Waste City", Challenges, 2 (4), 73-93. https://doi.org/10.3390/chal¬le2040073

Jakarta'da Kentsel Katı Atık Yönetimi

Oğuzhan ERDOĞAN

Kaynakça

Amir, F., Miru, S. A., Sabara, E. (2025). Urban Household Behavior in Indonesia: Drivers of Zero Waste Participation. Arxiv, https://doi.org/10.48550/arXiv.2505.17864

ANTARA News. (2025). "Indonesia needs Rp300 Trillion for Total Waste Management by 2029", ANTARA News, https://en.antaranews.com/news/374681/indonesia-needs-rp300-trillion-for-total-waste-management-by-2029 (15.08.2025).

Aprilia, A. (2021). Waste Management in Indonesia and Jakarta: Challenges and Way Forward, Asia-Europe Foundation Background Paper.

Arnika (2023). "The Garbage Mountains on the Outskirts of Jakarta Attract Researchers: Is a Giant Landfill a Source of Pollution", https://arnika.org/en/news/the-garbage-mountains-on-the-outskirts-of-jakarta-attract-researchers-is-a-giant-landfill-a-source-of-pollution (15.08.2025).

Budiyarto, A., Clarke, B. ve Ross, K. (2025). Overview of Waste Bank Application in Indonesian Regencies. Waste Management & Research, 43(3), s. 306–321.

Business Indonesia (2021). "EFR", https://business-indonesia.org/waste_management (10.09.2025).

CNN Indonesia (2021). "FOTO: Gunung Sampah Bantargebang", https://www.cnnindone¬sia.com/nasional/20211029134944-28-714065/foto-gunung-sampah-bantargebang (22.08.2025).

CNN Indonesia (2025). "Pramono Bakal Perpanjang Usia Kerja PPSU Sampai 58 Tahun", https://www.cnnindonesia.com/nasional/20250331223109-20-1214958/pramono-bakal-perpanjang-usia-kerja-ppsu-sampai-58-tahun (28.08.2025).

CLOCC. (2024). "How Banyuwangi's Waste Masterplan Became Regional Policy. CLOCC Global", https://www.cloccglobal.org/post/how-clocc-s-waste-masterplan-in-banyuwangi-became-regional-policy (25.08.2025).

Çolak, H. F. (2024). Endonezya. Asya Araştırmaları Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 8 (1), s. 117-120.

Damanhuri, E., Handoka, W. ve Padmi, Ü. (2012). "Municipal Solid Waste Management in Indonesia", In Municipal Solid Waste Management in Asia and the Pacific Islands, Springer. https://doi.org/10.1007/978-981-4451-73-4_8

Dewanti, M., Purnomo, E. P., ve Salsabila, L. (2020). Analisa Efektifitas Bank Sampah Sebagai Alternatif Pengelolaan Sampah Dalam Mencapai Smart City Di Kabupaten Kulon Progo. Jurnal Ilmu Administrasi Publik, 5(1), s. 21–29. https://doi.org/10.26905/pjiap.v5i1.3828

DLH Jakarta (2020). Annual Report on Waste Management in DKI Jakarta, DKI Jakarta.

Ellen MacArthur Foundation (2019). "Circular Economy Concept", https://www.ellenma¬carthurfoundation.org/topics/circular-economy-introduction/overview#:~:text=¬The%20¬circular%20economy%20is%20based,Re¬generate%20nature (18.08.2025).

Fahmi, H. (2018). Optimization of Transportation of Municipal Solid Waste from Resource to Intermediate Treatment Facility with Nearest Neighbour Method (Study on six Sub Sub District in DKI Jakarta Province). Journal of Environmental Science and Sustainable Development, 1(1), s. 86-99. https://doi.org/10.7454/jessd.v1i1.21

Fair Planet (2023). "Indonesia is Drowning in Plastic. But with Action Comes Hope", https://www.fairplanet.org/story/indonesia-plastic-crisis-river-jakarta/ (15.08.2025).

Government of Indonesia (2012). "Government Regulation No. 81 of 2012 on Household and Household-like Waste Management", https://rkcmpd-eria.org/indonesia/national-laws-and regulation#:~:text=Government%20Regulation%20No.,specifi¬cally%20¬men¬tioned%20(Article%2011) (15.09.2025).

Gökkon B. (2019). "Indonesia, Facing a Waste Crisis, Plans to Burn it for Electricity", https://news.mongabay.com/2019/07/indonesia-facing-a-waste-crisis-plans-to-burn-it-for-electricity/ (19.09.2025).

Growyourbusiness (2025). "Indonesia Targets Full Waste Management Coverage by 2029", https://www.growyourbusiness.org/business-news/indonesia-targets-full-waste-management-coverage-by-2029/ (12.08.2025).

Hermawan, F. (2018). Optimization of Transportation of Municipal Solid Waste from Resource to Intermediate Treatment Facility with Nearest Neighbour Method (Study on six Sub Sub District in DKI Jakarta Province). Journal of Environmental Science and Sustainable Development, 1(1), s. 86-99. https://doi.org/10.7454/jessd.v1i1.21

Indonesian Waste (2024). “Indonesian Waste”, https://www.indonesianwaste.org/national-strategy-legislation/?utm_source=chatgpt.com (12.08.2025).
Jakarta Budget Office (2021). APBD Report. https://apbd.jakarta.go.id/landing¬pa¬ge/tahun/2021 (12.08.2025).
Jambeck, J., Geyer, R., Wilcox, C., Siegler, T., Perryman, M., Andrady, A., Narayan, N., ve Hukuk, L. K. (2015). Plastic Waste İnputs from Land into the Ocean, Science, 347(6223), s. 768–771.
Kemenlh (2025). “KLH-BPLH Tegaskan Arah Baru Menuju İndonesia Bebas Sampah 2029 Dalam Rakornas Pengelolaan Sampah-2025”, https://www.ke¬menlh.go.id/news/de¬tail/klh-bplh-tegaskan-arah-baru-menuju-indonesia-bebas-sampah-2029-dalam-rakornas-pengelolaan-sampah-2025?utm_source=chatgpt.com. (12.08.2025).
KLHK (2019). Ministerial Regulation on Roadmap for Waste Reduction by Producers. Ministry of Environment and Forestry, Jakarta.
KLHK (2020). Jakstranas: National Strategy on Waste Management. https://we¬docs.unep.org/items/e5095447-d15d-4fca-bb77-802c4a3cdda1(12.08.2025).
KLHK (2020). Jakstrada: Local Waste Management Strategy for DKI Jakarta. https://jakita.jakarta.go.id/media/download/eng/edisi_2_2020.pdf (12.08.2025).
Kompas (2016). “Pasukan Oranye Bikin Warga Lebih Nyaman”, https://mega¬po¬litan.kom¬pas.com/read/2016/05/15/15100011/.Pasukan.Oranye.Biki.Warga.Lebih.Nyaman. (17.09.2025).
Lavigne, F., Wassmer, P, Gomez, C., Davies, T., Hadmoko, S. D., Iskandarsyah, M.V., Y.T., Gaillard, JC, Fort, M., Texier, P. Heng, B. M. and Pratomo, I. (2014). The 21 February 2005, catastrophic waste avalanche at Leuwigajah dumpsite, Bandung, Indonesia, France: Springer.
Mavink (2025). “Bank Sampah”, https://mavink.com/explore/Menu-Sari-Sari-Bandung. (15.09.2025).
Miftahorrozi, M. (2022). The Impact Of Zero-Waste Regulation And Waste Bank on Socıo-Economıc Empowerment in Indonesia: Analysis From The Perspective Of Maqasid Al-Shari‘Ah. MA Thesis. Istanbul Sabahattin Zaim Unıversity. Education Institute Department of Islamic Economics and Finance, İstanbul.
Muhashiby, M., Hasibuan, H. S. ve Wahyono, S. (2021). Waste Management in Jakarta Recycle Centre: Case Study of Pesanggrahan, Jakarta. JESSD, 940, s. 1-5. https://doi.org/10.1088/1755-1315/940/1/012034
Nampira, A. A., Pramestyawati, N. T. ve Afrianisa, D. R. (2024). Potential Waste Reduction Through 3R (Reduce, Reuse, and Recycle) in Surabaya City: Focus on East and South Surabaya. Journal of Earth an Marien Technology, 4(2), s. 167-177.
National Waste Management Reform (2024). “Emission Reduction in Cities Through Improved Waste Management Project ERiC-DKTI)”, https://lcdi-indonesia.id/wp-content/uploads/2024/03/ERiC-DKTI-National-Waste-Management-Reform-Booklet-2024_final-EN.pdf?utm_source=chatgpt.com (15.09.2025).
NEA (2022). Waste Statistics and Overall Recycling. National Environment Agency, Singapore.
Nogroho, A. (2025). Indonesia Faces Waste Crisis, Projected to Generate 82 Million Tons by 2045, https://ugm.ac.id/en/news/indonesia-faces-waste-crisis-projected-to-generate-82-million-tons-by-2045/ (13.09.2025).
Pasang, H., Moore, A. G. ve Sitorus, G. (2006). Neighbourhood-based Waste Management: A Solution for Solid Waste Management in Jakarta, Indonesia. Waste Management, 27(12), s.1924-1938. doi:10.1016/j.wasman.2006.09.010
Prabawati, A. ve Frimawaty, E. (2025). Assessing Plastic Waste Management Performance: Insights from the Waste Management Performance Index. Waste Handling and Environmental Monitoring, 2(1), 1-17.https://doi.org/10.61511/whem.v2i1.2025.1320,,
Putri, A. O. M., Zakianis, Sabarinah, Djaja, M. I, Agustina, H. ve Fuzia, S. K., (2020). Solid Waste Reduction Through 3R-Based Waste ManagementUnit and Waste Bank in Indonesia in 2018. Indian Journal of Public Health Research & Development, 11(4), s.1003-1008.
Rajamani, A. ve Lim, M. K. (2024). “Taking plastics full circle: Creating a sustainable future in Indonesia”, https://www.thejakartapost.com/business/2024/05/02/taking-plastics-full-circle-creating-a-sustainable-future-in-indonesia.html. (19.08.2025).
Renai Journal (2022). Jakarta Waste Incineration Project. https://renai-journal.percik.or.id/index.php/renai/article/view/15, (14.07.2025).
Republic of Indonesia (2008). Law No. 18 of 2008 on Waste Management.
Republic of Indonesia (2008). Law No. 18 of 2008 on Waste Management.
Resolute, P. (2024). Applying Cultural Perspective in Indonesia Municipal Solid Waste Management Process Towards a Grounded Climate Concept and Action: A Mini-Review of Opportunities and Challenges. ISWA, 42(10), s. 873-881.

Reuters (2023). Indonesia's Waste-to-Energy Projects Face Delays. [News report]. https://www.reuters.com/sustainability/climate-energy/indonesias-waste-to-energy-plan-33-cities-may-require-55-bln-funding-minister-2025-10-10/10.10.2025).

Tamba, P. W., Yanti, F. ve Tamba, D. (2025). akarta Waste Management Policy and the Capacity Crisisof Bantargebang TPST: An Environmental Justice Review. Renai, 11(1), s.14-26.

Trisyanti, D. (2011). "Solid waste Management of Jakarta: Indonesia an Environmental Systems Perspective", https://kth.diva-portal.org/smash/re¬cord.jsf?pid=diva2%3A411073&dswid=6985 (17.08.2025)

Student Review HKS (2023). Addressing Jakarta's Organic Waste Problem.

SSRN (2023). GHG Emissions from Integrated Waste Management in Indonesia.

Sırtaş, S. (2006). Anakentlerin Mali Sorunları: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Örneği. Yayım-lanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi. SBE, İstanbul.

Suryani, A. S. (2014), Peran Bank Sampah Dalam Efektivitas Pengelolaan Sampah (Studi Kasus Bank Sampah Malang). Aspirasi, 5(1), s.71-84.

UNEP (2025). "National Plastic Waste Reduction Strategic Actions for Indonesia", https://www.unep.org/ietc/resources/policy-and-strategy/national-plastic-waste-reduction-strategic-actions-indonesia (22.08.2025).

Verawati, S., ve Dyas Tuti, W. R. (2020). Policy Implementation of Solid Waste Management in South Jakarta. Jurnal Administrasi Publik (Public Administration Journal), 10 (2), s.118-126.

VNA (2025). "Indonesia Seeks to Prevent 70% of Waste from Entering Sea by 2029", https://en.daibieunhandan.vn/indonesia-seeks-to-prevent-70-of-waste-from-entering-sea-by-2029-10382558.html (2.08.2025)

Wijayantia, R. D. ve Suryani, S. (2014). Waste Bank as Community-based Environmental Governance: A Lesson Learned from Surabaya, th Arte Polis International Conference and Workshop – "Reflections on Creativity: PublicEngagement and The Making of Place", Arte-Polis 5, 8-9 August 2014, Bandung, Indonesia

WOIM (2025). https://www.woimacorporation.com/worlds-largest-landfills-as-a-source-for-landfill-mining-case-bantar-gebang-in-jakarta-indonesia/ (16.09.2025).

World Bank (2021). Indonesia: Solid Waste Management Improvements for Environmental Sustainability.

World Bank (2023). Solid Waste Management Master Plans (RIPS) in Indonesian Cities.

World Bank (2021). Indonesia: Improving Municipal Solid Waste Management for Sustainable Cities.

World Population Review (2025). "Cakarta", https://worldpopulationrevi¬ew.com/citi¬es/indonesia/jakarta (12.08.2025).

Wulandari D., Utomo, S. H., ve Narmaditya B. S. (2017) Waste Bank: Waste Management Model in İmproving Local Economy. International Journal of Energy Economics and Policy, 7(3), s. 36–41.

WWF-Indonesia (2024). "Inspırıng Story of Community-Based Waste Management", https://www.wwf.id/sites/default/files/2024 05/PSC%20Best%20Practice%202024_EN_WEB_1.pdf?utm_source=chatgpt.com? (5.09.2025).

WWF (2021). "Plastic Smart Cities in Indonesia: Pilot Programs and Lessons Learned", https://plasticsmartcities.org/ (8.09.2025).

İstanbul'da Kentsel Katı Atık Yönetimi

Halil İbrahim UZUN
Kâmil B. VARINCA

Kaynakça

2709 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, (1982). Yayımlandığı Resmî Gazete tarih-sayısı: 09/11/1982-17863 (Mükerrer). https://mevzuat.gov.tr/mevzuat?Mevzuat¬No=2709&Mev¬zuatTur=1&MevzuatTertip=5 (Erişim tarihi: 24 Kasım 2025).

2872 sayılı Çevre Kanunu, (1983). Yayımlandığı Resmî Gazete tarih-sayısı: 11/08/1983-18132. https://mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=2872&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5 (Erişim tarihi: 24 Kasım 2025).

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, (2004). Yayımlandığı Resmî Gazete tarih-sayısı: 23/07/2004-25531. https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5216&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5 (Erişim tarihi: 24 Kasım 2025).

5393 sayılı Belediye Kanunu, (2005). Yayımlandığı Resmî Gazete tarih-sayısı: 13/07/2005-25874. https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=5393&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5 (Erişim tarihi: 24 Kasım 2025).

7261 sayılı Türkiye Çevre Ajansının Kurulması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun, (2020). Yayımlandığı Resmî Gazete tarih-sayısı: 30/12/2020-31350. https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=7261&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5 (Erişim tarihi: 24 Kasım 2025).

Atık Yönetimi Yönetmeliği, (2015). Yayımlandığı Resmî Gazete tarih-sayısı: 02/04/2015-29314. https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=20644&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5 (Erişim tarihi: 24 Kasım 2025).

Atıkların Düzenli Depolanmasına Dair Yönetmelik, (2010). Yayımlandığı Resmî Gazete tarih-sayısı: 26/03/2010-27533. https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=13887&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5 (Erişim tarihi: 24 Kasım 2025).

Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü, (2022). Düzenli Depolama Tesisleri Saha Yönetimi ve İşletme Kılavuzu.

ÇŞİB 2025, Akıllı Şehir Ekosistem Veri Bankası, Kemerburgaz Biyometanizasyon Tesisi. https://akillisehirekosistem.csb.gov.tr/DataBank/Detail?mId=3400340035003300&source=hp (Erişim tarihi: 12 Ekim 2025).

Directive 2008/98/EC of the European Parliament and of the Council on Waste, Official Journal of the European Union, 22.11.2008–L 312/3. http://data.euro¬pa.eu/eli/dir/2008/98/2018-07-05 (Erişim tarihi: 12 Ekim 2025).

Henden Şolt, H. B. (2023). Evaluation of the Zero Waste Project in Istanbul District Municipalities from the Perspective of Sustainable Urban Planning. Sustainability, 15(15), 11896.

İBB Çevre Yönetimi Müdürlüğü. "Atık Yakma ve Enerji Üretim Tesisi." https://cevre.ibb.istanbul/atik-yonetimi-mudurlugu-sube-mudurlugu/atik-yakma-ve-enerji-uretim-tesisi/ (Erişim tarihi: 12 Ekim 2025).

İSTAÇ A.Ş., (2024). Kurumsal Yapı ve Görev Tanımı. https://www.istac.istanbul (Erişim ta-rihi: 12 Ekim 2025).

İSTAÇ A.Ş., (2024a). Faaliyet Raporu. https://www.istac.istanbul/assets/bel¬geler_ve_raporlar/2024-faaliyet-raporu-web.pdf (Erişim tarihi: 12 Ekim 2025).

İSTAÇ. A.Ş., (2025). Tesislerimiz / Aktarma İstasyonlarımız. https://www.istac.istanbul/tesis¬lerimiz/aktarma-istasyonlarimiz (Erişim tarihi: 12 Ekim 2025).

İstanbul Büyükşehir Belediyesi İklim İzleme Raporu, (2022). İstanbul Büyükşehir Belediyesi, Çevre Koruma ve Kontrol Dairesi Başkanlığı. Yayımlandığı tarih: 2023 (PDF yük-leme tarihi) / 2022 (rapor dönemi). https://cevre.ibb.istanbul/wp-content/uplo¬ads/2023/04/2022-iklim-izleme-raporu-tr-1.pdf (Erişim tarihi: 12 Ekim 2025).

İstanbul İli Deniz Çöpleri Eylem Planı (DÇEP) 2025-2029, (2025). T.C. Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, İstanbul Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Mü-dürlüğü. Yayımlandığı tarih: 24/03/2025. https://webdos¬ya.csb.gov.tr/db/cygm/icerikler/istanbul-dcep-2025-2029-20250324133942.pdf (Eri-şim tarihi: 12 Ekim 2025).

İstanbul İl Sıfır Atık Yönetim Sistemi Planı, (2020). Yayımlandığı tarih: 16/12/2020.

https://webdosya.csb.gov.tr/db/istanbul/haberler/istanbul--il-sifir-atik-yonetim-sistemi-plani-20201216110806.pdf (Erişim tarihi: 12 Ekim 2025).

MAKYOL İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. "İBB Atık Yakma ve Enerji Üretim Tesisi". https://makyol.com.tr/projeler/ibb-atik-yakma-ve-enerji-uretim-tesisi (Erişim tarihi: 12 Ekim 2025).

Sıfır Atık Yönetmeliği, (2019). Yayımlandığı Resmî Gazete tarih-sayısı: 12/07/2019-30829. https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=35156&MevzuatTur=7&MevzuatTertip=5 (Erişim tarihi: 24 Kasım 2025).

Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Orman Bakanlığı (TCÇOB), (2006). "Avrupa Birliği (AB) En-tegre Çevre Uyum Stratejisi (UÇES) (2007-2023)". http://www.sp.gov.tr/tr/temel-belge/s/28/AB+Entegre+Cevre+Uyum+Stratejisi (Erişim tarihi: 24 Kasım 2025).

Türkiye Cumhuriyeti Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (TCÇŞB), (2017). "Ulusal Atık Yönetimi ve Eylem Planı 2023", 2017. https://cygm.csb.gov.tr/ulusal-atik-yonetimi-ve-eylem-plani-2016-2023-hazirlandi.-haber-221234 (Erişim tarihi: 24 Kasım 2025).

Türkiye Çevre Ajansı (2025). TÜÇA Hakkında. https://www.tuca.gov.tr/tuca-hakkinda/ (Eri-şim tarihi: 30 Kasım 2025).

Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) (2025). Belediye Atık İstatistikleri. https://biru¬ni.tuik.gov.tr/medas/?kn=119&locale=tr (Erişim tarihi: 24 Kasım 2025).

Berlin'de Kentsel Katı Atık Yönetimi

Sahra Melisa AKPINAR
Sezgin SEZGİN

Kaynakça

Abfallbilanz Des Landes Berlin 2023. (2023). Berlin: Senatsverwaltung für Mobilität, Verkehr, Klimaschutz und Umwelt (SenMVKU).

Abfallwirtschaftskonzept Berlin (AWK). (2011). Senatsverwaltung für Gesundheit, Umwelt und Verbraucherschutz. Senatsverwaltung für Gesundheit, Umwelt und Verbraucherschutz SenGUV.

Abfallwirtschaftskonzept für Siedlungs- und Bauabfälle sowie Klärschlämme für den Planungszeitraum 2020 bis 2030. (2025). Berlin Das offizielle Hauptstadtportal: https://www.berlin.de/sen/uvk/en/environment/circular-economy/strategies/ (01.08.2025).

Alte Deponien: Öko-Kraftwerke auf renaturiertem Grund. (2025). https://www.bsr.de/de¬ponien-und-methanoxydationsfeld? (03.08.2025).

Arısoy, C. (2016). Ekolojik Siyaset: Almanya Yeşiller Partisi. EURO Politika, (1), s. 88-91.

Berliner Zero Waste-Strategie 2030. (2022). Senatsverwaltung für Umwelt, Mobilität, Verbraucher- und Klimaschutz (SenUMVK).

Biogasanlage der BSR. (2025). https://www.bsr.de/biogasanlage (05.08.2025).

Bundesministerium für Umwelt. (2023). Naturschutz, nukleare Sicherheit und Verbraucherschutz BMUV. Abfallwirtschaft in Deutschland, s. 1-51.

Das ist die BSR: Unser Unternehmen, unsere Werte. (2025). https://www.bsr.de/werte-im-unternehmen? (13.08.2025).

Klimaschutz bei der BSR. (2025). https://www.bsr.de/klimaschutz (13.08.2025).

MPS-Anlagen: Restabfall ersetzt fossile Energieträger. (2025). https://www.bsr.de/mps-anlagen?utm (19.08.2025).

Müllheizkraftwerk: Strom und Wärme für Berlin. (2025). https://www.bsr.de/energie-versorgung-muellheizkraftwerk (03.09.2025).

Mülltrennung. (2025). handybook germany together: https://handbookgermany.de/tr/waste-separation (03.09.2025).

Sauberes Berlin – Vier Schritte zu weniger Müll in der Hauptstadt. (2025). Grüene Fraction Berlin: https://gruene-fraktion.berlin/sauberes-berlin-vier-schritte-zu-weniger-muell-in-der-hauptstadt/ (08.08.2025).

Schulze, C. (2013). Siedlungsabfallwirtschaft in Berlin. Senatsverwaltung für Stadtentwicklung und Umwelt, s. 1-52.

Spermüllaufbereitung: Klimaschutz im Großmaßstab. (2025). https://www.bsr.de/sperrmuel¬laufbereitungsanlage-nachhaltige-energie (17.09.2025).

Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2024). The Circular Eco¬nomy in Berlin, OECD Programme on the Circular Economy in Cities and Regions, s. 1-50.

Unsere Papierkörbe halten mit uns die Stadt sauber. (2025). https://www.bsr.de/papierkoerbe (21.10.2025).

Wertstoffe aus Metall, Kunststoff, Verbunden, Glas, Papier, Pappe und Karton. (2025). Das offizielle Hauptstadtportal: https://www.berlin.de/sen/uvk/umwelt/kreislauf¬wirtschaft/service/privathaushalte/siedlungsabfall/ (29.09.2025).

Viyana'da Kentsel Katı Atık Yönetimi

Ertan DÜZGÜNEŞ

Kaynakça

Apaydın, Ö. (2025). Analysis of Sustainable Municipal Solid Waste Management Alterna-tives Based on Source Separation Using the Analytic Hierarchy Process. Sustainabil-ity, 17 (9), 3868, s. 1-35.

Arena, U. (2012). Process and Technological Aspects of Municipal Solid Waste Gasification: A Review. Waste Management, 32 (4), s. 625–639.

Arnfelser, F. (1992). Systems and Facilities for The Collection of Household Wastes in Vi-enna. By F. Arnfelser, Municipal Department 48-City Cleansing and Car Pool, City of Vienna, Austria. Waste Management & Research, 10, s. 535 - 541.

Banerjee, S. ve Sarkhel, P. (2020). Municipal Solid Waste Management, Household and Local Government Participation: A Cross Country Analysis. Journal of Environmental Planning and Management, 63, s. 210 - 235.

Batista, M., Caiado, R., Quelhas, O., Lima, G., Filho, W. ve Yparraguirre, I. (2021). A Frame-work for Sustainable and Integrated Municipal Solid Waste Management: Barriers and Critical Factors to Developing Countries. Journal of Cleaner Production, 312, 127516, s. 1-14.

Biberhofer, P. ve Rammel, C. (2017). Transdisciplinary Learning and Teaching as Answers to Urban Sustainability Challenges. International Journal of Sustainability in Higher Edu-cation, 18, s. 63-83.

Binder, M. (2006). Waste Management in Austria: Historical Developments and Current Chal-lenges. Journal of Environmental Policy, 12(3), s. 211–230.

Das, S. ve Bhattacharyya, B. (2015). Optimization of Municipal Solid Waste Collection and Transportation Routes. Waste Management, 43, s. 9-18.

Dey, S. (2011). "Solid Waste Management", İçinde O. Ogunseitan (Ed.), Green Health: An A-To-Z Guide (ss. 445-447). CA: SAGE Publications.

European Commission (2008). Directive 2008/98/EC on Waste and Repealing Certain Directives, Official Journal of the European Union.

European Commission (2015). Closing The Loop – An EU Action Plan for The Circular Economy. Brussels: European Commission.

European Environment Agency (2022). Municipal Waste Management Across European Coun-tries. Copenhagen: EEA.

Eurostat (2023). "Municipal Waste Statistics", https://ec.europa.eu/https://ec.euro¬pa.eu/https://ec.europa.eu/eurostat (10.10.2025).

Ferronato, N. ve Torretta, V. (2019). Waste Mismanagement in Developing Countries: A Review of Global Issues. International Journal of Environmental Research and Public Health, 16(6), 1060, s. 1-28.

Gebeshuber, I. ve Doyle-Kent, M. (2024). Innovations and Challenges in Engineering Educa-tion for the Future: Contributing to the UN Sustainable Development Goals (SDGs). IFAC-PapersOnLine, 58(3), s. 134-138.

Guerrero, L., Maas, G. ve Hogland, W. (2015). Solid Waste Management Challenges for Cit-ies in Developing Countries. Waste Management, 33(1), s. 220-32.

Haimbala, T., Egokom, H. ve Ambi, A. (2020). A Comparison of Waste Management Sys-tems in the Towns of Walvis Bay and Limbe: Experience from Vienna, Austria. In-ternational Journal of Scientific and Research Publications, 10, s. 385-394.

Harijani, A., Mansour, S. ve Karimi, B. (2017). A Multi-Objective Model for Sustainable Re-cycling of Municipal Solid Waste. Waste Management & Research, 35, s. 387-399.

Hong, Y., Yan, W. ve Ge, Q. (2023). Designing Sustainable Logistics Networks for Classified Municipal Solid Wastes Collection and Transferring with Multi-Compartment Ve-hicles. Sustainable Cities and Society, 99, 104921, s. 1-17.

Khamidulina, K., Nazarenko, A., Tarasova, E., Rabikova, D., Petrova, E. ve Filin, A. (2022). Approaches of Europeans to The Regulation of Waste Management. Toxicological Review, 30(4), s. 255-266.

Kratena, K. ve Schleicher, S. (1999). Waste to Energy in Vienna: Economic and Environmental Implications. Energy Policy, 27(7), s. 485–495.

Ladychenko, V., Melnychuk, O., Golovko, L. ve Burmak, O. (2020). Waste Management at the Local Level in the EU and Ukraine. European Journal of Sustainable Development, 9, s. 329-329.

MA 48. (2021). Abfallwirtschaftsbericht der Stadt Wien, Wien: Magistratsabteilung 48.

Moeini, B., Ayubi, E., Barati, M., Bashirian, S., Tapak, L., Ezzati-Rastgar, K. ve Hashemian, M. (2023). Effect of Household Interventions on Promoting Waste Segregation Be-havior at Source: A Systematic Review. Sustainability, 15(24), 16546, s. 1-16.

Mor, S. ve Ravindra, K. (2023). Municipal Solid Waste Landfills in Lower- And Middle-Income Countries: Environmental Impacts, Challenges and Sustainable Manage-ment Practices. Process Safety and Environmental Protection, 174, s. 510-530.

Puvača, N., Simin, M., Bursić, V., Đurić, K., Brkić, I. ve Soleša, K. (2025). Economy, European Policies, and Citizens' Behavior: Managing Solid Waste as a Resource. Journal of Agronomy, Technology and Engineering Management (JATEM), 8(1), s. 1309-1322.

Rauch, F. ve Pfaffenwimmer, G. (2019). The Austrian ECOLOG-Schools Programme: His-tory, Structure, Lessons Learned, and Impact of a Network. Hungarian Educational Research Journal, 9(4), s. 589-606.

Rauch, F. ve Pfaffenwimmer, G. (2020). "The Austrian ECOLOG-Schools Programme – Networking for Environmental and Sustainability Education", İçinde A. Gough, J.C.K. Lee ve E.P.K. Tsang (Ed), Green Schools Globally, International Explorations in Outdoor and Environmental Education (ss.85-102). Springer, Cham.

Rymarchuk, R. ve Mykhaniv, V. (2024). European Union Legislation Regarding Waste Proc-essing Technology. Scientific and informational bulletin of Ivano-Frankivsk University of Law named after King Danylo Halytsky, 18(30), s. 101-107.

Sondh, S., Upadhyay, D., Patel, S. ve Patel, R. (2024). Strategic Approach Towards Sustain-ability by Promoting Circular Economy-Based Municipal Solid Waste Management System- A Review. Sustainable Chemistry and Pharmacy, 37, 101337, s. 1-19.

Sosunova, I. ve Porras, J. (2022). IoT-Enabled Smart Waste Management Systems for Smart Cities: A Systematic Review. IEEE Access, 10, s. 73326-73363.

Stadt Wien. (2019). Geschichte der Abfallwirtschaft in Wien, Vienna: Municipality of Vienna.

Stadt Wien. (2020). Waste-to-Energy Plant Spittelau, Vienna: Municipality of Vienna.

URL-1. Alamy. Erişim Tarihi. 05.10.2025. https://www.alamy.com/refuse-collection-in-vienna-new-wibro-tipper-of-the-civic-refuse-collection-1948-19480101-pd1177-rechteinfo-rights-managed-rm-image603218287.html.

URL-2. Reddit. Erişim Tarihi. 05.10.2025. https://www.reddit.com/r/Architecture¬Porn/comments/11lwqf0/spittelau_waste_incineration_plant_vienna_austria/?tl=tr.

URL-3. Vienna.At. Erişim Tarihi. 08.10.2025. https://www.vienna.at/weitere-wiener-mistplaetze-oeffnen-wieder/6619165.

URL-3. Stadt Wien. Erişim Tarihi. 08.10.2025. https://presse.wien.gv.at/2020/09/30/sima-franz-top-moderner-mistplatz-in-favoriten-eroeffnet.

URL-4. Austriasites. Erişim Tarihi. 08.10.2025. https://www.austriasites.com/vien¬na/bezirk10_mistplatz_favoriten.htm#google_vignette.

URL-5. Life Tree Check. Erişim Tarihi. 10.10.2025. https://www.lifetree¬check.eu/en/da¬tabaze/2020/green-facade-for-heat-wave-buffering.

URL-6. UWEG. Erişim Tarihi. 10.10.2025. https://www.uweg.at/tankwagenreinigung/tank-cleaning-en.

URL-7. Candam Tech. Erişim Tarihi. 10.10.2025. https://candam.eu/pay-as-you-throw-payt-a-drive-towards-a-fair-and-economically-sustainable-waste-fee/.

URL-8. Elektro-Ade. Erişim Tarihi. 10.10.2025. https://www.elektro-ade.at/en/schulpro¬jekt/school-project-aspernallee-all-day-primary-school-vienna/#bwg8/139.

URL-9. 48ertandler. Erişim Tarihi. 10.10.2025. https://48ertandler.wien.gv.at/kontakt/.

URL-10. Stadtbekannt. Erişim Tarihi. 10.10.2025. https://www.stadtbe¬kannt.at/shops/li¬festyle/48er-tandler/.

URL-11. Bluehendesoesterreich. Erişim Tarihi. 10.10.2025. https://www.bluehendesoester¬reich.at/naturmagazin/umweltbildung-was-kinder-bewegen.

Van Eygen, E., Laner, D. ve Fellner, J. (2018). Circular Economy of Plastic Packaging: Current Practice and Perspectives in Austria. Waste Management, 72, s. 55-64.

Zaman, A. U. ve Lehmann, S. (2013). The Zero Waste Index: A Performance Measurement Tool for Waste Management Systems in A 'Zero Waste City'. Journal of Cleaner Production, 50, s. 123–132.

Zhang, X., Liu, C., Chen, Y., Zheng, G. ve Chen, Y. (2021). Source Separation, Transportation, Pretreatment, and Valorization of Municipal Solid Waste: A Critical Review. Environment, Development and Sustainability, 24, s. 11471- 11513.

Zhang, Z., Chen, Z., Zhang, J., Liu, Y., Chen, L., Yang, M., Osman, A., Farghali, M., Liu, E., Hassan, D., Ihara, I., Lu, K., Rooney, D. ve Yap, P. (2024). Municipal Solid Waste Management Challenges in Developing Regions: A Comprehensive Review and Future Perspectives for Asia and Africa. The Science of The Total Environment, 930, 172794, s. 1-17

Madrid'de Kentsel Katı Atık Yönetimi

Hakan Gökhan GÜNDOĞDU

Kaynakça

Arroyo, G. (2024, 29-30 Nisan). İspanya'da Genişletilmiş Üretici Sorumluluğu (GÜS), Eko-Modülasyon ve Attığın Kadar Öde (PAYT) Uygulamaları. Entegre Atık Yönetiminde Kullanılan Ekonomik Araçların Değerlendirilmesi Çalıştayı, Ankara. Avrupa Birliği ve Türkiye Cumhuriyeti Ortak Finansmanı, ECOEMBES.

Ayuntamiento de Madrid- Transparencia Portalı (2024). Información sobre tratamiento de residuos 2023 [Atık yönetimi hakkında bilgiler 2023]. https://transparen¬cia.madrid.es/portales/transparencia/es/Transparencia-por-sectores/Medio-ambi¬ente/Limpieza-y-residuos/Informacion-sobre-tratamiento-de-residuos-2023/ (Erişim Tarihi: 05.10.2025).

Ayuntamiento de Madrid- Transparencia Portalı. (2025). Limpieza y Residuos [Temizlik ve Atık Verileri]. https://transparencia.madrid.es/portales/transparen¬cia/es/Trans¬pa¬rencia-por-sectores/Medio-ambiente/Limpieza-y-residuos/Datos-sobre-tratamiento-de-residuos/?vgnextchannel=03e9508929a56510VgnVCM1000008a4a900aRCRD (Erişim Tarihi: 06.10.2025).

Boletín Oficial del Estado (BOE). (2022). Ley 7/2022, de 8 de abril de residuos y suelos contaminados para una economía circular [8 Nisan tarihli, Dairesel Ekonomi için Atık ve Kirlenmiş Topraklar hakkında 7/2022 sayılı Kanun]. https://www.boe.es/bus¬car/act.php?id=BOE-A-2022-5809 (Erişim Tarihi: 07.10.2025).

Boletín Oficial del Estado (BOE). (2025, 14 Ocak). Resolución por la que se aprueba la evaluación ambiental estratégica del Plan Estatal Marco de Gestión de Residuos (PEMAR) 2024–2035 [Ulusal Atık Yönetimi Çerçeve Planı (PEMAR) 2024-2035'in stratejik çevresel değer-lendirmesinin onaylanmasına ilişkin karar]. Boletín Oficial del Estado. https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2025-1118 (erişim tarihi)

Buenrostro, O., ve Bocco, G. (2003). Solid Waste Management in Municipalities in Mexico: Goals and Perspectives. Resources, Conservation and Recycling, 39(3), ss. 251–263. https://doi.org/10.1016/S0921-3449(03)00031-4

Callejo, D. (2025, 5 Mart). Griñón implanta el contenedor marrón para residuos orgánicos [Griñón organik atıklar için kahverengi çöp kutusu uygulamasını hayata geçiriyor]. Cadena SER- Madrid. https://cadenaser.com/cmadrid/2025/03/05/grinon-implanta-el-conte¬ne¬dor-marron-para-residuos-organicos-ser-madrid-sur/ (Erişim Tarihi: 05.11.2025).

City of Madrid Open Budgets (2025). Transparency promotion and management improvement. https://presupuestosabiertos.madrid.es/en/programas/92006/fomento-de-la-transparencia-y-mejora-de-la-gestion?utm_#view=economic&year=2025 (Erişim Ta-rihi: 06.10.2025).

Comunidad de Madrid. (2017). Estrategia de Gestión Sostenible de los Residuos de la Comunidad de Madrid (2017–2024) [Madrid Topluluğunun Sürdürülebilir Atık Yönetimi Strate-jisi (2017–2024)]. https://www.comunidad.madrid/servicios/urbanismo-medio-ambiente/estrategia-residuos-comunidad-madrid (Erişim Tarihi: 05.10.2025).

Council of the European Union. (2020, 14 Aralık). Council Decision (EU, Euratom) 2020/2053 of 14 December 2020 on the system of own resources of the European Union and repealing Decision 2014/335/Euratom (OJ L 424, 15.12.2020, pp. 1-10). https://eur-lex.europa.eu/eli/dec/2020/2053/oj

Destatis. (2025). Global urban population will increase by one billion by 2030. Federal Statistical Office of Germany. https://www.destatis.de/EN/Themes/Countries-Regions/Inter¬na¬tional-Statistics/Data-Topic/Population-Labour-Social-Issues/Demog¬raphyMig¬ra¬tion/UrbanPopulation.html (Erişim Tarihi: 14.09.2025).

Díaz, M. J., Martínez, E., Piñeiro, C., Palavecinos, M., Benayas, J., ve Toribio, M. A. (2012). Involvement of Citizens in Hazardous Waste Management and Use of Recycling Centres in the City of Madrid (Spain). Waste Management & Research, 30(7), ss. 689-699. https://doi.org/10.1177/0734242X11432189

Emgrisa. (2025). Plan Estatal Marco de Gestión de Residuos 2024-2035: Estrategia nacional de gestión de residuos y economía circular [Atık Yönetimi Devlet Çerçeve Planı 2024-2035: Atık yönetimi ve döngüsel ekonomi için ulusal strateji]. Madrid: Empresa para la Gestión de Residuos Industriales, S.A. https://emgrisa.es/wp-content/uplo¬ads/2025/07/Estudio-Ambiental-Estrategico.-Version-inicial-del-Plan-Estatal-Marco-de-Residuos-MITERD-2023.pdf?utm (Erişim Tarihi: 23.09.2025).

European Commission. (2022). Commission staff working document - Assessment of Member States' measures transposing the 2018 revised Waste Framework Directive: Spain (SWD (2022) 256 final). EUR-Lex. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX:52022SC0256 (Erişim Tarihi: 24.09.2025).

European Environment Agency. (2024). Waste management country profile: Spain (Municipal and packaging waste factsheet). https://www.eea.europa.eu/en/topics/in-depth/waste-and-recycling/municipal-and-packaging-waste-management-country-profiles/es-municipal-waste-factsheet.pdf (Erişim Tarihi: 12.10.2025).

EY Global Tax News. (2022, 9 Haziran). Spain introduces new indirect tax on non-reusable plastic packaging as of 1 January 2023. https://taxnews.ey.com/news/2022-0609-spain-introduces-new-indirect-tax-on-non-reusable-plastic-packaging-as-of-1-january-2023 (Erişim Tarihi: 12.10.2025).

Fieldfisher. (2025, 1 Nisan). Law 1/2025 on the Prevention of Food Loss and Waste. https://www.fieldfisher.com/ca-es/locations/espana/actualidad/law-on-the-prevention-of-food-loss-and-waste (Erişim Tarihi: 24.09.2025).

Gertsakis, J., & Lewis, H. (2003). Sustainability and the Waste Management Hierarchy. A discussion Paper for Eco-Recycle Victoria, Melbourne: RMIT University.

Gobierno de España. (2025). Plan Estatal Marco de Gestión de Residuos (PEMAR) 2024–2035. Boletín Oficial del Estado. [Ulusal Atık Yönetimi Çerçeve Planı (PEMAR) 2024–2035. Resmi Gazete]. https://www.boe.es/diario_boe/txt.php?id=BOE-A-2025-1118 (Erişim tarihi: 05.10.2025).

Gündoğdu, H. G. ve Aytekin, A. (2022). İklim Değişikliği, Sürdürülebilir Şehirler ve Toplu-luklar Bağlamında Çok Kriterli Bir Değerlendirme. İnsan ve İnsan, 9(33), ss. 33-52. https://doi.org/10.29224/insanveinsan.1104121

IFEMA MADRID. (2023). Sustainability Report 2023 / 2023-2026 CSR Master Plan.
https://www.ifema.es/en/doc/sustainability-report-2023/sustainability-report-2023.pdf (Erişim Tarihi: 15.09.2025).

KPMG. (2023). Royal Decree 1055/2022 of 27 December 2022, on Packaging and Packaging Waste [Legal Alert]. https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/us/pdf/2023/02/tnf-spain-feb8-2023.pdf (Erişim Tarihi: 22.09.2025).

Martín, J. L. (2024, 18 Ocak). Griñón premia a los vecinos que colaboren con la limpieza del municipio [Griñón, belediyenin temizliğine yardım eden sakinleri ödüllendiriyor]. SoyDe Mad-rid. https://www.soydemadrid.com/noticia-grinon/grinon-premia-a-los-veci¬nos-que-co¬laboren-con-la-limpieza-del-municipio-95507.aspx (Erişim Tarihi: 13.10.2025).

MITECO- Ministerio para la Transición Ecológica y el Reto Demográfico. (2020). España Circular 2030: Estrategia Española de Economía Circular [Döngüsel İspanya 2030: İspan-yol Döngüsel Ekonomi Stratejisi]. https://www.miteco.gob.es/con¬tent/dam/mite¬co/es/cali¬dad-y-evaluacion-ambiental/temas/economia-circular/espanacircu¬lar2030_def1_tcm30-509532_mod_tcm30-509532.pdf (Erişim Tarihi: 23.09.2025).

Noticiasambientales (2025). "The Cantiles" in Valdemingómez: an example of sustainability and innovation. https://noticiasambientales.com/waste/the-cantiles-in-valdemingo¬mez-an-example-of-sustainability-and-innovation/ (Erişim Tarihi:05.10.2025).

Pérez, J., de Andrés, J. M., Lumbreras, J., ve Rodríguez, E. (2018). Evaluating Carbon Footprint of Municipal Solid Waste Treatment: Methodological Proposal and Application to A Case Study. Journal of Cleaner Production, 205, ss. 419-431. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2018.09.103

Rodríguez, M., ve Camacho, J. A. (2025). Quantifying Service Sector Waste: Insights From The Spanish Economy. Environmental Science and Pollution Research, 32, 18380–18391. https://doi.org/10.1007/s11356-025-36758-w

Ruiz-Matas, R. (2025, 14 Ekim). The poorest neighbourhoods of San Blas rebel against Almeida over waste management: "Our streets are flooded with rubbish". El País. https://elpais.com/espana/madrid/2025-10-14/los-barrios-mas-humildes-de-san-blas-se-rebelan-contra-almeida-por-su-gestion-de-la-basura-nuestras-calles-estan-inundadas-de-porqueria.html (Erişim Tarihi: 23.09.2025).

Sakai, S., Yoshida, H., Hirai, Y., Asari, M., Takigami, H., Takahashi, S., Tomoda, K., Peeler, M. V., Wejchert, J., Schmid-Unterseh, T. Douvan, A. R., Hathaway, R., Hylander, L. D., Fischer, C., Jong Oh, G., Jinhui, L. ve Chi, N.K. (2011). International Comparative Study of 3R and Waste Management Policy Developments. Journal of Material Cycles Waste Management, 13(2), ss. 86-102. https://doi.org/10.1007/s10163-011-0009-x

Saraç, B., Gündoğdu, H. G., ve Aytekin, A. (2023). Sıfır Atık Yönetimi Etkinliğinin Veri Zarf-lama Analizi İle Değerlendirilmesi: Büyükşehirler Örneği, Politik Ekonomik Kuram, Özel Sayı, 238-256. https://dergipark.org.tr/tr/pub/pek/issue/80706/1332939

Simon-Rojo, M. ve Duží, B. (2017). Connecting Local Food and Organic Waste Management Systems: Closing Nutrient Loops in the City of Madrid. In: Fraňková, E., Haas, W., Singh, S. (eds) Socio-Metabolic Perspectives on the Sustainability of Local Food Systems. Human-Environment Interactions, vol 7. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-69236-4_11

Sobrino-García, I. (2025). European Waste Management Regulations in Spanish Local Administrations: Compliance Assessment and Integration Frontiers. Sustainable Development, 33(2), ss. 2553-2565. https://doi.org/10.1002/sd.3258

UN-Habitat (2018). Developing public space and land values in cities and neighbourhoods. Discussion Paper, 23 Temmuz 2018. (web uzantısı?)

UN-Habitat (2020). World Cities Report 2020: The value of sustainable urbanization. https://unhabitat.org/world-cities-report-2020-the-value-of-sustainable-urbanization (Erişim Tarihi: 13.09.2025).

UNDESA (2019). World Population Prospects 2019: Highlights. https://popula¬tion.un.org/wpp/publications/files/wpp2019_highlights.pdf (Erişim Tarihi: 14.09.2025).

UNDESA (2022). World Population Prospects 2022: Summary of results. https://www.un.org/development/desa/pd/sites/www.un.org.development.desa.pd/files/wpp2022_summary_of_results.pdf (Erişim Tarihi: 14.09.2025).

UNEP, (2001a). India: State of the Environment 2001, United Nations Environment Programme. https://wedocs.unep.org/20.500.11822/29566 (Erişim Tarihi: 24.09.2025).

UNEP, (2001b). Waste Disposal, Sri Lanka: State of the Environment 2001, United Nations Environment Programme. http://www.sacep.org/pdf/Reports-Technical/2001-State-of-Environment-Report-Sri-Lanka.pdf (Erişim Tarihi: 23.09.2025).

United Nations. (2018). World urbanization prospects: The 2018 revision. United Nations Department of Economic and Social Affairs. https://population.un.org/wup/(Erişim Tarihi: 14.09.2025).

Valdemingómez Technology Park. (2023). Annual Report: Executive Summary. https://www.madrid.es/UnidadWeb/NxC/Valdemingomez2020/Publicaciones_Videos/ficheros/SummaryReportValdemingomez2023.pdf (Erişim Tarihi: 05.11.2025).

Moskova'da Kentsel Katı Atık Yönetimi

Kazım Onur DEMİRARSLAN

Kaynakça

Agiamoh, R. G., Larionova, A. N. (2020). Impact of Waste Disposal Sites on Property Value in Moscow, Russia. Urbanities, 10(2), s.71–93.

Agiamoh, R. G. (2021). Inter–Regional Cooperation in Waste Management: New Trends in Moscow and the Moscow Region. The NISPAcee Journal of Public Administration and Policy, 14(2), s.9–39.

Avdonina, A. M., Nikiforov, A. I., Bagdasarian, A. S., Mironova, O. Y., Volkov, A. V. (2021). Informatıon Support for Reform of Waste Management in Russia (Ecology Natıonal Project). European Proceedings of Social and Behavioural Sciences EpSBS ISCKMC 2020 International Scientific Congress «Knowledge, Man And Civilization» Bildiriler Kita-bı.European Publisher. s. 1891–1901.

Burov, A. (2023). Rusya'da kaç tane atık konteyner sahası var? (A. Duel, Röportaj Yapan) Federal AIF.

Ermolaeva, Y. V. (2018). Problems of Institutionalization of Waste Management in Russia. Amazonia Investiga, 7(12), s.261–266.

Ermolaeva, Y. V., Weins, N., Silva, C., Ferreira, L. (2019). Social Factors Of Waste Management in Megacities: A Comparison Between Moscow & São Paulo. 10º Fo-rum Internacional de Resíduos Sólidos, João Pessoa, s.1–9.

Ermolaeva, P., Ermolaeva, Y. V., Efremenko, D. (2022). Metabolic Transformations in the Area of Municipal Solid Waste Management in Russian Megalopolises: The City of Moscow Case. Changing Societies & Personalities, 6(4), s.858–883.

Google Earth, 2025.

Gosstroi SSSR. (1989). SNiP 2.07.01–89 Gradostroitel'stvo. Planirovka i zastroika gorodskikh i sel'skikh poselenii [Urban planning. Planning and development of urban and rural settlements]. Moskova: SSCB Devlet İnşaat Komitesi.

Gunko, M., Medyedev, A. (2016). Seasonal Suburbanization" In Moscow Oblast': Challenges Of Household Waste Management. Geographia Polonica, 89(4), s.473–484.

Khayarov, D. G., Sotnikova, Y. V., Stupina, N. S., Sycheva, T. Y., Sichev, K. D., Fedorova, A. V. (2022). Waste Management in Russia: History And Present Day. National History, 9(123), s.1–6.

Korotkikh, A. (2021). The Russian Federation on the Way to a Better Waste Economy. Masark University Faculty of Economics and Administration.

Kosukhin, M. M. (2016). Rusya'da Konut ve Toplumsal Hizmetler Sektörünün Tarihi / От истории создания до современного состояния и перспектив развития жилищно–коммунального хозяйства России. V. G. Shukhov Belarus Devlet Teknik Üniversitesi Bülteni /Вестник БГТУ им. В. Г. Шухова, 12, s.48–54.

Kurbatova, A., Abu–Qdais, H. (2020). Using Multi–Criteria Decision Analysis to Select Waste to Energy Technology for a Mega City: The Case of Moscow. Sustainability, 12(23), s.1–18.

Kudryavtseva, O., Solodova, M., Korenevskaya, D., Kutubaeva, R., Tishkova., A., Shchevyeva, L. (2018). Perspectives of the Solid Waste Management in Moscow. Scientific Research of Faculty of Economics. Electronic Journal (10). s.69–87.

Lakhouit, A. (2025). Revolutionizing Urban Solid Waste Management with AI and IoT: A Review of Smart Solutions for Waste Collection, Sorting, And Recycling. Results in Engineering, 25, s.1–10.

Maiurova, A., Kurniawan, T. A., Kustikova, M., Bykovskaia, E., Othman, M. H., Singh, D., Goh, H. H. (2022). Promoting Digital Transformation in Waste Collection Service and Waste Recycling in Moscow (Russia): Applying a Circular Economy Paradigm to Mitigate Climate Change Impacts on the Environment. Journal of Cleaner Production, 354(131604), s.1–15.

Melkonyan, R. G. (2017). Moskova ve Moskova Bölgesinde Çöp Krizi. QL Journal(4), s. 71–77.

Mereminskaya, E. (2019). Atık Yönetimi Reformuna Ayrılan Bütçe Fonu /Финансирование мусорной реформы из бюджета сократится. Vedomosti: https://www.vedo¬mosti.ru/economics/articles/2019/10/17/814026–finansirovanie–reformi (25.09.2025).

Ministry of Construction, Housing and Utilities of the Russian Federation. (2016). SP 42.13330.2016: Gradostroitel'stvo. Planirovka i zastroika gorodskikh i sel'skikh poselenii [Urban planning. Planning and development of urban and rural settlements]. Moscow: Minstroy Rossii.

Ministry of Natural Resources and Environment of the Russian Federation. (2024). Rusya Federasyonu'nda çevrenin durumu ve korunmasına ilişkin rapor 2024. Moscow: Ministry of Natural Resources and Environment of the Russian Federation.

Moscow, Russia Metro Area Population. (2025). Macrotrends: https://www.macrotrends.net/global–metrics/cities/22299/moscow/population (25.09.2025).

Mos–konteiner. (t.y.). https://mos–konteiner.ru/article–item/kolichestvo–musornyh–kontejnerov/# (26.09.2025).

Mubaslat, A. (2021). Introduction to Waste Management. Jordan: The Hashemite Kingdom of Jordan.

New Protest Held Against Volokolamsk Landfill Near Moscow. (2018). Radio Free Europe. https://www.rferl.org/a/russia–volokolamsk–another–protest–toxic–garbage–dump–leak–children/29121270.html (25.09.2025).

OECD. (2020). A territorial approach to the Sustainable Development Goals: Synthesis report (OECD Urban Policy Reviews). Paris: OECD Publishing. https://doi.org/10.1787/e86fa715-en

Premiyak, L. (2019). The Much–derided Plastic Bag Still Gets Loving Treatment from Some Russians. New East Digital Archive: https://www.new–east–archive.org/featu¬res/show/11134/photo–of–the–week–plastic–bag–moscow (25.09.2025).

Pryadko, I. (2020). The Quality of Environmental Planning in the Assessment of Residents of Moscow. E3S Web of Conferences 217, s. 1–8.

Rosstat. (2025). Federal Eyalet İstatistik Servisi: https://rosstat.gov.ru/ (26.09.2025).

Rusya Federasyonu Doğal Kaynaklar ve Çevre Bakanlığı. (2018). State report "On the condition and protection of the environment of the Russian Federation in 2018" [WWW Document].: http://www.mnr.gov.ru/docs/o_sostoyanii_i_ob_okhrane_okruzhayushchey_sredy_rossiyskoy_federatsii/gosudarstvennyy_doklad_o_sostoyanii_i_ob_okhrane_okruzhayushchey_sredy_rossiyskoy_federatsii_v_2018_/ (26.09.2025).

Rusyada Atık Yönetiminin Tarihi / История обращения с отходами в России: от выгребных ям до появления региональных операторов. (t.y.). Гринта /Grinta: https://greenta.su/novosti/istoriya–obrashcheniya–s–othodami–v–rossii–ot–vygrebnyh–yam–do–poyavleniya–regionalnyh–operatorov (19.09.2025).

SanPiN 42–128–4690–88. Nüfuslu Alanların Bakımına İlişkin Sıhhi Kurallar. (t.y.). Consultant: https://www.consultant.ru/document/cons_doc_LAW_101890/82ba35e3566a4e2150b90a02dacf62c3a30583fe/ (28.09.2025).

SanPiN 2.1.2.2645–10 "Konut Binaları ve Tesislerde Yaşam Koşullarına İlişkin Sıhhi ve Epi-demiyolojik Gereksinimler". (t.y.). ekosf: https://ekosf.ru/normativnye–dokumenty/radiatsiya/sanpin–2–1–2–2645–10–sanitarno–epidemiologicheskie–trebovaniya–k–usloviyam–prozhivaniya–v–zhilyh–zdaniyah–i–pomeshheniyah/ (28.09.2025).

Shilkina, S. V. (2020). Global Trends in Waste Management and Analysis of the Situation in Russia. Russian Journal of Resources, Conservation and Recycling, 7(1), s.1–17.

Statisca. (2025). https://www.statista.com/statistics/1186423/population–of–mos¬cow/?srsltid=AfmBOop7aUc–Jek860NG–a6g5O1u6aqBTz9EqMpc4J9ck85YylGLgr_z (19.09.2025).

Şiec'in Kapanışı: Final mi, Devam mı?/ Закрытие «Шиеса»: финал или продолжение? (2020). Regcomment: https://regcomment.ru/regions/arhangel/zakrytie–shiesa–final–ili–prodolzhenie/ (19.09.2025).

TC. Dışişleri Bakanlığı Rusya Federasyonu'nun Siyasi Görünümü. (t.y.). TC. Dışişleri Bakan-lığı: https://www.mfa.gov.tr/rusya–siyasi–gorunumu.tr.mfa (26.09.2025).

Valavanidis, A. (2023). Global Municipal Solid Waste (MSW) in Crisis. Two billion tonnes of MSW every year, a worrying worldwide environmental problem. Scientific Rewievs, 1, s.1–28.

Vinitskaia, N., Zaikova, A., Deviatkin, I., Bachina, O., Horttanainen, M. (2021). Life Cycle Assessment of the Existing and Proposed Municipal Solid Waste Management System in Moscow, Russia. Journal of Cleaner Production, 328(129407), 1–12.

Waste in Russia: Garbage or valuable resource? Scenarios for developing the municipal solid waste management sector. (2014). Moscow: IFC, World Bank Group.

Worldbank. (2025). https://data.worldbank.org/indicator/AG.SRF.TOTL.K2?locations=RU (19.09.2025).

Worldpopulationreview. (2025). https://worldpopulationreview.com/cities/russia/moscow (26.09.2025).

Wu, F., & Martus, E. (2021). Contested Environmentalism: The Politics of Waste in China and Russia. Environmental Politics, 30(4), s.493–512.

Zhitlova, E.Y., Mukoseeva, V. (2018). Moskova ve Moskova Bölgesinde Belediye Katı Atıkla-rının Birikmesi Ve Bertarafı Sorunları. Genç Bilim Adamı/ Молодой ученый. 50 (236). s.407–414.

2030 yılına kadar endüstriyel ve tüketici atıklarının işlenmesi, geri dönüştürülmesi ve bertarafı için endüstrinin geliştirilmesine yönelik strateji. (2018). Moscow: Government of the Russian Federation.

Roma'da Kentsel Katı Atık Yönetimi

Görkem AKINCI
Biagio MORRONE

Kaynakça

AMA Internal Data (2023–2024). TMB Rocca Cencia – Waste Flow Statistics.

AMA Roma Capitale (2021). Brochure: All Sorts of Waste Sorting! https://www.amaroma.it/public/files/multilingua/guide/brochure-nrd-guida-a-z/BrochureAMA_120x120_web_INGL.pdf?ref=footprintmag.net. (12.10.2025)

AMA S.p.A. (2023). Brochure istituzionale 2023. Roma: Azienda Municipale Ambiente. https://www.comune.roma.it/web-resources/cms/documents/PIANO_DI_AZIONE_PER_LENERGIA_SOSTENIBILE_E_IL_CLIMA_DI_ROMA_CAPITALE.pdf (12.10.2025)

AMA S.p.A. (2024). Brochure istituzionale e dati di raccolta 2024. Roma. https://www.comune.roma.it/web/it/scheda-servizi.page?contentId=INF81210&pagina=17

AMA S.p.A. (2024). Impianti e servizi AMA Roma – schede impianto. https://www.amaroma.it/ (12.10.2025)

AMA S.p.A. (2024). Rapporto di Gestione Ambientale 2024. Roma. https://www.ama.it/ezees¬hem/2025/07/Bilancio-sostenibilita%CC%80-2024.pdf (12.10.2025)

AMA S.p.A. (2024). Rapporto e grafici di gestione dei rifiuti 2024. Roma. https://www.amaroma.it/comunica-con-ama/news/6101-approvato-dall-assemblea-dei-soci-il-bilancio-d-esercizio-2024-utile-netto-pari-a-858mila-euro.html (15.10.2025)

AMA, 2025a. Collection Centers. https://www.amaroma.it/raccolta-differenziata/4210-centri-di-raccolta.html. (15.10.2025)

AMA, 2025b, Map Sevices. https://www.amaroma.it/raccolta-differenziata/quartieri/?form-via=Piazza+Venezia&IdVia=afcadffffe30fa203da362e5e9176b28. (15.10.2025)

ARPA Lazio (2024). Produzione rifiuti urbani e raccolta differenziata nel Lazio. Risultati 2023. https://www.arpalazio.it/aggiornamenti/-/asset_publisher/Ix28jmeJZ2I8/blog/id/387153#:~:text=La%20produzione%20complessiva%20di%20rifiuti,lgs. (15.10.2025)

ARPA Lazio (2024). Rapporto rifiuti 2024. Agenzia Regionale per la Protezione Ambientale del Lazio. https://www.arpalazio.it/aggiornamenti/-/asset_publisher/Ix28jmeJZ2I8/blog/id/387153 (15.10.2025)

ARPA Lazio (2024). Rapporto rifiuti Lazio 2024. Roma: Agenzia Regionale per la Protezione Ambientale del Lazio. https://www.arpalazio.it/aggiornamenti/-/asset_publisher/Ix28jmeJZ2I8/blog/id/387153 (15.10.2025)

ARPALAZIO (2024). Produzione Rifiuti Urbani E Raccolta Differenziata Nel Lazio- Risultati 2023.ARPA Lazio, Servizio tecnico, Area informazione e reporting ambientale, Fabozzi T, Bosco M, Gabriele J, Leone D, Pompili S. https://www.arpala¬zio.it/web/guest/pubblicazioni. (08.10.2025)

Camera dei Deputati. (2010). Indagine conoscitiva sugli impianti di trattamento dei rifiuti nel Lazio (Tabella TMB Cecchina). https://documenti.camera.it/ erişim tarihi

Camera dei Deputati. (2014). Indagine conoscitiva sugli impianti TMB della Provincia di Roma (Salaria 750 t/g; capacità teoriche). https://www.camera.it/ (17.10.2025)

Commissario Straordinario per l'Emergenza Rifiuti di Roma. (2022). Ordinanza – trasferenza e capacità impiantistica (Rocca Cencia/Malagrotta). https://commissari.gov.it/ (17.10.2025)

CONAI (2024). Dati di performance per i consorzi di filiera. Milano. https://www.conai.org/?dlm_download_category=rapporto-sostenibilita (17.10.2025) CONAI (2024). Rapporto Annuale di Sostenibilità 2024. Milano. https://www.conai.org/comunicazione/rapporto-di-sostenibilita/ (17.10.2025)

Direttiva (UE) 2018/851 del Parlamento Europeo e del Consiglio del 30 maggio 2018 sui rifiuti. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/IT/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018L0851, (12.10.2025)

ERA Lazio. (2024). Inviolata – Guidonia Montecelio (scheda e allegato PDF). https://www.eraslazio.it/ (12.10.2025)

ERA Lazio. (2025). Rifiuti – Impianti (Roma e provincia). https://www.eraslazio.it/rifiuti/impianti (12.10.2025)

EU Directive 2018/851 on Waste (amending Directive 2008/98/EC). https://eur-lex.europa.eu/eli/dir/2018/851/oj/eng (13.10.2025)

Gazzetta Ufficiale. (2025). Provvedimenti su impianti TMB Malagrotta – atti autorizzativi. https://www.gazzettaufficiale.it/ (13.10.2025)

Ghilotti, G. (2011). Analisi tecnico-economica dei termovalorizzatori italiani. Politecnico di Milano. https://www.politesi.polimi.it/ (13.10.2025)

Il Messaggero. (2019). Civitavecchia, ampliamento temporaneo di 25.000 tonnellate per il Fosso Crepacuore. https://www.ilmessaggero.it/ (15.10.2025)

ISPRA (2023). Piano Nazionale di Gestione dei Rifiuti – Sintesi 2023. Roma. https://www.isprambiente.gov.it/files2023/pubblicazioni/rapporti/rapportorifiutiurbani_ed-2023_n-394_versionedati-di-sintesi-it.pdf (17.10.2025)

ISPRA. (2024). Rapporto Rifiuti Urbani- Edizione 2024. https://www.isprambiente.gov.it/ (16.10.2025)

Legislative Decree n. 152/2006, Norme in materia ambientale. https://ampeid.org/documents/italy/legislative-decree-no-152-2006-approving-the-code-on-the-environment/ (16.10.2025)

Ministero dell'Ambiente e della Sicurezza Energetica (2023). Strategia Nazionale per l'Economia Circolare. https://www.mase.gov.it/portale/documents/d/guest/sec_21-06-22-pdf(13.10.2025)

Regione Lazio. (2018). Allegato AIA – Fosso Crepacuore (288.000 m³). https://www.regione.lazio.it/ (14.10.2025)

Regione Lazio. (2020). Piano Regionale di Gestione dei Rifiuti (PRGR 2020). https://www.regione.lazio.it/ (13.10.2025)

Roma Capitale (2021). Piano di Gestione dei Materiali Post-Consumo 2017–2021. Roma. https://www.amaroma.it/comunica-con-ama/news/3719-piano-per-la-riduzione-e-la-gestione-dei-materiali-post-consumo.html , (14.10.2025)

Roma Capitale (2024). Comunicati e aggiornamenti Piano Rifiuti 2024–2028. Roma. https://www.cittametropolitanaroma.it/homepage/aree-tematiche/ambiente/gestione-rifiuti-2/vas-piano-rifiuti-roma/(19.10.2025)

Roma Capitale. (2024). Santa Palomba e Casal Selce – Documenti tecnici e comunicati. https://www.comune.roma.it/ (19.10.2025)

Statista, 2025. Total resident population in Rome municipality from 2012 to 2024. https://www.statista.com/ (10.09.2025)

Amsterdam'da Kentsel Katı Atık Yönetimi

Gamze UZUN

Kaynakça

Amsterdam Waste Sorting: What Goes Where https://beewiseamster¬dam.com/ blogs/blog/amsterdam-waste-sorting-what-goes-whe¬re?srsltid=AfmBOor3f¬KofOaf4Hg3ZK6K_7opHlwwhzLnVfK2HxzXNQTAqIn¬ERtwb0, (15.09.2025).

Azwardi A., Alghifari, M. I. ve Wahyu, A. W. (2023). The Concept of Waste Management on Economic Development in the European Union, International Journal of Energy Economics and Policy 13 (1), s.1-6.

Circular Craft Centers, https://openresearch.amsterdam/en/page/110093/circular-craft-centers, (15.09.2025).

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK, (2024). https://www.deik.org.tr/uploads/hollanda-bilgi-notu-temmuz-2024.pdf, (15.09.2025).

Eckert, C. ve Rial, C. (2023). Solid Waste Recycling in The Netherlands: Ethnography of the Circular Economy Vibrant Virtual Brazilian Anthropology, 20, s. 1-26.

Eijk, V. F (2022). Atık Ve Kaynak Yönetimine Yönelik Strateji ve Eylem Planı Geliştirilmesi Üzerine AB Örnekleri, Hollanda Örneği Üzerine İncelemeler, https://webdosya.csb.gov.tr/db/dongusel/icerikler/6-freek-van-e-jk-11th-may-tr-20220613144804.pdf, (15.09.2025).

Ellen Macarthur Foundation (2024). Aiming for 100% Circularity: Amsterdam, https://www.el¬len¬macarthurfoundation.org/circular-examples/shaping-a-sharing-economy-amsterdam, (15.09.2025).

Elrabaya, D. ve Marchenko, V. (2022). The Influence of Organizational and Economic Methods of Household Waste Management on the Volumes and Structure of its Formation: The Experience of The Netherlands. Eastern-European Journal of Enterprise Technologies, 3/13(117)), s. 44–51.

European Environment Agency (EEA) (2013). Municipal Waste Management in the Netherlands, https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/managing-municipal-solid-waste/netherlands-municipal-waste-management/@@download/file, (15.09.2025).

European Environment Agency (EEA) (2022). Early Warning Assessment Related to the 2025 Targets For Municipal Waste And Packaging Waste: Netherlands, https://www.eea.europa.eu/en/analysis/publications/many-eu-member-states/early-warning-assessment-related-to-the-2025-targets-for-municipal-waste-and-packaging-waste/netherlands (15.09.2025).

From Floating Villages to Smart Waste: Amsterdam's Circular City Vision (2025), https://openweather.co.uk/blog/post/floating-villages-smart-waste-amsterdams-circular-city-vision, (15.09.2025).

Gemeente Amsterdam (2016). Aanvalsplan Schoon Amsterdam 2017, https://www.amsterdam.nl/en/policy/policy-cleaning/ (15.09.2025).

Gemeente Amsterdam (2017). Vaststellen Stedelijk Kader Locatiekeuze Afval İnzamelvoorzieningen, https://zoek.officielebekendmakingen.nl/gmb-2017-234353.html, (15.09.2025).

Gemeente Amsterdam (2019). Amsterdam Structuurvisie 2040, https://openrese¬arch.ams¬terdam/image/2019/1/10/structuurvisie_amsterdam_2040_2011.pdf, (15.09.2025).

Gemeente Amsterdam (2020a). https://openresearch.amsterdam/ima¬ge/2020/12/9/uit¬voe¬ringsprogramma_afval_grondstoffen_2020_2025.pdf, (15.09.2025).

Gemeente Amsterdam (2020b). Amsterdam Circular 2020-2025 Strategy Public Version, https://www.amsterdam.nl/en/policy/sustainability/circular-economy/, (15.09.2025).

Gemeente Amsterdam (2024). Kader Schoon en Afvalvrij 2025- 2028, https://openresearch.amsterdam/nl/page/113972/kader-schoon-en-afvalvrij-2025-2028, (15.09.2025).

Gemeentewet, https://wetten.overheid.nl/BWBR0005416/2025-02-12, (15.09.2025).

GO SMART (2021). Using AI to Keep City Clean Makes Amsterdam 2021 GO SMART Award Winner, https://www.eetasia.com/using-ai-to-keep-city-clean-makes-amsterdam-2021-go-smart-award-winner/, (15.09.2025).

Heijnen, V. (2024). Waste Management As A Catalyst to A Circular Economy, https://nlplatform.com/sites/default/files/downloads/waste-management-as-a-catalyst-to-a-circular-economy.pdf, (15.09.2025).

Lapper, C. (2024). Garbage Collection And Recycling in the Netherlands, https://www.expatica.com/nl/living/household/recycling-in-the-netherlands-133948/, (15.09.2025).

National Circular Economy Programme, 2023-2030, https://circulareconomy.euro¬pa.eu/plat¬form/sites/default/files/2024-10/NPCE%2BCirculaire%2BEconomie%2Brap¬port%2BEngels.pdf, (15.09.2025).

Over het LAP, http://lap3.nl/lap/, (15.09.2025).

Respatyo, G.H. ve Nugrahani, H. S. D. (2025). Waste Management in the European Union: A Case Study of Netherlands. Eduvest – Journal of Universal Studies, 5(6), s. 6835- 6849.

Statistics Netherlands (2025). End of A Downward Trend: More Waste Collected in 2024, https://www.cbs.nl/en-gb/news/2025/29/end-of-a-downward-trend-more-waste-collected-in-2024#:~:text=Municipalities%20in%20the%20Netherlands%20collected¬%20149%20kilograms%20of%20household%20residual,cardboard%20were%20collected%20per%20inhabitant, (15.09.2025).

The Ministry of Infrastructure and Water Management (2020). Afvalpreventieprogramma Nederland, https://lap3.nl/achtergrond/documenten/beleid/, (15.09.2025).

Van Afval naar Grondstof https://www.nvrd.nl/van-afval-naar-grondstof/,(15.09.2025).

Verordening op de Stadsdelen en Het Stadsgebied Amsterdam 2022, https://lokaleregelgeving.overheid.nl/CVDR673559/, (15.09.2025).

Viva, L., Ciulli, F., Kolk, A., Rothenberg, G. (2020). Designing Circular Waste Management Strategies: The Case of Organic Waste in Amsterdam. Adv. Sustainable Syst. 4, s:1-17.

New York'ta Kentsel Katı Atık Yönetimi

Korkmaz YILDIRIM

Kaynakça

Alshawaf, M., Alwaeli, M., Pikon, K., ve Alolayan, M. (2025). The Characterization of Mu-nicipal Solid Waste in Kuwait: A Pathway to Reform The Waste Management Sec-tor. Discover Sustainability, 6(1), 208. https://doi.org/10.1007/s43621-025-01041-y

Ashraf, A. I., Mohareb, E., Vahdati, M. ve Abbas, F. (2025). Environmental Life Cycle As-sessments of Decentralized Municipal Solid Waste Management: A Novel Waste-to-Compost Approach. Discover Sustainability, 6(1), 138. https://doi.org/10.1007/s43621-025-00923-5

Center for Sustainable Materials Management [CSMM] (2025). "Collectively Challenging Waste", Elevating Solutions Together. https://www.centerforsmm.org/, (E.T.:22. 9. 2025).

De Feo, G., ve De Gisi, S. (2010). Domestic Separation and Collection Of Municipal Solid Waste: Opinion and Awareness of Citizens and Workers. Sustainability, 2(5), 1297-1326. https://doi.org/10.3390/su2051297

Esposito, M., Tse, T., ve Soufani, K. (2017). Is the Circular Economy A New Fast-Expanding Market?. Thunderbird International Business Review, 59(1), 9-14. https://doi.org/10.1002/tie.21764

European Commission (2020). "Circular economy action plan: For a cleaner and more com-petitive Europe" https://ec.europa.eu/environment/circular-economy/, (E.T.: 2.9. 2025)

Geissdoerfer, M., Savaget, P., Bocken, N. M. ve Hultink, E. J. (2017). The Circular Economy–A New Sustainability Paradigm?. Journal of Cleaner Production, 143, 757-768. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2016.12.048

Gertsakis, J. ve Lewis, H. (2003). Sustainability and the Waste Management Hierar-chy. Retrieved on January, 30, 2008.

Gupta, R., Hirani, H., ve Shankar, R. (2023). Sustainable solid Waste Management System Using Technology-Enabled End-of-Pipe Strategies. Journal of Environmental Man-agement, 347, 119122. https://doi.org/10.1016/j.jenvman.2023.119122

Halkos, G. E., ve Aslanidis, P. S. C. (2023). New Circular Economy Perspectives on Measur-ing Sustainable Waste Management Productivity. Economic Analysis and Policy, 77, 764-779. https://doi.org/10.1016/j.eap.2023.01.001

Harshavardhana, ve Godihal, J. H. (2023). Challenges and Opportunities in Solid Waste Management: A Case Study of Bengaluru's Vijayanagar Area. In International Con-ference on Sustainable Infrastructure: Innovation, Opportunities and Challenges (pp. 741-750). Singapore: Springer Nature Singapore.

He, H., Gao, X., ve Fei, X. (2023). Generation and Management of Municipal Solid Waste in Top Metropolitans of China: A comparison with Singapore. Circular Economy, 2 (2), 100041. https://doi.org/10.1016/j.cec.2023.100041

Kaza, S., Yao, L., Bhada-Tata, P., ve Van Woerden, F. (2018). What a Waste 2.0: A Global Snap-shot of Solid Waste Management to 2050. World Bank Publications. 10.1596/978-1-4648-1329-0

Khudyakova, T., ve Lyaskovskaya, E. (2021). Improving the Sustainability Of Regional De-velopment in The Context Of Waste Management. Sustainability, 13(4), 1755. https://doi.org/10.3390/su13041755

Kotyal, K. (2023). Sustainable Waste Management in The Circular Economy: Challenges and Opportunities. Environ. Rep, 5, 1-5. https://doi.org/10.51470/ER.2023.5.2.01

Lamphere, J. A. ve Shefner, J. (2015). Situating the Green Economy: Discourses, Cooptation, And State Change. in States and Citizens: Accommodation, Facilitation and Resis-tance to Globalization, 34, ss. 101-124. Emerald Group Publishing Limited.

Manhattan Solid Waste Advisory Board [MSWAB] (2025). "Help New York City Achieve Zero Waste by 2030", https://www.manhattanswab.org/,(E.T.:9. 9. 2025).

Nanda, S., ve Berruti, F. (2021). Municipal Solid Waste Management and Landfilling Tech-nologies: A Review. Environmental Chemistry Letters, 19(2), 1433-1456. https://doi.org/10.1007/s10311-020-01100-y

Ndou, V., ve Rampedi, I. T. (2022). Bibliometric Analysis of Municipal Solid Waste Man-agement Research: Global and South African trends. Sustainability, 14(16), 10229. https://doi.org/10.3390/su141610229

New York City Department of Sanitation [NCDS] (2024). "2023 NYC Waste Characterization Study", https://www.nyc.gov/assets/dsny/downloads/resources/reports/waste-characterization-studies/2023/wcs-2023.pdf, (E.T.:9. 9. 2025).

New York City Department of Sanitation [NYCDS] (2025). https://www.nyc.gov/si¬te/dsny/about/about-dsny.page, (E.T.:7. 9. 2025).

New York Department of Environmental Conservation NYDEC (2025). "Environmental Pro-tection", https://dec.ny.gov/environmental-protection, (E.T.:7. 9. 2025).

New York State Association for Solid Waste Management [NYSASWM] (2025). Retrieved September 28, 2025, from https://nysaswm.org/

New York State Department of Environmental Conservation [NSDEC] (2023). "New York State Solid Waste Management Plan: Building the Circular Economy Through Sus-tainable Materials Management (2023–2032)", https://dec.ny.gov/si¬tes/default/files/2024-05/finalsswmp20232.pdf, (E.T.: 18.9.2025).

New York State Department of Environmental Conservation [NSDEC] (2025). "Waste Man-agement". https://dec.ny.gov/environmental-protection/waste-management, (E.T.: 20.9.2025).

New York State Department of Environmental Conservation [NYSDEC] (2023). "Appendix A-I: New York State plan history. In The history of New York State solid waste management plans", https://dec.ny.gov/environmental-protection/waste-manage¬ment/solid-waste-management-planning/nys\, (E.T.: 10.9.2025).

New York State Department of Environmental Conservation [NYSDEC] (2020). "Bag Waste Reduction Act.", https://dec.ny.gov/environmental-protection/recycling-composting/bag-waste-reduction-law, (E.T.: 18.9.2025).

New York State Department of Environmental Conservation [NYSDEC] (2025c). "Plastic Bag Reduction, Reuse and Recycling Act – Film Plastic Consumer Information", https://dec.ny.gov/sites/default/files/2025-05/plasticfilm-consumer_0. (E.T.: 18.9.2025).

New York State Department of Environmental Conservation [NYSDEC] (2025a). "NYS Elec-tronic Equipment Recycling and Reuse Act.", https://dec.ny.gov/environmental-protection/recycling-composting/electronic-waste-recycling, (E.T.: 18.9.2025).

New York State Department of Environmental Conservation [NYSDEC] (2025b). "Wireless Telephone Recycling Act.", https://dec.ny.gov/environmental-protection/recycling-composting/wireless-telephone-recycling-act, (E.T.: 19.9.2025).

Palabıyık, H. (2001). "Municipal Solid Waste Management: The Case of İzmir Metropoliten Municipality" (Doctoral Dissertation, Dokuz Eylül University).

Papamichael, I., Economou, F., Voukkali, I., Loizia, P., Stylianou, M., Naddeo, V., ve Zorpas, A. A. (2025). A Metaverse Framework for Sustainable Waste Management Consid-ering Circular Economy. Chemical Engineering Journal, 512, 162283. https://doi.org/10.1016/j.cej.2025.162283

Pires, A., ve Martinho, G. (2019). Waste Hierarchy Index for Circular Economy in Waste Management. Waste Management, 95, 298-305. https://doi.org/10.1016/j.wasman.2019.06.014

Rahman, I. U., Mohammed, H. J., ve Bamasag, A. (2025). An Exploration of Recent Waste-to-Energy Advancements for Optimal Solid Waste Management. Discover Chemical Engineering, 5(1), 1-26. https://doi.org/10.1007/s43938-025-00079-8

Rana, M. S., Uddin, M. K., Uddin, M. S., ve Hossain, M. I. (2025). Bibliometric Analysis on Sustainable Waste Management: Special Evidence from Municipal Solid Wastes. Cleaner Waste Systems, 100386. https://doi.org/10.1016/j.clwas.2025.100386

Ranjbari, M., Saidani, M., Esfandabadi, Z. S., Peng, W., Lam, S. S., Aghbashlo, M., ... ve Ta-batabaei, M. (2021). Two Decades of Research on Waste Management in The Circu-lar Economy: Insights From Bibliometric, Text Mining, and Content Analy-ses. Journal of Cleaner Production, 314, 128009. https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2021.128009

Recycle Right New York [RRNY] (2021). "Recycling Basics", https://recyclerightny.org/

Sondh, S., Upadhyay, D. S., Patel, S., ve Patel, R. N. (2024). Strategic Approach Towards Sus-tainability By Promoting Circular Economy-Based Municipal Solid Waste Man-agement System-A Review. Sustainable Chemistry and Pharmacy, 37, 101337. https://doi.org/10.1016/j.scp.2023.101337

Statista Research Department [SRT] (2025). "Global waste generation - statistics and facts", https://www.statista.com/topics/4983/waste-generation-worldwide/#topicOverview (E.T.: 2.9.2025).

Subedi, A., Shrestha, S., Ghimire, A., ve Paudel, S. R. (2025). Leveraging Machine Learning for Sustainable Solid Waste Management: A Global Perspective. Sustainable Fu-tures, 10, 101098. https://doi.org/10.1016/j.sftr.2025.101098

The Environmental Conservation Law (2012). "Law No. 9/2012", https://climate-laws.org/documents/law-no-9-2012-the-environmental-conservation-law_39f5?id=law-no-9-2012-the-environmental-conservation-law_9812, (E.T.:22. 9. 2025).

The New York State Energy Research and Development Authority [NYSERDA] (2025). https://www.nyserda.ny.gov/About/New-York-State-Regulations/Other-Policies-and-Local-Laws/GreenNY, (E.T.:22. 9. 2025).

The Organisation for Economic Co-operation and Development [OECD] (2025). “Municipal waste”, https://www.oecd.org/en/data/indicators/municipal-waste.html (E.T.: 7.9.2025).

Tot, B., Srdevic, B., Vujic, B., Russo, M. A. T., ve Vujic, G. (2016). Evaluation of Key Driver Categories Influencing Sustainable Waste Management Development With The Analytic Hierarchy Process (AHP): Serbia Example. Waste Management & Re-search, 34(8), ss. 740-747. https://doi.org/10.1177/0734242X16652

U.S. Environmental Protection Agency [EPA] (2025a). “Summary of the Resource Conserva-tion and Recovery Act. U.S. Environmental Protection Agency”, https://www.epa.gov/laws-regulations/summary-resource-conservation-and-recovery-act, (E.T.: 3.9.2025)

U.S. Environmental Protection Agency [EPA] (2025b). “About EPA. U.S. Environmental Pro-tection Agency”, https://www.epa.gov/aboutepa (E.T.: 4.9.2025)

U.S. Environmental Protection Agency [EPA] (2025c). “Laws and executive orders”, https://www.epa.gov/laws-regulations/laws-and-executive-orders, (E.T.: 3.9.2025)

U.S. Environmental Protection Agency [EPA] (2025d). “Facts and Figures about Materials, Waste and Recycling”, https://www.epa.gov/facts-and-figures-about-materials-waste-and-recycling, (E.T.: 3.9.2025).

United Nations Environment Programme [UNEP] (2021). “Global Waste Management Out-look”, https://www.unenvironment.org/resources/report/global-waste-management-outlook, (E.T.: 4.9.2025)

United Nations Environment Programme [UNEP] (2024). “Global Waste Management Out-look 2024 Executive summary: Beyond an age of waste – Turning rubbish into a re-source. Nairobi” https:// wedocs.unep.org/20.500.11822/44992, (E.T.: 3.9.2025)

Varsha, S. S. V., Baig, Z. T., Sikarwar, V. S., Sarmah, A., Leu, S. Y., Vuppaladadiyam, A. K., ve Duan, H. (2025). Towards Circular Economy Via Sustainable Waste Manage-ment Practices. Resources, Conservation and Recycling, 108298. https://doi.org/10.1016/j.resconrec.2025.108298

World Bank (2022). “Solid Waste Management”, https://www.world¬bank.org/en/topic/urbandevelopment/brief/solid-waste-management (E.T.:7. 9. 2025).

Yalçıntaş, D., Oğuz, S., Yaşa Özeltürkay, E., ve Gülmez, M. (2023). Bibliometric Analysis of Studies on Sustainable Waste Management. Sustainability, 15(2), 1414. https://doi.org/10.3390/su15021414

Toronto'da Kentsel Katı Atık Yönetimi

Arzu BULUT
Gökhan ABA

Kaynakça

agreenerfuture.ca (2025). "A Greener Future. Green & Frugal", https://www.agreener¬future.ca/low-waste-directory-1/green-and-frugal (Erişim Tarihi: 25.08.2025).

Bulut, A., & Şengül, H. (2023). AtIk Yönetimi ve Sıfır Atık Projesinin Değerlendirilmesi: İs-tanbul İli Örneği. Sağlık ve Sosyal Refah Araştırmaları Dergisi, 5(1), ss. 85-97.

canada.ca (2025). "Government of Canada. Cross-border Movement of Hazardous Waste and Hazardous Recyclable Material Regulations – Overview", https://www.canada.ca/en/environment-climate-change/services/managing-reducing-waste/cross-border-regulations.html#toc2 (Erişim Tarihi: 11.08.2025).

canada.ca (2025). "Government of Canada. Overview of international commitments on waste", https://www.canada.ca/en/environment-climate-change/services/managing-reducing-waste/international-commitments/overview.html (Erişim Tarihi: 11.08.2025).

canada.ca (2025). "Government of Canada. Reducing municipal solid waste", https://www.canada.ca/en/environment-climate-change/services/managing-reducing-waste/municipal-solid/reducing.html (Erişim Tarihi: 11.08.2025).

canada.ca (2025). "Solid Waste Management for Northern and Remote Communities", https://www.canada.ca/en/environment-climate-change/services/managing-reducing-waste/municipal-solid/environment/northern-remote-communi¬ties.html (Erişim Tarihi: 25.09.2025).

circulareconomymonth.ca (2025). "Circular Economy Month. About Cırcular Economy Month", https://circulareconomymonth.ca/ (Erişim Tarihi: 12.08.2025).

circulareconomymonth.ca (2025). "Circular Economy Month. What Is The Circular Economy?" https://circulareconomymonth.ca/themes/intro-to-circular-economy/ (Erişim Tarihi: 12.08.2025).

Efe, Ş. (2022). Günümüzün Sürdürülebilir Enerjisi Kentsel Katı Atıklar ve Türkiye Potansiye-li. Journal of the Institute of Science and Technology, 12(4), 2396-2407.

foodshare.net (2007). FoodShare Toronto (2007) 'FoodLink Hotline'. http://www.foodshare.net/train06.htm (Erişim Tarihi: 11.10.2025)

Ghosh, A., ve Ng, K. T. W. (2021). Temporal and Spatial Distributions of Waste Facilities and Solid Waste Management Strategies in Rural and Urban Saskatchewan, Canada. Sustainability, 13(12), 6887.

greenandfrugal.com (2025). "Green & Frugal. We're Changing Direction", https://greenandfrugal.com/ (Erişim Tarihi: 25.08.2025).

Hussain, M. T. D. T., Behaylu, A., ve Tilahun, A. (2015). Scenario of Present and Future of Solid Waste Generation in Metro Cities of India. Journal of Environment and Earth Science, 5(9), ss.164-9.

Korucu, M. K., ve Kucukoglu, I. (2024). Optimization Models for Long-Term Planning of Municipal Solid Waste Management Systems: A Review With An Emphasis on Mass Balances. Journal of Environmental Informatics, 43(1).

lovefoodhatewaste.ca (2025). "Love Food Hate. LFHW Canada", https://lovefoodhatewaste.ca/about/lfhw-canada/ (Erişim Tarihi: 20.08.2025).

media.portstoronto.com (2024). "Ports Toronto. Trash Trapping Program rids Toronto Harbour of 175,000+ small pieces of plastic in 2024", https://media.portstoronto.com/trash-trapping-program-rids-toronto-harbour-of-100000-small-pieces-of-plastic-in-2024/ (Erişim Tarihi: 26.08.2025).

Nagy, I.V., ve Asante-Duah, D.K. (1998). Controlling the transboundary movements of hazardous wastes. Environmental Science, Law.

ontario.ca (2011). "Environmental Protection Act, Ontario Regulation 101/94 Recycling and Composting of Municipal Waste. 2011", https://www.ontario.ca/laws/regulation/940101 (Erişim Tarihi: 11.10.2025).

ontario.ca (2025). "Ontario. Waste management", https://www.ontario.ca/page/waste-management (Erişim Tarihi: 12.08.2025).

openknowledge.fao.org (2022).

Pasarín, V. ve Viinikainen, T. (2022). "Gıda kaybı ve israfının önlenmesi ve azaltılması için elverişli bir yasal ortam oluşturulması. Yasal Özet 9", https://openknowledge.fao.org/bitstreams/e60282e3-7dc3-4e34-999a-3469217a4d09/download (Erişim Tarihi: 20.08.2025).

Özyardımcı, E. E., ve Bilgin, H. (2023). Katı Atık Yönetimi: Bbalıkesir Büyükşehir Belediyesi Örneği. Akademik Hassasiyetler, 10(23), ss. 28-51.

Regnier-Davies, J., & Edge, S. (2024). Harnessing food system equity from the ground up: shifting co-governance practices in the funding of food security responses during the pandemic crisis in Toronto, Canada. Food, Culture & Society, 1-23.

toronto.ca (2025). "Toronto. Solid Waste Reports & Diversion Rates", https://www.toronto.ca/services-payments/recycling-organics-garbage/solid-waste-reports/ (Erişim Tarihi: 15.08.2025).

toronto.ca (2025). "Budget To. 2025 Budget Notes Solid Waste Management Services", https://www.toronto.ca/legdocs/mmis/2025/bu/bgrd/backgroundfile-252508.pdf (Erişim Tarihi: 15.08.2025).

toronto.ca (2025). "How the City is Moving Towards a Circular Economy", https://www.toronto.ca/services-payments/recycling-organics-garbage/waste-management/working-toward-a-circular-economy/how-the-city-is-moving-towards-a-circular-economy/ (Erişim Tarihi: 10.10.2025)

toronto.ca (2025). "Long-term Waste Management Strategy Update. Public Drop-in Event, 2024", https://www.toronto.ca/wp-content/uploads/2024/12/84f9-Waste-Management-Strategy-PanelsAODA.pdf (Erişim Tarihi: 10.10.2025)

toronto.ca (2025). "Toronto. 3Rs Ambassador Program", https://www.toronto.ca/services-payments/recycling-organics-garbage/apartments-condos-co-ops/3rs-ambassador-program/ (Erişim Tarihi: 26.08.2025).

toronto.ca (2025). "Toronto. Recycling, Organics & Garbage", https://www.toronto.ca/services-payments/recycling-organics-garbage/ (Erişim Ta-rihi: 09.08. 2025).

toronto.ca (2025). "Toronto. Reducing Single-Use Program – Case Studies", https://www.toronto.ca/services-payments/recycling-organics-garbage/waste-management/reducing-single-use-takeaway-items/reducing-single-use-program-case-studies/ (Erişim Tarihi: 25.08.2025).

toronto.ca (2025). "Toronto. Solid Waste Management Services", https://www.toronto.ca/city-government/accountability-operations-customer-service/city-administration/staff-directory-divisions-and-customer-service/solid-waste-management-services/ (Erişim Tarihi: 15.08.2025).

toronto.ca (2025). "Toronto. Solid Waste Rates & Fees", https://www.toronto.ca/services-payments/property-taxes-utilities/utility-bill/solid-waste-rates-fees/ (Erişim Tarihi: 15.08.2025).

toronto.ca (2025). "Toronto. Toronto at a Glance", https://www.toronto.ca/city-government/data-research-maps/toronto-at-a-glance/ (Erişim Tarihi: 08.08.2025).

toronto.ca (2025). "Toronto. TOwaste App", https://www.toronto.ca/services-payments/recycling-organics-garbage/towaste-app/ (Erişim Tarihi: 21.08.2025).

toronto.ca (2025). "Toronto. Waste Strategy", https://www.toronto.ca/services-payments/recycling-organics-garbage/waste-management/waste-strategy/ (Erişim Tarihi: 09.08.2025).

toronto.ca (2025). "Toronto. Waste Wizard", https://www.toronto.ca/services-payments/recycling-organics-garbage/waste-wizard/ (Erişim Tarihi: 2108.2025).

toronto.ca (2025). "Toronto. What Goes in the Green Bin (Organic Waste)", https://www.toronto.ca/services-payments/recycling-organics-garbage/houses/what-goes-in-my-green-bin/ (Erişim Tarihi: 20.08.2025).

toronto.ca (2025). "U of T Trash Team. Increasing Waste Literacy to Fight Plastic Pollution", https://uofttrashteam.ca (Erişim Tarihi: 20 08. 2025).

toronto.ca (2025). "Un Boxed Market", https://unboxedmarket.com/ (Erişim Tarihi: 25.08.2025).

torontotoollibrary.com (2025). "Toronto Tool Library", https://torontotoollibrary.com (Eri-şim Tarihi: 26.082025).

urbanclimateactionproject.ca (202).

Jin, Y. (2024). "From Landfills to Back into the Economy: Enhancing Waste Management Policy Design and Implementation to Achieve the City of Toronto's TransformTO Net Zero Goals", https://urbanclimateactionproject.ca/ucap-docs/wastemanagement¬policy¬design_jin.pdf (Erişim Tarihi: 10.10.2025)

worldatlas.com (2025). "The Largest and Smallest Canadian Provinces/Territories By Area", https://www.worldatlas.com/geography/canadian-provinces-and-territories-by-size.html (Erişim Tarihi: 08.08.2025).

150.statcan.gc.ca (2025). "Canada's population estimates, first quarter 2025", https://www150.statcan.gc.ca/n1/daily-quotidien/250618/dq250618a-eng.pdf (Eri-şim Tarihi: 08.08.2025).

Meksiko'da Kentsel Katı Atık Yönetimi

Aydın AKPINAR

Kaynakça

Asamblea Legislativa de la Ciudad de México. (2017). Constitución Política de la Ciudad de México. https://www.congresocdmx.gob.mx/media/documentos/2a45c9c3b67fb16d7046d3ec32fe1f1418026a44.pdf, (10.09.2025)

ARCADIS (2024). The Arcadis Sustainable Cities Index 2024. https://connect.arca¬dis.com/sustainable-cities-index-report-2024-global?origin_url=/en/in¬sights/perspectives/global/sustainable-cities-index-2024, (11.09.2025)

AT Kearney (2024) https://www.kearney.com/documents/291362523/303682378/Resurgent-in-a-world-at-risk-2024-Global-Cities-Report-PDF.pdf/fb2ee209-5540-1779-e306-4db9c20fbb47?t=1733340690000, (09.09.2025)

CDMX Secretería Del Medio Ambiente (t. y.) Acerca de. https://sede¬ma.cdmx.gob.mx/secretaria/acerca-de (09.09.2025)

CDMX Secretería Del Medio Ambiente (2021). Programa de Gestıón Integral de Resıduos Para la Cıudad de Méxıco PGIR 2021-2025. https://www.sede¬ma.cdmx.gob.mx/storage/app/media/DGEIRA/PGIR/PGIR%202021-2025_N_ago21.pdf (10.09.2025)

Center for Globalization and Strategy and IESE Business School's Department of Strategy (2024). IESE Cities in Motion Index 2024. https://www.iese.edu/me¬dia/research/pdfs/ST-0649-E.pdf (25.11.2025)

Citibanamex. (2025). Indicadores regionales de actividad económica 2025. https://www.ba¬na¬mex.com/sitios/analisis-financiero/pdf/revis¬tas//IRAE/IRAE2025.pdf (07.09.2025)

Comisión Especial para la Reforma Política del DF. (2015). Reforma política del Distrito Fe-deral. http://www.aldf.gob.mx/archivo-acd065f8d1ed007b03cac246e0f196a3.pdf (17.09.2025)

Congreso de los Estados Unidos Mexicanos. (2003). Ley General para la Prevención y Gestión Integral de los Residuos [Genel Atık Önleme ve Bütüncül Yönetim Kanu-nu]. Última reforma publicada DOF 08-05-2023. Diario Oficial de la Federación. https://www.gob.mx/profepa/documentos/ley-general-para-la-prevencion-y-gestion-integral-de-los-residuos-62914 (17.09.2025)

Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos [CPEUM]. (2024). Constitución Política de los Estados Unidos Mexicanos (Última reforma publicada DOF 06-06-2024). Cámara de Diputados del H. Congreso de la Unión. https://www.diputa¬dos.gob.mx/LeyesBiblio/pdf_mov/Constitucion_Politica.pdf (07.09.2025)

Frykman, C. (2006). The Power of Waste - A Study of Socio-Political Relations in Mexico City's Waste Management System. Yüksek Lisans Tezi. Uppsala University, İsveç.

GaWC. (2024) The World According to GaWC 2024. https://gawc.lboro.ac.uk/gawc-worlds/the-world-according-to-gawc/world-cities-2024/ (25.11.2025)

Gobierno de Mexico (t. y.) Que Hacemos. https://www.gob.mx/semarnat/es/que-hacemos (07.09.2025)

Gobierno de Mexico INECC (t. y.) Que Hacemos. https://www.gob.mx/inecc/que-hacemos (07.09.2025)

Gobierno de Mexico PROFEBA (t. y.) Que Hacemos https://www.gob.mx/profepa/que-hacemos (07.09.2025)

Gómez, C. C. (2023, June 21). Turning the tide on waste: Mexico's journey towards a circular economy. Circular Innovation Hub. https://www.circularin¬no¬va¬tionlab.com/post/turning-the-tide-on-waste-mexico-s-journey-towards-a-circular-economy (17.09.2025)

Guibrunet, L., Calvet, M. S., ve Broto, V. C. (2017). Flows, System Boundaries and the Politics of Urban Metabolism: Waste Management in Mexico City and Santiago de Chile. Geoforum, 85, s. 353-367.

Gutierrez Galicia, F., Coria Páez, A. ve Tejeida Padilla, R. (2019). A Study and Factor Identifi¬ca¬tion of Municipal Solid Waste Management in Mexico City. Sustainability. 11, s. 1-41.

Holland Circular Hotspot. (2021). Waste Management Country Report: Mexico. In Waste Management in the LATAM Region (s. 34–38). Netherlands Enterprise Agency (RVO). https://hollandcircularhotspot.nl/wp-content/uploads/2021/04/Re¬port_Was¬te_Ma¬nagement_Mexico_20210322.pdf (07.08.2025)

Jacintos Nieves, A. ve Delgado Ramos, G. C. (2023). Advancing the Application of a Multidimensional Sustainable Urban Waste Management Model in a Circular Economy in Mexico City. Sustainability, 15 (17), s. 1-23.

Kutralam-Muniasamy, G., Shruti, V. C., & Pérez-Guevara, F. (2023). Citizen Involvement in Reducing End-of-Life Product Waste in Mexico City. Sustainable Production and Consumption, 41, 167–178. https://doi.org/10.1016/j.spc.2023.08.012

Mendoza, F. (2025). Conanp y Ecoce firman convenio. Diario de Chiapas. https://diariodec¬hiapas.com/metropoli/conanp-y-ecoce-firman-convenio/ (07.09.2025)

MND Staff. (2025, October 10). Mexico City's New Waste Management Strategy will Require Trash Separation Starting Jan. 1. Mexico News Daily. https://mexiconews¬daily.com/news/mexico-citys-new-waste-management-strategy/ (01.09.2025)

Monkkonen, P., Paloma Giottonini, M. ve Comandon, A. (2021). "Socioeconomic Segregation in Mexico City: Scale, Social Classes, and the Primate City". İçinde van Ham, M., Tammaru, T., Ubarevičienė, R., Janssen, H. (Ed.) Urban Socio-Economic Segregation and Income Inequality (ss. 389-406). The Urban Book Series. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-64569-4_20

Mori Memorial Foundation (2024). Global Power City Index 2024. https://mori-m-foundation.or.jp/pdf/GPCI2024_summary.pdf (28.11.2025)

Proyecto Viajero (2024). Velle de Mexico, https://proyectoviajero.com/valle-de-mexico/ (eri-şim tarihi)

Recycling Industry. (2021, Eylül 24). The Largest Sorting Plant in Latin America, Supplied by Stadler, begins operation in Mexico City. https://www.recyc¬lind.com/eng/3564/thelargestsortingplantinlatinamericasuppliedbystadlerbeginsoperationinmexicocity (02.09.2025)

Secretaría del Medio Ambiente - Gobierno de la Ciudad de México (t. .y), "Manejo De Residuos Sólidos En La Ciudad De México," https://www.ob¬ras.cdmx.gob.mx/storage/app/media/RSU/RSU%20CDMX%20.pdf (07.08.2025)

Secretaría de Medio Ambiente y Recursos Naturales (SEMARNAT). (2018). Programa para la Prevención y Gestión Integral de Residuos. SEMARNAT. https://www.gob.mx/semarnat/acciones-y-programas/programa-para-la-prevencion-y-gestion-integral-de-residuos (07.09.2025)

Secretaría de Medio Ambiente y Recursos Naturales (SEMARNAT). (2019). Visión nacional hacia una gestión sustentable: Cero residuos. SEMARNAT. https://www.gob.mx/cms/uploads/attachment/file/435917/Vision_Nacional_Cero_Residuos_6_FEB_2019.pdf (07.09.2025)

Secretaría de Medio Ambiente y Recursos Naturales (SEMARNAT). (2020). Diagnóstico básico para la gestión integral de los residuos. SEMARNAT. https://www.gob.mx/cms/up¬loads/attachment/file/554385/DBGIR-15-mayo-2020.pdf (07.09.2025)

Secretaría del Medio Ambiente de la Ciudad de México. (2021). Programa de Gestión Integral de Residuos para la Ciudad de México (PGIR) 2021–2025. Gobierno de la Ciudad de Mexico. https://www.sedema.cdmx.gob.mx/storage/app/media/DGEIRA/PGIR/PGIR%202021-2025_N_ago21.pdf (07.09.2025)

Secretaría del Medio Ambiente de la Ciudad de México. (2024). Recupera Ciudad de México más de 47 mil toneladas de Residuos de la Construcción y Demolición. https://www.sedema.cdmx.gob.mx/comunicacion/nota/recupera-ciudad-de-mexico-mas-de-47-mil-toneladas-de-residuos-de-la-construccion-y-demolicion (07.09.2025)

Secretaría de Medio Ambiente y Recursos Naturales (SEMARNAT). (2022). Prevención y gestión integral de los residuos. SEMARNAT. https://www.gob.mx/semarnat/acciones-y-programas/prevencion-y-gestion-integral-de-los-residuos (07.09.2025)

Secretaría de Desarrollo Social [SEDESOL], Consejo Nacional de Población [CONAPO] and Instituto Nacional de Estadística y Geografía [INEGI] (2012) Delimitación de las zonas metropolitanas de México 2010. [PDF document]. http://www.cona¬po.gob.mx/ES/CONAPO/Zonas_metropolitanas_2010 (08.09.2025)

Slack, E. (2007) Managing the Coordination of Service Delivery in Metropolitan Cities: The Role of Metropolitan Governance, Policy Research Working Paper 4317, Washington, D.C.: The World Bank. (08.09.2025)

Switchtogreen (2024). Mexico's path to a circular economy. European Commission. https://www.switchtogreen.eu/wp-content/uploads/2024/09/Mexico-factsheet-040324.pdf (08.09.2025)

Toledo, J. ve Quintero Castellanos, C. (2022). The Management of Urban Solid Waste in Mexico: A Case Study from an Organizational Perspective. Revista de Administração de Empresas, 62 (3), s. 1-22.

UNEP (2025). The New Plastics Economy Global Commitment. https://www.unep.org/new-plastics-economy-global-commitment (25.011.2025)

Buenos Aires'te Kentsel Katı Atık Yönetimi

Saitcan GÜNGÖRDÜ

Kaynakça

Amato, C. N., Buraschi, M. ve González, S. D. (2024). Waste Pickers' Cooperatives: Social and Environmental Impacts in the Recycling Value Chain in Cordoba, Argentina. Development in Practice, 34(5), 537-554.

Argentina Recicla (2023). Guidance for the Implementation of Integrated and Inclusive Waste Management. https://globalrec.org/wp-content/uploads/2024/01/2023_guidance-implementation-integrated-inclusive-waste-management-argentina.pdf (15.09.2025).

Arjantin Çevre ve Sürdürülebilir Kalkınma Bakanlığı Çevre Durumu Raporu, (2020). https://www.argentina.gob.ar/sites/default/files/residuos.pdf (20.09.2025).

Basura Cero Argentina (2025). Who We Are? https://basuraceroargentina.org/ (15.09.2025).

Bonelli, J. M. (2018). Environmental protection, work, and social inclusion: formalizing the recycling of urban solid waste in Buenos Aires. Latin American Perspectives, 45(1), 91-107.

Buenos Aires Metropol Belediyesi (2025). Atığı Kaynağında Ayrıştırmak Daha İyidir. https://buenosaires.gob.ar/climateaction/better-waste-separation-origin (2.09.2025).

Carenzo, S., ve Sorroche, S. (2021). The Politics of Waste Picking: Reflections From the Upscaling of A Co-Management Model for Recyclable Waste in Buenos Aires (Argentina). Géocarrefour, 95(95/1).

de Munain, D. L., Castelo, B. ve Ruggerio, C. A. (2021). Social Metabolism And Material Flow Analysis Applied to Waste Management: A Study Case of Autonomous City of Buenos Aires, Argentina. Waste Management, 126, 843-852.

Fundacion Ambiente Y Recursos Naturales (2025). Waste Management in Crisis: Warning to the IACHR About Environmental, Social, and Health Impacts. https://farn.org.ar/en/waste-management-warning-to-the-iachr-about-environmental-social-and-health-impacts/ (18.09.2025).

Gezgüç, G. M. ve Uzun, T. (2017). Arjantin Siyasi Tarihinde Askeri Darbeler. Ekonomi ve Yö-netim Araştırmaları Dergisi, 6(2), 150-183.

Institute for Global Enviromental Strategies (2025). https://www.iges.or.jp/en/vlr/buenos-aires (1.09.2025).

Inter-American Development Bank (2014). Emerging Issues in Solid Waste Management in Argentina. https://publications.iadb.org/en/emerging-issues-solid-waste-management-argentina (17.09.2025).

Netwall, A., Troch, S., Cohen, P. ve Rihm, A. (2015). Emerging Issues in Solid Waste Management in Argentina. https://doi.org/10.18235/0006995

Pegels, A., Heyer, S., Ohlig, D., Kurz, F., Laux, L., ve Morley, P. (2020). How Sustainable is Recycling? Reconciling the Social, Ecological, and Economic Dimensions in Argentina (No. 23/2020). Discussion Paper. https://www.econstor.eu/bitstre¬am/10419/228833/1/1745669620.pdf (23.11.2025).

Rosso, M.E. (2016). Power Generation from Biogas utilization at Landfill sites. https://www.globalmethane.org/forum/presentations/biogas/wednesday-session 1/Wednesday_Biogas_Rosso_C40_Washinton_Marzo-de-2016_English.pdf (30.08.2025).

Savino, A. A. ve de Titto, E. (2020). Sustainable Waste Management Challenges in Argentina. In A. Pariatamby, F. Shahul Hamid, ve M. Bhatti (Eds.), Sustainable Waste Management Challenges in Developing Countries (pp. 1-34). IGI Global Scientific Publishing. Doi:10.4018/978-1-7998-0198-6.ch001

Schamber, P. J. (2010). A historical and Structural Approach to the Cartonero Phenomenon in Buenos Aires: Continuity and New Opportunities in Waste Management and the Recycling Industry. International Journal of Urban Sustainable Development, 2(1-2), 6-23.

United Nations Environment Programme (UNEP, 2018). Waste Management Outlook for Latin America and the Caribbean. https://www.unep.org/ietc/resour¬ces/publication/waste-management-outlook-latin-america-and-caribbean (25.08.2025).

United Nations Environment Programme (UNEP, 2024). Global Waste Management Outlook 2024. Beyond an age of waste. Turning rubbish into a resource. https://www.developmentaid.org/api/frontend/cms/file/2023/03/global_waste_management_outlook_2024.pdf (25.08.2025).

Villalba, L. (2020). Recent evolution of the informal recycling sector in Argentina within the 'popular economy': Measuring its impact through a case study in Tandil (Buenos Aires). Waste management & research, 38(9), 1037-1046.

Voluntary Local Review (2023). Localization of the 2030 Agenda for Sustainable Development in Buenos Aires City. https://www.iges.or.jp/sites/default/files/inline-files/2023%20-%20Buenos%20Aires_English.pdf (1.09.2025).

Waste Management Country Report: Argentina (2021). Waste Management in the LATAM Region. Holland Circular Hotspot. https://hollandcircularhotspot.nl/wp-content/uploads/2021/04/Report_Was¬te_Manage¬ment_Ar¬gen¬tina_20210322.pdf (4.09.2025).

Cape Town'da Kentsel Katı Atık Yönetimi

Selahattin KAVUT

Kaynakça

Adefeso, I. B., Ikhu-Omoregbe, D. I., & Isa, Y. M. (2023). Economic Evaluation of Thermochemical Conversion of Municipal Solid Waste to Syngas: A Case Study of Cape Town Municipality. Journal of Material Cycles and Waste Management, 25 (2), s. 1179-1190.

Adeleke, O., Akinlabi, S., Jen, T. C., & Dunmade, I. (2021). Towards Sustainability in Municipal Solid Waste Management in South Africa: A Survey of Challenges and Prospects. Transactions of the Royal Society of South Africa, 76 (1), s. 53-66.

Barnes, K., Blaauw, D., Schenck, R. et al. (2022). Buyback Centres in Cape Town: The Key Integration Point between Formal and Informal Sectors in the Waste Economy of the Western Cape. GeoJournal, (87), s. 2051-2065.

City of Cape Town (2021). Solid Waste Management 'Think Twice' Programme Waste Recyclers Map Guideline. https://resource.capetown.gov.za/documentcent¬re/Documents/Procedures,%20guidelines%20and%20regulations/THINKTWICE_Waste_Recyclers_App_Guide.pdf (25.10.2021).

City of Cape Town (2023). Census 2022: Cape Town Profile. Policy and Strategy Department,13 pages. https://resource.capetown.gov.za/documentcentre/Docu¬ments/City%20research%20reports%20and%20review/2022_Census_Cape_Town_profile.pdf (29.09.2025).

City of Cape Town (2024a). City of Town Integrated Annual Report 2023/24. https://lg.treasury.gov.za/supporting-docs/CPT/CPT_Annual%20Report%20Final_2024_Y_20250130T155930Z_willem_claassens.pdf (09.03.2024a).

City of Cape Town (2024b). Bingo bags more than 600 visits. https://www.capetown.gov.za/Media-and-news/Bingo%20bags%20more%20than%20600%20visits (01.11.2024).

City of Cape Town (2024c). Have your say on Cape Town's strategy to tackle waste. https://www.capetown.gov.za/Media-and-news/Have%20your%20say%20on%20Cape%20Town's%20strategy%20to%20tackle%20waste (17.09.2024).

City of Cape Town (2024d). Waste Drop-off Sites and Operating Hours Chart. https://resource.capetown.gov.za/documentcentre/Documents/Graphics%20and%20educational%20material/SW_Drop-off%20_Table_and_Operating_Times.pdf (25.12.2024).

City of Cape Town (2025a). Menu - Departments. https://www.capetown.gov.za/De¬partments (18.09.2025).

City of Cape Town (2025b). Menu - Departments, Waste Services Department. https://www.capetown.gov.za/Departments/Waste%20Services%20Department (03.09.2025).

City of Cape Town (2025c). Menu - Departments, Waste Services Department / Drop-off facilities. https://www.capetown.gov.za/Family%20and%20home/See-all-City-facili¬ties/Our-service-facilities/Drop-off%20facilities (05.09.2025).

City of Cape Town (2025d). Menu - Departments, Waste Services Department / Recycling services. https://www.capetown.gov.za/work%20and%20business/commercial-utility-services/commercial-solid-waste-services/recycling-services (05.09.2025).

City of Cape Town (2025e). General - Urban Waste Projects. https://www.capetown.gov.za/general/urban-waste-projects (11.09.2025).

Conradie, B., Hansen, I. L., & Oosthuizen, M. (2019). Experiences with and The Viability of a Recycling Pilot Project in a Cape Town Township. Development Southern Africa, 36 (1), s. 99-110.

Constitution of the Republic of South Africa (1996). https://www.gov.za/docu¬ments/constitution/constitution-republic-south-africa-1996-04-feb-1997 (23.08.2025).

Department of Forestry, Fisheries and the Environment (DFFE) (2020). National Waste Management Strategy 2020. https://www.dffe.gov.za/sites/default/files/docs/na¬tional¬waste_management_strategy.pdf (24.07.2025).

Etic Journal (2023). South Africa's Journey Towards Eco-friendliness: A Study And Ongoing Evolution, https://eticho-tels.com/journal/south-africas-journey-towards-eco-friendliness-a-study-and-ongoing-evolution/ (25.08.2025).

Godfrey, L., Strydom, W., & Phukubye, R. (2016). Integrating the Informal Sector into the South African Waste and Recycling Economy in the Context of Extended Producer Responsibility. CSIR Briefing Note. https://www.csir.co.za/sites/de¬fault/fi¬les/Documents/Policy%20Brief_Informal%20Sector_CSIR%20final.pdf (07.10.2025).

Impson, B. N. (2024). Semiformal Waste Management at the Community Level: A Case Study of Employment Opportunity Creation in Cape Town, South Africa. Unpublished Master's Thesis. University of Cape Town, African Climate and Development Initiative (ACDI) Masters in Climate Science and Sustainable Development Minor Dissertation, South Africa.

Local Government: Municipal Structures Act 117 of 1998. https://www.gov.za/do¬cuments/local-government-municipal-structures-act (14.09.2025a).

Local Government: Municipal Systems Act 32 of 2000. https://www.gov.za/documents/local-government-municipal-systems-act?utm_source=chatgpt.com (14.09.2025b).

Local Government: Municipal Finance Management Act 56 of 2003. https://www.gov.za/do¬cuments/local-government-municipal-finance-management-act-0 (14.09.2025c).

Maphanga, T., & Madonsela, B. S. (2023). Evaluating Waste Management Practices of Street Vendors in the Informal Settlement of Cape Town: A Case Study of Khayelitsha. Anthropogenic Pollution, 7 (2), s. 1-11.

National Environmental Management: Waste Act 59 of 2008. https://www.gov.za/docu¬ments/national-environmental-management-waste-act (16.09.2025d).

National Environmental Management: Waste Amendment Act 26 of 2014. https://www.gov.za/documents/national-environmental-management-waste-amendment-act?utm_source=chatgpt.com (16.09.2025e).

Nkala, Z. C. (2012). An Analysis of Waste Minimisation Initiatives in the City of Cape Town, South Africa. Unpublished PhD Thesis. University of Stellenbosch, Faculty of Economic Leadership and Management School of Public Leadership, South Africa.

Sango, T., Basson, L. & Williams, Q., (2016). "Towards integrated municipal waste management: Technical guide for technology identification and screening for integrated waste management planning", in proceedings of the 23rd WasteCon conference, Emperors Palace, Johannesburg, South Africa, 17-21 October 2016, pp. 211-217.

Schoeman, D. C. (2021). Recycling in The City of Johannesburg: Role of Households. Unpublished PhD Thesis. University of Johannesburg, Faculty of Science, Department of Geography, Environmental Management and Energy Studies, South Africa.

Schoeman, D. C., & Rampedi, I. T. (2021). Household Recycling and Millennials: A Case Study of the City of Johannesburg, South Africa. Development Southern Africa, 39 (6), s. 813-829.

Siwawa, V. (2024). Effect of the ICT-Enabled Reclaimer System on the Informal Waste Recycling System in Cape Town, South Africa: The Regenize Model. The Electronic Journal of Information Systems in Developing Countries, 91 (1), e12345.

Pikitup. (2024). Pikitup Johannesburg SOC Limited 2023/2024 Integrated Annual Report. https://pikitup.co.za/wp-content/uploads/Pikitup-Annual-Report-2023-24.pdf (08.08.2025).

Profile, S. E. (2016). City of Cape Town - Sustainable Procurement Profile, South Africa. https://glcn-on-sp.org/fileadmin/user_upload/Ca¬pe_Town/GLCN_city_pro¬file_City¬_of_Cape_Town_2021.pdf (10.09.2025).

Rasmeni, Z. Z., & Madyira, D. M. (2019). A Review of the Current Municipal Solid Waste Management Practices in Johannesburg City Townships. Procedia Manufacturing, (35), s. 1025-1031.

Western Cape Goverment (2007). Think Twice - The City's Environmental Initiative: Waste Separation at Source - Launched in Pinelands and Parts of Blaauwberg. https://d7.westerncape.gov.za/news/think-twice-citys-environmental-initiative-waste-separation-source-launched-pinelands-and-parts (29.09.2025).

Kahire'de Kentsel Katı Atık Yönetimi

Dilek TOPCU MUMLU

Kaynakça

Aboubacar İssa, M.M. (2024). "Afrika'da Karşılaştırmalı Metropoliten Yönetim: Kahire, Johannesburg, Kinşasa, Lagos ve Luanda Örnekleri" Yayımlanmamış Doktora Tezi. Sakarya Üniversitesi, SBE, Sakarya.

Abdel Aziz, T.M. (2024). "A Framework For Waste Management Plan In Cities (Case Study Great Cairo Region)", Journal of Al-Azhar University Engineering Sector, 19, s.582-601.

Aksu, D. ve Akman, Ç. (2023). "Mısır Arap Cumhuriyeti'nin Yerel Yönetim Yapısı: Karşılaş-tırmalı Bir Analiz", Karadeniz Sosyal Bilimler Dergisi, 15(28), s.57-76.

Al-Mashat, A. M., Hamadeh, B., Radwan, R., Abdel-Rahman S., ve Refaat, M. (2015), "The Local Government System in Egypt", Cairo Center for Human Development, Arab Republic of Egypt.

Arab Republic of Egypt (2020), Law 202 for 2020 for Regulating Waste Management, published in the National Newspaper issue 41 on October 13, The Arab Republic of Egypt, Cairo

Beyhan, M. ve Gödel, R. (2021). "Entegre Katı Atık Yönetimi; İnegöl Örneği". International Journal of Science and Technology Research, 5(1), s.61-71.

Bilbay, Ö.F ve Karaca, E. (2025). "İklim Krizi ve Katı Atık Yönetimi", Kent Akademisi, 18(3), s.1596-1618.

Bilgili, M.Y. (2020). "Katı Atık Yönetiminde Kullanılan Bazı Kavramlar ve Açıklamaları", Avrasya Terim Dergisi, 8(2), s.88-97.

Bilgili, M. Y. ve Yıkıcı, A. (2022). "Kentsel Katı Atık Yönetim Türlerinin Kentsel Direnç Üze-rindeki Etkisi", Kartepe Zirvesi ve Şehircilik Fuarı: Dirençli Şehirler ve Şehrin Dönüşü-mü, Kocaeli, Türkiye, s.507-521.

Birleşmiş Milletler (2024). https://www.unep.org/resources/global-waste-management-outlook-2024. (01.09. 2025).

Caner, C. (2024). Mısır'da Yerel Yönetimler, İçinde F. Ünal ve V. Erol (Ed.), Farklı Ülkelerde Yerel Yönetimler Yasal ve Yapısal Yönleriyle, (ss.265-292). Bursa: Sayda Yayınları.

Chibli, M. (2020). Mısır, İçinde A. Esen ve M. Chibli (Ed.) Ortadoğu ve Batı Asya'da Yerel Yöne-tim Sistemleri, (ss.243-262). UCLG-MEWA.

Çetinkaya, E. (2017). "2014 Mısır Arap Cumhuriyeti Anayasasının Tercümesi ve Genel De-ğerlendirilmesi" İÜ-HFM-Ord. Prof. Sadri Maksudi Arsal'a Armağan Özel Sayısı, C: XXV, s.615-668.

Deboulet, A.ve El Kadi, G. (2002). El Cairo. Içinde, Dureau, F., Dupont, V., Lelièvre, E., Lévy, J. P., ve Lulle, T. (Coords.), Silva, M. (Trad.), Lizoir, G. (Trad.), Metropolis in motion: an international Comparison, (ss. 358-369). Bogota: Alfaomega.

ElShafie, M.A; Shetawy, A.A.A.; ElRefaie, M.E.A; AbdElRahman, A.S. (2018). "Governance in the Context of Metropolitan Cairo", International Journal of Modern Engineering Research (IJMER), 8(10), s.30-37.

Ersavaş Kavanoz, S.(2021) "Kentsel Direnç Planlamasında İş Birliği", Erciyes Üniversitesi İkti-sadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi. 59, s.375-390.

Farag, M. (2019, 17 Nisan). "Egypt sets waste-to-energy purchasing tariff at EGP 1.4 per kw/h"(Ropörtaj), Daily News Egypt, https://daily¬feed.dailynew¬segypt.com/2019/10/23/egypt-sets-waste-to-energy-purc¬ha¬sing-tariff-at-egp-1-4-per-kw-h/ (16.09.2025).

Güçtürk, Y. (2016). Devrimden Darbeye Mısır'da İnsan Hakları, SETA.

Gökçe, G.F., Aydemir, P., Hasanoğlu, P. ve Özbay, M. (2015). "Katı Atık Düzenli Depolama Sahalarının ve Vahşi Depolama Alanlarının Islahı ve Bitkilendirilmesi". Düzce Üni-versitesi Bilim ve Teknoloji Dergisi. 3(1), s. 25-271.

Halil, H.İ ve Farid, M. (2023). "The role of İntegrated and Sustainable Waste Management in Egypt Through the İmplementation of the Circular Economy", Envıronmental Publıcatıons, 52(11), s.1-21.

Hammad, M. (2019), "Cairo clears energy production from waste recycling", https://www.researchgate.net/publication/369648251_The_role_of_waste-to-energy_in_waste_management_in_Egypt_a_techno-economic_analysis, (20.08.2025).

Ibrahim, M.I. M.ve Mohamed, N.A.-El M. (2016). "Improving sustainability concept in developing countries towards sustainable management of solid waste in Egypt", Procedia Environmental Sciences, 34, s.336- 347.

İncekaş Yorulmaz, E. ve Önder, H.(2022).”Sosyo-Ekonomik Gelişimin Atık Oluşumu Üze-rindeki Etkisi: Avrupa Ülkeleri Üzerine Bir Analiz”, The Journal of International Scientific Researches,7 (Ek), s.1-12.

Kahire Haritaları, https://tr.maps-cairo.com/ (10.08.2025).

Muhamed, N.; Boghdadi, İ. (2024, 28 Mayıs). “An overview of Egypt’s waste management landscape” (Röportaj), Waste Recyclıng, https://www.wasterecycling¬mag.com/news/waste-management/an-overview-of-egypt-s-waste-management-landscape (15.08.2025).

Mısır Arap Cumhuriyeti 2014 Anayasası, https://www.constitutepro¬ject.org/constitu¬tion/Egypt_2014.pdf (20.08.2025).

Mısır Arap Cumhuriyeti Çevre Bakanlığı, www.eeaa.gov.tr (15.08.2025).

“Mısır’da Nüfus 107.5 Milyonu Aştı”, 2025, 13.01, Anadolu Ajansı Haber Bülteni 2025, https://www.aa.com.tr/tr/dunya/misirda-nufus-107-milyonu-asti/3448991#), (20.08.2025).

Nassar, H., Biltagy, M., Safwat, A.M. (2025). “The Role of Waste-to-Energy in Waste Management in Egypt: A Techno-Economic Analysis” Review of Economics and Political Science, 10(2), s.151-167.

Qutb, S.M. ve Abdel Kader, S.S. (2023). “A sustainable solid waste management framework for Egyptian cities based on synthesis the integrated solid waste management approach and urban environmental governance tool”, Aswan University Journal of Environmental Studies (AUJES), 4(5), s.344-378.

Parlak, B. ve Caner, C. (2020). Mısır, Karşılaştırmalı Siyasal ve Yönetsel Yapılar, Ankara: Deği-şim Yayınları.

Söylemez, A. (2018). “Akıllı Kentlerde Atık Yönetimi ve Dünya’dan Akıllı Atık Yönetimi Üzerine Örnekler”, Yasama Dergisi, 37, s.87-100.

Tadamun Social Society. (2013). http://www.tadamun.co/?post_type=gov-entity&p=2781#.ZE-K5, (10.09.2025).

T.C. Ticaret Bakanlığı, https://ticaret.gov.tr/yurtdisi-teskilati/afrika (12.08.2025).

T.C. Milli Savunma Bakanlığı Harita Genel Müdürlüğü (2025). https://www.hari¬ta.gov.tr/uploads/files/products/misir-fiziki-haritasi-1746.pdf, (15.08.2025)

T.C. Dışişleri Bakanlığı, Mısır’ın Siyasi Görünümü (2025), https://www.mfa.gov.tr/misir-siyasi-gorunumu.tr.mfa (15.08.2025)

TÜİK Dünya Nüfus Günü 09.07.2025 Tarihli, 54078 Sayılı Haber Bülteni, 2024. https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Dunya-Nufus-Gunu-2025-54078 (01.09.2025).

Yılmaz, M.E. (2011). “Devrim Sonrası Mısır’da Siyasal Dönüşüm”, Ortadoğu Analiz, 3(31-32), s.50-56.

1983 Tarihli 2872 Sayılı Çevre Kanunu, https://www.mevzu¬at.gov.tr/mevzuat?Mevzu¬atNo=2872&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5. (12.08.2025).

Lagos'ta Kentsel Katı Atık Yönetimi

Ahmet YAZAR

Kaynakça

Adam, S.U. (2024). Assessing the Determinants of Private Waste Collectors' Operational Efficiency and Its Effect on Revenue: A Case Study of Lagos Waste Management Sector. Malete Journal of Accounting and Finance, 5(1), ss. 244-259.

Adeniran, A. E., Nubi, A. T. ve Adelopo, A. O. (2017). Solid Waste Generation and Characterization in The Lagos Metropolis: Implications For Environmental Sustainability. International Journal of Environmental Studies, 74(6), ss. 923–937.

Afrika Kalkınma Bankası (African Development Bank) (2023). https://www.afdb.org/si¬tes/default/files/documents/publications/nigeria_cfr_2023_0.pdf (25.11.2025)

Ajulor, O. V., Ibikunle, B. Q. ve Fajonyomi, S. O. (2024). Solid Waste Management in Lagos State, Nigeria: Evaluating the Environmental Impact and Policy Effectiveness of Waste-To-Energy Initiatives. Journal of Environmental and Energy Economics, 3(2), ss. 28–41.

Aljazeera (23.09.2024), Nigerian school funded with plastic waste proceeds on the brink of collapse, https://www.aljazeera.com/features/2024/9/23/nigerian-school-funded-with-plastic-waste-proceeds-on-the-brink-of-collapse (15.11.2025)

Amasuomo, E. ve Baird, J. (2016). Solid Waste Management Trends in Nigeria, Journal of Management and Sustainability, 6 (4), ss. 35-44.

Ayeni, A. O. ve O. A. Ogunkunle (2017). Solid Waste Management Practices İn Lagos State: Case of Kosofe Local Government Area, Lagos state. Nigerian Journal of Tropical Geography, 8 (1), ss.1394 – 1414.

Bioenergy Insight (03.10.2024), Lagos State collaborates with Dutch firm to create waste-to-energy plant, https://www.bioenergy-news.com/news/lagos-state-collaborates-with-duch-firm-to-create-waste-to-energy-plant/ (16.11.2025)

Dünya Bankası (2022). Improving Solid Waste Management In Lagos State (Report No. P176178). Washington, D.C.: World Bank.

Dünya Bankası (2024). Improving Solid Waste And Plastics Management in Lagos State: A Way Forward, https://documents1.worldbank.org/cura¬ted/en/099101824172020522/ pdf/P1761781eb744507f184b01f525451f4014.pdf (19.11.2025)

Etim, E., Choedron, K.T. ve Ajai, O. (2024). Municipal solid waste management in Lagos State: Expansion diffusion of awareness, Waste Management, 190, ss. 261-272.

Guardian Nigeria, 12.03.2024, Lagos generates 13,000 tonnes of waste daily, official says. https://guardian.ng/news/nigeria/metro/lagos-generates-13000-tonnes-of-waste-daily-official/ (12.09.2025)

Guardian, 14.12.2015, https://guardian.ng/property/nesrea-urges-compliance-with-epr-po¬licy-on-solid-waste (08.09.2025)

https://www.chanjadatti.com/ (16.11.2025)

https://www.macrotrends.net/global-metrics/cities/22007/lagos/population (18.09.2025)

https://recyclepoints.com/ (16.11.2025)

https://unhabitat.org/waste-wise-cities (16.11.2025)

https://www.wecyclers.com/ (21.08.2025)

Lagos State Government (2024). Circular Lagos Initiative Report. Ministry of Environment and Water Resources.

Mbah, P. O. ve Nzeadibe, T. C. (2016). Inclusive Municipal Solid Waste Management Policy in Nigeria: Engaging the Informal Economy in Post-2015 Development Agenda. Local Environment, 22(2), 203–224.

nesrea.gov.ng, (05.08.2025)

Nubi, A. T. ve Ogunyemi, O. (2019). Socioeconomic Disparities and Household Solid Waste Generation in Lagos. Waste Management Research, 37(8), ss. 823–835.

Onu, B., Price, T., Surendran, S. ve Ebie, S. (2012). Solid Waste Management: A Critique of Nigeria's Waste Management Policy. Journal of Sustainable Development in Africa, 14 (1), ss. 373-400.

Reuters, https://www.reuters.com/sustainability/nigeria-ban-single-use-plastics-next-year-2024-06-26 (11.09.2025)
Ukala, D.C., Akaun Ifeanyi ve H. I. Owamah. (2020). A Review of Solid Waste Management Practice in Nigeria. NIPES - Journal of Science and Technology Research, 2 (3), ss. 169-174.
UN-Habitat. (2021). Waste Wise Cities: Lagos City Assessment Report. United Nations Human Settlements Programme, https://unhabitat.org/sites/defa¬ult/files/2022/05/2021_annual_report.pdf (18.11.2025)
Vanguard News 05.01.2023, https://www.vanguardngr.com/2023/01/lagos-and-the-2023-census/amp/ (11.09.2025)
Vanguard News 27.09.2024, www.vanguardngr.com/2024/09/nesrea-adopts-circular-economy-model-to-tackle-pollution (11.09.2025)
Vanguard News 18.05.2024, Lagos generates 5.46m tonnes of waste annually – LAWMA. https://www.vanguardngr.com/2024/10/lagos-generates-5-46m-tonnes-of-waste-annually-lawma/ (11.09.2025)

Melbourne'de Kentsel Katı Atık Yönetimi

Züleyha REÇBER

Kaynakça

Audit Victoria (2021). Council Waste Management Services. Victorian Auditor-General's Of-fice (VAGO). https://www.audit.vic.gov.au/report/council-waste-management-services?section=34017--appendix-b-acronyms&show-sections=1#34017--appendix-b-acronyms (28.11.2025).

Audit Victoria (2025). Recycling resources from waste: Independent assurance report to Parliament 2024–25. Victorian Auditor-General's Office (VAGO). https://www.audit.vic.gov.au/sites/default/files/2025-04/20250403_Recycling-Resources-from-Waste.pdf (25.10.2025).

Australian Government, Department of the Environment and Energy (2017). National Food Waste Strategy: Halving Australia's food waste by 2030 (ss. 17–19). Canberra, ACT: Commonwealth of Australia. https://www.agriculture.gov.au/sites/default/files/documents/national-food-waste-strategy.pdf (27.10.2025).

AWE (Department of Agriculture, Water and the Environment) (2020). Review of the Product Stewardship Act 2011. Australian Government. https://www.dcceew.gov.au/si¬tes/default/files/documents/product-stewardship-act-review.pdf (28.11.2025).

Botfield, C. (2025). Waste Management in Australia: Problems, Statistics and Policies. https://www.accessep.com.au/blog/environment-urban-development-waste-management (25.10.2025).

City of Melbourne (2019). Waste and resource recovery strategy 2030. https://mvga-prod-files.s3.ap-southeast-4.amazonaws.com/public/2024-05/waste-resource-recovery-strategy.pdf (25.10.2025).

City of Melbourne (2025). Collection days map. https://www.melbourne.vic.gov.au/bins-and-collections (25.10.2025).

City of Melbourne (2025c). Hard waste. https://www.melbourne.vic.gov.au/hard-waste (25.10.2025).

City of Melbourne (2025a). Food and garden organics. https://www.melbourne.vic.gov.au/food-and-garden-organics-service (25.10.2025).

City of Melbourne (2025b). Garden waste. https://www.melbourne.vic.gov.au/garden-waste (25.10.2025).

City of Melbourne (2025d). Reducing litter. https://www.melbourne.vic.gov.au/reducing-litter (25.10.2025).

City of Melbourne (2025e). Food waste. https://www.melbourne.vic.gov.au/food-waste (25.10.2025).

City of Melbourne (2025f). Dynon road waste and recycling centre. https://www.melbourne.vic.gov.au/dynon-road-waste-and-recycling-centre (25.10.2025).

DCCEEW (Department of Climate Change, Energy, the Environment and Water) (2024c). What the recycling data covers. Australian Government, Canberra. https://www.dcceew.gov.au/environment/protection/waste/publications/national-waste-resource-recovery-reporting/recycling-waste-reuse-2024 (25.10.2025).

DCCEEW (Department of Climate Change, Energy, the Environment and Water) (2025). National waste and resource recovery report 2024. Australian Government, Canberra. https://www.dcceew.gov.au/sites/default/files/documents/national-waste-and-resource-recovery-report-2024.pdf (25.10.2025).

DCCEEW (Department of Climate Change, Energy, the Environment and Water) (2017). National Waste Policy. Australian Government, Canberra.https://www.dcceew.gov.au/environment/protection/waste/how-we-manage-waste/national-waste-policy (27.11.2025).

DCCEEW (Department of Climate Change, Energy, the Environment and Water) (2024). National Waste Policy Action Plan 2024. Australian Government, Canberra. https://www.dcceew.gov.au/sites/default/files/documents/national-waste-policy-action-plan-2024.pdf (27.11.2025).

DCCEEW (Department of Climate Change, Energy, the Environment and Water) (2024b). Australian Plastics Flows and Fates Study 2021–22 – National Report. Australian Government, Canberra. https://www.dcceew.gov.au/environment/protection/waste/publications/australian-plastic-flows-and-fates-national- report-2021-22 (27.11.2025).

DCCEEW (Department of Climate Change, Energy, the Environment and Water) (2023). Designing the ReMade in Australia brand: Discussion paper. Canberra, ACT: Commonwealth of Australia. https://consult.dcceew.gov.au/designing-the-remade-in-australia-brand (27.11.2025).

DCCEEW (Department of Climate Change, Energy, the Environment and Water) (2025a). Product Stewardship for Oil (PSO) Scheme: Statistics for 2023-24. Canberra, ACT: Commonwealth of Australia. https://www.dcceew.gov.au/environment/protection/waste/publications/pso-statistics-2023-24 (25.10.2025).

DCCEEW (Department of Climate Change, Energy, the Environment and Water) (2024a). States, territories and local government. Australian Government, Canberra. https://www.dcceew.gov.au/environment/protection/waste/publications/nationalwaste-resource-recovery-reporting/states-territories-local-government-2024 (28.11.2025).

DELWP (Department of Environment, Land, Water and Planning Victoria Government) (2020). Recycling Victoria: A New Economy. Victoria State Government. https://www.vic.gov.au/sites/default/files/2020-03/02032020%20Circular%20Economy%20Policy%20-%20Final%20policy%20-%20Word%20Accessible%20version%20.pdf (27.10.2025).

DELWP (Department of Environment, Land, Water and Planning) (2022). Regulatory impact statement – Single-use plastic ban 2022. Victoria State Government. https://www.vic.gov.au/sites/default/files/2023-07/Environment-Protection-Amendment-%28Banning-Single-Use-Plastic-Items%29-Regulatory-Impact-Statement.pdf (25.10.2025).

Department of Water and Environmental Regulation (2023). Recycling Modernisation Fund–General stream. Government of Western Australia. https://www.wa.gov.au/system/files/2023-09/recycling-modernisation-fund-general-stream_-_round-2-guidelines.pdf (28.11.2025).

DSEWPaC (Department of Sustainability, Environment, Water, Population and Communities) (2012). The Australian recycling sector. The Australian Recycling Sector. Australian Government. https://www.agriculture.gov.au/sites/default/files/documents/australian-recycling-sector.pdf (28.11.2025).

Du, L., Zuo, J., Chang, R., Zillante, G., Li, L., ve Carbone, A. (2023). Effectiveness of Solid Waste Management Policies in Australia: An Exploratory Study. Environmental Impact Assessment Review, 98, 106966.

End Food Waste Australia (2024). AFP Impact Report 2024 (ss. 17–18). https://endfoodwaste.com.au/wp-content/uploads/2025/02/AFP_Impact-Report-2024_170225_Digital.pdf (23.10.2025).

EPA (Environmental Protection and Authority Victoria) (2025). Clinical and related industrial waste. https://www.epa.vic.gov.au/clinical-and-related-industrial-waste (25.10.2025).

Green Industries SA. (2023). Annual Report 2022-23. Adelaide, South Australia: Government of South Australia. https://www.greenindustries.sa.gov.au/resources/annual-report-2022-23 (25.10.2025).

Guerrero, L. A., Maas, G., ve Hogland, W. (2013). Solid Waste Management Challenges for Cities in Developing Countries. Waste Management, 33(1), ss. 220-232.

Herat, S., ve Le, L.N. (2020). Managing Australia's Electronic Waste (e-waste) Problem Through Product Stewardship and Extended Producer Responsibility (EPR). Environment and Ecology, 38(3), ss. 369-383.

Karim, M. F. (2023). Investigating and Comparing the Sustainability Practices and Awareness of Consumers in Selected Melbourne Suburbs (Doctoral Dissertation, Deakin University).

Khan, S., Anjum, R., Raza, S. T., Bazai, N. A., ve Ihtisham, M. (2022). Technologies for Municipal Solid Waste Management: Current Status, Challenges, and Future Perspectives. Chemosphere, 288, 132403.

Lim-Wavde, K., Kauffman, R. J., ve Dawson, G. S. (2017). Household Informedness and Policy Analytics for the Collection and Recycling of Household Hazardous Waste in California. Resources, Conservation ve Recycling, 120, ss. 88-107.

Milovantseva, N., ve Saphores, J. D. (2013). E-Waste Bans and US Households' Preferences for Disposing of their e-Waste. Journal of Environmental Management, 124, ss. 8-16.

MWRRG (Metropolitan Waste and Resource Recovery Group) (2016). Metropolitan Waste and Resource Recovery Implementatıon Plan 2016. https://assets.sustainability.vic.gov.au/susvic/RWRRIP-Metro-Waste-and-Resource-Recovery-Implementation-Plan-2016.pdf (28.11.2025).

Nanda, S., ve Berruti, F. (2021). Municipal Solid Waste Management and Landfilling Technologies: A Review. Environmental Chemistry Letters, 19(2), ss. 1433-1456.

Parliament of Australia (2018). Waste management and recycling in Australia. Commonwealth of Australia 2018. https://www.aph.gov.au/Parliamen¬tary_Business/Committees/Senate/Environment_and_Communications/WasteandRecycling/Report/c02 (28.11.2025).

Product Stewardship Centre of Excellence (2023). 2023 Annual Report. Sydney, NSW. https://stewardshipexcellence.com.au/wp-content/uploads/2024/01/PSCoE-Annual-Report-2023-web.pdf (25.10.2025).

Resource Recovery Australia (2024). Case Study: Transforming waste management: https://resourcerecovery.org.au/casestudies/transforming-waste-management/ (27.10.2025).

Schandl, H., King, S., Walton, A., Kaksonen, A. H., Tapsuwan, S., & Baynes, T. M. (2021). National Circular Economy Roadmap for Plastics, Glass, Paper and Tyres. CSIRO: Canberra, Australia.

Schutz, A., (2023). An in-depth look at Melbourne's waste and recycling statistics. https://bestpriceskipbins.com.au/melbourne-waste-and-recycling-statistics (25.10.2025).

Sustainability Victoria (2020). Victorian Local Government Annual Waste Services Report 2018–19. https://assets.sustainability.vic.gov.au/susvic/Report-Victorian-Local-Government-Annual-Waste-Services-Report-2018-19.pdf (28.11.2025).

Sustainability Victoria (2025). Recycle e-waste. https://www.sustainabi¬lity.vic.gov.au/recycling-and-reducing-waste-at-home/recycling-at-home/e-waste (25.10.2025).

Sustainability Victoria (2025a). Detox Your Home Collections. https://www.sustainability.vic.gov.au/recycling-and-reducing-waste-athome/hazardous-household-chemicals/dispose-of-household-chemicals-detox-your-home (25.10.2025).

VAGO (Victorian Auditor-General's Office) (2021). Council Waste Management Services https://www.audit.vic.gov.au/sites/default/files/2022-11/20211202_Council-Waste-Management-Services.pdf (28.11.2025).

Victoria Government Gazette (2025). Circular Economy (Waste Reduction and Recycling) Act 2021. State of Victoria 2025 No. S 363 Monday 14 July 2025.

Waste Authority (2019). Waste Avoidance and Resource Recovery Strategy 2030. Government of Western Australia. https://www.wasteauthority.wa.gov.au/images/resources/files/Strategic_Direction_Waste_Avoidance_and_Resource_Recovery_Strategy_2030.pdf (25.10.2025).

Waste Authority (2023). Annual report 2022–23. Government of Western Australia. https://www.wasteauthority.wa.gov.au/images/resources/files/2023/11/Waste_Authority_Annual_Report_2022-23.pdf (28.11.2025).

Sydney'de Kentsel Katı Atık Yönetimi

Miray ÖZDEN

Kaynakça

About Sydney. (2025). https://www.britannica.com/place/Sydney-New-South-Wales/People (21. 08. 2025).

Appleby, G., Aroney, N. ve John, T. (2012). The Future of Australian Federalism. Cambridge University Press.

Australian Local Government Association (2025). https://alga.com.au/about/local-government/ (09. 09. 2025).

Boomerang Alliance. (2025). https://www.boomerangalliance.org.au/. (27. 09. 2025).

City of Sydney. (2025). Guidelines for Waste Management in New Developments. https://www.cityofsydney.nsw.gov.au/development-guidelines-policies/guidelines-waste-management-new-developments (25. 09. 2025).

City of Sydney. (2025). Recycling and Waste. https://www.cityofsydney.nsw.gov.au/en¬vironmental-action/recycling-waste. (22. 09. 2025).

Department of Infrastructure, Transport, Regional Development, Communications and The Arts. (2024). Local Government National Report 2021-2022. https://www.infrastructure.gov.au/sites/default/files/documents/infra6201_local-government-national-report_2021-22-accessible-version_v3-final. (13.08.2025).

Department of Planning, Industry and Environment. (2021). NSW Waste and Sustainable Materials Strategy 2041. https://www.epa.nsw.gov.au/sites/default/files/nsw-waste-and-sustainable-materials-strategy-2041. (10. 08. 2025).

Dollery, B., Marshall, N., ve Sorensen, T. (2007). Doing the Right Thing: An Evaluation of New Models of Local Government Service Provision in Regional New South Wales. Rural Society, 17(1), 66–80.

Grima Recycling. (2025). Where Does Sydney's Garbage Go After Collection?. https://www.grimarecycling.com.au/blogs/sydneys-garbage. (21. 09. 2025).

Illegal Dumping Prevention Strategy 2022-2027. (2021). https://www.epa.nsw.gov.au/Your-environment/Illegal-dumping/Illegal-dumping-prevention-strategy. (22. 09. 2025).

Infosheet 20 - The Australian System of Government. https://www.aph.gov.au/About_Parliament/House_of_Representatives/Powers_practice_and_procedure/00_-_Infosheets/Infosheet_20_-_The_Australian_system_of_government. (15. 09. 2025).

Inner West. (2025). FOGO (Food organics garden organics). https://www.inner¬west.nsw.gov.au/live/waste-and-recycling/household-bins/fogo. (26. 09. 2025).

Leave Nothing to Waste: Strategy and Action Plan 2017–2030. (2017). https://www.cityofsydney.nsw.gov.au/-/media/corporate/files/2020-07-migrated/files_l/leave-nothing-to-waste-strategy-and-action-plan-20172030.pdf?download=true (22. 08. 2025).

NSW Government. (2025). https://www.epa.nsw.gov.au/Your-environment/Waste. (12. 09. 2025).

NSW Plastic Action Act. (2021). https://www.epa.nsw.gov.au/Your-environment/Plas¬tics/Plastics-Action-Plan. (10. 08. 2025).

Özden-Keleş, S. ve Savacı-Selamet, G. (2021) "Seasonal variation of morphological traits, wood formation, and soil properties differs between Quercus robur L. and Robinia pseudoacacia L. saplings", Scandınavıan Journal Of Forest Research, 36 (5). 344-353

Özden-Keleş, S. ve Ünal, S. (2024) "The effect of fire on tree-ring width and tracheid dimensions of Pinus nigra", IAWA Journal, 45 (4). 503-514.

Özden-Keleş, S. (2023) "Orman Ağaçlarında İklim Değişimine Bağlı Morfolojik Adaptasyonlar", Ki-tap: İklim Değişikliği: Orman Ekosistemlerinde Etkileri ve Yönetimi, Türkiye : PALME Yayın ve Dağıtım kuruluşu, Bölüm Sayfaları: 73 / 82, ISBN: 978-625-6441-88-0.

Parliment of Australia. (2025). https://www.parliament.nsw.gov.au/search/Pages/re¬sults.aspx?k=local (08. 09. 2025).

Parliment of Australia. (2025). https://www.parliament.nsw.gov.au/commit¬tees/reports/pa¬ges /reports.aspx (27. 09. 2025).

Planet Ark (2025). https://recyclingnearyou.com.au/. (22. 09. 2025).

Protection of the Environment Operations Act. (1997). https://legislation.nsw.gov.au/vi¬ew/html/inforce/current/act-1997-156#sec.3 (10. 08. 2025).

Recycle Right. (2025). https://recycleright.wa.gov.au/. (22. 09. 2025).

Recycle Smart. (2025). https://www.recyclesmart.com/. (27. 09. 2025).

Summers, J., Woodward, D. ve Parkin, A. (2002). Government, Politics, Power and Policy in Australia. 7th Edition. Frenchs Forest, N.S.W.: Longman. https://catalogue.nla.gov.au/catalog/1583107. (22.09.2025).

The Best Practices for Waste Removal to Keep Sydney Sustainable. (2025). https://www.unsustainablemagazine.com/waste-removal-sustainability-sydney/ (25. 09. 2025).

UN Environment Programme. (2025). Extended Procedure Responsibilty. https://www.unep.org/ietc/what-we-do/extended-producer-responsibility. (22. 09. 2025).

Waste Avoidance and Resource Recovery Act (2001). https://legisla¬tion.nsw.gov.au/view/html/inforce/current/act-2001-058#sec.4 (10. 08. 2025).

Kentsel Katı Atık Yönetiminin Bugünü ve Geleceği

Levent MEMİŞ

Kaynakça

DB (2018). "What A Waste 2.0 A Global Snapshot of Solid Waste Management to 2050", https://datatopics.worldbank.org/what-a-waste/ (Erişim tarihi: 26.11.2025).

Gündoğdu, S. (2025). "BM Plastik Anlaşması Görüşmelerinden Bir Kez Daha Sonuç Çıkma-dı", https://www.iklimhaber.org/bm-plastik-anlasmasi-gorusmelerinden-bir-kez-daha-sonuc-cikmadi/ (Erişim tarihi: 26.11.2025).

IEA (2025). "Social and Environmental Sustainability of Municipal Solid Waste in the Context of the UN Sustainable Development Goals", https://www.ieabio¬energy.com/wp-content/uploads/2025/03/IEA-Bioenergy-Task-36_-Social-and-Environmental-Sustainability-of-Municipal-Solid-Waste-in-the-Context-of-the-UN-Sustainable-Development-Goals_final-1.pdf (Erişim tarihi: 27.11.2025).

Kafle, S., Karki, B. K., Sakhakarmy, M. ve Adhikari, S. (2025). A Review of Global Municipal Solid Waste Management and Valorization Pathways, recycling, 10, 113.

Pires, A., Martinho, G., Rodrigues, S. Ve Gomes, M. I. (2019). Sustainable Solid Waste Collection and Management, Switzerland: Springer.

Mazlum, S. C. (2019). Küresel İklim Politikaları, Ankara: İklim Değişikliği Eğitim Modülleri Serisi 2.

UNEP (2024). "Beyond an Age of Waste: Turning Rubbish into a Resource", https://www.unep.org/resources/global-waste-management-outlook-2024 (Erişim tarihi: 26.11.2025).

UN DESA (2024). "The Waste Crisis: Accelerating National to Local Policy Action", https://desapublications.un.org/publications/waste-crisis-accelerating-national-local-policy-action-evidence-based-strategies (Erişim tarihi: 26.11.2025).

UN DESA (2025). "World Urbanization Prospects 2025", https://www.un.org/development/desa/pd/world-urbanization-prospects-2025 (Erişim tarihi: 26.11.2025).

UN HABITAT WCR (2020). "The Value of Sustainable Urbanization, World Cities Report", https://unhabitat.org/world-cities-report-2020-the-value-of-sustainable-urbanization (Erişim tarihi: 26.11.2025).

UN HABITAT WCR (2022). "Envisaging the Future of Cities, World Cities Report", https://unhabitat.org/world-cities-report-2022-envisaging-the-future-of-cities (Eri-şim tarihi: 26.11.2025).

UN HABITAT WCR (2024). "Cities and Climate Action, World Cities Report" https://unhabitat.org/world-cities-report-2024-cities-and-climate-action (Erişim ta-rihi: 26.11.2025).

Uncu, B. A. (2019). "İklim İçin Kentler, Yerel Yönetimlerde İklim eylem Planı", https://world.350.org/iklimicinkentler/files/2019/05/350_booklet_2.pdf, (Erişim tari-hi: 07.10.2019).

Zhang, Z., Chen, Z., Zhang, J., Liu, Y., Chen, L., Yang, M., Osman, A. I., Farghali, M., Liu, E., Hassan, D., Ihara, I., Lu, K., Rooney, D. W. Ve Yap, P.-S. (2024). Municipal solid waste management challenges in developing regions: A comprehensive review and future perspectives for Asia and Africa, Science of the Total Environment, 930, 172794.

Hatîb Zâkirî Hasan Efendi

Erdoğan Ateş

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1951
Müzik

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-711-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ATEŞ, Erdoğan
Hatîb Zâkirî Hasan Efendi

Editör: Prof. Dr. Melek Dikmen

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Akdoğu, Onur, *Türk Müziğinde Türler ve Biçimler*, Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir 1996.

Akgün, Emre, "Türk Makam Müziği Ekseninde Hatip Zâkirî Hasan Efendi'nin İki İlâhîsi Üzerine Makamsal ve Biçimsel Bir İnceleme", *Van İlahiyat Dergisi,* Aralık 2021, c. 9, S. 15, s. 162-174.

Gülcan Alıcı, "Klasik Türk Şiiri Kaynaklarından Mecmua ve Sa'dedîn El-Mar'aşî'nin Şiir Mecmuası", *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* 2016, c. 13, S. 2, s. 371-418.

Arslan, Fazlı, *İslâm Medeniyetinde Mûsikî,* Beyan Yayınları, İstanbul 2015.

Ateş Erdoğan "Tesbih-Mûsikî" *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2011, c. 40, s. 579

Ateş Erdoğan, *Câmi Mûsikîsi*, Rağbet Yayınları, İstanbul, 2018.

Ateş, Erdoğan, *Türk Din Mûsikîsi*, Rağbet Yayınları, 3.Baskı, İstanbul 2019.

Ateş, Erdoğan, *Tekke Mûsikîsi,* Rağbet Yayınları, İstanbul 2019.

Behar, Cem, *Zaman Mekân Müzik*, Afa Yayıncılık, İstanbul 1993.

Cebecioğlu, Ethem *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*, Rehber Yayıncılık, Ankara 1997.

Ergun, Saadettin Nüzhet, *Türk Mûsikîsi Antolojisi*, 1-2, Rıza Koşkun Matbaası, İstanbul 1942,

Eroğlu, Süleyman "Mutasavvıf Bestekâr Bir Şâir: Zâkirî Hasan Efendi ve Yayımlanmamış Şiirleri", *Turkish Studies,* c. 9, S. *12*, 2014, s. 236-254.

Evliyâ Çelebi, *Seyahatname*, (Günümüz Türkçesiyle Evliyâ Çelebi Seyahatnâmesi), Haz: Seyyit Ali Kahraman-Yücel Dağlı, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2003.

Evliya Çelebi, *Tam Metin Seyahatnâme*, Çev.: Tevfik Temelkuran, Necati Aktaş, Üçdal Neşriyat, İstanbul 1986.

Ezgi, Suphi, *Nazarî Amelî Türk Mûsikîsi* İstanbul Konservatuarı Neşriyatı, Hüsn-ü Habitat Basımevi, İstanbul 1953.

Harmancı, A. Başak İlhan, "Türk Din Mûsikîsi'nde Salâ (Salat) Formu ve Salâ Besteleri", *Rast Müzikoloji Dergisi, (RMD)* İstanbul 2013, S. I, s. 163.

İnançer, Ömer Tuğrul, "Dînî Mûsikî", *Dünden Bugüne İstanbul Ansiklopedisi,* Kültür Bakanlığı ve Tarih Vakfı Ortak Yayını, Ana Basım A.Ş. İstanbul 1993.

Kaçar, Gülçin Yahya, "Hatip Zâkirî Hasan Efendi'nin Nühüft Makamındaki İmam Hüseyin Mersiyesi", *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, Temmuz 2013, S. 66, s. 239-254.

Kaplan, Zekâi, *Dînî Mûsikî Dersleri,* MEB Yayınları, İstanbul 1991.

Karadeniz, M. Ekrem, *Türk Mûsikîsi Nazariyatı ve Esasları,* İş Bankası Yayınları, Ankara 1965.

Koca, Fatih, *İslâm Medeniyetinde Salâ ve Salavat Geleneği Anadolu Örneği*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2. Baskı, Ankara 2017.

Koç, Mustafa, *Revnakoğlu'nun İstanbul'u, İstanbul'un İç Tarihi*, 1-5, Fatih Belediyesi Kültür Yay., İstanbul 2021.

Kosal, Cüneyt, *99 Makamda İlâhiler,* Marifet Yayınları, İstanbul 1994.

Köse, Saffet, "Tekbîr", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2011, c. 40, s.341-343.

Mecmû'a-i Eş'âr, Bursa İnebey Yazma Eserler Kütüphanesi, Ulucami, 2708.

Muhammed Süreyya, *Sicilli Osmânî Yahut Tezkire-i Meşâhid-i Osmaniye,* Matbaa-i Âmire, 1311.

Pekolcay, N. vd., *İslâmî Türk Edebiyatında Şekil ve Nevilere Giriş*, Kitabevi Yayınları, İstanbul 1994, 3. Baskı.

Nev'izâde Atâyi, *Hadâ'iku'l-Hakâ'ik fî Tekmileti'ş-Şakâ'ik, Nev'îzâde Atâyî'nin Şakâ'ik Zeyli,* I-II, Haz. Suat Donuk, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, İstanbul 2017.

Olgaç, İsmail, *"Mûsikîmizde Zâkirbaşılık Müessesesi ve Hatip Zâkirî Hasan Efendi",* İstanbul Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul 1995.

Öngören, Reşat, "Nureddinzâde", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2019, 3. Baskı, c. Ek 2, s. 360-362.

Öngören, Reşat, "Zikir", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2003, c. 44, s. 409-412.

Özalp, M. Nazmi, *Türk Mûsikîsi Beste Formları*, TRT yayınları, Ankara 1992.

Özalp, M. Nazmi, *Türk Mûsikîsi Tarihi,* MEB Yayınları, Ankara 1998.

Özcan, Nuri, "Mehmed Efendi, Koğacızâde", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2003, c. 28, s. 454-455.

Özcan, Nuri, "Mersiye", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2004, c. 29, s. 219-221.

Özcan Nuri, "Na't", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2006, c. 32, s. 437.

Özcan Nuri, "Sala", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2009, c. 36, s. 15-16.

Özcan, Nuri, "Bayram Salâsı", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1992, c.5. s.268-269.

Özcan, Nuri, "Ehl-i Beyt Sevgisinin Türk Dinî Mûsikîsindeki Yankıları: Mersiye Geleneği", *Din ve Hayat,* İstanbul 2014, s. 80-84.

Özcan, Nuri, "Hasan Efendi Zâkirî" *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1997, c. 16, s. 319.

Özdamar, Mustafa, *İslâm Geleneğinde Sivil Merasimler ve Doğumdan Ölüme Mûsikî*, Türk Tasavvuf Mûsikîsi Vakfı Yayınları, İstanbul 1997.

Öztuna, Yılmaz, *Büyük Türk Mûsikîsi Ansiklopedisi,* Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1990.

Pakalın, Mehmet Zeki, *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, I-III, MEB Yayınları, İstanbul 1983.

Pala, İskender, *Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü*, Akçağ Yayınları, Ankara 1989, 4. Baskı.

Sezikli, Ubeydullah, "Temcîd", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2011, c. 40, s. 410-411.

Şardağ, Rüştü, *Itrî,* Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1987.

Şen, İhsan, "Türk Din Mûsikîsi'nde Tesbih Formu Üzerine Bir Değerlendirme", *İHYA (İhya Uluslararası İslam Araştırmaları Dergisi,* Temmuz 2024, c. 10, S. 2, s. 767-799.

Tâhir-ül Mevlevî, *Edebiyat Lügati*, Haz. Kemal Edip Kürkçüoğlu, Enderun Kitabevi, İstanbul 1994.

Turabi Ahmet Hakkı, *Türk Din Mûsikîsi El Kitabı,* Grafiker Yayınları, Ankara 2021.

Uludağ, Süleyman, *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*, Marifet Yayınları, İstanbul 1996.

Uygun, Mehmet Nuri, "Zikir (Mûsikî)", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2013, c. 44, s. 412-413.

Uz, Özkan, *Nevhatü'l-Uşşâk (İnceleme-Metin),* Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Van 2015.

Yeniterzi, Emine, *Türk Edebiyatında Na'tlar (Antolojisi),*Türkiye Diyanet Vakfı Yay.. Ankara 1993.

Yıldırım, Mustafa, "Tekke Âdâbı İle Yetişmiş Bir Bestekâr: Sebilci Hüseyin Efendi (Okurlar)", *İSTEM Dergisi,* 2014, S. 23, s. 125-141.

Yurdagür, Metin "Tesbih", *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,* Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 2011, c. 40, s. 527-528.

"Zâkirî'nin Külâhını Çaylak Niçin Kaptı?", *Tarih Hazinesi,* c. 1, S. 5, İstanbul 1951, s. 255, 258.

İKİ LİDER, İKİ MİRAS

Onarıcı ve Yıkıcı Liderlik Bağlamında Aliya İzzetbegoviç ve Slobodan Miloşeviç

Dr. Nuran PİR

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1968
Siyaset Psikolojisi

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-765-9
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
PİR, Nuran
İKİ LİDER, İKİ MİRAS
Onarıcı ve Yıkıcı Liderlik Bağlamında
Aliya İzzetbegoviç ve Slobodan Miloşeviç

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Dizgi Ofset
Sertifika No: 48060

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abrams, D. ve Hogg, M. A. (1990). An introduction to the social identity approach. D. Abrams, M. A. Hogg (Ed)., *Social identity theory: constructive and critical advances* içinde (ss. 1-9). Harvester-Wheatsheaf.

Ascher, W. ve Hirschfelder-Ascher, B. (2005). *Revitalizing political psychology- The legacy of Harold D. Lasswell.* Lawrence Erlbaum Associates.

Ayasbeyoğlu, G. (2011). *Yöneticilerin duygusal zekâları ile dönüşümcü liderlik özellikleri arasındaki ilişki* [Yüksek lisans tezi, Maltepe Üniversitesi]. Maltepe Üniversitesi Açık Erişim Sistemi. https://openaccess.maltepe.edu.tr/entities/publication/8e24fde6-36a1-430f-bf20-57c2b365e64b/full

Balibar, E. (2000). Irkçılık ve milliyetçilik. E. Balibar ve I. Wallerstein (Ed.), *Irk, ulus, sınıf belirsiz kimlikler* (N. Ökten Çev.) içinde (ss. 50-90). Metis Yayıncılık.

Bar-Tal, D. (2007). Sociopsychological foundations of intractable conflicts. *American Behavioral Scientist*, *50*(11), 1430-1453.https://doi.org/10.1177/0002764207302462

Barth, F. (2001). Giriş. F. Barth (Der.). *Etnik gruplar ve sınırları: Kültürel farklılığın toplumsal organizasyonu* (A. Kaya ve S. Gürkan Çev.). içinde (ss.11-41). Bağlam Yayıncılık.

Bass, G. J. (2003). Milosevic in the Hague. *Foreign Affairs, 82* (3), 82-96.

Bauman, Z. (2011). *Postmodern etik* (A. Türker Çev.). İstanbul Ayrıntı Yayınları.

Bauman, Z. (2015). *Sosyolojik düşünmek* (A. Yılmaz Çev.). İstanbul Ayrıntı Yayınları.

Bauman, Z. (2017). *Kimlik* (M. Hazır Çev.). Heretik Yayınları.

Biçer, C. (2020). Destructive leadership: "Boss from hell", how not to be one? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6*(1), 295-308.

Bizumic, B., Monaghan, C., Priest, D. (2020). The return of ethnocentrism. *Political Psychology, 0*(0), 1-45.

Bozduman, M. A. (2020). Geçmişten günümüze siyasi liderliğin teorik olarak gelişimi. *ESAM Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi,1*(2), 261-283.

Brender-Ilan, Y. ve Sheaffer, Z. (2019). How do self-efficacy, narcissism and autonomy mediate the link between destructive leadership and counter productive work behaviour. *Asia Pacific Management Review*, 24, 212-222.

Burns, M. G. (1978). *Leadership.* Harper-Row.

Calhoun, C. (2012). *Milliyetçilik* (B. Sütçüoğlu Çev.). İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Chirot, D. ve McCauley, C. (2006). *Why not kill the mall?.* Princeton University Press.

Cottam, M.L., Mastors, E., Preston, T., Dietz, B. (2017). *Siyaset psikolojisine giriş.* (M. Şenol Çev.). BB101 Yayınları.

Çelik, A. R. (2021). Günahlarımız icin başkasını suçlamanın dayanılmaz hafifliği (Günah Keçisi). *Üsküdar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 12, 135-154. http://doi.org/10.32739/uskudarsbd.7.12.87

Çınar, K. ve Limon, A. (2020). İslamofobik bir savaş içinde bir lider: Bosna Savaşı ve Aliya İzzetbegoviç. *KAÜİİBFD, 11*(Ek Sayı 1), 306-324. https://doi.org/10.36543/kauiibfd.2020.ek1.014

Djilas, A. (1993). A profile of Slobodan Milošević. *Foreign Affairs, 72,* (3), 81-96.

Doğan, S. (2016). Çağdaş liderlik yaklaşımları vizyoner liderlik – dönüşümcü liderlik işlemci liderlik. N. Güçlü (Ed.), *Eğitim yönetiminde liderlik: teori araştırma ve uygulama* içinde (s.97-141). Pegem Akademi.

Eco, U. (2014). *Düşman yaratmak ve rastgele yazılar*. (L. Tonguç Basmacı Çev.). Doğuş Kitap.

Eraslan, L. (2006). Liderlikte post-modern bir paradigma: Dönüşümcü liderlik. *Journal of Human Sciences, 8*(1), 1-32.

Ercan Önbıçak, A. ve Kaya, A. (2025). Etik liderlik çalışmaları üzerine bir inceleme. *Journal of Organizational Behavior Review, 7*(1), 76-92.

Erdenir, F. H. B. (2010). *Avrupa kimliği, Avrupa Birliği'nin yarım kalan hikâyesi.* Alfa Yayınları.

Federico, C. M., Golec De Zavala, A., Bu, W. (2023). Collective narcissism as a basis for Nntionalism. *Political Psychology, 44*(1), 177-196.

Forbes, H.D. (1997). *Ethnic conflict: Commerce, culture, and the contact hypothesis.* Yale Univ. Press.

Foucault, M. (2002). *Toplumu savunmak gerek* (Ş. Aktaş Çev.). Yapı Kredi Yayınları.

Freedman, J.L., Sears, D.O., Carlsmith, J.M. (2003). *Sosyal psikoloji* (A. Dönmez Çev.). İmge Kitabevi.

Freud, S. (1975). *Kitle psikolojisi* (K. Şipal Çev.). Bozak Yayınları.

Fromm, E. (1990). *Sağlıklı toplum* (Y. Salman ve Z. Tanrısever Çev.). Payel Yayınları.

Fromm, E. (1993). *İnsandaki yıkıcılığın kökenleri birinci kitap* (Ş. Alpagut Çev.). Payel Yayınları.

Gamawa, Y. I. (2017). International intervention and genocide in Bosnia. *Advances in Social Sciences Research Journal*, *4*(7) 1-21.

Geçtan, E. (1997). *Psikodinamik psikiyatri ve normaldışı davranışlar.* Remzi Kitabevi.

Göktaş, P. (2015). *Siyasi liderlerden beklenen liderlik ve iletişim tarzları: Y kuşağı üzerine bir araştırma* [Doktora tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi]. Süleyman Demirel Üniversitesi Açık Erişim Sistemi. https://acikerisim.sdu.edu.tr/handle/123456789/33351?show=full

Greenstein, F. I. (1968). The need for systematic inquiry into personality and politics: Introduction and overview. *Journal of Social Issues, XXIV* (3), 1-14.

Greenstein, F. I. (1987). *Personality and politics*. Princeton University Press.

Gündüz, Y. ve Dedekorkut, S. (2014). Yıkıcı liderlik. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,10*(1), 95-104.

Hall, S. (1990). Cultural identity and diaspora. J. Rutherford (Ed.), *Identity: Community, culture, difference* içinde (ss. 222-237). Lawrence & Wishart.

Haslam, A. S., Reicher, S. D., Platow, M. J. (2011). *The new psychology of leadership identity, influence, and power.* Psychology Press.

Haşal, C. (2020). *Yugoslavya İç Savaşı'nda Bosna'da yaşanan etnik temizlik ve Türkiye'nin politik tavrı* [Yüksek Lisans tezi, Bahçeşehir Üniversitesi]. Bahçeşehir Üniversitesi Açık Erişim Sistemi. https://acikbilim.yok.gov.tr/bitstream/handle/20.500.12812/592263/yokAcikBilim_10318270.pdf?sequence=-

Hoffer, E. (2017). *Kesin inançlılar: Kitle hareketlerinin anatomisi* (E. Günur Çev.). Tur Yayınları.

Hogg, M. A. (2001). A social identity theory of leadership. *Personality and Social Psychology Review*, *5*(3), 184–200.

Holbrooke, R. (1999). *Bir savaşı bitirmek* (B. Ç. Dişbudak Çev.). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Horowitz, D. L. (1985). *Ethnic groups in conflict.* University of California Press.

Houghton, D. P. (2018). *Siyaset psikolojisi durumlar, bireyler, olaylar* (H. İnaç ve D. Şekeroğlu Çev.). Bilge Kültür Sanat.

House, R.J. ve Howell, J.M. (1992). Personality and charismatic leadership. *Leadership Quarterly, 3*(2), 81-108.

Hughes, J. (2011). Genocide. K. Cordell and S. Wolff (Ed.), *Handbook of ethnic conflict* içinde (ss. 122-140). Routledge.

International Criminal Tribunal for the former Yugoslavia. (2006). *Case in formation sheet Slobodan Milosevic.* https://www.icty.org/x/cases/slobodan_milosevic/cis/en/cis_milosevic_slobodan_en.pdf

İsmailov, M. (2015). Bir tahayyül olarak kültürel travma ve "soykırım" retoriği. *TESAM Akademi Dergisi*, *2*(1), 107-125.

İzzetbegoviç, A. (2003). *Tarihe tanıklığım* (A. Erkilet, A. Demirhan ve H. Öz Çev.). Klasik Yayınları.

İzzetbegoviç, A. (2011). *Konuşmalar* (F. Altun ve R. Ahmetoğlu Çev.). Klasik Yayınları.

İzzetbegoviç, A. (2018). *Köle olmayacağız* (S. Crnovrsanin ve M. Crnovrsanin Kurtali Çev.). Yarın Yayınları.

İzzetbegoviç, A. (2020). *Tarihe tanıklığım: Otobiyografik kayıtlar* (A. B. Aydoğan ve İ. H. Aydoğan Çev.). Ketebe Yayınları.

İzzetbegoviç, A. (2022b). *Soğuk ve acı barış günleri: Savaş sonrası konuşmalar 1996-2003* (E. Nurikiç Çev.). Ketebe Yayınları.

Jerkovic, A. (2008, 11 Ekim). *Aliya Machiavelli'ye karşı* (Bildiri Sunumu). Uluslararası Aliya İzzetbegoviç Sempozyumu, İstanbul.

Kafadar, S. B., Kaygın, E. (2017). Etik liderlik ve duygusal emek ilişkisi: Kafkas Üniversitesi örneği. *Çukurova Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 21*(2), 77-96.

Karić, E. (2004). Alija Izetbegović (1925—2003). *Islamic Studies, 43*(1), 181–189. https://doi.org/10.52541/isiri.v43i1.4748

Kaufman, S. J. (2011). Ethnicity as a generator of conflict. K. Cordell and S. Wolff (Ed.), *Handbook of ethnic conflict* içinde (ss. 91-103). Routledge.

Kecmanovic, D. (1996). *The pass psychology of ethnonationalism.* Springer Science+Business Media.

Kılavuz, M. T. (2020). When do civil wars breed ethnic cleansing? The cases of Lebanon and Yugoslavia. *ADAM AKADEMİ Sosyal Bilimler Dergisi,10*(2), 265-290. https://doi.org/10.31679/adamakademi.684177

Korostelina, K. V. (2007). *Social identity and conflict*. Palgrave Macmillan.

Krech, D. ve Crutchfield, R. S. (1967). *Sosyal psikoloji teori ve sorunlar* (E. Güçbilmez ve O. Onaran Çev.). Türk Siyasi İlimler Derneği Yayınları.

Lasswell, H. D. (1960). *Psychopathology and politics.* The Viking Press.

Le Bon, G. (1997). *Kitleler psikolojisi* (F. Karaküçük Çev.). Hayat Yayınları.

LeBor, A. (2004). *Milosevic- a biography*. Yale University Press.

Lipman-Blumen, J. (2006). *The allure of toxic leaders: Why we follow destructive bosses and corrupt politicians-and how we can survive them.* Oxford University Press

Little, L. M., Gooty, J., Williams, M. (2016). The role of leader emotion management in leader–member exchange and follower outcomes. *The Leadership Quarterly,* 27, 85–97.

Lord, G. R. ve Brown, D. J. (2004). *Leader processes and follower self-identity.* Lawrence Erlbaum Associates Publishers.

Maccoby, M. (2000). Narcissistic leaders: The incredible pros, the inevitable cons. *Harvard Business Review,* 69–77.

Mack, J. E. (1990). The enemy system. V. D. Volkan, J. Demetrios, J. Montville (Ed.), *The psychodynamics of international relationships* içinde (ss. 385-387). Lexington Books.

Macura, J. (2016). He's just not that into Yu(goslavia). *Political Science Undergraduate Review, 1*(2), 111–120. https://doi.org/10.29173/psur27

Milosevic, S. (1998, 16 December). *Interview of Slobodan Milosevic to the Washington Post.* Belgrade. http://www.slobodan-milosevic.org/int-WP98.htm

Morris, C. G. (2002). *Psikolojiyi anlamak* (H. B. Ayvaşık ve M. Sayıl Çev.). Türk Psikologlar Derneği Yayınları.

Murray, S. K. & Meyers, J. (1999). Do people need foreign enemies? American leaders' beliefs after the Soviet demise. *The Journal of Conflict Resolution*, *43*(5), 555-569.

O'Donoghue, A. (2015). *The influence of perceived constructive and destructive leadership on employee well-being and ıll-being: The mediating role of self-conscious Emotions* [Doctorate Thesis, Dublin City University Business School]. Dublin City University Business School. https://doras.dcu.ie/21383/1/PhD_Thesis_Ashley_O%27Donoghue.pdf

Özler, H. (2018). *Siyaset ve psikoloji.* Ekin Basım Yayın Dağıtım.

Padilla, A., Hogan, R., Kaiser, R. B. (2007). The Toxic triangle: Destructive leaders, susceptible followers, and conducive environments. *The Leadership Quarterly,18(*3), 176–194. https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2007.03.001

Passerini, L. (2010). Kimlik ironilerinden ironi kimliklerine. Anthony Pagden (Der). *Avrupa Fikri* (R. Öğdül ve M. Varlık Çev.) içinde (ss. 215-233). Ayrıntı Yayınları.

Paunonen, S. V., Lönnqvist, J. E., Verkasalo, M., Leikas, S., Nissinen, V. (2006). Narcissism and emergent leadership in military cadets. *The Leadership Quarterly,* 17, 475–486. https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2006.06.003

Petrović, V. (2015). Slobodan Milošević in the Hague: Failed success of a historical trial chapter.V. Tismaneanu, B. C. Iacob (Ed.). *Remembrance, History, and Justice* içinde (s. 295-310). Central European University Press. https://www.jstor.org/stable/10.7829/j.ctt19z399m.14

Phutkaradze, I. (2017). *Teritoryal çatışma ve çözüm dinamikleri: Gürcistan örneği* [Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi]. Artikel Akademi Açık Erişim Sistemi. https://artikelakademi.com/media/books/d1ccc1972da04118a891cab30d14cbe1.pdf

Post, J. M. (1986). Narcissism and the charismatic leader-follower relationship. *Political Psychology,7*(4), 675-688. https://doi.org/10.2307/3791208

Post, J. M. (1993). Current concepts of the narcissistic personality: Implications for political psychology. *Political Psychology, 14*(1), 99-121. https://doi.org/10.2307/3791395

Post, J. M. (2004). *Leaders and their followers in a dangerous world*. Cornell University Press.

Radstone, S. ve Schwarz, B. (2010). *Introduction: Mapping memory in memory: histories, theories, debates*. Fordham University Press.

Rosenthal, S. A., Pittinsky, T. L. (2006). Narcissistic leadership. *The Leadership Quarterly,* 17, 617–633.https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2006.10.005

Ross, M. H. (2001). Psychocultural interpretations and dramas: Identity dynamics in ethnic conflict. *Political Psychology, 22* (1), 157-178.

Ruane, J. ve Todd, J. (2011). Ethnicity and religion. K. Cordell, S. Wolff (Ed.), *Handbook of ethnic conflict* içinde (ss. 67-79). Routledge.

Schulte, G. L. (2013). Regime change without military force: Lessons from overthrowing Milosevic. *PRISM, 4*(2), 45-55.

Searle-White, J. (2001). *The psychology of nationalism.* Palgrave.

Sell, L. (2002). *Slobodan Milosevic and the destruction of Yugoslavia.* Luke University Press.

Sen, A. (2006). *Kimlik ve şiddet* (A. Kardam Çev.). Türk Henkel Yayınları.

Smith, A. D. (1994). *Milli kimlik* (B. S. Şener Çev.). İletişim Yayınları.

Smith, A. D. (2002). *Ulusların etnik kökeni* (S. Bayramoğlu ve H. Kendir Çev.). Dost Kitabevi.

Stevanoviç, V. (2005). *Halkın tiranı Miloseviç* (H. Yüksel Çev.). Kapı Yayınları.

Sherif, M. ve W. Sherif, C. (1996). *Sosyal psikolojiye giriş I* (M. Atakay ve A. Yavuz Çev.). Sosyal Yayınları.

Thoroughgood, C. N., Padilla, A., Hunter, S. T., Tate, B.W. (2012). The susceptible circle: a taxonomy of followers associated with destructive leadership. *The Leadership Quarterly, 23*, 897–917.https://doi.org/10.1016/j.leaqua.2012.05.007

Tülüce, H. (2014). *Etnik çatışmaların psikolojik dinamikleri: Bosna-Hersek ve Kosova örnek olayları* [Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi]. https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezDetay.jsp?id=X8nTrUhib_uxwIDgnLpAw&no=YhwXnmu6-5Ullxa2gVrWLQ

Uncu, A. (2018). *Liderlik teorilerinde toksik liderliğin araştırılması: Hitler ve Stalin örneği* [Doktora Tezi, Kocaeli Üniversitesi]. Kocaeli Üniversitesi Açık Erişim Sistemi. http://dspace.kocaeli.edu.tr:8080/xmlui/bitstream/handle/11493/12209/505415.pdf?sequence=1&isAllowed=y

Volkan, V. D. (1985). The need to have enemies and allies: A developmental approach. *Political Psychology, 6*(2), 219-247.https://doi.org/10.2307/3790902

Volkan, V. (1997). *Bloodlines: From ethnic pride to ethnic terrorism*. Farrar, Straus and Giroux.

Volkan, V. D. (2005). *Körü körüne inanç kriz ve terör dönemlerinde geniş gruplar ve liderleri* (Ö. Karaçam Çev.). Okuyan Us Yayınları.

Volkan, V. D. ve Itzkowitz, N. (2008). *Ölümsüz Atatürk.* Bağlam Yayıncılık.

Volkan, V. D. (2009). *Kimlik adına öldürmek.* Everest Yayınları.

Volkan, V. D. (2009b). Some psychoanalytic views on leaders with narcissistic personality organization and their roles in large-group processes. R. H. Klein, C. A. Rice, V. L. Schermer (Ed.), *Leadership in a changing world dynamic perspectives on groups and their leaders* içinde (ss. 67-89). Lexington Books.

Volkan, V. D. (2010). *Politik psikoloji* (A. Çevik ve B. Ceyhun Çev.). Ankara Üniversitesi Rektörlüğü Yayınları.

Volkan, V. D. (2012-2013). Geniş grup kimliği ve barış sağlama üzerine bazı düşünceler. *21. Yüzyılda Sosyal Bilimler,* 12, 9-36.

Volkan, V. D. (2014). *Psychoanalysis International Relations, and Diplomacy*. Karnac Books.

Volkan, V. D. (2019). Large-group identity, who are we now? Leader-follower relationships and societal–political divisions. *The American Journal of Psychoanalysis,* 79, 139-155.https://doi.org/10.1057/s11231-019-09186-2.

Vučetić, R. (2021). Kosovo 1989: The (ab)use of the Kosovo Myth in media and popular culture. *Comparative Southeast European Studies, 69*(2-3), 223-243. https://doi.org/10.1515/soeu-2021-0043

Waller, J. (2007). *Becoming evil. How ordinary people commit genocide and mass killing.* Oxford University Press.

Winter, D. G. (2005). Things I've learned about personality from studying political leaders at a distance. *Journal of Personality,* 73(3), 557–584. https://doi.org/10.1111/j.1467-6494.2005.00321.x.

Zenginoğlu, S. ve Kanat, S. (2016). Avrupa'nın başkalaşma korkusu: Kimlik tartışmaları bağlamında İslamlaşma ve Amerikalaşma tehditleri. *Turkish Studies International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic, 11*(13), 259-278.http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.9934

Zimbardo, P. (2015). *Şeytan etkisi* (C. Coşkan Çev.). Say Yayınları.

Zizek, S. (1996). Müstehcen efendi (M. Yılmazer Çev.). *Toplum ve Bilim,* 70, 63-70.

INTERPRETING
IN THE 21ST CENTURY

Editor
Prof. Dr. Onur Köksal

Çizgi Kitabevi Publishing: 1928
Translation studies

©Çizgi Kitabevi
December 2025

ISBN: 978-625-396-694-2
Certificate No: 52493

- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editor
KÖKSAL, Onur
INTERPRETING
IN THE 21ST CENTURY

Preparation for Printing
Çizgi Kitabevi Publishing
Tel: 0332 353 62 65- 66

Printig: Sebat Ofset
Certificate No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Dichotic-dialectic (Dicholectic) Competency Training in Interpreting

Onur KÖKSAL
Beyza Nur ZORLU KALE

References

Babcock, L., Capizzi, M., Arbula, S., & Vallesi, A. (2017). Short-term memory improvement after simultaneous interpretation training. *Journal of Cognitive Enhancement*, *1*(3), 254-267.

Benack, S., Basseches, M., & Swan, T. (1989). Dialectical thinking and adult creativity. In *Handbook of creativity* (pp. 199-208). Boston, MA: Springer US.

Brünken, R. E., Plass, J. L., & Moreno, R. E. (2010). Current issues and open questions in cognitive load research.

Christoffels, I. K., & De Groot, A. M. (2005). Simultaneous interpreting: A cognitive perspective. *Handbook of bilingualism: Psycholinguistic approaches*, 454-479.

Dux, P. E., Tombu, M. N., Harrison, S., Rogers, B. P., Tong, F., & Marois, R. (2009). Training improves multitasking performance by increasing the speed of information processing in human prefrontal cortex. *Neuron*, *63*(1), 127-138.

Fang, J., Zhang, X., & Kotze, H. (2022). The effects of training on reading behaviour and performance in sight translation: a longitudinal study using eye-tracking. *Perspectives*, *31*(4), 655–671. https://doi.org/10.1080/0907676X.2022.2030372

García, E. H., López, H. C., & Devesa, R. R. (2023). Note-Taking: skill and habit of consecutive interpreters. *Cadernos de Tradução*, *43*, e90983.

Gerver, D. (1976). Empirical studies of simultaneous interpretation: A review and a model. *Translation: Applications and research*, 165-207.

Gile, D. (2009). *Basic concepts and models for interpreter and translator training*. John Benjamins Publishing.

Gillies, A. (2017). *Note-taking for consecutive interpreting: A short course*. Routledge.

Huang, J. (2021). Construction of Short-Term Memory Training Model in Consecutive Interpretation. *Theory and Practice in Language Studies*, *11*(10), 1300-1307.

Hugdahl, K. (2004). 12 dichotic listening in the study of auditory laterality. *The asymmetrical brain*, *441.*

Hugdahl, K., & Westerhausen, R. (Eds.). (2010). *The two halves of the brain: Information processing in the cerebral hemispheres*. MIT press.

Jolles, D. D., Grol, M. J., Van Buchem, M. A., Rombouts, S. A., & Crone, E. A. (2010). Practice effects in the brain: changes in cerebral activation after working memory practice depend on task demands. *Neuroimage*, *52*(2), 658-668.

Kadota, S. (2019). *Shadowing as a practice in second language acquisition: Connecting inputs and outputs*. Routledge.

Kimura, D. (1967). Functional asymmetry of the brain in dichotic listening. *Cortex*, *3*(2), 163-178.

King, P. M., & Kitchener, K. S. (1994). *Developing Reflective Judgment: Understanding and Promoting Intellectual Growth and Critical Thinking in Adolescents and Adults. Jossey-Bass Higher and Adult Education Series and Jossey-Bass Social and Behavioral Science Series*. Jossey-Bass, 350 Sansome Street, San Francisco, CA 94104-1310.

Moser-Mercer, B. (2000). The acquisition of interpreting skills, 57-61.

Oxford, R. (2001). Integrated Skills in the ESL/EFL Classroom. ERIC Digest.

Pardede, P. (2019). Integrated skills approach in EFL classrooms: A literature review.

Pöchhacker, F. (2022). *Introducing interpreting studies*. Routledge.

Salomon, G., & Perkins, D. N. (1998). Chapter 1: Individual and social aspects of learning. *Review of research in education*, *23*(1), 1-24.

Schäffner, C. (2012). Rethinking transediting. *Meta*, *57*(4), 866-883.

Seeber, K. G. (2011). Cognitive load in simultaneous interpreting: Existing theories—new models. *Interpreting*, *13*(2), 176-204.

Song, Z. (2010). Skill Transfer from Sight Translation to Simultaneous Interpreting: A Case Study of an Effective Teaching Technique. *International Journal of Interpreter Education, 2*(1). Retrieved from https://open.clemson.edu/ijie/vol2/iss1/11

Sweller, J. (1988). Cognitive load during problem solving: Effects on learning. *Cognitive science*, *12*(2), 257-285.

Timarová, Š., Čeňková, I., Meylaerts, R., Hertog, E., Szmalec, A., & Duyck, W. (2015). Simultaneous interpreting and working memory capacity. In *Psycholinguistic and cognitive inquiries into translation and interpreting* (pp. 101-126). John Benjamins Publishing Company

Trilling, B., & Fadel, C. (2009). *21st century skills: Learning for life in our times*. John Wiley & Sons.

Yang, S., Li, D., & Lai Cheng Lei, V. (2025). Multimodal processing in simultaneous interpreting with text: Evidence from ear-eye-voice span and performance. *PloS one*, *20*(7), e0326527.

Exploring the Future of Interpreting through Artificial Intelligence: New Dimensions in Skill Development and Practice

Elif TOKDEMİR DEMİREL

References

Baydere, H. Ö. Rethinking Translator Competence in the Machine Translation Era. *transLogos Translation Studies Journal*, 6(1), 45-74.

Bowker, L., & Ciro, J. B. (2019). *Towards a framework for machine translation literacy*. In

Machine Translation and Global Research: Towards Improved Machine Translation Literacy in the Scholarly Community (pp. 87-95). Leeds: Emerald Publishing Limited.

Defrancq, B., & Corpas Pastor, G. (2023). *Interpreting Technologies-Current and Future Trends*. Amsterdam: John Benjamins Publishing Company

Giustini, D., & Dastyar, V. (2024). Critical AI Literacy for Interpreting in the Age of AI. *Interpreting and Society*, 4(2), 196-213.

Horváth, I. (2022). AI in interpreting: Ethical considerations. *Across Languages and Cultures*, 23(1), 1-13.

Kenny, D., & Doherty, S. (2020). *The Routledge Handbook of Translation and Technology*. Oxford: Routledge.

Kiraly, D. (2012). Towards a View of Translator Competence as an Emergent Phenomenon:

Thinking Outside the Box(es) in Translator Education. *Across Languages and Cultures*, 13(2), 121–140.

Krüger, R. (2024). Outline of an artificial intelligence literacy framework for translation, interpreting and specialised communication. *Lublin Studies in Modern Languages and Literature*, 48(3), 11-23.

Öner Bulut, S., & Alimen, N. (2023). Translator education as a collaborative quest for insights into the re-positioning of the human translator (educator) in the age of machine translation: the results of a learning experiment. *The Interpreter and Translator Trainer*, 17(3), 375-392.

Pym, A. (2021). *Translation Technology and Its Teaching*. Oxford: Routledge.

Schumacher, P. (2023). Fostering MT Literacy and Reasserting the Value of Human Translators. *transLogos Translation Studies Journal*, 6(2), 1-20.

Xu, S., Su, Y., & Liu, K. (2024). Integrating AI for Enhanced Feedback in Translation Revision-A Mixed-Methods Investigation of Student Engagement. arXiv preprint arXiv:2410.08581.

Vo, T. K. A. (2025). Transforming Language Learning with AI: Adaptive Systems,

Engagement, and Global Impact. *Engineering Proceedings*, 107(1), 7.

Translanguaging in Consecutive and Simultaneous Interpreting: Self-Reported Practices of Interpreting Trainees

Aylin YARDIMCI

References

Alwazna, R. Y. (2023). The use of translation theory through reconciling between

Englishisation and translanguaging by Arab instructors in EMI higher education classes: Training postgraduate students to be translators and interpreters. *Frontiers in Psychology*, *13*, 1010704.

https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.1010704

Baynham, M., & Lee, T. K. (2019). *Translation and translanguaging*. Routledge.

Bialystok, E. (2002). Cognitive processes of L2 users. *Portraits of the L2 user*, 145-165.

Chamorro, G., de la Viña, I., & Janke, V. (2025). The effects of L2 exposure at school on the cognitive development of children from monolingual backgrounds: A longitudinal study. *Bilingualism: Language and Cognition*, 1-15.

https://doi.org/10.1017/S1366728925100448

Choi, J., & Liu, K. (2024). Knowledge building through collaborative, translation and translanguaging practices. *Journal of Language, Identity & Education*, *23*(1), 141-156.

https://doi.org/10.1080/15348458.2021.1974866

Creese, A., Blackledge, A., & Hu, R. (2018). Translanguaging and translation: The construction of social difference across city spaces. *International Journal of Bilingual Education and Bilingualism*, *21*(7), 841-852.

https://doi.org/10.1080/13670050.2017.1323445

Doherty, L., Norton, B., & Stranger-Johannessen, E. (2022). 10 translation, Identity and translanguaging. *Multilingualism and identity: Interdisciplinary perspectives*, 201.

https://doi.org/10.1017/9781108780469.010

Han, L., Lu, J., Wen, Z., & Tian, Y. (2023). Momentary engagement in simultaneous versus consecutive interpreting: through the lens of translanguaging and CDST. *Frontiers in psychology*, *14*, 1180379.

https://doi.org/10.3389/fpsyg.2023.1180379

Kiaer, J., Kim, L., Hua, Z., & Wei, L. (2022). Tomorrow? Jayaji! (자야지) Translation as translanguaging in interviews with the Director of Parasite. *Translation and Translanguaging in Multilingual Contexts*, *8*(3), 260-284.

https://doi.org/10.1075/ttmc.00094.kia

Koda, K. (1988). Cognitive process in second language reading: Transfer of L1 reading skills and strategies. *Interlanguage studies bulletin (Utrecht)*, *4*(2), 133-155.

https://doi.org/10.1177/026765838800400203

Laviosa, S. (2018). Translanguaging and translation pedagogies. In *Moving boundaries in translation studies* (pp. 181-199). Routledge.

Liu, Y., & Yeung, P. S. (2023). The effects of using L1 Chinese or L2 English in planning on speaking performance among high-and low-proficient EFL learners. *Asian-Pacific Journal of Second and Foreign Language Education*, *8*(1), 35.

Luque, A., & Morgan-Short, K. (2021). The relationship between cognitive control and second language proficiency. *Journal of Neurolinguistics*, *57*, 100956.

https://doi.org/10.1016/j.jneuroling.2020.100956

Russell, D. (2008). Consecutive and simultaneous interpreting. In *Topics in signed language interpreting: Theory and practice* (pp. 135-164). John Benjamins Publishing Company.

http://dx.doi.org/10.1075/btl.63.10rus

Sato, E. (2022). *Translanguaging in translation: Invisible contributions that shape our language and society* (Vol. 3). Channel View Publications.

Sato, E., & García, O. (2023). Translanguaging, translation and interpreting studies, and bilingualism. In *The Routledge handbook of translation, interpreting and bilingualism* (pp. 328-345). Routledge.

Weber, R. P. (1990). *Basic content analysis* (Vol. 49). Sage.

Wei, L. (2018). Translanguaging as a practical theory of language. *Applied linguistics*, *39*(1), 9-30.

https://doi.org/10.1093/applin/amx039

Wu, F., Lyu, J., & Sheng, Y. (2021). Effects of L1 transfer are profound, yet native-like processing strategy is attainable: Evidence from advanced learners' production of complex L2 Chinese structures. *Frontiers in Psychology*, *12*, 794500.

https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.794500

Interpreting Training Challenges: Perspectives of Interpreting Instructors in Türkiye

Fadime ÇOBAN

References

Abad Colom, M. & Solom K. (2025). Pedagogical challenges in teaching simultaneous interpreting and consecutive interpreting with notes to LLD students in heterogeneous groups /Desafíos pedagógicos en la enseñanza de la interpretación simultaneousánea y la interpretación consecutiva con notas para estudiantes de LM en grupos heterogéneos.*FITISPos International Journal, 12*(1), 37-52. https://doi.org/10.37536/FITISPos-IJ.2025.12.1.420.

Bayraktar Özer, D. (2022). *Sözlü çeviri eğitiminde güncel pedagojik Eğilimler ve uygulamalar: Türkiye üzerine bir çalışma.* Ankara Hacı Bayram Veli University, Graduate School of Education (Unpublished Doctoral Dissertation).

Belenkova, N. (2017). First experience in interpreting: challenges and solutions.*Procedia - Social and Behavioral* Sciences 237, 1242 - 1246.

Del Mar Haro-Soler, M. (2018). Self-confidence and its role in translator training: The students' perspective. *Innovation and Expansion in Translation Process Research* , Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 31-160.

Doğan, A. (2000). *Sözlü çeviri çalışmaları ve uygulamaları.* Ankara: Siyasal Kitapevi.

Gile, D. (2009). *Basic concepts and models for interpreter and translator training* (rev.ed.). Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

Gillies, A. (2019). *Note taking for consecutive interpreting: A short course*. London: Routledge.

Gumul, E. (2020). Reporting stress in simultaneous interpretation. The analysis of trainee interpreters' retrospective reports and outputs. *Special Issue VIII - Emotions in Translation and Interpretation:* 16-42.

Kıncal, Ş. & Ekici, E. (2022). Distance learning in interpreter training: A survey on student perspective. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, (30), 1438-1446. DOI:10.29000/rumelide.1192533.

Özkaya, E. (2017). The Medium turn in interpreting studies. *Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi,* 7 (14), 108-119.

Pöchhacker, F. (2016). *Introducing interpreting studies (2nd ed.).* London: Routledge.

Qui, G. (2023). Towards the effects of translators' emotional intelligence and anxiety on their translation quality. *Heliyon,*9 (9), 1-9.

Seeber, K. G. (2011). Cognitive load in simultaneous interpreting. *Interpreting* 13:2 (2011), 176–204. doi 10.1075/intp.13.2.02see.

Setton, R., & Dawrant, A. (2016). *Conference interpreting: A trainer's guide*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins.

Shamim, F., & Kuchah, H. *(2016).* Teaching large classes in difficult circumstances. In G. Hall (Ed.), *Routledge Handbook of English Language Teaching,* 1-16, London & New York: Routledge.

Valero-Garcés, C. (2019). Training public service interpreters and translators: facing challenges. *Revista de Llengua i Dret, Journal of Language and Law*, 71, 88-105. https://doi.org/10.2436/rld.i71.2019.3262.

https://chatgpt.com/ **Accession:** 15.02.2025

Innovative Approaches to Simultaneous Interpreters' Training: A Global Perspective with Focus on Türkiye

Görsev BAFRALI

References

Abbassi, S. (2018). *İşkaliyeti et-tercümetü'l Fevriyye esna muhakemetu nörmberg.* cezayir: University Abu Bekr Belkaid.

Atasoy, O. (1996, April 22). Çeviri Etkinlikleri. (L. A. Özcan, Interviewer)

Ayral, B. (2024). Simultane Çevirinin Doğuşu Türkiye'de Gelişim Süreci Ve Arap Dilinde Kullanımı. Batman University: Unpublished MA Thesis.

Bayraktar Özer, Ö. (2023) Sözlü çeviri eğitiminde sınıf içi uygulamalar ve yaklaşımlar. *Çeviribilim ve Uygulamaları Dergisi*, (34), 1-24.

Bentin, V. (2001). *Überlegungen zu Inhalt und Struktur des Dolmetschpropädeutikums zur Konzipierung eines computergestützten unterrichtsbegleitenden Moduls.* Ph.D Thesis, Heidelberg.

Çakır, A. (1994). "Sözlü Çeviri ve Çeşitleri. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*(3), 10-20.

Chen, P. H. (2021). In-class and after-class lecture note-taking strategies. *Active Learning in Higher Education*, *22*(3), 245-260.

Diriker, E. (2018). *Türkiyede Sözlu Çeviri Eğitim Uygulama ve Arastirmalar.* İstanbul: Scala.

Dmougui, M. (2014). Tercümetül şefevviyye el-enva ve el-esalib et-tercümetü tetabiey nemuzcen. *University of Mohamed V-Souissi*, 187-195.

Doğan, A. (2003). *Sözlü Çeviri Çalışmaları ve Uygulamaları.* Ankara: Hacettepe Doktorlar Yayınevi.

Doğan, A. (2016). Anybody down there? Emergency and disaster interpreting in Turkey. In *Mediating emergencies and conflicts: Frontline translating and interpreting* (pp. 59-83). London: Palgrave Macmillan UK.

Gile, D. (1995). Basic Concepts and Models for Interpreter and Translator Training. Amsterdam: John Benjamins.

Herbert, J. (1952). *"Le manuel de l'interprète".* Genève.: Librairie de l'Université Georg, .

Holmes, J. (1975). The name and nature of translation studies. Amsterdam: Translation Studies Section, Dept. of General Literary Studies, University of Amsterdam.

Hornby, S. (1998). *Translation Studies: An Interdiscipline.* (F. K. Pöchacker, Dü.) Amsterdam: John Benjamins Publishing Company.

Kalina, S. (1998). *Strategische Prozesse beim Dolmetschen-Theoretische Grundlagen, empirische Fallstudien, didaktische Konsequenzen,.* Tübingen: G. Narr.

Kearns, J. (2009). *Routledge Encyclopedia of Translation Studies,.* (M. B. Saldanha, Dü.) Londra ve New York: Routledge,.

Lamberger-Felber, H., Schneider, J. (2008). Linguistic interference in simultaneous interpreting Mack, G. (2002). "Die Beurteilung professioneller Dolmetschleistungen. J.-e. S. Best *Übersetzen und Dolmetschen* (s. 110-119). Tübingen: Tübingen Francke Verlag.

Mikkelson, H., & Jourdenais, R. (Eds.). (2015). *The Routledge handbook of interpreting* (p. 456). London and New York: Routledge.

Okuyan, S. (2012). *Çeviri Tarihinin Bugünün Çeviri Bakışaçısıyla İncelenmesi.* Sakarya: Sakarya Üniversitesi.

Özcan, L. (2017). *The Birth and Development of Conference Interpreting Turkey.* İstanbul: Yıldız Teknik Üniversitesi.

Seleskovitch, D. (1988). *Der Konferenzdolmetscher - Sprache und Kommunikation* (Cilt 3). Heidelberg : Groos,.

Takeda, K. (2010). What interpreting teachers can learn from students: A case study. The International Journal for Translation & Interpreting Research, 2(1), 38-47. https://transint.org/index.php/transint/article/viewFile/88/67

Taylor-Bouladon, V. (2001). *Conference Interpreting: Principles and Practice".* Adelaide: Crawford House Publishing.

Toury, G. (1995). Descriptive Translation Studies and Beyond. Amsterdam: John Benjamins Gümüş, V. Y. (2018). Translation as a professional project. In *The Routledge Handbook of Translation and Sociology* (pp. 505-519). Routledge.

Training Interpreters for Spontaneous Dialogue-Enhancing Reflexive and Adaptive Skills

Kübra ŞIK

References

Angelelli, C. V. (2004). *Revisiting the interpreter's role*. John Benjamins.

Angelelli, C. V. (2012). *The sociological turn in Translation and Interpreting Studies*. John Benjamins.

Christoffels, I. K., & De Groot, A. M. B. (2005). *Simultaneous interpreting: A cognitive perspective*. John Benjamins.

Ellis, R. (2003). *Task-based language learning and teaching*. Oxford University Press.

Ericsson, K. A. (Ed.). (2018). *The Cambridge handbook of expertise and expert performance* (2nd ed.). Cambridge University Press.

Fantinuoli, C. (2018). Interpreting and technology: The upcoming technological turn. In C. Fantinuoli (Ed.), *Interpreting and technology* (pp. 1–12). Language Science Press.

Gile, D. (2009). *Basic concepts and models for interpreter and translator training* (Rev. ed.). John Benjamins.

González-Davies, M., & Raído, V. E. (2018). Situated learning in translator and interpreter training: Bridging research and good practice. In *Situated Learning in translator and interpreter training* (pp. 1-11). Routledge.

Hale, S. B. (2007). Interdisciplinarity: Community Interpreting in the Legal Context. In *Community Interpreting* (pp. 64-98). London: Palgrave Macmillan UK.

Hale, S., & Napier, J. (2013). *Research methods in interpreting: A practical resource*. Bloomsbury.

Hatano, G., & Inagaki, K. (1986). Two courses of expertise. In H. Stevenson, H. Azuma, & K. Hakuta (Eds.), *Child development and education in Japan* (pp. 262–272). W. H. Freeman.

Hlavac, J., Harrison, C., & Saunders, B. (2022). Interprofessional education in interpreter training. *Interpreting*, *24*(1), 111-139. https://doi.org/10.1075/intp.00072.hla

Katan, D. (2020). Translating tourism. In *The Routledge handbook of translation and globalization* (pp. 337-350). Routledge.

Kiraly, D. (2000). *A social constructivist approach to translator education: Empowerment from theory to practice*. St. Jerome.

Kiraly, D. (2015). Towards a view of translator competence as an emergent phenomenon: Thinking outside the box(es) in translator education. *The Interpreter and Translator Trainer, 9*(1), 7–27.

Koskinen, K. (2000). *Beyond ambivalence: Postmodernity and the ethics of translation.* Unpublished Master's Thesis. University of Tampere.

Lantolf, J. P., & Thorne, S. L. (2006). *Sociocultural theory and the genesis of second language development*. Oxford University Press.

Lave, J., & Wenger, E. (1991). *Situated learning: Legitimate peripheral participation*. Cambridge University Press.

Nunan, D. (2004). *Task-based language teaching*. Cambridge University Press.

Pöchhacker, F. (2022). *Introducing interpreting studies* (3rd ed.). Routledge.

Risku, H. (2016). *Situated learning in translation research training: Academic research as a reflective practice.* Rouletge.

Roy, C. B. (2000). *Interpreting as a discourse process*. Oxford University Press.

Schön, D. A. (1987). *Educating the reflective practitioner*. Jossey-Bass.

Seeber, K. G. (2017). Cognitive load in simultaneous interpreting: Existing theories and new perspectives. *Interpreting, 19*(2), 163–180. https://doi.org/10.1075/intp.13.2.02see

Seeber, K. G., & Kerzel, D. (2012). Cognitive load in simultaneous interpreting: Model meets data. *International Journal of Bilingualism, 16*(2), 228–242. https://doi.org/10.1177/1367006911402982

Setton, R., & Dawrant, A. (2016). *Conference interpreting: A complete course*. John Benjamins.

Tommola, J., & Hyönä, J. (1990). Mental load in listening, speech shadowing and simultaneous interpreting: A pupillometric study. In J. H. Danks, G. M. Shreve, S. B. Fountain, & M. K. McBeath (Eds.), *Cognitive processes in translation and interpreting* (pp. 179–188). Sage.

Vygotsky, L. S. (1978). *Mind in society: The development of higher psychological processes*. Harvard University Press.

Wadensjö, C. (2014). *Interpreting as interaction*. Longman.

Wenger, E. (1999). *Communities of practice: Learning, meaning, and identity*. Cambridge University Press.

Wood, D., Bruner, J. S., & Ross, G. (1976). The role of tutoring in problem solving. *Journal of Child Psychology and Psychiatry, 17*(2), 89–100. https://sachafund.wordpress.com/wp-content/uploads/2018/10/wood_et_al-1976-journal_of_child_psychology_and_psychiatry.pdf

Teaching conference preparation skills in interpreter training: Genre and corpus approaches

Hatice SEZGİN

References

AIIC. "Practical guide for professional conference interpreters". *aiic.net* December 1, 1999. <http://aiic.net/p/628>.

Alyousef, H. and Alyahya, A. (2018). The conceptualization of genre in systemic functional linguistics. Retorika Jurnal Ilmu Bahasa, 4(2), 91-99. https://doi.org/10.22225/jr.4.2.665.91-99

Amini, M., Amini, D., & Yaqubi, M. (2016). Interpreters' perceptions on their profession and quality in malaysian conference interpreting. Studies in English Language Teaching, 4(1), 77. https://doi.org/10.22158/selt.v4n1p77

Balakhonov, V. and Mellinger, C. D. (2023). Developing and using an ad hoc corpus to teach specialized interpreting: a case study of german embassy speeches. CLINA Revista Interdisciplinaria De Traducción Interpretación Y Comunicación Intercultural, 9(2), 135-159. https://doi.org/10.14201/clina202392135159

Bendazzoli, C. (2021). Corpus studies in conference interpreting. The Routledge Handbook of Conference Interpreting, 443-456. https://doi.org/10.4324/9780429297878-39

Bhatia, V. (2010). Interdiscursivity in professional communication. Discourse & Communication, 4(1), 32-50. https://doi.org/10.1177/1750481309351208

Coetzee, D., Pereira, A., Scheurer, J., & Olson, A. (2020). Medical student workshop improves student confidence in working with trained medical interpreters. Journal of Medical Education and Curricular Development, 7. https://doi.org/10.1177/2382120520918862

Cotos, E., & Pendar, N. (2016). Discourse classification into rhetorical functions for AWE feedback. Calico Journal, 33(1), 92-116. https://doi.org/10.1558/cj.v33i1.27047

Díaz-Galaz, S., Padilla, P., & Bajo, M. (2015). The role of advance preparation in simultaneous interpreting. Interpreting International Journal of Research and Practice in Interpreting, 17(1), 1-25. https://doi.org/10.1075/intp.17.1.01dia

Fantinuoli, C. (2017). Computer-assisted preparation in conference interpreting. The International Journal of Translation and Interpreting Research, 9(2). https://doi.org/10.12807/ti.109202.2017.a02

Gao, F. (2022). A brief review of studies on interpreters' ideological mediation/intervention at international conferences. Frontiers in Communication, 7. https://doi.org/10.3389/fcomm.2022.1047516

Hu, K. and Qing, T. (2014). The chinese-english conference interpreting corpus: uses and limitations. Meta, 58(3), 626-642. https://doi.org/10.7202/1025055ar

Huh, J. (2021). Market demand for conference interpreting in south korea: sifting through the signals. The International Journal of Translation and Interpreting Research, 13(1). https://doi.org/10.12807/ti.113201.2021.a05

Hyland, K. (2002). 6. genre: language, context, and literacy. Annual Review of Applied Linguistics, 22, 113-135. https://doi.org/10.1017/s0267190502000065

Hyland, K. (2006). English for academic purposes: An advanced resource book. Routledge.

Morell, T. and Cesteros, S. (2019). Genre pedagogy and bilingual graduate students' academic writing. Publications, 7(1), 8. https://doi.org/10.3390/publications7010008

Park, K. (2014). Corpora and language assessment: the state of the art. Language Assessment Quarterly, 11(1), 27-44. https://doi.org/10.1080/15434303.2013.872647

Russo, M. (2019). Corpus-based studies in conference interpreting. Slovo.ru: Baltic Accent, 10(1), 87-100. https://doi.org/10.5922/2225-5346-2019-1-6

Sun, K., Wang, R., & Xiong, W. (2021). Investigating genre distinctions through discourse distance and discourse network. Corpus Linguistics and Linguistic Theory, 17(3), 599-624. https://doi.org/10.1515/cllt-2020-0064

Swales, J. M. (1990). Genre analysis: English in academic and research settings. Cambridge University Press.

Swales, J. M. (2004). Research genres: Exploration and applications. Cambridge University Press.

Thongchalerm, S. and Jarunthawatchai, W. (2020). The impact of genre based instruction on efl learners' writing development. International Journal of Instruction, 13(1), 1-16. https://doi.org/10.29333/iji.2020.1311a

Troyan, F. (2014). Leveraging genre theory: a genre-based interactive model for the era of the common core state standards. Foreign Language Annals, 47(1), 5-24. https://doi.org/10.1111/flan.12068

Wit, M., Crasborn, O., & Napier, J. (2023). Quality assurance in international sign conference interpreting at international organisations. The International Journal of Translation and Interpreting Research, 15(1), 74-97. https://doi.org/10.12807/ti.115201.2023.a04

Silence in Context: Exploring Censorship and Self-Censorship Among Conference Interpreters

Esra ÖZKAYA MARANGOZ

References

Byeon, S., Chung, S., & Jin, B. (2017). Self-censorship on large corporations in SNS: The effect of news exposure, knowledge, and perceived power. *Digital Policy, Regulation and Governance, 19*(2), 139–152. https://doi.org/10.1108/dprg-02-2016-0009

Chateau, A., Aldous, C., Dlova, N., & Blackbeard, D. (2023). 'It breaks my heart': Healthcare practitioners caring for families with epidermolysis bullosa. *Health SA Gesondheid, 28*, e2355. https://doi.org/10.4102/hsag.v28i0.2355

Deng, W. (2018). The neutral role of interpreters under the cognitive model of interpreting. *Proceedings of the International Conference on Education, Sports, Arts and Management Engineering (ESSAEME 2018)*. https://doi.org/10.2991/essaeme-18.2018.69

Drugan, J. (2017). Ethics and social responsibility in practice: Interpreters and translators engaging with and beyond the professions. *The Translator, 23*(2), 126–142. https://doi.org/10.1080/13556509.2017.1281204

Gu, C., & Tipton, R. (2020). (Re-)voicing Beijing's discourse through self-referentiality: A corpus-based CDA analysis of government interpreters' discursive mediation at China's political press conferences (1998–2017). *Perspectives, 28*(3), 406–423. https://doi.org/10.1080/0907676x.2020.1717558

Himma-Kadakas, M., & Ivask, S. (2023). Journalists under attack: Self-censorship as an unperceived method for avoiding hostility. *Central European Journal of Communication, 15*(3[32]), 359–378. https://doi.org/10.51480/1899-5101.15.3(32).2

Ho, E. L. (2008). Embodying self-censorship: Studying, writing and communicating. *Area, 40*(4), 491–499. https://doi.org/10.1111/j.1475-4762.2008.00821.x

Ivars, A. (2020). Impartiality and accuracy as a case in point while interpreting in a refugee context. *Forum: Revue Internationale d'Interprétation et de Traduction / International Journal of Interpretation and Translation, 18*(2), 150–178. https://doi.org/10.1075/forum.19024.jim

Martínez, L. C. I., Groce, N., Hurst, S., Martínez, Á. V., Cuculick, J., & Velarde, M. R. (2025). Key components in the professional ethics of sign language interpreters in healthcare contexts: A qualitative study in Colombia. *BMJ Open, 15*(2), e086490. https://doi.org/10.1136/bmjopen-2024-086490

Morrison, L., Given-Wilson, Z., & Memon, A. (2024). The impact of emotionally evocative information on interpreting accuracy in a mock asylum interview. *Applied Cognitive Psychology, 38*(2), 1–12. https://doi.org/10.1002/acp.4185

Özkaya, E. (2015). *Konferans Çevirmenliğinde Normlar Işığında Tarafsızlık Kavramı* (Unpublished doctoral dissertation). İstanbul Üniversitesi. https://nek.istanbul.edu.tr/ekos/TEZ/53235.pdf

Rosendo, L., & Persaud, C. (2016). Interpreters and interpreting in conflict zones and scenarios: A historical perspective. *Linguistica Antverpiensia, New Series – Themes in Translation Studies, 15*, 1–23. https://doi.org/10.52034/lanstts.v15i.428

Rusho, D. (2023). First Nations interpreters cannot be neutral and should not be invisible. *Translation and Interpreting, 15*(1), 120–134. https://doi.org/10.12807/ti.115201.2023.a06

Soucy, A., Urioste-Stone, S., Rahimzadeh-Bajgiran, P., Jansujwicz, J., Eitel, K., & Brownlee, M. (2023). Finding hope and fulfillment in meaningful work: An interpretative phenomenological analysis of conservation and stewardship practitioners' experience, values, and motivations. *PLOS Sustainability and Transformation, 2*(11), e0000087. https://doi.org/10.1371/journal.pstr.0000087

Tomkow, L., Prager, G., Drinkwater, J., Morris, R., & Farrington, R. (2023). 'That's how we got around it': A qualitative exploration of healthcare professionals' experiences of care provision for asylum applicants with limited English proficiency in UK contingency accommodation. *BMJ Open, 13*(11), e074824. https://doi.org/10.1136/bmjopen-2023-074824

Tutani, L., Eldred, C., & Sykes, C. (2018). Practitioners' experiences of working collaboratively with interpreters to provide CBT and guided self-help (GSH) in IAPT: A thematic analysis. *The Cognitive Behaviour Therapist, 11*, e10. https://doi.org/10.1017/s1754470x17000204

The Role of Technology in Shaping Interpreter Psychology: Coping with Stress and Cognitive Load

Eda DURUK
Çağla ATMACA

References

Abdelaal, N. (2024). The effectiveness of using InterpretBank as a CAI tool among novice interpreters. *Cogent Arts & Humanities*, *11*(1), 2428486. https://doi.org/10.1080/23311983.2024.2428486

Braun, S. (2019). Technology and interpreting. In M. O'Hagan (Ed.), *The Routledge handbook of translation and technology* (pp. 271-288). London: Routledge.

Chan, V. (2025a). Impact of technology on interpreting practice: A review of studies on technology and interpreting practice from 2013 to 2024. *Interactive Technology and Smart Education*, *22*(1), 81-102. doi: 10.1108/ITSE-02-2024-0042

Chan, V. (2025b). Unveiling the strengths and weaknesses of technology in interpreter training. A literature survey. *FORUM. International Journal of Interpretation and Translation*, ahead-of-print. https://doi.org/10.1075/forum.23028.cha

Desmet, B., Vandierendonck, M., & Defrancq, B. (2018). Simultaneous interpretation of numbers and the impact of technological support. In C. Fantinuoli (Ed.), *Interpreting and technology* (pp. 13–27). Berlin: Language Science Press. doi: 10.5281/zenodo.1493291

Gieshoff, A.C., Schuler, M., & Jahany, Z. (2024). The augmented interpreter. An exploratory

study of the usability of augmented reality technology in interpreting. *Interpreting, 26*(2), 282-315. https://doi.org/10.1075/intp.00108.gie

Gile, D. (2009). *Basic concepts and models for interpreter and translator training*. Amsterdam: John Benjamins Publishing.

Huang, Y., Shi, W., Wen, J. (2023). Technology challenges and aids: The sustainable development of professional interpreters in listening comprehension effectiveness and interpreting performance. *Sustainability, 15*, 6828. https://doi.org/10.3390/su15086828

Li, X. (2024). Research in interpreter and translator education (1955-2022): A state-of-the-art review. *The Interpreter and Translator Trainer, 18*(4), 523-545. https://doi.org/10.1080/1750399X.2024.2407684

Liu, J. (2022). The impact of technologies on interpreting: An interpreter and trainer's perspective. *International Journal of Chinese and English Translation & Interpreting, 1*, 1-8. https://ijceti.at-journals.com/ojs/index.php/description/article/view/14/14

Mellinger, C. (2019). Computer-assisted interpreting technologies and interpreter cognition: A product and process-oriented perspective. *Revista Tradumàtica. Tecnologies de la Traducció, 17*, 33-44. https://doi.org/10.5565/rev/tradumatica.228

Moser-Mercer, B. (2005). Remote interpreting: Issues of multi-sensory integration in a multilingual task. *Meta*, *50*(2), 727–738. https://doi.org/10.7202/011014ar

Obiajulu Umeanowai, K., & Hu, G. (2024). Unveiling the dynamic landscape of translation studies: A bibliometric analysis. *SAGE Open*, *14*(4), 1-16. https://doi.org/10.1177/21582440241300123

Özdemir, E. (2022). *Technology in interpreting: Technology perception and technology use of interpreters* [Master's thesis, İstanbul University].

Pöchhacker, F. (2016). *Introducing interpreting studies* (2nd ed.). London: Routledge. https://doi.org/10.4324/9781315649573

Prandi, B. (2018). An exploratory study on CAI tools in simultaneous interpreting: Theoretical framework and stimulus validation. In C. Fantinuoli (Ed.), *Interpreting and technology* (pp. 29–59). Berlin: Language Science Press. doi:10.5281/zenodo.1493293

Rakhmawati, S. S. (2023). *Cognitive load of Indonesian interpreters in simultaneous interpreting with a computer-assisted tool* [Doctoral dissertation, Kent State University]. OhioLINK Electronic Theses and Dissertations Center. http://rave.ohiolink.edu/etdc/view?acc_num=kent169176961156925

Roziner, I., & Shlesinger, M. (2010). Much ado about something remote: Stress and performance in remote interpreting. *Interpreting* 12(2), 214–247. doi 10.1075/intp.12.2.05roz

Saeed, M. A., González, E. R., Korybski, T., Davitti, E., & Braun, S. (2022). Connected yet distant: An experimental study into the visual needs of the interpreter in remote simultaneous interpreting. In Kurosu, M. (Ed.), *Human-computer interaction. user experience and behavior*. HCII 2022. Lecture notes in computer science, vol 13304. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-05412-9_16

Seeber, K. G. (2011). Cognitive load in simultaneous interpreting: Existing theories - new models. *Interpreting, 13*(2), 176–204. https://doi.org/10.1075/intp.13.2.02see

Sweller, J. (1988). Cognitive load during problem solving: Effects on learning. *Cognitive Science, 12*, 257–285.

Zeier, H. (1997). Psychophysiological stress research. *Interpreting, 2*(1/2), 231–249.

Zorlu, B. N. (2023). *Evaluation of remote interpreting in terms of stress and burnout syndrome* [Master's thesis, İstanbul University].

Navigating the Interpreting Landscape in Türkiye: Professional Practices, Standards, and Differences in terms of Country

Duygu DALASLAN

References

American Translators Association. (n.d.). ATA code of ethics and professional practice. https://www.atanet.org

AVASÇED. (n.d.). Anadolu ve Avrupa Simultane Çeviri Derneği. https://www.avasced.org

Başol, O., & Taşkın, N. (2024). Professional translators in Türkiye: Work satisfaction, work-life balance, and burnout. Journal of Translation Studies, 12(1), 45–62.

BnF. (n.d.). École des Jeunes de Langues. Bibliothèque nationale de France. https://data.bnf.fr

Boğaziçi University. (n.d.). Conference interpreting program. https://www.boun.edu.tr

Brill. (2023). Academy of Oriental Languages in Vienna. Brill Encyclopedia of the Middle Ages.

Conker, N. (2017). Sign language interpreting in Türkiye: A study of professionalization after official recognition of TİD (Unpublished master's thesis). Boğaziçi University, Istanbul.

ÇİD. (n.d.). Çevirmenler İçin Dayanışma Derneği. https://www.cid.org.tr

Diriker, E. (2015). Konferans çevirmenliği: Mesleki pratikler ve Türkiye bağlamı. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.

Hacettepe University. (n.d.). Translation and interpreting studies program. https://www.hacettepe.edu.tr

HÜSEM. (n.d.). Türk İşaret Dili Araştırmaları. Hacettepe Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi.

InformationNOW. (n.d.). National Register of Public Service Interpreters (NRPSI). https://www.informationnow.org.uk

LearnQ. (n.d.-a). Level 3 Certificate in Community Interpreting. https://learnq.co.uk

LearnQ. (n.d.-b). Level 6 Diploma in Public Service Interpreting (DPSI). https://learnq.co.uk

Meral, Y. (2014). Osmanlı'da dragomanlık kurumu ve tercüme odası. Osmanlı Araştırmaları Dergisi, 44(2), 75–98.

Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK). (2020). Tercüman (Seviye 6) ulusal meslek standardı. Ankara: MYK Yayınları.

NRPSI. (n.d.). National Register of Public Service Interpreters. https://www.nrpsi.org.uk

Onat Tercüme. (n.d.). Türkiye'deki çeviri dernekleri. https://www.onattercume.com

Şen Bartan, Ö., Aral, G., & Karabulut, H. (2021). Court interpreting in Turkish Sign Language: A professional profile analysis. TransLogos Translation Studies Journal, 4(2), 101–123.

Tahir-Gürçağlar, Ş., & Diriker, E. (2004). Community interpreting in Türkiye. In Proceedings of the Translation Studies Conference (pp. 210–225). Istanbul University.

TKTD. (n.d.). Türkiye Konferans Tercümanları Derneği. https://www.tktd.org

Türkiye Noterler Birliği (TNB). (2019). Yeminli tercümanlık esasları. Ankara: TNB Yayınları.

TÜÇED. (n.d.). Türkiye Çevirmenler Derneği. https://www.tuced.org

Volga Yılmaz-Gümüş. (2018). Indicators of professionalization in the Turkish translation profession. Translation Studies Review, 11(2), 25–46.

İslamcılık Düşüncesinde Medeniyet Tartışmaları

Arayışlar - Tenkitler - Teklifler

Selin ŞAHİN

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1961
Araştırma İnceleme

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-717-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ŞAHİN, Selin
İslamcılık Düşüncesinde
Medeniyet Tartışmaları
Arayışlar - Tenkitler - Teklifler

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abdurrahman Şeref. *Tarih Musahabeleri*. İstanbul: Kapı Yayınları, 2012.

Ağaoğlu, Ahmet. *Üç Medeniyet*. İstanbul: Doğu Kitapevi, 2013.

Ak, Suat. *Necip Fazıl ve Büyük Doğu Sosyal, Siyasi Mücadele Tarihi*. İstanbul: Büyüyenay, 2016.

Akbaş, Onur. *Mustafa Reşit'in Müntehabât-I Cedîde İsimli Antolojisinin Çeviri Yazısı ve İncelenmesi*. Afyon: Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2012.

Akçetin Çalışkan, Nurhayat. "Nurettin Topçu'da Ma'ârif Meselesi". *Felsefe Dünyası* 67 (2018), 144-170.

Akçura, Yusuf. *Üç Tarz-ı Siyaset*. Ankara: Lotus Yayınevi, 2012.

Akgül, Mehmet. *Türk Modernleşmesi ve Din*. Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları, 1999.

Akın, Mahmut H.. "Muhafazakâr Siyasal Kültürde Bir Sembol Olarak Necip Fazıl Kısakürek". *Muhafazakâr Düşünce* 10/39 (2014), 31-43.

Aktay, Yasin. "Sunuş". *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce-İslâmcılık*. ed. Tanıl Bora – Murat Gültekingil. 6/13-25. İstanbul: İletişim Yayınları, 2014.

Akün, Ömer Faruk. "Namık Kemal". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 32/361-378. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2006.

Ali Nazîmâ – Faik Reşad. "medeniyyet". *Mükemmel Osmanlı Lügati*. haz. Necati Birinci vd.. Ankara: Ankara Üniversitesi Basım Evi, 2005.

Alpyağıl, Recep. ""Uygarlık" Kelimesinin "A"sı Nereden Geliyor?". *Teklif* 12 (Kasım 2023), 160-166.

Altun, Fahrettin. "Hatırlama ve Direniş: Necip Fazıl Kısakürek'in Batılılaşma Anlatısı". *Türkiye'de İslamcılık Düşüncesi ve Hareketi Sempozyum Tebliğleri*. ed. İsmail Kara – Asım Öz. 242-248. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2013.

Atsız, Mahsun. "Girişim". *"Bir Başka Hayata Karşı" 1980 Sonrası İslamcı Dergilerde Meseleler, Kavramlar ve İsimler*. ed. Lütfi Sunar. 2/557-558. İstanbul: Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 2019.

Aydın, Mithat. "Namık Kemal'de "Terakki" ve "Maarif" Düşüncesi". *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi* 53/2 (2013), 451-477.

Aydın, Suavi – Taşkın, Yüksel. *1960'tan Günümüze Türkiye Tarihi*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2014.

Ayık, Hasan. "Necip Fazıl'dan Nurettin Topçu'ya Hareket Felsefesi Üzerine Bir Deneme". *Eskiyeni: Anadolu İlahiyat Akademisi Araştırma Dergisi* 20 (2011), 97-104.

Ayvazoğlu, Beşir. "Nâmık Kemâl, Babası, Oğlu ve Torunu". *Namık Kemal*. ed. Turan Karataş – Orhan Kemal Tavukçu. 36-532. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2011.

Ayverdi, İlhan. "Medeniyet". *Misalli Büyük Türkçe Sözlük-2*. İstanbul: Kubbealtı Neşriyat, 2011.

Ayverdi, İlhan. "Medeniyetsiz". *Misalli Büyük Türkçe Sözlük-2*. İstanbul: Kubbealtı Neşriyat, 2011.

Ayverdi, İlhan. "Uygarlık". *Misalli Büyük Türkçe Sözlük-3*. İstanbul: Kubbealtı Neşriyat, 2011.

Babacan, Hasan. "Mehmet Âkif'in Almanya Seyahati". *Osmanlı Mirası Araştırmaları Dergisi* 5/11 (2018), 175-181.

Bakacak, Ayşe Ayten. "Mehmet Akif ve Sezai Karakoç'un Medeniyet Telakkileri". *Muhafazakâr Düşünce* 18/63 (Temmuz/Aralık 2022), 105-106.

Baykal, Ömer – Çaha, Ömer. "Politik Aktör Olarak Necmettin Erbakan'ın Türk Siyasetindeki Yeri". *Akademik Hassasiyetler* 4/8 (2017), 1-18.

Baykara, Tuncer. *Osmanlılarda Medeniyet Kavramı ve Ondokuzuncu Yüzyıla Dair Araştırmalar*. Ankara: Akademi Kitapevi, 1992.

Bergen, Lütfi. "Batılılaşma ve Modernleşme Olgusu Karşısında Bir Osmanlı: Namık Kemal". *Namık Kemal (1840-1888)*. ed. Hüseyin Su – Abdurrahim Karadeniz. 57-68. Tekirdağ: Namık Kemal Üniversitesi Yayınları, 2012.

Bergen, Lütfi. "Ferdin Dini İslâm-Toplumun Dindarlığı Medeniyet". *Hece Aylık Edebiyat Dergisi* Özel Sayı 26 (Haziran/Temmuz/Ağustos 2013), 44-50.

Berkes, Niyazi. *Türkiye'de Çağdaşlaşma*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2014.

Beşer, Ali Haydar. "Yeni Olan Ne? Yüzyılın Dönümünde "Yeni İslamcılık" Tartışmaları". *"Bir Başka Hayata Karşı" 1980 Sonrası İslamcı Dergilerde Meseleler, Kavramlar ve İsimler*. ed. Lütfi Sunar. 1/241-264. İstanbul: Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 2019.

Birgül, Mehmet Fatih. "Said Halim Paşa ve Nurettin Topçu'da 'Milliyet', 'Din' ve 'Aydının Yabancılaşması' Sorunu". *Said Halim Paşa Kitabı Osmanlı Sadrazamı ve Düşünür*. haz. Asım Öz. 505-526. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2021.

Birinci, Ali. "Necip Fazıl Biyografisi Hakkında Bazı Yeni Tespitler ve Tashihler". *Necip Fazıl Kitabı*. ed. Asım Öz – İsmail Kara vd.. 33-56. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2015.

Bolay, S. Hayri. *Namık Kemal'in İslâm'a Bakışı*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı, 1990.

Bolay, Süleyman Hayri. "Namık Kemal (D. 1840- Ö. 1888)". *Tanzimat'tan Günümüze Türk Düşüncesi- Tanzimat'tan Cumhuriyet'e Siyasî, İdarî ve Sosyal Düşünce Temsilcileri*. ed. Süleyman Hayri Bolay. 1/210-237. İstanbul: Nobel Akademik Yayıncılık, 2015.

Bora, Tanıl. "1980-200 Arası İslamcı Dergilere Panoramik Bir Bakış Bir Arifenin Seyir Defteri"."*Bir Başka Hayata Karşı" 1980 Sonrası İslamcı Dergilerde Meseleler, Kavramlar ve İsimler*. ed. Lütfi Sunar. 1/89-134. İstanbul: Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 2019.

Bostan, Hanefi. "Said Halim Paşa". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 35/557-558. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2008.

Bostan, M. Hanefi. *Bir İslamcı Düşünür Said Halim Paşa*. İstanbul: İrfan Yayıncılık, 1992.

Bostan, M. Hanefi. "Sadrazam Said Halim Paşa'nın Hayatı ve İslamcılık Fikir Hareketi İçindeki Yeri". *Said Halim Paşa Kitabı Osmanlı Sadrazamı ve Düşünür*. haz. Asım Öz. 23-48. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2021.

Bulut, Büşra. "Râyet'ten Evrensel Kadın'a İslamcı Kadınlar Kendi Konumlarını Nasıl İnşa Etti?". *"Bir Başka Hayata Karşı" 1980 Sonrası İslamcı Dergilerde Meseleler, Kavramlar ve İsimler*. ed. Lütfi Sunar. 4/57-76. İstanbul: Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 2019.

Bülbül, Kudret. "Said Halim Paşa: Çağları Aşan Tespitler…". *Tezkire* 48 (Mart/Nisan/Mayıs 2014), 198-224.

Bülbül, Kudret. *Siyasal Bir Düşünür ve Devlet Adamı Said Halim Paşa*. İstanbul: Tezkire Yayınları, 2015.

Bülbül, Kudret. "9. Yüzyıldan 21. Yüzyıla, Said Halim Paşa Bugüne Ne Söyler?". *Said Halim Paşa Kitabı Osmanlı Sadrazamı ve Düşünür*. haz. Asım Öz. 209-229. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2021.

Can, Burhanettin. "Ölümünde Bile Sisteme İsyanını Sürdüren Adam: Mücahid Erbakan". *Umran* 200 (Nisan 2011), 15-29.

Canatan, Kadir. "Said Halim Paşa (1864-1921)". *Elli Müslüman Düşünür*. ed. Mustafa Tekin. 459-469. İstanbul: Pınar Yayınları, 2016.

Cündioğlu, Dücane. "Ernest Renan ve "reddiyeler" bağlamında İslâm-bilim tartışmalarına bibliyografik bir katkı". *Divan Disiplinlerarası Araştırmalar Dergisi* 2 (1996), 1-94.

Çağan, Kenan. "Rasim Özdenören Düşüncesinin Temelleri ve Kavramsal Nitelikleri". *TYB Akademi* 2/4 (2012), 177-198.

Çağan, Kenan. "Şairin Bir Entelektüel Olarak Portresi". *Mütefekkir Şair Sezai Karakoç Kitabı*. haz. Asım Öz – Aykut Ertuğrul. 275-293. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2023.

Çağbayır, Yaşar. "medeniyet". *Ötüken Türkçe Sözlük 3*. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2007.

Çağman, Engin. "İsmet Özel'de dünya sistemi, sistemin geleceği ve Türkler". *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi* 18 (2020), 190-205.

Çakır, Ruşen. "Millî Görüş Hareketi: Dün, Bugün, Yarın". *Türkiye'de İslâmcılık Düşüncesi ve Hareketi Sempozyum Tebliğleri*. ed. İsmail Kara – Asım Öz. 753-775. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2013.

Çakır, Ruşen. "Millî Görüş Hareketi". *Modern Türkiye'de Siyasî Düşünce-İslâmcılık*. ed. Tanıl Bora – Murat Gültekingil. 6/544-575. İstanbul: İletişim Yayınları, 2014.

Çalışkan, Necmettin – Sıcak, Ahmet Sait. "Dini Hareketlerde Sıkça Kullanılan Âyetler: Prof. Dr. Necmettin Erbakan Örneği". *Turkish Studies* 12/8 (2017), 71-84.

Çalmuk, Fehmi. "Necmettin Erbakan". *Modern Türkiye'de Siyasî Düşünce-İslâmcılık*. ed. Tanıl Bora – Murat Gültekingil. 6/550-567. İstanbul: İletişim Yayınları, 2014.

Çaylak, Âdem – Kaya, Cansu. "İsmet Özel ve Türk Tanımının Nevabit Kavramı Bağlamında Analizi". *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 82 (2024), 144-158.

Çekin, Esma Namlı. *Siyasal İslamcılık ve Feminizm Bağlamında Kadın Kimliğinin Konumu ve İnşası: Kadın Kimliği Dergisi'nin İncelenmesi*. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.

Çelik, Celaleddin. "İslamî Gruplarda Söylem ve Hafıza İnşa Aracı Olarak Dergiler (1980 Sonrası)". *"Bir Başka Hayata Karşı" 1980 Sonrası İslamcı Dergilerde Meseleler, Kavramlar ve İsimler*. ed. Lütfi Sunar. 4/27-40. İstanbul: Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 2019.

Çınar, Menderes. *Siyasal Bir Sorun Olarak İslâmcılık*. Ankara: Dipnot Yayınları, 2005.

Çıraklı, Mustafa Zeki. "Medeniyetlerin Karşılaşmasından Hibrid Kimliklere". *Hece Aylık Edebiyat Dergisi* Özel Sayı 24 (Haziran/Temmuz/Ağustos 2012), 111-116.

Değirmenci, Hakan. "Namık Kemal'in Siyasî Paradigmasında Meşveret Kavramı ve Meclis Düşüncesi". *Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi* 17 (Haziran 2023), 181-202.

Demirel, İdiris. "Milliyetçi İslami Siyasal Düşüncede İslam Medeniyeti Karşıtlığı: İsmet Özel İstisnailiği". *II. Uluslararası Felsefe Kongresi "Şehir ve Felsefe" Bildiri Tam Metinleri*. ed. Gürkan Kaya – A. Kadir Çüçen. 495-509. Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi Yayınları, 2013.

Devellioğlu, Ferit. "Medeniyyet". *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat.* Ankara: Aydın Kitabevi Yayınları, 2015.

Doğramacıoğlu, Hüseyin. "Namık Kemal'in İbret Gazetesinde Sıraladığı Sosyal Tenkitler ve Çözüm Önerileri". *Turkish Studies* 6 (2011), 975-986.

Duhamel, Georges. *Medeniyet*. çev. Zahir Güvemli – Tahsin Yücel. İstanbul: Varlık Yayınevi, 1954.

Duralı, Teoman. *Çağdaş Küresel Medeniyet*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2000.

Duran, Burhanettin. "Cumhuriyet Dönemi İslâmcılığı İdeolojik Konumları, Dönüşümü ve Evreleri". *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce-İslâmcılık*. ed. Tanıl Bora – Murat Gültekingil. 6/129-156. İstanbul: İletişim Yayınları, 2014.

Duran, Burhanettin. "Nurettin Topçu'da Batı Algısı". *Nurettin Topçu Sempozyum Kitabı*. ed. Cengiz Gündoğdu – M. Zeki İşcan – Muammer Cengiz. 107-113. Erzurum: Erzurum Büyükşehir Belediyesi & Atatürk Üniversitesi Yayını, 2016.

Düzdağ, M. Ertuğrul (haz.). "Said Halim Paşa Hayatı ve Eserleri". *Buhranlarımız ve Son Eserleri*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2012.

Düzdağ, M. Ertuğrul. *Mehmed Akif Ersoy*. İstanbul: Kapı Yayınları, 2013.

Düzenli, Kubilay. "İslamcılık-Muhafazakârlık İkileminde Erken Dönem Millî Görüş Hareketi". *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 72 (2022), 25-46.

Elhan, Nail. "İran Devrimi ve Türkiye'de İslamî Entelektüellik Devrim'in İslamcı Yayınlar Üzerindeki Etkileri". *"Bir Başka Hayata Karşı" 1980 Sonrası İslamcı Dergilerde Meseleler, Kavramlar ve İsimler*. ed. Lütfi Sunar. 2/445-472. İstanbul: Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 2019.

Elias, Norbert. *Uygarlık Süreci-1*. çev. Ender Ateşman. İstanbul: İletişim Yayınları, 2015.

Elmas, Nazım. "Berlin'de Bir Millî Şair: Mehmet Âkif Ersoy". *Mehmed Âkif, 100 Yıl Sonra Berlinde*. ed. D. Mehmet Doğan. 50-59. Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği, 2015.

Emanet, Celal. "Said Halim Paşa'nın Düşünce Dünyasından İslamlaşmak". *Said Halim Paşa Kitabı Osmanlı Sadrazamı ve Düşünür*. haz. Asım Öz. 277-287. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2021.

Enginün, İnci. "Namık Kemal'in Eğitim Konusundaki Görüşleri". *Ölümünün 100. Yılında Namık Kemal*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları, 1988, 25-38.

Erbakan, Necmettin. *Davam*. Ankara: MGV Yayınları, 2014.

Erbakan, Necmettin. *Erbakan Külliyatı*. der. M. Mustafa Uzun. 1. Cilt. Ankara: MGV Yayınları, 2014.

Erbakan, Necmettin. *Erbakan Külliyatı*. der. M. Mustafa Uzun. 2. Cilt. Ankara: MGV Yayınları, 2014.

Erbakan, Necmettin. *Erbakan Külliyatı*. der. M. Mustafa Uzun. 3. Cilt. Ankara: MGV Yayınları, 2014.

Erbakan, Necmettin. *Erbakan Külliyatı*. der. Mustafa Uzun. 4. Cilt. Ankara: MGV Yayınları, 2014.

Erbakan, Necmettin. *Erbakan Külliyatı*. der. Mustafa Uzun. 5. Cilt. Ankara: MGV Yayınları, 2014.

Eren, Mustafa. "Nurettin Topçu'nun İdeoloji Olarak Bilim Eleştirisi". *İlahiyat Araştırmaları Dergisi* 9 (2018), 29-46.

Erener, Abdülkadir. *Tarihi Seyri İçerisinde Medeniyet*. İstanbul: Sümer Matbaası, 1980.

Ergenç, Kamil. "Sezai Karakoç'un Tefekkür Mirasında İslamcılık". *Mütefekkir Şair Sezai Karakoç Kitabı*. haz. Asım Öz – Aykut Ertuğrul. 397-409. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2023.

Erkilet, Alev. *Orta Doğu'da Modernleşme ve İslâmî Hareketler*. Ankara: Hece Yayınları, 2010.

Erol, Murat. "Medeniyet ve Yerlilik: Anadolu'da Bir Medeniyeti Düşünmek". *Hece Aylık Edebiyat Dergisi* Özel Sayı 24 (Haziran/Temmuz/Ağustos 2012), 140-156.

Ersoy, Mehmed Akif. *Safahat*. haz. Ömer Rıza Doğrul. İstanbul: İnkılap ve Aka Kitabevleri, 1980.

Ersoy, Mehmed Akif. *Açıklamalı Mehmed Âkif Külliyatı 9*. haz. İsmail Hakkı Şengüler. İstanbul: Kitap Rengi Yayınları, 2013.

Ersoy, Mehmet Akif. *Mehmet Akif Ersoy Şiir Külliyatı Safahat*. haz. Necmettin Turinay. Ankara: TOBB Yayınları, 2011.

Eryılmaz, Bilal. *Tanzimat ve Yönetimde Modernleşme*. İstanbul: İşaret Yayınları, 2010.

Eser, H. Bahadır. "Türk Siyasal Kültürü İçinde Dinin Rolü Üzerine Bir Açıklama Çabası: Milli Görüş Hareketi ve Milli Nizam Partisi". *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 18/3 (2013), 201-224.

Eşref Edip. *Mehmed Akif Hayatı Eserleri ve Yetmiş Muharririn Yazıları*. der. Fahrettin Gün. İstanbul: Beyan Yayınları, 2010.

Etil, Hüseyin. *İsmet Özel ve Partizan Aynı Adamın Öyküsü*. İstanbul: Küre Yayınları, 2019.

Etil, Hüseyin. "Muhafazakâr Devrimin Gök Gürültüsü: Sezai Karakoç'un Diriliş Düşüncesi". *Liberal Düşünce Dergisi* 117 (2025), 73-94.

Faroqhi, Suraiya. *Osmanlı İmparatorluğu Tarihi*. çev. Ercan Ertürk. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2013.

Fergan, Eşref Edip. "Alem-İ İslâm İçin Pek Büyük Bir Ziyâ Prens Said Halim Paşa Hazretlerinin Şehadeti". *Said Halim Paşa Kitabı Osmanlı Sadrazamı ve Düşünür*. haz. Asım Öz. 155-158. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2021.

Fındıklı, Burhan. "İsmet Özel'in Cuma Mektupları: Dünya Sistemi ve Türkiye'de İslamcılığın İmkanı". *Tezkire Düşünce-Siyaset-Sosyal Bilim* 48 (Mart/Nisan/Mayıs, 2014), 105-120.

Filizok, Rıza. "Namık Kemal'in Batı Medeniyetine Bakış Tarzı". *Ölümünün 100. Yılında Namık Kemal*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları,1988, 39-50.

Fukuyama, Francis. *Tarihin Sonu ve Son İnsan*. çev. Zülfü Dicleli. İstanbul: Profil Kitap, 2016.

Gencer, Bedri. "Medenileşmeden Küreselleşmeye Modernleşmenin Akıbeti". *Hece Aylık Edebiyat Dergisi* Özel Sayı 24 (Haziran/Temmuz/Ağustos 2012), 127-129.

Gencer, Bedri. "Medine Nostaljisinden Medeniyet Ütopyasına Sezai Karakoç". *Mütefekkir Şair Sezai Karakoç Kitabı*. haz. Asım Öz – Aykut Ertuğrul. 295-326. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2023.

Gökalp, Ziya. *Hars ve Medeniyet*. İstanbul: Bilge Oğuz, 2013.

Görgün, Tahsin. "Medeniyet". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 28/298-301. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2003.

Gülcan, Sibel. *II. Meşrutiyet Döneminde Osmanlı Düşünce Hayatında Said Halim Paşa*. Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2000.

Güler, Hazan. "Muhafazakâr Düşüncenin Medeniyet Mefhumuna Bakışı: Necip Fazıl Kısakürek Özelinde Bir Çalışma". *e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi* 11/23 (2019), 368-382.

Güler, Ruhi. "Medeniyet Kavramının Serencamı". *Teklif* 12 (Kasım 2023), 122-131.

Gümüş, Musa. "Namık Kemâl'e Göre "Şark Meselesi" ve Osmanlı Devleti'ni Çöküşe Götüren Sorunlar". *History Studies* (Ortadoğu Özel Sayısı, 2010), 145-163.

Gündoğan, Ali Osman. "Topçu ve Hareket Felsefesi". *Temaşa: Erciyes Üniversitesi Felsefe Bölümü Dergisi* 4 (2016), 24-37.

Gündüz, Mustafa. "Said Halim Paşa'da 'Medeniyet' Kavramı". *Journal of Islamic Research* 21/2 (2010), 143-150.

Gürlek, Dursun. *Namık Kemal*. İstanbul: Boğaziçi Yayınları, 1998.

Hanioğlu, Şükrü. *Bir Siyasal Düşünür Olarak Doktor Abdullah Cevdet ve Dönemi*. İstanbul: Üçdal Neşriyat, 1981.

Huntington, Samuel P.. "Medeniyetler Çatışması mı?". *Medeniyetler Çatışması*. der. Murat Yılmaz. Ankara: Vadi Yayınları, 2001.

Işık, Vahdettin. "Said Halim Paşa ve Tadilen Islah Anlayışı Olarak İslamlaşmak". *Said Halim Paşa Kitabı Osmanlı Sadrazamı ve Düşünür*. haz. Asım Öz. 231-240. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2021.

İmamoğlu, Abdulvahit. "Mehmet Akif'te Medeniyet Kavramı". *İslâmî Araştırmalar Dergisi* 21/3 (2010), 165-171.

İnalcık, Halil – Seyitdanlıoğlu, Mehmet. (Ed.). *Tanzimat Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2014.

İnalcık, Halil. "Osmanlı Toplum Yapısının Evrimi". *Türkiye Günlüğü* 11 (1990), 30-41.

İnalcık, Halil. "Tanzimat Nedir?". *Tanzimat Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu*. ed. Halil İnalcık – Mehmet Seyitdanlıoğlu. 29-56. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2014.

İskilipli Mehmet Atıf. *Frenk Mukallidliği ve Şapka*. Matbaa-i Kadir, 1340.

Kaçmazoğlu, H. Bayram. "Nurettin Topçu (1909-1975)". *Türkiye'de Sosyoloji (İsimler-Eserler) I*. der. M. Çağatay Özdemir. 783-788. Ankara: Phoenix Yayınevi, 2008.

Kalın, İbrahim. "Dünya Görüşü, Varlık Tasavvuru ve Düzen Fikri: Medeniyet Kavramına Giriş". *Dîvân Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi* 15/29 (2010), 1-61.

Kalın, İbrahim. *Ben, Öteki ve Ötekisi –İslâm-Batı İlişkileri Tarihine Giriş*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2016.

Kalın, İbrahim. *Barbar Modern Medenî -Medeniyet Üzerine Notlar-*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2024.

Kalkan, Reşit Güngör. *Ben İsmet Özel Şair….* İstanbul: Okur Kitaplığı, 2010.

Kaplan, Mehmet. "Medeniyet ve Medeniyetin Unsurları". *Türk Kültür ve Medeniyeti*. Ankara: Ankara Üniversitesi Türk Kültür ve Medeniyetini Araştırma Enstitüsü Deneme Yayınları, 1976.

Kaplan, Yusuf. "Sunuş". *İlerleme ve Din*. çev. Yusuf Kaplan – Aylin Doğlan. İstanbul: Açılım Kitap, 2003.

Kara, İsmail. "Ahlâk Davasına Adanmış Bir Ömür: Nurettin Topçu". *İş Ahlakı Dergisi* 2/2 (2009), 89-101.

Kara, İsmail. *Türkiye'de İslâmcılık Düşüncesi-1*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2011.

Kara, İsmail. "İslâmcı Söylemin Kaynakları ve Gerçeklik Değeri". *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce-İslâmcılık*. ed. Tanıl Bora – Murat Gültekingil. 6/34-47. İstanbul: İletişim Yayınları, 2013.

Kara, İsmail. "Türkiye'de İslamcılık Düşüncesi ve Hareketi Üzerine Birkaç Not". *Türkiye'de İslâmcılık Düşüncesi ve Hareketi*. ed. İsmail Kara – Asım Öz. 15-43. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2013.

Kara, İsmail. *Nurettin Topçu Hayatı ve Bibliyografyası*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2013.

Kara, İsmail. *Şeyhefendinin Rüyasındaki Türkiye*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2014.

Kara, İsmail. *Amel Defteri*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2015.

Kara, İsmail. "İdeolocya Örgüsü Nasıl Ele Alınabilir?". *Necip Fazıl Kitabı*. ed. Asım Öz – İsmail Kara. 263-308. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2015.

Karakoç, Sezai. *Çağ ve İlham II-Sevgi Devrimi*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 1995.

Karakoç, Sezai. *Çağ ve İlham IV-Kuruluş*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 1996.

Karakoç, Sezai. *Çağ ve İlham III-Yazgı Seçişi*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 1998.

Karakoç, Sezai. *Fizikötesi Açısından Ufuklar ve Daha Ötesi II-Diriliş Şoku*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 1998.

Karakoç, Sezai. *Fizikötesi Açısından Ufuklar ve Daha Ötesi III-Doğum Işığı*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 1998.

Karakoç, Sezai. *Fizikötesi Açısından Ufuklar ve Daha Ötesi I–Perde Devrildiği An*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2008.

Karakoç, Sezai. *Diriliş Neslinin Âmentüsü*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2010.

Karakoç, Sezai. *Dirilişin Çevresinde*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2011.

Karakoç, Sezai. *Günlük Yazılar IV-Gün Saati*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2011.

Karakoç, Sezai. *Çıkış Yolu II-Medeniyetimizin Dirilişi*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2012.

Karakoç, Sezai. *Unutuş ve Hatırlayış*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2012.

Karakoç, Sezai. *Çıkış Yolu III-Kutlu Millet Gerçeği*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2013.

Karakoç, Sezai. *Düşünceler I-Kavramlar*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2013.

Karakoç, Sezai. *Varolma Savaşı I*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2013.

Karakoç, Sezai. *Çıkış Yolu I-Ülkemizin Geleceği*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2014.

Karakoç, Sezai. *Edebiyat Yazıları I-Medeniyetin Rüyası Rüyanın Medeniyeti Şiir*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2014.

Karakoç, Sezai. *Edebiyat Yazıları II-Dişimizin Zarı*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2014.

Karakoç, Sezai. *Gün Doğmadan*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2014.

Karakoç, Sezai. *Mevlâna*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2014.

Karakoç, Sezai. *Çağ ve İlham-I Metafizik Gerilim Şartı*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2015.

Karakoç, Sezai. *Diriliş Muştusu*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2015.

Karakoç, Sezai. *Edebiyat Yazıları III-Eğik Ehramlar*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2015.

Karakoç, Sezai. *Hikayeler 1-Meydan Ortaya Çıktığında*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2015.

Karakoç, Sezai. *İnsanlığın Dirilişi*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2015.

Karakoç, Sezai. *İslâm*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2015.

Karakoç, Sezai. *İslâm'ın Dirilişi*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2015.

Karakoç, Sezai. *Kıyamet Aşısı*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2015.

Karakoç, Sezai. *Samanyolunda Ziyafet*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2015.

Karakoç, Sezai. *Yitik Cennet*. İstanbul: Diriliş Yayınları, 2015.

Karal, Enver Ziya. "Gülhane Hatt-ı Hümâyunu'nda Batı'nın Etkisi". *Tanzimat Değişim Sürecinde Osmanlı İmparatorluğu*. ed. Halil İnalcık – Mehmet Seyitdanlıoğlu. 111-132. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2014.

Karaman, Hayreddin. *İslami Hareket Öncüleri.* İstanbul: İz Yayıncılık, 2013.

Karataş, Turan. *Doğu'nun Yedinci Oğlu Sezai Karakoç*. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 1998.

Karpat, Kemal H.. *Osmanlı Modernleşmesi*. İstanbul: Timaş Yayınları, 2014.

Kavak, Semiha. "Kültürlerin Kesişme Noktasında Bir Durak: Medeniyet". *Hece Aylık Edebiyat Dergisi* Özel Sayı 24 (Haziran/Temmuz/Ağustos 2012), 227-242.

Kayalı, Kurtuluş. "Türkiye'nin Sayılı Sıradışı Entelektüellerinden Biri: Sezai Karakoç". *Mütefekkir Şair Sezai Karakoç Kitabı*. haz. Asım Öz – Aykut Ertuğrul. 197-206. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2023.

Kayapınar, Mehmet Akif. "İbn Haldun ve Aristoteles'te İnsanın Tabiatı İtibariyle Medeniliği Meselesi". *Milel ve Nihal* 21/2 (Aralık 2024), 225-251.

Kerman, Zeynep. "Namık Kemal'in Devlet Adamlığı". *Ölümünün 100. Yılında Namık Kemal*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Yayınları, 1988, 67-73.

Kılıç, Emrullah. "Yitik Cennet: Ütopya mı Gerçek mi? Düşüşten Dirilişe Sezai Karakoç'ta Medeniyet Meselesi". *Mütefekkir Şair Sezai Karakoç Kitabı*. haz. Asım Öz – Aykut Ertuğrul. 327-348. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2023.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Rapor 10-13*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 1993.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Rapor 7-9*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 1993.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Hesaplaşma*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 1995.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Başmakâlelerim 3*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2008.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Konuşmalar*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2009.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Rapor 1-2*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2009.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Çerçeve 2*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2010.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Çerçeve 6*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2010.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Mukaddes Emânet*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2010.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Namık Kemâl*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2011.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Müdafaalarım*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2012.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Başmakâlelerim 1*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2013.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Türkiye'nin Manzarası*. İstanbul: Doğu Yayınları, 2013.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Vesikalar Konuşuyor- Dedektif (X) Bir-*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2013.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Batı Tefekkürü ve İslâm Tasavvufu*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2014.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Doğru Yolun Sapık Kolları*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2014.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Dünya Bir İnkılâp Bekliyor*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2014.

Kısakürek, Necip Fazıl. *İdeolocya Örgüsü*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2014.

Kısakürek, Necip Fazıl. *İmân ve Aksiyon*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2015.

Kısakürek, Necip Fazıl. *Son Devrin Din Mazlumları*. İstanbul: Büyük Doğu Yayınları, 2015.

Kocakaplan, İsa. *İstiklâl Marşımız ve Mehmet Âkif Ersoy*. İstanbul: Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, 2005.

Kon, Kadir. "Birinci Dünya Savaşı'nda Osmanlı-Alman İttifakı ve Mehmed Âkif'in Almanya'ya Gidişi". *Mehmed Âkif, 100 Yıl Sonra Berlinde*. ed. D. Mehmet Doğan. 69-70. Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği, 2015.

Köroğlu, Ahmet. "Türkiye'de İslamcılık Düşüncesinin Seyrini Dergiler Üzerinden Okumak". *1960-1980 Arası İslamcı Dergiler Toparlanma ve Çeşitlenme*. ed. Vahdettin Işık – Ahmet Köroğlu – Yusuf Enes Sezgin. 5-40. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık, 2016.

Köroğlu, Ahmet. *Türkiye'de İslamcı Söylemin Oluşumunda Tercümelerin Etkisi (1960-1990)*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2020.

Kösoğlu, Nevzat. *Türk Dünyası Tarihi ve Türk Medeniyeti Üzerine Düşünceler IV-Zor ve Yoğun Bir Yüzyıl*. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2012.

Kösoğlu, Nevzat. *Türk Dünyasında Yeni Bir Medeniyet Tasarımı*. Ankara: Ötüken Yayıncılık, 2015.

Kuntay, Mithat Cemal. *Namık Kemal Devrinin İnsanları ve Olayları Arasında (3 Cilt)*. İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları, 2010.

Kuntay, Mithat Cemal. *Mehmet Akif Hayatı-Seciyesi-Sanatı*. İstanbul: Oğlak Yayınevi, 2014.

Kurtoğlu, Zerrin. "Türkiye'de İslâmcılık Düşüncesi ve Siyaset Pozitivist Yönetim İdeolojisinin İslâm'ın Siyasallaşmasına Katkısı". *Modern Türkiye'de Siyasî Düşünce-İslâmcılık*. ed. Tanıl Bora – Murat Gültekingil. 6/201-216. İstanbul: İletişim Yayınları, 2014.

Kuru, Ahmet T.. *Pasif ve Dışlayıcı Laiklik ABD, Fransa ve Türkiye*. çev. Eylem Çağdaş Babaoğlu. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2011.

Kutluer, İlhan. "İslamcılık". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 23/65-67. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2001.

Kutluer, İlhan. "Medeniyet". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 28/296-297. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2003.

Lahbabi. *Kapalıdan Açığa Millî Kültürler ve Medeniyet*. çev. Bahaddin Yediyıldız. İstanbul: Tur Yayınları, 1980.

Lipson, Leslie. *Uygarlığın Ahlâki Bunalımları*. çev. Jale Çam Yeşiltaş. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2003.

M. Muhammed Hüseyin. *Modernizmin İslâm Dünyasına Girişi*. çev. Sezai Özel. İstanbul: İnsan Yayınları, 1986.

Mardin, Şerif. *Türk Modernleşmesi*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2015.

Maviş, Nazım. "Necmettin Erbakan". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. EK-1. 411-413. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2020.

Mecham, Quinn. "Erbakan'ın Mirası". *Umran* 200 (Nisan 2011), 33-35.

Mengüşoğlu, Metin Önal. "Yeniden İslamlaşma ve Said Halim Paşa". *Said Halim Paşa Kitabı Osmanlı Sadrazamı ve Düşünür*. haz. Asım Öz. 183-191. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2021.

Meriç, Cemil. *Umrandan Uygarlığa*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2015.

Mert, Nuray. "Türkiye İslâmcılığına Tarihsel Bir Bakış". *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce-İslâmcılık*. ed. Tanıl Bora – Murat Gültekingil. 6/411-419. İstanbul: İletişim Yayınları, 2014.

Metin, Abdullah. "Sezai Karakoç ve Necip Fazıl Kısakürek'in Medeniyet Tasavvurlarının Karşılaştırılması". *Muhafazakâr Düşünce* 18/63 (Temmuz/Aralık 2022), 210-228.

Mollaer, Fırat. "Nurettin Topçu İçin Bir Entelektüel Biyografi Denemesi". *Nurettin Topçu*. ed. İsmail Kara. 22-61. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2009.

Moller, Fırat. *Türkiye'de Liberal Muhafazakârlık ve Nurettin Topçu*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2008.

Namık Kemal. *Osmanlı Modernleşmesinin Meseleleri.* haz. Nergiz Yılmaz – İsmail Kara. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2005.

Namık Kemal. *Vatan Yahut Silistre.* İstanbul: Oğlak Yayıncılık ve Reklamcılık, 2009.

Namık Kemal. *Osmanlı Tarihi*. İstanbul: Bilge Kültür Sanat Yayınları, 2012.

Namık Kemal. *Renan Müdâfaanâmesi*. Ankara: Akçağ Yayınları, 2014.

Namık Kemal. "İhtilâfu ümmetî rahmetün". *Sürgünde Muhalefet: Namık Kemal'in Hürriyet Gazetesi (1869-1870)*. haz. Alp Eren Topal. 2/14-20. İstanbul: Vakıf Bank Kültür Yayınları, 2019.

Nazım Hikmet. "Makinalaşmak (2)". *Bütün Şiirleri*. ed. Güven Turan – Fahri Güllüoğlu. 2034. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2008.

Nazım Hikmet. "Makinalaşmak". *Bütün Şiirleri*. ed. Güven Turan – Fahri Güllüoğlu. 38-39. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2008.

Ocak, Ahmet Yaşar. *Türkler, Türkiye ve İslâm Yaklaşım, Yöntem ve Yorum Denemeleri*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2013.

Okay, M. Orhan – Düzdağ, M. Ertuğrul. "Mehmed Âkif Ersoy". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi.* 28/432-435. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2003.

Okay, M. Orhan. "Necip Fazıl". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 25/484-488. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2002.

Okay, M. Orhan. *Necip Fazıl Sıcak Yarada Kezzap*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2014.

Okumuş, Muhammed Yâsir. "Said Halim Paşa Düşüncesinin İslami Temelleri". *Said Halim Paşa Kitabı Osmanlı Sadrazamı ve Düşünür*. haz. Asım Öz. 289-297. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2021.

Okurer, Cahid. "Namık Kemal Hürriyet ve Vatan Fikirleri". *Hareket Dergisi* 1/1 (1939), 13-18.

Ortaylı, İlber. *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*. İstanbul: Timaş Yayınları, 2012.

Önal, Mehmet. "Son Konferansları Bağlamında Sezai Karakoç'un "Medeniyet" ve "Diriliş" Kavramları". *İnönü Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi* 6/2 (2017), 189-195.

Özakpınar, Yılmaz. *Bir Medeniyet Teorisi-Kültür ve Medeniyete Yeni Bir Bakış-*. Ankara: Ötüken Yayıncılık, 2013.

Özakpınar, Yılmaz. *Kültür ve Medeniyet Üzerine Denemeler*. Ankara: Ötüken Yayıncılık, 2014.

Özcan, Azmi. "İslamcılık". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 23/62-65. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2001.

Özdalga, Elisabeth. *İslâmcılığın Türkiye Seyri*. çev. Gamze Türkoğlu. İstanbul: İletişim Yayınları, 2013.

Özdenören, Rasim. "Uygarlıkların Kavgası". *Yeni Şafak*. (Erişim 1 Haziran 2025). http://www.yenisafak.com/yazarlar/rasimozdenoren/uygarliklarin-kavgasi-14596.

Özdenören, Rasim. *Yeni Dünya Düzeninin Sefaleti*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2008.

Özdenören, Rasim. *Ben ve Hayat ve Ölüm*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2009.

Özdenören, Rasim. *Çapraz İlişkiler*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2009.

Özdenören, Rasim. *İki Dünya*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2009.

Özdenören, Rasim. *Köpekçe Düşünceler*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2009.

Özdenören, Rasim. *Red Yazıları*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2009.

Özdenören, Rasim. *Yeniden İnanmak*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2009.

Özdenören, Rasim. *Yumurtayı Hangi Ucundan Kırmalı*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2009.

Özdenören, Rasim. *Düşünsel Duruş*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2010.

Özdenören, Rasim. *Müslümanca Düşünme Üzerine Denemeler*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2010.

Özdenören, Rasim. *Müslümanca Yaşamak*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2010.

Özdenören, Rasim. *Eşikte Duran İnsan*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2011.

Özdenören, Rasim. *Yaşadığımız Günler*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2011.

Özdenören, Rasim. "Necip Fazıl Kısakürek". *Modern Türkiye'de Siyasî Düşünce-İslâmcılık*. ed. Tanıl Bora – Mural Gültekingil. 6/136-149. İstanbul: İletişim Yayınları, 2014.

Özel, İsmet. *Cuma Mektupları-6*. İstanbul: Şûle Yayınları, 2002.

Özel, İsmet. *Cuma Mektupları-7*. İstanbul: Şûle Yayınları, 2002.

Özel, İsmet. *Bakanlar ve Görenler*. İstanbul: Şûle Yayınları, 2009.

Özel, İsmet. *Allah'ın Emri Zaid/ Plus Peygamberin Kavli*. İstanbul: Şûle Yayınları, 2010.

Özel, İsmet. *Muvazzaf*. İstanbul: Şule Yayınları, 2011.

Özel, İsmet. *Üç Mesele*. İstanbul: Şûle Yayınları, 2011.

Özel, İsmet. *Bir Akşam Gezintisi Değil Bir İstiklâl Yürüyüşü-I*. İstanbul: Tiyo Yayınları, 2012.

Özel, İsmet. *Bir Akşam Gezintisi Değil Bir İstiklâl Yürüyüşü-II*. İstanbul: Tiyo Yayınları, 2013.

Özel, İsmet. *Kalın Türk*. İstanbul: Tiyo Yayınları, 2013.

Özel, İsmet. *Taşları Yemek Yasak*. İstanbul: Tiyo Yayınları, 2013.

Özel, İsmet. *Ve'l-Asr*. İstanbul: Tiyo Yayınları, 2013.

Özel, İsmet. *İrtica Elden Gidiyor*. İstanbul: Tiyo Yayınları, 2014.

Özel, İsmet. *Waldo Sen Neden Burada Değilsin*. İstanbul: Tiyo Yayınları, 2014.

Özel, İsmet. *Faydasız Randevu*. İstanbul: Tiyo Yayınları, 2015.

Özel, İsmet. *Üç Zor Mesele*. İstanbul: Tiyo Yayınları, 2015.

Özgürel, Emine Gözde. "Mehmet Âkif Ersoy'un Safahat Adlı Eserinde Batı Medeniyetini Olumlayıcı Yaklaşımlar". *Gazi Türkiyat* 15 (Güz 2014/2015), 143-151.

Özyurt, Cevat. "Said Halim Paşa Düşüncesinde Değişim ve Süreklilik: Muhafazakâr-Reformcu İslamcılığın Oluşumu". *Said Halim Paşa Kitabı Osmanlı Sadrazamı ve Düşünür*. haz. Asım Öz. 241-262. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2021.

Pazarbaşı, Erdoğan. *Kur'an ve Medeniyet Doğuşu-Gelişimi-Çöküşü*. İstanbul: Pınar Yayınları, 1996.

Renan. *Nutuklar ve Konferanslar*. çev. Ziya İshan. Ankara: Sakarya Basımevi, 1946.

Renan, Ernest. "İslam ve Bilim Ernest Renan'ın Sorbonne Üniversitesi'ndeki Konuşması (1883)". *İslam Terakkiye Mani midir?*. haz. – çev. Kadir Canatan. 17-32. İstanbul: Beyan Yayınları, 2020.

Said Halim Paşa. *Buhranlarımız ve Son Eserleri*. haz. M. Ertuğrul Düzdağ. İstanbul: İz Yayıncılık, 2012.

Sala, Bedir. "Said Halim Paşa: Nostalji ve Ütopyaya Mesafeli Bir İslamcı". *Tezkire* 48 (Mart/Nisan/Mayıs 2014), 227-240.

Saraçoğlu, Cenk. "Tank Peletleriyle Neoliberalizm". *Osmanlı'dan Günümüze Türkiye'de Siyasal Hayat*. haz. Gökhan Atılgan – Cenk Saraçoğlu – Ateş Uslu. 753-875. İstanbul: Yordam Kitap, 2019.

Saygın, Alkım. *20. Yüzyıl Türk Düşüncesinde Garbiyatçılık (Oksidentalizm) Üzerine Bir İnceleme*. Ankara: Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2015.

Schweitzer, Albert. *Medeniyet Felsefesi-1*. çev. Yusuf Kaplan. İstanbul: Külliyat Yayınları, 2011.

Seailles, Gabriel – Janet, Paul. *Metalib ve Mezahib Maba'de't-Tabi'a ve Felsefe-i İlahiye*. çev. M. Hamdi Yazır. İstanbul: İnsan Yayınları, 2024.

Sevil, Muharrem. "İsmet Özel". *Türk Düşünce Hayatı*. 205-208. İstanbul: Hece Yayınları, 2006.

Sunar, Lütfi (ed.). "İslamcılığı Konumlandırmak: Genel Bir Giriş". *"Bir Başka Hayata Karşı" 1980 Sonrası İslamcı Dergilerde Meseleler, Kavramlar ve İsimler*. 1/1-14. İstanbul: Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 2019.

Şahin, Enes. – Şahin, Selin. "İslamcılık Olarak Medeniyetçilik, Medeniyetçilik Olarak İslamcılık: Mehmet Akif'ten Sezai Karakoç'a Medeniyet Tasavvurunun Değişim ve Dönüşümü". *Tezkire: Düşünce, Siyaset, Sosyal Bilim* 66 (2018), 19-32.

Şahin, Enes – Şahin, Selin. "İslamcılık Olarak Milliyetçilik: İsmet Özel'in Çelimli Çalım Mecmuası'ndaki Yazılarında Türklük, Türkiye ve Uluslararası Sistem Söylemlerinin İslamcılık Çerçevesinde Tahlili". *İslam Medeniyeti Araştırmaları Dergisi* 4/2 (Aralık 2019), 291-317.

Şahin, Enes – Şahin, Selin. "Türkiye'nin Mayası: Diyanet Gazetesi'nde Milletin Mutabakat Zemini Olarak Mehmet Akif Söylemi". *İstiklal Marşı ve Mehmet Âkif Ersoy Sempozyumu Bildirileri*. ed. Ahmet Kutluhan. 361-376. Denizli: Pamukkale Üniversitesi Yayınları, 2021.

Şahin, Enes – Şahin, Selin. "The Concept of Ideology and the Struggle between Capitalism and Communism in Sezai Karakoç's Political Thought". *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi* 24/1 (2023), 50-59.

Şahin, Enes – Topaloğlu, Selin. "Modernleşme Devri Türk İslâmcılığının Medeniyet Tasavvuru". *İslam Medeniyeti Araştırmaları Dergisi* 1/4 (Haziran, 2016), 590-611.

Şahin, Enes. ""Şimdiki Fesâdı Nizâm-ı Cedid'den Olduğunu Fehm Ederim!": Hulâsaltü'l-Kelâm fî Reddi'l- Avâm'da Asrîleşmenin Muhafaza ve Müdafaası". *Tarih Araştırmaları -I-*. ed. Yunus Emre Tansü – Semra Çerkezoğlu. 61-77. Ankara: İKSAD Yayınevi, 2022.

Şahin, Enes. "Aydın ve Siyaset: Âlimden Aydına Türk Düşüncesinde Siyasal Zihniyetin Değişim ve Dönüşümü". *Siyaset Yazıları*. ed. Selçuk Kahraman. 137-154. Ankara: Nobel Yayınları, 2022.

Şahin, Enes. "Siyasal İlahiyat: Klasik ve Modern Dönemler". *Siyasal Yazılar: Siyasal Kavramlar ve Terimler Üzerine Tetkikler*. ed. Selçuk Kahraman. 259-273. Konya: Eğitim Yayınevi, 2022.

Şahin, Enes. *Türk Siyaset Düşüncesinin Dini Teorisi İslamlaşmadan Modernleşmeye Türk Düşüncesinde Din-Siyaset İlişkileri*. Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları, 2022.

Şahin, Enes. "İslam Siyaset Düşüncesi'nde Hükümdar-Ulema İlişkilerini Siyasetnamelerden Okumanın İmkânı". *Külliye* 4/2 (2023), 350-363.

Şahin, Enes. *Türk İslamcılığı Tetkik Tasnif Teklif*. Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları, 2023.

Şahin, Enes. *Osmanlı'yı Aslına Döndürmek 17. Yüzyıl Geriye Dönüş Arayışlarının İbn Haldûncu Bir Tetkiki*. Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları, 2024.

Şahin, Osman Erdal. "Necip Fazıl Kısakürek'in Düşünce Ekseni ve Siyasi Aksiyonu". *Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 17/4 (2019), 1-16.

Şahin, Selin – Şahin, Enes. "Tarih Olarak Şiir: Türk Modernleşme Tarihinin Gerilimlerini Mehmet Akif'in Safahat'ından Okumak". *Sosyal Beşeri ve İdari Bilimler Alanında Uluslararası Araştırmalar XIX*. ed. İsmail Dursunoğlu – Eda Ayvacık. 231-246. Konya: Eğitim Yayınevi, 2023.

Şahin, Selin – Şahin, Enes. "Sloganlarla İslamcılık: Şûrâ Dergisinde Siyasal İdeolojiyi Sloganlardan Okumak". *Akademik Hassasiyetler* 11/24 (Nisan 2024), 274-296.

Şahin, Selin. *Zihniyet Mücadelesi Diyanet Gazetesi ve İslamcı Dergilerde Din, Devlet ve Siyaset*. Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları, 2022.

Şehbenderzâde Ahmed Hilmi. *İslâm Tarihi 2-Türkler ve İslâm (Selçuklular, Haçlı Seferleri, Moğollar ve Sonrası)*. der. Ziya Nur Aksu. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 2011.

Şeker, Fatih M.. "Yerli Kalarak Modernleşmek: Mekteple Memleket Arasında Bir Mütefekkir ve Vâiz Olarak Âkif". *Diyanet İlmi Dergi* 47/4 (2011), 83-112.

Şemseddin Sami. "Medeniyyet". *Kâmûs-ı Türkî*. haz. Raşit Gündoğdu vd.. İstanbul: İdeal Kültür Yayıncılık, 2014.

Şen, Ercan. "1980 Sonrası Dergilerde "Kur'ancılık" ve "Mealcilik" Tartışmaları". *Bir Başka Hayata Karşı" 1980 Sonrası İslamcı Dergilerde Meseleler, Kavramlar ve İsimler*. ed. Lütfi Sunar. 3/259-278. İstanbul: Konya Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, 2019.

Şentürk, Hulusi. *İslamcılık Türkiye'de İslami Oluşumlar ve Siyaset*. İstanbul: Çıra Yayınları, 2011.

Şeriati, Ali. *Medeniyet Tarihi 1*. çev. İbrahim Keskin. Ankara: Fecr Yayınevi, 1998.

Şeyhun, Ahmet. *Said Halim Paşa Osmanlı Devleti Adamı ve İslamcı Düşünür (1865-1921)*. İstanbul: Everest Yayınları, 2010.

Şeyhülislâm Musa Kazım Efendi. *Külliyât Dînî ve İctimaî Makaleler*. haz. Ferhat Koca. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2012.

T.B.M.M. Zabıt Ceridesi, 3.3.1340, İçtima Senesi 1, Devre 2, Cilt 7, 58-59 (Erişim 16 Haziran 2025).https://www.tbmm.gov.tr/tutanaklar/TUTANAK/TBMM/d02/c007/tbmm02007002.pdf.

Tanilli, Server. *Uygarlık Tarihi*. İstanbul: Alkım Yayınevi, 2006.

Tansel, Fevziye Abdullah. *Namık Kemal'in Husûsî Mektupları I İstanbul, Avrupa ve Magosa Mektupları.* Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2013.

Taş, Hüseyin. "Mehmet Âkif Ersoy'un Almanya Günlerinin Edebî Eserleri Üzerindeki Tesiri". *Mehmed Âkif, 100 Yıl Sonra Berlinde*. ed. D. Mehmet Doğan. 71-78. Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği, 2015.

Taşdelen, Vefa. "Nurettin Topçu'nun Türkiye'nin Maarif Davası İsimli Eserinde Eğitimin Güncel Sorunları". *TYB Akademi: Dil Edebiyat ve Sosyal Bilimler Dergisi* 5/13 (2015), 39-54.

Tekin, Mustafa. "Milli Görüş". *Umran* 200 (Nisan 2011), 36-39.

Tekin, Mustafa. "Necip Fazıl Kısakürek'te İslâmcı Refleksler". *Necip Fazıl Kitabı "Kalır Dudaklarda Şarkımız Bizim" Sempozyum Tebliğleri*. ed. Asım Öz – İsmail Kara – Aykut Ertuğrul. 445-461. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2015.

Tekin, Yusuf – Akgün, Birol. "İslâmcılar-Demokrasi İlişkisinin Tarihî Seyri". *Modern Türkiye'de Siyasi Düşünce-İslâmcılık*. ed. Tanıl Bora – Murat Gültekingil. 6/652-663. İstanbul: İletişim Yayınları, 2014.

Topçu, Nurettin. *Yarınki Türkiye*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 1999.

Topçu, Nurettin. *Amerikan Mektupları Düşünen Adam Aranızda*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2011.

Topçu, Nurettin. *Varoluş Felsefesi Hareket Felsefesi*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2011.

Topçu, Nurettin. *Ahlâk Nizamı*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2012.

Topçu, Nurettin. *İradenin Dâvası Devlet ve Demokrasi*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2014.

Topçu, Nurettin. *İslâm ve İnsan Mevlana ve Tasavvuf*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2014.

Topçu, Nurettin. *Kültür ve Medeniyet*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2014.

Topçu, Nurettin. *Sosyoloji*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2014.

Topçu, Nurettin. *Ahlâk*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2015.

Topçu, Nurettin. *Büyük Fetih*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2015.

Topçu, Nurettin. *Türkiye'nin Maarif Dâvası*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2015.

Toynbee, Arnold. *Medeniyet Yargılanıyor*. çev. Ufuk Uyan. İstanbul: Yeryüzü Yayınları, 1980.

Trubetskoy, Nikolay. *Avrupa ve Beşeriyet*. çev. Vügar İmanov. İstanbul: Küre Yayınları, 2012.

Tuğrul, Talip. "Milli Görüş Hareketi'nin Temel Karakterleri". *e-Makalat Mezhep Araştırmaları Dergisi* 10/2 (Aralık 2017), 617-657.

Tunaya, Tarık Zafer. *İslâmcılık Akımı*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2007.

Türkmen, Hamza. *Türkiye'de İslamcılığın Kökleri*. İstanbul: Ekin Yayınları, 2014.

Tüzer, İbrahim. *İsmet Özel Şiire Damıtılmış Hayat*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2008.

Uçman, Abdullah. "Kısa Bir Ömrün Hikâyesi". *Namık Kemal*. ed. Turan Karataş – Orhan Kemal Tavukçu. 12-35. Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2011.

Ünal, Hayriye. "Sezai Karakoç'un Etkinliği ve Etkileri". *Mütefekkir Şair Sezai Karakoç Kitabı*. haz. Asım Öz – Aykut Ertuğrul. 475-487. İstanbul: Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları, 2023.

Ünsal, Fatma Bostan. "Mehmet Âkif Ersoy". *Modern Türkiye'de Siyasî Düşünce-İslâmcılık.* ed. Tanıl Bora – Murat Gültekingil. 6/72-89. İstanbul: İletişim Yayınları, 2014.

Yahya Kemal. *Târih Musâhabeleri*. İstanbul: İstanbul Fetih Cemiyeti, 1975.

Yavuz, Hakan. *Modernleşen Müslümanlar*. İstanbul: Kitap Yayınevi, 2008.

Yerlikaya, Turgay. "Teknolojik Modernlik Eleştirisi: Nurettin Topçu ve Batı Düşünürlerinin Mukayeseli Bir İncelemesi". *II. Türkiye Lisansüstü Çalışmalar Kongresi Bildiriler Kitabı – III*. ed. Ümit Güneş. 701-716. Bursa: Bursa Büyükşehir Belediyesi Kitaplığı, 2013.

Yılmaz, Murat. "Darbeler ve İslâmcılık". *Modern Türkiye'de Siyasî Düşünce İslamcılık*. ed. Yasin Aktay. 6/632-639. İstanbul: İletişim Yayınları, 2011.

Yılmaz, Nusret. "İsmet Özel'in Erbain'inde Modernitenin Eleştirisi". *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi* 9/2 (2020), 642-664.

Yorgancılar, Serkan. *Cumhuriyet İslamcılığının Seyri.* Ankara: Otorite Yayınları, 2012.

Yorgancılar, Serkan. *Milli Görüş (1969-1980)*. İstanbul: Pınar Yayınları, 2012.

Yumuşak Canbaz, Firdevs. "Rasim Özdenören ve Öykücülüğü". *Turkish Studies* 7/2 (2012), 1281-1299.

Yusuf, Selahattin. *Bir Masal İsmet Özel'i*. İstanbul: Şule Yayınları, 2005.

Zeynu'd-din Ahmed b. Ahmed b. Abdi'l-Latifi'z Zebidi. *Sahih-i Buhari Muhtasarı Tecrid-i Sarih Tercemesi*. çev. Ahmed Naim. Ankara: Başbakanlık Basımevi, 1976.

Ziya Paşa. *Terci-i Bend Terkib-i Bend*. haz. Hüseyin Yorulmaz. İstanbul: Çıdam Yayınları, 1992.

"Büyük Şefin Onuncu Yıl Nutku". *Cumhuriyet Halk Partisi On Beşinci Yıl Kitabı*. (Erişim 4 Ekim 2025). https://acikerisim.tbmm.gov.tr/items/dad02fb1-4a37-4499-9e02-939d1c681535

"Medeniyet". *Sosyal Bilimler Ansiklopedisi 2*. İstanbul: Risale, 1990.

"Medeniyet". *Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi*. İstanbul: Dergâh Yayınları,1986, 6/180.

"Medeniyet". *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

"Özdenören, Rasim". *Tanzimat'tan Bugüne Edebiyatçılar Ansiklopedisi*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2010, 2/822.

"Temeddün". *Teklif* 12 (Kasım 2023), 8-43.

"Uygarlık". *Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

KERRÂMÎ ZÜHD HAREKETİ

Mustafa Salih EDİS

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1948
Tasavvuf

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-721-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
EDİS, Mustafa Salih
KERRÂMÎ ZÜHD HAREKETİ

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abdülhamid, İrfan, *İslam'da İ'tikadî Mezhepler ve Akaid Esasları*, çev. Mustafa Saim Yeprem, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2015.

Abdylkader Durguti, *Kerrâmîler Horasan Hanefîleri*, Ankara Okulu Yayınları, Ankara 2023.

Acar, Hasan, *Ebû Muti' Mekhûl en-Nesefi'nin 'Kitâbu'r-Red Ale'l-Ehvâ' ve'l-Bida' İsimli Eserinde Mezhepleri Tasnifi ve Mürcii Makâlât Geleneği İçindeki Yeri*, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Sönmez Kutlu, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003.

Afîfî, Ebû'l-Alâ, et-Tasavvuf: es-Sevrâtu'r-Rûhiyyetu fi'l-İslâm, Mısır 1965.

Ağarı, Murat, "Ya'kübî", *DİA*, İstanbul 2013, c. XLIII, ss. 287-288.

Akot, Bülent, *Tasavvufun 200'ü*, Otto Yayınları, Ankara 2017.

Alıcı, Mehmet, *Kadim İran'da Din; Monoteizm'den Düalizme Mecûsi Tanrı Anlayışı*, Ayışığı Kitapları, İstanbul 2012.

Ali el-Ensârî, Abdulvehhâb b. Ahmed, *Tabakâtu'l-Kübrâ*, Mektebetu'l-Mustafa el-Bâbil Halebî, Mısır 1954.

Alimoğlu Sürmeli, Zeynep, *Ehl-i Sünnet'in Kerrâmiyye Eleştirisi*, Kimlik Yayınları, Kayseri 2018.

Alimoğlu Sürmeli, Zeynep, "Nişsabur'da Etkili Olmuş Kerrâmî Şahsiyetler", *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Bişkek 2017.

Alimoğlu Sürmeli, Zeynep, "Perception of Karrâmiyya in Mâturîdî Recources", *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Bişkek 2017.

Alper, Ömer Mahir, "İbn Sînâ ve İbn Sînâ Okulu", *İslâm Felsefesi Tarih ve Problemler*, ed. Cüneyt Kaya, İSAM Yayınları, İstanbul 2013.

Altaş, Eşref, *İslam İlim ve Düşünce Geleneğinde Adudüddin el-Îcî*, İSAM Yayınları, Ankara 2017.

Amulî, Cevâdî, *Celâl ve Cemâl Aynasında Kadın*, çev. Ejder Okumuş, İnsan Yayınları, İstanbul 2015.

Âsım Efendi, *Kâmûs Tercümesi*, Matbaatü Bahriyye, İstanbul 1304-1305.

Aşkar, Mustafa, *Tasavvuf Tarihi Literatürü*, İz Yayıncılık, İstanbul 2015.

Atçeken, İsmail Hakkı, "Ömer b. Abdülaziz Dönemi Sonrası Emevî İdarecilerinin Mevâlî Politikaları", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Konya 2002.

Ateş, Süleyman, *İslam Tasavvufu*, Yeni Ufuklar Neşriyat, İstanbul 2005.

Attâr, Ebû Hamid Ferîdüddîn Muhammed b. Ebî Bekr İbrahim en-Nişâbûrî, *Tezkiretü'l-Evliyâ*, çev. Muhammed el-Asîlî el-Vastânî eş-Şafiî, tah. Muhammed Edib el-Câdir, Dâru'l Mektebî, Şam 2009.

Attâr, Ebû Hüseyin Alaaddîn, *el-İtikâdu'l-Hâlis mine'ş-Şekki ve'l-İntikâd*, tah. Said b. Helil ez-Züheyrî, Zâretu'l-Evkaf ve Şu'unu'l-İslâmiyye, Katar 2011.

Aydın, Salih, "Ebû Hanîfe'nin En Kapsamlı Yorumu: Kerrâmiyye", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, Konya 2012.

Aydın, Salih, Das *Verstandnis von al-Kalam, die Theorie von al-İman und die Religionspolitik der Karramiya*, Basılmamış Doktora Tezi, Danışman Stephan Prochazka, Viyana Üniversitesi, Viyana 2011.

Aydın, Salih, *İslam Düşüncesi-III*, Külliyat Yayınları, İstanbul 2016.

Aydınlı, Osman, "Mu'tezile", *İslam Mezhepleri Tarihi El Kitabı*, ed.Hasan Onat-Sönmez Kutlu, Grafiker Yayınları, Ankara 2012.

Aydınlı, Osman, *Akılcı Din Söylemi Farklı Yönleriyle Mu'tezile Ekolü*, Hititkitap Yayınevi, Ankara 2010.

Bağdadî, Abdülkâhir b. Tâhir b. Muhammed, *Mezhepler Arasındaki Farklar*, çev. Ethem Ruhi Fığlalı, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2017.

Bağdadî, Abdülkâhir b. Tâhir b. Muhammed, *Usûli'd-Dîn (Ehl-i Sünnet Akâidi)*, çev. Ömer Aydın, İşaret Yayınları, İstanbul 2016.

Bahadıroğlu, Mustafa, "İbrâhim el-Havvâs", *DİA*, İstanbul 2000, c.XXI, s. 317.

Baldick, Julian, *Mistik İslam Sufizme Giriş*, çev. Yusuf Said Müftüoğlu, Birey Yayıncılık, İstanbul 2002.

Barthold, Vasily Viladimiroviç, *Moğol İstilâsına Kadar Türkistan*, haz. Hakkı Dursun Yıldız, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1990.

Barthold, Vasily Viladimiroviç, *Târih-i İran Der Kurûn-i Nühustîn-i İslâmî*, çev. Cevâd Felâtûrî, Bungâh-ı Tercüme ve Neşr-i Kitâb, y.y. 1349.

Başer, Hacı Bayram, *Şeriat ve Hakikat Tasavvufun Teşekkül Süreci*, Klasik Yayınları, İstanbul 2017.

Bayram, Selahattin, "Osmanlı Devleti'nde Ekonomik Hayatın Yerel Unsurları: Ahilik Teşkilâtı ve Esnaf Loncaları", *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, İstanbul 2012, sayı 21.

Bayur, Hikmet, *Hindistan Tarihi*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1986.

Bedevî, Abdurrahman, *Şehîdetu'l-Aşkı'l-İlâhî*, Mısır t.y.

Bolat, Ali, *Bir Tasavvuf Okulu Melâmetîlik*, İnsan Yayınları, İstanbul 2011.

Bosworth, Clifford Edmund, "The Rise of the Karramiyyah in Khurasan", *The Muslim World*, 1960.

Bosworth, Clifford Edmund, *The History of the Saffarids of Sistan and Maliks of Nimruz, Colombia Lectures on Iranian Studies*, New York 1994, çev. Hüseyin Doğan "Chapter VII: The Organization and Administration of the Saffarid Empire (Saffâri İmparatorluğu'nun Yapısı ve Yönetimi)", *Mezhep Araştırmaları*, y.y. 2013, sayı: VI/I.

Bozkurt, Nahide, "Abbâsiler (750-1258)", *İslam Tarihi El Kitabı*, ed. Eyüp Baş, Grafiker Yayınları, Ankara 2012.

Brockelmann, Carl, *Târihu'l-Edebi'l-Arabî*, çev. Mahmut Fehmi Hicâzî, Kahire 1993.

Buhârî, Ebû Muhammed Abdullah, *Câmiu's-Sahîh*, Muhammed Züheyr b. Nâsır en-Nâsır, Dâru Tûki'n-Necât, y.y. 2002.

Buhârî, Ebû Muhammed Abdullah, *Sahîh-i Buhârî*, tah. Muhammed Zuheyr b. Nasır en-Nasır, Dâru't-Tavgu'n-Necat, Kahire 2002.

Bulut, Ali, "Arthur Jeffery'nin Yayınladığı Kitâbu'l-Mebânî'nin Müellifi Üzerine Bir Değerlendirme", *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Isparta 2005.

Bulut, Halil İbrahim, *Dünden Bugüne Siyasi-İtikâdi İslam Mezhepleri Tarihi*, Ankara Okulu Yayınları, Ankara 2015.

Câmî, Abdurrahman, *Nefahâtü'l-Üns (Evliya Menkıbeleri)*, çev. Lâmiî Çelebi, haz. Süleyman Uludağ-Mustafa Kara, Marifet Yayınları, İstanbul 1995.

Cebecioğlu, Ethem, "İbn Yezdânyâr", *DİA*, İstanbul 1999, c. XX, ss. 449-450.

Cebecioğlu, Ethem, *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*, Otto Yayınları, Ankara 2014.

Cürcânî, Ali b. Muhammed b. Ali es-Seyyid eş-Şerîf, *Kitâbu't-Ta'rifât*, tah. Muhammed Abdurrahman Mar'aşlî, Dâru'n-Nefes, Beyrut 2007.

Cürcânî, Ali b. Muhammed b. Ali es-Seyyid eş-Şerîf, *Şerhu'l-Mevâkıf*, İstanbul 1841.

Çetin, Osman, "Horasan", *DİA*, İstanbul 1998, c. XVIII, ss. 234-241.

Çift, Salih, "İlk Dönem Tasavvuf Klasikleri Tarafından İhmal Edilen Bir Zühd Hareketi: Kerrâmiyye", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Bursa 2008.

Çitsaz, Muhammed Rıda, "Fırkahayı Kerrâmiyye", *Meârif*, İsfend/İran 1373.

Çubukçu, Hatice, "Nişâbur Ekolüne Mensup Hanım Sûfilerde Görülen Fütüvvet ve Melâmet Anlayışı", *Fatih Sultan Mehmet İlmi Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, İstanbul 2017.

Daniel, Elton L., *The Political and Social History of Khurasan under Abbasid Rule (747-820)*, Chicago 1979.

De Boer, T.J., *İslam'da Felsefe Tarihi*, çev. Yaşar Kutluay, Balkonoğlu Matbaacılık, Ankara 1960.

Demir, Habip, *Horasan'da Şiilik İran'da Şiiliğin Tarihsel Kökleri*, Otto Yayınları, Ankara 2017.

Demirci, Mustafa, *Beytü'l-Hikme*, İnsan Yayınları, İstanbul 2016.

Demirli, Ekrem, "Tasavvuf Araştırmalarında Dönemlendirme Sorunu: Din Bilimleri ile Metafizik Arasında Tasavvufun İlim Olma Mücadelesi", *Nazariyat İslâm Felsefe ve Bilim Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 2/4 (Nisan 2016): 1-29.

DİA Kurulu, "Melâmetiyye", *DİA*, İstanbul 2004, c.XXIX, ss. 25-29.

Doğan, Hüseyin, *Horasan ve Maveraünnehir'de Ilımlı Bir İslam Politikası Kerrâmî Söylem ve Yansımaları*, Rağbet Yayınları, İstanbul 2015.

Durguti, Abdylkader, Kerrâmîler Horasan Hanefîleri, Ankara Okulu Yayınları, Ankara 2023.

Durguti, Abdylkader, Mezhepleşme çerçevesinde Muhammed b. Kerrâm ve Kerrâmiyye mezhebi, Basılmamış Doktora Tezi, Danışman Tevfik Yücedoğru, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa 2018.

Ebî Bekr, Nureddin Ahmed b. Muhammed, "*Akîdetu's-Selef ve Ashabu'l-Hadîs*", *Mecmuatu'r-Resâili'l-Kemâliyye fit-Tevhîd* eseri içerisinde, (73-122), Kahire t.y.

Ebû Abdirrahman Muhammed b. Hüseyin, el-Mukaddemetu fi't-tasavvuf, tah. Yusuf Zeydân, Dâru'l-Cîl, Beyrut 1999.

Ebû Hafs en-Nîşâbûrî, *Ravnâku'l-Mecâlis*, e sayfa.

Ebû Haltem, Nebil Halil, *el-Firâku'l-İslamiyye Fikren ve Şi'ren*, Beyrut 1990.

Ebû Hanîfe, Numan b. Sabit, "Fıkhu'l-Ekber", *İmam Azam'ın Beş Eseri*, çev. Mustafa Öz, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, İstanbul 2017.

Ebû Hanîfe, Numan b. Sabit, "Kitâbu'l-Fıkhu'l-Ebsât".

Ebû Hanîfe, Numan b. Sabit, "Risâle ilâ Osman el-Bettî".

Ebû Hanîfe, Numan b. Sabit, "Vasiyyetü'l-İmam Ebî Hanîfe".

Ebû İshak, İbrahim b. İshak el-Harbî, *Garîbu'l Hadîs*, tah. Süleyman İbrahim Muhammed Ayid, Câmiatu'l-Ummü'l-Kurâ, Mekke 1985.

Ebû Mansûr el-Mâturîdî, Muhammed b. Muhammed, *Kitâbu't-Tevhîd*, çev. Bekir Topaloğlu, İSAM Yayınları, İstanbul 2015.

Ebû Şühbe, Muhammed b. Muhammed b. Süveylm, *el-Vasît fi Ulûmi ve Mustalahi'l-Hadîs*, Dâru'l-Fikri'l-Arabî, Beyrut t.y.

Ebû Temmâm, "Bâbü'ş-Şeytân", *Kitâbü'ş-Şecera*, nşr. W. Madelung - Paul E. Walker, Brill, Leiden-Boston-Köln 1998.

Ebû'l-Fidâ, İmâduddîn İsmail b. Muhammed b. Ömer, *Takvîmu'l-Buldan*, tah. M. Reinaud, Beyrut t.y.

Ebû'l-Mutî en-Nesefî, *Lü'lü'iyyât fi'l-Mevâiz*, Konya Bölge Yazmaları Kütüphanesi, nu: 715.

Ebû'l-Mutî Mekhul el-Fazl en-Nesefî, Mekhul el-Fazl *el-Lûuiyyât fil-Mecâlis*, Kastamonu İl Halk Kütühanesi, nu: 37 HK 3038.

Ebû'l-Mutî Mekhûl en-Nesefî, "Kitâb ar-Radd 'alâ Ahl al-Bida' wa'l-Ahwâ ad-Dâllla al-Mudilla," ed. Marie Bernand, *Annales islamologiques*, İnstitut Français d'archeologie Orientale du Caire, Caire 1980.

Ebû'l-Mutî Mekhûl en-Nesefî, "*Kitāb ar-Radd alā Ahl al-Bida wa l-Ahwā ad-Dālla al-Mudilla*", *Annales İslamologiques*, ed. Marie Bernand, Institut Francais d'archeologie Orientale du Caire 1980, c. XVI/68.

Ebû'l-Mutî Mekhûl en-Nesefî, *el-Lûuiyyât fil-Mecâlis*, Milli Kütüphane, Nu: 50 Damad 88.

Ebû'l-Mutî Mekhûl en-Nesefî, *Kitâbu'r-Red alâ ehli'l-Bida' ve'l-Ehvâi'd-Dâlle*, tah. Seyit Bahcivan, Hikmetevi Yayınları, Konya 2013.

Ebû'l-Mutî Mekhûl en-Nesefî, *Lü'lü'iyyât*, Süleymaniye Kütüphenesi, Ayasofya Bölümü, nu: 04801. (Koleksiyon Adı: AYASOFYA 297.3)

Ebûl Meâlî, *Beyânu'l-Edyân*, çev. Yahya el-Haşşâb, Mecelletü Külliyeti'l-Âdâb, Kahire 1957.

Edis, Mustafa Salih, "Kerrâmiyye'nin Kelâmî ve Fıkhî Meselelere Yaklaşımı". Journal of Analytic Divinity 3 / 2 (Aralık 2019): 1-23.

el-'Askalânî, İbn Hacer, *Lisânu'l-Mîzân*, y.y. t.y.

el-A'cem, Refîk, *Mevsûatu Mustalahâti't-Tasavvufi'l-İslâmî*, Mektebetu Lübnân Nâşirûn, Lübnan 1999.

el-Bağdâdî, İsmail Paşa, *Hediyyetü'l-Ârifîn Esmâü'l-Müellifîn ve Asârü'l-Musannifîn*, İstanbul 1955.

el-Bâherzî, Ali b. Hasan, *Dumyetu'l-Kasr ve Usretu Ehli'l-Asr*, y.y. t.y.

el-Belâzurî, Ahmed b. Yahya b. Cabir Dâvud, *Fütûhu'l-Buldân*, nşr. Rıdvan M. Rıdvan, Beyrut 1978.

el-Belhî, İbn Davud, *Fadâil-i Belh*, çev. Abdullah Hüseyni el-Belhî, tah. Abdülhayy Habibî, Tahran 1350.

el-Beyhakî, Ahmed b. Hüseyin, *el-İtikâd ve'l-Hidâye ilâ Sebîlir-Reşâd alâ Mezhebi's-Selef ve Ashabi'l-Hadîs*, tah. Ahmed İsâm el-Katib, Dâru'l-Âfâki'l-Cedîde, Beyrut 1401.

el-Beyhakî, Ahmed b. Hüseyin, *Kitâbü'z-Zühd*, çev. Enbiya Yıldırım, Semerkand, İstanbul 2015.

el-Bikâî, Burhaneddin İbrahim b. Ömer, *en-Nüketi'l-Vefiyye bima fi şerh-i Elfiyye*, tah. Mahir Yasin, Mektebetü'r-Rüşd Nâşirûn, Riyad 2007.

el-Bustî, Muhammed b. Hibbân b. Ahmed, *Kitâbu'l-Mecrûhîn mine'l-Muhaddisîn ve'd-Duafâi ve'l-Metrûkîn*, tah. Mahmud İbrahim Zayid, Halep 1975.

el-Cevziyye, İbn Kayyım, *Medâricu's-Sâlikîn (I-III)*, çev. Ali Ataç vd., İnsan Yayınları, İstanbul 2017.

el-Cîlânî, Abdulkâdir b. Ebî Sâlih, *el-Gunye li Tâlibi Tarîki'l-Hakkı Azze ve Celle*, ed. Ebû Abdurrahman Salâh b. Muhammed b. Uveyda, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Lübran 2007.

el-Ensârî, Ebû Muhammed Abdullah b.Muhammed b. Cafer, T*abakâtu'l-Muhaddisîn bi İsbahân ve'l-Vâridîne Aleyhâ*, I-IV, tah. Abdulgafur Abdulhakk Hüseyn el-Belûşî, Müessesetü'r-Risâle, Beyrut 1992.

el-Eş'arî, Ebû'l-Hasan, "Hâricîlerin Temel Görüşleri", çev. Harun Yıldız, O*ndokuz Mayıs İlahiyat Fakültesi Dergisi*, IX 1997.

el-Eş'arî, Ebû'l-Hasan, *İlk Dönem İslam Mezhepleri (Makâlâtü'l İslâmiyyîn ve İhtilafu'l-Musallîn)*, çev. Mehmet Dalkılıç ve Ömer Aydın, Kabalcı Yayınevi, İstanbul 2005.

el-Hasenî, Ebû'l-Abbas, *Kitâbu'l-Mesâbih (Ahbâru'z-Zeydiyye)*, tah. Wilffred Madelung, Beyrut 1987.

el-Herevî, Abdullah el-Ensârî, *Menâzilu's-Sâirîn (Tasavvufta Yüz Basamak)*, çev. Abdürrezzak Tek, Emin Yayınları, Bursa 2008.

el-Herevî, Abdullah el-Ensârî, *Menâzilu's-Sâirîn ilâ Hakki'l-Mübîn*, şerh Afîfüddîn Süleyman b. Ali el-Tilimsânî, neşr. Hafız Mansûr, Dâru't-Turkî li'n-Neşr, y.y. 1989.

el-Herevî, Abdullah el-Ensârî, *Tabakâtu's-Sûfiyye*, haz. Abdulhayy Habîbî, Kabil 1923.

el-Huseynî, Ebû'l-Me'âlî Muhammed, *Kitâbu Beyâni'l-Edyân der Şerhi Edyân ve Mezâhibi Câhiliyyi ve İslâmiyyi*, tah. Abbas İkbâl, Mabaatu Meclis, Tahran 1895.

Eliade, Mircea, *A History of Relifious Ideas*, The University of Chicago Press, Chicago 1985.

el-İsfahânî, Ebû Nuaym, - İbnü'l Cevzî, *Sahabeden Günümüze Allah Dostları (Hilyetü'l-Evliyâ-Sıfatu's-Safve)*, çev. Said Aykut vd., Şule Yayınları, İstanbul 1995.

el-İsferâyînî, Ebû'l-Muzaffer, *et-Tabsîr fi'd-Dîn*, tah. Yusuf el-Hut, Beyrut 1983.

el-Kâdî, Nûman, *el-firaku'l-İslamiyye fi'ş-Şi'ri'l-Emevî*, Kahire 1970.

el-Kazvînî, Hamdullah b. Ebî Bekr el-Müstevfî, *Kitâbu Nüzheti'l-Kulûb*, tah. G.L. Strange, Donya-yi Kitâb, Tehran 1983.

el-Keşmîrî, Muhammed Enver Şah b. Ma'zum Şah, *el-Arafe'ş-Şaz Şerhu Sünen et-Tirmizî*, tsh. Şeyh Mahmud Şâkir, Dâru't-Tirâsi'l-Arabî, Beyrut 2004.

el-Kummî, Ebû'l-Halef Sa'd b. Abdillah el-Eş'arî - Ebû Muhammed el-Hasan b. Musa en-Nevbahtî, *Şîî Fırkalar (Kitâbu'l-Makâlât ve'l-Fırak ve Fıraku'ş-Şia)*, çev. Hasan Onat-Sabri Hizmetli-Sönmez Kutlu-Ramazan Şimşek, Ankara Okulu Yayınları, Ankara 2004.

el-Makdisî, Mutahhir b. Tâhir, *Kitâbu'l-Bed ve't-Tarih*, Mektebetü's-Sekâfeti'd-Dîniyye, y.y. t.y.

el-Malatî, *et-Tenbîh ve'r-Red 'alâ Ehli'l Ehvâ ve'l Bida'*, tah. Muhammed Zahid el-Kevserî, Mektebetü'l-Ezheriyye, Kahire 2007.

el-Mekkî, Ebû Tâlib, *Kûtü'l-Kulûb (Kalplerin Azığı)*, haz. Muharrem Tan, İz Yayıncılık, İstanbul 2004.

el-Mîrî, Osman b. Yahya b. Abdulvehhâb, Muhtasar Ravnaq al-Mağâlis, y.y., t.y.

el-Muheymid, Ali b. Salih, "Karahanlılar Devleti'nin Gaznelilerle Siyasi İlişkileri", çev. Ali Aksu, *İSTEM: İslam San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi*, Sivas 2010, sayı:15.

el-Murtazâ, Şerif, *Emâlî el-Murtazâ Gurarü'l-Fevâid ve Dürerü'l-Kâlaid*, tah. Muhammed Ebû'l-Fadl İbrahim, Kâhire 1954.

el-Pezdevî, İmam Ebû'l-Yüsr, *Ehl-i Sünnet Akâdi (Usûlu'd-Dîn*), çev. Şerafettin Gölcük, Kayıhan Yayınları, İstanbul 1994.

el-Utbî, Ebû Nasr Muhammed b. Abdülcebbâr, *Kitâbu'l-Yemînî*, tah. İhsan Zünûn Abdüllatif Sâmirî, Dâru't-Tuleyâ, Beyrut 2004.

en-Nâhî, Selâhaddin Abdüllatîf, "Suğdî", *DİA*, İstanbul 2009, c. XXXVII, ss. 474-475.

Erdem, Erol, *Kerrâmiyye Mezhebi ve İtikadi Görüşleri*, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Danışman Hasan Onat, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1994.

Erdoğan, Naim, *Kıyamet-Ahiret-Ölüm ve Sonrası*, Sağlam Kitapevi, İstanbul 1978.

er-Râzî, İbn Ebû Hâtim, *el-Cerh ve't-Ta'dîl*, Dâru İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, Beyrut t.y.

Erzurûmî, İbrahim Hakkı, *Mârifetnâme*, Sadeleştiren: M. Fuad Başar-H. Ali Eser, Âlem Yayıncılık, İstanbul 2012.

Ess, Josef Van, *Ungenütze Texte zur Karrâmîya*, Heidelberger Akademie der Wissenschaften, Heidelberger 1980.

es-Sâbûnî, Nûreddin, *Mâtürîdiyye Akâidi*, çev. Bekir Topaloğlu, Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, İstanbul 2016.

es-Sâdıkî, Gulam Hüseyin, *Conbişhâ-yı Dînî-yi İrânî der Karnhâ-yı Dovvom ve Sevvom*, Tehran 1993.

es-Safedî, Ebû's-Safâ Salâhuddîn Halil b. İzziddin Aybeg b. Abdillah, *el-Vâfî*, y.y. t.y.

es-Sakkâr, Sâmî, "Remle", *DİA*, İstanbul 2007, c. XXXIV, ss. 560-561.

es-Sayrafûnî, Takiyyuddîn Ebû İshak İbrahim b. Muhammed, *el-Müntehâb min Kitâbi's-Siyâk li-Târîh-i Nîsâbûr*, tah. Halid Haydâr, Dâru'l-Fikr, Beyrut 1994.

es-Seksekî, Abbas b. Mansûr, *el-Burhân fi Mârifeti Akâidi Ehli'l-Edyân*, nşr. Halil Ahmed İbrahim el-Hâc, Beyrut 2004.

es-Subkî, Tacuddîn Ebu Nasr Abdulvehhâb, *Tabakâtu'ş-Şâfiîyyeti'l-Kübrâ*, tah. Mahmud Muhammed et-Tanahî-Abdulfettah Muhammed el-Hulv, y.y. 1964.

es-Suğdî, Ali b. Hüseyin b. Muhammed, *en-Nutaf fi'l-Fetevâ*, tah. Salâhuddîn en-Nâhî, Müessesetü'r-Risâle, Beyrut 1984.

es-Sülemî, Ebû Abdi'r-Rahman Muhammed ibn Hüseyin, *Tabakâtu's-Sûfiyye (İlk Zâhid ve Sûfîler)*, çev. Abdürrezzak Tek, Bursa Akademi, Bursa 2018.

es-Sülemî, Ebû Abdi'r-Rahman Muhammed ibn Hüseyin, *Tasavvufta Fütüvvet*, çev. Süleyman Ateş, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Ankara 1977, no.135.

eş-Şâ'rânî, Ebû'l Mevâhib Abdulvehhâb b. Ahmed b. Ali, *Tabakâtu'l-Kübrâ*, Toker Yayınları, İstanbul 1968.

eş-Şeybânî, Muhammed b. Hasan, *Kitâbu'l-Kesb*, haz. Abdu'l-Fettâh Ebû Ğudde, Mektebu'l-Matbuât el-İslâmî, Haleb 1997.

et-Tûsî, Ebû Nasr es-Serrâc, *Luma'*, tah. Dr. Abdulhalim Mahmud-Tâhâ Abdulbâkî Surûrî, Mektebetü's-Sekâfeti'd-Dîniyye, Kahire 2002.

ez-Zebîdî, Muhibbiddîn Ebi'l Feyz es-Seyyid, *Ta'cul Arûs min Cevâhiri'l-Kâmus*, Dâru'l-Marife, Mısır t.y.

ez-Zehebî, Muhammed b. Ahmed b. Osman b. Kaymâz, *Mîzânu'l-İ'tidâ*, y.y. t.y.

ez-Zehebî, Muhammed b. Ahmed b. Osman b. Kaymâz, *Siyeru al âmin Nubelâ*, Beytü'l-Efkâri Devliyye, Lübnân 1995.

ez-Zehebî, Muhammed b. Ahmed b. Osman b. Kaymâz, *Târîhu'l-İslâm ve Vefeyâtu'l-Meşâri'l-A'lâm*, tah. Beşşâr Avvâd Dâru'l-Garbi'l-İslâmî, y.y. 2003.

Fahreddîn er-Razî, Muhammed b. Ömer b. Hüseyin, *İtikâdâtu Fırâkı'l-İslâmiyye*, Kahire 1978.

Fahreddîn er-Razî, Muhammed b. Ömer b. Hüseyin, *İtikâdâtü Firâkı'l-Müslimîn ve'l-Müşrikîn*, Beyrut 1986.

Fayda, Mustafa, "Belâzürî", *DİA*, İstanbul 1992, c. V, ss. 392-393.

Fesevî, Ebû Yusuf Yakub b. Süfyân, *el-Mâ'rife ve't-Târîh*, Müessesetü'r-Risâle, Beyrut t.y.

Feyizli, Hasan Tahsin, *Feyzü'l-Furkân (Tefsirli Kur'an-Kerîm Meali*, Server Yayınları, İstanbul 2016.

Fığlalı, Ethem Ruhi, "Hâricîler", *DİA*, İstabul 1997, c. XVI, ss. 169-175.

Firûzâbâdî, Muhammed b. Yakub, *el-Kâmûsu'l-Muhît*, Beyrut 1991.

Gazzâlî, Ebî Hamid Muhammed b. Muhammed, *İhyâ-u Ulûm'id-Dîn*, tah. Muhammed Vehebî Süyleyman – Usâme Amûre, Dâru'l-Fikr, Dımeşk 2006.

Gazzâlî, Ebî Hamid Muhammed b. Muhammed, *İtikatta Orta Yol (el-İktisâd ve'l-İ'tikâd)*, çev. Osman Demir, Klasik, İstanbul 2016.

Gerdizî, Ebû Said Abdi'l-Hayy b. Dahhâk b. Mahmûd, *Zeynu'l-Ahbâr*, *Dânişgâh-ı Tehrân*, Tehran 2005.

Gökalp, Yusuf, "Zeydiyye", *İslam Mezhepleri Tarihi El Kitabı*, ed. Hasan Onat-Sönmez Kutlu, Grafiker Yayınları, Ankara 2012.

Gökalp, Yusuf, *Şii Gelenekte Alternatif Bir İktidar Mücadelesi: Erken Dönem Zeydîlik*, Araştırma Yayınları, Ankara 2014.

Gölcük, Şerafeddin, *Kelâm Tarihi*, Kitap Dünyası, Konya 2012.

Güler, Kadir, "Kütahya Ahiliği Üzerine Bazı Mülâhazalar", *International Journal of Social Science Research*, y.y. 2017, sayı 63.

Gündüz, Şinasi, "Mecûsîlik" *DİA*, İstanbul 2003, c. XXVIII, ss. 279-284.

Hakîm es-Semerkandî, Ebû Kasım İshak b. Muhammed, *es-Sevâdu'l-A'zam*, Mabaatu'l-Cemâl, İstanbul t.y.

Haksever, Ahmet Cahid, *es-Sevâdu'l-A'zam*, Yasin Yayınları, İstanbul t.y.

Haksever, Ahmet Cahid, *Tasavvufa Dair Güncel Meseleler*, Ankara 2015.

Hâlât-u Sühanân-ı Şeyh Ebû Saîd, haz. İrec Afşar, Tahran 1931.

Hamidreza Sanaei - Robabeh Jafarpour, "Karrāmīyya Relations with Other Islamic Sects in the Third to Sixth Centuries AH: A Glance on Its Relationship with Sufism", Research in the Social Scientific Study of Religion, Leiden/Boston 2023, sayı: 33, ss. 194-217.

Hâmis, Muhammed b. Abdurrahman, *Usûlu'd-Dîn inde İmam Ebî Hanîfe*, Dâru's-Semîi', el-Memleketu Arabiyyeti's-Suûdiyye, t.y.

Hanbel, Ebû Abdillah Ahmed b. Muhammed, *el-Müsned*, tah. Şuayb el-Arnavût-Âdil Mürşid, Müessesetu'r-Risâle, Dımaşk 2001.

Hatîb el-Bağdâdî, Ahmed b. Ali b. Sâbit, *Müntehabu min Kitâbu'z-Zühd ve'r-Rekâik*, tah. Âmir Hasan Sabri, Dâru'l-Beşâiri'l-İslâmiyye, Beyrut 2000.

Hatîb el-Bağdâdî, Ahmed b. Ali b. Sâbit, *Târihu Bağdâd Medîneti's-Selâm*, tah. Beşşar Avvâd Ma'ruf, Dâru'l-Garbi'l-İslâmî, Beyrut 2001.

Helminski, Camille Adams, *Sûfî Kadınlar: Saklı Bir Hazine (Woman of Sufizm: A Hidden Treasure)*, çev. Aslı Özer, Samsara Yayınları, İstanbul 2004.

Honigmann, E., "Nişapur", *İslam Ansiklopedisi*, İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1964.

Huard, Cl., "Horasan", *İslâm Ansiklopedisi*, Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1950, c. V, ss. 560-562.

Hücvîrî, Ali b. Osman b. Ebû Ali Cüllâbî Gaznevî, *Keşfu'l-Mahcûb (Hakikat Bilgisi)*, çev. Süleyman Uludağ, Dergâh Yayınları, İstanbul 2014.

Hüseyin Doğan, "Muhammed b. Kerrâm ve Tasavvufî Düşüncesinin Temelleri", *Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2019, cilt: VI, sayı: 12, ss. 1-24.

Işık, Kemal, *Mutezile'nin Doğuşu ve Kelâmî Görüşleri*, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1967.

İbn Ali, Muhammed A'la, *Kitâbu Keşşâfi Istılâhâti'l-Funûn*, Dâru Sâdır, Beyrut t.y.

İbn Asâkir, Ebû Muhammed Bahâüddîn el-Kasım b. Ali b. el-Hasen ed-Dımaşkî, *Târihu Medîneti Dımeşk*, y.y. t.y.

İbn Dâî er-Râzî, Seyyid Murtezâ b. Dâî Hasenî, *Tabsırâtu'l-Avâm fi Marifeti Mekâlâti'l-Enâm*, tsh. Abbâs İkbal, İntişârâtı Esâtir, y.y. 1945.

İbn Ebî Ya'lâ, Ebû'l-Hüseyin Muhammed b. Kadî el-Ferrâ, *Tabakâtu'l-Hanâbile*, tah. Muhammed Hamid el-Fakî, Dâru'l-Marife, Beyrut t.y.

İbn Ebî'l-Hadîd, Muhammed el-Medâinî, Şerhu *Nehci'l-Belâğâ*, tah. Muhammed Ebû'l-Fudayl İbrahim, Dâru'l-İhyâi'l-Arabiyye, Kum 1993.

İbn et-Tağriberdî, Ebû'l-Mehâsin Cemâluddîn Yusuf, *en-Nucûmu'z-Zahira fi Mülûki Mısır ve'l-Kâhire*, el-Müessesetü'l-Mısriyye, Mısır t.y.

İbn Hacer el-Askalânî, Ebû Fazl Şihâuddîn Ahmed b. Alî b. Muhammed, *en-Nuket ala Kitâbi İbn Salâh*, tah. Rebi b. Hadi, Medine 1984.

İbn Haldun, Ebû Zeyl Veliyyüddîn Abdurrahman b. Muhammed b. Muhammed b. Hasan, *Mukaddime*, çev. Zakir Kadirî Ugan, Maarif Basımevi, İstanbul 1954.

İbn Hallikan, Ebû'l-Abbas Şemsüddîn Ahmed b. Muhammed b. İbrahim b. Ebû Bekir, *Vefeyâtu'l-A'yân*, y.y. t.y.

İbn Hibbân, Ebû Hâtim Muhammed, *el-Mecrûhîn*, tah. Muhammed İbrahim Zaid, Dâru's-Sam'î, Haleb t.y.

İbn İvâcî, Galib, el-Mezâhibu'l-Fikriyyeti el-Muâsıratu ve Devruhâ fi'l-Müctemiâti ve Mevkıfu'l-Müslimi minhâ, el-Mektebetü Asriyyeti ez-Zehebiyyeti, Cidde 2006.

İbn Kesir, Ebû'l-Fidâ İsmail b. Amr, *el-Bidâye ve'n-Nihâye*, tah. Ali Şîrî, Dâru İhyâi'-Turasi'l-Arabî, Beyrut 1988.

İbn Mâce, Ebû Abdullah Muhamed el-Kazvînî, *es-Sünen*, tah. Muhammed Fuâd Abdülbâkî, Dâru İhyâi'l-Kutubi'l-'Arabiyye, y.y. t.y.

İbn Manzûr, Ebû'l Fadl Cemâlüddin Muhammed b. Mükerrem el-Afrikî, *Lisânu'l-Arab*, Dâru'l-Hayati't-Turâsi'l-Arabî, Beyrut 1999.

İbn Muhammed el-Hasenî, Muhammed b. İsmail b. Salah, *Tevdîhu'l-Efkâri'l-Meânî Tankîhu'l-Enzâr*, tah. Ebû Abdurrahman Salah b. Muhammed Aveyda, Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, Beyrut 1997.

İbn Osman, Mahmud, *Firdevsü'l-Mürşidiyye*, tah. Fritz Meier, İstanbul 1943.

İbn Sa'd, Ebû Abdillah Muhammed b. Sa'd b. Menî el-Kâtîb, *Tabakâtü'l-Kübrâ*, Beyrut 1958.

İbn Sînâ, Abdullah b. Ali, *Makâmâtu'l-Ârifîn (Sûfî İbn Sînâ ve Makâmâtu'l-Ârifîn)*, çev. Dilâver Gürer, Gelenenk Yayınları, İstanbul 2012.

İbn Teymiyye, Ebû'l-Abbas Takiyyüddîn Ahmed b. Abdilhalim b. Mecdiddîn Abdisselâm el-Hârânî, *Minhacü's-Sünneti'n-Nebeviyye fi Nakzi Kelâmi'ş-Şia ve'l-Kaderiyye*, nşr. Abdulkâdir el-Arnaût-Mahmûd el-Arnaût, Beyrut 1989.

İbn Verdî, Zeynüddîn Ömer b. Muzaffer, *Târîhu İbn Verdî*, Dâru'l-Kutubu'l-İlmiyye, Lübnân 1996.

İbnu's-Sikkît, Ebû Yusuf Yakub b. İshak, *Kitâbu'l-elfâz*, tah. Fahruddîn Kabâve, Mektebetü Lübnan Nâşirûn, Lübnan 1998.

İbnü'l Mülakkîn, Sirâceddin Ebî Hafs Amr b. Ali, *Tabakâtu'l-Evliyâ*, tah. Nureddin Şeribe, Mektebetu'l-Hancî, Kahire 1973.

İbnü'l-Arabî, *Keşfü'l-Mâ'nâ an Sırrı Esmâillâhi'l-Hüsnâ (Allah'ın İsimlerinin Sırları Mânâlarının Keşfi)*, çev. Ramazan Biçer, Gelenek Yayınları, İstanbul 2015.

İbnü'l-Cevzî, Ebû'l-Ferec Cemâlüddîn Abdurrahmân b. Alî b. Muhammed el-Bağdâdî, *Telbîsü İblîs*, Beyrut 1992.

İbnü'l-Cevzî, Ebû'l-Ferec Cemâlüddîn Abdurrahmân b. Alî b. Muhammed el-Bağdâdî, *Kitâbu Telbîsi'l-İblîs*, tah. Ahmed b. Osman el-Mezîd, Dâru'l-Vatan, Riyad 2002.

İbnü'l-Esîr, Ebû Hasan Ali b. Muhammed b. Abdülkerim, *el-Kâmil fi't-Târih,* Mısır 1347-1357.

İbnü'l-İmâd, Ebû'l Felâh, *Şezerâtü'z-Zeheb*, Beyrut t.y.

İbnü'n-Nedîm, Muhammed b. İshak, *Fihrist,* Dâru'l-Mârife, Beyrut 1978.

Îcî, Adidüddîn Abdurrahman b. Ahmed, *Kitâbu'l-Mevâkıf*, tah. Abdurrahman Amîra, Dâru'l Cîl, Beyrut 1997.

Kaddûra, Zâhiye, *eş-Şuûbiyye ve Eseruhâ el-İctimâî ve'l-İktisâdî fi'l-Hayâti'l-İslâmiyye fi'l-Asri'l-Abbâsiyi'l-Evvel*, Beyrut, 1998.

Kadı Abdülcebbâr, Ebû'l-Hasan Ahmed, *Tabakâtü'l-Mu'tezile*, Tunus 1986.

Kadıyânî, Abbâs, *Târih-i Edyân ve Mezâhib der İrân*, Tahran 1374.

Kara, Mustafa, *Din Hayat Sanat Açısından Tekke ve Zâviyeler*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2015.

Karadaş, Cafer, "Kerrâmiye ve İtikâdı", *Kelam Araştırmaları Dergisi*, y.y. 2007.

Kâşânî, Abdürrezzak (ö.730/1330), *Letâifu'l-a'lâm fî işarâtı ehli'l-ilhâm (Tasavvuf Sözlüğü)*, çev. Ekrem Demirli, İz Yayıncılık, İstanbul 2015.

Kâşânî, Abdürrezzak, *Istılâhâtü's-sûfiyye*, tah. Abdu'l-'Âl Şâhin, Dâru'l-Menâr, Kahire, 1413.

Kazvînî, Zekeriya b. Muhammed, *Âsâru'l-Bilâd ve Ahbâru'l-'ibâd*, çev. Mirza Cihangir-Emîr Kebîr, Tehran 1994.

Kehhâle, Ömer Rıza, *Mu'cemu'l-Müellifîn*, y.y. (Lübnân?) t.y.

Kelâbâzî, *Ta'arruf (Doğuş Devrinde Tasavvuf)*, Haz. Süleyman Uludağ, Dergâh Yayınları, İstanbul 2014.

Keriman, Hüseyin, *Rey-i Bâstân*, *İntişarat-ı Danişgah-ı Şehid Beheşti*, Tahran, 1992.

Keyanî, Muhsin, *Hangahlar Tarihi*, çev. Ali Erturğrul-Süleyman Gökbulut, Büyüyen Yayınları, İstanbul 2013.

Kitapçı, Zekeriya, *İslam Azerbaycan ve Horasan İslâm Hidâyet Güneşi Doğu Tûran Yurtlarında*, Yedi Kubbe Yayınları, Konya 2009.

Kitapçı, Zekeriya, *İslam Hidayet Güneşi Doğu Turan Yurdunda*, Yedi Kubbe Yayınları, Konya 2004.

Kitapçı, Zekeriya, *Yeni İslam Tarihi ve Türkler*, Damla Ofset, Konya 1994.

Knynsh, Alexander, *Tasavvuf Tarihi (Islamic Mysticism: A Shorth History)*, çev. İhsan Durdu, Ufuk Yayınları, İstanbul 2011.

Konur, Himmet, "Horasan'ın İslam ve Tasavvuf Tarihine Katkısı", *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, İzmir 2005, sayı: XXI.

Köse, Saffet, "İslam Hukuk Ekolleri Ve İhtilaf Sebepleri", *İslam Hukuku El Kitabı*, Grafiker Yayınları, Ankara 2012.

Kurt, Hasan," Tâhirîler", *DİA*, İstanbul 2010, c. XXXIX, ss. 403-404.

Kuşeyrî, Ebû Kâsım Abdulkerim bin Hevâzin, *er-Risâletü'l-Kuşeyriyye*, Dâru'l-Kitab el-İlmiyye, Beyrut 2001.

Kutlu, Sönmez, "Kerrâmiyye", *DİA*, İstanbul 2002, c. XXV, ss. 294-296.

Kutlu, Sönmez, "Muhammed b. Kerrâm", *DİA*, İstanbul 2005, c. XXX, ss. 549-550.

Kutlu, Sönmez, "Mürcie", *DİA,* İstanbul 2006, c. XXXII, ss. 41-45.

Kutlu, Sönmez, *Selefiliğin Fikrî Arkaplanı İslam Düşüncesinde İlk Gelenekçiler*, Otto Yayınları, Ankara 2016.

Kutlu, Sönmez, *Tarihsel Din Söylemleri Üzerine Zihniyet Çözümlemeleri*, Otto Yayınları, Ankara 2016.

Kutlu, Sönmez, *Türklerin İslamlaşma Sürecinde Mürcie ve Tesirleri*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2002.

Küçük, Râşit, "Abdullah b. Mübârek", DİA, İstanbul 1988, c. I, ss. 122-124.

Laoust, Henry, *İslam'da Ayrılıkçı Görüşler*, çev. Ethem Ruhi Fığlalı-Sabri Hizmetli, Pınar Yayınları, İstanbul 1999.

Mağravî, Ebû Sehl Muhammed b. Abdirrahman, *Mevzuat Mevâkifu's-Selefi fi Akîdeti ve'l-Minheci ve't-Terbiyeti*, I-X, Mektebetu'l-İslamiyye, Kahire t.y.

Makrîzî, Taküyyüddin Ahmed b. Ali, *Kitâbu Mevâiz ve'l-İ'tibar fi Zikri'l-Hıtat ve'l-Âsâr*, haz. Ahmed Ali el-Melicî, Mısır 1324.

Malamud, Margaret, "Ortaçağ Horasanında Sapkın Bir Politika: Nişabur Kerrâmiyyesi", çev. Hüseyin Doğan, *Kelam Araştırmaları Dergisi*, İstanbul 2005.

Margoliouth, D.S., "Kerrâmiye", İslam Ansiklopedisi, c.XI, s.594-596.

Massignon, Louis, *Doğuş Devrinde İslam Tasavvufu*, çev. M. Ali Aynî, haz. Osman Türer-Cengiz Gündoğdu, İstanbul 2006.

Massignon, Louis, *Essai Sur les Origines du Lexigue Technigue de la Mystique Musulmane*, Paris 1954.

Massignon, Louis, *Essay on the Origins of the Technical Language of Islamic Mysticism*, çev. Benjamin Clark, Indiana 1997.

Massignon, Louis, *Passion of al-Hallaj: Mystic and Martyr of Islam*, Çev. Herber Mason, New Jersey 1975.

Mecmûu Fetavâ-yı İbn Teymiye, y.y. t.y.

Merçil, Erdoğan, "Saffârîler", *DİA*, İstabul 2008, c. XXXV, ss. 464-465.

Merçil, Erdoğan, *Müslüman-Türk Devletleri Tarihi*, İstanbul Üniversitesi Yayınları no:3316, Edebiyat Fakültesi Yayınları, No:3211, İstanbul 1985.

Mîrhând, Muhammed b. Hâvendşâh b. Mahmûd, Ravzatu's-Safâ fî Sîreti'l-Enbiyâ ve'l-Mülûk ve'l Hulefâ, çev. Erkan Göksu, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2015.

Muhammed b. Abdullah, Ebû'l-Kâsım Muhammed b. Ahmed, *Teshîlu'l-Ulûmi'l-Tenzîl*, tah. Abdulah Hâlidî, Şirket'u Dâru'l-Erkâm b. Ebî Erkâm, Beyrut 1996.

Muhtâr, Süheyr Muḥammad, *et-Tecsîm 'inde'l-Muslimîn Madhab el-Karramiye*, Şeriket İskenderiye li'ttıbaa ve'n-neşr, İskenderiye 1971.

Mukaddesî, Ebû Abdullah Şemsüddîn Muhammed b. Ahmed b. Ebî Bekir el-Benna, *Ahsenü't-Tekâsım (İslam Coğrafyası)*, çev. Ahsen Batur, Selenge Yayınları, İstanbul 2015.

Mukaddimetân fi Ulûmi'l-Kur'an ve humâ Mukaddimetü Kitâbu'l-Mebânî ve Mukaddimetu İbn Atiyye, tsh. Arthur Jeffery, Mektebetu'l-Hancî, Mısır 1954.

Müslibî, Ebû Zeyd, *el-Miftahu'ş-Şerhi Nûru'l-izâh, Dâru'l-Kitâb el-Arabî*, Mısır 1958.

Müslim, Ebû'l-Hüseyin Müslim b. el-Haccac, *el-Câmiu's-Sahîh*, tah. Muhammed Züheyr b. Nâsır en-Nâsır, Dâru Tûki'n-Necât, y.y. 2002.

Müslim, Ebû'l-Hüseyin Müslim b. el-Haccac, *Sahihi Müslim*, tah. Muhammed Fuad Abdulbâkî, Dâru İhyâi't-Turâsi'l-Arabî, Beyrut t.y.

Neşşâr, Ali Sâmi, *Neş'etu'l-Fikri'l-Felsefî fi'l-İslâm*, Dâru'l-Mârife, Kahire 1977.

Nurbahş, Cevad, Sûfî Women, çev. Leonard Lewisohn, Khaniqahi-Nimatullahi Puplication, Londra 1990.

Nûrî, Müfid Muhammed, "el-Kerrâmiyye Hareketün Diniyyetün ve Siyasiyyetün Dirâsetühâ min Hilâli Seyri Gâdetihâ", *Âdâbu'r-Rafidîn*, Musul 1971.

Odabaşı, Fatma, "Yezîd b. Mühelleb", *DİA*, İstanbul 2013, c. XLII, ss. 522-523.

Onat, Hasan, - Orhan Ateş, "Haricilik", *İslam Mezhepler Tarihi El Kitabı*, ed.Hasan Onat-Sönmez Kutlu, Grafiker Yayınları, Ankara 2012.

Orman, Sabri, "İslam Entelektüel Geleneğinde İktisadi Boyutun Teşekkülü: Şeybânî, Sefahsî ve Kitâbu'l-Kesb", *İslam Ekonomisi ve Finansı Dergisi*, İstanbul 2015, sayı 1.

Öğmüş, Harun, "Adudüddin el-Îcî'nin Tefsirciliği ve *Tahkîku't-Tefsîr* Adlı Eseri", *İslâm İlim ve Düşünce Geleneğinde Adudüddin el-Îcî*, ed. Eşref Altaş, İSAM Yayınları, İstanbul 2017.

Ömer es-Semerkandî, *Ravnâku'l-Kulûb*, Bibliotheque Nationale, Paris, Arabic MS nu: 6674.

Özervarlı, Mehmet Sait, *İbn Teymiyye'nin Düşünce Metodu ve Kelâmcılara Eleştirisi*, İSAM Yayınları, Ankara 2017.

Öztürk, Musa, "Ahlâk'ın Arzu'ya Yenik Düşmesi", *İnsan, Ahlak ve İktisat*, ed. Musa Kâzım Arıcan-Muhammed Enes Kala-Yunus Emre Aydınbaş, Türkiye Yazarlar Birliği Yayınları, Ankara 2018.

Öztürk, Yaşar Nuri, "Zühd", *İslâm Ansiklopedisi*, İstanbul 1986, c. XIII, 638-639.

Papas, Alexandre, "No Sufism without Sufi Order: Rethinking Tarîqa and Adab with Ahmed Kâsânî Dahbidî (1461-1542)", *Kyoto Bulletin of Islamic Area Studies*, Kyoto 2008.

Patrushevsky, *İslam Der İran*, çev. Kerim Keşâverz, İntişârât-ı Peyam, 1350.

Pırlanta, İsmail, "Horasan Bölgesinin Fethi Meselesi", *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Sivas 2011, sayı: XV/I.

Râgıb el-İsfehânî, Ebû Kasım el-Hüseyin b. Muhammed, *el-Müfredâtu fî Garîbu'l-Kur'ân*, tah. Muhammed Seyyid Kîlânî, Dâru'l-Mârife, Lübnân t.y.

Roux, Jean Paul, *Türklerin Tarihi Pasifik'ten Akdeniz'e 2000 Yıl*, çev. Aykut Kazancıgil, Lale Arslan-Özcan, Kabalcı Yayınevi, İstabul 2007.

Rûmî, Mevlânâ Celaleddîn, *Mesnevî'yi Mevlevî*, İntişârât-ı Emîr-i Kebîr, y.y. 1336, beyit 529.

Salih Çift, Tasavvufta Sevgi ve Ümit Yolu: Yahyâ b. Muâz er-Râzî Hayatı Fikirleri ve Duaları, Sır Yayıncılık, Bursa 2011.

Samarrâî, Macid Ahmed, *Şi'ru Sabit Kutna el-Atekî*, Bağdat 1970.

Samur, Sebahattin, "İslam Coğrafyacılarına Göre Horasan: Yeri ve X. Yüzyıldaki Durumu", Bilimnâme: Düşünce Platformu, Kayseri 2005, sayı: XIV/3 c. III.

Sarıkaya, Mehmet Saffet, "Erken Dönem Hanefî Geleneğinde Bir Zâhid: Ebû Mutî Mekhûl en-Nesefî (318/930) ve Kitâbu'l-Lü'lü'iyyât'ı", *IV. Uluslararası Şeyh Şâ'bân-ı Velî Sempozyumu (Hanefilik-Mâturîdîlik) 05-07 Mayıs 2017*, ed. Cengiz Cuhadar-Mustafa Aykaç-Yusuf Koçak, Kastamonu Üniversitesi Yayınları, Kastamonu 2017.

Sarıkaya, Mehmet Saffet, "Tasavvufun Teşekkül Sürecinde Zühd-Kesb İlişkisine Dair Bazı Değerlendirmeler", *İslâm Tasavvufunun Teşekkülüne Dair Araştırmalar*, ed. Necmeddin Bardakçı, Süleyman Demirel Üniversitesi Matbaa, Isparta 2017.

Sayrafînî, Takiyyüddîn Ebû İshak İbrahim b. Muhammed, *El-Müntehâb min Kitâbi's-Siyâk li Târîhi Nisabûr*, tah. Halid Haydar, Dâru'l-Fikir, Beyrut 1994.

Schimmel, Annemarie, *İslamın Mistik Boyutları (Mystical Dimention of Islam)*, çev. Ergün Kocabıyık, Kabalcı Yayınevi, İstanbul 2004.

Sem'ânî, Abdulkerim b. Muhammed b. Mansûr et-Temîmî, *el-Ensâb*, tah. Abdurrahman b. Yahya, Meclisu Dâiretu Meârifu'l-Usmâniyye, Haydarabad 1962.

Semerkandî, Ebû'l-Leys, *Tenbîhu'l-Gâfilîn ve Bustânu'l-Ârifîn*, çev. Abdülkadir Akçiçek, Bedir Yayınevi, İstanbul 1975.

Süheyr, *Şerhu'l-Uyûn*, y.y. t.y.

Şahin, Haşim, - Yunus Arifoğlu, "Selçuklu Öncesi Dönemde Horasan: Coğrafi Konum, İktisadi Yapı ve Şehirler", *Akademik İncelemeler Dergisi*, Sakarya 2013, sayı: VIII/3.

Şehristânî, Ebû'l-Feth Tacüddîn Muhammed b. Abdilkerîm b. Ahmed, *el-Milel ve'n-Nihal*, çev. Mustafa Öz, Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, İstanbul 2015.

Şener, Mehmet, "Ebû Mutî el-Belhî" *DİA*, İstanbul 1994, c. X, ss. 194-195.

Şeriati, Ali, *Ebuzer-i Ğifâri*, çev. Salih Okur, Tebliğ Yayınları, İstanbul 1987.

Şeşen, Ramazan, *Mukhtârât minn al-Maktûtât al-Arabiyyât al-Nâdira fî Mektebâti Türkiye*, İstanbul 1997.

Şeybânî, İmam Muhammed, *el-İktisâb fi'r-rizki'l-müstetâb*, tah. Mahmud Arnûs, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut 1986.

Taberî, Ebû Cafer Muhammed b. Cerîr, *Câmiu'l-Beyan an Te'vîli'l-Kur'ân*, tah. Mahmut Muhammed Şakir-Ahmed Muhammed Şakir, Mısır 1954.

Taberî, Ebû Cafer Muhammed b. Cerîr, *Târîhü'r-Rüsûl ve'l-Mülûk*, nşr. M. Ebü'l-Fadl, Beyrut 1977.

Tek, Abdurrezzak, *Tarihi Süreçte Tasavvuf ve Tarikatlar*, Bursa Akademi, Bursa 2017.

Tirmizi, *es-Sünen*, tah. Ahmed Muhammed Şâkir-Muhammed Fuâd Abdülbâkî-İbrahim 'Utve, Şeriketu Mektebeti ve Matba'ati Mustafâ, Mısır 1975.

Tomar, Cengiz, "İbnü'l-Fakih", *DİA*, İstanbul 2000, c.XXI, s. 39.

Topbaş, Osman Nûri, *Îmândan İhsâna Tasavvuf*, Erkam Yayınları, İstanbul 2012.

Türer, Osman, "Fudayl b. İyâz", DİA, İstanbul 1996, c.XIII, ss. 208-209.

Uludağ, Süleyman, "Hankah", *DİA*, İstanbul 1997.

Uludağ, Süleyman, "Tasavvuf ve 'Tekkeler ve Zaviyeler' Hakkında", *Din Hayat Sanat Açısından Tekke ve Zâviyeler*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2015.

Uludağ, Süleyman, *Hayata Sûfî Gözüyle Bakmak İnsan-İslam-İrfân*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2015.

Uludağ, Süleyman, *Tasavvuf ve Tenkit*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2014.

Uslu, Recep, *Hicrî I – II. Yüzyıllarda Horasan Tarihi*, Basılmamış Doktora Tezi, Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1997.

Usta, Aydın, "Sâmânîler", *DİA*, İstabul 2009, c. XXXVI, ss. 64-68.

Uzunpostalcı, Mustafa, "Ebû Hanîfe", *DİA*, İstabul 1994, c. X, ss. 131-138.

Üçer, İbrahim Halil, "İslam Düşünce Tarihi için Bir Dönemlendirme Önerisi", *İslâm Düşünce Atlası*, İstanbul 2019, ss. 12-40.

Ülgener, Sabri Fehmi, *Zihniyet ve Din-İslâm, Tasavvuf ve Çözülme Devri İktisat Ahlâkı*, Derin Yayınları, İstanbul 2015.

Üzüm, İlyas, "Nesefî, Mekhûl b. Fazl", *DİA*, İstanbul 2016, c.XXXII, ss. 570-571.

Watt, W. Montgomery, *İslam Düşüncesinin Teşekkül Devri (The Formative Period of Islamic Thought)*, çev. Ethem Ruhi Fığlalı, Şa-to İlahiyat, İstanbul 2001.

Yâkût, Şihabeddin Ebû Abdillah Yâkût b. Abdillah el-Hamavî er-Rûmî el-Bağdâdî el-Hamavî, *Mu'cemu'l-Buldân*, Beyrut 1968 – 1995.

Yaltkaya, Mehmet Şerafettin, "Kerrâmîler", *Daru'l-Fünun İlahiyat Fakültesi Mecmuası (Tarih, İçtimâî, Dini, Felsefi)*, Ahmed İhsan Matbaası, İstanbul 1929.

Yavuz, Yusuf Şevki, "Ebû Hanîfe", *DİA*, İstabul 1994, c. X, ss. 138-143.

Yazıcı, Nesimi, *İlk Türk-İslâm Devletlerinin Tarihi*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2013.

Yıldırım, Ahmet, *Din, Dünyevileşme ve Zühd*, Ankara Okulu Yayınları, Ankara 2014.

Yıldırım, Ahmet, *Tasavvufun Temel Öğretilerinin Hadislerdeki Dayanakları*, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, Ankara 2013.

Yılmaz, Hasan Kamil, *Ana Hatlarıyla Tasavvuf ve Tarîkatlar*, Ensar Neşriyat, İstanbul 2015.

Yılmaz, Ömer, *Geçmişten Günümüze Tasavvuf ve Tarîkatlar*, Akçağ Yayınları, Ankara 2015.

Zerkeşî, Ebû Abdillah Bedreddin b. Muhammed Abdillah b. Bahadır, *Nükte alâ Mukaddimetü ibnü's-Salâh*, tah. Zeyne'l-Âbidîn b. Bilâferîc, Edvâü's-Selef, Riyad 1998.

Zeydan, Abdulkerim, *el-Vecîz fî Usûl el-Fıkh*, Müessesetü'r-Risale, Şam 2015.

Ziriklî, Muhammed b. Ali b. Fâris, *Alâm*, Dâru'l-İlm, y.y. 2002.

Zysow, Aron, "Two Unrecognized Karrami Texts", *Journal ofThe American Oriental Society*, y.y. 1988.

Marx Paris'te

Fransızların Marx Okuması

Editör
Sadık Erol ER

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1963
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-739-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editör
ER, Sadık Erol
Marx Paris'te
Fransızların Marx Okuması

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Durkheim'ın Solidarizminin Marx'ın Komünizmi ile Tinsel Bağı: Endüstriyel Toplumun Yapısı ve Ethosu

Adnan GÜMÜŞ

Kaynakça

Durkheim, Émile (1962). *Socialism*, Alvin W. Gouldner'ın edisyonu ve "giriş" yazısıyla, İngilizceye çeviri Charlotte Sattler. New York, Collier Books, 1958/1962. (Orijinali *Le Socalisme*, Marcel Mauss'un edisyonu ve "önsöz"ü ile) -dersler 1895-96 yılında verilmiş-.

Durkheim, Émile (2006). *Toplumsal İşbölümü.* (Çev. Özer Ozankaya). İstanbul: Cem (Orijinali *De la division du travail social*, 1893).

Durkheim, Émile (2019). *Sosyolojik Yöntem Kuralları* (Çev. Özer Ozankaya). İstanbul: Cem (Orijinali *Les Règles de la méthode sociologique*, 1895).

Durkheim, Émile (2021). *İntihar* (Çev. Özer Ozankaya). İstanbul: Cem (Orijinali *Le Suicide,* 1897).

Gouldner, Alvin W. (1962). "Introduction", İç: É. Durkheim, *Socialism*, New York, Collier Books, s.7-31.

Marks, Karl (1978). *Kapital, Kapitalist Üretimin Eleştirel Bir Tahlili, Birinci Cilt,* (Çev. Alaattin Bilgi). İstanbul: Sol Yay.

Marks, Karl (1990). *Kapital, Ekonomi Politiğin Eleştirisi, Üçüncü Cilt* (Çev. Alaattin Bilgi). İstanbul: Sol Yay.

Mauss, Marcel (1962). "Introduction to the First Edition ", İç: É. Durkheim, *Socialism*, New York, Collier Books, s.32-36.

İkinci Cinsiyet ve Tarihsel Materyalizm: Beauvoır'nın Marx İle Diyaloğu

Iraz YAŞAR

Kaynaklar

Beauvoir, S. (1962). *Prime of Her Life,* trans. Peter Green, London: André Deutsch & George Weidenfield and Nicholson.

Beauvoir, S. (2019). *İkinci Cinsiyet*, Cilt I-II, çev. G. A. Savran, İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

Beauvoir, S. (2022). *Müphemlik Ahlakı Üzerine / Pirus ve Sineas*, çev. G. Kaya-Rocheman, İstanbul: Everest Yayınları.

Engels, F. (2024). *Ailenin, Özel Mülkiyetin ve Devletin Kökeni*, çev. M. Tüzel, İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.

Kruks, S. (2012). *Simone de Beauvoir and the Politics of Ambiguity,* Oxford: Oxford University Press.

Markowitz, S. (2012). "Beauvoir and the Limits of Philosophy." *Theory & Event*, vol. 15 no. 2, *Project MUSE*, https://muse.jhu.edu/article/478362.

Marx, K. & Engels F. (2013). *Alman İdeolojisi*, çev. T. Ok & O. Geridönmez, İstanbul: Evrensel Basım Yayın.

Marx, K. (2013). *1844 El Yazmaları*, çev. M. Belge, İstanbul: Birikim Yayınları.

Cremaschi, S. "Marxism and psychoanalysis in Simone de Beauvoir's Second Sex, An English version of Sergio Cremaschi / Marxismo e psicanalisi in *Il secondo sesso* di Simone de Beauvoir", *Vita e Pensiero*, 67 (1975), 3-4, pp. 510-525; reprint in E. De Marchi (ed.), *In nome della donna*, Editrice Vita e Pensiero, Milano, 1976, pp. 510-526. https://philarchive.org/archive/CREMAP

Shepherd, A. (2018). De Beauvoir, Existentialism and Marx: A Dialectic on Freedom. *Sartre Studies International*, *24*(1), 70–90.

Diyalektik Materyalizm'de Yeni Ufuk Arayışları: H. Lefebvre

Semir TEMİZ

Kaynakça

Baykal, E., & Er, S. E. (2021). *Hegel'in Özdeşlik Meselesi [Hegel on İdentity Problem]*, Beytulhikme: An İnternational Journal of Philosophy, 11(3), 1315-1354.

Lefebvre, H. (1968). *Karl Marx'ın Hayatı ve Eserleri* (M. Reşat Baraner, Çev.). Anadolu Yayınları.

Lefebvre, H. (1996). *Modern Dünyada Gündelik Hayat* (I. Gürbüz, Çev.). Metis Yayınları. (Orijinal Çalışma 1968).

Lefebvre, H. (2006). *Diyalektik Materyalizm* (B. Yıldırım, Çev.). Kanaat Kitap (Orijinal Çalışma 1940).

Lefebvre, H. (2010). *Gündelik Hayatın Eleştirisi II: Gündelik Hayat Sosyolojisinin Temelleri* (I. Ergüden, Çev.). Sel Yayıncılık. (Orijinal Çalışma 1961).

Lefebvre, H. (2012). *Gündelik Hayatın Eleştirisi I* (I. Ergüden, Çev.). Sel Yayıncılık. (Orijinal Çalışma 1947).

Lefebvre, H. (2016). *Sosyalist Dünya Görüşü: Marksizm* (A. Sönmezay, Çev.). Yordam Kitap. (Orijinal Çalışma 1958).

Lefebvre, H. (2020). *Hegel, Marx, Nietzsche*, or, the Realm of Shadows (D. Fernbach, Çev.). Verso Yayınları. (Orijinal Çalışma 1975).

Marx, K. (2005). *1844 El Yazmaları* (K. Somer, Çev.). Sol Yayınları. (Orijinal Çalışma 1962).

Marx, K. (2013). *Alman İdeolojisi* (Tonguç Ok- Olcay Geridönmez, Çev.). Evrensel Basım Yayın.

Marx, K. (2014). *Yahudi Sorunu* (Sol Yayınları Yayın Kurulu Çev.). Sol Yayınları (Orijinal Çalışma 1975).

Deleuze, Guattari ve Marksizm

Jean-Jacques Lecercle

Çev. Sadık Erol ER

Kaynaklar

Althusser, Louis 1974 [1967], *Philosophie et philosophie spontanée des savants*, Paris: Maspero.

Balibar, Renée 1974, *Les Français fictifs*, Paris: Hachette.

Balibar, Renée and Dominique Laporte 1974, *Le Français national*, Paris: Hachette.

Bensaïd, Daniel 1995, *Marx l'intempestif*, Paris: Fayard.

Brandist, Craig 2005, 'Marxism and the Philosophy of Language in Russia in the 1920s and 1930s', *Historical Materialism*, 13, 1: 63–84.

Butler, Judith 1997, *Excitable Speech*, London: Routledge.

Colson, Daniel 2001, *Petit lexique philosophique de l'anarchisme: de Proudhon à Deleuze*, Paris: Livre de Poche.

Deleuze, Gilles and Claire Parnet 1997, *L'Abécédaire de Gilles Deleuze*, Paris: Editions du Montparnasse.

Deleuze Gilles and Félix Guattari 1975, *Kafka*, Paris: Minuit.

Deleuze Gilles and Félix Guattari 1991, *Qu'est-ce que la philosophie?*, Paris: Minuit.

Goux, Jean-Joseph 1984, *Les Monnayeurs du langage*, Paris: Galilée.

Guattari, Félix 1971, *Psychanalyse et transversalité*, Paris: Maspero.

Harris, Roy 1998, *Introduction to Integrational Linguistics*, London: Pergamon.

Lafont, Robert 1978, *Le Travail et la langue*, Paris: Flammarion.

Lecercle, Jean-Jacques 1999, *Interpretation as Pragmatics*, London: Macmillan.

Lecercle, Jean-Jacques 2002, *Deleuze on Language*, Basingstoke: Palgrave.

Lecercle, Jean-Jacques 2003, 'Deleuze, Guattari et le marxisme', Contretemps, 7: 174–85

Lecercle, Jean-Jacques 2004, *Une philosophie marxiste du langage*, Paris: PUF.

Lenin, Vladimir Ilych 1964, 'On Slogans', in *Collected Works*, Volume 25, London: Lawrence & Wishart.

Pasolini, Pier Paolo 1972, *Empirismo Eretico*, Milan, Grazanti.

Pêcheux, Michel 1975, *Les Vérités de La Palice*, Paris: Maspero.

Rossi-Landi, Ferruccio 1968, *Il Linguaggio come lavoro e come mercato*, Milan: Bompiani.

Sohn-Rethel, Alfred 1978, *Intellectual and Manual Labour*, London: Macmillan.

Tran Duc Thao 1973, *Recherches sur l'origine du langage et de la conscience*, Paris: Editions Sociales.

Voloshinov, Valentin Nikolaevich 1972, *Marxism and Philosophy of Language*, Cambridge, MA.: Harvard University Press.

Hayaletlerle Ne Yapmalı?
Derrida'nın Marx Okuması Üzerine

Erdem BAYKAL

Kaynakça

Balibar, E. (1996). *Marx'ın Felsefesi*. (Çev. Ömer Laçiner). Birikim Yayınları: İstanbul.

Beardsworth, R. (2007). The Irony of Deconstruction and the Example of Marx. İçinde "The Politics of Deconstruction", s. 212-234. Pluto Press: Londra.

Derrida, J. (1972A). *Positions*. Editions de Minuit: Paris

Derrida, J. (1972B). *Marges de la Philosophie*. Editions de Minuit: Paris.

Derrida, J. (1994). *Force de la Loi*. Editions Galilée; Paris.

Derrida, J. (2006). *Gün Doğmadan. Elisabeth Roudinesco ile Konuşmalar*. (Çev. Kenan Sarıalioğlu). Dharma Yayınları: İstanbul.

Derrida, J. (2007). *Marx'ın Hayaletleri*. (Çev. Alp Tümertkin). Ayrıntı Yayınları: İstanbul.

Derrida, J. (2025). *Yasanın Önünde. Kapsamlı Bir Kafka Okuması*. (Çev. Ali Utku, Mukadder Erkan). Ketebe: İstanbul.

Fritsch, M (2005). *The Promise of Memory. History and Politics in Marx, Benjamin, and Derrida*. State Univerity Of New York Press: New York.

Hegel, G.W.F. (2014). *Mantık Bilimi*. (Çev. Aziz Yardımlı). İdea Yayınları: İstanbul.

Marx, K. Engels, F. (1988). *The German Idealogy*. Prometheus Book.

Marx. K. (2010). *Kapital*. (Çev. Mehmet Selik&Nail Satlıgan). Yordam Yayınları: İstanbul.

Marx, K. (2016). *Louis Bonaparte'ın On Sekiz Brumaire'i*. (Çev. Tanıl Bora). İletişim Yayınları: İstanbul.

Niall, L. (2012). *Derrida Sözlüğü*. (Çev. Sabri Gürses). Bilgesu Yayınları: Ankara.

Rockmore. T. (2002). *Marx After Marxism. The Philosophy of Karl Marx*. Blackwell Publishers: Büyük Britanya.

Ryan, M. (2019). *Marxism and Deconstruction*. Johns Hopkins University Press; Baltimore.

Sim. S. (2000). *Derrida ve Tarihin Sonu*. (Çev. Kaan H. Ökten). Everest Yayınları: İstanbul.

Wood, A. (2017). *Karl Marx*. (Çev. Dilek Yücel&Barış Aydın). İletişim Yayınları: İstanbul.

Foucault'nun Marksizm'i*

David Pavón-Cuéllar

Çev. Sadık Erol ER

Kaynakça

Balibar, É., Foucault and Marx: *The Question of Nominalism. In Michel Foucault Philosopher*, ed. Timothy J. Armstrong. London: Harvester Wheatsheaf, 1992.

Bidet, J., *Foucault avec Marx*. Paris: La Fabrique, 2014.

Eribon, E., *Michel Foucault. Barcelona*: Anagrama, 1989.

Eribon, Michel Foucault y sus contemporáneos. Buenos Aires: Nueva Visión, 1995.

Foucault, M. Histoire de la folie à l'âge classique (1961). Paris: Gallimard, 1972.

Foucault, M., Les mots et les choses (1966). Paris: Gallimard, 2001.

Foucault, M., La philosophie structuraliste permet de diagnostiquer ce qu'est « aujourd'hui » (1967). In Dits et écrits I. Paris: Gallimard, 2001.

Foucault, M. Interview avec Michel Foucault (1968). In Dits et écrits I. Paris: Gallimard, 2001.

Foucault, M., Linguistique et sciences sociales (1969). In Dits et écrits I. Paris: Gallimard, 2001.

Foucault, M., L'Archéologie du savoir. Paris: Gallimard, 1969.

Foucault, Entretien avec Michel Foucault (1971). In Dits et écrits I. Paris: Gallimard, 2001.

Foucault, M., Revenir à l'histoire (1972). In Dits et écrits I. Paris: Gallimard, 2001.

Foucault, M., De l'archéologie à la dynastique (1973). In Dits et écrits I. Paris: Gallimard, 2001.

Foucault, M., La vérité et les formes juridiques (1974). In Dits et écrits I. Paris: Gallimard, 2001.

Foucault, M., Sur la sellette (1975). In Dits et écrits I. Paris: Gallimard, 2001.

Foucault, M., Entretien sur la prison: le livre et sa méthode (1975). In Dits et écrits I. Paris: Gallimard, 2001. Foucault, M., Il faut défendre la société. Cours au Collège de France (1975-1976). Paris: Le Foucault Electronique, 2001.

Foucault, M., Questions à Michel Foucault sur la géographie (1976). In Dits et écrits II. Paris: Gallimard, 2001. Foucault, M., Entretien avec Michel Foucault (1977). In Dits et écrits II. Paris: Gallimard, 2001.

Foucault, M., Le pouvoir, une bête magnifique (1977). In Dits et écrits II. Paris: Gallimard, 2001.

Foucault, M., Méthodologie pour la connaissance du monde: comment se débarrasser du marxisme (1978). In Dits et écrits II. Paris: Gallimard, 2001.

Foucault, M., Naissance de la biopolitique, Cours au Collège de France (1978-1979). Paris: Gallimard Seuil, 2004. Foucault, M., Entretien avec Michel Foucault (1980). In Dits et écrits II. Paris: Gallimard, 2001.

Foucault, M. Les mailles du pouvoir (1981). In Dits et écrits II. Paris: Gallimard, 2001.

Foucault, M., Structuralisme et postestructuralisme (1983). In Dits et écrits II. Paris: Gallimard, 2001.

Hardt, M., and Negri, A., Imperio. Barcelona, Paidós, 2005.

Hill, D. J., A Reconsideration of Foucault's Marxism in relation to the thought of Louis Althusser. Knowledge Cultures 1.02 (2013).

Legrand, S., Le marxisme oublié de Foucault, Actuel Marx 36.2 (2004).

Lyotard, J.-F., La Condition postmoderne. Rapport sur le savoir. Paris: Minuit, 1979.

Marx, K., Elementos fundamentales para la crítica de la economía política (Grundrisse) (1857-1858) I. Mexico City: Siglo XXI, 2009.

Neal, A., How skeptics do ethics: a brief history of the late modern linguistic turn. Calgary: University of Calgary Press, 2007.

Negri, A. Sobre el método de la crítica política (1978). In Marx y Foucault. Buenos Aires: Cactus, 2019.

Negri, A., Marx más allá de Marx (1979). Madrid: Akal, 2001.

Negri, A. La ruptura italiana (2010). In Marx y Foucault. Buenos Aires: Cactus, 2019.

Negri, A., El actuar común y el límite del capital (2013). In Marx y Foucault. Buenos Aires: Cactus, 2019.

Negro, A., Algunas reflexiones sobre el uso de la dialéctica (2013). In Marx y Foucault. Buenos Aires: Cactus, 2019.

Negri, A., Marx después de Foucault: el sujeto recuperado (2014). In Marx y Foucault. Buenos Aires: Cactus, 2019. Nigro, R., Communiste nietzschéen. L'expérience Marx de Foucault. In Christian Laval (ed), Marx & Foucault. Lectures, usages, confrontations. Paris: La Découverte, 2015.

Pavón-Cuéllar, D., Michel Foucault, su inconfesado marxismo y su crítica de la psicología. Athenea Digital: revista de pensamiento e investigación social 20.1 (2020).

Pozzi, P., La CIA y los intelectuales progresistas, https://razonyrevolucion.org/la-cia-y-los-intelectuales progresistas-pablo-pozzi/ Sartre, J.-P., Jean-Paul Sartre répond, L'Arc, 30 (1966).

Marksist Politiğin Aporiaları Üzerine İç Savaştan Sınıf Mücadelesine

Étienne Balibar

Çev. Fatma Betül TATLI

Kaynakça

Balibar, Etienne. *Politics and the Other Scene*. Trans. Christine Jones, James Swenson, and Chris Turner. New York: Verso, 2012. Print.

Foucault, Michel. "Society Must Be Defended": *Lectures at the Collège de France*, 1975-1976. Trans. David Macey. New York: Picador, 2003. Print.

Machiavelli, Niccolò. *Discourses on Livy*. Trans. Harvey C. Mansfield and Nathan Tarcov. Chicago: U of Chicago P, 1996. Print.

Marx, Karl. *The Poverty ofPhilosophy*. *Collected Works*. Vol. 6. New York: International, 1976. 105-234. *Marx and Engels Internet Archive*. Web. 22 Nov. 2011.

Marx, Karl, and Friedrich Engels. *Capital. Vol. 1. Collected Works*. New York: International, 1996. Vol. 35. Marx and Engels Internet Archive. Web. 22 Nov. 2011.

_____. *Capital, Vol. 1: A Critique ofPolitical Economy*. Ed. Ernest Mandel. Trans. Ben Fowkes. New York: Penguin, 1976. Print.

_____. *Manifesto of the Communist Party. The Marx-Engels Reader*. 2nded. Ed. Robert

C. Tucker. New York: Norton, 1978. 469-500. Print.

Negri, Antonio. "Toward a Critique of the Material Constitution." Trans. Arianna Bove and Timothy S. Murray. *Books for Burning: Between Civil War and Democracy in 1970s Italy*. By Negri. Ed. Timothy S. Murray. London: Verso, 2005. 180-230. Print.

Ekonomi-Politiğin Öznesinin Eleştirisine Katkı: Lacan, Marx ve *Arzu Emeği*

Erman KAÇAR

Kaynakça

Althusser, Louis. *Psikanaliz Üzerine Yazılar - Freud ve Lacan*. Çeviren İrvem Keskinoğlu. İstanbul: İthaki Yayınları, 2008.

Bahçe, Serdal, ve Ahmet Haşim Köse. "Laboro Ergo Sum İşçi Sınıfının Varoluşu Üzerine Akıntıya Karşı Birkaç Kelam ve Birkaç Gözlem". *Emek Araştırma Dergisi* 2, sy 1 (2017): 31-40.

Butler, Judith. *Antigone'nin iddiası: yaşam ile ölümün akrabalığı*. Çeviren Ahmet Ergenç. İstanbul: Kabalcı yayınevi, 2007.

Chiesa, Lorenzo. *Öznelik ve Öteki: Lacan'ın Felsefi Bir Okuması*. Çeviren Hakan Gürvit. İstanbul: Axis Yayınları, 2022.

Cléro, Jean Pierre. *Lacan Sözlüğü*. Çeviren Özge Soysal. Istanbul: Say, 2011.

Fink, Bruce. *Lacancı Özne*. Çeviren Kemal Güleç. İstanbul: Encore, 2020.

Foucault, Michel. *Felsefe Sahnesi - Seçme Yazılar 5*. Çeviren Işık Ergüden. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2011.

Kaçar, Erman. "Bilincin Kısa Devresi: Lacan'ın Ayna Evresinden Descartes'ın Cogito'suna Doğru Bir Polemik". *Beytulhikme An International Journal of Philosophy* 14, sy 14:1 (2024): 51-69. https://doi.org/10.29228/beytulhikme.69797.

———. "Yasanın Pre-Ontolojik Temelleri: Alain Badiou'nun Adalet Kuramı". *Adalet Kuramları* içinde, editör Mehmet Akkurt ve Derya Sakin Hanoğlu. Konya: Çizgi Kitabevi, 2024.

Lacan, Jacques. *Baba-nın-Adları*. Çeviren Murat Erşen. İstanbul: Monokl, 2014.

———. *Ecrits*. Çeviren Alan Sheridan. London: Routledge, 2015.

———. *Ecrits: The First Complete Edition in English*. Çeviren Bruce Fink. New York: W.W. Norton & Co, 2006.

———. *Freud'un Teorisinde ve Psikanalizin Tekniğinde Ben, Seminer 2*. Çeviren Savaş Kılıç. İstanbul: Metis, 2022.

———. *Psikanalizin Dört Temel Kavramı*. Çeviren Nilüfer Güngörmüş Erdem. İstanbul: Metis, 2013.

———. *Seminer Kitap 1: Freud'un Teknik Yazıları*. Çeviren Ceylin Özcan. İstanbul: Encore, 2024.

———. *The Seminar of Jacques Lacan, Book III: The Psychoses 1955–1956*. Editör Jacques Alain Miller. Çeviren Russell Grigg. New York: WW Norton & Company, 1993.

———. *The Seminar of Jacques Lacan: The Ethics of Psychoanalysis 1959-1960, Book: VII*. Çeviren Dennis Porter. New York: Routledge, 2013.

Marx, Karl. *1844 El Yazmaları*. Çeviren Murat Belge. İstanbul: Birikim Yayınları, 2000.

———. *Grundrisse 2*. Çeviren Arif Gelen. Ankara: Sol Yayınları, 2013.

———. *Hayalet Karl Marx: Seçme Yazılar*. Editör Güçlü Ateşoğlu. Çeviren Güçlü Ateşoğlu, H. Bülent Gözkcin, Aslı Önal, Mehmet Şiray, Murat Türkmen, Volkan Çıdam, Kazım Özdoğan, Fuat Dara Elhüseyni, Selin Aktuyun, Engin Abat, Kurtul Gülenç, Seçim Bayazit, Utku Ozmakas, Tanıl Bora, Bülent Eken, ve Sercan Çalcı, Mustafa Tüzel, Aziz Ufuk Kılıç. İstanbul: Ayrıntı, 2017.

———. *Kapital. 1. cilt: Sermayenin üretim süreci*. Çeviren Mehmet Selik ve Nail Satlıgan. İstanbul: Yordam Yayınları, 2011.

Marx, Karl, ve Friedrich Engels. *Komünist manifesto ve hakkında yazılar*. Çeviren Nail Satılgan, Tektaş Ağaoğlu, Olcay Göçmen, ve Şükrü Alpagut. Yordam Kitap, 2015.

Newman, Saul. *Bakunin'den Lacan'a: Anti-otoriterteryanizm ve İktidarın Altüst Oluşu*. Çeviren Süreyya Evren ve Kürşad Kızıltuğ, 2006.

Ollman, Bertell. *Yabancılaşma: Marx'ın kapitalist toplumdaki insan anlayışı*. Çeviren Ayşegül Kars. Hiperlink, 2015.

Tomsic, Samo. *Kapitalist Bilinçdışı*. Çeviren Barış Engin Aksoy. İstanbul: Metis, 2017.

———. *Keyfin Emeği: Libidinal Ekonominin Eleştirisine Doğru*. Çeviren Hakan Gürvit. İstanbul: Axis Yayınları, 2022.

Wood, Allen W. *Karl Marx*. Çeviren Dilek Yücel ve Barış Aydın. Istanbul: İletişim, 2020.

Zizek, Slavoj. "Günümüzde Tahakkümün Yapısı: Lacancı Bir Bakış". Çeviren Nagehan Tokdoğan. *MONOKL*, sy 6-7 (2009): 707-18.

Simülasyon ve Simgesel Değiş Tokuş: Jean Baudrillard'da Marx'ın Değer Teorisi Artışı

Andrew M. Koch ve Rick Elmore

Çev. Dilek BARUTÇU, Ahmet Selim TÜMKAYA

Kaynakça

Baudrillard, Jean. 1970. *The Consumer Society*, translated by Chris Turner. London: Sage Publications.

__. 1976. *Symbolic Exchange and Death*, translated by Hamilton Grant. London: Sage Publications.

____. 1981. *For a Critique of the Political Economy of the Sign* . Translated by Charles Levin. St. Louis, MO: Telos.

____. 1983. *Simulations*, translated by Paul Foss, Paul Patton, and Philip Beitchman. New York: Semiotext[e].

____. 1986. *America*, translated by Chris Turner. New York: Verso.

____. 1988a. *The Ecstasy of Communication*. Translated by Bernard and Caroline Schutze. NewYork: Semiotext(e).

____. 1988b. *Jean Baudrillard: Selected Writings*. Stanford: Stanford University Press.

____. 1993. *The Transparency of Evil*, translated by James Benedict. New York: Verso.

____. 2000. *Vital Illusion*. New York: Columbia University Press.

____. 2001. *Impossible Exchange*, translated by Chris Turner. New York: Verso.

Chomsky, Noam. 1994. *Secrets, Lies, and Democracy*. Chicago: Odonian Press.

Hagerty, Paul. 2004. *Jean Baudrillard: Live Theory*. New York: Continuum.

Jordon, Zbigniew A., ed. 1971. *Karl Marx: Economy, Class, and Social Revolution* . New York: Scribner.

Kellner, Douglas. 2006. "Jean Baudrillard After Modernity: Provocations on a Provocateur and Challenger." *International Journal of Baudrillard Studies 3* (1). Accessed on March 1, 2006.Available online at http://www.ubishops.ca/baudrillardstudies/vol3_1/kellner.htm

____. 1989. *Jean Baudrillard: From Marxism to Postmodernism and Beyond*, Stanford, CA: Stanford University Press.

____. 1967. *Writings of the Young Marx on Philosophy and Society*. New York: Doubleday. Poster, Mark, ed. 1988. *Selected Writings of Jean Baudrillard*. Stanford, CA: Stanford University Press.

Jeneriğin Yazgısı: Marx Badiou İle

Bruno Bosteels
Çev. M. Can KİBRİTOĞLU

Kaynaklar

Badiou, Alain (1975) *Théorie de la contradiction* (Paris: François Maspero).

—— (1985) *Peut-on penser la politique?* (Paris: Seuil).

—— (2005) *Metapolitics*, trans. Jason Barker (London: Verso).

—— (2009) *Theory of the Subject*, trans. Bruno Bosteels (London: Continuum).

—— (2011) *Le réveil de l'histoire* (Fécamp: Nouvelles Éditions Lignes).

—— (2012a) *Philosophy for Militants*, trans. Bruno Bosteels (London: Verso).

—— (2012b) *The Rebirth of History: Times of Riots and Uprisings*, trans. Gregory Elliott (London: Verso).

Bensaïd, Daniel (2006) '"Dans et par l'histoire": Retours sur la question juive' in *Karl Marx, Sur la question juive*, ed. Daniel Bensaïd (Paris: La Fabrique).

Bernes, Jasper, and Joshua Clover (2012) 'History and the Sphinx: Of Riots and Uprisings', *Los Angeles Review of Books*, 24 September 2012, https://lareviewofbooks.org/review/history-and-the-sphinx-of-riots-and-uprisings, accessed 31 March 2014.

Bosteels, Bruno (2004) 'On the Subject of the Dialectic' in *Think Again: Alain Badiou and the Future of Philosophy*, ed. Peter Hallward (London: Continuum).

—— (2010) 'Hegel' in *Badiou: Key Concepts*, ed. A. J. Bartlett and Justin Clemens (London: Acumen).

—— (2011) *Badiou and Politics* (Durham, NC: Duke University Press).

Brown, Nathan (2012) 'Rational Kernel, Real Movement: Badiou and Théorie Communiste in the Age of Riots', *Lana Turner: A Journal of Poetry and Opinion*, 5, www.lanaturnerjournal.com/archives/nathan-brown-badiou-and-theorie-communiste, accessed 31 March 2014.

Dardot, Pierre, and Christian Laval (2012) *Marx, prénom: Karl* (Paris: Gallimard).

Lazarus, Sylvain (1992) 'Le mode dialectique', *La Distance Politique*, 3, 4–6.

—— (2005) 'The Dialectical Mode', trans. Bruno Bosteels, in *positions: east asia cultures critique*, 13, 3, 663–8.

—— (2013) *L'intelligence de la politique*, ed. Natacha Michel (Marseille: Éditions Al Dante).

Marx, Karl (1976a) *Capital*, vol. 1, trans. Ben Fowkes (Harmondsworth: Penguin).

—— (1976b) 'Theses on Feuerbach' in *Karl Marx and Frederick Engels, Collected Works*, vol. 5, trans. Clemens Dutt, W. Lough and C. P. Magill (London: Lawrence and Wishart; New York: International; Moscow: Progress).

Marx, Karl, and Frederick Engels (1975) 'The Holy Family' in *Karl Marx and Frederick Engels, Collected Works*, vol. 4, trans. Jack Cohen, Richard Dixon, Clemens Dutt, Florence Kelley-Wischnewetzky, Barbara Ruhemann and Christopher Upward (London: Lawrence and Wishart; New York: International; Moscow: Progress).

—— (1976) 'The German Ideology' in *Karl Marx and Frederick Engels, Collected Works*, vol. 5, trans. Clemens Dutt, W. Lough and C. P. Magill (London: Lawrence and Wishart; New York: International; Moscow: Progress).

Sandevince, Paul (1978) *Qu'est-ce qu'une politique marxiste?* (Marseille: Potemkine).

Smith, Jason (2012) 'Ring of Fire: On Badiou and the Time of Riots', *Lana Turner: A Journal of Poetry and Opinion*, 5, www.lanaturnerjournal.com/archives/jason-smith-ring-of-fire, accessed 31 March 2014.

Toscano, Alberto (2004) 'Communism as Separation' in *Think Again: Alain Badiou and the Future of Philosophy*, ed. Peter Hallward (London: Continuum).

—— (2007) 'Marxism Expatriated: Alain Badiou's Turn' in *Critical Companion to Contemporary Marxism*, ed. Jacques Bidet and Stathis Kouvelakis (Leiden: Brill).

UCFML (1976) *Sur le maoïsme et la situation en Chine après la mort de Mao Tsé-Toung* (Marseille: Potemkine).

Walker, Gavin (2012) 'On Marxism's Field of Operation: Badiou and the Critique of Political Economy', *Historical Materialism*, 20, 2, 39–74.

Adieu Marx (!) Bir Post-Yapısalcı Okuma: Ernesto Laclau ve Chantall Mouffe

Fatma Betül TATLI

Kaynakça

Anderson, P. (2016). *Batı Marksizmi Üzerine Düşünceler*. Çev. Bülent Aksoy. 5. Baskı. İstanbul: Birikim.

Benhabib, S. (1999), "Demokratik Moment ve Farklılık Sorunu", *Demokrasi ve Farklılık Siyasal Düzenin Sınırlarının Tartışılmaya Açılması*. Çev: Zeynep Gürata-Cem Gürsel. İstanbul: Demokrasi Kitaplığı.

Benhabib, S. (2018). *Below the Asphalt Lies the Beach*. https://bostonreview.net/articles/seyla-benhabib- -frankfurt-reflections-legacy-critical-theory/. (Erişim Tarihi: 08.02. 2022).

Berman, M. (2013). *Katı Olan Her Şey Buharlaşıyor*. Çev. Ümit Altuğ-Bülent Peker, İstanbul: İletişim.

Carnoy, M. (2001). "Gramsci ve Devlet", *Praksis* 3. Çev. Mehmet Yetiş. (Orijinal metin "State and Political Theory, Princeton University Press, 1984".

Coşkun, M. K. (2006). "Süreklilik ve Kopuş Teorileri Bağlamında Türkiye'de Eski ve Yeni Toplumsal Hareketler", *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi* Cilt 61, Sayı 01. (ss. 67-102).

Demirovic, A. (2014). *The Critic of Politics, Thinking The Political*. https://www.viewpoin tmag.com/2014/10/24/the-critique-of-politics/. (Erişim Tarihi: 03.05.2019).

Doveton, D. (1994). *Marx and Engels on Democracy*. *History of Political Thought* (ss. 555-591). Vol.15, No.4.

Korsch, K. (1991). *Marksizm ve Felsefe*. Çev. Yılmaz Öner. İstanbul: Belge.

Laclau E. & Mouffe C. (2017). *Hegemonya ve Sosyalist Strateji, Radikal Demokratik Bir Politikaya Doğru*. Çev. Ahmet Kardam. 4. Baskı. İstanbul: İletişim.

Laclau, E. (2015). *Evrensellik, Kimlik, Özgürleşme*. Çev. Ertuğrul Başer. İstanbul: Birikim.

Marx, K. (1979). *Louis Bonapart'ın 18. Brumaire'i*. Çev. Sevim Belli. Ankara: Sol.

Marx, K. & Engels, F. (2014). Komünist Parti Manifestosu. Çev. Yılmaz Onay. İstanbul: Evrensel.

Marx, K. & Engels, F. & Lenin, V.I. (1977). *Paris Komünü Üzerine*. Çev: Kenan Somer, Ankara: Sol.

Mewes, H. (1976). *On the Concept of Politics in the Early Works of Karl Marx*. Vol.43. No.2. John Hopkins University.

Mouffe, C. (1999). "Demokrasi, İktidar ve 'Siyasal Düzen'" içinde *Demokrasi ve Farklılık,* Siyasal Düzenin Sınırlarının Tartışmaya Açılması. Yayıma Hazırlayan. Seyla Benhabib. Çev. Zeynep Gürata, Cem Gürsel. İstanbul. Demokrasi Kitaplığı. s.360.

Mouffe, C. (2009). *Demokratik Paradoks*. Çev. A. Cevdet Aşkın. 3. Baskı. Ankara: Epos.

Mouffe, C. (2015). *Dünyayı Politik Düşünmek, Agonistik Siyaset*, Çev. Murat Bozluolcay. İstanbul: İletişim.

Mouffe, C. (2017). "Günümüzde Radikal Siyaset", *Çağdaş Marksist Kuramda Tartışmalar, Siyasalın Düzenekleri*. Çev. Sercan Çalcı. Ankara: Dipnot.

Ollman, B. (2001). "Marksizm ve Siyaset Bilimi: Marx'ın Yöntemi Üzerine Bir Başlangıç", *Praksis* 3. Çev. Beycan Mura-Emre Arslan, ss.131-153. (Yazının alındığı kaynak: Social and Sexual Revolution, Boston South End, ss.99-123).

Purvis, T. Hunt A. (Sep., 1993) *Discourse, Ideology, Discourse, Ideology, Discourse, Ideology...* (pp. 473- 499). Vol. 44, No. 3, The British Journal of Sociology.

Tatlı, F. B. (2022), Çağdaş Siyaset Felsefesinde Post-Marksizm: Özne, Siyaset ve Demokrasi Üzerine Eleştirel Soruşturmalar, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Therbon, G. (2011). *Marksizmden Post-Marksizme*. Çev. Devrim Evci, Ankara: Dipnot.

Yazınsal Komünizm:
Jean-Luc Nancy'nin Marx Eleştirisi

Onur VAROLUN

Kaynakça

CROWLEY, M. (2019). "The Many Worlds of Jean-Luc Nancy". *Paragraph*. 42(1). 22-36

KOLOSKOV, D. (2025). "Sharing Antagonism: A Reeloberation of Nancy's Political Philosophy". *Human Studies*. URL: https://doi.org/10.1007/s10746-025-09792-3

LÓPEZ, M. (2017). "Ontology as Critique: On Jean-Luc Nancy's Inoperative Community". *Research in Phenomenology*. 47, 108-123.

MARX, Karl (2011). *1844 Elyazmaları: Ekonomi Politik ve Felsefe*. (çev. K. Somer). Ankara: Sol Yay.

MORIN, Marie-Eve (2012). *Jean-Luc Nancy*. Cambridge: Polity Press.

NANCY, Jean-Luc (1991a). "Inoperative Community". içinde *Inoperative Community*. (Edt. P. Connor). Minneapolis & Oxford: University of Minnesota Press, 1-42.

_____(1991b). "Literary Communism". içinde *Inoperative Community*. (Edt. P. Connor). Minneapolis & Oxford: University of Minnesota Press, 71-81.

_____(1991c). "Shattered Love". içinde *Inoperative Community*. (Edt. P. Connor). Minneapolis & Oxford: University of Minnesota Press, 82-109.

_____ (2000). *Being Singular Plural*. (trans. R. D. Richardson & A. E. O'Brian). California: Stanford Uni. Press.

_____ (2007). *Creation of the World or Globalization*. (trans. F. Raffoul & D. Pettigrew). NewYork: State Uni. Of NY Press.

_____ (2011a). "Yazınsal Komünizm". (çev. A. Bilgin). *MonoKL Dergisi Jean-Luc Nancy Özel Sayısı.* Sayı: X, 384-395.

_____ (2011b). "Eliptik Anlam". (çev. A. Karakış). *MonoKL Dergisi Jean-Luc Nancy Özel Sayısı.* Sayı: X, 396-408.

VAROLUN, Onur (2021). *Jean-Luc Nancy ve Tekil Çoğul Ontoloji*. İstanbul: Çizgi Kitabevi.

Rancière'in Tiyatrosunda Marx Sahnesi: Rancière'in Marx'ı Gerçek mi Parodi mi?

Özgül EKİNCİ

Kaynakça

ALTHUSSER, Louis, *Marx İçin*, (Çev. Işık Ergüden), İthaki Yay., İstanbul, 2015.

BADIOU, Alain, "Sunuş", *Fransız Felsefesinin Macerası*, (P. Burcu Yalım), Metis Yay., İstanbul, 2015a.

BADIOU, Alain, "Jacques Rancière - Fırtınadan Sonra Bilme ve İktidar", *Fransız Felsefesinin Macerası,* (P. Burcu Yalım), Metis Yay., İstanbul, 2015b.

BAUDRILLARD, Jean, *Simgesel Değiş Tokuş ve Ölüm*. (çev. Oğuz Adanır), Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, İstanbul, 2016.

BAUDRILLARD, Jean, *Simülakrlar ve Simülasyon* (çev. Oğuz Adanır), Doğu Batı Yayınları, Ankara, 2021a.

BAUDRILLARD, Jean, *Tüketim Toplum.,* (çev. Nilgün Tutal& Ferda Keskin), Ayrıntı Yayınları, İstanbul, 2021b.

BOURDIEU, P., *Ayrım - Beğeni Yargısının Toplumsal Eleştirisi*, (çev. Derya Fırat Şannan, Ayşe Günce Berkkurt), Heredit yay., Ankara, 2015.

ÇOBAN, Funda, "Bir Giriş: Derrida'nın Hayaletlerinden Marx'ın Hayaletleri'ne", *SDÜ Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı 35, Isparta, 2015, 147-174.

DAVİS, Oliver, *Jacques Rancière*, Polity Press, Cambridge, UK, 2010.

DERANTY, J-P., "Introduction: a journey in equality", *Jacques Rancière – Key Concepts*, (Edit. Jean-Philippe Deranty), Acumen, Publishing Limited, UK, 2010a, 1-17.

DERANTY, J-P., "Logical revolts", *Jacques Rancière – Key Concepts*, (Edit. Jean-Philippe Deranty), Acumen, Publishing Limited, UK, 2010b, 17-25.

EKİNCİ, Özgül, "*Ranciere'de Hiyerarşilerin Yıkımından Eşitliğin İnşasına*", Çizgi Yayınevi, İstanbul, 2023.

EKİNCİ, Özgül, "Ranciéreci (Aykırı) Bir Okuma: Marx'ın Platoncu Göbek Bağı", *Sofist Dergisi,* İstanbul, 2020.

FRANK, J., "Logical Revolts: Jacques Rancière and Political Subjectivization", *Political Theory*, April 2015, Vol. 43, No. 2 (April 2015), 249-261, https://www.jstor.org/stable/24571666.

LIND, A-G. and BATISTA, R.- B., "The Specter of Marxism in Contemporary Philosophy", *Revista Portuguesa de Filosofia,* T. 80, Fasc. 1/2, 2024, 13-24, https://www.jstor.org/stable/10.2307/27328792.

LYOTARD, J-F., *Postmodern Durum*, (çev. İsmet Birkan), BilgeSu yay., Ankara, 2013.

RANCIÈRE, *Jacques, The Nights of Labor, The Workers'Dream in Nineteenth Century France*, (Trans. John Drury), Philadelphia, Temple Universty Press, 1989.

RANCIÈRE, Jacques, *Uyuşmazlık, Politika ve Felsefe*, (Çev. Hakkı Hünler), Aralık Yay., Birinci Baskı, 2006.

RANCIÈRE, Jacques, *Siyasalın Kıyısında*, (Çev. Aziz Ufuk Kılıç), Metis Yay., Birinci Basım, İstanbul, 2007.

RANCIÈRE, Jacques, *Dissensus. On Politics and the Aesthetics*, Continuum, London and New York, 2010

RANCIÈRE, Jacques, *The Politics of Aesthetics- The Distribution of the Sensible,* (Edit and Tran. Gabriel Rochill), London-New York, Bloomsbury Academic Press, 2011.

RANCIÈRE, J. "Democracies against Democracy," in *Democracy in What State?,* New York: Columbia University Press, 2012, 76-81.

RANCIÈRE, Jacques, *Filozof ve Yoksulları*, (Çev. Aziz Ufuk Kılıç), Metis Yay., İkinci Basım, İstanbul, 2013.

RANCIÈRE, Jacques, *Demokrasi Nefreti*, (Çev. Utku Özmakas), İkinci Baskı, İstanbul, İletişim yay., 2015a

RANCİÈRE, Jacques, *Özgürleşen Seyirci*, (Çev. E. Burak Şaman), Üçüncü Basım, İstanbul, 2015b.

RANCİÈRE, Jacques, Jaques Rancière'in Yöntemi Üzerine, (Çev. Utku Özmakas), İçinde: *Çağdaş Felsefenin Maceraları,* (Ed: Güçlü Ateşoğlu), Belge Yay., Birinci Baskı, İstanbul, 2016a.

RANCİÈRE, Jacques, *Cahil Hoca*, (Çev. Savaş Kılıç), Metis Yay., Beşinci Basım, İstanbul, 2016b.

RANCİÈRE, Jacques, "Estetiğin Siyaseti" *Sanat/Siyaset: Kültür Çağında Sanat ve Kültürel Politika,* (Yay. Haz. Ali Artun), Beşinci Baskı, İletişim Yay, İstanbul, 2016c.

RANCİÈRE, Jacques, *Nasıl Bir Zamanda Yaşıyoruz?* (Çev. Murat Erşen), Birinci Basım, Metis Yay., İstanbul, 2018.

RANCİÈRE, Jacques, *Dissensus-Politika ve Estetik Üzerine*, Ayrıntı Yay., (İngilizceden çev. Mustafa Yalçınkaya), İstanbul, 2020.

SARTRE, J-P., *Yöntem Araştırmları- Diyalektik Aklın Eleştirileri*, (Çev. Serdar Rifat Kırkoğlu), yazko, İstanbul, 1981.

MARX, Karl, *1844 El Yazmaları,* (Çev. Murat Belge), Birikim Yay., Dördüncü Baskı, 2008.

MARX, Karl & ENGELS, Friedrich, *Komünist Manifesto*, (Çev. Levent Kavas), İthaki Yay., Altıncı Baskı, İstanbul, 2016.

MARX, Karl & ENGELS, *Alman İdeolojisi*, (çev. Tonguç Ok – Olcay Geridönmez), Evrensel Basım Yayın., İstanbul, 2013.

MECCHIA, Giuseppina, "Philosophy and Its Poor: Rancière's Critique of Philosophy", *Jacques Rancière – Key Concepts*, (Edit. Jean-Philippe Deranty), Acumen, Publishing Limited, UK, 2010, pp. 38-57.

MORTLEY, Raoul, *Fransız Düşünürleri ile Söyleşiler*, (Yay. Haz. Kurtuluş Dinçer), (Çev. Baki Güçlü ve diğ.), İmge Kitabevi, Birinci Baskı, Ankara, 2000.

TANKE, Joseph, J., *Jacques Rancière: An Intraduction: Philiosophy, Politics, Aesthetics,* Continuum Press, New York, 2011.

ZİZEK, *1968,* (Çev. Sabri Gürses), Encore yay., İstanbul, 2008.

MİTOLOJİ ve MEKÂN

Kültürel Kodların İzinde Anlam Arayışı

Ali Osman Abdurrezzak

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1941
Halk bilimi / Mitoloji

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-691-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ABDURREZZAK, Ali Osman
MİTOLOJİ ve MEKÂN
Kültürel Kodların İzinde Anlam Arayışı

Editör: Duygu Dikici Abdurrezzak

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKLAR

Abalı, İ. (2022). Mistik-Sembolik Bir Mekân: Türk folklorunda merdiven. E*debî Eleştiri Dergisi, 6*(1), 108–126.

Abdurrezzak, A. O. (2021). Halk inançlarının işlevleri ve düşünsel temelleri. *Asya Studies*, *5*(18), 155–168.

Aça, M. (2018). Türk halk inanışlarında tekinsiz mekân algısı ve Doğu Karadeniz bölgesi. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *11*(55), 5–20.

Adıgüzel, M. M. (2024). Mekânın toplumsallığı. İçinde M. Karakaş (Ed.), *Dinsel örgütlenmenin mekânı: Mabet* (ss. 163–196). Ketebe Yayınları.

Agoramoorthy, G. (2015). Sacred rivers: Their spiritual significance in Hindu religion. *Journal of Religion and Health*, *54*(3), 1081–1082.

Akın, B. (2020). Kutsal mekânların yolundan Alevi ocaklarının izini sürmek (Güneydoğu Anadolu bölgesi örneği). İçinde B. Akın (Ed.), *Ritüelleri ve anlatılarıyla kutsal mekânlar (Güneydoğu Anadolu bölgesi örneği) – I* (ss. 73–114). Paradigma Yayınları.

Akkaş Önal, S. (2008). Mit ve felsefe. *Millî Folklor, 20*(77), 83–88.

Akkoyun, T. (2023). Dede Korkut kitabı'nın Türkmen Sahra nüshası'nda kapı/eşik. İçinde T. Tabak & F. Güzel (Ed.), *Kapı ve eşik kitabı* (ss. 1–8). Paradigma Akademi.

Aksu, E. H. (2021). Kültür aktarımı ve mekân: Yunus Emre mezarları. *Millî Folklor, 33*(17), 32–50.

Akyüz, Ç. (2017). Dağ, su ve mağara kültleri bağlamında Ankara Hüseyin Gazi türbesi. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi, 81*, 151–171.

Aliyev, R. (2020). *Türk mitolojisi.* Astana Yayınları.

Anohin, A. V. (2006). *Altay şamanlığına ait materyaller* (Z. Karadavut & J. Meryemanova, Çev.). Kömen Yayınları.

Arslan, S. (2014). Türklerde ağaç kültü ve hayat ağacı. *Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi, 1*, 59–71.

Artamonov, D. S., Medvedeva, E. N., Tikhonova, S. V., & Slivnaia, Z. A. (2021). *Digital mythology: A new direction in the study of social myths*. European Proceedings of Social and Behavioural Sciences.

Ashkenazi, M. (2018). *Japon mitolojisi* (Ö. Özarpacı, Çev.). Say Yayınları.

Assmann, J. (2015). *Kültürel bellek* (A. Tekin, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Avis, P. (1999). *God and the creative imagination: Metaphor, symbol, and myth in religion and theology.* Routledge Press.

Ayman, Z. (2006). Bellek mekânı olarak sınır ve ötekilik: Kars şehri. *Toplum ve Bilim Dergisi*, *107*, 145–189.

Aytaç, P. P. (2014). Kültürel kimlik ve Ergenekon destanı. *Düşünce Dünyasında Türkiz*, *5*(26), 37–72.

Bachelard, G. (1996). *Mekânın poetikası* (A. Derman, Çev.). Kesit Yayıncılık.

Bachelard, G. (2014). *Mekânın poetikası* (A. Tümertekin, Çev.). İthaki Yayınları.

Balkaya, Â. (2014). Halk anlatılarında kuyunun işlevselliği üzerine bir okuma. *Millî Folklor*, *102*, 53–64.

Barnard, A. (2022). *Mitoloji ve dilin evrimi* (D. Demiryakan, Çev.). Babür, *1*, 169–176.

Barthes, R. (1991). *Mythologies* (A. Lavers, Çev.). The Noonday Press.

Batuk, C. & Kuşcu, E. (2013). *Rudolf Bultmann: Mitoloji ve hermenötik sorunu*. Eski Yeni Yayınları.

Baudrillard, J. (2011). *Simülakrlar ve simülasyon* (O. Adanır, Çev.). Doğu Batı Yayınları.

Bauman, Z. (2012). *Küreselleşme* (A. Yılmaz, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Bayat, F. (2007). *Türk mitolojik sistemi 1.* Ötüken Neşriyat.

Bayat, F. (2009). Geçiş ritüeli bağlamında arınma. Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi (The Journal of International Social Research), *2*(9), 74–78.

Bayat, F. (2017). *Kadim Türklerin mitolojik hikâyeleri.* Ötüken Neşriyat.

Baysal, N. (2019). *Türk halk kültüründe su* [Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü].

Baysal, N. & Alkır, Y. (2022). Geleneksel Türk dünya görüşünde ve inanç sisteminde yol ve yolculuk. İçinde *Yol kitabı* (ss. 117–154). Paradigma Akademi.

Beğenç, C. (1974). *Anadolu mitolojisi*. Millî Eğitim Basımevi.

Bell, C. (1992). *Ritual theory, ritual practice*. Oxford University Press.

Bender, B. (2006). *Place and landscape. Handbook of material culture (ss.* 303–314). Sage Publications.

Bengü, D. (2024). Mekânsal dinamikler, kamusal alan ve fenomenoloji: Sosyal altyapının katılımcı tasarım süreçleriyle entegrasyonu. *Planlama*, *34*(3), 360–379.

Benjamin, W. (2014). *Pasajlar* (A. Cemal, Çev.). Yapı Kredi Yayınları.

Berger, P. & Luckmann, T. (2008). *Gerçekliğin sosyal inşası: Bir bilgi sosyolojisi incelemesi*. Paradigma Yayıncılık.

Bergson, H. (2007). *Madde ve bellek* (I. Ergüden, Çev.). Dost Kitabevi Yayınları.

Bergson, H. (2013). *Ahlakın ve dinin ilk kaynağı* (M. M. Yakupoğlu, Çev.). Doğu Batı Yayınları.

Bergson, H. (2020). *Pionnos – Tanrı, ruh ve mit* (A. Akan, Çev.). Ayrıntı Basımevi.

Beydili, C. (2004). *Türk mitolojisi ansiklopedik sözlük* (E. Ercan, Çev.). Yurt Kitap-Yayın.

Bock, P. (2001). *İnsan davranışının kültürel temelleri* (N. S. Altuntek, Çev.). İmge Kitabevi.

Boratav, P. N. (2012). *Türk mitolojisi* (R. Özbay, Çev.). Bilgesu Yayıncılık.

Bottero, J. (2013). *Gılgamış destanı* (O. Suda, Çev.). Yapı Kredi Yayınları.

Campbell, J. (1995). *İlkel mitoloji* (K. Emiroğlu, Çev.). İmge Kitabevi.

Campbell, J. (2003). Yara*tıcı mitoloji – Tanrının maskeleri* (2. bs.) (K. Emiroğlu, Çev.). İmge Kitabevi.

Campbell, J. (2010). *Kahramanın sonsuz yolculuğu* (S. Gürses, Çev.). Kabalcı Yayınları.

Campbell, J. (2025a). *Saf mutluluk* (G. Bulut, Çev.). Doğan Yayınları.

Campbell, J. (2025b). *Tanrıçalar ve tanrıça'nın dönüşümleri* (N. Küçük, Çev.). İthaki Yayınları.

Can, Ş. (1994). *Klasik Yunan mitolojisi*. İnkılâp Kitabevi.

Cangöz, B. (2005). Geçmişten günümüze belleği açıklamaya yönelik yaklaşımlara kısa bir bakış. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, *22*(1), 51–62.

Carroll, B. J. (1956). *Language, thought and reality*. The Massachusetts Institute of Technology.

Cassirer, E. (1944). *An essay on man: An introduction to a philosophy of human culture*. Yale University Press.

Cassirer, E. (2018). *Dil ve mit* (O. Kuzgun, Çev.). Pinhan Yayıncılık.

Certeau, M. De (2009). *Gündelik hayatın keşfi I* (L. A. Özcan, Çev.). Dost Kitabevi Yayınları.

Cevizci, A. (2005). *Felsefe sözlüğü*. Paradigma Yayınları.

Champdor, A. (1984). *Eski Mısır'ın ölüler kitabı* (S. Tahsuğ, Çev.). Ruh ve Madde Yayınları.

Cirlot, J. E. (1971). *A dictionary of symbols*. Routledge & Kegan Paul.

Colbourn, S. (2008). *King Arthur & the knights of the round table*. Macmillan.

Collins, A. (2016). *Göbekli Tepe - Tanrıların doğuşu* (L. T. Basmacı, Çev.). Alfa Yayıncılık.

Cox, L. J. (2004). *Kutsalı ifade etmek: Din fenomenolojisine giriş* (F. Aydın, Çev.). İz Yayıncılık.

Çakmak, A., Kavas, K. R., & Mutlu Danacı, H. (2022). [Başlık eksik]. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, *13*(1), 134–149.

Çetindağ Süme, G. (2007). Türk kültüründe mağara motifi. 38. ICANAS (Uluslararası Asya ve Kuzey Afrika Çalışmaları Kongresi), Cilt 1 (ss. 443–455). Atatürk Kültür Dil ve Tarih Yüksek Kurumu.

Çetinkaya, G. (2020). Hafızanın dönüşen mekânları: Seyahat blogları. Kent Belleğini Seyahat Bloglarından Okuma Denemesi, *32*(16), 138–152.

Çobanoğlu, Ö. (2001). *Türk dünyası edebiyat tarihi,* Cilt *1.* AKM Yayınları.

Çobanoğlu, Ö. (2002). *Halkbilimi kuramları ve araştırma yöntemleri tarihine giriş*. Akçağ Yayınları.

Çolak, Y. & Ünsal, F. (2024). Mekân ve siyaset: Coğrafi inşaya dair eleştirel bir yaklaşım. İçinde M. Ar (Ed.), *Mekân ve siyaset: Coğrafi inşaya dair eleştirel bir yaklaşım.* Nobel Yayınları.

Demirörs, F. (2022). Dinlerde arınma ve kefaret. *Muş Alparslan Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi*, *5*(1), 21–40.

Descartes (2007). *Felsefenin ilkeleri* (M. Akın, Çev.). Say Yayıncılık.

Dilek, İ. (2014). *Resimli Türk mitoloji sözlüğü*. Grafiker Ofset Matbaacılık.

Dilek, İ. (2018). Mitolojilerde ve Türk destanlarında köpük. *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*, *46*(Güz), 149–170.

Doğan, T. & Tosun, M. (2021). Kommagene Kralı I. Antiokhos'un Deksiosis betimli stelleri. İçinde G. M. Şahin & A. Doğan (Haz.), *Eskiçağda savaş ve diplomasi* (ss. 387–438). Ege Yayınları.

Dunn, J. (1914). *The ancient Irish: An epic tale – Tain Bo Cualnge ("The Cualnge cattle-raid")*. David Nutt.

Dunn Mascetti, M. (2000). *İçimizdeki tanrıça: Kadınlığın mitolojisi* (B. Çorakçı, Çev.). Doğan Kitapçılık.

Durkheim, E. (1915). *The elementary forms of the religious life* (J. W. Swain, Çev.). The Macmillan Company.

Eker, A. (2022). Bir kopuş: Yer algısından mekân algısına modernite eşiği ve modern mekânsallığın metafizik karakteri. *ViraVerita E-Dergi: Disiplinlerarası Karşılaşmalar*, *16*, 189–211.

Eliade, M. (1956). *The sacred and the profane* (W. R. Trask, Çev.). Harcourt Brace.

Eliade, M. (1959). *Cosmos and history* (W. R. Trask, Çev.). Harper & Brothers Publishers.

Eliade, M. (1991). *Kutsal ve dindışı* (M. A. Kılıçbay, Çev.). Gece Yayınları.

Eliade, M. (1994). *Edebi dönüş mitosu*. İmge Kitabevi Yayınları.

Eliade, M. (1999). *Şamanizm* (İ. Birkan, Çev.). İmge Kitabevi.

Eliade, M. (2001). *Mitlerin özellikleri* (S. Rifat, Çev.). Om Yayınevi.

Eliade, M. (2003a). *Dinler tarihine giriş*. Kabalcı Yayınları.

Eliade, M. (2003b). *Dinsel inançlar ve düşünceler tarihi 3* (A. Berktay, Çev.). Kabalcı Yayınları.

Eliade, M. (2005). *Dinler tarihi: İnançlar ve ibadetlerin morfolojisi* (M. Ünal, Çev.). Serhat Kitabevi.

Eliade, M. (2015). *Doğuş ve yeniden doğuş: İnsan kültürlerinde erginlemenin dini anlamları* (F. Aydın, Çev.). Kabalcı Yayınları.

Eliot, T. S. (1987). *Kültür üzerine düşünceler* (S. Kantarcıoğlu, Çev.). Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Ergun, M. (2006). *Şor kahramanlık destanları.* Akçağ Yayınları.

Ergun, M. (2011). Türk ağaç kültü inancının Dede Korkut hikâyelerindeki yansımaları. İçinde S. Sakaoğlu & A. Duymaz (Ed.), *İslamiyet öncesi Türk destanları.* Ötüken Yayınları.

Ergun, P. (2010). Türk kültüründe ruhlar ve orman kültü. *Millî Folklor, 22*(87), 113–122.

Erhat, A. (1996). *Mitoloji sözlüğü*. Remzi Kitabevi.

Esin, E. (2001). *Türk kozmolojisine giriş*. Kabalcı Yayınları.

Eyce, N. (2011). *Çağdaş mimarlıkta mekân, yer ve mekânsallık tartışmaları: Cermodern örneği* [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü].

Dunn, J. (1914). *The ancient Irish: An epic tale – Tain Bo Cualnge ("The Cualnge Cattle-Raid")*. David Nutt.

Foucault, M. (1986). Of other spaces: Utopias and heterotopias. *Diacritics, 16*(1), 22–27.

Foucault, M. (2001). *Kelimeler ve şeyler* (M. A. Kılıçbay, Çev.). İmge Kitabevi.

Foucault, M. (2006). *Deliliğin tarihi* (M. A. Kılıçbay, Çev.). İmge Kitabevi Yayınları.

Foucault, M. (2010). *Bu bir pipo değildir* (S. Hilav, Çev.). Yapı Kredi Yayınları.

Fowler, J. W. (1981). *Stages of faith: The psychology of human development and the quest for meaning*. Harper & Row.

Frazer, J. G. (2004). *Altın dal: Dinin ve folklorun kökleri I* (M. H. Doğan, Çev.). Payel Yayınları.

Frazer, J. G. (2015). *İnsan, tanrı ve ölümsüzlük*. Altın Bilek Yayınları.

Gaiman, N. (2018). *İskandinav mitolojisi* (A. O. Saygı, Çev.). İthaki Yayınları.

Gardin, N., & Olorenshaw, R. (2014). *Larousse semboller sözlüğü*. Bilge Kültür Sanat Yayınları.

Gaster, T. H. (2009). Mit ve hikâye (A. İmirgi, Çev.). İçinde M. Ö. Oğuz, S. Gürçayır & S. Çalış (Ed.), *Halkbiliminde kuramlar ve yaklaşımlar III* (ss. 142–165). Geleneksel Yayıncılık.

Geertz, C. (1973). *The interpretation of cultures*. Basic Books.

Gennep, A. van. (1960). *The rites of passage* (M. B. Vizedom & G. L. Caffee, Çev.). University of Chicago Press.

Gezgin, İ. (2020). *Homo narrans: İnsan niçin anlatır? Mit, masal ve hikâyenin arkeolojisi*. Redingot Kitap.

Gibson, C. (2012). *Semboller nasıl okunur?* (C. Alpan, Çev.). Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları.

Giddens, A. (2005). *Sosyal teorinin temel problemleri*. Paradigma Yayıncılık.

Giddens, A. (2010). *Modernite ve bireysel kimlik: Geç modern çağda benlik ve toplum* (Ü. Tatlıcan, Çev.). Say Yayınları.

Girard, R. (2003). *Şiddet ve kutsal* (N. Albay, Çev.). Kanat Kitap.

Goffman, E. (2017). *Etkileşim ritüelleri*. Heretik Yayıncılık.

Göka, Ş. (2001). *İnsan ve mekân*. Pınar Yayınları.

Grimal, P. (2009). *Yunan mitolojisi* (2. bs.). Dost Kitabevi Yayınları.

Grimal, P. (2012). *Mitoloji sözlüğü: Yunan ve Roma*. Kabalcı Yayınevi.

Güler, M. (2023). Dağ kültü ve divan şiirinde mitolojik dağlar. *Kültür Bilimleri Dergisi, 3*(1), 45–59.

Güngör, S. F. (2019). Postmodern dünyanın mekân anlayışında sanal mekân. *Turkish Studies, 14*(5), 93–104.

Güngören, A. (2013). *Dil ve büyü: Lévi-Strauss üstüne on bir deneme*. Dost Kitabevi Yayınları.

Habermas, J. (2001). *İletişimsel eylem kuramı* (Cilt 2, M. Tüzel, Çev.). Kabalcı Yayınevi.

Hansen, W. (2018). *Yunan ve Roma mitolojisi* (Ü. H. Yolsal, Çev.). Say Yayıncılık.

Hart, G. (2010). *Mısır mitleri* (M. S. Türk, Çev.). Phoenix Yayınevi.

Harvey, D. (1997). *Postmodernliğin durumu* (S. Savran, Çev.). Metis Yayınları.

Harvey, D. (2000). *Spaces of hope*. Edinburgh University Press.

Harvey, D. (2013). *Sosyal adalet ve şehir* (M. Moralı, Çev.). Metis Yayınları.

Heidegger, M. (1962). *Being and time* (J. Macquarrie & E. Robinson, Çev.). Basil Blackwell.

Heimsoeth, H. (2007). *Immanuel Kant'ın felsefesi* (T. Mengüşoğlu, Çev.). Doğu Batı Yayınları.

Hobbes, T. (2007). *Leviathan: Bir din ve dünya devletinin içeriği, biçimi ve kudreti* (S. Lim, Çev.). Yapı Kredi Yayınları.

Honko, L. (2003). Miti tanımlama problemi (N. Temur, Çev.). *Millî Folklor, 15*(59), 96–103.

Hooke, S. (1968). *Middle Eastern mythology*. Penguin Books.

Hökelekli, H. (1991). Ölüm ve ölüm ötesi psikolojisi. *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 3*(3), 151–165.

Husserl, E. (2003). *Fenomenoloji üzerine beş ders* (H. Tepe, Çev.). Bilim ve Sanat Yayınları.

Ingold, T. (2002). *The perception of the environment*. Routledge.

İbn Haldun. (2004). *Mukaddime* (1. cilt, H. Kendir, Çev.). İmaj Basım / Yeni Şafak Yayınları.

İlgaz, R., & Satır Kayserili, M. (2024). Dijital dünyanın etkisinde sanata yön veren dijital mekân kurguları. *International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, 10*(3), 352–362.

İlhan, E. M. (2023). *Kültürel bellek: Sözlü kültürden yazılı kültüre hatırlama*. Doğu Batı Yayınları.

İnan, A. (1998). *Makaleler ve incelemeler II*. TTK Yayınları.

Jameson, F. (2011). *Postmodernizm ya da geç kapitalizmin kültürel mantığı* (N. Plümer & A. Gölcü, Çev.). Nirengi Kitap.

Jones, E. (2007). Psikanaliz ve folklor. *Millî Folklor, 19*(74), 104–115.

Jung, C. G. (2005). *Dört arketip* (Z. A. Yılmazer, Çev.). Metis Yayınları.

Jung, C. G. (2009). *İnsan ve sembolleri* (A. N. Babaoğlu, Çev.). Okyanus Yayınları.

Kağıtçıbaşı, Ç., & Cemalcılar, Z. (2014). *Dünden bugüne insan ve insanlar: Sosyal psikolojiye giriş*. Evrim Yayınevi.

Karakaş, M., & Koyuncu, A. A. (2024). Mekânın toplumsallığı. İçinde M. Karakaş (Ed.), *Kent mekânının toplumsallığı: Sosyomekânsal sistem olarak kent* (ss. 13–46). Ketebe Yayınları.

Karakaş, R. (2020). Kutsal mekânlarda tezahür eden geçiş dönemi ritüelleri (Dicle Bölümü örneği). İçinde B. Akın (Ed.), *Ritüelleri ve anlatılarıyla kutsal mekânlar I* (ss. 13–38). Paradigma Yayınları.

Karaman, K. (2010). Ritüellerin toplumsal etkileri. *SDÜ Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 21*, 227–236.

Karataş Yaylagül, C. (2019). Dijital çağda hümanizm tartışmaları açısından insan doğası, biyoteknoloji ve biyopolitika. *Kutadgubilig Felsefe-Bilim Araştırmaları Dergisi, 39*, 61–88.

Kearney, R. (2012). *Yabancılar, tanrılar ve canavarlar: Postmodern yaklaşımlar* (B. Özkul, Çev.). Metis Yayınları.

Koç, M. (2001). Din psikolojisi açısından "ölüm sonrası hayat" kavramına semantik bir yaklaşım. *Ekev Akademi Dergisi, 3*(1), 153–161.

Korkmaz, M. (2009). *Mitolojik dinlerin gizemi*. Alter Yayıncılık.

Korkmaz, M. (2010). *Zerdüşt dini: İran mitolojisi*. Alter Yayınları.

Kramer, N. S. (1999). *Sümer mitolojisi* (M. Küpüşoğlu, Haz.). Kabalcı Yayınevi.

Kurt, A. O. (2017). Anadolu'da ilk tapınak: Göbeklitepe. *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi, 21*(2), 1107–1138.

Kurtar, S. (2013). Mekânı yaşamak: Lefebvre ve mekânın diyalektik oluşumu. *TÜCAUM Dergisi*, 349–356.

Küçük, M. A. (2017). Geleneksel Türk dini inanışlarından mitolojiye: "Ölüm/Obur ruhlar." *Gazi Türkiyat Dergisi, 20*(Bahar), 25–53.

Langer, M. M. (1989). *Merleau-Ponty's Phenomenology of Perception*. London: Palgrave Macmillan.

Le Bon, G. (1997). *Kitleler Psikolojisi*. İstanbul: Hayat Yayınları.

Lefebvre, H. (1991). *The Production of Space* (Trans. D. Nicholson-Smith). Cambridge: Blackwell Publishing.

Lefebvre, H. (2004). *Rhythmanalysis: Space, Time and Everyday Life* (Trans. & Ed. S. Elden & G. Moore). London: Continuum.

Lefebvre, H. (2010). *Gündelik Hayatın Eleştirisi 2* (Çev. Işık Ergüden). İstanbul: Sel Yayıncılık.

Lefebvre, H. (2014). *Mekânın Üretimi* (Çev. Işık Ergüden). İstanbul: Sel Yayıncılık.

Lefebvre, H. (2015). *Gündelik Hayatın Eleştirisi 3* (Çev. Işık Ergüden). İstanbul: Sel Yayıncılık.

Lévi-Strauss, C. (1983). *The Raw and the Cooked* (Mythologiques, Vol. 1). Chicago: University of Chicago Press.

Lévi-Strauss, C. (2014). *Modern Dünyanın Sorunları Karşısında Antropoloji* (Çev. Akın Terzi). İstanbul: Metis Yayınları.

Lombard, J. (2022). *Tanrı'nın Zihni: Sinirbilim, İnanç ve Ruh Arayışı* (Çev. Yeşim Öksüzoğlu). İstanbul: Epsilon Yayınevi.

Lyotard, J.-F. (1994). *Postmodern Durum* (Çev. Ahmet Çiğdem). Ankara: Vadi Yayınları.

Mackenzie, A. D. (1996). *Çin ve Japon Mitolojisi* (Çev. Koray Akten). Ankara: İmge Kitabevi.

Malinowski, B. (1990). *Büyü, Bilim ve Din* (Çev. Saadet Özkal). İstanbul: Kabalcı Yayınları.

Malinowski, B. (1998). *İlkel Toplum* (Çev. Halide Portakal). Ankara: Öteki Yayıncılık.

Manovich, L. (2001). *The Language of New Media*. Cambridge: MIT Press.

McGuire, M., & Tiger, L. (2014). *Tanrı Beyni* (Çev. Ayşe Seda Toksoy). İstanbul: Alfa Yayınları.

Merleau-Ponty, M. (2006). *Algının Önceliği ve Onun Felsefi Sonuçları*. İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Merleau-Ponty, M. (2012). *Phenomenology of Perception* (Trans. Donald A. Landes). London & New York: Routledge.

Moss, A. C. (2015). (Çev. Metin Dinçer & Yasemin Şen Özyiğit). İstanbul: Kuraldışı Yayınları.

Mumford, L. (2013). *Tarih Boyunca Kent: Kökenleri, Geçirdiği Dönüşümler ve Geleceği* (Çev. G. Koca & T. Tosun). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Munch, P. A. (1926). *Norse Mythology: Legends of Gods and Heroes*. New York: The American-Scandinavian Foundation.

Nora, P. (1989). "Between Memory and History: Les Lieux de Mémoire." *Representations*, 26, 7–24

Nora, P. (2022). *Hafıza Mekânları* (Çev. Mehmet Emin Özcan). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Norberg-Schulz, C. (1971). *Existence, Space and Architecture*. New York: Praeger Publishers.

O'Grady, S. (2019). *Ve İnsan Tanrıyı Yarattı*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Oğuz, M. Ö. (2002). *Küreselleşme ve Uygulamalı Halkbilimi*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Oğuz, M. Ö. (2007). "Folklor ve Kültürel Mekân." *Millî Folklor*, 19(76), 30–32.

Okşar, Y. (2018). "Din ve Coğrafya İlişkisi: Şemsü'd-Din es-Semerkandî ve İbn Haldûn'un Yedi İklim Anlayışlarının Karşılaştırmalı Analizi." *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 18(2), 1035–1069.

Ong, W. J. (2012). *Sözlü ve Yazılı Kültür: Sözün Teknolojileşmesi*. İstanbul: Metis Yayınları.

Osinski, Z. (1991). "Grotowski Blazes the Trails: From Objective Drama to Ritual Arts." *TDR: The Drama Review*, 35(1), 95–112.

Ögel, B. (1993). *Türk Mitolojisi I* (2. bs.). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Ögel, B. (1995). *Türk Mitolojisi II*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Özdel, G. (2012). "Foucault Bağlamında İktidarın Görünmezliği ve Panoptikon ile 'İktidarın Gözü' Göstergeleri." *TOJDAC*, 2(1).

Özdemir, S. D. (2019). *Türk Halk Anlatılarında Dev Motifi*. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Basılmamış Doktora Tezi.

Özlem, D. (2008). *Kültür Bilimleri ve Kültür Felsefesi*. Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Park, R. E. (1967). *On Social Control and Collective Behavior*. Chicago: University of Chicago Press.

Pazarlı, O. (1982). *Din Psikolojisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Platon (1999). *Devlet* (Çev. Sabahattin Eyüboğlu & M. Ali Cimcoz). İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları. Qadous, H. Z. E., Abdelwahed, H. E. Y., & Ahmed, I. G. M. (2019). "Staircases of Upper Egyptian Temples in the Graeco-Roman Period." *Minia Journal of Tourism and Hospitality Research*, 8(1), 145–188.

Radloff, W. (2008). *Türklük ve Şamanlık*. İstanbul: Örgün Yayınları.

Radzin, H. (1983). "Names in the Mythological Lay Grimnis-Mal." *Literary Onomastics Studies*, 10, 261–268.

Relph, E. (1976). *Place and Placelessness*. London: Pion Limited.

Rheingold, H. (1993). *The Virtual Community: Homesteading on the Electronic Frontier*. Reading: Addison-Wesley.

Rosenberg, D. (2003). *Dünya Mitolojisi: Büyük Destan ve Söylenceler Antolojisi* (3. bs.). Ankara: İmge Kitabevi.

Roux, J.-P. (2011). *Eski Türk Mitolojisi* (Çev. Musa Yaşar Sağlam). Ankara: Bilgesu Yayıncılık.

Russ, J., Baudart, A., Bourgeois, B., Dagognet, F., Farago, F., Goyard-Fabre, S., & Philonenko, A. (2012). *Felsefe Tarihi Cilt 3: Aklın Zaferi* (Çev. İ. Yerguz). İstanbul: İletişim Yayınları.

Sağ, M., & Yıldıran, M. (2019). "Türk Kültüründe Merdiven Sembolünün Yorumlanması." *Türkologia*, 2(94), 183–199.

Sakaoğlu, S., & Duymaz, A. (2011). *İslamiyet Öncesi Türk Destanları*. İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Sargın, S. (2024). "Aylaklığın ve Büyülenmenin Mekânı: AVM." In M. Karakaş (Ed.), *Mekânın Toplumsallığı* (ss. 241–262). İstanbul: Ketebe Yayınları.

Sayın, N. (2023). "Zaman-Mekân: Kavramlar ve Deneyimler." In E. Y. Özgen Kösten et al. (Ed.), *Yeni İnsan Yayınevi* (ss. 166–179). İstanbul.

Schechner, R. (2015). *Ritüelin Geleceği: Kültür ve Performans Üzerine Yazılar* (Çev. Z. Ertan). Ankara: Dost Kitabevi.

Segal, R. A. (2004). *Myth: A Very Short Introduction*. New York: Oxford University Press.

Seyidoğlu, B. (2007). "Sel Mitleri." *Millî Folklor*, 19(76), 26–29.

Sharr, A. (2010). *Mimarlar İçin Heidegger* (Çev. V. Atmaca). İstanbul: Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları.

Simmel, G. (2000). "Metropol ve Zihinsel Yaşam." In *Şehir ve Cemiyet* (ss. 167–184). İstanbul: İz Yayıncılık.

Spinks, G. S. (2008). "Psikoloji ve Din." (Çev. B. Koç & Z. Özcan). *İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 13(1), 307–318.

Sümer, N. (2018). "Mitolojik ve Dinsel Bir Yükseliş Simgesi Olarak Merdiven Motifi." *ÇÜİFD*, 18(1), 257–269.

Şahin, K., & Toprak, Ş. (2016). "Türk Kültüründe Ağaç'ın Düşünsel ve Toplumsal Bağlamı." *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(43), 1309–1316.

Şehitoğlu, O. B. (2022). *Göç - Hafıza - Mekân*. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Yayınları.

Şenocak, E. (2013). "Göç ve Ergenekon Destanlarında Mitostan Ütopyaya Yolculuk." *Turkish Studies*, 8(1), 2525–2537.

Şentürk, Ü. (2014). "Mekân Sadece Mekân Değildir: Kentsel Mekânın Yeni Tezahürleri." *Doğu Batı*, (67), 85–106.

Taburoğlu, Ö. (2016). *Resim, Söz ve Yazı*. Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Tatar, B. (2017). "'Kutsal Mekân': Fenomenolojik Bir Analiz." *Milel ve Nihal*, 14(2), 8–22.

Tecimer, Ö. (2006). *Sinema: Modern Mitoloji*. İstanbul: Plan B Yayıncılık.

Thone, F. (1935). "Nature Rambling: We Fight for Grass." *The Science Newsletter*, 27(717), 14.

Tokarev, A. S. (2005). "Kültür Tarihinde Ateş Sembolü." (Çev. M. Duranlı). *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi*, 6(1), 257–262.

Toyşanulı, A. (2020). *Türk-Moğol Mitolojisi*. [Yayınevi eklenmeli].

Tuan, Y.-F. (1977). *Space and Place: The Perspective of Experience*. Minneapolis, MN: University of Minnesota Press.

Tuğrul, S. (2010). *Ebedi Kutsal, Ezeli Kurban: Çoktanrılılıktan Tektanrılılığa Kutsal ve Kurbanlık Mekanizmaları*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Turkle, S. (2011). *Alone Together: Why We Expect More from Technology and Less from Each Other*. New York: Basic Books.

Turner, V. (1969). *The Ritual Process: Structure and Anti-Structure*. New York: Aldine de Gruyter.

Taylor, C. (2007). *A Secular Age*. Cambridge, MA: The Belknap Press of Harvard University Press.

Uçan, H. (2009). "Modernizm / Postmodernizm ve J. Derrida'nın Yapısökümcü Okuma ve Anlamlandırma Önerisi." *Turkish Studies*, 4(8), 2283–2306.

Uhri, A. (2003). *Ateşin Kültür Tarihi*. Ankara: Dost Kitabevi.

Ulubay, S., & Önal, F. (2020). "Mekân Üzerine Sorunsallar ve Kavrayışlar: Fenomenoloji Kuramının Yirminci Yüzyılın Mekân Anlayışına Etkileri." *MEGARON*, 15(4), 606–613.

Urry, J. (1999). *Mekânları Tüketmek* (Çev. R. G. Oğdül). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Usta, G. (2020). "Mekân ve Yer Kavramlarının Anlamsal Açıdan İrdelenmesi." *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication (TOJDAC)*, 10(1), 25–30.

Uygur, K. H. (2020). "Güneydoğu Anadolu Bölgesi Genelinde Bulunan İnanç Mekânlarına İşlevsel Bir Yaklaşım." In B. Akın (Ed.), *Ritüelleri ve Anlatılarıyla Kutsal Mekânlar (Güneydoğu Anadolu Bölgesi Örneği – I)* (ss. 39–72). Çanakkale: Paradigma Yayınları.

Valipoor, N. (2016). "The Impact of the Myth on the Creation of Identity and Sense of Place." *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 7(2), 209–214.

Valmiki. (2002). *Ramayana* (Çev. K. Kaya). Ankara: İmge Kitabevi. Vergilius. (1998). *Aeneis* (Çev. T. Uzel). Ankara: Öteki Yayınevi. Vico, G. (1948). *The New Science*. New York: Cornell University Press.

Weber, M. (1946). *From Max Weber: Essays in Sociology*. New York: Oxford University Press.

Wells, C. (1972). *İnsan ve Dünyası* (Çev. E. Onur). İstanbul: Remzi Kitabevi.

Whorf, B. L. (1956). *Language, Thought and Reality*. Cambridge, MA: Massachusetts Institute of Technology.

Wilkins, W. J. (1882). *Hindu Mythology*. Calcutta: Thacker, Spink & Co., Government Place.

Wilkinson, K. (2011). *Semboller ve İşaretler*. İstanbul: Alfa Basım Yayım Dağıtım.

Winternitz, M. (2002). *Hint Destanları: Ramayana, Mahabharata, Harivamşa* (Almancadan Çev. K. Kaya). Ankara: İmge Kitabevi.

Xidakis, I. (2022). "Neomythology: A New Religious Mythology." *Religions*, 13, 536.

Yalçın, E. A., & Baylan, E. (2021). "Anadolu Mitleri ve Efsanelerinin Kentsel Peyzaja ve Kent Kimliğine Etkisi." *MAS Journal of Applied Sciences*, 6(Özel Sayı), 1259–1270.

Yavuz, S. S. (2020). "Mi'raç." *İslam Ansiklopedisi*, 30. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları.

Yıldırım, D. (1998). *Türk Bitiği: Araştırma / İnceleme Yazıları*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Yıldırım, N. (2011). "Türk Halklarının Destan Yaratılarında Üç Dünya." *Turkish Studies: International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, 6(3), 1951–1965.

URL-1:https://kemalsayar.com/haftanin-yazisi/gunumuzun-mitolojisi-olarak-psikoloji/ (Erişim Tarihi: 05.12.2024).

URL-2: https://sozluk.gov.tr/ (Erişim Tarihi: 15.03.2025).

URL-3:https://t24.com.tr/k24/yazi/agacin-mekâni-mekânin-agaci,2183#_ftn1(Erişim Tarihi:18.12.2024).

URL-4: https://www.researchgate.net/publication/393877772_Digital_Mythologies / (Erişim Tarihi: 4.10.2025).

URL-5:https://kemalsayar.com/haftanin-yazisi/gunumuzun-mitolojisi-olarak-psikoloji/ (Erişim Tarihi: 05.05.2025).

Öğretmenin Türkçesi

Memiş OKUYUCU

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1952
Eğitim

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-668-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
OKUYUCU, Memiş
Öğretmenin Türkçesi

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynaklar

Adsoy, Şerafeddin (2019), "Necati Öner'in Dil Hassasiyeti", *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Cilt 9, Sayı Özel Sayı.

Akın, Cüney (2021), "Yunus Emre ve Mevlana'da "Yenilik, Yenilenme veya Tecdit" Düşüncesi Üzerine", *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 23, Sayı Yunus Emre ve Türkçe Özel Sayısı.

Aslanargun, Engin (2007), "Modern Eğitim Yönetimi Anlayışına Yönelik Eleştiriler ve Postmodern Eğitim Yönetimi", *Kuram ve Uygulamada Eğitim Yönetimi*, Sayı 50.

Başgil, Ali Fuad (1961), *Demokrasi Yolunda*, 1. bs., İstanbul: Yağmur Yayınları.

Başgil, Ali Fuad (1980), *Gençlerle Başbaşa*, 15. bs., İstanbul: Yağmur Yayınları.

Batar, Yusuf (2020), "İletişim Modelleri Işığında Dini İletişimin Doğası", *Mesned İlahiyat Araştırmaları Dergisi*, Cilt 11, Sayı 2.

Çelebi, Kınalızâde Ali (2016), *Ahlak-ı Alâî*, Demirkol, M. (Sad.), Ankara: Fecr Yayınları.

Çetinkaya, Bayram Ali (2021), *Politikamız ve Felsefemiz*, İstanbul: Rağbet Yayınları.

Damasio, Antonio (1999), *Descartes'in Yanılgısı*, 1.bs., İstanbul: Varlık Yayınları.

Cüceloğlu, Doğan & Erdoğan, İrfan (2021), *Öğretmen Olmak Bir Cana Dokunmak,* 32. bs., İstanbul: Final Yayıncılık.

Esenyel, Melek Zeynep (2012), "İnsanın, İnsan Olmak Bakımından İşlevi Nedir?: Aristotelesçi Bir Bakış.", *Kaygı. Bursa Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi*, Sayı 18.

Gasset, Jose Ortega (1982), *Kitlelerin Ayaklanması - Uzmanlaşma Merakı Denen Barbarlık*, İstanbul: İş Bankası Kültür Yayınları.

Görmez, Mehmet (2020), *Sünnet ve Hadisi Anlama Kılavuzu*, 1. bs., Ankara: Otto Yayınları.

Güney, Necmeddin (2018), "Maliki Fakih İbn Ebî Cum'a El-Mağrâvî'nin İspanyol Zulmü Altındaki Endülüs Müslümanlarına (Moriskolara) Gönderdiği İkrah/Takıyye Fetvası", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi,* Sayı 31.

Güngör, Sabri (2014), "Eğitim ve Eğitim Yönetiminde Paradigmalar", *Kars Kafkas Üniversitesi Kafkas Eğitim Araştırmaları Dergisi*, Cilt 1, Sayı 3.

İz, Muallim Mahir (1975), *Yılların İzi*, 1. bs., İstanbul: İrfan Yayınevi.

Karahan, Fazıl (2012), "İnsani Varlığın Hakikat Arayışı", *Türk Felsefe Derneği*, Sayı 55.

Karataş, Mustafa (2003), "Hazreti Muhammed'in Beden Dili", *İÜ İlahiyat fakültesi Dergisi*. TDV İslam Ansiklopedisi "Edep" maddesi

Kant, Immanuel (2020), *Eğitim Üzerine,* Aydoğan, A. (Çev.), 8. bs., İstanbul: Say Yayınları.

Karataş, Mustafa (2008), "Türkçede İletişim Sorunları ve Nedenleri", *Belleten*.

Macit, Yusuf (2012), "Beden Dili Hazreti Peygamber Örneği", *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı 1.

Mehmet Gedik - Uluslararası Geleneksel İslam Sanatları ve Hattat Hamit Aytaç Sempozyumu Tebliği - 2020 (*) Prof. Dr. Nevzat Tarhan'dan alınmıştır.

Oğuz, Orhan; Oktay, Ayla & Ayhan, Hâlis (2001), *21. Yüzyılda Eğitim ve Türk Eğitim Sistemi,* 1. bs., İstanbul: Sedar Yayıncılık.

Özbal, Nurcan & Aydoğan, İsmail (2017), "Eğitimde Estetiğin Oluşumu ve Gerekliliği Üzerine Bir İnceleme", *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Sayı: 2. [Yüksek Lisans Tezinden üretilen makale].

Özbal, Nurcan & Aydoğan, İsmail (2017), "Eğitimde Estetiğin Gerekliliği Ve Oluşumu Üzerine Bir İnceleme.", *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 7, Sayı 2.

Payot, Jules (2020), *İrade Terbiyesi,* Doğru, S. (Çev.), 1. bs., İstanbul: Koridor Yayıncılık.

Saruhan, Müfit Selim (2014), "İslam Düşüncesinde Ahlak İlmi", *Eskiyeni*, Sayı 28.

Savaş, Nuh; Türk, İdris & Karataş, Ali (2014), "İslam Düşüncesinde Tecdit -Meşrûiyyeti, Alanları ve Şartları-", *PAÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Cilt 1, Sayı 1.

Sayar, Kemal (2015), *Her Şeyin Bir Anlamı Var*, 7. bs., İstanbul: Timaş Yay. https://uskudar.edu.tr/ Pozitif psikoloji Üskudar'dan sonra Harvard-Yale ve Bristol'de okutuluyor. Prof. Dr. Nevzat Tarhan

Türkiye'de Eğitimin 20 Yılı- Meb Yayınları, 2021 Ankara

Taş, Seda (2020), "Tüketim Karşıtı Yaşam Tarzları: Freeganizm, Gönüllü Sadelik ve Minimalizm", *Toplum ve Kültür Araştırmaları Dergisi*,

Usta, Niyazi (2005), "Dinle İlgili Tutumlarımız ve Paradigma- Metodoloji Sorunu", *Dini Araştırmalar*, Cilt 8, Sayı 22.

Yıldız, Yakup & Çelebi, Emin (2019), "Bilme ve Anlamanın Anlamı Üzerine Bir Derkenar", *Birey ve Toplum Dergisi*, Cilt 9, Sayı 18.

ÖZNE
43. Kitap-Güz 2025

Roman ve Felsefe

ÖZNE
Güz 2025 - 43. Kitap
Roman ve Felsefe

Kurucusu-Genel Yayın Yönetmeni
Mustafa GÜNAY (Çukurova Üniv.)

Yayın Kurulu
Birdal Akar, Yasemin Akış, Zehragül Aşkın, Esra Çağrı, Aylin Çankaya, H. Haluk Erdem, Sadık Erol Er, Mustafa Günay, Celal Gürbüz, Güncel Önkal, Semir Temiz.

Bu Sayının Editörleri
Dr. Hale Seval
Doç. Dr. Mustafa Günay (Çukurova Üniv.)

İletişim
Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi,
Felsefe Grubu Eğitimi Bölümü
01330 Balcalı/Adana/Türkiye

e-posta: mgunay@cu.edu.tr,
f.mustafagunay@gmail.com
Web adresi: http://oznefelsefesanat.blogspot.com

Kurumsal Abonelik: 2000 TL
Posta çeki: 1097014-
Mustafa Günay adına

ISBN: 978-625-396-719-2
Baskıya Ön Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Yayıncı Sertifika No: 52493
Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ
Sahibiata Mah. M. Muzaffer Cad. No: 41/1
Meram / Konya
Tel: 0332 353 62 65 – 66

www.cizgikitabevi.com

Danışma Kurulu
Prof. Dr. Oğuz Adanır (9 Eylül Üniv.),
Prof. Dr. Hasan Aslan (Akdeniz Üniv.),
Prof. Dr. Zehragül Aşkın (Mersin Üniv.)
Prof. Dr. Gönül Bünyadzade (Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi)
Prof. Dr. Sebahattin Çevikbaş (Muğla Üniv.),
Pof. Dr. Betül Çotuksöken (Maltepe Üniv.),
Prof. Dr. A. Kadir Çüçen (Uludağ Üniv.),
Prof. Dr. H. Haluk Erdem (Ankara Üniv.),
Prof. Dr. Hatice Nur Beyaz Erkızan (Muğla Üniv.),
Prof. Dr. Doğan Göçmen (9 Eylül Univ.)
Prof. Dr. Ülker Gökberk (Reed College-Amerika)
Prof. Dr. Sevinç Güçlü (Akdeniz Üniv.),
Prof. Dr. Adnan Gümüş (Çukurova Üniv.),
Prof. Dr. Ali Osman Gündoğan (Muğla Üniv.),
Prof. Dr. Selahaddin Halilov (Azerbaycan Milli Bilimler Akademisi),
Prof. Dr. Vanessa Lemm(Flinders Üniversitesi-Avustralya)
Prof. Dr. Ali Utku (Atatürk Üniv.),
Prof. Dr. Ahmet Sarı (Atatürk Üniv.)
Prof. Dr. Ebulfez Suleymanov (Üsküdar Üniv.),
Prof. Dr. Gina Zavota(Kent State Üniversitesi-ABD)
Prof. Dr. Sadık Erol Er (Çukurova Üniv.)
Prof. Dr. Vefa Taşdelen (Yıldız Teknik Üniv.)
Doç. Dr. Gerrit Steunebrink (Radboud Üniversitesi-Hollanda)
Doç. Dr. Marzenna Jakubczak (Cracow Üniv.–Polonya)
Doç. Dr. Mustafa Günay (Çukurova Üniv.),
Dr. Adnan Onart (Boston Üniversitesi-Amerika)

Bu Sayının Hakemleri:
Prof. Dr. Ali Osman Gündoğan
Prof. Dr. H. Haluk Erdem
Prof. Dr. Sadık Erol Er
Doç. Dr. Mustafa Günay
Doç. Dr. Mehmet Özcan
Doç. Dr. Aziz Şeker
Doç. Dr. Ceyhun Akın Cengiz
Dr. Öğretim Üyesi. Birdal Akar
Dr. Öğretim Üyesi. Deniz Kanıt
Dr. Hale Seval
Dr. Ece Saraçoğlu

Yıl: 21 - Sayı: 43
Baskı Tarihi: Aralık 2025
Özne hakemli bir yayındır. Yılda iki kez çıkar.
Philosopher's Index içinde yer almaktadır.

HEGEL ve LUKÁCS'DA ROMAN KURAMI

Allen SPEIGHT*
(Çev). Erdem BAYKAL

Bibliography

Bernstein, J. M. (1984), *The Philosophy of the Novel: Lukács, Marxism and the Dialectics of Form*. Minneapolis: University of Minnesota Press.

De Man, P. (1971), „George Lukács" Theory of the Novel", in *Blindness and Insight: Essays in the Rhetoric of Contemporary Criticism*. Oxford: Oxford University Press.

Demetz, P. (1967), *Marx, Engels, and the Poets*. Chicago, IL: University of Chicago Press.

Hegel, G. W. F. (1970), *Vorlesungen über die Ästhetik, Werke*, *vols xiii-xv*, ed. E. Moldenhauer and K. M. Michel. Frankfurt: Suhrkamp.

Hegel, G. W. F. (1975), *Hegel's Aesthetics: Lectures on Fine Art*, trans. T. M. Knox, 2 vols. Oxford: Clarendon Press.

Hegel, G. W. F. (1977), *Hegel's Phenomenology of Spirit*, trans. A. V. Miller. Oxford: Oxford University Press.

Levin, H. (1965), „Toward a Sociology of the Novel", *Journal of the History of Ideas 26*: 148-54.

Lukács, G. (1963), *Die Theore des Romans: ein geschichtsphilosophischer Versuch über die Formen der grossen Epik*. Berlin: Hermann Luchterhand Verlag.

Lukács, G. (1971), *Theory of the Novel: A Historico-Philosophical Essay on the Forms of Great Epic Literature*, trans. Anna Bostock. Cambridge, MA: MIT Press.

Pinkard, T. (1994), *Hegel's 'Phenomenology': The Sociality of Reason*. Cambridge: Cambridge University Press.

Speight, A (2001), *Hegel, Literature and the Problem of Agency*. Cambridge: Cambridge University Press.

FELSEFE ROMANI (BİR TASLAK)

Fatih TEPEBAŞILI

Kaynaklar

Amaladass, Ananad (2006). Literarische Formen des Philosophierens. Polylog. Zeitschr. für interkulturelles Philosophieren 15. s. 7–17.

Arslan Ahmet (2009). Felsefeye Giriş. Ankara: Adres

Aytaç, Gürsel (2011). Felsefi Roman. Ankara. Phoenix

Brugger Walter, Schöndorf Harald (Hg.) (2010). Philosophisches Wörterbuch. Freiburg/München: K. Alber

Dürder Bahadır (1971). Roman Anlayışı. İstanbul: Remzi

Eagleton Terry (2012). Edebiyat Olayı. Çev. B Yüce. İstanbul: Sel

Fulda Daniela, Matuschek Stefan (2009). "Literarische Formen in anderen Diskursformen. Philosophie und Geschichtsschreibung". Bakınız: Winko S., Jannidis F., Lauer G. (Hg.) Grenzen der Literatur. s. 188-215. Berlin: de Gruyter

Gabriel Gottfried, Schildknecht Christiane (Hg.) (1990). Literarische Formen der Philosophie. Stuttgart: Metzler

Günay Mustafa (2025). Sanata Felsefeyle Yönelmek. Konya: Çizgi

Gündoğan Ali Osman, Günay Mustafa (2014). Edebiyat ve Felsefe. Konya: Çizgi

Horn Eva, Menke B., Menke C. (2006). Literatur als Philosophie- Philosophie als Literatur. München: W. Fink

Hösle, Vittorio (2023). Philosophische Literatur-Interpretationen von Dante bis le Carré. Baden-Baden: K. Alber

Huizinga Johan (2006). Homo Ludens Oyunun Toplumsal İşlevi Üzerine Bir Deneme. Çev. M. A. Kılıçbay. İstanbul: Ayrıntı

Öztürk Ali Osman (2022). Hayat Hakikat Edebiyat. Çanakkale: Paradigma Akademi

Sarı Ahmet (2016). Felsefe Edebiyata Kendini Nasıl Eklemler? Konya: Çizgi

Schildknecht, Christiane (2014). Literatur und Philosophie: Perspektiven einer Überschneidung. s. 41-56: Demmerling, Christoph, Ingrid Vendrell Ferran: Literatur, Wissen und Erkenntnis in der Literatur. Berlin: Akademie

Schildknecht, Christiane (2021). Roman: Bakınız: Allerkamp A., Schmidt S. (Hg.): Handbuch Literatur & Philosophie. s. 334-348. Berlin / Boston: de Gruyter,

Schmitz-Emans Monika (2013). Philosophie. Bakınız: Th. Anz (Hrsg.) Handbuch Literaturwissenschaft. s. 396-406. Bd. 1. Stuttgart: Metzler

Schweikle, Günther und Irmgard (Hg.) (1990). Literaturlexikon. Stuttgart: Metzler.

Stegmaier, Werner (2022). Innovative Formen philosophischer Schriftstellerei. Bakınız: Dennis Sölch, Birgit Capelle (Hrsg.) Literarische Philosophie – Philosophische Literatur. Baden-Baden: K. Alber

Tepebaşılı, Fatih (2019). Roman İncelemesi. Konya: Çizgi

Tepebaşılı, Fatih (2022). Önsöz Yerine. Edebiyat Bilimi Açısından Gerçeklik. Bakınız: Öztürk Ali Osman: Hayat Hakikat Edebiyat. S. 9-19. Çanakkale: Paradigma Akademi

Ülker, Öktem (2010). Felsefe-Edebiyat Etkileşimi: Felsefi Roman. Ankara Üni. DTCF Derg. 1/50, s. 1-17

Weimar, Klaus (Hrsg.). (2007): Reallexikon der deutschen Literaturwissenschaft. Berlin: de Gruyter

Wellek Rene ve Warren A. (1985) Theorie der Literatur. Königstein: Athenäum

Wilpert, Gero v. (1979). Sachwörterbuch der Literatur. Stuttgart: Kröner

Yavuz Hilmi (1988). Denemeler. Karşı Denemeler. İstanbul: Bağlam
Yılmaz, Hasan (2011). Metin ve İletişim, Konya: Çizgi
Yücel, Erdinç (2011). İletişim Eyleminin Anatomisi. Konya: Çizgi

MODERN ROMANDA ÖZNE
(HERMENÖTİK BİR YAKLAŞIM)

Cemal SAKALLI

Kaynakça

Chamisso, Adelbert von (2022), Peter Schlemihl'in Acaiyp Sergüzeşti. Çev. Sabahattin Ali. İstanbul: Can Yay.

Cohn, Dorrit (2008), Şeffaf Zihinler. Kurmaca Eserlerde Bilincin Sunumu. Çev. Ferit Burak Aydar. İstanbul: Metis yayınları.

Demmerling ve Ferran (2014), Philosophie der Literatur. Fragen, Probleme und Perspektiven. Demmerling, Christoph ve Ferran, Vendrell Ingrid (Ed.) (2014), Wahrheit, Wissen und Erkenntnis in der Literatur. (içinde), Philosophiesche Beiträge. Berlin: Akademi V. De Gruyter. S. 7-24.

Frank, M. (2012), Ansichten der Subjektivitaet. Berlin: Suhrkamp.

Hagenbüchle, Roland (1998), Subjektivität: Eine historisch-systematische Hinführung. Fetz R.L./Hagenbüchle R./Schulz, P.(Ed.) Geschichte und Vorgeschichte der modernen Subjektivität . Cilt 1 (içinde). Berlin, New York: Walter de Gruyter. S. 1-80.

Heidegger, Martin (2021), Varlık ve Zaman. Çev. Kaan Ökten. V. Basım. İstanbul: Alfa Yayınları.

Jung, C.G. (1999), Keşfedilmemiş Benlik. Çev. Canan Ener Sılay. İstanbul: İlhan Yayınevi

Kaya, Nihan (2018), Gizli Özne. İstanbul: İthaki Yayınları.

Keul, Hans-Klaus (1989), Im Labyrinth des Selbst. Helmut Plessner und die anthropologische Aufklärung. Bellut, Clemens ve Müller –Schöll, Ulrich (Yay.) Mensch und Moderne. Beiträge zur philosophischen Anthropologie und Gesellschaftskritik. Würzburg: Königshausen&Neumann. S. 71-92

Searle, John H. (2000), Söz Edimleri. Çev. R. Levent Aysever.Ankara; Ayraç Yayınları.

Schildknecht, Christiane (2014), Literatur und Philosophie: Perspektiven einer Überschneidung. Demmerling, Christoph ve Ferran, Vendrell Ingrid (Ed.) , Wahrheit, Wissen und Erkenntnis in der Literatur. Philosophiesche Beiträge. (içinde). Berlin: Akademi V. De Gruyter. S. 41-56.

Schröder, E. Chr. (1995), Maurice Merleau Ponty. Phänomenologie an den Grenzen der Subjektivitätstheorie. Fleischer M. (ed.), Philosophen des 20. Jahrhunderts. Eine Einführung (içinde), Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft. S.171-190.

TEKNOLOJİK YÜCEDEN POSTMODERN YÜCEYE

Kubilay AKTULUM

Kaynakça

Baudin, Marianne, "L'expérience du sublime", in Topique, no 109, 2009.

Bessière, Jean, le Sublime Aujourd'hui, in "Fabula: atelier de théorie littéraire", www.fabula.org. Paru dans La littérature et le sublime, sous la direction de Patrick Marot, Presses Universitaires du Mirail, 2007.

Beyler-Noily, Maia, "Pourquoi donc pas? L'Ève future de Villiers de l'Isle-Adam et la rédemption artificielle", Etudes littéraires, v. 42, no 1, 2011.

Blain-Pinel, Marie, "Edison créateur, profanateur ou rédempteur? À propos de L'Ève future de Villiers de l'Isle-Adam", Revue d'Histoire littéraire de la France no 4, 1997.

Boileau – Longin, Traité du Sublime, Poche, 1995.

Carrive Paulette, "Le sublime dans l'esthétique de Kant", Revue d'Histoire littéraire de la France, no 1, 1986.

Castelli Gattinara, Enrico, L'expérience sublime de la science. Pour une épistémologie de l'infigurable, Labyrinthe 23 | 2006 (1).

Coste, Claude, "Le sang dans Les diaboliques de Jules Barbey d'Aurevilly", Tangence, no 70, 2002.

Crevoisier, Michaël, "Les transformations technologiques du sublime", Philosophique, no 24, 2021.

Collot, Michel, Sublime et paysage dans la poésie moderne, in P.H. Frangne, C. Flécheux et D. Laroque, "le Sublime", Presses universitaires de Rennes, 2022.

Deneys, Anne, "L'Avenir-femme au futur antérieur. L'Ève future de Villiers de l'Isle-Adam", Cahiers de Fontenay, no 44-45, 1986.

Glaudes, Pierre, Barbey d'Aurevilly et le sublime, in Barbey d'Aurevilly et l'esthétique: les paradoxes de l'écriture, édité par P. Aurais-Jonchière et F. Marchal-Ninosque, Presses universitaires de Franche-Comté, 2011.

Goyet, Francis, "Le pseudo-sublime de Longin", Études littéraires, v. 24, no 3, 1992.

Gross, Alan G., The Scientific Sublime, Oxford University Press, 2018.

Hallyn, Fernand, Galilée et le sublime, Littérature, no 82, 1991.

Handfield, Philippe, Les discours posthumaniste et esthétique dans l'oeuvre de Michel Houellebecq: lorsque le sublime résiste au devenir posthumain indifférencié, Université Concordia, 2013.

Kant, Yargı Yetisinin Eleştirisi, çev. Aziz Yardımlı, Idea, 2006.

McCormick, Peter, Le sublime et la fiction, Philosophiques, v. 23, no 1, 1996.

Mees, Martin, Le sublime et la forme. Éléments pour une théorie du faire poétique chez le Pseudo-Longin, Po&sie no 172-173, 2020.

Mul, Jos de ve France Grenaudier-Klijn, Le sublime (bio)technologique, Diogène, no 233-234, 2011.

Nye, David E., American Technological Sublime, Massachusetts Institute of Technology, 1994.

Peyrache-Leborgne, Dominique, Sublime, sublimation et narcissisme chez Diderot, Recherches sur Diderot et sur l'Encyclopédie, no 13, 1992.

Peyrache-Leborgne, Dominique, la Poétique du sublime de la fin des Lumières au romantisme, Honoré Champion, 1997.

Rosi, Ivanna, "Hadaly / Idéal / Idole. Une réécriture "artificielle" du mythe de Pygmalion par Villiers de l'Isle-Adam", Revue Romane, no 35, 2000.

Stéphan, Elsa, Du sublime romantique au sublime technologique: la nature et la machine dans L'Ève Future de Villiers de l'Isle Adam, Cahiers Erta, no 6, 2014.

Tabbi, Joseph, Postmodern Sublime, Cornell University Press, 1995.

Zima, Pierre V., la Négation Esthétique, Le Sujet, le beau et le sublime de Mallarmé et Valéry à Adorno et Lyotard, l'Harmattan, 2002.

ODYSSEY DESTANI'NI ANTROPONTOLOJİ ÜZERİNDEN BİR OKUMA DENEMESİ

Hâle SEVAL

Kaynakça

Çotuksöken, B. (2018), *Antropontoloji Ya Da İnsanVarlıkbilgisi,* Notos, İstanbul.

Homeros, (2019) *Odysseia*, (Çev. Azra Erat-A.Kadir), VIII. Baskı, Türkiye İş Bankası, İstanbul.

Yarkın, D. Ş, (2019), "Denizci Gözüyle "Odyssey Destanı", Deniz Mecmuası, İstanbul.

Theodossiou, E. & Manimanis V.N., Mantarakis,P., Dimitrijevic, M.S. (2011), Journal of Astronomical History and Heritage, "Astronomy and Constellations in the Iliad and Odyssey", ISSN (1440-2807), Vol 14, No.1, syf.22-30, Harvard University, U.S.A.

TRAGEDYADAN ROMANA: ANTIGONE FELSEFESİ

Sinem GEYİK

Kaynakça

Aristoteles (2012). *Nikomakhos'a Etik*, çev. Saffet Babür, BilgeSu Yayıncılık, Ankara.

Aristoteles, (2017). *Poetika: Şiir Sanatı Üzerine*, çev. Ari Çokona, Ömer Aygün; İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

A. Çakmak, T. Yıldırım, A. (2021). *Geçmişten Günümüze Kehanet*. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 25 (Özel Sayı), 254-270, Erişim Tarihi; 24.10.2025

Bauchau, H. (2021). *Antigone*, çev. Sosi Dolanoğlu, Metis Yayıncılık, İstanbul.

Bauchau, H. (2020). *Oidipus Yollarda*, çev. Aysel Bora, Metis Yayıncılık, İstanbul.

Deleuze, G. Guattari, F. (2020). *Felsefe Nedir?*, çev. Turhan Ilgaz, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

Lacatz, J. (2016). *Antik Yunan Tragedyaları*, çev. Yılmaz Onay, Mitos-Boyut Yayınları, İstanbul.

Sat, G. (2023). *Sophokles ile Hegel Arasında: Antigone'nin Eyleminin Anlamı*, ETHOS: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar, Erişim Tarihi: 11.10.2025.

Sophokles (2017). *Antigone*, çev. Ari Çokona, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

Sophokles (2019a). *Kral Oidipus*, çev. Bedrettin Tuncel, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

Sophokles (2019b). *Oidipus Kolonos'ta*, çev. Ari Çokona, İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

Tekin, S. (2017). *Ölülerimizi Neden Gömeriz? Hegel'in Antigone Yorumu*, MSGSÜ Hegel Sempozyumu, Erişim tarihi: 11.10.2025

Uygur, N. (2016). *Felsefenin Çağrısı,* Yapı Kredi Yayınları, İstanbul.

Ü. Oktar, S. (2016). *Yasallık ve Adalet Ayrımında Eylemin Değeri: Aristoteles, Hegel ve Judith Butler'ın Antigone Yorumları*, FLSF, Erişim tarihi: 12.10.2025

HAKİKAT, İKTİDAR ve ADALET: OİDİPUS MESELİNİN FOUCAULTCU BİR YORUMU

Gültekin SAT

Kaynakça

Aristoteles. *Poetika*. (İ. Tunalı çev.). İstanbul: Remzi Kitabevi Yayınları

Detienne, M. (2012). *Arkaik Yunan'da Hakikatin Efendileri*. (A. Beyaz, çev.). İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Eksen, K. (2016). Önsöz: Foucault ve Bilme Olayları. *Bilme İstenci Üzerine Dersler*, (K. Eksen, çev.). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Foucault, M. (1987). *Söylemin Düzeni,* (T. Ilgaz, çev.). İstanbul: Hil Yayınları.

Foucault, M. (2011). Hakikat ve Hukuksal Biçimler. *Büyük Kapatılma: Seçme Yazılar 3.* (F. Keskin & I. Ergüden çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Foucault, M. (2014). *On The Govenrment Of The Living*. (G. Burchell, trans.). New York: Palgrave Macmillan.

Foucault, M. (2016). *Bilme İstenci Üzerine Dersler*. (K. Eksen, çev.). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Foucault, M. (2016). Oidipus Bilmesi. *Bilme İstenci Üzerine Dersler*. (K. Eksen, çev.). İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Foucault, M. (2022). *Kabahat İşlemek-Doğruyu Söylemek: İtirafın Adalet Kurumundaki İşlevi*. (A. Deniz Temiz, çev.). İstanbul: Ketebe Yayınları.

Girard, R. (2003). *Şiddet ve Kutsal*. (N. Alpay, çev.). İstanbul: Kanat Kitap.

Konoval, B. (2017). From Sexuality to Governmentality: The Oidipus Complex of Michel Foucault. *Modern Intellectual History*. New York: Cambridge University Press. 1-33.

Sophokles. (2002). *Kral Oidipus*. (G. Dilmen çev.). İstanbul: Mitos Boyut Tiyatro Yayınları.

Suntrup, J. C. (2016). Michel Foucault and The Competing Alethurgies of Law. *Oxford Journal of Legal Studies*. London: Oxford University Press. 1-25.

Trikkonen, S. (2015). Tragedy as a Shared Space: Recognition in Foucault's Lectures on Oidipus the King. *Journal for Philosophy and Cultural Studies*. (No: 1). 12-31.

Vidal-Naquet, P. (2012). Önsöz. *Arkaik Yunan'da Hakikatin Efendileri*. (A. Beyaz, çev.). İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

XIX. YÜZYILIN GERÇEKÇİ BAŞYAPITLARINDAKİ FELSEFİ TEMALARA ESTETİK BİR BAKIŞ

Ali TİMUÇİN

Kaynakça

Balzac H. (2018). *Goriot Baba*. Çev. Volkan Yalçıntoklu. İstanbul: TİBKY.

Balzac H. (1977). *La Père Goriot*. Moscou: Ēditions du Progrès.

Balzac H. (2011). *Old Man Goriot*. Çev. Olivia McCannon. London: Penguin Books.

Bayer R. (1956). *Traite d'esthetique*. Paris: Armand Colin.

Camus A. (1951). *L'homme révolté*. Paris: Gallimard.

Crosby D. A. (2000). *Concise Routledge Encylclopedia of Philosophy Nihilism*. London: Routledge.

Delacroix H. (1927). *Psychologie de l'art*. Paris: Lib. Felix Alcan.

Flaubert G. (1972). *Madame Bovary*. Fransa: Lib. Générale Française.

Flaubert G. (1988). *Madame Bovary*. Çev. Nurullah Ataç-Sabri Esat Siyavuşgil. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Flaubert G. (1995). *Madame Bovary*. London: Penguin Books.

Jimenez M. (2001). *L'esthétique contemporaine*. Paris: Klincksick.

Lagarde, Michard (1969). *XIXe les grands auteurs*. Paris: Bordos.

La Varende (t.y.). *Flaubert par lui-même*. Paris: Aux Ēditions du Seuil.

Maurois A. (1931). *Tourguéniev*. Paris: Bernard Grasset.

Plato. (2013). *Republic*. Çev. Chris Emlyn-Jones, William Preddy. London: Harvard University Press.

Taillandier F. (2005). *Balzac*. Paris: Gallimard.

Timuçin Afşar (2019a). *Edebiyat Estetiği Konusunda Kendimle konuşmalar*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin Afşar, Türer S. (2018). *Estetik Sözlüğü*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Timuçin Afşar (2019b). *Felsefe Sözlüğü*. İstanbul: Bulut Yayınları.

Tourgueneff I. (1926). *Pères et enfants*. Paris: Bibliothèque-Charpentier.

Turgenev I. S. (1972). *Fathers and Sons.* Middlesex: Penguin Books.

Turgenyev İ. S. (1963). *Babalar ve Çocuklar*. Çev. Hasan Âli Ediz, Vasıf Onat. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Ed. Waterfield R. (2000). *The First Philosophers.* Çev. Robin Waterfield. Oxford: Oxford University Press.

Zola Ē (1972). *Nana*. Çev. George Holden. London: Penguin Books.

MARKSİST ESTETİK ÇERÇEVESİNDE "ÇELİK BÖYLE SERTLEŞTİ" ROMANININ İNCELENMESİ

Sabriye AKKUL

Kaynakça

Belge, M. (1982). *Marksist Estetik.* Birikim Yayınları.

Eagleton, T. (2010). *Estetiğin İdeolojisi* (B. Gözkân, H. Hünler, T. Armaner, N. Ateş, A. Dost, E. Kılıç, E. Akman, N. N. Domaniç, A. Çitil & B. Kıroğlu, Çev.). Doruk Yayımcılık.

Eagleton, T. (2012). *Marksizm ve Edebiyat Eleştirisi* (U. Özmakas, Çev.). İletişim Yayınları.

Hohendahl, P. U. (2015). *Lukács ve Adorno'da Roman Kuramı ve Gerçekçilik Kavramı* (H. D. Özcan, Çev.). *Felsefelogos*, 59, 39–60.

Lukács, G. (1978). *Estetik I* (A. Cemal, Çev.). Payel Yayınları.

Marx, K., & Engels, F. (2009). *Yazın ve Sanat Üzerine* (M. İ. Erdost, Yay. haz.). Sol Yayınları.

Ostrovski, N. (2015). *Çelik Böyle Sertleşti (Cilt I)* (G. Bozkaya & N. R. Çobanoğlu, Çev.). Yar Yayınları. (Orijinal eser 1932'de yayımlandı.)

Ostrovski, N. (2015). *Çelik Böyle Sertleşti (Cilt II)* (G. Bozkaya & N. R. Çobanoğlu, Çev.). Yar Yayınları. (Orijinal eser 1932'de yayımlandı.)

Tunalı, İ. (1976). *Marksist Estetik.* Remzi Kitabevi.

Tunalı, İ. (2002). *Sanat Ontolojisi.* İnkılap Kitabevi.

ROMANDA TAMAMLANMAMIŞLIK: NOVALİS, *HEINRICH VON OFTERDINGEN*

Dilek BARUTÇU

Kaynakça

Behler, E. (2004). "*German Romantic Literary*". Cambridge University Press.

Behler, E. (1982). İçinde "*German Romantic Criticism - Foreword*". (Edited by Willson, A. L.). The Continuum Publishing Company, New york.

Beiser, F. C. (2003). *"The Concept of Early German Romaticism: Romantic Imperative". Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, and London, England*

Beiser, F. C. (2021). "*Aydınlanma, Devrim ve Romantizm"*. (Çev. A. Önal). Ayrıntı Yayınları.

Benjamin, W. (2010). *"Sanatta ve Edebiyatta Eleştiri, Alman Romantizminde Sanat Eleştirisi Kavramı".* (Çev. E. Gen, M. Tüzel). İletişim Yayınları

Berlin, I. (2000). "*Romantikliğin Kökleri*". (Çev. M. Tunçay). Yapı Kredi Yayınları

Copleston, F. (2010). "*Felsefe Tarihi, Cilt VII Modern Felsefe Fichte'den Nietzsche'ye, Alman İdealizm"i*. (Çev. A. Yardımlı). İdea Yayınları.

Er, S. E. (2021). *"Nietzsche ve Romantizm"* İçinde *Romantizm.* Pinhan Yayınları.

Fichte, J. G. (2021). *Bilim İnsanın Belirlenimi Üzerine Bazı Dersler (1794)*. İçinde *Alman İdealizmi 1 Fichte*. DoğuBatı.

Frank, M. (2008). *"The Philosophical Foundations of Early German Romanticism"*. (Translated by Zaibert, E. M.), State of University New York Press.

Hartmann, N. (2021). "*Romantikler".* (Çev. S. Günenç). Fol Yayınları.

Huch, R. (2005). "*Alman Romantizmi"*. (Çev. G. Aytaç). DoğuBatı.

Novalis. (2025). *"Fragmanlar*". (Çev. G. Aytaç). DoğuBatı.

Novalis. (2025). *"Heinrich von Ofterdingen"* (Çev. İ. Cankorel). DoğuBatı.

Willson, A. L. (1982). "*German Romantic Criticism*". The Continuum Publishing Company, New york.

Zaibert, E. M. (2008). *"Introduction: What is Early German Romanticism"*. İçinde *"The Philosophical Foundations of Early German Romanticism"* (ss. 1-21), State of University New York Press.

TEKERRÜR VE YAD ETME ARASINDA: *TEKERRÜR* VE *ZAMAN SIĞINAĞI* ROMANLARININ KARŞILAŞTIRMALI BİR ANALİZİ

Demhat ABİ

Kaynakça

Abensour, A. (2022). *Bellek.* (G. K. Rocheman, Çev.) Ankara: Fol Yayınları.

Aristoteles. (2018). *Ruh Üzerine.* (Y. Sev, Çev.) İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Bergson, H. (2022). *Madde ve Bellek.* (I. Ergüden, Çev.) İstanbul: Fol Yayıncılık.

Connerton, P. (2021). *Modernite Nasıl Unutturur.* (K. Kelebekoğlu, Çev.) İstanbul: Sel Yayıncılık.

Çalcı, S. (2024). *Bengi Dönüş .* İstanbul: Norgunk Yayıncılık.

Deleuze, G. (2021a). *Bergsonculuk.* (H. Yücefer, Çev.) İstanbul: Alfa Yayınları.

Deleuze, G. (2021b). *Nietzsche ve Felsefe.* (F. Taylan, Çev.) İstanbul: Norgunk Yayınları.

Deleuze, G. (2021c). *Fark ve Tekrar.* (B. Yalım, & E. Koyuncu, Çev.) İstanbul: Norgunk Yayıncılık.

Gospodinov, G. (2022). *Zaman Sığınağı.* (H. Şen, Çev.) İstanbul: Metis Yayınları.

Halbwachs, M. (2016). *Hafızanın Toplumsal Çerçeveleri.* (B. Uçar, Çev.) Ankara: Heretik Yayınları.

Heidegger, M. (2024). *Nietzsche 1.* (M. Toprak, & G. Şar, Çev.) İstanbul: Çizik Yayınları.

Hume, D. (2009). *İnsan Doğası Üzerine Bir İnceleme.* (E. Baylan, Çev.) Ankara: BilgeSu Yayıncılık.

Kierkegaard, S. (2021). *Tekerrür.* (N. Beier, Çev.) İstanbul: Alfa Yayınları.

Kierkegaard, S. (2022). *Ölümcül Hastalık Umutsuzluk.* (İ. Yerguz, Çev.) İstanbul: Say Yayınları.

Nietzche, F. (2020). *İşte Böyle Dedi Zerdüşt.* (A. Cemal, Çev.) İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Nietzsche, F. (2009). *Şen Bilim.* (A. İnam, Çev.) İstanbul: Say Yayınları.

Nietzsche, F. (2011). *Ahlakın Soykütüğü Üstüne.* (A. İnam, Çev.) İstanbul: Say Yayınları.

Nietzsche, F. (2020). *Zaman Aykırı Bakışlar 2: Tarihin Yaşam İçin Yararı ve Sakıncası.* (M. Tüzel, Çev.) İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Oruç, Y. (2024). *Soren Aabye Kierkegaard'da Varoluş ve Kendilik'te Tekrar Kavramının Rolü.* Malatya: Yayımlanmış Doktora Tezi.

Ricoeur, P. (2020). *Hafıza, Tarih, Unutuş.* (M. E. Özcan, Çev.) İstanbul: Metis Yayınları.

Sartre, J. P. (2009). *Akıl Çağı Özgürlük Yolları 1.* (G. Devrim, Çev.) İstanbul: Can Yayınları.

Solomon, R. C. (2020). *Akılcılıktan Varoluşçuluğa.* (R. Kuldaşlı, Çev.) İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

KAFKA'DA BAZI ANLATI PARÇALARI

Özgür TABUROĞLU

Kaynakça

Brod, Max (2000). *Kafka'da İnanç ve Umtsuzluk*, çev. Kâmuran Şipal, İstanbul: Cem.

Canetti, Elias (1995). *Öbür Kafka: Kafka'nın Felice'ye Mektupları Üzerine,* , çev. Kâmuran Şipal, İstanbul: Cem.

Janouch, Gustav (2001). *Kafka İle Söyleşiler*, çev. Kâmuran Şipal, İstanbul: Cem.

Kafka, Franz (1993). *Amerika*, çev. Kâmuran Şipal, İstanbul: Cem.

Kafka, Franz (2017). *Bir Köpeğin Araştırmaları*, çev. Mehmet H. Doğan, İstanbul: Kırmızı Kedi.

Kafka, Franz (2020). *Bir Savaşın Tasviri*, çev. Yavuz Haznedaroğlu, İstanbul: Kapra.

Kafka, Franz (2018). *Büyük Yüzücü*, çev. Amine Gündoğdu, İstanbul: Kırmızı Kedi.

Kafka, Franz (2021). *Ceza Sümürgesi*, çev. Evrim Güney, İstanbul: Kapra.

Kafka, Franz (1992). *Dava*, çev. Kâmuran Şipal, İstanbul: Cem.

Kafka, Franz (2015). *Dönüşüm*, çev. Ahmet Cemal, İstanbul: Can.

Kafka, Franz (2019). *Köy Hekimi*, çev. Yavuz Haznedaroğlu, İstanbul: Kapra.

Kafka, Franz (1992). *Sevgili Milena*, çev. Adalet Cimcoz, İstanbul: Cem.

Kafka, Franz (1994). *Şato*, çev. Kâmuran Şipal, İstanbul: Cem.

Kafka, Franz (1979). *Taşrada Düğün Hazırlıkları*, çev. Kâmuran Şipal, İstanbul: Cem.

PROUST'UN *KAYIP ZAMANIN İZİNDE I*, *SWANNLAR'IN TARAFI* ROMANINDA AŞK FELSEFESİ

Metin BAL

Kaynakça

Kıtabı Mukaddes, Eski ve Yeni Ahit, Tevrat, Zebur (Mezmurlar) ve İncil, Kitabı Mukaddes Şirketi, 2006.

Marcel Proust, *Kayıp Zamanın İzinde, I. Cilt*, *Swann'ların Tarafı*; *Çiçek Açmış Genç Kızların Gölgesinde*; *Guermantes Tarafı*, çev. Roza Hakmen, YKY, 2019.

Marcel Proust, *Swann'ların Tarafı*, çev. Roza Hakmen, YKY, 2022.

Plato, *Symposium and the death of Socrates*, tr. by Tom Griffith, Introduction by Jane O'Grady, Wordsworth Editions Limited, 1997.

Platon, *Symposion*, çev. Eyüp Çoraklı, Kabalcı Yayınevi, 2007.

MARTIN HEIDEGGER'İN ÖLÜM ANLAYIŞIYLA FELSEFİ BİR ROMANI OKUMAK

Hatice KARATAŞ

Kaynakça

Direk, Zeynep. (2010). "Heidegger'in Sanat Anlayışı". *Cogito: Heidegger: Varlığın Çobanı*. 2. Baskı. Yapı Kredi Yayınları, sayı: 64, ss. 106-123, Yapı Kredi Yayınları.

Heidegger, Martin. (1997). "Sanatın Doğuşu ve Düşüncenin Yolu", (çev. Leyla Baydar, H. Ünal Nalbantoğlu), yayıma hazırlayan: Hasan Ünal Nalbantoğlu, *Patikalar: Martin Heidegger ve Modern Çağ*, s. 11-31, Ankara: İmge Kitabevi.

Heidegger, Martin. (2000). *Introduction to Metaphysics*. Trans. by Gregory Fried and Richard Polt. London: Yale University Press.

Heidegger, Martin. (2009). *Metafizik Nedir?*, (çev. Yusuf Örnek), 3. Baskı, Ankara, TFK.

Heidegger, Martin. (2011a). *Varlık ve Zaman*.(çev. Kaan H. Ökten), İstabul: Agora Kitaplığı.

Heidegger, Martin. (2011b). *Sanat Eserinin Kökeni*. (Fatih Tepebaşılı, Çev.). Ankara: De Ki Basım Yayım.

Saramago, Jose (2018). *Ölüm Bir varmış Bir Yokmuş*, (çev. M. Necati Kutlu), İstanbul: Kırmızıkedi Yayınevi.

FELSEFE SORUNLARININ EDEBİ TEMSİLİ: JOSÉ SARAMAGO'NUN *BALTASAR İLE BLİMUNDA* VE *BÜTÜN İSİMLER* ROMANLARI

Yeliz SIĞINIR

Kaynakça

Aguilera, F. G. (2020). Heykel ve Taş. V. Atmaca (Ed.), *Heykelden Taşa ve Nobel Konuşması* (ss. 55-70). İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınları.

Aguilera, F. G. (2021). Tamamlanmamış Bir Kitap, Israrcı Bir İrade. M.B. Albayrak (Ed.), *Mızraklar, Mızraklar, Tüfekler, Tüfekler* (ss. 79-100). İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınları.

Altınörs, A. (2003). *Dil felsefesine Giriş*. Ankara: Anka Basım.

Baltazar, R. (2014). Sobre a convergência do espaço literário, cultural e político como questionador de uma identidade social em José Saramago. In B. Baltrusch (Ed.), *"O que transforma o mundo é a necessidade e não a utopia"* (pp. 227-240). Berlin, DE: Frank & Timme Verlag Für Wissenschaftliche Literatur.

Cerdeira, T. C. (2022). Todos Os Nomes: Uma Lição Da Nova Hıstórıa. In C. Reis, A. P. Arnaut, & S. Grünhagen (Eds.), *Revista de Estudos Literários*, 12, 117-140. doi: 10.14195/2183-847X_12_10

Grossegesse, O. (1992). José Saramago: Memorial do Convento. In R. Hess (ed.), *Portugiesische Romane der Gegenwart (pp.* 137-150). Frankfurt am Main: Vervuert.

Günay, M. (2014). Edebiyatın İçindeki Felsefe. M. Günay ve A. O. Gündoğan (Editörler), *Felsefe ve Edebiyat* (ss. 265-268). İstanbul: Ara Yayıncılık.

Gündoğan, A. O. (2014). Edebiyat ve Felsefe İlişkisi Üzerine. M. Günay ve A. O. Gündoğan (Editörler), *Felsefe ve Edebiyat* (ss. 51-62). İstanbul: Ara Yayıncılık.

Foucault, M. (1992). *Hapishanenin Doğuşu*. (A. Kılıçbay, Çev.). İstanbul: İmge Yayınevi

Frier, D. (1994) Ascent and Consent: Hierarchy and Popular Emancipation in the Novels of José Saramago. *Bulletin of Hispanic Studies*, 71(1), 125-138. DOI:10.1080/1475382942000371125

Murdoch, I. (1985). Felsefe Ve Edebiyat (U. Kocabaşoğlu, Çev.). B. Magee (Ed.), *Yeni Düşün Adamları* (ss. 315-344). Ankara: Birey ve Toplum Yayınları.

Öktem, Ü. (2010). Felsefe - Edebiyat Etkileşimi: Felsefi Roman. *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, 50(1), 1-17.

Sabine, M. & Martins, A.A. D. P. (2006). Introduction: Saramago and the politics of literary quotation. Portuguesa: University of Nottingham. Retrieved from: https://www.academia.edu/76158949/Introduction_Saramago_and_the_ politics_of_literary_quotation

Saramago, J. (1999). *Bütün İsimler*. (N. Akyüz, Çev.). İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınları.

Saramago, J. (2013). *Baltasar ile Blimunda*. (I. Ergüden, Çev.). İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınları.

Saramago, J. (2020). *Heykelden Taşa ve Nobel Konuşması*. (E. İmre, Çev.). İstanbul: Kırmızı Kedi Yayınları.

Sığınır, Y (2023). José Saramago'nun Eserlerinde Felsefe Sorunları (Yayımlanmamış Yüksek lisans Tezi). Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye.

Taşdelen, V. (2013). *Felsefeden Edebiyata*. Ankara: Hece Basın Yayın.

Uygur, N. (2022). *Kültür Kuramı*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

SARTRE'IN *VARLIK ve HİÇLİK* ESERİ ile *BULANTI* ROMANI BAĞLAMINDA İÇ DARALMASI KAVRAMININ İRDELENMESİ

Bülent OSKAY

Kaynakça

Aşar, H. (2014). "Heidegger ve Sartre Felsefesinde Kaygı ve Bulantı Kavramlarının Analizi". Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi, (17).

Bollnow, O. F. (2004). *Varoluş Felsefesi.*(Çev: Medeni Beyaztaş). İstanbul: Efkâr Yayınları.

Cevizci, A. (2009). *Felsefe Tarihi.* (Birinci Baskı). İstanbul: Say Yayınları.

Çiçek, H. (2003). "Yirminci Yüzyıl'da Bir İnsan Felsefesi Olarak Varoluşçuluk". *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* (5).

Çiçek, H.(2008). *Karl Jaspers'in Siyaset Felsefesi.* (Birinci Baskı). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Çelebi, E. (2016). "Heidegger ve Sartre'in Hiçlik Çözümlemeleri Üzerine Mukayeseli Bir İnceleme". İnönü Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, 5(2), 39-50.

Dindar, B. (1986). "Sokrates ve J.P. Sartre Felsefesinde İnsan". Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 1(1), 77-86.

Kaufman, W. (1964). *Dostoyevski'den Sartre'a Varoluşçuluk.*(Çev: Akşit Göktürk). İstanbul: De Yayınevi.

Paul, F. (1998). *Varoluşçunun Varoluşu.*(Çev: Yakup Şahan). İstanbul: Toplumsal Dönüşüm Yayınları.

Ogün, Ü. (1985). "Sartre'ın İnsanı ve Tarihi Anlama Metodu: Diyalektik Anlama". Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi, (1), 25-36.

Sartre, J.P. (2010). Varlık ve Hiçlik: Fenomenolojik Ontoloji Denemesi. (Çev: Turhan Ilgaz- Gaye Çankaya). İstanbul: İthaki Yayınevi. (Eserin Orijinali 1943'de yayımlanmıştır).

Sartre, J.P. (2020). Bulantı. (Çev: Selahattin Hilav). İstanbul: Can Yayınları. (Eserin Orijinali 1938'da yayımlanmıştır).

Sartre, J.P. (1985). Varoluşçuluk. (Çev: Asım Bezirci). İstanbul: Say Yayınları. (Eserin Orijinali 1946'da yayımlanmıştır).

IRIS MURDOCH ve EDEBİYATIN ETİK DÖNÜŞÜ: AHLAKİ BİR FORM OLARAK ROMAN

Ceylan ÇOŞKUNER KALIN

Kaynakça

Antonaccio, M. (2012). *A Philosophy to Live by Engaging Iris Murdoch.* New York: Oxford University Press.

Arıkan, S. (2014). *Lacancı Psikanalitik Yöntem Işığında Iris Murdoch'un Romanları.* Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları.

Arnold, D. S. (1993). *Liminal Readings: Forms of Otherness in Melville, Joyce and Murdoch.* London: Macmillan Press.

Bayraktar, L. (2014). Yunus'un Değer Metafiziğine Bir Giriş Denemesi. C. Kabakcı, & S. Yakar (Dü) içinde, *Felsefe, Edebiyat ve Değerler Sempozyumu* (s. 75-82.). Ankara: Öncü Basımevi.

Bayraktar, L. (2017). Edebiyatın Konusu ve Öznesi Olarak İnsan. *Bizim Külliye*(18), 24-26.

Bayraktar, L. (2018). İnsan Metafiziği: Benlik, Kimlik, Kişilik. A. K. Çüçen (Dü.) içinde, *Metafizik: Kavram ve Problemleriyle Varlık Felsefesi* (s. 269- 280). Bursa: Sentez Yayıncılık.

Bove, C. K. (1993). *Understanding Iris Murdoch.* Columbia: The University of South Carolina Press .

Coles, R. (2011). To Make This Emergence Articulate - the Beautiful, the Tragic Sublime, the Good, and the Shapes of Common Practice. R. W. Grant (Dü.) içinde, *In Search of Goodness* (s. 107-128). Chicago and London: The University of Chicago Press.

Conradi, P. J. (1990). *The Saint and Artist-A study of the Fiction of Iris Murdoch.* Harper Collins Publisher.

Cupitt, D. (2012). Iris Murdoch: A Case of Star-Friendship. A. Rowe, & A. Horner (Dü) içinde, *Iris Murdoch: Texts and Contexts* (s. 11-17). NewYork: Palgrave Macmillan.

Dooley, G. (2019). Metaphysics as a Guide to Morals: The Debate Between Literature and Philosophy. N. Hämäläinen, & G. Dooley (Dü) içinde, *Reading Iris Murdoch's Metaphysics as a Guide to Morals* (s. 93- 106). Switzerland: Palgrave Macmillan.

Erkan, M. (2011). Iris Murdoch. Ç. Veysal (Dü.) içinde, *1900'den Günümüze Büyük Düşünürler - Dördüncü Cilt* (s. 65-145). İstanbul: Etik Yayınları.

Erkan, M. (2011). *Iris Murdoch: Bir Ahlâk Filozofu Olarak Sanatçının Portresi.* Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları.

Ferreira, M. L. (2011). We do not Forgive Philosophy': Iris Murdoch and Simone de Beauvoir, Women Philosophers. S. Melo Araújo (Dü.) içinde, *Philosopher Meets Novelist* (s. 31-44). UK: Cambridge Scholars Publishing.

Haines, S. (2010). Iris Murdoch, the Ethical Turn and Literary Value. A. Rowe, & A. Horner (Dü) içinde, *Iris Murdoch and Morality* (s. 87-100). London: Palgrave Macmillan.

Hämäläinen, N. (2016). *Descriptive Ethics - What does Moral Philosophy Know about Morality?* New York: Palgrave Macmillan.

Kutsal Kitap. (2009). İstanbul: Kitâb-ı Mukaddes Şirketi, Yeni Yaşam Yayınları.

Lazenby, D. J. (2013). Mystical Theology Today: Contemporary Experiments in the Making and Breaking of Images. L. Nelstrop, & S. D. Podmore (Dü) içinde, *Christian Mysticism and Incarnational Theology Between Transcendence and Immanence* (s. 217-234). USA: Ashgate Publishing.

Lovibond, S. (2014). Baggy Monsters Digest the 1980s: The Realism of the Later Iris Murdoch. *The Iris Murdoch Review*(5), 34-45.

Magee, B. (2015). Edebiyat ve Felsefe: Bryan Magee ile Söyleşi. I. Murdoch içinde, *Edebiyatta ve Felsefede Varoluşçular ve Mistikler* (S. Sertabiboğlu, Çev., s. 37-65). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Melo Araújo, S. (2011). Introduction. S. Melo Araújo, & F. Vieira (Dü) içinde, *Iris Murdoch, Philosopher Meets Novelist* (s. 1-10). UK: Cambridge Scholars Publishing.

Meriç, C. (2017). *Kırk Ambar – Rümuz-ül Edeb.* (M. A. Meriç , Dü.) İstanbul: İletişim Yayınları.

Meyers , J. (2013). *Remembering Iris Murdoch: Letters and Interviews.* New York: Palgrave Macmillan .

Murdoch, I. (1964). *Sartre Yazarlığı ve Felsefesi.* (S. Hilav , Çev.) İstanbul: De Yayınevi.

Murdoch, I. (1983). *Tek Boynuzlu At.* (T. Nutku, Çev.) İstanbul: Can Yayınları.

Murdoch, I. (1992). *Çan.* (H. Özdemir, Çev.) Ankara: İmge Kitabevi.

Murdoch, I. (1993). *Metaphysics as a Guide to Morals.* England : Penguin Books.

Murdoch, I. (1997). *İkilem.* (T. Hacaloğlu, Çev.) İstanbul: İnkılâp Kitabevi Yayınları.

Murdoch, I. (1999). Notes on My Relations with My Characters. *The Iris Murdoch Newsletter*(13), 6-8.

Murdoch, I. (2013). *Kara Prens.* (A. Babacan, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Murdoch, I. (2014). *Melekler Zamanı.* (N. Yeğinobalı , Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Murdoch, I. (2015a). *Edebiyatta ve Felsefede Varoluşçular ve Mistikler.* (S. Sertabiboğlu, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları,.

Murdoch, I. (2015b). *İyinin Egemenliği.* (T. Gülal, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Nicol, B. (2003). The Perfect Crime - Murdoch, Psychoanalysis and Authorship. *The Iris Murdoch Newsletter*(16), 8-11.

Nicol, B. (2014). Postmodern Murdoch. M. Kırca, & Ş. Okuroğlu (Dü) içinde, *Iris Murdoch and Her Work: Critical Essays* (s. 7-26). Almanya: Ibidem Press.

Nussbaum, M. C. (1990). *Love's Knowledge -Essays on Philosophy and Literature-.* New York : Oxford: Oxford University Press .

Nussbaum, M. C. (2001). *The Fragility of Goodness Luck and Ethics in Greek Tragedy and Philosophy .* United Kingdom: Cambridge University Press.

Rowe, A., & Horner, A. (Dü). (2010). *Iris Murdoch and Morality.* London: Palgrave Macmillan.

Sartre, J. P. (2018). *Edebiyat Nedir.* (O. Türkay, Çev.) İstanbul: Can Yayınları.

Spear, H. D. (1995). *Modern Novelists Iris Murdoch.* London : Macmillan Press.

Steiner, G. (2015). Önsöz. I. Murdoch içinde, *Edebiyatta ve Sanatta Varoluşçular ve Mistikler* (S. Sertabiboğlu, Çev., s. 11-22). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Taşdelen, V. (2013). *Felsefeden Edebiyata.* Ankara: Hece Yayınları.

Utku, A. (2019, 12 27). Edebiyat Ne Söyler? https://www.youtube.com/watch?v=-aZzIsN58Po.

Walsh, J. (2011). Philosophy and Fiction. *The Iris Murdoch Review*(1/3), 16-28.

White, F. (2011). Murdoch's Dilemma: Philosophy, Literature and the Holocaust. S. Melo Araújo, & F. Vieira (Dü) içinde, *Iris Murdoch, Philosopher Meets Novelist* (s. 89-10). UK: Cambridge Scholars Publishing.

White, F. (2014). Art is for life's sake … or else it is worthless': The Innovatory Influence of Iris Murdoch. M. Kırca, & Ş. Okuroğlu (Dü) içinde, *Iris Murdoch and Her Work: Critical Essays* (s. 27- 40). Almanya: Ibidem Press.

MODERNİTENİN ve GELENEĞİN İÇİNDE ve ÖTESİNDE TANPINAR'LA BİRLİKTE DÜŞÜNMEK

Mehmet Ali GÜLPINAR

Kaynaklar

Ayvaz, E. (2006). Sonradan gelenin tanıklığı [Tanpınar Özel Sayısı, S. Şahin, Ed.]. *Toplumbilim*, 20, 153-163.

Ayvazoğlu, B. (1985). Saatleri ayarlama enstitüsü yahut bir inkıraz felsefesi. *Töre*, 169-70, 29-34.

Berktay, F. (2021). *Düşünme etiği.* Metis Yayınları.

Bahtin, M. (2020). *Karnavaldan romana*. Ayrıntı Yayınları, 4. Basım.

Dellaloğlu, B. F. (2021). *Modernleşmenin zihniyet dünyası: bir Tanpınar fetişizmi.* Timaş Yayınları.

Demiralp, O. (1993). *Kutup noktası.* Yapı Kredi Yayınları.

Demiralp, O. (2014). *Tanpınar'a biraz huzur verelim.* Yapı Kredi Yayınları.

Enginün, İ. (2022). *Ahmet Hamdi Tanpınar*. Dergâh Yayınları, 2. Baskı.

Erol, S. (1951). Homo mysticus. S. Ayverdi, N. Araz, S. Erol ve S. Huri (Yazarlar), *Kenan Rifai ve yirminci asrın ışığında Müslümanlık* (ss. 222-243). İnkılap Kitabevi.

Eskin, Ş. (2021) Zaman ve hafızanın kıyısında: Tanpınar'ın edebiyat, estetik ve düşünce dünyasında Bergson felsefesi. Dergâh Yayınları, 2. Baskı.

Frankl, V. E. (2019). Duyulmayan anlam çığlığı: psikoterapi ve hümanizm. Totem Yayınları, 2. Baskı.

Gülpınar, M. A. (2024). A model proposal for qualitative data analysis, interpretation, and reporting: contextuality, reflectivity, and narrativity. *Primary Health Care Research & Development*, 25(55), 1-11.

Gülpınar, M. A. (2020). Nasreddin Hoca fıkraları üzerinden yeni bir tavır ve medeniyet iklimi arayışı: anahtar(lar) ımız içimizde! İ. Toy (Ed.), *Değerler inşaası: refererans değerler, kurumlar ve kişiler* (ss.117-134). TASAM Yayınları.

Gülpınar M. A. (2022). Varoluşsal hâl üzerinden ahlâkiliği çerçeveleme denemesi: hâlsel/düşünümsel etik. *Ahlâk Çalışmaları ve Ahlâk Felsefesi*, 2(1), 1-29.

Gürbilek, N. (1988). Tanpınar'da görünmeyen. *Defter*, 5, 97-105

Gürsoy, K. (2013). *Birleyerek oluşmak: felsefe ve tasavvuf üzerine konuşmalar*. Aktif Düşünce Yayınları

Gürsoy, K. (2008). Etik ve tasavvuf. Sufi Kitap

Hanioğlu, M. Ş. (2023). *Atatürk: entelektüel biyografi*. Bağlam Yayınları.

İbnü'l Arabî (2024). *Fusûsu'l hikem* (E. Demirli, Çev. ve Şerh). Alfa Basım Yayın, 5. Baskı.

İnam, Ahmet. (2024). *Felsefeden doğan yaşam*. Destek Yayınları.

İnci, H. (2014). *Orpheus'un şarkısı*. Yapı Kredi Yayınları,

Kahraman, H. B. (2000). Yitirilmiş zamanın ardında: Ahmet Hamdi Tanpınar ve muhafazakâr modernliğin estetik düzlemi. *Doğu-Batı*, 11, 9-43.

Kaplan, M. (1982). *Tanpınar'ın şiir dünyası*. Dergâh Yayınları.

Kaplan, M. (2015). *Yavaş yavaş aydınlanan Tanpınar*. Dergâh Yayınları.

Kaplan, S. (2021). *Ahmet Hamdi Tanpınar sözlüğü*. Holden Kitap.

Katipoğlu, N. (2014). Ahmet Hamdi Tanpınar'da edebiyat, Muhyiddin İbn Arabi'de felsefe: kadın. *Tanpınar'da Kadın* (ss.63-85). Bursa Osmangazi Belediyesi Yayınları.

Nietzsche, F. (?) Zerdüşt böyle dedi. (S. Irmak Çev.). İkbal Kitabevi.

Pamuk, O. (1995). Ahmet Hamdi Tanpınar ve Türk modernizmi. *Defter*, 23, 31-45.

Poyraz, H. (2022). Nasreddin Hoca'nın esprisi. *Karabatak*, 62, 90-93.

Shayegan, D. (2020). *Yaralı bilinç*. Metis Yayınları, 6. Basım.

Sunat, H. (2024). *Boşluğa açılan kapı.* Kabalcı Yayıncılık.

Şahin, İ. (2024). *Haz ve günah: bir Tanpınar yorumu*. Doğu Batı Yayınları, 3. Basım.

Taburoğlu, Ö. (2019). *Tanpınar sözlüğü: şahsi bir masalın simgeleri*. Doğu Batı Yayınları.

Tanpınar, A. H. (1992). *Tanpınar'nın mektupları* (Z. Kerman, Y. Haz.). Dergâh Yayınları.

Tanpınar, A. H. (1996). *Yaşadığım gibi* (B. Emil, Y. Haz.). Dergâh Yayınları.

Tanpınar, A. H. (2006). *XIX. asırda Türk edebiyatı tarihi* (A. Uçman, Y. Haz.) Yapı Kredi Yayınları.

Tanpınar, A. H. (2018). *Suat'ın mektubu* (H. İnci, Y. Haz.). Dergâh Yayınları, 5. Baskı.

Tanpınar, A. H. (2022). *Günlüklerin ışığında Tanpınar'la baş başa* (İ. Enginün ve Z. Kerman, Y. Haz.) Dergâh Yayınları, 9. Baskı.

TANPINAR'IN *HUZUR* ROMANINDA TÜRK MODERNLEŞMESİ ve EŞİKTEKİ İNSAN

Emrullah KILIÇ

Kaynakça

Beatrix, C. (2022). *Tanpınar'ın Başyapıtı Türk Modernleşmesinin Zirvesi Huzur*. (Çev. Rıza Alper). İstanbul: Albaraka Yayınları.

Dellaloğlu, B. (2013). *Modernleşmenin Zihniyet Dünyası Bir Tanpınar Fetişizmi.* İstanbul: Ufuk Yayınları.

Demiralp, O. (2001). *Kutup Noktası*, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Kantarcıoğlu, S. (2007). *Türk ve Dünya Romanlarında Modernizm*. İstanbul: Paradigma Yayıncılık.

Moran, B. (2001). *Türk Romanına Eleştirel Bir Bakış 1: Ahmet Hamdi Tanpınar, Oğuz Atay, Yusuf Atılgan*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Tanpınar, A. H. (1956). *XIX. Asır Edebiyat Tarihi*. İstanbul: İbrahim Horoz Basımevi.

Tanpınar, A. H. (2015). *Huzur*. İstanbul: Dergah Yayınları.

Taylor, C. (2006). *Modern Toplumsal Tahayyüller.* (Çev. Hamide Koyukan). İstanbul: Metis Yayınları.

Watt, I. (2018). *Romanın Yükselişi, Defoe, Richardson ve Fielding Üzerine İncelemeler.* (Çev. Ferit Burak Aydar). İstanbul: Metis Yayınları.

SARTRE'IN *BULANTI*'SINDAN OĞUZ ATAY'IN *TUTUNAMAYANLAR*'INA VAROLUŞÇU PENCEREDEN BAKMAK

Barış ÇOKAZ

Kaynakça

Atay, O. (2016). *Eylembilim*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Atay, O. (2017). *Tutunamayanlar*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Atılgan, Y. (2019). *Aylak Adam*, İstanbul: Can Yayınları.

Bertholet, D. (2009). *Sartre*. (Çev. İlkgelen, Z.) İstanbul: İthaki Yayınları.

Cevizci, A. (2017). *Felsefe Sözlüğü*. İstanbul: Say Yayınları.

Cox, G. (2024). *Nasıl Varoluşçu Olunur?* (Çev. Aydoğan, H. D.) İstanbul: Alfa Yayınları.

Çokaz, B. (2025). *Oğuz Atay'da Tutunamama Tarzları: Nietzscheci Bir Bakış*. İstanbul: Expoze Yayınları

Ecevit, Y. (2023). *"Ben Buradayım": Oğuz Atay'ın Biyografik ve Kurmaca Dünyası*, İstanbul: Everest Yayınları.

Hegel, G. W. F. (2016). *Din Felsefesi Dersleri*. (Çev. Kadıoğlu, D. N.). İstanbul: Pinhan Yayınları.

Kanter, B. (2021b). Tutunamayanlar'da Varoluşun Sıradanlığını Aşma Teşebbüsleri ve Küçük Burjuvazinin Gündelik Hayatı. (Ed. Koçak, M.). *Hayat-Oyun-Kayboluş: Tutunamayanlar Kitabı* içinde, İstanbul: Ketebe Yayınları.

Moran, B. (2011). *Türk Romanına Eleştirel Bir Bakış-II*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Sartre, J. P. (2025a). *Varoluşçuluk*. (Çev. Bezirci, A.). İstanbul: Say Yayınları.

Sartre, J. P. (2025b). *Bulantı*. (Çev. Hilâv, S.). İstanbul: Say Yayınları.

Sartre, J. P. (2016). *Varlık ve Hiçlik: Fenomenolojik Ontoloji Denemesi*. (Çev. Ilgaz, T. & Eksen, G. Ç.). İstanbul: İthaki Yayınları.

Sartre, J. P. (2019). *Akıl Çağı.* (Çev. Devrim, G.). İstanbul: Can Yayınları.

Sartre, J. P. (2021). *İmgelem.* (Çev. Tümertekin, A.). İstanbul: İthaki Yayınları.

Sartre, J. P. (2005). *Edebiyat Nedir.* (Çev. Onaran, B.). İstanbul: Can Yayınları.

Solomon, R. C. (2020). *Akılcılıktan Varoluşçuluğa*. (Çev. Kuldaşlı, R.). İstanbul: İş Bankası Yayınları.

Yıldız, H. A. (2021a). İki Tutunamayan (Don Quijote-Turgut Özben) ile Onların İhtiyaç Duyduğu İki Onaylayıcı (Olric-Sancho Panza). (Ed. Koçak, M.). *Hayat-Oyun-Kayboluş: Tutunamayanlar Kitabı* içinde, İstanbul: Ketebe Yayınları.

YAŞAR KEMAL'İN *DENİZ KÜSTÜ* ROMANINDA KENT ve GÖÇ BAĞLAMINDA "DEĞİŞİM"İ ELE ALMAK

Aziz ŞEKER
Gökhan KURT

Kaynakça

Çakır, S. (2008). *İnsan-kültür ve toplum yazıları*. Isparta: Fakülte Kitabevi Yayınları.

Giddens, A. (2000). *Sociology*. Polity Press.

Giddens, A. (2013). *Sosyoloji.* (Çev. Hüseyin Özel, Abdülkadir Sönmez vd.). (Yayıma hazırlayan: Cemal Güzel). İstanbul: Kırmızı Yayınları.

Ergun, D. (1984). *100 soruda sosyoloji el kitabı.* İstanbul: Gerçek Yayınevi.

İçli, G. (2012). *Sosyolojiye giriş.* Ankara: Anı Yayıncılık.

Kaya, G. (2021). Türkiye'nin kırsal ve kentsel yapısındaki toplumsal değişmelerin edebiyata yansımaları: (1950-1980 dönemi). Şeker, A. ve Özcan, E. (Ed.). *Edebiyat sosyolojisini güncel kılmak. Toplumsal yaklaşımlar, toplumsal-politik dönüşümler, incelemeler* içinde (266-294). Ankara: Nika Yayınları.

Kongar, E. (2002) *Toplumsal değişme kuramları ve Türkiye gerçeği*. İstanbul: Remzi Kitapevi.

Kocacık, F. (2003). *Toplumbilim ders notları.* Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları.

Köse, F. ve Akça Öcal H. (2025). Yaşar Kemal'in İstanbul romanlarında hegemonya unsurları: Devlet, sermaye ve komandolar. *Kültür Araştırmaları Dergisi*, 26, 218-244.

Özdağ, U. (2008). Reading Yaşar Kemal's *The Sea-Crossed Fisherman* in the year of the dolphin. *Concentric: Literary and Cultural Studies, 34* (1); 45-74.

Özkalp, E. (2013). *Sosyolojiye giriş*. Bursa: Ekin Yayınları.

Şeker, A. (2019). *Homerostan binboğalara Yaşar Kemal*. İstanbul: Erasmus Yayınları.

Şeker, A. ve Kaya G. (2025). Modern kent ve edebiyat etkileşiminin sosyolojik imgelemi. *Özne Felsefe Bilim ve Sanat Yazıları Dergisi*, 42, 601-616.

Şeker, A. (2025). Edebiyat ve toplum. Avcı, M. (Ed.). *Sosyolojiye giriş* içinde (375-387). Ankara: Eğitim Yayınevi.

Tiken, S. (2011). *Türk romanında kentleşme ve kentlileşme (1950-1980).* (Doktora Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Tezcan, M. (2012). *Sosyolojiye giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.

Türkeş, Ö. (2009). Toplum ve kimlik kurma kılavuzu olarak roman. Bora, T ve Gültekingil, M. (Ed.). *Modern Türkiye'de siyasi düşünce dönemler ve zihniyetler* içinde (844-869). İstanbul: İletişim Yayınları.

Yaşar Kemal (1998). *Deniz küstü*. (3.bs). İstanbul: Adam Yayınları.

Yaşar Kemal (2000). *Al gözüm seyreyle salih*. İstanbul: Adam Yayınları.

Yaşar Kemal (2000). *Kuşlar da gitti*. (5.bs). İstanbul: Adam Yayınları.

Yaşar Kemal (1998). *Demirciler çarşısı cinayeti*. (3.bs). İstanbul: Adam Yayınları.

Yaşar Kemal (1999). *Yusufçuk yusuf*. (3.bs). İstanbul: Adam Yayınları.

Yaşar Kemal (2000). *İnce memed I.II.III.IV*. (6.bs). İstanbul: Adam Yayınları.

Yavuz, M. ve Ardalı Büyükarman, D. (2020). Yaşar Kemal'in *Deniz Küstü* isimli romanına eko eleştirel bir yaklaşım. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 21, 267-279.

REHA: NURETTİN TOPÇU'DAN N/ASILIN LABİRENTİNDE BİR İSYAN

Rümeysa Nur GÖRGÖZ

Kaynakça

Cevizci, A.(2007). Felsefeye Giriş. Sentez Yayınları: Bursa.

Girgin, A.(2024). "Edebiyatta Felsefe". *Felsefe ve Edebiyat*. (Ed. Gündoğan A. ve Günay M.). Çizgi Yayınları (içinde): İstanbul.

Goethe, J. (2011). Faust. (Çev. Cankorel, İ), Doğubatı Yayınları: Ankara.

Gül, A.(2006). Nurettin Topçu'da Anadoluculuk Düşüncesi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı Din Sosyolojisi Bilim Dalı.

Gündoğan, A.(2018). Arafta Bir Düşünür Nurettin Topçu. Altınorda Yayınları: Ankara.

Kaygı, A.(2024). "Felsefeyle Edebiyat Arasındaki Farklı İlişkiler." *Felsefe ve Edebiyat.* (Ed. Gündoğan A. ve Günay M.).Çizgi Yayınları (içinde): İstanbul.

Nutku, U.(2008). *Bilincin Üç "Şimdisi".* Felsefe Ve Sosyal Bilimler Dergisi, sy. 5. Nisan. Ss.1-5.

Şık, F.(2008). *Bir Filozofun edebi Kimliği "Nurettin Topçu".* Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyat Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi.

Taşdelen, V.(2024): "Felsefe ile Edebiyat". *Felsefe ve Edebiyat*. (Ed. Gündoğan A. ve Günay M.). Çizgi Yayınları (içinde): İstanbul.

Topçu, N.(2010). *Yarınki Türkiye*. Dergah Yayınları: İstanbul.

Topçu, N.(2012). *İradenin Davası Devlet ve Demokrasi*. Dergah Yayınları: İstanbul.

Topçu, N.(2021). *İsyan Ahlakı*. Dergah Yayınları: İstanbul.

Topçu, N.(2022). *Reha*. Dergah Yayınları: İstanbul.

Topçu, N.(2022).*Varoluş Felsefesi- Hareket Felsefesi*. Dergah Yayınları: İstanbul.

Uygur, N.(1985). *İnsan Açısından Edebiyat.* Remzi Kitabevi: İstanbul.

https://islamansiklopedisi.org.tr/insan-i-kamil Erişim Tarihi: 24.07.2025

İHSAN OKTAY ANAR:
MAKİNELER, MİNYATÜRLER ve KARTON ADAMLAR

Özgür TABUROĞLU

Kaynakça

Anar, İhsan Oktay (1995). *Puslu Kıtalar Atlası*, İstanbul: İletişim.

(1996). *Kitab-ül Hiyel*, İstanbul: İletişim.

(1997). *Efrâsiyâb'ın Hikâyeleri*, İstanbul: İletişim.

(2005). *Amat*, İstanbul: İletişim.

(2007). *Suskunlar*, İstanbul: İletişim.

(2012). *Yedinci Gün*, İstanbul: İletişim.

(2014). *Galîz Kahraman*, İstanbul: İletişim.

HAYRETTİN ÖKÇESİZ'İN DÖRT KISA ROMANINDA BAZI FELSEFİ SORUNLAR

Mustafa GÜNAY

Kaynakça

Hayrettin Ökçesiz, *Gökyelken*, Kanguru Yayınları, Temmuz 2024.

Hayrettin Ökçesiz, *Durak,* Kanguru Yayınları, Ekim 2024b.

Hayrettin Ökçesiz *Manolin* Kanguru Yayınları, Aralık 2024c.

Hayrettin Ökçesiz, *Asu*, Kanguru Yayınları, Ocak 2025.

ROMAN, FELSEFE ve DİSTOPYA: İNSAN, MEKÂN ve ZAMAN ÜZERİNE AKADEMİK-EDEBİ BİR İNCELEME

Rabia KAÇMAZ

Kaynakça

Nietzsche, Friedrich. *Şen Bilim*, Çev. Ahmet İnam. Say Yayınları, 2021. 43-44 s. ISBN 9789754685077.

Atwood, Margaret. *Damızlık Kızın Öyküsü*. Çev. Özcan Kabakçıoğlu, Sevinç Altınçekiç, Doğan Kitap, 2017. 384 s. ISBN 9786050940596.

Kierkegaard, Soren. *Ölümcül Hastalık Umutsuzluk*. Çev. Mukadder Yakupoğlu, Doğu Batı Yayınları, 144 s. ISBN 9789758717064.

Camus, Albert. *Sisifos Söyleni*. Çev. Tahsin Yücel, Can Yayınları, 2021, 160 s. SBN 9789750748684

Kafka, Franz. *Dava*. Çev. Ahmet Cemal, Can Yayınları, 2019, 244 s. ISBN 9789750722257.

Orwell, G. (2019). *1984* (C. Erbil, Çev.). Can Yayınları.

Foucault, M. (2007). *Biyopolitikanın doğuşu* (I. Ergüden & O. Akınhay, Çev.). İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Zamyatin, Yevgeni, *Biz*. Çev. Fatma Arıkan, Serdar Arıkan, İthaki Yayınları, 2023, 248 s. ISBN 9786053759935.

Boye, Karin. *Kallokain.* Çev. Sevda Deniz Karali, İthaki Yayınları, 2021, 200 s. ISBN 9786257913379.

Ishiguro, Kazuo. *Beni Asla Bırakma.* Çev. Mine Haydaroğlu, Yapı Kredi Yayınları, 2024. 14. baskı. 272 s. ISBN 9789750811876.

Wittgenstein, Ludwig. *Tractatus Logico-Philosophicus.* Çev. Oruç Aruoba. Metis Yayınları, 7. basım, İstanbul, 2019. 85 s. ISBN 9789753420051

Hamsun, Knut. *Açlık.* Çev. Melinda Andonyan, Kapı Yayınları, 2024, 192 s. ISBN 9786256661028.

DİL, İLETİŞİM ve İKTİDAR ÜÇGENİNDE DİSTOPİK BİR ROMAN OLARAK *SICAK KAFA*

Canan SEVİNÇ

Kaynakça

Ağkaya, O. (2016). Ütopya ve distopya: siyasetin edebiyat üzerindeki etkisi. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 14(4), 23-48. https://doi.org/10.18026/cbayarsos.280053

Akkoyun, T. (2016). *Ütopya / distopya, Batı ve Türk romanlarından örneklerle bir karşılaştırmalı edebiyat çalışması*. Kurgu Kültür Merkezi Yayınları.

Alperen, A. (1996). Bilimkurgu romanlarındaki zamanötesi dünya. *Bilig 2*, 261- 265.

Atasoy, E. (2020, 15 Aralık). Spekülatif kurguda salgın teması. *DTCF Dergisi 60.2*, 672-685. *10.33171/dtcfjournal.2020.60.2.9*

Aykol, M. A. (2022, 18 Aralık). *Sıcak Kafa'daki salgın, komplo teorisi salgınına çok benziyor*. https://serbestiyet.com/haberler/roportaj-sicak-kafadaki-salgin-komplo-teorisi -salginina-cok-benziyor

Biçer, B. (2024). Apokaliptik bir bilim kurgu örneği: *Sıcak Kafa*. G. E. Gönül (Ed.), *Söylem 3. Uluslararası Filoloji Sempozyumu Bildiri Tam Metinleri* içinde (288-303), Günce Yayınları.

Çavdar, A. (t.y.). *Kaos; insanın bütün öğrendiklerini reddetmesidir.* https://t24.com.tr/k24/kitap/sicak-kafa,170

Çiçek, A. C. ve Eyan B. (2025, 28 Mayıs). Neoliberal otoriterleşmeyi "salgın" üzerinden okumak: Sıcak Kafa romanı üzerine bir inceleme. *Alternatif Politika*, 17(2), 505-528 https://doi.org/10.53376/ap.2025.18

Delilik Fena Halde İlgimi Çekiyor! (2020, 6 Mart). https://kitapeki.com/delilik-fena-halde-ilgimi-cekiyor/

Değirmencioğlu, B. ve Düğmeci, E.G. (2024). Platon'un "Devlet (Politeia)"inde Totalitarizmin izleri, *Necmettin Erbakan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, 7(3), s. 517-538. https://doi.org/10.51120/NEUHFD.2024.129

Ergen, V. (2022, 13 Aralık). *Söz gümüşse sükût altındır: Sıcak Kafa.* https://www.bilimkurgukulubu.com/televizyon/dizi/soz-gumusse-sukut-altindir-sicak-kafa/

Ersöz, N. (2024). Giriş. N. Ersöz (Ed.), Distopya edebiyatı (1-11). Nobel Akademik Yayıncılık.

İşçi, V. (2024). Distopya'ya yeni bir bakış: Margaret Atwood üstopyaları. N. Ersöz (Ed.), Distopya edebiyatı (453-504). Nobel Akademik Yayıncılık.

Köroğlu, İ. Ş. (2016, Kasım). Gerçekle sınırlanmış düşçülük ya da düşçülüğün sınırlanmamış gerçekliği: Bilimkurgu mu spekülatif kurgu mu? *Okur Aylık Kitap Dergisi*, 65.

Kum, A. (2024). *Sıcak Kafa*. April Yayıncılık.

Milner, A. (2024, 30 Haziran). *Spekülatif kurgu, bilimkurgu ve bilimsel romans*. F. Kılınçarslan (Çev.), https://oggito.com/icerikler/spekulatif-kurgu-bilimkurgu-ve -bilimsel-romans/

Okandan, R. G. (1976). *Umumi Amme Hukuku*. Fakülteler Matbaası.

Özkan, M. S. (2022). Platon'dan Orwell'e ütopya distopya sarmalında öjeni ve toplum tasarımı. G. Çopur (Ed.), Edebiyatta ütopya / distopya (257-283). Ihlamur Kitap.

Platon (2004). *Devlet*. S. Eyüboğlu - M. A. Cimcoz (Çev.), Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Ruhi, M. E. (2005). Platon'un devletin kökenine ilişkin görüşü ve yansımaları. *Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi*, IX(1-2), 241-78.

Somay, B. (2014). Açılış konuşması. S. Şahin vd. (Yay. Haz.), Edebiyatın izinde fantastik ve bilimkurgu (9-26). Bağlam Yayıncılık.

Tekşan, M. ve Sarı, M.İ. (2021, 30 Aralık). Türk romanında bilim kurgu üzerine bir araştırma. *Turkish Studies - Language, 16*(4), 2593-2605. https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.52623

Uğur, V. (2019). *Türk bilimkurgu edebiyatı ve arketipler*. Günce Yayınları.

POSTMODERN KÜLTÜR AÇISINDAN CHUCK PALAHNIUK'UN ALIŞILMIŞ AŞIRILIKLAR DÜNYASI

Engin ÜMER

Kaynakça

Amin, S. (1993). *Avrupamerkezdlik Bir İdeolojinin Eleştirisi.* İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Baumna, Z. (2020). *Modernlik ve Müphemlik*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Best, S. ve Kellner, D. (*2011). Postmodern Teori. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.*

Debord G. (2021). Gösteri Toplumu. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Eagleton, T. (2006). *Kuramdan Sonra*. İstanbul: Literatür Yayınları.

Harwey, D. (2008). *Umut Mekanları*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Ongur, H. Ö. (2011). *Tüketim Toplumu, Nevrotik Kültür ve Dövüş Kulübü*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Palahniuk, C. (2008). *Görünmez Canavarlar*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Palahniuk, C. (2020). *Kurgudan da Garip*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Palahniuk, C. (2022). *Gösteri Peygamberi*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Palahniuk, C. (2023). *Tıkanma.* İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Palahniuk, C. (2011). *Ölüm Pornosu*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Taylor, C. (2011). *Modernliğin Sıkıntıları*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

TARİHİN SONU, YENİ BİR DİSTOPYA: ANTROPOSEN ÇAĞ ve ANTROPOSEN ROMAN

Volkan KOYUTÜRK

Kaynakça

Atwood, M. (2004), *Orxy and Crake*, Anchor Books .

Atwood, M. (2009), *The Year of the Flood (Tufan Zamanı*), çeviri: Dilek Şendil, Doğan Kitap, İstanbul.

Atwood, M. (2013), *MaddAddam*, Anchor Books

Baccolini R.- Moylan, T.(2003), *Dark Horizons Science Fiction and the Dystopian Imagination* Edited by Raffaella Baccolini and Tom Moylan, Routledge Newyork and London

Bauer, S.W.(2018), *Antik Dünya-İlk Kayıtlardan Romanın Dağılmasına*, Çeviri: Mehmet Moralı, Alfa Yayınları, İstanbul.

Benjamin, W.(2014), *Son Bakışta Aşk*, Çeviren: Nurdan Gürbilek Metis Yayınları, İstanbul.

Bertram, C.- Chitty, A. (2006), *Tarihin Sonu mu? Fukuyama, Marx, Modernite,* Çeviri: Kamil Kurtul, İmge Kitapevi, İstanbul.

Burkett, P. (2011), *Marksizm ve Ekolojik İktisat-Kızıl ve Yeşil Bir Ekonomi Politiğe Doğru*, çeviren: Ertan Günçiner, Yordam Kitap, İstanbul.

Bookchin, M. (2014), *Kentsiz Kentleşme*, Yurttaşlığın Yükselişi ve Çöküşü, çeviren: Burak Özyalçın, Sümer yay.

Clarke, T. (2015), "Ecocriticism on the Edge; The Antropocene as a Threshold Concenpt," Bloomsbury

Erickson, B.(2020), "Anthropocene Futures: Linking Colonialism and Environmentalism in an Age of Crisis", University of Manitoba, Canada,

Hesiodos(2019), *İşler ve Günler*, Çeviren: Sabahattin Eyüpoğlu, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul.

Fukuyama, F. (1999), *Tarihin Sonu ve Son İnsan*, Çeviri: Zülfü Dicleli, Gün yayıncılık, İstanbul.

Foster, J.B(2001), *Marx'ın Ekolojisi-Materyalizm ve Doğa*, Çeviren: Ercürnent Özkaya, EPOS Yayınları, Ankara.

Marx, K.-Engels, F. (2013), *Alman İdeolojisi*, Çeviren: Tonguç Ok- Olcay Geridönmez, Evrensel Basın Yayın, İstanbul.

More, T.(2000), *Ütopya*, Çeviren: Vedat Günyol, Sabahattin Eyuboğlu, Mina Urgan, Türkiye İş Bankası Kültür yayınları, İstanbul.

Popper, K.(2021), *Açık Toplum ve Düşmanları*, Çeviren: Mete Tunçay- Harun Rızatepe, Liberte Yayınları, Ankara.

Powers, R. (2024), *The Overstory(Her şeyin Öyküsü*), Çeviren: Kıvanç Güney, İthaki yayınları, İstanbul.

Saito, K. (2017), *Karl Marx's Ecosocıalısm Capitalism, Nature And The Unfinished Critique Of Political Economy*, Monthly Revıew Press New York.

Weber, M.(1985), *Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu*, Çev: Zeynep Aruoba, Hil Yayınları, İstanbul.

Zerzan, J. (2013). *Gelecekteki İlkel*, Çeviren: Cemal Atila, Kaos yayınları, İstanbul.

SPİNOZA'NIN SEVİNCİ ve İRAN SİNEMASI
EN SEVDİĞİM PASTAM/ KEY-E MAHBUB-E MAN

Hâle SEVAL

Kaynakça

Beylenberg. (2015) *Kötülük Mektupları,* (Çev. Albert Nahum), Norgunk, İstanbul.

Balanuye, Ç. (2024) *Spinoza'nın Sevinci Nereden Geliyor*, Ayrıntı Yayınları, 8. Baskı, İstanbul.

Hulden, P. (2012), *Vermeer ve Spinoza*, Norgunk, İstanbul.

James. S. (2003), *Passion and Action The Emotions in Seventeenth-Century Philosophy. re print 2003, Clarendom Press. Oxford*

Spinoza. (2002) *Spinoza Complete Works*, With the Translations of Samuel Shirley, Edited by Michael L. Morgan. Hackett Publishing Company, Inc. USA

Scruton, R. (2002). *Spinoza A Very Short Introduction*,Oxford University Press.

Seval, H. (2024) *Kuzey Rüzgarının Kadını Mary Wollstonecraft'ın Hayatı, Gezi Mektupları ve Arkadaşları,* Paradigma Akademi, Çanakkale

Yetişkin, E. B. https//: dergipak.org.tr. İletişim Fakültesi Dergisi, "Sinematografik Düşünebilmek: Deleuze'ün Sinema Yaklaşımına Giriş". Sayfa 123-141

DÜZENİN SUYUNDAKİ YENGEÇLER

Ahmet Rasim KALAYCI

Kaynakça

Abisel Nilgün (1994), Türk Sineması Üzerine Yazılar, İmge Yayınları, Ankara

Akpınar Ertekin (2021), 10 Yönetmen ve Türk Sineması, Sakin Kitap, İzmir

Altan Ayşe, Filizöz Berrin (2023) "Yengeç Sepeti Sendromu (YSS)" (67-100), Örgütsel Davranış Kavramlar ve Araştırmalar-II Editör: Doç. Dr. Bengü Hırlak, Özgür Yayınları

Demirağ Emine (1997), "Şiddetin Ailedeki Görüntüleri: Yengeç Sepeti" (69-76), Sinema Yazıları, Yayıma Hazırlayan Seçil Büker, Doruk Yayınları, Ankara

Dikeçligil Beylü(2012), "Aileye Dair Kabullerin Ezber Bozumu" (21,52), 2012,Sayı:31,Yıl: 8

Göka Erol (2015), Aşk Her Şeyi Affederse, Timaş Yayınları, İstanbul

Kalaycı Ahmet Rasim (1993), Yazılı Basında Bireysel Şiddet, Gazi Ü. Sosyal Bilimler Üniversitesi Gazetecilik Bölümü Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara

Kalaycı Ahmet Rasim (2017), Sen de Çıplaksın: Gündelik Hayat ve Kapitalizm, Ütopya Yayınları, Ankara

Kalaycı Ahmet Rasim (2025), "Sinema ve Televizyonda Attila İlhan Senaryoları", Patika Dergisi Sayı -Nisan-Mayıs-Haziran-2025, Sayı: 125

Karaboğa Tahir (2012), İletişim Aygıtları Çağında Toplum, Yurtrenkleri Yayınları

Kaynak Elif Ç. (2019), "12 Eylül Sonrası "İdeal Aile" Kurgusu", Toplum ve Bilim Dergisi, Sayı:148

Kırel Serpil (1994), "Seyircisiyle Buluşmaya Çalışan Son Dönem Türk Sineması'nın İyi Örneklerinden Biri: Yengeç Sepeti" (123-135), Marmara İletişim Dergisi, Sayı:8

Koluaçık İhsan (2019)," Yavuz Özkan Sinemasına Genel Bir Bakış" (12,21), Yeniden Sanat ve Hayat Dergisi, Sayı: 46/16

Koluaçık İhsan, Cantaş Azime Ö. (2023), "Üçüncü Sinema Estetiği ve Yavuz Özkan Filmlerindeki Görünümü" (1770-1787), İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi

Koşar Diler (2007), Yavuz Özkan Sinemasında Türk Aile Yapısı ve Değerlerinin Temsili, Yüksek Lisans Tezi

Oktan Ahmet (2012), Türk Sineması'nda 1980'den Günümüze Değişen Aile İmgesi, Doktora Tezi, İzmir

Onaran Oğuz, (1994), Sunuş, Türk Sinemasında Demokrasi Kavramının Gelişmesi, Kültür Bakanlığı

Oskay Ünsal (1982), Kitle İletişiminin Kültürel İşlevleri, A.Ü S. B. F, Ankara

Oskay Ünsal (1989), "Önsöz", Marks, Freud ve Gündelik Hayatın Eleştirisi, (yaz.) B. Brown, (çev.) Y. Alogan, Ayrıntı Yayınları, İstanbul

Oskay Ünsal (1994), "İletişim Çağı İnsanın Sorunu: İletişimsizlik" (40-46), Sayı: 315

Oskay Ünsal (2016), "Özgürleşim Açısından Erotizm ve Porno" (206-214), Yıkanmak İstemeyen Çocuklar Olalım, İnkılâp Kitabevi, İstanbul

Özden Zafer (2004), Film Eleştirisi, İmge Kitabevi, Ankara

Yavuz Saim (1994), Yavuz Özkan ile söyleşi (5-8), Kasım 1994, Sayı:38, Antrakt aylık sinema dergisi,

Yaylagül Levent (2008), "Frankfurt Okulu'nda Kültür Endüstrileri ve Kitle Kültürü Yaklaşımı" (145-159), Medya, Popüler Kültür ve İdeoloji, (der.) L. Yaylagül-N. Korkmaz, Dipnot Yayınları, Ankara

Türkiye Aile Yapısı Araştırması: TAYA (2006, 2011, 2016)

İNSAN DOĞASININ DÖNÜŞÜMÜ: SENTETİK BİYOLOJİ DEVRİMİNDEN DIYBIO HAREKETİNE
Sentetik Biyoloji, Biohacking ve İnsan Güçlendirme Üzerine Felsefi Bir İnceleme

Rabia Tuba GÜÇEL

Kaynakça

Acton, J. E. E. D. (1887). *Letter to Bishop Mandell Creighton*. https://oll.libertyfund.org/titles/acton-acton-creighton-correspondence#lf1524_label_010, Erişim Tarihi: 18 Ağustos 2025.

Ahteensuu, M., & Blockus, H. (2016). Biohacking and Citizen Engagement with Science and Technology. Ahteensuu, M. (Ed.) E Pluribus Unum: Scripta in Honorem Eerik Lagerspetz Sexagesimum Annum Complentis.

Aydoğan, Ahmet, (2017). Heidegger: Teknoloji ve İnsanlığın Geleceği, İstanbul: Say Yayınları.

Bayer, E. (2022, June 24). Biotech says it can program life to make *new stuff. Is that true?* Forbes. https://www.forbes.com/sites/ebenbayer/2022/06/24/biotech-says-it-can-program-life-to-make-new-stuff-is-that-true/.

Blazeski, George, (2014). The Need for Government Oversight Over Do-It-Yourself Biohacking, the Wild West of Synthetic Biology. Law School Student Scholarship. 411.

Boldt, Joachim, (2013). Creating life: Synthetic biology and ethics. In G. E. Kaebnick & T. H. Murray (Eds.), *Synthetic biology and morality: Artificial life and the bounds of nature* (pp..35-49). MIT Press.

Bostrom N. (2005). In defense of posthuman dignity. Bioethics, 19(3), 202–214. https://doi.org/10.1111/j.1467-8519.2005.00437.x

Campos, Luis, (2009). That was the synthetic biology that was. In M. Schmidt, A. Kelle, A. Ganguli-Mitra, & H. de Vriend (Eds.), *Synthetic biology: The technoscience and its societal consequences* (pp. 5–20). Springer.

Church, G. M., & Regis, E. (2012). *Regenesis: How Synthetic Biology Will Reinvent Nature and Ourselves*. Basic Books.

Dağ, Ahmet (2020). İnsansız Dünya: Transhümanizm, İstanbul: Ketebe Yayınları.

Deplazes, Anna, & Huppenbauer, Markus, (2009). Synthetic organisms and living machines: Positioning the products of synthetic biology at the borderline between living and non-living matter. *Systems and Synthetic Biology*, 3(1–4), 55–63. https://doi.org/10.1007/s11693-009-9029-4.

Eichinger, Tobias, (2016). Debasement of life? A critical review of some conceptual and ethical objections to synthetic biology. In K. Hagen, M. Engelhard, & M. Toepfer (Eds.), *Ambivalences of creating life* (pp. 267–274). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-658-05496-4_20

Evans, N. G., & Selgelid, M. J. (2015). Biosecurity and Open-Source Biology: The Promise and Peril of Distributed Synthetic Biological Technologies. Science and engineering ethics, 21(4), 1065–1083. https://doi.org/10.1007/s11948-014-9591-3.

Ferrando, F. (2014). POSTHUMANISM, TRANSHUMANISM, ANTIHUMANISM, METAHUMANISM, AND NEW MATERIALISMS: DIFFERENCES AND RELATIONS. "Existenz" Published by The Karl Jaspers Society of North America, 8/2, 26-32.

Ginsberg, A. D., Calvert, J., Schyfter, P., Elfick, A., & Endy, D. (Eds.). (2014). *Synthetic Aesthetics: Investigating Synthetic Biology's Designs on Nature*. MIT Press.

Golinelli, Stefano & Ruivenkamp, Guido, (2015). Do-it-yourself biology: Action research within the life sciences? Article in Action Research, 0(0) 1–17.

Heavey, Patrick, (2012). *Ethical issues in synthetic biology* (Doctoral dissertation, University of Manchester). University of Manchester.

Jamali, H. R., Azadi-Ahmadabadi, G., & Asadi, S. (2018). Interdisciplinary relations of converging technologies: Nano–Bio–Info–Cogno (NBIC). *Scientometrics, 116*(2), 1055–1073. https://doi.org/10.1007/s11192-018-2776-9

Jefferson, Catherine,(2013). Governing Amateur Biology: Extending Responsible Research and Innovation in Synthetic Biology to New Actors.

Johansen, T. Kjeller, (2014). *Why the cosmos needs a craftsman: Plato, Timaeus 27d5–29b1*. Phronesis, *59*(1), 297-320. https://philpapers.org/archive/JOHWTC-3.pdf.

Kouper, Inna, (2016). A critical participatory approach to the evaluation of synthetic biology. In K. Hagen, M. Engelhard, & M. Toepfer (Eds.), *Ambivalences of creating life* (Vol. 45, pp. 215–242). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-658-05496-4_15.

Lam, C. M., Godinho, M., & dos Santos, V. A. M., (2009). An introduction to synthetic biology. In M. Schmidt, A. Kelle, A. Ganguli-Mitra, & H. de Vriend (Eds.), *Synthetic biology: The technoscience and its societal consequences* (pp. 23–48). Springer.

Landrain, T., Meyer, M., Martin Perez, A., & Sussan, R. (2013). Do-it-yourself biology: Challenges and promises for an open science and technology movement. *Systems and Synthetic Biology, 7*(3), 115–126. https://doi.org/10.1007/s11693-013-9116-4.

Leduc, Stephan, (1914). *The Mechanism of Life*. Translated by W. Deane Butcher. (London: William Heinemann). Available at: http://archive.org/stream/mechanismoflife029804mbp#page/n0/mode/2up, Erişim Tarihi: 19 Ağustos 2025.

McLeod, Carmen, & Nerlich, Brigitte, (2017). Synthetic biology, metaphors and responsibility. *Life Sciences, Society and Policy, 13*(1), 6. https://doi.org/10.1186/s40504-017-0061-y.

Meyer, M. (2010). Caring for weak ties: The Natural History Museum as a place of encounter between amateur and professional science. *Science as Culture, 15*(2), 133–146. https://doi.org/10.1080/09505431003612546.

Meyer, M. (2014). Hacking life? The politics and poetics of DIY biology. In A. Bureaud & R. F. Malina (Eds.), *Meta-Life: Biotechnologies, Synthetic Biology, Life and the Arts* (pp. 133–146). Cambridge, MA: MIT Press.

Meyer, M., & Vergnaud, F. (2020). The rise of biohacking: Tracing the emergence and evolution of DIY biology through online discussions. *Technological Forecasting and Social Change, 160*, 120206. https://doi.org/10.1016/j.techfore.2020.120206.

Platon, (2001). *Timaios*, çev. Erol Güney-Lütfi Ay, İstanbul: MEB Yayınları.

Roberts, M. A. J., Busby, S. J. W., Pullan, S. T., Hunter, I. S., Hunter, G., & Smith, M. C. M. (2013). Synthetic biology: Biology by design. *Microbiology*, *159*(6), 1219–1220. https://doi.org/10.1099/mic.0.069435-0.

Schmidt Markus (2008). Diffusion of synthetic biology: a challenge to biosafety. Syst Synth Biol 2:1–6. doi:10.1007/s11693-008-9018-z

Szybalski, Wacław, (1974). In Vivo and in Vitro Initiation of Transcription, In: A. Kohn

and A. Shatkay (Eds.), *Control of Gene Expression*, pp. 23–4, and Discussion pp. 404–5 (Szybalski's

concept of Synthetic Biology), 411–2, 415–7. (New York: Plenum Press.)

Tegmark, Max, (2017). *Life 3.0: Being human in the age of artificial intelligence*. Alfred A. Knopf.

Weiss, G. Martin, (2016). Epistemological implications of synthetic biology: A Heideggerian perspective. In K. Hagen, et al. (Eds.), *Ambivalences of creating life: Societal and philosophical dimensions of synthetic biology* (pp. 326–344). Switzerland: Springer.

Whitehead, A. N., (1929/2021). *Süreç ve gerçeklik*, çev. Kevser Çelik, Fol Yayınları.

İNSANIN VAROLUŞSAL ANLAM ARAYIŞI

Hasan GENÇCAN

Kaynakça

"Anaksagoras", Çev. Kaktos filolog grubu, Kaktos Yayınevi, Atina, 2000

Babiniotes Y., "Yeni Yunanca Sözlük" (2. Baskı) Atina, Sözlükbilim Odağı, 2002

Gençcan Hasan, "Anaksagoras", Anadolu Söylem Atlası Dizisi 1, Çizgi Kitabevi, İstanbul, 2022

Liddell G.H. - Scott R., "*Μέγα Λεξικόν της Ελληνικής Γλώσσης*", (Büyük Yunan Dili Sözlüğü), Ιω. Σιδέρη Yayınevi, Atina, 2007

Γρηγορίου Ναζιανζηνού, "*Περὶ τῆς τοῦ ἐκτός ἀνθρώπου εὐτελείας*", Çev. Ιγνάτιος Σακαλής, Ανθολογία Αρχαίας Ελληνικής Γραμματείας (Antik Yunan Yazını Antolojisi), www.greek-language.gr

Γρηγορίου Ναζιανζηνού, "*Περὶ τῆς τοῦ ἐκτός ἀνθρώπου εὐτελείας*", Πλέσκα Ι. Χρυσή, Aristoteles Üni. Teoloji Fakültesi, Yüksek lisans tezi, Selanik, 2019

Κύριλλος Α᾽ Αλεξανδρείας, De sancta trinitate, κεφ. ΚΔ' @catholiclibrary.org

Λορεντζάτος Παναγής, "*Ομηρικόν Λεξικόν*" (Homeros Sözlüğü), Κ. Κακουλίδη Yayınevi, Atina, 1968

Φιλόστρατος, "*Βίοι σοφιστών*" (Sofistlerin Yaşamı), Çev. Kaktos filolog grubu, Kaktos Yayınevi, Atina, 1994

PAZARÖREN'DEN MAZİYE AKMAK

Öğretmen Okulu Günlüğü

Memiş OKUYUCU

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1953
Eğitim

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-673-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
OKUYUCU, Memiş
PAZARÖREN'DEN
MAZİYE AKMAK
Öğretmen Okulu Günlüğü

Fotoğrafların bir kısmı anonim hale gelmiş durumda. Bir kısmını özel arşivimizden karşılandı. Bir kısmınıda MSÖL İletişim portalı fotoğraf arşivinden karşılandı.

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Anık, Mehmet (2006). "Bir Modernleş (tir)me Projesi Olarak Köy Enstitüleri". *Divan Dergisi.* Sayı: 20.

Dinçbaş, Gözde Kuzu (2024). "Köy Enstitüleri Araştırması: Kayseri Pazarören Köy Enstitüsü Mezunlarının Kampüsteki Tarihi ve Mimari Yapılara İlişkin Algıları ve Deneyimleri". *Kent Akademisi*, Cilt 17, Sayı: 5.

Dursunoğlu, Halit (2003). *Cumhuriyet Döneminde İlköğretime Öğretmen Yetiştirmenin Tarihi Gelişimi.*

Dilbaz, Mahmut. (2021) *Dindar, Modern, İtaatkâr*. Dergâh Yayınları.İstanbul

Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (Eğitim Tarihimizde Özgün Bir Uygulama Olan Köy Enstitüleri 75 Yaşında! - Özel Sayı). Yıl: 2014-2015. Sayı: 10-11.

Gündüz, Mustafa (2022). *Ansiklopedik Türk Eğitim Tarihi Sözlüğü.* TTK Başkanlığı. Ankara.

Gündüz, Mustafa (2025) ''Bourdieu Sosyolojisi Bağlamında Köy Enstitülerini Yeniden Hatırlamak'' Maarifin Sesi, 27/04/2025

Kansu, Nafi Atuf. (2015). *Bir Eğitimcinin Kaleminden Öğretmen Tolstoy.* Telgrafhane Yayınları. Ankara.

Karagöz, S. (2005). *Kayseri-Zincidere Köy Muallim Mektebi (1926-1932)'nin Türkiye'de Öğretmen Yetiştirme Tarihi İçindeki Yeri*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Kayseri.

Karaömerlioğlu, Asım. "Köy Enstitüleri Üzerine Düşünceler". *Toplum ve Bilim Dergisi* Sayı:76.

Kirby, Fay (2009). *Türkiye'de Köy Enstitüleri.* (Çev: Niyazi Berkes) Tarihçi Yayınları. İstanbul.

Kurtoğlu, Mehmet (2025). *Hayal ve Hakikat Adamları.* Metamorfoz yayınları. İstanbul.

Özcan, Mustafa (2023) Bir Skolastik Eğitim Yöntemi Olarak Şiddet. Maarifin Sesi 28/10/2023

Tahir, Kemal (2006) *Bozkırdaki Çekirdek*. İthaki Yayınları. İstanbul

Topçu, Nurettin (1970) *Türkiye'nin Maarif Davası.* Hareket Yayınları. İstanbul

Turhan, Mümtaz (2016) *Garplılaşmanın Neresindeyiz?* Altınordu Yayınları. Ankara

Yeni Toplum. (*Kuruluşunun 36. Yılında Köy Enstitüleri Özel Sayısı*). Yıl: 1976. Sayı: 5.

Yılmaz, Alkan. "Bozkır Romanlarında Köy Enstitüsü", *U.Ü. Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*. Yıl: 18, Sayı: 29, 2015/2.

ŞIRNAK

Toplum, Tarih ve Kültür

Editör
Doç. Dr. İrfan YILDIRIM

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1947
Kent kitaplığı

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-713-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editör
YILDIRIM, İrfan
ŞIRNAK
Toplum, Tarih ve Kültür

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Şırnak'ta Aşiretsel Yapılar ve Toplumsal Rolleri

İrfan YILDIRIM

KAYNAKÇA

Abdulla, N. (2009). İmparatorluk, sınır ve aşiret: Kürdistan ve 1843–1932 Türk-Fars sınır çatışması. İstanbul: Avesta Yayınları.

Altuntek, S. (2025). Kabile ve Aşiret. *Tübitak Sosyal Bilimler Ansiklopedisi*, 12(3), 10–18.

Ateş Burç, S. (2024). Aşiretsizleş(tir)me Çabalarından Yeniden Aşiretleşmeye: Kürt Aşiretlerindeki Yapısal Dönüşümü Tartışmada Çatışma ve Örgütlenme Modelleri. *International Journal of Kurdish Studies* 10 (2), 314-338.

Beşikçi, İ. (2014). Doğu Anadolu'da göçebe Kürt aşiretleri. İsmail Beşikçi Vakfı Yayınları.

Bourdieu, P. (1986). The Forms of Capital. In J. Richardson (Ed.), Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education (pp. 241–258). Greenwood Press.

Bourdieu, P. (1991). Language and Symbolic Power. Harvard University Press.

Braun, V., & Clarke, V. (2006). Using thematic analysis in psychology. *Qualitative Research in Psychology*, 3(2), 77–101.

Bruinessen, M. (2003). Ağa, şeyh, devlet: Kürdistan'ın sosyal ve politik yapıları (B. Yalkut, Çev.). İletişim Yayınları.

Geertz, C. (1973). *The Interpretation of Cultures*. Basic Books.

Denzin, N. K., & Lincoln, Y. S. (2018). The SAGE Handbook of Qualitative Research (5th ed.). SAGE Publications.

Dündar, M. (2018). Aşiret ve Dini Kimlik. Iğdır Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 11, 77–92.

Giddens, A. (1991). Modernity and Self-Identity: Self and Society in the Late Modern Age. Stanford University Press.

Giddens, A. (1984). The Constitution of Society: Outline of the Theory of Structuration. University of California Press.

Gökalp, Z. (1992). Kürt Aşiretleri Hakkında Sosyolojik Tetkikler (2. baskı). Toker Yayınları.

Gülenç, Ahmet (2013). O*smanlı İdari Taksimatında Şrnak Kazası ve Aşiretler Arası Mücadeleler (1850-1914)*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gaziantep.

Gülenç, Ahmet (2023), Şırnak Aşiretlerinin Millî Mücadeledeki Tutumları, "*Milli Mücadelenin Yerel Tarihi (1918-1923)*" içinde, Editör**:** Mustafa Göleç, Zeynep Kevser Şerefoğlu, İlhami Danış, TÜBA Yayınları, Ankara.

Heckmann, M. (2022). Oramar'da Aşiret İlişkileri Üzerine Çalışmalar. *Kovara Dilop*.

Izady, M. R. (2007). Kürtler: Bir el kitabı (C. Atila, Çev.). İstanbul: Doz Basım-Yayın. (İng. özgün eser: The Kurds: A Concise Handbook).

Khazanov, A. M. (1994). Nomads and the Outside World. Madison: University of Wisconsin Press, s. 102–105.

Kongar, E. (2014). Toplumsal Değişme Kuramları ve Türkiye Gerçeği (4. baskı). İstanbul: Remzi Kitabevi.

Sykes, M. (1908). The Kurdish tribes of the Ottoman Empire. The Geographical Journal, 32(3), 238–247.

Tübitak Ansiklopedisi. (2025). Kabile ve Aşiret. Ankara: Tübitak Yayınları.

Ökten, Ş. (2009). Aşiret, Akrabalık ve Sosyal Dayanışma: Geleneksel Hayatı Yönetme Biçimi. Aile ve Toplum Dergisi, 5(18), 87–96.

Ökten, Ş. (2010). İktidarın sosyolojik kimliği: Aşiretlerde iktidarın biçimi ve kaynakları. Sosyoloji Araştırmaları Dergisi, 13.

Uluc, A. V. (2010). Kürtlerde Sosyal ve Siyasal Örgütlenme: Aşiret. Mukaddime Dergisi, 1(2), 43–55.

Uygur, N. & Elmas. R., (2021). *Toplumsal Pratikleri Anlamada Weberci Sosyal Bilim Metodolojisinin Olanakları: Kuck Örneği*, Ekonomik, Sosyal ve Siyasal Boyutlarıyla Şırnak, (Editörler: İbrahim Hüseyni, Sedat Çelik, Reşat Sakur, Mehmet Nazım Uygur), Paradigma Akademi, Çanakkale.

Weber, M. (1947). The Theory of Social and Economic Organization. Free Press.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2021). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (12. Baskı). Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, İ. (2022). Mistoyê Mîrî ve Cizre'nin Toplumsal Yapısına Etkileri, *Şarkiyat*, Cilt: 14, Sayı: 2, 813 – 833.

Sözlü Kaynaklar:

(KK-1: 75, Emekli) - C.U.

(KK-2: 64, Serbest) - C.B.

(KK-3: 62, Emekli) - A.D.

(KK-4: 66, Emekli) - İ.G.

(KK-5: 62, Memur) - A.A.

(KK-6: 70, Emekli) - H.T.

(KK-7: 76, Emekli) - A.A.

(KK-8: 65, Emekli) - M.Ü.

(KK-9: 70, Emekli) - Ö.B.

(KK-10: 67, Serbest) - A.B.

(KK-11: 69, Emekli) - A.S.

(KK-12: 71, Emekli) - T.S.

(KK-13: 60, Emekli) - M.A.

(KK-14: 63, Serbest) - S.E.

(KK-15: 67, Emekli) - S.S.

Cumhuriyetten Günümüze İl Merkezi Bağlamında Şırnak'ta İdari Değişim (1923-2025)

Bilal ALTAN

KAYNAKÇA

I. Arşiv Belgeleri

T.C. Cumhurbaşkanlığı Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi Başbakanlık Cumhuriyet Arşivi (BCA)

BCA, 30-11-1-0, 201-29-21.

BCA, 490-1-0-0, 1781-1220-1.

BCA, 490 1-0-0, 843-332-1.

II. Salnameler

Salnâme-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye 1333-1334. Dersaadet: Hilal Matbaası.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi 1925-1926. 81926). İstanbul: Matbaa-i Amire.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi 1927-1928. Matbuat Müdüriyyet-i Umumiyyesi Neşriyatı.

III. Zabıt Cerideleri

TBMM Zabıt Ceridesi, C. 25, 29 Mayıs 1926.

IV. Süreli Yayınlar

Resmi Gazete, 28.02.1921, Sayı: 4; 06.07.1930, Sayı: 1538; 12.11.1930, Sayı: 164513.10.1931, Sayı: 1923; 04.04. 1932, Sayı: 2068; 17.11.1934, Sayı: 2856; 12.10.1935, Sayı: 3154; 05.10.1938, Sayı: 4055; 09.05.1942, Sayı: 5079; 14.09.1943, Sayı: 5507; 15.06.1943, Sayı: 5430; 12.08.1944, Sayı: 5781; 01.08.1945, 6072; 03.05.1946, Sayı: 6297; 12.07.1946, Sayı: 6357; 23.10.1946, Sayı: 6441; 29.11.1946, Sayı: 6467; 19.07.1947, Sayı: 6662; 18.11.1948, Sayı: 7057; 20.07.1949, Sayı: 7263; 22.09.1949, Sayı: 7313; 27.06.1950, Sayı: 7543; 10.11.1951, Sayı: 7953; 02.06.1953, Sayı: 8423; 09.09.1953, Sayı: 8503; 20.10.1953, Sayı: 8538; 08.05.1954, 8702; 08.02.1955, Sayı: 8925; 09.10. 1956, Sayı: 9428; 06.10.1958, Sayı: 10025; 07.04.1959, Sayı: 10179; 10.06.1960, Sayı: 10522; 27.07.1960, Sayı: 10562; 24.06.1961, Sayı: 10837; 10.11.1961, Sayı: 10954; 07.01.1963, Sayı: 11301; 22.10.1963, Sayı: 11537; 20.03.1968, Sayı: 12853; 03; 21.07.1972, Sayı: 14252; 10.12.1973, Sayı: 14738; 10.11.1976, Sayı: 15759; 02.06.1978, Sayı: 16304; 28.04.1979, Sayı: 16622; 06.05.1980, Sayı: 16952; 29.09.1980, Sayı: 17120; 01.08. 1982, Sayı: 17769; 09.08.1984, Sayı: 18484; 15.06.1985, Sayı: 18785; 27.10.1987, Sayı: 19617; 08.08.1989, Sayı: 20246; 18.05.1990, Sayı: 20522; 01.07. 1990, Sayı: 20565; 18.07.1990, Sayı: 20578; 08.02.1992, Sayı: 21136; 09.03.1993, Sayı: 21519; 12.03.1993, Sayı: 21522; 23.12.1993, Sayı: 21797; 29.01.1994, Sayı: 21833; 21.06.1994, Sayı: 21967; 02.01.1995, Sayı: 22159; 16.07.1997, Sayı: 23051; 27.09. 1999, Sayı: 23829; 27.12.1998, 01.02.2003, Sayı: 25011; 08.12.2003, Sayı: 25310; 31.12.2005, Sayı: 26040; 30.11.2007, Sayı: 26716; 13.05.2010, Sayı: 27580; 04.08.2013, Sayı: 28728; Sayı: 23566; 11.09.2014, Sayı: 29116; 19 Şubat 2015, Sayı: 29272; 30.04.2017, Sayı: 30053; 21.06.2017, Sayı: 30103; 18.07.2019, Sayı: 30835; 10.06.2020, Sayı: 31151; 10.08.2023, Sayı: 32275; 19.09.2024, Sayı: 32667.

V. Telif ve Tetkik Eserler, İnternet Erişimleri

Altan, B. (2018). Faaliyetleri bağlamında sönük ve sembolik bir teşekkül: Şırnak halkevi. Recent Discussions in Social Sciences içinde, Ed. Mustafa Talas vd. 14-31. Iksad Publications.

Arslan, H. (2023). Maraş'ın mülki taksimatı (1915-1933). *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 20(2), 444–466.

Apan, A. (2014). *Türkiye'de mülki idare: Tarihsel gelişimi ve işlevsel dönüşümü.* Yayımlanmamış doktora tezi, Ankara Üniversitesi, Ankara.

Balveren Belde Belediyesi Arşiv Kayıtları, Erişim Tarihi: 22.08.2025.

Baykara, T. (2000). *Anadolu'nun tarihi coğrafyasına giriş I Anadolu'nun idari taksimatı*. Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.

1967 Siirt il yıllığı. (1967). Ankara: Ajans Türk Matbaacılık.

1996 Yılında Şırnak. Şırnak İl ve İlçelerini Geliştirme Vakfı (ŞIRGEV).

Cumhuriyetin 50. yılında Siirt 1973 il yıllığı. (1973) Ankara: Ajans Türk Matbaacılık.

Çadırcı, M. (1997). *Tanzimat döneminde Anadolu kentlerinin sosyal ve ekonomik yapısı*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Çankaya, M. A. (1968-1969). *Yeni Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeliler (1909-1923)*. Cilt: IV, Ankara: Mars Matbaası.

Çankaya, M. A. (1968-1969). *Yeni Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeliler (1924-1949)*. Cilt: V, Ankara: Mars Matbaası.

Çankaya, M. A. (1969-1970). *Yeni Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeliler (1950-1960)*. Cilt: VI, Mars Matbaası, Ankara.

Çankaya, M. A. (1969-1970). *Yeni Mülkiye Tarihi ve Mülkiyeliler (1961-1967)*. Cilt: VII, Ankara: Mars Matbaası.

Çolak, Ç. ve Çolak, D. (2023). Türkiye Cumhuriyeti mülki idare tarihinde ilçeye dönüştürülen iller. *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi,* 19/37, 1-35.

Dâhiliye Vekâleti Mahalli İdareler Umum Müdürlüğü. (1933). *Köylerimiz.* İstanbul.

İlhan, M. (2013). *19. yüzyıl Osmanlı idari yapısında Batı etkisi*. Yayımlanmamış yüksek lisans tezi, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi, Karaman.2013.

Gülenç, A. (2022). *Osmanlı'dan cumhuriyete Şırnak tarihi (idari, sosyal ve ekonomik yapı, 1853-1929).* Konya: Palet Yayınları.

https://sirnak.gov.tr/tarihce, erişim tarihi: 03.07.2025.

https://www.sirnak.gov.tr/ilcelerimiz, erişim tarihi: 03.07.2025.

https://www.sirnak.bel.tr/sirnak/, erişim tarihi: 07.07.2025.

https://www.instagram.com/p/DLA9M4JsSDA/, erişim tarihi: 23.07.2025.

https://sirnak.gov.tr/sirnak-valisi, erişim tarihi: 24.07.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Halil_Ulusoy, erişim tarihi: 24.07.2025.

https://sirnak.gov.tr/gorev-yapmis-valilerimiz, erişim tarihi: 24.07.2025.

https://www.haberturk.com/yeni-afad-baskani-ali-hamza-pehlivan-kimdir-ali-hamza-pehlivan-kac-yasinda-nereli-3762319/3, erişim tarihi: 24.07.2025.

https://ilcelerikoyleri.com/il/sirnak-ilceleri-ve-koyleri-73, erişim tarihi: 25.07.2025.

https://www.gastearsivi.com/gazete/ulus/1949-09-25/4, erişim tarihi: 31.07.2025.

https://www.sirnak.bel.tr/2021-yili-ocak-ayi-meclis-kararlari/, erişim tarihi: 01.08.2025.

https://www.nisanyanyeradlari.com/?y=Toptepe&ul=Hepsi&o=c&s=1&n=0, erişim tarihi: 01.08.2025.

https://www.nisanyanyeradlari.com/?y=Şırnak&ul=Hepsi&o=c&s=1&n=0, erişim tarihi: 01.08.2025.

https://www.gastearsivi.com/gazete/milliyet/1929-02-04/3, erişim tarihi: 01.08.2025.

https://www.gastearsivi.com/gazete/haber/1942-06-04/3, erişim tarihi: 01.08.2025

https://tr.wikipedia.org/wiki/Siirt%27te_1963_Türkiye_yerel_seçimleri, erişim tarihi: 02.08.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Siirt%27te_1968_Türkiye_yerel_seçimleri, erişim tarihi: 02.08.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Siirt%27te_1973_Türkiye_yerel_seçimleri, erişim tarihi: 02.08.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Siirt%27te_1977_Türkiye_yerel_seçimleri, erişim tarihi: 02.08.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Siirt%27te_1984_Türkiye_yerel_seçimleri, erişim tarihi: 02.08.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Siirt%27te_1989_Türkiye_yerel_seçimleri, erişim tarihi: 02.08.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Şırnak%27ta_1994_Türkiye_yerel_seçimleri, erişim tarihi: 02.08.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Şırnak%27ta_1999_Türkiye_yerel_seçimleri, erişim tarihi: 02.08.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Şırnak%27ta_2004_Türkiye_yerel_seçimleri, erişim tarihi: 02.08.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Şırnak%27ta_2009_Türkiye_yerel_seçimleri, erişim tarihi: 02.08.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Şırnak%27ta_2014_Türkiye_yerel_seçimleri, erişim tarihi: 02.08.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Şırnak%27ta_2019_Türkiye_yerel_seçimleri, erişim tarihi: 02.08.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Şırnak%27ta_2024_Türkiye_yerel_seçimleri, erişim tarihi: 02.08.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Akçay,_Şırnak, erişim tarihi: 04.08.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Kategori:Şırrnak_merkez_belde_ve_köyleri, erişim tarihi: 04.08.2025

https://tr.wikipedia.org/wiki/Türkiye%27de_yerel_seçimler, erişim tarihi: 07.08.2025.

https://www.nisanyanyeradlari.com/?y=Baska&ul=Hepsi&o=c&s=1&n=0, erişim tarihi: 07.08.2025.

https://www.nisanyanyeradlari.com/?y=Kasrik&ul=Hepsi&o=c&s=1&n=0, erişim tarihi: 11.08.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Balveren,_Şırnak, erişim tarihi: 12.08.2025.

https://tr.wikipedia.org/wiki/Haziran_1995_Türkiye_ara_yerel_seçimleri, erişim tarihi: 12.08.2025.

https://www.nufusune.com/merkez-mahalleleri-koyleri-sirnak, erişim tarihi: 13.08.2025.

https://www.icisleri.gov.tr/icisleri-bakanligi-tarihcesi, erişim tarihi: 13.08.2025.

https://www.icisleri.gov.tr/bakanimiz-sayin-ali-yerlikayanin-ozgecmisi, erişim tarihi: 13.08.2025.

https://www.cnnturk.com/turkiye/sirnakta-bir-belediyeye-daha-kayyum-atandi-589497, erişim tarihi: 18.08.2025.

https://www.mevzuatdergisi.com/2009/03a/02.htm, erişim tarihi: 18.08.2025.

https://www.milliyet.com.tr/yerel-haberler/sirnak/balveren-beldesine-kayyum-atandi-11915035, erişim tarihi: 18.08.2025.

https://www.aa.com.tr/tr/turkiye/nuhun-gemisi-gorunumlu-sirnak-belediye-hizmet-binasi-acildi-/1897257, erişim tarihi: 19.08.2025.

Kandeğer, B. (2023). Reflections on "Centralization and the civil administrative division" in the nation-state building process during the early period of the republic. *SİYASAL: Journal of Political Sciences*, 32, Special Issue on the Centennial of the Turkish Republic, 57–79.

Karal, E. Z. (2003). *Osmanlı tarihi*, Cilt: VII, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Kartal, N. (2013). Tanzimat'tan cumhuriyete Osmanlı'da mülki idare. *Akademik Yaklaşımlar Dergisi*, 4/1, 1-24.

Kasrik Belde Belediyesi Arşiv Kayıtları.

Kılıççıoğlu, C. (1992). *Her yönüyle Siirt*. Ankara: Kadıoğlu Matbaası.

Köy İşleri Bakanlığı. (1966). *Köy envanter etüdlerine göre Siirt.* Köy İşleri bakanlığı Yayınları.

Özçağlar, A. (2005). Türkiye'de mülki idare bölümlerinin idari coğrafya analizi. *Coğrafi Bilimler Dergisi*, 3 (1), 1-25.

Özer, E. (1966). Belediyeciliğimizin tarihi. *İller ve Belediyeler Dergisi* 22/251, 411-413.

Seçkin, B. S. *Başlangıçtan günümüze Siirt tarihi*. İstanbul: Sena Ofset.

Sezen, T. (2006). *Osmanlı yer adları*. TC Başbakanlık Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü, Ankara.

Şinik, B. ve Görgün, Ç. (2014). Erken cumhuriyet döneminde Türkiye'de merkezileşme arayışları: Mülki idarede yeniden yapılanma. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 69/4, 777-805.

TBMM, (1924). *Köy Kanunu*, Kabul Tarihi: 18.03.1924, Kanun No: 442, Ankara.

Tekdal, Danyal. (2022). Osmanlı son döneminde kaza idare yapısı ve idarecileri: Akçadağ kazası örneği (1870-1920). *Tarih Okulu Dergisi*, 15/58, 2104-2147.

Tortop, N., Aykaç, B., Yayman, H., Özer, M. A. (2008). *Mahalli idareler*. İstanbul: Nobel Yayınları.

Tortop, N. (1966). Belediyelerimizin güçlükleri belediye ve köylerin ana problemleri. *İller ve Belediyeler Dergisi,* 22/25, 394-397.

Tuncel, M. (2009). Siirt. *Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi* içinde (C. 37, 173-175). İstanbul.

Tuncel, G. ve Gündoğmuş, B. (2013). Güneydoğu'da yaşanan köy boşaltma hadiselerinin siyasal yansımaları ve Şırnak il ölçeğindeki seçmen tercihine etkisi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 12(44), 234-254.

Tunç, B. ve Aydın, H. (2017). Cumhuriyet döneminde Doğubayazıt ilçesinin idarî yapısı ve nüfusu (1923-1970). *Current Research in Social Sciences,* 3/3, 132-142.

İçişleri Bakanlığı. (1946). *Türkiye'de meskûn yerler kılavuzu,* Cilt: 1-2. Ankara: Başbakanlık Devlet Matbaası.

VI. Sözlü Kaynaklar

Sözlü Kaynak 1: Nurettin Atan, 1974 Doğumlu, Memur, Başağaç Köyünden, Görüşme Tarihi: 21.08.2025, Kumçatı.

Sözlü Kaynak 2: Abdurrezak Batmaz, 1966 Doğumlu, Emekli Nüfus Memuru, Görüşme Tarihi: 24.08.2025, Şırnak Merkez.

Sözlü Kaynak 3: Nizam Demir, 1966 Doğumlu, Serbest Meslek, Görüşme Tarihi: 11.08.2025, Kasrik.

Sözlü Kaynak 4: Ramazan Altan, 1953 Doğumlu, Kuşkonar Köyünden, Cizre Belediyesinden Emekli, Görüşme Tarihi: 23.08.2025, Cizre.

Şırnak'ın Sağlık Statüsünü Etkileyen Temel Faktörler

Meryem DEMİRTAŞ

KAYNAKÇA

Açar Saltan, S., & Arda, B. (2025). Kadınların Doğurganlık Hakkında Bilgi ve Deneyimleri Üzerine Nitel Bir Araştırma: Şırnak Örneği. *Türkiye Klinikleri Tıp Etiği-Hukuku-Tarihi Dergisi*, *33*(3), 103–112. https://doi.org/10.5336/mdethic.2025-109255

Anderson, J. G. (1973). Demographic Factors Affecting Health Services Utilization. *Medical Care*, *11*(2), 104–120.

Bergmark, R. W., & Sedaghat, A. R. (2017). Disparities in health in the United States: An overview of the social determinants of health for otolaryngologists. *Laryngoscope Investigative Otolaryngology*, *2*(4), 187–193. https://doi.org/10.1002/lio2.81

Brown, J. S., & Elliott, R. W. (2021). Social Determinants of Health: Understanding the Basics and Their Impact on Chronic Kidney Disease. *Nephrology Nursing Journal*, *48*(2).

Çelebi Zengin, E., & Sağir, H. (2019). Rekabet Gücü Kapsamında Dünyadaki ve Türkiye'deki Kentlerin Değerlendirilmesi. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, (2), 867–889.

Çelik, Ş. (2013). Kümeleme Analizi ile Sağlık Göstergelerine Göre Türkiye'deki İllerin Sınıflandırılması. *Doğuş Üniversitesi Dergisi*, *14*(2), 175–194.

Denli, İ. (2023). Cumhuriyet'in 100. Yılında Şırnak İli. *İktisadi ve İdari Yaklaşımlar Dergisi*, *5*(2), 78–90. https://doi.org/10.47138/jeaa.1381121

DSÖ. (2022). Enviromental Health. Erişim Tarihi: 7.04.2025, https://www.who.int/health-topics/environmental-health#tab=tab_2

Faresjö, T., & Rahmqvist, M. (2010). Educational level is a crucial factor for good perceived health in the local community. *Scandinavian Journal of Public Health*, *38*(6), 605–610. https://doi.org/10.1177/1403494810374676

Flaskerud, J. H., & Delilly, C. R. (2012). Social determinants of health status. *Issues in Mental Health Nursing*, *33*(7), 494–497. https://doi.org/10.3109/01612840.2012.662581

Goldsmith, S. B. (1972). The Status of Health Status Indicators. *Health Services Reports*, *87*(3), 212–220.

Güzel, İ., & Oğuztürk, B. S. (2020). Şırnak İli Hanehalkı Tüketim Harcamaları Analizi. *International Journal of Academic Value Studies*, *6*(2), 205–224. https://doi.org/10.29228/javs.42663

Hertzman, C., Frank, J., & Evans, R. G. (2017). Heterogeneities in Health Status and the Determinants of Population Health. In R. G. Evans, M. L. Barer, & T. R. Marmor (Eds.), *Why are Some People Healthy and Others Not*. New York: Routledge.

Herzberg, M. P., & Smyser, C. D. (2024). Prenatal Social Determinants of Health: Narrative review of maternal environments and neonatal brain development. *Pediatric Research*, *96*(6), 1417–1428. https://doi.org/10.1038/s41390-024-03345-7

Joumard, I., André, C., Nicq, C., & Chatal, O. (2008). *Health Status Determinants Lifestyle, Environment, Health Care Resources and Efficiency*. https://doi.org/10.1787/240858500130

Kaleta, D., Polańska, K., Dziankowska-Zaborszczyk, E., Hanke, W., & Drygas, W. (2009). Factors Influencing Self-Perception of Health Status. *Cent Eur J Public Health*, *17*(3), 122–127.

Karaer, M., & Tatlıdil, H. (2019). Türkiye'deki 81 İlin Bazı Sağlık Göstergeleri ile Temel Bileşenler Analizi ve Gri İlişkisel Analiz Açısından Değerlendirilmesi. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, *8*(1), 44–54.

Köse, A. (2025). Covid-19 Pandemisinde İstatistik Bölgelerdeki Sağlık Hizmetinin Çok Boyutlu Ölçekleme ve TOPSIS Yöntemlerine Göre Değerlendirilmesi. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *27*(2), 487–502.

Krieger, J., & Higgins, D. L. (2002). Housing and Health: Time Again for Public Health Action. *American Journal of Public Health*, *92*(5).

Lahdenperä, M., Virtanen, M., Myllyntausta, S., Pentti, J., Vahtera, J., & Stenholm, S. (2022). Psychological Distress during the Retirement Transition and the Role of Psychosocial Working Conditions and Social Living Environment. *Journals of Gerontology - Series B Psychological Sciences and Social Sciences*, *77*(1), 135–148. https://doi.org/10.1093/geronb/gbab054

Lalonde, M. (2002). New perspective on the health of Canadians: 28 years later. *Revista Panamericana de Salud Pública*, *12*(3), 149–152.

McCusker, J., Karp, I., Cardin, S., Durand, P., & Morin, J. (2003). Determinants of Emergency Department Visits by Older Adults: A Systematic Review. *Academic Emergency Medicine*, *10*(12), 1362–1370. https://doi.org/10.1197/S1069-6563(03)00539-6

Mevzuat. (1990, Mayıs 16). İki İl ile Beş İlçe Kurulması ve 190 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Eki Cetvellerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun. Erişim Tarihi: 22.09.2025, Resmi Gazete. https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuatmetin/1.5.3647.pdf

Mobasseri, K., Doshmangir, P., Khodayari-Zarnaq, R., Goharinezhad, S., Gordeev, V. S., Ghiassipoor, M., & Doshmangir, L. (2024). Factors Influencing Healthy Lifestyle Among Older Adults: A Qualitative Study. *Activities, Adaptation & Aging*, *49*(1), 136–160.

Özdemir, M., Civelek, Ş., Çetin, Y. E., Karapınar, N., & Özel, D. (2015). Öğretmenlerin Eğitimsel Çevresel ve Sosyal Sorunları (Şırnak İli Örneği). *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, *26*(26), 163–181. https://doi.org/10.14582/duzgef.609

Özgür, E. M. (2004). Türkiye'de Toplam Doğurganlık Hızının Mekansal Dağılışı. *Coğrafi Bilimler Dergisi/ Turkish Journal of Geographical Sciences*, *2*(2), 1.

Perez, F. P., Perez, C. A., & Chumbiauca, M. N. (2022). Insights into the Social Determinants of Health in Older Adults. *Journal of Biomedical Science and Engineering*, *15*(11), 261–268. https://doi.org/10.4236/jbise.2022.1511023

Prüss-Ustün, A., Wolf, J., Bartram, J., Clasen, T., Cumming, O., Freeman, M. C., … Johnston, R. (2019). Burden of disease from inadequate water, sanitation and hygiene for selected adverse health outcomes: An updated analysis with a focus on low- and middle-income countries. *International Journal of Hygiene and Environmental Health*, *222*(5), 765–777. https://doi.org/10.1016/j.ijheh.2019.05.004

Sağlık Bakanlığı. (2025, September 25). Sağlık İstatistikleri Yıllığı. Erişim Tarihi: 25.09.2025, T.C. Sağlık Bakanlığı. https://www.saglik.gov.tr/TR-84930/saglik-istatistikleri-yilliklari.html

Şahman, O., & Gün, İ. (2024). Sağlığın Sosyal Belirleyicilerinin MOORA Yöntemi ile Analizi: OECD Ülkeleri Örneği. *Sosyal Guvence*, *13*(26), 1376–1399. https://doi.org/10.21441/sosyalguvence.1507454

SEGE. (2025). *İllerin ve Bölgelerin Sosyo-Ekonomik Gelişmişlik Sıralaması Araştıması*. Ankara. https://www.sanayi.gov.tr/merkez-birimi/b94224510b7b/sege/il-sege-raporlari

Srinivasan, S., O'Fallon, L. R., & Dearry, A. (2003). Creating Healthy Communities, Healthy Homes, Healthy People: Initiating a Research Agenda on the Built Environment and Public Health. *American Journal of Public Health*, *93*(9).

Tekin, B. (2024). Kadınların Sağlık Hizmetlerine Erişimi: Etkileyici Faktörler ve Bölgesel Farklılıklar. *Şura Akademi Dergisi*, (7), 111–123. https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/4155144

TÜİK. (2025a). Beşeri Kalkınma Endeksi. Erişim Tarihi:1.11.2025, Türkiye İstatistik Kurumu . https://data.tuik.gov.tr/Search/Search?text=%C5%9F%C4%B1rnak

TÜİK. (2025b). Bin Kişi Başına Düşen Toplam Hekim Sayısı. Erişim Tarihi:11.09.2025, Türkiye İstatistik Kurumu. https://biruni.tuik.gov.tr/ilgosterge/?locale=tr

TÜİK. (2025c). Bölgesel İstatistikler, 16-19 Yaş Gruplarına Göre Evlenme Sayıları. Erişim Tarihi: 4.10.2025, Türkiye İstatistik Kurmu. https://biruni.tuik.gov.tr/bolgeselistatistik/degiskenlerUzerindenSorgula.do

TÜİK. (2025d). Bölgesel İstatistikler, Ekonomik Göstergeler. Erişim Tarihi:1.10.2025, Türkiye İstatistik Kurumu. https://biruni.tuik.gov.tr/bolgeselistatistik/anaSayfa.do?dil=tr

TÜİK. (2025e). Bölgesel İstatistikler, Göç İstatisitkleri. Erişim Tarihi:1.10.2025, Türkiye İstatistik Kurumu. https://biruni.tuik.gov.tr/bolgeselistatistik/anaSayfa.do?dil=tr

TÜİK. (2025f). Bölgesel İstatistikler, Sağlık Personeli Sayısı. Erişim Tarihi:1.10.2025, Türkiye İstatistik Kurumu. https://biruni.tuik.gov.tr/bolgeselistatistik/tabloYilSutunGetir.do?durum=acKapa&menuNo=120&altMenuGoster=1

TÜİK. (2025g). Bölgesel İstatistikler, Seçilmiş Ölüm Nedenlerine Göre Ölümler. Erişim Tarihi:1.10.2025, Türkiye İstatistik Kurumu. https://biruni.tuik.gov.tr/bolgeselistatistik/anaSayfa.do?dil=tr

TÜİK. (2025h). Eğitim Durumu. Erişim Tarihi:9.10.2025, Türkiye İstatistik Kurumu Nüfus İstatistikleri Portalı. https://nip.tuik.gov.tr/?value=EgitimDurumu

TÜİK. (2025i). İllere Göre Toplam Doğurganlık Hızı. Erişim Tarihi:30.09.2025, Türkiye İstatistik Kurumu. https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Dogum-Istatistikleri-2022-49673#:~:text=Toplam%20do%C4%9Furganl%C4%B1k%20h%C4%B1z%C4%B1%201%2C62%20%C3%A7ocuk%20oldu&text=Toplam%20do%C4%9Furganl%C4%B1k%20h%C4%B1z%C4%B1%2C%202001%20y%C4%B1l%C4%B1nda,2022%20y%C4%B1l%C4%B1nda%201%2C62%20oldu.

TÜİK. (2025j). Şırnak İline Ait İçme Suyu, Kanalizasyon ve Atik Hizmeti Altyapı Göstergeleri. Erişim Tarihi:25.10.2025, Türkiye İstatistik Kurumu. https://biruni.tuik.gov.tr/ilgosterge/?locale=tr

TÜİK. (2025k, February 6). Yıllara Göre İl Nüfusları. Erişim Tarihi: 22.08.2025, Türkiye İstatistik Kurumu. https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=Nufus-ve-Demografi-109

Üstün, Ç., & Gültekin Karakaş, D. (2021). Türkiye'nin Sağlık Göstergelerinin Bölgesel ve Uluslararası Karşılaştırma Perspektifinden Değerlendirilmesi. *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *Yıl 14*(Özel Sayı), 107–132. https://doi.org/10.46790/erzisosbil.960485

Yıldırım, İ. (2025). Şırnak'ta Toplumsal Yapı: Tarihsel Gelişim ve Güncel Dinamikler. *İktisadi ve İdari Yaklaşımlar Dergisi*, *7*(1), 21–32. https://doi.org/10.47138/jeaa.1626160

Ekonomik ve Finansal Görünüm: Şırnak İli Üzerine Bir Değerlendirme

Erol KÖYCÜ

KAYNAKÇA

Agu, S. C., Onu, F. U., Ezemagu, U. K. ve Oden, D. (2022). Predicting gross domestic product to macroeconomic indicators. *Intelligent Systems with Applications*, 14, 1-7. https://doi.org/10.1016/j.iswa.2022.200082

Banerjee, D. (2016). Impact of economic development on quality of life and human happiness of urban socio economic classes: a study of suburban Mumbai. *The Business and Management Review*, 7(5), 198-204.

BDDK (2025). Veriler. https://www.bddk.org.tr/Veri/Detay/160 adresinden 8 Ekim 2025 tarihinde alınmıştır.

Canh, N. P. ve Thanh, S. D. (2022). The dynamics of export diversification, economic complexity and economic growth cycles: Global evidence. *Foreign Trade Review*, 57(3), 234-260. https://doi.org/10.1177/0015732520970441

Ekinci, F., Koca, G. ve Yüce, Ş. (2019). Yatırımlarda vergisel teşvikler: Güneydoğu Anadolu bölgesi değerlendirmesi Şırnak ili örneği. *Sakarya İktisat Dergisi*, 8(4), 311-330.

Encinas-Ferrer, C. ve Villegas-Zermeño, E. (2015). Foreign direct investment and gross domestic product growth. *Procedia Economics and Finance*, 24, 198-207. https://doi.org/10.1016/S2212-5671(15)00647-4

Erdaş, M. L. ve Göçmen Yağcılar, G. (2021). Finansal gelişme, tasarruf ve küreselleşme ile sermaye oluşumu arasındaki ilişkinin saklı eşbütünleşme ve asimetrik nedensellik testleri ile analiz edilmesi: Türkiye örneği. Verimlilik Dergisi, 3, 203-222. https://doi.org/10.51551verimlilik.696797

Güven, O. (2024). Bölgeler arası ekonomik gelişmişlik farklılıklarını etkileyen faktörler. *Bölgesel Kalkınma Dergisi*, 2(1), 80-92. https://doi.org/10.61138/bolgeselkalkinmadergisi.1415395

ILO (2016). Employment. https://www.ilo.org/resource/employment-1 adresinden 2 Ekim 2025 tarihinde alınmıştır.

ILO (2022). Definitions and metadata. https://weso-data.ilo.org/definitions-and-metadata/ adresinden 2 Ekim 2025 tarihinde alınmıştır.

IMF (2025). Finance and development magazine. https://www.imf.org/en/Publications/fandd/issues/Series/Back-to-Basics/gross-domestic-product-GDP#:~:text=GDP%20measures%20the%20monetary%20value,the%20borders%20of%20a%20country adresinden 1 Ekim 2025 tarihinde alınmıştır.

Iqbal, A., Tang, X. ve Rasool, S. F. (2023). Investigating the nexus between CO_2 emissions, renewable energy consumption, FDI, exports and economic growth: Evidence from BRICS countries. Environment, Development and Sustainability, 25, 2234-2263. https://doi.org/10.1007/s10668-022-02128-6

Keegan, J. W. (1989). *Global Marketing Management*, Prentice-Hall.

Li, R. (2024). Research on the correlation between economic factors and quality of life. *Highlights in Science, Engineering and Technology*, 24, 413-418.

Martin, R. (1997). Regional unemployment disparities and their dynamics. *Regional Studies*, 31(3), 237-252. https://doi.org/10.1080/00343409750134665

Milán-García, J., Uribe-Toril, J., Ruiz-Real, J. L. ve de Pablo Valenciano, J. (2019). Sustainable local development: An overview of the state of knowledge. *Resources*, 8(31), 1-18. https://doi.org/10.3390/resources8010031

MKK (2025). Veri analiz platformu. https://www.vap.org.tr/illere-gore-yatirimci-sayilari adresinden 7 Ekim 2025 tarihinde alınmıştır.

Rana, R. H., Alam, K. ve Gow, J. (2020). Health expenditure and gross domestic product: Causality analysis by income level. *International Journal of Health Economics and Management*, 20, 55-77. https://doi.org/10.1007/s10754-019-09270-1

Sağlam, K. (2024). BIST100 endeksi ve dolar kurunun yatırımcı risk iştahı endeksi üzerindeki nedensellik ilişkisinin incelenmesi. *Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 9(1), 1-11.

Subedi, P., Kharel, S. ve Poudel, J. M. (2024). Foreign direct ınvestment, export and economic growth: An evidence from Nepal. Academia Journal of Humanities & Social Sciences, 1, 1-15. https://doi.org/10.3126/ajhss.v1i1.64989

TOBB (2025). İstatistikler. https://www.tobb.org.tr/BilgiErisimMudurlugu/Sayfalar/KurulanKapananSirketistatistikleri.php adresinden 8 Ekim 2025 tarihinde alınmıştır.

TÜİK (2025a). İstatistik veri portalı. https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Yillik-Gayrisafi-Yurt-Ici-Hasila-2024-54187 adresinden 5 Ekim 2025 tarihinde alınmıştır.

TÜİK (2025b). İstatistik veri portalı. https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=egitim-kultur-spor-ve-turizm-105&dil=1 adresinden 5 Ekim 2025 tarihinde alınmıştır.

TÜİK (2025c). İstatistik veri portalı. https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=istihdam-issizlik-ve-ucret-108&dil=1 adresinden 5 Ekim 2025 tarihinde alınmıştır.

TÜİK (2025d). İstatistik veri portalı. https://data.tuik.gov.tr/Kategori/GetKategori?p=dis-ticaret-104&dil=1 adresinden 6 Ekim 2025 tarihinde alınmıştır.

Vasagan, V. T. (2022). Trend of gross domestic product and per capita income of Bangladesh: Past, present, and future. *Talaa Journal of Islamic Finance*, 2(2), 86-98. https://doi.org/10.54045/talaa.v2i2.698

Yurdakul, E. M. (2014). *Türkiye'de ithalatın gelişimi ve ithalatın yapay sinir ağları yöntemi ile tahmin edilebilirliğine yönelik bir analiz*. [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Adnan Menderes Üniversitesi.

Şırnak Bölgesindeki Batıl İnançlar Üzerine Psikososyal Bir Analiz

Hâkim ZEYREK

KAYNAKÇA

Ayten, A. & Ali, K. (2009). Batıl İnanç ve Davranışlar Üzerine Psikososyolojik Bir Analiz. *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, *9*(2), 45-70.

Çiçekler, A. N. (2019). Isaac Barrow'un Kaleminden Türklerde Batıl İnançlar/Hurafeler/halk İnanışları. *Dil ve Edebiyat Araştırmaları*, *20*(20), 165-188.

Eliade, M. (2003). *Dinler Tarihine Giriş*. (Çev. Lale ARSLAN), Kabalcı.

Eliade, M. (2003). *Dinsel İnançlar ve Düşünceler Tarihi.* (Çev. Ali BERKTAY). Kabalcı.

Erden, M. & Akman, Y. (2018). Eğitim Psikolojisi. Arkadaş Yayınevi.

Frazer, J. G. (2017). *Psişik İşler Batıl inançlar Kurumlarımızın Gelişimini Nasıl Etkiledi?* (Çev. İsmail Hakkı YILMAZ). Pinhan.

https://islamansiklopedisi.org.tr/batil: (Erişim: 24.07.2025.)

Jung, Carl Gustav (2020). *Dört Arketip*. (Çev. Zehra AKSU YILMAZER). Metis.

Malinowski, B. (2020). *Büyü, Bilim ve Din*. (Çev. Saadet ÖZKAL). Kabalcı.

Nişanyan, Sevan. (2009). *Sözlerin Soyağacı.* Everest.

Örnek, S.V. (1988). *İlkellerde Din, Büyü, Sanat, Efsane*. Gerçek Yayınevi.

Sinanoğlu, A. F., & SİNANOĞLU, A. (2012). 21. Yüzyıl Malatya'sında Batıl İnançlar. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, S. 31, 239-257.

Solomon, R. C. & HİGGİNS, K. M. (2020). *Felsefenin Kısa Tarihi*. (Çev. Mustafa Topal). İletişim.

Spinoza, B. (2012). *Ethica.* (Çev. Çiğdem Dürüşken). Alfa Yayıncılık.

Eğitim-Yoksulluk İlişkisi
Şırnak İli Örneği

Murat GÜMÜŞ

KAYNAKÇA

Arabacı, R. Y. (2019). Gelir Dağılımı Ve Yoksulluk. A. Tokol, & A. Yusuf içinde, *Sosyal Politika* (s. 175-201). Bursa: Dora Basın Yayın Dağıtım.

Buğra, A. (2018). *Kapitalizm,Yoksulluk ve Türkiye'de Sosyal Politika* . İstanbul: İletişim Yayınları.

Çoban, S. (2019). Yoksulluğun Kavramsal Çerçevesi. F. Yıldırım içinde, *Yoksulluk ve Sosyal Hizmet* (s. 23-41). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Açık Öğretim Yayını.

Dönmezer, S. (1994). *Toplumbilim.* Beta Basım A.Ş.

Giddens, A. (2012). *Sosyoloji.* İstanbul: Kırmızı Yayınları.

Gümüş, M. (2023). *Yoksullukla Mücadele Bağlamında Uygulanan Sosyal Politika Uygulamaları 2021 Yılı Şırnak-Cizre Örneği.* Maltepe Üniversitesi.

İŞKUR. (2025). *Şırnak İşkur İl Müdürlüğü.*

Koray, M. (2018). *Sosyal Politika.* Ankara: İmge Kitabevi.

Lewis, O. (1965). *İşte Hayat; Yokluk Kültürü İçindeki Bir Porto Rico'lu Aile Üzerine İnceleme.* İstanbul: e Yayınları.

Oktik, N. (2008). Yoksulluk Olgusuna Kavramsal ve Kuramsal Yaklaşımlar. N. Oktik içinde, *Türkiye'de Yoksulluk Çalışmaları.* İzmir: Yakın Kitabevi.

Şenses, F. (2017). *Küreselleşmenin Öteki Yüzü:Yoksulluk.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Şırnak Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü (2021).

Şırnak Aile, Çalışma ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü (2025).

Tezcan, M. (1997). *Eğitim Sosyolojisi.* Ankara Üniversitesi Yayınları.

TÜİK. (2025, Ağustos 4). *Türkiye İstatistik Kurumu*. https://www.tuik.gov.tr/ adresinden alındı

Uygun, S. (2013). *Türk Eğitim Sisteminin Sorunları.* Nobel Akademik Yayıncılık.

Zencirkıran, M. (2019). *Türkiyenin Toplumsal yapısı.* Anadolu Üniversitesi.

Genel ve Yerel Seçimler Arasındaki Farklılıklar: Şırnak Merkez İlçe Örneği

Ceyhan ERENER

KAYNAKÇA

Aksu, H. (2021). Şırnak'ta Seçmen davranışı: 1991-2018 Arası Genel Seçimlerde Süreklilik ve Değişim. İ. Hüseyni, S. Çelik, R. Sakur, ve M. N. Uygur (Ed.), *Ekonomik, Siyasal ve Sosyal Boyutlarıyla Şırnak* (s. 267-283). Paradigma Akademi.

Andersen, R. and Heath, A. (2000). Social cleavages, attitudes and voting paternse: A comparison of Canada and Great Britain. Centre for Research into Elections and Social Trends, Working Paper (81).

Antunes, L. 2010. Theoretical Models of Voting Behaviour. Exedra, 4(1), 145-170

Berelson, B. R., Lazarsfeld, P. F., & McPhee, W. N. (1954). *Voting: A study of opinion formation in a presidential campaign*. University of Chicago Press.

Bilecen, H. (2016). Understanding voting behavior in Turkey: Ethnicity vs. religion Türkiye'de oy verme davranışını anlamak: Etnisite mi dindarlık mı? Akademik Bakış Dergisi, 56, 531–549.

Çetin, M. Ş. (2016). *Seçmen davranışı ve yerel seçimler: Yerel seçimlerde Muş Merkez ilçedeki seçmenlerin oy kullanma davranışının incelenmesi.* Yüksek lisans tezi, Muş Alparslan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Downs, A. (1957). *An economic theory of democracy*, New York: Harper and Row Publishing.

Erdoğan, E., Kemahlıoğlu, Ö., Moral, M., Kalaycıoğlu, E., & Toros, E. (2019). *23 Haziran 2019 İstanbul Tekrar Seçimleri: Seçmen Davranışı Açısından Bir Değerlendirme*. İstanbul Politikalar Merkezi.

Goldberg, O., A.C. (2017). *The Impact of Cleavages on Swiss Voting Behavior: A Modern Research Approach*. Cham/ Switzerland: Springer.

Gül, M. T. (2025). *Yerel seçimlerde seçmen davranışını etkileyen faktörler: Tokat örneği.* Yüksek lisans tezi, Samsun Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü.

Güneş, C. (2019). *Şırnak'ta seçmen davranışı (1973–2019)*. Yüksek lisans tezi, Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Heywood, A. (2011). Siyaset (5. Baskı). Ankara: Adres Yayınları.

Norris, P. (2004). *Electoral engineering: Voting rules and political behavior*. Cambridge university press.

Nufusu (2025). https://www.nufusu.com/ilceleri/sirnak-ilceleri-nufusu adresinden 1 Kasım 2025 tarihinde alınmıştır.

Özhan, A. A. (2018). *Türkiye'de seçmen davranışları: Güneydoğu Anadolu incelemesi*. Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Reif, K., & Schmitt, H. (1980). Nine second-order national elections–a conceptual framework

for the analysis of European Election results. European journal of political research, 8(1), 3-44.

Rose, R., & Urwin, D. W. (1970). Persistence and change in western party systems since 1945. *Political studies*, 18(3), 287-319.

Saha Merkezi. (2023). *Politik gündeme ve seçmen eğilimine ilişkin Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri saha araştırması raporu: Basın metni*. https://sahamerkezi.org/

Schmitt, H., Sanz, A., Braun, D., & Teperoglou, E. (2020). It all happens at once: Understanding electoral behavior in second-order elections. Politics and Governance, 8(1), 6–18.

Shively, W. P., & Schultz, D. (2022). *Power and choice: An introduction to political science*. Bloomsbury Publishing PLC.

Tosun, G. (2022). Kadınların seçmen davranışı: Siyasal katılımda cinsiyetin etkisi. Kadın Araştırmaları Derneği (KADER) Raporu.

Tuncel, G., & Gündoğmuş, B. (2013). Güneydoğuda yaşanan köy boşaltma hadiselerinin siyasal yansımaları ve Şırnak il ölçeğindeki seçmen tercihine etkisi. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 12(44), 234–254.

Turna, B. (2022). Türkiye'de 1980 sonrası genel ve yerel seçimlerinde makro iktisadi göstergelerin seçmen davranışı üzerindeki etkisine ilişkin bir analiz. Yüksek Lisans Tezi, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

TÜİK (2025). Nüfus İstatistikleri Portalı. Türkiye İstatistik Kurumu. https://nip.tuik.gov.tr/ adresinden 3 Kasım 2025 tarihinde alınmıştır.

Uyar, E. (2022). *Türkiye'de seçmen davranışının sosyo-ekonomik belirleyicileri*, Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

YSK (2025). Sandık Sonuçları ve Tutanaklar. Yüksek Seçim Kurulu. https://sonuc.ysk.gov.tr adresinden 6 Kasım 2025 tarihinde alınmıştır.

Modernleşme Sürecinde
Şırnak'ta Devlet, Ağa ve Toplum

Ahmet GÜLENÇ

Kaynakça

1. Arşiv Belgeleri

Cumhurbaşkanlığı Osmanlı Arşivi (BOA)

BOA, DH.SN.THR., Dosya No: 64, Gömlek No: 70.

BOA, DH.SN.THR., Dosya No: 82, Gömlek No: 55.

BOA, DH.SN.THR., Dosya No: 82, Gömlek No: 55.

BOA, DH.SN.THR., Dosya No: 82, Gömlek No: 55.

BOA, DH.SN.THR., Dosya No: 82, Gömlek No: 55.

BOA. A. MKT.NZD., Dosya No: 311, Gömlek No: 88.

BOA. DH.KMS., Dosya No: 47, Gömlek No: 26.

BOA. MF.İBT., Dosya No: 419, Gömlek No: 60, s.7.

BOA. Y..EE..d... Defter No: 297, s. 42-43

BOA. Y.PRK.UM., Dosya No: 3, Gömlek No: 37.

BOA. Y.PRK.UM., Dosya No: 3, Gömlek No: 37.

BOA., DH.MUİ., Dosya No: 118, Gömlek No: 2.

BOA. ŞD. Dosya No: 2555, Gömlek No: 5

İstanbul Müftülüğü Meşihat Arşivi, Sicill-i Ahval Dosyaları, nr. 5239, s.1-3.

Salnameler

Bitlis Vilayet Salnamesi, h.1317/m.1899.

Salname-i Devlet-i Aliyye-i Osmaniyye, Hilal Matbaası, Dersaadet, 1334.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi 1927-1928.

Türkiye Cumhuriyeti Devlet Salnamesi 1928-1929.

Türkiye Cumhuriyeti Maarif Vekâleti, 1925-1926 Ders Senesi İhsâiyat Mecmuası.

Vilayet-i Diyarbakır Salnamesi, (h.1292, m.1875). 7. Defâ.

Vilayet-i Diyarbakır Salnamesi, (h.1294, m.1877). 9. Defâ.

Vilayet-i Diyarbakır Salnamesi, (h.1301, m.1884). 11. Defâ.

Vilayet-i Diyarbakır Salnamesi. (h.1300, m.1883). 10. Defâ.

Vilayet-i Diyarbakır Salnamesi. (h.1302, m.1885). 12. Defâ.

Vilayet-i Diyarbekir Salnamesi. (h.1293, m.1876). 8. Defâ.

Gazeteler

Takvim-i Vekayi, Sayı: 1344, h. 23 Muharrem 1288/m. 14 Nisan 1871.

2. Kaynak Eserler

Bayram, K. ve Coşkun, A. (2022). Şırnak'ta Dini Hayat. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,* 40, ss. 218-263. https://doi.org/10.35209/ksuifd.1142618.

Baz, İ., Şarman, N., Cengiz, G. ve Ölgen, Ş. (2015). *Şırnak Aşiretleri ve Kültürü*. ed. İbrahim Baz ve Nurdan Şarman, Ankara: Şırnak Sanayi ve Ticaret Odası Yayınları.

Bruinessen, M. V. (2010). *Ağa, Şeyh, Devlet*, çev. Banu Yalkut, İstanbul: İletişim Yayınları.

Çadırcı, M. (1991). *Tanzimat Döneminde Anadolu Kentlerinin Sosyal ve Ekonomik Yapıları.* Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Çelik, S., ve Kadırhan, G. (2024). Bilinmeyene Yolculuk: Şırnak Kültür, İnanç ve Doğa Turizmi Rotaları. *GSI Journals Serie A: Advancements in Tourism Recreation and Sports Sciences,* 7(1), 123-138. https://doi.org/10.53353/atrss.1339499

Durhan, İ. (2008). Tanzimat Döneminde Osmanlı Yargı Teşkilatındaki Gelişmeler. *Erzincan Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi,* C. XII, S. 3-4.

Ekinci, E. B. (2004). *Tanzimat ve Sonrası Osmanlı Mahkemeleri,* İstanbul: Arı Sanat Yayınları.

Ekinci, M. R. (2010). Şırnak'ın İdari Taksimatı ve İdari Alanda Meydana Gelen Değişimler (1845-1918). *Uluslararası Şırnak ve Çevresi Sempozyumu Bildirileri*, Ankara: Şırnak Üniversitesi Yayınları.

Ertaş, K. (2021). Osmanlı'nın Son Döneminden Günümüze Şırnak'ın Etnik ve Dini Yapısı, ed. İbrahim Hüseyni, Sedat Çelik, Reşat Uygur ve M. Nazım Uygur, *Ekonomik, Siyasal ve Sosyal Boyutlarıyla Şırnak,* Çanakkale: Paradigma Akademi Yayınları.

Gençoğlu, M. (2011). 1864 ve 1871 Vilâyet Nizamnamelerine Göre Osmanlı Taşra İdaresinde Yeniden Yapılanma. *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(1).

Gökalp, Z. (2011). *Kürt Aşiretleri Hakkında Sosyolojik Tetkikler*, İstanbul: Kaynak Yayınları, 2011.

Gülenç, A. (2022). *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Şırnak Tarihi (idari, sosyal ve ekonomik Yapı),* Konya: Palet Yayınları.

Gülenç, A. (2023). Şırnak Aşiretlerinin Millî Mücadeledeki Tutumları. ed. Mustafa Göleç, Zeynep Kevser Şerefoğlu ve İlhami Danış, *Millî Mücadele'nin Yerel Tarihi 1918-1923 Diyarbakır - Mardin - Elâzığ - Malatya - Adıyaman - Tunceli - Siirt – Şırnak,* C. 8, Ankara: Türkiye Bilimler Akademisi Yayınları.

Güneş, M. (2014). *Osmanlı Devleti'nde Kaymakamlık (1842-1871)*. İstanbul: Kitabevi Yayınları.

Keleş, B. (2021). Şırnak ve Çevresinde Yaşayan Müslim ve Gayrimüslim İlişkileri (Dini, Sosyal, Kültürel ve Ticari), ed. İbrahim Hüseyni, Sedat Çelik, Reşat Uygur ve M. Nazım Uygur, *Ekonomik, Siyasal ve Sosyal Boyutlarıyla Şırnak,* Çanakkale: Paradigma Akademi Yayınları.

Ortaylı, İ. (1994). Tanzimat Devri ve Sonrası İdarî Teşkilât. (Ed.) Ekmeleddin İhsanoğlu, *Osmanlı Devleti ve Medeniyeti Tarihi I,* İstanbul: IRCICA.

Ortaylı, İ. (2000). *Tanzimat Devrinde Osmanlı Mahalli İdareleri (1840-1880)*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Öğmen, M. (2009). XIX. Yüzyılın Son Çeyreğinden Cumhuriyet'in İlanına Kadar Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Aşiretlerin Demografik Yapısı. *II. Bingöl Sempozyumu*, Bingöl: Bingöl Belediyesi Kültür Yayınları.

Pakalın, M. Z. (1983). Müftü. *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*, C.2, İstanbul: Millî Eğitim Basımevi.

Soydan, E. ve Şarman, N. (2013). Mardin ve Şırnak İllerindeki Süryanilere Ait Dini Yapıların Kültür (ve İnanç) Turizmi Potansiyeli. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(6 Issue 8), 589-607.

Tunç, İ. (2021). Kutsal ve Mekân İlişkisi Bağlamında Cudi ve Çevresi. Ed. İ. Hüseyni, S. Çelik, R. Sakur ve M. N. Uygur, *Ekonomik, Siyasal ve Sosyal Boyutlarıyla Şırnak*, Çanakkale: Paradigma Akademi.

Ünal, F. (2011). Tanzimattan Cumhuriyete Türkiye'de Yerel Yöne-timlerin Yasal ve Yapısal Dönüşümü. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, S: 30.

Ünal, M. A. (1999). Osmanlı Devleti'nde Merkezi Otorite ve Taşra Teşkilatı. *Osmanlı 6 (Teşkilat),* Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.

Yıldırım, İ. (2025). Şırnak'ta Toplumsal Yapı: Tarihsel Gelişim ve Güncel Dinamikler. *İktisadi ve İdari YaklaşımlarDergisi,* 7(1), 21-32. https://doi.org/10.47138/jeaa.1626160

Yıldız, M. Z., Sındır R. ve Alaeddinoğlu, F. (2010). Geçmişten Günümüze Şırnak ve Çevresinin Sosyo-Demografik Gelişimi. *Uluslararası Şırnak ve Çevresi Sempozyumu*, Ankara.

Tarihsel ve Kültürel Yönleriyle Şırnak

Mesut BALTA

KAYNAKÇA

Acar, M. (2018). Doğu Anadolu'da bayram ve şenlik kültürü üzerine bir inceleme. Atatürk Üniversitesi Yayınları.

Aksoy, N. (2008). Kürt klasik edebiyatında tasavvufî temalar.

Allison, C. (2012). The Yezidi oral tradition in Iraqi Kurdistan. Routledge.

Anderson, B. (2013). Xenophon's Anabasis and the Ten Thousand. Cambridge University Press.

Belli, O. (2008). Cudi Dağı ve Nuh Tufanı efsaneleri. Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Bozarslan, M. (1992). Kürt edebiyatı tarihine giriş.

Brock, S. (1999). The Syrian Churches and their heritage. Gorgias Press.

Bruinessen, M. van (1992). Agha, shaikh and state: The social and political structures of Kurdistan. Zed Books.

Bruinessen, M. van (2000). Agha, shaikh and state: The social and political structures of Kurdistan.

Çevik, A. (2011). Cizre Beyliği tarihi ve kültürü üzerine araştırmalar. İstanbul Üniversitesi Yayınları.

Erzen, A. (1992). Doğu ve Güneydoğu Anadolu'daki tarihi eserler. Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Hânî, A. (1692/1990). Mem û Zîn. Deng Yayınları.

Hill, D. R. (1998). Studies in medieval Islamic technology. Ashgate.

Hollerweger, H. (1999). Tur Abdin: Living cultural heritage. Linz Kulturverlag.

İbnü'l-Esîr. (2003). El-Kâmil fi't-tarih (A. Özdemir, Çev.). Bahar Yayınları. (Orijinal eser yayımlanma tarihi 1231).

İlhan, Z. (2013). Mewlûda Mela Huseynê Bateyî (Yüksek lisans tezi). Mardin Artuklu Üniversitesi.

Kaya, M. (2015). Cudi Dağı ve Nuh'un Gemisi efsanesinin kültürel yansımaları. Mardin Artuklu Üniversitesi Yayınları.

Kaya/a, M. (2023). Mor Aho Manastırı'nda 34 yıl sonra ilk ayin. Anadolu Ajansı.

Kaya/b, M. (2023). Kasrik Boğazı'nın arkeolojik ve ekolojik önemi üzerine. Şırnak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 9(1), 77–92.

Kizir, M. (2019). Şırnak adının etimolojisi üzerine bir değerlendirme. Şırnak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7(2), 45–58.

Kreyenbroek, P. G. (1995). Yezidism: Its background, observances and textual tradition. Edwin Mellen Press.

Mutlu, H. (2017/a). Şırnak halk kültüründe tarım ve dayanışma ritüelleri. Şırnak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 3(2), 63–78.

Mutlu, H. (2017/b). Şırnak halk müziği ve sözlü kültür üzerine bir değerlendirme. Şırnak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 3(1), 35–54.

Özdoğan, M. (2014). Anadolu'nun tarih öncesi kültürleri ve arkeolojik mirası. Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Şimşek, S. (1960). Hakkari dedikleri. Varlık Yayınları.

Sümer, F. (2005). Anadolu'da halk inançları ve mitolojik unsurlar. Kültür Bakanlığı Yayınları.

T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı. (2020). Kasrik Boğazı Kesin Korunacak Hassas Alan İlanı. Resmî Gazete (Sayı: 31128).

Taberî, E. C. (1987). Târîhü'l-Ümem ve'l-Mülûk (Z. Kitapçı, Çev.). Akçağ Yayınları.

Umar, B. (1993). Türkiye'deki tarihsel adlar. İnkılap Kitabevi.

Uzun, M. (1998). Ronî Mîna Evînê / Tarî Mîna Mirinê. Avesta Yayınları.

Wilhelm, G. (1989). The Hurrians. Aris & Phillips.

Xenophon. (1922). Anabasis (C. L. Brownson, Çev.). Harvard University Press.

Yergin, M. (2015). Mewlîdê Mela Ehmedê Xasî de tesîrê Mewlîdê Mela Huseynê Bateyî. International Journal of Kurdish Studies, 1(1), 98–118.

Şırnak'ta Ziyaret Duraklarına Nitel Sosyolojik Bir Yaklaşım: Cizre Örneği

Kayhan BAYRAM

KAYNAKÇA

Acat, V. (2022). *Seyyah Ve Coğrafyacıların Gözüyle Ortaçağda Cizre Ve Çevresi* (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Mardin Artuklu Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı, 109–123.

Alkış, A. (2023). *Melâye Cızîrî'nin Dîvân'ında Tasavvufî Mazmûnlar.* Şırnak: Şırnak Üniversitesi Yayınları.

Artun, E. (2005). *Türk Halkbilimi.* İstanbul: Kitabevi Yayınları.

Assmann, J. (2011). *Cultural Memory And Early Civilization: Writing, Remembrance, And Political İmagination.* Cambridge: Cambridge University Press.

Ayğan, A. (2023). Cizre Anıtları ve Kitabeleri. İstanbul: Eskiyeni Yayınları.

Bayram, K., & Coşkun, A. (2022). Şırnak'ta dini hayat. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 40, 218-263. https://doi.org/10.35209/ksuifd.1142618

Baz, İ. (2011). *Şırnak Bölgesindeki Nakşi Şeyh Aileleri Ve İdil'de Yaşayan Mutasavvuflar.* In Geçmişten Günümüze İdil Sempozyumu (S. 351). İstanbul: Smart Ajans.

Baz, İ. (2011). Güneydoğu'da bir irfan merkezi: Serdahl Tekkesi ve Külliyesi. *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2(2), 15-36.

Bell, G. L. (1911). *Amurath To Amurath*. London: William Heinemann.

Biyografya.Com. (2025, 19 Ağustos). El Cezerî (Ebu'l İzz), Biyografya. Https://Www.Biyografya.Com

Bourdieu, P. (1986). *The Forms Of Capital. In J. Richardson (Ed.), Handbook Of Theory And Research For The Sociology Of Education* (Pp. 241–258). New York: Greenwood Press.

Bourdieu, P. (2015*). Pratik Nedenler: Eylem Kuramı Üzerine* (H. U. Tanrıöver, Çev.) (S. 74). İstanbul: Kesit Yayıncılık.

Dirik, M. (T.Y.). *Al Jazari: The İngenious İnventor Of Cybernetics And Robotics. Journal Of Science,* Computing And Artificial Intelligence.

Durkheim, E. (2010). *Dini Hayatın İlkel Biçimleri* (Ö. Ozankaya, Çev.). Ankara: Dost Kitabevi. (Orijinal Çalışma 1912)

Eliade, M. (1991). *Kutsal Ve Dindışı: Dinin Doğası Üzerine* (M. Aydın, Çev.). Ankara: Gece Yayınları.

Artun, Erman, *Türk Halkbilimi*, Kitabevi yayınları, 2005 İstanbul

Ertekin, Z. (2005). *Cizre'de Mevcut Tarihi Yapılar Ve Çevre Düzenlemeleri* [Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi]. YÖK Ulusal Tez Merkezi. Https://Acikbilim.Yok.Gov.Tr/Handle/20.500.12812/708544

Erk, A. (2021). Cizre İsmail Ebul-İz El-Cezerî Müzesi'nde Bulunan Bir Grup Madeni İbrik. *Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7*(1), 293-312. Https://Doi.Org/10.31463/Aicusbed.872976

Ğandur, M. Y. (2008). *Ortaçağ Cizre Tarihi (M.S. 815–1515)* (F. Bedirhanoğlu, Çev.). İstanbul: Beşir Ant Yayınları.

Halbwachs, M. (1992). *On Collective Memory (L. A. Coser, Trans.).* Chicago: University Of Chicago Press.

Hamdi Abdilmecid Es-Selefî & Tahsin İbrahim Ed-Duskî. (2008*). Mu'cemu'ş-Şu'arâi'l-Kurd*. Duhok: Sipîrez Yayınları.

İbn Kesir. (2004). *El-Bidaye Ve'n-Nihaye* (H. A. Mennan, Ed.). Beyrut: Beytu'l Efkar.

İlkha. (2025, 15 Eylül). Https://İlkha.Com/Guncel/Sirnakta-Hz-Nuhu-Anma-Programi-Binlerce-Kisinin-Katilimi-İle-Cudi-Daginda-Gerceklestirildi-465919 25.09.2025

Kardaş, C. (2010). *Cizre'de Bulunan Türbeler ve Bu Türbelerin Etrafında Oluşan Kültürel Değerler,* Uluslararası Şırnak ve Çevresi Sempozyumu Bildirileri: Editör M. Nesim Doru Şırnak Üniversitesi Yayınları.

Koenig, H. G. (2012). Religion, Spirituality, And Health: The Research And Clinical İmplications. *ISRN Psychiatry*, 2012, Article 278730. Https://Doi.Org/10.5402/2012/278730

Korkutata, Y., & Toprak, Z. F. (2013). El-Cezerî İle İlgili Yapılan Çalışmaların Değerlendirilmesi. *DÜMF* MD, 4(1), 37–49.

Köse, A. (2005). Dindarlığın Sosyo-Kültürel Yüzleri: Popüler Dindarlık Üzerine Bir Deneme. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,* 46(1), 159–182.

Kurdo, Q. (1992). *Tarîxa Edebiyeta Kurdî* (S. 92). Ankara: Özge Yayınları.

Lefebvre, H. (1991). *The Production Of Space* (D. Nicholson Smith, Trans.). Oxford: Blackwell.

Öz, R. (2019). *Sufînin Akîdesi:* Molla Ahmed El-Cezîrî Örneği. Şırnak Üniversitesi Yayınları.

Pilatin, U. (2012). *Osmanlı Medrese Sistemi Ve Cizre Medreseleri. In Bilim, Düşünce Ve Sanatta Cizre.* İstanbul: Mardin Artuklu Üniversitesi Yayınları.

Reşat, A. (2024). *Fethinden Günümüze Cizre: Siyasi, İlmî Ve Kültürel Tarih* (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa.

Sağniç, F. H. (1992). *Dîroka Wêjeya Kurdî*. İstanbul: Weşanên Entîtuya Kurdî Ya Stenbolê.

Şengül, B. A. (2014). Cizre Kırmızı Medrese: Mimari, İktidar Ve Tarih. *Kebikeç*, (38), 213–232. Https://Kebikecdergi.Files.Wordpress.Com/2015/01/Bitti_08_Birgulsengul_Kirmizimedrese.Pdf

Tuan, Y.-F. (2018). *Mekân ve Yer: Deneyim Perspektifinden* (E. Kılıç, Çev.). İstanbul: Sel Yayıncılık.

Tunç, İ. (2022). Cudi Dağı'nda İbrahimî Dinlerin Ortak Mirası Olarak Sefine Festivali. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 9(2), 988–1011. Http://Doi.Org/10.51702/Esoguifd.1136595

Turner, V. (1969). *The Ritual Process: Structure And Anti-Structure.* Chicago: Aldine Publishing.

Tüzün, M. (2014). *Cizre Tarihi* (2 Cilt Takım). İstanbul: Nubihar Yayınları.

Uygur, H. K., & Akın, E. (Eds.). (2023). *Ritüelleri Ve Anlatılarıyla Kutsal Mekânlar III* (E Kitap). Paradigma Akademi Yayınları.

Weber, M. (2006). *Din Sosyolojisi* (L. Boyacı, Çev.) (S. 132). İstanbul: Yarın Yayınları.

Yapıcı, A. (2007). *Ruh Sağlığı Ve Din: Psiko-Sosyal Uyum Ve Dindarlık.* Adana: Karahan Kitabevi.

Yaşın, A. (1983). *Bütün Yönleriyle Cizre*. Ankara: [Yayınevi Belirtilmemiş].

Yaşın, A. (2013*). Nuh Peygamber (As.) Tufanı Ve Cudi Dağı*. İstanbul: Kent Işıkları Yayınları.

Yıldırım, K. (2018). *Kürt Medreseleri Ve Âlimleri* (3 Cilt). İstanbul: Avesta Yayınları.

Zivingî, M. A. (1958). *El-İkdu'l-Cevherî Fi Şerhi Divani'ş-Şeyhi'l-Cezerî (Giriş Bölümü).* Kamışlı: Matbaatu Rafideyn.

Şırnak Yemek Kültüründe Öne Çıkan Bitkiler

Fikret ERTAŞ

KAYNAKÇA

Alkayış, M. F. (2007). *Türkiye Türkçesinde Bitki Adları.* Kayseri: Eciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Alpınar, M., Küçük, İ., & Çekin, M. D. (2015). *Zeytinburnu Tıbbi Bitkiler Bahçesi.* İstanbul: Mega Basım Yayın.

Ayhan, H., & Özel, A. (2017). Harran Ovası Koşullarında Dereotu (Anethum graveolens L.)'nda Uygun Hasat Zamanının Belirlenmesi. *Harran Tarım ve Gıda Bilimleri Dergisi*, 466-479.

Aytekin, E. (2022, Ocak 28). *Çobançantası*. https://www.youtube.com/watch?v=ELpKefLplcg adresinden alındı

Balta, M. (2003). *Kültürler Kavşağında Şırnak.* Şırnak : Kayhan Matbaacılık.

Baş, E. (2004). Aşure Günü, Tarihsel Boyutu ve Osmanlı Dini Hayatındaki Yeri Üzerine Düşünceler. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 167-190.

Baytop, T. (1999). *Türkiye'de Bitkiler ile Tedavi.* İstanbul: Sanal Basımevi.

Bitkiseliksir. (2021, Eylül 23). https://www.bitkiseliksir.com/baldirgan.html adresinden alındı

Bozdemir, Ç. (2019). Türkiye'de Yetişen Kekik Türleri, Ekonomik Önemi ve Kullanım Alanları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Tarım Bilimleri Dergisi*, 583-594.

Bulut, K. (2019). *Beş Yıldızlı Otellerde Çalışan Aşçıların Baharat Kullanım alışkanlıkları Üzerine Bir Araştırma.* Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Çelik, S. (2018). Şırnak İlinin Gastronomi Turizmi Potansiyeli. *International Journal of Contemporary Tourism Research*, 41-51.

Çetinkaya, N., & Yıldız, S. (2018). Erzurum'un Yenilebilir Otları ve Yemeklerde Kullanım Şekillerine Yönelik Araştırmalarında. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*, 482-503.

Demirtaş, N., & Demirtaş, m. H. (2021). Tıbbi ve Aromatik Bitkilerin Ekoturizm Açısından Değerlendirilmesi:Çakşır (Ferula meifolia) Örneği. *Turizm Çalışmaları Dergisi*, 31-42.

Ekin, İ. (2022). Proximate and Fatty Acid compositions of Four Therapeutic and Nutritional Plants for two Consecutive Years. *Proc.Natl. Acad. Sci., India, Sect. B Biol. Sci.*, 1-9.

Elik, H., Özgüven, M., & Kızıl, S. (2014). Dereotu (Anethum graveolens L.)'nda Kışlık ve Yazlık Ekim Zamanlarının Herba & Meyve Mineral İçeriği ve Uçucu Yağ Bileşenleri Üzerine Etkisi. *ResearchGate*, 1-7.

Etçioğlu, E., Özen, F. A., İşsever, K., Toka, B., Tozlu, M., & Eminler, A. T. (2018, Mart 03). Ferula Communis'in (Çakşır Otu) Neden Olduğu Karaciğer Toksisitesi: Vaka Sunumu. *Sakarya Tıp Dergisi*, 674-677.

Gençay, A. (2007). Cizre (Şırnak)' nin Etnobotanik Özellikleri. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Biyoloji Anabilim Dalı*. Van: Yükseklisans Tezi.

Gümüş, A. (2007). Isırgan Otu (Urtica Dioica L.) Tohumu Ekstresinin, Akut Karbon Tetraklorür Uygulanan Albino Sıçanlarda Plazma ve Karaciğer Lipid Peroksidasyonu ile Glutatyon Düzeylerine Etkisi. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

Güncan, A. (1979). Düğünçiçeği (Ranunculus kotschyi) Biyolojisi Üzerine Bir Çalışma. *Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi*, 1-7.

Halıcı, N. (2015). *Güneydoğu Anadolu Bölgesi Mutfak Kültürü ve Yemekleri.* İstanbul: Oğlak Yayıncılık.

İnaltong, T. (2018). *Türkiye'nin Otları*. Aralık 5, 2020 tarihinde http://www.turkish-cuisine.org/print.php?id=188&-link=http://www.turkish-cuisine.org/ingredients-7/ingredients-used-in-turkish-cuisine-66/wild-greens-and-herbs-188.html adresinden alındı

Kadınloji. (2022, Ocak 2). https://kadinloji.com/siyabo-otunun-faydalari-nelerdir-nasil-pisirilir-nasil-kullanilir/ adresinden alındı

Karaca, O. B., Yıldırım, O., & Çakıcı, C. (2015). Gastronomi turizminde Otlar; Ot Yemekleri ve Sağlıkla İlişkisi Üzerine Bir Değerlendirme. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 27-42.

Karayiğit, R. (2021). *Yenilebilir Otlar ve Mutfakta Kullanım Alanları: İzmit Örneği.* Kocaeli: Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitiüsü.

Kasımoğlu, A. E. (2013). *Ferhenga Naven Nebaran a Kurdi.* Topkapı/İstanbul: İmaj Matbaacılık.

Koca, İ., Hasbay, İ., & Bostancı, Ş. (2011). Samsun ve Çevresinde Sebze Olarak Kullanılan Bazı Yabani Bitkiler ve Tüketim Şekilleri. *Sempozyum*. Samsun.

Koç Apuhan, A., & Beyazkaya, T. (2019). Bingöl'ün yenilebilir yabani bitkilerinin gastronomi turizmine etkisi üzerine bir araştırma. *Tourism and Recreation*, 31-37.

Kök, A., & vd. (2020). Ege Otlarının Yöresel Mutfaklarda Kullanımı. *Journak Of Tourism Intellingence and Smartness*, 152-168.

Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2020, Ağustos 9). Ağustos 9, 2020 tarihinde Şırnak İl ve Kültür Turizm Müdürlüğü: https://sirnak.ktb.gov.tr/Eklenti/6665,sirnakpdf.pdf?0 adresinden alındı

Memorial. (2022, Ocak 27). Rokanın Faydaları: https://www.memorial.com.tr/saglik-rehberi/rokanin-faydalari-nelerdir adresinden alındı

Okcu, Z., & Kaplan, B. (2018). Doğu Anadolu Bölgesinde Gıda Olarak Kullanılan Yabani Bitkiler. *Türk Tarım - Gıda Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 260-265.

Ordunet.tr. (2021, Aralık 30). https://ordu.net.tr/yazi/78/baldiran-corbasi/ adresinden alındı

Organik Yaşam Koçu. (2022, Ocak 29). Sirik otu Faydaları: https://organikdoktorum.com/sirik-otu-faydalari-frenk-sogani-sirmo/ adresinden alındı

Royandazagh, S. D., Gümüş, N., & Abdüşler, B. (2014). Defne'de (Lauris nobilis L.) Yapılan Biyoteknolojik Çalışmalar. *II. Tıbbi ve Aromatik Bitkiler Sempozyumu* (s. 29). Yalova: Atatürk Bahçe Kültürleri Merkez Araştırma Enstitüsü.

Samavati, V., & Manoochehrizade, A. (2013). Polysaccharide extraction from Malva sylvestris and its anti-oxidant activity. *International Journal of Biological Macromolecules*, 427-436.

Sargın, S. A. (2019). Mersin'in Bozyazı İlçesinde Gıda Olarak Kullanılan Yabani Bitkiler. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*, 152-169.

Sırrı, M., & Sırrı, G. (2020). Hakkâri İlinde Gıda Olarak Tüketilen Yabani Bitki ve Yabancı Ot Türlerinin Güncel Durumu. *Avrupa Bilim ve Teknoloji Dergisi*, 393-409.

Türk Patent ve Marka Kurumu. (2025, Ekim 5). Coğrafi İşaretler: https://ci.turkpatent.gov.tr/anasayfa adresinden alındı

Türkmen, M. (2021). Mor Reyhan Genotiplerinde Hasat Sayılarının Verim ve Verim Unsurları Üzerine Etkisi. *Current Debates on Natural and Engineerin Sciences* (s. 350-356). içinde Ankara: Bilgin Kültür ve Sanat Yayınları.

Ünyay Açıkgöz, F. (2019). Osmanlı Sarayında Aşure Yapımı ve Dağıtımı (XVIII.-XIX. Yüzyıllar). *Türk Kütürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırma Dergisi*, 99-110.

Wadhwa, S., Panwar, M. S., Agrawa, A., Saini, N., & Patidar, L. N. (2012). A Revıew On Pharmacognostıcal Study of Lepıdıum Satıvum. *Advance Research İn Pharmaceuticals and Biologicals*, 316-323.

Yaşın, A. (2016). *Botan Yemek Kültürü.* İstanbul: Kent Işıkları.

yemek.com. (2021, Eylül 21). https://yemek.com/caksir-otu-faydalari/ adresinden alındı

Yıldırım, R. (2014). *Şifalı Bitkiler* (s. 1-286). içinde İstanbul: Yeni Güven Matbaaası.

Bedirhan Bey ve Şırnak Yöresi Üzerindeki Hükümranlığı

Mesut BAYRAM

KAYNAKÇA

Bruinessen, M. van. (1992). *Agha, Shaikh and State: The Social and Political Structures of Kurdistan*. London: Zed Books.

Doğan, C. (2010). Cizre ve Bohtan Emiri Bedirhan Bey (1802-1869) (Doktora tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı).

Güneş, F. (2015). *Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Bedirhan Aşireti*, (Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri).

Jwaideh, W. (2006). *The Kurdish National Movement: Its Origins and Development*. Syracuse: Syracuse University Press.

Kardam, A. (2010). *Cizre-Bohtanlı Bedirhaniler: Bir Hanedanın Anatomisi*. İstanbul: Evrensel Basım Yayın.

Kardam, A. (2017). *Bedirhan Bey: Osmanlı Devleti'nin Doğu Siyaseti ve Kürt Mirliği*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Kardam, A. (2011). Cizre Botan Beyi Bedirhan: Direniş ve isyan yılları. İstanbul: İletişim Yayınları.

Klein, J. (2011). The Margins of Empire: Kurdish Militias in the Ottoman Tribal Zone. Stanford University Press.

McDowall, D. (1996). *A Modern History of the Kurds*. London: I.B. Tauris.

Malmîsanij, M. (2000). *Cızira Botanlı Bedirhaniler ve Bedirhani Ailesi Derneği Tutanakları*. İstanbul: Avesta Yayınları.

Özoğlu, H. (2011). *Kurdish Notables and the Ottoman State: Evolving Identities, Competing Loyalties, and Shifting Boundaries*. Albany: SUNY Press.

TRANSHÜMANİZM VE KİMLİK

RAMEZ NAAM'IN *NEXUS ÜÇLEMESİ*

Mehmet Ali KAYA

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1971
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-767-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
KAYA, Mehmet Ali
TRANSHÜMANİZM VE KİMLİK
RAMEZ NAAM'IN *NEXUS ÜÇLEMESİ*

Editör: Prof. Dr. Mukadder ERKAN
Kapak resmi: Furkan ERKAN

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Amira, K., Book Review: Nexus by Ramez Naam, 2013, https://thezaxis.co/2013/02/21/ book-review-nexus-by-ramez-naam/ erişim: 28 Eylül 2025.

Armstrong, R., "Alternative Biologies", İçinde: *The transhumanist Reader*: *Classical and contemporary essays on the science, technology, and philosophy of the human future,* More, M., & Vita-More, N. (Eds.). John Wiley & Sons, 2013, 188-205.

Baďurová, B., "Evolution and Ethics", *E-LOGOS*, 22, 2015, 71-76. 10.18267/j.e-logos.415.

Bahji, S., "Globalisation and the Transhumanist Identities", *Journal of Futures Studies*, March, 22(3), 2018, 85–92.

Balsamo, A., *Technologies of the Gendered Body: Reading Cyborg Women*, Duke UP., London 1996.

Baudrillard, J., *Simulacra and Simulation* (S. Glaser, Çeviri). University of Michigan Press, 1994.

Bauman, Z., *Freedom*, Open University Press, Milton Keynes 1988.

Benoist, Alain de., "On Identity", *Éléments 113* (Yaz Baskısı). 2004, Kathy Ackerman ve Julia Kostova tarafından çevrildi.

Bhabha, Homi K., *The Location of Culture,* Routledge, London 1994.

Bhatia, C. R., *Current Science*, 105(11), 2013, 1615-1617.

Birnbacher, D., "Posthumanity, Transhumanism and Human Nature", İçinde: *Medical Enhancement and Posthumanity*, Gordijn, B., Ruth Chadwick (eds.), Springer Science + Business Media B.V. 2008.

Bo, H., "Brain-computer interfaces", *Johns Hopkins School of Medicine.* 2015, http://pages.jh.edu/SCI/projects/bci.shtml, erişim: 28 Eylül 2025.

Bostrom, N., "The Transhumanist FAQ", (1-56), 2003, <http://www.transhumanism.org/resources/faq.html>. Erişim: 21 Eylül 2023

Bostrom, N., "A History of Transhumanist Thought", *Journal of Evolution and Technology* 14(1), 2005, 1-30.

Bostrom, N., "In Defense of Posthuman Dignity", *Bioethics*, 19(3), 2005, 202-214, https://www.nickbostrom.com/ethics/dignity.html, erişim: 21 Aralık 2024.

Bostrom, N., "Why I Want to Be a Posthuman When I Grow Up", İçinde: *The transhumanist reader: Classical and contemporary essays on the science, technology, and philosophy of the human future, Max* More., & Vita-More, N. (Eds.), John Wiley & Sons. 2013.

Bostrom, N., "Why I Want to Be a Posthuman When I Grow Up", İçinde: *The Philosophy of Transhumanism: A Critical Analysis*. Benjamin Ross (2020), Emerald Publishing, Bingley 2013.

Bostrom, N., *Superintelligence: Paths, Dangers, Strategies,* Oxford University Press, 2014.

Brooks, T., Reysen, S., Katzarska-Miller, I., "Global Citizen 2.0: Transhumanism and Collective Identity", *Journal of Intercultural Management and Ethics,* 7, 2024, 13-27. 10.35478/jime.2024.4.03.

Caplan, Arthur L., "Is Better Best?" *Scientific American,* (Eylül 2003), 104.

Catalano, F., Interview with Naam: "Scaling to Optimism: Futurist, author and computer scientist Ramez Naam on the power of cheap tech", 2018, https://www.geekwire.com/2018/scaling-optimism-futurist-author-computer-scientist-ramez-naam-power-cheap-tech/ erişim: 28 Mart 2024.

Çavuş, C. C., "Transhumanism, Posthumanism, and the Cyborg Identity", *Fe Dergi,* 13(1), 2021, 177-187. URL: http://cins.ankara.edu.tr/25_14.pdf

Chadwick, R., "Therapy, Enhancement and Improvement", İçinde: *Medical Enhancement and Posthumanity*, (2008). Gordijn, B. ve Ruth Chadwick (eds.) Springer Science + Business Media B.V., 2008.

Clynes, Manfred E. ve Nathan S. Kline., "Cyborgs and Space", *Astronautics*, September, 1960, 26-27 ve 74-75.

Coeckelbergh, M., "Robot Rights? Towards a Social-relational Justification of Moral Consideration", *Ethics and Information Technology,* 12, 2010, 209–221, DOI https://doi.org/10.1007/s10676-010-9235-5

Conte, J., "Transhumanism and the "stable self", *Prepared for delivery at the Conference of the Canadian Political Science Association, Calgary, AB*. 2016, 1-20 https://cpsa-acsp.ca/documents/conference/2016/Conte.pdf, erişim: 21 Ocak 2025.

Cooley, C. H., *Human Nature and the Social Order*. New York: Scribner's, 1902, 179-185, https://www.d.umn.edu/cla/faculty/jhamlin/4111/Blumer/Charles %20 Horton%20Cooley%20-%20Looking%20Glass%20Self.htm, erişim: 17 Haziran 2025.

Crux–Typed by McMoron, 2012, https://mcmoron.wordpress.com/2014/09/11/*crux*/ erişim: 27 Eylül 2025.

Dağ, A., "Hümanizmin Radikalleşmesi Olarak Transhümanizm", *Felsefi Düşün*, Sayı 9, 2017, 46-68.

Das, S., Shil, R., "Neuralink: A Brain-Machine Interface Device", *International Journal of Indian Psychology*. Vol: 12, 2024, 1999- 2204, DOI 10.25215/1202.189.

Deng, Francis M., *War of Visions: Conflict of Identities in the Sudan*, Brookings, Washington 1995.

Deretić, I. ve Stefan, L. S. (ed)., "Introduction", *From Humanism to Meta-Post and Transhumanism*? Peter Lang GmbH, Frankfurt amMain, 2016, 13-20.

Dieguez, A., "Looking to the Future of Technology and Human Being. An Interview with Anders Sandberg", *Contrastes. Revista Internacional de Filosofía*, XXV(3), 2020, 143-158.

Docksai, R., "World Future Review", *Bethesda*, 2014, 77-85, MD, USA DOI: 10.1177/1946756713478582.

Dorobantu, M., "Strong Artifcial Intelligence and Theological Anthropology: One Problem, Two Solutions", İçinde: *Humanism and its Discontents: The Rise of Transhumanism and Posthumanism*. Paul Jorion, (ed.). Palgrave, London 2022.

Dunn, G. A., *Avatar and Philosophy: Learning to See,* Wiley-Blackwell, Print 2014.

Dvorsky, G., "Better Living through Transhumanism", *Journal of Evolution and Technology-*, 19(1), 2008, 62-66.

Ericson, E. H., *Childhood and Society*, Paladin Grafton Books, London 1977, https://cyberdandy.org/wp-content/uploads/2023/08/Erik-H.-Erikson-Childhood-and-Society-1993.pdf

Fearon, J. D., "What is Identity As We Know (the use of the word)", Stanford University Stanford, CA 94305, 1999, https://web.stanford.edu/group/fearon-research/cgi-bin/wordpress/wp-content/uploads/2013/10/What-is-Identity-as-we-now-use-the-word-.pdf, erişim: 17 Mayıs 2025.

Ferrando, F., "The Body", İçinde: *Post- and Transhumanism an Introduction,* Robert Ranisch and Stefan Lorenz Sorgner (ed.), Peter Lang Edition, Frankfurt, Main 2014, 213- 226.

FitzGerald, S.J. Kevin., "Medical Enhancement: A Destination of Technological, not Human, Betterment", İçinde: *Medical Enhancement and Posthumanity*, Gordijn, B., Ruth Chadwick (eds.), Springer Science + Business Media B.V. 2008.

FM-2030. *Are You a Transhuman?* Akt. Nick Bostrom, "A History of Transhumanist Thought", *Journal of Evolution and Technology* 14(1), 2005, 150.

FM-2030. *Are You a Transhuman? Monitoring and Stimulating Your Personal Rate of Growth in a Rapidly Changing World.* Warner Books, New York 1989.

Foucault, M., *Hapishanenin Doğuşu*, Çev. Mehmet Ali Kılıçbay, (2. Baskı), İmge Kitabevi, Ankara 2000.

Fukuyama, F., "Transhumanism", *Foreign Policy*, no: 144, 2004, 42-43.

Fukuyama, F., *Our Posthuman Future: Consequences of the Biotechnology Revolution,* Farrar, Straus & Giroux, New York 2002.

Funk, R., *Ich und Wir: Psychoanalyse des Postmodernen Menschen,* Munchen DTV, 2005.

Giddens, A., *Modernity and Self-Identity: Self and Society in the Late Modern Age*, Stanford, CA: Stanford University Press, 1991, 187-201.

Gordijn, B., Ruth Chadwick (eds.)., *Medical Enhancement and Posthumanity*, Springer Science + Business Media B.V., 2008.

Grey, Aubrey de., *Ending Aging: The Rejuvenation Breakthroughs That Could Reverse Human Aging in Our Lifetime,* 2007.

Haan, Marilou de., *I am a cyborg: Identity, Peripheral Reflexivity and Transhumanism,* Universiteit Ultrecht, 2013, https://studenttheses.uu.nl/bitstream/ handle/20.500.12932/15244/I%20am%20a%20Cyborg%20%20Identity%2C%20Peripheral%20Reflexivity%20and%20Transhumanism.pdf?sequence=1, erişim: Nisan 2025.

Habermas, J., *The Future of Human Nature*, Polity Press, Cambridge 2003.

Hall, S., "Cultural Identity and Diaspora", İçinde: *Colonial Discourse and Post- Colonial Teory: A Reader,* ed. Patrick Williams ve Laura Chrisman. 392-403, Columbia University Press, New York 1994.

Hall, Stuart, vd. (ed.), *Modernity and Its Futures. An Introduction to Modern Societies.* Polity Press in association with the Open University, Cambridge 1992.

Hansell, G. R. ve William, G. (eds)., *H±: Tranhumanism and its Critics*, Metanexus, Philadelphia 2010.

Haraway, D., "A Cyborg Manifesto: Science, Technology and Socialist-Feminism in the Late Twentieth Century", *Simians, Cyborgs, and Women: The Revolution of Nature,* Routledge, London 1990, 149-181.

Haraway, D., "A Cyborg Manifesto: Science, Technology, and Socialist-Feminism in the Late Twentieth Century", *Simians, Cyborgs and Women: The Reinvention of Nature,* Routledge, New York 1991, 1-28. 1984, https://www.ikh-tyar.org/ wpcontent/uploads/2014/06/Harraway-Donna-A-Cyborg-Manifesto.pdf, erişim: 11 Ekim 2024.

Hassan, I., "Prometheus as Performer: Toward a Posthumanist Culture?" *The Georgia Review*, 31(4), 1977, 830-850, https://www.jstor.org/stable/41397536, erişim: 11 Ekim 2023.

Hauskeller, M., "Nietzsche, The Overhuman, and the Posthuman: A Reply to Stefan Sorgner", *Journal of Evolution and Technology,* 21(1), 2010, 5-8.

Hauskeller, M., "Reinventing Cockaigne: Utopian Themes in Transhumanist Thought", *The Hastings Center Report,* 42(2), 2012, 39–47.

Hayles, N. K., *How We Became Posthuman: Virtual Bodies in Cybernetics, Literature, and Informatics,* U of Chicago P. Chicago 1999.

Hertling, W., Visionary Consulting, 2023, https://williamhertling.com/2013/08/book-review-*crux*-by-ramez-naam/ erişim: 5 Eylül 2025.

Hogg, M. A., vd., "The Social Identity Perspective - Intergroup Relations, Self-conception, and Small Groups", *Small Group Research*, 35(3), 2004, 246-276. https://doi.org/10.1177/1046496404263424

Hogg, M. ve Dominic, A., *Social Identifications: A Social Psychology of Intergroup Relations and Group Processes,* Routledge, London 1988.

Hopkins, Patrick D., "A Moral Vision for Transhumanism", *Journal of Evolution and Technology-*, 19(1), 2008, 3-7.

Hornsey, Matthew J., "Social Identity Theory and Self-categorization Theory: A Historical Review", *Social and Personality Psychology Compass*, 2(1), 2008, 204-222, https://eclass.duth.gr › file.php › ALEX037108

Hughes, J., "Contradictions from the Enlightenment Roots of Transhumanism". *Journal of Medicine and Philosophy*, 35, 2010, 622–640, doi:10.1093/jmp/jhq049, Oxford University Press.

Hughes, J., "Transhumanism and Personal Identity", İçinde: *The transhumanist reader: Classical and contemporary essays on the science, technology, and philosophy of the human future,* Max More., & Vita-More, N. (Eds.), John Wiley & Sons., 2013, 389-399.

Huxley, J., *New Bottles for New Wines.* Harper & Brothers, New York 1957

Islam, G., "Social Identity Theory", İçinde: *Encyclopedia of Critical Psychology* Publisher: Springer-Verlag, Editors: T. Teo, 2014, 1781-1783.

Jones, N., *Nature*, Vol: 467, Macmillan Publishers, 2010, 266-268.

Jorion, P. (ed.)., *Humanism and its Discontents: The Rise of Transhumanism and Posthumanism,* Palgrave, London 2022

Jotterand, F., "At the Roots of Transhumanism: From the Enlightenment to a Post-Human Future", *Journal of Medicine and Philosophy*, 35, 2010, 617–621, doi:10.1093/jmp/jhq050

Kass, L. (ed.), *Beyond Therapy: Biotechnology and the Pursuit of Happiness, A Report of the President's Council on Bioethics*, Dana Press, New York 2003.

Kass, L., "Biotechnology and Our Human Future: Some General Reflections", İçinde: *Biotechnology Our Future as Human Beings and Citizens,* Sutton, Sean D. Sunny Press, State University of New York Press, Albany ©. 2009, 9-29.

Kather, R., "Humans and Nature: Modern Society between Cultural Relativism and the Ontological Foundation of Values", İçinde: *From Humanism to Meta-, Post- and Transhumanism?* Irina Deretić ve Stefan Lorenz Sorgner (eds.) Peter Lang GmbH, Frankfurt amMain, 2016.

Kipng'etich, L., "Cultural Hybridity and Identity Formation in Globalized Societies", *International Journal of Humanity and Social Sciences*, (Online), 2(5), 2024, 14–25.

Kurzweil, R., *Ray Kurzweil Reader: A Collection of Essays by Ray Kurzweil,* 2002, published on https://www.thekurzweillibrary.com/pdf/RayKurzweilReader.pdf, erişim: 20 Ekim 2023.

Kurzweil, R., *The Singularity is Near*, Akt: Michael Hauskeller (2016). *Mythologies of Transhumanism*. Palgrave Macmillan. London 2005.

Kurzweil, R., *The Singularity is Near,* Viking Books, New York 2005.

LaTorra, M., "Transhumanism: Threat or Menace? A Response to Andrew Pickering", İçinde: *H±: Tranhumanism and its Critics*, Hansell, Gregory R. and William Grassie (eds), Metanexus, Philadelphia 2010.

Leadership Development & Innovation Programs | Singularity (su.org) https://www.su.org/?trk=public_profile_certification-title, erişim: 28 Haziran 2024.

Lee, E., "Singularity University, Exponential Universe", *Sphere:* 40, 2016, 26-28 https://www.ckh.com.hk/upload/attachments/en/journal/SPHERE_40_Singularity_U_e.pdf

Manzocco, R., *Transhumanism -Engineering the Human Condition History, Philosophy and Current Status,* Springer, Praxis Publishing. Chichester 2019.

Marsen, Sky., "Playing by the Rules—or Not? Constructions of Identity in a Posthuman Future", İçinde: *H±: Tranhumanism and its Critics*, Hansell, Gregory R. and William Grassie (eds). Metanexus, Philadelphia 2010.

McFarland, M., Elon Musk: 'With Artificial Intelligence We Are Summoning the Demon.' *The Washington Post.* [Online] October 24. 2014, https://www.washingtonpost.com/news/innovations/wp/2014/10/24/ elon-musk-with-artificial-intelligence-we-are-summoning-the-demon/ erişim: 18 Ocak 2024.

Mirenayat, S. A., *Evolutionary Transformation into Transhuman and Posthuman in Selected 21st Century Science Fıctıon Novels*, April. 2018

Moore, A. W., "Williams, Nietzsche, and the Meaninglessness of Immortality", *Mind,* 115, 2006, 311–330.

Moravec, Hans P., *Mind Children: The Future of Robot and Human Intelligence,* Harvard University Press, Cambridge, Mass 1988.

More, M., & Vita-More, N. (Eds.) "Technological Self-Transformation: Expanding Personal Extropy", *Extropy* #10 (4:2), Winter/Spring 1993.

More, M., & Vita-More, N. (Eds.). "The Overhuman in the Transhuman", *Journal of Evolution and Technology*, 21(1), 2010, 1-4.

More, M., & Vita-More, N. (Eds.). "The Philosophy of Transhumanism", İçinde: *The Transhumanist Reader: Classical and Contemporary Essays on the Science, Technology, and Philosophy of the Human Future*, Eds. Max More and Natasha Vita-More. John Wiley & Sons, Inc. 2013.

More, M., & Vita-More, N. (Eds.). "Transhumanism: Towards a Futurist Philosophy", *Extropy,* Vol 6. Winter/Spring, 1996, 1-7.

More, M., & Vita-More, N. (Eds.). Principles of Extropy https://web.archive.org/web/20131015142449/http://extropy.org/principles.htm, erişim: 18 Ekim 2023.

More, M., & Vita-More, N. (Eds.). *The Diachronic Self. Identity, Continuity, Transformation.* PhD Dissertation, İçinde*:* "Contradictions from the Enlightenment Roots of Transhumanism", 2010, Hughes, James, *Journal of Medicine and Philosophy*, 35: 1995, 622–640, doi:10.1093/jmp/jhq049, Oxford University Press. 635.

More, M., & Vita-More, N. (Eds.). *The Diachronic Self: Identity, Continuity, Transformation*. Akt: "Transhumanism and Personal Identity", 1995, James Hughes, İçinde: *The transhumanist reader: Classical and contemporary essays on the science, technology, and philosophy of the human future.* (2013). Max More., & Vita-More, N. (Eds.), John Wiley & Sons. ISBN 978-1-118-33431-7 pdf.

More, M., & Vita-More, N. (Eds.). *The transhumanist reader: Classical and contemporary essays on the science, technology, and philosophy of the human future,* John Wiley & Sons, 2013.

Murphy, G.J., & Vint, S. (Eds.). "Beyond Cyberpunk: New Critical Perspectives", Akt.: N. Elyamany. "Postcyberpunk Dystopian Cityscape and Emotion Artificial Intelligence: A Spatio-cognitive Analysis of Posthuman Representation in Blade Runner 2049", *Convergence: The International Journal of Research into New Media Technologies.* 2022, https://doi.org/10.1177/13548565221122913

Naam, R., *Apex*, Panama Yayıncılık, Çeviren: Mert Gülgün, Yayın No:467. Ankara 2020.

Naam, R., *Crux*, Panama Yayıncılık, Çeviren: Mert Gülgün, Yayın No: 434. Ankara 2019.

Naam, R., https://rameznaam.com, erişim: 18 Şubat 2024.

Naam, R., *More Than Human: Embracing the Promise of Biological Enhancement,* pdf Download, Internet Edition, 2005, 886 pages. (zlibrary.cc) https://zlibrary.cc/dl/more-than-human-embracing-the-promise-of-biological-enhancement-0, erişim:20 Eylül 2023.

Naam, R., *Nexus*, Panama Yayıncılık, Çeviren: M. Eralp Ersoy. Yayın No: 377, Ankara 2013.

Naam, R., *The Infinite Resource in the Finite World*, ProQuest E-Book Central University of New Hampshire Press, 2013, ISBN: 9781611683769 (electronic bk.)

Nathan, D. vd., "Technological Singularity: A Transhuman Speculative Study of Ramez Naam's Nexus", *Shodha Prabha* (ISSN: 0974-8946) Vol. 47, Issue: 3, 2022, 50-68.

Nexus–Typed by McMoron, 2012, https://mcmoron.wordpress.com/2014/09/02/nexus/ erişim: 27 Eylül 2024.

Nietzsche, F., *Thus Spoke Zarathustr*a. R. Hollingdale tarafından çevrildi, Penguin Books, 1969.

Olson, Eric T., "The Metaphysics of Transhumanism", İçinde: *Human: A History (Oxford Philosophical Concepts)*. Karolina Hübner New York, NY, 2022, 381-403. DOI: 10. 1093/oso/9780190876371. 003. 0019

Oshana, M., "Autonomy and Self-identity", *Autonomy and the Challenges to Liberalism,* Cambridge University Press. 2005, https://doi.org/10.1017/CBO9780511610325 ss. 77–97.

Parfit, D., *Reasons and Persons,* Oxford University Press, Oxtord 1984

Person, L., "Notes Toward a Postcyberpunk Manifesto" [online], 1999, http://slashdot.org/features/99/10/08/2123255.shtml, erişim: 18 Kasım 2023.

Peters, T., "Transhumanism and the Posthuman Future: Will Technological Progress Get Us There?" İçinde: *H±: Tranhumanism and its Critics*, Hansell, Gregory R. and William Grassie (eds). Metanexus, Philadelphia 2010.

Pubic, T., "Advancing Humanity: Singularity University's Ramez Naam", Mayıs 13. 2019, https://www.entrepreneur.com/en-ae/technology/advancing-humanity-singularityuniversitysrameznaam/333630#:~:text=As%20far%20as%20climate%20activists,on%20energy%2C%20innovation%2C%20and%20disruption, erişim: 18 Şubat 2023.

Ranisch, R. ve Stefan L. S. (ed.)., *Post- and Transhumanism an Introduction*, Main: Peter Lang Edition, Frankfurt 2014, 7-28.

Raymer, M., Review: Ramez Naam's *Apex*, 2015, https://www.words-and-dirt.com/words/review-ramez-naams-*apex*/ erişim: 20 Ağustos 2024.

Reysen, S., & Katzarska-Miller, I., "A Model of Global Citizenship: Antecedents and Outcomes. *International Journal of Psychology"*, 2013a, İçinde: "Global Citizen 2.0: Transhumanism and Collective Identity", Brooks, T., Reysen, S., Katzarska-Miller, I., *Journal of Intercultural Management and Ethics,* 7, 2024, 13-27. 10.35478/jime.2024.4.03.

Reysen, S., & Katzarska-Miller, I., "*The Psychology of Global Citizenship: A Review of Theory and Research*", 2018, İçinde: "Global Citizen 2.0: Transhumanism and Collective Identity", Brooks, T., Reysen, S., Katzarska-Miller, I., *Journal of Intercultural Management and Ethics,* 7, 2024, 13-27. 10.35478/jime.2024.4.03.

Richardson, Z., The Transhumanist Declaration – What We Value, 2021, https://transhumanist-party.org/2021/12/18/transhumanist-declaration/ erişim: 28 Eylül 2023.

Rosana, A. ve Irfan, F., "The Role of Digital Identity in the Age of Social Media: Literature Analysis on Self Identity Construction and Online Social Interaction", *Journal of Social Science*, Vol.1(4), 2024, 477-489.

Ross, B., *The Philosophy of Transhumanism: A Critical Analysis,* Emerald Publishing, Bingley 2020.

Rothblatt, M., "Transgenderism, Transhumanism, and the Freedom of Form", İçinde: *The transhumanist reader: Classical and contemporary essays on the science, technology, and philosophy of the human future.* 2007, Max More., & Vita-More, N. (Eds.)., John Wiley & Sons. 2013.

Ruffolo, D., Review of *Crux* and *Apex* by Ramez Naam, 2016, https://strangecurrencies.org/2016/01/11/review-of-*crux*-and-*apex*-by-ramez-naam/ erişim: 27 Ağustos 2025.

Salazar, Sánchez D. V., & Rivera Estrada, J. E., "Neuroderechos y Transhumanismo: Análisis Sobre el Acceso Equitativo al Aumento Mental y la Identidad Personal", *Boletín Mexicano De Derecho Comparado*, *57*(169), 2024, 277–305. https://doi.org/10.22201/iij.24484873e.2024.169.19102

Sandberg, A. & Bostrom, N., *Whole Brain Emulation: A Roadmap,* Technical Report #2008-3, Future of Humanity Institute, Oxford University, 2008, 201-227. URL:2008, www.fhi.ox.ac.uk/reports/2008, erişim: 18 Kasım 2023.

Sandberg, A., "Morphological Freedom – Why We Not Just Want It, but Need It", 2013, İçinde: *The transhumanist reader: Classical and contemporary essays on the science, technology, and philosophy of the human future,* More, M., & Vita-More, N. (Eds.). John Wiley & Sons. ISBN 978-1-118-33431-7 pdf.

Scheepers, D., ve Ellemers, N., "Social Identity Theory", İçinde: Sassenberg, K., Vliek, M.L.W. (eds) *Social Psychology in Action*. Springer, Cham. 2019, https://doi.org/10.1007/978-3-030-13788-5_9, 1-33.

Schneider, S., "Future Minds: Transhumanism, Cognitive Enhancement and the Nature of Persons", 2008, http://repository.upenn.edu/neuroethics_pubs/37, erişim: 20 Nisan 2025.

Schulze, C., "Social Comparison, Group Identity and Professional Identity: A Study with Bank Clerks", *Revista de Psicología Social* VL – 8, 1993, DO 10.1080/02134748.1993.10821670, ISSN 0213-4748, Vol. 8, Nº 1, pp. 69-82.

Smith, S. ve Julia, W., *Reading Autobiography: A Guide for Interpreting Life Narratives*, Second Edition, University of Minnesota Press, 2010

Sorgner, S. L., "Nietzsche, the Overhuman, and Transhumanism", *Journal of Evolution and Technology* 20 (1), 2009, 29-42.

Stein, E., Buchanan, A., Brock, D., Daniels, N., Wikler, D., "From Chance to Choice: Genetics and Justice." *The Philosophical Review*. Vol: 111, 2002, 1-130. DOI 10.2307/3182581.

Stephanou, G., Mpiontini, Maria-Helena, "Metacognitive Knowledge and Metacognitive Regulation in Self-Regulatory Learning Style, and in Its Effects on Performance Expectation and Subsequent Performance across Diverse School Subjects", *Psychology*. 08, 2017, 1941-1975. 10.4236/psych.2017.812125.

Sutton, Sean D., *Biotechnology Our Future as Human Beings and Citizens,* Sutton, Press, State University of New York Press, Albany ©. 2009.

Swan, M., "The Future of Brain-Computer Interfaces: Blockchaining Your Way into a Cloudmind." *Journal of Ethics and Emerging Technologies*. Vol. 26, 2016, 60-81. DOI 10.55613/jeet.v26i2.60.

Tajfel, H., Turner, J., "Human groups and social categories: Studies in social psychology", 1981, Akt: Mohammad M. Assiri, "An Application of Tajfel's Social Identity Theory to Understand Gamer as a Social Identity Among Saudi College-Level Students", (2022). https://digitalrepository.unm.edu/educ_llss_etds/ 108, erişim: 21 Mart 2025.

Tajfel, H., Turner, J., "The Social Identity Theory of Intergroup Behavior: Key Readings", 2004, 276-293, DOI 10.4324/9780203505984-16.

Tajfel, H., Turner, J., "The Social Identity Theory of Intergroup Behavior", İçinde: *Political psychology: Key Readings,* J. T. Jost & J. Sidanius (Eds.). *Psychology Press*, 2004, 276–293.

Taylor, C., *Les Sources du Moi. La formation de l'identité modern,* Seuil, Paris 1998.

Tennison, M. N., "Moral Transhumanism: The Next Step", *Journal of Medicine and Philosophy,* 37, 2012, 405–416.

Tirosh-Samuelson, H., "Engaging Transhumanism", İçinde: *H±: Tranhumanism and its Critics*, Hansell, Gregory R. and William Grassie (eds). Metanexus, Philadelphia 2010.

Tirosh-Samuelson, H., "Transhumanism as a Secularist Faith", *Zygon*, 47(12), 2012, 710-732.

Todorova, M., "Philosophical, Moral, and Ethical Rationalization of Artificial Intelligence", İçinde: *The Transhumanism: Handbook,* ed. Newton Lee, Institute for Education Research, Springer, Los Angeles 2019, 263-270.

Traylor, Jessica. vd., "Psychodynamic Theory: Freud", https://iastate.pressbooks.pub/individualfamilydevelopment/chapter/freuds-psychodynamic-theory/ erişim: 23 Ekim 2025.

Tuncel, Y. (ed.)., *Nietzsche and Transhumanism: Precursor or Enemy?* Cambridge Scholars Publishing, Newcastle upon Tyne 2017.

Ulam, S., "John von Neumann 1903–1957", *Bulletin of the American Mathematical Society* (May). part 2, 1958, 1–49.

Ulrich, G., "Human vs Artificial Intelligence and the Perils of Transhumanism", Berlin, 2018, 1-16.

Vaj, S., *Biopolitics: A Transhumanist Paradigm*, trans. Catarina Lamm, La Carmelina Edizioni, Ferrara-Roma 2014.

Vidal, C. ve Francis, H., "Ethics and Complexity: Why Standard Ethical Frameworks Cannot Cope with Socio-Technological Change", İçinde: *Humanism and its Discontents: The Rise of Transhumanism and Posthumanism*. Jorion, Paul, (ed.). Palgrave, London 2022.

Vinge, V., "The Coming Technological Singularity", *Whole Earth Review Winter,* issue, 1993.

Walker, M., "Cognitive Enhancement and the Identity Objection", *Journal of Evolution and Technology* 18/1, 2008, 108–115. http://jetpress.org/v18/walker.htm, erişim: 12 Nisan 2025.

Walker, M., "Ship of Fools: Why Transhumanism Is the Best Bet to Prevent the Extinction of Civilization", İçinde: *H±: Tranhumanism and its Critics*, Hansell, Gregory R. and William Grassie (eds), Metanexus, Philadelphia 2010.

Warwick, K., "Les Chimpanzés du Futur se Rebiffent", Akt: Jean-Luc Porquet, *Le Canard Enchaîné*, no 5058, 4 octobre 2017.

Weiss, Martin G., "Nature", İçinde: *Post- and Transhumanism an Introduction*, Robert Ranisch, Stefan Lorenz Sorgner (ed.), Peter Lang Edition, Frankfurt, Main 2014, 185-198.

Wendt, A., "Anarchy is What States Make of It: The Social Construction of Power Politics", *International Organization,* Vol. 46. 1992, 391-425, SN - 978-0-333-61761-8

Young, S., *Designer Evolution: A Transhumanist Manifesto,* Prometheus Books. Amherst 2006.

Youvan, D., "Quantum Hive Minds: Exploring Futurist Visions for Collective Consciousness", 2024, DOI 10.13140/RG.2.2.17311.37283.

İNTERNET KAYNAKLARI

https://www.alcor.org/library/introduction-to-cryonics/ erişim: 23 Ocak 2024.

https://luciennediver.net/2015/05/05/*apex*-by-ramez-naam/ erişim: 14 Nisan 2025.

https://read-online-books.com/book/read-online-nexus-free Read online *Nexus* |FREE BOOK| – Read Online Books, erişim: 14 Şubat 2025.

https://www.su.org/blog/singularity-university-at-ten-years-the-global-grand-challenges erişim: 10 Şubat 2024.

Türkiye'den Almanya'ya İşçi Göçü

Tarihsel Süreç, Sosyokültürel Dönüşüm ve Gelecek Perspektifi

Meryem NAKİBOĞLU

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1962
Sosyoloji

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-712-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
NAKİBOĞLU, Meryem
Türkiye'den Almanya'ya İşçi Göçü
Tarihsel Süreç, Sosyokültürel Dönüşüm ve Gelecek Perspektifi

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Dienelt, Klaus (2012). Die verschiedenen Arten der Migration.

https://www.migrationsrecht.net/nachrichten-auslaender-kultur-und-integration/die-verschiedenen-arten-der-migration.html . Alıntı Tarihi: 13.07.2024

Etzold, Raphaela & Löhnig, Martin & Schlemmer, Thomas (2019). Migration und Integration in Deutschland nach 1945, de Gruyter Verlag: Berlin.

Herbert, Ulrich (1986). Geschichte der Ausländerbeschäftigung in Deutschland 1880 bis 1980: Saisonarbeiter, Zwangsarbeiter, Gastarbeiter, Dietz Verlag: Bonn.

Hess, Sabine (2017). "Die verschiedenen Arten der Migration und ihre Ursachen", Migration und Integration in Deutschland. Böhlau: Köln.

Kıran Elkoca, Gülşah (2022). "Türk-Alman Olmanın Değişmeyen Hikayesi: Deniz Ohde ve "Yansımalar", 60 Yıl Göç ve Türk-Alman İlişkileri, (Edt: Meltem Ekti, Onur Yılmaz, Erkan Zengin), Detay Yayıncılık: Ankara.

Meier, Heinrich (2015). "Gastarbeiter in Deutschland: Eine Geschichte der Migration", Arbeitsmigration im 20. Jahrhundert. Campus: Frankfurt am Main.

Nienaber, Birte (2022). "Migration", in Fellner, A. M. und Nossem, E., UniGR-CBS Online Glossary Border Studies. Pp: 1-6, DOI: 10.22028/D291-37180

Bundesamt für Migration und Flüchtlinge (2018). Studie: Integration von Türkeistämmigen in Deutschland, Nürnberg.

https://www.bamf.de/SharedDocs/Meldungen/DE/2018/2018 1016-am-tuerkeistaemmige-in-deutschland.html?nn=282388 Alıntı Tarihi: 30.03.2024

Emran, Sirim (2009). Das Türkische einer deutsch-türkischen Migrantinnengruppe, Mannheim.

https://d-nb.info/1136610979/34 Alıntı Tarihi: 16.06.2024

Foroutan, Naika (2021). In ihrem Buch Die postmigrantische Gesellschaft: Ein Versprechen der pluralen Demokratie. transcript-Verlag: Regensburg.

https://www.transcript-verlag.de/978-3-8376-5944-3/die -postmigrantische-gesellschaft/

Foroutan, Naika (2021). Die postmigrantische Gesellschaft: Ein Versprechen der pluralen Demokratie. transcript Verlag: Bielefeld.

Geißler, Reiner, & Pöttker, Horst (2006). Integration durch Massenmedien / Mass Media-Integration: Medien und Migration im internationalen Vergleich, Bielefeld: Transcript Verlag,

Gesemann, Frank (2001). Migration und Integration in Berlin: Wissenschaftliche Analysen und politische Perspektiven, VS Verlag für Sozialwissenschaften: Wiesbaden

Gresch, Cornelia (2012). Migrantenkinder auf dem Weg zum Abitur: Wie kommen die Übergangsempfehlungen nach der Grundschule zustande?, WZBrief Bildung, No. 21, Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung (WZB), Berlin.

Karamaraş, Sibel (2025). Identität und Migration, Berlin.

https://complicated.life/blog/de/identitaet-und-migration/ Alıntı Tarihi: 12.07.2024

Keskin, Nilüfer (2010). Probleme der Integration türkischer Migranten der zweiten und dritten Generation (Doktors der Pädagogik).

https://eldorado.tu-dortmund.de/server/api/core/bitstreams/cd53b23a-2125-4d4a-b124-e0dd3826099d/content

Kızılocak, Gülay (2011). 50 Jahre Migration aus der Türkei (Etappen der türkischen Migrationsgeschichte), Interkultur, Juli – August 2011, Ausgabe 12, Berlin.

https://www.kulturrat.de/wp-content/uploads/2016/07/interkultur-12.pdf

Statistisches Bundesamt (2024). "In den meisten Haushalten mit Migrationshintergrund wird überwiegend deutsch gesprochen" (Pressemitteilung Nr. 329 vom 5. September 2018).

https://www.destatis.de/DE/Presse/Pressemitteilungen/2018/09/PD18_329_122.html Alıntı Tarihi: 24.11.2024

Spielhaus, Riem & Foroutan, Naika & Karakayali, Juliane (2018). Postmigrantische Perspektiven – Ordnungssysteme, Repräsentationen, Kritik. Campus Verlag: Frankfurt am Main.

Weiss, Hilde (2007). Leben in zwei Welten: Zur sozialen Integration ausländischer Jugendlicher der zweiten Generation. Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften / Springer Fachmedien.

Bade, Klaus J. (1994). Ausländer, Aussiedler, Asyl, C.H. Beck: München.

Bade, Klaus J. (2000). Europa in Bewegung: Migration vom späten 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart. C.H. Beck: München.

Bade, Klaus J. & Oltmer, Jochen (2004). Normalfall Migration: Deutschland im 20. und frühen 21. Jahrhundert. Bundeszentrale für politische Bildung: Bonn.

Esser, Hartmut (2006). Sprache und Integration: Die sozialen Bedingungen und Folgen des Spracherwerbs von Migranten. Campus Verlag: Frankfurt am Main.

Heckmann, Friedrich (2015). Integration von Migranten: Einwanderung und neue Nationenbildung. Springer VS Verlag: Wiesbaden.

Herbert, Ulrich (2001). Geschichte der Ausländerpolitik in Deutschland: Saisonarbeiter, Zwangsarbeiter, Gastarbeiter, Flüchtlinge. C.H. Beck: München.

Löffler, Berthold (2011). Integrationspolitische Konzepte: Zwischen Multikulturalismus und Assimilation. VS Verlag: Wiesbaden.

https://www.kas.de/documents/252038/253252/7_dokument_dok_pdf_23349_1.pdf/27db68e2-cafc-a5b-b-457d-d17c73b202ec Alıntı Tarihi: 27.12.2025

Münz, Rainer & Seifert, Wolfgang & Ulrich, Ralf (1999). Zuwanderung nach Deutschland: Strukturen, Wirkungen, Perspektiven. Campus Verlag: Frankfurt am Main.

Schönwälder, Karen (2001). Einwanderung und ethnische Pluralität: Politische Soziologie der Einwanderungsgesellschaft. Klartext Verlag: Essen.

Sürig, Inken & Wilmes, Maren (2010). Die Integration der zweiten Generation in Deutschland. Steinbacher Druck GmbH: Osnabrück.

Esser, Hartmut (2006). Sprache und Integration: Die sozialen Bedingungen und Folgen des Spracherwerbs von Migranten. Campus Verlag: Frankfurt am Main.

Fürstenau, Sara & Gomolla, Mechtild (2010). Migration und Schulischer Wandel: Mehrsprachigkeit. VS Verlag: Wiesbaden.

Fürstenau, Sara, & Ingrid Gogolin & Kutlay Yagmur (2003). Mehrsprachigkeit in Hamburg. Waxmann: Münster.

Fürstenau, Sara (2011). Migration und Schulischer Wandel: Mehrsprachigkeit. VS Verlag: Wiesbaden.

Hanulíková, Adriana (2019). Bilingualismus und Kognition. Universität Freiburg.

https://www.adrianahanulik.de/wp-content/uploads/2019/02/Newsletter.Bilingualismus.pdf Alıntı Tarihi: 18.10.2023

Hinnenkamp, Volker (2010). Vom Umgang mit Mehrsprachigkeiten.

https://www.bpb.de/shop/zeitschriften/apuz/32955/vom-umgang-mit-mehrsprachigkeiten/ Alıntı Tarihi: 14.01. 2023

Mehlhorn, Grit (2021). "Herkunftssprachen"

https://www.mehrsprachigkeit.uni-hamburg.de/oeffentlichkeit/grundwissen/herkunftssprachen.html Alıntı Tarihi: 15.11.2024

Menschen mit Einwanderungsgeschichte sprechen zu Hause Deutsch" (2024). (Pressemitteilung Nr. N008 vom 20. Februar 2024).

https://www.destatis.de/DE/Presse/Pressemitteilungen /2024/02/PD24 _N008_12.html. Alıntı Tarihi: 13.11.2024

Magdalena, Planer (2016). Translationskompetenz vs. Bilingualismus: Die Translationspolitik in Südtirol, Yüksek Lisans Tezi, Leopold-Franzens-Universität Innsbruck.

Panagiotopoulou, Argyro (2016). Mehrsprachigkeit in der Kindheit Perspektiven für die frühpädagogische Praxis, Druck: Henrich Druck+Medien GmbH: Frankfurt am Main.

Statistisches Bundesamt (Destatis) (2024). "In den meisten Haushalten mit Migrationshintergrund wird überwiegend deutsch gesprochen" (Pressemitteilung Nr. 329 vom 5. September 2018).

https://www.destatis.de/DE/Presse/Pressemitteilungen/2018/09/PD18_329_122.html Alıntı Tarihi: 26.10.2024

Vogl, Verena (2010). Bilingualismus Deutsch-Spanisch bei Kindern Eine Fallstudie, Yüksek Lisans Tezi, Universität Wien.

Wahrig, Iris & Schmidt, Helmut (2009). Kindliche Zweisprachigkeit und früher Englischunterricht an deutschen Primarschulen, Hamburger Arbeiten zur Allgemeinen Erziehungswissenschaft Nr. 5, 12.

Grit, Mehlhorn (2021). Herkunftssprachen.

https://www.mehrsprachigkeit.uni-hamburg.de/oeffentlichkeit/grundwissen/herkunftssprachen.html Alıntı Tarihi: 15.11.2024

Haug, Sonja (2008). Sprachliche Integration von Migranten in Deutschland.

https://www.bamf.de/SharedDocs/Anlagen/DE/Forschung/WorkingPapers/wp14-sprachliche-integration.pdf?__blob=publicationFile&v=11 Alıntı Tarihi: 29.10.2024

Meisel, Jürgen M. (2007). Mehrsprachigkeit in der frühen Kindheit: Zur Rolle des Alters bei Erwerbsbeginn. Tübingen.

https://www.studocu.com/de/document/johannes-gutenberg-universitat-mainz/imperien-und-nationalstaaten-das-europaische-staatensystem-im-19-jahrhundert-vorlesung/meisel-2007-mehrsprachigkeit-in-der-fr-a%C2%B-Chen-kindheit-zur-rolle-des-alters-bei-erwerbsbeginn/117513878 Alıntı Tarihi: 04. 03.2024

Canoğlu, Hatice Deniz (2011). Kanak Sprak Versus Kiezdeutsch. Eine Ethnolinguistische Untersuchung der beiden Sprachphänomen im Deutschen im Lichte des Kultur Transfers, Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Alman Dili ve Edebiyatı, İzmir.

Dirim, İnci & Auer, Peter (2004). Türkisch sprechen nicht nur die Türken. Berlin: De Gruyter.

Hinnenkamp, Volker (2000). "Gemischt sprechen" von Migrantenjugendlichen als Ausdruck ihrer Identität, In: *Der Deutschunterricht,* 5. https://www.hs-fulda.de/fileadmin/user_upload/FB_SK/Leseproben/Hinnenkamp_gemischt_sprechen.pdf Alıntı Tarihi: 05. 04. 2024

Klein, Wolfgang (2010). Zweitspracherwerb. Eine Einführung, Verlag: Beltz Athenäum.

Lüber, Klaus (2006). *Kanak Sprak an sozialen Brennpunkten verändert sich auch die deutsche Sprache.*

https://www2.klett.de/sixcms/media.php/229/15_rj2hr7_Kanaksprak.pdf Alıntı Tarihi: 31.09. 2024

Nakiboğlu, Meryem (2006). Almanya'daki Göçmen Gençlerin Dili Kanakça, Gece Kitaplığı: Ankara.

Paul, Hermann (2010). Mehrsprachigkeit und Identitätsbildung: Spracherwerb in migrantischen Communities. Kohlhammer: Stuttgart.

Stute, Dennis (2011). "Kanak Sprak".

https://www.dw.com/de/zukunftssprache-kanak-sprak/a -15208590 Alıntı Tarihi: 06.07.2024

Trefz, Marc (1999). "Zwischenkulturelle Identitäten und Konflikte in ausgewählten Werken von Nevfel Cumart, Selim Özdogan und Feridun Zaimoğlu", Universität München Institut für *Deutsche Philologie; Hauptseminar: Die* Metropole-Groβstadtliteratur seit 1990, Wintersemester 1998/99

http://www.jungeforschung.de/migranten_aufsaetze/trefz.pdf Alıntı Tarihi: 11.012.2013

Urban, Ines (2007). "lassma" Weltmeisterschaft machen- eine grammatische Untersuchung zum Kiezdeutsch, Magisterarbeit, Humboldt- Universität zu Berlin, Philosophische Fakultät II, Institut für Germanistische Linguistik.

Wiese, Heike (2012). Kiezdeutsch: Ein neuer Dialekt entsteht. München: C.H. Beck,

Bade, Klaus J. (2015). Willkommen in der Einwanderungsgesellschaft?.

https://kjbade.de/wp-content/uploads/2015/05/2015-06_willkommen-in-der-einwanderungsgesellschaft.pdf Alıntı Tarihi: 09.12.2024

Bade, Klaus J. (1994). Ausländer - Aussiedler - Asyl eine Bestandsaufnahme, Beck: München.

Beck, Ulrich (2015). Risikogesellschaft: Auf dem Weg in eine andere Moderne. Suhrkamp Verlag: Berlin.

Beck, Ulrich (2011). Geschichte der Ausländerpolitik in Deutschland, Saisonarbeiter, Zwangsarbeiter, Gastarbeiter, Flüchtlinge. C.H. Beck: München.

Dorothea, Kolland (2013). "Kulturelle Bildung zwischen den Kulturen".

https://www.kubi-online.de/artikel/kulturelle-bildung-zwischen-den-kulturen Alıntı Tarihi: 14.06.2024

Esser, Hartmut (2006). Sprache und Integration. Die sozialen Bedingungen und Folgen des Spracherwerbs von Migranten, Campus Verlag: Frankfurt am Main.

Esser, Hartmut (2006). Migration, Sprache und Integration, Wissenschaftszentrum Berlin für Sozialforschung (WZB).

Esser, Hartmut (2001). Soziologie. Spezielle Grundlagen: Band 6: Sinn und Kultur. Campus Verlag: Frankfurt am Main.

Genkova, Petia & Schubert, Christiane Elisabeth (2020). Die Wechselwirkungen zwischen Auslandsaufenthalt, interkultureller Kompetenz und soziokultureller Anpassung für Auslandsentsendungen, Volume 51.

https://link.springer.com/article/10.1007/s11612-020-00498-x Alıntı Tarihi: 11.11.2024

Heckmann, Friedrich (2015). Integration von Migranten: Einwanderung und neue Nationenbildung. Springer VS: Wiesbaden.

Heitmeyer, Wilhelm (1997). Verlockender Fundamentalismus: Türkische Jugendliche in Deutschland. Suhrkamp: Frankfurt am Main.

Herbert, Ulrich (2001). Geschichte der Ausländerpolitik in Deutschland, Saisonarbeiter, Zwangsarbeiter, Gastarbeiter, Flüchtlinge. C.H. Beck: München

Kıran Elkoca, Gülşah (2024). Juri Lotman'ın Göstergeküre Kavramı Çerçevesinde "Berlin'in Nar Çiçeğinde Kültürel Temsiller, Kültürlerarası Araştırmalar, Kültürlerarasılık & Göstergebilim, PA Paradigma Akademi Yayınları: Çanakkale.

Luhmann, Niklas (1997). Die Gesellschaft der Gesellschaft. Berlin: Suhrkamp Verlag.

Pries, Ludger (2007). Die Transnationalisierung der sozialen Welt, Suhrkamp Verlag: Frankfurt am Main.

Beigang, Steffen & Fetz, Karolina & Kalkum, Dorina & Otto, Magdalena (2017). Diskriminierungserfahrungen in Deutschland, Nomos Verlag: Baden Baden.

Block, H. Andreas & Klingert, Isabell (2012). Zuwanderung von selbständigen und freiberuflichen Migranten aus Drittstaaten nach Deutschland. Bundesamt für Migration und Flüchtlinge 2012.

Butterwegge, Christoph (2009). Zuwanderung im Zeichen der Globalisierung, Wiesbaden: VS Verlag für Sozialwissenschaften.

Butterwegge, Christoph (2014). Armut in einem reichen Land.Campus Verlag: Frankfurt am Main.

Deutsches Zentrum für Integrations und Migrationsforschung (DeZIM) (2022), Rassismus in Deutschland, Antidiskriminierungsstelle des Bundes.

Esser, Hartmut (2006). Sprache und Integration. Die sozialen Bedingungen und Folgen des Spracherwerbs von Migranten, Campus Verlag: Frankfurt am Main.

Foroutan, Naika (2019). Die postmigrantische Gesellschaft. transcript Verlag: Bielefeld.

Göbel, Johannes (2019). Deutschland und die Türkei: Fünf Fakten zur Wirtschaft, Auswärtiges Amt, Germany Trade & Invest (GTAI).

https://www.deutschland.de/de/topic/wirtschaft/deutsch-tuerkische -wirtschaftsbeziehungen-fuenf-fakten Alıntı Tarihi: 18.10.2024

Heitmeyer, Wilhelm (2002). Deutsche Zustände. Folge 1. Suhrkamp: Frankfurt am Main.

Herbert, Ulrich (2001). Geschichte der Ausländerpolitik in Deutschland, Saisonarbeiter, Zwangsarbeiter, Gastarbeiter, Flüchtlinge. C.H. Beck: München

Keskinler, Gül (2017). Netzwerktreffen in Köln: Selbstständig, weiblich, türkisch.

https://www.blog-der-republik.de/netzwerktreffen-in-koeln-selbststaendig-weiblich-tuerkisch/ Alıntı Tarihi: 20.03. 2024

Statistischer Bericht - Mikrozensus - Bevölkerung nach Migrationshintergrund - Endergebnisse 2023. Wiesbaden: Destatis.

Bade, Klaus J. (2000). Europa in Bewegung. Migration vom späten 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart. München: C.H. Beck: München.

Bade, Klaus J. (1994). Ausländer - Aussiedler - Asyl eine Bestandsaufnahme, Beck: München.

Bergmann, Werner & Erb, Rainer (1993). Fremdenfeindliche Gewalt, Rechtsextremismus und Antisemitismus. Bielefeld: Transcript Verlag.

Benz, Wolfgang (2011). Antisemitismus und Islamfeindschaft. Gemeinsamkeiten und Unterschiede Fischer Verlag: Frankfurt am Main.

Decker, Oliver & Brähler, Elmar (2006). Rechtsextreme Einstellungen in Deutschland. Satz und Druck: Wagemann Medien GmbH: Bonn.

Duman, Newroz & Arslan, İbrahim (2021). Von Mölln bis nach Hanau: Erinnern heißt verändern. Heinrich-Böll-Stiftung: Hanau.

https://heimatkunde.boell.de/de/2021/02/19/von-moelln-bis-nach-hanau-erinnern-heisst-veraendern#-top-of-page Alıntı Tarihi: 12.12.2024

Ebner, Julia (2020). Radikalisierungsmaschinen: Wie Extremisten die neuen Technologien nutzen und uns manipulieren. Suhrkamp: Berlin.

Erb, Rainer (1991). Antisemitismus in der Bundesrepublik Deutschland: Ergebnisse der empirischen Forschung von 1946–1989. Springer Verlag: Berlin.

Emcke, Carolin (2018). Gegen den Hass. S. Fischer: Frankfurt am Main.

Foroutan, Naika (2019). Die postmigrantische Gesellschaft Ein Versprechen der pluralen Demokratie. Transcript: Bielefeld.

Gesemann, Frank & Roth, Roland (2009). Lokale Integrationspolitik in der Einwanderungsgesellschaft: Migration und Integration als Herausforderung von Kommunen. VS Verlag: Wiesbaden.

Gomolla, Mechtild & Radtke, Frank-Olaf (2009). Institutionelle Diskriminierung Die Herstellung ethnischer Differenz in der Schule. VS Verlag Wiesbaden.

Heitmeyer, Wilhelm (2002). Deutsche Zustände. Folge 1. Suhrkamp: Frankfurt am Main.

John, Barbara (2014). Unsere Wunden kann die Zeit nicht heilen: Was der NSU-Terror für die Opfer und Angehörigen bedeutet. Herder Verlag: Freiburg.

Reemtsma, Jan Philipp (2008). Vertrauen und Gewalt: Versuch über eine besondere Konstellation der Moderne. Hamburger Edition: Hamburg.

Sarrazin, Thilo (2010). Deutschland schafft sich ab. München: DVA.

Scherr, Albert (2015). Diskriminierung migrantischer Jugendlicher in der beruflichen Bildung. Beltz Juventa Verlag: Weinheim.

Quent, Matthias (2021). Deutschland rechts außen: Wie die Rechten nach der Macht greifen und wie wir sie stoppen können. Piper: München.

Zick, Andreas & van de Wetering, Denis (2018). Soziale Formen von Gruppendruck und Einflussnahme auf Ausstiegswillige der "rechten Szene". Bundeskriminalamt Wiesbaden.

Bade, Klaus J. (1994). Ausländer - Aussiedler - Asyl eine Bestandsaufnahme, Beck: München.

Bausinger, Hermann (2005). Volkskultur in der technischen Welt. Campus Verlag: Frankfurt am Main.

Esser, Hartmut (2001). Integration und ethnische Schichtung. Mannheimer Zentrum für Europäische Sozialforschung (MZES).

https://scispace.com/pdf/integration-und-ethnische-schichtung-4e6bokbfng.pdf Alıntı Tarihi: 08.09.2024

Heckmann, Friedrich (1992). Ethnische Minderheiten, Volk und Nation.Georg Thieme Verlag: Stuttgart.

Hunger, Uwe & Kissau, Kathrin (2009). Internet und Migration Theoretische Zugänge und empirische Befunde. VS, Verlag: Wiesbaden, Kissau, Kathrin (2009). Internet und Migration Theoretische Zugänge und empirische Befunde. VS, Verlag: Wiesbaden.

Luckmann, Thomas (1991). Die unsichtbare Religion. Suhrkamp: Frankfurt am Main. s. 88.

Schiffauer, Werner (2000). Die Gottesmänner: Türkische Islamisten in Deutschland. Suhrkamp: Berlin.

Assmann, Aleida (2018). Erinnerungsräume: Formen und Wandlungen des kulturellen Gedächtnisses, C.H. Beck: München.

Bade, Klaus J. (2000). Europa in Bewegung: Migration vom späten 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart. C.H. Beck: München.

Bogdal, Klaus Michael (2007). Orientdiskurse in der deutschen Literatur. Aisthesis Verlag: Bielefeld.

Stausberg, Christina (2024). Kulturproduktion in der Migrationsgesellschaft: Herausforderungen für Kulturinstitutionen und Kulturpolitik. (Jens Schneider, Jochen Oltmer, Andreas Pott, Antonie Schmiz). Transcript Verlag: Bielefeld.

Teubler, Andreas (2009). Zwischen allen Stühlen? Migration-serfahrungen in der deutschsprachigen Gegenwartsliteratur: Stuttgart. Bachelor-Arbeit im Studiengang Bibliotheks- und Informationsmanagement.

Bogdal, Klaus-Michael (2014). Europa erfindet die Zigeuner: Eine Geschichte von Faszination und Verachtung. Suhrkamp Verlag: Berlin.

Großegger, Beate (2010). Jugend zwischen Partizipation und Protest – Essay.

https://www.bpb.de/shop/zeitschriften/apuz/32645/jugend-zwischen-partizipation-und-protest-essay/ Alıntı Tarihi: 14.11.2024

Hund, Wulf D. (2017). Wie die Deutschen weiß wurden. J.B. Metzler Verlag: Heidelberg.

Mikos, Lothar- Hoffmann, Dagmar (2009). Mediennutzung, Identität und Idenfikationen. Weinheim: Beltz Verlag: Weinheim.

Nordbruch, Götz (2014). Identität und Zugehörigkeit – Jenseits von Eindeutigkeiten.

https://www.kiga-berlin.org/wp-content/uploads/2022/07/KIgA_Zusammen-Denken_Projekthandbuch.pdf Alıntı Tarihi: 17.07.2024

Peschke, André (2010). HipHop in Deutschland: Analyse einer Jugendkultur aus pädagogischer Perspektive. Diplomica Verlag: Hamburg.

Schlüpmann, Heide (1990). Unheimlichkeit des Blicks: Das Drama des frühen deutschen Kinos. Stroemfeld Verlag: Frankfurt am Main.

Wiso Diskurs, Friedrich-Ebert-Stiftung (2010). Zur Rolle der Medien in der Einwanderungsgesellschaft.

https://library.fes.de/pdf-files/wiso/07394-20100820.pdf Alıntı Tarihi: 11.09.2024

Bade, Klaus J. (1996). Die multikulturelle Herausforderung. C.H.Beck Verlag: Frankfurt am Main.

Bade, Klaus J. (1992). Deutsche im Ausland, Fremde in Deutschland: Migration in Geschichte und Gegenwart. C.H. Beck: München.

David, Alexandra, & Terstriep, Judith (2022). Migrantisches Unternehmer: innentum in Deutschland - Vorschlag einer Differenzierung, Bertelsmann Stiftung.

https://www.bertelsmann-stiftung.de/fileadmin/files/BSt/Bibliothek/Doi_Publikationen/NW_MigrUnternehmertum_01.pdf Alıntı Tarihi: 17.07.1024

Esmailzadeh, Sonja (2016). Geschmack ist so wandelbar wie die Identität, Goethe-Institut: München.

https://www.goethe.de/ins/cz/de/kul/mag/20866343.html Alıntı Tarihi: 18. 09.2024

Räuchle, Charlotte (2021). Migrantische Ökonomien in Deutschland, bpd,

https://www.bpb.de/themen/migration-integration/kurzdossiers/344334/migrantische-oekonomien-in-deutschland/ Alıntı Tarihi: 03.04.2024

Sancak, Hülya (2010). Seid stolz auf euren Erfolg/ Türkische Unternehmer und Integration.

https://qantara.de/artikel/t%C3%BCrkische-unternehmer-und-integration-seid-stolz-auf-euren-erfolg Alıntı Tarihi: 12.01.2024

Bade, Klaus J. (1996). Die multikulturelle Herausforderung. C.H.Beck Verlag: Frankfurt am Main.

Bergmann, Henning & Çelik, Gözde & Wüs M. Andreas (2024). Bausteine einer chancengerechten politischen Repräsentation von Menschen mit Migrationsgeschichte, Robert Bosch Stiftung: Stuttgart.

https://www.bosch-stiftung.de/sites/default/files/publications/pdf/2024-09/Studie%20Repchance.pdf Alıntı Tarihi: 30.10.2024

Deutschlandfunk (2025). Das Volk und seine ungleichen Vertreter Repräsentation im Bundestag.

https://www.deutschlandfunk.de/bundestag-zusammensetzung-frauen-repraesentanz-102.html#bundestag-zusammensetzung-repraesentation-frauen Alıntı Tarihi: 25.10.2025

Migrationsdatenportal (2020). Integration von Migrantinnen und Migranten.

https://www.migrationdataportal.org/de/themes/integration-von-migrantinnen-und-migranten Alıntı Tarihi: 12.12.2024

Mros, Theresa Elena (2024). Identifikation mit der Herkunftskultur und der Aufnahmekultur Deutschland. Implikationen für das Lernen von Schülerinnen und Schülern sowie für die professionellen Kompetenzen von Lehrkräften. Berlin, Doktora Tezi.

BAfF e. V. (Bundesweite Arbeitsgemeinschaft der Psychosozialen Zentren für Flüchtlinge und Folteropfer e. V.) (2021). Versorgungsbericht Zur psychosozialen Versorgung von Flüchtlingen und Folteropfern in Deutschland, Berlin.

https://www.baff-zentren.org/wp-content/uploads/2019/11/BAfF_Versorgungsbericht-5.pdf Alıntı Tarihi: 05.06. 2024

Borde, Theda & Blümel, Stephan (2020). Gesundheitsförderung und Migrationshintergrund, Köln.

https://leitbegriffe.bioeg.de/alphabetisches-verzeichnis/gesundheitsfoerderung-und-migrationshintergrund/ Alıntı Tarihi: 28.10.2024

Christof, Goddemeier (2019). Erik H. Erikson: Pionier der Identitätskrise und Freidenker, Berlin.

https://www.aerzteblatt.de/archiv/erik-h-erikson-pionier-der-identitaetskrise-und-freidenker-50875d71-deac-4a45-8e2e-139bb7bc389f Alıntı Tarihi: 24.10.24

Knipper, Michael & Bilgin, Yaşar (2009). Migration und Gesundheit, Konrad-Adenauer-Stiftung e.V. Berlin.

Olbermann, Elke (2012). Gesundheitliche Situation und soziale Netzwerke älterer MigrantInnen, Berlin.

Bade, Klaus J. (2000). Europa in Bewegung: Migration vom späten 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart. C.H. Beck: München.

Ceylan, Rauf (2017). Muslimische Gemeinden: Geschichte, Gegenwart und Zukunft des Islam in Niedersachsen. Peter Lang Verlag: Frankfurt am Main.

Ceylan, Rauf (2009). Wer predigt den Islam in Deutschland?

https://www.deutsche-islam-konferenz.de/SharedDocs/Standardartikel/DE/Infothek/Archiv/zahlen-daten-fakten-inhalt.html?nn=598216 Alıntı Tarihi: 12.12.2024

Goethe-Universität Frankfur, Bedarfe und Strukturen in der inländischen Ausbildung: Schwerpunktthemen der AIWG zur Imamausbildung, https://aiwg.de/imamausbildung/ Alıntı Tarihi: 15.02.2024

Köksal, Gürsel (2013). Avrupa Müslümanlarını Tanımıyor, İstanbul.

https://bianet.org/haber/avrupa-muslumanlarini-tanimiyor-46317 Alıntı Tarihi: 16.06.2024

Lemmen, Thomas (2000). Islamische Organisationen in Deutschland. Friedrich-Ebert-Stiftung, Abteilung Arbeit und Sozialpolitik, Bonn.

Nazir, Reza & Neveling, Tomma (2021). Imamausbildung in Deutschland, Mediendienst Integration Berlin.

https://mediendienst-integration.de/artikel/imamausbildung-in-deutschland.html Alıntı Tarihi: 13.07.2024

Sauer, Martina &Ünlü, Yüksel & Halm, Dirk (2023). Beleuchtet die Struktur und Angebote islamischer Gemeinden in Deutschland.

https://www.deutsche-islam-konferenz.de/SharedDocs/Meldungen/DE/ImDialog/240201-am-studie-zfti.html?nn=598134 Alıntı Tarihi: 29.10.2024

Schiffauer, Werner (2010). Nach dem Islamismus: Die Islamische Gemeinschaft Milli Görüs. Suhrkamp Verlag: Berlin.

Spielhaus, Riem & Färber, Alexa (2006). Islamisches Gemeindeleben in Berlin.

Tosun, Cemal (1993). "Din ve Kimlik", Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları: Ankara.

Bade, Klaus J. (2000). Europa in Bewegung: Migration vom späten 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart. C.H. Beck: München.

Ceylan, Rauf (2009). Wer predigt den Islam in Deutschland? Deutschen Islam Konferenz (DIK).

https://www.deutsche-islam-konferenz.de/SharedDocs/Standardartikel/DE/Infothek/Archiv/zahlen-daten-fakten-inhalt.html?nn=598216 Alıntı Tarihi: 12.12.2024

Esser, Hartmut (2006). Migration, Sprache und Integration. (AKI-Forschungsbilanz, 4). Berlin.

https://d-nb.info/1192014634/34 Alıntı Tarihi: 11.11.24

Schiffauer, Werner (2000). Die Gottesmänner: Türkische Islamisten in Deutschland, Suhrkamp Verlag: Berlin.

Şahin, Ertuğrul (2012). Was taugt die Forderung nach einem Euro-Islam?, (Herder Korrespondenz 12/2012)

https://www.herder.de/hk/hefte/archiv/2012/12-2012/anspruch-und-wirklichkeit-was-taugt-die-forderung-nach-einem-euro-islam/ Alıntı Tarih: 17.10.2024

Spielhaus, Riem & Färber, Alexa (2006). Islamisches Gemeindeleben in Berlin.

Asbrock, Doreen (2006). Bielefelder Institut für frühkindliche Entwicklung, Frühkindliche Zweisprachigkeit.

https://www.bielefelder-institut.de/fruehkindliche-zweisprachigkeit.html Alıntı Tarihi: 30.01.2025

Bundesministerium für Bildung und Forschung (BMBF) (2015), Sprachenvielfalt Ressource und Chance Forschungsprojekte zu sprachlicher Bildung und Mehrsprachigkeit.

Deutschlandfunk Kultur (2023). Tag der Muttersprache Sprache als Schlüssel zur Welt.

https://www.deutschlandfunkkultur.de/muttersprache-mehrsprachigkeit-kinder-100.html Alıntı Tarihi: 14.05.2025

Esser, Hartmut (2006). Sprache und Integration: Die sozialen Bedingungen und Folgen des Spracherwerbs von Migranten. Frankfurt am Main: Campus Verlag.

Fassmann, Heinz & Dahlvik, Julia (2012). Migrations- und Integrationsforschung – multidisziplinäre Perspektiven, Göttingen: V&R Unipress.

Hornberg, Sabine & Valtin, Renate (2011). Mehrsprachigkeit. Chance oder Hürde beim Schriftspracherwerb? Empirische Befunde und Beispiele guter Praxis, Horben, s. 68.

Lindauer, Thomas (2017). Nicht im leeren Raum - Überlegungen zur sprachlichen Enkulturation im System Schule, Frankfurt am Main.

Mediendienst Integration (2022). Wie verbreitet ist herkunftssprachlicher Unterricht?, Berlin.

T.C. Berlin Başkonsolosluğu Eğitim Ataşeliği Türkçe ve Türk Kültürü Dersi.

https://berlin.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2023_08/31142339_Turkce_Dersi_Bilgilendirme.pdf Alıntı Tarihi: 18.11.2024

Venanzio, Laura Di (2024).Mehrsprachigkeit ist toll, aber…? Einstellungen pädagogischer Fachkräfte zur mehrsprachigen Sprachbildung und Förderung von Herkunftssprachen im Elementarbereich, Zeitschrift für Interkulturellen Fremdsprachenunterricht 29: 2, 307–338. https://doi.org/10.48694/zif.3914

Yurt Dışında Görevlendirilecek Öğretmenleri Seçme Sınavı Başvuru Kılavuzu.

https://yyegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2024_12/19205932 _2024ogretmen.pdf Alıntı Tarihi: 02.05. 2025

Dollmann, Jörg & Kristen, Cornelia (2021). Ethnische Bildungsungleichheiten, Bonn.

https://www.bpb.de/themen/bildung/dossier-bildung/211879/ethnische-bildungsungleichheiten/ Alıntı Tarihi: 17.07.2024.

Herger, Daniela (2023). Muttersprache in der Schule: Welche Änderungen braucht es?, Standard Verlagsgesellschaft, Wien.

https://www.derstandard.de/story/2000143735574/muttersprache-in-der-schule-welche-aenderungen-braucht-es Alıntı Tarihi: 23.05.2024

Hornberg, Sabine & Valtin, Renate (2011). Mehrsprachigkeit. Chance oder Hürde beim Schriftspracherwerb? Empirische Befunde und Beispiele guter Praxis, Frankfurt am Main, DIPF.

Jaumont, Fabrice (2017). So erziehen Sie Ihr Kind zweisprachig, Goethe-Institut, München.

https://www.goethe.de/ins/us/de/spr/unt/cam/dfk/gdl/rfp/hch/rbc.html Alıntı Tarihi: 25.05.2025

Lettenbauer, Susanne (2017). Türkisch für Migrantenkinder in München, Köln.

https://www.deutschlandfunk.de/heimatsprache-tuerkisch-fuer-migrantenkinder-in-muenchen-100.html Alıntı Tarihi: 13.10.2024

Mankarios, Alexandra (2022). Mehrsprachigkeit: Lernvorteil oder Risikofaktor?, Robert Bosch Stiftung: Stuttgart.

https://deutsches-schulportal.de/bildungswesen/mehrsprachigkeit-lernvorteil-oder-risikofaktor/ Alıntı Tarihi: 24.07.2025

Sachverständigenrat für Integration und Migration (SVR) (2024). Ungleiche Bildungschancen Fakten zur Benachteiligung von jungen Menschen mit Migrationshintergrund im deutschen Bildungssystem: Berlin.

https://www.svr-migration.de/wp-content/uploads/2023/02/Kurz-und-buendig_Bildung_2024.pdf Alıntı Tarihi: 06.09.2024

Sackmann, Rosemarie & Prümm, Kathrin & Schultz Tanjev (2000). Kollektive Identität türkischer Migranten in Deutschland? Erste Annäherungen an eine Forschungsfrage / Kollektive Identität, Assimilation und Integration, Bremen.

https://www.ssoar.info/ssoar/bitstream/handle/document/67198/67198_1.pdf;jsessionid=442AF2EB11F3BEF62EEFB-8FA1D7B708D?sequence=1 Alıntı Tarihi: 27.12.2024

Bade, Klaus J. (2000). Europa in Bewegung: Migration vom späten 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart. C.H. Beck: München.

Halm, Dirk (2006). Die Medien der türkischen Bevölkerung in Deutschland Berichterstattung, Nutzung und Funktion, Essen.

https://mediarep.org/server/api/core/bitstreams/0aeb516d-9f16-486d-9476-d38d93ddf481/content Alıntı Tarihi: 11.06.2024

Rainer, Geißler & Horst, Pöttker (2006). Integration durch Massenmedien Mass Media-Integration, Transcript Verlag: Bielefeld.

Tokgöz, Oya (1985). Türk Gazetelerinin Yurtdışı Baskıları: Nedenleri-Rolü ve Önemi. Ankara Üniversitesi SBF Dergisi, Cilt: 40 Sayı: 01.

https://doi.org/10.1501/SBFder_0000001469

Weber Menges, Sonja (2006). Die Entwicklung der Ethnomedien in Deutschland, DFG, Bonn.

https://mediarep.org/server/api/core/bitstreams/f2bfb5ec-f3b1-4e66-8d9a-40df39964656/content Alıntı Tarihi 12.03.2025

Esser, Hartmut (2006). Migration, Sprache und Integration: Die AKI-Forschungsbilanz 4, Berlin.

Geißler, Rainer & Pöttker, Horst (2006). Integration durch Massenmedien Mass Media-Integration, Transcript Verlag: Bielefeld.

Scheidler, Monika (2013). Assimilation oder Integration? Erwartungen und Realitäten.

https://publikationen.uni-tuebingen.de/xmlui/handle/10900/128409 Alıntı Tarihi: 18.08.2025

Statistisches Bundesamt (2023). 77 % der Bevölkerung sprechen zu Hause ausschließlich Deutsch, Wiesbaden.

https://www.destatis.de/DE/Presse/Pressemitteilungen/Zahl-der-Woche/2025/PD25_08_p002.html Alıntı Tarihi: 16.12.2024

Simon, Victoria (2024). Identität im Kontext von Migration – Herausforderungen und Chancen.

https://www.wipub.net/identitaet-im-kontext-von-migration-herausforderungen-und-chancen/ Alıntı Tarihi: 10.11.2024

Antia, Delna (2016). Warum Migranten der zweiten Generation eine hybride Identität wählen–wenn sie dürften, Warum Migranten der zweiten Generation eine hybride Identität wählen–wenn sie dürften, Master Thesis, Universität Wien.

Bade, Klaus J. (2000). Europa in Bewegung: Migration vom späten 18. Jahrhundert bis zur Gegenwart. C.H. Beck: München.

Beck, Ulrich (2002). Macht und Gegenmacht im globalen Zeitalter: Neue weltpolitische Ökonomie. Suhrkamp Verlag: Berlin.

Bücken, Susanne & Streicher, Noelia & Velho, Astride & Mecheril, Paul (2020). Migrationsgesellschaftliche Diskriminierungsverhältnisse in Bildungssettings, Springer Verlag: Berlin.

Esser, Hartmut (2006). Migration, Sprache und Integration: Die AKI-Forschungsbilanz 4, Berlin.

Esser, Hartmut (2001). Integration und ethnische Schichtung. Mannheimer Zentrum für Europäische Sozialforschung (MZES).

https://library.fes.de/pdf-files/akademie/online/50366.pdf Alıntı Tarihi: 18.03.2025

Esser, Hartmut (2000). Soziologie. Spezielle Grundlagen. Band 2: Die Konstruktion der Gesellschaft, Campus Verlag: Frankfurt am Main.

Foroutan, Naika (2010). Neue Deutsche, Postmigranten und Bindungs-Identitäten. Wer gehört zum neuen Deutschland?, Bundeszentrale für politische Bildung (bpb) Bonn.

https://www.bpb.de/shop/zeitschriften/apuz/32367/neue-deutsche-postmigranten-und-bindungs-identitaeten-wer-gehoert-zum-neuen-deutschland/ Alıntı Tarihi: 02.01.2025

Foroutan, Naika (2019). Die postmigrantische Gesellschaft: Ein Versprechen der pluralen Demokratie, Transcript Verlag: Bielefeld.

Heckmann, Friedrich (2015). Integration von Migranten Einwanderung und neue Nationenbildung. Springer VS: Wiesbaden.

Karamaraş, Sibel (2025). Identität und Migration, Berlin.

https://complicated.life/blog/de/identitaet-und-migration/ Alıntı Tarihi: 23.04.2025

Karakaşoğlu, Yasemin & Bandorski, Sonja (2008). Ethnische Identität als Ressource für die Bildungsbeteiligung?, Bildungsforschung Zeitschrift, 5 (2008) 1, Universitätsbibliothek Tübingen.

https://www.pedocs.de/volltexte/2014/4606/pdf/bf_2008_1_Bandorski_Ethnische_Identitaet.pdf Alıntı Tarihi: 25.10.2024

Karakasoglu, Yasemin & Wojciechowicz, Anna (2016). Marginalisierung durch Homogenisierung. Die migrationsgesellschaftlich 'Anderen' im pädagogischen Diskurs der universitären Lehramtsausbildung, Waxmann Verlag: Münster. s.61. (Journal für International und Interkulturell Vergleichende Erziehungswissenschaft Vol. 22, No. 1, pp. 59–72

Kızılocak, Gülay. Türken in Deutschland und Deutsche in der Türkei - von Migrationshintergründen und Integrationsproblemen.

https://www.konrad.org.tr/Migration%20dt/069-098.pdf Alıntı Tarihi: 17.9.2024

Kızılocak, Gülay (2011). 50 Jahre Migration aus der Türkei (Etappen der türkischen Migrationsgeschichte). Interkultur, Juli – August 2011, Ausgabe 12, Berlin.

Leggewie, Claus (2011). Der Kampf um die europäische Erinnerung: Ein Schlachtfeld wird besichtigt. C.H. Beck: München.

Maier, Julia (2012). Akkulturation von Jugendlichen mit Migrationshintergrund (Diplomarbeit). Universität Wien.

Mecheril, Paul (2010). Migrationspädagogik. Weinheim: Beltz Verlag.

Möller, Christina-Blome, Frerk-Reuter, Julia (2025). Sozialer Aufstieg durch Bildung? Theoretische Zugänge, empirische Einsichten. Beltz Juventa: Weinheim Basel.

Pries, Ludger (1998). Transnationale Migration: Soziale Welt - Sonderband. Nomos Verlag: Baden Baden.

Riegel, Christine & Geisen, Thomas (2009). Jugend, Zugehörigkeit und Migration: Subjektpositionierung im Kontext von Jugendkultur, Ethnizitäts- und Geschlechterkonstruktionen, VS Verlag: Wiesbaden

Topçu, Canan (2021). In vielen Branchen erfolgreich, Frankfurt am Main.

https://www.deutschland.de/de/topic/wirtschaft/deutsch-tuerkische-unternehmer-erfolgreiche-selbststaendige Alıntı Tarihi: 12.04.2025

Yıldız, Erol & Hill, Marc (2014). Nach der Migration: Postmigrantische Perspektiven jenseits der Parallelgesellschaft. Transcript Verlag: Bielefeld.

Ashâbu'l-Hadîs Literatüründe Aklın Epistemik Değeri

Erken Dönem Akâid Metinleri Örneği

Büşra EDİS

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1964
Kelâm-Akâid

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-740-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
EDİS, Büşra
Ashâbu'l-Hadîs Literatüründe
Aklın Epistemik Değeri
Erken Dönem Akâid Metinleri Örneği

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abrahamov, Binyamin. *İslâm Kelâmı Gelenekçilik ve Akılcılık*. çev. Emine Buket Sağlam. İstanbul: İnsan Yayınları, 2010.

Ahmed b. Hanbel, Ebû Abdillâh. *er-Red ale'z-Zenâdıka ve'l-Cehmiyye*. thk. Sabri b. Selâme Şâhîn. Dâru's-Sebât, t.y.

Ahmed b. Hanbel. *Usulü's-Sünne*. Suudi Arabistan: Dâru'l-Menâr, 1990.

Akarsu, Murat. "Medine Sözleşmesi'nin Anayasallığı". *Uluslararası İnsan Çalışmaları Dergisi* 1/2 (2018), 420-428. https://doi.org/10.35235/uicd.493825

Akbulut, Ahmet. *Sahabe Dönemi İktidar Kavgası*. Ankara: Otto Yayınları, 2015.

Akoğlu, Muharrem. "Mu'tezile'nin Tarihsel Seyrinde Mihne". *Mihne Süreci ve İslami İlimlere Etkisi*. ed. M. Mahfuz Söylemez. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2. Basım, 2016.

Akoğlu, Muharrem. "Siyasallaşma Sürecinde Halku'l-Kur'an Tartışmaları" XXXVII/1 (2019), 353-382.

Aktepe, İshak Emin. *İslâm Hukukçularının Sünnet Anlayışı*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2008.

Alper, Hülya. *İmam Mâtürîdî'de Akıl-Vahiy İlişkisi*. İstanbul: İz Yayıncılık, 4. Basım, 2017.

Altıntaş, Ramazan. "Kelami Epistemolojide Aklın Değeri". *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 5/2 (2001), 97-130.

Altıntaş, Ramazan. "Mu'tezile'de Akıl Anlayışı". 311-322. Elâzığ: Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 2014.

Apaydın, H. Yunus. "Kıyas". *DİA*. XXV/529-539. Ankara: TDV Yayınları, 2002.

Apaydın, H. Yunus. "Mütevâtir". *DİA*. 32/208-211. İstanbul: T.D.V. İslam Ansiklopedisi, 2006.

Apaydın, H. Yunus. "Re'y". *DİA*. XXXV/37-40. İstanbul: TDV Yayınları, 2008.

Aslan, Fatma Betül. "İslam Öncesi Dönemden Emevi Döneminin Sonuna Kadar Tercüme Faaliyetleri". *Eskiyeni* 27 (2013), 165-176.

Aslan, İbrahim. *Kâdî Abdulcebbâr'a Göre Dinin Akli ve Ahlaki Savunusu*. Ankara: Otto Yayınları, 2014.

Atçeken, İsmail Hakkı. "Ömer b. Abdülazîz Dönemi Sonrası Emevî İdarecilerinin Mevâlî Politikaları". *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 13/13 (2002), 69-88.

Ateşyürek, Ahmet. "IV/X. Yüzyıla Kadar Horasan ve Mâveraünnehir'de Ehl-i Hadîs-Hanefîlik İlişkisi". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 21/1 (2021), 267-291.

Ay, Mahmut. "Dinsel/Mezhepsel ve Teolojik Yapıların Oluşturduğu Algılar ve İnsanın Doğal Yaratım Kapasitesi". *İslam'ın Hakikati ve Mezhep Sorunu*. ed. Mehmet Evkuran. 57-75. Ankara: Anadolu İlahiyat Akademisi, 2016.

Ay, Mahmut. "Kelam'da Akıl İman İlişkisi: Temel Teolojik Yaklaşımlar". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 52/1 (2011), 49-68.

Ay, Mahmut. *Mu'tezile ve Siyaset*. İstanbul: Endülüs Yayınları, 2. Basım, 2017.

Aycan, İrfan. "Emeviler Dönemi Kültür Hayatında Bazı Beşeri İlimlerin Tarihsel Gelişimi". *Dini Araştırmalar* 2/6 (2000), 213-221.

Aydınlı, Abdullah. "Ehl-i Hadis". *DİA*. X/507-508. İstanbul, 1994.

Aydınlı, Osman. "Süryani Bilginlerin Çeviri Faaliyeti ve Mu'tezilî Düşünceye Etkisi". *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 6/11 (2007), 7-33.

Aydınlı, Osman. *İslam Düşüncesinde Aklileşme Süreci Mu'tezile'nin Oluşumu ve Ebû'l-Hüzeyl Allaf*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2013.

Azimli, Mehmet. "Hulefâ-i Râşidîn Döneminde Gerçekleşen İlk Fetihlerin Sebepleri Üzerine Bazı Değerlendirmeler". *İstem* 3/6 (2005), 177-193.

Bağdâdî, Abdulkâhir el-. *Ehl-i Sünnet Akâidi -Kitâbu Usûli'd-Dîn-*. çev. Ömer Aydın. İstanbul: İşaret Yayınları, 2016.

Bağdâdî, Abdülkâhir el-. *Mezhepler Arasındaki Farklar*. çev. Ethem Ruhi Fığlalı. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2017.

Bardakoğlu, Ali. *İslâm Işığında Müslümanlığımızla Yüzleşme*. İstanbul: KURAMER, 2. Basım, 2017.

Barış, Mustafa Necati. "İslam Bilim Tarihi'nde İlk Tercüme Faaliyetleri ve Bilgi Üretimine Katkısı". *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* 21/3 (2017), 1873-1904.

Baş, Eyüp (ed.). *İslam Kurumları Tarihi: El Kitabı*. Ankara: Grafiker Yayınları, 2013.

Bayraktutar, Muammer. *İmâm Şâfi'î'nin Hadis Yorum Metodolojisi*. Ankara: Otto Yayınları, 2015.

Bedir, Murteza. "Sünnet". *DİA*. XXXVIII/150-153. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

Berbehârî, Ebû Muhammed Hasen b. Alî b. Halef el-. *Şerhu's-Sünne*. thk. Abdurrahman İbn Ahmed el-Cümeyzî. Riyad: Mektebetü Dâri'l-Minhâc, 2006.

Bezzar, Ebû Bekr Ahmed b Amr b Abdülhalik el-Basri (ö. 292/905). *el-Bahrü'z-zehhar = Müsnedü'l-Bezzar*. 1-18 Cilt. Beyrut-Medine: Müessesetu Ulumi'l-Kur'ân-Mektebetü'l-Ulum ve'l-Hikem, 1988.

Boer, T. J. de. *The History of Philosophy in Islam*. çev. Edward R. Jones. New York: Routledge Curzon, 1994.

Bozkurt, Mustafa. "Müslüman Kelamında Haberin Bilgi Değeri". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 48/2 (01 Ağustos 2007), 83-100. https://doi.org/10.1501/Ilhfak_0000000944

Bozkurt, Nahide. "Mihne'nin Tarihsel Arka Planı ve Analizi". *Mihne Süreci ve İslami İlimlere Etkisi*. ed. M. Mahfuz Söylemez. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2016.

Bozkurt, Nahide. *Mu'tezile'nin Altın Çağı*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2. Basım, 2016.

Brown, Daniel. *Rethinking Tradition in Modern İslamic Thought*. Cambridge: Cambridge University Press, 1996.

Buhârî, Ebû Abdillâh Muhammed b. İsmâîl b. İbrâhîm el-Cu'fî el-. *Halku Ef'âli'l-İbâd*. thk. Fehd b. Süleymân el-Fehîd. I-II Cilt. Riyad: Dâru Atlasi'l-Hadrâ, 2005.

Buhârî, Ebu Abdullah Muhammed b İsmail. *Sahihü'l-Buhârî: el-Camiu'l-müsnedü's-sahih.* Dımeşk- Beyrut: Dâru İbn Kesîr, 1. Basım, 2002.

Bulut, Zübeyir. "Hanbelî Akaidinin Teşekkülü". *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi* 6/5 (18 Aralık 2017), 2941-2962. https://doi.org/10.15869/itobiad.354411

Bulut, Zübeyir. *Haberî Sıfatlar Anlama Yöntemleri ve Yorumlar*. Ankara: Fecr Yayınları, Gözden Geçirilmiş 2., 2017.

Câbirî, Muhammed Âbid el-. *Arap-İslam Siyasal Aklı*. çev. Vecdi Akyüz. İstanbul: Kitapevi Yayınları, 2. Basım, 2001.

Ceyhan, Mehmet Akif. "Josef Van Ess'in Tahlilleri Işığında Kelam İlminin Doğuşu ve Metodu". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 13/1 (2013), 215-233.

Christopher, Melchert. *Sünnî Düşüncenin Teşekkülü: Din-Yorum-Dindarlık*. çev. Ali Hakan Çavuşoğlu. İstanbul: Klasik Yayınları, 2018.

Coşkun, İbrahim. "Nazarî Akıl ile Allah'ın Bilinmesi". *Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* VI/1 (2004), 1-19.

Coşkun, Selçuk. *Kavramsal ve Olgusal Açıdan Sünnet-Gelenek İlişkisi*. İstanbul: M. Ü. İlâhiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2014.

Çağrıcı, Mustafa. "Heva". *DİA*. XVII/274-276. İstanbul, 1988.

Çakın, Kâmil. "Ashâbu'l-Hadis Perspektifinden Ehl-i Sünnet". *Dinî Araştırmalar Dergisi* 8/24 (ts.), 13-25.

Çelebi, İlyas-Güdekli, Hayrettin N. "Kelâm İlminin Teşekkülü ve Diğer İslamî İlimlerle İlişkisi". *Temel İslâm İlimlerinin Ortaya Çıkışı ve Birbirleriyle İlişkileri*. İstanbul, 2014.

Çelebi, İlyas. "Sıfat". *DİA*. XXXVII/100-106. İstanbul: T.D.V. İslam Ansiklopedisi, 2009.

Çetin, Rabiye. "XIV. Yüzyılda Kelâmın Meşruiyetine İlişkin Tartışmalar: Necmüddîn Tûfî'nin Kelâm Savunusu". *Uluslararası 14. ve 15. Yüzyıl İslam Düşüncesinde Felsefe, Kelam ve Tasavvuf Sempozyumu*. ed. Murat Demirkol vd. 354-370. Ankara: Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Yayınları, 2020.

Dağbaşı, Gürkan. "Abbasi Dönemi Çeviri Faaliyetleri". *Eskiyeni* 27 (25 Kasım 2013), 178-188.

Dârımî, Ebû Muhammed Abdullah b. Abdirrahmân b. el-Fazl ed-. *Sünenü'd-Dârimî*. thk. Hüseyin Selîm Esed ed-Dârânî. 1-4 Cilt. Riyad: Dâru'l-Muğnî, 2000.

Dârımî, Osman b. Saîd ed-. *er-Reddu 'ale'l-Cehmiyye*. thk. Bedir b. Abdullah el-Bedir. Kuveyt: Dâru İbni'l-Esîr, 1995.

Demir, Hilmi. *Delil ve İstidlâlin Mantıkî Yapısı İlk Dönem Sünnî Kelam Örneği*. İstanbul: İsam Yayınları, 2012.

Demirbilek, Mine. *İbn Kuteybe'nin Mezhep Anlayışı ve Diğer Mezheplere Bakışı*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 2016.

Demircan, Adnan. *İslâm Tarihi'nin İlk Döneminde Arap-Mevali İlişkisi*. İstanbul: Beyan Yayınları, 2015.

Demirci, Mustafa. *Beytü'l-Hikme Kuruluşu, İşleyişi ve Etkileri*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2. Basım, 2016.

Durusoy, Ali. "Kıyas". *DİA*. XXV/525-529. Ankara: TDV Yayınları, 2002.

Dündar, Mahmut. "Erken Dönem İslamî Eğitim". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 7/32 (ts.), 289-299.

Düzgün, Şaban Ali. *Varlık ve Bilgi Aydınlanmanın Keşif Araçları*. Ankara: "Beyaz Kule" Yeni Çizgi Yayınları, 1. Basım, 2008.

Ebû Dâvûd, Süleyman b. Eş'as es-Sicistânî. *Sünen-ü Ebî Dâvûd*. 1-5 Cilt. İstanbul: Çağrı Yayınları 1992.

Ebû Nuaym, Ahmed b. Abdullah el-İsfahânî. *Hilyetü'l-Evliyâ ve Tabakâtu'l-Asfiyâ*. I-X Cilt. Kâhire: Matbaatü's-Saade, 1979.

Ebû Reyye, Mahmud. *Muhammedî Sünnetin Aydınlatılması*. çev. Muharrem Tan. İstanbul: Yöneliş Yayınları, 1988.

Ebû Yûsuf, Yâ'kûb İbn İbrâhîm el-Ensârî. *Kitabu'l-Harac*. çev. Müderriszâde Muhammed Atâullah Efendi. Ankara: Akçağ Yayınları, 1982.

Ebû Zehra, Muhammed. *Ebû Hanîfe*. çev. Osman Keskioğlu. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2. Basım, 1997.

Ebû Zeyd, Nasr Hâmid. "Tarihte ve Günümüzde"Kur'an Te'vîli" Sorunsalı". çev. Ömer Özsoy. *İslâmî Araştırmalar Dergisi* 9/1-2-3-4 (1996), 24-43.

Erdem, Gazi. "İslam Kültür Tarihinin İlk İlimler Akademisi: Beytü'l-Hikme". *Dini Araştırmalar Dergisi* 16/42 (2013), 57-77.

Eren, Muhammet Emin. *Hadis Edebiyatında Kitâbu'l-İlm ve İlim Kelimesinin Kavramsal Tahlili*. Yayınlanmamış Y.L. Tezi: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Eren, Muhammet Emin. *Hadis Tarih ve Yorum 73 Fırka Hadisi Üzerinde Bir İnceleme*. İstanbul: KURAMER, 2017.

Erkol, Ahmet. "Kelam İlminde 'Kıyâsu'l-Gâib Ala'ş-Şâhid' Metodunun Kullanımı". *EKEV Akademi Dergisi* 8/20 (2004), 157-176.

Erman, Uğur. "Ehl-i Hadîs ve Ehl-i Re'y Arasında Yaşanan Polemiklerin Cerh ve Ta'dîl İlmine, Dönemin Te'lîfâtına ve Sosyal/Beşerî İlişkilere Yansıması (Hicrî III. Asır)". *e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi/Journal of Oriental Scientific Research (JOSR)* 9/2 (2017), 990-1010.

Erman, Uğur. "Ehl-i Hadîs ve Mu'tezile Arasında Yaşanan Polemiklerin Cerh ve Ta'dîl İlmine Dönemin Te'lifâtına ve Sosyal ve Beşerî İlişkilere Yansıması (Hicri III. Asır)". *Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 4/1 (ts.), 83-105.

Ersöz, Resul. *Selefilik ve Selefî Tefsir Anlayışı*. İstanbul: Ensar Yayınları, 2018.

Erten, Mevlüt. *Nass-Yorum İlişkisi*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2013.

Ertürk, Mustafa. "Haber-i Vâhid". *DİA*. XIV/349-352. İstanbul, 96.

Ertürk, Mustafa. "Muhaddislerin Felsefî İlimlere Bakışları ve Filozof Muhaddisler (Hadis İlminde Yeni Bir Kavram Denemesi)". *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 16 (2007).

Erul, Bünyamin. "Bir Alan Taramasının Panoraması Vahy-i Gayri Metluv Hakkında Bazı Mülahazalar ve Bir Eleştirinin Eleştirisi". *İslâmiyyât* III/1 (2000), 161-184.

Erul, Bünyamin. "Hadislerin anlaşılması Meselesi İslam Geleneğinde Hadisleri Farklı Okuma Biçimleri". *Güncel Dinî Meseleler Birinci İhtisas Toplantısı Tebliğ ve Müzakereler*. ed. Mehmet Bulut. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2004.

Erul, Bünyamin. *Sahabenin Sünnet Anlayışı*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 9. Basım, 2016.

Esen, Muammer. "Kur'an'da Akıl - İman İlişkisi". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 52/2 (2011), 85-96.

Esen, Muammer. *Ehl-i Sünnet Kavramının Oluşum ve Gelişim Süreci*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 3. Basım, 2014.

Ess, Joseph Van. "Mu'tezile: İslam'ın Akılcı Yorumu". çev. Veysel Kasar. *Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 13/20 (2008), 291-299.

Fazlurrahman. *İslam*. çev. Mehmet Dağ-Mehmet Aydın. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 12. Basım, 2016.

Fığlalı, Ethem Ruhi. *Çağımızda İtikadî İslâm Mezhepleri*. İstanbul: Selçuk Yayınları, 5. Basım, 1991.

Gazzâlî, Ebû Hamîd el-. *İlcâmu'l-Avâm an İlmi'l-Kelâm el-Kânûnu'l-Küllî fi't-Te'vîl*. çev. Mahmut Kaya-M. Cüneyt Kaya. İstanbul: Klasik Yayınları, 2018.

Gazzâlî, Ebû Hamîd el-. *Kelâm ve Halk-İlcâmu'l-Avâm an İlmi'l-Kelâm el-Kânûnu'l-Küllî fi't-Te'vîl*. çev. Mahmut Kaya-M. Cüneyt Kaya. İstanbul: Klasik Yayınları, 2018.

Gazzâlî, Ebû Hamîd el-. *Mustasfa İslam Hukukunun Kaynakları*. çev. H. Yunus Apaydın. İstanbul: Klasik Yayınları, 2017.

Genç, Mustafa. *Sünnet-Vahiy İlişkisi*. İstanbul: Beka Yayıncılık, 2015.

Goldziher, Ignaz. "İslamda Hadisin Yeri Etrafında Mücadeleler". çev. Cihat Tunç. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 19/ (1971), 223-235.

Goldziher, Ignaz. *İslam Kültürü Araştırmaları 2*. çev. Mehmed Said Hatipoğlu. Ankara: Otto Yayınları, 2. Basım, 2019.

Goldziher, Ignaz. *Zahiriler, Sistem ve Tarihleri*. çev. Cihat Tunç. Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1982.

Görmez, Mehmet. *Sünnet ve Hadisin Anlaşılması ve Yorumlanmasında Metodoloji Sorunu*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2. Basım, 2000.

Guraya, Muhammed Yûsuf. *Sünnetin Neliği Sorunu Mâlik'in Muvatta'ı Özelinde Metodik Bir Yaklaşım*. çev. Mehmet Emin Özafşar. Ankara: Otto Yayınları, 2. Basım, 2015.

Gutas, Dimitri. *Yunanca Düşünce Arapça Kültür Bağdat'ta Yunanca-Arapça Çeviri Hareketi ve Erken Abbasi Toplumu*. çev. Lütfü Şimşek. İstanbul: Kitap Yayınevi, 2003.

Güler, Mehmet Nuri. "Fıkh'ın Bilimleşme Sürecinde Muhâlif Mevâlî Fıkıhı ile Tepkisel Arap Fıkıhı". *Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 37 (2017), 153-194.

Günaltay, M. Şemsettin. *Antik Felsefenin İslam Dünyasına Girişi*. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2001.

Günçe, Şuheda. "Emeviler Dönemindeki Mevali Politikasının Rivayetlere Etkisi". *İslam Tarihi Araştırmaları Dergisi* 5 (2019), 15-30.

Gürler, Kadir. "Bid'at Kavramı Üzerine". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* III/1 (2003), 57-78.

Gürler, Kadir. "Ekolleşme Sürecinde Ehl-i Hadis'in Dini Anlam(landırm)a Yöntemi". *Dini Araştırmalar Dergisi* 8/24 (ts.), 27-58.

Gürler, Kadir. "Re'y Kavramının Etimolojik Düzeni ve Kavramsal Gelişimi". *Çorum İlahiyat Fakültesi Dergisi* 2 (2002), 173-194.

Gürler, Kadir. *Ehl-i Hadisin Düşünce Yapısı-İlk Dönem Ehl-i Hadis Örneği*. Bursa: Emin Yayınları, 2007.

Haçkalı, Abdurrahman. "Ehl-i Hadis Ehl-i Re'y Ayrışması Fıkhî mi, İtikâdî mi?" *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi* 2 (2003), 59-68.

Hallâl, Ebû Bekr Ahmed b. Muhammed b. Hârûn el-. *Kitâbu's-Sünne*. thk. D. Atiyye ez-Zâhirî. 1-7 Cilt. Riyad: Dâru'l-Râye, 1989.

Hamidullah, Muhammed. "Hadis ve Sünnet". çev. Muharrem Şen. *Diyanet İşleri Başkanlığı Dergisi* 8/80-81 (1969), 13-17, 40.

Hammad, Ebû Abdullah Nuaym b Hammad b Muaviye Nuaym b (ö. 228/843). *Kitabü'l-Fiten*. thk. Semîr Emîn ez-Zuheyrî. 1-2 Cilt. Kahire: Mektebetü't-Tevhid, 1991.

Hanbel, Ebû Abdullah Ahmed b Muhammed eş-Şeybani Ahmed b. *Müsnedü'l-imam Ahmed b. Hanbel.* 1-50 Cilt. Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 1995.

Hansu, Hüseyin. *Mutezile ve Hadis*. Ankara: Otto Yayınları, 3. Basım, 2018.

Hasan, Ahmet. *İlk Dönem İslâm Hukuk Biliminin Gelişimi*. çev. Haluk Songur. İstanbul: Rağbet Yayınları, 1. Basım, 1999.

Hatib el-Bağdâdî, Ebû Bekr Ahmed b. 'Ali b. Sâbit. *Şerefu Ashâbi'l-Hadis*. Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1971.

Hatib el-Bağdâdî, Ebû Bekr Ahmed b. 'Ali b. Sâbit. *Şerefu Ashâbi'l-Hadis*. Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1972.

Hatib el-Bağdâdî, Ebû Bekr Ahmed b. 'Ali b. Sâbit. *el-Câmi' li Ahlâki'r-Râvî ve Âdâbi's-Sâmî*. thk. M. Accâc el-Hatîb. I-II Cilt. Beyrut, 1994.

Hatib el-Bağdâdî, Ebû Bekr Ahmed b. 'Ali b. Sâbit. *el-Kifâye fi 'İlmi'r-Rivâye*. thk. Ahmed Ömer Haşim. Beyrut, 1986.

Herevî, Ebû İsmâîl Abdullāh b. Muhammed b. Alî el-Ensârî el-. *Zemmu'l-Kelâm ve Ehlihi*. thk. Abdurrahman Abdulaziz eş-Şibil. Medine: Mektebetu'l-Ulûm ve'l-Hikem, 1998.

Humeydi, Ebû Bekr Abdullah b Zübeyr b İsa (ö. 219/834). *el-Müsned.* thk. Hasan Suleym Esed ed-Dârânnî. 1-2 Cilt. Dımeşk: Dâru's-Sika, 1996.

Işık, Kemal. *Mu'tezile'nin Doğuşu ve Kelamî Görüşleri*. Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1967.

İbn Abdi'l-berr. *Câmiu Beyâni'l-'İlmi ve Fadlihi*. thk. Ebi Eşbâl ez-Zâhirî. I-II Cilt. Suudi Arabistan: Dâru İbni'l-Cevziyye, 1994.

İbn Bedrân, Muhammed. *el-Medhal ila Mezhebi'l-İmam Ahmed*. Mekke: Daru's-Selefiyye, 1967.

İbn Ebî Asım, Ebû Bekr Ahmed b. Amr b. ed-Dahhâk b. Mahled eş-Şeybânî. *Kitabü's-Sünne*. thk. Muhammed Nâsıru'd-dîn el-Elbânî. Beyrut: Mektebetu'l-İslâmiyye, 1980.

İbn Ebî Şeybe, Ebû Bekr Abdullāh b. Muhammed. *Kitâbu'l-İman*. thk. Muhammed Nâsuru'd-Dîn el-Elbânî. Beyrut: el-Mektebü'l-İslâmî, 1983.

İbn Ebî Şeybe, Ebû Bekr Abdullāh b. Muhammed. *el-Kitâbu'l-Musannef fi'l-Ehâdîs ve'l-Âsâr*. thk. Kemâl Yusûf el-Hût. 1-7 Cilt. Riyad: Mektebetu'r-Rüşd, 1409.

İbn Haldûn, Ebû Zeyd Veliyyüddîn Abdurrahmân b. Muhammed b. Hasen. *Mukaddime*. Beyrut: Dâru'l-Erkam, t.y.

İbn Hazm el-Endelüsî. *Mülahhasu ibtâli'l-kıyâs ve'r-re'y ve'l-istihsân ve't-taklîd ve't-ta'lîl*. thk. Saîd el-Afgânî, Dımaşk, 1960.

İbn Huzeyme, Ebû Bekr Muhammed b. İshâk. *Kitâbü't-Tevhîd*. ed. Abdulaziz b. İbrahim eş-Şehvan. Riyad: Dâru'r-Rüşd, 1988.

İbn Huzeyme, Ebû Bekr Muhammed b. İshâk. *Kitâbüt-Tevhîd*. çev. Mustafa Özenli. İstanbul: Nesâim Yayınları, 2019.

İbn Kayyim el-Cevziyye, Ebû Abdillâh Şemsüddîn. *İ'lâmü'l-Muvakkîn 'an Rabbi'l-'Âlemîn*. 1-2 Cilt. Riyad: Dâru İbnü'l-Cevziyye, 2002.

İbn Kuteybe, Ebû Muhammed Abdullah b. Müsellim. *el-İhtilâf fi'l-Lafz ve'r-Red ale'l-Cehmiyye ve'l-Müşebbihe*. thk. Ömer İbn Muhammed Ebû Ömer. Riyad: Dâru'l-Râye, 1997.

İbn Kuteybe, Ebû Muhammed Abdullāh b. Müslim. *Te'vîlu Muhtelifi'l-Hadîs*. thk. Muhammed Muhyiddîn el-Asfar. Beyrut: el-Mektebetu'l-İslâmî, 2. Basım, 1999.

İbn Kuteybe. *Hadis Müdaafası*. çev. M.Hayri Kırbaşoğlu. Ankara: Otto Yayınları, 2017.

İbn Mâce, Ebû Abdullah Muhammed b Yezid er-Rebei el-Kazvinî. *Sünenu İbn Mace*. 1-4 Cilt. Riyad: Şeriketü't-Tıbaati'l-Arabiyye, 1984.

İbn Mâce, Ebû Abdillâh Muhammed b. Yezîd Mâce el-Kazvînî. *es-Sünen*. thk. Şuayb el-Arnavût - Âdil Mürşid. 1-5 Cilt. Dâru'r-Risâleti'l-Âlemiyye, 2009.

İbn Manzûr. *Lisânu'l-Arab*. tsh. Emin Muhammed Abdulvehhab ve Muhammed es-Sâdık el-'Abîdî. Beyrut: Dârü İhyai't-Turasi'l-'Arabî, 1999.

İbnü'l-Esîr, Ebü'l-Hasen İzzüddîn Alî b. Muhammed b. Muhammed eş-Şeybânî el-Cezerî. *İslam Tarihi-el-Kâmil fi't-Târîh Tercümesi*. çev. Abdullah Köşe. 1-12 Cilt. İstanbul: Bahar Yayınları, 1989.

İğde, Muhyettin. "Mihne Sürecinde Ahmed b. Hanbel ve Taraftarları". *Mihne Süreci ve İslami İlimlere Etkisi*. ed. M. Mahfuz Söylemez. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2. Basım, 2016.

İşcan, Mehmet Zeki. *Selefilik İslami Köktenciliğin Tarihi Temelleri*. İstanbul: Kitap Yayınevi, 2006.

İzmirli, İsmail Hakkı. "İcma, Kıyas ve İstihsanın Esasları". *Hikmet Yurdu* 1/1 (2008), 149-160.

Kahraman, Hüseyin. "Kelâmdaki Bilgi Teorisinin Hadis İlmi Üzerindeki Etkileri". *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 14/1 (2005), 89-110.

Kandemir, M. Yaşar. "Abdullah b. Ömer b. Hattâb". *DİA*. I/126-128. İstanbul, 1988.

Kanık, İsa. "Kur'ân'ın Edebî Anlatım Üslubundaki Çeşitlilik". *Çankırı Karatekin Üniversitesi Karatekin Edebiyat Fakültesi Dergisi* 6/1 (30 Nisan 2018), 68-87.

Karagöz, Mustafa. "Dilin İşlevleri Açısından Kur'an'ın Üslûbu". *KSÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi* 9 (2007), 171-206.

Karaman, Fikret. "İlim". *Dinî Kavramlar Sözlüğü*. ed. İsmail Karagöz. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2015.

Kâsım b. Sellâm, Ebû Ubeyd. *Kitâbü'l-Îmân İlk İman Tartışmaları*. çev. Sönmez Kutlu. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2019.

Kaya, Mehmet. "Kur'an'ın Eleştirilen Yorum Biçimlerinin Ortak İfadesi: Tevil ve Çeşitleri". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 18/2 (27 Eylül 2018), 123-165.

Kaya, Osman. "Kur'an Bağlamında İslâm Öncesi Arap Yarımadası'nda Dinî Hayat, Putperestlik/Paganizm Örneği". *Diyanet İlmî Dergi* 49/4 (2013), 7-32.

Kazanç, Fethi Kerim. "Selefiyye'nin Nass ve Metot Ekseninde Din Anlayışı ve Sonuçları". *Kelam Araştırmaları Dergisi* 1/8 (2010), 93-121.

Kılavuz, Ulvi Murat-Kılavuz, Ahmet Saim. *Kelâma Giriş*. İstanbul: İsam Yayınları, 2013.

Kılıçer, M. Esad. *İslam Fıkhında Re'y Taraftarları*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1994.

Kırbaşoğlu, M. Hayri. "er-Risâle'nin Şekil ve Muhteva Açısından Eleştirisi". *Sünni Paradigmanın Oluşumunda Şâfiî'nin Rolü*. ed. M. Hayri Kırbaşoğlu. Ankara: Otto Yayınları, 2000.

Kırbaşoğlu, M.Hayri. "İslâm Düşüncesinin Teşekkül Devrinden Bir Kesit: 'Ashabu'l Hadis'in Akaid Edebiyatı". *İslâmî İlimler Dergisi* 11/5 (1987), 79-89.

Kırbaşoğlu, M.Hayri. *Ehl-i Sünnet'in Kurucu Ataları Ashabu'l-Hadise Göre Allah'ın Sıfatları Meselesi*. Ankara: Otto Yayınları, 2. Basım, 2017.

Kırbaşoğlu, M.Hayri. *İslam Düşüncesinde Sünnet*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 12. Basım, 2015.

Kindi, Muhammad Ibn-Yusuf al. *Kitab al-Wulah wa-Kitab al-Qudah = The governors and judges of Egypt or Kitâb el "Umarâ" (el Wulâh)wa Kitâb el Qudâh of el Kindî*. ed, Rhuvon Guest. Leyden [u.a.: Brill [u.a.], 1912.

Koca, Ferhat. *Ahmed b. Hanbel*. Ankara: TDV Yayınları, 2. Basım, 2014.

Koca, Ferhat. *İslam Düşüncesinde Selefilik*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2016.

Koçinkağ, Mansur. *Erken Dönem İslam Hukuk Düşüncesinde Re'y ve Hadis*. İstanbul: Rağbet Yayınları, 2018.

Koçkuzu, Ali Osman. "Haber-i Vâhitler ve İtikatta Delil Oluşları". *Kur'an ve Sünnet Sempozyumu*, 139-144.

Koçyiğit, Talat. *Hadis Istılahları*. Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1980.

Koçyiğit, Talat. *Hadisçilerle Kelamcılar Arasındaki Münakaşalar*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 4. Basım, 1989.

Kubat, Mehmet. "Selefî Perspektifin Tarihselliği". *İslâmî Araştırmalar Dergisi* 17/3 (2004), 235-251.

Kur'ân-ı Kerîm Meâli. çev. Halil Altuntaş – Muzaffer Şahin. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 3. Basım, 2009.

Kurt, Erkan. "Ehl-i Hadis Kelâma Alternatif Bir Akaid İlmi Geliştirmiş Midir?" *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 2/40 (2014), 139-165.

Kutlu, Sönmez. "Mürcie Mezhebi: Doğuşu, Fikirleri, Edebiyatı Ve İslâm Düşüncesine Katkıları". *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 1/1 (2002), 168-210.

Kutlu, Sönmez. *Selefiliğin Fikrî Arkaplanı İslam Düşüncesinde İlk Gelenekçiler*. Ankara: Otto Yayınları, 3. Basım, 2016.

Kutlu, Sönmez. *Tarihsel Din Söylemleri Üzerine Zihniyet Çözümlemeleri*. Ankara: Otto Yayınları, 2. Basım, 2016.

Kutlu, Sönmez. *Türklerin İslamlaşma sürecinde mürcie ve tesirleri.* Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 2. Basım, 2002.

Kutluer, İlhan. "Düşünme". *DİA*. 44/53-57. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1994.

Kutluer, İlhan. "İlim". *DİA*. XXII/109-114. İstanbul: TDV Yayınları, 2000.

el-Lâlekâî, Ebü'l-Kāsım (Ebü'l-Hüseyn) Hibetullāh b. el-Hasen b. Mansûr. *Şerhu Usûli İ'tikâdi Ehl-i Sünne ve'l-İctimâ' min el-Kitâbi ve's-Sünneti ve İcmâi's-Sahâbe*. Ahmed Said Hamdân. 1-4 Cilt. Riyad: Dâru Tayyibe, 1981.

Ma'mer b. Râşid, Ebû Urve. *Kitâbu'l-Câmi'*. thk. Habibu'r-Rahmân el-A'zamî. 1-12 Cilt. Güney Afrika: el-Meclisu'l-'Alemî, 1970.

Macit, Nadim. *Kur'an'ın İnsan Biçimci Dili*. İstanbul: Beyan Yayınları, 1996.

Mert, Muhit. "Kelam İlminin Zemmi Üzerine Bir Araştırma". *İslâmî Araştırmalar Dergisi* 14/1 (2001), 194-206.

Mert, Muhit. *Kelam Tarihinin Problemleri*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2. Basım, 2012.

Mervezî, Ebû Bekr Ahmed b. Muhammed b. el-Haccâc el-. *es-Sünne*. thk. Sâlim Ahmed es-Selefî. Beyrut: Müessestü'l-Kütübi's-Sekâfiyye, 1987.

Müslim, Ebü'l-Hüseyn Müslim b. el-Haccâc b. *Sahîh-i Müslim ve Tercemesi*. çev. Mehmed Sofuoğlu. 1-8 Cilt. İstanbul: İrfan Yayınevi, 1969.

Okuyan, Abdurrahman. "Arap Yarımadası'nda İslâm Öncesi Dini Yapı". *İlahiyat* 1 (2018), 107-134.

Onat, Hasan. "Mu'tezile ve Mihne İlişkisi". *Mihne Süreci ve İslami İlimlere Etkisi*. ed. M. Mahfuz Söylemez. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2. Basım, 2016.

Özafşar, Mehmet Emin. *Hadis ve Kültür Yazıları*. Ankara: Otto Yayınları, 2. Basım, 2015.

Özafşar, Mehmet Emin. *Hadisi Yeniden Düşünmek*. Ankara: Otto Yayınları, 3. Basım, 2015.

Özafşar, Mehmet Emin. *İdeolojik Hadisçiliğin Tarihî Arkaplanı*. Ankara: Otto Yayınları, 3. Basım, 2017.

Özdemir, Metin. "Kelam Felsefe İlişkisi". *Eskiyeni* 29 (2014), 7-25.

Özkan, Mustafa. "Medine Vesikası". *DİA*. Ek-2/212-215. Ankara: TDV Yayınları, 2019.

Özler, Mevlüt. *Tarihsel Bir Adlandırmanın Tahlili Ehl-i Sünnet-Ehl-i Bid'at*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2010.

Özpinar, Ömer. "Teşekkül Sürecinde Hadis-Fıkıh İlişkisi Üzerine". *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 20/20 (2005), 129-150.

Özşenel, Mehmet. "İtikadi Konularda Haber-i Vâhidin Delil Olma Meselesi ve Kevserî'nin Konuya Bakışı". *Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi* 19/37 (2014), 169-187.

Özşenel, Mehmet. *İlk Dönem Hadis-Rey Tartışmaları Şeybânî Örneği*. İstanbul: M. Ü. İlâhiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2015.

Öztürk, Mustafa. *Mevâlînin Hadis Rivayetindeki Rolü*. İstanbul: Yedirenk, 2012.

Paçacı, Mehmet. "Anlama (Fıkıh) Usulüne Dair". *İslâmî Araştırmalar Dergisi* 8/2 (1995), 85-97.

Palabıyık, Abdülkadir. "Hadîs Literatüründe 'Kitâb'ül-İlimler'". *D.E.Ü: İlahiyat Fakültesi Dergisi* XIII-XIV (2001), 151-189.

Patton, Walter M. *Ahmed Ibn Hanbal and The Mihna*. Leide: E. J. Brill, 1897.

Peterson, Michael vd. *Reason and Religious Belief: An Introduction To The Philosophy Of Religion*. New York: Oxford University Press, 3. Basım, 2003.

Pişgin, Yasin. "Kur'an'a Göre Akıl-Gayb İlişkisi Bağlamında Mana Yönünden Müteşabih Ayetlerin Tevili Meselesi". *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 29 (2012), 105-136.

Râmehurmûzî, Hasan b. Abdurrahman er-. *el-Muhaddisu'l-Fâsıl Beyne'r-Râvî ve'l-Vâî*. thk. M. Accâc el-Hatîb. Beyrut: Dâru'l-Fikir, 1984.

Sancaklı, Saffet. "Sünnet Vahiy İlişkisi". *Diyanet İlmi Dergi* 34/3 (1998), 53-70.

Schacht, Joseph. *İslam Hukukuna Giriş*. çev. Mehmet Dağ- Abdülkadir Şener. Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1977.

Serahsî, Ebû Bekir Muhammed b. Ebû Sehl es-. *Usûlü's-Serahsî*. thk. Ebu'l-Vefâ el-Afgânî. I-II Cilt. İstanbul: Kahraman Yayınları, 1984.

Sezgin, Fuat. *İslam'da Bilim ve Teknik Arap-İslam Bilimleri Tarihine Giriş*. çev. Abdurrahman Aliy. İstanbul: İstanbul Büyükşehir Belediyesi Kültür A.Ş. Yayınları, 2008.

Sönmez, Vecihi. "Selef Düşüncesinin Tarihi Arkaplanı ve Selefilik". *Araşan Sosyal Bilimler Enstitüsü İlmî Dergisi* 9/10 (2010), 172-184.

Şafîi, Muhammed b. İdrîs eş-. "Cimâu'l-İlm: İslâm Hukukunun Kaynakları Üzerine Bazı Tartışmalar". çev. Osman Şahin-Mithat Yaylı. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 17 (2004), 321-362.

Şâfiî, Muhammed b. İdrîs eş-. *er-Risâle İslam Hukukunun Kaynakları*. çev. Abdulkadir Şener - İbrahim Çalışkan. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 5. Basım, 2017.

Şahin, Filiz. "er-Riâye li-Hukûkillah". *Tasavvuf Klasikleri*. ed. Ethem Cebecioğlu. İstanbul: Erkam Yayınları, 2010.

Şaşa, Mehmet. *Kelâm'da Müteşabihler: Haberî Sıfatlar Ekseninde Mukayeseli Bir İnceleme*. Ankara: Sonçağ Akademi, 2022.

Şehristânî, Feth Tâcüddîn (Lisânüddîn) Muhammed b. Abdilkerîm b. Ahmed eş-. *el-Milel ve'n-Nihal*. çev. Mustafa Öz. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, 2015.

Taberî, Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr b. Yezîd el-Âmülî et-. *Târîhu't-Taberî - Târîhu'r-Rasûl ve'l-Mülûk*. Kâhire: Dâru'l-Meârif, 1969.

Taftazânî. *Kelâm İlmi ve İslâm Akâidi-Şerhu'l-Akâid*. çev. Süleyman Uludağ. İstanbul: Dergâh Yayınları, 8. Basım, 2016.

Tan, Oğuzhan. *Tarihî Bağlam ve Karakteristik Özellikleri Açısından İbn Hazm ve Usûl Anlayışı*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüs, 2007.

Tayâlisî, Ebû Davud Süleyman b Davud b el-Carud el-Farisi. *Müsnedü Ebî Dâvûd et-Tayâlisî*. 1-4 Cilt. Cize : Hicr li't-Tıbaa ve'n-Neşr, 1999.

Tehânevî, Muhammed A'lâ b. Alî b. Muhammed Hâmid et-. *Keşşâfü Istılâhâti'l-Fünûn ve'l-'Ulûm*. 1-3 Cilt. Beyrut, t.y.

Tirmizi, Ebu İsa Muhammed b İsa b Sevre es-Sülemi. *Sünen-i Tirmizi tercemesi.* 1-6 Cilt. İstanbul: Yunus Emre Yayınevi. Erişim 18 Ocak 2021.

Topaloğlu, Bekir. *Kelâm İlmine Giriş*. İstanbul: Damla Yayınevi, 2017.

Toru, Ümit. "Ashâbü'l-Hadîs Makâlât Geleneğinde İmam Eş'arî ve Eş'arîlik Algısı". *Kastamonu Üniversitesi V. Uluslararası Şeyh Şaban-ı Velî Sempozyumu (Eş'arîlik)*. ed. Mustafa Aykaç vd. Kastamonu: Kastamonu Üniversitesi, 2018.

Tritton, A. S. *İslam Kelamı*. çev. Mehmet Dağ. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2018.

Türcan, Zişan. "Sünnet'in Kaynağına Dair Tasavvurların Dönüşümü". *Şarkiyat* 11/1 (30 Nisan 2019), 242-262.

Türcan, Zişan. *Hadis İlminin Oluşumunda Kelamî Düşüncenin Etkisi*. Ankara: Grafiker Yayınları, 2019.

Türker, Sadık. "İslâm Düşüncesinin Gelişiminde Tercüme Faâliyetlerinin Rolü". *Kutadgubilig Felsefe-Bilim Araştırmaları Dergisi* 3 (2003), 223-236.

Ubeyd, Kâsım b Sellam el-Herevi el-Ezdi Ebû. *Kitabü'l-Emval*. thk. Halil Muhammed Hıras. Beyrut: Dâru'l-Fikr, t.y.

Uludağ, Süleyman. *İslam Düşüncesinin Yapısı Selef, Kelâm, Tasavvuf, Felsefe*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 9. Basım, 2015.

Ulukütük, Mehmet. "İslam Düşüncesinde Tercüme Faaliyetleri: Hermeneutik ve Bibliyografik Bir Katkı". *İ. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi* 1/2 (2010), 249-288.

Ünal, İsmail Hakkı. *İmam Ebu Hanife'nin Hadis Anlayışı ve Hanefi Mezhebinin Hadis Metodu*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 5. Basım, 2018.

Ünal, Yaşar. "Selefi Zihnin Doğuşu ve Gelişimi Üzerine". *Dini Araştırmalar Dergisi* 18/47 (Aralık 2015), 55-78.

Watt, W. Montgomery. *İslam Düşüncesinin Teşekkül Devri*. çev. Ethem Ruhi Fığlalı. İzmir: İzmir Fakültesi İlahiyat Vakfı Yayınları, 5. Basım, 2017.

Watt, W. Montgomery. İslami Hareketler ve Modernlik. çev. Turan Koç. İstanbul: 1997.

Yaran, Rahmi. "Bid'at". *DİA*. 6/129-131. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1992.

Yavuz, Yusuf Şevki. "İstidlâl". *DİA*. XXIII/325-328. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

Yavuz, Yusuf Şevki. "Te'vil". *DİA*. XLI/27-28. İstanbul: TDV Yayınları, 2012.

Yavuz, Yusuf Şevki. "Vahiy". *DİA*. XLII/440-443. İstanbul: TDV Yayınları, 2012.

Yiğit, İsmail. "Mevâlî". *DİA*. XXIX/424-426. İstanbul: TDV Yayınları, 2004.

Yılmaz, Mustafa Selim. "Kelâm İlminde Mütevâtir Haberin Bilgi ve Delil Değeri". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 18/1 (2018), 199-223.

Yurdagür, Metin. "Ehl-i Nazar". *DİA*. C. 44. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1994.

Yücesoy, Hayrettin. "Mihne". *DİA*. XXX/26-28. İstanbul: TDV Yayınları, 2005.

Yüksel, Ahmet Turan. "Dört Halife Dönemi Karşısında Abdullah b. Ömer". *İstem Dergisi* 3/6 (2006), 59-86.

Züheyr b. Harb, Ebû Hayseme. *Kitabu'l-'İlm*. thk. Ebû Abdurrahman Muhammed Nâsuru'd-Dîn el-Elbânî. Riyad: Mektebetu'l-Meâ'rif, 2001.

ÇAĞDAŞ FELSEFE TARTIŞMALARI
İKTİDAR, ÖTEKİ ve YÖNTEM

Editör

Emin ORAL

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1950
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-716-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editör
ORAL, Emin
ÇAĞDAŞ FELSEFE TARTIŞMALARI
İKTİDAR, ÖTEKİ ve YÖNTEM

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Felsefe-Olmayan'ın Eşiğinde: İktidar Olarak Felsefe, Pratik Olarak Felsefe-Olmayan

Demet KURTOĞLU TAŞDELEN

Kaynakça

Braidotti, R. (2018). *İnsan Sonrası*, (Öznur Karakaş, Çev.). İstanbul: Kolektif Kitap.

Colette, J. (1994). *Kierkegaard et la Non-philosophie*, Paris: Gallimard.

Deleuze, G. ve Guattari F. (1993). *Felsefe Nedir*, (Turhan Ilgaz, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Dolphijn, R. ve van der Tuin, I. (2019). *Yeni Materyalizm*, (Esra Erdoğan, Çev.). Eskişehir: Yort Kitap.

Haraway, D. (2006). *Siborg Manifestosu*, (Osman Akınay, Çev.). İstanbul: Agora Kitaplığı.

Karakaş, Ö. (2021). "Intra-action: İç-İlişkisel Edim", (içinde: *iris: Kitle Kaynaklı Türkçe STS Ansiklopedisi*), (Duygu Kaşdoğan, Ed.), (Erişim: https://irisansiklopedi.net/2021/11/29/intra-action-ic-iliskisel-edim/ 30. 07.2015).

Kurtoğlu Taşdelen, D. (2020). "Performatif Felsefede Kuramsal Zemin Arayışı: Edime Yönelten Felsefe Soruları ve François Laruelle'in Standart-Olmayan Felsefesi", *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, Güz, sayı 30, ss. 359-375.

Laruelle, F. [1986] (2010). *Philosophies of Difference. A Critical Introduction to Non-Philosophy*, (Rocco Gangle, Çev.). London and New York: The Continuum International Publishing.

Laruelle, F. [1989] (2013). *Philosophy and Non-Philosophy*, (Taylor Adkins, Çev.). Minneapolis: Univocal.

Laruelle, F. (1996). *Principes de la Non*-Philosophie. Paris: Presses Universitaires de France, PUF.

Laruelle, F. (2013). *Dictionary of Non-Philosophy*, (Taylor Adkins. Çev.). Univocal, University of Minnesota Press.

Laruelle, F. (2012a). *Photo-Fiction, a Non-Standard Aesthetics*, (Drew S. Burk, Çev.). Mineapolis: Univocal Publishing.

Laruelle, F. (2012b). "Non-Philosophy, Weapon of Last Defence: An Interview with François Laruelle", (içinde: *Laruelle and Non-Philosophy*), (John Mullarkey & Anthony Paul Smith, Ed.). Edinburgh: Edinburgh University Press.

Laruelle, F. (Kasım 2012). "Lecture on The Generic Orientation of Non-Standard Aesthetics", Weisman Art Museum, University of Minnesota'da verilen ders. (Cory Strand, kaydeden). (Jason Wagner, 18 Aralık 2012'de Youtube'da 3 bölüm olarak yayımlayan) https://www.youtube.com/watch?v=31X-MdY5pAQ&t=3s

Ó Maoilearca, J. (Mullarkey, J.). (2017). "Laruelle, Immanence and Performance: What Does Non-Philosophy Do?" *Performance Philosophy*, cilt 3, ss. 718-729.

Ó Maoilearca, J. (Mullarkey,J.). (2015). "Laruelle's Criminally Performative Thought", *Performance Philosophy*, cilt 1, ss. 161-167.

O'Sullivan, S. (2019). "Non-Philosophy and Art Practice (or, Fiction as Method)", (içinde: *Fictioning, The Myth-Functions of Contemporary Art and Philosophy*), (David Burrows ve Simon O'Sullivan, Ed.). Edinburgh: Edinburg University Press.

Smith, A. P. (2016). *Laruelle. A Stranger Thought*. Cambridge: Polity Press.

Sůsa, J. (2020). "On Non-Philosophy, Materialist Feminism, the Politics of the Suffering Body, and the Non-Marxist Reading of Marx. Contradictions", Interview with Katerina Kolozova. *A Journal for Critical Thought* cilt 4, sayı 2, ss. 127-138.

Thayse, J. (1998). "François Laruelle, Principes de la non-philosophie," *Revue Philosophique de Louvain*, cilt 96-3, ss. 548-552.

İktidarın 'Plastikiyet'i: Malabou'da Dönüşüm, Direnç ve Yıkım

Janset Nas KILINÇ

Kaynakça

Derrida, J. (2014). *Gramatoloji*, (İ. Birkan, Çev.). Ankara: Bilge Su Yayınları.

Malabou, C. (2004). *The Future of Hegel: Plasticity, Temporality and Dialectic,*(L. During, Çev.). New York: Routledge.

Malabou, C. (2007). Plasticity and Elasticity in Freud's "Beyond the Pleasure Principle", *Diacritics,* Vol. 37, No. 4, ss. 78–85. The Johns Hopkins University Press.

Malabou, C. (2010). *Plasticity at the Dusk of Writing: Dialectic, Destruction, Deconstruction,* (C. Shread, Çev.). Columbia University Press

Malabou, C. (2012a). *The New Wounded: From Neurosis to Brain Damage* (S. Miller, Çev.). New York: Fordham University Press.

Malabou, C. (2012b). *Ontology of the Accident: An Essay on Destructive Plasticity,* (C. Shread, Çev.). Cambridge: Polity Press.

Malabou, C. (2014). The King's Two (Biopolitical) Bodies. *Representations,* Vol. 127, No. 1, ss. 98–106. University of California Press.

Malabou, C. (2018). *Beynimizle Ne Yapmalıyız?,* (S. Karlıtekin, Çev.). İstanbul: Küre Yayınları.

Kandel, E. R. (2019). *Belleğin Peşinde: Yeni Bir Zihin Biliminin Doğuşu*, (M. Doğan, Çev.). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.

Sex Pistols. (1976). Anarchy in the U.K. [Şarkı]. İçinde: *Never mind the bollocks, here's the Sex Pistols*. London: EMI.

Türk Dil Kurumu. (t.y.). *["Viral" maddesi]. Güncel Türkçe Sözlük*. Erişim tarihi: 6 Eylül 2025, https://sozluk.gov.tr

Machenschaft Çağında İktidarın Ontolojik Sessizliği

Yıldırım ORTAOĞLAN

Kaynakça

Adorno, T. W. (2012). *Sahicilik Jargonu: Alman ideolojisi Üzerine 1962-1964*, (Ş. Öztürk, Çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Arendt, H. (1994). *İnsanlık Durumu*, (B. S. Şener, Çev.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Carmen, T. (2005). "Authenticity", (In: *A Companion to Heidegger*), (H. L. Dreyfus and M. A. Wrathall, Edt.), Blackwell Publishing, pp: 285-296.

Foucault, M. (2019). *Özne ve İktidar - Seçme Yazılar II*, (I. Ergüden ve O. Akınhay, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Heidegger, M. (1987) *Volume III: The Will to Power as Knowledge and as Metaphysics*, (J. Stambaugh, D. F. Krell and F. A. Capuzzi, Trans.). NY: Harper & Row.

Heidegger, M. (1996). *Being and Time*, (J. Stambaugh, Çev.). New York: State University of New York Press.

Heidegger, M. (1998). *Tekniğe İlişkin Soruşturma*, (D. Özlem, Çev.). İstanbul: Paradigma Yayınevi.

Heidegger, M. (2001). *Being and Time*, (J. Macquarrie and E. Robinson, Trans.). Cornwall: Blackwell Publishers.

Heidegger, M. (2012). *Contributions to Philosophy (Of the Event)*, (R. Rojcewicz and D. Vallega-Neu, Trans.). Bloomington & Indianapolis: Indiana University Press.

Heidegger, M. (2015). *The History of Beyng*. (W. McNeill & J. Powell, Trans.). Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press.

Heidegger, M. (2016). *Ponderings II–VI: Black Notebooks 1931–1938*, (R. Rojcewicz, Trans.). Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press.

Heidegger, M. (2017). *Ponderings XII–XV Black Notebooks 1939–1941*, (R. Rojcewicz, Trans.). Bloomington and Indianapolis: Indiana University Press

Heidegger, M. (2018). *Varlık ve Zaman*, (K. H. Ökten, Çev.). İstanbul: Alfa Yayınevi.

Hom, A. R. (2023). "Heidegger's heritage: The temporal politics of authenticity, then and now", *Review of International Studies*, Vol. 49, No. 5, pp. 885–904.

Levinas, E. (2007). *Totality and Infinity*, (A. Lingis, Trans.). Pittsburgh, Pennsylvania: Duquesne University Press.

Mulhall, S. (2013). *The Routledge Guidebook to Heidegger's Being and Time*, London and New York: Routledge Taylor & Francis Group.

Sartre, J. P. (2010). *Varlık ve Hiçlik: Fenomenolojik Ontoloji Denemesi*, (T. Ilgaz ve G. Ç. Eksen, Çev). İstanbul: İthaki Yayınları.

Stephan, K. (2021). "Authenticity (*Eigentlichkeit*)". *The Cambridge Heidegger Lexicon*. (M. A. Wrathall, Edt.). Melbourne: Cambridge University Press. pp:71-77

Ziarek, K. (2002). "Art, Power, and Politics: Heidegger on *Machenschaft* and *Poiêsis*", *Contretemps*, No. 3, pp: 175-186.

İktidarın Kıskacı:
Öteki İnsanlardan Uysal Bedenlere

Elif ERGÜN

Kaynakça

Bentham, J. (2008). "Panoptikon Ya Da Gözlemevi", (içinde: *Panoptikon Gözün İktidarı*), (Z. Özarslan, Çev.), (B. Özçoban & Z. Özarslan, Ed.). İstanbul: Su Yayınları.

Deleuze, G. (2023). *İktidar: Foucault Üzerine Dersler*, (S. Özer&M. Çelik, Çev.). İstanbul: Otonom Yayıncılık.

Deleuze, G. (2013). *Foucault*, (B. Yalım & E. Koyuncu, Çev.). İstanbul: Norgunk Yayınları.

Ergün, E. & Polat H. İ. (2024). "Foucault Düşüncesinde Bireyselliğin Dönüştürücü Kavramı: Tehlikelilik". *Beytülhikme Dergisi*, Cilt 4, Sayı 14, ss. 1151-1170.

Foucault, M. (2021). *Rezil İnsanların Yaşamı*, (E. Koyuncu, Çev.). İstanbul: Norgunk Yayıncılık.

Foucault, M. (2016). "Özne ve İktidar", (içinde: *Özne ve İktidar*), (I. Ergüden & O. Akınhay, Çev.), (F. Keskin, Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları, Beşinci Basım.

Foucault, M. (2016). "İktidarın Halkaları", (içinde: *Özne ve İktidar*), (I. Ergüden & O. Akınhay, Çev.), (F. Keskin, Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları, Beşinci Basım.

Foucault, M. (2016). "Omnes et Singulatim: Siyasi Aklın Bir Eleştirisine Doğru", (içinde: *Özne ve İktidar*), (I. Ergüden & O. Akınhay, Çev.), (F. Keskin, Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları, Beşinci Basım.

Foucault, M. (2016b). "İşkence Akıldır", (içinde: *Entelektüelin Siyasi İşlevi*), (I. Ergüden & O. Akınhay & F. Keskin, Çev.), (F. Keskin, Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları, İkinci Basım.

Foucault, M. (2016b). "Cinsellik ve İktidar", (içinde: *Entelektüelin Siyasi İşlevi*), (I. Ergüden & O. Akınhay & F. Keskin, Çev.), (F. Keskin, Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları, İkinci Basım.

Foucault, M. (2016b). "Michel Foucault'nun Oyunu", (içinde: *Entelektüelin Siyasi İşlevi*), (I. Ergüden & O. Akınhay & F. Keskin, Çev.), (F. Keskin, Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları, İkinci Basım.

Foucault, M. (2016b). "Hakikat ve İktidar", (içinde: *Entelektüelin Siyasi İşlevi*), (I. Ergüden & O. Akınhay & F. Keskin, Çev.), (F. Keskin, Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları, İkinci Basım.

Foucault, M. (2016b). "Analitik Siyaset Felsefesi", (içinde:*Entelektüelin Siyasi İşlevi*), (I. Ergüden & O. Akınhay & F. Keskin, Çev.), (F. Keskin, Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları, İkinci Basım.

Foucault, M. (2015). "Hakikat ve Hukuksal Biçimler", (içinde: *Büyük Kapatılma*), (I. Ergüden & F. Keskin Çev.), (F. Keskin, Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları, Dördüncü Basım.

Foucault, M. (2013). *Güvenlik, Toprak, Nüfus*, (F. Taylan, Çev.). İstanbul: Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Foucault, M. (2013b). *Akıl Hastalığı ve Psikoloji*, (Emre Bayoğlu, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Foucault, M. (2012). "Kapatılma Göz Kamaştırıcı Hayvan: İktidar", (içinde: *İktidarın Gözü*), (I. Ergüden, Çev.), (F. Keskin, Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Foucault, M. (2012). "Michel Foucault Filozofun Cevapları", (içinde: *İktidarın Gözü*), (I. Ergüden, Çev.), (F. Keskin, Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Foucault, M. (2012). "İktidar ve Bilgi", (içinde: *İktidarın Gözü*), (I. Ergüden, Çev.), (F. Keskin, Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Foucault, M. (2011). "Kimsiniz Siz, Profesör Foucault?", (içinde: *Felsefe Sahnesi*), (I. Ergüden, Çev.), (F. Keskin, Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları, İkinci Basım.

Foucault, M. (2011). "Arkeolojiden Hanedanlığa", (içinde: *Felsefe Sahnesi*), (I. Ergüden, Çev.), (F. Keskin, Ed.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları, İkinci Basım.

Foucault, M. (2011). "Yapısalcılık ve Postyapısalcılık", (içinde: *Felsefe Sahnesi*), (I. Ergüden, Çev.), (F. Keskin, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları, İkinci Basım.

Foucault, M. (2007). *Cinselliğin Tarihi*, (H. U. Tanrıöver, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları, İkinci Basım.

Foucault, M. (2006). *Deliliğin Tarihi*, (M. A. Kılıçbay, Çev.). Ankara: İmge Yayınları, Dördüncü Basım.

Foucault, M. (1999). *Kendini Bilmek*, (G. Ç. Güven, Çev.). İstanbul: Om Yayınları.

Foucault, M. (1992). *Hapishanenin Doğuşu*, (M. A. Kılıçbay, Çev.). Ankara: İmge Yayınları.

Foucault, M. (1992b). *Ders Özetleri 1970-1982*, (S. Hilav, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Koyuncu, E. (2021). "Sunuş" (içinde: *Rezil İnsanların Yaşamı*). İstanbul: Norgunk Yayınları.

Lemke, T. (2016). *Politik Aklın Eleştirisi: Foucault'nun Modern Yönetimsellik Çözümlemesi*, (Ö. Karlık, Çev.). İstanbul: Phoenix Yayınevi.

Poster, M. (2008). *Foucault, Marksizm ve Tarih*, (F. Güder, Çev.). İstanbul: Otonom Yayıncılık.

Revel, J. (2005). *Michel Foucault Güncelliğin Bir Ontolojisi*, (K. Atakay, Çev.). İstanbul: Otonom Yayıncılık.

Said, W. E. (1999). "Michel Foucault", (Ö. Emir, Çev.). *Doğu-Batı Düşünce Dergisi*, Sayı:9, ss.185-194.

Ortaoğlan, Y. (2023). "Foucault'da İktidarın Ötekileri". *Temaşa Dergisi*, Sayı:19, ss:184-199.

Ortaoğlan, Y. (2023b). "Heidegger ve Foucault'da Varlık ve İktidar Bağlamında Mekân". *Flsf Dergisi*, Sayı: 36, ss. 131-152.

Walzer, M. (1986). "The Politics of Michel Foucault", (içinde: *Foucault: A Critical Reader*), (D. Couzens, Ed.). Basil Blackwell Ltd., UK.

Başkası: Onto-Etiko-Politik Bir Temellendirme

Metin BECERMEN

Kaynakça

Becermen, M. (2004). "Dilthey, Heidegger ve Gadamer'de Anlama Sorunu". *U. Ü. Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, Cilt 6, Sayı 6, ss. 35-66.

Becermen, M. (2011). "Bir Birlikte Yaşama Pratiği Olarak "Başkası"yla Diyalog", (İçinde: *Hakikatten Yoruma, İktidardan Diyaloga Felsefi Bir Serüven*). Bursa: MKM Yayıncılık.

Becermen, M. (2014). "Etik ve Politik Bir Aktör Olarak Kişi", (İçinde: *Kişi, Kişilik ve Kimlik*, Sedat Yazıcı-Seyit Coşkun, Ed.). Ankara: Divan Kitap.

Derrida, J. (2006). *Gün Doğmadan*, (Kenan Sarıalioğlu, Çev.). İstanbul: Dharma Yayınevi.

Falzon, C. (1998). *Foucault and Social Dialogue*. London: Routledge.

Falzon, C. (2001). *Foucault ve Sosyal Diyalog*, (Hüsamettin Arslan, Çev.). İstanbul: Paradigma Yayınları.

Foucault, M. (2004). *Marx'tan Sonra*, (Gökhan Aksay, Çev.). İstanbul: Çiviyazıları Yayınevi.

Gözel, Ö. (2018). *Varlıktan Başka Levinas'ın Metafiziğine Giriş*. İstanbul: Ketebe Yayınları.

Levinas, E. (1979). *Totality and Infinity*, (Alphonso Lingis, Trans.). The Huge/Boston/London: Martinus Nijhoff Publishers.

Levinas, E. (2005). *Zaman ve Başka*, (Özkan Gözel, Çev.). İstanbul: Metis Yayınevi.

Platon. (2008). *Devlet*, (Sabahattin Eyüboğlu & M. Ali Cimcoz, Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Aynının Cehenneminden Çıkış: Byung-Chul Han'da Öteki

Necdet YILDIZ

Kaynakça

Celilzade, H. (2025). "Sokrates Niçin Adaleti (*Dike*) tanımlamaz?". *FLSF (Felsefe ve Sosyal Bilimler dergisi).* 40(1), ss. 27-48.

Cohen, J. (2025). "The Winter of Civilization: Byung-Chul Han's Relentless Critiques of Digital Capitalism Reveal How This Suffocating System Creates Hollowed-out Lives". *Aeon*.

Han, B.-C. (2016). *Şiddetin Topolojisi,* (D. Zaptçıoğlu, Çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Han, B.-C. (2017). *Şeffaflık Toplumu*, (H. Barışcan, Çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Han, B.-C. (2019). *Yorgunluk Toplumu,* (S. Yalçın, Çev.; Beşinci basım). İstanbul: Açılım Yayınları.

Han, B.-C. (2020a). *Eros'un Istırabı*, (Ş. Öztürk, Çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Han, B.-C. (2020b). *Psikopolitika: Neoliberalizm ve Yeni İktidar Teknikleri*, (H. Barışcan, Çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Han, B.-C. (2020c). *Zamanın Kokusu: Bulunma Sanatı Üzerine Felsefi Bir Deneme*, (Ş. Öztürk, Çev.; Dördüncü Basım). İstanbul: Metis Yayınları.

Han, B-C. (2021). *Yeryüzüne Övgü: Bahçelere Bir Yolculuk,* (N. Ermiş, Çev.). İstanbul: İnka Yayınları.

Han, B.-C. (2022a). *Enfokrasi: Dijitalleşme ve Demokrasinin Krizi*, (M. Özdemir, Çev.). İstanbul: Ketebe Yayınları.

Han, B.-C. (2022b). *Palyatif Toplum: Günümüzde Acı*, (H. Barışcan, Çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Han, B.-C. (2022c). *Ritüellerin Yok Oluşuna Dair: Günümüzün bir Topolojisi*, (Ç. Tanyeri, Çev.). İstanbul: İnka Yayınları.

Han, B-C. (2024a). *Anlatının Krizi*, (M. Erşen, Çev.). Ketebe Yayınları.

Han, B-C. (2024b). *Ötekini Kovmak: Günümüzde Toplum, Algı ve İletişim*, (M. Özdemir, Çev.). 3. Basım. İstanbul: Ketebe Yayınları.

Han, B.-C. (2024c). *Sürünün İçinde: Dijital Dünyaya Bakışlar*, (Z. Sarıkartal, Çev.). İstanbul: İnka Yayınları.

Han, B.-C. (2024d). *Tefekkür Yaşamı. Ya da Eylemsizlik Üzerine*, (B. Tut, Çev.). İstanbul: Ketebe Yayınları.

Levinas, E. (2025). *Zaman ve Başka,* (Ö. Gözel, Çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Yıldız, N. (2025). "Byung-Chul Han'da "Devrim," "Emek" Ve "Özgürlük" Kavramlarının Kullanımı". *Kilikya Felsefe Dergisi*. 2025(2), ss. 40-62.

Als Solche ve Hoşnutsuzlukları: Hayvan Sorusunu *Olarak-Yapısı* ile Düşünmek*

Güncel OĞULCAN ÜLGEN
Derya AVCI DURSUN

Kaynakça

Adams, C. J. (2021). *Ne Adam Ne Hayvan: Feminizm ve Hayvanların Savunulması,* (S. D. Karali, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Calarco, M. (2004). *Heidegger's Zoontology* (içinde *Animal Philosophy: Essential Readings in Continental Thought*), (M. Calarco & P. Atterton, Ed.). London: Continuum.

Calarco, M. (2015). *Thinking Through Animals*, Stanford: Stanford University Press.

Derrida, J. (1996). *Apories: Mourir — s'attendre aux « limites de la vérité »*, Paris: Éditions Galilée. [Fr.]. (1993). *Aporias: Dying — awaiting (one another the "limits of truth"),* (T. Dutoit, Çev). Stanford: Stanford University Press. [Eng.].

Derrida, J. (2006). *L'animal que donc je suis* (M-L. Mallet, Ed.), Paris: Éditions Galilée. [Fr.]. (2008). *The Animal That Therefore I Am,* (D. Wills, Çev.), (M-L. Mallet, Ed.). New York: Fordham University Press. [Eng.].

Derrida, J. (2010). *Séminaire La bête et le souverain Volume II (2002-2003)* (M. Lisse, M-L. Mallet & G. Michaud, Ed.), Paris: Éditions Galilée. [Fr.]. (2011). *The Beast & the Sovereign Volume II,* (Geoffrey Bennington, Çev), (M. Lisse, M-L. Mallet & G. Michaud, Ed.), Chicago: The University of Chicago Press. [Eng.].

Despret, V. (2019). *Doğru Soruları Sorsaydık Hayvanlar Ne Söylerdi?,* (A. N. Bingöl, Çev.). İstanbul: Tellekt.

Dreyfus, H. L. (1995). *Being-in-the-World: A Commentary on Heidegger's Being and Time, Division I,* Cambridge: The MIT Press.

Elden, S. (2006). "Heidegger's Animals". *Continental Philosophy Review,* Vol. 39, pp. 273-291.

Ertuğrul, T. (2015)."Jacques Derrida: 'Hayvan' Meselesini İnsan-Hayvan İkiliğinin Ötesinde Düşünmek". *Cogito,* Sayı 80, ss. 174-195.

Foucault, M. (2001). *Kelimeler ve Şeyler,* (M. A. Kılıçbay, Çev.). Ankara: İmge Kitabevi.

Guidi, L. (2021). *As-structure (Als-Struktur)* maddesi (içinde *The Cambridge Heidegger Lexicon*), (M. A. Wrathall, Ed.). Cambridge: Cambridge University Press.

Harman, G. (1 Aralık 2018). "Graham Harman and Slavoj Zizek: talk and debate: On Object Oriented Ontology", *YouTube.* https://www.youtube.com/watch?v=0k8Gm2SPRrA

Heidegger. M. (1968). *What Is Called Thinking?*, (J. G. Gray, Çev.). New York: Harper and Row. [Eng.]. (2002a). *Was Heißt Denken?*. Frankfurt am Main: V. Klostermann. [Ger.]

Heidegger, M. (1976). *Logik: Die Frage nach der Wahrheit (WS 1925–26),* (W. Biemel, Ed.). Frankfurt am Main: V. Klostermann. [Ger.].; (2010). *Logic: The Question of Truth,* (T. Sheehan, Çev.). Bloomington: Indiana University Press. [Eng.].

Heidegger, M. (1977). *The Question Concerning Technology and Other Essays,* (W. Lovitt, Çev.). New York: Garland Publishing. [Eng.]. (1998). *Tekniğe İlişkin Soruşturma,* (D. Özlem, Çev.). İstanbul: Paradigma Yayınları. [Tr.].

Heidegger, M. (1983). *Die Grundbegriffe der Metaphysik: Welt - Endlichkeit - Einsamkeit.* Frankfurt am Main: V. Klostermann. (1995). [Ger.]. *The Fundamental Concepts of Metaphysics: World, Finitude, Solitude*, (W. McNeill & N. Walker, Çev.). Bloomington: Indiana University Press. [Eng.].

Heidegger, M. (1985). *Unterwegs zur Sprache*. Frankfurt am Main: V. Klostermann; (1982). [Ger.]. *On the Way to Language*, (Peter D. Hertz, Çev.), New York: Harper & Row. [Eng.].

Heidegger, M. (1987). *Zollikoner Seminare : Protokolle - Gespräche - Briefe*, Frankfurt am Main: V. Klostermann; (2001). [Ger.]. *Zollikon Seminars: Protocols, Conversations, Letters*, (F. Mayr & R. Askay, Çev.), (M. Boss, Ed.). Evanston: Northwestern University Press. [Eng.].

Heidegger, M. (2000). "Das Ding", [içinde *Gesamtausgabe 1. Abt. Bd. 7: Vorträge und Aufsätze (1936-1953)],* (Friedrich-Wilhelm von Herrmann, Ed.), Frankfurt am Main: V. Klostermann. [Ger.]. (2013a). "The Thing", *Poetry Language, Thought*, (A. Hofstadter, Çev.), New York: Harper & Row. [Eng.].

Heidegger, M. (2002b). *Grundbegriffe der aristotelischen Philosophie, Gesamtausgabe Bd. 18*, (M. Michalski, Ed.). Frankfurt am Main: V. Klostermann. [Ger.]. (2009). *Basic Concepts of Aristotelian Philosophy*, (R. D. Medcalf & M. B. Tanzer, Çev.). Bloomington: Indiana University Press. [Eng.].

Heidegger, M. (2013b). *Hümanizm Üzerine,* (Y. Örnek, Çev.). Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Heidegger, M. (2018). *Varlık ve Zaman,* (H. K. Ökten, Çev.). İstanbul: ALFA Yayınları.

Krell, D. F. (1992). *Daimon Life: Heidegger and Life Philosophy,* Bloomington: Indiana University Press.

Lawlor, L. (2007). *This Is Not Sufficient: An Essay on Animality and Human Nature in Derrida*, New York: Columbia University Press.

Liddell, H.G. & Scott, R. & Jones, H. S. (1996). *A Greek-English Lexicon*, Oxford: Clarendon Press.

Montaigne, M. (2011). *Denemeler* (S. Eyüboğlu, Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Nietzsche, F. (2017). *Ahlak Ötesi Anlamda Doğru ve Yalan Üzerine* (içinde: *Nietzsche ve Dil Erken Dönem İki Makale ve Yorumları*, (A. O. Aktaş, Der.). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları.

Platon. (2016). *Kratylos,* (E. Gören, Çev.). İstanbul: Dergâh Yayınları.

TDK. "Kendi" maddesi. (Erişim Tarihi: 15.08.25).

Wood, D. (2015). "Hayvanlar Hakkındaki Hakikat", (E. Koyuncu, Çev.). *Cogito,* Sayı 80, ss. 273-291.

Yapay Zekâ: Spektral Öteki

Anıl ÜNAL

Kaynakça

Castelvecchi, D. (2016). "Can We Open the Black Box of AI?". Nature, Vol. 538, No. 7623, p. 20–23.

Derrida, J. (1998). *Of Grammatology*, (G. C. Spivak, Trans.). Baltimore: Johns Hopkins University Press.

Derrida, J. (2001). *Writing and Difference*, (A. Bass, Trans.). London & New York: Routledge Classics.

Derrida, J. (1982). *Margins of Philosophy*, (A. Bass, Trans.). Chicago: University of Chicago Press.

Derrida, J. (1994). *Specters of Marx: The State of the Debt, the Work of Mourning and the New International*, (P. Kamuf, Trans.). New York: Routledge.

Derrida, J. (2001). Acts of Religion, (In: *Faith and Knowledge*), (G. Anidjar, Ed.). New York: Routledge.

Derrida, J. & Stiegler, B. (2002). *Echographies of Television: Filmed Interviews*, (J. Bajorek, Trans.). Cambridge: Polity Press.

Haraway, D. J. (1985). "A Cyborg Manifesto: Science, Technology, and Socialist-Feminism in the Late Twentieth Century". *Socialist Review*, Vol 80, No. 15, p. 65–108.

Hayles, N. K. (1999). *How We Became Posthuman: Virtual Bodies in Cybernetics, Literature, and Informatics*. Chicago: University of Chicago Press.

Hinton, G. (2023). "The Godfather of AI Geoffrey Hinton on the Dangers of Artificial Intelligence", Interview, 60 Minutes, *CBS News*, [Access: 8 October 2025].

Turing, A. (1950). "Computing Machinery and Intelligence". *Mind*, Vol. 59, No. 236, p. 433–460.

Felsefe Tarihi ve Yöntem Sorunu

M. Taha TUNÇ

Kaynakça

Bachelard, G. (2009). *Uygulamalı Akılcılık*. (E. Sarıkartal, Çev.). İstanbul: İthaki Yayınları.

Badiou, A. (2015). *Fransız Felsefesinin Macerası. 1960'lardan Günümüze*. (P. B. Yalım, Çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Badiou, A. ve Nancy, J.-L. (2017). *Alman Felsefesi Üstüne Diyalog*. (A.N. Bingöl, L. Konca, Çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Barnes, J. (2000). "La philosophie et ses histoires", (In: *Un siècle de philosophie, 1900-2000*), K.O. Apel vd., pp. 515-551. Paris: Éditions Gallimard / Éditions du Centre Pompidou, "folio/essais".

Bréhier, É. "Felsefede Sorun Kavramı", (M. T. Tunç, Çev.). *Vira Verita*, 16 Ocak 2023 [yeniden yayın, 4 Nisan 2023], https://viraverita.com/felsefede-sorun-mefhumu/ [Erişim tarihi: 24.08.2025].

Collingwood, R. G. (1939). *An Autobiography*. Oxford: Oxford University Press.

Collingwood, R. G. (2005). *An Essay on Philosophical Method*. New York: Clarendon Press / Oxford; Türkçesi: *Felsefi Yöntem*. (A. Aytış, Çev.). Ankara: Fol Yayınları, 2021.

Collingwood, R. G. (2019). *Tarih Tasarımı*. (K. Dinçer, Çev.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

de Libera, A. "Le relativisme historique: Théorie des 'complexes questions-réponses' et 'traçabilité'". *Les Études Philosophiques*, Sayı 4, pp. 479–94

de Libera, A. (2000) "Archéologie et reconstruction. Sur la méthode en histoire de la philosophie médiévale", (In: *Un siècle de philosophie, 1900-2000*), K.O. Apel vd., pp. 552-587, Paris: Éditions Gallimard / Éditions du Centre Pompidou, "folio/essais" .

de Libera, A. (2014a). *La Querelle des universaux. De Platon à la fin du Moyen Âge*. Paris: Éditions du Seuil, "Points" .

de Libera, A. (2014b). "Où va la philosophie médiévale ?". *Où va la philosophie médiévale?*, Collège de France, https://doi.org/10.4000/books.cdf.3634. [Erişim tarihi: 24.08.2025].

Desclos, M.-L. (2021). "Platon l'historien", (In: *Lire Platon*), (Luc Brisson & Francesco Fronterotta, Eds.), pp. 13-23. Paris: Presses Universitaires de France, "Quadrige Manuels" .

Foucault, M. (1969). *L'Archéologie du savoir*. Paris: Éditions Gallimard, "nrf".

Gadamer, H. G. (2004). *Truth and Method*. (J. Weinsheimer ve D. G. Marshall, Çev.). Londra: Continuum.

MacIntyre, A. (1984). "The relationship of philosophy to its past", (In: *Philosophy in History: Essays on the Historiography of Philosophy*), (R. Rorty, J.B. Schneewind, Q. Skinner, Eds.), 31-48, Cambridge: Cambridge University Press.

Meyer, M. (2009). *De la problématologie*. Paris: Presses Universitaires de France, "Hors collection". (ilk baskı: Brüksel: P. Mardaga, 1986)

Meyer, M. (2022). "Gramatolojiden Problematolojiye", (M.T. Tunç, Çev.). *Arete Politik Felsefe Dergisi*, Cilt 2, Sayı 2, ss. 83-94.

Panaccio, C. (2000). "Philosophie analytique et histoire de la philosophie", (In: *Précis de philosophie analytique*), (P. Engel Ed.), pp. 325-344. Paris: Presses Universitaires de France, "Thémis Philosophie".

Panaccio, C. (2019). *Récit et reconstruction. Les fondements de la méthode en histoire de la philosophie*. Paris: Librairie Philosophique J. Vrin, "Analyse et philosophie".

Panaccio, C. (2023). “Anlatı ve Yeniden İnşa: Felsefe Tarihine İlişkin Yöntemin Temelleri”, (M.T. Tunç, Çev.). *Posseible*, Cilt 12, Sayı 2, ss. 224-230.

Taylor, C. (1984). “Philosophy and its History”, (In: *Philosophy in History: Essays on the Historiography of Philosophy*), (R. Rorty, J.B. Schneewind, Q. Skinner, Eds.), pp. 17-30. Cambridge: Cambridge University Press.

Varlık, S. (2022). “Platon ve Problematoloji: Doğru Cevabın Sorusunu Bulmak”. *Beytulhikme An International Journal of Philosophy*, Cilt 12, Sayı 1, ss. 197-214.

Varlık, S. (2024). “Felsefe Tarihi ve Özgünlük Sorunu”, *Teklif Dergisi*, Sayı 13, ss. 144-150.

Worms, F. (2009). *La philosophie en France au XXe siècle. Moments*. Paris: Gallimard, “folio/essais” .

Yavuz, A. (2025). “Filozof Odaklı ve Sorun Odaklı Felsefe Ayrımı Işığında Türkiye’deki Yakın Dönem Felsefe Çalışmalarına Bir Bakış”. *Felsefe Arkivi*, Cilt 62, ss. 1-12.

Günümüz Felsefesinin Yöntem Sorunu

Harun TEPE

Kaynakça

Hume, D. (1976), *İnsanın Anlama Yetisi Üzerine Bir Soruşturma*, (Oruç Aruoba, Çev.). Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları.

Kant, I. (1983), *Gelecekte Bilim Olarak Ortaya Çıkabilecek Her Metafiziğe Prolegomena*, (İ. Kuçuradi & Y. Örnek, Çev.). Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kant, I. (1984), "Saf Aklın Eleştirisi'ne Önsöz", (İçinde: *Seçme Yazılar*), (Nejat Bozkurt, Çev.). İstanbul: Remzi Yayınevi.

Kuçuradi, İ. (2016a). "Çeşitli Diyalektik Kavramları: Metot ve Görüş", (İçinde: *Çağın Olayları Arasında)*. Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İ. (2016b). "Aristoteles ve Ontolojik Yaklaşım", (İçinde: *Çağın Olayları Arasında*). Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Kuçuradi, İ. (2024). *İnsan ve Değerleri*. Ankara: Türkiye Felsefe Kurum Yayınları.

Mans, D. (1974). *Intersubjektivitättheorien der Wahrheit*, Dissertation. Frankfurt am Main: Goethe Universität.

Tepe, H. (2017). "Doğruluğun İki Yüzü: Doğruluk ve/veya Hakikat Sorunu", (İçinde: *Varlık ve Bilgi Ontolojik Yaklaşımla Felsefe Yapmak*). Ankara: Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Wittgenstein, L. (1985), *Tractatus Logico-Philosophicus*, (Oruç Aruoba, Çev.). İstanbul: BFS Yayınları.

Bilimsel Yöntemin İzinde: Tümevarım Üzerine Tartışmalar

Mehmet Ali SARI

Kaynakça

Allison, H. E. (2004). *Kant's Transcendental Idealism: An Interpretation and Defense*. Yale University Press.

Aristoteles. (1989). *Analytica Priora*, (W. D. Ross, Çev.). Clarendon Press.

Aristoteles. (1996). *Analytica Posteriora*, (J. Barnes, Çev.). Oxford University Press.

Aristoteles. (2000). *Metafizik*, (K. F. Akyüz, Çev.). Oğlak Yayınları.

Barnes, J. (1994). *Aristotle's Posterior Analytics*. Oxford: Clarendon Press.

Bacon, F. (1620). *Novum Organum*, (J. Devey, Ed.). P.F. Collier & Son.

Ducheyne, S. (2008). "J.S. Mill's Canons of Induction: From True Causes to Provisional Ones". *History and Philosophy of Logic*, 29(2), 153–168.

Feyerabend, P. (1975). *Against Method: Outline of An Anarchistic Theory of Knowledge*. New Left Books.

Feyerabend, P. (1987). *Farewell to Reason*. Verso.

Feyerabend, P. (1993). *Against Method*, (3. baskı). Verso.

Flew, A. (1986). *David Hume: Philosopher of Moral Science*. Blackwell.

Fodor, J. A. (1983). *The Modularity of Mind*. MIT Press.

Gaukroger, S. (2001). *Francis Bacon and The Transformation of Early-Modern Philosophy*. Cambridge University Press.

Hume, D. (1739-1740). *A Treatise of Human Nature*, (L. A. Selby-Bigge, Ed.). Oxford University Press.

Hume, D. (1748). *An Enquiry Concerning Human Understanding*, (T. L. Beauchamp, Ed.). Oxford University Press.

Kant, I. (1781). *Critique of Pure Reason*, (N. K. Smith, Çev.). Macmillan.

Kuhn, T. S. (1962). *The Structure of Scientific Revolutions*. Chicago: University of Chicago Press.

Lakatos, I., & Feyerabend, P. (1999). *For and Against Method: Including Lakatos's Lectures on Scientific Method and The Lakatos-Feyerabend Correspondence*. University of Chicago Press.

Ladyman, J. (2002). *Understanding Philosophy of Science*. London: Routledge.

Losee, J. (2001). *A Historical Introduction to The Philosophy of Science*. Oxford University Press.

Mill, J. S. (1843). *A System of Logic, Ratiocinative and Inductive*, (J. M. Robson, Ed.). University of Toronto Press.

Morris, W. E., & Brown, C. R. (2021). "David Hume", (In: *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, E. N. Zalta, Ed.). https://plato.stanford.edu/entries/hume/

Okasha, S. (2002). *Philosophy of Science: A Very Short Introduction*. Oxford University Press.

Pérez-Ramos, A. (1988). *Francis Bacon's Idea of Science and The Maker's Knowledge tradition*. Oxford University Press.

Popper, K. R. (1959). *The Logic of Scientific Discovery*. Routledge.

Popper, K. R. (1963). *Conjectures and Refutations: The Growth of Scientific Knowledge*. Routledge.

Preston, J. (1997). *Feyerabend: Philosophy, Science and Society*. Polity Press.

Psillos, S. (1999). *Scientific Realism: How Science Tracks Truth*. Routledge.

Reichenbach, H. (1938). *Experience and Prediction*. University of Chicago Press.

Reid, T. (1785). *Essays on The Intellectual Powers of Man*, (D. R. Brookes, Ed.). Edinburgh University Press.

Rossi, P. (1984). "Francis Bacon: From Magic to Science", (In: *Francis Bacon*, P. Zagorin, Ed.). Princeton University Press.

Sarı, M. A. (2007). "Bilimde 'Tümevarım Sorunu' Üzerine Bir Çalışma", (Basılmamış Doktora Tezi). Hacettepe Üniversitesi.

Sarı, M. A. (2007). "Mantıkçı Pozitivizmden Sofistike Yanlışlamacılığa Sınır Çizme Sorununun Kavranışı". *Beytulhikme: An International Journal of Philosophy*, 1-21.

Sarı, M. A. (2007). "Aristoteles'in Diyaklektiğinde Epagoge". *Yeditepe'de Felsefe*, 113-135.

Sarı, M. A. (2010). "Francis Bacon ve Galileo'nun Bilim ve Yöntem Tasarımları". *Felsefe Dünyası*, 208-229.

Sarı, M. A. (2011). "Aristoteles'de İlk İlkelerin Bilgisi ve Nous üzerine", *Kaygı*, 16, 123-131.

Smith, R. (2009). "Aristotle's Logic". (In: *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*, E. N. Zalta, Ed.). https://plato.stanford.edu/entries/aristotle-logic/

Strawson, G. (1989). The Secret Connexion: Causation, Realism, and David Hume. Oxford University Press.

Urbakh, P. (1987). *Francis Bacon's Philosophy of Science: An Account and A Reappraisal*. Open Court.

Vickers, J. (2019). The Problem of Induction (In: *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. E. N. Zalta, Ed.), https://plato.stanford.edu/entries/induction-problem/

Wolterstorff, N. (2001). *Thomas Reid and The Story of Epistemology*. Cambridge University Press.

Yardımcı, A. B. (2020). "David Hume'un Nedensellik Eleştirisi Bağlamında Tümevarımsal Akıl Yürütmeye Yönelik Argümanlarının Yeniden Yapılandırılması", (İçinde: *Sosyal ve Beşeri Bilimlerde Teori ve Araştırmaları*), Vol. 3, 573-585. Gece Kitaplığı.

Yaratmayla Gerekçelendirilmiş Doğru İnanç Bilgi midir?

Emin ORAL

Kaynakça

Antony, L. M. (2018). "Bedenleşme ve Epistemoloji", (içinde: *Oxford Epistemoloji*), (H. Ergin, Çev.), (H. Y. Başdemir & N. Mehdiyev, Ed.). Ankara: Adres Yayınları.

BonJour, L. (2018). "İçselcilik ve Dışsalcılık", (içinde: *Oxford Epistemoloji*), (A. E. Savran, Çev.), (H. Y. Başdemir & N. Mehdiyev, Ed.). Ankara: Adres Yayınları.

Bovens, L. & Hartmann, S. (2003). "Solving the Riddle of Coherence". *Mind*, Vol. 112, No. 448, pp. 601–634.

Burge, T. (1993). "Content Preservation". *The Philosophical Review*, Vol. 102, No. 4, pp. 457-488.

Cassirer, E. (1988). *Kant'ın Yaşamı ve Öğretisi*, (D. Özlem, Çev.). İzmir: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Deleuze, G. (2016). *Nietzsche ve Felsefe*, (İ. Ergüden, Çev.). İstanbul: Norgunk Yayınları.

Deleuze, G. & Guattari, F. (2017). *Felsefe Nedir?*, (T. Ilgaz, Çev.). İstanbul: YKY.

Diyanet İşleri Başkanlığı Kur'an Çevirisi, https://kuran.diyanet.gov.tr [Erişim tarihi: 14.06.2025).

Dretske, F. I. (1970). "Epistemic Operators". *The Journal of Philosophy*, Vol. 67, No. 24, pp. 1007-1023.

Feldman, R. & Conee, E. (1985). "Evidentialism". *Philosophical Studies*, Vol. 48, No. 1, pp. 15-34.

Goldman, A. I. (1967). "A Causal Theory of Knowing". *The Journal of Philosophy*, Vol. 64, No. 12, pp. 357-372.

Greco, J. (2018). "Epistemolojide Erdemler", (içinde: *Oxford Epistemoloji*), (İ. Çıtır, Çev.), (H. Y. Başdemir & N. Mehdiyev, Ed.). Ankara: Adres Yayınları.

Hartmann, S. & Sprenger, J. (2010). "Bayesian Epistemology", (In: *The Routledge Companion to Epistemology*), (S. Bernecker & D. Pritchard, Eds.). London: Routledge.

Hetherington, S. (2022). *Defining Knowledge*. Cambridge: Cambridge University Press.

Kant, I. (2019). *Arı Usun Eleştirisi*, (A. Yardımlı, Çev.). İstanbul: İdea Yayınevi.

Kornblith, H. (2002). *Knowledge and Its Place in Nature*. Oxford: Oxford University Press.

Kurt, Y. (2005). "Kur'ân'da Fıtrat Kavramı". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, Cilt 5, Sayı 3, ss. 71-104.

Kurtoğlu Taşdelen, D. (2020). "'Nedir?' ve 'Nereden/Nasıl Anlarız?' Sorularından Performatif Felsefenin Ürettiği 'Devinen Bilgi'ye Doğru". *Kilikya Felsefe Dergisi*, Sayı 2, ss. 214-228.

Kvanvig, J. L. (2003). *The Value of Knowledge and the Pursuit of Understanding*. Cambridge: Cambridge University Press.

Lehrer, K. & Paxson, T. (1969). "Knowledge: Undefeated Justified True Belief". *The Journal of Philosophy*, Vol. 66, No. 8, pp. 225-237.

Lewis, D. (1996). "Elusive Knowledge". *The Australasian Journal of Philosophy*, Vol. 74, No. 4, pp. 549-567.

McDowell, J. (1988). "Criteria, Defeasibility, and Knowledge", (In: *Perceptual Knowledge*), (J. Dancy, Ed.). Oxford: Oxford University Press.

McDowell, J. (2011). *Perception as a Capacity for Knowledge*. Milwaukee, WI: Marquette University Press.

Nietzsche, F. W. (2016). *Böyle Söyledi Zerdüşt*, (M. Tüzel, Çev.). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Nozick, R. (1981). *Philosophical Explanations*. Cambridge, MA: Harvard University Press.

Öztürk, M. (2016). "Kur'an Perspektifinden Yaratılış". *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Cilt 16, Sayı 1, ss. 1-35.

Plantinga, A. (1993). *Warrant and Proper Function*. Oxford: Oxford University Press.

Quinn, P. L. (2018). "Din Felsefesinde Epistemoloji", (içinde: *Oxford Epistemoloji*), (H. T. Topaloğlu, Çev.), (H. Y. Başdemir & N. Mehdiyev, Ed.). Ankara: Adres Yayınları.

Shope, R. K. (2018). "Bilmenin Koşulları ve Çözümlemesi", (içinde: *Oxford Epistemoloji*), (H. Y. Başdemir, Çev.), (H. Y. Başdemir & N. Mehdiyev, Ed.). Ankara: Adres Yayınları.

Sosa, E. (2007). *A Virtue Epistemology: Apt Belief and Reflective Knowledge*. Oxford: Oxford University Press.

Stich, S. (1990). *The Fragmentation of Reason: Preface to a Pragmatic Theory of Cognitive Evaluation*. Cambridge, MA: MIT Press.

Williamson, T. (2000). *Knowledge and Its Limits*. Oxford: Oxford University Press.

Yıldız, N. (2018). "Nietzsche'de Arı Öznenin Eleştirisi". *Kilikya Felsefe Dergisi*, Sayı 1, ss. 90-103.

Zagzebski, L. (1994). "The Inescapability of Gettier Problems". *The Philosophical Quarterly*, Vol. 44, No. 174, pp. 65-73.

Zahavi, D. (2018). *Husserl'in Fenomenolojisi*, (S. Bayazit, Çev.). İstanbul: Say Yayınları.

Zahavi, D. (2020). *Fenomenoloji: İlk Temeller*, (S. Bayazit, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bir Felsefe Problemi Olarak Lojik Uygulamaları

İskender TAŞDELEN

Kaynakça

van Benthem, J. (2007). *Logic in Philosophy*, (İçinde: *Handbook of the Philosophy of Science- Philosophy of Logic*), (D. Jacquette, Ed.). Elseiver.

Grünberg, D. (2019). "The Place of Logic in Philosophy". *Felsefe Arkivi*, Cilt 51, ss. 351-353.

Ierodiakonou , K. (2014). "The Stoic System: Logic and Knowledge", (İçinde: *Routledge Companion to Ancient Philosophy*), (Sheffield, F. & Warren, J., Ed.). Routledge.

İnan, İ. (2012). *Dil Felsefesi*, (D. Taşdelen, Ed.). Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Knuuttila, S. (2018). "Medieval Approaches to Future Contingents". *Roczniki Filozoficzne*, Cilt 66, Sayı 4, ss. 99-114.

Lenzen, W. (2018). "Leibniz and the Calculus Ratiocinator", (İçinde: *Technology and Mathematics: Philosophical and Historical Investigations*), (Hansson, S. O., Ed.). Springer.

Oppy, G. & Rasmussen, J. & Schmid, J. (2024). *Ontological Arguments*. Stanford Felsefe Ansiklopedisi.

Plantinga, A. (1974). *The Nature of Necessity*. Oxford: Clarendon Press.

Taşdelen, İ. (2013). *Mantığın Gelişimi*, 2. Basım. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Taşdelen, İ. (2004). "Kindi, Sonsuz Nicelikler, Matematik ve Felsefe İlişkisi Üzerine". *Felsefe Tartışmaları*, Cilt 33, ss. 23-36.

Aristotelesçi Lojikler ve Diğerleri

İskender TAŞDELEN

Kaynakça

Béziau, J.-Y. (1999). "The Future of Paraconsistent Logic". *Logical Studies*, Cilt 2, ss. 1-23.

Murtagh, J. (Ekim 2024). "The Paradox of 1 – 1 + 1 – 1 + 1 – 1 + …". *Scientific American*, Cilt 331, Sayı 3, s. 58.

da Costa, N.C.A. & Krause, D. (1994). "Schrödinger Logics". *Studia Logica: An International Journal for Symbolic Logic*, Cilt 53, Sayı 4, ss. 533–550.

French, S. & Krause, D. (2006). *Identity in Physics: A Historical, Philosophical, and Formal Analysis*, Oxford University Press.

Kneale, W. & Kneale, M. (1962). *The Development of Logic*. Clarendon Press.

Priest, G. (1979). "The Logic of Paradox". *Journal of Philosophical Logic*, Cilt 8, ss. 219–241.

Tarımcıoğlu, H. (2019). "Özdeşlik İlkesi Sorunu ve Yansımalı Olmayan Mantıklar". *Felsefe Arkivi - Archives of Philosophy*, Sayı 51, ss. 249-260.

Taşdelen, İ. (2013). *Mantığın Gelişimi*, 2. Basım. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Ural, Ş. (2019). "Çok-Değerli Mantık". *Felsefe Arkivi - Archives of Philosophy*, Sayı 26, ss. 301-316.

DEĞİŞEN AİLE DİNAMİKLERİ

Kırılgan Gruplar ve Sosyal Hizmet

Editör

Fikriye Rana KARA

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1954
Sosyal hizmet

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-731-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editör
KARA, Fikriye Rana
DEĞİŞEN AİLE DİNAMİKLERİ
Kırılgan Gruplar ve Sosyal Hizmet

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

ÜVEY AİLELER:
YENİ AKRABALIK BİÇİMLERİ, AİDİYET VE İLİŞKİ YÖNETİMİ

Fikriye Rana KARA

Kaynakça

Ahrons, C.R. & Miller, R. B. (1993) The Effect of The Postdivorce on Parental Involvement: A longitudinal Analysis. *American Journal of Orthopsychiatry*, 63 (3), 441-450. https://doi.org/10.1037/h0079446

Ahrons, C.R. (2007) Family Ties After Divorce: Long-Term Implications for Children. *Family Proces,* 46(1), 53-65. doi.org/10.1111/j.1545-5300.2006.00191.x

Aslantürk, H. ve Kaya Kılıç, A. (2020). Üvey Aileye Sahip Gençlerde Aile Aidiyeti: Nitel Bir Analiz. *Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 24 (3), 1171-1189. https://dergipark.org.tr/en/pub/ataunisosbil/issue/57299/781502

Bowlby, J. (2021). *Bağlanma*. 5. Basım. T. V. Soylu (Çev.), İstanbul, Pinhan Yayıncılık.

Beck, U. & Beck-Gernsheim, E. (2012). *Aşkın Normal Kaosu*. N. Ermiş (Çev.). Ankara, İmge Kitabevi.

Beck, U. & Beck-Gernsheim, E. (2014) *Distant Love: Personal Life in the Global Age*. Cambridge: Polity Press.

Beller, H. A., Chung, S. S., (1992). Family Structure and Educational Attainmet of Children: Effects of Remarriage. *Journal Of Population Ecomonics*, (5),1, 39-59. http://www.jstor.org/stable/20007356

Boztilki, M. (2023). *Sosyal Politika Perspektifinden Tek Ebeveynli Aileler ve Yalnız Anneler*. Konya, Çizgi Kitabevi.

Cavanagh, S. E. & Fomby, P. (2019). Family İnstability in the Lives of American Children. *Annual Review of Sociology* 45, 493-513. https://doi.org/10.1146/annurev-soc-073018-022633

Chapman, A., Coleman, M. & Ganong, L. (2016). "Like My Grantparent, But Not": A Qualitative Investigation of Skip- Genration Stepgrandchild-Stepgrandparent Relationships. *Journal of Marriage and Family*, 78 (3), 634/643. doi.org/10.1111/jomf.12303

Cherlin, A. (1978). Remarriage as an incomplete institution. *American Journal of Sociology*, 84, 634–650. Doi.0002-9602/79/8403-000601.44

Dupuis, S. (2010). Examining the Blended Family: The Application of Systems Theory Toward an Understanding of the Blended Family System. *Journal of Couple & Relationship Therapy*, *9*(3), 239–251. https://doi.org/10.1080/15332691.2010.491784

Giddens, A. (2005). *Sosyoloji.* İkinci Baskı, Z. Mercan (Çev.), Ankara, Ayraç Yayınları.

Giddens, A. (2021). *Modernliğin Sonuçları*. E. Kuşdil (Çev.), İstanbul, Ayrıntı Yayınları.

Golish, T. D. (2003). Stepfamily communication strengths understanding the ties that bind. *Human Communication Research*, 29 (1): 41–80. doi.org/10.1093/hcr/29.1.41

Goody, J. (2004). *Avrupa'da Aile*. S. Arısoy (Çev.), İstanbul, Literatür Yayıncılık.

Hetherıngton, M.E. (1993). An Overview of The Virginia Longitudinal Study of Divorce and Remarriage With A Focus Of Early Adolescence, Journal Of Family Pyschology 7(1), 39-56. doi: 10.1037/0893-3200.7.1.39

Jensen T. M.& Harris, K. M. (2016). Stepfamily relationship quality and stepchildren's depression in adolescence and adulthood. *Emerging Adulthood*, 5(3) 191-203. doi: 10.1177/2167696816669901

Kara, F. R. (2022). *Dezavantajlı Tek Ebeveynli Ailelerde Yeniden Evlenme ve Boşanma Döngüsü: Tek Ebeveynlik Deneyimleri*. Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Kara, F. R. (2024). Buıldıng A Half-Sıblıng İn The Process of Marriage and Divorce For Adults. *Toplum ve Sosyal Hizmet*, 35(1), 1-19. https://doi.org/10.33417/tsh.1273391

King, V. (2009). Stepfamily Formation: Implications for Adolescent Ties to Mothers, Nonresident Fathers, and Stepfathers. *Journal of Marriage and Family*, 71 (4), 54-968. **https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2009.00646.x**

King, V., Thorsen, M. L., & Amato, P. R. (2014). Factors associated with positive relationships between stepfathers and adolescent stepchildren. *Social Science Research, 47,* 16–29. https://doi.org/10.1016/j.ssresearch.2014.03.010

King, V., Boyd, L. M. & Thorsen, M. L. (2015). Adolescents' perceptions of family belonging in stepfamilies. *Journal of Marriage and Family*. 77, 761-774. doi.org/10.1111/jomf.12181

Koç, İ. (2014). *Türkiye'de Aile Yapısının Değişimi*. (Editör: M. Turgut, S. Feyzioğlu), Türkiye Aile Yapısı Araştırması (ss. 24-48), İstanbul.

Leake, V. S. (2007). Personal, familial, and systemic factors associated with family belonging for stepfamily adolescents. *Journal of Divorce & Remarriage*, 47, 135-155. doi.org/10.1300/J087v47n01_08

Oláh, L.S., Kotowska, I.E., Richter, R. (2018). The New Roles of Men and Women and Implications for Families and Societies. In: Doblhammer, G., Gumà, J. (eds) A *Demographic Perspective on Gender, Family and Health in Europe*. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-72356-3_4

Pasley, K., & Moorefield, B. (2004). Stepfamilies: changes and challenges. In M. Coleman, L. H. Ganong (Eds.) *Stepfamilies: Changes and challenges* (pp. 317-330). SAGE Publications, Inc., https://doi.org/10.4135/9781412976022.n18

Sayın, Ö. (2020). *Aile Sosyolojisi*. Ankara, Doğu Batı Yayınları

Soysal, G. (2020). *Türkiye'de Kadın*. Dünden Bugüne Türkiye'nin Toplumsal Yapısı, (7. Baskı), (Ed. M. Zencirkıran), Dora Yayıncılık, Bursa.

Sülü Akgül, C. ve Yıldız, R. (2022). Yeniden Yapılanan Ailelerin Tanımlanması ve Yaşanılan Başlıca Güçlük Alanlarının Belirlenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 15 (89), 449-476. DOI:10.29228/JASSS.58009

Sweeney, M. M. (2010). Remarriage and stepfamilies: Strategic sites for family scholarship in the 21st century. *Journal of Marriage and Family, 72*(3), 667–684. https://doi.org/10.1111/j.1741-3737.2010.00724.x

Türkiye İstatistik Kurumu (2024). Evlenme ve boşanma istatistikleri data.tuik.gov.tr

Thorsen, M. L., & King, V. (2015). My mother's husband: Factors associated with how adolescents label their stepfathers: Factors associated with how adolescents label their stepfathers. *Journal of Social and Personal Relationships*, *33*(6), 835-851. https://doi.org/10.1177/0265407515599677

Tach, L., Edin, K., Harvey, H., & Bryan, B. (2014). The Family-Go-Round: Family Complexity and Father Involvement from a Father's Perspective: Family Complexity and Father Involvement from a Father's Perspective. *The ANNALS of the American Academy of Political and Social Science*, *654*(1), 169-184. https://doi.org/10.1177/0002716214528655

Van De Kaa, Dj. (1987). Europe's Second Demographic Transition. *Population Bulletin*. 42 (1), 1-59. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/12268395/

Varışlı, B., Kurdoğlu, İ., ve Ergin, S. (2024). Değişen Toplumda Dünya Aileleri: Aile Örüntüleri ve Hastalıkta, Sağlıkta Evlilikler. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 24(62), 129-155. https://doi.org/10.21560/spcd.vi.1461520

ZORUNLU GÖÇ EDEN AİLELERİN TRAVMASI VE UYUM SÜRECİ: SOSYAL HİZMETİN KESİŞİMSEL BİR ÇERÇEVESİ

Seda ERKUŞ DEMİR

Kaynakça

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. (2018, Nisan 25). *https://www.aile.gov.tr/chgm/haberler/unicef-ile-isbirligimiz-kapsaminda-sokaklarda-calisan-yabanci-uyruklu-cocuklarimiza-mudahalede-bulunacak-mobil-ekipler-kuracagiz/*. Erişim Tarihi: 24.11.2025.

Aldabbour, B., El-Jamal, M., Abuabada, A., Al-Dardasawi, A., Abusedo, E., Abu Daff, H., Al-Saqqa, H., Abu Helal, D., Abu Radwan, R., El-Hindawi, R., Hamada, M., Abu Khader, W., & Dardas, L. A. (2025). The psychological toll of war and forced displacement in Gaza: a study on anxiety, PTSD, and depression. *Chronic Stress*, *9*. https://doi.org/10.1177/24705470251334943.

Ayika, D., Dune, T., Firdaus, R., & Mapedzahama, V. (2018b). A qualitative exploration of post-migration family dynamics and intergenerational relationships. *Sage Open*, *8*(4). https://doi.org/10.1177/2158244018811752.

Carroll, H. A., Kvietok, A., Pauschardt, J., Freier, L. F., & Bird, M. (2023). Prevalence of common mental health disorders in forcibly displaced populations versus labor migrants by migration phase: A meta-analysis. *Journal of Affective Disorders*, *321*, 279-289. https://doi.org/10.1016/j.jad.2022.10.010.

Choi, S. Y. P. (2019). Migration, masculinity, and family. *Journal of Ethnic and Migration Studies*, *45*(1), 78-94. https://doi.org/10.1080/1369183X.2018.1427562.

Dibo, S. (2022). The sociocultural trauma of forced migration and displacement. *Sotsiologicheskoe Obozrenie / Russian Sociological Review*, *21*(4), 120-135. https://doi.org/10.17323/1728-192x-2022-4-120-135.

Doğangün, G., & Keysan, A. Ö. (2022). Göçün Suriyeli kadınların toplumsal cinsiyet pratikleri üzerindeki etkisi: imkânlar ve zorluklar. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, *77*(1), 125-150. https://doi.org/10.33630/ausbf.986526.

Gostič, M. (2024). Mental health and psychosocial support for forcibly displaced people: insights from Slovenia. *Two Homelands*, *60*. https://doi.org/10.3986/2024.2.06.

Guo, M., Lemke, A., & Dong, X. (2022). Sources of intergenerational conflict in Chinese immigrant families in the United States. *Journal of Family Issues*, *43*(9), 2275-2294. https://doi.org/10.1177/0192513X211030724.

Güneş Aslan, G. (2022). Travma bilgili bakım ve sosyal hizmet. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, *22*(54), 87-106. https://doi.org/10.21560/spcd.vi.982968.

Harris, K. M., & Chen, P. (2023). The acculturation gap of parent–child relationships in immigrant families: A national study. *Family Relations*, *72*(4), 1748-1772. https://doi.org/10.1111/fare.12760.

Jolof, L., Rocca, P., Mazaheri, M., Okenwa Emegwa, L., & Carlsson, T. (2022). Experiences of armed conflicts and forced migration among women from countries in the Middle East, Balkans, and Africa: a systematic review of qualitative studies. *Conflict and Health*, *16*(1), 46. https://doi.org/10.1186/s13031-022-00481-x.

Karataş, M., & Pak Güre, M. D. (2025). Göçmenlerde aile bütünlüğü: fiziksel, ekonomik ve psikososyal etkilerin çok boyutlu analizi. *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, *9*(1), 32-48. https://doi.org/10.55109/tushad.1653702.

Maj, A., Matynia, M., Michalak, N., Bis, A., & Andersson, G. (2024). New in Town—An internet-based self-efficacy intervention for internal migrants: A randomized controlled trial. *PLOS ONE*, *19*(3), e0299638. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0299638.

Mak, C., & Wieling, E. (2022). A systematic review of evidence-based family interventions for trauma-affected refugees. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *19*(15), 9361. https://doi.org/10.3390/ijerph19159361.

Matei, A., & Bobârnat, E.-S. (2021). Parental role changes in romanian transnational families: consequences of migration. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *18*(24), 12960. https://doi.org/10.3390/ijerph182412960.

Mesa-Vieira, C., Haas, A. D., Buitrago-Garcia, D., Roa-Diaz, Z. M., Minder, B., Gamba, M., Salvador, D., Gomez, D., Lewis, M., Gonzalez-Jaramillo, W. C., Pahud de Mortanges, A., Buttia, C., Muka, T., Trujillo, N., & Franco, O. H. (2022). Mental health of migrants with pre-migration exposure to armed conflict: a systematic review and meta-analysis. *The Lancet Public Health*, *7*(5), e469-e481. https://doi.org/10.1016/S2468-2667(22)00061-5.

Miller, A. B., Davis, S. H., Mulder, L. A., Winer, J. P., Issa, O. M., Cardeli, E., & Ellis, B. H. (2024). Leveraging community-based mental health services to reduce inequities for children and families living in United States who have experienced migration-related trauma. *Psychological Trauma: Theory, Research, Practice, and Policy*, *16*(Suppl 2), S426-S434. https://doi.org/10.1037/tra0001392.

Palattiyil, G., Sidhva, D., Seraphia Derr, A., & Macgowan, M. (2022). Global trends in forced migration: Policy, practice and research imperatives for social work. *International Social Work*, *65*(6), 1111-1129. https://doi.org/10.1177/00208728211022791.

SGDD-ASAM. (2016). *https://sgdd.org.tr/proje/multeci-cocuklara-yonelik-al-farah-cocuk-ve-aile-destek-merkezleri-projesi/*. Erişim Tarihi: 24.11.2025.

Shultz, J. M., Garfin, D. R., Espinel, Z., Araya, R., Oquendo, M. A., Wainberg, M. L., Chaskel, R., Gaviria, S. L., Ordóñez, A. E., Espinola, M., Wilson, F. E., Muñoz García, N., Gómez Ceballos, Á. M., Garcia-Barcena, Y., Verdeli, H., & Neria, Y. (2014). Internally displaced "victims of armed conflict" in Colombia: the trajectory and trauma signature of forced migration. *Current Psychiatry Reports*, *16*(10), 475. https://doi.org/10.1007/s11920-014-0475-7.

Sim, A., Bowes, L., & Gardner, F. (2019). The promotive effects of social support for parental resilience in a refugee context: a cross-sectional study with syrian mothers in Lebanon. *Prevention Science*, *20*(5), 674-683. https://doi.org/10.1007/s11121-019-0983-0.

Sousa, C., Stein, A., Shapiro, J., Shanfeld, G., Cristaudo, K., Siddiqi, M., Haffield, M., & Reddy, H. (2023). "Life becomes about survival": Resettlement, integration, and social services among refugee parents. *Children and Youth Services Review*, *155*, 107191. https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2023.107191.

Suna, H., Çelik, Z., Ağar, M., Eroğlu, E., & Coşkun, İ. (2022). Türkiye'de Suriyeli göçmen çocukların eğitime uyumlarını destekleme: psikolojik destek, dil becerileri, aile desteği, ders dışı sosyal etkinlikler ve öğretmen yeterlilikleri. *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi / İstanbul University Journal of Sociology*, *41*(2), 381-407. https://doi.org/10.26650/SJ.2021.41.2.0051.

Tuğaç, Ç. (2025). Zorunlu göç ve yerinden edilmenin aile dinamiklerine etkisi: Türkiye örneğinde iç ve dış göç deneyimlerine dayalı tematik bir karşılaştırma. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *27*(Aile Özel Sayısı), 79-102. https://doi.org/10.32709/akusosbil.1729556.

Wachter, K., Dalpe, J., Bonz, A., Drozdowski, H., & Hermer, J. (2021). A scoping review of social support interventions with refugees in resettlement contexts: implications for practice and applied research. *Journal of Immigrant & Refugee Studies*, *19*(4), 557-572. https://doi.org/10.1080/15562948.2020.1854917.

Yilmaz, E., Tamam, L., & Cengisiz, C. (2024). Post-traumatic stress disorder among long-term resettled Syrian refugees in Turkey: a comprehensive analysis of pre- and post-migratory factors. *Frontiers in Psychiatry*, *15*. https://doi.org/10.3389/fpsyt.2024.1352288.

ENGELLİ BİREYLERE SAHİP AİLELERDE SOSYAL DIŞLANMA

Kübra ARSLAN ALDAŞ
Hüsamettin ÇETİN

Kaynakça

Akdeniz, F. & Gökmen, G. (2024). Özel gereksinimli bireylerin bakım vericilerinin bakım yükü ve algılanan sosyal izolasyon durumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Journal of Humanities and Social Sciences, 4*(1), 55–68.

Alptekin, H. (2024). Engelli bireylerin gündelik yaşamda karşılaştığı sosyal dışlanma pratikleri. *Olgu Sosyoloji Dergisi, 3*(2), 107–117.

Arıkan, Ç. (2002). Sosyal model çerçevesinde engelliliğe yaklaşım. *Ufkun Ötesi Bilim Dergisi, 2*(1), 12–21.

Arslan, K. (2020). Engelli çocuğu olan ailelerin desteklenme süreçlerinde sosyal hizmet uygulamalarının önemi. *International Social Sciences Studies Journal, 6*(74), 5291–5299.

Atkinson, A. B. (2019). *Social exclusion, poverty and unemployment*. Oxford University Press.

Balcı, S. (2019). Engellilerin sosyal dışlanma algılarının bazı sosyodemografik değişkenlere göre incelenmesi. *Tıbbi Sosyal Hizmet Dergisi,* 14, 59–79.

Barnes, C., & Mercer, G. (2010). *Exploring disability: A sociological introduction* (2nd ed.). Polity Press.

Carers UK. (2021). *Breaks or breakdown: Carers need time off too*.

Degener, T. (2016). Disability in a human rights context. *Laws, 5*(3), 35.

Ergüden, A. D. (2008). *Sosyal dışlanma açısından bedensel engelli bireylerin yaşantılarının incelenmesi* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara, Türkiye.

Ergin, D. & Küçükkaya, B. (2023). Yaşlısına bakım veren aile bireylerinin karşılaştıkları sorunlar. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi, 16*(2), 112–130.

Erten, Ş. & Aktel, M. (2017). Engellilik kültürü: Engellilik modelleri çerçevesinde bir değerlendirme. In C. Ergun & S. Öğrekçi (Ed.), *Sosyal bilimlerde kültür tartışmaları* (s. 79–96). Ankara: Gece Kitaplığı Yayınları.

Genç, H. (2016). *Engellilik ve toplumsal dışlanma*. Pegem Akademi.

Giddens, A. (2006). *Sosyoloji* (5. baskı, E. İ. Genç, Çev.). Cambridge: Polity Press.

Gültekin, T. ve Sezer, S. (2017). Engelli ailelerinin yaşadıkları sosyal ve ekonomik sorunlar. *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Mühendislik Bilimleri Dergisi, 2*(2), 81–100.

Hughes, M. C., Liu, Y., Baumbach, A., & Gardner, D. (2022). Social isolation and caregiver burden among dementia caregivers during the COVID-19 pandemic. *Journal of Gerontological Social Work, 65*(7), 1–16.

Karataş, K. (2002). Engellilerin toplumla bütünleşme sorunları: Bir sosyal politika yaklaşımı. *Ufkun Ötesi Bilim Dergisi, 2*(2), 43–55.

Karasik, R. J., & McDonald, K. E. (2020). Family caregiving and disability. *Journal of Family Social Work, 23*(1), 1–23.

Kandemir, M., Yaşar, M. & Arslan, H. (2024). Evde bakım hizmeti alan yaşlı bireylerin ve bakım verenlerin karşılaştıkları sosyal sorunlar: Oltu örneği. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, 24*(1), 85–110.

Korkut, S. & Öztürk, Z. (2024). Yaşlı bireylere bakım verenlerde bakım yükünü etkileyen faktörler: Kesitsel bir çalışma. *Florence Nightingale Journal of Nursing, 32*(1), 45–55.

Kul, M. & Sarpkaya, R. (2019). Engelli çocuğa sahip ailelerin karşılaştıkları sorunlar ve baş etme yolları. *Toplum ve Sosyal Hizmet, 30*(1), 266–289.

Lister, R. (2020). *Poverty and social exclusion*. Polity Press.

Levitas, R. (2006). The concept and measurement of social exclusion. In *Poverty and social exclusion in Britain*.

Lilly, M. B. (2021). Revisiting the social exclusion of family caregivers: Cross-national trends and policy implications. *Social Policy & Administration, 55*(6), 1015–1034.

Mutluer, C. (2017). Sosyal dışlanma ve engellilik. *Çalışma ve Toplum, 52*, 1013–1030.

OECD. (2021). *Digital transformation in social services: Supporting caregivers and vulnerable groups*.

Oliver, M. (1996). The social model in context. In *Understanding disability: From theory to practice* (pp. 30–42). London: Macmillan Education UK.

Öztürk, A. & Balcı, Y. (2024). COVID-19 döneminde özel gereksinimli çocuğa sahip annelerde sosyal destek ve iyi oluş ilişkisinde bakım yükünün aracı rolü. *International Journal of Contemporary Educational Research, 11*(2), 259–272.

Pearlin, L. I., Mullan, J. T., Semple, S. J., & Skaff, M. M. (1990). Caregiving and the stress process: An overview of concepts and their measures. *The Gerontologist, 30*(5), 583–594. https://doi.org/10.1093/geront/30.5.583

Rodriguez, A., & Smith, L. (2023). Bidirectional associations between caregiver burden and social participation limitations. *Aging & Mental Health, 27*(4), 711–720.

Silver, H. (1994). Social exclusion and social solidarity. *International Labour Review, 133*(5–6).

Silver, H. (2021). The contexts of social exclusion: Rights, risks, and relationships. *Social Inclusion, 9*(3), 4–15.

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. (2023). *Engelli ve yaşlı bireylere ilişkin istatistikler raporu*.

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. (2023). *Ulusal engelli veri sistemi istatistikleri*.

Uzunoğlu, E. (2019). *Engelli bireye sahip ailelerin sorunları ve sosyal dışlanması üzerine nitel bir inceleme* (Yayınlanmamış yüksek lisans tezi). Sakarya Üniversitesi, Sakarya, Türkiye.

WHO. (2011). *World report on disability*. World Health Organization.

World Health Organization. (2021). *Supporting informal carers: The backbone of long-term care systems*.

YAŞLILIK VE AİLE

Hande ŞAHİN

Kaynakça

Active Ageing: A Policy Framework (WHO) (2002). Noncommunicable disease prevention and health promotion: Ageing and life course. Geneva 27, Switzerland. http://whqlibdoc.who.int/hq/2002/who_nmh_nph_02.8.pdf

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. (2021). Evde bakım hizmetleri. Ankara: ASHB.

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı. (2022). Huzurevleri ve yaşlı bakım merkezleri raporu. Ankara: ASHB.

Altındiş, E., & Üner, E. (2023). Yaşlı bakım modellerinin karşılaştırılması. *Geriatrik Bilimler Dergisi*, 6(1), 60-71.

Altunay, Z., & Özkul, M. (2022). Geçmişin değeri günün sosyal problemi: Yaşlılık ve modern toplumda yaşlı bakımı. *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi*, 13(35), 1012-1036

Andrade, D.M.B., Rocha, R.M. & Ribeiro, I.J.S. (2019). Depressive symptoms and family functionality in the elderly with diabetes mellitus. *Issues Ment Health Nurs*. 41(1)54-8

Antonucci, T.C., Fiori, K.L., Birditt, K. & Jackey, L.M.H. (2014). Convoys of social relations: Integrating life-course and convoy perspectives. In R. A. Settersten, Jr. & J.L. Angels (Eds). Handbook of Sociology of Aging (ss.141-157), Springer.

Arun, Ö. (2018). Yaşlı bakımında kültürel değerler ve aile ilişkileri. *Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmet Dergisi*, 4(2), 45-62.

Bengtson, V. L. (2001). Beyond the nuclear family: The increasing importance of multigenerational bonds. *Journal of Marriage and Family,* 63(1) 1-6

Bengtson, V. L., Oyama, P. S. (2007). Intergenerational solidarity: Strengthening economic and social ties. Expert Group Meeting Report, UN Department of Economic and Social Affairs Division for Social Policy and Development.

Bengtson, V. L., & Roberts, R. E. L. (1991). Intergenerational solidarity in aging families: An example of theory and research. *Journal of Marriage and Family*, 53(4), 856–870.

Ergin, F., & Uzun, Ö. (2008). Türkiye'de yaşlıya bakım verenlerde bakım yükü ve etkileyen faktörler. *Türk Geriatri Dergisi*, 11(2), 82-90

Fingerman, K. L., Pillemer, K., Silverstein, M., & Suitor, J. J. (2020). Handbook of intergenerational relations. Springer.

Hauge, S. & Kirkevold, M. (2012). Variations in older persons' descriptions of the burden of loneliness. *Scandinavian Journal of Caring Science,* 26 (3), 553-560

Kalaycıoğlu, S., & Rittersberger-Tılıç, H. (2000). Intergenerational solidarity networks of instrumental and cultural transfers within migrant families in Turkey. *Ageing and Society*, 20(5), 523–542.

Kalınkara, V. (2011). Temel Gerontoloji yaşlılık bilimi. I. Baskı. Nobel Yayıncılık, Yayın No:, 145, Ankara.

Kapıkıran, Ş. & Kapıkıran, N.A. (2016). Yaşlılık ve yalnızlık. Yaşlılık Disiplinlerarası Yaklaşım, Sorunlar, Çözümler 2 içinde (Editör, Kalınkara, V) (syf. 79-104) Nobel: Ankara

Kaplan, M., Sánchez, M., & Hoffman, J. (2017). Intergenerational programs: Concepts, contributions, and challenges. *Journal of Intergenerational Relationships*, 15(4), 319–322

Kaur, H., Kaur, H., & Venkateashan, M. (2015). Factors determining family support and quality of life of elderly population. *International Journal of Medical Science and Public Health*, *4*(8), 1049-1053.

Küçükkaya, B. (2019). Evde bakım hizmetlerinin kapsamı ve yaşlı refahı üzerine etkileri. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, 41(1), 55-74

Läidmäe, V & Tammsaar, K & Tulva, T & Kasepalu. 2012. Quality of life of elderly in Estonia. *The Internet Journal of Geriatics and Gerontology*. 7(1),

Lins, A. E. D. S., Rosas, C., & Neri, A. L. (2018). Satisfaction with family relations and support according to elderly persons caring for elderly relatives. *Revista Brasileira de Geriatria e Gerontologia*, *21*(3), 330-341.

Neugarten, B. L. (1974). Age groups in American society and the rise of the young-old. *The annals of the American academy of political and social science*, *415*(1), 187-198.

OECD. (2021). Long-term care in ageing societies. Paris: OECD Publishing. https://www.oecd.org/en/topics/ageing-and-long-term-care.html

Oğlak S. (2o14). Türkiye'de yaşlının uzun süreli bakımında bakım politikaları. (Edt., Korkmaz N, Yazıcı S) Küreselleşme ve Yaşlılık: Eleştirel Gerontolojiye Giriş, 1. baskı, Ankara, Ütopya Yayınevi (ss.215- 234).

Özmete, E. (2011). Aile içi ilişkilerde bakım sorumluluğu ve toplumsal cinsiyet rolleri. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 66(3), 233-250.

Özmete E, Hussein S. (2017). Türkiye'de yaşlı bakım hizmetleri raporu: Avrupa'dan en iyi uygulama örnekleri ve Türkiye için bir model tasarımı. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı https://www.aile.gov.tr/media/9334/tuerkiye-de-yaşlıbakım-hizmetleri-avrupa-dan-en-iyi-uygulama-oernekleri

Resmi Gazete (1983). Sosyal Hizmetler Kanunu. https://www.mevzuat.gov. tr/mevzuat ? MevzuatNo=2828&MevzuatTur=1& MevzuatTertip=5

Resmi Gazete (2008). Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım ve Rehabilitasyon Merkezleri Yönetmeliği. https://resmigazete.gov.tr/eskiler/2008/08/20080807-4.htm

Schulz, R., & Eden, J. (2020). Families caring for an aging America. Washington, DC: National Academies Press.

Stoddart, H., Whitley, E., Harvey, I., & Sharp, D. (2002). What determines the use of home care services by elderly people? *Health & Social Care in The Community*, *10*(5), 348-360.

Şahin, H. & Aksoy Demirci, A. (2024). Sağlık çalışanlarının demografik özelliklerine göre yaşlı bireylere yönelik tutumları. *Anadolu Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 8(3),431-446

The American Psychological Association (2014). Older adults health and age related changes http://www.apa.org/pi/aging/resources/guides/older.aspx?item=6

TUİK (2024). Türkiye yaşlı profili araştırması, 2023. https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Turkiye-Yasli-Profili-Arastirmasi -2023-53809

TÜİK (2023). Nüfus projeksiyonları 2020-2080. Ankara: TÜİK Yayınları. https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Nufus-Projek- siyonlari-2023-2100 -53699

United Nations (UN). (2022). World population prospects 2022. United Nations, Department of Economic and Social Affairs, Population Division

Victor, C., Scambler, S., Bond, J. & Bowling, A. (2000). Being alone in later life: loneliness, social isolation and living alone. *Reviews in Clinical Gerontology* 10, 407-417.

Weiland, S. (1993). Erik Erikson: Ages, stages, and stories. Generations: Journal of the American Society on Aging, 17(2), 17-22.

WHO (1999). The world health report 1999. https://apps.who.int/iris/handle/ (13.11.2023)

WHO (2011). Global Health and Ageing. www.nia.nih.gov/sites/default/files/global_health_and_aging.pdf

WHO (2013). Ageing http://www.who.int/kobe_centre/ageing/en/ Read date 12.22.2013.

WHO (2015). The growing need for home health care for the elderly: home health care for the elderly as an integral part of primary health care services. https://iris.who.int/items/2353f282-5778-485d-b2bc-caf2c780790b

World Bank. (2023). World Development Indicators. https://data.worldbank.org/

Yıldırım, F. (2015). Çocukların dünyasına yaşlıları dahil etmek: Okul temelli kuşaklararası dayanışma modelleri. *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *19*(1), 275-296.

Zarit, S., Reever, K., & Bach-Peterson, J. (1980). Relatives of the impaired elderly: Correlates of feelings of burden. *The Gerontologist*, 20(6), 649-655.

ESKİ HÜKÜMLÜ KADINLARIN AİLE YAŞAMI VE SOSYAL HİZMET İHTİYAÇLARI

Zeynep GÜNGÖR
Rumeysa AKGÜN

Kaynakça

Adalı, R. (2010). Hapishane Koşulları ve Mahkumlar (Sivas E Tipi Kapalı Cezaevi Örneği). [Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi]. Cumhuriyet Üniversitesi.

Akgün, R. (2012). Kadın Hükümlülerin Ceza İnfaz Kurumlarında Yaşadıkları Sorunlar ve Başa Çıkma Tarzlarının Belirlenmesi: Eskişehir Çifteler Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Örneği (Master's Thesis, Ankara Universitesi (Turkey)).

Akgün, R. (2017). Adam Öldürme Suçundan Cezaevine Giren Kadınları Suça Götüren Nedenler ve Cezaevi Sürecinin İncelenmesi (Doctoral Dissertation, Ankara Universitesi (Turkey)).

Aktürk, A. (2008). Ceza Davalarına Yansımış Kadın Kaynaklı Şiddetin Hukuksal ve Adli Tıbbi Boyutu. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi Adli Tıp Enstitüsü, İstanbul.

Bal, H. (2016). Suç Sosyolojisi. İstanbul: Sentez.

Becker, S. H. (1963). Outsiders; Studies in the Sociology of Deviance. The Free Press.

Besin-Mengla, M. M. (2020). Reintegration difficulties of ex-convicts: Reasons for recidivism of ex-convicts in Cameroon. African Journal of Social Sciences and Humanities Research, 3(4), 10-24.

Bidola, V. R., De Leon, R., Ignacio, E., Mori, M. J., Valdez, S. N., & Bernabe, J. (2024). Life after bars: A narrative-case study of ex-convicts. American Journal of Human Psychology, 2(1), 22-32.

Birleşmiş Milletler. (2008). Cezaevi Müdürleri ve Politika Yapıcılar İçin Kadınlar ve Hapsedilme Üzerine El Kitabı. Ceza Adaleti El Kitapları Serisi.

Borazancı, İ. (2024). Huzurevinde Kalmakta Olan Eski Hükümlülerin Huzurevine Yerleşmesi İle Cezaevi Geçmişi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Yüksek Lisans Tezi, Yalova Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü).

Braithwaite, J. (1989). Crime, shame and reintegration. Cambridge University Press.

Breuer, E., Remond, M., Lighton, S., Passalaqua, J., Galouzis, J., Stewart, K. A., & Sullivan, E. (2021). The needs and experiences of mothers while in prison and post-release: a rapid review and thematic synthesis. Health & Justice, 9(1), 31.

Browne, A., Miller, B., & Maguin, E. (1999). Prevalence and severity of lifetime physical and sexual victimization among incarcerated women. International Journal of Law & Psychiatry, 22: 301-322.

Canay, A.D. (2004). Kadın Suçluluğu Feminist Bakış Açısından Kavramsal Bir İnceleme. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

CMK. Ceza muhakemesi hukuku. Erişim Adresi: https://www.mevzuat.gov.tr

Demirbaş, T. (2001). Kriminoloji, S: 126-138, Seçkin Yayınevi, Ankara.

Demirdöven, S. (2020). Hükümlü veya Tutuklunun Hak Kullanımının ve Beslenmesinin Engellenmesi Suçları (TCK m. 298).

Deschenes, E. P., Owen, B. and Crow, J. (2007). Recidivism among female prisoners: Secondary analysis of the 1994 BJS recidivism data set. Long Beach: California State University.

Dodge, M and Pogrebin, M.R (2001). Collateral cost of imprisonment for women: Complications of reintegration. The Prison Journal, 81 (1), 42-54.

Dönmezer, S. (1994), Kriminoloji, 8'inci Baskı, S:15-75 Beta Basım Yayın, İstanbul.

Erkan, R., & Erdoğdu, Ö. G. M. Y. (2006). Göç ve Çocuk Suçluluğu. Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi, 9(9), 79-90.

Eskiçorapçı, E. (2022). Türkiye'de Kadın Suçluluğunun Feminist Sosyal Hizmet Bağlamında İncelenmesi. Ibad Sosyal Bilimler Dergisi (12), 1-16.

Felitti, V. J., Anda, R. F., Nordenberg, D., Williamson, D. F., Spitz, A. M., Edwards, V., & Marks, J. S. (1998). Relationship Of Childhood Abuse And Household Dysfunction To Many Of The Leading Causes Of Death İn Adults. American Journal Of Preventive Medicine, 14(4), 245–258.

Freudenberg, N. (2004). Community health services for returning jail and prison inmates. Journal of Correctional Health Care, 10(3): 369-396.

Germain, C. B. (1979). Social work practice: People and environments, an ecological perspective. Columbia University Press.

Goffman, E. (1963). Stigma: Notes on the management of spoiled identity. Prentice Hall.

Gönen, A. Ç. (2015). Öldürme Suçu İşlemiş Kadın ve Erkek Hükümlülerde Suç Motivasyonu ve Suça Etki Eden Faktörler. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi.

Görgülü, T., & Öntaş, Ö. C. (2013). Hükümlülerin Suç Davranışının Nedenlerine ve Suç Davranışı Risk Faktörlerine İlişkin Düşünceleri. Toplum ve Sosyal Hizmet, 24(2), 59-82.

Gülerce, Z. Ş. (2019). Hükümlü ve Tutukluların Cezaevi Psiko-Sosyal Servisine Bakışı: Eski Hükümlü ve Tutuklular Üzerine Bir Anket Çalışması. [Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi]. Yalova Üniversitesi.

Haywood, T.W; Kravitz, H M., Goldman L.B., and Freeman A. (2000). Characteristics of women in jail and treatment orientations: A review, Behavior Modification, 24 (3): 307- 324.

Henderson, D., Schaeffer, J., & Brown, L. (1998). Gender Appropriate Mental Health Services For İncarcerated Women: Issues And Challenges. Family & Community Health 21 (3), 42-53.

İçağasıoğlu Çoban, A., & Akgün, R. (2011). Ankara Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda Kalan Kadın Hükümlülerin Psikososyal Durumlarının Saptanması ve Sosyal Desteklerinin Belirlenmesi. Toplum ve Sosyal Hizmet, 22(2), 63-78.

İçli, T. (2013). Kadın Suçluluğu, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2013.

İçli, T. G., & Öğün, A. (1988). Sosyal değişme süreci içinde kadın suçluluğu. Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 5(2).

İçli, T.G. (1993). Türkiye' De Suçlular: Sosyal Kültürel ve Ekonomik Özellikleri, S:16, Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Kültür Merkezi Yayını, 71.

İğde, İ. (2009). Mahkumları Suça Yönelten Faktörler ve Din Anlayışları Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma. [Yayımlanmış Yüksek Lisans Tezi]. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi.

İl, S. (1990). Türkiye'de Kadın Suçluların Genel Özellikleri ve İnfaz Sürecindeki Sorunları Üzerine Bir Araştırma. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

İlbars, Z. (2007). Suç Antropolojisi: Kadın ve Suç. Antropoloji, (22), 1-13.

Kürzinger, J. (1996). Kriminologie. Stuttgart: Boorberg.

La Vigne, N.G., Visher, C., & Castro, J. (2004). Chicago prisoners' reflections on re-turning home. Washington, DC: The Urban Institute.

Laster, L. D. (2008). Abuse, trauma, and social bonding in the etiology of female delinquency. Thesis for the degree of doctor of philosophy, The University of Texas at Arlington, Texas.

Leverentz, A. (2011). Being a Good Daughter and Sister: Families of Origin in the Reentry of African American Female Ex-Prisoners: Families of Origin in the Reentry of African American Female Ex-Prisoners. Feminist Criminology, 6(4), 239-267.

Lloyd, A. (1995). Doubly Deviant, Doubly Damned: Society's Treatment Of Violent Women, Pp.36-108 London: Penguin Boks.

Lord, E.A (2008). The Challenges of mentally ill female offenders in prison. Criminal Justice and Behavior, 35(8), 928-942.

Lund, R., Hyde, R., Kempson, D. & Clarke, P. (2002). Women's Needs After Release From Prison To A Rural Community. Journal Of Correctional Health Care, 9 (3): 271–288.

Maeve, M. K. (2001). Waiting to be caught: The devolution of health for women newly released from Jail. Criminal Justice Review, 26 (2): 143-168.

Mallik-Kane, K. &Visher, C.A. (2008). Health and prisoner reentry: How physical, mental, and substance abuse conditions shape the process of reintegration, Washington, DC : The Urban Institute.

Messerschmidt, J.W. (1993), Masculinities And Crime, Rowman & Littlefield Publishers, Inc, Lanham, Maryland.

Mills, A. & H. Codd. (2008). "Prisoners' families and offender management: mobilizing social capital". Probation Journal 55:9-24.

Naser, R. L., & Visher, C. A. (2006). Family members' experiences with incarceration and reentry. Western Criminology Review, 7(2), 20-31.

Ng, V., Tang, A. & Ang, J. Y. Z. (2019). Challenges Faced by Women Offenders After Incarceration. Women & Criminal Justice, 31(6), 494–504.

Paçacı, A. (2025). Toplumsal Baskıların Kadın Suçluluğu ile İlişkisi: Yalnız Büyümüş Kadınlar Üzerine Nitel Bir Değerlendirme. Yüksek Lisans Tezi.

Richie, B.E. (2001). Challenges incarcerated women face as they return to their communities: Findings from life history interviews. Crime & Delinquency (47) 3: 368– 389.

Saruç, S. (2013). Kadın hükümlüler: cezaevi yaşantısı ve tahliye sonrası gereksinimler. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Hizmet Anabilim Dalı, Doktora Tezi.

Saruç, S. (2014). Türkiye'de Kadın Hükümlüler: Kadın Hükümlülerin Profili ve Suçluluğa Etki Eden Olguların Analizi. Toplum ve Sosyal Hizmet, 25(1), 61-88.

Saruç, S. & İl, S. (2009). Eski hükümlülere yönelik toplumsal dışlanma. Sosyal Dışlanma ve Sosyal Hizmet Sempozyumu, 12-14 Kasım.

Shinkfield, A.J. & Graffam J. (2009). Community Reintegration Of Ex-Prisoners: Type And Degree Of Change İn Variables İnfluencing Successful Reintegration. International Journal Of Offender Therapy And Comparative Criminology, 53(1): 29–42.

Singer, M.I., Bussey, J., Song, L. & Lunghofer, L. (1995). The psychosocial issues of women serving time in jail. Social Work, 40 (1), 103-114.

Social Exclusion Unit, (2002). Reducing Re-offending by Ex-prisoners. London: Social Exclusion Unit.

Sönmez, H. (2021). Eski Tutuklu ve Eski Hükümlülerin Cezaevindeki Gündelik Hayat Deneyimleri (Master's Thesis, Necmettin Erbakan University (Turkey)).

Stone, U., Liddell, M. & Martinovic, M. (2015). Jumping hurdles: The myriad of issues and barriers for incarcerated mothers to regain custody of children. Justice Policy Journal , 12(1), 1 –23.

Strayer, J. & Roberts, W. (2004), Childrens Anger Emotional Expressiveness And Empathy: Relations With Parents Empathy Emational Expressiveness, And Parenting Practices, Social Development, 13; 229-255.

Şimşek, S. (2017). Social Adaptation Processes After Discharge Of Women'S Provisions. Eurasian Academy Of Sciences Social Sciences Journal, Eurasian Academy Of Sciences, vol. 15(15), pages 42-75.

TCK. Türk Ceza Kanunu. Erişim Adresi: https://www.mevzuat.gov.tr

Timms, N. (1967) A Sociological Approach To Social Problems, Routledge & Kegan Paul Ltd., Boston.

TÜİK, (2021). Ceza İnfaz Kurumu İstatistikleri- 2020 Raporu.

TÜİK, (2025). Ceza İnfaz Kurumuna Giren Hükümlü İstatistikleri Verileri, 19.11.2025. Erişim: [Http://www.Tuik.Gov.Tr].

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, (1982), Tertip:5, cilt:22, sayı:17863 (Mükerrer), s. 6.

Uludağ, R. T. & Akgün, R. (2025). Tahliye Olmuş Hükümlülerde Damgalanma ve İstihdam Sorunları. Premium e-Journal of Social Sciences (PEJOSS), 9(55), 480-488.

Ülken, H. Z. (1969). Sosyoloji Sözlüğü. Milli Eğitim.

ÇOCUKLARA KUCAK AÇMA YOLCULUĞU: EVLAT EDİNDİRME HİZMET MODELİYLE BİR YAŞAMIN İNŞAASI

Lütfi YILDIZ

Kaynakça

Aile Mahkemelerinin Kuruluş Görev ve Yargılama Usullerine Dair Kanun. (2003). Kanun No: 4787, Resmi Gazete, 24997, 18.01.2003.

Akyüz, E. (2024). Çocuk hukuku. *Pegem Akademi,* Ankara.

Ataca, B., Önder Erol, P. & Aloğlu, E. (2017). Çocuğun değeri ve aile değişimi: Türkiye'den otuz yıllık bir portre. *Sosyoloji Dergisi*, (35), 77-101.

Ayan, T. (2025). Evlat edinen veya koruyucu aile olan kalpten ebeveynlerin deneyimlerinin instagram üzerinden incelenmesi. *Yüksek Lisans Tezi,* Akdeniz Üniversitesi.

Biçer Olgun, H. (2021). Kültürün sosyal inşası ve benliğin kültürel kuruluşu: Sosyalizasyon sürecinde aile, benlik ve kültür ilişkisi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (39), 492-532.

Çoban Kaynak, R. & Gökler, R. (2018). Çocuk refahı çalışanlarının tükenmişlik ve mesleki doyumları üzerine bir inceleme. *Akademik Hassasiyetler*, *5*(9), 155-169.

Çocuk Koruma Hizmetleri Planlama ve Çocuk Bakım Kuruluşlarının Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik (2022). Resmi Gazete, 31945, 06.09.2022.Çocuk Koruma Kanunu. (2005). Kanun No: 5395, Resmi Gazete, 25876, 15.07.2005.

Dermott, E. & Fowler, T. (2020). What ıs a family and why does ıt matter? *Social Sciences*, *9*(83).

Dozier, M. & Bernard, K. (2017). Attachment and Biobehavioral Catch-up: Addressing the Needs of Infants and Toddlers Exposed to Inadequate or Problematic Caregiving. Curr Opin Psychol, 15, 111–117.

Duran, R. (2021). Türkiye Aile Yapısında Evlat Edinme Üzerine Bir Değerlendirme. *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi,* 5(1), 19-31.

Erdugan Acartürk, S. & Özkan, Y. (2025). Yarının ebeveynleri: Evlat edinme sırasında bekleyen ailelerin deneyimleri. *Sosyal Politika Çalışmaları Dergisi*, Aile Özel Sayısı, 187-222.

Groger, R. & Bhagwan, R. (2023). Adoptive parents' experiences of support from social workers and informal networks during the adoption on process. *Social Work/Maatskaplike Werk*, *59*(4), 304-323.

Karataş, Z. (2020). Evlat edinme sürecinde biyolojik annenin hak arama mücadelesi: Vaka sunumu. *Toplum ve Sosyal Hizmet,* 31(3), 1394-1414.

Koruyucu Aile Yönetmeliği (2012). Resmi Gazete, 28497, 14.12.2012.

Küçükali, A. S. & Savaş, E. (2023). Sağlıklı koruyucu aile ortamının oluşumu: Bağlanma teorisi ile bir analiz. *International Social Sciences Studies,* 9(115), 8300-8313.

Küçüklerin Evlat Edinilmesinde Aracılık Faaliyetlerinin Yürütülmesine İlişkin Tüzük (2009). Resmi Gazete, 27170, 15.03.2009.

Long, T., Jones, C., Jomeen, J. & Martin, C. R. (2022). Transition to adoptive parenthood: A concept analysis. *Community Practitioner*, 44-47.

Nadeem, E., Waterman, J., Foster, J., Paczkowski, E., Belin, T. R. & Miranda, J. (2017). Long-term effects of pre-placement risk factors on children's psychological symptoms and parenting stress among families adopting children from foster care. *Author Manuscript*, *25*(2), 67-81.

Neil, E. (2012). Making sense of adoption: ıntegration and differentiation from the perspective of adopted children in middle childhood. *Children And Youth Services Review*, (34), 409-416.

Okur Aktaş, Ş., Akkaya, S., Güneş, S. & Kazak Berument, S. (2024). Korunma altındaki çocukların gelişimlerinin bakım tiplerine ve mizaç özelliklerine göre karşılaştırılması. *Türk Psikolojisi Dergisi*, 55-77.

Pak Güre, M. D., Aydeniz, Ü. & Uğurlu, Z. (2024). Türkiye'de koruyucu aile ve evlat edinme ile ilgili çalışmalar: Sistematik bir inceleme. *Sosyal Çalışma Dergisi*, *8*(2), 52-66.

Sharma, R. (2013). The family and family structure classification redefined for the current times. *Journal of Family Medicine and Primary Care*, *2*(4), 306-310.

Skandrani, S., Harf, A. & El Husseini, M. (2019). The impact of children's pre-adoptive traumatic experiences on parents. *Frontiers in Psychiatry,* (10), 866.

Sosyal Hizmetler Kanunu. (1983). Kanun No: 2828, Resmi Gazete, 18059, 27.05.1983.

Suğur, N. & Saygı Doğru, E. (2010). Koruma altındaki çocukların aile ve devlet algısı üzerine bir araştırma. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, *65*(1), 115-133.

Türk Medeni Kanunu. (2001). Kanun No: 4721, Resmi Gazete, 24607, 08.12.2001.

Umay, C. ve Yıldız, L. (2025). Koruyucu aile hizmetinde iletişim dinamikleri: Koruyucu aile, koruyucu çocuk ve biyolojik aile arasındaki etkileşim örüntüleri. *Uluslararası Öğrenen Toplum Dergisi*, *2*(1), 109-134.

Vatansever Öztürk, M. (2023). Türk hukukunda evlat edinme müessesesinin tarihi gelişimi. *Yıldırım Beyazıt Hukuk Dergisi*, *8*(2), 313-355.

Yıldırım, A. (2022). Geleneksel bir evlat edinme biçimi olarak kardeşler arasındaki çocuk dolaşımı: Sipariş Bebekler. *Korkut Ata Türkiyat Araştırmaları Dergisi,* (8), 794-814.

Yıldız, L. (2024). Yükleriyle olgunlaşmış çocuklar: Duygusal değerleriyle evlat edindirme ve koruyucu aile hizmetleri. *Morena Yayınevi.* Konya

Yıldız, L., Kaya, Ş. & Doğan, A. C. (2015). Evlat edinme süreci içerisinde yer alan ailelerde yalnızlık. *Ulusal Sosyal Hizmet Sempozyumu İnsan Değer ve Onurunu Yüceltmek Tam Metin Bildiriler*, 111-118.

Zastrow, C. (2013). Sosyal hizmete giriş. *Nika Yayınları.* Ankara.

KURUM BAKIMINDA YETİŞEN BİREYLERİN AİLE YOLCULUĞU: AİDİYET, ENTEGRASYON VE NESİLLER ARASI DİNAMİKLER

Mukaddes KAPCI

Kaynakça

Akın, M. H. (2011). *Toplumsallaşma sözlüğü. Çizgi Kitabevi.*

Aydın, M. (2011). Güncel kültürlerde temel kavramlar. Açılım Kitap.

Baydar, M. Ç. (1990). "Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı tanıtım serisi-2". Ankara.

Birleşmiş Milletler. (1990). Çocuk Haklarına Dair Sözleşme. https://www.unicef.org/turkey/%C3%A7ocuk-haklar%C4%B1na-dair-s%C3%B6zle%C5%9Fme

Borlandi, M., Boudon, R., Cherkaoui, M., & Valade, B. (2011). *Sosyolojik düşünce sözlüğü (B. Arıbaş, Çev.). İletişim Yayınları.*

Çiftci, E. G. (2009). Türkiye'de ve dünyada korunma ihtiyacı olan çocuklara yönelik hizmetlerin tarihsel gelişimi. Aile ve Toplum Eğitim Kültür ve Araştırma Dergisi, 5(19), 53–65.

Dizman, H., & Gürsoy, F. (2005). İlköğretim 4 ve 5. sınıfa devam eden anne yoksunu olan ve olmayan çocukların saldırganlık eğilimleri. Kastamonu Eğitim Dergisi, 13(2), 437–446.

Erguncu, H. (1997). Sosyal hizmetler bağlamında korunmaya muhtaç çocuklar sorununa Cumhuriyet Türkiyesi'nin yasal yaklaşımı. 4. Ulusal Sosyal Hizmetler Konferansı Bildirileri (ss. 121–128). Sosyal Hizmet Uzmanları Derneği.

Eröz, M., & Güler, A. (1977). Türk ailesi. Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı.

Fırat, D., & Topaloğlu, H. (2010). Total kurum, disipliner cezaevi, kamp: Goffman, Foucault ve Agamben'in kavramlarıyla Diyarbakır Askeri Cezaevi (1980–84). https://www.academia.edu/37746183/

Karakoyun, S. Y. (2014). *Kurum bakımı deneyimi olan yetişkinlerin adil dünya inançları ve bağlanma stillerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Maltepe Üniversitesi].*

Resmî Gazete. (1983, 24 Mayıs). Sosyal Hizmetler Kanunu (Sayı: 18059).

Resmî Gazete. (2005, 15 Temmuz). Çocuk Koruma Kanunu (Sayı: 25876).

Resmî Gazete. (2001, 8 Aralık). Türk Medeni Kanunu (Sayı: 24607).

Salgırlı, S. G. (2014). Total kurumların özellikleri. Teorik Bakış, 4, 33–57.

Salk, L. (1993). Bebeklikten yetişkinliğe çocuğun duygusal sorunları (E. Onur, Çev.; 5. baskı). Remzi Kitabevi.

Saygılı, S., ve Çankırılı, A. (1998). Annemi istiyorum. TÜR DAV.

Tabanoğlu, A. (1990). Evlat edinme ve koruyucu aile müesseselerindeki gelişmeler. Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu I. Aile Şurası Bildirileri (ss. 115–124). Aile Araştırma Kurumu Başkanlığı.

Telsiz, M. (2001). Toplumsal değişme süreçlerinde aile, ev ekonomisi ve sosyal hizmetler. K. Karataş (Ed.), Sosyal Hizmet Sempozyumu 1996 içinde (ss. 338–342).

Türkdoğan, O. (2002). Osmanlıdan günümüze Türk toplum yapısı (1. baskı). Çamlıca Yayınları.

UNICEF. (2011). Türkiye'de çocukların durumu raporu. https://www.unicef.org/turkey/

Üstün, E., & Akman, B. (2002). Korunmaya muhtaç çocukların benlik algısının incelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 23, 229–233.*

KRİZ DURUMLARINDA AİLEYİ GÜÇLENDİRME: SOSYAL HİZMETLERİN POLİTİKA VE MÜDAHALE BOYUTU

Esra ÇAĞLIYAN

Kaynakça

Aktaş, A. M. (2003). Kriz durumlarında sosyal hizmet müdahalesi. *Kriz Dergisi, 11*(3), 37-44.

Alon, T., Doepke, M., Olmstead-Rumsey, J., & Tertilt, M. (2020). *The impact of COVID-19 on gender equality (No. w26947).* USA: National Bureau of Economic Research.

Altun, F. (2016). Afetlerde psikososyal hizmetler: Marmara ve Van depremleri karşılaştırmalı analizi. *İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 4* (8-9), 183-197.

Aykaç, B. (2001). Kamu yönetiminde kriz ve kriz yönetimi. *Gazi Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi, 3*(2), 123-132.

Bales, R. F., & Parsons, T. (2014). *Family: Socialization and interaction process*. Routledge.

Carlson, M. J., & McLanahan, S. S. (2012). Fragile families, father involvement, and public policy. In *Handbook of father involvement* (pp. 464-491). Routledge.

Conger, R. D., Conger, K. J., & Martin, M. J. (2010). Socioeconomic status, family processes, and individual development. *Journal of Marriage and Family, 72*(3), 685-704.

Davranış Bilimleri Enstitüsü (2020). Disfonksiyonel aile yapısı nedir ve etkileri nelerdir?. https://www.dbe.com.tr/tr/yetiskin-ve-aile/11/disfonksiyonel-aile-yapisi-nedir-ve-etkileri-nelerdir adresinden erişildi.

Demir, Ö., ve Acar, M. (2005). *Sosyal Bilimler Sözlüğü* (6. Baskı). İstanbul: Adres Yayınları.

Işık, A. (2020). Koronavirüs (Covid-19) salgını döneminde ailede krize müdahale. *Akademia Doğa ve İnsan Bilimleri Dergisi, 6*(1), 1-9.

İpek, E. (2022). Sosyal politikanın dünyada ve Türkiye'de tarihsel gelişimi. Develi, A., ve İpek, E. (Ed.), *Sosyal politikayı keşfetmek: Temel çalışma konuları* içinde (ss. 1-26). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

İpek, E. (2023). Dijital ekonomide refah hizmetleri. Develi, A., ve Erikli Selek, S. (Ed.), *Dijitalleşme ve sosyal politika* içinde (ss. 1-38). Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi Yayınları.

Kara, F. R. (2024). Building A half-sibling in the process of marriage and divorce for adults: Half sibling relationships. *Toplum ve Sosyal Hizmet, 35*(1), 1-19.

Kılıç Ceyhan, E. (2023). Afetlere müdahalede sosyal hizmetin çok boyutlu rolü. *İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Dergisi, 8*(2), 779-786.

Koç, M., ve Yalçın, S. (2023). Crisis intervention in disasters: The work of the ministry of family and social services in the Kahramanmaraş Earthquake. *International Journal of Social Work Research, 3*(2), 93-105.

Kök, H. (2023). Afetlerde kriz yönetimi ve sosyal hizmet örgütleri. *Sosyal Çalışma Dergisi, 7*(1), 1-17.

Kuruhalil, İ., Özyazıcı, A., ve Hosseınnezhad, F. (2020). Türkiye'de Covid-19 pandemisi döneminde sosyal hizmet. *Türkiye Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi, 5*(1), 1-18.

McLanahan, S. (2004). Diverging destinies: How children are faring under the second demographic transition. *Demography, 41*(4), 607-627.

McLanahan, S., & Sandefur, G. D. (2009). *Growing up with a single parent: What hurts, what helps.* Harvard University Press.

Ofori-Amanfo, B. (2023). *Family is a Social Structure.* https://kpu.pressbooks.pub/genderincanadaworkbook/chapter/bernice-ofori-amanfo adresinden erişildi.

Prime, H., Wade, M., & Browne, D. T. (2020). Risk and resilience in family well-being during the COVID-19 pandemic. *American Psychologist, 75*(5), 631.

Resmî Gazete (2013). *Sosyal Hizmet Merkezleri Yönetmeliği*. https://resmigazete.gov.tr/eskiler/2013/02/20130209-3.htm adresinden erişildi.

Sevim, Y., Güldeste, A., ve Öner, C. (2016). Boşanan erkeklerin sorunları üzerine sosyolojik bir araştırma (Elâzığ ili örneği). *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 26*(2), 293-312.

Şahin Taşğın, N., ve Özel, H. (2011). Türkiye'de sosyal hizmetlerin dönüşümü. *Toplum ve Sosyal Hizmet, 22*(2), 175-190.

Taşağal, D. (2023). Sosyal hizmette krize müdahale yaklaşımının aile içi şiddet mağduru kadın sorunu üzerinden tartışılması. *Tıbbi Sosyal Hizmet Dergisi, 21,* 148-171.

Tomanbay, I. (2000). Deprem, insan ve sosyal hizmetler. *Toplum ve Sosyal Hizmet, 12*(1), 123-137.

Tuncay, T. (2003). *Afetlerde sosyal hizmet: 1999 Yılı Marmara ve Bolu Düzce depremleri sonrasında gerçekleştirilen sosyal hizmet uygulamaları* (Doktora tezi). Hacettepe Üniversitesi, Ankara.

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (2025a). *Sosyal Hizmet Merkezleri*. https://www.aile.gov.tr/sss/aile-ve-toplum-hizmetleri-genel-mudurlugu/sosyal-hizmet-merkezi/ adresinden alındı.

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (2025b). *Aile Sosyal Destek Programı (ASDEP).* https://www.aile.gov.tr/sss/aile-ve-toplum-hizmetleri-genel-mudurlugu/aile-sosyal-destek-programi-asdep/ adresinden alındı.

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (2025c). *Aile Danışmanlığı Hizmeti.* https://www.aile.gov.tr/athgm/uygulamalar/aile-danismanligi-hizmeti/ adresinden alındı.

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (2025d). *Anka Çocuk Destek Programı*. https://www.aile.gov.tr/chgm/uygulamalar/anka-cocuk-destek-programi/ adresinden alındı.

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (2025e). *Alo 183.* https://www.aile.gov.tr/btgmd/e-hizmetler-yeni/alo-183 adresinden alındı.

T.C. Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (2025f). *Sosyal ve Ekonomik Destek (SED) Hizmeti.* https://www.aile.gov.tr/sss/cocuk-hizmetleri-genel-mudurlugu/sed-hizmeti/ adresinden alındı.

Wright, H. N. (2003). *The new guide to crisis & trauma counseling.* Baker Pub Group Publishing.

Yıldırım, Ş. (2016). Sosyal hizmette krize müdahale yaklaşımının kullanımı: Krize müdahale. *Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü Dergisi, 3*(4), 481-486.

Yolcuoğlu, İ. G. (2012). Türkiye'de sosyal politika ve sosyal hizmetlerin geliştirilmesi. *Toplum ve Sosyal Hizmet, 23*(2), 145-158.

DEĞİŞEN İNANÇ HARİTALARI

Üniversite Gençliğinin Sekülerlik Yönelimleri

Dr. Öğr. Üyesi Halil İbrahim AKKUŞ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1956
Din Sosyolojisi

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-733-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
AKKUŞ, Halil İbrahim
DEĞİŞEN İNANÇ HARİTALARI
Üniversite Gençliğinin Sekülerlik Yönelimleri

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Ahmedi, Ekber Şah, ve Kemal Ataman. 2019. "Varoluşsal Güvenlik ve Sekülerleşme: Eleştirel Bir Çözümleme". Ss. 117-52 içinde *Sekülerleşme Tartışmaları*, editör M. A. K. Volkan Ertit. Ankara: Kadim Yayınları.

Akkuş, Halil İbrahim. 2021. *Türk Toplumunun Dindarlık Algısı*. Isparta: Fakülte Kitabevi.

Antalyalı, Ömer Lütfi, ve Ali Murat Alparslan. 2022. *Jamovi Uygulamalı İstatistik Analizleri*. Ankara: Nobel Yayınları.

Arı, Yılmaz. 2021. "Toplumsal Değişim ve Din". *Asya Studies* 5(16):131-42. doi:10.31455/asya.958362.

Aron, Raymond. 1994. *Sosyolojik düşüncenin evreleri*. 3. bs. Ankara: Bilgi Yayınevi.

Arslantürk, Zeki. 2004. *Sosyal Bilimciler İçin Araştırma Metod ve Teknikleri*. 6. bs. İstanbul: Çamlıca Yayınları.

Asad, Talal. 2020a. *Seküler Çeviriler: Ulus-Devlet, Modern Benlik ve Hesapçı Akıl*. 1. bs. İstanbul: Vakıfbank Kültür Yayınları.

Asad, Talal. 2020b. *Sekülerliğin Biçimleri Hıristiyanlık, İslamiyet ve Modernlik*. 3. bs. İstanbul: Metis Yayınları.

Aydınalp, Halil. 2019. "Yerel Bir Dünyevileşme Kavramı: 'Özerk Dünyevileşmeler'". Ss. 153-95 içinde *Sekülerleşme Tartışmaları*, editör M. A. K. Volkan Ertit. Ankara: Kadim Yayınları.

Bal, Hüseyin. 2020. *Kurumlar Sosyolojisi*. Bursa: Sentez Yayıncılık.

Baş, Fatih. 2025. "A Theoretical And Factual Analysis On Religion, Society And Secularization Debates". *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (70):161-70. doi:10.30794/pausbed.1611313.

Batur, Behçet. 2020. *İbn Haldun'un Bilim Anlayışı ve Sekülerleşme*. Ankara: Gece Kitaplığı.

Baysal, Tahir, Mehmet Sağlam, Mehmet Kıvrak, Mehmet Akif Kay, ve Emine Şentürk. 2024. "Türkiye'de Gençlerin Çeşitli Değişkenler Açısından Algılarının İncelenmesi- Türkiye Gençlik Araştırması 2022". *Dicle Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 14(27):126-58. doi:10.53092/duiibfd.1309871.

Becher, Tony, ve Paul Trowler. 2001. *Academic Tribes and Territories: Intellectual Enquiry and the Culture of Disciplines*. 2. bs. Buckingham: Society for Research into Higher Education & Open Univ. Press.

Berger, Peter L. 1999. "The Desecularization of the World: A Global Overview". Ss. 1-18 içinde *The desecularization of the world: resurgent religion and world politics*, editör P. L. Berger. Grand Rapids, Michigan: William B. Eerdmans Publishing Company.

Berger, Peter L. 2011. *Kutsal Şemsiye*. 4. bs. İstanbul: Rağbet Yayınları.

Beye, Peter. 2013. *Religion in the Context of Globalization: Essays on Concept, Form, and Political Implication*. Routledge Studies in Religion and Politics. Abingdon, Oxon New York: Routledge.

Bhabha, Homi K. 2004. *The Location of Culture*. New York: Routledge.

Bottomore, T. B., ve Maximilien Rubel. 2006. *Marx'ın sosyolojisi*. İstanbul: Chiviyazıları Yayınevi.

Bourdieu, Pierre. 2010. *Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste*. Routledge Classics. London: Routledge.

Bruce, Steve. 2002. *God Is Dead: Secularization in the West*. Repr. Oxford: Blackwell.

Bruce, Steve. 2003. "The Social Process of Secularization". Ss. 249-63 içinde *The Blackwell Companion to Sociology of Religion*, editör R. K. Fenn. John Wiley & Sons, Ltd.

Bruce, Steve, ve David Voas. 2023. "Secularization Vindicated". *Religions* 14(3):301. doi:10.3390/rel14030301.

Büyüköztürk, Şener. 2006. *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı: istatistik, araştırma deseni, SPSS uygulamaları ve yorum*. 6. bs. Ankara: Pegem Akademi.

Calhoun, Craig. 2017. "Sekülerizm, Vatandaşlık ve Kamusal Alan". Ss. 115-38 içinde *Laikliği Yeniden Düşünmek*, editör Craig Calhoun, Jonathan VanAntwerpen, ve Mark Juergensmeyer. Ankara: Nika Yayınevi.

Can, Abdullah. 2014. *SPSS ile Bilimsel Araştırma Sürecinde Nicel Veri Analizi*. 3. bs. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık.

Casanova, Jose. 2007. "Rethinking Secularization: A Global Comparative Perspective". Ss. 101-20 içinde *Religion, Globalization and Culture*, editör P. Beyer ve L. Beaman. Boston: Brill.

Casanova, Jose. 2017. "Seküler, Sekülerleştirmeler, Sekülerizmler". Ss. 85-113 içinde *Laikliği Yeniden Düşünmek*, editör Craig Calhoun, Jonathan VanAntwerpen, ve Mark Juergensmeyer. Ankara: Nika Yayınevi.

Casanova, José V. 1994. *Public Religions in the Modern World*. Chicago London: University of Chicago Press.

Chaves, Mark. 1994. "Secularization as Declining Religious Authority". *Social Forces* 72(3):749-74. doi:10.2307/2579779.

Cilacı, Osman. 1994. "Dua". *TDV İslam Ansiklopedisi* 9:529-30.

Comte, Auguste. 1998. *Early Political Writings*. 1st ed. Texts in the History of Political Thought. West Nyack: Cambridge University Press.

Çelik, Celaleddin. 2002. *Şehirleşme ve din*. 1. basım. Konya: Çizgi Kitabevi.

Davie, Grace. 2007. *The Sociology of Religion*. London: Sage Publications.

Davison, Andrew. 2020. *Türkiye'de sekülarizm ve modernlik*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Demir, Mustafa. 2021. *Jamovi ve Jasp Programı ile Temel ve İleri Düzey Nicel Veri Analizi*. Ankara: Pegem Akademi.

Demir, Talip. 2021. "Seküler Tutum Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik, Güvenirlik Çalışması". *Ağrı İslami İlimler Dergisi* (9):19-37.

DeVellis, Robert F. 2022. *Ölçek Geliştirme Kuram ve Uygulamalar*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Dobbelaere, Karel. 2004. *Secularization: An Analysis at Three Levels: Second Printing*. 2nd, Revised ed bs. Brussels: Peter Lang AG, Presses Interuniversitaires Européennes.

Dobbelaere, Karel. 2011. "The Meaning and Scope of Secularization". Ss. 599-615 içinde *The Oxford Handbook of the Sociology of Religion*, editör P. B. Clarke. Oxford University Press.

Durkheim, Émile. 1995. *The Elementary Forms of Religious Life*. New York, N.Y: The Free Press.

Durkheim, Émile. 2023. *İntihar: Bir toplumbilim incelemesi*. editör Ş. Baş. İstanbul: Pozitif.

Durkheim, Emile. 2023. *Toplumsal İşbölümü*. Cem Yayınevi.

Erkan, Erol. 2021a. "Sekülerleşme Teorileri Perspektifinden Türkiye'de Dindarlık". *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 20(4):1557-70. doi:10.21547/jss.962845.

Erkan, Erol. 2021b. "Sekülerleşme Teorileri Perspektifinden Türkiye'de Dindarlık". *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 20(4):1557-70. doi:10.21547/jss.962845.

Ertit, Volkan. 2013. "Sekülerleşme Teorisinde Bilim ve Din İlişkisine Farklı Bir Yaklaşım". *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 14(2):115-30.

Ertit, Volkan. 2015. "Sekülerleşmenin Hızlandırıcısı Olarak Kentleşme". *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* (41):247-54.

Ertit, Volkan. 2020a. *Sekülerleşme Teorisi*. 2. bs. Ankara: Liberte Yayınları.

Ertit, Volkan. 2020b. "Sosyolojinin Kurucu Figürlerinde Din". *Akademik Hassasiyetler* 7(14):1-35.

Ertit, Volkan. 2023. "Development and Validation of Secularity Scale for Muslims". *Open Theology* 9(1):1-30. doi:10.1515/opth-2022-0236.

Fetvalar. 2018. 527.

Field, Andy. 2018. *Discovering Statistics Using IBM SPSS Statistics*. 5th Edition. London: Sage.

Fox, Jonathan. 2015. *Political Secularism, Religion, and the State: A Time Series Analysis of Worldwide Data*. Cambridge Studies in Social Theory, Religion and Politics. Cambridge: Cambridge University Press.

George, Darren, ve Paul Mallery. 2019. *IBM SPSS Statistics 25 Step by Step: A Simple Guide and Reference*. Fifteenth edition. New York: Routledge.

Giddens, Anthony, ve Philip W. Sutton. 2020. *Sosyoloji*. 8. bs. İstanbul: Kırmızı Yayınları.

Gorski, Philip S., ve Ateş Altınordu. 2008. "After Secularization?" *Annual Review of Sociology* 34(Volume 34, 2008):55-85. doi:10.1146/annurev.soc.34.040507.134740.

Göle, Nilüfer. 2023. *Seküler ve Dinsel: Aşınan Sınırlar*. 4. bs. İstanbul: Metis Yayınları.

Haberli, Mehmet. 2023. "Dijital Çağda Aile: Ebeveynleriyle İlişkisi Çerçevesinde Gençlik ve Din". *Türkiye İlahiyat Araştırmaları Dergisi* 7(3):374-89. doi:10.32711/tiad.1245065.

Hair, Joseph F., Jr, Marcelo L.D.S. Gabriel, Dirceu da Silva, ve Sergio Braga Junior. 2019. "Development and validation of attitudes measurement scales: fundamental and practical aspects". *RAUSP Management Journal* 54(4):490-507. doi:10.1108/RAUSP-05-2019-0098.

Haynes, Jeff. 1997. "Religion, Secularisation and Politics: A Postmodern Conspectus". *Third World Quarterly* 18(4):709-28.

Hervieu-Léger, Danièle. 2000. *Religion as a Chain of Memory*. New Brunswick, NJ: Rutgers University Press.

Kant, Immanuel. 1991. *Political Writings*. 2nd ed. enlarged. editör H. S. Reiss. Cambridge Texts in the History of Political Thought. Cambridge: Cambridge university press.

Karagöz, Yalçın. 2021. *Spss Amos Meta Uygulamalı Biyoistatistik*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Karagöz, Yalçın, ve Sait Bardakçı. 2020. *Bilimsel Araştırmalarda Kullanılan Ölçme Araçları ve Ölçek Geliştirme*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Karayiğit, Nuriman. 2017. "Sosyo-Ekonomik Düzeyin Psiko-Sosyal Gelişim ve Dindarlığa Etkileri". *Pamukkale Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 4(7):119-33. doi:10.17859/pauifd.292235.

Kirman, M. Ali, ve Hasan Sarı. 2019. "Post-Seküler Toplumda Anlam Arayışını ve Tasavvufu Yol Metaforu Üzerinden Okumak". Ss. 197-218 içinde *Sekülerleşme Tartışmaları*, editör M. A. Kirman ve V. Ertit. Ankara: Kadim Yayınları.

Köklü, Nilgün, Şener Büyüköztürk, ve Ömay Çokluk Bökeoğlu. 2006. *Sosyal Bilimler İçin İstatistik*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

Küçükcan, Talip. 2005. "Modernleşme ve Sekülerleşme Kuramlarş Bağlamında Din, Toplumsal Değişme ve İslâm Dünyası". *İslam Araştırmaları Dergisi* (13):109-28.

Lechner, Frank J. 1991. "The Case against Secularization: A Rebuttal". *Social Forces* 69(4):1103-19. doi:10.2307/2579304.

Luckmann, Thomas. 2003. *Görünmeyen din: Modern toplumda din problemi*. İstanbul: Rağbet Yayınları.

Mannheim, Karl. 2018. *Bilgi Sosyolojisi*. Birinci basım. İstanbul: Pinhan Yayıncılık.

Marshall, Gordon. 1999. *Sosyoloji sözlüğü*. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Marx, Karl. 1977. *A Contribution to the Critique of Political Economy*. Moscow: Progress Publishers.

Marx, Karl. 2009. *Hegel'in hukuk felsefesinin eleştirisi*. 2.baskı. Ankara: Sol Yayınları.

Neuman, W. Lawrence. 2022. *Toplumsal Araştırma Yöntemleri Nicel ve Nitel Yaklaşımlar*. C. 1. 2. bs. Ankara: Siyasal Kitabevi.

Özay, Mehmet. 2020a. "Din, Sekülerleşme ve Laiklik". Ss. 229-72 içinde *Din Sosyolojisi*, editör K. Canatan ve M. Tekin. Ankara: Bilimsel Araştırma Yayınları.

Özay, Mehmet. 2020b. *Sekülerleşme ve Din: Batı'da Sekülerleşme Teorileri ve Tartışmaları*. 2. bs. İstanbul: İbn Haldun Üniversitesi Yayınları.

Özel, Fatma Begüm, ve Alper Mumyakmaz. 2025. "Eklektik Paradigma Perspektifinden Türk Muhafazakarlığı; Yeni Muhafazakarların Sekülerleşme Tecrübeleri". *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi* 13(43):456-79. doi:10.33692/avrasyad.1682634.

Paasi, Anssi. 1996. *Territories, Boundaries and Consciousness: The Changing Geographies of the Finnish-Russian Border*. Chichester New York Brisbane [etc.]: J. Wiley & sons.

Pollack, Detlef, ve Gert Pickel. 2007. "Religious Individualization or Secularization? Testing Hypotheses of Religious Change – the Case of Eastern and Western Germany". *The British Journal of Sociology* 58(4):603-32. doi:10.1111/j.1468-4446.2007.00168.x.

Ritzer, George. 2022a. *Büyüsü Bozulmuş Dünyayı Büyülemek*. 5. bs. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Ritzer, George. 2022b. *Toplumun McDonaldlaştırılması: çağdaş toplum yaşamının değişen karakteri üzerine bir inceleme*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Sandal, Nukhet A., ve Jonathan Fox. 2013. *Religion in International Relations Theory: Interactions and Possibilities*. Routledge Studies in Religion and Politics. London: Routledge.

Sarmış, Mustafa. 2016. "Sinema ve din (Sekülerleşme bağlamında Hollywood sineması örneği)". Doktora Tezi, Necmettin Erbakan Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü / Felsefe ve Din Bilimleri Ana Bilim Dalı / Din Sosyolojisi Bilim Dalı.

Stepan, Alfred. 2017. "Demokratik ve Demokratik Olmayan Modern Rejimlerde Çoklu Sekülerizm". Ss. 171-213 içinde *Laikliği Yeniden Düşünmek*, editör Craig Calhoun, Jonathan VanAntwerpen, ve Mark Juergensmeyer. Ankara: Nika Yayınevi.

Şengül, Fatma Nur. 2020. "Kuramsal Boyutta Sekülerleşme ve Din İlişkisi". *Aydın İnsan ve Toplum Dergisi* 6(2):315-32.

Şengül, Fatma Nur, ve Halil Aydınalp. 2022. "Sekülerlik Ölçeği Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması". *Maarif Mektepleri Uluslararası Sosyal ve Beşeri Bilimler Dergisi* 5(1):25-37. doi:10.47155/mamusbbd.1068733.

Tabachnick, Barbara G., ve Linda S. Fidell. 2020. *Çok değişkenli istatistiklerin kullanımı*. 6. basımdan çeviri. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Taş, Kemaleddin. 2005. *Üniversite Gençliğinin Dindarlık Kriterleri*. Ankara: Alter Yayıncılık.

Tavşancıl, Ezel. 2005. *Tutumların ölçülmesi ve SPSS ile veri analizi*. Ankara: Nobel.

Taylor, Charles. 2021. *Modern Toplumsal Tahayyüller*. 3. bs. Metis Yayınları.

Taylor, Charles. 2024. *Seküler Çağ*. 4. bs. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Teschke, Benno. 2003. *The Myth of 1648: Class, Geopolitics, and the Making of Modern International Relations*. London: Verso.

Tunç, Harun. 2023. "Dindarlık ve Sekülerliğin Cinsiyetlendirilmesi Sorunsalı". *Amasya İlahiyat Dergisi* (21):289-310. doi:10.18498/amailad.1348100.

Turner, Bryan S. 2018. "Din ve Çağdaş Sosyolojik Kuramlar". *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 27(2):203-24.

Uçar, Ramazan. 2006. *Sosyolojik Açıdan Alevilik-Bektaşilik (Abdal Musa Tekkesi Üzerine Bir Araştırma)*. Ankara: Aziz Andaç Yayınları.

Uçar, Ramazan, ve Halil İbrahim Akkuş. 2018. "Türk Toplumunun Dindarlık Yönelimine Cinsiyet ve Yaş Eksenli Bir Bakış". *Toplum Bilimleri Dergisi* (23):7-22.

Uysal, İbrahim, ve Abdullah Kılıç. 2022. "Normal Dağılım İkilemi". *Anadolu Journal of Educational Sciences International* 12(1):220-48. doi:10.18039/ajesi.962653.

Ülver, Lütfü. 2021. "Rodney Stark'ın Sekülerleşme Teorisi". *Rumeli İslam Araştırmaları Dergisi* (7):179-95.

Weber, Max. 2006. *Sosyoloji Yazıları*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Weber, Max. 2012. "Ekonomi & Toplum. 1". Istanbul: Yarın Yayınları.

Wilson, Bryan R. 1976. "Aspects of Secularization in the West". *Japanese Journal of Religious Studies* 3(4):259-76.

Wilson, Bryan R. 2018. "Sekülerleşme: Süregelen Model". *Antakiyat* 1(1):127-35.

Wilson, Bryan Ronald. 1982. *Religion in Sociological Perspective*. Oxford New York: Oxford university press.

Wilson, Bryan Ronald. 2017. *Seküler toplumlarda Din 50 yıl sonra*. Ankara:Pegem Akademi Yayıncılık.

Wirth, Louis. 1938. "Urbanism as a Way of Life". *American Journal of Sociology* 44(1):1-24.

Yamane, David. 1997. "Secularization on Trial: In Defense of a Neosecularization Paradigm". *Journal for the Scientific Study of Religion* 36(1):109-22. doi:10.2307/1387887.

Yapıcı, Asım. 2006. "Yeni Bir Dindarlık Ölçeği ve Üniversiteli Gençlerin Dinin Etkisini Hissetme Düzeyi: Çukurova Üniversitesi Örneği". *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (ÇÜİFD)* 6(1):66-116.

Yapıcı, Asım. 2009. "Modernleşme-Sekülerleşme Sürecinde Türk Gençliğinin Anlam Dünyasında Dinin Yeri (Çukurova Üniversitesi Örneği)". *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi (ÇÜİFD)* 9(2):1-37.

Yazıcıoğlu, Yahşi, ve Samime Erdoğan. 2004. *SPSS Uygulamalı Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Demokrat Parti Döneminde Olaylı Siyasi Seyahatler

Zile, Uşak, Geyikli ve Kayseri Olayları

1958-1960

Yunus Özdurğun

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1932
Bilim - Toplum - Siyaset

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-695-9
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÖZDURĞUN, Yunus
Demokrat Parti Döneminde
Olaylı Siyasi Seyahatler
Zile, Uşak, Geyikli ve Kayseri Olayları
1958-1960

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Arşivler

Devlet Arşivleri Başkanlığı Cumhuriyet Arşivi [BCA]

Resmi Yayın ve Tutanaklar

Resmî Gazete

Türkiye Büyük Millet Meclisi Zabıt Ceridesi *[TBMMZC]*

Türkiye Büyük Millet Meclisi Tutanak Dergisi *[TBMMTD]*

Türkiye İstatistik Kurumu Milletvekili Genel Seçimleri (1923- 2011). Ankara: Türkiye İstatistik Kurumu Matbaası, 2012

Süreli Yayınlar

Akis

Akşam

Cop

Cumhuriyet

Çanakkale

Demokrat Uşak

Dünya

Erciyes Telgraf

Hakimiyet

Hürriyet

Kale

Milliyet

Milletçi Uşak

Mücadele

Son Posta

Tercüman

Tokat

Ulus

Vakit

Vatan

Yeni Kayseri

Yeni Sabah

Zafer

Zafer Gelibolu'nun Sesi

Kitaplar

Ağaoğlu, Samet. *Arkadaşım Menderes*. İstanbul: Baha Matbaası, 1967.

Ağaoğlu, Samet. *Marmara'da Bir Ada*. İstanbul: Baha Matbaası, 1972.

Akbıyıkoğlu, Ali Rıza. *Demokrasi ve İsmet Paşa*. Ankara: Filiz Matbaacılık, 1986.

Akşin, Sina. *Ana Çizgileriyle Türkiye'nin Yakın Tarihi*. Ankara: İmaj Yayıncılık, 2006.

Albayrak, Mustafa. *Türk Siyasi Tarihinde Demokrat Parti 1946-1960*. İstanbul: Phoenix Yayınları, 2004.

Arcayürek, Cüneyt. *Yeni İktidar Yeni Dönem 1951-1954*. Ankara: Bilgi Yayınevi, 1983.

Aydemir, Şevket Süreyya. *İhtilâlin Mantığı ve 27 Mayıs İhtilâli*. İstanbul: Remzi Kitabevi, 2000.

Aydemir, Şevket Süreyya. *İkinci Adam 1950-1964*. Cilt 3. İstanbul: Remzi Kitabevi, 1988.

Baban, Cihad. *Politika Galerisi*. İstanbul: Remzi Kitabevi, 1970.

Bağlum, Kemal. *Bir Dönemin Uyuyan Kulağı*. Ankara: Ümit Yayıncılık, 2002.

Barutçu, Faik Ahmet. *Siyasî Anılar*. İstanbul: Milliyet Yayınları, 1977.

Başgil, Ali Fuad. *27 Mayıs İhtilâli ve Sebepleri*. İstanbul: Kubbealtı Neşriyat, 2017.

Belen, Nezahat Keleş. *Türkiye'ye Damgasını Vuran Bir Dönem, Bir Olay, Bir Yaşam: Dr. Baha Akşit*. İzmir: Turgut Yayıncılık, 1995.

Bila, Hikmet. *Sosyal Demokrat Süreç İçinde CHP ve Sonrası*. İstanbul: Milliyet Yayınları, 1987.

Birgit, Orhan. *Evvel Zaman İçinde*. İstanbul: Doğan Kitap, 2006.

Boratav, Korkut. *Türkiye İktisat Tarihi (1908-1985)*. İstanbul: Gerçek Yayınevi, 1998.

Burçak, Rıfkı Salim. *Yassıada ve Öncesi*. Ankara: Çam Matbaası, 1976.

Coşkun, Alev. *Neşir Yasağının Kalkmasından Sonra Uşak Olaylarının İçyüzü*. İstanbul: Sıralar Matbaası, 1959.

Çalışkan, Süleyman. *Muzaffer Mert Anlatıyor*. Uşak: Özler Ofset, 2010.

Çavdar, Tevfik. *"Müntehib-i Sani"den Seçmene*. Ankara: V Yayınları, 1987.

Çufalı, Mustafa. *Türkiye'de Demokrasiye Geçiş Dönemi (1945-1950)*. Ankara: Babil Yayıncılık, 2004.

Demir, Şerif. *Türkiye'de Askerî Darbeler ve Vesayet (27 Mayıs-12 Mart-12 Eylül)*. Ankara: Türk İdari Araştırmalar Vakfı İktisadi İşletmesi, 2020.

Düvenci, Yusuf Rıza ve Aytaç Demirci. *Bir Mücadele Gazetası! Demokrat İzmir*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2018.

Erer, Tekin. *On Yılın Mücadelesi.* İstanbul: Ticaret Postası Matbaası, t.y.

Eroğul, Cem. *Demokrat Parti (Tarihi ve İdeolojisi)*. Ankara: İmge Yayınevi, 2003.

Göğüş, Ali İhsan. *Hep İsmet Paşa'nın Yanında*. İstanbul: Remzi Kitabevi, 2008.

Gülen, Ahmet. *Ne İçindeyiz Ne Dışında: Mülakatlarla Yakın Tarihimiz*. Ankara: Bilgi Yayınevi, 2021.

Güley, Ferda. *Kendini Yaşamak*. İstanbul: Cem Yayınevi, 1990.

Hazıroğlu, Alaaddin. *Konuşan Tarih: Doruk'ta Görülen Yer Uşşak*. İzmir: Anadolu Matbaacılık, 2003.

Karakuş, Emin. *40 Yıllık Bir Gazeteci Gözüyle İşte Ankara*. İstanbul: Hürriyet Yayınları, 1977.

Karanis, Fikri. *Koltuk Değnekli Demokrasi ve 27 Mayıs Darbesi*. İstanbul: Ajans Medya, 1994.

Karayaman, Mehmet. *İsmet İnönü'nün Uşak'ta Taşlanması Olayının İç Yüzü*. İstanbul: AKY Yayınları, 2013.

Kabasakal, Mehmet. *Türkiye'de Siyasal Parti Örgütlenmesi (1908-1960)*. İstanbul: Tekin Yayınevi, 1991.

Koçak, Cemil. *Siyasal Tarih (Çağdaş Türkiye IV)*. İstanbul: Cem Yayınevi, 1997.

Koçaş, Sadi. *Atatürk'ten 12 Mart'a*. Cilt 1. İstanbul: Doğuş Matbaası, 1977.

Kocabaş, Süleyman. *27 Mayıs 1960 Darbesine Giden Yolda Uşak Olayları ve İzmir-Topkapı Olayları*. İstanbul: Bayrak Yayıncılık, 2011.

Kocabaş, Süleyman. *27 Mayıs 1960 Darbesine Giden Yolda Yeşilhisar-Kayseri Olayları 17 Şubat-3 Nisan 1960*. Kayseri: Bayrak Matbaacılık, 2010.

Menderes, Aydın, ve Taha Akyol. *Demokrasiden Darbeye: Babam Adnan Menderes*. İstanbul: Doğan Kitap, 2011.

Ökte, Faik. *Varlık Vergisi Faciası*. İstanbul: Nebioğlu Yayınevi, 1951.

Önder, Necmettin. *Yassıada'da Milli İrade Nasıl Mahkum Edildi*. İstanbul: Dem Yayınları, 1990.

Sarol, Mükerrem. *Bilinmeyen Menderes*. Cilt II. İstanbul: Kervan Yayınları, 1983.

Tanili, Server. *Nasıl Bir Demokrasi İstiyoruz*. İstanbul: Alkım Yayınevi, 2007.

Teziç, Erdoğan. *100 Soruda Siyasî Partiler*. İstanbul: Gerçek Yayınevi, 1976.

Toker, Metin. *Demokrasimizin İsmet Paşalı Yılları 1944-1974 (Demokrasi'den Darbeye 1957-1960)*. İstanbul: Bilgi Yayınevi, 1991.

Toker, Metin. *İsmet Paşayla 10 Yıl*. Cilt 1. Ankara: Akis Yayınları, 1966.

Tuna, Taşkın. *Adnan Menderes'in Günlüğü*. İstanbul: Şûle Yayınları, 2010.

Tunaya, Tarık Zafer. *Türkiye'de Siyasal Partiler*. Cilt 1. İstanbul: Hürriyet Vakfı Yayınları, 1988.

Uyar, Hakkı. *Demokrat Parti İktidarında CHP 1950-1960*. İstanbul: Doğan Yayıncılık, 2017.

Uyar, Hakkı. *Vatan Cephesi*. İstanbul: Büke Yayınları, t.y.

Yalman, Ahmet Emin. *Yakın Tarihte Gördüklerim ve Geçirdiklerim (1888–1922)*. Cilt I. İstanbul: Pera Turizm ve Ticaret A.Ş, 1997.

Yarsuvat, Duygun. *Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Hürriyeti ve İlgili Ceza Hükümleri*. İstanbul: Sermet Matbaası, 1968.

Yerdeş, Güngör. *Başkentte Önemli Olaylar ve Yazamadıklarım*. Ankara: Ümit Yayıncılık, 2006.

Yeşil, Ahmet. *Türkiye'de Çok Partili Siyasi Hayata Geçiş*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 2001.

Zürcher, Erik Jan. *Cumhuriyet'in İlk Yıllarında Siyasal Muhalefet: Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası (1924-1925)*. İstanbul: İletişim Yayınları, 2021.

Zürcher, Erik Jan. *Modernleşen Türkiye'nin Tarihi*. Çev. Yasemin Soner Gönen. İstanbul: İletişim Yayınları, 2000.

Tezler

Balcı, Meral. *Bir Siyasetçi Portresi: Kasım Gülek Hayatı ve Siyasi Faaliyetleri.* Doktora tezi, Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, 2006.

Metin, Mehmet. *Demokrat Parti Döneminde Kayseri Olayları.* Yüksek lisans tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi, 2018.

Makaleler

Afşar, Erkan. "Türk Politik Tarihinde Demokrat Parti ve 1946 Programı". *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi.* 4/8 (2019): 273-295.

Akbal, Oktay. "İnönü'ye Taş Atan El". *Vatan.* 4 Mayıs 1959, 1.

Akılmak Topçu, Sema ve Selçuk Ural. "27 Mayıs Darbesi Sürecinde Basında İstanbul-Ankara Öğrenci Olayları". *Current Perspectives in Social Sciences.* 25/4 (2021): 1674-1691

Aksoy, Muammer. "Son Hadiselerin Işığında Seyahat Hürriyeti Sona Mı Erdi?". *Vatan.* 22 Ekim 1958, 1.

Albayrak, Mustafa. "Demokrat Parti Döneminde İktidar-Muhalefet İlişkileri". *Demokrasi Platformu Dergisi.* 5/17 (2009): 151-186.

Albayrak, Mustafa. "Demokrat Parti Döneminde Milli Korunma Kanunu Uygulamaları (1955-1960)". *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi.* 23/67 (2007): 219-250.

Albayrak, Mustafa. "Hürriyet Partisi'nin Türk Siyasî Tarihindeki Yeri ve Önemi". *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi.* 24/71 (2008): 341-380.

Atay, Falih Rıfkı. "Bunlar Acınacak Haller". *Dünya.* 22 Eylül 1959, 1, 5.

Atay, Falih Rıfkı. "Doğru Yola Dönmek!". *Dünya.* 4 Mayıs 1959, 1.

Atay, Falih Rıfkı. "Hata İçinde Hata". *Dünya.* 5 Mayıs 1959, 1.

Aydemir, Sefa Salih. "27 Mayıs 1960 Askeri Darbesine Giden Süreçte Üniversite'nin Etkisi". *International Journal of Eurasian Education and Culture.* 1 (2016): 9-22.

Aydın, Tülay. "CHP Genel Sekreterlerinin Parti Siyaseti Üzerindeki Etkileri: Kasım Gülek ve Bülent Ecevit". *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.* 19/2 (2022): 681-697.

Babaoğlu, Resul. "6/7 Eylül 1955 Olayları'nın Muhtemel Failleri Üzerine Bir Değerlendirme". *The Journal of Academic Social Science Studies.* 6/2 (2013): 1349-1371.

Bakan, Selahaddin ve Hakan Özdemir. "Türkiye'de 1946-1960 Dönemi İktidar-Muhalefet İlişkileri: Cumhuriyet Halk Partisi (CHP) Demokrat Parti (DP)'ye Karşı". *Cumhuriyet Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi.* 14/1 (2013): 373-397.

Balcı, Meral ve Yeşim Karadeniz. "1945 Çiftçiyi Topraklandırma Kanunu Tartışmalarının Siyasetteki Muhalif Oluşuma Etkisi ve Demokrat Parti'nin Kuruluşu". *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.* 57 (2018): 271-279.

Bedii Faik. "Kimin Haddine". *Dünya.* 4 Nisan 1960, 1.

Bedii Faik. "Uşak II". *Dünya.* 13 Eylül 1959, 1.

"Bir Türlü Tövbekar Olamayan Günahkar". *Zafer.* 4 Mayıs 1959, 1.

Bulunmaz, Barış. "Türk Basın Tarihi İçerisinde Demokrat Parti Dönemi ve Sansür Uygulamaları". *Öneri Dergisi.* 10/37 (2021): 203-214.

Bulut, Sedef. "Üçüncü Dönem Demokrat Parti İktidarı (1957-1960): Siyasi Baskılar ve Tahkikat Komisyonu". *Gazi Akademik Bakış.* 2/4 (2009): 125-145.

Coşkun, Yasin. "Varlık Vergisi'ne Gösterilen Uluslararası Tepkilere Bir Örnek: ABD'nin Varlık Vergisi'ne Yaklaşımı". *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları*. 36 (2019): 65-82.

Çakır, Hamza ve Deniz Elif Yavalar. "Demokrat Parti İktidarı ve Basın". *MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi.* 6/3 (2017): 257-270.

Çakmak, Diren. "Türk Siyasal Yaşamında Bir Muhalefet Partisi Örneği: Hürriyet Partisi (1955-1958)". *Gazi Akademik Bakış.* 2/3 (2008): 153-186.

Çakmak, Fevzi. "Cumhuriyet Halk Partisi'nin "Ege Vazife Gezisi" ve 1959 Yılı Uşak-İzmir Olayları". *Turkish Studies*. 9/10 (2014): 1247-1266.

Çeviker, Hazal Ceren. "II. Meşrutiyet Döneminde Meydana Gelen Bir Hükümet Darbesi: 23 Ocak 1913 Babıâli Baskını". *Ekonomi İşletme Siyaset ve Uluslararası İlişkiler Dergisi.* 8/1 (2022): 159-170.

Çeven, Mustafa N. "Niye Geldin Paşam?". *Cop.* 2 Nisan 1960, 1–2.

Demir, Şerif. "Adnan Menderes ve 6/7 Eylül Olayları". *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları.* 12 (2007): 37-63.

"Devekuşu Tertipleri!". *Akis.* 16/269 (22 Eylül 1959): 8-9.

"Diktatörlük İdaresi Çoktan Tarihe Karışmış Bulunmaktadır". *Zafer.* 5 Nisan 1960, 1.

Dilşen İnce Erdoğan. "Güç Birliği Karşısında Adnan Menderes'in Siyasi Manevrası: Vatan Cephesi (Manisa Örneğinde)". *BELGİ.* 2/19 (2020): 1910-1924.

"DP Yeni Bir Seçime Hazırlanıyor". *Hürriyet.* 25 Mart 1959, 1, 5.

Ecevit, Bülent. "Barikatlar Neden Aşılabildi?". *Ulus.* 6 Nisan 1960, 1, 5.

Ecevit, Bülent. "CHP Yeraltına Sığamaz". *Ulus.* 8 Nisan 1960, 1.

Ecevit, Bülent. "Demokrat Parti'nin Savunma Harekâtı". *Ulus.* 22 Eylül 1959, 1, 5.

Ecevit, Bülent. "Himmetdede ve İncesu'da Andersonville Davası". *Ulus.* 7 Nisan 1960, 1, 5.

Ecevit, Bülent. "Kendine Karşı Ayaklanan İktidar". *Ulus.* 21 Eylül 1959, 1, 5.

Ekinci, Bezar Eylem. "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Düzenleme Hakkı Bakımından Bildirim Usûlünün Kapsamı". *Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi.* 68/4 (2019): 753-794.

Emiroğlu, Atiye. "27 Mayıs 1960 İhtilali ve Demokrat Parti'nin Tasfiyesi". *Selçuk Üniversitesi Kadınhanı Faik İçil Meslek Yüksekokulu Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi.* 1/1 (2011): 13-27.

Emre Kaya, Ayşe Elif. "Demokrat Parti Döneminde Basın-İktidar İlişkileri". *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi.* 1/39 (2011): 93-118.

Emre Kaya, Elif ve Zakir Avşar. "İktidar-Muhalefet İlişkilerinde Değerlendirilemeyen Bir İyileşme Şansı: Adnan Menderes'in Uçak Kazası Üzerinden Siyasal İletişim İnşa Çabaları". *History Studies.* 4/4 (2012): 219-244.

Erdoğan, Haşim ve Çağrı Pişkin. "Demokrat Parti Dönemi İktidar-Muhalefet Çekişmesinin Bir Ürünü: Nevşehir'in İl, Kırşehir'in İlçe Olması". *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi.* 10/2 (2020): 577-590.

Ertem, Barış. "Siyasal Bir Muhalefet Denemesi Olarak Serbest Cumhuriyet Fırkası". *ODÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi*. 1/2 (2010): 71-92.

Erim, Nihat. "Ayıp Hem Çok Ayıp". *Ulus.* 31 Eylül 1950, 1.

Erim, Nihat. "Halkevleri Meselesi". *Ulus.* 23 Kasım 1950, 1, 5.

Esen, Selin. "18 Nisan 1960 Tarihli Tahkikat Komisyonu". *Mülkiye Dergisi.* 34/267 (2010): 167-192.

Fenik, M. F. "Gasp Değil Adalet Eseri". *Zafer.* 25 Temmuz 1951, 1.

Gençkaya, Ömer Faruk ve Uğur Ülger. "Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Hakkının Düzenlenmesinde Yasama Yorumu 1908-1960". *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi.* 21/4 (2022): 2371-2388.

Gülen, Ahmet. "Demokrat Parti Döneminde Siyasal Şiddet". *Atatürk Yolu Dergisi.* 72 (2023): 126-149.

Hayta, Necdet ve Özlem Yıldırım Kırış. "Demokrat Parti İktidarının İlk Dönemi ve Refik Koraltan (1950-1954)". *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi.* 67 (2020): 323-346.

"İktidarın Yolu". *Zafer Gelibolu'nun Sesi.* 29 Eylül 1959, 1.

İlyas, Ahmet. "İktidar Muhalefet İlişkisine Bir Örnek: Atatürk'ü Koruma Kanunu". *Turkish Studies.* 8/7 (2013): 223-235.

"İnönü'nün Dayanağı". *Erciyes Telgraf.* 13 Nisan 1960, 1.

İnan, Süleyman. "İngiliz Belgelerinde Adnan Menderes'in Uçak Kazası". *BELGİ.* 19 (2020): 1884-1909

"Kanunlar ve Haklar". *Erciyes Telgraf.* 12 Nisan 1960, 1.

Karaosmanoğlu, Yakup Kadri. "Balkan Komitacılığı". *Ulus.* 8 Nisan 1960, 1.

Karaosmanoğlu, Yakup Kadri. "İsmet İnönü'ye Açık Mektup". *Ulus.* 6 Nisan 1960, 1, 5.

Karaosmanoğlu, Yakup Kadri. "Unutmak ve Unutkanlık". *Ulus.* 20 Eylül 1959, 1.

Karaosmanoğlu, Yakup Kadri. "Vatan Cephesi mi Kara Kuvvet Cephesi mi?". *Ulus.* 30 Ekim 1958, 1, 5.

Karaosmanoğlu, Yakup Kadri. "Zile Tahassüsleri". *Ulus.* 23 Ekim 1958, 1.

Kaya, Pınar Özçelik. "Demokrat Parti'nin Demokrasi Söylemi". *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi.* 65/3 (2010): 163-187.

Kaya, Yakup. "1957 Genel Seçimlerinin Türk Siyasi Yaşamına Yansımaları". *Tarihin Peşinde.* 20 (2018): 585-600.

Kılıç, Aziz. "14 Temmuz 1958 Irak Darbesi'nin Türkiye'deki İktidar-Muhalefet İlişkilerine Yansımaları". *Rumeli Tarih Araştırmaları Dergisi.* 1/2 (2021): 40-52.

Koçlar, Bekir. "Çok Partili Hayata Geçiş Döneminde Hükûmet Muhalefet İlişkisi". *Türkler.* XVI (2002): 754-764.

Koçlar, Bekir ve Yunus Özdurğun. "Demokrat Parti'nin İktidara Gelişinin Türk Basınındaki Yansımaları". *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi.* 4/13 (2017): 264-296.

Nadi, Nadir. "CHP Malları". *Cumhuriyet.* 2 Aralık 1953.

Nadi, Nadir. "Güçlü İdare Odur ki". *Cumhuriyet.* 27 Eylül 1959.

Nadi, Nadir. "Gülek'in Çekilişi". *Cumhuriyet.* 29 Eylül 1959.

Nesin, Aziz. "Taşlama, Yuhalama". *Akşam.* 5 Mayıs 1959.

Nesin, Aziz. "Yürüyen Tarihtir". *Akşam.* 4 Mayıs 1959.

Obuz, Ömer. "Halkevlerinin Kapatılmasının Türk Basınına Yansımaları". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi.* 8/41 (2015): 499-511.

Ortaç, Yusuf Ziya. "Bir Taş-Bir Baş". *Akbaba.* 14 Mayıs 1959, 3.

Özdurğun, Yunus. "Türk Siyasi Hayatında 1957 Seçimleri: Beyanatlar ve Tartışmalar". *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi.* 51 (2021): 465-480.

Özçelik, Fatih ve Bilal Tunç. "Cumhuriyet Halk Partisi'nin 1959 Yılı Gezileri Kapsamında Geyikli Olayları". *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi.* 6/3 (2017): 1624-1643.

Pınar, Mehmet. "Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın Doğu Anadolu Bölgesi Teşkilatlanması". *Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi*. 4/11 (2017): 101-118.

Sandalcı, Emil Galip. "Demokraside Hesap Sorulur". *Vatan.* 20 Ekim 1958, 1.

Sancaktar, Caner. "Türkiye'de Çok Partili Rekabetçi Siyasetin Doğuşu: Siyasal Değişimin İç ve Dış Dinamikleri". *Bilgi Strateji Dergisi.* 4/7 (2012): 31-64.

Şener, Aslı Solak ve Fevzi Çakmak. "Türk Basın Tarihi İçinde Muhalif Bir Gazete: Demokrat İzmir". *BELGİ.* 2/20 (2020): 2475-2509.

Şirin, Tolga. "Türkiye'de Toplantı ve Gösteri Yürüyüşü Düzenleme Hakkına İlişkin Sorular". *Anayasa Hukuku Dergisi.* 2/4 (2013): 289-316.

Takım, Abdullah. "Demokrat Parti Döneminde Uygulanan Ekonomi Politikaları ve Sonuçları". *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi.* 67/2 (2012): 157-187.

"Tahkik Heyeti". *Zafer.* 20 Eylül 1959, 1, 4.

Tanju, Sadun. "Sizlere Öğreteceğiz". *Vatan.* 20 Ekim 1958, 1.

"Time Ne Diyor?". *Vatan.* 9 Mayıs 1959.

Tuğluoğlu, Fatih. "Demokrat Partinin Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanunu ve Zile Hadisesi (17 Ekim 1958)". *Tarihin Peşinde.* 15 (2016): 155-183.

"Vali Bey!". *Cop.* 6 Nisan 1960, 1-2.

Uzman, Nasrullah. "İktidardan Muhalefete M. Fuad Köprülü'nün Siyasi Mücadelesi (1956-1966)". *Gazi Akademik Bakış.* 7/13 (2013): 185-208.

Yalman, Ahmet Emin. "Press Restrictions in Turkey". *The Times.* 29 December 1959, 7.

Yetkiner, Ayhan. "Geyikli Hâdiseleri". *Ulus.* 23 Eylül 1959, 3-4.

Bildiriler

Aslan, Zehra. "Yassıada'da Sıradan Bir Vatandaş Çiftin Yargılanma Örneği: Topkapı Olaylarından Sanık Hasan ve Ferdane Polat." *I. Uluslararası Türklerin Dünyası Sosyal Bilimler Sempozyumu Bildirileri* (Antalya, 11-14 Mayıs 2017). Ed. Osman Kubilay Gül ve Celal Can Çakmakcı. Ankara, 2017, 669-682.

DÜŞÜNCE-MEKÂN DİYALEKTİĞİNDE ANTİK ROMA KENTLERİ

Turgay Ovalı

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1930
Araştırma İnceleme

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-680-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
OVALI, Turgay
DÜŞÜNCE-MEKÂN DİYALEKTİĞİNDE
ANTİK ROMA KENTLERİ

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Kaynakça

Abbott, F. F. (1901). *A History and Descriptions of Roman Political Institutions.* New York: Noble Offset Printers Inc.

Abbott, F. F., Johnson, A. C. (2012). *Municipal Administration in the Roman Empire.* New Orleans: Quid Pro, LLC.

Alcock, S. E. (1993). *Graecia Capta: The Landscapes of Roman Greec*e. Cambridge: Cambridge University Press.

Alexander, M. A., Abed-Ben Khader, A. B., Besrour, S., Mansour, B., Soren, D. (1980). *Corpus Des Mosai Ques de Tunisie. 2.1. Thuburbo Majus, Les Mosai Ques De La Re´Gion Du Forum.* Tunis: Institut National D'arche´Ologie Et D'art.

Alföldy, G. (1985). *The Social History of Rome,* translated by F. Pollack. London: Johns Hopkins University Press.

Alvarez Martinez, J. M. (1983). *El Puente Romano de Me´rida*. Monografı´as Emeritenses 1. Badajoz: Museo Nacional de Arte Romano.

Ando, C. (2000). *Imperial Ideology and Provincial Loyalty in the Roman Empire.* Berkeley and Los Angeles: University of California Press.

Aristoteles. (1975). *Politika*. Çev. M. Tunçay. İstanbul: Remzi Kitabevi.

Arnheim, R. (1947). "Perceptional Abstraction and Art." *Psychological Review*, 54: 66-82.

Arnold, W. T. (1879). *The Roman System of Provincial Taxation*. London: Macmillan and Co.

Atkins, J. W. (2018). *Roman Political Thought*. Cambridge: Cambridge University Press.

Aulus Gellius. (1927). *Attic Nights*, translated by J. C. Rolfe. https://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A2007.01.0072%3Abook%3D16%3Achapter%3D13%3Asection%3D13arg E. T. 10 Ekim 2025.

Bairoch, P. (1988). *Cities and Economic Development: From the Dawn of History to the Present.* London: Mansell.

Barrandon, N., Hurlet, F. (2021). "When Magistrates Left Rome for Their Provinces: Temporal, Ritual, and Institutional Methods for Assigning provinciae and Armies (200-167 B.C.)." *Provinces and Provincial Command in Republican Rome: Genesis, Development and Governance*, edited by A. D. Fernández. Zaragoza and Sevilla: Prensas de la Universidad de Zaragoza, Editorial Universidad de Sevilla. 71-88.

Beard, M. (2015). *SPQR: A History of Ancient Rome*. New York: Liveright Publishing.

Beard, M., North, J., Price, S. (1998). *Religions of Rome. Volume 1: A History*. Cambridge: Cambridge University Press.

Becker, J. A., M. Mogetta, N. Terrenato. (2009). "A New Plan For an Ancient Italian City: Gabii Revealed." *American Journal of Archaeology*, 113: 629-462.

Bentz, M., Reusser, C. (2008). *Marzabotto: Planstadt der Etrusker*. Mainz am Rhein: von Zabern.

Beranger, J. (1953). *Recherches sur l'aspect idéologique du principat*. Basel: F. Reinhardt.

Berger, A. (1968). *Encyclopedic Dictionary of Roman Law-Vol. 43*. Philadelphia: The American Philosophical Society.

Bernard, S. (2016). "Debt, Land, and Labor in the Early Republican Economy." *Phoenix*, 70 (3/4): 317-338.

Biggs, T. (2020). *Poetics of the First Punic War*. Ann Arbor: University of Michigan Press.

Bispham, E. (2007). *From Asculum to Actium: The Municipalization of Italy from the Social War to Augustus.* Oxford: Oxford University Press.

Boatwright, M. T. (2000). *Hadrian and the Cities of the Roman Empire*. Princeton: Princeton University Press.

Boatwright, M. T. (2012). *Peoples of the Roman World*. Cambrige: Cambridge University Press.

Boin, D. (2013). *Ostia in Late Antiquity*. Cambridge: Cambridge University Press.

Bonnard, A. (2004). *İnsan ve Tragedya*, çev. Y. Atan. İstanbul: Evrensel Basım Yayın.

Bookchin, M. (2014). *Kentsiz Kentleşme: Yurttaşlığın Yükselişi ve Çöküşü,* çev. B. Özyalçın. İstanbul: Sümer Yayıncılık.

Botsford, G. W. (1906). "The Social Composition of the Primitive Roman Populus." *Political Science Quarterly*, 21 (3): 498-526.

Bradley, G. (2006). "Colonization and Identity in Republican Italy." *Greek & Roman Colonization: Origins, Ideologies & Interactions,* edited by G. Bradley, J.P. Wilson. Swansea: Classical Press of Wales. 161-188.

Bradley, K. (1994). *Slavery and Society at Rome*. Cambrige: Cambridge University Press.

Brandt, J. R. (1985). "Ostia, Minturno, Pyrgi: The Planning Of Three Roman Colonies." *Acta Ad Archaeologiam Et Artium Historiam Pertinentia*, 2 (5): 25-87.

Brennan, T.C. (2001). *The Praetorship in the Roman Republic: Volume 1: Origins to 122 BC.* Oxford: Oxford University Press.

Brunt, P. A. (1990). *Roman Imperial Themes*. Oxford: Clarendon Press.

Bunson, M. (2002). *Encyclopedia of the Roman Empire*. New York: Facts on File.

Burnett, A. M., Amandry, M. (1992). *Roman Provincial Coinage. I. From the Death of Caesar to the Death of Vitellius*. London and Paris: British Museum Publishing.

Burton, G. P. (1975). "Proconsuls, Assizes and the Administration of Justice under the Empire." *The Journal of Roman Studies*, 65: 92-106.

Bury, J. B. (2010). *A History of the Roman Empire from its Foundation to the Death of Marcus Aurelius*. Memphis: General Books LLC.

Campbell, R. (2014). "Transformation of Violance: On Humanity and Inhumanity in Early China." *Violance and Civilization: Studies of Social Violance in History and PreHistory*, edited by R. Campbell. Oxford and Oakville: Oxbow Books, Joukowsky Institute Publication. 94-118.

Castagnoli, F. (1956). *Orthogonal Town Planning in Antiquity*, translated by V. Caliandro. Cambridge (MA): MIT Press.

Catullus, C. V. (1894). *Carmina of Gaius Valerius Catullus*. London: Smithers.

Childe, V. G. (2007). *Tarihte Neler Oldu?* çev. M. Tunçay ve A. Şenel. İstanbul: Alan Yayıncılık.

Chrystal, P. (2015). *Roman Women: The Women who Influenced the History of Rome.* Stroud: Fonthill Media LLC.

Cicero, *Letters to Atticus,* translated by Evelyn Shuckburgh https://en.wikisource.org/wiki/Letters_to_Atticus/4.16 E. T. 10 Ekim 2025.

Cicero, *Letters to Friends,* translated by Evelyn Shuckburgh. https://topostext.org/work/136 E. T. 13 Ekim 2025.

Cicero, M. T. (1856). *The Orations of Marcus Tullius Cicero*, translated by C. D. Yonge, B. A. London. http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Cic.+Agr.+2.96&fromdoc=Perseus%3Atext%3A1999.02.0019 E. T. 10 Eylül 2025.

Cicero, M. T. (1933). *On the Nature of Gods*, translated by H. Rackham. Cambridge: Harvard University Press.

Cicero, M. T. (2014). *Devlet Üzerine*, çev. C. Çevik. İstanbul: İthaki Yayınları.

Cicero, M. T. (2016). *Letters to Atticus, Volume III*, translated by E. O. Winstedt, London: William Heinemann, New York: G. P. Putnam's Sons.

Cicero, M.T. (2003). *Pro Caelio, Third Edition*, translated by Stephen Ciraolo. Mundelein: Bolchazy-Carducci Publishers, Inc.

Cicero. (1928). *On the Republic*, translated by C. W. Keyes. http://www.attalus.org/info/republic.html E. T. 25 Eylül 2025.

Clay, A. M. (1911). "Patricians." *Encyclopædia Britannica 11th ed*. Cambridge: Cambridge University Press. 931–933.

Coarelli, F. (2014). *Rome and Environs: An Archaeological Guide*. Berkeley: University of California Press.

Cornell, T. J. (1995). *The Beginnings of Rome: Italy and Rome from the Bronze Age to the Punic Wars*, London: Routledge.

Cornell, T., Matthews, J. (1982). *Atlas of the Roman World*. London: Phaidon.

Crummy, P. (1977). "Colchester: The Roman Fortress and the Development of the Colonia." *Britannia*, 8: 65-105.

De Coulanges, F. (2011). *Antik Site: Yunan'dan Roma'ya Kadar Tapınma Hukuk ve Kurumlar Üzerine İnceleme*, çev. İ. Kılınç. Ankara: Epos Yayınları.

De Giorgi, A. U. (2019). "The Colonial Landscape of the Middle Republic: The State of Question." *Cosa and the Colonial Landscape of Republican Italy*, edited by A. U. De Giorgi. Ann Arbor: University of Michigan University Press.

DeLaine, J. (1995). "The Insula of The Paintings at Ostia i.4.2-4: Paradigm for a City in Flux." *Urban Society in Roman Italy,* edited by T.J. Cornell and K. Lomas. London and New York: Routledge.

Deminion, M. (2020). "Manly and Monstrous Women: (De-)Constructing Gender in Roman Oratory." *Exploring Gender Diversity in the Ancient World,* edited by A. Surtees, J. Dyer. Edinburgh: Edinburgh University Press. 197-208.

Demircioğlu, H. (1987). *Roma Tarihi*: *1. Cilt Cumhuriyet*. Ankara: Türk Tarih Kurumu

DiLuzio, M. J. (2016). *A Place at the Altar: Priestesses in Republican Rome.* Princeton and Oxford: Princeton University Press.

Dio Cassius. (1916). *Roman History*, translated by Earnest Cary, Cambridge, MA: Harvard University Press. Suetonius

Dio Chrysostom. (1940). *Discourses*. Harvard: Harvard University Press. http://penelope.uchicago.edu/Thayer/E/Roman/Texts/Dio_Chrysostom/home.html E. T. 9 Ekim 2025.

Dionysius of Halicarnassus. (1960). *Roman Antiquities*. Cambridge: Harvard University Press.

Donahue, J. F. (2017). *The Roman Community at Table During the Principate*, New and Expanded Edition. Ann Arbor: University of Michigan Press.

Doxiadis, C. A. (1968). *Ekistics: An Introduction to the Science of Human Settlements*. New York: Oxford University Press.

Duncan, M. (2017). *The Storm Before the Storm: The Beginning of the End of the Roman Republic.* New York: Hachette Book Group.

Duncan-Jones, R. P. (1976). "Some Configurations of Landholding in the Roman Empire." *Studies in Roman Property*, edited by M. I. Finley. Cambridge: Cambridge University Press. 7-33.

Duruy, V. (1886). *History of Rome and of the Roman People from Its Origin to the Establishment of the Christian Empire*. Boston: Dana Estes and Charles E. Lauriat.

E'tienne, R. (1958). *Le Culte Imperial Dans la Peninsule Iberique d'Auguste a'Diocletien. Bibliotheque des Ecoles Françaises d'Athenes et de Rome 191*. Paris: Éditions E. de Boccard.

Ebel, C. (1976). *Transalpine Gaul: The Emergence of a Roman Province*. Leiden: E. J. Brill.

Edmondson, J. (2006). "Cities and Urban Life in the Western Provinces of the Roman Empire 30 BCE–250 CE." *A Companion to the Roman Empire*, edited by D. S. Potter. Malden, Oxford, Carlton: Blackwell Publishing.

Erdkamp, P. (2012). "Urbanism." *The Cambridge Companion to the Roman Economy,* edited by W. Scheidel. Cambridge: Cambridge University Press. 241-265.

Evans, H. B. (1997). *Water Distribution in Ancient Rome: The Evidence of Frontinus.* Ann Arbor: University of Michigan Press.

Everitt, A. (2012). *The Rise of Rome: The Making of the World's Greatest Empire*. New York: Random House.

Finley, M. I. (1973). *The Ancient Economy.* Berkeley, Los Angeles, and London: University of California Press.

Finley, M. I. (1978). *The World of Odysseus*. London: NYRB Classics.

Flower, H. I. (2010). *Roman Republics*. Princeton: Princeton University Press.

Fox, J. H. (1951). *The Publicani of Roman Republic*. Maryland: University of Maryland.

Fronda, M. (2010). B*etween Rome And Carthage: Southern Italy During The Second Punic War*. Cambridge: Cambridge University Press.

Fulminante, F. (2014). *The Urbanisation of Rome and Latium Vetus: From the Bronze Age to the Archaic Era*. New York: Cambridge University Press.

Fumurescu, A. (2013). *Compromise: A Political and Philosophical History*. Cambridge: Cambridge University Press.

Galsterer, H. (2012). "Lex Malacitana". *Brill's New Pauly, Encyclopedia of Ancient World: Antiquity Volume 7,* edited by H.Cancik, H. Schneider. Leiden: Brill.

Gargola, D. J. (1995). *Land, Laws and Gods: Magistrates and Ceremony in the Regulation of Public Lands in Republican Rome.* Chapel Hill: University of North Carolina Press.

Gascou, J. 1983. Pagus et Castellum dans la Confederation Cirteenne. *Antiquites Africaines,* 19: 175-207.

Gates, C. (2011). *Ancient Cities: The Archaeology of Urban Life in the Ancient Near East and Egypt, Greece, and Rome. Seconnd Edition.* London & New York: Routledge.

Gavrielatos, A. (2017). *Self-Presentation and Identity in the Roman World.* Newcastle: Cambridge Scholars Publishing.

Gibbon, E. (1869). *The History of the Decline and Fall of the Roman Empire*, Vol. 3. London: Alex Murray & Son

Gildenhard, I. (2011). *Cicero, Against Verres, 2.1.53-86: Latin Text with Introduction, Study Questions, Commentary and English Translation*. Cambridge: Open Book Publishers.

Goodfellow, C. E. (1935). *Roman Citizenship: A Study of Its Territorial And Numerical Expansion from the Earliest Time to the Death of Augustus*. Lancaster: Lancaster Press.

Goodman, P. J. (2007). *The Roman City and Its Periphery From Rome to Gaul*. London and New York: Routledge

Goudineau, C., de Kisc, Y. (1991). *Vaison-la-Romaine*. Paris: Errance.

Gros, P., Torelli, M. (2007). *Storia Dell'urbanistica. Il Mondo Romano*. Rome: Laterza.

Hakim, B. S. (2001). "Julian of Ascalon's Treatise of Construction and Design Rules from sixth-century Palestine." *Journal of the Society of Architectural Historians*, 60 (1): 4-25.

Halfmann, H. (1979). *Die Senatoren aus dem östlichen Teil des Imperium Romanum:bis zum Ende des 2. Jahrhunderts n. Chr. Göttingen*: Vandenhoeck und Ruprecht.

Hallett, J.P. (1984). *Fathers and Daughters in Roman Society: Women and the Elite*. Princeton: Princeton University Press.

Hammer, D. (2014). *Roman Political Thought: From Cicero to Augustine*. Cambridge: Cambridge University Press.

Hanses, M. (2020). *The Life of Comedy after the Death of Plautus and Terenc*e. Ann Arbor: University of Michigan Press.

Hanson, C. H. (1884). *Wanderings of Aeneas and the Founding of Rome*. London: T. Nelson and Sons.

Hanson, J. W. (2016). *An Urban Geography of the Roman World, 100 BC to AD 300.* Oxford: Archaeopress Publishing.

Hartmann, B. (2020). *The Scribes of Rome: A Cultural and Social History of the Scribae.* Cambridge: Cambridge University Press.

Harvey, D. (2009). *Sosyal Adalet ve Şehir*, çev. M. Moralı. İstanbul: Metis Yayınları.

Hatt, P. K., Reiss, A. J. J. (2002). "Kentsel Yerleşimlerin Tarihi." *20. Yüzyıl Kenti*, der. ve çev. B. Duru ve A. Alkan. Ankara: İmge Kitabevi. 27-35.

Heater D. (2007). *Yurttaşlığın Kısa Tarihi*, çev. M. D. Üst. Ankara: İmge Yayınları.

Heiken, G., Funiciello, R., De Rita, D. (2005). *The Seven Hills of Rome: A Geological Tour of the Eternal City.* Princeton: Princeton University Press.

Hill, L. (2013). "Conceptions of Political Corruption in Ancient Athens and Rome." *History of Political Thought*, 34 (4). 565-587.

Hirschfeld O. (1902). *Der Grundbesitz d. romischen Kaiser in den ersten drei Jahrhunderten.* Dietrich: De Gruyter.

Hooper, F. (1979). *Roman Realities*. Detroit: Wayne State University Press.

Hopkins, K. (1978). "Economic Growth and Towns in Classical Antiquity." *Towns in Societies: Essays in Economic History and Historical Sociology*, edited by P. Abrams and E.A. Wrigley. Cambridge: Cambridge University Press. 35-77.

Houten, P. (2021). *Urbanisation in Roman Spain and Portugal: Civitates Hispaniae in the Early Empire.* London: Routledge.

Hölkeskamp, K. J. (2022). "Political Culture: Career of Concept." *A Companion to the Political Culture of Roman Republic*, edited by V. Arena and J. Prag. Hoboken: Wiley Blackwell. 4-19.

Huffman, J. P. (2018). *The Imperial City of Cologne: From Roman Colony to Medieval Metropolis (19 B.C.-1125 A.D.).* Amsterdam: Amsterdam University Press.

Isidore (2006). *The Etymologies of Isidore of Seville*. Cambridge: Cambridge University Press.

Jenkyns, R. (2013). *God, Space & City in the Roman Imagination*. Oxford: Oxford University Press.

Johnson, A. C., Coleman-Norton, P. R., Bourne, F. C. (1961). *Ancient Roman Statutes: A Translation with Introduction, Commentary, Glossary, and Index.* Austin: University of Texas Press.

Jones, A. H. M. (1940). *The Greek City: From Alexander to Justinian*. Oxford: Clarendon Press.

Jones, A. H. M. (1974). *The Roman Economy: Studies in Ancient Economic and Administrative History*. Oxford: Blackwell.

Jones, M. W. (2003). *Principles of Roman Architecture*. New Haven and London: Yale University Press.

Jördens, A. (2012). "Government, Taxation, and Law." *The Oxford Handbook of Roman Egypt*, edited by C. Riggs. Oxford: Oxford University Press. 56-67.

Juvenal, D. J. (1873). *The Satires of Decimus Junius Juvenalis and of Aulus Persius Flaccus,* translated by Mr. Dryden. London: Jacob Tonson.

Laird, M. L. (2016). "Diversity in Architecture and Urbanism." *A Companion to Roman Italy*, edited by A. E. Cooley. Sussex: Wiley Blackwell. 181-216.

Lampard, E. E. (1965). "Historical Aspects of Urbanization." *The Study of Urbanization*, edited by P. M. Hauser and L. F. Schnore. New York and Colchester: John Wiley. 519-554.

Lassard, Y. (1961). "Law of Caesar on Municipalities." *Ancient Roman Statutes: A Translation with Introduction, Commentary, Glossary, and Index*, edited by A. C. Johnson, P. R. Coleman-Norton and F. C. Bourne. Austin: University of Texas Press. 93-97.

Launspach, C.W.L. (2005). *State and Family in Early Rome*. New Jersey: The Lawbook Exchange, Ltd.

Lewis, N. P. (1981). "The Prefect's Conventus: Proceedings and Procedures." *The Bulletin of the American Society of Papyrologists,* 18: 119-129.

Lintott, A. (1982). *Violence, Civil Strife, and Revolution in the Classical City*, 750-330 B.C. London: Routledge.

Lintott, A. (1993). *Imperium Romanum: Politics and Administration*. London: Routledge.

Lintott, A. (1999). *The Constitution of the Roman Republic*. Oxford: Oxford University Press.

Livy (1912). *History of Rome*. translated by R. C. Roberts. New York: E. P. Dutton and Co..

Loewenstein, K. (1973). *The Governance Of Rome*. The Hague: Martinus Nijhoff .

Lomas, K. Cornell, T. (2005). "Introduction: Patronage and Benefaction in Ancient Italy." *Bread And Cırcuses: Euergetism and Municipal Patronage in Roman Italy,* edited by K. Lomas and T. Cornell. London and New York: Routledge Taylor and Francis Group.

Long, G. (2016). "Provincia", *A Dictionary of Greek and Roman Antiiquities*, edited by W. Smith and J. Murray. London: Wentworth Press. 964-970.

Lucretius, (1910). *On The Nature of Things*, translated by C Bailey. Oxford: Clarendon Press.

MacDonald, W. L. (1986). *The Architecture of the Roman Empire.* New Haven and London: Yale University Press.

Maclachlan, B. (2013). *Women in Ancient Rome: A Sourcebook*. London: Bloomsbury.

Macnair, M. (2020). "The Case of Careless Purchaser, or 'Bonitary Ownership' and Ownership." *Principle and Pragmatism in Roman Law,* edited by B. Spagnolo ve J. Sampson. Oxford: Bloomsbury Publishing. 57-78.

Magoffin, R. V. (2009). *The Quinquennales; an Historical Study*. Charleston: BiblioBazaar.

Malanima, P. (2009). "Decline or Growth? European Towns and Rural Economies 1300-1600." *Jahrbuch für Geschichte des ländlichen Raumes,* 6: 18-43.

Mateos Cruz, P. (2001). "Augusta Emerita." *Archivo espan˜ol de arqueologia,* 74: 183-208.

Mathisen, R. W. (2006). "Peregrini, Barbari, and Cives Romani: Concepts of Citizenship and the Legal Identity of Barbarians in the Later Roman Empire." *The American Historical Review.* 111 (4): 1011-1040.

Mathisen, R. W. (2019). *Ancient Roman Civilization: History and Sources, 753 BCE to 640 CE*. New York: Oxford University Press.

McGeough, K. M. (2004). *The Romans, New Perspectives*. Santa Barbara: ABC-Clio.

Mignone, L. M. (2016). *The Republican Aventine and Rome's Social Order*. Ann Arbor: University of Michigan Press.

Millar, F. (1966). "The Emperor, the Senate and the Provinces." *The Journal of Roman Studies,* 56 (1-2): 156-166.

Milnor, K. (2009). "Women in Roman Historiography." *The Cambridge Companion to the Roman Historians, edited by A. Feldherr.* Cambridge: Cambridge University Press. 276-287.

Moatti, C. (2015). *The Birth of Critical Thinking in Republican Rome*, translated by J. Lloyd. Cambridge: Cambridge University Press.

Mommsen, T. (1894). *The History of Rome in Five Books*. Cambridge Library Collection, Classics.

Morey, W. C. (1901). *Outlines of Roman History*. New York, Cincinnati, Chicago: American Book Company.

Mouritsen, H. (1998). *Italian Unification. A Study in Ancient and Modern Historiography.* London: Instıtute of Classical Studies School of Advanced Study University of London.

Mouritsen, H. (2001). *Plebs and Politics in the Late Roman Republic.* Cambridge: Cambridge University Press.

Mouritsen, H. (2017). *Politics in the Roman Republic*. Cambridge: Cambridge University Press.

Mumford, L. (2007). Tarih Boyunca Kent, Kökenleri, Geçirdiği Dönüşümler ve Geleceği, çev. G. Koca ve T. Tosun. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Nardo, D. (2012). Roman Mythology. San Diego: Lucent Books Inc.

Nevett, L. Perkins, P. (2000). "Essay Eight: Urbanism and Urbanization in the Roman World." *Experiencing Rome: Culture, Identity and Power in the Roman Empire,* edited by J. Huskinson. London and New York: Routledge. 213-44.

Oakeshott, M. (2006). *Lectures in the History of Political Thought*. Exeter: Imprint Academic.

Orlin, E. M. (2022). *A Social and Cultural History of Republican Rome*. New Jersey: Wiley and Blackwell.

Oster, R. (1995). *First Corinthians*. Joplin: Collage Press Publishing.

Pearson, M. (2008). *Perils of Empire: The Roman Republic and the American Republic.* New York: Algora Publishing.

Petersen, L.H. (2006). *The Freedman in Roman Art and Art History.* Cambrige: Cambridge University Press.

Petronius, A. (2000). *Satyricon*, translated by S. Ruden. Indianapolis/Cambridge: Hackett Publishing Company.

Philips, A. (2013*). Designing Urban Agriculture: A Complete Guide to the Planning, Design, Construction, Maintenance and Management of Edible Landscapes*. Hoboken, New Jersey: John Wiley and Sons Inc.

Pinsent, J. (1954). "The Original Meaning of Municeps." *The Classical Quarterly*, 4 (3/4): 158-164.

Platner, S. B. (2015). *A Topographical Dictionary of Ancient Rome.* Cambridge: Cambridge University Press.

Plautus, T. M. (2011). *Amphitryon*. Harvard: Harvard University Press.

Pliny the Elder. (1855). *The Natural History*. London. Taylor and Francis, Red Lion Court, https://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A1999.02.0137%3Abook%3D36%3Achapter%3D50 E. T. 8 Ekim 2025.

Ploetz, C. (1951). *Auszug aus der Geschichte*. Berlin: A.G. Ploetz-Verlag.

Plutarch. (1914). *Parallel Lives*. Cambridge: Harvard University Press.

Polybius. (1889). *Histories*, translated by E. S. Shuckburgh. London, New York. Macmillan. http://www.perseus.tufts.edu/hopper/text?doc=Perseus%3Atext%3A1999.01.0234%3Abook%3D3%3Achapter%3D22 E. T. 21 Eylül 2025.

Potter, D. S. (2014). *The Roman Empire at Bay, AD 180–395.* London and New York: Routledge.

Potter, T. W. (1990). *Roman Italy.* Berkeley and Los Angeles: University od California Press.

Propertius, S. (2004). *The Complete Elegies of Sextus Propertius*, translated by V. Katz. Princeton and Oxford: Princeton University Press.

Quinn, J. C., Wilson, A. I. (2013). "Capitolia." *Journal of Roman Studies,* 103: 117-173.

Reid, J. S. (1913). *The Municipalities of the Roman Empire*. Cambridge: Cambridge University Press.

Rich, J. (2011). "The Fetiales and Roman International Relations." *Priests and State in the Roman World*, edited by J. H. Richardson and F. Santangelo. Stuttgart: Franz Steiner Verlag. 187-242.

Richardson, J. (1976). *Roman Provincial Administration, 227 BC to AD 117*. Bristol: Bristol Classical Press.

Richardson, L. (1988). *Pompeii: An Architectural History.* Maryland: Johns Hopkins University Press.

Roberts, M. (2020). R*ome's Third Samnite War, 298-290 BC: The Last Stand of the Linen Legion*. South Yorkshire: Pen & Sword Military.

Roselaar, S. T. (2010). *Public Land in the Roman Republic: A Social and Economic History of Ager Publicus in Italy, 396-89 BC.* Oxford: Oxford University Press.

Rostovtzeff, M. I. (1926). *The Social and Economic History of the Roman Empire.* Cheshire: Biblo Moser Publishers.

Roymans, N. (2011). "Ethnic Recruitment, Returning Veterans and the Diffusion of Roman Culture among Rural Population in the Rhineland Frontier Zone." *Villa Landscapes in the Roman North, Economy, Culture and Lifestyles*, edited by N. Roymans and T. Derks. Amsterdam: Amsterdam University Press.

Runciman, W. G. (1983). "Capitalism without Classes: The Case of Classical Rome". *The British Journal of Sociology.* 34 (2): 157–181.

Rüpke, J. (2011). *The Roman Calender from Numa to Constantine: Time, History and Fasti*, Hoboken: John Wiley & Sons.

Rykvert, J. (2011). *The Idea of a Town: The Anthropology of Urban Form in Rome, Italy and the Ancient World*. London: Faber and Faber.

Schilling, R. (1981). "The Penates." *Roman and European Mythologies*, edited by Y. Bonnefoy, translated by W. Doniger. Chicago: University of Chicago Press. 138-140.

Scullard, H. H. (2013). *From the Gracchi to Nero: A History of Rome 133 BC to AD 68.* London and New York: Routledge.

Seneca, L. A. (1900). *Minor Dialogs Together with the Dialog "On Clemency".* London: George Bell and Sons. https://en.wikisource.org/wiki/Of_Clemency E. T. 25 Eylül 2025.

Seneca, L. A. (2009). *On Benefits,* edited by A. Stewart. https://www.gutenberg.org/files/3794/3794-h/3794-h.htm E. T. 14 Eylül 2025.

Sewell, J. (2010). *The Formation of Roman Urbanism, 338-200 BC: Between Contemporary Foreign Influence and Roman Tradition.* Portsmouth: Journal Of Roman Archaeology.

Sewell, J. (2014). "Urban Planning, Roman." *Encyclopedia of Global Archeology*, edited by C. Smith. London: Springer Reference. 7554-7567.

Smith, W. (1875). *A Dictionary of Greek and Roman Antiquities*. London: John Murray.

Southern, P. (2006). *The Roman Army: A Social and Institutional History*. Santa Barbara: ABC-CLIO.

Stambaugh, J. E. (1988). *The Ancient Roman City*. Baltimore and London: The Johns Hopkins University Press.

Stamper, J. W. (2005). *The Architecture of Roman Temples: The Republic to the Middle Empire.* Cambridge: Cambridge University Press.

Stevenson, G. H. (1939). *Roman Provincial Administration till the Age of Antonines*. Oxford: Basil Blackwell.

Stobart, J. C. (2020). *The Grandeur That Was Rome*. Frankfurt: Outlook Verlag GmbH.

Stout, S. E. (1924). "How Vergil Established for Aeneas a Legal Claim to a Home and a Throne in Italy." *The Classical Journal*, 20 (3): 152-160.

Strabo. (1924). *The Geography of Strabo*, edited H. L. Jones. Cambridge, Mass.: Harvard University Press; London: William Heinemann, Ltd.

Straumann, B. (2011). "Constitutional Thought in the Late Roman Republic". *History of Political Thought,* 32 (2): 280-292.

Tacitus (1937). *Annals*, translated by J. Jackson. Cambridge: Harvard University Press.

Tan, J. (2017). *Power and Public Finance at Rome, 264-49 BCE*. Oxford: Oxford University Press.

Tatum, W. J. (1999). *The Patrician Tribune: Publius Clodius Pulcher*. Chapel Hill: University of North Carolina Press.

Taylor, L. R. (1966). *Roman Voting Assemblies: From the Hannibalic War to the Dictatorship of Caesar.* Michigan: The University of Michigan Press.

Thomas, E. (2007). *Monumentality and the Roman Empire: Architecture in the Antonine Age.* Oxford: Oxford University Press.

Thompson, L. A. (1962). "The Relationship between Provincial Quaestors and Their Commanders-in-Chief." *Historia: Zeitschrift Für Alte Geschichte*, 11 (3): 339-355.

Tuna, K. (2013). *Toplum Açıklama Girişimleri Olarak Şehir Teorileri*. İstanbul: İz Yayıncılık.

Ulpianus, D. (1932). *The Rules of Ulpian*, translated by S. P. Scott, Volume I. https://droitromain.univ-grenoble-alpes.fr/Anglica/uipian_scott.html#I E. T. 22 Eylül 2021.

Van Deman, E. B. (1909). *The Atrium Vestae*. Washington D.C.: Carnegie Institution of Washington.

Varro. (1934). *On Agiculture*, Cambridge: Harvard University Press. https://penelope.uchicago.edu/Thayer/e/roman/texts/varro/de_re_rustica/1*.html E. T. 31 Eylül 2025.

Verboven, K. (2007). "The Associative Order: Status and Ethos among Roman Businessmen in the Late Republic and Early Empire." *Athenaeum*, 95: 861-893.

Vergilius, (1998). *Aeneas*, çev. T. Uzel. İstanbul: Öteki Yayınevihttps://www.idefix.com/Yayinevi/payel/s=7800:

Vitruvius (1914). *Ten Books on Architecture*, translated by M. H. Morgan. Cambridge: Harvard University Press.

Waddell, Mr. G. (2017). *Greek and Roman Architecture (Classic Architecture) (Volume 1).* CreateSpace Independent Publishing Platform.

Wallace-Hadrill, A. 1997. "Mutatio Morum: The Idea of a Cultural Revolution." *The Roman Cultural Revolution,* edited by T. Habinek and A. Schiesaro. Cambridge: Cambridge University Press. 3-22.

Wan, W. H. (2019). *The Contest for Time and Space in the Roman Imperial Cults and 1 Peter.* London, New York, Oxford, New Delhi, Sydney: T&T Clark Bloomsbery Publishing.

Ward-Perkins, J. B. (1991). *Roman Imperial Architecture*. London: Penguin.

Ward-Perkins, J. B. (1998). "The Cities." *The Cambridge Ancient History XIII, The Late Empire A.D. 337-425*, edited by A. Cameron and P. Garnsey. Cambridge: Cambridge University Press. 371-410.

Whitehorne, J. E. G. (1969). "The Ambitious Builder." *Journal of the Australasian Universities Language and Literature Association,* 31: 28-39.

Williams, R. (2008). *From Romulus to Romulus Augustulus: Roman History for the New Millennium*. Ilinois: Bolchazy-Carducci Publishers.

Wilson, A. I. (2011). "City Sizes and Urbanization in the Roman Empire." *Settlement, Urbanization, and Population,* Oxford Studies on the Roman Economy, edited by A. K. Bowman and A.I. Wilson. Oxford: Oxford University Press. 161-195.

Wirth, L. (2002). "Bir Yaşam Biçimi Olarak Kentlileşme." *20. Yüzyıl Kenti*, der. ve çev. B. Duru ve A. Alkan. Ankara: İmge Kitabevi. 77-106.

Wood, E. M. (2002). "Landlords and Peasants, Masters and Slaves: Class Relations in Greek and Roman Antiquity." *Historical Materialism.* 10 (3): 17–69.

Woolf, G. (2003). *The Cambridge Illustrated History of the Roman World*. Cambridge: Cambridge University Press.

Wordsworth, J. (1874). *Fragments and Specimens of Early Latin*. Oxford: Clarendon Press.

Zanker, P. (2000). "The City as Symbol: Rome and the Creation of an Urban Image." *Romanization and the City: Creation, Transformations, and Failures*, edited by E. Fentress. Portsmouth: Journal of Roman Archaeology, supplement 38: 25-41.

FATİH AYNACI

Gerçekten Kurguya Tarihî Roman

Kuram | Yöntem | Uygulama

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1955
Edebiyat

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-728-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
AYNACI, Fatih
GERÇEKTEN KURGUYA
TARİHÎ ROMAN
Kuram-Yöntem-Uygulama

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Uygulama Eserleri

Sinoué, Gilbert (1991). **L'Égyptienne**. Paris: Editions Danoël.

_____ (1993). **La fille du Nil**. Paris: Editions Danoël.

_____ (2013). **Nil'in Kızı**. çev. Gönül Akgerman. İstanbul: Can Yayınları.

Başvurulan Kaynaklar

Abuzar, Celil (2011). "Dinin Toplumsal Yaşam Üzerindeki Etkisi". **Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, 26 (Temmuz–Aralık): 143-153.

Aksoy, Nazan (2001). "Türk Romanında Yenilikçi Yönelişler". **Çağdaş Türk Yazını** (s.19-41) içinde. (hzl.) Zehra İpşiroğlu. İstanbul: Adam Yayınları.

Aktaş, Şerif (1998). **Roman Sanatı ve Roman İncelemesine Giriş**. Ankara: Akçağ Yayınları.

Aktulum, Kubilay (2014). "Romanesk Söylemin Tarihselleştirilmesi ya da Tarih'i Yeniden Yazmak". **II. Milletlerarası Tarihî Roman ve Romanda Tarih Sempozyumu Bildiri Kitabı** (s. 26-37) içinde. S. Demirkaya (Ed.). Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği Yayınları.

Alain (2019). "Romanla Romancı Üzerine". çev. Fehmi Baldaş. **Türk Dili Dergisi,** Roman Özel Sayısı I-II, Üçüncü baskı (Birinci basım: Temmuz-Aralık 1964/ 154-159): 185-190.

Argunşah, Hülya (2016, a). "Tarihî Roman". **Tarih ve Roman** (s. 9-28) içinde. İstanbul: Kesit Yayınları.

_____ (2016, b). "Tarihî Romanda Postmodern Arayışlar". **Tarih ve Roman** (s. 63-79) içinde. İstanbul: Kesit Yayınları.

Aristoteles (2014). **Nikomakhos'a Etik**. çev. Z. Özcan. Ankara: Sentez Yayınları.

Assmann, Jan (2018). **Kültürel Bellek**. çev. Ayşe Tekin. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Ataç, Nurullah (2019). "Roman Üzerine". **Türk Dili Dergisi,** Roman Özel Sayısı I-II, Üçüncü baskı (Birinci basım: Temmuz-Aralık 1964/ 154-159): 109-112.

Atnur, Gülhan (2000). "Cengiz Aytmatov'un 'Cengiz Han'a Küsen Bulut' Adlı Romanı Üzerine". **A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Dergisi**, (5): 133-141.

Ayvazoğlu, Beşir (2014). "Tarih ve Roman İlişkisine Dair Düşünceler". **II. Milletlerarası Tarihî Roman ve Romanda Tarih Sempozyumu Bildiri Kitabı** (s. 156-158) içinde. S. Demirkaya (Ed.). Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği Yayınları.

Bahtin, Mihail (2001). **Karnavaldan Romana**. çev. Cem Soydemir. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Barthes, Roland (1997). **Göstergebilimsel Serüven**. çev. Mehmet Rıfat- Sema Rifat. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Baysal, Alev (2005). "18. Yüzyıl İngiltere'sinde Tarih Yazım Kuramları ve Tarihî Roman". **Littera Edebiyat Yazıları**, (17): 71-78.

Belge, Murat (1988). "Tarihî Roman Yazmanın Sakıncaları Var". **Argos Dergisi**, (3): 176-178.

_____ (1994). **Edebiyat Yazıları**. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Berkhofer, R. F. (1997). **Beyond the great story: history as text and discourse**. London: Harvard University press.

Bernard, Claudie (1990). "Roman historique et double jeu romanesque: la "chronique du règne de Charles IX" de Mérimée". **Romantisme**, (69): 97-111.

Bezci, Bünyamin (2005). "Kant ve Hegel'in Felsefesinde Etik Anlayışı". **Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi**, 9 (5): 48-61.

Bilgin, Nuri (2013). **Tarih ve Kolektif Bellek**. İstanbul: Bağlam Yayınları.

Bisaha, Nancy (2012). **Doğu ile Batı'nın Yaratılışı**. çev. Melek Dosay Gökdoğan. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.

Bland, D. S. (2017). "Romanda Fiziksel Çevre ve Sosyal-Kültürel Çevre" **Roman Teorisi** (s. 274-290) içinde. Philip Stevick (hzl.). çev. Sevim Kantarcıoğlu. Ankara: Akçağ Yayınları.

Bloch, Marc (2018). **Tarih Savunusu ve Tarihçilik Mesleği**. çev. Ali Berktay. İstanbul: İletişim Yayınları.

Bourneuf, Roland- Ouellet, Réal (1975). **Univers du roman**. Paris: Presses universitaire de France.

Boutaghou, Maya (2006). **Roman hıstorıque, novatıon littéraire et identité culturelle à l'aube du XXe Siècle**. Thèse de doctorat. Université de Limoges, Littérature comparée.

Buğra, Tarık (1988). "Edebiyat ve Tarih". **Argos Dergisi**, (3): 175.

Bulut, Yücel (2014). **Oryantalizmin Kısa Tarihi**. İstanbul: Küre Yayınları.

Butor, Michel (1991). **Roman Üstüne Denemeler**. çev. Mehmet-Sema Rifat. İstanbul: Düzlem Yayınları.

Carr, Edward-Hallett ve Fontana, Josep (1992). **Tarih Yazımında Nesnellik ve Yanlılık**. çev. Özer Ozankaya. Ankara: İmge Kitabevi.

Carr, Edward-Hallet (2015). **Tarih Nedir**. çev. Misket Gizem Gürtürk. İstanbul: İletişim Yayınları.

Cichocka, Marta (2007). **Entre la nouvelle histoire et le nouveau roman historique**. Paris: L'Harmattan.

Conrad, Joseph (2017). "Romanın Dünyası" **Roman Teorisi** (s. 33-34) içinde. Philip Stevick (hzl.). çev. Sevim Kantarcıoğlu. Ankara: Akçağ Yayınları.

Collingwood, Robin George (2017). **Tarih Tasarımı**. çev. Kurtuluş Dinçer. Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Çelik, Yakup (2002). "Tarih ve Tarihî Roman Arasındaki İlişki, Tarihî Romanda Kişiler". **Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi**- bilig, (22): 49-68.

Çeri, Bahriye (2001). **Tarih ve Roman**. İstanbul: Can Yayınları.

Çıkla, Selçuk (2002). "Romanda Kurmaca ve Gerçeklik". **Hece Dergisi**, Türk Romanı Özel Sayısı (65-66-67): 111-129.

Çokum, Sevinç (2014). "Tarihî Romanda Yaşanmışlık". **II. Milletlerarası Tarihî Roman ve Romanda Tarih Sempozyumu Bildiri Kitabı** (s. 50-57) içinde. S. Demirkaya (Ed.). Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği Yayınları.

Daspre, André (1975). "Le roman historique et l'histoire". **Revue d'histoire littéraire de la France**, Le roman historique, 2 (3): 235-244.

Demir, Yaşar (2013). "XIX. Asır Türk-Fransız İlişkilerinde Dönüm Noktası: Napolyon'un Mısır'ı İşgali ve Sonrası Oluşan Diplomatik Durum". **21. Yüzyıl Eğitim ve Toplum Dergisi**, 3, (5): 130-146.

Descartes (2016). **Ruhun Tutkuları**. çev. M. Erşen. Ankara: Say Yayınları.

Doğan, Mehmet Can (2000). "Tarihî Romanın Dinamikleri ve Son On Beş Yılın Tarihî Romanları". **Türk Yurdu Dergisi**, 20 (153-154): 140-157.

Dumantepe, Seçil (2016). "Anlatıcı ve Bakış Açısı Bağlamında Tarihyazımı ve Tarihî Roman Ayrımı". **III. Milletlerarası Tarihî Roman ve Romanda Tarih Bilgi Şöleni Bildiri Kitabı** (s. 294-303) içinde. D. Coşkun (Ed.). Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği Yayınları.

Duquette, Jean-Pierre (1975). "Flaubert, l'histoire et le roman historique" **Revue d'Histoire littéraire de la France**, le roman historique. 2 (3): 344-352.

Dural, Baran (1991). **Edebiyatımızın Üvey Evladı, Tarihî Roman**. İstanbul: Bizim Gergef Yayınları.

Eagleton, Terry (1985). **Eleştiri ve İdeoloji**. çev. E. Tarım- S. Öztoptaş. İstanbul: İletişim Yayınları.

_____ (2011) **Postmodernizmin Yanılsamaları**. çev. Mehmet Küçük. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Ecevit, Yıldız (2012). **Türk Romanında Postmodernist Açılımlar**. İstanbul: İletişim Yayınları.

Eco, Umberto (2011). **Anlatı Ormanlarında Altı Gezinti**. çev. Kemal Atakay. İstanbul: Can Yayınları.

Eken, Ahmet (1988). "Orhan Pamuk'la Edebiyat Tarih İlişkileri Üzerine Söyleşi: 'Tarih, Edebiyatın Alt Kollarından Biridir'". **Argos Dergisi**, (2): 176-181.

Erol, Kemal (2012). "Tarih-Edebiyat İlişkisi ve Tarihî Romanların Tarih Öğretimine Katkısı". **Dil ve Edebiyat Eğitimi Dergisi**, 1 (2): 59-70.

Etensel-İldem, Arzu (2000). **Fransız Gezginlerin Gözüyle Türkler ve Yunanlılar**. İstanbul: Boyut Yayınları, s. 21-23.

Forster, E. M. (2019). **Roman Sanatı**. çev. Ünal Aytür. İstanbul: Milenyum Yayınları.

Fox, Ralph (2019). **Roman ve Halk**. çev. Ferit Burak Aydar. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Furrer, Priska (2000). "Tarihsel Romanda Tarih Bilinci". çev. İnci Tuna. **Tarih ve Toplum Dergisi**, (198): 371-376.

Genette, Gérard (2011). **Anlatının Söylemi**. çev. Ferit Burak Aydar. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.

Gengembre, Gérard (2010). "Le roman historique: mensonge historique ou vérité romanesque?". **Études**, 10 (413): 367-377.

Gross, Harvey Seymour (1988). "Tarihin Anlamı". çev. Nuray Mert. **Argos Dergisi**, (3): 170-174.

Göğebakan, Turgut (2004). **Tarihsel Roman Üzerine**. Ankara: Akçağ Yayınları.

Guénon, René (1997). **Doğu Düşüncesi**. çev. L. Fevzi Topaçoğlu. İstanbul: İz Yayıncılık.

_____ (2010). **Doğu ve Batı**. çev. Fahrettin Arslan. Ankara: Hece Yayınları.

Halbwachs, Maurice (2017). **Kolektif Hafıza**. çev. Banu Barış. Ankara: Heretik Yayınları.

Halkin, Ernest-Léon (1989). **Tarih Tenkidinin Unsurları**. çev. Bahaeddin Yediyıldız. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Yayınları.

Hamilton, Paul (1993). "The optimism and pessimism of the new historicism". **Journal of the English association**, Volume 42 (173): 109–123.

Hanai, Marie-José (1993). "Une frontière épistémologique: le roman historique ou livre d'histoire". **Cahier du CRICCAL**, 13: 213-226.

Hartog, François (2000). **Tarih-Başkalık-Zamansallık**. çev. Adnan Kahiloğulları. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.

Haedens, Kleber (1961). **Roman Sanatı**. çev. Y. N. Nayır. İstanbul: Varlık Yayınları.

Hautbout, Isabelle (2011). "Une légitimation critique du roman historique: l'exemple de Cinq-Mars". **Romantisme**, 152: 131-142.

Hense-Leonard (1948), **Hellen-Latin Eskiçağ Bilgisi**. çev. Suat Y. Baydur. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi.

Hobsbawn, Eric (1999). **Tarih Üzerine**, çev. Osman Akınhay. Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Huntington, Samuel P. (2017). **Medeniyetler Çatışması ve Dünya Düzeninin Yeniden Kurulması**. çev. Mehmet Turhan-Y. Z. Cem Soydemir. İstanbul: Okyanus Yayınları.

Iggers, Georg G. (1996). **Yirminci Yüzyılda Tarih Yazımı**. çev. Gül Çağlalı Güven. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

İpçioğlu, Mehmet (2014). "Hayal ve Gerçek: Tarihî Romanların Toplumsal Hafızaya Katkısı". **II. Milletlerarası Tarihî Roman ve Romanda Tarih Sempozyumu Bildiri Kitabı** (s.118-128) içinde. S. Demirkaya (Ed.). Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği Yayınları.

_____ (2016). "Ulusal Kimlik Oluşumunda Tarihî Romanların Önemi (Cengiz Aytmatov Örneği)". **III. Milletlerarası Tarihî Roman ve Romanda Tarih Bilgi Şöleni Bildiri Kitabı** (s. 30-39) içinde. D. Coşkun (Ed.). Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği Yayınları.

Jenkins, Keith (1997). **Tarihi Yeniden Düşünmek**. çev. Bahadır Sina Şener. Ankara: Dost Kitabevi.

Julliot, Caroline (2017). "Cinq Mars, d'Alfred de Vigny: le premier roman historique français et la (dé)moralisation du lecteur". **Études françaises**, 53 (3): 27-42.

Kaplan, Mehmet (1982). **Kültür ve Dil. İstanbul**: Dergâh Yayınları.

Karataş, Cengiz (2016). "Tarihsel Romanda Gerçeklik ve Kurgu İlişkisi". **III. Milletlerarası Tarihî Roman ve Romanda Tarih Bilgi Şöleni Bildiri Kitabı** (s. 214-221) içinde. D. Coşkun (Ed.). Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği Yayınları.

Kavaz, İbrahim (2012). "Tarihselcilik Anlayışı ve Tarihî Romanlarda Gerçeklik Üzerine Bir Değerlendirme". **Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi**- bilig, (63): 93-110.

Kayalı, Kurtuluş (1988). "Türkiye'de Tarihsel Roman ya da Tarihe Duygusal Bakmak". **Argos Dergisi**, (3): 166-169.

Keyman, F.- Mutman, M.- Yeğenoğlu, M. (1996). "Dünya Nasıl 'Dünya' Oldu". **Oryantalizm, Hegemonya ve Kültürel Fark** (s. 7-23) içinde. İstanbul: İletişim Yayınları.

Keyman, Fuat (1996). "Farklılığa Direnmek: Uluslararası İlişkiler Kuramında 'Öteki' Sorunu". **Oryantalizm, Hegemonya ve Kültürel Fark** (s. 71-106) içinde. İstanbul: İletişim Yayınları.

Kılıçbay, Mehmet Ali (1988). "Edebi Bir Tür Olarak Tarih". **Argos Dergisi**, (2): 174-175.

Kızılçelik, Sezgin (1996). **Postmodernizm Dedikleri**. İzmir: Saray Kitapevleri.

Korat, Gürsel (2009). "Romanda Tarih". **Kitap-lık Dergisi**, (129): 23-27.

Kotan, Şevket (2001). **Kur'an ve Tarihselcilik**. İstanbul: Beyan Yayınları.

Köroğlu, Erol (2007). "Roman Olarak Tarihsel Roman:Türün İşlevine Kemal Tahir'in *Yorgun Savaşçı*'sı Üzerinden Bir Bakış". **Kitap-lık Dergisi**, (111): 79-85.

Krulic, Brigitte (2009). "Roman du peuple, roman des peuples". **Le Roman et l'Historique. Marge et écriture** (s. 27-42) içinde. Nantes: Éditions Cécile Defaut.

Kula, Onur Bilge (2011). **Batı Edebiyatında Oryantalizm I-II**. İstanbul: Türkiye İş Bankası Yayınları.

Kundera, Milan (2009). **Roman Sanatı**. çev. Aysel Bora. İstanbul: Can Yayınları.

Larnac, Jean (1951). "Le roman historique". **Revue des révolutions contemporaines**, 45 (188): 55-60.

Lewis, Bernard (2014). **Çatışan Kültürler**. çev. Nurettin Elhüseyni. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

_____ (2017). **İslam ve Batı**. çev. Çağdaş Sümer. Ankara: Akılçelen Kitaplar.

_____ (2020). **Ortadoğu**. çev. Selen Y. Kölay. Ankara: Arkadaş Yayınları.

Lopez, Amadeo (1994). "Histoire et roman historique". **Cahier du CRICCAL,** histoire et imaginaire dans le roman latino américain contemporain, (4): 41-61.

Lukács, Georges (1965). **Le roman historique**. traduit. Robert Sailley. Paris: Edition Payot.

_____ (1977). **Avrupa Gerçekliği**. çev. Mehmet H. Doğan. İstanbul: Payel Yayınları.

_____ (2007). **Roman Kuramı**. çev. Cem Soydemir. İstanbul: Metis Yayınları.

_____ (2008). **Tarihsel Roman**. çev. İsmail Doğan. Ankara: Epos Yayınları.

Maigron, Louis (1912). **Roman historique à l'époque romantique, essai sur l'influence de Walter Scott**, Paris: Librairie Ancienne.

Manguel, Alberto (2020, 15 Kasım). Erişim Adresi: https://www.haberturk.com/yazarlar/kursad-oguz/2852318-ataturk-ve-devrimleri-bende-hayranlik-uyandiriyor

Mann, Thomas (2019). "Roman Sanatı". çev. Vural Ülkü. **Türk Dili Dergisi**, Roman Özel Sayısı I-II, Üçüncü baskı (Birinci basım: Temmuz-Aralık 1964/ 154-159): 357-363.

Mauriac, François (2019). "Romancı ve Kişileri". çev. Salah Birsel. **Türk Dili Dergisi**, Roman Özel Sayısı I-II, Üçüncü baskı (Birinci basım: Temmuz-Aralık 1964/ 154-159): 201-206.

McHale, Brian (1987). **Postmodernist fiction**. London-New York: Routledge.

Molino, Jean (1975). "Qu'est-ce que le roman historique". **Revue d'histoire littéraire de la France**, le roman historique, 2 (3): 195-234.

Morgenthau, Hans (1970). **Uluslararası Politika**. çev. Baskın Oran- Ünsal Oskay. Ankara: Türk Siyasi İlimler Derneği.

Mutman, Mahmut (1996). "Oryantalizmin Gölgesi Altında Batı'ya Karşı İslâm". **Oryantalizm, Hegemonya ve Kültürel Fark** (s. 25-69) içinde. İstanbul: İletişim Yayınları.

Nabokov, Vladimir (1988). **Edebiyat Dersleri**. çev. Fatih Özgüven- Nihal Akbulut. İstanbul: Ada Yayınları.

Naci, Fethi (1987). **Eleştiri Günlüğü**. İstanbul: Özgür Yayınları.

_____ (1998). **Eleştiri Günlüğü: Kıskanmak**. İstanbul: Oğlak Yayıncılık.

Nerimanoğlu, Kâmil Veli (2014). "Tarihî Romanların Dili Nasıl Olmalıdır?". **II. Milletlerarası Tarihî Roman ve Romanda Tarih Sempozyumu Bildiri Kitabı** (s. 129-133) içinde. S. Demirkaya (Ed.) Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği Yayınları.

Nora, Pierre (2006). **Hafıza Mekânları**. çev. M. Emin Özcan. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.

Oppermann, Serpil (2006). **Postmodern Tarih Kuramı- Tarihyazımı, Yeni Tarihselcilik ve Roman**. Ankara: Phoenix Yayınevi.

Öktem, Ülker (2007). "Kant Ahlakı". **A.Ü. Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümü Dergisi**, (18): 11-21.

Özaloğlu, Serpil (2017). "Hatırlamanın Yapıtaşı Mekânın Bellek ile İlişkisi Üzerine". **Bir Varmış Bir Yokmuş- Toplumsal Bellek, Mekân ve Kimlik Üzerine Araştırmalar** (s. 13-19) içinde. Tahire Erman (hzl.). Serpil Özaloğlu. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

Özdemir, Emin (1999). *Yazınsal Türler*. İstanbul: Bilgi Yayınları.

Özekin, Tülay (2007). **Tarihsel Romana Karşılaştırmalı Bir Bakış: Amin Maalouf, Orhan Pamuk, Nedim Gürsel** (Doktora Tezi). Ankara Üniv., Sosyal Bilimler Enst., Fransız Dili ve Edebiyatı.

Pamuk, Orhan (2006). **Öteki Renkler (Seçme Yazılar ve Bir Hikâye)**. İstanbul: İletişim Yayınları.

Parla, Jale (2010). **Don Kişot'tan Bugüne Roman**. İstanbul: İletişim Yayınları.

Platon (1999). **Devlet**. çev. S. Eyüpoğlu. İstanbul: İş Bankası Yayınları.

_____ (2001). **Phaidon**. çev. H. R. Atademir- K. Yetkin. İstanbul: Sosyal Yayınları.

Ricœur, Paul (2009). **Zaman ve Anlatı: iki "Tarih ve Anlatı"**. çev. Mehmet Rifat. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

_____ (2012). **Hafıza, Tarih, Unutuş**. çev. M. Emin Özcan. İstanbul: Metis Yayınları.

Said, Edward (1998). **Oryantalizm**. çev. Nezih Uzel. İstanbul: İrfan Yayıncılık.

Sarraute, Nathalie (1985). **Kuşku Çağı**. çev. B. Kösemihal. İstanbul: Adam Yayınları

Schorer, Mark (2017). "Teknik ve Öz İlişkisi", **Roman Teorisi** (s. 19-33) içinde. Philip Stevick (hzl.). çev. Sevim Kantarcıoğlu. Ankara: Akçağ Yayınları.

Silva, Miguel Otero (2000). "Tugay Albayı André Malraux ile Görüşme, Avrupa Kültürü Yoktur". çev. Eriman Topbaş. **Türk Yurdu Dergisi**, 20 (153-154): 390-392.

Sim, Stuart (2006). "Postmodernizm ve Felsefe" **Postmodern Düşüncenin Eleştirel Sözlüğü** (s. 3-15) içinde. çev. Mukadder Erkan, Ali Utku, Ankara: Ebabil Yayınları, s. 3-15.

Sinoué, Gilbert (2019, 11 Kasım). Erişim Adresi: http://www.sinoue.com.fr/2019/10/biographie.html

Skilton, David (1977). **The English novel: Defoe to the Victorians**. London: Barnes-Noble publishers.

Somuncu, Selim (2016). "Tarihsel Bilgi ile Edebiyat Arasında Tarihî Romanın Konumu". **III. Milletlerarası Tarihî Roman ve Romanda Tarih Bilgi Şöleni Bildiri Kitabı** (s. 304-311) içinde. D. Coşkun (Ed.). Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği Yayınları.

Steiner, George (1971). "György Lukàcs ve Şeytanla Anlaşması". *Language and Silence* adlı kitaptan çev. Bülent Aksoy. **Türk Dili Dergisi**, Eleştiri Özel Sayısı II, (234): 662-674.

Suhamy, Henri (1996). "*Waverley* ou le voyage dans le passé". **Bulletin de la société d'études anglo-américaines des XVIIe et XVIIIe siècles**, 24: 99-110.

Şirin, İbrahim (2000). "Kolektif Kimlik İnşa Aracı Olarak Tarihî Roman". **Türk Yurdu Dergisi**, 20 (153-154): 170-178.

_____ (2006). **Osmanlı İmgeleminde Avrupa**. Ankara: Lotus Yayınevi.

Talay, Birsen (2000). "Tarihçiler Tartışıyor… Tarih ve Roman İlişkisi Üzerine". **Tarih ve Toplum Dergisi**, (198): 348-359.

Tanpınar, Ahmet Hamdi (2019). "Roman ve Romancı Üzerine Notlar". **Türk Dili Dergisi**, Roman Özel Sayısı I-II, Üçüncü baskı (Temmuz-Aralık 1964/ 154-159): 113-118.

Taştan, Zeki (2014). "Tarihî Gerçekler ve Kurgusal Gerçeklik Bağlamında Tarihî Roman". **II. Milletlerarası Tarihî Roman ve Romanda Tarih Sempozyumu Bildiri Kitabı** (s. 159-169) içinde. S. Demirkaya (Ed.) Ankara: Türkiye Yazarlar Birliği Yayınları.

Tekeli, İlhan (1998). **Tarih Yazımı Üzerine Yeniden Düşünmek**. Ankara: Dost Kitabevi.

Thukydides (2019). **Pelopponnesos Savaşları**. çev. Furkan Akderin. İstanbul: Belge Yayınları.

Tekin, Mehmet (2019). **Roman Sanatı- Romanın Unsurları**. İstanbul: Ötüken Yayınları

Timur, Taner (1991). **Osmanlı-Türk Romanında Tarih, Toplum ve Kimlik**. İstanbul: Afa Yayınları.

Tuncer, Hüseyin (1987). "Edebiyatçı ve Tarihçi Açısından *Küçük Ağa*" **Türk Yurdu Dergisi**, 8 (2, Mart): 45-50.

Tunçel, Ahu (2017). "Tarihi Yazmak: Unutturmak ya da Unutturmamak". **Bir Varmış Bir Yokmuş- Toplumsal Bellek, Mekân ve Kimlik Üzerine Araştırmalar**, (s. 21-25) içinde. Tahire Erman, Serpil Özaloğlu (hzl.). İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları.

Tural, Sadık Kemal (1976). "Tarihin Romanlaştırılması". **Töre Aylık Fikir ve Sanat Dergisi**, (59): 14-17.

_____ (1984). "Tarihçinin Edebiyat Dünyasından Alması Gerekenler". **Töre Aylık Fikir ve Sanat Dergisi**, (159): 11-14.

_____ (1993). "Tarihî Roman Geleneği veya Cezmi". **Doğumunun 150. Yılında Namık Kemal** (s. 67-91) içinde. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Yayınları.

_____ (2006). "Tarihî Roman ve Atsız'ın Tarihî Romanları Üzerine Düşünceler". **Zamanın Elinden Tutmak** (s. 209-246) içinde. H. Ağca, İ. Karakuş, T. Türkdoğan (Ed.). Ankara: Yüce Erek Yayınevi.

Türkeş, A. Ömer (2011). "Romana Yazılan Tarih". **Edebiyatın Omzundaki Melek** (s. 81-148) içinde. İstanbul: İletişim Yayınları.

Unamuno, Miguel de (2019). "Gerçeklik, Gerçeklik Üzerine". çev. Bilge Karasu. **Türk Dili Dergisi**, Roman Özel Sayısı I-II, Üçüncü baskı (Birinci baskı: Temmuz-Aralık 1964/ sayı: 154-159): 275-281.

Uysal, Zeynep (2011). "Edebiyatın Omzundaki Melek". **Edebiyatın Omzundaki Melek** (s. 7-24) içinde. İstanbul: İletişim Yayınları.

Üçel Aybet, Gülgün (2003). **Avrupalı Seyyahların Gözünden Osmanlı Dünyası ve İnsanları (1530-1699)**. İstanbul: İletişim Yayınları.

Wellek René- Warren, Austin (2019). **Edebiyat Teorisi**. çev. Ö. Faruk Huyugüzel. İstanbul: Dergâh Yayınları.

White, Hayden (1985). "Historical text as literary artifact". **Tropics of discourse: essays in cultural criticism** (s. 81-101) içinde. The John Hopkins University press: Baltimore/London.

_____ (2008). **Metatarih**. çev. Mehmet Küçük. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.

Wilson, Edmund (1971). "Edebiyatın Tarihsel Yorumu". çev. Celal Üster. **Türk Dili Dergisi**, Eleştiri Özel Sayısı II, (234): 710-719.

Wyzewa, de Théodore (1890). "La renaissance du roman historique en Angleterre". **Revue des deux mondes (1829-1971)**, Troisième période, 97 (1): 184-201.

Yalçın Çelik, S. Dilek (2005). **Yeni Tarihselcilik Kuramı ve Türk Edebiyatında Postmodern Tarih Romanları**. Ankara: Akçağ Yayınları.

Yavuz, Hilmi (1987). **Yazın Üzerine**. İstanbul: Bağlam Yayınları.

_____ (1997). "Tarihî Roman Ancak Belli Bir Tasarımdan Yola Çıkılarak Yazılabilir". **Hürriyet Gösteri Dergisi**, (197-198, Nisan- Mayıs): 69-71.

Yılmaz, Ayfer (2000). "Tarihî Roman Üzerine". **Bilge Dergisi**, (24): 42-49.

Yurdakul, Ahmet (1988). "Romanda Tarihsellik ve Tarihî Roman". **Hürriyet Gösteri Dergisi** (93): 36-40.

Zweig, Stefan (2000). **Kendi Hayatının Şiirini Yazanlar**. çev. Ayda Yörükan. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Yararlanılan Ek Kaynaklar

Alami, Abdallah Ouali (2005). "D'un livre d'histoire à un livret d'opéra : histoire et fiction chez Amin Maalouf". **Horizon Maghrébins**- le droit à la mémoire, la francophonie arabe : pour une approche de la littérature arabe francophone, 52: 74-84.

Aubin, Danielle (1988). "Approche du roman historique antillais". **Présence Africaine**, 148: 30-43.

Bertrand, Marc (1982). "Roman contemporain et histoire". **French Review**, 56 (1): 77-86.

Besnard, Annie (2012). "Histoire İndividuelle et histoire collective dans deux romans de Sylvie Germain". **Études Romanes de BRNO**, 33 (1): 176-188.

Foata, Anne (1991). "Roman historique, roman des mœurs : The Long Night de Andrew Lytle". **Caliban**, le roman historique, 28: 119-132.

Jensen, Merete Stistrup (1998). "Le roman historique récupéré par le modernisme? Quelques exemples de la littérature danois". **Germenica**, 23: 1-13.

Kreyts, Jean Louis (1979). "Capes, épées, sabres, groupillons. Des romans historiques d'aujourd'hui". **Espaces-Temps**, 13: 57-61.

Lamire, Maurice (1968). "La trahison de Bigot dans le roman historique canadien". **İnstitut d'histoire de l'Amérique française**, 22 (1): 65-88.

Lamoine, Georges (1991). "Le début du roman historique au XVIIIe siècle". **Caliban**, le roman historique, 28: 61-70.

Morère, Pierre (1991). "Histoire et Récit dans Redgauntlet de Walter Scott". **Caliban**, le roman historique, 28: 25-35.

Nivat Georges (1961). "La genèse d'un roman historique soviétique : 'Pierre le Grand' d'Alexis Tolstoï". **Cahiers du monde russe et soviétique**, 2 (1): 37-55.

Papadapoulou, Eirini (2013). **De l'histoire à la littérature et de la Littérature à la vie : une étude comparée de sept romans européens contemporains**. Thèse de doctorat. Université Sorbonne Nouvelle, Littérature française et comparée.

Papanicolaou, Vassilaki (2013). **Croyances religieuses et destinées individuelles dans le roman historique traitant de l'Antiquité (XIXe et XXe siècles)**. Thèse de doctorat. Université Michel de Montaigne Borbeaux 3, Litteérature générale et comparée.

Simard, Louise (1993). "Les romancières de l'histoire, le Québec en fiction". **Revue recherches féministes**, Temps et mémoires des femmes 6 (1): 69-84.

Taleb-Khyar, Mohamed Bouya (1994). "Les Fleurs bleues de Raymond Queneau : un roman historique". **Littératures**, 31: 195-206.

Tassel, Alain (2010). "L'écriture du roman historique dans 'Prélude à Verdun et Verdun'". **Roman**, 49: 19-34.

İBN KAYYİM EL-CEVZİYYE'NİN TASAVVUFA YAKLAŞIMI

Mustafa Salih EDİS

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1965
Tasavvuf

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-722-2
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
EDİS, Mustafa Salih
İBN KAYYİM EL-CEVZİYYE'NİN TASAVVUFA YAKLAŞIMI

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKLAR

Abdulkadir Geylânî, Abdulkadir b. Musa b. Abdullah. *el-Gunyetü li tâlibi tarîki'l-hakk azze ve celle*. thk. Ebu Abdurrahman Sallah b. Muhammed b. Avîza. 2 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1417.

Abdullah b. Mübarek, Ebu Abdurrahman el-Mervezî. *Kitâbü'z-zühd ve'r-rekâik*. thk. Habîburrahman el-'Azamî. İskenderiyye, 1419.

Abdullah b. Mübârek, el-Mervezî. *ez-Zühd ve'r-rekâik*. thk. Habîburrahman el-'Azamî. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1419.

Abdullah Salâhaddîn-i Uşşâkî. *Tuhfetü'l-Uşşâkiyye*. çev. Abdurrahmân Sâmî-yi Uşşâkî. thk. Mahmut Erol Kılıç. İstanbul: Sufi Kitap, 2016.

Abdurrahman Câmî. *Nefahâtü'l-Üns*. çev. Lâmiî Çelebi. thk. Uludağ Süleyman - Kara Mustafa. İstanbul: Marifet Yayınları, 1995.

Abdülmecid, Şevki Beşir. *Mevkifu cumhûriyyîn min sünneti'n-nebeviyye*. Matbaatü Râbitati'l-İlmi'l-İslâmî, 1408.

Afîfî, Ebu'l-Alâ. *Fusûsu'l-Hikem Okumaları İçin Anahtar (et-Ta'likât alâ fusûsi'l-hikem)*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2000.

Ağbal, Davut. *İbn Arabî'de İşârî Tefsir*. İstanbul: Litera Yayıncılık, 2017.

Ahmed b. Hanbel, Ebû Abdullah Ahmed. *el-Müsned*. thk. Ahmed Muhammed Şâkir. 8 Cilt. Kahire: Dâru'l-Hadîs, 1416.

Ahmed b. Hanbel, Ebû Abdullah Ahmed b. Muhammed. *er-Red ale'l-Cehmiyye ve'z-Zenadıka*. thk. Sabri b. Sellâme Şahin. Riyad: Dâru's-Sübât, 2003.

Ahmed b. Hanbel, Ebû Abdullah Ahmed b. Muhammed. *ez-Zühd*. thk. Muhammed Abdusselâm Şahîn. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1420.

Ahmed b. Hanbel, Ebû Abdullâh Ahmed b. Muhammed b. Hanbel eş-Şeybânî. *Müsnedü'l-İmâm Ahmed b. Hanbel*. thk. Şuayb Arnavut, Âdil Mürşid vd. 50 Cilt. Beyrut: Müessesetür'r-Risâle, 1421.

Ahmed Hilmi, Hocazâde. *Hadîkatü'l-Evliyâ*. Osmanlı Yayınevi, 1979.

Akın, Murat. "Muhammed b. Abdülvehhâb'ın Tevhid Anlayışına Eleştirel Bir Yaklaşım". *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 19/1 (Haziran 2015), 109-134.

Akot, Bülent. *Kavram Atlası - Tasavvuf I.-II*. 2 Cilt. Ankara: Gazi Kitapevi, 2020.

Aksak, Şeyhmus. *İslâm Hukukunda Müzâyede*. Ankara: İlâhiyat, 2022.

Anjum, Ovamir. "Sufism Witout Mysticism? Ibn Qayyim al-Ğawziyyah's Objectives in Madâriğ al-Sâlikîn". ed. Caterina Bori - Livnat Holtzman. *Oriente Moderno* 1/XC (2010), 153-180.

Apaydın, H. Yunus. "İbn Kayyim el-Cevziyye". *DİA*. 20/109-123. İstanbul: TDV Yayınları, 1999.

Arslan, Abdurrahim. *İbn Seyyidinnâs (ö. 734/1334) ve 'Uyûnü'l-Eser Adlı Eseri.* Şanlıurfa: Harran Üniversitesi, SBÜ, Doktora Tezi, 2017.

Asbridge, Thomas. *The First Crusade*. New York: Oxford University Press, 2004.

Âşıkkutlu, Emin. *Hadiste Ricâl Tenkîdi Cerh ve Ta'dîl İlmi*. İstanbul: İFAV, 1997.

Aşkar, Mustafa. *Tasavvuf Tarihi Literatürü*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2015.

Ateş, Ahmed. "'Abdullah al-Ansârî'nin Kitab Damm al-Kalâm wa ahlîh Adlı Eseri" 5 (1964), 45-60.

Ateş, Ahmed. "Gazâlî'nin 'Bâtınîlerin Belini Kıran Deliller'i 'Kitâb Kavâsim al-Bâtıniya'". *Ankara Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi* 3/1-2 (1954), 23-54.

Ateş, Süleyman. *İslâm Tasavvufu*. İstanbul: Radikal, 2005.

Aydınlı, Abdullah. "Ehl-i Hadis". *DİA*. 10/507-508. İstanbul: TDV Yayınları, 1994.

Aygün, Abdullah. "Tefsirlerin Rivayet ve Dirayet Ayrımının Sorunları". *Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakülesi Dergisi* IV/8 (01 Aralık 2015), 141-160.

Aynî, Mehmet Ali. *İslâmın Büyük Velisi Abdülkâdir Geylânî*. çev. Tahir Yücel. İstanbul: Büyüyenay Yayınları, 2016.

Aynî, Mehmet Ali. *Tasavvuf Tarihi*. thk. Hüseyin Rahmi Yananlı. İstanbul: Büyüyenay Yayınları, 2017.

Başer, H. Bayram. *Şerîat-Hakîkat*. İstanbul: Klasik Yayınları, 2017.

Başer, Hacı Bayram. "Tasavvuf ve Hanbelî Gelenek: Kādî Ebū Yaʿlâ el-Ferrâ'nın Tasavvufa Yaklaşımı Bağlamında Bir Değerlendirme". *Tasavvur: Tekirdağ İlahiyat Dergisi* 1/7 (Haziran 2021), 207-236.

Begavî, Ebu Muhammed Hüseyin b. Mes'ûd. *Meâlimü't-tenzîl fi tefsîri'l-Kur'ân/Tefsîrü'l-Begavî*. thk. Muhammed Abdullah en-Nemr vd. 8 Cilt. Dâru Tayyibe li'n-Neşr ve't-tTevzi', 1417.

Benî Selâme. *Dımaşk fi'l-asri'l-Abbâsî*, ts.

Bolat, Ali. *Melâmetîlik*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2011.

Bolat, Ali vd. *Tasavvuf: Tarih-Doktrin-Tenkit*. Samsun: E Yazı Yayınevi, 2019.

Buhârî, Ebû Abdullah Muhammed b. İsmâil b. İbrahîm b. el-Muğîre. *el-Câmiu's-sahîh*. thk. Cemâ'atü mine'l-ulemâ. 9 Cilt. Mısır: Matbaatu'l-Kubrâ el-Emîriyye, 1311.

Buhârî, Muhammed b. İsmail b. İbrahim b. el-Muğîre. *Sahîhu'l-edebi'l-müfred*. thk. Muhammed Nasiruddin Elbânî. Dâru's-Sadîki li'n-Neşr ve't-Tevzîğ, 1418.

Canikli, İlyas. *Hz. Peygamber'in Fiillerinin Güncel Değeri*. İstanbul: Ensar Neşriyat, 2023.

Cebecioğlu, Ethem. *Nokta-i Süveydâ*. Ankara: Kalem, 2017.

Cebecioğlu, Ethem. *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*. Ankara: Otto Yayınları, 2014.

Celâleddîn es-Suyûtî, Abdurrahman b. Ebî Bekr. *Câmiu'l-ehâdîs*. 41 Cilt, ts.

Cevherî, İsmail b. Hammâd el-. *es-Sihâh Tacü'l-Luğa ve Sihâhu'l-Arabiyye*. thk. Ahmed Abdulgafûr Attâr. 6 Cilt. Beyrut: Dâru'l-'İlmi'l-Melâyîn, 1987.

Cevizci, Ahmet. *Büyük Felsefe Sözlüğü*. İstanbul: Say Yayınları, 2017.

Chittick, William C. "İbnü'l-Arabî: Entelektüel Geleneğe Açılan Kapı". çev. Mustafa Salih Edis. *Sufiyye* 10 (Haziran 2021), 289-302.

Chittick, William C. *The Sufi Path of Knowledge*. Albany: State of New York Press, 1989.

Cürcânî, Ali b. Muhammed b. Ali Seyyid Şerîf. *Kitâbu't-ta'rîfât*. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1403.

Çağrıcı, Mustafa. "Ahlâk". *DİA*. 2/1-9. İstanbul: TDV Yayınları, 1989.

Çağrıcı, Mustafa. *İslam Ahlâkı*. İstanbul: Ensar Neşriyat, 1985.

Çakır, Adalet. "Kâdiriyye". *Türkiye'de Tarikatlar*. thk. Semih Ceyhan. 159-220. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), 2015.

Çakır, Adalet. *Mehmed Rifat Efendi'nin Nefhatü'r-Riyâzi'l-Âliye'sinde Abdülkâdir-i Geylânî ve Kâdirîlik*. 2 Cilt. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), 2021.

Çakır, Adalet. *Mehmed Rifat Efendi'nin Nefhatü'r-Riyâzi'l-Âliye'sinde Abdülkâdir-i Geylânî ve Kâdirîlik*. 2 Cilt. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), 2021.

Çatak, Adem. *Şihâbeddin Sühreverdî Hayatı, Eserleri ve Tasavvuf Anlayışı*. Ankara: Gümüşhane Üniversitesi, 2012.

Damar, Abdullah. *Menâzilü's-Sâirîn Şerhleri ve Âb-Hayat*. Bursa: Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2002.

Dârimî, Ebû Said Osman b. Said es-Sicistânî. *er-Red ale'l-Cehmiyye*. thk. Ebû Asım eş-Şevâmî el-Eserî. Kahire: Mektebetü'l-İslâmiyye, 2010.

Dâvud el-Kayserî. *Tasavvuf İlmine Giriş (Risale fi İlmi't- Tasavvuf ve Şerhu Te'vilatı Besmele)*. çev. Muhammed Bedirhan. İstanbul: Nefes Yayınları, ts.

Demir, Abdullah. *Ebû İshak es-Saffâr'ın Kelâm Yöntemi*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), 2018.

Demir, Hilmi. *Delil ve İstidlâlin Yapısı*. Ankara: İSAM Yayınları, 2., 2021.

Demirbaş, Muhammed Furkan Taha. "Hayru'n-nâs karnî Hadîsi'nin Hanefî Hadîs Anlayışına Etkileri". *Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 49 (Aralık 2022), 286-315.

Demirli, Ekrem. "Tasavvuf Araştırmalarında Dönemlendirme Sorunu: Din Bilimleri ile Metafizik Arasında Tasavvufun İlim Olma Mücadelesi". *Nazariyat: İslam felsefe ve Bilim Tarihi Araştırmaları Dergisi* II/4 (2016), 1-29.

Deweese, Devin. "Hacegan'a Ait Kaynaldar ve Tasavvufun Eleştirisi: Hoca 'Ali 'Azizan Ramiteni'nin Menâkıb'ında Cemaatsel Benzersizlik İddiasi". *Doğuştan Günümüze Tasavvufa Dair Tartışmalar*. ed. Frederick De Jong - Bernd Radtke. haz. Salih Çift. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2020.

Dîneverî, Ebû Muhammed Abdullah b. Müslim b. Kuteybe ed-. *'Uyunu'l-ahbâr*. 4 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, 1418.

Düzenli, Aygül. *Memlükler Döneminde İktidar-Ulemâ İlişkisi (648-923/1250-1517)*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2021.

Ebû Bekir Râzî. *Ruh Sağlığı (et-Tıbbu'r-Rûhânî)*. çev. Hüseyin Karaman. İstanbul: İz Yayıncılık, 2019.

Ebû Dâvûd, Süleyman b. Dâvûd b. Cârûd et-Tayâlisî. *Müsned Ebî Dâvûd et-Tayâlisî*. thk. Muhammed b. Abdulmuhsin et-Türkî. 4 Cilt. Mısır: Dâru'l-Hicr, 1419.

Ebû Dâvûd, Süleyman b. el-Eş'as el-Ezdî es-Sicistânî. *Sünen-i Ebî Dâvud*. thk. Şuayb Arnavut - Muhammed Kamil Karabelli. 7 Cilt. Dâru Risâleti'l-'İlmiyye, 1430.

Ebû Ğudde, Abdulfettah el-Halebî. *Kıymetü'z-zamân 'inde'l-'ulemâ*. Haleb: Mektebetü'l-Matbuati'l-İslâmiyye, 10. Basım, 1417.

Ebû Muhammed Hasan b. Ali b. Süleyman el-Bedr el-Füyûmî (son). *Fethu'l-garîbi'l-mücîb ale'l-terğîb ve't-terhîb li imâm-i Münzirî*. thk. Muhammed İshak Muhammed âl İbrahim. 15 Cilt. Riyad: Mektebetü Dâru's-Selâm, 1439.

Ebû Tâlib el-Mekkî, Muhammed b. Ali b. Atiyye el-Hârisî. *Kûtu'l-Kulûb fî mu'ameleti'l-mahbûb ve vasfî tarîki'l-mürîd ilâ makâmi't-tevhîd*. thk. Asım İbrahim el-Keyâlî. 2 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1426.

Ebû Tâlib el-Mekkî, Muhammed b. Ali b. Atiyye el-Hârisî. *Kûtu'l-Kulûb fî mu'ameleti'l-mahbûb ve vasfî tarîki'l-mürîd ilâ makâmi't-tevhîd*. thk. Asım İbrahim el-Keyâlî. 2 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1426.

Ebû Zehrâ, Muhammed. *İbn Teymiyye hayâtühû ve asru ârâhû ve fıkhu*. Kahire: Dâru'l-Fikr, 1991.

Ebû Zeyd, Bekir b. Abdullah. *İbn Kayyim el-Cevziyye hayâtuhû âsâruhû ve mevâridühû*. Riyad, 1412.

Ebu'd-Dünyâ, Ebû Bekr Abdullah b. Muhammed b. Ubeyd el-Kureşî el-Bağdâdî ibn. *ez-Zühd li ibn ebi'd-Dünya*. Dımaşk: Dâr ibn Kesîr, 1999.

Edis, Büşra. *Ashâbu'l-Hadîs Literatüründe Aklın Epistemik Değeri (Erken Dönem Akâid Metinleri Örneği)*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2021.

Edis, Mustafa Salih. *Kerrâmî Zühd Hareketi*. Ankara: İlâhiyat, 2022.

Edis, Mustafa Salih. "Kindî'nin Üzüntüyü Giderme Yönteminin Tasavvufî İdealler Açısından Kritiği". *Danişname Beşeri ve Sosyal Bilimler Dergisi* 1 (01 Eylül 2020), 127-149.

Elbeyli, Ömer. *Şam Havzası 10. Yüzyılda Damaşk'ta Ulemâ ve İlmî Hayat*. İstanbul: Ketebe Yayınları, 2021.

Ensârî, Muhammed Abdülhak. *Şeriat ve Tasavvuf*. çev. Yusuf Yazar. Ankara: Rehber yayıncılık, 1991.

Erginli, Zafer (ed.). *Metinlerle Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Kalem Yayınevi, 2006.

Erkaya, M. Esad. *Kur'an Kaynaklı Tasavvuf Kavramları*. Ankara: Otto Yayınları, 2017.

Erman, Uğur. "Mürcie ve Ehl-i Hadis Arasında Yaşanan Polemiklerin Cerh ve Ta'dîl İlmine Dönemin Te'lîfâtına ve Sosyal/Beşerî İlimlere Yansıması (Hicrî III. Asır)". *Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 5/2 (30 Aralık 2018), 89-108.

Ertuğrul, İsmail Fenni. *Vahdet-i Vücûd ve İbnü'l-Arabî*. Orhaniye Matbaası, 1928.

Eş'arî, Ebu'l-Hasan Ali b. İsmâil. *Makâlâtü'l-İslâmiyyîn ve'htilâfü'l-musâllîn*. thk. Helmut Ritter. Wiesbaden: Dâru'l-Franz Steins, 1980.

Eş'arî, Ebu'l-Hasan Ali b. İsmâil. *Makâlâtü'l-İslâmiyyîn ve'htilâfü'l-musâllîn*. çev. Ömer Aydın - Mehmet Dalkılıç. Ankara: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, 2019.

Ezherî, Ebû Mansûr Muhammed b. Ahmed el-. *Tehzîbü'l-Lüğa*. thk. Muhammed 'Ivaz Mur'ab. 15 Cilt. Beyrut: Dâr'u İhyâ, 2001.

Ferâhidî, Ebu Abdurrahman Halil b. Ahmed b. Ömer b. Temîm el-. *Kitabu'l-'ayn*. thk. Mehdî Mahzûmî - İbrahim es-Sâmerrâî. 8 Cilt. Dâr ve Mektebetü'l-Hilâl, ts.

Ferîdüddîn Attâr. *Evliya Tezkireleri*. thk. Süleyman Uludağ. İstanbul: Kabalcı Yayınevi, 2007.

Ferrûh, Ömer. *İbn Teymiyye el-müctehid beyne ahkâmi'l-fukaha ve haceti'l-müctemi'*. Beyrut: Dâru Lübnân li't-Taba'ati ve'n-Neşr, 1411.

Fuâdî, Ömer. *Muslihu'n-Nefs (Nefsin Özellikleri)*. thk. Ahmet Cahid Haksever. İstanbul: Hoşgörü Yayınları, 2015.

Gazzâlî, Ebû Hamid Muhammed b. Muhammed. *el-Munkız mine'd-dalâl*. thk. Abdulhalîm Mahmûd. Mısır: Dâru'l-Kutubi'l-Hadîs, ts.

Gazzâlî, Ebû Hamid Muhammed b. Muhammed. *el-Vasîd fî mezheb*. thk. Ahmed Mahmud İbrahim - Muhammed Muhammed Tâmir. 7 Cilt. Kahire: Dâru's-Selâm, 1417.

Gazzâlî, Ebû Hamid Muhammed b. Muhammed. *İhyâu 'ulûmi'd-dîn*. 4 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, ts.

Gazzâlî, Ebû Hamid Muhammed b. Muhammed. *İlcâmü'l-avâm an ilmi'l-kelâm*. Cidde: Dâru'l-Minhâc, 1439.

Gördük, Yunus Emre. *Tarihsel ve Metodolojik Açıdan İşârî Tefsir*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2013.

Gümüşhanevî, Ahmed en-Nakşibendi el-Hâlidî (Ziyâuddîn). *Câmiu'l-usûl fi'l-evliyâ*. thk. Edib Nasîruddîn. 3 Cilt. Beyrut: Müessesetü'l-İntişâri'l-Arabî, 1. Basım, 1997.

Gündüzöz, Güldane. *Tasavvuf Tarihinde Nazarî İrfan Geleneği*. Ankara: Fecr Yayınları, 2. Basım, ts.

Gürler, Kadir. "Ekolleşme Sürecinde Ehl-i Hadis'in Dini Anlam(landırm)a Yöntemi". *Dini Araştırmalar Dergisi* 8/24 (ts.), 27-58.

Güven, Mustafa Salim. "İbn Kemâl'in Vücûd Risâlesi'nin Ali Nihad Tarlan Tarafından Yapılan Osmanlıca Tercüme Eşliğinde İncelenmesi". *Eskiyeni* 46 (Mart 2022), 169-220.

Hakîkî, Kerim - Demir, Süleyman. *Tahallî*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2002.

Hakîm en-Nîsâbûrî, Ebu Abdullah Muhammed b. Abdullah. *el-Müstedrek alâ sahîhayn*. 4 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1411.

Hakîm, Suad el-. *İbnü'l-Arabî Sözlüğü*. çev. Ekrem Demirli. İstanbul: Alfa, 2017.

Hakim Tirmizî. *Riyâzatü'n-nefs*. thk. İbrahim Şemseddîn. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 2005.

Haksever, Ahmet Cahid (ed.). *Sosyal Bilimlerde Disiplinlerarası Çalışmanın İmkânı Tasavvuf Örneği*. Ankara: Ankara Üniversitesi Yayınları, 2022.

Harun, Abdüsselam Muhammed. *Mu'cemu Mukayyedat İbn Hallikan*. Kahire: Mektebetü'l-Hanci, 1987.

Hatîb el-Bağdâdî. *Şerefu ashâbi'l-hadîs*. thk. Muhammed Said Hatiboğlu. Ankara: Dâru İhyâ'i-Sünneti'n-Nebeviyye, ts.

Hatîb el-Bağdâdî, Ebu Bekir Ahmed b. Ali b. Sâbit b. Ahmed b. Mehdî. *el-Kifâye fi ilmi'r-rivâye*. Haydarâbâd: Dâiretü'l-Maârifi'l-Osmaniyye, 1357.

Hatîb el-Bağdâdî, Ebu Bekir Ahmed b. Ali b. Sâbit b. Ahmed b. Mehdî. *Muvaddıh li evhâmi'l-cem' ve't-tefrîk*. thk. Abdulmu'ti Emin Kal'acî. 2 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, 1407.

Havkal, Ebu'l-Kâsım Muhammed b. Havkal el-Bağdâdî ibn. *Sûretü'l-arz*. 2 Cilt. Leiden: Dâru Sâdr, 1938.

Hayrî, Abdurra'uf Osman. *Mevkıfu İbn Kayyîm mine't-tasavvuf*. Mekke: Ümmü'l-Kurâ, Doktora Tezi, 1417.

Herevî, Ebu İsmâil Abdullah b. Muhammed el-Ensârî. *Menâzilu's-sâirîn ilâ Hakkı azze şe'nihi*. Mısır: Şirketü ve Mektebetü ve Matbaatu Mustafa el-Bâbî el-Halebî, 1966.

Herevî, Hâce Abdullah el-Ensârî. *Menâzilü's-sâirîn - Tasavvufta Yüz Basamak*. çev. Abdürrezzak Tek. Bursa: Emin Yayınları, 2008.

Herrâs, Muhammed Halîl el-. *Bâisü'n-nahzâti'l-İslâmiyye ibn Teymiyye es-selefî*. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, ts.

Hoca Efendi, Seyyid Muhammed. *Tasavvuf Tarikatlar ve Silsileleri*. 4 Cilt. İstanbul: Ustaoğlu Kitabevi, 2005.

Homerin, Th. Emil. "Memlûklar Dönemi Mısır'ında Sûfîler ve Tasavvuf Aleyhtarları". çev. Salih Çift. *T.C. Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi* 1/11 (Ocak 2002), 243-264.

Hoover, Jon. "Ḥanbalī Theology". *The Oxford Handbook of Islamic Theology*. ed. Sabine Schmidtke. 625-646. UK: Oxford University Press, 2016.

Hücvîrî, Ali b. Osman Cüllâbî. *Keşfu'l-Mahcûb (Hakikat Bilgisi)*. haz. Süleyman Uludağ. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2014.

Hüseyin Vassâf, Osmânzâde. *Sefîne-i Evliyâ*. thk. Mehmet Akkuş - Ali Yılmaz. 5 Cilt. İstanbul: Kitabevi, 3. Basım, 2015.

Ibn Qayyim al-Jawziyya. *Les Sentiers des Itinérants. Commentaire des principales étapes spirituelles d'al-Ansârî*. çev. Mohamed al-Fatih. Paris: Universel, 1999.

Ibn Qayyim al-Jawziyya. *Ranks of the Divine Seekers*. çev. Ovamir Anjum. 2 Cilt. Leiden-Boston: Brill, 2020.

İbn Acîbe. *Mi'râcu'-t-teşevvüf ilâ hakâiki't-tasavvuf*. çev. Ahmet Murat Özel. İstanbul: Ketebe Yayınları, 2022.

İbn Asâkir, Ebu'l-Kāsım Ali b. el-Hasen b. Hibetullâh. *Târîhu Dımaşk*. thk. Muhibbüddîn Ebî Said Ömer b. Garâme el-Amrevî. 74 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Fikr, 1415.

İbn Asâkir, Ebu'l-Kāsım Ali b. el-Hasen b. Hibetullâh. *Tebyînu kezibi'l-müfteri fi mâ nusibe ile'l-imâm Ebi'l-Hasan el-Eş'arî*. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1404.

İbn Âşûr, Muhammed Fâzıl. *Ana Hatlarıyla Tefsir Tarihi*. çev. Bahattin Dartma - Ömer Pakiş. İstanbul: Rağbet Yayınları, 2007.

İbn Berrecân, Abdüsselâm b. Abdirrahman ebu'l-Hâkem. *Şerhu Esmâillahi'l-Hüsnâ*. thk. Ahmed b. Ferîd el-Mezîdî. 2 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 2010.

İbn Ebû Şeybe, Abdullah b. Muhammed b. İbrahim b. Osman b. el-'Absî. *Müsned İbn Ebî Şeybe*. thk. Âdil b. Yusuf Azzâzî - Ahmed b. Ferîd el-Mezîdî. 2 Cilt. Riyad: Dâru'l-Vatan, 1997.

İbn Ebû Şeybe, Ebu Bekir Abdullah b. Muhammed el-Kûfî. *el-Kitâbu'l-Musannef fi'l-ehâdîsi ve'l-âsâr*. thk. Kemal Yusuf el-Hûd. 7 Cilt. Beyrut-Riyad: Dâru'l-Tâc-Mektebetü'r-Rüşd, 1409.

İbn Fâris, Ebu Hüseyin Ahmed b. Faris b. Zekeriyya el-Kazvînî. *Mu'cemü mukâyisi'l-luga*. thk. Abdusselâm Muhammed Hârun. 6 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Fikr, 1399.

İbn Fûrek. *el-İbâne an turuki'l-kâsidîn*. çev. Ahmet Yıldırım - Abdülgaffar Aslan. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, 2014.

İbn Hacer el-Askalânî, Ahmed b. Ali. *Fethu'l-bârî bişerhi sahîhi Buhârî*. 13 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, 1379.

İbn Hacer el-Askalânî, Ebû Fadl Ahmed b. Ali b. Muhammed b. Ahmed. *ed-Dürerü'l-kâmine fi a'yâni'l-mi'eti's-sâmine*. thk. Muhammed Abdul Muin. 6 Cilt. Haydarâbâd: Meclisü Dâiretü'l-Meârif el-Osmâniyye, 1392.

İbn Hişâm, Abdülmelik b. Hişâm b. Eyyûb el-Himyerî el-Meâfirî. *Sîretü'n-Nebevî*. thk. Mustafa es-Sakâ vd. 2 Cilt. Şirketü ve Mektebetü ve Matbaatu Mustafa el-Bâbî el-Halebî, 1375.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye. *Ahkâmu ehl-i zimme*. thk. Muhammed Azîr vd. Şems. 2 Cilt. Riyad: Dâru 'Ata'atü'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 1440.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye. *Bedâi'u'l-fevâid*. 4 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, ts.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye. *Celâü'l-efhâm fi fazli's-salâti ve's-selâm alâ hayri'l-enâm*. thk. Zaid b. Ahmed en-Neşîrî. Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atü'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 5. Basım, 1440.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye. *el-Fevâ'id*. thk. Muhammed Azîr Şems. Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atü'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 1440.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye. *el-Menâru'l-münîf fi sâhîhi ve'd-dâifi*. thk. Yahya b. Abdullah es-Sumâlî. Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atü'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 4. Basım, 1440.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye. *es-Salât*. thk. Adnan b. Safahan Buhârî. Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atü'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 1440.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye. *et-Tıbbu'n-nebevî*. Beyrut: Dâru'l-Hilâl, ts.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye. *et-Turuku'l-hikme*. y.y.: Mektebetü Dâru'l-Beyân, ts.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye. *Hidâyetü'l-hayârâ fi ecvibeti'l-yehûd ve'n-nasârâ*. thk. Osman b. Cuma Damîrî. Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atü'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 4. Basım, 1440.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye. *Medâricü's-sâlikîn fi menâzilü's-sâirîn*. Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atu'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 1441.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye. *Miftâhu dâri's-sa'âde ve menşûri velâyeti'l-'ilmi ve'l-irâde*. thk. Abdurrahman b. Hasan Kâid. 3 Cilt. Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atü'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 1440.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye. *Ref'u'l-yedîn fi's-salâti*. thk. Ali b. Muhammed el-İmrânî. Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atü'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 1440.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye. *Şifâü'l-i'lel fi mesâili'l-kaza ve'l-kader ve'l-hikme ve't-ta'lîl*. thk. Zahir b. Salim Belfekih. 2 Cilt. Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atü'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 1440.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye. *Tarîku'l-hicreteyn ve bâbu's-sa'âdeteyn*. thk. Muhammed Ecmel Islâhî. 2 Cilt. Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atü'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 1440.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye. *Tehzîbü sünen ebî Dâvud ve îzâhu ilelihi ve müşkilatihi*. thk. Ali b. Muhammed vd. el-İmrânî. 3 Cilt. Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atü'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 3. Basım, 1440.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye. *'Uddetü's-sâbirîn ve zahîratu'ş-şâkirîn*. thk. İsmâil b. Gâzî Merhaben. Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atü'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 1440.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye - Damîrî, Osman b. Cuma. *Tuhfetü'l-mevdûd bi ahkâmi'l-mevlûd*. Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atü'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 1440.

İbn Kayyim, Ebû Abdullah Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb el-Cevziyye - Islâhî, Muhammed Ecmel. *Kitâbü'r-Rûh*. Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atü'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 1440.

İbn Kayyim el-Cevziyye. *Medâricu's-sâlikîn*. çev. Ali Ataç vd. 3 Cilt. İstanbul: İnsan Yayınları, 2017.

İbn Kayyim el-Cevziyye. *Tehlikeli Tuzaklar*. çev. Ersan Urcan. İstanbul: Çelik Yayınları, 2016.

İbn Kayyim, Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb b. Sa'd Şemsüddîn el-Cevziyye. *el-Cevâbu el-kâfî limen süile ani'd-devâi'ş-şâfî ev ed-dâ' ve'd-devâ'*. Mağrîb: Dâru'l-Ma'rife, 1418.

İbn Kayyim, Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb b. Sa'd Şemsüddîn el-Cevziyye. *el-Kelâmu alâ mes'eleti's-sema'*. thk. Muhammed Azîr Şems. Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atü'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 2019.

İbn Kayyim, Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb b. Sa'd Şemsüddîn el-Cevziyye. *el-Vâbilu's-sayyib ve râfi'u'l-kelimi't-tayyîb*. thk. Abdurrahman b. Hasan Kâid (son). Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atü'l-Alem/Dâru İbn Hazm, 1440.

İbn Kayyim, Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb b. Sa'd Şemsüddîn el-Cevziyye. *er-Risâletu tebûkiyye zâdü'l-muhâciri ilâ Rabbihi*. thk. Muhammed Cemîl Gazi (son). Cidde: Mektebetü'l-Medenî, ts.

İbn Kayyim, Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb b. Sa'd Şemsüddîn el-Cevziyye. *İğâsetu'l-lehfân min mesâyid'ş-şeytân*. thk. Muhammed Hamid el-Fakî. 2 Cilt. Riyad: Mektebetu'l-Meârif, 1431.

İbn Kayyim, Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb b. Sa'd Şemsüddîn el-Cevziyye. *İ'lâmü'l-müvakki'in an rabbi'l-'âlemîn*. thk. Muhammed Abdusselâm İbrâhîm. 4 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1411.

İbn Kayyim, Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb b. Sa'd Şemsüddîn el-Cevziyye. *Medâricu's-sâlikîn beyne menâzil iyyâke na'budu ve iyyâke neste'în*. ed. Muhammed Mu'tasımbillah el-Bağdâdî. 3 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-Arabî, 1996.

İbn Kayyim, Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb b. Sa'd Şemsüddîn el-Cevziyye. *Ravzatu'l-muhibbîn ve nuzhetu'l-muştâkîn*. thk. Muhammed Azîr Şems. Riyad-Beyrut: Dâru 'Ata'atü'l-Alem-Dâru İbn Hazm, 1440.

İbn Kayyim, Muhammed b. Ebî Bekr b. Eyyûb b. Sa'd Şemsüddîn el-Cevziyye. *Zâdü'l-me'âd fî hedyi hayri'l-'ibâd*. 5 Cilt. Beyrut-Kuveyt: Müessesetür'r-Risâle-Mektebetü'l-Menâr, 1410.

İbn Kayyim, Muhammed b. Ebî Bekr b. Sa'd Şemsüddîn el-Cevziyye. *es-Savâ'iku'l-mürsele fî reddi ale'l-Cehmiyye ve'l-Mu'attıla*. thk. Ali b. Muhammed ed-Dahîlullah. 4 Cilt. Riyad: Dâru'l-Âsime, 1408.

İbn Kayyim, Şemsuddin Ebû Abdillah Muhammed b. Ebi Bekr b. Eyyub el-Cevziyye ez-Zura'i ed- Dımeşkî. *İctimâu'l-Cuyûşi'l-İslâmiyye 'alâ Ğazvil'l-Muattıla ve'l-Cehmiyye*. thk. Avvâd Abdullah el-Mu'tik. Beyrut, 1404.

İbn Kemâl (Kemalpaşazâde). *Vücûd Risâlesi*. çev. Ali Nihad Tarlan. İBB Atatürk Kitaplığı, Yazma Eserler, 297.7 1.

İbn Kesîr, Ebu'l-Fidâ İsmâil b. Ömer. *el-Bidâye ve'n-nihâye*. thk. Abdullah b. Abdulmuhsin et-Türkî. 21 Cilt. y.y.: Dâru Hicr, 1418.

İbn Mâce, Ebu Abdullah Muhammed b. Yezîd el-Kazvînî. *Sünen-i İbn Mâce*. thk. Şuayb Arnavut vd. 5 Cilt. Dâru Risâleti'l-'Âlemiyye, 1430.

İbn Manzûr, Muhammed b. Mükerrem b. Ali. *Lisânü'l-Arab*. 15 Cilt. Beyrut: Dâru Sâdr, 1414.

İbn Mülakkîn, Sirâcüddîn Ebû Hafs Amr b. Ali b. Ahmed. *Tabakâtu'l-Evliyâ*. thk. Nureddîn Şerîbe. Kahire: Mektebetü'l-Hancî, 1415.

İbn Müstevfî, Mübarek b. Ahmed b. Mübarek b. Mevhûb el-Lahmî el-Erbilî. *Târihu Erbîl*. thk. Sâmî b. Seyyid Hammâs es-Sakkâr. 2 Cilt. Irak: Dâru'r-Reşîd, 1980.

İbn Receb, Zeynüddîn Abdurrahmân b. Ahmed b. Abdirrahmân. *Câmi'u'l-'ulûm ve'l-hikem fî şerhi hamsîne hadîsen min cevâmi'l-kelîm*. thk. Şuayb Arnavut - İbrahim Bâcis. 2 Cilt. Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 1417.

İbn Receb, Zeynüddîn Abdurrahmân b. Ahmed b. Abdirrahmân. *Zeyl tabakâti Hanâbile*. thk. Abdurrahman b. Süleyman el-'Useymîn. 5 Cilt. Riyad: Mektebetü'l-Ubeykân, 2005.

İbn Salâh, Osman b. Abdurrahman. *Tabakâtu'l-fukah-i Şâfiî*. thk. Muhyiddîn Ali Necib. 2 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Beşâiri'l-İslâmiyye, 1992.

İbn Tayfûr. *Kitâbu Bağdâd*. Kahire: Mektebetü'l-Hancî, 1949.

İbn Teymiyye, Takiyyuddîn Ebu'l-Abbâs Ahmed b. Abdilhalîm. *Câmiu'l-mesâil*. thk. Muhammed Azîr Şems. Dâru İlmi'l-Fevâid, 1432.

İbn Teymiyye, Takiyyuddîn Ebu'l-Abbâs Ahmed b. Abdilhalîm. *el-Furkân beyne evliyâi'r-rahmân ve evliyâi'ş-şeytân*. thk. Abdulkâdir Arnavut. Dımaşk: Mektebetü Dâru'l-Beyân, 1405.

İbn Teymiyye, Takiyyuddîn Ebu'l-Abbâs Ahmed b. Abdilhalîm. *el-Müstedrek alâ mecmû'i fetevâ*. 5 Cilt, 1418.

İbn Teymiyye, Takiyyuddîn Ebu'l-Abbâs Ahmed b. Abdilhalîm. *Mecmuatu'r-resâil ve'l-mesâil*. 5 Cilt. li Cenneti Türâsi'l-Arabî, 1431.

İbn Teymiyye, Takiyyuddîn Ebu'l-Abbâs Ahmed b. Abdilhalîm. *Mecmû'u fetâvâ*. thk. Abdurrahman b. Muhammed İbn Kâsım. 35 Cilt. Medine: Mecmu'u'l Melik Fehed li Tabaati Musahhif Şerif Medineti Nebeviyye, 1416.

İbn Teymiyye, Takiyyuddîn Ebu'l-Abbâs Ahmed b. Abdilhalîm. *Mukaddime fî usûli't-tefsîr*. Beyrut: Dâru'l-Mektebeti'l-Hayât, 1490.

İbn Teymiyye, Takiyyuddîn Ebu'l-Abbâs Ahmed b. Abdilhalîm. "Risâle fi'l-cevâbi an suâli an Hallâc". *Câmiu'r-resâil*. thk. Muhammed Reşât Sâlim. 1/185-199. Riyad: Dâru'l-'Atâi, 1422.

İbn Teymiyye, Takiyyuddîn Ebu'l-Abbâs Ahmed b. Abdilhalîm. "Şerhu kelimât min fütûhi'l-gayb". *Câmiu'r-resâil*. thk. Muhammed Reşât Sâlim. 2/71-189. Riyad: Dâru'l-'Atâi, 1422.

İbn Teymiyye, Takiyyuddîn Ebu'l-Abbâs Ahmed b. Abdilhalîm. *Ziyaretü'l-kubur ve'l-istincad bi'l-makbur*. Riyad: el-İdâretü'l-Amme li't-Tâb'i ve't-Tercüme, 1410.

İbnu'l-Cevzî, Cemâleddin Ebu'l-Ferec Abdurrahman b. Ali b. Muhammed. *Âdâbü'l-Hasani'l-Basrî ve zühdühü ve mevâizühü*. thk. Süleyman el-Harş. Beyrut: Dâru'n-Nevâdir, 3. Basım, 2008.

İbnu'l-Cevzî, Cemâleddin Ebu'l-Ferec Abdurrahman b. Ali b. Muhammed. *Meşyaha ibnü'l-Cevzî*. thk. Muhammed Mahfûz. Beyrut: Dâru'l-Garbi'l-İslâmî, 2006.

İbnu'l-Cevzî, Cemâleddin Ebu'l-Ferec Abdurrahman b. Ali b. Muhammed. *Saydü'l-hâtır*. thk. Hasan el-Müsâhî. Dımaşk: Dâru'l-Kalem, 1425.

İbnu'l-Cevzî, Cemâleddin Ebu'l-Ferec Abdurrahman b. Ali b. Muhammed. *Sıfatü's-safve*. thk. Ahmed b. Ali. 2 Cilt. Kahire: Dâru'l-Hadîs, 1421.

İbnu'l-Cevzî, Cemâleddin Ebu'l-Ferec Abdurrahman b. Ali b. Muhammed. *Telbisü'l-iblîs*. Beyrut: Dâru'l-Fikr, ts.

İbnu'l-Cevzî, Cemâleddin Ebu'l-Ferec Abdurrahman b. Ali b. Muhammed. *Zemmü'l-hevâ*. thk. Mustafa Abdulvâhid. y.y., t.y.

İbnu'l-Cevzî, Şemseddin Ebû Mazfûr Yusuf. *Mir'âtü'z-zamân fî tevârihi'l-âyân*. thk. Muhammed Berekât vd. 23 Cilt. Dımaşk: Dâru Risâleti'l-'Âlemiyye, 1434.

İbnu'l-Cevzî, Şemseddin Ebû Mazfûr Yusuf. *Mir'âtü'z-zamân fî tevârihi'l-âyân*. thk. Muhammed Berekât vd. 23 Cilt. Dımaşk: Dâru Risâleti'l-'Âlemiyye, 1434.

İbnu'l-Esîr, Mecdüddîn Ebû Saadet el-Mübarek b. Muhammed b. Muhammed ibn Abdülkerîm eş-Şeybânî. *en-Nihâye fî garîbi'l-hadîs ve'l-eser*. thk. Tâhir Ahmed ez-Zâvî - Mahmud Muhammed et-Tanâhî. 5 Cilt. Beyrut: Mektebetü'l-'İlmiyye, 1399.

İbnu'l-İmâd, Abdulhay b. Ahmed b. Muhammed. *Şezerâtü'z-zeheb fî ahbari men zeheb*. 11 Cilt. Beyrut: Dâru İbn Kesîr, 1986.

İbnu's-Sikkît, Ebû Yusuf Yakub b. İshak. *Kitâbu'l-elfâz*. thk. Fahruddîn Kabâve. Lübnan: Mektebetü Lübnan Nâşirûn, 1998.

İbnü'l-Arabî, Muhyiddin. *Fusûsu'l-Hikem Tercüme ve Şerhi*. çev. Ahmed Avni Konuk. 2 Cilt. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, 1. Basım, 2017.

İbnü'l-Arabî, Muhyiddin. *Şerhu fusûsi'l-hikem min kelâmi'ş-şeyhi'l-ekber Muhyiddîn ibn Arabî*. thk. Mahmud Mahmud el-Gurâb. Dımaşk: Matbaatü Zeyd b. Sâbit, 1405.

İbrahim Hakkı Erzurumî. *Mârifetnâme*. çev. Faruk Meyan. İstanbul: Bedir Yayınevi, 1400.

İğde, Muhyettin. *Siyasi İtikadi Bir Mezhep Olarak Hanbeliliğin Teşekkül Süreci*. İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 2016.

İmâra, Muhammed. *es-Selef ve's-Selefiyye*. Kahire: Metâbiu'l-Ehrâm, 1429.

İsbehânî, Ebû Nu'aym Ahmed b. Abdullah el-. *Hilyetü'l-evliyâ ve tabakâtü'l-esfiyâ'*. 10 Cilt. Mısır: Matbaatü's-Sa'âde, 1394.

İsfahânî, Ebu'l-Kāsım Hüseyn b. Muhammed b. el-Mufaddal er-Râgıb. *el-Müfredât fî garîbi'l-Kur'ân*. thk. Safvân Adnan ed-Dâvudî. Dımaşk: Dâru'l-Kalem/ed-Dâru'ş-Şâmiyye, 1412.

İskenderî, İbn Atâullah el-. *Gelin Tâcı*. çev. Aydın Cemal. İstanbul: Sûfî Kitap, 2020.

İskenderî, Sedîdüddîn Ebû Muhammed Abdulmu'ti b. Ebî Senâ Mahmud b. Abdulmu'ti el-Lahmî. *Şerhu menâzili's-sâirîn*. thk. S. De Laugier De Laugier Beaurecueil. Kahire: Matbaatü'l-Ma'hedi'l-ilmi el-Firansî, 1954.

İsmâil Rusûhî Ankaravî. *Minhâcü'l-fukarâ*. haz. SâfiArpaguş. İstanbul: İFAV, 2. Basım, 2023.

İşcan, Mehmet Zeki. *Selefilik İslami Köktenciliğin Tarihi Temelleri*. İstanbul: Kitap Yayınevi, 2006.

Kara, Mustafa. *Dârânî*. 44 Cilt. İstanbul: DİA, 1993.

Kara, Mustafa. *İbn Teymiyye'ye Göre İbn Arabî*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2017.

Karadâvî, Yusuf. *es-Sabru fî Kur'âni Kerîm*. Müessesetür'r-Risâle, 1411.

Kartal, Abdullah. "İmâm-ı Rabbânî'nin Vahdet-i Vücûd Eleştirisi ve Tarihsel Arkaplanı". *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 14/2 (Haziran 2005), 59-80.

Kâsım, Abduh Kâsım. *Asru Selâtini'l-Memâlik.* Mısır: Dâru'ş-Şurûk, 1415.

Kâşânî, Abdürrezzak. "Elf Makam". çev. Abdürrezzak Tek. *Menâzilü's-sâirîn - Tasavvufta Yüz Basamak*. Bursa: Emin Yayınları, 2008.

Kâşânî, Abdürrezzak. *Istılâhâtü's-sûfiyye*. thk. Abdu'l-'Âl Şâhin. Kahire: Dâru'l-Menâr, 1413.

Kâşânî, Abdürrezzak. *Letâifu'l-a'lâm fî İşarâtı ehli'l-İlhâm*. çev. Ekrem Demirli. İstanbul: İz Yayıncılık, 2015.

Kâşânî, İzzeddîn Mahmûd bin Ali Natanzî. *Tasavvufun Ana Esasları/Misbâhu'l-hidâye ve miftâhu'l-kifâye*. çev. Hakkı Uygur. İstanbul: Kurtuba Kitap, 2012.

Kâşânî, Kemâleddin Abdürrezzak. *Şerhu menâzili's-sâirîn*. thk. Muhsîn Bîdâfer. Beyrut: Müessesetü et-Târîhi'l-'Arabî, ts.

Kaya, Emrah. "Tasavvufun ve Epistemolojik Bir Araç Olarak İlhamın İbn Teymiyye Düşüncesindeki Yeri" 20/1 (Haziran 2016), 11-34.

Kelâbâzî, Ebu Bekir Muhammed b. Ebî İshak b. İbrahim b. Ya'kub. *et-Ta'arruf li mezhebi ehli't-tasavvuf*. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, ts.

Kırbaşoğlu, Hayri. *Ehl-i Sünnet'in Kurucu Ataları Ashabu'l-Hadise Göre Allah'ın Sıfatları Meselesi*. Ankara: Otto Yayınları, 2. Basım, 2017.

Kinberg, Leah. "What is Meant by Zuhd". *Studia Islamica* 61 (1985), 27-44.

Kindî, Yâ'kub b. İshak. "Üzüntüyü Yenmenin Çareleri". çev. Mahmut Kaya. *Felsefî Risâleler*. 476-511. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, 2015.

Kitapsız Mustafa Efendi. *Sâliklerin Maksatları (Maksadu's-sâlikîn)*. haz. Hasan Şahin Aktaş. İstanbul: Büyüyenay Yayınları, 2018.

Knysh, Alexander. *Islamic Mysticism a Short History*. Leiden-Boston-Köln: Brill, 2000.

Koca, Ferhat. "Takıyyüddin İbn Teymiyye". *DİA*. 20/391-405. İstanbul: DİB Yayınları, 1999.

Koçyiğit, Talat. *Hadis Istılahları*. Ankara: Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 1980.

Kotku, Mehmed Zahid. *Sabır*. İstanbul: Seha Neşriyat, 1984.

Kudat, Fatma. *Ebu'l-Ferec İbnü'l-Cevzî'nin "Saydü'l-Hâtır" Adlı Eseri Bağlamında Tasavvuf Anlayışı*. Ankara: Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.

Kudât, Şerif. *el-Minhâcü'l-hadîs fî 'ulûmi'l-hadîs*. Ammân: el-Akâdemiyyûn li'n-neşr ve't-tevzî', 2003.

Kuşeyrî, Abdülkerîm b. Hevâzin b. Abdilmelik. *er-Risâletü'l-Kuşeyriyye*. thk. Abdulhalîm Mahmûd - Mahmûd İbn Şerîf. 2 Cilt. Kahire: Dâru'l-Meâ'rif, ts.

Kuşeyrî, Abdülkerîm b. Hevâzin b. Abdilmelik. *Letâifu'l-işârât*. thk. İbrahim el-Besyûnî. 3 Cilt. Mısır: el-Hey'eti'l-Mısrıyyeti li'l-Kitâb, t.y.

Kutlu, Sönmez. *Selefiliğin Fikrî Arkaplanı İslam Düşüncesinde İk Gelenekçiler*. Ankara: Otto Yayınları, 2016.

Lev, Yaacov. "Symbiotic Relations: Ulama and the Mamluk Sultans". *Mamluk Studies Review* 1/12 (2009), 1-26.

Lory, Pierre. *Abdurrezzâk Kaşânî'ye Göre Kur'an'ın Tasavvufi Tefsiri*. çev. Sadık Kılıç. İnsan Yayınları, 2001.

MacDonald, Duncan B. *Development of Muslim Teology, Jurisprudence and Constitutional Theory*. New York: Charles Scribner's Sons, 1903.

Makdisî, Ali b. el-Mufaddal. *Ahsenü't-tekāsîm fî maʿrifeti'l-eḳālîm*. Leiden, 1991.

Makdîsî, Ebû Abdullah Muhammed b. Ahmed. *Ahsenü't-tekâsım fi ma'rifeti'l-ekâlîm*. Beyrut: Dâru's-Sâdir, 1411.

Makdisi, George. *İslâm'ın Klasik Çağında Din Hukuk Eğitim*. çev. Hasan Tuncay Başoğlu. İstanbul: Klasik Yayınları, 2015.

Makdisi, George. *Religion, Law and Learning in Classical Islam*. Abingdon-New York: Routledge, 2016.

Makdisî, İbn-i Kudâme. *Kitâbu't-tevvâbîn (Tövbekârlar Kitabı)*. çev. Sare Öztürk. İstanbul: Şule Yayınları, 2018.

Makrîzî, Takıyyüddîn Ahmed b. Ali. Kitabu'l-mevâiz ve'l-ittibâr bizikri'l-hıtatı ve'l-âsâr, thk. Kerem Hilmi Ferhat. 2 Cilt. Mısır: Dâru'l-ayn li'd-dirâsât ve'l-buhûsi'l-insâniyye ve'l-ictimâiyye, 2007.

Makrîzî, Takıyyüddîn Ahmed b. Ali. *Kitâbü's-sülûk li ma'rifeti düveli'l-mülûk*. thk. Muhammed Mustafa Ziyâde. 2 Cilt. Kahire: Lecnetü't-Te'lîf ve't-Terceme, 1941.

Malamud, Margaret. "Ortaçağ Horasanında Sapkın Bir Politika: Nişabur Kerrâmiyyesi". çev. Hüseyin Doğan. *Kelam Araştırmaları Dergisi* 13/1 (ts.), 533-552.

Mâlik b. Enes. *el-Muvatta'*. thk. Muhammed Mustafa el-'Azamî. 6 Cilt. Abu Dabi: Müessesetü Zayed b. Sultân el-Nehyân, 2004.

Mâturîdî, Muhammed b. Muhammed b. Mahmud Ebû Mansûr. *Tevhîd*. thk. Fethullah Halîf. İskenderiyye: Dâru'l-Câmiâtü'l-Mısriyye, 1431.

Mehmet Rifat Efendi. *Nefhatü'r-riyâzi'l-âliye fi beyân-i tarîkati'l-Kâdiriyye*. Nr.1127, 1b-465b.

Melchert, Christopher. *Sünni Düşüncenin Teşekkülü*. çev. Ali Hakan Çavuşoğlu. İstanbul: Klasik Yayınları, 2019.

Melchert, Christopher. "the Transition from Asceticism to Mysticism". *Studia Islamica* 83 (1996), 51-70.

Mert, Muhit. *Kelam Tarihinin Problemleri*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2012.

Mevlâna. *Mesnevî*. çev. Adnan Karaismailoğlu. Ankara: Akçağ Yayınları, 2011.

Mevlânâ Celâleddin. *Dîvân-ı Kebîr*. haz. Abdülbâki Gölpınarlı. 7 Cilt. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1992.

Muhammed Süleyman el-Mansûrî Fûrî. *Rahmeten li'l-âlemîn*. çev. Semîr Abdulhamîd İbrahim. Riyad: Dâru's-Selâm, ts.

Muhâsibî, Ebû Abdullah Haris b. Esed. *er-Riâye li hukukillah*. thk. Abdulkadir Ahmed Ata. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, 4., ts.

Muhâsibî, Ebû Abdullah Haris b. Esed. *Risâletü'l-müsterşidîn*. thk. Abdulfettah Ebû Ğudde. Haleb: Mektebü el-Matbuâti'l-İslâmiyye, 1391.

Muslu, Ramazan. "Halvetiyye'de 'Atvâr-ı Seb'a' Yazma Geleneği ve Sofyalı Bâlî'nin Atvâr-ı Seb'a Risalesi". *Tasavvuf İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi* 18 (2007), 43-63.

Müslim, Ebû Hüseyin Müslim b. el-Haccâc el-Kuşeyrî en-Nîsâbûrî. *Sahîh-i Müslim*. thk. Muhammed Fuâd Abdulbâkî. 4 Cilt. İsâ el-Bâbî el-Halebî ve Şurekâuhû, 1374.

Nazik, Sıtkı. "Osman Bedreddîn Erzurûmî Hazretleri'nin Şairlik Yönü". *Uluslararası Harput'a Değer Katan Şahsiyetler Sempozyumu*. Elazığ: Fırat Üniversitesi Harput Uygulama ve Araştırma Merkezi, 2016.

Nizami, Ahmed Halid. "The Qâdiriyye Order". *Islamic Spiritually Manifestations*. thk. Seyyid Hüseyin Nasr. 6-25. New York: SCM Press, 1991.

Nuaymî, Abdulkâdir b. Muhammed en-. *ed-Dârisü fi târîhi'l-medâris*. ed. İbrahîm Şemseddîn. 2 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, 1410.

Nüveyhiz, Adil. *Mu'cem el-Müfessirîn*. 2 Cilt. Beyrut: Müessesetü Nüveyhiz, 1988.

Öğmüş, Harun. "es-Savâiku'l-Mürsele Adlı Eseri Çerçevesinde İbn Kayyim el-Cevziyye'nin Yorum Anlayışı". *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 18 (2008), 67-97.

Özçelik, Mevlüt. *İmam Gazâlî'ye Göre Nefsin Tezkiyesi ve Kalbin Tasfiyesi*. Ankara: Sonçağ Yayıncılık, 2020.

Özel, Recep Orhan. "Lügavî ve Bağlamsal Yönleriyle Kur'ân'da 'Te'vil' Kavramı". *Amasya İlahiyat Dergisi* 20 (20 Haziran 2023), 9-47.

Özervarlı, M. Sait. *İbn Teymiyye'nin Düşünce Metodu ve Kelâmcılara Eleştirisi*. İstanbul: İSAM Yayınları, 2017.

Özköse, Kadir. "er-Risâle". *Tasavvuf Klasikleri*. ed. Ethem Cebecioğlu - Ali Çınar. Ankara: Kalem, 2021.

Öztürk, Erdem Can. "Yunus Emre ve Ahmed-i Yesevî'den Hareketle 'Bana Seni Gerek Seni' Eksenindeki Manzumeler Üzerine Genel Bir Mukayese". *Yunus Emre (Hayatı-Düşünceleri-Eserleri)*. Ankara: TBMM Basımevi, 2022.

Öztürk, Mürsel. "Hâce Abdullah el-Ensârî el-Herevî'nin Tasavvufî Görüşleri". *Doğu Dilleri* 5/1 (1992), 21-32.

Pakalın, Mehmet Zeki. *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*. 3 Cilt. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı, 1983.

Pekdoğru, Yakup. "Erken Dönem Tasavvuf Eserlerinde Ahmed b. Hanbel'in Konumu". *Sufiyye* 13 (Aralık 2022), 65-94.

Philip, K. Hitti. *Siyasi ve Kültürel İslam Tarihi*. çev. Salih Tuğ. 4 Cilt. İstanbul: MÜİFV, 1995.

Polat, Murat. *İbn Kayyim el-Cevziyye ve İslam Ceza Hukuku*. Ankara: Sonçağ Yayıncılık, 2022.

Râgıb el-İsfahânî, Ebû Kâsım Hüseyin b. Muhammed. *ez-Zerî'a ilâ mekârimi'ş-şerîa*. thk. Ebû Yezîd Ebû Zeyd el-'Acemî. Kahire: Dâru's-Selâm, 1428.

Runciman, Steven. *A History of the Crusades*. 3 Cilt. Cambridge University Press, 1999.

Safedî, Selahaddîn Halîl b. İzzeddîn. *A'yânü'l-asr ve a'vânü'n-nasr*. thk. Ali Ebû Zeyd vd. 5 Cilt. Dımaşk-Beyrut: Dâru'l-Fikri'l-Muâsır-Dâru'l-Fikr, 1998.

Safedî, Selahaddîn Halîl b. İzzeddîn. *el-Vâfî bi'l-vefâyât*. thk. Ahmed Arnavut - Mustafa Türkî. 29 Cilt. Beyrut: Dâru'l-İhyâ et-Türâs, 2000.

Safedî, Selehaddin Halil b. Aybek. *el-Vâfî bi'l-vefâyât*. thk. İhsan Abbas. Wiesbaden: Franz Steiner Verlag, 1401.

Safer el-Muhibbi el-Cerrahi. *Istılâhât-ı sofiyye fî vatan-ı asliyye*. İstanbul: Kırk Kandil, 2013.

Saffâr, Ebû İshak İbrahim b. İsmail. *Telhîsü'l-edille li-kavâidi't-tevhîd*. thk. Angelika Brodersen. 2 Cilt. Beyrut: el-Mahedü'l-Almânî li'l-ebhâsi'ş-Şarkiyye, 2011.

Saruhan, Müfit Selim. "İslam Düşüncesinde Ahlâk İlmi". *Eski Yeni: Anadolu İlahiyat Akademisi Araştırma Dergisi* 28 (2014), 53-66.

Saruhan, Müfit Selim. "İslam Felsefesinde Delil ve Önemi". *İslâmî Araştırmalar* 17/4 (2004), 369-378.

Satriawan, Lalu Agus. "The Contribution of Ibn Qayyim al-Jawziyya to Salafi Sufism". *Teosofi Jurnal Tasawuf dan Pemikiran Islam* 1/12 (Haziran 2022), 71-96.

Schimmel, Annemarie. *Dimention of Islamic Mysticm*. Amerika: The University of North Carolina Press, 1975.

Seccâdî, Cağfer. *Tasavvuf ve İrfan Sözlüğü*. çev. Hakkı Uygur. İstanbul: Ensar Neşriyat, 2007.

Seffârînî, Ebu'l-Avn Şemsüddîn Muhammed b. Ahmed b. Sâlim el-Hanbelî. *Levâmiʿu'l-envâri'l-behiyye ve sevâṭıʿu'l-esrâri'l-eṣeriyye lişerḥi'd-Dürreti'l-muḍıyye fî ʿaḳīdeti'l-(ʿaḳdi ehli'l-) firḳati'l-merḍıyye*. 2 Cilt. Dımaşk: Müessesetü'l-Hafikîn ve Mektebetühâ, 1402.

Sehâvî, Ebu Hasan Ali b. Muhammed b. Abdussamed. *Tefsîrü'l-Kur'âni'l-Azîm*. thk. Musa Ali Musa Mesud (son), Eşref Muhammed b. Abdullah el-Kassâs. 2 Cilt. Dâru'n-neşr li Câmi'ât, 1430.

Selmânî, Abdullah b. Said Lisânuddîn ibn Hatîb. *Ravzatu't-tarîf bi lubbi'iş-şerîf*. thk. Muhammed Kettânî. 2 Cilt. Beyrut: Dâru's-Sekâfe, 1. Basım, 1970.

Sem'anî, Abdulkerîm b. Muhammed Mansûr et-Temîmî. *el-Ensâb*. thk. Abdurrahman b. Yahyâ. 13 Cilt. Haydarâbâd: Meclisü Dâiretü'l-Meârif el-Osmâniyye, 1962.

Semîn el-Halebî, Ebu'l-Abbas Şihabüddîn Ahmed b. Yusuf b. İbrahim el- Mısrî. *Umdetü'l-huffâz fî tefsîri eşrefi'l-elfâz*. thk. Muhammed Basil Uyûn es-Sûd. 4 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1417.

Seyfeddîn Geylânî, es-Seyyid Muhammed. *ed-Dürerü's-seniyye fî mevâ'izil Geylâniyye*. İstanbul: Mihran Matbaası, 1302.

Sıbt İbnu'l-Cevzi, Şemseddin Ebû Mazaffer Yusuf b. Kızoğli b. Abdullah. *Mir'âtüz-zamân fî tevârhi'l-a'yân*. thk. Muhammed Berekât vd. 32 Cilt. Dımaşk: Dâru Risâleti'l-'Âlemiyye, 1434.

Souvget, Jean. *Dımaşkü'ş-şâm lemha târîhiyye münzü'l-usûr el-kadîme hatta ahdi'l-intidâb*. ed. Ekrem el-Ulebî. çev. Fuâd el-Bustânî. Dımaşk: al-Waref, 1989.

Subkî, Tâceddîn Abdülvehhâb b. Takiyyüddîn es-. *Tabakâtu'ş-Şâfi'iyyeti'l-Kübra*. thk. Mahmud Muhammed et-Tanâhî - Abdülfettah Muhammed el-Hulv. 10 Cilt. Hicru li't-Tabâati ve'n-Neşr ve't-Tevzî', 1413.

Subkî, Tâceddîn Abdülvehhâb b. Takiyyüddîn es-. *Tabakâtu'ş-Şâfi'iyyeti'l-Kübra*. thk. Mahmud Muhammed et-Tanâhî - Abdülfettah Muhammed el-Hulv. 10 Cilt. Hicru li't-Tabâati ve'n-Neşr ve't-Tevzî', 1413.

Subkî, Tâceddîn Abdülvehhâb b. Takiyyüddîn es-. *Tabakâtu'ş-Şâfi'iyyeti'l-Kübra*. thk. Mahmud Muhammed et-Tanâhî - Abdülfettah Muhammed el-Hulv. 10 Cilt. Hicru li't-Tabâati ve'n-Neşr ve't-Tevzî', 1413.

Sühreverdî, Şehâbeddin. *Avârifü'l-Maârif*. thk. Hasan Kamil Yılmaz - İrfan Gündüz. haz. Hasan Kamil Yılmaz-İrfan Gündüz. 3 Cilt. İstanbul: İBER Yayınları, 2022.

Sülemî, Ebû Abdurrahman. *Tabakâtu's-sûfiyye*. thk. Mustafa Abdulkâdir 'Atâ. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1419.

Sülemî, Ebû Abdurrahman. *Tabakâtu's-sûfiyye*. thk. Ahmed eş-Şirbâs 'Atâ. Müessesetü Dari'ş-Şi'ab, 2. Basım, 1419.

Sülemî, Ebû Abdurrahman Muhammed b. Hüseyn. *el-Futüvve*. thk. İhsan Zünnûn es-Sâmirî - Muhammed Abdullah el-Kadehât. Amman: Dâru'r-Râzî, 1422.

Sülemî, Ebû Abdurrahman Muhammed b. Hüseyn. *Uyûbu'n-nefs ve mudâvâtuhâ*. thk. Mecdî Fethî es-Seyyid. Tanta: Mektebetu's-sahâbe, 1431.

Süyûtî, Celâlüddîn Abdurrahmân b. Ebî Bekr b. Muhammed. *el-İtkân fî ulûmi'l-Kur'ân*. thk. Muhammed Ebû Fal İbrâhîm. 4 Cilt. Dımaşk: el-Hey'etü'l-Mısriyyeti'l-Amme li'l-Kitâb, 1974.

Şaşa, Mehmet. *Abdülkadir Geylanî'nin Kelamî Görüşleri*. Ankara: Sonçağ Yayıncılık, 2020.

Şaşa, Mehmet. *Kelam ve Tasavvuf Açısından Marifetullah*. Ankara: Nobel, 2018.

Şâtıbî, İbrahim b. Musa b. Muhammed el-Gırnatî. *el-İ'tisâm*. thk. Muhammed b. Abdurrahman eş-Şakîr. 3 Cilt. Suudi Arabistan: Dâru İbn el-Cevziyye, 1429.

Şattanûfî, Ali b. Yusuf. *Behcetü'l-esrâr ve ma'dinü'l-envâr fî menâkıbi'l-bâzi'l-eşheb eş-şeyh Abdilkâdir el-Geylânî*. thk. Cemâleddin Fâlih el-Geylânî. Mağrîb: el-Manzumetü'l-Mağribiyyeti li Terbiyeti ve's-Sekâfeti ve'l-'Ulûm, 3. Basım, 2013.

Şehristânî, Ebu'l-Feth Muhammed b. Abdülkerim. *el-Milel ve'n-nihal*. çev. Mustafa Öz. Ankara: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, 2015.

Şerkâvî, Hasan eş-. *Mu'cemu el-elfâzi sûfiyye*. Kahire: Müessesetü Muhtâr, 1987.

Şevkânî, Muhammed b. Ali b. Muhammed b. Abdullah eş-. *el-Bedrü't-tâli' bi-mehâsini men ba'de'l-karni's-sâbi'*. 2 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Ma'rife, ts.

Şihâbî, Muhammed Sâdık el-Kâdirî. *Tefrîhu'l-hâtır fî menâkıbi tâci'l-evliyâ ve burhâni'l-asfiyâ eş-şeyh Abdülkâdir Geylânî*. çev. Abdülkadir b. Muhyiddin el-Erdebîlî el-Kâdirî. Kahire: Matbaatü Mustafa el-Bâbî el-Halebî, 1369.

Şimşek, Selami. *Tasavvuf Edebiyatı Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Litera Yayıncılık, 2017.

Şükrullah Şirvânî. *Riyâzu'l-Kulûb*. thk. Serpil Koç Konuksever. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, 2019.

Şüreysî, Ebu Abbas Ahmed b. Abdulmü'min b. Musa el-Kaysî. *Şerhu makamâti el-Harîrî*. 3 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1427.

Taberânî, Süleyman b. Ahmed b. Eyyûb b. Mutîr el-Lahmî eş-Şâmî. *Müsnedü şâmiyeyn*. thk. Hamdî b. Abdulmecid (son). 4 Cilt. Beyrut: Müessesetür'r-Risâle, 1405.

Taberî, Ebu Câfer Muhammed b. Cerîr. *Câmiu'l-beyân an te'vîli âyi'l-Kur'ân*. thk. Mahmud Muhammed Şakir. 24 Cilt. Mekke: Dâru't-Terbiyeti ve't-Türâs, t.y.

Tan, Muhammed Nedim. *Abdullah Ensârî Herevî'nin Tasavvuf Tarihindeki Yeri ve Sad Meydân'ı*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.

Tehânevî, Muhammed b. Ali b. el-Kâdî Muhammed Hâmid b. Muhammed Sâbir. *Mevsû'atü Keşşâfi ıstılâhâti'l-fünûn ve'l-'ulûm*. çev. George Zînâtî. 2 Cilt. Beyrut: Mektebetü Lübnan Nâşirûn, 1996.

Tehânevî, Muhammed b. Ali b. el-Kâdî Muhammed Hâmid b. Muhammed Sâbir. *Mevsû'atü Keşşâfi ıstılâhâti'l-fünûn ve'l-'ulûm*. çev. George Zînâtî. 2 Cilt. Beyrut: Mektebetü Lübnan Nâşirûn, 1996.

Tek, Abdurrezzak. *Tarihi Süreçte Tasavvuf ve Tarikatlar*. Bursa: Bursa Akademi, 2017.

Tek, Abdurrezzak. *Tasavvufî Mertebeler - Hâce Abdullah el-Ensârî el-Herevî Örneği*. Bursa: Emin Yayınları, 2008.

Tekin, Abdulkadir. *Süfyan es-Sevrî'nin usûlü ve Fıkhî Görüşleri*. Ankara: Fecr Yayınları, 2015.

Tezeren, Ziver. *Aziz Mahmud Hüdayi Hayatı-San'atı, Fikriyâtı, Çağdaşları İçindeki Yeri ve Ünlü Eserleri*. Ankara: Kültür Ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 1987.

Tilimsânî, Afîfüddîn Süleyman b. Ali. *Menâzilu's-sâirîn ilâ hakkı'l-mübîn*. thk. Abdulhafîz Mansûr. Tunus: Dâru't-Türkî li'n-neşr, 1989.

Tirmizî, Ebû İsâ Muhammed b. İsâ. *Câmi'u'l-Kebîr (Sünen-i et-Tirmizî) 212*. thk. Beşşâr 'Avvâd Ma'rûf. 6 Cilt. Beyrut: Dâru Garbi'l-İslâmî, 1996.

Tirmizî, Muhammed b. İsâ b. Sevre b. Musa b. Dahhâk. *Sünen-i Tirmizî*. thk. İbrahim 'Atve 'Ivaz. 5 Cilt. Mısır: Şirketü ve Mektebetü ve Matbaatu Mustafa el-Bâbî el-Halebî, 1395.

Tomar, Cengiz. "Şam". *DİA*. 38/311-315. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

Toru, Ümit. *İslâm Düşüncesinin İlk Akılcılarından Cehm b. Safvân ve Cehmiyye*. Ankara: Sonçağ Akademi, 2021.

Torun, Dilek. *Tasavvufa Sosyo-Politik Bir Yaklaşım Örneği Olarak Teşekkül Sürecinde Vehhâbîlik (XVIII-XIX. Yüzyıl)*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2021.

Trimingham, J. Spencer. *The Sufi Orders in Islam*. UK: Oxford University Press, 1971.

Tritton, Arthur Stanley. *İslam Kelamı*. çev. Mehmet Dağ. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, ts.

Tûsî, Ebû Nasr es-Serrâc et-. *el-Luma'*. thk. Abdulhalîm Mahmûd - Abdulbaki Surûr. Mısır-Bağdad: Dâru'l-Kutubi'l-Hadîs-Mektebetu'l-Müsennâ, 1380.

Türkoğlu, İbrahim. "Tasavvufun İbadet, Ahlak, Tezkiye ve Eğitim Yöntemi İle İlgili Terimleri". *Tasavvuf*. ed. Güldane Gündüzöz - Hamdi Kızıler. 137-154. İstanbul: Lisans Yayıncılık, 2021.

Tüsterî, Ebû Muhammed Sehl b. Abdullah b. Yûnus. *Tefsîru Tüsterî*. thk. Muhammed Bâsil Uyûn es-Sûd. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1423.

Ûde, Emin Yusuf. "Tasavvuf Kavramının Kökeni ve Anlamları Hakkında bir İnceleme". çev. Mehmet Yıldız 2 (Haziran 2017), 227-252.

Uludağ, Süleyman. "Abdülkâdir-i Geylânî". *DİA*. 1/234-239. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1988.

Uludağ, Süleyman. "Kuşeyrî'nin Hayatı ve Risâlesi". *Kuşeyri Risâlesi*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2016.

Uludağ, Süleyman. *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Kabalcı Yayıncılık, 2016.

Vâkidî, Ebû Abdullah Muhammed b. Ömer. *Futuhu'ş-Şâm*. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, 1997.

Vicdânî, Mustafa Sadık. *Tomâr-ı turûk-ı aliyyeden Kâdiriyye Sisilenâmesi*. İstanbul: Matbaa-i Âmire, 1338.

Yahya ibn Adî. *Tehzîbü'l-Ahlâk*. ed. İlhan Kutluer. çev. Harun Kuşlu. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, 2013.

Yazıcı, Tahsin - Uludağ, Süleyman. "Herevî, Hâce Abdullah". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 17/222-226. İstanbul: TDV Yayınları, 1998.

Yetik, Erhan. *İsmail-i Ankaravî Hayatı, Eserleri ve Tasavvufî Görüşleri*. İstanbul: İşaret, 1992.

Yıldız, Alim. *Sivaslı Şairler Antolojisi*. İstanbul: Sivaslılar Vakfı Yayınları, 2003.

Yıldız, Hakkı Dursun. *Doğuştan Günümüze Büyük İslâm Tarihi*. 14 Cilt. İstanbul, 1990.

Yıldız, Mehmet. *Kudüs'ün Fethini Müjdeleyen Endülüslü Sûfî İbn Berrecân*. İstanbul: Rağbet Yayınları, 2019.

Yılmaz, Harun. *Ebu'l-Ferec İbnü'l-Cevzî*. İstanbul: Siyer Yayınları, 2021.

Yılmaz, Orhan. *İbn Kayyim el-Cevziyye'nin Hadis/Sünnet Anlayışı ve Metin Tenkidindeki Yeri*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2013.

Yiğit, İsmail. "Memlükler". *DİA*. 29/90-97. Ankara: TDV Yayınları, 2004.

Yunus Emre. *Divan*. haz. Mustafa Tatcı. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2021.

Yusuf b. Abdulhâdî (son). "Bedü'l-'ulkâ bi lebsi'l-hırka". *Lübsü'l-hırka fi's-sülûki's-sûfî*. thk. Âsım İbrâhîm el-Kayalî. 45-75. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 2008.

Zebîdî, Muhammed Murtazâ el-Hüseynî ez-. *Tâcü'l-'arûs min cevâhiri'l-kâmûs*. thk. Cemâ'atü mine'l-muhtesîn. 40 Cilt. Kuveyt: Dâru'l-Hidâye/Dâru İhyâi't-Türâs, 1422.

Zehebî, Muhammed Hüseyin. *et-Tefsîr ve'l-müfessirûn*. Kahire: Mektebetü Vehbe, ts.

Zehebî, Şemseddin Ebû Abdullah Muhammed b. Ahmed b. Osmân ez-. *el-'İber fî haberi min gaber*. thk. Ebû Hacer Muhammed es-Saîd. 4 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, 1431.

Zehebî, Şemseddin Ebû Abdullah Muhammed b. Ahmed b. Osmân ez-. *Târihu'l-İslâm ve vefâyâtü'l-meşâhir ve'l-a'lam*. thk. Beşşâr Avvâd Ma'ruf. 17 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Garbi'l-İslâmî, 1424.

Zehebî, Şemsüddîn Muhammed b. Ahmed b. Osmân ez-. *Siyeru a'lâmi'n-nübelâ*. thk. Mecmûtaun mine'l-Muhakkikin bi- işrâfi eş-Şeyh Şuayb el-Arnâvût (son). 25 Cilt. Müessesetür'r-Risâle, 3. Basım, 1985.

Zehebî, Şemsüddîn Muhammed b. Ahmed b. Osmân ez-. *Tezkiretü'l-huffâz*. thk. Zekeriyya Amirat. 4 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1419.

Zerrûk, Ahmed. *Uddetü'l-mürîdi's-sâdık*. çev. Hamide Ulupınar. İstanbul: Büyüyenay Yayınları, 2022.

Zerrûk, Ebu'l-Abbas Ahmed b. Ahmed b. Muhammed. *Kavâidü't-tasavvuf alâ vehi yecme'u beyne'ş-şerî'ati ve'l-hakîkah ve yesılü'l-usûle ve'l-fıkhi bi't-tarîka*. thk. Osman el-Huveymidî. Beyrut: Dâru vahyi'l-kalem, 1425.

Management Information Systems in Food Based Franchising Sector

A Research and Application

Prof. Dr. Kürşat ÖZDAŞLI | Dr. Soner TOKGÖZ

Çizgi Kitabevi Publishing: 1942
Management informatics

©Çizgi Kitabevi
December 2025

ISBN: 978-625-396-526-6
Certificate No: 52493

- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÖZDAŞLI, Kürşat | TOKGÖZ, Soner
Management Information Systems in Food Based Franchising Sector
A Research and Application

Preparation for Printing
Çizgi Kitabevi Publishing
Tel: 0332 353 62 65- 66

Printig: Sebat Ofset
Certificate No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

REFERENCES

Abdullaev, B., (2011), Franchising Uygulamalarında Franchise Alanların Memnuniyetine Yönelik Bir Araştırma. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Alkan, P., (2015), Türkiye Gıda Sektöründe franchising uygulamaları, Uludağ Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Bursa.

Alon, I. & McKee, D., (1999), "Towards a macro environmental model of international franchising", *Multinational Business Review*, *7*(1), 76.

Alon, I., (2014), *The internationalization of US franchising systems*. Routledge.

Alon, I., and Mckee, D. L. (1999). The İnternationalization Of Professional Business Service Franchises. Journal Of Consumer Marketing.

Anameriç, H. (2005). Yönetim Bilgi Sistemlerinin Yönetim Fonksiyonları Üzerine Etkisi. Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi, C.2, S.45, (25-44).

Arıkan, S., (2004), Girişimcilik Temel Kavramlar ve Bazı Güncel Konular, Siyasal Kitabevi, Ankara.

Arslan, K., (2006), Kobi'lerde Yönetim Ve Pazarlama Aracı Olarak Franchising, İstanbul Ticaret Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

Arvasi, Z., (2000), "Franchise Sözleşmesi", Ankara Barosu Dergisi, Sayı: 4 (136-151).

Aslanoğlu, S., (2007), "Bir Büyüme Stratejisi Olarak Franchising Sistemi; Firmalar Açısından Önemi, Mevzuat Boyutu Ve Muhasebe Uygulaması", Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 9(1), (71-94).

Ayling, D., (1988), *The Universe of Franchising, Management Today*.

Baena, V. & Cerviño, J., (2014), "International franchising decision-making: A model for country choice", *Latin American Business Review*, *15*(1), (13-43).

Baki, B., (1998), "Pazarlama Yönetiminde Yeni Bir Yaklaşım: Franchising, Marmara Üniversitesi", Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Yıl:2, Cilt:2, Sayı:9.

Barış, G., (1997), "Franchısıng Sistemi Ve Sözleşmesi", Anadolu Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 13(1), 329-344

Bilgen, İ. H. (2019). Yönetim Bilgi Sistemi Tasarımında Stratejik Plana Dayalı Bilgi Katmanları Modeli. Bilişim Teknolojileri Dergisi, C.1, S.12, (9-22).

Bowersox D.J., (1980), Management In Marketing Channels, Mc Graw Hill International Book, New York.

Brickley, J. A., Dark, F. H., and Weisbach, M. S. (1991). An Agency Perspective On Franchising. Financial Management, (27-35).

Caves, R. E. & Murphy, W. F., (1976), "Franchising: Firms, markets, and intangible assets", *Southern Economic Journal*, (572-586).

Cebeci, R. (2005). Franchising Rehberi. Ankara: Kosgeb Girişimciliği.

Combs, J. G., Michael, S. C., and Castrogiovanni, G. J. (2004). Franchising: A Review And Avenues To Greater Theoretical Diversity. Journal Of Management, C.6, S.3, (907-931).

Çakır, R., ve Yükseltürk, E. (2010). Bilgi Toplumu Olma Yolunda Öğrenen Organizasyonlar, Bilgi Yönetimi Ve E-Öğrenme Üzerine Teorik Bir Çözümleme. Kastamonu Eğitim Dergisi, C.2, S.18, (501-512).

Çat, K., (2018), İşletme Yönetiminde Modern Yaklaşımlar: Gıda Sektöründe Bir Franchising(İmtiyaz) Uygulaması, Yaşar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İzmir.

Damar, M., ve Coşkun, E. (2017). Üniversitelerde Bilgi İşlemden Yönetim Bilişim Sistemlerine Geçiş: Mevcut Durum Ve Beklentiler. Bilişim Teknolojileri Dergisi, C.1, S.10, (21).

Dant, R. P.,& Grünhagen, M., (2014), "International franchising research: Some thoughts on the what, where, when, and how", *Journal of Marketing Channels*, *21*(3), (124-132).

Dant, R. P., and Kaufmann, P. J. (2003). Structural And Strategic Dynamics İn Franchising. Journal Of Retailing, C. 2, S.79, (63-75).

Dant, R. P., Grünhagen, M. & Windsperger, J., (2011), "Franchising research frontiers for the twenty-first century", *Journal of Retailing*, *87*(3), (253-268).

Demir, K. (2006). School Management Information Systems İn Primary Schools. Online Submission, C.2, S.5.

Dilber, U. (2006). Franchısıng Sisteminin Girişimcilik Açısından Değerlendirilmesi. Gazi Üniversitesi İktisadi Ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C. 3 S.8, (133-151).

Durukan, T., (2006), *Uluslararası pazarlara giriş stratejileri Frranchising Sistemi ve Türkiye uygulaması*, Asil Yayın Dağıtım, Ankara.

Ehrmann, T., and Spranger, G. (2004). Successful Franchising Using The Plural Form. In Economics And Management Of Franchising Networks (89-108).

Elango, B., (2007), "Are franchisors with international operations different from those who are domestic market oriented?", *Journal of Small Business Management*, *45*(2), (179-193).

Elango, B., and Fried, V. H. (1997). Franchising Research: A Literature Review And Synthesis. Journal Of Small Business Management, C.3, S.35, (68).

Ertürk, Y., (2017), Emlak Pazarlamasında Franchising Firmalarının Çalışma Sistemleri ve Franchisee'lere Karşı Tutumları, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Kütahya.

Eti İçli, G.,& Anıl, N. K., (2017), Franchising Kavramının Dönüşümü Sosyal Franchising.

Flohr, E., (2013), *Der Franchise Vertrag in Deutschland.* Deutscher Franchiseverband Almanya.

Fulop C. & Forward J., (1997), "Insights into Franchising: A Review of Empirical and Theoretical Perspectives", *Service Industries Journal*, 17:4, (603-625).

Garg, V. K. & Rasheed, A. A., (2003), "International multi-unit franchising: an agency theoretic explanation", *International Business Review*, *12*(3), (329-348).

Gillis, W. & Castrogiovanni, G. J., (2012), "The franchising business model: an entrepreneurial growth alternative", *International Entrepreneurship and Management Journal*, *8*(1), (75-98).

Gonzalez-Diaz, M.,& Solis-Rodriguez, V., (2012), "Why do entrepreneurs use franchising as a financial tool? An agency explanation", *Journal of Business Venturing*, *27*(3), (325-341).

Gorovaia, N., and Windsperger, J. (2010). The Use Of Knowledge Transfer Mechanisms İn Franchising. Knowledge And Process Management, C.1, S.17, (12-21).

Gözüaçık, S., (2019), Franchising'in Girişimcilik Üzerindeki Etkileri Üzerine Elazığ-Malatya İllerinde Bir Çalışma, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Elazığ.

Hasan, F. F. (2018). A Review Study of Information Systems. International Journal of Computer Applications, (975-8887).

Hunt, S. D. (1977). Franchising: Promises, Problems, Prospects. Journal Of Retailing, C.3, S.53, (71-84).

İmregün, O., (2003), *Ticaret Hukuku*, Anadolu Üniversitesi Yayınları, Eskişehir.

Justis, R. T.,& Judd, R., (1986), "Master franchising: a new look", *Journal of Small Business Management*, *24*, 16.

Kaçak, U., (2019), Franchising Sistemin Türkiye ve AB Ülkeleriyle Karşılaştırmalı Teknik Analizi ve Örnek Uygulama, Haliç Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

Kaufmann, P. J., and Dant, R. P. (1999). Franchising And The Domain Of Entrepreneurship Research. Journal Of Business Venturing, C.1, S.14, (5-16).

Kennedy, T. (1998). Information Systems İn Franchising. Franchising. Justis Rt, Judd Rj, Eds. Dame Publications, Inc.

King, C., Grace, D., & Weaven, S., (2013), "Developing brand champions: A franchisee perspective", *Journal of Marketing Management*, *29*(11-12), (1308-1336).

Koç, B., (2016), Girişimciler Açısından İşletmelerin Uluslararasılaşma Sürecinde Franchising Sistemi: Ankara İlinde Bir Örnek Çalışma, Çankaya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Ankara.

Kurt, Z., (2016), Franchising uygulamasının başarısını etkileyen faktörler Mersin ilinde bir araştırma Toros Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Mersin.

Küçük, B., (2011), Uluslararası Pazarlara Giriş Stratejilerinde Franchising Sistemi Ve Türkiye Uygulaması, Yüksek Lisans Tezi, Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Lafontaine, F., (1992), "Agency theory and franchising: some empirical results", *RAND journal of Economics*, *23*(2), (263-283).

Laudon, K. C., and Landon, J. P. (2004). Managing the digital firm. Managing Information Systems, (197-200).

Lawler, E. J. (1992). Power Processes İn Bargaining. Sociological Quarterly, C.1 S.33, (17-34).

Lee, Y. K., Kim, S. H., Seo, M. K., & Hight, S. K., (2015), "Market orientation and business performance: Evidence from franchising industry", *International Journal of Hospitality Management*, *44*, (28-37).

Marjanovic, O., and Cecez-Kecmanovic, D. (2017). Understanding Datafication Effects Of Open Government Information Systems–A Contemporary Systems Thinking Approach.

Martin, R. E. (1988). Franchising And Risk Management. The American Economic Review, (954-968).

Martinek, M., (1987), *Franchising, grundlagen der zivilavund wettbewerbsrechtlichen behandlung der vertikalen gruppenkooperation beim absatz von waren und dienstleistungen*, Heidelberg, s.293.

Martín-Herrán, G., Sigué, S. P., & Zaccour, G., (2011), "Strategic interactions in traditional franchise systems: Are franchisors always better off?", *European Journal of Operational Research*, *213*(3), (526-537).

Michael, S. C., and Moore, H. J. (1995). Returns To Franchising. Journal Of Corporate Finance, C.2 S.2, (133-155).

Nart, S., (2005), "Türkiye'de Franchising Sisteminin Gelişimi ve Franchise Alan Girişimcilerin İş Memnuniyeti Belirleyicilerinin Analizi Üzerine Bir Araştırma", Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (10), (123-149).

Norton, S. W. (1988). An Empirical Look At Franchising As An Organizational Form. Journal Of Business, (197-218).

Norton, S. W., (1988). "An empirical look at franchising as an organizational form", *Journal of Business*, 61(2), 197.

Norton, S. W., (1988). "Franchising, brand name capital, and the entrepreneurial capacity problem", *Strategic Management Journal*, *9*(S1), (105-114).

Özdemir, M., ve Pınar, N. (2019). Küreselleşme Ve Bilişim Ve İletişim Teknolojilerindeki Son Dönemdeki Gelişmeler. Journal Of International Social Research, C. 64, S.12.

Özdoğan, A., (1993), "Leasing Franchising İçin İyi Bir Yöntem", Dünya Gazetesi, (22 Şubat).

Panda, S., Paswan, A. K., & Mishra, S. P., (2019), "Impact of positioning strategies on franchise fee structure", *Industrial Marketing Management*, *81*, (30-39).

Parsa, H. G. (1996). Franchisor-Franchisee Relationships İn Quick-Service-Restaurant Systems. Cornell Hotel And Restaurant Administration Quarterly, C.3, S.37, (42-49).

Perrigot, R., (2018), "Franchising in the healthcare sector: The case of Child and Family Wellness clinics in Kenya", *Journal of Retailing and Consumer Services*, *41*, (227-238).

Petersen, B.,& Welch, L. S., (2000), "International retailing operations: downstream entry and expansion via franchising", *International Business Review*, *9*(4), (479-496).

Preble, J. F. (1995). Franchising Systems Around The Globe: A Status Report. Journal Of Small Business Management, C. 2 S.33, (80).

Schultness, V., (1975), *Der franchisevertrag nach schewe; zerischem recht,* Diss. Zürich, s.22.

Scott, F. A., (1995), "Franchising vs. company ownership as a decision variable of the firm", *Review of industrial organization*, *10*(1), (69-81).

Seven, S., (2007), Franchising uygulamalarında franchise alan firmaları motive eden faktörlerin belirlenmesi gıda ve giyim sektöründe bir uygulama, Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Kütahya.

Shurrab, H. (2014) Informatics for Socially Sustainable Manufacturing and Production Workplaces. Linnaeus University, School of Computer Science.

Siponen, M., and Baskerville, R. L. (2018). Intervention Effect Rates As A Path To Research Relevance: İnformation Systems Security Example. Journal Of The Association For İnformation Systems, C. 4, S.19.

Sorenson, O., and Sørensen, J. B. (2001). Finding The Right Mix: Franchising, Organizational Learning, And Chain Performance. Strategic Management Journal, C.6, S.22, (713-724).

Spinelli, S. (1994). Franchising. The Portable Mba İn Entrepreneurship. New York: John Wiley And Sons.

Şahin, M. (2006). Yönetim Bilgi Sistemi (Vol. 784). Anadolu Universitesi.

Şoğur, M., (1993), İşletme Sistemi Olarak Franchising, Der Yayınları, İstanbul.

Tahirov, A. (2009). Bilgisayar Destekli Bilgi Sistemleri. Journal Of Qafqaz University, (123-133).

Teubner, G. (1991). Beyond Contract And Organization? External Liability Of Franchising Systems İn German Law. External Liability Of Franchising Systems İn German Law.

Türker, H., (2015), Sosyo-Kültürel Faktörlerin Franchising İşletmeleri Üzerine Etkisi: Ulusal Franchising Cafe İşletmesi Üzerine Trabzon' da Bir Uygulama, Avrasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınlanmış Yüksek Lisans Tezi, Trabzon.

Ulaş, D. (1999). Franchising Sistemi. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, 141.

Ulaş, D., (2006), "İmtiyaz Sisteminin Girişimcilik Açısından Değerlendirilmesi", İİBF Dergisi, 8(3), 133-151.

Ulaş, D., (2013), Franchising Sistemi. Nobel Yayınları, Ankara.

Ullrich, J., Wieseke, J., Christ, O., Schulze, M., & Van Dick, R., (2007), "The identity-matching principle: Corporate and organizational identification in a franchising system", *British Journal of Management*, *18*, (29-44).

Ünüsan, Ç., Pirtini, S., ve Bilge, O. F. (2004). Tüketicilerin Satın Alma Davranışları Açısından Marka, Mağaza Ve Franchısıng Sistemi İlişkisinin İncelenmesi Üzerine Bir Araştırma. Öneri Dergisi, C.22, S.6, (45-57).

Ward, J. M., and Griffiths, P. M. (1996). Strategic Planning For İnformation Systems. John Wiley ve Sons, Inc.

Watson, A.,& Johnson, R., (2010), "Managing the franchisor–franchisee relationship: A relationship marketing perspective", *Journal of Marketing Channels*, *17*(1), (51-68).

Wimmer, B. S., and Garen, J. E. (1997). Moral Hazard, Asset Specificity, İmplicit Bonding, And Compensation: The Case Of Franchising. Economic Inquiry, C. 3 S.35, (544-554).

Yazgan, H. İ., ve Yıldız, M. S. (2017). Bilgi Sistemleri Stratejilerinin Tedarik Zinciri Performansına Etkisi: İhracat Yapan İşletmeler Üzerine Bir Araştırma. Journal Of International Social Research, C. 52, S.10.

Yılmaz, L., (2006). "4875 Sayılı Doğrudan Yabancı Yatırımlar Kanunu'nun Getirdiği Yenilikler", *İstanbul Tic. Üni. S.B.E. Dergisi*, Sayı: 10 (173-190)

Yurdakul, M., (2003), "Franchısıng Sisteminin Kobi'lerde Pazarlama İşlevi Bakımından Değerlendirilmesi", Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (8).

Yüksel, H., (2013), Franchise sözleşmesinin genel olarak incelenmesi, ifası ve sona ermesi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.

OSMANLI SIHHİYE TEŞKİLATI

1838 - 1920

Hikmet ÇİL

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1937
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-693-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ÇİL, Hikmet
OSMANLI SIHHİYE TEŞKİLATI
1838 - 1920

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

BİBLİYOGRAFYA

A. ARŞİV VESİKALARI

A). AMD. (Sadaret Amedi Kalemi Defterleri) 22/66.

A.) DVN. (Bab-ı Asafi Divan-ı Hümayun Kalemi) 1/10, 119/8, 14/1,168/23, 17/8, 26/22, 28/54, 33/9, 37/69, 37/69, 57/89, 108/86, 141/17, 17/15, 25/30, 75/17, 58/97.

A.) DVN. MKL. (Bab-ı Asafi Divan-ı Hümayun Mukavele Kısmı)

B.) 8/4,10/11, 25/32, 25/34, 74/12, 75/17,10/16, 8/26, 237/3, 59/53, 60/88, 82/10.

A.) MKT. (Sadaret Mektubî Kalemi Evrakı)

B.) 144/15, 8/88.

A.) MKT. NZD. (Sadaret Mektubî Kalemi Nezaret ve Devair Yazışmalar Evrakı)

B.) 285/77, 183/18, 214/98, 231/5, 256/8, 283/90, 325/83, 347/50, 260/34, 396/74.

A.) MKT. MHM. (Sadaret Mektubî Kalemi Muhimme Evrakı)

B.) 133/60, 137/26, 139/27, 153/33, 208/35, 300/60, 356/100, 360/86, 372/90, 375/8, 384/22,43/60, 439/15, 466/3, 467/33, 559/21, 576/17,582/15, 587/8, 593/33, 599/24, 600/26, 107/86, 402/3, 593/31, 559/9, 587/ 8, 1371/68, 140/37.

A.) MKT. MVL. (Sadaret Mektubî Kalemi Meclis-i Vala Evrakı)

B.) 131/24, 135/5, 55/100.

A.) MKT. UM. (Sadaret Mektubî Kalemi Umum Vilayet Evrakı)

B.) 350/76, 350/76.

AYN. d. (Ayniyat Defteri)

1714, 1715, 766,

BEO. (Babıâli Evrak Odası) 4264/319793, 599/44880, 1/32, 113/8459, 1572/117828, 1572/117828, 1582/118617, 1621/121550, 2111/158268, 2128/159582, 2128/164303, 2146/160924, 2336/175128, 2819/211402, 290705, 3043/228170, 3074/230543, 3074/230543, 3131/ 234755, 3131/234755, 3147/236017, 3147/236017, 33/248757, 3392/254356, 3513/263413, 3697/277257, 3743/280688, 3799/284877, 3802/285128, 3863/289694, 3962/297113, 4123/309200, 4150/311219, 4181/313565, 4264/319793, 42751/320572, 4314/ 323540, 4314/ 323540, 4314/ 323540, 4314/323540, 4366/327404, 4388/329080, 4393/ 329423, 4393/ 329423, 4403/330214, 4404/330254, 4428/332090, 4443/333218, 4466/334945 4467/335010, 4471/335281, 4568/342599, 4569/342663, 4572/342844, 4576/343190, 4581/343534,4589/344119, 4636/347626, 4650/348717, 4670/350185, 4679/ 350890, 4689/351606, 550/41186, 599/44880, 726/54435, 4393/329449, 4413/330950.

C. DH. (Cevdet Dahiliye) 31/1510, 1/4,12/596, 12/596, 17/841, 18 / 896, 18/861, 18/896,22/1075, 22/1088, 4/154, 8/385, 8/385, 256/12768.

C. SH. (Cevdet Sıhhiye) 25/1243.

C. MF. (Cevdet Maarif) 81/4020, 10/484,11/523, 12/565, 13/642, 13/645, 14/651, 21/1036, 21/1042, 22/1059, 23/1104, 24/1193, 4/195, 25/1250, 26/1258, 26/1265, 27/1342, 27/1344, 27/1344, 5/ 201, 6/273, 7/331; 19/943,2/84;16/775, 8/394, 9/449.

D. BŞM. BNE. d. (Bab-ı Defteri Başmuhasebe Bina Eminliği Defterleri) 16424.

DH. EUM. THR. (Dahiliye Nezareti Emniyet-i Umumiye Tahrirat Kalemi Evrakı) 50/89.

DH. EUM. MEM. (Dahiliye Nezareti Emniyet-i Umumiye Memurin Kalemi) 126/82.

DH. EUM. MH. (Dahiliye Nezareti Muhasebe Kalemi Belgeleri) 126/44.

DH. EUM.5. Şb. (Dahiliye Nezareti Emniyet-i Umumiye Müdüriyeti Belgeleri) 3/27.

DH. HMŞ. (Dahiliye Nezâreti Hukuk Müşavirliği Belgeleri) 22/57, 25/14, 30/ 145, 30/42, 4/1, 19/1.

DH. İ. UM. EK. (Dahiliye Nezareti Emniyet-i Umumiye Kalemi Evrakı) 32/24.

DH. İD. (Dahiliye İdare) 164/ 1, 174/4, 18/3, 18/3, 18_2 / 3, 33/50, 46/81, 46/81, 47/37, 48/7, 87/10, 18_1/14.

DH. MB. HPS. (Dahiliye Nezareti Mebânî-i Emîriye ve Hapishâneler Müdüriyeti Belgeleri) 152/54, 166/37, 73/23.

DH. MKT. (Dahiliye Nezareti Mektubî Kalemi) 1018/47, 1172/84, 123/21, 1265/60, 1342/5, 1347/40, 1381/5, 1403/38, 1404/74, 141/13, 1436/100,1485/ 88, 1486/41,1487/97, 1492/101, 1508/ 41, 1508/102, 1508/106, 1514/33, 1527/38, 1531/24, 1531/24, 1546/104, 1551/96, 1554/61, 156/24, 1565/ 92, 1590/60, 1594/41, 1603/63, 16071/94, 1612/87, 165/49, 1652/131, 1664/14, 1664/14, 1672/92, 1672/92, 1709/41, 1740/60, 1766/29, 1818/65, 1855/58, 1911/117, 1931/6, 1946/111, 1951/95, 1956/7, 1966/20, 1972/114, 1975/80, 1980/ 65, 2028/66, 2046/72, 2089/56, 2092/14, 2092/14, 2130/103, 2177/75, 2177/75, 2200/53, 2263/115, 2271/69, 2304/53, 2309/46, 24/15, 2414/67, 2483/107, 2502/4, 2518/ 74,2569/5, 2614/65, 2614/65, 2614/65, 2635/74, 2635/74, 2652/81, 2683/58, 2695/64, 2704/59, 271/32, 2736/ 25, 2742/96, 281/20, 2811/77, 2843/ 79, 2888/16, 2902/4, 328/52, 387/61, 501/41, 578/33, 875/ 74, 2163/2, 2110/103, 769/6, 835/9, 2623/8.

DH. MUİ. (Dahiliye Nezareti Muhaberât-ı Umumiye İdaresi Belgeleri) 6_2 / 25, 134/16, 16/4, 38/ 23, 52/27, 59/24, 59/32, 6/25, 73/11, 8/8, 14/13, 21/1.

DH. SAİD. d. (Dahiliye Nezareti Sicill-i Ahvâl Komisyonu Defterleri) 92/363, 113/431.

DH. ŞFR. (Dahiliye Nezareti Şifre Kalemi Belgeleri) 102/154, 102/155, 102/265, 168/19,386/ 45, 453/47, 456/122, 504/23, 612/76, 644/10, 652/55, 655/32.

DH. UMVM. (Dahiliye ezareti Umûr-ı Mahalliye-i Vilayât Müdüriyeti Belgeleri) 124/168, 90/49, 90/94.

HAT. (Hatt-ı Hümâyûn Tasnifi) 523/25532, 1063/43650, 1229/47952, 1229/47952-A, 1832.1423/58216, 1424/58290, 33/1580, 380/20547, 488/23967, 523/ 25530, 523/ 25555, 523/ 25563, 523/25532, 523/25550, 523/25555523/25556, 523/25563, 523/25565, 524/255569, 524/25568, 524/25569, 524/25569, 524/25569, 524/25571, 589/28985, 737/34964, 947/40743, 948/40784, 1423/58166.

HR. HMŞ. İŞO. (Hariciye Nezareti Hukuk Müşavirliği İstişare Odası Evrakı) 76/1, 15/43, 235/ 17, 235/ 17.

HR. İD. (Hariciye Nezareti İdare) 1322/31, 1537/16, 1543/67, 1547/13, 1584/02, 2002/111, 2069/29, 2076/362076/42, 2076/44, 2076/64.

HR. İM. (Hariciye Nezareti İstanbul Murahhaslığı) 189/48.

HR. MKT. (Hariciye Nezareti Mektubî Kalemi) 548/57, 1/30, 327/31, 327/91, 327/91, 381/ 18, 381/ 18, 427/79, 427/79, 427/91, 469/2, 469/2, 474/78, 537/101, 537/57, 559/42, 590/3, 608/56, 625/83, 628/ 64, 632/80, 657/62, 661/ 61, 667/88, 724/6, 737/98, 738/12, 772/80, 870/17, 880/88. 55/10, 5/79.

HR. SYS. (Hariciye Nezareti Siyasi) 1189/6, 2920/89, 2925/65, 2926/16.

HR. TH. (Hariciye Tahsilat Dairesi) 115/13,115/8, 219/95, 292/7, 384/24, 74/10.

HR. TO. (Hariciye Nezareti Tercüme Odası Evrakı) 170 / 69, 184/26, 186/56, 240/1, 249/71,270/14, 313/62, 339/72, 525/30, 614/64, 616/58, 265/68.

İ. AS. (İrade-i Askeriye) 24/30.

İ. DH. (İrâde – Dahiliye) 1010/79739, 1011/79833, 1295/101727, 1423/58216, 1482/5, 1498/13, 207/11927, 212/12377, 242/14683, 27/1284, 270/16908, 278/17445, 319/20646, 39/1834, 40/1876, 426/28199, 474/31642, 488/33030, 581/8223, 7/345, 722/50377, 836/67264, 938/74270, 989/78067, 989/78144, 991/7826, 1483/63, 840/67562, 119/6057, 1386/33, 19/928, 190/10691, 197/11171, 27/1284, 307/9504, 33/1580, 345/24140, 587/40839, 616/42894, 645/44825, 698/48879, 732/60001, 91/4539, 928/73547, 1140/88975.

İ. DUİT. (İrade Dosya Usulü) 190/ 48, 114/20, 59/61, 60/48, 60/56, 60/70. 77/22, 99/42, 99/42, 114/44, 59/46, 60/18.

İ.HB. (İrade Harbiye) 178/21, 276/16790, 291/18312, 38/1753.

İ. HR. (İrade-i Hariciye) 433/55, 98/4786.

İ. HUS. (Muhâsebe Kalemi Belgeleri) 153/35, 63/3.

İ. KAN. (İrade Kanun ve Nizamat) 1/33.

İ. MSM. (İrade-i Mesal-i Mühimme) 90/2578, 88/2528.

İ. MMS. (İrade Meclis-i Mahsus) 19918, 33/1363, 56/2570, 98/414113/268, 88/2537, 88/2539, 89/2559, 90/2569, 90/2570, 91/3861, 89/2559, 98/ 4141, 88/2535, 88/2536, 89/2548, 89/2552, 89/2563, 90/2571, 50/ 2170.

İ. MTZ (05). (Sadâret Eyâlât-ı Mümtâze Kalemi) 11/300/ 3/82,

İ. MVL. (İrade-i Meclis-i Vala) 549/24655, 543/24415, 563/25239, 62/1181.

İ. SH. (İrade Sıhhiye) 2/35, 3/33, 5/36, 2/16, 3/32, 4/3, 4/36, 5/38, 5/43, 3/35.

İ. ŞD. (İrade Şûrâ-yı Devlet) 75/4416,) 1/39, 3/118.

İ. ŞE. (İrade Şehremaneti) 1/59, 9/38.

MAD. d. (Maliyeden Müdevver Defterler) 10633, 8308.

MB. İ. (Mabeyn-İrâde) 63 / 106, 82/53, 82/53.

MF. İBT. (Maarif Nezareti Tedrisât-ı İbtidâiye Kalemi) 233/ 16, 473/76.

MF. MKT. (Maarif Nezareti Mektubî Kalemi) 108/124,108/60, 82/118, 93/17.

MKT. MHM. (Sadaret Mektubî Mühimme Kalemi Evrakı) 147/47, 561/12.

MKT. NZD. (Sadaret Mektubî Kalemi Nezaret ve Devair Evrakı) 329/27.

MKT. UM. (Sadâret Mektubî Kalemi Umum Vilayet) 349/ 90, 347/77.

ML. EEM. (Maliye Nezareti Emlak-ı Emiriye Müdüriyeti) 1188/19, 1195/ 27, 1245/ 19, 377/36.

ML. MSF. d. Masârifât Muhasebeciliği Defterleri 1247, 4912, 5131, 5612, 5678, 5789.

MV. (Meclis-i Vükelâ Mazbataları) 102/15, 128/38, 144/1, 148/46, 151/9, 153/25, 165/88, 170/45, 187/22, 193/ 28, 202/119,21/69, 21/69, 221/232, 252/171, 252/59, 255/14, 256/75, 4/74, 102/15, 10/11, 1071/69, 58/81, 713/34, 720/31, 767/19, 845/32, 856/100, 879/19, 961/22, 961/22.

ŞD. (Şûrâ-yı Devlet Evrakı) 1173. C. 21/8/4, /1701/21, 1825/15, 1874/13, 1905/15, 2077/20, 2270/18, 2272/60, 2396/15, 2461/16, 2464/ 13, 2469/15, 247/2, 2516/24, 2522/16, 2564/4, 2567/ 6, 2568/3, 26/68, 2674/3, 2793/2, 3170/25, 480/ 12, 49/5, 55/11, 637/1, 720 / 14, 763/23, 771/14.

TFR. I. UM. (Rumeli Müfettişliği Müteferrik Evrakı) 19/1874. / 11/1082.

TFR. I. ŞKT. (Rumeli Müfettişliği Arzuhalleri) 132/ 13150.

Y. A. HUS. (Yıldız Sadaret Hususi Evrakı) 281/ 112, 286/70,312/64.

Y. A. RES. (Yıldız Sadâret Resmî Maruzât Evrakı) 109/86, 13/27, 62/28, 13/28, 38/1, 56/10, 68/106.

Y. MTV. (Yıldız Mütenevvî Maruzat Evrakı) 78/219, 231/141, 95/46.

Y.PRK. AZJ. (Yıldız Perakende Evrakı Arzuhal Jurnal) 20/59, 34/35.

Y.PRK. DH. (Yıldız Perakende Evrakı Dahiliye Nezareti Maruzatı) 4/50 / 34/97

Y.PRK. EŞA. (Yıldız Perakende Evrakı Elçilik Şehbenderlik ve Ateşemiliterlik) 4/93.1/47, 3/23.

Y. PRK. SGE. (Yıldız Evrakı Mabeyn Erkânı ve Saray Görevlileri Maruzatı) 5/32.

Y. PRK. SH. (Yıldız Perakende Evrakı Sıhhiye Nezareti Maruzatı) 1/15, 1/47, 3/61, 4/60, 6/52, 7/287, 3/35, 4/56, 6/50, 6/50.

Y.PRK. ŞH. (Yıldız Perakende Evrakı Şehremaneti Maruzatı) 7/87.

Y. PRK. SRN. (Yıldız Perakende Evrakı Serkurenalık Evrakı) 4/7.

Y. PRK. ZB. (Yıldız Perakende Evrakı Zabtiye Nezareti Maruzatı) 3/16.

YB.021. (Yabancı Arşiv Makedonya) 107/181, 71/228, 71/234, 71/234, 71/263,71/281.

ZB. (Zabtiye) 3/16, 10/14.

30-18-1-1 Kararlar Daire Başkanlığı (1920-1928) 6-36-19/ 227-3.

Başbakanlıklar Arası Tayin Daire Başkanlığı 4/12/11.

B. NİZAMNAMELER- TALİMATNAMELER

Bahr-i Sefid ve Siyah Boğazlarından Mürur ve Avdet Eden Sefain Haklarında İcra Olunacak Malumat-ı Sıhhiyeye Dair Nizamname'dir, İSAM Neşriyatından, H. 23 Rebi'ül Evvel 1288/ 12 Haziran 1871.

Cerâyim-i Sıhhiye Kânunu, Matbaa-i Osmaniye, İstanbul 1301/1884.

Kolera Nizamnamesi, Matba-i Âmire, Dersaadet 1311/1894.

Sıhhiye Heyet-i Teftişiyesi Hakkında Nizamname, Matbaa-i Arşak Garviyan, İstanbul R. 1330/1914.

Memâlik-i Şahâneye Mahsûs Rüsûm-ı Sıhhiye Tarifesi, Matbaa-i Osmaniye, İstanbul 1301/1884.

C. SÜRELİ YAYINLAR

1.DERGİ

Meclis-i Umur-ı Sıhhiye Mazbataları (Administration Sanitaire de L'empire Ottoman), Yıl:

1906, 1912.

Sıhhiye Mecmuası, Yıl- Sayı:
1/1, 4/5, 3/9.

2.DÜSTUR

Düstur, Tertip/ Cilt:
1/1, /2, 1/2.

3.GAZETE

Takvim-i Vekayi, Def'a:
164, 178, 179, *184*, 200.

4.SALNAME

Salname-i Devlet-i Aliye-i Osmaniye, Def'a: 48, 52, 60, 65, 51, 64, 62, 63, 60, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 44, 48, 49, 50, 53, 56, 55, 59, 54, 58, 53, 57, 67, 68, 66, 33, 40.

Salname-i Nezaret-i Hariciye, Defa: 1, 3.

Salname-i Nevsal-i Afiyet, Defa: 1, 3.

5.FOTOĞRAF ARŞİVİ

İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Sultan II. Abdülhamid Fotoğraf Albümleri 90850/0144, 90667/0001, 90587/0015, 90587/0021, 90587/0014, 90667/0001, 90752/0020, 90586/0012, 92248/0001, 92248/0024, 90535/0001, 90438/0012, 91284/0002

Salt Araştırma, Garanti BBVA, Fotoğraf Arşivi 753058, 46016.

Seyahatin Toplumsal İzdüşümü

Ahmet Mithat Efendi'nin "Avrupa'da Bir Cevelan"
Seyahatnamesine Sosyolojik Bir Bakış

Serdem Aras

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1946
Sosyoloji

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-723-9
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ARAS, Serdem
Seyahatin Toplumsal İzdüşümü
Ahmet Mithat Efendi'nin "Avrupa'da Bir Cevelan"
Seyahatnamesine Sosyolojik Bir Bakış

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Ahmet Mithat, (2000). *Acayib-i Âlem*. (hzl. M. Fatih Andı), Ankara: TDK Yayınları.

Ahmet Mithat, (2000). *Paris'te Bir Türk*. (hzl. Erol Ülgen), Ankara: TDK Yayınları.

Ahmet Mithat, (2001). *Avrupa Adab-ı Muaşereti Yahut Alfranga*. Ankara: Akçağ Yayınları.

Ahmet Mithat, (2003). *Jön Türk*. Ankara: TDK Yayınları.

Ahmet Mithat, (2003). *Rikalda Yahut Amerika'da Vahşet Âlemi*. (hzl. M. Fatih Andı), Ankara: TDK Yayınları.

Ahmet Mithat, (2015). *Avrupa'da Bir Cevelan* (1. Baskı). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Ahmet Mithat, (2017). *Seyyadane Bir Cevelan* (1. Baskı). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Akın, Mahmut H. (2011). *Seyahat ve Değişim*. *Hece Dergisi*, (Gezi Özel Sayısı), 122-125.

Akın, Mahmut H. (2017). *Siyasetin Mekânı Kent*. (Editör: Köksal Alver). *Kent Sosyolojisi.* Konya: Çizgi Kitabevi, 327-341.

Alver, Köksal (2011). *Tebdil-i Mekân: Seyahatin Anlamı Üzerine. Hece Dergisi,* (Gezi Özel Sayısı), 74-76.

Alver, Köksal (2017). *Bir Kenti Keşfetmek.* (Editör: Köksal Alver). *Kent Sosyolojisi.* Konya: Çizgi Kitabevi, 281-303.

Alver, Köksal (2017). *Kent İmgesi*. (Editör: Köksal Alver). *Kent Sosyolojisi*. Konya: Çizgi Kitabevi, 11-35.

Asiltürk, Baki (2000). *Osmanlı Seyyahlarının Gözüyle Avrupa* (1. Baskı). İstanbul: Kaknüs Yayınları.

Bakırcı, Musa (2017). *İbn Cübeyr Seyahatnamesi ile İbn Fazlan Seyahatnamesinde Sosyolojik Unsurlar*, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Bal, Hüseyin (2013). *Nitel Araştırma Yöntemi* (1. Baskı). Isparta: Fakülte Kitapevi Yayınları.

Bayraktar, Osman (2011). *Yolun Öğrettikleri*. *Hece Dergisi,* (Gezi Özel Sayısı), 85-87.

Berkes, Niyazi (2018). *Türkiye'de Çağdaşlaşma* (27. Baskı). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Bilgin, Nuri (2014). *Sosyal Bilimlerde İçerik Analizi: Teknikler ve Örnek Çalışmalar* (3. Baskı). Ankara: Siyasal Kitabevi.

Botton, Alain de (2002).*Seyahat Sanatı*. (Çev: Ahu Sıla Bayer). İstanbul: Sel Yayıncılık.

Bumin, Kürşat (2016). *Demokrasi Arayışında Kent* (3. Baskı). Konya: Çizgi Kitabevi.

Coşkun, Kemal (2006). *Ahmet Mithat Efendi'nin Eserlerinde Dini ve Toplumsal Temalar,* Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Çağan, Kenan (2011). *Seyahatten Turizme Bir Devinim Hikâyesi. Hece Dergisi,* (Gezi Özel Sayısı), 62-69.

Çonoğlu, Selim (2015). *Bir Hayat Hikayesinin Kâğıttan Tanıkları Hikaye ve Romanlarında Ahmet Mithat Efendi* (1.Baskı). İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Davutoğlu, Ahmet (2016). *Medeniyetler ve Şehirler* (18. Baskı). İstanbul: Küre Yayınları.

Duman, Seyfeddin (2011). *Seyahati Tercüme-i Hakikat Olarak Algılamak Yahut Tanzimat ve Servet-i Fünun Edebiyatında Seyahat. Hece Dergisi,* (Gezi Özel Sayısı), 151-176.

Durgun, Harika H. (2015). *Ahmet Mithat Efendi ve Edebiyat* (1. Baskı). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Fahreddin, Rızaeddin (2018). *Ahmet Mithat Efendi.* (Çev: Ömer Küçükmehmetoğlu). İstanbul: Ferfir Eğitim ve Yayıncılık.

Fındley, Carter V. (1999). *Ahmet Mithat Efendi Avrupa'da*. (Çev: Ayşen Anadol). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Gasset, y Ortega (2017). *İnsan ve "Herkes"* (6. Baskı). İstanbul: Metis Yayınları.

Göçer, Ali (2011). *Dağla Fısıldaşmalar Kentle Konuşmalar. Hece Dergisi,* (Gezi Özel Sayısı), 97-101.

Gökçe, Orhan (2001). *İçerik Çözümlemesi: Teori-Metod-Uygulama* (3. Baskı). Konya: Selçuk Üniversitesi Yaşatma ve Geliştirme Vakfı Yayınları.

Gökçek, Fazıl (2012). *Küllerinden Doğan Anka Ahmet Mithat Efendi Üzerine Yazılar* (1. Baskı). İstanbul: Dergah Yayınları.

Gökşen, B. Garan (2018). *Romantik Şairden Melankolik Okura: Ahmet Mithat Efendi ve Hüseyin Rahmi'nin Şiir Okuyan Kadınları, Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi.* C:6, Sayı: 15.

İpek, Selahattin (2011). *Osmanlı Padişahları ve Seyahat* . *Hece Dergisi*, (Gezi Özel Sayısı), 117-121.

Kalın, İbrahim (2018). *Ben, Öteki ve Ötesi: İslam-Batı İlişkileri Tarihine Giriş* (16. Bakı). İstanbul: İnsan Yayınları.

Keskin, Necat (2017). *Bellek Mekânları Olarak Kent Müzeleri ve Diyarbakır Örneği.* (Der: Tahire Erman ve Serpil Özaloğlu). *Bir Varmış Bir Yokmuş: Toplumsal Bellek, Mekân ve Kimlik Üzerine Araştırmalar*. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 155-161.

Köktürk, Şahin (2011). *Halk Edebiyatında Seyahat. Hece Dergisi,* (Gezi Özel Sayısı), 145-150.

Kural, İkbal (2008). *Ahmet Mithat Efendi'nin Romanlarında Seyahat*, Yüksek Lisans Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Kural, İkbal (2011). *Türk Romanının Doğuşunda Roman ve Seyahat: Ahmet Mithat Efendi'nin Romanlarında Seyahat.Hece Dergisi,* (Gezi Özel Sayısı), 192-202.

Lynch, Kevin (2018). *Kent İmgesi*. (Çev: İrem Başaran). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Mardin, Şerif (1994). *Siyasal ve Sosyal Bilimler* (3. Baskı). İstanbul: İletişim Yayınları.

Mardin, Şerif (2014). *Türk Modernleşmesi* (23. Baskı). İstanbul: İletişim Yayınları.

Metin, Ali K. (2011). *Hikâyenin Ötesi/Özü, Hikâyenin Tecrübesi. Hece Dergisi,* (Gezi Özel Sayısı), 52-55.

Nurdağ, Salih (2011). *Gezinin Cumhuriyeti ve Cumhuriyetin Gezisi Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatında Gezi. Hece Dergisi*, (Gezi Özel Sayısı), 177-185.

Ok, Betül (2016). *İbn Batuta Seyahatnamesi: Sosyolojik Bir Çözümleme, Yüksek Lisans Tezi*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Okay, Orhan M. (2017). *Batı Medeniyeti Karşısında Ahmet Mithat Efendi* (5. Baskı). İstanbul: Dergâh Yayınları.

Okumuş, Ejder (2011). *Evliya Çelebi'yi Okumak ve Anlamak*. *Hece Dergisi*, (Gezi Özel Sayısı), 277-292.

Özaloğlu, Serpil (2017). *Hatırlamanın Yapıtaşı Mekânın Bellek İle İlişkisi Üzerine.* (Der: Tahire Erman ve Serpil Özaloğlu). *Bir Varmış Bir Yokmuş: Toplumsal Bellek, Mekan ve Kimlik Üzerine Araştırmalar.* İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 13-19.

Özbaran, Salih (2007). *İran, Türkiye, Irak, Suriye ve Mısır Yollarında Portekizli Seyyahlar* (1. Baskı). İstanbul: Kitap Yayınevi.

Özgül, Kayahan M. (2011). *Demir Asa Demir Çarık*. *Hece Dergisi*, (Gezi Özel Sayısı), 6-28.

Özgül, Nalan Y. (2011). *Kalem Süvarisinin Metafizik Seyahati*. *Hece Dergisi*, (Gezi Özel Sayısı), 42-51.

Sağlık, Şaban (2011). *Gezi Tekniği ve Edebiyat. Hece Dergisi*, (Gezi Özel Sayısı), 243-249.

Sert, İsmail (2011). *Yolculuğun İşaretleri*. *Hece Dergisi*, (Gezi Özel Sayısı), 77-80.

Şeref, İzzet (2014). *Tanzimat Dönemi'nde Bir Aydın Olarak Ahmet Mithat Efendi ve Düşünce, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi.* C:7, Sayı: 31.

Tanpınar, A. Hamdi (1988). *19 uncu Asır Türk Edebiyatı Tarihi* (7. Baskı). İstanbul: Çağlayan Kitapevi.

Tosun, Necip (2011). *Bir Anlatım Tekniği Olarak Halk Hikâyelerinde Seyahat*. *Hece Dergisi*, (Gezi Özel Sayısı), 186-191.

Touati, Houari (2004). *Ortaçağda İslam ve Seyahat: Bir Âlim Uğraşının Tarihi ve Antropolojisi.* (Çev: Ali Berktay). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Tuna, Korkut (2017). *Şehrin Serüveni.* (Editör: Köksal Alver). *Kent Sosyolojisi*. Konya: Çizgi Kitabevi, 37-45.

Turhan, Mümtaz (2017). *Kültür Değişmeleri Sosyal Psikoloji Bakımından Bir Tetkik* (3. Baskı). Ankara: Altınordu Yayınları.

Uğraş, Mehmet (2012). *Seyahatin Sosyolojik İmkânı: Evliya Çelebi Seyahatnamesi Örneği,* Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Ülken, H. Ziya (2013). *Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi* (1. Baskı). İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Weber, Max (2018). *Sosyolojinin Temel Kavramları.* (Çev: Medeni Beyaztaş). İstanbul: Yarın Yayınları.

Yılmaz, Ebru ve İnceköse, Ülkü (2017). *İzmir'de Bir Kentsel İmgenin Dönüşümü: Büyük Efes Oteli.* (Der: Tahire Erman ve Serpil Özaloğlu). *Bir Varmış Bir Yokmuş: Toplumsal Bellek, Mekan ve Kimlik Üzerine Araştırmalar*. İstanbul: Koç Üniversitesi Yayınları, 61-76.

Taltif ile Tahdid Arasında
II. Abdülhamid Dönemi Takvim Sansürleri

Muhammet Ali Tuzlu

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1959
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-741-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
TUZLU, Muhammet Ali
Taltif ile Tahdid Arasında
II. Abdülhamid Dönemi Takvim Sansürleri

Editör: Dr. Muhsin DÜĞEROĞLU

Kapak Görseli: BOA, MF.MKT, No. 265/36, 3 Zilhicce 1312/28 Mayıs 1895.

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

I. Arşiv Belgeleri

A) Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA)

Sadaret Eyalet-i Mümtaze Bulgaristan Evrakı [A.MTZ. (04)]: 40/79.

Sadaret Eyalet-i Mümtaze Mısır Evrakı [A.MTZ. (05)]: 17/113.

Babıali Evrak Odası Evrakı [BEO]: 1654/123998, 2302/172583, 2010/150676, 2256/169200, 2294/172041, 1879/140894, 460/34458.

Dahiliye Nezâreti Mektubi Kalemi [DH.MKT]: 1870/113, 1/22, 799/47, 618/24, 2455/94, 506/74, 648/34, 528/55, 954/10, 844/5, 1217/45, 1234, 51, 376/16, 618/24, 624/85, 627/37, 604/80, 934/63, 868/86, 835/67, 2492/43, 1048/39, 614/28, 2001/125, 2320/91, 2329/61, 2297/33, 2154/27, 2167/101, 911/26, 1217/45, 810/69.

Dahiliye Nezâreti Şifre Evrakı [DH. ŞFR]: 275/98, 259/33, 258/69, 275/72.

Dahiliye Nezâreti Tesri-i Muamelat Komisyonu [DH. TMIK.M]: 143/45, 74/43.

Hariciye Nezâreti Sofya Sefareti [HR.SFR.04]: 226/31.

İrade Adliye ve Mezahib [İ.AZN]: 43/4

İrade Dahiliye [İ. DH]: 783/63655, 1264/99297, 797/64680.

İrade Hususi [İ.HUS]: 102/124, 16/88.

İrade Taltifat [İ. TAL]: 17/53, 45/5.

Mabeyn-i Hümayûn İradeleri [MB. İ]: 59/1, 59/6.

Maârif Nezâreti Mektubi Kalemi [MF.MKT]: 634/25, 773/64, 688/27, 1036/1, 8/41, 61/147, 62/91, 1008/31, 773/64, 689/7, 767/41, 681/13, 16/14, 24/61, 33/113, 162/66, 240/52, 102/1, 668/9, 41/6, 43/122, 466/42, 22/3, 22/75, 148/114, 240/52, 148/114, 240/52, 104/1, 560/6, 242/14, 839/70, 993/91, 686/34, 788/30, 784/5, 947/76, 897/44, 927/48, 864/67, 781/3, 242/14, 265/36, 16/14, 17/201, 74/71, 102/1, 37/30, 498/22, 498/53, 43/4, 771/30, 846/66, 899/18, 828/51, 841/58, 558/13, 616/46, 606/45, 689/7, 714/5, 714/7, 698/32, 738/7, 1051/18, 90/52, 79/107, 623/40, 638/10, 639/3, 639/32, 626/3, 691/8, 337/10, 614/28, 675/28, 865/7, 717/38, 70/87, 776/16, 181/125, 723/12, 632/32, 379/27, 822/81, 682/41, 772/47, 978/14, 242/14, 87/26, 717/38, 563/13, 164/20, 31/18, 46/153, 43/122, 59/94, 136/50, 139/5, 240/52, 689/7, 678/50, 689/7, 693/15, 729/63, 736/8, 736/7, 738/7, 758/ 54, 752/15, 714/7, 752/48, 757/30, 761/18, 767/26, 801/81, 776/51, 800/32, 796/16, 809/31, 810/82, 784/44, 844/34, 811/1, 821/66, 828/50, 817/11, 832/23, 859/1, 866/25, 859/5, 881/52, 888/37, 892/26, 894/18, 895/19, 865/7, 907/6, 928/56, 967/75, 971/52, 999/61, 1006/16, 948/31, 951/56, 963/8, 963/28, 913/10, 973/22, 1023/59, 1026/17, 1023/66, 1027/3, 1051/18, 1003/42, 1021/42, 1022/17, 1027/70.

Rumeli Müfettişliği Konsolosluk Evrakı [TFR.I.KNS]: 4/333.

Yıldız Sadaret Hususi Maruzat Evrakı [Y.A.HUS]: 160/70, 160/83, 442/128.

Yıldız Esas Evrakı [Y.EE]: 38/23.

Yıldız Mütenevvi Maruzat Evrakı [Y. MTV]: 4/22, 48/55, 37/126, 76/44.

Yıldız Perakende Evrakı Sadaret Maruzatı [Y.PRK.A]: 7/27.

Yıldız Perakende Evrakı Arzuhal Jurnal [Y.PRK.AZJ]: 7/76.

Yıldız Perakende Evrakı Başkitabet Dairesi Maruzatı [Y.PRK.BŞK]: 21/30.

Yıldız Perakende Evrakı Maârif Nezâreti Maruzatı [Y.PRK. MF]: 4/69.

Yıldız Perakende Evrakı Yıldız Perakende Evrakı Şura-yı Devlet Maruzatı [Y.PRK. ŞD]: 3/38.

Zabtiye Nezâreti Evrakı [ZB]: 320/45, 451/51, 469/128.

II. Takvim, Salnâme ve Süreli Yayınlar

Ahmed Edib- Ahmed Macit. *Takvîm-i Bahar 1305-1306*. Dersaadet: Kaspar Matbaası, 1887.

----------. *Takvîm-i Bahar 1307-1308*. Dersaadet: Kitapçı Behram, 1889.

Ahmet Kâmili. *Takvîm-i Devr-i Dâim*. Dersaadet: Matbaa-i Âmire, 1. Basım, 1893.

Ahmed Remzi Ebü'l-Feridun. *Takvîm-i Kebîr 1307*. Dersaadet: Matbaa-i Osmaniye, 1889.

Avânzâde Mehmed Süleyman. *Musavver ve Mükemmel Yeni Takvîm-i Maârif 1310-1311.* Dersaadet: Kitapçı Kaspar, 1893.

Bâb-ı Seraskerî Levâzımat-ı Umûmîye Dairesi. *Takvîm-i Hamîd (Osmanlı Cep Takvimi) 1310.* Dersaadet: Matbaa-i Safa

ve Enver, 1892.
Ebüzziyâ Tevfik. *Nevsâl-i Ma'rifet1306.* İstanbul: Matbaa-i Ebüzziyâ, 1888.
----------. *Nevsâl-i Ma'rifet1307.* İstanbul: Matbaa-i Ebüzziyâ, 1889.
----------. *Rebî-i Ma'rifet 1299*. İstanbul: Matbaa-i Ebüzziyâ, 1881.
----------. *Rebî-i Ma'rifet 1303*. İstanbul: Matbaa-i Ebüzziyâ, 1885.
----------. *Salnâme-i Ebüzziyâ 1296-1297.* İstanbul: Mihran Matbaası, 1878.
----------. *Salnâme-i Hadîka.* İstanbul: Matbaa-i Hadika, 1873.
----------. *Takvîm-i Ebüzziyâ 1310-1311.* İstanbul: Matbaa-i Ebüzziyâ, 1892.
----------. *Takvimü'n Nisâ 1317-1318.* İstanbul: Matbaa-i Ebüzziyâ, 1900.
Es- Seyyid Müneccimbaşı Mehmed Arif. *Takvîm-i Sâl 1324-1325.* Dersaadet: Mukosyan Matbaası, 1909.
Halil Hilmi. *Takvîm-i 'Asr 1302*. Dersaadet: Süleyman Halid Matbaası, 1885.
Hasan Tahsin. *Takvîm-i ahkâb 1317*. Dersaadet: Arif Efendi Matbaası, 1899.
Hüseyin Remzi. *Takvîm-i Remzî 1316*. Dersaadet: Matbaa-i Hüseyin Remzi, 1898.
Hüseyin Vassaf. *Nevsâl-i 'asr 1314*. Dersaadet: Matbaa-i Asr, 1897.
Kâtip Cemil. *Osmanlı Takvimi 1308.* Dersaadet: Âlem Matbaası, 1890.
M. İzzet. *Takvîm-i Dersaadet 1314*. Dersaadet: Kitapçı Karabet, 896.
M. Muhittin. *Yedi Yüz Senelik Cep Takvimi*. Dersaadet: Matbaa-i Osmaniye, 1312–1895.
M. Süreyya. *Yeni Askerî Cep Takvimi 1327*. Dersaadet: Artin Asadoryan Matbaası, 1908.
Mehmed İhsan. *Yeni Takvim 1307.* Dersaadet: Garabet Matbaası, 1889.
Mesud. *Gurre-nâme-Takvîm-i Daimî*. Dersaadet: Kütüphnae-i İctihad, 1326.
Müneccimbaşı Hüseyin Hilmi. *Takvîm-i Sâl 1331-1332*. Dersaadet: Matbaa-i Osmaniye, 1915.
----------. *Takvîm-i Sâl 1342-1343*. Dersaadet: Matbaa-i Yusuf Ziya, 1926.
----------. *Yetmiş Dört Senelik Mizanü't Tevârih*, Dersaadet: Matbaa-i Osmaniye, ts.
Müneccimbaşı Hüseyin Nazmi. *Takvîm-i Nevsâl:* Evkât Şer'iyeli 1919-1920. Dersaadet: Matbaa-i Osmaniye, 1920.
Müneccimbaşı Hüseyin Nureddin. *Takvîm-i Sâl 1319-1320*. Dersaadet: Mahmud Bey Matbaası, 1902.
Müneccimbaşı Mustafa Asım. *Takvîm-i Sâl 1314-1315*. Dersaadet: İbrahim Efendi Matbaası, 1897.
----------. *Takvîm-i Sâl 1316-1317*. Dersaadet: İbrahim Efendi Matbaası, 1899.
----------. *Takvîm-i Sâl 1321-1322*. Dersaadet: Rupen Agopyan Matbaası, 1904.
Necatî-Memduh Biraderler. Muhtıralı Takvîm-i Saadet 1334. Dersaadet: Necatî- Memduh Biraderler, 1916.
Refik, Ahmet. *Takvîm-i Marifet 1311-1312*. Dersaadet: Nişan Berberyan Matbaası, 1893.
Salnâme-i Nezâret-i Maârif-i Umûmiye 1317: 2. Sene. Dersaadet: Matbaa-i Âmire, 1317.
Salnâme-i Nezâret-i Maârif-i Umûmiye 1319: 4. Sene. Dersaadet: Matbaa-i Âmire, 1317.
Samih Paşa. *Gurre-nâme-i Daimî*. Dersaadet: Mahmud Bey Matbaası, 1306–1889.
Süleyman Rüşdü. *Takvîm-i Devvâr ve Tarih-i Selâsetü'l-Ahbâr*. Dersaadet: Abdüllatif Efendi Matbaası, 1303–1886.

III. Kitap, Makale ve Tezler

Afyoncu, Erhan. "Mevâcib". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 29/418-420. Ankara: TDV Yayınları, 2004.
Ahmed Cevdet Paşa. *Takvîmü'l-edvâr*. Dersaadet: Matbaa-i Ebüzziyâ, 2. Basım., 1300–1883.
----------. *Takvîmü'l-edvâr* (Takvimler). Ankara: Gündoğan, 1996.
----------. *Tezâkir 40- Tetimme*. haz. Cavid Baysun. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 3. Basım., 1991.
Ahmed Şakir Paşa. *Takvîm-i Nücûmi*. Dersaadet: Matbaa-i Ebüzziyâ, 1306–1889
----------. *Sene-i Mâliye Hakkında Mutalaat*. Dersaadet: Matbaa-i Ebüzziyâ, 1308–1890.
Akgür, A. Necati. "Takvim". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 39/487-490. Ankara: TDV Yayınları, 2010.
----------. "Celâli Takvimi". *Türk Dünyası Araştırmaları* 61 (1989), 169-182.
----------. "Celâlî Takvimi". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 7/257-258. İstanbul: TDV Yayınları, 1993.
----------. "Müneccimbaşı Takvimlerinde Tarihleme Yöntemleri". *Türk Dünyası Araştırmaları* 80 (1992), 99-120.

Aksu, Belgin Tezcan. "Sekizinci Yüzyıldan Günümüze Takvimlerimiz". *Uluslararası Türkçe Lehçe Araştırmaları Dergisi* 2/1 (2018), 382-413.

Aktepe, M. Münir. "Dünkü Fransızlar Blak Bey ve Oğlu". *Tarih Dergisi* 33 (1982), 255-270.

Akyıldız, Ali. "19. Yüzyıl Belgelerinde Hicrî Takvim Sorunu: Hicrî Tarihler Doğru Zamanı Mı Gösterir?" *Toplumsal Tarih* 326 (2021), 50-56.

Alkan, Mehmet Ö. "II. Abdülhamid Döneminde Matbuat Üzerine Gözlemler". *Sultan II. Abdülhamid Han ve Dönemi*. ed. Fahreddin Gün- Halil İbrahim Erbay. Ankara: TBMM Basımevi, 1. Basım., 2017.

Ardıç, Murat. *Matbuat-ı Ecnebiye Müdüriyeti*. Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2009.

Arslan, Ali- Yıldırım, Bülent. "Fiilî Bağımsızlık Sürecinde Bulgaristan Emareti ve Osmanlı Devleti'nin Tutumu (1878-1908)". *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 15/1 (2013),225-238.

Arslan, Halide. "Hz. Muhammed'e Saygısızlık Girişimleri Karşısında Son Osmanlı Yönetimi". *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 10/19 (2011), 147-170.

Aslantaş, Selim. "Sırp İsyanının Uluslararası Boyutu (1804-1813)". *Uluslararası İlişkiler Dergisi* 6/21 (2009), 109-136.

Assman, Jan. K*ültürel bellek: Eski Yüksek Kültürlerde Yazı, Hatırlama ve Politik Kimlik*. çev. Ayşe Tekin. İstanbul: Ayrıntı Yayınları, 2015.

Astrolearn. "Zadkiels Almanac 1876-1931" Erişim 18 Mayıs 2021. https://www.astrolearn.com/astrology-bibliography/zadkiels-almanac-1876-1931/

Aydüz, Salim. "İslâm Medeniyetinde Takvimler". *Yedikıta* 1/60 (2013), 52-59.

----------. "Müneccimbaşı Takvimleri ve Tarihi Kaynak Olarak Değerleri". *Cogito* 1/22 (2000), 132-144.

----------. "Osmanlı Astronomi Müesseseleri". *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi* 4 (2004), 411-453.

----------. "Osmanlı Devleti'nde Müneccimbaşılık Müessesesi". *Belleten* LXX/ (2006), 160-207.

----------. *Osmanlı Devleti'nde Müneccimbaşılık ve Müneccimbaşılar*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1993.

Bakkal, Ali. *"Osmanlı Döneminde Eser Veren Darendeli Matematik ve Astronomi Bilginleri"*. ed. Nusret Akpolat vd. 353-365. Malatya: İnönü Üniversitesi Yayınları, 2017.

Babanıoğlu Bayil, Yüksel. "Milliyetçi İsyanlar Bağlamında Arnavutluk'ta Komite ve Çetelerin Rolü". *HUMANITAS-Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi* 6/12 (2018), 116-135. https://doi.org/10.20304/humanitas.431254

Bilgin, Aydın. "Salnâme". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 36/51-54. İstanbul: TDV Yayınları, 2009. https://İslâmansiklopedisi.org.tr/salname

Birinci, Ali. "Osmanlı Devleti'nde Matbuat ve Neşriyat Yasakları Tarihine Medhal". *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi* 4/7 (2006), 291-349.

----------. *Tarihin Hududunda: Hatırat Kitapları, Matbuat Yasakları ve Arşiv Meseleleri.* İstanbul: Dergâh Yayınları, 1. Basım, 2012.

----------. Tarih Uğrunda: *Matbuat Aleminde Birkaç Söz*. İstanbul: Dergâh Yayınları, 1.Basım, 2017.

----------. *Tarih Yolunda: Yakın Mazînin Siyasi ve Fikrî Ahvâli.* İstanbul: Dergâh Yayınları, 2. Basım, 2012.

Boyar, Ebru. "The Press and the Palace: The Two-Way Relationship Between Abdülhamid II and the Press, 1876–1908". *Bulletin of the School of Oriental and African Studies* 69/3 (2006), 417-432. https://doi.org/10.1017/S0041977X0600019X

Burma, Mustafa. "Bulgaristan'ın Osmanlı İmparatorluğu'ndan Ayrılış Sürecinde Bulgar Ayaklanmaları". *Balkan Araştırma Enstitüsü Dergisi* 1/1 (2020), 67-90.

Büyyükkarcı Yılmaz, Fatma. "On Sekizinci Yüzyıldan Bir Kırkambar: Elîfîzâde Feyzî Mecmuası". *Turkish Studies-İnternational Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic* 8 (2013), 833-877.

Carullah, Musa. *Nizamu'n-Nesî 'İnde'l-'Arab,* Kahire: Matbaatü's-sa'âde, 1935)

Ceylan, Ayhan. "Tanzimat Dönemi Osmanlı Basım ve Yayımında Hukukî Düzen (1839-1876)". *Türk Hukuk Tarihi Araştırmaları* 1 (2006), 139-155.

Cezayirlioğlu, Haldun. "Osmanlı İmparatorluğu Dönemi Hazırlanmış Cep Takvimleri". Erişim 25 Mayıs 2021. http://www.halduncezayirlioglu.com/2016/02/osmanli-imparatorlugu-donemi-cep-takvimleri/

----------. "Osmanlı Belgelerine Göre Hazırlanan Takvimlerin Tab ve Neşir Süreci". Erişim 25 Mayıs 2021. http://www.halduncezayirlioglu.com/2012/10/osmanli-belgelerine-gore-hazirlanan-takvimlerin-tab-ve-nesir-sureci/

Christmas, Water. *The Life of King George of Greece*. çev. A.G. Chater. Newyork: Mc Bride, Nast & Company, 1914.

Çağatay, Neşet. "Eski Çağlardan Bu Yana Zaman Ölçümü ve Takvim". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 21/1 (1952), 105-138.

Çakmak, Cihan. "Karamanlı Türkçesine Genel Bir Bakış Denemesi". I: *Uluslararası Nevşehir Tarih ve Kültür Sempozyumu Bildirileri.* Ankara: Nevşehir Üniversitesi Yayınları, 2012, 221-241.

Çaylı, Kübra. *Tanzimat Dönemi İstanbul Basınında Sansür*. Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2017.

Çelik, Hüseyin. Ali Suavî Hayatı ve Eserleri. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 1991.

Çelik, Kürşat - Çakar, Enver. "Osmanlı Basın Tarihinde Önemli Bir Merkez Olarak Beyrut ve Beyrut Vilayet Gazetesi". Türk Basın Tarihi. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları, 2018.

Çetinsaya, Gökhan. *II. Abdülhamid Döneminin ilk Yıllarında "İslâm Birliği" Hareketi (1876-1878).* Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1988. https://dspace.ankara.edu.tr/xmlui/handle/20.500.12575/31201

----------. "II. Abdülhamid'in İç Politikası: Bir Dönemlendirme Denemesi". *Osmanlı Araştırmaları/ The Journal of Ottoman Studies* 47 (2016), 353-409.

Çoruk, Ali Şükrü. *Örnek Bir Vak'a Işığında: Abdülhamit Döneminde Kitap ve Dergi Sansürü.* İstanbul: Kitabevi, 2. Basım, 2017.

Demirel, Fatmagül. *II. Abdülhamid Döneminde Sansür.* İstanbul: Bağlam, 1. Basım, 2007.

----------. "Osmanlı Devleti'nde Kitap Basımının Denetimi". *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları 5* (2012), 89-104.

Demirel, Fatmagül- Çavaş, Raşit. "II. Abdülhamid Dönemi'nde Gümrüklerde El Konulan (ve Elbette Yakılan) Kitaplar". *Müteferrika* 26 (2004), 151-158.

Deringil, Selim. *İktidarın Sembolleri ve İdeoloji: II. Abdülhamid Dönemi (1876-1909).* çev. Gül Çağalı Güven. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2002.

----------. *Simgeden Millete II. Abdülhamid'den Mustafa Kemal'e Devlet ve Millet.* İstanbul: İletişim Yayınları, 5. Basım, 2019.

----------. "Osmanlı İmparatorluğu'nda 'Geleneğin İcadı', 'Muhayyel Cemaat' ('Tasarlanmış Topluluk') ve Pan-İslâmizm". *Simgeden Millete II. Abdülhamid'den Mustafa Kemal'e Devlet ve Millet*. 5. Basım. İstanbul, İletişim Yayınları, 2019.

Devellioğlu, Ferit. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*. Ankara: Aydın Kitabevi, 2012.

Dilbaz, Mahmut. Di*ndar Modern İtaatkâr Sultan II. Abdülhamid'in Eğitim Politikalarında İslâm Meselesi*. İstanbul: Dergâh, 2021.

Dizer, Muammer- Özgüç, Atilla. *Kandilli Rasathanesi Takvimler Kataloğu.* İstanbul: Kandilli Rasathanesi Yayınları, 1973.

Doğan, Cem. "1845 Polis Nizamnâmesi: 12. ve 13. Maddeler Üzerine Yeniden Değerlendirme". *The Journal of Academic Social Science Studies* 5/5 (2012), 75-92. http://dx.doi.org/10.9761/jasss_215

Duman, Hasan. *Osmanlı Sâlnâmeleri ve Nevsâlleri Bibliyografyası ve Toplu Kataloğu.* Ankara: Kültür Bakanlığı, 1999.

Eraslan, Cezmi. *"II. Abdülhamid ve İslâm Birliği: Osmanlı Devleti'nin İslâm Siyaseti 1856-1908"*. İstanbul: Ötüken, 3. Basım, 2019.

Erdem, Nilüfer. *Yunan Tarihçiliğinin Gözüyle Anadolu Harekâtı (1919-1923).* İstanbul: Derlem Yayınları, 2010.

Erşahin, Seyfettin. "Doğu-Batı İlişkilerinde Oryantalizmin Hz. Muhammed İçin Kullandığı Kavramların Rolü". *Ulisa: Uluslararası Çalışmalar Dergisi* 2/2 (2018), 41-59.

----------. "Islamic Support on the Westernization Policy in the Ottoman Empire: Making Mahmud II a Reformer Caliph-Sultan by Islamic Virtue Tradition". *Journal of Religious Culture* 78/7 (2005), 1-17.

----------. "Osmanlı Toplumunun Hz. Muhammed Hakkındaki Bilgi Kaynakları Üzerine Bir Bibliyografya Denemesi". *İslâmî Araştırmalar Dergisi* 18/3 (2005), 335-358.

Ertuğ, Hasan Refik. "Osmanlı Devrinde Salnâmeler". *Hayat Tarih Mecmuası* 7 (1973).

Esma Özçelik Morkoç. *Osmanlı Devleti'nde Müneccimbaşılık ve Müneccimbaşı Hüseyin Efendi*. Ankara: Hacettepe Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2018.

Fayda, Mustafa. "Nesî". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 32/578-579. İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı, 2006.

Ferrâ, Ebû Zekeriyyâ Yahyâ b. Ziyâd b. Abdillâh el-Absî. el-Eyyâm ve'l-leyâlî ve'ş-şühûr. thk. İbrahim el-Ebyârî. Kahire: Dâru'l-Kitâbi'l-Mısrî – Beyrut: Dâru'l-Kitâbi'l-Lubnânî, 2. Basım, 1400/1980.

Fortna, Benjamin C. *Mekteb-i Hümayûn Osmanlı İmparatorluğu'nun Son Döneminde İslâm, Devlet ve Eğitim.* çev. Pelin Siral. İstanbul: İletişim, 2005.

Fettahoğlu, Kübra. *Rasathane-i Âmire (1868-1922).* Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2019.

Gazi Ahmet Muhtar Paşa. *Riyâzü'l-Muhtâr Mir'âtü'l-Mîkāt Ve'l-Edvâr Maa Mecmûati'l-Eşkâl*. Kahire: Bulak Matbaası, 1304–1887.

Genç, Mehmet. "Yed-i Vâhid". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 43/378-383. İstanbul: TDV Yayınları, 2013.

Georgeon, François. *Sultan Abdülhamid*. İstanbul: İletişim, 2018.

Gerçek, Selim Nüzhet. "Takvim". *Matbuat Tarihi*, haz. Mustafa Kirenci 544-547. İstanbul: Büyüyen Ay, 2019.

Gökdoğan, Nüzhet. *"Takvim Sorunu ve Osmanlılarda Takvim".* I. Uluslararası Türk-İslâm Bikim ve Teknoloji Tarihi Kongresi. ed. Mehmet Bilge vd. c. 5. İstanbul: İstanbul Teknik Üniversitesi Bilim ve Teknoloji Tarihi Enstitüsü, 1981.

Gör, Emre. *Abdülhamid Döneminde İstihbarat: Mutlakıyetten Meşrutiyete İmparatorluğun Haber Alma Faaliyetleri 1876-1909.* Kağıthane, İstanbul: Kitap Yayınevi, 1. Basım, 2019.

Gür, Âlim. Ebüz*ziyâ Tevfik'in Hayatı, Dil, Edebiyat, Basın, Yayın ve Matbaacılığa Katkıları.* Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 1990.

----------. *Ebüzziyâ Tevfik'in Hayatı, Dil, Edebiyat, Basın, Yayın ve Matbaacılığa Katkıları*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları, 1998.

Hamidullah, Muhammed. "*Hicrî Takvim ve Tarihî Arka Planı"*. çev. Kasım Şulul. Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi 9/1 (2000), 33-63.

Hacısalihoğlu, Mehmet. "Sultan II. Abdülhamid Dönemi Balkan Politikaları". *Sultan II. Abdühamid Han ve Dönemi*, ed. Fahrettin Gün-Halil İbrahim Erbay 112-123. İstanbul: TBMM. Basımevi, 2017.

İnuğur, M. Nuri. *Basın ve Yayın Tarihi*. İstanbul: Çağlayan Kitabevi, 2. Basım, 1982.

İskit, Server. *Türkiye'de Matbuat İdareleri ve Politikaları*. Ankara: Başvekâlet Basın Yayın Umum Müdürlüğü Yayınları, 1943.

----------. *Türkiye'de Matbuat Rejimleri*. İstanbul: Matbuat Umum Müdürlüğü Neşriyatı, 1939.

----------. *Türkiye'de Neşriyat Hareketleri Tarihine Bakış*. İstanbul: Devlet Basımevi, 1939.

İşli, Emin Nedret. "Çok Dilli Takvimler". *Zaman Tünelinde Beyoğlu*. İstanbul: Beyoğlu Belediyesi, 2012, 14-15.

İzgöer, Ahmet Zeki. "Osmanlı Salnâmelerinin Şehir Tarihi Bakımından Önemi". *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi* 3/6 (2005), 539-552.

Kankal, Recep. "'Nobel'e Davet Edilen Osmanlı/ Ottoman Invited For The 'Nobels'". *Yunus Emre Enstitüsü Dergisi* 7 (2016) 35-43.

Kara, İsmail. "İslâm Dünyasında Modernleşme Aynı Zamanda Bir Şekilde Dinîleşmedir" (Görüşmeci: Hafsa Fidan, *Diyanet Dergisi*, Görüşme 2004).

----------. "Halife, Sultan, İmparator – II. Abdülhamit Devrinde Din ve Siyaset Meselelerine Dair Birkaç Not". *Ötekilerin Peşinde – Ahmet Yaşar Ocak'a Armağan*. haz. Mehmet Öz-Fatih Yeşil. 463-486. İstanbul: Timaş Yayınları, 2015.

Karataş, Talat. *Salnâme-i Hadika ve Salnâme-i Ebüzziya'nın Transliterasyonu.* Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2010.

Karataşer, Büşra. "İkinci Abdülhamid Dönemi Eğitim Politikasi". *The Journal of Academic Social Science Studies* 4/57 (2017), 423-434. https://doi.org/10.9761/JASSS7041

Karpat, Kemal H. *İslâm'ın Siyasallaşması: Osmanlı Devleti'nin Son Döneminde Kimlik, Devlet, İnanç ve Cemaatin Yeniden Yapılandırılması*. çev. Şiar Yalçın. İstanbul: Timaş Yayınları, 6. Basım, 2017.

Kezer, Gurbet. II. *Abdülhamid Döneminde Anarşist Algısı ve Alınan Önlemler*. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.

Kızıl, Hayreddin. "İşlevleri Açısından Dini Sembol". *Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 21 (2018) 30-41.

Koloğlu, Orhan. "*Hicaz Demiryolu (1900-1908) Amacı, Finasnmanı, Sonucu". Çağını Yakalayan Osmanlı! Osmanlı Devleti'nde Modern Haberleşme ve Ulaştırma Teknikleri.* İstanbul: İslâm Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA), 1995.

----------. *Osmanlı Basınının Doğuşu ve Blak Bey Ailesi: "Bir Fransız Ailesinin Bâbıâli Hizmetinde Yüz Yılı: 1821- 1922".* İstanbul: Müteferrika, 1998.

----------. *Osmanlı'dan Günümüze Türkiye'de Basın*. İstanbul: İletişim Yayınları, 1992

Kudret, Cevdet. *Abdülhamit Devrinde Sansür.* İstanbul: Milliyet Yayınları, 1. Basım, 1977.

Kut, Günay vd. (ed.). *Kandilli Rasathanesi El Yazmaları: Boğaziçi Üniversitesi, Kandilli Rasathanesi ve Deprem Araştırma Enstitüsü, Astronomi, Astroloji, Matematik Yazmaları Kataloğu.* İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2007.

Kut, Günay. *Yazmalar Arasında Eski Türk Edebiyatı Araştırmaları 1.* İstanbul: Simurg, 2005.

----------. "Yazmalar Arasında III: Gurre-nâme ve Leâlî'nin Gurre-nâmesi ile Rûz-nâmelerde Görülen İki Beyit". *Journal of Turkish Studies/Türklük Bilgisi Araştırmaları* Hasibe Mazıoğlu Armağanı 2/22 (1998).

Küçük, Cevdet. "Abdülhamid II". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. İstanbul: TDV Yayınları, 1988. 1/216-224.

Le Bon, Gustave. *Kitleler Psikolojisi*. İstanbul: Beyazıt, 2016.

Lévy-Aksu, Noémi. *Osmanlı İstanbulu'nda Asayiş (1879-1909).* çev. Serra Akyüz. İstanbul: İletişim Yayınları, 2017.

Mehmet Zeki Pakalın. *Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü*. 3 Cilt. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 1993.

Merzûkî, Ebû Alî Ahmed b. Muhammed b. el-Hasen. el-Ezmine ve'l-emkine, nşr. Halil el-Mansûr. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-ʿİlmiyye, 1417/1996.

Metin Şuşar. *1093/1682 Tarihli Müneccimbaşı Defteri (Değerlendirme ve Çeviri).* İstanbul: Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2018.

Ocak, Ahmet Yaşar. Y*eniçağlar Anadolu'sunda İslâm'ın Ayak İzleri: Osmanlı Dönemi.* İstanbul: Kitap Yayınevi, 2016.

Ortaylı, İlber. *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı*. İstanbul: Timaş, 2011.

Osmanlı Takvimleri, "Proje Hakkında", Erişim: 10.04.2022 https://osmanlitakvimleri.com/proje-hakkinda/

Osman Turan. *İstanbul'un Fethinden Önce Yazılmış Tarihî Takvimler*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 2.Basım, 1984.

Özcan, Azmi. *Pan-Islamizm, Osmanlı Devleti Hindistan Müslümanları ve İngiltere* (1877-1924). İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı, 2. Basım, 1997.

Özsaray, Mustafa. "Osmanlı Belgelerinde Kullanılan Tarih Türleri". *Hazine-i Evrak Arşiv ve Tarih Araştırmaları Dergisi* 1/ (2019), 28-41.

Öztunç, Hüseyin Baha. "Osmanlı Devleti'nde Kartpostal Kullanımı ve Yasaklı Kartpostallar". *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi* 67 (31 Ocak 2020), 541-561. https://doi.org/10.14222/Turkiyat4274

Öztürk, Eyüp. *II. Abdülhamid Döneminde Bir Mehdilik Iddiası: Halepli Bir Köylünün Sıra Dışı Hikâyesi.* İstanbul: Kitap Yayınevi, 2019.

Palalı, İlhan. "Osmanlı Salnâmeleri ve Tarih Araştırmalarındaki Kaynak Değeri". *Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 23 (2010), 1-14.

Sahillioğlu, Halil. "Sıvış Yılı Buhranları". *İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Mecmuası* 27/1-2 (2011), 75-111.

Sarıcaoğlu, Fikret. "Rûznâme". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 35/278-281 İstanbul: TDV Yayınları, 2008.

Saydam, Abdullah. "Osmanlı Hükümeti ve Yabancı Kaynaklı Muzır Yayınlar". *Akademik Bakış Dergisi* 1/71 (2019).

Sibel Yazıcı - Ahmet Yaramış. "Osmanlı Devleti'nde Miladi Esaslı Takvim; Takvim-î Garbî'nin Kabulü". *Journal of Turkish Studies* 14/3 (2019), 1897-1915. https://doi.org/10.29228/TurkishStudies.22434

Sütçü, Tevfik. "Sosyal Bilimlerde Araştırma Kaynağı Olarak Almanaklar, Salnâmeler ve Yıllıklar". *İlmî Araştırmalar* 18 (2004) 79-92.

Şemseddin Sami. *Kamûsü'l-A'lâm*. Sahhaflar Kitap Sarayı, 2017.

Şen, Ahmet Tunç. *Astrology in the Service of the Empire: Knowledge, Prognostication, and Politics at the Ottoman Court, 1450s–1550s*. Chicago: The University of Chicago, Department of Near Eastern Languages And Civilizations, Doktora Tezi, 2016.

----------. *"Rasattan Takvime: XV/XVI. Yüzyıl Osmanlı Dünyasında Astrolojinin Yeri Üzerine Bazı Gözlemler".* Osmanlı'da İlim ve Fikir Dünyası: İstanbul'un Fethinden Süleymaniye Medreselerinin Kuruluşuna Kadar. ed. Ömer Mahir Alper - Mustakim Arıcı. Osmanlı Araştırmaları 3. İstanbul: Klasik, 2015.

Şulul, Kasım. *Hicri Takvim ve Siyer Kronolojisi Etütleri: Makeleler*. İstanbul: Siyer Yayınları, 2012.

Tanış, Cihat. *Şarkî Rumeli Türklerinin Sesi Emniyet Gazetesi*. Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2011.

Tansel, Fevziye Abdullah. *Namık Kemal'in Husûsî Mektupları II (İstanbul ve Midilli Mektupları).* Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2013.

TDK, Türk Dil Kurumu. "Takvim". Erişim 25 Mayıs 2021. https://sozluk.gov.tr/

Tezcan, Baki. "Tefavüt". *Osmanlı Araştırmaları* 24/24 (2004), 333-344.

The Editors of Encyclopedia Britannica. "Almanac". *Britannica.* Erişim 25 Mayıs 2021. https://www.britannica.com/topic/almanac

Toptan, Refik. *Geçmiş ve Geçecek Bütün Yıllar için Sürekli Takvim*. İstanbul: Hüsnütabiat Basımevi, 1946.

Tuncer, Harun. "Olimpiyat Bir "Oyun" mu?". *Yedikıta* 61 (2013), 20-29.

Türesay, Özgür. *"An Almanac For Ottoman Women: Notes On Ebuzziya Tevfik's Takvimu'n- Nisâ (1317/1899)"*. A Social History of Late Ottoman Women: New Perspectives. ed. Anastasia Falierou - Duygu Köksal. Leiden: E. J. Brill, 2013.

----------. "II. Abdülhamid Dönemi Yayımcılığı, Matbaa-i Ebüzziyâ ve Bastığı Kitaplar". *Müteferrika* 2/34 (2008), 3-48.

Türker, Şefik. *Takvim ve Tarihi*. Kayseri: Sümer Basımevi, 1940.

Uçman, Abdullah. "Ali Suâvi". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 2/445-448. İstanbul: TDV Yayınları, 1989.

Unat, Faik Reşit. *Hicrî Tarihleri Milâdî Tarihe Çevirme Kılavuzu*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 6.Basım, 1988.

Unat, Yavuz. "İslâm'da ve Türklerde Zaman ve Takvim". *Türk Dünyası, Nevruz Ansiklopedisi.* ed. Öcal Oğuz. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları, 2004.

Uzunçarşılı, İsmail Hakkı. *Osmanlı Devleti'nin Saray Teşkilâtı*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi, 4. Basım, (2014).

Üçer, Cumhure. "Türk-İslâm-Osmanlı ve Cumhuriyet Dönemi Takvimleri". *Cogito* 1/22 (2000), 117-131.

Varol, Muharrem. "19. Yüzyıl İstanbulu'nda Bazı Tekkelerin Matbaacılık Faaliyetleri". *Osmanlı Araştırmaları* 42/42 (2013), 317-347.

Wikipedia. "Old Moore's Almanac". Erişim 18 Mayıs 2021. https://en.wikipedia.org/wiki/Old_Moore%27s_Almanac

Yazıcı, Nesimi. *Takvîm-i Vekayi "Belgeler"*. Ankara: Gazi Üniversitesi Yayınları, 1983.

----------. "Tanzimat Dönemi Basını Konusunda Bir Değerlendirme". *Tanzimat'ın 150. Yıldönümü Uluslararası Sempozyumu*. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 1994, 55-84.

Yılmaz, Fatma Bükkarcı. "On Yedinci Yüzyıldan Bir Kırkambar: Baldırzâde Ailesine Ait Bir Mecmua". Turkish Studies- İnternational Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic 8/1 (2013), 549-578. http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.4447

Yosmaoglu, Ipek K. "Chasing the Printed Word: Press Censorship in the Ottoman Empire, 1876-1913". Turkish Studies Association Journal 27/1 (2003), 15-49.

Yüksel, Ahmet. "Osmanlı'da Zamanı Anlamak: "Duvar Takvimlerinin Basım ve Yayımı Üzerine Bazı Bilgiler"". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 3/12 (2010), 502-516.

Yüceer, İsa. "İslâm Birliği Fikri ve II. Abdülhamit". *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 5/2 (2016), 144-164.

Ziyad Ebüzziyâ. "Ebüzziyâ Mehmed Tevfik". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 10/373-374. İstanbul: TDV Yayınları, 1994.

Zonguldak Basın Tarihi

1923 - 2015

Dilşad YİRSUTİMUR YOL

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1973
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-698-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
YİRSUTİMUR YOL, Dilşad
Zonguldak Basın Tarihi
1923 - 2015

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Süreli Yayınlar (Gazeteler, Dergiler)

Adalet, 26 Nisan 1993, Pazartesi, No. 1.

Adalet, 20 Aralık 1993, Pazartesi, No.196.

Adalet, 25 Şubat 1994, Cuma, No. 253.

Adalet, 26 Nisan 1994, Salı, No. 302.

Adalet, 27 Nisan 1993, Salı, No. 2.

Adalet, 25 Mayıs 1993, Salı, No. 26.

Adalet, 3 Ocak 1997, Cuma, No. 1126.

Adalet,7 Haziran 1999, Pazartesi, No. 2448.

Adalet, 29 Aralık 1997, Çarşamba, No. 2620

Adalet, 15 Nisan 2000, Cumartesi, No. 2705

Adalet, 14 Kasım 2000, Salı, No. 28720 (Gazetenin bu sayısının 2720 olması gerekmektedir).

Adalet, 20 Kasım 2000, Pazartesi, No. 28725 (Gazetenin bu sayısının 2725 olması gerekmektedir).

Adalet, 6 Ağustos 2002, Salı, No. 2739.

Adalet,4 Şubat 1995, Cumartesi, No. 542.

Adım,1(15 Ocak 1955).

Akın, 13 Mart 1954, Cumartesi, No. 6.

Akın, 6 Şubat 1954, Cumartesi, No. 1.

Alaplı Ufuk, 29 Haziran 1987, Pazartesi, No. 85.

Alaplı Ufuk, 4 Ekim 2002, Cuma, No. 11 3 Ocak 2003, Cuma, No. 23.

Alaplı Ufuk,4 Ekim 2002, Cuma, No. 11.

Alaplı'nın Sesi,7 Kasım 2003, Cuma No. 1

Alaplı'nın Sesi, 17 Kasım 2003, Cuma, No. 2.

Ana Vatan, 30 Eylül 1974,Pazartesi, No. 390.

Ana Vatan, 1 Ocak 1975, Çarşamba, No. 462.

Ana Vatan, 1 Ocak 1975, Çarşamba, No. 462

Ana Vatan, 1 Ocak 1979, Pazartesi, No. 1658.

Ana Vatan, 2 Temmuz 1980, Çarşamba, No. 1777.

Anavatan, 4 Haziran 1973 Pazartesi, No1.

Anne, 12 Mayıs 1963, Pazar.

Arayış, 2 Ekim 2012, Salı, No. 478

Atatürk, 10 Kasım 1963,No.1.

Atatürk, 10 Kasım 1965, No. 2.

Atatürk, 10 Kasım 1971, Özel Sayı

Atılım, 4 (Nisan 1975).

Bağımız,1 (1944-1945)

Bakış, 12 Ocak 2005, Çarşamba, No. 582.

Bakış, 29 Nisan 2004, Perşembe, No. 373.

Bakış, 2 Temmuz 2012, Pazartesi, No. 76.

Barış, 1 Ocak 1987, Perşembe, No. 1.

Barış, 14 Şubat 1987, Cumartesi, No. 42.

Bartın ,11 Eylül 1935, Çarşamba, No. 511.

Bartın, 3 Mayıs 1945, Perşembe, No. 901.

Bartın, 15 Haziran 1925, Pazartesi No. 40.
Bartın, 24 Ocak 1946,Perşembe, No. 22.
Bartın, 26 Aralık1934, Çarşamba, No. 477.
Bartın, 7 Eylül 1982, Salı, No. 2724.
Bartın, 8 Ocak 1980,Salı, No. 2645.
Bartın,11 Eylül 1935, Çarşamba, No. 511.
Bartın,4 Temmuz 1934, Çarşamba No. 452.
Batı Karadeniz Ekspres Ekin, 10 Ocak 1983, Pazartesi, No. 2.
Batı Karadeniz Ekspres Ekin, 10 Ocak 1983, Pazartesi, No. 2
Batı Karadeniz Ekspres Ekin, 27 Haziran 1983, Pazartesi, No. 14.
Batı Karadeniz Ekspres Ekin, 12 Eylül 1983, Pazartesi, No. 19.
Batı Karadeniz Ekspres, 1 Ocak 1983, Cumartesi, No. 12.
Batı Karadeniz Ekspres, 20 Aralık 1982, Pazartesi, No. 1.
Batı Karadeniz Ekspres, 22 Ocak 1988, Cuma, No. 659.
Batı Karadeniz Haber, 22 Kasım 2013, Cuma, No. 147.
Batı Karadeniz Haber, 10 Nisan 2014, Perşembe, No. 176.
Batı Karadeniz Haber, 1 Haziran 2012, Cuma, No. 74.
Batı Karadeniz Star, 10 Mart 2011 Perşembe, No. 236.
Batı Karadeniz Star,9 Haziran 2011 Perşembe, No. 249.
Batı Karadeniz Star,28 Aralık 2012, Cuma, No. 316.
Belediyecinin Sesi, 4 Kasım 1966, Cuma, No. Özel Sayı 1.
Belediyecinin Sesi, 25 Kasım 1966, Cuma, No. 1.
Belediyecinin Sesi, 6 Temmuz 1968, No.2.
BEÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi, I/1 (2014) .
Bilgin Çocuk, 1 (Nisan 2003) 2 (Ağustos 2003).
Bilim ve Yükseköğretim Dergisi, 1 (Mayıs 2011).
Birikim, 1 Ocak 1986, Çarşamba, No. 179/252.
Birikim, 18 Ocak 1986, Çarşamba, No. 179/240.
Birikim, 17 Aralık 1984, Pazartesi, No.179/1.
Bizden Bize, 16 Mart 1967, No.1.
Bizden Bize, 16 Mart 1967, No.1 2 Temmuz 1967, No.7.
Bizim Eflani, 27 Haziran 1994, No. 40.
Bizim Eflani, 31 Ocak 1994, No. 19.
Bizim Ereğli, 12 Kasım 1984, Pazartesi, No. 1.
Bizim Ereğli, 23 Kasım 1984, Cuma, No. 2 6 Mayıs 1985,Pazartesi, No. 11.
Bizim Safranbolu, 23 Mayıs 1980, Cuma, No.1.
Bizim Safranbolu, ? Haziran 1991, Pazartesi, No. 1006.
Bizim Safranbolu, 10 Aralık 1982, Salı, No. 159.
Bizim Safranbolu, 14 Eylül 1984,Cuma, No. 331
Bizim Safranbolu, 2 Ekim 1984, Salı, No. 336.
Bizim Safranbolu, 14 Ocak 1983, Cuma, No. 167.
Bizim Safranbolu, 2 Ocak 1990, Salı, No. 869.
Bizim Safranbolu, 3 Ocak 1989, Salı, No. 767.
Bizim Safranbolu, 8 Mayıs 1987, Cuma, No. 598.
Bizim Safranbolu, 8 Ocak 1993, Cuma, No. 1169.

Bizim Zonguldak, 29 Nisan 2013, Pazartesi, No. 233.
Bizim Zonguldak, 7 Temmuz 2014 Pazartesi, No. 292.
Bizim Zonguldak, 17 Eylül 2012, Pazartesi, No. 203.
Bölge Haber, 15 Temmuz 2002, Pazartesi, No. 387.
Bölge Haber, 16 Aralık 2002, Pazartesi, No. 410.
Bölge Haber, 29 Eylül 2003, Pazartesi, No. 447.
Bucak, 1 (23 Nisan 1945).
Bucak, 12 (1945).
Bucak, 9 (1945).
Büyük Türkiye, 23 Nisan 1976, Cuma, No. 2.
Büyük Türkiye, 24 Haziran 1976, Perşembe, No. 9
Büyük Türkiye, 24 Haziran 1976, Perşembe, No. 4.
Büyüteç, 1 (Ekim 2004).
Büyüteç, 10 (Eylül 2005).
Büyüteç, 3 (Aralık 2004).
Can Haber, 12 Haziran 2012, Salı, No. 127.
Cep Gazetesi, 11 Haziran 1955, Cumartesi, No. 5.
Cep Gazetesi, 29 Aralık 1956, Cumartesi, No. 81.
Cep Gazetesi, 14 Mayıs 1955, Cumartesi, No. 1.
Cep Gazetesi, 8 Haziran 1957, Cumartesi, No.103.
Cıvıltı, 10 Ocak 1960, Pazar, No. 2.
Çağrı, 1 (Mart 1992).
Çağrı, 2 (Mayıs 1992).
Çaycuma Ekspres,1 Haziran 2012, Cuma, No. 1470.
Çaycuma Postası, 5 Eylül 1985, Perşembe, No. 29.
Çaycuma Postası, 7 Mart 1985, Perşembe, No. 8.
Çaycuma Postası,15 Ağustos 1985, Perşembe, No. 27.
Çaycuma, 24 Şubat 1983, Perşembe, No. 36.
Çaycuma, 3 Şubat 1983, Perşembe, No. 33.
Çaycuma, 6 Şubat 1947, Perşembe, No.1.
Çaycuma, 22 Mayıs 1947,Perşembe, No.4.
Çaycuma-Filyos, 4 Şubat 1963, Pazartesi, No. 1.
Çaycuma-Filyos, 16 Temmuz 1963, Salı, No.125.
Çaycumanın Sesi, 28 Mayıs 1975, Çarşamba, No. 40.
Çelik-İş, 15 Haziran,1974, No. 1.
Çelik-İş, 10 Mart 1975, No. 15.
Çığ, 1 (Şubat 1972).
Çıkış, 2 (Mart 1969).
Çınar, 11 Aralık 2015, Cuma, No.25.
Çınar, 17 Ağustos 2015, Pazartesi, No.1.
Çizgi, 1 Nisan 1980, No. 5.
Çizgi, 28 Eylül 1979, Cuma, No. 1.
Çocuğun Sesi, 1 Mart 1979, No. 3.
Çocuğun Sesi, 1 Mayıs 1979, No. 5.
Çocuğun Sesi, 1 Haziran 1979, No. 6.

Çocuğun Sesi, 1 Nisan 1979,No. 4.
Çocuğun Sesi, 1 Temmuz 1979, No. 7.
Çocuğun Sesi, 1 Ağustos 1979, No. 8.
Çocuğun Sesi, 1 Kasım 1979, No.9.
Çocuğun Sesi, 23 Nisan 1979, Özel Sayı.
D. Ç. Karabükspor, 1 (1990).
D. Ç. Karabükspor, 3 (Eylül 1990).
Damar, 25 Temmuz 2012, Çarşamba, No. 625.
Damar,17 Aralık 2002, Salı, No. 138.
Damar, 4 Mart 2003, Salı, No. 149.
Defne, 1 (20 Nisan 1949).
Demir ve Çelik, 5 (1 Mayıs 1953).
Demir ve Çelik, 1 (1 Haziran 1951).
Demir ve Çelik, 1 (1 Haziran 1951).
Demir ve Çelik, 1 (Ocak 1966).
Demir ve Çelik, 1 (Ocak 1970).
Demir ve Çelik, 3 (Mart 1970)
Demir ve Çelik, 10-11 (Ekim-Kasım 1970).
Demir ve Çelik, 3-4 (Mart-Nisan 1971).
Demir ve Çelik, 7 (1972)
Demir ve Çelik, 4 (Nisan 1973).
Demir ve Çelik, 6 (Haziran 1974).
Demir ve Çelik, 2-3 (1975).
Demir ve Çelik, 4 (1 Eylül 1951) .
Demir ve Çelik, 3 (Mart 1963).
Demir ve Çelik, 4 (1 Eylül 1951).
Demir ve Çelik, 4 (Nisan 1956) .
Demir ve Çelik, 4 (Haziran 1957) .
Demir ve Çelik, 9 (Eylül 1966).
Demir ve Çelik, 6 (Haziran 1962).
Demokrat Çaycuma, 13 Aralık 2002, Cuma, No. 770.
Demokrat Çaycuma, 26 Temmuz 2002, Cuma, No. 752.
Demokrat Çaycuma, 5 Nisan 2002, Cuma, No. 736.
Demokrat Çaycuma, 26 Temmuz 2002, Cuma, No. 752.
Demokrat Çaycuma, 13 Aralık 2002, Cuma, No. 770.
Demokrat Çaycuma, 10 Ocak 2003, Cuma, No. 774.
Demokrat Karabük, 22 Kasım 1954, Pazartesi, No. 84-144.
Demokrat Karabük, 25 Nisan 1961, Salı, No. 84-1043.
Demokrat Karabük, 28 Nisan 1961,Cuma, No.84- 1046.
Demokrat Karabük, 3 Ağustos1957, Cumartesi, No.84-864.
Demokrat Karabük, 6 Nisan1956, Cuma, No. 84-465.
Demokrat Karabük,25 Ekim 1956, Perşembe, No.84-631.
Demokrat Kozlu, 24 Ocak 1955, Perşembe, No.71-51.
Demokrat Kozlu,16 Aralık 1954, Perşembe, No. 71-43.
Demokrat Kozlu,23 Aralık 1954, Perşembe, No.71-45.

Demokrat Kültür ve Sanat, Mart 1995.
Demokrat Postası, 15 Temmuz 1950, No. 1.
Demokrat Postası,18 Eylül 1950, Pazartesi, No.20.
Demokrat Postası,26 Kazım 1951, Pazartesi, No. 56.
Demokrat Postası,11 Şubat 1952, Pazartesi, No. 64.
Demokrat Türkiye, 1 Ocak 1958, Çarşamba, No. 933.
Demokrat Türkiye, 19 Mayıs 1955, Pazar, ?.
Demokrat Türkiye, 2 Mayıs 1956, Çarşamba, No. 212.
Demokrat Türkiye, 20 Haziran 1957, No. 791.
Demokrat Türkiye, 20 Mayıs 1955, Cuma, ?
Demokrat Türkiye, 21 Mayıs 1955, Cumartesi, ?
Demokrat Türkiye, 28 Şubat 1956, Salı, No. 162.
Demokrat Türkiye, 4 Temmuz 1956, Çarşamba, No. 257.
Demokrat Türkiye, 6 Haziran 1956, Çarşamba, No. 237.
Demokrat Zonguldak, 1 Ocak 1957, Salı, No. 2412.
Demokrat Zonguldak, 16 Ağustos 1950, Çarşamba, No. 206.
Demokrat Zonguldak, 22 Mayıs1948, Cumartesi, No. 1.
Demokrat Zonguldak, 28 Ocak 1950, Cumartesi, No. 89.
Demokrat Zonguldak, 30 Ekim 1948, Cumartesi, No. 24.
Demokrat Zonguldak, 31 Ocak 1956, No. 2134.
Demokrat Zonguldak, 4 Temmuz 1952, Cuma, No. 924
Demokrat Zonguldak, 5 Eylül 1950, Cumartesi, No. 3210.
Demokrat Zonguldak, 6 Kasım 1950, Pazartesi, No. 283.
Demokrat Zonguldak, 7 Kasım 1950, Salı, No. 284.
Demokrat, 25 Eylül 1997, Perşembe, No. 2952.
Demokrat, 28 Temmuz 1999, Salı, No. 3477
Demokrat, 22 Ocak 1999, Çarşamba, No 4192.
Demokrat, 23 Temmuz 1999, Salı, No. 4353.
Demokrat, 1 Aralık 1987, Salı, No. 1.
Demokrat, 1 Mart 1988, Salı, No. 65.
Demokrat, 1 Aralık 1988, Perşembe, No.292.
Demokrat, 23 Mayıs 1991, Perşembe, No. 1001.
Demokrat, 1 Aralık 1993, Çarşamba, No. 1789.
Demokrat, 11 Temmuz 1998, Cumartesi, No. 3191.
Demokrat, 14 Şubat 1994, Pazartesi, No. 1852.
Demokrat, 15 Şubat 1994, Salı, No. 1853.
Demokrat, 17 Mart 1994, Perşembe, No. 1877.
Demokrat, 2 Aralık 1991, Pazartesi, No. 1159.
Demokrat, 2 Aralık 1992, Çarşamba, No. 1491.
Demokrat, 2 Mart 1988,Çarşamba, No. 66.
Demokrat, 2 Ocak 1990, Salı, No. 606.
Demokrat, 2 Temmuz 1999, Cuma, No. 3456.
Demokrat, 20 Ağustos 1988, Çarşamba, No. 208.
Demokrat, 23 Ağustos 1988, Cumartesi. No. 210
Demokrat, 28 Mayıs 2012, Pazartesi, No. 7219.

Demokrat, 3 Haziran 1995, Cumartesi, No. 2251.
Demokrat, 30 Kasım 2002, Cumartesi, No. 4458.
Demokrat, 4 Haziran 1995, No. 2252.
Demokrat, 4 Ocak 1997, Cumartesi, No. 2735.
Demokrat, 14 Mart 1997, Cuma, No. 2792.
Demokrat, 5 Nisan 1988, Salı, No. 95.
Demokrat, 8 Ekim 2003, Çarşamba, No. 4660.
Demokrat, 8 Mart 1989, Çarşamba, No. 371.
Demokrat, 9 Mayıs 1998, Cumartesi, No. 3137.
Demokrat, 3 Ağustos 1998, Pazartesi, No. 3211
Demokrat, 24 Kasım 1998, Salı, No. 3304.
Demokrat, 1 Aralık 1998, Salı, No. 3310.
Denet, 1 (Kasım 1963).
Denet, 2 (Ocak 1964).
Denet, 3 (Şubat 1964).
Denge, 1 Nisan 2015, Çarşamba, No. 912.
Denge, 25 Mayıs 2012, Cuma, No. 41.
Denge,30 Nisan 2012, Pazartesi, No. 19.
Devrek Adalet, 22 Ocak 1965, Cuma, No. 218.
Devrek Adalet, 20 Şubat 1964, Perşembe, No.1.
Devrek Adalet,6 Kasım 1964, Cuma, No. 211.
Devrek Paragraf, 4 Haziran 2012, Pazartesi, No. 464.
Devrek Postası, 17 Ocak 1989, Salı, No.1283.
Devrek Postası, 21 Temmuz 1952, Pazartesi, No. 3,
Devrek Postası, 12 Eylül 1952, Cuma, No.10.
Devrek Postası, 25 Ekim 1952, Cuma, No.622.
Devrek Postası, 22 Ağustos 1986, Cuma, No. 1185.
Devrek Postası, 28 Mayıs 1956, Pazartesi, No. 22.
Devrek Postası, 6 Ocak 1953, Salı, No. 43.
Devrek Postası, 8 Ocak 2003, No.1829.
Devrek Postası,1 Temmuz 1952, Pazartesi, No. 1.
Devrek Postası, 29 Ağustos 1952, Cuma, No. 8.
Devrek Postası, 2 Ocak 1956, Pazartesi, No. 6.
Devrek Postası,17 Haziran 2008, Salı, No. 2451.
Devrek Vizyon,1 (Eylül 1998).
Devrek Vizyon,1 (Eylül 1998).
Devrek Vizyon,1 (Eylül 1998).
Devrek Yeni Nesil, 16 Ağustos 2012, Perşembe, No. 299.
Devrek Zambak, 3 Ekim 2002, Perşembe, No. 3
Devrek Zambak, 19 Ekim 2002, Cuma, No. 4.
Direksiyon, 17 Aralık 1955, Cumartesi, No. 48.
Direksiyon, 22 Ocak 1955, Cumartesi, No. 2.
Direksiyon, 28 Ocak 1955, Cumartesi, No. 3.
Diriliş, 15 Haziran 1979, No.1.
Diriliş, 5 Ekim 1979, No. 2.

Diriliş, 22 Haziran 1979, No. 15.
Doğru Haber, 11 Ekim 2003, Cumartesi, No. 810.
Doğru Haber, 31 Aralık 2001, Pazartesi, No. 264.
Doğru Haber, 31 Aralık 2002, Salı, No. 570.
Doğu, 2-3 (Kasım-Aralık 1942).
Doğu, 4 (Ocak 1943)
Doğu, 5-6 (Şubat-Mart-Nisan 1943).
Doğu, 7-8 (Mayıs-Haziran 1943).
Doğu, 9-10-11 (Temmuz-Ağustos-Eylül 1943).
Doğu, 16-17 (Şubat-Mart 1944).
Doğu, 18 (Nisan-Mayıs 1944).
Doğu, 19-20-21-22 (Haziran-Temmuz-Ağustos-Eylül 1944).
Doğu, 25-26-27 (Aralık 1944/ Ocak-Şubat 1945).
Doğu, 35-36 (Ekim-Kasım 1945).
Doğu, 37-38 (Aralık 1945-Ocak 1946).
Doğu, 82-96 (Eylül-Aralık1949/Ocak-Ekim1951).
Doğu, 96 (29 Haziran 1960).
Doğu, 97-1 (29 Kasım 1973).
Doğu,1(İlk Teşrin/ Ekim 1942).
Doğuş, 29 Aralık 1997, Pazartesi, No. 2.
Eflani'nin Sesi, 15 Ağustos 1990, Çarşamba, No. 70.
Eflani'nin Sesi, 19 Ağustos 1991, Pazartesi, No. 95.
Eflani'nin Sesi, 5 Eylül 1994, Pazartesi, No. 219.
Eğitim Haberleri, 1 Mart 1967, No. 1.
Eğitim Haberleri, 15 Mart 1967, No. 2
Eğitim Haberleri, Ekim 1967, No.10-11.
Ekihes, 1 Aralık 1970, No.1.
Ekihes, 1 Haziran1971,No. 7.
Ekipsen, 15 Ağustos 1967, Salı, No.1.
Ekipsen, 15 Haziran 1969, No. 42
Ekipsen,15 Ağustos 1971, No. 94.
Ekspres Ormanlı, 10 Ekim 2003, Cuma, No.13.
Ekspres Ormanlı, 17 Ekim 2003, Cuma, No.14.
Ekspres, 17 Eylül 1985, Salı, No. 365.
Ekspres, 24 Ocak 1986, Salı, No. 1135/22.
Emek, 1 (Haziran 1968).
Emek, 23 (1968).
Emek, 8 (Haziran 1968).
Emekçinin Gücü, 1 Şubat 1977, No.1.
Emekçinin Gücü, Mart 1977, No.2.
Emekçinin Gücü, Temmuz-Ağustos 1977, No. 4.
Enişte, 1 (1949).
Ereğli Haber, 12 Haziran 2012, Salı, No.530.
Ereğli Memleket, 15 Ekim 1966, Cumartesi No. 1.
Ereğli Memleket, 17 Nisan 1967, Pazartesi, No. 154.

Ereğli Memleket, 5 Ocak 1972, Çarşamba, No. 1645.
Ereğli Öncü, 30 Nisan 1987, Perşembe, No. 910.
Ereğli Öncü, 1 Mayıs 1987, Cuma, No. 911.
Ereğli Öncü, 11 Mayıs 1987, Pazartesi, No. 915.
Ereğli Öncü, 10 Ekim 1986, Cuma, No. 753.
Ereğli Öncü, 18 Temmuz 1983, Pazartesi, No. 1.
Ereğli Öncü, 28 Şubat 1984, Salı, No.11.
Ereğli Öncü, 4 Ocak 1985, Cuma, No. 271.
Ereğli Postası, 26 Ağustos 1951, Pazar, No. 1.
Ereğli Postası, 22 Ocak 1953, Perşembe, No. 36.
Ereğli'nin Sesi, 10 Temmuz 1985,Çarşamba, No. 1731.
Ereğli'nin Sesi, 2 Eylül 1985, Pazartesi, No. 1774.
Ereğli'nin Sesi, 12 Ekim 1985, Cumartesi, No. 1807.
Ereğli'nin Sesi, 16 Mayıs 1985, Perşembe No.1687.
Ereğli'nin Sesi, 11 Eylül 1985, Çarşamba, No. 1782.
Ereğli'nin Sesi, 9 Aralık 1981, Çarşamba, No. 545.
Ereğlinin Sesi, 1 Aralık 1958, Pazartesi, No. 26.
Ereğlinin Sesi, 24 Kasım 1958, Pazartesi, No. 20.
Gazete Ereğli, Mayıs 2012, No.60.
Genç Kalemler, 1 (Mayıs 2012)
Genç Kalemler, 6 (Mayıs 2016).
Genç Kuşaklar, 21 Aralık 1963, Cumartesi, No.1.
Genç Kuşaklar, 6 Ocak 1964, Pazartesi, No. 2
Genç Kuşaklar, 20 Ocak 1964, Pazartesi, No.3.
Genel Maden İş, 9 Nisan 2002, No. 1687.
Gerçek, 14-20 Mayıs 1990, Pazartesi, No. 146/15.
Gerçek, 16 Mart 1987, Pazartesi, No. 43.
Gerçek, 21 Eylül 1987, No. 63.
Gerçek, 16-22 Nisan 1990, Pazartesi, No.146/11.
Gerçek, 6-13 Ağustos 1990, No. 146/26.
Gerçek, 28 Nisan 1986, Pazartesi, No. 1.
Gerçek, 1989, ?, No.133.
Gerçek, ?, No.140.
Gerçek, 9 Mart 1987, Pazartesi, No. 42.
Gerçek, 5 Mayıs 1986, Pazartesi, No. 2.
Gökyüzünün Türküsü, 1 (Eylül 1993).
Günaydın Devrek, 10 Ağustos 1970, Pazartesi, No. 1.
Günaydın Devrek, 20 Kasım 1970, Cuma, No. 26.
Günaydın Devrek, 20 Mayıs 1975, Salı, No. 375.
Güneş, 1 Ocak 1953, Perşembe, No. 1.
Güneş, 28 Mayıs 1953,Perşembe, No. 22.
Günün Sesi, 29 Ekim 1954, No.1(1428).
Günün Sesi, 8 Kasım 1955, Cuma, No.1.
Günün Sesi, 20 Mayıs 1956, No. 24.
Günün Sesi, 9 Şubat 1955, Çarşamba, No. 76.

Gürses, 1 Nisan 1953, Çarşamba, No.17.
Gürses, 10 Mart 1954, Çarşamba, No.147.
Gürses, 23 Nisan 1954, Çarşamba, No. 171.
Gürses, 9 Ocak 1952, No. 1.
Haber 67, 10 Mayıs 2011, Salı, No. 134.
Haber 67, 23 Ocak 2007, Salı, No. 95.
Haber 67, 4 Haziran 2012, Pazartesi, No. 183.
Haber, 18 Mayıs 1965, Salı, No.1.
Haber, 1 Haziran 1965, No. 13.
Haber, 2 Hairan 1965, Çarşamba, No. 14.
Haber, 1 Temmuz 1965, Perşembe, No.40.
Haber, 1 Aralık 1971, Cuma, No. 1725.
Haber, 1 Ocak 1972, Cumartesi, No. 2030.
Haber, 2 Ocak 1970, Cuma, No.1385.
Haber, 2 Ocak 1980, Çarşamba, No. 4466.
Haber, 1 Ocak 1981, Perşembe, No. 4768.
Haber, 4 Ocak 1982, Pazartesi, No. 5079.
Haberci, 7 Ekim 2003, Salı, No. 9.
Haberci, 14 Ekim 2003, Salı, No. 10.
Haftalık Zonguldak, 13 Nisan 1955, Çarşamba, No. 1504/4.
Haftalık Zonguldak, 23 Mart 1955, Çarşamba, No.1501/1.
Haftalık Zonguldak, 23 Mart 1955, Çarşamba, No.1501/1.
Hakikat, 13 Temmuz 1959, Pazartesi, No. 2.
Hakikat, 15 Eylül 1959, Salı, No. 10.
Hakikat, 5 Ekim 1959, Pazartesi, No. 27.
Hakikat, 6 Temmuz 1959, Pazartesi, No. 1.
Hakimiyet, 17 Aralık 2002, Salı, No.1807/6111
Hakimiyet, 2 Ekim 2003, Perşembe, No. 1807/63393
Hakimiyet, 9 Aralık 2003, Salı, No. 1807/63448.
Hakimiyet, 22 Mayıs 2012, Salı, No. 12.
Halk Dostu, 1 Ocak 1951, Pazartesi, No. 451.
Halk Dostu, 10 Ocak 1950, Salı, No.102.
Halk Dostu, 27 Eylül 1949, Salı, No.1.
Halk Dostu, 7 Ocak 1963, Pazartesi, No. 519/789.
Halk Dostu,1 Ocak 1962, Pazartesi, No. 448/446.
Halk Dostu,1 Ocak 1963, Salı, No. 51/4734.
Halk Dostu,22 Temmuz, Cuma 1960, No. 1.
Halkçı, 17 Mayıs 1971, Pazartesi, No.7.
Halkçı, 24 Mayıs 1971, Pazartesi, No. 8.
Halkçı, 24 Mayıs 1971, Pazartesi, No. 8
Halkçı, 12 Temmuz 1971, Pazartesi, No. 15.
Halkçı, 19 Temmuz 1971, Pazartesi, No.16.
Halkçı, 30 Ağustos 1973, Perşembe, No. 1.
Halkçı, 10 Eylül 1973, Pazartesi, No. 2.
Halkın Gücü, 2 Ocak 1961, Pazartesi, No. 45.

Halkın Gücü, 2 Ocak 1962, Salı, No. 349.
Halkın Gücü, 4 Temmuz 1960, Pazartesi, No.1.
Halkın Sesi, 20 Ekim 1952, Pazartesi, No. 1.
Halkın Sesi, 30 Aralık 2015, Çarşamba, No. 4489.
Halkın Sesi, 5 Ocak 2011, Çarşamba, No. 853.
Halkın Sesi, 5 Şubat 2011, Cumartesi, No. 3055.
Halkın Sesi, 7 Şubat 2011, Pazartesi, No. 3056.
Halkın Sesi, 7 Temmuz 2003, Pazartesi, No.5.
Halkın Sesi, 14 Ekim 2003, Salı, No.19.
Halkın Sesi, 29 Aralık 2003, Pazartesi, No. 30.
Halkın Sesi, 22 Mayıs 2007, Salı, No. 205.
Halkın Sesi, 8 Nisan 1954, Perşembe, No.152.
Halkın Sesi, 1 Haziran 1954, Salı, No.177.
Hamle, 1 (1 Ekim 1967).
Hamle, 17 Şubat 1954, No. 1.
Hamle 14 Nisan 1954, No. 9.
Hamle, 2 (1 Kasım 1967) .
Hamle, 5 (1 Şubat 1968).
Hamle, 2 (1 Kasım 1967).
Hamle, 7-8 (Nisan-Mayıs 1968).
Hedef, 2 Eylül 1997, Salı, No. 20.
Hedef, 12 Ocak 1998, Pazartesi, No. 123.
Hedef, 25 Haziran 1998, Perşembe, No. 252.
Hedef, 10 Şubat 1999, Çarşamba, No. 439.
Hedef, 13 Eylül 1997, Cumartesi, No. 30.
Hedef, 15 Ekim 1997, Çarşamba, No. 57.
Hedef, 14 Kasım 1997, Cuma, No. 84.
Hedef, 12 Ocak 1998, Pazartesi, No. 123.
Hedef, 25 Haziran 1998, Perşembe, No. 252
Hedef, 16 Eylül 1998, Çarşamba, No. 321.
Hedef, 21 Mayıs 1999, Cuma, No. 518.
Hedef, 3 Mayıs 1999, Pazartesi, No. 505.
Hedef, 31 Mayıs 1999, Pazartesi, No. 525.
Hisar, 4 Mayıs 2012, Cuma, No. 93.
Hür Bartın, 27 Eylül 1963, Cuma, No. 1.
Hür Bartın, 9 Eylül 1976, Perşembe, No. 3994.
Hür İstikbal, 26 Mart 1954, Cuma, No. 1.
Hürdüşün, 14 Temmuz 1999, Çarşamba, No. 12.
Hürdüşün, 19 Şubat 2003, Çarşamba, No. 206.
Hürdüşün, 26 Nisan 2000, Çarşamba, No. 52.
Hürdüşün, 29 Ekim 2002, Pazartesi, No. 188.
Hürdüşün, 30 Nisan 2003, Çarşamba, No. 216.
Hürdüşün, 1 Ağustos 2006, Salı, No. 369.
Hürdüşün, 8 Mayıs 2012, No. 675.
Hürses, 10 Aralık 1986, Çarşamba, No. 1.

Hürses, 13 Şubat 1957, No. 1.
Hürses, 18 Mayıs 1957, No.12 20 Mayıs 1957, No. 13.
Hürses, 19 Aralık 1957, Perşembe, No. 128.
Hürses, 19 Mayıs 1997, Pazartesi, No. 422.
Hürses, 20 Şubat 1957, No. 2
Hürses, 27 Şubat 1957, No. 3.
Hürses, 19 Aralık 1957, Perşembe, No. 128.
Hürses,6 Ekim 2003, Pazartesi, No. 554.
İleri Zonguldak, 24 Eylül 1953, Perşembe, No. 1.
İleri Zonguldak, 9 Ekim 1953, Cuma, No.3.
İlk Haber, 18 Mayıs 2012, Cuma, No. 215.
İlke, 1 (1 Mart 1996).
İlke, 1 (1 Mart 1996).
İlke, 41 (2003) .
İlke, 42 (2003).
İnanış, 11 Aralık 1976, Cumartesi, No. 398.
İnanış, 28 Ocak, Salı, No.3019.
İnanış, 16 Şubat 2006, Perşembe, No. 9172.
İnanış, 16 Şubat 2009, Pazartesi, No. 10078.
İnanış, 17 Aralık 2002, Salı, No. 8213.
İnanış, 11 Ekim 2003, Cumartesi, No. 8462.
İnanış, 24 Kasım 2014, Pazartesi, No. 11828.
İnanış, 5 Ocak 2015, Pazartesi, No. 11865.
İnanış, 28 Ocak 2015, Pazartesi, No. 11882.
İnanış, 5 Ocak 2009, Pazartesi, No. 10042.
İnanış, 7 Ekim 2011, Cuma, No. 108823.
İstasyon Güncel, Nisan 2002, No. 2.
İstasyon Güncel, Haziran 2002, No. 3.
İstikbal, 2 Mayıs 1958, Cuma, No. 38.
İstikbal, 3 Kasım 1956, Cumartesi, No. 21
İstikbal, 9 Şubat 1957, Cumartesi, No. 31.
İstikbal, 27 Ekim 1954, Çarşamba, No. 1.
İşçinin Sesi, 9 Ağustos 1965, Pazartesi, No. 1.
İşçi Davası, 13 Ağustos 1975, Çarşamba, No. 29.
İşçi Davası, 12 Kasım 1975, Çarşamba, No. 33
İşçi Davası, 31 Mart 1976:, Çarşamba, No. 53.
İşçi Davası, 8 Aralık 1976, No. 68.
İşçi Davası, ?, 1974, No. 1.
İşçi Davası, 26 Şubat 1975, Çarşamba, No. 10.
İşte Biz, 5
İz Bölgenin Sesi, 2 (2 Ekim 1994).
Journal of International Dental Sciences (Uluslararası Diş Hekimliği Bilimleri Dergisi), I/1(Aralık 2015).
Kabak, 1 Haziran 1956, Cuma, No. 1.
Kampüsün Sesi,28 (Temmuz-Ağustos 2015).
Kampüsün Sesi,28 (Temmuz-Ağustos 2015).

Kampüsün Sesi, 30 (Kasım-Aralık 2015).
Kara İnci, 1 (5 Mart 1941).
Kara İnci, 10 (1 Kasım 1942).
Kara İnci, 11 (1 Ağustos 1942).
Kara İnci, 3 (1 Haziran 1941).
Kara İnci, 6 (Eylül 1941).
Kara İnci, 8 (Kasım 1941).
Karabük Ekspres, 21 Eylül 1992, No. 1.
Karabük Ekspres, 28 Kasım 1992, No. 7.
Karabük Günajans, 25 Eylül 1988, Perşembe, No.18
Karabük Günajans, 31 Aralık 1998, No. 20.
Karabük Günajans, 20 Ocak 1992, Cuma, No. 103.
Karabük Günajans, 25 Kasım 1991, Pazartesi, No. 100.
Karabük Günajans, 3 Kasım 1989, No. 28.
Karabük Günajans, 6 Ekim 1989, No. 24.
Karabük Günajans, 9 Eylül 1986, Salı, No. 3.
Karabük Günajans, 30 Eylül 1986, Salı, No. 19.
Karabük Postası, 1 Ocak 1960, Cuma, No. 97.
Karabük Postası, 1 Ocak 1961, Pazartesi, No. 1-264.
Karabük Postası, 1 Temmuz 1971, Perşembe, No.4127.
Karabük Postası, 11 Ocak 1988, Pazartesi, No. 10521.
Karabük Postası, 13 Ekim1956, Cumartesi, No.2.
Karabük Postası, 14 Şubat 1957, Perşembe, No. 108.
Karabük Postası, 16 Şubat 1966, Çarşamba, No. 2737.
Karabük Postası, 17 Temmuz 1962, Cuma, No. 1-737.
Karabük Postası, 21 Aralık 1974, Cumartesi, No. 6081.
Karabük Postası, 3 Ağustos 1964, Pazartesi, No. 2356.
Karabük Postası, 3 Ocak 1980, Perşembe, No. 8208.
Karabük Postası, 30 Aralık 1980, Salı, No. 8479.
Karabük Postası, 30 Aralık 1992, Çarşamba, No. 12038.
Karabük Postası, 30 Haziran 1970,Salı, No.3828.
Karabük Postası, 30 Ocak 1986, Cuma, No. 9913.
Karabük Postası,1 Temmuz 1966, Salı, No.3610.
Karabük Postası,30 Aralık 1981, Çarşamba, No. 1-391.
Karabük Ticaret ve Sanayi Odası Dergisi, 4 (Mayıs-Haziran 1987).
Karabük, 1 (Ekim 1944).
Karabük, 10-11 (Şubat-Mart 1945).
Karabük, (8-9 Ekim-Kasım 1945).
Karabük, 12 (Ocak 1946).
Karabük, 12 (Ocak 1946).
Karadeniz Çağdaş, 17 Şubat 1993, Çarşamba, No. 46
Karadeniz Çağdaş, 3 Ocak 1994, Pazartesi, No. 308.
Karadeniz Çağdaş, 19 Ocak 1993, Salı, No. 22.
Karadeniz Çağdaş, 25 Aralık 1992, Cuma, No. 2.
Karadeniz Çağdaş, 17 Şubat 1993, Çarşamba, No. 46.

Karadeniz Çağdaş, 29 Temmuz 1994, Cuma, No. 510.
Karadeniz Çağdaş, 5 Temmuz 1993, Pazartesi, No.152.
Karadeniz Meydan, 4 Mayıs 2012, Cuma, No. 79.
Karadeniz Postası, 25 Kasım 1953, Çarşamba, No. 2.
Karadeniz Postası, 17 Mart 1954, Çarşamba, No.19.
Karaelmas Fen ve Mühendislik Dergisi, II/2 (Haziran 2012).
Karaelmas Fen ve Mühendislik Dergisi, IV/2 (Aralık 2015)
Karaelmas, 3 (?).
Karaelmas, 4-5 (I. Kanun 1940/Şubat-Mart 1941) .
Karaelmas, 6 (1 İkinci Kanun 1943) .
Karaelmas, 7 (15 Şubat 1943) .
Karaelmas, 17-18-19 (Temmuz 1943, 1944).
Karaelmas, 20-21 (Haziran- Temmuz 1944).
Karaelmas, 22-23 (Ağustos- Eylül 1944).
Karaelmas, 24 (10 Ekim 1944).
Karaelmas, 25 (10 Kasım 1944) .
Karaelmas, 26-27 (Aralık 1944/ Aralık 1945).
Karaelmas, 1 (1938).
Karaelmas, 1 (Ağustos 1964).
Karaelmas, 1 (Mart 1967).
Karaelmas, 10 (Ağustos 1943).
Karaelmas, 49 (20 Şubat 1949).
Karaelmas, 2 (29 Ağustos 1939).
Karaelmas, 6 (Kasım 1965).
Karaelmas,1 (1938).
Karaelmas,11 (Eylül 1943) .
Karaelmas, 17-18-19 (Mart-Nisan-Mayıs 1944) .
Karaelmas, 42-48 (15 Nisan 1947) .
Karaelmas, 49 (20 Şubat 1949).
Kariyer, 14 Ocak 2010, Cuma, No. 56.
Kariyer, 5 Ağustos 2015, Çarşamba, No. 759.
Kariyer, 4 Mayıs Çarşamba 2011, Çarşamba, No. 101.
Kariyer, 6 Haziran 2012, Çarşamba, No. 209.
Kaynarca, 2 (Aralık 1948).
Kaynarca, 3 (Ocak 1949).
Kaynarca, 1 (Kasım 1948).
Kaynarca, 4 (Şubat 1949).
Kaynarca, 1 (Kasım 1948).
Kaynarca, 6 (Mayıs 1949).
Kdz. Ereğli Ticaret, ? 1985, No. 1.
Kdz. Ereğli Ticaret, Nisan 1986, No. 10.
Kıvılcım, 24 Mayıs 1952, Cumartesi, No. 1.
Kıvılcım, 7 Temmuz 1953, Salı, No. 54.
Kıvılcım, 23 Eylül 1953, Çarşamba, No. 65.
Kilimli İşçi Postası, 11 Ağustos 1951, Cumartesi, No. 1.

Kilimli İşçi Postası, 15 Haziran 1972, No. 23/125.
Kilimli İşçi Postası, 15 Mart 1967, No.1.
Kilimli Postası, 14 Kasım 1953, Cumartesi, No. 18.
Kiraz, 31 Mayıs 1958.
Kolej, 1 (Mart 2002).
Konservatuvar Dergisi,1 (Ekim 2006).
Konservatuvar Dergisi,2 (Mart 2007).
Konservatuvar Dergisi,3 (Ocak 2008).
Konservatuvar Dergisi,4 (Kasım 2008).
Konservatuvar Dergisi,5 (Nisan 2009).
Kozlunun Sesi, 15 Ağustos 1986, Salı, No. 1.
Kozlunun Sesi, 16 Temmuz 1955, Cumartesi, No. 8.
Kozlunun Sesi, 18 Ekim 1988, Salı, No. 124.
Kozlunun Sesi, 25 Ocak 1988, Pazartesi, No. 68.
Kozlunun Sesi, 28 Haziran 1989, Pazartesi, No. 224.
Kozlunun Sesi, 7 Mart 2014, Cuma, No.58.
Kozlunun Sesi, 9 Mart 1987, Pazartesi, No. 30.
Kömür, 1 Ocak 1946, Perşembe, No. 872-43.
Kömür, 10 Temmuz 1942, Cuma, No. 662-1-2.
Kömür, 14 Ocak 1941, Salı, No. 3.
Kömür, 16 Ocak 1945, Salı, No. 807-26.
Kömür, 24 Şubat 1950, Cuma, No. 1126-104.
Kömür, 27 Haziran 1957, Cuma, No. 1.
Kömür, 17 Eylül 1957, Salı, No. 9.
Kömür, 27 Nisan 1945, Cuma, No. 825-28.
Kömür, 28 Mayıs 1945, Pazartesi, No. 830-29.
Kömür, 27 Haziran 1945, No. 834-30.
Kömür, 10 Mart 1947, Pazartesi, No. 947-63.
Kömür, 31 Aralık 1940, Salı, No. 1.
Küçük Gazete, 10 Eylül 1954, Cuma, No. 272.
Küçük Gazete, 18 Şubat 1952, Pazartesi, No. 1.
Küçük Gazete, 18 Şubat 1959, Çarşamba, No.1599.
Küçük Gazete, 7 Aralık 1959, Pazartesi, No.1841.
Küçük Gazete, 18 Şubat1960, Perşembe, No.1900.
Küçük Gazete, 19 Kasım 1960, Cumartesi, No.2124.
Küçük Gazete, 19 Şubat 1955, Cumartesi, No.401.
Küçük Gazete, 19 Temmuz 1961, Çarşamba, No.2321.
Küçük Gazete, 2 Eylül 1960, Cuma, No.2057.
Küçük Gazete, 20 Ağustos 1952, Çarşamba, No. 28.
Küçük Gazete, 24 Kasım 1952, Pazartesi, No. 52.
Küçük Gazete, 27 Ağustos 1954, Cuma, No. 260.
Küçük Gazete, 22 Ağustos 1962, Çarşamba, No. 2654.
Küçük Gazete, 18 Şubat 1963, Pazartesi, No.2804.
Küçük Gazete, 1 Ocak 1964, Çarşamba, No. 3061.
Küçük Gazete, 8 Ağustos 1964, Cumartesi, No. 3196.

Küçük Gazete, 22 Nisan 1965, Perşembe, No. 3411.
Küçük Gazete, 24 Eylül 1965, Cuma, No.3546.
Küçük Gazete, 30 Ağustos 1965, Pazartesi, No.3524.
Küçük Gazete, 30 Haziran 1966, Perşembe, No. 7428.
Küçük Gazete, 5 Mayıs 1952, Pazartesi, No. 12.
Küçük Gazete, 18 Ağustos 1952, Pazartesi, No.27.
Küçük Gazete, 20 Ağustos 1952, Çarşamba, No. 28.
Küçük Gazete, 27 Ağustos 1954, Cuma, No. 260.
Küçük Gazete, 8 Ağustos 1964, Cuma, No. 3196.
Küçük Gazete,31 Mayıs 1956, Perşembe, No. 786
Küçük Gazete,5 Ocak 1956, Perşembe, No.664.
Küçük Gazete, 19 Mart 1956, Pazartesi, No. 725.
Küçük Gazete, 20 Mart 1956, Salı, No. 726.
Küçük Gazete, 7 Haziran 1956, Perşembe, No. 792.
Lider, 11 (2006).
Lider, 2 (2006).
Lider, 2 (2006).
Lider, 4 (2006)
Lider, 5 (2006).
Lider, 42 (2007).
Lider, 43 (2007).
Lider, 44 (2007).
Lider, 6 (2006).
Maden İşçisinin Sesi, 13 Eylül 1963, Cuma, No.1.
Maden İşçisinin Sesi, 27 Aralık 1963, Cuma, No.16.
Maden, 5-6(1946).
Maden, 1 (1945).
Madencinin Sesi, 1 Nisan 1970, Çarşamba, No. 1.
Madencinin Sesi, 1 Şubat 1987, ?, No. 1.
Madencinin Sesi, 10 Haziran 1968, Pazartesi, No. 1.
Manşet, 17 Şubat 2005, Perşembe, No. 13.
Manşet, 3 Mart 2005, Perşembe, No. 15
Manşet, 5 Mayıs 2005, Perşembe, No. 21.
Manşet, 20 Ekim 2004, Çarşamba, No. 2.
Manşet, 28 Eylül 2004, Salı, No. 1.
Matrak, 29 Nisan 1954, No.1.
Mavi Liman, 6 (Mart 2002).
Mediforum Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, I/1 (Nisan 2003).
Mediforum Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, I/2(Ağustos 2003).
Mediforum Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, I/3 (Aralık 2003).
Mediforum Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, II/1(Nisan2004).
Mediforum Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, II/2 (Ağustos 2004).
Mediforum Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, II/3 (Aralık 2004).
Mediforum Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, III/1,2,3 (Nisan, Ağustos, Aralık 2005).
Mediforum Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, IV/1,2,3(2006).

Mediforum Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, V/1,2,3(Nisan, Ağustos, Aralık, 2007).
Mediforum Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Tıp Fakültesi Dergisi, V/1,2,3(Nisan, Ağustos, Aralık 2008).
Medya 67, 1-8 Mayıs 2012, No. 204.
Memleket, 2 Mayıs 2012, Çarşamba, No. 340.
Mesleğin Sesi, 17 (Mart 1994).
Mesleğin Sesi, 9 (Ocak 1993).
Meşale, 4 (Mayıs 1955).
Millet, 2 Temmuz 1962, Pazartesi, No. 187.
Millet,1 Eylül 1962, Cumartesi, No. 240.
Milli Mücadelede Zonguldak, 21 Haziran 1967, Çarşamba.
Mizan, 23 Nisan 1963, Salı, No. 1-52.
Mücadele, 15 Aralık 1967, Cuma, No. 1.
Mücadele, 22 Aralık 1967, Cuma, No. 2.
Mücadele, 29 Aralık 1967, Cuma, No. 3.
Mücadeleci İşçi, 13-19 Nisan 1992, No.7.
Mücadeleci İşçi, 24-30 Ağustos, 1992, No. 9.
Mücadeleci İşçi, Kasım 1993, No. 44.
Müstakil, 3 Kasım 1955, Perşembe, No. 3.
Müstakil, 6 Eylül 1955, Perşembe, No. 226.
Nefes, 20 Eylül 1990, Perşembe, No. 19.
Ocak, 25 Kasım 1942, No. 43-1.
Ocak, 27 Kasım 1942, Cuma, No. 1.
Ocak, 29 Aralık 1944, Cuma, No. 284-241.
Ocak, 6 Şubat 1945, Cuma, No. 294-251.
Ocak, 4 Şubat 1947, Salı, No. 473-430.
Ocak, 9 Aralık 1942, No. 53-10.
Ocak, 3 Şubat 1943, Çarşamba, No. 99-56.
Okul Sesi, 8 Şubat 1950, Çarşamba, No.1.
Olaylara İnsanlara Bakış, 29 Temmuz, Salı, 2003, No. 151.
Olaylara ve İnsanlara Bakış, 29 Temmuz 2003, Salı, No. 151.
Olaylara ve İnsanlara Bakış,? ,2002, No. 3.
Ortam, 2 (Kasım 1964).
Ortaokuldan Sesler, 10 Kasım 1959, Salı, No. 1.
Ortaokuldan Sesler, 16 Mart 1959, No. 7.
Ortaokuldan Sesler, 20 Aralık 1958, Cumartesi, No.1.
Ortaokuldan Sesler, 3 Ocak 1959, Cumartesi, No. 2
Ortaokuldan Sesler, 17 Ocak 1959, Cumartesi, No. 3.
Öğrenci Postası,9 Kasım 1959, Pazartesi, No. 1.
Öğretmen Gazetesi, 15 Mart 1955, Salı, No. 1.
Öğretmen Gazetesi, 1 Nisan 1955, Cuma, No. 2.
Öğretmen Gazetesi, 15 Nisan 1955, Cuma, No. 3.
Öğretmen Gazetesi, 10 Mayıs 1955, Salı, No. 4.
Öğretmen Gazetesi, 1 Haziran 1955, Çarşamba, No. 5.
Öğretmen Gazetesi, 25 Haziran 1955, Cumartesi, No. 6.
Önder, 1 Ekim 1992, Perşembe, No. 137.

Önder, 10 Haziran 1995, Cumartesi, No. 960.
Önder, 14 Nisan 2012, Cumartesi, No. 5990.
Önder, 17 Şubat 1996, Cumartesi, No. 1173.
Önder, 11 Haziran 1996, Perşembe, No. 1216.
Önder, 2 Mayıs 1995, Salı, No. 930.
Önder, 22 Nisan 1998, Çarşamba, No.1799,
Önder, 22 Nisan 1999, Perşembe, No. 2105.
Öz Alaplı, 3 Temmuz 1985, Çarşamba, No. 1.
Öz Ereğli, 30 Ağustos 1984, Perşembe, No. 57
Öz Ereğli, 7 Şubat 1985, Perşembe, No. 183.
Öz Ereğli, 7 Şubat 1984, Salı, No. 1.
Öz Zonguldak, 16 Haziran 1954, Çarşamba, No. 1.
Öz Zonguldak, 17 Haziran 1954, Perşembe, No. 2
Öz Zonguldak, 3 Ağustos 1954, Salı, No.38.
Patron, 3 (Ocak 2010).
Patron, 5 (Mart- Nisan 2010).
Perde Arkası, 4 Haziran 1990, Pazartesi, No. 2
Perde Arkası, 30 Temmuz 1990, Pazartesi, No. 8.
Pusula, 44 (Şubat 2003).
Pusula, 49 (Temmuz 2003).
Pusula, 21 (Mart 2002).
Pusula, 49 (Temmuz 2003).
Pusula, 2 Temmuz 2007, Pazartesi. No. 355.
Pusula, 3 Ocak 2011, Pazartesi, No.1425.
Pusula, 4 Ocak 2008, Cuma, No. 510.
Pusula, 8 Mayıs 2006, Pazartesi, No.1.
Pusula, 16 Mayıs 2012, Çarşamba, No. 1845.
Pusula, 30 Aralık 2015 Çarşamba, No. 2955.
Pozitif, 15 Ağustos 2015, Cuma, No. 16.
Sabah, 12 Temmuz 1957, Cuma, No.2293.
Sabah, 15 Aralık 1958, Pazartesi, No.2752.
Sabah, 15 Kasım 1952, Cumartesi, No.713.
Sabah, 15 Kasım 1956, Perşembe, No.2096.
Sabah, 23 Mayıs1963, Perşembe, No.4061.
Sabah, 28 Mayıs,1955, Cumartesi, No.1613.
Sabah, 29 Aralık 1965, Çarşamba, No. 5471.
Sabah, 4 Mart 1959, Çarşamba, No.2800.
Sabah, 16 Kasım 1959, Pazartesi, No.3014.
Sabah, 4 Mayıs 1961, Perşembe, No.3449.
Sabah, 6 Mayıs 1961, Cumartesi, No.3451.
Sabah, 16 Kasım 1961, Perşembe No.3612.
Sabah, 4 Ocak1960, Pazartesi, No.3065.
Sabah,18 Ağustos 1960, Perşembe, No.3251.
Sabah, 15 Kasım 1960, Salı, No.3327.
Sabah,1 Mart 1958, Cumartesi, No.2491.

Sabah,4 Mart 1958, Salı, No.2493.
Sabah,13 Mart 1958, Perşembe, No.2501.
Sabah,18 Mart 1958, Salı, No.2505.
Sabah,25 Nisan 1958, Cuma, No. 2536.
Sabah,1 Ocak1951, Pazartesi,No.48.
Sabah, 2 Ocak 1951, Salı, No.49.
Sabah, 25 Mart 1951,Pazar,No.130.
Sabah, 9 Ağustos 1951, Perşembe, No.264
Sabah,1 Ocak 1952, Salı, No.404.
Sabah, 28 Haziran 1952, Cumartesi, No.579
Sabah, 15 Mayıs 1954, Cumartesi, No.1249.
Sabah, 16 Mayıs 1954, Pazar, No.1250.
Sabah, 29 Mayıs 1955, Pazar,No.1614.
Sabah, 30 Mayıs 1955, Pazartesi, No.1615.
Sabah, 12 Temmuz 1957, Cuma, No.2293.
Sabah, 15 Kasım 1951, Perşembe,No.357.
Sabah, 25 Nisan 1951, Perşembe, No.161.
Sabah, 27 Haziran1952, Cuma, No.578.
Sabah, 5 Haziran 1961, Pazartesi, No.3472.
Sabah, 8 Nisan 1964, Çarşamba, No. 5241
Sabah,11 Kasım 1964, Çarşamba, No.5399.
Sabah,9 Ağustos 1951, Perşembe, No.264.
Safranbolu Gündem, 11 Eylül 1989, No. 22.
Safranbolu Gündem, 11 Şubat 1991, No. 86.
Safranbolu Gündem, 15-30 Kasım 1988, No. 5.
Safranbolu Gündem, 17 Kasım 1995, No. 550.
Safranbolu Gündem, 18- 30 Haziran 1989, No.13.
Safranbolu Gündem, 22 Şubat 1990, Çarşamba, No. 45.
Safranbolu Gündem, 29 Aralık 1989, No. 37.
Safranbolu Gündem, ?, 1990, No. 45.
Safranbolu Gündem, 22 Mart 1990, No. 49
Safranbolu Gündem, ?, 1991, No. 134.
Safranbolu Gündem, 8 Nisan 1991, No. 93.
Safranbolu Gündem, Ağustos 1988, No. 2.
Safranbolu Gündem, 21 Eylül-21 Ekim 1988, No.3.
Safranbolu Gündem, 4 Haziran 1991, Salı, No. 109.
Safranbolu Gündem, 2 Eylül 1991, No. 134.
Safranbolu Karabük, 12 Temmuz 1952, Cumartesi, No. 106.
Safranbolu Karabük,1 Ağustos 1951, Çarşamba, No. 8.
Safranbolu Karabük, 8 Ağustos 1951, Çarşamba, No.10.
Safranbolu Karabük, 11 Ağustos 1951, Cumartesi, No.11.
Safranbolu Karabük, 19 Eylül 1951, Çarşamba, No. 23.
Safranbolu Karabük, 3 Ekim 1951, Çarşamba, No.27.
Safranbolu Karabük, 11 Nisan 1953, Cumartesi, No.165.
Safranbolu Ticaret Gazetesi, Ağustos 1986, No. 13.

Safranbolu Ticaret Gazetesi, Ekim 1985, No. 3.
Safranbolu Ticaret Gazetesi, Eylül 1985, No. 2.
Safranbolu, 11 Mart 1947, Salı, No.7
Safranbolu, 19 Temmuz 1947,Cumartesi, No.17.
Safranbolu, 25 Eylül 1947, Cumartesi, No: 1.
Safranbolu, 25 Ocak1947,Cumartesi No.1
Safranbolu, 1 Şubat 1947,Cumartesi, No.2.
Safranbolu, 5 Ağustos 1947,Salı, No. 18.
Safranbolu'da Zaman, 6 Haziran 1978, No. 2
Safranbolu'da Zaman, 1 Temmuz 1979, No. 15.
Safranbolu'da Zaman, 9 Mayıs 1978, No. 1
Safranbolu'da Zaman, 1 Temmuz 1979, No. 15.
Sanatkâr, 11 Aralık 1963, Çarşamba, No.10.
Sanatkâr, 15 Ağustos 1966, Pazartesi, No. 40.
Sanatkâr, 8 Ağustos 1963, Perşembe, No. 1.
Sanatkâr, 8 Nisan 1968, Pazartesi, No.62.
Sancak, 26 Nisan 1965, Pazartesi, No.945.
Sancak, 1 Ocak 1963, Salı, No. 236.
Sancak, 26 Mart 1962, Pazartesi, No. 1.
Sancak, 4 Ocak 1963, Cuma, No. 239.
Sancak, 6 Ocak 1964, Pazartesi, No. 551.
Sancak, 4 Ocak 1965, Pazartesi, No.858.
Sancak, 30 Nisan 1968, Cuma, No. 2268.
Sancak, 11 Ekim 1969, Cumartesi, No. 2633.
Sancak, 5 Ocak 1968, Cuma, No. 2094.
Sancak, 9 Ağustos 1965, Pazartesi, No.1035.
Sancak, 5 Ocak 1966, Çarşamba, No. 1163.
Sancak, 5 Ocak 1967, Perşembe, No. 1476.
Sivil Toplum, 19 Mart 2003, No.30.
Sivil Toplum, 21 Ağustos 2002, No. 1.
Sivil Toplum, 5 Şubat 2003, No. 25.
Son Posta, 15 Eylül 2003, Pazartesi, No. 24.
Son Posta,28 Nisan 2003, Pazartesi, No. 7.
Sömürücüye Yumruk, 28 Ekim 1970, No. 30/1.
Sömürücüye Yumruk, 4 Ekim 1967,No. 1.
Sözcü, 1 (1 Ekim 2003).
Sözcü, 8 (Mart 2004).
Spor, 30 Eylül 1971, Perşembe, No. 1.
Spor, 24 Kasım 1971, Çarşamba, No.9.
Susma, 19 Haziran 2000, No. 63.
Susma, 107 (2002)
Susma, 116 (Mart 2003).
Susma, 107 (2002).
Susma, 11 Ocak 2000, No. 53.
Susma, 19 Aralık 2000, No. 76.

Susma, 6 Haziran 2012, No. 498.
Susma, 7-21 Ocak 1997, No. 15.
Susma, 24 Nisan 2000, No. 59.
Susma, 22 Mayıs 2000, No. 61.
Susma, 5 Haziran 2000, No. 62.
Susma, 14 Ağustos 2000, No. 67.
Susma, 9 Ocak 2008, No. 274.
Şafak, 1 Nisan 2009, Çarşamba, No. 16493.
Şafak, 27 Eylül 2013, Cuma, No. 17854.
Şafak, 6 Ocak 1967, Cuma, No. 2268.
Şafak, 1 Temmuz 1971, Perşembe, No. 3573.
Şafak, 12 Ocak 2000, No. 13681.
Şafak, 13 Haziran 1960, Pazartesi, No. 23/306.
Şafak, 2 Temmuz Cuma 1965, No. 1813.
Şafak, 22 Ekim 1959, Perşembe, No. 23/143.
Şafak, 3 Kim 2011, Pazartesi, No. 17244.
Şafak, 30 Ekim 2015, Cuma, No. 1894.
Şafak, 30 Haziran 2001, Cumartesi, No. 14129.
Şafak, 5 Ocak 1966, Çarşamba, No. 1968.
Şafak, 8 Ekim 1955, Cumartesi, No. 1.
Şafak, 9 Haziran 1959, Salı, No. 23/1.
Şafak, 9 Temmuz 1959, Perşembe, No. 23/23.
Şafak,1 Temmuz 1971, Perşembe, No. 3573.
Şafak,12 Ocak 2000,Çarşamba No. 13681.
Şehir, 76 (Şubat 2013).
Şehir, 81 (Eylül-Ekim 2014).
Şirin Çaycuma, 27 Şubat 1980, Çarşamba, No.4.
Şirin Çaycuma, 5 Mart 1980, Çarşamba, No. 5.
Şirin Çaycuma, 9 Temmuz 1980, Çarşamba, No. 21.
Şirin Ereğli, 14 Haziran 1961, Çarşamba, No. 917.
Şirin Ereğli, 2 Ocak 1961,Pazartesi, No. 771.
Şirin Ereğli, 3 Ocak 1961,Salı, No.772.
Şirin Ereğli, 16 Ocak 1961, Pazartesi, No.783.
Şirin Ereğli, 21 Haziran 1961, Çarşamba, No.923.
Şirin Ereğli, 22 Haziran 1970, Pazartesi, No. 3686.
Şirin Ereğli, 22 Haziran 1987, Pazartesi, No. 8818.
Şirin Ereğli, 22 Haziran 1987, Pazartesi, No. 8818.
Şirin Ereğli, 23 Haziran 1980, Pazartesi, No. 6720.
Şirin Ereğli, 23 Haziran 1992, Salı, No. 10476.
Şirin Ereğli,? 2007,?, No. 13463.
Takip, 16 Şubat 2015, Pazartesi, No. 58.
Talep, 24 Nisan 2002, Çarşamba, No. 35.
Tam Bağımsız Ulus, 12 Haziran 1970, Cuma, No. 1.
Tam Bağımsız Ulus, 25 Aralık 1970, Cuma, No. 28.
Taşkömür Dergisi, 1 (Temmuz-Ağustos-Eylül 1983).

Taşkömür Dergisi, 4 (Nisan-Mayıs-Haziran 1984).
Telespor, 7 (Temmuz 1990).
Terazi, 13 Temmuz 1961, Perşembe, No. 72/1.
Terazi, 19 Ağustos 1961, Cumartesi, No. 72/33.
Terazi, 23 Mayıs 1956, Çarşamba, No. 1.
Tevhidi Çekirdek, 2 (Haziran 1990).
Tevhidi Çekirdek, 4-5 (Ağustos-Eylül 1990).
The Echo, 1 Şubat 1961,Çarşamba, No. 1.
The Echo, 15 Şubat 1961, Çarşamba, No. 2.
The Echo, 15 Mayıs 1961, Pazartesi, No. 7.
Tosun, 16 Temmuz 1949, No. 1.
Tosun, 31 Aralık 1949, Cumartesi, No. 19.
TSO, 1 (1997).
TSO, 2 (1997).
Türk Kanadı, 28 Mayıs 1938, No. 542.
Türk Sesi, 17 Ocak 1949, Pazartesi, No. 105-102.
Türk Sesi, 21 Ağustos 1950, Pazartesi, No. 751.
Türksesi, 3 Ocak 1947, Cuma, No. 14.
Türksesi, 19 Aralık 1947, Cuma, No.64.
Türksesi, 4 Ekim 1946, Cuma, No. 1.
Türksesi, 4 Ekim 1948, Pazartesi, No. 105-1.
Türksesi, 9 Temmuz 1948, Cuma, No. 93.
Türkün Sesi, 12 Mayıs 1959, Salı, No. 1838.
Türkün Sesi, 22 Aralık 1959, Salı, No. 2025.
Türkün Sesi, 4 Ocak 1960, Pazartesi, No. 2034.
Türkün Sesi, 29 Ekim 1945, Cumartesi, No. 1.
Türkün Sesi, 3 Ocak 1955, Pazartesi, No. 582.
Türkün Sesi, 30 Kasım 1953, Pazartesi, No. 346.
Türkün Sesi, 5 Ocak 1946, Cumartesi, No. 11.
Türkün Sesi, 5 Ocak 1957, Cumartesi, No. 1179.
Türkün Sesi, 7 Eylül 1946, Cumartesi, No. 46.
Türkün Sesi, 7 Ocak 1953, Çarşamba, No. 254.
Türkün Sesi, 7 Ocak 1958, Cuma, No. 1743.
Türkün Sesi, 9 Ocak 1952, Çarşamba, No. 152.
Uğraş, 2 (Aralık 1967).
Ulus Ekspres, 17 Kasım 1984, No. 1.
Ulus Ekspres, 17 Kasım 1984, No 11.
Ulusal Güç, 1 (Temmuz 2003).
Ulusal Güç, 2 (Ağustos 2003).
Ulusal Güç, 6 (Ocak 2004).
Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, VIII/16(2012).
Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi, XII/27(2016).
Uyanış, 9 Mart 1971, Salı, No.1.
Uyanış, 10 Mart 1971, Çarşamba, No.2.
Uyanış, 1 Haziran 1971, Salı, No. 73.

Uyanış, 15 Mart 1971, Pazartesi, No. 6.
Uyanış 16 Mart 1971 Salı, Bo. 7.
Uyanış, 17Mart 1971, Çarşamba, No. 8.
Uyanış, 10 Mart 1971, Perşembe, No. 9.
Uyanış, 6 Temmuz 1972, No. 5728.
Uyanış, 7 Eylül 1972, Perşembe, No. 5782.
Uyanış, 26 Aralık 1972, Salı, No. 5873.
Uyanış, 2 Haziran 1997, No. 11753.
Uyanış, 9 Haziran 1997, No. 11754;
Uyanış, 17 Ağustos 1998, No. 11814.
Uyanış, 1 Kasım 1999, No. 11866.
Uyanış, 11 Eylül 2000, No. 11883.
Uyanış, 6 (2007).
Uyanış, 11 (2007).
Uzun Mehmet, 14 Temmuz 1948, Çarşamba, No. 9.
Uzun Mehmet, 30 Mart 1948, Salı, No.1.
Ülkemde İmece, 2 (Aralık 2006).
Ülkücü İşçinin Sesi, 28 Şubat 1977, No. 15.
Ülkücü İşçinin Sesi, 8 Mayıs 1976, No. 1.
Ülkücü İşçinin Sesi, 21 Mayıs 1976, No. 2.
Ülkücü İşçinin Sesi, 28 Şubat 1976, No.7.
Ülkücü İşçinin Sesi, 20 Eylül 1976, No.9.
Vardiya, 1 Ocak 1969, Çarşamba, No. 1,
Vardiya, 13 Aralık 1970, Pazar, No. 35.
Vardiya, 26 Haziran 1947, Perşembe, No. 1,
Vardiya, 4 Temmuz 1947, Cuma, No. 2.
Yeni Karabük, 29 Aralık 1951, Cuma, No.1.
Yeni Karabük ,1 Ocak 1952, Salı, No.2.
Yeni Karabük ,30 Aralık 1952, Salı, No. 105.
Yeni Karabük ,23 Ocak 1953, Cuma, No. 112.
Yeni Karabük , 29 Nisan 1955, Cuma, No. 602.
Yeni Karabük ,30 Haziran 1955, Perşembe, No. 650.
Yeni Karabük ,28 Aralık 1955, Çarşamba, No. 799.
Yaprak, Temmuz 1966, No. 1 9 Eylül 1966, No.3.
Yarın, 13 Temmuz 1953, Pazartesi, No. 2.
Yarın, 27 Temmuz 1953, Pazartesi, No. 4.
Yarın, 14 Eylül 1953, Pazartesi, No.11.
Yarın, 7 Aralık 1953, Pazartesi, No. 22.
Yeni Adım, 1 Kasım 2012, Perşembe, No. 4339.
Yeni Adım, 1 Ocak 1999, Cumartesi, No. 285.
Yeni Adım, 11 Ocak 2007, Perşembe, No.2574.
Yeni Adım, 14 Nisan 2000, Cuma, No. 609.
Yeni Adım, 19 Ocak 1998, Pazartesi, No. 1.
Yeni Adım, 25 Haziran 2007, Salı, No. 2713.
Yeni Adım, 3 Kasım 2015, Salı, No. 5256.

Yeni Adım, 3 Nisan 2015, Çarşamba, No. 5074.
Yeni Adım, 30 Aralık 2015, Çarşamba, No. 5304.
Yeni Adım, 30 Haziran 1998, Salı, No. 130.
Yeni Adım, 6 Ağustos 2014, Çarşamba, No. 4875.
Yeni Adım, 6 Haziran 2000, Salı, No. 710
Yeni Adım, 8 Aralık 2000, Cuma, No. 868.
Yeni Adım, 8 Eylül 2003, Pazartesi, No. 1557
Yeni Adım, 1 Ekim 2003 Çarşamba, No. 1577.
Yeni Adım, 9 Kasım 2013, Cumartesi, No. 4648.
Yeni Alaplı, 1985, Çarşamba, No. 12.
Yeni Alaplı, 26 Haziran 1985, Çarşamba, No. 1.
Yeni Aydın, 1 (12 Ağustos 1955).
Yeni Aydın, 3 (15 Ekim 1955).
Yeni Çaycuma, 24 Eylül 1970, Perşembe, No.1.
Yeni Damla, 2 (Ocak 1993).
Yeni Damla, 4 (Mayıs 1993).
Yeni Gün, 2 Ocak 1991, Çarşamba, No. 13.
Yeni Gün, 28 Ocak 1991, Pazartesi, No. 33.
Yeni Gün, 4 Ocak 1991, Cuma, No. 15.
Yeni Gün, 7 Ocak 1991, Pazartesi, No. 17.
Yeni Gün, 9 Ocak 1991, Çarşamba, No. 19.
Yeni Gün, 17 Ocak 1991, Perşembe, No. 25.
Yeni Gün, 2 Aralık 1991, Pazartesi, No.228.
Yeni Gün, 5 Ekim 1992, Cuma, No. 404.
Yeni Günajans, ? Mart 1993, Cuma, No.143.
Yeni Haber, 18 Ağustos 2012, Cumartesi, No. 4834.
Yeni Hürses, 29 Haziran 2012, Cuma, No. 327.
Yeni Hürses, 24 Mayıs 2012, Perşembe, No. 322.
Yeni Karabük, 1 Temmuz 1983, Cuma, No.10066.
Yeni Karabük, 11 Temmuz1960, Pazartesi, No. 2109
Yeni Karabük, 18 Ağustos 1960, Perşembe, No. 2142
Yeni Karabük, 22 Aralık 1960, Perşembe, No. 2249.
Yeni Karabük, 14 Mart 1960,Pazartesi, No. 2014.
Yeni Karabük, 18 Ağustos 1960, Perşembe, No. 2142.
Yeni Karabük, 16 Mayıs 1956, Çarşamba, No. 914.
Yeni Karabük, 2 Temmuz1958, Çarşamba, No. 1553.
Yeni Karabük, 18 Aralık 1978, Pazartesi, No. 8531.
Yeni Karabük, 18 Kasım 1954, Perşembe, No. 468.
Yeni Karabük, 31 Mayıs 1955, Salı, No. 625.
Yeni Karabük, 18 Nisan 1979, Çarşamba, No. 8636.
Yeni Karabük, 19 Haziran 1961, Pazartesi, No. 2383.
Yeni Karabük, 21 Haziran 1975, Cumartesi, No. 8363.
Yeni Karabük, 21 Haziran 1986, Cumartesi, No.10991.
Yeni Karabük, 23 Mayıs 1981, Cumartesi, No. 9447.
Yeni Karabük, 28 Kasım 1977, Pazartesi, No. 8291.

Yeni Karabük, 3 Mart 1992, Salı, No. 12741.
Yeni Karabük, 31 Aralık 1973, Pazartesi, No. 5971.
Yeni Karabük, 31 Aralık 1993, Cuma, No. 13300.
Yeni Karabük, 4 Eylül 1979, Salı, No. 8950.
Yeni Karabük, 8 Haziran 1961, Perşembe, No. 2376.
Yeni Karabük, 7 Ekim 1961, Cumartesi, No. 2476.
Yeni Karabük, 9 Temmuz1958, Çarşamba, No.1559.
Yeni Karabük,1 Temmuz 1972, Cumartesi, No. 5537.
Yeni Karabük,16 Kasım 1962, Cuma, No. 2815.
Yeni Karabük 24 Ekim 1959, Cumartesi, No. 1911.
Yeni Karabük, 14 Kasım 1959,Perşembe, No. 1924.
Yeni Karabük20 Kasım 1963, Çarşamba, No. 3118.
Yeni Karabük, 24 Mart 1965, Çarşamba, No.3527.
Yeni Karabük, 30 Temmuz 1965, Cuma, No. 3630.
Yeni Karabük, 15 Mayıs 1967, Pazartesi, No.4145.
Yeni Karabük, 17 Şubat 1968, Cumartesi, No. 4277.
Yeni Karabük, 4 Mayıs 1968, Cumartesi, No. 4340.
Yeni Karabük, 15 Mayıs 1968, Çarşamba, No. 4349.
Yeni Karabük, 16 Mayıs 1968, Perşembe, No. 4350.
Yeni Karaelmas, 1 Nisan 1985, No. 57.
Yeni Karaelmas, 18 Şubat 1985, No. 51.
Yeni Karaelmas, 1990: 1266-24.
Yeni Karaelmas, 2 Nisan 1984, No. 4.
Yeni Karaelmas, 29 Ekim 1984, No. 34.
Yeni Karaelmas, 3 Ocak 1989, No. 1037.
Yeni Karaelmas, 9 Nisan 1984, No. 5.
Yeni Mesaj, 25 Mart 2002, No. 1.
Yeni Ocak, 2 (7 Aralık 1965).
Yeni Ses, 17 Eylül 1960, Cumartesi, No. 215.
Yeni Ses, 22 Ekim 1960, Cumartesi, No.245.
Yeni Ses, 23 Şubat 1962, No. 650.
Yeni Ses, 25 Kasım 1960, Cuma, No. 274.
Yeni Ses, 28 Mart 1956, Çarşamba, No. 81.
Yeni Ses, 3 Ocak 1961, Salı, No. 306.
Yeni Ses, 4 Ağustos 1961, Cuma, No. 476.
Yeni Ses, 21 Eylül 1955, Çarşamba, No. 50.
Yeni Ses, 11 Ocak 1956, Çarşamba, No.70.
Yeni Ses, 24 Ekim 1956, Çarşamba, No. 110.
Yeni Ses, 9 Ocak 1957, Çarşamba, No. 121.
Yeni Ses, 23 Ocak 1957, Çarşamba, No.123.
Yeni Ses, 19 Haziran 1957 Çarşamba, No.143.
Yeni Ses, 19 Ekim 1957, Cumartesi, No. 164.
Yeni Ses, 6 Nisan 1955, Çarşamba, No. 25.
Yeni Zonguldak, 1 Ekim 2003, Çarşamba, No. 31.
Yeni Zonguldak, 8 Ekim 2003, Çarşamba, No. 32.

Yeni Zonguldak, 17 Ekim 2012, Çarşamba, No. 505.
Yeni Zonguldak, 19 Aralık 2012,Çarşamba, No. 514.
Yeni Zonguldak, 23 Eylül 2015, Çarşamba, No. 659.
Yeni Zonguldak, 4 Şubat 1942, Çarşamba, No. 1.
Yeni Zonguldak, 11 Şubat 1942, Çarşamba, No. 2.
Yeni Zonguldak, 5 Haziran 1942, Çarşamba, No. 18.
Yeni Zonguldak, 9 Mayıs 2012 Çarşamba, No. 482.
Yenice Karabük, 7 Ocak 1974, Salı, No. 115.
Yenice, 6 Ekim 2000, Cuma, No. 3401.
Yenice'nin Sesi, 25 Aralık 1976, Cumartesi, No.1.
Yenice'nin Sesi, 30 Temmuz 1977, Cumartesi, No.28.
Yeşil Çaycuma, 1 Şubat 1967, Çarşamba, No. 278.
Yeşil Çaycuma, 1 Temmuz 1968, Perşembe No. 461.
Yeşil Çaycuma, 13 Eylül 1965, Pazartesi, No. 186.
Yeşil Çaycuma, 31 Ekim 1967, Salı, No. 344.
Yeşil Çaycuma, 7 Ekim 1964, Çarşamba, No. 1.
Yeşil Yenice, 22 Mayıs 1971, Cumartesi, No.1.
Yeşil Yenice, 5 Haziran 1971, Cumartesi, No. 2.
Yurtspor Gazetesi, 10 Ağustos 1980, No. 163.
Yurtspor Gazetesi, 15 Eylül 1974, Pazar, No. 1.
Yurtspor Gazetesi, 4 Ocak 1976, Pazar, No. 61.
Yurtspor Gazetesi, 8 Haziran 1975, Pazar, No. 31.
Yükseköğretim ve Bilim Dergisi, I/1 (2011).
Z.K.Ü Zonguldak Sağlık Yüksekokulu Sağlık Eğitim Araştırma Dergisi, I/1 (2005).
Z.K.Ü Zonguldak Sağlık Yüksekokulu Sağlık Eğitim Araştırma Dergisi, II/2 (2006).
Zirve Spor, 17 Ocak 2006 Salı, No.2 26 Şubat 2006, Cuma, No. 35.
Zirve, 10 Mart 2011, Perşembe, No. 2454.
Zirve, 11 Mayıs 1999, Salı, No. 20.
Zirve, 10 Ocak 2003, Cuma, No. 336.
Zirve, 7 Kasım 2005, Pazartesi, No. 820.
Zirve, 11 Mayıs 1999, Salı, No. 20.
Zirve, 18 Ocak 2012 Çarşamba, No.2714.
Zirve, 29 Aralık 2012 Cumartesi, No. 3006.
Zirve, 5 Eylül 2005 Pazartesi, No. 789.
Zirve, 18 Ocak 2006, Çarşamba, No. 876.
Zirve, 25 Ocak 2000, No. 58.
Zirve, 21 Eylül 2001, Cuma, No. 205.
Zirve, 9 Şubat 2006, Perşembe, No. 895.
Zonguldak, 15 Mart 1942, Pazar, No. 644.
Zonguldak, 16 Eylül 1941, Perşembe, No. 627.
Zonguldak, 19 Eylül 1939, Salı, No. 566-1.
Zonguldak, 3 Ekim 1939, Salı, No. 575-10.
Zonguldak, 10 Ocak 1939, Çarşamba, No. 583-18.
Zonguldak, 17 Ocak 1939, Çarşamba, No.585-20.
Zonguldak, 19 Nisan 1339/ 19 Nisan 1923, Perşembe, No. 5.

Zonguldak, 23 Muharrem 1342 / 4 Eylül 1923, Pazar, No. 54.
Zonguldak, 2 Şubat 1975, Pazar, No. 2.
Zonguldak, 22 Aralık 1942, Salı, No. 688.
Zonguldak, 23 Aralık 1974, Pazartesi, No. 1.
Zonguldak, 23 Mart 1953, Pazartesi, No.1297.
Zonguldak, 23 Muharrem 1342 / 4 Eylül 1923, Pazar, No. 54.
Zonguldak, 27 Aralık, 1951, Perşembe, No. 4 (1219).
Zonguldak, 3 Ocak 1952, Perşembe, No. 5 (1220).
Zonguldak, 29 Eylül 1934, Cumartesi, No.405.
Zonguldak, 28 Sonkış (Şubat) 1935, Beşinci Gün, No. 413.
Zonguldak, 3 Temmuz 1942, Cuma, No. 660.
Zonguldak, 30 Mart 1930, Pazar, No.200.
Zonguldak, 4 Eylül 1941, Cumartesi, No. 625.
Zonguldak, 4 Mart 1945, Pazar, No. 817.
Zonguldak, 10 Mart 1945, Pazar, No. 818.
Zonguldak, 21 Mart 1945 Çarşamba, No. 819.
Zonguldak, 31 Mart 1946, Pazar, No. 886.
Zonguldak, 3 Ocak 1948, Cumartesi, No. 999.
Zonguldak, 8 Ekim 1948, Cuma, No. 1048.
Zonguldak, 5 Kasım 1948, Cuma, No. 1049.
Zonguldak, 15 Nisan 1949, Cuma, No. 1079.
Zonguldak, 24 Mart 1950, Cuma, No. 1133.
Zonguldak, 4 Ocak 1942, Pazar, No. 635.
Zonguldak, 5 Ocak 1937, Salı, No.523
Zonguldak, 6 Karakış (Aralık) 1934, Perşembe, No.410.
Zonguldak, 8 Ekim 1948, Cuma, No. 1048.
Zonguldak, 15 Nisan 1949, Cuma, No. 1079.
Zonguldak, 16 Şubat 1951, Cuma, No. 1184.
Zonguldak, 23 Mart1953, Pazartesi, No.1297.
Zonguldak, 8 Temmuz 1935, Pazartesi, No. 422.
Zonguldak Günlük Ulamamız, 8 İlkteşrin Ekim 1935, Salı, No. 1.
Zonguldak Akşam Postası, 9 Mart 1954, Salı, 1324-1.
Zonguldak Çağlayan, 10 Mart 2003, Pazartesi, No. 7.
Zonguldak Dergisi, 1 (11 Aralık 1993).
Zonguldak Dergisi, 1 (11 Aralık 1993).
Zonguldak Dergisi, 1 (11 Aralık 1993).
Zonguldak Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademisi, 3 (Ekim 1979).
Zonguldak Esnaf Sesi, 17 Temmuz 1958, Perşembe, No. 1.
Zonguldak Esnaf Sesi, 17 Temmuz 1958, Perşembe, No. 5.
Zonguldak Esnaf Sesi, 6 Nisan 1958, Pazar, No. 1.
Zonguldak Esnaf Sesi, 1 Haziran 1958, Pazar, No. 4.
Zonguldak Gazeteciler Cemiyeti Gazetesi,16 Ocak 2014, Perşembe, No. 15.
Zonguldak Gençlik, 21 Nisan 1954, No. 2.
Zonguldak Gençlik, 1 Eylül 1954, Çarşamba, No.9.
Zonguldak Gençlik, 12 Mayıs 1955, Perşembe, No.21.

Zonguldak Gündem, 17 Ekim 2012, Çarşamba, No. 175.
Zonguldak Gündem, 20 Nisan 2011, Çarşamba, No. 100.
Zonguldak Gündem, 26 Ocak 2011, Çarşamba, No. 88.
Zonguldak Hamle, 3 (3 Mayıs 1995).
Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, I/1(2005).
Zonguldak Karaelmas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, VII/13 (2011).
Zonguldak Olay, 2 Temmuz 2002, Salı, No. 1.
Zonguldak Olay, 15 Haziran 2007, Cuma, No. 762.
Zonguldak Olay, 8 Temmuz 2002, Pazartesi, No. 2.
Zonguldak Olay, 14 Şubat 2006, Salı, No. 425.
Zonguldak Piyasa ve İlan, 27 Eylül 1949, Salı, No.1.
Zonguldak Piyasa ve İlan, 3 Mart 1950, Cuma, No. 154.
Zonguldak Son Söz, 19 Ocak 2011, Çarşamba, No. 1.
Zonguldak Son Söz, 6 Haziran 2012, Çarşamba, No. 70.
Zonguldak Ticaret ve Sanayi Odası, 38(Aralık 1999).
Zonguldak Türk Kadınlar Birliği, 1 Aralık 1952, Pazartesi, No. 1.
Zonguldak Yeni Mesaj, 23 Ekim 2003, Perşembe, No. 71.
Zonguldak Yeni Mesaj, 25 Mart 2002, No. 1 15 Nisan 2002, No. 4.
Zonkişot 2 (15 Aralık 2008- 15 Ocak 2009).
Zonkişot, 25, ?
14 Mayıs, 13 Şubat 1953, No. 43/11.
14 Mayıs, 8 Temmuz 1953, Çarşamba, No. 43/51.
14 Mayıs, 9 Ocak 1953, Cuma, No. 43/1.
23 Nisan, 23 Nisan 1970.
23 Nisan 23 Nisan 1971.
23 Nisan 23 Nisan 1972.
3 Nisan, 26 Mart 1973 Pazartesi, No. 1
3 Nisan, 9 Temmuz 1973, Pazartesi, No. 29.
3 Nisan, 30 Temmuz 1973, Pazartesi, No. 30.
67 Mercek, 22 Ağustos 2013, Perşembe, No. 149.
67 Mercek, 28 Ağustos 2012, Salı, No. 3.
67 Mercek, 2 Temmuz 2015, Perşembe, No. 628.
67 Mercek, 67 Ses, 8 Ocak 2002, Çarşamba, No. 141.
67 Mercek, 30 Nisan 2003, Çarşamba, No. 153.
67 Ses, Ocak 2001, Pazartesi, No. 46.
67 Mercek , 23 Ağustos 2012, Perşembe, No.2.

Kitaplar

Akçura, Gökhan, Cumhuriyet Döneminde Türkiye'de Matbaacılık Tarihi,Tarih Vakfı BASEV, İstanbul 2012.

Anadolu Basını 1992, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü Yayını. Ankara 1992. Anadolu Basını 1993, Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü Yayını. Ankara 1993

Asma, Çetin, Bartın'da Yerel Basın 1924-2012, Bartın Belediyesi Kültür Yayınları, Bartın, 2012.

Cumhuriyetin On Yılında Zonguldak ve Maden Havzası, 1933.

Duman, Haluk Harun, Erzurum Basın Yayın Tarihi (1867-1997), Duyap Yayınları, İstanbul 2000.

Girgin, Atilla, Cumhuriyet Döneminde Türkiye'de Yerel Basının Gelişmesi, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1997.

Güner, Zekai, Milli Mücadele Başlarken Türk Kamuoyu (Basın, Siyasi Partiler, Cemiyetler), Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1999.

İçel, Kayıhan, Kitle Haberleşme Hukuku, İstanbul Üniversitesi Basın Yüksek Okulu, İstanbul 1985.

Karaoğuz, Doğu Kuvay-ı Milliye Ruhuyla Bir Ömür, Truva Yayınları, İstanbul 2011.

Koloğlu, Orhan, Osmanlı'dan 21. Yüzyıla Basın Tarihi, İstanbul, Pozitif Yayınları, 2006.

Murat, Ali, Yerel Basın ve Kamuoyu, Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yayınları, Eskişehir, 1999.

Öztoprak, İzzet Türk ve Batı Kamuoyunda Milli Mücadele, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1989.

Sarıkoyuncu, Ali Milli Mücadelede Zonguldak ve Havalisi, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1992.

Şahin, Enis Sakarya Basın Tarihi 1919-2004, Sakarya Gazeteciler Cemiyeti Yayını, İstanbul, 2005.

Topuz, Hıfzı, II. Mahmut'tan Holdinglere Türk Basın Tarihi, Remzi Kitapevi, İstanbul, 1996.

Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu, Ankara 2005.

Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, c. XLIV, İstanbul 2013.

Türkiye'de Süreli Yayınlar 1998, Basın Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlğü, Ankara 1998.

Türkiye'de Süreli Yayınlar, Başbakanlık Basın ve Yayın Genel Müdürlüğü Arşiv Müdürlüğü Yayınları, Ankara 1969.

Yerel Basın Kurultayı Paneller, Çukurova Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, , Adana 1992.

Makaleler

Çıladır, Ahmet Naim, "Zonguldak Gazetesi", Doğu XV/ 82-96 (Eylül-Aralık 1949 Ocak-Ekim 1950).

Karauğuz, A., "Zonguldak XXVII Yaşında" Doğu XV/ 82-96 (Eylül-Aralık 1949 Ocak-Ekim 1950).

Öztürk, Ahmet " Türkiye'nin Demokratikleşme Sürecinde Basın İktidar İlişkileri", Yerel Basın Kurultayı Bildiriler, Çukurova Gazeteciler Cemiyeti Yayınları, Adana 1992.

İnternet Kaynakları

http://www.zonguldak.gov.tr/ilimizdeki-basin-yayin-kuruluslari, 02.04.2016.

http://dergipark.ulakbim.gov.tr/beuifd/issue/archive, 20.11.2016.

http://higheredu-sci.beun.edu.tr/archive.php3, 20.11.2016.

http://www.ijmeb.org/index.php/zkesbe/issue/archive, 20.11.2016.

http://www.kurucasile.gen.tr/cetin-asmadan-bir-ogretmenbir-dergi/, 18.04.2016.

http://zonkisotdergisi.blogspot.com.tr/search?updated-min=2011-01-01T00:00:00-08:00&updated-max=2012-01-01T00:00:00-08:00&max-results=8 , 21.12.2016.

http://fbd.beun.edu.tr/index.php/zkufbd/issue/archive, 25.11.2016.

http://www.tahirkarauguz.com/etkinlikler.html, 04.01.2017.

Three-Child Policy

Habib AYDIN

Çizgi Kitabevi Publishing: 1841
Sociology

©Çizgi Kitabevi
July 2025

ISBN: 978-625-396-570-9
Certificate No:52493

LIBRARY INFORMATION CARD
- Cataloging in Publication Data (CIP) –
AYDIN, Habib
Three-Child Policy

Preparation for Printing
Çizgi Kitabevi Publishing
Tel: 0332 353 62 65 – 66

Printing: Sebat Ofset
Certificate No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mh.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mh.
Gül Sk. No: 15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

References

Althusser, L. (2014). Lenin ve Felsefe (4. Baskı b.). (M. Belge, Dü., B. Aksoy, E. Tulpar, & M. Belge, Çev.) İstanbul: İletişim Yayınları.

Aydoğan, E. ve Çoban, E. (2016). Türkiye'de Nüfus Sayımları ve Uygulanan Nüfus Politikaları. Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi , 6 (2/1) , 113-126 .

Bakunin, M. (2006). Devlet Ve Anarşi (1. Baskı). (M. Uyurkulak, Çev.) İstanbul: Agora Kitaplığı.

Belge, Murat (2009). Genesis, Büyük Ulusal Anlatı ve Türklerin Kökeni. 2. Baskı İletişim Yayınları: İstanbul

Belge, M. (2014). Militarist Modernleşme Almanya, Japonya ve Türkiye. İstanbul: İletişim Yayınları.

Boêtie, E. d, (2020), Gönüllü Kulluk Üzerine Söylev (7. Baskı), (A. Ağaoğulları, Çev.) Ankara: İmge Kitabevi.

Boratav, K. (1980). Tarımsal Yapılar ve Kapitalizm. Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayınları.

Davis, Horace B. (1994). İşçi Hareketi Marksizm ve Ulusal Sorun, Çev. Yavuz Alogan, İstanbul: Belge Yayınları.

Doğan, M. (2013). Türkiye'de Uygulanan Nüfus Politikalarına Genel Bakış. Marmara Coğrafya Dergisi , 0 (23) , 293-307 . Retrieved from https://dergipark.org.tr/tr/pub/marucog issue/ 470/3822

Duman, M. F. (2017). Kureyş Kabilesi. Mardin: Şırnak Üniversitesi Yayınları.

Eflatun. (2005). Devlet. (Y. Yaşar, Dü.) İstanbul: Karanfil.

Eroğul, c. (1990). DEVLET NEDİR? Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.

Giddens, A. (2016). Kapitalizm ve Modern Sosyal Teori (6.Baskı). (Ü. Tatlıcan, Çev.) İstanbul: İletişim Yayınları.

Goldman, E. (2006). Dans Edemeyeceksem Bu Benin Devrinim Değildir. (N. Bayram, Çev.) İstanbul: Agora Kitaplığı.

Köymen, O. (2017). Kapitalizm ve Köylülük (3.Baskı.). İstanbul: Yordam Kitap.

Lenin, Vladimir İlyiç (2018). Emperyalizm- Kapitalizmin En Yüksek Aşaması. Ankara: Sol Yayınları

Machiavelli, N. (2012). Prens, [dü.] Kemal Atakay, 6. Baskı : Can Yayınları.

Machiavelli, N. (2014). Hükümdar (2. Baskı). (Y. Coşkun, Çev.) İstanbul: Araf Yayınları.

Mardin, Ş. (1992). Jön Türklerin Siyasî Fikirleri (1895-1908). İstanbul: İletişim Yayınları.

Mardin, Ş. (2011). Din ve İdeoloji, 20. Baskı, İstanbul: İletişim Yayınları.

Marks, K., & Engels, F. (2010a). Alman İdeolojisi (Fuerbach) (7.Baskı). (Çev. Sevim Belli) Ankara: Sol Yayınları.

Marks, K., & Engels, F. (2010b). Komünist Manifesto (1.Baskı B.). (H. İlhan, Dü.) Ankara: Alter Yayınları.

Marks, K., Engels, F. ve Lenin, V. (2019). Kadın Ve Aile (7. Baskı). (A. Gelen, Çev.) Ankara: Sol Yayınları.

Moore Jr, B. (2016). Diktatörlüğün ve Demokrasinin Toplumsal Kökenleri (4. Baskı). (Ş. TEKELİ, & A. ŞENEL, Çev.) Ankara: İmge Kitabevi.

Peksan, S. (2021). Çalışmanın Evrimi ve İşin Sonu. Ankara: İmge Kitabevi.

Shandro, A. (2011). 20. Yüzyılda Marksizm, Editör: Daryl Glaser, David M. Walker, İstanbul: Versus Kitap.

Şenel, A. (1982). İlkel Topluluktan Uygar Topluma Geçiş Aşamasında Ekonomik Toplumsal Düşünsel Yapıların Etkileşimi . Ankara: Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi Yayıları:504.

Şenel, Alaeddin (2020). Kemirgenlerden Sömürgenlere İnsanlık Tarihi, 6. Baskı İmge Kitabevi: Ankara

Taslaman, Caner (2016). Türkiye'de İslam ve Küreselleşme, İstanbul: Destek Yayınları

Thalheimer ve diğ. (2019). Faşizm Ve Kapitalizm Faşizmin Sosyal Kökenleri Ve Fonksiyonu Üstüne Teoriler. (R. SEROZAN, Çev.) İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Tilly, Cahrles (2001). Zor, Sermaye ve Avrupa Devletleri'nin Oluşumu, İstanbul, İmge Kitabevi.

Tunçdilek, Necdet (1988). Dünya Nüfus Dinamiği, İstanbul Üniversitesi Deniz Bilimleri ve Coğrafya Enstitüsü, Gençlik Basımevi: İstanbul.

Uygun, Oktay (2008). İbni Haldun'un Toplum ve Devlet Kuramı (1. Baskı), İstanbul On İki Levha Yayıncılık.

Weber, M. (2013). Protestan Ahlakı ve Kapitalizmin Ruhu (2. Baskı b.). (M. KÖKTÜRK, Çev.) Ankara, Kızılay: Bilgesu.

Yılmaz, A. A. (2010). Dinler Tarihi. Ankara: Alter Yayıncılık.

GASTRO PAZARLAMA

Güncel Trendler ve Öneriler

Editörler
Zührem YAMAN
Onur KÖKSAL

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1934
Pazarlama

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-696-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) –
Editörler: Zührem YAMAN – Onur KÖKSAL
GASTRO PAZARLAMA
Güncel Trendler ve Öneriler

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65-66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mh.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mh.
Gül Sk. No: 15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

GASTRONOMİDE DENEYİMSEL PAZARLAMA

Eren YALÇIN
Zührem YAMAN

Kaynaklar

Aditama, R. R. A., & Haryono, T. (2022). The effect of experiential marketing on repurchase intention with customer satisfaction mediation and reputable brand at self cooking restaurant. International Journal of Economics, Business and Accounting Research (IJEBAR), 6(1), 530-538.

Amin, S., & Tarun, M. T. (2019). Experiential marketing and customer satisfaction: A study on the restaurant industry of Bangladesh. Asian Business Review, 9(1), 43-48.

Baştuğ, Ö. G. M. (2018). Deneyimsel pazarlama ile hizmet kalitesi arasındaki ilişki üzerine bir araştırma. Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 6(2), 20-49.

Bilim, Y., & Memiş, Z. Y. (2020). Konaklama işletmelerinde deneyimsel pazarlama uygulamaları ve farkındalığı: İstanbul otelleri örneği. Journal of Gastronomy Hospitality and Travel, 3(2), 191-199.

Carvalho de Rezende, D., & Alberto Rodrigues Silva, M. (2013). Eating-out and experiential consumption: A typology of experience providers. British Food Journal, 116(1), 91-103.

Chang, W. J. (2020). Experiential marketing, brand image and brand loyalty: a case study of Starbucks. British Food Journal, 123(1), 209-223.

Dixit, S. K., & Prayag, G. (2022). Gastronomic tourism experiences and experiential marketing. Tourism Recreation Research, 47(3), 217-220.

Dodds, R., & Jolliffe, L. (2016). Experiential tourism: Creating and marketing tourism attraction experiences. In The handbook of managing and marketing tourism experiences (pp. 113-129). Emerald Group Publishing Limited.

Ekici, S. G. (2020). Tüketici deneyimleri ve deneysel pazarlama. İksad Yayınları.

Güzel, F. Ö., & Papatya, N. (2012). Duygusal arayışların pazarlamayla dansı: Deneyim pazarlaması kavramsal bir analiz. İşletme Araştırmaları Dergisi, 4(4), 109-125.

Hyunjin, J. (2013). The effect of experiential marketing on customer satisfaction and revisit intention of beauty salon franchise stores. Journal of Fashion Business, 17(3), 109-121.

Kanopaite, V. (2015). The Impact of Experiential Marketing Use on Customer Perceived Value and Satisfaction in Lithuanian Restaurants. ISM University of Management and Economics, 4, 0-108.

Kara, G., & Kimzan, H. S. (2016). Marka deneyimi ve tekrar satın alma niyeti arasındaki ilişkide müşteri tatmininin rolü. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 17(4), 73-90.

Kim, S. H., Jeon, D. H., & Jeon, H. M. (2021). Well-being perception and lovemarks formation through experiential value in the context of the eco-friendly restaurant. British Food Journal, 123(12), 4264-4283.

Köroğlu, İ. (2022). Birebir pazarlama ve deneyimsel pazarlama çabalarının tüketici davranışlarına etkisi: deri ürün kullanıcıları üzerine bir araştırma. İstanbul Ticaret Üniversitesi, Dış Ticaret Enstitüsü, Küresel Pazarlama ve Marka Yönetimi, Yüksek Lisans Tezi.

Okutan, Y. A. (2025). Gastronomi alanında deneyimsel pazarlama ve artırılmış gerçeklik kullanımının deneyim değeri açısından incelenmesi. Journal of Applied Tourism Research, 6(1), 41-53.

Onurlubaş, E., & Altunışık, R. (2021). Deneyimsel pazarlamanın müşteri memnuniyeti üzerine etkisi: Kahve dünyası üzerine bir uygulama. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 23(1), 83-100.

Pratminingsih, S. A., Astuty, E., & Widyatami, K. (2018). Increasing customer loyalty of ethnic restaurant through experiential marketing and service quality. Journal of Entrepreneurship Education, 21(3), 1-11.

Rather, R. A. (2020). Customer experience and engagement in tourism destinations: The experiential marketing perspective. Journal of Travel & Tourism Marketing, 37(1), 15-32.

Salomão, M. T., & Santos, M. A. (2022). The impact of experiential marketing on the intention to revisit the brand: comparing large and small fast-food restaurant chains. ReMark-Revista Brasileira de Marketing, 21(3), 730-783.

Şahin, E., & Kaya, F. (2019). Tüketiciden tüketiciye e-ticaret olanağı sağlayan web sitelerinin deneyimsel pazarlama faaliyetlerinin tüketicilerin plansız satın alma davranışlarına ve tatminlerine etkisi: Konya ili örneği. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (41), 255-280.

Şahin, S., & Şahinoğlu, A. (2022). Yiyecek içecek işletmelerinde deneyimsel pazarlamanın davranışsal sadakat üzerindeki etkisini belirlemeye yönelik bir çalışma. Journal of Hospitality and Tourism Issues, 4(1), 41-56.

Tosun, P., Sezgin, S., & Uray, N. (2019). Pazarlama biliminde duygu ve duygu durumu kavramlari için baz alinmiş teoriler. Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 18(72), 1832-1851.

Tsai, C. T. S., & Wang, Y. C. (2017). Experiential value in branding food tourism. Journal of Destination Marketing & Management, 6(1), 56-65.

Tunç, R. (2017). Deneyimsel pazarlama ve müşteri memnuniyeti üzerine etkisi. İstanbul Ticaret Üniversitesi, Dış Ticaret Enstitüsü, Küresel Pazarlama ve Marka Yönetimi, Yüksek Lisans Tezi.

Unur, K., & Kınıklı, M. A. (2020). Otel müşterilerine yönelik deneyimsel pazarlamanın memnuniyete etkisi: Kapadokya örneği. Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi, 17(3), 378-393.

Uygur, S. M., & Doğan, S. (2013). Deneyimsel pazarlamanın müşteri memnuniyeti üzerine etkisi: Restoranlar üzerine bir araştırma. Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, (37), 33-48

Widowati, R., & Tsabita, F. (2017). The influence of experiential marketing on customer loyalty through customer satisfaction as intervening variable. Jurnal Manajemen Bisnis, 8(2), 163-180.

Wiedmann, K. P., Labenz, F., Haase, J., & Hennigs, N. (2018). The power of experiential marketing: exploring the causal relationships among multisensory marketing, brand experience, customer perceived value and brand strength. Journal of Brand Management, 25(2), 101-118.

Xu, W., Jung, H., & Han, J. (2022). The influences of experiential marketing factors on brand trust, brand attachment, and behavioral intention: Focused on integrated resort tourists. Sustainability, 14(20), 13000.

Yerden, N. K., Değerli, B., Uydacı, M., & Tuncay, İ. E. (2020). Deneyimsel pazarlamada gastronomi turizmi açısından artırılmış gerçeklik uygulaması kullanımının deneyim değeri üzerine etkisi: artırılmış gerçeklik menü uygulaması üzerine bir araştırma. Beykoz Akademi Dergisi, 8(1), 174-193.

Yerden, N. K., Değerli, B., Uydacı, M., & Tuncay, İ. E. (2020). Deneyimsel pazarlamada gastronomi turizmi açısından artırılmış gerçeklik uygulaması kullanımının deneyim değeri üzerine etkisi: Artırılmış gerçeklik menü uygulaması üzerine bir araştırma. Beykoz Akademi Dergisi, 8(1), 174-193.

Yuan, Y. H. E., & Wu, C. K. (2008). Relationships among experiential marketing, experiential value, and customer satisfaction. Journal of Hospitality & Tourism Research, 32(3), 387-410.

Zena, P. A., & Hadisumarto, A. D. (2012). The study of relationship among experiential marketing, service quality, customer satisfaction, and customer loyalty. Asean marketing journal, 4(1), 4.

BİR EVRİM HİKAYESİ:
KOMŞU TAVSİYESİNDEN DİJİTALE WOM

Yiğit BURAK
Onur KÖKSAL

Kaynakça

Arndt, J. (1967). Role of product-related conversations in the diffusion of a new product. *Journal of Marketing Research*, 4(3), 291–295.

Boğa, Ö., & Başcı, A. (2016). Ağızdan ağıza pazarlamanın gösterişçi tüketim üzerine etkisi. *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi, 12*(45), 463–489.

Byon, K., & Zhang, J. (2010) Development of a scale measuring destination image. Marketing Intelligence & Planning 28 (4), 508-532.

Ceyhan, S.; Uzuntarla, Y., and Fırat, İ. (2018). Examining the use of word of mouth marketing in doctors' health service preferences. Hitit University Journal of Social Sciences Institute, 11(3), 24672480.

East, R., Hammond, K., & Lomax, W. (2008). Measuring the impact of positive and negative word of mouth on brand purchase probability. *International Journal of Research in Marketing*, 25(3), 215–224.

Eliaçık, M., Seçuk, B., Pekerşen, Y., & Seçim, Y. (2023), January 15–16). *Electronic word-of-mouth (e-WOM) and marketing for food-beverage businesses*. In **Proceedings of the V. International Halich Congress on Multidisciplinary Scientific Research** (pp. 1350–1368). Istanbul, Türkiye.

Erdoğan, Y. Z.(2022). Yiyecek içecek işletmelerinin pazarlamasında tüketici davranışı ve karar verme süreci (s. 67-102). içinde, B. Zengin & M. Taş (Ed.), *Yiyecek içecek işletmelerinde pazarlama* (1. bs.). Paradigma Akademi Yayınları. Çanakkale.

Erkli, Y. T. (2022). Social Media Influencers: The Perspective of Elaboration Likelihood Model. Journal of Academic Tourism Studies, 3(1): 1-12.

Filieri, R. (2015). What makes online reviews helpful? A diagnosticity-adoption framework to explain informational and normative influences in e-WOM. Journal of Business Research, 68(6), 1261–1270. https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2014.11.006

Herr, P. M., Kardes, F. R., & Kim, J. (1991). Effects of word-of-mouth and product-attribute information on persuasion: An accessibility-diagnosticity perspective. *Journal of Consumer Research*, 17(4), 454–462. https://doi.org/10.1086/208570

Kılıçarslan, Ö. (2022). *Turist deneyimi, memnuniyet, mekân bağlılığı ve hikâye anlatım niyeti arasındaki ilişkide mobil artırılmış gerçeklik uygulamasının etkisi: Yarı deneysel bir araştırma,* Doktora Tezi, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Kozak, M. (2007). Turizm sektöründe tüketicilerin şikayetlerini bildirme eğilimleri. *Yönetim ve Ekonomi, 14*(1), 137–151.

Kutlu, D., & Ayyıldız, H. (2017). Konaklama İşletmelerinde Elektronik Ağızdan Ağıza İletişimin Tüketici ve Oteller Açısından Değerlendirilmesi. TURAR Turizm ve Araştırma Dergisi, 6(1), 40-58.

Litvin, S. W., Goldsmith, R. E., & Pan, B. (2008). Electronic word-of-mouth in hospitality and tourism management. *Tourism Management, 29*(3), 458–468.

Özgürel, G. & Avcıkurt, C. (2018). Yavaş yemek (slow food) hareketinin yerli turistler (akademisyenler) tarafından algılanışı. Journal of Tourism and Gastronomy Studies, 6(4), 568-587.

Özgürel, G. & Çelik Uğuz, S. (2023). Ağızdan ağıza dolaşan kültür, sanat ve yemek: Tarımdan turizme açılan pencere. Turkish Studies - Economy, 18(3), 1039-1057.

https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.69909

Özgürel, G., Alkan, Ö. & Ok, S. (2018). Datça badem çiçeği festivali'nin yöre turizmine olası etkileri: Yerel esnaf üzerine bir araştırma. International Journal of Social and Economic Sciences (IJSES), 8(2): 10-19.

Przybylski, A. K., Murayama, K., DeHaan, C. R., & Gladwell, V. (2013). Motivational, emotional, and behavioral correlates of fear of missing out. Computers in Human Behavior, 29(4), 1841–1848.

Sweeney, J. C., Soutar, G. N., & Mazzarol, T. (2014). Factors enhancing word-of-mouth influence: Positive and negative service-related messages. *European Journal of Marketing*, 48(1/2), 336–359.

Turunç, Ö., Akkoç, İ., Çalışkan, A. (2020). The Role of Occupational Health and Safety in the Relationship between Psychological Empowerment and Career Satisfaction, Journal of Business Research-Turk, 12 (3), 2864-2878.

Türk, Z. (2021). Tüketicilerin ağızdan ağıza pazarlama faaliyetlerinde marka sadakati ve markaya yönelik algılanan kalitenin etkisi üzerine bir araştırma. Çankırı Karatekin Üniversitesi İİBF Dergisi, 11 (1), 1-27. Doi: 10.18074/ckuiibfd.642610

Yozgat, U., & Deniz, R. B. (2011). "Ağızdan ağıza pazarlama (AAP" olumlu ve olumsuz tavsiyelerin tüketicilerin ürün satın alma kararları üzerindeki etkisini ölçmeye yönelik üniversite gençleri üzerinde bir araştırma. *Pazarlama ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi, (7),* 43–63.

İnternet Kaynakları

Konya Yenigün Gazetesi (2025), CZN Burak'tan Gastrofest'te Konya'ya Övgü Haberi:

https://www.konyayenigun.com/czn-buraktan-gastofestte-konyaya-ovgu adresinden elde edildi.

Milliyet Gazete Arşivi (2001), Tarkan Zirvede Haberi

https://www.milliyet.com.tr/cadde/tarkan-zirvede-5278300 adresinden elde edildi.

Resim 1. Sosyal Medyada Bazı Komik Yorumlara Örnek Görseli (2020),

https://www.mizahtimarhanesi.com/manset/yemek-sepetine-gelen-efsanevi-birbirinden-komik-yorumlar/ adresinden elde edildi.

tr.wikipedia.org (2025), 2008 yılında Türkiye'de en çok gişe yapan filmler listesi

https://tr.wikipedia.org/wiki/2008_y%C4%B1l%C4%B1nda_T%C3%BCrkiye%27de_en_%C3%A7ok_gi%C5%9Fe_yapan_filmler_listesi adresinden elde edildi.

YouTube, Konya Kebap Evi Haberi (2025).

https://www.youtube.com/watch?v=bCtMoA2fZAo adresinden elde edildi.

GASTRONOMİDE NÖROPAZARLAMA

Yılmaz SEÇİM
Orhan MUTU

Kaynakça

Ajzen, I. (1991). The theory of planned behavior. *Organizational Behavior and Human Decision Processes, 50*(2), 179–211. https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90020-T

Alsharif, A., Salleh, N., Abdullah, M., Khraiwish, A., & Ashaari, A. (2023). Neuromarketing tools used in the marketing mix: A systematic literature and future research agenda. *SAGE Open, 13*(1), 1-12. https://doi.org/10.1177/21582440231156500

Ariely, D., & Berns, G. S. (2010). Neuromarketing: The hope and hype of neuroimaging in business. *Nature Reviews Neuroscience, 11*(4), 284-292. https://doi.org/10.1038/nrn2795

Auvray, M., & Spence, C. (2008). The multisensory perception of flavor. *Consciousness and Cognition*, 17(3), 1016-1031. https://doi.org/10.1016/j.concog.2008.01.002

Batı, U., & Erdem, O. (2015). *Ben bilmem beynim bilir.* MediaCat.

Bechara, A., Damasio, H., Tranel, D., & Damasio, A. R. (1997). Deciding advantageously before knowing the advantageous strategy. *Science, 275*(5304), 1293–1295. https://doi.org/10.1126/science.275.5304.1293

Berridge, K. C., & Kringelbach, M. L. (2013). Neuroscience of affect: Brain mechanisms of pleasure and desire. *Trends in Cognitive Sciences, 17*(3), 93-102. https://doi.org/10.1016/j.tics.2013.01.002

Duchowski, A. T. (2017). Eye tracking methodology: Theory and practice (3rd ed.). Springer.

Erdemir, K. O., & Yavuz, Ö. (2016). *Nöropazarlamaya giriş.* Brand Map.

Eschevins, A., Giboreau, A., Allard, T., & Dacremont, C. (2019). The role of pleasure in eating and its link with sustainable practices. *Appetite*, 136, 175-185. https://doi.org/10.1016/j.appet.2019.01.019

Fortunato, V. C. R., Giraldi, J. D. M. E., & de Oliveira, J. H. C. (2014). A review of studies on neuromarketing: Practical results, techniques, contributions and limitations. *Journal of Management Research, 6*(2), 201-220. https://doi.org/10.5296/jmr.v6i2.5221

Garbey, M., Sun, N., Merla, A., & Pavlidis, I. (2007). Contact-free measurement of cardiac pulse based on the analysis of thermal imagery. *IEEE Transactions on Biomedical Engineering, 54*(8), 1418-1426. https://doi.org/10.1109/TBME.2007.891930

Harrar, V., & Spence, C. (2013). The taste of cutlery: how the taste of food is affected by the weight, size, shape, and color of the cutlery used to eat it. *Flavour*, 2(1), 21. https://doi.org/10.1186/2044-7248-2-21

Holbrook, M. B., & Batra, R. (1987). Assessing the role of emotions as mediators of consumer responses to advertising. *Journal of Consumer Research, 14*(3), 404–420. https://doi.org/10.1086/209123

Hosseini, S. M., Jannati, A., & Wong, K. K. (2020). Assessing consumers' unconscious responses to pricing using fNIRS. *Frontiers in Neuroscience, 14*, 561. https://doi.org/10.3389/fnins.2020.00561

İşeri, S., Yıldırım, H., & Kaya, E. (2024). Nöropazarlama ve gastronomi ilişkisi üzerine bir bibliyometrik analiz. *Journal of Gastronomy, Hospitality, and Travel*, 7(4), 235-247. https://www.joghat.org/uploads/2024-vol-7-issue-4-full-text-452.pdf

Krishna, A., Cian, L., & Sokolova, T. (2016). The power of sensory marketing in advertising. *Current Opinion in Psychology, 10*, 142–147. https://doi.org/10.1016/j.copsyc.2016.01.007

Knutson, B., Rick, S., Wimmer, G. E., Prelec, D., & Loewenstein, G. (2007). Neural predictors of purchases. *Neuron, 53*(1), 147-156. https://doi.org/10.1016/j.neuron.2006.11.010

Lang, A., Dhillon, K., & Dong, Q. (1993). The effects of emotional arousal and valence on television viewers' cognitive capacity and memory. *Journal of Broadcasting & Electronic Media, 37*(3), 349-367. https://doi.org/10.1080/08838159309364229

Lee, N., Broderick, A. J., & Chamberlain, L. (2007). What is 'neuromarketing'? A discussion and agenda for future research. *International Journal of Psychophysiology, 63*(2), 199-204. https://doi.org/10.1016/j.ijpsycho.2006.03.007

Levy, D. J., & Glimcher, P. W. (2012). The root of all value: A neural common currency for choice. *Current Opinion in Neurobiology, 22*(6), 1027-1038. https://doi.org/10.1016/j.conb.2012.06.001

Matz, S. C., Kosinski, M., Nave, G., & Stillwell, D. J. (2017). Psychological targeting as an effective approach to digital mass persuasion. *Proceedings of the National Academy of Sciences, 114*(48), 12714–12719. https://doi.org/10.1073/pnas.1710966114

McClure, S. M., Li, J., Tomlin, D., Cypert, K. S., Montague, L. M., & Montague, P. R. (2004). Neural correlates of behavioral preference for culturally familiar drinks. *Neuron, 44*(2), 379-387. https://doi.org/10.1016/j.neuron.2004.09.019

McCrae, R. R., & Costa, P. T. (1999). A five-factor theory of personality. In L. A. Pervin & O. P. John (Eds.), *Handbook of Personality: Theory and Research* (2nd ed., pp. 139–153). Guilford Press.

Montague, R. (2004). Your brain is (almost) perfect: How we make decisions. *Plume.*

Morin, C. (2011). Neuromarketing: The new science of consumer behavior. *Society, 48*(2), 131-135. https://doi.org/10.1007/s12115-010-9408-1

Palabıyık, S. (2020). *Nörogastronomi: Duyular ve yemek.* Branding Türkiye. https://www.brandingturkiye.com/norogastronomi-duyular-ve-yemek/

Piqueras-Fiszman, B., & Spence, C. (2011). Do the color of the mug and the type of hot beverage influence the perceived taste/flavor of the beverage? *Journal of Sensory Studies*, 27(5), 324-331. https://doi.org/10.1111/j.1745-459X.2011.00351.x

Plassmann, H., Ramsøy, T. Z., & Milosavljevic, M. (2012). Branding the brain: A critical review and outlook. *Journal of Consumer Psychology, 22*(1), 18-36. https://doi.org/10.1016/j.jcps.2011.11.010

Plassmann, H., O'Doherty, J., Shiv, B., & Rangel, A. (2008). Marketing actions can modulate neural representations of experienced pleasantness. *Proceedings of the National Academy of Sciences, 105*(3), 1050-1054. https://doi.org/10.1073/pnas.0706929105

Reimann, M., Zaichkowsky, J., Neuhaus, C., Bender, T., & Weber, B. (2010). Aesthetic package design: A behavioral, neural, and psychological investigation. *Journal of Consumer Psychology, 20*(4), 431-441. https://doi.org/10.1016/j.jcps.2010.06.009

Riedl, R., Hubert, M., & Kenning, P. (2010). Are there neural gender differences in online trust? *Journal of Neuroscience, Psychology, and Economics, 3*(1), 46–63. https://doi.org/10.1037/a0020034

Silberstein, R. B., Nield, G. E., & Harris, P. G. (2013). Brain activity correlates of consumer brand choice shift associated with television advertising. *Journal of Advertising Research, 53*(2), 200-216. https://doi.org/10.2501/JAR-53-2-200-216

Small, D. M. (2012). Flavor is in the brain. *Nature, 486*(7403), S7-S9. https://doi.org/10.1038/486S7a

Smidts, A. (2002). Kijken in het brein: Over de mogelijkheden van neuromarketing. *Erasmus Research Institute of Management.* http://hdl.handle.net/1765/308.

Spence, C. (2015). Multisensory flavor perception. *Cell, 161*(1), 24-35. https://doi.org/10.1016/j.cell.2015.03.007

Teixeira, T. S., Wedel, M., & Pieters, R. (2012). Emotion-induced engagement in internet video advertisements. *Journal of Marketing Research, 49*(2), 144-159. https://doi.org/10.1509/jmr.10.0207

Uçuk, C., & Şahin Perçin, N. (2022). Holistik Tabak: Nörogastronomi, Gastrofizik ve Sinestezi Ekseninde Yemek Sunumunun İnsanın Beğeni Algısına Olan Etkilerinin Belirlenmesi. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü*, Doktora Tezi. https://acikerisim.nevsehir.edu.tr/handle/20.500.11787/7897

Vecchiato, G., Astolfi, L., De Vico Fallani, F., Cincotti, F., Mattia, D., & Babiloni, F. (2011). On the use of EEG or MEG brain imaging tools in neuromarketing research. *Computational Intelligence and Neuroscience, 2011*, 1-12. https://doi.org/10.1155/2011/643489

Vermeir, I., & Verbeke, W. (2006). Sustainable food consumption: Exploring the consumer "attitude–behavioral intention" gap. *Journal of Agricultural and Environmental Ethics*, 19, 169–194. https://doi.org/10.1007/s10806-005-5485-3

Venkatraman, V., Clithero, J. A., Fitzsimons, G. J., & Huettel, S. A. (2015). New scanner data for brand marketers: How neuroscience can help better understand differences in brand preferences. *Journal of Consumer Psychology, 22*(1), 143-153. https://doi.org/10.1016/j.jcps.2011.11.008

Yücel, A., & Coşkun, P. (2018). Nöropazarlama literatür incelemesi. *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 28*(2), 157-177.

Zaltman, G. (2003). How customers think: Essential insights into the mind of the market. *Harvard Business Press.*

Zaltman, G., & Coulter, R. H. (1995). Seeing the voice of the customer: Metaphor-based advertising research. *Journal of Advertising Research, 35*(4), 35–51.

GASTRONOMİ DÜNYASININ YENİ TRENDİ: ETKİNLİK FESTİVAL PAZARLAMASI

Yılmaz SEÇİM
Ayşe AFYONCU

Kaynakça

Akçay, S. Z., & Yavuz, G. (2023). Türkiye'deki Şeflerin Bakış Açısıyla Gastronomi Etkinliklerinin Değerlendirilmesi. Seyahat ve Otel İşletmeciliği Dergisi, 20(3), 368-388. https://doi.org/10.24010/soid. 1310836

Akgül, B. D. (2017). *Etkinlik pazarlamasının destinasyon markalaşma sürecine etkisi: İznik örneği* (Master's thesis, Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü).

Akkaya, A., & Özcan, C. C. (2019). Türkiye'de Gastronomi Turizminin Ekonomik Etkilerinin İndeks Değerlendirmesi. *International Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR)*, *6*(32), 251-267.

Akturfan, M., & Şen, A. (2023). Rekreasyon Turizmi Bağlamında Gastronomi Temalı Festivaller. *Journal of Humanities and Tourism Research*, *13*(1), 230-244.

Akyol, C. (2022). Bölüm 5 Yiyecek İçecek İşletmelerinde Pazar Bölümlendirme ve Konumlandırma ve Hedef Pazar Seçimi. *Yiyecek İçecek İşletmelerinde Pazarlama*, 103.

Alan, A. K., Kabadayı, E. T., & Erişke, T. (2018). İletişimin Yeni Yüzü: Dijital Pazarlama Ve Sosyal Medya Pazarlamasi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, *17*(66), 493-504.

Ateş, A., & Sunar, H. (2021). Gastronomi Pazarlaması. *Pazarlamada*, 7.

Atsız, O., & Kızılırmak, İ. (2017). Mardin'in Doğal Ve Kültürel Çekiciliklerinin Destinasyon Pazarlaması Kapsamında İncelenmesi. *Mukaddime*, *8*(1), 25-41.

Aylan, F. K., & Başoda, A. (2022). Scopus Veri Tabanı Üzerinden Etkinlik Pazarlaması Alanına İlişkin Panoramik Bir Bakış. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, *14*(3), 1841-1858.

Bakırcı, G. T., Bucak, T., & Turhan, K. N. (2017). Bölge Gastronomi Turizmi Üzerine Yöresel Ürün Festivallerinin Etkisi: Urla Örneği. *Journal of Tourism & Gastronomy Studies*, *5*(Special Issue 2), 230-240.

Barutçu, S., & Tomaş, M. (2013). Sürdürülebilir sosyal medya pazarlaması ve sosyal medya pazarlaması etkinliğinin ölçümü. *İnternet Uygulamaları ve Yönetimi Dergisi*, *4*(1), 5-24.

Baydeniz, E., & Kılıcı, L. Kültürel Miras Bağlamında Gastronomi Etkinlikleri. *Gastronomi Alanında Tematik Araştırmalar III*, 43.

Bil, E., & Özkaya, M. (2021). Büyük Veri Analizi Ve Geleneksel Pazarlama Araştırmalarının Kısa Bir Karşılaştırması. *TroyAcademy*, *6*(2), 462-476.

Bilgin, S., & Akoğlu, A. (2018). Yerel Gıda Ürünlerinin Sürdürülebilirlik Açısından Önemi. In *International Conference on Food, Nutrition and Dietetics, Gastronomy Research* (Vol. 326, p. 331).

Bircan, B. (2019). *Dijital Pazarlamada İnternet Reklamcılığının Marka Bilinirliğine Etkisi Üzerine Bir Araştırma: Google Adwords*(Master's thesis, Marmara Universitesi (Turkey)).

Bulunmaz, B. (2016). Gelişen Teknolojiyle Birlikte Değişen Pazarlama Yöntemleri Ve Dijital Pazarlama. *Trt Akademi*, *1*(2), 348-365.

Büyükşalvarcı, A., & Akkaya, R. A. A. (2018). The Evaluation of Gastronomy Festivals as Events Tourism. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *67*, 452-467.

Close, A. G., Finney, R. Z., Lacey, R. Z., & Sneath, J. Z. (2006). Engaging the consumer through event marketing: Linking attendees with the sponsor, community, and brand. *Journal of advertising research*, *46*(4), 420-433.

Coşkun, C., Bişiren, A., & Gençer, K. (2024). Coğrafi İşaretli Yiyecek Ve İçeceklerin Gastronomi Turizmine Etkileri. *Turizm ve İşletme Bilimleri Dergisi*, *4*(1), 203-217.

Çetin, K. (2017). Gastronomi Temalı Yerel Festivaller Üzerine Bir Değerlendirme• An Evaluatıon On Local Festıvals On Gastronomy Menekşe Cömert. *The Journal*, *10*(54).

Duman, G. (2020). Neden Bu Kadar Şef\Gastronomi Etkinliği Var? İhtiyaç Var Mı?. *Editors/Editörler*, 22.

Durmaz, B. (2022). *Pazarlama Iletişiminde Hedef Kitleyi Anlama Sürecinin Gelişimi:"Türkiye'de Hedef Kitleyi Anlama Odaklı Güncel Uygulamalar Üzerine bir Inceleme"* (Doctoral dissertation, Maltepe University (Turkey)).

Dursun, M. T., & Argun, S. Destinasyon Yönetimi ve Sürdürülebilirliği Kapsamında Festivaller: Denizli İlinde Bir Araştırma. *Turizm ve Destinasyon Araştırmaları II*, 249.

Ekerim, F., & Tanrısever, C. (2020). Türkiye Gastronomi Festivalleri ve Haritalandırılması (Gastronomy Festivals and Their. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, *8*(3), 2277-2297.

Erciyas, N., & Yılmaz, İ. (2021). Gastronomi Turizminin Gelişiminde Gastronomi Festivalleri Ve Türkiye'deki Mevcut Durum. *ART/icle: Sanat ve Tasarım Dergisi*, *1*(1), 91-108.ERDEM, Erdem, Ö. G. Ö., & Mızrak, M. (2017). Festivallerin Bölge Turizmine Katkıları ve Sürdürülebilirliği: Uluslararası Mengen Aşçılık Ve Turizm Festivali Örneği. *Proceedıngs Book*, 100.

Eti, H. S. (2021). Geleneksel Ve Dijital Pazarlama Stratejilerinin Nasıl Birlikte Yürütüleceğine İlişkin Bir Yaklaşım. *Sosyal Bilimler Metinleri*, *2021*(2), 42-52.

Folgado-Fernández, J. A., Hernández-Mogollón, J. M., & Duarte, P. (2017). Destination image and loyalty development: the impact of tourists' food experiences at gastronomic events. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism*, *17*(1), 92-110.

Gedik, Y. (2021). Etkinlik Pazarlaması: Avantajları, Zorlukları Ve Stratejileri Üzerine Kavramsal Bir Değerlendirme. *Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *5*(3), 497-515.

Harmandaroğlu, S. F. (2023). Sürdürülebilir Pazarlama Yönetiminin Bibliyometrik Analiz Yöntemi İle İncelenmesi. *Stratejik Yönetim Araştırmaları Dergisi*, *7*(1), 23-44.

Işık, A. (2022). Gastronomi Turizminin Gelişiminde Gastronomi Festivalleri ve Türkiye'deki Mevcut Durum. *Journal of Tourism and Management*, *3*(1), 46-58.

Işkın, M., & Zengin, B. (2024). Yerel Mutfakların Gastronomi Turizmi Açısından Değerlendirilmesi: Sivas Örneği. *The Journal of Academic Social Science*, *40*(40), 404-415.

Kabadayı, E. T., & Alan, A. K. (2014). Deneyimsel Pazarlama: Pazarlamadaki Artan Önemi. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, *6*(1), 203-217.

Kabadayı, E. T., & Alan, A. K. (2014). Deneyimsel pazarlama: Pazarlamadaki artan önemi. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, *6*(1), 203-217.

Kanik, E., & Yarış, A. (2023). Turistlerin Yeni Gastronomi Etkinliklerine Katılma Niyeti. Aydın Gastronomy, 7(2), 223-240.

Karabıyık, N., & İnci, B. S. (2012). Destinasyon Pazarlamasında Pazarlama Stratejisi ve Konumlandırma Çalışmalarına Kavramsal Yaklaşım.

Karacaer, S. S. (2023). Etkinlik Pazarlaması Bağlamında Balon Turizmi. *Aksaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, *1*(1), 17-29.

Kaya, M., & Keleş, M. Ç. (2019). Destinasyon Markalaşmasında Gastronomik Ürünlerin Rolü: Bafra İlçesi Örneği. *Ege Coğrafya Dergisi*, *28*(2), 227-240.

Kayıkçı, P., Armağan, K., & Dal, N. E. (2019). Sürdürülebilir pazarlama: Kavramsal Bir Çalışma. *Bucak İşletme Fakültesi Dergisi*, *2*(1), 77-93.

Keskin, E. (2021). Gastronomi festivalleri.

Kotler, P., Keller, K. L., Brady, M., Goodman, M., & Hansen, T. (2016). *Marketing Management 3rd edn PDF eBook*. Pearson Higher Ed.

Küçükkömürler, S., Şırvan, N. B., & Sezgın, A. C. (2018). Dünyada ve Türkiye'de Gastronomi Turizmi. *Uluslararası Turizm Ekonomi ve İşletme Bilimleri Dergisi*, *2*(2), 78-85.

Memiş, S., & Keskin, G. (2023). Uluslararası Pazarlamada Markalaşma: Mac Ve Pastel Kozmetik Firmaları Üzerine Bir Uygulama. *Enderun*, *7*(2), 265-292.

Mert, Y. L. (2018). Dijital Pazarlama Ekseninde İnfluencer Marketing Uygulamalari. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, *6*(2), 1299-1328.

Met, Ö., & Arslan, C. (2017). Otel işletmelerinde gastronomi etkinlikleri: bir örnek olay analizi.

Ok, S., & Alkan, Ö. Destinasyon Pazarlamasında Markalaşma. *Turizm Ve Destinasyon Araştırmaları II*, 151.

Özbakır, M., & Velioğlu, M. N. (2010). Pazarlamaya Sürdürülebilirlik Çerçevesinden Bakış ve Bir Örnek Olay Analizi1. *Tüketici ve Tüketim Araştırmaları Dergisi*, *2*(2), 71.

Özdemir, G., & Altıner, D. D. (2019). Gastronomi Kavramlari Ve Gastronomi Turizmi Üzerine Bir İnceleme. *Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *12*(1), 1-14.

Özgen, N. N. (2020). *Gastronomi Turizmi Festivalleri ve İzmir İli Örneğinde Festivallerin Değerlendirilmesi* (Master's thesis, Dokuz Eylul Universitesi (Turkey)).

Öztürk, B. N. (2023). Etkinlik Turizmi ve Destinasyon Pazarlaması Kapsamında Antalya'nın Değerlendirilmesi. *Sosyal, İnsan Ve İdari Bilimlerde Yenilikçi Çalışmalar*, 153.

Penpece, D. (2014). Festivallerin Pazarlanması: Türkiye'deki Uluslararası Festivaller Üzerinde Bir Araştırma. Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 23(1), 193-210.

Sarıışık, M., & Özbay, G. (2015). Gastronomi Turizmi Üzerine Bir Literatür İncelemesi. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, *26*(2).

Sotiriadis, M. (2016). Events Sponsorshıp As A Busıness Partnershıp: Suggestıng The Crıtıcal Success Factors. *Tourismos*, *11*(5), 1-25.

Süzer, Ö., & Doğdubay, M. (2022). Sürdürülebilir Turizm Hareketliliğinde Yerel Gıdaların Önemi Ve Rekabet Avantajı (Kavramsal Bir Analiz). *Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi*, *5*(2), 255-269.

Şat, R., & Saydam, F. (2024). A Research on Turkey Gastronomy Festivals and Guinness Record Attempts with Local Products. Uluslararası Türk Dünyası Turizm Araştırmaları Dergisi, 9(2), 155-168. https://doi.org/10.37847/tdtad.1590765

Tinakhat, P., & Viriyachaikul, V. (2023). The Role of Collaboration and Partnerships in Achieving Sustainability Goals in Event Management. *วารสาร สห วิทยาการ จัดการ มหาวิทยาลัย ราชภัฏ บุรีรัมย์*, *7*(2), 92-111.

Umut, M. Ö., & Velioğlu, M. N. (2016). Sosyal Pazarlamada Hedef Kitlenin Derinlemesine Analizi ile Geri Dönüşüm Davranişini Haritalamak. *Journal of Theory and Practice in Marketing*, *2*(1), 1-20.

GASTRONOMİDE SÜRDÜRÜLEBİLİR PAZARLAMA

Ahmed MENEVŞEOĞLU
Yasemin ASİLTÜRK OKUTAN

Kaynakça

Açıkalın, N. (2020). Sürdürülebilir pazarlama bakış açısı ile döngüsel ekonomi incelemesi. Sakarya İktisat Dergisi, 9(3), 238-257.

Altuntuğ, N. (2009). Sürdürülebilir müşteri değerinin psikolojik ve sosyolojik boyutu: bireysel ve toplumsal karakter. C. Ü İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 10(2).

AMA. (2017, 1 Ocak). Definition of marketing research. https://www.ama.org/thedefinition-of-marketing-what-is-marketing.

Ayyıldız, H. & Genç, K. Y. (2008). Çevreye duyarlı pazarlama: üniversite öğrencilerinin çevreye duyarlı pazarlama uygulamaları ile ilgili tutum ve davranışları üzerine bir araştırma. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 12(2), 505-527.

Baghirov, F. (2021). Sürdürülebilir Pazarlama Kapsamında Sakin Eğilimli Turistlerin Sakin Destinasyonu Yeniden Ziyaret Niyetlerinin Planlı Davranış Teorisi Çerçevesinde İncelenmesi. Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Bardakcı, A. (2004). "Marka ve ortak marka". Denizli Sanayi Odası. s.2.

Belz, F. (2006). Marketing in the 21st Century, Business Strategy and the Environment, 15,3.

Borden, N. H. (1984). The Concept of Marketing Mix. Journal of Advertising Research, 1, 2-7.

Bilgili, M. Y. (2017). Ekonomik, ekolojik ve sosyal boyutlarıyla sürdürülebilir kalkınma, Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, 10(49), 559-569.

Birin, C. (2021). Sürdürülebilirlik Açısından Tersine Lojistik Faaliyetlerini ve Sürdürülebilir

Pazarlamayı Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.

Caradonna, J. L. (2022). Sustainability: A history. Oxford University Press.

Burton, D. (2002). Towards a critical multicultural marketing theory. Marketing Theory, 2(2),

207-236.

Career Guide.(2022). What Is Product Pricing? (With Tips to Price Products). https://ca.indeed.com/career-advice/career-development/product-pricing.

Carnite, J.(2021). Importance of Physical Distribution. https://study. com/academy/lesson/physical-distribution-in-marketing-definition functions-importance.html. Erişim Tarihi: 01.01.2023.

Chen, Y.-S. (2010). The drivers of green brand equity: Green brand image, green satisfaction, and green trust. Journal of Business Ethics, 93(2), 307-319.

Costa, G. & Vila, M. (2014). Sustainable marketing: an exploratory study of the perceptions of marketing managers in ınternational spanish hotels. Journal of Management for Global Sustainability, 2 (1), 73-94.

Çakır, E. (2023). 2000 Yılı ve Sonrası Türkiye'de Sürdürülebilir Pazarlama ve Türkiye Ekonomisi Üzerine Etkileri. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Gelişim Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul.

Çetin, Aslan, F. & Gül, A. (2018). Sürdürülebilir pazarlama: tüketicilerin sürdürülebilir tüketime yönelik satın alma davranışları. Social Sciences Studies Journal, 4 (14), 447-455.

Doğanay, Ö. Ve Kırcova, İ. (2016). Kaynak - Avantaj Teorisi Perspektifinden Sürdürülebilir Pazarlama, Pazarlama ve Pazarlama Araştırmaları Dergisi, 9(1), 17-15.

Durgun, G., & Sarıbay, B (2022). Sürdürülebilir bir dünya için ürün pazarlama stratejileri: Moda sektöründen örnekler. International Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR), 9(81), 397-406.

Durmuş, D. (2021). Gıda Sektöründe Sürdürülebilir Pazarlama Uygulamalarının Kullanımı Üzerine Bir Araştırma. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ege Üniversitesi Fen Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Erarslan, S. O. (2007). Kişisel satış süreci, bu süreçteki tekniklerin karşılaştırılması ve bir uygulama (Master's thesis, Kocaeli Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü).

Erbaşlar, G. (2012). Yeşil Pazarlama, Mesleki Bilimler Dergisi (MBD), 2, 94-101.

Erdoğan, B. Z. ve Eroğlu Hall E. (2014). Pazarlamanın konusu, kapsamı, gelişimi ve değer kavramı. Erdoğan, B. Z. (Ed.), Pazarlama Yönetimi içinde (ss. 3-4). Anadolu Üniversitesi.

Ergin, R. G. ve Dal, N. E. (2023). Sosyal bilimler üzerine araştırmalar- IV. A. T. Bayram, Ed., Özgür Yayınları. https://doi.org/https:// doi.org/10.58830/ozgur.pub144.

Ersoy, Figen Nezihe (2009). Pazarlama Yönetimi, Açık Öğretim Fakültesi Yayınları, No: 791,

Eskişehir.

Geerdink, I. (2016). Factors Influencing Sustainable Strategy Implementation: Explorative Research into the Implementation of a Sustainable Marketing Strategy in Ongoing Business Practices. Master's Thesis. University of Twente.

Gordon, R., Carrigan, M., & Hastings, G. (2011). A framework for sustainable marketing. Marketing Theory, 11(2), 143-163.

Grönholm, T. (2012). Marketıng Concepts In Practıse. (International Business Bachelor's thesis). Lahtı Unıversıty of Applıed Scıences, 5.

Gundlach, T. Gregory ve Wilkie, L. William (2009). The American Marketing Association's New Definition of Marketing: Perspective and Commentary on The 2007 Revision, Journal of Public Policy&Marketing, Vol.: 28, Nu: 2, pp.259-264, USA.

Hacıoğlu, Necdet (2008). Turizm Pazarlaması, 6. Baskı, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara.

Hayaloğlu, P., Artan, S., ve Demirel, S. K. (2019). Sürdürülebilir gelişme bağlamında çevresel-sosyal faktörler ile ekonomik büyüme arasındaki ilişkiler. İşletme ve İktisat Çalışmaları Dergisi, 7(2), 52-66.

Helmig, B., & Thaler, J. (2010). On the effectiveness of social marketing—what do we really

know?. Journal of Nonprofit & Public Sector Marketing, 22(4), 264-287.

lter, B., ve Bayraktaroğlu, G. (2007). Kâr amacı gütmeyen sosyal içerikli pazarlama uygulamaları: Sosyal pazarlama. Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, (28), 49-64.

Jones, P., Clarke-Hill, C., Comfort, D., & Hillier, D. (2008). Marketing and sustainability. Marketing Intelligence&Planning, 26(2), 123-130.

Jung, J., Kim, S., & Kim, K. (2020). Sustainable marketing activities of traditional fashion market and brand loyalty. Journal of Business Research, 120, 294-301.

Karacıl, A. K. (2023). İşletmelerin Sürdürülebilir Pazarlama Faaliyetlerinin Tüketici Satın Alma Niyeti Üzerindeki Etkisi: Akademisyenler Üzerine Bir Çalışma Yayımlanmamış Doktora Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Kayıkçı, P., Armağan, K. & Dal, E. (2019). Sürdürülebilir Pazarlama: Kavramsal Bir Çalışma, Bucak İşletme Fakültesi Dergisi, 1(1), 77-93.

Karalar, R. & Kiracı, H. (2011). Çevresel sorunlara karşı bir çözüm önerisi olarak sürdürülebilir tüketim düşüncesi. Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Dergisi, 30, 63-76.

Kaypak, Ş. (2010). Ekolojik turizmin sürdürülebilirliği. Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi

Dergisi (e-dergi), 2(2), 93-114.

Khanna, V. (2021). Marketing Reformation Towards Sustainability. Unpublished Master Thesis. Geneva Business School, Geneva.

Kortam, W., & Mahrous, A. (2020). Sustainable marketing: a marketing revolution or a research fad. Archives of Business Research, 8(1), 172-181.

Kotler, P., & Zaltman, G. (1971). Social marketing: an approach to planned social change. The Journal of Marketing, 35(3), 3-12.

Kotler, P., Lane, K. (2015). *Marketing Management*, Harlow: Pearson Education Limited.

Kurtoğlu, S. (2007). Sosyal pazarlama kavramının analizi. Sosyal Bilimler Dergisi, 1, 125-134.

Küçükyörük, G. (2022). Sürdürülebilir Pazarlamanın Çevre Bilinci ve Sürdürülebilir Tüketim Üzerindeki Etkisi. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kırklareli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kırklareli.

Menteşe, S. (2017). Çevresel sürdürülebilirlik açısından toprak, su ve hava kirliliği: Teorik bir inceleme. Journal of International Social Research, 10(53), 381-389. https://doi.org/10.17719/ jisr.20175334127

Mishra, P., & Sharma, P. (2014). Green marketing: Challenges and opportunities for business. BVIMR Management Edge, 7(1), 1.

Morgans, R. & Hertanu. T. (2021). Sustainability and Corporate Branding: Shotgun wedding or match made in heaven?. Unpublished Master Thesis. Lund University, Lund.

Murgado-Armenteros, E., M., Parrilla-Gonzalez, J., A. (2021). What Does the Olive Oil Tourist Value at the Destination? A Criterion for Olive Oil Tourism Segmentation. *International Journal of Gastronomy and Food Science*, 25 100378, 1-8.

O'Barr, W. M. (2015). What Is Advertising? Advertising & Society Review, 16. https://doi.org/10.1353/asr.2015.0019.

Onaran, B. (2017). Sürdürülebilirlik ve pazarlama ilişkisi ve pazarlama stratejisinin bu ilişkideki yeri. Social Science Studies, 5 (9), 30-40.

Önay, O. (2014). Sürdürülebilir Pazarlamada Bir Karar Verme Modeli Geliştirme. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Önce, A. G. & Marangoz, M. (2012). Pazarlamanın Sürdürülebilir Gelişmedeki Rolü', In International Conference on Eurasian Economies, 389-397.

Öz, M. (2008). Pazarlama Dağıtım Kanallarının Yönetimi ve Aracıların Müşteri Memnuniyeti Üzerindeki Etkilerinin Ölçülmesi Üzerine Bir Uygulama. KMU İİBF Dergisi, (10, 14.

Pantelic, D., Sakal, M. & Zehetner, A. (2016). Marketing and sustainability from the perspective of future decision makers. S.Afr.J.Bus.Manage, 47(1).

Product Design & Development. Product Planning. http://w ww.msl ab.boun.edu.tr/docs/ETM551Lecture02.pdf.

Robert, C. (2010). "Sales Promotıons". Forthcomıng in "Oxford Handbook Of Prıcıng Management" .3-4.

Sammut-Bonnici, T. (2015). "Brand and Branding. Researchgate"(12).

Segetlija, Z., Mesarić, J., & Dujak, D. (2011). Importance of distribution channels-marketing channels-for national economy. In 22nd CROMAR Congress, 785-809.

Sezgin, M. & Karaman, A. (2008). Turistik destinasyon çerçevesinde sürdürülebilir turizm yönetimi ve pazarlaması. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (19), 429-438.

Silva, E., S. (2018). *El Libro Del Marketing, E-Book*, Gastronómico, https://marketingastronomico.com.

Sinha, (2023). Pricing of Products: Definition, Factors and Other Details Marketing Mix. https://www.yourarticlelibrary.com/marketing/marketing mix/pricing-of-products-definition-factors-and-other-details-marketing-mix/41099.

Soydan, R. & Başkol, M. (2022). Sürdürülebilir Pazarlamanın Üç Farklı Boyutu: Kavramsal Bir Çalışma, Yönetim, Ekonomi, Edebiyat, İslami ve Politik Bilimler Dergisi, 7(1), 84-99.

Stenberg, A. E., & Volleng, S. (2023). Sustainable Strategies for Brand Loyalty and Customer Loyalty: Unraveling Born Global Firm Practices. Unpublished Master's Thesis, University of Agder.

Storey, J., Saffitz, G., & Rimon, J. (2008). Social marketing. Health Behaviour and Healt Education: Theory, Research, and Practice, 435-464.

Sümer, S. ve Eser, Z. (2006). Pazarlama Karması Elemanlarının Evrimi. Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 8(1), 165-186.

Şen, H., Kaya, A. ve Alpaslan, B. (2018). Sürdürülebilirlik üzerine tarihsel ve güncel bir perspektif. Ekonomik Yaklaşım, 29(107), 1. https://doi.org/10.5455/ey.39101

TDK, http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_gts&arama= gts&guid=TDK.GTS.54ef52 b75ff2e3.27198347.

Torlak, Ö. (2022). Pazarlamanın yeni tanımı ve pazarlama karmasındaki değişime ilişkin değerlendirmeler. Pazarlama Teorisi ve Uygulamaları Dergisi, 8, 129-155. https://doi.org/10.15659/ patu.8.1.066.

Trivedi, K., Trivedi, P., & Goswami, V. (2018). Sustainable marketing strategies: Creating business value by meeting consumer expectation. International Journal of Management, Economics and Social Sciences (IJMESS), 7(2), 186-205.

Tutkavul, K., & Elmacı, O. (2016). Fiyatlandırma Kararlarında Geleneksel ve Çağdaş Maliyetleme Sistemlerinin Yeterliliklerinin Karşılaştırılmasına Yönelik Ampirik Bir Çalışma. Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi, 18(3), 659-689.

UNWTO. (2017). Guidelines for the Development of Gastronomy Tourism.

Vallance, S., Perkins, H. C., ve Dixon, J. E. (2011). What is social sustainability? A clarification of concepts. Geoforum, https://doi.org/10.1016/j.geoforum.2011.01.002.

Yağcı, M. G. ve Doğan, B. (2009, Ekim). Eleştirel pazarlama: Literatür araştırması. 14. Ulusal Pazarlama Kongresi (s. 189-195), Yozgat-Türkiye.

BİR ZAMAN MAKİNESİ: RETRO PAZARLAMA

Yiğit BURAK
Zührem YAMAN

Kaynakça

Ayyıldız, S., Yumuk, Y., & Uslu, A. N. (2023). The Use of Retro Venues in Gastronomy Tourism: The Case of Safranbolu. Journal of Tourismology, 9(1), 12–21.

Akpürçek, K. ve Başkol, M. (2022). Geçmişin İzleri: Retro Pazarlama Üzerine Kavramsal Bir Çalışma. Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 13 (25), 23-36.

Brown, S., Kozinets, R.V. ve Sherry, J.F., (2003). Teaching Old Brands New Tricks:Retro Branding And The Revival Of Brand Meaning, Journal of Marketing, 67, 19-33.

Çeber, B. (2021). Retro Pazarlama ve Markaların Retro Pazarlama Faaliyetlerine İlişkin Uygulamalı Bir Araştırma. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 22(1), 253–275.

Dağdaş, G. (2013). İşletmelerde Retro Pazarlama Uygulamalarının Müşteri Bağlılığına Etkileri Üzerine Bir Araştırma. (Doktora Tezi). Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.

Demir, F. O. (2008). Pazarlamanın Nostaljik Oyunu: Retro Markalama. İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi (33), 29-41.

Erdoğan, H. (2022). Retro ve nostalji pazarlama hakkında bibliyometrik bir çalışma. MAKU SOBED, (36), 19-32. https://doi.org/10.20875/makusobed.1109892

Esen Şahin, E., & Kaya, F. (2019). Retro pazarlama kapsamında tüketicilerin retro marka eğilimlerinin retro marka farkındalığına ve retro marka güvenine etkisi: Konya ilinde bir araştırma. Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 29(1), 227–248.

Gökaliler, E. ve Arslan, Z. (2015). Geçmişle Bağ Kuran Bir Pazarlama Yaklaşımı: Retro Pazarlama Perspektifinden Tüketicilerin Marka Kimliği ve Marka İmajına Bakış Açıları Üzerine Bir Araştırma. Global Media Journal, 6, 240-260.

Gökerik, M. (2024). Nostalgia for the past: The impact of retro advertisements shared on social media on brand relationships and purchase intentions. Journal of Current Marketing Approaches & Research, 5(Special Issue), 47–64. https://dergipark.org.tr/tr/pub/gupayad.

Holbrook, B., M. &. Schindler, M., R. (1991). Echoes of the Dear Departed Past: Some Work in Progress On Nostalgia, Advances in Consumer Research, 18, 330-333.

Holbrook, M. B., & Schindler, R. M. (1994). Age, sex, and attitude toward the past as predictors of consumers' aesthetic tastes for cultural products. Journal of Marketing Research, 3(31), 412 - 422.

İzmirlioğlu, K. (2008). Konumlandırmada Kuşak Analizi Yardımıyla Tüketici Algılarının Tespiti: Türk Otomotiv Sektöründe Bir Uygulama, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Muğla Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Karakullukçu, B. (2024). *Marka kimliği, tüketici deneyimi, yerellik, mizah ve nostalji bağlamında gazozun fenomenolojik analizi*. Sunulmuş bildiri, **2**7. Pazarlama Kongresi (s. 403–419), Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Erzurum, Türkiye.

Keskin, H. D. ve Memiş, Ö. G. S. (2011). Retro Pazarlama ve Pazarlamada Uygulanmasına Yönelik Bazı Örnekler. Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 16, 191-202.

Leví, E., Özçelik, A. B., & Sarıgül, B. (2023). Z kuşağının nostalji pazarlamasına yaklaşımı. İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 15(4), 499-525.

Lin, M.-P., Marine-Roig, E., & Llonch-Molina, N. (2021). Gastronomy as a Sign of the Identity and Cultural Heritage of Tourist Destinations: A Bibliometric Analysis 2001–2020. Sustainability, 13(22), 12531, 1-23.

Oral, M. A. (2021). *Tüketicilerin Retro Pazarlamaya Yönelik Düşünceleri: Antalya İlinde Bir Araştırma*. Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 8(2), 959–983.

Özdemir, Y., (2018). Retro Pazarlamada Nostalji Eğilimi: Denizli'de Bir Araştırma. ((Yüksek Lisans Tezi). Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Denizli.

Özgüneş, R. E., & Bozok, D. (2022). Lezzetin Nostaljisi: Yiyecek ve Bellek İlişkisi Üzerine. Journal of Tourism and Gastronomy Studies, 10(4), 3213–3228.

Rasika, V., & Vijay Janani, T. S. R. V. (2025). A study on the impact of nostalgia marketing on consumer behaviour. International Journal of Engineering Technologies and Management Research, 12(4 SE), 30–39.

Pınarbaşı, F. ve Aysuna, C. (2017). Retro Marka Deneyiminin Yeniden Satın Alma Niyeti ve Marka Bağlılığı Yaratmadaki Rolü, İşletme ve Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 6, 13-25.

Rasika, V. and Janani, T. S. R. V. (2025). A Study on the Impact of Nostalgia Marketing on Consumer Behaviour. International Journal of Engineering Technologies and Management Research, 12(4SE), 30–39. doi: 10.29121/ijetmr.v12.i4SE.2025.1580.

Şahin, E. ve Kaya, F. (2018). Retro Pazarlama Kapsamında Tüketicilerin Retro Marka Eğilimlerinin Retro Marka Farkındalığına ve Retro Marka Güvenine Etkisi: Konya İlinde Bir Araştırma, Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 29, 227248.

Selçuk, B., & Seçim, Y. (2023). Yerel Gıda ile Mutfak Kültürünün Menü Planalama ve Gastronomik Çekiciliğe Etkisi. Journal of Gastronomy, Hospitality & Travel, 6(2), 558–582.

Schindler, R. M., & Holbrook, M. B. (2003). Nostalgia for early experience as a determinant of consumer preferences. Psychology & Marketing, 20(4), 275–302. https://onlinelibrary.wiley.com/ doi/10.1002/mar.10074

Tümbek Tekeoğlu, N. T., & Tığlı, M. (2016). Retro Pazarlama Açısından Halen Varolmayan Eski Markaların Tüketiciler Tarafından Anımsanması ve Tanınması Üzerine Bir Pilot Çalışma. Kastamonu Üniversitesi İİBF Dergisi, 12, 279–291.

Yücel, N. , Yücel, A., Gür, Y. Ve Gündüz, K. (2020). Examining retro marketing ads from the perspective of neuromarketing: The example of Nestlé brand. Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 55, 77–90.

Yüksel, M. (2014). Modern Pazarlamada Yeni Bir Yaklaşım: Retro Pazarlamanın Tüketici Algısına Etkisi. (Yüksek Lisans Tezi). Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kahramanmaraş.

Yücel, N., & Arslan, Z. (2015). Retro pazarlama kavramı ve uygulamaları. *Global Media Journal TR*, 6(11), 244-260.

İnternet Kaynakları

1618.agency (2025).

Kültürel Bellek ve Dijital Pazarlama: Markalar Kolektif Hafızayla Nasıl Bağ Kurar?: https://1618.agency/blog/kulturel-bellek-ve-dijital-pazarlama-markalar-kolektif-hafizayla-nasil-bag-kurar/ adresinden elde edildi.

birkanulusoy.com.tr (2025).

Retro Pazarlama Nedir, Nasıl Kullanılır? En İyi Örnekler: https://birkanulusoy.com.tr/retro-pazarlama/ adresinden elde edildi.

oyak.com.tr (2022).

Tamek Kahverengi Nostaljik Şişe Haber Bülteni: https://www.oyak. com.tr/oyak-sirketleri/sirketlerden-haberler/tamekin-efsane-kahverengi-sisesi-yeniden-raflarda adresinden elde edildi.

Resim 1. Migros Haber Bülteni (2011). https://www.migroskurumsal.com/medya/bizden-haberler/sinirli-sayida-nostaljik-urun-50-yil-oncenin-fiyatlariyla-musterinin-begenisine-sunuldu-661 adresinden elde edildi.

Resim 2. Fruko 50. Yıl - On Yüz Bin Milyon Baloncuk Reklam Video (2017). https://www.youtube.com/watch?v=DtO8FVI3uDY adresinden elde edildi.

Resim 3. Tamek Kahverengi Nostalji Şişe Görseli (2025). https://www.migros.com.tr/tamek-seftali-nektari-kahverengi-sise-6x200-ml-p- 7ae2b2?srsltid=AfmBOoq9qSLe3Y4MUPstv DEwJT_QdL-zKGt1ScBcaCjOg_Gl-kZNPfA6 adresinden elde edildi.

Resim 4. Adana Büyük Saat Tarihi Kazancılar Kebapçısı Tanıtım Videosu (2023). https://www.youtube.com/watch?v=VPPzMBUMxlo adresinden elde edildi.

PAZARLAMADA YAŞAYAN YEMEK UYGULAMALARI

Rukiye SAYDAM ŞAŞI
Abdullah KARAMAN

Kaynakça

Aho, S. K. (2001). Towards a general theory of touristic experiences: Modeling experience process in tourism. *Tourism Review, 56*(3–4), 33–37.

Akdağ, G., & Güler, O. (2021). Yerel gastronomi festivallerinin destinasyon markalaşmasına etkisi: Alaçatı Ot Festivali örneği. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies, 9*(1), 42–59.* https://doi.org/10.21325/jotags.2021.761*

Akdoğan, M. (Ed.). (2008). *Pazarlamada yeni yaklaşımlar bildirileri kitabı: 13. Ulusal Pazarlama Kongresi* (ss. 82–89). Nevşehir, Türkiye.

Aktaş, A., & Özdemir, B. (2012). *Otel işletmelerinde yiyecek-içecek yönetimi*. Ankara: Detay Yayıncılık.

Aslin, T., & Tada, M. (2015). Washoku and sustainability: The Japanese model for food culture preservation. *Asian Journal of Tourism Research, 2*(3), 33–48.

Avcıkurt, C., & Sarioğlan, M. (2019). Gastronomi sosyolojisine genel bakış. In C. Avcıkurt & M. Sarioğlan (Eds.), *Gastronomi olgusuna sosyolojik bakış* (ss. 1–14). Ankara: Detay Yayıncılık.

Benli, A. (2025). *Sürdürülebilir turizm ve gastronomi: Yaşayan mutfak yaklaşımı*. İstanbul: Beta Yayıncılık.

Bessière, J. (1998). Local development and heritage: Traditional food and cuisine as tourist attractions in rural areas. *Sociologia Ruralis, 38*(1), 21–34. https://doi.org/10.1111/1467-9523.00061

Beşirli, H. (2011). Yemek, kültür ve kimlik. *Millî Folklor, 23*(89), 159–170.

Björk, P., & Kauppinen-Räisänen, H. (2014). Culinary-gastronomic tourism – A search for local food experiences. *Nutrition & Food Science, 44*(4), 294–309. https://doi.org/10.1108/NFS-12-2013-0142

Bostancı, T. (2007). *Deneyimsel pazarlama ve deneyim yönetiminin pazarlama uygulamalarındaki yeri ve duygusal markalama* [Yayımlanmamış tezsiz yüksek lisans projesi]. Dokuz Eylül Üniversitesi, Pazarlama Programı, İzmir.

Bourdieu, P. (1993). *The field of cultural production: Essays on art and literature*. New York, NY: Columbia University Press.

Britwum, A. O., & Demond, A. (2022). Food culture and identity: The role of heritage in shaping dietary practices. *Journal of Cultural Studies, 14*(2), 45–62.

Britwum, K., & Demond, A. (2022). Food heritage and cultural sustainability: An African perspective. *Journal of Heritage and Tourism Studies, 15*(2), 87–104.

Bulut, E. (2019). *Gastronomi bilimi ve turizmde önemi*. İstanbul: Beta Yayınları.

Calderón, F., Víctor, C. S., Jesús, M., & Jiménez, C. R. (2022). The intention of consumers to use augmented reality apps in gastronomy: Case of Málaga. *Routledge Taylor & Francis*. https://core.ac.uk/download/599471767.pdf

Chhabra, D. (2010). Back to the past: A sub-segment of Generation Y's perceptions of authenticity. *Journal of Sustainable Tourism, 18*(6), 793–809.

Chhabra, D. (2010). *Heritage tourism*. New York, NY: Routledge.

Correia, A., Moital, M., Da Costa, C. F., & Peres, R. (2008). The determinants of gastronomic tourists' satisfaction: A second-order factor analysis. *Journal of Foodservice, 19*(3), 164–176.

Counihan, C., & Van Esterik, P. (2013). *Food and culture: A reader* (3rd ed.). New York, NY: Routledge.

Cömert, M., & Özkaya, F. D. (2020). Gastronomi turizmi ve sürdürülebilir kalkınma: Gaziantep örneği. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, 31*(2), 191–206.

Çalışkan, O., & Sarıışık, M. (2018). Hatay mutfağının gastronomi turizmi açısından değerlendirilmesi. *Türk Turizm Araştırmaları Dergisi, 2*(3), 18–34.

De Jong, A., & Varley, P. (2018). Food heritage and national identity in the tourism context: The case of Wales. *Journal of Heritage Tourism, 13*(4), 321–335. https://doi.org/10.1080/1743873X.2017.1408712

Denizer, D. (2005). Turizm işletmelerinde yiyecek-içecek hizmetleri ve yönetimi. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, 16*(1), 31–44.

Ellis, A., Park, E., Kim, S., & Yeoman, I. (2018). What is food tourism? *Tourism Management, 68*, 250–263. https://doi.org/10.1016/j.tourman.2018.03.025

Ertaş, G., & Özdemir, M. (2021). Kadın girişimciliği ve gastronomi turizmi: Gaziantep örneği. *Sosyal Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 21*(42), 75–92.

Everett, S., & Aitchison, C. (2008). The role of food tourism in sustaining regional identity: A case study of Cornwall, South West England. *Journal of Sustainable Tourism, 16*(2), 150–167. https://doi.org/10.2167/jost696.0

Everett, S., & Slocum, S. L. (2013). Food and tourism: An effective partnership? Linking local gastronomy and rural tourism development. *Tourism Geographies, 15*(1), 77–100. https://doi.org/10.1080/14616688.2012.762539

Fischler, C. (1988). Food, self and identity. *Social Science Information, 27*(2), 275–292. https://doi.org/10.1177/053901888027002005

García-Gómez, B., Martín-Consuegra, D., & Molina, A. (2021). The role of social media in the marketing strategies of gastronomy tourism. *Tourism Management Perspectives, 38*, 100812. https://doi.org/10.1016/j.tmp.2021.100812

Gillespie, C., & Cousins, J. (2001). *European gastronomy into the 21st century*. Oxford: Butterworth-Heinemann.

Guzmán, T. L., & Cañizares, S. M. S. (2011). Gastronomy, tourism and destination differentiation: A case study in Spain. *Review of Economics & Finance, 2*(1), 63–72.

Gün, S. (2024). Gastronomi turizmine ilişkin deneyimsel pazarlamada artırılmış gerçeklik uygulama kullanımının deneyim değerine etkisi: Artırılmış gerçeklik menü uygulaması üzerine bir araştırma. *Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi, 7*(3), 510–522.*

Han, H., & Hyun, S. S. (2017). Impact of hotel-restaurant image and quality on customer satisfaction and loyalty. *International Journal of Hospitality Management, 62*, 42–52. https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2016.11.005

Hatipoğlu, A., & Batman, O. (2014). Gastronomi turizmi ve destinasyon markalaşması üzerine bir inceleme. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 14*(3), 59–74.

Hemmington, N. (2007). From service to experience: Understanding and defining the hospitality business. *Service Industries Journal, 27*(6), 747–755. https://doi.org/10.1080/02642060701453221

Henry, P. (2005). Social class, market situation, and consumers' metaphors of (dis)empowerment. *Journal of Consumer Research, 31*(4), 766–778. https://doi.org/10.1086/426615

Johnston, J., & Baumann, S. (2015). *Foodies: Democracy and distinction in the gourmet foodscape*. New York, NY: Routledge.

Jones, A., & Jenkins, I. (2002). A taste of Wales – Blas Ar Gymru: Institutional malaise in promoting Welsh food tourism products. In A.-M. Hjalager & G. Richards (Eds.), *Tourism and gastronomy* (pp. 115–131). London: Routledge.

Karim, S. A., & Chi, C. G.-Q. (2010). Culinary tourism as a destination attraction: An empirical examination of destinations' food image. *Journal of Hospitality Marketing & Management, 19*(6), 531–555. https://doi.org/10.1080/19368623.2010.493064

Kato, K. (2020). Heritage and innovation in Kyoto cuisine. *Journal of Gastronomy and Tourism, 4*(2), 101–117. https://doi.org/10.3727/216929720X15910725914417

Kivela, J., & Crotts, J. C. (2006). Tourism and gastronomy: Gastronomy's influence on how tourists experience a destination. *Journal of Hospitality & Tourism Research, 30*(3), 354–377. https://doi.org/10.1177/1096348006286797

Kutluay, D. (1998). *Türk mutfağının tarihsel gelişimi*. İstanbul: Yemek Kitaplığı Yayınları.

Kutluay, İ. (1998). Türk mutfağının tarihsel gelişimi. *Türk Mutfağı Üzerine Araştırmalar, 2*(1), 37–56.*

Kültür ve Turizm Bakanlığı. (2021). *Gastronomi şehirleri raporu*. Ankara: T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Leitch, A. (2003). Slow Food and the politics of "virtue." *Gastronomica, 3*(2), 62–68. https://doi.org/10.1525/gfc.2003.3.2.62

Leitch, A. (2003). Slow Food and the politics of "virtuous globalization." In M. W. Zuckerman (Ed.), *Food and culture: A reader* (pp. 412–423). New York, NY: Routledge.

Liu, Y., He, J., & Li, H. (2020). Food for thought: Social media and food choice. *Appetite, 144*, 104464. https://doi.org/10.1016/j.appet.2019.104464

Liu, Y., Li, J., & Ma, Y. (2020). Social media marketing and its impact on the food and beverage industry. *Journal of Business Research, 120*, 225–234. https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2020.07.010

Matta, M. (2016). Gastronomy and national identity in Peru. *International Journal of Gastronomy and Food Science, 4*, 22–29. https://doi.org/10.1016/j.ijgfs.2015.12.001

Matta, R. (2016). Gastronomy and nation: The construction of heritage and citizenship in Peru. *Anthropology of Food, 11*, 1–19.

Maviş, F. (2005). *Otel işletmeciliği ve yönetimi.* Ankara: Detay Yayıncılık.

McIntosh, W. A. (1996). *Sociologies of food and nutrition*. New York, NY: Plenum Press.

Mejuyev, V. (1987). *Kültür felsefesine giriş* (A. Çiğdem, Çev.). İstanbul: İletişim Yayınları.

Miele, M., & Murdoch, J. (2002). The practical aesthetics of traditional cuisines: Slow Food in Tuscany. *Sociologia Ruralis, 42*(4), 312–328. https://doi.org/10.1111/1467-9523.00219

Mossberg, L. (2007). A marketing approach to the tourist experience. *Scandinavian Journal of Hospitality and Tourism, 7*(1), 59–74. https://doi.org/10.1080/15022250701231915

Odabaşı, Y., & Oyman, M. (2003). *Pazarlama iletişimi yönetimi.* İstanbul: MediaCat Yayınları.

Oğuz, M. Ö. (2013). *Somut olmayan kültürel mirasın korunması.* Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Oğuz, Ö. (2013). *Somut olmayan kültürel miras ve halkbilimi.* Ankara: Grafiker Yayınları.

Okumus, B., Koseoglu, M. A., & Ma, F. (2018). Food and gastronomy research in tourism and hospitality: A bibliometric analysis. *International Journal of Hospitality Management, 73*, 64–74. https://doi.org/10.1016/j.ijhm.2018.02.001

Okumus, B., Koseoglu, M. A., & Ma, F. (2018). Food tourism research: A systematic review of the field. *Journal of Hospitality & Tourism Research, 42*(3), 342–372. https://doi.org/10.1177/1096348016654977

Okumus, B., Okumus, F., & McKercher, B. (2007). Incorporating local and international cuisines in the marketing of tourism destinations: The cases of Hong Kong and Turkey. *Tourism Management, 28*(1), 253–261. https://doi.org/10.1016/j.tourman.2005.12.020

Okumus, F., Altinay, L., & Arasli, H. (2007). *Strategic management in the hospitality and tourism industry.* London: Routledge.

Okumus, F., Koseoglu, M. A., & Ma, Y. (2018). Experiential marketing in gastronomy tourism: Customer perspectives. *Journal of Travel & Tourism Marketing, 35*(9), 1125–1138. https://doi.org/10.1080/10548408.2018.1493147

Öney, E. (2019). Gastronomi turizmi kapsamında yöresel mutfakların pazarlanması. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 19*(4), 45–62.

Öney, H. (2019). Gastronomi deneyimi ve marka sadakati ilişkisi: Turizmde deneyimsel pazarlama yaklaşımı. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 19*(4), 123–140.

Öney, Y. (2019). Gastronomi turizmi ve deneyimsel pazarlama. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7*(2), 45–62.

Özdemir, B. (2001). *Otel işletmelerinde mutfak yönetimi ve her şey dahil (All inclusive) uygulamasının mutfak yönetimine etkileri üzerine bir araştırma* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Antalya.

Özdemir, B. (2001). *Yiyecek-İçecek hizmetleri yönetimi.* Ankara: Detay Yayıncılık.

Özkan, E., & Bahar, O. (2019). Gastronomi turizmi ve kültürel sürdürülebilirlik: Hatay örneği. *Mediterranean Journal of Humanities, 9*(2), 275–293. https://doi.org/10.13114/MJH.2019.481

Petrini, C. (2001). *Slow food: The case for taste.* New York, NY: Columbia University Press.

Pine, B. J., & Gilmore, J. H. (1999). *The experience economy: Work is theatre and every business a stage.* Boston, MA: Harvard Business School Press.

Quan, S., & Wang, N. (2004). Towards a structural model of the tourist experience: An illustration from food experiences in tourism. *Tourism Management, 25*(3), 297–305. https://doi.org/10.1016/S0261-5177(03)00130-2

Richards, G. (2002). Gastronomy: An essential ingredient in tourism production and consumption. In A.-M. Hjalager & G. Richards (Eds.), *Tourism and gastronomy* (pp. 3–20). London: Routledge.

Richards, G., & Palmer, R. (2010). *Eventful cities: Cultural management and urban revitalisation.* London: Routledge.

Schmitt, B. (1999). Experiential marketing. *Journal of Marketing Management, 15*(1–3), 53–67. https://doi.org/10.1362/026725799784870496

Sert, E. (2020). Hatay mutfağında sürdürülebilir gastronomi uygulamaları. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies, 8*(3), 127–142.

Sims, R. (2009). Food, place and authenticity: Local food and the sustainable tourism experience. *Journal of Sustainable Tourism, 17*(3), 321–336. https://doi.org/10.1080/09669580802359293

Sparks, B., Bowen, J., & Klag, S. (2003). Restaurants and the tourist market. *International Journal of Contemporary Hospitality Management, 15*(1), 6–13. https://doi.org/10.1108/09596110310457956

Tez, Z. (2012). *Yemek kültürü ve tarih.* İstanbul: Doruk Yayınları.

Tezcan, M. (2000). *Türk mutfak kültürü ve antropoloji.* Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Timothy, D. J., & Ron, A. S. (2013). Tourism, heritage and cultural sustainability. *Journal of Heritage Tourism, 8*(2–3), 99–104. https://doi.org/10.1080/1743873X.2013.776769

Timothy, D. J., & Ron, A. S. (2013). Understanding heritage cuisines and tourism: Identity, image, authenticity, and change. *Journal of Heritage Tourism, 8*(2–3), 99–104. https://doi.org/10.1080/1743873X.2013.767818

Tussyadiah, I. P., Wang, D., Jung, T. H., & tom Dieck, M. C. (2018). Virtual reality, presence, and attitude change: Empirical evidence from tourism. *Tourism Management, 66*, 140–154. https://doi.org/10.1016/j.tourman.2017.12.003

UNESCO. (2013). *Representative list of the intangible cultural heritage of humanity: Washoku, traditional dietary cultures of the Japanese.* Retrieved from https://ich.unesco.org

UNESCO. (2013). *Washoku, traditional dietary cultures of the Japanese, notably for the celebration of New Year.* United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

UNESCO. (2015). *Gaziantep joins the UNESCO Creative Cities Network.* United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

UNESCO. (2017). *Hatay included in UNESCO Creative Cities Network.* United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization.

Ünver, A. (2014). Kültürel mirasın tanımı ve kapsamı üzerine bir değerlendirme. *Akademik Bakış Dergisi, 44*, 1–15.

Ünver, S. (2014). Kültürel miras ve kimlik ilişkisi. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Velî Araştırma Dergisi, 72*, 93–108.

Üzülmez, M., & Onur, A. (2021). Türk mutfak kültüründe ritüellerin toplumsal işlevleri. *Uluslararası Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi, 8*(1), 233–252.

Üzülmez, M., & Onur, S. (2021). Türk mutfak kültüründe ritüeller ve toplumsal hafıza. *Journal of Gastronomy and Tourism Studies, 9*(2), 455–474.

Van der Linden, E., McClements, D. J., & Ubbink, J. (2008). Molecular gastronomy: A new emerging scientific discipline. *Chemical Reviews, 108*(2), 574–611. https://doi.org/10.1021/cr068107w

Vecco, M. (2010). A definition of cultural heritage: From the tangible to the intangible. *Journal of Cultural Heritage, 11*(3), 321–324. https://doi.org/10.1016/j.culher.2010.01.006

Vega, C., & Ubbink, J. (2008). Molecular gastronomy: A food fad or science supporting innovative cuisine? *Trends in Food Science & Technology, 19*(7), 372–382. https://doi.org/10.1016/j.tifs.2008.03.004

Yalçın, M. (2009). Türk mutfak kültürü ve coğrafya ilişkisi. *Türk Dünyası İncelemeleri Dergisi, 9*(1), 25–46.

Yalçın, M., Çobanoğlu, E., & Erdoğmuş, İ. (2008, 25–29 Ekim). Deneyimsel perakendecilik: İstanbul'daki yapı market/ev gelişim perakendecilerinde bir uygulama. *Prof. Dr. M. Şükrü Ulusoy Ulusal Pazarlama Kongresi Bildirileri.* Nevşehir, Türkiye.

Yalçın, N. (2009). Türk mutfak kültürünün turizmdeki yeri. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 9*(2), 37–54.

Yamaguchi, M. (2019). Sustainable gastronomy and Japanese cuisine. *Sustainability Studies Journal, 4*(1), 44–59.

Yıldırır, E. (2021). Marka güveni ve tüketici sadakati ilişkisi üzerine bir inceleme. *Journal of Business Research-Türk, 13*(2), 1470–1484. https://doi.org/10.20491/isarder.2021.1201

Işık, D. C., & Bilgili, B. (2021). Yöresel mutfak kültürünün kuşaklar arası aktarımının incelenmesi: Sivas-İmranlı örneği. *2nd International Congress of New Generations and New Trends in Tourism.* Sakarya Üniversitesi.

Yurtseven, H. R., & Kaya, S. (2022). Festivals and regional development in gastronomy tourism. *Journal of Tourism Research, 14*(2), 198–216.

21. YÜZYILIN YUMUŞAK GÜCÜ OLARAK GASTRODİPLOMASİ

Okan OĞUZ
Ahmed MENEVŞEOĞLU

Kaynakça

Ahmadi, Z. (2025, Mayıs). *From the dining table to politics: The role of food and culinary arts in diplomacy and soft power* [Konferans sunumu]. National Biennial Student Conference on Political Science, Tahran, İran.

Aksoy, M., & Çekiç, İ. (2018). *Gastronominin yumuşak güç olarak kullanımı üzerine bir inceleme.* 19. Ulusal turizm kongresi bildiriler kitabı, 715-729

Aldemir, T. (2023). Dünyada ve Türkiye'de gastrodiplomasi girişimleri. *Journal of Gastronomy, Hospitality and Travel*, *6*(3), 1097–1109. https://doi.org/10.33083/joghat.2023.324

Al Bustomi, A. Y. (2022). Penerapan strategi gastrodiplomasi pemasaran produk dan acara makanan Peru di Indonesia pada tahun 2017-2021. *Global and Policy Journal of International Relations*, *11*(1).

Bannister, H. (2017). Gastronomic revolution: Peruvian cuisine's journey from cultural entity to commodity. *Undergraduate Research Journal for the Humanities*, *2*(1), 135-151. https://doi.org/10.17161/1808.23866

Bucak, T., & Yiğit, S. (2019). Gastromilliyetçilik ve gastrodiplomasi kavramları üzerine bir değerlendirme. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1305-1319

Buscemi, F. (2014). Jamie Oliver and the gastrodiplomacy of simulacra. *Public Diplomacy Magazine*, *(11)*, 46–50.

Çevik, A., & Gürel, E. (2024). Determination of importance levels of gastrodiplomacy elements by AHP method. *Aydın Gastronomy*, *8*(1), 60-75.

Chotima, P. (2023). *The origins of Thailand's gastrodiplomacy*. The 8th PIM International Conference.

Dam, A. T. K. (2023, 7 Mart). *Dining with the diaspora: Khmerican digital gastrodiplomacy*. Platypus: The CASTAC Blog. https://blog.castac.org/2023/03/dining-with-the-diaspora-khmerican-digital-gastrodiplomacy/

Dam, A. T. K. (2024, 26 Mart). *Recipes of resistance: Global digital gastro-solidarity for Palestine*. Platypus: The CASTAC Blog. https://blog.castac.org/2024/03/recipes-of-resistance-global-digital-gastrosolidarity-for-palestine/

Dang, V., & Wong, Z. (2021, 10 Ağustos). *Cultural appropriation of food: Why it's so personal*. Cold Tea Collective. https://coldteacollective.com/breakfast-cure-congee-culinary-appropriation/

Dictionary.com. (t.y.). *Gastrodiplomacy*. Dictionary.com sözlüğünde. 1 Temmuz 2025 tarihinde https://www.dictionary.com/browse/gastrodiplomacy adresinden erişildi.

Dilber, F., & Dilber, A. (2022). Lezzetlerin diplomasisi: Gastrodiplomasi ve Türkiye örnekleri. *Social Mentality and Researcher Thinkers Journal*, *8*(65), 2199-2206. https://doi.org/10.29228/smryj.66221

Diplomat Magazine. (2021, 13 Kasım). Peruvian flavours, effective culinary diplomacy at his best. https://diplomatmagazine.eu/2021/11/13/peruvian-flavours-effective-culinary-diplomacy-at-his-best/

Elías, J., García Negro, Á., Schling, M., & Mount, I. (2022). *Analysis of innovation in Peru's gastronomic industry*. Inter-American Development Bank. https://doi.org/10.18235/0004446

Esparza Huamanchumo, R. M., Hernández-Rojas, R. D., Longa-López, R. A., & Cárdenas-Jarama, M. (2022). Gastronomy as an effect of visitor loyalty: The Peruvian (Lima) case. *International Journal of Tourism Cities*, *9*(2), 362-376. https://doi.org/10.1108/IJTC-03-2022-0071

Farina, F. (2018). Japan's gastrodiplomacy as soft power: Global Washoku and national food security. *Journal of Contemporary Eastern Asia*, *17*(1), 152–167.

Fiveable. (t.y.). *Culinary appropriation*. 9 Temmuz 2025 tarihinde https://library.fiveable.me/key-terms/hs-ethnic-studies/culinary-appropriation adresinden erişildi.

Flack, A. (2021, 23 Kasım). The bittersweet reality of gastrodiplomacy. *Inkstick Media*. https://inkstickmedia.com/the-bittersweet-reality-of-gastrodiplomacy/

Friedman, S. (2024, 5 Nisan). The $40m bet that made South Korea a food and cultural power. *The Hustle*. https://thehustle.co/originals/the-40m-bet-that-made-south-korea-a-food-and-cultural-power

Han, L. (2024). *Research on the soft power of Thai traditional food culture under the process of globalization*. Chulalongkorn University.

Hanney, O. (2025, 22 Mayıs). *Unintended consequences: When policy backfires in unforeseen ways*. VoxDev. https://voxdev.org/topic/unintended-consequences-when-policy-backfires-unforeseen-ways

Hansik Promotion Institute. (2024, 13 Haziran). *Introducing the 'Hansik Industry Classification System'*. https://www.hansik.or.kr/magazines/list/magazineDetail/146/3883

Jayakumar, J. J. D. (2024, 13 Mart). *Leverage gastrodiplomacy to enhance Malaysia's soft power influence!* EMIR Research. https://www.emirresearch.com/leverage-gastrodiplomacy-to-enhance-malaysias-soft-power-influence/

Kashish, U. (2025, 15 Mayıs). *Spice up the economy: How food can be a recipe for success in case of South Korea*. Learn Korean in India. https://learnkorean.in/spice-up-the-economy-how-food-can-be-a-recipe-for-success-in-case-of-south-korea/

The Kitchen Sisters (Nelson, D., & Silva, N.). (2016, 22 Ağustos). *How South Korea uses kimchi to connect to the world — and beyond*. NPR. https://www.ijpr.org/2016-08-22/how-south-korea-uses-kimchi-to-connect-to-the-world-and-beyond

Kodaz, Ö., & Açıkalın, Ş. N. (2024). Yeni bir kamu diplomasisi uygulama alanı olarak gastrodiplomasi. *Akademik Hassasiyetler The Academic Elegance*, *11*(25), 268–293.

Kömmeci, B. (2024). Gastronomy as a soft power tool: Turkish gastrodiplomacy activities in Africa. *Hungarian Journal of African Studies*, *18*(3), 45-56.

Lan, A. Y. (2023). *Curating a culinary culture: How Peru's gastronomic revolution redefined a nation*. The Harker School. https://issuu.com/theharkerschool/docs/alex_lan_mitra_2023

Lee, J. (2023, 15 Ekim). Diplomacy... for dinner? The peculiar politics of food. *Harvard Political Review*. https://theharvardpoliticalreview.com/political-power-food/

Lipscomb, A. (2019). Culinary relations: Gastrodiplomacy in Thailand, South Korea, and Taiwan. *Yale Review of International Studies*. https://yris.yira.org/essays/taste-of-asia-gastrodiplomacy-in-thailand-south-korea-and-taiwan/

Luša, Đ., & Jakešević, R. (2017). The role of food in diplomacy: Communicating and "winning hearts and minds" through food. *Medijske studije*, *8*(16), 99-119.

Mayer-Heft, G., & Samuel-Azran, T. (2022). Food for thought: An empirical analysis of the efficacy of gastrodiplomacy. *Food Studies: An Interdisciplinary Journal*, *13*(1), 25-40. https://doi.org/10.18848/2160-1933/CGP/v13i01/25-40

McDonell, E. (2019). Creating the culinary frontier: A critical examination of Peruvian chefs' narratives of lost/discovered foods. *Anthropology of Food*, (14). https://doi.org/10.4000/aof.10183

Mendelson Forman, J. (2024, 17 Temmuz). Gastrodiplomacy. In *Oxford Research Encyclopedia of Food Studies*. Oxford University Press.

New York University. (2015). *Culinary diplomacy: Make food, not war*. https://www.nyu.edu/washington-dc/dc-dialogues/events-by-year/2015/culinary-diplomacy--make-food--not-war.html

Nihayati, A., Pertiwi, E. A., & Haripa, T. I. (2022). The analysis of South Korean gastrodiplomacy towards the increases of South Korean kimchi export. *Journal of World Trade Studies*, *6*(2).

Norton, R. (2008). Unintended consequences. In D. R. Henderson (Ed.), *The concise encyclopedia of economics*. Liberty Fund.

Özdemir, A. (t.y.-a). *Gastrodiplomasi uygulamaları*. Has Aşçıbaşı Ahmet Özdemir. 3 Temmuz 2025 tarihinde https://www.hasascibasiahmetozdemir.com/Sayfalar/1276/Gastrodiplomasi-Uygulamalari.html adresinden erişildi.

Özdemir, A. (t.y.-b). *Gastrodiplomasi ve gastromilliyetçilik*. Has Aşçıbaşı Ahmet Özdemir. 3 Temmuz 2025 tarihinde https://www.hasascibasiahmetozdemir.com/Sayfalar/1384/Gastrodiplomasi-Ve-Gastromilliyetcilik.html adresinden erişildi.

Pongsakornrungsilp, S., Rindfleisch, A., & Pongsakornrungsilp, P. (2024). Examining the role of Thai gastronomy on revisiting intention via Thai soft power: The moderating role of explorer tourists. *International Journal of eBusiness and eGovernment Studies*, *16*(2).

Puspita, Y., Kuswarno, E., Dewi, E. A. S., & Aristi, N. (2023). Gastrodiplomacy: Branding efforts "City of Randang Payakumbuh" in improving the economy in the Rendang industry and culinary tourism sector. *Migration Letters*, *20*(8), 725–740.

Quora. (t.y.). *What is culinary appropriation?* 12 Temmuz 2025 tarihinde https://www.quora.com/What-is-culinary-appropriation adresinden erişildi.

Rafika, R., & Salam, S. (2025). South Korea's efforts in Indonesia through kimchi gastrodiplomacy to improve national branding. *Journal of Tourism Economics and Policy*, *5*(2).

Ratri, G. M. (2018). *Global Hansik campaign as South Korea's gastrodiplomacy in 2009-2017*. http://repository.umy.ac.id/handle/123456789/21510

Sanchez, W. A. (2014, 22 Eylül). *COHA research: Food wars in Latin America*. Council on Hemispheric Affairs. http://www.coha.org/ coha-research-food-wars-in-latin-america/

Solleh, F. M. (2015). Gastrodiplomacy as a soft power tool to enhance nation brand. *Journal of Media and Information Warfare*, *7*, 161-197.

Syafaat, Z. (2022). *Culinary as soft diplomacy; Thailand gastrodiplomation strategy in developing Thailand food tourism*. Muhammadiyah University of Yogyakarta.

Takenaka, A. (2019). "Nikkei Food" for whom? Gastro-politics and culinary representation in Peru. *Anthropology of Food*, (14). https://doi.org/10.4000/aof.10065

Thrive Meetings & Events. (2020, 22 Aralık). *Gastrodiplomacy*. https://thrivemeetings.com/2020/12/gastrodiplomacy/

Cherro Osorio, S. G. (2016). *Contemporary Peruvian gastronomy: An analysis of the role of culinary brokers in the diversification of local cuisines and its influence in the international tourist experience*.

Wikipedia. (t.y.-a). *Culinary diplomacy*. 28 Haziran 2025 tarihinde https://en.wikipedia.org/wiki/Culinary_diplomacy adresinden erişildi.

Wikipedia. (t.y.-b). *Unintended consequences*. 28 Haziran 2025 tarihinde https://en.wikipedia.org/wiki/Unintended_consequences adresinden erişildi.

Wilson, R. (2011). Cocina Peruana Para El Mundo: Gastrodiplomacy, the culinary nation brand, and the context of national cuisine in Peru. *Exchange: The Journal of Public Diplomacy*, *2*(1), 13-20.

Yılmaz, A., & Kaya, B. (2017). *The effects of gastrodıplomacy on natıonal brand value, foreıgn relatıons and soft power* [Poster sunumu]. International Congress on Cultural Heritage and Tourism, Konya, Türkiye.

Yuniningsih, T., Larasati, E., Suwitri, S., Hidayati, R., & Mangai, M. (2025). Five-dimensional analysis of gastrodiplomacy of the South Korean government. *KnE Social Sciences*.

Zhang, J. (2015). The foods of the worlds: Mapping and comparing contemporary gastrodiplomacy campaigns. *International Journal of Communication*, *9*, 568–591.

UZAY GIDA KONSEPTİ: BİR İNCELEME

Kaplan UĞURLU
Mithat Zeki DİNÇER
Fatma Füsun İSTANBULLU DİNÇER[1]

Kaynakça

Almasi. N. & Bayraktar, D. Z. & Demirel, B. (2023). *Uzayda Beslenme.* (1.Basım). Aliye Uzunoğlu (Ed.). *Yaşam Boyu Beslenme* içinde (ss.383-423). İstanbul: iPeak Academy.

Ay, M., Özdemir, E. (2023). Geleceğin Yemek Hizmetleri: Uzayda Beslenme Sistemleri. *Sanat ve Tasarım Dergisi,* 3(1), ss.56-76.

Aydın, M., Arslan, D., Türker, S. (2021). Gıda Teknolojisinde Yenilikçi Yaklaşımlar. *Helal ve Etik Araştırma Dergisi,* 3(1), ss.19-36.

Ayverdi, C., Keser, Ü. G., Celayir, T. (2025). *Uzay Teknolojilerinin ve Altyapı İmkânlarının Uzay Görevlerinde Bitki Biyolojisi Araştırmalarına Katkısı*, 15. Uluslararası Akademik Araştırmalar Kongresi (ICAR) (ss.483-493). İstanbul, Türkiye.

Bhatta, S., Stevanović Janežić, T. & Ratti, C. (2020). Freeze-Drying of Plant-Based Foods. *Foods,* 9(1), 87, ss.1-22.

Bol, K. E. & İstanbullu Dinçer, F. (2023). *Günümüz Paket Tur Planlamasından Hareketle Uzay Turizmi Paket Tur Planlaması*. Murat Doğdubay & Gülay Özdemir Yılmaz & Yasemin Tekin (Ed.). *21. Geleneksel Turizm Sempozyumu Bildiriler Kitabı* içinde (ss.248-262). Balıkesir: Balıkesir Üniversitesi Yayınları- 26.01.2024.

Bourland, C. T. (1989). Applications of Food Technology: Lessons from The Space Program. *Journal of Food Distribution Research,* 20(1), ss.44-48. https://www.fdrsinc.org/journal.

Bourland, C. T. (1993). The Development of Food Systems for Space. *Trends in Food Science & Technology,* 4(9), ss.271-276. https://doi.org/10.1016/0924-2244(93)90069-M.

Bozkuş, B., Karakaş, D. N. (2024). *Uzay Çalışmalarının Sonucunda Doğacak Çatışmalara Yönelik Hukuki Düzenlenmelerin İyileştirilmesi*, Havacılık ve Uzay Bildiri Kitabı (ss.13-23). Eskişehir: Eskişehir Milli Eğitim Müdürlüğü.

Cooper, M., Douglas, G., Perchonok, M. (2011). Developing the NASA Food System for Long-Duration Missions. *Journal of Food Science,* 76(2), ss. R40–R48. https://doi.org/10.1111/j.1750-3841.2010.01982.x.

Deveci, B., Deveci, B. (2018). Uzayda Beslenme ve Gelişim Süreci Üzerine Teorik Bir Değerlendirme. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies,* 6(Special Issue 3), ss.26-38.

Douglas, G. L., Zwart, S. R., Smith S. M. (2020). Space Food for Thought: Challenges and Considerations for Food and Nutrition on Exploration Missions. *Journal of Nutrition,* 150(3), ss.65-92. https://jn.nutrition.org/article/S0022-3166(22)02310-0/fulltext.

ESA (European Space Agency). (2024). Space Food and Nutrition. https://www.esa.int adresinden elde edildi.

European Space Agency. (2016). *Evaluation Study of Micro and Nano-Encapsulation Technologies for Crew Health, Wellbeing and Life Support (Executive Summary) (ESA Contract Report No. C4000115456).* Paris/ France: CREATHES, https://nebula.esa. int/sites/default/files/neb_study/1246/C4000115456ExS.pdf.

Evliyaoğlu, G. & Bulut, S. H. (2025). *Uzay Yemekleri ve Gastronomi*. Yener Oğan (Ed.), *Gastronomi Alanında Tematik Araştırmalar IV* içinde (ss.24-33). Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları (e-kitap).

[1] Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi İktisat Fakültesi Turizm İşletmeciliği Bölümü (Emekli), istanbul@istanbul.edu.tr , ORCID No:0000-0003-2338-2462

Ewert, M. K., Stromgren, C. (2019). *Astronaut Mass Balance for Life Support System Analysis and Design*, International Conference on Environmental Systems (ICES) (ss.1-8). U.S.A.: NASA Technical Reports Server. https://ntrs.nasa.gov/citations/20190027563.

Frąckiewicz, M. (2025, Haziran 17). Tehlikede Olan Uzay: Uydu Sigortası ve Risk Yönetiminde Patlama (2025-2032). https://ts2.tech/tr/tehlikede-olan-uzay-uydu-sigortasi-ve-risk-yonetiminde-patlama-2025-2032 adresinden elde edildi.

Gupta, P. (2024). Role of Oxygen Absorbers in Food as Packaging Material, Their Characterization and Applications. *Journal of Food Science and Technology*, 61, ss.242-252. https://doi.org/10.1007/s13197-023-05681-8.

Güneş Şahin, G. (2024). *Uzay Beslenmesi ve Yiyecekleri, Astronot Beslenme*. Kadriye Alev Akmeşe & Ali Ilgaz & Ferhat Özcan (Ed.), *Gastronomide Yeni Eğilimler ve Beslenme Kültürü (İnanışlar, Coğrafya ve Sürdürülebilirliğin Gastronomik Yansımaları)* içinde (ss.189-201). Konya: Selçuk Üniversitesi Yayınları No: 2024-3.

Hoque, M., McDonagh, C., Tiwari, B. K., Kerry, J. P., Pathania, S. (2022). Effect of High-Pressure Processing on the Packaging Properties of Biopolymer-Based Films: A Review. *Polymers*, 14(5), 3009, ss.1-30. https://doi.org/10.3390/polym14153009.

ISS National Laboratory. (2025). BioFabrication Facility (BFF). International Space Station National Laboratory. https://www.issnationallab.org/research/biofabrication-facility/ adresinden elde edildi.

İlhan-Esgin, M., Sarı, H. (2024). Beslenmenin Uzay Görevlerindeki Yeri ve Önemi: Geleneksel Derleme. *Beslenme ve Diyet Dergisi*, 52(3), ss.97-109.

İstanbullu Dinçer, F. (2022). *Present and Future Outlook of Space Tourism in The World and Türkiye*. Billur Engin Balın & Sinan Aliş & Verda Neslihan Akün (Eds.), *Proceedings for the First Symposium on Space Economy, Space Law and Space Sciences* içinde (ss.33-46). İstanbul: Istanbul University Press.

İstanbullu Dinçer, F., Can, İ. I., İnan, B. (2018). Post-Modern Turizm Paradigması Etrafında Şekillenen Gerçek Üstü Bir Deneyim: Uzay Turizmi. *Güncel Turizm Araştırmaları Dergisi*,2(1), ss.79-93.

JAXA (Japan Aerospace Exploration Agency). (2024). Japanese Space Food. https://www.jaxa.jp, adresinden elde edildi.

Jiang, J., Zhang, M., Bhandari, B., Cao, P. (2020). Current Processing and Packing Technology for Space Foods: A Review. *Critical Reviews in Food Science and Nutrition,* 60(21), ss.3573-3588. https://doi.org/10.1080/10408398.2019.1700348

Kim, M. J., Hall, C. M., Kwon, O., Sohn, K. (2024). Space Tourism: Value-Attitude-Behavior Theory, Artificial Intelligence, and Sustainability. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 77, 103654, ss.1-2, https://doi.org/10.1016/j.jretconser.2023.103654.

Lee, J. A., & Erickson, D. E., & Jonscher, K. R., & Fofanov, Y., & Venkateswaran, K., & Buchholz, W. G., & Miller, C. (2021*). Microbial Food Safety in Space Production Systems: A White Paper Submitted to The Decadal Survey on Biological and Physical Sciences Research in Space 2023-2032*. NASA: U.S.A.

Marchal, S., Choukér, A., Bereiter-Hahn, J., Kraus, A., Grimm, D., Krüger, M. (2024). Challenges For the Human Immune System After Leaving Earth. *NPJ Microgravity* 10(1): 106, ss.1-14, https://doi.org/10.1038/s41526-024-00446-9.

Meral, H., Demirdöven, A. (2022). Gıdanın Özelleştirilmesi ve Detaylandırılmasında Üç Boyutlu (3D) Yazıcının Kullanımı. *GIDA*, 47 (1), ss.91-106.

Mitchell, C. A. (1994). Bioregenerative Life-Support Systems. *The American Journal of Clinical Nutrition,* 60(5), ss.820S-824S. https://doi.org/10.1093/ajcn/60.5.820S.

Muslu, M. (2020). *Uzay Uçuşlarında Astronot Beslenmesi ve Sağlıkla İlişkisi,* 6. Ulusal Hava ve Uzay Tıbbı Kongresi Bildiri Kitabı (ss.75-81). İstanbul: Sağlık Bilimleri Üniversitesi.

NASA (2024d). NASA Awards $1.25 Million to Three Teams at Deep Space Food Finale. NASA Awards $1.25 Million to Three Teams at Deep Space Food Finale- NASA adresinden elde edildi.

NASA. (2023, December 8). Growing Plants in Space. https://www.nasa.gov/exploration-research-and-technology/growing-plants-in-space/ NASA adresinden elde edildi.

NASA. (2024a). History of Space Food. https://spacefood.competitionsciences.org/wp-content/uploads/2024/11/History-of-Space-Food-SFDC.pdf adresinden elde edildi.

NASA. (2024b). Space Food Systems Laboratory. NASA Johnson Space Center. https://www.nasa.gov adresinden elde edildi.

NASA. (2024c). Space Food Systems Report. Johnson Space Center. https://www.nasa.gov/directorates/esdmd/hhp/space-food-systems adresinden elde edildi.

Para Analiz. (2025). Uzay Ekonomisi: 2 Trilyon Dolarlık Yeni Sınır. https://www.paraanaliz.com/2025/dunya-ekonomisi/uzay-ekonomisi-2-trilyon-dolarlik-yeni-sinir-g-118677/ adresinden elde edildi.

Perchonok, M., Bourland, C. (2002). NASA Food Systems: Past, Present and Future. *Nutrition*, 18(10), ss.913-920. https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0899900702009103

ROSCOSMOS (Roscosmos State Corporation) (2024). Cosmonaut Nutrition Systems. https://www.roscosmos.ru adresinden elde edildi.

Sibonga, J. D., Evans, H. J., Smith, S. M., Spector, E. R., & Yardley, G. (2017). Evidence Report: Risk of Bone Fracture Due to Spaceflight-Induced Changes to Bone. *NASA Human Research Program, Exploration Medical Capabilities Element,* NASA: U.S.A, https://humanresearchroadmap.nasa.gov/evidence/reports/Fracture.pdf.

Singh, S., Negi, T., Sagar, N. A., Kumar, Y., Kaur, S., Thakur, R., Verma, K., Sirohi, R., Tarafdar, A. (2024). Advances in Space Food Processing: From Farm to Outer Space. *Food Bioscience*, 61, ss.1-9, https://igmpi.ac.in/Advancesinspacefoodprocessing.pdf.

Sirmons, T. A., Cooper, M. R., Froio-Blumsack, D., Mohr, L., Young, M., & Douglas, G. L. (2022). Improvement of Shelf Life for Space Food Through A Hurdle Approach. *NASA Human Research Program Investigators' Workshop,* NASA: U.S.A, https://ntrs.nasa.gov/api/citations/20220001872/downloads/Hurdle%20Approach_2022_FINAL_%20No%20audio.pdf

Smith, M. G., Kelley, M., Basner, M. (2020). A Brief History of Spaceflight From 1961 to 2020: An Analysis of Missions and Astronaut Demographics. *Acta Astronaut,* 175, ss.290-299, https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/32801403.

Smith, S. M. & Douglas, G. L. & Zwart, S. R. & Heer, M. (2021). *Human Adaptation to Spaceflight: The Role of Nutrition*. (2nd. edition). U.S.A: NASA, https://www.nasa.gov/wp-content/uploads/2015/02/human_adaptation_2021_final.pdf.

SpaceX. (2024). Starship Program OvervieUUw. SpaceX. https://www.spacex.com/starship adresinden elde edildi.

STM ThinkTech. (2022). *2050: Bir Uzay Destanı-Uzay Çalışmalarında Gelecek Öngörüleri, Trend Analizi.* Türkiye: Teknolojik Düşünce Merkezi, https://thinktech.stm.com.tr/uploads/docs/1653924300_stm2050biruzaydestani.pdf.

Tülüce, G., Hızlısoy, H. (2022). Uzayda Gıdalar ve Gıdaların Muhafazası. *Erciyes Üniversitesi Veteriner Fakültesi Dergisi,* 19(1), ss.60-66.

Vickers, Z. (1999). Long-Term Acceptability of Limited Diets. *Life Support & Biosphere Science,* 6(1), ss.29-33. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/11541540/.

Visakh P. M. & Thomas, S. & Iturriaga, L. B. & Ribotta, P. D. (2013). *Food Chemistry and Technology*. P. M. Visakh & Sabu Thomas & Laura B. Iturriaga, & Pablo Daniel Ribotta (Eds.) *Advances in Food Science and Technology* içinde (ss.1-18), U.S.A: Scrivener Publishing LLC

Vodovotz, Y. & Bourland, C. T. (2002). *Preservation Methods Utilized for Space Food*. (1st. Edition). Jorge Welti-Chanes & Gustavo V. Barbosa-CánovasJose & Miguel Aguilera (Eds.), *Engineering and Food for the 21st Century* içinde (ss. 993-1006). U.S.A: CRC Press.

Wadhwani, R. (2023). Evolution of Space Food, Category, Challenges and Packaging. *The Pharma Innovation Journal*, 12(6), ss.1233-1244. https://www.thepharmajournal.com/archives/2023/vol12issue6/PartO/12-5-284-846.pdf.

Wu, X. (2025). *Space Food System Overview – ION 052025*. U.S.A: NASA Johnson Space Center, https://ntrs.nasa.gov/api/citations/20250004456/downloads/ISS%20Food%20System%20Overview%20-%20ION%20052025.pdf.

Zwart, S. R., Kloeris, V., Perchonok, M., Braby, L., Smith, S. M. (2009). Assessment Of Nutrient Stability in Foods from The Space Food System After Long-Duration Spaceflight on the ISS. *Journal of Food Science*, 74(7), ss. H209-217. https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/19895472.

GASTRONOMİDE DİJİTAL PAZARLAMA

İrfan YAZICIOĞLU
Rabia ZEYBEK

Kaynakça

Aktaş, B., ve Uysal, E. (2022). Dijitalleşme Sürecinde Yeme-İçme Sektörünün Değişimi. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (12), 379–392.

Altındal, M. (2013). Dijital pazarlamada marka yönetimi ve sosyal medyanın etkileri. *Akademik Bilişim Konferansı, Akdeniz Üniversitesi*, *23*, 25.

Asiltürk Okutan, Y. (2025). *Gastronomi alanında deneyimsel pazarlama ve artırılmış gerçeklik kullanımının deneyim değeri açısından incelenmesi*. Journal of Applied Tourism Research, 6(1), 41–53.

Bala, M., & Verma, D. (2018). A critical review of digital marketing. *International Journal of Management, IT and Engineering*, *8*(10), 321-339.

Beuckels, E., ve De Jans, S. (2022). The persuasive power of healthy and unhealthy food influencers on Instagram: How congruence between influencer type and food type affects adolescents' brand attitude and purchase intention. *Journal of Advertising*, 51(3), 318–333.

Boerman, S. C., & Van Reijmersdal, E. A. (2020). Disclosing influencer marketing on YouTube to children: The moderating role of para-social relationship. *Frontiers in psychology*, *10*, 3042.

Brown, D., & Fiorella, S. (2013). *Influence marketing: How to create, manage, and measure brand influencers in social media marketing*. Que Publishing.

Calderón-Fajardo, V., Carrasco-Santos, M. J., & Rossi Jimenez, C. (2023). The intention of consumers to use augmented reality apps in gastronomy–case of Málaga. *Current Issues in Tourism*, *26*(9), 1446-1462.

Can, C. (2025). Gastronomide Dijital Varlık ve Prestij: Türkiye'deki Michelin Yıldızlı Restoranların Web Sitelerinin İçerik Analizi. *Journal of New Tourism Trends*, *6*(1), 87-102.

Clow, K. E., & Baack, D. (2016). Bütünleşik reklam, tutundurma ve pazarlama iletişimi. *Öztürk, G. Çev.), İstanbul: Nobel Yayıncılık*.

Coates, A. E., Hardman, C. A., Halford, J. C. G., Christiansen, P., ve Boyland, E. J. (2019). Social media influencer marketing and children's food intake: A randomized trial. *Pediatrics*, 143(4), e20182554.

Çafa, İ., Pekerşen, Y., ve Madenci, A. B. (2025). Yiyecek içecek sektöründe dijital pazarlamanın etkileri: Le Petit Chef örneği. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies, 12*(4), 2609–2626.

Çelik, A. (2022). Dijital pazarlamada sosyal medya etkisi ve gastronomi sektörüne yansımaları. *International Journal of Current Tourism Research (IJCTR)*, 2(2), 73–85.

Çelik, M. (2023). Sosyal medya kullanımının gastronomi turizmine etki düzeyi üzerine bir inceleme. *Journal of Recreation and Tourism Research*, *10*(4), 1-13.

Çıtak, B. (2023). Yeni restoran konseptleri: Sanal gerçeklik ve artırılmış gerçeklik deneyimi sunan restoranlar. In B. Çıtak (Ed.), *Dijital Gastronomi* (ss. 277–290). Bilecik Üniversitesi Yayınları.

Çöl, B. G., İmre, M., & Yıkmış, S. (2023). Virtual reality and augmented reality technologies in gastronomy: A review. *Efood*, *4*(3), e84.

Davutoğlu, N. A. C. İ., & Yıldız, E. (2020). Turizm 4.0'dan gastronomi 4.0'a giden yolda: Geleceğin restoranlari ve yönetimi. Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi, 8(109).

De Vries, L., Gensler, S., & Leeflang, P. S. (2012). Popularity of brand posts on brand fan pages: An investigation of the effects of social media marketing. Journal of interactive marketing, 26(2), 83-91.

Donnelly, C., Simmons, G., Armstrong, G., & Fearne, A. (2015). Digital loyalty card 'big data'and small business marketing: formal versus informal or complementary?. *International Small Business Journal*, *33*(4), 422-442.

Evans, N. J., Phua, J., Lim, J., & Jun, H. (2017). Disclosing Instagram influencer advertising: The effects of disclosure language on advertising recognition, attitudes, and behavioral intent. *Journal of interactive advertising*, *17*(2), 138-149.

Fritz, W., Hadi, R., ve Stephen, A. (2023). From tablet to table: How augmented reality influences food desirability. *Journal of the Academy of Marketing Science*, *51*(3), 503-529.

Ghosh, D., & Dash, S. (2023). Barriers and facilitators of B2B degree of digital use and brand engagement: an integration of technology and behavioral perspectives. *Journal of Business & Industrial Marketing*, *38*(12), 2793-2810.

Goodman, M. K., & Jaworska, S. (2020). Mapping digital foodscapes: Digital food influencers and the grammars of good food. *Geoforum*, *117*, 183-193.

Gün, S. (2024). Gastronomi Turizmine İlişkin Deneyimsel Pazarlamada Arttırılmış Gerçeklik Uygulama Kullanımının Deneyim Değerine Etkisi: Arttırılmış Gerçeklik Menü Uygulaması Üzerine Bir Araştırma. *Safran Kültür ve Turizm Araştırmaları Dergisi*, *7*(3), 510-522.

Güner, D., & Aydoğdu, A. (2022). Gastronomi alanındaki teknolojik gelişmelere yönelik bir değerlendirme: Dijital gastronomi. *Aydın Gastronomy*, *6*(1), 17-28.

Haller, S. (2010). The Things in the internet of things. International Journal of Engineering Science and Computing, 5(8), 26-30.

Hinz, J., Dreisiebner, G., ve Stangl, B. (2021). Practicing yoga online: Influencers as a source of risk or benefit? *Information Technology ve Tourism*, 23(2), 173–197.

Ingrassia, M., Bellia, C., Giurdanella, C., Columba, P., & Chironi, S. (2022). Digital influencers, food and tourism—A new model of open innovation for businesses in the Ho. Re. Ca. sector. *Journal of Open Innovation: Technology, Market, and Complexity*, *8*(1), 50.

Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social media. Business Horizons, 53(1), 59—6

Kiang, M. Y., Raghu, T. S., & Shang, K. H. M. (2000). Marketing on the Internet—who can benefit from an online marketing approach?. *Decision Support Systems*, *27*(4), 383-393.

Klouvidaki, M. I., Antonopoulos, N., Styliaras, G. D., & Kanavos, A. (2023). Virtual restaurants: Customer experience keeps their businesses alive. *Information*, *14*(7), 406.

Kotler, M., Cao, T., Wang, S., & Qiao, C. (2020). *Marketing strategy in the digital age: applying Kotler's strategies to digital marketing*.

Le, T. T., Bui Thi Tuyet, N., Le Anh, T., Dang Thi Kim, N., Trinh Thi Thai, N., & Nguyen Lan, A. (2023). The effects of online restaurant menus on consumer purchase intention: evidence from an emerging economy. *British Food Journal*, *125*(7), 2663-2679.

Lee, J. A., Sudarshan, S., Sussman, K. L., Bright, L. F., & Eastin, M. S. (2022). Why are consumers following social media influencers on Instagram? Exploration of consumers' motives for following influencers and the role of materialism. *International Journal of Advertising*, *41*(1), 78-100.

Lee, J. E., ve Watkins, B. (2016). YouTube vloggers' influence on consumer luxury brand perceptions and intentions. *Journal of Business Research*, 69(12), 5753–5760.

Lee, W. C., & Aulia, S. (2023). Analisis Digital Marketing Media Sosial Instagram Dare Photobooth. *Prologia*, *7*(2), 263-268.

Lepkowska-White, E., Parsons, A., & Berg, W. (2019). Social media marketing management: an application to small restaurants in the US. *International Journal of Culture, Tourism and Hospitality Research*, *13*(3), 321-345.

Leung, F. F., Gu, F. F., Li, Y., Zhang, J. Z., & Palmatier, R. W. (2022). Influencer marketing effectiveness. *Journal of marketing*, *86*(6), 93-115.

Masoetsa, R. C., Ndofirepi, T. M., & Rambe, P. (2023). Effects of social media-mediated customer engagements on purchase intentions: Evidence from selected full-service restaurants in South Africa. Journal of Foodservice Business Research, 1–25.

Okutan, Y. A. (2025). Dijital Pazarda Gastronomi. *Dijital Pazarlama Çalışmaları*, 105.

Öztürkcan, D., ve Kitapçı, O. (2023). A sustainable solution for the hospitality industry: The QR code menus. In *Sustainability in Hospitality and Tourism Industry* (pp. 23–38). Emerald Publishing Limited.

Rane, P., ve Usmani, A. (2021). Digital food menu application for restaurants based on augmented reality. *International Research Journal of Engineering and Technology (IRJET), 8*(3), 2651–2656.

Rini, L., Schouteten, J. J., Faber, I., Frøst, M. B., Perez-Cueto, F. J., & De Steur, H. (2024). Social media and food consumer behavior: A systematic review. *Trends in Food Science & Technology*, *143*, 104290.

Serohina, N., Petryshchenko, N., & Ve Andrlic, B. (2019). Digital Marketing in Hotels. Journal Of Marketing And Digital Technologies, 3(3), 35-42.

Smith, K. T. (2011). Digital marketing strategies that Millennials find appealing, motivating, or just annoying. *Journal of Strategic marketing*, *19*(6), 489-499.

Sokolova, K., Perez, C., & Vessal, S. R. (2024). Using social media for health: How food influencers shape home-cooking intentions through vicarious experience. *Technological Forecasting and Social Change*, *204*, 123462.

Son, Y., Oh, W., Han, S. P., ve Park, S. (2020). When loyalty goes mobile: Effects of mobile loyalty apps on purchase, redemption, and competition. *Information Systems Research*, *31*(3), 835-847.

Suryani, W., Sari, W. P., & Ginting, S. M. B. (2025). Innovative Trends Shaping Food Marketing and Consumption: Culinary Marketing in the Digital Age-Latest Trends and Innovations. In *Innovative Trends Shaping Food Marketing and Consumption* (pp. 1-14). IGI Global Scientific Publishing.

Şahin, E., & Yiğitoğlu, V. (2022). QR Menü Kullanımı Kapsamında Restoranlarda Yenilikçi Uygulamaların Hizmet Kalitesine ve Restoran İmajına Etkisi (The Effect of Innovative Applications in Restaurants on the Service Quality and Restaurant Image in the Scope of Using QR Menus). *Journal of Tourism & Gastronomy Studies*, *10*(3), 1745-1768.

Şen, N. E. C. İ. B. E. (2022). Yiyecek içecek işletmelerinde dijital pazarlama ve teknoloji.

Talukder, M. B., Kumar, S., ve Das, I. R. (2024). Perspectives of digital marketing for the restaurant industry. In *Advancements in socialized and digital media communications* (pp. 118-134). IGI Global Scientific Publishing.

Torlak, Ö., & Acar, S. C. (2022). Algılanan Sosyal Medya Pazarlamasının Tüketicinin Satın Alma Davranışına Etkisi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Girişimcilik Dergisi*, *6*(11), 46-61.

Vajjhala, V., ve Ghosh, M. (2022). Decoding the effect of restaurant reviews on customer choice: Insights from Zomato. *Journal of Foodservice Business Research*, *25*(5), 533-560.

Vasconcelos, M., Dias, P., ve Fonseca, C. (2021). Influencers as health educators: How lifestyle influencers frame health and wellbeing on Instagram. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 18(4), 2019.

Winzer, L., Smit, C. R., van Woudenberg, T. J., Bevelander, K. E., ve Buijzen, M. (2022). Exposure to social media influencer marketing of unhealthy foods: A behavioral and eye-tracking experiment in children. *Appetite*, 168, 105735.

Xu, Y., Liu, X., Mao, Z., & Zhou, J. (2024). Mobile food ordering apps, restaurant performance, and customer satisfaction. *Cornell Hospitality Quarterly*, *65*(4), 497-508.

Yıldız, M., ve Davutoğlu, S. (2020). Dijitalleşme sürecinde gastronomi: Dijital gastronomi kavramı üzerine bir değerlendirme. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 8(2), 303–319.

Yiğitoğlu, V., Şahin, E., Güneri, B., & Demir, M. Ö. (2025). The Impact of Sustainable QR Menus on Service Quality and Customer Satisfaction: The Moderating Role of Perceived Risk. *Sustainability (2071-1050)*, *17*(5).

Zoran, A., & Coelho, M. (2011). Cornucopia: the concept of digital gastronomy. *Leonardo*, *44*(5), 425-431.

DİN VE JEOPOLİTİK

CUMA HUTBELERİNDE ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Selim VATANDAŞ

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1943
Uluslararası İlişkiler

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-708-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) –
VATANDAŞ, Selim
DİN VE JEOPOLİTİK
CUMA HUTBELERİNDE ULUSLARARASI İLİŞKİLER

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65-66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mh.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mh.
Gül Sk. No: 15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abler, Ronald, Adams Johns, Gould Peter: Spatial Organization: The Geographer's View of the World, New Jersey, Prentice Hall, 1971.

Abu Aisha, Nour Mahd Ali, Safiye Karabacak: "Gazze, İsrail'in 2014'teki saldırısının üzerin-den 6 yıl geçmesine rağmen yaralarını sara-madı", (08.07.2020), (Çevrimiçi) https://www.aa.com.tr/tr/dunya/gazze-israilin-2014teki-saldirisinin-uzerinden-6-yil-gecmesine-ragmen-yaralarini-saramadi/1903669.

Aftab Ahmad, Khan: "The Zionist Plan for the Greater Israel y Divi-ding Middle East: Oded Yinon Plan", Defence Journal, 2015, 35-48.

Agnew, John: "Deus vult: The geopolitics of the catholic church", Geopolitics, C. 15, No: 1, 2010, s. 39-61.

———: Geopolitics: Revisioning World Politics, Lon-don, Routledge, 2003.

———: Geopolitics: Re-visioning World Politics, New York, Routledge, 2004.

———: "Religion and Geopolitics", Geopolitics, C. 11, No: 2, 2006, s. 183-191.

———: "The Territorial Trap: The Geographical As-sumptions of International Relations Theory", Review of International Political Economy, C. 1, No: 1, 1994, s. 53-80.

Agnew, John, Corbridge, Stuart Mastering Space: Hegemony, Territory and International Political Economy, London & New York, Routledge, 1995.

Akçura, Yusuf: Üç Tarz-ı Siyâset, İstanbul, Kapra Yayınları, 2021.

Akseki, Ahmet Hamdi: Askere Din Kitabı, 3. Baskı., Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı, 1977.

Akseki, Ahmet Hamdi: Türkçe Hutbe, İstanbul, Diyanet İşleri Reisliği, 1927.

———: Yeni Hutbelerim, İstanbul, Cumhuriyet Mat-baası, 1937.

Alivizatos, Nicos C.: "A New Role for the Greek Church?", Journal of Modern Greek Studies, C. 17, No: 1, 1999, s. 23-40.

Çevrimiçi: "Altı bakanlıktan daha fazla: Bütçede 'aslan payı' yine Diyanet'e", News Alain Türkçe, 19.10.2022, (Çevrimiçi) https://tr.al-ain.com/article/diyanete-36-milyar-tllik-dev-butce.

Anaz, Necati: "Imaginations and Realities: Encoding Tur-kish Geopolitics in the Valley of the Wolves- Palestine.", Ortadoğu Etütleri, C. 9, No: 2, 2017, s. 104-121.

———: "Siyasi Coğrafyada Disipliner Gelişmeler ve Türkiye'de Siyasi Coğrafya Çalışmaları", Sos-yal Bilimlerde Yeni Eğilimler, Ankara, Nobel Akademik Yayıncılık, 2015, s. 1-318.

Anderson, Benedict: "The Goodness of Nation", Nation and Reli-gion: Perspectives on Europe and Asia, ed. Peter van der Veer, Hartmut Lehmann, Prince-ton University Press, 1999, s. 197-204.

Anderson, James, Liam O'Dowd: "Borders, Border Regions and Territoriality: Contradictory Meanings, Changing Signifi-cance", Regional Studies, C. 33, No: 7, 2010, s. 593-604.

Arieli, Tamar, Amos Israel-Vleesch-houwer: "Borders and bordering in Jewish geopolitical space", Geopolitics, C. 24, No: 4, 2019, s. 969-988.

Arpacı, Işıl: "Necmettin Erbakan Örneğinde Türk Dış Poli-tikasının İslamcı Eleştirisi", Anadolu Akade-mi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 4, No: 2, 2022, s. 244-260.

"Article 3 of Constitution on church-state ties to be revised", e-Kathimerini, (2019), (Çevrimi-çi) https://www.ekathimerini.com/news/237706/article-3-of-constitution-on-church-state-ties-to-be-revised/, 27.02.2023.

Asad, Talal: Genealogies of Religion: Discipline and Rea-sons of Power in Christianity and Islam, Bal-timore, John Hopkins University, 1993.

Atay, Sibel Özsavaş: "Klasik Jeopolitik Yaklaşımlar ve Eleştirel Jeopolitik Söylem", Aksaray Üniversitesi İkti-sadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, C. 8, No: 2, 2016, s. 144-155.

Atmaca, Ayşe Ömür: "The Geopolitical Origins of Turkish-American Relations: Revisiting the Cold War years", All Azimuth, C. 3, No: 1, 2014, s. 19-34.

———: "Yeni Dünyada Eski Oyun: Eleştirel Perspek-tiften Türk-Amerikan İlişkileri", Ortadoğu Etüdleri, C. 3, No: 1, 2011, s. 157-191.

Atmaca, Ayşe Ömür, Zerrin Torun: "Geopolitical Visions in Turkish Foreign Po-licy", Journal of Balkan and Near Eastern Stu-dies, C. 24, No: 1, 2022, s. 114-137.

"Avrasya İslam Şurası Hakkında", 2023, (Çev-rimiçi) https://avrasyaislamsurasi.diyanet.gov.tr/tr-TR/Content/Detail/1, 04.10.2023.

Aydın, Musta-fa, Cihan Diz-daroğlu: "Türkiye'de Uluslararası İlişkiler: TRIP 2018 Sonuçları Üzerine Bir Değerlendirme", Ulusla-rarası İlişkiler Dergisi, C. 16, No: 64, 2019, s. 3-28.

Aydın, Ömür: "Diyanet İşleri Başkanlığı'nın Hukuki Statü-süne İlişkin Tartışmalar", Akademik İncele-meler Dergisi, C. 14, No: 2, 2019, s. 239-276.

Bachmann, Veit, Sami Moisio: "Towards a constructive critical geopolitics – Inspirations from the Frankfurt School of criti-cal theory", Environment and Planning C: Politics and Space, C. 38, No: 2, 2020, s. 251-268.

Balcı, Ali: Türk Dış Politikası: İlkeler, Aktörler, Uygula-malar, 1. Baskı., İstanbul, Alfa Yayınları, 2017.

"Balkan ülkeleri Diyanet İşleri Başkanların-dan Diyanet'e ziyaret…", Diyanet İşleri Baş-kanlığı, (16.10.2017), (Çevrimiçi) https://www.diyanet. gov.tr/tr-TR/Content/Detail/10941/balkan-ulkeleri-diyanet-isleri-baskanlarindan-diyanete-ziyaret/, 17.09.2023.

Barry, Buzan: İnsanlar, Devlet, Korku, İstanbul, Uluslararası İlişkiler Kütüphanesi, 2015.

Baud, Michiel, Willem Van Schendel: “Toward a Comparative History of Border-lands”, Journal of World History, C. 8, No: 2, 1997, s. 211-242.

Bektaş, Abdul-lah vd.: Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi:, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2021.

Bettiza, Grego-rio, Peter Hen-ne: “Religious Soft Power: Limits, Promises and Ways Forward”, The Geopolitics of Religious Soft Power: How States Use Religion in Fore-ign Policy?, ed. Peter Mandaville, New York, Oxford University Press, 2023.

Bila, Fikret: “Necmettin Erbakan İle Röportaj”, Milliyet Gazetesi, (25.09.1991).

Bilgin, Nuri: Sosyal Bilimlerde İçerik Analizi: Teknikler ve Örnek Çalışmalar, Ankara, Siyasal Kitabevi, 2006.

Bilgin, Pınar: “"Only Strong States Can Survive in Turkey’s Geopgraphy”: The uses of ‘Geopolitical Truths’ in Turkey”, Political Geography, No: 20, 2007, s. 1-17.

———: “Turkey’s Geopolitical Dogma”, The Return of Geopolitics in Europe?: Social Mechanisms and Foreign Policy İdentity Crisis, Cambridge, Cambridge University Press, 2012, s. 151-173.

Boniface, Pas-cal: La Geopolitique, Paris, Eyrolles, 2020.

Bourdeaux, Michael, Alexandreu Popescu: “The Orthodox Church and communism”, The Cambridge History of Christianity, Camb-ridge, Cambridge University Press, 2008.

“Buddhists”, Pew Research Center, 18.12.2012, (Çevrimiçi) https://www.pewresearch.org/religion/2012/12/18/global-religious-landscape-buddhist/, 02.03.2023.

Bulut, Halil İbrahim: “Ümmet”, Diyanet İslam Ansiklopedisi, C. 42. Cilt, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı, 2012, s. 308-309.

Buzan, Barry, Wæver Ole: Regions and Powers: The Structure of Interna-tional Security, London, Cambridge University Press, 2003.

Büktel, Ahmet Yıldırım: “Kudüs Neden Paylaşılamıyor?”, Fikir Turu, 2023, (Çevrimiçi) https://fikirturu.com/toplum/ kudus-neden-paylasilamiyor/, 15.09.2024.

“Camiler”, Türkiye Diyanet Vakfı, 2024, (Çev-rimiçi) https://tdv.org/tr-TR/camiler/.

Campbell, David: Writing Security: United States Foreign Policy and the Politics of Identity, Minneapolis, Uni-versityy of Minnesota Press, 1992.

Carter, Caitríona, Romanin Pasquier: “Introduction: Studying Regions as ‘Spaces for Politics’: Re-thinking Territory and Strategic Action”, Regional and Federal Studies, C. 20, No: 3, 2010, s. 281-294.

Chawryło, Katarzyna: “A holy war: The Russian Orthodox Church blesses the war against the West”, Center for Eastern Studies, (2024), (Çevrimiçi) https://www.osw.waw.pl/sites/default/files/OSW_Commentary_589.pdf.

Coşkun, Bezen Balamir: "Yeni Dünya Düzeninde Dış Politika", Deği-şen Dünyada Uluslararası İlişkileri Okumak, İstanbul, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2024, s. 237-256.

Çatı, Mehmet Osman: "Foreign Policy and the Internal/External Dis-tinction", Marmara Üniversitesi Siyasal Bilim-ler Dergisi, C. 5, No: 1, 2017, s. 65-82.

Çitak, Zana: "National Conceptions, Transnational Solida-rities: Turkey, Islam and Europe", Global Networks, C. 18, No: 3, 2018, s. 377-398.

Dalby, Simon: Creating the Second World War: The Discour-se of Politics, London, Pinter Publisher, 1990.

———: "Green Geopolitics", A Companion to Political Geography, ed. John Agnew, Katharyne Mitc-hell, Gerard Toal, 2003, doi:10.1002/978047099 8946.ch28.

———: "Writing critical geopolitics: Campbell, Ó Tu-athail, Reynolds and dissident skepticism", Political Geography, C. 15, No: 6-7, 1996, s. 655-660.

Dalby Simon, Gearóid Ó Tuathail, (ed.): Rethinking Geopolitics, New York, Routledge, 1998.

Daniel H. De-udney: "Geopolitics", Britanicca, 2023, (Çevrimiçi) https://www.britannica.com/topic/geopolitics, 31.01.2023.

Davutoğlu, Ahmet: Stratejik Derinlik: Türkiye'nin Uluslararası Konumu, İstanbul, Küre Yayınları, 2003.

Deringil, Se-lim: Denge Oyunu, Ankara, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2015.

Devlen, Bal-kan, Özgür Özdamar: "Uluslararası İlişkilerde İngiliz Okulu Kura-mı: Kökenleri, Kavramları ve Tartışmaları", Uluslararası İlişkiler Dergisi, C. 7, No: 25, 2010.

"Dışişleri Bakanları Listesi", Türkiye Cumhu-riyeti Dışişleri Bakanlığı, 2023, (Çevrimiçi) https://www.mfa.gov.tr/_disisleri-bakanlari-listesi.tr.mfa, 28.08.2023.

Dijkink, Gert-jan: "Geopolitics and Religion", International Encyclopedia of Human Geography, 2009, s. 453-457.

———: National Identity and Geopolitical Visions: Maps of Pride and Pain, London, Routledge, 1997.

———: "When Geopolitics and Religion Fuse: A His-torical Perspective", Geopolitics, No: 11, 2006, s. 192-208.

Dillon, Eliza-beth Maddock: "Religion and Geopolitics in a New World", Early American Literature, C. 45, No: 1, 2010, s. 193-202.

Dilmaç, Arda: "Bireyden Topluma Toplumdan Bireye: 'Ko-lektif Hafıza'", Politik Psikoloji Boyutuyla Türk Dış Politikası (1923-2000), Ankara, Nobel Akademik Yayıncılık, 2020, s. 1-749.

Dittmer, Jason: "Intervention: Religious geopolitics", Political Geography, No: 26, 2007, s. 737-739.

Dittmer Jason, Joanne Sharp, (ed.): Geopolitics: An Introductory Reader, London, Routledge, 2014.

"Diyanet İşleri Başkanı Erbaş'ın 15 Temmuz Demokrasi ve Milli Birlik Günü mesajı", Di-yanet İşleri Başkanlığı, 14.07.2019, (Çevrimiçi) https://www.diyanet.gov.tr/tr-TR/Kurumsal/Detay/25776/diyanet-isleri-baskani-erbasin-15-temmuz-demokrasi-ve-milli-birlik-gunu-mesaji.

Diyanet İşleri Başkanlığı Yurt Dışı Teşkilatına Sürekli Görevle Atanacak Personel Hakkında Yönetmelik (2013), (Çevrimiçi) https://hukuk musavirli-gi.diyanet.gov.tr/Documents/D%C4%B0B%20Yurt%20D%C4%B1%C5%9F%C4%B1%20Te%C5%9Fkilat%C4%B1na%20S%C3%BCrek-li%20G%C3%B6revle%20Atanacak%20Personel%20Hakk%C4%B1nda%20Y%C3%B6netmelik.pdf.

Dodds, Klaus: Global Geopolitics: A Critical Introduction, Essex, Prentice Hall, 2004.

"Doğum İstatistikleri, 2023", Türkiye İstatistik Kurumu, 16.11.2024, (Çevrimiçi) https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Dogum-Istatistikleri-2023-53708, 16.11.2024.

Dolu, Alaattin: "Siyonizm ve Kudüs'te İşgal Politikaları", Selam Şehri Kudüs, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı, t.y., s. 121-134.

"Donanmamızı Güçlendirelim", Diyanet Ga-zetesi, (15.09.1974).

Doulis, Tho-mas, Makris Gerasimos, Roussos Soti-ris: "The Orthodox Church of Greece: policies and challenges under Archbishop Christodoulos of Athens (1998–2008)", International Journal for the Study of the Christian Church, C. 10, 2010, s. 192-210.

Durgun, Sezgi: "Jeofizik Yaklaşımlar, Türkiye'den Yansıma-lar", Alternatif Politika, C. 10, No: 3, 2018, s. 298-320.

Efegil, Ertan: "Türk Dış Politikası'nda Karar Verme Sürecini Etkileyen Faktörler", C. 1, Dış Politika Teorileri Bağlamında Türk Dış Politikasının Analizi, ed. Ertan Efegil, Rıdvan Kalaycı, Ankara, No-bel Yayınları, 2012.

———: "Türk Dış Politikasında Siyasal Kültürün Et-kisi: Kemalist Siyasal Kültürün Evrimleşme-si", Akademik Bakış, C. 5, No: 10, 2012, s. 189-206.

Erbakan, Necmettin: İslam-Batı Diyaloğu ve Geleceği, İstanbul, Milsan Basın, 2006.

Erbakan'dan AB'nin Peşinden Koşan Gafille-re… (1991), Kanal Milli Görüş, 2020, (Çevrimi-çi) https://www.youtube.com/watch?v=_hq3yLTa1Ao, 03.08.2023.

"Erdoğan Türkiye'yi Şanghay İşbirliği Örgü-tü'ne sokmak istiyor", (31.01.2013), (Çevrimi-çi) https://www.al-moni-tor.com/tr/contents/articles/originals/2013/01/shanghai-cooperation-organization-erdogan-turkey.html, 27.07.2023.

Eren, Erdem: "Ak Parti Döneminin Türk Dış Politikası Ana-lizi", UPA Strategic Affairs, C. 2, No: 2, 2021.

Erol, Mehmet Seyfettin: "Erbakan Hoca'nın Dış Politika Felsefesi", Anadolu Gençlik Dergisi, (2015).

Erşen, Emre: "Geopolitical Codes in Davutoğlu's Views Toward the Middle East", Insight Turkey, C. 16, No: 1, 2014, s. 85-101.

———: "Geopolitical Traditions in Turkey: Turkish Eurasianism", The politics of Eurasianism: identity, popular culture and Russia's foreign policy, ed. Mark Bassin, Gonzalo Pozo, 2017, s. 263-281.

———: "Geopolitics versus ideology: Azerbaijan in Turkish views on Eurasia", Turkish-Azerbaijani Relations: One Nation Two Sta-tes?, ed. Murad Ismayılov, Norman Graham, Oxon & New York, Routledge, 2016, s. 54-70.

———: "The evolution of 'Euraisa' as a Geopolitical Concept in the Post-Cold War Turkey", Geopo-litics, C. 18, No: 1, 2013, s. 24-44.

Evera, Stephen van: "Hypotheses on Nationalism and War", In-ternational Security, C. 18, No: 4, 1994, s. 5-39.

Fassin, Eric: "The Geopolitics of Vatican Theology", Public Culture, C. 19, No: 2, 2007, s. 233-237.

Flint, Colin: Introduction to Geopolitics, New York, Rout-ledge, 2006.

Fokas, Effie: "The Trinity, the 'Prevailing Religion,' and the Greek Constitution", International Center for Law and Religion Stuies, 2020, (Çevrimiçi) https://talkabout.iclrs.org/2020/10/31/the-trinity-the-prevailing-religion-and-the-greek-constitution/, 27.02.2023.

"Foreign Policy", Britannica online Encylope-dia, 2024, (Çevrimiçi) https://www.britannica.com/ topic/foreign-policy.

Fox, Jonathan: "Religion as an Overlooked Element of Inter-national Relations", International Studies Review, C. 3, No: 3, 2001, s. 53-73.

"Frontier", Cambridge Dictionary, 2022, (Çev-rimiçi) https://dictionary.cambridge.org/dictionary/english/frontier.

Gerdziunas, Benas: "Kurz Shuts down Mosques, Takes Aims at 'Political Islam'", Politico, (08.07.2018), (Çev-rimiçi) https://www.politico.eu/article/kurz-islam-mosques-shuts-down-takes-aims-at-political/, 17.09.2023.

Giussani, Alessio: "Stronger than Politics: The Resilience of Ort-hodoxy in Greece", Reset Dialouges, (2020), (Çevrimiçi) https://www.resetdoc.org/story/stronger-than-politics-the-resilience-of-orthodoxy-in-greece/, 23.02.2023.

Gözaydın, İştar: Diyanet: Türkiye Cumhuriyeti'nde Dinin Tan-zimi, İstanbul, İletişim Yayınları, 2020.

Grbich, Carol: Qualitative Data Analysis: An Introduction, SAGE Publications Ltd, 2012.

Gregory, De-rek: "Imaginative Geographies", Progress in Hu-man Geography, C. 19, No: 4, 1995, s. 447-485.

Grigoriadis, Ioannis N.: “On the Europeanization of minority rights protection”, C. 78, Europeanization Of Turkish Public Policies: A score Card, 2016, s. 130-142.

Grigoriadis, Ioannis N., Jeffrey Haynes: “The Orthodox Church and Greek–Turkish relations: Religion as Source of Rivalry or Con-ciliation?”, Religion and Politics in Europe, the Middle East and North Africa, London, Rout-ledge, 2009.

Gülbay, Alper: “Türk Dış Politikasında İslam Dünyasına Yönelişin İdeoloji ve Güç Dengesi Bağlamında Analizi”, Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi, No: 65, 2019, s. 159-192.

Gürkan, Sali-me Leyla: “Yahudilik”, Yahudilik, C. 43, Ankara, Diya-net İşleri Başkanlığı, t.y., s. 226-232, (Çevrimi-çi) https://islamansiklopedisi.org.tr/yahudilik.

Habashi, Ja-nette: “Children’s Religious Agency: Conceptuali-sing Islamic Idioms of Resistance”, Area, C. 45, No: 3, 2013, s. 155-161.

Halbwachs, Maurice: “Maurice Halbwacks: From the Collective Memmory”, The Collective Memory, çev. Fran-cis J. Ditter, New York, Harper Colophon Bo-oks, 1980, s. 78-84.

Hamid, Shadi: “The Spectacular Failure of America’s Do-Nothing Policy in the Middle East”, The Atlan-tic, 09.10.2015, (Çevrimiçi) https://www.theat-lan-tic.com/international/archive/2015/10/midd-le-east-egypt-us-policy/409537/, 23.07.2023.

Haynes, Jeff-rey: “Religion and International Relations: What Do We Know and How Do We Know It?”, Religions, C. 12, No: 5, 2021.

———: Religion in Global Politics, London, Routledge, 2014.

———: Religious Transnational Actors and Soft Power, London, Routledge, 2016.

Hazır, Mesut: “Postsekülerliğin Gelişi: 21. Yüzyılda Seküler-liğin Sosyolojisini Yapmak”, Akademik İnce-lemeler Dergisi, C. 7, No: 2, 2017, s. 141-154.

Heper, Metin: Türkiye’nin Siyasal Hayatı: Tarihsel, Kuram-sal ve Karşılaştırmalı Açıdan..., İstanbul, Do-ğan Kitap, 2011.

Herrington Luke M., McKay Alas-dair, Jeffrey Haynes, (ed.): Nations Under God: The Geopolitics of Faith in the Twenty, Bristol, 2015.

Herzl, Theo-dore: Yahudi Devleti, İstanbul, Sümer Yayınları, 2017.

Ho, Vivian: “Donald Trump’s Bizarre, Threatening Letter to Erdoğan: ‘Don’t Be a Fool’”, The Guardian, (17.10.2019), blm. US news, (Çevrimiçi) https://www.theguardian.com/us-news/2019/oct/16/trump-letter-erdogan-turkey-invasion, 23.07.2023.

Hobsbawn, Eric J.: “Introduction: Inventing Traditions”, The In-vention of Tradition, ed. Eric J. Hobsbawn, Terence Ranger, Cambridge, Cambridge Uni-versity Press, 1983.

Houshofer, Karl: “Why Geopolitik?”, The Geopolitics Reader, ed. Simon Dalby, Paul Routledge, Gearóid Ó Tuathail, London, Routledge, 1997, s. 33-36.

Houtum, Henk van: "The Geopolitics of Borders and Boundaries", Geopolitics, C. 10, No: 4, 2005, s. 672-679.

Houtum, Henk van, Rodrigo Bueno Lacy: "Frontiers", The International Encyclopedia of Geography, John Wiley & Sons, 2017, s. 2514-2522, doi:10.1002/9781118786352.wbieg0859.

İleri, Kasım: "US fails to lead while 'leading from behind'", Anadolu Agency, (04.09.2014), (Çevrimiçi) https://www.aa.com.tr/en/politics/us-fails-to-lead-while-leading-from-behind/125346, 23.07.2023.

İnalcık, Halil: Atatürk ve Demokratik Türkiye, İstanbul, Kır-mızı Yayınları, 2016.

"İrşat Hizmetleri Daire Başkanlığı Görevleri", Diyanet İşleri Başkanlığı, 07.04.2024, (Çevri-miçi) https://dinhizmetleri.diyanet.gov.tr/sayfa/50/.

"İsrail'in Gazze'de yaptığı katliam Avrupa basınında", Anadolu Ajansı, 15.05.2018, (Çev-rimiçi) https://www.aa.com.tr/tr/dunya/israilin-gazzede-yaptigi-katliam-avrupa-basininda/1146456.

"İstatistikler", Diyanet İşleri Başkanlığı Strateji Geliştire Başkanlığı, 2023, (Çevrimiçi) https://stratejigelistirme.diyanet.gov.tr/sayfa/57/istatistikler, 10.11.2023.

İşcan, İsmail Hakkı: "Uluslararası İlişkilerde Klasik Jeopolitik Teo-riler ve Çağdaş Yansımaları", Uluslararası İlişkiler Dergisi, C. 1, No: 2, 2004, s. 47-79.

Jandorra, John: "The Rise of Macca: Geopolitical Factors", The Muslim World, C. 85, No: 4, 1995, s. 333-344.

"Jewish Population Rises to 15.3 Million Worldwide, with Over 7 Million Residing in Israel", The Jewish Agency for Israel, 25.09.2022, (Çevrimiçi) https://www.jewishagency.org/jewish-population-rises-to-15-3-million-worldwide-with-over-7-million-residing-in-israel/, 27.03.2023.

Jung, Dietrich: "Secularism": A Key to Turkish Politics?", Religion, Politics, and Turkey's EU Accession, ed. Dietrich Jung, Catharina Raudvere, Palgra-ve Studies in Governance, Security, and Deve-lopment, New York, Palgrave Macmillan US, 2008, s. 117-137, doi:10.1057/9780230615403_6.

———: "The Domestic Context of New Activism in Turkish Foreign Policy", International Journal, C. 67, No: 1, 2011, s. 23-38.

Kadri, Hic-hem, El Fatih Abdullahi Abdelsalam: "Geopolitics of Religion: How Does Religion Influence International Relations and State's Foreign Policies?", International Journal of World Policy and Development Studies, C. 6, No: 3, 2020, s. 28-37.

Kalkandjieva, Daniela: "The Economic Development of the Bulgarian Orthodox Church since the Liberation of Bul-garia (1878)", Archives de Sciences Sociales des Religions, No: 185, 2019, s. 125-144.

Kara, Mehtap: "Turkish-American Strategic Partnership: Is Turkey Still a Faithful Ally?", Southeast Euro-pean and Black Sea Studies, C. 23, No: 2, 2023, s. 431-451.

Karagiannis, Evangelos: "Secularism in Context: The relations Between the Greek State and the Church of Greece in Crisis", European Journal of Sociology, C. 50, No: 1, 2009, s. 133-167.

Karpathakis, Anna: “The Greek Orthodox Church and Identity Politics”, New York Glory, New York, New York University Press, 2001.

Kateryna V., Hnedina: “Strategy: Essence, Advantages, Methods and Techniques of Formation”, Экономическая теория, No: 2, 2019.

Kathy, Char-maz: “Grounded Theory: Methodology and Theory Construction”, International Encyclopedia of the Social & Behavioral Sciences, 2001, s. pp.6396-6399, (Çevrimiçi) DOI:10.1016/B0-08-043076-7/00775-0.

Katzenstein, Peter J.: Culture of National Security: Norms and Iden-tity in World Politics, New York, Colombia University Press, 1996.

Kearns, Gerry: “Progressive Geopolitics”, Geography Com-pass, C. 2, No: 5, 2008, s. 1599-1620.

Kılıç, Davut: “Ortadoğunun Dini Jeopolitiği ve Günümüze Yansımaları Üzerine Bir Deneme”, Fırat Üni-versitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, C. 13, No: 1, 2008.

Kızılçelik, Sezgin, Yaşar Erjem: Açıklamalı Sosyoloji Sözlüğü, İzmir, Saray Kitabevleri, 1996.

Kiraz, Betül Özyılmaz: “Popüler Jeopolitik ve Sinema: Önce Vatan Filmi Özelinde Türkiye’nin Jeopolitik Söyle-minde Kıbrıs’ın Analizi”, Marmara Üniversi-tesi Siyasal Bilimler Dergisi, C. 8, No: 2, 2020, s. 404-429.

Kore Savunma’sına Katılmamızda Dini ve Siyasi Zaruret: Kore’de Şehtliğin Mukaddes Manası, İlahiyat Kültür Telifleri, 1950.

Korkmaz, Mustafa: “Kavram Olarak Avrasya ve Avrasyacılık Yaklaşımları ile Avrasya Statejisine Bakış”, Avrasya Beşeri Bilim Araştırmaları Dergisi, C. 2, No: 2, 2022, s. 88-104.

“Korunan Kıyı Uzunluğu”, Türkiye Cumhuri-yeti Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Ba-kanlığı, 2022, (Çevrimiçi) https://cevreselgos-tergeler.csb.gov.tr/korunan-kiyi-uzunlugu-i-85779#:~:text=T%C3%BCrkiye'nin%20toplam%20k%C4%B1y%C4%B1%20uzunlu%C4%9Fu,olmak%20%C3%BCzere%208592%20km'dir., 09.05.2023.

Krauthammer, Charles: “The Obama Doctrine: Leading from Behind”, Washington Post, (2011), (Çevrimiçi) https://www.washingtonpost.com/opinions/the-obama-doctrine-leading-from-behind/2011/04/28/AFBCy18E_story.html, 23.07.2023.

Kristof, Ladis K. D.: “The Nature of Frontier and Boundaries”, Annals of the Association of American Geog-raphers, C. 49, No: 3, 1959, s. 269-282.

Kurnaz, Zey-nep: “Türkiye’de Siyasal Korku ve Akademik Ha-yatın İnşası”, Ankara, Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi Tezi, 2016.

Kütük, Zafer, Yusuf Demir: “Erbakan Osmanlı’yı övdü”, Sabah Gazetesi, (1999), (Çevrimiçi) http://arsiv.sabah.com.tr/ 1999/06/20/p02.html.

Laketa, Sunčana: “‘Even if it didn’t happen, it’s true’: The fan-tasy of geopolitics in the ‘post-truth’ era”, Emotion, Space and Society, C. 31, 2019, s. 155-161.

Liederman-Molokotos, Lina: “Identity crisis: Greece, orthodoxy, and the European Union”, Journal of Contemporary Religion, C. 18, No: 3, 2003, s. 291-315.

Lorberbaum, Menachem: “Making and Unmaking the Boundaries of Holy Land”, States, Nations and Borders: The Ethics of Making Boundaries, ed. Allen Buc-hanan, Margaret Moore, Cambridge, Camb-ridge University Press, 2003, s. 19-40, doi:10.1017/ CBO9780511613937.002.

Lucian, Leus-tean N.: “Eastern Orthodoxy, Geopolitics and the 2016 ‘Holy and Great Synod of the Orthodox Church’”, Geopolitcs, C. 23, No: 1, 2017, s. 201-2016.

Luttwak, Edward: “The Missing Dimension”, Religion, the Mis-sing Dimension of Statecraf, ed. Douglas Johnston, Cynthia Sampson, New York, Oxford University Press, 1994, s. 8-19.

Macala, Jarosław: “Religion and Geopolitics: Complicated Rela-tions”, 10 Years of Politics and Religion Jour-nal, Poland, University of Zielona Góra, 2017.

Macała, Jarosław: “Religious Policy and Geopolitics: Some Ref-lections”, Religious Policy: Between Theory and Practice, ed. Stefan Dudra, Tytus Jasku-lowski, Ryszard Michalak, Göttingen, Van-denhoeck & Ruprecht, 2022.

Magister, Sandro: “Exercises in Disinformation: The Pope Ac-cording to the Leading Newspapers”, Espress Online, (2007), (Çevrimiçi) http://chiesa.espresso. repubbli-ca.it/articolo/108781%26eng%3Dy.html, 20.02.2023.

Makris, Gera-simos, Dimit-ris Bekridakis: “The Greek Orthodox Church and the Econo-mic Crisis Since 2009”, International Journal for the Study of the Christian Church, C. 13, No: 2, 2013, s. 111-132.

Marchel H. Van, Herpen: Putin’s Propaganda Machine: Soft Power and Russian Foreign Policy, Lanham, Rowman & Littlefield Publishers, 2016.

Mardin, Şerif: “Ideology and religion in the Turkish revolu-tion”, International Journal of Middle East Studies, C. 2, No: 3, 1971, s. 197-211.

Mariam-Webster Dictionary: “Frontier”, 2022, (Çevrimiçi) https://www.merriam-webster.com/ dictionary/frontier.

Mark, Joshua J.: “St. Bartholomew’s Day Massacre”, World History Encyclopedia, 24.06.2022, (Çevrimiçi) https://www.worldhistory.org/St._Bartholomew's_Day_Massacre/, 08.04.2023.

Massaro, Va-nessa A., Jill Williams: “Feminist Geopolitics”, Geography Compass, C. 7, No: 8, 2013, s. 567-577.

Mayer, Mic-hael: “Geopolitics and Ideology in US Grand Stra-tegy”, Norwegian Institute for Defence Studies, 2008.

McConnell, Fiona: “The geopolitics of Buddhist reincarnation: contested futures of Tibetan leadership”, Area, C. 45, No: 2, 2013, s. 162-169.

Mearsheimer, John J.: Liderler Neden Yalan Söyler?: Uluslararası Politikada Yalan Gerçeği, İkinci Basım., İstan-bul, Küre Yayınları, 2018.

Meir, Alon Ben, Arbana Xharra: "Diyanet: Erdoğan'ın Balkanlardaki İslami Aracı", Http://alonben-meir.com/, 2018, (Çev-rimiçi) http://alonben-meir.com/writing/diyanet-erdoganin-balkanlardaki-islami-araci/?lang=tr, 17.09.2023.

Merriam, Sha-ran B.: Nitel Araştırma: Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber, çev. S. Turan, Ankara, Nobel Akade-mik Yayıncılık, 2018.

Metin, Osman, Şükrüye Ünal: "İçerik Analizi Tekniği: İletişim Bilimlerinde ve Sosyolojide", Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, C. 22, No: 2, 2022, s. 273-294.

Michalak, Ryszard: "Polityka wyznaniowa: Zakres zjawiska [Re-ligious Policy: Spectrum of the Case", Start, C. 26, No: 1, 2019.

Mills, Martin: "This Circle of Kings: Modern Tibetan Visions of World Peace", Boundless Worlds: An Anth-ropological Approach to Movement, Berghahn Books, 2009, s. 95-114, doi:10.1515/9781782 382157-006.

Milosz, Czesław: Unattainable Earth, çev. Robert Haas, 1986. bs, Ecco, t.y.

Minberden Öğütler, C. 1, 3. Baskı., Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı, 2019.

Minberden Öğütler-II, C. 2, 2. Baskı., Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı, 2016.

Minberden Öğütler-III, C. 3. Cilt, 1. Baskı., An-kara, Diyanet İşleri Başkanlığı, 2019.

Minberden Öğütler-IV, C. IV. Cilt, 2. Baskı., Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı, 2023.

Moisi, Domi-nique: Geopolitics of Emotion, London, Anchor, 2010.

Morgenthau, Hans: Politics among Nations: the Sturggle Power and Peace, New York, Alfred A. Knopf, Inc, 1948.

Muhasilovic, Jahja: "Turkey's Faith-based Diplomacy in the Bal-kans", Rising Powers Quarterly, C. 3, No: 3, 2018.

Muller, Mar-tin: "Text, Discourse, Affect and Things", The Ro-utledge Research Companion to Critical Geo-politics, ed. Merje Kuus, Klaus Dodds, London, Routledge, 2013, s. 49-67.

Muslim Popu-lation "Muslim Population By Country 2021", World Population Review, 2021.

Müller-Fahrenholz, Geiko: America's battle for god: A European Chris-tian looks at civil religion, William B. Eerdmans, 2006.

Newman, David: "From metaphysical to concrete landscapes homeland socialization in the Land of Israel", Land and Community: Geography in Jewish Studies, Maryland, University of Maryland Press, 1998, s. 153-184.

Nişancı, Zü-beyir: “Sayılarla Türkiye’de İnanç ve Dindarlık”, Saha Raporu, İstanbul, International Institute of Islamic Thought & Mahya Yayıncılık, 2023, (Çevrimiçi) https://nsp.marmara.edu.tr/dosya/nsp/Resimler/Say%C4%B1larla%20Tu%CC%88rkiye'de%20I%CC%87nanc%CC%A7%20ve%20Dindarl%C4%B1k_ebook.pdf.

Nobus, Dany: “Psychoanalytic Geopolitics”, Routledge Handbook of Psychoanalytic Political Theory, ed. Yannis Stavrakakis, Routledge, 2019, s. 355-368.

Nyroos, Lari: “Religeopolitics: Dissident Geopolitics and the ‘Fundamentalism’ of Hamas and Kach”, 2001, C. 6, No: 3, t.y., s. 135-157.

Fitzgerald Adam, (haz.): Oded Yinon: A Strategy For Israel In The 1980s (Does It Work Now?), Youtube, 2022, (Çevri-miçi) https://www.youtube.com/watch?v=kEeVkvp2dKQ.

Oğurlu, Ebru: “1998-2018 Arası Dönemde Türkiye’nin Afri-ka Deneyimi: Fikirden Eyleme Bir Dönüşüm”, Avrasya Etüdleri, C. 54, No: 2, 2018, s. 65-94.

Oğuzlu, Tarık: “Turkey and the West: Geopolitical Shifts in the AK Party Era”, Turkey’s Pivot to Euroasia, ed. Erşen Emre, Köstem Seçkin, 1st Edition., London, Routledge, 2019, s. 15-30.

———: “Turkey as a restrained middle power”, 2023.

———: “Türkiye’nin Güvenlik Kültürünün Oluşu-munda Psikolojik Unsurlar”, Politik Psikoloji Boyutuyla Türk Dış Politikası, ed. Şenol Kan-tarcı, Ankara, Nobel Akademik Yayıncılık, 2020, s. 163-190.

Oğuzlu, Tarık, Ahmet Kasım Han: “Making Sense of Turkey’s Foreign Policy from the Perspective of Neorealism”, Uluslara-rası İlişkiler Dergisi, C. Erken Görünüm, 2023, s. 1-19.

Olick, Jeffrey K.: “Collective Memory: The Two Cultures”, Soci-ological Theory, C. 17, No: 3, 1999, s. 333-348.

Oran, Baskın: “11 Eylül Olayı Ertesinde AKP Dönemi: Dö-nemin Bilançosu”, C. 3. Cilt, Türk Dış Politika-sı: Kurtuluş Savaşından Bugüne Olgular, Bel-geler, Yorumlar, 1. Baskı., İstanbul, İletişim Yayınları, 2013.

———: “Türk Dış Politikasının Teori ve Pratiği”, C. 1, Türk Dış Politikası, Kurtuluş Savaşından Bu-güne Olgular, Belgeler. Yorumlar, 6. Baskı., İstanbul, İletişim Yayınları, 2002, s. 17-54.

Osgood, Char-les, Evaleyn Walker: “Motivation and language behavior: A Con-tent Analysis of Suicide Notes”, The Journal of Abnormal and Social Psychology, C. 59, No: 1, 1959, s. 58-67.

Öcal, Devran Koray, Banu Gökarıksel: “Grounding Religious Geopolitics: The Every-day Counter-Geopolitical Practices of Turkish Mosque Communities in Germany”, Geofo-rum, C. 129, 2022, s. 151-160.

Öniş, Ziya: “Conservative Globalism at the Crossroads: The Justice and Development Party and the Thorny Path to Democratic Consolidation in Turkey”, Mediterranean Politics, C. 14, No: 1, 2009, s. 21-40.

Öniş, Ziya, Şuhnaz Yil-maz: “Between Europeanization and Euro-Asianism: Foreign Policy Activism in Turkey during the AKP Era”, Turkish Studies, C. 10, No: 1, 2009, s. 7-24.

Özcan, Ahmet: Teolojinin Jeopolitiği: Allah, Vatan, Özgürlük, İstanbul, Yarın Yayınları, 2016.

Özcan, Azmi: “Osmanlıcılık”, Diyanet İslam Ansiklopedisi, C. 33, Ankara, Diyanet İşleri Başkanlığı, 2007.

Özdemir, Öz-ge: “Türkiye yurt dışında nerelerde cami inşa etti, bu camilerin maliyeti ne?”, BBC Türkçe, (23.05.2019), (Çevrimiçi) bbc.com/turkce/haber-ler-turkiye-48294387, 17.09.2023.

Özkan, Meh-met: “Turkey’s Religious and Socio-Political Depth in Africa”, LSE Report, 2013.

———: “Turkey’s Religious Diplomacy”, The Arab World Geographer, C. 17, No: 3, 2014, s. 223-237.

Özkanca, Oya Dursun: Türkiye-Batı İlişkileri: İttifak İçi Muhalefet Siyaseti, çev. Ali Karatay, İstanbul, Koç Üni-versitesi Yayınları, 2023.

Özsüer, Esra: “Türk Yunan İlişkilerinin Psikopolitik Pers-pektifi: Grup Psikolojisi Eksenli Karşılıklı Se-çilmiş Zaferler ve Travmalar”, Politik Psikoloji Boyutuyla Türk Dış Politikası, Ankara, Nobel Akademik Yayıncılık, 2020, s. 1-749.

Öztürk, Ahmet Erdi: “Diyanet as a Turkish Foreign Policy Tool: Evidence from the Netherlands and Bulgaria”, Politics and Religion, C. 11, No: 3, 2018, s. 624-648.

Öztürk, Ahmet Erdi, Bahar Baser: “The Transnational Politics of Religion: Tur-key’s Diyanet, Islamic communities and Be-yond”, Turkish Studies, C. 23, No: 5, 2022, s. 701-721.

Öztürk, Ahmet Erdi, İştar Gözaydın: “A Frame for Turkey’s Foreign Policy via the Diyanet in the Balkans”, Journal of Muslims in Europe, C. 7, No: 3, 2018, s. 331-350.

Paasi, Anssi: “Geographical Perspectives on Finnish Natio-nal Identity”, GeoJournal, C. 43, 1997, s. 41-50.

Parlatır, İs-mail, Nevzat Gözaydın, Hamza Zülfi-kar: “Din”, Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu, 1998, s. 1-1136.

———: “Jeopolitik”, Türkçe Sözlük, Türk Dil Kurumu, 1998, s. 1-1136.

Patton, Mic-hael Quinn: Qualitative Research and Evaluation Methods, California, USA, Sage, 2015.

Philips, Char-les: “Massacre at Béziers”, Encyclopedia Britanni-ca, 14.07.2022, (Çevrimiçi) https://www.britannica. com/event/Massacre-at-Beziers, 08.04.2023.

Pickering, Steve: “Religious Geopolitics and the Geopolitics of Religion”, Understanding Geography and War, 2017, s. 115-137.

Pope Fracis: “Catechesis on Old Age: 1. The grace of time and the bond between age and life”, Libreria Editrice Vaticana, 23.02.2022, (Çevrimiçi)

https://www.vatican.va/content/francesco/en/audiences/2022/documents/20220223-udienza-generale.html.

Porter E., Mic-hael: “What is strategy?”, Harvard Business Re-view, 1996.

Prescott, J. R. V. (John Robert Victor), Gillian D. (Gillian Doreen) Triggs: International frontiers and boundaries, Marti-nus Nijhoff Publishers, 2008.

Psomiades, Harry J.: “Soviet Russia and the Orthodox Church in the Middle East”, Middle East Journal, C. 11, No: 4, 1957.

Puntigliano, Andrés Riva-rola: “The geopolitics of the Catholic Church in Latin America”, Territory, Politics, Governan-ce, No: 9, 2021.

Rabinow, Paul: “Space, Knowledge, and Power”, The Faucault Reader, New York, Pantheon Books, t.y.

Radaelli, Cla-udio M.: “The Europeanization of Public Policy”, The Politics of Europeanization, ed. Kevin Feat-herstone, Claudio M. Radaelli, Oxford Univer-sity Press, 2003, s. 0, doi:10.1093/0199252092.003.0002.

Rasku, Minna: “On the Border of East and West: Greek Geo-political Narratives”, Jyväskylän Yliopisto, 2007.

Raxhimi, Al-tın: “Davutoglu: ‘I’m Not a Neo-Ottoman’”, Bal-kan Fellowship for Jurnalistic Excellence, 21.04.2011, (Çevrimiçi) http://fellowship.birn.eu.com/ en/alumni-initiative/alumni-initiative-articles-davutoglu-i-m-not-a-neo-ottoman, 30.07.2023.

“Religious Composition by Country, 2010-2050”, Pew Research Center, 2022, (Çevrimiçi) https://www.pewresearch.org/religion/interactives/religious-composition-by-country-2010-2050/.

Rennan, Er-nest: Ulus Nedir?, çev. Gökçe Yavaş, 3. Baskı., İs-tanbul, Pinhan Yayıncılık, 2021.

Robert D. Kap-lan: Coğrafyanın İntikamı: Yaklaşan Çatışmalar ve Kaderle Savaş Hakkında Harita Bize Neler Söyler?, çev. Zahide Tuba Kor, 1. Baskı., İstan-bul, Küre Yayınları, 2022.

Roundometof Victor, Vasi-lios N. Makri-des, (ed.): Orthodox Christianity in 21st Century Greece: The Role of Religion in Culture, Ethnicity and Politics, Surrey, Aashgate Publishing, 2010.

Rus Ortodoks Kilisesi: “Rus Ortodoks Kilisesi: Ukrayna’da ölen Rus askerlerinin tüm günahları affedilecek”, Ha-ber, Euronews, 27.09.2022, (Çevrimiçi) https://tr.euronews.com/2022/09/27/rus-ortodoks-klisesi-ukraynada-olen-rus-askerlerinin-tum-gunahlari-affedilecek, 02.03.2023.

Sakellariou, Alexandros: “Authoritarianism and the Greek Orthodox Church: Historical and contemporary as-pects”, Rosa Luxemburg Stiftung, 2019, (Çev-rimiçi) https://www.rosalux.de/en/news/id/40997/authoritarianism-and-the-greek-orthodox-church, 23.02.2023.

Saldana, Johnny: Nitel Araştırmacılar İçin Kodlama El Kitabı, Pegem Akademi, 2019.

Sarıbay, Ali Yaşar, Süley-man Seyfi Öğün: Politikbilim, 2. Baskı., İstanbul, Sentez Yayın-ları, 2015.

Schmitt, Carl: Siyasi İlahiyat, Ankara, Dost Kitabevi, 2016.

———: The Nomos of the Earth in the International Law of Jus Publicum Europaeum, New York, Telos Press Publishing, 2006.

Scholarsight Learning: "Qualitative Data Analysis using MAXQDA: Scratch to Advanced", Udemy, 2023, (Çevri-miçi) https://www.udemy.com/course/qualitative-data-analysis-using-maxqda/?couponCode=2021PM25.

Semple, Ellen Churchill: Influences Of Geographic Environment On The Basis Of Ratzel's System Of Anthropo-Geography, New York, Henry Holt, 1911.

Senèze, Nico-las: "Pope Francis' Call for Peace", Internatio-nal.La-Croix.Com, 10.01.2017, (Çevrimiçi) https://inter-national.la-croix.com/news/religion/pope-francis-call-for-peace/4475, 07.03.2023.

———: "Pope Francis to Receive Russian President Putin on July 4", International.La-Croix.Com, 07.06.2019, (Çevrimiçi) https://international.la-croix.com/news/world/pope-francis-to-receive-russian-president-putin-on-july-4/10274, 07.03.2023.

Sevea, Iqbal Singh, Iqbal Singh Sevea: "Rejecting Nationalism, Relocating the Na-tion", The Political Philosophy of Muhammad Iqbal, Cambridge University Press, 2014, s. 126-163, doi:10.1017/cbo9780511920172.007.

Sınır: "Sınır", Türk Dil Kurumu, 2022, (Çevrimiçi) https://sozluk.gov.tr/.

Smith, Ant-hony D.: "The 'Sacred' Dimension of Nationalism", Millennium: Journal of International Studies, C. 29, No: 3, 2000, s. 791-814.

Snyder Jack, (ed.): Religion and International Relations Theory, Columbia University Press, 2011.

Solomonovich, Nadav: "Turkish Reupulic's Jihad? Religious Sym-bols, Terminology, and Ceremonies in Turkey during the Korean War 1950-53", Middle Eas-tern Studies, 2018, 1-16.

Song, Tao vd.: "Progress in international geopolitical rese-arch", Journal of Geographical Sciences, 2016.

Sönmezoğlu, Faruk: "Pacta Sund Servanda", Uluslararası İlişkiler Sözlüğü, İstanbul, Der Yayınları, 2005s. 529.

Starr, Harvey: "On Geopolitics: Spaces and Places", Interna-tional Studies Quarterly, No: 57, 2013, s. 433-439.

Statman, Da-nies: "Man-Made Boundaries and Man-Made Holi-ness in the Jewish Tradition", States, Nations and Borders: The Ethics of Making Bounda-ries, ed. Buchanan Allen, Margaret Moore, Cambridge, Cambridge University Press, 2003, 07.03.2023.

Stobdan, Phunchok: “Importance of Himalayan Buddhism & Geo-politics”, Indian Institute of Advanced Study, 26.04.2021, (Çevrimiçi) http://iias.ac.in/events/ importance-of-himalayan-buddhism-geopolitics/, 04.03.2023.

———: “The Trans-Himalayan Geopolitics”, Himala-yan Bridge, Routledge, 2020.

Sturm, Tristan: “Prophetic Eyes: The Theatricality of Mark Hitchcock’s Premillennial Geopolitics”, Geo-politics, C. 11, No: 2, 2006, s. 231-255.

———: “The Future of Religious Geopolitics: Towards a Research and Theory Agenda”, Royal Geog-raphical Society, C. 45, No: 2, 2013, s. 134-140.

———: “The Future of Religious Geopolitics: Towards a Research and Theory Agenda”, Royal Geog-raphical Society, C. 45, No: 2, 2013, s. 134-140.

———: “The Future of Religious Geopolitics: Towars a Research and Theory Agenda”, Area, C. 45, No: 2, 2013, s. 134-140.

Sunar, Burcu: “Adalet ve Kalkınma Partisi’nin Dış Politika Söyleminin Biçimlenmesinde Bir Etken Olarak Siyasi İlahiyat”, İstanbul, İstanbul Üniversite-si, Doktora Tezi Tezi, 2013.

Taban, Hayati: “Klasik ve Eleştirel Jeopolitiğin Karşılaştırıl-ması ve Stratejik Derinliğin Bu Bağlamda İnce-lenmesi”, Kastamonu Üniversitesi İİBF Dergi-si, C. 1, No: 1, 2013, s. 21-31.

Tanrısever, Oktay Fırat: “Discourses and Politics of Eurasianism in Turkey During the 2000s”, Turkey: Towards a Euroasian Shift?, ed. V. Tablot, Milano, ISPI, 2018, doi:10.14672/67057627.

Tarihçe: “Tarihçe”, Avrasya İslam Şurası, 2023, (Çev-rimiçi) https://avrasyaislamsurasi.diyanet.gov.tr/tr-TR/Content/Detail/2, 04.10.2023.

Taş, Hakkı: “A History of Turkey’s AKP-Gülen Conflict”, Mediterranean Politics, C. 23, No: 3, 2018, s. 395-402.

Tekin, Ahmet Recai: “Necmettin Erbakan: Kimlik, Siyaset ve Dış Politika”, Turkish Studies, C. 12, No: 8, 2017, s. 211-246.

Tekin, Ferhat: Sınırın Sosyolojisi: Ulus, Devlet ve Sınır İnsan-ları, İstanbul, Nobel Akademik Yayıncılık, 2020.

Temotée de, Rauglaudre: “’Batı’nın Papazı Olmayacak”, Le Monde Diplomatique Türkçe, (2023).

Teschke, Ben-no: The Myth of 1648: Class, geopolitics, and the making of modern international Relations, Verso, 2003.

“The Geopolitics of Israel: Biblical and Mo-dern”, Stratfor, 14.05.2011, (Çevrimiçi) https://worldview.stratfor.com/article/geopolitics-israel-biblical-and-modern, 23.03.2023.

True, Jacqui: “Feminizm”, Theories of International Relati-ons, ed. Schott Burchill, Andrew Linklater, Palgrave Macmillan UK, 1996.

"Trump attacks Turkey in tweet that says 're-lations' bad", Anadolu Ajansı, 2018, (Çevrimi-çi) https://www.aa.com.tr/en/americas/trump-attacks-turkey-in-tweet-that-says-relations-bad/1227713, 23.07.2023.

"Trump'ın Orta Doğu Planı: Kudüs bölün-memiş bir şekilde İsrail'in başkenti olacak", BBC, 28.01.2020, (Çevrimiçi) https://www.bbc.com/turkce/haberler-dunya-51284412.

Tuathail, Gearóid Ó: "Goeopolitical Structures and Cultures: Towards Conceptual Clarity in the Critical Study of Geopolitics", Geopolitics: Global Problems and Regional Concerns, ed. Lasha Tchantouridze, Manitoba, Center for Defence and Security Studies, 2004.

———: "Spiritual Geopolitics", Geopolitical Traditi-ons: A Century of Geopolitical Thought, ed. Klaus Dodds, David Atkinson, London, Rout-ledge, 2000, s. 1-392.

———: "Understanding critical geopolitics: Geopoli-tics and risk society", Journal of Strategic Stu-dies, C. 22, No: 2-3, 1999, s. 107-124.

Turner, Frede-rick Jackson: The Frontier in American History, Holt, Rine-hart & Winston, 1920.

Tümer, Gü-nay: "Budizm", Diyanet İslam Ansiklopedisi, C. 6, İstanbul, Diyanet İşleri Başkanlığı, 1992, s. 352-360, (Çevrimiçi) https://islamansiklopedisi.org. tr/budizm, 02.03.2023.

———: "Din", Türkiye Diyanet Ansiklopedisi, Türkiye Diyanet Vakfı, 1994, s. 312-320.

"Türkiye'de Dini Hayat Araştırması", Araş-tırma Raporu, Ankara, Diyanet İşleri Başkan-lığı, 2014.

"Türkiye'nin Acil İnsani Yardımları", Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, 2024, (Çev-rimiçi) https://www.mfa.gov.tr/turkiye_nin_-insani-yardimla-ri.tr.mfa#:~:text=Keza%2C%20ger%C3%A7ekle%C5%9Ftirdi%C4%9Fimiz%205%2C587%20milyar%20Dolar,Dolar%C4%B1%20ve%20%250.98%20olarak%20ger%C3%A7ekle%C5%9Fmi%C5%9Ftir., 11.08.2024.

"Ufuk", Türk Dil Kurumu, 2022, (Çevrimiçi) https://sozluk.gov.tr/.

Uğur, Mehmet: Avrupa Birliği ve Türkiye: Bir Dayanak ve İnandırıcıık İkilemi, İstanbul, Agora Kitaplığı, 2005.

Uzman, Nas-rullah: "II. Dünya Savaşı Sonrasında Sovyet Talepleri ve Türkiye'nin Tepkisi", Akademik Bakış, C. 11, No: 22, 2018.

Üstel, Füsun: "Makbul Vatandaş"ın Peşinde: II: Meşruiyet-ten Bugüne Vatandaşlık Eğitimi, 9. Baskı., İletişim Yayınları, 2021.

Vatandaş, Selim: "Avrupa Birliği 'Değerleri' ve İnandırıcılık Sorunu", İNSAMER Analiz, İstanbul, İNSAMER, 2018.

———: "Humanitarian Situation in Syrian and Politi-cal Burdens", Analiz, Uluslararası Mülteci Hakları Derneği, 2022.

Volkan, Va-mık: Bloodlines: From Ethnic Pride to Ethnic Terro-rism, New York, Farrar, Straus and Giroux, 1997.

———: Das Versagen der Diplomatie: Zur Psychoa-nalyse Nationaler Etnischer und Religioser Konftikte, Giessen, Germany, Psycho-sozial Verlag, 1998.

———: “Ethnonationalistic Rituals: An Introduction”, Mind and Human lnteraction, C. 4, 1992, s. 3-19.

———: Kıbrıs, Savaş ve Uyum, İstanbul, Everest Ya-yınları, 2008.

———: “On Chosen Trauma”, Mind and Human lnteraction, C. 4, No: 3, 1991, s. 3-19.

———: Politik Psikoloji, Ankara, Ankara Üniversitesi Rektörlüğü Yayınları, 1993.

Volkan, Va-mik: “Transgenerational Transmissions and Cho-sen Traumas: An Aspect of Large-Group Iden-tity”, Group Analysis, C. 34, 2001, s. 79-97.

Walker, Ric-hard: “Geography from the Left”, Geography in America, ed. Gary Gaile, Cort J. Willmott, Lon-don, Merrill Publishing Comp., 1989, s. 619-650.

Warner, Ca-rolyn M., Wal-ker Stephen G.: “Thinking about the Role of Religion in Fore-ign Policy: A Framework for Analysis”, Fore-ign Policy Analysis, No: 7, 2011, s. 113-135.

Wastnidge, Edward: “Imperial Grandeur and Selective Memory: Re-assessing Neo-Ottomanism in Turkish Foreign and Domestic Politics”, Middle East Critique, C. 28, 2019, s. 1-22.

Watt, W. Montgomery: Muhammad at Medina, Oxford, The Claren-don Press, 1956.

Webb, Daniel: “The everyday geopolitics of Messianic Jews in Israel-Palestine.”, University of London, 2015.

Wight, Martin: Power Politics, ed. Hedley Bull, Carsten Holb-raad, New York, Holmes & Meier Publishers, 1978.

Yalkın, Çağrı, Lerna K. Ya-nık: “Entrenching Geopolitical Imaginations: Brand(ing) Turkey Through Orhan Pamuk”, Journal of International Relations and Deve-lopment, No: 23, 2020, s. 339-358.

Yalvaç, Faruk: “Eleştirel Politik Ekonomi Yaklaşımı Açısın-dan Devlet-Toplum ve Sistem İlişkisi”, Deği-şen Dünyada Uluslararası İlişkileri Okumak, ed. Tarık Oğuzlu, Öner Akgül, 1. Baskı., İstan-bul, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2024, s. 29-58.

———: “Eleştirel Teori”, Uluslararası İlişkilere Giriş: Tarih, Teori, Kavram ve Konular, ed. Şaban Kardaş, Ali Balcı, İstanbul, Küre Yayınları, 2014, s. 149-159.

Yanık, Lerna K.: “Of Celebrities and Landmarks: Space, State and the Making of ‘Cosmopolitan’ Turkey”, Geopolitics, C. 22, No: 1, 2017, s. 176-203.

———: “The Metaphors of Vision: ‘Bridging’ Turkey’s Location, Role and Identity After the End of the Cold War.”, Geopolitics, C. 14, No: 3, 2009, s. 531-549.

———: “They Wrote history with Their Bodies’: Nec-rogeopolitics, Necropolitical Spces and Every-day Spatial Politics of Death in Turkey”, Tur-key’s necropolitical laboratory: democracy, violence and resistance, ed. Banu Bargu, Edin-burg, Edinburg University Press, 2019, s. 46-70.

———: “Valley of the Wolves-Iraq: Anti-Geopolitics Alla Turca”, Middle East Journal of Culture and Communication, No: 2, 2009, s. 153-170.

Yavuz, M. Hakan: “Understanding Turkish secularism in the 21th century: a contextual roadmap”, Southe-ast European and Black Sea Studies, C. 19, No: 1, 2019, s. 55-78.

Yeşiltaş, Mu-rat: “Eleştirel Jeopolitik”, Post Modern Uluslarara-sı İlişkiler Teorileri-2: Uluslararası İlişkilerde Eleştirel Yaklaşımlar, ed. Tayyar Arı, Bursa, Dora Yayınları, 2014, s. 227-260.

———: “Stratejik Derinlik’in Jeopolitik Tahayyülü”, Türkiye Ortadoğu Çalışmaları Dergisi, C. 1, No: 1, 2014, s. 25-56.

———: “The Transformation of the Geopolitical Vi-sion in Turkish Foreign Policy”, Turkish Stu-dies, C. 14, No: 4, 2013, s. 661-687.

———: Türkiye’de Ordu ve Jeopolitik Zihniyet, Anka-ra, Kadim Yayınları, 2016.

Yeşiltaş, Mu-rat, Sezgi Dur-gun: “Coğrafya ve Jeopolitiği Tartışmak: Eleştirel Bir Değerlendirme”, Türkiye Dünyanın Nere-sinde: Hayali Coğrafyalar, Çarpışan Anlatılar, ed. Murat Yeşiltaş, Pınar Bilgin, İstanbul, Koç Üniversitesi Yayınları, 2020, s. 1-272.

Yeşiltaş Mu-rat, Sezgi Dur-gun, Pınar Bilgin, (ed.): Türkiye Dünyanın Neresinde?: Hayali Coğraf-yalar Çarpışan Anlatılar, İstanbul, Koç Üni-versitesi Yayınları, 2015.

Yetim, Hüsna Taş, Ayşe Ha-zar: “S400s, sanctions and defiance: explaining Turkey’s quest for strategic autonomy and the US response”, Southeast European and Black Sea Studies, C. 23, No: 1, 2023, s. 179-199.

Yıldız Uğur-can, (çev.): “Papa Francis, Rusya - Ukrayna savaşından NATO’yu sorumlu tuttu”, Independent Türk-çe, 04.05.2022, (Çevrimiçi) https://www.indyturk.com/node/505531/d%C3%BCnya/papa-francis-rusya-ukrayna-sava%C5%9F%C4%B1ndan-natoyu-sorumlu-tuttu, 07.03.2023.

Yorgason, Ethan, Dale Robertson: “Mormonism’s Raveling and Unraveling of a Geopolitical Thread”, Geopolitics, C. 11, No: 2, 2006, s. 256-279.

“Yurt Dışı Tamamlanan Camiler”, Türkiye Diyanet Vakfı, 2024, (Çevrimiçi) https://tdv.org/tr-TR/project-type/yurt-disi-tamamlanan-camiler/page/2/.

Yurteri, Ham-za: “Ak Parti Dönemi Türk Dış Politikasında Cumhurbaşkanı’nın Rolü”, Ortadoğu Etüdle-ri, 2019, 170-201.

Zürcher, Erik Jan: “The Vocabulary of Muslim Nationalism”, International Journal of the Sociology of Lan-guage, C. 1999, No: 137, 1999, s. 81-92.

BATI ANADOLU TÜRK MİMARİSİNDE AKDENİZ ETKİSİ

14-15. Yüzyıl

Kubilay ARPACI

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1886
Sanat Tarihi

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-628-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) –
ARPACI, Kubilay
Batı Anadolu Türk Mimarisinde Akdeniz Etkisi
14-15. Yüzyıl

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65-66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mh.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mh.
Gül Sk. No: 15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Arşivler

Beçin Kalesi Kazı Başkanlığı Arşivi.

Doç. Dr. Hasan Uçar Arşivi.

İBB Atatürk Kitaplığı, Mimar Hüsrev Tayla Arşivi, FOTO_046672, FOTO_043522, FOTO_038392.

İzmir Vakıflar Bölge Müdürlüğü Arşivi.

Ministère de la Culture (France), Fonds Albert Gabriel INHA, *AG20K002533, AG20K005595, AG20K005598.*

Kitaplar/Kitap Bölümleri

A History of the Crusades, Volume IV: The Art and Architecture of the Crusader States, K. M. Setton - H. W. Hazard (ed), The University of Wisconsin Press, London 1977.

Acun, Hakkı, *Manisa'da Türk Devri Yapıları*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1999.

Akşit, Oktay, *Likya Tarihi*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1967.

Akurgal, Ekrem, *Anadolu Kültür Tarihi*, TÜBİTAK Popüler Bilim Kitapları 67, Ankara 2008.

Akurgal, Ekrem, *Ege Batı Uygarlığının Doğduğu Yer*, İzmir Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayını, İzmir 2000.

Altan, Ebru, *İkinci Haçlı Seferi (1147-1148)*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 2003.

Altun, Ara, "Kütahya'nın Türk Devri Mimarisi-Bir Deneme", *Atatürk'ün Doğumunun 100. Yılına Armağan*, İstanbul 1981-1982, s. 171-700.

Altun, Ara, *Ortaçağ Türk Mimarisinin Anahatları İçin Bir Özet*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 1988.

Ardel, Ahmet, *Hidrografya Okyanus ve Denizler (Umumî Coğrafya Dersleri Cilt 2 Fasikül I)*, İstanbul Üniversitesi Yayınları No: 720, İstanbul 1975,

Arel, Ayda, *Menteşe Beyliği Devrinde Peçin Şehri*, Anadolu Sanatı Araştırmaları No: 1'den Ayrı Baskı, İstanbul 1968.

Arel, Ayda, "Menteşe Beyliği Mimarisi ve Balat İlyas Bey İmareti Bir Aidiyet Sorunu", *Balat İlyas Bey Külliyesi Tarih, Mimari, Restorasyon / İlyas Bey Complex History Architecture, Restoration*, ed. M. Baha Tanman - Leyla Elbirlik Kayhan, İstanbul 2011, s. 55-86.

Aslanapa, Oktay, *Türk Sanatı II*, Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı Kültür Yayınları, İstanbul 1973.

Atalay, İbrahim, *Türkiye Jeomorfolojisine Giriş*, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Yayınları No: 9, İzmir 1982.

Aziz (Ogan), *Efezos - Ayasuluğ Rehberi*, Hafızali Matbaası, İzmir 1927.

Ayverdi, Ekrem Hakkı, *İstanbul Mi'mârî Çağının Menşe'i Osmanlı Mi'mârîsinin İlk Devri 630-805 (1230-1402)*, İstanbul Fetih Cemiyeti, İstanbul 1966.

Ayverdi, Ekrem Hakkı, *Osmanlı Mi'marisinde Çelebi ve II. Sultan Murad Devri, 806- 855 (1403- 1451*), C. II, İstanbul Fetih Cemiyeti, İstanbul 1972.

Ayverdi, İlhan, *Misalli Büyük Türkçe Sözlük (Kubbealtı Lugatı)*, C. I (A-G), İstanbul 2006.

Bahadır, Gürhan, *Antakya Haçlı Prensliği (1098-1126)*, Pegem Akademi Yayıncılık, Ankara 2013.

Baktıaya, Adil, *Osmanlı Suriyesi'nde Arapçılığın Doğuşu Sosyo-Ekonomik Değişim ve Siyasi Düşünce*, Bengi Yayınları, İstanbul 2009.

Baykal, Kâzım, *Bursa ve Anıtları*, Cenkler Matbaacılık, İstanbul 1982.

Bayrakal, Sedat, *Erken Dönem Osmanlı Minberleri*, Gökkube Yayınları, İstanbul 2008.

Behrens-Abouseif, Doris, *Islamic Architecture in Cairo: An Introduction*, The American University in Cairo Press, Cairo 1998.

Bilgin, Süreyya Eroğlu, *Batı Anadolu Beyliklerinde Bezeme Anlayışı (Camiler)*, Gece Kitaplığı, İstanbul 2017.

Blessing, Patricia, *Architecture and Material Politics in the Fifteenth-Century Ottoman Empire*, Cambridge University Press, New York, 2022.

Boase, T. S. R., "Ecclesiastical Art in the Crusader States in Palestine and Syria", *Volume IV: A History of the Crusades, The Art and Architecture of the Crusader States*, ed. K. M. Setton - H. W. Hazard, The University of Wisconsin Press, London 1977, s. 69-139.

Boase, T. S. R., "The Arts in Frankish Greece and Rhodes", *Volume IV: The Art and Architecture of the Crusader States*, ed. K. M. Setton - H. W. Hazard, The University of Wisconsin Press, London 1977, s. 208-250.

Braudel, Fernand, *Akdeniz ve Akdeniz Dünyası*, C. I-II, çev. Mehmet Ali Kılıçbay, Eren Yayıncılık, İstanbul 1989.

Burgoyne, Michael Hamilton, *Mamluk Jerusalem: An Architectural Study*, Council for British Research in the Levant, 1987.

Burns, Ross, *Monuments of Syria an Historical Guide*, I. B. Tauris, New York 1999.

Contact and Conflict in Frankish Greece and the Aegean, 1204–1453 Crusade, Religion and Trade between Latins, Greeks and Turks, ed. Nikolaos G. Chrissis, Mike Carr, Routledge, New York 2016.

Bulut, Lale, Demir, Aydoğan vd., "Sultanlar Kenti Bursa", *Akdeniz'de İslâm Sanatı Erken Osmanlı Sanatı Beyliklerin Mirası, Arkeoloji ve Sanat Yayınları*, İstanbul 1999, s. 95-126.

Creswell, K. A. C., *The Muslim Architecture of Egypt*, I-II, Clarendon Press, Oxford 1952-1959.

Çavuşdere, Serdar, *Avrupa'nın Türk Sorunu*, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2016.

Çelik, Sebahattin, *Beşinci Haçlı Seferi 1217-1221*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2023.

Çevik, Nevzat, *Lykia Kitabı Arkeolojisi, Tarihi ve Kültürleriyler Batı Antalya*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2023.

Çetintaş, Sedat, *Türk Mimari Anıtları: Osmanlı Devri Bursa'da Murat I ve Bayezit I Binaları*, İstanbul 1952.

Çuhadar, N. Özlem, *Bursa Camilerinde Revak Erken Dönem Üzerine Bir Deneme*, Bursa Kültür A.Ş., Bursa 2011.

Demiriz, Yıldız, *Osmanlı Mimarisinde Süsleme I Erken Devir (1300-1453)*, Kültür Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1979.

Demirkent, Işın, *Haçlı Seferleri*, Dünya Yayıncılık, İstanbul 1997.

Demirkent, Işın, *Urfa Haçlı Kontluğu Tarihi (1098-1118)*, C. I, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1990.

Emecen, Feridun M., *İlk Osmanlılar ve Batı Anadolu Beylikleri Dünyası*, Kapı Yayınları, İstanbul 2021.

Enlart, Camille, *Gothic Art and the Renaissance in Cyprus*, English translation: D. Hunt, Trigraph, London 1987.

Falkener, Edward, *Ephesus and the temple of Diana*, DAY & SON, London 1862.

Folda, Jaroslav, *Crusader Art in the Holy Land, From the Third Crusade to the Fall of Acre*, Cambridge University Press, 2005.

Folda, Jaroslav, "East Meets West: The Art and Architecture of the Crusader States", A Companion to Medieval Art: Romanesque and Gothic, ed. Conrad Rudolp, Blackwell Publishing, 2006, s. 488-509.

Gabriel, Albert, *Bir Türk Başkenti Bursa*, I, haz. Neslihan Er, Hamit Er, Aykut Kazancıgil, OsmanGâzi Belediyesi, Bursa 2015.

Gabriel, *La Cité de Rhodes MCCCX - MDXXII Topographie Architecture Militarie*, E. de Boccard, Paris 1921.

Gabriel, Albert, *La Cité de Rhodes MCCCX - MDXXII Architecture Civile et Religieuse*, E. de Boccard, Paris 1923.

Gençer, Funda, Kaplan, Zişan, vd., "Tarihi Süreç İçinde Manisa Ulu Cami ve Medresesi", *Geçmişten Günümüze Manisa: Şehzade II. Mehmed ve Manisa Tarihi-Kültürü-Ekonomisi*, III, Manisa 2018, s. 1867-1892.

Geoffroi de Villehardouin, *4. Haçlı Seferi Kronikleri*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, çev. Ali Berktay, İstanbul 2008.

Grabar, Oleg, *İslam Sanatı Çalışmalarının İnşası II, İslami Görsel Kültür 1100-1800*, çev. Hayrullah Doğan, Albaraka Yayınları, İstanbul 2022.

Gündüz Küskü, Sema, *Osmanlı Beyliği Mimarisinde Anadolu Selçuklu Geleneği*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2014.

Hathaway, Jane, *Osmanlı Hâkimiyetinde Arap Toprakları*, çev. Gül Çağalı Güven, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2016.

Doğan *Hasol, Mimarlık Yapı ve Sözlüğü İngilizce / Türkçe*, YEM Yayın, İstanbul 2020.

Hawari, Mahmoud K., *Ayyubid Jerusalem (1187-1250)*, BAR International Series 1628, Oxford 2007.

Hermerén, Göran, *Influence in Art and Literature*, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 1975.

Hillenbrand, Carole, *Müslümanların Gözünden Haçlı Seferleri*, Alfa, İstanbul 2015.

Holt, P. M., *Haçlılar Çağı (11. Yüzyıldan 1517'ye Yakındoğu)*, çev. Özden Arıkan, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, İstanbul 1999.

İnalcık, Halil, *Devlet-i Aliyye Osmanlı İmparatorluğu Üzerine Araştırmalar Klasik Dönem (1302-1606) Siyasal, Kurumsal ve Ekonomik Gelişim*, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2022.

Jeffery, George, *Description of the Historic Monuments of Cyprus*, Zeno Booksellers and Publishers, London 1983.

Kasdagli, Anna-Maria, *Stone Carving of the Hospitaller Period in Rhodes: Displaced Pieces and Fragments*, Archaeopress, Oxford 2017.

Kennedy, Hugh, *Crusader Castles*, Cambridge University Press, Cambridge 2008.

Kızıltan, Ali, *Anadolu Beyliklerinde Cami ve Mescitler (XIV Yüzyıl Sonuna Kadar)*, Güven Basımevi, İstanbul 1958.

Kiel, Machiel, "Birgi Tarihi ve Tarihi Coğrafyası", *Birgi Tarihi, Tarihî Coğrafyası ve Türk Dönemi Anıtları*, Haz: Rahmi Hüseyin Ünal, T.C. Kültür Bakanlığı Sanat Eserleri, Ankara 2001, s. 1-54.

Kolay, İlknur Aktuğ, *Batı Anadolu 14. Yüzyıl Beylikler Mimarisinde Yapım Teknikleri*, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı, Ankara 2017.

Kollias, Elias, *The Medieval City of Rhodes and the Palace of the Grand Master*, Ministry of Culture Archaeological Receipts Fund, Athens 2005.

Kubach, Hans Erich, *Romanesque Architecture*, Harry N. Abrams, New York 1988.

Kuban, Doğan, *100 Soruda Türkiye Sanatı Tarihi*, Gerçek Yayınevi, İstanbul 1973.

Kuban, Doğan, *Çağlar Boyunca Türkiye Sanatının Anahatları*, YKY, İstanbul 2002.

Kuran, Aptullah, *İlk Devir Osmanlı Mimarisinde Cami*, Ortadoğu Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Yayınları, Ankara 1964.

Küçüksipahioğlu, Birsel, *Trablus Haçlı Kontluğu Tarihi*, Arkeoloji ve Sanat Yayınları, İstanbul 2006.

Lazarides, Paul, *The Monastery of Daphni*, Editions Hannibal, Athens 1977.

Lawrence, Thomas Edward, *Haçlı Kaleleri Haçlıların Avrupa Askerî Mimarisine Etkileri*, çev. Ömer Faruk Uyanık, Selenge Yayınları, İstanbul 2023.

Mayer, L. A., Islamic Architects and Their Works. Genève, 1956.

Mayer, L. A., *Saracenic Heraldry*, Oxford University Press, 1933.

Meinecke, Michael, *Die Mamlukische Architektur in Ägypten und Syrien (648/1250 bis 923/1517)*, I, Verlag J. J. Augustin GMBH, Glückstadt 1992.

Meinecke, Michael, *Patterns of Stylistic Changes in Islamic Architecture Local Traditions Versus Migrating Artists*, New York University Press, 1995.

Muhibbeddin Ebu Hamid Makdîsî (el-Kudsî), *Mısır'daki İslâm Devletleri ve Türk Memlüklerin Faziletleri*, çev. Ramazan Şeşen, Yeditepe Yayınevi, İstanbul 2019.

Naza-Dönmez, E. Emine, "İznik Yeşil Camii ve Türk Mimarisindeki Yeri", *Prof. Dr. Halûk Abbasoğlu'na 65. Yaş Armağanı*, Suna - İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Antalya 2008, s. 807-832.

Neuman, W. Lawrance, *Toplumsal Araştırma Yöntemleri Nitel ve Nicel Yaklaşımlar*, C. II, çev. Sedef Özge, Yayınodası, Ankara 2013

Nicolle, David, *Dördüncü Haçlı Seferi 1202-04*, çev. Gürkan Ergin, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, İstanbul 2013.

Niemann, George, "Die seldschukischen Bauwerke in Ajasoluk" *Forschungen in Ephesos*, Österreichisches Archäologisches Institut, Wien 1906, s. 111-131.

Otto-Dorn, Katharina, *Das Islamische İznik*, Itanbuler Forschungen Herausgegeben von der Zweigstelle Istanbul des Archäologischen Instituts, Berlin 1941.

O'Connel, Monique, Dursteler, Eric R., *Roma İmparatorluğunun Çöküşünden Napolyon'un Yükselişine Akdeniz Medeniyetleri*, çev. Bozkurt Leblebicioğlu, Say Yayınları, İstanbul 2019.

Öney, Gönül, *Beylikler Devri Sanatı XIV. - IV. Yüzyıl (1330 - 1453)*, Türk Tarih Kurumu 2007.

Ötüken, Yıldız, Durukan, Aynur, vd., *Türkiye'de Vakıf Abideler ve Eski Eserler III Bursa İli Merkez*, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 1983.

Ötüken, Yıldız, Durukan, Aynur, vd., *Türkiye'de Vakıf Abideler ve Eski Eserler IV Bursa İli Merkez*, Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, Ankara 1986.

Özbek, Yıldıray, "Bursa Ulu Camii Minberi", *Sanat Tarihi Araştırmaları: Prof. Dr. Haşim Karpuz'a Armağan*, ed. Mustafa Denktaş - Osman Eravşar, Kıvılcam Kitapevi, Kayseri 2007, s. 295-314.

Özbek, Yıldıray, "Doğu-batı Kavşağında Bir Osmanlı Yapısı: Milas Firuz Bey Zaviyesi", *Prof. Dr. Zafer Bayburtluoğlu Armağanı*, ed. Mustafa Denktaş - Yıldıray Özbek, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Personel ve Egitim Dairesi Başkanlıgı Kültür Yaylnları No: 36, Kayseri 2001, s. 397-434.

Özbek, Yıldıray, *Osmanlı Beyliği Mimarisinde Taş Süsleme (1300-1453)*, T.C. Kültür Bakanlığı Sanat Eserleri, Ankara 2002.

Öztürk, Mustafa, "Dört Halife Döneminde Bilâd-ı Şam'da İslamlaşma ve Kültürel Değişim", *Omeljan Pritsak Armağanı*, ed. Mehmet Alpargu - Yücel Öztürk, Sakarya Üniversitesi Yayın No: 51, Sakarya 2007, s. 403-418.

Polybios, *Historiai: Akdeniz Dünyası ve Roma'nın Yükselişi*, C. I-II, çev. Oğuz Yarlıgaş, Alfa Basım Yayım, İstanbul 2021.

Pringle, Denys, "Architecture in the Latin East", *The Oxford History of the Crusades 1098–1571*, ed. J. Riley-Smith, Oxford University Press, New York 1999, 155-175.

Pryor, John H., *Akdeniz'de Coğrafya, Teknoloji ve Savaş (Araplar, Bizanslılar, Batılılar ve Türkler*, çev. Füsun Tayanç - Tunç Tayanç, Kitap Yayınevi, İstanbul 2004.

Rahimli, İsmayil, *Altıncı Haçlı Seferi (1228-1229) Kudüs'ün Diplomasi Yoluyla Kaybı*, Dönem Yayıncılık, İstanbul 2022.

Riefstahl, Rudolf Meyer, *Cenubu Garbî Anadolu'da Türk Mimarisi*, çev. İsvan Adıvar, Dorlion Yayınları, Eskişehir 2023.

Roberts, J. M., *Dünya Tarihi Tarihöncesi Çağlardan 18. Yüzyıla…*, C. I, çev. İdem Erman, İnkılâp Kitabevi, İstanbul 2015.

Runciman, Steven, *Haçlı Seferleri Tarihi*, C. I, çev. Fikret Işıltan, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1986.

Sauvaget, Jean, *Les Monuments Historiques de Damas*, Imprimerie Catholique, Beirut 1932.

Salibi, Kamal S., *Syria under Islam: Empire on Trial 634-1097*, Caravan Books, New York 1977.

Schayegh, Cyrus, *Ortadoğu ve Modern Dünyanın İnşası*, çev. Gül Atmaca, İletişim Yayınları, İstanbul 2021.

Sönmez, Zeki, *Başlangıcından 16. Yüzyıla Kadar Anadolu Türk-İslam Mimarisinde Sanatçılar*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1995.

Tabak, Faruk, *Solan Akdeniz 1550-1870 Coğrafi-Tarihsel Bir Yaklaşım*, çev. Nurettin Elhüseyni, YKY, İstanbul 2010.

Tabbaa, Yasser, *Sünniliğin Yükselişi ve İslam Sanatı'nın Dönüşümü*, çev: Abdullah Sami Sümer, Ketebe Sanat, İstanbul 2024.

Tanman, M. Baha, "14. ve 15. Yüzyılların Anadolu Türk Mimarlığında Gotik Etkiler", *Afife Batur'a Armağan Mimarlık ve Sanat Tarihi Yazıları*, Literatür Yayınları, İstanbul 2005, s. 213-225.

Tanman, M. Baha, "Anadolu Türk Mimarlığında Kullanılmış Bir Silme Türünün Kökeni ve Gelişimi Hakkında", *Prof. Dr. Halûk Abbasoğlu'na 65. Yaş Armağanı*, Suna - İnan Kıraç Akdeniz Medeniyetleri Araştırma Enstitüsü, Antalya 2008, s. 1123-1134.

Tanman, M. Baha, "Mamluk Influences on the Architecture of the Anatolian Emirates", *The Arts of the Mamluks in Egypt and Syria – Evolution and Impact*, ed. Doris Behrens-Abouseif, Bonn University Press, Bonn 2012, s. 283-300.

Tanman, M. Baha, *Osmanlı Mimarlığının 7 Yüzyılı "Uluslarüstü Bir Miras"*, ed. Nur Akın - Afife Batur, YEM Yayınları, İstanbul 2000, s. 82-90.

Taragan, Hanna, "Mamluk Patronage, Crusader Spolia", *Developing Perspectives in Mamluk History*, ed. Yuval Ben-Bassat, Brill 2017, s. 269-286.

Texier, Charles, *Küçük Asya Coğrafyası, Tarihi ve Arkeolojisi*, I, Çev: Ali Suat, Enformasyon ve Dokümantasyon Hizmetleri Vakfı, Ankara 2002.

The Syrian Land in the 18th and 19th Century, ed. Thomas Philipp, Franz Steiner Verlag, Stuttgart 1992.

Tokuş, Ömer, *Başlangıçtan Mirdâsîlerin Sonuna Kadar Bilâdü'ş-Şâm'da Müslüman Bizans Münasebetleri*, Araştırma Yayınları, Ankara 2020.

Tüfekçioğlu, Abdülhamit, *Erken Dönem Osmanlı Mimarisinde Yazı*, T.C. Kültür Bakanlığı Sanat Eserleri, Ankara 2001.

Uluçay, Çağatay, Gökçen, İbrahim, *Manisa Tarihi*, Manisa Halkevi Yayınları, İstanbul 1939.

Usta, Aydın, "Başlangıçtan 14. Yüzyıla Kadar Haçlı Düşüncesindeki Süreklilik ve Dönüşüm", *14. Yüzyılda Haçlılar ve Türkler*, ed. Altan Çetin, Selenge Yayınları, İstanbul 2023, s. 15-24.

Usta, Ahmet, *Hilal ile Haç Arasında Hayatlar Ortaçağ Akdenizi'nde Ticaret ve Tüccarlar (1260-1291)*, İletişim Yayınları, İstanbul 2022.

Uysal, Ali Osman, *Germiyanoğlu Beyliğinin Mimarî Eserleri*, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları, Ankara 2006.

Uzunçarşılıoğlu, İsmail Hakkı, *Afyon Karahisar, Sandıklı, Bolvadin, Çay, İsaklı, Manisa, Birgi, Muğla, Milas, Peçin, Denizli, Isparta, Atabey ve Eğirdir deki Kitabeler ve Sahip, Saruhan, Aydın, Menteşe, İnanç, Hamit Oğulları Hakkında Malûmat*, İstanbul Devlet Matbaası, İstanbul 1347/1929.

Uzun Çarşılıoğlu, İsmail Hakkı, *Bizans Selçukileriyle Germiyan ve Osman Oğulları Zamanında Kütahya* Şehri, Devlet Matbaası, İstanbul 1932.

Ünal, Rahmi Hüseyin, *Beçin Kazılarının 15 Yılı (1995-2009)*, Muğla Büyükşehir Belediyesi Kültür Yayınları, Muğla 2018.

Ünal Rahmi Hüseyin, "Ulu Cami", *Birgi Tarihi, Tarihî Coğrafyası ve Türk Dönemi Anıtları*, Haz: Rahmi Hüseyin Ünal, T.C. Kültür Bakanlığı Sanat Eserleri, Ankara 2001, s. 58-78.

van Berchem, Max, *Die Muslimischen Inschriften von Pergamon*, Abhandlungen der Königlich Preussischen Akademie der Wissenschaften, Berlin 1912.

Yavuz, Nuri, *Anadolu'da Beylikler Dönemi -Siyasi Tarih ve Kültür-*, Nobel Akademik Yayıncılık, İstanbul 2020.

Zachariadou, Elizabeth A., *Trade and Crusade: Venetian Crete and the Emirates of Menteshe and Aydın (1300-1415)*, Library of the Helenic Institutu of Byzantine, Venice 1983, 11-12.

Wilson, James, *Medieval Syria and the Onset of the Crusades The Political World of Bilad al-Sham 1050-1128*, Edinburgh University Press, Edinburgh 2023.

Wittek, Paul, *Menteşe Beyliği*, çev. Orhan Şaik Gökyay, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1999.

Wulzinger, Karl, *Die Piruz-Moschee zu Milas (Ein Beitrag zur Frühgeschichte osmanischer Baukunst)*, Karlsruhe 1925.

Wulzinger, Karl, Wittek, Paul, Sarre, Friedrich, *Das Islamische Milet*, Staatliche Museen zu Berlin, Berlin 1935.

Makeleler

Acun, Hakkı, "Manisa İshak Çelebi Külliyesi", *Vakıflar Dergisi*, 19, (1985), s. 127-146.

Altan, Ebru, "Haçlı Seferleri ve Anadolu (1097-1190): Türkiye Selçukluları Tarihinde Haçlı Seferlerinin Yeri ve Önemi", *USAD*, 12 (Bahar 2020), s. 35-50.

Altan, Ebru, "Templier ve Hospitalier Şövalye Tarikatlarının Kuruluşu", *Belleten*, LXVI/245, (2002), s. 87-94.

Arel, Ayda, "Yorumun Meşruiyeti: Manisa Ulu Camii Örneği", *İpek Yolu: Konya Ticaret Odası Dergisi / Konya Kitabı X, / Rüçhan Arık - M. Oluş Arık'a Armağan / Özel Sayı*, (2007), s. 77-86.

Arpacı, Kubilay, "Bergama Ulu Camii Hakkında Bazı Görüşler", *Erdem*, 2025, (88), s. 27-47.

Ayverdi, Ekrem Hakkı, "Orhan Gâzi Devrinde Mi'mârî", *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yıllık Araştırmalar Dergisi*, 1, (1956), s. 115-198.

Ayverdi, Ekrem Hakkı, "Bursa Orhan Gâzi Cami ve Osmanlı Mimarisinin Menşei Meselesi", *Vakıflar Dergisi*, 7, (1965), s. 69-83.

Ayverdi, Ekrem Hakkı, "Dimetoka'da Çelebi Sultan Mehmed Camii", *Vakıflar Dergisi*, 3, (1956), s. 13-16.

Ayverdi, Ekrem Hakkı, "Yıldırım Bayezid'in Bursa Vakfiyesi ve Bir İstibdalnamesi", *Vakıflar Dergisi*, 8, (1969), s. 37-46.

Balık, İbrahim, "II. Haçlı Seferinin Seyrini Değiştiren Savaş: Kazıkbeli", *USAD*, 15 (Güz 2021), s. 31-62.

Bayat, Ali Haydar, "Birgi Ulu Camii Minberi", *Vakıflar Dergisi*, 22, (1991), s. 133-150.

Bozkurtoğlu Özcan, Özge, "Lusignanların 1361 Yılında Antalya'yı (Adalia) İşgalinin Ardında Yatan Sebepler", *CEDRUS*, V (2017), s. 397-409.

Blessing, Patricia, "Mediterranean Anatolia, Anatolian Mediterranean: A Landmass and Its Sea(s)", *Architectural Histories*, 12-1 (2024), s. 1-19.

Budak, Ayşe, "Onarımın Tarihi Görsellerden Okunması: Bursa Orhan Camisi Örneği", *Sanat Tarihi Yıllığı*, 27, (2018), s. 39-62.

Çakmakoğlu Kuru, Alev, Orta Çağ Anadolu Türk Mimarisinde Düğüm Motifi ve İkonografisi, *Erdem*, 51, (2008), s. 23-52.

Çaycı, Ahmet, "Korkuteli (İstanoz) Tarihi ve Korkuteli Alaaddin Camii Üzerine Bir Araştırma", *Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, 16, (2004), 107-128.

Demirkent, Işın, "Hıttîn Zaferi ve Kudüs'ün Müslümanlarca Fethinin Batı'daki Akisleri", *Belleten*, LII/205, (1988), s. 1547-1556.

Derin, Sevil, Yenilir, Tülin, "Charles Texier'nin Gözünden Selçuk İsa Bey Camisi", *Türk Kültürü İncelemeleri Dergisi*, 52, (2024), s. 89-138.

Durukan, Aynur, "Beylikler Dönemi Kültür Ortamından Bir Kesit", *Journal of Turkish Studies*, s. IX/10, (2014), s. 391-502.

Erdem Yücel, "Bursa Ulucamii Restorasyonu", *Arkitekt*, 313 (1963), s. 121-122.

Ersoy, Bozkurt, "Bergama Ulu Camii", *Sanat Tarihi Dergisi*, 4, (1988), s. 57-66.

Eser, Gülşah, Arpacı, Kubilay, "İsveçli Arkeolog Prof. Dr. Axel Waldemar Persson'un Türkiye'deki Çalışmaları", *Yakın Dönem Türkiye Araştırmaları*, 43 (2023), s. 195-226.

Eskikurt, Adnan, "Batı Anadolu'da İlk Selçuklu Faaliyetleri (1025-1081)", *USAD*, 10 (2019), s. 251-266.

Gök İpekçioğlu, Sevinç, "Manisa Ulu Cami'nin Örtü ve Duvar Sisteminde Ortaya Çıkarılan Testiler", *Sanat Tarihi Dergisi*, 30, (2021), s. 567-589.

Gül, Mesut, "Memluklarda Siyasi Sembolizmin Sanata Yansımasına Bir Örnek: Renk / Rünuk", *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1, (2017), s. 516-533.

Gülgen, Hicabi, "Bursa Ulu Cami Müezzin Mahfili ve Tezyinatı", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 25, (2016), s. 51-72.

Gülmez, Bengü, "II. Hugues de Lusignan Döneminde Kıbrıs ve Kudüs Naipliği Meselesi", *USAD*, 16, (2022), s. 195-212.

Gündüz Küskü, Sema "Bir Sanatçı, İki Minber: Manisa Ulu Cami (1376) ve Bursa Ulu Cami (1399) Minberleri Üzerinden Düşünceler", *Journal of Turkish Studies*, 16/7 (2021), s. 155-175.

Gürbıyık, Cengiz, Çakmak, Şakir, "Yeni Bulgular Işığında Manisa Ulu Cami ve Medresesi", *Sanat Tarihi Dergisi*, 30/1, (2021), s. 537-565.

Güzel, Sevinç, "Batı Anadolu Bölgesi Tarihöncesi Dönemlerine Yeni Katkılar", *Belleten*, LXVII/250, (2003), s. 719-738.

Hassan, Ihab H., "The Problem of Influence in Literary History: Notes Towards a Definition", *The Journal of Aesthetics and Art Criticism*, Vol. 14, No. 1 (1955), s. 66-76.

Herzfeld, Ernst, "Damascus: Studies in Architecture: I", *Ars Islamica*, 9, (1942), s. 1-53.

Herzfeld, Ernst, "Damascus: Studies in Architecture: II", *Ars Islamica*, 10, (1943), s. 13-70.

Herzfeld, Ernst, "Damascus: Studies in Architecture: III", *Ars Islamica*, 11/12, (1946), s. 1-71.

Herzfeld, Ernst, Damascus: Studies in Architecture: IV", *Ars Islamica*, 13, (1948), s. 118-138.

Hukmat, Sara, Arslangazi Uzunahmet, Havva, "The Decorative Orientations in the Mediterranean Architecture and its Influence on the Development of Cultural Sustainability", *European Journal of Sustainable Development*, 9, (2020), s. 109-125.

Kaya, Mehmet Ali, "Anadolu'da Roma Eyaletleri: Sınırlar ve Roma Yönetimi", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, XXIV/38, 2005, s. 11-30.

Keskin, Mustafa Çağhan, "'üstâd ibni üstâd': Erken Osmanlı Mimarlığında Babalar ve Oğullar", *Sanat Tarihi Yıllığı*, 32, (2023), s. 347-365.

Kiel, Machiel, "Cross-Cultural Contacts in 14th Century Anatolia Gothic Influences of the Architecture of the Turcoman Principalities of Western and Central Anatolia (Examples from Antalya, Bergama, İstanoz, Niğde and Peçin)", *Sanat Tarihi Defterleri*, 10 (2006), s. 67-89.

Koca, Salim, "Haçlı Seferleri Sebep ve Sonuçları Bakımından Nasıl Değerlendirilebilir?", *Gâzi Akademik Bakış*, 10 (20), 2017, s. 15-35.

Kolay, Emre, Erdoğan, Orçun, "Zikzak: Bir Ortaçağ Motifinin Anadolu Yansımaları", *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi*, 9/1, (2019), s. 241-256.

Kunter, Halim Baki, "Birgi'de Ulucami", *Ülkü / Halkevleri ve Halkodaları Dergisi*, I/2, (1947), 11-13.

Kunter, Halim Baki, "Kitabelerimiz", *Vakıflar Dergisi*, 2, (1942), s. 431-455.

Küçüksipahioğlu, Birsel, "Birinci Haçlı Seferi'nin Bir Görgü Tanığı: Raimundus Aguilers", *Tarih Dergisi*, 41, (2005), s. 17-24.

Küskü, Sema Gündüz, "Two Sultan's Structures with Multi Patrons (Bânî) in the Balkans: Didymoteicho Celebi Mehmed Mosque and Murad II (Carsi) Mosque in Pristina", *The Balkans*, IV (2015), s. 241-255.

Mantran, Robert, "Les inscriptions arabes de Brousse", *Bulletin d'Etudes Orientales*, 14 (1954), s. 87-114.

Mercangöz, Zeynep, Akhisar Ulu Camii İçindeki Düğümlü Bizans Sütunları", *Sanat Tarihi Dergisi*, 7, (1994), s. 145-162.

Oral, M. Zeki, "Anadolu'da Sanat Değeri Olan Ahşap Minberler, Kitabeleri ve Tarihçeleri", *Vakıflar Dergisi*, 5, (1962), s. 61; Kamer, *Aydınoğlu Mimarisinde Yazı*, s. 23-77

Ödemiş, Ayşe, "Haçlıların Tunus'a Müdahalesi: 8. Haçlı Seferi ve Yansımaları", *Ortaçağ Araştırmaları Dergisi*, 2, (2019), s. 183-195.

Özkutlu, Seyit, "Orta Çağ'da Papalık Yasakları ve Müslüman Doğu: Latin Noter Kayıtları Işığında Doğu-Batı Ticareti (1162-1350)", *Belleten*, LXXXIII/297, (2019), s. 485-518.

Humphreys, R. Stephan, "The Expressive Intent of the Mamluk Architecture of Cairo: A Preliminary Essay", *Studia Islamica*, 1972, 35 (1972), s. 69-119.

Şahin, Faruk, "İznik Yeşil Camii Minaresi ve Unutulmuş bir Çini Tekniği", *Sanat Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 4, (1989), s. 48-54.

Şaman Doğan, Nermin, "Etkileşim Üzerine: Karamanoğulları - Memluklu Sanatı", *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, 23, (2006), s. 131-149.

Tayla, Hüsrev, "Bursa Ulu Camii Taç Kapısı Restorasyonu", *Vakıf Haftası*, 2, (1984), s. 84-91.

Telci, Cahit, "Aydınoğlu İsa Bey: Bir Bâni Üç Câmi" *Tarih İncelemeleri Dergisi*, 25, (2010), s. 337-350.

Tekeli, İlhan, "Akdeniz, Akdenizlilik ve Mobilite", *Meltem İzmir Akdeniz Akademisi Dergisi*, 3, (2018), s. 7-29.

Tok, Emine, "Manisa Ulu Cami ve Medresesi'nde Yeni Keşfedilen Devşirme Taş Eserler", *Sanat Tarihi Dergisi*, 30/1, (2021), s. 591-521.

Turan, Hayrunnisa, Kudüs'teki Memlûk Türk Devleti Armaları ('Renk'ler)", *Belleten*, LXXXIII/298, (2019), s. 887-912.

Turgut, Vedat, "Menteşe Bey'in İsmi, Menşe'i ve Menteşeoğulları'nın Vakıflarına Dair", *Osmanlı Araştırmaları*, XLIX (2017), s. 25-55.

Ülgen, Ali Saim, "İznik'te Türk Eserleri", *Vakıflar Dergisi*, 1, (1938), s. 53-69.

Ünal, Rahmi Hüseyin, "Beçin 1995 Kazısı", *Sanat Tarihi Dergisi*, 9, (1998), s. 135-149.

Üstün Türkteki, Sinem, "İlk Tunç Çağı'nda Likya/Pisidya Kültür Bölgesi Çanak-Çömlek Geleneğinin Yeni Veriler Işığında Değerlendirilmesi", *OANNES Uluslararası Eskiçağ Tarihi Araştırmaları Dergisi*, III/2, (2021), s. 481-503.

Varlık, Mustafa Çetin, "XVI. Yüzyılda Kütahya Şehri ve Eserleri", *Türklük Araştırmaları Dergisi*, 3, (1987), s. 189-271.

Yavaş, Doğan, "Bursa Ulucamii'nin Geçirdiği Tamirler", *Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 10/17, (2009), s. 217-236.

Yetkin, Suut Kemal, "Beylikler Devri Mimarisi'nin Klasik Osmanlı Sanatını Hazırlayışı", *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, IV/3-4, (1955), s. 39-43.

Tebliğler/Bildiriler

Acar, Türkan, "Menteşe Beyliği ile Osmanlı Devleti Arasındaki Siyasi ve Sosyal İlişkilerin Yapı Üretim Sürecine Etkileri (Milas Firuz Bey İmareti Özelinde)", *Uluslararası Batı Anadolu Beylikleri Tarih, Kültür ve Medeniyeti Sempozyumu II: Menteşeoğulları Tarihi, 25-27 Nisan 2012 Muğla (Bildiriler)*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 2016, s. 451-468.

Arel, Ayda, "Bir Temellük Aracı Olarak Mimarlık: Menteşe Beyliği Örneği", *Beylikler Dönemi Kültür ve Sanatı 16-17 Nisan 2003 Sempozyum Bildirileri*, Sanat Tarihi Derneği Yayınları, İstanbul 2014 s. 43-82.

Arel, Ayda, "Menteşe Beyliği Mimarisinde Latin Etkileri", *Uluslararası Üçüncü Türk Kültürü Kongresi Bildirileri*, I, Atatürk Kültür Merkezi Yayınları, Ankara 1999, s. 167-179.

Atak, Erkan, "Behramkale Köprüsü ve Çanakkale'de Diğer Erken Osmanlı Köprüleri", *Ayvacık Değerleri Sempozyumu (29-30 Ağustos 2008)*, Çanakkale On Sekiz Mart Üniversitesi, Çanakkale 2008, s. 203-216.

Bayat, Ali Haydar, "Anadolu Beyliklerinin En Önemli Eserlerinden Aydınoğlu İsa Bey Camii Kitâbeleri", *X. Türk Tarih Kongresi (22-24 Eylül 1986) Kongreye Sunulan Bildiriler*, III, Ankara 1991, s. 951-960.

Bayat, Ali Haydar, "İsa Bey Camii Minberi", *Birinci Uluslararası Geçmişten Günümüze Selçuk Sempozyumu 4-6 Eylül 1997*, Selçuk 1998, s. 275-281.

Bayatlı, Osman, "Bergama'da Türk-İslâm eserleri", *V. Türk Tarih Kongresi*, Türk Tarih Kurumu Basımevi, Ankara 1960, s. 279-291.

Boleken, Zeki, "Erken Osmanlı Mimarisi'nde Devşirme Malzeme Sorunu", *2022 Yılı Türk Dünyası Kültür Başkenti Tarih ve Şehir Sempozyumu*, Bursa Büyükşehir Belediyesi Kitaplığı, Bursa 2022, s. 231-252.

Boleken, Zeki, "İznik Yeşil Camii'ndeki Bizans Yapı Malzemeleri", 27. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı, Ankara 2025, s. 747-764.

Büyükkolancı, Mustafa, "Ayasuluk'ta Yeni Bulunan Kale Köşkü ve Hamamı", *XIII. Ortaçağ ve Türk Dönemi Kazıları ve Sanat Tarihi Araştırmaları Sempozyumu Bildirileri 14-16 Ekim 2009,* ed. Kadir Pektaş, Saim Cirtil vd., Pamukkale Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sanat Tarihi Bölümü Yayınları No: 1, 2010, s. 143-154.

Cantay, Tanju, "XV. Yüzyıl Osmanlı Sanatında Görülen Timurlu Sanatı Etkileri", *Uluğ Bey ve Çevresi Uluslararası Sempozyumu Bildirileri (Ankara 30 Mayıs - 1 Haziran 1994)*, Ankara 1996, s. 103-107.

Çakmakoğlu Kuru, Alev, "Ortaçağ Türk Mimarisinde Ok Yay Motifleri ve İkonografisi", 2. *Uluslararası Avrasya Türk Sanatları Kongresi: 2-5 Aralık 2015 Bildiriler*, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul 2015, s. 251-268.

Çelik, Nurçin, "Bursa Ulu Câmii'nde Güney Tesirleri", *9. Milletlerarası Türk Sanatları Kongresi*, C. I, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1995, s. 557-565.

Gök, Sevinç, "Balat İlyas Bey Camii'nin Taş Süslemeleri Hakkında Bir Araştırma", *Uluslararası Sanat Tarihi Sempozyumu: Prof. Dr. Gönül Öney'e Armağan, 10-13 Ekim 2001*, Ege Üniversitesi Basımevi, İzmir 2002, s. 309-320.

Gündüz Küskü, Sema, "Bursa Orhan Zaviyesinin Cephe Düzenlemeleri ve Çevre Kültürlerle İlişkileri", *Uluslararası Orhan Gâzi ve Dönemi Sempozyumu 8-10 Nisan 2011*, Bursa 2011, s. 524-548.

İnalcık, Halil, "Batı Anadolu'da Yükselen Denizci Gâzi Beylikleri, Bizans ve Haçlılar", *Uluslararası Haçlı Seferleri Sempozyumu 23-25 Haziran 1997 İstanbul*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1999, s. 173-185.

Mısırlı, Arif, Karayazılı, Zişan, v.d., "Beylikler Döneminde Devşirme Malzeme Kullanımı: Manisa Ulu Cami ve Medresesi", *6. Ulusal Yapı Malzemesi Kongresi ve Sergisi Kongre Bildirileri 7-9 Kasım 2012*, İstanbul 2012, s. 107-118.

Önge, Yılmaz, "Selçuklu ve Beyliklerde Ahşap Tavanlar", *Atatürk Konferansları V 1971-1972*, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1975, s. 179-196.

Önkal, Hakkı, "Birgi Ulu Camii Hakkında Bazı Mülahazalar", *9. Milletlerarası Türk Sanatları Kongresi*, C. III, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, İstanbul 1995, s. 31-36.

Önkal, Hakkı, "Birgi Ulu Camii ve Selçuklu Geleneğiyle İlişkisi Üzerine", *I-II. Millî Selçuklu Kültür ve Medeniyeti Semineri Bildirileri*, Konya 1993, s. 51-55.

Pektaş, Kadir, "Menteşeoğulları Dönemi Bağlamında Anadolu-Kıbrıs Sanat İlişkileri", *9. Uluslararası Türk Kültürü Kongresi Yurt Dışı Türk Kültür Varlıkları "Kıbrıs" 21-24 Ekim 2021/ Lefkoşa Kıbrıs Bildirileri*, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Ankara 2024, s. 267-285.

Seçkin, Selçuk, "Bitlis ve Mardin Yapıları Minare Kuruluşu Perspektifinde Kütahya İshak Fakih Camii", *II. Van Gölü Havzası Sempozyumu*, ed. Oktay Belli, Ankara 2007, s. 198-205.

Uluçam, Abdüsselâm, "Eyyubi Mimarisi ve Sanat Tarihimizdeki Yeri", *Haçlı Seferlerinin 900üncü Yıldönümünde Uluslararası Selahaddin-i Eyyubi Sempozyumu 23-24 Kasım 1996,* Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi, Diyarbakır 1997, s. 255-265.

Tanman, M. Baha, "Beylikler Dönemi Anadolu Türk Mimarlığının İncelenmemiş Bir Ürünü: Korkuteli Alaeddin Camii", *Beylikler Dönemi Kültür ve Sanatı 16-17 Nisan 2003 Sempozyum Bildirileri*, Sanat Tarihi Derneği Yayınları, İstanbul 2014, s. 163-183.

Tezler

Abushnap, Khalid Emam, *M.14.-17.Yy. Anadolu Ön Yüz Cephe Mimarisinde Memlûklu Etkileri*, (Doktora Tezi), Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2020.

Acar, Türkan, *Anadolu Türk Mimarisinde Tabhaneli Camiler*, (Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2011.

Bayrakal, Sedat, *Erken Dönem Osmanlı Minberleri (1300-1500)*, (Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2007.

Bektaş, Göknur, *Thrakia, Troas, Aiolis, Ionia ve Mysia Bölgelerinden Toplanan Keramik: Prof. Dr. Aşkıdil AKARCA'nın 1950-1980 Gezilerinden Bir Değerlendirme*, (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2011.

Bozkurt, Onurhan, *Osmanlı Beyliği Dışında Batı Anadolu Beyliklerinde Mimari Süsleme*, (Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sanat Tarihi Anabilim Dalı, İzmir 2016.

Budak, Lütfi, "Küçük Asya" Tartışmaları Çerçevesinde Batı Anadolu Rumları (1821-1908)", (Doktora Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2024.

Cantay, Tanju, *XII.-XIII. Yüzyıllarda Anadolu'da Cephe Mimarisinin Gelişmesi*, (Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1982.

Çal, Halit, *Türkiye'nin Cumhuriyet Dönemi Eski Eser Politikası*, (Doktora Tezi), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1990.

Çuhadar, N. Özlem, *Bursa Erken Devir Camilerinde Revak Uygulaması*, (Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, İstanbul 2010.

Duran, Remzi, *Menteşe Beyliği Mimarisi*, (Doktora Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 1995.

Durmuş, Efe, *Bahrî Memlûklar Döneminde Halep Naipliği*, (Doktora Tezi), Harran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Şanlıurfa 2014.

Elpe, Ebru, *Osmanlı Dönemi Bursa Yapılarında Malzeme*, (Doktora Tezi), Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2011.

Eser, Erdal, *11-14. Yüzyıllar Anadolu-Suriye Sanat İlişkileri (Cephe Mimarisinde Suriye Etkileri)*, (Doktora Tezi), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2000.

Esin, Didem, *A Study on Possible Foreign Impacts on the Sungur Bey Mosque in Niğde*, (Yüksek Lisans Tezi), Ortadoğu Teknik Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2005.

Geyik, Süleyman Onur, *İstanbul Latin İmparatorluğu Tarihi Kuruluş Devri (1204-1216)*, (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2021.

Görür, Muhammet, *Beylikler Dönemi Mimarisinde Taş Süsleme 1300-1435*, (Doktora Tezi), Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1999.

Güler, Ali Zerduş, *3. Haçlı Seferi*, (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2018.

Gürsoy, Eren Bali, Bir Aydınoğlu Beyliği Anıtı Selçuk İsa Bey Camisi Mimari Özellikleri, Restitüsyon ve Koruna Sorunları, (Yüksek Lisans Tezi), Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul 2004.

Kalfazade Ertuğrul, Selda, *Anadolu'da Aydınoğlu Dönemi Mimarisi*, (Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1995.

Kalfazade, Selda, *Aydınoğlu Mimarisi İçinde İsa Bey Camii'nin Değerlendirilmesi*, (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1988.

Kamer, Mehmet, *Aydınoğlu Mimarisinde Yazı*, (Yüksek Lisans Tezi), Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Uşak 2017.

Koçer, Elif, *Yedinci Haçlı Seferi (1248-1250)*, (Yüksek Lisans Tezi), Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, İstanbul 2021.

Özdemir, Züleyha Nurata, *4. Haçlı Seferi*, (Yüksek Lisans Tezi), Mersin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Mersin 2018.

Söylemez, Ömer, Lübnan/ Trablusşam'daki Memlük Dönemi Medreseleri, (Yüksek Lisans Tezi) Akdeniz Üniversitesi Akdeniz Uygarlıkları Araştırmaları Enstitüsü, Antalya 2019.

Tiro, Ali Osman, *İ.Ö. İkinci Bin Yılın İkinci Yarısında Hitit Batı Anadolu İlişkileri Bölgenin Etnik ve Siyasi Yapısı Hakkında Kaynaklara ve Yayınlara Genel Bir Bakış*, (Yüksek Lisans Tezi), Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın 2011.

Polat, Yavuz, *Çanakkale ve İlçelerindeki Osmanlı Dönemi Cami Mimarisi*, (Yüksek Lisans Tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2002.

Şahin, Rabia, *Erken Osmanlı Dönemi Bursa ve İznik Anıtsal Yapılarının Teşekkülünde Kültürel Etkiler*, Karabük Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Karabük 2022.

Üstüner Erdoğan, Ceren, *Manisa Cami ve Mescitlerinin Cephe Düzeni*, (Yüksek Lisans Tezi), Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2006.

Yüksel, Ayla, *Antik Kaynaklarda Karia Bölgesi*, (Yüksek Lisans Tezi), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2001.

Ansiklopedi Maddeleri

Aktepe, M. Münir, "Çandarlı Kara Halil Hayreddin Paşa", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XIII, (1993), s. 214-215.

Altan, Ebru, "Kıbrıs Haçlı Krallığı (1191-1489)", *Türkler*, VI, (2002), s. 695-700.

Altun, Ara, "İshak Fakih Külliyesi", *TDV İslâm Ansiklopedi*si, XXII, (2000), s. 532-533.

Bezer, Gülay Öğün, "Zengîler", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XLIV, s. 268-272.

Bostan, İdris, "Akdeniz", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, II, (1989), s. 231-234.

Bozkurt, Nebi, "Renk", TDV İslâm Ansiklopedisi, XXXIV (2007), s. 575-576

Çobanoğlu, Ahmet Vefa, "Yeşilcami Külliyesi", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XLIII, (2013), s. 495-496.

Demirkent, Işın, "Haçlılar", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XIV, (1996), s. 525-546.

Demirkent, Işın, "Kıbrıs", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXV, 2022, s. 371-373.

Demirkent, Işın, "Kudüs", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXVI, (2002), s. 329-332.

Durukan, Aynur, "Fîruz Bey Camii ve Medresesi", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XIII, (1996), s. 138-140.

Durukan, Aynur, "İlyas Bey Külliyesi", *TDV İslâm Ansiklopedi*si, XXII, (2000), s. 164-166.

Eyice, Semavi, "Ahmed Gâzi Medresesi ve Türbesi", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, II, (1989), s. 69.

Eyice, Semavi, "Kale", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, C. XXIV, (2001), s. 234-242.

İnalcık, Halil, "Bayezid I", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, V, (1992), s. 231-234.

İplikçioğlu, Bülent, "Anadolu", TDV İslâm Ansiklopedisi, III, (1991) s. 109-110.

Kalfazade, Selda, "Birgi Ulucamii", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XLII, (2012), s. 86-87.

Karakaya, Enis, "Menteşeoğulları", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXIX, (2004) s. 153-156.

Kaya, Mahmut, "İskender", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXII, (2000), s. 555-557.

Kurtbil, Zeynep Hatice, "Bergama Ulucamii", *TDV İslâm Ansiklopedi*si, XLII, (2012), s. 85-86.

Merçil, Erdoğan, "Menteşeoğulları", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXIX, (2004), s. 152-153.

Ocak, Ahmet Yaşar, "Anadolu", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, III, (1991), s. 110-116.

Papp, Sándor, "Vasal", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XLII, (2012), s. 531-534.

Şeşen, Ramazan, "Dâviyye ve İsbitâriyye", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, IX, (1994), s. 19-21.

Şeşen, Ramazan, "Eyyûbîler", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XII, (1995), s. 20-31.

Tanman, M. Baha, "Manisa Ulucamii", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XLII, (2012), s. 110-111.

Tomar, Cengiz, "Mısır (Fetihten Osmanlı Dönemine Kadar)", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXIX, (2004), s. 559-563.

Tomar, Cengiz, "Trablusşam", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XLI, (2012), s. 292-294.

Tuncel, Metin, "Akdeniz", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, II, (1989), s. 229-231.

Yavaş, Doğan, "Bursa Ulucamii", *TDV İslâm Ansklopedisi*, XLII, (2012), s. 88-89.

Yavaş, Doğan, "Yıldırım Külliyesi", TDV İslâm Ansiklopedisi, XLIII, (2013), s. 532-534.

Yiğit, İsmail, "Memlükler", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, XXIX, (2004), s. 90-97.

Elektronik Kaynaklar

https://collections.vam.ac.uk/item/O1252675/top-of-side-entrance-portal-photograph-kac-creswell/ [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://commons.wikimedia.org/wiki/Category:Turba_of_Turkan_Khatun#/media/File:Mamluk_impact_on_JerusalemDSCN4306.JPG [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://digitalcollections.aucegypt.edu/digital/api/singleitem/image/p15795coll30/2438/default.jpg [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://dome.mit.edu/handle/1721.3/130636 [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://pbase.com/dosseman/image/104411779 [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://tripoli-lebanon.org/mansouri.html [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/55/Ablaq_design.jpg [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/5/55/Mamluk_impact_on_JerusalemDSCN4296.JPG [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/65/20100328_Bayezid_Mosque_Mehmed_I_Didymoteicho_Evros_Greece_2.jpg [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/9/92/Yavne_599.jpg [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/aa/ISR-2013-Jerusalem-Temple_Mount-Madrasa_al-Is%27ardiyya.jpg [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/b/b7/20100328_Bayezid_Mosque_Mehmed_I_Didymoteicho_Evros_Greece_1.jpg; [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/f8/Tankizia2.JPG [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://www.alvin-portal.org/alvin/imageViewer.jsf?dsId=ATTACHMENT-0001&pid=alvin-record%3A89394&dswid=-9189 [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://www.archnet.org/sites/1713?media_content_id=4808 [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://www.archnet.org/sites/1822?media_content_id=130281 [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://www.archnet.org/sites/2243?media_content_id=34241 [Erişim tarihi: 03.03.2025]

https://www.archnet.org/sites/3499?media_content_id=48867 [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://www.manar-al-athar.ox.ac.uk [Erişim tarihi: 03.03.2025].

http://www.sonic.net/~tallen/palmtree/ayyarch/ch1.htm#arcre [Erişim tarihi: 16.02.2025].

http://www.sonic.net/~tallen/palmtree/ayyarch/images/mshar1.jpg [Erişim tarihi: 03.03.2025].

https://www.turkiyenintarihieserleri.com/?oku=948 [Erişim tarihi: 03.03.2025].

Aruz İlmi Öğretiminde Manzum Eser Geleneği

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1871
Edebiyat İnceleme

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-605-8
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) –
DİŞCİ, Halis
Aruz İlmi Öğretiminde Manzum Eser Geleneği

Editör
Atik AYDIN

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65-66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/Konya
(0332) 353 62 65

Konevi Mh.
Larende Cad. No:20/A
Meram/Konya
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mh.
Gül Sk. No: 15 B
Bahçelievler/İstanbul
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abbâs, Hâzım Kerîm. "Manzûmetu's-Sabbân fî ʿilmeyi'l-arûz ve'l-kâfiye li Muhammed b. Ali es-Sabbân: tahkîk". *Mecelletü'l-Kâdisiyye li'l-ʿUlûmi'l-İnsâniyye* 22/3 (2019), 225-253.

Abdulhadioğlu, Ahmet. "Arap Edebiyatında Didaktik Şiirin Ortaya Çıkışı ve Arap Grameri Konusunda Yazılan Başlıca Manzumeler". *Artuklu İnsan ve Toplum Bilim Dergisi* 3/1 (2018), 20-34.

ʿAdî b. Zeyd el-ʿİbâdî. *Dîvânu ʿAdî b. Zeyd el-ʿİbâdî*. thk. Muhammed Cabbâr el-Muʿaybid. Bağdat: Şeriketü Dâri'l-Cumhûriyye, 1965.

Ahmedî, Muhammed b. Ali b. Halef Ebu'l-Bekâ'. *Nüzhetü'n-nevâzır ve tırâzu'd-defâtir fi't-tevassul ilâ maʿrifeti mâ havathu'd-devâir*. thk. Hüsâmüddîn Mustafa Muhammed. Alukah, ts.

Aktaş, Osman. *Arapçada Asıl ve Ferʿ Nazariyesi*. Ankara: Fecr Yayınları, 1. Basım, 2020.

Alhout, Munır. *el-Hazreciyye Şerhi "el-Ma'mûl fî 'İlmi'l-ʿArûd ve'l-Kavâfî" Adlı Eserin Değerlendirilmesi ve Tahkiki*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2021.

Âlûsî, Abdülbâkî b. Mahmud b. Abdillah. *el-Fevâ'idü'l-Âlûsiyye ʿale'r-Risâleti'l-Endelüsiyye*. Bağdat: Matbaʿatu Dâri's-Selâm, 1312.

ʿÂmûdî, Mahmud Muhammed. "el-Maksıdü'l-celîl fî ʿilmi'l-Halîl: dirâse ve tahkîk". *Mecelletü'l-Câmiʿati'l-İslâmiyye* 15/2 (2007), 1-21.

Âsârî, Şaʿbân b. Muhammed b. Davud. *el-Vechü'l-cemîl fî ʿilmi'l-Halîl*. thk. Hilâl Nâcî. Beyrut: ʿÂlemu'l-Kutub, 1. Basım, 1998.

Atîk, Abdülazîz. *ʿİlmü'l-arûz ve'l-kâfiye*. Beyrut: Dâru'n-Nehdati'l-ʿArabiyye, 1987.

Atik Gürbüz, İncinur. "Aruz Eğitimi Üzerine Yazılmış Bir Eser: Manzûme-i Arûz". ed. Süleyman Çaldak - İ. Halil Tuğluk. 321-331. Ankara: Adıyaman Üniversitesi Yayınları, 2010.

Aydın, Atik. *Arap Edebiyatında Keşkûl Geleneği -Bahâuddîn el-Âmilî Örneği-*. Ankara: ASBÜ Yayınları, 2024.

ʿAynî, Ebû Muhammed Bedrüddîn Mahmud b. Ahmed. *el-Hâvî fî şerhi Kasîdeti's-Sâvî*. İstanbul: Atıf Efendi Kütüphanesi, Atıf Efendi, 1988. https://portal.yek.gov.tr/works/detail/375512

ʿAynî, Ebû Muhammed Bedrüddîn Mahmud b. Ahmed. *el-Hâvî fî şerhi Kasîdeti's-Sâvî fî ʿilmi'l-arûz*. thk. Mahmud Muhammed el-ʿÂmûdî. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, 1. Basım, 2025.

Bağcı, Abdullah Esat. *Ebu'l-Bahr el-Hattî ve Şiirleri*. Konya: Palet Yayınları, 2024.

Bağcı, Abdullah Esat. *İbnu'l-Hâcib ve Eseri Emâli'l-Mufassal'ın Nahiv İlmindeki Yeri*. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2016.

Bağdâdî, İsmâil Paşa. *Hediyyetü'l-ʿârifîn esmâü'l-müellifîn ve âsârü'l-musannifîn*. 2 Cilt. İstanbul: Matbaʿatu Vekâleti'l-Maʿârif, 1951.

Bağdâdî, İsmâil Paşa. *Îzâhu'l-meknûn fi'z-zeyl ʿalâ Keşfi'z-zunûn*. thk. Şerafettin Yaltkaya - Kilisli Rıfat Bilge. 2 Cilt. Beyrut: Dâru İhyâi't-Turâsi'l-ʿArabî, ts.

Bakırcı, Selami - Çöğenli, M. Sadi. "el-Endelüsî ve Aruzla İlgili Eseri (Arûzu'l-Endelüsî)". *EKEV Akademi Dergisi* 9/25 (2005), 265-284.

Bâʿâmir, Sabâh Yahya İbrahim. *el-Vâfî fî ʿilmeyi'l-arûz ve'l-kavâfî li ʿUbeydillâh b. Abdilkâfî b. Abdilmecîd el-ʿUbeydî (min ulemâ'i'l-karni's-sâmin)*. Mekke: Câmiʿatu Ümmi'l-Kurâ, Yüksek Lisans Tezi, 1419.

Berzencî, Muhammed Maʿrûf b. Mustafa b. Ahmed en-Nûdehî. *Manzûmetu'd-durreti'l-arûziyye*. Erbil: Mektebu't-Tefsîr, 1. Basım, 2004.

Bezci, Ramazan. *Muhammed Emin ez-Zilevî ve Divanı*. Çanakkale: Paradigma Akademi, 2022.

Brockelmann, Carl. *Târîhu'l-edebi'l-ʿArabî*. çev. Abdulhalîm en-Neccâr. 6 Cilt. Kahire: Dâru'l-Maʿârif, 5. Basım, 1977.

Câhız, ʿAmr b. Bahr b. Mahbûb Ebû Osman. *el-Beyân ve't-tebyîn*. 3 Cilt. Beyrut: Dâru ve Mektebeti'l-Hilâl, 1423.

Cevherî, Ebû Nasr İsmail b. Hammâd. *Arûzu'l-varaka*. thk. Sâlih Cemâl Bedevî. Mekke: Matbûʿâtu Nâdî Mekkete's-Sekâfî, 1985.

Ceylâlî, Ebû ʿÂfiye. "Dürerü'n-nuhûr fî fekki'l-buhûr li'l-Müzemmirî -dirâse ve tahkîk-". *Mecelletü Rufûf* 7 (2015), 36-54.

Çetin, Nihad M. "Arûz". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 3/424-437. İstanbul: TDV Yayınları, 1991.

Çetin, Nihad M. "Bahir". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 4/484-486. İstanbul: TDV Yayınları, 1991.

Çetin, Nihad M. *Eski Arap Şiiri*. İstanbul: Kapı Yayınları, 3. Basım, 2021.

Dayf, Şevkî. *eş-Şiʿru'l-ğınâî fi'l-emsâri'l-İslâmiyye fi'l-Medîne*. Kahire: Dâru'l-Fikri'l-ʿArabî, 1. Basım, ts.

Demenhûrî, Ebü'l-Abbâs Ahmed b. Abdilmünʿim b. Yusuf. *el-Muhtasaru'ş-şâfî alâ metni'l-Kâfî*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Halis Efendi Kütüphanesi, 2479. https://nek.istanbul.edu.tr/ekos/AY/nekay02479.pdf

Demirayak, Kenan. "Osmanlı Dönemi Arap Edebiyatında Tarih Düşürme Şiirleri ya da Şiirle Tarih Düşürme". *Şarkiyat Mecmuası* 25 (2014), 87-124.

Deyyâb, Muhammed. *Târîhu âdâbi'l-lugati'l-ʿArabiyye*. BAE: Müessesetü Hindâvî, 2021.

Dereli, Muhammet Vehbi. *Arap Edebiyatında Bedîiyye Geleneği ve Suyûtî'nin Nazmu'l-Bedî Adlı Eseri*. Konya: Palet Yayınları, 2021.

Dişci, Halis. "Risâletü'l-Gufrân Bağlamında Fizikötesi Yolculuk ve İmru'ül-Kays". *Marife Dini Araştırmalar Dergisi* 24/2 (2024), 408-425.

Durmuş, İsmail. "İstişhâd". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 23/397-398. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

Durmuş, İsmail. "Şiir". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 39/144-154. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

Durmuş, İsmail. "Tef'ile". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 40/273-274. İstanbul: TDV Yayınları, 2011.

Durmuş, İsmail. "Zihaf ve İllet". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 44/402-405. İstanbul: TDV Yayınları, 2013.

Durmuş, İsmail - Çelebi, Muharrem. "Müselles". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 32/84-85. İstanbul: TDV Yayınları, 2006.

Ebû Cahcûh, Hadr Muhammed. "Muhtasaru Ebi'l-Ceyş el-Mağribî el-Endelüsî fî ʿilmi'l-arûz". *Âfâku's-Sekâfe ve't-Turâs* 100 (2017), 135-160.

Ebü'l-Alâ el-Maarrî, Ahmed b. Abdillah b. Süleyman. *el-Fusûl ve'l-ğâyât fî temcîdi'l-lâh ve'l-mevâʿiz*. Beyrut: Dâru'l-Âfâki'l-Cedîde, ts.

Ebü'l-Ceyş el-Endelüsî, Ebû Muhammed Abdullah b. Muhammed. *Arûzu'l-Endelüsî*. İstanbul: Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi, 6200. https://portal.yek.gov.tr/works/detail/260575

Eminoğlu, Ali. *Moritanya Arap Edebiyatı İbn Râzike ve Şiirleri*. Konya: Yediveren Kitap, 2023.

Enîs, İbrahim. *Mûsîka'ş-şiʿr*. Kahire: Mektebetü'l-Anclevo el-Mısriyye, 2. Basım, 1952.

Ezherî, Muhammed b. Ahmed. *Tehzîbü'l-luga*. 8 Cilt. Beyrut: Dâru İhyâi't-Turâsi'l-ʿArabî, 1. Basım, 2001.

Fehd Ebû Hadra. *Dirâsât fi'ş-şiʿr ve'l-arûz*. Menşûrâtu Mecelleti Mevâkıf, 2004.

Fendik, Edward. *İktifâu'l-kanûʿ bimâ hüve matbûʿ*. Mısır: Matbaʿatü't-Teʾlîf (el-Hilâl), 1896.

Fettahoğlu, Yeşim. "İbrahim bin Ya'kûb el-Gümüşhanevî'nin Zehretü'l-'Arûz Adlı Risalesi'nin Tahkiki". *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi* 34 (2019), 340-361.

Fidan, İbrahim. *Osmanlı Dönemi Arap Şairlerinden İbnu'n-Nakîb el-Huseynî ve Şiirleri*. Ankara: Gece Kitaplığı, 1. Basım, 2016.

Fîrûzâbâdî, Mecdüddîn Ebû Tâhir Muhammed b. Yaʿkûb. *el-Kâmûsu'l-muhît*. Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 8. Basım, 2005.

Göçer, Murat. *Mâmiyye er-Rûmî'nin Ravdatu'l-Muştâk ve Behçetu'l Uşşâk Adlı Dîvanının Tahkiki ve Değerlendirilmesi*. Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi, Doktora Tezi, 2019.

Güceyüz, İsa. *Fahreddîn Râzî'de Dil İlimleri*. Ankara: Fecr Yayınları, 2025.

Güzelhisârî, Muhammed b. Hamza Aydınî. *Risâle fî ʿilmi'l-ʿarûz*. İstanbul: Süleymaniye Kütüphanesi, Kılıç Ali Paşa, 667.

Hafâcî, Muhammed Abdülmunʿim. *el-Binâu'l-fennî li'l-kasîdeti'l-ʿArabiyye*. Kahire: Dâru't-Tıbâʿati'l-Muhammediyye, ts.

Halebî, Tâhir b. el-Hasen b. Habîb. "er-Ravdu'l-muravvad fî ʿilmi'l-arûz". ed. Hadr Muhammed Ebû Cahcûh. *Merkezu Cemʿiyyeti'l-Mâcid li's-Sekâfe ve't-Turâs* 32/124 (2023), 127-163.

Halîl b. Ahmed, Ebû Abdurrahmân el-Ferâhîdî. *Kitâbu'l-ʿayn*. thk. Mehdî el-Mahzûmî - İbrahim es-Sâmerrâî. 8 Cilt. Beyrut: Dâru ve Mektebetu'l-Hilâl, 1988.

Halîm-i Şirvânî. *Arûz-ı Halîmî*. Süleymaniye Kütüphanesi, Damad İbrahim Paşa, 1151/5. https://portal.yek.gov.tr/works/detail/232996

Hanefî, eş-Şeyh Celâl. *el-Arûz: tehzîbuhu ve iʿâdetü tedvînih*. Bağdat: Matbaʿatü'l-ʿÂnî, 1978.

Hârizmî, Ebû Abdillah Muhammed b. Ahmed b. Yusuf el-Kâtib. *Mefâtîhu'l-ʿulûm*. thk. Abdülemîr el-ʿÂsım. Beyrut: Dâru'l-Menâhil, 1. Basım, 2008.

Hasenî, Abdülhayy b. Fahriddîn. *Nüzhetü'l-havâtır ve behcetü'l-mesâmiʿ ve'n-nevâzır*. 8 Cilt. Beyrut: Dâru İbn Hazm, 1. Basım, 1999.

Hasenî, Behîce Bâkır. "Urcûze fi'l-arûz li müellifin mechûl". *Mecmaʿu'l-Lugati'l-ʿArabiyye* 47/4 (ts.), 847-862.

Hâşimî, Ahmed. *Cevâhirü'l-belâga fi'l-meʿânî ve'l-beyân ve'l-bedîʿ*. Beyrut: el-Mektebetü'l-ʿAsriyye, ts.

Hâşimî, Ahmed. *Mîzânü'z-zeheb fî sınâʿati şiʿri'l-ʿArab*. BAE: Müessesetü Hindâvî, 2016.

Hazrecî, Abdullah b. Muhammed Ziyâuddîn. *el-Kasîdetü'l-Hazreciyye*. Manisa: Manisa Kütüphanesi, Manisa İl Halk Kütüphanesi, 1198/3. https://portal.yek.gov.tr/works/detail/93987

Hazrecî, Abdullah b. Muhammed Ziyâuddîn. "Metnu'l-Hazreciyye". *Mecmûʿun min mühimmâti'l-mutûni'l-mustaʿmele*. 295-300. Mısır: el-Matbaʿatü'l-ʿİlmiyye, 1. Basım, 1313.

Herevî, Muhammed el-Emîn. *el-Fütûhâtu'r-rabbâniyye ʿale'l-Kasîdeti's-Sabbâniyye*. Beyrut: Dâru Tavki'n-Necât, 1. Basım, 2016.

Herevî, Muhammed el-Emîn. *el-Makâsidü'l-celiyye ʿale'l-Kasîdeti'l-Hazreciyye*. Cidde: Dâru'l-Minhâc, 1. Basım, 2016.

Hulûsî, Safâ. *Fennü't-taktîʿi'ş-şiʿrî ve'l-kâfiye*. Bağdat: Mektebetü'l-Müsennâ, 5. Basım, 1977.

Hüseyin, Abdülazîz b. Süleyman b. Hüseyin. *en-Nazmu'l-melîh*, 2022.

Hüseyin Berekât. "el-Maksıdü'l-celîl fî ʿilmi'l-Halîl li İbni'l-Hâcib". *Mecelletü Maʿhedi'l-Mahtûtâti'l-ʿArabiyye* 58/2 (2014), 85-177.

Hüseyin, Muhammed Mahrûs. *Metnü'ş-şâfî fi ʿilmeyi'l-arûz ve'l-kavâfî*. Mısır: Matbaʿatu'l-İʿtimâd, 1920.

İbn Abdirabbih, Ebû Ömer Şihâbüddîn Ahmed b. Muhammed b. Habîb el-Kurtubî el-Endelüsî. *el-ʿİkdü'l-ferîd*. 8 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-ʿİlmiyye, 1. Basım, 1404/1983.

İbn Abdirrezzâk, Hasan b. İsmail. *Miʿyâru'l-leâlî fi'l-arûz ve'l-kavâfî*, 1434.

İbn Cinnî, Ebu'l-Feth Osman b. Cinnî el-Mevsılî el-Bağdâdî. *Kitâbu'l-arûz*. thk. Ahmed Fevzî el-Heyb. Kuveyt: Dâru'l-Kalem, 1. Basım, 1407/1987.

İbn Fâris, Ebü'l-Hüseyn Ahmed. *es-Sâhibî fî fıkhı'l-lugati'l-ʿArabiyye ve mesâ'ilihâ ve süneni'l-ʿArab fî kelâmihâ*. Muhammed Ali Beyzûn, 1. Basım, 1997.

İbn Hallikân, Ebu'l-Abbâs Şemsüddîn Ahmed b. Muhammed. *Vefeyâtü'l-aʿyân ve enbâu ebnâi'z-zamân*. 7 Cilt. Beyrut: Dâru Sâdır, 1900.

İbn Hamdûn, Muhammed et-Tâlib. *Şerhu Maksûrati Hamdûn b. el-Hâc fî ʿilmeyi'l-arûz ve'l-kâfiye*. thk. el-Bukây Abdullah. Mecelletü's-Sekâfeti'l-Mağribiyye, 1. Basım, 2022.

İbn Hayr, Ebû Bekir Muhammed b. Ömer el-İşbîlî. *Fehresetu İbn Hayr el-İşbîlî*. thk. Beşşâr ʿAvvâd Maʿrûf - Mahmud Beşşâr ʿAvvâd. Tunus: Dâru'l-Garbı'l-İslâmî, 2009.

İbn Kâsım, Abdülazîz b. İbrahim. *ed-Delîl ile'l-mutûni'l-ʿilmiyye*. Riyad: Dâru's-Samîʿî, 1. Basım, 2000.

İbn Manzûr, Ebü'l-Fazl Muhammed. *Lisânu'l-ʿArab*. 15 Cilt. Beyrut: Dâru Sâdır, 3. Basım, 1414/1993.

İbn Reşîk el-Kayrevânî, Ebû Ali el-Hasen el-Ezdî. *el-ʿUmde fî mehâsini'ş-şiʿr ve âdâbih*. 2 Cilt. Dâru'l-Cîl, 5. Basım, 1401/1981.

İbn Sellâm el-Cumahî, Ebû Abdullah Muhammed. *Tabakâtu fuhûli'ş-şuʿarâ*. thk. Mahmud Muhammed Şâkir. 2 Cilt. Cidde: Dâru'l-Medenî, 1974.

İbn Vâsıl el-Hamevî, Muhammed b. Sâlim. *ed-Dürrü'n-nadîd fî şerhi'l-Kasîd*. thk. Muhammed ʿÂmir Ahmed Hasan. Minye, 1987.

İbnü'd-Demâmînî, Ebû Abdillah Bedrüddîn Muhammed b. Ebî Bekr b. Ömer el-Mahzûmî el-İskenderî. *el-ʿUyûnü'l-ğâmize ʿalâ habâya'r-Râmize*. thk. el-Hassânî Hasan Abdullâh. Kahire: Mektebetü'l-Hânecî, 1. Basım, 1973.

İbnü'l-Hâcib, Ebû ʿAmr Cemâlüddîn Osman b. Ömer. *el-Kasîdetü'l-lâmiyye fi'l-arûz*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Nadir Eserler Kütüphanesi, Halis Efendi Kütüphanesi, 3547/5. https://nek.istanbul.edu.tr/ekos/AY/nekay03547-05.pdf

İbnü'l-Hâcib, Ebû ʿAmr Cemâlüddîn Osman b. Ömer. *el-Maksıdü'l-celîl fî ʿilmi'l-Halîl*. İstanbul: Köprülü Kütüphanesi, Fazıl Ahmed Paşa, 1613. https://portal.yek.gov.tr/works/detail/362343

İbnü'l-Hâik el-Hemdânî, Ebû Muhammed el-Hasen b. Ahmed b. Yaʿkûb. *Sıfatu cezîrati'l-ʿArab*. Leiden: Brill, 1884.

İbnü'l-Hatîb, Abdüllatîf b. Ali b. İbrahim. *Şerhu't-Teysîri'd-dâfiʿ li'd-dâhiye fî tahsîli ʿilmeyi'l-arûz ve'l-kâfiye*. İstanbul: Süleymaniye Kütüphanesi, Serez, 3872. https://portal.yek.gov.tr/works/detail/383029

İbnü'l-İmâm, Muhibbüddîn Ebü'l-Fazl Muhammed b. Ahmed. *Tuhfetü'l-habîbi'l-melhûz bi ʿilmeyi'l-mîzân ve'l-ʿarûz*. İstanbul: Süleymaniye Kütüphanesi, Laleli, 1963. https://portal.yek.gov.tr/works/detail/300103

İbnü'l-Kıftî, Ebü'l-Hasen Cemâlüddîn Ali b. Yusuf b. İbrahim b. Abdilvâhid eş-Şeybânî. *İnbâhu'r-ruvât ʿalâ enbâhi'n-nuhât*. thk. Muhammed Ebü'l-Fazl İbrahim. 4 Cilt. Kahire: Dâru'l-Fikri'l-ʿArabî, 1982.

İbnü't-Türkmânî, Ebu'l-Abbâs Tâcüddîn Ahmed b. Osman b. İbrahim. *Şerhu Kasîdeti İbni'l-Hâcib fî ʿilmi'l-arûz ve ʿilmi'l-kavâfî ve ʿuyûbi'ş-şiʿr*. thk. Mahmud Muhammed el-ʿÂmûdî. Gazze: Matbaʿatu'l-Mikdâd, 1. Basım, 2004.

İhsân Abbâs. *Târîhu'l-edebi'l-Endelüsî (asru't-Tavâ'if ve'l-Murâbıtîn)*. Beyrut: Dâru's-Sekâfe, ts.

İsa, Fevzî Saʿd. *el-Arûzu'l-ʿArabî ve muhâvelâtu't-tatavvur ve't-tecdîd fih*. İskenderiyye: Dâru'l-Maʿrifeti'l-Câmiʿiyye, 1998.

İsfahânî, eş-Şeyh Ebu'l-Mecd Muhammed er-Rızâ en-Necefî. *Edâ'u'l-mefrûd min şerhi Urcûzeti'l-arûz*. thk. eş-Şeyh Mecîd Hâdizâde. Kum: el-Mektebetü'l-Edebiyyetü'l-Muhtassa, 1. Basım, 1428.

İsnevî, Cemâlüddîn Abdürrahîm b. el-Hasen b. Ali. *Nihâyetü'r-râğıb fî şerhi Arûzi İbni'l-Hâcib*. thk. Şaʿbân Salâh. Beyrut: Dâru'l-Cîl, 1. Basım, 1989.

İyişenyürek, Orhan. "Muhammed es-Sabbân'ın Arap Diline Katkıları". *Arap Dilinin Gelişim Serüveni 1*. ed. Ahmet Yıldız. 249-275. Konya: Palet Yayınları, 2022.

Kalkaşendî, Ebu'l-Abbâs Ahmed b. Ali. *Subhu'l-aʿşâ fî sınâʿati'l-inşâ*. 15 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-ʿİlmiyye, ts.

Karabulut, Ali Rıza - Karabulut, Ahmet Turan. *Muʿcemu târîhi't-türâsi'l-İslâmî fî mektebâti'l-ʿâlem - el-mahtûtât ve'l-matbûʿât*. 5 Cilt. Kayseri: Dâru'l-ʿAkabe, 1. Basım, 2001.

Kâtib Çelebi, Mustafa b. Abdullâh Hâcî Halîfe. *Keşfü'z-zunûn ʿan esâmi'l-kütüb ve'l-fünûn*. 2 Cilt. Beyrut: Müessesetü't-Târîhi'l-ʿArabî - Dâru İhyâi't-Turâsi'l-ʿArabî, 1941.

Kâtib Çelebi, Mustafa b. Abdullah Hâcî Halîfe. *Süllemü'l-vusûl ilâ tabakâti'l-fuhûl*. thk. Mahmud Abdülkâdir el-Arnâ'ût. 5 Cilt. İstanbul: IRCICA Kütüphanesi, 2010.

Kehhâle, Ömer Rızâ. *Muʿcemu'l-müellifîn*. 15 Cilt. Beyrut: Mektebetü'l-Müsennâ - Dâru İhyâi't-Türâsi'l-ʿArabî, ts.

Kılıç, Hulusi. "İbnü'l-Hâcib". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 21/55-58. İstanbul: TDV Yayınları, 2000.

Kılıçlı, Mustafa. "Hillî, Safiyyüddin". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 18/41-44. İstanbul: TDV Yayınları, 1998.

Kılınç, Nesibe. *Osmanlı Dönemi Arap Edebiyatında Bir Eğitim Yöntemi Olarak Didaktik Şiir*. Malatya: İnönü Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2024.

Köksoy, Mesut. "Sadrüşşeriʿa el-Asgar'ın Arûz'a Dair Manzûmesinin İncelenmesi". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 23/2 (2023), 855-882.

Kudâme b. Caʿfer, Ebü'l-Ferec. *Nakdü'ş-şiʿr*. İstanbul: Matbaʿatü'l-Cevâ'ib, 1. Basım, 1302.

Kutlar Oğuz, Fatma Sabiha. *Türk Edebiyatı Eserler Sözlüğü*. Erişim 26 Şubat 2025. http://tees.yesevi.edu.tr/madde-detay/es-safiye-fi-l-aruz-ve-l-kafiye-molla-gurani

Küçüksarı, Mücahit. *Osmanlı Dönemi Arap Şairlerinden İbrâhîm es-Sefercelânî ve Şiirleri*. Konya: Çizgi Kitabevi, 2017.

Küçüksarı, Mücahit - Ak, Murat. "Bir Nebevî Medih Şairi Olarak Yûsuf en-Nebhânî ve es-Sâbikâtu'l-Ciyâd fî Medhi Seyyidi'l-ʿİbâd Adlı Divanındaki Hz. Peygamber Anlatımı". *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* 26/2 (2022), 881-902.

Kümillâî, Muhammed Hıfzurrahmân b. Muhibburrahmân. *el-Büdûru'l-madiyye fî terâcimi'l-Hanefiyye*. 23 Cilt. Kahire: Dâru's-Sâlih, 2. Basım, 2018.

Luvîs Şeyho, Rızkullâh b. Yûsuf b. Abdilmesîh b. Yakûb el-Yesûî. *ʿİlmü'l-edeb el-cüz'ü'l-evvel: ʿilmu'l-inşâ ve'l-arûz*. Beyrut: Matbaʿatü'l-Âbâi'l-Yesûʿiyyîn, 2. Basım, 1897.

Mahallî, Emînüddîn Muhammed b. Ali. *el-Cevheratü'l-ferîde fî kâfiyeti'l-kasîde*. thk. Şaʿbân Salâh. Kahire: Dâru's-Sekâfeti'l-ʿArabiyye, 1. Basım, 1990.

Mahallî, Emînüddîn Muhammed b. Ali. *el-ʿUnvân fî maʿrifeti'l-evzân*. thk. Hüsâmüddîn Mustafa Muhammed. Alukah, 2015.

Mahallî, Emînüddîn Muhammed b. Ali. *Şifâu'l-ğalîl fî ʿilmi'l-Halîl*. thk. Şaʿbân Salâh. Beyrut: Dâru'l-Cîl, 1. Basım, 1991.

Mahmud Mustafa. *Ehdâ sebîl ilâ ʿilmeyi'l-Halîl*. Riyad: Mektebetü'l-Maʿârif, 1. Basım, 2002.

Matlûb, Ahmed. *Abdülkâhir el-Cürcânî belâgatuhu ve nakduh*. Beyrut, 1. Basım, 1973.

Meczûb, Abdullah b. et-Tayyîb b. Ahmed b. Muhammed. *el-Mürşid ilâ fehmi eşʿâri'l-ʿArab*. 5 Cilt. Kuveyt: Dâru'l-Âsâri'l-İslâmiyye, 1989.

Meşhedânî, Muhammed Mevlûd Halef. "İbn Abdirabbih arûziyyen". *Mecelletü'l-Âdâb* 54 (2001), 56-78.

Mohammadi, Mohammad. *Osmanlı Dönemi Arap Edebiyatında Bir Portre İbn Matuk ve Şiirleri*. Konya: Palet Yayınları, 2024.

Mostarî, Mahmud b. Halîl. *Fehmu'l-elmaʿî fî îdâhi'l-Endelusî*. thk. Mesut Köksoy. İzmir: Duvar Yayınları, 2024.

Mufaddal ed-Dabbî, Ebü'l-Abbâs Mufaddal b. Muhammed b. Ya'lâ ed-Dabbî el-Kûfî. *el-Mufaddaliyyât*. thk. Ahmed Muhammed Şâkir - Abdusselâm Muhammed Hârûn. Kahire: Dâru'l-Maʿârif, 6. Basım, ts.

Muhibbî, Muhammed Emîn b. Fazlillâh b. Muhibbiddîn ed-Dımaşkî. *Hulâsatu'l-eser fî aʿyâni'l-karni'l-hâdî ʿaşer*. 4 Cilt. Beyrut: Dâru Sâdır, ts.

Mühelhil b. Rebîʿa. *Dîvânu Mühelhil b. Rebîʿa*. ed-Dâru'l-ʿÂlemiyye, ts.

Nebhânî, Yusuf b. İsmail. *Nazmu evzâni'l-buhûr fî medhi'r-Rasûl*. İstanbul: Süleymaniye Kütüphanesi, Îd Mehmed Efendi, 29/3. https://portal.yek.gov.tr/works/detail/625994

Nîcerî, Abdullah b. Fevdâ. *Fethu'l-latîfi'l-vâfî bi ʿilmeyi'l-arûz ve'l-kavâfî*. ed. Abdurrahmân Ömer Bagârâvâ. Abdul-Rahman Umar Bagarawa and His Father, 1. Basım, 2015.

Osmânî, Şemsüddîn Muhammed b. Muhammed ed-Delcî. *Refʿu hâcibi'l-ʿUyûni'l-ğâmize an künûzi'r-Râmize*. thk. Ahmed İsmail Abdülkerîm. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-ʿİlmiyye, 1. Basım, 2011.

Özalp, Mehmet Sıdık - Taşdelen, Hasan. "Arap Edebiyatında Lâmiyye Literatürü". *Balıkesir İlahiyat Dergisi* 12 (2020), 193-222.

Özbalıkçı, Mehmet Reşit. "Naht". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 32/310-311. İstanbul: TDV Yayınları, 2006.

Özdemir, Abdurrahman. "Aruz İlmi". *İslâm Medeniyetinde Dil İlimleri: Tarih ve Problemler*. ed. İsmail Güler. 357-424. İstanbul: İSAM Yayınları, 1. Basım, 2015.

Özdemir, Tuba. *Endülüs Arap Edebiyatında İbn ʿAbdirabbih'in Yeri el-ʿIkdü'l-Ferîd Örneği*. Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2020.

Özen, Şükrü. "Sadrüşşerîa". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 35/427-431. İstanbul: TDV Yayınları, 2008.

Özervarlı, M. Sait. "Nebhânî, Yûsuf b. İsmâil". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 32/471-472. İstanbul: TDV Yayınları, 2006.

Öztürk, Mevlüt. *İbnu't-Tayyib eş-Şerakî ve Şiirleri*. Konya: Aybil Yayınları, 2019.

Pekparlatır, Selçuk. *Osmanlı Dönemi Şairlerinden Yûsuf el-Esîr ve Şiiri*. Konya: Palet Yayınları, 2019.

Rahhâl, Selâm. "Urcûzetun fi'l-ʿilel ve'z-zihâfât li Bahrak el-Hadramî". *Mecelletü Revâ* 3 (2021), 8-12.

Sabbân, Ebü'l-İrfân Muhammed b. Alî. "Manzûmetu's-Sabbân". *Mecmûʿun min mühimmâti'l-mutûni'l-mustaʿmele*. 300-304. Mısır: el-Matbaʿatü'l-ʿİlmiyye, 1. Basım, 1313.

Sabbân, Ebü'l-İrfân Muhammed b. Ali. *Şerhu'l-Kâfiyeti'ş-şâfiye fî ʿilmeyi'l-arûz ve'l-kâfiye*. Kahire: el-Matbaʿatü'l-Meymeniyye, 1325.

Sadrüşşerîa es-Sânî, ʿUbeydullah b. Mesʿûd el-Buhârî el-Mahbûbî. *Buhûru'l-usûl*. İstanbul: Süleymaniye Kütüphanesi, Ayasofya, 4795-042. https://portal.yek.gov.tr/works/detail/206919

Safedî, Ebu's-Safâ Salâhuddîn Halîl b. İzziddîn Aybeg b. Abdillah. *el-Vâfî bi'l-vefeyât*. thk. Ahmed el-Arnâ'ût, Türkî Mustafa. 29 Cilt. Beyrut: Dâru İhyâi't-Turâs, 1420/2000.

Safiyyüddîn el-Hillî, Ebü'l-Mehâsin Abdülazîz b. Serâyâ b. Alî et-Tâî. *Dîvânu Safiyyiddîn el-Hillî*. Beyrut: Dâru Sâdır, ts.

Sâlimî, Nûreddîn Abdullah b. Hamîd. *Fâtihu'l-arûz ve'l-kavâfî*. thk. ʿÂmir b. el-Mur es-Subhî. Baseera, 2. Basım, 2014.

Sarıkaya, Muammer. *Muhsin al-Kayseri'nin "Şarh Aruz al-Andalüsi" Adlı Eserinin Edisyon Kritiği ve Tercümesi*. Kırıkkale: Kırıkkale Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 1998.

Sâvî, Sadruddîn Muhammed b. Rükniddîn Muhammed b. Osman. *el-Kasîdetü'l-hasnâʾ el-meşhûra bi's-Sâviyye ve Arûzi's-Sâvî*. thk. Hüsâmüddîn Mustafa Muhammed. Alukah, 2016.

Sebtî, Ebu'l-Kâsım Muhammed b. Ahmed eş-Şerîf. *Şerhu'l-Kasîdeti'l-Hazreciyye fi'l-arûz ve'l-kavâfî*. thk. Muhammed Heysem Gurre. Dımaşk: Dâru'l-Beyrûtî, 1. Basım, 2007.

Semah, David. "ʿAlâ hâmişi Arûzi Ebi'l-Ceyş el-Endelüsî". *el-Kermil - Ebhâs fi'l-luga ve'l-edeb* 2 (1981).

Serkîs, Yusuf İlyân. *Muʿcemu'l-matbûʿâti'l-ʿArabiyye ve'l-muʿarrabe*. 2 Cilt. Kahire: Matbaʿatu Serkîs, 1928.

Shamsy, Ahmed. *İslâm Klasiklerini Yeniden Keşfetmek*. çev. Ayşe Mutlu Özgür. İstanbul: Ketebe, 1. Basım, 2023.

Sinevî, Ömer Mâcid. "Manzûmetun fî ʿileli'z-zihâf li Burhâneddîn el-Kîrâtî". *Mecelletü Revâ* 1 (20), 14-31.

Sîsî, Ahdî İbrahim. "Kalâidü'n-nühûr min cevâhiri'l-buhûr li'l-Hicâzî: dirâse ve tahkîk". *Mecelletü Külliyeti'l-Âdâb - Câmiʿatü Tantâ* 30 (2017), 523-593.

Söylemez, Muhammed Ali. *Aruz Telif Geleneğinde el-Hatîb et-Tebrîzî el-Vâfî fi'l-Aruz ve'l-Kavafî Üzerine Bir İnceleme*. İstanbul: Kitap Dünyası Yayınları, 2023.

Süyûtî, Ebü'l-Fazl Celâlüddîn Abdurrahmân b. Ebî Bekr b. Muhammed el-Hudayrî. *Buğyetu'l-vuʿât fî tabakâti'l-luğaviyyîn ve'n-nuhât*. thk. Muhammed Ebü'l-Fazl İbrahim. 2 Cilt. Beyrut: el-Mektebetu'l-ʿAsriyye, ts.

Süyûtî, Ebü'l-Fazl Celâlüddîn Abdurrahmân b. Ebî Bekr b. Muhammed el-Hudayrî. *Nazmü'l-ʿikyân fî aʿyâni'l-aʿyân*. ed. Philip K. Hitti. New York: el-Matbaʿatü's-Sûriyyeti'l-Amerikiyye, 1927.

Şâvî, Abdülhâdî Abdurrahmân Ali- - ʿAzârî, ʿAkîl Câsim Dehş. "Şerhu risâleti Ebi'l-Ceyş el-Ensârî el-müsemmât 'el-Arûzu'l-Endelüsî' li'l-Allâme Abdilmuhsin el-Kayserî: tahkîk". *Mecelletü Merkezi Dirâsâti'l-Kûfe* 45 (2017), 149-206.

Şen, Ahmet. "Aruza Dair Didaktik Bir Manzûme: Yusuf en-Nebhânî'nin Nazmu Evzâni'l-Buhûr fî Medhi'r-Rasûl'ü". *Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 16/8 (2021), 680-691.

Şensoy, Sedat. *Osmanlı Dönemi Arap Şairlerinden Hasan el-Bûrînî ve Dinî Şiirleri*. Konya: Palet Yayınları, 2019.

Şenterînî, Ebu'l-Hasen Alî b. Bessâm el-Endelüsî. *ez-Zehîra fî mehâsini ehli'l-cezîra*. thk. İhsân Abbâs. 8 Cilt. Tunus: ed-Dâru'l-ʿArabiyye, 1978-1981.

Tâcüddîn es-Sübkî, Abdulvehhâb b. Takiyyuddîn. *Tabakâtu'ş-Şâfiʿiyyeti'l-kubrâ*. thk. Mahmud Muhammed et-Tenâhî, Abdulfettâh Muhammed el-Hulv. 10 Cilt. Hicr, 2. Basım, 1413.

Tâhâ Hüseyin. *Min hadîsi'ş-şiʿr ve'n-nesr*. BAE: Müessesetü Hindâvî, 2013.

Tâhirülmevlevî. *Edebiyat Lügatı*. İstanbul: Enderun Kitabevi, 1994.

Tala, Murat. "Arap Dil Bilimlerinin Şark'tan Mısır, Kayravân ve Endülüs'e İntikali: Hicrî Üçüncü, Dördüncü ve Beşinci Asırlar". *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 7/12 (2020), 239-276.

Tarafe b. el-ʿAbd, Ebû ʿAmr Süfyân b. Saʿd el-Bekrî el-Vâilî. *Dîvânu Tarafe b. el-ʿAbd*. thk. Mehdî Muhammed Nâsırüddîn. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-ʿİlmiyye, 3. Basım, 2002.

Tasa, Muhammet. *İbnu's-Semmân ve Şiirleri*. Konya: Adal Ofset, 2007.

Taşköprizâde, Ahmed b. Mustafa. *Miftâhu's-saʿâde ve misbâhu's-siyâde*. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, 1. Basım, 1985.

Tebrîzî, Ebû Zekeriyyâ Yahya b. Ali b. Muhammed el-Hatîb. *el-Kâfî fi'l-arûz ve'l-kavâfî*. thk. el-Hassânî Hasan Abdullah. Kahire: Mektebetu'l-Hânecî, 3. Basım, 1994.

Tirmânînî, Ahmed b. Abdilkerîm b. İsa. *Miftâhu kunûzi'l-Kâfiyeti'ş-şâfiye fî ʿilmi'l-arûz ve'l-kâfiye*. Suudi Arabistan: Muhammed b. Suûd Üniversitesi Kütüphanesi, 3853.

Topuzoğlu, Tevfik Rüştü. "el-Hazreciyye". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 17/146. İstanbul: TDV Yayınları, 1998.

Topuzoğlu, Tevfik Rüştü. "Mütedârek". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 32/182-183. İstanbul: TDV Yayınları, 2006.

Topuzoğlu, Tevfik Rüştü. "Recez". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 34/509-510. İstanbul: TDV Yayınları, 2007.

Tural, Hüseyin. *Arap Edebiyâtında Arûz*. İstanbul: Ensar Neşriyat, 1. Basım, 2011.

Turşidî, Ahmed Neynesûr Sindî. *el-İbdâʿu'l-vâfî şerhun ʿalâ Manzûmeti İbni's-Sabbân fî ʿilmeyi'l-arûz ve'l-kavâfî*. Maktabah Nusantara, ts.

Tüccar, Zülfikar. "Sabbân". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 35/335-336. İstanbul: TDV Yayınları, 2008.

Türkî, Abdullah b. Abdulmuhsin. *el-Mezhebü'l-Hanbelî dirâse fî târîhihi ve simâtih*. 2 Cilt. Müessesetü'r-Risâle, 1. Basım, 2002.

Uzun, Mustafa İsmet. "Ebced". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 10/68-70. İstanbul: TDV Yayınları, 1994.

Van Dyck, Cornelius Van Alen. *Muhîtu'd-dâire fî ʿilmeyi'l-arûz ve'l-kâfiye*, 1857.

Weil, Gotthold. "el-Arûz". *Mûcezu Dâʾireti'l-maʿârifi'l-İslâmiyye*. Merkezü'ş-Şârika li'l-İbdâʿi'l-Fikrî, 1998.

Yağcı, Furkan. *Cezayir'in İlyada'sı Mufdî Zekeriyyâ ve Devrimin Poetikası*. Konya: Çizgi Kitabevi, 2024.

Yalçın, Muhammed Hamidullah. "İbn ʿAbdirabbih ve el-ʿIkd Adlı Eserinin Arûz İlmi ile İlgili Bölümünün İncelenmesi". *Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 12/1 (2025), 485-512.

Yavaş, Fatih. "Bir Urcûze Örneği Olarak Ebü'l-Abbâs el-Hilâlî'nin Nasihatnamesi". *Marife Dini Araştırmalar Dergisi* 24/2 (2024), 466-493.

Yavaş, Fatih. *Şair Olarak Muhyiddin İbnü'l-Arabî*. Konya: Palet Yayınları, 2023.

Yâzicî, Habîb b. Nâsîf b. Abdullah. *el-Lâmiʿa fî şerhi'l-Câmiʿa*. Beyrut: el-Matbaʿatü'l-Vataniyye, 1869.

Yaʿkûb, Emîl Bedîʿ. *el-Muʿcemu'l-mufassal fî ʿilmi'l-arûz ve'l-kâfiye ve fünûni'ş-şiʿr*. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-ʿİlmiyye, 1. Basım, 1991.

Yıldız, Ahmet. "Modern Arap Edebiyatında Tenâs: Mahmûd Sâmî el-Bârûdî Örneği". *Marife Dini Araştırmalar Dergisi* 21/1 (2021), 459-487.

Yılmaz, İbrahim. *Arap Edebiyatında Arûz*. Ankara: Araştırma Yayınları, 1. Basım, 2009.

Zemahşerî, Ebu'l-Kâsım Mahmud b. Ömer. *el-Kıstâs fî ʿilmi'l-arûz*. thk. Fahrüddîn Kabâve. Beyrut: Mektebetü'l-Maʿârif, 2. Basım, 1989.

Ziriklî, Hayruddîn b. Muhammed b. Muhammed b. Ali b. Fâris. *el-Aʿlâm*. Beyrut: Dâru'l-ʿİlm li'l-Melâyîn, 2002.

Hizânetu't-turâs - Fihrisu mahtûtât. Merkezü'l-Melik Faysal, ts.

Şerhu arûzi's-Sadrişşerîa. Bursa: Bursa İnebey Kütüphanesi, Ulucami, 2880/3. https://portal.yek.gov.tr/works/detail/39124

Şerhu'l-ebyâti'l-hamseti'l-mensûbe ilâ Sadrişşerîa fî esmâi'l-buhûr ve'l-arûz. İstanbul: Süleymaniye Kütüphanesi, Mehmed Arif-Mehmed Murad, 049-03.https://portal.yek.gov.tr/ works/ detail/304229

1929 TATAVLA YANGINI

İstanbul Rumları için Bir Dönüm Noktası mı?

Fatma TOMBAK

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1861
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Ağustos 2025

ISBN: 978-625-396-609-6
Yayıncı Sertifika No: 52493

Editör
Doç. Dr. Mutlu ADAK

Dil Editörü
Banu GÜRTAŞ

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) –
TOMBAK, Fatma
1929 TATAVLA YANGINI
İstanbul Rumları için Bir Dönüm Noktası mı?

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65-66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/Konya
(0332) 353 62 65

Konevi Mh.
Larende Cad. No:20/A
Meram/Konya
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mh.
Gül Sk. No: 15 B
Bahçelievler/İstanbul
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Kanunlar:

1003 sayılı "Binaların Numaralandırılması ve Sokaklara İsim Verilmesi Hakkında Kanun" (10 Nisan 1927)

896 Sayılı "İlk Genel Nüfus Sayımı Kanunu" (2 Haziran 1926)

Gazeteler:

Akropolis gazetesi

Akşam gazetesi

Apoyevmatini gazetesi

Cumhuriyet gazetesi

Eleftrheron Vima gazetesi

Fos gazetesi

Makedonya gazetesi

Skrip gazetesi

Son Saat gazetesi

Vakit gazetesi

Kitap ve Makaleler

Akgönül, Samim. (2021). *Türkiye Rumları (Ulus-Devlet Çağından Küreselleşme Çağına Bir Azınlığın Yok Oluş Süreci)*. İletişim Yayınları.

Aksoy, Yaşar. (2024). *Elveda Selanik (1917 Yangını)*, Kırmızı Kedi Yayınları, İstanbul.

Aktar, Ayhan. (1996). Cumhuriyetin İlk Yıllarında Uygulanan Türkleştirme Politikaları. *Tarih ve Toplum Dergisi*, 156, s. 4-17.

Aktar, Ayhan. (2001). *Varlık Vergisi ve Türkleştirme Politikaları*. İletişim Yayınları.

Alpan, Aytek Soner. (2021). 'Bir felâket olan yangın meğer pek hayırlı bir sabahın aydınlığı imiş': Tatavla nasıl 'kurtuldu'? *Toplum ve Bilim Dergisi*, 158, s. 223-250.

Alpan, Aytek Soner. (2024). *1929 Tatavla Yangını ve Tatavla'nın Kurtuluş'u*. İstos Yayın.

Arıkan, Zeki. (1990). 1922 İzmir Yangınıyla İlgili Bir Rapor. *Türk Dünyası Araştırmaları Dergisi*, 68, s. 129-135.

Artuç, Çağlasu. (2022). *Kurtuluş (Tatavla) Semti Kentsel Koruma Projesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi.

Atatürk, Mustafa Kemal. (2005). *Atatürk'ün Bütün Eserleri*. Cilt 17. Kaynak Yayınları.

Atatürk, Mustafa Kemal. (1922). *Meclis Konuşması*. 1 Mart 1922 Millet Meclisi Tutanak Dergisi, D. 1, C. 18, Sayı: 2.

Avkovan, Emine Nazan. (2019). *İstanbul Tatavla/Kurtuluş Semti'nin Kültürel ve Mimari Kimlik Değişimi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Maltepe Üniversitesi.

Aydın, Yüzyıl Nevin. (2017). "*Yer"leşmek ve "Yersiz"leşmek: Şişli'de Azınlıklar*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi.

Baldan, Can; Karaca, Ece ve Akcakaya, Yasemin. (2022). Etnik Kümelenmelerin Tarihsel Dönüşümünün Sosyal Sermayeye ve Mekânsal Üretime Yansıması: Yahudi ve Rum Mahalleleri Örneği. *Mimarlık Bilimleri ve Uygulamaları Dergisi*. 7 (Özel Sayı), s. 160-180.

Bali, Rıfat N. (1998). Resmî İdeoloji ve Gayrimüslim Azınlıklar. *Birikim*, Sayı: 105-106, s. 170-176.

Bali, Rıfat N. (2020). *Cumhuriyetin İlk Yıllarında Türkiye Yahudileri Bir Türkleştirme Serüveni (1923-1945)*. İletişim Yayınları.

Banoğlu, Niyazi Ahmet. (2008). *İstanbul Cehennemi (Tarihte Büyük Yangınlar)*. Kapı Yayınları.

Başbakanlık İstatistik Umum Müdürlüğü. (1929). Umumi Nüfus Tahriri, Fasikül I, Hüsnütabiat Matbaası.

Başbakanlık İstatistik Umum Müdürlüğü. (1937). *1935 Genel Nüfus Sayımı*.

Bensusan, Nesim. (1923). Bir Endüstri Kenti: Selanik. *Şalom Gazetesi*. 19 Ağustos 1923.

Bilgiç, Bestami S. (2015). Atatürk Döneminde Türkiye-Yunanistan İlişkileri (1923-1938). *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*, 31(91), s. 1-28.

Bilsel, M. Cemil. (2023). *Lozan*. Cilt 2. Selenge Yayınları.

Bozis, Sula. (2023). *İstanbullu Rumlar*. Yapı Kredi Yayınları.

Bozkurt, Abdurrahman. (2014). *İtilaf Devletlerinin İstanbul'da İşgal Yönetimi*. Atatürk Araştırma Merkezi Yayınları.

Brockett, Gavin D. (2022). *Ne Mutlu Türk'üm Diyene Türk-Müslüman Kimliğinin Müzakeresi*. Çev. Özgür Balkılıç. Fol Kitap.

Calhoun, Craıg. (2007). *Milliyetçilik*. Çev. Bilgen Sütçüoğlu, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Çete, Aslı. (2020). Hafıza, Tatlar ve Sesler. İki Yazar, İki Şehir: İstanbul ve Selanik. *Litera: Journal of Language, Literature and Culture Studies*, 30(1), s. 245-266. https://doi.org/10.26650/LITERA2019-0059

Çokona, Ali. (2017). *20. Yüzyıl Başlarında Anadolu ve Trakya'daki Rum Yerleşimleri*, 2. Basım, Literatür Yayınları.

Demirözü, Damla. (2024). *Savaştan Barışa Giden Yol (Atatürk-Venizelos Dönemi Türkiye-Yunanistan İlişkileri)*. İletişim Yayınları.

Duman, Kenan Evren. (2006). *Türkiye'de Azınlık Basını ve Sorunları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi.

Dumanlı, Çiğdem. (2023). Bir İntikam Kundakçılığı Meselesi: İzmir Yangını (1922). *Cumhuriyet Tarihi Araştırmaları Dergisi – CTAD*, 37, s. 557-589.

Dündar, Fuat. (2000). *Türkiye Nüfus Sayımlarında Azınlıklar*. Çiviyazıları.

Düzgün, Gamze Sürcan. (2023). *Cumhuriyet Dönemi İstanbul'unun Kara Kışları ve Sosyal Hayata Etkileri (1929,1954 ve 1987)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Topkapı Üniversitesi.

Erdem, Nilüfer. (2009). Yunan Tarihçilerinin Gözüyle 1930 Türk-Yunan Dostluk Antlaşması ve Venizelos'un Bu Sürece Katkıları. *Muğla Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (İLKE)*, 23, s. 93-128.

Erdöl, Mirat. (1994). *Küçük Kitap (Türk-Yunan Dostluğu)*. Özkan Matbaacılık.

Ergün, Ragıp. (2023). *Tek Parti Döneminde Sosyal Darwinizm*, Mahya Yayıncılık.

Esra Özsüer, (2025). *Megali İdea (1821 Mora İsyanından 1922 Küçük Asya Bozgununa)*, Kronik Yayınları.

Eyice, Semavi. (2010). İstanbul'un Mahalle ve Semt Adları Hakkında Bir Deneme. *Türkiyat Mecmuası*, 14, s. 199-216. https://doi.org/10.18345/tm.96559

Fırat, Begüm Özden. (2024). Bir Yangının Külünü: Tatavla Yangını ve Tatavla'nın Kurtuluş'u. *Aposto*. 21 Haziran.

Genelkurmay Askeri Tarih ve Strateji Etüd Başkanlığı. (2007). 1'inci Kolordu İstihkâm Komutanının, İzmir yangının Ermeniler tarafından çıkarıldığına dair 3 Ekim 1922 tarihli raporu. *Askeri Tarih Belgeleri Dergisi*, 121, s. 120.

Gingeras, Ryan. (2024). *Ebedi Şafak (Atatürk Dönemi Türkiye Cumhuriyeti Tarihi)*. Çev. Barış Bora Güç. Mitra Yayıncılık.

Gökdemir, Oktay. (2007). Fransız Kaynaklarının Işığında 1922 İzmir Yangını. *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*. 6(15), s. 19-38.

Göktürk, Turgay Bülent. (2012). Amerikan Basınında İzmir Yangını ve Yangın Sonrası Durum. *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi.* 12(24), s. 123-47.

Göktürk, Turgay Bülent. (2016). *Amerikan Basınında İzmir Yangını 1922*, Tarihçi Kitabevi.

Hanioğlu, M. Şükrü. (2023). *Atatürk Entelektüel Biyografi*. Bağlam Yayınları.

Hobsbawm, Eric. (2019). *Kısa 20. Yüzyıl (1914-1991 Aşırılıklar Çağı)*. Çev. Yavuz Alogan. Everest Yayınları.

Irmak, Hüseyin. (2022). *Tatavla'dan Kurtuluş'a*. Aras Yayıncılık.

Irmak, Hüseyin. (T. Y.). *Kurtuluş, Şişli'de Kadim Bir Semt*. Şişli Belediyesi.

İleri, Nurçin. (2023). İmtiyazlı Şirketlere Yönelik Şikâyetler: İstanbul Terkos Su ve Tramvay Şirketlerinin Millileştirilmesi. *Toplumsal Tarih Akademi*, 2, s. 25-51.

İnan, Afet. (1981). *Atatürk'ten Mektuplar*. Türk Tarih Kurumu Yayınları.

İnsel, Ahmet. (Ed.). (2009). *Modern Türkiye'de Siyasî Düşünce, Kemalizm (Cilt 2)*. İletişim Yayınları.

Joseph Von Hammer. (2011). *İstanbul ve Boğaziçi*, Çev. S. Özkan, Türk Tarih Kurumu Yayını.

Kahraman, Cengiz. (2015). *İstanbul Kış Günlüğü 1929 ve 1954*. Yapı Kredi Yayınları.

Kaya, Mevlüt. (2013). *1922 İzmir Yangını ve Yapı Bunalımı*. Bilge Karınca Yayınları.

Kaya, Mevlüt. (2016). *Anadolu Yangınları ve Ermeni-Rum Tehciri*. Arı Sanat Yayınları.

Kayam, H. Cevahir. (2010). Bir Yangının Ortaya Çıkardığı Siyasî ve İktisadî Sorunlar: Tatavla 1929. *Türkoloji Kültürü*, III/5, s. 21-34.

Kayıran, Mehmet ve Metintaş, Mustafa Yahya (2018). Türk – Yunan İlişkileri (1878 – 1952). *Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Yakın Tarih Dergisi*, 2(3), s. 33-73.

Kaymak, Özgür. (2016). *İstanbul'da Rum, Ermeni ve Yahudi Cemaatlerinin Sosyo-Mekansal İnşası*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi.

Kaymak, Özgür. (2017). Atina'da Yaşayan İstanbullu Rumların Göç Hafızasıyla Beslenen Kimlik İnşaları. *Contemporary Research in Economics and Social Sciences*, 1(2), s. 165-195.

Kılıç, Abdurrahman. (2021). Tatavla Yangını ve Etkileri. *Toplumsal Tarih Dergisi*, 326, s. 12-19.

Kırışman, Mustafa. (2011). Fransız Basınında İzmir Yangını Üzerine Bazı Değerlendirmeler. *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi*, 10(22), s. 77-93.

Kıycı, Aşir Kayhan. (2018). Büyük İzmir Yangını'nı Hatırlamak (13 Eylül 1922). *Türk-İslam Medeniyeti Akademik Araştırmalar Dergisi*, XIII (25), s. 149-164.

Koraltürk, Murat. (2024). *Erken Cumhuriyet Döneminde Ekonominin Türkleştirilmesi*. İletişim Yayınları.

Küçükaşçı, Mustafa Sabri (2008). Bizans ve Osmanlı Dönemlerinde Kendinden Söz Ettiren Üsküdar Kışları. *Uluslararası Üsküdar Sempozyumu İstanbul (1-5 Kasım 2007),* (ss. 485-502). Cilt II, Ed. Coşkun Yılmaz, Üsküdar Belediyesi Yayını.

Marmara, Rinaldo. (2001). *Pangaltı (19. Yüzyılın Levanten Semti)*. Şişli Belediyesi.

Marmara, Rinaldo. (2006). *Bizans'tan Günümüze İstanbul Latin Cemaati ve Kilisesi*. Kitap Yayınevi.

Marmara, Rinaldo. (2020). *İstanbul'un Latin Katolik Cemaati Levantenler*. Saro Dadyan (Ed.), *İstanbul'un Renkleri* (ss. 115- 145). İstanbul Kültür ve Sanat Ürünleri A.Ş.

Mazower, Mark. (2007). *Selanik Hayaletler Şehri Hıristiyanlar, Müslümanlar ve Yahudiler 1430-1950*. Çev.Gül Çağalı Güven, Yapı Kredi Yayınları.

Melisinos Hristodulu. (2022). *Tatavla Tarihi*. İstos Yayını.

Millas, Herkül. (2005). *Türk ve Yunan Romanlarında Öteki ve Kimlik*. İletişim Yayınları.

Millas, Herkül. (2025). *Biz Bize mi Benzeriz? Yoksa Yunanlılara mı?* Telakki Yayınları.

Mills, C. Wright. (2016). *Sosyolojik Tahayyül*. Çev. Ömer Küçük. Hil Yayınları.

Onaran, Nevzat. (2023). *Cumhuriyet'te Ermeni ve Rum Mallarının Türkleştirilmesi (1920-1930)*. Kor Kitap.

Oran, Baskın. (2011). *Türkiyeli Gayrimüslimler Üzerine Yazılar*. İletişim Yayınları.

Öcal, Enver Emre. (2022). 1927 ve 1935 Nüfus Sayımlarında Azınlıklar. *Topkapı Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2), s. 9-30.

Özcan, Orhan. (2015). İngiliz Basınında İzmir Yangını ve Mülteci Sorunu (Eylül 1922). *Çağdaş Türkiye Tarihi Araştırmaları Dergisi,* 15(31), s. 177-200.

Parla, Taha. (2017). *Türkiye'de Siyasal Kültürün Resmi Kaynakları.* Cilt 3. Deniz Yayınları.

Payır, Sada. (2020). Umumda Mahremiyet: Geç Osmanlı İstanbul'unda Tatavla Karnavalı. *Toplumsal Tarih Dergisi*, 321, s. 32-38.

Preece, Jennifer Jackson. (2001). *Ulusal Azınlıklar ve Avrupa Ulus-Devlet Sistemi*. Çev. Ayşegül Demir, Donkişot Yayınları.

Reinkowski, Maurus. (2024*). Türkiye Tarihi Atatürk'ten Bugüne*. Çev. Hamide Koyukan. Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Satan, Ali (Derleyen). (2011). *İngiliz Yıllık Raporlarında Türkiye 1922*. Çev. Ayşegül Angı, Tarihçi Kitabevi.

Soysal, İsmail. (1993). *Türk Dış Politikası İncelemeleri için Kılavuz (1919-1999)*. Eren Yayıncılık.

Steinhaus, Kurt. (1999). *Atatürk Devrimi Sosyolojisi (I)*. Yenigün Haber Ajansı.

Şarman, Kansu. (2023). *Cumhuriyetin İlk Sayımı (1927 Nüfus Tahriri)*. Türkiye İş Bankası.

Tağmat, Çağla Derya. (2018). Dünya Silah Sanayisini Şekillendiren Bir Osmanlı Rumu: Basil Zaharoff. *Avrasya İncelemeleri Dergisi*, 7(2), s. 218-238.

Toker, Hülya. (2006). *Mütareke Döneminde İstanbul Rumları*. Genelkurmay Basımevi.

Toprak, Zafer (2022). *Atatürk Kurucu Felsefenin Evrimi*. Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Toprak, Zafer. (2012). *Darwin'den Dersim'e Cumhuriyet ve Antropoloji*. Doğan Kitap.

Tosun, Ramazan. (2009). *Cumhuriyet ve Azınlıklar*. Berikan Yayınevi.

Tosun, Ramazan. (2014). *Türk-Yunan İlişkileri ve Türk-Rum Nüfus Mübadelesi*. Palet Yayınları.

Tulça, Enis. (2003). *Atatürk, Venizelos ve Bir Diplomat Enis Bey*. Simurg Yayıncılık.

Turan, Selin ve Ayatac, Hatice. (2020). Günümüzde Mahalle Kültürünü Sürdürebilmek ve Yeni Bir Kavram Arayışı Olarak "Sosyal Dayanıklı Mahalle": Kurtuluş-Feriköy Örneği. *Tasarım Kuram Dergisi*, 16(31), s. 194-215.

Türk Dili Tetkik Cemiyeti. (1933). *Birinci Türk Dili Kurultayı Tezler, Müzakere Zabıtları*. Devlet Matbaası.

Türker, Nurdan. (2015). *Vatanım Yok Memleketim Var, İstanbul Rumları: Mekân-Bellek-Ritüel*. İletişim Yayınları.

Türker, Orhan. (2003). Cumhuriyet Döneminde İstanbul'un Rum Basını. *Tarih ve Toplum Dergisi*, 235, s. 4-8.

Uzun, Hakan. (2004). 1919-1950 Yılları Arasında Türkiye – Yunanistan İlişkileri. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(2), s. 35-50.

Valasiadis, Yorgo. (2005). *Tatavla'ya Kar Yağıyor*. Çev. Despina Eftimiyadis, Dünya Kitapları.

Veinstein, Gilles (Haz.). (2017). *Selanik (1850-1918) Yahudilerin Kenti ve Balkanlar'ın Uyanışı*, Çev. Cüneyt Akalın, İletişim Yayınları.

Vitti, Mario, *Doğduğum Şehir İstanbul (1926-1946).* Çev. Sula Bozis, 2. Baskı, İstos Yayınları.

Yentürk, Burhan. (2003). *Ne Lazım Tatavla'da Bakkal Dükkanı*. Zvi-Geyik Yayını.

Yerolympo, Alexandra. (2017). Yangının Rolü. Hazırlayan Gilles Veinstein. *Selanik (1850-1918) Yahudilerin Kenti ve Balkanlar'ın Uyanışı*, (ss. 331-342). Çev. Cüneyt Akalın, İletişim Yayınları.

Yıldırım, Onur. (2016). *Diplomasi ve Göç Türk-Yunan Mübadelesinin Öteki Yüzü*. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Apukurya (Apokries)/Tatavla Karnavalı

Rum Kimliği Üzerinden Bir Dayanışma Pratiği mi?

(Kimlik-Mekân-Din-Karnaval)

Fatma TOMBAK

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1898
Tarih

©Çizgi Kitabevi
Ekim 2025

ISBN: 978-625-396-642-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) –
TOMBAK, Fatma
Apukurya (Apokries)/Tatavla Karnavalı
Rum Kimliği Üzerinden Bir Dayanışma Pratiği mi?
(Kimlik-Mekân-Din-Karnaval)

Kapak Resmi: Pieter Bruegel'in
"Karnaval ve Perhiz Arasındaki Savaş" adlı tablosu (1559).

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65-66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mh.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mh.
Gül Sk. No: 15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Agnew, J. – Livingstone, D. (eds.), *Handbook of Geographical Knowledge*. London 2011.

Ahmet Rasim, *Fuhş-i Atik*, Avrupa Yakası Yayınları, İstanbul 2007.

Akgönül, Samim, *Rum Nedir? Kim Der? Kime Der? Niye Der?* Der. Hakan Yücel, Rum Olmak Rum Kalmak, İstos Yayınları, İstanbul 2016.

Akgönül, Samim, *Türkiye Rumları Ulus- Devlet Çağından Küreselleşme Çağına Bir Azınlığın Yok Oluş Süreci*, İletişim Yayınları, İstanbul 2021.

Akşam Gazetesi, 21 Mart 1949.

Akşam Gazetesi, 25 Ekim 1933.

Akşam Gazetesi, 6 Mart 1938.

Alpan, Aytek Soner, *1929 Tatavla Yangını ve Tatavla'nın Kurtuluşu*, İstos Yay., İstanbul 2024.

Alus, Sermet Muhtar, *30 Sene Evvel İstanbul Akşam Yazıları-1*, Haz. Yakup Öztürk, Ötüken Neşriyat, İstanbul 2024.

Anastassiadou, Meropi, *XIX. Yüzyıl İstanbul'unda Rumlar Pera Cemaatinin Toplumsal Kültürel Tarihi*, Alfa Yayınları, Çev. İsmail Yerguz, İstanbul 2023.

Anderson, Benedict, *Hayali Cemaatler: Milliyetçiliğin Kökenleri ve Yayılması*, Çev. İskender Savaşır, 2. Baskı, Metis Yayınları, İstanbul 1995.

Andreutti, Elena, *Carnival and Puritanism in Falstaff*, Università degli Studi di Padova, Tesi di Laurea, Anno Accademico 2015 / 2016.

Arslan, Seda - Uludağ, Zeynep, "Dilde Mekânı (Yeniden) Kurgulamak: Yer İsimleri, Kolektif Bellek ve İdeoloji", *Kent Araştırmaları Dergisi*, 11(31), 2020, s. 1422-1455.

Augustinos, Gerasimos, *Küçük Asya Rumları*, Çev. Devrim Evci, Ayraç Yayınları, Ankara 1997.

Aydın, Yüzyıl Nevin, *"Yer"leşme ve "Yersiz"leşmek: Şişli'deki Azınlıklar*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul 2017.

Aytaç, Ömer, "Kent Mekânları ve Kimlik/Farklılık Sorunu", *İdealkent Dergisi*, 9, 2013, s. 138-169.

Bahtin, Mihail, *Karnaval'dan Romana Edebiyat Teorisinden Dil Felsefesine Seçme Yazılar*, Çev. Cem Soydemir, Der. Sibel Irzık, Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2020.

Bahtin, Mihail, *Rebelais ve Dünyası*, Çev. Çiçek Öztek, Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2019.

Bauman, Zygmunt, *Akışkan Modernite*, Çev. Sinan Okan Çavuş, Can Yayınları, İstanbul 2017.

Bauman, Zygmunt, *Kimlik (Benedotto Vecchi tarafından gerçekleştirilmiş söyleşiler)*, Çev. Mesut Hazır, Heretik Yayınları, Ankara 2017.

Bengü, Devran, "Kamusal Alanı Mekânda Yer Duygusuyla Düşünmek", *İstanbul Arel Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Disiplinlerarası Yenilik Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 2024, s. 164-171.

Berber Babalık, Banu, "Demokrat Parti Döneminde Zafer Bayramı Kutlamaları ve Toplumsal Yansımaları: Aydın İli Örneği", *Teoride ve Uygulamada Sosyal Bilimler 1*, Duvar Yayınları, İzmir 2024.

Bilgili, Münür - Yıldırım, Salih, "Coğrafyada Temel Kavramların İlişkiselliği: Mekân, Yer, Peyzaj ve Bölge", *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 62, 2024, s. 283-293.

Bilgin, Nuri, *Kimlik İnşası*, Aşina Kitaplar, İzmir 2007.

Boyar, Ebru - Fleet, Kate, *Osmanlı İstanbul'unun Toplumsal Tarihi*, Çev. Serpil Çağlayan, Türkiye İş Bankası Kültür Yay., İstanbul 2024.

Burke, Peter, *Yeni Çağ Başında Avrupa Halk Kültürü*, Çev. Göktuğ Aksan, İmge Kitabevi, İstanbul 1996.

Büyükkürkciyan, Talin, *Feriköy anılarda… şimdi*, Heyamola Yayınları, İstanbul 2010.

Calhaun, Craig, *Milliyetçilik*, Çev. Bilgen Sütçüoğlu, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul 2007.

Carr, Edward Hallet, *Milliyetçilik ve Sonrası*, İletişim Yayınları, İstanbul 2012.

Chabert, Antonin, "Nice Carnival: An Anthropology of Institutions, Tourism, and Know-How, Our Europe", *Ethnography – Ethnology – Anhropology of Culture*, 4, 2015, s. 35-46.

Clogg, Richard, *Modern Yunanistan Tarihi*, İletişim Yayınları, İstanbul 1997.

Cresswell, Tim, *Place a short Introduction*, Wiley Blackwell Publishing, 2015.

Çam, Oğuz - Çelik, Cengiz, "Festival Turizmi Çerçevesinde Bir Değerlendirme: Rio Karnavalı", *Sivas İnterdisipliner Turizm Araştırmaları Dergisi*, 5(1), 2022, s. 1-20.

Çavdar, Rabia Çiğdem, "Farklılığın Mekânı: Foucault ve Lefebvre'deki Heterotopya ve Heterotopi Ayrımı", *İdealkent Dergisi*, 9(25), 2018, s. 941-959.

Çokona, Ali, *20. Yüzyıl Başlarında Anadolu ve Trakya'daki Rum Yerleşimleri*, 2. Basım, Literatür Yayınları, İstanbul 2017.

Dalbay, R. Saim - Avcı, Nazmi, "Kimlik İnşasına İlişkin Temel Yaklaşımlar ve Bu Yaklaşımların Türkiye'ye Yansımaları", *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 23(1), 2018, s. 17-39.

Dalbay, Ramazan Saim, "Kimlik" ve "Toplumsal Kimlik" Kavramı", *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2(31), 2018, s. 161-176.

Duman, Kenan Evren, *Türkiye'de Azınlık Basını ve Sorunları*, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2006.

Dwight, Harrison Griswold, *Constantinopole Old and New*, Longmans, London 1915.

Eagleton, Terry, *Kültür*, Çev. Berrak Göçer, Can Sanat Yayınları, İstanbul 2019.

Fromm, Eric, *Özgürlükten Kaçış*, Çev. Şemsa Yeğin, Payel Yayınları, İstanbul 2011.

Gellner, Ernest, *Uluslar ve Ulusçuluk*, İnsan Yayınları, İstanbul 1992.

Glazier, Stephen D., *Din Antropolojisi, Din Toplum ve Kültür Din Sosyolojisi ve Antropolojisine Giriş*, Der. ve Çev. Ali Coşkun, İz Yayıncılık, İstanbul 2005.

Goethe, John Wolgang, *Das Römische Carneval, Mit den farbigen Figurinen, von 1789 Nacworth von Siegfried Unseld*, Insel Verlag Frankfurt am Main und Leipzig 2007.

Gulevich, Tanya, *Encyclopedia of Easter, Carnival & Lent, Omnigraphics*, Detroit, Michigan 2002.

Güleç Solak, Sevcan, "Mekân-Kimlik Etkileşimi: Kavramsal ve Kuramsal Bir Bakış", *Manas Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 6(1), 2017, s. 13-37.

Habermas, Jürgen, *"Öteki Olmak", Öteki ile Yaşamak Siyaset Kuramı Yazıları*, Çev. İlknur Aka, Yapı Kredi Yayınları, İstanbul 2012.

Halbwachs, Maurice, *Kolektif Hafıza*, Çev. Banu Barış, Heretik Yayınları, Ankara 2017.

Hall, Stuart, *Temsil Kültürel Temsiller ve Anlamlandırma Uygulamaları*, Editör Stuart Hall, Çev. İdil Dündar, Pinhan Yayıncılık, İstanbul 2017.

Harvey, David, *Asi Şehirler Şehir Hakkından Kentsel Devrime Doğru*, Çev. Ayşe Deniz Temiz, Metis Yayınları, İstanbul 2013.

Harvey, David, *Kent Deneyimi*, Çev. Esin Soğancılar, Sel Yayıncılık, İstanbul 2016.

Harvey, David, *Sosyal Adalet ve Şehir*, Çev. Mehmet Moralı, Metis Yayınları, İstanbul 2013.

Haster, Thedor G., *Thespis: ritual, myth and drama in the Ancient Near East*, Henry Schuman, New York 1950.

https://bianet.org/haber/tatavla-da-yeniden-karnaval-zamani-220645#google_vignette

https://dictionary.cambridge.org/tr/s%C3%B6zl%C3%BCk/ingilizce-t%C3%BCrk%C3%A7e/shrovetide

https://manifold.press/kimlik-temsil-mekani-olarak-karnaval-baklahorani-nin-sosyo-politikasi

https://www.agos.com.tr/tr/yazi/761/kural-tanimayan-bir-karnaval

https://www.britannica.com/topic/Ash-Wednesday-Christian-holy-day

Irmak, Hüseyin, *Tatavla'dan Kurtuluş'a*, Aras Yay., İstanbul 2022.

İlim, Fırat, *Bahtin, Diyaloji, Karnaval ve Politika*, Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2017.

İpek, Göktuğ, "Masqueraders" of İstanbul The Apokries Carnivals in the 1930s", *Tarih ve Günce*, 14, 2024, s. 15-45.

Kafadar, Cemal, *Kendine Ait Bir Roma Diyar-ı Rum'da Kültürel Coğrafya ve Kimlik Üzerine*, Metis Yayınları, İstanbul 2017.

Kahraman, Cengiz, "Maskaralar Sokakta", *Atlas Tarih*, 45, 2007, s. 92-99.

Karakaş, Mehmet, *Kent Mekân ve Toplum: Mekân Sosyolojisine Giriş*, Ed. Mehmet Karakaş, Tezkire Yayınları, İstanbul 2019.

Karataş, İhsan, *Osmanlı Devleti'nde Gayrimüslimlerin Toplum Hayatı -Bursa Örneği-*, Gökkubbe Yayınları, İstanbul 2009.

Kaya, İlhan, "Coğrafi Düşüncede Mekân Tartışmaları", *Düşünme Dergisi*, 4, 2014, s. 34-47.

Keskin, Filiz Yaşar, "Osmanlı İdarî Sistemi İçerisinde İstanbul Rum Patrikhanesine Bağlı Metropolitlerin Görevleri", *VAKANÜVİS- Uluslararası Tarih Araştırmaları Dergisi*, 8(2), 2023, s. 1987-2037.

Kirli Ntokme, Outkou, "Ulus Devlet Oluşturmada Yunanistan Örneği: Büyük Ülkü-Megali İdea", *Ankara Üniversitesi Türk İnkılâp Tarihi Enstitüsü Atatürk Yolu Dergisi*, 46, Güz 2010, s. 401-424.

Koçu, Reşad Ekrem, *İstanbul Ansiklopedisi*, Cilt: 2, İstanbul 1959.

Lefebvre, Henri, *Mekânın Üretimi*, Çev. Işık Ergüden, Sel Yayıncılık, İstanbul 2014.

Lichtert, Katrien, The Artist, the City and the Urban Theatre: Pieter Bruegel's 'Battle between Shrovetide and Lent' (1559) Reconsidered, Representing Urban Space in Later Medieval and Early Modern Europe 2014, s. 83-96.

Macar, Elçin, *Cumhuriyet Dönemi'nde İstanbul Rum Patrikhanesi*, İletişim Yayınları, İstanbul 2003.

Melisinos Hristodulu, *Tatavla Tarihi*, Çev. Haris Theodoralis, Anna Maria Aslanoğlu, Stefo Benlisoy, İstos Yayınları, İstanbul 2022.

Millas, Herkül, *Geçmişten Bugüne Yunanlılar Dil, Din ve Kimlikleri*, İletişim Yayınları, İstanbul 2004.

Millas, Herkül, *Türk ve Yunan Romanlarında Öteki ve Kimlik*, İletişim Yayınları, İstanbul 2005.

Millas, Herkül, *Yunan Ulusunun Doğuşu*, İletişim Yayınları, İstanbul 1994.

Millas, Herkül, *Yunanistan'da Milli Mitoslar*, İletişim Yayınları, İstanbul 2024.

Milliyet Gazetesi, 26 Mart 1931.

Nas, Fethi, "Aidiyet Türü Olarak Kimlik, Etnisite ve Ulusçuluk Kavramları Arasındaki İlişki", *Sosyologca*, 23, 2022, s. 69-83.

Oktay, Cenk, "Pıeter Bruegel'in Resimlerinde Mekân ve Zaman Anlatımı Üzerine Çözümleme", *Akademik Sanat*, 21, 2024, s. 47-61.

Oran, Baskın, *Türkiye'de Azınlıklar Kavramlar, Teori, Lozan, İç Mevzuat, İçtihat, Uygulama*, İletişim Yayınları, İstanbul 2018.

Ortaylı, İlber, *İstanbul'dan Sayfalar*, Hil Yayın, İstanbul 1986.

Özbek Eren, İmren - İnan Ocak, Zeynep, "Metropol'de Bir "Yer" Okuma Çabası: Tatavla / Kurtuluş", *Kentsel Morfoloji Okumaları*, Maltepe Üniversitesi Yay., İstanbul 2023, s. 90-130.

Özsoy, Nusret Burak, "Doğu Anadolu Bölgesi İçin Verilen Eksonim İsimler ve Armenia", *Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, 71, 2021, s. 511- 552.

Özsüer, Esra, *Megali İdea 1821 Mora İsyanı'ndan 1922 Küçük Asya Bozgunu'na*, Kronik Yayınları, İstanbul 2025.

Parekh, Bhikhu, *Rethinking Multiculturalism Cultural Diversity and Political Theory*, Palgrave Micmillan 2005.

Payır, Sada, "Umumda Mahremiyet: Geç Osmanlı İstanbul'unda Tatavla Karnavalı", *Toplumsal Tarih Dergisi*, 321, 2020, s. 32-38.

Saraçoğlu, Ahmet Cemaleddin, *Eski İstanbul'dan Hatıralar*, Haz. İsmail Dervişoğlu, Kitabevi, İstanbul 2005.

Schapper, Dominique, *Yurttaşlar Cemaati Modern Ulus Fikrine Dair*, Çev. Özlem Okur, Kesit Yayıncılık, İstanbul 1995.

Smith, Anthnoy D., *Ulusların Etnik Kökeni*, Çev. Sonay Bayramoğlu, Hülya Kendir, Dost Kitabevi, Ankara 1986.

Son Posta Gazetesi, 5 Şubat 1944.

Spataris, Haris, *Biz İstanbullular Böyleyiz! Fener'den Anılar 1906-1922*, Çev. İro Kaplangı, Kitap Yayınevi, İstanbul 2004.

Stachowski, Marek, *Etimoloji*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları, Ankara 2011.

Şahin, M. Süreyya, "Fener Rum Ortodoks Patrikhanesi", *Diyanet İlmi Dergi*, 28(2), 1992, s. 37-73.

Şenyurt, Ali, "20. Yüzyıl Başlarında Feriköy'deki Vakıf Arazilerinin Dönüştürülmesi", *Mimarlık ve Yaşam Dergisi*, 2(1), 2017, s, 153-163.

Tan gazetesi, 8 Mart 1938.

Tansuğ, Feryal, *Osmanlı'nın Son Döneminde Adalı Rumlar İmroz-Limni-Semadirek-Taşoz*, Pan Yayınları, İstanbul 2018.

Tepe, Şule, *Dünden Bugüne Bugünden Düne Türkiye'de Kültürel Miras Kimlik ve Bellek İnşası*, Der. Bahar Aykan, Nobel Yayınları, Ankara 2021.

Tombak, Fatma, *1929 Tatavla Yangını İstanbul Rumları İçin Bir Dönüm Noktası mı?* Çizgi Kitabevi, Konya 2025.

Tosun, Ramazan, *Türk-Yunan İlişkileri Türk-Rum Nüfus Mübadelesi*, Palet Yayınları, Konya 2014.

Tuncer Gürkaş, Ezgi - Barkul, Ömür, "Yer Üzerine Kavramsal Bir Okuma Denemesi", *Sigma,* 4, 2012, s. 1-11.

Turner, Alice K., *Cehennemin Tarihi*, Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2004.

Türker, Nurdan, *Vatanım Yok Memleketim Var İstanbul Rumları: Mekân-Bellek-Ritüel*, İletişim Yayınları, İstanbul 2015.

Türker, Orhan, *Osmanlı İstanbul'undan Bir Köşe: Tatavla*, Sel Yayıncılık, İstanbul 1998.

Ulusoy, Ergin, "Kimlik İnşası ve Politikaya Aktarımı", *Erciyes Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 57, Eylül-Aralık 2020, s. 325-342.

Usta, Gülay, "Mekân ve Yer Kavramlarının Anlamsal Açıdan İrdelenmesi", *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication- TOJDAC*, 10(1), 2020, s. 25-30.

Uygur, Fatma, *Fransız Seyyah ve Diplomat Edouard Antoine Thouvenel'e Göre XIX. Yüzyılda Osmanlı Devleti*, Nobel Yayınları, Ankara 2021.

Vakit Gazetesi, 11 Şubat 1931.

Vardar, Naz, "Dönüşen Şehrin Dönüşen Eğlencesi: Osmanlı'dan Günümüze İstanbul'da Karnavallar", *Semtlerle Şehrin Hafıza Katmanları: Şişli*, içinde: 27-33. Karakutu Derneği Yayını, İstanbul 2022.

Vardar, Naz, *Carnival Celebrations in İstanbul: The Changing Perception and Experience of Apokries and Baklahorani*, Unpublished Master Thesis, Boğaziçi University, 2020.

Williams, Raymond, *Kültür*, Çev. Suavi Aydın, İmge Kitabevi, Ankara 1993.

Yalçın, Enes, "Toplumsal Tabakalaşma Sistemlerinin Genel İncelemesi", *HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi*, 8(20), 2019, s. 158-179.

Yentürk, Burhan, *Ne Lazım Tatavla'da Bakkal Dükkânı*, Zvi-Geyik Yay., İstanbul 2003.

Yerasimos, Stefanos, *Türk Metinlerinde Konstantiniyye ve Ayasofya Efsaneleri*, Çev. Şirin Tekeli, İletişim Yayınları, İstanbul 2009.

Yi-Fi Tuan, *Space and Place The Perspective of Experience*, University of Minnesota Press, Minnepolis 1977.

Yüzgüller Arsal, Serap, "Karnaval ve Perhiz Arasındaki Savaş: Brueghel'in Yapıtına İlişkin Bir Çözümleme", *Sanat Tarihi Yıllığı*, 18, 2006, s. 77-90.

ALKALİ BİLEŞİKLERDEN SENTETİK ALKALİLERE
KÜRESEL BAĞLAMDA POTAS VE SODA'NIN OSMANLI DÜNYASINDAKİ YERİ

Fatih KARLIOĞLU

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1880
Kimya

©Çizgi Kitabevi
Ağustos 2025

ISBN: 978-625-396-614-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) –
KARLIOĞLU, Fatih
ALKALİ BİLEŞİKLERDEN SENTETİK ALKALİLERE: KÜRESEL BAĞLAMDA POTAS VE SODA'NIN OSMANLI DÜNYASINDAKİ YERİ

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65-66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/Konya
(0332) 353 62 65

Konevi Mh.
Larende Cad. No:20/A
Meram/Konya
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mh.
Gül Sk. No: 15 B
Bahçelievler/İstanbul
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Osmanlı Arşiv Belgeleri ve Osmanlı Yayınları

BOA, BEO / 142 - 10629 – 0, 03.07.1310 (21 Ocak 1893).

BOA, BEO / 823 - 61713 – 0, 01.03.1314 (10 Ağustos 1896).

BOA, BEO / 837 - 62730 – 0, 02.04.1314 (19 Eylül 1896).

BOA, BEO, 93/6924, 1 **Rebîülâhir** 1310 / 23 Ekim 1892;

BOA, BEO, 95-7092, 4 **Rebîülâhir** 1310/ 26 Ekim 1892.

BOA, İ. DH, 917/72791, 29 Receb 1301 / 25 Mayıs 1884;

BOA, MV. / 57 - 51 – 0, 06.02.1308 (21 Eylül 1890).

BOA, Y..A...HUS. / 243 - 31 – 0, 11.06.1308 (22 Ocak 1891).

BOA, Y..MTV. / 32 - 41 – 0, 18.08.1305 (30 Nisan 1888),

BOA, Y..PRK.ASK. / 157 - 109 – 0, 26.09.1317 (28 Ocak 1900).

BOA, Y..PRK.SGE, 3_19_1.

BOA. BEO, 142/10629, 3 Receb 1310 / 22 Ocak 1893.

Ahmed İhsan, "Küçükçekmece Fabrikasını Bir Ziyaret" *Servet-i-Funoun Journal Illustre Turc Paraissant Le Jeudi Constantinople*, 8. Sene 16. Cild, Sayı. 393, 10 Eylül 1314 / 22 Eylül 1898.

Dervîş Mehmed Emîn Paşa, *Usûl-i kîmyâ*, İstanbul: Dârü't-Tıbâati'l-Âmire, 1. c., 1263-1264.

Düstur, Birinci Tertib, C. 5, 14 Rebiülevvel 1301-26 Receb 1305 / 1 Kanunisani 1299 (1883)-26 Mart 1304 (1888), Ankara Başvekalet Matbaası, 1937.

Düstur, Birinci Tertib, C. 6, 4 Zilkade 1304-14 Ramazan 1312/13 Temmuz 1303 (1887)-27 Şubat 1310 (1890), Ankara Devlet Matbaası, 1939.

Düstur, Birinci Tertib, C. 6, **6 Rebîülâhir 1309, 28 Teşrînievvel 1307,** 4 Zilkade 1304-14 Ramazan 1312/13 Temmuz 1303 (1887)-27 Şubat 1310 (1890), Ankara Devlet Matbaası, 1939.

Düstur, Birinci Tertib, C. 8, 1 Rebîülevvel 1322-4 Mayıs 1320 / 28 Mayıs 1904-17 Mayıs 1904, No: 7, Ankara, Başvekalet Matbaası, 1943.

Düstur, Birinci Tertib, C. 8, 23 Muharrem 1322-28 Mart 1320 / 15 Cemaziyelahir 1326-1 Temmuz 1324, Ankara, Başvekalet Matbaası, 1943.

İbrahim Edhem Paşa, Medhal-i 'İlm-i Jeoloj, Haz. Bilal Yurtoğlu, İstanbul, Hiperyayın, 2019.

Hüdâvendigâr Vilayeti Sâlnâmesi, 12. baskı, Bursa, Ferahçizâde Matbaası, 1301 (1884).

Hamidiye Etfâl Hastahane-i Âlisinin İstatistik Mecmua-i Tıbbiyesi (HEHAİMT), 1904.

Hamidiye Etfal Hastahane-i Âliyye, *Ser Tabat-ı Âlisi Tahlil Sonuçları*, Hamidiye Etfâl Hastahane-i Âlisinin İstatistik Mecmua-i Tıbbiyesi (HEHAİMT), 1904.

Birleşik Krallık Gazeteleri

BNA, Beverley and East Riding Recorder, Saturday 22 December 1900, "Chlorate of Potash", 2/8.

BNA, Daily Review (Edinburgh), Thursday 27 November 1862, "Highland & Agricultural Society of Scotland", 3/10.

BNA, Dublin Daily Express, Saturday 07 September 1895, 4/8.

BNA, Gloucestershire Chronicle, Saturday 01 February 1879, 6/8; Manchester Evening News, Thursday 30 January 1879, ¾.

BNA, Hucknall Morning Star and Advertiser, Thursday 21 March 1912, 6/8.

BNA, Hull Daily Mail, Tuesday 07 November 1899, Chlorate of Potash Injures Seven, 4/6.

BNA, Kentish Independent, Saturday 22 December 1900, 3/8.

BNA, Liverpool Journal of Commerce - Friday 14 September 1894, "Chlorate of Potash As Contraband of War", 6/8.

BNA, Liverpool Journal of Commerce - Friday 14 September 1894, "Chlorate of Potash As Contraband of War", 6/8.

BNA, London Evening Standard, Thursday 30 August 1877, "Refreshing and Wholesome", 3/8.

BNA, London Evening Standard, Tuesday 31 January 1865, "Report of Baron Liebig On Metropolitan Sewage", 2-3/8.

BNA, Luton Times and Advertiser, Friday 01 October 1909, "Chlorate of Potash Dangers: Cloth Manufacturer's Death", 3/8.

BNA, Melton Mowbray Times and Vale of Belvoir Gazette, Friday 17 November 1916, "Goods of Enemy Origin Imported", 2/8;

BNA, Sheffield Daily Telegraph, Friday 10 November 1916, "Imports of Enemy Goods", 9/10.

BNA, Morning Post, Tuesday 01 January 1907, "Poisoned by Chlorate of Potash", 3/12.

BNA, Newcastle Chronicle, Saturday 17 November 1894, "Chlorate of Potash and Electricity", 13/16.

BNA, Newcastle Daily Chronicle - Wednesday 19 August 1903, A Child Poisoned by Chlorate of Potash Tabloids", 12/12;

BNA, Northampton Mercury, Friday 30 August 1895, "An Explosive Letter to Baron Rothschild His Secretary Shockingly Injured", 2/8;

BNA, Pateley Bridge & Nidderdale Herald, Saturday 29 April 1882, 2/8.

BNA, Sheffield Evening Telegraph, Friday 21 June 1889, "Fatalities at firework factory", 3/4.

BNA, St. Helens Newspaper & Advertiser, Friday 07 February 1902, "The Manufacture of Chlorate of Potash The Possibility of Explosion", 7/8.

BNA, Stockton Herald, South Durham and Cleveland Advertiser, Saturday 05 January 1907, "Accidental Overdose of Chlorate of Potash", 1/8.

BNA, Taunton Courier and Western Advertiser, Wednesday 28 August 1895, 8/8;

BNA, The Scotsman, Tuesday 05 November 1912, "Turkish Official List of Contraband Goods", 8/12.

BNA, Trinidad Chronicle, Saturday 17 May 1884, "Treasury of the Throat", 4/8.

BNA, Worcester Journal, Saturday 29 September 1883, 7/9.

BNA, Liverpool Evening Express, Tuesday 18 August 1903, "Danger in Chlorate of Potash Tabloids", 6/8.

BNA, Manchester Courier, Tuesday 01 January 1907, 8/8.

Fransız Gazeteler ve Seyahatnameler

Balard, M. "Chimie Appliquée: Mémoire sur l'extraction des sulfates de soude et de potasse des eaux de la mer." *Le Moniteur industriel*, 20 octobre 1844, 3–4.

Forbin, Louis Nicolas Philippe Auguste de. *Voyage dans le Levant*. Paris: De l'Imprimerie royale, 1819. https://archive.org/details/gri_33125008675338/mode/2up (erişim 19 Ocak 2025).

İtalyanca Kitaplar

Palcani, Luigi. *Del natro orientale*. 1798, 77–84. Accademia Nazionale delle Scienze detta dei XL. https://media.accademiaxl.it.

Kitaplar

Agricola, Georgius. *De Re Metallica*. Translated from the Latin edition of 1556 by Herbert C. Hoover and Lou H. Hoover. New York: Dover Publications, 1950. First published 1912.

Aksoy, Gürsel. *Aristotales'in Taşlar Kitabı: Kitâbu'l-Ahcâr li-Aristâtâlîs*. İstanbul: Büyüyenay Yayınları, 2018.

Bolat, Mehmet M. *Bir Kentin Belleği: Osmanlı Dönemi Belgelerinde Küçükçekmece*. İstanbul: Küçükçekmece Belediyesi Kültür Yayınları, 2020.

Boyle, Robert. *The Sceptical Chymist: Or Chymico-Physical Doubts and Paradoxes*. London, 1661.

Cebbar, Ahmed. *İslam Bilim Tarihi*. Çeviren Lütfi Fevzi Topaçoğlu. İstanbul: Küre Yayınları, 2016.

Conway, Ed. *Material World*: A Substantial Story of Our Past and Future. London: Penguin Random House, 2024.

Cox, P. A. *The Elements on Earth*. Oxford: Oxford University Press, 1995.

Çağlar, K. M. *Türkiye Maden Suları ve Kaplıcaları*. Fasikül 4. Ankara: MTA Enstitüsü Yayın No. 107, 1961.

Davis, Tenney L. *The Chemistry of Powder and Explosives*. Hollywood, CA: Angriff Press, 1972.

Doğanay, H. *Türkiye Turizm Coğrafyası*. Konya: Çizgi Kitabevi Yayınları, 2001.

Dölen, Emre. *Kimya Tarihinden Kesitler*. Yayın No. 33. İstanbul: Türkiye Kimya Derneği Yayınları, 2018.

Dölen, Emre. *Osmanlılarda Kimyasal Semboller ve Formüller (1834–1928)*. İstanbul: TMMOB Kimya Mühendisleri Odası İstanbul Şubesi Yayınları, 1996.

Dölen, Emre. *Periyodik Çizelgenin 150 Yıllık Öyküsü (1869–2019)*. Yayın No. 41. İstanbul: Türkiye Kimya Derneği Yayınları, 2019.

Ellis, Abigall. *Rocks & Minerals: The Definitive Visual Guide*. New Edition. London: Dorling Kindersley–Penguin Random House, 2023.

Fenton, Carroll Lane. *Our Amazing Earth*. New York: Doubleday & Company, Inc., 1956.

Güney, Emrullah. *Yerbilim 1: Jeoloji*. İstanbul: Literatür Yayınları, 2010.

Hart-Davis, Adam. *Science: The Definitive Visual Guide*. New Edition. London: Dorling Kindersley Publishing, 2021.

Haynes, William M. *CRC Handbook of Chemistry and Physics*. 95th ed. Boca Raton, FL: CRC Press, 2014.

Hoffmann, Roald. *The Same and Not the Same*. New York: Columbia University Press, 1995.

Holmyard, E. J. *Makers of Chemistry*. London: Oxford University Press, 1931.

Hudson, John. *The History of Chemistry*. London: The Macmillan Press, 1992.

Kâhya, Esin. *Modern Kimyanın Kurucusu Cabir b. Hayyan*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı, 1995.

Kaya, Reyhan. Türk yazmacılık sanatı: tahta kalıpla kumaş baskısı, 2. baskı. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1988.

Kütükoğlu, Mübahat S. *Osmanlı'nın Sosyo-Kültürel ve İktisâdî Yapısı*. Ankara: Türk Tarih Kurumu, 2018.

Lavoisier, Antoine Laurent. Tr*aité élémentaire de chimie: Présenté dans un ordre nouveau et d'après les découvertes modernes*. Paris: Chez Cuchet, 1789.

Levy, Hermann. *Industrial Germany: A Study of Its Monopoly Organisations and Their Control by the State*. Reprints of Economic Classics. London: Psychology Press, 1935.

Özey, Ramazan. *Dünya Denkleminde Ortadoğu Coğrafyası*. İstanbul: Akif Yayınevi, 2009.

Sezgin, Fuat. *İslam'da Bilim ve Teknik*. Cilt IV: Tıp, Kimya ve Mineraller. Çeviren Abdurrahman Aliy. Hazırlayan Hayri Kaplan ve Abdurrahman Aliy. 3. baskı. Ankara: TÜBA, 2015.

Tez, Zeki. *İlaç ve Parfümün Sihirli Dünyası: Tarihte Eczacılık, Güzel Kokular ve Kozmetik*. İstanbul: Hayykitap, 2010.

Tez, Zeki. *Meslekler Tarihi: Eskiçağdan Günümüze Zanaatsal ve Sanatsal Uğraşlar*. İstanbul: İnkılâp Kitabevi, 2016.

Tez, Zeki. *Patlayıcı, Silah ve Savaş Tekniğinin Kültürel Tarihi*. İstanbul: Doruk Yayıncılık, 2010.

Tokat İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü (TİKTM). *Tokat Yazmacılığı*. İstanbul: Pusula Basım, [yıl bilgisi yok].

Türker, K. *Türk Yazmacılık Sanatı*. Ankara: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1999.

Türker, Kemal. *Ağaç Baskı Tokat Yazmaları*. Tokat: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 1996.

Zeki Tez, *Bilim ve Sanayide Kimya Tarihi*, Nobel Yayın Dağıtım, Ankara, 2000.

Kitap Bölümleri

Erdoğru, M. Akif. "Osmanlı Kıbrısında Tuz Üretimi ve Sorunları (1580–1640)." *Tuz Kitabı*, derleyen Emine Gürsoy Naskali ve Mesut Şen, 229–231. İstanbul: Kitabevi, 2004.

Gwaltney-Brant, Sharon M. "Miscellaneous Indoor Toxicants." *Small Animal Toxicology*. 3. baskı. Bölüm 24, 291–308. St. Louis, MO: Elsevier, 2013.

Öğün Bezer, Gülay. "Selçuklular Zamanında Tuz." *Tuz Kitabı*, derleyen Emine Gürsoy Naskali ve Mesut Şen, 208–215. İstanbul: Kitabevi, 2004.

Makaleler

Akpınar, Deniz. "Osmanlı'dan Günümüze Afyonkarahisar Maden Suları." *Journal of Social and Humanities Sciences Research* 4, no. 12 (2017): 1047–1060.

Ashtor, Eliyahu, and Guido Cevidalli. "Levantine Alkali Ashes and European Industries." *Journal of European Economic History* 12, no. 3 (Winter 1983): 475–489.

Atam, Şenay. "Osmanlı Arşiv Belgelerinde Hastalıklar ve Tedavi Yöntemleri." *Osmanlı Sağlık Araştırmaları Dergisi* 8, no. 1 (2024): 1261–1270.

Atam, Şenay. "Osmanlı Sanayileşme Sürecinde Osmanlı Kibrit Fabrikası ve Nizamnamesi." *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi* 8, no. 22 (Haziran 2020): 294–310.

Bayraktar, Yasemin. "Filistin'deki Yahudiler ve Müslüman Hacılar Üzerindeki Osmanlı İdaresi (1555–1591)." *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 10, no. 50 (Haziran 2017): 158-166.

Browne, C. A. "Historical Notes upon the Domestic Potash Industry in Early Colonial and Later Times." *Journal of Chemical Education* 3 (1926): 749–756.

Ciceri, Davide, David A. C. Manning, and Antoine Allanore. "Historical and Technical Developments of Potassium Resources." *Science of the Total Environment* 502 (2015): 590–601.

Cin, Ali, ve Günseli Turgut Cin. "Türkçe Kimya Terimleri Sözlükleri Üzerine Bir Değerlendirme." *Mediterranean Journal of Humanities* 7, no. 2 (2017): 97–107.

Clow, A., and N. L. Clow. "The Natural and Economic History of Kelp." *Annals of Science* 5 (1947): 297–316.

Çağatay, Ömer. "Osmanlı Ordusunda Sağlık Organizasyonun İşleyişi ve Orduda Kullanılan İlaçlar ile Sağladığı Faydalar (On Sekizinci Yüzyıl Örneği)." *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* 25, no. 1 (2024): 107–136.

Dolbear, S. "The Potash Situation." *Metallurgical and Chemical Engineering* 13 (1915): 481–482.

Elmacı, İrfan. "Simyadan Kimyaya Osmanlı İmparatorluğunda Teknoloji." *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* 19, no. 2 (2018): 265–287.

Gallegos, Shawna F., Edgar O. Aviles-Rosa, Mallory T. DeChant, Nathaniel J. Hall, and Paola A. Prada-Tiedemann. "Explosive Odor Signature Profiling: A Review of Recent Advances in Technical Analysis and Detection." Forensic Science International 347 (June 2023).

Gillispie, Charles Coulston. "The Discovery of the Leblanc Process." *ISIS* 48 (1957): 152–170.

Gorostiza Langa, Santiago. "Potash Extraction and Historical Environmental Conflict in the Bages Region (Spain)." *Investigaciones Geográficas*, no. 61 (Ocak–Haziran 2014): 5–16.

Günergun, Feza. "Ondokuzuncu Yüzyıl Türkiye'sinde Kimya'da Adlandırma." *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* 5, no. 1 (2003): 1–32.

Hülagü, M. Metin. "Osmanlı Devleti'nde Güherçile Üretimi ve Kayseri Güherçile Fabrikası." *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 1, no. 11 (2001): 73–93.

İnce, Yunus. "Kârhâneden Baruthâneye Karaman Eyaleti'nde Güherçile Üretimi (18.–19. Yüzyıllarda)." *Osmanlı Bilimi Araştırmaları* 13, no. 1 (2011): 11–30.

Keskin, Özkan. "Üzümün Bağı Asmanın Kurdu: Osmanlı İmparatorluğu'nda Filoksera ile Mücadele." *Tarih İncelemeleri Dergisi* 30, no. 2 (2015): 479-505.

Kreps, Theodore J. "Vicissitudes of the American Potash Industry." *Journal of Economic and Business History* 3 (1931): 630–666.

Menek, İbrahim Halil. "Zollverein ve II. Reich: Alman Ulusal Birliğinin Kurulması ile Zollverein'in İlişkisi Üzerine Bir Analiz." *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 22, no. 2 (2023): 590–606.

Miller, Harry. "Potash from Wood Ashes: Frontier Technology in Canada and the United States." *Technology and Culture* 21, no. 2 (1980): 187–208.

Mohme, Fred S. "The Potash Industry of Europe." *Economic Geography* 5, no. 2 (1929): 141–148.

Neushul, Peter. "Seaweed for War: California's World War I Kelp Industry." *Technology and Culture* 30, no. 3 (1989): 561–583.

Orbay, Kayhan. "Osmanlı İmparatorluğu'nda Tarımsal Üretkenlik Üzerine Tetkikat ve Notlar." *Belleten* 81, no. 292 (Aralık 2017): 787–856.

Östlund, L., O. Zackrisson, and H. Strotz. "Potash Production in Northern Sweden: History and Ecological Effects of a Pre-industrial Forest Exploitation." *Environment and History* 4, no. 3 (October 1998): 345–358.

Potash & Phosphate Institute (PPI). "Production and Use of Potassium." *Better Crops* 82, no. 3 (1998): 6–8.

Schling-Brodersen, Uschi. "Liebig's Role in the Establishment of Agricultural Chemistry." *Ambix* 39, no. 1 (1992): 21–31.

Solak, Mehmet. "Osmanlı İmparatorluğu'nun Habsburg Sınır Bölgesinde Barut Üretim Politikası (1567–1574)." *Karadeniz Araştırmaları Enstitüsü Dergisi* 4, no. 6 (2018): 267–286.

Tan, Seda. "Osmanlı Devleti'nde 'Guano' İhracı Meselesi." *Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi* 11 (2021): 249–272.

Thompson, F. M. L. "The Second Agricultural Revolution, 1815–1880." *The Economic History Review* 21, no. 1 (1968): 62–77.

Tite, M. S., A. Shortland, Y. Maniatis, D. Kavoussanaki, and S. Harris. "The Composition of the Soda-Rich and Mixed Alkali Plant Ashes Used in the Production of Glass." *Journal of Archaeological Science* 33, no. 9 (2006): 1284–1292.

Warde, Paul. "Trees, Trade and Textiles: Potash Imports and Ecological Dependency in British Industry, c.1550–1770." *Past & Present* 240, no. 1 (August 2018): 47–82.

Yurdakök, Murat. "Bizanslılarda Pediatri." *Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Dergisi* 48, no. 1 (2005): 93–99.

Ansiklopedi Maddeleri

AnaBritannica. "Potas; Potasyum." Cilt 18. İstanbul: Ana Yayıncılık ve Encyclopaedia Britannica, 1988, 146.

Chiu, Kuen-Wai. "Potassium." *Kirk-Othmer Encyclopedia of Chemical Technology*, 4th ed., Vol. 19. New York: Wiley-Interscience, 2001.

Curlin, L. Calvert, Tilak V. Bommaraju, and Constance B. Hansson. "Alkali and Chlorine Products: Chlorine and Sodium Hydroxide." *Kirk-Othmer Encyclopedia of Chemical Technology*, 4th ed., Vol. 1. New York: Wiley-Interscience, 2001.

Dölen, Emre. "Modern Kimyanın Türkiye'ye Girişi." *Osmanlı*, ed. Güler Eren, Cilt 8, 461–470. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 1999.

Encyclopaedia Universalis. "Potassium." Vol. 13 (1980): 407–408. Paris: Encyclopaedia Universalis France S.A.

Enghag, Per. *Encyclopedia of the Elements: Technical Data, History, Processing, Applications*. Weinheim: Wiley-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA, 2004.

Freilich, Mark B., and Richard L. Petersen. "Potassium Compounds." *Kirk-Othmer Encyclopedia of Chemical Technology*, 4th ed., Vol. 19. New York: Wiley-Interscience, 2001.

Grand Larousse Universel. "Potasse; Potassium." Tome 12. Paris: Librairie Larousse, 1991, 8386.

Kılıçoğlu, Sefa; Araz, Nezihe; Devrim, Hakkı. "Potas; Potasyum." *Meydan Larousse Büyük Lûgat ve Ansiklopedi.* Vol. 10. İstanbul: Meydan Yayınevi, 1972, 297–298.

Miller, R. R., "Potassium." *The Encyclopedia Americana International Edition*. Vol. 22. New York: Americana Corporation, 1968, 441-443.

Murat, Abdurrahman. "Güherçilenin Tanımı, Oluşum Teorileri ve Osmanlı Devleti'ndeki Önemi." *MTA Doğal Kaynaklar ve Ekonomi Bülteni*, *Bilgi Dağarcığı*, no. 1 (2006). Ankara: Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü.

Ps, J. B. "Potassium." Encyclopaedia Britannica. Vol. 18. Chicago: Encyclopaedia Britannica, 1972, 322–326.

Rauh, Francis. "Alkali and Chlorine Products: Sodium Carbonate." *Kirk-Othmer Encyclopedia of Chemical Technology*, 4th ed., Vol. 1., New York: Wiley-Interscience, 2001.

Smith, H. I. "Potash." *The Encyclopedia Americana International Edition*. Vol. 22. New York: Americana Corporation, 1968, 439–441.

The Macmillan Encyclopedia. New Edition. Aylesbury: Market House Books Limited, 1986, 983.

Thieme, C. "Sodium Carbonates." *Ullmann's Encyclopedia of Industrial Chemistry*. Weinheim: Wiley-VCH Verlag GmbH & Co. KGaA, 2002.

Unat, Yavuz. "Osmanlı Teknolojisine Genel bir Bakış." *Osmanlı*, Cilt 8, 637–654. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 1999.

Sözlükler

Ashford, Robert D. *Ashford's Dictionary of Industrial Chemicals: Properties, Production, Uses*. London: Wavelength, 1994.

Ayverdi, İlhan. *Misalli Büyük Türkçe Sözlük*. 2. bs., Cilt 3.. İstanbul: Kubbealtı Lugatı, 2006.

Ergür, Atila. *Tekstil Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2002.

Sami, Şemseddin. Resimli Kâmûs-ı Fransevî. Haz. Şerif Eskin, Cilt 2. Ankara: TÜBA, 2018.

Tezler

Acar, Süheyla. H.*1053-1059 (M.1643-1649) Tarihli 36 Numaralı Ankara Şer'iyye Sicilinin Transkripsiyon ve Değerlendirmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, 2023.

Açar, Fatih Mehmet. Gel*eneksel Türk El Sanatlarından Tokat Ahşap Baskı Yazmacılık Sanatı ve Yaşayan Son Ustaları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2014.

Aktürk, Mehmet. *Geleneksel Yazmacılık Sanatı ve Kullanılan Motifler*. Yayımlanmamış Doktora Tezi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2022.

Çatalkaya, Gülten. *Geleneksel Yazmacılık Teknikleri ile Özgün Baskı Tasarımları (Ağaç Baskı)*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü, 2016.

Ok, Çağlar. *Tokat İlinde Geleneksel Yazmacılık*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, 2015.

Öz, Naime Didem. *Yazmacılık Sanatımız İçinde Hitit Eserlerinin Yorumu*. Yayımlanmamış Sanatta Yeterlilik Tezi, Mimar Sinan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015.

Öz, Naime. *Türk Yazmacılık Sanatı ve Son Dönem İstanbul Yazmaları*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Şahin, Ayşe. *74/2 Numaralı Kayseri Ser'iyye Sicili'nin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi, 2010.

Yılmaz, Hülya Polat. *Kefe Mukataası Ahkam Defteri (1643–1707) (İnceleme, Transkripsiyon).* Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü, Türk Tarihi Anabilim Dalı, 2019.

Web Siteleri ve Raporlar

British Geological Survey. *Mineral Planning Factsheet: Potash*. Nottingham: BGS, 2006. https://mauk.org.uk/wp-content/uploads/2020/01/mpfpotash.pdf.

Gale, H. S. The Potash Deposits of Alsace. U.S. Geological Survey Bulletin 715. Washington, DC: U.S. Government Printing Office, 1920.

Gregory, R. W. Wyoming Trona-Summary Report. Wyoming State Geological Survey, September 2014.

Margerum, Walt. *A Brief History of Owens Lake Mineral Production*. Mineralogical Society of Southern California, 2003. http://www.mineralsocal.org/bulletin/2003/2003_jul.htm.

Merriam-Webster.com Dictionary. S.v. "Potassium Chlorate." Erişim 21 Eylül 2024. https://www.merriam-webster.com/dictionary/potassium%20chlorate.

National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. *Effectiveness and Impacts of Dust Control Measures for Owens Lake*. Washington, DC: The National Academies Press, 2020. https://doi.org/10.17226/25658.

"South Harz Potash District – *A Brief History." South Harz Potash*. Erişim 2 Ocak 2025. https://southharzpotash.com/projects/south-harz-potash-district-a-brief-history/.

U.S. Geological Survey. The Origin of the U.S. Natural and Synthetic Soda Ash Industries. Proceedings of the First International Soda Ash Conference, Rock Springs, Wyoming, 13–15 May 2008.

Antik Çağ'dan Günümüze
Varlık Felsefesi

Takdim: Ahmet Ayhan Çitil

Editörler
Feyza Demir Çiçek | Nuri Çiçek | Ümit Taştan | Umut Düşgün

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1980
Felsefe

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-705-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
DEMİR ÇİÇEK, Feyza | ÇİÇEK, Nuri | TAŞTAN, Ümit | DÜŞGÜN, Umut
Takdim: Ahmet Ayhan Çitil
Antik Çağ'dan Günümüze
Varlık Felsefesi

Yazıların sorumluluğu yazarlara aittir.

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Presokratik Filozoflarda Varlık, Metafizik ve Teoloji

Şeyma KÖMÜRCÜOĞLU

Kaynakça

Adam, J. (2019). *Antik Yunan'ın din öğretmenleri*. Pinhan.

Aristoteles. (2015). *Protrepticus*. In D. S. Hutchinson & M. R. Johnson (Eds.), *Protrepticus or exhortation to philosophy (Citations, fragments, paraphrases, and other evidence)*.

Aristoteles. (2024). *Metafizik*. Ketebe.

Betegh, G. (2006). Greek philosophy and religion. In M.-L. Gill & P. Pellegrin (Eds.), *A companion to ancient philosophy* (pp. 625–639). Wiley Blackwell.

Burnet, J. (2013). *Erken Yunan felsefesi*. İdea Yayınevi.

Cassirer, E. (1997). *İnsan üstüne bir deneme*. Remzi Kitabevi.

Cevizci, A. (2005). *Metafiziğe giriş*. Paradigma Yayınları.

Cornford, F. M. (2020). *Dinden felsefeye: Batı nazariyatının kökenleri üzerine*. Albaraka.

Eliade, M. (2009). *Dinsel inançlar ve düşünceler tarihi* (Cilt 2). Kabalcı.

Guthrie, W. K. C. (2011). *Sokrates öncesi ilk filozoflar ve Pythagorasçılar*. Kabalcı.

Kingsley, P. (2022). *Antik felsefede gizem ve büyü: Pythagoras ve Empedokles geleneği*. Kabalcı.

Powell, B. (2018). *Klasik mitoloji*. Bilge Kültür Sanat.

Sassi, M. M. (2017). İyonya kozmogonileri: Thales, Anaksimandros, Anaksimenes. In U. Eco (Ed.), *Antik Yunan*. Alfa.

Presokratik Filozoflarda Varlık ve Arkhe Arayışı

Mehmet EVREN

Kaynakça

Ajdukiewicz, K. (1994). *Felsefeye giriş: Temel kavramlar ve kuramlar* (A. Cevizci, Çev.; 3. bs.). Gündoğan Yayınları.

Akarsu, B. (1984). *Felsefe terimleri sözlüğü* (3. bs.). Savaş Yayınları.

Annas, J. (2000). *Ancient philosophy: A very short introduction*. Oxford University Press.

Aristoteles. (2011). *Ruh üzerine* (Z. Özcan, Çev.; 3. bs.). Birleşik Yayınevi.

Aristoteles. (2021). *Metafizik* (Y. G. Sev, Çev.; 6. bs.). Pinhan Yayınları.

Arslan, A. (2006). *İlkçağ felsefe tarihi: Sokrates öncesi Yunan felsefesi*. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Capelle, W. (1994). *Sokrates'ten önce felsefe: Fragmanlar–doksograflar* (O. Özügül, Çev.). Kabalcı Yayınevi.

Cevizci, A. (2010). *Felsefe tarihi* (2. bs.). Say Yayınları.

Craig, E. (Ed.). (2005). *The shorter Routledge encyclopedia of philosophy*. Routledge.

Curd, P. (2023). Presocratic philosophy. In E. N. Zalta & U. Nodelman (Eds.), *The Stanford encyclopedia of philosophy* (Fall 2023 ed.).

Çakmak, C. (2015). Mitos'tan logos'a geçişin arka planı ve doğa filozofları. In B. A. Çetinkaya (Ed.), *Doğu'dan Batı'ya düşüncenin serüveni* (Cilt 2: *Antikçağ Yunan & Ortaçağ düşüncesi*, ss. 51–97). İnsan Yayınları.

Çüçen, K. A., vd. (2009). *Varlık felsefesi*. Ezgi Kitabevi.

Elmalı, O., & Özden, Ö. H. (2012). *İlkçağ felsefesi tarihi*. Arı Sanat Yayınevi.

Gökberk, M. (1993). *Felsefe tarihi*. Remzi Kitabevi.

Guthrie, W. K. C. (1999). *İlkçağ felsefesi tarihi* (A. Cevizci, Çev.; 6. bs.). Gündoğan Yayınları.

Herakleitos. (2009). *Fragmanlar* (C. Çakmak, Çev.). Kabalcı Yayınevi.

Kranz, W. (1984). *Antik felsefe: Metinler ve açıklamalar* (S. Y. Baydur, Çev.). Sosyal Yayınlar.

Küçükalp, K., & Cevizci, A. (2010). *Batı düşüncesi: Felsefi temeller*. İSAM Yayınları.

Laertios, D. (2007). *Ünlü filozofların yaşamları ve öğretileri* (C. Şentuna, Çev.; 3. bs.). Yapı Kredi Yayınları.

Long, A. A. (Ed.). (2006). *The Cambridge companion to early Greek philosophy*. Cambridge University Press.

Maurer, A. (2021). Nicolaus Cusanus (F. D. Çiçek, Çev.). *Felsefe Dünyası*, 2(74), 300–312.

Osborne, C., & Rowett, C. (2004). *Presocratic philosophy: A very short introduction*. Oxford University Press.

Ovacık, Z. (2022). Değişende değişmeyeni aramak veya değişmeyende değişeni paranteze almak: Aristoteles'in *Metafizik*'indeki arkhe ve töz tartışmalarına bir bakış. *Bayterek Uluslararası Akademik Araştırmalar Dergisi, 5*(1).

Palmer, J. (2025). Parmenides. In E. N. Zalta & U. Nodelman (Eds.), *The Stanford encyclopedia of philosophy* (Spring 2025 ed.).

Parmenides. (2017). *Doğa hakkında* (Y. G. Sev, Çev.; 2. bs.). Pinhan Yayınları.

Rifat, S. (2018). *Herakleitos: Bir kapalı söz ustasıyla buluşma denemesi* (5. bs.). Yapı Kredi Yayınları.

Talisse, R. B. (2016). Felsefeyi yeniden inşa etmek (F. Demir, Çev.). *Marife: Dini Araştırmalar Dergisi, 16*(1), 179–191.

Taylor, C. C. W. (Ed.). (1997). *Routledge history of philosophy*. Routledge.

Yardımcı, A. B., & Güdücü, F. (2023). Arkhe ve töz kavramı üzerine: Thales, Anaksimandros ve Anaksimenes. *Süleyman Demirel Üniversitesi Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (57).

Platon'un Varlık Felsefesi

Merve Nur YAMAN

Kaynakça

Aristoteles. (1996). *Metafizik* (A. Arslan, Çev.). Sosyal Yayınları.

Cornford, F. M. (2021). *Platon'un kozmolojisi* (Ö. Orhan, Çev.). Albaraka Yayınları.

Kahn, C. H. (2009). Being in Parmenides and Plato. *Essays on being* içinde. Oxford University Press.

Kahn, C. H. (2013). *Plato and the post-Socratic dialogue*. Cambridge University Press.

Kahn, C. H. (2024). *Platon ve Sokratik diyalog* (H. M. Yolcu, Çev.). VakıfBank Kültür Yayınları.

Platon. (1992). *Republic* (G.M.A Grube, Çev.). Hackett Publishing Company.

Platon. (2012). *Phaidon* (N. Kalaycı, Çev.). Kabalcı Yayınları.

Platon. (2014). Parmenides (S. Babür, Çev.) İmge kitabevi Yayınları.

Platon. (2015). *Sofist* (Ö. N. Soykan, Çev. ve yorum). Pinhan Yayıncılık.

Platon. (2017). *Symposion* (E. Çoraklı, Çev.). Kabalcı Yayınları.

Platon. (2020). *Menon* (Ö. S. Bayoğlu, Çev.). Pinhan Yayıncılık.

Platon. (2022). *Timaios* (Ö. Orhan, Çev.). Fol Yayınları.

Sedley, D. (2016). Introduction to Plato's theory of ideas. *Royal Institute of Philosophy Supplement*, *78*, 1–23.

Aristoteles'in Varlık Anlayışı

Cemzade KADER DÜŞGÜN

Kaynakça

Ackrill, J. L. (1963). Aristotle: Categories and De Interpretatione. Oxford. Clarendon Press.

Aristoteles (1996). *Metafizik* (A. Arslan, Çev.). Sosyal Yayınlar.

Aristoteles (2002). *Kategoriler* (S. Babür, Çev.). İmge Kitabevi Yayınları.

Aristoteles (2011). *Ruh Üzerine* (Z. Özcan, Çev.). Sentez Yayınları.

Aristoteles (2012). *Fizik* (S. Babür, Çev.). Yapı Kredi Yayınları.

Aristoteles (2013). *Gökyüzü Üzerine* (S. Babür, Çev.). Bilgesu Yayıncılık.

Aristoteles (2025). *Oluş ve Bozuluş Üzerine* (F. Akderin, Çev.). Say Yayınları.

Arslan, A. (2018). *İlkçağ Felsefe Tarihi 3*. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Aster, E. V. (2005). *İlkçağ ve Ortaçağ Felsefe Tarihi* (V. Okur, Çev.). İm yayın.

Aydoğdu, H. (2020). Aristoteles Ontolojisinde Töz (Ousia)-Öz (Eidos) İkiliği Problemi. *Dört Öge, 18*, 33-51.

Barnes, J. (2000). *Aristotle: A Very Short Introduction*, Oxford University Press.

Becermen, M. (2008). Aristoteles'in Varlık Felsefesi. *Kaygı. Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi, 2*, 35-46.

Cohen, S. M. (2025). Aristotle's Metaphysics. İçinde E. N. Zalta (Ed.), The Stanford Encyclopedia of Philosophy. Stanford University.

Cooper, B. (2025). Examining Aristotle's Substance: Does AI Autonomy Warrant a Reinterpretation of Artifacts and Natural Substances?, Stance, 18 (1), 10-21.

Kar, E. (2021). Particulars and Universals in Aristotelian Substance Theory. Felsefe Arkivi, 55, 35-48.

Koslicki, K. (2018). Form, Matter, Substance. Oxford University Press.

Loux, M. J. (1991). Primary "Ousia": An Essay on Aristotle's Metaphysics Z and H. Cornell University Press.

Ovacık, Z. (2022). Değişende Değişmeyeni Aramak veya Değişmeyende Değişeni Paranteze Almak: Aristoteles'in Metafizik'indeki Arkhe ve Töz Tartışmalarına Bir Bakış. *BAYTEREK: Uluslararası Akademik Araştırmalar Dergisi, 5*(1), 58-73.

Özcan, M. (2009). Aristoteles'in Varlık Görüşü. *Kaygı.* Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi, *13*, 113-131.

Parmenides (2019). *Fragmanlar* (K. H. Ökten, Çev.). Alfa Yayınları.

Platon (2016). *Devlet* (F. Akderin, Çev.). Say Yayınları.

Ross, D. (2017). *Aristoteles* (A. Arslan, Çev.). Kabalcı Yayınları.

Shields, C. (2014). Aristotle. Routledge.

Sirkel, R. (2024). Ontological Priority and Grounding in Aristotle's Categories. İçinde C. G. Normore & S. Schmid (Ed.), Grounding in Medieval Philosophy, Springer.

Toka, T. (2025). Cevher ve Tanrı: Aristoteles ve İbn Sina'da Metafizik İlminin Konusu. *Temaşa Felsefe Dergisi, 23*, 157-176.

Laozi'nın Varlık Felsefesi

Gonca ÜNAL CHIANG

Kaynakça

Du, J. (2001). Laozi Daolun de bentilun zhexue neihan bianxi. *Wuhan University of Technology Social Science Edition, 14*(6), 516–520.

Feng, Y. (1985). *Zhongguo zhexue jianshi*. Beijing University Press.

Gao, S. (2003). *Zheng Zhong Xing Yin yi zong he da zi dian*. Zheng Zhong Shu Ju.

Liu, E. (1986). Lun Laozi de bentilun sixiang. *Journal of Tsinghua University, 1*(2), 41–53.

Meng, X. (2022). Laozi zhexue sixiang zhong de dao de guanxi: Yi bentilun wei shijiao. *Wenhua Jicui*, (24), 65–67.

Tang, J. (1986). *Zhongguo zhexue yuan lun: Dao lun pian*. Taiwan Xuesheng Shuju.

Ünal, G. (2011). Üç yönüyle *Daodejing*: Evren, insan ve siyaset. *Felsefe Dünyası*, 54(2), 155–170.

Ünal, G. (2022). *Yol ve erdem*. Can Yayınları.

Ünal Chiang, G. (2023). Laozi epistemolojisinde zıtlıklar ve çelişki izlenimleri. *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 14*(1), 72–79.

Xiao, M. (1994). Cong Zhong Xi zhexue bijiao jiaodu kan Laozi de bentilun he bianhua guan. *Zhejiang Shehui Kexue Qikan*, (8), 36–38.

Zhu, X. (1997). Lun Laozi zhexue de bentilun. *Guangdong Shehui Kexue Qikan*, (5), 55–61.

Nagarcuna'nın *Svabhava*'sı

Ayşe YILMAZ

Kaynakça

Burton, D. (2001). *Emptiness appraised: A critical study of Nāgārjuna's philosophy*. Motilal Banarsidass.

Çetinkaya, B. A. (Ed.). (2017). *Doğu'dan Batı'ya düşüncenin serüveni* (Vol. 1). İnsan Yayınları.

Cohen Tan, K. (2010). *Course in emptiness & différance* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. University of Nottingham.

Dallmayr, F. (2004). Batı düşüncesi ve Hint düşüncesi: Bir mukayese denemesi (H. Özkan, Çev.). *Dîvân İlmi Araştırmalar, 16*(1), 89–106.

De Jong, J. W. (Ed.). (1977). *Mūlamadhyamakakārikāḥ*. Adyar Library and Research Centre.

Eliade, M. (2003). *Dinsel inançlar tarihi* (Cilt 2; A. Berktay, Çev.). Kabalcı Yayınevi.

Faruki, İ. R., Raju, P. T., Chan, W.-T., & Kitagawa, J. M. (2002). *Asya dinleri* (A. Davudoğlu, Çev.). İnkılâp Yayınları.

Ganeri, J. (Ed.). (2015). *Mind, language and world: The collected essays of Bimal Krishna Matilal* (Vol. 1). Oxford University Press.

Garfield, J. L. (1995). *The fundamental wisdom of the middle way: Nāgārjuna's Mūlamadhyamakakārikā*. Oxford University Press.

Güngören, İ. (1995). *Zen Budizm: Bir yaşama sanatı*. Yol Yayınları.

Güngören, İ. (2017). *Buda ve öğretisi*. Yol Yayınları.

Hanh, T. N. (n.d.). *Buda'nın öğretisi* (N. Yener, Çev.). Okyanus Yayıncılık.

Huntington, C. W., & Wangchen, G. N. (1995). *The emptiness of emptiness: An introduction to early Indian Madhyamaka*. University of Hawai'i Press.

Kalupahana, D. J. (1999). *Mūlamadhyamakakārikā of Nāgārjuna*. Motilal Banarsidass.

Kioka, N. (2013). L'horizon de la logique lemmique. *Ebisu*, (49), 53.

McCagney, N. (1997). *Nāgārjuna and the philosophy of openness*. Rowman & Littlefield.

Ruben, W. (1995). *Eski metinlere göre Budizm* (L. Bozkurt, Çev.). Okyanus Yayıncılık.

Soysal, A. (2016). *Nāgārjuna düşüncesi*. Monokl Yayınları.

Thi Ha Vy, V. H. (2015). *Śūnyatā from Madhyamaka to early Yogācāra philosophy* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. International Buddhist College.

Toula-Breysse, J.-L. (2014). *Zen*. Dost Kitabevi.

Westerhoff, J. (2009). *Nāgārjuna's Madhyamaka: A philosophical introduction*. Oxford University Press.

Westerhoff, J. (2010). *The dispeller of dispute: Nāgārjuna's Vigrahavyāvartanī*. Oxford University Press.

Yamı, V. Ş. (2012). *Japonya'da Budizm*. Doğu Batı Yayınları.

Yazgan Yalkın, E. M. (2015). *Hint antikçağı ve ortaçağında mantık çalışmaları* [Yayınlanmamış doktora tezi]. İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yılmaz, A. (2017). *Nāgārjuna düşüncesinin mantık ve metafizik eleştirisi* [Yayınlanmamış yüksek lisans tezi]. İstanbul 29 Mayıs Üniversitesi.

Yılmaz, A. (2019). Klâsik ve klâsik olmayan mantık perspektifinden Nāgārjuna'nın çatuşkoti'si. *Felsefe Arkivi*, (51), 283–301.

Zimmer, H. (1992). *Hint felsefesi* (S. Umran, Çev.). Ruh ve Madde Yayınları.

Zimmer, H. (2004). *Hint sanatı ve uygarlığında mitler ve simgeler*. Kabalcı Yayınları.

Stoacılığın Varlık Felsefesi

Melike MOLACI

Kaynakça

Aristoteles. (2024). *Metafizik* (Y. G. Sev, Çev.). Albaraka Yayınları.

Boethius, A. M. S. (1973). *A treatise against Eutyches and Nestorius* (H. F. Stewart & E. K. Rand, Trans.). Harvard University Press.

Cicero, M. T. (1967). *Academica* (H. Rackham, Trans.). Harvard University Press.

Cicero, M. T. (2012). *Tanrıların doğası* (Ç. Menzilcioğlu, Çev.). Kabalcı Yayınevi.

Cleomedes. (2004). *Lectures on astronomy* (A. C. Bowen & R. B. Todd, Trans.). University of California Press.

Diels, H. (1879). *Doxographi Graeci*. Weidmann.

Empiricus, S. (1935). *Against the logicians* (R. G. Bury, Trans.). Harvard University Press.

Empiricus, S. (1936). *Against the physicists; Against the ethicists* (R. G. Bury, Trans.). Harvard University Press.

Hülser, K. (1987). *Die Fragmente zur Dialektik der Stoiker* (Vols. 1–3). Frommann-Holzboog.

Laertius, D. (2013). *Lives of eminent philosophers* (T. Dorandi, Ed.). Cambridge University Press.

Lewis, C. T., & Short, C. (1879). *A Latin dictionary*. Clarendon Press.

Plato. (1921). *Sophist* (H. N. Fowler, Trans.). Harvard University Press.

Plotinus. (1988). *Enneads* (Vol. 6, Books 1–5; A. H. Armstrong, Trans.). Harvard University Press.

Plutarch. (1976). *Moralia* (Vol. 13, Pt. 2; H. Cherniss, Trans.). Harvard University Press.

Seneca, L. A. (1917). *Epistles* (Vol. 1: Epistles 1–65; R. M. Gummere, Trans.). Harvard University Press.

Seneca, L. A. (1925). *Epistles* (Vol. 2: Epistles 66–124; R. M. Gummere, Trans.). Harvard University Press.

Usener, H. (Ed.). (2010). *Epicurea*. Cambridge University Press.

von Arnim, H. (Ed.). (1964). *Stoicorum veterum fragmenta* (Vols. 1–4). Teubner.

Plotinos'un Varlık Felsefesi

Nejdet DURAK

Kaynakça

Aristoteles. (2015). *Metafizik*. (Y. Gurur Sev, Çev.). Pinhan Yayınları.

Arslan, A. (2023). *İlkçağ Felsefe Tarihi 5: Plotinos, Yeni-Platonculuk ve Erken Dönem Hıristiyan Felsefesi*, Alfa Yayınları.

Aydoğan H. (2021). *Plotinos Felsefesine Giriş*. Değişim Yayınları.

Bréhier, É. (2023), *Plotinos'un Felsefesi*. (A. Meral-A.F. Çağlar, Çev.). Albaraka Yayınları.

Cevizci, A. (2003). *Paradigma Felsefe Terimleri Sözlüğü*. Paradigma Yayınları.

Corrigan, K. (2005). *Reading Plotinus: A Practical Introduction to Neoplatonism*. Purdue University Press.

Çotuksöken, B. ve Babür, S. (1993). *Orta çağda Felsefe*. Ara Yayınları.

Durak, N. (2008). *Plotinus´ta Metafizik Düşünce ve Etkileri*. Söğüt Yayınları.

Gerson, Lloyd P. (2005). *Companion to Plotinus*. Cambridge University Press.

Karakaya, M. M. (2024). *Plotinus'un Madde Teorisi (The Enneads On Matter)*. Eskiyeni Yayınları.

Karlığa, B. (1979). *İslâm Kaynakları ve Filozofları Işığında Pythagoras ve Presokratik Filozoflar*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), İstanbul Üniversitesi.

Köroğlu, B. (2001). *İslâm Kaynakları Işığında Yeni Platoncu Felsefe*. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Marmara Üniversitesi.

Kurtoğlu, Z. (2000). *Plotinos'un Aşk Kuramı*. Asa Kitabevi

O'Brien, D. (2005). *Plotinus on Matter and Evil*. L.P. Gerson (Ed.), The Cambridge Companion to Plotinus (3. Baskı, pp. 171-195) içinde. Cambridge University Press.

Platon. (1989). Timaios. (E. Güney ve L. Ay, Çev.), MEB.

Plotinus. (1956). *The Enneads*. (S. Mackenna, Trans.). Oxford: Faber and Faber.

Plotinus. (2017) *The Enneads*. Lloyd P. Gerson. (Ed.), (L. P. Gerson, G. B.-Stones, J.M. Dillon, R. A. H. King, A. Smith, and J. Wilberding, Trans.). Cambridge: Cambridge University Press.

Rist, J.M. (1973). *The One of Plotinus and the God of Aristotle*, Review of Metaphysics, 27(1) 75-87.

Weber, A. (1998). *Felsefe Tarihi*, (H.V. Eralp, Çev.). Sosyal Yayınlar.

Yıldırım, M. (1994). *Plotinus ve Fârâbî'de Sudûr*. Felsefe Dünyası, (11), 43-51.

Johannes Scottus Eriugena Ontolojisine Bir Giriş

Yakup KALIN

Kaynakça

Çoşkuner Kalın, C. (2025). Towards an understanding of Iris Murdoch's godless theology. *Journal of Civilisation and Society, 9*(2).

Demir Çiçek, F. (2024). *Nicolaus Cusanus'ta Tanrı ve insan*. Çizgi Kitabevi.

Demir Çiçek, F. (2025). Docta ignorantia. In *KLU Felsefe Ansiklopedisi*.

Eriugena, I. S. (1968). *Periphyseon (De divisione naturae): Liber primus* (I. P. Sheldon-Williams, Ed.). The Dublin Institute for Advanced Studies. [I]

Eriugena, I. S. (1972). *Periphyseon (De divisione naturae): Liber secundus* (I. P. Sheldon-Williams, Ed.). The Dublin Institute for Advanced Studies. [II]

Eriugena, I. S. (1981). *Periphyseon (De divisione naturae): Liber tertius* (I. P. Sheldon-Williams, Ed.). The Dublin Institute for Advanced Studies. [III]

Eriugena, I. S. (1995). *Periphyseon (De divisione naturae): Liber quartus* (I. P. Sheldon-Williams, Ed.). The Dublin Institute for Advanced Studies. [IV]

Eriugena, I. S. (2003). *Periphyseon (De divisione naturae): Liber quintus* (E. A. Jeauneau, Ed.). Brepols. [V]

Eriugena, J. S. (1987). *Periphyseon: The division of nature* (I. P. Sheldon-Williams, Trans.). Bellarmine; Dumbarton Oaks. [DN]

Moran, D., & Guiu, A. (2019). John Scottus Eriugena. In *Stanford Encyclopedia of Philosophy*.

O'Meara, J. J. (2002). *Eriugena*. Oxford University Press.

Siewers, A. K. (2020). Eriugena's Irish backgrounds. In A. Guiu (Ed.), *A companion to John Scottus Eriugena* (pp. 9–30). Brill.

Roger Bacon'ın Varlık Felsefesi

Serpil TİMUR

Kaynakça

Bacon, R. (1964). *Opus majus* (J. E. Bridges, Ed.). Minerva.

Gilson, E. (1955). *History of Christian philosophy in the Middle Ages*. Random House.

Grant, E. (1974). *A source book in medieval science*. Harvard University Press.

Grosseteste, R. (1983). *On light* (C. Riedl, Trans.; Intro.). Marquette University Press.

Hyman, A. (1977). Aristotle's "first matter" and Avicenna's and Averroes' "corporeal form." In A. Hyman (Ed.), *Essays in medieval Jewish and Islamic philosophy* (pp. 335–356). Ktav Publishing House.

Kader, Y., & Han, G. (2017). Natures and laws: The making of the concept of law of nature—Robert Grosseteste (c. 1168–1253) and Roger Bacon (1214/1220–1292). *Studies in History and Philosophy of Science Part A, 61*, 21–31.

Lindberg, D. C. (1983). *Roger Bacon's philosophy of nature: A critical edition, with English translation, introduction, and notes, of De multiplicatione specierum and De speculis comburentibus*. Clarendon Press.

Panti, C. (2013). Robert Grosseteste's *De luce*: A critical edition. In J. Flood, J. R. Ginther, & J. Goering (Eds.), *Robert Grosseteste and his intellectual milieu: New editions and studies* (pp. 193–238). Pontifical Institute of Mediaeval Studies.

Tachau, K. H. (1988). *Vision and certitude in the age of Ockham: Optics, epistemology and the foundation of semantics, 1250–1345*. Brill.

Wallace, W. A. (1974). *Causality and scientific explanation: Vol. 2. Classical and contemporary science*. University of Michigan Press.

John Duns Scotus'un Varlık Felsefesi

Nesim ASLANTATAR

Kaynakça

Acar, R. (2008). İbn Sînâ'ya göre metafizikte teolojinin yeri. İçinde Uluslararası İbn Sînâ Sempozyumu: Bildiriler (22–24 Mayıs 2008).

Adams, M. M. (1982). Universals in the early fourteenth century. İçinde N. Kretzmann, A. Kenny, J. Pinborg, & E. Stump (Eds.), The Cambridge history of later medieval philosophy: From the rediscovery of Aristotle to the disintegration of scholasticism, 1100–1600 (ss. 411–439). Cambridge University Press.

Anselm of Canterbury. (1998). *The major works* (B. Davies & G. R. Evans, Ed.). Oxford University Press.

Aquinas, T. (1981). Summa Theologiae. (Fathers of the English Dominican Province, Çev.). Christian Classics.

Aslantatar, N. (2019). Duns Scotus'ta adalet eğilimi ile Kant'ta en yüksek iyi üzerine bir karşılaştırma. *Din ve Felsefe Araştırmaları, 2*(3), 32–42.

Aslantatar, N. (2022a). John Duns Scotus'un Tanrı ve ahlak anlayışı. Ankara: İlahiyat Yayınları.

Aslantatar, N. (2022b). Doğal yasa ve ilahi buyruk teorisi bir arada savunulabilir mi? John Duns Scotus'un ahlak felsefesi. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 63(2), 967–992.

Boler, J. (1993). Transcending the natural: Duns Scotus on the two affections of the will. *American Catholic Philosophical Quarterly, 68*(1), 109-126.

Cross, R. (1999). Duns Scotus. Oxford University Press.

Cross, R. (2002). Duns Scotus on divine substance and the Trinity. Medieval Philosophy and Theology, 11, 181–201.

Cross, R. (2007). Duns Scotus on God. Ashgate Publishing.

Cross, R. (2007). Univocity and mystery. R. H. Pich (Ed.), New essays on metaphysics as scientia transcendens (115–144). Fédération Internationale des Instituts d'Études Médiévales.

Dumont, S. (2005). Duns Scotus' Parisian question on the formal distinction. Vivarium, 43, 7–62.

Dumont, S. D. (1987). The univocity of the concept of being in the fourteenth century: I. John Duns Scotus and William of Alnwick. Mediaeval Studies, 49(1), 1–75.

Goris, W., & Aertsen, J. (2019). Medieval theories of transcendentals. E. N. Zalta (Ed.), The Stanford encyclopedia of philosophy. Stanford University.

Grenz, S. J. (2005). The named God and the question of being. Westminster John Knox Press.

Hare, J. E. (2007). *God and morality: A philosophical history*. Blackwell Publishing.

İbn Sînâ. (2011). İlâhiyât-ı Şifâ: Metafizik (E. Demirli & Ö. Türker, Çev.). Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları.

Ingham, M. B., & Dreyer, M. (2004). *The philosophical vision of John Duns Scotus*. The Catholic University of America Press.

King, P. (1992). Duns Scotus on the common nature and the individual differentia. Philosophical Topics, 20, 50–76.

Kretzmann, N. (1997). The metaphysics of theism: Aquinas's natural theology in Summa Contra Gentiles I. Clarendon Press.

Kutluer, İ. (2004). Metafizik. İçinde TDV İslâm Ansiklopedisi. Türkiye Diyanet Vakfı. Erişim tarihi: 01 Haziran 2025.

Lee, S. (1998). Scotus on the will: The rational power and the two affections. *Vivarium, 36*, 40-54.

Park, W. (1988). The problem of individuation for Scotus: A principle of indivisibility or a principle of distinction? *Franciscan Studies, 48*, 105–123.

Park, W. (1990). Haecceitas and the bare particular. *Review of Metaphysics, 44*, 375–397.

Scotus, J. D. (1975). *God and creatures: The quodlibetal questions* (F. Alluntis & A. B. Wolter, Çev. & Ed.). Princeton University Press.

Scotus, J. D. (1997). *On the will and morality* (A. B. Wolter & W. A. Frank, Çev.). The Catholic University of America Press.

Scotus, J. D. (1997). Questions on the Metaphysics of Aristotle, Books I-IX (G. J. Etzkorn & A. B. Wolter, Çev.). Franciscan Institute Publications.

Scotus, J. D. (2016). The essential John Duns Scotus: Basic writings in philosophy (T. Williams, Ed. & Çev.). Hackett Publishing.

Scotus, J.D. (1987). *Philosophical writings: A selection* (A. Wolter, Ed. & Çev.). Hackett Publishing.

Spade, P. V. (1994). Five texts on the mediaeval problem of universals. Hackett Publishing Company.

Steele, J., & Williams, T. (2019). Complexity without composition: Duns Scotus on divine simplicity. American Catholic Philosophical Quarterly, 93(4), 611–631.

Türker, Ö. (2014). Metafizik nedir? İbn Sînâ'nın *Kitâbu'ş-Şifâ el-İlâhiyyât*'ı bağlamında bir tahlil. *Diyanet İlmi Dergi, 50*(1), 15–26.

Williams, T. (2003). From metaethics to action theory. In The Cambridge Companion to Duns Scotus (ss. 332–351). Cambridge University Press.

Williams, T. (2022). John Duns Scotus. E. N. Zalta & U. Nodelman (Ed.), The Stanford encyclopedia of philosophy (2022 ed.). Stanford University.

Wolter, Allan B. *The Transcendentals and their Function in the Metaphysics of Duns Scotus*. The Catholic University of America Press, 1990.

Akina'lı Tomas'ta Varlık Fikri

Süleyman DÖNMEZ

Kaynakça

Akyol, F. O. (2005). *Thomas Aquinas: Doctor Angelicus: Hayatı, eserleri ve düşüncesi*. Homer Kitabevi.

Aristoteles. (1994). *Metaphysik* (H. Bonitz, Çev.). Rowohlt.

Atay, H. (1974). *Farabi ve İbn Sina'ya göre yaratma*. Ankara Üniversitesi Basımevi.

Atay, H. (1983). *İbn Sina'da varlık nazariyesi*. Gelişim Matbaası.

Çelebi, F. (2025). Thomas Aquinas'ın "Varlık ve öz" adlı eserinin tercümesi. *Akdeniz İlahiyat Dergisi*, *1*, 85–111.

Dönmez, S. (2004). *Aziz Thomas'ta felsefe-teoloji ilişkisi: Bilgi ve inanç*. Karahan Kitabevi.

Fârâbî. (2008). *Kitâbu'l-Hurûf (Harfler kitabı)* (Ö. Türker, Çev.). Litera Yayıncılık.

Hammod, R. (2001). *Farabi felsefesi ve Orta Çağ düşüncesine etkisi* (G. Küken & U. Nutku, Çev.). Alfa.

Heizmann, R. (1994). *Thomas von Aquin: Eine Einführung in sein Denken*. Verlag W. Kohlhammer.

İbn Rüşd. (2013). *Metafizik şerhi* (M. Macid, Çev.; 2. bs.). Litera Yayıncılık.

İbn Sînâ. (2013). *En-Necât: Felsefenin temel konuları* (K. Şenel, Çev.). Kabalcı.

Koç, Y. (2022). *Anadolu mayası: Türk kimliği üzerine bir inceleme* (6. bs.). Cedit Neşriyat.

Ockhamlı William'da Var Olan Bireyler: Öz-Varoluş Ayrımının Anlamsızlığı

Mustafa BİNGÖL

Kaynakça

Aristoteles. (1966). *Birinci analitikler* (2. bs.; H. R. Atademir, Çev.). Millî Eğitim Basımevi.

Aristoteles. (1996). *İkinci analitikler* (H. R. Atademir, Çev.). Millî Eğitim Basımevi.

Aristoteles. (2012). *Metafizik* (4. bs.; A. Arslan, Çev.). Sosyal Yayınlar.

Aristoteles. (2016). *Kategoriler* (4. bs.; S. Babür, Çev.). İmge Kitabevi.

Bingöl, M. (2020a). *Ockhamlı William'da bilgi, mantık ve metafizik ilişkisi* (2. bs.). Pegem Akademi.

Bingöl, M. (2020b). Ockhamlı William'ın epistemolojisinin oluşmasındaki felsefi/düşünsel arka plan. *Muhakeme Journal, 3*(1), 61–66.

Birch, T. B. (1936). The theory of continuity of William of Ockham. *Philosophy of Science, 3*(4), 494–505.

Burns, C. D. (1913). William of Ockham on universals. *Proceedings of the Aristotelian Society, 14*, 76–99.

Copleston, F. (1946). *A history of philosophy*. Paulist Press.

Courtenay, W. J. (2008). *Ockham and Ockhamism*. Brill.

Dönmez, S. (2009). *Aklın birlikten çokluğa yolculuğu*. Birleşik Dağıtım Kitabevi.

Evans, G. R. (Ed.). (2002). *Mediaeval commentaries on the sentences of Peter Lombard*. Brill.

Gilson, E. (2005). *Orta çağ felsefesinin ruhu* (2. bs.; Ş. Öçal, Çev.). Açılım Kitap.

Güzel, C. (2002). Aurelius Augustinus'un varlık ile bilgi kavramları. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 19*(2), 141–151.

Hirvonen, V. (2004). *Passions in William Ockham's philosophical psychology*. Kluwer Academic Publishers.

Kant, I. (2016). *Pratik usun eleştirisi* (2. bs.; İ. Z. Eyüboğlu, Çev.). Say Yayınları.

Matthews, G. B. (1964). Ockham's supposition theory and modern logic. *The Philosophical Review, 73*(1), 91–99.

Maurer, A. (1999). *The philosophy of William of Ockham*. Pontifical Institute of Mediaeval Studies.

Moody, E. A. (1954). Some remarks on the ontology of Ockham: Comment. *The Philosophical Review, 63*(4), 572–576.

Ockham, W. (1957). *Philosophical writings* (P. Boehner, Trans.). The Bobbs-Merrill Company.

Ockham, W. (1970). *Ordinatio* (Vol. 2; J. Kilcullen, Trans.). St. Bonaventure.

Ockham, W. (1974). *Ockham's theory of terms & Part I of the Summa logicae* (M. J. Loux, Trans.). University of Notre Dame Press.

Ockham, W. (1983). *Predestination, God's foreknowledge, and future contingents* (M. M. Adams & N. Kretzmann, Trans.). Hackett.

Ockham, W. (1991). *Quodlibetal questions* (A. J. Freddoso & F. E. Kelley, Trans.). Yale University Press.

Ockham, W. (1995). *A letter to the Friars Minor and other writings* (J. Kilcullen, Trans.). Cambridge University Press.

Ockham, W. (1998). *Ockham's theory of propositions & Part II of the Summa logicae* (A. J. Freddoso & H. Schuurman, Trans.). St. Augustine's Press.

Ockham, W. (2011). *Doctoris invincibilis et nominalium principis: Summa totius logicae*. ProQuest.

Ockham, W. (2015). *Prologue of the Ordinatio of the Venerable Inceptor*. Franciscan Institute.

Pelletier, J. E. (2003). *William of Ockham on metaphysics*. Brill.

Perrot, J. (1998). *Anlambilim* (E. Ergün, Çev.). İletişim Yayınları.

Porphyrios. (1986). *Isagoge* (B. Çotuksöken, Çev.). Remzi Kitabevi.

Read, S. (2007). William of Ockham's *The Sum of Logic*. *Topoi, 26*, 271–277.

Read, S., & Priest, G. (1977). The formalization of Ockham's theory of supposition. *Mind, 86*(341), 109–113.

Ricard, M., & Revel, J.-F. (2014). *Keşiş ve filozof* (N. Özyıldırım, Çev.). Doğan Egmont Yayıncılık.

Ross, D. (2011). *Aristoteles* (A. Arslan, Çev.). Kabalcı Yayıncılık.

Spade, P. V. (Ed.). (1999). *The Cambridge companion to Ockham*. Cambridge University Press.

Strathern, P. (2016). *Bertrand Russell* (R. E. Özcan, Çev.). Zeplin Kitap.

Tierney, B. (1954). Ockham, the conciliar theory, and the canonists. *Journal of the History of Ideas, 15*(1), 40–70.

Turner, W. (1903). *History of philosophy*. The Athenaeum Press.

Ullmann, W. (Ed.). (2002). *The political thought of William of Ockham*. Cambridge University Press.

Ural, Ş. (2011a). *Basitlik ilkesi*. Kabalcı Yayınları.

Ural, Ş. (2011b). *Temel mantık* (3. bs.). Çantay Kitabevi.

Watt, W. M. (2013). *İslam'ın orta çağ Avrupası üzerindeki etkisi* (Ü. H. Yolsal, Çev.). Bilgesu Yayıncılık.

Worringer, W. (2017). *Soyutlama ve duyumsama* (2. bs.; Ö. Eroğlu, Çev.). Tekhne Yayınları.

Nicolaus Cusanus'un Metafiziği: Birlik, Yaratılış ve Zihin Üzerine Bir İnceleme

Feyza DEMİR ÇİÇEK

Kaynakça

Angelini, A. (2024). Between Philosophy of Mind and Metamathematics: The Metaphysics of Disproportion in Nicholas of Cusa. *Diogenes*, *65*(3), 341-352.

Casarella, P. J. (1990). Nicholas of Cusa and the Power of the Possible. *American Catholic Philosophical Quarterly*, *64*(1), 7-34.

Cusanus, N. (1983). *De Dato Patris Luminum* (J. Hopkins, Çev.). The Arthur J. Banning Press.

Cusanus, N. (1985). *De Docta Ignorantia* (J. Hopkins, Çev.). The Arthur J. Banning Press.

Cusanus, N. (1996). *Idiota De Mente*. The Arthur J. Banning Press.

Cusanus, N. (1998). *De Beryllo* (Hopkins, Jasper, Çev.). The Arthur J. Banning Press.

Cusanus, N. (1998). *De Venatione Sapientiae* (Hopkins, Jasper, Çev.). The Arthur J. Banning Press.

Cusanus, N. (1999). *De Li Non Aliud* (Hopkins, Jasper, Çev.; 3. bs). The Arthur J. Banning Press.

Cusanus, N. (2000). *De Ludo Globi* (J. Hopkins, Çev.). The Arthur J. Banning Press.

Dupré, W. (2006). The Image of the Living God: Some Remarks on the Meaning of Perfection and World Formation. İçinde P. J. Casarella (Ed.), *Cusanus: The Legacy of Learned Ignorance* (ss. 89-104). The Catholic University of America Press.

Evren, M. (2022a). Platon'un Politika Felsefesindeki Sınıf Ayrımı ve Yönetim Biçimlerine Dair Bir Değerlendirme. *Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi SBE Dergisi*, *12*(3), 1735-1747.

Evren, M. (2022b). Tyanalı Apollonıus'un Pythagorasçı Kökenleri Üzerine Bir Değerlendirme. *FLSF Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, *33*, 23-40.

Hopkins, J. (1983). *Nicholas of Cusa's Metaphysic Of Contraction*. The Arthur J. Banning Press.

Hopkins, J. (1985). Introduction. İçinde *Nicholas of Cusa on Learned Ignorance*. The Arthur J. Banning Press.

McTighe, T. P. (1990). Contingentia and Alteritas in Cusa's Metaphysics. *American Catholic Philosophical Quarterly*, *LXIV*(1), 55-71.

Özcangiller, İ. B. (2023). Cusanus'ta İkinci Tanrı Olarak İnsan ve Ölçme Edimi. *Eskiyeni*, *48*, 53-78.

Özcangiller, İ. B. (2024). Cusanus on the Doctrine of the Image of God: Human Mind as the Living Image, Equality and Identity in Difference. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, *65*(2), 553-582.

Stoffers, S. J. J. (2019). Nicholas Cusanus and His "Non-Aliud" as Concept of God. *European Journal for Philosophy of Religion*, *11*(1), 39-60.

Timur, S. (2025). Aristotelesçi Kozmolojinin Yıkılışı: Nicolaus Cusanus. *Dört Öge*, *27*, 13-28.

Topaloğlu, F. (2022). Nicholas of Cusa'da Varlık ve İdrak. *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, *24*(45), 211-234.

Ulupınar, H., & Gürer, B. (2023). Mevlânâ'nın Mesnevî'sinde Gece Sembolü. *Eskiyeni*, *49*, 501-517.

Fârâbî'de Varlık

Armağan ATAR

Kaynakça

Fârâbî. (2008). *Kitâbu'l-hurûf* (Ö. Türker, Çev. & metin). Litera Yayıncılık.

Fârâbî. (2013). *Tahsîlu's-saʿâda* (A. Arslan, Çev.). Divan Kitap.

Fârâbî. (2018). *El-medînetü'l-fâzıla* (Y. Aydınlı, Çev. & metin). Litera Yayıncılık.

Fârâbî. (2020). *Es-siyâsetü'l-medeniyye* (Y. Aydınlı, Çev. & metin). Litera Yayıncılık.

Rescher, N. (2019). "Varlık bir yüklem midir?" sorusu üzerine Fârâbî (H. İmamoğlugil, Çev.). In R. Alpyağıl (Ed.), *Meşşâî gelenek* (Ek I, ss. 372–374). İz Yayıncılık.

Gazzâlî'nin Varlık Felsefesi

Ahmet Faruk SİLİFKE

Kaynakça

Afîfî, Ebu'l-Alâ. (2020). Risalenin eleştirel tahlili (M. Kaya, Çev.). In *Varlık, bilgi, hakikat: Mişkâtü'l-envâr* (4. bs., ss. 15–34). Klasik Yayınları.

Alper, Ö. M. (2007). Avicenna's conception of the scope of metaphysics: Did he really misunderstand Aristotle? *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (16), 85–103.

Altaş, E. (2014). Kelâmın metafizik olarak inşası mümkün müdür? Gazzâlî'nin kelâm tasavvuru. In *Uluslararası modern çağ ve Gazzâlî sempozyumu bildiriler kitabı* (ss. 273–285). Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi.

Andani, K. (2021). Bâtıniyye'nin değerleri: Gazzâlî'nin İsmâilî öğretiyi kendine uyarlaması (D. Z. Tekmen, Çev.). *Balıkesir İlahiyat Dergisi*, (14), 495–539.

Apaydın, Y. (2019). *Metafiziğin meselesini temellendirmek: Tecrîd geleneği bağlamında umûr-ı âmme sorunu*. Endülüs Yayınları.

Bertolacci, A. (2006). *The reception of Aristotle's Metaphysics in Avicenna's Kitāb al-Šifāʾ*. Brill.

Bolay, S. H. (1980). *Aristo metafiziği ile Gazzâlî metafiziğinin karşılaştırılması*. Kalem Yayıncılık.

Boşnak, M. (2025). *Behşemiyye'de ahvâl teorisi*. Kitap Dünyası Yayınları.

Demir, O. (2011). El-Menḥûl'den İlcâm'a Gazzâlî'ye göre kelâm ilmi ve kelâmcılar. *Dîvân: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi, 16*(31), 1–33.

Demir, O. (2015). *Kelâmda nedensellik: İlk dönem kelâmcılarında tabiat ve insan* (1. bs.). Klasik Yayınları.

Erdem, E. (2016). *Varlıktan Tanrı'ya: İbn Sînâ'nın metafizik delili*. Endülüs Yayınları.

Erdinç, Z. (2023). *Müteahhirîn kelâmında cismin hakikati: Süreklilik ve değişim* (1. bs.). Fecr Yayınları.

Erdoğan, Ö. F. (2014a). Gazâlî üç meselesinde İbn Sînâ'ya karşı ne kadar tutarlı? *Diyanet İlmî Dergi, 50*(1), 87–110.

Erdoğan, Ö. F. (2014b). Gazâlî'nin *Tehâfüt*'ü bağlamında filozof ve kelâmcı mücadelesi. *Eskiyeni*, (28), 7–24.

Erdoğan, Ö. F. (2015). Gazzâlî'nin *Tehâfütü'l-Felâsife*'sindeki İbn Sînâ eleştirisi. *İslam Medeniyeti Araştırmaları Dergisi, 1*(2), 309–328.

Erdoğan, Ö. F. (2020). *Tehâfüt'te tekfir tartışmaları: Gazzâlî'nin İbn Sînâ yorumu*. Çizgi Kitabevi.

Erdoğan, Ö. F. (2022). İbn Sînâ'nın savunması: Ezelî âlem, ezelî Tanrı'nın ontolojik eşiti değildir. *İslâmî Araştırmalar Dergisi, 33*(2), 490–502.

Fârâbî. (1890). Makāle fî ağrāḍı'l-ḥakîm… In F. Dieterici (Ed.), *Al-Fārābī's philosophische Abhandlungen* (ss. 34–38).

Fârâbî. (2014). Aristoteles'in *Metafizik*'indeki amacının açıklanması (İ. Altuner, Çev.). *Iğdır Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (5), 11–22.

Frank, R. M. (1992). *Creation and the cosmic system: Al-Ghazālī & Avicenna*. Carl Winter.

Frank, R. M. (1994). *Al-Ghazālī and the Ashʿarite school*. Duke University Press.

Gazzâlî. (1964). *Fedâiḥu'l-bâṭıniyye*. Müessesetü Dâri'l-Kütübi's-Sekâfiyye.

Gazzâlî. (2003). *el-Maksadü'l-esnâ fî şerḥi meʿânî esmâʾillâhi'l-ḥusnâ* (1. bs.). Dâru İbn Ḥazm.

Gazzâlî. (2005a). *Filozofların tutarsızlığı* (M. Kaya & H. Sarıoğlu, Çev.; 6. bs.). Klasik Yayınları.

Gazzâlî. (2005b). *İḥyâu ʿulûmi'd-dîn* (1. bs.). Dâru İbn Ḥazm.

Gazzâlî. (2009). *el-Müstasfâ min ʿilmi'l-uṣûl* (Cilt 1). El-Mektebetü'l-ʿAsriyye.

Gazzâlî. (2013). *Miʿyâru'l-ilm – İlmin ölçütü* (A. Durusoy & H. Hacak, Çev.; 1. bs.). Türkiye Yazma Eserler Kurumu.

Gazzâlî. (2015). *Hakikat arayışı: El-münkız mine'd-dalâl* (A. Tek, Çev.; 2. bs.). Emin Yayınları.

Gazzâlî. (2017a). *Kitâbu'l-munkız mine'd-dalâl*. Emin Yayınları.

Gazzâlî. (2017b). *Mustasfâ* (H. Y. Apaydın, Çev.; 2. bs.). Klasik Yayınları.

Gazzâlî. (2018). *İtikadda orta yol* (O. Demir, Çev.; 4. bs.). Klasik Yayınları.

Gazzâlî. (2020a). İlcâmu'l-ʿavâm ʿan ʿilmi'l-kelâm (M. Kaya & M. C. Kaya, Çev.). In *Kelâm ve halk* (2. bs., ss. 30–100). Klasik Yayınları.

Gazzâlî. (2020b). *Varlık, bilgi, hakikat: Mişkâtü'l-envâr* (M. Kaya, Çev.; 4. bs.). Klasik Yayınları.

Gazzâlî. (2021). *Fayṣalu't-tefrika…* (M. Uyanık & A. Akyol, Çev.; 1. bs.). Elis Yayınları.

Griffel, F. (2015). *Gazâlî'nin felsefi kelâmı* (İ. H. Üçer & M. F. Kılıç, Çev.; 2. bs.). Klasik Yayınları.

Güdekli, H. N. (2024). *Kelâmın teşekkülü* (1. bs.). Klasik Yayınları.

Gyekye, K. (2012). Gazâlî: Fiil üstüne. In Y. Türkben (Ed.), *Gazâlî ve nedensellik* (ss. 59–69). Elis Yayınları.

Hanoğlu, İ. (2012). Gazâlî düşüncesinde nominalizm. *Birey ve Toplum*, 2(1), 85–97.

Hourani, G. F. (1958). The dialogue between al-Ghazālī and the philosophers. *The Muslim World, 48*(3), 183–191.

Hunsberger, A. C. (n.d.). Nasir Khusraw (1004–1060). *Internet Encyclopedia of Philosophy*.

İbn Fûrek. (1987). *Mücerredü makâlâti'ş-Şeyh Ebi'l-Hasen el-Eşʿarî* (D. Gimaret, Thk.).

İbn Sînâ. (2013). *Kitâbu'ş-şifâ: Metafizik* (E. Demirli & Ö. Türker, Çev.; 2. bs., Cilt 1). Litera Yayıncılık.

Kadı Abdülcebbâr. (2013). *Şerḥu'l-uṣûli'l-ḫamse* (İ. Çelebi, Çev.; 1. bs., Cilt 1). Türkiye Yazma Eserler Kurumu.

Kandemir, A. M. (2019). *Muʿtezilî düşüncede tabiat ve nedensellik*. Endülüs Yayınları.

Kutluer, İ. (2012). Felsefe ile tasavvuf arasında. In *900. vefât yılında İmâm Gazzâlî* (ss. 507–533). M.Ü. İlahiyat Vakfı.

Kutluer, İ. (2017). Gazzâlî ve felsefe. In M. C. Kaya (Ed.), *Gazzâlî konuşmaları* (ss. 11–54). Küre Yayınları.

Mavil, H. Y. (2018). *İmam Eşʿarî'nin kelâm düşüncesi* (1. bs.). İSAM Yayınları.

Pekdoğru, Y. (2021). *Tasavvuf düşüncesinde marifet*. Hikmetevi Yayınları.

Terkan, F. (2012). El-Gazâlî'nin ilahî irade argümanları. In *900. vefât yılında İmâm Gazzâlî* (ss. 615–639). M.Ü. İlahiyat Vakfı.

Tosun, M. S. (2022). İbn Sînâ'da mantıkî tümel. *ATEBE, 8*, 25–46.

Tosun, M. S. (2024). *Klasik İslam düşüncesinde tümeller*. Kitap Dünyası Yayınları.

Uludağ, S. (1992). Bâyezîd-i Bistâmî. In *TDV İslâm ansiklopedisi*.

Uludağ, S. (1997). Hallâc-ı Mansûr. In *TDV İslâm ansiklopedisi*.

Walker, P. E. (1993). *Early philosophical Shiism*. Cambridge University Press.

İbn Rüşd'ün Varlık Felsefesi

Emre ÇELİKER

Kaynakça

Adamson, P. (1998). Al-Ghazâlî, Causality, and Knowledge. *The Paideia Archive*, *9*, 1-7.

Aristoteles. (1996). *Metafizik* (A. Arslan, Çev.). Sosyal Yayınlar.

Fahrî, M. (1992). *İslam Felsefesi Tarihi* (K. Turhan, Çev.). İklim Yayınları.

Gazzâlî. (2014). *Tehâfütü'l-Felâsife: Filozofların Tutarsızlığı* (M. Kaya & H. Sarıoğlu, Çev.). Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları.

Griffel, F. (2021). *Gazâlî'nin Felsefî Kelâmı* (İ. H. Üçer, Çev.). Klasik Yayınları.

İbn Rüşd. (1986). *Tehâfüt et-Tehâfüt (Tutarsızlığın Tutarsızlığı)* (K. Işık & M. Dağ, Çev.). Ondokuz Mayıs Üniversitesi Basımevi.

İbn Rüşd. (2016a). *Aristoteles Metafizik Büyük Şerhi* (M. Macit, Çev.; C. 1). Litera Yayıncılık.

İbn Rüşd. (2016b). *Aristoteles Metafizik Büyük Şerhi* (M. Macit, Çev.; C. 2). Litera Yayıncılık.

İbn Rüşd. (2016c). *Aristoteles Metafizik Büyük Şerhi* (M. Macit, Çev.; C. 3). Litera Yayıncılık.

İbn Rüşd. (2017). *Metafizik Şerhi* (M. Macit, Çev.). Litera Yayıncılık.

Lasica, Vladimir. (2022). *Averroes' Critique of Avicenna's Approach to Metaphysics* [Doktora Tezi]. Universidad de Córdoba.

Renan, E. (2021). *İbn Rüşd ve İbn Rüşdcülük* (A. Meral, Çev.). Albaraka Yayınları.

Sarıoğlu, H. (2012). *İbn Rüşd Felsefesi*. Klasik Yayınları.

Mevlânâ'da Varlığın Zemini Olarak Gaflet

Mehmet Fatih ÜNAL

Kaynakça

Almond, I. (2019). *İbnî Arabî ve Derrida: Tasavvuf ve yapısöküm* (K. Filiz, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Aynî, M. A. (2018). *Tasavvuf tarihi*. Kayıhan Yayınları.

Başer, H. B. (2019). Yükümlü varlıktan varlığın gayesi olan insana: Tasavvufta insan tanımlarının dönüşümü üzerine bir değerlendirme. In O. Türker & İ. H. Üçer (Eds.), *İnsan nedir?* (pp. 501–544). İLEM Yayınları.

Bayraktar, L. (2016). *Felsefe ve tasavvuf*. Aktif Düşünce Yayıncılık.

Cebecioğlu, E. (2004). *Tasavvuf terimleri ve deneyimleri sözlüğü*. Anka Yayınları.

Demirci, M. (1997). Hâl. In *TDV İslâm ansiklopedisi* (Cilt 15, ss. 216–218). Türkiye Diyanet Vakfı.

Demirli, E. (2007). İbnü'l-Arabî ve Mevlânâ arasındaki bazı ortak kavramlar. *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (16), 229–247.

Emiroğlu, İ. (2019). Mevlânâ'ya göre akıl nasıl kullanılmalıdır? *Felsefe Dünyası*, (70), 5–36.

Gölpınarlı, A. (1973–1974). *Mesnevî ve şerhi* (Cilt 1–6). Kültür Yayınları.

Gürsoy, K. (2014). *Bir felsefe geleneğimiz var mı?* (2. bs.). Aktif Düşünce Yayıncılık.

Kâşânî, A. (2015). *Tasavvuf sözlüğü* (E. Demirli, Çev.). İz Yayınları.

Mevlânâ. (1988). *Mesnevî* (V. İzbudak, Çev.; Cilt 1). Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Schimmel, A. (2017). *Ben rüzgârım sen ateş* (S. Özkan, Çev.). Ötüken Yayınları.

Tarlan, A. N. (1998). *Fuzûlî divanı şerhi*. Akçağ Yayınları.

Topçu, N. (2018). *İslâm ve insan & Mevlânâ ve tasavvuf*. Dergâh Yayınları.

Türer, O. (2019). *Ana hatlarıyla tasavvuf tarihi*. Ataç Yayınları.

Yakıt, İ. (2013a). *Mevlânâ'da aşk felsefesi*. Ötüken Yayınları.

Zamânî, K. (2014). *Şerh-i câmiʿ-i Mesnevî-i maʿnevî* (Defter 1–6). İntişârât-ı İttilâʿât.

Metafizik Tasavvuf Geleneğinde Sadreddin Konevî ve İlâh-ı Mu'tekad Görüşü

Dilaver GÜRER
Betül GÜRER

Kaynakça

Aclûnî, İ. b. M. el-. (1997). *Keşfü'l-hafâ ve müzîlü'l-ilbâs* (Vols. 1-2). Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye.

Chittick, W. (1997). *Varolmanın Boyutları* (T. Koç, Çev.). İnsan Yayınları.

Çiçek, F. D. (2024). *Nicolaus Cusanus'ta Tanrı ve İnsan*. Çizgi Kitabevi.

Demirli, E. (2005a). Mesnevî'yi Fusûsu'l-Hikem'e Göre Yorumlamak "İlâh-ı Mu'tekad" ve Mevlânâ'nın Mesnevî'sinden Hikâyeler. *Tasavvuf İlmi ve Akademik Araştırma Dergisi*, *4*(14).

Demirli, E. (2005b). *Sadreddin Konevî'de Bilgi ve Varlık*. İz Yayınları.

Demirli, E. (2008). Sadreddin Konevî. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*.

Demirli, E. (2010). Türk Düşüncesinin Kurucu Düşünürü Olarak Konevî. İçinde *I. Uluslararası Sadreddin Konevî Sempozyumu Bildirileri*. Mebkam Yayınları.

el-Fenârî, M. b. H. (with Hâcevî, M.). (1384). *Misbâhu'l-üns beyne'l-ma'kûl ve'l-meşhûd*. İntişârât-ı Mevlâ.

el-Gazzâlî, E. H. M. b. M. (t.y.). *Dalâletten Hidâyete* (A. S. Furat, Çev.). Şâmil Yayınları.

Gürer, D. (2004). Klasiklerimiz XII-Fusûsu'l-Hikem. *Tasavvuf İlmi ve Akademik Araştırma Dergisi*, *13*, 395-442.

İbnü'l-Arabî, M. (with Bedirhan, M.). (2017). *Özün Özü* (İ. H. Bursevî, Çev.). Hayy Kitap.

İbnü'l-Arabî, M. M. b. A. (t.y.). *El-Fütûhâtü'l-Mekkiyye*. Dâru Sâdır.

İbnü'l-Arabi, M. M. b. A. (1946). *Fusûsu'l-hikem*. Dâru İhyâi'l-kütübi'l-Arabî.

İbnü'l-Arabî, M. M. b. A. (2007). Kitâbü'l-Elif, (el-Ehadiyye). İçinde *Resâilü İbn Arabî*. Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye.

Kartal, A. (2009). Metafizik Dönemden Geriye Bakmak, İbnü'l-Arabî'nin İlk Sûfîlerin Bazı Görüşleri Hakkındaki Eleştirileri. *Tasavvuf Dergisi (İbnü'l-Arabî özel sayısı*, *23*.

Keklik, N. (1967). *Sadreddin Konevî Felsefesinde Allah-Kainat ve İnsan*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Konevî, S. (2002a). *Esmâü'l-Hüsnâ Şerhi* (E. Demirli, Çev.). İz Yayınları.

Konevî, S. (2002b). *Fâtiha Sûresi Tefsîri* (E. Demirli, Çev.). İz Yayınları.

Konevî, S. (2002c). *Tasavvuf Metafiziği* (E. Demirli, Çev.). İz Yayınları.

Konevî, S. (2002d). *Vahdet-i Vücûd ve Esasları* (E. Demirli, Çev.). İz Yayınları.

Konevî, S. (2004). *İlâhî Nefhalar* (E. Demirli, Çev.). İz Yayınları.

Kutluer, İ. (2001). *İslâm'ın Klasik Çağında Felsefe Tasavvuru*. İz Yayınları.

Kutluer, İ. (2004). Metafizik. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. TDV Yayınları.

Nasr, S. H. (2004). Nazarî İrfan, Doktriner Tasavvuf ve Bugünkü Önemi (A. Aslan, Çev.). *İslam Araştırmaları Dergisi*, *12*.

Dâvûd Kayserî ve Varlık Anlayışı

Zeliha ÖNER

Kaynakça

Bayrakdar, M. (1994). Dâvûd-ı Kayserî. In *TDV İslâm ansiklopedisi* (Cilt 9, ss. 32–35). Türkiye Diyanet Vakfı.

Bayrakdar, M. (2010). Sadreddin Konevî ve Dâvûd el-Kayserî. *Uluslararası Sadreddin Konevî Sempozyumu Bildirileri* (ss. 33–36).

Bayrakdar, M. (2015). Davud el-Kayserî'nin felsefesi. *Temaşa: Erciyes Üniversitesi Felsefe Bölümü Dergisi*, (3), 6–29.

Ceyhan, S. (2011). Tecellî. In *TDV İslâm ansiklopedisi* (Cilt 40, ss. 241–243). Türkiye Diyanet Vakfı.

Dâvûd-i Kayserî. (1375). *Muttalau husûsi'l-kelim fi meânî Fusûsi'l-hikem* (H. H. Nümâyişgāh, Ed.). Şirket-i İntişârât-ı İlmî ve Ferhengî.

Dâvûd-i Kayserî. (1997a). *Er-resâil*. Kayseri Büyükşehir Belediyesi.

Dâvûd-i Kayserî. (1997b). *Mukaddimât; muttalaʿu husûsi'l-kilem fi meʿânî Fusûsi'l-hikem*. Kayseri Büyükşehir Belediyesi.

Dâvûd-i Kayserî. (2011). *Aşk şarabı: Kasîde-i hamriyye şerhi*. İnsan Yayınları.

Dâvûd-i Kayserî. (2013). *Tasavvuf ilmine giriş*. Nefes Yayınları.

Demirli, E. (2007). "Varlık olmak bakımından varlık" ifadesinin sûfilerce yeniden yorumlanması ve bu yorumun metafizik sonuçları. *İslâm Araştırmaları Dergisi*, (18), 27–48.

Demirli, E. (2010). Türk düşüncesinin kurucu düşünürü olarak Konevî. *Uluslararası Sadreddin Konevî Sempozyumu Bildirileri* (ss. 77–80).

İbnü'l-Arabî. (2008). *Fütûhât-ı Mekkiyye*. Litera Yayıncılık.

Konuk, A. A. (2005). *Fusûsu'l-hikem tercüme ve şerhi* (M. Tahralı & S. Eraydın, Ed.; 5. bs., Cilt 1–4). İFAV.

Küçük, H. (2022). "Nefsini/kendini tanıyan Rabbini de tanır" sözünün tasavvuf ve 'ilmü't-teşrîh (anatomi ilmi) zaviyelerinden şerhi. *Üsküdar Üniversitesi Tasavvuf Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, 1*(1), 129–141.

Nablusî, A. (2003). *Gerçek varlık: Vahdet-i vücûd'un müdafaası*. İz Yayıncılık.

Öteleş, Z. (2014). *Abdülganî en-Nâblusî şerhi bağlamında İbnü'l-Fârız'ın kasîde-i tâiyye'sinde seyr u sülûk* (Yayımlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi.

Özdemir, S. (2014). *Davud Kayserî'de varlık, bilgi ve insan*. Nefes Yayınları.

Sadreddin Konevî. (2002). *Esmâ-i hüsnâ şerhi*. İz Yayıncılık.

Türker, Ö. (2005). Mutlak varlık kavramı ekseninde Davud Kayserî'nin filozof ve kelâmcılara yönelttiği eleştiriler. *Uluslararası İznik Sempozyumu Bildirileri* (ss. 317–323).

Uludağ, S. (1991). A'yân-ı sâbite. In *TDV İslâm ansiklopedisi* (Cilt 4, ss. 198–199). Türkiye Diyanet Vakfı.

Uludağ, S. (2002). *Tasavvuf terimleri sözlüğü*. Kabalcı Yayınevi.

Vural, M. (2015). Dâvûdü'l-Kayserî'de tasavvuf felsefesi: Hakîkat-i Muhammediyye nazariyesi üzerine. *Temaşa: Erciyes Üniversitesi Felsefe Bölümü Dergisi*, (3), 44–60.

Şeyh Bedreddin Ontolojisi ve Vahdet-i Vücut Öğretisi

Yakup KALIN

Kaynakça

Abdurrezzâk el-Kâşânî. (1992). *Istılâhâtu's-sûfiyye* (A. Şâhîn, Thk.). Dâru'l-Menâr.

Çoşkuner Kalın, C., Kalın, Y. (2025). Platon'a karşı şairin apolojisi. *Özne Felsefe Bilim Sanat Yazıları* (42), ss. 123-146.

Dâvûd el-Kayserî. (2015). *Mukaddemât* (T. Koç&M. Çetinkaya, Çev.). İnsan.

Dâvûd el-Kayserî. (2012). *Matla'u husûsi'l-kilem fî me'ânî füsûsi'l-hikem* (Â. İ. el-Kayyâlî, Ed.). Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye.

Kalın, Y. (2022). Hâşiyetu Matla'(Ta'lîkât 'ale'l-Mukaddemât) metin, tercüme ve Şeyh Bedreddin metafiziği açısından önemi. *Türk Kültürü ve Hacı Bektaş Veli Araştırmaları Dergisi*, (102), 361-390. [*TM*]

Kalın, Y. (2021). Şeyh Bedreddin ve Spinoza'da Tanrı veya Varlık: Fark ve özdeşliğin paradoksal uzlaşımı (*Doktora tezi*). Ulusal Tez Merkezi.

Kalın, Y. (2019). Şairin eposundan filozofun logosuna Şeyh Bedreddin imgesi. *Yeni Türk Edebiyatı Araştırmaları*, *11*(22), ss. 329-354.

Konuk, A. A. (2010). *Füsûsu'l-hikem tercüme ve şerhi I* (M. Tahralı&S. Eraydın, Haz.). Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı.

Muhammed Şerafeddîn. (1925). *Simavne Kâdîsıoğlu Şeyh Bedreddîn*. İstanbul: Evkâf-ı İslâmiye Matbaası.

Nâzım Hikmet. (1967). *Simavne Kadısı Oğlu Şeyh Bedreddin Destanı ve Bedreddin destanına zeyl millî gurur*. Kovan Kitabevi.

Şeyh Bedreddin. (2014). Vâridât (S. Ateş, Thk.). İçinde *Şeyh Bedreddin Simâvî* (ss. 26-102). Yeni Ufuklar.

Şeyh Bedreddin. (t.y.). "Tefsîru Âyeti'l-kürsî" [Yazma eser]. Süleymaniye Kütüphanesi, Ahmed Paşa Kısmı, 329. 180a-180b. [*TAK*]

Varlık Anlayışı Bağlamında
Molla Fenari'de Tasavvuf Metafiziği

Betül GÜRER

Kaynakça

Atay, H. (2001). *İbn Sina'da Varlık Nazariyesi*. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Aydar, E. (2012). Varlık Felsefesi ve İbn Sînâ. *İstikamet*, *4*.

Çiçek, F. D. (2024). *Nicolaus Cusanus'ta Tanrı ve İnsan*. Çizgi Kitabevi.

Demirli, E. (2005). *Sadreddin Konevî'de Bilgi ve Varlık,*. İz Yayınları.

el-Fenârî, M. b. H. (1313). *Şerh-i Rubâî-yi Şeyh-i Ekber*. İntişârât-ı Mevlâ.

el-Fenârî, M. b. H. (with Hâcevî, M.). (1384). *Misbâhu'l-üns beyne'l-ma'kûl ve'l-meşhûd*. İntişârât-ı Mevlâ.

el-Konevî, S. M. b. İ. (1384). *Miftâhu'l-gayb*. İntişârât-ı Mevlâ.

en-Nablusî, A. b. İ. (2003). *Gerçek Varlık* (E. Demirli, Çev.). İz Yayınları.

er-Râzî, E. A. F. M. b. Ö. (1999). *Kitâbu'l-Muhassal*. İntişârâtü'ş-Şerîf er-Râzî.

Fazlıoğlu, İ. (2007). Osmanlılar (İlim ve Kültür). İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi* (C. 33). TDV Yayınları.

Gürer, D. (2017). *Fusûsu'l-Hikem ve Mesnevî'de Peygamber Kıssaları*. İnsan Yayınları.

İbn Manzûr, M. b. M. (t.y.). *Lisânü'l-Arab*. Dâru Sâdır.

İbn Sînâ, E. A. H. b. A. (2004). *Kitâbu'ş-Şifâ Metafizik* (E. Demirli & Ö. Türker, Çev.). Litera Yayınları.

Konevî, S. (2002). *Sadredin Konevî ile Nasireddin Tûsî Arasında Yazışmalar* (E. Demirli, Çev.). İz Yayınları.

Mâturîdî, E. M. M. b. M. (t.y.). *Kitâbü't-tevhîd* (Fethullah Halîf, Ed.). el-Mektebetü'l-İslâmiyye.

Râsim Efendi, S. M. (with Kara, İ.). (2008). *Tasavvuf Sözlüğü Istılâhât-ı İnsân-ı Kâmil*. İnsan Yayınları.

Ulupınar, H. (2013). *Ebû Medyen el-Mağribî*. Gelenek Yayınları.

Yavuz, Y. Ş. (1988). Adem. İçinde *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. TDV Yayınları.

Molla Sadrâ'da Varlık Anlayışı

Sinan YILMAZ

Kaynakça

Arslan Meçin, B. (2019). Sühreverdî, İbnü'l-Arabî ve Molla Sadrâ'da Varlık Düşüncesi. *Şarkiyat*, *11*(3), 1091-1111.

Aydın, S. (2018). *Molla Sadrâ'da Mahiyet Felsefesi*. İnsan Yayınları.

Baran, S. (2019). Molla Sadrâ'da Algısal Kötülük Bağlamında Şerr Problemi. *e-Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi*, *11*(1), 13-35.

Bathâyî, S. H., Damîrî, M. R., & Çârî, M. C. T. (1393). Berresî Râbıte-i Hayr ve Şerr bâ Asâlet-i Vucûd ez Menzer-i Mollâ Sadrâ. *Pejûheş-i Âyine-i Hikmet*, *21*, 37-66.

Cazım, K. (2025). *Molla Sadrâ'da Tanrı-Âlem İlişkisi*. Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi.

Derin, N. (2022). *Molla Sadrâ Düşüncesinde Zihnî Varlık*. İlâhiyât.

Molla Sadrâ. (2021). *Metafiziğe Giriş* (A. K. Cihan, S. Yalın, & F. Yiğit, Çev.). Endülüs Yayınları.

Molla Sadrâ. (2023). *Dört Aklî Yolculukta Aşkın Hikmet* (Ş. Öçal & M. Borsbuğa, Çev.; C. 1). Litera Yayıncılık.

Mûsevî, S. A. S. (1390). *Dirâse-i edille-i isbât-ı vücûdü'l-vâcib fî Dav'i'l-hikmeti'l-müteâliye*. Merkez-i Beynelmilelî Tercome ve Neşr el-Mustafâ.

Rizvi, S. H. (2005). Mollā ◎adrā Širāzi. İçinde *Encyclopaedia Iranica, Online Edition*. http://www.iranicaonline.org/articles/molla-sadra-sirazi

Rizvi, S. H. (2007). *Mullâ Sadrâ Shirâzî: His Life And Works And The Sources for Safavid Philosophy*. Oxford University Press.

Sadrâ, M. (2022a). *Arş'a Ait Hikmetler* (F. Yiğit, Çev.). Önsöz Yayıncılık.

Sadrâ, M. (2022b). *İlahi Tecelliler* (F. Yiğit, Çev.). Önsöz Yayıncılık.

Sadrâ, M. (2022c). *Kalbin Uyanışı (Tasavvuf Metafiziğinde Varlık Görüşü)* (F. Yiğit, Çev.). Önsöz Yayıncılık.

Şahrûdî, S. H. M., & Vetendûst, M. A. (1393). Vahdet-i Vücûd ez Nigâh-i Molla Sadrâ. *Heradnâme-i Sadrâ*, *4*, 101-116.

Şerîfî, H. (1387). Takrîrî ez Vucūd-i Mutlak ve Mukayyed ez Dîdegâh-i Mollā Sadrā. *Câvidân-e Hıred*, *32*, 73-88.

Şeyhî, M., Muhammedrızâyî, M., & Kebîr, Y. (2021). Tebyîn-i Asalet-i Vücûd ez Nezer-i Molla Sadrâ bâ Teveccüh-i be Tefâsîr-i Ân. *Felsefe ve Kelâm-i İslâmî*, *54*(1), 83-102.

Şîrâzî, S. (1388). *Selâse Resâile'l-felsefiyye*. Müessese-i Bûstân-i Ketâb.

Şîrâzî, S. (1981). *El-Hikmetü'l-müteâliye fi'l-Esfârü'l-akliye el-Erbaâ* (3. bs, C. 6). Dâr İhyâi't-Turâsi'l-Arabî.

Şukrî, A., & Hâmidî, M. (1395). Molla Sadrâ: Ez Teşkîk-i 'Ammî tâ Tevhîd-i Hassî. *Khrednâme-i Sadrâ*, *86*, 87-100.

Yiğit, F. (2020). Varlık Mâhiyet Ayrımı Bağlamında Molla Sadrâ'nın Sühreverdî Eleştirisi. *Amasya İlahiyat Dergisi*, *15*, 549-578.

Rene Descartes'ın Ontolojisi

Osman ELMALI

Kaynakça

Carriero, J. (2009). *Between two worlds: A reading of Descartes's Meditations*. Princeton University Press.

Clarke, D. (2003). *Descartes's theory of mind*. Oxford University Press.

Cottingham, J. (1986). *Descartes*. Blackwell.

Cottingham, J. (Ed.). (1992). *The Cambridge companion to Descartes*. Cambridge University Press.

Cottingham, J. (2008). *Cartesian reflections: Essays on Descartes's philosophy*. Oxford University Press.

Curley, E. (1978). *Descartes against the skeptics*. Harvard University Press.

Descartes, R. (1985). *Discourse on method* (J. Cottingham, Trans.; Original work published 1637). Cambridge University Press.

Descartes, R. (1996). *Meditations on first philosophy* (J. Cottingham, Trans.; Original work published 1641). Cambridge University Press.

Descartes, R. (1983). *Principles of philosophy* (V. R. Miller & R. P. Miller, Trans.; Original work published 1644). Reidel.

Descartes, R. (1989). *The passions of the soul* (S. Voss, Trans.; Original work published 1649). Hackett.

Garber, D. (2001). *Descartes embodied: Reading Cartesian philosophy through Cartesian science*. Cambridge University Press.

Gaukroger, S. (2002). *Descartes' system of natural philosophy*. Cambridge University Press.

Gueroult, M. (1984). *Descartes' philosophy interpreted according to the order of reasons*. University of Minnesota Press.

Hatfield, G. (2002). *Routledge philosophy guidebook to Descartes and the Meditations*. Routledge.

Hatfield, G. (2003). *Routledge philosophy guidebook to Descartes and the Meditations* (Rev. ed.). Routledge.

Kenny, A. (1968). *Descartes: A study of his philosophy*. Random House.

Kenny, A. (2012). *A new history of Western philosophy*. Oxford University Press.

Rodis-Lewis, G. (1998). *Descartes: His life and thought*. Cornell University Press.

Rozemond, M. (1998). *Descartes's dualism*. Harvard University Press.

Williams, B. (2005). *Descartes: The project of pure enquiry*. Routledge.

Wilson, M. D. (1978). *Descartes*. Routledge.

Baruch Spinoza'nın Ontolojisi

Osman ELMALI

Kaynakça

Della Rocca, M. (2008). *Spinoza*. Routledge.

Hampshire, S. (1956). *Spinoza*. Faber and Faber.

Nadler, S. (2006). *Spinoza's Ethics: An introduction*. Cambridge University Press.

Spinoza, B. (2011). *Etika* (H. Z. Ülken, Çev.). Dost Kitabevi Yayınları.

Woyke, A. (2010). Considerations on the relationship between determinism and freedom in Spinoza and today. *Philosophisches Jahrbuch, 117*(2), 209–234.

Malebranche'ın Varlık Felsefesi

Erdoğan Serdar ÇALIK

Kaynakça

Bolay, S. H. (2017). Nicolas Malebranche. İçinde A. E. Şekerci (Ed.), *Doğu'dan Batı'ya DüşünceninSerüveni Yeniçağ Düşüncesi* (2. bs, C. 3). İnsan Yayınları.

Descartes. (2015). *Yöntem Üzerine Konuşma* (M. Erşen, Çev.; 2. bs). Say Yayınları.

Gökberk, M. (2011). *Felsefe Tarihi* (21. bs). Remzi Kitabevi.

Kenny, A. (2017). *Batı Felsefesinin Yeni Tarihi Modern Felsefenin Yükselişi* (V. Uzundağ, Çev.; C. 3). Küre Yayınları.

Malebranche, N. (1997). *Metafizik ve Din Üzerinde Görüşmeler* (B. Akarsu, Çev.). Milli Eğitim Basımevi.

Muhtaroğlu, N. (2017). Nicolas Malebranche. İçinde A. E. Şekerci (Ed.), *Doğu'dan Batı'ya Düşüncenin Serüveni Yeniçağ Düşüncesi* (2. bs, C. 3). İnsan Yayınları.

Özden, H. Ö., & Elmalı, O. (2018). *Yeniçağ Felsefesi Tarihi* (1. bs). Bilge Kültür Sanat Yayınları.

Priarolo, M. (2020). Love and Order: Malebranche and the Feeling of Natural Law. İçinde G. Boros, J. Szalai, & O. I. Tóth (Ed.), *Personal Identity and Self-Interpretation & Natural Right and Natural Emotions (Budapest Seminars in Early Modern Philosophy 2 & 3)*. Eötvös Loránd University.

Şahiner, M. (2006). *Malebranche'da Aranedencilik* [Yüksek Lisans Tezi]. İstanbul Üniversitesi.

Tarnas, R. (2019). *Batı Düşüncesi Tarihi-2* (Y. Kaplan, Çev.; 3. bs, C. 2). Külliyat Yayınları.

Warburton, N. (2017). *Klasiklerle Felsefe* (A. Fethi, Çev.; 3. bs). Alfa Yayınları.

Francis Bacon'un Varlık Felsefesi

Sema ÖNAL

Kaynakça

Bacon, F. (1859). *The works of Francis Bacon* (J. Spedding, R. L. Ellis, & D. D. Heath, Eds.; Vols. 1–7). Longmans.

Bacon, F. (1891). *The wisdom of the ancients*. Progressive Publishing Company.

Bacon, F. (1952). *The advancement of learning*. In R. M. Hutchins (Ed.), *Great books of the Western world*. Encyclopaedia Britannica.

Bacon, F. (1996). *Philosophical studies* (G. Rees & M. Edwards, Eds.). Clarendon Press. (Oxford Francis Bacon, Vol. 6)

Bacon, F. (2012). *Novum organum* (S. Önal, Çev.). Say Yayınları.

Bacon, F. (2014). *Yeni Atlantis*. Alfa Yayınları.

Crombie, A. C. (1957). *Augustine to Galileo*. Heinemann.

Encyclopaedia Britannica. (n.d.). *Science*. https://www.britannica.com/science

Thomas Hobbes'un Ontolojisi

Bilal KOÇAK

Kaynakça

Copleston, F. (1998). *Copleston Felsefe Tarihi Hobbes & Locke* (A. Yardımlı, Çev.; 2. bs, C. 5). İdea Yayınevi.

Elmalı, O., & Daşdemir, Y. (2024). Thomas Hobbes'un Epistemolojisinde Dil-Zihin İlişkisi. *ETÜT Dergisi*, *9*, 110-118.

Hobbes, T. (1839a). *The English Works of Thomas Hobbes Of Malmesbury: C. I* (W. Molesworth, Ed.). John Bohn.

Hobbes, T. (1839b). *The English Works of Thomas Hobbes Of Malmesbury: C. III* (W. Molesworth, Ed.). John Bohn.

Hobbes, T. (1840a). An Answer to Bishop Bramhall. İçinde W. Molesworth (Ed.), *The English Works of Thomas Hobbes Of Malmesbury: C. IV*. John Bohn.

Hobbes, T. (1840b). *The English Works of Thomas Hobbes Of Malmesbury: C. IV* (W. Molesworth, Ed.). John Bohn.

Hobbes, T. (2018). *Leviathan* (S. Lim, Çev.; 18. bs). Yapı Kredi Yayınları.

Hobbes, T. (2025). *Hukukun Unsurları* (A. Çevik, Çev.). FOL.

Hungerland, I. C., & Vick, G. R. (1973). Hobbes's Theory of Signification. *Journal of the History of Philosophy*, *11*(4), 459-482.

Jesseph, D. (1996). Hobbes and The Method of Natural Science. İçinde T. Sorell (Ed.), *The Cambridge Companion to Hobbes* (ss. 86-107). Cambridge University Press.

Kenny, A. (2011). *Batı Felsefesinin Yeni Tarihi Modern Felsefe'nin Yükselişi* (V. Uzundağ, Çev.; C. 3). Küre Yayınları.

Leijenhorst, C. (2002). *The Mechanisation of Aristotelianism*. Brill.

Martinich, A. P. (1999). *Hobbes: A Biography*. Cambridge University Press.

Martinich, A. P. (2002). *The Two Gods Of Leviathan: Thomas Hobbes On Religion And Politics* (2. bs). Cambridge University Press.

Martinich, A. P. (2005). *Hobbes*. Routledge.

Mortimer, S. (2016). Christianity and Civil Religion in Hobbes's Leviathan. İçinde A. P. Martinich & K. Hoekstra (Ed.), *The Oxford Handbook of Hobbes* (ss. 501-519). Oxford University Press.

Pink, T. (2016). Hobbes on Liberty, Action, and Free Will. İçinde A. P. Martinich & K. Hoekstra (Ed.), *The Oxford Handbook of Hobbes* (ss. 171-194). Oxford University Press.

Shapin, S. (1996). *The Scientific Revolution*. University of Chicago Press.

Skinner, Q. (2018). *Hobbes ve Cumhuriyetçi Özgürlük* (A. E. Zeybekoğlu, Çev.). Dost Kitapevi Yayınları.

Sorell, T. (1986). *Hobbes*. Routledge & Kegan Paul.

Tuck, R. (1989). *Hobbes*. Oxford University Press.

Zarka, Y. C. (1996). First philosophy and the foundation of knowledge. İçinde T. Sorell (Ed.), *The Cambridge Companion to Hobbes* (ss. 62-85). Cambridge University Press.

Leibniz'de Varlık Sorunu ve Monad Ontolojisinin İncelenmesi

Baha ZAFER

Kaynaklar

Birincil Kaynaklar

Gerhardt, C. I. (Ed.). (1849–1863). *Mathematische Schriften von Gottfried Wilhelm Leibniz* (Vols. 1–7). Berlin: A. Asher.

Gerhardt, C. I. (Ed.). (1875–1890). *Die philosophischen Schriften von Gottfried Wilhelm Leibniz* (Vols. 1–7). Berlin: Weidmann.

Leibniz, G. W. (1923–1980). *Sämtliche Schriften und Briefe: Philosophische Schriften* (Berlin Academy Edition). Berlin: Akademie der Wissenschaften.

Leibniz, G. W. (1967). *The Leibniz–Arnauld correspondence* (H. T. Mason, Ed. & Trans.). Manchester: Manchester University Press.

Leibniz, G. W. (1969). *Philosophical papers and letters* (L. E. Loemker, Ed. & Trans.). Dordrecht: Reidel.

Leibniz, G. W. (1989). *Philosophical essays* (R. Ariew & D. Garber, Eds. & Trans.). Indianapolis, IN: Hackett.

Leibniz, G. W. (1992). *De summa rerum: Metaphysical papers, 1675–1676* (G. H. R. Parkinson, Ed. & Trans.). New Haven, CT: Yale University Press.

Leibniz, G. W. (2001). *The labyrinth of the continuum: Writings on the continuum problem, 1672–1686* (R. T. W. Arthur, Ed. & Trans.). New Haven, CT: Yale University Press.

Leibniz, G. W. (2007). *The Leibniz–Des Bosses correspondence* (B. Look & D. Rutherford, Eds. & Trans.). New Haven, CT: Yale University Press.

İkincil Kaynaklar

Adams, R. M. (1994). *Leibniz: Determinist, theist, idealist*. Oxford: Oxford University Press.

Adams, R. M. (1996). Response to Carriero, Mugnai, and Garber. *The Leibniz Review, 6*, 107–125.

Baxter, D. L. M. (1995). Corporeal substances and true unities. *Studia Leibnitiana, 27*(2), 157–184.

Broad, C. D. (1975). *Leibniz: An introduction*. Cambridge: Cambridge University Press.

Cover, J. A., & O'Leary-Hawthorne, J. (1999). *Substance and individuation in Leibniz*. Cambridge: Cambridge University Press.

Garber, D. (1985). Leibniz and the foundations of physics: The middle years. In K. Okruhlik & J. R. Brown (Eds.), *The natural philosophy of Leibniz* (pp. 27–130). Dordrecht: Springer.

Garber, D. (2009). *Leibniz: Body, substance, monad*. Oxford: Oxford University Press.

Hartz, G. (1998). Why corporeal substances keep popping up in Leibniz's later philosophy. *British Journal for the History of Philosophy, 6*(2), 193–207.

Hartz, G. (2007). *Leibniz's final system: Monads, matter and animals*. London: Routledge.

Lodge, P. (2014). Corporeal substances as monadic composites in Leibniz's later philosophy. In A. Nita (Ed.), *Between continuity and transformation: Leibniz on substance and substantial forms* (pp. 107–124). Dordrecht: Springer.

Loptson, P. (1999). Was Leibniz an idealist? *Philosophy, 74*(3), 361–385.

Loptson, P., & Arthur, R. (2006). Leibniz's body realism: Two interpretations. *The Leibniz Review, 16*, 1–42.

Phemister, P. (2005). *Leibniz and the natural world*. Dordrecht: Springer.

Russell, B. (1937). *The philosophy of Leibniz* (2nd ed.). London: Routledge.

Rutherford, D. (1995). *Leibniz and the rational order of nature*. Cambridge: Cambridge University Press.

Rutherford, D. (2008). Leibniz as idealist. In D. Garber & S. Nadler (Eds.), *Oxford studies in early modern philosophy* (Vol. 4, pp. 141–190). Oxford: Oxford University Press.

Sleigh, R. C., Jr. (1990). *Leibniz and Arnauld: A commentary on their correspondence*. New Haven, CT: Yale University Press.

Wilson, C. (1989). *Leibniz's metaphysics: A historical and comparative study*. Princeton, NJ: Princeton University Press.

John Locke'un Varlık Görüşü

Vehbi Metin DEMİR

Kaynakça

Adıgüzel, H. (2019). John Locke'da töz problemi. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 36, 199–212.

Alexander, S. (2021). John Locke kimdir? (H. Bravo, Çev.). Ankara: Fol Kitap.

Berkeley, G. (1996). İnsan bilgisinin ilkeleri üzerine (H. Turan, Çev.). Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Bennett, J. (1971). Locke, Berkeley, Hume: Central themes. Oxford: Oxford University Press.

Bravo, H. (2008). Locke ve Berkeley'de birincil ve ikincil nitelikler meselesi. Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi, 5, 59–76.

Copleston, F. (1991). İngiliz görgücülüğü (A. Yardımlı, Çev.). İstanbul: İdea Yayınları.

Descartes, R. (2017). Meditasyonlar: Metafizik üzerine düşünceler (Ç. Dürüşken, Çev., 2. bs.). İstanbul: Alfa Yayınları.

Dunn, J. (2011). Locke (H. Gür, Çev.). Ankara: Dost Kitabevi Yayınları.

Forstrom, K. J. S. (2010). John Locke and personal identity: Immortality and bodily resurrection in 17th century philosophy. London: Bloomsbury Publishing.

Günday, M. Ç. (2022). John Locke'un kişisel özdeşlik teorisindeki problemler. ODÜ Sosyal Bilimler Araştırmaları Dergisi, 12(2), 1145–1158.

Locke, J. (1996). İnsan anlığı üzerine bir deneme (V. Hacıkadiroğlu, Çev.). İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Murteza, G. (2019). John Locke'un metafizik sistemi. İçinde A. K. Çüçen (Ed.), Metafizik: Filozofların metafizik sistemleri (ss. 357-375). Bursa: Sentez Yayıncılık.

Ott, W. (2009). Causation and laws of nature in early modern philosophy. Oxford: Oxford University Press.

Tan, N. (2011). Doğuştan ideler bağlamında Locke ve Leibniz. Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 16(1), 189–198.

Weinberg, S. (2011). Locke on personal identity. Philosophy Compass, 6(6), 398–407.

Yolton, J. W. (1970). Locke and the compass of human understanding. Cambridge: Cambridge University Press.

Zelyüt Hünler, S. (2003). Dört adalı: Hobbes–Locke–Berkeley–Hume. İstanbul: Paradigma Yayınları.

Zelyüt, S. (2010). Dört adalı: Hobbes–Locke–Berkeley–Hume (2. bs.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Berkeley'in Varlık Anlayışı

Ömer Faruk KARAKÖSE

Kaynakça

Arslan, İ. (2016). *Çağdaş Doğa Düşüncesi*. Küre Yayınları.

Aygün, F. (2020). Tanrı'nın Varlığına İlişkin Farklı Bir Yaklaşım: Berkeley'in İmmateryalist Metafiziği. *İhya Uluslararası İslam Araştırmaları Dergisi*, *6*(2), 657-691.

Baykan, F. (2009). *Aydınlanma Üzerine Bir Derkenar*. BilgeSu Yayınları.

Berkeley, G. (1928). *The Principles of Human Knowledge*. The Open Court Publishing Company.

Berkeley, G. (1935). *Beşeri Bilginin Prensipleri Hakkında Bir Eser Ve Hilas İle Filonos Arasında Üç Konuşma* (M. S. Engin, Çev.). Devlet Matbaası.

Berkeley, G. (1996). *İnsan Bilgisinin İlkeleri Üzerine* (H. Turan, Çev.). Bilim ve Sanat Yayınları.

Berkeley, G. (2012). *The Works of George Berkeley. Vol. 1 of 4: Philosophical Works, 1705-21*. Project Gutenberg.

Bilmez, N. (2018). Newton Bilim Anlayışının Kuvvetler Ayrılığı Teorisine Etkisi. *Uluslararası Yönetim ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *5*(10), 114-122.

Daniel, S. H. (2021). *George Berkeley and Early Modern Philosophy*. Oxford University Press.

Derinöz, B. (2023). İmmateryalizm ve Algı Perdesi Sorunu Bağlamında Tanrı, Ruh ve Eşyanın Tabiatı Üzerine Bir İnceleme. *Eskiyeni*, *48*, 79-93.

Descartes, R. (2017). *Felsefenin İlkeleri* (M. Akın, Çev.). Say Yayınları.

Dicker, G. (1985). An Idea Can Be like Nothing but an Idea. *History of Philosophy Quarterly*, *2*(1), 39-52.

Diller, J. (2025). God and Other Ultimates. İçinde E. N. Zalta & U. Nodelman (Ed.), *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. https://plato.stanford.edu/archives/spr2025/entries/god-ultimates/

Downing, L. (2021). George Berkeley. İçinde E. N. Zalta (Ed.), *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. https://plato.stanford.edu/entries/berkeley/

Duncan, S. (2025). Thomas Hobbes. İçinde E. N. Zalta & U. Nodelman (Ed.), *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*.

Elmas, M. F. (2019). Berkeley'in Metafizik Sistemi. İçinde A. K. Çüçen (Ed.), *METAFİZİK: Filozofların Metafizik Sistemleri*. Sentez Yayıncılık.

Fields, K. (2024). Berkeley On the Meaning of General Terms. İçinde M. Fasko & P. West (Ed.), *Berkeley's Doctrine of Signs* (ss. 127-143). De Gruyter.

Hobbes, T. (2018). *Leviathan* (S. Lim, Çev.). Yapı Kredi Yayınları.

Jones, J.-E. (2023). Locke on Real Essence. İçinde E. N. Zalta & U. Nodelman (Ed.), *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. https://plato.stanford.edu/archives/sum2023/entries/real-essence/

Kenny, A. (2018). *Batı Felsefesinin Yeni Tarihi: Modern Felsefe'nin Yükselişi* (V. Uzundağ, Çev.; C. 3). Küre Yayınları.

Locke, J. (2017). *İnsan Anlığı Üzerine Bir Deneme* (V. Hacıkadiroğlu, Çev.). Kabalcı Yayınları.

Newton, I. (2011). *Principia* (A. Yardımlı, Çev.). İdea Yayınevi.

Oungkanungveth, P. (2023). Locke's Distinction Between Primary and Secondary Qualities as Partly Correlated with Kant's Account of The Thing in Itself. *Manusya: Journal Of Humanities*, *26*, 1-14.

Robinson, H. (2023). Dualism. İçinde E. N. Zalta & U. Nodelman (Ed.), *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. https://plato.stanford.edu/archives/spr2023/entries/dualism/

Schmitter, A. M. (2023). 17th and 18th Century Theories of Emotions. İçinde E. N. Zalta & U. Nodelman (Ed.), *The Stanford Encyclopedia of Philosophy*. https://plato.stanford.edu/archives/sum2021/entries/emotions-17th18th/

Zelyut, S. (2017). *Dört Adalı (Bir Kıtalı)*. Öteki Yayınevi.

Baron d'Holbach'ın Varlık Felsefesi

Harun ÇAKAN

Kaynakça

Baron d'Holbach. (2024). *Doğanın düzeni*. Doruk Yayınları.

Cevizci, A. (2002). *Aydınlanma felsefesi*. Ezgi Kitabevi.

Dynnik, M. A., Jowtschuk, M. T., Kedrow, B. M., Mitin, M. B., & Trachtenberg, O. W. (1959). *Geschichte der Philosophie* (Cilt 1). VEB Deutscher Verlag der Wissenschaften.

Kaya, M. (2025). D'Holbach'ın felsefesinde doğa ve insan. *Temaşa Felsefe Dergisi*, (23), 111–126.

Lange, F. A. (1982). *Materyalizmin tarihi ve günümüzdeki anlamının eleştirisi* (Cilt 1). Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Özekes, M. A. (2022). Baron d'Holbach'ın düşüncesinde bir sistem olarak doğa. *Felsefelogos, 78*(1), 49–61.

Paksoy, A. K. (2024). Sunu. In Baron d'Holbach, *Doğanın düzeni*. Doruk Yayınları.

Condillac'ın Varlık Anlayışı

Ahmet BİNGÖL

Kaynakça

Altınörs, A. (2008). Kelimelerin Keyfiliği Düşüncesine Condillac'ın İtirazı. *Felsefe Dünyası*, (48), 157–162.

Altınörs, A. (2011). Condillac'ta Düşünce-Dil İlişkisi. *Kutadgubilig Felsefe-Bilim Araştırmaları Dergisi*, 19, 383-395.

Baertschi, B. (1988). Le problème du réalisme chez Condillac. In J. Grondin & D. Janicaud (Eds.), *Les Études philosophiques*, 3, (ss. 371-393). Presses Universitaires de France.

Berkeley, G. (1878). *A Treatise Concerning the Principles of Human Knowledge*. Philadelphia: J. B. Lippincott & CO.

Cevizci, A. (2005). Etienne Bonnot de Condillac. A. Cevizci (Ed). Felsefe Ansiklopedisi. (Cilt 3. s. 314-318). Ankara: Babil Yayıncılık.

Condillac, É. B. (1798a). *Principes Généraux de Grammaire Tour Toutes les Langues*. Paris: Chez A.J. Ducour, Librairie, Rue et Hôtel Serpente.

Condillac, É. B. (1798b). *Traité des systèmes.* Paris: De L'imprimerie de Ch. Houel.

Condillac, É. B. (1989). *Duyumlar Üzerine İnceleme*. (Miraç Katırcıoğlu, Çev.). İstanbul: MEB Yayınları.

Condillac, É. B. (1992). *İnsan Bilgilerinin Kaynağı Üzerine Deneme* (Miraç Katırcıoğlu, Çev.). İstanbul: MEB Yayınları.

Coski, R. C. (2004). Condillac's metaphysical paradox: The nature of the soul versus the natural origin of language and reason. *Dalhousie French Studies*, (67), 3-15.

Descartes, R. (1994). *Metot Üzerine Konuşma*. (2. Baskı). (K. Sahir Sel Çev.). İstanbul: Sosyal Yayınları.

Descartes, R. (2013). Söylem, Kurallar, Meditasyonlar. (4. Baskı). (Aziz Yardımlı Çev.). İstanbul: İdea Yayınevi.

Dieckmann, H. (1953). Condillac's Philosophical Works. *The Review of Metaphysics*. 7(2), 255-261.

Gökberk, M. (2008). *Felsefe Tarihi*. (18. Basım). İstanbul: Remzi Kitabevi.

Hançerlioğlu, O. (2016). Düşünce Tarihi. (22. Basım). İstanbul: Remzi Kitabevi.

Heidsieck, F. (1985). La métaphysique de Condillac. *Archives de Philosophie*, 48(4) (643-652).

Hine, E. M. (1979). A Critical Study of Condillac's Traité des Systèmes. The Hague, Boston, & London: Martinus Nijhoff Publishers.

Hobbes, T. (2007). *Leviathan*. (6. Baskı). (Semih Lim Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Kourim, Z. (1974). Le nouveau "Discours de la Méthode" de Condillac. *Revue de Métaphysique et de Morale*, 79(2), (ss. 177-195).

Leibniz, G. W. (2011). Monadoloji Metafizik Üzerine Konuşma. (Atakan Altınörs Çev.). Ankara: Doğubatı Yayınları.

Locke, J. (2013). *İnsanın Anlığı Üzerine Bir Deneme*. (Vehbi Hacıkadiroğlu Çev.). İstanbul: Kabalcı Yayınevi.

Omodeo, P. D. (1992). L'Abate Condillac e la Finzione Della Statua. *Rivista di Filosofia*, 47(2), 133-152.

Parenti, R. (1962). Il Pensiero Storico di Condillac. *Rivista di Storia Della Filosofia*, 17(2), 167-179.

Sena, C. (1974). Etienne Bonnot de Condillac. *Filozoflar Ansiklopedisi*. (Cilt 1, s. 428-432). İstanbul: Remzi Kitabevi.

Türkmen Birlik, P. (2021). Condillac'ın Dil Felsefesinin İdeoloji Kavramının Ortaya Çıkışındaki Yeri ve Önemi Üzerine. *Dini Araştırmalar Dergisi*, 21(4), 237–258.

Vorlander, K. (2008). Felsefe Tarihi. (2. Baskı). (Mehmet İzzet ve Orhan Saadeddin Çev.). İstanbul: İz Yayıncılık.

Wojciechowska, W. (1968). Le Sensualisme de Condillac. *Revue Philosophique de la France et de l'Étranger*. 158, 297-320.

Giambattista Vico'nun Varlık Felsefesi

Sema ÖNAL

Kaynakça

Berlin, I. (1976). Vico and enlightenment. *Social Research*, Winter.

Berlin, I. (1980). *Vico and Herder: Two studies in the history of ideas*. Chatto & Windus.

Burke, P. (1985). *Vico*. Oxford University Press.

Caponigri, R. (1953). *Time and idea: The theory of history in Giambattista Vico*. University of Notre Dame Press.

Descartes, R. (1986). *Aklın yönetimi için kurallar* (M. Ökmen, Çev.). Sosyal Yayınlar.

Descartes, R. (1988). *Metod üzerine konuşma* (K. Sahir Sel, Çev.). Sosyal Yayınlar.

Epikür. (1962). *Mektuplar ve maksimler* (H. Örs, Çev.).

Haddock, B. A. (1976). Vico and the problem of historical reconstruction. *Social Research*, Winter.

Lilla, M. (1993). *G. B. Vico: The making of an anti-modern*. Harvard University Press.

Miller, C. (1993). *Giambattista Vico: Imagination and historical knowledge*. St. Martin's Press.

Önal, S. (2003). *Giambattista Vico'nun "Yeni Bilim" adlı eserinin felsefe tarihindeki yeri* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Verene, D. P. (1976). Vico's philosophy of imagination. *Social Research*, Winter.

Vico, G. (1990). *On the study methods of our time* (E. Gianturco, Trans.; D. P. Verene, Ed.). Cornell University Press.

Vico, G. (1995). *The autobiography* (M. H. Fisch & T. G. Bergin, Trans.). Cornell University Press.

Vico, G. (2021). *Yeni bilim* (S. Önal, Çev.). Doğu Batı Yayınları.

Vico, G. (1725/1994). *The new science* (T. G. Bergin & H. Fisch, Trans.). Cornell University Press.

Weber, A. (1938). *Felsefe tarihi* (V. Eralp, Çev.). İstanbul Üniversitesi Basımevi.

Hume'un Bir Ontolojisi Var Mı?

Ali TAŞKIN

Kaynakça

Aristoteles. (1996). *Metafizik* (A. Arslan, Çev.). Sosyal Yayınlar.

Aristoteles. (2017). *Metafizik* (Y. G. Sev, Çev.; 3. bs.). Pinhan Yayınevi.

Ferrier, J. F. (1856). *Institutes of metaphysics: The theory of knowing and being*. William Blackwood and Sons.

Hume, D. (1927). *An enquiry concerning human understanding*. Open Court.

Hume, D. (1964). *A treatise of human nature* (A. D. Lindsay, Ed.). Dent.

Hume, D. (1990). *Dialogues concerning natural religion*. Penguin Books.

Hume, D. (1992). *Natural history of religion*. In T. H. Green & T. H. Grose (Eds.), *The philosophical works of David Hume* (pp. 809). Scientia Verlag.

Hume, D. (1995). *Din üstüne* (M. Tunçay, Çev.). İmge Yayınevi.

Hume, D. (1997). *İnsan doğası üzerine bir inceleme* (A. Yardımlı, Çev.). İdea Yayınevi.

Hume, D. (2009). *İnsan doğası üzerine bir inceleme* (E. Baylan, Çev.). Bilgesu Yayıncılık.

Hume, D. (1976). *İnsanın anlama yetisi üzerine bir soruşturma* (O. Aruoba, Çev.). Hacettepe Üniversitesi Yayınları.

Hume, D. (1927). My own life. In *An enquiry concerning human understanding*. Open Court.

Johansson, I. (2012). Hume's ontology. *Metaphysica: International Journal for Ontology and Metaphysics*, 13(1).

Locke, J. (1999). *An essay concerning human understanding* (J. Manis, Ed.). Pennsylvania State University.

Locke, J. (1996). *İnsan anlığı üzerine bir deneme* (V. Hacıkadiroğlu, Çev.). Kabalcı Yayınevi.

Russell, P. (2021). Hume's legacy and the idea of British empiricism. In A. Bailey & D. O'Brien (Eds.), *The Continuum companion to Hume* (pp. –). Continuum.

Taşkın, A. (2019). *İskoç Aydınlanması*. Ankara.

Kant'ın Zihninde Varlık

Ümit TAŞTAN

Kaynaklar

Caygill, H. (2008). *A Kant dictionary*. Wiley-Blackwell.

Demir Çiçek, F. (2024). *Nicolaus Cusanus'ta Tanrı ve insan*. Çizgi Kitabevi.

Çiçek, N. (2021). Immanuel Kant felsefesinde hürriyetin epistemolojik ve ahlâkî olanağı. *Felsefe Dünyası*, 73(1), 379–395.

Çitil, A. A. (2012). *Matematik ve metafizik*. Alfa Basım Yayım.

Çitil, A. A. (2021). *Kant okumaları: Birinci kritik*. Dergâh Yayınları.

Friedman, M. (2015). *Kant ve kesin bilimler* (S. Ş. Öget, Çev.). Alfa Yayınları.

Heidegger, M., Klein, T. E., & Pohl, W. E. (1973). Kant's thesis about being. *The Southwestern Journal of Philosophy*, 4(3), 7–33.

İnan, İ. (2005). Kant'ın varlık kavramı üzerine. *Cogito*, (41–42), 105–119.

Kant, I. (1997). *Lectures on metaphysics*. Cambridge University Press.

Kant, I. (1998). *Critique of pure reason* (P. Guyer & A. W. Wood, Eds.). Cambridge University Press.

Kant, I. (2006). *Yargı yetisinin eleştirisi* (A. Yardımlı, Çev.). İdea Yayınları.

Kovanlıkaya, A. (2012). Kant'ın metafizik eleştirisi. In E. Yılmaz (Ed.), *Kant sonrası metafizik üzerine konuşmalar* (ss. 11–45). Küre Yayınları.

Rohlf, M. (2024). Immanuel Kant. In E. N. Zalta & U. Nodelman (Eds.), *The Stanford encyclopedia of philosophy* (Fall 2024 ed.).

Stang, N. F. (2016). *Kant's modal metaphysics*. Oxford University Press.

Taştan, Ü. (2025). *Yapay zekâyı Kant'la düşünmek: Hesapkuramsal karmaşıklık ekseninde makine zekâsının sınırları*. Çizgi Kitabevi.

Van Inwagen, P. (2009). *Metaphysics*. Routledge.

Wood, A. (2009). *Kant* (A. Kovanlıkaya, Çev.). Dost Kitabevi.

Wuerth, J. (Ed.). (2021). *The Cambridge Kant lexicon*. Cambridge University Press.

Schelling'in Felsefesinde Varlık Sorunu: Epistemolojiden Ontolojiye Geçiş

Elif DÜZGÜN

Kaynakça

Fichte, J. G. (1964). Grundlage der gesammten Wissenschaftslehre (Erster Theil, para. 1). In R. Lauth, H. Jacob, & H. Gliwitzky (Eds.), *Werke* (Vol. I/2). Friedrich Frommann.

Gabriel, M. (2006a). *Der Mensch im Mythos: Untersuchungen über Ontotheologie, Anthropologie und Selbstbewußtseinsgeschichte in Schellings „Philosophie der Mythologie"*. Akademie Verlag.

Gabriel, M. (2006b). *Das Absolute und die Welt in Schellings Freiheitsschrift*. Bouvier.

Gabriel, M. (2011). *Transcendental ontology: Essays in German idealism*. Continuum.

Gabriel, M. (2014). Aarhus lectures. Schelling and contemporary philosophy – Second lecture: Schelling's ontology in the freedom essay. *SATS: Northern European Journal of Philosophy, 15*(1), 75–98.

Gabriel, M. (2015). Friedrich Wilhelm Joseph Schelling. In M. Forster & K. Gjesdal (Eds.), *The Oxford handbook of nineteenth-century German philosophy* (pp. 88–107). Oxford University Press.

Hegel, G. W. F. (2011). *Tinin görüngübilimi* (A. Yardımlı, Çev.). İdea Yayınevi.

Hogrebe, W. (1989). *Prädikation und Genesis: Metaphysik als Fundamentalheuristik im Ausgang von Schellings „Die Weltalter"*. Suhrkamp.

Hogrebe, W. (2007). *Die Wirklichkeit des Denkens: Vorträge der Gadamer-Professur*. Winter.

Kant, I. (1993). *Arı usun eleştirisi* (A. Yardımlı, Çev.). İdea Yayınevi.

Nagel, T. (2016). *Mind and cosmos: Why the materialist neo-Darwinian conception of nature is almost certainly false*. Oxford University Press.

Schelling, F. W. J. (1856–1861). *Sämtliche Werke* (K. F. A. Schelling, Ed.; Vols. I–XIV). Cotta. [SW]

Schelling, F. W. J. (1992). *Urfassung der Philosophie der Offenbarung* (W. E. Erhardt, Ed.). Meiner. [UPO]

Stang, N. F. (2016). *Kant's modal metaphysics*. Oxford University Press.

White, A. (1983). *Schelling: An introduction to the system of freedom*. Yale University Press.

Hegel'in Varlık Anlayışı

Serdar ATALAY

Kaynakça

Bayrakdar, M. (2018). *Din Felsefesine Giriş*. Eskiyeni Yayınları.

Beiser, F. (2005). *Hegel* (1st bs). Routledge.

Beiser, F. C. (1999). Introduction: Hegel and The Problem of Metaphysics. Içinde F. C. Beiser (Ed.), *The Cambridge companion to Hegel* (Reprinted, ss. 1-24). Cambridge University Press.

Hegel, G. W. F. (2006). *Lectures on the Philosophy of Religion: Volume I: Introduction and the Concept of Religion* (P. C. Hodgson, Ed.). Oxford University Press.

Hegel, G. W. F. (2007a). *Lectures on The Philosophy of Religion: Volume III: The Consummate Religion* (P. C. Hodgson, Ed.). Oxford University Press.

Hegel, G. W. F. (2010). *The Science of Logic* (G. di Giovanni, Çev.). Cambridge University Press.

Hegel, G. W. F. (2012). *Philosophy of Mind: A revised version of the Wallace and Miller translation* (M. Inwood, Çev.). Oxford University Press.

Hegel, G. W. F. (with Findlay, J. N.). (1975). *Hegel's Logic: Being Part One of the Encyclopaedia of the Philosophical Sciences* (W. Wallace, Çev.). Clarendon Press.

Hegel, G. W. F. (with Findlay, J. N.). (2007b). *Hegel's Philosophy of Nature: Encyclopaedia of the Philosophical Sciences (1830), Part II* (A. V. Miller, Çev.). Clarendon Press.

Hodgson, P. C. (2007). *Hegel and Christian Theology: A Reading of the Lectures on the Philosophy of Religion*. Oxford University Press.

Houlgate, S. (2024). *Hegel on Being: C. I*. Bloomsbury Academic.

Kant, I. (2019). *Critique of Pure Reason* (P. Guyer & A. W. Wood, Ed. & Çev.; 6. bs). Cambridge University Press.

Mueller, G. E. (1958). The Hegel Legend of "Thesis-Antithesis-Synthesis". *Journal of the History of Ideas*, *19*(3), 411-414. https://doi.org/10.2307/2708045

Redding, P. (2025, Fall). *Georg Wilhelm Friedrich Hegel*. The Stanford Encyclopedia of Philosophy (Fall 2025 Edition). <https://plato.stanford.edu/archives/fall2025/entries/hegel/>

Arthur Schopenhauer'ın İsteme Metafiziği

Emine ASLAN

Kaynakça

Aktaş, A. O. (2024). Schopenhauer'ın Kant eleştirisi. In S. Salman (Ed.), *Kant sonrası Kant* (ss. 113–144). Alfa Yayınları.

Beiser, F. C. (2018). *Hegel'den sonra: 1840–1900 yılları arasında Alman felsefesi* (S. Soysal, Çev.). Hil Yayınları.

Beiser, F. C. (2022). *Dünya acısı (Weltschmerz)* (N. Yanar, Çev.). Say Yayınları.

Berto, F., & Plebani, M. (2015). *Ontology and metaontology: A contemporary guide*. Bloomsbury Publishing.

Çitil, A. A. (2021). *Kant okumaları: Birinci kritik*. Dergâh Yayınları.

Hannan, B. (2009). *The riddle of the world: A reconsideration of Schopenhauer's philosophy*. Oxford University Press.

Head, J. (2016). Idealism in *Fourfold Root*. In J. Head & D. V. Auweele (Eds.), *Schopenhauer's Fourfold Root* (pp. 47–61). Routledge.

Kant, I. (1929). *Critique of pure reason* (N. K. Smith, Trans.). Macmillan.

Kant, I. (2020). *Ahlâk metafiziğinin temellendirilmesi* (İ. Kuçuradi, Çev.). Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Schopenhauer, A. (1909). *The world as will and idea* (R. B. Haldane & J. Kemp, Trans.). Kegan Paul, Trench, Trübner.

Schopenhauer, A. (2019). *Parerga ve paralipomena I* (G. Başay & M. Kaymaz, Çev.). Ötüken Neşriyat.

Schopenhauer, A. (2020). *İsteme ve tasavvur olarak dünya* (A. O. Aktaş, Çev.). Doğu Batı Yayınları.

Schopenhauer, A. (2021a). *Doğadaki isteme üzerine* (A. O. Aktaş, Çev.). Doğu Batı Yayınları.

Schopenhauer, A. (2021b). *Yeterli temel ilkesinin dörtlü kökü üzerine: Felsefi bir inceleme* (A. O. Aktaş, Çev.). Doğu Batı Yayınları.

Schopenhauer, A. (2025). *İsteme ve tasavvur olarak dünya II* (A. O. Aktaş, Çev.). Doğu Batı Yayınları.

Watson, P. (2024). *Alman dehası: Avrupa'nın üçüncü rönesansı, ikinci bilim devrimi ve yirminci yüzyıl* (M. M. Özeren, Çev.). Kronik Kitap.

Whittaker, T. (2021). *Schopenhauer kimdir?* (M. M. Gökyüz, Çev.). Fol Kitap.

Wicks, R. (2024). Arthur Schopenhauer. In E. N. Zalta & U. Nodelman (Eds.), *The Stanford encyclopedia of philosophy* (Spring 2024 ed.)

Ludwig Feuerbach'ın Varlık Anlayışı

Süleyman TAŞKIN

Kaynakça

Akarsu, B. (1994). *Çağdaş Felsefe- Kant'tan Günümüze Felsefe Akımları*. İnkılap Kitabevi.

Akdemir, F. (2003). Feuerbach'ın Antropolojik Ateizmi ve Teistik Açıdan Değerlendirilmesi. *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, *14*(14-15), 341-357.

Albayrak, Y. (2014). *Hegel Eleştirisi Açısından Feuerbach'ın Felsefe Anlayışı*. Dokuz Eylül Üniversitesi.

Althusser, L. (2010). *İki Filozof* (Alp Tümertekin, Çev.). İthaki Yayınları.

Cevizci, A. (2012). *Felsefe Tarihi: Thales'ten Baudrillard'a*. Say Yayınları.

Engels, F. (2024). *Ludwig Feuerbach ve Klasik Alman Felsefesinin Sonu* (Cem Eroğul, Çev.). Yordam Kitap.

Feuerbach, L. (2008). *Hristiyanlığın Özü* (Oğuz Özügül, Çev.). Say Yayınları.

Feuerbach, L. (2012). *Geleceğin Felsefesi: Felsefe Reformu İçin Geçici Tezler* (Oğuz Özügül, Çev.). Say Yayınları.

Feuerbach, L. (2022). *Tanrıların Doğuşu* (Oğuz Özügül, Çev.). Say Yayınları.

Feuerbach, L. (with Thomas E. Wartenberg). (2014). *Geleceğin Felsefesinin İlkeleri* (Gaye Topuz, Çev.). Alter Yayıncılık.

Güney, H. (2023). Marx'ın Feuerbach Eleştirisi Bağlamında Felsefenin Anlamı. *Tabula Rasa: Felsefe ve Teoloji*, *41*, 57-76.

Hipwell, V. B. (1993). *Taking 'Things As They Are': The Basis Of Ludwig Feuerbach's Objection to The Christian Religion*. *3*(14), 421-453.

Kamenka, A. (1970). *The Philosophy of Ludwig Feuerbach*. Praeger Publishers.

Özçınar, Ş. (2018). K. Marx'ın Feuerbachçı Hegel Eleştirisi. *ETHOS: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar*, *11*, 164-188.

Serrão, A. V. (2003). O Habitar Ético na Natureza: Segundo Ludwig Feuerbach. *Revista Portuguesa de Filosofia*, *3*(59), 689-711.

Türer, C. (2019). Materyalizm ve Pozitivizm. İçinde C. Türer (Ed.), *Felsefe Tarihi* (ss. 477-496). Bilimsel Araştırma Yayınları.

Wartenberg, T. E. (2014). Başlangıç (Gaye Topuz, Çev.). İçinde *Geleceğin Felsefesinin İlkeleri*. Alter Yayıncılık.

West, D. (2013). *Kıta Avrupası Felsefesine Giriş- Rousseau, Kant ve Hegel'den Foucault ve Derrida'ya* (Ahmet Cevizci, Çev.). Paradigma Yayıncılık.

Yıldırım, T. (2011). Ludwig Feuerbach ve "Geleceğin Felsefesi: Felsefe Reformu İçin Geçici Tezler" Üzerine. *FLSF (Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi)*, *12*, 39-51.

Nietzsche: Oluş Ontolojisi

Dilek BARUTÇU

Kaynakça

Addis, L. (2012). *Nietzsche's Ontology*, Printed in Germany by CPI buch bücher.de

Carli, R. (2016). *Relational Ontology in Nietzsche: An Introduction*, Parrhesia, sayı 26.

Deleuze, G. (2016). *Nietzsche ve Felsefe*. (Çev. F. Taylan). Norgunk.

Grimm, R. H. (1977). *Nietzsche's Theory of Knowledge*. Walter de Gruyter.

Haar, M. (1996). *Nietzsche and Metaphysics*. State University of New York Press.

Hill, R. K. (2005). *Nietzsche's Critiques: The Kantian Foundations of His Thought*. Oxford University Press.

Kaufmann, W. (1974). *Nietzsche: Philosopher, Psychologist, Antichrist*. Princeton University Press.

Nietzsche, F. (1968). *The Will to Power*. (W. Kaufmann, R. J. Hollingdale, Çev.). Vintage Books.

Nietzsche, F. (2011). *Şen Bilim-Ana Metin I*. (Çev. A. İnam). Say Yayınları.

Nietzsche, F. (2012). *Putların Alacakaranlığı*. (Çev. M. Tüzel). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Nietzsche, F. (2015). *Deccal*. (Çev. F. Gürbüz). Alfa Yayınları.

Nietzsche, F. (2017). *Ahlakın Soykütüğü Üstüne*. (Çev. A. İnam). Say Yayınları.

Nietzsche, F. (2018). *Tragedyanın Doğuşu*. (Çev. M. Tüzel). Türkiye İş Bankası Yayınları.

Nietzsche, F. (2018). *Böyle Söyledi Zerdüşt*. (Çev. M. Tüzel). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Nietzsche, F. (2020). *İyinin ve Kötünün Ötesinde*. (Çev. M. Tüzel). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Pearson, K. A. (2002). *Nietzsche and Modern German Thought*. Routledge.

Pearson, K. A. (2006). "*The Incorporation of Truth: Towards the Overhuman*". In K. A. Pearson (Ed.), *A Companion to Nietzsche* (ss. 230-249). Blackwell Publishing.

Platon. (2014). *Sokrates'in Savunması*. İçinde *Diyaloglar* (Çev. T. Aktürel). Remzi Kitabevi.

Richardson, J. (2006). *"Nietzsche on Time and Becoming*". In K. A. Pearson (Ed.), *A Companion to Nietzsche* (ss. 208-229). Blackwell Publishing.

Salaquarda, J. (1996). *"Nietzsche and the Judaeo-Christian Tradition*". In B. Magnus & K. M. Higgins (Eds.), *The Cambridge Companion to Nietzsche* (ss. 90-118). Cambridge University Press.

Van Tongeren, P. J. M. (2006). *"Nietzsche and Ethics*". In K. A. Pearson (Ed.), *A Companion to Nietzsche* (ss. 389-403). Blackwell Publishing.

Kierkegaard'da Varlığın Varoluşa Dönüşümü

Nuri ÇİÇEK

Kaynaklar

Akdemir, F. (2019). Kierkegaard'ın Felsefesinde Varoluşun Aşamaları ve İnanan Bir Varlık Olarak İnsan. *Felsefe Dünyası*, *70*, 127-150.

Başok Diş, S. (2021). Kierkegaard'a Göre Nesnel ve Öznel Hakikat Ayrımı Bağlamında Varoluşun Neliği. *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, *21*(2), 705-732.

Durmaz, N. (2019). Kierkegaard Felsefesinde Hakikatin (Doğruluğun) Görünümü. *Trabzon İlahiyat Dergisi*, *6*(2), 53-75. https://doi.org/10.33718/tdi.631214

Gödelek, K. (2008). Kierkegaard'ın İnsan Görüşü. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, *1*(5), 358-371.

Kahraman, Y. (2018). Kierkegaard'ın Birey Temelli Felsefe Anlayışı. *Felsefe Dünyası*, *68*, 68-82.

Kierkegaard, S. (1992). *Concluding unscientific postscript to Philosophical Fragments* (H. V. Hong & E. H. Hong, Çev.). Princeton University Press.

Kierkegaard, S. (2004). *Kaygı Kavramı* (V. Taşdelen, Çev.). Hece Yayınları.

Kierkegaard, S. (2010). *Ölümcül Hastalık Umutsuzluk* (M. M. Yakupoğlu, Çev.; 5. bs). Doğu Batı Yayınları.

Kierkegaard, S. (2013a). *Felsefe Parçaları ya da Bir Parça Felsefe* (D. Şahiner, Çev.; 1. bs). Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Kierkegaard, S. (2013b). *Kişiliğin Gelişiminde Etik-Estetik Dengesi* (İ. Kapaklıkaya, Çev.; 3. bs). Araf Yayınları.

Kierkegaard, S. (2013c). *Korku ve Titreme* (İ. Kapaklıkaya, Çev.; 8. bs). Araf Yayınları.

Kurtoğlu Taşdelen, D. (2003). Kierkegaard'da Varoluşçu Mantık Olarak "Ya-Ya da" Hegel'in Mantığı ile Benzerlikler ve Farklılıklar. *Felsefe Dünyası*, *37*, 159-172.

Lowrie, W. (1950). Existence as Understood by Kierkegaard and/or Sartre. *The Sewanee Review*, *58*(3), 379-401.

Millán, I. M. (2018). Kierkegaard and Metaphysics. *Rivista di Filosofia Neo-Scolastica*, *110*(3), 625-640.

Soysal, S. (2019). Kierkegaard'nun Öznel-Nesnel Hakikat Ayrımı Temelinde Tekil Birey Anlayışı. *Kilikya Felsefe Dergisi*, *2*, 90-101.

Swenson, D. F. (1939). The Existential Dialectic of Søren Kierkegaard. *Ethics*, *49*(3), 309-328.

Şahiner, M. (2017). Kierkegaard'a Göre İmanın Gereği: Bireysel Varoluş. *Sosyal Bilimler Dergisi*, *7*(14), 291-304.

Talisse, R. B. (2016). Felsefeyi Yeniden İnşa Etmek (F. Demir, Çev.). *Marife*, *16*(1), 179-191.

Taşdelen, V. (2007). *Benlik ve Varoluş* (2. bs). Hece Yayınları.

Watts, M. (2003). *Kierkegaard*. Oneworld Publications.

Weston, M. (2003). *Kierkegaard and Modern Continental Philosophy: An Introduction*. Routledge.

Yaman, Y. A. (2016). Kierkegaard Varoluşçuluğunun Kaynakları. *Özne*, *25*, 9-33.

Bergson'un Varlık Anlayışı

Ceyhun Akın CENGİZ

Kaynakça

Aristoteles. (2001). *Fizik* (S. Babür, Çev.). Yapı Kredi Yayınları.

Aşkın, Z. (2008). Kant ve Heidegger'de özgürlük sorunu. *Kaygı*, (11), 55–67.

Bergson, H. (1986). *Yaratıcı tekâmül* (M. Ş. Tunç, Çev.). Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Bergson, H. (1990). *Şuurun doğrudan doğruya verileri* (M. Ş. Tunç, Çev.). Millî Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Bergson, H. (2007). *Madde ve bellek* (I. Ergüden, Çev.). Dost Kitabevi Yayınları.

Carl, W. E. (1914). *A study in radical evolution*. Sturgis & Walton.

Çiçek, F. D. (2024). *Nicolaus Cusanus'ta Tanrı ve insan*. Çizgi Kitabevi.

Deleuze, G. (2006). *Bergsonculuk* (H. Yücefer, Çev.). Otonom Yayıncılık.

Delisle, C. B. (2007). Bergson: Criticism of his philosophy. *North American Review*, (197), 364–370.

Elias, N. (2000). *Zaman üzerine* (V. Atayman, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Erdem, E. (2006). *İlahî ezelilik ve yaratma sorunu* (Yayımlanmamış doktora tezi). Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Guerlac, S. (2006). *Thinking in time: An introduction to Henri Bergson*. Cornell University Press.

Köktürk, M. (2017). *Zaman üzerine felsefi soruşturmalar*. Ötüken Neşriyat.

Muldoon, M. S. (1991). Time, self, and meaning in the works of Henri Bergson, Maurice Merleau-Ponty, and Paul Ricoeur. *Philosophy Today*, (35), 254–268.

Muldoon, M. S. (2006). *Tricks of time*. Duquesne University Press.

Ricœur, P. (2007). *Zaman ve anlatı* (M. Rıfat & S. Rıfat, Çev.). Yapı Kredi Yayınları.

Russell, B. (2001). *Batı felsefe tarihi* (Cilt 2; E. Esençay, Çev.). İlya Yayıncılık.

Smith, W. H. (1980). *The structure of time*. Routledge & Kegan Paul.

Sorabji, R. (2002). *Time, creation and the continuum*. Duckworth.

Topakkaya, A. (2013). *Felsefe, din ve kültür'de zaman*. Paradigma Yayınları.

Topçu, N. (2002). *Bergson*. Dergâh Yayınları.

Yılmaz, F. (2016). Heidegger'de özgürlük sorunu. In *III. Genç Akademisyenler Sempozyumu Bildirileri* (23–24 Kasım 2015, ss. 643–661). Gazi Üniversitesi Edebiyat Fakültesi.

William James'in Varlık Anlayışı: Radikal Deneyimcilik, Bilinç Akışı ve Çoğulculuk

Nihat DURMAZ

Kaynakça

James, W. (1890). *The principles of psychology* (Vols. 1–2). Henry Holt and Co.

James, W. (1897). *The will to believe and other essays in popular philosophy*. Longmans, Green, and Co.

James, W. (1902). *The varieties of religious experience: A study in human nature*. Longmans, Green, and Co.

James, W. (1904). A world of pure experience. *The Journal of Philosophy, Psychology and Scientific Methods, 1*(20), 533–543.

James, W. (1907). *Pragmatism: A new name for some old ways of thinking*. Longmans, Green, and Co.

James, W. (1909a). *The meaning of truth: A sequel to "Pragmatism"*. Longmans, Green, and Co.

James, W. (1909b). *A pluralistic universe: Hibbert lectures at Manchester College on the present situation in philosophy*. Longmans, Green, and Co.

James, W. (1911). *Some problems of philosophy: A beginning of an introduction to philosophy*. Longmans, Green, and Co.

James, W. (1912). *Essays in radical empiricism*. Longmans, Green, and Co.

Shook, J. R. (2021). *Pragmatizm: Peirce–James–Dewey* (C. Türer, Çev.). Fol Kitap.

Talisse, R. B. (2016). Felsefeyi Yeniden İnşa Etmek (F. Demir, Çev.). *Marife*, *16*(1), 179-191.

Varlık'ın Yuvası Olarak Dasein: Heidegger (Heidegger'in Özgün Varoluşçu Fenomenolojisinin Merkezi)

Mehmet Fatih ÜNAL

Kaynakça

Alleman, P. (1994). *Heidegger üzerine iki yazı* (D. Özlem, Çev.). Gündoğan Yayınları.

Cevizci, A. (2006). *Felsefe ansiklopedisi* (Cilt 4). Ebabil Yayıncılık.

Çüçen, A. K. (2018). *Varoluş filozofları*. Sentez Yayıncılık.

Heidegger, M. (2015). *Hümanizm üzerine* (Y. Örnek, Çev.). Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Heidegger, M. (2018). *Varlık ve zaman* (K. H. Ökten, Çev.). Alfa Basım Yayın.

Inwood, M. (1999). *A Heidegger dictionary*. Blackwell Publishers.

Jaspers, K. (1997). *Felsefe nedir?* (İ. Z. Eyüboğlu, Çev.). Say Yayınları.

Magee, B. (2001). *Büyük filozoflar* (A. Cevizci, Çev.). Paradigma Yayınları.

Ökten, K. H. (2019). *Varlık ve zaman: Bir okuma rehberi*. Alfa Basım Yayım Dağıtım.

Schalow, F., & Denker, A. (2010). *Historical dictionary of Heidegger's philosophy*. Scarecrow Press.

Timuçin, A. (2002). *Felsefe sözlüğü*. Bulut Yayınları.

Ulaş, S. E. (2002). *Felsefe sözlüğü* (1. bs.). Bilim ve Sanat Yayınları.

Varlık ve Hiçlik Diyalektiği: Sartre'ın Fenomenolojik Ontolojisi

Nuri ÇİÇEK

Kaynakça

Akıllıgöz, Y. (2022). Jean-Paul Sartre'da Kendinde-Varlık, Kendi-İçin-Varlık ve Hiçlik Kavramlarının Fenomenolojik Bağlamda İncelenmesi. *Academic Knowledge*, *5*(1), 91-100.

Bozkurt, N. (1975). Jean-Paul Sartre'ın İnsan Anlayışı. *Hacettepe Üniversitesi Sosyal ve İdari Bilimler Dergisi*, 133-167.

Braddock, G. (2006). Sartre on Atheism, Freedom, and Morality in The Humanism of Existentialism. Içinde Daigle, Christine (Ed.), *Existentialist Thinkers and Ethics* (ss. 91-106). McGill-Queen's University Press.

Copleston, F. C. (1948). Existentialism. *Philosophy*, *23*(84), 19-37.

Çelebi, V. (2014). Jean Paul Sartre'ın Varoluşçuluk Düşüncesi. *Beytulhikme An International Journal of Philosophy*, *4*(2), 64-76.

Daigle, C. (2010). *Jean-Paul Sartre*. Routledge.

Demirdöven, İ. H. (2005). Filozof Olarak Jean-Paul Sartre. *Kaygı*, *4*, 8-20.

Douglas, K. N. (1947). The Nature of Sartre's Existentialism. *The Virginia Quarterly Review*, *23*(2), 244-260.

Durmaz, N. (2022). Varoluşçu Etik. İçinde Ş. Aslan & D. Akarçay Ulutaş (Ed.), *Evrensel Değerler Bağlamında Etik* (1. bs, ss. 125-150). Eğitim Yayınevi.

Flynn, T. R., McBride, W. L., & Simons, M. A. (2012). Existentialism. *The Journal of Speculative Philosophy*, *26*(2), 247-267.

Gorman, S. (2009). On the Problem of Origin in Sartre's Phenomenology: Essentialism versus Unlimited Semiosis. *Sartre Studies International*, *15*(1), 39-53.

Karakaya, T. (2004). Jean-Paul Sartre Felsefesinde Kendisi-İçin-Varlık'ın Ontolojik Analizi. *Felsefe Dünyası*, *39*, 73-88.

Koç, E. (1992). J. P. Sartre Felsefesinde Varlık Hakkında Fenomenolojik Araştırma. *Araştırma*, *14*, 219-230.

Koç, E. (2004). J.P.Sartre Felsefesinde "Ben-Başkası-İletişim" Problemi. *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, *45*(2), 333-347.

Newman, F. (1966). The Origins of Sartre's Existentialism. *Ethics*, *76*(3), 178-191.

Sartre, J.-P. (1965). *Gizli Oturum* (B. Onaran, Çev.; 1. bs). De Yayınevi.

Sartre, J.-P. (1992). *Notebooks for an Ethics* (D. Pellauer, Çev.). The University of Chicago Press.

Sartre, J.-P. (1994). *Bulantı* (S. Tiryakioğlu, Çev.). Varlık Yayınları.

Sartre, J.-P. (2005). *Varoluşçuluk* (A. Bezirci, Çev.). Say Yayınları.

Sartre, J.-P. (2009). *Varlık ve Hiçlik* (T. Ilgaz & G. Ç. Eksen, Çev.). İthaki Yayınları.

Sartre, J.-P. (2014). *Sözcükler* (S. Hilav, Çev.). Can Yayınları.

Schrift, A. D. (2013). Nietzsche'nin Fransız Mirası (A. Utku, Çev.). İçinde *Nietzsche Paris'te* (1. bs, ss. 13-52). Otonom Yayıncılık.

Shouery, I. (1971). Reduction in Sartre's Ontology. *The Southwestern Journal of Philosophy*, *2*(1/2), 47-53.

Talisse, R. B. (2016). Felsefeyi Yeniden İnşa Etmek (F. Demir, Çev.). *Marife*, *16*(1), 179-191.

Thumerel, F. (2004). Salaud. İçinde F. Noudelmann & G. Philippe (Ed.), *Dictionnarie Sartre* (s. 445). Editions Champion.

Wilson, J. (2000). Metaphysical Questions in Sartre's Phenomenological Ontology. *Sartre Studies International*, *6*(2), 46-61.

Levinas'ta Ontoloji Karşısında İlk Felsefe Olarak Etik

Cemzade KADER DÜŞGÜN

Kaynakça

Acar, S. M. (2016). Levinas'ta Aşkınlık Düşüncesine Giriş. *Kaygı: Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Felsefe Dergisi*, *27*, 93-110.

Anlı, Ö. F. (2012). Levinas'ın Aşkınlık ve Yükseklik Kavramları Bağlamında 'Ben'in Monadlaşması ve Ontolojinin Şiddeti. *Posseible Felsefe Dergisi*, *1*, 12-32.

Bakır, M. İ. (2024). *Hegel ve Levinas'ta Mutlak ve Varlık*. İbn Haldun Üniversitesi Yayınları.

Bergo, B. (2005). Ontology, Transcendence, And Immanence In Emmanuel Levinas' Philosophy. *Research in Phenomenology*, *35*, 141-177.

Çınar Özkan, S. (2019). Levinas'ta Etik Sonsuzluk, Şiddet ve Derrida. *FLSF (Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi)*, *28*, 35-54.

Çırakman, E. (2000). Levinas'ta Öteki ve Adalet: Eleştirel Bir Not. *Doğu Batı*, *4* (13), 179-199.

Direk, Z. (1997). Konukseverliğin Düşüncesi, *Defter*, 31, 11-36.

Direk, Z. (2005). Sunuş, İçinde *Zaman ve Başka* (Z. Direk, Haz.), (Ö. Gözel, Fransızcadan Çev.). Metis Yayınları.

Gak, M. (2014). Heidegger's Ethics and Levinas's Ontology: Phenomenology of Prereflective Normativity. *Levinas Studies*, *9*, 145-182.

Gözel, Ö. (2004). 'Öteki Metafiziktir': Levinas'ta Var/lık ve Öte/ki. *Tezkire*, *38-39*, 56-70.

Gözel, Ö. (2011). *Varlıktan Başka: Levinas'ın Metafiziğine Giriş*. İthaki Yayınları.

Gözel, Ö. (2021). *Ne- Varlık ve Ahlak: Trans-Ontolojik Bir Düşünüm*. Ketebe Yayınları.

Grondin, J. (2012). *Introduction to Metaphysics, from Parmenides to Levinas* (L. Sderstrom, Çev.). Columbia University Press.

Heidegger, M. (2008). *Varlık ve Zaman* (K. H. Ökten, Çev.). Agora Kitaplığı.

Lawton, P. (2005). Levinas' Notion of The "There Is", İçinde *Emmanuel Levinas: Critical Assessments of Leading Philosophers*, *1*, (C. Katz & L. Trout, Ed.). Routledge.

Levinas, E. (2003). *On Escape* (B. Bergo Çev.). California: Stanford University Press.

Levinas, E. (2005). *Zaman ve Başka* (Z. Direk, Haz.), (Ö. Gözel, Fransızcadan Çev.). Metis Yayınları.

Levinas, E. (2010). *Sonsuza Tanıklık* (E. Gökyaran Çev.), (Direk ve Gökyaran, Ed.). Metis Yayınları.

Levinas, E. (2011). *Tanrı, Ölüm ve Zaman* (I. Ergüden, Çev.). Dost Kitabevi Yayınları.

Marías, J. (1967). *History of Philosophy* (S. Appelbaum & C. C. Strowbridge, Çev.). Dover Publications.

Personalizmin Varlık Felsefesi

Nurten GÖKALP

Kaynakça

Brightman, E. S. (1928). *A Philosophy of Ideals*. Henry Holt.

Brightman, E. S. (1930). *The problem of God*. Abingdon Press.

Brightman, E. S. (1934). *Personality and Religion*. Abingdon Press.

Brightman, E. S. (1940). *A Philosophy of Religion*. Prentice Hall.

Brightman, E. S. (1942). *The Spiritual Life*. Abingdon Press.

Brightman, E. S. (1943). Values, ideals, norms and existence. *Philosophy and Phenomenological Research*, *5*, 1.

Brightman, E. S. (1945). *Nature and Values*. Abingdon Press.

Brightman, E. S. (1969). *Moral Laws*. Abingdon Press.

Dindar, B. (1988). *Emmanuel Mounier'de Personalizm*. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Ferm, V. (1950). *A History of Philosophical Systems*. The Philosophical Library.

Gökalp, N. (1997). An essay on Islamic and Christian personalism. *The Personalist Forum*, *13*(2)

Gökalp, N. (2014). *Felsefede Kişi ve Kişicilik*. Nobel Yayıncılık.

İzutsu, T. (1975). *Kur'an'da Allah ve İnsan* (S. Ateş, Çev.). Ankara Üniversitesi Basımevi.

Lahbabi, M. A. (1954). *De l'être à la Personne*. Presses Universitaires de France.

Lahbabi, M. A. (1972). *İslam Şahsiyetçiliği* (İ. H. Akın, Çev.). Yağmur Yayınevi.

Maritain, J. (1972). *The Person and The Common Good* (J. J. Fitzgerald, Trans.). University of Notre Dame Press.

Mounier, E. (1952). *Personalism* (P. Mairet, Trans.). University of Notre Dame Press.

Mounier, E. (1972). The Human Person in Contemporary Philosophy. In F. Copleston (Ed.), *Contemporary philosophy*.

Öner, N. (1987). *İnsan Hürriyeti*. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Metafizikten Metaontolojiye: Quine ile Modern Ontolojinin Dönüşümü

Ebubekir Muhammed DENİZ

Kaynakça

Armstrong, D. M. (1989). *Universals: An Opinionated Introduction*. Westview Press.

Berto, F., & Plebani, M. (2015). *Ontology and Metaontology: A Contemporary Guide*. Bloomsbury Publishing Plc.

Carnap, R. (1937). *The logical syntax of language* (ss. xvi, 352). Harcourt, Brace.

Deniz, E. M. (2024). Mantık ve Ontoloji Arasında Modaliteler: Modalite Eleştirilerinin Yeniden Değerlendirilmesi. *Beytulhikme An International Journal of Philosophy*, *14:4*(14:4), 921-942.

Inwagen, P. van. (1990). *Material Beings*. Cornell University Press.

Lewis, D. (2001). *On the Plurality of Worlds*. Wiley-Blackwell.

Quine, W. V. (1948). On What There Is. *The Review of Metaphysics*, *2*(5), 21-38.

Quine, W. V. (1969a). Epistemology Naturalized. İçinde W. V. O. Quine (Ed.), *Ontological Relativity and Other Essays* (ss. 69-90). Columbia University Press. https://philarchive.org/rec/QUIEN

Quine, W. V. (1969b). *Ontological Relativity and Other Essays* (s. 165 Pages). Columbia University Press.

Quine, W. V. O. (1953). Two Dogmas of Empiricism. İçinde *From a Logical Point of View: 9 Logico-Philosophical Essays* (ss. 20-46). Harvard University Press.

Quine, W. V. O. (1960). *Word and object*. MIT Press.

Quine, W. V. O. (1980). *From a Logical Point of View: Nine Logico-Philosophical Essays, Second Revised Edition*. Harvard University Press. https://doi.org/10.2307/j.ctv1c5cx5c

Quine, W. V. O. (1986). *Philosophy of Logic: Second Edition*.

Quine, W. V. O., & Ullian, J. S. (1970). *The Web of Belief* (J. S. Ullian, Ed.). Random House.

Sider, T. (2011). *Writing the Book of the World*. Oxford University Press.

Thomasson, A. L. (2015). *Ontology Made Easy*. Oxford University Press.

Varoluşçu Kadın Figürü Olarak Simone de Beauvoir

Ayşe EROĞLU

Kaynakça

Aydınalp, E. B. (2020). Varoluşçu özgürlük bağlamında kadın: Simone de Beauvoir ve *İkinci Cinsiyet*. *Litera: Journal of Language, Literature and Culture Studies*, *30*(2), 465–488.

Beauvoir, S. de. (1989). *Denemeler* (A. Bezirci, Çev.). Payel Yayınları.

Beauvoir, S. de. (1993). *Kadın III: İkinci cins – Bağımsızlığa doğru* (8. bs.). Payel Yayınları.

Beauvoir, S. de. (2000a). *Kadın I: Genç kızlık çağı* (B. Onaran, Çev.). Payel Yayınları.

Beauvoir, S. de. (2000b). *Kadın II: Evlilik çağı* (B. Onaran, Çev.). Payel Yayınları.

Durgun, S. (2021). Düşünce tarihine alternatif yaklaşımlar: Diotima, Arendt ve Beauvoir. *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi*, *16*(55), 51–73. https://doi.org/10.14783/maruoneri.730548

Soysal, D. (2023). Beauvoir, varoluşçuluk ve sonsuz. *Posseible: Felsefe Dergisi*, *12*(1), 20–32.

Mistik Varoluşçu Kadın Portresi: Simone Weil

Ayşe EROĞLU

Kaynakça

Weil, S. (2018). *Kişi ve Kutsal* (M. Erşen, Çev.). Vakıfbank Kültür Yayınları.

Weil, S. (2019). *Kişi ve Kutsal* (O. Elmacıgil, Çev.). Ketebe Yayınevi.

Weil, S. (2020). *Allah Aşkı Üzerine Düzensiz Düşünceler*. Ketebe Yayınevi.

Weil, S. (2021a). *Baskı ve Özgürlük* (Ö. Kurtuluş, Çev.). Mecaz Yayınları.

Weil, S. (2021b). *Kökler İnsanın ve Ruhun İhtiyacı* (Y. Yenen, Çev.). Ketebe Yayınevi.

Weil, S. (2021c). *Tanrı Sevgisinin Örtük Biçimleri*. Mecaz Yayınları.

Weil, S. (2021d). *Tanrı'yı Beklerken* (K. Sarıalioğlu, Çev.). Fol Kitap.

Weil, S. (2021e). *Yerçekimi ve İnayet* (M. M. Yakupoğlu, Çev.). Doğu Batı Yayınları.

Weil, S. (2022a). *Metafizik İçlenmeler Doğaüstü Bilgi* (A. Zihni, Çev.). Mecaz Yayınları.

Weil, S. (2022b). *Tanrı Sevgisi ve Bahtsızlık* (M. Erşen, Çev.). Ketebe Yayınevi.

Yourgrau, G. (2019). *Simone Weil* (Ü. Gurbanov, Çev.). Ketebe Yayınevi.

Ontolojinin Yeniden Yapılandırılması: Hartmann'ın Yeni Ontoloji Kuramının Felsefi Bir İncelemesi

Zafer ÇAYLI

Kaynakça

Akarsu, B. (1994). *Çağdaş Felsefe*. İnkılâp Kitabevi.

Akarsu, B. (1998). *Felsefe Terimleri Sözlüğü*. İnkılâp Kitabevi.

Aristoteles. (1985). *Metafizik* (A. Arslan, Çev.). Ege Üniversitesi Yayınları.

Atademir, R. H. (1974). *Aristoteles'in Mantık ve İlim Anlayışı*. Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları.

Bolay, S. H. (1987). *Felsefi Doktrinler Sözlüğü*. Akçay Yayınları.

Bozkurt, N. (2003). *20. Yüzyıl Düşünce Akımları*. Morpa Kültür Yayınları.

Çalışlar, A. (1985). *Çağdaş Felsefe*. Altın Kitaplar.

Çebi, V. (2014). Nicolai Hartmann'ın Yeni Ontolojisinde Varlık ve Değer İlişkisi. *ETHOS: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar*, *7*(2), 74–97.

Çüçen, A. (2000). *Heidegger'de Varlık ve Zaman*. Asa Yayınları.

Çüçen, A. (2014). *Varlık Felsefesi*. Ezgi Kitabevi.

Çüçen, A. (2018). *Felsefeye Giriş*. Sentez Yayıncılık.

Demir, Ç. (2002). *Nicolai Hartmann ve Yeni Ontoloji* (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Gökberk, M. (2016). *Felsefe Tarihi*. Remzi Kitabevi.

Hartmann, N. (1955). Neue Ontologie in Deutschland. In *Kleinere Schriften* (Vol. 1). Walter de Gruyter.

Hartmann, N. (1965). *Grundzüge einer Metaphysik der Erkenntnis*. Walter de Gruyter.

Hartmann, N. (1966). *Möglichkeit und Wirklichkeit*. Walter de Gruyter.

Hartmann, N. (1968). Almanya'da Yeni Ontoloji (U. Nutku, Çev.). *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Felsefe Arşivi Dergisi*, (16), 1–48.

Hartmann, N. (2002). *Ethics* (Vol. 1; S. Coid, Trans.). George Allen & Unwin.

Hartmann, N. (2005). *Ontolojide Yeni Yollar* (L. Yarbaş, Çev.). İlya Yayınları.

Hartmann, N. (2013). *Possibility and Actuality* (A. Scott & S. Adair, Trans.). Walter de Gruyter.

Heidegger, M. (2011). *Varlık ve Zaman* (K. H. Ökten, Çev.). Agora Kitaplığı.

Heimsoeth, H. (1986). *Felsefenin Temel Disiplinleri* (T. Mengüşoğlu, Çev.). Remzi Kitabevi.

Husserl, E. (2003). *Fenomenoloji Üzerine Beş Ders* (H. Tepe, Çev.). Bilim ve Sanat Yayınları.

Kleineberg, M. (2016). From linearity to co-evolution: On the architecture of Nicolai Hartmann's levels of reality. In K. Peterson & R. Poli (Eds.), *New research on the philosophy of Nicolai Hartmann* (pp. 81–108). Walter de Gruyter.

Kuçuradi, İ. (1988). *İnsan ve Değerleri*. Türkiye Felsefe Kurumu Yayınları.

Mengüşoğlu, T. (1976). *Fenomenoloji ve Nicolai Hartmann*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Mengüşoğlu, T. (1983). *Felsefeye Giriş*. Remzi Kitabevi.

Ökten, K. H. (2006). *Heidegger Kitabı*. Agora Kitaplığı.

Sözer, Ö. (1976). *Edmund Husserl'in Fenomenolojisi ve Nesnelerin Varlığı*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Stegmüller, W. (1951). *Hauptströmungen der Gegenwartsphilosophie*. AK Verlag.

Tunalı, İ. (1984). *Sanat Ontolojisi*. İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Türker, H. (2010). Nicolai Hartmann'da Estetik Değer. *Mukaddime*, (3), 1–26.

Vorländer, K. (2004). *Felsefe Tarihi* (M. İzzet & O. Saadeddin, Çev.). İz Yayıncılık.

Alain Badiou'nun Varlık Felsefesi

Feyza Şule GÜNGÖR

Kaynakça

Badiou, A. (2005). *Being and event*. Continuum.

Badiou, A. (2006). *Briefings on existence: A short treatise on transitory ontology* (N. Madarasz, Trans., Ed., & Intro.). State University of New York Press.

Badiou, A. (2012). *Felsefe için manifesto* (M. Erşen, Çev.). Monokl Yayınları.

Badiou, A. (2015a). *Fransız felsefesinin macerası* (P. B. Yalım, Çev.). Metis Yayınları.

Badiou, A. (2015b). *Gerçek mutluluğun metafiziği* (M. Erşen, Çev.). Metis Yayınları.

Badiou, A. (2015c). *Model kavramı* (A. Tümertekin, Çev.). İthaki Yayınları.

Badiou, A. (2016a). *Sonsuz düşünce* (I. Ergüden & T. Birkan, Çev.). Metis Yayınları.

Badiou, A. (2016b). *Etik: Kötülük kavrayışı üzerine bir deneme* (T. Birkan, Çev.). Metis Yayınları.

Badiou, A. (2017a). Platon, sevgili Platon'umuz. In S. E. Er & B. Akar (Eds.), *Yaşayan Platon*. Çizgi Kitabevi.

Badiou, A., & Nancy, J.-L. (2017b). *Alman felsefesi üstüne diyalog* (A. N. Bingöl & L. Konca, Çev.). Metis Yayınları.

Badiou, A. (2024). *Sayı ve sayılar* (A. N. Bingöl, Çev.). İnka Yayınları.

Critchley, S. (2012). *İmansızların imanı: Siyasal teoloji deneyleri* (E. Ünal, Çev.). Metis Yayınları.

Derrida, J. (1999). Différance. *Toplumbilim* (Derrida özel sayısı). Bağlam Yayınları.

Ergül, S. (2015). Alain Badiou'nun çokluk ontolojisi. *ETHOS: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar, 8*(1), 64–90.

Erşen, M. (2019). Alain Badiou. In *Çağdaş Fransız felsefesi* (ss. 333–361). Phoenix Yayınları.

Güngör, F. Ş. (2018a). Alain Badiou'nun olay felsefesine dair eleştirel bir değerlendirme. *Beytulhikme International Journal of Philosophy, 8*(2), 45–63.

Güngör, F. Ş. (2018b). Levinas'ın öteki etiğini Badiou'nun hakikat etiği perspektifinden yeniden düşünmek. *Mediterranean Journal of Humanities, 8*(2), 365–377.

Güngör, F. Ş. (2019). Felsefenin sonu mu yeni bir adımı mı? Badiou'nun Heidegger eleştirisine dair bir değerlendirme. *Turkish Studies, 14*(2), 413–430.

Güngör, F. Ş. (2022). Badiou'nun olay felsefesi perspektifinden Nietzsche olayı ve anti-felsefesi. *Beytulhikme International Journal of Philosophy, 12*(4), 939–962.

Hallward, P. (2003). *Badiou: A subject to truth*. University of Minnesota Press.

Hallward, P. (2016). Sonsöz. In A. Badiou, *Etik: Kötülük kavrayışı üzerine bir deneme* (T. Birkan, Çev.). Metis Yayınları.

Hewlett, N. (2018). *Badiou, Balibar, Rancière* (H. İ. Mavituna, Çev.). Metropolis Yayınları.

Namayandegi, Z., Fath Taheri, A., & Baghershahi, A. (2023). The relativity of the subject of truth in Alain Badiou's philosophy. *Journal of Philosophical Research, 16*(41), 242–256.

Türk, D. (2013). *Öteki, düşman, olay: Levinas, Schmitt ve Badiou'da etik ve siyaset*. Metis Yayınları.

Žižek, S. (2012). *Gıdıklanan özne* (Ş. Can, Çev.). Epos Yayınları.

Takiyettin Mengüşoğlu'nun Varlık Anlayışı

Süleyman TAŞKIN

Kaynakça

Akmaz, R. N. (2024). Metafizik Teori'den İnsan Fenomenleri'ne: Max Scheler'de ve Takiyeddin Mengüşoğlu'nda Felsefî Antropoloji. *Felsefe Dünyası*, *79*, 363-385.

Bıçak, A. (2013). *Türkiye'de Felsefenin Gelişimi II* (O. F. Akyol, Ed.). Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Bulutoğlu, S. (2011). Takiyettin Mengüşoğlu Felsefesinin Anahatları. *Kutadgubilig Felsefe-Bilim Araştırmaları Dergisi*, *19*, 175-201.

Ceran, Y. (2011). Türkiye'de Felsefi Antropoloji Çalışmaları: Takiyettin Mengüşoğlu ve Felsefi Antropoloji Gelece-(ne)-ği. *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, *9*(17), 539-552.

Çotuksöken, B. (1995). *Felsefeyi Anlamak Felsefe ile Anlamak*. Kabalcı Yayınevi.

Çotuksöken, B. (2012). Anthropontology as a New Kind of Ontology. *Synthesis Philosophica*, *54*(2), 237-244.

İyi, S. (2000). Yüzyılımızda İki Antropoloji Anlayışı Heidegger ve Mengüşoğlu. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, *17*(2), 57-67.

Kahraman, Y. (2018). Takiyettin Mengüşoğlu'nun Antropoloji Temelli İnsan Anlayışı. *Mavi Atlas*, *6*, 1-12.

Mengüşoğlu, T. (1959). Ontolojik Esaslara Dayanan Felsefî Antropoloji Hakkında Düşünceler. *Felsefe Arkivi Dergisi*, *4*(2), 1-8.

Mengüşoğlu, T. (2000). *Felsefeye Giriş*. Remzi Kitabevi.

Mengüşoğlu, T. (2020). *Fenomenoloji ve Nicolai Hartmann* (2. bs). Doğu Batı Yayınları.

Mengüşoğlu, T. (2021). *İnsan Felsefesi*. Doğu Batı Yayınları.

DİJİTAL MEDYA
VE
POPÜLER KÜLTÜR

Editörler
Uğur ÇAĞLAK & Enes BAL

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1977
İletişim

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-745-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
ÇAĞLAK, Uğur | BAL, Enes
DİJİTAL MEDYA
VE
POPÜLER KÜLTÜR

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

Platform Kapitalizmi ve Dijital Popüler Kültür: Yeni Medya Bağlamında Algoritmik Popülerliğin Eleştirisi

Yusuf ADIGÜZEL
Sümeyya OLCAY YAMAN

Kaynakça

Adorno, T. W., & Horkheimer, M. (1972). Dialectic of enlightenment (J. Cumming, Trans.). Continuum.

Akar, H. (2009). Popüler kültür ve moda. Erciyes İletişim Dergisi, 1, 198–206.

Beer, D. (2013). Popular culture and new media: Algorithms, affect and the digital. Palgrave Macmillan.

Benjamin, W. (2018). The work of art in the age of mechanical reproduction. In A museum studies approach to heritage (pp. 226–243). Routledge.

Binark, M., & Bayraktutan, G. (2013). Ayın karanlık yüzü: Yeni medya ve etik. Kalkedon.

Başaran, F. & Yüksel, H. (2013) Uluslararası iletişimin ekonomi politiği: Soğuk Savaş'tan yeniden yapılandırmalara. Chiviyazıları Yayınevi.

Bourdieu, P. (1993). The field of cultural production: Essays on art and literature. Polity Press.

Bucher, T. (2018). If... then: Algorithmic power and politics. Oxford University Press.

Castells, M. (2013). Ağ toplumunun yükselişi. İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Ercansungur, D. O., & Çetin, E. (2023). Popüler kültür ve dijitalleşme: Yeni medya ekosisteminde yakınsama ve kitle üzerine sosyolojik bir analiz. İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 12(2), 565–584.

Fuchs, C. (2017). Social media: A critical introduction (2nd ed.). Sage Publications.

Gershon, I., & Bell, J. A. (2013). Introduction: The newness of new media. Culture, Theory and Critique, 54(3), 259–264. https://doi.org/10.1080/14735784.2013.852732

Gillespie, T. (2014). The relevance of algorithms. In T. Gillespie, P. J. Boczkowski, & K. A. Foot (Eds.), Media technologies: Essays on communication, materiality, and society (pp. 167–194). MIT Press.

Güngör, N. (2016). İletişim: Kuramlar ve yaklaşımlar. Siyasal Kitabevi.

Hesmondhalgh, D. (2019). The cultural industries (4th ed.). Sage Publications.

Jenkins, H. (2006). Convergence culture: Where old and new media collide. New York University Press.

Kammer, A. (2015). Post-industrial cultural criticism: The everyday amateur expert and the online cultural public sphere. Journalism Practice, 9(6), 872–889.

Karaboğa, F., & Adıgüzel, Y. (2024). Eleştirel Teori Perspektifinden Barbie Filminin Betimsel Analizi. Türkiye Film Araştırmaları Dergisi, 4(2), 187-213. https://doi.org/10.59280/film.1558319

Karakuş, M. (2024). Popüler kültür ve sosyal medya ilişkisi üzerine bibliyometrik bir analiz. Medeniyet ve Toplum Dergisi, 8(1), 137–156.

Koç, N. E. (2020). Sosyal medya, katılımcı kültür ve kitle çevirisi. Rumeli'de Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi, (Ö8), 905–927.

Küçükkıralı, Z., & Afşar, K. E. (2022). Dijital Verinin Finansallaşması ve Platform Kapitalizmi. Öneri Dergisi, 17(58), 665-690. https://doi.org/10.14783/maruoneri.1069841

Langley, P., & Leyshon, A. (2017). Platform capitalism: The intermediation and capitalisation of digital economic circulation. Finance and Society, 3(1), 11–31. https://doi.org/10.2218/finsoc.v3i1.1936

Marcuse, H. (1997). Tek boyutlu insan (S. Belli, Trans.). Sol Yayınları.

Marwick, A. E. (2013). Status update: Celebrity, publicity, and branding in the social media age. Yale University Press.

Olcay Yaman, S., & Adıgüzel, Y. (2025). Türkiye'de kültürel çalışmalar alanı olarak dijital sanat araştırmaları. Medya ve Kültür, 5(1), 24–42. https://doi.org/10.60077/medkul.1693167

Oskay, Ü. (1980). Popüler kültür açısından ideoloji kavramına ilişkin yeni yaklaşımlar. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Fakültesi Dergisi, 35, 197–253.

Putri, L. A. (2011). Culture jamming vs popular culture: Studi pustaka tentang perkembangan Adbusters dari tahun 2007–2010 dalam mengkritisi popular culture [Unpublished bachelor's thesis]. Universitas Atma Jaya Yogyakarta.

Sasikumar, S. K., & Sersia, K. (2020). Digital platform economy: Overview, emerging trends and policy perspectives. Productivity, 61(3), 336–349. https://doi.org/10.32381/PROD.2020.61.03.8

Soykırımcı İsrail'den Algı Savaşı: Chatgpt Ve Algoritmalar Propaganda İçin Devrede (19 Aralık 2025), TRT Haber, https://www.trthaber.com/haber/dunya/soykirimci-israilden-algi-savasi-chatgpt-ve-algoritmalar-propaganda-icin-devrede-929180.html

Srnicek, N. (2017). Platform capitalism. Polity Press.

Stark, D., & Pais, I. (2020). Algorithmic management in the platform economy. Sociologica, 14(3), 47–72. https://doi.org/10.6092/issn.1971-8853/12221

Şan, M. K., & Hira, İ. (2007). Frankfurt Okulu ve kültür endüstrisi eleştirisi. In Sosyoloji Yazıları I (pp. 324–340).

Till, R. (2010). Pop stars and idolatry: An investigation of the worship of popular music icons, and the music and cult of Prince. Journal of Beliefs and Values, 31(1), 69–80.

Toffler, A. (2008). Üçüncü dalga: Bir fütürist ekonomi analizi klasiği (S. Yeniçeri, Trans.). Koridor Yayıncılık.

Van Dijck, J. (2013). The culture of connectivity: A critical history of social media. Oxford University Press.

Van Dijck, J., Poell, T., & de Waal, M. (2018). The platform society: Public values in a connective world. Oxford University Press.

Xue, C., Tian, W., & Zhao, X. (2020). The literature review of platform economy. Scientific Programming, 2020, Article 8877128. https://doi.org/10.1155/2020/8877128

Yaylagül, L. (2017). Kitle iletişim kuramları: Egemen ve eleştirel yaklaşımlar. Dipnot Yayınları.

Yılmaz, S. (2013). Markaların yarattığı aura ve domino etkisi. ABMYO Dergisi, (31–32), 33–50.

Popüler Kültürün Yeni Kahramanları: Sosyal Medya İnfluencerları ve Fenomenler

Enes BAL

Kaynakça

Alemdar, K., & Erdoğan, İ. (1994). *Popüler kültür ve iletişim*. Ankara: Ümit Yayıncılık.

Arık, M. B. (2009). İnsan ve toplumu bir arada düşünmedikçe popüler kültürü tartışamayız. E. Karakoç (Ed.), *Medya ve popüler kültür: Eleştirel bir yaklaşım* (ss. 1–30) içinde. Konya: Literatürk.

Aydın, M. (2013). *Güncel kültürde temel kavramlar* (2. bs.). İstanbul: Açılım Kitap.

Bekiroğlu, O., & Kutlu, T. Ö. (2009). Popüler kültür ve "popülerleştirilen" genç kız imgesi. E. Karakoç (Ed.), *Medya ve popüler kültür: Eleştirel bir yaklaşım* (ss. 215–258) içinde. Konya: Literatürk.

Birol, M., & Bakır, Z. N. (2019). Instagram fenomenlerinin paylaşımları üzerinden göstergebilimsel bir inceleme. *The Journal of International Scientific Researches*, *4*(2), 195–221.

Duffy, B. E. (2020). Social media influencers. In K. Ross, I. Bachmann, V. Cardo, S. Moorti, & M. Scarcelli (Eds.), *The international encyclopedia of gender, media, and communication* (pp. 1–4). Hoboken, NJ: Wiley.

Gökerik, M. (2025). Parasosyal etkileşim perspektifinden sosyal medya pazarlaması. F. S. Yaman (Ed.), *Dijital çağda pazarlama: Etik, etkileşim ve yapay zekâ arasında yeni denge* (ss. 55-76) içinde. Ankara: Özgür Yayınları.

Güngör, N. (2011). *İletişim: Kuramlar ve yaklaşımlar*. Ankara: Siyasal Kitabevi.

Karakoç, E. (2009). Küresel köyün küresel propagandası: Medya-kültür ilişkisi. E. Karakoç (Ed.), *Medya ve popüler kültür: Eleştirel bir yaklaşım* (ss. 87–104) içinde. Konya: Literatürk.

Karakoç, E. (2014). Medya aracılığıyla popüler kültürün aktarılmasında toplumsal değişkenlerin rolü. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (22), 245–269.

Karakuş, M. (2024). Popüler kültür ve sosyal medya ilişkisi üzerine bibliyometrik bir analiz. *Medeniyet ve Toplum Dergisi*, 8(1), 137–156.

Marshall, G. (2005). *Sosyoloji sözlüğü* (O. Akınhay & D. Kömürcü, Çev.). Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Sepetçi, N. E., & Birsen, H. (2023). İzlenim yöneticisi olarak influencerların Instagram kullanım pratikleri. *Düşünce ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi*, 5(2), 119–133.

Tam, M. S. (2020). Sosyal medya etkileyicilerinin kanaat önderliği rolü. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi*, *8*(2), 1325–1351.

Tellan, D. (2009). Bir tüketim eylemi olarak popüler kültür. E. Karakoç (Ed.), *Medya ve popüler kültür: Eleştirel bir yaklaşım* (ss. 59–86) içinde. Konya: Literatürk.

Varol, S. F., & Kars Tayanç, N. (2019). Parasosyal ilişki: Kavramsal bir çerçeve. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, *(48)*, 258–273.

Popüler Kültür, Yeni Medya ve Din: Dindarlığın Yeni Görünümleri

Numan KARABUDAK
Mustafa Derviş DERELİ

Kaynakça

Adorno, T. W. (2011). *Kültür endüstrisi* (6. Baskı), (N. Ülner, M. Tüzel, E. Gen, Çev.), İstanbul: İletişim Yayınları.

Akkaya, Ü. H. (2018). Kültür endüstrisi, popüler kültür ve yabancılaşma bağlamında medya din ilişkisi, *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi 11/59*, 590-606.

Arslantürk Z. & Amman, M. T. (1999). *Sosyoloji: Kavramlar, kurumlar, süreçler, teoriler*, İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları.

Barthes, R. (2014). *Çağdaş söylenler* (T. Yücel, Çev.). İstanbul: Metis Yayınları.

Baudrillard, J. (2014). *Simülakrlar ve simülasyon* (O. Adanır, Çev.). Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Berger, *P. L. & Huntington, S. (Ed.) (2012). Bir küre bin bir Küreselleşme* (A. Ortaç, Çev.), İstanbul: Kitap Yay.

Berman, M. (1994). *Katı olan her şey buharlaşıyor*, (Ü. Altuğ, B. Peker, Çev.), İstanbul: İletişim Yayınları.

Bilgin, V. (2003). Popüler kültür ve din: Dindarlığın değişen yüzü, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi 12/1*, 193-214.

Bozkurt, V. (2013). *Değişen dünyada sosyoloji: Temel kavramlar kurumlar* (9. Baskı), Bursa: Ekin Basım Yayın Dağıtım.

Cuche, D. (2013). *Sosyal bilimlerde kültür kavramı* (T. Arnas, Çev.), İstanbul: Bağlam Yayınları.

Çelik, C. (2006). Gökalp'in bir değişim dinamiği olarak kültür-medeniyet teorisi, *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 2006/2*, 43-63.

Dereli, M. D. (2021). *Bir Müslüman sosyal medyaya nasıl bakmalı*, İstanbul: Beyan Yayınları.

Dereli, M. D. (2022). *Sanala veda: Sosyal medya ve dönüşen dindarlık.* Sakarya: Sakarya Üniversitesi Yayınları.

Eken, M. (2020). Modern görsel kültürde M nesli'nin online inanç pratikleri. *Bilimname*, 2020(43), 31-71.

Eken, M. (2021). *Çevrim içi dindarlık: M neslinin inanç pratikleri*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Geçer, E. (2018). Popüler kültür, politika ve din: Prime-time ya da selfie dindarlığı, *İnsan & İnsan 5/16*, 58-99.

Giddens, A. (2012). *Sosyoloji* (C. Güzel, Haz.), İstanbul: Kırmızı Yayınları.

Gökalp, Z. (2019). *Türkçülüğün esasları*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Günay, Ü. (2012). *Din sosyolojisi* (11. Baskı), İstanbul: İnsan Yayınları.

Horkheimer, M. & Adorno, T. W. (2014). *Aydınlanmanın diyalektiği* (N. Ülner, E. Öztarhan Karadoğan, Çev.), İstanbul: Kabalcı Yayıncılık.

Jenks, C. (2012). *Temel sosyolojik dikotomiler*, (İ. Çapçıoğlu, Çev.), Ankara: Birleşik Yayınevi.

Karaarslan, F. (2015). "Post seküler" din halleri, içinde *Dijitalleşen Din* (Çamdereli, M., Önay Doğan, B. ve Kocabay Şener, N., Ed.), İstanbul: Köprü Kitapları.

Marshall, G. (2005), *Sosyoloji sözlüğü*, (O. Akınhay, D. Kömürcü, Çev.), Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Okutan, B. B. (2013), *Türkiye'de popüler kültür din ve kadın*. İstanbul: Düşün Yayıncılık.

Possamai, A. (2005), *Religion and popular culture: A hyper-real testament*, Brussels-Belgium: P. I. E, Peter Lang.

Ritzer, G. & Stepnisky, J. (2014), *Sosyoloji kuramları*, (H. Hülür, Çev.), Ankara: De Ki Basım Yayım.

Şan, M. K. & Hira, İ. (2007), Frankfurt Okulu ve kültür endüstrisi eleştirisi. https://politikadergisi.com/sites/default/files/kutuphane/frankfurt_okulu_ve_kultur_endustrisi_elestirisi.pdf adresinden alındı. Erişim Tarihi: 02.11.2025.

Tylor, E. B. (1958). *The origins of culture*, New York: Harper & Brothers Publishers.

Uygur, N. (1996). *Kültür kuramı*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Williams, R. (2005). Kültür. İçinde *Anahtar Sözcükler* (S. Kılıç, Çev.), İstanbul: İletişim Yayınları.

Popüler Kültür, Sosyal Medya ve Siyasetin Yeni Görünürlük Düzeni

Mustafa KARA

Kaynakça

Aksakallı, G. (2024). *Sosyal medya algoritmaları ve çocuklar üzerindeki etkisi*. GüvenliWeb. https://www.guvenliweb.org.tr/blog-detay/sosyal-medya-algoritmalari-ve-cocuklar-uzerindeki-etkisi

Anadolu Ajansı. (2025). *Sosyal medya kullanıcısı sayısı 58,5 milyona ulaştı*. https://www.aa.com.tr/tr/gundem/sosyal-medya-kullanicisi-sayisi-58-5-milyona-ulasti/3560857

Aydın, H. (2024). *Sosyal medya algoritmaları ve popüler kültür ilişkisi*. Vogue Türkiye. https://vogue.com.tr/gundem/sosyal-medya-algoritmalari-ve-populer-kultur-iliskisi

Bal, E., & Delal, Ö. (2019). Siyasal bilgilenmede Twitter kullanımı üzerine panoramik bir değerlendirme. *Social Sciences (NWSASOS)*, *14*(3), 118-132.

Bilgici, C. (2023). Yapay zekâ ve algoritmik kültür bağlamında sosyal medya deneyiminin geleceği üzerine bir değerlendirme. *Yeni Medya Elektronik Dergisi*, *7*(3), 216–237.

Bulduklu, Y., & Şeker, M. (2020). Yeni medya ve değişen toplumsal değerler. *Bilişim teknolojileri ve iletişim: Birey ve toplum güvenliği* içinde (ss. 282–303). Ankara: Türkiye Bilimler Akademisi (TÜBA).

Çağlak, U. (2020). Toplumsal hareketler, yeni medya ve değişen kitle psikolojisi. E. Karakoç & O. Taydaş (Ed.), *Toplumsal hareketler ve medya: Kavramlar, kuramlar ve tartışmalar* içinde (ss. 195–219). Konya: Nüve Kültür Merkezi.

Çöteli, S. (2019). The impact of new media on the forms of culture: Digital identity and digital culture. *Online Journal of Communication and Media Technologies*, *9*(2), e201911, 1-12.

DataReportal. (2025). *Digital 2025: Turkey*. https://datareportal.com/reports/digital-2025-turkey

Düzgün, M. (2004). Popüler kültür ve ürünlerin oluşumunda medyanın rolü. *Eğitim, Popüler Kültür ve Gençlik Özel Sayısı*, 57, 149–152.

Ercansungur, D. O., & Çetin, E. (2023). Popüler kültür ve dijitalleşme: Yeni medya ekosisteminde yakınsama ve kitle üzerine sosyolojik bir analiz. *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, *12*(2), 565–584.

Happer, C., & Philo, G. (2013). The role of the media in the construction of public belief and social change. *Journal of Social and Political Psychology*, *1*(1), 321–336.

Hatipler, M. (2017). Postmodernizm, tüketim, popüler kültür ve medya. *Bilgi*, *(34)*, 32–50.

Karaduman, N. (2017). Popüler kültürün oluşmasında ve aktarılmasında sosyal medyanın rolü. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *(43)*, 7–27.

Karakoç, E. (2014). Medya aracılığıyla popüler kültürün aktarılmasında toplumsal değişkenlerin rolü. *e-GİFDER (Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi)*, *2*(3), 245–269.

Karakuş, M. (2024). Popüler kültür ve sosyal medya ilişkisi üzerine bibliyometrik bir analiz. *Medeniyet ve Toplum Dergisi*, *8*(1), 137–156.

Koşar, A. F., & Kıran, Ö. (2025). Popüler kültür ve eğlence kültürünün dönüşümü. *Uluslararası Dil, Edebiyat ve Kültür Araştırmaları Dergisi (UDEKAD)*, *8*(3), 1450–1468.

Leerssen, J. (2021). Culture, humanities, evolution: The complexity of meaning-making over time. *Philosophical Transactions of the Royal Society B: Biological Sciences*, 1-10.

Oğuz, E. S. (2011). Toplum bilimlerinde kültür kavramı. *Edebiyat Fakültesi Dergisi*, *28*(2), 123–139.

Sakallı, E. (2014). Türkçe popüler kültür. *Uluslararası Türkçe Edebiyat Kültür Eğitim Dergisi*, *3*(2), 307–317.

Shifman, L. (2011). An anatomy of a YouTube meme. *New Media & Society*, *14*(2), 187–203.

Sun, L., Zhang, S., Zhang, H., & Luo, J. (2020). *Content-based analysis of the cultural differences between TikTok and Douyin*. arXiv. https://arxiv.org/abs/2011.01414

Sürlü, Y., & Göksu, O. (2024). Siyasal iletişimin dijital dönüşümü: Eğlenceli siyaset ve TikTok. *Nosyon: Uluslararası Toplum ve Kültür Çalışmaları Dergisi*, *14*, 18–43.

Tatarchevskiy, T. (2011). The 'popular' culture of internet activism. *New Media & Society*, *13*(2), 297–313.

Tütünsatar, A., & Okcu, M. (2020). Sosyal medya–siyasal katılım ilişkisi: Uygulamalar ve olaylar üzerinden değerlendirme. *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *(36)*, 66–93.

We Are Social. (2025). *Digital 2025: The essential guide to the global state of digital*. https://wearesocial.com/us/blog/2025/02/digital-2025-the-essential-guide-to-the-global-state-of-digital/

Wibowo, G. A., Hanna, Ruhana, F., Arif, F. M., & Usmaedi. (2023). The influence of social-media on cultural integration: A perspective on digital sociology. *International Journal of Science and Society*, *5*(4), 363–375.

Yazgan, A. M. (2022). Covid-19 pandemi yeni normalleşme sürecinde izole yaşam ve ev hanımlarının sosyal medya bağımlılığı: Popüler kültür üzerinden bir analiz. *Marmara Üniversitesi Kadın ve Toplumsal Cinsiyet Araştırmaları Dergisi*, *6*(2), 1–16.

Yılmaz, S., & Bekiroğlu, O. (2024). Siyasal iletişimde popüler kültür ve Kore dalgası: 14–28 Mayıs 2023 Türkiye seçimlerinde K-pop'tan kesitler ve kullanıcı yorumları. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *(55)*, 302–324.

Dijital Medya Çağında Hafıza ve Kimliğin Yeniden Üretimi

Selahattin ÇANKAL*
Faruk KARAARSLAN

Kaynakça

Akarçay, E., Altunoğlu, M., Sönmez, A., Baran, A. G., Olgun, C. K., Gelekçi, C., & Yeşildal, H. (2012). *Çağdaş sosyoloji kuramları*. Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Andrejevic, M. (2020). *Automated media: The rise of the automated society*. Routledge.

Assmann, J. (1995). Collective memory and cultural identity. *New German Critique*, *65*, 125–133.

Assmann, J. (2001). *Kültürel bellek* (A. Tekin, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Aydoğan, F., & Kırık, A. M. (2012). Alternatif medya olarak yeni medya. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (18), 58–69.

Azuma, R. T. (1997). A survey of augmented reality. *Presence*, *6*(4), 355–385.

Baudrillard, J. (2014). *Simülakrlar ve simülasyon* (Çev. belirtilmemiş). Doğu Batı Yayınları.

Bauman, Z. (2000). *Liquid modernity*. Polity Press.

Bauman, Z. (2003). *Modernlik ve müphemlik* (İ. Türkmen, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Bauman, Z. (2013). *Consuming life*. Polity Press.

boyd, d. (2014). *It's complicated: The social lives of networked teens*. Yale University Press.

Bulunmaz, B. (2014). Yeni medya eski medyaya karşı: Savaşı kim kazandı ya da kim kazanacak? *Karadeniz Teknik Üniversitesi İletişim Araştırmaları Dergisi*, *4*(1), 22–29.

Burgess, J., & Green, J. (2009). *YouTube: Online video and participatory culture*. Polity Press.

Castells, M. (2010). *The power of identity* (The Information Age: Economy, Society and Culture, Vol. 2). Blackwell Publishers.

Claes, A., Wiard, V., Mercenier, H., Philippette, T., Dufrasne, M., Browet, A., & Jungers, R. (2021). Algorithmes de recommandation et culture technique: Penser le dialogue entre éducation et design. *Tic & Société*, *15*(1), 127–157.

Çankal, S. (2024). *Dijital çağda Z kuşağı bireylerin kimlik inşası ve sunumu*. Nobel Akademi.

Dereli, M. D. (2025). Dijital dünyada toplum: Sosyolojiden dijital sosyolojiye. İçinde. M. Aydın, H. Çil, & F. Karaarslan (Eds.), Sosyoloji: *Temel konular ve özgün perspektifler* (ss. 285-315). Kadim Yayınları.

Eken, M. (2021). *Çevrimiçi dindarlık: M neslinin inanç pratikleri*, Nobel akademi.

Erll, A. (2008). Literature, film, and the mediality of cultural memory. In A. Erll & A. Nünning (Eds.), *Cultural memory studies: An international and interdisciplinary handbook* (pp. 389–398). Walter de Gruyter.

Erll, A. (2011). *Memory in culture*. Palgrave Macmillan.

Fuller, R. Buckminster. 1982. Critical Path. New York: St. Martin's Press.

Gauntlett, D. (2002). *Media, gender and identity: An introduction*. Routledge.

Gerbaudo, P. (2012). *Tweets and the streets: Social media and contemporary activism*. Pluto Press.

Halbwachs, M. (2017). *Kolektif hafıza* (B. Barış, Çev.). Heretik Yayınları.

Hammer, M. (2009). *Beyond reengineering: How the process-centered organization is changing our work and our lives* [E-kitap]. HarperCollins.

https://www.overdrive.com/search?q=580B0E6C-EF60-4306 -9590-6293A7F91CBF

Han, B. C. (2020). *Psikopolitika: Neoliberalizm ve yeni iktidar teknikleri* (H. Barışcan, Çev.). Metis Yayınları.

Han, B. C. (2020). *Şeffaflık toplumu* (H. Barışcan, Çev.). Metis Yayınları.

Han, B. C. (2023). *Şiddetin topolojisi* (D. Zaptçıoğlu, Çev.). Metis Yayınları.

Harari, Y. N. (2024). *Neksus: Taş Devri'nden yapay zekâya bilgi ağlarının kısa tarihi* (B. Akıncı, Çev.). Kolektif Kitap.

Hoskins, A. (2009a). Digital network memory. In A. Erll & A. Nünning (Eds.), *Media and cultural memory* (pp. 91–106). Walter de Gruyter.

Hoskins, A. (2009b). The mediatisation of memory. In J. Garde-Hansen, A. Hoskins, & A. Reading (Eds.), *Save as… digital memories* (pp. 27–43). Palgrave Macmillan.

Hoskins, A. (2011). 7/7 and connective memory: Interactional trajectories of remembering in post-scarcity culture. *Memory Studies*, *4*(3), 269–280.

Hoskins, A. (2013). The end of decay time. *Memory Studies*, *6*(4), 387–389.

Huyssen, Andreas. 2003. *Present Pasts: Urban Palimpsests and the Politics of Memory*. Stanford: Stanford University Press.

Jenkins, H. (2006). *Convergence culture: Where old and new media collide*. NYU Press.

Karaarslan, F. (2019). *Toplumsal hafıza: Hatırlamanın ve unutmanın sosyolojisi*. Ketebe Yayınları.

Kay, A., & Goldberg, A. (2003). Personal dynamic media. In N. Wardrip-Fruin & N. Montfort (Eds.), *The new media reader* (pp. 393–404). MIT Press.

Laughley, D. (2010). *Medya çalışmaları* (A. Toprak, Çev.). Kalkedon Yayınları.

Lipman-Blumen, J. (1984). *Gender roles and power*. Prentice-Hall.

Lister, M., Dovey, J., Giddings, S., Grant, I., & Kelly, K. (2009). *New media: A critical introduction* (2nd ed.). Routledge.

Manovich, L. (2001). *The language of new media*. MIT Press.

Marshall, P. D. (2010). The promotion and presentation of the self. *Celebrity Studies*, *1*(1), 35–48.

Marwick, A. (2013). *Status update: Celebrity, publicity, and branding in the social media age*. Yale University Press.

McLuhan, M. (1994). *Understanding media: The extensions of man*. MIT Press.

Papacharissi, Z. (2010). The networked self: Identity, community, and culture on social network sites. In Z. Papacharissi (Ed.), *A networked self: Identity, community, and culture on social networking sites* (pp. 1–17). Routledge.

Papacharissi, Z. (2015). *Affective publics: Sentiment, technology, and politics*. Oxford University Press.

Poepsel, M. (2018). *Media, society, culture and you: An introductory mass communication text*. Rebus Community.

Sayın, Zeynep. 2003. İmgenin Pornografisi. İstanbul: Metis Yayınları.

Schwarz, O. (2025). *Dijital toplumun sosyolojik teorisi* (H. Sarı, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Shirky, C. (2008). *Here comes everybody: The power of organizing without organizations*. Penguin.

Stone, A. R. (1995). *The war of desire and technology at the close of the mechanical age*. MIT Press.

Turkle, S. (1995). *Life on the screen: Identity in the age of the Internet*. Simon & Schuster.

van Dijck, J. (2007). *Mediated memories in the digital age*. Stanford University Press.

van Dijck, J. (2009). Users like you? Theorizing agency in user-generated content. *Media, Culture & Society*, *31*(1), 41–58.

van Dijck, J. (2010). Flickr and the culture of connectivity: Sharing views, experiences, memories. *Memory Studies*, *4*(4), 401–415.

Yeni Medya ile Yeni Bir Yaşlanma Deneyimi: Dijitaleşme ve Yaşlanmanın Sosyolojisi

Nurullah SELÇUK

Kaynakça

Acar, N. (2024). Bir Kavram Analizi: Sosyal Medya Mı, Sosyal Ağ Mı? *Kritik İletişim Çalışmaları Dergisi*, *6*(1), 241–262. doi:10.53281/kritik.1483296

Akgül, M. ve Akdağ, M. (2017). Türkiye'de Yeni Medya Eğitimi Üzerine Niceliksel Bir Betimleme. *Erciyes İletişim Dergisi*, *5*(1), 210-220. doi:10.17680/erciyesakademia.291895

Armitage, J. (2022). New Media, The Information Bomb, and The Overexposed City. *Media Theory*, *6*(1), 1–20. doi:10.70064/mt.v6i1.674

Bayne, A., Mumford, E. A., Lancaster, C. ve Sheridan-Johnson, J. (2023). Digital dangers: technology-facilitated abuse among adults age 50+. *Innovation in Aging*, *7*, 260–261. doi:10.1093/geroni/igad104.0867

Bayrakci, O. (20121). Yaşlılık Ve Yaşlı Bireylerin Sosyal Medya Kullanımı. *Ekonomik ve Sosyal Boyutlarıyla Yaşlılık* içinde (ss. 141–158). Gazi Kitabevi.

Bayram, M. N. ve Arıcı, A. (2021). Yaşlılıkta Dijital Çağı Yakalamak. *Ufkun Ötesi Bilim Dergisi*, *21*(2), 367–390. doi:10.54961/uobild.1038116

Becerikli, S. Y. (2013). Kuşaklararasi iletişim açisindan yeni iletişim teknolojilerinin kullanimi: ileri yaş grubu üzerine bir değerlendirme. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, *1*(44), 19–31. doi:10.17064/IÜIFHD.85167

Biçer, Ö. (2019). Dijitalleşme Çağında "Yeni" Olmak Yaşlılık ve Dijital Teknolojileri Kullanımı. *Sosyal Demoktat Dergisi*. https://www.sosyaldemokratdergi.org/ozgun-bicer-dijitallesme-caginda-yeni-olmak-yaslilik-ve-dijital-teknolojileri-kullanimi/ adresinden erişildi.

Birsen, H. (2018). Silver Surfers and New Media: Experiences, Thoughts and Observations of Elder People about Internet. *European Journal of Social Sciences*, *3*(1), 85–97. doi:10.26417/EJSS.V1I3.P85-97

Brashier, N. M. ve Schacter, D. L. (2020). Aging in an Era of Fake News. *Current Directions in Psychological Science*, *29*(3), 316–323. doi:10.1177/0963721420915872

Cai, Y. (2024). Analyzing Behavioral Changes in the Elderly under the Influence of Social Media Through the Lens of the Technology Acceptance Model. *Advances in Economics, Management and Political Sciences*, *134*, 58–67. doi:10.54254/2754-1169/2024.18685

Çambay, S. O. (2015). Bir Toplumsallaşma Aracı Olarak Yeni Medya: Kuramsal Bir Değerlendirme. *Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *5*, 237-247.

Carenzio, A., Ferrari, S. ve Rasi, P. (2021). Older People's Media Repertoires, Digital Competences and Media Literacies: A Case Study from Italy. *Education Sciences*, *11*(10). doi:10.3390/EDUCSCI11100584

Charness, N. ve Holley, P. (2004). The New Media and Older Adults: Usable and Useful? *American Behavioral Scientist*, *48*(4), 416–433. doi:10.1177/0002764204270279

Chen, C., Krieger, M. L. ve Sundar, S. S. (2021). Smartphones, robots, and social media: aging with communication technologies. K. W. Schaie ve S. L. Willis (Ed.), *Handbook of the Psychology of Aging* içinde (Ninth Edit., ss. 139–153). Academic Press. doi:10.1016/B978-0-12-816094-7.00014-3

Clarke, H. (2022). Closing the gap in the elderly and digital divide. *Engineering & Technology*, *17*(8), 9. doi:10.1049/et.2022.0809

Cutler, S. J. (2006). Technological Change and Aging. R. H. Binstock, L. K. George ve J. H. Schulz (Ed.), *Handbook of Aging and the Social Sciences* içinde (Sixth Edit., ss. 257–276). Academik Press. doi:10.1016/B978-012088388-2/50018-3

Davis, W. (2022). *The golden years: new technology, positive health, and the experience of aging*. In Partial Fulfillment Of the Requirements for the Degree Doctor of Philosophy The Faculty of the Graduate School At the University of Missouri-Columbia.

Dhar, D. (2018). Media, Sociality, and Aging ProcessA Study of Aging Process through New Media in Select Areas of Kolkata. *Asian Journal for Public Opinion Research*, *5*(3), 204–227. doi:10.15206/ajpor.2018.5.3.204

Febryanti, D. R. ve Irwansyah, I. (2023). Chance and Hindrance for Elders Toward Digital Inclusion: a Literature Review. *Mediator: Jurnal Komunikasi*, *15*(2). doi:10.29313/mediator.v15i2.10097

Gao, Y., Liang, J. ve Xu, Z. (2024). Digital social media expression and social adaptability of the older adult driven by artificial intelligence. *Aging and Public Health*, *12*. doi:10.3389/fpubh.2024.1424898

Garwol, K. ve Bieś, K. (2022). Seniorzy w świecie mediów XXI wieku. *Dydaktyka Informatyki*, *17*, 19–32. doi:10.15584/di.2022.17.3

Givskov, C. ve Deuze, M. (2018). Researching new media and social diversity in later life. *New Media & Society*, *20*(1), 399–412. doi:10.1177/1461444816663949

Güere, H. N. ve Molera, E. M. (2015). Consumo de contenidos en medios de comunicación por parte de personas mayores en Cataluña. *Historia y Comunicación Social*, *20*(2), 515–531. doi:10.5209/rev_HICS.2015.v20.n2.51398

Hausknecht, S. (2018). The Role of New Media in Communicating and Shaping Older Adult Stories. J. Zhou ve G. Salvendy (Ed.), *Human Aspects of IT for the Aged Population* içinde (ss. 478–491). Springer. doi:10.1007/978-3-319-92034-4_36

Hazer, O. ve Sanlı, S. (2010). The technology opportunities in everyday life for the elderly. *-International journal of social sciences (Social Sciences Research Society)*, *2*(2), 97–102.

Herrero, I. M. ve Serrano, J. A. (2006). Nuevas pantallas: otras formas de comunicar en el siglo XXI., *24*(24), 123–150. https://digitum.um.es/digitum/bitstream/10201/26775/1/Nuevas pantallas. Otras formas de comunicar en el siglo XXI.pdf. adresinden erişildi.

Hoffmann, T. ve Grzmil, M. (2019). Rola i znaczenie radia i telewizji oraz internetu w życiu osób starszych. *Технологія і техніка друкарства (Baskı teknolojisi ve teknikleri Dergisi)*, *1*(63), 89–116. doi:10.20535/2077-7264.1(63).2019.156802

Hooper, V. (2024). Social Media use by the Elderly: Friend or foe. *Proceedings of the 11th European Conference on Social Media , ECSM 2024* içinde (ss. 68–75).

Köroğlu, M. A. (2024). Dijitalleşen Dünyada Yaşlılık-Teknoloji İlişkisi Üzerine Bir Araştırma. *Optimum Journal of Economics and Management Sciences*, *11*(2), 239–264. doi:10.17541/optimum.1361146

Lahtiranta, J. ve Kimppa, K. (2006). Elderly People and Emerging Threats of the Internet and New Media. R. Suomi, R. Cabral, J. F. Hampe, A. Heikkilä, J. Järveläinen ve E. Koskivaara (Ed.), *Project E-Society: Building Bricks* içinde (ss. 13–21). Boston: Springer. doi:10.1007/978-0-387-39229-5_2

Lerzynski, G. (2020). Innovative Technologies in the Ageing Population: Breaking the Boundaries. P. Glauner ve P. Plugmann (Ed.), *Innovative Technologies for Market Leadership* içinde (ss. 75–87). Springer. doi:10.1007/978-3-030-41309-5_7

Lin, S.-H. ve Chou, W. H. (2011). Bridging the Social Media Usage Gap from Old to New: An Elderly Media Interpersonal and Social Research in Taiwan. M. Kurosu (Ed.), *Human Centered Design* içinde (ss. 547–555). Berlin, Heidelberg.: Springer. doi:10.1007/978-3-642-21753-1_61

Llorente-Barroso, C., Sánchez-Valle, M. ve Viñarás-Abad, M. (2023). The role of the Internet in later life autonomy: Silver surfers in Spain. *Humanities and Social Sciences Communications*, *10*(56), 1–20. doi:10.1057/s41599-023-01536-x

Loos, E. ve Ivan, L. (2022). Not only people are getting old, the new media are too: Technology generations and the changes in new media use. *New Media & Society*, *26*(6), 3588-3613. doi:10.1177/14614448221101783

Loos, E., Nimrod, G. ve Fernández-Ardèvol, M. (2018). *Older audiences in the digital media environment: A cross-national longitudinal study. Wave 2 Report v1.0*. https://dspace.library.uu.nl/handle/1874/395412 adresinden erişildi.

Matyjasik, A. R. (2023). The Use of New Media Technologies by Youth and Seniors. Research report. *Matyjasik*, *7*, 89–108. doi:10.17951/ms.2023.7.89-108

Meng, D. (2023). Crossing the Digital Divide: The "Digital Dilemma" of the Elderly and the Way to Bridge It. *The Frontiers of Society, Science and Technology*, *5*(13), 32–36. doi:10.25236/FSST.2023.051306

Neves, B. B. ve Vetere, F. (2019). Ageing and Emerging Digital Technologies. B. B. Neves ve F. Vetere (Ed.), *Ageing and Digital Technology* içinde (ss. 1–14). Springer. doi:10.1007/978-981-13-3693-5_1

Nimrod, G. (2016). Older audiences in the digital media environment. *Information, Communication & Society*, *20*(2), 233–249. doi:10.1080/1369118X.2016.1164740

Nuchitprasitchai, S., Kilanurak, N. ve Porrawatpreyakorn, N. (2020). Guidelines for Reducing Risk of Social Media Usage for Thai Elderly. *2020 17th International Conference on Electrical Engineering/Electronics, Computer, Telecommunications and Information Technology (ECTI-CON)* içinde (ss. 679–682). Phuket, Thailand. doi:10.1109/ECTI-CON49241.2020.9158321

Peicheva, D. ve Raycheva, L. (2016). The Transformation of Reading Among the Ageing Population in the Digital Age. J. Zhou ve G. Salvendy (Ed.), *Human Aspects of IT for the Aged Population. Design for Aging* içinde (ss. 216–225). Springer. doi:10.1007/978-3-319-39943-0_21

Pichierri, M. ve Guido, G. (2017). Anziani e social media : opportunità o minaccia?, *3*, 151–166. doi:10.3280/SES2017-003012

Rasi, P. ve Kilpeläinen, A. (2016). Older People's Use and Learning of New Media: A Case Study on Remote Rural Villages in Finnish Lapland. J. Zhou ve G. Salvendy (Ed.), *Human Aspects of IT for the Aged Population. Healthy and Active Aging.* içinde (ss. 239–247). Springer. doi:10.1007/978-3-319-39949-2_23

Raycheva, L., Miteva, N. ve Peicheva, D. (2018). Overcoming the Vulnerability of Older Adults in Contemporary Media Ecosystem (International Policies and Bulgarian Survey). J. Zhou ve G. Salvendy (Ed.), *Human Aspects of IT for the Aged Population. Acceptance, Communication and Participation* içinde (ss. 118–134). Lecture Notes in Computer Science. doi:10.1007/978-3-319-92034-4_10

Reifova, I. C. ve Fišerová, S. (2012). Ageing on-line in risk society: Elderly people managing the new risks via new media in the context of decreasing ontological security. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, *6*(2). doi:10.5817/CP2012-2-5

Sayago, S. ve Blat, J. (2009). About the relevance of accessibility barriers in the everyday interactions of older people with the web. *Proceedings of the 2009 International Cross-Disciplinary Conference on Web Accessibililty (W4A)* içinde (ss. 104–113). Madrid. doi:10.1145/1535654.1535682

Shuaizhi, S. ve Aziz, A. B. A. (2023). Digital Survival of Elderly Population: The Impact of Media Use on Social Adaptation. *International Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, *13*(6), 2101–2111. doi:10.6007/IJARBSS/v13-i6/17618

Simons, M., Reijnders, J., Janssens, M., Lataster, J. ve Jacobs, N. (2022). Staying connected in old age: associations between bonding social capital, loneliness and well-being and the value of digital media. *Aging & Mental Health*, *27*(1), 147–155. doi:10.1080/13607863.2022.2036947

Sucu, İ. (2021). Habercilikte Haber Erişiminde Geleneksel Medyadan Yeni Medya Platformlarına Dönüşüm. *Kadim Akademi SBD*, *5*(1), 52–68. doi:10.55805/kadimsbd.913219

Varenia, I. A. N. ve Phalguna, I. B. Y. (2022). Implikasi Media Baru Sebagai Media Komunikasi Dan Teknologi Informasi. *Jurnal Ilmiah Komunikasi Hindu*, *4*(1). doi:10.53977/sadharananikarana.v4i1.614

Varma, A. K. ve Kotian, S. (2025). Social challenges faced by elderly social media users: a case study in kerala. *International Journal of Sociology (IJS)*, *2*(1), 1–13. doi:10.34218/IJS_02_01_001

Wadsworth, L. A. ve Johnson, C. P. (2008). Mass media and healthy aging. *Journal of Nutrition for The Elderly*, *27*(3–4), 319–331. doi:10.1080/01639360802265863

Wang, Y. (2019). The Use and Education of New Media on Chinese Urban Elderly. *2019 International Joint Conference on Information, Media and Engineering (IJCIME)* içinde (ss. 294–299). Osaka, Japan. doi:10.1109/IJCIME49369.2019.00066

Popüler Kültür Bağlamında Sağlığın Medyadaki Görünümleri

İslam CAN

Kaynakça

Applbaum, K. (2014). Sağlıkta küresel pazarlama: ilaç entrikaları. L. Panitch & C. Leys (Ed.), (U. Haskan, Trans.). *Kapitalizmde sağlık sağlıksızlık semptomları* içinde (ss. 99-119). İstanbul: Yordam Kitap

Atay, T. (2017). *Görünüyorum o halde varım "meşhuriyet çağı"nda kültür ve insan*. İstanbul: Can Yayınları

Baudrillard, J. (2009). *Gösterge ekonomi politiği hakkında bir eleştiri*. (2. Baskı). (O. Adanır & A. Bilgin, Çev.). İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınları

Baudrillard, J. (2004). *Tüketim toplumu*. (2. Baskı). (H. Deliçaylı & F. Keskin, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları

Bauman, Z. (2017). *Akışkan modernite*. (2. Baskı). (S. O. Çavuş, Çev.). İstanbul: Can Yayınları

Bourdieu, P. (1997). *Televizyon üzerine*. (T. Ilgaz, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları

Can, İ. & Ulutaş, E. (2021). *Teşhir toplumu*. İstanbul: Ketebe Yayınları

Can, İ. (2019). *Sağlık olsun: sağlığın toplumsal görünümleri*. Konya: Çizgi Kitabevi

Can, İ. (2018). *Teşhir toplumu (sinoptikonun gösterişçi sakinleri)*. Konya: Çizgi Kitabevi

Cederström C. & Spicer A. (2017). *Sağlık hastalığı: güncel bir sendrom*. (E. Gökyaran, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları

Cirhinlioğlu, Z. (2001). *Sağlık sosyolojisi*. Ankara: Nobel Yayınları.

Çağlak, U. (2020). Teşhir toplumu ve yeni medya: teşhir toplumunun oluşmasında önemli bir araç olan yeni medya üzerine bir değerlendirme. Kritik İletişim Çalışmaları Dergisi, 2(2) 12-20.

Çanak, T. (2015). *Sağlık iletişiminde kullanılan kamu spotlarının halkla ilişkiler açısından incelenmesi: Sağlık Bakanlığı örneği*. (Yayımlanmamış yüksek lisans tezi). Kayseri

Debord, G. (2006). *Gösteri toplumu ve yorumlar*. (2. baskı). (A. Ekmekçi & O. Taşkent, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları

Demez, G. (2012). Medyada yeni sağlık anlayışları ve kadın bedeninin temsili. *Uluslararası İnsan Bilimleri Dergisi*. 9(1), 512-532.

Demir, M. (2010). *Sağlık haberleri ve medya gerçeği*. Ankara: Nobel Yayıncılık

Deppe, H. (2014). Sağlık hizmetlerinin doğası: metalaştırmaya karşı dayanışma, L. Panitch & C. Leys (Ed.), (U. Haskan, Trans.). *Kapitalizmde sağlık sağlıksızlık semptomları* içinde (ss. 43-53). İstanbul: Yordam Kitap

Elmacı, N. (2013). *Sağlık antropolojisi: Diyarbakır örnekleri*. Ankara: Siyasal Kitabevi

Erdoğan, İ. (1999). Popüler kültür: kültür alanında egemenlik ve mücadele. (N. Güngör, Ed.). *Popüler kültür ve iktidar* içinde (ss. 18-52). Ankara: Vadi Yayınları

Erdoğan, İ. (2002). Tekelleşme, medya ve medya pratikleri. *Toplum ve Hekim*. 17(6), 417-424.

Eryiğit-Günler, O. (2016). Toplumsal cinsiyet, sağlık ve hastalık. (E. Tecim, Ed.). *Sağlık sosyolojisi yazıları* içinde (ss. 104-119). İstanbul: Açılım Kitap

Fidan, M. & Yetiş, A. (2018). Sağlık iletişiminde algı: kamu Spotları üzerine bir araştırma. *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*.11(2), 159-178.

Henderson, L. (2014). Televizyondaki tıp: pembe dizi olarak sağlık hizmetleri. L. Panitch & C. Leys (Ed.), (U. Haskan, Trans.). *Kapitalizmde sağlık sağlıksızlık semptomları* içinde (ss. 219-236). İstanbul: Yordam Kitap

İnce, M. & Koçak, M. C. (2018). Sigarayı bırakmada, kitle iletişim araçlarında yer alan kamu spotlarının etkisi. *K.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 8(1), 1-11.

Kasapoğlu, M. A. (1999). *Sağlık sosyolojisi Türkiye'den araştırmalar*. Ankara: Sosyoloji Derneği Yayınları

Küçükşen, K. (2016). Yeni medyada sunulan sağlıklı yaşam önerilerinin toplumsal cinsiyet açısından değerlendirilmesi. (E. Tecim, Ed.). *Sağlık sosyolojisi yazıları* içinde (ss. 129-155). İstanbul: Açılım Kitap

Leys, C. (2014). Sağlık ve kapitalizm. L. Panitch & C. Leys (Ed.), (U. Haskan, Trans.). *Kapitalizmde sağlık sağlıksızlık semptomları* içinde (ss. 15-42). İstanbul: Yordam Kitap

Livberber-Göçmen, T. & Ayvaz, S. (2017). Kamu spotlarının göstergebilimsel yöntemle çözümlenmesi: Sağlık Bakanlığı örneği. *Ekurgu*. 25(2), 112-128.

Oğuz, G. Y. (2005). Bir güzellik miti olarak incelik ve kadınlarla ilgili beden imgesinin televizyonda sunumu. *Selçuk İletişim*. 4(1), s. 31-37.

Özensel, E. (2011). Kültürün popülerleşen bir alanı: popüler kültür. K. Alver & N. Doğan (Ed.). Kültür sosyolojisi içinde (ss. 261-277). (2. Baskı). Ankara: Hece Yayınları

Porter, R. (2016). *Kan revan içinde: tıbbın kısa tarihi*. (2. Baskı). (G. Koca, Çev.). İstanbul: Metis Yayınları

Şahin-Kaya, Ş. (2011). Televizyonda kadın, sağlık ve hastalık. *Sosyoloji Araştırmaları Dergisi*. 14(2), 118-150.

Şeker, M. & Tiryaki, S. (2013). Sigara ile ilgili kamu spotlarında moral panik etkisi. *Türkiyat Araştırmaları Dergisi*. 33, 223-241.

T.C. Sağlık Bakanlığı (2018). *Türkiye sağlık okuryazarlığı düzeyi ve ilişkili faktörler araştırması*. Ankara: Sağlık Bakanlığı Yayınları

T.C. Sağlık Bakanlığı (2015). *Sağlık istatistikleri yıllığı 2014*. Ankara: Sağlık Bakanlığı Yayınları

Tekin, F. (2016). Tıbbın bedene müdahalesi: hasta bedenden sağlıklı ve estetik bedene. (E. Tecim, Ed.). *Sağlık sosyolojisi yazıları* içinde (ss. 77-102). İstanbul: Açılım Kitap

Timurturkan, M. (2016). Yeni bir tüketim alanı olarak tıbbileştirme: beslenme rejimlerinin tıbbileşmesi. (N. Adak, Ed.). *Sağlık sosyolojisinde güncel tartışmalar* içinde (ss. 85-102). Ankara: Nobel Yayıncılık

10.05.2024 tarihinde http://www.milliyet.com.tr/turkiye-google-da-son -7-ayda-en-teknoloji-haber-2497895/ adresinden erişildi.

Spor, Popüler Kültür ve Yeni Medya

Mert Kerem ZELYURT

Kaynakça

Abuín-Penas, J., Míguez-González, M. I., & Martínez-Patiño, M. J. (2020). Instagram como herramienta de relaciones públicas para los deportistas de élite españoles / Instagram as a public relations tool for Spanish elite athletes. *Revista Internacional de Relaciones Públicas*, *10*(19), 91–110. https://doi.org/10.5783/REVRRPP.V10I19.621

Alrababa'h, A., Marble, W., Mousa, S., & Siegel, A. A. (2021). Can Exposure to Celebrities Reduce Prejudice? The Effect of Mohamed Salah on Islamophobic Behaviors and Attitudes. *American Political Science Review*, *115*(4), 1111–1128. https://doi.org/10.1017/S0003055421000423

Atabeyoğlu, C. Türkiye'de Spor Yazarlığının 100.Yılı.

Ataizi, Murat. (2015). Yeni Medya ve Spor. Spor ve Medya İlişkisi (iç). Ed:Doç.Dr.Serdar Sever. Eskişehir:Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Bahir, H. B. (2023). Application and prospect of new media in sports news dissemination. *Scientific Journal of Sport and Performance*, *2*(3), 423–427. https://doi.org/10.55860/yiqv1201

Ay, A. (2017). Comparing traditional media and new media use of football supporters as an imagined community. *International Journal of Social Sciences and Education Research*, *3*(3), 933–944. https://doi.org/10.24289/IJSSER.312747

Batmaz, Veysel. (2006). Medya Popüler Kültürü Gizler. 1.Baskı. İstanbul:Karakutu Yayınları.

Beaton, A., & Filo, K. (2009).Sport and New Media.

Beer, D. (2013). *Popular Culture and New Media*. Palgrave Macmillan UK. https://doi.org/10.1057/9781137270061

Boyle, R., & Haynes, R. (2009). *Sport, the Media and Popular Culture*.1–18.https://www.cambridge.org/core/books/power-play/sport-the-media-and-popular-culture/C85EEDBB0AF8EA13 2C80D717F253D934

Cabrera Méndez, M., Codina, L., & Salaverría Aliaga, R. (2019). *What is new media? The views of 70 Hispanic experts*. Revista Latina de Comunicación Social.

Cleland, J. (2011). The media and football supporters: a changing relationship: *Media, Culture & Society*, *33*(2), 299–315. https://doi.org/10.1177/0163443710393866

Coakley, J., Pike, E.. (2024). Spor Sosyolojisi. Çev:Funda Akcan. İstanbul:Ayrıntı Yayınları.

Coberley, B. (2024). *Social media marketing strategies and collegiate athletes in the new NIL era*. https://doi.org/10.31274/td-20240329-677

Cope, B., & Kalantzis, M. (2007). New Media, New Learning. *The International Journal of Learning: Annual Review*, *13*(1), 99–116. https://doi.org/10.4324/9780203864036-12

Dart, J. (2014). New Media, Professional Sport and Political Economy. Journal of Sport&Social Issues. https://doi.org/10.1177/0193723512467356

Durlević, S., Marković Obrenov, I., & Mihajlović, N. (2024). The role and impact of media in the popularization of sports. *Deleted Journal*, *2*(1), 213–222. https://doi.org/10.58984/smbic240201213d

El-Bassiouny, N., Hamed, S., Hammad, H., Adib, H., & Ammar, N. (2020). *Online C2C Interactions with Sports Brands: Insights from the #Mo Salah Brand* (pp. 117–133). Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-030-29458-8_8

Erdoğan, İrfan. (1999). Popüler Kültür:Kültür Alanında Egemenlik ve Mücadele. Popüler Kültür ve İktidar (iç). Der:Nazife Güngör. Ankara:Vadi Yayınları.

Faure, J. M. (1999). «Voutré, mon village». Le football dans la culture populaire. *Terrain*, *32*, 129–142. https://doi.org/10.4000/TERRAIN.2768

Fenton, A., Keegan, B. J., & Parry, K. D. (2021). Understanding Sporting Social Media Brand Communities, Place and Social Capital: A Netnography of Football Fans. *Communication and Sport*, 2167479520986149. https://doi.org/10.1177/2167479520986149

Gökaçtı, Mehmet A. (2008). Bizim İçin Oyna: Türkiye'de Futbol ve Siyaset. İstanbul:İletişim Yayınları.

Hinz, K., & Ihle, H. (2018). *Mehr Siege, mehr Likes: Wie beeinflusst sportlicher Erfolg die Facebook-Kommunikation von Fußballspielern zur UEFA-Europameisterschaft 2016? 3*(1), 03–25. https://doi.org/10.25968/JSKMS.2018.1.03-25

Ibrahim, S., Taher, A., & Pedersen, Z. P. (2025). From Player to Nation: Elite Communication, Celebrity Status, and Country Image—A Case Study of Mohamed Salah and Egypt. *International Journal of Sport Communication*, 1–8. https://doi.org/10.1123/ijsc.2025-0140

Kısaoğlu, Ö. (2024). YENİ MEDYA OLANAKLARIYLA DEĞİŞEN YAYINCILIK BİÇİMLERİ VE YOUTUBE'DA SPOR YAYINCILIĞI. Uludağ Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 25(46), 411-427. https://doi.org/10.21550/sosbilder.1349883

Kuang, W. (2018). *An Introduction to New Media* (pp. 3–23). Palgrave Macmillan, Singapore. https://doi.org/10.1007/978-981-13-0914 -4_1

Levental, O., Laor, T., & Galily, Y. (2022). The 21st Century Globetrotters' Fans: The Case of Israeli Transnational Football Supporters' Communities Before and During the Pandemic. *American Behavioral Scientist*, 000276422211182. https://doi.org/10.1177/00027642221118268

Luan, R. (2025). The Influence of Professional Athletes' Social Media Use on Policy Changes in Sports. *Scientific Journal of Economics and Management Research.*, *7*(6), 258–263. https://doi.org/10.54691/pj8kgz93

Ludvigsen, J. A. L., & Petersen-Wagner, R. (2022). From television to YouTube: digitalised sport mega-events in the platform society. *Leisure Studies*, *42*, 615–632. https://doi.org/10.1080/02614367.2022.2125557

Marino, D. (2022). Mohamed Salah or the Aesthetics of Ordinary Middle East Masculinities. *Almanach*, *1*, 9–13. https://doi.org/10.12685/alm.1.2021.1212

Miller, T., Lawrence, G., McKay, J., & Rowe, D. (2001). *Globalization and Sport: Playing the World*. https://dro.dur.ac.uk/2549/

Pandia, P. (2017). *Role of new media in various spheres*. *2*(1). http://management.eurekajournals.com/index.php/IJTMJMC/article/view/110

Petersen-Wagner, R., & Ludvigsen, J. A. L. (2023). The Paralympics on YouTube: Alternative content creation and the digital consumption of the Paralympics. *International Review for the Sociology of Sport*, 101269022311555. https://doi.org/10.1177/10126902231155572

Rafique, S., Khan, M. H., & Bilal, H. (2022). A Critical Analysis of Pop Culture and Media. *Global Regional Review*, *VII*(I), 173–184. https://doi.org/10.31703/grr.2022(vii-i).17

Rivers, D. J., & Ross, A. (2021). "This channel has more subs from rival fans than Arsenal fans": Arsenal Fan TV, football fandom and banter in the new media era. *Sport in Society*, *24*(6), 867–885. https://doi.org/10.1080/17430437.2019.1706492

Roberts, K. (2004). *The Media and Popular Culture* (pp. 121–137). Macmillan Education UK. https://doi.org/10.1007/978-0-230-20304-4_9

Rowe, David. (1996). Popüler Kültürler:Rock ve Sporda Haz Politikası. Çev:Mehmet Küçük. İstanbul:Ayrıntı Yayınları

Salazar-Sutil, N. (2008). Maradona Inc: Performance politics off the pitch. *International Journal of Cultural Studies*, *11*(4), 441–458. https://doi.org/10.1177/1367877908096053

Saunders, E. D. (1982). Sport and culture: elitism or pluralism? *Leisure Studies*, *1*(2), 123–137. https://doi.org/10.1080/02614368200390111

Schulz, W. (2014). *Mediatization and New Media* (pp. 57–73). Palgrave Macmillan, London. https://doi.org/10.1057/9781137275844_4

Sutera, D. M. (2013). *Sports Fans 2. 0*. https://doi.org/10.5771/9780 810890770

Tian, X., Zhang, L., & Li, J. (2024). *Research on Sports Brand Communication in the New Media Era*. *1*(1), 30–34. https://doi.org/10.62517/jmpe.202418106

Tolleneer, J. (1986). The Sports Scene and the Pop Scene: A Comparative Structural-Functional Analysis. *International Review for the Sociology of Sport*, *21*, 229–237. https://doi.org/10.1177/101269028602100211

Varenia, I. A. N., & Phalguna, I. B. Y. (2022). Implikasi Media Baru Sebagai Media Komunikasi Dan Teknologi Informasi. *Sadharananikarana: Jurnal Ilmiah Komunikasi Hindu*, *4*(1), 623–632. https://doi.org/10.53977/sadharananikarana.v4i1.614

Veloso da Silva, A., & Tao, Y. (2023). Fencing on Instagram: *Obra Digit@l*. https://doi.org/10.25029/od.2023.384.24

Woods, J., Oldham, L., House-Niamke, S., & Hartwell, M. (2024). *The Popularity Gap: Effects of Social Status on the Visibility of Lifestyle Sports Stars on Instagram*. https://doi.org/10.1177/21674795231225620

Zelyurt, Mert K. (2024). Sosyo-Ekonomik ve Siyasal Gelişmeler Ekseninde Türkiye'de Futbol:Kuruluşunsan Endüstriyel Futbola. Türk Sporunun Kültürel ve Sosyal Dinamikleri. Ed:Prof.Dr.Mehmet.M.Yorulmazlar.

Food Porn Tüketicilerinin Duygu Analizi: Czn Burak Örneği

Nuh AKÇAKAYA

Kaynakça

Atkinson, P. (1983). Eating virtue. M. Anne içinde, *The Sociology of Food and Eating* (s. 9-17). İngiltere: Gower.

Batstone, E. (1983). The hierarchy of maintenance and the maintenance of hierarchy: notes on food and industry. M. Anne içinde, *The Sociology of Food and Eating* (s. 45-53). İngiltere: Gower.

Blaxter, M., & Paterson, E. (1983). The goodness is out of it: The meaning of food to two generations. M. Anne içinde, *The Sociology of Food and Eating* (s. 95-105). İngiltere: Gower.

Cockburn, A. (1977). *Gastro-porn.* New York Review of Books.

Dejmanee, T. (2016). "Food porn" as postfeminist play: digital femininity and the female body on food blogs. *Television & New Media, 17*(5), 429-448.

Delamont, S. (1983). Lobster, chicken, cake and tears: Deciphering wedding meals. M. Anne içinde, *The Sociology of Food and Eating* (s. 141-151). İngiltere: Gower.

Demir, R. (2016). Diğer İnanç Sistemlerinde Ve İslâmda Oruç (Karşilaştirmali Bir Analiz). *Journal of International Social Research, 9*(42), 1784–1799. https://doi.org/10.17719/JISR.20164216287

Donnar, G. (2017). 'Food porn' or intimate sociality: committed celebrity and cultural performances of overeating in meokbang. *Celebrity Studies, 8*, 122-127. https://doi.org/10.1080/19392397.2016.1272857

Ellis, R. (1983). The way to a man's heart: Food in the violent home. M. Anne içinde, *The Sociology of Food and Eating* (s. 164-171). İngiltere: Gower.

Kant, I. (2022). *Pragmatik bakış açısından antropoloji.* (M. Erkan, Çev.) Fol Kitap.

Koçak, A., & Arun, Ö. (2013). İçerik analizi çalışmalarında örneklem sorunu. *Selçuk İletişim, 4*(3), 21-28. https://doi.org/10.18094/si.51496

Kralj Novak, P., Smailović, J., Sluban, B., & Mozetič, I. (2015). Sentiment of emojis. *PloS one, 10*(12). https://doi.org/10.1371/journal.pone.0144296

Krogager, S., & Leer, J. (2024). Food porn 2.0? Definitions, challenges, and potentials of an elusive concept. *Journal of Aesthetics & amp; Culture, 16*(1). https://doi.org/10.1080/20004214.2024.2354552

Maslow, A. (1970). A Theory of Human Motivation. V. H. Vroom , & E. L. Deci içinde, *Management and Motivation.* Londra: Penguin Books.

McBride, A. E. (2010). Food porn. *Gastronomica, 10*(1), 38-46.

Mintz, S. W., & Du Bois, C. M. (2002). The anthropology of food and eating. *Annual Review of Anthropology, 31*(1), 99-119. https://doi.org/10.1146/annurev.anthro.32.032702.131011

Nükte, S. (2024). Değişim konusunun muhafazakâr düşünce geleneğindeki görünümü. *İnsan Ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi, 13*(5), 2124-2137. https://doi.org/10.15869/itobiad.1536469

Parsons, T. (1949). *The structure of social action.* ABD: Free Press.

Stephens, W. O. (2022). Stoicism and food ethics. *Symposion, 9*(1), 105-124.

Sundqvist, J., Walter, U., & Hörnell, A. (2020). Meal identity as practice-Towards an understanding of business travellers' meal practices. *International Journal of Gastronomy and Food Science*(22), 100237-100237. https://doi.org/10.1016/j.ijgfs.2020.1

Turğut, F. (2016a). Türk Siyasetinde Son Dönem Aile Politikaları. *SEFAD*(35), s. 411-426.

Turğut, F. (2016b). Klişeleri Aşmak: Sosyolojik Düşüncenin Ezberleri Üzerine. *Sosyoloji Divanı*(8), s. 201-2014.

Turğut, F. (2019). Genel Olarak Aile. M. Aydın içinde, *Sistematik Aile Sosyolojisi* (s. 15-34). Konya: Çizgi Kitabevi.

Twigg, J. (1983). Vegetarianism and the meanings of meat. M. Anne içinde, *The Sociology of Food and Eating* (s. 18-30). İngiltere: Gower.

Utanır Karaduman, A. (2023). Sosyolojik bir olgu olarak yemek: Yemek ve toplumsal anlamı. *Asia Minor Studies, 11*(1), 107-115. https://doi.org/10.17067/asm.1215302

Veblen, T. B. (2022). *Aylak sınıfın teorisi kuramların iktisadi incelemesi.* (E. Kırmızıaltın, & H. Bilir, Çev.) Ankara: Heretik.

Whiting, K., Stephens, W. O., Simpson, E., & Konstantakos, L. (2020). How might a Stoic eat in accordance with nature and "environmental facts"? *Journal of Agricultural and Environmental Ethics*(33), 369-389.

Williams, R. (1983). The salt of the earth: ideas linking diet, exercise and virtue among elderly Aberdonians. M. Anne içinde, *The Sociology of Food and Eating* (s. 106-116). İngiltere: Gower.

Yildirim, Y., & Doğan, T. (2022). Food porn concept and Its relationship with social media. *İmgelem, 6*(10), 89-110.

Dijitalleşme, Popüler Kültür ve Kültürel Değişim

Uğur ÇAĞLAK

Kaynakça

Adıgüzel, Y. (2001), Kitle Toplumunun Açmazları: Kültür Endüstrisi, İstanbul: Şehir Yayınları.

Adorno, T. (2003), Kültür Endüstrisini Yeniden Düşünürken, Çev.: Bülent O Doğan, Cogito Adorno Özel Sayısı, Sayı: 36, İstanbul: YKY Yayınları.

Adorno, T. ve Horkheimer, M (2014), Aydınlanmanın Diyalektiği, Çev.: Nihat Ülner. İstanbul: Kabalcı Yayıncılık.

Boschele, Aydoğan, F. (2023), Popüler Kültür, Medya ve Dijitalleşme, Ankara: TRT Yayınları.

Erdoğan, İ. ve Alemdar, K. (1994), Kitle İletişimi, İnsan ve Toplum, Ankara: ERK Yayınları.

Erdoğan, İ. ve Alemdar, K. (2005), Popüler Kültür ve İletişim, Ankara: Ümit Yayınları.

Evcin, E. (2013), Türk Halk Kültürü Araştırmaları İçin Önemli Bir Kaynak: Halk Kültürü Bilgi ve Belge Merkezi. Milli Folklor, 25(100), 225-248.

Gans, H. J. (2014), Popüler Kültür ve Yüksek Kültür, Çev.: E. Onaran İncirlioğlu, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Han, B. C. (2020), Şeffaflık Toplumu. Çev.: Haluk Barışcan, İstanbul: Metis Yayınları.

Karakuş, M. (2024), Popüler Kültür ve Sosyal Medya İlişkisi Üzerine Bibliyometrik Bir Analiz, Medeniyet ve Toplum Dergisi, 8 (1), 137-156 .

Marşap, G ve Akbaba, S. (2020) Aydınlanmanın Diyalektiği'nde Kültür Eleştirisi. Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi, 5(10): 102-118.

Özensel, E. (2011), Kültürün Popülerleşen Bir Alanı: Popüler Kültür, Kültür Sosyolojisi İçinde (Edt. Köksal Alver-Necmettin Doğan), Konya: Hece Yayınları.

Yaylagül, L. (2017), Kitle İletişim Kuramları: Egemen ve Eleştirel Yaklaşımlar, Ankara: Dipnot Yayınları.

Yelken, R. (2011), Kültür Endüstrisini Yeniden Tartışmak ya da Popüler Kültürle Hesaplaşmak, Kültür Sosyolojisi İçinde (Edt. Köksal Alver- Necmettin Doğan), Konya: Hece Yayınları.

www. sozluk.gov.tr, Son Erişim Tarihi: 15.10.2025.

Tekno-feodalizm, Yeni Medya ve Gerçeklik: Hakikat-sonrası Çağda Demokrasinin Çalınması

Adem Üstün ÇATALBAŞ

Kaynakça

Acemoglu, Daron., & Johnson, Simon. (2023). *Power and progress : our thousand-year struggle over technology and prosperity*. PublicAffairs.

Bauman, Z. (2013). *Liquid Modernity*. Polity Press.

Brinkmann, S. (2023). *Olan Biteni Kaçırma Keyfi: Aşırılık Çağında Kendine Hakim Olmak*. İletişim.

Can, İ., & Ulutaş, E. (2021). *Teşhir Toplumu: Bir Duyu Sosyolojisi Denemesi*. Ketebe.

Çatalbaş, A. Ü. (2022a). Duyu Sosyolojisi Üzerine Bir Literatür Taraması. In İ. Can & E. Ulutaş (Eds.), *Duyu Sosyolojisi: Teorik ve Gündelik Tartışmalar* (pp. 35–52). Nobel.

Çatalbaş, A. Ü. (2022b). *Militarism, Democracy, and Concordance: The Role of Citizenry in (Re-) Establishing Democratic Order in Argentina and Turkey*. Çizgi Yayınevi.

Chul-Han, B. (2022). *Infocracy: Digitalization and the Crisis of Democracy*. John Wiley and Sons.

Chul-Han, B. (2024). *Şeffaflık Toplumu*. Metis.

Collier, D., & Levitsky, S. (1997). Democracy with Adjectives: Conceptual Innovation in Comparative Research. *World Politics*, *49*(3), 430–451.

Ellul, J. (2021). *Sözün Düşüşü* (H. Arslan, Trans.). Paradigma.

Foucault, M. (2012). *Discipline and punish: The birth of the prison*. Vintage Books.

Gartzke, E., & Gleditsch, K. S. (2004). Why democracies may actually be less reliable allies. *American Journal of Political Science*, *48*(4), 775–795.

Gershberg, Z., & Illing, S. (2022). *The Paradox of Democracy: Free Speech, Open Media, and Perilous Persuasion*. University of Chicago Press.

Giddens, A. (2013). *The third way: The renewal of social democracy*. Wiley and Sons.

Habermas, J. (2015). *Kamusallığın Yapısal Dönüşümü*. İletişim.

Huxley, A. (1932). *Brave New World*. Chatto & Windus.

Kadivar, M. A. (2018). Mass Mobilization and the Durability of New Democracies. *American Sociological Review*, *83*(2), 390–417.

Levitsky, S., & Way, L. A. (2010). *Competitive Authoritarianism: Hybrid Regimes After the Cold War*. Cambridge University Press.

Lyon, D. (2001). *Surveillance Society: Monitoring Everyday Life*. Open University Press.

Mainwaring, S., & Perez-Linan, A. (2013). *Democracies and Dictatorships in Latin America: Emergence, Survival, and Fall*. Cambridge University Press.

Marx, K., & Engels, F. (2018). *Alman İdeolojisi*. Kor Kitap.

Montesquieu, C. de. (1989). *The spirit of the laws*. Cambridge University Press.

Müller, J. (2013). *Mechanisms of trust: News media in democratic and authoritarian regimes*. Campus Verlag.

Postman, Neil. (2014). *Amusing ourselves to death : public discourse in the age of show business*. Penguin Books.

Putnam, R. D. (2000). *Bowling alone: The collapse and revival of American community*. Simon and Schuster.

Putnam, R. D. (Ed.). (2002). *Democracies in flux: The evolution of social capital in contemporary society*. Oxford University Press.

Rød, E. G., & Weidmann, N. B. (2015). Empowering activists or autocrats? The Internet in authoritarian regimes. *Journal of Peace Research*, *52*(3), 338–351.

Schmitt, C. (2005). *Political Theology: Four Chapters on the Concept of Sovereignty*. The University of Chicago Press.

Sennett, R. (1992). *The conscience of the eye: The design and social life of cities*. WW Norton & Company.

Sombart, W. (2019). *Why is there no socialism in the United States*. Routledge.

Swyngedouw, E. (2025). Capitalism Is Over, but the New Is Worse: Reflections on Rent, Services, and Capitalist Feudalism. In F. Moulaert & A. Mehmood (Eds.), *The Value of Place - Exploring Regional Development and Land Use Strategies* (pp. 21–36). Edward Elgar Publication.

Tilly, C. (2007). *Democracy*. Cambridge University Press.

Tucker, J. A., Theocharis, Y., Roberts, M. E., & Barberá, P. (2017). From liberation to turmoil: Social media and democracy. *Journal of Democracy*, *28*(4), 46–59.

Valentin, M. (2025). High-Tech Capitalism and Neo-Feudalism. *Counter Punch*, 1–11.

Valenzuela, S., Halpern, D., Katz, J. E., & Miranda, J. P. (2019). The Paradox of Participation Versus Misinformation: Social Media, Political Engagement, and the Spread of Misinformation. *Digital Journalism*, *7*(6), 802–823. https://doi.org/10.1080/21670811.2019.1623701

Wallerstein, I. (1974). *The Modern World-System: Vol. I*. Academic Press.

Weber, M. (2019). *Economy and Society*. Harvard University Press.

Zakaria, F. (1997). The Rise of Illiberal Democracy. *Foreign Affairs*, *76*(6), 22–43.

Zamyatin, Y. (2022). *We*. Wildside Press.

Zizek, S. (2024, December 7). Zizek on soft fascism, AI, and the collapse of shame. *Sri Lanka Guardian*. https://slguardian.org/zizek-on-soft-fascism-ai-and-the-collapse-of-shame/

SOSYAL MEDYA

Güncel Teorik Tartışmalar

Editörler
Enes BAL | Uğur ÇAĞLAK

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1960
İletişim

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-744-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
BAL, Enes | ÇAĞLAK, Uğur
SOSYAL MEDYA
Güncel Teorik Tartışmalar

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAMUNUN HAYAT BUL(AMA)DIĞI ALAN?
DİJİTAL KAMUSAL ALANIN İMKÂN VE AÇMAZLARI ÜZERİNE

Onur BEKİROĞLU
Onur ŞEN

Kaynakça

Allard-Huver, F., Gilewicz, N. (2015). Digital Parrhesia 2.0: Moving beyond deceptive communications strategies in the digital world. Handbook of Research on Digital Media and Creative Technologies, 404-416.

Aşçıoğlu Öz, G. (2023). Avrupa Birliğinde dijital piyasa ve hizmetlerin düzenlenmesine ilişkin güncel gelişmeler ve yansımaları. Ankara Avrupa Çalışmaları Dergisi, 22(2), ss. 427–475. https://doi.org/10.32450/aacd.1410351

Aytaç, U. (2022). Digital domination: Social media and contestatory democracy. Political Studies, 72(1), 6-25.

Badawy, A., Lerman, K., & Ferrara, E. (2019). Who Falls for Online Political Manipulation? WWW '19 Companion, May 13–17, 2019, San Francisco, CA, USA. https://doi.org/10.1145/3308560.3316494.

Battista, D. (2024). Political communication in the age of artificial intelligence: an overview of deepfakes and their implications. Society Register, 8(2), 7–24. https://doi.org/10.14746/sr.2024.8.2.01.

Bejan, T. (2017). The Two Clashing Meanings of 'Free Speech'. https://www.theatlantic.com/politics/archive/2017/12/two-concepts-of-freedom-of-speech/546791/. 02.12.2017.

Bejan, T. (2019). Two Concepts of Freedom (of Speech). Proceedings of the American Philosophical Society vol. 163, no. 2, june 2019.

Bejan, T. (2021). Free Expression or Equal Speech? Social Philosophy and Policy, Volume 37, Issue 2. 153-169.

Bimber, B., & De Zúñiga, H. G. (2020). The unedited public sphere. New Media & Society, 22(4), 700–715. https://doi.org/10.1177/1461444819893980.

Binark, M., Karataş, Ş., Çomu, T., & Koca, E. (2015). Türkiye'de Troll Kültürü. Toplum ve Kültür, 135, 124-157.

Bouza García, L., & Oleart, A. (2024). Regulating disinformation and big tech in the EU: A research agenda on the institutional strategies, public spheres and analytical challenges. JCMS: Journal of Common Market Studies, 62(5), 1395-1407.

Buckels, E. E., Trapnell, P. D., & Paulhus, D. L. (2014). Trolls just want to have fun. Personality and Individual Differences, 67, 97–102. https://doi.org/10.1016/j.paid.2014.01.016.

Bulut, E., & Yörük, E. (2017). Mediatized populisms| Digital populism: trolls and political polarization of Twitter in Turkey. International Journal of Communication, 11, 4093–4117. Retrieved from https://ijoc.org/index.php/ijoc/article/view/6702.

Büyükbingöl, A. (2022). Dijital Demokrasi Bağlamında Sosyal Medyanın Propaganda Aracı Olarak Kullanılması ve Denetimine Dair Sorunlar. Pearson Journal of Social Sciences & Humanities, 7(18), 204-222.

Centre for Law and Democracy (2014). Freedom of Expression Briefing Note Series July 2014, Retrieved Ağustos 25, 2025, from https://www.mediasupport.org/wp-content/uploads/2015/02/foe-briefingnotes-ims-c-ld.pdf.

Chadwick, A.. (2008). Web 2.0: new challenges for the study of e-democracy in an era of informational exuberance. I/S: Journal of Law and Policy for the Information Society, 5(1), 9-42.

Chambers, S. (2020). Truth, deliberative democracy, and the virtues of accuracy: Is fake news destroying the public sphere? Political Studies, 69(1), 147-163. https://doi.org/10.1177/0032321719890811.

Chan, J. (2022). Online astroturfing: A problem beyond disinformation. Philosophy & Social Criticism, 50(3), 507–528. https://doi.org/10.1177/01914537221108467.

Cihan, M., & Yıldız, S. (2021). Sosyal Medya Aracılığı İle İşlenen Suçlar: Facebook, Twıtter ve Instagram Örnekleri. Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 11(1), 135-150.

Cohen, J., & Fung, A. (2023). Democratic responsibility in the digital public sphere. Constellations, 30(1), 92–97. https://doi.org/10.1111/1467-8675.12670.

Cools, H., & Koliska, M. (2024). News automation and algorithmic transparency in the newsroom: the case of the Washington Post. Journalism Studies, 25(6), 662–680.

Cowls, J., vd. (2020). Freedom of Expression in the Digital Public Sphere Strategies for bridging information and accountability gaps in algorithmic content moderation. Research Sprint on AI and Platform Governance organized by the Alexander von Humboldt Institute for Internet and Society (HIIG) Berlin, Germany (August-October 2020).

Çahmutoğlu, Ersin (2023). Retrieved Ağustos 25, 2025, from https://www.aa.com.tr/tr/analiz/3-soruda-israilli-team-jorge-sirketinin-secimlere-mudahale-yontemleri/2826573#!

Demir, Ş. (2025). Sosyal medya platformlarının dolandırıcılık içeriklerinden sorumluluğu. ResearchGate. Retrieved Eylül 1, 2025, from https://www.researchgate.net/publication/393232111_Sosyal_Medya_Platformlarinin_Dolandiricilik_Iceriklerinden_Sorumlulugu

Diakopoulos, N. (2019). Automating the News: How algorithms are rewriting the media. Cambridge, Massachusetts & London: Harvard University Press.

Diakopoulos, N., & Koliska, M. (2016). Algorithmic transparency in the news media. Digital Journalism, 5(7), 809-828.

Doderović, N. (2024). Agora on the Internet: Can X's Spaces be interpreted as a Digital Platform for Democracy? International Scientific Conference Media and Challenges of the Modern Society, held on May 30–31, 2024, at the Faculty of Philosophy, University of Niš, Serbia.

Doğan, Z. (2024). İfade ve düşünce özgürlüğüne yönelik dijital sansür: İsrail'in 7 Ekim Filistin işgali bağlamında betimsel bir analiz. Journal of Academic Analysis, 2(1), 1-24.

eSafety. (2025). What you can report to eSafety. Retrieved Ağustos 15, 2025, from https://www.esafety.gov.au/report/what-you-can-report-to-esafety

Eslami, M., Rickman, A., Vaccaro, K., Aleyasen, A., Vuong, A., Karahalios, K., Hamilton, K., Sandvig, C. (2015). "I always assumed that I wasn't really that close to [her]": Reasoning about Invisible Algorithms in News Feeds. CHI 2015, Crossings, Seoul, Korea, ss. 153-162).

European Union. (2022). Regulation (EU) 2022/2065 of the European Parliament and of the Council of 19 October 2022 on a Single Market for Digital Services and amending Directive 2000/31/EC (Digital Services Act). Official Journal of the European Union, L 277, 1–102. Retrieved Ağustos 15, 2025, from https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32022R2065

Foucault, M. (2019). Doğruyu Söylemek (7. Basım). Çev.: Kerem Eksen, İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Fuchs, C. (2016). Sosyal Medya: Eleştirel Bir Giriş. İlker Kalaycı ve Diyar Saraçoğlu (Çevirenler), İstanbul: NotaBene Yayınları.

Fuchs, C. (2021). The Digital Commons and the Digital Public sphere How to advance Digital democracy Today. Westminster Papers in Communication and Culture, 16(1), 9-26. https://doi.org/10.16997/wpcc.917.

Fuchs, C. (2023). Digital Democracy and the Digital Public Sphere. Media, Communication and Society Volume Six. London and New York: Routledge.

García-Orosa, B. (2021). Disinformation, social media, bots, and astroturfing: the fourth wave of digital democracy. El Profesional De La Informacion. v. 30, n. 6, 1-9. https://doi.org/10.3145/epi.2021.nov.03.

Gilewicz, N., Allard-Huver, F. (2013). Digital Parrhesia as a Counterweight to Astroturfing. Online Credibility and Digital Ethos: Evaluating Computer-Mediated Communication, IGI Global, 215-227.

Gillespie, T. (2018). Custodians of the Internet: Platforms, content moderation, and the hidden decisions that shape social media. Yale University Press.

Gosztonyi, G., Bálint, J., & Lendvai, G. F. (2025). Public Figures and Social Media from a Freedom of Expression Viewpoint in the Recent U.S. and EU Jurisdiction. Journalism and Media, 6(1), 26, 1-18. https://doi.org/10.3390/journalmedia6010026.

GOV.UK. (2024). Online Safety Act: explainer. GOV.UK. Retrieved Eylül 1, 2025, https://www.gov.uk/government/publications/online-safety-act-explainer/online-safety-act-explainer

Gülaslan, T. (2021). Sosyal Medya Güncel Tartışmalar: Sosyal Medyanın Kontrolü & Sosyal Medya Hizmet ve Gizlilik Sözleşmeleri & Yerli ve Milli Sosyal Medya. Uluslararası Yönetim Akademisi Dergisi, 4(1), 1-21. https://doi.org/10.33712/mana.892708.

Habermas, J. (2005). Kamusallığın Yapısal Dönüşümü. (6. Baskı), Çev.: Tanıl Bora, Mithat Sancar, İstanbul: İletişim Yayınları.

Habermas, J., Lennox, S., & Lennox, F. (1964). The Public Sphere: An Encyclopedia Article (1964). New German Critique, (3), 49. https://doi.org/10.2307/487737

Hampton, Keith N., vd. (2014). Social Media and the 'Spiral of Silence'. Retrieved Ağustos 15, 2025, from https://www.pewresearch.org/internet/2014/08/26/social-media-and-the-spiral-of-silence/, 26.08.2014.

Hannan, J. (2018). Trolling ourselves to death? Social media and post-truth politics. European Journal of Communication, 33(2), 214–226. https://doi.org/10.1177/0267323118760323.

Heldt, A. (2019). Reading between the lines and the numbers: An analysis of the first NetzDG reports. Internet Policy Review, 8(2), 1-18.

https://www.aa.com.tr/tr/dunya/twitter-daha-once-hesabini-kapattigi-trumpin-aciklamalarini-yayimlayan-hesabi-askiya-aldi/2232009#! Retrieved Ağustos 15, 2025

https://www.cbsnews.com/news/elon-musk-says-donald-trump-reinstated-twitter/ Retrieved Ağustos 15, 2025

Hülür, H., & Yaşın, C. (2021). Kitle medyasından yeni medyaya iletişim bilimleri serüveni. H. Hülür & C. Yaşın (Ed.), Yeni medya, toplum ve iletişim biliminin dönüşümü içinde (ss. 9-76). Ankara: Siyasal Kitabevi.

Hülür, H., & Yaşın, C. (2022). Yeni medya, toplum ve kamusal alanın dönüşümü. H. Hülür & C. Yaşın (Ed.), Yeni medya, toplum ve kamusal alan içinde (ss. 9-94). Ankara: Ütopya Yayınevi.

Karnouskos, S. (2020). Artificial intelligence in digital media: the era of Deepfakes. IEEE Transactions on Technology and Society, 1(3), 138–147. https://doi.org/10.1109/tts.2020.3001312.

Kırdemir, B. (2020). Türkiye'de Dijital Haber Ortamı Kutuplaşma, Sosyal Medya ve Yükselen Trendler. Centre for Economics and Foreign Policy Studies.

Kirchgaessner, Stephanie vd. (2023). Retrieved Ağustos 15, 2025, from https://www.theguardian.com/world/2023/feb/15/revealed-disinformation-team-jorge -claim-meddling-elections-tal-hanan

Komaç, G., & Cagiltay, K. (2019). An overview of trolling behavior in online spaces and gaming context. 2019 1st International Informatics and Software Engineering Conference (UBMYK), 1–4. https://doi.org/10.1109/ubmyk48245.2019.8965625.

Kovic, M., Rauchfleisch, A., Sele, M., & Caspar, C. (2018). Digital astroturfing in politics: Definition, typology, and countermeasures. Studies in Communication Sciences, 18(1), 69-85. https://doi.org/10.24434/j.scoms.2018.01.005.

Kulular İbrahim, M. A. (2022). Sosyal medya'ya yönelik yeni düzenlemelerin hukuken değerlendirilmesi. Bilişim Hukuku Dergisi, 4(1), 1–32.

Lits, B. (2020). Detecting astroturf lobbying movements. Communication and the Public, 5(3–4), 164–177. https://doi.org/10.1177/2057047320969435.

Masferer, A. (2023). The decline of freedom of expression and social vulnerability in Western democracy. International Journal for the Semiotics of Law, 1-33.

Mendis, S. (2024). Copyright Enforcement on Social Media Platforms: Implications for Freedom of Expression in the Digital Public Sphere. In: Werthner, H., et al. Introduction to Digital Humanism. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-45304-5_29.

Milmo, D. (2025). Social media platforms face huge fines under UK's new digital safety laws. The Guardian. Retrieved Eylül 1, 2025, from https://www.theguardian.com/media/2025/mar/17/social-media-companies-fines-uk-illegal-content-online-safety-act

Nayar, P. K. (2011). WikiLeaks, the New Information Cultures, and Digital Parrhesia. Economic & Political Weekly, vol xlv, no 52, 27-30.

Nettleton, J., Sendall, C., & Campbell, B. (2022, 14 Mart). Online Safety Act 2021 – application to global online business. Retrieved Ağustos 19, 2025 form https://addisons.com/article/online-safety-act-2021-application-to-global-online-business/

Newman, S. (2023). Post-Truth, Postmodernism and the Public Sphere. M. Conrad et al. (eds.), Europe in the Age of Post-Truth Politics, Palgrave Studies in European Political Sociology.

Newman, S. (2024) Fugitive Truth: Renewing the Public Sphere in the Age of Post-Truth, Javnost. The Public, 31: 3, 327-342.

Nurhajati, L., Wijayanto, X. A., & Fitriyani, L. R. (2022). Twitter as a Public Sphere for COVID-19 Vaccine Discussion. CHANNEL: Jurnal Komunikasi, 10(2), 107-118.

Oymak, H. (2020). 7253 Sayılı "İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un Getirdikleri. Yeni Medya, (9), 129-141.

Oymak, H. (2022). Kamuoyunda Dezenformasyon Yasası Olarak Bilinen, 7418 Sayılı "Basın Kanunu İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun"un Getirdikleri. Yeni Medya, 2022(13), 504-514.

Öztürk, S. (2005). Osmanlı İmparatorluğunda kamusal alanın dinamikleri. İletişim, 21. 95-124.

Papacharissi, Z. (2002). The virtual sphere: the internet as a public sphere. New Media Societ, 4 (9), 9-27.

Pawelec, M. (2022). DeepFakes and Democracy (Theory): How Synthetic Audio-Visual Media for Disinformation and Hate Speech Threaten core democratic functions. Digital Society, 1:19, 1-37. https://doi.org/10.1007/s44206-022-00010-6.

Peterson, P. S., (2022). The public sphere of democracy and the Wisdom Tradition Interdisciplinary Journal for Religion and Transformation in Contemporar y Society, 8, 133–158.

Poor, N. (2006). Mechanisms of an Online Public Sphere: The Website Slashdot. Journal of Computer-Mediated Communication, Volume 10, Issue 2, 1-22.

Power, J. (2016). Social media censorship and the public sphere : Testing Habermas' ideas on the public sphere on social media in China. Avdelning För Mänskliga Rättigheter Historiska Instutitionen. Retrieved from https://lup.lub.lu.se/student-papers/record/8888751/file/8893708.pdf

Presuel, C., Sierra, R. Y M. (2019). Algorithms and the News: Social Media Platforms as News Publishers and Distributors. Revista de Comunicación, vol.18, N° 2, 260-285.

Rader, E., Cotter, K., & Cho, J. (2018). Explanations as Mechanisms for Supporting Algorithmic Transparency. CHI 2018 Paper, April 21–26, 2018, Montréal, QC, Canada, 1-13. https://doi.org/10.1145/3173574.3173677.

Rossini, P. (2020) Beyond toxicity in the online public sphere: understanding incivility in online political talk. In: Dutton, W. H. (ed.) A Research Agenda for Digital Politics. Series: Elgar Research Agendas. Edward Elgar Publishing: Cheltenham, 160-170.

Ruiz, C., Domingo, D., Micó, J. L., Díaz-Noci, J., Meso, K., & Masip, P. (2011). Public Sphere 2.0? The democratic qualities of citizen debates in online newspapers. The International Journal of Press/Politics, 16(4), 463–487. https://doi.org/10.1177/1940161211415849.

Sampedro, V., Avidad, M. M. (2018). The digital public sphere: An alternative and counterhegemonic space? The case of Spain. International Journal of Communication 12, 23–44.

Sarikakis, K. (2016). Europe's Many Crises and the Confinement of Democracy-Driven Free Speech. M. Edström, A.T. Kenyon, & E.-M. Svensson (Eds.), Blurring the lines. Market-driven and democracy-driven freedom of expression, Nordicom, 69-78.

Schäfer, M. S. (2015). Digital Public Sphere. Mazzoleni, Gianpietro et al. (2015, Eds.): The International Encyclopedia of Political Communication. London: Wiley Blackwell. 322-328.

Selvi, M. (2024). Birleşik Krallık'tan Dijital Kontrol: İfade Özgürlüğüne Yasal Düzenleme. Anadolu Ajansı. Retrieved Temmuz 18, 2025, from https://www.aa.com.tr/tr/analiz/birlesik-kralliktan-dijital-kontrol-ifade-ozgurlugune-yasal-duzenleme/3357302

Selvi, M. (2024). Birleşik Krallık'tan Dijital Kontrol: İfade Özgürlüğüne Yasal Düzenleme. Anadolu Ajansı. Retrieved Temmuz 18, 2025, from https://www.aa.com.tr/tr/analiz/birlesik-kralliktan-dijital-kontrol-ifade-ozgurlugune-yasal-duzenleme/3357302

Smith, M., Nolan, M., & Gaffey, J. (2024). Online safety and social media regulation in Australia: eSafety Commissioner v X Corp. Griffith Law Review, 33(1), 2-18.

Sousa, H., Pinto, M., e Silva, E. C. (2013). Digital public sphere: weaknesses and challenges. Comunicação e Sociedade, vol. 23, 9-12.

Storms, E., Alvarado, O., & Monteiro-Krebs, L. (2022). "Transparency is Meant for Control" and Vice Versa: Learning from Co-designing and Evaluating Algorithmic News Recommenders. Proceedings of the ACM on Human-Computer Interaction, 6(CSCW2), 1-24.

Thompson, J. B. (2019). Medya ve Modernite. (2. Baskı). Çev.: Serdar Öztürk, İstanbul: Kırmızı Yayınları.

Trofimov, A. (2025). Applying Evidential Pluralism to Justify Legal Responses to Online Fake News. Philosophy of the Social Sciences, 55(3), 205-231.

Tunç, A. (2025). Türk Hukukunda Çevrimiçi Platformların Düzenlenmesi İhtiyacı. Adalet Dergisi, (74), 1027-1055. https://doi.org/10.57083/adaletdergisi.1677380

Tüfekçi, Z. (2014). The Medium and the Movement: Digital tools, social movement politics, and the end of the free rider problem. Policy & Internet, 6:2, 202-208.

Tüfekçi, Z. (2018). It's the (Democracy-Poisoning) Golden Age of Free Speech. https://www.wired.com/story/free-speech-issue-tech-turmoil-new-censorship/.

Woodhouse, J. (2022). Regulating online harms. House Commons Libr, 8743, 1-25.

Yang, L., Xu, Y. (2016). Danmei, Xianqing, and the making of a queer online public sphere in China. Communication and the Public, Vol. 1(2), 251-256.

Yerlikaya, Turgay (2019). Social Networks, Mass Psychology and Lynch Culture. Retrieved Ağustos 7, 2025, from https://politicstoday.org/social-networks-mass-psychology-and-lynch-culture/, 24.06.2019.

Young-jun, S. (2025). Algorithm-driven public sphere poses threat to democracy and republic an values. Retrieved Ağustos 29, 2025, from https://koreajoongangdaily.joins.com/news/2025-05-27/national/2025presidential/Algorithmdriven-public-sphere-poses-threat-to-democracy-and-republican-values/2315794. 27.05.2025.

SOSYAL MEDYA VE TÜKETİM KÜLTÜRÜ ÜZERİNE…

Mustafa AKDAĞ

Kaynakça

Abdurrezzak, A.O. (2020). Tüketim Kültüründe İkna Stratejileri ve Ayartma Yöntemi, Uluslararası Halkbilim Araştırmaları Dergisi, 3(4), 56-72.

Adorno, T.W. (2003). Kültür Endüstrisini Yeniden Düşünmek, çev. Bülent O Doğan, Cogito Dergisi (36),76-83.

Akyazı, A. (2019). Sosyal Medya ve Tüketim İlişkisi: Popüler Ünlülerin Instagram Hesapları Üzerine Bir Araştırma, Trakya University Journal of Social Science, 21 (Supplement Issue), 93-108.

Bal, F. ve Okkay, İ (2022). İnternet Tabanlı Sorunlu Alışveriş Davranışı: Çevrimiçi Alışveriş Bağımlılığı, Bağımlılık Dergisi, 23(1),111-120.

Baritci, F. (2023). Türk Modernleşmesi Bağlamında Tüketim Kültürü ve Reklam, Konya: Çizgi Yayınevi.

Barutçugil, İ. (2011). Kültürler Arası Yönetim, İstanbul: Kariyer Yayıncılık.

Baudrillard, J. (2017). Tüketim Toplumu, Nilgün Tutar ve Ferda Keskin (çev.), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Baydeniz, D. ve Temel, M (2022). "Sosyal Medyanın Tüketim Kültürüne Etkisi: Instagram Örneği". ulakbilge, (77), 1055–1073.

Çeçen, A. (1996). Kültür ve Politika, Ankara: Gündoğan Yayınları.

Çoşgun, M. (2012). Popüler Kültür ve Tüketim Toplumu, Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi, 1(1), 837-850.

Doğan, S.Y. (2010). Tüketim Kültüründe Kadın Bedeninin İdealize Edilmesine Yönelik Kadın Algılamaları ve Tüketim Davranışlarıyla İlişkisi, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (23), 51-59.

Ersoy, E. (2017). Tüketicilerin Değişen Alışveriş Alışkanlıkları (Online Alışveriş), İletişim Çalışmaları Dergisi 4(3), 87-129.

Göker, G. ve Alptekin, G. (2019). Alışveriş Merkezleri, İnternet ve Tüketim Alışkanlıkları: Eskişehir Örneğinde Bir Saha Araştırması. İnönü University International Journal of Social Sciences & İnönü Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi, (INIJOSS), 8(2), 393-420.

Güner Koçak, P ve Akdağ, M (2021). Kültür ve Halkla İlişkiler İlişkisi: Halkla İlişkiler Akademisyenlerinin Alana İlişkin Değerlendirmeleri, Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 9 (2), 725-755.

Gür Omay E.G. (2021). Dijital Platformlar Bağlamında Dijital Emek: Donanım Haber Örneği", Geleneksel ve Dijital Üzerine İletişim Araştırmaları, Ed. A. Algül içinde, İstanbul, Nobel Bilimsel, 279-301.

Horkheimer, M. (1996). Akıl Tutulması, İstanbul: Metis Yayınları.

İrgin, S. (2016). Tüketim Kültürü ve Tüketim Kültürü Ekseninde Yoksul Sanat Anlatısı.idil, 5 (27), s.1923-1936.

Kaplan, A. (2019). Tüketim Sosyolojisi: Teknoloji Bağımlılığı Üzerine Bir Araştırma, Current Addiction Research, 3(1), 31-41.

Karcı, H.D. (2019). Tüketim Kültürü ve Tüketici Davranışı Çerçevesinde Popüler Kültür Üzerine Bir Değerlendirme, International Social Sciences Studies Journal, 5(29): 331-341.

Kılıç, İ. (2019). Baudrillard Açısından Tüketim Toplumunda Özgürlük Sorunsalı, Artuklu İnsan ve Toplum Bilim Dergisi, 4 (2), 39-52.

Kızılırmak, B. (2023). Instagram ve Youtube Etkileyicilerinin Marka Bilinirliğini Artırmada Viral Pazarlama Aracı Olarak Etkilerinin Karşılaştırılması. *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu Dergisi*, 26 (2), 403-424.

Köksalan, N. (2021). Tüketim Kültürünün Yaygınlaşmasında Sosyal Onayın Rolü: Kavramsal bir inceleme, Meriç Uluslararası Sosyal ve Stratejik Araştırmalar Dergisi, 5 (12), 27-39.

Moriuchi, E. (2016). Social Media Marketing: Strategies in Utilizing Consumer-Generated Content, New York: Business Expert Press, LLC.

Mutlu, M. (2021). "Popüler Kültürün Ekonomi, Teknoloji, Medya, Moda ve Beden Alanlarının Kısa Bir Eleştirisi", Sosyologca, (22), 151-166.

Özdemir, Z. (2015). "Sosyal Medyada Kimlik İnşasında Yeni Akım: Özçekim Kullanımı", Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi, 2 (1), 112-131.

Pilatin, A. ve Dilek, Ö. (2021). Tüketicilerin Online Alışveriş Alışkanlıklarının Demografik Özelikler Bakımından İncelenmesi: Doğu Karadeniz Şehirleri Üzerinde Bir Araştırma, Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 13 (1), 11-28.

Pu, X., Wang, Y., Huang, Z. and Zhang Z. (2023). Social Media Use and Consumption Culture: Evidence from a Cross-Sectional Survey and Machine Learning Approach of College Students, Social Media Use and Consumption Culture, G. Guan et al. (Eds.): ICBDSS 2022, AHCS 8, 372–378.

Saral, İ. (2025). Sosyal Medya Kullanım Yoğunluğunun, Çevrimiçi Sosyal Karşılaştırmanın ve Psikolojik Sağlamlığın Çevrimiçi Alışveriş Bağımlılığı Üzerindeki Rolü, Akademik Araştırmalar ve Çalışmalar Dergisi, 17(32), 52-71.

Söğüt, Y. (2022). Üretken Endüstrilerde Kültürel ve Dijital Dönüşümlerin Yansımaları Üzerine: Medya ve Tüketim Kültürü, İçinde Editör: Koray Çankaya Medya ve Tüketim I. Konya: Eğitim Yayınları.

Uz, S. (2017). A Content Analysis in Reference to Social Media and Consumption Culture, Journal of Current Researches on Social Sciences, 2017, 7 (2), 393-412.

Watson, N. (2006). Postmodernizm ve Yaşam Tarzları. İçinde S.Sim (Editör), (çev. M. Erkan ve A.Utku), *Postmodern* Düşüncenin Eleştirel Sözlüğü (45-57), Ankara: Ebabil Yayınları.

Yıldırım, L. & Ağcabay, S. (2024). Sosyal Medya Pazarlaması ve Influencerlar. İstanbul Nişantaşı Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 12 (Özel Sayı) 362-376.

Yüksel, H. ve Çimen, Ü. (2016). Tüketim Kültüründe Marka Bağımlılığı ve Kişilikler Üzerine Etkisi, Tarih Okulu Dergisi (TOD), 9(XXVIII), 593-604.

DİJİTAL ÇAĞIN GÖZETİM PARADİGMASI: DİJİTAL GÖZETİM VE SOSYAL MEDYA

Fatma AKAR
Hüsamettin AKAR

Kaynakça

Ak, H. (2013). *Büyük birader ve gözetim devleti*. M. Balcı (Ed.,), Genç hukukçular hukuk okumaları 4, İstanbul: Fakülteler Mabaası, 381-389.

Althusser, L. (2008). *İdeoloji ve devletin ideolojik aygıtları*. İstanbul: İthaki Yayınları.

Aydın, A. F. (2020). Gösteri toplumunun yeni panoptikonu olarak sosyal medya, *İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi*, 9(3), 2573-2594.

Ayverdi, İ. (2006). *Misalli Büyük Türkçe Sözlük 1. Cilt*. İstanbul: Kubbealtı Neşriyat.

Bauman, Z. ve Lyon, D. (2013). *Akışkan Gözetim*. İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Bauman, Z., Bıgo, D., Esteves, P., Guıld, E., Jabrı, V., Lyon, D. ve Walker, R.B.J. (2014). After snowden: rethinking the ımpact of surveillance, *International Political Sociology*, 8, 121-144.

Büyük, K. ve Keskin, U. (2012). Panoptikon'un elektronik dirilişi: Etik bir sorun olarak işyeri izleme, *İş Ahlakı Dergisi*, 5(10), 55-88.

Büyükbaykal Ilgaz, C. ve Fidan, M. (2020). Yeni gözetim alanı olarak internet ve sosyal medya, *Atlas Ulusal Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi*, 4(5), 63-75.

Canbek, A. (2016). *Akışkan gözetim ve denetime katılımın yeni kamusal alanı olarak sosyal medyaya bir bakış, https://www.umut.org.tr/userfiles/files/Aybek%20Canbek.pdf* Erişim Tarihi: 10.08.2025

Couldry, N. ve Mejias, U. A. (2019). *The Costs of Connection: How Data is Colonizing Life and Appropriating It for Capitalizm*. California: Stanford Universtiy Press.

Çetinkaya, H. H. ve Akçay, M. (2012). Yüz tanıma sistemleri ve uygulama alanları, *Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri*, 1-3 Şubat 2012 Uşak Üniversitesi, https://ab.org.tr/ab12/kitap/cetinkaya_akcay_AB12.pdf Erişim Tarihi: 12.08.2025

Dolgun, U. (2004). Gözetim toplumunun yükselişi: enformasyon toplumundan gözetim toplumuna, *Yönetim Bilimleri Dergisi*, 2(1), 55-74.

Eraslan Uludağ, R. (2019). Gözetim toplumu algısına sanatsal tepkiler, *Ulakbilge Sosyal Bilimler Dergisi*, 43, 867-879.

Foucault, M. (2015*). Büyük Kapatılma,* (F. Keskin, I. Ergüden, Çev.), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Güven, O. Ö. (2014). Gözetim tekniklerinin güç ilişkileri bağlamında dönüşümü ve toplumsal denetim. *Atatürk İletişim Dergisi,* (7), 79-112.

Han, B. C. (2020). *Şiddetin Topolojisi*. (D. Zaptçıoğlu Çev.), İstanbul: Metis.

Hogan, B. (2014). From invisible algorithms to interactive affordances: Data after machine learning. E. Bertino ve S.A. Matei (Ed.), *Roles, Trust and Peputation in Social MediaKnowledge Markets.* Springer, 103-117.

https://thinktech.stm.com.tr/uploads/docs/1635615850_stm-yuz-tanima-sistemleri.pdf? Erişim Tarihi: 29.08.2025.

https://www.mevzuat.gov.tr/mevzuat?MevzuatNo=6698&MevzuatTur=1&MevzuatTertip=5

https://xu-xu.net/xuxu/surveillancesocialcost.pdf Erişim Tarihi: 10.08.2025.

Jones, H. R. (2020). *Discourse Analysis and Digital Surveillance*. In: The Cambridge Handbook of Discourse Studies, Cambridge: Cambridge University Press.

Kalaman, S. (2019). Yeni medya ve dijital gözetim: Türkiye'deki sosyal medya kullanıcıları üzerine bir araştırma, *Yönetim ve Ekonomi,* 26(2), 575-594.

Kaplan, E. D. ve Hegarty, C. (1996). *Understanding GPS: Principles and Applications*, London: Artech House.

Karahisar, T. (2014). Developments in communication technologies and employee privacy in the workplace. *Journal of Media Critiques*, 1(3), 221-234.

Kekül, H., Bircan, H. ve Arsalan, H. (2018). Yüz tanıma uygulamalarında özyüzler ve yapay sinir ağlarının karşılaştırılması, *Uluslararası Yönetim Bilişim Sistemleri ve Bilgisayar Bilimleri Dergisi,* 2(1), 51-59.

Kocaağa, N. ve Lokmanoğlu, E. (2023). Panoptikon'dan dijital gözetim toplumuna yeni medya. M. A. Göngen. (ed.), *Dijital Medya Çalışmaları,* 1-13, Gaziantep: Özgür Yayınları.

Lyon, D. (1994). *The Electronic Eye: The Rise of Surveillence Society*. Minneapolis: University of Minnessota Press.

Lyon, D. (2006). *Gözetlenen Toplum*. (G. Soykan, Çev.). İstanbul: Kalkedon Yayınları

Lyon, D. (2007). National ıd cards: crime-control, citizenship and social sorting. *Policing, 1,* 111-118.

Manokha, I. (2018). Surveillance, panopticism and self-disipline in the digital age, *Surveillance&Society*, 16(2), 219-237.

Marx, G. (2002). "What's new about the "new surveillance"? Classifying for Change and Continuity". *Surveillance & Society*, 1(1), 9-29.

Moore, V. P. (2020). *Data Subjects, Digital Surveillance, aı and The Future of Work*. Brüksel: European Parliamentary Research Service.

Niedzviecki, H. (2010). *Dikizleme Günlüğü*. (G. Gündüç, Çev.), İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Nishnianidze, A. (2024). Surveillance in the digital age, *European Scientific Journal, ESJ*, 20(37), 1-25.

Özdel, G. (2012). Foucault bağlamında iktidarın görünmezliği ve "Panoptikon" ile "İktidarın Gözü" göstergeleri, *The Turkish Online Journal of Design Art and Communicatin.* 2(1), 22-29.

Öztürk, S. (2013). Filmlerde görünürlüğün dönüşümü: Panoptikon, süperpanoptikon, sinoptikon, *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi,* 36, 132-151.

Parçal, C. (2018). Dijital Gözetim: Sosyal medya, *II. Marmara Üniversitesi İletişim Öğrencileri Kongresi,* 1-17. https://www.researchgate.net/publication/349716443

_Dijital_Gozetim_Sosyal_Medya Erişim Tarihi: 14.08.2025

Ragnedda, M. (2011). Social control and surveillance in the society of consumers, *International Journal of Sociology and Antropology*, 3(6), 180-188.

Refika, A. (2025). Dijital panoptikon'un etkisinde bir bağımlılık olarak kendini sergileme kültürü, *Kritik İletişim Çalışmaları Dergisi*, 7(1), 154-179.

Serdar, M. (2023). Transformation of the surveillance society from panpoticon to omnipticon: the case of Black Mirror'episode "Nosedive", *Journal of Society,* 20(53), 398-411.

Şentürk Kara, E. ve Elçiboğa, A. (2017). Yeni dünya düzeninde gözetleme: Araçsal gözetimden sanal gözetime, *Atatürk İletişim Dergisi*, 12, 118-155.

Taşkaya, M. ve Talay, Ö. (2019). Dijital gözetimin pazarlama araçları: Çerezler ve çerez kullanımında "açık rıza", *Akdeniz Üniversitesi İletişim Dergisi*, 31, 356-376.

Tekeli Serdar, E. (2021). İnternet yasası düzenlemeleri bağlamında yeni risk unsuru olarak dijital gözetim ve etik, *İletişim Kuram ve Araştırmaları Dergisi*, 56, 65-78.

Tekergül, M. (2010). *İşyerinde Elektronik Gözetim Uygulamaları*, Yüksek Lisans Tezi, Kadir Has Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Toprak, A., Yıldırım, A., Aygül, E., Binark, M., Börekçi, S. ve Çomu, T. (2009). *Toplumsal Paylaşım Ağı Facebook: "Görülüyorum Öyleyse Varım"*. İstanbul: Kalkedon yayınları.

Turan, H. ve Doğan, H. (2024). Yüz tanıma tabanlı öğrenci takip sistemi, *Türk Bilim ve Mühendislik Dergisi,* 6(1), 1-7.

Türk Dil Kurumu Sözlükleri. https://sozluk.gov.tr/ (12.08.2025).

Utma, S. (2023). Gözetim toplumu ve sosyal medyada gözetimin içselleştirilmesi, *Journal of Social, Humanities and Administrative Sciences,* 9(91), 2276-2783.

Uyanık, G. ve Çelik, T. (2024). Mobil uygulamalar ve veri gözetimi: Türkiye'deki mobil uygulama kullanıcılarının gizlilik endişeleri üzerine bir araştırma. *Gümüşhane Üniversitesi Elektronik Dergisi (e-gifder)*, 12(3), 1532-1557.

Uzak, E. (2022). Panoptikondan omniptikona: Yeni medya ile dönüşen panoptikonun filmlerdeki yansıması, *Universal Journal of History and Culture*, 4(2), 104-129.

Virilio, P. (2003). *Enformasyon Bombası,* (K. Şahin, çev), İstanbul: Metis Yayınları.

Yavuz, Y. (2024). Dijital çağın gözetim paradigması: Omniptikon ve gönüllü gözetim, *International Social Sciences Studıes Journal*, 10(12), 2536-2548).

SOSYAL MEDYA VE SİBER ZORBALIK

Murat BAŞARIR

Kaynakça

Acar, N. (2024). Siber zorbalık ve siber mağduriyet özelinde sosyal medya okuryazarlığı yoksunluğu üzerine bir literatür taraması. *TRT Akademi*, *09*(20), Article 20. https://doi.org/10.37679/trta.1391514

Akdeniz, B. (2024). *Ergenlik döneminde siber zorbalık ile ilişkili bilişsel, duygusal ve sosyal faktörlerin boylamsal olarak incelenmesi*. Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Akgül, G. (2020). Siber zorbalığın nedenleri üzerine kuramsal açıklamalar. *Gelişim Ve Psikoloji Dergisi*, *1*(2), 149-167.

Anderson, C. A., & Bushman, B. J. (2002). Human Aggression. *Annual Review of Psychology*, *53*(1), 27-51. https://doi.org/10.1146/annurev.psych.53.100901.135231

Aydın, H. (2016). Diyanet İşleri Başkanlığı merkez ve taşra teşkilatının sosyal medya kullanımı üzerine bir inceleme. *NWSA Academic Journals*, *11*(3), 203-212. https://doi.org/10.12739/NWSA.2016.11.3.4C0211

Başaran, F. (2006). Bir teknolojik yenilik olarak internetin tarihi: ulusal yenilik sistemi, kamu politikaları ve standartlar. *Kültür ve İletişim*, *9 (2)*(18), Article 18.

Bauman, S. (2013). Cyberbullying: What Does Research Tell Us? *Theory Into Practice*, *52*(4), 249-256. https://doi.org/10.1080/00405841.2013.829727

Bekiari, A., Pachi, V., & Hasanagas, N. (2017). Investigating Bullying Determinants and Typologies with Social Network Analysis. *Journal of Computer and Communications*, *05*(07), 11-27. https://doi.org/10.4236/jcc.2017.57002

Cansu Uludağ, B., & Fidan, S. (2023). Rutin aktiviteler teorisi bağlamında dijitalleşen dünyada siber suç mağdurları. *Habitus toplumbilim dergisi*, *4*(4), 175-210.

Cross, D., Barnes, A., Papageorgiou, A., Hadwen, K., Hearn, L., & Lester, L. (2015). A social–ecological framework for understanding and reducing cyberbullying behaviours. *Aggression and Violent Behavior*, *23*, 109-117. https://doi.org/10.1016/j.avb.2015.05.016

Cyberbullying: What is it and how to stop it | UNICEF. (2025). Cyberbullying: What Is It and How to Stop It. https://www.unicef.org/stories/how-to-stop-cyberbullying

Çelik, T. (2015). Sosyal medyanın bireyler üzerindeki olumsuz etkilerine ilişkin bir örnek: siber. *The Journal of Academic Social Science Studies*, *6*(Number: 36), 343-343. https://doi.org/10.9761/JASSS2832

Dabner, N. (2012). 'Breaking Ground' in the use of social media: A case study of a university earthquake response to inform educational design with Facebook. *The Internet and Higher Education*, *15*(1), 69-78. https://doi.org/10.1016/j.iheduc.2011.06.001

Dedeler Kenar, mERYEM. (2023). *Çevrimiçi video oyunlarında görülen siber zorbalık davranışının duygu düzenleme güçlüğü, öfke/saldırganlık, şiddet, benlik saygısı, depresyon ve intihar ile ilişkisi*. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Demircan, Ü., Işık, M., & Gürhan, N. (2022). Üniversite Öğrencilerinde Sosyal Medya Bağımlılığı ve Siber Zorbalık. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, *11*(2), 596-609. https://doi.org/10.37989/gumussagbil.889889

Dhoray, D. (2023, Ekim 1). *10 types of CyberBullying | CyberSafeTT*. https://cybersafett.com/10-types-of-cyberbullying/

Djuraskovic, O. (2025). Cyberbullying Statistics in 2023 (with Charts): 37 "Key" Facts. *FirstSiteGuide*. https://firstsiteguide.com/cyberbullying-stats/

Eddy Ives, L. S., Huertas Patón, A., Forti Buratti, M. A., Álvarez Pitti, J., Salmerón-Ruiz, M. A., Rodríguez Hernández, P. J., & Real-López, M. (2025). Impact of screen and social media use on mental health. *Anales de Pediatría (English Edition)*, 503909. https://doi.org/10.1016/j.anpede.2025.503909

Guy-Evans, O. (2025, Mayıs 6). Bronfenbrenner's Ecological Systems Theory. *SimplyPsychology*. https://www.simplypsychology.org/bronfenbrenner.html

Hu, S., Lei, W., Zhu, H., & Hsu, C. (2024). Cyberbullying perpetration on social media: A situational action perspective. *Information & Management*, *61*(6), 104013. https://doi.org/10.1016/j.im.2024.104013

Kapcı, E. G. (2004). Bullying type and severity among elementary school students and its relationship with depression, anxiety and self esteem. *Ankara University Journal of Faculty of Educational Sciences (JFES)*, *37*(1), Article 1. https://doi.org/10.1501/Egifak_0000000087

Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media. *Business Horizons*, *53*(1), 59-68. https://doi.org/10.1016/j.bushor.2009.09.003

Kavuk, M. (2016). *Ortaokul ve liselerin siber zorbalık farkındalık profillerinin oluşturulması ve okul paydaşlarına yönelik siber zorbalık farkındalık eğitimi etkililiğinin değerlendirilmesi* [Doktoa Tezi]. Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü.

Kırlı, E. S. D. (2020). Sosyal medya ortamlarında siber zorbalık: lise öğrencilerinin siber zorbalık deneyimlerinin incelenmesi. *Yeni Medya Elektronik Dergisi*, *4*(1), 24-39.

Korkmaz, A. (2025). *Sİiber zorbalık—Küresel bir sorun olarak siber zorbalığı anlamak*. İksad Yayınevi. https://zenodo.org/doi/10.5281/zenodo.14634984

Li, Q. (2007). New bottle but old wine: A research of cyberbullying in schools. *Computers in Human Behavior*, *23*(4), 1777-1791. https://doi.org/10.1016/j.chb.2005.10.005

Li, T. B. Q. (2005). Cyber-harassment: a study of a new method for an old behavior. *Journal of Educational Computing Research*, *32*(3), 265-277. https://doi.org/10.2190/8YQM-B04H-PG4D-BLLH

McLeod, S. (2024, Şubat 13). *Routine activities theory: definition & examples*. https://www.simplypsychology.org/routine-activities-theory.html

Mueller-Coyne, J., Voss, C., & Turner, K. (2022). The impact of loneliness on the six dimensions of online disinhibition. *Computers in Human Behavior Reports*, *5*, 100169. https://doi.org/10.1016/j.chbr.2022.100169

Olweus, D. (1994). Bullying at School Long-term outcomes for the victims and an effective school-based intervention program. İçinde R. Huesmann (Ed.), *Agressive behavior: Current perspectives.* (ss. 97-130). Springer US. https://doi.org/10.1007/978-1-4757-9116-7_5

Olweus, D. (1997). Bully/victimproblems in school: Facts and intervention. *European Journal of Psychology of Education*, *4*, 495-510.

Özçınar, G. B., Özdemir, M., & Korap Özel, E. (2025). Sanal dünyada sessiz çığlık! göçmen üniversite öğrencilerinin siber zorbalık deneyimlerinin incelenmesi: izmir kâtip çelebi üniversitesi örneği. *Eurasian Journal of Media Communication and Culture Studies*, *3*(1), 5-30. https://doi.org/10.69999/emedia.1644459

Pişkin, M. (2002). Okul zorbalığı: tanımı, türleri, ilişkili olduğu faktörler ve alınabilecek önlemler. *Kuram Ve Uygulamada Eğitim Bilimleri Dergisi*, *2*(2), 531-562.

Sadıç, F. (2020). Siber zorbalık. İçinde H. Aydın & F. Yazıcı (Ed.), *Yeni medya çağında popüler dijital sorunlar* (1.basım, ss. 251-283). Nobel akademik yayıncılık.

Suler, J. (2004). The online disinhibition effect. *cyberpsychology & Behavior*, *7*(3), 321-326. https://doi.org/10.1089/1094931041291295

Teng, M., Zou, H., Chen, F., Cao, F., Chen, S., & Zhang, W. (2025). Exploring adolescents' mental health, cyberbullying perpetration, and interpersonal relationships: A latent profile and moderation approach. *Journal of Affective Disorders*, *390*, 119782. https://doi.org/10.1016/j.jad.2025.119782

Tezer, M., & Erçağ, E. (2024). Siber zorbalığa karşı güvenli internet kullanımı. İçinde Ş. Bayzan, A. Gün, & H. İ. Bülbül (Ed.), *Dijitalleşmenin insani boutu* (1.basım, ss. 71-109). Nobel akademik yayıncılık.

TÜİK. (2024). *Hanehalkı bilişim teknolojileri (bt) kullanım araştırması, 2024*. https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Hanehalki-Bilisim-Teknolojileri-(BT)-Kullanim-Arastirmasi-2024-53492

Uludaşdemir, D., & Küçük, S. (2021). Siber Zorbalığın Önlenmesinde Önemli Bir Kavram: Dijital Ebeveynlik ve Pediatri Hemşireliği. *TÜSBAD Türkiye Sağlık Bilimleri ve Araştırmaları Dergisi, 4(3), 54-70 Türkiye Sağlık Bilimleri ve Araştırmaları Dergisi*, *4*(3), 54-70.

Vanderbilt, D., & Augustyn, M. (2010). The effects of bullying. *Paediatrics and Child Health*, *20*(7), 315-320. https://doi.org/10.1016/j.paed.2010.03.008

Willard, N. E. (2007). *Cyberbullying and cyberthreats: Responding to the challenge of online social aggression, threats, and distress*. Research Press.

Yıldırım, İ. (2021). Sosyal medya, dijital bağımlılık ve siber zorbalık ekseninde değişen aile ilişkileri üzerine bir değerlendirme. *Anemon Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *9*(5), Article 5. https://doi.org/10.18506/anemon.892144

Yurdakul, Y. (2020). *Siber zorbalık farkındalık programının ergenlerin siber zorbalığa ilişkin farkındalıklarına ve siber zorbalıkla baş etme becerilerine etkisinin incelenmesi* [Doktora Tezi]. Ankara Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

DİJİTAL ÇAĞDA GELİŞMELERİ KAÇIRMA KORKUSU (FoMO) VE BAŞA ÇIKMA STRATEJİLERİ

Hüsamettin AKAR
Fatma AKAR

Kaynakça

ABC News (22. Temmuz 2012). Fear of missing out: Are you a slave to FoMO? https://abcnews.go.com/health/wellness/fear-missingslavefomo/story?id=16629972&singlePage=true#.T_Tg48015.wF Erişim Tarihi: 07.05.2025

Abel, J. P., Buff, C. L. ve Burr, S. A. (2016). Social media and the fear of missing out: Scale development and assessment. *Journal of Business & Economics Research (JBER)*, *14*(1), 33–44. doi:10.19030/jber.v14i1.9554

Aliçavuşoğlu, Ç. ve Boyraz, E. (2019). Kendimi biliyorum, kork(m)uyorum! Yenilikleri kaçırma korkusu (FoMO) ve sosyal medya bağımlılığında dijital üstbilişin rolü, *International Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR),* 6(33), 682-697.

Altuwairiq, M., Jiang, N. ve Ali, R. (2019). Problematic Attachment to Social Media: Five Behavioural Archetypes. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *16*(12), 2136, doi.org/10.3390/ijerph16122136, Erişim Tarihi: 09.07.2025

Alutaybi, A., McAlaney, J., Arden-Close, E., Stefanidis, A., Phalp, K. ve Ali, R. (2019). Fear of missing out (FoMO) as really lived: Five classifications and one ecology, *The 6th International Conference on Behavioral, Economic, and Socio-Cultural Computing (BESC'19) IEEE,* 28-30th, October 2019, Beijing China. https://eprints.bournemouth.ac.uk/32658/1/Alutaybi%20et%20al%20BESC%202019%20FoMO%20Fear%20of%20Mising%20Out%20as%20Really%20Lived.pdf Erişim Tarihi:09.05.2025

Alutaybi, A., Al-Thani, D., McAlaney, J. ve Ali, R. (2020). Combating fear of missing out (FoMO) on social media: The FoMO-R method, *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 17(17), 1-28. doi.org/10.3390/ijerph17176128 Erişim Tarihi: 10.07.2025

Arabacıoğlu, D. ve Harman, S. (2024). Web of Science veri tabanına dayalı bibliyometrik analiz: Turizm alanında gelişmeleri kaçırma korkusu (FoMO), *Tourism and Recreation*, 6(2), 262-273.

Bakioğlu, F., Ekinci, N. ve Deniz M. (2023). Gelişmeleri kaçırma korkusu (FoMO) ve internet bağımlılığı: bilişsel esnekliğin aracılık rolü üzerine bir araştırma, *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 26, 264-275.

Balcı, Ş. ve Bal, E. (2022). Gelişmeleri kaçırma korkusu (FoMO) ile akıllı telefon bağımlılığı ilişkisinde kullanım süresinin aracılık rolü, *Necmettin Erbakan Üniversitesi Medeniyet ve Toplum Dergisi,* 6(2), 103-118.

Barry, C. T. ve Wong, M. Y. (2020). Fear of missing out (FoMO): A generational phenomenon or an individual difference?, *Journal of Social and Personal Relationships,* 37(2), 2952-2966.

Biber, L. (2020). Sosyal medya, FoMO ve kuşaklar arası farklılaşma, *Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi,* 9(1), 26-43.

Crusius, J., Corcoran, K. & Mussweiler, T. (2022). Social comparison: A review of theory, research, and applications. In D. Chadee (Ed.), *Theories of social psychology,* Wiley, 165-187.

Çelik, F. ve Özkara, B.Y. (2022). Gelişmeleri kaçırma korkusu (FoMO) ölçeği: sosyal medya bağlamına uyarlanması ve psikometrik özelliklerinin sınanması. *Psikoloji Çalışmaları-Studies in Psychology,* 42(1), 71–103.

Çınar, Ç. Y. ve Mutlu, E. (2019). İnternet Bağımlılığının Benlik Saygısı, Dikkat, Gelişmeleri Kaçırma Korkusu, Yaşam Doyumu ve Kişilik Özellikleri ile İlişkisi, *Bağımlılık Dergisi,* 20(3), 133-142.

Demir, S. (2017). *Social comparison as a determinant of self-presentation,* Yayımlanmamış doktora tezi, Orta Doğu Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Desai, M. (2023). The relationship between fear of missing out (FoMO), need to belong (ntb) and social anxiety (sa), *The International Journal of Indian Psychology,* 11(4), 1851-1860.

Dülek, B. ve Yaşar, M. E. (2025). Gelişmeleri kaçırma korkusu (FoMO) marka bağlılığını etkiler mi? Üniversite öğrencileri üzerine amprik bir çalışma, *International 9th Usbilim Education, Economy, Management And Social Sciences Congress,* March 17-19, 2025, Amsterdam/Holland, 56-62.

Elhai, J. D., Ynag, H. ve Montag, C. (2021). Fear of missing out (FoMO): Overview, theoretical underpinnings, and literature review on relations with severity of negative affectivity and problematic technology use, *Brazilian Journal of Psychiatry,* 43(2), 203-209.

Erdoğan, A., Yılmaz, Y. ve Hocaoğlu, Ç. (2021). Modern çağın yeni hastalığı: Gelişmeleri kaçırma korkusu "FoMO" nedir? Bir gözden geçirme, *Cyprus Turkish Journal of Psychiatry & Psychology,* 3(3), 217-222.

Festinger, L. (1954). A theory of social comparison processes. *Human Relations*, 7(2), 117–140. https://www2.psych.ubc.ca/~schaller/528Readings/Festinger1954.pdf Erişim Tarihi: 05.05.2025

Hattingh, M., Dhir, A., Ractham, P., Ferraris, A. ve Yahiaoui, D. (2022). Factors mediating social media-induced fear of missing out (FoMO) and social media fatigue: A comparative study among Instagram and Snapchat users, *Technological Forecasting & Social Change,* (185), 1-14.

Hayran, C. ve Anik, L. (2021). Well-being and fear of missing out (FoMO) on digital content in the time of COVID-19: A correlational analysis among university students. *International Journal of Environmental Research and Public Health,* 18(4), 1-13.

https://sozluk.gov.tr/ Erişim Tarihi: 04 Haziran 2025

https://www.webcitation.org/query?url=http%3A%2F%2Fwww.psycom.net%2Fiadcriteria.html&date=2013-02-06 Erişim Tarihi: 08.06.2025

Hunt, M. G., Marx, R., Lipson, C. ve Young, J. (2018). No more FoMO: Limiting social media decreases loneliness and depression, *Journal of Social and Clinical Psychology,* 37(10), 751-768.

Koole, S. L., Schlinkert, C., Maldei, T. ve Baumann, N. (2019). Becoming who you are: An integrative review of self-determination theory and personality systems interactions theory, *Journal of Personality,* 87(1), 15-36.

Lee, C.-C. ve Chiou, W.-B. (2013). Keep logging in! Experimental evidence showing the relation of affiliation needs to the idea of online social networking, *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking,* 16(6), 419-422.

Lemay, D. J., Doleck, T. ve Bazelais, P. (2019). Self-determination, loneliness, fear of missing out, and academic performance, *Knowledge Management & E-Learning,* 11(4), 485-496.

Li, Z. (2022). Investigating the link between social media use and need to belong, *BCP Education & Psychology,* (7) 466-469.

Luna, K. (2014). https://www.huffpost.com/entry/psychology-of-fomo_n_5079621 Erişim Tarihi 12.07.2025

Maslow, A. H. (1943). A theory of human motivation, *Psychological Review, 50* (4), 370-396.

Muraven, M., ve Baumeister, R. F. (2000). Self-regulation and depletion of limited resources: Does self-control resemble a muscle? *Psychological Bulletin,* 126(2), 247-259. doi.org/10.1037/0033-2909.126.2.247

Özgüven Tayfun, N. ve Gümüştaş, İ. (2025). Gelişmeleri kaçırma korkusu (FoMO) ve akış deneyiminin tüketicilerin online satın alma davranışı üzerine etkisinin analizi, ASOS JOURNAL *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi,* 13(166), 14-28.

Patrick, V. ve Hagtvedt, H. (2012). 'I don't' versus 'I can't': When empowered refusal motivates goal-directed behavior, *Journal of Consumer Research,* 39(2), 371-381. https://papers.ssrn.com/sol3/papers.cfm?abstract_id=2086837 Erişim Tarihi: 10.07.2025

Przybylski, A. K., Murayama, K., DeHaan, C. R. ve Gladwell, V. (2013). Motivational, emotional, and behavioral correlates of fear of missing out, *Computers in Human Behavior,* 29(4), 1841-1848.

Rozgonjuk, D., Sindermann, C., Elhai, J. D. ve Montag, C. (2021). Individual differences in fear of missing out (FoMO): Age, gender, and the big five personality trait domains, facets, and items, *Personality and Individual Differences,* 171, doi.org/10.1016/j.paid.2020.110546

Ryan R. M. ve Deci, E. L. (2000). Self-determination theory and the facilitation of intrinsic motivation, social development, and well-being, *American Psychologist,* 55(1), 68-78.

Ryan, R. M., Ryan, W. S., Di Domenico, S. I. ve Deci, E. L. (2019). The nature and the conditionsof human autonomy and flourishing: Self determination theory and basic psychological needs, içinde Richard M. Ryan (ed), *The Oxford Handbook of Human Motivation,* New York: Oxford University Press, 89-110.

Saliceti, F. (2015). Internet addiction disorder (IAD), *Social and Behavioral Sciences,* 191, 1372-1376.

Sarıtaş, H., Balcı, Ş. ve Solak, E. (2024). Lise öğrencileri arasında FoMO ve sosyal medya bağımlılığı ilişkisinde can sıkıntısının aracılık rolü, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi,* 54, 140-158.

Sayan, N. ve Uslu, A. (2025). Online yeniden satın alma niyetinde FoMO, algılanan kıtlık ve online anlık satın alma davranışının etkisi. *Journal of Research in Business*, 10(1), 1-29.

Setyaningsih. N., Sarjana. W. ve Wardani, N. D. (2023). The correlation between fear of missing out (FoMO) and internet addiction in vocational high school students, Jurnal Psikiatri Surabaya, 12(1), 44-55.

Seu, B. I. (2006). Shameful selves: Women's feelings of inadequacy and constructed facades. *European Journal of Psychotherapy & Counseling, 8*(3), 285-303.

Tanhan, F., Özok, H. İ. ve Tayiz, V. (2022). Gelişmeleri kaçırma korkusu (FoMO): Güncel bir derleme, *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar,* 14(1), 74-85.

Teke, D. ve Yılmaz, T. (2024). Sosyal ortamlardaki gelişmeleri kaçırma korkusu (FoMO) ve ilişkili faktörlerin değerlendirilmesi: Lisans öğrencileri üzerine bir alan araştırması, *Yönetim Bilimleri Dergisi,* 22(51), 1-24.

Türk, F. ve Koçyiğit, B. (2025). The relationship between fear of missing out and loneliness among adolescents in the digital age: The mediating roles of emotion dysregulation and social media addiction, *Malaysian Online Journal of Educational Technology*, *13*(1), 19-36. doi.org/10.52380/mojet.2025.13.1.566

Want, S. C. (2009). Meta-analytic moderators of experimental exposure to media portrayals of women on female appearance satisfaction: Social comparisons as automatic processes, *Body Image,* 6(4), 257-269.

Wortham, J. (2011, April 9). *Feel like a wallflower? Maybe it's your facebook wall.* http://www.nytimes.com/2011/04/10/business/10ping.html Erişim Tarihi: 04 05.2025

SOSYAL MEDYA, SAHTE HABER VE DEZENFORMASYON

Emre Osman OLKUN

Kaynakça

Ackland, R., & Gwynn, K. (2021). Truth and The Dynamics of News Diffusion. R. Greifeneder, M. E. Jaffe, E. J. Neywan, & N. Schwarz içinde, *The Psychology of Fake News* (s. 27-46). London: Routledge.

Alkawaz, M. H., & Khan, S. A. (2020). Use of Fake News and Social Media by Main Stream News Channels of India. *16th IEEE International Colloquium on Signal Processing & its Applications* (s. 93-97). Langkawi, Malaysia: IEEE.

Allcott, H., & Gentzkow, M. (2017). Social Media and Fake News in the 2016 Election. *Journal of Economic Perspectives, 31*(2), 211-236.

Alvi, I., & Saraswat, N. (2021). Motivation Versus Intention of Sharing Fake News Among Social Media Users During the Pandemic – A SEM Model. *Journal of Contemporary Eastern Asia, 20*(2), 40-62.

Axt, J. R., Landau, M. J., & Kay, A. C. (2021). Fake News Attributions as a Source of Nonspecific Structure. R. Greifeneder, M. E. Jaffe, E. J. Neywan, & N. Schwarz içinde, *The Psychology of Fake News* (s. 220-234). London: Routledge.

Balakrishnan, V., Ng, K. K., & Rahim, H. A. (2021). To Share or Not to Share – The Underlying Motives of Sharing Fake News Amidst the COVID-19 Pandemic in Malaysia. *Technology in Society*(66), 1-11.

Dang, H. L. (2021). Social Media, Fake News, and the COVID-19 Pandemic: Sketching the Case of Southeast Asia. *Austrian Journal of South-East Asian Studies, 14*(1), 37-57.

Fadhila, S., Nisa, Y. F., Nihayah, Z., Hayat, B., Syani, P. A., & Adelina, R. (2021). Perceived Accuracy of Fake News on Social Media. *The 9th International Conference on Cyber and IT Service Management* (s. 1-7). Bengkulu: IEEE.

Furini, M., Mirri, S., Montangera, M., & Prandi, C. (2020). Untangling Between Fake-News and Truth in Social Media to Understand the Covid-19 Coronavirus. *2020 IEEE Symposium on Computers and Communucations (ISCC)* (s. 1-6). Reennes, France: IEEE.

Gimpel, H., Heger, S., Olenberger, C., & Utz, L. (2021). The Effectiveness of Social Norms in Fighting Fake News on Social Media. *Journal of Management Information Systems, 38*(1), 196-221.

Heekeren, M. V. (2020). The Curative Effect of Social Media on Fake News: A Historical Re-evaluation. *Journalism Studies, 21*(3), 306-318.

Jaffe, M. E., & Greifneder, R. (2021). Can That Be True Or Is It Just Fake News? R. Greifeneder, M. E. Jaffe, E. J. Neywan, & N. Schwarz içinde, *The Psychology of Fake News* (s. 115-130). London: Routledge.

Linden, S. v., & Roozenbeek, J. (2021). Psychological Inoculation Against Fake News. R. Greifeneder, M. E. Jaffe, E. J. Neywan, & N. Schwarz içinde, *The Psychology of Fake News* (s. 149-169). London: Routledge.

Marsh, E. J., & Stanley, M. L. (2021). False Beliefs. R. Greifeneder, M. E. Jaffe, E. J. Neywan, & N. Schwarz içinde, *The Psychology of Fake News* (s. 131-146). London: Routhedge.

Newman, E. J., & Zhang, L. (2021). Truthiness. R. Greifeneder, M. E. Jaffe, E. J. Newman, & N. Schwarz içinde, *The Psychology of Fake News* (s. 90-114). London: Routledge.

Olkun, E. O. (2022). Dijitalleşmenin Haber Üzerindeki Olumsuz Etkileri: Sosyal Medyada Yalan/Sahte Haber Sorunu. Ö. Silsüpür içinde, *Dijital İletişim Fırsatlar ve Tehditler* (s. 151-165). Konya: Eğitim Yayınevi.

Olkun, E. O. (2023). Dijital Medya Okuryazarlığı. F. B. Aydın Varol içinde, *21. Yüzyılda Okuryazarlık ve İletişim* (s. 153-174). Konya: Literatürk.

Oyserman, D., & Dawson, A. (2021). Your Fake News, Our Facts. R. Greifeneder, M. E. Jaffe, E. J. Neywan, & N. Schwarz içinde, *The Psychology of Fake News* (s. 173-195). London: Routhedge.

Popescu, M. M. (2020). Media Literacy Tools in Combating Disinformation and Fake News in Social Media. *Bulletin of the Transilvania University of Braşov Series VII: Social Sciences, 13*(1), 103-112.

Schwarz, N., & Jalbert, M. (2021). When (Fake) News Feels True. R. Greifeneder, M. E. Jaffe, E. J. Newman, & N. Schwarz içinde, *The Psychology of Fake News* (s. 73-89). London: Routledge.

Shen, C., Kasra, M., Pan, W., Bassett, G. A., Malloch, Y., & O'Brien, J. F. (2019). Fake Images: The Effects of Source, Intremediary, and Digital Media Literacy on Contextual Assessment of Image Credibility Online. *New Media & Society*, *21*(2), 438-463.

Şen, A. F. (2022). *Medya, Siyaset ve Demokrasi.* Ankara: Kilit Yayınları.

Yerlikaya, T., & Toker Aslan, S. (2020). Social Media and Fake News in the Post-Truth Era: The Manipulation of Politics in the Election Process. *Insight Turkey*, *22*(2), 177-196.

YAPAY ZEKA SOSYAL MEDYADA: SOSYAL TEKNOLOJİLERİN TEHLİKELİ ORTAKLIĞI

Hamide SARITAŞ

Kaynakça

AA. (2025, Temmuz 9). *Yapay Zeka Uygulaması Grok'un Paylaşımları Hakkında Soruşturma Başlatıldı*. Eylül 19, 2025 tarihinde Anadolu Ajansı: https://www.aa.com.tr/tr/gundem/yapay-zeka-uygulamasi-grokun-paylasimlari-hakkinda-sorusturma-baslatildi/3625624 adresinden alındı

Abbasi, M. M., Rasheed, M. R., & Azmat, S. (2025). Leveraging Artificial Intelligence to Write Strategic Content on Social Media Platforms: A Tool-Based Approach. *Pakistan Social Sciences Review, 9*(3), 410-420. doi:https://doi.org/10.35484/pssr.2025(9-III)34

Afreen, J., Mohaghegh, M., & Doborjeh, M. (2025). Systematic Literature Review On Bias Mitigation İn Generative AI. *AI and Ethics*(5), 4789–4841.

Ahmed, I., & Sharma, R. (2023). Impact of Social Media on Society: A Review Study. *Journal of Management (JOM), 10*(2), 24-32.

Bail, C. A. (2014). The Cultural Environment: Measuring Culture with Big Data. *Theory and Society*, 465-482.

Bal, E. (2024). Sosyal Medyada Dezenformasyon: Yapay Zeka Fırsat mı, Tehdit mi? Y. Adıgüzel, & M. Bostancı içinde, *Dijital İletişimi Anlamak-5* (s. 8-23). Konya: Palet Yayınları.

BBC. (2024, October 23). *Man Jailed Over Deepfakes of Women and Children*. Semptember 12, 2025 tarihinde BBC News: https://www.bbc.com/news/articles/c5y3820nq7zo.amp?utm adresinden alındı

Beyari, H., & Hashem, T. (2025). The Role of Artificial Intelligence in Personalizing Social Media Marketing Strategies for Enhanced Customer Experience. *Behavioral Sciences, 15*(5), 1-21. doi:https://doi.org/10.3390/bs15050700

Bokolo, B. G., & Liu, Q. (2024). Artificial Intelligence in Social Media Forensics: A Comprehensive Survey and Analysis. *Electronics, 13*(9), 1-24. doi:https://doi.org/10.3390/electronics13091671

Cadwalladr , C., & Graham-Harrison, E. (2018, Marc 17). *Revealed: 50 Million Facebook Profiles Harvested for Cambridge Analytica in Major Data Breach*. Semptember 19, 2025 tarihinde The Guardian: https://www.theguardian.com/news/2018/mar/17/cambridge-analytica-facebook-influence-us-election adresinden alındı

Calvo, R. A., Peters, D., & Ryan, R. M. (2018). Supporting Human Autonomy in AI systems. *Australian Council of Learned Academies (ACOLA)*, 1-8. https://acola.org/wp-content/uploads/2019/07/acola-ai-input-paper_human-autonomy-in-ai-systems_calvo-peters-ryan.pdf adresinden alındı

Cartwright, B., Frank, R., Weir, G., & Padda, K. (2022). Detecting And Responding to Hostile Disinformation Activities on Social Media Using Machine Learning and Deep Neural Networks. *Neural Computing and Applications, 34*, 15141–15163.

Davis, J. L. (2016). Social Media. G. Mazzoleni içinde, *The International Encyclopedia of Political Communication* (s. 1-8). Nex York: John Wiley & Sons.

Devlin, J., Chang , M.-W., & Kristina, K. L. (2019). BERT: Pre-training of Deep Bidirectional Transformers for Language Understanding. *Computation and Language*. doi:https://doi.org/10.48550/arXiv.1810.04805

Dhavaleshwar, S. B. (2024). Innovative Marketing In The Digital Age: The Power Of AI, Personalization, And Social Media. *Educational Administration Theory and Practice journal, 30*(1), 3677-3684. doi:http://dx.doi.org/10.53555/kuey.v30i1.7415

Fang, C. M., Liu, A. R., Danry, V., Lee, E., Chan, S. W., Pataranutaporn, P., . . . Agarwal, S. (2025). How AI and Human Behaviors Shape Psychosocial Effects of Chatbot Use: A Longitudinal Randomized Controlled Study. *Human-Computer Interaction*, 1-50. doi:https://doi.org/10.48550/arXiv.2503.17473

Gillespie, T. (2018). *Custodians of the Internet: Platforms, Content Moderation, and the Hidden Decisions That Shape Social Media.* London: Yale University Press.

Glosh, M., & Arunachalam, T. (2021). Introduction to Artificial Intelligence. S. G. KG Srinivasa içinde, *Artificial Intelligence for Information Management: A Healthcare Perspective* (s. 23-44). Londra: Springer Nature Singapore Pte Ltd.

Hermann , E., & Puntoni, S. (2024). Artificial İntelligence and Consumer Behavior: From Predictive to Generative AI. *Journal of Business Research, 180*. doi:https://doi.org/10.1016/j.jbusres.2024.114720

Kaçar, İ. (2025, Haziran 8). *Uzmanlardan "Yapay Zeka" Ve "Deepfake"Le Siber Zorbalık Uyarısı*. Eylül 17, 2025 tarihinde Anadolu Ajansı: https://www.aa.com.tr/tr/yapay-zeka/uzmanlardan-yapay-zeka-ve-deepfakele-siber-zorbalik-uyarisi/3591446?utm adresinden alındı

Krajčovič, P. (2024). The Impact of Artificial Intelligence on Social Media. *European Conference on Social Media, 11*(1), 103-110. doi:http://dx.doi.org/10.34190/ecsm.11.1.2237

Kuruca, Y., Üstüner, M., & Şimşek, I. (2022). Dijital Pazarlamada Yapay Zekâ Kullanımı: Sohbet Robotu (Chatbot). *Medya ve Kültür Degisi, 2*(1), 88-113.

L'Heureux, A., Grolinger, K., Elyamany, H. F., & Capretz, M. A. (2017). Machine Learning With Big Data: Challenges and Approaches. *IEEE Access, 5*, 7776–7797. doi:https://doi.org/10.1109/ACCESS.2017.2696365

Liu, Y., Shen, X., Zhang, Y., Wang, Z., Tian, Y., Dai, J., & Cao, Y. (2024). A Systematic Review of Machine Learning Approaches for Detecting Deceptive Activities on Social Media: Methods, Challenges, and Biases. *arXiv*, 1-53. doi:https://doi.org/10.1007/s41060-025-00850-8

Madanoğlu, Ö. F. (2024, Temmuz 17). *Sosyal Medya Algoritmaları, Popüler Ayrımcı İçeriklerin Daha Fazla Yayılmasına Kar Amacıyla İzin Veriyor*. Eylül 18, 2025 tarihinde Anadolu Ajansı: https://www.aa.com.tr/tr/dosya-haber/sosyal-medya-algoritmalari-populer-ayrimci-iceriklerin-daha-fazla-yayilmasina-kar-amaciyla-izin-veriyor/3277482?utm adresinden alındı

Mohamed, E. A., Osman, M. E., & Mohamed, B. A. (2024). The Impact of Artificial Intelligence on Social Media Content. *Journal of Social Sciences, 20*(1), 12-16. doi:https://doi.org/10.3844/jssp.2024.12.16

Muralidharan, S. (2024). Impact of AI on Personalised Targeting in Social Media Advertising. *Journal of Informatics Education and Research, 4*(2), 621-634. doi:https://doi.org/10.52783/jier.v4i2.815

Othman, A. (2025). The Face They Took: AI, Social Media, and the Loss of Bodily Autonomy in the Digital Realm. *Asia e University*. doi:https://doi.org/10.13140/RG.2.2.30109.22243

Pan, P., & Ding, T. (2018). Automatically Infer Human Traits and Behavior from Social Media Data. *Social and Information Networks*. doi:https://doi.org/10.48550/arXiv.1804.04191

Pedreschi, D., Pappalardo, L., Ferragina, E., Baeza-Yates, R., Barabási, A.-L., Dignum, F., . . . Vespignani, A. (2023). Human-AI Coevolution. *arXiv*(1). doi:https://doi.org/10.48550/arXiv.2306.13723

Pellert, M., Lechner, C. M., Wagner, C., Rammstedt, B., & Strohmaier, M. (2024). AI Psychometrics: Assessing the Psychological Profiles of Large Language Models Through Psychometric Inventories. *Perspectives on Psychological Science, 19*(5), 808-826. doi:https://doi.org/10.1177/17456916231214460

Praveenadevi, D., Akash, A., Reddy, T. T., Venka, K., & Parohit, J. (2024). The Impact of Artificial Intelligence on Social Media. *International Journal of Research PublicationandReviews, 5*(11), 2388-2390. doi:https://doi.org/10.55248/gengpi.5.1124.3241

Sadiku , M. N., Ashaolu, T. J., Ajayi-Majebi, A., & Musa, S. M. (2021). Artificial Intelligence in Social Media. *International Journal of Scientific Advances, 2*(1), 15-20.

Saheb, T., Sidaoui, M., & Schmarzo, B. (2024). Convergence of Artificial İntelligence With Social Media: A Bibliometric & Qualitative Analysis. *Telematics and Informatics Reports, 14*, 1-14. doi:https://doi.org/10.1016/j.teler.2024.100146

Sarı, E. (2025). Sosyal Medyada Dezenformasyonla Mücadelede Yapay Zekâ: Olanaklar ve Sınırlılıklar. *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*(67), 49-61.

Sato, M. (2024, April 3). *Meta's AI İmage Generator Can't İmagine An Asian Man With A White Woman*. Sempember 18, 2025 tarihinde The Verge: https://www.theverge.com/2024/4/3/24120029/instagram-meta-ai-sticker-generator-asian-people-racism adresinden alındı

Sato, M. (2024, November 14). *Pro-Harris Tiktok Felt Safe in An Algorithmic Bubble — Until Election Day*. The Verge: https://www.theverge.com/2024/11/14/24295814/kamala-harris-tiktok-filter-bubble-donald-trump-algorithm adresinden alındı

Satpathy, S., & Patnaik, S. (2021). Role of Artificial Intelligence in Social Media and Human Behaviourand. *International Journal of Engineering and Advanced Technology (IJEAT), 11*(1), 207-210.

Sayın, E. (2025, Mayıs 30). *Deepfake, Çocukların Dijital Güvenliğini Tehdit Ediyor*. Eylül 17, 2025 tarihinde TRT Haber: https://www.trthaber.com/haber/cocuk/deepfake-cocuklarin-dijital-guvenligini-tehdit-ediyor-909000.html adresinden alındı

Shead, S. (2022, May 24). *U.S. firm Clearview A.I. Fined For İllegally Collecting İmages of Brits' Faces*. Semptember 20, 2025 tarihinde CNBC: https://www.cnbc.com/2022/05/23/clearview-ai-fined-for-illegally-storing-images-of-brits-faces.html?utm adresinden alındı

Singh, P., Verma, A., Vij, S., & Thakur, J. (2023). Implications & Impact of Artificial Intelligence in Digital Media: With Special Focus on Social Media Marketing. *E3S Web of Conferences 399*, 1-13. doi:doi.org/10.1051/e3sconf/202339907006

Söğütlüler, T. (2025). Deepfake Manipulation on Social Media: A Case Study of Fraudulent Activities in Türkiye. *Intermedia International E-journal, 12*(22), 237-265. doi:https://doi.org/10.56133/intermedia.1614843

Stahl, B. C. (2021). *Artificial Intelligencefor a Better Future "An Ecosystem Perspective on the Ethics of AI and Emerging Digital Technologies"*. UK: Springer.

Sweney, M. (2023, October 6). *UK Data Watchdog İssues Snapchat Enforcement Notice over AI Chatbot*. Semptember 19, 2025 tarihinde The Guardian: https://www.theguardian.com/technology/2023/oct/06/snapchat-enforcement-notice-my-ai-chatbot-uk-data-watchdog?utm adresinden alındı

Taha, S., & Abdallah, R. A.-Q. (2025). Leveraging Artificial Intelligence in Social Media Analysis: Enhancing Public Communication Through Data Science. *Journal Media, 6*(3). doi:https://doi.org/10.3390/journalmedia6030102

Taherdoost, H. (2023). Enhancing Social Media Platforms with Machine Learning Algorithms and Neural Networks. *Algorithms, 16*(6), 1-17. doi:https://doi.org/10.3390/a16060271

Tiryaki, E. Y., & Özgen, E. (2024). Sosyal Dinleme Platformu Kullanımının Dijital Halkla İlişkiler Alanına Sağlayabileceği Katkılar: Sprinklr Örneği. *Intermedia International e-Journal, 11*(21), 159-181. doi:doi: 10.56133/intermedia.1475347

TRTHaber. (2018, Nisan 6). *Facebook'taki Veri Skandalından Yaklaşık 235 Bin Türk Etkilendi*. Eylül 19, 2025 tarihinde TRT Haber: https://www.trthaber.com/haber/gundem/facebooktaki-veri-skandalindan-yaklasik-235-bin-turk-etkilendi-359113.html adresinden alındı

Varan, G. (2025). Hakikat Sonrası Uçurumda Yön Bulmak: Sentetik Medya ve Yapay Zekanın İkili Kullanım İkilemi. *Yeni Medya Dergisi*(18), 522-529.

Wakefield, J. (2023, Eylül 14). *BBC Türkçe*. Eylül 16, 2025 Tarihinde 'Bilimsel İçerik' Adı Altında Hazırlanan Yapay Zeka Videoları, Çocukları Hedef Alıyor: https://www.bbc.com/turkce/articles/ckrlp8p7kd2o?utm adresinden alındı

Yeşilkaya, N. (2022). Yapay Zekaya Dair Etik Sorunlar. *Şarkiyat İlmi Araştırmalar Dergisi, 14*(3), 948-963.

DİJİTAL MEDYA
VE MAHREMİYET GÖRÜNÜMLERİ ÜZERİNE BİR DEĞERLENDİRME

Uğur ÇAĞLAK

Kaynakça

Bauman, Z. ve Lyon, D. (2013), Akışkan Gözetim, Çev.: Elçin Yılmaz, İstanbul: Ayrıntı Yayınları

Северухин, В. А. (2020). Problems of Protecting the Right to Privacy in the Context of Digitalization, *2*(38). doi:10.25688/2076-9113.2020.38.2.09

Chesnokova, L. V. (2024). Transformation of Information Privacy in the Modern Digital Society. *Общество: Философия, История, Культура*. doi:10.24158/fik.2024.5.17

Çağan, K. (2018), Postmodern Toplumda Dijital Dönüşüm, Sosyoloji Divanı, 6(11), 27-58.

Debord, G. (2012). Gösteri Toplumu ve Yorumlar. Çev. Ayşen Ekmekçi ve Okşan Taşkent, Ayrıntı Yayınları: İstanbul.

Dienlin, T. ve Breuer, J. (2022). No Title. *Journal of Media Psychology*, *35*(3). doi:10.1027/1864-1105/a000357

Foucault, M. (1992). Hapishanenin doğuşu. (Çev: M. A. Kılıçbay). Ankara: İmge Kitabevi.

Goffman, E. (2009). Günlük Yaşamda Benliğin Sunumu (B. Cezar, Çev.). Metis Yayınları, İstanbul.

Han, B, C. (2017). Şeffaflık Toplumu. İstanbul: Metis Yayınları

Jonathan, G. M., Gebremeskel, B. K. ve Yalew, S. D. (2020). Privacy and Security in the Digitalisation Era. *2020 11th IEEE Annual Information Technology, Electronics and Mobile Communication Conference (IEMCON)* içinde (ss. 837–844). Vancouver, BC, Canada. doi:10.1109/IEMCON51383.2020.9284952.

Niedzviecki, H. (2011). Dikizleme Günlüğü Kendimizi ve Komşularımızı Gözetlemeyi Niçin Bu Kadar Sevdik?, Gökçe Gündüç (Çev.). İstanbul: Ayrıntı.

Ostanina, E. ve Titova, E. (2023). Legitimate Expectations of Privacy in the Era of Digitalization. *BRICS Law Journal*, *10*(1), 109–125. doi:10.21684/2412-2343-2023-10-1-109-125

Payauis, T. (2024). Digital Privacy, Problems of Personal Data Protection In The Era Of Digitalization. *nauka.me.*, (2). doi:10.18254/S241328880032985-7

Qu, Y. (2024). Privacy Protection in the Digital Age: Challenges and Strategies. *Transactions on Social Science, Education and Humanities Research*, *12*, 227–234. doi:10.62051/cn9t7b17

Romansky, R. (2024). Globalization and Informatization in the Digital Society and the Impact on Privacy. *Preprints*, 2024071350. doi:10.20944/preprints202407.1350.v1

Yavuz, Y. (2024). "Dijital Çağın Gözetim Paradigması: Omniptikon ve Gönüllü Gözetim" International Social Sciences Studies Journal, (e-ISSN:2587-1587) Vol:10, Issue:12; pp:2536-2548. DOI: https://doi.org/10.5281/zenodo.145 69763

SOSYAL MEDYA VE ALGI YÖNETİMİ

Mustafa KARA

Kaynakça

Agbedo, C. U., & Krisagbedo, E. C. (2014). Lying honestly for government: Linguistic manipulation as disinformation strategy in Nigeria. Innovare Journal of Social Sciences, 2(4), 16–27.

Akyıldız, M. (2023). Yalan haber ve dezenformasyonun sosyal medyada yayılımı: Kahramanmaraş depreminin HAARP silahı olduğu iddiası. Türkiye Medya Akademisi Dergisi, 3(6), 523–543.

Allcott, H., & Gentzkow, M. (2017). Social media and fake news in the 2016 election. Journal of Economic Perspectives, 31(2), 211–236.

Anadolu Ajansı. (2025, 8 Mayıs). *Sosyal medya kullanıcısı sayısı 58,5 milyona ulaştı.* Anadolu Ajansı. https://www.aa.com.tr/tr/gundem/sosyal-medya-kullanicisi -sayisi-58-5-milyona-ulasti/3560857

Arğın, E. (2021). Algı, sosyal algı ve algı yönetiminin sosyal medyada kullanımı. İçinde S. Kurnaz (Ed.), Algı, sosyal algı ve algı yönetiminin sosyal medyada kullanımı (ss. 5–121). IKSAD Publishing House. ISBN: 978-625-8423-33-4.

Arslan, Ş. (2022). Sosyal medya ve dezenformasyon tehdidinde gazetecilik. Aksaray İletişim Dergisi, 4(2), 107–134.

Aslan, M. N. (2015). Sosyal medyada algı yönetimi. Academic Journal of International Multilingual Researchers, 1(2), 69–81.

Aydın, A. F. (2024). Sosyal medyada propaganda ve algı yönetimi: İsrail-Filistin Savaşı örneği. Ombudsman Akademik Dergisi (Özel Sayı 2 – Gazze), 65-99. Kamu Denetçiliği Kurumu Yayınları.

Ayhan, A. & Çakmak, F. (2018). Türkiye'ye yönelik algı operasyonlarının dijital medyaya yansımaları. Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi (AKİL), (30), 11-35.

Ayhan, A., & Erkan, G. (2018). Siyasal iletişimde dezenformasyon ve sosyal medya: Bir doğrulama platformu olarak Teyit.org. Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi (AKİL), (30), 201–223.

Bakan, İ., & Kefe, İ. (2012). Kurumsal Açıdan Algı ve Algı Yönetimi. Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 2(1), 19-34.

Bastos, M. T., & Mercea, D. (2017). The Brexit botnet and user-generated hyperpartisan news. Social Science Computer Review. Advance online publication.

Batur, A., & Bostancı, M. (2022). Rusya-Ukrayna savaşının algı yönetimi ve dijital diplomasi bağlamında Türkiye'ye yansımaları. İletişim ve Diplomasi, 9, 123–146.

Bessi, A., & Ferrara, E. (2016). Social bots distort the 2016 U.S. Presidential election online discussion. First Monday, 21(11).

Beyaz Özbey, İ. (2022). Dijitalleşme, sosyal medya ve risk toplumu. İmgelem Dergisi, 6(10), 141–158.

Bovet, A., & Makse, H. A. (2019). Influence of fake news in Twitter during the 2016 U.S. presidential election. Nature Communications, 10(1), 7–17.

Bozkanat, E. (2021). Algı yönetimi ve propaganda: Nazi Almanyası üzerinden bir değerlendirme. Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi, 16(55), 74–94.

Boztepe Taşkıran, H. (2021). Markalar açısından algı yönetimi nedir, ne değildir? İçinde M. Şengöz (Ed.), Algı yönetimi (s. 269–270). Nobel Akademik Yayıncılık.

Broda, E., & Strömbäck, J. (2024). Misinformation, disinformation, and fake news: Lessons from an interdisciplinary, systematic literature review. Annals of the International Communication Association, 48(2), 139–166.

Cabıoğlu, M. T., & İşeri, S. Ö. (2015). Methodological approach in perception management. Open Access Library Journal, 2, e1699.

Callamari, P., & Reveron, D. (2003). China's use of perception management. International Journal of Intelligence and CounterIntelligence, 16(1), 1–15.

Ceng, E. (2018). Algı yönetimi aracı olarak Twitter kullanımına ilişkin siyasal bir analiz. Erciyes İletişim Dergisi, 5(4), 663–689.

Cha, J. (2024). Predictors of the credibility of social media as a news outlet: An examination of the influences of social media contacts, source perceptions, and media use. International Journal on Media Management, 26(1–2), 68–93.

Cinelli, M., De Francisci Morales, G., Galeazzi, A., Quattrociocchi, W., & Starnini, M. (2021). The echo chamber effect on social media. Proceedings of the National Academy of Sciences (PNAS), 118(9), e2023301118.

Çakmak, F. (2021). Siyasal iletişimde algı yönetimi. İçinde M. Şengöz (Ed.), Algı yönetimi (s. 203–218). Nobel Akademik Yayıncılık.

Çelebi, E. (2020). Sosyal medya iletişiminin kurumsal itibar algısı üzerindeki rolü. Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (41), 108–118.

Çokluk, N. (2021). Sayılarla ikna etme sanatı: Algı yönetimi ve manipülasyon aracı olarak kamuoyu araştırmaları. İçinde M. Şengöz (Ed.), Algı yönetimi (s. 219–234). Nobel Akademik Yayıncılık.

DataReportal. (2025). *Digital 2025: Turkey.* https://datareportal.com/reports/digital-2025-turkey

Dearth, D. H. (2002). Shaping the information space. Journal of Information Warfare, 1(3), 1–15.

Derman, G. S. (2021). Perception management in the media. International Journal of Social and Economic Sciences, 11(1), 64–78.

Dervish, E. G. (2023). Perception management in social media. Humanities & Natural Sciences Journal (HNSJ), 4(3), 586–596.

Eren, V., & Aydın, A. (2014). Sosyal medyanın kamuoyu oluşturmada rolü ve muhtemel riskler. KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi, 16(Özel Sayı I), 197–205.

Erkan, G. (2021). Siyasal iletişimde dezenformasyon ve sosyal medya: Bir doğrulama platformu olarak Teyit.org. İçinde M. Şengöz (Ed.), Algı yönetimi (ss. 203–220). Nobel Akademik Yayıncılık.

Ferrara, E. (2015). Manipulation and abuse on social media. SIGWEB Newsletter (Spring 2015), 1–9. Association for Computing Machinery (ACM).

Geneş, M., & Taydaş, O. (2024). Dezenformasyon ile algı yaratmak ve bilgi kontrolü: İsrail–Filistin savaşı örneği. İletişim ve Diplomasi, 12, 5–24.

Gökçe, A. F. (2021). Terör ve güvenlik algısında yeni paradigmalar. İçinde M. Şengöz (Ed.), Algı yönetimi (s. 365–380). Nobel Akademik Yayıncılık.

Göksu, O. (2021). Algı yönetimi ve siyasal iletişim. İçinde M. Şengöz (Ed.), Algı yönetimi (s. 185–202). Nobel Akademik Yayıncılık.

Ishengoma, F. R. (2014). Online social networks and terrorism 2.0 in developing countries. International Journal of Computer Science and Network Security, 14(12), 1–10.

Işık, E., & Poyraz, E. (2023). Algı yönetimi bağlamında sosyal medya: Terörizmle mücadelede Türkiye örneği. HAK-İŞ Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi, 12(34), 427–451.

Jancey, J., Crawford, G., Bowman, E., Wolf, K., Leaver, T., Bialous, S., & McCausland, K. (2024). Perceptions of social media harms and potential management strategies: Vaping case study. BMC Public Health, 24, Article 876.

Kandemir, E. (2023). Küreselleşme sürecinde yeni medya ve sosyal medya: Güvenilir bilgiye ulaşmak. İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi, (62), 84–96.

Keskin, S., & Sönmez, M. F. (2015). Liderler ve takipçileri: Siyasi parti liderlerinin Twitter performansları ve takip ilişkisi. Selçuk İletişim, 9(1), 339–362.

Kınacı, S. (2011). Türkiye'de polis algısı ve algılama yönetimi: Bir alan araştırması (Yayımlanmamış doktora tezi). Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Klausen, J. (2015). Tweeting the jihad: Social media networks of Western foreign fighters in Syria and Iraq. Studies in Conflict & Terrorism, 38(1), 1–22.

Koçyiğit, A., Kutlu, M., & Darı, A. B. (2024). Yeni medya çağında kültürel diplomasi: Etkileşim, imaj ve algı yönetimi. Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (AEÜSBED), 10(3), 708–727.

Le Monde. (2025, 29 Ağustos). *At Gaza's border, influencers broadcast Israeli propaganda. Le Monde.* https://www.lemonde.fr/en/international/article/2025/08/29/at-gaza-s-border-influencers-broadcast-israeli-propaganda_6744833_4.html

McCombs, M. E., & Shaw, D. L. (1972). The agenda-setting function of mass media. Public Opinion Quarterly, 36(2), 176–187.

Mustafa, H., Luczak-Roesch, M., & Johnstone, D. (2025). Conceptualizing the evolving nature of computational propaganda: A systematic literature review. Annals of the International Communication Association, 49(1), 45–60.

Özçağlayan, M., & Apak, D. (2017). Soğuk Savaş yıllarında algı yönetimi, haber ve propaganda ilişkisi. Marmara İletişim Dergisi, (28), 107–130.

Özer, M. A. (2012). Bir modern yönetim tekniği olarak algılama yönetimi ve iç güvenlik hizmetleri. Karadeniz Araştırmaları, (33), 147–180.

Özgür, Ö. F. (2024). Algı yönetimi bağlamında X platformunun dezenformasyonla mücadelede bir araç olarak kullanımı: Dezenformasyonla Mücadele Merkezi örneği. İletişim ve Diplomasi, (13), 5–27.

Saraçaydın, M. (2020). Kişisel imaj yönetimi bağlamında sosyal medyanın kullanımı. ANASAY Dergisi, (11), 149–170.

Scheufele, D. A. (1999). Framing as a theory of media effects. Journal of Communication, 49(1), 103–122.

Serin, E., & Ünlü, S. (2024). Sosyal medya çağının salgını bilgi dezenformasyonu: Twitter üzerinden 6 Şubat Kahramanmaraş depremi hakkında bir değerlendirme. İletişim ve Toplum Araştırmaları Dergisi, 4(1), 1–16.

Shahbazi, M., & Bunker, D. (2024). Social media trust: Fighting misinformation in the time of crisis. International Journal of Information Management, 77, Article 102780.

Şengöz, A., & Eroğlu, E. (2017). Örgütlerde sosyal medya kullanımı: Sosyal medya algıları, amaçları ve kullanım alışkanlıkları. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-GIFED), 3(2), 503–524.

Şengöz, M. (2024). Sosyal medyanın demokratik seçimlerde algı yönetimi üzerindeki rolü. Novus Orbis: Journal of Politics and International Relations, 6(2), 247–267.

Topbaş, H., & Işık, U. (2014). Kurgu ile gerçeklik arasında Gezi Parkı eylemleri ve sosyal medya. Birey ve Toplum Sosyal Bilimler Dergisi, 4(7), 197–225.

Tosyalı, H., & Sütcü, C. S. (2019). Türkiye'de sosyal medya üzerinden siyasal propaganda yapmak: 2018 Cumhurbaşkanı seçimi örneği. Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi, 14(51), 61–89.

Tunç, A., & Atılgan, A. (2017). Algı üzerine kurulu yönetsel bir anlayış: Algı'nın yönetimi. International Journal of Disciplines Economics & Administrative Sciences Studies, 3(3), 228–238.

Türk, M. S. (2015). Medyanın gerçeklik inşası ve gerçeklik algısı. Siyaset ve Kültür Dergisi, (2), 9–30.

Utma, S. (2018). Dijital çağda medyanın psikolojik gücü: Algı yönetimi perspektifinden kuramsal bir değerlendirme. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 22(Aralık Özel Sayı), 2903–2913.

We Are Social. (2025). *Digital 2025: The essential guide to the global state of digital*. https://wearesocial.com/us/blog/2025/02/digital-2025-the-essential-guide-to-the-global -state-of-digital/

Woolley, S. C., & Howard, P. N. (2017). Computational propaganda worldwide: Executive summary (Working Paper No. 2017.11). Oxford, UK: Project on Computational Propaganda, Oxford Internet Institute, University of Oxford.

Yıldırım, A. (2021). Dijital iletişim bağlamında sosyal medyada algı yönetimi: Sahte hesaplar, trollük ve manipülasyon üzerine bir değerlendirme. İçinde M. Şengöz (Ed.), Algı yönetimi (s. 255–272). Nobel Akademik Yayıncılık.

SOSYAL MEDYANIN ÇELİŞKİLİ YÜZÜ: POLİTİZASYON UMUDUNDAN DEPOLİTİZASYON GERÇEĞİNE

Enes BAL

Kaynakça

Akar, H., & Sarıtaş, H. (2024). Sosyal medyada siyasal bilgilenme ve siyasal katılma: 14 Mayıs 2023 seçimleri üzerine bir saha araştırması. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi, 12*(3), 1773–1811. https://doi.org/10.19145/e-gifder.1504927

Al-Zaman, M. S. (2025). Do the reasons for social media censorship vary across political regimes and social media platforms? *Communication Reports, 38*(2), 91–104. https://doi.org/10.1080/08934215.2024.2432320

Bal, E. (2024). Sosyal medyada dezenformasyon: Yapay zekâ fırsat mı, tehdit mi? İçinde Y. Adıgüzel & M. Bostancı (Ed.), *Dijital iletişimi anlamak-5* (s. 8-23). Konya: Palet Yayınları.

Bal, E., & Delal, Ö. (2019). Siyasal bilgilenmede Twitter kullanımı üzerine panoramik bir değerlendirme. *Social Sciences (NWSASOS)*, 14(3), 118–132. http://dx.doi.org/10.12739/NWSA.2019.14.3.3C0188

Balcı, Ş., Tarhan, A., & Bal, E. (2013). *Medya ve siyasal katılım*. Konya: Literatürk Akademia / Nüve Kültür Merkezi Yayınları.

Bekiroğlu, O., & Bal, E. (2014). *Siyasal reklamcılık*. Konya: Literatürk Akademia / Nüve Kültür Merkezi Yayınları.

Dursun, D. (2019). *Siyaset bilimi*. İstanbul: Beta Yayınları.

Einav, G., Allen, O., Ravner, D., & Maaravi, Y. (2022). Bursting filter bubbles in a digital age: Opening minds and reducing opinion polarization through digital platforms. *Technology in Society, 71*, 102136. https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2022.102136

Gündüz, U. (2013). Toplumsal hareketler, sivil itaatsizlik ve sosyal medya yansımaları. İçinde A. Büyükaslan & A. M. Kırık (Ed.), *"Sosyalleşen birey" sosyal medya araştırmaları 1* (s. 133–154). Konya: Çizgi Kitabevi.

Hazar, Ç. M., Cengiz, M. F., & Avcı, Ö. (2023). Sosyal medyada ideolojik ve siyasi kutuplaşma üzerine nicel bir araştırma. *Middle Black Sea Journal of Communication Studies, 8*(2), 121–144. https://doi.org/10.56202/mbsjcs.1320468

Heywood, A. (2006). *Siyaset* (B. B. Özipek, B. Şahin, M. Yıldız, B. Seçilmişoğlu, Z. Kopuzlu & A. Yayla, Çev.). Ankara: Liberte Yayınları.

Kapanî, M. (2014). *Politika bilimine giriş* (36. bs.). Ankara: Bilgi Yayınevi.

Lüküslü, D. (2009). *Türkiye'de "gençlik miti": 1980 sonrası Türkiye gençliği*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Martins, K. da N., & Rodrigues, A. M. L. (2024). Networked democracy: The role of algorithms in freedom of expression and political pluralism. *Revista ARACE*, 6(3), 10785–10805. https://doi.org/10.56238/arev6n3-384

Matthes, J., Heiss, R., & van Scharrel, H. (2023). The distraction effect: Political and entertainment-oriented content on social media, political participation, interest, and knowledge. *Computers in Human Behavior*, 142, 107644. https://doi.org/10.1016/j.chb.2022.107644

Mazzuca, C., & Santarelli, M. (2022). Making it abstract, making it contestable: Politicization at the intersection of political and cognitive science. *Review of Philosophy and Psychology*, 14(4), 1257–1278. https://doi.org/10.1007/s13164-022-00640-2

Olkun, E. O., Yüksel, E., & Akdemir, G. Y. (2018). Sosyal medya ve siyasal katılım: 2017 referandumunda bir saha araştırması. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 11(60), 991–1000. https://doi.org/10.17719/jisr.2018.2850

Paakki, H., Vepsäläinen, H., & Salovaara, A. (2021). Disruptive online communication: How asymmetric trolling-like response strategies steer conversation off the track. *Computer Supported Cooperative Work (CSCW), 30*, 425–461. https://doi.org/10.1007/s10606-021-09397-1

Price, E. (2013). Social media and democracy. *Australian Journal of Political Science, 48*(4), 519–527. http://dx.doi.org/10.1080/10361146.2013.846296

Schumann, S., & Klein, O. (2015). Substitute or stepping stone? Assessing the impact of low-threshold online collective actions on offline participation. *European Journal of Social Psychology, 45*(4), 308–322. https://doi.org/10.1002/ejsp.2084

Simchon, A., Brady, W. J., & Van Bavel, J. J. (2022). Troll and divide: The language of online polarization. *PNAS Nexus, 1*, 1–12. https://doi.org/10.1093/pnasnexus/pgac019

Tufekci, Z., & Wilson, C. (2012). Social media and the decision to participate in political protest: Observations from Tahrir Square. *Journal of Communication, 62*(2), 363–379. https://doi.org/10.1111/j.1460-2466.2012.01629.x

Türkmenoğlu, A. T. (2020). *Siyasal toplumsallaşma ve medya*. Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

Yeğen, C. (2014). Bir dijital aktivizm biçimi olarak slaktivizm: Change.org örneği. *Karadeniz Teknik Üniversitesi İletişim Araştırmaları Dergisi, 4*(2), 84–108.

SOSYAL MEDYA BAĞIMLILIĞI: "Kavramsal Tanımlama, Nedenleri, Etkileri ve Çözüm Yolları"

Şükrü BALCI

Kaynakça

Abdullah, M. C., Ling, L. M., & Roslan, S. (2014). Narcissism as predictor of Facebook usage among students in a Malaysian Public University. In A. Kasim et al. (Eds.), *Proceedings of the International Conference on Science, Technology and Social Sciences 2012* (pp. 51-61), Springer.

Ajibade, S.-S. M., Mejarito, C., Egere, O. M., et al. (2022). An analysis of the impact of social media addiction on academic engagement of students. *Journal of Pharmaceutical Negative Results*, *13*(4), 1390-1398.

Akdeniz, S. (2022). Personality traits and narcissism in social media predict social media addiction. *Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi (AKEF)*, *4*(2), 224-237.

Aksu, M. H., Yığman F., Ünver, H., & Özdel, K. (2019). The relationship between social problem solving, cognitive factors and social media addiction in young adults: A pilot study. *Bilişsel Davranışçı Psikoterapi ve Araştırmalar Dergisi*, *8*(3), 164-169. https://doi.org/10.5455/JCBPR.51403

Al-Abyadh, M. H. A. (2025). The fear of missing out and social media addiction: A cross-sectional and quasi-experimental approach. *Heliyon*, *11*, e41958. https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2025.e41958

Ali, M., Ullah, R., Khan, U., Rafique, K., Obaidullah, Murad, S. (2025). The impact of social media addiction on teenage depression: A correlational study. *Indus Journal of Bioscience Research*, *3*(2), 163-173.

Al-Samarraie, H., Bello, K.-A. Alzahrani, A. I., Smith, A. P., & Emele, C. (2022). Young users' social media addiction: causes, consequences and preventions. *Information Technology & People*, *35*(7), 2314–2343. https://doi.org/10.1108/ITP-11-2020-0753

Amirthalingam, J., & Khera, A. (2024). Understanding social media addiction: A deep dive. *Cureus*, *16*(10), e72499. https://doi.org/10.7759/cureus.72499

Andreassen, C. S. (2015). Online Social Network site addiction: A comprehensive review. *Current Addiction Reports*, *2*(2), 175-184. https://doi.org/10.1007/s40429-015-0056-9

Andreassen, C. S., & Pallesen, S. (2014). Social network site addiction-an overview. *Current Pharmaceutical Design*, *20*(25), 4053-4061.

Andreassen, C. S., Pallesen, S., & Griffiths, M. D. (2017). The relationship between addictive use of social media, narcissism, and self-esteem: Findings from a large national survey. *Addictive Behaviors*, 64, 287-293. https://doi.org/10.1016/j.addbeh.2016.03.006

Antoci, A., Sabatini, F, & Sodini, M. (2012). See you on Facebook! A framework for analyzing the role of computer-mediated interaction in the evolution of social capital. *The Journal of Socio-Economics*, *41*(5), 541-547. https://doi.org/10.1016/j.socec.2012.04.024

Aslan, I., & Polat, H. (2024). Investigating social media addiction and impact of social media addiction, loneliness, depression, life satisfaction and problem-solving skills on academic self-efficacy and academic success among university students. *Frontiers in Public Health*, 12, 1359691. https://doi.org/10.3389/fpubh.2024.1359691

Ayeni, P. T. (2019). Social media addiction: Symptoms and way forward. *The American Journal of Interdisciplinary Innovations and Research*, *I*(IV), 19-42.

Azizi, S. M., Soroush, A., & Khatony, A. (2019). The relationship between social networking addiction and academic performance in Iranian students of medical sciences: a cross-sectional study. *BMC Psychology*, *7*(1), 1-8. https://doi.org/10.1186/s40359-019-0305-0

Balcı, Ş., & Baloğlu, E. (2018). Sosyal medya bağımlılığı ile depresyon arasındaki ilişki: "Üniversite gençliği üzerine bir saha araştırması". *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi*, 29, 209-234. https://doi.org/10.16878/gsuilet.500860

Balcı, Ş., & Sarıtaş, H. (2019). Sosyal medya kullanımının bir belirleyicisi olarak narsisizm: Konya'da yaşayan kullanıcılar üzerine bir inceleme. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi (AKİL)*, 31, 689-709.

Balcı, Ş., Bekiroğlu, O., & Yeles Karaman, S. (2019). Sosyal medya bağımlılığının bir belirleyicisi olarak öz saygı: Konya örneğinde bir araştırma. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi*, 48, 35-64.

Bányai, F., Zsila, Á., Király, O., Maraz, A., Elekes, Z., Griffiths, M. D., & Demetrovics, Z. (2017). Problematic social media use: Results from a large-scale nationally representative adolescent sample. *PLoS One*, 12, e0169839. https://doi.org/10.1371/journal.pone.0169839

Bergman, S. M., Fearrington, M. E., Davenport, S. W., & Bergman, J. Z. (2011). Millennials, narcissism and social networking: What narcissists do on social networking sites and why. *Personality and Individual Differences*, 50(5), 706-711. https://doi.org/10.1016/j.paid.2010.12.022

Bettmann, J. E., Anstadt, G., Casselman, B. *et al.* (2021). Young adult depression and anxiety linked to social media use: Assessment and treatment. *Clin Soc Work J*, 49, 368-379. https://doi.org/10.1007/s10615-020-00752-1

Bhargava, V. R., & Velasquez, M. (2021). Ethics of the attention economy: The problem of social media addiction. *Business Ethics Quarterly*, *31*(3), 321-359. https://doi.org/10.1017/beq.2020.32

Błachnio, A., Przepiorka, A., & Rudnicka, P. (2016). Narcissism and self-esteem as predictors of dimensions of facebook use. *Personality and Individual Differences*, *90*(2), 296-301. https://doi.org/10.1016/j.paid.2015.11.018

Błachnio, A., Przepiorka, A., Boruch, W., & Bałakier, E. (2016). Self-presentation styles, privacy, and loneliness as predictors of Facebook use in young people. *Personality and Individual Differences*, *94*, 26-31. https://doi. org/10.1016/j.paid. 2015.12.051.

Buran Köse, Ö., & Doğan, A. (2019). The relationship between social media addiction and self-esteem among Turkish university students. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*, *6*, 175-190. http://dx.doi.org/10.15805/addicta.2019.6.1.0036

Çakır, V. O., İlk, Ç., & Güler, C. (2023). A study on social media addiction. *European Journal of Educational Sciences*, *10*(2), 281-291. https://doi.org/10.19044/ejes.v10no2a281

Çam, E., Isbulan, O. (2012). Öğretmen adayları için yeni bir bağımlılık: Sosyal ağlar. *TOJET:* Turkish *Online Journal of Educational Technology*, *11*(3), 14-19.

Chen, W., & Lee, K. (2013). Sharing, liking, commenting, and distressed? The pathway between Facebook interaction and psychological distress. *CyberPsychology, Behavior, and Social Networking*, *16*(10), 728-734. https://doi.org/10.1089/cyber.2012.0272

Chen, Y., Liu, X., Chiu, D.T., Li, Y., Mi, B., Zhang, Y., & Yan, H. (2022). Problematic social media use and depressive outcomes among college students in China: Observational and experimental findings. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *19*(9), 4937. https://doi.org/10.3390/ijerp h1909 4937

Christina, G., Deebiga, S., Lavanya, U., *et al.* (2024). Relationship between social media addiction, social anxiety and loneliness among college students. *The International Journal of Indian Psychology*, *12*(4), 1704-1716. https://doi.org/10.25215/1204.161

Çömlekçi, M. F., & Başol, O. (2019). Gençlerin sosyal medya kullanım amaçları ile sosyal medya bağımlılığı ilişkisinin incelenmesi. *Manisa Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *17*(4), 173-188. https://doi.org/10.18026/cbayarsos.525652

d'Hombres, B., & Gentile, C. (2024). Social media use and loneliness. S. V. Schnepf et al. (eds.), *Loneliness in Europe* (pp. 93-115), The European Union, represented by the European Commission. https://doi.org/10.1007/978-3-031-66582-0_5

Dalvi-Esfahani, M., Niknafs, A., Kuss, D. J. Nilashi, M., & Afrough, S. (2019). Social media addiction: Applying the DEMATEL approach. *Telematics and Informatics*, *43*, 101250, https://doi.org/10.1016/j.tele.2019.101250

Debasmita, D., Jamal, M. E., Aydemir, E., & Khera, A. (2025). Social media algorithms and teen addiction: Neurophysiological impact and ethical considerations. *Cureus*, *17*(1), e77145. https://doi.org/10.7759/cureus.77145.

Demirci, İ. (2019). Bergen sosyal medya bağımlılığı ölçeğinin Türkçe'ye uyarlanması, depresyon ve anksiyete belirtileriyle ilişkisinin değerlendirilmesi. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, *20*, 15-22.

Dobrean, A., & Pasarelu, C. (2016). Impact of social media on social anxiety: A systematic review. *New Developments in Anxiety Disorders*, 130-149. http://dx.doi.org/10.5772/65188

Du, J., Kerkhof, P., & van Koningsbruggen, G. M. (2019). Predictors of social media self-control failure: Immediate gratifications, habitual checking, ubiquity, and notifications. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, *22*(7), 477-485. http://dx.doi.org/10.1089/cyber.2018.0730

Duman, D., & Turan, N. (2024). Investigation of the risk of social media addiction and individual-social problems in adolescents. *Current Approaches in Psychiatry*, *16*(1), 1-10. https://doi.org/10.18863/pgy.1360779

Faraon, M., and Kaipainen, M. (2014). Much more to it: The relation between Facebook usage and self-esteem. Paper presented at the *2014 IEEE 15th International Conference on Information Reuse and Integration (IRI)*, Redwood City, CA., 87-92.

Gezgin, D. M. (2025). Fear of missing out (FoMO) and social media addiction: The moderated mediation role of mental well-being and mindfulness, 08 May 2025, PREPRINT (Version 1) available at *Research Square* [https://doi.org/10.21203/rs.3.rs-6322544/v1]

Gonzales, A. L., Hancock, J. T. (2011). Mirror, mirror on my Facebook wall: Effects of exposure to Facebook on self-esteem. *CyberPsychology, Behavior, and Social Networking*, *14*(1-2), 79-83. https://doi.org/10.1089/cyber.2009.0411

Griffiths, M. (2005). A 'components' model of addiction within a biopsychosocial framework. *Journal of Substance Use*, *10*(4), 191-197. https://doi.org/10.1080/14659890500114359

Griffiths, M. (2013). Social Networking Addiction: Emerging Themes and Issues. *Journal of Addiction Research & Therapy*, *4*(5). https://doi.org/10.4172/2155-6105.1000e118

Griffiths, M. D. (2020). The evolution of the 'components model of addiction' and the need for a confirmatory approach in conceptualizing behavioral addictions. *Düşünen Adam: The Journal of Psychiatry and Neurological Sciences*. https://doi.org/10.14744/DAJPNS.2019.00027

Griffiths, M. D., & Kuss, D. J., (2017). Adolescent social media addiction (revisited), *Education and Health*, *35*(3), 49-52.

Griffiths, M. D., Kuss, D. J., & Demetrovics, Z. (2014). Social networking addiction: An overview of preliminary findings. *Behavioral Addictions*, Chapter 6, 119-141. https://doi.org/10.1016/B978-0-12-407724-9.00006-9

Guedes, E., Nardi, A. E., Flávia Guimarães, M. C. L., Machado, S., King, A. L. S. (2016). Social networking, a new online addiction: a review of Facebook and other addiction disorders. Medical Express, *3*(1), 1-6. https://doi.org/10.5935/MedicalExpress.2016.01.01

Harmancı, M., & Budak, H. (2024). The relationship between social media addiction and narcissism on social media: A comparison between generations Y and Z. *Yeni Medya*, 17, 35-54, https://doi.org/10.55609/yenimedya.1544024.

Hawi, N. S., & Samaha, M. (2017). The relations among social media addiction, self-esteem, and life satisfaction in university students. *Social Science Computer Review*, *35*(5), 576586. https://doi.org/10.1177/0894439316660340

Hawi, N. S., & Samaha, M. (2019). Identifying commonalities and differences in personality characteristics of Internet and social media addiction profiles: traits, self-esteem, and selfconstrual. *Behaviour & Information Technology*, *38*(2), 110-119. https://doi.org/10.1080/0144929X.2018.1515984

Hetz, P. R., Dawson, C. L., & Cullen, T. A. (2015). Social media use and the fear of missing out (FoMO) while studying abroad. *Journal of Research on Technology in Education*, *47*(4), 259-272. https://doi.org/10.1080/15391523.2015.1080585

Hou, Y., Xiong, D., Jiang, T., Song, L., & Wang, Q. (2019). Social media addiction: Its impact, mediation, and intervention. *Cyberpsychology: Journal of Psychosocial Research on Cyberspace*, *13*(1), article 4. http://dx.doi.org/10.5817/CP2019-1-4

https://datareportal.com/social-media-users. (Erişim: 1 Ağustos 2025)

Huang C. (2022). A meta-analysis of problematic social media use and mental health. International Journal of Social Psychiatry, *68*(1), 12-33. https://doi.org/10.1177/0020764020978434.

Huang, H. (2014). *Social media generation in urban China*. Berlin, Springer.

İnaltekin, A., & Yağcı, İ. (2024). Social media addiction and emotional intelligence in patients with major depressive disorder. *Psychiatry and Clinical Psychopharmacology*, *34*(2), 127-133. https://doi.org/10.5152/pcp.2024.23818

Jan, M., Soomro, S. A., and Ahmad, N. (2017). Impact of social media on self-esteem. *European Scientific Journal*, *13*(23), 329-341. https://doi.org/10.19044/esj.2017.v13n23p329

Ji, Y., Liu, S., Xu, H., & Zhang, B. (2023). The causes, effects, and interventions of social media addiction. *Journal of Education, Humanities and Social Sciences*, *8*, 897-903, https://doi.org/10.54097/ehss.v8i.4378

Khan, M. M., & Lin, T-H. (2023). Causes and consequences of social media addiction -Literature review. https://doi.org/10.13140/RG.2.2.24928.66568

Kırcaburun, K., Tosuntaş, Ş. B., Emirtekin, E., Koç, G., Bahtiyar, M., & Griffiths, M. D. (2023). Social anxiety and social media addiction among emerging adults: The mediating role of 'sofalising'. *International Journal of Düzce Educational Sciences*, *1*(1), 13-19.

Koç, M., & Gülyağcı, S. (2013). Facebook addiction among Turkish college students: The role of psychological health, demographic, and usage characteristics. *Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking*, *16*, 279-284. https://doi.org/10.1089/cyber.2012.0249

Kuss, D., & Griffiths, M. (2017). Social networking sites and addiction: Ten lessons learned. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *14*(3), 311. https://doi.org/10.3390/ijerph14030311

Lee-Won, R.J., Herzog, L., & Park, S. G. (2015). Hooked on Facebook: The role of social anxiety and need for social assurance in problematic use of Facebook. *Cyberpsychology, Behavior and Social Networking*, *18*(10), 567-574. http://doi.org/10.1089/cyber.2015.0002

Leung, L. (2013). Generational differences in content generation in social media: The roles of the gratifications sought and of narcissism. *Computers in Human Behavior*, *29*(3), 997-1006. https://doi.org/10.1016/j.chb.2012.12.028

Liu C., & Jianling, M. (2018) Development and validation of the Chinese social media addiction scale. *Personality and Individual Differences*, 134, 55-59, https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.05.046

Lora, S. K., Purba, S. A., Hossain, B., *et al*. (2024). Infinite scrolling, finite satisfaction: Exploring user behavior and satisfaction on social media in Bangladesh. https://arxiv.org/abs/2408.09601. (Erişim: 18 Eylül 2025).

Luo, Y., Liang, L., Zhou, H. *et al.* (2025). The impact of social media addiction on depression among university students in Wuhan, China: a longitudinal study. *BMC Public Health*, 25, 2279. https://doi.org/10.1186/s12889-025-23443-3

Meshi, D., Cotton, S. R., & Bender, A. R. (2020). Problematic social media use and perceived social isolation in older adults: a cross-sectional study. *Gerontology*. *66*(2), 160-168. https://doi.org/10.1159/000502577

Metin-Orta, İ. (2020). Fear of missing out, internet addiction and their relationship to psychological symptoms. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*, *7*(1), 67-73. https://doi.org/10.15805/addicta.2020.7.1.0070

Metzler, H., & Garcia, D. (2023). Social Drivers and Algorithmic Mechanisms on Digital Media. *Perspectives on Psychological Science*, *19*(5), 735-748. https://doi.org/10.1177/17456916231185057.

Mikulich, A. (2016, December 20). The impact of social media on social anxiety. *National Social Anxiety Center*. https://nationalsocialanxietycenter.com/2016/12/20/the-impact-of-social-media-on-social-anxiety/

Mo, R., & Leung, L. (2015). Exploring the roles of narcissism, gratifications of microblog use, and affinity- seeking on social capital. *Asian Journal of Social Psychology*, *18*(2), 152-162. https://doi.org/10.1111/ajsp.12087

Nida, T. K. (2018). Facebook addiction and its association with academic performance. *Biomedical Journal of Scientific & Technical Research*, *3*(5), 1-3. https://doi.org/10.26717 /BJSTR.2018.03.000950

O'Day, E. B., & Heimberg, R. G. (2021). Social media use, social anxiety, and loneliness: A systematic review. *Computers in Human Behavior Reports*, *3*, 100070. https://doi.org/10.1016/j.chbr.2021.100070.

Özgenel, M., Canpolat, Ö., & Ekşi, H. (2019). Social media addiction scale for adolescents: Validity and reliability study. *Addicta: The Turkish Journal on Addictions*, *6*, 631-664. http://dx.doi.org/10.15805/addicta.2019.6.3.0086

Panek, E. T., Nardis, Y., & Konrath, S. (2013). Mirror or megaphone? How relationships between narcissism and social networking site use differ on Facebook and Twitter. *Computers in Human Behavior*, *29*(5), 2004-2012. https://doi.org/10.1016/j.chb.2013.04.012

Pang, H. (2022). The negative impact of social media on people's lives. *Advances in Social Science, Education and Humanities Research*, *631*, 554-557. http://dx.doi.org/10.2991/assehr.k.220105.102

Pekince, H., Aslan, H., & Erci, B. (2024). The effect of social media addiction on depression level in university students. *Gevher Nesibe Journal of Medical & Health Sciences*, *9*(4), 478-487. http://doi.org/10.5281/zenodo.14236089

Peng, P., & Liao, Y. (2023). Six addiction components of problematic social media use in relation to depression, anxiety, and stress symptoms: a latent profile analysis and network analysis. *BMC Psychiatry*, *23*(1), 321. http://dx.doi.org/10.1186/s12888-023-04837-2

Perez-Lozano, D., & Saucedo Espinosa, F. (2024). Social media addiction: Challenges and strategies to promote media literacy. Ján Višňovský and Jana Majerová (Eds.), *Social media and modern society* (pp. 1-17). http://dx.doi.org/10.5772/intechopen.1006166

Polat, H. (2023). The effect of social media addiction on communication skills: A meta-analysis study. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, *13*, 905-921. http://dx.doi.org/10.29000/rumelide.1379244.

Przybylski, A. K., Murayama, K., DeHaan, C. R., & Gladwell, V. (2013). Motivational, emotional, and behavioral correlates of fear of missing out. *Computers in Human Behavior*, *29*(4), 1841-1848. https://doi.org/10.1016/j.chb.2013.02.014

Rahman, A.A.A., & Razak, F.H.A. (2019). Social media addiction towards young adults emotion. *Journal of Media and Information Warfare*, *12*(2), 1-15.

Salari, N., Zarei, H., Rasoulpoor, S., Ghasemi, H., Hosseinian-Far, A., & Mohammadi, M. (2025). The impact of social networking addiction on the academic achievement of university students globally: A meta-analysis. *Public Health in Practice*, *9*, 100584, https://doi.org/10.1016/j.puhip.2025.100584

Salim, S. S., & Fikri, S. M. (2021). The relationship between social anxiety and social media addiction. *Jurnal Evolusi*, *2*(2), 1-17.

Savacı, G. Z., Kutlu, B., & Özen, Ç. (2021). The impacts of behavioral factors on social media addiction. *Journal of Computer and Education Research*, *9*(18), 1059-1083. https://doi.org/10.18009/jcer.1013726

Seabrook, E. M., Kern, M. L., & Rickard, N. S. (2016). Social networking sites, depression, and anxiety: a systematic review. *JMIR Mental Health*, *3*(4), e5842.

Shensa, A., Escobar-Viera, C. G., Sidani, J. E., Bowman, N. D., Marshal, M. P., & Primack, B. A. (2017). Problematic social media use and depressive symptoms among US young adults: A nationally-representative study. *Social Science & Medicine*, *182*, 150-157. https://doi.org/10.1016/j.socscimed.2017.03.061

Smith, T. (2022). An exploratory analysis of the relationship of problematic Facebook use with loneliness and self-esteem: the mediating roles of extraversion and self-presentation. *Current Psychology*, *8*, 1-15. https://doi.org/10.1007/s12144-022-03505-0.

Song, H., Zmyslinski-Seelig, A., Kim, J., Drent, A., Victor, A., Omori, K., & Allen, M. (2014). Does Facebook make you lonely? A meta-analysis. *Computers in Human Behavior*, 36, 446-452. https://doi.org/10.1016/j.chb. 2014.04.011.

Steinfield, C., Ellison, N. B., and Lampe, C. (2008). Social capital, self-esteem, and use of online social network sites: A longitudinal analysis. *Journal of Applied Developmental Psychology*, *29*, 434-445. https://doi.org/10.1016/j.appdev.2008.07.002

Tok, E. S., Aldemir, M. A. (2023). Relationship between loneliness, inadequacy, social anxiety and online social support with social media addiction. *Current Approaches in Psychiatry*, *15*(1), 373-382. https://doi.org/10.18863/pgy.1343828

Tomczyk, L., & Selmanagic-Lizde, E. (2018). Fear of missing out (FOMO) among youth in Bosnia and Herzegovina-Scale and selected mechanisms. *Children and Youth Services Review*, 88, 541-549. https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2018.03.048

Tosuntaş, Ş. B., Karadağ, E., Emirtekin, E., Kircaburun, K., & Griffiths, M. D. (2020). Sofalizing and its relationship with social media addiction and psychosocial factors: A new phenomenon among emerging adults. *The Social Science Journal*, *61*(2), 378-390. https://doi.org/10.1080/03623319.2020.1809900

Treviño Benavides, T.B., Alcorta Castro, A.T., Garza Marichalar, S.A., Peña Cisneros, M., Baker Suárez, E.C. (2023). Potential causes of social media addiction. In: *Social Media Addiction in Generation Z Consumers* (pp. 24-37). Springer Briefs in Business. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-031-33452-8_6

Turel, O., & Serenko, A. (2012). The benefits and dangers of enjoyment with social networking websites. *European Journal of Information Systems*, *21*(5), 512-528. https://doi.org/10.1057/ejis.2012.1

Tutgun-Ünal, A. (2020). Social media addiction of new media and journalism students. *TOJET: The Turkish Online Journal of Educational Technology*, *19*(2), 1-12.

Tutkun Ünal, A. (2015). *Sosyal medya bağımlılığı: Üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma.* Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Twenge, J. M., Joiner, T. E., Rogers, M. L., & Martin, G. N. (2018). Increases in depressive symptoms, suicide-related outcomes, and suicide rates among U.S. adolescents after 2010 and links to increased new media screen time. *Clinical Psychological Science*, *6*(1), 3-17. https://doi.org/10.1177/2167702617723376

Uysal, D. (2022). Investigation of the effect of social media addiction on the depression levels of tourist guidance undergraduates in Turkey, *Tourism Academic Journal*, *9*(2), 567-580.

Valenzuela, S., Park, N., & Kee, K. F. (2009). Is there social capital in a social network site? Facebook use and college students' life satisfaction, trust, and participation. *Journal of Computer-Mediated Communication*, *14*, 875-901. https://doi.org/10.1111/j.1083-6101.2009.01474.x

Valkenburg, P. M., & Peter, J. (2009). Social consequences of the Internet for adolescents: A decade of research. *Current Directions in Psychological Science, 18*(1), 1-5. https://doi.org/10.1111/j.1467-8721.2009.01595.x

van Rooij, A. J., Ferguson, C. J., van de Mheen, D., & Schoenmakers, T. M. (2017). Time to abandon Internet addiction? Predicting problematic Internet, game, and social media use from psychosocial well-being and application use. *Clinical Neuropsychiatry*, *14*(1), 113-121.

Varchetta, M., Fraschetti, A., Mari, E., Giannini, A. M. (2020). Social media addiction, fear of missing out (FoMO) and online vulnerability in university students. *Revista Digital de Investigaci´ on En Docencia Universitaria*, *14*, e1187, https://doi.org/10.19083/ridu.2020.1187.

Wagh, P. D., & Dongare, N. (2022). Critical review: Social networking addiction. *The International Journal of Indian Psychology*, *10*(3), 831-838. https://doi.org/10.25215/1003.088

Walters, N. T., & Horton, R. (2015). A diary study of the influence of Facebook use on narcissism among male college students. *Computers in Human Behavior*, 52, 326-330. https://doi.org/10.1016/j.chb.2015.05.054

Wang, J., Mann, F., Lloyd-Evans, B. *et al.* (2018). Associations between loneliness and perceived social support and outcomes of mental health problems: a systematic review. *BMC Psychiatry*, 18, 156. https://doi.org/10.1186/s12888-018-1736-5

Wegmann E., Stodt, B., & Brand, M. (2015). Addictive use of social networking sites can be explained by the interaction of Internet use expectancies, Internet literacy, and psychopathological symptoms. *Journal of Behavioral Addictions*, *4*(3), 155-162. https://doi.org/10.1556/2006.4.2015.021

Wu, X. (2023). Research on the ways to overcome social media addiction**.** *SHS Web of Conferences 155*, https://doi.org/10.1051/shsconf/202315502023

Xiao, W., Peng, J., & Liao, S. (2022). Exploring the associations between social media addiction and depression: Attentional bias as a mediator and socio-emotional competence as a moderator. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, *19*(20), 13496. https://doi.org/10.3390/ijerph192013496

Xiaodan, W., Ma'rof, A. A., Abdullah, H., & Tiantian, M. (2023). The impact of social media on the development of social anxiety: A systematic review. International *Journal of Academic Research in Business and Social Sciences*, 13(8), 342-365. https://doi.org/10.6007/IJARBSS/v13-i18/19970

Xu, X., Han, W., & Liu, Q. (2023) Peer pressure and adolescent mobile social media addiction: Moderation analysis of self-esteem and self-concept clarity. *Frontiers in Public Health*, *11*, 1115661. https://doi.org/10.3389/fpubh.2023.1115661

Zhang, Y., Chen, Y., Jin, J., Yu, G. (2021). The relationship between fear of missing out and social media addiction: a cross-lagged analysis. *Chinese Journal of Clinical Psychology*, 5, 1082-1085.

Zhao, J., Jia, T., Wang, X., Xiao, Y., & Wu, X. (2022). Risk factors associated with social media addiction: An exploratory study. *Frontiers in Psychology*, *13*, 837766. https://doi.org/10.3389/fpsyg.2022.837766

Zhou, N., Ma, S., Li, X., Zhang, J., Liang, Y., Yu, C., & Fang, X. (2019). Peer contagion processes for problematic internet use among Chinese college students: a process model involving peer pressure and maladaptive cognition. *Computers in Human Behavior*, *90*, 276-283. https://doi.org/10.1016/j.chb.2018.09.016

Zhou, W., Yan, Z., Yang, Z., & Hussain, Z. (2023). Problematic social media use and mental health risks among first-year Chinese undergraduates: A three-wave longitudinal study. *Front Psychiatry*, *14*, 1237924. https://doi.org/10.3389/fpsyt.2 023.1237924

Zhu, X., & Xiong, Z. (2022). Exploring association between social media addiction, fear of missing out, and self-presentation online among university students: a cross- sectional study. *Front Psychiatry*, *13*, 896762. https://doi.org/10.3389/fpsyt.2022.896762.

SOSYAL MEDYA OKURYAZARLIĞI: HERKES İÇİN ELEŞTİREL BİR REHBER

Huri Deniz KARCI

Kaynakça

Bakshy, E., Messing, S., & Adamic, L. A. (2015). Exposure to ideologically diverse news and opinion on Facebook. *Science, 348*(6239), 1130-1132. doi:https://doi.org/10.1126/science.aaa1160

Beer, D. (2017). The social power of algorithms. *Information, Communication & Society, 20*(1), 1-13. doi:https://doi.org/10.1080/1369118X.2016.1216147

Bourdieu, P. (1986). The forms of capital. J. G. Richardson içinde, *Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education* (s. 241-258). Greenwood Press.

Bruns, A. (2007). Produsage, generatin C, and their effects on the democratic process. Media in Transition 5. Haziran 15, 2025 tarihinde https://eprints.qut.edu.au/7521/ adresinden alındı

Bucher, T. (2018). *If... Then: Algorithmic power and politics.* Oxford University Press.

Bulger, M., & Davidson, P. (2018). The promises, challenges and futures of mmedia literacy. *Journal of Media Literacy Education, 10*(1), 1-21.

Chen, X., Sin, S.-C. J., Theng, Y.-L., & Lee, C. S. (2015). Why students share misinformation on social media: motivation, geneder and study-level differences. *The Journal of Acamedic Librarianship, 41*(5), 583-592.

Clark, L. S. (2011). Parental mediation Tteory for the digital age. *Communication Theory, 21*(4), 323-343. doi:10.1111/j.1468-2885.2011.01391.x

Cohen, J. E. (2019). *Between Truth and Power: The Legal Constructions of Informational Capitalism.* Oxford Press.

Cope, B., & Kalanzis, M. (2009). Multiliteracies: New literacies, new learning. *Pedagogies: An International Journal, 4*(3), 164-195.

Couldry, N., & Hepp, A. (2017). *Tme mediated construction of reality.* Polity Press.

Digital Literacy. (2017). Western Sydney University. https://westernsydney.edu.au/studysmart/home/study_skills_guides/digital_literacy adresinden alındı

Dijck, J. v., & Poell, T. (2013). Understanding social media logic. *Media and Communication, 1*(2-14). doi:10.17645/mac.v1i1.70

Erikson, E. H. (1968). *Identity: Youth and crisis.* W.W. Norton.

Eshet-Alkalai, Y. (2004). Digital literacy: a conceptual framework for survival skills in the digital era. *Journal of Educational Meultimedia and Hypermedia, 13*(1), 93-106.

Evans, N. J., Phua, J., Lim, J., & Jun, H. (2017). Disclosing Instagram Influencer advertising: The effects of disclosure language on advertising recognition, attitudes, and behavioral intent. *Journal of Interactive Advertising, 17*(3), 138-149. doi:10.1080/15252019.2017.1366885

Flaxman, S., Goel, S., & Rao, J. M. (2016). Filter bubbles, echo chambers, and online news consumption. *Public Opinion Quarterly, 80*(S1), 298-320. doi:https://doi.org/10.1093/poq/nfw006

Fuchs, C. (2011). Web 2.0, prosumption, and surveillance. *Surveillance&Society, 8*(3), 288-309.

Galanakis, M. J., Palaiologou, A., Patsi, G., Velegraki, I.-M., & Darviri, C. (2016). A Literature Review on the Connection between Stress and Self-Esteem. *Pyschology, 7*(5), 687-694. doi:10.1037/11059-000

Gillespie, T. (2014). The relevance of algorithms. T. Gillespie, P. J. Boczkowski, & K. A. Foot içinde, *Media technologies: Essays on communication, materiality, and society* (s. 167-193). MIT Press.

Gilster, P. (1997). *Digital literacy.* Wiley.

Goffman, E. (1959). *The presentation of self in everyday life.* Anchor Books.

Guess, A., Nagler, J., & Tucker, J. (2019). Less than you think: Prevalence and predictors of fake news dissemination on Facebook. *Science Advances, 5*(1), 1-8. doi:DOI: 10.1126/sciadv.aau4586

Hall, S. (1996). Introduction: Who needs 'identity'? S. Hall, & P. d. Gay içinde, *Questions of cultural identity* (s. 1-17). SAGE.

Hobbs, R. (2010). *Digital and media literacy: A plan of action.* Aspen Institute.

Jamieson, K. H., & Capella, J. N. (2008). *Echo chamber: rush Limbaugh and the conservative media establishment.* Oxford University Press.

Jenkins, H. (2006). *Convergence culture: Where old and new media collide.* NYU Press.

Kotler, P. (2000). *Marketing Management.* Prentice Hall.

Latif, A. S., Zambri, W. A., Latiff, D. İ., & Kamal, S. (2023). Media literacy and digital citizenship in teh era of social media. *International Journal of Academic Research in Business&Social Sciences, 13*(11), 918-929. doi: DOI:10.6007/IJARBSS/v13-i11/19392

Lessig, L. (2004). *Free culture: How big media uses technology and the law to lock down culture and control creativity.* Penguin Press.

Livingstone, S., & Helsper, E. J. (2008). Parental Mediation of Children's Internet Use. *Journal of Broadcasting&Electronic Media, 52*(4), 581-599. doi:10.1080/08838150802437396

Mackey, T. P., & Jacobson, T. (2014). *Metaliteracy: Reinventing information literacy to empower learners.* ALA Neal-Schuman.

Martin, A. (2008). Digital literacy and the digital society. C. Lankshear, & M. Knobel içinde, *Digital literaciees: concepts, policies&practices.* Peter Lang Publishing.

Marwick, A. E., & Boyd, D. (2010). I tweet honestly, I tweet passionately: Twitter users, context collapse, and the imagined audience. *New MEdia&Society, 13*(1), 114-133.

McLuhan, M. (1964). *Medyayı anlamak.* Mentor.

Nikken, P., & Shols, M. (2015). How and Why Parents Guide the Media Use of Young Children. *Journal of Child and Family Studies, 24*(11), 3423-3435. doi:10.1007/s10826-015-0144-4

Padilla-Walker, L. M., & Coyne, S. (2010). "Turn that thing off!" Parent and adolescent predictors of proactive media monitoring. *Journal of Adolescence, 34*(4), 705-715. doi:10.1016/j.adolescence.2010.09.002

Pennycook, G., & Rand, D. G. (2021). The psychology of feake news. *Trends in Cognitive Sciences, 25*(5), 388-402.

Probawati, Y. (2023). Fosterinf students digital lietarcy in the age of the internet in the pandemic era. *Knowledge E*, 473-478. doi:DOI 10.18502/kss.v8i4.12932

Reyna, J., Hanham, J., & Meier, P. C. (2018). A framework for dijital media literacies for teaching an learning in higher education. *E-learning and Digital Media, 15*(4), 176-190.

Ribble, M. (2015). *Digital citizenship in schools: Nine elements all students should know* (3 b.). International Society for Technology in Education.

Rosenberg, M. (1979). *Conceiving the self.* Basic Books.

Schoenhoff, S., & Hearn, A. (2016). From celebrity to influencer: tracing the diffusion of celebrity value across the data stream. P. D. Marshall, & S. Redmond içinde, *A company to celebrity* (s. 194-211). Wiley&Sons.

Scholz, T. (2010). Facebook as playground and factory. D. Wittkower içinde, *In Facebook and psilosophy.* Open Court.

Srnicek, N. (2017). *Platform capitalizm.* Polity Press.

Sunstein, C. R. (2001). *Republic.com.* Princeton University Press.

Toffler, A. (1980). *The third wave.* Bantam Books.

UNESCO. (2021). *Media and Information Literacy Curriculum for Teachers.* Paris: UNESCO.

UNESCO. (2024). *Online influencers and the challenge of disinformation.* UNESCO Publishing.

Wardle, C., & Derakhshan, H. (2017). *Information disorder: Toward an interdisciplinary framework for researh and policy making.* Council of Europe.

Zuboff, S. (2019). *The age of surveillance capitalism: The fight for a human future at the new frontier of power.* Profile Books.

Gazali'de Estetik ve Estetik Delil

Prof. Dr. Naim Şahin

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1983
Din Felsefesi

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-769-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
ŞAHİN, Naim
Gazali'de Estetik ve Estetik Delil

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Abdülazîm İbrahim Muhammed, *Dirâse cedîde fi i'câzi'l-Kur'ân*, Kahire 1417/1996.

Aclûnî, Ebü'l-Fidâ' İsmail b. Muhammed, Keşfu'l-hafâ' ve müzîlü'l-ilbâs 'ammâ'ştehere mine'l-ehâdîs 'alâ elsineti'n-nâs, Beyrut 1352.

Ahmed b. Hanbel, *el-Müsned*, Kahire 1313.

Ali el-Kârî, el-Masnû' fî ma'rifeti'l-hadîsi'l-mevzû', Beyrut 1994.

Altıntaş, Ramazan, *İslam Düşüncesinde Tevhid ve Estetik İlişkisi*, Suffe Yay., İstanbul 1997.

Arat, Necla, *18.yy. İngiliz Felsefesinde Ethik ve Estetik Değerler Arasındaki İlgi Sorunu*, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul 1979.

Arslan, Ahmet, *Felsefeye Giriş*, Vadi Yay, Ankara 2001.

Aydın, Hüseyin, *Yaratılış ve Gayelilik*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., Ankara 1987.

Aydın, Mehmet, *Din Felsefesi*, Dokuz Eylül Üniversitesi Yay., İzmir 1987.

_____, "*İslamın Estetik Görüşü*", Kubbealtı, Yıl:15, Sayı: 4 (Ekim 1986).

Aydınlı, Yaşar, "*Gazâlî'nin İlim ve Düşünce Dünyası*", İslâmî Araştırmalar Gazâlî Özel Sayısı, XIII/3-4, Ankara 2000.

Ayvazoğlu, Beşir, *Geleneğin Direnişi*, Ötüken, İstanbul 2000.

Bolay, S.Hayri, *Felsefi Doktrinler ve Terimler Sözlüğü*, Akçağ Yay., Ankara, 2002.

_____, Felsefe Ders Kitabı, Yuva Yay., İstanbul 1997

Buhârî, Ebû Abdillah Muhammed b. İsmail, *el-Câmi'u's-sahîh*, İstanbul 1979.

Burckhardt, İbrahim Titus, "İslami Eğitimde Güzel Sanatların Rolü", S. Hüseyin Nasr, *Felsefe Edebiyat ve Güzel Sanatlar* içinde (çev. Hayriye Yıldız), Akabe Yay., İstanbul 1989.

_____, Aklın Aynası Geleneksel Bilim ve Kutsal Sanat Üzerine Denemeler, İnsan Yay., İst., 1994.

Can, Yılmaz, "Estetik ve Güzellik Duygusunun Fıtrîliği", *Diyanet Aylık Dergi*, Sayı: 166, Ankara, Ekim 2004.

Çağrıcı, Mustafa v.dğr., "Gazzâlî", *DİA,* XIII, İstanbul 1996, s. 489 vd.

Çam, Nusret, *İslamda Sanat Sanatta İslam*, Akçağ Yay., Ankara 1997.

Çubukçu, İbrahim Agâh, *İslam Felsefesinde Allah'ın Varlığının Delilleri*, Ankar Üniversitesi Basımevi, Ankara 1987.

Doğan, M. H., *100 Soruda Estetik*, İstanbul 1975.

Ebû Dâvud, Süleyman b. Eş'as es-Sicistânî, *es-Sünen*, İstanbul 1981.

Edman, Irwin, *Sanat ve İnsan Estetiğe Giriş* (çev. Turhan Oğuzkan), Milli Eğitim Basımevi, İstanbul 1996.

Emiroğlu, İbrahim, "Mevlânâ'da Eylem Boyutuyla İnsan", *Türkler,* Ed. Hasan Celal Güzel, Kemal Çiçek, Salim Koca, Yeni Türkiye Yay., Ankara 2002, C.7.

_____, "Vecd", *Şamil İslâm Ansiklopedisi VI*, Şamil Yayınevi, İstanbul 1994.

_____, "Cedel Nedir?", *DEÜİFD*, XII, İzmir 1999.

Erdem, Hüsameddin, *Din-Felsefe Münasebeti*, Konya 1997.

_____, *Ahlâk Felsefesi*, Konya 2003.

Eşref, Seyit Ali, "Edebiyat Öğretiminde İslam İlke ve Yöntemleri", S. Hüseyin Nasr, *Felsefe Edebiyat ve Güzel Sanatlar* içinde (çev. Hayriye Yıldız), Akabe Yay., İstanbul 1989.

Fîrûzâbâdî, Ebü't-Tâhir Mecdüddîn Muhammed eş-Şîrâzî, *el-Kâmûsü'l-muhît*, Dâru'l-İlim, Beyrut, ts..

Gazâlî, Ebû Hâmid Muhammed b. Muhammed, *Cevâhiru'l-Kur'an*, Dâru'l-Âfâkı'l-cedîde, Beyrut, 1401/1981.(Terc. *Kur'andan Cevherler*, Hüseyin Suudi Erdoğan, Hisar Cilt ve Yayınevi, İst, 1970.)

_____, *el-Hikmetü fi Mahlûkâti'llahi Azze ve Celle*, Mecmû'atü'r- Resâili'l-İmâm Gazzâlî içinde, Beyrut-Lübnan, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1406/1986.

_____, *Felsefenin İlkeleri (Makasıd el-Felasife)*, (çev. Cemâleddin Erdemci), Vadi Yay., Ankara 2002.

_____, *İhyâ'ü 'ulûmi'd-dîn I-IV*, İstanbul 1307-1321.

_____, *İlcâmu'l-'avâm 'an 'ilmi'l-Kelâm* (thk. Muhammed Mu'tasım bi'llâh el-Bağdâdî), Dâru'l-Kitâbi'l-Arabî, Beyrut 1406/1985.

_____, *İtikatta Orta yol (el-İktisâd fi'l-İtikâd)* (çev. Kemal Işık), A.Ü. Basımevi, Ankara 1971.

_____, *Kimyâ-yı Saâdet* (çev.A.Faruk Meyan), Bedir Yay., İstanbul 1399/1979.

_____, el-Maksadü'l-esnâ fî şerhi esmâillâhi'l-hüsnâ, Kahire 1324/1906.

_____, *Me'âricü'l-kuds (Hakikat Bilgisine Yükseliş)* (çev. Serkan Özburun), İnsan Yay., İstanbul 2002.

_____, *Mişkâtü'l-envâr, Mecmû'atü Resâili'l-İmâm Gazâlî* içinde, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut-Lübnan 1406/1986.

_____, *Mîzânü'l-'amel* (çev. Remzi Barışık), Kılıçaslan Yay., Ankara 1970.

_____, *el-Munkız mine'd-dalâl*, Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut 1409/1988.

_____, *Sırru'l-'âlemeyn, Mecmû'atü Resâili'l-İmâm Gazâlî* içinde Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut, 1409/1988.

_____, *Tehâfüt el-Felâsife (Filozofların Tutarsızlığı)*, (çev. Bekir Karlığa, Çağrı Yay., İstanbul 1981.

Gökberk, Macit, *Felsefe Tarihi*, Remzi Kitabevi, İstanbul 1985.

Gümüşhanevî, Ahmed Ziyaeddin, *Râmûzu'l-ehâdis*, İstanbul, ts.

Hançerlioğlu, Orhan, *Felsefe Ansiklopedisi II*, Remzi Kitabevi, İstanbul 1997.

Hegel, G.W.F., *Estetik I,* (çev. Taylan Altuğ-Hakkı Hünler), Payel Yay., İstanbul 1994.

Irâkî, Ebü'l-Fadl Zeynüddîn Abdurrahîm b. el-Hüseyin, *el-Muğnî 'an hamli'l-esfâr fi'l-esfâr* (Gazâli'nin *İhya*'sı ile birlikte), Beyrut, ts.

İbn Ebî Şeybe, Ebû Bekir Abdullah el-Kûfî, *el-Musannef fi'l-ehâdîs ve'l-âsâr* (thk. Saîd Muhammed el-Lahhâm), Beyrut 1409.

İbn Hıbbân, Muhammed b. Hıbbân b. Ahmed el-Büstî, *Sahîhu İbn Hıbbân bi-tertîbi İbn Belbân* (thk. Şuayb el-Arnaût), Beyrut 1418/1997.

İbn Mâce, Ebû Abdillah Muhammed el-Kazvînî, *es-Sünen*, Kahire 1952.

İbn Manzûr, Ebü'l-Fazl Cemâlüddîn Muhammed el-Ensârî, *Lisânü'l-'Arab*, Dâru Sadır, Beyrut, ts.

İbn Sina, *eş-Şifa I: el-İlahiyyat* (nşr. G.C.Anawati, S.Zayed, S. Dünya, M.Y.Musa), Kahire 1960.

İbnü'l-Esîr, Ebü's-Seâdât Mecdüddin el-Mübârek el-Cezerî, *en-Nihâye fi garîbi'l-hadîs* (thk. Tâhir Ahmed ez-Zâvî-Mahmud Muhammed et-Tanâhî), Kahire 1385.

Izutsu, T., *Kur'an'da Dini ve Ahlaki Kavramlar* (çev. Selahaddin Ayaz), İstanbul, ts. (Pınar Yay.).

Keklik, Nihat, Sadrettin Konevi'nin Felsefesinde Allah-Kainat ve İnsan, Çığır Yay., İstanbul 1977.

Kuçuradi, İonia, *İnsan ve Değerleri*, Ankara 1998.

Lenoir, Béatrice, *Sanat Yapıtı* (çev. Aykut Derman), İstanbul, 2003.

Mâlik b. Enes, *el-Muvatta'* (nşr. Muhammed Fuâd Adülbâkî), Mısır 1370.

Massignon, Lois, "İslam Sanatlarının Felsefesi", Burhan Toprak, *Din ve Sanat,* Varlık Yay., İstanbul 1962.

Morrison, A.C., *İnsan Kainat ve Ötesi* (çev. Bekir Topaloğlu), İstanbul 1979.

Müslim, Ebü'l-Huseyin b. Haccâc el-Kuşeyrî en-Nîsâbûrî, *el-Câmi'u's-sahîh*, Kahire 1955.

Nasr, S.Hüseyin, *Tabiat Düzeni ve Din* (çev. Latif Boyacı), İnsan yay. İst, 2002.

Nesâî, Ebû Abdirrahman Ahmed, *es-Sünen*, Beyrut, ts.

Neşşar Ali Sami, Menahicü'l-Bahs inde Mütefekkiri'l-İslam ve Nakdi'l-Müslimin li'l-Mantıkı'l-Aristoteles, Kahire 1974.

Özcan, Zeki, *Agustinus'ta Tanrı ve Yaratma*, Alfa Basım Yayım Dağıtım, İstanbul 1999.

Platon, *Devlet* (çev. Sabahattin Eyuboğlu-M.Ali Cimcoz), İstanbul 2001.

_____, *Ziyafet Yolunda Aşk,* (çev. Şaziye Berrin), İstanbul 1937.

_____, *Şölen,* (çev. Erhat Eyüboğlu), Remzi Kitabevi 1958.

Râgıb el-İsfehânî, *el-Müfredât fi garîbi'l-Kur'ân*, Dâru'l-Ma'rife Beyrut, ts.

Sarp-Erk-Ulaş, *Felsefe Sözlüğü*, Bilim ve Sanat Yay., Ankara 2002.

Schwarz, Fernand, *Kadim Bilgeliğin Yeniden Keşfi* (çev. Ayşe Meral Aslan), İnsan Yay., İstanbul 1997.

Sena, Cemil, *Estetik*, İstanbul 1972.

Singh, David Emmanuel, "The Possibility of Having Knowledge of al-wujûd al-mahd 'sheer being' According to Ibn "Arabi's Kitab al-Jalâl wa al-Jemâl", *Islam and Christian-Müslim Relations*, Vol. 10, No: 3, Oct., 1999.

Suyûtî, Celâlüddîn Abdurrahman, *el-Câmi'u's-sağîr fi ehâdîsi'l-beşîri'n-nezîr*, Kahire 1373/1954.

Süleyba, Cemil, "Felsefetü'l-Gazâlî" (*Cevâhiru'l-Kur'ân* içinde), Beyrut 1981/1401.

Taylan, Necip, *Düşünce Tarihinde Tanrı Sorunu*, Ayışığı kitapları, İstanbul 1988.

Timuçin, Afşar, *Estetik*, BDS Özel Dizi, 1993.

Tirmizî, Ebû Îsa Muhammed, *es-Sünen*, İstanbul 1992.

_____, *Şemâil* (çev. Hüsameddin en-Nakşibendî), Hilal Yay., İstanbul 1976.

Topaloğlu, Bekir, İslam Kelamcıları ve Filozoflarına Göre Allah'ın Varlığı (İsbat-ı Vacip), Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., Ankara 1981.

Tunalı, İsmail, *Estetik*, Remzi Kitabevi, İstanbul 1996.

_____, Felsefenin Işığında Modern Resim, İstanbul 1989.

_____, *Grek Estetik'i,* İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yay., İstanbul, 1963.

_____, *Sanat Ontolojisi*, Sosyal Yay., İstanbul 1984.

_____, *Croce Estetik'ine Giriş*, İstanbul 1973.

Uludağ, Süleyman, *İslam açısında Musiki ve Sema*, İrfan Yay., İstanbul 1976.

Yahyâ b. Maîn, Ebu Zekeriyyâ el-Bağdâdî, *et-Târîh* (thk. Ahmed Muhammed Nûr Seyf), Mekke 1399/1979.

Yasa, Metin, *"Güzellik Kanıtı ve Taşıdığı Felsefi Değer"*, Ekev Akademi Dergisi, yıl:8; Sayı:18; Erzurum 2004.

Yetkin, S. Kemal, *Estetik ve Ana Sorunları*, İnk. Ve Aka yay., İstanbul 1979.

Zemahşerî, Ebü'l-Kâsım Cârullah Muhammed, *Esâsü'l-belâğa*, Dâru'n-Nefâis, Beyrut 1992.

Dijital Dünyada Reklam ve Görsel İletişim

Editör
Betül Kılıç

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1969
İletişim

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-788-8 (e-kitap)
ISBN: 978-625-396-771-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editör
KILIÇ, Betül
Dijital Dünyada Reklam
ve Görsel İletişim

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

DİJİTALLEŞME ÇAĞINDA REKLAMIN DÖNÜŞÜMÜ VE GÖRSEL İLETİŞİM

Betül KILIÇ

Kaynakça

Abidin, C. (2016). Visibility labour: Engaging with influencers' fashion brands and #OOTD advertorial campaigns on Instagram. *Media International Australia*, 161(1), 86–100.

https://doi.org/10.1177/1329878X16665177

Akbayır, Z., & Kılıç Taran, B. (2021). Görsel marka kimliğinin Instagram'daki yansıması**.** *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 17(37), 4582–4607.

https://doi.org/10.26466/opus.891515

Barthes, R. (1977). *Image–Music–Text* (S. Heath, Trans.). Hill and Wang.

Baudrillard, J. (2014). *Simülakrlar ve simülasyon* (O. Adanır, Çev.). Doğu-Batı Yayınları.

Berger, J. (2013). *Görme biçimleri*. Metis Yayınları. 19. Basım

Birhane, A., Prabhu, V. U., & Kahembwe, E. (2021). Multimodal datasets: Misogyny, pornography, and malignant stereotypes [Preprint]. *arXiv*. https://doi.org/10.48550/arXiv.2110.01963

Boerman, S. C., Kruikemeier, S., & Zuiderveen Borgesius, F. J. (2017). Online behavioral advertising: A literature review and research agenda. *Journal of Advertising,* 46(3), 363–376. https://doi.org/10.1080/00913367.2017.1339368

Bucher, T. (2018). *If... then: Algorithmic power and politics*. Oxford University Press.

Cannizzaro, S. (2016). Internet memes as internet signs: A semiotic view of digital culture. *Sign Systems Studies,* 44(4), 562-586. https://doi.org/10.12697/SSS.2016.44.4.05

Chaffey, D., & Ellis-Chadwick, F. (2019). *Digital marketing* (7th ed.). Pearson.

Chesney, R., & Citron, D. K. (2019). Deep fakes: A looming challenge for privacy, democracy, and national security. *California Law Review,* 107(6), 1753–1819.

Citton, Y. (2017). *The ecology of attention*. Polity Press.

Çeber, B. (2024). Reklam ajanslarında yapay zekâ kullanımı: Sektör profesyonellerinin ChatGPT ve MidJourney deneyimlerine yönelik bir araştırma. *Erciyes İletişim Dergisi*, 11(2), 583–606. https://doi.org/10.17680/erciyesiletisim.1439479

Davenport, T. H., & Beck, J. C. (2001). *The attention economy: Understanding the new currency of business.* Harvard Business School Press.

Demir Demiralp, F., & Tosun, N. Z. (2025). Çevrimiçi davranışsal reklama yönelik tutumun tüketici sinizmine etkisinde gözetim algısının aracılık rolü. *Akdeniz İletişim,* (48), 320–349. https://doi.org/10.31123/akil.1625643

Demirel, Ç. & Değirmenci, F. (2021). Sanal kültürün yeni anlam inşacıları markalar: Küresel markaların reklam analizi. *Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi,* 9(1), 68-99.

Hall, S. (Ed.). (2017). *Temsil: Kültürel temsiller ve anlamlandırma uygulamaları* (B. S. Şener, Çev.). Pinhan Yayıncılık.

IAB Türkiye. (2025). Türkiye 2024 yılı tahmini medya ve reklam yatırımları (Basın bülteni).https://iabtr.org/basin/turkiye-2024-yili-tahmini-medya-ve-reklam-yatirimlari-aciklandi/

Media Rating Council & Interactive Advertising Bureau. (2024). Viewable Ad Impression Measurement Guidelines. https://www.iab.com/guidelines

Kress, G., & van Leeuwen, T. (2006). *Reading images: The grammar of visual design* (2nd ed.). Routledge. https://www.routledge.com/Reading-Images-The-Grammar -of-Visual-Design/Kress-van-Leeuwen/p/book/9780415672573

Manovich, L. (2019). *AI aesthetics*. Strelka Press. http://manovich.net/index.php/projects/ai-aesthetics

Mete, M. H. (2021). Dijital medyada programatik reklamcılık ve etik sorunlar. *TRT Akademi,* 6(12), 426–449. https://doi.org/10.37679/trta.876044

Mirzoeff, N. (2015). *How to see the world.* Pelican Books.

Reklamcılar Derneği & Deloitte. (2025). Türkiye'de tahmini medya ve reklam yatırımları 2024 kapanış raporu. https://rd.org.tr/Assets/uploads/537051d2-7648-492c-b3d2-967ec20ea917.pdf

Rose, G. (2016). *Visual methodologies: An introduction to researching with visual materials* (4th ed.). Sage.

Saharia, C., Chan, W., Saxena, S., Li, L., Whang, J., Denton, E., … & Norouzi, M. (2022). Photorealistic Text-to-Image Diffusion Models with Deep Language Understanding. *arXiv:*2205.11487. https://doi.org/10.48550/arXiv.2205.11487

Shifman, L. (2013). *Memes in digital culture*. MIT Press.

Tufte, E. R. (1990). *Envisioning information*. Graphics Press.

Turow, J. (2012). The daily you: How the new advertising industry is defining your identity and your worth. *Yale University Press.*

Tutal, N., & Ertem, Y. (2020). Dikkat ekonomisi aracılığıyla sosyal medyayı yeniden düşünmek. *Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi,* (5), 94–122. https://doi.org/10.16878/gsuilet.829460

URL 1 https://www.instagram.com/reel/C22HJ78othl/ Erişim tarihi: 27.11.2025

URL 2 https://www.instagram.com/reel/DRe2Oq6jNlo/ Erişim tarihi: 27.11.2025

URL 3 https://www.instagram.com/reel/DO51njaCOhw/ Erişim tarihi: 27.11.2025

URL 4 https://www.instagram.com/p/DO8nTW1iBWJ/ Erişim tarihi: 27.11.2025

URL 5 https://www.instagram.com/reel/CnUkfI-D8kL/ Erişim tarihi: 27.11.2025

URL 6 https://www.instagram.com/reel/DRPgElmCpvc/ Erişim tarihi: 27.11.2025

URL 7 https://www.instagram.com/reel/DPyce0HjAx1/ Erişim tarihi: 27.11.2025

Vaccari, C., & Chadwick, A. (2020). Deepfakes and disinformation: Exploring the impact of synthetic political video on deception, uncertainty, and trust in news. *Social Media + Society,* 6(1), 1–13. https://doi.org/10.1177/2056305120903408

Van Dijck, J. (2013). *The culture of connectivity: A critical history of social media.* Oxford University Press.

https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199970773.001.0001

Wang, J., Zhang, W., & Yuan, S. (2017). Display advertising with real-time bidding (RTB) and behavioural targeting: A survey. Foundations and Trends in Information Retrieval, 11(3–4), 1–185. https://doi.org/10.1561/1500000049

Zuboff, S. (2019). *The age of surveillance capitalism: The fight for a human future at the new frontier of power.* PublicAffairs.

Zhang, L., & Hur, C. (2025). The Impact of Generative AI Images on Consumer Attitudes in Advertising. *Administrative Sciences,* 15(10), 395. https://doi.org/10.3390/admsci15100395

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK İLETİŞİMİNDE YAPAY ZEKÂ DESTEKLİ KURUMSAL REKLAMCILIK

Zuhal AKBAYIR

Kaynakça

Adweek. (2023). Sephora Italy uses ChatGPT to expose victim blaming in domestic violence campaign. https://www.adweek.com/creativity/sephora-italy-chatgpt-domestic -violence-campaign/

Akbayır, Z. (2019). Halkla ilişkiler perspektifinden kurumsal sürdürülebilirlik iletişimi ve bir örnek olay incelemesi. *Uluslararası Halkla İlişkiler ve Reklam Çalışmaları Dergisi*, 2(1), 39–71.

Akbayır, Z. (2021). Halkla ilişkilerin dijital kodları: Veri odaklı ve çevik iletişim. Eğitim Yayınevi.

Balmer, J. M. T. (1998). Corporate identity and the advent of corporate marketing. *Journal of Marketing Management,* 14(8), 963–996.

Balta Peltekoğlu, F. (2010). *Kavram ve Kuramlarıyla Reklam*. Beta Basım Yayım Dağıtım

Bigumigu. (2024). Yapay zekâyla yaratılan reklamlar Bigumigu'da. https://bigumigu.com/haber/yapay-zekayla-yaratilan-reklamlar -bigumiguda-2024/

Cambria, E., Schuller, B., Xia, Y., & Havasi, C. (2017). New avenues in opinion mining and sentiment analysis. *IEEE Intelligent Systems*, 32(2), 15–21.

Campaign Europe. (2023). Sephora Italy tackles victim blaming with ChatGPT-written ads. https://www.campaignlive.co.uk/article/sephora-italy-tackles-victim-blaming-chatgpt-written-ads/1827804

Delmas, M. A., & Burbano, V. C. (2011). The drivers of greenwashing. *California Management Review,* 54(1), 64–87.

Dwivedi, Y. K., Hughes, L., Ismagilova, E., Aarts, G., Coombs, C., Crick, T., … Williams, M. D. (2021). Artificial intelligence (AI): Multidisciplinary perspectives on emerging challenges, opportunities, and agenda for research, practice and policy. *International Journal of Information Management,* 57, Article 101994.

Ewing-Chow, D. (2025, July 7). AI brings precision to the future of sustainable food marketing. Forbes. https://www.forbes.com/sites/daphneewingchow/2025/07/07/ai-brings-precision-to-the-future-of-sustainable-food-marketing/

Floridi, L., Cowls, J., Beltrametti, M., Chatila, R., Chazerand, P., Dignum, V., … Vayena, E. (2018). AI4People—An ethical framework for a good AI society: Opportunities, risks, principles, and recommendations. *Minds and Machines*, 28(4), 689–707.

Garbett, T. F. (1983). Researching corporate advertising. *Journal of Advertising Research,* 23(1), 33–41.

Güler, Ş., & Karayel Bilbil, E. (2020). Markaya yönelik tutum oluşturan bir unsur olarak kurumsal reklam: Banka müşterileri üzerine bir araştırma. *Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Yeni Düşünceler Hakemli E-Dergisi,* (14), 4–15.

Huang, M.-H., & Rust, R. T. (2021). Artificial intelligence in service. Journal of Service Research, 24(1), 3–18.

Ingka Group. (2023). How IKEA is approaching AI for the benefit of all. https://www.ingka.com/newsroom/how-ikea-is-approaching-ai-for -the-benefit-of-all/

Ingka Group. (2024). Ingka Group sustainability report. https://www.ingka.com/sustainability/

IKEA. (2021). Using artificial intelligence for smarter demand forecasting. https://www.ikea.com/global/en/stories/design/using-artificial-intelligence-for-smarter-demand-forecasting-210527/

IKEA. (2024). Buy back & resell. https://www.ikea.com/us/en/circular/buy-back/

Jobin, A., Ienca, M., & Vayena, E. (2019). The global landscape of AI ethics guidelines. Nature Machine Intelligence, 1(9), 389–399.

https://doi.org/10.1038/s42256-019-0088-2

Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2019). Siri, Siri, in my hand: Who's the fairest in the land? On the interpretations, illustrations, and implications of artificial intelligence. Business Horizons, 62(1), 15–25.

Kietzmann, J., Paschen, J., & Treen, E. (2018). Artificial intelligence in advertising: How marketers can leverage artificial intelligence along the consumer journey. *Business Horizons*, 61(2), 263–267.

https://doi.org/10.1016/j.bushor.2017.11.002

Kim, S. (2013). Does corporate advertising work in a crisis? An examination of inoculation theory. *Journal of Marketing Communications,* 19(4), 293–305.

Kim, S., Haley, E., & Koo, G.-Y. (2009). Comparison of the paths from consumer involvement types to ad responses between corporate advertising and product advertising. *Journal of Advertising,* 38(3), 67–80.

https://doi.org/10.2753/JOA0091-3367380305

Kuşay, Y. (2020). *Kurumsal Sürdürülebilirlik İletişimi Uygulamaları*, Eğitim Yayınevi.

Maitland, A. (1995). Corporate advertising. In Strategic public relations (pp. 141–159). *Palgrave Macmillan.*

Morsing, M., & Schultz, M. (2006). Corporate social responsibility communication: Stakeholder information, response and involvement strategies. *Business Ethics: A European Review,* 15(4), 323–338.

https://doi.org/10.1111/j.1467-8608.2006.00460.x

Unilever. (2023). How we're making sustainable living commonplace [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=gZl1Y5O2f44

Uztuğ, F. (2005). *Markan kadar konuş: Marka iletişimi stratejileri.* MediaCat.

Winnow. (2020). IKEA UK & Ireland: Cutting food waste with AI.

https://cdn2.hubspot.net/hubfs/650776/Case%20Studies/IKEA%20UK%26I_Vision_Case%20Study.pdf

DİJİTAL DÜNYADA SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK VE YEŞİL REKLAMLAR

Büşra TURHAN TUTAL

Kaynakça

Akdeniz, P. C., & Koçer, L. L. (2024). Yeşil aklama: Sistematik bir literatür taraması. *Turkish Journal of Marketing*, 9(1), 1-19.

Aydoğan, S., & Dinar, N. (2024). Yeşil Ürün Satın Almada Yeşil Reklam ve Çevre Bilincinin Etkisi. *The Journal of Academic Social Science,* 90(90), 229-252.

Aydoğdu, C. C., & Karsak, B. (2023). Dijital çağda kurumsal sosyal sorumluluğa yeni bir yaklaşim: kurumsal dijital sorumluluk kavraminin bankacilik sektörü açisindan incelenmesi. *Uluslararası Halkla İlişkiler ve Reklam Çalışmaları Dergisi,* 6(1), 36-68.

Bieser, J. C., & Hilty, L. M. (2018). An approach to assess indirect environmental effects of digitalization based on a time-use perspective. In Advances and New Trends in Environmental Informatics: Managing Disruption, Big Data and Open Science (pp. 67-78). Cham: Springer International Publishing.

Billups ve Cedara (2023). https://campaignme.com/traditional-ooh-188-per-cent-more-carbon-efficient-than-programmatic-display-ads/?utm_

Bosi, M. K., Lajuni, N., Wellfren, A. C., & Lim, T. S. (2022). Sustainability reporting through environmental, social, and governance: A bibliometric review. *Sustainability*, 14(19), 12071.

Brundtland, G. H. (1987). Our common future world commission on environment and developement.

Daly, H. E., & Farley, J. (2011). *Ecological economics: principles and applications*. Island press.

De Chernatony, L., Harris, F., & Dall'Olmo Riley, F. (2000). Added value: its nature, roles and sustainability. *European Journal of marketing,* 34(1-2), 39-56.

Diksoy, İ., & Mercin, L. (2025). Dijital Medya Tasarımlarında Sürdürülebilirlik: Kuramsal Bir Değerlendirme. *International Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR),* 12(121), 1384-1396.

Ende, L., Reinhard, M. A., & Göritz, L. (2023). Detecting greenwashing! The influence of product colour and product price on consumers' detection accuracy of faked bio-fashion. *Journal of Consumer Policy*, 46(2), 155-189.

Faber, N. R., Peters, K., Maruster, L., Van Haren, R., & Jorna, R. (2010). Sense making of (social) sustainability: A behavioral and knowledge approach. *International Studies of Management & Organization,* 40(3), 8-22.

Farrukh, M., Ansari, N., Raza, A., Wu, Y., & Wang, H. (2022). Fostering employee's pro-environmental behavior through green transformational leadership, green human resource management and environmental knowledge. *Technological Forecasting and Social Change,* 179, 121643.

George, G., Merrill, R. K., & Schillebeeckx, S. J. (2021). Digital sustainability and entrepreneurship: How digital innovations are helping tackle climate change and sustainable development. *Entrepreneurship theory and practice,* 45(5), 999-1027.

Goodland, R. (1995). The concept of environmental sustainability. *Annual review of ecology and systematics,* 1-24.

Goodland, R., & Daly, H. (1996). Environmental sustainability: universal and non-negotiable. *Ecological applications,* 6(4), 1002-1017.

Ioannou, K., Karasmanaki, E., & Tsantopoulos, G. (2025). Environmental Policy as a Tool for Sustainable Development. *Sustainability*, 17(8), 3674.

Johnstone, L., & Lindh, C. (2022). Sustainably sustaining (online) fashion consumption: Using influencers to promote sustainable (un) planned behaviour in Europe's millennials. *Journal of Retailing and Consumer Services*, 64, 102775.

Li, D. (2025). Impact of green advertisement and environmental knowledge on intention of consumers to buy green products. *BMC psychology*, 13(1), 220.

Kalman, A. (2020). The Effects of Greenwashing in Influencer Marketing: Impact on Perceived Credibility and Attitude Toward the Brand, Yüksek Lisans Tezi, Viyana Üniversitesi.

Karabaş, S. (2013). Pazarlama iletişim aracı olarak tüketicilerin reklam denetimine karşı tutumları: Reklam etiği. *Çankırı Karatekin Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi,* 3(1), 143-157.

Karapınar, D., Ç. (2020). *Dijitalleşme Sürecinde Eğitimin Reklam ve Pazarlaması.* Öcal, D., Polat, H. (Eds). Dijital Reklamcılık içinde (1. Baskı, ss. 371-292). Nobel Yayınevi.

Morgül, Ü. A., İİ, B., & Akdoğan, M. Ş. (2024). Tüketicilerin Sosyal Medyada Yapılan Yeşil Reklamlara Yönelik Tutumlarının Satın Alma Niyetleri Üzerine Etkisi. UIK 2024, 233.

Nabivi, E. (2025). The Role of Social Media in Green Marketing: How Eco-Friendly Content Influences Brand Attitude and Consumer Engagement. *Sustainability*, 17(5), 1965.

Prasanthi, M. (2025). Greenwashing vs. Green Marketing: Consumer Perceptions and Brand Trust. *Journal of Marketing & Social Research*, 2, 251-257.

Santos, C., Coelho, A., & Marques, A. (2024). A systematic literature review on greenwashing and its relationship to stakeholders: state of art and future research agenda. *Management Review Quarterly*, 74(3), 1397-1421.

Soetan, O., & Deloitte, L. L. P. (2023). Sustainable automation pipelines powered by lightweight AI optimizing industrial efficiency while preserving transparency, compliance, and equity in decision processes. *Int J Comput Appl Technol Res*, 12(12), 218-33.

Tennakoon, W. D. N. M. S., Janadari, M. P. N., & Wattuhewa, I. D. (2024). Environmental sustainability practices: A systematic literature review. *European Journal of Sustainable Development Research,* 8(3), 18.

Turner, R. K., & Pearce, D. W. (1990). The ethical foundations of sustainable economic development (p. 1). London: International Institute for Environment and Development.

Tuzcu, N., Özdemir, Ş., & Baysal, H. (2018). Yerel firmaların markalama sürecinde dijital reklamcılık deneyimi: Vavin örneği. *Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, (29. Özel Sayısı), 374-392.

Ulutürk, F. (2024). İşletmelerin Sürdürülebilirliğinde Bulut Bilişim Teknolojilerinin Etkileri. *International Journal of Social and Humanities Sciences Research (JSHSR)*, 11(113), 2356-2368.

United Nations Environment Programme (UNEP). (2019). Global Environment Outlook – GEO-6: *Healthy Planet, Healthy People.* Nairobi: UNEP.

URL1: https://www.arcelik.com.tr/iklim-dostu-hareket Erişim Tarihi: 08.11.2025

URL2: https://www.allure.com/story/sephora-clean-planet-positive Erişim Tarihi: 08.11.2025.

URL3: https://www.cosmeticsdesign.com/Article/2025/04/23/sephoras-multi-pronged-sustainability-push-targets-packaging-waste-and-industry-progress/ Erişim Tarihi: 08.11.2025

World Commission on Environment and Development (WCED). (1987). Our Common Future. Oxford University Press.

Yanarateş, E. (2022). *Dijital Çevre ve Dijital Atık. Baş Mehmet Erdoğan Tarakçı Arslan Ramazan* (Ed.), Dijitalleşme içinde (1. Baskı, ss. 159-177). Efe Akademi Yayınları.

OYUNLAŞTIRMA YAKLAŞIMLARININ REKLAM VE GÖRSEL İLETİŞİMDE KULLANIMI

Bahrialp TUTAL

Kaynakça

Al Fatta, H., Maksom, Z., & Zakaria, M. H. (2018). Game-based learning and gamification: Searching for definitions. International Journal of Simulation: Systems, *Science and Technology*, 19(6), 41-1.

Abdel Halim, N. (2025). The Impact of Gamification on Brand Engagement and Loyalty: A Study of Brand Events. *Journal of Design Sciences and Applied Arts*, 6(1), 38-62.

Aslan, E. S., Muslu, İ., & Deniz, H. (2018). Markaların Oyun İçi Reklam Uygulamaları Üzerine Bir Araştırma. *Kritik İletişim Çalışmaları Dergisi,* 6(2), 318-340.

Aslan, R., & Erdoğan, S. (2017). 21. Yüzyılda Hekimlik Eğitimi: Sanal Gerçeklik, Artırılmış Gerçeklik, Hologram. *Kocatepe Veterinary Journal,* 10(3), 204-212.

Bayraktar, E., & Kaleli, F. (2007). Sanal gerceklik ve uygulama alanlari. *Akademik Bilişim,* 1(6).

Bozkurt, Y., & Oyman, M. (2016). Oyun ya da Reklam? Genç Oyuncular Eğlence İçerikli Oyun Reklamları Nasıl Algılıyor?. *Akademik Bakış Uluslararası Hakemli Sosyal Bilimler Dergisi,* (58), 519-538.

Cauberghe, V., & De Pelsmacker, P. (2010). Advergames. *Journal of advertising*, 39(1), 5-18.

Conaway, R., & Garay, M. C. (2014). Gamification and service marketing. *SpringerPlus*, 3(1), 653.

Çubukcu, B. B. (2025). *Sadakat Programlarının Yeni Yüzü: Dijital Sadakat ve Oyunlaştırma*. Dikici S. (Ed). Tüketici Davranışlarında Güncel Konular içinde, 37-55. Özgür Yayınları.

Deterding, S. (2011). From game design elements to gamefulness: Defining "gamification". In Proceedings of the 15th International Academic MindTrek Conference: *Envisioning Future Media Environments* (ss. 9–15). ACM.

Demirezen, B. (2019). Artırılmış Gerçeklik ve Sanal Gerçeklik Teknolojisinin Turizm Sektöründe Kullanılabilirliği Üzerine Bir Literatür Taraması. *Uluslararası Global Turizm Araştırmaları Dergisi,* 3(1), 1-26.

Erdoğan, A., & Özdemir, Ü. (2024). Artırılmış gerçeklik uygulamalarının (AR) perakende sektöründeki etkileri: IKEA Place örneği. *Journal of Spatial Studies*, 1(2), 60-70.

Goh, K. Y., & Ping, J. W. (2014). Engaging consumers with advergames: An experimental evaluation of interactivity, fit and expectancy. *Journal of the Association for Information Systems*, 15(7), 2.

Gura, S., Panajoti, V. H., & Gura, K. S. (2018). The relationship between advergame and brand loyalty. *International Journal of Economics, Commerce and Management*, 183-206.

Hamari, J., Koivisto, J., & Sarsa, H. (2014, January). Does gamification work?--a literature review of empirical studies on gamification. In 2014 47th *Hawaii international conference on system sciences* (pp. 3025-3034). Ieee.

Hanbazazah, A., Reeve, C., & Abuljadail, M. (2022). Influence of Advergames on brand outcomes and cross-cultural consumer behaviour. *International Business Reseach*, 15(8).

Huotari, K., & Hamari, J. (2017). A definition for gamification: anchoring gamification in the service marketing literature. *Electronic markets,* 27(1), 21-31.

Ilgın, H. Ö. (2013). Advergaming ve Marka İlişkisi. *Turkish Online Journal of Design Art and Communication*, 3(1).

Khairani, A., & Fachira, I. (2022). The influence of cognitive and emotional engagement on digital content marketing in the tourism industry. *Journal of Tourism Leisure and Hospitality,* 4(1), 14-29. https://doi.org/10.48119/toleho.995179

Koivisto, J., & Hamari, J. (2019). The rise of motivational information systems: A review of gamification research. *International Journal of Information Management,* 45, 191-210.

Önder, B. A. (2021). Reklam Kampanyalarında Etkileşimli İletişimin Silahı: Oyunlaştırma. *İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 13(1), 1-40

Özdemir, M. (2017). Artırılmış Gerçeklik Teknolojisi ile Öğrenmeye Yönelik Deneysel Çalışmalar: Sistematik Bir İnceleme. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(2), 609-632.

Özkaya, B. (2010). Reklam Aracı Olarak Advergamıng. *Marmara Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 29(2), 455-478.

Öztırak, M. (2025). Dijital Oyun Tasarımıyla Kurumsal Eğitimde Etkileşimli Öğrenme ve Oyunlaştırma. *Scientific Journal of Space Management and Space Economy*, 5(1).

Palmer, D., Lunceford, S., & Patton, A. J. (2012). The engagement economy: how gamification is reshaping businesses. *Deloitte Review*, 11(2012), 52-69.

Ramadani, R., & Mustafa, R. (2025). The Impact of Augmented Reality (AR) and Virtual Reality (VR) Technologies on the Teaching Process and Preparing Students for the Future. *International Journal of Computational and Experimental Science and Engineering*, 11(3).

Saha, N., Gadow, V., & Har-k, R. (2025). Emerg-ng technolog-es -n augmented real-ty (AR) and v-rtual real-ty (VR) for manufactur-ng appl-cat-ons: A comprehens-ve rev-ew. *Journal of ManufacturCng and MaterCals ProcessCng*, 9(9), 297.

Sailer, M., Hense, J., Mayr, S., & Mandl, H. (2017). How Gamification Motivates: An Experimental Study of the Effects of Specific Game Design Elements on Psychological Need Satisfaction. *Computers in Human Behavior*, 69, 371–380. https://doi.org/10.1016/j.chb.2016.12.033.

Stanton, R. (2025). Grand Theft Auto 5 has now sold an incredible 220 million copies, with roughly 20 million in the last year alone. https://www.pcgamer.com/games/grand-theft-auto/grand-theft-auto-5-has-now-sold-an-incredible-220-million-copies/ Erişim Tarihi: 10.11.2025.

URL 1: https://www.youtube.com/watch?v=I3F3VbdzclI Erişim Tarihi: 08.12.2025

URL 2: https://www.instagram.com/reel/DQlnz82EguC/ Erişim Tarihi: 08.12.2025

Van Berlo, Z. M., Van Reijmersdal, E. A., & Waiguny, M. K. (2023). Twenty years of research on gamified advertising: a systematic overview of theories and variables. *International Journal of Advertising*, 42(1), 171-180.

Wang, Y. F., Hsu, Y. F., & Fang, K. (2022). The key elements of gamification in corporate training–The Delphi method. *Entertainment Computing*, 40, 100463.

Yücel, E. (2023). Pazarlamada Oyunlaştırma Uygulamaları: Türkiye ve Dünya'dan Oyunlaştırma Örnekleri. *İzmir Yönetim Dergisi*, 4(1), 20-30. https://doi.org/10.56203/iyd.1267187

Zandi, S. (2023). Revival of the Silk Road using the applications of AR/VR and its role on cultural tourism. 2304.10545.

Integrating Augmented And Virtual Reality Into Marketing Campaigns. (2024, August). Marketing Median. Retrieved from https://www.marketingmedian.com/integrating-augmented-and-virtual-reality-into-marketing-campaigns/ (Erişim Tarihi: 10.11.2025).

Interactive Advertising Bureau (IAB). (2018, October 30). The Interactive Ad Effect: CTAs in Mobile Video Shoppable Ads (Erişim Tarihi: 10.11.2025).

Magna Global. (2017). The Interactive Effect: A Key to Surviving in the Attention Economy of a Mobile-First World. IPG Mediabrands / IPG Media Lab. (Araştırma sonuçları: "interactive video ads drive a 47% gain in time spent…") Advanced Television (Erişim Tarihi: 10.11.2025).

DİJİTAL TUZAKLAR: REKLAMCILIKTA KARANLIK TASARIMIN MANİPÜLASYONDAKİ ROLÜ

Yelda ÜLKER

Kaynakça

Arkutlu, I. K. (2004). Ürün sorumluluğu-kalite ilişkisinde marka yöneticilerinin rolü. *İstanbul Üniversitesi İkinci Uluslararası İletişim Sempozyumu: Türk ve Amerikalı İletişimcilerle Buluşma Sunulan Bildiri*.

Atan, A., Uçan, B., & Renkçi, T. (2013). Çağdaş sanat ve tasarımda manipülasyon etkileri. *Sakarya Üniversitesi Uluslararası Sanat, Tasarım ve Manipülasyon Sempozyumu Bildiriler Kitabı* (ss. 65–71). Sakarya Üniversitesi.

Bektaş, İ., & Pektaş, İ. B. (2025). Karanlık tasarımlar: Hukuki çerçeve ve reklam kurulu uygulaması. *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi, 31*(1), 1-31.

Benthausa, J., Risius, M., & Beck, R. (2016). Social media management strategies for organizational ımpression management and their effect on public perception. *Journal of Strategic Information Systems*, 1-13.

Bösch, C., Erb, B., Kargl, F., Kopp, H., & Pfattheicher, S. (2016). Tales from the dark side: privacy dark strategies and privacy dark patterns. *Proceedings On Privacy Enhancing Technologies*(4), 237-254.

Brignull, H. (2023). *Deceptive patterns: Exposing the tricks tech companies use to control you.* Testimonium Ltd.

Car, P. (2025). Regulating dark patterns in the EU: Towards digital fairness. *Eprs | European Parliamentary Research Service*.

Demir, P. Y. (2025). Reklamcılıkta kişisel verilerin korunması: "Algoritmik rıza yorgunluğu" ve tüketici otonomisinin geri kazanımı. *TİRAD Tirebolu İletişim Fakültesi Akademik Dergisi 2* (2), 252-282.

Di Geronimo, L., Braz, L., Fregnan, E., Palomba, F., & Bacchelli, A. (2020). UI Dark patterns and where to find them: a study on mobile applications and user perception. *Proceedings Of The 2020 Chı Conference On Human Factors in Computing Systems*, 1-14.

Dumlu, G. (2021). Fotoğraf sanatında sürrealizm ve foto-manipülasyon. *Pearson Journal of Socıal Scıences & Humanıtıes, 6*(11), 123-137.

Ellis, C., & Philips, R. (2023, 11 15). *Subscription services and dark patterns: how big tech keeps you paying!* Emailtooltester: Https://www.emailtooltester.com/en/blog/dark-patterns-canceling-subscription-report/?utm_source=chatgpt.com adresinden alındı.

Erdem, Ö. (2025). Aciliyet ve kıtlık algısı oluşturmak amacıyla arayüz tasarımlarında kullanılan karanlık örüntülerin (dark patterns) kullanıcı deneyimlerine etkilerine yönelik bir araştırma. *Uluslararası Akademik Birikim Dergisi, 8*(2), 138-159.

Eroğlu, E. C. (2005). Aldatıcı reklamlar. *Ankara Barosu Dergisi, 63*(2), 15-32.

Forced action. (Tarih Yok). Deceptive patterns: Https://www.deceptive.design/types/forced-action adresinden alındı.

Gray, C. M., Kou, Y., Battles, B., Hoggatt, J., & Toombs, A. L. (2018). The dark (patterns) side of ux design. *Chi*, 1-14.

Gunawan, J., Pradeep, A., Choffnes, D., Hartzog, W., & Wilson, C. (2021). A comparative study of dark patterns across mobile and web modalities. *Proc. Acm Hum.-Comput. Interact., 5*(2), 377-406.

Ienca, M. (2023). On artificial intelligence and manipulation. *Topoi, 42*(3), 833-842.

Jancey, J., Crawford, G., Bowman, E., Wolf, K., Leaver, T., Bialous, S., & Mccausland, K. (2024). Perceptions of social media harms and potential management strategies: Vaping case study. *Bmc Public Health, 24*(876), 1-12.

Korkmaz, A., & Sönmez, T. (2025). Türk hukukunda karanlık tasarımlar (Dark Patterns). *Akdeniz Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi, 15*(1), 669-697.

Luguri, J., & Strahilevitz, L. J. (2021). Shining a light on dark patterns. *Journal of Legal Analysis, 13*(1), 43-109.

Mathur, A., Mayer, J., & Kshirsagar, M. (2021). What makes a dark pattern... dark?: Design attributes, normative considerations, and measurement methods. *Proceedings Of The 2021 Chı Conference On Human Factors in Computing Systems.*, 1-18.

Mildner, T., Freye, M., Savino, G.-L., Doyle, P. R., Cowan, B. R., & Malaka, R. (2023). Defending Against The Dark Arts: Recognising Dark Paterns İn Social Media. *Designing Interactive Systems Conference (Dıs '23)*, 2362-2374.

Nokia, aldatıcı reklam nedeniyle özür diledi. (2012, 09 07). Eurovizyon: Https://www.eurovizyon.co.uk/nokia-aldatici-reklam-nedeniyle-ozur-diledi adresinden alındı.

Oruç, N. B. (2025). Çevrimiçi ortamda tüketicinin korunması: karanlık ticari tasarımlar bakımından türk hukukunun değerlendirilmesi. *Kırkkale Hukuk Mecmuası, 5*(2), 667-704.

Özdemir, F. (2013). Reklamın öteki yüzü. *Uluslararası Sanat, Tasarım ve Manipülasyon Sempozyumu* (S. 355- 360). Sakarya: Sakarya Üniversitesi.

Partal, B. (2024, 05 20). *Satışları artıracak 17 "Ürün tekrar stokta" E-Posta örneği*. Popupsmart: Https://popupsmart.com/tr/blog/tekrar-stokta-e-posta-ornekleri adresinden alındı.

Payne, S. (2022, 05 13). *Guest checkout for ecommerce: Should your store allow it?* Boldist: Https://boldist.co/technology/guest-checkout-for-ecommerce/?utm_source=chatgpt.com adresinden alındı.

Reaves, S., Hitchon, J. B., Park, S.-Y., & Yun, G. W. (2004). If Looks Could Kill: Digital Manipulation Of Fashion Models. *Journal of Mass Media Ethics, 19*(1), 56-71.

Santos, C., Bielova, N., Ahuja, S., Utz, C., Gray, C. M., & Mertens, G. (2024). Which Online Platforms And Dark Patterns Should Be Regulated Under Article 25 Of The Dsa? *Available At Ssrn 4899559* , 1-40.

Topuz, B. (2023). *Gelişen teknoloji bağlamında grafik arayüz tasarımı ve mobil uygulamalar: Oyunlar, uygulamalar.* (Yayımlanmamış yüksek lisans yayınlanmamış tezi). Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Tosun, N. B., Uraltaş, N. T., Nas, A., Özkaya, B., Güdüm, S., Ertürk, B., Dönmez, M., Çerçi, M., Ülker, Y., Cesur, D. K., Varol, E., & Kiçir, İ. (2018). *Reklam yönetimi*. İstanbul: Beta Basım Yayım Dağıtım.

Türk Dil Kurumu Sözlüğü: (https://sozluk.gov.tr)

Uluk, M. (2025). Etik tasarım ve aldatıcı tasarım örüntüleri: turizm ve seyahat web siteleri üzerine bir araştırma. *The Turkish Online Journal of Design, Art and Communication, 15*(3), 626-645.

Ural, S. (2024). Dijital medyada manipülasyon, manipülasyonun doğuşu ve manipülasyon yöntemleri. *Iv. Uluslararası İletişim Sempozyumu: Dijital Çağda Dezenformasyon* (S. 128-145). Bişkek-Kırgızistan: Kırgızistan-Türkiye Manas Üniversitesi

URL 1: https://dl.acm.org/doi/abs/10.1145/3411764.3445610

URL 2: https://sourceforge.net

URL 3: https://www.fyresite.com/dark-patterns-a-new-scientific -look-at-ux-deception/

URL 4: https://www.chameleon.io/blog/reduce-customer-churn

URL 5: https://www.facebook.com/

URL 6: https://www.deceptive.design/types/forced-action

URL 7: https://intentionallyinspirational.com/2020/11/21/the-power-of-scarcity -urgency-in-sales/

URL 8: https://popupsmart.com/tr/blog/tekrar-stokta-e-posta -ornekleri

URL 9: https://www.sikayetvar.com/trendyol/trendyolda-sahte-yorum -skandali#google_vignette

URL 10: https://www.deceptive.design/types/hidden-costs

URL 11: https://media.beehiiv.com/cdn-cgi/image/fit%3Dscale-down%2Cformat%3Dauto%2Conerror%3Dredirect%2Cquality%3D80/uploads/asset/file/174a514b-d3b6-448c-b8f5-85420d664656/image.png?t=1715356073

URL 12: https://www.telegraph.co.uk/finance/newsbysector/retailandconsumer/9345821/How-McDonalds-uses-Photoshop-to-touch-up-their-menu-burgers.html

REKLAM VE MARKA İLETİŞİMİ BAĞLAMINDA HİKÂYE ANLATICILIĞININ DİJİTAL DÖNÜŞÜMÜ

Habibe ÖZ
Alparslan NAS

Kaynakça

Aaker, D., & Aaker, J. L. (2016). What Are Your Signature Stories? *California Management Review,* 58/3: 49–65.

Akbayır, Z. (2016). Bana Bir Hikâye Anlat: Marka İletişiminde Hikâyeleştirme ve İnternet *Karadeniz Teknik Üniversitesi İletişim Araştırmaları Dergisi*, 6/2:67-84.

Akgül, M., & Hekimoğlu Toprak, H. (2021). Yakınsama kültürü ve transmedya hikâye anlatıcılığı üzerine *Aksaray İletişim Dergisi, 3*/1:43–61. https://doi.org/10.47771/aid.830788

Allagui, I., & Breslow, H. (2015), Social media for public relations: Lessons from four effective cases *Public Relations Review*, 20-30 http://dx.doi.org/10.1016/j.pubrev.2015.12.001

Artan Özoran, B. (2020). Manifesto storytelling: A new method of organizations *Akademik İncelemeler Dergisi, 15*/1: 277–308. https://doi.org/10.17550/akademikincelemeler.595074

Ataman, E. Ö. & Pigey, D. S. (2022). Transmedya Hikâye Anlatıcılığı ve İçerik Pazarlama Temelinde Red Bull Türkiye "İçimdeki Ses" Ezhel Örneği, *İNİF E- Dergi*, 7/1:171-190.

Bayraktar, S. (2018). Moda Sektöründe Transmedya Hikâye Anlatımı: Barbie Bebek Transmedya Uygulamaları Örneği, *Erciyes İletişim Dergisi*, 5/4:325-350. https://doi.org/10.17680/erciyesiletisim.406498

Ben Aicha, A. & Bouzaabia, R. (2023), The effects of video storytelling advertising on consumers' online reactions on Facebook: a cross cultural study, *Qualitative Market Research*, 26/3:247-268. https://doi.org/10.1108/QMR-06-2022-0101

Bitirim Okmeydan, S. (2020). Kurumsal reklam ekseninde Türkiye İş Bankası ve Cumhuriyetin 'Kuruluş' hikâyesi: Kültürel perspektif bağlamında Greimas'ın eyleyenler modeli ile çözümleme *Connectist: Istanbul University Journal of Communication Sciences*, 59:87-126. https://doi.org/10.26650/CONNECTIST2020-0641

Chinki, Rana, S., Yadav, M. P., & Sinha, N. (2025). Crafting narratives to influence consumers: A systematic review of storytelling marketing, *Asia-Pacific Journal of Business Administration.* Advance online publication. https://doi.org/10.1108/APJBA-12-2024-0693

Clark, C. (2009). How storytelling and branding techniques can be used to create an effective fundraising communications programme, *Journal of Communication in Healthcare, 2*/1:47–53. https://doi.org/10.1179/cih.2009.2.1.47

Cornelio, G. S., Martorell, S. & Ardèvol, E. (2024) It is the Voice of the Environment that Speaks, *Digital Activism as an Emergent Form of Environmental Communication, Environmental Communication*, 18/4: 375-389, DOI: 10.1080/17524032.2023.2296850

Çataldaş, İ. & Erdönmez, S. (2024). Brand Storytelling As An Integrated Marketing Communication Tool: A Case Study Of "Levi's The Greatest Story Ever Worn, *Intermedia International e-Journal*, 11/21:127-141. doi: 10.56133/interme dia.1473610.

Çokluk, N., & Ökmen, Y. E. (2020). Sözlü Kültürden Dijital Kültüre Hikâye Anlatımı: Youtuberlar Üzerine Kültürel Bir Çözümleme, *Selçuk İletişim*, 13/3:1114-1148.

Delgado, R. (1989). Storytelling for oppositionists and others: A plea for narrative, *Michigan Law Review, 87*/8:2411–2441

Deb, M., Ghosh, A., & Shukla, Y. (2025). Storytelling ads, narrative transportation, retrospective reflexivity, and attitude towards brands: Role of independent versus interdependence self-construal, *Psychology & Marketing, 42*/7:1795–1810. https://doi.org/10.1002/mar.22204

Dias P. ve Cavalheiro R. (2022). The role of storytelling in the creation of brand love: the PANDORA case, *J Brand Manag*. 29/1:58–71. doi: 10.1057/s41262-021-00254-6.

Dörner, R. Grimm, P. & Abawi, D.F. (2002). Synergies between interactive training simulations and digital storytelling: a component-based framework, *Computers & Graphics*, 26/1:45-55, https://doi.org/10.1016/S0097-8493(01)00177-7.

Elveren Arı, B., & Gürses Köse, İ. (2021). Metinlerarasılıktan Transmedya Hikâye Anlatıcılığına: Harry Potter, *Erciyes İletişim Dergisi* 2:1-25. https://doi.org/10.17680/erciyesiletisim.954195

Erbaş, S. (2018). Tüketici marka bilgisi: Hikâye anlatıcılığı ve kolaj tekniği üzerine bir araştırma Consumer brand knowledge: A research on storytelling and collage technique, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 17/67: 1077–1091. https://doi.org/10.17755/esosder.344958

Erdoğan, İ. (1998). Gerbner'in ekme tezi ve anlattığı öyküler üzerine bir değerlendirme. *Kültür ve İletişim*, 1/2: 149–180.

Escalas, J. E., & Stern, B. B. (2003). Sympathy and empathy: Emotional responses to advertising dramas, *Journal of Consumer Research,* 29/4:566–578.

Feng, W., Liu, J., Shi, T., Qin, Z., & Xu, J. (2025). Standing out or fading away: The impact of luxury brand story types on brand equity, *Journal of Research in Interactive Marketing.* Advance online publication. https://doi.org/10.1108/JRIM-02-2025-0084

Ganassali, S. & Matysiewicz, J. (2021). Echoing the golden legends: storytelling archetypes and their impact on brand perceived value, *Journal of Marketing Management*, 37/5-6:437-463, DOI: 10.1080/0267257X.2020.1831577

Garczarek-Bak, U., Szymkowiak, A., Jaks, Z. & Jansto, E. (2024), Impact of product vs brand storytelling on online customer experience, *International Journal of Wine Business Research*, 36/3:370-405. https://doi.org/10.1108/IJWBR-07-2023-0041

Gerbner, G. (1998). Stories of violence and the public interest. In K. Brants, J. Hermes, & L. van Zoonen (Eds.), The media in question: Popular cultures and public interests, Sage 135–146

Gerbner, G., Gross, L., Morgan, M., & Signorielli, N. (1986). Living with television: The dynamics of the cultivation process, *In J. Bryant & D. Zillmann (Eds.), Perspectives on media effects*. 17–40

Hao, X., Valayakkad Manikandan, S., Demir, E., & Eyers, D. (2025). Visual narratives and audience engagement: Edutainment interactive strategies with computer vision and natural language processing. *Journal of Research in Interactive Marketing,* Advance online publication. https://doi.org/10.1108/JRIM-02-2024-0088

Henrickson, L., Jephcote, W., & Comissiong, R. (2022). Soft skills, stories, and self-reflection: Applied digital storytelling for self-branding, *Convergence*, *28*/6:1577-1597.

Herskovitz, S. & Crystal, M. (2010), The essential brand persona: storytelling and branding, *Journal of Business Strategy*, 31/3:21-28 https://doi.org/10.1108/02756661011036673

Hollenbeck, C. R., Peters, C. & Zinkhan, C.M. (2008) Retail Spectacles and Brand Meaning: Insights from a Brand Museum Case Study, *Journal of Retailing,* 84/3:334-353,

Hong, J.(J)., Yang, J., Wooldridge, B.R. & Bhappu, A.D. (2022), Sharing consumers' brand storytelling: influence of consumers' storytelling on brand attitude via emotions and cognitions, *Journal of Product & Brand Management*, 31/2:265-278. https://doi.org/10.1108/JPBM-07-2019-2485

Hudak, K.C. (2019). Resident stories and digital storytelling for participatory place branding. *Place Brand Public Diplomacy* 15:97–108 https://doi.org/10.1057/s41254-019-00117-7

İgit, A., & Gürbüz, A. (2024). Dijital Çağda Hikâye Anlatıcılığını Yeniden Tanımlamak: Sürükleyici Deneyimler. *Medeniyet Sanat Dergisi,* 10/2:213-225. https://doi.org/10.46641/medeniyetsanat.1594036

İspir, N., & Kucur, A. (2019). Yakınsama Kültürü ve Transmedya Hikâyeciliği, *Kurgu*, 27/2:161-171.

Jenkins, H. (2006). *Convergence culture: Where old and new media collide,* New York University Press.

Jenkins, H. (2005). Welcome to convergence culture. *Receiver*, 1–6.

Jenkins, H., & Deuze, M. (2008). Convergence. The International Journal of Research into New Media Technologies, *Convergence* 14/1:5–12. https://doi.org/10.1177/1354856507084415

Karampournioti, E. & Wiedmann, K.-P. (2022), Storytelling in online shops: the impacts on explicit and implicit user experience, brand perceptions and behavioral intention, *Internet Research*, 32/7:228-259. https://doi.org/10.1108/INTR-09-2019-0377

Kasap, B. B., & Selvi, M. S. (2024). Pazarlama ve markalaşmada transmedya hikâye anlatıcılığının önemi: Niloya örneği. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi*, 8/3:721-740.

Keskin Yılmaz, Y. (2023). Storytelling in destinations' promotional videos: The case of go Türkiye official YouTube page. *İNİF E- Dergi*, 8/2:340-359.

Kılıç Taran, B. & Babür Tosun, N. (2020). Yeni Medyada Hikâyeleştirme Kullanımı Bağlamında Marka Sadakati *Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi*, 36:233-352, DOI: https://doi.org/10.17829/turcom.827347

Koçak, E., Nasir, V. A., & Türker, H. B. (2025). Exploring consumer motives for engagement with branded content on Instagram: A focus group study. *Turkey. Atlantic Journal of Communication,* 1-23. https://doi.org/10.1080/15456870.2025.2491553

Kothari, H., Choudhary, A., Jain, A., Singh, S., Prasad, K. D. V., & Vani, U. K. (2025). "mpact of social media advertising on consumer behavior: Role of credibility, perceived authenticity, and sustainability. *Frontiers in Communication,* 10:1595796. https://doi.org/10.3389/fcomm.2025.1595796

Kumar, P., Jhawar, A., Shetty, K., & Varshney, S. (2025). "Green ad stories' characteristics and green brand trust: Examining the moderating role of consumer expertise through the elaboration likelihood model lens." *Journal of Marketing Theory and Practice,* Advance online publication. https://doi.org/10.1080/10696679.2025.2463080

Leggett, K. L., & Davies, W. E. (2025). Examining a hyper-human virtual brand ambassador as a brand personification strategy *Journal of Product & Brand Management.* Advance online publication. https://doi.org/10.1108/JPBM-06-2024-5290

Limanlı, E., ve Öksüz, B. (2024). Marka Deneyimi Yaratma Sürecinde Hikâye Anlatıcılığının Rolü, *Aurum Sosyal Bilimler Dergisi*, 9/2: 231-266. https://doi.org/10.62393/aurum.1544345

Lundqvist, A., Liljander, V., Gummerus, J. *et al.* (2013). The impact of storytelling on the consumer brand experience: The case of a firm-originated story. *J Brand Managemant,* 20:283–297 https://doi.org/10.1057/bm.2012.15

Mohamed, K. M. M. (2025). Visual storytelling and cultural connection in GCC social media advertising. *Frontiers in Communication,* 10:1584156. https://doi.org/10.3389/fcomm.2025.1584156

Nicoli, N., Henriksen, K., Komodromos, M. & Tsagalas, D. (2022), Investigating digital storytelling for the creation of positively engaging digital content, *EuroMed Journal of Business*, 17/2:157-173. https://doi.org/10.1108/EMJB-03-2021-0036

Okatan Çalışkan, M. (2024). Reklamda transmedya hikâye anlatıcılığı: "Yumoş çok iyi çıktı" örneği [Yüksek lisans tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü].

Ökmen, Y. E. (2021). Dijital hikâye anlatıcılığında görselleştirme süreci: Youtuber Barış Özcan örneği. *SDÜ İfade, 3*/1:8–32.

Özkalalı, E., & Kılınç, Ö. (2024). Özel gün reklâmlarında hikâye anlatıcılığı, *İstanbul Aydın Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 16*/1:25–46.

Özlü, Ö. (2025). Küresel markanın yerel uyumu: Toyota reklamlarında hikâye anlatımı. *Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi Araştırma Dergisi, 25*:1–17.

Page, M. J., McKenzie, J. E., Bossuyt, P. M., vd. (2021). The PRISMA 2020 statement: An updated guideline for reporting systematic reviews. *BMJ*, 372: n71. https://doi.org/10.1136/bmj.n71

Park, K. (2001). Oliver Twist: An Exploration of Interactive Story telling and Object Use in Communication. *British Journal Of Special Education*, 8:18-23

Pera, R. & Viglia, G. (2016) Exploring How Video Digital Storytelling Builds Relationship Experiences *Psychology & Marketing*, 33/12:1142–1150

Polletta, F., Chen, P. C. B., Gardner, B. G., & Motes, A. (2011). The sociology of storytelling. *Annual Review of Sociology, 37*:109–130.

Pulizzi, J. (2012). The rise of storytelling as the new marketing. *Publishing Research Quarterly, 28*/2:116–123. https://doi.org/10.1007/s12109-012-9264-5

Richter, S., Richter, A., & Franklin, D. (2025). Sticky narratives: How micro-influencers engage and retain their audience through storytelling. *Australasian Marketing Journal.* Advance online publication. https://doi.org/10.1177/14413582251340442

Ryan, M.-L. (2013). Transmedial storytelling and transfictionality. *Poetics Today, 34*/3:361–388. https://doi.org/10.1215/03335372-2325250

Sarı, G. (2017). Transmedya hikâye anlatıcılığı: Kötü Çocuk örneği. *Abant Kültürel Araştırmalar Dergisi*, 2/4: 71-79.

Singh, M., Kumar, D., & Lal, R. (2025). Digital Storytelling and Brand Positioning in the Media Age: Building Consumer Trust through Narrative Authenticity. *Media Education – Mediaobrazovanie*, 21/2:267–277. https://doi.org/10.13187/me.2025.2.267

Uslu, N. (2025). Transmedya Hikâye Anlatıcılığı Bağlamında The Terminator Film Serisi. *KİLAD*, 25:59-71.

Yavuz, A. (2025). Nostalgic and forestalgic storytelling: The cases of İş Bankası Parakod and Mercedes EQ advertisements. *Pamukkale University Journal of Social Sciences Institute, 70*:51–67.

Yılmaz, M. S. (2023). Medya Çalışmaları Bağlamında Dönüşen Hikâye Anlatıcılığı: Transmedya Hikâye Anlatısı. *Middle Black Sea Journal of Communication Studies*, 8/1:49-66. https://doi.org/10.56202/mbsjcs.1192909

Yoder-Wise, P. S., & Kowalski, K. (2003). The power of storytelling. *Nursing Outlook, 51*/1:37–42.

Wachenfeldt, P. (2021) The Mediation of Luxury Brands in Digital Storytelling *Fashion Theory*, 25/1:99-118, DOI: 10.1080/1362704X.2019.1599256

YAPAY ZEKÂ İLE GELECEĞİN REKLAM EKOSİSTEMİ

Ali Murat KIRIK

Kaynakça

Aguirre, E., Mahr, D., Grewal, D., de Ruyter, K., & Wetzels, M. (2015). Unraveling the personalization paradox: The effect of information collection and trust-building strategies on online advertisement effectiveness. *Journal of Retailing*, 91(1), 34–49.

Bleier, A., & Eisenbeiss, M. (2015). The Importance of Trust for Personalized Online Advertising. *Journal of Retailing,* 91(3), 390–409.

Boerman, S. C., Kruikemeier, S., & Zuiderveen Borgesius, F. J. (2017). Online behavioral advertising: A literature review and research agenda. *Journal of Advertising*, 46(3), 363–376.

Burrell, J. (2016). How the machine 'thinks': Understanding opacity in machine learning algorithms. *Big Data & Society*, 3(1), 1–12.

Campbell, C., Plangger, K., Sands, S., & Kietzmann, J. (2021). Preparing for an era of deepfakes and AI-generated ads: A framework for understanding responses to manipulated advertising. *Journal of Advertising*, 50(1), 22–38.

Chandra, S., Verma, S., Lim, W. M., Kumar, S., & Donthu, N. (2022). Personalization in personalized marketing: Trends and ways forward. *Psychology & Marketing*, 39(8), 1529–1562.

Chen, G., Xie, P., Dong, J., & Wang, T. (2019). Understanding programmatic creative: The role of AI. *Journal of Advertising*, 48(4), 347–355.

Datta, A., Tschantz, M. C., & Datta, A. (2015). Automated experiments on ad privacy settings. *Proceedings on Privacy Enhancing Technologies*, 2015(1), 92–112.

Davenport, T., Guha, A., Grewal, D., & Bressgott, T. (2020). How artificial intelligence will change the future of marketing. *Journal of the Academy of Marketing Science, 48*, 24–42.

Diakopoulos, N. (2016). Accountability in algorithmic decision-making. *Communications of the ACM*, 59(2), 56–62.

Elgammal, A., Liu, B., Elhoseiny, M., & Mazzone, M. (2017). CAN: Creative adversarial networks, generating "art" by learning about styles and deviating from style norms. Proceedings of the 8th International Conference on Computational Creativity (ICCC 2017). (Conference paper). https://arxiv.org/abs/1706.07068

Ernek Alan, G. A., & Bilgin, O. K. (2024). Yapay Zekâ, Makine Öğrenmesi ve Reklamcılık Konulu Araştırmaların Bibliyometrik Analizi. *Kastamonu İletişim Araştırmaları Dergisi,* (12), 114–147.

Floridi, L. (2018). Artificial intelligence, deepfakes and a future of ectypes. *Philosophy & Technology*, 31(3), 317–321.

Floridi, L., & Cowls, J. (2019). A unified framework of five principles for AI in society. *Harvard Data Science Review, 1*(1).

Ford, J., Jain, V., Wadhwani, K., & Gupta, D. G. (2023). AI advertising: An overview and guidelines. *Journal of Business Research,* 166, 114124.

Goldfarb, A., & Tucker, C. (2019). Digital economics. *Journal of Economic Literature, 57*(1), 3–43.

Haleem, A., Javaid, M., Qadri, M. A., Singh, R. P., & Suman, R. (2022). Artificial intelligence (AI) applications for marketing: A literature-based study. *International Journal of Intelligent Networks,* 3, 119–132.

Kietzmann, J., Paschen, J., & Treen, E. (2018). Artificial Intelligence in Advertising: How Marketers Can Leverage Artificial Intelligence Along the Consumer Journey. *Journal of Advertising Research,* 58(3), 263–267.

Kosinski, M., Stillwell, D., & Graepel, T. (2013). Private traits and attributes are predictable from digital records of human behavior. *PNAS*, 110(15), 5802–5805.

Köse, G., Geçit, E., & Yeygel Çakır, S. (2024). Reklam Üretim Süreci Bağlamında Yapay Zekâ ve Yaratıcı Düşünce: Bibliyometrik Bir Analiz. *IBAD Sosyal Bilimler Dergisi*, 17, 281–305.

Lambrecht, A., & Tucker, C. (2019). Algorithmic bias? An empirical study of apparent gender-based discrimination in the display of STEM career ads. *Management Science*, 65(7), 2966–2981.

LeCun, Y., Bengio, Y., & Hinton, G. (2015). Deep learning. *Nature, 521*(7553), 436–444.

Martin, K., & Nissenbaum, H. (2017). Privacy interests in public records: An empirical study. *Harvard Journal of Law & Technology*, 31(1), 111–158.

McCormack, J., Hutchings, P., Gifford, T., Yee-King, M., Llano, M. T., & D'Inverno, M. (2020). Design considerations for real-time collaboration with creative artificial intelligence. *Organised Sound.*

Rezwana, J., & Maher, M. L. (2022). Understanding user perceptions, collaborative experience and user engagement in different human-AI interaction designs for co-creative systems. Proceedings / Creativity & Cognition (C&C) / arXiv.

Sweeney, L. (2013). Discrimination in online ad delivery. *Communications of the ACM*, 56(5), 44–54.

DİJİTAL REKLAMCILIKTA MİNİMALİZM ÖRNEĞİ OLARAK APPLE REKLAMLARI

Erdem VAROL

Kaynakça

Alimoğlu, İ. (2025). Medya ve reklam yatırımları yüzde 78,9 arttı!. Marketing Türkiye. https://www.marketingturkiye.com.tr/haberler/medya-ve-reklam-yatirimlari-yuzde-789-artti/. Erişim Tarihi 15.10.2025

Apple (2022). Apple Shot on iPhone Challenge için iPhone ile çektiğiniz en iyi makro fotoğraflarınızı paylaşın. https://www.apple.com/tr/newsroom/2022/01/share-your-best-iphone-macro-photos-for-apples-shot-on-iphone-challenge/. Erişim Tarihi: 20.10.2025

Baudrillard, J. (1998). *Tüketim Toplumu*, (Çev: H. Deliçaylı-F. Keskin, Ayrıntı Yayınları, İstanbul.

Baştürk, E. (2025). Dijital medya ve influencer pazarlama: Türkiye'deki hızlı büyüme ve emeğin dönüşümü. NewsLab Türkiye. https://www.newslabturkey.org/2025/01/10/influencer-pazarlama-kidfluencer/. Erişim Tarihi: 20.10.2025

Berger, J. (2007). Görme Biçimleri. İstanbul: Metis Yayınları

Çelik Varol, M. & Varol, E., (2019). Kavram ve Kuramlarıyla Marshall Mcluhan'a Bakış: Günümüzün Egemen Medya Araçları Ekseninde Bir Değerlendirme. *International Journal of Cultural and Social Studies* (IntJCSS), 5(1), 137-158.

Dopierala, R. (2017). Minimalism - A New Mode of Consumption? *The Central European Journal of Social Sciences and Humanity*, (4), 67–83.

Francis, A. (2024). Case Study: Apple iPod Silhouette Ad Campaign. MBA Knowledge Base. https://www.mbaknol.com/management-case-studies/case-study-apple-ipod-silhouette-ad-campaign/. Erişim Tarihi: 20.10.2025

Gupta S., Paul J., Stoner J. L., & Aggarwal A. (2024). Digital transformation, online advertising, and consumer behaviour. *International Journal of Advertising*, 1–24.

Iancu, I. & Iancu, B. (2017). "Recall and Recognition on Minimalism. A Replication of the Case Study on the Apple Logo". *KOME – An International Journal of Pure Communication Inquiry*, 5(2), 57-70.

Jiang, W. J., Li, R., & Shao, W. (2022). Research About Apple's Marketing Strategy and Consumer Behavior. *BCP Business & Management*, 20, 106-118. https://doi.org/10.54691/bcpbm.v20i.917

Karaca, G. (2021). Soyut Ama Nesnel Sanat: Minimalizm. *Sanat ve Tasarım Dergisi*, 10(2), 334-349. https://doi.org/10.20488/sanattasarim.876762

Kotler, P., & Keller, K. L. (2016). *Marketing Management* (15th ed.). Pearson.

Kudat, B. (2025). "Yapay zekâ ve makine öğrenmesi dijital reklamcılığı derinden dönüştürüyor" HBR Türkiye. https://hbrturkiye.com/roportaj/yapay-zeka-ve-makine-ogrenmesi-dijital-reklamciligi-derinden-donusturuyor Erişim Tarihi: 20.10.2025

McStay, A. (2016). Digital advertising (2nd edition). Palgrave.

Qureshi, U. (2025). Apple Highlights Clean Up AI Tool in New iPhone 16 Ad. iPhone in Canada. https://www.iphoneincanada.ca/2025/07/18/apple-clean-up-ai-tool-iphone-16-ad/. Erişim Tarihi: 20.10.2025

Pascucci, F., Savelli, E & Gistri, G. (2023). "How digital technologies reshape marketing: evidence from a qualitative investigation," *Italian Journal of Marketing*, Springer, vol. 2023(1), pages 27-58, March.

Renesi, M. (2018). Think Different "A flashback of an historical campaign". Medium. https://medium.com/ad-discovery-and-creativity-lab/think-different-b566c2e6117f. Erişim Tarihi: 20.10.2025

Roas Digital (23.09.2024). Tasarımda Minimalizm Trendi: Dijital Pazarlamada Etkisi ve Örnekleri. https://roasdigitall.com/tasarimda-minimalizm-trendi-dijital-pazarlamada-etkisi-ve-ornekleri/ Erişim Tarihi: 25.10.2025

Seo, Y. (2021). Digital transformation and advertising: Insights from the special issue. *International Journal of Advertising*, 40(6), 839–845.

Tejasree, L. (2023). Role of Brand Elements in Advertising of Apple Inc., *International Journal of Research Publication and Reviews*, Vol 4, no 9, pp 3447-3457 September 2023

The Brand Hopper (2024). A Case Study on Apple's "Shot on iPhone" Brand Campaign. https://thebrandhopper.com/2024/01/07/a-case-study-on-apples-shot-on-iphone-brand-campaign/ Erişim Tarihi: 20.10.2025

Varol, E. (2023). Cumhuriyet'in İlk 20 Yılında Türkiye'de Reklam ve Reklamcılık. *Sakarya İletişim*, 3(2), 76-99.

Verhoef, P. C., Broekhuizen, T., & Bijmolt, T. (2021). Digital transformation: A multidisciplinary reflection and research agenda. *Journal of Business Research,* 122, 889–901.

Wanner, A. (2003). *Russian Minimalism: From the Prose Poem to the Anti-Story*, Northwestern University Press, Evanston, IL, 2003.

GELENEKSEL REKLAMCILIK DIŞINDA BİR YÖNTEM OLARAK GERİLLA PAZARLAMA REKLAMCILIĞI

Gonca UNCU

Kaynakça

Ay, C., Aytekin, P., & Nardali, S. (2010). Guerrilla marketing communication tools and ethical problems in guerrilla advertising. *American Journal of Economics and Business Administration*, 2(3), 280-286.

Ay, C., & Kara, T. (2018). *Gerilla pazarlama: Tüketici davranışları üzerindeki etkileri açısından bir değerlendirme*. Beta Yayınları.

Babu, E. (2024). *Unravelling the Power of Guerrilla Marketing in Shaping Brand Image: A Conceptual Odyssey*. SAGE Publications.

Baltes, G. H., & Leibing, I. (2008). Guerrilla marketing for information services. New Library World, 109(1/2), 46-55.

Berger, J., & Milkman, K. L. (2012). What makes online content viral? *Journal of Marketing Research, 49*(2), 192-205.

Berger, J. (2013). Contagious: Why Things Catch On. Simon & Schuster.

Bilici, F., & Seren, N. (2024). The meaning World of guerrilla marketing campaings through semiotic analysis. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi,* 69, 194i218.

Dahl, D. W., Frankenberger, K. D., & Manchanda, R. V. (2003). Does it pay to shock? Reactions to shocking and nonshocking advertising content among university students**.** *Journal of Advertising Research,* 43(3), 268-280.

Deniz, E., & Akdağ, H. (2019). Gerilla Pazarlama: Alternatif İletişim Biçimleri Üzerine Bir Değerlendirme. *İletişim ve Medya Çalışmaları Dergisi*, 3(2), 65–78.

Coca-Cola Company. (2010). *Happiness Machine Campaign.* Retrieved from https://www.coca-colacompany.com

Hunt, R. R. (1995). The subtlety of distinctiveness: What von Restorff really did. *Memory & Cognition, 23*(3), 443-453.

Hutter, K., & Hoffmann, S. (2014). Surprise, Surprise: Ambient Media as Promotion Tool for Retailers. *Journal of Retailing*, 90(1), 93-110.

Hutter, K., & Hoffmann, S. (2011). Guerrilla Marketing: The Nature of the Concept and Propositions for Further Research. *Asian Journal of Marketing*, 5(2), 39-54.

Isaac, A. A. (2014). Analysis of guerrilla and traditional marketing interface in improving the productivity of organisational marketing in small and medium size enterprises (SMEs) in Nigeria.

Jenkins, H. (2009). *Confronting the Challenges of Participatory Culture: Media Education for the 21st Century*. MIT Press.

Kaikati, A. M., & Kaikati, J. G. (2004). Stealth marketing: How to reach consumers surreptitiously. *California Management Review,* 46(4), 6-22.

Lefebvre, H. (1991). *The Production of Space.* Blackwell.

Levinson, J. C. (1984). *Guerrilla marketing: Secrets for making big profits from your small business.* Houghton Mifflin.

Levinson, J. C. (2007). *Guerrilla Marketing: Easy and Inexpensive Strategies for Making Big Profits from Your Small Business.* Houghton Mifflin.

Luxton, S., & Drummond, L. (2000). What is this thing called Ambient Advertising?. *Visionary Marketing*, 735-742.

Meenaghan, T. (2013). Ambush Marketing: A Critical Review and Some Practical Advice. *International Journal of Advertising*, 32(1), 15-35.

Meenaghan, T. (1998). Ambush marketing: Corporate strategy and consumer reaction**.** *Journal of Advertising Research,* 38(1), 77-88.

Nyilasy, G. (2006). Word of mouth: What we really know and what we don't. In J. Kirby & P. Marsden (Eds.), *Connected marketing* (61–184). Butterworth-Heinemann.

Petty, R. E., & Cacioppo, J. T. (1986). The Elaboration Likelihood Model of Persuasion. In *Communication and Persuasion* (1-24). Springer.

Proschool Online. (2023). Iconic Case Studies in Digital Marketing: Coca-Cola's Digital Campaigns. Erişim: https://proschoolonline.com/blog/iconic-case-studies-digital-marketing-part-ii-coca-colas-digital-campaigns

PR Newswire. (2010). DDB's Fun Theory for Volkswagen Takes Home Cannes Cyber Grand Prix. Erişim: https://www.prnewswire.com/news-releases/ddbs-fun-theory-for-volkswagen-takes-home-cannes-cyber-grand-prix-97156119.html

Schmitt, B. (1999). Experiential marketing: A new framework for design and communications**.** *Design Management Journal,* 10(2), 10-16.

Sorrentino, M. (2020). How ambient advertising is uniquely placed to make a difference**.** *Westminster Papers in Communication and Culture,* 15(3), 113-126.

Story First Media. (2011). Viral Video: The Fun Theory. Erişim: https://storyfirstmedia.com/viral-video-the-fun-theory/

StudySmarter. (2023). Marketing Campaign Examples: The Fun Theory. Erişim: https://www.studysmarter.co.uk/explanations/marketing/marketing-campaign-examples/fun-theory/

Şimşek, G. G. (2016). Gerilla pazarlama uygulamalarının marka farkındalığına etkisi: Genç tüketiciler üzerine bir araştırma. *İşletme Araştırmaları Dergisi*, 8(3), 52-68.

Tanyeri Mazıcı, E., & Berber, S. (2012). Gerilla pazarlama ve yaratıcı reklam uygulamaları: Üniversite öğrencileri üzerine bir araştırma. *İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi,* 34, 87-104.

The Advertising Research Foundation (ARF). (2012). Coca-Cola Happiness Machine-Ogilvy Awards Case Study. Erişim: https://thearf-org-unified-admin.s3.amazonaws.com/ARF%20Ogilvy%20Award%20Case%20Studies

Tuten, T., & Solomon, M. (2021). *Social Media Marketing*. Sage Publications.

URL1: https://fashionjournal.com.au/life/ikea-turned-subway-station -pop-showroom/

URL2: https://www.youtube.com/watch?v=lqT_dPApj9U

URL 3: https://www.youtube.com/watch?v=QU8Rms94C5c

URL 4: https://www.youtube.com/watch?v=cbEKAwCoCKw

URL 5: https://www.youtube.com/watch?v=uccwLPf1Y5A

Wendland, L. (2016). A common ground in guerrilla marketing – State of research and further directions. *Journal of Marketing and Sales. 1,* 34-59.

Zaichkowsky, J. L. (1985). Measuring the involvement construct. *Journal of Consumer Research, 12*(3), 341-352.

Zarco, C., & Herzallah, D. (2023). Guerrilla Marketing in the 21st Century: A Systematic Analysis of the Discipline Through a Literature Review, a Taxonomy and Identification of the Most Relevant Variables.

KURUMSAL İLETİŞİM STRATEJİLERİNDE YAPAY ZEKÂ DESTEKLİ REKLAMLAR VE ETİK SORUNSALI

Yeliz KUŞAY

Kaynakça

Aktaş, K. (2015). Uluslararası işletmelerde stratejik yönetim, *Uluslararası Yönetim ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2(3), 1-19.

AKQA, (2025). *Nike 50th anniversary, never done evolving-the Greatness of Serena Williams.*, https://www.akqa.com/work/nike/nike-50th-anniversary/never-done-evolving/, Erişim Tarihi: 01.12.2025.

Binns, R. (2018). Algorithmic Accountability and Public Reason. *Philosophy & Technology*, 31(4), 543-556.

Chen, G., Xie, P., Dong, J., & Wang, T. (2019). Understanding Programmatic Creative: The role of AI. *Journal of Advertising*, 48(4), 347–355. DOI:10.1080/00913367.2019.1654421.

Çeber, B. (2024). Yapay Zekâ Etiği Bağlamında Reklamcılık Sektörü Üzerine Uygulamalı Bir Araştırma. *Intermedia International E-journal*, 11(20), 63-84. https://doi.org/10.56133/intermedia.1462312.

Coca-Cola (2023). Coca-Cola, *Yeni Yapay Zekâ Platformunu Kullanarak Dijital Sanatçıları 'Gerçek Büyü Yaratmaya' Davet Ediyor*. https://www.coca-colacompany.com/media-center/coca-cola-invites-digital-artists-to-create-real-magic-using-new-ai-platform, Erişim Tarihi: 01.12.2025.

Davıs, K. & Patterson, D., (2012). *Ethics of Big Data: Balancing Risk and Innovation.* O'Reilly Media, Inc.

Desmarais, A. (2025), *"Meta, AI üzerinde çalışacak yeni 'süper zekâ' birimini duyurdu"*, https://tr.euronews.com/next/2025/07/01/meta-ai-uzerinde-calisacak-yeni-super-zeka-birimini-duyurdu Erişim Tarihi: 11.10.2025.

Elitaş, T., (2022). Dijital Manipülasyon 'Deepfake' Teknolojisi ve Olmayanın İnandırıcılığı. *Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 19(49), 113-128.

European Union (2024). *Regulatıon (EU)2024/1689 Of The European Parlıament And Of The Council*, https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj, Erişim Tarihi: 11.12.2025.

Fong, Janice (2023). *'Create Real Magic' Contest: Coca-Cola's AI-Powered Journey into Creativity*, https://medium.com/@janicefong/create-real-magic-contest-coca-cola-s-ai-powered-journey-into-creativity-ab6149e2cfcc, Erişim Tarihi: 01.12.2025.

Gil de Zúñiga, H., Goyanes, M., & Durotoye, T. (2024). A Scholarly Definition of Artificial Intelligence (aı): Advancing AI as a Conceptual Framework in Communication Research. Political Communication, 41(2), 317-334.

Goodman, R. (2018). *Why Amazon's Automated Hiring Tool Discriminated Against Women,* https://www.aclu.org/news/womens-rights/why-amazons-automated-hiring-tool-discriminated-against, Erişim Tarihi: 12.10.2025.

Gouda, N. K., Biswal, S. K., & Parveen, B. (2020). Application Of Artificial Intelligence in Advertising & Public Relations And Emerging Ethical Issues in The Ecosystem. International Journal of Advanced Science and Technology, 29(6), 7561-7570.

Gökay, U. (2025). *WhatsApp, Instagram ve Facebook'un yapay zekâ özellikleri nihayet Türkiye'ye geldi!,* https://www.webtekno.com/meta-ai-turkiye-geldi-h206002.html, Erişim Tarihi: 01.12.2025.

Güney, M., (2024). *Toys 'R' Us'ın 'neredeyse tamamı' yapay zekâ ile üretilmiş reklam filmi* (https://bigumigu.com/haber/toys-r-usin-neredeyse-tamami-yapay-zeka-ile-uretilmis-reklam-filmi/). Erişim Tarihi: 01.12.2025.

Güney, B., (2024). *Yapay zekâ doğru söylüyor mu?*, https://www.forbes.com.tr/hukuk/yapay-zeka-dogru-soyluyor-mu, Erişim Tarihi: 11.12.2025.

Marketing Türkiye (2019). *Apple Card cinsiyetçilik mi yapıyor?*, https://www.marketingturkiye.com.tr/haberler/apple-card-cinsiyetcilik-mi-yapiyor/ Erişim Tarihi: 12.10.2025.

Karakulle, İ. & Aktepe, Ş. (2023). İşletmelerde Rekabet Üstünlüğü Sağlamada Yapay Zekâ Kullanımı: E-Ticaret Sitelerinin Mobil Uygulamalar Örneği, *Fenerbahçe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 2023; 3(1) 30-46. DOI: 10.58620/fbujoss.1287967.

Karaman, Ö. (2021). Yapay Zekâ Destekli Kişiselleştirme Algoritmalarının Tüketici Zihninde Filtre Balonu Yaratma Etkisinin İncelenmesi, *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi,* 12(32), 1339-1351.

Kartal, B. (2025). *Coca-Cola'nın yapay zekâ ile oluşturulan yılbaşı reklamı tepki çekti,* https://www.webtekno.com/coca-cola-yapay-zeka-yilbasi-reklami-tepki-cekti-h206248.html, Erişim Tarihi: 01.12.2025.

Koç, N. & Basfirinci, C. (2023). İletişim Alanındaki Mesleklerde Yapay Zekâ Uygulamaları: Mevcut Durum Analizi ve Alan Yazın Taraması, *Karadeniz Teknik Üniversitesi İletişim Araştırmaları Dergisi,* 13(1), 121-148. https://doi.org/10.53495/e-kiad.1265999.

OECD, (April 2023). *AI Language Models Technologıcal, Socıo-Economıc And Polıcy Consıderatıons,* No:352, http://www.oecd.org/termsandconditions., Erişim Tarihi: 05.12.2025.

Önder, N., (2024). *"Yapay zekânın bile hayal edemediği bu kirliliği ancak birlikte durdurabiliriz!",* https://www.marketingturkiye.com.tr/kampanyalar/yapay-zekanin-bile-hayal-edemedigi-bu-kirliligi-ancak-birlikte-durdurabiliriz/, Erişim Tairhi: 11.12.2025.

Stahl, B.C., (2021). *Ethical Issues of AI. In: Artificial Intelligence for a Better Future. SpringerBriefs in Research and Innovation Governance*. Springer, Cham. 35-53, https://doi.org/10.1007/978-3-030-69978-9_4

Thacker, J. (2020). *The Age Of AI Artificial Intelligence and the Future of Humanity.* Zondervan.

Tos, O. (2024). İletişim ve Halkla İlişkiler Perspektifinde Yapay Zekâ Uygulamalı Kurumsal Reklamın Göstergebilimsel Analizi. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (48), 796-830. https://doi.org/10.14520/adyusbd.1542195.

URL 1 https://www.youtube.com/watch?v=Yy6fByUmPuE Erişim Tarihi: 01.12.2025.

URL 2 https://www.youtube.com/watch?v=sWhnJsHUaU4 Erişim Tarihi: 01.12.2025.

URL 3 https://www.youtube.com/watch?v=dhju4s3xhec&t=37s Erişim Tarihi: 01.12.2025.

URL 4 https://www.youtube.com/watch?v=MXSaZQ2aAAc Erişim Tarihi: 01.12.2025.

URL 5 https://www.youtube.com/watch?v=8qPRolFaymI Erişim Tarihi: 01.12.2025.

Uyan, G. (2025). *Netflix, Yakında Film ve Dizilerin Ortasında Yapay Zekâ Tarafından Oluşturulan Reklamlar Gösterecek!,* https://www.webtekno.com/netflix-uretken-yapay-zeka-reklamlari-geliyor-h158515.html, Erişim Tarihi: 12.12.2025.

Ülgen, H. & Mirze, S.K. (2004), *İşletmelerde Stratejik Yönetim*, Literatür Yayıncılık, İstanbul, s.35.

Van der Wilt, J. (2025). *11 Best AI Advertising Examples of 2025*, https://www.datafeedwatch.com/blog/best-ai-advertising-examples, Erişim Tarihi: 01.12.2025.

Writer, S. (2023). *BMW makes it real with virtual creator Lil Miquela in latest campaign,* https://www.marketing-interactive.com/bmw-makes-it-real-with-virtual-creator-lil-miquela-in-latest-campaign, Erişim Tarihi: 01.12.2025.

Zuboff, S. (2019). *The age of surveillance capitalism: The fight for a human future at the new frontier of power.* PublicAffairs.

SOSYAL MEDYADA HALKLA İLİŞKİLER VE REKLAMIN GÖRSEL KESİŞİMİ: KATAR 2022 FIFA DÜNYA KUPASI

Dilek ESENEL EYÜBOĞLU

Kaynakça

Al Thani, M. (2023). Cultural symbolism and soft power in global sporting events: The case of Qatar 2022. *Journal of Middle Eastern Communication,* 12(2), 45–62.

Al-Sulaiti, S. M. (2020). *The impact of social media influencers and followers' attributes on WOM and patronage: A lesson from the Qatari market.* Qatar University.

Amnesty International. (2022). Qatar 2022: Human rights briefing on the FIFA World Cup

Belch, G. E., & Belch, M. A. (2023). *Advertising and promotion.* McGraw-Hill.

Bucher, T. (2018). *If… then: Algorithmic power and politics.* Oxford University Press.

Grunig, J. E., & Hunt, T. (1984*). Managing public relations.* Holt, Rinehart & Winston.

Hall, S. (1997). "İdeoloji ve İletişim Kuramı." *Medya, Kültür, Siyaset*. Süleyman İrvan (der.) içinde. Ankara: Ark. 79-99.

Henderson, J. C. (2023). Sport mega-events and national image: Visual strategies in the Qatar World Cup, *International Journal of Tourism & Public Relations,* 18(1), 33–49.

Johnson, R. (2023). Global sports branding: Advertising strategies during the 2022 FIFA World Cup. *Marketing & Media Review,* 41(3), 112–128.

Khamis, S., Ang, L., & Welling, R. (2017). Self-branding, micro-celebrity and the rise of social media influencers. *Celebrity Studies,* 8(2), 191–208.

Kuşay, Y. (2021). *Dijital Dünyada Halkla İlişkilerin Dönüşümü*, Editor: Kuşay Yeliz "Dijitalleşen İletişim Yönetimi ve Halkla İlişkiler" (13-28), Eğitim Yayınları

Kotler, P., & Keller, K. L. (2016). *Marketing management* (15th ed.). Pearson Education.

Peltekoğlu, F., (2022). *Halkla İlişkiler Nedir?* (11. Baskı) Beta Yayınları

Mengü, S., Aslan, P. & Özkoyuncu, F.(2019), *Dijital İletişim Yönetimi* -Teori ve Uygulamalar-, Der Yayınları

Tuten, T. L., & Solomon, M. R. (2020). *Social media marketing* (3rd.ed). Sage Publications.

URL.1 https://www.inbusiness.com.tr/sektorler/teknoloji/2022/03/14 /2022-dunya-kupasinin-dijital-iletisimi-gaiainf-low-networke-emanet Erişim Tarihi: 03.12.2025

URL.2 https://tr.wikipedia.org/wiki/2022_FIFA Erişim Tarihi: 01.12.2025

URL.3 https://www.ntvspor.net/futbol/lionel-messi-sosyal-medya-rekorunu-da-eline-gecirdi-63a0760f0d0a-c917f4bd6731 Erişim Tarihi: 15.11.2025

URL. 4 https://www.goal.com/tr/haber/2022-dunya-kupasi-gruplar-fikstur-final-ve-bilmeniz-gereken-her-sey/blt-9d65a7d9ad21915e Erişim Tarihi:12.12.2025

URL.5 https://www.gazetekadikoy.com.tr/spor/messili-arjantin- dunya-sampiyonu Erişim Tarihi: 12.12.2025

URL.6 https://www.haberlerturkiye.com.tr/2022-dunya-kupasinin- maskotu-laeeb Erişim Tarihi: 11.12.2025

Wright, D. K., & Hinson, M. D. (2020). Examining the increasing impact of social media on public relations practice. *Public Relations Journal,* 14(2), 1–28.

Yaylagül, L.ß(2019). *Sosyal Medyanın Ekonomik Politiği,* Editör: T. Livberber & S.Tiryaki., "Sosyal Medya Çalışmaları Kuram, Söylem, Pratik" (11-18), Litratürk.

Bilim Merkezleri ve Turizm

Bilim Merkezlerinin Çekim Alanı Olarak Konumlandırılması İçin Bir Kılavuz

Editörler

Kevser ÇINAR | Ali GÜNEY

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1976
Bilim Merkezi Araştırmaları: 3

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-749-9
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
Editörler
ÇINAR, Kevser | GÜNEY, Ali
Bilim Merkezleri ve Turizm
Bilim Merkezlerinin Çekim Alanı Olarak Konumlandırılması İçin Bir Kılavuz

Son Okuma: Merve AY
Çeviri: Nalan KAYA - Ayşe CEYLAN
Kapak: Aylin ÖZKAN NEĞİŞ

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

BİLİM TURİZMİ KAVRAMSAL ÇERÇEVE VE KÜRESEL UYGULAMALAR

Vildan BAYAR

Kaynakça

Akgün, B., Ünel, G., Erhan, S., Sekmen, S., Köse, U., & Yıldız, V. (2014). *Meraklısına parçacık ve hızlandırıcı fiziği* (1. baskı).

Akın, F. N. ve Demirdöğen, B. (2023). Eğitim alanında bilim merkezleri konusunda gerçekleştirilen araştırmaların içerik analizi. *Trakya Journal of Education, 13*(2), 1314-1341.

Ash, D. (2004a). How families use questions at dioramas: Ideas for exhibit design. Curator: The *Museum Journal, 47*(1), 84-100.

Ash, D. (2004b). Reflective scientific sense-making dialoue in two languages: The science in the dialogue and the dialogue in the science. *Science Education, 88(6), 855–884.*

Ausubel, D.P. (1968). *Educational psychology: A cognitive view.* Holt, Rinehart and Winston.

Bandura, A. (1991). Social cognitive theory of self-regulation. *Organizational Behavior and Human Decision Processes, 50*(2), 248–287. https://doi.org/10.1016/0749-5978(91)90022-L

Bayar, V. (2024). *Bilim merkezlerine yönelik üstün yetenekli öğrencilere STEM odaklı modüllerin geliştirilmesi ve etkililiğinin değerlendirilmesi* [Yayımlanmamış doktora tezi]. Bursa Uludağ Üniversitesi.

Berlyne, D. E. (1966). Curiosity and Exploration: Animals spend much of their time seeking stimuli whose significance raises problems for psychology. *Science, 153*(3731), 25-33.

BİLMER. (n.d.). *Ülkemizdeki bilim merkezleri. Gazi Üniversitesi. 6 Aralık 2025 tarihinde erişildi,* http://bilmer.gazi.edu.tr/tr/%C3%BClkemizdeki-bilim-merkezleri

Boardman, P. C., & Corley, E. A. (2008). University research centers and the composition of research collaborations. *Research Policy, 37(5), 900–913.*

Bozdoğan, A. E. (2008). Fen bilgisi öğretmen adaylarının bilim merkezlerini fen öğretimi açısından değerlendirmesi: Feza Gürsey Bilim Merkezi örneği. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi, 21*(1), 19–41.

Bozeman, B., & Boardman, P. C. (2003). *Managing the new multipurpose, multidiscipline university research*. IBM Center for the Business of Government.

Bruce, S. P., & Bruce, B. C. (2000). Constructing images of science: People, technologies, and practices. *Computers in Human Behavior, 16(3), 241-256.*

Bruner, J. S., & Haste, H. (2010). *Making sense (routledge revivals): the child's construction of the world.* Routledge.

Bucchi, M., & Trench, B. (Eds.). (2021). *Routledge handbook of public communication of science and technology* (3rd ed.). Routledge.

Butowski, L. (2011). Tourism-an academic discipline (discursive article). *Turyzm, 21.1(2), 17-24.*

Canovan, C. (2019). "Going to these events truly opens your eyes". Perceptions of science and science careers following a family visit to a science festival. *Journal of Science Communication, 18(02).*

Canovan, C. (2020). More than a grand day out? Learning on school trips to science festivals from the perspectives of teachers, pupils and organisers. *International Journal of Science Education, Part B, 10*(1), 1–16. https://doi.org/10.1080/21548455.2019.1680904

Castells, M. (2014). *Technopoles of the world: The making of 21st century industrial complexes*. Routledge.

Cohen, E. (1979). A phenomenology of tourist experiences. *Sociology, 13(2), 179-201.*

Conti, B. R., Elicher, M. J., & Lavandoski, J. (2021). Systematic review of the literature on scientific tourism. *Revista Brasileira de Pesquisa em Turismo*, *15*, e-1981.

Cynarski, W. J., & Ďuriček, M. (2014). Scientific tourism. Self-realisation, dialogue-cultural and sacral dimensions. *IDO Movement For Culture. Journal of Martial Arts Anthropology*, *14*(4), 39-45.

Çolak, R., & Güz, H. (2024). Bilim halkla ilişkileri bağlamında TEKNOFEST'in ortaöğretim öğrencilerinin meslek seçimleri üzerine yansımaları. *Selçuk İletişim, 18(1), 203–237.*

Eagles, P. F., & McCool, S. F. (2002). *Tourism in national parks and protected areas: Planning and management*. Cabi.

Edinburgh Science. (n.d.-a). In *Wikipedia. https://en.wikipedia.org/wiki/Edinburgh_Science Edinburgh Science. (n.d.-b). Festival. 5 Aralık 2025 tarihinde erişildi, https://www.edinburghscience.co.uk/festival/*

Ellis, R. (1997). *Second language acquisition.* Oxford: Oxford University Press.

Emerson, A., Henderson, N., Rowe, J., Min, W., Lee, S., Minogue, J., & Lester, J. (2020, June). *Investigating visitor engagement in interactive science museum exhibits with multimodal Bayesian hierarchical models*. In *International Conference on Artificial Intelligence in Education* (pp. 165-176). Cham: Springer International Publishing.

Falk, J. H. (2006). An identity-centered approach to understanding museum learning. *Curator: The museum journal, 49(2), 151-166.*

Falk, J. H. (2016). *Identity and the museum visitor experience*. Routledge.

Falk, J. H., & Dierking, L. D. (2016). *The museum experience revisited*. Routledge.

Falk, J. H., & Storksdieck, M. (2005). Learning science from museums. *História, ciências, saúde-Manguinhos*, *12*, 117-143.

Feza Gürsey Bilim Merkezi. (2017). *Ana sayfa*. https://www.fgbm.com.tr Gauvain, M. (2001). *The social context of cognitive development*. Guilford Press.

Geiger, R. L. (1990). Organized research units—Their role in the development of university research. *The Journal of Higher Education, 61*(1), 1–19.

Gössling, S. (2018). Tourism, tourist learning and sustainability: An exploratory discussion of complexities, problems and opportunities. *Journal of Sustainable Tourism, 26(2), 292-306.*

GUHEM. (2024). *Eğitim ve ilhamın izleri 2024 raporu*. https://www.guhem.org.tr/GUHEM-24-egitim-ve-ilhaminizleri.pdf

Eskişehir Bilim Deney Merkezi. (n.d.). Bilim Deney & Sabancı Uzay Evi – Gösteriler & Deneyler. 6 Aralık 2025 tarihinde erişildi, https://www.eskisehirbilimdeneymerkezi.com/sayfa-detay.php?id=22

Guo, W., Wu, D. F., Li, Y., Wang, F. X., Ye, Y. Q., Lin, H. W., & Zhang, C. F. (2022).

Suitability evaluation of popular science tourism sites in university towns: case study of Guangzhou university town. *Sustainability, 14(4), 2296.*

Gül, F. Ö., & Alpaydın, Y. (2017). Türkiye'deki araştırma ve uygulama merkezleri üzerine bir inceleme. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi*, *7*(3), 627–643.

Gürsoy, G. (2018). Fen Öğretiminde okul dışı öğrenme ortamları. *Electronic Turkish Studies, 13*(11). 623-649.

Hein, G. E. (1998). *Learning in the museum.* Routledge.

Hornecker, E., & Stifter, M. (2006, November). Learning from interactive museum installations about interaction design for public settings. In *Proceedings of the 18th Australia conference on computer-human interaction: design: activities, Artefacts and Environments* (pp. 135-142).

Jarratt, D., & Sharpley, R. (2017). Tourists at the seaside: Exploring the spiritual dimension.

Tourist Studies, *17*(4), 349-368.

Jensen, E., & Buckley, N. (2014). Why people attend science festivals: Interests, motivations and self-reported benefits of public engagement with research. *Public Understanding of Science, 23*(5), 557–573. https://doi.org/10.1177/0963662512458624

Kato-Nitta, N., Maeda, T., Iwahashi, K., & Tachikawa, M. (2018). Understanding the public, the visitors, and the participants in science communication activities. *Public Understanding of Science, 27(7), 857-875.*

Kazancı, N. (2010a). *Jeolojik koruma (kavram ve terimler)* JEMİRKO ve TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yayınları.

Kazancı, N. (2010b). *Dünyada ve Türkiye'de jeosit–jeopark–jeomiras olgusuna yaklaşımlar* (Kızılcahamam–Çamlıdere Jeopark ve Jeoturizm Projesi Raporu).

Kervankıran, I. (2014). Dünyada değişen müze algısı ekseninde Türkiye'deki müze turizmine bakış. *Electronic Turkish Studies, 9(11), 345-369.*

Kırgız, M. (2018). *Konya Bilim Merkezi fen etkinliklerinin katılımcılar tarafından değerlendirilmesi ve katılımcıların fen dersine karşı tutumları ve davranışları üzerine etkilerinin incelenmesi* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Necmettin Erbakan Üniversitesi.

Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Prentice Hall.

Kolb, D. A. (2007). *The Kolb learning style inventory*. Boston, MA: Hay Resources Direct.

Konya Bilim Festivali. (n.d.). *Ana sayfa. 5 Aralık 2025 tarihinde erişildi, https://www.bilimfest.com/*

Konya Bilim Merkezi. (n.d.). *Planetarium [Web sayfası]. https://konyabilimmerkezi.com/planetaryum.*

Konya Büyükşehir Belediyesi. (2024, 24 Aralık). Konya Bilim Merkezi 2024'te de 351 bin ziyaretçi ile bilimsel faaliyetlerin merkezi oldu [Haber]. https://www.konya.bel.tr/haber/konya-bilim-merkezi-2024te-de-351-binziyaretci-ile-bilimsel-faaliyetlerin-merkezi-oldu?utm_source=chatgpt.com

Kula-Salihli Jeoparkı. (n.d.). In Wikipedia. 5 Aralık 2025 tarihinde erişildi, https://tr.wikipedia.org/wiki/Kula-Salihli_Jeopark%C4%B1

Kültür Portalı. (n.d.). *Küre Dağları Milli Parkı. 6 Aralık 2025 tarihinde erişildi, https://kulturportali.gov.tr/turkiye/kastamonu/gezilecekyer/kure-daglari-mll-parki*

Laarman, J., & Perdue, R. (1989). Science tourism in Costa Rica. *Annals of Tourism Research*, *16*(2), 205–215.

Leinhardt, G., Crowley, K., & Knutson, K. (Eds.). (2002). *Learning conversations in museums*. Lawrence Erlbaum.

Long, C., Lu, S., & Zhu, Y. (2022). *Research on popular science tourism based on SWOT-AHP model: A case study of Koktokay World Geopark in China.* Sustainability, 14(15), 8974. https://doi.org/10.3390/su14158974

Lundberg, E., Persson, M., & Jernsand, E. M. (2022). Science tourism: A conceptual development. In E. M. Jernsand, M. Persson, & E. Lundberg (Eds.), *Tourism, knowledge and learning* (pp. 13–32). Routledge. https://doi.org/10.4324/9781003293316-3

Maker Faire Bay Area. (n.d.). *FAQ. 5 Aralık 2025 tarihinde erişildi, https://bayarea.makerfaire.com/#/faq?lang=en*

Mallon, W. T. (2006). The benefits and challenges of research centers and institutes in academic medicine: Findings from six universities and their medical schools. *Academic Medicine, 81*(6), 502–512.

Massachusetts Institute of Technology. (n.d.). *MIT. 7 Aralık 2025 tarihinde erişildi, https://www.mit.edu*

Meriç, S., & Alioğlu, N. (2023). Bilim turizmi: Kavramsal bir çözümleme. *Journal of Academic Tourism Studies*, *4*(2), 99-108.

Molokacova, L., & Molokac, S. (2011). Scientific tourism as a part of special interest tourism. *Acta Geoturistica, 2*(1), 21-45.

Munn, M., Griswold, J., Starks, H., Fullerton, S. M., Viernes, C., Sipe, T. A., ... Levias, S. (2018). Celebrating STEM in rural communities: A model for an inclusive science and engineering festival. *Journal of STEM Outreach, 1(1), 1–11. https://doi.org/10.15695/jstem/v1i1.4*

National Park Service. (2015, February 18). *Teachers. https://home.nps.gov/teachers/index.htm*

Novelli, M. (Ed.). (2005). *Niche tourism: Contemporary issues, trends and cases*. Routledge. Nyaupane, G. P., & Poudel, S. (2011). Linkages among biodiversity, livelihood, and tourism. *Annals of Tourism Research*, *38*(4), 1344–1366.

ODTÜ TEKNOKENT. (n.d.). *Neden ODTÜ TEKNOKENT? 6 Aralık 2025 tarihinde erişildi, https://www.odtuteknokent.com.tr/tr/hakkinda/neden-odtu-teknokent.php*

Orkun, A. (2022). *Durumlu öğrenme kuramı ve bilişsel çıraklık yaklaşımı ile ilgili yayınlanmış çalışmaların incelenmesi (1990-2020 arası)* [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Akdeniz Üniversitesi.

Özden, Y. (2001). Öğrenme ve öğretme (2. Basım). Pegem Özel Eğitim Hizmetleri.

Packer, J. (2015). Science tourism. In *Encyclopedia of science education* (pp. 930-932). Springer, Dordrecht.

Pine, B. J., & Gilmore, J. H. (1999). *The experience economy*. Harvard Business School Press.

Räikkönen, J., Grénman, M., Rouhiainen, H., Honkanen, A., & Sääksjärvi. I. E. (2021). Conceptualizing nature-based science tourism: A case study of Seili Island, Finland. *Journal of Sustainable Tourism, 31*(5), 1214-1232. https://doi.org/10.1080/09669 582.2021.1948553

Räikkönen, J., Rouhiainen, H., Grénman, M., & Sääksjärvi, I. E. (2019). Advancing environmental sustainability through nature-based science tourism: The potential of universities. *Matkailututkimus, 15(1), 67-87.*

Rogoff, B. (2003). *The cultural nature of human development*. Oxford university press.

Salmi, H. S. (1993). *Science centre education: Motivation and learning in informal education*. Helsingin Yliopisto (Finland).

Senemoğlu, N. (2005). Gelişim öğrenme ve öğretim. Gazi Kitapevi.

Slocum, S., Kline, C., & Holden, A. (Eds.). (2015). *Scientific tourism: Researchers as travellers*. Routledge.

Stanford Research Park. (n.d.). *Stanford Research Park. 6 Aralık 2025 tarihinde erişildi, http://stanfordresearchpark.com*

TEKNOFEST. (n.d.). *Hakkımızda. 6 Aralık 2025 tarihinde erişildi, https://www.teknofest.org/tr/corporate/about/*

Ting, Z., & Xun, Z. (2004). Geoscientific significance and classification of National Geoparks of China. *Acta Geologica Sinica-English Edition*, *78*(3), 854-865.

Tungaç, A. S. ve Coral, M. N. Ü. (2017). Fen bilimleri öğretmenlerinin okul dışı (doğa deneyimine dayalı) eğitime yönelik görüşlerinin değerlendirilmesi. *Social Sciences, 8(26), 24-42.*

TÜBİTAK Bilim Merkezleri. (n.d.). *Büyük ölçekli bilim merkezi projeleri [Web sayfası]. 6 Aralık 2025 tarihinde erişildi, https://bilimmerkezleri.tubitak.gov.tr/Icerik/buyuk-olcekli-bilim-merkezi-projeleri-11*

Türkiye Ulusal Gözlemevleri. (n.d.). *Hakkımızda. 7 Aralık 2025 tarihinde erişildi, https://trgozlemevleri.gov.tr/kurumsal/hakkimizda*

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu. (n.d.). *UNESCO Küresel Jeoparkları. 5 Aralık 2025 tarihinde erişildi, https://www.unesco.org.tr/Pages/129/126/UNESCO-Küresel-Jeoparkları*

UNESCO. (2016). *UNESCO global geoparks: Celebrating earth heritage, sustaining local communities*. UNESCO Publishing.

Vialette, Y., Mao, P., & Bourlon, F. (2021). Scientific tourism in the French Alps: A laboratory for scientific mediation and research. *Journal of Alpine Research | Revue de géographie alpine*, (109-2).

Von Glasersfeld, E. (1989). Facts and the self from a constructivist point of view. *Poetics, 18(4-5), 435-448.*

Von Glasersfeld, E. (2012). A constructivist approach to teaching. In *Constructivism in education* (pp. 3-15). Routledge.

Vygotsky, L. S. (1962). Thought and language. Edited and translated by Eugenia Hanfmann and Gertude Vakar. The M.I.T. Press.

World Science Festival. (n.d.). *World Science Festival. 5 Aralık 2025 tarihinde erişildi, https://www.worldsciencefestival.com*

World Science Festival. In *Wikipedia*. 5 Aralık 2025 tarihinde erişildi, https://en.wikipedia.org/wiki/World_Science_Festival

ŞEHİRLERİN TURİZM STRATEJİLERİNDE BİLİM MERKEZLERİNİN ROLÜ VE MOTİVASYONEL FAKTÖRLER

Abdullah USLU
Mehmet Arif TUNCER

Kaynakça

Aygün, A., & Baycan, T. (2020). A Critical analysis of Turkey's tourism strategy plan (2023) based on the key factors in mitigation and adaptation to climate change. *Journal of Tourism Leisure and Hospitality, 2*(1), 1–17.

Ballantyne, R., & Packer, J. (2011). Using tourism free-choice learning experiences to promote environmentally sustainable behaviour: The role of post-visit 'action resources'. *Environmental Education Research, 17(2), 201–215.*

Baniyamin, N., & Rashid, M. M. (2016). Understanding science centre engagement in nurturing visitor interest and curiosity. *Procedia - Social and Behavioral Sciences, 222*, 235–243.

Çınar, K. (2017). Bilim merkezlerinin turizm sektöründeki yeri, Her Yönüyle Bilim Merkezi. Ed. Ali Güney, 1. Baskı, 153-159. Çizgi Kitapevi, Konya.

Dann, G. (1977). Anomie, ego-enhancement and tourism. *Annals of Tourism Research*, 4, 184-194.

Dawson, E. (2014). Not designed for us: How science museums and science centers socially exclude low-income, minority ethnic groups. *Science Education, 98(6), 981–1008.*

Falk, J. H., & Dierking, L. D. (2000). Learning from museums: Visitor experiences and the making of meaning. Rowman & Littlefield.

Falk, J. H., Storksdieck, M., & Dierking, L. D. (2007). Investigating public science interest and understanding: Evidence for the importance of free-choice learning. *Public Understanding of Science, 16*(4), 455–469.

Heidenreich, M., & Plaza, B. (2015). Renewal through culture? The role of museums in the renewal of industrial regions in Europe. *European Planning Studies, 23(8), 1441–1455.*

Kalkan, F., & Çınar, K. (2023). Bilim merkezlerinin turizmdeki rolü: Konya bilim merkezi üzerine bir araştırma. *Tourism Economics, Management and Policy Research, 3*(1), 14-26.

Kaya Dilmen, H., & Kırcı, N. (2022). Transformation of science museums into science centers as a reflection of active learning in museum education on architecture. *Journal of International Museum Education, 4(1), 34-54. https://doi.org/10.51637/jimuseumed.1074224*

Karaman, K. (2019). Science and technology centers as informal learning environments in the information society. *Uluslararası Sosyal ve Eğitim Bilimleri Dergisi, 6*(11), 75-91.

https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/736760

Laçin-Şimşek, C., & Öztürk, M. (2022). An examination of science center visitors' interactions with exhibits. *Museum Management and Curatorship, 37*(3), 266–286.

Mazanec, J. A., & Wöber, K. W. (2010). Analyzing international city tourism. Springer.

Park, K. S., Reisinger, Y., & Kang, H. J. (2008). Visitors' motivation for attending the south beach wine and food festival, Miami beach, Florida. *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 25(2), 161-181.

Persson, P.-E., Durant, J., & Ghisalberti, A. (2002). The impact of science centers/museums on their surrounding communities. Ecsite Report. https://www.ecsite.eu

Phelan, S., Specht, I., & Lewalter, D. (2020). Visit motivation as part of visitors' personal context in a science museum. *Visitor Studies, 23*(2), 141–161.

Plaza, B., & Haarich, S. N. (2013). The Guggenheim Museum Bilbao: Between regional embeddedness and global networking. *European Planning Studies, 23*(8), 1456–1475.

Räikkönen, J.,, & Suni, J. (2020). Special interest as a tourist motivation: Science tourism and hunting tourism. In H. Konu, J. Pesonen, & H. Reijonen (Eds.), Tourism business from theory to practice. Vastapaino. 149–172.

Räikkönen, J., Grénman, M., Rouhiainen, H., Honkanen, A., & Sääksjärvi, I. E. (2023). Conceptualizing nature-based science tourism: A case study of Seili Island, Finland. *Journal of Sustainable Tourism, 31(5), 1214-1232. https://doi.org/10.1080/09669582.2021.1948553*

Richards, G. (2018). Cultural tourism: A review of recent research and trends. *Journal of Hospitality and Tourism Management, 36*, 12–21.i

Schwan, S., Grajal, A., & Lewalter, D. (2014). Understanding and engagement in places of science experience: Science museums, science centers, zoos, and aquariums. *Educational Psychologist, 49*(2), 70–85.

Tangeland, T., Vennesland, B., & Nybakk, E. (2013). Second-home owners' intention to purchase nature-based tourism activity products–A Norwegian case study. *Tourism Management, 36, 364–376. https://doi.org/10.1016/j.tourman.2012.10.006*

Türkmen, G., & Yıldırım, Z. (2024). Exploring science centers' educational and organizational approaches through the lens of science center educators: ınstructional design considerations. *Uluslararası Müze Eğitimi Dergisi, 6(1), 1-21. https://doi.org/10.51637/jimuseumed.1455718*

Uslu, A. (2020). Seyahat motivasyonlarına ilişkin çevrimiçi turist yorumlarının içerik analiziyle incelenmesi: Cittaslow Köyceğiz üzerine bir araştırma. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies, 8* (4), 93-111.

Weaver, D. B. (2005). Comprehensive and minimalist dimensions of ecotourism. *Annals of Tourism Research, 32(2), 439–455.* https://doi.org/10.1016/j.annals.2004.08.003

Xu, Y., Wu, D., Zhang, Y., Liang, X., Zeng, Y., Chen, Y., & Xie, X. (2023). Evaluation of popular science tourism in Guangzhou HEMC based on PLS-SEM. *Heliyon, 9(12), e22852. https://doi.org/10.1016/j.heliyon.2023.e22852*

Yıldız Kuyrukçu, E. (2018). The importance of iconic buildings for city image: Konya Science Center example. *ICONARP International Journal of Architecture and Planning, 6*(2), 461-481. https://doi.org/10.15320/ICONARP.2018.63

Yoon, Y., & Uysal, M. (2005). An examination of the effects of motivation and satisfaction on destination loyalty: A structural model. *Tourism Management, 26(1), 45–56.*

BİLİM MERKEZLERİNİN TURİZM VARLIĞI OLARAK KONUMLANDIRILMASI

Cumhur TÜRK

Kaynakça

Achiam, M., & Sølberg, J. (2017). Nine meta-functions for science museums and science centres. *Museum Management and Curatorship, 32*(2), 123-143. https://doi.org/10.1080/09647775.2015.1060806

American Alliance of Museums. (2024). Demographics of US museum-goers: 2024 annual survey of museum-goers data story update. https://www.aam-us.org/2024/09/20/demographics-of-us-museum-goers-a-2024-annual-survey-of-museum-goers-data-story-update/

Arts Council England. (2021). *The economic impact of museums and galleries in England*.

Arts Council England.

Association of Science and Technology Centers. (2021). *ASTC COVID-19 attendance and operations tracking: Year-in-review data report (May 2020–July 2021)*. https://www.astc.org/

Association of Science and Technology Centers. (2022). *Visitor demographics study*. ASTC Research Department.

Barcelona Tourism. (2022). *Barcelona tourism statistics*. Barcelona Turisme.

Binbaşıoğlu, H. (2019). Bilim turizmi. In N. Kozak (Ed.), *Online Türkiye Turizm Ansiklopedisi*. https://turkiyeturizmansiklopedisi.com/bilim-turizmi

Bourlon, F., Gale, T., Adiego, A., Álvarez-Barra, V., & Salazar, A. (2021). Science tourism: Scientific knowledge and interest as a motivation to travel. *Sustainability*, *13*(13), 7252.

California Academy of Sciences. (2022). *Annual report 2022*. California Academy of Sciences.

California Academy of Sciences. (2023). *NightLife program statistics*. California Academy of Sciences.

Canadian Association of Science Centres. (2020). *Impact of science centres in Canada*.

CASC.

Cité des Sciences et de l'Industrie. (2023). *Rapport annuel 2023*. Universcience.

Deep Market Insights. (2024). *Educational tourism market size, share, and trends 2024-2030*.

Deep Market Insights.

Department for Digital, Culture, Media & Sport. (2020). *Museums: Taking part survey 2019/20*. https://www.gov.uk/government/statistics/taking-part-201920-museums

Deutsches Museum. (2023). *Visitor statistics and economic impact*. Deutsches Museum.

European Commission. (2019). *Cultural heritage and tourism: A European perspective*.

Publications Office of the European Union.

Exploratorium. (2014). *2014 annual report*. https://www.exploratorium.edu/annual-report-2014/

Exploratorium. (2023). *Visitor studies and demographic analysis*. Exploratorium Research Department.

Falk, J. H., Needham, M. D., Dierking, L. D., & Prendergast, L. (2014). *International Science Centre Impact Study: Final Report*. John H. Falk Research. https://visitors.org.uk/wp-content/uploads/2012/07/international-science-centre-impact-study-international-science-centre-impact-study-final-report.pdf?utm_source=chatgpt.com

Florida Today. (2023). *Study details how tourism brings $4.6 billion a year to Brevard County*.

German Museum Association. (2021). *Statistische Gesamterhebung an den Museen der Bundesrepublik Deutschland*. Institut für Museumsforschung.

Grand View Research. (2024). *Educational tourism market size, share & trends analysis report 2024-2030*. Grand View Research.

IBISWorld. (2024). *Museums in the US industry analysis, 2025*. https://www.ibisworld.com/united-states/market-research-reports/museums-industry/

Japan Science Museum Association. (2022). *Museum statistics in Japan*. JSMA.

Konya Büyükşehir Belediyesi. (2024, Aralık 30). Konya bilim merkezi 2024'te de 351 bin ziyaretçi ile bilimsel faaliyetlerin merkezi oldu. https://www.konya.bel.tr/haber/konya-bilim-merkezi-2024te-de-351-bin-ziyaretci-ile-bilimsel-faaliyetlerin-merkezi-oldu

Meriç, S., & Alioğlu, N. (2023). *Bilim Turizmi*. Journal of Academic Tourism Studies, 4(2), 99-108.

Luo, Y. (2024). Multisensory museum experience: An integrative view and future research directions. *Museum Management and Curatorship*, *39*(4), 458-482. https://doi.org/10.1080/09647775.2024.2357071

Miraikan. (2023). *Annual visitor report*. National Museum of Emerging Science and Innovation.

National Research Council (2009). Division on Earth, & Institute for Laboratory Animal Research. Guidance for the description of animal research in scientific publications.

NYC & Company. (2022). *New York City tourism statistics*. New York City Tourism + Conventions.

Ontario Science Centre. (2023). *Annual report and impact assessment*. Ontario Science Centre.

Öksüz Gül, F., & Alpaydin, Y. (2017). Türkiye'deki araştırma ve uygulama merkezleri üzerine bir inceleme [An analysis on research and application centers in Turkey]. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/Journal of Higher Education and Science*, *7*(3), 627-643. https://doi.org/10.5961/jhes.2017.239

Paris Tourist Office. (2022). *Key figures of Paris tourism*. Office du Tourisme et des Congrès de Paris.

Pedretti, E., & Iannini, A. M. N. (2020). Towards fourth-generation science museums: Changing goals, changing roles. *Canadian Journal of Science, Mathematics and Technology Education*, *20*(4), 700-714.

Science Museum Group. (2016). *Record visitor numbers for Science Museum Group*. https://www.sciencemuseum.org.uk/about-us/press-office/record-visitor-numbers-scie nce-museum-group

Science Museum Group. (2022). *Visitor statistics and demographics*. Science Museum Group. Singapore Science Centre. (2023). *Annual report*. Science Centre Board.

Singapore Tourism Board. (2022). *Tourism receipts by sector*. Singapore Tourism Board.

Smithsonian Institution. (2022). *National Air and Space Museum visitor studies*. Smithsonian Office of Policy and Analysis.

South Africa Department of Science and Innovation. (2025). *South Africa advances Astro-Tourism Strategy to boost science and tourism*. https://www.gov.za/news/media-advisories/government-activities/ministers-blade-n-zi mande-and-patricia-de-lille#:~:text=Ministers%20Blade%20Nzimande%20and%20Pa tricia,Tourism%20 Strategy%2C%2027%20Sept

Statista. (2024). *Science Museum Group visitor numbers England UK 2023*. https://www.statista.com/statistics/422352/science-museum-group-visitor-numbers-en gland-uk/

The Canadian Encyclopedia. (2024). *Ontario Science Centre* https://www.thecanadianencyclopedia.ca/en/article/ontario-science-centre

TripAdvisor. (2023). *Museum and attraction visitor demographics*. TripAdvisor Insights. TÜBİTAK. (2025). *TÜBİTEM 2025: Bilim merkezleri geleceği şekillendiriyor*. https://tubitak.gov.tr/tr/haber/tubitem-2025-bilim-merkezleri-gelecegi-sekillendiriyor

United Nations World Tourism Organization. (2024). *International tourism highlights, 2024 edition*. UNWTO. https://doi.org/10.18111/9789284424870

Zhang, J., Liu, Y., Wang, X., & Li, M. (2024). Digital threads of architectural heritage: Navigating tourism destination image through social media reviews and machine learning insights. *Journal of Architecture and Planning Research*, *41*(2), 156-178. https://doi.org/10.1080/13467581.2024.2399681

BİLİM MERKEZLERİNİN TURİZME, DESTİNASYONA VE YEREL HALKA ETKİSİ

Emrullah ERUL

Kaynakça

Bamberger Y., & Tal T. (2008). An experience for the lifelong journey: the long term effect of a class visit to a science center. *Visitor Studies*, *11*(2), 198–212.

Baum, T., & Szivas, E. (2008). HRD in tourism: A role for government? *Tourism Management*, *29 (4),* 783–794.

Çınar, K. (2017). *Bilim merkezlerinin turizm sektöründeki yeri, Her Yönüyle Bilim Merkezi*. Ed. Ali Güney, 1. Baskı, 153-169. Çizgi Kitapevi, Konya.

Foster, C., McCabe, S., & Dewhurst, H. (2010). Management development skills in the hospitality and tourism sector: Needs and issues from a regional perspective. *Tourism Planning & Development*, 7(4), 429–445.

Goeldner, C., & Ritchie, B. (2012). *Tourism: Principles, practices, philosophies*, 12th edition, New Jersey: John Wiley & Sons.

Hacıoğlu, N. (2010). *Turizm pazarlaması*, 7. Baskı, Ankara: Nobel Yayınevi.

Hall, C. M., & Page, S. (2017). Developing tourism in South and Central Asia. In C. M. Hall & S. Page (Eds.), *The Routledge handbook on tourism in Asia* (pp. 223–240). Abingdon: Routledge.

Holden, A. (2008). *Environment and tourism*, 2nd edition, London: Routledge.

Kalkan, F., & Çınar, K. (2023). Bilim merkezlerinin turizmdeki rolü: Konya Bilim Merkezi Üzerine Bir Araştırma. *Tourism Economics, Management and Policy Research*, *3*(1) 14-26.

Karaman, B. (2025). Popularization of the history of science in education: museums and science centers, *International Journal of Eurasian Education and Culture*, *10*(29), 180-197.

Mason, P. (2008). *Tourism impacts, planning and management*, 2nd edition, London: Routledge.

Rákosi S., & Pongrácz A. (2023). Role of science centres in the field of sustainability, *Chemical Engineering Transactions*, *107*, 109-114

Shakeela, A., Breakey, N., & Ruhanen, L. (2012). Tourism education's roles in sustainable tourism development: A case study of SIDS introduction. *Journal of Hospitality and Tourism Education*, *24*(1), 35–43.

Sustainable Development Goals (SDGs, 2025), *The 17 Goals.* https://sdgs.un.org/goals (Erişim Tarihi: 07.15.2025).

Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TUBITAK, 2025), *Konya bilim merkezi hizmete açıldı*, https://tubitak.gov.tr/tr/haber/konya-bilim-merkezi-hizmete-acildi (Erişim Tarihi: 07.15.2025).

United Nations World Tourism Organization (UNWTO, 2025), *International tourism recovers pre-pandemic levels in 2024.* https://www.unwto.org/news/international-tourism-recovers-pre-pandemic-levels-in-2024 (Erişi Tarihi: 07.15.2025).

World Travel & Tourism Council (WTTC, 2025), *Economic impact research*, https://wttc.org/research/economic-impact (Erişim Tarihi: 07.15.2025).

BİLİM, KÜLTÜR VE ŞEHİRLER:
BİLİM MERKEZLERİNİN KENTSEL KİMLİK ÜZERİNDEKİ ETKİSİ
Bir Turizm ve Deneyim Ekonomisi Perspektifi

Daniel WEISS
Çeviren: Ayşe CEYLAN

Kaynakça

Ashworth, G. J., & Page, S. J. (2011). Urban tourism research: Recent progress and current paradoxes. *Tourism Management, 32(1), 1-15.*

Cultural Times. (2015). *The First Global Map of Cultural and Creative Industries*. UNESCO.

Çınar, K. (2020). Tourism urban & social tapestry- developing soft & ICT/mobile learning skills – TOURBAN (Referans Numarası: 2016-1-TR01-KA203-035297). *Anatolia: Turizm Arastırmaları, Dergisi*, 31(3), 321-326.

Dawson, E. (2014). "Not Designed for Us": How Science Museums and Science Centers Socially Exclude Low-Income, Minority Ethnic Groups. *Science Education, 98(6), 981-1008.*

Falk, J. H. (2009). *Identity and the Museum Visitor Experience*. Left Coast Press.

Kavaratzis, M., & Ashworth, G. J. (2005). City Branding: An Effective Assertion of Identity or a Transitory Marketing Trick? *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie*, 96(5), 506-514.

Kim, K., Uysal, M., & Sirgy, M. J. (2013). How does tourism in a community impact the quality of life of community residents? *Tourism Management, 36, 527-540.*

Lane, G., & Thelwall, S. (2006). *Urban Tapestries: Public Authoring, Place and Mobility*. Proboscis.

Lorentzen, A. (2013). Cities in the Experience Economy. *European Planning Studies*, 17(6), 829-845.

Lorentzen, A., & Hansen, C. J. (2009). The role and transformation of the city in the experience economy: Identifying and exploring research challenges. *European Planning Studies, 17(6), 817-827.*

Marling, G., Kiib, H., & Jensen, O. B. (2013). Experience City.dk: A Multidimensional Approach to Experience Economy Potentials. *Experiences: Concept, Genesis and Reality*, University of Aalborg.

Pine, B. J., & Gilmore, J. H. (1998). Welcome to the Experience Economy. *Harvard Business Review*, 76(4), 97-105.

Pine, B. J., & Gilmore, J. H. (2013). *The Experience Economy, Updated Edition*. Harvard Business Review Press.

Play the City. (2024). City Gaming Method. Retrieved from https://www.playthecity.eu/

Richards, G. (2011). Creativity and tourism: The state of the art. *Annals of Tourism Research*, 38(4), 1225-1253.

Richards, G., & Raymond, C. (2000). Creative tourism. *ATLAS News, 23, 16-20.*

Schulze, G. (1992). *Die Erlebnisgesellschaft: Kultursoziologie der Gegenwart*. Campus Verlag.

Silverstone, R., & Sujon, Z. (2005). Urban Tapestries: Experimental Ethnography, Technological Identities and Place. LSE Electronic Working Papers No. 7.

Tan, E. (2024). City Games in the Age of Urban AI. Pakhuis de Zwijger DCFA Fellowship. Retrieved from https://www.playthecity.eu/playprojects/city-games-in-the-age-of-urban-ai

Toffler, A. (1970). *Future Shock*. Random House.

UNESCO & EY. (2015). Cultural Times: The first global map of cultural and creative industries. UNESCO Publishing.

United Nations World Tourism Organization (UNWTO). (2018). *Tourism and Culture Synergies. UNWTO.UNESCO & EY. (2015). Cultural Times: The first global map of* cultural and creative industries. UNESCO Publishing.

Wu, H. C., Li, M. Y., & Li, T. (2018). A Study of Experiential Quality, Experiential Value, Experiential Satisfaction, Theme Park Image, and Revisit Intention. *Journal of Hospitality & Tourism Research, 42(1), 26-73.*

Yüksel, M., & Eroğlu Özkan, D. (2024). Immersive experiences as a resource for promoting museum tourism in the Z and millennials generations. *Journal of Destination Marketing & Management*, 29.

Zheng, J., & Chan, R. C. K. (2014). The impact of 'creative industry clusters' on cultural and creative industry growth in Shanghai. *City, Culture and Society, 5(1), 9-22.*

BİLİMDEN TOPLUMA, ŞEHİRDEN DÜNYAYA: ULUSLARARASI PROJELERLE BİLİM MERKEZLERİNİN ETKİ ALANI

Kevser ÇINAR

Kaynakça

Barkova, O., Pysarevska, N., Allenin, O., Hamotsky, S., Gordienko, N., & Stirenko, S. (2018). Gamification for education of the digitally native generation by means of Virtual Reality, Augmented Reality, and other technologies in museums. arXiv. https://doi.org/10.48550/arXiv.1806.07842

Bell, P., Lewenstein, B., Shouse, A. W. & Feder, M. A. (Eds.) (2009). Learning science in informal environments: people, places, and pursuits. Washington DC: National Academies Press. https://doi.org/10.17226/12190

British Council. (2018). Cultural heritage for inclusive growth: Policy brief. https://www.britishcouncil.org/sites/default/files/chig_policy_brief_final.pdf

Can, M. H. (2013). Investigating Elementary School Students' Behaviors at a Science Center. *Education and Science, 38(168).* https://educationandscience.ted.org.tr/article/download/1147/1132

Çınar, K. (2020). Tourism urban & social tapestry- developing soft & ict/mobile learning skills – TOURBAN (Referans Numarası: 2016-1-TR01-KA203-035297). *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi, 31(3), 321-326.*

Çınar, K. (2017). Bilim merkezlerinin turizm sektöründeki yeri, her yönüyle bilim merkezi. Ed. Ali Güney, 1. Baskı, 153-169. Çizgi Kitapevi, Konya.

Davies, S. R., & Horst, M. (2016). Science communication: Culture, identity and citizenship. Palgrave Macmillan.

Güler, B., & Cengiz, E. (2023). Students' opinions on the use of virtual museums in science teaching. *Research on Education and Psychology (REP), 7(Special Issue),* 55-73.. https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/2968361

Ecsite. (2008). Impact of science & discovery centres: Review of worldwide studies. The UK Association for Science and Discovery Centres https://www.sciencecentres.org.uk/documents/60/impact-of-science-discovery- centres-review-of-worldwide-studies.pdf

Eghbal-Azar, K., & Widlok, T. (2018). Smartphones in museums: Digital engagement and social interaction. *Museum Management and Curatorship, 33(3), 271–289. https://doi.org/10.1080/09647775.2018.1466190*

European Commission. (2024). Horizon Europe work programme 2023–2025 missions and aross-cutting activities. Publications Office of the European Union.

https://ufukavrupa.org.tr/sites/default/files/2024-04/Work%20Programme%20 Missions%202023-2025_0.pdf

European Commission. (2023). Erasmus+ Programme Guide 2023–2024. Publications Office of the European Union. https://erasmus-plus.ec.europa.eu/document/erasmus-programme-guide-2023- version-3-040423

European Union. (2025). Erasmus+ Programme Guide 2024. https://www.ua.gov.tr/media/x42cmakj/erasmus-programme-guide-v2-2025_en.pdf

Evans, G. (2009). Creative cities, creative spaces and urban policy. *Urban Studies, 46*(5-6), 1003-1040. https://doi.org/10.1177/0042098009103853

Falk, J. H., & Dierking, L. D. (2016). The museum experience revisited. New York, Routledge. https://doi.org/10.4324/9781315417851

Florida, R. (2005). Cities and the creative class. New York, Routledge https://doi.org/10.4324/9780203997673

Horizon Europe Work Programme. (2024). ERC Work Programme 2024 Research and Innovation Funding Opportunities. European Commission. https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/horizo n/wp-call/2024/wp_horizon-erc-2024_en.pdf

Jensen, E., & Gerber, A. (2020). Evidence-based science communication. *Frontiers in Communication, 5, 78–91. https://doi.org/10.3389/fcomm.2019.00078*

Kalkan, F. & Çınar, K. (2023). Bilim merkezlerinin turizmdeki rolü: Konya bilim merkezi üzerine bir araştırma. *Tourism Economics, Management and Policy Research, 3*(1), 14-26.

Köseoğlu, F., Tahancalıo, S., Kanlı, U., & Yılmaz, Ö. (2020). Investigation of science teachers' professional development needs for learning in science centers. *Education and Science, 45(203), 191–213. https://educationandscience.ted.org.tr/article/download/1907/2514*

Landry, C. (2012). The creative city: A toolkit for urban innovators. Earthscan. London. 2nd edition. Routledge. https://www.routledge.com/The-Creative-City/Landry/p/book/9781844075980

Mariani, M., Baggio, R., & Fuchs, M. (2018). Information and Communication Technologies in Tourism. Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-72923-6

OECD. (2020). Culture shock: COVID-19 and the cultural and creative sectors.

OECD Publishing. https://doi.org/10.1787/08da57c9-en

Öztürk, I. D., & Zeybek, B. (2023). The role of museums in the process of creating a brand city: the case of Ankara. *Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi, (44),* 73-89. https://doi.org/10.17829/turcom.1195503

Pencarelli, T., Cerquetti, M., & Splendiani, S. (2016). The sustainable management of museums: an Italian perspective. *Tourism and Hospitality Management, 22*(1), 29-46. https://doi.org/10.20867/thm.22.1.6

Persson, P.-E. (2000). Community impact of science centres: Is there any? *The Museum Journal, 43, 9–17.* https://www.semanticscholar.org/paper/Community-Impact-of-Science-Centers%3A-Is-There-Any Persson/3a1267b6a703c0b98938a9f84bde26ea159cce73

Rennie, L. J., & Williams, G. F. (2002). Science centers and scientific literacy: Promoting a relationship with science. *Scientific Education. 86, 706–726. https://doi.org/10.1002/sce.10030*

Richards, G. (2013). Creativity and tourism in the city. *Current Issues in Tourism, 17*(2), 119-144. https://doi.org/10.1080/13683500.2013.783794

TÜBA. (2019). Bilim Merkezleri değerlendirme raporu (ISBN 978-605-2249-40-6). Türkiye Bilimler Akademisi. https://www.tuba.gov.tr/files/yayinlar/raporlar/TUBA-978-605-2249-40-6.pdf

TÜBİTAK. (2023a). Bilim merkezi değerlendirme raporu (Değerlendirme Ekibi Rehberi). TÜBİTAK Bilim ve Toplum Başkanlığı.

https://bilimmerkezleri.tubitak.gov.tr/Upload/BmSingleFile/Dosya-913-680.pdf

TÜBİTAK. (2023b). 4003-B Küçük Ölçekli Bilim Merkezi Programı Usul ve Esaslar. https://bilimmerkezleri.tubitak.gov.tr/Upload/BmSingleFile/Dosya-294-629.pdf

TÜBİTAK. (2023c). Dünyadan Bilim Merkezleri. https://bilimmerkezleri.tubitak.gov.tr/Icerik/dunyadan-bilim-merkezleri-141

UNESCO. (2015). UNESCO science report, towards 2030: executive summary. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235407

UNESCO. (2021). Science report: The race against time for smarter development. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization. https://www.unesco.org/en/articles/unesco-science-report-race-against-time-sm arter-development

Villa, M. (2016). Learning at the Science Museum: A study on visitors' experiences at the Museo Nazionale della Scienza e della Tecnologia "Leonardo da Vinci", Milan. *Journal of Science Communication, 15 (04)(https://jcom.sissa.it/article/617/galley/816/download*

ŞEHİR VE KALKINMADA BİLİM TURİZMİ VE İNFORMAL ÖĞRENME ORTAMLARI

Ahmet İlhan ŞEN
Özlem OKTAY

Kaynakça

Aydinoğlu, A. U. (2020). Bilim iletişimi ve tarihi üzerine kısa bir inceleme. A Turanlı, A.U. Aydınoğlu, M Şahinol (Eds.), *Türkiye'de STS: Bilim ve Teknoloji Çalışmalarına Giriş,* (s.59- 68). İTÜ Yayınları.

Armenski, T., Dwyer, L., & Pavluković, V. (2018). Destination competitiveness: Public and private sector tourism management in Serbia. *Journal of Travel Research, 57(3), 384-398. https://doi.org/10.1177/0047287517692445*

Bonney, R., Shirk, J. L., Phillips, T. B., Wiggins, A., Ballard, H. L., Miller-Rushing, A. J. & Parrish, J. K. (2014). Next steps for citizen science. *Science, 343(6178), 1436-1437. https://doi.org/10.1126/science.1251554*

Eraut, M. (2004). Informal learning in the workplace. *Studies in Continuing Education, 26*(2), 247–273. https://doi.org/10.1080/158037042000225245

Eshach, H. (2007). Bridging in-school and out-of-school learning: Formal, non-formal, and informal education. *Journal of Science Education and Technology, 16*(2), 171-190. https://doi.org/10.1007/s10956-006-9027-1

Falk, J. H., & Dierking, L. D. (2016). *The museum experience revisited*. Routledge.

Gallo, T., & Waitt, D. (2011). Creating a successful citizen science model to detect and report invasive species. *BioScience, 61*(6), 459-465. https://doi.org/10.1525/bio.2011.61.6.8

Gerber, B. L., Cavallo, A. M., & Marek, E. A. (2001). Relationships among informal learning environments, teaching procedures and scientific reasoning ability. *International Journal of Science Education, 23(5), 535-549.* https://doi.org/10.1080/09500690116971

Karasu, T. (1990). Kongre turizmi üzerinde düşünceler. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, *1*(5), 32-34.

Kolb, D. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development.* Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.

Kozak, M. A. (2012). *Genel turizm bilgisi*. Anadolu Üniversitesi.

Krahenbuhl, K. (2014). Collaborative field trips: An opportunity to connect practice with pedagogy. *The Geography Teacher, 11(1), 17-24. https://doi.org/10.1080/19338341.2013.854264*

Ilyina, L., & Mieczkowski, Z. (1992). Developing scientific tourism in Russia. *Tourism management, 13(3), 327-331. https://doi.org/10.1016/0261-5177(92)90106-H*

Lave, J., & Wenger, E. (1991). *Situated learning: Legitimate peripheral participation*. Cambridge university press.

Lindemann-Matthies, P., & Knecht, S. (2011). Swiss elementary school teachers' attitudes toward forest education. *The Journal of Environmental Education, 42(3), 152-167. https://doi.org/10.1080/00958964.2010.523737*

Luehmann, A. L., & Markowitz, D. (2007). Science teachers' perceived benefits of an out-of-school enrichment programme: identity needs and university affordances. *International Journal of Science Education, 29(9), 1133-1161. https://doi.org/10.1080/09500690600944429*

Jernsand, E. M., Persson, M., & Lundberg, E. (2023). *Tourism, knowledge and learning* (p. 130). Taylor & Francis.

Meriç, S., & Alioğlu, N. (2023). Bilim turizmi: Kavramsal bir çözümleme. *Journal of Academic Tourism Studies, 4*(2), 99-108. http://dx.doi.org/10.29228/jatos.74128

Molokáčová, L. U. C. I. A., & Molokáč, Š. T. E. F. A. N. (2011). Scientific tourism–tourism in science or science in tourism. *Acta Geoturistica, 2(1), 41-45.*

Organisation for Economic Co-operation and Development [OECD]. (2010). *Recognising non-formal and informal learning: Outcomes, policies and practices.* OECD Publishing.

Organisation for Economic Co-operation and Development [OECD]. (2012). *PISA 2009 technical report. Paris, France: OECD Publishing.*

Oktay, Ö. (2019). Akvaryumlar. A. İ. Şen (Edt), *Okul dışı öğrenme ortamları.* Ankara: Pegem Akademi.

Oktay, O., Avcı, Z., & Sen, A. I. (2022). Using digital media through sequential worksheets: An astronomy activity. *Science Activities, 59(3), 107–124. https://doi.org/10.1080/00368121.2022.2057902*

Oktay, Ö., Üner, S., & Şen, A. I. (2021). Fen bilimleri, fizik, kimya, biyoloji, öğretim programları ile ders kitaplarının okul dışı öğrenme yönünden incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi,* (58), 671-710.

Packer, M., & Cole, M. (2015). Culture in development. In *Developmental science* (pp. 43-111). Psychology Press.

Räikkönen, J., Grénman, M., Rouhiainen, H., Honkanen, A., & Sääksjärvi, I. E. (2023). Conceptualizing nature-based science tourism: A case study of Seili Island, Finland. *Journal of Sustainable Tourism, 31(5), 1214-1232. https://doi.org/10.1080/09669582.2021.1948553*

Reiss, M. J. (2005). The importance of affect in science education. In *The affective dimensions of cognition: studies from education in the sciences*, Edited by: Alsop , S. 17 –25. Dordrecht: Kluwer.

Rennie, L. J. (2014). Learning science outside of school. In *Handbook of research on science education, Volume II* (pp. 120-144). Routledge.

Stephenson, M., & Parvin, J. (2004). Learning science at industrial sites. In *M. Braund & M. Reiss, Learning Science Outsider the Classroom, London, RoutledgeFalmer*.

Taylor, E. W., & Caldarelli, M. (2004). Teaching beliefs of non-formal environmental educators: a perspective from state and local parks in the United States. *Environmental Education Research, 10(4), 451-469. https://doi.org/10.1080/1350462042000291001*

Tran, L. U., & King, H. (2011). Teaching science in informal environments: Pedagogical knowledge for informal educators. In *The professional knowledge base of science teaching* (pp. 279-293). Dordrecht: Springer Netherlands.

Trauer, B. (2006). Conceptualizing special interest tourism – Frameworks for analysis.

Tourism Management, 27(2), 183–200. https://doi.org/10.1016/j.tourman.2004.10.004

Usta, Ö. (2002). *Genel turizm.* Anadolu Matbaacılık, İzmir.

Zhang, Y., Liang, A., Sun, H., Liu, L., & Chiang, F. (2015). The design research of future informal learning space: Constructing the "Smart Space" of Beijing Normal University Library. In *Smart Education and Smart e-Learning* (pp. 25-35). Cham: Springer Intern

ERİŞİMİN ÖTESİNDE: YENİ MÜZECİLİK YAKLAŞIMLARIYLA BİLİM MERKEZLERİNDE KAPSAYICI STRATEJİLER

Ceren GÜNERÖZ

Kaynakça

Allen, S. (2004). Designs for learning: Studying science museum exhibits that do more than entertain. *Science Education, 88(1), 17-33.*

Andreatta, M. (2018). A Mathematician at MUSE, the Science Museum of Trento. In: Emmer, M., Abate, M. (eds) Imagine Math 6. Springer, Cham. https://doi.org/10.1007/978-3-319-93949-0_4

Asakawa, S., Guerreiro, J., Ahmetovic, D., Kitani, K. M., & Asakawa, C. (2018). The present and future of museum accessibility for people with visual impairments. In Proceedings of the 20th international ACM SIGACCESS conference on computers and accessibility (pp. 382-384).

Ballard, H. L., Robinson, L. D., Young, A. N., Pauly, G. B., Higgins, L. M., Johnson, R. F., & Tweddle, J. C. (2017). Contributions to conservation outcomes by natural history museum-led citizen science: Examining evidence and next steps. *Biological Conservation, 208, 87-97.*

Bandelli, A., & Konijn, E. A. (2013). Science centers and public participation: Methods, strategies, and barriers. *Science Communication, 35(4), 419-448.*

Bandelli, A., & Konijn, E. A. (2015). Public participation and scientific citizenship in the science museum in London: Visitors' perceptions of the museum as a broker. *Visitor Studies, 18(2), 131-149.*

Bonney, R., Shirk, J.L., Phillips, T.B., Wiggins, A., Ballard, H.L., Miller-Rushing, A.J., Parrish, J.K., (2014). Next steps for citizen science. *Science 343 (6178), 1436–1437.*

Bonney R, Phillips TB, Ballard HL, Enck JW (2016). Can citizen science enhance public understanding of science? *Public Understanding Science, 25(1), 2-16. doi: 10.1177/0963662515607406. Epub 2015 Oct 7. PMID: 26445860.*

Brown, K., Claverie, M., & Weil, K. (2023). The EU-LAC museums project and community-based museums. In Communities and Museums in the 21st Century (pp. 88-115). UK: Routledge.

Cameron, F., Hodge, B., & Salazar, J. F. (2013). Representing climate change in museum space and places. Wiley Interdisciplinary Reviews: *Climate Change, 4(1), 9-21.*

Center for the Museums (2025). AAM's center for the future of museums annual forecasting report – 2025 mapping complexity. Retrieved from https://www.aam-us.org/programs/trendswatch/

Chatterjee, H. (2008). Touch in Museums: Policy and Practice in Object Handling. Berg Publishers.

Climate Museum (2025). https://www.climatemuseum.org/

Dana, J. C. (2004). The gloom of the museum. Reinventing the museum: Historical and contemporary perspectives on the paradigm shift, 13-29.

Doering, Z. D. 1999. Strangers, Guests, or Clients? Visitor Experiences in Museums.

Curator: The Museum Journal 42 (2), 74–87. doi:10.1111/j.2151-6952.1999.tb01132.x.

Eardley, A. F., Thompson, H., Fineman, A., Hutchinson, R., Bywood, L., & Cock, M. (2022). Devisualizing the museum: From access to inclusion. *Journal of Museum Education, 47(2), 150-165.*

Experimentarium (2025). Clever Food for Everyone https://www.experimentarium.dk/udstillinger/clever-food-for-everyone/

Farrona, A. M. M., & Vilar, R. (2016). How can we turn a science exhibition on a really success outreach activity? *Nuclear and particle physics proceedings*, 273, 1225-1228.

Falk, J. H., & Dierking, L. D. (2000). Learning from museums: Visitor experiences and the making of meaning. Walnut Creek, CA: AltaMira Press.

Falk, J. H., & Needham, M. D. (2011). Measuring the impact of a science center on its community. *Journal of Research in Science Teaching*, *48*(1), 1-12.

Finger, L., van den Bogaert, V., Schmidt, L., Fleischer, J., Stadtler, M., Sommer, K., & Wirth,

J. (2023). The science of citizen science: A systematic literature review on educational and scientific outcomes. *Frontiers in Education, 8, Article 1226529, 1-12. https://doi.org/10.3389/feduc.2023.1226529*

Gibbs, K., Sani, M., & Thompson, J. (Eds.). (2007). Lifelong learning in museums: A European handbook. Edisai.

Gura, T., (2013). Citizen science: amateur experts. *Nature, 496 (7444), 259–261*

Haklay, M., (2013). Citizen science and volunteered geographic information: Overview and typology of participation. Crowdsourcing geographic knowledge. Springer, Netherlands, pp. 105–122.

Hall, J., & Swain, H. (2022). Roman Boxes for London's Schools: an outreach service by the Museum of London. In Museums and Archaeology (pp. 513-521). Routledge.

Hammer Museum (2025). Breath(e): Toward Climate and Social Justice. https://hammer.ucla.edu/exhibitions/2024/breathe-toward-climate-and-social-justice

Hein, G. E. (1998). Learning in the museum. London: Routledge.

Her Story Caravan (2025). Her Story Caravan. https://herstorycaravan.weebly.com/

Hooper-Greenhill, E. (2007). Museums and education: Purpose, pedagogy, performance. Routledge.

Hooper-Greenhill, E. (2020). Museums and the interpretation of visual culture. UK: Routledge.

Jacobo, M., & Daewoong, K. (2015). Update of game components in a museum-loan kit for science class. 한국디자인학회 학술발표대회 논문집, 54-59.

Jensen, E. A. (2013). Reconsidering the love of art: Evaluating the potential of art museum outreach. *Visitor Studies, 16(2), 144-159.*

Kam, W., Haklay, M., & Lorke, J. (2021). Exploring factors associated with participation in citizen science among UK museum visitors aged 40–60: A qualitative study using the theoretical domains framework and the capability opportunity motivation-behaviour model. *Public Understanding of Science, 30(2), 212-228. https://doi.org/10.1177/0963662520963511*

Kinsley, R. P. (2016). Inclusion in museums: a matter of social justice. *Museum Management and Curatorship*, *31*(5), 474–490. https://doi.org/10.1080/09647775.2016.1211960

Krange, I., Silseth, K., & Pierroux, P. (2020). Peers, teachers and guides: A study of three conditions for scaffolding conceptual learning in science centers. *Cultural Studies of Science Education, 15(1), 241-263.*

Külük, Ş. C. (2015). Gezici bavul müze uygulamaları ve Türkiye için bir model önerisi (Çorum Müzesi Örneği). Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi: Ankara.

Lane, R., Vanclay, F., Wills, J., & Lucas, D. (2007). Museum outreach programs to promote community engagement in local environmental issues. *Australian Journal of Public Administration*, 66(2), 159-174.

Light, D., & Cerrone, M. (2019). Science engagement via Twitter: Examining the educational outreach of museums, zoos, aquariums and other science organizations. *Visitor Studies, 21(2), 175–188. https://doi.org/10.1080/10645578.2018.1560747*

Long, S. (2013). Practicing civic engagement: Making your museum into a community living room. *Journal of Museum Education*, *38*(2), 141-153.

Macdonald, S. (Ed.). (2011). A companion to museum studies. USA: John Wiley & Sons.

Marsh, C. (1987) The Discovery room: How it all began. *Journal of Museum Education 12,*

(2), 3-5.

McCall, V., & Gray, C. (2014). Museums and the 'new museology': theory, practice and organisational change. *Museum Management and Curatorship*, *29*(1), 19-35.

McLean, K. M. 2004. Museum exhibitions and the dynamics of dialogue. In reinventing the museum: historical and contemporary perspectives on the paradigm shift, edited by G. Anderson, 193–211. Lanham: AltaMira.

Milic, N. (2022). Digitalising the museum. In Handbook of research on museum management in the digital era (pp. 138-154). IGI Global Scientific Publishing.

Moving Memories (2025). Moving memories: Creative drives for a changing Europe. http://www.moving-memories.eu/

MUSE (2025). Explore the museum. https://www.muse.it/en/home/explore-the-museum/

Norberto Rocha, J. and Marandino, M. (2017). Mobile science museums and centres and their history in the public communication of science JCOM 16(03), A04. https://doi.org/10.22323/2.16030204

Osborne, J., & Dillon, J. (2008). Science education in Europe: Critical reflections (A Report to the Nuffield Foundation). London: Nuffield Foundation.

Parry, R., & Dziekan, V. (2021). Critical digital: museums and their postdigital circumstance. In Art, Museums & Digital Cultures: Rethinking Change (pp. 16-26). Universidade NOVA de Lisboa.

Pereira, J. W., Alves, L. A. F., Amador, R. B. F. S., Mol, G. M. S. A., Lima, H. S., Grecco, C.

H. S. & Mól, A. C. A. (2024). Scientific outreach and the museum of nuclear knowledge. Erişim adresi: https://inac2024.aben.org.br/files/abstract/23771.pdf

E. Reis, A. Colaço, C. Miguel, F. Dias, J. Oliveira, L. Gonçalves, M. Rodrigues, T. Gomes, C. Veiga-Pires (2019). Introducıng portable digital devices into science museum outreach activities: how diverse can it be?, EDULEARN19 Proceedings, pp. 6589-6597.

Refvem, E., Jones, M. G., Rende, K., Carrier, S., & Ennes, M. (2022). The next generation of science educators: Museum volunteers. *Journal of Science Teacher Education*, *33*(3), 326-343.

Rennie, L. J., & McClafferty, T. P. (1996). Science Centres and Science Learning. *Studies in ScienceEeducation, 27(1), 53–98. https://doi.org/10.1080/03057269608560078*

Rennie, L. J., & Williams, G. F. (2002). Science centers and scientific literacy: Promoting a relationship with science. *Science Education, 86(5), 706-726.*

Rivera, L. W. (2013). The museum 2.0 divide: Approaches to digitisation and new media.

Museum International, 65(1-4), e1-e8.

Roussou, M., & Katifori, A. (2018). Flow, staging, wayfinding, personalization: Evaluating user experience with mobile museum narratives. *Multimodal Technologies and Interaction, 2*(2), 32.

Sforzi, A.; Tweddle, J.; Vogel, J.; Lois, G.; Wägele, W.; Lakeman-Fraser, P.; Makuch, Z. & Vohland, K. (2018). Citizen science and the role of natural history museums. In eds. Hecker, S., Haklay, M., Bowser, A., Makuch, Z., Vogel, J. & Bonn, A. Citizen science: innovation in open science, society and policy. UCL Press, London. https://doi.org/10.14324/111.9781787352339

Shirk, J.L., Ballard, H.L., Wilderman, C.C., Phillips, T., Wiggins, A., Jordan, R., McCallie, E., Minarchek, M., Lewenstein, B.V., Krasny, M.E., Bonney, R., (2012). Public participation in scientific research: a framework for deliberate design. *Environmental Sociology. 17 (2), 29.*

Sivrikaya, G., & Güneröz, C. (2022). Bilim müzelerinde paradigma değişimleri. MSGSÜ Sosyal Bilimler Dergisi, *1(25), 20-38. https://doi.org/10.56074/msgsusbd.1123711*

Smith, C. S. (1989). Museums, artefacts, and meanings. The new museology, 6-21.

Smithsonian Institution (2021). Museum on main street program. https://museumonmainstreet.org/

Sandell, R. (Ed.). (2002). Museums, society, inequality (pp. 6-17). London: Routledge.

Shelton, A. (2006). Museums and museum displays. Handbook of material culture, 480-499. Simon, N. (2010). The participatory museum. Museum 2.0.

Sitzia, E. (2023). Multiple narratives and polyvocality as strategies of inclusive public participation: challenges and disruption in the History Museum. *Muséologies, 10(2), 51-62.*

Sullivan, B.L., Aycrigg, J.L., Barry, J.H., Bonney, R.E., Bruns, N., Cooper, C.B., Damoulas, T., Dhondt, A.A., Dietterich, T., Farnsworth, A., Fink, D., et al., 2014. The eBird enterprise: an integrated approach to development and application of citizen science. *Biological Conservation (169), 31–40.*

Tan, L. (2012). The participatory museum. *Museum Management and Curatorship*, *27*(2), 197–201. https://doi.org/10.1080/09647775.2012.674675

Tobelem, J. M., & Ballarini, M. (2024). Digital outreach in museum development strategies.

International Perspectives on Museum Management, 104-113.

UNESCOa https://www.unesco.org/en/articles/unesco-and-icom-strengthen-together-global-museum-coll aboration-safe-guard -cultural-heritage?utm_

UNESCOb (2025). https://www.unesco.org/en/articles/unesco-and-icom-strengthen-together-global-museum-coll aboration-safeguard-cultural-heritage?utm

Quiroga, J. M., & Kim, D. (2020). Designing a History Museum Based Outreach Program with Digital Content. *European Journal of Open, Distance and E-learning*, *22*(2).

Ucko, D. A. (2013). Science centers in a new world of learning. *Curator: The Museum Journal*, *56*(1), 21-30.

Widdop, P., & Cutts, D. (2012). Impact of place on museum participation. *Cultural Trends, 21(1), 47-66.*

Wiggins, A.; Crowston, K. "From Conservation to Crowdsourcing: A Typology of Citizen Science," 2011 44th Hawaii International Conference on System Sciences, Kauai, HI, USA, 2011, pp. 1-10, doi: 10.1109/HICSS.2011.207.

Vergo, P. (Ed.). (1989). New museology (Vol. 24). Reaktion Books.

Yanar, A. Y. Ş. E. M., & Guneroz, C. (2024). Toy box AR: Museum education with augmented reality experience at Ankara Toy Museum. In ICERI2024 Proceedings (pp. 236-241). IATED.

Yap, J. Q. H., Kamble, Z., Kuah, A. T., & Tolkach, D. (2024). The impact of digitalisation and digitisation in museums on memory-making. *Current Issues in Tourism, 27(16), 2538-2560.*

Young, L. (2025). Global Collaborations Shine at UNESCO Forum for Museums 2025. Retrieved from https://investorshan-gout.com/global-collaborations-shine-at-unesco-forum-for-museums-202 5-270872-/

Zhao, X., & Mao, R. (2025). Are visitors' satisfaction reliable? A perspective from museum visitor behavior. *Museum Management and Curatorship*, *40*(1), 96-112.

SCIENCE, CULTURE, AND CITIES: THE IMPACT OF SCIENCE CENTERS ON URBAN IDENTITY A TOURISM AND EXPERIENCE ECONOMY PERSPECTIVE

Daniel WEISS

References

Ashworth, G. J., & Page, S. J. (2011). Urban tourism research: Recent progress and current paradoxes. *Tourism Management*, 32(1), 1-15.

Cultural Times. (2015). *The First Global Map of Cultural and Creative Industries*. UNESCO.

Dawson, E. (2014). "Not Designed for Us": How Science Museums and Science Centers Socially Exclude Low-Income, Minority Ethnic Groups. *Science Education*, 98(6), 981-1008.

Falk, J. H. (2009). *Identity and the Museum Visitor Experience*. Left Coast Press.

Kavaratzis, M., & Ashworth, G. J. (2005). City Branding: An Effective Assertion of Identity or a Transitory Marketing Trick? *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie*, 96(5), 506-514.

Kim, K., Uysal, M., & Sirgy, M. J. (2013). How does tourism in a community impact the quality of life of community residents? *Tourism Management*, 36, 527-540.

Lane, G., & Thelwall, S. (2006). *Urban Tapestries: Public Authoring, Place and Mobility*. Proboscis.

Lorentzen, A. (2013). Cities in the Experience Economy. *European Planning Studies*, 17(6), 829-845.

Lorentzen, A., & Hansen, C. J. (2009). The role and transformation of the city in the experience economy: Identifying and exploring research challenges. *European Planning Studies*, 17(6), 817-827.

Marling, G., Kiib, H., & Jensen, O. B. (2013). Experience City.dk: A Multidimensional Approach to Experience Economy Potentials. *Experiences: Concept, Genesis and Reality*, University of Aalborg.

Pine, B. J., & Gilmore, J. H. (1998). Welcome to the Experience Economy. *Harvard Business Review*, 76(4), 97-105.

Pine, B. J., & Gilmore, J. H. (2013). *The Experience Economy, Updated Edition*. Harvard Business Review Press.

Play the City. (2024). City Gaming Method. Retrieved from https://www.playthecity.eu/

Richards, G. (2011). Creativity and tourism: The state of the art. *Annals of Tourism Research*, 38(4), 1225-1253.

Richards, G., & Raymond, C. (2000). Creative tourism. *ATLAS News*, 23, 16-20.

Schulze, G. (1992). *Die Erlebnisgesellschaft: Kultursoziologie der Gegenwart*. Campus Verlag.

Silverstone, R., & Sujon, Z. (2005). Urban Tapestries: Experimental Ethnography, Technological Identities and Place. LSE Electronic Working Papers No. 7.

Tan, E. (2024). City Games in the Age of Urban AI. Pakhuis de Zwijger DCFA Fellowship. Retrieved from https://www.playthecity.eu/playprojects/city-games-in-the-age-of-urban-ai

Toffler, A. (1970). *Future Shock*. Random House.

UNESCO & EY. (2015). Cultural Times: The first global map of cultural and creative industries. UNESCO Publishing.

United Nations World Tourism Organization (UNWTO). (2018). *Tourism and Culture Synergies*. UNWTO.UNESCO & EY. (2015). Cultural Times: The first global map of cultural and creative industries. UNESCO Publishing.

Wu, H. C., Li, M. Y., & Li, T. (2018). A Study of Experiential Quality, Experiential Value, Experiential Satisfaction, Theme Park Image, and Revisit Intention. *Journal of Hospitality & Tourism Research*, 42(1), 26-73.

Yüksel, M., & Eroğlu Özkan, D. (2024). Immersive experiences as a resource for promoting museum tourism in the Z and millennials generations. *Journal of Destination Marketing & Management*, 29.

Zheng, J., & Chan, R. C. K. (2014). The impact of 'creative industry clusters' on cultural and creative industry growth in Shanghai. *City, Culture and Society*, 5(1), 9-22.

Urartu Merkezli Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi'nin Ulaşım Ağı ve Gelişimi

Yazılı ve Arkeolojik Kaynaklar Işığında

Burak BİNGÖL | Yavuz GÜNAŞDI

Çizgi Kitabevi Yayınları: 1970
Eski Çağ Tarihi

©Çizgi Kitabevi
Aralık 2025

ISBN: 978-625-396-715-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI
- Cataloging in Publication Data (CIP) -
BİNGÖL, Burak | GÜNAŞDI, Yavuz
Urartu Merkezli Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi'nin Ulaşım Ağı ve Gelişimi
Yazılı ve Arkeolojik Kaynaklar Işığında

Baskıya Hazırlık: Çizgi Kitabevi Yayınları
Tel: 0332 353 62 65- 66

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

ÇİZGİ KİTABEVİ

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 65

Konevi Mah.
Larende Cad. No:20/A
Meram/**Konya**
(0332) 353 62 66

Siyavuşpaşa Mah.
Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/**İstanbul**
(0212) 514 82 93

www.cizgikitabevi.com
/ cizgikitabevi

KAYNAKÇA

Adalı, S. F. (2013). "Tugdamme and the Cimmerians: A Test of Piety in Assyrian Royal Inscriptions". İn L. Feliu, J. Llop, A. Millet Alba, and J. Sanmartín (Ed), Time and History in the Ancient Near East (pp. 587-593). United States of America.

Adontz, N. (1946). Histoire d'Arménie: Les origines, du Xe Siede au VIe av. J.C. Paris: Imprimerie de Navarre.

Aghalari, B. (2019). "Arkeolojik Verilerin Işığında Anadolu-İran Arasında Obsidiyen Dolaşımı". TÜBA-AR Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi, (25), 11-26.

Akarsu, R. ve Genç, H. (2023). "Erzurum-Pulur Höyük 2021 Yılı Kazı Çalışmaları". 42. Kazı Sonuçları Toplantısı (ss. 447-458) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakan-lığı Yayınları.

Akkuş Mutlu, S. (2017). "Assur ve Urartu Devleti'nin Manna Ülkesi Üzerindeki Hâkimiyet Politikası". Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi, 4(11), 225-239.

Aktüre, S. (1997). Anadolu'da Bronz Çağı Kentleri. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Akurgal, E. (1993). Anadolu Uygarlıkları. İstanbul: Net Yayınları.

Akurgal, E. (1998). Anadolu Kültür Tarihi. Ankara: Tübitak Yayınları.

Alkan, Ö. (2019). Tarihi ve Arkeolojik Veriler Işığında Artvin. (Yayımlanmamış Dokto-ra Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

Alkan, Ö. (2023). "Ardahan İli Çıldır İlçesinde Önemli Bir Urartu Kalesi: Sengertepe". MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 12(1), 323-340.

Alp, S. (1947). "Hitit Kanunları Hakkında". DTCFD, 5(5), 465-482.

Alp, S. (1956). "Die Lage von Samuha". Anatolia, I, 77-85.

Alpman, A. (1981). "Hurriler". DTCFD, 14(25), 284-312.

Alpman, A. (1998). "Anadolu'da Hurriler". S. Alp ve A. Süel, (Ed.), III. Uluslararası Hititoloji Kongresi Bildirileri (ss. 27-37) içinde, Çorum: Uyum Ajans.

Alptekin, A. B. (1993). Fırat Havzası Efsaneleri. Antakya: Kültür Ofset Basımevi.

Altunkaynak, G. (2019). "Alaybeyi Kurtarma Kazıları". G. Altunkaynak (Ed.), Karaz'dan Büyük İskender'e Erzurum Ovası'nda Yeni Bir Keşif (ss. 101-182) içinde, Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları.

Amiran, R. (1952). "Connections Between Anatolia and Paletsine in the EBA". Israel Exploration Journal, 2, 89-103.

Amiran, R. (1965). "Yanik Tepe, Shengavit, And The Khirbet Kerak Ware". Anatolian Studies, 15, 165-176.

Arık, R. O. (1933). "Anadolu Arkeologya Tarihinde Alişar Hafriyatı". Türk Tarih, Arkeologya ve Etnoğrafya Dergisi, I, 22-63.

Arık, R. O. (1937). Türk Tarih Kurumu Tarafından Yapılan Alacahöyük Hafriyatı. (1935'deki çalışmalara ve Kesiflere Ait İlk Rapor). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Arınç, K. (2006). Türkiye'nin Coğrafi Bölgeleri III. Erzurum: Mega Ofset Matbaa.

Arsebük, G. (1974). Altınova'da Koyu Yüzlü Açkılı ve Karaz Türü Çanak Çömlek Ara-sındaki İlişkiler Sorunu. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Arsebük, G. (1979). "Altınova'da (Elazığ), Koyu Yüzlü Açkılı ve Karaz Türü Ça-nak-Çömlek Arasındaki İlişkiler". Türk Tarih Kongresi 8, (ss. 81-92) içinde, Ankara.

Arsebük, G. (1986). "Altınova'da (Elazığ) Başlangıcından İlk Tunç Çağının Sonuna Kadar Kültür Silsilesi ve Sosyal Tabakalanma Sorunu". Türk Tarih Kongresi 9, (ss.67-72) içinde, Ankara.

Arslan, M. (2000). "Kolhis Bölgesinin Tarihi Coğrafyasına İlişkin Bazı Notlar". Ar-keoloji ve Sanat, 22(97), 26-41.

Arslan, M. (2022). Ani Örenyeri Kazısı 2019-2021 Yılı Çalışmaları. Kars: Palet Yayınları.

Aslan, R. (2018). Troya-Yeni Başlayanlar İçin. İstanbul: Doğan Kitap.

Arutyunyan, N. V. (1985). Toponimika Urartu, Churrity i Urarty 1 The toponymy of Urartu: Hurrian and Urartian 1. Yerevan: Izdatel'stvo Akademii Nauk Armjanskoj SSR.

Arutyunyan, N. V. (2001). Korpus Urartskie Klinoobraznye Nadpisei (KUKN). Yerevan: Izdatel'stvo Gitutjun Naci-onal'noy Akademiya Nauk Respubliki Armeniya.

Atalay, İ. ve Mortan, K. (2007). Türkiye Bölgesel Coğrafyası. İstanbul: İnkılap Kitapevi Yayınları.

Aydın, D. (1998). Erzurum Beylerbeyiliği ve Teşkilatı-Kuruluş ve Genişleme Devri (1535-1566). Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Aydın, N. (1991). "Güzelhisar Urartu Kitabesi". Belleten, LV(213), 323-329.

Aytekin, O. (1999). Ortaçağ'dan Osmanlı Dönemi Sonuna Kadar Artvin'deki Mimari Eserler. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınevi.

Aytekin, O. (2003). "Artvin İli-Çoruh Vadisi'ndeki Tarihi Yollar ve Kültür Varlıkla-rı Yüzey Araştırması, 2001". 20. Araştırma Sonuçları Toplantısı-I-(ss. 1-17) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Aytekin, O. (2004). "Artvin İli-Çoruh Vadisi'ndeki Tarihi Yollar ve Kültür Varlıkla-rı Yüzey Araştırması, 2002". 21. Araştırma Sonuçları Toplantısı-I-(ss. 235-251) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Aytekin, O. (2005). "Artvin İli-Çoruh Vadisi'ndeki Tarihi Yollar ve Kültür Varlıkla-rı Yüzey Araştırması, 2003". 22. Araştırma Sonuçları Toplantısı-I-(ss. 227-241) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Aytekin, O. (2006). "Artvin İli-Çoruh Vadisindeki Tarihi Yollar ve Kültür Varlıkları Yüzey Araştırması, 2004". 23. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss. 309–323) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Aytekin, O. (2009). "Şavşat (Satlel) Kalesi 2007 Yılı Kazı ve Restorasyon Çalışması". 30. Kazı Sonuçları Toplantısı-II-(ss. 61-71) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakan-lığı Yayınları.

Aytekin, O. (2010). "Artvin-Erzurum İlleri Çoruh Vadisi'ndeki Tarihi Yollar ve Kültür Varlıkları Yüzey Araştırması (2)". 27. Araştırma Sonuçları Toplantısı-III-(ss. 435-447) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Balkan, K. (1960). "Ein Urartaischer Tempel auf Anzavurtepe bei Ptnos und hier entdeckte Inschriften". Anatolias, V, 99-158.

Balkan, K. (1964). "Patnos'ta Keşfedilen Urartu Tapınağı ve Urartu Sarayı". Atatürk Konferansları I (ss. 235-243) içinde, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Barnett, R. D. (1956). "Ancient Oriental Influences on Archaic Greece". S.S. Weinberg (Ed), In The Aegean and the Near East: Studies Presented to H. Goldman on the Occasion of Her Seventy-fifth Birthday (pp. 212–238) in. New York: Augustin.

Barnett, R. D. (1982). "Urartu". Cambridge Ancient History 3/1, Cambridge, 314-371.

Baş, A. (2021). "Urartian Symbol of Power in Northwest Iran: Settlement and Castles". Van Yüzüncü Yıl University the Journal of Social Sciences Institute, 54, 389-426.

Başgelen, N. (1985). "Doğu Anadolu'nun Demirçağı'na Ait Bazı Yeni Bulgular I Ki-tabeler, Kaya Tünelleri". Arkeoloji ve Sanat, 28-31, 15-18.

Başgelen, N. (1986). "Doğu Anadolu'dan Demir Çağına Ait Bazı Yeni Bulgular II". Arkeoloji ve Sanat, 32-33, 25-30.

Başgelen, N. (1987). "Erzurum ve Pasinler Çevresinde Bazı Yeni Bulgular". Arkeolo-ji ve Sanat, 38-39, 16-20.

Başgelen, N. ve Payne, M. (2009). "Körzüt'ten Urartu Dönemi'ne Ait Bir Kale Yazı-tı". H. Sağlamtimur (Ed.), Altan Çilingiroğlu'na Armağan. Yukarı Denizin Kı-yısında Urartu Krallığı'na Adanmış Bir Hayat (ss.125-132) içinde, İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Başıbüyük, A. (2004). "Doğal Süreçlerin Ortaya Çıkardığı Tarihin Önemli Bir Stra-tejik Noktası: Kemah (Erzincan) Kalesi/A Strategic Point of Historical Resulting From Natural Processes: Kemah (Erzincan) Castle". Doğu Coğraf-ya Dergisi, 9 (11), 353-368.

BCK (1941). Birinci Coğrafya Kongresi (6-21 Haziran 1941)-Raporlar, Müzakereler, Ka-rarlar. T.C. Maarif Vekilliği.

Belck, W. (1899). "Die Rusas-Stele in Topzawa (Sidikan)". ZE, XXXI, 99-132.

Belck, W. & Lehmann, C. F. (1893). "Über die Kelishin-Stelen". Zeitschrift für Ethnologie, 25, 389-400.

Belck, W. & Virchow, R. (1899). "Die Rusas-Stele von Topsanä (Sidikan)". Zeitschrift für Ethnologie, 31, 99-132.

Belli, O. ve Dinçol, A. M. (1982). "Hazine Piri Kapısı ve Aşağı Zivistan Taş Ocakla-rı-Die Inschrift von Hazine Piri Kapısı und die Steinbrüche um der von Nieder Ziwistan". AnAr. 8, 167-190.

Belli, O. (1977). Urartular Çağında Van Bölgesi Yol Şebekesi. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi.

Belli, O. (1982). "Urartular". Anadolu Uygarlıkları Ansiklopedisi-I-(ss. 139-208), İstan-bul: Görsel Yayınları.

Belli, O. (1989). "Urartu Kalelerindeki Anıtsal Kaya İşaretleri". Anadolu Araştırmala-rı, 11, 65-121.

Belli, O. (1999). "1997 Yılında Doğu Anadolu Bölgesi'nde Urartu Baraj ve Sulama Sisteminin Araştırılması". 16. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss. 267-291) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Belli, O. (2000). "Doğu Anadolu'da Urartu Krallığı'na Ait Anıtsal Kaya İşaretleri-nin Araştırılması". O. Belli (Ed.), Türkiye Arkeolojisi ve İstanbul Üniversitesi (ss. 403-408) içinde, İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.

Belli, O. (2004). "Doğu Anadolu'nun En Görkemli Uygarlığı: Urartular". Bilim ve Gelecek, 3, 72-84.

Belli, O. (2009). "Ağrı Dağı Bölgesinin Urartu Krallığı İçin Önemi". O. Belli (Ed.), II. Uluslararası Ağrı Dağı ve Nuh'un Gemisi Sempozyumu, (ss. 42-50) içinde, İs-tanbul: Doğubayazıt Yayınları.

Belli, O. (2010). "2008 Yılı Van-Yoncatepe Sarayı, Nekropolü ve Aşağı Kenti Kazıla-rı". 31. Kazı Sonuçları Toplantı-sı-1-(ss. 95-120) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Belli, O. (2019). Her Yönü İle Ani. İstanbul: Türkiye Turing ve Oto Kurumu.

Belli, O. ve Yalçın, Ü. (1993). "Van-Yukarı Anzaf Urartu Kalesi'nde Bulunan Bronz ve Demir Silahların Arkeometa-lurjik İncelenmesi". 9. Arkeometri Sonuçları Toplantısı (ss. 53-64) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayın-ları.

Beygu, A. Ş. (1936). Erzurum (Tarihi, Anıtları, Kitabeleri). İstanbul: Bozkurt Basımevi.

Biber, H. ve Çavuşoğlu, R. (2013). "2011 Yılı Muş-Malazgirt Arkeolojik Yüzey Araştırması". 30. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss. 303-320), Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Biber, H., Işık, K. ve Erdoğan, S. (2012). "A New Urartian Stele Fragment from Alazlı/Tirmet, Province of Muş". Armenian Journal of Near Eastern Studies (ARAMAZD), VII(1), 86-98.

Bilgiç, E. ve Öğün B. (1974). "Adilcevaz Kef Kalesi Kazıları 1972". TAD, XXI(1), 31-35.

Bingöl, A., A. Ceylan ve diğerleri. (2010). "2008 Yılı Erzurum-Erzincan-Kars-Iğdır İlleri Yüzey Araştırmaları". 27. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss. 375-399) içinde. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Bingöl, A. ve Karageçi, M. (2019). "2017 Yılı Kars-Iğdır İlleri Yüzey Araştırması". 36. Araştırma Sonuçları Toplantısı -I- (ss.101-114) içinde. Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Bingöl, A. ve Üngör, İ. (2016). "Persler/İskender'in Rüyası". Kafdağı İran Özel Sayısı, 130-167.

Bingöl, A. (2003). En Eski Çağlardan Urartu'nun Yıkılışına Kadar Kars ve Çevresi. (Ya-yımlanmamış Doktora Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilim-ler Enstitüsü.

Bingöl, A. (2014). "Hurri'lerin Siyasi Organizasyonları". Erzincan Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6(1), 115-134.

Bingöl, B. (2020). Kuzeydoğu Anadolu Petroğliflerindeki Dağ Keçisi Motifi. (Yayımlan-mamış Yüksek Lisans Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araş-tırmaları Enstitüsü.

Bingöl, B. (2025). "Erzurum Ovası'nın Batısında Bir Urartu Merkezi: Küçükçağdarış Kalesi". Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 36, 847-870.

Bingöl, B. ve Nişancı, B. (2024). "Demir Çağı'nda Iğdır Ovası'nın Ulaşım Ağı ve Ta-rihsel Önemi". Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi, 12(41), 532-558.

Bingöl, B. ve Günaşdı, Y. (2024). "Eski Çağ'da Erzurum: Horasan-Köprüköy-Pasinler Yol Ağı ve Kuzey-Güney Rotaları". Manas Sosyal Araştırmalar Der-gisi, 13(4), 1495-1518.

Biscione, R. (2012). "Urartian Fortifications in Iran: An Attempt A Hierarchical Classification". İn S. Kroll, C. Gruber, U. Helwag, M. Roaf, P. Zimansky (Eds.). Biainili-Urartu (pp. 77–88), Acta Iranica 51. Leuven:

Bittel, K. (1945). Önasya Tarih Öncesi Çağlar: Mısır, Filistin, Suriye. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Yayınları.

Boehmar, R. M. (1965). "Zur Lage von Parsua im 9. Jahrhundert vor Christus". Berliner Jahrbuch fiir Vor-und Frühgeschichte, 5(195), 187-198.

Boehmer, R. M. (1973). "Zur Lage von Musasir". Baghdader Mitteilungen, 6, 31-40.

Boehmer, R. M. (1993-1997). "Muṣaṣir B. Archäologisch". RlA, 8, 446-450.

Braidwood, R. J. & Braidwood, L. S. (1960). Excavations in the plain of Antioch. Chicago: University of Chicago Press.

Braidwood, R. J. (2009). Tarih Öncesi İnsanları. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Bryer, A. ve Winfield, D. (2022). Karadeniz'in Orta Çağ Dönemi Eserleri ve Topoğrafyası I-II. (Cev. İsmail Köse). Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Burney, C. A. (1957). "Urartian Fortresses and Towns in the Van Region". Anatolian Studies, VII, 37-53.

Burney, C. A. (1958). "Eastern Anatolia in the Chalcolithic and Early Bronze Age". Anatolian Studies, 8, 157-209.

Burney, C. (1966). “First Season of Excavation of the Urartian Citadel of Kayalıdere”. Anatolian Studies, 16, 55-111.

Burney, C. A. (1977). From Village to Empire: An Introduction Near Eastern Archaeology. Oxford: Phaidon.

Burney, C. A. & Lawson, G. R. J. (1960). “MeAssured Plans of Urartian Fortresses”. Anatolian Studies, 10, 177-196.

Burney, C. A. & Lang D.M. (1971). The Peoples of the Hills. London: Cambridge University Press.

Can, B. (2007). “Antik Kaynaklar Işığında Kuzeydoğu Anadolu Bölgesi Tarihi ve Kültürel Coğrafyası”. B. Can ve M. Işıklı (Ed.), Atatürk Üniversitesi 50. Ku-ruluş Yıldönümü Arkeoloji Bölümü Armağanı (Doğudan Yükselen Işık Arkeoloji Yazıları, (ss. 189-206) içinde, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.

Canan, D. (2019). Eskiçağ’da Erzincan’ın Ulaşım Ağları. (Yayımlanmamış Yüksek Li-sans Tezi). Erzincan: Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Cavaignac, E. (1930). “Marija”. Revue Hittite et Asianique, I, 15-17.

Cavaignac, E. (1932). Suppiluliuma et Son Temps. Paris: Les Belles Lettres.

Cavaignac, E. (1934). “Le Primer Royaume d’Armenia”. RHA, 17, 9-14.

Cavaignac, E. (1965). “La Chronologic des XIVe et XIIIe Siecles d’apres les Derniers Travaux”. An Ar, II(I), 161-173.

Cereteli, Georg V. (1939). Urartskie Pamjatniki Muzeja Gruzii/The Urartean Monuments in the Georgian Museum Tbilissi, (UPMG). Georgian Branch of the Academy of Sciences of the USSR, Tbilisi.

Ceylan, A. (1991). M.Ö. II. Binde Anadolu’daki Devletlerarası İlişkiler (Antlaşmalar). (Yayımlanmamış Yüksek Li-sans Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sos-yal Bilimler Enstitüsü.

Ceylan, A. (1994). M.Ö. II. Binde Devletler Arası İlişkiler. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Erzurum: Atatürk Üniver-sitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ceylan, A. (2000a). “1998 Yılı Erzincan Yüzey Araştırması”. 17. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss.181-192) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ceylan, A. (2000b). “Çayırlı’da Tarihi ve Arkeolojik Araştırmalar”. Atatürk Üniver-sitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi, 15, 277-291.

Ceylan, A. (2001c). “1999 Yılı Erzincan ve Erzurum Yüzey Araştırmaları”. 18. Araş-tırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss. 71-82) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ceylan, A. (2001d). Sarıkamış, Tarihi ve Arkeolojik Araştırmalar. Ankara: Atatürk Üniversitesi Yayınları.

Ceylan, A. (2002a). “Yazılıtaş-Horasan”. Çağlayan Aras, 1(1), 14-15.

Ceylan, A. (2002b). “2000 Yılı Erzincan ve Erzurum Yüzey Araştırmaları”. 19. Araş-tırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss.165-178) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakan-lığı Yayınları.

Ceylan, A. (2003). “2001 Yılı Erzincan, Erzurum ve Kars İlleri Yüzey Araştırmala-rı”. 20. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss. 311-324) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ceylan, A. (2004). “2002 Yılı Erzincan, Erzurum, Kars ve Iğdır İlleri Yüzey Araş-tırmaları”. 21. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss.263-272) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ceylan, A. (2005a). “2003 Yılı Erzincan, Erzurum, Kars ve Iğdır İlleri Yüzey Araş-tırmaları”. 22. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss.189-200) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ceylan, A. (2005b). “The Erzincan, Erzurum and Kars Region in The Iron Age”. Anatolian Iron Ages, V, 21-29.

Ceylan, A. (2007a). “2005 Yılı Erzincan, Erzurum, Kars ve Iğdır İlleri Yüzey Araş-tırmaları”. 24. Araştırma Sonuçları Toplantısı-I-(ss.163-182) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ceylan, A. (2007b). “Kuzeydoğu Anadolu Yüzey Araştırmalarının Bir Değerlendi-rilmesi”. Atatürk Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7(39), 103-117.

Ceylan, A. (2008). Doğu Anadolu Araştırmaları (Erzurum-Erzincan-Kars-Iğdır) (1998-2008). Erzurum: Güneş Vakfı Yayınları.

Ceylan, A. (2015a). Doğu Anadolu Araştırmaları-II Erzurum-Erzincan-Kars-Iğdır 2008-2014. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.

Ceylan, A. (2015b). “Çıldır Başköy Kaya Resimleri”. Belgü, 2, 7-28.

Ceylan, A. (2016). “Kuzeydoğu Anadolu Yüzey Araştırmalarında Keşfettiğimiz Kaya Mezarları”. Belgü, 3, 7-67.

Ceylan, A. (2017a). “Yeni Bulgular Işığında Kuzeydoğu Anadolu’da Diauehi Kral-lığı ve Urartular”. Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 20, 517-568.

Ceylan, A. (2017b). "Diauehi'de Bir Urartu Kalesi: Uzunahmet". Pınarcık, B. Gökce, M. S. Erkek ve S. C. Kandal (Yay. Haz.) Prof. Dr. Recep Yıldırım'a Armağan (ss. 37-62) içinde, Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları.

Ceylan, A. (2022). "Doğu Anadolu'da Erken Dönem Türk İzleri III Kars-Digor (Do-laylı) Kaya Resimleri". XVIII. Türk Tarih Kongresi-I-(ss. 1-31) içinde, Ankara.

Ceylan, A. ve Akçelik, S. (2021). "Yüzey Araştırmalar Işığında Erzurum Pasinler İlçesinde Tespit Edilen Obsidyen Merkezleri ve Atölyeleri". MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 10 (3), 1964-1988.

Ceylan, A. ve Ceylan, N. (2016). "İran Coğrafyasında Urartular". Kafdağı İran Özel Sayısı, 11-33.

Ceylan, A. ve Ceylan, N. (2018). Doğunun Sönmeyen Yıldızı Akçakale ve Çıldır Araş-tırmaları. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.

Ceylan, A. ve Günaşdı Y. (2017). "Erzurum ve Çevresindeki Urartu Yazıtlarının Tarihi Açıdan Değerlendirilmesi". Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi, 4(13), 313-350.

Ceylan, A. ve Günaşdı, Y. (2018). Erzurum'un Eskiçağ Kaleleri. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.

Ceylan, A. ve Kalmış, G. (2019). "Sürmeli Çukuru'nda Önemli Bir Merkez: Suveren Kalesi ve Yerleşmeleri". Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 24, 753-768.

Ceylan, A. ve Özgül O. (2016). "Erzincan ve Çevresinde Urartular". Uluslararası Er-zincan Sempozyumu, 1, 127-149.

Ceylan, A. ve Özgül, O. (2018). Eskiçağ'da Iğdır Kaleleri. Erzurum: Atatürk Üniversi-tesi Yayınları.

Ceylan, A. ve Üngör, İ. (2018). Eskiçağ'da Erzincan Kaleleri. Erzurum: Atatürk Üni-versitesi Yayınevi.

Ceylan, A., A. Bingöl ve diğerleri. (2016). "2014 Yılı Erzincan-Erzurum İlleri Yüzey Araştırması". 33. Araştırma Sonuçları Toplantısı-I-(ss. 447-472) içinde, Anka-ra: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ceylan, A., A. Bingöl, ve diğerleri. (2008). "2006 Yılı Erzincan, Erzurum ve Kars İl-leri Yüzey Araştırmaları". 25. Araştırma Sonuçları Toplantısı-III-(ss. 129-149) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ceylan, A., Bingöl, A. ve Karageçi, M. (2018). Eskiçağda Kars Kaleleri. Erzurum: Ata-türk Üniversitesi Yayınları: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ceylan, A., Bingöl, A. ve diğerleri. (2009). "2007 Yılı Erzincan-Erzurum-Kars-Iğdır İlleri Yüzey Araştırmaları". 16. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss. 33-151) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ceylan, A., Ceylan, N., ve diğerleri. (2024) "2022 Yılı Erzurum-Erzincan İlleri Yü-zey Araştırması". 39. Araştırma Sonuçları Toplantısı-I-(ss.135-149) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ceylan, A., Ceylan, N., ve diğerleri, (2019). "2018 Yılı Erzurum-Erzincan İlleri Yü-zey Araştırması". 37. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss.123-142) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ceylan, A., Günaşdı, Y., Üngör, İ. ve Bingöl, B. (2022). "Yüzey Araştırmaları Işığın-da Iğdır'da Tespit Edilen Arkeolojik Merkezler". Suna Altan (Ed), Iğdır Araştırmaları-I-(ss. 1-44) içinde, Ankara: Sonçağ Akademi.

Ceylan, A., İ. Üngör ve diğerleri. (2017). "2015 Yılı Erzincan-Erzurum İlleri Yüzey Araştırmaları". 34. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss.25-50) içinde, Anka-ra: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ceylan, A., Morkoç, A. ve Kalmış, G. (2021). Erzurum Höyükleri ve Yerleşmeleri. Er-zurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.

Ceylan, A., Özgül, O. ve diğerleri. (2019). "2017 Yılı Erzincan-Erzurum İlleri Yüzey Araştırması". 36. Araştırma Sonuçları Toplantısı-I-(ss.169-192) içinde, Anka-ra: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ceylan, A., Üngör, İ., ve diğerleri. (2023). "2021 Yılı Erzurum-Erzincan İlleri Yüzey Araştırması". 38. Araştırma Sonuçları Toplantısı-I-(ss. 87-104) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Ceylan N. (2007). Kağızman'da Tarihi ve Arkeolojik Araştırmalar. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kars: Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Ceylan, N. (2019). "Çayırlı Tarihine Işık Tutan Yerleşme: Saygılı Höyük". Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 24, 635-648.

Ceylan, N. (2020). "2019 Yılı Ağrı İli, Patnos İlçesi Yüzey Araştırması". Sosyal Bilim-ler Araştırmaları Dergisi, 15(2), 360-373.

Ceylan, N. (2023). "Erzurum ve Erzincan Çevresindeki Urartu Dönemi Kaya Ba-samaklı Su Tünelleri II". Selçuk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, (50), 243-268.

Ceylan, N., Özgül, O. ve Ceylan, A. (2020). "2020 Yılı Erzurum-Erzincan İlleri Yü-zey Araştırması". Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 26, 777-804.

Ceylan, N. ve Çiftçi, M. (2021). "Kuzeybatı İran'daki Urartu Yazıtlarındaki Savaş ve Propaganda İfadeleri". MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 10(2), 1369-1388.

Ceylan, N., Günaşdı Y. ve diğerleri. (2014). "2013 Yılı Erzincan-Erzurum İlleri Yü-zey Araştırmaları". 32. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss. 71-92) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Chahin, M. (1987). The Kingdom of Armenia. New York: Dorset Press.

Chubinishvili, T. N. (1964). "The Interconnections between the Caucasian (Kura-Araxes) and the Near East Cultures in the Third Millennium B.C.". Contibution to the Achaeology of the Soviet Union, the Russian Translation Series of the Peabody Museum of Archaeology and Etnology, III, (pp. 163-173), Cambridge: Peabody Museum.

Clavijo, R. G. (2016). Timur Devrinde Kadis'ten Semerkand'a Seyahat. (Çev., Ömer Rı-za Doğrul). İstanbul: Köprü Yayınları.

Contenau, G. (1934). La Civilisation des Hittites et des Mitanniens. Paris: Payot.

Cornelius, F. (1958). "Zur hethitischen Geographie: die Nachbarn des Hethiterreiches". Revue Hittite et Asianique, 16(62), 1-17.

Cornelius, F. (1967). "Neue Arbeiten zur Hethitischen Geographie". Anatolica, 1, 62-77.

Cornelius, F. (1973). Geschichte der Hethiter. Dramstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.

Cöhce, S. (1997). "Otlukbeli Savaşına Kadar Akkoyunlular". Konukçu, E. (Haz.). Anadolu Birliğinin Sağlanmasında Otlukbeli Savaşının Yeri ve Önemi Paneli (ss. 121-134) içinde, Ankara: Otlukbeli Belediye Yayını.

Çavuşoğlu, R. (2006). "Zernaki Tepe'den Urartu Kaya Mezarları". T. Takaoglu (Ed.), Anadolu Arkeolojisine Katkılar. 65 Yaşında Abdulah Yaylalı'ya Sunulan Yazılar (ss. 89-97) içinde, Zerobook sonline, İstanbul.

Çavuşoğlu, R., Biber, H. ve Başar, F. (2008). "2004-2007 Yılları Van-Kalecik Kazıla-rı". 30. Kazı Sonuçları Toplantısı-1-(ss. 269-289) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Çavuşoğlu, R., Işık, K. ve Salvini, M. (2010). "New Urartian Inscriptions from East Turkey". Orientalia, 79(1), 36–54.

Çavuşoğlu, R., Yılmaz, H. ve diğerleri. (2023). "Van İli Gürpınar İlçesi 2021 Yılı Ar-keolojik Yüzey Araştırmaları". 38. Araştırma Sonuçları Toplantısı-III-(ss.161-178) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Çelik, S. (2013). Ardahan-Göle'de Tarihi ve Arkeolojik Araştırmalar. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kars: Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Çevik, N. (2000). Urartu Kaya Mezarları ve Ölü Gömme Gelenekleri. Ankara: Türk Ta-rih Kurumu Yayınları.

Çınar, H., Bulut, M. ve Yiğit, İ. (2014). "Tarihi İpek Yolu'nun Kuzey Anadolu Gü-zergâhı". M. Bulut (Ed.), Medeniyetler Beşiği İpek Yolu'nun Yeniden Doğusu (ss. 123-150) içinde, İstanbul: İstanbul Sabahattin Zaim Üniversitesi.

Çifçi, A. & Gökce, B. (2021). "I Have Made a Highway of Biainili: Transportation and Road Networks in the Territories of the Urartian Kingdom". Altorientalische Forschungen, 48(2), 221–232.

Çiftçi, M. ve Günaşdı, Y. (2021). "Savaş ve Propaganda İfadeleri Açısından Kars ve Ardahan Bölgesi Urartu Yazıtları ve Değerlendirilmesi". Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 28, 603-621.

Çiftçi, M. (2014). Ardahan-Posof'ta Tarihi ve Arkeolojik Araştırmalar. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi). Kars: Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Çiftçi, M. (2021). Urartu Çivi Yazılı Belgelerinde Savaş ve Propaganda Metinleri ve De-ğerlendirilmesi. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Erzurum: Atatürk Üniver-sitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

Çiğdem, S., Özkan, H. ve Yurttaş, H. (2003). " 2002 Yılı Gümüşhane ve Bayburt İl-leri Yüzey Araştırması". 21. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss.167–178) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Çiğdem, S., Özkan, H. ve Yurttaş, H. (2005). "2003 Yılı Gümüşhane Yüzey Araştır-ması". 22. Araştırma Sonuçları Toplantısı-I-(ss.285-300) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Çiğdem, S., Özkan, H. ve diğerleri. (2006). "2004 Gümüşhane Yüzey Araştırması". 23. Araştırmasonuçları Toplantısı-2-(ss.57-70) içinde, Ankara: T.C. Kültür Ba-kanlığı Yayınları.

Çiğdem, S., Özkan, H. ve diğerleri. (2007). "2005 Gümüşhane Yüzey Araştırması". 24. Araştırma Sonuçları Toplantısı-I-(ss. 501-512) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Çiğdem, S., Yurttaş, H. ve Özkan, H. (2009). "2007 Gümüşhane Yüzey Araştırma-sı", 26. Araştırma Sonuçları Toplantısı-I-(ss. 167-180) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Çiğdem, S., Yurttaş, H. ve Özkan, H. (2011). "2009 Yılı Bayburt Yüzey Araştırma-sı". 28. Araştırma Sonuçları Toplantısı-I-(ss.155-175) içinde, Ankara: T.C. Kül-tür Bakanlığı Yayınları.

Çiğdem, S., Yurttaş, H. ve Özkan, H. (2014). "2012 Bayburt Yüzey Araştırması". 31. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss.19-30) içinde, Ankara: T.C. Kültür Ba-kanlığı Yayınları.

Çiğdem, S., Yurttaş, H. ve diğerleri. (2015). "2013 Bayburt Yüzey Araştırması". 32. Araştırma Sonuçları Toplantısı-I-(ss.69-81) içinde, Ankara: T.C. Kültür Ba-kanlığı Yayınları.

Çiğdem. S., Özkan, H. ve Yurttaş, H. (2016). "2014 Bayburt Yüzey Araştırması". 33. Araştırma Sonuçları Toplantısı-I-(ss.119-137) içinde, Ankara: T.C. Kültür Ba-kanlığı Yayınları.

Çiğdem, S., Özkan, H. ve Yurttaş, H. (2017). "2015 Bayburt Yüzey Araştırması Ra-poru". 34. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss.161-175) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Çiğdem, S., Özkan, H. ve diğerleri. (2019). "Bayburt İli 2017 Yüzey Araştırması". 36. Araştırma Sonuçları Toplantısı-III-(ss.391-407) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Çiğdem, S., Özkan, H., ve diğerleri. (2022). "Bayburt İli 2019 Yüzey Araştırması". 2019-2020 Yılı Yüzey Araştırmaları-III-(ss. 265-278) içinde, Ankara: T.C. Kül-tür Bakanlığı Yayınları.

Çilingiroğlu, A. (1976). "Sargon'un Sekizinci Seferi va Bazı Öneriler". Anadolu Araş-tırmaları, 4, 235-269.

Çilingiroğlu, A. (1976-1977). "The Eighth Campaign of Sargon 11". Jahrbuch fiir kleinasiatische Forschung, Anadolu Araştırmaları, 4(5), 252-271.

Çilingiroğlu, A. (1980). "Diauehi'de Bir Urartu Kalesi: Umudum Tepe". Anadolu Araştırmaları, 8, 191-203.

Çilingiroğlu, A. (1983). "Urartu'da Toplu Nüfus Aktarımları". Anadolu Araştırmala-rı, 9, 311-317.

Çilingiroğlu, A. (1984). Urartu ve Kuzey Suriye, Siyasal ve Kültürel İlişkiler. Bornova İzmir: Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Çilingiroğlu, A. (1985). "Van Dilkaya Höyüğü 1984 Kazıları". 7. Kazı Sonuçları Top-lantısı (ss. 151-162) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Çilingiroğlu, A. (1988). "Van-Dilkaya Höyüğü Kazısı". 9. Kazı Sonuçları Toplantısı-I-(ss. 229-248) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Çilingiroğlu, A. (1994). Urartu Tarihi. İzmir: Ege Üniversitesi Yayınları.

Çilingiroğlu, A. (1997). Urartu Krallığı: Tarihi ve Sanatı. İzmir: Yaşar Eğitim ve Kül-tür Vakfı Yayını.

Çilingiroğlu, A. (2011). "Ayanis Kalesi". K. Köroğlu ve E. Konyar (Ed.), Urartu Do-ğu'da Değişim (ss. 338-361) içinde, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Danışmaz, H. (2020). Urartu Krallığı Yönetim ve Organizasyon. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Demir, M. (2014). Lidyalılar Mythhos'tan Logo'sa. Ankara: Türk Tarih Kurumu Ya-yınları.

Diakonoff, I. M. (1951). "Assiro". Vavilonskie İstocniki po istorii, 2(3), 52-73.

Diakonoff, I. M. & S. M. Kaskhai (1981). Geographical Names According to Urartian Textes. Wiesbaden: Dr. Ludwig Reichert Verlag.

Diler, A. (1988). "Gökçeşeyh Buluntuları Işığında Protomlu Boynuz Rhytonların Kökeni ve Gelişimi". Belleten, LII(202), 19-31.

Dinçol, A. (1976). "Die Neuen Urartäischen Inschriften aus Körzüt". Istanbuler Mitteilungen, 26, 19-30.

Dinçol, A. M. (1989). "Yeni Urartu Yazıtları ve Yazıt Parçaları". Anadolu Araştırma-ları, 11, 137-148.

Dinçol, A. & Dinçol, B. (1992). "Die urartaeische lnschrift aus Hanak (Kars)". H. Otten and S. Alp (Ed.), Hittite and OtherAnatolian and Near Eastern Studies in Honour of Sedat Alp (pp. 109-117) in, Ankara: Anadolu Medeniyetleri Araş-tırma ve Tanıtma Vakfı Yayınları.

Dinçol, A. & Dinçol, B. (1995). "Die Neuen Inschriften und beschrifteteten Bronzefunde aus den Ausgrabungen von den Urartaischen Bmgen von Anzaf". P. J. van den Hout, J. de Roos (Eds.), Studio Historia Ardens (pp. 23-55) in, İstanbul.

Dinçol, A. & Kavaklı, E. (1976). "Die neuen Urartischen Inschriften aus Körzüt". Istanbuler Mitteilungen, 26, 19-24.

Dönmez, Ş. (2002). "Önasya'da İskitler". Türkler-4-(ss. 42-63) içinde, Ankara: Yeni Türkiye Yayınları.

D'jakonov, I. M. & Franke, H. (1959). "A Comparative Survey of the Hurrian and Urartean Languages". München 1957, 165-170.

Dumlu, A. ve Bingöl, B. (2023). "Erzurum/Aşkale Turaç Kaleleri". MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 12 (1), 290-313.

Durmuş, İ. (1997). "Anadolu'da Kimmer ve İskitler". Belleten, LXI(234), 273-286.

Durmuş, İ. (2012). İskitler (Sakalar). Ankara: Genelkurmay Askeri Tarih ve Stratejik Etüd Başkanlığı.

Dyson, R. H. (1965). "Problems of Protohistoric İran as Seen From Hasanlu". Journal of Near Eastern Studies, 24(3), 193-217.

Dyson, R. H. (1968). "The Archaeological Evidence of the Second Millenium B.C. on the Persian Plateu". Cambridge Ancient History 2 (pp. 14-16). Chambridge.

Dzaparidze, O. M. (1964). "The Culture of Early Agrucultural Tribes in the Territory of Georgia". VII. International Congress of Anthropological and Ethnological Sciences (pp. 2-9) in, Moscow.

Edwards, R. W. (1986). "The Fortifications of Artvin: A Second Preliminary Report on the Marchlands of Northeast Turkey". Dumbarton Oaks Papers, 40, 165-182.

Edwards, R. W. (1988). "The Vale of Kola: a final preliminary report on the marchlands of Northeast Turkey". Dumbarton Oaks Papers, 42, 119-141.

Erdemir, P. H. (2015). "Antikçağ'da Politik Bir Arena Ya da Armenia". Yeni Türkiye Ermeni Meselesi Özel Sayısı 60, 1-17.

Erdoğan, S. (2018). "Eski Yakındoğu'da Ulaşım Üzerine Yazılar". B. Gökçe ve P. Pınarcık (Ed.), Arkeolojik Yüzey Araştırmaları Işığında Yukarı Fırat Bölgesi'nde Yollar ve Güzergahlar (ss.369-383) içinde, Ankara: Akademisyen Kitabevi.

Erinç, S. (1953). Doğu Anadolu Çoğrafyası. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Coğrafya Enstitüsü Yayınları.

Erkmen, M., Ceylan, A. ve diğerleri. (2002). "Erzurum Kalesi Kazısı 2000". 12. Mü-ze Çalışmaları ve Kurtarma Kazıları Sempozyumu (ss. 73-84) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Erkmen, M. ve Ceylan, A. (2003). "Pasinler Kalesi Kazısı 2001". 13. Müze Çalışmaları ve Kurtarma Kazıları Sempozyumu (ss.17-28) içinde, Ankara: T.C. Kültür Ba-kanlığı Yayınları.

Erkmen, M., Ceylan, A. ve diğerleri. (2008). "2006 Yılı Erzurum Kalesi Kazısı". 29. Kazı Sonuçları Toplantısı -III- (ss. 491-504) içinde, Ankara: T.C. Kültür Ba-kanlığı Yayınları.

Erkmen, M. ve G. Altunkaynak, (2017). "2016 Yılı Alaybeyi Höyük Kazısı". 26. Mü-ze Kurtarma Kazıları Sempozyumu (ss.237-262) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Erkmen, M. ve Altunkaynak, G. (2018). "Erzurum, Aziziye, Alaybeyi 2017 Yılı Ka-zıları". 27. Müze Kurtarma Kazıları Sempozyumu (ss. 171-188) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Erzen, A. (1962). "Toprakkale ve Çavuştepe Kazıları". Belleten, XVI(103), 623-624.

Erzen, A. (1963). "Toprakkale ve Çavuştepe Kazıları". Belleten, XVII(107), 541-542.

Erzen, A. (1964). "Ünseli (Ernis) Mezarlığı". Belleten, XVIII(111), 570-572.

Erzen, A. (1968). "Van Bölgesi Çavuştepe 1968 Kazısı". Türk Arkeolojisi Dergisi 17(2), 77-90.

Erzen, A. (1978). Çavuştepe I, M.Ö. 7-6. yy Urartu Mimarlık Anıtları ve Ortaçağ Nekropolü. Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Erzen, A. (1992). Doğu Anadolu ve Urartular. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınevi.

Esin, U. (1969). Kuantitatif Spektral Analiz Yardımıyla Anadolu'da Başlangıcından Assur Kolonileri Çağına Kadar Bakır ve Tunç Madenciliği. İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Esin, U. (1979). İlk Üretimciliğe Geçiş Evresinde Anadolu ve Güneydoğu Avrupa (G.Ö. 10500-7000 yılları arası). I. Doğal çevre sorunu. İstanbul:

Evliya Çelebi, (1980). Evliya Çelebi Seyehatnamesi. Yay. Haz. Mümin Çevin, İstanbul: Üçdal Neşriat.

Forrer, E. (1931). "Hajasa-Azzi". Caucasica, IX, 1-24.

Frangipane, M. (1994). "Excavations at Arslantepe-Malatya, 1992". 15. Kazı Sonuçla-rı Toplantısı -I- (ss. 211-228) içinde, Ankara: TC. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Friedrich, J. (1930). "Staatsvertrage II". Mitteilungen der vorderasiatisch-ägyptischen Gesellschaft 34/1, 103-161.

Friedrich, J. (1969). "Urartaische Inschriften aus Iran". AMI 2, 121-122.

Garstang, J. & Gurney O. R. (1959). The Geography of the Hittite Empire. London: British Institute at Ankara.

Garstang, J. (1942). "Šamuha and Malatia". JNES, 1, 450-459.

Garstang, J. (1943). "Hittite Military Roads in Asia Minor". AJA, 47(1), 35-62.

Gelb, L., Purves, P. M. & A. A. Macrae, (1943). Nuzi Personal Names. Chicago: The University of Chicago Press.

Genç, S. (2012). "III. Ahmed Dönemi İran Seferlerinde Nakliyenin Sağlanması ve Nakliye Vasıtaları (1722-1725)". History Studies 4/1, 235-249.

Goetze, A. (1928). "Madduwattas". MVAEG XXXII, 1-178.

Goetze, A. (1957). Kleinasien in Kulturgeschichte des Alten Orients III. München: C. H. Beck'sche Verlagsgesellschaft.

Goetze, A. (1962). "Hippologia Hethitica by Annelies Kammanhuber". Journal of Cuneiform Studies, 16(1), 30-35.

Goetze, A. (1964). "State and Society of the Hittites". Neuere Hethiter Forschungen, 27-32.

Goetze, A. (1967). "Die Annalen der Mursilis". MVAEG 38, Darmstadt, Wissenschaftliche Buchgesellschaft.

Goetze, A. (1975). "Anatolia from Shuppiluliumash to the Egyptian War of Muwatallish". Cambridge Ancient History II (2), 117-129.

Gökçe, B., Kuvanç, R. & Genç, B. (2021). "Lake Van Basin Urartian Period Road Routes Survey: First Preliminary Report (2017-2018): Muradiye and Tuşba Districts". Tarih İncelemeleri Dergisi, 36 (1), 137-162.

Grayson, A. K. (2002/I). Assyrian Rulers of the Early First Millennium BC I (1114– 859 BC). Royal Inscriptions of Mesopotamia Assyrian Periods 2. Toronto: Univer-sity of Toronto.

Grayson, A. K. (2002/II). Assyrian Rulers of the Third and Second Millennia BC. II (858-745BC). Royal Inscriptions of Mesopotamia Assyrian Periods v3, Toronto: University of Toronto.

Guarducci, G. (2019). Nairi Lands: The Identity of the Local Communities of Eastern Anatolia, South Caucasus and Periphery During the Late Bronze and Early Iron Age. A Reassessment of the Material Culture and the Socio-Economic Landscape. Oxford: Oxbow Books.

Gurney, O. R. (1961). The Hittites. Bungay: Pengiun Books.

Günaşdı, Y. (2013). Karasu (Yukarı) Havzasındaki Tarihi ve Arkeolojik Veriler. (Yayım-lanmamış Doktora Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Günaşdı, Y. (2015). "Erzincan Sırataşlar Kalesi". Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakülte-si Dergisi, 5(9), 113-131.

Günaşdı, Y. (2016a). "Geçitler Ülkesinde Önemli Bir Urartu Kalesi: Avnik". Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi, 19, 113-136.

Günaşdı, Y. (2016b). "Doğu Anadolu Kaya Resimleri Işığında Doyumlu Kaya Pa-noları". Selçuk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi (39), 391-407.

Günaşdı, Y. ve Bingöl, B. (2022). "Rize Müzesinde Bulunan Bir Grup İskit Tipi Ok Ucu". SUTAD, (55), 229-255.

Günaşdı, Y. ve Küçükyıldız, İ. (2021). "2019 Yılı Ağrı İli, Eleşkirt İlçesi Yüzey Araş-tırması ve Bir Değerlendirmesi". MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 10 (1), 557-577.

Günaşdı, Y. ve Küçükyıldız, İ. (2023). "2021 Yılı Ağrı İli, Eleşkirt İlçesi Yüzey Araş-tırması". 38. Araştırma Sonuçları Toplantısı-III-(ss.477-487) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Günaşdı, Y. ve Küçükyıldız, İ. (2023). "Erken Demir Çağ'da Pasin Ovası'nda Önemli Bir Diauehi Ülkesi: Baltulhi". Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Ens-titüsü Dergisi, (32), 779-814.

Günaşdı, Y. ve Özgül, O. (2015). "MÖ VI-IV Yüzyıllar Arası Anadolu-Pers İlişkile-rinin Bir Değerlendirmesi". Düşünce Dünyasında Türkiz Siyaset ve Kültür Dergisi, (35), 105-124.

Günaşdı, Y., Üngör, İ. ve Ceylan, A. (2020). "2019 Yılı Erzurum-Erzincan İlleri Yü-zey Araştırması". Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, (26), 661-684.

Günaşdı, Y. ve diğerleri. (2012). "2010 Yılı Erzurum-Erzincan-Kars-lğdır İlleri Yü-zey Araştırmaları". 29. Araştırma Sonuçları Toplantısı-III-(ss. 49-71) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Günbattı, C. (2007). Sümerler, Gutlar, Hattiler, Hurriler, Urartular (Kökenleri, Tarihleri, Dilleri ve Kültürleri). Ankara: Genel Kurmay Başkanlığı Yayınları.

Gündoğdu, H. (1995). "Erzurum ve Çevresinden Bazı Köprüler II: Çobandede Köprüsü". Güzel Sanatlar Enstitüsü Dergisi, 2, 43-67.

Gündoğdu, H. (2000). Kaleler ve Kuleler Kenti Ardahan. Ankara: Ardahan Valiliği Kültür Yayınları.

Gündoğdu, H. (2001). Tarihi Kalıntıları ile Çıldır. Ankara: Çıldır Kaymankamlığı Kültür Yayınları.

Gündüzalp, N. (1986). "İçdoğu Karadeniz Bölgesinden Prehistorik Buluntular". IX. Türk Tarih Kongresi-I-(s. 49-54) içinde, Ankara.

Güneri, A. S., Erkmen, M. ve diğerleri. (2003). "Erzurum Bulamaç Höyük Kazıları 2001 Yılı Çalışmaları". 24. Kazı Sonuçları Toplantısı-I-(ss.249-258), Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Güneri, A. S., Erkmen, M. ve diğerleri. 2004 "Erzurum Bulamaç Höyük Kazıları 2002 Yılı Çalışmaları". 25. Kazı Sonuçları Toplantısı-I-(ss. 207-214) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Güneri, A. S. (1987). Erzurum Çevresinin Ön-Urartu Yerleşim Birimleri (Yayımlan-mamış Yüksek Lisans Tezi). Erzurum: Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Güneri, A. S. (1988). "Erzurum Çevresindeki Höyüklerin Yüzey Araştırması". 5. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss.45-76) içinde, Ankara: T.C. Kültür Ba-kanlığı Yayınları.

Güneri, A. S. (1992). "Doğu Anadolu Yeni Gözlemler". Türk Arkeoloji Dergisi, 30, 149-195.

Güneri, A. S. (2005). "Erzurum Bulamaç Höyük 2003-2004 Yılı Kazılarının Sonuçla-rı ve Doğu Anadolu Geç Karaz Evresi Araştırmaları". Arkeoloji, Anadolu, Avrasya, II, 15-72.

Güterbock, H. G. (1938). "Die Historische Tradition und ihre Literarische Gestaltung bei Babyloniem und Hethitem bis 1200, Zweiter Tei1:Hethiter". ZA, 44, 45-149.

Güterbock, H. G. (1956). "The Deeds of Suppiluliuma as Told by his Son, Mursili II". JCS X, 41-68, 75-98, 107-130.

Güterbock, H. G. (1961). "The North-Central Area of Hittite Anatolia". JNES XX, 85-97.

Güterbock, H. G. (1967). "The Hitite Conguest of Cyprus Reconsidered". JNES, 26(2), 73-81.

Güveloğlu, A. (2020). "Rize'nin Eski Çağ Tarihi Araştırmalarında Karşılaşılan Bazı Sorunlar Üzerine Notlar". B. G. Erol, A. Güveloğlu ve E. Kul (Ed.), Başlan-gıçtan 19 Yüzyıla Rize Tarihi (ss. 23-34) içinde, Ankara: Recep Tayyip Erdo-ğan Üniversitesi Yayınları.

Halaçoğlu, Y. (1997). "Otlukbeli Savaşının (1473) Düşündürdükleri". Konukçu, E (Haz.), Anadolu Birliğinin Sağlanmasında Otlukbeli Savaşının Yeri Ve Önemi Paneli, Ankara: Otlukbeli Belediye Yayını.

Harmankaya, S. ve Tanındı, O. (1996). Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri. İstanbul: Ege Yayınları.

Harmankaya, S., Tanındı, O. ve Özbaşaran, M. (1998). TAY-Türkiye Arkeolojik Yer-leşmeleri-3: Kalkolitik, İstanbul: Ege Yayınları.

Harmankaya, S. (1996). "Türkiye Paleolitik Araştırmaları Üzerine Bir Değerlen-dirme". Harmankaya, S. Ve O. Tanındı, (Ed.), TAY-Türkiye Arkeolojik Yer-leşmeleri-1: Paleolitik/Epipaleolitik (ss. 7-21) içinde, İstanbul: Ege Yayınları.

Harmankaya, S. (1998). "Türkiye Kalkolitik Araştırmaları Üzerine Bir Değerlen-dirme". Harmankaya, S., Tanındı, O. ve Özbaşaran, M. (Ed.), TAY-Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri-3: Kalkolitik (ss. 7-16) içinde, İstanbul: Ege Yayınları.

Harmankaya S. (2002). "Türkiye'de İlk Tunç Çağı Araştırmaları Üzerine Bir Değer-lendirme". Harmankaya, S., Tanındı, O. ve Özbaşaran, M. (Ed.), TAY-Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri-3: Kalkolitik (ss. 7-41) içinde, İstanbul: Ege Ya-yınları.

Haspolat, Y. K. (2015). Kutsal Nehir Dicle ve Fırat. Diyarbakır: (e-Kitap).

Hauptmann, H. (1971). "Norşuntepe Kazıları 1969". Keban Projesi 1969 (ss. 71-80) içinde, Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Yayınları.

Hauptmann, H. (1976). "Norşuntepe Kazıları, 1972". S. Pekman (Ed.), Keban Projesi 1972 Çalışmaları (ss. 41-59) içinde, Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Yayınları.

Herodotos. (1973). Herodot Tarihi. (Çev. Müntekim Ökmen). İstanbul: Remzi Kita-pevi.

Herzfeld, E. (1968). The Persian Empire: Studies in Geography and Etnography of the Ancient Near East. Wiesbaden: Cambridge University Press.

Hout, T. P. J. v.d. (2019). "Hitit Krallığı ve İmparatorluğu'nun Kısa Tarihi". M. D. Alpaslan ve M. Alpaslan (Ed.). Hititler Bir Anadolu İmparatorluğu (ss. 11-29) içinde, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Hrozny, B. (1947). Ancient History of Western Asia, India and Crete. J. Prochazka (Translated by), Praq: Manohar Publishers and Distributors.

Hulin, P. (1960). "New Urartian Inscribed Stones at Anzaf". AS, X, 205-207.

Intagliata, E. E. (2019). "Geç Antik Çağ'da Tzanika'nın (Kuzeydoğu Anadolu) Sınır Savunma Sistemine İlişkin Notlar". Belleten, LXXXIII(297), 427-438.

Işık, C. (1987). "Habibuşağı Nekropolü". Belleten, LI(200), 549-580.

Işık, F. (1987). "Şirinlikale, Bilinmeyen Bir Urartu Kalesi ve Doğu Anadolu'daki Ya-ratıcı Dağ Topluluğunun Kaya Anıtları Hakkında İzlenimler-Sirinlikale, Eine Unbekamle urartöische Burg und Beobachtungen zu dan Felsdenkmölern eines schqoferischen Bergvolks ostanatoliens". Belleten, LI(200), 497-534.

Işık, F. (1995). Die Offenen Felsheilig Tümer Urartus. Roma.

Işık, K. (2015). Urartu Yazılı Kaynaklarında Geçen Yer Adları Ve Lokalizasyonları. (Ya-yımlanmamış Doktora Tezi), Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Işık, K. (2021). "A Recently Discovered Urartian Stele Dedicated to the God Ua from Avnik/Erzurum in East Turkey". Ajnes XV(1-2), 156–162.

Işıklı, M. ve Özdemir, M. A. (2021). "Erzurum Ovası, Bizdingaz Kalesi; Bölgenin GTÇ-EDÇ Geçiş Sürecinin Bir Analizi". M. A. Yılmaz, B. Can ve M. Işıklı (Ed.), Anadolu Arkeolojisiyle Harmanlanmış Bir Ömür Mehmet Karaosmanoğ-lu'na Armağan (ss.359-393) içinde, İstanbul: Bilgin Kültür Sanat.

Ivanovskiy, A. A. (1911). Po Zakavkaz'ju: Arxeologičeskija nabljudenija i izsledovanija 1893, 1894 i 1896 gg., Materialy po arxeologii Kavkaza VI, Sobrannye ēkspedicijami Imperatorskago Moskovskago Arxeologičeskago Obščestva, snarjažennymi na Vysočajše darovannyja sredstva, Tipografija i Slovolitnja Ottona Osipoviča Gerbeka, Moskva.

Ivantchik, A. (2001). "Die archäologischen Spuren der Kimmerier im Vorderen Orient und das Problem der Datierung der vor-und frühskythischen Kulturen". R. Eichmann, H. Parzinger (Eds.) Migration und Kulturtransfer (pp. 329-342) in, Der Wandel vorder-und zentralasiatischer Kulturen im Umbruch vom 2. zum 1. vorchristlichen Jahrtausend. Akten des Internationalen Kolloquiums, Berlin, 23. Bis 26. November 1999. (Kolloquien zur Vor-und Frühgeschichte, Bd. 6). Bonn

İnalcık, H. (2008). Türkiye Tesktil Tarihi Üzerine Araştırmalar. İstanbul: İş Bankası Yayınları.

Jahukyan, G. B. (1961). "The Hayasa Language and its Relation to the Indo-European Languages". ArOr, 29(3), 353-495.

Kalaç, M. (1956). "Kömürhan Urartu Kitabesi". Belleten, XX(79), 349-354.

Kalmış, G. (2017). Tarihi ve Arkeolojik Veriler Işığında Ardahan. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Kalmış, G. (2019). "Erzurum'da Önemli Bir Tunç Çağı Merkezi: Aşkale Höyük". Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi, 6 (4), 2028-2053.

Kalmış, G., Ceylan, N. ve diğerleri. (2024). "2022 Yılı Ağrı İli, Patnos İlçesi Yüzey Araştırması". 39. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss.107-117) içinde, Anka-ra: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Kalmış, G., Ceylan, N. ve diğerleri. (2025). "2023 Yılı Ağrı İli, Patnos İlçesi Yüzey Araştırması". 40. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss.155-169) içinde, Anka-ra: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Karageçi, M. (2011). Akyaka'da Tarihi ve Arkeolojik Araştırmaları. Yayımlanmamış Yükseklisans Tezi), Kars: Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Karageçi, M. (2013). "Akyaka'da Bazı Demirçağı Yerleşmeleri". Erzincan Üniversite-si Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 6(1), 95-114.

Karageçi, M. (2014). "Arpaçay Havzası'nda Tunç Çağı Yerleşmeleri". Kafkas Üni-versitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (14), 77-95.

Karageçi, M. (2015). Arpaçay Havzası'nda Tarihi ve Arkeolojik Araştırmalar. (Yayımlan-mamış Doktora Tezi). Kars: Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Karageçi, M. (2021). "Eskiçağ'da Kağızman ve Çevresi". Kağızman-Çoğrafya, Tarih, Kültür, eds. C. Atlı ve H. Kara, İstanbul: Hiperyayın.

Karageçi, M. ve Bingöl, A. (2019). "2018 Yılı Kars-Iğdır İlleri Yüzey Araştırması". 37. Araştırma Sonuçları Toplantısı-III-(ss.63-82) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Karageçi, M. ve Günaşdı, Y. (2019). "Erzurum'da Önemli Bir Urartu Kalesi: Harami Kale". Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi, 24, 649-667.

Karageçi, M., Bingöl, A. ve Turanlı, F. (2022). "2019-2020 Yılı Kars-Iğdır İlleri Yü-zey Araştırması". 2019-2020 Yılı Yüzey Araştırmaları-II-(ss.401-416) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Karaosmanoğlu, M. (2008). "Altıntepe Kalesi İkinci Dönem Kazıları". B. Can ve M. Işıklı (Ed.), Atatürk Üniversitesi 50. Kuruluş Yıldönümü Arkeoloji Bölümü Ar-mağanı (Doğudan Yükselen Işık Arkeoloji Yazıları, (ss.69-83) içinde, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.

Karaosmanoğlu, M. (2011). "Erzincan Altıntepe Kalesi-Erzincan Altıntepe Fortress". K. Köroğlu ve E. Konyar (Ed.), Urartu, Doğu'da Değişim-Transformation in the East (ss. 366-373) içinde, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Keppie, L. (2000). Legions and Veterans. Stuttgart: Franz Steiner Verlag.

Kınal, F. (1941). "Amarna Çağında Hurriler". Sümeroloji Araştırmaları, AÜDTCF Ça-lışmalarından Ayrı Basım, 1040–1060.

Kınal, F. (1947). "Şuppiluliuma'nın Suriye Seferleri". Belleten, XI(41), 1-13.

Kınal, F. (1953). Géographie et l'Histoire des Pays d'Arzava. Ankara: Ankara Üniversi-tesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Yayınları.

Kınal, F. (1954). "Doğu ve Güneydoğu Anadolu'da Tetkik Gezisi Raporu". DTCFD, XII 1(2), 77-89.

Kınal, F. (1971). "Hitit Devletleri için Kuzey Suriye'nin Önemi". Türk Tarih Kurumu Atatürk Konferansları IV, (ss. 4-13), Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Kınal, F. (1973). "Hitit Devleti için Kuzey Suriye'nin Önemi". Türk Tarih Kurumu Atatürk Konferansları IV (ayrı basım) (ss. 3-13) içinde, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Kınal, F. (1974). "Eski Anadolu Tarihinde Bazı Değişmeler". Cumhuriyetin 50. Yıl Dönümü Anma Kitabı (ss. 401-424), Ankara: Ankara Üniversitesi Basımevi.

Kınal. F. (1987). Eski Anadolu Tarihi. Ankara: Ankara Türk Tarih Kurumu Yayınevi.

Kırzıoğlu, M. F. (1953). Kars Tarihi. İstanbul: Işıl Matbaası.

Kırzıoğlu, M. F. (1976). Osmanlının Kafkas Ellerini Fethi, (1451-1590). Ankara: Sevinç Matbaası.

Kinnier, Wilson J. V. (1962). "The Kurba'il Statue of Shalmanesser III". British Institute for the Study of Iraq, XXIV(II), 90-115.

Kleiss, W. & Kroll, S. (1980). "Die Burgen von Libliuni (Seqindel)". Archäologische Mitteilungen aus Iran, 13, 21-61.

Kleiss, W. & Hauptmann, H. (1976). Topographische Karte von Urartu. Archäologische Mitteilungen aus Iran, Ergänzungsband 3, Berlin.

Kocaispir, A. ve Parlıtı, U. (2022). "Urartu'nun Kuzeydoğu Anadolu'ya Ulaşımında Yol Ağı Sorunsalı". U. Akbulut, A. Gözitok, S. Baytar ve A. Y, Oğuz, (Ed.), I. Uluslararası Sosyal Bilimler Sempozyumu (Yol) (ss. 856-869) içinde, Erzu-rum: Erzurum Teknik Üniversitesi Yayınları.

Koçhan, N., Karaosmanoğlu M. ve Can, B. (2005). "Erzurum Çevresinde Eskiçağ Yerleşmeleri". Arkeoloji, Anadolu ve Avrasya I, 3-14.

Koday, S. (2005). Doğu Anadolu Bölgesi'nde Hayvancılık. Erzurum: Atatürk Üniversi-tesi Yayınları.

Konukçu, E. (1997). "Otlukbeli ve Çevresi". Konukçu, E (Haz.), Anadolu Birliğinin Sağlanmasında Otlukbeli Savaşının Yeri Ve Önemi Paneli, Ankara.

Konyalı, İ. H. (1960). Abideleri ve Kitabeleri ile Erzurum Tarihi. İstanbul: Ercan Mat-baası.

Konyar, E. (2004). Doğu Anadolu Erken Demir Çağı Kültürü: Arkeolojik Kazı yüzey Araştırmalarının Değerlendirilmesi. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Konyar, E. (2008). "Urartu Coğrafyasında "Anıtsal Kaya İşaretleri": İşlevleri Üzeri-ne Etno-Arkeolojik Bir Yaklaşım". T. Tarhan, A.Tibet ve E. Konyar, (Ed.), Muhibbe Darga Armağanı (ss.311-320) içinde, İstanbul: Sadberk Hanım Mü-zesi Yayını.

Konyar, E. (2022). Urartu Aşiretten Devlete. İstanbul: Homer Kitabevi.

Koşay, H. ve H. Vary (1967). Güzelova (Tufanç) Erzurum Kazısı 1961. Ankara.

Koşay, H. Z. ve K. Turfan. (1959). "Erzurum-Karaz Kazısı Raporu". Belleten, XXIII(91), 349-413.

Koşay, H. Z. (1948). "Karaz Sondajı". Türk Tarih Kongresi 3 (ss.165-169) içinde, An-kara.

Koşay, H. Z. (1959). "Erzurum-Karaz Kazısı Raporu". Belleten, XXIII(91), 349-413.

Koşay, H. Z. (1962). "Pulur Kazısı, 1960". TAD 11, Ankara, 25-28.

Koşay, H. Z. (1964). "Pulur ve Güzelova (Erzurum Araştırmaları)". Atatürk Konfe-ransları I (ss. 91-94) içinde, Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Koşay, H. Z. (1972). "Hitit Tapınağı Samuha Nerededir". Belleten, XXXVI(144), 463-468.

Koşay, H. Z. (1974). "Erzurum ve Çevresinin Dip Tarihi". Atatürk Üniversitesi 50. Yıl Armağanı (ss. 39-64) içinde, Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları.

Koşay, H. Z. (1984). Erzurum ve Çevresinin Dip Tarihi. Ankara: Türk Kültürünü Araştırma Enstitüsü Yayınları.

Koşay, H. Z. ve Vary, H. (1964). Pulur Kazısı. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Kozbe, G., Ceylan, A. ve diğerleri (2008). Türkiye Arkeolojik Yerleşmeleri-6a-b Demir Çağları. İstanbul: Ege Yayınları.

Kökten, İ. K. (1943a). "Kars'ın Tarih Öncesi Hakkında İlk Kısa Rapor". Belleten, VII(27), 601-613.

Kökten, İ. K. (1943b). "Doğu Anadolu Kars Bölgesinin Tarih öncesi Araştırmalarına Dair İlk Not". DTCFD, 1/2, 119-121.

Kökten, İ. K. (1944). "Orta, Doğu ve Kuzey Anadolu'da Yapılan Tarih Öncesi Araş-tırmalar". Belleten, VIII(32), 659-680.

Kökten, İ. K. (1948). "Kars'ın Tarih Öncesi". Türk Tarih Kongeresi-III-(ss.194-204) içinde, Ankara.

Kökten, İ. K. (1949). "1949 Yılı Tarihöncesi Araştırmaları Hakkında Kısa Rapor". Belleten, XIII(52), 811-829.

Kökten, İ. K. (1952). "Anadolu Prehistorik Yerlerinin Dağılışı Üzerinde Bir Araş-tırma". DTCFD 10(3-4), 167-207.

Kökten, İ. K. (1953). "1952 Yılında Yaptığım Tarih Öncesi Araştırmaları Hakkında". DTCFD-XI(2-4), 177-209.

Kökten, İ. K. (1964) "Karain'in Türkiye Prehistoryasındaki Yeri". Türk Coğrafya Dergisi 22-23, 17-27.

Kökten, İ. K. (1970). "Yazılıkaya'da ve Kurbanağa Mağarasında (Kars-Çamuşlu) Yeni Bulunan Dip Tarih Resimleri". Karseli 6(69), 2-16.

Kökten, İ. K. (1975). "Kars ve Çevresinde Dip Tarih Araştırmaları Yazılıkaya Re-simleri". Atatürk Konferansları V (ss. 95-104) içinde, Ankara: Türk Tarih Ku-rumu Yayınları.

Kökten, İ. K. (1976). "Keban Baraj Gölü Alanında Taş Devri Araştırmaları, 1972". Keban Projesi 1972 Çalışmaları (ss. 1-3) içinde, Ankara: Orta Doğu Teknik Üniversitesi Yayınları.

König, F. W. (1955-57). Handbuch der c◎aldischen Inschriften, (HchI). Graz: AfO Beiheft 8.

Köroğlu, K. (1997). "1995 Yılı Artvin-Ardahan İlleri Yüzey Araştırması". 14. Araş-tırma Sonuçları Toplantısı-1-(ss. 369-396) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakan-lığı Yayınları.

Köroğlu, K. (1998). "1996 Yılı Artvin-Ardahan İlleri Yüzey Araştırması". 15. Araş-tırma Sonuçları Toplantısı-I-(ss.127-156) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlı-ğı Yayınları.

Köroğlu, K. (1999). "1997 Yılı Artvin-Ardahan İlleri Yüzey Araştırması". 16. Araş-tırma Sonuçları Toplantısı-I-(ss.143-151) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlı-ğı Yayınları.

Köroğlu, K. (2000). "Urartu Krallığı'nın Kuzey Yayılımı ve Qulha Ülkesinin Tarihi Coğrafyası". Belleten, LXIV(241), 717-741.

Köroğlu, K. ve Konyar, E. (2005). "Van Gölü Havzasında Erken Demir Çağı Prob-lemi". Arkeoloji ve Sanat 119, 25-38.

Kramer, S. N. (1963). The Sumerians Their History, Culture and Character. Chicago: University of Chicago Press.

Kroll, S. (2011). "İran'daki Urartu Şehirleri". K. Köroğlu ve E. Konyar (Ed.), Urartu, Doğu'da Değişim: Transformation in the East (ss. 150-169) içinde, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Krupnov, F. I. (1964). "The Most Archaic Culture of the Caucasus and the Caucasian Community". Soviet Anthropology and Archaeology III, 31-42.

Ksenophon, (1974). Anabasis, Onbinlerin Dönüşü (T. Gökçöl, Çev.), İstanbul: Hürri-yet Yayınları.

Kuhrt, A. (2010). Eski Çağ'da Yakındoğu Yaklaşık M.Ö. 3000-330: I.II. (D. Şendil, Çev.), İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Küçükyıldız, İ. (2020). "Tarihi ve Arkeolojik Veriler Işığında Eski Çağ'da Tortum". Atatürk Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi(64), 399-439.

Küçükyıldız, İ. (2021). "Artvin Ve Çevresinin Eski Çağ Tarihi Üzerine Genel Bir Değerlendirme". M. S. Bilgin (Ed.), Artvin Tarihi İlk Çağ'dan 1918'e (s. 9-44) içinde, Ankara: Akçağ Yayınları.

Küçükyıldız, İ. (2022). Kazı ve Yüzey Araştırmaları Işığında Erzurum ve Çevresinde Demir Çağ Mimarisi. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü.

Küçükyıldız, N. (2019). "Artvin ve Çevresinin Yer Adları Üzerine Bir Değerlen-dirme". N. Yavuz (Ed.), Artvin Tarihi Araştırmaları-1 (ss. 1-16) içinde, İstan-bul: Kriter Yayınevi.

Lamb, W. (1954). "The Culture of Northeast Anatolia and its Neighbours". AS, IV, 21-32.

Lang, D. M. (1970). Armenia. London: Allen & Unwin.

Laroche, E. (1966). Les Noms des Hittitesi. Paris: C. Klincksieck.

Lehmann Haupt, C. F. (1910). Armenien Einst und Jetzt I. Berlin: B. Behr's Verlag.

Lehmann Haupt C. F. (1926). Armenien einst und jetzt II. Berlin-Leipzig: B. Behr's Verlag.

Lehmann Haupt, C. F. (1928-1935). Corpus Inscriptionum C◎aldicarum (CICh) 2. Bände. Berlin-Leipzig: Walter de Gruyter and Co.

Lehmann Haupt, C. F. (1931). Armenien Einst und Jetzt II-III. Berlin-Leipzig: B. Behr's Verlag.

Levine, L. D. (1974). "Geographical Studies in the Neo-Assyrian Zagros 227-II". Iran,12, 113-116.

Levine, L. D. (1977). "Sargon's Eighth Campaign". L. D. Levine and T. C. Young (Ed.), Mountains and Lowlands: Essays in the Archaeology of Greater Mesopotamia, Bibliotheca Mesopotamica (7, pp. 135-151), Malibu.

Lightfoot, C. S. (1991). "Satala Yüzey Araştırması 1989". 8. Araştırma Sonuçları Top-lantısı (ss. 299-311) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Lightfoot, C. S. (1998). "Survey, Work at Satala: A Roman Legionary Fortress in North-East Turkey". R. Matthews (Ed). Ancient Anatolia Fifty Year Work by the British Institute of Archaeology at Ankara (ss. 273-284), London.

Lloyd, S. (1956). Early Anatolia. Hamondsworth: Pelican.

Luckenbill, D. D. (1926). Ancient Records of Assyria and Babylonia (ARAP I). Volume. I, Chicago-Illinois: University of Chicago Press.

Luckenbill, D. D. (1927). Ancient Records of Assyria and Babylonia (ARAP II). Volume. II, Chicago-Illinois: University of Chicago Press.

Maisler, B., Stekelis M. et al. (1952). "The Excavations at BethYerah (Khirbet el-Kerak) 1944–1946". Israel Exploration Journal 2, 165–173.

Marco Polo, (1979). Marco Polo Seyehatnamesi I-II. (F. Dokuman, Çev.) İstanbul: Ter-cüman Yayınları.

Mayer, W. (1983). "Sargons Feldzug gegen Urartu-714 v. Chr. Text und Überset¬zung". Mitteilungen der Deutschen Orient-Gesellschaft zu Berlin, 115, 65-132.

Melikişvili, G. A. (1950) "Diauehi". Vestnik Drenaj İstorii, 34(4), 26-42.

Melikişvili, G. A. (1954) Nairi-Urartu (Drevncvostocnye meterialy po istorii narodov Zakav-kaz'ja I).

Melikişvili, G. A. (1960). Urartskie Klinoobraznye Nadpisi (UKN I). Moskova: Akademija Nauk SSSR.

Melikişvili, G. A. (1971). Urartskie Klinoobraznye Nadpisi II (UKN II). Otkrytija i Publikacii 1959-1970, Moskow: Akademija Nauk SSSR.

Mellaart, J. (1958). "The End of the Early Bronze Age in Anatolia and Aegean". AJA, 62, 9-33.

Mellink, M. J. (1961). "Archaealogy in Asia Minor". American Journal o f Archaeology, 65, 37-52.

Mellink, M. J. (1964). "Postscript on Nomadic Art". M. J. Mellink, (Ed.), Dark Ages and Nomads c. 1000 B.C. (pp.63-70). Istanbul: Nederlands Historisch-Archaeologisch Instituut.

Mellink, M. J. (1975). "Archaeology in Asia Minor: Urartian and East Anatolian Iron Age Sites". American Journal of Archaeology, 79(3), 201-222.

Mellink, M. J. (1980). "Archaeology in Asia Minor". American Journal of Archaeology, 84, 501-518.

Mellink, M. J. (1991). "The Native Kingdoms of Anatolia". Cambridge Ancient History, 111(2), 619-666.

Memiş, E. (2013). Eskiçağ Türkiye Tarihi. Bursa: Ekin Yayınevi.

Memiş, E. (2015). Eskiçağda Mezopotamya. Bursa: Ekin Yayınevi.

Mesçaninov, I. I. (1958). Grammaticeskij stroj urartskogo jazyka. Cast pervaja: imennye casti casti reci, Moskova, Leningrad.

Meşçaninov, I. I. (1931). "Nadpis Menui İz Sel. Zivina". Dokladi Akademiyi Nauk, 69-73.

Meşçaninov, I. I. (1933). "Haldskaya Nadpis İz Sel. Zivin". Izvestiya Akademii Nauk, 8(5), 407-412.

Meyer, E. (1954). Geschichte des Altertums. Stutgart: Salzwasser-Verlag GmbH.

Mieroop, m. v. D. (2006). Antik Yakındoğu'nun Tarihi (M.Ö. 3000-323). (S. Gül, Çev.), Ankara: Dost Kitabevi.

Mitfort, T. B. (1974). "Biliotti's Excavations at Satala". Anatolian Studies, 24, 221-244.

Mitfort, T. B. (1998). "The Roman Frontier in Cappadocia Lines". Ancient Anatolia, 265-268.

Miyake, Y. (2011). "Kalkolitik Çağ Statü Eşyaları". N. Karul (Ed.), Tarih Öncesinden Demir Çağına Anadolu'nun Arkeoloji Atlası I (ss. 120-121) içinde, İstanbul: Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama.

Mikayelyan, G. (1968). Sevani Avazani Kiklopyan Amrotsnerë. Yerevan.

Monte, G. F. & Tischler, J. (1978). Die Orts-und Gewässernamen der Hethitischen Texte, Rèpertoire Geographique des Textes Cuneiformes VI. Wiesbaden: Dr. Ludwig Reichert Verlag.

Morkoç, A. N. (2020). "Erzurum'da Önemli Höyükler: Gökçeşeyh Höyük I-II". 2. Uluslararası Multidisipliner Sosyal Bilimler Kongresi Tam Metinler Kitabı. An-kara, (ss.240-270) içinde, Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları.

Morkoç, A. N. "(2020). Urartu Devleti'nde Kralların Propaganda Araçlarından Biri: Yazıtlar". İ. Kalyacı ve G. Kalmış (Ed.), Türk Kültürüne Hizmet: Ögr. Gör. Sadiddin Öztürk'e Armağan (ss. 111-138) içinde, Ankara: Gazi Kitabevi.

Muscarella, O. W. (1973). "Excavation at Agrap Tepe". Metropolitan Museum of Art Journal, 8, 47-76.

Muscarella, O. W. (1986). "The Location of Ulhu and Uiše in Sargon II's Eighth Campaign, 714 B.C.". Journal of Field Archaeology, 13, 465-75.

Muscarella, O. W. (2006). "The Excavation of Hasanlu: An Archaeological Evaluati¬on". Bulletin of the American Scholls of Oriental Research (BASOR), 342, 69-94.

Nıkol'skij, M. V. (1896). Klinoobraznye nadpisi Zakavkaz'ja, Materialy po Arxeologii Kavkaza V, Sobrannye ēkspedicijami Imperatorskago Moskovskago Arxeologičeskago Obščestva, snarjažennymi na Vysočajše darovannyja sredstva, Tipografija i Slovolitnja Ottona Osipoviča Gerbeka. Moscow.

Nobari, H. A. R. & Mollazadeh K, (2004). "A Comprehensive View of History Geography of Mannea". Journal of Humanities, 11(1), 81-92.

Nylander, C. (1966). "Remarks on the Urartian Acropolis at Zernaki Tepe". Orientalia Suecana, 14-15, 141-154.

Oded, B. (1979). Mass Deportations and Deportees in the Neo Assyrian Empire. Wiesbaden: Reichert.

Olmstead, A. T. (1975). History of Assyria. Chicago: University of Chicago Press.

Ortaylı, İ. (1997). "Otlukbeli'ne Dair". Konukçu, E (Haz.), Anadolu Birliğinin Sağ-lanmasında Otlukbeli Savaşının Yeri ve Önemi Paneli, Ankara.

Orthmann, W. (1968-69). "Eine Urartaeische Inschrift in Avnik". Archiv für Orientforschung, 22, 77-78.

Osten H. H. von der (1940). "Neue Urartaelsche Bronze aus Erzincan". VI. International Kongress für Archaeologi 1939, 225-229.

Otten, H. (1969). "Hitit Tarihinin Kaynakları ve Eski Doğu Kronolojisi". Belleten, XXXIII(131), 359-369.

Öğün, B. (1974). "Patnos: Urartian Tombs, 1973". Anatolian Studies, 24, 45.

Öğün, B. (1984). "Habibuşağı Kazısı". 5. Kazı Sonuçları Toplantısı (ss. 237-238) için-de, Ankara: Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Öksüz, B. (2011). "Neolitik Çağ Beslenmek". N. Karul (Ed.), Tarih Öncesinden Demir Çağına Anadolu'nun Arkeoloji Atlası I, (ss. 74-77) içinde, İstanbul: Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama.

Özbek, O. ve Yükmen, B. (2000). "1997 Yılı Kars, Ardahan, Iğdır İlleri Yüzey Araş-tırması". Türk Arkeoloji ve Etnografya Dergisi 1, 111-118.

Özdoğan, M. (2011a). "Mezolitik Çağ Adım Adım Yerleşik Yaşam". N. Karul (Ed.), Tarih Öncesinden Demir Çağına Anadolu'nun Arkeoloji Atlası I, (ss. 48-51) içinde, İstanbul: Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama.

Özdoğan, M. (2011b). "Neolitik Çağ Çanak Çömleksiz". N. Karul (Ed.), Tarih Önce-sinden Demir Çağına Anadolu'nun Arkeoloji Atlası I, (ss. 61-73) içinde, İstan-bul: Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama.

Özdoğan, M. (2011c). "Neolitik Çağ Çanak Çömlekli". N. Karul (Ed.), Tarih Önce-sinden Demir Çağına Anadolu'nun Arkeoloji Atlası I (ss. 78-94) içinde, İstan-bul: Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama.

Özey, R. (2002). Dünya ve Türkiye Ölçeğinde Siyasi Coğrafya. İstanbul: Aktif Yayınevi.

Özfırat, A. (2005). "Doğu Anadolu'da Yerel Bir Krallık: Erikua". Arkeoatlas, 4, 79.

Özfırat, A. (2009). "Van Gölü Havzası Yüzey Araştırması: Patnos Ovası Demir Çağ Yerleşimleri". H. Sağlamtimur (Ed.), Altan Çilingiroğlu'na Armağan. Yukarı Denizin Kıyısında Urartu Krallığı'na Adanmış Bir Hayat (ss. 455-478) içinde, İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Özfırat, A. (2017). "Melekli-Kültepe (Iğdır) Höyüğü, Urartu Kalesi Ve Columbarium: Ağrı Dağı'nın Kuzey Eteğindeki Minuahinili (Karakoyunlu) Kenti". OLBA, 25, 149-182.

Özgüç, T. (1961). "Altıntepe Kazıları-Excavations at Altıntepe". Belleten, XV(98), 253-267.

Özgüç, T. (1963). "Altıntepe'de Urartu Mimarlık Eserleri-The Urartian Architecture On The Summit Of Altıntepe". Anatolia, 7, 43-57.

Özgüç, T. (1966). Altıntepe I: Mimarlık Anıtları ve Duvar Resimleri-Arcitectural Monuments and Wall Paintings. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınevi.

Özgüç, T. (1967). "Ancient Ararat". Scientific American, 216, 38-46.

Özgüç, T. (1969). "Urartu and Altıntepe". Archaelogie, 22(4), 256-263.

Özgül, O. (2011a). Eskiçağda (Yukarı) Aras Vadisi. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Özgül, O. (2011b). "Eskiçağ'da Narman Havzası". Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitü Dergisi, 1(7), 97-114.

Özgül, O. (2015a). "Erzurum Tortum'da Önemli Bir Urartu Kalesi: Kapıkaya". Trakya Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi, 5(8), 69-92.

Özgül, O. (2015b). "Çoruh ve Kür Vadisinde Kimmer-İskit Yer Adları". BELGÜ, 2, 159-179.

Özgül, O. (2016). Erzurum'da Stratejik Bir Urartu Kalesi: Tepeköy Pir Ali Ba-ba. TÜBA-AR Türkiye Bilimler Akademisi Arkeoloji Dergisi, 19, 137-157.

Özgül, O. (2018). "İskitler'de Atalar Kültürü ve Yurt Kavramı". Düşünce Dünyasın-da TÜRKİZ (47), 57-85.

Özgül, O. (2019). "Yok Edilen Tarih Yollarüstü Kalesi". Uluslararası Erzincan Tarihi Sempozyumu 1, (ss. 90-109), Erzincan: Erzincan Valiliği Yayınları.

Özgül, O. (2022). "Urartu'nun Kuzey ve Kuzeydoğusundaki Kimmer-İskit Varlığı-na Dair Yeni Görüşler". XVIII. Türk Tarih Kongresi, (ss. 607-625), içinde. Ankara.

Özgül, O., Ceylan, A. ve Söylemez, B. (2022). "2019 Yılı Artvin ve İlçeleri Eski Çağ Tarihi Araştırmaları". SEFAD, 48: 145-164.

Özgül O. ve Üngör İ (2016). "Erikua'da Stratejik Bir Urartu Merkezi: Kasımıntığı Kalesi". Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17, 225-240.

Özgül, O. ve Söylemez, B. (2021). "Alalah Belgeleri Işığında Amik Ovası ve Çevre-sinde Hurri Yer Adları ve Lokalizasyonları Üzerine Bir Değerlendirme". MANAS Sosyal Araştırmalar Dergisi, 10(4), 2496-2512.

Özgül, O., Ceylan A. ve diğerleri. (2013). "2011 Yılı Erzincan, Erzurum, Kars ve Iğ-dır İlleri Yüzey Araştırmaları". 30. Araştırma Sonuçları Toplantısı-II-(ss. 277-292) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Özgül, O. ve Bingöl, B. (2021). "Kuzeydoğu Anadolu Petrogliflerindeki Bir Grup Dağ Keçisi Motifi." Art-Sanat, (16), 491-527.

Özgül, O. ve Ceylan, N. (2017). "Eskiçağda Kafkasya geçitleri (Daryal ve Der-bent)". Akademik Tarih ve Düşünce Dergisi, IV(XIII), 24-62.

Özgül, O. ve İ. Üngör, (2016). "Erikua'da Stratejik Bir Urartu Merkezi: Kasımıntığı Kalesi". Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17, 225-240.

Özkaya, V. (1994). "Erzurum-Horasan-Aliçeyrek Köyü Yüzey Araştırması". XI. Araştırma Sonuçları Toplantısı (ss. 379-397) içinde, Ankara: T.C. Kültür Ba-kanlığı Yayınları.

Özsait, M. (1982). "Anadolu'da Hellenistik Dönem". Anadolu Uygarlıkları Görsel Anadolu Tarihi Ansiklopedisi II, 280-324.

Özükan, B. (2022). Tabula Peutingeriana Haritası. İstanbul: Boyut Yayınları.

Parker, A. (1999). "Northeastern Anatolia: On the Periphery of Empires". Anatolian Studies, 49, 133–141.

Parker, H. M. D. (1928). The Roman Legions. Oxford: Clarendon Press.

Payne, M. R. (2006). Urartu Çivi Yazılı Belgeler Kataloğu. İstanbul: Arkeoloji Sanat Yayınları.

Payne, M. R. & Ceylan, A. (2003). "A New Urartian Iscription From Ağrı-Pirabat". Studi Micenei Ed Egeo-Anatolici, XLV(2), 191-201.

Payne, M. R. & Sevin, V. (2001). "A New Urartian Inscription from Elaziğ/Bahçecik, Eastern Turkey". SMEA, 43, 111-119.

Pecorella, P. E. & Salvini, M. (1982). "Researches in the Region between the Zagros Mountains and Urmia Lake". Persica, 10, 1-35.

Pecorella, P. E. & Salvini, M. (1984). Tra lo Zagros e l'Urmia. Ricerche storiche ed archeologiche nell'Azerbaigian iraniano. Roma.

Pehlivan, M. (1984). En Eski Çağlardan Urartu'nun Yıkılışına Kadar Erzurum ve Çevre-si. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Pehlivan, M. (1990). "Karaz ve Hurriler". 100. Yıl Üniversitesi Sosyal Bilgiler Dergisi-I, 168-176.

Pehlivan, M. (1991a). Daya(e)ni/Diau(e)hi (Uruatri-Nairi Konfederasyonları Dönemin-den Urartu'nun Yıkılışına Kadar. Erzurum: Atatürk Üniversitesi Yayınları Fen Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Pehlivan, M. (1991b). Hayaşa MÖ. XV-XIII. Yüzyıllarda Kuzeydoğu Anadolu. Erzu-rum: Atatürk Üniversitesi Yayınları Fen Edebiyat Fakültesi Yayınları.

Pehlivan, M. (1994). "Başlangıçtan Urartu'nun Yıkılışına Kadar Bayburt ve Yöresi". Türk Tarihinde ve Kültüründe Bayburt Sempozyumu (ss. 327-345), Ankara: Özkan Matbaası.

Pınarcık, P. (2012). "Urartu Tarihi Coğrafyası Hakkında Yeni Öneriler". Tarih İnce-lemeleri Dergisi, 2(27), 459-482.

Pınarcık, P. (2014). "Urartuların Başkentleri". Tarih Araştırmaları Dergisi, 33 (56), 35-54.

Pınarcık, P. (2017). "Urartu Krallığının Doğuya ve Güneye Açılan Yol Güzergâhla-rı". A. S. Güneri (Ed), Yaşar Coş-kun'a Saygı Yazıları (ss. 289-300) içinde, İz-mir: Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları.

Piotrovskii, B. B. (1950). Karmir-blur 1. (Rezultati rabot arheologiçeskoy ekspeditsiyi Instituta Istoriyi Akademiyi Nauk ArmSSR i gosudarstvennogo Ermitaja 1939-1949gg.). Erivan.

Piotrovskii, B. B. (1954). "Skify i drevnii vostok (Skify i drevnii vostok)". Sovetskaya arheologiya, 19, 141-158.

Piotrovskii, B. B. (1962). "The Aeneolithic Culture of Trans-Caucasian in the Third Millennium B.C.". VI. International Congress of Prehistoric and Protohistoric Sciences 7, 360-366.

Piotrovskii, B. B. (1967). Urartu: The kingdom of Van and ıts Art. London: Evelyn Adams & Mackay.

Piotrovskii, B. B. (1969). Urartu. Geneva: Cowles Book Co.

Polat, S. (2003). Karasu Havzasının Hidrojeomorfolojik Etüdü. (Yayımlanmamış Dokto-ra Tezi), İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Procopius, (2011). De Aedifi ciis. H.B. Dewing. (Ed. and Cev.). Cambridge, MA, Harvard University Press 1961; D. Roques. Alessandra, Edizioni dell'Orso.

Radner, K. (2012). "Between a Rock and a Hard Place: Mu◎a◎ir, Kumme, Ukku and Subria. The bufferstates between Assyria and Urartu", S. Kroll, C. Gruber, U. Hel-lwag, M. Roaf & P. Zimansky (Eds). in Biainili-Urartu Acta Iranica 51 (pp. 243-264). Leuven: Peeters.

Reade, J. (1979). "Hasanlu, Gilzanu, and Related Considerations". AMI, 12, 175-181.

Rolle, R. (1977). "Urartu und die Reiternomeden". Saeculum, 28, 291-339.

Russell, H. F. (1984). "Shalmanaser's Campaing to Urartu in 856 B.C. and Historical Geopraphy of Eastern Anatolia According to the Assyrian Sources". Anatolian Studies, 24, 171-201.

Russell, J. R. (1987). Zoroastrianism in Armenia. Harvard Iranian Studies, 5, Cambridge.

Sagona, A. G. (1984). The Caucasian Region in the Early Bronze Age. British Archaeological Reports (BAR) International Series 214.

Sagona, A. G. (1990). "An Archaeological Survey of the Bayburt and Kelkit Regions, North-Eastern Anatolia: The Pre-Clasical Period". 7. Araştırma So-nuçları Toplantısı (ss. 425-433) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Ya-yın-ları.

Sagona, A. G. (2000) "Sos Höyük and the Erzurum Region in Late Prehistory: a Provisional Chronology for Northeastern Anatolia Area". C. Morro and H. Hauptmann (Ed.), Anatolica XI Chronologies des Pays du Caucuses et de L'euphrate aux I ve III e Millenaries (pp. 329-373) in, Paris.

Sagona, A. G. & Sagona, C. (2000). "Excavations at Sos Höyük, 1998". 21. Kazı So-nuçları Toplantısı-I-(ss.143-144), içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Ya-yınları.

Sagona, A. G. & Sagona, C. (2003). "The Upper Levels at Sos Höyük, Erzurum: A Reinterpretation of the 1987 Campaign". Anatolica Antiqua, 11, 101–110.

Sagona, A. G. & Brennan, P. (1995). "Bayburt Survey 1993". XII. Araştırma Sonuçları Toplantısı (ss. 305-316) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Sagona, A. G., Erkmen, M. et al. (1996). "Excavations at Sos Höyük, 1996: Second Preliminary Report". Anatolian Studies, 46, 27-52.

Sagona, A. G., Erkmen, M. & Sagona, C. (1997). "Excavations Sos Höyük 1995". 18. Kazı Sonuçları Toplantısı-I-(ss.137-143) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Sagona, A. G., Erkmen, M. & Sagona, C. (1998). "Excavations Sos Höyük 1996". 19. Kazı Sonuçları Toplantısı-I-(ss. 245-250) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlı-ğı Yayınları.

Sagona, A. G., Erkmen, M. & Sagona, C. (1999). "Excavations at Sos Höyük, 1997". 20. Kazı Sonuçları Toplantısı-I-(ss. 205-206) içinde, Ankara: T.C. Kültür Ba-kanlığı Yayınları.

Sagona, A. G., Sagona, C. & Özkorucuklu, H. (1995). "Excavations at Sos Höyük-1994 First Preliminary Report". Anatolian Studies, 45, 193-218.

Sagona, A. G. & Sagona, C. (2004). Archaelogy at The North-East Anatolian Frontier, I, An Historical Geography and a Field Survey of The Bayburt Province. Ancient Near Eastern Studies Supplement 14, Louvain-Peeters.

Sagona, A. G., Sagona, C. et al. (1995). "Excavations at Sos Höyük-1994: First Preliminary Report". Anatolian Studies, 45, 193-218.

Sagona, A. G. & Sagona, C. (2000). "Excavations at Sos Höyük, 1998". 21. Kazı Sonuç-ları Toplantısı-I-(ss.143-144) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Sagona, A. G. & Sagona, C. (2004). Archaelogy at The North-East Anatolian Frontier I, An Historical Geography and a Field Survey of the Bayburt Province, Louvian, Paris, Dudley, M.A.

Sagona, A. G., Erkmen, M. et al. (1996). "Excavations at Sos Höyük, 1996: Second Preliminary Report". Anatolian Studies, 46, 27-52.

Sagona, A. G., Erkmen, M. et al. (1997). "Excavations Sos Höyük 1995". 18. Kazı So-nuçları Toplantısı -I- (ss.137-143), Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Sagona, A. G., Erkmen, M. et al. (1998). "Excavations at Sos Höyük, 1996". 19. Kazı Sonuçları Toplantısı -I- (ss.245-250), Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Sagona, A. G., Erkmen, M. et al. (1999). "Excavations at Sos Höyük, 1997". 20. Kazı Sonuçları Toplantısı -I- (ss. 205-206), Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Sagona, A., Sagona, C. & Özkorucuklu, H. (1996). "Excavations at Sos Höyük-1994". 17. Kazı Sonuçları Toplantısı -I- (ss. 129-150) içinde, Ankara: T.C. Kül-tür Bakanlığı Yayınları.

Sagona, C. (2004a). "Did Xenophon Take the Aras High Road? Observations on the Historical Geography of North-East Anatolia". Ancient Near Eastern Studies Suppliment, 14, 299-331.

Sagona, C. (2004b). "Literary Tradition and Topographic Commentary". Antonio Sagona-Claudia Sagona, (Haz). Archaeology at the North-East Anatolian Frontier, I: an historical geography and a field survey of the Bayburt plain (pp. 25-69) in, London-Paris-Dudley MA: Peeters Publishers.

Sağlamtimur, H. & Schachner, A. (2005). "Anabasis-Marsch der Zehntausend Der lange Heimweg des Griechenheeres durch Südostanatolien aus archaologisch-topographischer Sicht". Antike Welt Heft, 3. 93-97.

Salın, A. K. (2019). Coğrafi Bilgi Sistemleri İle Kars Ve Ardahan Çevresindeki Bazı Kur-gan ve Mezarların Mekânsal Analizi, (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Kars: Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Salvini, M. (1967). Nairi e Ur(u)atri: Contributa alla Storia della Formazione del regnodi Urartu. Roma: Ediz.dell'Ateneo.

Salvini, M. (1972). "Le testimonianze storiche urartee sulle regioni del medio Eufrate: Melitênê Kommagênê, Sofênê, Tomisa". La Parola del Passato, 142-144, 279-287.

Salvini, M. (1977). "Eine neue urartäische Inschrift aus Mahmud Abad (West Azerbaidjan)". Archäologische Mitteilungen aus Iran, 10, 125-136.

Salvini, M. (1984). "La Storia della Regione in Epoca Urartea". P. E. Pecorella & M. Salvini, Haz. Tra lo Zagros e l'Urmia. Ricerche storiche ed archeologiche nell'Azerbaigian iraniano, Rome, 46-51.

Salvini, M. (1991). "Historical Introduction". R. Merhav (Ed.), Urartu: A Metalworking Center in the First Millennium B.C.E, (pp. 4-13), Tel Aviv: The Israel Museum.

Salvini, M. (1992). "Il segno LIŠ nel cuneiforme urarteo". Orientalia, 61, 100-101.

Salvini, M. (1995). Geschichte und Kultur der Urartäer. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft.

Salvini, M. (2002). "The Historical Geography of the Sevan Region in the Urartian Period". Haz. R. Biscione, S.Hmayakyan-N.Parmegiani, The North-Eastern Frontier and Non-Urartians in the Sevan Basin I.The Southern Shores (VII pp. 37-61), Documenta Asiana, Volume: VII, Roma.

Salvini, M. (2006). Urartu Tarihi ve Kültürü. İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Salvini, M. (2008a). Corpus Dei Testi Urartei I (CTU I). Roma: Istituto di studi sulle civiltà dell'Egeo e del Vicino Oriente.

Salvini, M. (2008b). Corpus Dei Testi Urartei II (CTU II). Roma: Istituto di studi sulle civiltà dell'Egeo e del Vicino Oriente.

Salvini, M. (2008c). Corpus Dei Testi Urartei III (CTU III). Roma: Istituto di studi sulle civiltà dell'Egeo e del Vicino Oriente.

Salvini, M. (2009). "The Eastern Provinces of Urartu and the Beginning of History in Iranian Azerbeijan". H. Sağlamtimur (Ed.), Altan Çilingiroğlu'na Arma-ğan. Yukarı Denizin Kıyısında Urartu Krallığı'na Adanmış Bir Hayat (ss. 581-598) içinde, İstanbul: İstanbul: Arkeoloji ve Sanat Yayınları.

Salvini, M. (2012). Corpus Dei Testi Urartei IV (CTU IV). Roma: Istituto di studi sulle civiltà dell'Egeo e del Vicino Oriente.

San, O. (2000). "Bazı Bulgular Işığında Anadolu'da İskit ve Kimmer Varlığı Üzeri-ne Gözlemler". Belleten, LXIV(239), 1-21.

Sanamyan, H. (2002). "The Fortress of Tsovinar (Odzaberd). The city of God Teisheba". Historical Geography of the Sevan Region in the Urartian Period". R. Biscione, S.Hmayakyan and N.Parmegiani (Eds.), The North-Eastern Frontier and Non-Urartians in the Sevan Basin I.The Southern Shores (VII, ss.319-324), Documenta Asiana, Roma.

Saraçoğlu, H. (1989). Doğu Anadolu Bölgesi. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Saraçoğlu, H. (1990). Bitki Örtüsü Akarsular ve Göller. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlı-ğı Yayınları.

Schachner, A. & Sağlamtimur, H. (2008). "Xenophon Überquerung des Kentrites-ein archaologischer Nachtrag". İstanbuler Mıtteilungen, 58, 411-416.

Schmidt, K. (2011). "Göbeklitepe". N. Karul (Ed.), Tarih Öncesinden Demir Çağına Anadolu'nun Arkeoloji Atlası I, (ss. 64-65) içinde, İstanbul: Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama.

Sevin, V. (1979). Urartu Krallığının Tarihsel ve Kültürel Gelişimi. (Yayımlanmamış Doçentlik Tezi), İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Sevin, V. ve Belli, O. (1976-1977). "Yeşilalıç Kutsal Alanı ve Kalesi". Anadolu Araş-tırmaları, 9(V), 367-411.

Sevin, V. ve Kavaklı, E. (1995). "Karagündüz Höyüğü ve Nekropolü Kurtarma Ka-zıları 1994 Yılı Kurtarma Kazıları". Kazı Sonuçları Toplantısı -I- (ss. 337-361), Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Sevin, V. (1982). "Anadolu'da Pers Egemenliği". Anadolu Uygarlıkları Görsel Anado-lu Tarihi Ansiklopedisi II, 310-332.

Sevin, V. (1988). "The oldest highway: between the regions of Van and Elazığ in Eastern Anatolia". Antiquity, 62, 547-551.

Sevin, V. (1996). "Van/Ernis (Ünseli) Nekropolü Erken Demir Çağ Çanak Çömlek-leri". Anadolu Araştırmaları, 14, 439-467.

Sevin, V. (1999a). "Demir Çağında Anadolu-Batı ilişkileri". N. Başgelen, G. ve Ç. V. Çelgin (Ed.), Anatolian and Thracian Studies in Honour of Zafer Taflıklıoğlu Armağanı: Anadolu ve Trakya Çalışmaları, I, (ss. 113-121) içinde, İstanbul: Ar-keoloji ve Sanat Yayınları.

Sevin, V. (1999b). "The Origins of the Urartians in the light of the Van/ Karagündüz excavations". Anatolian Studies, 49, 159-164.

Sevin, V. (2004). “Son Tunç/Erken Demir Çağı Van Bölgesi Kronolojisi Kökeni Ara-nan Bir Devlet: Urartu”. Belleten, LXVIII(252), 355-386.

Sevin, V. (2011). “ Urartu Devleti”. N. Karul (Ed.), Tarih Öncesinden Demir Çağına Anadolu’nun Arkeoloji Atlası I (ss. 422-479) içinde, İstanbul: Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama.

Sevin, V., Kavaklı, E. ve Özfırat, A. (1997). “Karagündüz Höyüğü ve Nekropolü 1995-1996 Yılı Kurtarma Kazıları”. 19. Kazı Sonuçları Toplantısı -I- (ss. 571-589), Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Sinclair, T. A. (1989). Eastern Turkey: An Arhitectural and Archaeological Survey. Volume 2, London: Pindar Press.

Slattery, J. C. D. (1987). “Urartu and the Black Sea Colonies: an Economic Perspective”. Reprint from al Rafidon, VIII, 1-30.

Slattery, J. C. D. (1988). “The Defence of the Urartian Northern Frontier”. Al Rafidan, 9, 173-194.

Sönmez, O. N. (2023). Demir Çağı’nın Sonlarından 6. Yüzyılın Sonlarına Kadar Erzu-rum. (Yayımlanmamış Doktora Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Tür-kiyat Araştırmaları Enstitüsü.

Söylemez, B. (2022). Karaz Kültürü’nün Amik Ovası ve Çevresindeki Etkileri. (Yayım-lanmamış Doktora Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştır-maları Enstitüsü.

Söylemez, B. ve Kalmış, G. (2021). “Eskiçağ’da Kültür Göçüne Bir Örnek: Amik Ovası Karaz Kültürü Ocakları”. G. Kalmış ve İ. Kalaycı (Ed.), Kökenler ve Göçler (ss.101-127) içinde, İstabul: Kutlu Yayınevi.

Strabo, (2006). Geography 10-12 H. L. Jones, (Translation). Cambridge: Harvard University Press.

Strabon, (2000). Antik Anadolu Çoğrafyası XII-XIII-XIV. İstanbul: Arkeoloji Sanat Yayınları.

Şenocak, M. B. (2014). Anadolu’da Roma Lejyonları ve Askeri Birlikleri. (Yayımlanma-mış Doktora Tezi), Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Şenyurt, S. Y. (2005a). Tasmasor. Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları.

Şenyurt, S. Y. (2005b). Büyükardıç. Ankara: Gazi Üniversitesi, Arkeolojik Çevre De-ğerleri Araştırma Merkezi Yayınları.

Şenyurt, S. Y. (2011). “Tasmasor Kurtarma Kazıları”. S. Y. Şenyurt, (Ed.), Tasmasor (ss. 7-36) içinde, Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları.

Şenyurt, S. Y. ve Ekmen, H. (2005). Tetikom. Pasinler Ovasında Bir Demir Çağı Yer-leşmesi. Ankara.

Şenyürek, M. S. (1944). “Anadolu’da Bulunan İki Yeni Paleolitik Alete Dair Bir Not”. DTCFD, 2(2), 349-352.

Taeschner, F. (2010). Osmanlı Kaynaklarına Göre Anadolu Yol Ağı. İstanbul: Bilge Kül-tür Sanat Yayınları.

Tarhan, M. T. (1972). Eski Çağ’da Kimmerler Problemi. (Yayımlanmamış Doktora Te-zi), İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi.

Tarhan, M. T. (1978). M.Ö. XIII. Yüzyılda Uruatri ve Nairi Konfederasyonları. (Yayımlanammış Doçentlik Tezi), İstanbul: İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi.

Tarhan, M. T. (1982). “Urartu Devleti’nin ‘Kuruluş’ Evresi ve Kurucu Krallardan ‘Lu¬tipri=Lapturi’ Hakkında Yeni Görüşler”. Anadolu Araştırmaları, 8, 69-114.

Tarhan, M. T. (1983). “The Structure of The Urartian State”. Anadolu Araştırmaları, 9, 295-310.

Tarhan, M. T. (2004). “Urartu Başkenti Tušpa: Van Kalesi”. F. Özden (Ed.), Savaş ve Estetik/War and Aesthetics (ss. 85-102) içinde, İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Tarhan, M. T. (2011). “Tušpa-Van Kalesi”. N. Karul (Ed.), Tarih Öncesinden Demir Çağına Anadolu’nun Arkeoloji Atlası I, (ss. 482-488) içinde, İstanbul: Doğan Burda Dergi Yayıncılık ve Pazarlama.

Tarkan, T. (1974). “Ana Çizgileriyle Doğu Anadolu Bölgesi ve Çevresi”. 50. Yıl Ar-mağanı: Erzurum ve Çevresi -I- (ss. 7-22) içinde, Erzurum: Atatürk Üniversi-tesi Yayınları.

Tavernier, J. B. (2010). Tavernier Seyahatnamesi, Teoman Tunçdoğan (çev). İstanbul: Kitap Yayınları.

Tekin, H. (2017). Tarihöncesinde Mezopotamya. Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları.

Thureau-Dangin, F. (1912). Une relation de la huitième campagne de Sargon (714 av. J.-C.). Paris: P. Geuthner.

Tokhatyan, K. (2015). “Rock Carvings Of Armenia”. Fundamental Armenology, 2, 184-204.

Tolman, H. C. (1908). The Behıstan Inscrıptıon Of Kıng Darıus. Nashville: Vanderbilt University.

Top, M. (2006). Van 2006 Kültür ve Turizm Envanteri I Tarihsel Değerler. Van: Van Va-liliği Yayınları.

Tozlu, S. (1997). Trabzon-Erzurum-Beyazıt yolu (1850–1900). (Yayımlanmamış Dok-tora Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Tseretheli, G. B. (1939). The Urartean Monuments in the Georgian Museum. Tbilissi: Georgian Academy of Sciences of the USSR.

Tuncel, M. (1991). "Aras". Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, 3, (ss. 332-335), İstanbul: Diyanet Vakfı Yayınları.

Tuncel, M. (1996). "Fırat". Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi,13, (ss. 31-33), İstanbul: Diyanet Vakfı Yayınları

Uslu, E. (2021). "Körzüt Kalesi Tapınak Alanı 2016 Yılı Kurtarma Kazısı". Türk Ar-keoloji ve Etnografya Dergisi, 82, 125-135.

Ünal, A. (2002). Hititler Devrinde Anadolu I. İstanbul: Arkeoloji Ve Sanat Yayınları.

Ünal, A. (2005). Hititler Devrinde Anadolu III. İstanbul: Arkeoloji Ve Sanat Yayınları.

Üngör, İ. (2015). "Urartu Kale Kazıları (Pasinler Kalesi)". Uluslararası Doğu Anadolu Güney Kafkasya Kültürleri Sempozyumu (ss. 432-442) içinde, Cambridge Scholars Publishing II.

Üngör, İ. (2018). "Urartu Devleti'nin Kuzey Bölgesinde Önemli bir Kale: Tuzla Ka-lesi". Akademik Tarih Ve Düşünce Dergisi, 5(17) (Prof. Dr. Hüseyin Sever Armağan Sayısı), 93-129.

Üngör, İ. (2019). "Kuzeydoğu Anadolu'da Önemli Bir Demir Çağı Merkezi: Polat Kalesi (Kars/Arpaçay)". Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 24, 755-770.

Üngör, İ., Bingöl, A. ve diğerleri. (2014). "2012 Yılı Erzincan-Erzurum İlleri Yüzey Araştırmaları". 31. Araştırma Sonuçları Toplantısı -I- (ss. 61-77) içinde, Anka-ra: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Üngör, İ. ve O. Özgül, (2016). "Otlukbeli'nde Tarihî ve Arkeolojik Araştırmalar". Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 17, 267-289.

van Loon M. N. (1966). Urartian Art Its Distinctive Traits in the Light of New Excavations. İstanbul: Nederlands Historisch-Archaeologisch Instituut.

van Loon M. N. (1975). "The Inscription of Ishpuini and Meinua at Qalatgah, Iran". Journal of Near Eastern Studies, 34(3), 201-207.

Veenhof, K. R. (2001). Geschichte des Alten Orients bis zur Zeit Alexanders des Großen (ATD Ergänzungsreihe 11), Göttingen: Vandenhoeckc 8 Ruprecht.

von, Bossert, H. T. (1944). Ein Hethitisches Königssiegel. Berlin: Deutsches Archäologisches Institut.

von Schuler, E. (1965). Die Kaškäer, Ein Beitrag Zur Ethnographiedes Alten Kleinasien. Berlin: De Gruyter.

Waterman, L. W. (1930). Royal Correspondance of the Assyrian Empire. Alnn Arbour, No. 197.

Wilhelm, G. (1994). The Hurrians. Warminster: Aris & Phillips Ltd.

Wright, E. M, (1943). "The Eighth Campaign of Sargon II of Assyria (714 B.C.)". Journal of Near Eastern Studies (JNES), 2, 173-186.

Wright, G. E. (1937). The Pottery of Palestine from the Earliest Times to the End of the Early Bronze Age. New Haven: American Schools of Oriental Research.

Yakar, J. (1985). "The Later Prehistory of Anatolia". The Late Chalcolithic and Early Bronze Age, BAR-2, Oxford, seri 268.

Yapıcı, H. (2024). "Sefer Rûznâmçe Defterine Göre Sultan Süleyman'ın 1548-1549 İran Seferi'nin Güzergahı ve Menzilleri". Harp Tarihi Dergisi, 9, 1-44.

Yazıcı, H. (1991). Tercan Ovası ve Cevresinin Coğrafi Etüdü. (Yayımlanmamış Dokto-ra Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yıldırım, S. (2007). Okçular/Berta Havzası ve Çevresinde Tarihi ve Arkeolojik Araştırma-lar. (Yayımlanmamış Doktora Tezi). Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Yıldırım, Ş. (2019). "Satala 2017 Yılı Kazı ve Araştırma Çalışmaları". 40. Kazı Sonuç-ları Toplantısı -3- (ss. 429-436), Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Yıldırım, Ş. (2020a). "Satala 2018 Yılı Kazı Çalışmaları". 41. Kazı Sonuçları Toplantısı -4- (ss. 231-242) içinde, Ankara: T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları.

Yıldırım, Ş. (2020b). "Roma İmparatorluğu'nun Kuzeydoğu Sınır Kenti: Satala". M. Işıklı, R. Akarsu, E. Yavuz ve E. Yurttaş (Ed.), Tarih Boyunca Anadolu-Gürcistan İlişkileri Sempozyumu (ss. 581-605) içinde, Ankara: Bilgin Kültür Sanat Yayınları.

Yıldız, M. (2011). "Semavi Dinlerde Dicle ve Fırat Hakkındaki Bilgiler ve Günümü-ze Yansıyan Gerçekler". Journal of Qafqaz Unıversity, History, law and political sciences, 31, Uot 39, 4(9), 51-61.

Yiğit, T. (1997). "M.Ö. II. Bin Yıl Anadolu Kentlerinden Samuha'nın Tarihi ve Lo-kalizasyonu Üzerine". Tarih Araştırmaları Dergisi, 19(30), 273-287.

Yiğit T. (2005). "Hurriler'e İlişkin Hititçe Çivi Yazılı Belgelerdeki İlk Kayıtlar". Ta-rih Araştırmaları Dergisi, 38, 55–69.

Yumak, M. (1995). En Eski Çağlardan Urartu'nun Yıkılışına Kadar Aşkale ve Çevresi. (Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi), Erzurum: Atatürk Üniversitesi Sos-yal Bilimler Enstitüsü.

Yurttaş, H., Özkan H., ve diğerleri. (2013). "Kemah Kalesi 2011 Yılı Kazı Çalışmala-rı". 34. Kazı Sonuçları Toplantısı -III- (ss. 461-472) içinde, Ankara: T.C. Kül-tür Bakanlığı Yayınları.

Zimansky, P. E. (1985). Ecologyand Empire. The Structure of the Urartian State. Chicago: The Oriental Institute of the University of Chicago.

Zimansky, P. E. (1990). "Urartian Geography and Sargon's Eighth Campaign". Journal of Near Eastern Studies, 49(1), 1-21.

Xenophon, (2001). Kyrou Paideia (Κύρου Παιδεία) = E. C. Marchant (Ed.), Xenophontis opera omnia, vol. 4,

Oxford: Clarendon Press 1970; Çeviri: Xenophon, The Education of Cyrus, çev. W. Ambler, Ithaca: Cornell University Press.

İnternet Kaynakları

https://www.mgm.gov.tr/veridegerlendirme/yagis-raporu.aspx

https://www.mta.gov.tr/v3.0/sayfalar/hizmetler/images/b_h/turmadyat1.jpg

https://omnesviae.org/#!iter_TPPlace2139_TPPlace2108

https://arkeofili.com/kimmerlerin-anadoludaki-ilk-yerlesimi-kirikkalede-bulundu/

KİTAPARASI

Hadislerde
Kadınların Giyimi ve Örtünmesi

Esma AKAN

Kitaparası Yayınları ®

Genel Yayın Yönetmeni
Ramazan Arlı

Ocak 2025
ISBN: 978-625-7788-60-1
Yayıncı Sertifika No: 52493

Kütüphane Bilgi Kartı Cataloging in Publication Data (CIP)
AKAN, Esma
Hadislerde Kadınların Giyimi ve Örtünmesi

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

Kitaparası Yayınları
Siyavuşpaşa Mah. Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/İstanbul
Tel: (0212) 514 82 93

www.kitaparasi.com

KAYNAKÇA

Abacı, Harun. "Giyim-Kuşamda İsraf". *II. Uluslararası Helal Ürün Ekonomisi Sempozyumu (Giyim-Kuşam)*. ed. Ahmet Bostancı - Ahmet Numan Ünver. 1/669. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Yayınları, 2016.

Abdürrezzâk, Ebû Bekr Abdürrezzâk b. Hemmâm b. Nâfiʿ es-Sanʿânî el-Himyerî. *el-Musannef fi'l-hadîs*. thk. Habîburrahman el-Aʿzamî. 11 Cilt. Beyrut: el-Mektebü'l-İslâmî, 1. Basım, 1403.

Acar, H. İbrahim. "İddet". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 21/466-471. İstanbul: TDV Yayınları, 2000.

Acarlıoğlu, Ahmet. "Hz. Peygamber (s.a.v.) Döneminde Başörtüsü". *İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 9/1 (2018), 47-67. http://ktp2.isam.org.tr/detayilhmklzt.php?navdil=tr&midno=113278125&YazarAdiAra=ahmet+acarl%C4%B1o%-C4%9Flu

Acarlıoğlu, Ahmet. "Hz. Peygamber'in (s.a.s) Eşleri ile İletişimi Üzerine Bir Değerlendirme". *Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 8/2 (2021), 633-659.

Ahmed b. Hanbel, Ebû 'Abdillâh Ahmed b. Muhammed b. Hanbel eş-Şeybânî el-Mervezî. *el-Müsned*. thk. Şu'ayb el-'Arnavut, 'Âdil Mürşid. 50 Cilt. Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 1996.

Akgün, Hüseyin. "'Giyinik Çıplaklar' Hadisinin Aslının Tespiti ve Ka'bü'l-Ahbâr Kaynaklı Rivayetlerin Ref'i Meselesi". *Hikmet Yurdu* 9/17 (Haziran 2016), 117-143. http://ktp2.isam.org.tr/detayilhmklzt.php?navdil=tr&midno=83298750&YazarAdiAra=h%C3%BCseyin+akg%C3%BCn

Aksu, Ali. "Emevîler Döneminde Kadının Durumu". *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 5/1 (2001), 263-279.

Aktan, Hamza. "İstîlâd". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 23/361-362. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

Akyüz, Hüseyin. "Hz. Peygamber'in Hadislerinde Renklerin Dili". *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 41 (2014), 373-397.

Algül, Hüseyin. "Mistah b. Üsâse". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 30/188. İstanbul: TDV Yayınları, 2005.

Aliyyü'l-Kârî, Ebü'l-Hasen Nûrüddîn Alî b. Sultân Muhammed el-Kārî el-Herevî. *Mirkâtü'l-mefâtîh şerhu Mişkâti'l-Mesâbîh*. 9 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Fikr, 1. Basım, 2002.

Alpaydın, Mehmet Akif. "Kur'an'da Allah-İnsan İlişkisinin Müşahhas Bir Örneği: Muvâfakat Hâdisesi". *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 10 (2016), 99-136.

Alper, Hülya. "Dindarlığın Cinsiyetsizliği Üzerine". *Kadın ve Aile Yazıları*. ed. Ali Osman Parlak. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 3. Basım, 2017.

Altıntaş, Ramazan. "Câhiliye Arap Toplumunda Kadın". *Diyanet İlmi Dergi* 37/1 (2001), 61-86. http://ktp2.isam.org.tr/detayilhmklzt.php?navdil=tr&midno=32827500&tarama=ramazan+alt%C4%B1nta%C5%9F

Âlûsî, Ebü's-Senâ Şihâbüddîn Mahmûd b. Abdillâh b. Mahmûd el-Hüseynî. *Rûhu'l-meʿânî fî tefsîri'l-Kurʾâni'l-ʿazîm ve's-sebʿi'l-mesânî*. thk. Ali Abdülbârî 'Atıyye. 16 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1. Basım, 1415.

Apaydın, H. Yunus. "Tesettür". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 40/538-543. İstanbul: TDV Yayınları, 2011.

Aras, M. Özgü. "Cemre". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 7/340-341. İstanbul: TDV Yayınları, 1993.

Ataseven, Asaf. "Tıbbî Açıdan Örtünme". *İslam'da Kılık-Kıyafet ve Örtünme (İlmî Toplantı)*. ed. İsmail Kurt. 83-92. İstanbul: İslâmî İlimler Araştırma Vakfı Yayınları, 1991.

Ateş, Ali Osman. *Hadis Temelli Kalıp Yargılarda Kadın*. İstanbul: Beyan, 2. Basım, 2006.

Ateş, Nilüfer. "Anadolu'da Müslüman Kadın". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 2/127-150. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

Ateş, Süleyman. "İslâm'da Tesettür". *İslâm'ın Işığında Kadın*. 69-94. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1998.

Atmaca, Gökhan. "Muvâfkât-ı Ömer". *Uluslararası Hz. Ömer Sempozyumu*. ed. Ali Aksu. 3/321-340. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2018.

Avcı, Casim. "Kaynukāʿ (Benî Kaynukāʿ)". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 25/88. Ankara: TDV Yayınları, 2002.

Aydın, Mehmet Akif. "Aile Hayatı". *İlmihal (İslâm ve Toplum)*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 9. Basım, 2006.

Aynî, Ebû Muhammed (Ebü's-Senâ) Bedrüddîn Mahmûd b. Ahmed. *Umdetü'l-kârî şerhu Sahîhi'l-Buhârî*. 25 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1421.

Azîmâbâdî, Ebü't-Tayyib Muhammed Şemsü'l-Hak. *'Avnü'l-ma'bûd'u şerhu süneni Ebî Dâvûd*. 14 Cilt. Medine: y.y., 2. Basım, 1388.

Bağcı, H. Musa. "Adetler ve İbadetler Arasında Peçe Sorunu". *Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 8/2 (2006), 21-45.

Baktı, Ahmet Selman. "Azimet Ruhsat Bağlamında Tesettür". *Din, Gelenek ve Ahlak Bağlamında Mahremiyet Algıları Sempozyumu*. ed. Yavuz Ünal vd. 2/129-144. Samsun: Ordu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2016. http://ktp2.isam.org.tr/detayilhmklzt.php?navdil=tr&midno=102922500&Dergivalkod=0921

Baktır, Mustafa. "İhdâd". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 21/530-532. İstanbul: TDV Yayınları, 2000.

Barlak, Yasemin. "Hicâz'da Müslüman Kadın". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 2/13-33. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

Başoğlu, Tuncay. "Resim". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 34/579-582. İstanbul: TDV Yayınları, 2007.

Bayraktar Karahan, Fatma. "Toplumsal Hayat ve Kadın -Yeryüzü İmarına İştirak-". *İslam Penceresinde Kadın*. ed. Ülfet Görgülü. 97-116. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 4. Basım, 2022.

Belâzurî, Ahmed b. Yahyâ b. Câbir. *Ensâbu'l-Eşrâf*. thk. Suheyl Zekkâr, Riyâd ez-Ziriklî. 13 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Fikr, 1417/1996.

Beşer, Faruk. "Fıkıh Açısından Avret ve Örtünme". *İslam'da Kılık-Kıyafet ve Örtünme (İlmî Toplantı)*. ed. İsmail Kurt. 93-123. İstanbul: İslâmî İlimler Araştırma Vakfı Yayınları, 1991.

Beşer, Faruk. "Süslenme". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 38/178-180. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

Beyaz, Zekeriya. *İslâm ve Giyim Kuşam*. İstanbul: Sancak Yayınları, 3. Basım, 2008.

Beydâvî, Ebû Sa'îd ʿAbdullâh b. ʿOmer el-Şîrâzî. *Envâru't-Tenzîl ve Esrâru't-Teʾvîl*. thk. Muhammed ʿAbdurrahman el-Marʿaşlî. 5 Cilt. Beyrut: Dâru İhyâi't-Turâssi'l-ʿArabî, 1. Basım, 1418.

Beyhakî, Ebû Bekr Ahmed b. el-Hüseyn b. 'Alî. *es-Sünenü'l-Kübrâ*. thk. Muhammed 'Abdülkadir "Atâ". 11 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 3. Basım, 2003.

Bıyıklı, Murat. "Abbâsîler Dönemi Sosyal Hayatın Bir Göstergesi Olarak Kılık Kıyafet Kültürü (750-850)". *Amasya İlahiyat Dergisi* 18 (2022), 9-47.

Bilmen, Ömer Nasuhi. *Kur'ân-ı Kerîm'in Türkçe Meâli Âlisi ve Tefsiri*. 8 Cilt. İstanbul: Bilmen Yayınevi, 1985.

Bozkurt, Nebi. "Kıyafet". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 25/508-510. Ankara: TDV Yayınları, 2002.

Bozkurt, Nebi. "Koku". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 26/150-151. Ankara: TDV Yayınları, 2002.

Buhârî, Ebû 'Abdillâh Muhammed b. 'İsmâîl b. İbrâhîm el-Cu'fî. *el-Câmi'u'l-müsnedü's-sahîhu'l-muhtasar min umûri Rasûlillâhi sallallâhü ʿaleyhi ve sellem ve sünenihî ve eyyâmih*. thk. Muhammed Züheyr b. Nâsır. 9 Cilt. Beyrut: Dâru Tavkı'n-Necât, 1. Basım, 1422.

Buhârî, Ebû 'Abdillâh Muhammed b. 'İsmâîl b. İbrâhîm el-Cu'fî. *et-Târîhu'l-kebîr*. thk. Muhammed 'Abdulmu'îd Hân. 8 Cilt. Haydarabad: Dâiratü'l-Maârifi'l-Osmâniyye, 1. Basım, ts.

Bûsırî, Ebü'l-Abbâs Şihâbüddîn Ahmed b. Ebî Bekr b. İsmâîl. *Misbâhü'z-zücâce fî zevâidi İbn Mâce*. thk. 'Ivaz b. Ahmed eş-Şehrî. 2 Cilt. Medine: el-Câmiatü'l-İslâmiyye, 1. Basım, 2004.

Canan, İbrahim. *Kütüb-i Sitte Tercüme ve Şerhi*. 18 Cilt. Ankara: Akçağ Yayınları, 1988.

Carullah, Musa. *Kur'an-ı Kerim Ayet-i Kerimelerinin Nurları Huzurunda Hatun*. çev. Mehmet Görmez. Ankara: Otto Yayınları, 9. Basım, 2022.

Çağrıcı, Mustafa. "Câh". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 7/14-15. İstanbul: TDV Yayınları, 1993.

Çağrıcı, Mustafa. "Matem (Câhiliye Döneminde ve İslâm'da Matem)". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 28/128-129. Ankara: TDV Yayınları, 2003.

Çakan, İsmail Lütfi. "Sünnette Giyim-Kuşam ve Örtünme". *İslâm'da Kılık-Kıyafet ve Örtünme*. ed. İsmail Kurt. İstanbul: İslâmi İlimler Araştırma Vakfı Yayınları, 1991.

Çakın, Kamil. "Geleneksel İslam Kültüründe Kadının Fitne Olarak Algılanması". *Dinî Araştırmalar Dergisi* 19/49 (2016), 107-130.

Çeker, Orhan. "Hünsâ". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 18/491-492. İstanbul: TDV Yayınları, 1998.

Çetin, Metin. "Kur'an'a Göre Örtünme". *Ağrı İslami İlimler Dergisi* 1/8 (Haziran 2021), 115-131.

Çetin, Nuran. "Tasavvufta Kadın Anlayışı". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 3/141-160. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

Çetin, Rabiye. "Kelam Düşüncesinde Kadın -Kadın Peygamber'in İmkânı Özelinde-". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 3/117-139. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

Çınar, Fatma Merve. "Endülüs'te Müslüman Kadın". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 2/87-108. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

Çınar, Makbule. *Sevde bint Zem'a -Naklettiği ve Hakkında Nakledilen Hadis Rivayetleri-*.Konya: Necmettin Erbakan Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.

Davudoğlu, Ahmed. *Kur'ân-ı Kerîm ve İzahlı Meâli*. İstanbul: Çelik Yayın, 1. Basım, 1981.

Davudoğlu, Ahmed. *Sahîh-i Müslim Tercüme ve Şerhi*. 13 Cilt. İstanbul: Sönmez Neşriyat, 1. Basım, 1973.

Demir, Nurdan. "İslam Hukukuna Göre Vefat İddeti Bekleyen Kadının Durumu". *Kocaeli İlahiyat Dergisi* 2/1 (Haziran 2018), 23-37.

Demir Sarı, Safa. "Modern Zamanlarda Müslüman Kadın". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 1/177-199. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

(DİB), Diyanet İşleri Başkanlığı. "Ahzâb Suresi Tefsiri - Diyanet İşleri Başkanlığı". Erişim 24 Mart 2024. https://kuran.diyanet.gov.tr/tefsir/sure/33-ahzab-suresi

(DİB), Diyanet İşleri Başkanlığı. "Nûr Suresi Tefsiri - Diyanet İşleri Başkanlığı". Erişim 24 Mart 2024. https://kuran.diyanet.gov.tr/tefsir/sure/24-nur-suresi

Dölek, Adem. "Âyetler ve Hadîsler Işığında Mahremiyet Açısından Kadın ve Kadın Resimlerinin Reklamlarda Kullanılması". *Din, Gelenek ve Ahlak Bağlamında Mahremiyet Algıları Sempozyumu*. ed. Yavuz Ünal vd. 1/517-527. Samsun: Ordu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2016. http://ktp2.isam.org.tr/detayilhmklzt.php?navdil=tr&midno=102907500&Dergivalkod=0921

Duran, Büşra Nur. "Sesin ve Sözün Mahremiyeti". *Din, Gelenek ve Ahlak Bağlamında Mahremiyet Algıları Sempozyumu*. ed. Yavuz Ünal vd. 2/145-156. Samsun: Ordu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2016. http://ktp2.isam.org.tr/detayilhmklzt.php?navdil=tr&midno=102924375&Dergivalkod=0921

Ebû Dâvûd, Süleymân b. el-Eş'as b. İshâk es-Sicistânî el-Ezdî. *es-Sünen*. Riyad: Dâru's-Selâm, 1. Basım, 1419.

Ebû Şakka, Abdulhalim. *Tahrirü'l-Mer'e İslâm Kadın Ansiklopedisi*. çev. Şaban Haklı - Fethi Güngör. 4 Cilt. İstanbul: Denge Yayınları, 1996.

Elbânî, Muhammed Nâsıruddîn. *Cilbâbü'l-mer'eti'l-müslime fi'l-kitâb ve's-sünne*. Dâr'ûs-Selâm, ts.

Elbânî, Muhammed Nâsıruddîn. *İrvâü'l-galîl fî tahrîci ehâdîsi'l-Menâri's-sebîl*. 9 Cilt. Beyrut: el-Mektebü'l-İslâmî, 2. Basım, 1985.

Elbânî, Muhammed Nâsıruddîn. *Sahîhu ve Daîfu Süneni en-Nesâî*. Riyad: Mektebetü'l-Maârif, 5. Basım, 1998.

Elbânî, Muhammed Nâsıruddîn. *Sahîhu ve Daîfu Süneni't-Tirmizî*. Riyad: Mektebetü'l-Maârif, 1417.

Elbânî, Muhammed Nâsıruddîn. *Sahîhu ve Daîfu Sünenu Ebû Dâvûd*. Riyad: Mektebetü'l-Maârif, 1424.

Elbânî, Muhammed Nâsıruddîn. *Sahîhu ve Daîfu Sünenu İbn Mâce*. Riyad: Mektebetü'l-Maârif, 1417.

Ensari, Abdurrahman. "Şiî Müfessirlerin Muvâfakât-ı Ömer Örneklerine Yaklaşımı". *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 22/1 (2018), 571-596.

Erdem, Sargon. "Car". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 7/157. İstanbul: TDV Yayınları, 1993.

Erdem, Suat. "İslam Hukukuna Göre İddet ve İddet Bekleyen Kadının Nikahı". *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 17/2 (2013), 71-95.

Erdem, Suat. "İslâm Hukuku'nda Tesettür". *Din, Gelenek ve Ahlak Bağlamında Mahremiyet Algıları Sempozyumu*. ed. Ünal Yavuz vd. 2/435-457. Samsun: Ordu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2016. http://ktp2.isam.org.tr/detayilhmklzt.php?navdil=tr&midno=102948750&Dergivalkod=0921

Erdoğan, Mehmet. *Fıkıh ve Hukuk Terimleri Sözlüğü*. İstanbul: Ensar Yayınları, 5. Basım, 2015.

Erkal, Mehmet. "Arşın". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 3/411-413. İstanbul: TDV Yayınları, 1991.

Erul, Bünyamin. "Zeyd b. Hârise". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 44/319-320. İstanbul: TDV Yayınları, 2013.

Evgin, Abdulkadir. "'Hz. Peygamber'in Eşlerinden İbn Ümmü Mektûm'un Yanında Örtünmelerini İstemesi' Hadisi Hakkında Bir Değerlendirme". *Akademik Siyer Dergisi* 3/6 (2022), 1-24.

Fayda, Mustafa. "İfk Hadisesi". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 21/507-509. İstanbul: TDV Yayınları, 2000.

Ferrâ', Ebû Zekeriyyâ Yahyâ b. Ziyâd ed-Deylemî. *Me'ânî'l-Kur'ân*. thk. Ahmed Yûsuf en-Necâtî v.dğr. vd. 3 Cilt. Mısır: y.y., 1. Basım, ts.

Fidan, İbrahim. "Cahiliye Şiirinde Kadın İmgesi". *Dinî Araştırmalar Dergisi* 19/49 (2016), 293-320. http://ktp2.isam.org.tr/detayilhmklzt.php?navdil=tr&midno=91811250&YazarAdiAra=ibrahim+fidan

Fîrûzâbâdî, Ebû't-Tâhir Muhammed b. Ya'kûb. *el-Kâmûsü'l-Muhît*. 4 Cilt. b.y.: Mısriyyeti'l-Ammeti'l-Küttab, 3. Basım, 1978.

Gençel Efe, Zehra. "Tıp ve Kadın". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 4/145-164. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

Görgülü, Ülfet. "Kur'an ve Sünnet Perspektifinden Kadın". *İslam Penceresinden Kadın*. ed. Ülfet Görgülü. 11-32. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 4. Basım, 2022.

Görmez, Mehmet. "İlahi Dinlere Göre Başörtüsü". *İslâmiyât* 4/2 (Ocak 2001), 19-33. http://ktp2.isam.org.tr/detayilhmklzt.php?navdil=tr&midno= 14355000&Yazar Adi Ara =mehmet+g%C3%B6rmez+

Gözütok Tamdoğan, Zehra. "Kuzey Afrika'da Müslüman Kadın". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 2/59-86. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

Güncel Türkçe Sözlük. "Çemremek". Erişim 07 Ekim 2023. https://sozluk.gov.tr/?kelime=çemremek

Güncel Türkçe Sözlük. "Fistan". Erişim 09 Ekim 2023. https://sozluk.gov.tr/?kelime=fistan

Güncel Türkçe Sözlük. "Üstlük". Erişim 06 Mayıs 2024. https://sozluk.gov.tr/?kelime=üstlük

Güncel Türkçe Sözlük. "Yaşmak". Erişim 06 Mayıs 2024. https://sozluk.gov.tr/?kelime=yaşmak

Güncel Türkçe Sözlük. "Yeldirme". Erişim 05 Mayıs 2024. https://sozluk.gov.tr/?kelime=yeldirme

Güngör, Haydar. *Hadis Öğretilerinde Giyim*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1997.

Güngör, Haydar. "Hz. Peygamber (s.a.s.) Döneminde Kullanılan Kıyafetler". *Abant İzzet Baysal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 4/8 (2016), 48-68.

Gürbüz, Meryem. "Müslüman Türk Devletlerinde Müslüman Kadın -Karahanlılar, Gazneliler ve Hârezmşahlar-". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 1/87-106. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

Gürer, Betül. "Tasavvuf ve Kadın". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 4/103-122. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

Hâkim, Ebû ʿAbdullâh Muhammed b. ʿAbdullâh en-Nîsâbûrî. *el-Müstedrek âle's-Sahihayn*. thk. Mustafâ ʿAbdulkâdir ʿAtâ. 4 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1411/1990.

Halil b. Ahmed. *Kitâbü'l-ayn*. thk. Abdülhamid Hindâvî. 4 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1. Basım, 2003.

Hamîdullah, Muhammed. "Hayber". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 17/20-22. İstanbul: TDV Yayınları, 1998.

Hamidullah, Muhammed. *İslâm Peygamberi*. çev. Salih Tuğ. 2 Cilt. İstanbul: İrfan Yayıncılık, 5. Basım, 1993.

Hamîdullah, Muhammed. "Zeyneb bint Cahş". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 44/357-358. İstanbul: TDV Yayınları, 2013.

Hatemi, Hüseyin. "'Modern Mahrem' ve İslâm'ın Kadına Bakışı". *İslâmî Araştırmalar* 10/4 (1997), 311-314. http://ktp2.isam.org.tr/detayilhmklzt.php?navdil=tr&midno=15907500&tarama=H%C3%BCseyin+hatemi

Hatipoğlu, Haydar. *Sünen-i İbn Mâce Tercemesi ve Şerhi*. 11 Cilt. İstanbul: Kahraman Yayınları, 1982.

Hattâbî, Ebû Süleymân Hamd (Ahmed) b. Muhammed b. İbrâhîm b. Hattâb el-Büstî. *Meâlimü's-Sünen*. 4 Cilt. Halep: Matbaatü'l-İlmiyye, 1. Basım, 1351.

Hökelekli, Hayati. "İstircâ". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 23/374-375. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

İbn Abdissettâr, Ebû Talhâ Muhammed Yûnus. *Libâsu'r-Resûl ve's-Sahâbe ve's-Sahâbiyyât*. Medine: Mektebetü Melik Fahd, 1424.

İbn Âşûr, Muhammed et-Tâhir. *et-Tahrîr ve't-Tenvîr*. 30 Cilt. Tunus: Dâru't-Tunusiyye, 1984.

İbn Balbân, Emir Alauddîn Ali el-Fârisî. *Sahîhu İbn Hibbân el-Müsnedü's-sahîh 'ale't-tekâsım ve'l-envâ'*. thk. Şuayb el Arnaût. 18 Cilt. Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 1414.

İbn Ebî Hâtim, Ebû Muhammed ʿAbdurrahman b. Muhammed er-Râzî. *el-Cerh ve't-Taʿdîl*. 9 Cilt. Haydarabad: Dâru İhyâi't-Turâsi'l-ʿArabî, 1371/1952.

İbn Ebî Şeybe, Ebû Bekr 'Abdullâh b. Muhammed b. Ebî Şeybe İbrâhîm el-'Absî el-Kûfî. *el-Musannef fi'l-ehâdîs ve'l-âsâr*. thk. Kemâl Yûsuf el-Hût. 7 Cilt. Riyad: Mektebetü'r-Rüşd, 1. Basım, 1989.

İbn Hacer, Ebü'l-Fadl Şihâbüddîn Ahmed b. Alî b. Muhammed el-Askalânî. *el-İsâbe fî temyîzi's-sahâbe*. thk. Âdil Ahmed Abdülmevcûd, Ali Muhammed Muavvad. 8 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1. Basım, 1415.

İbn Hacer, Ebü'l-Fadl Şihâbüddîn Ahmed b. Alî b. Muhammed el-Askalânî. *Fethü'l-Bârî bi Sahîhi'l-Buhârî*. thk. Muhammed Fuad Abdülbâkî vd. 13 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Ma'rife, 1. Basım, 1379.

İbn Hacer, Ebü'l-Fadl Şihâbüddîn Ahmed b. Alî b. Muhammed el-Askalânî. *Takrîbü't-Tehzîb*. thk. Muhammed Avvâme. Suriye: Dârü'r-Rüşeyd, 1. Basım, 1986.

İbn Hacer, Ebü'l-Fażl Şihâbüddîn Ahmed b. ʿAlî b. Muhammed el-ʿAskalânî. *Tehzîbu't-Tehzîb*. 12 Cilt. Hindistan: Dâiratü'l-Meʿârifi'l-ʿOsmâniyye, 1326/1908.

İbn Hazm, Ebû Muhammed Alî b. Ahmed b. Saîd b. Hazm el-Endelüsî el-Kurtubî. *el-Muhallâ bi'l-âsâr*. 12 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Fikr, 1. Basım, ts.

İbn Hibbân, Ebû Hâtim Muhammed b. Hibbân b. Ahmed el-Büstî. *es-Sikât mine's-sahâbe ve't-tâbiʿîn ve etbâʿi't-tâbiʿîn*. thk. Muhammed 'Abdürreşîd. 9 Cilt. Haydarabad: Dâiratü'l-Maârifi'l-Osmâniyye, 1. Basım, 1973.

İbn Hişâm, Ebû Muhammed ʿAbdulmelik b. Hişâm el-Himyerî. *es-Sîretu'n-Nebeviyye*. thk. Mustafâ es-Sakkâ vd. 4 Cilt. Beyrut: el-Hey'etul Dârül Arab, 2. Basım, 1375/1955.

İbn Kesir, Ebü'l-Fidâ' İmâdüddîn İsmâîl b. Şihâbiddîn Ömer b. Kesîr b. Dav' b. Kesîr el-Kaysî el-Kureşî el-Busrâvî ed-Dımaşki eş-Şâfiî. *Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm*. thk. Sâmî b. Muhammed Selâme. 8 Cilt. Riyad: Dâru Taybe, 2. Basım, 1999.

İbn Mâce, Ebû 'Abdillâh Muhammed b. Yezîd Mâce el-Kazvînî. *es-Sünen*. Riyad: Dâru's-Selâm, 1. Basım, 1419.

İbn Manzûr, Ebü'l-Fadl Cemâlüddîn Muhammed b. Mükerrem b. Alî b. Ahmed el-Ensârî er-Rüveyfiî. *Lisânü'l-Arab*. 15 Cilt. Beyrut: Dâru Sâdır, 3. Basım, 1414.

İbn Nuceym, Zeynuddîn b. İbrahîm b. Muhammed el-Mısrî. *el-Eşbâh ve'n-Nezâîr alâ Mezhebi Ebî Hanîfe en-Nuʿmân*. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1419/1999.

İbn Sa'd, Ebû ʿAbdillâh Muhammed b. Sa'd el-Basrî. *et-Tabakâtü'l-Kübrâ*. thk. Muhammed Muhammed ʿAbdülbekir el-Bekrî. 8 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1. Basım, 1990.

İbn Useymîn, Muhammed b. Salih. *Şerhu Riyâzi's-Sâlihîn*. Riyad: Muessesetu Medâri'l-Vatan, 1427.

İbnü'l-Esîr, Ebu'l-Hasen 'Ali b. Ebi'l-Keram el-Cezerî. *Üsdü'l-gâbe fî ma'rifeti's-sahâbe*. thk. 'Ali Muhammed Mu'avvıd, 'Adil Ahmed 'Abdulmevcûd. 8 Cilt. Beyrut: el-Mektebetü'l-İlmiyye, 1. Basım, 1994.

İbnü'l-Esir, Ebu's-Se'âdât Mubârek b. Muhammed el-Cezerî Mecdüddîn. *en-Nihâye fi garîbi'l-hadîs*. thk. Tâhir Ahmed ez-Zâvî, Mahmud Muhammed et-Tanâhî. 5 Cilt. Beyrut: el-Mektebetü'l-İlmiyye, 1. Basım, 1399.

İmam Mâlik, Ebû ʿAbdullâh Mâlik b. Enes b. Mâlik b. Ebî 'Âmir el-Asbahî. *el-Muvattâ'*. thk. Muhammed Mustafâ el-'Aʿzamî. 8 Cilt. Abu Dabi: Muessesetu Zâyid b Sultân, 1425/2004.

İsfahânî, Ebü'l-Ferec Alî b. el-Hüseyn b. Muhammed b. Ahmed el-Kureşî. *el-Eğânî*. 25 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-'Ilmiyye, 1. Basım, 1407.

İsfahânî, Ebü'l-Kâsım Hüseyin b. Muhammed b. el-Mufaddal er-Râgıb. *el-Müfredât fi garîbi'l-Kur'ân*. thk. Ebü'l-Kâsım Hüseyin b. Muhammed Safvan Adnân ed-Dâvûdî. Beyrut: Dârü'l-Kalem, 1. Basım, 1412.

İyibilgin, Orhan. "Naslar Çerçevesinde Tesettür ve Sorumluluk". *Din, Gelenek ve Ahlak Bağlamında Mahremiyet Algıları Sempozyumu*. ed. Yavuz Ünal vd. 2/331-340. Samsun: Ordu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2016. http://ktp2.isam.org.tr/detayilhmklzt.php?navdil=tr&midno=102941250&Dergivalkod=0921

Kallek, Cengiz. "İsraf". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 23/178-180. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

Kamacı, Fatımatüz Zehra. "Helal Ürün Ekonomisine Katkı Sağlayan Yönleriyle Hz. Peygamber Dönemi Süslenme Uygulamaları". *II. Uluslararası Helal Ürün Ekonomisi Sempozyumu (Giyim-Kuşam)*. ed. Ahmet Bostancı - Ahmet Numan Ünver. 1/669. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Yayınları, 2016.

Kamacı, Fatımatüz Zehra. *Hz. Peygamber Devrinde Kadınların Süslenmesi*. İstanbul: İnkılâb Yayınları, 3. Basım, 2019.

Kamacı, Fatımatüz Zehra. *Hz. Peygamber'in Günlük Hayatı-1 Mescid-i Nebevî*. İstanbul: İnkılâb Yayınları, 2. Basım, 2017.

Kamacı, Fatımatüz Zehra. *Hz. Peygamber'in Günlük Hayatı-2 (Hâne-i Saâdet)*. İstanbul: İnkılâb Yayınları, 2016.

Kandemir, M. Yaşar. "Safvân b. Muattal". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 35/485-486. İstanbul: TDV Yayınları, 2008.

Kara, Mustafa. "Kur'ân-Kerîm'in Tesettüre Bakışı". *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 10/23 (2019), 684-717.

Kara, Seyfullah. "İfk Hadisesi'nde Hz. Aişe". *Mü'minlerin Annesi Hz. Âişe*. ed. Ali Aksu. 33-42. Sivas: Sivas Belediyesi, 2017.

Karabacak, Mustafa. *Hanımlardan Hz. Peygamber'e Sorular*. İstanbul: Özgü Yayınları, 1. Basım, 2015.

Karabacak, Mustafa. "Hz. Peygamber'in Mescitlere Giden/Gidecek Kadınlara Tavsiyeleri ve Mescid-i Nebevî'de Onlar İçin Yaptığı Düzenlemeler". *Uluslararası Cami Sempozyumu (Sosyo-Kültürel Açıdan)*. ed. Fikret Karaman vd. 1/135-153. Ankara: İnönü Üniversitesi Yayınevi, 2018.

Karadâvî, Yûsuf. *Fetava Muasıra*. 2 Cilt. Kahire: Daru'l-vefa, 2. Basım, 1993.

Karaman, Hayreddin. *Günlük Hayatımızda Helâller ve Haramlar*. İstanbul: İz Yayıncılık, 24. Basım, 2007.

Karaman, Hayreddin. "Kadının Şahitliği, Örtünmesi ve Kamu Görevi". *İslâmî Araştırmalar* 5/4 (1991), 284-291. http://ktp2.isam.org.tr/detayilhmklzt.php?navdil=tr&midno=17943750&tarama=kad%C4%B1n%C4%B1n+%C5%9Fahitli%C4%9Fi

Karataş, Fatih. "İslam Hukukunda İddet". *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 4/8 (2013), 161-190.

Kaşıkçı, Osman. "Radâ'". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 34/384-386. İstanbul: TDV Yayınları, 2007.

Kaya, Mehmet. *Tesettür ile İlgili Hadislerin Değerlendirilmesi*. Karabük: Karabük Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.

Kirmânî, Ebû 'Abdillâh Şemsüddîn Muhammed b. Yûsuf b. 'Alî. *el-Kevâkibu'd-Derârî fî Şerhi Sahîhi'l-Buhârî*. nşr. ʿAlî b. Daḫîlullâh b. ʿUceyyân el-ʿAvfî. 25 Cilt. Beyrut: Dâru İhyâi't-Turâsi'l-'Arabî, 2. Basım, 1981.

Komisyon. *Hadislerle İslâm*. 7 Cilt. İstanbul: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 4. Basım, 2020.

Köksal, M. Âsım. *İslâm Tarihi*. 12 Cilt. İstanbul: İrfan Yayıncılık, 1966.

Köktaş, Yavuz. *Kadınla İlgili Hadisler*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2016.

Köse, Feyza Betül. *Cariye*. İstanbul: Endülüs Yayınları, 2018.

Köse, Feyza Betül. *Medine'de Sosyal Hayat -Dört Halife Dönemi-*. İstanbul: Mana Yayınları, 2. Basım, 2016.

Köse, Feyza Betül. "Sünnî Siyaset Düşüncesinde Kadın". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 5/13-35. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

Kösetürk, Canan. "Kur'an-ı Kerim'deki Hz. Peygamber'e ve Eşlerine Ait Hükümlerin Tarihsellik Açısından Değerlendirilmesi". *İslâm Bilimleri Araştırmaları Dergisi* 4 (2017), 32-66.

Kubbealtı Lugati. "Cilbâb". Erişim 10 Nisan 2022. http://www.lugatim.com/s/cilbab

Kubbealtı Lugati. "Çar". Erişim 18 Ocak 2022. http://lugatim.com/s/%C3%A7ar

Kubbealtı Lugati. "İstebrak". Erişim 17 Eylül 2023. http://www.lugatim.com/s/%C4%B0STEBRAK

Kubbealtı Lugati. "Sevb". Erişim 10 Nisan 2022. http://lugatim.com/s/elbise

Kubbealtı Lugati. "Üstlük". Erişim 06 Mayıs 2024. http://lugatim.com/s/%C3%9Cstl%C3%BCk

Kurtubî, Ebû 'Abdillâh Muhammed b. Ahmed el-Ensârî. *el-Câmiʿ li-ahkâmi'l-Kurʾân*. thk. Ahmed el-Berdûnî, İbrahim Atfîş. 10 Cilt. Kahire: Dârü'l-Kütübi'l-Mısriyye, 2. Basım, 1964.

Mahallî es-Suyûtî, Celâluddîn Muhammed b. Ahmed el-Mahallî Celâluddîn ʿAbdurrahman b. Ebîbekr es-Suyûtî. *Tefsîru'l-Celâleyn*. Kahire: Daru'l-Hadis, ts.

Martı, Huriye. *Hadislerle Kadın*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 4. Basım, 2021.

Martı, Huriye. *Hakları ve Saygınlığıyla İslâm'da Kadın*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 9. Basım, 2022.

Mazlum, Özge. "Rengin Kültürel Çağrışımları". *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 31 (2011), 125-138.

Meriç, Ümit. "Sosyolojik Açıdan Kılık-Kıyafet ve İslâm'da Örtünme". *İslâm'da Kılık-Kıyafet ve Örtünme*. ed. İsmail Kurt. İstanbul: İslâmi İlimler Araştırma Vakfı Yayınları, 1991.

Mevdûdî, Ebü'l-A'lâ. *Hicab*. çev. Ali Genceli. İstanbul: Hilâl Yayınları, 7. Basım, 2003.

Mevdûdî, Ebü'l-A'lâ. *Tefhîmü'l-Kurʾân Kur'ân'ın Anlamı ve Tefsiri*. çev. Muhammed Han Kayani vd. 7 Cilt. İstanbul: İnsan Yayınları, 2005.

Mizzî, Ebü'l-Haccâc Cemâlüddîn Yûsuf b. Abdirrahmân b. Yûsuf. *Tehzîbü'l-Kemâl fî esmâi'r-ricâl*. thk. Beşşâr 'Avvâd Ma'ruf. 35 Cilt. Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 1. Basım, 1980.

Mizzî, Ebü'l-Haccâc Cemâlüddîn Yûsuf b. Abdirrahmân b. Yûsuf. *Tuhfetü'l-eşrâf bi-ma'rifeti'l-etrâf*. thk. Abdüssamed Şerefeddîn. 14 Cilt. Bombay: Mektebü'l-İslamiyye, 1. Basım, 1983.

Mukâtil b. Suleymân, Ebû'l-Hasen Mukâtil b. Suleymân el-Belhî. *Tefsîru Mukâtil b. Suleymân*. thk. ʿAbdullâh Mahmûd Şehâte. 5 Cilt. Beyrut: y.y., 1423/2002.

Mübârekpûrî, Ebü'l-'Alâ Muhammed Abdurrahman b. Abdürrahim. *Tuhfetü'l-ahvezî bi şerhi Câmiu't-Tirmizî*. 10 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1. Basım, 1353.

Müslim, Ebu'l-Huseyn Müslim b. el-Haccâc b. Müslim el-Kuşeyrî. *el-Müsnedü's-sahîhu'l-muhtasar mine's-sünen bi nakli'l-adli ani'l-adl an Rasûlillâh sallallâhü ʿaleyhi ve sellem*. thk. Muhammed Fuad Abdülbâkî. 5 Cilt. Beyrut: Dâru İhyâi't-Turâsi'l-Arabî, ts.

Mütercim, Âsım Efendi. *el-Okyânûsu'l-Basît fî Tercemeti'l-Kâmûsi'l-Muhît Kâmûsu'l-Muhît Tercümesi*. çev. Mustafa Koç - Eyyüp Tanrıverdi. 6 Cilt. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, 1. Basım, 2013.

Naim, Ahmed - Miras, Kâmil. *Sahîh-i Buhârî Muhtasarı Tecrîd-i Sarîh Tercümesi ve Şerhî*. 8 Cilt. İstanbul: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1. Basım, 2019.

Nesâî, Ebû 'Abdirrahmân Ahmed b. Şu'ayb b. 'Alî. *el-Müctebâ mine's-süneni 'an Rasûlillah*. Riyad: Dâru's-Selâm, 1. Basım, 1419.

Nesâî, Ebû 'Abdirraḥmân Aḥmed b. Şu'ayb b. 'Alî. *Hadislerle Kadın-İşretü'n-Nisâ-*. çev. Hanifi Akın - F. Havva Özbey. 2 Cilt. İstanbul: Tahlil Yayınları, 4. Basım, 2020.

Nevevî, Ebû Zekeriyyâ Yahyâ b. Şeref b. Mürî. *el-Minhâc fî şerhi Sahîhi Müslim b. Haccâc*. 9 Cilt. Beyrut: Dâru İhyâi't-Turâsi'l-Arabî, 2. Basım, 1392.

Okcu, Abdülmecit. "Kur'an'da Renkler". *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 28 (2007), 127-163.

Öğüt, Salim. "İstihâze". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 23/334-335. İstanbul: TDV Yayınları, 2001.

Öğüt, Salim. "Mahrem". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 27/388-389. Ankara: TDV Yayınları, 2003.

Öğüt, Salim. "Sihâk". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 37/169. İstanbul: TDV Yayınları, 2009.

Öğüt, Salim. "Tahâret". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 39/382-385. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

Özdemir, Esra. "İslam'da Süt Akrabalığı ile İlgili Rivayetlerin Değerlendirilmesi". *İlahiyat Dergisi* 1/2 (Haziran 2019).

Özdemir, Öznur. "Hz. Peygamber Sonrası Arap Toplumunda Müslüman Kadın". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 1/65-86. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

Parlıyan, Abdullah. *Sünen-i Tirmizî Tercemesi*. 3 Cilt. Konya: Konya Kitapçılık, 2004.

Peköz, Emine. "Hz. Peygamber Döneminde Müslüman Kadın". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 1/39-63. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

Râzî, Ebû Abdillâh (Ebü'l-Fadl) Fahrüddîn Muhammed b. Ömer b. Hüseyn et-Taberistânî. *Mefâtîhu'l-Gayb*. 32 Cilt. Beyrut: Dâru İhyâi't-Turâsi'l-Arabî, 3. Basım, 1420.

Sabuncu, Ömer. "Hz. Peygamber'in Hanımı Hz. Safiyye'nin Hayatı ve Kişiliği". *İSTEM: İslâm, San'at, Tarih, Edebiyat Mûsikîsi Dergisi* 14/28 (2016), 307-330.

Sâbûnî, Muhammed Ali. *Revâiʿu'l-beyân Tefsîru Âyati'l-ahkâm min el-Kurân*. 2 Cilt. İstanbul: Dersaâdet Basım ve Dağıtım, 2. Basım, ts.

Sâbûnî, Muhammed Ali. *Safvetü't Tefasir*. 3 Cilt. Kahire: Dârü'l-Sâbûnî, 1. Basım, 1997.

Savaş, Rıza. *Hz. Muhammed Devrinde Kadın*. İstanbul: Ravza, 1991.

Savaş, Rıza. *İslâm'ın İlk Asrında Kadın*. İstanbul: Siyer Yayınları, 2. Basım, 2019.

Savaş, Rıza. "Târihi Seyri İçinde Kadının Sosyal ve Siyasî Konumu". *İslâm'ın Işığında Kadın*. 129-138. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 1998.

Saylan, İbrahim. "İpek ve Altının Erkeklere Haram Olmasının Vurûd Ortamı Açısından Değerlendirilmesi". *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 24/2 (Ekim 2019), 81-98. http://ktp2.isam.org.tr/detayilhmklzt.php?navdil=tr&midno=141391875&YazarAdiAra=ibrahim+Saylan

Sehârenpûrî, Halîl Ahmed. *Bezlü'l-mechûd fî halli Ebî Dâvûd*. thk. Kandehlevî M. Zekeriyyâ Yahyâ. 20 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1. Basım, ts.

Serahsî, Muhammed b. Ahmed b. Ebî Sehl Şemsü'l-ʾEimme. *el-Mebsût*. nşr. Ḫalîl Muḥyiddîn el-Meyyis. 30 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Ma'rife, 2. Basım, 1993.

Seyrûn, Abdulâzîz. *Muttefekun Aleyh Hadîsler-Buhârî ve Müslim'in İttifak Ettiği Hadisler*. çev. Hanifi Akın. 3 Cilt. İstanbul: Çelik Yayınevi, 2014.

Sindî, Muhammed b. Abdülhâdî. *Hâşiyetu's-Sindî ʿalâ Suneni'n-Nesâʾî (Süyûtî'nin Zehru'r-rubâ ale'l-Müctebâ şerhiyle birlikte basılmıştır)*. 8 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Ma'rife, ts.

Sofuoğlu, Mehmed. *Sahîh-i Buhârî ve Tercemesi*. 17 Cilt. İstanbul: Ötüken Neşriyat, 1987.

Şahin, Nurten Zeliha. "Mahremiyet Alanı Olarak İnsan Bedeni". *Din, Gelenek ve Ahlak Bağlamında Mahremiyet Algıları Sempozyumu*. ed. Yavuz Ünal vd. 1/157-173. Samsun: Ordu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 2016. http://ktp2.isam.org.tr/detayilhmklzt.php?navdil=tr&midno=102866250&tarama=zeliha+%C5%9Fahin

Şahin Utku, Nihal. "İslâm Öncesi Arap Toplumunda Kadın". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 1/13-38. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

Şener, Mehmet. "Avret". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 4/125-126. İstanbul: TDV Yayınları, 1991.

Şevkânî, Ebû 'Abdillâh Muhammed b. 'Alî b. Muhammed es-San'ânî. *Neylü'l-evtâr şerhu Münteka'l-ahbâr*. thk. 'Isâmuddîn es-Sabâbitî. 8 Cilt. Mısır: Dârü'l-Hadîs, 1. Basım, 1993.

Şık, Ömer. *Hadislerde Giyim Kuşamla İlgili Temel İlkeler ve Uyarılar*. Malatya: İnönü Üniversite, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2020.

Taberî, Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr b. Yezîd el-Âmulî el-Bağdâdî. *Câmiu'l-beyân an te'vîli âyi'l-Kur'an*. thk. Abdullah b. Abdülmuhsin et-Türkî. 26 Cilt. Hicr: Dârü'l-Hicr, 1. Basım, 2001.

Tahâvî, Ebû Ca'fer Ahmed b. Muhammed b. Selâme b. Abdülmelik b. Seleme el-Ezdî el-Mısrî. *Şerhu meâni'l-âsâr*. thk. Muhammed Zührî en-Neccâr, Muhammed Seyyid Câd el-Hakk. 5 Cilt. Beyrut: Âlemü'l-Kütüb, 1. Basım, 1994.

Tahâvî, Ebû Ca'fer Ahmed b. Muhammed b. Selâme b. Abdülmelik b. Seleme el-Ezdî el-Mısrî. *Şerhu müşkili'l-âsâr*. thk. Şuayb el-Arnavut. 16 Cilt. Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 1. Basım, 1415.

Tekin, Cemile. "Balkanlarda Müslüman Kadın". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 2/151-175. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

Tezcan, Hülya. "Ferace". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 12/349-350. İstanbul: TDV Yayınları, 1995.

Tirmizî, Ebû 'Îsâ Muhammed b. 'Îsâ b. Sevre es-Sülemî. *el-Câmi'u'l-muhtasar mine's-sünen an Rasûlillâh ve ma'rifetu's-sahîh ve'l-ma'lûl ve mâ 'aleyhi'l-'amel*. Riyad: Dârü's-Selâm, 1. Basım, 1419.

Tokpınar, Mirza. "'Men teşebbehe bi-kavmin fe-hüve minhum' Hadisi Üzerine Bir İnceleme". *Hadis Tetkikleri Dergisi* 3/2 (2005), 85-109. http://ktp2.isam.org.tr/detayilhmklzt.php?navdil=tr&midno=28222500&YazarAdiAra=mirza+tokp%C4%B1nar

Topaloğlu, Bekir. "İslâm İtikadı Açısından Kıyafet ve Örtünme". *İslam'da Kılık-Kıyafet ve Örtünme (İlmî Toplantı)*. ed. İsmail Kurt. 13-28. İstanbul: İslâmî İlimler Araştırma Vakfı Yayınları, 1991.

Topaloğlu, Bekir. *İslâm'da Kadın*. İstanbul: Nesil Yayınları, 1995.

Uçar, İlyas. *Hz. Muhammed Zamanında Medine'de Gündelik Hayat -Mekânın Üretimi-*. Ankara: Fecr Yayınları, 1. Basım, 2019.

Uludağ, Süleyman. "Abâ". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 1/4-5. İstanbul: TDV Yayınları, 1988.

Uludağ, Süleyman. "Ağıt". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 1/470-472. İstanbul: TDV Yayınları, 1988.

Uraler, Aynur. "Safiyye". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 35/474-475. İstanbul: TDV Yayınları, 2008.

Uysal, Asım - Uysal, Mürşide. *İzâhlı Kadın İlmihali Ansiklopedisi*. Konya: Uysal Kitabevi, 1986.

Uysal, Muhittin. "Giyim-Kuşamla İlgili Hadislerin Değeri ve Yorumu Üzerine Düşünceler". *Mehir Aile Dergisi* 1 (2001), 71-79.

Uysal, Muhittin. *Kitabu'l-Libas ve Hadis Literatüründeki Yeri*. Konya: Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1992.

Uysal, Muhittin. *Peygamber Günlerinde Giyim Kuşam ve Süslenme*. Konya: Yediveren Yayınevi, 1. Basım, 2004.

Ünal, İsmail Hakkı. "Hadislere Göre Kadının Örtünmesi". *İslâmiyât Dergisi* 4/2 (2001), 53-68.

Vurgun, Nagehan. "Orta Asya'da Müslüman Kadın". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 2/109-126. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

Yahyâ b. Maʿîn, Ebû Zekeriyyâ Yahyâ b. Maʿîn el-Bağdâdî. *Târîhu İbn Maʿîn - Rivâyetu'd-Dûrî*. nşr. el-ʿAbbâs b. Muḥammed ed-Dûrî. 2 Cilt. Kahire: Dâru'l-Fârûḳ, 2013.

Yalçın, İsmail. "İslam Hukukunda Karşı Cinse Benzeme Yasağının Kılık Kıyafetle İlgili Sınırları". *Uluslararası Kültürel ve Sosyal Araştırmalar Dergisi* 2/1 (2016), 371-377. https://dergipark.org.tr/tr/pub/intjcss/issue/25850/272523

Yaman, Ahmet. *İslam Aile Hukuku*. Konya: Post Ajans, 1998.

Yardım, Ali. "Esmâ bint Ebû Bekir es-Sıddîk". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 11/402-404. İstanbul: TDV Yayınları, 1995.

Yaşaroğlu, M. Kâmil. "Lânet". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 27/101-102. Ankara: TDV Yayınları, 2003.

Yaşaroğlu, M. Kâmil. "Livâta". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 27/198-200. Ankara: TDV Yayınları, 2003.

Yaşaroğlu, M. Kâmil. "Namaz". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 32/350-357. İstanbul: TDV Yayınları, 2006.

Yavuz, Yunus Vehbi. "İpek (Fıkıh)". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 22/365-366. Ankara: TDV Yayınları, 2020.

Yazıcı, Elif. "Tefsir ve Kadın". *Müslüman Kadının Tarihi*. ed. Feyza Betül Köse. 4/55-74. İstanbul: Ensar Yayınları, 2021.

Yazır, M. Hamdi. *Hak Dini Kur'ân Dili Tefsiri*. çev. Lütfullah Cebeci vd. 10 Cilt. Ankara: Akçay Yayınları, 1. Basım, 2006.

Yeniel, Necati - Kayapınar, Hüseyin. *Sünen-i Ebû Dâvûd Terceme ve Şerhi*. 16 Cilt. İstanbul: Şamil Yayınevi, 1987.

Yeşil, Mahmut. "Kadınların Cemaate İştiraki ile İlgili Hadisler Üzerine Bir İnceleme". *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 17 (2004), 47-62. http://ktp2.isam.org.tr/detayilhmklzt.php?navdil=tr&midno=31246875&YazarAdiAra=mahmut+ye%C5%9Fil

Yıldırım, Celâl. *Kaynaklarıyla Ahkâm Hadisleri*. 6 Cilt. Konya: Uysal Kitabevi, 1986.

Yıldız, İsmail. *İslâm'da Giyim ve Tesettür*. İstanbul: Çıra Yayınları, 1. Basım, 2009.

Yılmaz, Hayati. "Reyhâne bint Şem'ûn". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 35/41-42. İstanbul: TDV Yayınları, 2008.

Yiğit, Sema. "İbadet ve Kadın -Varoluşun Anlamını İdrak-". *İslam Penceresinden Kadın*. ed. Ülfet Görgülü. 33-52. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 4. Basım, 2022.

Yüksel Uysal, Şule. "Giyim Kuşamda Gayr-i Müslimlere Benzemenin Günümüz Şartlarında Değerlendirilmesi 'Men Teşebbehe' Hadisi Bağlamında Bir Analiz". *II. Uluslararası Helal Ürün Ekonomisi Sempozyumu (Giyim-Kuşam)*. ed. Ahmet Bostancı - Ahmet Numan Ünver. 1/235-260. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Yayınları, 2016.

Zehebî, Ebû Abdillâh Şemsüddîn Muhammed b. Ahmed b. Osmân et-Türkmânî el-Fârikî ed-Dımaşkî. *Mîzânü'l-İ'tidâl fî nakdi'r-ricâl veylühü Zeylü Mîzân'il-İ'tidâl*. thk. Ali Muhammed el-Bicâvî. 4 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Ma'rife, 1. Basım, 1963.

Zemahşerî, Ebü'l-Kāsım Mahmûd b. Ömer b. Muhammed el-Hârizmî. *el-Keşşâf ʿan hakâʾıkı gavâmizi't-tenzîl ve ʿuyûni'l-ekâvîl fî vücûhi't-teʾvîl*. 4 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Kitâbi'l-Arabî, 1. Basım, 1407.

"Mehmet Görmez-İslâm'da Örtünmenin Felsefesi ve Yeniden Temellendirilmesi (English Subtitles)". haz. İslâm Düşünce Enstitüsü [İDE]. *YouTube*. Yayın Tarihi 10 Eylül 2022. https://www.youtube.com/watch?v=KgZrWrwVT_Y

Tarih Okumadan Tarih Yazamazsın

Sohbet Tadında Tarih

Saltuk Buğra Bıçak

Kitaparası Yayınları ®

Genel Yayın Yönetmeni
Ramazan Arlı

Nisan 2025
ISBN: 978-625-7788-66-3
Yayıncı Sertifika No: 52493

Kütüphane Bilgi Kartı Cataloging in Publication Data (CIP)
BIÇAK, Saltuk Buğra
Tarih Okumadan Tarih Yazamazsın
Sohbet Tadında Tarih

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

Kitaparası Yayınları
Siyavuşpaşa Mah. Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/İstanbul
Tel: (0212) 514 82 93

www.kitaparasi.com

KAYNAKÇA

Âbide Şahsiyetleri ve Müesseseleriyle Osmanlı, Osman Nûri Topbaş, Erkam Yayınları, 2017

Biz Osmanlıyız, Yavuz Bahadıroğlu, Nesil Yayınları, 2017

Dünden Bugüne Edep Geleneğimiz, Haluk Sena Arı – Kadriye Bayraktar, Eşik Yayınları, 2011

https://diyanet.gov.tr

Kaos, Mustafa Güldağı, Lopus Yayınevi, 2020

Kayıtdışı Tarihimiz, Yavuz Bahadıroğlu, Nesil Yayınları

Konuşan Tarih 2, Davut Bayraklı, Mostar, 2017

Kuşatma, Mustafa Güldağı, Lopus Yayınevi, 2020

Muhteşem Hanedan Osmanlı, Yavuz Bahadıroğlu, Ensar Neşriyat, 2018

Muhteşem Osmanlılar, Yusuf Asal, U.böceği Yayınları, 2019

Öğrenciler İçin Osmanlı Tarihi, Mehmet Akbulut, AZ Kitap, 2019

Resimli Osmanlı Tarihi, Yavuz Bahadıroğlu, Nesil Yayınları, 2017

Semerkand'dan Mostar'a Alperenler, Mümin Munis, Mostar Yayınları, 2017

Şu Müslüman Çılgın Türkler, Ahmet Zeki Sarıhan, A Yayıncılık, 2006

Tarih Aynasında Osmanlı, Muzaffer Taşyürek, Eşik Yayınları, 2013

Tarihten Sayfalar, Muzaffer Taşyürek, Eşik Yayınları, 2009

Türkler, Prof. Dr. Cemal Anadol, Bilge Karınca, 2006 (Bu kaynakta İmam-ı Azam ile ilgili geçen bazı görüşlere katılmadığımızı, onun ehl-i sünnet olduğunu belirtmek isteriz.)

Zirvedeki Osmanlı, Mehmet Fatişoğlu, Mostar, 2017

Cevherî'nin *es-Sıhâh*'ında Kıraat Farklılıkları

Âyetlerde Kelime-Anlam İlişkisi Bağlamında Bir İnceleme

Doç. Dr. Ali Bulut

Kitaparası Yayınları ®

Genel Yayın Yönetmeni
Ramazan Arlı

Nisan 2025
ISBN: 978-625-7788-70-0
Yayıncı Sertifika No: 52493

Kütüphane Bilgi Kartı Cataloging in Publication Data (CIP)
BULUT, Ali
Cevherî'nin es-Sıhâh'ında Kıraat Farklılıkları
Âyetlerde Kelime-Anlam İlişkisi Bağlamında Bir İnceleme

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

Kitaparası Yayınları
Siyavuşpaşa Mah. Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/İstanbul
Tel: (0212) 514 82 93

www.kitaparasi.com

KAYNAKÇA

'Abdurrâzik b. Hamûde, el-Kâdûsî, *Eseru'l-Kırââti'l-Kur'âniyye fi's-Sınâ'ati'l-Mu'cemiyye Tâcu'l-'Arûs Nemûzecen*, Risâle Doktora, nşr. Câmi'atu Hulvân, 1431/2010.

Abay, Muhammed - Sülün, Murat, "Kırâat Bibliyografyası", *Kur'ân ve Tefsir Araştırmaları-IV (Kırâat İlmi ve Problemleri)*, (Tartışmalı İlmî Toplantı, İstanbul, 2001), 2002, ss. 477-540.

el-Ahfeş, Ebu'l-Hasen, *Me'âni'l-Kur'ân li'l-Ahfeş*, thk. Hudâ Mahmûd Karâ'ah, Mektebetu'l-Hancî, 1. Basım, Kahire, 1411/1990.

Akaslan, Yaşar, *Kıraat İlminin Temel Kaynakları*, İFAV, İstanbul, 2021.

Akbaba, Ahmet, Arif, "Kıraat İlmine Katkıları Bağlamında Temîm Kabilesine Mensup Kıraat Âlimleri", *Tefsir Araştırmaları Dergisi*, 2024, cilt: 8, sayı: 2, ss. 680-713.

el-Alûsî, Şihâbuddîn, Mahmûd b. 'Abdillâh, *Rûhu'l-Meânî fi Tefsîri'l-Kur'âni'l-Azîm ve's-Seb'i'l-Mesânî*, thk. 'Alî 'Abdulbârî 'Atiyye, Dâru'l-Kutubi'l-Ilmiyye, 1. Basım, Beyrut, 1415.

'Attâr, Ahmed 'Abdulğafûr, *Mukaddimetu's-Sıhâh*, Dâru'l-'Ilm li'l-Melâyîn, 4. Basım, Beyrut, 1990.

Akkuş, Murat, "Kıraatlerin Tefsire Etkisi (İbn Âşûr Örneği)", *Mütefekkir Aksaray Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi*, 2015, cilt: II, sayı: 3, ss. 151-176.

Altuntaş, Halil - Şahin, Muzaffer, *Kur'an-ı Kerim Meâli*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 15. Basım, Ankara, 2008.

Bağdatlı İsmail Paşa, *Hediyyetu'l-Ârifîn Esmâu'l-Muellifîn ve Âsâru'l-Musannifîn*, (İstinsah ve Tashih: Kilisli Rifat Bilge, İbnülemin Mahmud Kemal İnal), Milli Eğitim Basımevi, İstanbul, 1951.

el-Bâkıllânî, Kâdî Ebû Bekr, *el-İntisâr li'l-Kur'ân*, thk. M. Isâm Kudât, Dâru'l-Feth-Dâru İbn Hazm, 1. Basım, Amman-Beyrut, 1422/2001.

Birışık, Abdülhamit, "Kıraat", *DİA*, Ankara, 2022, XXV, 425-432.

Bulut, Ali, *Ebû 'Ubeyd Kâsım b. Sellâm'ın Kitâbu Fezâili'l-Kur'ân'ı -Bir Kavram ve Eser İncelemesi-*, Fecr Yayınları, 2. Baskı, Ankara, 2019.

el-Cevherî, İsmâil b. Hammâd, *es-Sıhâh Tâcu'l-Luğa ve Sıhâhu'l-'Arabiyye*, thk. Ahmed 'Abdulğafûr 'Attâr, Dâru'l-'Ilm li'l-Melâyîn, Beyrut, 1990.

Cennet, Mehmet Zülfi – Bedeva, Abdullah, "Kıraat Farklılıklarının Dilbilimsel İmkân Zeminine Dair Bir İnceleme" *EKEV Akademi Dergisi*, 2021, cilt: XXV, sayı: 87, ss. 363-386.

Çetin, Abdurrahman, "Kıraat ve Tecvid İlimleri Bibliyografyası", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 1987, cilt: II, sayı: 2, ss. 309-317.

---------, *Kıraatların Tefsire Etkisi*, Ensar Neşriyat İstanbul, 2012.

Dağ, Mehmet, *Geleneksel Kıraat Algısına Eleştirel Bir Yaklaşım*, İSAM Yayınları, İstanbul, 2011.

Dağ, Ahmet, "Arap Dili ve Lehçelerinin Yedi Harf ve Mütevatir Kıraâtler ile Olan İlişkisi", *Genç Mütefekkirler Dergisi*, 2023, cilt: IV, sayı: 2, ss. 598-613.

ed-Dânî, Ebû 'Amr, *et-Teysîr fi'l-Kırâati'-Seb'*, (thk. Otto Pretzl), Dâru'l-Kitâbi'l-'Arabî, 2. Basım, Beyrut, 1404/1984.

---------, *Câmi'u'l-Beyân fi'l-Kırââti's-Seb'*, Câmi'atu'ş-Şârika, 1. Basım, el-İmârât, 1428/2007.

Demircigil, Bayram, "Âlûsî'nin Rûhu'l-Meânî Adlı Tefsirinde Hasan-ı Basrî Kıraatine Yaklaşımı", *Usûl: İslam Araştırmaları*, 2015, sayı: 24, ss. 33-70.

ed-Dimyâtî, Ahmed b. Muhammed, *İthâfu Fudâlâi'l-Beşer fi'l-Kırââti'l-Erbe'ati'l-'Aşer*, thk. Enes Mihret, 3. Basım, Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, Beyrut, 1427/2006.

Durmuş, İsmail, "Arap Dili Lehçeleri Açısından Kıraatler", *Kur'an ve Tefsir Araştırmaları: Kıraat İlmi ve Problemleri-IV*, 2002, ss. 437-450.

Ebû 'Alî el-Fârisî, *el-Hucce li'l-Kurrâ'i's-Sebı'*, thk. Bedruddîn Kahvecî, Beşîr Cuveycânî, Dâru'l-Me'mûn li't-Turâs, 2. Basım, Dımeşk-Beyrut, 1413/1993.

---------, *el-Hucce fî 'Ileli'l-Kırââti's-Sebı'*, thk. 'Âdil Ahmed 'Abdulmevcûd, 'Alî Muhammed Mu'avvad, Dâru'l-Kutubi'l-'Ilmiyye, 1. Basım, Beyrut, 1428/2007.

Ebu'l-Ferac, el-Cevzî, Cemâluddîn, *Zâdu'l-Mesîr fî 'Ilmi't-Tefsîr*, thk. 'Abdurrezzâk el-Mehdî, Dâru'l-Kitâbi'l-'Arabî, 1. Basım, Beyrut, 1422.

Ebû Hayyân, Muhammed b. Yûsuf, *el-Bahru'l-Muhît*, thk. M. Sıdkî Cemîl, Dâru'l-Fikr, Beyrut, 1420.

Ebû Hilâl el-Askerî, Hasen b. ‘Abdillâh, *el-Vucûh ve’n-Nezâir*, Mektebetu’s-Sekâfeti’d-Dîniyye, 1. Basım, Kahire, 1428/2007.

Ebû ‘Ubeyd el-Kâsım b. Sellâm, *Fezâilu’l-Kur’ân*, thk Mervân el-‘Atiyye vdğr., Dâru İbn Kesîr, Dımaşk-Beyrut, ts.

ekitap.yek.gov.tr/urun/vankulu-lugati--takim-2-cilt-_587.aspx (erişim Tarihi: 14/02/2025).

el-Ezherî, Ebû Mansûr, Muhammed b. Ahmed, *Me‘âni’l-Kırâât*, nşr. Merkezu’l-Buhûs fî Kulliyyeti’l-Âdâb, Câmi‘atu’l-Melik Su‘ûd, el-Memleketu’l-‘Arabiyyetu’s-Su‘ûdiyye, 1. Basım, 1412/1992.

---------, *Tehzîbu’l-Luğa*, thk. Muhammed ‘Ivaz Mur‘ib, Dâru İhyâi’t-Turâsi’l-‘Arabi, 1. Basım, Beyrut, 2001.

el-Ferâhîdî, Halîl b. Ahmed, *Kitâbu’l-‘Ayn*, thk. Mehdî el-Mahzûmî-İbrâhîm es-Samrâî, Muessesetu’l-Âlemi li’l-Matbûât, Beyrut, 1408/1988.

el-Ferrâ, Ebû Zekeriyyâ Yahyâ b. Ziyâd, *Me‘âni’l-Kur’ân*, thk. Ahmed Yûsuf en-Necâtî vdğr., Dâru’l-Mısrıyye, 1. Basım, Mısır, ts.

Fırat, Yavuz, *Tecvîd ve Kıraat İlmi Terimleri Sözlüğü*, Çelik Yayınevi, İstanbul, 2108.

el-Fîrûzâbâdî, Mecduddîn, Muhammed, *Besâir Zevi’t-Temyîz fî Letâifi’l-Kitâbi’l-Azîz*, thk. Muhammed ‘Alî en-Neccâr, nşr. el-Meclisu’l-‘A’lâ li’ş-Şuûni’l-İslâmiyye-Lecnetu İhyâi’t-Turâsi’l-İslâmî, Kahire, 1416/1996.

---------, *el-Kâmûsu’l-Muhît*, Muessesetu’r-Risâle, 8. Basım, Beyrut, 1426/2005.

Gezgin, Ali Galip, “Kur’ân’ın Doğru Çevirisinde Tarihsel-Etimolojik Sözlüklerin Önemi” *Tabula-Rasa, Felsefe-Teoloji Dergisi*, sayı: 8, 2003, ss. 249-266.

---------, *Tefsîrde Semantik Metod*, Rağbet Yayınları, 2. Basım, İstanbul, 2015.

el-Huzelî, el-Yeşkurî, Ebu’l-Kâsım, Yûsuf b. ‘Alî, *el-Kâmil fi’l-Kırââti ve’l-Erbe‘îni’z-Zâideti ‘aleyhâ*, thk. Cemâl b. Seyyid, Muessesetu Semâ, 1. Basım, 1428/2007.

İbn ‘Atiyye, Ebû Muhammed, ‘Abdulhakk, *el-Muharraru’l-Vecîz fî Tefsîri’l-Kitâbi’l-Azîz*, thk. ‘Abdusselâm ‘Abduşşâfî Muhammed, Dâru’l-Kutubi’l-Ilmiyye, 1. Basım, Beyrut, 1422.

İbn Cinnî, Ebu’l-Feth, Osmân, el-Mevsılî, *el-Muhteseb fî Tebyîni Vucûhi Şevâzzi’l-Kırâât ve’l-Îzâhi ‘anhâ*, nşr. Vizâretu’l-Evkâf-el-Meclisu’l-A‘lâ li’ş-Şuûni’l-İslâmiyye, 1420/1999.

İbn Cuzeyy, el-Kelbî, *Kitâbu’t-Teshîl li ‘Ulûmi’t-Tenzîl*, thk. M. ‘Abdulmun‘ım Yûnusî-İbrahim Utve Avad, Dâru’l-Kutubi’l-Hadîsiyye, Kahire, 1973.

İbn Dureyd, Ebû Bekr, Muhammed, *Kitâbu Cemhereti’l-Luğa*, thk. Remzî Munîr Ba‘lebekî, Dâru’l-Ilm li’l-Melâyîn, 1. Basım, Beyrut, 1987.

İbn Ebî Dâvud, Ebû Bekr, *Kitâbu’l-Mesâhif*, thk. Muhammed b. ‘Abduh, el-Fârûku’l-Hadîse, 1. Basım, Kahire: 1423/2002.

İbn Fâris, Ebu’l-Huseyn, Ahmed, *Mu‘cemu Mekâyîsi’l-Luğa*, thk. ‘Abdusselâm Muhammed Hârûn, Dâru’l-Fikr, 1399/1979.

İbn Hâleveyh, Ebû ‘Abdillâh, el-Huseyn b. Ahmed, *Kitâbu İ‘râbi Selâsîne Sûreten mine’l-Kur’âni’l-Kerîm*, Matbaatu Dâru’l-Kutubi’l-Mısriyye, 1360/1941.

---------, *el-Hucce fi’l-Kırââti’s-Sebı‘*, thk. ‘Abdulâl Sâlim Mukerrem, Dâru’ş-Şurûk, 4. Basım, Beyrut, 1401.

İbn Kuteybe, ‘Abdullâh b. Muslim, *Te’vîlu Muşkili’l-Kur’ân*, thk. Ahmed Sakr, Dâru’l-Kutubi’l-Ilmiyye, 3. Basım, Beyrut, 1401/1981.

İbn Manzûr, Cemâluddîn, Muhammed, *Lisânu’l-‘Arab*, Dâru Sâdır, 3. Basım, Beyrut, 1414.

İbn Mihrân, Ebû Bekr, en-Nîsâbûrî, Ahmed b. el-Huseyn, *el-Mebsût fi’l-Kırââti’l-‘Aşr*, thk. Subey’ Hamze Hâkîmî, Mecma‘u’l-Luğati’l-‘Arabiyye, Dımeşk, 1981.

İbn Mucâhid, Ebû Bekr, Ahmed b. Mûsâ, *Kitâbu’s-Seb‘a fi’l-Kırâât*, thk. Şevkî Dayf, Dâru’l-Me‘ârif, 2. Basım, Mısır, 1400h.

İbn Sîde, Ebu’l-Huseyn, ‘Alî b. İsmâ‘îl, *el-Muhassas*, thk. Halîl İbrâhîm Cefâl, Dâru İhyâi’t-Turâsi’l-‘Arabî, 1. Basım, Beyrut, 1417/1996.

---------, *el-Muhkem ve’l-Muhîtu’l-A‘zam*, thk. ‘Abdulhamîd el-Hindâvî, Dâru’l-Kutubi’l-‘Ilmiyye, 1. Basım, Beyrut, 1421/2000.

İbn Zencele, Ebû Zur‘a ‘Abdurrahmân, *Huccetu’l-Kırâât*, thk. Sa‘îd el-Efğânî, Dâru’r-Risâle, ts.

İbnu'l-'Arabî, Ebû Bekr, Muhammed b. 'Abdillâh, *Ahkâmu'l-Kur'ân*, tlk. M. 'Abdulkâdir 'Atâ, Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 3. Basım, Beyrut, 1424/2003.

İbnu'l-Bâşiz, Ahmed b. 'Alî, *el-İknâ fi'l-Kırââti's-Seb'*, Dâru's-Sahâbeti li't-Turâs, yy., ts.

İbnu'l-Cezerî, Ebu'l-Hayr, Şemsuddîn, Muhammed, *en-Neşr fi'l-Kırââti'l-'Aşr*, thk. 'Alî Muhammed ed-Dabbâ', el-Matba'atu't-Ticâriyyetu'l-Kubrâ, Dâru'l-Kutubi'l-Ilmiyye, Beyrut, ts.

---------, *Metnu Tayyibeti'n-Neşr fi'l-Kırââti'l-'Aşr*, thk. Muhammed Temîm ez-Zu'bî, Dâru'l-Hudâ, 1. Basım, Cidde, 1414/1994.

---------, *Şerhu Tayyibeti'n-Neşr fi'l-Kırâât*, tlk. Enes Mihret, Dâru'l-Kutubi'l-'Ilmiyye 2. Basım, Beyrut, 1420/2000.

---------, *Tahbîru't-Teysîr fi'l-Kırââti'l-'Aşr*, thk. Ahmed Muhammed Muflih el-Kudât, Dâru'l-Furkân, Amman, 1421/2000.

İbnu'l-Enbârî, Ebu'l-Berekât, Kemâluddîn, *Nuzhetu'l-Elbâ' fi Tabakâti'l-Udebâ'*, thk. İbrâhîm es-Samerrâî, Mektebetu'l-Menâr, 3. Basım, Ürdün, 1405/1985.

Karaca, Abdullah, "Dilbilimsel Tefsirle İlgili Akademik Çalışmalara Bir Bakış", *Artuklu Akademi* 11/2 (Aralık 2024), ss. 293-317.

Karaçam, İsmail, *Kıraat İlminin Kur'ân Tefsirindeki Yeri ve Mütevatir Kıraatların Yorum Farklılıklarına Etkisi*, İFAV, 2. Basım, İstanbul, 2013.

Karagöz, Mustafa, *Dilbilimsel Tefsir ve Kur'an'ı Anlamaya Katkısı*, Ankara Okulu Yayınları, Ankara, 2010.

Karaman, Hayreddin, vdğr., *Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsir*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2014.

Kâtib Çelebî, *Keşfu'z-Zunûn an Esâmi'l-Kutub ve'l-Funûn*, Milli Eğitim Basımevi, 2. Basım, Ankara, 1971.

el-Kıftî, Cemâluddîn, Ebu'l-Hasen, 'Alî b. Yûsuf, *İnbâhu'r-Ruvât alâ Enbâhi'n-Nuhât*, thk. Muhammed Ebu'l-Fazl İbrâhîm, Dâru'l-Kutubi'l-Mısriyye, 3. Basım, Kahire, 1369/1950.

el-Kirmânî, Ebu'l-'Alâ', Muhammed, *Mefâtihu'l-Eğânî fi'l-Kırââti ve'l-Meânî*, thk. 'Abdulkerîm Mustafâ Mudlic, 1. Basım, Dâru İbn Hazm, Beyrut, 1422/2001.

el-Kurtubî, Ebû 'Abdillâh, Muhammed, *el-Câmi' li Ahkâmi'l-Kur'ân*, thk. 'Ahmed el-Berdûnî vdğr., Dâru'l-Kutubi'l-Mısriyye, 2. Basım, Kahire, 1384/1964.

Kılıç, Hulûsi, "Cevherî, İsmâil b. Hammâd,", *DİA*, İstanbul, 1993, VII, 459.

---------, "Tâcü'l-Luga", *DİA*, İstanbul, 2010, XXXIX, 356-357.

Kılıç, Mustafa, "Son Dönem Osmanlı Tefsir Geleneğinde Kıraat-Tefsir İlişkisi-Mehâsinü't-Te'vîl Örneği-", editör M. Tâhâ Boyalık, Harun Abacı, *Osmanlı'da İlm-i Tefsir*, 2019, ss. 479-503.

Kudat, Aydın, "Kur'an Kırâatı ile Arap Dilbilimi Münasebeti Üzerine", *Turkish Studies: Comparative Religious Studies*, 2020, cilt: XV, sayı: 1, ss. 63-75.

Mahmûd Ahmed es-Sağîr, *el-Kırââtu'ş-Şâzze ve Tevcîhuha'n-Nahvî*, Dâru'l-Fikr, 1. Basım, Dımeşk, 1419/1999.

el-Mâturîdî, Ebû Mansûr, *Te'vilâtu'l-Kur'ân*, thk. Mecdî Bâslûm, Dâru'l-Kutubi'l-'Ilmiyye, 1. Basım, Beyrut, 1426/2005.

Mehmed Vani Vankulu, *Lugat-ı Vankulu: Tercüme-i Sıhâh-ı Cevherî*, Dâru't-Tıbâti'l-Cedîdeti'l-Ma'mûre, Kostantiniye, 1802-1803.

Mekkî b. Ebî Tâlib, Ebû Muhammed, Hammûş, *el-İbâne 'an Me'âni'l-Kırâât*, thk. 'Abdulfettâh İsmâ'îl Şelebî, Dâru Nehda, ts.

---------, *Muşkilu İ'râbi'l-Kur'ân*, thk. Hâtim Sâlih ez-Zâmin, Muessesetu'r-Risâle, 2. Basım, Beyrut, 1405.

Meydanoğlu, Ayşe, "Dilbilimcilerin Kırâat Farklılıklarına Yaklaşımları Üzerine Bir Değerlendirme", *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2015, cilt: XX, sayı: 2, ss. 159-178.

Muhammed Emîn Efendî, *Umdetu'l-Hallân fi İzâhi Zubdetu'l-'İrfân*, Âsitâne, 1287.

Muhaysin, Muhammed M. M. Sâlim, *el-Kırâât ve Eseruhâ fi 'Ulûmi'l-'Arabiyye*, Mektebetu'l-Kulliyyâti'l-Ezheriyye, 1. Basım, Kahire, 1404/1984.

Mushafu's-Sahâbeti fi'l-Kırââti'l-'Aşri'l-Mütevâtireti min Tarîki'ş-Şâtıbiyyeti ve'd-Durreti.

en-Nehhâs, Ebû Ca'fer, *İ'râbu'l-Kur'ân*, tlk. 'Abdulmun'im Halîl İbrâhîm, Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, Beyrut, 1421.

en-Nuveyrî, Ebu'l-Kâsım, Muhammed, *Şerhu Tayyibeti'n-Neşr fi'l-Kırââti'l-Aşr*, Dâru'l-Kutubi'l-Ilmiyye, 1. Basım, Beyrut, 1424/2003.

Özgel, İshak, "Yorum ve Anlam Farklılığı Ayırımında Tarihsel Anlamın Kur'an Çevirilerindeki Yeri", *Kur'an Meâlleri Sempozyumu -Eleştiriler ve Öneriler-* (24-26 Nisan 2003, İzmir), Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, Ankara, 2007, cilt: I, ss. 131-144.

er-Râğıb el-İsfehânî, *el-Mufredât fî Ğarîbi'l-Kur'ân*, thk. M. Seyyid Kîlânî, Dâru'l-Ma'rife, Beyrut, ts.

er-Râzî, Fahruddîn, Ebû 'Abdillâh, Muhammed, *Mefâtîhu'l-Ğayb et-Tefsîru'l-Kebîr*, Dâru İhyâi't-Turâsi'l-'Arabî, 3. Basım, Beyrut, 1420.

er-Râzî, Zeynuddîn, Muhammed b. Ebî Bekr, *Muhtâru's-Sıhâh*, Muessesetu'r-Risâle, Beyrut, 1408/1988.

er-Ru'aynî, el-Gırnâtî, el-Bîrî, Ebû Ca'fer, Ahmed b. Yûsuf, *Tuhfetu'l-Ekrân fî mâ Kuri'e bi't-Teslîsi min Hurûfi'l-Kur'ân*, nşr. Kunûz Eşbiliyye, 2. Basım, el-Memleketu'l-'Arabiyyeti's-Su'ûdiyye, 1482/2007.

es-Se'âlebî, Ebû Mansûr, 'Abdulmelik, *Yetîmetu'd-Dehr fî Mehâsini Ehli'l-'Asr*, Dâru'l-Kutubi'l-'Ilmiyye, 1. Basım, Beyrut, 1403/1983.

es-Sehâvî, Ebu'l-Hasen, 'Alî b. Muhammed, *Cemâlu'l-Kurrâ' ve Kemâlu'l-Ikrâ'*, thk. Mervân el-'Atiyye, Muhsin Hırâbeh, Dâru'l-Me'mûn li't-Turâs, 1. Basım, Dımaşk-Beyrut, 1418/1997.

es-Sem'ânî, el-Mervezî, Ebu'l-Muzaffer, Mansûr b. Muhammed, *Tefsîru'l-Kur'ân*, thk. Yâsir b. Muhammed vdğr., 1. Basım, Dâru'l-Vatan, Riyad, 1418/1997.

es-Semerkandî, Ebu'l-Leys, *Tefsîru's-Semerkandî (Bahru'l-'Ulûm)*, thk. Muhibbuddîn Ebî Sa'îd, Dâru'l-Fikr, Beyrut, 1416/1996.

es-Sicistânî, Ebû Bekr, Muhammed b. 'Uzeyr, *Ğarîbu'l-Kur'ân el-Musemmâ bi Nuzheti'l-Kulûb*, nşr. Dâru Kuteybe, 1. Basım, Suriye, 1416/1995.

es-Suyûtî, Celâluddîn, *Buğyetu'l-Vuât fi Tabakâti'l-Luğaviyyîn ve'n-Nuhât*, thk. Muhammed Ebu'l-Fazl İbrâhîm, Matba'atu 'Îsâ el-Bâbî el-Halebî, 1. Basım, 1384/1965.

---------, *el-Muzhir fî 'Ulûmi'l-Luğati ve Envâihâ*, thk. Fu'âd 'Alî Mansûr, Dâru'l-Kutubi'l-'Ilmiyye, 1. Basım, Beyrut, 1418/1998.

Saylan, Nesrişah, "İbn Cinnî'nin *el-Muhteseb* Adlı Eserindeki Kıraatlerin Arap Diliyle İlişkisi", *Daru'l-Hadis: İslami Araştırmalar Dergisi*, 2024, sayı: 7, ss. 1-15.

Serkîs, Yûsuf İlyân, *Mu'cemu'l-Matbû'âti'l-'Arabiyye ve'l-Mu'arrabe*, Mektebetu's-Sekâfeti'd-Dîniyye, Kahire, ty.

Şahin, İskender, "Tefsir İlmi Açısından Cevherî'nin "Tâcu'l-Luga ve Sıhâhu'l-Arabiyye" Adlı Eseri", *Dokuz Eylül Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi*, İzmir, yıl: 2017, sayı: 45, ss. 123-146.

Şam, Lokman, "Kırâat Farklılıklarının Dil Kaidelerine Delil Olarak Kullanılması", *Kur'ân ve Dil İlimleri*, İlahiyat Yayın, Ankara, 2021, ss. 253-263.

eş-Şâtıbî, Ebû Muhammed, el-Kâsım b. Fîrruh, *Metnu'ş-Şâtıbiyye Hırzu'l-Emânî ve Vechu't-Tehânî fi'l-Kırââti'Seb'*, thk. Muhammed Temîm ez-Zu'bî, Mektebetu Dâri'l-Hudâ, el-Medînetu'l-Munevvera, 1426/2005.

et-Taberî, Ebû Ca'fer, Muhammed, *Tefsîru't-Taberî Câmi'u'l-Beyân 'an Te'vîli Âyi'l-Kur'ân*, thk. 'Abdullâh b. 'Abdilmuhsin et-Turkî, Dâru Hecr, 1. Basım, 1422/2001.

Taşpınar, Kadir, "Kıraat-Nahiv İlişkisi Bağlamında Ebussuud Efendi'nin Tefsirinde Yer Alan Kıraat Vecihleri", *Uluslararası İslam Araştırmaları Dergisi (İHYA)*, 2017, cilt: III, sayı: 1, ss. 113-138.

Temel, Ali, "Erken Dönem Dilbilimsel Tefsirlerde Kırâat Anlayışı", *Din Bilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, 2015, cilt: XV, sayı: 2, ss. 81-120.

el-Ukberî, Ebu'l-Bekâ', 'Abdullâh, *et-Tibyân fî İ'râbi'l-Kur'ân*, thk. 'Alî Muhammed el-Becâvî, nşr. 'İsâ el-Bâbî el-Halebî, ts.

Uludaş, İbrahim, "Ebû Hayyân'ın el-Bahru'l-Muhît Adlı Tefsîr'inde Mütevâtir Kırâatların Nahiv Yönü", *Diyanet İlmi Dergi [Diyanet İşleri Reisliği Yıllığı]*, 2018, cilt: LIV, sayı: 1, ss. 11-46.

Uzun, Ayşe, *Hicrî İlk Dört Asırda Tefsir-Sözlük İlişkisi*, (Danışman: Prof. Dr. İsmail Çalışkan) Yayımlanmamış Doktora Tezi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara, 2019.

Ünal, Mehmet, *Kur'ân'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü*, Fecr Yayınları, Ankara, 2005.

Vankulu Mehmed Efendi, *Vankulu Lügati*, (Yayına Hazırlayanlar: Mustafa Koç, Eyyüp Tanrıverdi), Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, İstanbul, 2015.

el-Vâsitî el-Mukrî, Ebû Muhammed, Tâcuddîn, 'Abdullâh, *el-Kenz fi'l-Kırââti'l-Aşr*, thk. Hâlid el-Meşhedânî, Mektebetu's-Sekâfeti'd-Dîniyye, Kahire, 1425/2004.

Yâkût el-Hamevî, er-Rûmî, *Mu'cemu'l-Udebâ' İrşâdu'l-Erîb ilâ Ma'rifeti'l-Edîb*, thk. İhsân 'Abbâs, Dâru'l-Ğarbi'l-İslâmî, 1. Basım, Beyrut, 1993.

Yıldız, Süleyman, "Dilbilimsel Kaynaklarda Sahih Kıraatlere Yönelik Eleştiriler", *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 2023, sayı: 30, ss. 134-164.

ez-Zebîdî, Muhibbuddîn, Muhammed Murtazâ, *Tâcu'l-'Arûs min Cevâhiri'l-Kâmus*, thk. Komisyon, Kuveyt.

ez-Zeccâc, Ebû İshâk, İbrâhîm, *Me'âni'l-Kur'ân ve İ'râbuh*, şerh ve tahkik: 'Abdulcelîl 'Abduh Şelebî, Âlemu'l-Kutub, 1. Basım, Beyrut, 1408/1988.

ez-Zemahşerî, Ebu'l-Kâsım, Mahmûd, *el-Keşşâf an Hakâiki Ğavâmidi't-Tenzîl*, Dâru'l-Kitâbi'l-'Arabî, 3. Basım, Beyrut, 1407.

---------, *Esâsu'l-Belâğa*, thk. Muhammed Bâsil 'Uyûnu's-Sûd, Dâru'l-Kutubi'l-'Ilmiyye, 1. Basım, Beyrut, 1419/1998.

ez-Zerkeşî, Bedruddîn, Muhammed, *el-Burhân fî 'Ulûmi'l-Kur'ân*, thk. Muhammed Ebu'l-Fazl İbrâhîm, el-Mektebetu'l-'Asriyye, 2. Basım, Beyrut, 1391/1972.

Kur'an'a Göre Kişisel Gelişim

Dr. Mustafa BADEM

Kitaparası Yayınları ®

Genel Yayın Yönetmeni
Ramazan Arlı

Nisan 2025
ISBN: 978-625-7788-69-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

Kütüphane Bilgi Kartı Cataloging in Publication Data (CIP)
BADEM, Mustafa
Kur'an'a Göre Kişisel Gelişim

Editör: Prof. Dr. Ahmet ÖZ

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

Kitaparası Yayınları
Siyavuşpaşa Mah. Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/İstanbul
Tel: (0212) 514 82 93

www.kitaparasi.com

KAYNAKÇA

Abay, Ahmet. "Alak Suresi Bağlamında Şahsiyeti İnşanın İlk Nüveleri". *3. Internatıonal Baku Scıentıfıc Research Congress.* ed. Prof. Dr. Gulzar İbrahimova. 466-479. Baku: Baku Eurasia University, October 15-16, 2021.

-------"Kur'an'a Göre Mü'minlerin Eleştirilebilirliği Meselesi". *Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi İlâhiyat Fakültesi Dergisi* 32/16 (Aralık 2018), 1-31.

-------*Kur'an'da Kişilik Eğitiminin İlkeleri*. İstanbul: Düşün Yayıncılık, 2012.

Abdulbâkî, Muhammed Fûâd. *el-Mu'cemu'l-Mufehres li-Elfâzi'l-Kur'âni'l-Kerîm.* Kahire: Daru'l-Kütübü'l-Mısriyye, 1364/1945.

Acar, Mustafa. *Allah'a İmanın Ahlâki Boyutu*. İstanbul: Kitap Dünyası Yayınları, 2. Basım, Nisan 2017.

Adaklı, Aydın. *Kur'an Işığında Kişisel Gelişim*. Nevşehir: Simtel Ofset, 2017.

Addington, Jack Ensing. *% 100 Düşünce Gücü*. çev. Birol Çetinkaya. İstanbul: Akaşa Yayıncılık, 1996.

Adler, Alfred. *İnsan Doğasını Anlamak.* çev. Deniz Başkaya. İzmir: Lilith Yayınevi, 28. Basım, Ağustos 2017.

Ahmed b. Hanbel. *el-Müsned*. thk. Şuayb el-Arnaût vd. Beyrût: Müessesetü'r-Risâle, 2001.

Akalın, Şükrü Haluk vd. *TDK Türkçe Sözlük*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 11. Basım, 2011.

Akbaş, Ahmet. *Kur'an'da İnsanın Mutluluğu*. İstanbul: Rağbet Yayınları, 2015.

Akıllı, Kutsi. *Salakları Tanıma ve Korunma Yolları.* İstanbul: Parantez Yayınları, 2. Basım, Mart 1998.

Aktaş, Hamza. *Kur'ân'a Göre Nefis Eğitimi*. Gümüşhane: y.y., 2013.

Akto, Akif. "Kişilik Oluşumunda Dinîn Rolü". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 52/2 (2011), 191-217.

Akyıldız, Tahsin. *Başarı Taktikleri*. İstanbul: Etap Yayınları, 2016.

Akyürek, Bülent. *İçinizdeki Öküze Oha Deyin*. Ankara: Kentkitap Yayınları, 1. Basım, Ekim 2008.

Alıcı, Mustafa. *Dinler Tarihinin Batılı Öncülleri*. İstanbul: İz Yayınları, 2007.

Andreas, Steve ve Faulkner, Charles. *NLP: Başarının Yeni Teknolojisi*. çev. Alican Azeri. İstanbul: Beyaz Yayınları, 2001.

Arıkan, Münir. *Nitelikli İnsan*. İstanbul: Hayat Yayıncılık, 2013.

Arslantürk, Zeki. ve Amman, M. Tayfun. *Sosyoloji*. İstanbul: Çamlıca Yayınları, 5. Basım, 2008.

Aslan, Esra. "Benlik Kavramı ve Bireyin Yaşantılarındaki Etkileri", *MÜAEF Eğitim Bilimleri Dergisi* 4/1 (1992), 7-14.

Aslan, Mecbure ve Doğan, Selen. "Dışsal Motivasyon, İçsel Motivasyon ve Performans Etkileşimine Kuramsal Bir Bakış". *Süleyman Demirel Üniversitesi Vizyoner Dergisi* 11/26 (2020), 291-301.

Aslan, Recep. "Hadislerde Öfke Kontrolü ve Öfke Kontrolünün Trafik Ahlâkına Etkisi". *İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dekanlığı Din ve Trafik Sempozyumu*. ed. Hulusi Arslan vd. Malatya: İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, 2016.

-------"İstişârenin Önemi ve Hz. Peygamber'in Uygulamalarından Örnekler". *Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 2/1 (Haziran 2014), 223-241.

Aşkın, Pertev. "Doğu-Batı Arasındaki Kişisel Gelişim Buluşması". *Kişisel Gelişim Dergisi* 10/1 (Kasım 2003).

Ateş, Süleyman. "İhlâs", *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 21/535-537. İstanbul: TDV Yayınları, 2000.

Avcı, Meryem. *Kişisel Gelişimin Kur'an'daki Yeri*. Ankara: Mana Kitap Yayınları, Ocak 2019.

Ay, Mahmut. *Kur'an'ın Tasavvufî Yorumu -İbn Acîbe'nin el-Bahru'l-Medîd Adlı Tefsiri-*. İstanbul: İnsan Yayınları, 1. Basım, 2011.

Ayas, Mehmet. "Dua Öğretiminin Birey Üzerindeki Etkisi ve Değerler Eğitimine Katkıları". *Gaziosmanpaşa Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 1/2 (2013), 73-96.

-------*İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin Dua Anlayışlarının Çeşitli Değişkenler Açasından İncelenmesi*. Samsun: Ondokuzmayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2007.

Aydın, Hayati. *Kur'an'da İnsan Psikolojisi.* İstanbul: Timaş Yayınları, 1999.

Ayhan, Ahmet. *Beyin Gücünü Geliştirme*. İstanbul, Etap Yayınları, 2016.

Badem, Mustafa. *Kur'an'da Ekonomik Hayata İlişkin Temel Esaslar*. Kahramanmaraş: Sütçü İmam Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Mart 2017.

Bakırcıoğlu, Rasim. *Ansiklopedik Psikoloji Sözlüğü*. Ankara: Anı Yayınları, 2006.

Baltaş, Acar ve Zuhal. *Stres ve Başa Çıkma Yolları*. İstanbul: Remzi Kitabevi, 8. Basım, Nisan 1990.

Baran, Ziya. *Başarıyı Keşfedin*. Ankara: Bigivizyon Yayınları, 2006.

Barutçu, Esin ve Çöllü, Baki Can. "Öğrenilmiş Çaresizlik ile Motivasyon Arasındaki İlişki: Pamukkale Üniversitesi Öğrencileri Üzerinde Bir Araştırma". *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 25/1 (2020), 1-13.

Bauman, Zygmunt. *Yaşam Sanatı*. trc. Akın Sarı. İstanbul: Vernüs Kitap Yayınları, 2011.

Bayar, Mustafa. "İbn Haldun Düşüncesinde Bireyin Kişilik Gelişimini Etkileyen Faktörler". *Akra Kültür Sanat ve Edebiyat Dergisi* 19/7 (2019), 53-77.

Baykal, Adnan Nur. *Yöneticiler İçin Yeni Bir Bakış: Mustafa Kemal Atatürk'ün Liderlik Sırları*. İstanbul: Sistem Yayıncılık, 1. Basım, Nisan 1999.

Baykan, Erdal. *Dua Üzerine*. İstanbul: Bilge Adam Yayınları, 2009.

Baymur, Feriha Balkış. *Genel Psikoloji*. İstanbul: İnkılap Yayınları, 20. Basım, 1972.

el-Begavî. *Me'âlimu't-Tenzîl*. 8 Cilt. Riyad: Dâru't-Tayyibe. 1. Basım, 1989.

el-Beyzâvî, Nâsırüddîn Ebû Saîd Abdullāh b. Ömer b. Muhammed (öl. 685/1286). *Envâru't-Tenzîl ve Esrâru't-Te'vîl*. thk. Muhammed Subhî Hasen Hallâk, Muhammed Ahmed el-Etraş . 3 Cilt. Beyrût: Dâru'r-Reşîd, 2000/1421.

Bingöl, Abdülkerim. *Kur'an'da Eleştiri Mahiyeti ve Muhatapları.* Van: Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2015.

Bozdağ, Muhammed. *Düşün ve Başar*. İstanbul: Yakamoz Yayınları, 209. Basım, Eylül 2013.

Buhârî, Ebû Abdillâh Muhammed b. İsmail. *el-Câmiʿu'ṣ-ṣaḥîḥ.* nşr. Muhammed Züheyr b. Nasr. 8 Cilt. b.y.: Dâru Tavki'n-Necât, 2. Basım, 1422/2001.

Buladı, Kerim. "Kur'an'ın Sözlü İletişimde Öngördüğü Dil Üslubu". *Yakın Doğu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 4/1 (Bahar 2018), 21-54.

Bulut, Ali. *İslam Medeniyetinden Örneklerle Kişiliği İnşa etme Sanatı.* İstanbul: Çamlıca yayınları, 2. Basım, 2017.

Bulut, Hasan. "Tasavvufî Bir Bakış Açısıyla Nefis". *Mesned İlahiyat Araştırmaları Dergisi* 11/1 (Bahar 2020), 165-188.

Burg, Bob. *Birlikte Kazanmak*. çev. Selim Yeniçeri. İstanbul: Beyaz Yayınları, 1. Basım, Ağustos 1999.

Burger, Jerry M. *Kişilik*. trc. İnan Deniz Erguvan Sarıoğlu. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2006.

Burt, Sandra ve Perlis, Linda. *Rehber Anne-Babalar*. çev. Fatma Can Akbaş. İstanbul: Hayat Yayınları, 2002.

Buzan, Tony. *Aklını En İyi Şekilde Kullan*. çev. Banu Ergüder. İstanbul: Arion Yayınevi, 5. Basım, Eylül 2001.

Calebrese, Adrian. *6 Adımda İstediğin Her Şeyi Elde Et*. çev. Ayşe Kara. İstanbul: Kalipso Yayınları, 2012.

Carlson, Richard. *Ufak Şeyleri Dert Etmeyin*. çev. Esat Ören. İstanbul: Alkım Yayınevi, 4. Basım, 1999.

Carrel, Alexis. *Yarınlara Doğru, Dua*. çev. Refik Özdek ve M. Alper Yücetürk. İstanbul: Yağmur Yayınevi, 1977.

Casson, Herbert N. *Başarı Yolunda Adım Adım*. İstanbul: Etap Yayınları, 2016.

-------*Söz Söyleme ve Diksiyon Sanatı*. çev. Mert Hüseyin Ergül. İstanbul: Etap Yayınları, 2016.

Cebecioğlu, Ethem. *Tasavvuf Terimleri ve Deyimleri Sözlüğü*. İstanbul: Ağaç Kitabevi Yayınları, 2009.

Cerrahoğlu, İsmail. "Hacc'ın Amacı ve Hikmetleri". *Diyanet İlmi Dergi* 27/3 (1991), 13-22.

Certel, Hüseyin. "İslâmî İbadetlerin Psiko-Sosyal İşlevleri". *Ekev Akademi Dergisi* 1/3 (Kasım 1998), 149-156.

el-Cevherî, Ebû Nasr İsmâîl b. Hammâd. *eṣ-Ṣıḥâḥ*. thk. Ahmed Abdülgafûr Attâr. Beyrût: Dâru'l-İlmi'l-Melâyîn, 4. Basım, 1990.

Ceylan, İsa. "Kişilik Gelişimi Din İlişkisi". *Muş Alparslan Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi* 2/2 (2019), 50-72.

Cilacı, Osman. "Dua". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 9/529-530. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

Coşan, M. Esad. *Tasavvufa Giriş ve İslâm'da Nefis Terbiyesi*. Konya: Furkan Yayınları, 1991.

Colman, A. M. *Oxford dictionary of psychology*. Oxford: Oxford University Press, 5th ed., 2015.

Cüceloğlu, Doğan. *İnsan ve Davranışı: Psikolojinin Temel Kavramları*. İstanbul: Remzi Kitabevi, 7. Basım, 1997.

el-Cürcânî, Alî b. Muhammed eş-Şerîf. *et-Taʿrîfât*. Beyrût: Mektebetü Lübnân, 1985.

Çağrıcı, Mustafa "Hasene". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 16/376. İstanbul: TDV Yayınları, 2011.

-------"İhsan". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 21/544-546. İstanbul: TDV Yayınları, 2000.

-------"Îsâr". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 22/490. İstanbul: TDV Yayınları, 2000.

-------"Rıfk". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 35/51-52. İstanbul: TDV Yayınları, 2008.

-------"Riya". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 35/137-138. İstanbul: TDV Yayınları, 2008.

-------"Teenni". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. İstanbul: TDV Yayınları, 2011.

-------"Tecessüs". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 40/246-247. İstanbul: TDV Yayınları, 2011.

-------"Tevekkül". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 41/1-2. İstanbul: TDV Yayınları, 2012.

-------"Hırs". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 17/383-384. İstanbul: TDV Yayınları, 1998.

Çakmak, Müberra. *Tasavvufî Eğitimde Kişilik Gelişimi İle Günümüz Kişisel Gelişiminin Karşılaştırılması.* Sakarya: Sakarya Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Haziran 2019.

Çelik, Halil ve Badem, Mustafa. "Kur'ân'ı Anlamaya Katkısı Bakımından: Kur'ân'ın Nüzûl ortamı ve Nüzûl Süreci". *İlahiyat Akademi Dergisi* 16/1 (2022), 83-112.

Çiçek, İlhan ve Aslan, Esra. "Kişilik ve Beş Faktör Kişilik Özellikleri: Kuramsal Bir Çerçeve". *Batman Üniversitesi Yaşam Bilimleri Dergisi* 10/1 (2020), 137-147.

Çoban, Mustafa. "Değerler Eğitimi ve Ahilik İlkeleri". *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (AEÜSBED)* 4/1 (2018), 87-102.

Çoban, Mustafa ve Bozkurt, Esra. "Fıtrat Özellikleri Ekseninde Ortak Alan Oluşturmanın İletişime Etkisinin Değerlendirilmesi (Mesnevî Özelinde)". *KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi* 17/2 (Ekim 2020), 868-883.

Dağ, Mehmet. *İbni Sina'nın Psikolojisi (İbni Sina, Ölümünün Bininci Yılı Armağanı).* Ankara: TTK Yayınları, 1984.

ed-Dameğânî, Huseyn b. Muhammed. *Kâmûsu'l-Kur'ân*. Beyrût: Dâru'l-İlm, 1983.

Demir, Esat. *Kur'an ve Kişisel Gelişim*. İstanbul: Bizim Kitaplar Yayınları, 2017.

Demirel, Özcan. *Eğitim Sözlüğü*. Ankara: Pegem Akademi Yayıncılık, 2005.

Demirkıran, Erdal. *Ben Dünyanın En Akıllı Çocuğuyum.* İstanbul: Kashna Eğitim Danışmanlık, 1. Basım, Ekim 2017.

-------*Ben Dünyanın En Akıllı İnsanıyım*. İstanbul: Kashna Eğitim Danışmanlık, 2011.

-------*Bir Ayağın Çukurdaysa Ötekiyle Bas Çık*. İstanbul: Kashna Eğitim Danışmanlık, 1. Basım, Temmuz 2016.

Demirli, Ekrem. *Allah'ı İsimleriyle Tanımak*. İstanbul: Turkuaz Haberleşme ve Yayıncılık, Nisan 2017.

Doğan, Mebrure. *Dua'nın Psikolojik ve Psikoterapik Etkileri*. Bursa: Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1997.

Doğan, Murat. *Ruh Saatiniz Kaç?*. Ankara: Lazer Yayınları, 1. Basım, Temmuz 2019.

Dokumacı, Coşkun. *Geleceğe Yön Veren Başarı Öyküleri.* Ankara: Liya Yayınları, 2013.

Dökmen, Üstün. *Küçük Şeyler*. İstanbul: Sistem Yayıncılık, 2005.

Ebû Dâvûd es-Sicistânî, Süleyman b. Eş'as b. İshak el-Ezdî. *Sünen-i Ebû Dâvûd.* s. 1223-1608. el-Kütübü's-Sitte (Mevsûatü'l-Hadîs eş-Şerîf içinde, haz. Sâlih b. Abdulazîz). Arabistan: Dâru's-Selâm, 2000.

Ebû Hayyân. *Tefsîru'l-Bahri'l-Muhît*. thk. 'Âdil Ahmed 'Abdulmevcûd vd. 8 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1993.

Ebu Muhammed, Abdulmelik b. Hişam. *es-Siretu'n-Nebeviyye.* 4 Cilt. Beyrût: Dâru'l-Cil, 1987.

Ebu's-Suud. *İrşâd-ı Aklı Selim ila Mezay-ı Kitâbi'l-Kerîm*. thk. 'Abdulkâdir Ahmed 'Atâ'. 5 Cilt. Riyad: Mektebetu'r-Riyâdi'l-Hadîse, t.y.

Ekberî, Selâleddin ed-Dimekşi. *Metinlerle Tasavvuf Terimleri Sözlüğü*. nşr. Zafer Erginli. İstanbul: Kalem Yayınları, 2006.

Ekşi, Füsun. *Kritik Bir Bakış Açısıyla Kişisel Gelişim Kitapları.* İstanbul: Kaknüs Yayınları, 1. Basım, 2012.

Elik, Hasan ve Coşkun, Muhammed. *Tevhit Mesajı: Özlü Kur'an Tefsiri*. İstanbul: Fikir Yayınları, 1. Basım, Temmuz 2013.

Erşahin, Cengiz. *Başarı Öyküleri*. Ankara: Tutku Yayınevi, 51. Basım, Aralık 2010.

-------*Gerçek Sır*. Ankara: Tutku Yayınevi, 69. Basım, Ocak 2011.

-------*Zorluklara Karşı Kendini Ateşle*. Ankara: Tutku Yayınevi, 2009.

Esposito, Roberto. *Kişiler ve Şeyler*. İstanbul: Ketebe Yayınları, 2023.

Erdem, Münire ve Altun, Sertel. *Öğrenme Stilleri*. İstanbul: Morpa Yayınları, 2008.

Ersoy, Mehmet Akif. *Safahat.* Ankara: TBMM Yayınları 2021.

Erzurumlu İbrahim Hakkı. *Ma'rifetnâme*. sad. Cafer Durmuş ve Kerim Kara. Konya: Erkam Yayınları, 2011.

Esenel, Mediha. *Geç Kalmış Kitap*. İstanbul: Sistem Yayıncılık, 1. Basım, Temmuz 1999.

el-Ezherî, Muhammed b. Ahmed. *Tehzîbu'l-Luğa*. thk. 'Abdusselâm Muhammed Hârûn. 17 Cilt. Kahire: Dâru'l-Mısriyye, 1384-87/1964-67.

Ezmeci, Esra. *İz Bıraktığın Kadar Varsın*. İstanbul: Destek Yayınları, Kasım 2021.

Fayda, Mustafa. "Ömer". Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi. 34/47. İstanbul: TDV Yayınları, 2007.

Fein, Ellen ve Schneider, Sherrie. *Kurallar: "Doğru Erkeği Elde Etmenin Sırları"*. çev. Seda Onbulak. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi, 1. Basım, Nisan 1997.

el-Ferrâ', Ebû Zekeriyyâ Yahyâ b. Ziyâd b. Abdillâh el-Absî. *Meâni'l-Kur'ân*. thk. Ahmed Yûsuf Necâtî ve Muhammed Ali en-Neccâr. 3 Cilt. Beyrût: Dâru's-Sürûr, 1955.

el-Fîrûzâbâdî, Ebû't-Tâhir Mecduddîn Muhammed b. Ya'gûb. *el-Kâmûsu'l-Muhît*. Beyrût: Mü'essesetu'r-Risâle, 2006.

Freud, Sigmund. *Rüya Yorumları 1*. çev. Akın Kanat. İzmir: Lilith Yayınevi, 26. Basım, Ağustos 2017.

-------*Rüya Yorumları 2*. çev. Akın Kanat. İzmir: Lilith Yayınevi, 27. Basım, Ağustos 2017.

-------*The Ego and The Id*. Trans. Joan Riviere. London: published by leonard & Virginia Woolf at the W.C. and the institute of psycho-analysis, n.d.

-------*Totem ve Tabu*. çev. Akın Kanat. İzmir: Lilith Yayınevi, 26. Basım, Ağustos 2017.

Gage, Randy. *Güvende Olmanın Yeni Yolu: Risk!*. çev. Alican Pınarbaşı. İstanbul: Beyaz Yayınları, 2013.

Garih, Üzeyir. *İş Hayatında Motivasyon*. İstanbul: Hayat Yayıncılık, 2000.

Gülle, Sıtkı. "Kur'ân-ı Kerim'de Dua Kavramı". *EKEV Akademi Dergisi* 8/18 (2004), 115-130.

Hucvirî, Ali b. Osman Cüllâbî. *Keşfu'l-Mahcub, Hakikat Bilgisi*. haz. Süleyman Uludağ. İstanbul: Dergâh Yayınları, 2. Basım, 1996.

el-Gazzâlî, Ebû Hâmid Muhammed b. Muhammed b. Muhammed b. Ahmed et-Tûsî. *İhyâ'u Ulûm'id-Dîn*. trc. Ahmet Serdaroğlu. İstanbul: Bedir Yayınevi, 1987.

-------*Kimyâ-yı Saâdet: Mutluluğun Formülü*. çev. Ali Arslan. 2 Cilt. İstanbul: Yeni Şafak Gazetesi Kültür Yayınları, 2004.

Gödeş, Mustafa. *Kişisel Gelişim Zırvaları*. İstanbul: Esenkitap Yayınları, 2013.

Görgülü, Faruk (ed.). *Çocuğumu Yetiştirirken*. Ankara: DİB Yayınları, 3. Basım, 2020.

Grabhorn, Lynn. *Secret Çekim Yasası*. çev. Suat Kadıoğlu. İstanbul: Kalipso yayınları, ts.

Güleryüz, Mehmet. *Etkili Öğrenci*. İstanbul: Etap Yayınları, 2016.

-------*Etkili Öğrenme*. İstanbul: Etap Yayınları, 2016.

Gümrükçüoğlu, Süleyman. *Kur'an'da İletişim Dili*. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2011.

Gün, Nil. *NLP: Zihnimizi Kullanma Kılavuzu*. İstanbul: Kuraldışı Yayıncılık, 2001.

Gürel, Emet ve Özşenler, Didem. "Türkiye'de Kişisel Gelişim Yazını: Meta-Tematik Bir Analiz". *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi* 20/78 (Nisan 2021), 1096-1116.

Gürleyen, Tolga ve Elçi, Işık. *Rüyalarla Kişisel Gelişim Yolculuğu*. İstanbul: Beyaz Yayınları, 1. Basım, Ocak 2003.

Güzel, Nermin. *Duygusal Zekâ ve Mutluluk*. İstanbul: Etap Yayınları, 2016.

Haas, Howard ve Tamarkin, Bob. *İnsan Lider Doğmaz*. çev. Sinan Köseoğlu. İstanbul: Beyaz Yayınları, 1. Basım, Eylül 2000.

Halîl b. Ahmed. *Kitâbu'l-'Ayn*. thk. 'Abdulhamîd Hindâvî. 4 Cilt. Beyrût: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1424/2003.

Hasan-ı Basrî. *Zühd*. drl. İshak Doğan. Konya: Hünet Yayınları, 2012.

Hastings, Julia. *İsteyin, Düşleyin Sahip Olun*. çev. H. Betül Çelik. İstanbul: Sistem Yayınları, 2003.

Helge, Doris. *Acıyı Güce Dönüştürmek.* çev. Gürol Koca. İstanbul: Sistem Yayıncılık, 1. Basım, Kasım 2003.

Hökelekli, Hayati, *Din Psikolojisi*. Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2008.

el-İsfahânî, Ebu'l Kasım Hüseyin b. Muhammed Ragıp. *el-Müfredat fî Garîbü'l-Kur'ân*. thk. Muhammed Seyid Keylânî. Beyrût: Dâru'l-Ma'rife, ts.

Işıksaçan, Tarık. *Etkili İletişim*. İstanbul: Etap Yayınları, 2016.

-------*Etkili Motivasyon*. İstanbul: Olympia Yayınları, 2016.

İbn 'Âşûr, Muhammed et-Tâhir. *et-Tahrîr ve't-Tenvîr*. 30 Cilt. Tunis: ed-Dâru''t-Tunisiyye, 1984.

İbn Asakir, Ebü'l-Kāsım Alî b. el-Hasen b. Hibetillâh b. Abdillâh b. Hüseyn ed-Dımaşkî. Târîḫu medîneti Dımaşḳ. thk. Amr b. Garâme. Beyrût: Dâru'l-Fikr, 1415/1995. 80 Cilt.

İbn Cinnî, Ebü'l-Fetḥ Uṯmân. *el-Ḫaṣâiṣ*. thk. Muḥammed Ali en-Neccâr. Beyrût: Âlemu'l-Kutub, ts.

İbn Ebî Hâtim. *Tefsîru'l-Kur'âni'l-'Azîm*. thk. Es'âd Muhammed et-Tayyib. Riyad: Mektebetu Nizâr Mustafa el-Bâz, 1997.

İbn Fâris, Ebû'l-Huseyn Ahmed. *Mu'cemu Mekâyisi'l-Luğa*. thk. 'Abdusselâm Muhammed Hârûn. Beyrût: Dâru'l-Fikr, 1979.

ibn Kesîr, Ebü'l-Fidâ' İmâdüddîn İsmâîl b. Şihâbiddîn Ömer b. Kesîr. *Hadislerle Kur'an-ı Kerîm Tefsîri*. çev. Bekir Karlığa ve Bedrettin Çetiner. 16 Cilt. İstanbul: Çağrı Yayınları, 1991.

-------*Tefsîru'l-Kur'âni'l-'Azîm,* thk. Mustafâ es-Seyyid Muhammed vd. 15 Cilt. Kahire: Mu'essesetu Kurtuba, Mektebetu'l-Evlâdi'ş-Şeyh li't-Turâs, 2000.

İbn Kuteybe, Ebû Muhammed Abdullāh b. Müslim ed-Dîneverî (öl. 276/889). *Tefsîru ğarîbi'l-Kur'ân*. Beyrût: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1978.

İbn Mâce, Ebû Abdillâh Muhammed b. Yezîd el-Kazvînî. *Sünenü İbn Mâce*. yy., Dârü İhyâi'l-Kütübi'l-Arabiyye, ts.

İbn Manzûr. *Lisânü'l-Arab*. thk. Abdullah Ali el-Kebîr Muhammed Ahmed Hasebullah Hâşim Muhammed eş-Şâzelî. Kahire: Dâru'l-Maarif, ts.

İbnü'l-Adîm, Ebü'l-Kâsım Kemâlüddîn Ömer b. Ahmed b. Hibetillâh b. Muhammed. *Buğyetü't-ṭaleb fî târîḫi Ḥaleb*. thk. Süheyl Zekkâr. Beyrût: Dâru'l-Fikr, ts.

İbnü'l-A'râbî, Muhyiddin. *Üstün Ahlâk Risalesi*. çev. Vahdettin İnce. İstanbul: Kitsan Yayınevi, 2010.

İbnü'l-Cevzî, Ebü'l-Ferec Cemâlüddîn Abdurrahmân b. Alî b. Muhammed el-Bağdâdî. *Zâdü'l-Mesîr fî İlmi't-Tefsîr*. 9 Cilt. Beyrût: Kütübi'l-İslâmî, 3. Basım, 1984.

İlbars, Zafer. "Kişiliğin Oluşmasındaki Kültürel Etmenler". *Ankara Üniversitesi, Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi* 31/1-2 (1987), 201-211.

İmam Rabbânî. *Mektûbât-ı Rabbânî*. trc. Abdulkadir Akçiçek. İstanbul: Çelik Yayınları, 2011.

İsimsiz. *İslam Âlimlerine Göre Kişisel Gelişim Prensipleri*. İstanbul: Ezr Yayıncılık, ts.

İsmailoğlu, Murat. *İmam-ı Gazali'de Nefsin Mertebeleri*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2016.

İşliyen, Burhan. *Bizi Kim Beğenecek*. Ankara: DİB Yayınları, 3. Basım, 2021.

İzutsu, Toshihiko. *Kur'an'da Dinî ve Ahlâkî Kavramlar*. çev. Selahattin Ayaz. İstanbul: Pınar Yayınları, 7. Basım, 2019.

Joseph, O'connor vd. *NLP'nin İkeleri*. çev. Demet Uyar Ezerler. İstanbul: Sistem Yayıncılık, 3. Basım, 2003.

Jung, Carl Gustav. *Bilinç ve Bilinçaltının İşlevi.* çev. Engin Büyükinal. İstanbul: Say Yayınları, 1996.

Kandemir, M. Yaşar. *Örneklerle İslâm Ahlâkı*. İstanbul: Nesil Yayınları, 11. Basım, Mart 2008.

-------*Peygamberimin Sevdiği Müslüman*. İstanbul: Zafer Yayınları, 25. Basım, Kasım 2011.

Kapaklıkaya, Alişan. *Bunları Kimseye Anlatamamıştım*. İstanbul: Yediveren Yayınları, 80. Basım, Mart 2015.

Karadayı, Osman Nuri. "Ömer el-İspirî'nin Husûnu'l-Metâlib Adlı Risâlesinde Letâif ve Makamların Sembolik Anlatımı". *Erzurum İspirli Kadızâde Mehmet Ârif Efendi Sempozyumu*, ed. Ömer Kara. 675-697. Erzurum: Erzurum Atatürk Üniversitesi Yayınları, 2 Mayıs 2014.

Karaköse. Şaban (ed.). *Etkili Din Görevlisi*. İstanbul: Tidef Yayınları, 5. Basım, Ağustos 2017.

Karaman, Hayrettin vd. *Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsir*. Ankara: DİB Yayınları, 2007.

Karasoy, Yakup. "Eleştiri Nedir, Bağa Destursuz Girenler Nasıl Eleştirilmelidir?". *Türkiyat Araştırmaları Dergisi* 1/17 (2005), 1-13.

Karayılan, Abdurrahman Hakan. *Tevhit Düşüncesi Ekseninde Kişisel Gelişim Kitapları*. İstanbul: Beyan Yayınları, 2015.

el-Kâsımî, Cemaleddin. *İhyâu Ulûmi'd-Dîn'den Kesitlerle Güzel Ahlâk*. İstanbul: Server Yayınları, 1. Basım, Kasım 2018.

Kâşâni, Abdürrezzak. *Tasavvuf Sözlüğü*. çev. Ekrem demirli. İstanbul: İz Yayıncılık, 2004.

Katipoğlu, Bedri ve Muhammet Katipoğlu. "Duanın Psikanalizi". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* 10/49 (Nisan 2017), 753-759.

Kaya, Nusret. *İyileşme Kitabı*. İstanbul: Sistem Yayıncılık, 1. Basım, Haziran 2002.

Kayan, Mehmet Fatih. "Yükselen Bir Değer: Karakter Eğitimi". *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 15/40 (Nisan 2022), 256-280.

Kayıklık, Hasan. *Tasavvuf Psikolojisi.* Ankara: Akçağ Yayınları, 2. Basım, 2011.

Kelâbâzî. *Doğuş Devrinde Tasavvuf (Ta'arruf)*. nşr. Süleyman Uludağ. İstanbul: Dergâh Yayınları, 1992.

Kimmel, Tim. *Güçlü Kişilikler*. İstanbul: Beyaz Yayınları, 1998.

Kimter, Nurten. "Üniversiteli Gençlerde Dindarlık ile Benlik Saygısı Arasındaki İlişki Üzerine Bir Araştırma.". *Çankırı Karatekin Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2/2 (2008), ss. 39-60.

Knight, Sue. *Uygulamalarla NLP*. çev. İpek Görkey Taffe. İstanbul: Sistem Yayınları, 2001.

Koca, Suat. "Ahlak Kavramı Üzerine Etimolojik ve Semantik Bir Araştırma". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 57/2 (2016), 121-135.

Koç, Mustafa. "Dindarlık ile Benlik Saygısı Arasındaki İlişki: Yetişkinler Üzerine Ampirik Bir Araştırma". *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 18/1 (2009), ss. 473-493.

Koçak, Metin. *Olumlu Düşüncenin Gücü*. İstanbul: Etap Yayınları, 2016.

Kotku, Mehmed Zahid. *Nefsin Terbiyesi*. İstanbul: Server İletişim Yayınları, 2013.

Kottak, Conrad Phillip. *Antropoloji: İnsan Çeşitliliğine Bir Bakış*. çev. Komisyon. Ankara: Ütopya Yayınları, 2008.

Köknel, Özcan. *Kaygıdan Mutluluğa Kişilik*. İstanbul: Altın Kitaplar Yayınları, 17. Basım, 2005.

Köse, Ali- Ali Ayten. *Din Psikolojisi*. İstanbul: 4. Basım, Timaş Yayınları, 2014.

Kulaksızoğlu, Adnan. *Kişisel Gelişim Uygulamaları*. Ankara: Nobel Yayınları, 1. Basım, Ağustos 2003.

el-Kurtubî, Ebû Abdillâh Muhammed b. Ahmed b. Ebî Bekr (öl. 671/1273). *el-Câmi' li-Ahkâmi'l-Kur'ân.* thk. 'Abdulmuhsîn et-Turkî. Beyrût: Mu'essesetu'r-Risâle, 2006.

el-Kuşeyrî, Abdulkerîm (öl. 465/1072). *Letâifu'l-İşârât*. çev. Mehmet Yalar. 6 Cilt. İstanbul: İlk Harf Yayınevi, 1. Basım, Temmuz 2013.

-------*er-Risâle.* nşr. Mustafâ el-Bâbî el-Halebî ve Evlâdihî. Mısır: Matb'at-ü Mustafâ el-Bâbî el-Halebî ve Evlâdihî, 1.Basım, 1940/1359.

Kutub, Seyyid. *Fî Ẓılâli'l-Ḳur'ân*. 6 Cilt. Beyrût: Dar'üş-Şûruk, 1982.

--------*Fîzılâl-il Kur'an: Kur'an'ın Gölgesinde*. çev. İ. Hakkı Şengüler vd. 16 Cilt. İstanbul: Beyan Yayınları, ts.

Lauster, Peter. *Özgüven Öğrenilebilir*. çev. Lütfi Yarbaş. İzmir: 2. Basım, Haziran 2010.

Loehr, James E. *Stres Altında Başarılı Olmak*. çev. Tuncer Büyükonat. İstanbul: Beyaz Yayınları, 1. Basım, Mart 1999.

el-Mâtürîdî, Ebû Mansûr Muhammed b. Muhammed es-Semerkandî (öl. 333/944). *Te'vîlâtu'l-Kur'ân*. thk. Ahmet Vanlıoğlu. 14 Cilt. İstanbul: Mizan Yayınevi, 2005-2010.

Maxwell, John C. *Çevrenizdeki Lideri Geliştirmek*. çev. Selim Yeniçeri. İstanbul: Beyaz Yayınları, 1. Basım, Haziran 1999.

-------*Hayatınızda Fark Yaratmanın 10 Sırrı*. çev. Enver Ünsel. İstanbul: Nokta Yayıncılık, 1. Basım, Mayıs 2008.

-------*İçinizdeki Lideri Geliştirmek*. çev. Selim Yeniçeri. İstanbul: Beyaz Yayınları, 1. Basım, Aralık 1998.

-------*Liderlik Yasaları*. çev. İbrahim Şener. İstanbul: Beyaz Yayınları, 1. Basım, Eylül 1999.

el-Mâverdî, Ebû'l-Ḥasen 'Alî b. Muḥammed el-Basrî. *en-Nuket ve'l-ʿUyûn*. nşr. es-Seyyid b. 'Abdilmaḳsûd b. 'Abdirraḥîm, 6. Cilt. Beyrût: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye ts.

Mckay, Matthew ve Fanning, Patrick. *Özgüvenin Yaratılması ve Korunması*. çev. Anita Tatlıer. İstanbul: Epsilon Yayınları, 1998.

Mehmedoğlu, Ali Ulvi. *Dindarlarda ve Dindar Olmayanlarda Kişilik Üzerine Karşılaştırmalı Bir Araştırma (İstanbul Örneği)*. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 1999.

el-Mekkî, Ebû Tâlip. *Kûtu'l-Kulûb, (Kalplerin Azığı)*, 4 Cilt. İstanbul: Semerkand Yayınları, 4. Basım, 2011.

Mercan, Çare Sertelin. "Gelişim Psikolojisinde Kuramlar ve Araştırma Yöntemleri". *Gelişim Psikolojisi*. nşr. Hatice Ergin-Armağan Yıldız. İstanbul: Nobel Yayınları, 3. Basım, 2012.

Merter, Mustafa. *Dokuz Yüz Katlı İnsan.* İstanbul: Kaknüs Yayınları, 12. Basım, 2013.

Mevdûdî, Ebu'l Al'â. *Tefhimu'l-Kur'an: Kur'an'ın Anlamı ve Tefsiri*. çev. Muhammed Han Kayanî vd. İstanbul: İnsan Yayınları, 2. Basım, 1996.

el-Mısrî, Ebû Ca'fer Ahmed b. Muhammed b. İsmâîl el-Murâdî (öl. 338/950). *Meâni'l-Kur'âni'l-Kerîm*. thk. Muhammed Ali es-Sâbûnî. 6 Cilt. Mekke: Câmi'atü Ümmi'l-Kura, 1409.

Mukâtil b. Süleymân (öl. 150/767). *el-Eşbâh ve'n-Nezâir fi'l-Kur'âni'l-Kerîm.* Kahire: el-Hey'etu'l-Mısriyyeti'l-Âmme li'l-Kitab, 1994.

-------*Tefsîru Mukâtil b. Suleymân*. thk. 'Abdullâh Mahmûd Şehâte. 5 Cilt. Beyrut: Mu'essesetu't-Târîhi'l-'Arabî, 1. Basım, 2002.

Mücâhid b. Cebr, Ebü'l-Haccâc. *Tefsîru Mücâhid*. thk. Abdurrahman es-Sûretî. 2 Cilt. Beyrût: el-Menşûrâtü'l-İlmiyye, ts.

el-Mursî, Ebü'l-Ḥasen b. Sîde. *el-Muḥaṣṣaṣ*. thk. Ḫalîl İbrâhîm Ceffâl. Beyrût: Dâru İḥyâi't-Turâs̱i'l-Arabî, 1996.

Müslim, Ebü'l-Hüseyn Müslim b. el-Haccâc. *Ṣaḥîḥü Müslim*. Beyrût: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2011.

Nesâî, Ebû Abdirrahmân Ahmed b. Şuayb. *Sünenü'n-Nesâî*. Haleb: Mektebetü'l-Matbûâti'l-İslâmiyye, 1986.

en-Nesefî, Ebu'I-Berekât Ahmed b. Mahmûd. *Medâriku't-Tenzîl ve Hakâiku't-Te'vîl*. thk. Yusuf Ali Budeyvî. Beyrût: Dâru'l-Kelimi't-Tayyib, 1998.

Norfolk, Donald. *Sağlıklı ve Mutlu Yaşayın*. çev. Erdal Güven. İstanbul: Form Yayınları, 1991.

Oral, Murat. "Kur'ân'a Göre Dua ve Dua'nın Âdâbı: Fâtiha Sûresi Örneği". *Harran Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Dergisi* 22/38 (2017), 161-186.

Oral, Osman. *Mâtürîdî'nin Hikmet Anlayışı*. Kayseri: Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2014.

Oruç, Cemil. "Din Kişisel ve Sosyal Bir İhtiyaçtır". *Fırat Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Dergisi* 13/2 (2008), 129-141.

Osho. *Devrim*. çev. Işıl Ölmez. İstanbul: Butik Yayıncılık, 2010.

Öge, Sinan. "Kur'an'da İnkârcı Mazeretleri ve Geçersizliği". *Atatük Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 0/40 (2013), 41-65.

Ögke, Ahmet. *Kur'ân'da Nefs Kavramı*. İstanbul: İnsan Yayınları, 1997.

Öz, Ahmet. "Kur'an'da İslam Ümmeti". *Kilis 7 Aralık Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 6/11 (2019/2), 545-564.

-------*Kur'an'ı Anlamada Bağlam*. İstanbul: Hikmet Yayınevi, 2016.

-------*Kur'ân'ın Ana Konuları*. İstanbul: Ensar Neşriyat, 2021.

-------*Kur'an'ın Önerdiği Vasat Ümmet*. İstanbul: Çıra Yayınları, 2. Basım, 2018.

Öz, İklim. *Erkekler Neden Evlenir*. İstanbul: Alfa Yayınları, 2. Basım, Mart 2004.

Öz, Mehmet C. ve Roizen, Michael F. *Siz, Kullanım Kılavuzunuz*. çev. Selim Yeniçeri. İstanbul: Koridor Yayıncılık, 1. Basım, 2005.

Özçeşmeci, Esra. *Türkiye'deki Kişisel Gelişim Kitaplarına Yönelik Bir İnceleme: Postmodern Toplum Bağlamında Eleştirel Bir Analiz*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2020.

Özdemir, İlker. "Kişisel Gelişim Kitaplarının Eleştirel Bir Değerlendirmesi". *Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 1/2 (2010), 63-95.

Özdemir, Osman vd. "Kişilik Gelişimi", *Psikiyatride Güncel Yaklaşımlar*, 4/4 (2012), 566-589.

Özdoğan, Öznur. "İnsanı Anlamaya Yönelik Bir Yaklaşım: Pastoral Psikoloji". *Ankara Üniversitesi, İlahiyat Fakültesi Dergisi* 47/2 (2006), 127-141.

Özervarlı, M. Sait. "Mülk". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 31/539-539. İstanbul: TDV Yayınları, 2020.

Özçelik, Mevlüt. İmam Gazâlî'ye Göre Nefsin Tezkiyesi ve Kalbin Tasfiyesi. Ankara: Sonçağ Akademi Yayınları, 2020.

Özler, Mevlüt. "Tevhid". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 41/18-20. İstanbul: TDV Yayınları, 2012.

Özkan, Zülfikar. *Bilgeliğe yöneliş kişisel gelişim dinamikleri*. İstanbul: Hayat Yayıncılık 4. Basım, 2003.

Pak, Zekeriya. *Allah-İnsan İletişimi*. Ankara: İlâhiyât Yayınları, 1. Basım, Mayıs 2005.

Peale, Norman Vincent. *Olumlu Düşünmenin Gücü*. çev. Şahin Cüceloğlu. İstanbul: Sistem Yayıncılık, 2. Basım, Mart 1997.

-------*Olumlu Yaşamanın Gücü*. çev. Şahin Cüceloğlu. İstanbul: Sistem Yayıncılık, 4. Basım, Kasım 2000.

Pearsall, Paul. *İşte Hayatın Gerçekleri*. çev. Merve Duygun. İstanbul: Kaizen Yayınları, 1. Basım, Şubat 2007.

Peck, M. Scott. *Az Seçilen Yol, Sevginin Geleneksel Değerlerin ve Ruhsal Tekâmülün Yeni Bir Psikolojisi*. İstanbul: Akaşa Yayınları, 2016.

Peker, Hüseyin. *Allah'ın Boyası ile Boyanmak: Kur'an'da Kişisel Gelişim*. İstanbul: Timaş Yayınları, 2015.

-------*Din Psikolojisi*. İstanbul: Çamlıca Yayınları, 13. Basım, 2016.

Pitino, Rick. *Başarılı Olmak Bir Tercihtir*. çev. Tuncer Büyükonat ve Selim Yeniçeri. İstanbul: Beyaz Yayınları, 1. Basım, Eylül 1998.

Pusmaz, Durak. "Kur'an'da İsar Kavramı". *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 25 (2011), 77-104.

Rampa, Tuesday Lobsang. *30 Derste İçimizdeki Gizli Güçleri Geliştirme Teknikleri*. çev. Serdar Eren. İstanbul: Onbir Yayınları, 1. Basım, Eylül 2008.

er-Râzî, Fahreddin (öl. 606/1210). *Mefâtîḥu'l-Ğayb*. 32 Cilt. Beyrût: Dâru'l-Fikr, 1401/1981.

er-Rûmî, Mevlânâ Celâleddin. *Mesnevî-İ Ma'nevî*. çev. Derya Örs ve Hicabi Kırlangıç. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, 2015.

Reber, Arthur S. *Dictionary of Psychology*. London: Penguin Books, 1985.

Reid, Natalie. *Kuantum Mucizesi*. çev. Pelin Tornay. İstanbul: Omega Yayınları, 2007.

Rifenbary, Jay. *Mazeret Yok*. çev. Ulaş Kaplan. İstanbul: Sistem Yayıncılık, 4. Basım, 2000.

Robbins, Anthony. *Sınırsız Güç*. çev. Mehmet Değirmenci. İstanbul: İnkılâp Yayınevi, 8. Basım, 1992.

es-Sâbûnî, Muhammed Ali. *Safvetü't-Tefâsîr*. 3 Cilt. Beyrût: Dâru'l-Kur'ân-ı Kerîm, 4. Basım, 1981.

Salerno, Steve. *Sham: How the self-help movement made America helpless*. New York: Random House, 2005.

es-San'ânî, Ebû Bekr Abdürrezzâk b. Hemmâm b. Nâfi' el-Himyerî. *Tefsîru's-Sanânî*. thk. Mustafa Müslim Muhammed. 2 Cilt. Riyad: Mektebetü'r-Rüşd, 1410.

Sandıkçı, S. Kemal. "Eleştiride Ölçü Ve Üslup Meselemiz". *II. Din Şurası Tebliğ ve Müzakereleri*. Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 2003, 449-457.

Sarıçam, İbrahim. "Cahiliyenin Asr-ı Saadete Dönüşümünde Kur'an'ın Rolü". *3. Kur'an Haftası Sempozyumu*. Ankara: Fecr Yayınları, 1998.

-------*Hz. Peygamberin Çağımıza Mesajları*. Ankara: TDV Yayınları, 2000.

Sayar, Kemal. *Sûfî Psikolojisi*. İstanbul: Timaş Yayınları, 2013.

-------Yavaşla. İstanbul: Kapı Yayınları, 35. Basım, Ekim 2021.

Saygılı, Sefa ve Balcıoğlu, İbrahim. *Dengeli Beslenme Sağlıklı Zayıflama*. İstanbul: Timaş Yayınları, 1996.

Saygın, Oğuz. *İnsanları Tanıma Sanatı*. İstanbul: Yakamoz Yayınları, 2. Basım, Mart 2010.

Sekman, Mümin. *Her Şey Seninle Başlar*. İstanbul: Alfa Yayınları, 6. Basım, Kasım 2006.

-------*Limit Sizsiniz*. İstanbul: Alfa Yayınları, 1. Basım, Mart 2008.

es-Semerkandî, Ebü'l-Leys. *Tefsîru'l-Kur'an*. sad. Mehmet Karadeniz. İstanbul: Özgü Yayınları, Eylül 2008.

-------*Tefsîru Ebi'l-Leys es-Semerḳandî*. 2 Cilt. Beyrût: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyyye, 1. Basım, 1994.

Sezik, Nejat. *Kişisel Gelişim El Kitabı*. İstanbul: Hayat Yayıncılık, 4. Basım, Aralık 2003.

Shawcross, William. *Medya İmparatoru Rupert Murdoch: Yaşam ve Yükseliş Öyküleri*. çev. İbrahim Şenel. İstanbul: Sistem Yayıncılık, Ağustos 1994.

Shook, E. Victoria. *Ho'oponopono*. çev. Merve Duygun. İstanbul: Butik Yayıncılık, 2011.

Smiles, Samuel. *Başarmanın Gücü*. çev. Arzu Özdemir. İstanbul: Etap Yayınları, 2016.

Smith, Hyrum W. *Hayatı ve Zamanı Yönetmenin 10 Doğal Yasası*. çev. Adalet Çelbiş. İstanbul: Sistem Yayıncılık, 1. Basım, Şubat 1998.

Soykan, Çiğdem. "Öfke ve Öfke Yönetimi". *Kriz Dergisi* 11/2 (1 Haziran 2003), 19-27.

Spinks, G. Stephens. "Psikoloji ve Din". çev. Bozkurt Koç ve Zeynep Özcan. *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 13/1 (2008), 307-318.

es-Süyûtî, Celâlüddîn Ebî Abdurrahmân. *el-Câmiu's-Sağîr fî Ehâdîsu'l-Beşîru'n-Nezîr*. Kahire: Matbaatü'l-Hayriyye, ts.

-------*ed-Dürru'l-mensûr fi't-tefsîr bi'l-me'sûr*. 8 Cilt. Beyrût: Dâru'l-Fikr, ts.

-------*Lübâbu'n-Nukûl fî Esbâbi'n-Nüzûl.* Beyrût: Müessesetü'l-Kütübi's-Segâfiyye, 1. Basım, 2002/1422.

Şahin, Adem. "Ergenlerde dindarlık-benlik saygısı ilişkisi." *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 19/19 (2005), ss. 187-198.

Şavlı, Mehmet Reşat. *Bütün Yönleriyle İslâm'da Çocuk Terbiyesi*. İstanbul: Ensar Yayınları, 5. Basım, Aralık 2020.

Şengül, Serkan ve Acar, Osman Kürşat. "Türkiye'de Kişisel Gelişim Alanının Özgünlüğü: Kişisel Gelişim Kitaplarının İçerikleri ve Alanın Türk İslam Medeniyeti Bağlamında Değerlendirilmesi". *Bartın Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 12/24 (2021), 413-435.

-------"Türkiye'de Kişisel Gelişim Alanının Tarihçesi". *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 23/1 (Mart 2021), 219-235.

Şenol, Özkan. *Farkında mısınız? – 1*. İstanbul: Özkan Şenol Akademi Yayınları, 22. Basım, 2017.

-------*Farkında mısınız? – 2: İkisi Bir Arada*. İstanbul: Özkan Şenol Akademi Yayınları, 1. Basım, 2016.

eş-Şevkânî, Ebû Abdillâh Muhammed b. Alî b. Muhammed. *Fethu'l-Kadîr*. Dımaşk: Darü'l-Kelimi't-Tayyib, 1414/1993.

Şimşek, Sait. *Hayat Kaynağı Kur'an Tefsiri*. 5 Cilt. Ankara: Beyan Yayınları, 2016.

Şirin, Turgay. *Kişisel Gelişim Medeniyeti*. İstanbul: Armoni Yayıncılık, 1. Basım, 2005.

et-Taberî, Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr b. Yezîd el-Âmülî. *Câmi'u'l-Beyân 'an Te'vîli Âyi'l-Kur'ân.* thk. 'Abdulmuhsîn et-Turkî. Kahire: Dâru Hecr, 2001.

------- *Tarihu'l-Ümem ve'l-Mulûk.* Beyrût: Dâru'lKütübi'l-İlmiyye, 1988.

Tarhan, Mustafa. *İçindeki Gücü Keşfet*. İstanbul: Kalipso Yayıncılık, 2005.

Tarhan, Nevzat. *Değerler Psikolojisi ve İnsan*. İstanbul: Timaş Yayınları, 14. Basım, 2019.

Taylor, Sandra Anne. *Kuantum Başarı.* çev. Buket Yılmaz. İstanbul: Crea Yayınları, 2009.

et-Tirmizî, Ebû Îsâ Muhammed b. Îsâ b. Sevre. *el-Câmi'u's-Ṣaḥîḥ (Sünenü't-Tirmizî)*. Mısır: Mektebetü Mustafâ el-Bâb el-Halebî, ts.

Tirmizi, Hakîm. *Kalbin Anlamı, Allah'ın Nuruna Kavuşmak İçin Kalbimizin Güçlerini Nasıl Kullanmalıyız?*. trc. Ekrem Demirli. İstanbul: Hayy Kitap Yayınları, 3. Basım, 2013.

------- Hatmu'l-Evliyâ, Velîliğin Sonu, Velâyet-Nübüvvet Tartışması, haz. Salih Çift, (İstanbul: İnsan Yayınları, 2006.

Tiyek, Fatih. *Kur'an'ın Kamuoyu Oluşturmadaki Rolü*. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 1. Basım, Ekim 2017.

Tokur, Behlül. *Kişisel Gelişim (NLP) – Din İlişkisi Üzerine Bir Araştırma*. Erzurum: Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2006.

Topbaş, Osman Nûri. *İmândan İhsâna Tasavvuf*. İstanbul: Erkam Yayınları, 2012.

-------*Emsâlsiz Örnek Şahsiyet*. İstanbul: Erkam Yayınları, 2011.

Topçu, Kemal. *Ayet ve Hadislerle Kişisel Gelişim*. İstanbul: Gülhane Yayınları, 1. Basım, Eylül 2011.

Topuz, İlhan. "Dindarlık Tipolojileri İle Benlik Saygısı Arasındaki İlişki: Yetişkinler Üzerine Bir Araştırma.". *Süleyman Demirel Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* 2013/30 (2013), ss. 35-50.

Tortop, Şerife. *Anne-Baba ve Eğitimcilere 9 Anahtar*. İstanbul: Yasin Yayınevi, 2008.

-------*Çiçeklerimiz Solmasın*. İstanbul: Yasin Yayınevi, 2009.

Tosun, Necdet. *İmam-ı Rabbânî Ahmed Sirhindî, Hayatı, Eserleri, Tasavvufî Görüşleri*. İstanbul: İnsan Yayınları, 2. Basım. 2009.

-------"Râbıta". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. İstanbul: TDV Yayınları, 2007.

Turşak, Musa. *Kur'an'da Özeleştiri*. Erzurum: İksad Publishing House, 2020.

Tûsî, Ebu Nasr Serrâc. *el- Lüma', İslam Tasavvufu*. trc. Hasan Kâmil Yılmaz. İstanbul: Erkam Yayınları, 2012.

Tutar, Hasan. *Sosyal Psikoloji*. Ankara: Seçkin Yayıncılık, 2. Basım, 2014.

Türcan, Ahmet. *Sigarayı Bırakma Rehberi*. İstanbul: Sistem Yayıncılık, 1. Basım, Mart 2003.

Türer, Osman. "Letâif-i Hamse". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 27/143. Ankara: TDV Yayınları, 2003.

Twenge, Jean M. *Ben Nesli*. çev. Esra Öztürk. İstanbul: Kaknüs Yayınları, 2009.

Tzu, Sun. *Savaş Sanatı*. çev. Sinem Aksevim. İzmir: İkilem Yayınevi, 1. Basım, Haziran 2020.

Uçkan, İlhan. *Terk Etme Oyunları Kılavuzu*. İstanbul: Artemis Yayınları, 1. Basım, Kasım 2007.

Ulene, Arthur. *Sağlıklı ve Mutlu Yaşamanın Yolları*. çev. Mehmet Demir. İstanbul: Say Yayınları, 1993.

Uludağ, Süleyman. "Nefis". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 32/526. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

------- "Sülûk". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 38/127-128. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

------- "Takvâ". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 39/484. İstanbul: TDV Yayınları, 2010.

------- *Tasavvuf Terimleri Sözlüğü* (İstanbul: Kabalcı Yayınları, 2. Basım, 2016.

Ulutürk, Veli. "Kur'an-ı Kerim'e Göre İnkâr ve İnkâr Amilleri". *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 0/7 (1986), 217-233

Uzun, Sevda. "Yaşlılarda, Kadınlarda ve Adölasanlarda Kişilik Algısı Değişimi ve Nedenleri". *İnsan ve Sosyal Bilimler Dergisi* 3/1 (2020), 431-449.

Üngüren, Engin. "Beynin Nöroanatomik ve Nörokimsayal Yapısının Kişilik ve Davranış Üzerindeki Etkisi". *Uluslararası Alanya İşletme Fakültesi Dergisi* 7/1 (2015), 193-219.

Ünlü, Fatih. *Hedef Belirleme ve Stresle Baş Etme*. İstanbul: Etap Yayınları, 2016.

Ünver, Mustafa. "Kur'an'da Yaratma Konulu Bir Kavram: "Haleqa" ". *İslâmî Araştırmalar Dergisi* 15/4 (2002), 497-511.

el-Vâhidi, Ebü'l-Hasen Alî b. Ahmed b. Muhammed en-Nîsâbûrî. *el-Vasit fi Tefsiri'l-Kur'ani'l-Mecid*. thk. Âdil Ahmed Abdülmevcûd vd. Beyrût: Dâru'l-Kütübü'l-Ümmiyye, 1415/1994.

-------*Esbâbu'n-Nuzûl.* thk. Kemâl Besyunî Zağlûl. Beyrût: Dâru'l-Kutubi'l-'İlmiyye, 1991.

Vardi, Recep. "Hz. Muhammed'in Liderliğinde Arap Toplumunda Gerçekleşen Toplumsal Değişim". *Toplum Bilimleri Dergisi* 9/17 (2015).

Weil, Andrew. *Sağlıklı Yaşa Güzel Yaşlan*. çev. Serpil Demirci. İstanbul: Sistem Yayıncılık, 1. Basım, Şubat 2006.

Yapıcı, Asım ve Kayıklık, Hasan. "Ruh sağlığı bağlamında dindarlığın öz saygı ve kaygı ile ilişkisi: Çukurova Üniversitesi örneği.". *Değerler Eğitimi Dergisi* 3/9 (2005), 177-206.

Yaşar, Fatma Tunç. "Âdâb-ı Muâşeret". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. Ek1/34. İstanbul: TDV Yayınları, 2. Basım, 2020.

Yazır, Elmalılı M. Hamdi. *Hak Dini Kur'an Dili Tefsiri*. sad. Lutfullah Cebeci vd. 10 Cilt. Ankara: Akçağ Yayınları, 5. Basım, 2015.

Yeğin, Abdullah vd. *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Büyük Lûgat (Eski ve Yeni Harflerle)*. 2 Cilt. İstanbul: Türdav Yayınları, 1978.

Yıldız, Meltem. *Hızlı Okuma Teknikleri*. İstanbul: Etap Yayınları, 2016.

Yılmaz, Ferat. "Karakter Eğitimi ve Karakter Eğitimi Programları". *Batı Anadolu Eğitim Bilimleri Dergisi* 12/1 (2021), 234-257.

ez-Zebîdî, Ebü'l-Feyḍ el-Murtaḍâ. *Tâcu'l-'Arûs min Cevâhiri'l-Ḳâmûs*. Beyrût: Dâru'l-Hidâye, ts.

ez-Zeccâc, Ebû İshâk İbrâhîm b. es-Serî b. Sehl el-Bağdâdî. *Meâni'l-Kur'ân ve i'râbuhû*. thk. Abdülcelil Abduh Şelebi. 5 Cilt. Beyrût: Âlemü'l-Kütüb, 1988.

Zemahşerî. *El-Keşşâf*. thk. 'Âdil Ahmed 'Abdulmevcûd vd. Riyad: Mektebetu'l-'Ubeykân, 1998.

Zengin, Mahmut ve Arslan, Elif İçöz. "Dini, Felsefi, Psikolojik Boyutlarıyla Vicdan ve Değerler Eğitimindeki Yeri". *AUID* 6/10 (Haziran 2018), 323-345.

Ziglar, Zig. *Zirveye Çıkan Basamaklar*. çev. Tayfur Keskin. İstanbul: Beyaz Yayınları, 1. Basım, Kasım 2000.

İnternet Kaynakları

https://tr.wikipedia.org/wiki/Bat%C4%B1_ezoterizmi#:~:text=%C4%B0%C3%A7rek%C3%A7ilik%2C%20bat%-C4%B1nilik%20ya%20da%20ezoterizm,veya%20bir%20inan%C3%A7%20sistemi%20de%C4%9Fildir. 23.11.2023.

https://www.instagram.com/reel/CchRYPAFwJt/ , 15.05.2022.

https://www.youtube.com/watch?v=9i9ooHTr_wc , 06.05.2022.

Yarım Kalmış Bir Anadolu Hikâyesi

Muhsin Yazıcıoğlu

B. Berkcan Karacaoğlu

Kitaparası Yayınları ®

Genel Yayın Yönetmeni
Ramazan Arlı

Temmuz 2025
ISBN: 978-625-7788-76-2
Yayıncı Sertifika No: 52493

Kütüphane Bilgi Kartı Cataloging in Publication Data (CIP)
KARACAOĞLU, B. Berkcan
Yarım Kalmış Bir Anadolu Hikâyesi
Muhsin Yazıcıoğlu

Editör: Dr. Mirza Polat

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

Kitaparası Yayınları
Siyavuşpaşa Mah. Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/İstanbul
Tel: (0212) 514 82 93

www.kitaparasi.com

KAYNAKÇA

Akçura, Y. (2018). *Türkçülük, Türkçülüğün Tarihi Gelişimi,* İstanbul: İlgi Kültür Sanat Yayınları.

Akpınar, H. (2003). *28 Şubat: Postmodern Darbenin Öyküsü,* İstanbul: Metis Yayınları.

Akpınar, H. (2016). *Kurtların Kardeşliği, CKMP'den MHP'ye (1965-2005),* İstanbul: Kamer Yayınları.

Alpaslan, M. M. (1990). *Nizâm-ı Âlem Ülküsü 1,* İstanbul: Cihad Yayınları.

Alpat, İ. (1999). *Hamamböcekleri, Ateştopu ve Askerler: 28 Şubat Sürecinde Türkiye,* İzmir: Mayıs Yayınları.

Arıkan, E. B. (2008). *Türk Sağının Türk Sorunu: Milliyetçi Hareket Partisi.* İstanbul: Agora Kitaplığı.

Arikan, N. (2011). *28 Şubat Sürecinde Medya.* İstanbul: Okur Kitaplığı.

Arvâsi, S. A. (1998). *Türk-İslâm Ülküsü I.* İstanbul: Burak Yayınevi.

Arvâsi, S. A. (1998). *Türk-İslâm Ülküsü II.* İstanbul: Burak Yayınevi.

Arvâsi, S. A. (2008). *Hasbihal-I.* İstanbul: Bilgeoğuz Yayınevi.

Arvâsi, S. A. (2015). *Türk İslâm Ülküsü.* İstanbul: Bilgeoğuz Yayınevi.

Ataay, F. (2007). *12 Mart'tan 12 Eylül'e – Kriz Kıskacındaki Türk Siyaseti ve 1978-1979 CHP Hükümet.* Ankara: De Ki Yayınevi.

Atacan, F. (2000). *28 Şubat 1997: Türk-İslâm Sentezi'nin Sonu*. İstanbul: Bağlam Yayınları.

Ateş, T. (1994). *Demokrasi.* Ankara: Ümit Yayınları.

Avcı, M. ve Koç, Y. (2022). *Pusudan Önce.* Konya: Morena Yayınevi.

Avşar, B. Z. (1992). *Serdengeçtiden Serdengeçtilere. 2.Cilt.* İstanbul: Kamer Yayınları.

Aykol, H. (2011). *Türkiye'de Sağ Örgütler: Bölüne Bölüne İktidar Olmak.* Ankara: Phoenix Yayınları.

Bakiler, Y. B. (2015). *Muhsin Başkan.* İstanbul: Yakın Plan Yayınları.

Bayramoğlu, A., ve İnsel, A. (2004). *Bir Parti Bir Zümre: Türkiye'de Ordu.* İstanbul: Birikim Yayınları.

Birand, M. A. ve Yıldız, R. (2012). *Son Darbe: 28 Şubat.* İstanbul: Doğan Kitap Yayınları.

Birand, M. A., Bila, H., ve Aka, R. (2001). *12 Eylül Türkiye'nin Miladı.* İstanbul: Doğan Kitap.

Bora, T. ve Can, K. (2004). *Devlet ve Kuzgun, 1990'lardan 2000'lere MHP.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Connor, W. (1994). *Ethnonationalism: The Quest for Understanding.* (Aktaran. Özkırımlı) New Jersey: Princeton University Press.

Çalışlar, O. (1997). *Refah Partisi Nereden Nereye.* İstanbul: Pencere Yayınları.

Dahl, R. A. (2017). *Demokrasi Üzerine.* (Çev. Betül Kadıoğlu) Ankara: Phoenix Yayınevi.

Deliorman, A. (2000). *Tanıdığım Atsız*. İstanbul: Orkun Yayınları.

Dereli, M. (1996). *Başkanlar Konuşuyor.* Ankara: Yesi Yayınları.

Derelioğlu, İ. (1977). *Türkiye'de Milliyetçilik Hareketi.* İstanbul: Toker Yayınları.

Engels, F. Ve Marx, K. (2018). *Alman İdeolojisi.* (Çev. Olcay Geridönmez ve Tonguç Ok). İstanbul: Kor Kitap.

Erdem, G. (1974). *Suçlamalar I,* Ankara: Töre-Devlet Yayınevi.

Ersan, V. (2013). *1970'lerde Türkiye Solu.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Evren, K. (1994). *Zorlu Yıllarım 1.* İstanbul: Milliyet Yayınları.

Feyizoğlu, T. (2005). *Fırtınalı Yıllarında Ülkücü Hareket,* İstanbul: Ozan Yayınları.

Gökalp, z. (2008). *Türkleşmek, İslâmlaşmak, Muasırlaşmak.* İstanbul: Kitap Zamanı Yayıncılık.

Gökalp, Z. (2021). *Türkçülüğün Esasları.* İstanbul: Kapra Yayıncılık.

Göze, A. (2016). *Siyasal Düşünceler ve Yönetimler*. İstanbul: Beta Yayıncılık.

Gözler, K. (2020). *Anayasa Hukukuna Giriş,* İstanbul: Ekin Yayınevi.

Güler, K. K. (2017). *Alparslan Türkeş Türk Milliyetçiliği Fikri ve CKMP.* İstanbul: Deli Dumrul Kitap.

Günal, E. (2009). *Türkiye'de Demokrasinin Yüz Yıllık Serüveni.* İstanbul: Karakutu Yayınları.

Heywood, A. (2019). *Siyasi İdeolojiler.* İstanbul: BB101 Yayınları.

Hüdavendigar, O. (2014). *Düşünen Adamdan Mektup Var.* İstanbul: Uyanış Yayınevi.

Karatepe, Ş. (2018). *Ara Rejimin Adaleti,* Ankara: A Kitap.

Kösoğlu, N. (2002). *Galip Erdem.* Ankara: Alternatif Yayınları.

Marx, K. (2015). *Kapital 1. Cilt.* İstanbul: Yordam Yayınları.

Melellan, D. (2012). *İdeoloji.* İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Nihat, M. ve Cemiloğlu, E. (1995). *Türk Siyasi Hayatında Milliyetçi Hareket.* Ankara: Turkuaz Yayınları.

Oba, A. E. (2020). *Türk Milliyetçiliğinin Doğuşu.* Ankara: Doğu Batı Yayınları.

Oktay, O. (2003). *Kendini Unutan Adam Galip Erdem.* Ankara: Yeni Avrasya Yayınları.

Özbudun, E. (2009). *Türkiye'nin Anayasa Krizi,* Ankara: Liberte Yayınları.

Özcan, A. (2010). *Osman Yüksel ve Serdengeçti Dergisi.* İstanbul: Türk Edebiyatı Vakfı.

Öznur, H. (1999). *Ülkücü Hareket C2 Teşkilatlar ve Mücadeleler.* Ankara: Alternatif Yayınları.

Öznur, H. (1999). *Ülkücü Hareket C3 Provokasyonlar.* Ankara: Alternatif Yayınları.

Öznur, H. (1999). *Ülkücü Hareket C6 Portreler.* Ankara: Alternatif Yayınları.

Öznur, H. (2009). *21. Yüzyılda Bir Alperen Muhsin Yazıcıoğlu.* Ankara: Öncü Basımevi, Ankara.

Öztunç, E. (2008). *Ülkücüler 12 Eylül'ü Anlatıyor 1. Cilt.* İstanbul: Babıali Kitaplığı.

Pekmezci, N. Ve Büyükyıldız, N. (1999). *Ülkücüler, Öteki Devletin Şehitleri.* İstanbul: Kaynak Yayınları.

Roberts, J. J. M. (2015). *Avrupa Tarihi,* İstanbul: İnkılap Kitabevi.

Sander, O. (2020). *Siyasi Tarih-İlk Çağlardan 1918'.* Ankara: İmge Kitabevi Yayınları.

Sartori, G. (1996), *Demokrasi Teorisine Geri Dönüş.* (Çeviren Tunçer Karamustafaoğlu ve Mehmet Turhan), Ankara: Yetkin Yayınları.

Satılmış, A. ve Turhan, M. (2002). *Ülkücü Hareket'in ABC'Sİ.* Ankara: Altın Küre Yayınevi.

Smith, A. (2003). Ulusların Etnik Kökenleri. Ankara: Dost Kitabevi.

Smith, A. (2004). *Myths and Memories of the Nation.* Oxford: Oxford University Press.

Soykan, E. ve Ergün, D. B. (2007). *Sapan.* İstanbul: Güncel Yayıncılık.

Şahhüseyinoğlu, H. N. (2012). *Yakın Tarihimizde Kitlesel Katliamlar.* İstanbul: Berfin Yayınları.

Şanlı, F. S. (2019). *Cumhuriyetçi Köylü Millet Partisi'nden Milliyetçi Hareket Partisi'ne -Tarihi Süreç, İdeoloji ve Politika-(1960-1969).* İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Şahsuvaroğlu, L. (2015). *Ocak Sönmesin Diye.* Ankara: Elips Kitap.

Şenel, A. (2019). *Siyasal Düşünceler Tarihi,* Ankara: Bilim ve Sanat Yayınları.

Taneri, A. (1993). *Türk Kavramının Gelişmesi.* Ankara: Ocak Yayınları.

Tanilli, S. (2006). *Uygarlık Tarihi,* İstanbul: Alkım Kitabevi.

Taşer, D. (1974). *Mesele.* Ankara: Töre-Devlet Yayınevi.

Taşkesen, A. (2011). *Türkiye'de Demokrasi Sancıları.* Ankara: Araştırma Yayınları.

Tayyar, Ş. (2009). *Kıt'a Dur!.* İstanbul: Timaş Yayınları.

Tosun, K. (2011). *Milliyetçi Ülkücü Hareket.* Ankara: Aras Kardeşler Matbaacılık.

Turgut, H. (1995). *Şahinlerin Dansı,* İstanbul: ABC Yayınları.

Turhan, M. (2009). *Bilinmeyen Yönleriyle Alparslan Türkeş.* İstanbul: Bilgeoğuz Yayınları.

Turhan, M. (2010). *Ülkü Ocakları 1968-1980,* İstanbul: Bilgeoğuz Yayınları.

Turhan, M. (2014). *Ülkü Ocakları 1966-1980.* Ankara: Hazar Matbaası.

Türkeş, A. (1975). *Milli Doktrin Dokuz Işık.* İstanbul: Kutluğ Yayınları.

Türkeş, A. (1982). *Sorgu. 1. Cilt.* Ankara: Mayaş Yayınları.

Umur, Ö. (2017). *Türk Siyasi Tarihinde Büyük Birlik Partisi.* Ankara: Maarif Mektepleri.

Uzun, T. (2005). *Türk Milliyetçiliği ve MHP.* Ankara: Ebabilayınevi.

Üzmez, H. (1992). *Şu Bizimkiler.* İstanbul: Timaş Yayınları.

Yalçın, S. ve Yurdakul, D. (1997). *Reis: Gladio'nun Türk Tetikçisi.* İstanbul: Su Yayınları.

Yanardağ, M. (2002). *MHP Değişti Mi?.* İstanbul: Gendaş Yayınları.

Yavuz, H. (2005). *Modernleşen Müslümanlar-Nurcular, Nakşiler, Milli Görüş ve AK Parti.* İstanbul: Kitap Yayınevi.

Yayla, A. (2019). *Siyaset Bilimi.* Ankara: Adres Yayınları.

Yazıcıoğlu, M. (1992). *İhtilafın Rahmetinde Milli Mutabakata Doğru.* Ankara: Kardelen Yayınları.

Yazıcıoğlu, M. (1998). *Yeni Bir Dünya İçin Yeni Bir Türkiye.* Ankara: Seba Yayınları.

Yazıcıoğlu, M. (2007). *Dikeni Gül Eylemek.* Balıkesir: Liva Yayınevi.

Yıldız, A. (2000). *28 Şubat Belgeler.* İstanbul: Pınar Yayınları.

Yılmaz, T. S. (1997). *Türkiye'de Gençlik Hareketleri.* İstanbul: Toplumsal Dönüşüm Yayınları.

Yiğit, K. ve Özkaynar, K. Ş. (2017). *Ülkücü Hareket'in Kronolojisi.* Ankara: Deli Dumrul Kitap.

Yusufoğlu, S. (1993). *Parçadan Bütüne Yeni Oluşum.* İstanbul: Değişim Yayınları.

Zeybek, N. K. (1995). *Ülkü Yolu.* İstanbul: Üçay Neşriyat.

İNTERNET

27 Nisan Muhtırasının Yıl Dönümünde BBP'den Şehit Muhsin Yazıcıoğlu Duruşu. (2012, Nisan 26). Erişim tarihi: 17 Kasım 2022, 27 Nisan Muhtırasının Yıl Dönümünde BBP'den Şehit Muhsin Yazıcıoğlu Duruşu Haberi - Haber Kritik

Alperen Ocakları Kapatılıyor!, (2011, Aralık 31). Erişim tarihi: 17 Kasım 2022, https: //www.cagdaskocaeli.com.tr/haber/4621928/alperen-ocaklari-kapatiliyor

İNTERNET VİDEO

Abdullah Alptekin Has, (2013, Ocak 9). Muhsin Yazıcıoğlu Müslümanların iktidarını engelletti dedirtmem [Video]. Youtube. Muhsin Yazıcıoğlu Müslümanların iktidarını engelletti dedirtmem - YouTube

Alparslan Göbelek. (2013, Nisan 3). muhsin yazıcıoğlu'nun düşündüren konuşması – YouTube [Video].Youtube. muhsin yazıcıoğlu'nun düşündüren konuşması - YouTube - YouTube

Avrupa Türk Birliği. (2013, Kasım 15). Muhsin Yazıcıoğlu - bbp 1'inci olagan kurultayi [Video].Youtube. Muhsin Yazıcıoğlu - bbp 1'inci olagan kurultayi - YouTube

Büyük Birlik Partisi İstanbul İl Başkanlığı, (2019, Şubat 28). Muhsin Yazıcıoğlu ve 28 Şubat Tavrı [Video].Youtube. Muhsin Yazıcıoğlu ve 28 Şubat Tavrı - YouTube

OdaTv. (2020, Şubat 27). Erbakan'ın tarihe damga vuran Kaddafi görüşmesinde neler yaşandı [Video].Youtube. Erbakan'ın tarihe damga vuran Kaddafi görüşmesinde neler yaşandı - YouTube

Üç Tuğ Medya. (2019, Ocak 7). Muhsin Yazıcıoğlu: Biz Türk milletiyiz! [Video].Youtube. https: //www.youtube.com/watch?v=OCDwNzKU934

DERGİ

Arvasi: "Türk İslâm Ülküsü Düşünmeyi Emreder". (1990, Ocak). *Bizim Ocak, 20,* 9.

Atsız, H. N. (1950, Ekim 20). 1944-1945 Irkçılık-Turancılık Davası. *Orkun, 3,* 10.

Atsız, H. N. (1952, Ocak 18). Veda. *Orkun, 3,* 2-7.

Başbuğ'un hâlefi. (1988, Kasım 20). *Tempo Dergisi, 51,* 1.

Erdem, G. (1972, Ağustos 21). Faşizm Suçlaması. *Devlet Dergisi, 152,* 8.

Mustafa Cemiloğlu Öldü. (1976, Şubat 15). *Bozkurt Dergisi, 44,* 1.

Serdengeçti, O. Y. (1947, Ekim). Bir Fakültenin İç Yüzü. *Serdengeçti, 3,* 4.

Serdengeçti, O. Y. (1952, Ağustos). Ayasofya. *Serdengeçti, 17,* 2.

Serdengeçti, O. Y. (1956, Mayıs). Allah, Millet, Vatan, Yolunda. *Serdengeçti, 17,* 3.

Serdengeçti, O. Y. (1967, Temmuz 1). Körlük ve Nankörlük. *Milli Hareket, 12.* 16.

Türkeş, A. (1989, Şubat). Can Dostum Seyyid Ahmed Arvâsi'nin Ardından. *Bizim Ocak Dergisi, 59,* 3.

Yazıcıoğlu, M. (2007, Mayıs). Merkez Sağ Sürekli Darbelerin Alkışçısı Olmuştur!, (Rop. Kurban, E.). *Gerçek Hayat, 345,* 9.

Yazıcıoğlu, M. (1997, Ekim). İdam Sehpasından 4 Defa Döndüm, (Rop. Yılmaz, C.). *İslâm Dergisi, 170,* 11.

Yazıcıoğlu, M. (2000, Eylül). 2, 5 Metrekare Hücre, 3 Dev Gençli, Bir de Ben, (Rop. Erkoca, Y.). *NTV Mag Dergisi, 13,* 14.

Yazıcıoğlu, M. (2006, Eylül). 12 Eylül Rejimi İstiklal Marşı'nı Cop Gibi Kullandı, *Türk Yurdu Dergisi, 229,* 15.

Yazıcıoğlu, M. (2007, Nisan). Seçimi Millet Yapmalı. (Rop. Yener, U.) *Yarınlar İçin Düşünce Dergisi, 18,* 13.

Yazıcıoğlu, M. (2008, Mayıs). Hrant Dink Cinayetinin Partimizle ve Alperen Ocaklarıyla İlgisi Yoktur, (Rop. Ünal, Ö.) *Haber Portalı Dergisi,* 6.

GAZETE

Abdi İpekçi Öldürüldü. (1979, Şubat 2). *Milliyet,* s.1.

Ahlâksız Yürüyüş. (1997, Şubat 16). *Akit,* s.8.

Arınç, B. (2007, Nisan 14). Arınç: Büyükanıt'ın Sözlerini Olumlu Buldum. *Hürriyet,* s.2.

Arvâsi, S. A. (1978, Haziran 22). Ülkücü Egosunu Yenen İdealisttir. *Hergün* s.14.

Arvâsi, S. A. (1978, Mart 2). Neden Türk İslâm Ülküsü, *Hergün*, s.15.

Arvâsi, S. A. (1979, Şubat 27). Ülkücü Hareket'in Politikası, *Hergün*, s.13

Batman, A. (1976, Aralık 1). Silahları Bırakalım, *Hürriyet,* s.7.

Bayramcı: Emirlerinizi Bekliyoruz. (1974, Ağustos 19). *Devlet, 250,* 4.

Bu Ne Rezalet. (1997, Şubat 2). *Sabah,* s.1.

Büyükanıt, Y. (2007, Nisan 13). Sözde Değil Özde Laik Başkomutan. *Vatan,* s.1.

Çiçek, C. (2007, Nisan 29). Hükümet Genelkurmay Açıklamasını Değerlendirdi, *Hürriyet,* s.4.

Erim Haince Öldürüldü. (1980, Temmuz 20). *Milliyet,* s.1.

Gerekirse Silah Bile Kullanırız. (1997, Haziran 12). *Hürriyet,* s.26.

Gün Sazak Öldürüldü. (1980, Mayıs 28). *Milliyet*, s.1.

Hasta Bir Dikta Hevesi. (1974, Mayıs 20). *Devlet, s.237,* s.1.

Hrant Dink Davasında Karar Açıklandı. (2021, Mart 26). *Sözcü,* s.3.

İran Devrimi Örnek Bir Devrimdir. (2007, Şubat 14). *Milli Gazete,* s.1.

Kaçakçılık. (1978, Ekim 12). *Milliyet,* s.11.

Kudüs Gecesi DGM'lik. (1997, Şubat 3). *Sabah,* s.16

Laiklik Muhtırası. (2007, Nisan 28). *Posta,* s.18.

MHP Davası Bitiyor. (1987, Nisan 7). *Türkiye,* s.1.

Onbinlerin Yürüyüşü. (1970, Mayıs 11). *Devlet, 58,* 1.

Ordu Uyarı Mektubu Verdi. (1980, Ocak 2). *Hürriyet,* s.1.

Sezer, A. N. (2007, Nisan 14). Rejim Büyük Tehlike Altında, *Hürriyet*, s.1.

Sincan Krizi, (1997, Şubat 3). *Sabah,* s.1.

Tanklar Sincan'da. (1997, Şubat 5). *Sabah,* s.1.

TSK'da Büyükanıt Dönemi Erken Başladı. (2006, Ağustos 1). *Sabah,* s.1.

Türkeş, A. (1969, Ocak 10). Komandoları Destekliyorum, *Hürriyet.* s.1.

Türkeş'ten Suçlama. (1989, Mart 7). *Milliyet,* s.9.

ÜGD 2. Kurultayı Yapıldı. (1978, Kasım). *Hasret, 37,* s.1.

ÜGD 3. Olağan Büyük Kurultayı Yapıldı. (1979, Nisan 14). *Hasret,* s.1.

Yazıcıoğlu, Dink İçin Şiir Yazdı. (2007, Ocak 17). *Sabah,* s.8.

Yazıcıoğlu, M. (1975, Kasım 3). Ümidimizi Dışarıdan Gelecek Dostluklara Değil, Milli Benliğimize Çevirelim, *Devlet, 313,* s.3.

Yazıcıoğlu, M. (1977, Ağustos 2). Eller Silah Değil, Kalem Tutmalı, *Hergün,* s.2

Yazıcıoğlu, M. (1978, Eylül 8). Katliamların Suçluları Yakalanmalı İktidar Görevini Yapmalıdır, *Hergün,* s.9.

Yazıcıoğlu, M. (1992, Ağustos 3). Muhsin Yazıcıoğlu'yla Mülakat: Yeni Serüvene Doğru, *Yeni Hafta, s.5*

Yazıcıoğlu, M. (1993, Ocak 18-24). İlkeli Birlikten Yanayız, *Yeni Hafta,* s.2.

Yazıcıoğlu, M. (1994, Aralık 30). Davanın Kitabını Arvasi Hoca Yazdı, *Gündüz,* s.1.

Yazıcıoğlu, M. (1996, Eylül 13). 12 Eylül'de Kasıt Vardı. (Rop. Kara, S.). *Gündüz,* s.1.

Yazıcıoğlu, M. (1997, Ekim 18). Milli Uyanış Jakobenleri Telaşa Düşürdü, (Rop. Kalem, M.). *Gündüz,* s.2.

Yazıcıoğlu, M. (1997, Eylül 18). Darbeci Cunta Da Yargılansın, (Rop. Temel H.) *Akit,* s.3.

Yazıcıoğlu, M. (1997, Eylül 18). Yılmaz, Susurluk'u Kullandı, (Rop. Çalmuk, F.) *Gündüz,* s.2.

Yazıcıoğlu, M. (1997, Haziran 16). Asker Kışladan Çıktı, Darbe Kapımızı Çalabilir, (Rop. Düzel, N.) *Sabah,* s.5.

Yazıcıoğlu, M. (1997, Şubat 7). Namlusunu Milletine Çevirmiş Bir Tankı Asla Alkışlamam, *Gündüz Gazetesi,* s.1.

Yazıcıoğlu, M. (1998, Temmuz 19-25). Bürokratik Cumhuriyet Demokrasiden Rahatsız, (Rop. Kıran, K.). *Selam,* s.8.

Yazıcıoğlu, M. (2005, Eylül). Derin Millet İktidar Olmalıdır, (Rop. Başaran, N.) *Referans,* s.9.

Yazıcıoğlu, M. (2005, Mart 3). İstifa Dilekçemi Türkeş Yırtıp Çöpe Attı, (Rop. Işık, M.). *Tercüman,* s.14.

Yazıcıoğlu, M. (2006, Mayıs 22). Ağca'ya Çok Benziyor, (Rop. Pamir, B.). *Sabah,* s. 7.

Yazıcıoğlu, M. (2007, Nisan 9). Orduyu Göreve Çağırmak Vatanperverlik Değildir, (Rop. Gündem, M.). *Yeni Şafak,* s.7.

Yazıcıoğlu, M. (2008, Temmuz 14). Partimi Ergenekon'un İçine Çekmek İstediler, (Rop. Kılıç, E.). *Sabah,* s.12.

Yazıcıoğlu, M. Ana-Yol Zorlama Bir Hükümetti. (1996, Haziran 10). *Gündüz,* s.3.

Yüzbaşı Konuştu!. (2006, Mayıs 24). *Milliyet,* s.1.

MAKALE

Ataman, M. (2014, Kasım). Milliyetçiliğin Dönüşümü: Eski ve Yeni Milliyetçilik. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2, 1-10.

Akıncı, A. (2013, Aralık). Türk Siyasal Hayatında 1980 Sonrası Darbeler ve E-Muhtıra. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 15*/2, 39-58.

Çoban, M. (2012, Mart). Milliyetçilik Teorileri, *Türk Yurdu Dergisi, 295*, 345-351.

Demir, N. (2010). Demokrasinin Temel İlkeleri ve Modern Demokrasi Kuramları, *Ege Akademik Bakış,* 10/2, 597-611.

Dursunoğlu, İ., ve Yazıcı, S. (2018). Türk Demokrasi Hayatında Askeri Uyarıları: 1971-2007 Muhtıralarının Karşılaştırılması, *Turkish Studies,* 13/22, 211-223.

Gökalp, E. (2007). Milliyetçilik Kuramsal Bir Değerlendirme. *Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 7/1,* 279-298.

Seçen, H. (2012, Mart). Türk Milliyetçiliği ve Bilim: Ziya Gökalp, Mümtaz Turhan ve Erol Güngör'de Bilim Anlayışı, (Aktaran Eyüp Toprak, Türkiye'de Milliyetçilik Algısı, 2016), *Türk Yurdu Dergisi, 295, 385-390*

Türkkan, R. O. (1942, Mart 12). Milliyetçilik (Milliyetçiliğin Şartları), *Bozkurt Dergisi, 2, 31-32.*

Yalcı, A. (2021). Meşrutiyet Dönemi Aydınlarında İslâmcılık Tartışmaları. *Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 16/8*, 516-538.

TEZ

Acar, H. (2018). *Türkiye'de Milliyetçi Hareket Düşüncesinin Gençlik Teşkilatlarına Etkisi: Ülkü Ocakları Örneği,* Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Doktora Tezi.

Agdag, B. (2010). *28 Şubat Askeri Müdahalesi ve Türk Siyasetine Etkileri: Türkiye'de Asker Siyaset İlişkisinin Tarihsel Serüveni Bağlamında Bir İnceleme.* Niğde Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Akar, F. (2019). *Siyasette Liderlik Olgusu: Muhsin Yazıcıoğlu Örneği.* Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Akçalı, Y. (2007). *12 Eylül'den Günümüze Demokrasi Kültürü: Toplumsal ve Siyasal Dönüşümün Etkileri.* Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yüksek Lisans Tezi.

Akkoç, A. (2013). *Bir Yönetim Biçimi Olarak Modern Demokrasi Süreci ve Sorunları,* İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi Sosyoloji Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Doktora Tezi.

Aktaran, N. (2021). *II. Meşrutiyet Dönemi İslâmcılık Akımının Medrese Algısı (1908-1919).* İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Doktora Tezi.

Akyol, E. (2005). *Türkiye'de Demokrasinin Altyapı Koşulları Olarak Cumhuriyet Devrimleri.* İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Altuntaş, O. (2022). *1980-1997 Yılları Arasında Alparslan Türkeş'in Siyasi Hayatı ve İdeolojisi.* Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi Atatürk İlke ve İnkılapları Tarihi, Yayımlanmamış Doktora Lisans Tezi.

Arslan, A. (2014). *Kapitalist İdeoloji ve Çalışma.* Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İktisat Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Arslan, G. (2021). *Türkiye'de Milliyetçi İdeolojinin Söylem Analizi Yöntemiyle İncelenmesi: 1997 Sonrası MHP Örneği,* Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Halkla İlişkiler ve Tanıtım Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Doktora Tezi.

Aygördü, Ü. (2021). *Dündar Taşer'in Hayatı ve Fikirleri Üzerine Bir İnceleme (1925-1972),* Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Barışkan, S. (2021). *Türk Siyasi Tarihinde 28 Şubat Süreci.* Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Tarih Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Bayraktar, Ö. (2016). *Ülkücü Hareket'te Bölünme: Milliyetçi Hareket Partisi ve Büyük Birlik Partisi.* Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Beyhan, A. (2019). *Hüseyin Nihal Atsız'ın Romanlarında Siyasi, Sosyal ve Tarihi Meseleler.* Artvin Çoruh Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Bölük, Z. (2019). *Milliyetçi Çalışma Partisi'nin Türk Siyasetindeki Yeri ve Önemi (1985-1993).* Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Caner, O. (2021). *İdeoloji ve Milliyetçilik Kavramları Açısından Türk Milliyetçiliğinin Tarihsel Gelişimi.* Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Cebeci, O. (2019). *Mehmet Akif Ersoy'un İslâmcılıkla İlişkisi.* Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Temel İslâm Bilimleri Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Cerit, M. (2019). *Siyasal Partiler, Parti İçi Demokrasi ve Siyasal Elitler.* Çankaya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Hukuku Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Çelik, H. B. (2022). *Millet ve Milliyetçilikten Milletler ve Milliyetçiliklere: Postmodern Dönemde Milliyetçilik.* Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Devecioğlu, E. (2019). *28 Şubat Sürecinde Medya ve Siyasal İktidar,* Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Doğan, E. (2020). *Türkiye'de Asker Siyaset İlişkisi; 28 Şubat 1997 ve 27 Nisan 2007 Süreçleri,* Aydın Adnan Menderes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Doyuran, D. (2021). *Demokrasinin Tarihsel Dönüşümünde Bir Uğrak Noktası: Agonistik Demokrasi,* Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Eren, S. (2019). *Türkiye'de Milliyetçi Sağın Kurumsallaşması ve Milliyetçi Hareket Partisi'nin Evrimi.* Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Gizligider, F. (2010). *Gazetecilik Meslek Etiğinin Kuramsal Açıdan İncelenmesi ve Örnek Olay Olarak Hrant Dink Cinayetinin Türk Basınına Yansıması.* Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Güntürk, S. (2018). *Hüseyin Nihal Atsız'da Kimlik, Kültür, Eğitim Kavramları.* Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Türkçe ve Sosyal Bilimler Eğitimi Ana Bilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Gürsoy, Ö. E. (2014). *Türkiye'nin Avrupa Birliği Sürecine, Askeri Darbelerin Etkileri: 27 Nisan 2007 E-Muhtırası,* İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Avrupa Birliği Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Hardal, E. (2016). *Antik Yunan'da Demokrasinin Ortaya Çıkışı,* Kocaeli Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Arkeoloji Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Hüsem, S. (2019). *Cumhuriyet Döneminde Sıkıyönetimler 1974-1983.* Marmara Üniversitesi Türkiyat Sosyal Bilimler Enstitüsü Türk Tarihi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Işık, M. (2018). *28 Şubat Postmodern Darbe Sürecinde Rol Oynayan Aktörler Hakkında Bir Değerlendirme,* Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Kandemir, M. (2021). *Kentsel Mekânda İdeoloji ve Yansımaları.* Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Keskin, Y. Z. (2011). *27 Mayıs 1960 Askeri Darbesi ve 12 Mart 1971 Muhtırası'nın Türk Devlet Teşkilatı ve Siyaset Hayatına Etkileri.* Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Doktora Tezi.

Köse, S. (2010). *Türk Demokrasi Hayatında 12 Mart 1971Muhtırası.* Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Kuş, Y. (2018). *Milliyetçilik ve Türkiye'de Milliyetçi Cephe Hükümetlerinin Kurulma ve Dağılma Süreçleri.* Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Küçükkaya, H. (2020). *Türkiye Modernleşmesi ve İslâmcılık Düşüncesi: Ehli Sünnet Dergisi Örneği.* Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Oğuzhan, M. (2019). *Demokrasi Teorisi ve Türkiye'de Demokrasiye Geçiş Süreci.* Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Özcan, A. (2009). *Serdengeçti Dergisi ve Siyaset İlişkisi.* Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Özdemir Çolak, A. (2017). *Devletin İşgal Edilmiş Hali: 12 Eylül 1980 ve 28 Şubat 1997'ye Giden Süreç.* Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü Güvenlik Stratejileri ve Yönetimi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Doktora Tezi.

Öztürk, S. (2022). *II.Abdülhamid'ın İslâmcılık Siyasetinin Ortadoğu'da Uygulanması.* Ankara Yıldırım Bayezid Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Pul, S. (2019). *Türkiye'de Gençlik Hareketlerine Bir Örnek: Ülkücü Hareket (1968-1980)***.** Giresun Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yayımlamamış Yüksek Lisans Tezi.

Salkın, M. E. (2010). *Türkiye'nin 1983-2007 Tarihleri Arası Sivil-Asker İlişkileri: Klasik Darbeden E-Muhtıraya*, Dumlupınar Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Şahin, B. (2013). *İdeoloji Toplumsal Sınıflar ve İletişim.* Marmara Üniversitesi Radyo TV-Sinema Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Şahin, G. (2016). *Demokrasinin Üç Temel Modeli*, Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi Kamu Yönetimi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Şahin, N. M. (2010). *Hrant Dink Cinayeti: Cinayete Giden Süreçte ve Cinayet Sonrasında Medya Haberlerinin Analizi.* Polis Akademisi Güvenlik Bilimleri Enstitüsü Uluslararası Güvenlik Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Targal, A. (2019). *Demokrasinin Gelişiminde Vergi Bilinci ve Vergi(leme)nin Önemi.* İzmir Kâtip Çelebi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Küresel Yönetişim ve Siyaset Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Toker, L. (2021). *Milliyetçi Çalışma Partisi 1985-1993.* Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Toprak, E. (2016). *Türkiye'de Milliyetçilik Algısı (1960-1980).* Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Turan, M. (2011). *Cumhuriyet Dönemi Demokrasi Hareketleri.* Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Sosyal Bilimler Üniversitesi Tarih Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Turhan, E. (2019). *Bir Siyasi Aktör Olarak Muhsin Yazıcıoğlu ve Büyük Birlik Partisi (1993-2009).* Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sosyoloji Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Varol, V. (2019) *Hatıralar ve Hatıratlar Işığında Ülkücü Gençlik Hareketi'nin Sözlü Tarihi (1970-1990).* Marmara Üniversitesi Türkiyat Sosyal Bilimler Enstitüsü Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Yergin, A. (2021). *Türkiye'de İslâmcılık (1975-1990).* Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Yıldız, K. (2021). *Türk Siyasi Hayatında Muhsin Yazıcıoğlu ve Muhsin Yazıcıoğlu'nun Dönüşümcü Liderlik Yönünün Örgütsel Vatandaşlık Davranışı Üzerindeki Etkisi.* Uşak Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi.

Yılmaz, T, (2019). *Hüseyin Nihal Atsız'ın Din ve Toplum Görüşleri,* Kafkas Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Anabilim Dalı. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi**.**

ŞECERE

Türkistan'dan Anadolu'ya Mürseller

Asuman ARSLAN

Kitaparası Yayınları ®

Genel Yayın Yönetmeni
Ramazan Arlı

Temmuz 2025
ISBN: 978-625-7788-77-9
Yayıncı Sertifika No: 52493

Kütüphane Bilgi Kartı Cataloging in Publication Data (CIP)
ARSLAN, Asuman
ŞECERE
Türkistan'dan Anadolu'ya Mürseller

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

Kitaparası Yayınları
Siyavuşpaşa Mah. Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/İstanbul
Tel: (0212) 514 82 93

www.kitaparasi.com

KAYNAKLAR

https://www.ayu.edu.tr/hakkimizda/ahmet-yesevi-kimdir

https://islamansiklopedisi.org.tr/zengi-ata

https://www.hacibektasdernegi.com › bektasilik

https://konyaninalimvehocalari.konyacami.com/seyh-ahmet -mursel-yatagan/

https://e-kutuphane.kocaeli.bel.tr/Content/Files/Pdf/Karamursel Alp.pdf

http://www.kocaeli.gov.tr/osmanli-tarihinin-ilk-amirali-karamursel-alp

https://www.kocaeli.bel.tr/karamursel.html

Prof. Dr. Cevdet Yakupoğlu, Kara Mürsel Adında Geçen Kara ve Mürsel Kelimeleri Üzerine Tespitler.

https://kastamonu.academia.edu/CevdetYakup

https://islamansiklopedisi.org.tr/emir-sultan

https://islamansiklopedisi.org.tr/somuncu-baba https://somuncubabaturbesi.com/somuncu-baba-ve-eserleri/

https://islamansiklopedisi.org.tr/molla-fenari

https://konyaninalimvehocalari.konyacami.com/kadi-celaleddin -mursel/

https://konyaninalimvehocalari.konyacami.com/sari-yakup/

https://www.konyapedia.com/makale/2781/kadi-mursel-haci-hasan -camii

Osmangazi belediyesi bursa osmangazi ilçesi mürseller köyü bizim köy birinci basım nisan 2007. Harita görselleri kullanılmıştır.

Fotoğraf 1: Cihangir Aşurov'a ait Ahmet Yesevi minyatürü

Fotoğraf 2: Hoca Ahmet Yesevi Türbesi (wildticketasia.com)

Fotoğraf 3: Prof. Dr. Necati Demir'e ait Divan-ı Hikmet'in şimdiye kadar bilinen en eski nüshasının kopyası

Fotoğraf 4: Zengi Ata (Baba) Türbesi (https://uzbekistan.travel/tr/o/zengi-ata-zenji-ata-anit-kompleksi)

Fotoğraf 5: Hacı Bektaşi Veli külliyesinde bulunan 15. yüzyıldan bir tasvir

Fotoğraf 6: Mehmet Mürsel Paşa'nın Mezarı (Asuman Arslan arşivi)

Fotoğraf 7: Yatağan Ahmet Mürsel Çeşmesi önünde Menşuriye Okur (Asuman Arslan arşivi)

Fotoğraf 8: Şeyh Ahmet Mürsel'in kabir taşı (Asuman Arslan arşivi)

Fotoğraf 9: Ahmet Mürsel'in aile kabristanı (Asuman Arslan arşivi)

Fotoğraf 10: Ahmet Mürsel aile karistanından bir mezar (Asuman Arslan arşivi)

Fotoğraf 11: Ahmet Mürsel Türbesi (Asuman Arslan arşivi)

Fotoğraf 12 Mustafa Mürsel'in kabrinin yer aldığı Ahmet Yesevi Haziresi (https;//ahalhakimlik.goc.tm/tm)

Fotoğraf 12b: Ahmet Yesevi Haziresinin genel görünümü

Fotoğraf 13: Bursa'da yer alan Emir Sultan Türbesi (Asuman Arslan arşivi)

Fotoğraf 14: Somuncu Baba Türbesi (somuncubabaturbesi.com)

Fotoğraf 15: Molla Fenari'ye ait el yazması

Fotoğraf 16: Kadı Celalettin Mürsel Camisi (Asuman Arslan arşivi)

Fotoğraf 17: Kadı Celalettin Mürsel Camisi'nin Hacı Hasan Camisi'ne takılan kitabesi (Asuman Arslan arşivi)

Fotoğraf 18: Hacı Hasan Camisi (Asuman Arslan arşivi)

Fotoğraf 18b. Sarı Yakup Kabri (Asuman Arslan arşivi)

Fotoğraf 19: Turgutoğlu Türbesi (Asuman Arslan arşivi)

Fotoğraf 20: Mehmet Mürsel Paşanın Sancağı (Asuman Arslan arşivi)

Fotoğraf 21: Emir Sultan'ın Sancağı (Asuman Arslan arşivi)

Fotoğraf 22: Türkmenistan'a özgü Mürsellerin de kullandığı yöresel kıyafetler

Fotoğraf 23: Yaklaşık 600 yıllık geleneksel bir Mürsel kadın kıyafeti (Asuman Arslan arşivi)

Fotoğraf 24: Meke Gölü (Fotoğraftaki kişi Musa Ceyhan)

Kur'an'da Ehl-i Kitap

İnanç ve Uygulamalarına Eleştirel Yaklaşım

Dr. Mehmet TÜTÜNCÜLER

Kitaparası Yayınları ®

Genel Yayın Yönetmeni
Ramazan Arlı

Temmuz 2025
ISBN: 978-625-7788-75-5
Yayıncı Sertifika No: 52493

Kütüphane Bilgi Kartı Cataloging in Publication Data (CIP)
TÜTÜNCÜLER, Mehmet
Kur'an'da Ehl-i Kitap İnanç ve Uygulamalarına
Eleştirel Yaklaşım

Editör: Doç. Dr. Mehmet DEMİR

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

Kitaparası Yayınları
Siyavuşpaşa Mah. Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/İstanbul
Tel: (0212) 514 82 93

www.kitaparasi.com

KAYNAKÇA

Abdulkâdir Râzi, Zeynu'd-Din Ebu Abdullah Muhammed b. Ebi Bekir b. el-Hanefi. *Muhtâru's-Sıhah*. thk. Yusuf Şeyh Muhammed. Beyrut-Sayda: Mektebetü'l-Asriyye-ed-Dâru'n-Nemuzeciyye, 1999.

Abdurrezzâk, Hemâm b. Nâfi el-Himyerî el-Yemânî es-Senânî. *Tefsîru Abdurrezzâk*. thk. Muhammed Abduh Mahmud. 3 Cilt. Beyrut: Daru'l-kütübi'l-ilmiyye, 1998.

Adam, Baki. "Müslümanların Yahudilere Yönelttiği Teolojik Eleştiriler". *Dinler Tarihi Araştırmaları (Sempozyum)*, 103-118.

Adam, Baki. "Tevrat'ın Tahrifi Meselesine Müslüman ve Yahudi Cephesinden Bir bakış". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* XXXVI (1997), 359-404.

Adam, Baki. "Yahudiliğin Hıristiyanlığa ve İslâm'a Bakışı". *Dinler Tarihi Araştırmaları (Sempozyum)*, 147-173.

Adibelli, Ramazan. "Ve Yahudiler, 'Îsâ Mesih, Allah'ın Oğludur' Dediler: Modern Bir Senkretik Fenomen Olarak Mesihi Yahudilik". *Bilimname* 29 (2015), 9-32.

Âdil, Ebu Hafs Sirâcu'd Dîn Ömer b. Ali ibnü. *el-Lübab fi Ulumi'l-Kitab*. thk. Âdil Ahmet Abdu'l Mevcûd - Ali Muhammed Muavviz. 20 Cilt. Beyrut: Dâru Kütübü'l-İlmiyye, 1998.

Ahmed b. Hanbel, Ebu Abdullah Ahmed b. Muhammed b. Hanbel b. Hilal b. Esed eş-Şeybani. *Müsnedu Ahmed b. Hanbel*. thk. Şuayb Arnavut - Âdil Mürşid. 8 Cilt. Kahire: Müessesetu'r-Risale, 1. Basım, 2001.

Akça, Yunus. "Kur'an'da Ehl-i Kitabın Temel Bazı Yanılgıları". *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* XXV/3 (2021), 961-982.

Akdemir, Hikmet. *Belagat Meânî Beyân Bedî*. İstanbul: Nizamiye Akademi Yayınları, 2016.

Akdemir, Hikmet. *Hz. Peygamber ve insan sevgisi [Kutlu Doğum Sempozyumu (I : 2007 : Şanlıurfa)]. Hz. Peygamberin Beşer Olduğunu Vurgulayan Âyetler Üzerine Bir Değerlendirme*. :, 2007.

Akdemir, Hikmet. "Kur'ân-ı Kerim'de İsraf Kavramı". *Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* VII/1 (2001), 31-61.

Aksakal, Zeynep Nermin. "Kur'an'a Göre Ehl-i Kitabın Kutsal Kitaplardaki Âyetleri Tahrifi, Gizlemesi ve Âyetlerle Amel Keyfiyeti". *Karadeniz Teknik Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* IV/2 (2017), 73-108.

Altuntaş, Mehmet. "Tevrat ve Kur'an'a göre Yahudilerin dünyaya bakışı". *Bozok Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 3/3 (13 Temmuz 2016), 89-110.

Âlûsî, Şihâbüddin Mahmud b. Abdullah el-Hüseynî. *Rûhu'l-meʿânî fî tefsîri'l-Ḳurʾâni'l-ʿAzîm ve's-sebʿi'l-mesânî*. thk. Ali Abdu'l-Bârî Atiyye. 15 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1. Basım, 1994.

Arslantaş, Nuh. "Hz. Peygamber'in Çağdaşı Yahudilerin Sosyo-Kültürel Hayatlarına Dair Bazı Tespitler". *İSTEM: İslâm San'at, Tarih, Edebiyat ve Mûsikîsi Dergisi* VI/11 (2008), 9-46.

Atalay, Orhan. "Ahbâr ve Ruhbân (Kur'an'ın Din Adamlarına Yönelik Eleştirisinin İkili Örneği". *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 25 (30 Haziran 2006), 27-40.

Ateş, Ali Osman. "Din Tahrîfi ve İstismarı". *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* IV/1 (2004), 1-39.

Aydın, Hüseyin. "Allah Tasavvuru ve Vahiy". *Kutlu Doğum Sempozyumu (Türkiye Diyanet Vakfı)*. 191-193, 1995.

Aydın, Şükrü. "Kur'an'a Göre Yahudiliğin Mısır Dönemi ve Bu Dönemdeki Bölge Halklarının Karakter Yapıları". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* IX/47 (2016), 1034-1045.

Aydüz, Davut. "Kur'an Bütünlüğü İçinde Yahudi ve Hıristiyanlar ve Bir Müslüman Olarak Onlara Karşı Tavrımız". *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 45 (04 Ağustos 2015), 49-56.

Aygün, Fatma. "Mâtürîdî'nin Te'vîlâtü'l-Kur'ân'ında Ehl-i Kitâb'ın Hz. İbrahim Anlayışına Eleştirisi". *İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân*, 853-868.

Bader (Eryiğit), Aynur. *Yahudilik, Hristiyanlık ve İslâm'ın Putperestliğe Bakışı (Kutsal Kitaplar Açısından Bir Değerlendirme)*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Doktora Tezi, 2008.

Balcı, İsrafil. "Müşriklerin Hz. Muhammed'in Peygamberliğine Karşı Çıkmalarında Ehl-i Kitabın Rolü". *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 22 (2006), 145-165.

Bayraktutan, Osman. "Semantik Analiz Yöntemi Açısından 'Tahrif' Kelimesi". *Iğdır Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 10 (2017), 125-152.

Bayram, Abdullah. "Ehl-i Kitaba Yaklaşımı Temelinde Kur'ân'ın Allah İnancı Açısından Hıristiyanlığa Yaptığı Diyalog Çağrısı ve Bunun Dünya Barışına Katkısı". *Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* II/4 (2013), 196-232.

Bayram, Enver. "Kur'ân'da Yahudilere Lanet Edilme Meselesi". *Amasya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 15 (2020), 11-42.

Begavî, Ebû Muhammed Muhyissünne el-Hüseyn b. Mes'ûd b. Muhammed el-Ferrâ. *Meâlimü't-Tenzîl fi tefsîri'l-Kur'ân*. 5 Cilt. Beyrut: Dârü İhyai't-Türâsi'l-Arabi, 1. Basım, 1999.

Beyzâvî, Nasırüddin Abdullah b. Ömer b. Muhammed. *Envarü't-tenzîl ve esrarü't-te'vîl*. 5 Cilt. Beyrut: Dârü İhyai't-Türâsi'l-Arabi, 1997.

Biçer, Ramazan. "Kelam Bilginlerinin Yahudi ve Hıristiyanlara Yaklaşımı". *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Darulfunun İlahiyat* 16 (2007), 149-187.

Binol, Ali. "Hz. Îsâ'ya Nispet Edilen 'İbnullah /Allah'ın Oğlu' Kavramı". *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi* XIII/76 (2020), 740-754.

Brinner, William M. - İnci, Salih. "İslâm ve Yahudi Geleneğinde Peygamberler ve Peygamberlik". *Rumeli İslâm Araştırmaları Dergisi* I/2 (2018), 147-176.

Buğdaycı, Atilla. *Kur'an-ı Kerime Göre Üç Semavi Din (Yahudilik-Hıristiyanlık-İslâmiyet)*. Erciyes Üniversitesi, Thesis, 2007. (TDV İslâm Araştırmaları Merkezi)

Buhâri, Muhammed b. İsmail. *el Câmiu'l-müsnedu's-sahiyhu'l-muhtasar min umûri rasulullâhi ve sünenihi ve eyyâmihi / Saḥîḥu'l-Buḫârî*. 9 Cilt. Daru Tavku'n-Necat, 2001.

Bursevi, İsmail Hakkı b. Mustafa el-İstanbulî el-Hanefî el-Halvetî. *Tefsîrü ruhi'l-beyân = Ruhü'l-beyân fi tefsîri'l-Kur'ân*. 10 Cilt. Beyrut: Darü'l-Fikr, ts.

Can, Ali. "Kur'ân Âyetleri Işığında Ehl-i Kitaba Karşı Bütüncül Bir Yaklaşım". *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* I/39 (2014), 301-336.

Ceyhan, İrem. *Yahudi ve Müslüman Teolojisinde Tanrı Tasavvurlarının Karşılaştırılması*. Malatya: İnönü Üniversitesi, Doktora Tezi, 2019.

Cezâirî, Cabir b. Mûsa b. Abdilkâdir b. Cabir Ebu Bekr. *Eysarü't-tefsîr li kelâmi'l-aliyyi'l-kebîri*. 5 Cilt. Medine: Mektebetü'l-Ulûm ve'l-Hikem, 5. Basım, 2003.

Cora, Mustafa. "Kutsal Kitapların Muharref Oluşunun Kur'an'da Haber Verilmesi ve Tahrifin Eleştirilmesi". *Kesit Akademi Dergisi* VII/26 (2020), 557-578.

Çalışkan, İsmail. *Kur'ân-ı Kerim'de Din Kavramı*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Doktora Tezi, 1998.

Çayır, Veli. *Ehl-i Kitâbın Kur'ân'a İtiraz Nedenleri*. Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2010.

Çelebi, İlyas. "Dünyevî ve Uhrevî Konumları Açısından İslâm'a Göre Ehl-i Kitap". *Uluslararası Müslüman-Hıristiyan Diyalog Sempozyumu (İslâm ve Hıristiyanlık'ta Kurtuluş)*, 147-185.

Çetiner, Bedreddin. "Ehl-i Kitap Kimlerdir?" *Kur'ân-ı Kerim'de Ehl-i kitab (Tartışmalı İlmî Toplantı)*, 274-288.

Çoban, Bekir Zakir. "Bir Yahudi Olarak Hz. Îsâ". *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 25 (2007), 43-58.

Çolak, Ali. "Melek İnancının Kur'an ve Hadis Temelleri". *Gümüşhane Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* I/1 (2012), 35-71.

Çonkor, Burhan. "Bazı Olumsuz Karakterlerin Yahudi ve Hıristiyanların Çoğuna Nispet Edildiği Âyetler". *Iğdır Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 20 (2019), 305-333.

Demir, Mehmet. *Kur'ân'ın Anlaşılmasında Garîbu'l-Kur'ân'ın Yeri (Kurtubî Tefsiri Örneği)*. Ankara: İlâhyât Yayınları, 2020.

Demir, Recep. "Kur'an Tefsirinde Tarihselci Yöntem". *Journal of History Culture and Art Research* 1/1 (25 Mart 2012), 33-105. https://doi.org/10.7596/taksad.v1i1.11

Deniz, Gürbüz. "Meleklere İman Neden Önemlidir?" *İslâmî Araştırmalar (Dergi)* XXXII/3 (2021), 537-547.

Derveze, Muhammed İzzet. *et-Tefsîrü'l-Hadîs*. Daru İhyai'l-Kütübi'l-Arabi, 1963.

Dindi, Emrah. "Tûr-i Sinâ Kıssasını İsrailoğullarının Teşbihî ve Tecsimî Tanrı Tasavvuru Zemininde Okumak". *Sinop Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* III/2 (2019), 107-148.

Duygu, Zafer. "Îsâ'nın Yeni Ahit'te 'Tanrı Oğlu' Olarak Tanımlanması Meselesi". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* LIX/1 (2018), 155-181.

Ebû Hayyân, Muhammed b. Yûsuf b. Alî b. Yûsuf b. Hayyân el-Endelüsî. *el-Bahru'l-Muhît fi't-tefsîr*. thk. Sıdki Muhammed Cemîl. Beyrut: Dâru'l-Fikr, 2000.

Ebu Zehra, Muhammed b. Ahmed b. Mustafa b. Ahmed. *Zehretü't-Tefâsîr*. 10 Cilt. Dâru'l-Fikir'l-Arabi, ts.

Ebu's Suûd, el-İmâdi Muhammed b. Muhammed b. Mustafa. *İrşâdü'l-ʿakli's-selîm ilâ mezâya'l-Kitâbi'l-Kerîm*. 9 Cilt. Beyrut: Dârü İhyâu't-Turâsi'l-Arabî, ts.

Elmalılı, Hamdi Yazır. *Hak Dini Kur'an Dili*. 10 Cilt. İstanbul: Zehraveyn, ts.

Erbaş, Ali. "Melek Düşüncesinin Farklı İnançlardaki Tezahürleri". *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 1 (1996), 107-128.

Esen, Muammer. "Kur'an'ın Ehl-i Kitaba Bakışı". *Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 51/1 (01 Nisan 2010), 93-110. https://doi.org/10.1501/Ilhfak_0000001016

Esgin, Mehmet. "Kur'ân-ı Kerim'in öteki dinlere karşı tavrı". *Bozok Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 5/5 (13 Temmuz 2016), 77-105.

Evkuran, Mehmet. "İslâm Düşünce Geleneğinde Tanrı Tasavvuru". *İslâmî İlimler Dergisi* II/1, Kur'ân Özel Sayısı: 2 (2007), 45-62.

Ferrâ, Ebu Zekeriyyâ ibn Ziyâd ibn Abdullah İbn Menzûr ed-Deylemî. *Meâni'l-Kur'ân*. thk. Ahmet Yusuf en-Necâti vd. Mısır: Daru'l-Mısriyye, ts.

Gaudel, J. M. vd. "Kitab-ı Mukaddes'in Tahrifi Konusunda Klasik İslâmî Kaynakların Yaklaşımı". *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 7 (2003), 131-167.

Gökkır, Necmettin. "Kur'ân Dilinde Ehl-i Kitap Kültürünün İzleri: Sosyo-Linguistik Bir Yaklaşım". *Tarihten Günümüze Kur'ân'a Yaklaşımlar (Sempozyum)*, 93-119.

Gökkır, Necmettin. "Kur'ân'ı Kerîm Açısından İlahî Kitapların Tahrifi Meselesi". *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi Darulfunun İlahiyat* 2 (2000), 221-256.

Göregen, Mustafa. "Ahmed Mithat Efendi'nin Hıristiyan Kutsal Kitabı'nın Tahrifi Mes'elesine Bakışı". *Siirt Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* I/1 (2014), 43-58.

Harman, Ömer F. "Yahudilikte Peygamberlik ve Peygamberler". *İslâm Tetkikleri Enstitüsü Dergisi* IX/[Prof. Dr. Nihad M. Çetin Hatıra Sayısı] (1995), 127-161.

Hoover, Jon - Yücedoğru, Zeynep. "İslâmî Monoteizm ve Teslîs". *Oksident Yahudilik, Hıristiyanlık ve Batı Araştırmaları Dergisi* I/1 (2019), 117-143.

İbn Acîbe, Ebü'l-Abbâs Ahmed b. Muhammed b. Mehdî el-Hasenî eş-Şâzelî. *Baḥrü'l-medîd fî tefsîri'l-Ḳurʾâni'l-mecîd*. thk. Ruslân. 5 Cilt. Kahire: Doktor Hasan Abbas Zeki, 1999.

İbn Ebû Hâtim, Ebû Muhammed Abdurrahmân b. Muhammed b. İdrîs er-Râzî. *Tefsîrü'l-Ḳurʾâni'l-ʿaẓîm li ibn ebi Hâtim*. thk. Esad Muhammed et-Tıyb. Suud: Mektebetü Nezâr Mustafa el-Bâz, 3., 1419.

İbn Ebû Zemenîn, Ebû Abdillâh Muhammed b. Abdillâh b. Îsâ el-Mürrî el-Kurtubî. *Tefsîru'l-Kur'ân'i'l-Azîz*. thk. Ebu Abdullah Huseyn İbn Ukkaşe - Muhammed İbn Mustafa el-Kenz. 5 Cilt. Mısır/Kahire: el-Fâruk el-Hadîyse, 1423.

İbn Hamad, Faysal ibn Abdulaziz ibn faysal. *Tevfiku'r-Rahmân fi Durûsi'l-Kur'ân*. 4 Cilt. Suud/Riyad: Daru'l-Âsıme, 1416.

İbn Kesir, Ebü'l-Fida İmadüddin İsmail b. Ömer. *Tefsîrü'l-Kur'âni'l-azim*. thk. Sami b Muhammed Selame. 8 Cilt. Dâru Tıybe, 2. Basım, 1999.

İbni Âşûr, Muhammed Tahir b. Muhammed b. Muhammed et-Tunusi. *et-Taḥrîr ve't-tenvîr mine't-tefsîr*. 30 Cilt. Tunus: et-Dâru't-Tunisiyye, 1984.

İbn-i Hişâm, Ebû Muhammed Cemâlüddîn Abdülmelik b. Hişâm b. Eyyûb el-Himyerî el-Meâfirî Ebu Muhammed Cemâlüddîn el-Basrî el-Mısrî. *es-Sîretü'n-nebeviyye*. thk. Mustafa es-Segâ vd. 2 Cilt. Mısır: Mektebe Şirketi, 2. Basım, 1955.

İbn-i Kesîr, Ebü'l-Fida İmadüddin İsmail b. Ömer. *Muhtasar tefsîrü İbn Kesir*. thk. Muhammed Ali Sâbûnî. 3 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Kur'âni'l-Kerîm, 1981.

İbni Mâce, Ebû Abdillâh Muhammed b. Yezîd Mâce el-Kazvînî. *Sünen-ü İbn Mace*. thk. Muhamme Fuâd Abdu'l-Bâki. 2 Cilt. Dâru İhyai'l-Kütübi'l-Arabi, ts.

İbni Manzur, Muhammed b. Mükerrem b. Ali Ebü'l Fazl Cemâleddin b. Menzur el-Ensâri er-Rüveyfiî el-İfriygi. *Lisânu'l Arab*. 15 Cilt. Beyrut: Dâru's-Sadr, ts.

İbnü'l-Cevzi, Ebü'l-Ferec Cemâlüddîn Abdurrahmân b. Alî b. Muhammed Bağdâdî. *Zâdü'l-mesîr fî ilmi't-tefsîr*. 4 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Kitâbi'l-İslâmî, 1. Basım, 2001.

Îcî, Muhammed b. Abdirrahmân b. Muhammed b. Abdullah el-Huseynî. *Câmiu'l-Beyân fî Tefsîri'l-Kur'ân Tefsîru'l-Îcî*. 4 Cilt. Dâru Kütübü'l-İlmiyye, 1424.

İşliyen, Burhan. "Kur'ân-ı Kerîm'in Din Adamlarını Dünyevîleşmeye Karşı İkazı". *Diyanet İlmi Dergi* 57/2 (15 Haziran 2021), 499-524.

Kahraman, Ferruh. "Tefsîrde Kitab-ı Mukaddesin Tahrîfî Meselesi: II (Tahrîf Kelimesinin Müradifleri Bağlamında)". *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* I/41 (2015), 213-242.

Kal'acî, Muhammed Ravvâs - Kuneybî, Hâmid Sâdık. *Mucem Lügati'l-Fukahâ*. Beyrut: Dâru'n-Nefâis, 1988.

Karataş, Şuayip. "Kur'an Öncesi Cahiliye Toplumunun Melek İnancı". *Mütefekkir Aksaray Üniversitesi İslâmi İlimler Fakültesi Dergisi* VI/11 (2019), 101-122.

Karataş, Şuayip. *Kur'ân'ın Konusu Olarak Melekler*. İstanbul Üniversitesi, Doktora Tezi, 2018.

Karataş, Şuayip. "Kur'an'ın Mekke Müşriklerinin Melek Algısına Müdahalesi". *Iğdır Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 13 (2019), 175-202.

Karsli, İbrahim Hilmi. "Kur'an'da Yahudi Din Adamlığı -Yahudi Geleneğiyle Mukayeseli Bir Çalışma-". *Milel ve Nihal (Dergi)* VII/1 (2010), 61-93.

Kāsımî, Muhammed Cemâlüddîn b. Muhammed Saîd b. Kāsım el-Hallak ed-Dımaşkī. *Mehâsinü't-teʾvîl*. thk. Muhammed Bâsil Uyûn es-Sûd. Beyrut: Dâru'l-Kütübü'İlmiyye, 1997.

Katar, Mehmet. "Tevhitten Teslise Geçiş Sürecinde Hıristiyanlık (Bir Yahudi İhya Hareketi Olarak Başlayan Hıristiyanlığın Evrensel Bir Din Haline Geliş Öyküsü)". *İslâmî Araştırmalar (Dergi)* 20/3 (2007), 330-339.

Kaya, Osman. *Kur'an'ın Nüzûlu Sürecinde Müslümanlarla Diğer Dinî Guruplar Arasındaki İlişkilerin Kur'an'a Yansıması*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Doktora Tezi, 2004.

Kaya, Remzi. "İlahi Kitaplarda Hz. Muhammed". *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 6/1 (01 Ocak 1994).

Kaya, Remzi. "Müslüman Ehl-i Kitap İnanç Esaslarının Karşılaştırılması". *Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne Girişinin Din Boyutu (Sempozyum)*, 299-329.

Kefevi, Eyüb bin Musa el-Hüseyni el-Gariymiy Ebu'l Begâ el-Hanefiy. thk. Adnan Derviş, Muhammed el-Mısri. *el Küliyyat Mucem fi'l Mustalahat ve'l Furug'l-Lugaviyye*. Beyrut: Müessesetü'r-Risale, ts.

Keleş, Esra - Denizer, Nurullah. "Mevdûdî'ye Göre Yahudi ve Hıristiyanların Kaynakları ve Kaynaklarının Tahrifi Meselesi". *İlahiyat (e-Dergi)* 3 (2019), 125-140.

Kılıçaslan, Mustafa. *Kur'ân Açısından İsrâiloğulları ve Yahudilik*. Sivas: Sivas Cumhuriyet Üniversitesi, Doktora Tezi, 2023.

Kılınçlı, Sami. *Mekki Sûrelerde Mü'minlerin Müşrikler ve Ehl-i Kitap ile İlişkileri*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Doktora Tezi, 2012.

Kurtubî, Ebû Abdullah Muhammed b. Ahmed el-Ensârî el-. *el-Câmi li ahkâmi'l-Kur'ân*. 20 Cilt. Kahire: Dârü Kütübi'l-Mısrıyye, 1964.

Kutub, Seyyid b. Kutub b. İbrâhim Seyyid. *Fî zılâli'l-Kur'ân*. 6 Cilt. Beyrut: Dârü'ş-Şürûk, 17. Basım, 1985.

Lâşîn, Mûsâ Şâhîn. *Fethu'l-Münim Şerhu Sahihi Müslim*. 10 Cilt. Dâru'ş-Şurûk, 2002.

Mahallî, Ebû Abdillâh Celâlüddîn Muhammed b. Ahmed b. Muhammed el-Ensârî es- Suyûtî, Ebü'l-Fazl Celâlüddîn Abdurrahmân b. Ebî Bekr b. Muhammed el-Hudayrî. *Tefsîrü'l-celâleyn*. 1 Cilt. Dâru'l-Hadîs, 1. Basım, ts.

Mâtürîdî, Ebû Mansûr Muhammed b. Muhammed b. Mahmûd Semerkandî. *Te'vilatü'l-Kur'ân/Te'vilatu ehli's-sünne*. thk. Mecdî Bâslûm. 10 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, 2005.

Mâverdi, Ebü'l-Hasan Ali b. Muhammed b. Habib. *en-Nüket ve'l-uyûn tefsîru'l-Kur'ân*. 6 Cilt. Beyrut: Dâru İhyai't-Türâsi'l-Arabi, 1997.

Merâğî, Ahmed b Mustafa. *Tefsîrü'l-Merâğî*. 30 Cilt. Şirketü Mektebetü ve Matbatü Mustafa el-Babî el-Halebi, 1946.

Mevdûdî, Ebu'l-A'lâ. *Tefhîmu'l-Kur'ân*. 7 Cilt. İstanbul: İnsan Yayınları, 2005.

Müslim, Ebü'l-Hüseyn Müslim b. el-Haccâc b. Müslim el-Kuşeyrî. *Ṣaḥîḥ-i Müslim*. thk. Muhammed Fuat Abdu'l Bâki. 5 Cilt. Beyrut: Dâru İhyai't-turasi'l-arabi, ts.

Nâsirî, Muhammed el-Mekkî. *et-Teysîru fî Ehâdîsu't-Tefsîr*. 6 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Garbi'l-İslâmî, 1405.

Nesefî, Ebü'l-Berekat Hafızüddin Abdullah b. Ahmed b. Mahmûd. *Medârikü't-tenzîl ve hakâikü't-te'vîl*. 3 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Kelimi't-Tayyib, 1. Basım, 1998.

Oral, Osman. "Mâtürîdî'ye Göre İhlâs Sûresi'nde Allah Tasavvuru ve Tevhid Sorunu". *Türk ve İslâm Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi* IV/5 (2017), 76-93.

Önal, Recep. "İmâm Mâtürîdî'nin Ulûhiyet Anlayışı Konusunda Yahudi Teolojisine İlişkin Eleştirileri". *İmâm Mâtürîdî ve Te'vîlâtü'l-Kur'ân*, 831-851.

Önal, Recep. "Mâtürîdî'nin Yahudilerle Polemiği: Tahrif Bağlamında Kutsal Kitap İnançlarına Yönelik Eleştirileri". *İslâmî Araştırmalar (Dergi)* XXVII/3 (2016), 333-352.

Özarslan, Selim. "İslâm Kaynaklarına Göre Yahudiler'in Allah'ın Oğlu Olarak Niteledikleri Üzeyir ile İlgili Bazı Meseleler". *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 49/49 (30 Haziran 2020), 13-32.

Özbek, Durmuş. "Bugünkü Semâvî ve İlâhî Kitaplarda Melekler ve Özellikleri". *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 3 (1990), 297-330.

Özdemir, Coşkun - Atmaca, Gökhan. "Yahudilerin Peygamberlik Algısı ve Peygamberlere Karşı Tutumlarına Kur'ân-ı Kerim'in Eleştirisi". *Türk ve İslâm Dünyası Sosyal Araştırmalar Dergisi* VI/20 (2019), 349-364.

Râğıb İsfehânî, Ebü'l-Kâsım Hüseyin b. Muhammed b. Mufaddal. *el-Müfredat fi garibi'l-Kur'ân*. 1 Cilt. Şam, Beyrut: Dâru'l-Kalem, Dâru'ş-Şâmiyye, 1911.

Râzî, Ebû Abdillâh Ebü'l-Fazl Fahrüddîn Muhammed b. Ömer b. Hüseyn er-Râzî et-Taberistânî. *Mefâtîḥü'l-Gayb*. 32 Cilt. Beyrut: Darü't-Türasi-l Arabi, 3. Basım, 1999.

Reşid Rıza, Muhammed Reşid b. Ali Rıza b. Muhammed Şemsu'd-Din Bahau'd-Din Munla Ali Halife Kalamuni el-Hüseyni. *Tefsîrü'l-Kur'âni'l-hakim*. 12 Cilt. el-Heyetu'l-Mısriyyetu'l-Âmmetu'l-Kitâb, 1990.

Sâbûnî, Muhammed Ali. *Safvetü't-tefâsir*. Kahire: Dâru's-Sâbûnî, 1997.

Sa'dî, Ebu Abdurrahman b. Nâsır b. Abdullah b. Nasır. *Teysîrü'l-kerîmi'r-raḥmân fi tefsîri kelâmi'l-mennân*. thk. Abdurrahman b. Mualla el-lüveyhik. Müessesetü'r-Risale, 1. Basım, 2000.

Said Havva. *el-Esâs fi't-tefsîr*. 11 Cilt. Kahire: Dâru's-Selâm, 2004.

Sa'lebi, Ebû İshak Ahmed b. Muhammed b. İbrâhim Nisaburi. *el-Keşf ve'l-beyân an tefsîri'l-Kur'ân*. thk. İmâm Ebi Muhammed İbn-i Âşûr. 10 Cilt. Beyrut: İhyâu't-Turâsu'l-Arabî, 2002.

Sayar, Süleyman. "Yahudi Karakteri (Tarihî ve Sosyo-Psikolojik Bir Yaklaşım)". *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* IX/9 (2000), 307-324.

Sealibi, Ebû Zeyd Abdurrahman b. Muhammed b. Mahluf el-Cezairi. *el-Cevâhirü'l-hisan fi tefsîri'l-Kur'ân*. thk. Muhammed Ali Mu'avvid - Adil Ahmed Abdu'l-Mevcûd. 1 Cilt. Beyrut: Dâru İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, 1997.

Sem'ânî, Ebü'l-Muzaffer Mansûr b. Muhammed b. Abdilcebbâr et-Temîmî el-Mervezî. *Tefsîru'l-Kur'ân*. thk. Yâsîr ibn İbrâhîm - Ğanîm İbn Abbâs İbn Ğanîm. Suud/Riyad: Daru'l-Vatan, 1418.

Semerkandî, Ebü'l-Leys Nasr b. Muhammed b. Ahmed b. İbrâhîm. *Baḥrü'l-ʿulûm*. thk. Ali Muhammed Muavviz vd. Beyrut: Daru'l-kütübi'l-ilmiyye, 1. Basım, 1993.

Semîn el-Halebî, Ebu'l Abbâs Şihâbu'd Dîn Ahmet b. Yusuf b. Abd'd Dîm. *ʿUmdetü'l-huffâz fi tefsîri eşrefi'l-elfâz*. thk. Muhammed Bâsil Uyunu's-Suud. Dâru Kütübü'l-İlmiyye, 1996.

Serdar, Murat. "Hıristiyanlık ve İslâm'da Meleklerin Varlık ve Kısımları (Angelojik Bir Mukayese Denmesi)". *Bilimname : Düşünce Platformu* VII/XVII (Şubat 2009), 139-164.

Serdar, Murat. "Semavi Dinlerde Dört Büyük Melek (Cebrail, Mikail, İsrafil, Azrail)". *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* XIII/2 (2008), 227-245.

Suyûtî, Ebü'l-Fazl Celaleddin Abdurrahman b. Ebî Bekr. *ed-Dürrü'l-mensûr fi't-tefsîr bi'l-me'sûr*. 8 Cilt. Beyrut: Darü'l-Fikir, ts.

Şa'râvî, Muhammed Mütevellî. *Tefsîru'ş-Şa'râvî*. Mutâbiu Ahbâru'l-Yevm, 1997.

Şehristani, Ebü'l-Feth Tâcüddîn (Lisânüddîn) Muhammed b. Abdilkerîm b. Ahmed. *el-Milel ve'n-nihal*. 3 Cilt. Mısır/ Kahire: Müessesetü'l-Halebi, ts.

Şengül, İdris. "Kur'ânî Çerçevede İslâm'ın Evrensellik Boyutu". *Diyanet İlmi Dergi* XXX/2 (1994), 39-56.

Taberî, Ebû Cafer b Cerir Muhammed b. Cerir b. Yezid. *Câmiu'l-beyân fi tefsîri'l-Kur'ân*. 24 Cilt. Beyrut: Müessesetü'r-Risale, 1. Basım, 2000.

Tantâvî, Muhammed Seyyid. *et-Tefsîrü'l-vasîd li'l-Kur'âni'l-Kerîm*. 15 Cilt. Darü Nehda, 1. Basım, 1997.

Tarakçı, Muhammed. "Yahudilikte Vahiy Anlayışı". *Dinler Tarihi Araştırmaları (Sempozyum)*, 61-72.

Tarakçı, Muhammet. "Tevrat ve İncil'in Tahrîfi İle İlgili Kur'ân Âyetlerinin Anlaşılması Sorunu". *Usûl: İslam Araştırmaları* 2 (2004), 33-54.

Tiybî, Şerfuddin el-Huseyn ibn Abdullah et-. *Fütûhu'l-Gayb fi'l-Keşfi an Kınâi'r-Rayb*. thk. İyâd Muhammed el-Ğûcu. 17 Cilt. Caizetü Dubai ed-Devliyye li'l-Kur'âni'l-Kerîm, 1434.

Uleymi, Ebü'l-Yümn Mücirüddin Abdurrahman Ebü'l-Yümn. *Fethü'r-Rahman fi Tefsiri'l-Kur'ân*. thk. Nuru'd-din Talip. 7 Cilt. Dâru'Nevâdir, 2009.

Ulutürk, Veli. "Kur'ân-ı Kerim'de Ehl-i Kitabın Konumu". *Kur'ân-ı Kerim'de Ehl-i Kitap (Tartışmalı İlmî Toplantı)*, 135-196.

Uzun, Ayşe. "Tefsirde Tahsis: Mukatil b. Suleyman'ın Kitab-ı Mukaddes'in Tahrifine Dair Âyetleri Hz. Muhammed'in Tebşiri Özelinde Yorumlaması". *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* XXV/3 (2021), 1001-1020.

Ülgen (Yılmaz), Kübra. *Kutsal Kitaplar Bağlamında Yahudilik, Hristiyanlık ve İslâm'da İkna*. Atatürk Üniversitesi, Doktora Tezi, 2022. (TDV İslâm Araştırmaları Merkezi)

Vâhidî, Ebu Hasan Ali b. Ahmed b. Muhammed b. Ali en-Neysabûri eş-Şâfiî. *Esbabü'n-nüzul'l-Kur'ân*. thk. Âsım b Abdu'l Muhsin el Humeydâni. ed-Dammâm: Dâru'l-Islâh, 1412.

Vahidi, Ebü'l-Hasan Ali b. Ahmed b. Muhammed en-Nisaburi eş-Şafii. *el-Vasit fi tefsîri'l-Kur'âni'l-mecid*. thk. Şeyh Âdil Ahmed Abdu'l Mûcûdi vd. 4 Cilt. Beyrut: Dâru Kütübü'l-İlmiyye, 1. Basım, 1994.

Yeşilyurt, Temel. "Kur'an'da Cin, Melek, Şeytan". *Kastamonu Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* II/1 (2018), 9-21.

Yıldırım, Arif. "Kelami Açıdan Tevrat ve İncil'de Tahrif Meselesi". *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 26 (2006), 11-26.

Yıldız, İbrahim. *Kur'an'a Göre İnsanların Yanılgıları*. Bursa Uludağ Üniversitesi, Thesis, 2018. (TDV İslâm Araştırmaları Merkezi). http://ktp2.isam.org.tr/detayilhtezt.php?navdil=tr&tidno=21582&tarama=yan

Yunus el-Hatîb, Abdulkerîm. *et-Tefsîru'l-Kur'ânî li'lKur'ân*. Kahire: Darü'l-Fikiri'l-Arabî, ts.

Zebidi, Ebü'l-Feyz Murtaza Muhammed b. Muhammed b. Muhammed. *Tâcü'l-arûs min cevâhiri'l-kâmûs*. Mısır: Daru'l-Hidaye, ts.

Zemahşerî, Ebü'l-Kasım Carullah Mahmûd b. Ömer b. Muhammed. *el-Keşşaf an hakaikı gavamizi't-tenzil ve uyuni'l-e-kavil fi vücuhi't-te'vil*. 4 Cilt. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-Arabiyye, 3. Basım, 1987.

Zenginer, Uğur - Altaytaş, Muhammet. "Klasik ve Modern Tefsirlere Göre İslam Açısından Ehl-i Kitabın İman ve Amelinin Değeri". *Tasavvur: Tekirdağ İlahiyat Dergisi [Namık Kemal Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi]* IV/2 (2018), 600-623.

Zeydan, Abdulkerim. *Ahkâmü'z-Zimmiyyîn ve'l-Müstemenin fi dâri'l-İslâm*. 1 Cilt. Beyrut: Müessesetu'r-Risale, 1982.

Zeyrek, Servet. "Kur'ân-ı Kerîm'de Geçen 'İsrailoğulları' ve 'Yahudiler' Kavramlarının Değerlendirilmesi". *İsrailiyat: İsrail ve Yahudi Çalışmaları Dergisi* 9 (2021), 42-74.

Zuhayli, Vehbe. *et-Tefsîru'l-münîr fi'l-'akîdeti ve'ş-şerî'ati ve'l-menhec*. 30 Cilt. Şam: Dârü'l-Fikri'l-Muâsır, 2. Basım, 1997.

Kitâb-ı Mukaddes. 1 Cilt. İstanbul: Kitab-ı Mukaddes Şirketi, 1969.

Klasik Metinlerin İzinde

Tefsir Usulüne Giriş

Deskriptif ve Açıklayıcı Bir Yaklaşım

Editör

Enes Büyük

Kitaparası Yayınları ®

Genel Yayın Yönetmeni
Ramazan Arlı

Ağustos 2025
ISBN: 978-625-7788-72-4
Yayıncı Sertifika No: 52493

Kütüphane Bilgi Kartı Cataloging in Publication Data (CIP)
Editör: Enes Büyük
Klasik Metinlerin İzinde
Tefsir Usulüne Giriş
Deskriptif ve Açıklayıcı Bir Yaklaşım

Yazarlar: Enes Büyük, Nefise İnal, Esra Zeynep Durğut Akbulut, Eyyüp Tuncer, Nur Tanrıbuyurdu, Bünyamin Közen, Meryem Gümüştekin, Abdullah Revaha Akay, Fırgat Işık, Zehra Akkuzu, Ersin Çelik

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

Kitaparası Yayınları
Siyavuşpaşa Mah. Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/İstanbul
Tel: (0212) 514 82 93

www.kitaparasi.com

Kaynakça

Abay, Muhammet. *Osmanlı Dönemi Müfessirleri*. Bursa: Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 1992.

Abderrahmane, Maidi – Tayeb Boufateh. "The Scientific and Religious Tourism Journey of Abu Bakr Ibn Arabi (468-543 Ah) Through His Book 'Law of Interpretation': A Study in the Jurisprudence of Travel." *Elementary Education Online (EEO) Journal* 23/2 (2024).

Abdou, Khaled Mohamed. "Abu al-Hassan-al-Harrali et son livre Tafhīm maānī' al-ḥurūf". *Mashriq Journal* 98/2 (2024), 48-76.

Abduh, Muhammed. *Tefsîru Cüz-i Amme*. Mısır: Matbaat-ü Mısır, 3. Basım, 1919.

Abdulbâkî, Misbâhullâh. "el-İmâm Veliyullâh ed-Dihlevî ve Tercemetuhû li'l-Kur'ân." *Mecelletü'l-Buhûs ve'd-Dirâsâti'l-Kur'âniyye* 3/6 (2010): 153-260.

Abdullah el-Hudayrî. "Mukaddime fî us'uli't-tefsîr li şeyhi'l-İslam İbn Teymiyye ve eseruhâ fi'd-dirâsâti'l Kurâniyye". *el-Mecelletü'r-Râsihûn* 9/2 (2023), 1-27.

Âgā Büzürg-i Tahrânî. *ez-Zerîʿa ilâ tesânîfi'ş-Şîʿa*, Beyrut: Dârü'l-Adva. 3. bs., 1403/1983.

Ahmed b. Hanbel, Ebû Abdillâh Ahmed b. Muhammed b. Hanbel eş-Şeybânî. *el-Müsned*. nşr. Ebû Hâcir Muhammed Saîd Besyûnî. Beyrut: y.y., 1405/1985.

Ahmed, Aziz. "Şah Veliyyullah ed-Dihlevî'nin Dinî ve Siyâsî Görüşleri." çev. Kadir Özköse. *İslâmî Araştırmalar* 14/3-4 (2001): 536-541.

Akdemir, Hikmet. "Ubeydullah es-Sindî'nin İlhâmu'r-Rahmân Adlı Tefsirine Dair Bazı Değerlendirmeler." *Kur'an ve Sünnet Araştırmaları Dergisi* 2/1 (2022): 1-19.

Aktaş, Erhan, *Kerim Kur'an: Türkçe Çeviri*, Ankara: Dumat Ofset, 2016.

Altıkulaç, Tayyar, "İkrime el-Berberî", *DİA*, 2000, XXII, 40-42.

Âmidî, Seyfeddin, *el-İhkâm fî usûli'l-ahkâm*, nşr. Abdürrezzâk Afîfî, I-IV, Riyad: Dârü's-sümey'î, 1424/2003.

Arpa, Enver. *İbn Teymiyye'nin Kur'an Anlayışı*. Ankara: Fecr Yayınevi, 1. Basım, 2002.

Ashfaq, Naeem vd. "Exploring Al-Fauz Al Kabir's Five Thematic Analysis of the Quran: A Perspective from Shah Wali Allah Al-Dehlavi." *Humanities & Social Sciences Reviews* 7/1 (2019): 395-412.

Atar, Fahrettin. *Fıkıh Usulü*. istanbul: İFAV, 7. Basım, 2008.

Aydemir, Abdullah. *Tefsirde İsrailiyyat*. İstanbul: Beyan Yayınları, 2000.

Aydemir, Mehmet. "Sıddîk Hân, Muhammed Abduh ve Ömer Rıza Doğrul'un Tefsîr Mukaddimeleri: Kur'ân İlimleri ve Tefsîr Usûlüne Dair İnceleme". *Rusuh Uşak Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi Dergisi* 2/2 (Aralık 2022), 339-355.

Aydın, Ahmet. "Bir Bibliyografya Denemesi: Şâh Veliyyullah ed-Dihlevî'yi Konu Alan Çalışmalar." *Şırnak Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 4/8 (2013): 29-77.

Aydın, Ahmet. "Giriş." *et-Tefsîru'l-Cemâlî 'ale't-Tenzîli'l-Celâlî,* mlf. Şâh Veliyyullâh ed-Dihlevî. İstanbul: İbn Haldun Üniversitesi Yayınları, 2022.

Aydın, Ahmet. *18. Yüzyılda İslâm Dünyasında İhyâ Hareketleri Şâh Veliyyullah ed-Dihlevî ve Dihlevîlik.* İstanbul: İbn Haldun Üniversitesi Yayınları, 2023.

Aydın, Ahmet. *Şah Veliyyullah ed-Dihlevî ve Dihlevîlik.* Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2013.

Ayyıldız, Mahmut. "Tefsirin Mahiyeti Üzerine: Muhammed Et-Tâhir İbn Âşûr'un Müdevven Bir İlim Olarak Tefsire Yaklaşımı", Doktora Tezi, İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.

Bağdatlı İsmail Paşa. *Hediyyetü'l-ʿârifîn esmâü'l-müellifîn ve âsârü'l-musannifîn*. İstanbul: Maarif Yay., 1951.

Bağdatlı İsmail Paşa. *Îzâhu'l-Meknûn fi'z-zeyl ʿalâ keşfi'z-zünûn*. thk. Muhammed Şerafeddin Yeltekaya. İstanbul: Maarif Yay., 1945.

Baljon, J. M. S. "A Comparison Between The Qur'anic Views of 'Ubayd Allah Sindhi and Shah Wali Allah." *Islamic Studies* 16/3 (1977): 179-188.

Baltacı, Ahmet. "İbnü'l-Arabî." *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 20. İstanbul: TDV Yayınları, 1999.

Bashir, Kamran. "Shah Wali Allah." *Exegesis and Theology in Medieval Islam: The Interpretation of God's Will.* Ed. Georges Tamer. Berlin: De Gruyter, 2020, 381-394.

Batur, Muhammet Raşit, *Zeydilik ve Selefilik Arasında İbnü'l-Vezir* (doktora tezi), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2016.

Bâzmûl, Muhammed b. Amr b. Sâlim. *Şerhu kitâbi Mukaddime fî usûli't-tefsîr*. y.y, 2004.

Begavî, Ebû Muhammed el-Hüseyin b. Mes'ûd. *Me'âlimu't-tenzîl fî tefsiri'l-Kur'ân.* thk. Abdürrezzak el-Mehdî. 5 cilt. Beyrut: Dâru'l-İhyâi't-Türâsi'l-Arâbî, h. 1420.

Belâzürî, *Ensâbü'l-eşrâf*, nşr. Süheyl Zekkâr - Riyâz Ziriklî, I-XIII, Beyrut: Dârü'l-fikr, 1417/1996.

Bereke, İbrahim Halil. *İbn Teymiyye ve cuhûduhû fi't-tefsîr*. Beyrut: Mektebetü'l İslamî, 1984.

Bikâî, Burhaneddîn. *Nazmü'd-dürer fî tenâsübi'l-âyât ve's-süver*. Kahire: Dâru'l-Kitâbi'l-İslâmî, ts.

Bilmen, Ömer Nasuhi. *Büyük Tefsir Tarihi*. 2 Cilt. İstanbul: Semerkand, 2014.

Birışık, Abdülhamit - Eren, Ali Cüneyt. "Sıddîk Hasan Han". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 37/92-95. İstanbul: TDV Yayınları, 2007.

Birışık, Abdülhamit. *Hind Altkıtası Düşünce ve Tefsir Ekolleri.* İstanbul: İnsan Yayınları, 2012.

Bodur, Osman. "Dihlevî'ye Göre Kur'ân'da İbdal Sanatı." *Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 13/2 (2011): 333-352.

Boyalık, M. Taha. "el-Keşşâf Şerh-Hâşiye Geleneğinde Tefsir İlmi nin Mahiyeti Tartışması". Nazariyat İslâm Felsefe ve Bilim Tarihi Araştır maları Dergisi, 4/1 (Ekim 2017): 91-118.

Brown, Daniel W. *Rethinking Tradition in Modern Islamic Thought.* Cambridge: Cambridge University Press, 1996.

Buhârî, Ebû Abdillâh Muhammed b. İsmâîl b. İbrâhîm el-Cu'fî. *el-Câmiu's-sahîh*. Beyrut: er-Risaletü'l-Âlemiyye, 3. Basım, 2019.

Buhârî, Muhammed b. İsmâil, *el-Câmiu's-sahîh*, nşr. M. Züheyr b. Nâsır en-Nâsır, I-II, Beyrut: Dâru tavkı'n-necât, 1422.

Bursalı, Mehmed Tâhir. *Osmanlı Müellifleri*. 3 Cilt. İstanbul: Meral Yay., 1972.

Büyük, Enes. D*önemlendirme Merkezli Tefsir Tarihi -Başlangıç, Teşekkül, Sistemleşme Dönemleri-*, İstanbul: Kitaparası Yayınları, 2024.

Büyük, Enes - Ersan Türkmen, "Çağdaş Bir Tefsir Olarak İlhâmu'r-Rahmân", *İlhâmu'r-Rahmân fî Tefsîri'l-Kur'ân*, Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2023.

Büyük, Enes, "el-Hüseyin b. el-Fadl el-Becelî'nin (ö. 282/896) Hayatı, Tefsirciliği ve Tefsir Tarihine Etkisi", *Diyanet İlmî Dergi*, 59 (2023): 57-87.

Büyük, Enes, "Mâtürîdî'nin Tefsir-Te'vîl Ayrımı ve Bunun Te'vîlât'taki Pratik Değeri Üzeri ne Bir İnceleme", *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi*, 23/1 (2019): 213-232.

Büyük, Enes, "Tefsirde İsrâiliyyâta Dair Bazı Tespit ve İddiaların Değerlendirilmesi", *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi*, 23/2 (2019): 765-785.

Büyük, Enes, *Tefsir İlminin Mahiyeti Sorunu*. İstanbul: Ensar Neş riyat, 2019.

Büyük, Enes. "Muhammed Ebû Alyân'ın *el-Lü'lü'ü'l-Manzûm*'unda Tefsir'in Mahiyeti". *Tefsir İlminin Mahiyetine Yaklaşımlar*. ed. Enes Büyük. İstanbul: Kitabî Yayınları, 2023.

Büyük, Enes. "Reyle Tefsiri Yasaklayan Rivayetler Bağlamında Rey-Tefsir İlişkisi". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 19/2 *(2019),* 643-671.

Büyük, Enes. "Safedî'nin Kur'an'ın Kur'an'la Tefsiri Yöntemine Yaklaşımı." *Marife Dini Araştırmalar Dergisi* 20/1 (2020): 39-63.

Büyük, Enes. "Sahâbe Tefsirinde Hakiki İhtilaf Problemi ve Gerekçeleri". *İlahiyat Tetkikleri Dergisi* 1/51 (2019), 107-129.

Can, Ali. "Şah Veliyyullah Dihlevî'nin el-Fevzu'l-Kebîr Adlı Eserinde Kur'an İlimlerine Yaklaşımı." *Bozok Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 6/6 (2014): 59-90.

Cerrahoğlu, İsmail. *Tefsir Usûlü*. Ankara: TDV Yayınları, 1991.

Cevdet Bey, *Tefsir Usûlü ve Tarihi*, haz. Mustafa Özel, İstanbul: Kayıhan Yayınları, 2002.

Coşkun, Muhammed, "Hermenötik Problemin Evrenselliği Bağlamında Çağdaş Bir Sosyal Bilim Olarak Tefsirin Yeniden İnşası", *Tefsir İlminin Mahiyetine Yaklaşımlar-Klasikten Çağdaş Döneme-* ed. Enes Büyük, İstanbul: Kitâbî Yayınları, 2023.

Cürcânî, Ali b. Muhammed es-Seyyid eş-Şerîf. *Kitâbü't-taʿrîfât*. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-ʿİlmiyye, 1983.

Çakan, İsmail Lütfi. "el-Câmiʿu'ṣ-Ṣaḥîḥ." *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 7. İstanbul: TDV Yayınları, 1993.

Çalışkan, İsmail. "Tefsirde Sahâbe İhtilafları". *Kur'an ve Sahâbe Sempozyumu*, Sivas, 2015.

Çelebi, İlyas. "el-Emedü'l-Aḳṣâ." *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 2. İstanbul: TDV Yayınları, 1989.

Çelebi, İlyas. "Remil". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 34/555-556. Ankara: TDV Yay., 2007.

Çelebi, Kâtip. *Keşfü'z-zunûn 'an esâmi'l-kütüb ve'l-fünûn*. thk. Şerafettin Yaltkaya - Muallim Rıfat Kilisli. 2 Cilt. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi, 1941.

Çiçek, Mehmet, "Akademik Bir Disiplin Olarak Tefsir ve Usulü", *Tefsir Usulü*, ed. Ali Rıza Gül - Ali Karataş, İstanbul: Lisans Yayıncılık, 2019, s. 11-47.

Dad, Karim – Khan, Sareer. "Shah Waliullah's Principles of Understanding the Holy Qur'an." *The Islamic Shariah & Law* 1 (2019): 27-37.

Demirci, Muhsin, *Arapça Tefsir Usûlü Literatürü*, İstanbul: İFAV Yayınları, 2019.

Demirci, Muhsin. *Kur'an Tefsirinde Farklı Yorumlar*. İstanbul: İFAV, 1. Basım, 2017.

Demircigil, Bayram. "Tefsirde İhtilaf Karşıtı Söylemin Tahlil ve Tenkidi". *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 21/40 (2019).

Demiri, Lejla. "Tûfî". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 41/324-327. İstanbul: TDV Yayınları, 2012.

Demirkale, Sevgi. *Tefsir Tarihi Açısından Fas'ta İşârî Tefsir Ekolü.* İstanbul: İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 2022.

Dihlevî, Ebû Abdilazîz Kutbüddîn Şah Veliyyullâh. *el-Fevzü'l-kebîr fi usûli't-tefsîr*. çev. Selmân el-Huseynî en-Nedvî. Lübnan: Dâru'l-Beşâiri'l-İslâmiyye, 2. Baskı., 1407.

Döngel, Ümit. *Ebû Bekir İbnü'l-Arabî'nin Kur'ân, Tefsir ve Te'vîl Anlayışı*. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2019.

Ebherî, Esîruddîn. *Mantık İsagoci Tercümesi*. Çeviren ve geliştiren Talha Alp. İstanbul: Yasin Yayınevi, 2012.

Ebû Abdullah Muhammed b. Ahmed b. Abdulhâdî. *el-Ukûdü'd-dürriyye min menâkıbi Şeyhi'l-İslam İbn Teymiyye*. thk. Ebû Mus'ab el-Halvânî. Kahire: el-Fâruku'l Hadîsiyye, 1. Basım, 2002.

Ebû Dâvûd, Süleymân b. el-Eş'as b. İshâk es-Sicistânî el-Ezdî. *Sünen-i Ebû Dâvûd*. Beyrut: er-Risaletü'l-Âlemiyye, 2016.

Ebû Hasan, Muntasır Necîb Sıdkî. "Dirase". *Risâle fi usûli tefsîri'l-Kur'âni'l-Kerîm li Lütfullâh b. Muhammed el-Erzurûmî Tahkîk ve Dirâse*. Nablus: Câmiatü'n-Necâh el-Vataniyye, Külliyyetü'd-Dirâsâti'l-Ulyâ. Yüksek Lisans Tezi, 2014,1-214.

Ebû Nuaym, Ahmed b. Abdullah b. İshak, *Hilyetü'l-evliyâ ve tabakatü'l-asfiyâ*, Mısır: Matbaatü's-Saâde, 1974.

Ehdâd, Abdurraûf. *Ârâu't-Tûfî fi't-tefsîr ve usûlihi min hilâli kitâbihi'l-iksîr fi 'ilmi't-tefsîr*. Adrar: Câmiatü Ahmed Dirâye, Külliyetü'l-'Ulûmi'l-İnsâniyye ve'l-İctimâiyye ve'l-'Ulûmi'l-İslâmiyye, Yüksek Lisans Tezi, 2017/2018.

el-Fihrisü'ş-şâmil: Ulumü'l-Kur'ân, mahtûtâtü't-tefsîr ve ulûmih. I-II, Amman: el-Mecmau'l-melekî, 1409-10/1989.

el-Gûrî, Abdü'l-Mâcid. "el-İmâm Şâh Veliyyullâh ed-Dihlevî ve cuhûduhû fi'l-Kur'âni'l-Kerîm tefsîran ve tercemeten ve te'sîlen." *Buhûs ve Dirâsât* 7 (2016): 198-231.

el-Katîtî, Hamd bin Abdullah bin Ali. *Kānûnü't-Te'vîl Adlı Eseri Bağlamında Kadı Ebû Bekir bin el-'Arabî'nin Te'vîl Meseleleri*. Sultan Kabus Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Yüksek Lisans Tezi, 2019.

el-Mintâr, Muhammed. "Kānûnü't-Te'vîl: Dirâsetün fi'l-mefhûm ve ḫuṭûreti iʿâdeti'l-binâʾ." *Mecelletü't-Te'vîl* 5-6 (Haziran 2020): 72-86.

Emiroğlu, İbrahim. "Mantık". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 28/18-28. Ankara: TDV Yay., 2003.

Eren, Ali Cüneyt. *Sıddık Hasan Han (1832-1890) ve Neylü'l-Meram min tefsiri ayati'l-ahkam'ı*. Erzurum: EKEV Yayınları, 2001.

Erkit, Turan, *Sahâbe ve Tabiin Döneminde Müteşâbih Sıfatların Yorumu Meselesi* (yüksek lisans tezi), Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.

Erten, Mevlüt. "Tefsir İlminin Doğuşu ve Gelişimi". *Tefsir Tarihi*. ed. Ali Rıza Gül - Muhammed Ersöz. 138-178. istanbul: Lisans Yayınları, 2019.

Erzurûmî, Göğsügür Lütfullâh b. Muhammed. *Risâle fi Usuli't-tefsîr*. İstanbul: Süleymaniye Kütüphanesi, Şehit Ali Paşa, 2812/5, 1-22.

Erzurûmî, Lütfullâh b. Muhammed. *Râmûzu't-tahrîr ve't-Tefsîr*. thk. Bahattin Dartma. 3 Cilt. İstanbul: Dâru Neşri Câmiati İbn Haldûn, 2022.

Esat Sabırlı. "Tefsir Tarihinde Yerleşik Bir Kabulün Tahlil ve Tenkidi; İbn Teymiyye'ye Göre Hz. Peygamber (s.a) Kur'an'ın Tamamını Tefsir Etmiş Midir?" *Marife Dini Araştırmalar Dergisi* 17 (2017), 320-337.

Eskicioğlu, Osman. "Aḥkâmü'l-Kur'ân." *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 1. Ankara: TDV Yayınları, 1988.

Fahreddin er-Râzî, *Mefâtîhu'l-gayb*, nşr. M. Muhyiddin Abdülhamîd, I-XXXII, Beyrut: Dârü'l-Fikr, 1981.

Fâyid, Abdülvehhâb Abdülvehhâb, *Menhecü İbn Atıyye fi tefsîri'l-Kur'âni'l-Kerîm*, Kahire: el-Hey'etü'l-âmme li-şüûni'l-matâbii'l-Emîriyye, 1973.

Fazlurrahman. "Thinker of Crisis: Shah Wali-Ullah." *Pakistan Quarterly* 6/2 (1956): 44-48.

Fazlurrahman. *İslam.* çev. Mehmet Dağ, Mehmet Aydın. Ankara: Selçuk Yayınları, 1992.

Fenîsân, Suud b. Abdullah el-. *İhtilâfu'l Müfessirîn ve esbâbuhû ve âsâruhû*. Riyad: Dâr-u İşbiliyye, 1997.

Gadamer, Hans Georg. "Hermeneutik". Hermeneutik Üzerine Yazılar (iç.), -Derleyen ve Çeviren: Doğan Özlem-. İstanbul: İnkılâp Kitabe vi, 2003.

Gadamer, Hans Georg. *Hakikat ve Yöntem.* çev. Hüsamettin Arslan İsmail Yavuzcan. İstanbul: Paradigma Yayıncılık, 2008.

Gazzâlî, Ebû Hâmid. *İhyâu ulûmi'd-dîn*. Beyrut: Daru'l-Marife.

Goldziher, Ignaz, *Die Richtungen der islamischen Koranauslegung*, Leiden: E. J. Brill, 1920.

Gördük, Yunus Emre. "Bakara Sûresi 184. Âyetin Neshi Meselesi ve Şah Veliyyullah ed-Dehlevî'nin Bu Konudaki Sıra Dışı Yorumu." *İlahiyat Tetkikleri Dergisi* 51 (Haziran 2019): 25-47.

Görgün, Halil İbrahim, İbn Berrecân'ın Vahiy ve İtibar Anlayışı", Doktora Tezi, İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2024.

Gumârî, Ebu'l Fazl Abdullah b. Muhammed b. es-Sıddîk. *Bide'u't-tefâsîr*. Kahire: Dâru'l Beydâ, 1986.

Gümüş, Sadrettin. "Erzurumlu Göğsügür Lütfullah'ın (1020/1788) Hayatı, İlmî Şahsiyeti ve Türk İslam Düşüncesindeki Yeri", *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Türk- İslam Düşünce Tarihinde Erzurum Sempozyumu.* 1/303-341. Erzurum: 26-28 Haziran 2006.

Güngör, Fatih. "Bir Müceddid Olarak Şâh Veliyyullâh ed-Dihlevî'de Tevhid ve Şirk Anlayışı." *Necmettin Erbakan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 47 (2019): 377-398.

Hâc, Abdurrahman, "Te'sîsü usûli't-tefsîr ve sılatüh bi-manzûri'l-bahsi'l-usûlî", *İslâmiyyetü'l-ma'rife: Mecelletü'l-fikri'l-İslâmiyyi'l-muâsır*, 37-38 (2004): 53-80.

Hâkim en-Nîsâbûrî, Ebû Abdillah. *el-Müstedrek ʿale's-Sahîḥayn*. Tahkik: Mustafa Abdülkādir Atâ. 4 cilt. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 1990.

Halelî, Abdurrahman, "Kavâidü't-tefsîr", *Mecelletü't-tefâhüm*, 45 (2014): 85-108.

Halîl b. Ahmed. *Kitâbü'l-ʿayn*. nşr. Mehdî el-Mahzûmî ve İbrâhim es-Sâmerrâî. Beyrut: Dârü Mektebeti'l-Hilâl, 1408/1988.

Harâllî, Ebü'l-Hasen. *et-Tevşiye ve't-tevfiye*. Rabat: Menşûrâtu'l-Merkezi'l-Câmiî li'l-Bahsi'l-İlmî, 1997.

Harâllî, Ebü'l-Hasen. *Miftâhu'l-bâbi'l-mukaffel li-fehmi'l-Kur'âni'l-münezzel*. İstanbul: Süleymaniye Kütüphanesi, Bağdatlı Vehbi, 207913.

Harâllî, Ebü'l-Hasen. *Miftâhu'l-bâbi'l-mukaffel li-fehmi'l-Kurʾâni'l-münezzel*. nşr. Muhammâdî b. Abdüsselâm Hayyâtî. Rabat: Menşûrâtu'l-Merkezi'l-Câmiî li'l-Bahsi'l-İlmî, 1997.

Harâllî, Ebü'l-Hasen. *ʿUrve li'l-miftâhi'l-fâtih li'l-bâbi'l-mukaffel el-müfehhim li'l-Kur'âni'l-münezzel*. nşr. Muhammâdî b. Abdüsselâm Hayyâtî. Ribat: Menşûrâtu'l-Merkezi'l-Câmiî li'l-Bahsi'l-İlmî, 1997.

Harâllî, *Miftâhu'l-bâbi'l-mukaffel alâ fehmi'l-Kur'âni'l-münezzel*, nşr. Muhammedî b. Abdüsselâm el-Hayyâtî, *Türâsü Ebi'l-Hasan el-Harâllî el-Merrâküşî fi't-tefsîr* içinde, Dârülbeyzâ: Matâbiu'n-necâhi'l-cedîde, 1418/1997.

Has, Şükrü Selim, "Klasik Fıkıh Usulünde Neshin Mâhiyeti", *EÜSBED*, Kayseri 2006, XXI/2.

Hatipoğlu, Yunus. *Sıddîk Hasan Han (ö. 1307/1890) ve Hadis Şerh Metodu*. Diyarbakır: Dicle Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2024.

Hayyâtî, Muhammâdî b. Abdüsselâm. *Türâsu Ebi'l-Hasen el-Harrâlî el-Merâkeşî*. Ribat: Menşûrâtu'l-Merkezi'l-Câmiî li'l-Bahsi'l-İlmî, 1997.

Hin, Mustafa Said - Lehhâm, Bedî Seyyid. *el-Îzâh fî ulûmi'l hadîsi ve'l-Istılâh*. Beyrut: Dâru'l Beyrûtî, 2020.

İbn Âşûr, Muhammed Tâhir. *et-Tahrîr ve't-tenvîr*. 30 Cilt. Tunus: Dâru't-tûnusiyyeti li'n-neşr, 1984.

İbn Atıyye el-Endelüsî, *el-Muharrerü'l-vecîz fî tefsîri'l-Kitâbi'l-azîz*, I-X, Katar: Vizâretü'l-Evkāf ve'ş-şüûni'l-İslâmiyye, 1436/2015.

İbn Beşküvâl, Ahmed b. Yahyâ. *eş-Şıla fî tevâriḫi a'immeti'l-Endelüs*. C. 2. Neşir: İhsan Abbas. Beyrut: Dâru's-Sadr, 1966.

İbn Cüzey, Ebü'l-Kâsım Muhammed. *et-Teshîl li-'ulûmi't-tenzîl*. thk. Abdullah el-Hâlidî. 2 Cilt. Beyrut: Şirketu Dâri'l-Erkam, 1416.

İbn Cüzey, *et-Teshîl li-ulûmi't-tenzîl*, nşr. Ali b. Hamed es-Sâlihî, I-IV, Mekke: Dâru Taybe, 1439/2018.

İbn Habîb el-Halebî, *Muhtasaru'l-Menâr*, ed. İsmail Abd Abbâs el-Cemîlî, Amman: Daru'n-Nuri'l-Mübîn, 2020.

İbn Hallikân, Ahmed b. Muhammed. *Vefeyâtü'l-a'yân ve-enbâ'ü ebnâ'i'z-zamân*. C. 4. Neşir: İhsan Abbas. Beyrut: Dâr Ṣâdir, 1972.

İbn Kayyim el-Cevziyye, *es-Savâiku'l-mürsele*, nşr. Ahmet Atıyye el-Gāmidî, Medine: el-Câmiatü'l-İslâmiyye, 1406.

İbn Kesîr, Ebu'l Fidâ. *Tefsîru'l-Kur'âni'l-Azîm*. thk. Hikmet b. Beşir b. Yasin. Suudi Arabistan: Dâr-u İbnü'l Cevzî, 1. Basım, 2010.

İbn Kuteybe, Ebû Muhammed Abdullah b. Müslim. *Te'vîlü müşkili'l-Kur'ân*. thk. Seyyid Ahmed Sakr. Kahire: Dâru't-Türâsi'l Arabiyye, 2. Basım, 1973.

İbn Kuteybe, Ebû Muhammed. *Te'vîlü müşkili'l-Kur'ân*. thk. İbrahim Şemsüddin. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-'İlmiyye.

İbn Sînâ, *İşaretler ve Tenbihler*, çev. Muhittin Macit v.dğr., İstanbul: Vakıflar Genel Müdürlüğü Yayınları, 2011.

İbn Teymiyye, Takıyyüddin, *el-Îmân*, nşr. M. Nâsırüddin el-Elbânî, Beyrut: el-Mektebetü'l-İslâmiyye, 1416/1996.

İbn Teymiyye, Takıyyüddin, *Mukaddime fî usûli't-tefsîr*, nşr. Sâmî b. Muhammed b. Cârullah, Riyad: Dârü'l-muhaddis, 1444/2022.

İbn Teymiyye, Takıyyüddîn. *Mukaddime fî Usûli't-Tefsîr.* thk. Sâmî b. Muhammed b. Cârullah. Riyad: Dârü'l-Muhaddis, 1444/2022.

İbn Teymiyye, Takıyyüddin. *Tefsîru şeyhi'l-islam İbn Teymiyye*. thk. Iyâd b. Abdullatîf el-Kaysî. Suudi Arabistan: Dâr-u İbnü'l Cevzî, 2010.

İbn Teymiyye, Takiyuddîn. *Mukaddime fî usuli't-tefsîr*. Beyrut: Dâru'l-Mektebeti'l-Hayât, 1970.

İbn Teymiyye. *Mukaddime fî usûli't-tefsîr*. Riyad: Dâru'l Muhaddis, 2. Basım, 2022.

İbn Yusuf, Muhammed Emin *el-Hayru'l-Kesîr Şerh-i el-Fevzü'l-Kebîr*. Karaçi-Pakistan: Dâru'l-İşaat, 2007.

İbn-i Teymiyye. *Mecmû'u fetâvâ*. Beyrut: Dâru'l-Vefâ, 2005.

İbnü'l-Arabî, Ebû Bekir Muhammed b. Abdullah b. Muhammed el-Meâfirî el-Endelusî el-İşbîlî. *Kânûnü't-Te'vîl*. Tahkik: Muhammed Süleymânî. Tunus: Dâru'l-Mağrib el-İslâmî, 1990.

İbnü'l-Arabî, Ebû Bekir Muhammed b. Abdullah b. Muhammed el-Meâfirî el-Endelusî el-İşbîlî. *Kânûnü't-Te'vîl*. İstanbul: Süleymaniye Kütüphanesi, Hacı Mahmud Efendi, 00121.

İbnü'l-Arabî, Ebû Bekir, *Kanûnü't-Te'vîl*. thk. Muhammed Süleymanî. I-II Cilt. Beyrut-Cidde: Meüssesetu Ulûmi'l-Kur'ân- Dâru'l-Kıbleti li's-Sekafeti'l-İslâmîyye, 1406.

İbnü'l-Vezîr, Ebû Abdullah, *el-Avâsım ve'l-kavâsım fi'z-zeb an sünneti Ebi'l-Kāsım*, nşr. Şuayb el-Arnaût, I-IX Beyrut: Müessesetü'r-risâle, 1412/1992.

İbnü'l-Vezîr, Ebû Abdullah, *Îsârü'l-hak ale'l-halk fî reddi'l-hilâfât ile'l-mezhebi'l-hak min usûli't-tevhîd*, Beyrut: Dârü'l-kütübi'l-ilmiyye, 1403/1983.

İbnü'l-Vezîr, Ebû Abdullah, *Kavâidü't-tefsîr*, Kahire, Dârü'l-kütübi'l-kavmiyye, Teymûriyye, nr. 587, 2[a]-22[b].

İbnü'l-Vezîr, Ebû Abdullah, *Tercîhu esâlîbi'l-Kur'ân alâ esâlîbi'l-Yûnân*, Kahire: Matbaatü'l-maâhid, ts.

İsfahânî, Râgıb. *Tefsîru Râgıb el-İsfahânî*. 5 cilt. Tanta: Câmiat'ü Tanta, 1420/1999.

Kādî İyâż. *el-Ġunye fî ḥukmi men kâfera bi'r-Resûl*. Neşir: Muhammed Haccî – Ahmed Tewfîḳ. Rabat: Mektebetü'l-Maʿârif, 1982.

Kâfiyeci, Muhyiddin Muhammed b. Süleyman, *el-Muhtasar fî ilmi'l-eser,* thk. Ali Zevin, Riyad: Mektebetü'r-rüşd, 1407.

Kâfiyeci, Muhyiddin Muhammed b. Süleyman, *et-Teysîr fî Kavâ'idi 'ilmi't-tefsîr.* thk: Nâsır b. Muhammed el-Mâtrûdî. Dâru'l-Kalem, Dımaşk, 1990.

Kâfiyeci, Muhyiddin Muhammed b. Süleyman, *Neşâtu's-sudûr fî şerhi'l-Ferah ve's-Surûr*. İstanbul: Süleymaniye Ktp., Ayasofya 1477; Esad Efendi 1480.

Kâfiyeci. *et-Teysîr fî kavâʿidi ʿilmi't-tefsîr*. thk. Mustafa Muhammed Hüseyn Zehebî. Kahire: Mektebetü'l-Kuds, 1419/1998.

Kalkan, Eyüp. *Şah Veliyyullah ed-Dihlevî'nin Kur'an İlimlerine Yaklaşımı.* Yüksek Lisans Tezi, Atatürk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2018.

Kannevcî, Muhammed Sıddîk Bahâdır Hân b. Hasen b. Alî. *el-İksîr fî usûli't-tefsîr*. Kanpûr: Matbaa-i Nizâmî, 1891.

Kannevcî, Muhammed Sıddîk Bahâdır Hân b. Hasen b. Alî. *Fethu'l-beyân fî makâsıdi'l-Kur'ân*. 10 Cilt. Beyrut: el-Mektebetü'l-Asriyye, 1991.

Kara, Osman. "Müfessirlerin Sahîh Yorum Farklılıklarının Sebepleri". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi* 11/1 (2011), 73-94.

Kara, Ömer. "Göğsügür Lütfullah Efendi". *Erzurum'un Yüzleri*. ed. Necati Kara. Erzurum: Erzurum Atatürk Üniversitesi Yay., 2015.

Karabulut, Fuat. "Erzurumlu Göğsügür Lütfullah Efendi ve Tahrîr fî Fenni Mustalahi'l-Hadis Adlı Risalesi". *Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi.* 18 (2020): 68-92. https://doi.org/10.33415/daad.1213297.

Karagöz, Mustafa. "el-İksîr fî kavâidi't-tefsîr Örneğinde Tefsir Usûlü Yazımına Bir Katkı". *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 9/17 (2010), 171-200.

Kattân, Menna'. *Mebâhis fî ulûmi'l Kur'ân*. Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 1998.

Kaya, Mehmet. "Molla Fenârî'nin Müfessirin Bilmesi Gereken İlimler ve Dikkat Etmesi Gereken Hususlara İlişkin Görüşleri ve Kâfiyeci ile Süyûtî'ye Etkileri". *III. Uluslararası Aksaray Sempozyumu*. ed. Mehmet Sami Yıldız vd. 275-293. Aksaray: Aksaray Üniversitesi, 2018.

Kaya, Mesut. "Tefsirde Usul Arayışları: Memlükler Döneminde Tefsir Usulü ve Kur'an İlimleri Çalışmaları". *Marife* 23/2 (2023), 429-452.

Kaygısız, Halil İbrahim. "Kâfiyeci'nin et-Teysîr'de Tefsiri Müdevven Bir İlim Olarak Yeniden Tesis Etme Çabası". Osmanlı'da İlm-i Tefsir. ed. M. Taha Boyalık, Harun Abacı. 593-626. İstanbul: İSAR Yayınları, 2019.

Kehhâle, Ömer Rızâ. *Muʿcemu'l-Mü'ellifîn*. 15 Cilt. Dımeşk: Matbaatü't-Terakkî, 1957.

Kehhâle, Ömer Rıza. *Mu'cemü'l-mü'ellifîn*. 15 cilt. Beyrut: Dâru İhyâi't-Türâsi'l-'Arabî.

Kehhâle, Ömer Rıza. *Muʿcemü'l-müellifîn*. Beyrut: Mektebetü Müsenna: Dârü İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, tş.y.

Koca, Ferhat, "Mantûk", *TDV İslâm Ansiklopedisi*, Ankara, TDV, 2003, 31-33.

Kocakulak, Hüseyin. *Nâsih ve Mensûh Âyetlerin Tarih İçerisindeki Yorumu: Şah Veliyyullah ed-Dihlevî Tasnifi Çerçevesinde.* Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2009.

Koçyiğit, Hikmet. "Tefsirde Farklılaşma ve İlk Yönelimler". *Tefsir Tarihi*. 180-237. İstanbul: Lisans Yayınları, 2019.

Közen, Bünyamin. *Gumârî ve Bide'u't-Tefâsîr İsimli Eseri*. Tekirdağ: Namık Kemal Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, 2023.

Kummî, Ebu'l Hasan Ali b. İbrahim. *Tefsîru'l Kummî*. İran: Müessesetü Dâru'l-Kitâb, 1976.

Kur'ân Yolu. Erişim 9 Şubat 2025. https://kuran.diyanet.gov.tr

Leknevî, Ebü'l-Hasenât Muhammed Abdülhay b. Muhammed. *Nakdü evhâmi Sıddîk Hasen Hân (İbrâzü'l-ğayyi'l-vâki' fî şifâi'l-'ayy)*. Pakistan: İdâratü'l-Kur'ân, 1999.

Lokmân, Ahter Cemal Muhammed. *es-Seyyid Sıddîk Hasan Araühü'l-İtikadiyye ve Mevkifuhu min Akîdeti's-Selef*. 2 Cilt. Mekke: Camiatu Ümmi'l-Kura, 1988.

Mağribî, Muhammed, "İlmü usûli't-tefsîr: Dirâse fi'l-mustalah ve menâhici'l-bahs fîh", *Binâü ilmi usûli't-tefsîr: el-Mü'temerü'l-âlemiyyü's-sâlis li'l-bâhisîn fi'l-Kur'âni'l-Kerîm ve ulûmih*, Fâs 1436/2015, s. 59-89.

Maşalı, Mehmet Emin. "İbn Teymiyye'ye Göre Hatalı Tefsir Kuramları" 15 (2008), 123-146.

Mâtrûdî, Nâsır b. Muhammed "ed-Dirâse-Kâfiyeci ve Kitabu't-Teysîr", *et-Teysîr fi Kavâidi İlmi't-Tefsir*, Dâru'l-Kalem, Dımaşk, 1990.

Mâtürîdî, Ebû Mansûr Muhammed b. Mahmûd. *Te'vîlâtü Ehli's-Sünne*. Tahkik: Meclî Beslûm. 10 cilt. Beyrut: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2005.

Mâtürîdî, *Te'vîlâtü Ehli's-sünne*, nşr. Fâtıma Yûsuf el-Hıyemî, I-V, Beyrut: Müessesetü'r-risâle, 1425/2004.

Mecâlî, M. Hâzır, "Kavâidü't-tefsîr inde İbni'l-Vezîri'l-Yemenî: Dirâse nakdiyye", *Mecelletü Ulûmi'ş-şerîa ve'l-kānûn*, 27/2 (2000): 1-45.

Memük, Yusuf, "Tefsir-Müfessir Merkezli Hazırlanan Lisansüstü Tefsir Tezlerine Panoramik Bir Bakış", *Kur'an Araştırmalarında Akademik Tezler*, ed. Bilal Gökkır v.dğr., İstanbul: İlim Yayma Vakfı Kur'an ve Tefsir Akademisi, 2018, s. 191-209.

Menfelûtî, Mustafa Lutfî. *en-Nazarât*. 3 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Âfâkı'l-Cedîde, 1982.

Mertoğlu, M. Suat, "Mukâtil b. Süleyman ve Tefsire Dair Eserlerinin Klasik Dönemdeki Tedavülü", *Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi*, 50 (2021): 183-221.

Mevdûdî, Ebû'l-Alâ. *İslâm'da İhyâ Hareketleri.* İstanbul: Pınar Yayınları, 1986.

Mezînî, Emîn. "Kânûnu't-tefsîr li Necmiddîn et-Tûfî: şerhen ve tahlîlen". *Mecelletü'l-Hikme* 6 (2019), 53-110.

Molla Fenârî, *'Aynu'l-a'yan*. İstanbul: Dersaadet Rıfat Bey Matbaası, 1325.

Musannifek, *Hâşiye ale'l-Keşşâf*, İstanbul, Süleymaniye Ktp., Laleli, nr. 326, vr. 1[b]-177[a].

Neccâr, Bilâl Hamdân, *Hâşiyetü Bilâl alâ Îżâḥu'l-mübhem min me'âni's-Süllem*, Ürdün: Dâru'n-Nûr, 1. Basım, 2015.

Nedvî, Ebû'l-Hasan. *Ricâlu'l-Fikr ve'd-Da'veti fi'l-İslâm.* 4 cilt. Dımeşk: Dâru İbn Kesîr, 2007.

Nesefî, Ebû Hafs Necmüddîn. *et-Teysîr fi't-tefsîr.* nşr. Mahir Edip Habbuş. İstanbul: Dâru'l- Lubâb li'd-Dirâsât, 2019.

Nizâmî, Muhammed Gulâmür-Rahmân b. Muhammed. "Cuhûdu ulemâi'l-Hind fî İlmi usûli't-tefsîr". *Müessetü'l-buhûs ve'd-dirâsâti'l-ilmiyye*, 389-414.

Nusret, Mehmet. *Tarihçe-i Erzurum*. İstanbul: Ali Şükrü Matbaası, 1338.

Nüveyhid, Adil. *Kitâbu Mu'cemi'l-müfessirîn min sadri'l-İslâm ve hatte'l-asri'l-hâdır*. 2 Cilt. Lübnân: Müessesetü'n-Nüveyhid es-Sekâfiyye, 1983.

Oral, Murat, "el-Mâverdî'nin Mu'tezilîliği İthamının Değerlendirilmesi", *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, 17/2 (2017): 231-258.

Oral, Murat. "İbn Teymiyye ve Mukaddimetun fî Usûli't-Tefsir Adlı Eseri". *Artuklu Akademi* 5/1 (2018), 91-113.

Ören, Halis. *Göğsügür Lütfullah Erzurûmî ve Râmûzü't-Tahrîr Adlı Tefsiri*. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 1995.

Özalp, Hasan. "Tanrı Hakkında Konuşa(ma)mak: Plotinus'da Negatif Teoloji". *Journal of Turkish Studies* 10/2 (2015), 735-748.

Öztürk, Emre. "Hermeneutiğin Tarihsel Dönüşümü". *Zeitschriftfür die Welt der Türken Journal of World of Turks* 1/2 (2009), 145-175.

Öztürk, Güneş. *el-Fevzu'l-Kebîr Bağlamında Şah Veliyyullah Dihlevî'nin Ulûmu'l-Kur'an Anlayışı.* Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Öztürk, Mustafa. "Kur'an'ın Kur'an'la Tefsiri: Bir Mahiyet Soruşturması". *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 2 (2008).

Öztürk, Mustafa. *Kur'an'a Çağdaş Yaklaşımlar.* Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2020.

Pak, Zekeriya. "Erken Dönem Tefsir Faaliyetleri (Taberî Öncesi)". *Tefsir El Kitabı*. ed. Mehmet Akif Koç. Ankara: Grafiker Yayınları, 2015.

Pâlanpûrî, Saîd Ahmed. *el-'Avnü'l-Kebîr Şerhu el-Fevzü'l-Kebîr.* Hindistan: Mektebetü Hicâz Diyobend, 1420.

Rahmi Efendi, Eğînî Mehmed, *el-Ucâletü'r-Rahmiyye fî şerhi'r-risâleti'l-vaz'iyye*. İstanbul: Safâ ve Enver Matbaası, 1311.

Râzî, Fahreddin. *el-Erba'în fî Usûli'd-Dîn*. thk. Ahmed Hicâzî es-Sekkâ. Kahire: Mektebetü'l-Külliyyât el-Ezheriyye, 1979.

Sa'lebî, *el-Keşf ve'l-beyân*, nşr. Ebû Muhammed İbn Âşûr, I-X, Beyrut: Dâru ihyâi't-türâsi'l-Arabî, 2002.

Sabbâğ, Muhammed b. Lütfi. *Buhûs fî usûli't-tefsîr*. Beyrut: el-Mektebü'l-İslâmî, 1988.

Sâlih, Subhi. *Mebâhis fî ulûmi'l Kur'ân*. Beyrut: Dâru'l-İlim li'l-Melâyîn, 2014.

Salman, Faruk. *Harâllî'nin Hayatı ve Miftâhu'l-bâbi'l-mukaffel li-fehmi'l-Kur'âni'l-münezzel'i*. İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans, 1996.

Sâmî b. Muhammed b. Cârullah, "Mukaddimetü't-tahkīk", Takıyyüddin İbn Teymiyye, *Mukaddime fî usûli't-tefsîr*, nşr. Sâmî b. Muhammed b. Cârullah içinde, Riyad: Dârü'l-muhaddis, 1444/2022, s. 5-84.

Sâmî b. Muhammed b. Cârullah, "Mykaddimetü't-tahkîk", *Mukaddime fî usûli't-tefsîr*'in girişi, thk. Sâmî b. Muhammed b. Cârullah, Riyad: Dâru'l Muhaddis, 2.Basım, 2022.

Sâmî b. Muhammed b. Cârullah. "Mukaddimetü't-taḥkîḳ." Takıyyüddîn İbn Teymiyye, *Mukaddime fî uṣûli't-tefsîr* içinde, neşir: Sâmî b. Muhammed b. Cârullah. Riyad: Dâru'l-Muḥaddis, 1444/2022, 5–84.

Sapanca, Cüneyt. *Osmanlılarda Tefsir Usûlü Çalışmaları*. İstanbul: İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2007.

Seber, Abdulkerim. "Necmeddin et-Tûfî'nin 'el-İksîr fî ilmi't-tefsîr' İsimli Eserinin Tefsir Usûlü Açısından Değerlendirilmesi". *DEÜ İlahiyat Fakültesi Dergisi* 24 (2006), 25-59.

Seber, Abdulkerim. *Ebû Bekir İbnü'l-Arabî'nin Kur'ân İlimlerindeki Yeri, Tefsîr ve Te'vîl Metodu Kānûnu't-Te'vîl*. İzmir: Tibyan, 2014.

Sekkâkî, Ebû Yakub Yûsuf İbn Ebî Bekir Muhammed b. Ali, Miftâhü'l-ulûm, thk. Naim Zarzur, Beyrut: Dârü'l-kütübi'l-ilmiyye, 1987.

Selâme, M. Ali, *Menhecü'l-furkān fî ulûmi'l-Kur'ân*, nşr. Muhammed Seyyid Ahmed el-Müseyyer, I-II, Kahire: Dâru nehdati'l-Arabiyye, 2002.

Semerkandî, Alâüddîn Muhammed b. Ahmed, *Şerhu't-Te'vîlât*, İstanbul: Süleymaniye Yazma Eser Kütüphanesi, Şehit Ali Paşa, 283, 1a-421a.

Serinsu, Ahmet Nedim. *Kur'ân ve Bağlam.* İstanbul: Şule Yayınları, 2012.

Sheikho, Louis. *Târîhü'l-Âdâbi'l-Arabiyye*. Beyrut: Dâru'l-Meşrik, 1991.

Sindî, Ubeydullah - Bigiyef, Musa Cârullah. *İlhâmu'r-Rahmân fî Tefsîri'l-Kur'ân.* çev. Enes Büyük, Ersan Türkmen. Ankara: Ankara Okulu Yayınları, 2023.

Siyalkûtî, Muhammed Beşîr. *el-İmâmü'l-Müceddid el-Muhaddis eş-Şâh Veliyyullâh ed-Dihlevî Hayâtuhû ve Da'vetuhû.* Beyrut: Dâru İbn Hazm, 1999.

Sonduk, Enver. *Şâh Veliyyullah Dehlevî'nin Tefsir İlmine Katkıları.* Yüksek Lisans Tezi, Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2019.

Subhî Sâlih. *Mebâḥis fî ʿulûmi'l-Kurʾân*. Lübnan: Dâru'l-ʿİlm li'l-Melâyîn, 5. bs., 1968.

Suyûtî, Celâlüddîn Abdurrahman b. Ebî Bekr. *el-İtkân fî ulûmi'l-Kur'ân*. thk. Fevvâz Ahmed Zemerlî. Beyrut: Daru'l-kitâbi'l-Arabî, 1431.

Süleyman, Muhammed Sâlih Muhammed v.dğr., *et-Teâlîfü'l-muâsıra fî kavâidi't-tefsîr*, Riyad: Merkezü tefsîr li'd-dirâsâti'l-Kur'âniyye, 2019.

Sülün, Murat, "Harâllî". *TDV İslâm Ansiklopedisi*. 16/96-97. İstanbul: TDV Yayınları, 1997.

Süyûtî, Celâleddîn Abdurrahman b. Ebî Bekir. *el-İṭḳān fî ʿUlûmi'l-Kurʾân*. Tahkik: Muhammed Ebü'l-Faḍl İbrâhîm. Kahire: el-Heyʾe el-Mıṣriyye el-ʿÂmme li'l-Kitâb, 1394/1974, 2/184.

Süyûtî, Celaleddin Abdurrahman, *el-İtkân fî 'ulûmi'l-Kur'an*, thk. Ahmed Ali (Kahire: Dâru'l-Hadis, 2004)

Süyûtî, Celâleddin Abdurrahman. *el-İtkân fî ulûmi'l Kur'ân*. Kahire: Dâru'l Hadîs, 2006.

Süyûtî, Celâleddîn. *el-İtkân fî ʿulûmi'l-Kurʾân*. Beyrut: Dâru İbn Kesîr, 1407/1987.

Süyûtî, Celâlüddîn. *el-İtkân fî ulûmi'l-Kur'ân*. 1 Cilt. Dımeşk: Müessesetü'r-risâle, 2019.

Süyûtî, Ebü'l-Fazl Celaleddin Abdurrahman b. Ebî Bekr, *Tedrîbü'r-râvî fî şerhi takrîbi'n-nevevî* thk: Ebu Kuteybe Nazar Muhammed el-Faryabî, Dâru't-Tayyibe, h.1431.

Süyûtî, *el-İtkān fî ulûmi'l-Kur'ân*, I-VII, Medine: Mücemmau'l-Melik Fehd, 1426.

Şaban, Zekiyyüddin. *İslam Hukuk İlminin Esasları*. çev. İbrahim Kafi Dönmez. Ankara: TDV Yayınları, 37. Basım, 2021.

Şâh Veliyyullâh ed-Dihlevî. "el-Cüz'ü'l-Latîf fî Tercemeti'l-'Abdi'd-Da'îf" (*Zor Zamanda Âlim Olmak: Şâh Veliyyullah Dihlevî'nin Kendi Kaleminden Hayatı*). çev. Özgür Kavak. *Dîvan İlmî Araştırmalar Dergisi* 9/17 (2004): 117-145.

Şâh Veliyyullâh ed-Dihlevî. *ed-Dürrü's-Semîn fî Mübeşşirâti'n-Nebiyyi'l-Emîn.* Hindistan: Dâru'l-Kitâbi Diyobend, 1418/1997.

Şâh Veliyyullâh ed-Dihlevî. *el-Fevzü'l-Kebîr fî Usûli't-Tefsîr.* çev. Muhammed Enver Bedahşânî. Banûrî, 2004.

Şâh Veliyyullâh ed-Dihlevî. *el-Fevzü'l-Kebîr fî Usûli't-Tefsîr.* çev. Selmân el-Hüseynî en-Nedvî. Hindistan: Dâru'l-Beşâir el-İslâmiyye, 1984.

Şâh Veliyyullâh ed-Dihlevî. *el-Fevzü'l-Kebîr fî Usûli't-Tefsîr.* çev. Mehmed Sofuoğlu. İstanbul: Çağrı Yayınları, 1980.

Şâh Veliyyullâh ed-Dihlevî. *el-Fevzü'l-Kebîr fî Usûli't-Tefsîr.* çev. Abdullah Samed Afaracı. İstanbul: İ'tisâm Yayınları, 2015.

Şâh Veliyyullâh ed-Dihlevî. *el-Fevzü'l-Kebîr fî Usûli't-Tefsîr.* çev. Yahya Yaşar. İstanbul: Beyan Yayınları, 2018.

Şâh Veliyyullâh ed-Dihlevî. *el-Fevzü'l-Kebîr fî Usûli't-Tefsîr.* çev. Akhtar Farooq. Dakka: Qutb Khane-i Rashidiya, 2004.

Şâh Veliyyullâh ed-Dihlevî. *Te'vîlu'l-Ehâdîs fî Rumûzi Kasasi'l-Enbiyâ.* thk. Gulâm Mustafa el-Kâsımî. Haydarâbâd: el-Matba'u'l-Haydarî, 1385/1966.

Şâh Veliyyullâh ed-Dihlevî. *The Principles of Qur'an Commentary.* çev. G. N. Jalbani. İslamabad: National Hijra Council, 1405/1985.

Şahin, Mevlüt. *Makâsıdü'l-Kur'ân'a Giriş.* Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2024.

Şarkâvî, Ahmed Muhammed. "İhtilafü'l-müfessirîn ve âsâruhû ve davâbituhû". *el-Mecelletü'l İlmiyye bi'l Külliyyeti* 27 (2004), 231-290.

Şâtıbî, Ebu İshak. *el-Muvâfakât*. thk. Hüseyin Eyt Said. Fas: Menşuratü'l Beşir bi-Na'tiyye, 2017.

Şirbînî, Hatîb, *es-Sirâcü'l-münîr*, nşr. İbrâhim Şemseddin, I-IV, Beyrut: Dârü'l-kütübi'l-ilmiyye, ts.

Taberî, Muhammed b. Cerîr, *Câmiu'l-beyân an te'vîli âyi'l-Kur'ân*, nşr. Abdullah b. Abdülmuhsin et-Türkî, Cîze: Hecer li't-tıbâa ve'n-neşr, 1422/2001, I-XVI.

Tayfur, Sabgatullah. *Sıddîk Hasan Hân ve Tefsiru Fethu'l-Beyân*. Diyarbakır: Dicle Üniversitesi, Doktora Tezi, 2018.

Tayfur, Sabğatullah. "Sıddîk Hasan Hân'ın Taklîde Karşı Duruşunun Kur'ânî Argümanları". *Kafkas Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* 6/11 (2019), 89-105.

Tayşi, Mehmet Serhan. "Kıyâfe". *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. 25/527. Ankara: TDV Yay., 2022.

Tayyâr, Müsâid b. Süleyman et-. *Şerhu Mukaddime fî usûli't-tefsir*. Riyad: Dâru İbnü'l Cevzî, 2005.

Teftâzânî, Sa'deddin, *Şerhu'l-akâidi'n-Nesefî*, Karaçi, al-Bushra, Pakistan, 2015.

Tehânevî, Muhammed b. Ali. *Keşşâfu istilâhâti'l-fünûn ve'l-'ulûm*. thk. Ali Dahrûc. Beyrut: Mektebetü Lübnan, 1996.

Tekin, Akile. "Hicrî İlk İki Asırdaki Müfessirlerin Hz. Peygamber'e Mahsus Ayetleri Anlama Usûlü". *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*. 23/1 (Mart 2023): 229-251. https://doi.org/10.33415/daad.1213297.

Tekin, Akile. *Tefsirde Mananın Tayini -Taberî ve Râzî Mukayesesi-*. ed. Şevket Kotan. İstanbul: Kitap Dünyası Yay., 2024.

Telkenaroğlu, M. Rahmi. "Muhattie-Musavvibe (İctihadî Çözümlemelerde Doğrunun Tek Olup Olmadığı) Tartışmasında Meşhur Dört Mezhep İmamı Hangi Görüşü Benimsedi?", *İslam Hukuku Araştırmaları Dergisi*, 2009, sayı: 13, s. 231-260

Tenkâbenî, Mirza Muhammed b. Süleyman. *Tevşîhu't-tefsîr fî kavâ'idi't-tefsîr ve't-te'vîl*. thk. Şeyh Cafer es-Sâ'dî el-Ciylânî. b.y.: Matbaatu Seyyid Şüheda, 1411.

Tirmizî, Ebû Îsâ Muhammed b. Îsâ. *Sünen-ü Tirmizî*. Beyrut: er-Risaletü'l-Âlemiyye, 2017.

Tirmizî, Ebû Îsâ Muhammed. *Sünen-i Tirmizî*. nşr. Beşşâr 'Avvâd Ma'ruf. 6 Cilt. Beyrut: Dâru'l-Garbi'l-İslâmî, 1996.

Tirmizî, *el-Câmiu's-sahîh*, nşr. İbrâhim Atve İvaz, I-V, Kahire: Matbaatü Mustafa el-Bâbî el-Halebî, 1395/1975.

Tûfî, *el-İksîr fî ilmi't-tefsîr*, nşr. Abdülkādir Hüseyin, Kahire: Mektebetü'l-âdab, 2002.

Tûfî, Süleyman b. Abdü'l-Kâvî b. Abdi'l-Kerîm. *el-İksîr fî kavâ'idi 'ilmi't-tefsîr* thk. Muhammed Osman. Lübnan: Dâru'l-Kütübi'l-İlmiyye, 2009.

Tûfî, Süleyman b. Abdülkaviy b. Abdülkerim. *el-İksîr fî İlmi't-Tefsîr*. thk. Abdülkadir Hîn. Beyrut: Dâru'l Evzâî, 1989.

Tuncer, Eyyüp. "Endülüslü Ebü'l-Hasen Harâllî'nin Hayatı, İlmî Kişiliği ve Tefsirciliği". *Sırat* 2/1 (2021), 117-151.

Tuncer, Eyyüp. *Malay Dünyasında Tefsir Çalışmaları (Malezya, Singapur, Bruney, Patani)*. İstanbul: Kitap Dünyası Yayınları, 2023.

Tülü, Ali. *Necmeddin Tufi'nin Maslahat Anlayışı*. İstanbul: Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, 2006.

Türkyılmaz, M., Can, R., & Karadeniz, A. "Alımlama Estetiği ve Okur Merkezli Yaklaşımın Eski Edebiyat Eğitimine Uygulanması" *Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Dergisi*, 29, (2010). 153-172.

Vâhidî, *et-Tefsîrü'l-basît*, nşr. Muhammed b. Sâlih b. Abdullah el-Fevzân v.dğr., I-XXV, Riyad: Câmiatü'l-İmâm Muhammed b. Suûd el-İslâmiyye, 1430.

Van Dyck, Cornelius. *İktifâü'l-Kanû' bimâ Hüve Matbû'*. Beyrut: Dâru Sâdır, ts.

Vekkâk, Enes. "Me'âlim-i kânûnu't-tefsîr 'inde'l-imâm Necmeddin el-Tûfî". *Nedvetü menâhici'l-istimdâd mine'l-vahy*. 629-646. Ribat: Râbıtatü'l-Muhammediyye li'l-'Ulemâ bi'l-Mağrib, 2008.

Velîd b. Ḥazm el-Şeybânî. "Aḳvâlü İbnü'l-ʿArabî fi't-tefsîr min kitâbihî *Kānûnü't-Teʾvîl*: Cemʿ ve Dirâse." *Mecelletü'd-Dirâsâti'l-ʿArabiyye* 38/2 (Haziran 2018): 1045-1093.

Yalnız, Fatma "Tefsirde Usul Arayışları -Erken ve Klasik Dönemin Karakteristik Metinleri Bağlamında-", Doktora Tezi, Çukurova: Hitit Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2021.

Yalnız, Fatma. "İbn Teymiyye'den Önce Kur'ân'ın Kur'ân'la Tefsirini Bir Metot Olarak Öneren Âlim: Ebû Bekir İbnü'l-ʿArabî." *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi* 26/2 (Aralık 2022): 863–880.

Yavuz, Yusuf Şevki. "el-ʿAvâṣım mine'l-ḳavâṣım." *Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi*. C. 4. İstanbul: TDV Yayınları, 1991.

Yazıcı, Ahmet. "Hintli Âlim Müftî Sa'îd Ahmed Palanpûrî'nin Nesih Anlayışı." *Trabzon İlahiyat Dergisi* 8/2 (Güz 2021): 297-325.

Yıldırım, Hüseyin. "Ulûmu'l-Kur'an Bağlamında Necmeddin Tûfî'nin el- İksîr fî ilmi't-Tefsîr Adlı Eseri". *Kayseri Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 5/2 (2023), 96-125.

Yılmaz, Hakkı, *Kur'ân'ın Türkçe Meâli*, İstanbul: İşaret Yayınları, 2011.

Younus Y. Mirza. "A Precius Treatise': How Modern Arab Arab Editors Helped Create Ibn Taymiyya's Muqaddima fî usûl al-tafsîr". *Journal of Qur'anic Studies* 25/1 (2023), 79-107.

Zehebî, Muhammed Hüseyin, *et-Tefsîr ve'l-müfessirûn*, I-III Kahire: Mektebetü Vehb, 1405/1985.

Zehebî, Muhammed Hüseyin. *et-Tefsîr ve'l-müfessirûn*. Kahire: Dâru'l-Hadîs, 2012.

Zehebî, *Siyeru a'lâmi'n-nübelâ'*, nşr. Şuayb el-Arnaût v.dğr., I-XXV, Beyrut: Müessesetü'r-risale, 1401-1405/1981-85.

Zehebî, Şemseddîn Muhammed b. Ahmed. *Siyeru aʿlâmi'n-nübelâʾ*. C. 20. Neşir: Şuʿayb el-Arnaût – Hüseyin Esed. Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 1981.

Zemahşerî, Ebü'l-Kāsım Mahmûd b. Ömer b. Muhammed el-Hârizmî. *el-Keşşâf*. Beyrut: Dâru'l-Fikr, 2006.

Zerkeşî, Bedreddin Muhammed b. Abdillâh. *el-Burhân fî Ulûmi'l-Kur'ân*. 1 Cilt. Kâhire: Dâru'l-hadîs, 2006.

Zerkeşî, Bedreddin. *el-Burhân fî ulûmi'l-Kur'ân*. 4 Cilt. Beyrut: Dâru'l Kütübi'l İlmiyye, 2001.

Zerkeşî, Ebû Abdillâh Bedrüddîn. *el-Burhân fî 'ulûmi'l-Kur'ân.* thk. Muhammed Ebu'l-Fadl İbrahim. 4 cilt. Kahire: Dâru İhyai'l-Kütübi'l-'Arabiyye, 1376/1957.

Ziriklî, Hayrüddîn b. Mahmûd b. Muhammed ed-Dımaşkî. *el-A'lâm*. 8 Cilt. Beyrût: Dâru'l-ilmi li'l-melâyîn, 2002.

Zürkānî, M. Abdülazîm, *Menâhilü'l-irfân fî ulûmi'l-Kur'ân*, nşr. Fevvâz Ahmed Zemerlî, I-II, Beyrut: Dârü'l-kitâbi'l-Arabî, 1415/1995.

Zürkânî, Muhammed Abdulazîm. *Menâhilu'l-irfân fî ulûmi'l-Kur'ân*. 2 Cilt. Kâhire: Dârü's-selâm, 2021.

Zürkânî, Muhammed Abdülazîm. *Menâhilu'l-ʿirfân fî ʿulûmi'l-Kurʾân*. Beyrut: Dârü'l-Kütübi'l-ʿİlmiyye, 2004.

KUR'AN'I OKUMAK, ANLAMAK, YAŞAMAK VE HAKİM KILMAK

Dr. Ramazan SÖNMEZ

Kitaparası Yayınları ®

Genel Yayın Yönetmeni
Ramazan Arlı

Kasım 2025
ISBN: 978-625-7788-84-7
Yayıncı Sertifika No: 52493

Kütüphane Bilgi Kartı Cataloging in Publication Data (CIP)
SÖNMEZ, Ramazan
KUR'AN'I OKUMAK, ANLAMAK, YAŞAMAK ve HAKİM KILMAK

Baskı: Şelale Ofset
Sertifika No: 46806

Kitaparası Yayınları
Siyavuşpaşa Mah. Gül Sk. No:15 B
Bahçelievler/İstanbul
Tel: (0212) 514 82 93

www.kitaparasi.com

KAYNAKLAR

Albayrak, İsmail. “Müslüman Toplumda Kur’an-ı Kerim’in Yeri ve Tefsiri”, Diyanet İlmi Dergisi (Kur’an Özel Sayısı), (2012).

Altundağ, Mustafa. “Sahih Kıraatlerin Arap Lehçeleriyle İlişkisi Üzerine”, İstanbul: Marma-ra Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi, 2001.

Aydın, Mehmet S. Modernleşme Çabaları ve Kur’an’ın Yeniden Okunuşu, Ankara: III. Kur’an Haftası, 1998.

Bilgiz, Musa. Kur’an’da Zikir Kavramının Anlam Alanı, Erzurum: Atatürk Üniversitesi İlâhi-yat Fakültesi Dergisi, 2006.

Bilgiz, Musa. Kur’an-ı Kerim’in Bazı Özellikleri, Tefsir Araştırmaları Dergisi, Ekim, 2017.

Birışık, Abdülhamit. “Kıraat”, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, İstanbul: İstan-bul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2002.

Birışık, Abdülhamit. Kıraat ilmi ve Tarihi, Bursa: Emin Yayınları, 2018.

Bursevî, İsmail Hakkı. Rûhu’l-Beyân, İstanbul: Eser Kitabevi, 1389/1971.

Cerrahoğlu, İsmail. Tefsir Tarihi, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları, 1988.

Cevherî İsmail b. Hammâd. Mu'cemu's-Sıhâh, Beyrut: Dâru’l-Mârife, 2012.

Çetin, Abdurrahman. “Tilavet”, Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, 2012.

Çoban İsmail. Kur’an ve Hadis’e Göre Zikir Kavramı, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya: Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1998.

Demir, Şehmus. Kur’an’ın Temel Hedefi, Ankara: Fecr Yayınları, 2013.

Demirci, Muhsin. Kur’ân Tarihi, İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Ya-yınları, 1997.

Demirci, Muhsin. Tefsir Terimleri Sözlüğü, (3. baskı), İstanbul: İFAV, 2014.

Dumlu, Ömer. Tefsir Usûlü, İzmir: Tibyan Yayıncılık, 2017.

Ebu’l-Beka, Eyyub b. Musa, Külliyyâtu Ebi’l-Beka, thk. Adnan Derviş ve Muhammed el-Mısrî, Beyrut: Müessesetü'r-Risâle, 1412/1996.

ed-Dameğanî, Ebu Abdillah el-Hüseyin. el-Vucuh ve’n-Nezair li Elfazi’l-Kitabi’llahi’l-Azîz, Kahire: Vezaretu’l-Evkaf, 1412.

ed-Dimyati, Ahmed b. Muhammed Şihâbuddin el-Benna. İthâfu Fudalâi’l-Beşer fi’l-Kırââti’l-Erbeate Aşer, Beyrut: Dâru’l-Kitabi’l-Muallim, 1998.

el-Âlûsî, Ebü’s-Senâ Şihâbüddîn Mahmûd b. Abdillâh b. Mahmûd el-Hüseynî. Rûhu’l-Me‘ânî fî Tefsîri’l-Kur’ani’l-‘Azîm ve’s-Seb‘ıl-Mesânî, Beyrut: Dâru’l-İhyâi’t-Türâsi’l-‘Arabî, ts.

el-Askerî, Ebû Hilâl el-Hasen b. Abdillâh b. Sehl. el-Furûku’l-Luğâviyye, thk. Muhammed İbrahim Selim, Kahire: Dâru’l-İlmi ve’s-Sekâfe, ts.

el-Bağdâdî, Ebû Ca‘fer Muhammed b. Cerîr b. Yezîd el-Âmülî et-Taberî. Câmiʿu’l-Beyân ʿan Teʾvîli Âyi’l-Kurʾân, thk. Ahmed Muhammed Şakir ve Mahmud Muhammed Şakir, Kahire: Mektebetu İbn Teymiyye, 2000.

el-Bağdâdî, Ebû İshâk İbrâhîm b. es-Serî b. Sehl ez-Zeccâc. Me‘âni’l-Kur’an ve İ‘râbüh, thk. Abdülcelîl Abdüh Şelebî, Beyrut: Âlemü’l-Kütüb, 1408/1988.

el-Basrî, Ebû Bekr Muhammed b. el-Hasen b. Düreyd el-Ezdî. Cemheretü’l-Luga, thk. Remzi Münir Ba‘lebekî, Beyrût: Dâru’l-İlmi lil-Melâyîn, 1407/1987.

el-Basrî, Ebû Ubeyde Ma‘mer b. el-Müsennâ et-Teymî. Mecâzü’l-Kur’an, nşr. M. Fuad Sez-gin, Kâhire: Mektebetü’l-Hâncî, ts.

el-Bâşânî, Ebû Ubeyd Ahmed b. Muhammed b. Muhammed el-Herevî. Kitâbü’l-Garîbeyn fi’l-Kur’an ve’l-Hadîs, thk. Ahmed Ferîd el-Mezîdî, Mekketü’l-Mükerreme: Mektebetü Nezzâr, Mustafa Elbâz, 1419/1999.

el-Beydavî, Kadı Abdullah. Envaru’t-Tenzil ve Esraru’t-Te’vîl, İstanbul: Dersaadet Yayınları, tsz.

el-Beyhakî, Ebû Bekr Ahmed b. el-Hüseyn b. Alî. Şu’abu’l-Îmân, thk. Abdulâlî Abdulhamîd Hâmid, Bombai: Mektebetu’r-Rüşd, 2003.

el-Ezdî, Ebü’l-Abbâs Muhammed b. Yezîd b. Abdilekber b. Umeyr el-Müberred es-Sümâlî. el-Kâmil fi’l-Luga ve’l-Edeb, thk. Muhammed Ahmed ed-Dâlî, Beyrût: Müessesetü’r-Risâle, 1418/1997.

el-Ferrâ’, Ebû Zekeriyyâ Yahyâ b. Ziyâd b. Abdillâh el-Absî. Me‘âni’l-Kur’an, thk. İbrahim Şemsüddîn, Beyrût: Dâru’l-Kütübi’l-‘İlmiyye, 1423/2002.

el-Gazzâlî, Hüccetü’l-İslâm Ebû Hâmid Muhammed b. Muhammed b. Muhammed b. Ahmed et-Tûsî. İhyâ-i Ulûmi’d-Dîn, trc. Ali Aslan, İstanbul: Merve Yayınları, 1993.

el-Hemedânî, Ebü’l-Hüseyn Ahmed b. Fâris b. Zekeriyyâ b. Muhammed er-Râzî el-Kazvînî. Mücmelü’l-Luga, thk. Zuheyr Abdulmuhsin Sultân, Beyrut: Müessesetü’r-Risâle, 1406/1986.

el-Herevî, Ebû Mansûr Muhammed b. Ahmed b. Ezher el-Ezherî. Tehzîbü’l-Luga, thk. Mu-hammed Ali en-Neccâr v.dğr., Beyrût: Dâru’l-Mısriyye, 1384/1964.

el-Himyerî, Ebû Saîd Neşvân b. Saîd (b. Neşvân) b. Sa‘d b. Ebî Himyer b. Ubeydillâh el-Yemenî. Şemsü’l-ʿUlûm ve Devâʾü Kelâmi’l-ʿArab mine’l-Külûm, thk. Hüseyin b. Abdullah el-Ömerî-Mutahhir b. Ali el-İryânî-Yusuf Muhammed Abdullah, Beyrut: Dâru’l-Fikri’l-Mu’âsır, 1999.

el-Hünâî, Ebü’l-Hasen Ali b. el-Hasen. el-Müntehab min Garîb-i Kelâmi’l-‘Arab, thk. Mu-hammed b. Ahmed el-Umerî, Mekke-i Mükerreme: Merkezü İhyâi’t-Türâsi’l-İslâmî, 1409/1989.

el-İmadî, Ebu’s-Suûd Muhammed b. Muhammed. İrşâdü’l-‘Akli’s-Selîm ilâ Mezâye’l-Kur’ani’l-Kerîm, Riyâd: Mektebetü’r-Riyâdi’l-Hadîse, ts.

el-İmadî, Ebu’s-Suud, Muhammed b. Muhammed. İrşadu’l Akli’s-Selim ila Mezaya’l-Kur’ani’l-Kerim, Beyrut: Daru İhyai’t-Turasi’l-Arabi, 1990.

el-İsfahânî, Ebü’l-Kasım Hüseyin b. Muhammed b. Mufaddal Râgıb. Müfredât Elfâzi’l-Kur’ân, nşr. Safvan Adnan Dâvûdi, Dımeşk: Daru’l-Kalem, 1992.

el-İsfehanî, Rağıb. Müfredatu Elfazi’l-Kur'ân, thk. Safvan Adnan Davudî, Şam: Daru'l-Kalem, 1997.

el-Kefevî, Ebü’l-Bekâ Eyyûb b. Mûsâ el-Hüseynî. el-Külliyât, nşr. Adnan Derviş Muhammed el-Mısrî, Beyrut: Müessesetü’r-Risâle, 1993.

el-Kureşî, Ebü’l-Fidâ’ İmâdüddîn İsmâîl b. Şihâbiddîn Ömer b. Kesîr b. Dav’ b. Kesîr el-Kaysî. Tefsîrü’l-Kur’âni’l-Azîm, thk. Mustafa Seyyid Muhammed v.dğr., Kâhire: Mektebetü Evlâdi’ş-Şeyh li’t-Türâs, 1421/2000.

el-Kurtubî, Ebû Abdillâh Muhammed b. Ahmed b. Ebî Bekr b. Ferh. el-Câmi‘ li-Ahkâmi’l-Kur’an, thk. Abdullah b. Abdulmuhsin v.dğr., Beyrut: Müessesetü’r-Risâle, 1427/2006.

el-Kurtubî, Ebu Abdillah. el-Camiu li Ahkâmi'l-Kur'ân (Tefsiru'l-Kurtubî), (baskı yeri ve tari-hi yok).

Erdoğan, Sebahattin. Abdullah İbn Mes’ûd ve Kıraat İlmindeki Yeri, Yüksek Lisans Tezi, Er-zurum: 2020.

er-Râzî, Ebü’l-Fazl Abdurrahmân b. Ahmed b. el-Hasen b. Bündâr el-İclî. Mefâtîhu’l-Gayb, Beyrut: Dâru’l-Fikr, 1401/1981.

er-Razi, Fahreddin İbni’l Allame Diyaud-din Ömer. Tefsiri’l- Kebir Mefatihu’l-Gayb, Beyrut: 1981.

es-Sealibî, Abdurrahman. el-Cevahiru’l-Hisan fi Tefsiri’l-Kur’an (Tefsiru’s-Sealibî), Beyrut: Müessesetü’l-E’lamî li’l-Matbuat, tsz.

es-Seâlibî, Ebû Mansûr Abdülmelik b. Muhammed b. İsmâîl. el-Eşbâh ve’n-Nezâir fî’l-Elfâzi’l-Kur’aniyyeti’l-Letî Terâdefet Mebânîhâ ve Tenevveat Me‘ânîhâ, thk. Muhammed el-Mısrî, Dımeşk: Dâru’l-Fikr, 1404/1984.

es-Seâlibî, Ebû Zeyd Abdurrahmân b. Muhammed b. Mahlûf. el-Cevâhirü’l-Hısân fî Tefsîri’l-Kur’ân, thk. Ali Muhammed Muavvıd, Âdil Ahmed Abdülmevcûd, Abdülfettâh Ebû Sünne, Beyrut: Dâru İhyâi’t-Türâsi’l-‘Arabî, 1418/1997.

es-Semerkandî, Ebû Mansûr Muhammed b. Muhammed b. Mahmûd el-Mâtürîdî. Te’vîlâtü Ehli’s-Sünne, thk. Mecdî Basellûm, Beyrût: Dâru’l-Kütübi’l-İlmiyye, 1426/2005.

es-Süyûtî, Ebü’l-Fadl Celâleddîn Abdurrahmân b. Ebî Bekir. el-İtkân fî ‘Ulûmi’l-Kur’ân, thk. Şuayb el-Arnaût, Beyrut: Müessesetü’r-Risâle, 2008.

eş-Şâfiî, Ebû Abdillâh Muhammed b. İdrîs b. Abbâs. er-Risâle, thk. Ahmed Muhammed Şakir, Kahire: Mektebetu’d-Dari’t-Turas, 2005.

ez-Zemahşerî, Mahmud b. Ömer. el-Keşşaf an Hakaiki Ğavâmidi't Tenzîl ve ‘Uyuni’l- Ekavîl fi Vucuhi’t-Te’vîl (Tefsiru'l-Keşşâf), Kum: Neşru'l-Belağa, 1413/1992.

Gürkan, Salime Leyla. Kur’an’a Göre Seçilmişlik Kavramı ve İsrailoğulları’nın Seçilmişliği Meselesi, İslâm Araştırmaları Dergisi, Sayı 13, 2005.

Halil b. Ahmed. Kitabul Ayn, thk. Mehdi Mahzumî-İbrahim Samerraî, Beyrut: Mektebetu’l-Hilal, tsz.

Hamidullah, Muhammed. Kur’an-ı Kerim Tarihi, trc. Abdulaziz Hatip-Mahmut Kanık, İstan-bul: Beyan yayınları, 2013.

İbn Cerîr. Câmi‘u’l-Beyân fî Tefsîri’l-Kur’ân, Beyrut: Dâru’l-Fikr, 1984.

İbn Cezeri, Ebü’l-Hayr Şemsüddin Muhammed b. Muhammed b. Alî b. Yûsuf. Müncidü’l-Mukriîn ve Mürşidü’t-Tâlibîn, thk: Ali b. Muhammed İmrân, Beyrut: Mektebetü’l-Kuds, 1931.

İbn Kesîr, Ebu’l Fida İsmail B. Ömer ed-Dimeşki. Tefsiru’l-Kur’ani’l-Azim, thk. Muhammed Hüseyin Şemseddin, Beyrut: Daru’l Kutubü’l İlmiyye, 1419.

İbn Manzûr, Ebu’l-Fazl Cemâlüddîn Muhammed b. Mükerrem b. Alî b. Ahmed el-Ensârî er-Rüveyfî. Lisânü’l-’Arab, Kâhire: Dâru’l-Maârif, 2008.

İbnu’l-Cevzî, Ebu’l-Ferec Abdurrahman. Zadu’l-Mesîr fi İlmi’tTefsîr, Beyrut: el-Mektebetü’l-İslamî, 3. baskı, 1404.

İbnü’l-Cezerî, Ebü’l-Hayr Şemseddin Muhammed b. Muhammed. Müncidü’l-Mukriîn ve Mürşidü’t-Tâlibin, Beyrut: 1400/1980.

İbrahim Mustafa - Ahmed Hasan - Hâmid Abdulkadir, Muhammed Ali en-Neccar. el-Mu’cemu’l-Vasıt, İstanbul: Çağrı Yayınları, 1989.

İsfahânî, Ragıb. Müfredat Kur’an Kavramları Sözlüğü, Çev. Abdülbaki Güneş; Mehmet Yol-cu İstanbul: Çıra yayınları, 3. Baskı, Aralık 2012.

Kahveci, İhsan. Kur'an'da Zikir Kavramı ve Boyutları, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), İstanbul: Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1995.
Karaçam, İsmail. Kıraat İlminin Kur'ân Tefsirindeki Yeri ve Mütevâtir Kıraatlerin Yorum Farklılıklarına Etkisi, İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yayınları, 1996.
Karaçam, İsmail. Kur'an-ı Kerim'in Nüzûlu ve Kıraati, (5. bs), İstanbul: İFAV, 2016.
Karagöz, İsmail. Kur'an'da Zikir Kavramı ve Allah'ı Zikir, Ankara, DİB. Yayınları, 2002.
Karakay, Nejdet. "Kur'an'da Sembolik Eylemler-Düşünmeye Dair Kavramlar Bağlamında", Bitlis: Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 5/1, 2016.
Karaman Hayreddin vd., Kur'an Yolu Türkçe Meâl ve Tefsiri, Ankara: Diyanet İşleri Başkan-lığı Yayınları, 2014.
Kutluer, İlhan. "Düşünme", Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Ansiklopedisi, İstanbul: TDV Ya-yınları, 1994.
Kutub, Seyyid. Fi Zilâli'l-Kur'an, İstanbul: Hikmet Yayınları, 1991.
Maşalı, Mehmet Emin. Tarihi ve Temel Meseleleriyle Kıraat İlmi, Ankara: Otto Yayınları, 2016.
Meğerli, Handenur. Tabersi ve Beğavi Tefsirinde Bakara Sûresi'nin Kıraat Açısından İnce-lenmesi, İzmir: Yüksek Lisans Tezi, 2021.
Monis, Hilal. Düşünce Yapısının Değişiminde Tedebbür Ayetlerinin Kronolojik Olarak İnce-lenmesi, Şırnak: Yüksek Lisans Tezi, 2019.
Öngören, Reşat. "Zikir", Türkiye Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi, İstanbul: Türkiye Diya-net Vakfı Yayınları, 2013.
Özel, Mustafa. "Kur'an-ı Kerim'i Okuma ve Âdabı", Ankara: Diyanet İlmi Dergisi, 2007.
Racihi, Abduh. İlmu'l-Luga ve'n-Nakdu'l-Edebi, Fusul Dergisi 12. sayı, 1981.
Saylan, Nesrişah. Kıraat Açısından Begavî Tefsiri, Basılmamış Doktora Tezi, Elazığ: Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2015.
Şâban, Muhammed İsmail. el-Kırâat-ü Ahkâmuhâ ve Masdaruhâ, Mısır: 1986.
Taberi, Ebû Ca'fer Muhammed B. Cerîr. Câmi'u'l-Beyân an Te'vîli Âyi'l-Kur'ân, thk. Abdul-lâh b. Abdi'l-Muhsin Turkî, Riyad: Daru'l Hicr.
Temel, Nihat. Kırâat ve Tecvîd Istılahları, (3. bs), İstanbul: İFAV, 2013.
Uzun, Yakup. Kur'an Kıraatinde Kavramlar Üzerine Bir Analiz, İhya (Uluslararası İslam Araştırmaları Dergisi), 14 Temmuz 2022.
Ünal, Mehmet. "Kur'an Kendini Nasıl Tanıtır?", Ankara: Diyanet İlmi Dergi (Kur'an Özel Sayısı), (2012).
Ünal, Mehmet. Kur'an'ın Anlaşılmasında Kıraat Farklılıklarının Rolü, Ankara: Fecr Yayınla-rı, 2005.
Varıcı, Adem. Kur'an'da Zikir Kavramı, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2000.
Yazır, Elmalılı Muhammed Hamdi. Hak Dini Kur'an Dili, İstanbul: Azim Dağıtım, 2006.
Yıldız, Mehmet. Kur'an-ı Kerim'de Zikir Kavramı, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Kayse-ri: Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1995.

TEZKİRE

İran'da Şiîliğin Kurumsallaşma Süreci

Tarihsel Arka Plan ve Doktrinel Yapı

Maşallah NAR

tezkire

İran'da Şiîliğin Kurumsallaşma Süreci
Tarihsel Arka Plan ve Doktrinel Yapı
Maşallah NAR

Tezkire Yayınları: 68
ISBN: 978-605-9835-52-7

Yayın:
© Tezkire Yayınları, 2025

Yayın Yönetmeni: Yunus BADEM
Editör: Ali ERTUĞRUL
Yayına Hazırlayan: Halil PEÇE
Tashih: Ferhat İMER
Son Okuma: Yunus MUCAN

Anahtar Kavramlar/Key Concepts
İslam Tarihi, İran, Şiilik, Safevi Devleti, İsmaililer

History of Islam, Iran, Shiism, Safavid Empire, Ismailis

1. Baskı: Tezkire Yayınları, Şubat 2025

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tümünün veya içeriğinin herhangi bir bölümünün yayıncının yazılı izni olmadan fotokopi dâhil, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

Tezkire Yayınları
Yayıncılık Sertifika No: 52493
1071 Usta Plaza - Kızılırmak Mah. 1443. Sok. No: 25
Çankaya/Ankara

Sahibiata Mah. M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/Konya

Konevi Mah. Larende Cad. No:20/A
Meram/Konya

Tezkire, Çizgi Kitabevi Markasıdır.

www.tezkireyayinlari.com
tezkireyayincilik@gmail.com
Twitter : tezkirekitap
Instagram : tezkire.dergisi
Facebook : Tezkire Dergisi

Kaynakça

Temel Kaynaklar

Abdülaziz-i Vaizi, 1361 hş. "Risale der Seyr-i Hazret-i Şah Nimetullah-ı Veli", *Mecmua der Tercüme-i Ahval-ı Şâh Nimetullah Velî-yi Kirmanî* (Matériaux Pour la Biographie de Shah Ni'matullah Walî Kermânî), nşr. J. Aubin, Tahran.

Abū Ishāq Quhistānî, *Haft Bāb*, nşr. ve çev. W. Ivanow, Bombay 1959.

Âlemârâ-yı Safevî, haz.: Yedullah Şükrî, İntişârât-ı Bünyâd-ı Ferheng-i İran, Tahran 1350 hş.

Ali b. Ebî Tâlib, Ebü'l-Hasan Ebû Turab Abdimenâf Ali, der. Ebü'l-Hasan Şerif er-Radi. *Nehcü'l-Belâğa*, Dârü't-Taâruf. Beyrut 1990.

Ali Şîr Nevâî, *Nesâyimü'l-Mahabbe min Şemâyimi'l-Fütüvve*, nşr. K. Eraslan. İstanbul 1979.

Ali Şîr Nevâî, *Mecâlisü'n-Nefâis*, I-II, nşr. K. Eraslan. Ankara 2001.

Allâme Hillî, ibnü'l Mutahhar Cemâleddîn Hasan b. Yusuf b. Ali, *el-Elfeyn fî İmâmet-i Emîri'l-Mü'minîn 'Ali b. Ebî Tâlib*, nşr. el-Alemî, H. Beyrut 1982.

Allâme Hillî, ibnü'l Mutahhar Cemâleddîn Hasan b. Yusuf b. Ali, *Mebâdî'l-Vusûl*, Cephâne-i İlmiye, Tahran 1982.

Allâme Hillî, *Nehcü'l-Hak ve Keşfü's-Sıdk*, nşr. Aynullah el-Haseni Urmevi, Kum: Dârü'l-Hicre 1986.

Âmulî, Seyyid Haydar, *Câmi'ü'l-esrâr ve menba'ü'l-envâr*, haz: Osman Yahya-Henry Corbin, Encümen-i İrânşinâsî-yi Fransa, Tahran 1989.

A Narrative of Italian Travels in Persia in the Fifteenth and Sixteenth Centuries, trc. C. Grey, London 1873.

el-Bağdâdî, Abdulkahir, *el-Farku beyne'l-Fırâk*, thk. Abdulhamid M. M., Beyrut 1990.

el-Belâzurî, Ebü'l-Hasen Ahmed b. Yahyâ b. Câbir b. Dâvûd, *Fütûhu'l-Buldân*, thk. Abdullah Enis et-Tabba', Beyrut 1987.

el-Cuveynî, Atabek, *Kitab-ı 'Atebetü'l-Ketebe*, nşr. M. Kazvinî–İkbâl A., Tahran 1329 hş.

el-Cuveynî, Ata Melik, *Tarih-i Cihangûuşâ*, tashih: Muhammed Kazvinî, C. III, Leiden 1937.

Cüzcânî, Ebû Amr Minhâceddin Osman b. Sirâceddin Muhammed, *Tabâkat-ı Nâsırî*, III, nşr. Habibi A., Kabil 1964.

ed-Deylemî, Muhammed b. el-Hasan, *Beyan Mezheb el-bâtıniyye ve Butlanihe*, nşr. R. Strothmann, İstanbul 1939.

Devletşah-ı Semerkandî, *Tezkiretü'ş-Şuarâ*, nşr. M. Ramazanî, Tahran 1366 hş.

Dineverî, *Kitâbu Ahbâri't-Tıvâl*, thk. Âmir A., Müessesetu Abdulhafîz el-Besât, Beyrut trz.

Ebu'l-Fidâ, İsmail b. Ali, *el-Muhtasar fi Ahbâri'l-Beşer*, Kahire 1912.

Emir Sadreddin İbrahim Emin-i Herevî, *Fütühât-ı Şâhi*, nşr. Muhammed Rıza Nâsırî, Tahran 1383 hş/2004.

el-Gazali, Ebû Hâmid Muhammed b. Muhammed, *Fadâ'ih el-Bâtıniyye ve fadail el-Mustazhiriyye*, nşr. A. Bedevi, Kahire 1283/1964.

Gîlâni, Molla şeyh Ali, /1968. *Tarihi Mazendaran*, nşr. M. Sutûda, Tahran 1352 hş.

el-Hamevî, Yâkût, *Mu`cemu'l-Buldân*, Beyrut 1397 hş./1977.

Hucvirî, Ali b. Osman, *Keşfü'l-Mahcûb*, haz.: Süleyman Uludağ, Dergâh Yayınları, İstanbul 1996.

el-Huseynî, Sadreddin Ali b. Nâsır, *Ahbâr ed-Devle es-Selcukiyye*, nşr. M. İkbal, Lahor 1933.

Hondmir, *Habibü's-Siyer*, I-IV, nşr. Siyâkî, M. D. Tahran 1333 hş.

İbn Arabşah, *'Acâ'ib el-Makdûr fi Nevâ'ibi Teymur*, nşr. A. F. el-Hımsî, Beyrut 1986.

İbn Bâbeveyh, *Risâletü'l-i'tikadâti'l-İmâmiyye: Şîî-İmâmiyye'nin İnanç Esasları*, trc. Ethem Ruhi Fığlalı, Ankara 1978.

İbn Bâbeveyh, *Kemâlü'd-Dîn ve Tamâmü'n-Niʿme*, nşr. Ali Ekber el-Gaffârî, Kum 1405 hş.

İbn Bâbeveyh, *Men lâ yaḥḍuruhü'l-faḳīh*, nşr. Hasan el-Harsân, Beyrut 1981.

İbnü'l-Belhî, *Farsnâme*, nşr. G. Le Strange / A. R. Nicholson, London 1921.

İbn Bezzaz, Tevekküli b. ismail, *Safvetu's-Safa*, Süleymaniye Kütüphanesi, Ayasofya Bölümü, No: 3099.

İbn Bîbî, el-Hüseyin b. Muhammed b. Ali el Ca'feri er-Rugadî, *el-Evâmirü'l-A'lâiyye fi'l-Umûri'l-'Alaiyye*, (I. Tıpkı Basım) nşr. A. S. Erzi Ankara 1956.

İbnü'd-Devadârî, Seyfeddin Ebû Bekir b. Abdillah b. Aybek, *Kenzü'd-Dürer ve Câmi'ü'l-Ğurer* I-IX, nşr. D. Krawulsky, Wiesbaden 1413/1992.

İbnü'l-Esîr, İzzüddin Ebû'l-Hasen Ali b. Muhammed, *el-Kamil fi't-Tarih*, thk, Ebü'l-Fidâ Abdullah el-Kādî, Beyrut 1407/1987.

İbn el-Furât, *Târîh ed-Duvel ve'l-Mulûk*, nşr. K. Zureyk IX/1, Beyrut 1936.

İbn Hallikân, Ebü'l-Abbâs Şemsüddîn Ahmed b. Muhammed b. İbrâhîm b. Ebî Bekr b. Hallikân el-Bermekî el-İrbilî, *Vefeyâtü'l-A'yân*, thk. İ. C. Abbas, II, Dâru Sâdır, Beyrut trz.

İbn Hazm, *el-Fisal fi'l-milel ve'l-Ehvâ' ve'n-Nihal*, thk. Y. el-Bikâ'î, Dâru İhyâi't-Türâsi'l-Arabî, Beyrut 1422/2002.

İbn İsfendiyâr, *Târîh-i Taberistân*, nşr. A. İ. Âştiyânî, Tahran 1320 hş.

İbn Kuteybe, Ebu Muhammed Abdullah b. Müslim, *el-İmâme ve's-Siyâse*, nşr. M. Halebî, Kum 1969.

İbnu'l-Mukaffa, Abdullah, *el-Asaru'l-Kâmile*, nşr. Ö. et-Tabba', Daru'l-Erkam, Beyrut 1997.

İbnü'n-Nedîm, *el-Fihrist*, thk. R. Teceddüd, Tahran, 1974.

İbn Teymiyye, Takuyiddîn Ahmed b. Abdulhalîm, *es-Siyâsetü'ş-Şer'iyye fi Islâhi'r-Râ'î ve'r-Ra'iyye*, Kahire 1951.

İbn Teymiyye, *Mihâcu's-Sünneti'n-Nebeviyye* I-IX, thk. M. R. Sâlim, Kahire 1989.

İbnü't-Tıktakâ, Muhammed b. Ali b. Tabataba, *el-Fahri fi Adâbi's-Sultaniye ve'd-Düveli'l-islâmiyye*, Dâru's-Sadr. Beyrut 1966.

el-İsfehanî, Ebü'l Ferec, *Makātilü't-Tâlibiyyîn*, thk. Seyyid Ahmed Sakr, Kum 1374 hş./1416h.

Kalkaşendî, Ebü'l-Abbas Sehâbeddin Ahmed b. Ali b. Ahmed, *Subhu'l-A'sâ fi Sınâ'ati'l-İnşâ* I-XIV, thk. M. H. Şemseddin, Dârü'l- Kütübi'l-İlmiyye, Beyrut 1987.

Kâşânî, Abdullah b. Ali b. Muhammed, *Tarih-i Olcaytu*, Süleymaniye Kütüphanesi, Ayasofya bölümü, 003019, vr. 135-245.

Kâşânî, Abdullah b. Ali b. Muhammed, *Zübtetü't Tevarîh: Bahş-ı Fâtimiyân ve Nizariyân*, nşr. M. T. Dânişpazhûh, Tahran 1969.

el-Kâyinî, Celâleddin Ebû Muhammed, *Nasâ'ih-i Şâhruhî*, Vienna, National bibliotek, Cod. A.F. 112.

Kelâbâzî, Ebu Bekir Muhammed, *et-Ta'arruf li-mezhebi ehli't-tasavvuf*, thk. Mahmud Emîn en-Nevâvî, Mektebetü'l-Külliyâti'l-Ezheriyye, Kahire 1969.

Kazvinî, Hamdullah Müstevfî, *Nüzhetu'l-Kulûb*, nşr. G. Le Strange, II. Baskı, Leiden 1993.

Kummî, Sa'd b. Abdillah, *Kitabu'l-Makalâti'l-Fırak*, thk. M. C. Meşkûr Tahran trz.

Kuşeyrî, Abdülkerîm, *Risâle,* haz. Süleyman Uludağ, Dergâh Yayınları. İstanbul 1999.

Makrîzî, *Kitâb es-Sulûk li-Ma'rifeti Duvel el-Mulûk* I-VIII , nşr. M. A. 'Atâ Beyrut 1997.

Marʿaşi, Zahirüddin, *Tarihi Gilan ve Deylemistan*, nşr. H. L. Rahino, Reşt/Tahran 1912.

Marʿaşi, Zahirüddin, *Tarihi Taberistan ve Rūyân ve Māzenderān*, nşr. B. Dorn, St. Petersburg/ Ed. M.H. Teşbihî, Tahran.

Mirhond, *Ravzâtu's-Safa* I-XV, nşr. C. Geyânfer, Tahran 1380 hş.

Miskeveyh, Ebu Ali Ahmed b. Muhammed, *Tecâribü'l-Ümem*, trc. Kıvameddin Burslan, yay. haz. Mehmet Şeker, Rıza Savaş, Süleyman Genç, Ali Ertuğrul, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 2016.

en-Nevbahti, *Fıraku'ş Şia*, Necef 1936.

Muhakkık Hillî, *Şerâ'i'u'l-İslâm fi'l-Fıkhi'l-İslamiyyi'l-Ca'feri*, Dârü'l-Mektebeti'l- Hayat, Beyrut 1986.

Muhammed Yusuf-ı Kazvinî, *Holdeberîn*, nşr. Mîr Haşim Muhaddis, Tahran 1379 hş.

Nâsır-ı Hüsrev, *Dîvân*, Nşr. Seyyid Hasan Takīzâde, Berlin 1927.

Nâsır-ı Hüsrev, *Sefernâme*, nşr. M. Debîr-i Siyâkī, Tahran 1957.

Nâsır-ı Hüsrev, *İsbati'l-İmame*, nşr. M. Gālib, Beyrut 1984.

Nizâmü'l-Mülk, *Siyerü'l-Mülûk veya Siyâset-Nâme*, nşr. Mehmet Altay Köymen, Ankara 1976 (Türkçe tercümesi: Siyâset-nâme, çev. Mehmet Altay Köymen, İstanbul 1990).

Nizari-i Kuhistânî, Hâkim Saʿdüddin b. Şemsiddin. *Dîvân*, Ed. Mazâhir Musaffa, Tahran 1992-1994.

Risale-i Münazara, in Institute of Ismaili Studies Library, London.

Risale-i Sırât-ı Müstakim, in Institute of Ismaili Studies Library, London.

Seyyid Şerîf Curcânî, *Kitabu't-Ta'rifât*, Beyrut 1995.

es-Sicistânî, Ebû Yaʿkub İshak b. Ahmed, *İsbâti'n-Nübû'at*, nşr. Ârif Tâmir, Beyrut 1966.

es-Sicistânî, Ebû Yaʿkub İshak b. Ahmed, *Keşf el-Mahcûb*, nşr. Henry Corbin, Tahran-Paris 1949.

es-Sicistânî, Ebû Yaʿkub İshak b. Ahmed, *Kitabü'l-İftihâr*, nşr. İ. K. Poonawala, Beyrut 2000.

Şâh Nimetullah-ı Velî, *Divân-ı Şâh Nimetullâh-ı Velî*, nşr. S. Nefisi, / M. A. Derviş, Tahran 1377 hş.

Şâh Nimetullah-ı Velî, *Külliyyât-ı Eşâr-ı Şâh Nimetullâh-ı Velî*, nşr. Cevâd Nurbahş, Tahran 1369 hş.

Şehid-i Evvel, Muhammed b. Mekki b. Muhammed, ed-Durûs, en-Neşru'l-İslami, Kum.

Şehid-i Evvel, Muhammed b. Mekki b. Muhammed, ed-Durûs, *el-Lümü'atü'd-Dımaşkıyye*, Menşîrâtü Dârü'l- Fikr, İran 1411 hş.

Şehid-i Sanî, Zeynüddin b. Ali b. Ahmed el-Amili eş-Şami, *er-Rivâye fi Ilmi'd-Dirâye*, thk. Abdülhüseyin Muhammed Bakkal, Kum 1987.

Şehid-i Sanî, Zeynüddin b. Ali b. Ahmed el-Amili eş-Şami, *er-Ravzatü'l-Behiyye fi Şerhi Lüma'ti'd-Dımaşkıyye*, thk. Seyyid Muhammed Kalanter, Kum 1410 hş.

Şehid-i Sanî, Zeynüddin b. Ali b. Ahmed el-Amili eş-Şami, *Mesâlikü'l-Efhâm*, Kum el-Mearifü'l-İslamiyye, 1413 hş.

eş-Şehristani, *el-Milel ve'n-Nihal*, Kahire 1968.

Şerefeddin Ali-yi Yezdî, *Zafernâme* I-II, nşr. Muhammed Abbasî, Tahran 1336 hş.

Şeyh Müfîd, *el-Muḳniʿa*, Beyrut 1414/1993.

Şeyh Müfîd, *el-Cemel ve'n-nuşra*, nşr. Seyyid Ali Mîr Şerîfî, Beyrut.

Şeyh Tûsî, Ebu Ca'fer Şeyhüttaife Muhammed b. Hasan b. Ali, *en-Nihaye fi Mücerredi'l-Fıkh ve'l-Fetava*, Kum trz.

Şeyh Tûsî, *el-İstibsâr fi mâ Uhtulife mine'l-Ahbâr*, Daru'l-Kütübi'lİslamiyye. Tahran 1984.

Şeyh Tûsî, *el-Mebsût fi Fıkhı'l-İmâmiyye*, thk. Seyyid Muhammed Taki el-Keşfi, Mektebetü'l-Mürtezavi, 1967.

Şeyh Tûsî, *Tehzîbu'l-Ahkâm*, thk. es-Seyyid Hasan Horsan, Dâru'lKütübi'l-İslamiyye, Tahran 1390 hş.

Şüşteri, Nurullah b. Şerifuddin el-Hüseyni el-Mar'aşi, *Mecâlisu'l-Mü'minîn*, (3.Baskı) Kitabfurûş-i İslamiyye, Tahran: 1365 hş.

et-Taberî, Ebû Ca'fer Muhammed b. Cerîr b. Yezîd el-Âmülî et-Taberî el-Bağdâdî, *Tarihu'l-Ümem ve'l-Mülûk*, thk. Ebû'l-Fadl İbrahim, Beyrut trz.

Ya'kūbî, Ebü'l-Abbâs Ahmed b. Ebî Ya'kūb İshâk b. Ca'fer b. Vehb b. Vâzıh, *Târîḫu'l-Yaʿḳūbî*, thk. A. Mihne, Beyrut 1431/2010.

Araştırmalar

Abbaslı, Mirza, "Safevîlerin Kökenine Dair", *Belleten*, S. 40, ss. 287-329. 1976.

Abdulhamid, İrfan, *İslam'da İtikadî Mezhepler ve Akaid Esasları*, çev. M. Saim Yeprem, Türkiye Diyanet Vakfı Yayınları, İstanbul 1981.

Abdurrâzık, Ali, *İslam'da İktidarın Temelleri; Bir İdeolojik Devlet Eleştirisi* (1. Baskı), çev. Ömer Rıza Doğrul, Birleşik Yayıncılık, İstanbul 1995.

Abdüzzâhidî, Şeyh Hüseyin b. Şeyh, *Silsiletü'n-neseb-i Safeviyye*, Berlin 1343 hş./1924.

Ajend, Yakub, *Hurûfiyye der Tarih*, Tahran 1399 hş.

Ajend, Yakub, "Karmatiyân der İran", *Târîh-i İslam* S. 9, ss. 67-82, Danişgâh-e Bâkıru'l-Ulûm, Kum.

Ajend, Yakub, Kıyâme Şiiye Serbederân, Tahran. 1363 hş.

Akbulut, A. *Sahabe Dönemi İktidar Kavgası*, Otto, Ankara 2001.

Aka, İsmail, *Timur ve Devleti* (3. Baskı), Türk Tarih Kurumu. Ankara 1991.

Aka, İsmail, "X. Yüzyıldan XX. Yüzyıla Kadar Şîîlik" *Milletlerarası Tarihte ve Günümüzde Şîîlik Sempozyumu* (13-15 Şubat 1993), İstanbul 1994. ss. 64-103,

Aka, İsmail, *Mirza Şahruh ve Zamanı; 1405-1447*, Türk Tarih Kurumu, Ankara.

Aka, İsmail, "Timur, Din ve Ulemâ", *XIV. Türk Tarihi Kongresi Bildirileri*, Ankara 2002.

Aka, İsmail, "XV. Yüzyılın İlk Yarısında Timurlu Hükümdarlarının Dinî Tavırları", *XV. Türk Tarih Kongresi*, Ankara 2006.

Akyol, Taha, *Osmanlı'da ve İran'da Mezhep ve Devlet*, Doğan Kitap, İstanbul 2018.

Akyüz, Vecdi, *Hilâfetin Saltanata Dönüşmesi*, Dergâh Yayınları, İstanbul 1991.

Algar, Hamid, "Some Observations on Religion in Safavid Persia", Eds. T. Naff and R, Owen, *Studies in Eighteenth Century Islamic History*, Carbondale, ss. 287-293.

Allouche, Adel, *Osmanlı-Safevî İlişkileri*, çev. Ahmed Emin Dağ, Anka Yayınları, İstanbul 2001.

Amanat, A. "The Nuqtawî Movement of Mahmūd Pisīkhânî and his Persian Cycle of Mystical Materialism", *MIHT*, ss. 281-297.

Moezzi, Muhammed Ali, *The Divine Guide in Early Shi'ism: The Sources of Esotericism in Islam*, çev: David Streight, Albany-New York 1994.

Ammâra, Muhammed, *Teyyârâtu'l Fikri'l-İslâmî*, Beyrut 1998.

Amoretti, B. S. "Religion in the Timurid and Safavid Periods", *CHI*, Vol. 6, ss. 610-655.

An Anthology of Philosophy in Persia, Vol. II, İsmā'īlī and Hermetico-Pthagorean Philosophy, Eds. S. Hossein Nasr / M. Aminrazavi, Oxford 2001.

Anzali, Ata, "The Emergence of the Zahabiyya in Safavid Iran", Journal of Sufi Studies, Vol 2, ss. 149-175, 2013.

Arberry, John Arthur, *Classical Persion Literature*, London 1958.

Arjomand, Said Amir, "Religious Extremism (Ghuluww), Sûfîsm and Sunnism in Safavid Iran: 1502–1722", *Journal of Asian History*, Vol. 15/1. 1981.

Arjomand, Said Amir, *The Shadow of God and Hidden Imam*, The University of Chicago Press 1984.

Arjomand, Said Amir, "Religion, Political Actioin, and Legitimate Domination in Shi'ite Iran", *European Journal of Sociology*, Vol. 20, ss. 59-109, 1979.

Arkoun, Muhammed, "İslamî Düşüncede Otorite Kavramı", *İslam'da Siyaset Düşüncesi*, çev. Kazım Güleçyüz, İnsan Yayınları, İstanbul 1995.

Arkoun, Muhammed, *el-İslam el-Ahlâk ve's-Siyase*, Arapçaya çev. Hâşim Sâlih, Unesco, Paris 1990.

Aştiyânî, Abbas, *Târih-i Moğol ez Hamele-i Cengiz tâ Teşkil-i Devlet-i Timûr*, Tehran 1365 hş.

Aştiyânî, Abbas, *Târih-i Mufassal-i İrân: ez Sadr-ı İslam tâ İnkiraz-ı Kâçariyye*, Kütübhâne-i Hayyâm, Tehran trz.

Ay, Zahide, *Alamut Sonrası Nizarî İsmailîliği,* Önsöz Yayıncılık, 2012.

Ay, Zahide, "Siyaset ve Teoloji: Orta çağ İsmaili Teolojisinin Oluşmasında Siyasi Gelişmelerin Rolü", *İstem*, S. 21, ss.149-162, 2013.

Azzavi, M. *Fırkatü'n-Nizâriyye*, Kahire 1970.

Babayan, Kathryn, "The Safavid Synthesis: From Qizilbash Islam to Imamite Shi'ism", *Iranian Studies*, Vol. 27/1-4, ss. 135-161, 1994.

Babayan, Kathryn, *Mystics, Monarchs and Messiahs: Cultural Landscapes of Early Modern Iran,* Cambridge 2002.

Ballı, Hasan Hüseyin, *Hurûfiliğin Doğuşu ve Fazlullah Hurufî*, Hikmetevi Yayınları, İstanbul 2013.

Barbaro, Josaphat, *Anadolu'ya ve İran'a Seyahat*, çev: Tufan Gündüz, Yeditepe Yayınları, İstanbul 2005.

Barthold, V. V. *Uluğ Beg ve Zamanı*, çev. İsmail Aka, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1997.

Barthold, V. V. *Halife ve Sultan,* Farsça çev. Sirûs İyzedî, Tahran 1377 hş.

Bashir, Shahzad, *Messianic Hopes and Mystical Vision: the Nûrbakhshîya between Medieval and Modern Islam*, University of South Carolina Press 2003.

Bashir, Shahzad, *Fazlallah Astrabadi and the Hurufis*, One World, London 2005.

Bashir, Shahzad, "After The Messiah: The Nurbakhshiyyeh in Late Timurid and Early Safavid Times", *Society and*

Culture in The Early Modern Middle East, Studies on Iran in The Safavid Period, Ed. Andrew J. Newman, Brill, Leiden 2003.

Bausani, A. "Selçuklu Döneminde Din", çev. Ali Ertuğrul, *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, XI/2, ss. 441-465, 2007.

Bausani, A. "İlhanlı Hâkimiyeti Zamanında İran'da Din", çev. Mustafa Uyar, *Tarih Araştırmaları Dergisi*, XX/32, ss. 223-231, 2002.

Benli, Y. *Fars-Şia İlişkisi*, (H. II. Asır), Nehir Yayıncılık, Malatya 2006.

Spuler, Bertold, "Dogu'da Hilafetin Çöküşü", *İslam Tarihi Kültür ve Medeniyeti*, Eds.

Beyânî, Ş. *Din u Devlet Der Îrân 'Ahd-i Moğol* I-III, Tahran 1367-1375 hş.

Bilge, Mustafa L. "Katîf", DİA, C. XXV. Ankara 2002, s. 44-45.

Boyce, Mary, *Zoroastrians: Their Religious, Beliefs and Practices*, Routledge. London 1979.

Browne, Edward G. *A Literary History of Persia*, Goodword Books, New Delhi 2002.

Browne, Edward G. "Further notes on the literature of the Hurufıs and their connection with the Bektashi order of dervishes", *Journal of the Royal Asiatic Society*, ss. 535- 539, 1907.

Browne, Edward G. "Some Notes on the Literatures and the Doctrines of the Hurufi Sect", *Journal of the Royal Asiatic Society*, ss. 87-89, 1898.

el-Câbirî, Muhammmed A. *Arap-İslâm Siyasal Aklı*, çev. Vecdi Akyüz, Kitabevi, İstanbul 2003.

Caferiyan, Resul, *Târîh-i Teşeyyu` der İran ez Âgâz tâ Tulû`e Dovlet-i Safavî*, Tahran 1387 hş.

Caferiyan, Resul, *Siyâset ve Ferheng-i Rûzgâr-ı Safevî*, Neşr-i İlm, Tahran 1388 hş.

Caferiyan, Resul, *eş-Şia fî İran*, Çev. Ali Hâşim el-Esedî, Meşhed 1378 hş.

Calmard, J. "Shi'i Rituals and Power, II. The Consolidation of Safavid Shi'ism: Folklore and Populer Religion", *Safavid Persia, A History of an Islamic Society*, Ed. M. Charles, I.B. Tauris, London 1996.

Cemal Cevde, *el-Avdâu'l-İctimâ'iyye ve'l-İktisâdiyye li'l-Mevâlî fi sadri'l-İslâm*, Amman 1989.

Cemali, M. Y. K. *Teşkil-i Devlet-i Safevî ve Ta'mim-i Mezheb-i Teşeyyu-i Devâzdeh-i İmamî be Unvan-ı Tenha Mezheb-i Resmî*, İsfahan 1372 hş.

Clarke, L. G. "The Rise and Decline of Taqiyya in Twelver Shi`ism" *Theology, Philosophy and Mysticism in Muslim Thought*, Ed. Lawson, T. London 2005.

Corbin, H. *İslam Felsefesi Tarihi*, çev. Hüseyin Hatemi, İletişim, İstanbul 2013.

Cortese, D. *Ismaili and Other Arabic Manuscripts: A Descriptive Catalogue of Manuscripts in the Library of The Institute of Ismaili Studies*, London 2000.

Cortese, D. *Arabic İsmaili Manuscripts: The Zāhid 'Alî Collection in the Library of The Institute of Ismaili Studies*, London 2003.

Dabaşî, H. *İslam'da Otorite*, çev. Süleyman E. Gündüz, İnsan Yayınları, İstanbul 1995.

Dabaşî, H. "The Philosopher/Vizier: Khwaja Nasır al-din al-Tusi and the Ismailis", *Medieval Ismaili History and Thought*, Ed. Daftary, F. Cambridge University Press 1996.

Daftary, Farhad, *Muhalif İslâmın 1400 yılı; İsmailîler; Tarih ve Kuram*, çev. Ercüment Özkaya, Raslantı Yayınları, Ankara 2001.

Daftary, Farhad, *The İsmâ'îlîs: Their History and Doctrines*, Cambridge University Press 1992.

Daftary, Farhad, *Ismaili Literature: A Bibliography of Sources and Studies*, London 2004.

Daftary, Farhad, *The Assassin Legends: Myths of the Isma'ilis*, London 1994.

Daftary, Farhad, *Medieval Isma'ili History and Thought*, Cambridge 1996.

Daftary, Farhad, "Inntellectual Life among the Ismailis of the Alamūt Period", *Intellectual Traditions in Islam*, Ed. Farhad Daftary, London 2000.

Daftary, Farhad, "Nāsır al-Dīn al-Tūsī and the Ismailis of the Alamut Period" Eds. N. Pourjavady, / Z. Vesel, Tehran 2000.

Daftary, Farhad, *Ismailis in Medieval Islam Societies*, London 2005.

Dakake, M. M. *The Charismatic Community: Shi'ite İdentity in Early İslam*, Suny Press 2012.

Dalkıran, Sayın, "İran Safevî Devleti'nin Kuruluşuna Şiî İnançların Etkisi ve Osmanlı'nın İran'a Bakışı", *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 18, ss. 55-102. 2002.

Dâvûdî, A. N. *Teşeyyu` der Horasan: Ahde Timuriyân*, Tahran 1378.

De Weese, D. A. 1988. "The Eclipse of Kubravîyah in Central Asia", *Iranian Studies*, Vol. 21/1-2, ss. 45-83.

Dûrî, Abdulaziz, *İlk Dönem İslâm Tarihi; Bir Önsöz*, çev. Hayrettin Yücesoy, Endülüs, İstanbul 2017.

Eboo Jamal, N. *Surviving the Mongols: Nizārī Quhistānī and the Continuity of Ismaili Tradition in Persia*, London 2002.

Ekinci, A. *Ortadogu'da Marjinal Bir Hareket; Karmatîler*, Odak Yayınevi, Ankara 2005.

Eliade, Mircae, *Dinîn Anlamı ve Sosyal Fonksiyonu*, çev. Mehmet Aydın, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1990.

Emin, H. *el-İsma'iliyyûn ve'l-Moğûl ve Nasîrüddîn et-Tûsî*, Beyrut 1997.

Encyclopedia Iranica, Ed. E. Yarshater, London-New York 1982.

Encyclopedia of Iran and Islam (Danişnâmeyi İran ve İslâm), Ed. E. Yarshater, Tehran 1975-1991.

Encyclopedia of Islam, Ed. H. A. R. Gibb, Leiden1960-2004.

Encyclopedia of Religion and Ethics, Ed. J. Hastings, Edinburgh-New York 1908-1926.

Encyclopedia of Islam and the Muslim World, Ed. R. C. Martin, New York 2004.

Encyclopedia of Religion, Ed. Mircae Eliade, London-New York 1987.

Erkoçoğlu, Fatih, "Kutsal(laştırılmış) Bir Mekân: Kerbela" *Çeşitli Yönleriyle Kerbela*, Ed. A. C. Yıldız, Sivas 2010.

Ertuğrul, Ali, "Bir Tarihçi Olarak Niğdeli Kadı Ahmed", *3. Uluslararası Tarih Eğitimi Sempozyumu (ISHE 2014) Bildiri Tam Metin Kitabı*, E-book: httb: www.historyeducation, ss. 216-233.

Ertuğrul, Ali, "Gelecek Tarihin Konusu Olabilir mi ya da Gelecek Tarih İlminin Kapsamına Nasıl Girebilir? – Niğdeli Kadı Ahmed'in el-Veledü'ş-Şefîk'inde Tarihin Kapsamı ve Hedefi-", *Uluslararası 13. Yüzyılda Felsefe Sempozyumu Bildirileri*, ed. Murat Demirkol-M. Enes Kala, Ankara 2014, ss. 781-796.

Ertuğrul, Ali, "Müzakere", *Çeşitli Yönleriyle Kerbela (Tarih Bilimleri)*, C. I, Ed. Alim Yıldız, Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yayınları, Sivas 2010, s. 249-256.

Ertuğrul, Ali, "Müzakere", *Uluslararası Hz. Ali Sempozyumu (18-20 Aralık 2009 İzmir)*, C. II, Ed. Ali Ertuğrul, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, İzmir 2016, s. 383-386.

Farsakh, M. A. "Sünnî Halifelikle Şii İmamlığın Mukayesesi", *İslam'da Siyaset Düşüncesi*, çev. Kazım Güleçyüz, İnsan Yayınları, İstanbul 1995.

Fazlur Rahman, *İslam*, çev. Mehmet Dağ-Mehmet Aydın, Fakülteler Matbaası, İstanbul 1981.

Fehmi, A. *Târihü'd-Devleti'l- Moğoliyye fi İran*, Dâru'l-M'arife, Beyrut 1981.

Feyyumî, M. İ. *eş-Şîatu'ş-Şuûbiyye*, Kahire 2002.

Fığlalı, E. R. *İmamiyye Şiası*, Selçuk Yayınları, İstanbul 1984.

Fığlalı, E. R. "İlk Şii Hareketler: Tevvabûn Hareketi", *AÜİFD*, C. XXVI, ss. 335-352.

Frye, Richard N. *The Golden Age of Persia*, Phoenix Press, London 2000.

Gacek, A. *Catalogue of Arabic Manuscripts in the Library of the Instite of Ismaili Studies*, I-II, 2 Islamic Publications, London 1984-1985.

Gālib, M. *Ta'rīh ed-da'va al-Ismā'īliyye*, Beyrut 1995.

Ghulam, S. *History of Shah İsmail Safawi*, Aligarh 1939.

Gutas, D. *Greek Thought, Arabic Culture*, Routledge, London 1999.

Gökbulut, Süleyman, "Sünnî Bir Tarîkatın Şîîleşen Kolları: Kübreviyye-Şîîlik İlişkisi", *Marife*, S. 3, ss. 285-308. Konya 2009.

Gökbulut, Süleyman, *Necmeddîn-i Kübrâ*, İnsan Yayınları 2010.

Gökdemir, Süleyman, "Safeviler Devrinde Şiiliğin yayılmasında Tasavvufun Rolü: Tasavvuf Tarihi Açısından Bir Değerlendirme" *Hitit Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 15/30, ss. 269-297. 2016.

Gölpınarlı, Abdulbaki, *Hurufilik Metinleri Kataloğu*, Ankara 1989.

Gölpınarlı, Abdulbaki, "Bektaşilik-Hurufilik ve Fadl Allāh'ın Öldürülmesine Düşülen Üç Tarih", *Şarkiyat Mecmuası*, S. 5, ss. 5-22. 1964.

Güner, Ahmet, *Büveyhilerin Şiî-Sünnî Siyaseti*, Tibyan, İzmir 1999.

Hamdani, S. A. *Between Revolution and State: The Path to Fatimid Statehood, Qadi al-Nu'man and the Construction of Fatimid Legacy*, London 2006.

Hammer-Purgstall, J. V. *The History of the Assassins*, çev. C. Wood, London 1835.

Halm, Heinz, *Shiism*, Columbia University Press, New York 1991.

Hasaneyn, A. M. *İran ve'l-Irak fi'l-Asri's-Selçukî*, Beyrut 1982.

Hâverî, E. *Zehebiyye: Tasavvuf-i İlmî-Âsâr-ı Edebî*, İntişârât-ı Dânişgâh-ı Tahran, Tahran 1362 hş.

Hicazifer, H. *Şah İsmail-i Evvel ve Ceng-i Çaldıran*, İntişârât-ı Sâzmân-ı İsnâd-ı Milliyi İran, Tahran 1374 hş.

Hilenbrand, C. "The Power Struggle Between the Seljuqs and the Ismaʿilis of Alamūt, 497-518/1094-1124 The Selcuq Perspective, in MIHT.

Hinds, Martin, "The First Arap Conguest in Fars", *İran,* Vol. 22, ss. 39-53. 1984.

Hinz, W. *Uzun Hasan ve Şeyh Cüneyd –XV. Yüzyılda İran'ın Millî Bir Devlet Haline Yükselişi*, çev. Tevfik Bıyıklıoğlu, Türk Tarih Kurumu Yayınları, Ankara 1992.

Hodgson, M. G. S. "How did the Early Shīʿa Become Secterian?" *JOAS*, Vol. 75, ss. 1-13. 1955.

Hodgson, M. G. S. *The Order of Assassins: The Struggle of Early Nizārī Ismāʿīlīs against the Islamic World*, New York 1980.

Hodgson, M. G. S. *The Venture of Islam: Conscience and History in a World Civilization*, Chicago 1974.

Hourani, A. "The Safavid Era", *Expectation of The Millenium*: *Shiism in History*, Eds. S. H. Nasr / H. Dabashi / S. V. R. Nasr, State University of New York Press, Albany 1989.

Hourani, A. "Conclusion: Tribes and States in Islamic History", *Tribes and State Formation in the Middle East, Berkeley*, Eds. P.S. Khoury / J. Kostiner, University of California Press. Los Angeles/Oxford 1990.

İkbal, A. *Tarih-i Mufassal-i İran*, Tahran 1962.

İnalcık, Halil, "Turkish and Iranian Political Theories and Tradidtions in Kutadgu Bilig" *The Middle East and the Balkans under the Ottoman Empire: Essays on Economy and Society*, Ed. İlhan Başgöz, Indiana University Turkish Studies and Turkish Ministry of Culture Joint Series, Bloomington 1993.

İnalcık, Halil, *Şair ve Patron: Patrimonyal Devlet ve Sanat Üzerinde Sosyolojik Bir İnceleme.* Doğu Batı Yayınları. Ankara 2003.

İslamşah, I. *Heft Nokta*, in Institute of Ismaili Studies Library, London.

İsmailî, Y. *Seyrî der Târîh-i Teşeyyu-i Mâzenderân*, Kum 1387 hş.

Ivanow, W. *Sûfism and Ismailism: Chiragh-nama*, Revue Iranienne d'Anthropologie, Vol. 3, 13-17/53-70. 1959.

Ivanow, W. *Nasir-i Khusraw and Ismailism,* Bombay 1948.

Ivanow, W. *Ismaili Tradition Concerning the Rise of Fatimids,* London 1942.

Ivanow, W. *The Alleged Founder of Ismailism*, Bombay.

Ivanow, W. *Brief Survey of the Evolution of Ismailism,* Leiden 1952.

Ivanow, W. *Studies in Early Persian Ismailism*, Bombay 1955.

Ivanow, W. *A Guide to Ismaili Literature*, London 1933.

Ivanow, W. *A Bibliographical Survey*, Tehran 1963.

Jafri, S. H. M. *Origins and Early Development of Shīʿā Islam*, London 1979.

Jalali, N. *Nuqtavi Movement and The Safavids*, Delhi 2014.

Jamal, N. E. *Surviving the Mongols*, I. B. Tauris, London-New York 2002.

Kalaycı, M. *Tarihsel Süreçte Eşarilik-Maturidilik İlişkisi,* Ankara Okulu Yayınları, 2019.

Kaplan, D. *Safeviler ve Kızılbaşlık*, Gece Kitaplığı. 2014.

Kaplan, D. "Şiîliğin İran Topraklarında Egemenliği: Safeviler Öncesi Arka Plan ve Safeviler Dönemi Şiileştirme Politikaları", *Marife*, S. 3, ss. 183-203. 2008.

Kara, M. *Tasavvuf ve Tarikatlar Tarihi*, Dergâh Yayınları, İstanbul 2003

Kara, S. *Selçuklular'ın Dini Serüveni*, Şema Yayınları. İstanbul 2006.

Kara, S. *Büyük Selçuklular ve Mezhep Kavgaları*, İz yayıncılık, İstanbul 2007.

Kasımow, O. M. *Words of Power: Ḥurūfī teachings between Shiʿism and Sufism in medieval Islam: the original doctrine of Faḍl Allāh Astarābādī*, I.B. Tauris Publishers in association with the Institute of Ismaili Studies. London 2015.

Kasımow, O. M. Ed. *Unity in Diversity Mysticism, Messianism and the Construction of Religious Authority in Islam,* The Institute of Ismaili Studies, London 2013.

Kasımow, O. M. "Esoteric Messianic Currents of Islamic East Between Sufism and Shiʿism (7th/13th - 9th/15th Centuries)", *Shi'i Esotericism: Its Roots and Developments*, Eds. M. A. A. Moezzi / M. De Cillis / D. De Smet / O. Mir-Kasimov, Brepolis 2016.

Kesrevî, A. *Şeyh Safi ve Tebâreş*, Tahran 1976.

Kevseranî, V. *Osmanlı ve Safevîlerde Din-Devlet ilişkisi*, çev. Muhlis Canyürek, Denge Yayınları. İstanbul 1992.

Keyanî, M. *Hankahlar Tarihi*. trc. Ali Ertuğrul-Süleyman Akbulut, Büyüyenay Yayınları, İstanbul 2013.

Khoury, P. S.- Kostiner, J. (editors), *Tribes and State Formation in the Middle East,* ed., Berkeley, University of California Press Eds. Khoury and Joseph Kostiner, Los Angeles, Oxford 1990.

Kılıç, Ünal, *Tartışmaların Odağındaki Halife Yezid b. Muaviye*, Kayıhan Yayınları, İstanbul 2001.

Kiyā, S. *Nuwtaviyān yā Pasīkhāniyān*, Tehran 1320 şh./ 1941.

Kohlberg, E. "From Imāmıyya to Ithnā-ʿashariyya", *BSOAS*, Vol. 19, pp. 521-534.

Konur, H. "Horasan'ın İslâm ve Tasavvuf Tarihine Katkısı", *DEÜİFD*, S. 21, ss.3-27. 2005.

Köprülü, M. F. *Türk Edebiyatında İlk Mutasavvıflar*, Ankara 1993.

Köprülü, M. F. "Anadolu'da İslâmiyet", F. Babinger-F. Köprülü, *Anadolu'da İslâmiyet*, içinde, haz. Mehmet Kanar, İnsan Yayınları, İstanbul 1996.

Köymen, M. A. *Selçuklu Devri Türk Tarihi*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1989.

Köymen, M. A. *Büyük Selçuklu İmparatorluğu Tarihi: Kuruluş Devri*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1979.

Kütükoğlu, B. *Osmanlı-İran Siyasi Münasebetleri (1578-1612),* İstanbul 1993.

Lalani, A. *The Early Shī'ī Thought: The Teachings of Imam Muhammad al-Bāqir,* 2000 London.

Lambton, A. K. S. *State and Government in Medieval Islam*, Oxford University Press 1981.

Lambton, A. K. S. "Sûfîs and the State in Medieval Persia", *State and Islam,* Eds. C. Van Dijk / A. H. de Groot Leiden 1995.

Landolt, H. "Khwāca Nasīr al-Dīn al-Tūsī (597-672/1201-1274)" *Ismā'īlism and Ishrāqī Philosophy*, Eds. N. Pourjavady / Z. Vesel, Tehran 2000.

Lawson, T. *Reason and Inspiration in Islam*, London 2005.

Le Strange, *The Lands of Eastern Caliphate*, Cambridge 1930.

Lewis, B. "Some Observations on the Significance of Heresy in the History of Islam," *Studia Islamica*, Vol. 1, pp. 43-63. 1953.

Lewis, B. *İslam'ın Siyasal Dili*, çev. Fatih Taşar, Rey Yayıncılık. Kayseri 1992.

Lewis, B. *The Origins of Ismā'īlism: A Study of the Historical Background of the Fatimid Caliphate*, New York 1975.

Lewis, B. *The Assassins: A Radical Sect in Islam*, London 1982.

Lewisohn, L. "An Introduction to the History of Modern Persian Sufism, Part I: The Niʿmetullāhī Order: Persecution, Revival and Schism" *BSOAS*, Vol. 61, pp. 439-453. 1998.

Lewisohn, L. "Sufism and Ismāʿīli Doctrine in the Persian Poetry of of Nizari Quhistani, (645-721/1247-1321), *Iran,* Vol. 41, pp. 229-251, 2003.

Makdisi, G. "The Sunnî Revival", *Islamic Civilization 950-1150*, Ed. D. S. Richards, Oxford 1973.

Manz, B. F. *The Rise and Rule of Tamerlane,* Cambridge University Press 1989.

Manz, B. F. *Power, Politics and Religon in Timurid Iran*, Cambridge University Press 2007.

Mazzaoui, M. M. *The Origins of The Safawids: Sî'ism, Sûfism, and the Gulât*, Wiesbaden 1972.

Mecd, M. *Târîh-i Siyâsî İçtimâî-i Aleviyyân-i Taberistan*, Tahran 1386 hş.

Momen, M. *An Introduction to Shi'i Islam*, Yale University Press 1985.

Madelung, W. "The Sources of Ismāʿīli Law", *Journal of Near Eastern Studies*, 35, pp. 29-40, 1976.

Madelung, W. "Aspects of Ismāʿīli Theology. The Prophetic Chain and God Beyond Being", *Ismā'īli Contributions to Islanic Culture*, Ed. Nasr, S. H. Imperial Iranian Academy of Philosophy, Tehran 1977.

Madelung, W. *Religious Schools and Sects in Medieval Islam*, London 1985.

Madelung, W. "Nasīr ad-Dīn Tūsī's Ethics Between Philosophyi Shiʿism and Sufism" *Ethics İn Islam*, Ed. R. G. Hovannisian, Malibu 1985.

Madelung, W. *Religious Trends in Early Islamic Iran*, Albany 1988.

Madelung, W. *Religious and Ethnic Movements in Islam*, Hampshire 1992.

Madelung, W. *The Succession to Muhammad: A Study of the Early Caliphate*, Cambridge 1997.

Madelung, W. "Shīʿısm in the Age of the Rightly-Guided Caliphs", *Shī'ite Heritage*, Ed. L. Clarke, Binghamton- New York 2001.

Melville, C. (ed.). *Safavid Persia, The History and Politics of an Islamic Society*, London-New York 1996.

Mircâferî, H. "Tasavvuf ve Safevîler Döneminde Sûfî Kelimesinin Anlamındaki Aşamalı Değişim", çev. Sagıp Atlı, *Sûfî Araştırmaları*, S. 5, ss. 107-114. Manisa 2013.

Morgan, David, *Medieval Persia 1040-1797*, Longman, London and New York 1988.

Mustafa, G. *A'lam el-İsmā'īliyye,* Beyrut 1964.

Najjar, F. M. "Siyasa in Islamic Political Philosophy", *Islamic Theology and Philosophy*, Ed. Marmura, M. E. Suny Press, New York 1984.

Nasr, S. H. *İdealler ve Gerçekler*, çev: Ahmet Özer, İz Yayıncılık, İstanbul 2003.

Nasr, S. H. "Shi'sm and Sûfîsm: Their Relationship in Essence and in History", *Religious Studies*, Vol. 6/3, pp. 229-242, 1970.

Nasr, S. H. "Safavid Era", *Expectation of the Millenium: Shiism in History*, Eds. S. H. Nasr/ H. Dabashi, State University of New York Press 1989.

Nasr, S. H. *Tasavvufî Makaleler*, çev: Sadık Kılıç, İnsan Yayınları, İstanbul 2002.

Newman, A. "The Myth of Clerical Migration to Safawid Iran: Arab Shiite Opposition to 'Ali al-Karakī and Safawid Shiism", *Die Welt des Islams*, Vol. 33, pp. 66-112, 1993.

Ocak, A. Y. (ed.). *Tarihten Teolojiye: İslam İnançlarında Hz. Ali*, Türk Tarih Kurumu Yayınları. Ankara 2014

Ocak, A. Y. *Selçukluların Dinî Siyaseti*, TATAV, İstanbul 2002.

Ocak, A. Y. "Osmanlı kaynaklarında ve modern Türk tarihçiliğinde Osmanlı-Safevî münasebetleri", *İran ve Türkiye Arasındaki Tarihi ve Kültürel İliskiler*, İslâmî Kültür ve İlişkiler teşkilatı-Türk Tarih Kurumu, Ankara:

Onat, Hasan, *Emevîler Devri Şiî Hareketleri ve Günümüz Şiiliği*, TDV Yayınları, Ankara 1993.

Onat, Hasan, "Şiiliğin Doğuşu Meselesi", *AÜİFD,* C. XXXVI, 1997, ss. 79-113.

Quinn, S. A. "The historiography of Safavid prefaces", Safavid Persia, *The History and Politics of an Islamic Society*, Ed. C. Melville, I. B. Tauris& Co Ltd. London&New York 1996.

Parsâdûst, M. *Şah İsmail-i Evvel*, Şirket-i Sihâmî, Tahran 1375 hş.

Pâzûkî, Ş. "İrfân, Tasavvuf, İslâm ve İran", Mecmûa-i Makâlât-ı Hemâyiş-i İrfân, *İslâm, İran ve İnsân-ı Muâsır*, haz. Şehrâm Pâzûkî, İntişârât-ı Hakîkat, Tahran 1385 hş.

Petrushevsky, D. P. *Islam in Iran*, çev: Hubert Evans, The Athlone Press, London 1985.

Pourjavady N. - Wilson, W. L. "Ismā'īlīs and Ni'matullāhīs", *Studia Islamica,* Vol. 41, pp. 113-135, 1975.

Pourjavady N. "On İki İmam Şiiliğinde Tasavvufa Muhalefet", çev: Abdullah Kartal, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi,* S. 11/1, ss. 232-242. 2002.

Recâî, A. "Endisehâyı Hasan Sabah der Bâb-ı İmâmet ve Huccet", *Târîh-i İslam* (Danişgah-e Bâkıru'l-Ulûm), S. 15, ss. 79-89. Kum 1382 hş./2002.

Receb, P. *Sedehâyi Gomeşde: Târîh-i Devre-i İslâmî-i İran*, Tahran 1385 hş.

Refi'î, A. H. *Târih-i Cümbüşha-ye Mezhebi der İran* I-IV, İntişarat-ı Kumeş, Tahran 1377 hş.

Rençber, M. A. *Muşa'şa'yân*, Tahran 1382 hş.

Rieck, A. "The Nurbakhshis of Baltistan: Crisis and Revival of a Five Centuries Old Community" *Die Welt des Islams*, Vol. 35/2, pp. 159-188, 1995.

Rieu, C. *Catalogue of the Persian Manuscripts in British Museum*, London 1879.

Roemer, H. R. "The Successors of Tîmûr", *The Cambridge History of Iran*, VI, The Timurids and Safavid Periods, Eds. P. Jackson, / L. Lockhart, Cambridge University Press 1986.

Roemer, H. R. "Tîmûr in Iran", *The Cambridge History of Iran*, VI, The Timurids and Safavid Periods, Eds. Jackson, P. / Lockhart L. Cambridge University Press 1986.

Roemer, H. R. "The Qizilbash Turcomans: Founders and Victims of the Safavid Theocracy", *Intellectual Studies in Islam*, Eds. M. M. Mazzaoui, - V. B. Moreen, Utah 1990.

Ross, E. D. "The Early Years of Shah İsmai", *Journal Of The Royal Asiatic Society*, London 1896.

Rosenthal, E. I. J. *Political Thought in Islam: An Introductory Outline*, Cambridge University Press 1958.

Rosenthal, E. I. J. *Ortaçağda İslam Siyaset Düşüncesi*, çev. Ali Çaksu, İz Yayınları, İstanbul 1996.

Roux, J. P. *Aksak Timur; İslam'ın Kutsal Savaşçısı*, çev. Ali Rıza Yalt, Milliyet Yayınları, İstanbul 1994.

Rumlu, H. *Ahsenü't-Tevârih: A Chronicle of The Early Safawis Being The Ahsanu't-Tawarikh of Hasan-ı Rumlu*, vol. I. (Persian Text), Ed. C. N. Seddon, Oriental Institute, Baroda 1931.

Rypka, J. *History of Iranian Literature*, D. Reidel Publishing, Dordrecht 1968.

Sachedina, A. A. *Islamic Messianism*, State University of New York 1981.

Sachedina, A. A. *The Just Ruler in Shiite Islam*, Oxford University Press 1988.

Saray, M. *Türk-İran Münâsebetlerinde Şiiliğin Rolü*, Türk Kültürünü Araştırma Enstitü Yayınları, Ankara 1999.

Sarıcık, M. *Kavram ve Misyon Olarak Ehl-i Beyt*, Nesil yayınları, İstanbul 1997.

Sarıçam, İ. "Nihâvend", *DİA*, C. XXXIII, İstanbul 2007.

Sarwar, G. *History of Shah Ismail Safawi*, Aligarh 1939.

Savaş, S. *XVI. Asırda Anadolu'da Alevilik*, Vadi Yayınları, Ankara 2002.

Savory, R. M. "The Pricipal Offices of the Safawid State during the Reign of Isma'il I (907-30/1501-24)", *Studies on the History of Safawid Iran,* 1987 London.

Savory, R. M. "Some Notes on the Provincial Administration of the Early Safawid Empire", *Bulletin of the School of Oriental and African Studies*, Vol. 27, pp. 114-128. 1964.

Savory, R. M. "The Consolidation of Safawid Power in Persia", *Der Islam*, Vol. 41, pp. 71-94, Berlin 1965.

Savory, R. M. "The Safavid State and Polity", in Studies on Isfahan, Proceedings of the Isfahan Colloquium, Part I, Ed. R. Holod, *Iranian Studies*, Vol. 7, pp. 179-212. Chestnut Hill, Mass.

Savory, R. M. "The Struggle for Supremacy in Persia after the Death of Timur", *Islam*, Vol. 11, pp. 35-65. 1964.

Savory, R. M. *Iran under the Safavids*, Cambridge University Press, Cambridge 1980.

Stanfield-Rosemary, "The Tabarra'iyan and the Early Safavids", *Iranian Studies*, Vol. 37/1, pp. 47-71, 2004.

Schmitt, C. *Siyasî İlahiyât: Egemenlik Kuramı Üzerine Dört Bölüm*, çev. Emre Zeybekoğlu, Dost, Ankara 2002

Spuler, B. *İran Moğolları: Siyaset İdare ve Kültür İlhanlılar Devri 1220-1350*, çev. Cemal Köprülü, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1987.

Stewart, D. J. "An Episode in the 'Amili Migration to Safavid Iran: Husayn b. 'Abd al-samad al-'Amili's Travel Account", *Iranian Studies*, Vol. 39/4, pp. 481-508, 2006.

Stewart, D. J. "Notes on the Migration of Amili Scholars to Safavid Iran", *Journal of Near Eastern Studies*, Vol. 55/2, pp. 1-103, 1996.

Stern, S. "The Early Ismaili Missionaries in North-West Persian and in Khurāsān and Transoxania" *BSOAS*, Vol. 23, pp. 56-90, 1960.

Sümer, F. *Safevî Devletinin Kuruluşu ve Gelişmesinde Anadolu Türklerinin Rolü*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1999.

Şabbî, A. *eş-Şî'a fî İrân*, Tunus1980.

Şahin, H. *İlhanlılar Döneminde Şiilik*, Ötüken Neşriyat 2010.

Şaneçî, K. M. "Hükumet-i Şiî Serbedârân", *Yadname-i Ebu'l-Fazl Beyhakî*, Meşhed 1971.

eş-Şibî, M. K. *es-Sılatu Beyne't-Tasavvuf ve't-Teşeyyu':en-Nezaatü't-Tasavvufiyye fi't-Teşeyyü'*,Dârü'l-Endelüs, Beyrut 1982.

Tabataba'i, A. S. M. H. *Shiite Islam*, Translated from the persian and Edited with an Introduction and Notes by Seyyed Hossein Nasr, State University of New York Press, Albany 1975.

Tapper, R. "Shahsevan in Safavid Persia", *BSOAS*, Vol. 37, pp. 21-54. 1974.

Tapper, R. "The Organization of Nomadic Communities in Pastoral Societies of the Middle East", *Ecologie et anthropologie des sociétés pastorales*, Cambridge University Press, Cambridge 1979.

Tapper, R. *Frontier Nomads of Iran: A Political and Social History of the Shahsevan*, Cambridge University Press, Cambridge 1997.

Tapper, R. *Pasture and Politics: Economies, Conflict and Ritual among Shahsevan Nomads of Northwestern Iran*, Academic Press, London 1979.

Tenhâyî, H. "Nazariyye-i Şeyh Seyyid Haydar Âmülî Der Menzilet-i Tasavvuf ve Sûfî", *İrfân-ı Şîî*, haz. Muhammed Kerîmî Zencânî, İntişârât-ı Ittılâât, Tahran 1386 hş.

Turner, Colin, *Islam Without Allah? The Rise of Religious Externalism in Safavid Iran,* Britain 2000.

Togan, Z. V. "Temur Bek'in İslâmiyete Bakışı", *Atsız Mecmua,* S. 13, ss. 7-11, 1932.

Tosun, N. *Bahâeddin Nakşibend, Hayatı, Görüşleri, Tarikatı (XII-XVII. Asırlar)*, İnsan Yayınları, İstanbul 2003.

Tosun, N. "Timur ve Timurlular'ın Tasavvuf Ehli ile Münâsebetleri", *Ölümünün 600.Yılında Emir Timur ve Mirası Uluslararası Sempozyumu*, Ed. Abdulvahap Kara-Ömer İşbilir, İstanbul 2007.

Trimingham, J. S. *The Sufi Orders in Islam*, Oxford 1971.

Turan, Osman, *Selçuklular Zamanında Türkiye,* Boğaziçi Yayınları, İstanbul 1993.

Turan, Osman, *Türkiye Selçukluları Hakkında Resmî Vesîkalar*, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1988.

Turan, Osman, Selçuklular Tarihi ve Türk-İslâm Medeniyeti, İstanbul 1996.

Uyar, M. *Ahbarilik*, Ayışığı Yayınları, İstanbul 2000.

Uyar, M. "Safevî Devleti'nde Tasavvuftan Teşeyyu'a Geçiş ve Tasavvufa Karşı Alınan Tavır", *Akademik Araştırmalar*, S. 3, ss. 121-137. İstanbul 1999.

Uyar, M. "Safevîler Öncesi İran'da Tasavvuf ve Safevî Devleti'nin Ortaya Çıkışı", *Akademik Araştırmalar*, 7-8, 85-99. İstanbul 2001.

Virani, S. N. *The Ismailis in the Middle Ages: a History of Survival, a Search for Salvation*. Oxford University Press 2007.

Virani, S. N. "The Eagle Returns: Evidence of Continued Ismāʿīli Activity at Alamūt and South Caspian Region Following the Mongol Conquests" *JOAS*, Vol. 123, pp. 351-370, 2003.

Vladimirova, S. L. *Târih-i İsmailiyân der İran: der Sedehâ-ye 5-7 Hicrî/11-13 Milâdî*, Farsçaya çev: Pervin Münzevî, Tahran 1371 hş.

Walker, P. E. "Cosmic Hierarchies in Early Ismāʿīli Thought: The View of Abū Yaʿqub al-Sicistānī" *Muslim World*, Vol. 66, pp. 14-28, 1976.

Walker, P. E. "Eternal Cosmos and the Womb of History: Time in Early İsmaili Thought" *IJMES*, Vol. 9, pp. 355-366, 1978.

Walker, P. E. *Abū Yakub al-Sicistānī: Intellectual Missionary*, London 1996.

Walker, P. E. *Early Philosophical Shiism: The Ismaili Neoplatonism of Abū Yakub al-Sicistānī*, 1993.

Watt, M. M. *The Formative Period of Islamic Thought*, Edinburgh 1990.

Wellhausen, J. *Arab Devleti ve Sükûtu*, Çev. Fikret Işıltan, AÜİF Yayınları, Ankara 1963.

Wellhausen, J. *İslâmiyetin İlk Devrinde Dinî-Siyasî Muhalefet Partileri*, Çev. Fîkret Işıltan, Türk Tarih Kurumu, Ankara 1996.

Willey, P. *The Castles of the Assassins*, London 1963.

Woods, J. E. "Turco-Iranica I: An Ottoman Intelligence Report on Late Fifteenth/Ninth Century Iranian Foreign Relations", *Journal of Near Eastern Studies*, Vol. 38/1, pp. 1-9, 1979.

Woods, J. E. *The Aqquyunlu; Clan, Confederation, Empire,* University of Utah Press, Salt Lake City 1999.

Yüksel, M. Ş. *Timurlularda Din-Devlet İlişkisi,* Türk Tarih Kurumu, Ankara 2009.

Yüksel, M. Ş. "Şahruh'un Sünnî Canlandırma Siyaseti", Tarih Okulu, S. 5, ss. 95-110, 2009.

Yüksel, M. Ş. "Arap Kaynaklarında Timur", *Bilig*, S. 31, ss. 85-126, 2004.

Zakeri, M. *Sasanid Soldiers in Early Muslim Society: The Origins of 'Ayyaran and Futuwwa,* Wiesbaden 1995.

Zarrīnkūb, A. H. *Tarihi Iran ba'd ez Islām*, Tahran 1355 hş./1976.

Zarrīnkūb, A. H. *Donbaleye Costecu der Tasavvuf-u İran*, Tahran 1363 hş./1983.

Zarrīnkūb, A. H. "The Arab Conquest of Iran and Its Aftermath", *The Cambridge History of Iran*, Vol. IV, Ed. R. N. Frye, Cambridge University Press 2008.

Tezler

Ahmedov, Ş. *Sâsânî Kültürü'nün Şiâ'nın Teşekkülündeki Rolü*, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Ankara 2001.

Alan, H. *Sultân Ebû Said Devri Timurlu Tarihi (1451-1469),* Basılmamış Doktora Tezi, Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul 1996.

Alan, H. *Osmanlı Timurlu Münasebetleri*, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Üniversitesi, İstanbul 1992.

Babayan, K. *The Waning of the Qizilbash: The Spiritual and The Temporal in Seventeenth Century Iran*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Princeton University 1993.

Badakhcani, S. J. H. *Paradise of Submission: A Medieval Treatise on Ismaili Thought*, Basılmamış Doktora Tezi, Oxford University 1989.

Clarke, L. G. *Early Doctrine of the Shi`ah, According to the Shi`i Sources*, Basılmamış Doktora Tezi, McGill University 1994.

Connel, M. *The Nimatullahi Sayyids of Taft; A Study of Evolution of a Late Medieval Iranian Sufi Tarikah*, Basılmamış Doktora Tezi, Harvard University 2004.

Cortese, D. *Eschatology and Power in Medieval Persian Ismailism*, Basılmamış Doktora Tezi, University of London 1993.

Çelenk, M. *16. ve 17. Yüzyıllarda Safevî Şiiliği*, Basılmamış Doktora Tezi, Uludağ Üniversitesi, Bursa 2005.

Farsiani, M. *Sosyoloji Açısından Horasan Sarbadaran Hareketi,* Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul 1978.

Jamal, N. E. *The Continuity of the Nizari Ismaili Da`wa: 1256-1350*, Basılmamış Doktora Tezi, New York University 1996.

Kufralı, K. *Nakşibendiliğin Kuruluşu ve Yayılışı,* Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul 1949.

Mircaferi, H. *Safevî Şîîligi,* Basılmamış Doktora Tezi, İstanbul 1972.

Mu`izzi, M. *Ismā`īliyān-ı Iran*, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Firdevsi Üniversitesi 1992-1993.

Nesiryan, Y. *Şiiliğin İran'da Gelişmesi ve Resmi Mezhep Oluşu*, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara 1971.

Savran, S. *Eloquent Tribesmen, Dignified Sheikhs, And Pompeus Kings: Conceptualizing Early İslâmic Historical Accounts of Arap-Sâsânîan Encounters in the Context of the ´Abbasid High,* Basılmamış Doktora Tezi, University of Wisconsin, Madison 2011.

Subtelny, M. E. *The Poetic Circle at the Court of the Timurid Sultan Husain Baiqara and its Political Significance*, Basılmamış Doktora Tezi, Harvard Üniversitesi 1979.

Şahin, H. *İlhanlılar Devrinde Şiilik*, Basılmamış Doktora Tezi, Erzurum 2008.

Tan, M. *İsmailiyye'nin Teşekkül Süreci*, Basılmamış Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2005.

Virani, S. *Seekers of Union: The Ismailis from the Mongol Debacle to the Eve of the Safavid Revolution*, Basılmamış Doktora Tezi, Harvard University 2001.

Yaşaroglu, H. *Taberistan Zeydîleri (250-316/864-929),* Basılmamış Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İslam Tarihi ve Sanatları Ana Bilim Dalı, İstanbul 1998.

Youssef-Jamālî, M. K. *The Life and Personality of Shāh Ismā'īİ I (1487-1524)*, Basılmamış Doktora Tezi, University of Edinburgh, 1981.

Edebiyat ve Din

Literature and Religion

Mayıs *May*: 2025
Yıl *Year*: 34 - Sayı *Issue*: 91

tezkire
Düşünce - Siyaset - Sosyal Bilim

ISSN: 1302-7875
e-ISSN: 2822-5112

Üç Aylık, Uluslararası, Akademik ve Hakemli Dergi

Tezkire Yayınları Adına Sahibi
Ömer ARLI

Genel Yayın Yönetmeni
Yunus BADEM

Yazı İşleri Müdürü
Yunus MUCAN

Sayı Editörü
Kadriye ALEV

Yayın Kurulu
Yasin AKTAY, M. Veysel KARATAŞ, Murat GÜZEL, Hicret K. TOPRAK, Mahmut Hakkı AKIN, Necdet SUBAŞI, Asım ÖZ

Yönetim Yeri
Kızılırmak Mah.
1443. Cad. No: 25
Çankaya - Ankara

Alemdar Mah.
Çatalçeşme Sk. No:42/2
Cağaloğlu/İstanbul
(0212) 514 82 93

Baskı
Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

Baskı Tarihi: 2025

Abonelik: 1000 TL

www.tezkiredergisi.org
tezkiredergisi@gmail.com
Twitter: tezkiredergisi
Instagram: tezkire.dergisi

Tezkire, İSAM, *İdealonline*, *Asos*, *ResearchBib*, *EuroPub ve ISSN Portal* dizinlerinde taranmaktadır.

Danışma Kurulu

AKTAY, Aydın *(Doç, Dr., Sakarya Üniversitesi)*,

AYDEMİR, Mehmet Ali *(Prof. Dr., Muş Alparslan Üniversitesi)*,

BAZIAN, Hatem *(Prof, Dr., University of California Berkeley)*,

BERİŞ, Hamit Emrah *(Prof. Dr., Çukurova Üniversitesi)*,

BİLİCİ, İlhan *(Dr. Öğr. Üyesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi)*,

CANTEMİR, Bekir *(Vadi Yayınları)*,

ÇAĞAN, Kenan *(Prof. Dr., Samsun Üniversitesi)*,

ÇAKI, Fahri *(Prof. Dr., Balıkesir Üniversitesi)*,

ERDEMCİ, Cemalettin *(Prof. Dr., Siirt Üniversitesi)*,

GÖKÇEN, Ahmet *(Doç. Dr., Samsun Üniversitesi)*,

GÜNERİGÖK, Mustafa *(Doç. Dr., Sakarya Üniversitesi)*,

HİRA, İsmail *(Prof. Dr., Sakarya Üniversitesi)*,

İNCE, Adem *(Doç. Dr., Samsun Üniversitesi)*,

SİLİ KALEM, Ayşe *(Dr. Öğr. Üyesi, Selçuk Üniversitesi)*,

KARAARSLAN, Faruk *(Doç. Dr., Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi)*,

KOTAN, Şevket *(Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi)*,

UYGUR, Bilsen *(Öğr. Gör., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi)*,

OBUZ, Ömer *(Prof, Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi)*,

OKUTAN, Birsen Banu *(Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi)*,

ÖZDURĞUN, Yunus *(Dr. Öğr. Gör., Siirt Üniversitesi)*,

ÖZENSEL, Ertan *(Prof. Dr., Karatay Üniversitesi)*,

ÖZTÜRK, Nuran Kızmaz *(Dr. Öğr. Üyesi, Bayburt Üniversitesi)*,

PEÇE, Halil *(Dr. Öğr. Üyesi, Erzurum Teknik Üniversitesi)*,

SABIR, Rizwaan *(Dr., University of Liverpool John Moores)*,

SALA, Bedir *(Doç. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi)*,

SAYYID, Salman *(Prof, Dr., University of Leeds)*,

SALIK, Nuri *(Doç. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)*,

ŞAHBAZ, Yunus *(Dr. Öğr. Gör., Kırıkkale Üniversitesi)*,

ŞAN, Mustafa Kemal *(Prof. Dr., Sakarya Üniversitesi)*,

LEI, Sabrina *(Dr., Tawasul İnternational Centre)*,

TAŞDELEN, Hacı Musa *(Prof. Dr., Sakarya Üniversitesi)*,

TEKİN, Ferhat *(Prof. Dr., Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi)*,

TOPUZ, Ercüment *(Doç. Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi)*,

YELKEN, Ramazan *(Prof. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi)*,

YILDIZ, Recep *(Prof., Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi)*.

‘Temsil’ Merkezli Estetik ve İslâmî Türk Edebiyatı

Şaban SAĞLIK

Kaynakça

Arvasi, S. A. (1982). *Diyalektiğimiz ve Estetiğimiz*. Türkmen Yayınevi.

Ayvazoğlu, B. (1989). *İslâm Estetiği ve İnsan.* Çağ Yayınları.

Bakara / 138. (*Kur’an-ı Kerim*. (2020). Diyanet İşleri Başkanlığı. https://kuran.diyanet.gov.tr/ mushhaf)

Frye, N. (2015). *Eleştirinin Anatomisi.* (Hande Koçak Çev.). Ayrıntı Yayınları.

İnan, M. A. (2020). *Söyleşiler.* (Haz.: Yusuf Turan Günaydın – Hıdır Yıldırım). Eğitim Bir-Sen Yayınları.

Koç, T. (2009). *İslâm Estetiği*. İSAM.

Kutlu, M. (2002). *Mavi Kuş*. Dergâh Yay.

Leaman, O. (2004). *İslâm Estetiğine Giriş*. (Nuh Yılmaz Çev.). Küre Yayınları.

Lings, M. (2001). *Shakespeare’in Kutsal Sanatı*. (İhsan Durdu Çev.). Ayışığı Kitapları.

Özdenören, R. (2024). *Dergiciliğin Mavera’sı.* (Haz. Yusuf Turan Günaydın – Nezir Eryarsoy). İz Yayınları.

Sağlık, Ş. (2015). “Her Öykü Hikâyedir Amma Her Hikâye Öykü Değildir”. *Hece-Öykü*, Sayı: 70, Ağustos 2015, s. 99-106.

Sağlık, Ş. (2018). *Medeniyet Kimliği Olarak Edebiyat. Sireti Surette Görmek I-II*. Meridyen Destek Derneği.

Sağlık, Ş. (2021). Mustafa Kutlu’nun ‘Hayat Güzeldir’deki Hikâyeleri ve ‘Kambur Hafız ve Minâre’ Hikâyesi Örneğinde ‘Ahlâk – Sanat’ ve ‘Temsil – Taklit’ Diyalektiği. *Uluslararası Eğitim ve Değerler Sempozyumu-5* (s.617-637).

Tirmizî, Edeb/41; Müslim, İman/147. (*Kur’an-ı Kerim*. (2020). Diyanet İşleri Başkanlığı. https://kuran.diyanet.gov.tr/ mushhaf).

Zarifoğlu, C. (2016). *Bir Değirmendir Bu Dünya*. Beyan Yayınları.

Ne Nâtık u Ne Hâmûş: Hüsn ü Aşk'ta Bir Kök Metafor Olarak "Nûr-ı Siyeh"

Ercan YILMAZ

Kaynakça

Aydın, A. (2009). Nerval'den Hilmi Yavuz'a kara güneş imgesi. *Turkish Studies*, 4(8), 543–545.

Bilgegil, M. K. (1971). Hüsn ü Aşk'a dair. *Türk Dili*, 24(285), 243–247.

Cebecioğlu, E. (2018). *Tasavvufî bir ıstılah olarak nokta-i süveydâ.* Erkam Yayınları.

Cengiz, M. (2016). *Şebüsterî ve Gülşen-i Râz*. Litera Yayıncılık.

Gazâlî, E. H. (1997). *Mişkâtü'l-Envâr* (Çev. M. Aydın). İz Yayıncılık. (Orijinal eser 12. yy.)

Holbrook, V. R. (1995). Mazmun mu klişe yoksa devralınmış mazmun kavramı mı? *Galib'in hayalinde renk ve yorumu.* B. Ayvazoğlu (Haz.), Şeyh Galib Kitabı içinde (ss. 133–140). İstanbul: İBB Yayınları.

Izutsu, T. (2001). *İslâm mistik düşüncesi üzerine makaleler* (R. Ertürk, Çev.). Anka Yayınları.

Mevlânâ. (1990*). Divan-ı kebir'den seçme şiirler*, (Mithat Baharî Beytur, çev.). Mili Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Pürcevâdî, N. (1998). *Can esintisi: Ahmed Gazâlî'nin Sevânihu'l-Uşşâk'ından Seçmeler* (H. Kırlangıç, Çev.). İnsan Yayınları.

Şeyh Galib. (2007). *Hüsn ü Aşk* (M. N. Doğan, Haz.). Yelkenli Kitabevi.

Yavuz, H. (2002). *Şeyh Gâlib, Eş'arî'nin "bilâ keyfe"sini nasıl yeniden üretti?* Yayımlanmamış makale.

Yavuz, H. (2005). *İki kara güneş: Melankoli ve tasavvuf. Edebiyat ve Sanat Üzerine Yazılar* (ss. 263–267). İstanbul: YKY.

Yavuz, H. (2022). *Edebiyatla felsefe arasında.* Everest Yayınları.

12 Mart Romanları Kanonu İçinde İslami Romanların Yeri Niçin Yok?

Ali Ramazan TOKALI

Kaynakça

Çankaya, E. (2016, Haziran). Türk ulusçuluğunun kültürel araçları. *Amme İdaresi Dergisi*, s. 55-78.

Aktaş, C. (2013). İslamcı harekette romantik huzursuzluk. *Türkiyede İslamcılık düşüncesi ve hareketi sempozyum tebliğleri* (s. 639-652). İstanbul : Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları.

Althusser, L. (2002). *İdeoloji ve devletin ideolojik aygıtları.* (M. Ö. Yusuf Alp, Çev.) İstanbul: İletişim Yayınları.

Andı, M. F. (1999). *Roman ve hayat.* İstanbul: Kitabevi.

Ağaoğlu, A. (2012). *Damla damla günler II 1977-1983.* İstanbul : Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Bakhtin, M. (2001). *Karnavaldan romana edebiyat teorisinden dil felsefesine seçme yazılar.* İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Belge, M. (1976, Şubat). 12 Mart romanlarına genel bir bakış. *Birikim Dergisi*(12), s. 8-16.

Bora, T. (2017). *Cerayanlar -Türkiye'de siyasi ideolojiler-.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Bourdieu, P., & Wacquant, L. (2014). *Düşünümsel bir antropoloji için cevaplar.* (N. Ökten, Çev.) İstanbul: İletişim Yayınları.

Coşkun, S. (2007). Edebiyatın siyasetle imtihanı, Tanzimat sonrasında siyaset edebiyat ilişkisi üzerine bir çözümleme. *Muhafazakar Düşünce*(13-14), s. 95-108.

Demir, B. (2022). İslamî edebiyat meselesi: 1960-2000 yılları arasında süreli yayınlarda gelişen bir edebi tartışmanın izlerini aramak. *Uluslararası Anadolu Sosyal Bilimler Dergisi, 6*(3), s. 963-979.

Emiroğlu, Y. (2008). *Niçin okumalıyız?* İzmir: Rehber Yayınları.

Erkol, Ç. G. (2021). *Yaralı erkeklikler-12 mart romanlarında yalnızlık yabancılaşma ve öfke.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Güngör, E. (1997). *İslamın Bugünkü Meseleleri.* İstanbul: Ötüken Yayınları.

Küçük, Y. (1985). *Bilim ve edebiyat .* Ankara : Tekin Yayınevi.

Kara, İ. (1998). *Türkiyede İslamcılık düşüncesi - metinler/kişiler- 3.* İstanbul: Kitabevi Yayınları.

Kara, İ. (2008). *Şeyhefendinin rüyasındaki Türkiye.* İstanbul : Degah Yayınları.

Kara, İ. (2014). *Türkiyede İslamcılık düşncesi -metinler/kişiler- 1.* İstanbul: Dergah Yayınları.

Karpat, K. (1962). *Türk edebiyatında sosyal konular.* İstanbul : Varlık Yayınları.

Mardin, Ş. (1991). *Türk modernleşmesi makaleler 4.* İstanbul : İletişim Yayınları .

Meriç, C. (2008). *Kırk ambar cilt 1 rümuz-ül edeb.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Moran, B. (1994). *Türk romanına eleştirel bir bakış 3.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Moran, B. (2002). *Edebiyat kuramı ve eleştiri .* İstanbul: İletişim Yayınları.

Naci, F. (1990). *Türkiye'de roman ve toplumsal değişme .* İstanbul: Gerçek Yayınevi.

Naci, F. (2007). *Yüz yılın 100 Türk romanı.* İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Swartz, D. (2011). *Kültür ve iktidar.* (L. Cantek, Dü., & E. Gen, Çev.) İstanbul: İletişim Yayınları.

Tanpınar, A. H. (1977). *Edebiyat Üzerine Makaleler.* (Z. Kerman, Dü.) İstanbul: Dergah Yayınları.

Tanpınar, A. H. (1995). *Yahya Kemal .* İstanbul: Dergah Yayınları .

Tanpınar, A. H. (2006). *XIX. asır Türk edebiyatı tarihi .* İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Tosun, N. (2013). Günümüz İslâmî Düşüncesinin Yazınsal Görünümleri . *Türkiye'de Islâmcılık Düşüncesi ve Hareketi Sempozyum Tebliğleri* (s. 619-633). İstanbul : Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları.

Yavuz, H. (1987). *Yazın üzerine* . İstanbul: Bağlam Yayınları.

Yavuz, H. (2009). *Türkiye'nin Zihin Tarihi.* İstanbul : Timaş Yayınları.

Tanrı'nın Çekip Gittiği Dünyanın Epiği: Roman

Esra Fahriye POYRAZ

Kaynakça

Barthes, R. ç.-S. (2005). *Romanın Hazırlanışı.* İstanbul: Sel Yayıncılık.

Fedai, O. (2018). Hz. Muhammed'i Romanla Anlat/a/ma/mak? *Sîreti Sûrette Görmek Çalıştay Tebliğler Kitabı,.* İstanbul: Meridyen Destek.

Forster, E. (2016). *Roman Sanatı.* İstanbul: Milenyum Yayıncılık.

Gülşen, E. (2016). *Sinemanın Kökleri.* İstanbul:: İnsan Yayınları.

Gemuhluoğlu, Z. ((2013)). Mesnevi'den Sinemaya, Aşk, Suret ve Zaman. *Hayal Perdesi, 32*, s. 34-45.

Gemuhluoğlu, Z. (2012). Gazzâlî Düşüncesindeki Kur'an-Varlık-Metin-Âlem İlişkileri Işığında "Roman ve Kur'ân" Tartışmalarına Dair Bir İnceleme. *Dini ve Felsefi Metinler, Yirmibirinci Yüzyılda Yeniden Okuma,Anlama ve Algılama,C.1.* içinde İstanbul: Sultanbeyli Belediyesi.

Goldmen, L. ç. (1999). *Aydınlanma Felsefesi.* Ankara: Doruk Yayınları.

Horkheimer, M. (2010). *Akıl Tutulması.* İstanbul: Metis Yayınları.

K.Gürsel. (2016, Ocak 28). *Din ve Roman*. T24: https://t24.com.tr/k24/yazi/din-ve-roman,550. adresinden alındı

Kalın, I. (2018). *Barbar, Modern, Medenî.* İstanbul: İnsan Yayınları.

Karakoç, S. (1977). *Çağ ve lham II.* İstanbul: Dirliş Yayınları.

Kundera, M. ç. (2009). *Roman Sanatı.* İstanbul: Can Yayınları.

Lukács, G. ç. (2003). *Roman Kuramı.* İstanbul: Metis Yayınları.

MacKay, M. (2019). *Roman Nedir?* . İstanbul: Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi.

Nasr, S. H. (1999). *Bilgi ve Kutsal.* İstanbul: İz Yayıncılık.

Nobokov, V. (2020). *Edebiyat Dersleri.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Poyraz, E. (2023). *Cumhuriyet Dönemi Türk Edebiyatında Konusunu Siyerden Alan Romanlarda Hz. Peygamber İdraki.* İstanbul: Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı, Yayımlanmamış Doktora Tezi.

Watt, I. (2006). *Romanın Yükselişi Defeo, Richarson ve Fielding Üzerine İncelemeler,.* İstanbul: Metis Eleştiri.

Yılmaz, E. B. (2018). Romanın Ontolojik Temelleri ve Kurmaca İçinde Kutsalın Yansımaları. *Sîreti Sûrette Görmek, Çalıştay Tebliğler Kitabı.* İstanbul: Meridyen Destek.

Modern Türkiye Bağlamında Orhan Pamuk'un *Kar* Romanında İslam'ın Temsili

Alfian Eka PURNAMA
Çeviren: Semanur GÖKLEN

Kaynakça

Ahmed, Abdullahi. (2008). *Islam and the Secular State*. United States: Harvard College Press.

Berger, Arthur Asa. (2012). *Media Analysis Techniques*. 4th edition. SAGE Publications, Inc.

Chang, Clara. (2008). Unveiling the Veil: Headscarf and Identity Crises in Orhan Pamuk's Snow. *Colloquium on Diaspora and Asian Fiction*, Pp.1-13.

Daglier, Üner. (2012). *Orhan Pamuk on the Turkish Modernization Project: Is It a Farewell to the West?* Hong kong University, Vol 115, Pp. 146-167.

George, Diana. (1998). Stuart Hall and the problem of the Postmodern in "Culture Composition". *Jstore*, Pp. 520-525.

Hall, S. (1980) 'Encoding/decoding'. *In Centre for Contemporary Cultural Studies (Ed.): Culture, Media, Language: Working Papers in Cultural Studies*, 1972- 79 London: Hutchinson, pp. 128-38

Hall, Stuart (1990) '*Cultural identity and diaspora' in Jonathan Rutherford (ed.) Identity: community, culture, difference*, London: Lawrence & Wishart

Hall, Stuart. (1997). *Representation: Cultural representation and signifying practices.* SAGE Publications Ltd.

Howarth, Caroline. (2011). *Representation, identity and resistance in communication*. United Kingdom: Palgrave Macmillan.

Kasaba, Resat. (2008). *Turkey in the Modern World.* United Kingdom: Cambridge University Press.

M, Meltem. (1999). Turkish Women's Predicament. *Women's Studies International Forum,* Vol. 22, No.3, Pp. 303-315.

Moscovici, S. (2000). *Social representations.* Cambridge: Polity.

Somer, Murat. (2004). Muslim Democrats in the making? Explaining Turkey's AKP. *International Studies Association*, Pp. 1-39.

Oxford. 2008. *Oxford Learner's Pocket Dictionary.* United States: Oxford University Press

Pamuk, Orhan. (2004). *Snow*. New York: Faber and Faber limited.

Procter, James. (2013). *Stuart Hall*. Routledge.

Vogel, Frank. (2000). *Islamic Law and Legal System the Studies of Saudi Arabia*. United States: Brill.

Zeynep, Kubra. (2010). *Pamuk's Kars and its others: ethnography on identification and boundaries of ethnicity, nationalism and secularism*. Middle East Technical University: Published.

İnternet Kaynakları:

Bernardo. (2015). *Characterization in Literature.* Retrieved from https://www.learn.lexiconic.net

Deniz. (2005). *Is snow by Orhan Pamuk a true story*. Retrieved from https://www.quora.com/Is-Snow-by-

Orhan-Pamuk-a-true-story Pamuk, Orhan. (2004). *European Viewpoint*. Retrieved from https://www.digitalnpq.org

Pamuk, Orhan. (2016). *Biography*. Retrieved from https://www.orhanpamuk.net/page.aspx?id=7

Türkiye'de İslamcılık ve İslâmi Edebiyat -Toplu Hidayet Söyleminden Bireysel Müslümanlıklara-

Değerlendiren: Kadriye ALEV

Kaynakça

Çayır, K. (2015). *Türkiye'de İslamcılık ve İslâmi Edebiyat Toplu Hidayet Söyleminden Bireysel Müslümanlıklara,*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Şenler, Ş. (2006). *Huzur Sokağı.* İstanbul: Timaş Yayınları.

Şenlikoğlu, E. (t.y.). *Bize Nasıl Kıydınız.* Mektup Yayınları.

Bellekteki Huriler
İslamcı Popülist Kültüre Eleştirel Bakış

Değerlendiren: Zeynep İpek ÜNGÖRDÜ

Kaynakça

Akçay, A. ((2012)). *Bellekteki huriler: islamcı popülist kültüre eleştirel bakış, .* İstanbul: Metamorfoz Yayıncılık.

Eagleton, T. (2014). *Edebiyat kuramı: giriş.* Ayrıntı Yayınları.

Ya Tahammül Ya Sefer

Değerlendiren: Esra KIZIL

Kaynakça

Alev, K., (2013). *Mustafa Kutlu'nun Hikâyelerinde Dünya Algısı*. Yüksek lisans tezi, Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi]

Kutlu, M., (2022). *Ya Tahammül Ya Sefer* (43. Baskı). Dergâh Yayınları.

Bir Osmanlı Entelektüeli: Ziya Gökalp

An Ottoman Intellectual: Ziya Gökalp

Eylül *September* 2025
Yıl *Year*: 34 - Sayı *Issue*: 92

tezkire
Düşünce - Siyaset - Sosyal Bilim

ISSN: 1302-7875
e-ISSN: 2822-5112

Üç Aylık, Uluslararası, Akademik
ve Hakemli Dergi
Quarterly, International,
Academic and Peer-Reviewed Journal

Tezkire Yayınları Adına Sahibi /
Published by Tezkire Publications
Ömer ARLI

Genel Yayın Yönetmeni / *Editor in Chief*
Yasin AKTAY

Sayı Editörü / *Issue Editor*
Yunus BADEM

Yazı İşleri Müdürü / *Managing Editor*
Yunus MUCAN

Yayın Kurulu / *Editorial Board*
M. Veysel KARATAŞ, Murat GÜZEL,
Mahmut Hakkı AKIN,
Necdet SUBAŞI, Asım ÖZ

İngilizce Dil Editörü / *English Language Editor*
Yunus SÜLEYMANOĞLU

Yönetim Yeri / *Head Office*
Kızılırmak Mah.
1443. Cad. No: 25
Çankaya - Ankara

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/Konya
(0332) 353 62 65

Baskı / *Printing Press*
Dizgi Ofset
Sertifika No: 48060

Baskı Tarihi / *Date of Publication*: **2025**

Abonelik / *Subscription*: 1000 TL

www.tezkiredergisi.org
tezkiredergisi@gmail.com
Twitter: tezkiredergisi
Instagram: tezkire.dergisi

Tezkire Dergisi'nin tarandığı dizinlere ilişkin listeye www.tezkiredergisi.org adresi üzerinden erişim sağlayabilirsiniz.
You can access the list of databases in which Tezkire Journal is indexed via the website www.tezkiredergisi.org.

Danışma Kurulu / *Advisory Board*

AKTAY, Aydın *(Doç, Dr., Sakarya Üniversitesi),*

AYDEMİR, Mehmet Ali *(Prof. Dr., Muş Alparslan Üniversitesi),*

BAZIAN, Hatem *(Prof, Dr., University of California Berkeley),*

BERİŞ, Hamit Emrah *(Prof. Dr., Çukurova Üniversitesi),*

BİLİCİ, İlhan *(Dr. Öğr. Üyesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi),*

CANTEMİR, Bekir *(Vadi Yayınları),*

ÇAĞAN, Kenan *(Prof. Dr., Samsun Üniversitesi),*

ÇAKI, Fahri *(Prof. Dr., Balıkesir Üniversitesi),*

ERDEMCİ, Cemalettin *(Prof. Dr., Siirt Üniversitesi),*

GÖKÇEN, Ahmet *(Doç. Dr., Samsun Üniversitesi),*

HİRA, İsmail *(Prof. Dr., Sakarya Üniversitesi),*

İNCE, Adem *(Doç. Dr., Samsun Üniversitesi),*

SİLİ KALEM, Ayşe *(Dr. Öğr. Üyesi, Selçuk Üniversitesi),*

KARAARSLAN, Faruk *(Doç. Dr., Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi),*

KOTAN, Şevket *(Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi),*

UYGUR, Bilsen *(Öğr. Gör., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi),*

OBUZ, Ömer *(Prof, Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi),*

OKUTAN, Birsen Banu *(Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi),*

ÖZDURĞUN, Yunus *(Dr. Öğr. Gör., Siirt Üniversitesi),*

ÖZENSEL, Ertan *(Prof. Dr., Karatay Üniversitesi),*

PEÇE, Halil *(Dr. Öğr. Üyesi, Erzurum Teknik Üniversitesi),*

SABIR, Rizwaan *(Dr., University of Liverpool John Moores),*

SALA, Bedir *(Doç. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi),*

SAYYID, Salman *(Prof, Dr., University of Leeds),*

SALIK, Nuri *(Doç. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi),*

ŞAHBAZ, Yunus *(Dr. Öğr. Gör., Kırıkkale Üniversitesi),*

LEI, Sabrina *(Dr., Tawasul İnternational Centre),*

TAŞDELEN, Hacı Musa *(Prof. Dr., Sakarya Üniversitesi),*

TEKİN, Ferhat *(Prof. Dr., Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi),*

YELKEN, Ramazan *(Prof. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi),*

YILDIZ, Recep *(Prof., Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi).*

Din, Diyanet ve Yeni Cumhuriyet: Ziya Gökalp'in Reform Vizyonu

Religion, Diyanet and the New Republic: Ziya Gökalp's Vision for Reform

Hicret K. TOPRAK

Kaynakça

Atatürkçülük Atatürk'ün Görüş ve Direktifleri, İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1998.

Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri-I, Ankara, TTK, 1997.

Atay, Falih Rıfkı, *Çankaya*, İstanbul, Doğan Kardeş Yayınları, 1969.

Beysanoğlu, Şevket "Ziya Gökalp'in Diyarbakır'daki Çalışmaları", *Ziya Gökalp*, S. 41, C. 7, 1986, s. 34-60.

Durkheim, Émile, *İntihar*, Ankara, TTK, 1986.

Egeli, Münir Hayri, *Atatürk'den Bilinmiyen Hatıralar*, İstanbul, Ahmet Halit Yaşaroğlu Kitapçılık, 1959,

Gökalp, Ziya, "Cemaat ve Cemiyet", *Türk Yurdu*, 30 Mayıs 1329 [1912], Yıl: 2, C. III, sy. s. 565-570.

Gökalp, Ziya, "Diyanet ve Kaza", *İslam Mecmuası*, sy. 35, 27 Ağustos 1331 [1915].

Gökalp, Ziya, "Fıkıh ve İçtimaiyat", *İslam Mecmuası*, S. 2, 13 Şubat 1329 [1914].

Gökalp, Ziya, "İçtimai Usul-i Fıkıh", *İslam Mecmuası*, S. 3, [1914].

Gökalp, Ziya, *Hars ve Medeniyet*, İstanbul, Bilgeoğuz Yayınları, 2016.

Gökalp, Ziya, *Türkçülüğün Esasları*, Ankara, Millî Eğitim Basımevi, 1970.

Gökalp, Ziya, "İkinci İstida: Gazi Paşa Hazretlerine", Küçük Mecmua, 1/21, 30 Teşrinievvel 1338 [1912],

Gökalp, Ziya, "Türkleşmek İslamlaşmak, Muasırlaşmak", *Türk Yurdu*, Mart 1328 [1912], Yıl: 2, C. III, sy. 11, s. 331.

Gökalp, Ziya, *Türkleşmek İslamlaşmak Muasırlaşmak*, Ankara, Kültür Bakanlığı, 1976.

Gökalp, Ziya, *Yeni Hayat*, İstanbul, Evkaf-ı İslamiye Matbaası, 1918.

Hakimiyet-i Millliye, 7 Şubat 1923.

Hanioğlu, Şükrü, *Atatürk: Entelektüel Biyografi*, İstanbul, Bağlam Yayınları, 2023.

Parla, Taha, *Ziya Gökalp, Kemalizm ve Türkiye'de Korporatizm*, İstanbul, İletişim Yayınları, 1993.

Sunar, Lütfi ve Erdem, Sami, "Ziya Gökalp", *İslam Düşünce Atlası*, C. III, İstanbul, İLEM, 2017, s. 1283-1284.

[Tanrıöver] Hamdullah Suphi, "Başlangıç", *Türk Yurdu*, 1/1, 15 Mart 1923.

Toprak, Hicret K., *Mihrap Minber ve Devlet*, İstanbul, Küre Yayınları, 2019.

Ülken, Hilmi Ziya, *Ziya Gökalp*, Ankara, Kanaat Kitabevi, tz.

Ziya Gökalp'in Küçük Mecmua Yazıları Bağlamında Modernleşme Paradigması: Mefkûreden Sosyal Teşkilata

The Modernity Paradigm in the Context of Ziya Gökalp's Küçük Mecmua Writings: From Ideal (Mefkûre) to Social Organization"

Mustafa Kemal ŞAN
Osman AYDOĞAN

Kaynakça

Aydemir, Ş. S. (1999). *Tek Adam III*. Remzi Kitabevi.

Çelebi, N. (2007). *Sosyoloji notları.* Ankara: Anı Yayınları.

Çelik, C. (2010). "Gökalp'in bir değişim dinamiği olarak kültür-medeniyet teorisi". Ü. Günay & C. Çelik (Ed.), *Türk kimliğinin yeniden inşası bağlamında Ziya Gökalp* (. Kesit Yayınları.

Dressler, M. (2015). "Rereading Ziya Gökalp: Secularism and reform of the Islamic state in the late Young Turk period". *International Journal of Middle East Studies*, 47(3), 511–531.

Eker, C., & Yıldırım, K. (2017). "Değerler eğitimi açısından Ziya Gökalp'e ait "Altın Işık" adlı eserin incelenmesi". *Karaelmas Journal of Educational Sciences*, 5(1), 30–38.

Erişirgil, M. E. (1984). *Bir fikir adamının romanı: Ziya Gökalp.* İstanbul: Remzi Kitabevi.

Gökalp, Z. (1980). *Makaleler IX* (Ş, Beysanoğlu, Haz.). Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Gökalp, Z. (1982). *Makaleler VII* (M. A.Çay, Haz.). Kültür Bakanlığı Yayınları.

Gökalp, Z. (1990). *Türkçülüğün esasları* (M. Kaplan, Haz.). Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Güngör, E. (1993). *Sosyal meseleler ve aydınlar*. İstanbul: Ötüken Yayınları.

Hanioğlu, Ş. (2013). "Kemalizmin tarihi kökleri". A. T. Kuru & A. Stepan (Ed.), *Türkiye'de demokrasi, İslam ve laiklik içinde*. İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Kaçmazoğlu, H. B. (2011). *Türk sosyoloji tarihi II: Meşruiyetten Cumhuriyete.* İstanbul: Kitabevi Yayınları.

Karakaş, M. (2008). "Ziya Gökalp'e yeniden bakmak: Literatür ve yeniden değerlendirme". *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi*, 11, 435–476.

Keyder, Ç. (2005). 1990'larda "Türkiye'de modernleşmenin doğrultusu". S. Bozdoğan & R. Kasaba (Ed.), *Türkiye'de modernleşme ve ulusal kimlik içinde* (ss. 29–42). İstanbul: Tarih Vakfı Yayınları.

Oran, B. (1990). *Atatürk milliyetçiliği: Resmî ideoloji dışı bir inceleme.* Ankara: Bilgi Yayınevi.

Özakpınar, Y. (2009). *Kültür ve medeniyet üzerine denemeler.* İstanbul: Ötüken Yayınları.

Parla, T. (1985). *The social and political thought of Ziya Gökalp:* 1876–1924. Leiden: E. J. Brill.

Parla, T. (1993). *Gökalp, Kemalizm ve Türkiye'de korporatizm*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Sezer, B. (1986). *Ziya Gökalp ve Durkheim. 60. Ölüm Yıldönümünde Ziya Gökalp* içinde. İstanbul: İÜAİİTE Yayını.

Şan, M. K. (2022). "Türkiye'de radikal modernleşmenin sonuçları: Bölünmüş toplum". *Tezkire*, (78), 11–48.

Şan, M. K. (2024). "Ziya Gökalp ve Türk modernleşmesinde yol ayrımı". *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi,* 26(Özel Sayı), 11–40. https://doi.org/10.32709/akusosbil.1574330

Şan, M. K., & Aydoğan, O. (2024). "Gelenek ve modernite arasında bir köprü: Ziya Gökalp düşüncesini günümüzden değerlendirmek". *Sosyologca*, (28), 77–91.

Nazari İlim-Ameli İlim Bağlamında Ziya Gökalp'in Epistemolojisi

Ziya Gökalp's Epistemology in the Context of Theoretical Science and Practical Science

Yıldız AKPOLAT

Kaynakça

Ağaoğlu Ahmet, (1924), "Ziya Gökalp Bey", *Türk Yurdu Dergisi*, cilt: 15-1, sayı: 164-3, ss: 89-101.

Akpolat, Y., (1997), "II. Meşrutiyet Dönemi Türk Sosyolojisinin Kaynakları I: Milli Tetebbular Mecmuası", *Türkiye Günlüğü*, sayı: 44, ss: 86-91.

Akpolat, Y., (2011), "Batılılaşma Çelişkilerimizin Yapıbozumu: 1911-1931 Arası Türk Yurdu Dergisinde Batılılaşmaya İlişkin Yaklaşımlar", *Türk Yurdu Dergisi*, cilt: 31, sayı: 288.

Akpolat,Y., (1997a), "II. Meşrutiyet Dönemi Türk Sosyolojisinin Kaynakları: İslam Mecmuası", *Türkiye Günlüğü*, sayı: 45,ss: 204-218.

Akyurt, M.A. ve Baş, M.F., (2023), "Türk Sosyoloji Tarihini Tartışmalar Üzerinden Okumak: Boran-Tanyol Tartışması Örneği (1962)", *Humanitas*, cilt:11, sayı.22, ss: 18-45.

Aristoteles, (1998), *Nikomakhos'a Etik*, çev. Saffet Babür, 2. Baskı, Ankara, Ayraç yay.

Aristoteles, (2010), *Metafizik*, çev. Ahmet Arslan, İstanbul, Sosyal yay.

Başaran, V.ve Demir, R., (2021), "Ziya Gökalp'in Bilim Anlayışı", *DTCF Dergisi*, cilt:61, sayı: 2, ss: 612-628.

Celkan, H. Y., (1991), *75. Yılında Türkiye'de Sosyoloji*, haz. İsmail Coşkun, İstanbul, Bağlam yay. Ss: 183-194.

Crubellier, M. ve Pellegrin, P., (2017), *Aristoteles: Filozof ve Bilme Meselesi*, çev. Burag Garen Beşiktaşlıyan, İstanbul, YKY yay.

Çalen, M.K., (2019), "Mukayeseli Sosyoloji ve Milli Sosyoloji Arasında Ziya Gökalp'in Tarih Anlayışı Üzerine Notlar", *Milli Mecmua*, sayı: 6, ss: 94-102.

Çörekçioğlu, H., (2015), "Phronesis ve Düşünümsel Yargı Üzerine Bir Karşılaştırma", *Felsefe ve Sosyal Bilimler Dergisi*, sayı: 20, ss: 1-16.

Durkheim, E., (1985), *Toplumbilimsel Yöntemin Kuralları*, çev. Cemal Bali Akal, İstanbul, B/F/S yay.

Durkheim, E., (1992), *İntihar*, çev. Özer Ozankaya, Ankara, İmge yay.

Durkheim, E., (2006), *Toplumsal İşbölümü*, çev. Özer Ozankaya, İstanbul, Cem yay.

Ercan, R., (2014), "İçtimaiyat Mecmuası", *C.Ü. Sosyal Bilimler Dergisi*, cilt: 38, sayı: 2, ss: 53-70.

Erişirgil, M.E., (2017), *Bir Fikir Adamının Romanı Ziya Gökalp*, haz. Aykut Kazancıgil ve Cem Alpar, 4. baskı, Ankara, Atlas yay.

Heyd, U., (1979), *Türk Ulusçuluğunun Temelleri*, Ankara, Kültür Bakanlığı yay.

İbn Haldun, (2023), *Mukaddime*, Haz. Süleyman Uludağ, 5. baskı, İstanbul, Dergâh yay.

Kaçmazoğlu, H.B., (2003), *Türk Sosyoloji Tarihi: II. Meşrutiyetten Cumhuriyete*, Ankara, Anı yay.

Keat, R., ve Urry, J., (1994), *Bilim Olarak Sosyal teori*, çev. Nilgün çelebi, Ankara, İmge Kitabevi.

Mannheim, K., (2004), *İdeoloji ve Ütopya*, çev. Mehmet Okyavuz, 2. baskı, Ankara, Epos yay.

Nisbet, R., (2013), *Sosyolojik Düşünce Geleneği*, çev. Yusuf Kaplan, İstanbul, Paradigma yay.

Satıcı, M., (2013), "Teori ve Pratik Arasında Aristoteles Üzerine", *Ethos: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar*, cilt:2, sayı: 6, ss: 19-50.

Şahin, K., ve Gümüş, F., (2022), "Ziya Gökalp'in Mantık ve Bilim Anlayışı", *Ekonomi İşletme Siyaset ve Uluslararası İlişkililer Dergisi*, cilt: 8, sayı: 1, ss: 103-115.

Tuna, K., (1986), "Ziya Gökalp'in Milli Sosyoloji Anlayışı", *İ.Ü. Sosyoloji Konferansları Dergisi*, ss: 51-68.

Türkdoğan, O., (2015), *Ziya Gökalp ve Sosyolojik Düşünce Sistemi*, Konya, Çizgi yay.

Ziya Gökalp, (1976), *Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak*, haz. İbrahim Kutluk, Ankara, Kültür Bakanlığı yay.

Ziya Gökalp, (1997a), "İçtimaiyat ve Fikriyat", *İçtimaiyat Mecmuası* Sayı 1-6, yayına haz. Mehmet Kanar, İstanbul, Edebiyat Fakültesi Basımevi, ss: 4-8.

Ziya Gökalp, (1997b), "Milli İçtimaiyat: Usul", *İçtimaiyat Mecmuası* Sayı 1-6, yayına haz. Mehmet Kanar, İstanbul, Edebiyat Fakültesi Basımevi, ss: 22-33.

Ziya Gökalp, (1997c), "Cemiyette Büyük Adamların Tesiri", *İçtimaiyat Mecmuası* Sayı 1-6, yayına haz. Mehmet Kanar, İstanbul, Edebiyat Fakültesi Basımevi, ss: 48-70.

Ziya Gökalp, (1997d), "Ahlak İçtimai midir?", *İçtimaiyat Mecmuası* Sayı 1-6, yayına haz. Mehmet Kanar, İstanbul, Edebiyat Fakültesi Basımevi, ss: 112-115.

Ziya Gökalp, (1997e), "Millet Nedir?", *İçtimaiyat Mecmuası* Sayı 1-6, yayına haz. Mehmet Kanar, İstanbul, Edebiyat Fakültesi Basımevi, ss: 146-154.

Ziya Gökalp, (2006), *Felsefe Dersleri*, Hz. Erdoğan Erbay ve Ali Utku, Konya, Çizgi yay.

Ziya Gökalp, (2024), *Türkçülüğün Esasları*, Ankara, Türk Eğitim Sen Genel Merkezi yay.

İdeolojinin Biçimi: Ziya Gökalp Şiirinde Estetik Yapı ile Politik Söylem Arasındaki Gerilim

The Form of Ideology: The Tension Between Aesthetic Structure and Political Discourse in Ziya Gökalp's Poetry

Melike İMER

Kaynakça

Akyüz, Ç. (2015). *Yeni Lisan, Eski Tarz: Ziya Gökalp'in Koşma ve Destanları.* Turkish Studies International Periodical For The Languages, Literature And History Of Turkish Or Turkic 10/4.

Anderson, B. (2017). *Hayali Cemaatler: Milliyetçiliğin Kökenleri ve Yayılması* (9 b.). (İ. SAVAŞIR, Çev.) İstanbul: Metis Yayınları.

Atasoy, F. (2017). Türkiye'de Sosyolojinin Kurucusu Ziya Gökalp. *Türk Sosyologları 2.Bölüm Lisans Yayıncılık*, s. 1-15.

Gökalp, Z. (1952). *Ziya Gökalp Külliyatı I Şiirler ve Halk Masalları.* (F. TANSEL, Dü.) Türk Tarih Kurumu.

Gökalp, Z. (2004). *Türkçülüğün Esasları.* (M. KAPLAN, Dü.) İstanbul: MEB Yayınları.

Gökalp, Z. (2018). *Kızılelma Şiirler* (5 b.). (H. ŞAHİN, Dü.) İstanbul.

Güngör, E. (1998). *Sosyal Meseleler ve Aydınlar.* Ötüken Neşriyat.

Kabaklı, A. (1992). *Türk Edebiyatı (Cilt 3).* Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları.

Kantar, G. (2019, 10 20). Modernleşme Kuramı ve Osmanlı İdari Yapısında Modernleşme Süreci Hakkında Bazı Tespitler. *Stratejik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*.

Kaplan, M. (1995). *Şiir Tahlilleri I: Tanzimat'tan Cumhuriyet'e .* İstanbul: Dergâh Yayınları.

Kara, M. (2018, Aralık). Ziya Gökalp'in Yeni Hayat "Mukaddimesi"ni "Şiir" ve "Şuur" Kavramları Etrafında Yeniden Okumak. *Bitlis Eren Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7*(2), s. 1052-1064.

Köroğlu, E. (2010). *Türk Edebiyatı ve Birinci Dünya Savaşı 1914-1918.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Küçük, S. (2013). Garb'ın İlmini Almak: Ziya Gökalp'te Bilimin Statüsü. *Hacettepe Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Dergisi*, s. 177-185.

Metin, O. (2024, Aralık). Ziya Gökalp ve Türk Milliyetçiliğinin Oluşumu: İdeoloji, Kimlik ve Kültürün Kesişim Noktaları*. *Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi- Ölümünün 100. Yılında Ziya Gökalp ve Sosyoloji Sempozyumu Özel Sayısı*, s. 245-259.

Tansel, F. (1977). *Ziya Gökalp Külliyatı-I ġiirler ve Halk Masalları.* Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Tunaya, T. (2004). *Türkiye'nin Siyasi Hayatında Batılılaşma Hareketleri.* İstanbul: İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları.

Türkdoğan, O. (1998). *Ziya Gökalp Sosyolojisinin Temel İlkeleri* (2.Baskı b.). İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Vakfı Yayınları.

Ziya Gökalp'ın Şiirlerinde Turan Fikri

The Idea of Turan in Ziya Gökalp's Poems

Ferhat İMER

Kaynakça

Gökalp, Ziya (1918). "Türkçülük ve Türkiyâcılık", *Yeni Mecmua*, 4 Temmuz, 51. sayı, sayfa 482.

Gökalp, Ziya (1976). *Kızıl Elma*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları.

Gökalp, Ziya (1986). (Hazırlayan: Mehmet Kaplan), *Türkçülüğün Esasları*, Ankara: Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları.

Gökalp, Ziya (1989). (Hazırlayan: Fevziye Abdullah Tansel) *Külliyatı-I Şiirler ve Halk Masalları*, Ankara: TTK Yayınları.

Hacıeminoğlu, Necmettin (1979). "Ziya Gökalp'te Turan Fikri", *Türk Dili ve Edebiyatı Dergisi*, 23. Cilt, 215-227.

Kaplan, M. (1971), "Ziya Gökalp ve 'Yeniden Doğma' Temi", *Türkiyat Mecmuası*, XVI. C. 1-18.

Kırzıoğlu, Mustafa Koç, M. Sabri Koz), *Ziya Gökalp Kitaplar 1*, İstanbul: YKY.

Osmanağaoğlu, Cihan (2008). *Ziya Gökalp'te Türkçülük Akımı*, İstanbul: Levha Yayıncılık.

Parla, Taha (1985). *Ziya Gökalp, Kemalizm ve Türkiye'de Korporatizm*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Ülken, Hilmi Ziya (1992). *Türkiye'de Çağdaş Düşünce Tarihi*. İstanbul: Ülken Yayınları.

Sömürgeci Tahakküme Karşı Entelektüel Bir Tepki: Türkleşmek, İslamlaşmak ve Muasırlaşmak

An Intellectual Response to Colonial Hegemony: Turkification, Islamization and Contemporization

Ercüment TOPUZ

Kaynakça

Abdullah Cevdet (2008), *İçtihad'ın İçtihadı (Abdullah Cevdet'ten Seçme Yazılar)*, Der. M. Gündüz, İstanbul: Lotus Yayınları.

Akçura, Y. (1976), *Üç tarz-ı Siyaset*, Ankara: Türk Tarih Kurumu Basımevi.

Berkes, N. (2023). *Türkiye'de Çağdaşlaşma*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Beydilli, K. (2010). "Süleyman Hüsnü Paşa ve Türkçülük Hareketi". *Türk Düşünce Tarihi Dergisi*, 15(2), 85-102.

Çağan, N. (2006). "II. Meşrutiyet Dönemi İslamcılık Hareketi". *Toplum ve Bilim*, 108, 35-52.

Çalen, K. (2011). "Ziya Gökalp'te İslamlaşma ve Milliyetçilik". *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 66(3), 289-310.

Fanon, F. (2007), *Yeryüzünün Lanetlileri*. Çev. Ş. Süer. İstanbul: Versus Kitap.

Hobson, M. J. (2015). *Batı Medeniyetinin Doğulu Kökenleri*. Çev. E. Ermert. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Georgeon, F. (1986). *Türk Milliyetçiliğinin Kökenleri (Yusuf Akçura 1876-1935).* Çev. A. Er. Ankara: Yurt Yayınevi.

Gökalp, Z. (1976c). *Makaleler I.* Haz. Ş. Beysanoğlu. İstanbul: Milli Eğitim Basımevi.

Gökalp, Z. (1977b), *Makaleler IV*. Haz: F. R. Tuncor, Ankara: Gündüz Matbaacılık.

Gökalp, Z. (1982). *Makaleler VII*. Haz. M.A. Çay. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Gökalp, Z. (1980). *Makaleler IX*. Haz. Ş. Beysanoğlu. İstanbul: Kültür Bakanlığı.

Gökalp, Z. (1977b), *Malta Konferansları*. Haz: F. Kırzıoğlu, Ankara: Gündüz Matbaası.

Gökalp, Z. (1976a). *Türkçülüğün Esasları*. Haz. M. Kaplan. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Gökalp, Z. (1976b). *Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak*. Haz. İbrahim Kutluk. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Gökalp, Z. (1977). *Türk Medeniyeti Tarihi*. İstanbul: İnkılap Kitabevi.

Goody, J. (2018). *Tarih Hırsızlığı*. Çev. G. Ç. Güven. İstanbul: Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları.

Görgün, T. (2020). *Hegel ve Osmanlı Modernleşmesi*. İstanbul: Dergâh Yayınları.

Lewis, B. (2004). *Modern Türkiye'nin Doğuşu*. Çev. M. Kıratlı. Ankara: Arkadaş Yayınları.

Mardin, Ş. (2002). *Jön Türklerin Siyasi Fikirleri*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Moses, D. A. (2012). "Genocide and Settler Society in Australian History". *Genocide and Setter Society (Frontier Violence and Stolen Indigenous Children in Australian History)*. Ed. A. D. Moses. New Yor: Berghahn Books.

Nietzsche, F. (2020). *Deccal*. Çev. A. İnam. İstanbul: Say Yayınları.

Stannard, D. E. (1992). *American Holocaust (The Conquest of the New World)*. New York: Oxford Universty.

Stephanson, A. (1995). *Manifest Destiny (American Expansion and the Emprire of Right)*, New York: Hill and Wang.

Tansel, F. A. (1964). "Ahmet Vefik Paşa ve Türkçülük". *Türk Kültürü Araştırmaları Dergisi*, 2(1), 130-145.

Tunaya, T. Z. (1962). *İslamcılık Cereyanı*. İstanbul: Baba Matbaası.

Türköne, M. (1991). *Siyasi İdeoloji Olarak İslamcılığın Doğuşu*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Geleceği Tarihselleştirmek: Ziya Gökalp ve Tasavvuf Üzerine Mülâhazalar

Historicizing the Future: Considerations on Ziya Gökalp and Sufism

Mahmut ERDİL

Kaynakça

Erdil, Mahmut, *Türk Sosyolojisi ve Tasavvuf*, Eksen Yayınları, Sakarya, 2021.

Erişirgil, Mehmet Emin, *Bir Fikir Adamının Romanı: Ziya Gökalp*, Nobel Akademik Yayıncılık, İstanbul 1984.

Gökalp, Ziya, "İctimaî Usûl-i Fıkıh", *İslam Mecmuası*, 1330-1332, 1 (3), 84-87.

Gökalp, Ziya, *Makaleler I*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1975.

Gökalp, Ziya, *Makaleler II*, Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1977.

Gökalp, Ziya, *Yeni Hayat Doğru Yol*, (haz. Müjgân Cunbur), Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara 1976.

Gökalp, Ziya, *Terbiyenin Sosyal ve Kültürel Temelleri*, MEB Yayınları, Ankara 1989.

Kaçmazoğlu, H. Bayram, *Türk Sosyoloji Tarihi II: II. Meşrutiyet'ten Cu*mhuriyet'e, Doğu Kitabevi, İstanbul 2013.

Mardin, Şerif, *Yeni Osmanlı Düşüncesinin Doğuşu*, (çev. Mümtazer Türköne, Sedat Laçiner, Fahri Unan), İletişim Yayınları, İstanbul 1996, s. 118.

Özyurt, Cevat, "Gökalp İdeolojisinde Sosyo- Kültürel Olarak İslam", *Türkiye'de Sosyal Teoride Din*, (ed. Cevat Özyurt ve Ejder Okumuş), Hece Yayınları, Ankara 2017.

Türkdoğan, Orhan, *Milli Kültür Moderleşme ve İslam*, Üçdal Neşriyat, İstanbul, 1966.

Tanyu, Hikmet, *Kızıl Elma*, Kültür Bakanlığı, Ankara 1976, s. 79.

Zavalsız, Yusuf Sinan, "Ziya Gökalp'ın Din ve Tasavvuf Anlayışı", *Journal of History Culture and Art Research*, 6 (4), 2017.

Bir Portrenin Şerhi
-Eski Şiirin Rüzgârıyla Ziya Gökalp'e Dokunmak-

A Portrait's Annotation
-Reaching Out to Ziya Gökalp with the Ancient Poetry's Wisdom-

Mustafa GÜNERİGÖK

Kaynakça

Aksakal, Hasan (2017). *Türk Muhafazakârlığı: Terennüm, Tereddüt, Tahakküm.* İstanbul: Alfa Yayınları

Ayvazoğlu, Beşir (2013). *Yahya Kemal: Eve Dönen Adam*. İstanbul. Kapı Yayınları.

Ayvazoğlu, Beşir (2001). *Bozgunda Fetih Rüyası*. İstanbul Kabalcı Yayınevi.

Erişirgil, Mehmet Emin (2017). *Bir Fikir Adamının Romanı Ziya Gökalp*. Ankara: Atlas Yayınları.

Heyd, Uriel (2023). *Türk Milliyetçiliğinin Temelleri: Ziya Gökalp'in Hayatı ve Eserleri*. (Çev. Cemil Meriç). İstanbul: İletişim Yayınlar.

Yahya Kemal (2018a). *Siyâsi ve Edebi Portler*, İstanbul: İstanbul Fetih Cemiyeti Yayınları.

Yahya Kemal (2018b). *Aziz İstanbul*. İstanbul: İstanbul Fetih Cemiyeti Yayınları.

Yahya Kemal (2018b). *Çocukluğum, Gençliğim Siyasi ve Edebi Hatıralarım*. İstanbul: İstanbul Fetih Cemiyeti Yayınları.

Yahya Kemal (2024). *Son Keşifler (Derlenmemiş Şiir, Makale, Hatıra, Röportaj ve Mektuplar)*. (Haz. Mehmet Samsakçı). İstanbul: İstanbul Fetih Cemiyeti Yayınları.

Karaosmanoğlu, Yakup Kadri (2017). *Gençlik ve Edebiyat Hatıraları*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Tanpınar, Ahmet Hamdi (2018). *Yahya Kemal*. İstanbul: Dergâh Yayınları.

Fahri Tuna (2010). *Akşamın Aydınlığında Portreler*, İstanbul: Değişim Yayınları.

Kültürel Mirasın Entelektüellere Etkisi: Ziya Gökalp ve Âmiran Kurtkan Bilgiseven Üzerine Bir İnceleme

Ziya Gökalp's Effect on Intellectuals: The Case of Âmiran Kurtkan Bilgiseven

Nuran KIZMAZ ÖZTÜRK

Kaynakça

Aksoy, Mustafa. 2008. "Âmiran K. Bilgiseven' in Kültür Kavramı Hakkımdaki Eleştirileri". *Türk Dünyası Araştırmaları* (176).

Arslantürk, Zeki. 2022. *Türk-İslam Düşünce Tarihinde Sosyal Düşünme Geleneği ve Milli İnşacı Türk*. 2.Baskı. Kars: Ertem Kafkas Yayınları.

Arslantürk, Zeki, ve Tayfun Amman. 2011. *Sosyoloji*. İstanbul: Çamlıca Yayınları.

Arslantürk, Zeki, ve Savaş Konuk. 2008. "Milli-İnşacıTürk Sosyolojisi ve Âmiran Kurtkan Bilgiseven'in Din Sosyolojisi Anlayışı". *Türk Dünyası Araştırmaları* (176):19-55.

Atasoy, Fahri, ve Sümeyye Gedik. 2021. "Amiran Kurtkan Bilgiseven'in Bütüncü Yaklaşımı Üzerine Bir Değerlendirme". *Toplum, Ekonomi ve Yönetim Dergisi* 2(1):1-17.

Bayram, Kayhan, ve Ali Coşkun. 2022. "Amiran Kurtkan Bilgiseven'de Sosyal Bütünleşme ve Tevhit Birliği". *Turkish Studies-Religion* 17(4):467-80. doi: https://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.62841.

Bilgiseven, Âmiran Kurtkan. 1982. *Genel Sosyoloji*. İstanbul: Divan Yayınları.

Bilgiseven, Âmiran Kurtkan. 1985. *Din Sosyolojisi*. İstanbul: Filiz Kitapevi.

Bilgiseven, Âmiran Kurtkan. 1987. *Eğitim Sosyolojisi: Kavramlar, Teoriler, Eğitim Yolu ile Kalkınma Esasları*. Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı.

Bilgiseven, Âmiran Kurtkan. 1988a. "Ziyaeddin Fahri'nin, Ziya Gökalp'e ve Durkheim'e Kıyasla, Fert ve Cemiyet Dengesi Açısından Din'e Atfettiği Rol". *Sosyoloji Konferansları* (22):45-54.

Bilgiseven, Âmiran Kurtkan. 1988b. "Ziyaeddin Fahri'nin, Ziya Gökalp'e ve Durkheim'e Kıyasla, Fert ve Cemiyet Dengesi Açısından Din'e Atfettiği Rol". *Sosyoloji Konferansları* (22):45-54.

Bilgiseven, Âmiran Kurtkan. 1989a. *İslâmiyetin Kültürel Özellikleri ve İslâm Kavramları*. İstanbul: Filiz Kitapevi.

Bilgiseven, Âmiran Kurtkan. 1989b. "Manevi Kültürümüz ve Batı Kültürü". *Türk Edebiyatı Dergisi* (187).

Bilgiseven, Âmiran Kurtkan. 1990. *Türkiye'de Sosyal Çözülme Tehlikeleri*. İstanbul: Filiz Kitapevi.

Bilgiseven, Âmiran Kurtkan. 1993. "Sağlıklı Sanayileşmenin Sosyal Temelleri". *Sosyoloji Konferansları* 24:1-14.

Bilgiseven, Âmiran Kurtkan. 1994. *Sosyal İlimler Metodolojisi*. İstanbul: Filiz Kitapevi.

Bilgiseven, Âmiran Kurtkan. 1998. *İlm-i Ledün (Genel Teopoloji)*. Genç Sosyologlar Derneği Yayınları.

Bilgiseven, Âmiran Kurtkan. 2003. *İmtihan*. İstanbul: Filiz Kitapevi.

Bilgiseven, Âmiran Kurtkan. 2005. *Türk Milletinin Manevi Değerleri*. Ankara: Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları.

Bora, Tanıl. 2017. *Cereyanlar: Türkiye'de Siyasî İdeolojiler*. 2.Baskı. İstanbul: İletişim Yayınları.

Celkan, Hikmet Yıldırım. 1990. *Ziya Gökalp'in Eğitim Sosyolojisi*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Çelik, Celaleddin. 2006. "Gökalp'in Bir Değişim Dinamiği Olarak Kültür-MEdeniyet Teorisi". *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (21):43-63.

Demirçin Efe, Tuba. 2014. "Amiran Kurtkan Bilgiseven'in Tasavvuf Anlayışı". *Muş Alparslan Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 2(1).

Erkal, Mustafa E. 2008. "Prof. Dr. Amiran Kurtkan Bilgiseven". *Türk Dünyası Araştırmaları* (176):15-19.

Gökalp, Ziya. 1976. *Türkleşmek, İslamlaşmak ve Muasırlaşmak*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Gökalp, Ziya. 1977. *Makaleler III*. Ankara: Kültür Bakanlığı Yayınları.

Günay, Ünver. 2012. *Din Sosyolojisi*. 11.Baskı. İstanbul: İnsan Yayınları.

Güngör, Erol. 1995. *Dünden Bugüne Tarih-Kültür- Milliyetçilik*. İstanbul: Ötüken Yayınları.

İnan, Mesut. 2013. "Türkiye'de Din Sosyolojisi Çalışmalarına Amiran Kurtkan Bilgiseven'in Kavramsal Katkısı". *Atatük Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* (39):396-413.

Karaman, Kasım. 2012. "Amiran Kurtkan Bilgiseven Bibliyografyası". *İstanbul University Journal of Sociology* 3(11):47-62.

Karpat, Kemal H. 2002. *Modern Türki-ye'de Siyasi Düşünce-Cumhuriyete Devreden Düşünce Mirası, Tanzi-mat ve Meşrutiyetin Birikimi*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Kayadibi, Fahri. 2009. "Prof. Dr. Âmiran Kurtkan Bilgiseven'in Ardından". *Sosyoloji Konferansları* (40):25-31.

Kılıç, Ahmet Faruk. 2008. *Ziya Gökalp'in Din Sosyolojisi*. İstanbul: Değişim Yayınları.

Koca, Mehmet. 2018. "Âmiran Kurtkan Bilgiseven'in Toplumsal Değişme ve Kalkınma Anlayışı". *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 11(3):2024-39.

Anadoluların Gözünden Ziya Gökalp

Ziya Gökalp From the Perspectives of the Anatolians

Mehmet PINAR

Kaynakça

Arşivler

BCA. 490.01/61.233.6.-22.

Resmi Yayınlar

TBMM Tutanak Dergisi, VI/59.

Araştırma Eserler

Çınar, M. (2013). *Anadoluculuk ve tek parti CHP'de sağ kanat*. İletişim Yayınları.

Pınar, 2020, *Hadi gel köyümüze geri dönelim Anadoluculuk ve köycülük bağlamında Türkiye Köylü Partisi (1952-1958)*. Libra Yayınları.

Arık, R.O. (1942). "Bizim milliyetçiliğimiz" *Çığır*, Sayı: 126, s.130.

Arık, R.O. (1940). "Ziya Gökalp'in Türkçülüğüne dair" *Çığır*, İkinci Teşrin, Sayı:96, s.129.

Arık, R.O. (1956). *Coğrafyadan vatana*, Yeni Matbaa, Ankara 1956.

Arık, R.O. (1969). "Bizim milliyetçiliğimiz", *Millet*, Sayı: 13, Mayıs, s.29-32.

Arık, R.O. (1969). *İdeal ve ideoloji*, Milli Eğitim Basımevi.

Bakırcıoğlu, Z. (2000). *Remzi Oğuz Arık'ın fikir dünyası*. Dergâh Yayınları.

Çalıkıran, Z. (2021). *Dergâh ve Anadolu Mecmualarında Anadoluculuk hareketi (1921-1925).* (Yüksek Lisans Tezi).

Demiray, T. (1948). *Devletçilik ve devlet müdahalesi vergi reformu*, Türkiye Basımevi.

Demiray, T. (1949). "Ziya Gökalp ve demokrasi" *Hafta*, Cilt: 1, Sayı: 5, 28 Ekim, s.5.

Demiray, T. (1955). *Arkamda bıraktığım küçük işaret taşları*, Türkiye Yayınevi.

Demiray, T. (1970). *Buhranlarımızın temel sebepleri*, Türkiye Yayınevi, İstanbul 1970

Gökalp, Z. (1995), *Hars ve medeniyet*, Toker Yayınları.

Gökalp, Z. (1976). *Türkleşmek İslamlaşmak Muasırlaşmak*, Haz: İbrahim Kutluk, Kültür Bakanlığı Yayınları.

Gökalp, Z. (2015). *Türkleşmek, İslamlaşmak, Muasırlaşmak*, Ötüken.

Gökalp, Z. (2019). *Türkçülüğün esasları*, Eskişehir.

Kaplan, M. (1947). "Yeni Türk milliyetçiliği", *Hareket Fikir-Ahlak-Sanat Dergisi*, Sayı:8, 3.

Korkmaz, A. (1994). *Ziya Gökalp aksiyonu Meşrutiyet ve Cumhuriyet üzerindeki tesirleri*, MEB.

Topçu, N. (1978), *Milliyetçiliğin esasları*, İstanbul.

Topçu, N. (2004), *Kültür ve medeniyet*, Dergah Yayınları.

Topçu, N. (1939). "Bizde milliyet hareketleri", *Hareket*, Cilt 1, Sayı:3, Nisan s. 74-79.

Topçu, N. (1968). *İradenin davası*, Hareket Yayınları.

Topçu, N. (2003). *Büyük fetih*, İstanbul.

Topçu, N. (2001). *Sosyoloji*, Dergah Yayınları.

Topçu, N. (1995). *İsyan Ahlakı*, Dergah Yayınları.

Topuz, E. (2022). "Ziya Gökalp'in zihin dünyasında Fransız Devriminin kavramları: Uhuvvet, Müsavat ve Hürriyet", *Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Ziya Gökalp Özel Sayısı, 207-219.

Uriel, Heyd. (2002). *Türk ulusçuluğunun temelleri*, Çev: Kadir Günay, Kültür Bakanlığı Yayınları.

Uyanık, M. (2018). "Türkiye Cumhuriyeti kuruluş dönemi ve Anadoluculuk felsefesi -Nurettin Topçu ve aksiyon felsefesi merkezli bir inceleme". *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi Yakın Tarih Dergisi*, Cilt 1 Sayı 3, s.6.

Ülken, Z. Ü. (1979). *Türkiye'de çağdaş düşünce tarihi*, Ülken Yayınları.

Türkçülüğün Esasları

Uğur KILINÇ

Kaynakça

Carr, E. (2018). *Milliyetçilik Sonrası.* İstanbul: İletişim Yayınları.

Cevizci, A. (2005). Ziya Gökalp. *Felsefe Sözlüğü* (s. 1806-1807). içinde İstanbul: Paradigma Yayıncılık.

Collins, R., & Makowsky, M. (2014). *Toplumun Keşfi.* Ankara: Nobel Yayıncılık.

Çelik, Z. (2022). *Dil Mühendisliği ve Türkiye'de Uluslaşma.* Ankara: Siyasiyat Yayınları.

Doğanoğlu, M. (2016). "Türkleşmek İslamlaşmak Muasırlaşmak"tan "Türkçülüğün Esasları"na Ziya Gökalp ve ulus tasavvuru. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 1195-1210.

Gellner, E. (2022). *Uluslar ve Ulusçuluk.* İstanbul: Hil Yayınları.

Gökalp, Z. (2014). *Türkçülüğün Esasları.* İstanbul: Ötüken Neşriyat.

Jeanniere, A. (2018). Modernite Nedir. M. Küçük içinde, *Modernite versus Postmodernite* (s. 111-125). İstanbul: Say Yayınları.

Kocatürk, U. (1984). *Atatürk'ün fikir ve düşünceleri.* Ankara: Atatürk Araştırma Merkezi.

Ortaylı, İ. (2006). *İmparatorluğun En Uzun Yüzyılı.* İstanbul: Alkım Yayınevi.

Önder, M. (1987). Ziya Gökalp'in son saatleri ve Atatürk'ün yakın ilgisi. *Atatürk Araştırma Merkezi Dergisi*.

Sağlam, S. (2008). Ziya Gökalp. *Türkiye'de Sosyoloji I* (s. 161-219). içinde Ankara: Phoenix Yayınları.

TBMM. (1982, 10 18). Türkiye Cumhuriyeti Anayasası. Ankara: Türkiye Büyük Millet Meclisi.

Ünsaldı, L., & Geçgin, E. (2013). *Sosyoloji Tarihi: Dünya'da ve Türkiye'de.* Ankara: Heretik Yayınları.

Zweig, S. (2013). *İnsanlığın Yıldızının Parladığı Anlar.* İstanbul: Can Yayınları.

Ziya Gökalp ve Sosyolojik Düşünce Sistemi

Münevver BARIŞAN

Kaynakça

Gökalp, Z. (1976). *Türkçülüğün esasları*. İstanbul: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

Parla, T. (1992). *Ziya Gökalp, Kemalizm ve Türkiye'de korporatizm*. İstanbul: İletişim Yayınları.

Türkdoğan, O. (2015). *Ziya Gökalp ve sosyolojik düşünce sistemi*. Konya: Çizgi Kitapevi Yayınları.

Toprak, Z. (2017). *Ziya Gökalp: Modernleşme, milliyetçilik ve toplumcu düşünce*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Ünay, S. (2021). Ziya Gökalp ve Türk sosyolojisinin inşası. *DüşünceS ve Toplum*, *4*(2), 45-60.

İşgal, Sürgün ve Katliamların Gölgesinde

Filistin'in Asırlık Mücadelesi

Doç. Dr. Ahmet İŞLER

tezkire

İşgal, Sürgün ve Katliamların Gölgesinde
Filistin'in Asırlık Mücadelesi
Ahmet İŞLER

Tezkire Yayınları: 65
ISBN: 978-605-9835-50-3

Yayın:
© Tezkire Yayınları, 2025
Yayın Yönetmeni: Yunus BADEM
Yayına Hazırlayan: Halil PEÇE
Tashih: Ferhat İMER
Son Okuma: Yunus MUCAN

2. Baskı: Tezkire Yayınları, Aralık 2025
1. Baskı: Tezkire Yayınları, Aralık 2024

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tümünün veya içeriğinin herhangi bir bölümünün yayıncının yazılı izni olmadan fotokopi dâhil, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

Tezkire Yayınları
Yayıncılık Sertifika No: 52493
1071 Usta Plaza - Kızılırmak Mah. 1443. Sok. No: 25
Çankaya/Ankara

Sahibiata Mah. M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/Konya

Konevi Mah. Larende Cad. No:20/A
Meram/Konya

Tezkire, Çizgi Kitabevi Markasıdır.

www.tezkireyayinlari.com
Twitter : @tezkirekitap
Instagram : tezkire.dergisi

KAYNAKÇA

Abu Amra, Mohammed, *HAMAS İle El Fetih'in İsrail İle Mücadeleye Bakış Açıları,* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Polis Akademisi, Güvenlik Bilimleri Enstitüsü Güvenlik Stratejileri Ve Yönetimi Anabilim Dalı, Ankara, 2013.

Abu Jarad, Mamon, *Filistin Ulusal Kurtuluş Hareketi (Fetih) İçerisindeki İç Rekabet Dinamiklerinin Örgütün Siyasi Rolüne Etkisi 2004-2017,* Yayınlamamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi Ortadoğu Enstitüsü, 2020.

Akgün, Ali Rıza, Filistin'de Direnişin Sembolü Şehadetinin 71. Yıl Dönümünde Şeyh İzzeddin El-Kassam, *Özgün İrade*, Sayı: 31, 2006, s.s. 24-30.

Akın, Kenan, *Filistin Dramı ve Yaser Arafat,* Birey Yayıncılık, İstanbul, 2002.

Aksoy, Tevfik, "Hacı Emin El-Huseyni", *Eskiyeni* 5, 2007, s.s. 99-106.

Altun, Fahrettin, *Yüzyılın İşgali Tek Taraflı Planların Gölgesinde: Filistin*, Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanlığı Yayınları, İstanbul, 2020.

Arı, Tayyar, *Basra Körfezi ve Ortadoğu'da Güç Dengesi 1978-1996*, Alfa Yayınları, İstanbul, 1998.

Arı, Tayyar, Orta Doğu Barışı ve İsrail-FKÖ Anlaşması, *Genelkurmay Askerî Tarih ve Stratejik Etüt Başkanlığı Yayınları*, 1994, Sayı: 340, s.s. 11-24.

Armaoğlu, Fahir, *20. Yüzyıl Siyasi Tarihi 1914-1990,* Alkım Yayınları, 2007.

Armaoğlu, Fahir, *Filistin Meselesi ve Arap-İsrail Savaşları (1948-1988),* Kronik Yayınları, İstanbul, 2017.

Arslan, Ali, *Filistin'in İsraillileştirilmesi ve İsrail'in 2097 Stratejisi*, İskenderiye Kitap Yayınları, İstanbul, 2021.

Asa, Ahmet Faruk, Misak'tan *Yeni Belge'ye HAMAS ve Değişim*, İNSAMER. Nisan 2020.

Asaf Hüseyin, *Ortadoğu'da Devlet ve Terör,* çev. Taha Cevdet, Pınar Yayınları, İstanbul, 2001.

Asalya, İslam, *Aksa İntifadası: Bir Halk Ayaklanmasının Muhasebesi*, İNSAMER, İstanbul, 2019.

Ataman, Muhittin, Değerler ve Çıkarlar: ABD'nin Ortadoğu Politikasını Belirleyen Temel Unsurlar ve İlkeler, *Ortadoğu Yıllığı,* 2006, s. 401-431.

Atilhan, Cevat Rıfat, Filistin için Cihad-ı Mukaddes: , *Sebilürreşad,* Sayı: 1.1948.

Atmış, Anıl, *Kudüs Eşrafından Hüseyni ve Halidi Aileleri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2020.

Aytürk, İlker, Haritaya Geri Dönerken: İsrail Dış Politikasına Yön Veren Parametreler ve Temel Hedefler, *Ortadoğu ve Dış Politika,* Der. Meliha Benli Altunışık, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2022, s. 207-231.

Azzam, Abdullah, *Filistin İslami Direniş Hareket: HAMAS*, Çev. Ahmet Varol, Ravza Yayınları, İstanbul, 2023.

Baroud, Ramzy, *İkinci Filistin İntifadası: Bir Ulusun Mücadelesinin Tarihi*, çev. Zeynep Ulus Şengel, Sitare Yayınları, Ankara, 2011.

Bayraktar, Bora, *HAMAS: Terör mü Yoksa Silahlı Direniş Örgütü mü? İslami Hareket Demokratik ve Ilımlı bir Siyasi oluşuma mı Dönüşüyor?,* Karakutu Yayınları, İstanbul, 2007.

Bayraktar, Bora, *Oslo Barış Süreci: İsrail-Filistin Barış Görüşmeleri, 1991-2000,* Küre Yayınları, İstanbul, 2013.

Bergusi, Abdullah Galib, *Filistin,* Çev. İbrahim Agah, Ekin Yayınları, İstanbul, 2022.

Bergusi, Abdullah Galib, *Yoldaki Mühendis 2: Yaşayan Şehit, Filistinli Kassam Komutanının Zindan Hatıraları*, çev. Ubeydullah Talha Artuklu, Ekin Yayınları, İstanbul, 2023.

Bergusi, Abdullah Galib, *Yoldaki Mühendis: Filistinli Kassam Komutanının Otobiyografisi*, çev. Abdulvahap Kösesoy, Ekin Yayınları, İstanbul, 2023.

Bilge, Mustafa, L, *İzzeddin Kassam,* TDV İslâm Ansiklopedisi, Cilt: 24, 2001, s. 582.

Birsaygılı Mut, Peren, *İzzeddin El Kassam: Suriye'den Filistin'e Bir Direniş Hikayesi*, Farabi Kitap Yayınları, İstanbul, 2024.

Bozkurt, Celil, Filistin Sorunu ve İlk Arap-Yahudi Çatışmalarının Türk Basınındaki Yankıları (1929-1939), *The Journal of Academic Social Science Studies,* 5/8, 2012, s. 265-295,

Bölme, Selin M.; Ulutaş, Ufuk, (Ed.), *Filistin'de Siyasi Aktörler ve Partiler,* SETA| Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı, Sayı: 4, Mayıs, 2012, Sayı: 12.

Bölme, Selin M; Ulutaş, Ufuk, *Birleşmiş Milletler'de Filistin Oylaması: Devlete Doğru Mu?*, Siyaset, Ekonomi ve Toplum Araştırmaları Vakfı Yayınları, Ankara, 2011.

Bulut, Faik, *İslamcı Örgütler 1,* Doruk Yayınları, Ankara, 1997.

Chomsky, Noam, *11 Eylül ve Sonrası Dünya Nereye Gidiyor*, çev. Taylan Doğan vd. Aram Yayınları, İstanbul, 2004.

Coşkun, Mustafa, Ortadoğu Barış Süreci Yine Bıçak Sırtında, *Stratejik Analiz*, Cilt: 1, Sayı: 7, Kasım 2000.

Crooke, Alastaır, *Direniş: İslamcı Devrimin Özü*, Çev. Güney Ongun, İyidüşün Yayınları, İstanbul, 2015.

Çınkara, Gökhan, Filistin'de İslami Hareketin Siyasallaşması: HAMAS (1946-2024), *Ombudsman Akademik*, Özel Sayı 2, 2024.

Dawaba, Eşref Muhammed, *Kudüs'ün Özgürlüğü İçin Mali Cihad ve Boykot*, çev. Süleyman Kızılçınar, Dua Yayıncılık, İstanbul, 2021.

Demir, Abu Şehmuz, *Emperyalizm, Siyonizm ve Ortadoğu*, Eksen Yayıncılık, İstanbul, 2007.

Diriliş, Filistin'in Kara Yazısı. Sayı 7, 1988.

Doğrul, Ömer Rıza, Filistin Meselesi, *Selamet*, Sayı: 1, 1947.

Doğrul, Ömer Rıza, Mukaddes Bir Cihad*, Selamet*, Sayı: 30, 1947.

Doyran, Ersin, *Bir Direniş Hareketi Olarak: HAMAS,* Elips Yayınları, Ankara, 2008.

Duman, Oktay, *Devrimcilerin Filistin Günlüğü 2,* Yakın Tarih Yayınları, İstanbul, 2017.

Duralı, Ş. Teoman, *Çağdaş İngiliz-Yahudi Medeniyeti*, Dergah Yayınları, İstanbul, 2023.

Durant, Will, Lambelin, Roger, *Yahudi Tarihi ve Siyonist Liderlerin Protokolleri,* çev. Sami Sabit Karaman, İnkılab Yayınları, İstanbul, 2013.

Dursun, Davut, Filistin Sorununun Ortaya Çıkış*, Uludağ Üniversitesi İktisat ve İdari Bilimler Dergisi,* C. VI, Sayı 2, Kasım 1985, s. 193-200.

Ebu Amr, Zeyyad, *Batı Şeria ve Gazze'de İslami Direniş,* çev. İslam Özkan, Ekin Yayınları, İstanbul, 1988.

el- Efendi, Abdulvehab "The Return of Islam", Çev. Ahmet Erdinç, İnguiry, 1988, Cilt 5, Sayı: 2, Raşid el- Gannuşi, Filistin Sorunu ve FKÖ içinde s. 103-116. Çev. Lütfullah Bender, Bir Yayıncılık, İstanbul, 1988.

el- Karadâvî, Yusuf. *Her Müslüman'ın Ortak Davası: Kudüs,* Çev. İzzet Marangozoğlu, Nida Yayınları, İstanbul, 2010.

el-Arîd, Velîd, *Filistinli Lider ve Kudüs Başmüftüsü (1897-1974),* TDV İslâm Ansiklopedisi, Cilt: 11, 1995, s. 116-117

el-Benna, Hasan, *Dava ve Davetçiden Hatıralar: İhvanı Müslimin,* çev. Abdurrahim Ay, Bilal Erdem, Ravza Yayınları, İstanbul, 2020.

el-Benna, Hasan, *Müslüman Kardeşler ve Filistin Davası*, çev. Muharrem Suyabatmaz, Nida Yayınları, İstanbul, 2023.

el-Gannuşi, Raşid, Filistin Sorunu ve FKÖ, Çev. Lütfullah Bender, Bir Yayıncılık, İstanbul, 1988.

el-Hüseyni, Kudüs Müftüsü Hacı Emin, *Kudüs'ten Beyrut'a Hatıratım ve Mücadelem*, çev. Ömer Tellioğlu, Ketebe Yayınları, İstanbul, 2023.

Elpeleg, Zvi, *Filistin Ulusal Hareketinin Kurucusu Hacı Emin el-Hüseyni*, çev. Dilek Şendil, İletişim Yayınları, İstanbul, 1999.

Emre, Akif, *Kudüs: Bir Pusula*, Büyüyen Ay Yayınları, İstanbul, 2021.

en-Nedvi, Ebu'l Hasen Ali, *Müslümanlar ve Filistin Davası*, çev. Ahmet Varol, Asalet Yayınları, İstanbul, 2019.

Erdem, Gökhan, Lübnan'da Şii Siyasi Hareketin Evrimi: EMEL'den Hizbullah'a. *The Turkish Yearbook of International Relations*, 49, 2019, s. 21-55.

Esen, Barış, Güç Asimetrisi Çerçevesinde Filistin'deki Bölünmüşlüğün İsrail ile Çözümsüzlüğe Etkisi, *Güv. Str. Derg*. 2020, 16(36): s. 783-819.

es-Sercani, Rağıp, *Filistin,* çev. Recai Gündüz, Beka Yayınları, İstanbul, 2018.

Eşref Edip, Siyonist Tehlike: *Sebilürreşad,* Sayı:38, 1949.

Eşref Edip, Türklerin Kalbine Sokulan Siyonist Hançeri: *Sebilürreşad,* Sayı: 25, 1948.

Evsal, Vedii, *Ortadoğuda Savaş*, İyidüşün Yayınları, İstanbul, 2022.

Fildiş, Ayşe Tekdal, Birleşmiş Milletlerin Taksim Kararı ve İsrail Devleti'nin Yaratılışı. *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2012, (1)14, 337-348.

Fisk, Robert, *İsrail Yazıları*, Çev. Seval Yılmaz Crump, İyidüşün Yayınları, İstanbul, 2015.

Fukuyama, Francis, *Tarihin Sonu Mu?*, çev. Yusuf Kaplan, der. Mutafa Aydın, Ertan Özensel, Vadi Yayınları, Ankara, 2003.

Garaudy, Roger, *İlahi Mesajlar Toprağı Filistin*, Çev. Cemal Aydın, Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, İstanbul, 2014.

Garaudy, Roger, *İsrail Mitler ve Terör.* Çev. Cemal Aydın, Türk Edebiyatı Vakfı Yayınları, İstanbul, 2017.

Garaudy, Roger, *İsrail, Siyonizm ve Ortadoğu*, Çev. Ezgi Korkmaz, Kalkedon Yayınları, İstanbul, 2007.

Göze, Ergun, *Siyonizmin Kurucusu Teodor Herzl'in Hatıraları ve Sultan Abdulhamid,* Boğaziçi Yayınları, İstanbul, 1995.

Guşe, İbrahim, *Kırmızı Minare*, çev. Faruk Aktaş, Mana Yayınları, İstanbul, 2009.

Gürseler, Ceren, *Islamic rhetoric of the Palestine Liberation Organization, / Filistin Kurtuluş Örgütü'nün İslami söylemi,* Orta Doğu Teknik Üniversitesi / Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2006.

Halloum, Ribhi, (Abu Firas), *Belgelerle Filistin, Dün-Bugün-Yarın*, çev. Alan Yayıncılık, İstanbul, 1989.

Hırst, Davıd, *Silah ve Zeytin Dalı: Ortadoğu'da Şiddetin Kökenleri*, çev. Timur Demirtaş, İyidüşün Yayınları, İstanbul, 2015.

İleri, Suphi Nuri, *Siyasi Tarih: XVIII. Asırdan XX. Asra Kadar*. İyidüşün Yayınları, İstanbul, 2022.

İşler, Ahmet, İsrail'in Kuruluş Aşamasında Türkiye'deki Muhafazakâr Camianın Yaklaşımı. *İçtimaiyat,* 3(2), 121-128.

İşler, Ahmet, Müslüman Kardeşler Teşkilatı Lideri Hasan El- Benna'nın Milliyetçilik Düşüncesine Yaklaşımı. *Journal of History School*, 60, 2022, s. 2742- 2770

Jabotinsky, Wladimir, *Sadece Bir Emir Kipi: İsrail'i Kur*, çev. Atilla AŞÇI, Yeditepe Yayınları, İstanbul, 2014.

Karaköse, Hasan, Filistin ve Kudüs Meselesine Genel Bir Bakış (XIX. yüzyılın ortasından XX. yüzyıl ortalarına kadar), *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 4*(2), 2018, s. 150-165.

Karaman, M. Lutfullah, *Filistin Kurtuluş Örgütü,* TDV İslâm Ansiklopedisi, *Cilt:* 13. 1996, s. 103-106.

M. Lutfullah Karaman, *Yaser Arafat*, TDV İslâm Ansiklopedisi, 2020, s. 101-103.

Kılınç, Taha, Adım Adım Tarihi Filistin'in Parçalanışı: Siyonist İşgal. *Derin Tarih*, 2023, S.140, s. 56-116.

Kılınç, Taha, *Kudüs Yazıları,* Aşina Yayınları, İstanbul, 2018.

Kocabaş, Süleyman, *Siyonizm ve Türkiye: Kutsal Topraklarda Şer Planı*, Yakın Plan Yayınları, 2018.

Koşal, Yusuf, *İsrail Devleti'nin Kuruluşu ve Filistin Direniş Örgütleri,* Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 2021,

Kurucu, Ali Ulvi, *Hatıralar 2,* Haz. M. Ertuğrul Düzdağ, Gonca Yayınevi, İstanbul, 2023.

Kutub, Muhammed, *Çağdaş Fikir Akımları*. Çev. M. Beşir Eryarsoy, Beka Yayınevi, İstanbul, 2011.

Mercan, Muhammed Hüseyin, Süreklilik ve Değişim Bağlamında HAMAS'ın Siyasal Stratejisi, *Ortadoğu Etütleri*, 10/1, 2018, s. 62-78.

Oral, Mustafa, *Ortadoğu Denkleminde Filistin Sorunu,* Yeni İnsan Yayınları, İstanbul, 2020.

Öke, Mim Kemal, *Siyonizm ve Filistin Sorunu (1880-1923),* Timaş Yayınları 2021.

Pakdil, Nuri, *Anneler ve Kudüsler,* Edebiyat Dergisi Yayınları, Ankara, 2014.

Pappe, Ilan, *İsrail Hakkında On Mit,* Çev. S. Erdem Türközü, Nika Yayınevi, Ankara, 2018.

Pappe, Ilan, *Modern Filistin Tarihi.* Phoenix Yayınları, çev. Nuri Plümer, Ankara 2007.

Pardoğan, Behiye Mehtap, *Başlangıçtan Günümüze Filistin*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, İstanbul, 1993.

Sağlam, Mete, İngiliz Manda Yönetimi Altındaki Filistin'de Yahudilerin Uyguladığı Baskı ve Şiddet (1920-1948), *Abant Sosyal Bilimler Dergisi,* 23(3), 2023, s. 1664-1679.

Salih, Muhsin Muhammed, *Filistin Meselesinin Değişmez Gerçekleri*, çev. Mehmet Kurşunlu, M. Nuri Uçar, Nida Yayınları, İstanbul, 2023.

Salih, Muhsin Muhammed, *Kudüs'e Giden Yol*, çev. Burak Akca, Nida Yayınları, İstanbul, 2020.

Sander, Oral, *Siyasi Tarih: 1918-1994,* İmge Kitabevi, Ankara 2007.

Sinvar, Yahya, *Diken ve Karanfil*, çev. Vahdettin İnce, Ekin Yayınları, İstanbul, 2024.

Şurrab, M. Muhammed Hasan, *Şeyh'ül Mücahidin İzzeddin Kassam*, çev. Yusuf Aliya, Kökler Derneği Yayınları, İstanbul, 2018.

Tamimi, Azzam, *HAMAS: Anlatılmamış Bölümler 1*, çev. Duran Temel, Mana Yayınları, İstanbul, 2017

Tokalak, İsmail, *Yahudiliğin Kökenleri ve Küresel Gücü,* Ataç Yayınları, İstanbul, 2014.

Turan, Sefer, *Kudüs: Tarihin Kalbi*, Pınar Yayınları, İstanbul, 2023.

TÜBA *Filistin-İsrail Savaşı Raporu,* der. Mürsel Doğrul ve Hayati Ünlü, Türkiye Bilimler Akademisi, Ankara, 2023

Tür, Özlem; Atmaca, Ayşe Ömür, "İsrail ve Filistin Meselesi", *Bir Ülkenin Akademik Anatomisi* içinde; s.148-165, ed. Orhan Karaoğlu, Nail Elhan, İnkılap Yayınları, İstanbul, 2023.

Varol, Ahmet, Filistin Direnişinin Mimarı Şeyh İzzeddin El Kassam, *Anadolu Gençlik Dergisi*, Sayı: 1429, 2008.

Varol, Ahmet, *Kudüs Davamız,* Vahdet Yayınları, İstanbul, 1997.

Yaşar, Fatma Tunç; Özcan, Sevinç Alka; Kor, Zahide Tuba, *Siyonizm İşgalinden İşgal Gerçeğine Filistin*. İHH Yayınları, İstanbul, 2010.

Yusuf, Taha, *Filistin'in Sembolü: Şeyh Ahmet Yasin,* Yüksel Yayıncılık, İstanbul, 2024.

Zariç, Sami, Filistin'in Özgürlük Mücadelesinde Hareket'ül Mukavemet-ul İslamiyye (İslami Direniş Hareketi-HAMAS), *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, Yıl: 6, Sayı: 84, Aralık 2018, s. 286-295.

Zenginoğlu, Samet, Uluslararası Terörizm ve Avrupa Birliği, *Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 3(25), (2016), s. 160.

Zeydoğlu, Üsame, Şehit İzzeddin el Kassam, *Girişim Dergisi,* Sayı: 39, 1988, s. 30-33.

İnternet Kaynakları

Dağlı, Kerem, Filistin Sorunu Neden Çözülemiyor?, https://marksist.net/kerem-dagli/filistin-sorunu-neden-cozulemiyor. Erişim Tarihi: 26.11.2024.

Gassan Eş-Şami, HAMAS'ın İlk Öncelikleri, Filistin Toprakları, Kutsal Mekanlar ve Esirler, https://turkish.palinfo.com/articles/2022/12/24/Makale-HAMAS-n-lk-ncelikleri-Filistin-Topraklar-Kutsal-Mekanlar-ve-Esirler. Erişim Tarihi:29.11.2024.

https://tr.euronews.com/2023/10/07/israile-en-buyuk-saldiriyi-baslatan-kassam-tugaylari-kimdir. Erişim: 12.11.2024.

https://turkish.palinfo.com/news/2022/12/17/Dosya-HAMAS-35-Y-ll-k-Fedakarl-kla-Dolu-Bir-Tarih. Erişim Tarihi: 28.11.2024.

https://www.aa.com.tr/tr/dunya/filistin-davasinin-unutulmaz-lideri-yasir-arafat/2734420. Erişim Tarihi: 20.11.2024.

https://www.aa.com.tr/tr/dunya/yasir-arafatin-zehirlendigine-dair-ilk-supheler-olumunun-hemen-ardindan-ortaya-cikti/2040525, Erişim Tarihi: 21.11.2024.

https://www.aa.com.tr/tr/dunya/yasir-arafatin-zehirlendigine-dair-ilk-supheler-olumunun-hemen-ardindan-ortaya-cikti/2040525, Erişim Tarihi: 15.12.2024.

https://www.bbc.com/turkce/articles/c0x63nql1wyo. Erişim Tarihi: 12.11.2024.

https://www.bbc.com/turkce/articles/cm2nnq90d6zo. Erişim Tarihi: 03.12.2024.

https://www.fokusplus.com/roportaj/prof-dr-fahrettin-altun-israilin-katliamlarini-kabarik-suc-dosyasini-anlatmaktan-geri. Erişim Tarihi: 01.12.2024.

https://www.haber7.com/dunya/haber/3470641-dunyayi-boyle-kandirdilar-yahya-sinvarin-sehadeti-gercekleri-ortaya-cikardi. Erişim Tarihi: 03.12.2024.

https://www.hizb-turkiye.com/kurucu-kadro-ve-emirler_p41.html#detay. Erişim Tarihi: 04.12.2024.

https://www.indyturk.com/node/692506/d%C3%BCnya/HAMAS-raporunun-tam-metni-aksa-tufan%C4%B1n%C4%B1-neden-yapt%C4%B1k. Erişim Tarihi: 04.11.2024.

https://www.trthaber.com/haber/dunya/kara-propaganda-israilin-aldatma-sistemi-847703.html. Erişim Tarihi: 19.11.2024.

İşler, Ahmet, İslamcılık Üzerine, https://islamdusuncesi.org.tr/?h169/ahmet-isler-ile-islamcilik-uzerine. Erişim Tarihi: 03.12.2024.

Kılınç, Taha, Nebi Musa Ayaklanması, https://www.dusuncemektebi.com/d/195235/taha-kilinc-nebi-musa-ayaklanmasi. Erişim Tarihi: 15.12.2024.

Muin Naim, Kassam 1'den Ayyaş 250 Füzelerine Filistin Direnişinin Silah Kapasitesindeki Değişim, Kriter Haziran 2021 / Yıl 6, Sayı 58, https://kriterdergi.com/dis-politika/kassam-1den-ayyas-250-fuzelerine-filistin-direnisinin-silah-kapasitesindeki-degisim. Erişim Tarihi: 03.12.2024.

Özdemir, İbrahim Furkan, Filistin'in Şehiti, https://www.gzt.com/mecra/filistinin-sehidi-3532556. Erişim: 18.05.2024.

Refet Murre, 35. Kuruluş Yıldönümünde HAMAS: Geleceğin Umudu, https://turkish.palinfo.com/articles/2022/12/14/Makale-35-Kurulu-Y-l-D-n-m-nde-HAMAS-Gelece-in-Umudu. Erişim Tarihi: 29.11.2024.

Reşid İbrahim, Minberin ve Cihadın Kükreyen Aslanı: Şeyh İzzeddîn el-Kassâm, https://www.gzt.com/mecra/minberin-ve-cihadin-kukreyen-aslani-seyh-izzeddn-el-kassm-3770939. Erişim: 16.05.2024.

EL ÂLEMİN İKTİDARI

Başörtülü Kadınlar ve Sosyal Kontrol

Necmiye DURMUŞ

tezkire

EL ÂLEMİN İKTİDARI
Başörtülü Kadınlar ve Sosyal Kontrol
Necmiye DURMUŞ

Tezkire Yayınları: 70
ISBN: 978-605-9835-54-1

Yayın:
© Tezkire Yayınları, 2025

Yayın Yönetmeni: Yunus BADEM
Yayına Hazırlayan: Halil PEÇE
Tashih: Ferhat İMER
Son Okuma: Yunus MUCAN

Anahtar Kavramlar/Key Concepts
Din Sosyolojisi, El Âlem, Sosyal Kontrol, Başörtülü Kadın, İçselleştirilmiş Kontrol

Sociology of Religion, People (al-alam), Social Control, Women with Headscarf, Internalized Control

1. Baskı: Tezkire Yayınları, Aralık 2025

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tümünün veya içeriğinin herhangi bir bölümünün yayıncının yazılı izni olmadan fotokopi dâhil, elektronik ya da mekanik herhangi bir yolla çoğaltılması yasaktır.

Baskı: Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

Tezkire Yayınları
Yayıncılık Sertifika No: 52493
1071 Usta Plaza - Kızılırmak Mah. 1443. Sok. No: 25
Çankaya/Ankara

Sahibiata Mah. M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/Konya

Konevi Mah. Larende Cad. No:20/A
Meram/Konya

Tezkire, Çizgi Kitabevi Markasıdır.

www.tezkireyayinlari.com
tezkireyayincilik@gmail.com
Twitter : tezkirekitap
Instagram : tezkire.dergisi
Facebook : Tezkire Dergisi

Kaynakça

Adaş, E., Emin, E. ve Borabay, B. (2022). Yapay zekâ sosyolojisi üzerine bir değerlendirme. *Gaziantep Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *21*(1), 326-337. https://doi.org/10.21547/jss.991383

Akbaş, A. (2024). Dijital panoptikon: Elektronik gözetimin toplumsal yansımaları. *Sinop İlahiyat Dergisi*, 1, 51-89.

Akçakaya, N. (2019). Sosyal kontrolün başka fenomenleri gramatik yapılar. *Akademik İncelemeler Dergisi*, *14*(1), 403-442. https://doi.org/10.17550/akademikincelemeler.474008

Aksoy, Ö. A. (1984). *Atasözleri ve deyimler sözlüğü 2: Deyimler sözlüğü* (4. Bs.). Türk Dil Kurumu Yayınları.

Aksoy, Ö. A. (1988). *Atasözleri ve deyimler sözlüğü 1: Atasözleri sözlüğü* (7. Bs.). İnkılâp Kitabevi.

Akşit, B., Şentürk, R., Küçükural, Ö., Cengiz, K. ve Kurtuluş, T. (2020). *Türkiye'de dindarlık: Sosyal gerilimler ekseninde inanç ve yaşam biçimleri* (3. Bs.). İletişim Yayınları.

Albrecht, G. ve Ludwig-Mayerhofer, W. (1995). *Diversion and informal social control*. Walter de Gruyter.

Aliiaskarov, B. (2012). *Sosyal kontrol ve sosyal öğrenme teorilerinin gençler arasındaki madde kullanımını açıklamadaki yeterliliklerinin test edilmesi: Kırgızistan* (Doktora tezi). T.C. Polis Akademisi, Güvenlik Bilimleri Enstitüsü.

Alkın, R. C. (2017). Ulrich Beck'in risk toplumu kavramsallaştırması ekseninde toplumsal kontrolün dönüşümüne giriş denemesi. *Medeniyet ve Toplum Dergisi*, *1*(1), 35-54.

Alma, M. (2021). *Başkası merkezli dışsallık, Allah merkezlilik ve kendisi hakkında yapılan dedikodudan etkilenme arasındaki ilişki üzerine bir alan araştırması*. [Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Altheimer, I. (2005). *Assessing the relevance of ethnic heterogeneity as a predictor of crime and formal social control at the cross-national level*. [Ph.D. dissertation, Washington State University]. ProQuest Dissertations and Theses.

Altun, N. ve Hira, İ. (2014). Suçu önlemede sosyal sermaye olarak sosyal kontrolden yararlanmak. *Akademik İncelemeler Dergisi*, *6*(1), 111-124.

Altuntop, S. (2012). Suça bakışta kontrol yaklaşımı ve kontrol teorileri. *Kriminoloji Dergisi*, *4*(2), 1-15.

Alver, K. (2007). *Siteril hayatlar: Kentte mekânsal ayrışma ve güvenlikli siteler.* Hece Yayınları.

Alver, K. (2012). Mahalle. K. Alver (Ed.), *Kent sosyolojisi* içinde (pp. 221-237). Hece Yayınları.

Asbury, K. E. (1987). *Embedded social control: A study of the role of the apartment superintendent*. (Ph.D. dissertation, University of Toronto]. ProQuest Dissertations and Theses.

Aykanat, Z. ve Yıldız, T. (2022). Ahlaki çözülmenin bir öncülü olarak karanlık üçlü: Bir alan araştırması. *KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi (KMUSEKAD)*, *24*(43), 891-909.

Azimli, E. (2022). *Sosyal kontrol ve din*. [Doktora tezi, Marmara Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Azimli, E. ve Coşkun, A. (2023). Sosyal kontrol ve din: Dinin dindar bireyler üzerindeki kontrol gücü. *Aydın İnsan ve Toplum Dergisi*, *9*(1), 1-16.

Bağış, R. C. (2022). Mekânın suça yansıması: Kentsel mekân ve çocuk suçluluğu ilişkisi. *Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *24*(3), 1181-1202. https://doi.org/10.16953/deusosbil.1034988

Bahar, H. İ. (2009). *Sosyoloji* (3. Bs.). Usak Yayınları.

Balamir Bektaş, R. ve Gelgeç Bakacak, A. (2009). Modernitenin sosyal kontrol söyleminin değişen görünümleri. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, *26*(1), 33-48.

Balcı, A. (2015). *Sosyal bilimlerde araştırma: Yöntem, teknik ve ilkeler* (11. Bs.). Pegem Akademi.

Baltacı, A. (2019). Nitel araştırma süreci: Nitel bir araştırma nasıl yapılır? *Ahi Evran Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi (AEÜSBED)*, *5*(2), 368-388.

Bandura, A. (1986). Social foundations of thought and action: A social cognitive theory. Prentice Hall.

Barnett, J. P., Maticka-Tyndale, E. ve Trócaire Kenya. (2016). Stigma as social control: Gender-based violence stigma, life chances, and moral order in Kenya. *Social Problems*, *63*(3), 447-462. https://doi.org/10.1093/socpro/spw012

Battalgil, M. (2014). Sosyal kontrol. *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi*, *2*(3), 184-187.

Bauman, Z. (2021). *Sosyoloji ne işe yarar?* (A. E. Pilgir, Çev.). Ayrıntı Yayınları.

Baumgartner, M. P. (1981). *Social control in a suburban town: An ethnographic study*. [Ph.D. dissertation, Yale University]. ProQuest Dissertations and Theses.

Bayrakçı, O. ve Savaş, Ç. (2018). Toplumsal kontrol mekanizması olarak emeğin denetimi: Taylorizmden ideolojik denetime. *Yönetim ve Ekonomi Araştırmaları Dergisi*, *16*(3), 315-328. https://doi.org/10.11611/yead.422242

Becker, H. S. (2016). *Toplumu anlatmak* (Ş. Geniş, E. Arıcan ve M. Hazır, Çev.). Heretik Yayınları.

Becker, H. S. (2017). *Haricîler (Outsiders): Bir sapkınlık sosyolojisi çalışması* (Ş. Geniş ve L. Ünsaldı, Çev., 3. Bs.). Heretik Yayınları.

Becker, H. S. (2019). *Mesleğin incelikleri: Sosyal bilimlerde araştırma nasıl yürütülür?* (L. Ünsaldı vd., Çev., 3. Bs.). Heretik Yayınları.

Berger, P. (1995). Dini kurumlar (A. Çiftçi, Çev.). *D.E.Ü. İlâhiyat Fakültesi Dergisi*, *9*, 425-465.

Berger, P. (2011). *Kutsal şemsiye: Dinin sosyolojik teorisinin ana unsurları* (A. Coşkun, Çev., 4. Bs.). Rağbet Yayınları.

Berger, P. ve Luckmann, T. (2018). *Gerçekliğin sosyal inşası: Bir bilgi sosyolojisi incelemesi* (V. S. Öğütle, Çev.). Atıf Yayınları.

Bingöl, İ. (2022). Sosyolojik suç teorilerine kuramsal bir yaklaşım: Sosyal süreç teorileri. *Bingöl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *24*, 640-652. https://doi.org/10.29029/busbed.1119294

Black, D. (1984). Social control as a dependent variable. In D. Black (Ed.), *Toward a general theory of social control* (pp. 1-36). Academic Press.

Black, D. (1993). Social control of the self. In D. Black (Ed.), *The social structure of right and wrong* (pp. 65-73). Academic Press.

Brewer, J. D., Lockhart, B. ve Rodgers, P. (1998). Informal social control and crime management in Belfast. *The British Journal of Sociology*, *49*(4), 570-585. https://doi.org/10.2307/591289

Burchfield, K. B. (2005). *Neighborhood attachment as a source of informal social control*. [Ph.D. dissertation, The Pennsylvania State University]. ProQuest Dissertations and Theses.

Burcu, E. (1992). *Sosyal değişme süreci içinde farklı sosyo-ekonomik ve kültürel yapıya sahip aileler arasında sosyal kontrolün etkinliği ve bazı sapmış davranışların nedenlerine ilişkin sosyolojik değerlendirmeler*. [Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Bursik Jr., R. J. (1999). The informal control of crime through neighborhood networks. *Sociological Focus*, *32*(1), 85-97. https://doi.org/10.1080/00380237.1999.10571125

Campbell, B. (2009). Genocide as social control. *Sociological Theory*, *27*(2), 150-172.

Carr, P. J. (1998). *Keeping up appearances: Informal social control in a white working class neighborhood in Chicago*. [Ph.D. dissertation, The University of Chicago]. ProQuest Dissertations and Theses.

Cevizoğlu, M. H. (2022). *Foucault'nun "toplumsal denetim" ve Geertz'in "kültürel sistem" kavramı çerçevesinde Hıristiyanlığın "inanç nesnelerinin" kullanımı*. [Doktora tezi, Ankara Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Ceylan, D. (2017). Osmanlıda sosyal kontrol kavramının uygulanabilirliği konusuna eleştirel bir bakış. *6. Türkiye lisansüstü çalışmalar kongresi bildiriler kitabı – III* içinde (ss. 173-184). İlem.

Chriss, J. J. (2019). Social control: History of the concept. In M. Deflem (Ed.), *The handbook of social control* (pp. 9-22). Wiley-Blackwell.

Cohen, S. (2007). *Visions of social control: Crime, punishment and classification*. Polity Press. (Orijinal basım 1985).

Coleman, J. S. (1990). *Foundations of social theory*. The Belknap Press of Harvard University Press.

Collins, P. H. (2019). *Intersectionality as critical social theory*. Duke University Press.

Collins, P. H. ve Bilge, S. (2023). *Kesişimsellik: Teori ve pratikte toplumsal adalet arayışı* (E. Acar, Çev.). Fol Kitap.

Cooley, C. H. (1902). *Human nature and the social order*. Charles Scribner's Sons.

Cömert, E. (2024). *Elazığ-Harput yöresi kürsübaşı musiki meclisi geleneğinin oluşum ve değişim süreçlerinin incelenmesi*. [Doktora tezi, İstanbul Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Creswell, J. W. (2017). *Araştırma deseni: Nitel, nicel ve karma yöntem yaklaşımları* (S. B. Demir, Ed. ve Çev., 3. Bs.). Eğiten Kitap.

Creswell, J. W. (2019). *Karma yöntem araştırmalarına giriş* (M. Sözbilir, Çev., 2. Bs.). Pegem Akademi.

Creswell, J. W. ve Guetterman, T. C. (2019). *Educational research planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (6th ed.). Pearson.

Crotty, M. (1998). *The foundations of social research*. Sage Publications.

Çakır, İ. E. (2012). XVI. Yüzyılda Ayntab'da toplumsal kontrol aracı olarak mahalle halkının rolü. *Bilig / Türk Dünyası Sosyal Bilimler Dergisi*, *63*, 31-54.

Çakır, R. (Haz.). (2008). *Mahalle baskısı: Prof. Şerif Mardin'in tezlerinden hareketle Türkiye'de İslam, cumhuriyet, laiklik ve demokrasi*. Doğan Kitap.

Çalışkan, A. ve Poyraz, T. (2020). Suça ilişkin mekânsal risk faktörlerinin adli sosyolojik bakış açısıyla analizi. *OPUS International Journal of Society Researches*, *15*(21), 428-453. https://doi.org/10.26466/opus.648796

Çelik, N. ve Ateşoğlu, N. (2024). *Utancın sosyolojisi: Gelenekten dijital çağa toplumsal kontrol*. Eğitim Yayınevi.

Çepni, S. (2022). Bilimsel çalışmalarda bulgu, tartışma, sonuç ve öneriler nasıl yazılmalıdır? *Fen Matematik Girişimcilik ve Teknoloji Eğitimi Dergisi*, *5*(2), 80-97.

Danış, M. S. (2015). *Dedikodunun sosyolojisi*. [Yüksek lisans tezi, Selçuk Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Danner, M. J. E. (1993). *Gender inequality and criminalization: A cross-national analysis of the legal social control of women*. [Ph.D. dissertation, The American University]. ProQuest Dissertations and Theses.

David, J. D. (2023). *A study of crime, disorder, and social control in rural and remote communities*. [Ph.D. dissertation, McGill University]. ProQuest Dissertations and Theses.

De La Torre, E. (2023). *"All we want is to be near our husbands": How Latina prison wives navigate formal and informal social controls*. [Master's thesis, University of California]. ProQuest Dissertations and Theses.

Deflem, M. (2019). Introduction: Social control today. In M. Deflem (Ed.), *The handbook of social control* (pp. 1-6). Wiley-Blackwell.

Deflem, M. (Ed.). (2010). *Popular culture, crime and social control*. Emerald Group Publishing.

Demir, S. A. (2009). Modern toplumda kontrol mekanizmaları: Foucault ve disiplin kuşatması. *KSÜ Sosyal Bilimler Dergisi*, *6*(2), 1-12.

Dereli, S. (2015). Sapkınlık, suç ve toplumsal kontrol. V. Bilgin, E. Yazıcı ve H. Arslan (Eds.), *Sosyoloji: İnsan ve toplum* içinde (pp. 383-395). A Yayınları.

Donzelot, J. (2022). *Aile polisi* (P. B. Yalım, Çev.). Nika Yayınevi.

Dönmezer, S. (2011). Türk toplumunda sosyal kontrol aracı olarak ceza ve ödüllendirme. *Journal of Istanbul University Law Faculty*, *48*(1-4), 295-315. (Orijinal basım 1983).

Durkheim, E. (2013). *İntihar* (Z. Z. İlkgelen, Çev.). Pozitif Yayınları. (Orijinal basım 1897).

El-Khoury, L. J. (2012). Being while Black: Resistance and the management of the self. *Social Identities*, *18*(1), 85-100. https://doi.org/10.1080/13504630.2012.629516

Ellis, D. P. (1971). The Hobbesian problem of order: A critical appraisal of the normative solution. *American Sociological Review*, *36*(4), 692-703. https://doi.org/10.2307/2093599

Eren, S. (2007). Toplumsal norm, ahlak ve din. *Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, *11*(2), 289-316.

Erkol, Ç. G. (2011). Bir yoğun betimleme olarak edebiyat: Yeni tarihselciliğin edebiyat eleştirisine katkıları. 2. Uluslararası Batı Edebiyatları Sempozyumu (ss. 117-130). Ankara Üniversitesi.

Ete, H. ve Yargı, A. (2023). *Türkiye'de dindarlık algısı*. İstanbul Politikalar Merkezi ve Ankara Enstitüsü.

Facey, P. W. S. J. (1945). Social control and pressure groups. The American Catholic *Sociological Review*, *6*(4), 224-231. https://doi.org/10.2307/3706979

Fırıncıoğulları, S. (2018). Suç, sapma ve toplumsal kontrol. D. A. Arslan ve G. Arslan (Eds.), *Sosyoloji toplumbilim-İçtimaiyat ilmi umran* içinde (pp. 365-377). Paradigma Akademi.

Fichter, J. H. (2016). *Sosyoloji nedir* (N. Çelebi, Çev., 3. Bs.). Anı Yayıncılık. (Orijinal basım 1957).

Foucault, M. (1992). *Hapishanenin doğuşu* (M. A. Kılıçbay, Çev.). İmge Kitabevi. (Orijinal basım 1975).

Frank, L. K. (1944). What is social order? *American Journal of Sociology*, *49*(5), 470-477.

Friedman, J. ve Rosenbaum, D. P. (1988). Social control theory: The salience of components by age, gender, and type of crime. *Journal of Quantitative Criminology*, *4*(4), 363-381.

Garland, D. (2001). *The culture of control: Crime and social order in contemporary society*. The University of Chicago Press.

Geertz, C. (2010). *Kültürlerin yorumlanması* (H. Gür, Çev.). Dost Kitabevi Yayınları. (Orijinal basım 1973).

Gibbs, J. P. (1977). Social control, deterrence, and perspectives on social order. *Social Forces*, *56*(2), 408-423. https://doi.org/10.2307/2577733

Gibbs, J. P. (1981). *Norms, deviance, and social control: Conceptual matters*. Elsevier.

Goffman, E. (2018). *Damga: Örselenmiş kimliğin idare edilişi üzerine notlar* (Ş. Geniş, L. Ünsaldı ve S. N. Ağırnaslı, Çev., 2. Bs.). Heretik Yayınları. (Orijinal basım 1963).

Goffman, E. (2020). *Toplum içinde davranmak: Etkileşimlerin sosyal düzenine dair açıklamalar* (A. Bölükbaşı, Çev., 2. Bs.). Heretik Yayınları. (Orijinal basım 1963).

Gunnarsson, N. V. (2021). The self-perpetuating cycle of shame and self-injury. *Humanity & Society*, *45*(3), 313-333. https://doi.org/10.1177/0160597620904475

Güçlü, R., İlik, S., Keskin, S. ve Canan, O. (2023). "El âlem ne der?" kaygısının diplomatik dönüşümü: "Reaksiyon videolarında" kültür markalamanın netnografisi. M. A. Göngen ve Y. Kesgin (Eds.), *Yeni medya araştırmaları: Dil, imaj, fenomenler, teknoloji, dezenformasyon* içinde (pp. 133-161). Özgür Publications. https://doi.org/10.58830/ozgur.pub63

Güneş, A. C. (2021). *Üniversite öğrencilerinde Allah merkezlilik, başkası merkezli dışsallık ve olumlu bilişsel üçlü arasındaki ilişki*. [Yüksek lisans tezi, İstanbul Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Günşen İçli, T. ve Burcu, E. (1993). İnformal sosyal kontrolün sağlanmasında ailelerin gelir ve eğitim düzeyinin önemi: Ankara'da uygulamalı bir çalışma. *Hacettepe Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Dergisi*, *10*(1), 43-56.

Gürel, E. ve Özşenler, D. (2020). Dedikodu olgusu: Atasözleri ve deyimler üzerine bir içerik analizi. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *19*(39), 975-992. https://doi.org/10.46928/iticusbe.767958

Güver, F. (2014). *Elalem ne der?* Cadde Yayınları.

Hacoğlu, Ö. (2016). *Elâlem ne der!* Ares Kitap.

Hagan, M. (1997). *Japanese festivals and holidays: A study of applied social control* theory. [Master's thesis, Central Missouri State University]. ProQuest Dissertations and Theses.

Hansson, S. O. (1991). Norms and values. *Crítica: Revista Hispanoamericana de Filosofía*, *23*(67), 3-13. https://doi.org/10.22201/iifs.18704905e.1991.791

Harputlu, F. (2012). *Yeni kapitalizmin toplumsal denetim aracı-korku kültürü ile kitle iletişim araçları ilişkisi: Türkiye'deki internet haber siteleri örneği*. [Yüksek lisans tezi, Gazi Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Heidensohn, F. (1996). Women and social control. In *Women and crime. Women in society* (pp. 163-195). Palgrave.

Heidensohn, F. (2000). *Sexual politics and social control*. Open University Press.

Hirschi, T. (2017). *Causes of delinquency*. Routledge. (Orijinal basım 1969).

Hollingshead, A. de B. (1941). The concept of social control. *American Sociological Review*, *6*(2), 217-224. https://doi.org/10.2307/2085551

Honkatukia, P. ve Keskinen, S. (2018). The social control of young women's clothing and bodies: A perspective of differences on racialization and sexualization. *Ethnicities*, *18*(1), 142-161. https://doi.org/10.1177/1468796817701

Horwitz, A. V. (1990). *The logic of social control*. Springer.

Innes, M. (2003). *Understanding social control: Deviance, crime and social order*. Open University Press.

Janowitz, M. (1975). Sociological theory and social control. *American Journal of Sociology*, *81*(1), 82-101. https://doi.org/10.1086/226035

Johns, J. (1999). *Controlling youth crime: A qualitative analysis of informal and formal social controls*. [Master's thesis, University of Windsor]. ProQuest Dissertations and Theses.

Kalbfeld, J. R. (2021). *Privilege in proximity: Neighborhood change and social control in New York City*. [Ph.D. dissertation, New York University]. ProQuest Dissertations and Theses.

Karakuş, Ö. (2013). Suç korkusunun sosyolojik belirleyenleri: Sosyal sermaye mi? Sosyal kontrol mü? *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, *14*(1), 1-19.

Katz, S. (2017). Generation X: From fiction to fact, and still a mystery. *Generations: Journal of the American Society on Aging*, *41*(3), 12-19.

Kenevir, F. (2015). Suç, sosyal sapma ve din: Suça karışan kadınların dini bağlılık düzeyleri üzerine bir araştırma. *Dini Araştırmalar*, *18*(46), 233-249.

Kerezsi, H. (2013). The technology of control: The role of technical development in exercising social control. *Journal of Istanbul University Law Faculty*, *71*(1), 777-778.

Keşan, D. (2023). *Kim bu el âlem?* Kitapyurdu Yayıncılık.

Kızmaz, Z. (2021). Gelişmiş batı ülkelerinde suç oranlarındaki değişim nedenlerini anlamak: Sosyal kontrol kuramı ve uygarlık süreci yaklaşımı üzerinden bir değerlendirme. *Şarkiyat*, *13*(2), 792-809. https://doi.org/10.26791/sarkiat.951350

Kocaer, S. (2007). Bir sosyal kontrol aracı olarak beddualar ve internet. *Milli Folklor*, 30-33. http://www.millifolklor.com

Kubbealtı Lugatı. (2024, 11 Kasım). El âlem. Lugatim. https://lugatim.com/s/elalem

Kurtoğlu Zorlu, Ö. (2018). Türkçe ve İngilizce atasözlerinde "ötekilik". *International Journal of Social Sciences and Education Research*, *4*(3), 483-500. https://doi.org/10.24289/ijsser.428635

Kurum, M. A. (2021). Kur'an'da sosyal kontrol ve sıla-i rahim ilişkisi. *Journal of Analytic Divinity*, *5*(1), 205-225. https://doi.org/10.46595/jad.859770

Lacombe, D. (1996). Reforming Foucault: A critique of the social control thesis. *British Journal of Sociology*, *47*(2), 332-352. https://doi.org/10.2307/591730

Leman-Langlois, S. (2019). Technologies of surveillance. In M. Deflem (Ed.), *The handbook of social control* (pp. 349-360). Wiley-Blackwell.

Lemert, E. M. (1942). The folkways and social control. *American Sociological Review*, *7*(3), 394-399. https://doi.org/10.2307/2085369

Lemert, E. M. (1981). Issues in the study of deviance. *The Sociological Quarterly*, *22*(2), 285-305.

Lignier, W. (2021). Symbolic power for beginners: The very first social efforts to control others' actions and perceptions. *Sociological Theory*, *39*(4), 201-224. https://doi.org/10.1177/07352751211050

Liska, A. E. (1993). Social structure and social control: Building theory: Comment. *Law & Society Review*, *27*(2), 345-354. https://doi.org/10.2307/3053940

Lumley, F. E. (1925). *Means of social control*. The Century Co.

Macy, M. W. (1993). Backward-looking social control. *American Sociological Review*, *58*(6), 819-836.

Mannheim, K. (2007). *Man and society in an age of reconstruction: Studies in modern social structure* (E. Shils, Trans., *Collected works of Karl Mannheim volume II*). Routledge. (İlk basım 1936).

Manning, J. P. (2011). *Suicide as social control: A theoretical and empirical study*. [Ph.D. dissertation, University of Virginia]. ProQuest Dissertations and Theses.

Mardin, Ş. (2017). *Türkiye'de din ve siyaset* (21. Bs.). İletişim Yayınları.

Marshall, G. (1999). *Sosyoloji sözlüğü* (O. Akınhay ve D. Kömürcü, Çev.). Bilim ve Sanat Yayınları.

Marvasti, A. B. (2004). *Qualitative research in sociology*. Sage Publications.

Matsueda, R. L. (1982). Testing control theory and differential association: A causal modeling approach. *American Sociological Review*, *47*(4), 489-504. https://doi.org/10.2307/2095194

Matsueda, R. L. ve Heimer, K. (1987). Race, family structure, and delinquency: A test of differential association and social control theories. *American Sociological Review*, *52*(6), 826-840. https://doi.org/10.2307/2095837

McMahon, S. H. (1998). Professional purpose and academic legitimacy: Ross's social control and the founding of American sociology. *The American Sociologist*, *29*(3), 9-25.

Mead, G. H. (1925). The genesis of the self and social control. *International Journal of Ethics*, *35*(3), 251-277.

Mead, G. H. (2019). *Zihin, benlik ve toplum* (Y. Erdem, Çev., 2. Bs.). Heretik Yayınları. (Orijinal basım 1934).

Meier, R. F. (1982). Perspectives on the concept of social control. *Annual Review of Sociology*, *8*, 35-55. https://doi.org/10.1146/annurev.so.08.080182.000343

Merriam, S. B. ve Grenier, R. S. (2019). *Qualitative research in practice: Examples for discussion and analysis* (2nd ed.). Jossey-Bass.

Merton, R. K. (1968). *Social theory and social structure*. The Free Press.

Mészáros, I. (2015). *The necessity of social control*. Monthly Review Press.

Mills, C. W. (2007). *Toplumbilimsel düşün* (Ü. Oskay, Çev.). Der Yayınları.

Myers, W. O. (2021). *Daily control: Immigrant experiences with social control*. [Ph.D. dissertation, Kent State University]. ProQuest Dissertations and Theses.

Nagasawa, R., Qian, Z. ve Wong, P. (2000). Social control theory as a theory of conformity: The case of Asian/Pacific drug and alcohol nonuse. *Sociological Perspectives*, *43*(4), 581-603. https://doi.org/10.2307/1389549

Nakhaie, M. R., Silverman, R. A. ve LaGrange, T. C. (2000). Self-control and social control: An examination of gender, ethnicity, class and delinquency. *The Canadian Journal of Sociology / Cahiers canadiens de sociologie*, *25*(1), 35-59.

Nalça, K. (2008) *El alemin sözleri*. Altın Bilek Yayınları.

Neuman, W. L. (2016). *Toplumsal araştırma yöntemleri: Nitel ve nicel yaklaşımlar 1&2* (S. Özge, Çev., 8. Bs.). Yayınodası.

Nikitina, A. S., Ruchkin, A. V. ve Isacov, A. S. (2022). The concept of digital social control: Results of public opinion. *International Transaction Journal of Engineering, Management, & Applied Sciences & Technologies*, *13*(4), 1-11. https://doi.org/10.14456/ITJEMAST.2022.68

Niman, K. (2017). *Online social networking: The changing self, impression management and social control*. [Ph.D. dissertation, Southern Illinois University Carbondale]. ProQuest Dissertations and Theses.

Nişancı, Z. (2023). *Sayılarla Türkiye'de inanç ve dindarlık*. Mahya Yayıncılık.

Nişanyan, S. (2021). *Nişanyan sözlük: Çağdaş Türkçenin etimolojisi* (3. Bs.). Liberus Kitap.

Nye, F. I. (1958). *Family relationships and delinquent behavior*. John Wiley.

Oktik, N. (2013). Sosyal kontrol, çocuk ve internet. *1. Türkiye çocuk ve medya kongresi bildiriler kitabı/1* içinde (ss. 297-309). İstanbul: Çocuk Vakfı Yayınları.

Okumuş, E. (2014). Din ve sosyalleşme. *Turkish Studies-International Periodical for the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*, *9*(11), 429-454. https://doi.org/10.7827/TurkishStudies.7398

Okumuş, E. (2020). Kadın dindarlığının sosyolojisi-bir giriş denemesi. *Dinbilimleri Akademik Araştırma Dergisi*, *20*(1), 129-164. https://doi.org/10.33415/daad.666995

Okutan, B. B. (2013). *Türkiye'de popüler kültür din ve kadın*. Düşün Yayıncılık.

Okutan, B. B. (2017). *Erillik ve din*. Rağbet Yayınları.

Okutan, B. B. (2020). Din sosyolojisinin yöntemsel incelikleri: Bir şematikleştirme çabası. *Cumhuriyet İlahiyat Dergisi*, *24*(2), 911-931. https://doi.org/10.18505/cuid.784076

Okutan, B. B. (2021). İtibarsızlaştırma töreninden parçalar: Bir hünsâ hikâyesi. *Pasajlar*, *3*(8), 157-176.

Okutan, B. B. (2022). Kamusal alanın konukları kadınlar: Kadın kimliği örneği (1995-1999). L. Sunar ve B. Bulut (Eds.), *İslamcılık araştırmalarında yeni bakışlar* içinde (pp. 61-92). İlem Yayınları.

Okutan, B. B. (2023). *Balinanın farkında: Yapı-fail dikotomisini anlama girişimi*. Tezkire Yayınları.

Okutan, B. B. ve Durmuş, N. (2020). Din sosyolojisi disiplini içinde yaşam memnuniyeti araştırmaları. *II. Uluslararası din sosyolojisi sempozyumu tam metin kitabı* içinde (ss. 64-81). Kadim Yayınları.

Osuna, S. (2015). *Policing the wretched: Transnational apparatuses of social control in the early 21st century*. [Ph.D. dissertation, University of California]. ProQuest Dissertations and Theses.

Örki, H. ve Pulat, H. (2024). Dilenciliği yönetmek: 19. yüzyıl Osmanlı merkezinde suç, sapma ve sosyal kontrol kavramları bağlamında dilencilik. *Gazi Akademik Bakış Dergisi (GABD)*, *18*(35), 317-338. https://doi.org/10.19060/gav.1601735

Özcan, T. (2001). Osmanlı mahallesi sosyal kontrol ve kefalet sistemi. *Marife Dini Araştırmalar Dergisi*, *1*(1), 129-151. https://doi.org/10.5281/zenodo.3343104

Özdemir, N. (2023). Bir sosyal kontrol aracı olarak din ve yeni medya. *Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, *32*(3), 42-50.

Parent, M. (2003). *Self-control vs. social control as an explanation for delinquency*. [Master's thesis, University of Windsor]. ProQuest Dissertations and Theses.

Park, R. E. ve Burgess, E. W. (2017). *Asimilasyon ve sosyal kontrol: Sosyoloji bilimine giriş II* (P. S. Kızılçalı, Çev.). Pinhan Yayınları.

Parsons, T. (1951). *The social system*. Free Press.

Patton, M. Q. (2018). *Nitel araştırma ve değerlendirme yöntemleri* (2. Bs.). Pegem Akademi.

Payne, G. E. (1927). Education and social control. *The Journal of Educational Sociology*, *1*(3), 137-145. https://doi.org/10.2307/2961744

Ponterotto, J. G. (2006). Brief note on the origins, evolution, and meaning of the qualitative research concept thick description. *The Qualitative Report*, *11*(3), 538-549. https://doi.org/10.46743/2160-3715/2006.1666

Possamai, A. (2014). *Sociology of religion for generations X and Y*. Routledge.

Rantakeisu, U., Starrin, B. ve Hagquist, C. (1997). Unemployment, shame and ill health - An exploratory study. *Scandinavian Journal of Social Welfare*, *6*, 13-23.

Rathbun, T. L. (2014). *Neighborhood in transition: Crime, blight, and social control within Greenville Park*. [Master's thesis, Southeastern Louisiana University]. ProQuest Dissertations and Theses.

Redmon, D. W. (1997). *Informal social control, self-control, and public sexual deviance at Mardi Gras*. [Master's thesis, Texas Woman's University]. ProQuest Dissertations and Theses.

Reiss, A. J. (1951). Delinquency as the failure of personal and social controls. *American Sociological Review*, *16*(2), 196-207. https://doi.org/10.2307/2087693

Roberts, J. (2011). *Little brother is watching and recording you: Social control in a deviant group*. [Master's thesis, Eastern Kentucky University]. ProQuest Dissertations and Theses.

Robinson, C. M. (2003). *The web: Social control in a lesbian community*. [Ph.D. dissertation, University of Kansas]. ProQuest Dissertations and Theses.

Robinson, J. N., Headworth, S. ve Karp, S. (2024). Performing social control: Poverty governance, public finance, and the politics of visibility. *Sociological Theory*, *42*(1), 23-48. https://doi.org/10.1177/07352751231222476

Rock, P. ve McIntosh, M. (Eds.). (2018). *Deviance and social control*. Routledge.

Rodger, J. J. (1996). *Family life and social control: A sociological perspective*. Macmillan.

Ross, E. A. (1896). Social control. *American Journal of Sociology*, *1*(5), 513-535.

Roucek, J. S. (1956). *Social control* (2nd ed.). D. Van Nostrand Company. (Orijinal basım 1947).

Saraç, H. (2019). *Başörtülülerin görünürlüğündeki değişimin sosyolojik analizi*. [Yüksek lisans tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Segal, A. (1970). Censorship, social control and socialization. *The British Journal of Sociology*, *21*(1), 63-74.

Silver, E. ve Miller, L. L. (2004). Sources of informal social control in Chicago neighborhoods. *Criminology*, *42*(3), 551-584. https://doi.org/10.1111/j.1745-9125.2004.tb00529.x

Silverman, D. (2021). *Nitel araştırma nasıl yapılır?* (E. Hava, Çev.). Küre Yayınları.

Small, A. W. ve Vincent, G. E. (1894). *An introduction to the study of society*. American Book Company.

Sönmez, E. (2021). *From the perspective of existential communication and feminist paradigm: The impact of father-daughter communication on self-perception*. [Yüksek lisans tezi, Yeditepe Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Stark, R. ve Bainbridge, W. S. (2012). *Religion, deviance and social control*. Routledge. (Orijinal basım 1996).

Sumner, W. G. (1906). *Folkways*. The Athenæum Press.

Şimşek, İ. (2022). *Distopik metinlerde sosyal kontrol olgusunun sosyolojik incelenmesi*. [Yüksek lisans tezi, Sivas Cumhuriyet Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Takács, K. (2006). Effects of network segregation in intergroup conflict: An experimental analysis. *Connections*, *27*(2), 59-76.

Takmaz Demirel, F. (2020). Din ve sosyal sapma: Üniversite öğrencileri üzerine sosyolojik bir araştırma. *İnönü Üniversitesi Uluslararası Sosyal Bilimler Dergisi (INIJOSS)*, *9*(2), 468-492.

Taşkın, F. (2021). *Denetim uygulamaları açısından ilk dönem İslam toplumunun sosyolojik bir değerlendirmesi*. [Yüksek lisans tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Terek, S. (2024). *El âlem ne der?* Destek Yayınları.

Thielmann, H. I. (2016). *The location of registered sex offenders and their impact on neighborhood crime and informal social control*. [Ph.D. dissertation, University of Washington]. ProQuest Dissertations and Theses.

Tietze, A. (2002). *Tarihi ve etimolojik Türkiye Türkçesi lugatı*, C. A-E. Simurg.

Topuz, B. (2017). Osmanlı İstanbul mahallelerinde sosyal kontrol. *6. Türkiye lisansüstü çalışmalar kongresi bildiriler kitabı – III* içinde (ss. 261-270). İlem.

Türk Dil Kurumu Sözlükleri. (2021, 20 Ekim). El âlem. Türk Dil Kurumu. https://sozluk.gov.tr

Uğuz, B. (2013). *Yeni Türk sinemasında kadına yönelik sosyal kontrol kodlarının dönüşümü: Feminist açıdan bir inceleme*. [Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Ulmer, J. T. (2000). Commitment, deviance, and social control. *The Sociological Quarterly*, *41*(3), 315-336. https://doi.org/10.1111/j.1533-8525.2000.tb00081.x

Uyar, T. (2011). *Büyük saat* (11. Bs.). Yapı Kredi Yayınları.

Ünal, H. (2008). Neden çocuklar ve gençler suç işler? Ayırıcı birleşimler ve sosyal kontrol teorileri. *Toplumbilim*, *23*, 51-62.

Vural, E. (2011). *Ütopya ve distopyalarda sosyal kontrol*. [Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Wardak, A. (2019). *Social control and deviance: A South Asian community in Scotland*. Routledge.

White, H. C. (2008). *Identity and control: How social formations emerge*. Princeton University Press.

Wiatrowski, M. D., Griswold, D. B. ve Roberts, M. K. (1981). Social control theory and delinquency. *American Sociological Review*, *46*(5), 525-541.

Wickes, R. ve Hipp, J. R. (2018). The spatial and temporal dynamics of neighborhood informal social control and crime. *Social Forces*, *97*(1), 277-308. https://doi.org/10.1093/sf/soy026

Wickes, R., Hipp, J., Sargeant, E. ve Mazerolle, L. (2017). Neighborhood social ties and shared expectations for informal social control. *Journal of Quantitative Criminology*, *33*(1), 101-129. https://doi.org/10.1007/s10940-016-9285-x

Yavuz, S. (2017). Bazı alt kategorileriyle sosyal sapma ve dindarlıkla ilişkisi üzerine. 1. *Uluslararası sosyal bilimler kongresi (USOS 2017) özet kitabı* içinde (s. 106). 3N Yayınları.

Yazlı, G. (2019). *Kadın bakışından namusa atfedilen anlam ve sosyal kontrol inşası*. [Yüksek lisans tezi, Hacettepe Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Yeon, S.-J. (1994). *Linking the criminal justice and social welfare systems: Toward a macrosocial theory of social threat and social control*. [Ph.D. dissertation, State University of New York]. ProQuest Dissertations and Theses.

Yun, W. (2009). *State control, social ties, social control: Examining the roles of residents' perception of the police on social interactions, social cohesion, and informal social control*. [Ph.D. dissertation, The City University of New York]. ProQuest Dissertations and Theses.

Zald, M. N. (1978). On the social control of industries. *Social Forces*, *57*(1), 79-102. https://doi.org/10.2307/2577627

Zambak, A. (2022). *Developing EFL teachers' competencies through an inset program in Turkish MoNE context: An exploratory case study*. [Doktora tezi, Çukurova Üniversitesi]. Ulusal Tez Merkezi.

Zerubavel, E. (2003). *Time maps: Collective memory and the social shape of the past*. The University of Chicago Press.

Zhu, S.-l. (1992). *A critique of social control in cross-cultural studies*. [Ph.D. dissertation, Arizona State University]. ProQuest Dissertations and Theses.

“Cittaslow, Merhamet ve Sürdürülebilir Şehircilik”

“Cittaslow, Compassion and Sustainable Urbanism”

Kasım-*November* 2025
Yıl *Year*: 34 - Sayı *Issue*: 93

tezkire
Düşünce - Siyaset - Sosyal Bilim

ISSN: 1302-7875
e-ISSN: 2822-5112

Üç Aylık, Uluslararası, Akademik
ve Hakemli Dergi
Quarterly, International,
Academic and Peer-Reviewed Journal

Tezkire Yayınları Adına Sahibi /
Published by Tezkire Publications
Ömer ARLI

Genel Yayın Yönetmeni / *Editor in Chief*
Yasin AKTAY

Sayı Editörü / *Issue Editor*
Yunus Emre TOZAL

Yazı İşleri Müdürü / *Managing Editor*
Yunus MUCAN

Yayın Kurulu / *Editorial Board*
M. Veysel KARATAŞ, Murat GÜZEL,
Mahmut Hakkı AKIN,
Necdet SUBAŞI, Asım ÖZ, Yunus BADEM

İngilizce Dil Editörü / *English Language Editor*
Yunus SÜLEYMANOĞLU

Yönetim Yeri / *Head Office*
Kızılırmak Mah.
1443. Cad. No: 25
Çankaya - Ankara

Sahibiata Mah.
M. Muzaffer Cad. No:41/1
Meram/Konya
(0332) 353 62 65

Baskı / *Printing Press*
Sebat Ofset
Sertifika No: 74481

Baskı Tarihi / *Date of Publication*: **2025**

Abonelik / *Subscription*: 1000 TL

www.tezkiredergisi.org
tezkiredergisi@gmail.com
Twitter: tezkiredergisi
Instagram: tezkire.dergisi

Tezkire Dergisi'nin tarandığı dizinlere ilişkin listeye www.tezkiredergisi.org adresi üzerinden erişim sağlayabilirsiniz.
You can access the list of databases in which Tezkire Journal is indexed via the website www.tezkiredergisi.org.

Danışma Kurulu / *Advisory Board*

AKTAY, Aydın *(Doç, Dr., Sakarya Üniversitesi),*

AYDEMİR, Mehmet Ali *(Prof. Dr., Muş Alparslan Üniversitesi),*

BAZIAN, Hatem *(Prof, Dr., University of California Berkeley),*

BERİŞ, Hamit Emrah *(Prof. Dr., Çukurova Üniversitesi),*

BİLİCİ, İlhan *(Dr. Öğr. Üyesi, Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi),*

CANTEMİR, Bekir *(Vadi Yayınları),*

ÇAĞAN, Kenan *(Prof. Dr., Samsun Üniversitesi),*

ÇAKI, Fahri *(Prof. Dr., Balıkesir Üniversitesi),*

ERDEMCİ, Cemalettin *(Prof. Dr., Siirt Üniversitesi),*

GÖKÇEN, Ahmet *(Doç. Dr., Samsun Üniversitesi),*

HİRA, İsmail *(Prof. Dr., Sakarya Üniversitesi),*

İNCE, Adem *(Doç. Dr., Samsun Üniversitesi),*

SİLİ KALEM, Ayşegül *(Dr. Öğr. Üyesi, Selçuk Üniversitesi),*

KARAARSLAN, Faruk *(Doç. Dr., Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi),*

KOTAN, Şevket *(Doç. Dr., İstanbul Üniversitesi),*

UYGUR, Bilsen *(Öğr. Gör., Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi),*

OBUZ, Ömer *(Prof, Dr., Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi),*

OKUTAN, Birsen Banu *(Prof. Dr., İstanbul Üniversitesi),*

ÖZDURĞUN, Yunus *(Dr. Öğr. Gör., Siirt Üniversitesi),*

ÖZENSEL, Ertan *(Prof. Dr., Karatay Üniversitesi),*

PEÇE, Halil *(Dr. Öğr. Üyesi, Erzurum Teknik Üniversitesi),*

SABIR, Rizwaan *(Dr., University of Liverpool John Moores),*

SALA, Bedir *(Doç. Dr., Afyon Kocatepe Üniversitesi),*

SAYYID, Salman *(Prof, Dr., University of Leeds),*

SALIK, Nuri *(Doç. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi),*

ŞAHBAZ, Yunus *(Dr. Öğr. Gör., Kırıkkale Üniversitesi),*

LEI, Sabrina *(Dr., Tawasul İnternational Centre),*

TAŞDELEN, Hacı Musa *(Prof. Dr., Sakarya Üniversitesi),*

TEKİN, Ferhat *(Prof. Dr., Konya Necmettin Erbakan Üniversitesi),*

YELKEN, Ramazan *(Prof. Dr., Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi),*

YILDIZ, Recep *(Prof., Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi).*

Postmodern Kent Eleştirisi Bağlamında Cittaslow Hareketinin Felsefi Temelleri

Philosophical Foundations of the Cittaslow Movement in the Context of Postmodern Urban Critique

Ata DEMİR

Kaynakça

Augé, Marc. *Non-Places: An Introduction to Supermodernity*. çev. John Howe. London: Verso, 2. Engl. language ed., 2008.

Baudrillard, Jean. *America*. çev. Jean Baudrillard. London: Verso, 1988.

Baudrillard, Jean. *Simulacra and Simulation*. çev. Sheila Faria Glaser. Ann Arbor, Mich: Univ. of Michigan Press, 1994.

Baudrillard, Jean. *Simülakrlar ve Simülasyon*. çev. Oğuz Adanır. İstanbul: Doğu - Batı Yay., 2011.

Bauman, Zygmunt. *Liquid Modernity*. Cambridge: polity, 2013.

Bourdieu, Pierre - Bourdieu, Pierre. *Distinction: A Social Critique of the Judgement of Taste*. Cambridge, Mass: Harvard Univ. Press, 11. print., 1984.

Castells, Manuel. *The Rise of the Network Society*. Malden, Mass.: Wiley-Blackwell, 2. ed. with a new preface, [Reprint]., 1996.

Demir, Ata. *Jean-Luc Nacy'nin Siyaset Felsefesinde Çoğulculuk ve Demokrasi*. Ankara: Tezkire Yayınları, 1. Basım, 2023.

Foucault, Michel. *Discipline and Punish: The Birth of the Prison*. çev. Alan Sheridan. New York, NY: Vintage Books, a division of Random House, Inc, Second Vintage Books edition., 1995.

Foucault, Michel. "Of Other Spaces, Heterotopias". çev. Lieven De Cauter. *Architecture /Mouvement/ Continuité* 5 (1984), 46-49.

Harvey, David. *Brief History of Neoliberalism*. Oxford: Oxford University Press, 2005. https://doi.org/10.1093/oso/9780199283262.001.0001

Harvey, David. *Spaces of Hope*. Berkeley: Univ. of California Press, Reprint., 2008.

Harvey, David. *The Condition of Postmodernity: An Enquiry into the Origins of Cultural Change*. Cambridge, Mass.: Blackwell, Nachdr., 1990.

Heidegger, Martin. *Poetry, Language, Thought*. çev. Albert Hofstadter. New York: Perennical Classics, 20. print., 1971.

Honoré, Carl. *In Praise of Slow: How a Worldwide Movement Is Challenging the Cult of Speed*. London: Orion, Paperback ed., 2004.

Jameson, Fredric. *Postmodernism, or, The Cultural Logic of Late Capitalism*. Durham, NC: Duke Univ. Press, 11. printing in paperback., 2005.

Knox, Paul. "Urban Social Theory". *The Dictionary of Human Geography* (5th ed). 768-771. Chichester: Wiley-Blackwell, 2009. 910.3.

Lefebvre, Henri. *Critique of Everyday Life: The Three-Volume Text*. London: Verso, One-c. Ed., 2014.

Lefebvre, Henri. *The Production of Space*. çev. Donald Nicholson-Smith. Malden: Blackwell Publishing, 33. print., 1991.

Nancy, Jean-Luc. *Being Singular Plural*. çev. Robert D. Richardson. California: Stanford University Press, 2000.

Nancy, Jean-Luc. *The Creation of The World or Globalization*. çev. Fraçois Raffoul - David Pettigrew. Albany: State University of New York Press, 2007.

Nancy, Jean-Luc. *The Inoperative Community*. çev. Peter Connor. Minneapolis, Minnesota London: University of Minnesota Press, Ninth reprinting., 1991.

Petrini, Carlo. *Slow Food Nation: Why Our Food Should Be Good, Clean, and Fair*. New York: Rizzoli, 2013.

Rosa, Hartmut. *Yabancılaşma ve Hızlanma: Geç Modern Zamansallığına Dair Bir Eleştirel Teori'ye Doğru*. çev. Beyza Konuk. İstanbul: Albaraka Yayınları, 2022.

Sassen, Saskia. *The Global City: New York, London, Tokyo*. Princeton: Princeton University Press, 2013.

Sennett, Richard. *The Fall of Public Man*. New York London: W.W. Norton, 1996.

Virilio, Paul. *Speed and Politics*. ed. Mark Polizzotti. Los Angeles, Calif: Semiotext(e), 2006.

Zukin, Sharon. *The Cultures of Cities*. Cambridge, Mass.: Blackwell, Reprinted., 2002.

The Social Impacts of Cittaslow in the Case of Seferihisar: Disadvantaged Groups and Urban Social Work

Seferihisar Örneğinde Cittaslow'un Sosyal Etkileri: Dezavantajlı Gruplar ve Kent Sosyal Hizmeti

Ayşegül TOZAL

References

Aydeniz, S. 2020. *Cittaslow Felsefesi ve Sürdürülebilirlik Kriterlerinin Yerel Yönetimler Açısından Analizi* [*Analysis of the Cittaslow Philosophy and Sustainability Criteria from the Perspective of Local Governments*, A. Tozal, unofficial trans.]. *Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi* 6(3): 675–690.

Baltacı, A. 2018. *Tabakalı Örnekleme Yöntemi ve Uygulama Örnekleri* [*Stratified Sampling Method and Application Examples*, A. Tozal, unofficial trans.]. *Sosyal Bilimler Dergisi* 8(2): 115–130.

Baltacı, F., & Balcı, F. 2017. *Sosyal Olguların Kavramsallaştırılması ve Tümevarım* [*Conceptualization of Social Phenomena and Induction*, A. Tozal, unofficial trans.]. *Eğitim ve Bilim Dergisi* 42(191): 1–15.

Bernard, H. R. 2011. *Research Methods in Anthropology: Qualitative and Quantitative Approaches.* AltaMira Press.

Brodziński, Z., & Kurowska, K. 2021. "Cittaslow idea as a new proposition to stimulate sustainable local development." *Sustainability* 13(9): 5039. https://doi.org/10.3390/su13095039.

Büyüköztürk, Ş., Çakmak, E. K., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. 2018. *Eğitimde Bilimsel Araştırma Yöntemleri* [*Scientific Research Methods in Education*, A. Tozal, unofficial trans.]. Ankara: Pegem Akademi.

Charmaz, K. 2006. *Constructing Grounded Theory.* California: SAGE Publications.

Coyne, I. T. 1997. "Sampling in qualitative research: purposeful and convenience samples." *Journal of Advanced Nursing* 25(3): 623–630.

Davey, L. 1991. *The Application of Case Study Evaluations.* Albany, NY: SUNY Press.

Hitchcock, G., & Hughes, D. 1995. *Research and the Teacher: A Qualitative Introduction to School-Based Research.* London: Routledge.

Jaszczak, A., Kristianova, K., Pochodyła, E., Kazak, J. K., & Młynarczyk, K. 2021. "Revitalization of Public Spaces in Cittaslow Towns: Recent Urban Redevelopment in Central Europe." *Sustainability* 13: 2564.

Karataş, K. 2019. *Sosyal Hizmet Kuramları: İnsan Hakları ve Sosyal Adalet Perspektifi* [*Social Work Theories: A Human Rights and Social Justice Perspective*, A. Tozal, unofficial trans.]. Ankara: Siyasal Kitabevi.

Kaypak, Ş. 2016. *Kentsel Bir Sorun Olarak Kentsel Güvenlik* [*Urban Security as an Urban Problem*, A. Tozal, unofficial trans.]. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi* (33): 35–50.

Larousse. 1992. *Rant.* İstanbul: Milliyet Gazetesi.

Liamputtong, P. 2013. *Qualitative Research Methods.* Oxford University Press.

McCracken, G. 1988. *The Long Interview.* London: Sage Publications.

Merriam, S. B. 1988. *Case Study Research in Education: A Qualitative Approach.* San Francisco: Jossey-Bass Publishers.

Merriam, S. B. 2013. *Qualitative Research: A Guide to Design and Implementation* [*Nitel Araştırma: Tasarım ve Uygulama Kılavuzu*, A. Tozal, unofficial trans.]. John Wiley & Sons.

Neuman, W. L., & Robson, K. 2014. *Basics of Social Research: Qualitative and Quantitative Approaches.* Pearson Education.

Özdemir, M. 2010. *Nitel Veri Analizi: Sosyal Bilimlerde Yöntembilim Sorunsalı Üzerine Bir Çalışma* [*Qualitative Data Analysis: A Study on the Methodological Problem of Social Sciences*, A. Tozal, unofficial trans.]. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi* 11(1): 323–343.

Patton, M. Q. 2014. *Nitel Araştırma ve Değerlendirme Yöntemleri* [*Qualitative Research & Evaluation Methods*, A. Tozal, unofficial trans.]. Ankara: Pegem Akademi.

Polkinghorne, D. E. 1989. "Existential-Phenomenological Perspectives in Psychology: Exploring the Breadth of Human Experience." In R. Valle & S. Halling (Eds.), *Phenomenological Research Methods.* New York: Plenum Press.

Punch, K. 2014. *Introduction to Social Research: Quantitative and Qualitative Approaches.* SAGE Publications.

Şimşek, A., & Şimşek, H. 2018. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* [*Qualitative Research Methods in Social Sciences*, A. Tozal, unofficial trans.]. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Tavşancıl, E., & Aslan, A. E. 2001. *İçerik Analizi Uygulamaları* [*Content Analysis Applications*, A. Tozal, unofficial trans.]. İstanbul: Epsilon Yayıncılık.

Tekin, H. H. 2006. "Nitel Araştırma Yönteminin Bir Veri Toplama Tekniği Olarak Derinlemesine Görüşme" [*In-Depth Interview as a Data Collection Technique in Qualitative Research Method*, A. Tozal, unofficial trans.]. *İstanbul Üniversitesi Sosyoloji Dergisi* 3/13: 101–116.

Tolon, A. 2018. *Sürdürülebilir Kalkınma Ekseninde Kentleşme ve Çevre Sorunları* [*Urbanization and Environmental Problems in the Context of Sustainable Development*, A. Tozal, unofficial trans.]. İstanbul: İletişim Yayınları.

Tozal, A. 2021. *Sürdürülebilir Kentleşme İçin Sakin Şehir Modelinin Sosyal Hizmet Bağlamında Değerlendirilmesi: Seferihisar Örneği* [*Evaluation of the Slow City Model for Sustainable Urbanization in the Context of Social Work: The Case of Seferihisar*]. Doktora Tezi, Yalova Üniversitesi Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Sosyal Hizmet ABD.

Uzuner, Y. 1999. "Niteliksel Araştırma Yaklaşımı" [*Qualitative Research Approach*, A. Tozal, unofficial trans.], in *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri.* Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Yıldırım, A., & Şimşek, H. 2008. *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* [*Qualitative Research Methods in Social Sciences*, A. Tozal, unofficial trans.]. Ankara: Seçkin Yayıncılık.

Yıldırım, M. 2015. *Sakin Şehir (Cittaslow) Akımının Dünya ve Türkiye Örneğinde İncelenmesi* [*Examination of the Slow City (Cittaslow) Movement in World and Turkish Examples*, A. Tozal, unofficial trans.]. *Journal of Travel and Tourism Research* 2(1): 45–60.

Zagroba, M., & Pawlewicz, A. 2021. "Urban Space and Quality of Local Life in Cittaslow Towns." *Sustainable Cities and Society* 74: 103239. https://doi.org/10.1016/j.scs.2021.103239.

Cittaslow ve Geleceğin Kentleri Üzerine

On Cittaslow and The Future of Cities

Ahmet MAZLUM

Kaynakça

Ağaoğlu, N. (2023). Sürdürülebilir Kalkınma Bağlamında Büyüme ve Yeşil Büyümü. *Academic Review of Humanities and Social Science, 6*(2), s. 83-105.

T.C. Tarım ve Orman Bakanlığı.(22.03.2021). T.C. Tarım ve Orman BakanlığI-Haber: https://www.tarimorman.gov.tr/Haber/4960/Dunyada-844-Milyon-Insan-Icme-Suyuna-21-Milyar-Insan-Temiz-SuyaUlasamiyor#:~:text=Son%20y%C3%BCzy%C4%B1lda%20sulak%20alanlar%C4%B1n%20%50,ay%2C%20%C5%9Fiddetli%20su%20k%C4%B1tl%C4%B1%C4%9F%C4%B1%20ya%C5%9F%C4%B1yo. E.T.: 27.07.2025.

BM. (2025). *Ekonomik ve Sosyal İşler Departmanı*. https://www.un.org/uk/desa/68-world-population-projected-live-urban-areas-2050-says-un. E.T.: 27.07.2025.

CASEM. (27.07.2025). Sürdürülebilirlik Nedir?: https://www.casem.com.tr/surdurulebilirlik-nedir/. E.T.: 27.07.2025.

Cittaslow. (05.08.2025). https://www.cittaslow.org/association. E.T.: 05.08.2025

Ekşi , Y., & Baz, İ. (2019). Cıttaslow-Sakin Şehirlerde Yaşanabilirlik Üzerine Bir Araştirma. *İstanbul Ticaret Üniversitesi Teknoloji ve Uygulamalı Bilimler Dergisi, 01*(02), s. 71-76.

Giddens, A. (2008). Modernliğin Küreselleşmesi D. Held, A. McGrew (Haz.). *Küresel Dönüşümler: Büyük Küreselleşme Tartışması* (Çev., A. R. Güngen vd.), s. 81-96. Ankara: Phoneix Yayınları.

Google. (05.08.2025).

Harvey, D. (1997). *Postmodernliğin Durumu: Kültürel Değişimin Kökenleri.* (Çev. S. Savran) İstanbul: Metis Yayınlarıı.

Held, D., & McGrew, A. (2008). Büyük Küreselleşme Tartışması. D. Held, A. McGrew (Haz.). *Küresel Dönüşümler: Büyük Küreselleşme Tartışması* (Çev., A. R. Güngen vd.), s. 7-69. Ankara: Phoenix Yayınları.

ifaw. (18.11.2024). *Sürdürülebilirliğin Önemi*. https://www.ifaw.org/international/journal/why-sustainability-matters. E.T.: 27.07.2025

Longás, S. L. (07.08.2025). *Society*. El Pais: https://english.elpais.com/society/2025-07-08/un-habitat-chief-anaclaudia-rossbach-we-have-a-global-housing-crisis-300-million-people-are-living-on-the-street.html?fbclid=IwY2xjawLy-kxleHRuA2FlbQIxMABicmlkETFZUG9GUWxsNUo0MlVnYjJZAR5Kg2SvQJ5D-RVvyKzaLHtlbH. E.T.: 25.07.2025.

Mazlum, A., & Karaca, B. (26.02.2109). Cıttaslow: Bir Umut mu, Geleceği Kurtaracak Bir Çözüm Modeli mi? *İnternational Social Science Studies Journal*, s. 832-841.

McLuhan, M., & Powers, B. (2020). *Global Köy-21. Yüzyılda Yeryüzü Yaşamında ve Medyada Meydana Gelecek Dönüşümler.* (Çev. B. Ö. Düzgören). İstanbul: Scala Yayıncılık.

Saul, J. R. (2018). *Küreselleşmenin Çöküşü-Dünyanın Yeniden Keşfi.* (Çev. E. İ. Akter). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Yavuz, V. (2010). Sürdürülebilirlik Kavramı ve İşletmeler Açısından Sürdürülebilir Üretim Stratejileri. *Mustafa Kemal Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, 7*(14), s. 63-86.

Why Do American Cities Need Slow Cities?

Amerikan Şehirleri Neden Yavaş Şehirlere İhtiyaç Duyuyor?

Yunus Emre TOZAL

References

Adam, Barbara. Time and Social Theory. Cambridge: Polity Press, 1990.

Ahiablame, Laurent, Bernard B. Storm, and Nicholas Mitchel. "Green Infrastructure and Hydrological Performance." Journal of Environmental Management (2013).

Akgün, Şener. Kentleşme ve Toplumsal Yapı [Urbanization and Social Structure] (Y. E. Tozal, unofficial trans.). İstanbul: Beta Yayınları, 2015.

Aksoy, Asu. "Public Space and Cultural Politics in Istanbul." In European Cultural Policy (2010).

Aldrich, Daniel, and Michelle Meyer. "Social Capital and Community Resilience." American Behavioral Scientist (2015).

Angel, Shlomo. Planet of Cities. Cambridge: Lincoln Institute of Land Policy, 2012.

Appleyard, Bruce, and Lindsey Cox. "Traffic Calming and Environmental Quality." Journal of Urban Design (2020).

Appleyard, Bruce, and Lindsey Cox. "Traffic Calming and Social Life." Journal of Urban Design (2020).

Benedict, Mark, and Edward McMahon. Green Infrastructure: Linking Landscapes and Communities. Island Press, 2006.

Buğra, Ayşe, and Osman Savaşkan. New Capitalism in Turkey. London: Edward Elgar, 2014.

Bullard, Robert. Dumping in Dixie. Westview Press, 1990.

Burchell, Robert, et al. The Costs of Sprawl. Washington, D.C.: Federal Highway Administration, 1998.

Cittaslow International. Cittaslow Charter. 2017.

Clemens, Elisabeth. Civic Gifts: Voluntarism and the Making of the American Nation-State. Chicago: University of Chicago Press, 2020.

Duneier, Mitchell. Sidewalk. New York: Farrar, Straus and Giroux, 1999.

EPA. Climate Vulnerability of Urban Infrastructure. 2020.

EPA. Stormwater Infrastructure Needs Survey. 2020.

Erder, Sema. Yerel Kimlikler ve Kentleşme [Local Identities and Urbanization] (Y. E. Tozal, unofficial trans.). İstanbul: İletişim Yayınları, 1996.

Feenstra, Gail, and Patricia Allen. Local Food Systems and Civic Life. University of California Press, 2018.

Fung, Archon. Empowered Participation. Princeton University Press, 2004.

Fung, Archon, and Erik Olin Wright. "Deepening Democracy: Institutional Innovations in Empowered Participatory Governance." Politics & Society (2001).

Garrido, Marco. The Patchwork City. Chicago: University of Chicago Press, 2022.

Glaeser, Edward. Triumph of the City. New York: Penguin, 2011.

Göle, Nilüfer. Modern Mahrem: Urban Intimacy and Social Life (Y. E. Tozal, unofficial trans.). Ann Arbor: University of Michigan Press, 1996.

Habermas, Jürgen. The Structural Transformation of the Public Sphere. Cambridge: MIT Press, 1989.

Handy, Susan. “Is Accessibility an Idea Whose Time Has Finally Come?” Transportation Research Part D 83 (2020).

Harvey, David. The Condition of Postmodernity. Oxford: Blackwell, 1989.

Howard, Michael, and Wenjie Zhang. “Utility Networks and Urban Compactness.” Energy Policy 142 (2020).

Johnson, Michael P. “Environmental Justice and Urban Transportation.” Urban Studies 45, no. 11 (2008).

Cengiz Kırlı, “Kahvehaneler ve Kamusal Alanın Oluşumu” *[The Formation of Coffeehouses and Public Space]* (Y. E. Tozal, unofficial trans.), Toplum ve Bilim 84 (1999).

Klinenberg, Eric. Palaces for the People. New York: Crown, 2018.

Knox, Paul, and Heike Mayer. “Sustainable Places in a Fast World: Slow Cities.” Urban Affairs Review 28, no. 4 (2006): 321–334.

Levine, Jonathan, et al. From Mobility to Accessibility. Ithaca: Cornell University Press, 2019.

Lefebvre, Henri. The Right to the City. Paris: Anthropos, 1968.

Litman, Todd. Transportation Cost and Benefit Analysis. Victoria Transport Policy Institute, 2022.

Low Impact Development Center. Green Streets and Transportation Resilience. 2021.

Mahmassani, Hani, et al. “Resilient Mobility Systems.” Northwestern University Transportation Center Report (2021).

Mardin, Şerif. Din ve İdeoloji [Religion and Ideology] (Y. E. Tozal, unofficial trans.). İstanbul: İletişim Yayınları, 2015.

Martens, Karel. Transport Justice. New York: Routledge, 2017.

McRoberts, Omar. Streets of Glory. Chicago: University of Chicago Press, 2003.

Moulaert, Frank, et al. Social Innovation and Territorial Development. Routledge, 2010.

Norris, Fran, et al. “Community Resilience as a Metaphor, Theory, and Strategy.” American Journal of Community Psychology (2008).

Norton, Peter. Fighting Traffic. Cambridge: MIT Press, 2008.

Norton, Peter. Autonorama: The Illusion of High-Tech Driving. Washington, D.C.: Island Press, 2021.

Rosa, Hartmut. Social Acceleration: A New Theory of Modernity. New York: Columbia University Press, 2013.

Sampson, Robert J. Great American City. Chicago: University of Chicago Press, 2012.

Schaefer, Andrew, and Kathleen Street. “Noise, Stress, and Mental Health.” Environmental Psychology Review (2020).

Sebastopol Permaculture Center. Ecological Design Report. 2021.

Schor, Juliet. The Overworked American. Basic Books, 1991.

Sheller, Mimi. Mobility Justice. London: Verso, 2018.

Small, Mario Luis. Unanticipated Gains. Oxford: Oxford University Press, 2009.

Sonoma Planning Department. Urban Mobility Element. 2020.

Sonoma Water Agency. Community Resilience Plan. 2019.

Stavrides, Stavros. Common Space: The City as Commons. London: Zed Books, 2016.

Stone, Brian Jr. The City and the Coming Climate. Cambridge: Cambridge University Press, 2012.

Tekeli, İlhan. *Kentler, Yurttaşlar ve Demokrasi* [*Cities, Citizens, and Democracy*] (Y. E. Tozal, unofficial trans.). İstanbul: Tarih Vakfı, 2011.

U.S. Federal Highway Administration. Status of the Nation’s Infrastructure. 2020.

U.S. Global Change Research Program. Fourth National Climate Assessment. 2018.

U.S. Surgeon General. Our Epidemic of Loneliness and Isolation. Washington, D.C., 2023.

Uzun Küreselleşme Çağında Sakin Şehirler Mümkün Mü?

Is The Cittaslow Possible in The Age of Long Globalization?

Serdar ŞAHİN

Kaynakça

Ahmet Haşim (1921). *Müslüman Saati*, Dergâh Dergisi.

Bauman Z. (2023). *Küreselleşme*, Ayrıntı Yayınları.

Baycar K. (2012). "Osmanlı ve Dünya Tarih Yazımında Global Bakış Açıları" (Ed): Ardıç N. Özcan S.A. *Küyerel Dönüşümler: Küreselleşme Zihniyet Siyaset*. Küre Yayınları, 2012.

Calvino I. (2019). *Görünmez Kentler*. Yapı Kredi Yayınları.

Cansever T. (2015). *İstanbul'u Anlamak*. Timaş Yayınları.

Clastres P. *Vahşi Savaşçının Mutsuzluğu/Siyasal Antropoloji Araştırmaları*, Ayrıntı Yayınları.

Düzenli H.İ. (2016). "İdeal Şehir Nedir? Ya da İdeal Olana Pratik Bir Adım, Turgut Cansever ve Yeni Şehirler Projesi, Ufki Şehir," *Turgut Cansever'in İzinde*. Klasik Yayınları.

El-Messiri A.M. (2021). *Kalemin Dansı Göstergenin Oyunu*, Mahya Yayınları.

Latouche S. (2000). *Dünyanın Batılılaşması*. Ayrıntı Yayınları.

Loomba A. (2024). *Kolonyalizm Postkolonyalizm*. Ayrıntı Yayınları.

Macit, M. (2009). "Ses yapısı". İsen, M. (Ed.), *Eski Türk edebiyatı el kitabı* (5. Baskı: 177-197). Grafiker Yayınları.

Mignolo W. *Yerel Tarihler Küresel Tasarımlar*, İnsan Yayınları.

Mitchell T. (2001). *Mısır'ın Sömürgeleştirilmesi*. İletişim Yayınları.

Mitchell T. (2020). *Karbon Demokrasi*. Dergâh Yayınları.

Ritzer G. (2024). *Dijital Çağda Toplumun McDonaldlaştırılması*. Ayrıntı Yayınları.

Rosa H. (2022). *Yabancılaşma ve Hızlanma*, Al Baraka Yayınları.

Schmitt C. (2018). *Kara ve Deniz*, Vakıfbank Kültür Yayınları.

Schmitt C. (2021). *Roma Katolikliği ve Politik Form*. Vakıfbank Kültür Yayınları.

Simmel G. *Bireysellik ve Kültür*, Metis Yayınları

Sloterdijk P. (2023). *20. Yüzyılda Ne(ler) Oldu*? Tellekt Yayınları.

Topçu N. (1970). *Hareket Dergisi*.

KÜRESELLEŞME Ansiklopediler - TÜBİTAK

Üyelik Süreci ve Kriterler – Cittaslow Türkiye

Metropolleşme Sürecinde Şehirler, Gençler ve Aile: Akıllı Şehirlerin Sosyolojik Serencamı

Cities, Youth, and Families in the Process of Metropolization: The Sociological Trajectory of Smart Cities

Aydın AKTAY

Kaynakça

Aktay, Aydın. (2018). "Mekân Üretim Endüstrisinin Güvenliği Pazarlayan Rant Stratejileri", sh.131, *Akademik İncelemeler Dergisi*, Cilt: 13

Aktay, A. (2025). *Yeni Türkiye'de Yeni Kuşaklar,* Genişletilmiş 2. Basım Tezkire Yayınları, Ankara.

Amin, A., & Thrift, N. (2002). *Cities: Reimagining the Urban*. Polity Press.

Bauman, Z. (2001). *Liquid Modernity*. Polity Press.

Castells, M. (1996). *The Rise of the Network Society*. Blackwell.

Florida, R. (2017). *The New Urban Crisis*. Basic Books.

Harvey, D. (2008). *Şehir Deneyimi*. Metis Yayınları.

Jacobs, J. (1961). *The Death and Life of Great American Cities*. Random House.

Karaman, O. (2013). "Urban Renewal in Turkey: The Cases of Sulukule and Tarlabaşı". *International Journal of Urban and Regional Research*, 37(1), 221–245.

Karataş, M.Veysel. (2024), "Din Sosyolojisi Perspektifinden Batman'da Sekülerlik ve Dindarlık Çatışması: Dubendi'den Dost-Düşman Ayrımına", *Batman Kent Araştırmaları* – III Kitabı içinde, Editör: Emrullah Türk, 87-129, Çizgi Kitabevi, Ankara

Özel, İ. (2010). *Üç Mesele: Teknoloji, Medeniyet, Yabancılaşma*. Tiyo Yayınları.

Sakarya Büyükşehir Belediyesi. (2024). *Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Çalıştay Raporu*.

Sennett, R. (1990). *The Conscience of the Eye: The Design and Social Life of Cities*. Knopf.

Sennett, R. (2018). *Building and Dwelling: Ethics for the City*. Farrar, Straus and Giroux.

T.C. Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı. (2022). *Sürdürülebilir Kentsel Hareketlilik Strateji Belgesi ve Eylem Planı.*

Emrullah, Türk. (2024) *Batman Kent Araştırmaları*, (Derleme) Editör: Emrullah Türk, 87-129, Çizgi Kitabevi, Ankara

UN-Habitat. (2020). *World Cities Report 2020: The Value of Sustainable Urbanization*. United Nations.

Zukin, S. (2010). *Naked City: The Death and Life of Authentic Urban Places*. Oxford University Press.

Modern Bir Arayışın Tarihsel Karşılığı: Cittaslow Felsefesi ve Osmanlı Şehircilik Geleneğinin Kesişimleri

The Historical Antecedent of a Modern Quest: Intersections Between the Cittaslow Philosophy and the Ottoman Urban Tradition

Ercüment TOPUZ

Kaynakça

Arşiv Belgeleri

Başbakanlık Osmanlı Arşivi (BOA)

7 Numaralı Mühimme Defteri (975-976/1567-1569), Ankara: Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı.

Resmi Yayınlar

Esamî-i Mahallat (?). İ.B.B. Atatürk Kitaplığı. Bel_Osm_B.00081/02.

İlmiye Salnamesi, (1334). Darü'l-Hilafeti'l-Aliyye: Matbaa-i Amire.

1864 Vilayet Nizamnamesi (1281). Dersaadet: Matbaa-i Amire.

Kitap ve Makaleler

Aşıkpaşazade (1329). *Tevarih-i Al-i Osman*. Dersaadet: Matbaa-i Amire.

Bayburtluoğlu, Z.- Madran, E. (1981). "Anadolu'da 1308 M. yılına kadar gerçekleştirilmiş Türk-İslam yapıları üzerine sayısal sınamalar". *VIII. Türk Tarih Kongresi. (Cilt II, ss. 941-949)*. Ankara: Türk Tarih Kurumu Yayınları.

Bozkurt, N. (2003). "Medine" *DİA.* C. XXVIII, Ankara: TDV. Yayınları, ss.305-311.

Cansever, T. (2016). *İslam'da Şehir ve Mimari*. İstanbul: Timaş Yayınları.

Cerasi, M.M. (1999). *Osmanlı Kenti, (Osmanlı İmparatorluğu'nda 18. ve 19. Yüzyıllarda Kent Uygarlığı ve Mimarisi).* (A. Ataöv, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Düzbakar, Ö. (2003). "Osmanlı Döneminde Mahalle ve İşlevleri". *U.Ü. Fen Edebiyat Fakültesi Sosyal Bilimler Dergisi* (Yıl:4, S.5). ss.97-108.

Ergenç, Ö. (1984). "Osmanlı Şehrindeki Mahallenin İşlev ve Nitelikleri Üzerine". *Osmanlı Araştırmaları IV*. İstanbul: Enderun Kitabevi. ss.69-78.

Faroqhi, S. (2010). Osmanlı Kültürü ve Gündelik Yaşam (Orta Çağdan Yirminci Yüzyıla). (E. Kılıç, Çev.). İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları.

Gemici, N. (2008). "Osmanlı'da Çevre Anlayışının Bir Tezahürü Olarak Bahçe ve Mesire Yerleri", *Çevre ve Din Uluslararası Sempozyumu* C.II, İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi.

İnalcık, H. (1996). "Fatih, Fetih ve İstanbul'un Yeniden inşası", *Dünya Kenti İstanbul*. İstanbul: Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı,

Michon, J. L. (1992). "Dini Kurumlar", İslam Şehri, Edit:R.B. Serjeant, İstanbul: Ağaç Yayıncılık.

Miele, M. (2008). Cittaslow: Producing slowness against the fast life. Space and Polity, 12(1), ss. 135-156.

Naşır İbn Ali El-Huseyni (1999). *Ahbarü'd-Devleti's-Selçukiyye*. (N. Lugal, Çev.). Ankara: TTK. Yayınları.

Ortaylı, İ. (2009). *Osmanlı Toplumunda Aile*. İstanbul: Timaş Yayınları.

Özmen, A.-Can, C. M. (2018). "Cittaslow Hareketi'ne Eleştirel Bir Bakış". *Journal of Planning*, 28(2), ss.91-101.

Pay, S. (2008). "Osmanlı toplumuna etkileri bakımından kuruluş dönemi Osmanlı külliyeleri". Osman Gazi ve Bursa Sempozyumu (Payitaht Bursa'nın Kültürel ve Ekonomik İlişkileri), 04-05 Nisan 2005-Bursa. (Ed. Cafer Çiftci). Osman Gazi Belediyesi.

Pink, S. (2008). "Sense and sustainability: The case of the Slow City movement". Local Environment, 13(2), ss. 95-106.

Rifat, O. (1989). *Edirne Sarayı*. (S. Ünver, Haz.). Ankara: TTK. Yayınları.

Singer, A. (2003). İyilik Yap Denize At (Müslüman Toplumlarda Hayırseverlik). (A. Özdamar, Çev.). İstanbul: Kitabevi Yayınları.

Yusuf Has Hacib. (1974). *Kutadgu Bilig*. (R. R. Arat, Çev.). Ankara: TTK. Yayınları.

Hız Çağının Sonu: Dünya, Ekonomi ve İnsanlık İçin Neden Böylesi Daha İyi?

Ahmet BAŞ

Kaynakçalar

BM. (2018, Mayıs 16). *2018 Revision of World Urbanization*. 10 01, 2025 tarihinde United Nations Department of Economic and Social Affairs: https://www.un.org/en/desa/2018-revision-world-urbanization-prospects adresinden alındı

Statistics Bureau of Japan. (2025, Eylül 01). *Statistic Bureau Population*. 10 01, 2025 tarihinde Statistics Bureau of Japan: https://www.stat.go.jp/english/data/jinsui/tsuki/index.html adresinden alındı

TÜİK. (2024, Temmuz 30). *Türkiye İstatistik Kurumu*. 10 01, 2025 tarihinde TÜİK Kurumsal: https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Nufus-Projeksiyonlari -2023-2100-53699 adresinden alındı

TÜİK. (2025, Ekim 01). *Türkiye İstatistik Kurumu*. Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi: https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr adresinden alındı

TÜİK. (2025, Ekim 01). *Türkiye İstatistik Kurumu*. Doğum İstatistikleri: https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=113&locale=tr adresinden alındı

Sakin Kentlerde Çalışma Yaşamı Kalitesi Üzerine Nitel Bir Araştırma

Zehra KUYUMCU

Kaynakça

Çakır Temel, N.N. (2021). *Sakin Kentlerde Çalışma Yaşamı Kalitesi Üzerine Nitel Bir Araştırma*. Nobel Bilimsel Eserler, Ankara.

Özyurt Ökten, S. S., & Peker Say, N. (2020). "Sürdürülebilir bir yerel kalkınma modeli olarak sakinşehir (cittaslow) kavramının incelenmesi". *Artıbilim: Adana Alparslan Türkeş Bilim ve Teknoloji Üniversitesi Fen Bilimleri Dergisi*. 3(2), 23-34.

YAYIN LİSTEMİZ

Sahibiata Mh. Mimar Muzaffer Cd. Helvacıoğlu Ap. Nu: 41 /1 Meram | Konya
Tel: (0332) 353 62 65 - 353 62 66 | Faks: (0332) 353 10 22
www.cizgikitabevi.com | bilgi@cizgikitabevi.com | /cizgikitabevi

ARAŞTIRMA-İNCELEME		
9786253962753	19. Yüzyıl Konya'sında Tasavvuf	Osman Zahid Harmankaya
9786051960593	100. Yılında Milli Türk Talebe Birliği	Mahmut H. AKIN (Ed.)
9786051962498	Ah Mine'l-Mevt (Konya Mezartaşı Kita..)	Ali IŞIK
9786253964481	Akademide Bir Ömür Prof. Dr. Sevinç Güçlü Armağanı Sosyal Bilimler Yazıları	Murat KAYA (ed.)
9786051968186	Akıllı Kent	M. Miraç ASLAN
9786051961422	Alaş'ın Azaplı Yolu (Kazak Edebiyatı ve Eleştiri Dün..)	Kulbek ERGÖBEK
9786051962184	Alevi Kurumsallaşması (Sivil Toplum...)	Abdülkadir YELER
9786059706759	Aliya Okumaları - İslam Deklarasyonu	Erdal BAYKAN
9786051962139	Aliya Okumaları-Doğu Batı Arasında Ahlak	Hasan H. BİRCAN
9786253966140	Alkali Bileşiklerden Sentetik Alkalilere	Fatih KARLIOĞLU
9786051969039	Amerikan Board Misyonerlerinin Antep'teki Faaliyetleri	Faruk TAŞKIN
9786051964485	Amerikan Yahudiliği	İsmail BAŞARAN
9786051965864	Amsterdam Tartışmaları	Ahmet Suat ARI
9786051961682	Anadolu Türk Kültüründe Mumyalama	Zehra Gençel EFE
9786051960760	Anşa Bacılı Ocağı	Ali SELÇUK
9786253962845	Antalya'da Tüccarlar, Meslekler ve Meslek Erbapları	Muhammet Güçlü
9786253960438	Antalya'nın Sosyal ve Kültürel Kurumları Hakkında Araştı..	Sevinç GÜÇLÜ - Muhammet GÜÇLÜ
9786253962869	Antik Çin Kentleri	Turgay Ovalı
9786253966805	Antik Roma Kentleri	Turgay Ovalı
9786059706100	Arap Ülkeleri Sosyo-Kültürel Yapısı	Ahmet Kazım Ürün
9786055999155	Armutlu / Bozkır Armutlu Tarihçesi ve Sosyo-Ekonomik Yapısı	Yusuf KÜÇÜKDAĞ
9786051968940	Asrın Felsaketi - Srebrenitsa Soykırım	Cemile TEKİN
9786051968476	Avrupa Türkleri Üzerine Düşünceler	Veyis GÜNGÖR
9786054639489	Avrupa'da İslam	Cemil ŞAHİNÖZ
9786054451777	Avrupa'da İslam ve Müslümanlar	Arif KORKMAZ
9786051961972	Batılı Aydın, Doğulu Alim	Özber CAN
9786051962528	Beden Sağlığının Korunması	Salin Bin Nasrullah
9786051962047	Beşeri Sermaye Kaynağı Olarak Diaspora	Atakan DURMAZ
9786253960704	Bilimsel Gerçekler Işığında Sağlıklı Beslenmenin Altın Kuralları	İdris Mehmetoğlu
9786253965075	Bilinçli ve Etkin İş Yapma Sanatı	Musa GÜRSEL
9786051961392	Bir Eğitimci Olarak Nasreddin Hoca	Abdullah ÖZBEK
9786051969862	Bir Ömür Hacıkaymak (Mahalle-Şehir)	Ali IŞIK
9786059706360	Bu Eller Utandırmaz Adamı-Göçler, Mülteciler, Suriye Savaşı	Mehmet KURTOĞLU
9786051964829	Bulanık/Kop (İnsan-Coğrafya-Tarih-Kültür)	İrşad Sami YUCA
9786253965822	Chemtrails ve Dünya'da İklim Savaşları	İsmail Hamit HANCI
9786051963631	Cumhuriyet'in İlk Yıllarında Zeytinciliğin	Galip ALÇITEPE
9786253965211	Cumhuriyetin 100. Yılında Türk-Macar İlişkilerinin Dünü, Bugünü ve Geleceği	Melek ÇOLAK (ed.)
9786051969879	Çayırbağı Suyunun Konya'ya Getirilişi	Ali IŞIK
9786253965365	Çocuk Dostu Kentler	Rukiye Akgül Yurtgülü- Şerife Pekküçükşen
9786051965130	Çocuğa Yönelik Cinsel İstismar (2008-2018	Sait YILDIRIM
9786051961958	Çocuk Yayınları ve Dışa Açılım	Kübra G. YİĞİTBAŞI
9786253960636	Çocuklarla Sosyal Hizmet	Engin GÜNEŞ (Ed.)
9786059427609	Değerler Bilançosu-Beyaz Kitap	Kolektif
9786059706070	Değerler Bilançosu-Mavi Kitap	Kolektif
9786059706421	Değerler Bilançosu-Sarı Kitap	Kolektif
9786051968797	Dengbejlik Geleneği ve Dönüşümler	Fırat TAŞ
9786051964430	Devlet Yönetiminde İyi Yönetim Anlayış..	Yakup BULUT (Ed.)
9786051965734	Diaspora Türkleri	Talip KÜÇÜKCAN
9786055022082	Dile Gelen Alevilik	Ahmet TAŞĞIN
9786051966922	Din Dersleri - Muhtasar İlmihal	İzmirli İsmail Hakkı
9786055999896	Din Süreçlerinde Gerileme	Gürbüz BAHADIR
9786055999629	Din, Siyaset ve Seçmen	Ferihan POLAT
9786253965600	Dindarlık ve Hoşgörü İlişkisi	Fatih YILMAZ
9786253966294	Diyanet İşleri Başkanlığının Yayıncılık Tecrübesi	Mukaddes GÜNEY
9786253962333	Dünya Çatışmaları Üzerine Notlar	Hakan Çalışır
9786253962821	Dünya Ekonomik Bunalımının İzmir'deki Tüketim Kültürüne Etkisi	Pakize Çoban KARABULUT
9786051961613	Edebiyat ve Şölen (Aktör, Mekan ve Ritüel	M. Taner TÜRK
9786051968728	Ehl-i Haklar'da Kültürel Hayat	İbrahim KARACA
9786051960715	Erzurum Çarşı Pazar (Eski Erzurum Çarşıları ve Ü..)	Murat KÜÇÜKUĞURLU
9786051960722	Etik İlkeler ve Etik Eğitimi	Muhammet BEZİRCİ
9786253960490	Evde Bakım Hizmetinden Yararlanan Engelli Babalar	Ümit TURGAY
9786051966953	Fedai Dergisi'nde Millilik ve İslam	Nur ÖZDEMİR
9786051962757	Feminizm, Postkolanyal Feminizm	Ayla OĞUZ

9786051961323	Fil Olayının Mahiyeti ve Fil Suresi	Mikail BAYRAM
9786051967486	Fizikten Metafiziğe	Ömer YAVUZ-F.M.B
9786051966182	Fransa'da Göçmen Olmak	Satı ARIK
9786051969510	Gençlerde Tanrı Algısı - İnanç Yönelimleri ve Yaşanılan Pr..	Çiğdem Can KAYNAK
9786051961248	Gerçek-Gerçeğe Giden Yol (Takım 3 Cilt)	Zeki COŞKUNSU
9786051962146	Giritli Göçmenler	Ali SELÇUK
9786051967462	Göçebelik / Koçeri	Ahmet AKTAŞ (ed.)
9786253962739	Güç ve Nüfuz Sağlayan Kişisel Nitelikler	Musa GÜRSEL
9786051964263	Halk Kültürü Araştırmaları (Orta Anadolu)	Ayşe KARADAĞ
9786253961381	Hanefi Mezhebi Bağlamında Mezhep İçi İhtilaf	Sırrı Fuat ATEŞ
9786051968995	Hayatım ve Kendimi Kendimde Tanıma Yolunda	Mehmet AKGÜN
9786051960630	Her Yönüyle Bilim Merkezi	Ali GÜNEY (Editör)
9786051960098	Hıristiyanlıkta Tevhit'ten Teslis'e	Mehmet E. AYDINBAŞ
9786051964904	Hip Hop Kültürü -Kreuzberg ve 36 boys	Meryem NAKİBOĞLU
9786253961480	Hitler Gençliği	Oğuzhan EKİNCİ
9786054451449	Hukuk – Toplum - Siyaset üzerine söyleşiler	Ali Şafak BALI
9786059108225	Immanuel Wallerstein Perspektifinde “ Arap Baharı”: Tunus Örneği”	Ferihan POLAT
9786051969565	İklim Değişikliği, Sürdürülebilirlik ve Dirençli Kentler - Uygu.	Yakup BULUT - M. Miraç ASLAN
9786051968391	İklimkurgu - İklim Değişikliği, Antroposen	K. C. YAZGÜNOĞLU
9786253965686	İlâhî Beş Mertebe ve Kâmil İnsan	İsmail Hakkı BURSEVİ
9786051963136	İlm-i Tahnît ve Tehyietü'l-Hayvanat	Artin ORMANYAN
9786051965888	İmgelem Çözümlemesine Giriş	Kubilay AKTULUM
9786051961699	İnanç-Eylem Tutarlılığı	Nurullah DENİZER
9786051968469	İnsan Hakları Nedir?	Bekir GEÇİT
9786051966786	İslam Düşüncesinin Tarih Yapıcı Rolü	Sait MERMER
9786059108775	İslam ve Avrupa – 21. Yüzyıl Avrupasında İslam Algısı	Orhan GÖKÇE-Gülise GÖKÇE
9786051960470	İslâm'da Sosyal Hizmet (Hz. Peygamber Dönemi)	Yılmaz ÇELİK
9786051960586	İslami Hareketler Yol Ayrımında	Mustafa ÖZCAN
9786253962043	İsmail Gaspıralı’da Din ve Toplum	Muhammed ÖZDİL
9786051962764	İstanbul Ermeni Patrikliği (Kuruluşu ve İd.)	Canan SEYFELİ
9786051961286	İstibşar "Amerika'da Neşr-i İslam Teşebbüsü"	Ahmet MİTHAT EFENDİ
9786051963112	Kaçıklığın Anatomisi (İnsani Değerler Aç..)	M. Sabri DOĞAN
9786051968704	Kadın ve Sosyal Politika Güncel Tartışma	Didem KOCA (Ed.)
9786253960322	Kadınhanı Kolukısa	Ali IŞIK
9786253964641	Kadının Öyküsü | Gelenekten Moderniteye Bir Yolculuk	Kolektif
9786051963839	Kalemle Resmedilen Alevilik	Ahmet TAŞĞIN
9786051969022	Kent Ekonomisi Ve Esnaf - Sanatkarlar	Ahmet YAMAN
9786253967215	Kerrâmî Zühd Hareketi	MustafaSalih EDİS
9786051969251	Kimlerdensin? Sorusuyla Belirginleşen Zihinsel	Fırat ŞİRİN
9786253963064	Koçaş (Bir Bozkır Köyünün Kültürel Yapısı)	Faruk KARAARSLAN
9786051964201	Konya'da Kültürel Hayat	Ali IŞIK
9786253964023	Körfez Ülkelerine Yönelik Emek Göçü	Deniz CENGİZ
9786055999001	Kronolojisiz Tarih	Gürbüz BAHADIR
9786055999377	Küresel Çağda Din ve Terör	Hüseyin SALUR
9786253965341	Kültürel Miras ve Sürdürülebilir Kalkınma	Erkan ASLAN
9786051960043	Kürt Tarihinin Kaynakları ve Kürdoloji Çalışmaları	Bekir BİÇER
9786055022587	Kürtler	Bekir BİÇER
9786059427876	Mahallemiler ve Ebruli Kültürün Ağırbaşlılığı	Halit YEŞİLMEN
9786051966595	Manyas Kuş Cenneti Milli Parkı	Yılmaz ARI
9786059108461	Mayın ve Kaçakçı	Ramazan ARAS
9786051964713	Mehmet Şerafettin Yaltkaya	Fahri ÖZTEKE
9786253960346	Meram Kızılören	Ali IŞIK
9786253961688	Metaverse ve Din	Ed. Muhammet YURTSEVEN
9786253965013	Mevlâna Müzesinde Bulunan Mevlevi Giysilerinin ve Mevlâna’ya Atfedilen Giysil	Arife AKTAŞ
978605445157916	Milli Eğitimin Aydınlanmadaki Yeri	M. Kemal YILMAZ
9786051961637	Milli Şair'de Dirilmek	Caner ARABACI
9786253960247	Mitokritiğe Giriş	Işıl Köylü
9786051965581	Modern İslami Siyasal Düşüncede Devlet	Hafijur RAHMAN
9786253963217	Modern Memurun İlk Yüzyılı (Genç Osmanlı Erken Cumhuriyet Döneminde Mem	Selime Yıldırım
9786051963280	Mülahhas İlm-i Tevhid	İzmirli İsmail Hakkı
9786051965758	Nano ve Gen Teknolojileri	Musa GÜRSEL
9786253961114	Nitel Araştırma Yöntemleri	Adnan ÇETİN (Ed.)
9786059427159	Olgu ile Algı Arasında İtaat	Fatma Asiye ŞENAT
9786253960810	Orta Çağ Avrupası'nda Katolik - Katar Çatışması	Feyza UZUNOĞLU
9786253960933	Ortaçağ Düşünürü Duns Scotus	Mustafa BİNGÖL
9786253965051	Oruç ve Sağlık	Zehra Gençel EFE (ed.)
9786051963020	Osmanlı Basınında Kürtler	Bekir BİÇER, Haz.
9786051968902	Osmanlı Hukuk Düşüncesi	Osman CENGİZ
9786051963907	Osmanlıların Coğrafya Kitaplarında Kürtler	Bekir BİÇER
9786253965518	Petrus | İlk Havari – İlk Papa	Osman ERASLAN

9786051961644	Retoriğin İkna Gücü	Coşkun BABA
9786253963590	Risâle fi'l-Hikme	Kutbüddin Şirazi
9786051962030	Romanya Müslümanları (Kızılbaşlar,Bab..)	Ahmet TAŞĞIN
9786051968773	Sağlık Ekonomisi	Nadide Sevil TÜLÜCE
9786253963675	Selçuk - 3	Eda AVCI (Ed.)
9786253962173	Selçuk - 2	Eda AVCI (Ed.)
9786051965208	Selçuk (Bir Unesco Kentine Disiplinlerar..	Eda AVCI (Ed.)
9786051967301	Sergileme Tasarımı	Ali GÜNEY (Editör)
9786253962463	Seyirci Gözünden Bir Zamanlar Göçmen Özbekler	Ensar Göçmez
9786253961794	Seyyid Seyfeddin (Piri Sevdin) Ocağı	Arif KALA
9786051960753	Sivil Toplum (Sivil Toplum Düşüncesi, Sivil Toplum..)	İsmail AKBAL
9786051960814	Sivil Toplumun Gelişimi	Müşfika N. ARSLANEL
9786051965727	Siyasal ve Sosyal Kuram	Armağan ÖZTÜRK
9786253960865	Siyon Aşıkları Hareketi 1884-1897	Halil ÇAKMAKTAŞ
9786051963204	Sosyal Adalet Kuramında Güncel Tartışmalar	Mehmet ÇAKIR Ed.
9786051964812	Sosyal Bilimlerde Ölçek Geliştirme Kılavuzu	Jaklin ÇARKÇI
9786051969077	Sosyal Cihad - Teo-politik ve militarist Bir Yapı Olarak	Ahmet AKTAŞ
9786051966076	Sosyal Mesafe Döneminde Din	Hilmi TÜRKYILMAZ
9786051966687	Şeyh Bedreddin	Cafer GARİPER (ed.)
9786051960456	Şeyhülislam Mustafa Sabri Efendi	Tevfik İslam Yahya
9786253967130	Şırnak | Toplum, Tarih ve Kültür	ed. İrfan YILDIRIM
9786051963037	Şiiliğin Türkmen Yüzü	Ali BADEMCİ
9786051962214	Tarih Yaratılışla Başlardı	Bekir BİÇER
9786051963181	Tarih-i Kur'an	İzmirli İsmail Hakkı
9786051962580	Tarihi ve Kültürel Dokusuyla Koğak	Mehmet SALMAZZEM
9786059427807	Tasavvuf ve Tarikat Anlayışı	Can CEYLAN
9786051966618	Tasavvufun Zaferleri-Hakkın Zaferleri	İzmirli İsmail Hakkı
9786051968179	Teâlîm-i Mu'tezile	İzmirli İsmail Hakkı
9786054639854	Tek Ebeveynli Aileler ve Yalnız Anneler	Melike BOZTİLKİ
9786051964270	Tez Seferberlik	Ali YILDIRIM
9786051968100	Toplumsal Kimlik İnşası	Zehra ÖZTÜRK
9786059108997	Tüketici Davranışı Nörolojisi	F. Nur YORGANCILAR
9786055999667	Türk Aleviliği Araştırmaları	Yusuf KÜÇÜKDAĞ
9786051968230	Türk Hava Yolları 1956-1980	Abdullah NERGİZ
9786253960520	Türk İnkılâbı'nı Teorileştirme Ve Yorumlama Denemeleri	Sedat GENCER
9786253960230	Türk İslamcılığı	Enes Şahin
9786051960463	Türk Kelâmcıları	Ramazan ALTINTAŞ
9786051965635	Türk Modernleşmesi - Nesneler ve Semb	Fatih ERTUGAY (Ed.)
9786051968001	Türk Siyaset Düşüncesinin Dini Teorisi	Enes ŞAHİN
9786253964405	Türkçülük Hareketi'nin Fıkıh Alanındaki Görüşleri Tanzimat'tan Cumhuriyet'e	Sema ÇAKIR
9786051962481	Türkistan Ceditçileri	İzzetullah ZEKİ
9786055022792	Türkiye Yezidiler Bibliyografyası	Ahmet TAŞĞIN
9786055022600	Türkiye'nin Demokratikleşmesi	Hakan SAMUR Zelal. K. KISACIK
9786059427630	Türkiye'de Ulus-Devlet İnşa Sürecinde Urfa 1923-1950	Ahmet İLYAS
9786051961842	Türkiye'de Uluslararası Öğrenci Olmak	Faruk KARAARSLAN
9786051968957	Ufo Mitleri - Ufolar, Uzaylılar, Ufo Dini Akımları	Erkam ASLAN
9786051965161	Van (Tarih, Toplum ve Şehir)	Suvat PARİN (Ed.)
9786051965420	Yalvaç (Kent Araştırmaları)	Ed. Ahmet AKGÜL
9786051966984	Yalvaç (Yol Gösteren Şehir)	Ed. Ahmet AKGÜL
9786054451869	Yavaş Şehir / Cittaslow	Mete SEZGİN - Şafak ÜNÜVAR
9786051967202	Yeni İlm-i Kelam	İzmirli İsmail Hakkı
9786051965079	Yeni İlm-i Kelâm Tartışmaları	İzmirli İsmail Hakkı
9789758867240	Yorgun Toplum	Gürbüz BAHADIR
9786051960883	Yönetim, Değişim ve Modernleşme Yazıları 1	Ahmet ÖZKİRAZ (Ed.)
9786051963679	Yönetim, Değişim ve Modernleşme Yazıları 2	Ahmet ÖZKİRAZ (Ed.)
9786051965550	Yönetim, Değişim ve Modernleşme Yazıları 3	Ahmet ÖZKİRAZ (Ed.)
9786051962238	Yörük Kültürü ve Zanaatları	Devrim ERTÜRK
9786051966335	Yurt Dışındaki Türk Gençliği	Ali GÜL
9786051960852	Zaman Ayarlı Kaos	Zekeriya IŞIK
9786051968056	Zihniyet Mücadelesi	Selin ŞAHİN
SOSYOLOJİ		
9786055022839	1+1 Stüdyo Yaşamlar	Samet ÜNLÜ
9786253966447	Acemi Öğretmenin Dönüşümü	Münire Handan KAYA
9786253962906	Adaletin yeşil Âbâsı	Nuray Kızmaz ÖZTÜRK
9786051965017	Afet Sosyolojisi	İslam CAN (Editör)
9786253961237	Afet ve Tükenmişlik	Betül KARAKOYUNLU
9786051962702	Afro-Türkler (Etnik Köken ve Kimlik)	Erdal AKSOY
9786051963471	Aile Kurumuna Farklı Bakışlar	Özlem Altınsu SÖNMEZ
9786253967017	Algoritma Tahakkümü	Muhittin EVREN

9786253965488	Anahtar Kelimeler	Can CEYLAN
9786051962818	Arzu Üretimi	İbrahim YÜCEDAĞ
9786253961145	Arzu ve Kapitalizm İlişkisi	Mustafa SOLMAZ
9786051966106	Aşiret (Türkiye'de Aşiret ve Aşiretin Dön..)	Mehmet TAYANÇ (ed.)
9786253965112	Balkanlı ve Ahıskalı Göçmenler | Göç, Hafıza ve Mücadele	Selda Adiloğlu EKLEMEZLER
9786055022099	Batı'da Devlet ve Çocuk	Kürşat BUMİN
9786051964935	Batman Kent Araştırmaları	Emrullah TÜRK (Ed.)
9786051969541	Batman Kent Araştırmaları 2	Emrullah TÜRK (Ed.)
9786253964313	Batman Kent Araştırmaları –3	Emrullah TÜRK (Ed.)
9786051963051	Bauman ve Postmodernite	Ahmet A. KOYUNCU
9786051960289	Bedeni Kurgulamak	Hüseyin ÇİL
9786054639762	Bilgi Değer Siyaset	Güncel ÖNKAL-Özgür SARI
9786051965222	Birlikte Yaşama Pratiği	Orhan GÖKÇE (Ed.)
9786051963532	Boşanma Sürecinde Sosyal Destek	Gamze AKSAN
9786059108768	Bozahmetli Yörük Aşireti	Fatih USLU
9786055022402	Cinsiyetin Toplumsal Roldeki Yeri	Cemile Akyıldız ERCAN
9786051969213	Cumhuriyetin 100. Yılında Türkiyenin Toplumsal Yapısı	Sevinç GÜÇLÜ
9786253963378	Çalışan Kadın ve Komşuluk İlişkileri	Nedim ÖZ
9786051964416	Çocuk Terkinin Karanlık Yüzü	Fikret YAMAN
9786051964300	Çocukluk Sosyolojisi	Özlem A. ÖRDEM
9786054639557	Çokkültürlü Vatandaşlık	Mazhar BAĞLI-Ertan ÖZENSEL
9786051962641	Çokkültürlülük ve Toplumsal Güvenlik	Ali ÖZGAN
9786253967338	Değişen İnanç Haritaları	Halil İbrahim AKKUŞ
9786055999605	Demokrasi Arayışında Kent	Kürşat BUMİN
9786253960841	Deprem ve Toplum	Kadi CANATAN (Ed.)
9786253965389	Dil Cinsiyet ve İnanç | Atasözlerinde Saklı Roller	Fatma Eroğlu GENÇ
9786059427982	Din Sosyolojisi (Klasik ve Çağdaş Yaklaşımlar)	İhsan Çapçıoğlu
9786051968278	Din, Statü ve İtibar	Fatma ÇAKMAK
9786054639113	Dindarların Para ile İmtihanı	Kübra KÜÇÜKŞEN
9786253965501	Dindarlık ve Güven	Nazan SERTKAYA
9786051967325	Dini Gruplar ve Cemaatlerin Sosyolojisi (Konya Örneği)	Hilmi TÜRKYILMAZ
9786253966720	Doğu Uygarlığının Bir Mensubu Olarak İran Toplumu	Serdar NÜKTE
9786051961804	Doğu, Batı ve Ötekilik	Müşerref YARDIM
9786253962098	Durkheim ve Weberde Duygu Sosyolojisi	İbrahim YÜCEDAĞ
9786253963477	Erkeklik ve Din	Mehmet Ozan AHNAS
9786051968339	Evdeki Erkeklik	Samet ÜNLÜ
9786055022457	Gelenek ve Modernlik	Erol SUNGUR
9786055999957	Gençliğin Dini ve Sosyal Değerleri	Mustafa AYDIN
9786051963655	Gençlik ve Sosyal Kimlik	Berrin GÜNER
9786059108829	Genç Dindarlığı ve Din Eğitimi	M. Nur PAKDEMİRLİ
9786051962092	Gerçeklik, Arzu ve Göçebelik Üzerine	Zülküf KARA, Ed.
9786054451760	Göç ve Din	Arif KORKMAZ
9786051965154	Göç ve Mülteci Sorunu	Yakup BULUT (Ed.)
9786253963347	Göç ve Sosyal Sermaye / Türkiye'deki Suriyelilerin Sosyal Sermaye İnşası	Yunus EROĞLU
9786051969169	Göç, Aidiyet ve Siyaset	Kamuran GÖKDAĞ - Sıtkı KARADENİZ
9786051969152	Göç, Kent ve Uyum	Kamuran GÖKDAĞ - Sıtkı KARADENİZ
9786253963606	Göç, Kimlik ve Müzik | İsveç Alevileri	Osman ŞAHİN
9786054451784	Hastanede Dini Hayat	Arif KORKMAZ
9786051962924	Hayat Bir Oyundur / Sosyal Acı, Teodise..	İlkay ŞAHİN
9789758867121	Hekimler ve Hekimlik	Ertan ÖZENSEL - Abdullah KOÇAK
9786051965239	İçimde Yokluk Var	Tuğba KAYALAR
9786051964003	İktidar ve Sapma	Zeliha DİŞCİ
9789758867363	İsim Kültürü ve Din	Celaleddin ÇELİK
9786253964191	Kadın Emek Göç Güçlü Kimlikler - Güçlü Anlatılar	Özlem Aydoğmuş ÖRDEM
9786253960209	Kadına Yönelik Şiddete Karşı 6284	Suat Erdik
9786059427111	Kamp, Kimlik ve Biyosiyaset	Sıtkı KARADENİZ
9786253961183	Kanser Sosyolojisi	Hüseyin YADİRGAROĞLU
9786055022884	Kentin Yeni Misafirleri Suriyeliler	Ahmet KOYUNCU
9786253966928	Kent Dindarlığı	Celaleddin ÇELİK - Mustafa Ulu
9786054451029	Kırsal Yaşamda Kadın ve Din	Halide Nur Özüdoğru ERDOĞAN
9786051965833	Kimlik Fragmanları	Ahmet F. YILDIRIM
9786051967196	Kimlik İnşası (Müslüman Gürcüler)	İlknur BEYAZ ÖZBEY
9786253960872	Koronavirüs Salgını ve Toplumsal Değişme	Mustafa SOLMAZ
9799738867690	Kültür Kuramı	Els OKSAAR
9786051962863	Kültür, Gelenek ve Eğlence (Deve Güreş.)	Devrim ERTÜRK
9786054451197	Küresel Bilgi Teknolojileri ve Toplumsal Değerler	Gürcan Şevket AVCIOĞLU
9786051968599	Mekansal Aidiyet	Döne AYHAN
9786051964133	Mevleviliğin Sosyolojisi	İbrahim KAYGUSUZ
9786253962951	Modernleşme Teorileri ve Postmodern Durum	Ahmet ÖZKİRAZ
9786051964799	Muğlak Ekonomi ve Bir Mücadele Hika..	Aylin Y. GENÇOĞLU

9786253963811	Müstekbir ve Müstaz'af Kavramlarına Sosyolojik Bir Yaklaşım	Nedim ÖZ
9786051967431	Namus Söylemi ve Cinsiyetlendirilmiş	Erdi AKSAKAL
9786051969244	Norbert Elias ve Sosyoloji	Oğuzhan Ekinci
9786054639670	Online Alevi Topluluklar	İlkay ŞAHİN
9786253962500	Orhan Türkdoğan'ın Temel Sosyolojik Fikirleri	Mertcan MUTLU
9786051969558	Osmanlı'dan Günümüze Etnisite ve Sınıf Tartışmaları	İbrahim BİRİ (Ed.)
9786051964256	Petrol, Göç ve Değişim (Batman Örneği)	Emrullah TÜRK
9786051967035	Popüler Kültür ve Sosyal Değişim	Berfin VARIŞLI
9786051968919	Postmodern Fragmanlar	Ahmet Faruk YILDIRIM
9786059108485	Romanlar ve Sosyal Dışlanma	Hasan H. TAYLAN-İsmail BARIŞ
9786253962340	Sağlık Olsun (Sağlık Sosyolojisine Bütünsel Bir Yaklaşım)	İslam CAN
9786253966102	Sekülerleşmenin Ötesi	Celaleddin ÇELİK
9786253961459	Serbest Zamanlar Sosyolojisi	Barış ŞENTUNA
9786253967239	Seyahatin Toplumsal İzdüşümü	Serdem ARAS
9786051966793	Seyahatname Sosyolojisi	Betül OK ŞEHİTOĞLU
9786253966317	Sınırın Ritmi | Görünmez Hatlar/Görünür Etkiler	Gaffar DERİN
9786059108010	Sınırları Aşmak: Türkiye'de Sosyo-Kültürel Antropoloji ve Disiplinler arası Yaklaşı	Ramazan ARAS
9786054451500	Siyasal Katılımın Sosyolojik Analizi	Ahmet Burak KAHRAMAN
9786054639465	Siyasallığın Toplumsal İnşası - siyasal toplumsallaşma	Mahmut H. AKIN
9786059706438	Siyaset Sosyolojisi	Orhan GÖKÇE
9786051967561	Siyaset Sosyolojisi - Temel Kavramlar ve Yaklaşımlar	Orhan GÖKÇE
9786054451708	Sosyal Güven	Erhan TECİM
9786054451302	Sosyal Sermaye (topluluk duygusu ve sosyal sermaye)	Mehmet Ali AYDEMİR
9786051963310	Sosyal Tabakalaşma ve Spor	Murat YÜKSEL
9786055999964	Sosyal Zaman ve Din	Celaleddin ÇELİK
9786253964948	Sosyoloji Değil Sosyolojiler | Sosyoloji Tasarımları Üzerine Bir Çalışma	Kadir CANATAN
9786051968292	Sosyolojide Metafor Metaforda Toplum	Mustafa ERTÜRK
9786051960449	Sosyolojik Teoriler ve Spor	Ayhan DEVER
9786059706544	Suç Korkusu (Türkiye Kentlerinde Bir Alan Araştırması)	Esra Banu SİPAHİ
9786054451807	Suriye'de Liberalleşme Hareketleri ve Sivil Toplum Örgütleri	Özgür SARI
9786051969145	Sürekli Göç, Kente Uyum, Kimlik ve Din	Ensar GÖÇMEZ
9789758156412	Şehirleşme ve Din	Celaleddin ÇELİK
9786253963842	Şehri Yeniden Düşünmek	Celaleddin ÇELİK
9786253960292	Şifa Arayışı ve Değişim	Figen KANBİR
9786253962746	Şifa Peşinde	Özlem Uluç KÜÇÜKCAN
9786253964726	Tarih Kültür Toplum Ekseninde Devecilik Kültürü ve Deve Güreşleri	Devrim ERTÜRK (Ed.)
9786051961521	Taşra: Kentin Ötekisi	İbrahim NACAK
9786253965402	Tekirdağ Kentleşmesi ve Kimliği	İhsan ÇETİN
9786051968711	Tekn(oloj)ik Hinterlant ve Din	Halit YEŞİLMEN
9786059706582	Tepekent (Bir Köyün Kültürel Dokusu)	Köksal ALVER... Ed.
9786051965741	Toplumsal Dayanışmanın Antropolojisi	Emrah TÜNCER
9786051962849	Toplumsal Yapıda Öncü Çalışmalar	Nuray KARACA...
9786054451623	Toplumsallaşma Sözlüğü	Mahmut H. Akın
9786051968162	Tüketim Sosyolojisi	Rıfat AYDIN
9786051967646	Türk Modernleşmesi ve Nurettin Topçu	Serkan YORGANCILAR
9786253962722	Türk Sosyolojisinde Üç Farklı Çizgi	Hüseyin TAŞLI
9786253961107	Türk Toplumunun Tüketim Anlayışı	Muhammed ÖZDİL
9786253961084	Türkiye'de Kentsel Dönüşüm	Mustafa ORÇAN (Ed.)
9786253963569	Türkiye'de Dijital Suriye Diasporası	Deniz AŞKIN
9786059706469	Türkiye'de İmam Hatipli Olmak	Ertan Özensel - M. Ali Aydemir
9786051964423	Türkiye'de Yaşlılara Yönelik Toplumsal Al.	Figen KANBİR
9786055022273	Türkmen Aleviler	Ahmet TAŞĞIN
9786051965260	Uluslararası Göç (Küresel Yönetişim Kap.)	Mostafa FAISAL
9786051962221	Uzunyayla Çerkesleri (Topluluk,Aidiyet..)	Ed. İlkay ŞAHİN
9786051968223	Yeni Kentsel Ailenin Manevi Boyutları	Hatice GÜL
9786059108454	Yoksulluk ve Dayanışma Ağları	Gamze AKSAN
9786253965778	Zorlayıcı Gündelik Hayat	Sedat KARAL
9786051964355	Zorunlu Göç, Göçebelik ve Kentte Tut...	Hasan BİÇİM
SOSYOLOJİ DİVANI DERGİSİ		
9772147890233	Sosyoloji Divanı 1 / Taşra Fragmanları	DERGİ
2147-8902	Sosyoloji Divanı 2 / Komşuluk	DERGİ
2147-8902	Sosyoloji Divanı 3 / Toplumsal Tipler	DERGİ
9782147890249	Sosyoloji Divanı 4 / Asırlık Sosyolojisi	DERGİ
2147-8902	Sosyoloji Divanı 5 / Toplumsal Hareketler	DERGİ
2147-8902	Sosyoloji Divanı 6 / Göç	DERGİ
2147-8902	Sosyoloji Divanı 7 / Mimarlığın İzinde	DERGİ
2147-8902	Sosyoloji Divanı 8 / Sosyolojik Muhayyile	DERGİ
9772147890097	Sosyoloji Divanı 9 / Dijital Sosyoloji	DERGİ

9772147890103	Sosyoloji Divanı 10 / Toplumsal Hafıza	DERGİ
9772147890110	Sosyoloji Divanı 11 / Teşhir Toplumu	DERGİ
9772147890127	Sosyoloji Divanı 12 / Dünyanın Sosyolojisi	DERGİ
9772147890134	Sosyoloji Divanı 13 / Kuşaklar Sosyolojisi	DERGİ
9771309155142	Sosyoloji Divanı 14 / Hayvan	DERGİ
9772147890158	Sosyoloji Divanı 15 / Kültürel İktidar	DERGİ
9772147890165	Sosyoloji Divanı 16 / Toplum	DERGİ
9772147890172	Sosyoloji Divanı 17 / Oyun Sosyolojisi	DERGİ
9772147890189	Sosyoloji Divanı 18 / Piyasa	DERGİ
9772147890196	Sosyoloji Divanı 19 / Duygular Sosyolojisi	DERGİ
9772147890202	Sosyoloji Divanı 20 / Eğitim	DERGİ
9772147890219	Sosyoloji Divanı 21 / Aile	DERGİ
9772147890226	Sosyoloji Divanı 22 / Araştırma Pratiği	DERGİ
9772147890233	Sosyoloji Divanı 23 / Sınır	DERGİ
9772147890240	Sosyoloji Divanı 24 / Euro Türkler	DERGİ
9772147890257	Sosyoloji Divanı 25 | Türk Dünyası: Kesitler	DERGİ
SOSYOLOJİ DİVANI KİTAPLIĞI		
9786059427678	Taşra Halleri	Köksal ALVER... Ed.
9786059427845	Ontolojiyi Hatırlamak | Sosyolojide Yöntem Sorunu	F. Beylü DİKEÇLİGİL
9786051961132	Kır Sosyolojisi	Ertan ÖZENSEL
9786051960531	Kent Sosyolojisi	Köksal ALVER... Ed.
9786051961125	Kültür Sosyolojisi	Köksal ALVER... Ed.
9786051961095	Sağlık Sosyolojisi	Erhan TECİM
9786055022266	Sistematik Aile Sosyolojisi	Mustafa AYDIN Ed.
ORHAN TÜRKDOĞAN		
9786055022372	Aydın Sınıfın Anatomisi	Orhan TÜRKDOĞAN
9786054639830	Alevi-Bektaşi Kimliği	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059706209	Çağdaş Türk Sosyolojisi ve Sorunları	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059706506	Doğu-Güdeydoğu Sorunlar ve Çözüm Yolları	Orhan TÜRKDOĞAN
9786054639915	Doğu-Güneydoğu (Kabile - Aşiret Yapısı)	Orhan TÜRKDOĞAN
9786054639236	Ergenekon Öncesi-Sonrası Türk Toplumunda Yeni Oluşumlar	Orhan TÜRKDOĞAN
9786051960258	Erzurum ve Çevresinde Sosyal Değişmeler	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059108935	Gecekondu ve İnsan – İstanbul Varoş Kültürü	Orhan TÜRKDOĞAN
9786051961170	Günümüz Arenasında Bir Sosyal Bilimci	Orhan TÜRKDOĞAN
9786051961477	Günümüz Toplum Yapısı ve Radikal Sorunlarımız	Orhan TÜRKDOĞAN
9786055022280	Günümüz Toplum Yapısı ve Sorunlarımız	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059108171	Günümüzde Aydınlıktakiler Karanlıktakiler	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059706698	Günümüzde Karamanlar ve Hazar Türkleri	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059706247	Günümüzde Toplumsal Şiddet ve Türkiye Gerçeği	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059706131	İslam Değerler Sistemi ve Max Weber	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059706865	İş Ahlâkımız ve İşçi Kültürünün Yükselişi	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059108560	Kemalist Sistem ve Sosyo-Kültürel Yapısı	Orhan TÜRKDOĞAN
9786055022815	Kültür-Değişme ve Toplumsal Çözülme	Orhan TÜRKDOĞAN
9786055022655	Milli Kültür Modernleşme ve İslam	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059108126	Osmanlı'dan Günümüze Türk Toplum Yapısı	Orhan TÜRKDOĞAN
9786051965086	Öteki Türkiye	Orhan TÜRKDOĞAN
9786054639229	Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemi	Orhan TÜRKDOĞAN Orhan GÖKÇE
9786059706001	Sosyal Hareketlerin Sosyolojisi	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059427784	Sosyo-Kültürel Bölge Araştırmaları	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059427265	Terör ve Şiddet Sonrası Güneydoğu	Orhan TÜRKDOĞAN
9786051961507	Toplumsal Beklentilerimiz: Çok Kültürden Tek Kült..	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059427777	Toplumsal Kök Paradigmalarımız	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059706964	Toplumsal Yapı ve Sağlık-Hastalık Sistemi	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059706391	Türk Köy Sosyolojisi ve Sorunlarımız	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059706025	Türk Sanayi Toplumu	Orhan TÜRKDOĞAN
9786051963594	Türk Sosyolojisinin Günümüz Yönelimleri	Orhan TÜRKDOĞAN
9786055022983	Türk Tarihinin Sosyolojisi	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059706971	Türk Toplum Sistemi ve Yapısal Sorunları	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059108539	Türk Toplumunda Zazalar ve Kürtler	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059427852	Türk Toplumunun Birliktelik Kimliği	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059427647	Türk Toplumunun Kurumsal Yapısı	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059706018	Türk Toplumunun Kültürel Dinamikleri	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059706674	Türk Toplumunun Tarihsel Kimliği ve Günümüz Sor..	Orhan TÜRKDOĞAN
9786054639632	Türk Ulus-Devlet Kimliği	Orhan TÜRKDOĞAN
9786054639458	Türkiye'nin Etnik Yapısı	Orhan TÜRKDOĞAN
9786051964362	Türkiye'de Toplumsal Azınlıklar	Orhan TÜRKDOĞAN
9786059108690	Ziya Gökalp ve Sosyolojik Düşünce Sistemi	Orhan TÜRKDOĞAN

KİŞİSEL GELİŞİM-AİLE-ÇOCUK		
9786051963273	Aile Kurmak Aile Olmak	Semin Güler OĞURTAN
9786055999223	Anne Babalar Hayat Tek Gösterimlik Bir Oyundur	Nihat BAŞBUĞU
9786055999278	Başarı İçin Vitaminler	Nihat BAŞBUĞU
9786054639694	Belirsizliğe Tutum Almak–Anne-Baba ve Öğretmenlerin Öğren…	M. Zeki SAKA
9786051962627	Beynin Öğrenme Gücü	Musa GÜRSEL
9786253963613	Ben Boşandım Diyemedim	Semin Güler OĞURTAN
9786051966090	Çocuklar ve Ergenler için Yas ve Travma	Mustafa USLU (Ed.)
9786051967509	Dijital Okuryazarlık	Serkan BAYRAKCI
9786055999476	Erdemli Okul	Mehmet ÇETE
9786051964249	Ergen ve Yetişkinlerde Duygusal Yapılaş	Muhsin YILMAZÇOBAN
9786253963620	Evliliğe Nokta Koyduk | A'dan Z'ye Boşanma	Semin Güler OĞURTAN
9786051964973	Evlilik İlişkileri ve Aile Yapısı	Muhsin YILMAZÇOBAN
9786051963235	Gençler Bu Kitap Sizin İçin	Hasan YILMAZ
9786051960968	İletişime Giriş	Orhan Gökçe
9786051960265	İletişimin Derin Sularında…	Erdinç YÜCEL
9786054451524	Karakter	Sedat YAZICI-Aslı YAZICI
9786059427234	Kaynana Paylaşımları-Kaynana El Kitabı	Semin Güler OĞURTAN
9786054451968	Kırk Yamalı Bohça	Necati İLMEN
9786051968131	Kim Yönetiyor	M.S. KÜÇÜKTIĞLI
9786051962078	Nasıl Öğreneceğini Bilen Yeterince Biliyor	M. Oğuz KUTLU
9786051961866	Ne İçin Eğitim?	Nicholas TATE
9786059427371	Oynadıkça - Çocuğumun Psikoloğu Oluyorum	Çisem Uzun Arzık
9786253960278	Okul Reddi	Fatih Mehmet Aslan
9789758156399	Öğretmenim Lütfen Bu Kitabı Okurumsun	Hasan YILMAZ
9789758867936	Sen Neymişsin Evlilik	Semin Güler OĞURTAN
9786051963266	Sevgili Anne ve Babacığım Lütfen Bu Kitabı Okur musun?	Hasan YILMAZ
9789944272148	Sevilmek Hoşumuza Sevgiyi Sunmak Zor..	Semin Güler OĞURTAN
9786054451609	Sınav Sınav Dediğin	Battal ODABAŞI
9786051966069	Türkiye'de Çocuk Hizmetleri	A. Osman ÖZPOLAT
9786051967059	Yaşlı ile Yaşlanmak	Semin Güler OĞURTAN
9786051964478	Yas ve Çocuk	Mustafa USLU
EĞİTİM BİLİM		
9786253966331	Acı(n)mak için Değil Anlamak için Down Sendromu Tarihi	Ümit Savaş TAŞKESEN
9786051963389	Ahilik ve Değer Eğitimi Modeli "ADEM"	Rüştü YEŞİL
9786051966816	Ahlak ve Mutluluk Üzerine	Musa GÜRSEL
9786253961206	Bedreka-i Muallimin- Osmanlı'da Öğretmen Kılavuzu	Midillili Mehmed Ziver
9786253966867	Boşanma	Okan İMRE vd.
9786051960418	Değer Bilinçlendirme Yaklaşımı	Hasan BACANLI
9786253960995	Din Öğretiminde 5E Modeli ve Bilgi Transferin..	Musa MERT
9786253966133	Çağdaşlaşan Osmanlı Eğitimi Üzerine Seçilmiş Yazılar	Hasan Ali ÇAKMAK
9786253967314	Değişen Aile Dinamikleri	ed. Fikriye Rana KARA
9789758156658	Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme	Hasan YILMAZ
9786055022778	Eğitim Psikolojisi	Erdal Hamarta – Hasan YILMAZ - Coşkun ARSLAN
9786055022433	Eğitimde Program Geliştirme	Battal ODABAŞI
9786051966342	Eğitim Sorun(u) mu?	Melik BÜLBÜL
9786051969688	Eğitim Örgütlerinin Yaşamsal Kaynağı Örgüt İçi İletişim	Serpil DURĞUN
9786253965723	Eşgüdümlü İki Alan Eğitim Öğretim ve Modernleşme	Mehmet Salih DEMİR
9786253960674	Gelecek Geldi - Uzaktan Eğitim Yapay Zekaya Hazır mı?	Lutfiye Göçmez
9786059108959	Gelişim ve Öğrenme Psikolojisi	Ali YILDIRIM
9786051967547	Gençlik, Anlamsızlık Yaşantıları ve Din	Yasin KURUÇAY
9786051960777	Farklı Yönleriyle Yabancı Dil Öğretimi	Kolektif
9786051964461	İngiltere Eğitim Sisteminde Din Eğitiminin Yeri	Cemil ORUÇ
9786055022525	Konya Doğa Eğitimi (Medeniyet ve Hoşgörü Başenti Konya'da Ekoloji Temelli Do	Abdurrahman DİNÇ
9786055999827	Konya'da Modern Eğitim Kurumları	Kerim SARIÇELİK
9786253966645	Kültürel Kodların Çevirisi	Neslihan PARLAK
9786253963965	Metaverse ve Din	Mücahit YILDIZ
9789758156955	Öğretimde Planlama ve Değerlendirme	Hasan YILMAZ-Ali Murat SÜNBÜL
9786253966683	Öğretmenin Türkçesi	Memiş OKUYUCU
9786253962883	Özel Öğrenme Güçlüğü	Yaşar UÇAK
9786253962876	Özel Öğrenme Güçlüğüne Sahip Çocuklarda Yabancı Dil Eğitimi	Yaşar UÇAK
9786253966737	Pazarören'den Maziye Akmak	Memiş OKUYUCU
9786059706414	Rehberlik (Öğretmen Adayları için)	Hasan YILMAZ-Coşkun C
9799758156541	Rehberlik	Hasan YILMAZ-Ömer ÜRE
9786055022143	Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık	Battal ODABAŞI - M.YALÇIN
9786253962180	Risk Altındaki Çocuklar ve Eğitimi	Ed. Emel ARSLAN
9789758867066	Sağlıklı Eğitim Sağlıklı Toplum	Yılmaz ÖZBEK
9786055022907	Siyaset Bilimine Giriş	Kenan ARIBAŞ - Ünal ŞİMŞEK

9786055022808	Sosyal Bilimler ve Tarih Öğretimi	Nuri KÖSTÜKLÜ
9786051968438	Sosyal Bilgilerde Çevre Eğitimi	Ayhan AKIŞ
9786054451180	Sümerlerden Günümüze Eğitim	Rahmi MALTAŞ
9786054639922	Türk Eğitim Sisteminde Okul Yönetimi	Musa GÜRSEL
9786253965082	Ustanın Öğrencisi	Anja FISCHER
9786051966021	Üstün Yetenekliler	Engin GÜNEŞ
9786253961152	Usuli Tedris ve Tederrüs (Osmanlı Türkçesi)	Melekzade FUAD
9786253966386	Yabancılar için Türkçe Hikayeler	Ali Selami Başoğlu
9786253963354	Yeni Yüzyılın Pedagojisi - Beyin Algoritma Sistemi (BAS) ve Programı	Battal ODABAŞI
9786055022822	Yönetime Çağdaş Yaklaşımlar	Musa GÜRSEL
9786054639939	Yönetime Yeni Bakışlar	Musa GÜRSEL
9786054451005	XX. Yüzyıl Başlarında Yüksek Öğretim	Seyit TAŞER
SİYASET-EKONOMİ-İŞLETME-YÖNETİM-ULUSLARARASI İLİŞKİLER		
9789758867134	2000'li Yıllarda Strateji ve Planlama	Nedim YÜZBAŞIOĞLU
9786051969060	Adil Bir Barışın İmkansızlığı Üzerine	Melih COŞGUN
9786253964887	Batı Afrika'da Siyaset ve Diplomasi	Mürsel BAYRAM
9786051962023	Bilimsel Yönetimin İlkeleri	F. W. TAYLOR
9786051966762	Birleşik Krallık Dış Politikası 1979-2020	İbrahim Çağrı ERKUL
9786059108812	Birleşmiş Milletler Bin Yıl Kalkınma Hedefleri -2015 Türkiye	Bülent DARICI (Editör)
9786054451715	Bosna-Hersek Devleti 1991-2011	Cemile Haliloviç TEKİN
9786054451463	Bölgesel Kalkınmada Teknoparklar	H. Nur GÖRKEMLİ
9786059706650	Bölgesel Kalkınmada Yeni Trendler	Birol MERCAN
9786051966694	Bulgaristan Türkleri ve Siyasal Hayata K..	Vahit SADAL
9786051964997	Bürokrasinin Kimyası	Metin ÖZKARAL
9736054451753	CHP'nin Laiklik Politikası-Konya Örneği 1946-1950	Ömer AKDAĞ
9786051966779	Commonwealth'i Anlamak	İbrahim Çağrı ERKUL
9786051963914	Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi	Hikmet S. GEZİCİ
9786054451487	Cumhuriyet Sonrası Konya'daki Milli Şirketler ve Bankaların Faaliyetleri	Ahmet ATALAY-Nihal EROL
9789758867837	Çokuluslu Şirketler	C.Can AKTAN– İ.Y.VURAL
9786253960216	Darbe Yolunda Üç Yıl	Sabit Dokuyan
9786051968605	Demokrasi - Teorik ve Güncel	Abdülkadir AKSOY (Ed.)
9786051966724	Demokrasi Promosyonu	Duygu ÖZLÜK
9789758867288	Demokrasi, Poliarşi ve Demarşi	Coşkun Can AKTAN
9786253966126	Demokrasi ve Etkin Yurttaşlık	Ed. Mesut Malik Yavuz
9786253960902	Demokrasiyi Arayan Cumhuriyet 1945-1950 Yılları	Sabit DOKUYAN
9786253965587	Devrimler ve Uluslararası Siyaset	Ed. Yasin AVCI, Rukiye SAYGILI
9786051960371	Dış Politikada Liderlik (Fatin Rüştü Zorlu Örneği)	Kürşat KAN
9786051967998	Dış Ticarette Güncel Tartışmalar	Oğuz ÖCAL
9786054451296	Doğrudan Yabancı Sermaye Yatırımları	Mehmet MUCUK
9786253960957	Doğu Afrika'da Siyaset ve Diplomasi	Mürsel BAYRAM
9786051966199	Doğu Akdeniz'de Yeni Güç Mücadelesi	Abdullah AYDIN (Ed.)
9786051963747	Dördüncü Nesil Savaş	Abdullah ŞENGÖNÜL
9786051964669	Duygusal Zeka ve Vatandaşlık	Müge DOĞANER
9786051960821	Dünya Ekonomisi Nereye?	Fatih Mehmet ÖCAL
9789758867073	Dünya Görüşü Bilim ve Ekonomi	Werner SOMBART
9786054451036	Düş Toplumu - Tüketim İlişkisi	Fatih M.ÖCAL-Bületn DARICI
9786059706612	Ege Denizi Karasuları ve Kıta Sahanlığı Sorunları	Hasan MOR
9786054451982	Ekonomi Politikası ve Türkiye	Zeynep KARAÇOR
9786253966898	Eleştirel Yönetim Çalışmaları	ed. Ramazan ERDEM
9789758867806	En Az Devlet En İyi Devlet	Coşkun Can AKTAN
9786051965710	Endüstri 4.0 Bakışıyla Üretim Yönetimi	Emel GELMEZ (Ed.)
9786051966328	Enerjide Dışa Bağımlılık	Mehmet MUCUK
9786253962081	Filipinler - Moro Barışı	Hüseyin AVCI
9786059706063	Filistin Ekonomisi	Ceyhun Can ÖZCAN
9786055999360	Finans, Dış Ticaret ve Büyüme İlişkisi	Erşan SEVER
9786054639250	Finansal Kriz Üzerine	Zeynep KARAÇOR
9786253962791	Geçiş Dönemi Adaleti'nden Dönüştürücü Adalete	Faruk TEKŞEN
9786253961398	Gençler ve Siyaset	Bülend ÖZOĞLU - Orhan GÖKÇE
9789758867474	Girişimcilik ve Kobiler	Rıfat İRAZ
9789758867981	Güçlü ve Zayıf Devlet Tartışmaları Bağlamında Türkiye	Gülise GÖKÇE
9786253966300	Güncel Gelişmeler Işığında Teori ve Uygulamada Yönetişim	Sadegül Durgun
9786059108201	Hayalet Bilimi ve Hayali Kimlikler	Şaban H.ÇALIŞ
9786051964102	Helal Gıda ve Tüketici Davranışları	Ferdi AKBIYIK
9786051961460	Hırvatistan Devletinin Kuruluşu ve Türkiye İle Müna..	Cemile Haliloviç TEKİN
9789758867103	IMF Politikaları ve Türkiye	Doğan UYSAL
9786059706254	İçsel Büyüme Teorileri ve Türkiye Uygulamaları	İzzet TAŞAR
9786051966298	İktidar - Muhalefet İlişkileri	Adnan MUHACİR
9786051961330	İktisadi Düşünce Tarihi	Hasan ALPAGO
9786051961262	İktisadi Düşüncede Faiz	A. Mesud KÜÇÜKKALAY

9786054639977	İktisat Teorisinin Sorunları ve Türkiye'nin Kriz Dönemleri	Ece Demiray EROL
9786059706278	İktisat, Kriz ve Yenilik	Taner GÜNEY
9786051960081	İnsani Diplomasi	Orhan BATTIR
9786253960711	İslami Finans Sisteminin Küresel Mimarisi	Muhammet YURTSEVEN
9786253961121	İslami Finans Yönetiminde Şer'i Etkinlik	Muhammet YURTSEVEN
9786051960975	İş'te Pozitif Davranış	Bilal ÇANKIR
9786055999322	Japon İşletmeciliği	Mete SEZGİN-S.Burak HAŞIOĞLU
9786051962870	Kadın ve İktisat (..Kadın ve Çatom'lar)	Zeynep M. SAKAR
9786054451357	Kamu Hizmeti (Kuram-Politika-Uygulama)	Mehmet GÖKÜŞ
9786051962948	Kamu Kesiminin Büyüklüğü ve Perform..	Sevinç Y. TÜLÜMCE
9786059108072	Kamu Kurumları ve Kalkınma Ajanslarında	M.Serdar ERBAŞ
9786051962788	Kamu Performans Yönetimi	İbrahim Uğur ERKIŞ
9786051965666	Kamu ve Özel Sağlık İşletmelerinde Müş.	Ferdi BİŞKİN
9786055999971	Kamu Yönetiminde Performans	H. Tuğba EROĞLU
9786059108300	Kapitalist Devlet İçin Bir Öneri Sosyal Yatırım Devleti	Şenol ÖZTÜRK
9786253966157	Orta Afrika'da Siyaset ve Diplomasi	Mürsel BAYRAM
9786253962326	Kariyer Yönetimi, Yetenek Yönetimi ve Örgütsel…	Ercan Gön
9786051968636	Karşılaştırmalı Kamu Yönetimi	Önder KUTLU
9786054451166	Kentli Hakları ve Türkiye	Ahmet MUTLU
9786051962719	Kolombiya-Farc Barış Süreci	Hakan ÇALIŞIR
9786051969596	Kuantum Liderlik ve Odaklanmış Liderlik	Musa GÜRSEL
9786051963853	Kuram ve Uygulamada Girişimcilik	Serdar YENER (Ed.)
9786059108836	Kurumsal Risk Yönetimi	Hasan Ekici
9786059427579	Küresel Ekonominin Analizi ve Geleceği	Fatih Mehmet ÖCAL
9786253966829	Küresel İklim Krizi	ed. Ercan Oktay - Hakan Candan
9786051963662	Küresel Kaos, Rant, Savaş	Fatih Mehmet ÖCAL
9786055999773	Küreselleşme: Pratiksel ve Teoriksel Yaklaşım	Abdülkadir DURSUNOĞLU
9786051960838	Makroekonomik Göstergelerin Analizi	Zekeriya MIZIRAK…(Ed.)
9786051964331	Mali ve Sosyal Yönleriyle Bütçe Üzerine	Osman GEYİK (Ed.)
9786054451517	Meşrutiyetten Cumhuriyete Konya'da Kurulan Milli Şirketler ve Milli Bankalar	Ahmet ATALAY
9786051964980	Milliyetçiliğe Karşı Milliyetçilik	Onur TÜRKÖLMEZ
9786054639243	Modern Ekonominin Gölge Aktörü Esnaf	Bülnet DARICI
9789758156870	Modernite'den Postmodernite'ye Değişim	Coşkun Can AKTAN
9786054639342	Muhasebe Mesleğinin Standartlaşma Süreci	Alper Tunga ALKAN
9786051963297	Muş Sanayi Modeli	Ömer ARSLAN
9786253966799	Obata Yükichi ve Türkiye	Emine SİCİM KAPLAN
9786253964689	Optimal Para Alanları Çerçevesinde Avrupa Parasal Birliğinin İçerisinde Bulundu	Saadet DÜNDAR
9786059108065	Orta Doğu'da Türkiye ve İran'ın İşbirliği İmkanı	Yusuf SAYIN
9786253964368	Osmanlı Devleti'nde Modern İktisadın Gelişimi ve Menapirzade Nuri'nin Mebahi	Kenan DEMİR
9786051960678	Örgütlerde Mobbing ve Siber Zorbalık	Zeliha SEÇKİN
9786059108324	Örgütsel Etkinlik İçin Ergonomi	Serdar ÖGE
9786253960049	Pandemi ve Kentsel Politika	Ahmet YAMAN
9786051968841	Pandemi ve Siyaset Bilimi	Emrah ATAR
9786051960401	Para Politikalarında Dönüşüm	Ferhat Şirin SÖKMEN
9786051963891	Pazarlamada Yeni Dönem Endüstri 4.0	Esen ŞAHİN
9786051964386	Pazarlamanın Nitel Çağı	Muammer ZERENLER
9786051967714	Politikacıların Suriyelilere Bakışı	Ferit TUNÇ
9786054639960	Rekabet Çağında Pazarlamatik Yönetişim	F.Atıl BİLGE
9786059108492	Sağlık Ekonomisi – Mikro ve Makro Boyutları	Burcu GÜVENEK (Editör)
9786253965334	Siber Uzayda Egemenlik	Emre ARSLANTAŞ
9786051965307	Siyasal İdeolojiler ve Kamu Bürokrasisi	Metin ÖZKARAL (Ed.)
9789758156498	Siyasal Katılma ve Yerel Demokrasi	M. Akif Çukurçayır
9786051960579	Siyasal Süreçler ve Seçim Kampanyaları	Tuba Kalçık
9786051961088	Soğuk Savaş	Gülşah KÖPRÜLÜ
9786253960926	Soğuk Savaş Yıllarında Türkiye'de Siyaset ve B..	Mehmet T. PAŞAOĞLU
9786059427562	Sorularla İktisat Politikası	Fatih Mehmet ÖCAL
9786051961354	Sorularla İktisat Politikası 2	Fatih Mehmet ÖCAL
9786253960391	Sosyal Devletin Anatomisi	Vahap GÖKSU (Ed.)
9786055999421	Sosyal Sermaye Yönetimi	Adem ÖĞÜT
9786051964287	Statü Kaybetme Korkusu	Musa GÜRSEL
9786253961343	Stratejik İletişim ve Gastrodiplomasi	Recep ÇOLAK
9786051964898	Şırnak'ta Siyset ve Seçmen Davranışları	Celal GÜNEŞ
9786051962832	Tarımsal Sulama Politikalarının Ekonom..	Zeynep M. SAKAR
9786051969817	Tek Parti Dönemi Ekonomi Politikaları ve Mili Burjuvazi	Hasan YAPICI
9786055999469	Teori ve İlişkileri ile Global Ekonomik Kriz	Abdülkadir DURSUNOĞLU
9789758867165	Terörün Görüntüleri, Görüntülerin Terörü	Ed. Orhan GÖKÇE
9786051961798	Türev Ürünler Piyasası ile Forex Piyasası…	M. Göktuğ KAYA
9786054451944	Türk Anayasa Hukukunda Cumhurbaşkanlığı	Mehmet KAHRAMAN
9786051965925	Türk Dış Politikasında İngiltere	Fuat BOZYEL
9786051963785	Türk Dış Politikasında Kıbrıs ve AB Çık..	Hasan MOR

9786253963019	Türk Dış Politikasını Dışişleri Belleteni'nden Okumak	Melih DUMAN
9786059706445	Türk Dış Politikasının Eksenleri	Hasan MOR
9786059108249	Türk Diasporasının Avrupa Siyasal Sistemine Katılımı	Tolga SEKMAN
9786253964030	Türk Dünyasında Kamu Yönetimi	Ercan OKTAY (vd.)
9786059108577	Türk İktisat Politikalarının Tarihi Temelleri	Abdulkadir BULUŞ
9786253963491	Türk Siyasetinde Mali Yolsuzluk İddiaları 1950-1960	Yunus ÖZDURĞUN
9786054639649	Türkiye - AB Müzakere Süreci	Burak KAYA
9786051960739	Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası İstatistikleri N..	Fatih Mehmet ÖCAL
9786253965433	Türkiye'de Darbeler ve Darbeciler	Hakan CANDAN
9786253962036	Türkiye'de Ekonomi Politikaları Uygulamaları ve	Zeynep KARAÇOR
9786055022112	Türkiye'de İktisat Tarihi Çalışmalarının Gelişimi	Rıdvan TURHAN
9786055999506	Türkiye'de Kamu Borçlarının Gelişimi	Murat DEMİR
9786253965747	Türkiye'de Kimya Sanayinin Ekonomik Komplekslik Bağlamında Analizi	İbrahim HÜSEYNİ - Hüsnü BİLİR
9739753867110	Türkiye'de Piyasa Ekonomisi	Doğan UYSAL
9789758867875	Türkiye'nin ABD ve AB Denklemi	O.GÖKÇE - U.DEMİRAY - E.SÖZEN
9786051963495	Türkiye'de Bireysel Emeklilik Sistemi	Mahmut İNAN
9786059706704	Türkiye'de Döviz Kuru Geçişkenliğinin İhracat ve İtha.	Yunus AÇCI
9786253963071	Türkiye'de Hayat Sigortaları ve Bireysel Emeklilik	Mahmut İNAN
9786051967615	Türkiye'de Kırsal Kalkınma Yönetimi	Muhammed S. ŞAHİN
9786051960388	Türkiye'de Ulusal Tasarrufların Seyri ve Ekonometrik Analiz	Sadık UÇGUN
9786059706476	Türkiye'de Yargıya Güven	Erhan ÖRSELLİ
9786055022310	Uluslararası Hukuka Giriş I	Hasan MOR
9786051964034	Uluslararası Hukuka Giriş II	Hasan MOR
9786253963934	Uluslararası İlişkiler Araştırmalarında Nicel, Nitel ve Karma Yöntemler	Emrah Utku GÖKÇE
9786059427470	Uluslararası İlişkiler Üzerine Okumalar	Yusuf SAYIN
9786253964993	Uluslararası İlişkiler ve Anarşizm Teorik Bir Müdahale	Şaban H.ÇALIŞ
9786253961466	Uluslararası İlişkilerde Bilim, Bilgi ve Yöntem	Çağlar SÖKER
9786054639137	Uluslararası İlişkilerde Devlet - Tanım Teori ve Devlet İstismarcılığı	Erdem ÖZLÜK
9786059706483	Uluslararası İlişkilere Duygusal Bakış	Erdem ÖZLÜK
9786051962337	Uluslararası Örgütler (Küresel İlişkiler Ça.)	Şaban H.ÇALIŞ
9786054451470	Üniversiteler ve Kent Ekonomisi	H. Nur GÖRKEMLİ
9786051965345	Üretim ve Ekonomide Genç Girişimciler	Zeynep M. SAKAR
9786059706599	Vatandaş Gözünden Başkanlık Sistemi	Orhan GÖKÇE
9786059108430	Ve Ejderha Şehre Taşınır	A. Arda YÜCEYILMAZ
9786253965327	Vergi Adaleti ve İslam	Yunus Emre Aydınbaş
9786055022129	Yeni Dünya Düzeni ve Avrupa	Nuri Yazıcı
9789758156467	Yeni Ekonomi	H. Bahadır AKIN
9786253963408	Yeni Pazarlama Trendleri ve Yeni Teknolojiler	Bilge Karamehmet Altuntaş
9786059706520	Yerel Hizmetlerde Vatandaş Karnesi	Erhan ÖRSELLİ-Erdal BAYRAKCI
9789758156845	Yerel ve Kentsel Politikalar	M. Akif Çukurçayır
9786054451265	Yerel Yönetimler - Kuram Kurum	M. Akif Çukurçayır
9786051963501	Yerel Yönetimler (Siyasi, İdari ve Mali Y..)	Murat DEMİR, Abd.
9786051965116	Yerel Yönetimler ve Sosyal Hizmetler	Sami KALAYCI
9786059108546	Yerel Yönetimlerde Katılım ve Kültür | Katılımcı Yerel Yönetim Anlayışının Kültüre	Mustafa Kocaoğlu
9786253965679	Yerel Yönetimlerde İnsan Kaynağının Etkin Yönetimi	Şerife PEKKÜÇÜKŞEN
9786059108355	Yerel Yönetimlerde Yerel Kamu Politikası Yaklaşımları	Mehmet ÖZEL
9786051963365	Yönetim Ahlakı - İdeal ve Gerçeklik Aras..	Abdülkadir AKSOY
9789758156634	Yönetim ve Mizah	H. Bahadır AKIN
9786054639441	Yönetişim	M. Akif Çukurçayır
9786054639533	Yönetişim – Türk Kamu Yönetimine Yansımaları	Fatma Neval GENÇ
9786059108232	Yurttaş Odaklı Yerel Yönetim	M. Akif Çukurçayır
9786253961220	Yurttaşlığın Kuramsal Temelleri	M. Ahmet TÜZEN
9786054451067	Yurttaşsız Demokrasi	M. Akif Çukurçayır
9786051969923	Z Kuşağının Seçimi	Güney Yalçın ÖZCAN
9786051962887	Zeytinyağı Sektörünün Ekonomik Analizi	Zeynep M. SAKAR
TARİH		
9786051967691	1. Dünya Savaşında Yahudiler (Osmanlı)	Merve G. ELMAS
9786054639427	10 Temmuz Hürriyet Bayramı- Osmanlıdan Cumhuriyet'e	Filiz ÇOLAK
9786051961446	1877-1978 Osmanlı-Rus Harbinde Yıldız'ın Hataları	Basiretçi Ali Efendi
9786253966096	1929 Tatavla Yangını | İstanbul Rumları İçin Bir Dönüm Noktası mı?	Fatma TOMBAK
9786253964740	93 Harbi Üzerine Bir Münakaşa	Musa GÜMÜŞ
9786059427500	Abbasi Siyaset Geleneğinde Sasani-Fars Tesiri	Mesut CAN
9786054639274	Adem'in Çocukları	Güngör KARAUĞUZ
9786051963143	Afganistan'da Hakimiyet Mücadelesi	İzzetullah ZEKİ
9786051964010	Ahi Evren - Mevlana Mücadelesi	Mikail BAYRAM
9786051962160	Ahi Evren ve Ahi Teşkilatının Kuruluşu	Mikail BAYRAM
9786051963372	Alman İmparatorluğu ve Türkistan	Fatih ÇOLAK
9786051965123	Alman Subayların Hatıralarında Çanakkale	M. B. BÜYÜKTOPÇU
9786253962692	Alman Yahudilerinin Amerika'daki Tarihi	İsmail BAŞARAN

9786055022365	Almanların Konya ve Çevresindeki Faliyetleri	Fatih ÇOLAK
9786054451654	Anadolu’da Galatlar ve Galatya Tarihi	Mehmet Ali KAYA
9786051964027	Anadolu'da Tasavvufi Zümreler	Rauf K. ÜRKMEZ
9786253966652	Anadolu’nun Kültürel Dönüşümü	Furkan ŞAHİN
9786054639380	Antalya’nın Kara Günleri – Milli Mücadele’de Antalya	Galip ALÇITEPE
9786253966423	Apukurya (Apokries)/Tatavla Karnavalı	Fatma TOMBAK
9786253962777	Arşiv Belgeleriyle Konya Hükümet Konağı’nın İnşası	Ali IŞIK
9786054639908	Atatürk ve Türkiye Cumhuriyeti Araştırmaları 1	Nuri KÖSTÜKLÜ
9786253962654	Avrupa Etkisi	Samet ZENGİNOĞLU
9786055999933	Avrupa’da Türk İmajı	H. Mustafa ERAVCI
9786054639847	Babek – Bir Direnişçi	Mehmet AZİMLİ
9786051961293	Balkan Harbinde İhmal Faciaları	Süleyman KÜLÇE
9786054451012	Balkan Muhacirlerinin Konya Vilayetine İskanı	Kürşat KURTULGAN
9786051969190	Balkanlarda İskan ve İhtida	Hava SELÇUK
9786059108720	Belviran Kazası Tarihçesi ve Sosyokültürel Yapısı	Güler SİLAY
9786253965631	Bir Cumhuriyet Öğretmeni Namık Ayas'ın Gözüyle Konya	Mustafa ÖZCAN
9786059706193	Bozkır Kazası Vakıfları	Hamit ŞAFAKCI
9786051966533	Bursa Emir Sultan Külliyesi	Nilüfer ATEŞ
9786051969831	Bursa Vakfiyeleri ve Vakıf Kültürü	Nilüfer ATEŞ
9786059108409	Cami (Baykurt) Bey	Muhammed SARI
9786253964078	Cend’den Cihana Selçuklu Sultanları | Kısa Hayatları, Dindar Kişilikleri ve Liderlik	İzzetullah ZEKİ
9786253966188	Cumhuriyet Döneminde Döşemealtı Nahiyesi 1931-1973	Muhammet GÜÇLÜ
9786253960728	Çadırdan Saraya Türk Protokolü-Türkiye Selçuklularında T	Nilüfer Karçaaltıncaba CENGİZ
9786051968520	Çaka Bey ve Emirliği	Mutlu ADAK
9786059706889	Çanakkale Savaşları Tarihi ve Şehitleri (Yozgat Örneği)	Naci ŞAHİN
9786054639267	Çatışma – İlk İnsandan Günümüze	Mustafa GÜMÜŞ
9786253960377	Çermik Kazası - Kefalet Defteri	Oktay BOZAN
9786253960360	Çermik Kazası - Nüfus Defterleri	Oktay BOZAN
9786051965703	Çukurova'da Doğal Afetler ve Salgın Hast.	Selma T. SARIKÖSE
9786051966809	Çüngüş 1	Oktay BOZAN
9786051966830	Çüngüş 2	Oktay BOZAN
9786051966823	Çüngüş 3	Oktay BOZAN
9786253963309	Davud ve Süleyman Krallığı	Güngör KARAUĞUZ
9786253966171	Dediği Sultan Yurdu Beykonak (Tekke) 1831-1845	Ali IŞIK
9786253966959	Demokrat Parti Döneminde Olaylı Siyasi Seyahatler	Yunus Özdurğun
9786059427517	Devlet ve Tarikat	Zekeriya IŞIK
9786051964584	Devrek Kazası Nüfus Defteri 1831	Hanife ALACA
9786054451388	Devrek ve Çevresi Tarihi	Güngör KARAUĞUZ
9786055999926	Diyarbakır ve Çevresinin Müslümanlaşma Süreci	Mehmet AZİMLİ
9786054639816	Diyarbakır Vilayetinde Ermeniler Ve Ermeni Olayları	Oktay BOZAN
9786051969176	Doğu Anadolu'da Türkmen Hakimiyeti	Erol KELEŞ
9786253966164	Doğu Türkistan Tarihinden Portreler	Coşkun KUMRU
9786051961224	Doğudan Batan Güneş Osmanlı	Önder Volkan ERİKÇİ
9786051966861	Dr. Nevzat Gündağ'a Vefa	Yusuf KILIÇ (Ed.)
9786253965259	Dünden Bugüne Bilim Tarihinin İzinde Türk Dünyasında Macarlar	Melek ÇOLAK (Ed.)
9786253966492	Eğil – Kutsal Mekanlar ve Toplumsal Bellek	Oktay BOZAN (Ed.)
9786051965949	Emir Timur Dönemi Bilginleri	İzzetullah ZEKİ
9786253964733	Emperyal Çatışma Alanı Olarak Süveyş Kanalı ve Büyük Güçler 1869-1882	Tuğba ÇINAR
9786253962104	Endülüs-Fransa İlişkileri	Bahadır ŞAHİN
9786253963927	Endülüste Yahudi Vezirler 912-1090	Cemile ÖZHAN
9786054451876	Ermenek Kazası ve Köyleri Vakıf Eserleri	Mevlut ESER
9786253960193	Ermenekli Mehmet Nuri Bey	Ruhat Alp
9786059108331	Ermeni Kilise Merkezi Ecmiatzin	Canan SEYFELİ
9786059108195	Ermeni Kilisesi’nde Sakramentler	Canan SEYFELİ
9786253962647	Ermeni Zorunlu Göçü 1915	Sezen KILIÇ
9786051965352	Ermenistan, Kürdistan ve Pontus	Galip ALÇITEPE
9786051966441	Erzurum / Islahat’tan I. Meşrûtiyet’e	Murathan KEHA
9786051964454	Erzurum Camileri, Medreseleri, Kütüpha..	Murat KÜÇÜKUĞURLU
9789758156238	Eskiçağda Doğu - Batı Mücadelesi	Ekrem MEMİŞ
9789758156627	Eskiçağda Türkler	Ekrem MEMİŞ
9786253966379	Eski Çağ Tarihi Araştırmaları - I	Yusuf KILIÇ (Ed.)
9786054639298	Eskil/Karapınar Kazası Vakıf Eserleri	Derya KARAKAYA
9786055022617	Eşkıyalıktan Ayanlığa Kırcaalili Emin Ağa	Alper BAŞER
9786253963767	Fakihler yahut Fakılar / Osmanlı Kuruluşunun Sessiz, İddiasız, Unutulmuş Hizmet	Mehmet GEL
9786059706711	Fatma Bacı ve Bacıyân-ı Rûm (Anadolu Bacıları Teş..)	Mikail BAYRAM
9786253966584	Fırat ile Dicle Arasında Çermik’in Tarihi Yolculuğu	Oktay BOZAN (Ed.)
9786051961439	Gaziantep Vilayetinin Sıhhi ve İctimai Coğrafyası	Dr. Süleyman Faik
9786051962603	Gazneli Mahmud'un Din Politikası	İzzetullah ZEKİ
9786253965280	Girdeci Ali ve Hikayeleri | (El-Mevlevi / El-Konevi)	Ali IŞIK
9786253963460	Göç ve Girişimcilik - Batı Afrika’daki Lübnanlılar Örneği 1860-1990	Musa DEMİRDAĞ

9786054639359	Göçi-yi Kebir Kazası Vakıf Eserleri	Özlem CEYHAN
9786051968308	Güney Kafkasya'da Kıpçaklar	Erhan ATEŞ
9786059706728	Hace Nasirü'd-din-i Tusi'nin İntihalcılığı ve …	Mikail BAYRAM
9786059706315	Hacı Bektaş Veli (Geleneksel Algıdan Gerçekliğe) (Tarihsel Bir Yaklaşım)	Harun YILDIZ
9786051961385	Haçlı Seferleri Tarihi Kaynakları	Fatih ERKOÇOĞLU
9786051964577	Haçlı Seferlerinde Av ve Avcı	Nadir KARAKUŞ
9786059706667	Hakim Abay	Garifolla ESİM
9786055999759	Halifelik Tarihine Giriş – Başlangıcından IX. Asra Kadar	Mehmet AZİMLİ
9786059706148	Hataylı Osmanlılar	Naim ÜRKMEZ-Aydın EFE
9786253962302	Hazro (Tarih-Toplum-Kültür) Ciltli	Oktay BOZAN (Ed.)
9786051962801	Hikayelerle Osmanlı Tarihi Öğretimi	Murat TARHAN (Ed.)
9786051962061	Hindistan Tarihi ve Kültürü	Yalçın KAYALI
9786059706636	Hindistan Yolu ve İngilizler	Uğur AKBULUT
9786253965556	Hitit İmparatorluk Çağı'nda Eski Mısır'da İki Muvahhid Hz. Yusuf ve Hz. Musa	Güngör KARAUĞUZ
9786253964474	Hitit Ritüellerinde Sağaltma ve Arındırma	Hilal Kutlu ALANCI
9786051965918	Hocazade Muallim Fikri Bey Hatıralar	Müslüm C. AKALIN
9786051964096	Horasan'da Hakimiyet Mücadelesi-801-1005	İzzetullah ZEKİ
9786051966755	Hülegü Han	Burak ÇELİK
9786055999674	Hz. Ali Neslinin İsyanları	Mehmet AZİMLİ
9786253960063	IV. Murad ve İsmail Çelebi Hikâyesi Üzerine Bir İnceleme	Nihangül DAŞTAN
9786253966362	İmrenler (Balkanda)	Yusuf KÜÇÜKDAĞ
9786253962388	İlhanlı Devletinin İktisadi Hayatı	Hüsniye KOÇ
9786051964089	İlk Dönem Horasan Valileri 651-821	İzzetullah ZEKİ
9786051963129	İlk Dönem İslam Toplumunda Ölüm, Techiz	Zehra Gençel EFE
9786051967639	İnançoğulları Beyliği	İbrahim BALIK
9786253960735	İngiltere İdaresinde Irak'ta Politik Gelişmeler	Can DEVECİ
9786051968742	İpsalalı Ahmed Paşa	Mustafa DURDU
9786054639519	İslam Tarihi	Şaban ÖZ
9786051963334	İslam Tıp Tarihi	Zehra Gençel EFE
9786253963453	İşgal (1916) ve Kurtuluşta (1918) Erzurum	Ulvi Ufuk TOSUN
9786253963156	İtalya'da Müslüman Fetihleri	Merve KARAGÖZ
9786051962016	İtil Bulgarları	Sefer SOLMAZ
9786253962258	İzmir Vilayetinde Yunan Vahşeti Mayıs 1919'dan Temmuz 1919'a kadar	Ahmet Özgiray
9786051965680	Kadınhanı Atlantı - Bir Bozulus Türkmen	Selma T. SARIKÖSE
9786054451852	Kadirbeyzade Zeki Bey - II. TBMM'de Bir Muhalifin Portresi	Uğur ÜÇÜNCÜ
9786051968407	Kanun ve Şeyh	Zekeriya IŞIK
9786059427951	Kara Günler (Enver Behnan Şapolyo ve Milli Müc..)	İrşad Sami YUCA
9786055022358	Karaman Tarihi 18.yüzyıl	Ahmet CENGİZ
9786253963781	Kars Zafernamesi	Ahmet İÇLİ
9786051966113	Kavala Kazası 1830-1845	Mustafa DURDU
9786054639496	Kazım Karabekir ve Eğitim	Nuri KÖSTÜKLÜ
9786051968629	Keşifler	Nazan Karakaş ÖZÜR
9786054451821	Kıbrıs Eskiçağı ve Jeopolitiği	Ahmet GÖZLÜ
9786055999902	Kıreli Kazası Hüyük İlçesi ve Köyleri Vakıf Eserleri -Osmanlı Döneminde	Halis AKINCI
9786051962207	Kırım Kırım Kırılan KIRIM	Kemal ÖZCAN
9786051966403	Kolektif Bilincin Dinsel Referansları	Ekrem AKMAN
9786054451548	Konya Atatürk Evi	Ahmet ATALAY
9786055022464	Konya Darülkurraları	Yusuf KÜÇÜKDAĞ
9786054451616	Konya Şer'iye sicili 148 Numaralı Defter	Barış SARIKÖSE
9786055999391	Konya Vilayeti / Türkiye'nin Sıhhi-İçtimâi Coğrafyası	Doktor Nazmi
9786253960803	Konyalı Şehit ve Gazilerimiz	Zafer KARAKUŞ
9786253965297	Konyanın Fi Tarihinde Mazlumlar Hainler ve Garipler	Ali IŞIK
9786051961965	Konya'nın Gülleri (Deliler, Meczuplar)	Ali IŞIK
9786051960128	Kore Savaşı ve Konyalılar	Ahmet ATALAY
9786054639984	Kore Savaşı'nda Türk Zayiatı	Ahmet ATALAY
9786051969886	Kur'an Arkeolojisi	Güngör KARAUĞUZ
9786051965178	Kuvvacı Tevfik Bilge Hoca	Meşkure YILMAZ
9786253960889	Kuzey Azebaycan Hanlıkları	Musa GÖKTUĞ
9786054451739	Kültür ve Müzik -İslamiyet'ten Önce Türklerde Müzik - Hun, Kök Türk ve Uygur D	Feyzan Göher VURAL
9786253965716	Kürtler ve Ermeniler	Bekir BİÇER
9789944272018	Lütfi Fikri'nin Tanzimat'ı	Ahmet Ali GAZEL
9786059427401	Macaristan-Yurt Tutuştan Trianon'a	Muzaffer ŞEN
9786054639151	Maraş Şehri Vakıf Eserleri	Pakize YILDIZ
9786051966014	Mardin - Birinci Dünya Savaşı ve Milli Mü	Oktay BOZAN
9786253960308	Meclis-i Âlî-i Hazâin	Hasan Ali Çakmak
9786051968650	Medeniyetler Kavşağında Bir Kent Siverek	İbrahim ÖZCOŞAR - Ahmet KIRKAN
9786051961989	Mekke'de Bir Osmanlı Kadısı: Pirizade	Hasan ÖZER
9786253966553	Mektebin Işığı Kalemin İzi	Oktay BOZAN (Ed.)
9786253966201	Memlûk Devleti'nde Elçilik Teatisi 1250 – 1382	Ömer NARİN
9786059108393	Memlûklarda Ticaret (Memlüklü Devleti)	Abdullah Mesut AĞIR

9786253961497	Memlük-Haçlı İlişkileri (1250 – 1291)	Musa Demir
9786051968643	Mezopotamya ve Anadolu'nun Kavşağında Bir Kent Siverek	İbrahim ÖZCOŞAR - Ahmet KIRKAN
9786051962771	Millet Sistemi mi? Rum ve Ermeni Patr..	Canan SEYFELİ
9786051966038	Millet-i İsrâiliye	Ebüzziya TEVFİK
9786059706551	Milli Mücadele Döneminde Diyarbakır 1918-1923	Oktay BOZAN
9786253960582	Milli Mücadele Döneminde Elazığ	Oktay BOZAN
9786253961350	Milli Mücadele ve Türkiye Cumhuriyeti İnkılâp Tarihi	Nuri YAZICI
9786054639144	Milli Mücadele Yıllarında Bir Yasak Denemesi; Men-i Müskirat	Uğur ÜÇÜNCÜ
9786253965143	Milli Mücadele'de Haberleşme ve Propaganda	Hüseyin KANBER
9786051965147	Milli Mücadele'de Urfa	Müslüm C. AKALIN
9786051967042	Moğol İstilasına Dinî Muhalefet	Mustafa AKKUŞ
9786051964515	Moğollarda Din ve Siyaset	Mustafa AKKUŞ
9786253964443	Mossyna'dan Çala | İlk Devirlerden Osmanlılara Kadar Çal Yöresi	İbrahim BALIK
9786051969107	Mustafa Şükrü Metin Baba - Hayatı ve Eserleri	Ahmet TAŞGIN- Hakkı TAŞĞIN
9789758156818	Musul Meselesi Tarihi	Durmuş YILMAZ
9786051965826	Mükemmel Târih-i Fergana	Muhammed FAZILBEK
9786059108447	Mümtaz Bahri Koru	Meşkure YILMAZ
9786051968285	Nadir Şah Döneminde Osmanlı-İran	Abdurrahman ATEŞ
9786051960074	Nâme-i Kudsî - Menâkıbu'l-Kudsiyye (sadeleştirme)	ELVAN ÇELEBİ
9786051967592	Nazi Kırımı - Kırım Tatarları 1941 - 1944	Aybüke GÜZAY
9786051969572	Nuh Tufanı - Yazılı Kaynaklar Işığında Mukayeseli Tufan O	Yusuf KILIÇ - Elvan ESER
9786051969640	Orta Çağ'ın Unutulan Coğrafyası - Büveyhiler ve Selçuklul..	İsmet Burak BATIR
9786051967585	Ortaçağ'dan Günümüze Rumkale ve Half	Yasin TAŞ (Ed.)
9786051969664	Osman Nizami Paşa - Asker ve Diplomat 1856-1939	Rıdvan KAŞIKÇI
9786051965109	Osmanlı - Fas İlişkileri	Merve K. TÜRKAL
9786051960999	Osmanlı Aile Yapısı (18. yy Konya Örneği)	Hayri ERTEN
9786253963200	Osmanlı Arnavutlarının ABD'ye Göçü 1870-1912 (Tarih-Toplum-Ekonomi)	Ali ASLAN
9786055022594	Osmanlı Devleti'nin Taşra Hukuk Mektepleri	Seyit TAŞER
9786055022549	Osmanlı Devletin'de Şia - Safevi Taraftarlarına Uygulanan Cezai Yaptırımlar - İran	Nuran KOYUNCU
9786051962900	Osmanlı Devleti'nde Vilayet Hususi İda..	Kerim SARIÇELİK
9786253966041	Osmanlı Dönemi Kürd Raporları	Mehmet Emin ÜNER
9786059108980	Osmanlı Ermenileri ve İkinci Meşrutiyet	Naci ŞAHİN
9786253965174	Osmanlı İdaresinde Çermik	Davut ÖZ
9786253965549	Osmanlı İktisat Düşüncesi	Osman CENGİZ
9786253966935	Osmanlı Sıhhiye Teşkilatı 1838-1920	Hikmet ÇİL
9786253965532	Osmanlı Teşkilat Düşüncesi | Kavramlar - Kurumlar	Osman CENGİZ
9786253962944	Osmanlı ve İspanyol İmparatorlukları 1580-1699	Ömür YANAR
9786253963651	Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Türk, Arap ve Kürt Milliyetçiliği	Bekir BİÇER
9786253965785	Osmanlı'dan Cumhuriyet'e Çapakçur'da (Bingöl) Görev Yapan Kaymakamlar 188	Ozan Can AKPINAR
9799758156367	Osmanlı'nın Son Yüzyılı - Cumhuriyete Giden Yol	Durmuş YILMAZ
9786051968964	Osmanlı'da Miras ve Kadın	Ayşe ŞİMŞEK
9786253964276	Osmanlıyı Aslına Döndürmek / 17. Yüzyıl Geriye Dönüş Arayışlarının İbn Haldûnc	Enes ŞAHİN
9786051960708	Oszkar Wellmann - ...Bir Macar Uzman	Melek ÇOLAK
9786051961347	Öteki Konya	M. Sabri DOĞAN
9789944272025	Parlamenter Denetim	Ahmet Ali GAZEL
9786253966508	Peygamberler, Krallar ve Beyler Diyarı Eğil	Oktay BOZAN (Ed.)
9789758156801	Pontoscu Faaliyetler 1918-1922 Milli Mücadelede Canik Sancağı	Nuri YAZICI
9786059427524	Priştine - Osmanlı İdaresinde	Hava SELÇUK
9786059706056	Protestan Misyonerlerin Konya'da Açtıkları..	Galip ALÇITEPE
9786253962067	Resulayn	Abdülbaki BOZKURT
9786051965963	Risâletü't Teselsül	İzmirli İsmail Hakkı
9786051969633	Rodosçuk/Tekirdağ'da Gayrimüslimler 1640-1648	Yakup ŞAHİNER
9786055022709	Saçaklızade - ve Osmanlı Döneminde Maraşlı Alimler	Recep DİKİCİ
9786253960339	Saçaklızade Muhammed El Maraşi ve Fikirleri	Mehmet Gel
9786051961026	Safevilerde Hükümdar Unvanları ve Hakimiyet An..	Gülay Karadağ ÇINAR
9786051966472	Saltanat Hattı Bağdat Demiryolu	Paul ROHRBACH
9786051963686	Samira Kortantamer Armağanı	Abdullah Mesut AĞIR
9786253964122	Sarı Paşa Diyarbekir'de	Oktay BOZAN
9786051960296	Selçuklu Hanımları (Kira Hatun ve Raziye Devlet Ha..)	M. Ali HACIGÖKMEN
9786051967929	Selçuklular Döneminde Alanya	M. Ali HACIGÖKMEN
9786059706285	Selçuklular ve Konya	Yusuf KÜÇÜKDAĞ
9786055022662	Seyahat Notları	WIilliam AINSWORTH
9786054639786	Seydişehir Fiziki ve Sosyoekonomik Yapı	Ayşe DEĞERLİ
9786059108683	Seydişehirli Hacı Abdullah Efendi (1807-1903)	Şerafettin YILDIZ
9786051960180	Seyfüddevle ve Bizansla Mücadele	Edip AKYOL
9786059706629	Sırbistan'da Bir Aile Trajedisi (Milan-Nataliya-...)	Ayşe ÖZKAN
9786253964436	Sicill-i Ahval Defterlerine Göre Oltulu Devlet Adamları	Hakkı YAPICI
9786253964160	Siffin Savaşi (37/657) İlk Dönem İslam Tarihçilerinin Siffîn Savaşi Anlatimlari	Muhsin DÜĞEROĞLU
9786054451838	Silahşornâme / Savaşçının Kitabı	Firdevsî-i RÛMÎ
9786055999308	Sille - Bin Yıllık Birliktelik	Barış SARIKÖSE

9786051960272	Siyah Öfke - Zenci Kölelerin İsyanı	Mustafa DEMİRCİ
9786054639878	Son Müderris Musa Kazım Efendi – Sille Medresesinde,	Mehmet AZİMLİ
9786051961484	Sorularla Erzurum Tarihi	Murat KÜÇÜKUĞURLU
9789944272117	Sorularla Trabzon Tarihi	Murat KÜÇÜKUĞURLU
9786051966489	Suriye ve Kilikya Muharebeleri	Albay ANDREA
9786253966027	Sultan II. Abdülhamid Döneminde Osmanlı Kadınları	Seda SARIKAYA SARİDEMİR
9786051967882	Şehzade Mustafa 1450-1474	Hamit ŞAFAKCI
9786051962726	Şeyh Evhadü'd-Din Hamid El-Kirmani	Mikail BAYRAM
9786059706049	Şeyhler ve Şahlar	Zekeriya IŞIK
9786253967413	Taltif ile Tahdid Arasında II. Abdülhamid Dönemi Takvim Sansürleri	Muhammet Ali TUZLU
9786253964498	Tarih ile Menakıb Arasında Tasavvuf Geleneğinde Biyografi Yazıcılığı	Muammer CENGİZ-Mehmet UYAR (ed.)
9786051964690	Tarih Sohbetleri- Devrek'le ilgili bir çift s	Güngör KARAUĞUZ
9786253964115	Tarihçilik Yolunda 40 Yıllık Bir Ömür - Yunus Misali - Prof. Dr. Saim Savaş Tarih Ya	Leyla Aksu Kılıç - Mehmet Önder Turan
9786253963941	Tarih-i Asr-ı Hazır 2. Cilt	Abdurrahman Şeref EFENDİ
9786253961336	Tarihi Hakikatler (Selçuklular Dönemi)	Ahmet Ocak
9786051960067	Tarihi Metin Çalışmalarında Usul	Mertol TULUM
9786051963822	Tarihin Lüzûmu	İzmirli İsmail Hakkı
9786051965512	Tarikat, Toplum ve Siyaset	Zekeriya IŞIK (Ed.)
9786051965901	Tarladan Pazara	Ümir EKİN
9786059706605	Tarsuslu Osmanlılar	Aydın EFE-Naim ÜRKMEZ
9786253966560	Taşların Sırrı Suyun Şifası	Oktay BOZAN (Ed.)
9786253964429	Taşra Elitlerinin Yükselişi Konya Örneği 18.-19. Yüzyıl	Eşref TEMEL
9786051960845	Tekkedeki İktidar	Zekeriya IŞIK
9786051968483	Tepedelenli Ali Paşa 1744-1822	Ahmed MÜFİD
9786051966007	Toktamış Han	M. VERDİYEV
9786051964874	Topal Osman Paşa	Abdurrahman ATEŞ
9786059706322	Topçu Mülazım-ı Evvel Mustafa Hulusi Efendi'nin İstikâl Harbi Hatır.	Ahmet ATALAY
9786054639397	Tuğ, Nevbet, Mehter – Türklerde Askerî Müzik Geleneği	Timur VURAL
9786059706681	Turgutoğulları ve Konya'daki Eserleri	Zeki ORAL
9786059427593	Turgutoğulları-Orta Anadolunun Türkmen Beyliği	Mustafa KAYGISIZ
9799758156923	Türk Kültür Tarihi	Ekrem MEMİŞ
9786051965031	Türk Kültür Tarihine Dair Notlar	Hava SELÇUK
9786055022914	Türk Tarihinde Kadın ve Savaş	Hava SELÇUK
9786059108591	Türk Tasavvuf Araştırmaları	Yusuf KÜÇÜKDAĞ
9786253965129	Türk Tasavvuf Araştırmaları - II	Yusuf KÜÇÜKDAĞ
9786051962474	Türkiye Selçuklu Başkentleri	M. Ali HACIGÖKMEN
9786051963198	Türkiye Selçuklu Devlet Adamı Hace-i Cihan	Muhammet A. ORAK
9786051961255	Türkiye Selçuklu Devlet Adamları	M. Ali HACIGÖKMEN
9786051965628	Türkiye'de Mülteciler Meselesi 1849-1851	Ahmed REFİK
9786051968759	Türklerin İslamlaşma Süreci	Bekir BİÇER
9786051967875	Türk'ün Türk'le Savaşı	Bekir BİÇER
9786051961453	Uluslararası Hukuk Nereye Gidiyor?	Zerrin SAVAŞAN
9786253967208	Urfa Günlükleri	Gertrud Oeri VISCHER
9786055022679	Üstadın Duası -Türkistan Ereni Halife Kızılayak	Osman MAHDUM
9786059706452	Vâdi-i Meram	Muammer ULUTÜRK
9786051961163	Vali İngiliz Sait Paşa'nın Konya Günleri	Haz. Ali IŞIK
9789758867295	Vatan Savunmasında Mevlevihaneler	Nuri KÖSTÜKLÜ
9786059108423	Vesâik-i Bektaşiyan	Ayşe DEĞERLİ, Bekir ŞAHİN, Eşref TEMEL
9786059108379	Vesâik-i Bektaşiyan'a Göre Osmanlı Devleti'nde Bektaşi Tekkeleri	Ayşe DEĞERLİ, Bekir ŞAHİN, Yusuf KÜÇÜKDAĞ
9786054639885	Vidin / 19. YY. Tuna Boyunda Bir Osmanlı Kenti	Hava SELÇUK
9786059108096	XIX. Yüzyıl Ortalarında Kayseri Vakıflarının Arazi Gelirleri	Özen TOK
9786051966243	Yakın Dönem Osmanlı Tarihi Araştırmaları	Nuri KÖSTÜKLÜ
9786253961541	Yeni Asur Dönemi Yukarı Dicle Bölgesi Eyalet Sistemi ve Tarımsal Kolonicilik	Atakan Akçay
9786054451722	Yenibahçeli Şükrü Bey'in Hatıraları	Yaşar SEMİZ - Ömer AKDAĞ
9786253966577	Yönetenler Üretenler Yaşayanlar	Oktay BOZAN (Ed.)
9786253963231	Yüzerken Modernleşmek (20. Yüzyıl İstanbul'unda Sayfiyelerin Sosyal Tarihi)	Ufuk ER
ARKEOLOJİ		
9786054451289	Antik Çağda Karaman ve Yakın Çevresi	Mehmet KURT
9789758867929	Beyşehir ve Civarı Heykeltıraşlık Eserleri	Asuman BALDIRAN
9789758867578	Ermenek ve Yakın Çevresindeki Antik Yerleşim Birimleri	Osman DOĞANAY
9786055999636	Eskiçağda Zonguldak Bölgesi	G.KARAUĞUZ - A. ÖZCAN
9789758867158	Eskiçağ Kaleleri Orta Anadolulun Güney Kesimi	G.KARAUĞUZ
9789758867851	Eskiçağda Göksu Havzası	Mehmet KURT
9786055999414	Isauria Bölgesi Kaya Mezarları ve Ölü Gömme Gelenekleri	Osman Doğanay
9786051967370	İnsan - Hayvan Karışımı Varlıklar	Ebru ORAL
9786054639007	Karaman (Lara'nda) Çevresindeki Kaya Yerleşimleri	Mehmet KURT
9786253965099	Konya ve Çevresinden -Lykaonia Bölgesi- Sunaklar	Burak BALDIRAN
9789758867325	Lykaonia Bölgesi Kaya Mezarları (Küçük Muhsine)	G.KARAUĞUZ-H.İ.KUNT
9789758867332	M.Ö. II. BİNDE ORTA ANADOLUNUN GÜNEY KESİMİ	Güngör KARAUĞUZ

9786051969312	Sumer Tapınak Ekonomisi - Anadolu ve Yunan Ana Karasına Kültürel Geçişin İzler	Mehmet Yunus AKTÜRK
9786055999643	Zonguldak Bölgesi / Arkeoloji, Eskiçağ Tarihi	G.KARAUĞUZ-A.AKIŞ-H.İ.KUNT
ESKİÇAĞ TARİHİ		
9786055022488	Eskiçağ Aile Hukuku	Yusuf KILIÇ
9786253960285	Eskiçağ Tarihi Yazıları - Prof. Dr. Sebahattin Bayram Armağanı	Ed.
9786059427494	Hitit At Eğitimi Kil Kitabı	Güngör KARAUĞUZ
9786051967073	Hititlerde Büyü ve Ayin	Güngör KARAUĞUZ
9786051961200	Hitit Devletinin Siyasi Antlaşma Metinleri	Güngör KARAUĞUZ
9786051964492	Hitit Duaları Kil Kitapları	Güngör KARAUĞUZ
9786051963075	Hititlerde Haberleşme	Güngör KARAUĞUZ
9786051966540	Hitit Kült Envanteri Kil Kitapları	Güngör KARAUĞUZ
9786055022716	Hitit Mitolojisi	Güngör KARAUĞUZ
9786051961101	Hitit Yasaları	Güngör KARAUĞUZ
9786253962227	Hitit Merasim ve Bayramları Kil Kitapları	Güngör KARAUĞUZ
9786051963587	Hitit Tarihi ve İdari Kil Kitaplar	Güngör KARAUĞUZ
9786051965765	Hititlerde Fal ve Kehanet	Güngör KARAUĞUZ
9786059108881	Ötüken'de Elli Beş Gün Bilge Kağan Hazinesin Keşif Hikayesi	Güngör KARAUĞUZ
9786051963877	Roma'dan Doğu Roma'ya	Hatice P. ERDEMİR
9786051963549	Subria Ülkesi	Suzan Akkuş MUTLU
9786051962696	Tarihöncesi Toplumlarda İnsan-Hayvan...	Ebu Bakar SIDDIQ
COĞRAFYA		
9786051962177	20. yy'da Amerikan Coğrafyasının Gelişimi	Yılmaz ARI
9786055999810	Amasya Şehri	Süleyman ELMACI
9786055999797	Banaz İlçesinin Coğrafyası	Hasan KARA
9786051964324	Coğrafyada Araştırma Yöntemlerine Giriş	Nazan K. ÖZÜR
9786055999919	Coğrafya Makaleleri Bibliyografyası	Recep BOZYİĞİT
9786059706223	Çevrebilim (Ekoloji) Sözlüğü	Emrullah GÜNEY
9786055022419	Çin – Siyasi Coğrafya Açısından	Kenan ARIBAŞ
9786253961671	Denizli Coğrafya Araştırmaları 1	Hasan KARA
9786051962795	Dünya Haritası ve Coğrafya Risalesi	Tunuslu Hacı Ahmed
9786055022921	Faik Sabri'den Günümüze Coğrafi Yansımalar	Abdurrahman DİNÇ
9786054451364	Gülağaç-(Tarihin Başladığı Yer)	Kenan ARIBAŞ
9786054639540	Güzelyurt	Kenan ARIBAŞ
9786055999353	Hispanya / Siyasi Coğrafya	Kenan ARIBAŞ
9786055022426	Jeomorfoloji Sözlüğü	Emrullah GÜNEY
9786055999471	Karaman Şehir Coğrafyası	Tahsin TAPUR
9789758867950	Küresel Çağda Siyasi Coğrafya	Kenan ARIBAŞ
9786055999339	Niksar Şehir Coğrafyası	Eren YÜRÜDÜR
9786055999346	Tarihin Peşindeki Coğrafya	Kenan ARIBAŞ
9786051961279	Takkeli Dağ (Doğal Yapı, Yerleşme,Turizm	Recep BOZYİĞİT
GEZİ / ŞEHİR		
9786051961811	Az Gezdim Çok Gördüm	Mehmet KURTOĞLU
9786055022570	Eski Dünyaya Seyahat (Suriye- Ürdün- Mısır-)	Mehmet KURTOĞLU
9786051960159	Erasmus'un İzinde (Bir Eğitimcinin Avrupa Notları)	Ali SOYBELLİ
9786051961057	Ezelden Urfa (Bir Şehir Aforizması)	Mehmet KURTOĞLU
9786059427456	Günlerin İçinden	Arif DÜLGER
9786051968360	Kendini Arayan Şehir	Ahmet KÖSEOĞLU
9786055022648	Handut –Özgürlüğün Öteki Adı (İpek Yolunda Bir Türk Kızı)	Zahide AY
9786054639373	Ruhumu Kuşatan Şehirler	Mehmet KURTOĞLU
9786051966410	Siverek - Şehir, Mekan ve İnsan	Ekrem AKMAN
9789758867554	Taşra ve Gezgin	Zeki OĞUZ
9789758867547	Toprak ve Gelenek	Zeki OĞUZ
9786051966274	Üç Kıta Otuz Üç Ülke	Ahmet Kazım ÜRÜN
9786059108799	Üç Kıta Yirmi Üç Ülke	Ahmet Kazım ÜRÜN
9786055999254	İzcilerin Dünyası	Burhan YILMAZ
EDEBİYAT İNCELEME		
9789758867646	19. yy. Alman Edebiyatında Türkler	Selçuk ÜNLÜ
9786051964782	Abdülhak Hamid Tarhan	Ulaş BİNGÖL
9786051966045	Abdulla Kahhar'ın Hikayeciliği	Erhan GİRAY
9786051969893	Akabi Hikâyesi (1851)	Fatma Jale Gül ÇORUK
9786059706292	Alman Edebiyatında Dışkı Kültü	Ahmet SARI
9789758156788	Alain Robbe-Grillet ve Yeni Roman	Galip BALDIRAN
9786051963624	Alman Fablları	Fatih TEPEBAŞILI
9786253961664	Anlatının Büyülü Dünyası (1980 Sonrası Türk R..	Halil İbrahim YÜCEL
9786253961275	Anadolu ve Hint Masallarında Dört Element	Burcu Narda SARHUŞ
9786051962504	Anız Yolunda (Biyografi)	Sadık YEMNİ

9786253965907	Anlatıbilim Uygulamaları 1	Ed. Hayrunisa Topçu
9786253965563	Anlatılarda Ayrıntı Çözümlemesine Giriş	Kubilay AKTULUM
9786051965277	Arap Dili Literatürü (1928-2018)	Hasan HARMANCI
9786253962166	Arap Edebiyatı (Klasik-Modern)	Ahmet Kazım ÜRÜN
9786253962142	Arnold Van Gennep ve Folklor	Kubilay AKTULUM
9786253966058	Aruz İlmi Öğretiminde Manzum Eser Geleneği	Enes Dişci
9786051963044	Anekdot- Zihniyet İlişkisi	Ahmet AKGÜL
9786059427142	Ankara - İyi Kalpli Üvey Ana	Hüseyin AKIN
9786051962375	Antimimesis, İngiliz Romanı'nda	Barış METE
9786051967608	Anlatı Tekniklerine Giriş	Şahbender ÇORAKLI
9786051960036	Ayın Öteki Yüzü (Paul Auster'ın Kitaplarında…)	B. C. TANRITANIR
9786051967578	Aynanın İki Yüzü - Cahit Sıtkı Tarancı	Ali KARAHAN
9786051967288	Baudelaire Şiirinin Anatomisi	Sadık TÜRKOĞLU
9786253961626	Baba Rahim Meşreb	İbrahim AKÇA
9786051960555	Biçemler ve Uygulamalı Öğretimi (Şiir Türleri, Uyak..)	Munise AKSÖZ
9786059108966	Boşnakça'da Türkçe'den Geçen Kelimeler Sözlüğü	Cemile H. TEKİN
9786059427326	Büyülü Gerçekçilik ve Louis de Bernieres'nin Latin…	M. F. ARARGÜÇ
9786253966218	Cahiliye Dönemi Arap Şiirinde Toplumsal Eleştiri	Nurullah ORUÇ
9786051967554	Cahit Sıtkı Tarancı'nın Poetikası ve Edebi	Büşra SÜRGİT
9786253962265	Caniler ve Ötekiler (Armagedon üzerine iki perdelik savaş oyunu) Filistin Battaniy	Bünyamin Aydemir
9786253964702	Cezayir'in İlyadası Mufdi Zekeriyya ve Devrimin Poetikası	Furkan YAĞCI
9786051962665	Coetzee Romanı (Kadın İtirafçılar)	Kubilay GEÇİKLİ
9789758156528	Çağdaş Türk Şiirinde Tarihi Şahsiyetler	Hasan AKTAŞ
9786055022501	Çağatay Türkçesinde Edatlar	Ayten ATAY
9786253965150	Çağdaş Bir Tarlakuşu	Emre ÇAKAR
9786051965383	Çağdaş Britanya Tiyatrosu ve Politika	Ed. Dilen İNAN
9786253966010	Çağdaş Çeviri Sorunları ve Çözümleri	Mustafa SARICA
9786051962962	Çağdaş Edebiyatın Kuramsal Seyri / Kollektif / Çizgi Kitabevi	Aytaç ÖREN (Ed.)
9786051963754	Çeviribilim Yazıları	Yalçın KAYALI (Ed.)
9786051967240	Çeviri ve Disiplinlerarasılık	Ayla AKIN Ed.
9786051967660	Çeviri ve Disiplinlerarasılık (Çeviribilimd	Ayla AKIN Ed.
9786253962050	Çirkinin Estetiği	Kerim KARAYEL
9786051967523	Çocukluk ve Roman	Betül MUTLU
9786253960827	Çocuklarda Anadili Edinimi	Ebubekir BOZAVLI
9786051963716	David Hare'in Oyunlarında Post-Truth	Mesut GÜNENÇ
9786055022044	Dediği Sultan ve Menakıbı	Ahmet TAŞĞIN
9786059706377	Dini-Tasavvufi Türk Edebiyatında İnsan	Sibel Turhan TUNA
9786051963723	Dionizyak Coşkunun İhtişam ve Sefaleti	Cafer GARİPER
9786051968216	Dilbilimin Felsefi Temelleri	Naile HACIZADE
9786051968612	Dil Bilimleri ve Dilbilimsel Yazın Çalışmaları	Mustafa SARICA
9789758867714	Divan Şiiri - Değişen Dünyada Kaybolmuş Bir Paradigma	K. KAHRAMANOĞLU
9786051969619	Dramatik Türlerde Anlatıcı	Can ŞEN
9786054639311	Duyguların Dili – Bilişsel Dilbilim Açısından	Naile HACIZADE
9786051962412	Düşünceden Söze: Dil	Naile HACIZADE
9786051961408	Doris Lessing: Marksizmden Sufizme Bir Yaşam Fe..	Seda ARIKAN
9786051969947	Doğu Rönesansının Peşinde - Hilmi Ziya Ülken'in Tiyatr...	Caner SOLAK
9786059108478	Edebiyat Bilimine Giriş	Fatih TEPEBAŞILI
9786051968971	Edebiyat Göstergebilimine Giriş	Kaan TANYERİ
9786051963778	Edebiyat Kuramları Giriş ve Uygulama	M. Akif BALKAYA (Ed.)
9786051961743	Edebiyat Kuramları - Yeni Tarihselcilikten	M. Akif BALKAYA (Ed.)
9786055022563	Edebiyat Nefreti(Edebiyat Yazıları)	Ahmet SARI
9786253964450	Edebiyat ve Disiplinlerarası Okumalar - Uygulamalar	ed. Yunus ŞAHİN
9786051967134	Edebiyatta ve Dilde Pandemi	KOLEKTİF
9786051967011	Edebiyatta Yanlılık	Gülşah K. ELKOCA
9786051966229	Edebi Babanın Peşinde	Murat KACIROĞLU
9786054639205	Edebi Sanatlar – Üst Biliş ve Görsel Eğitim Temelli Yaklaşım	Battal ODABAŞI
9786051961217	Edebiyatta Bir Motif Olarak İğrenilen Kimlikler	İnci ARAS
9789758867943	Edebiyat ve Psikanaliz	Yılmaz ÖZBEK
9786051966175	Edebiyatın Medyaları	Filiz İlknur CUMA
9786051967820	Edebiyat Çalışmalarında Bilimsel Araşt…	Ömer SOLAK
9786253962715	Edebiyatımızda Mavera Kapısı	Büşra SÜRGİT
9786253966454	Edebiyatta Politik Patronaj	Melek GÜÇLÜ
9786253964832	Edward Bond'un Akılcı Tiyatrosunda Diyalektik Yaklaşım	Ahmet Gökhan BİÇER
9786253966003	Ege'de Bir Akşamüstü	İsmail Alperen BİÇER
9786253960940	Eğitici Tiyatrolar – Lise Öğrencileri İçin	Gıyasettin AYTAŞ- Tolga ALVER
9786051969954	Ekolojik Tiyatro ve Antroposen	Işıl Şahin GÜLTER
9786051969497	Elif Şafak'ın Yazı Evreni	Ed. Cafer GARİPER
9786253966195	Epizodik Dürtünün Öyküsü	Tuğçe GÖK
9786051969992	Erkeğin İnkılabı - 100. Yılında Cumhuriyet'i ve Romanı	Bülent SAYAK
9786253961473	Esarette Devrim Manzaraları	Musa GÜMÜŞ

9786253962562	Etnik-Eleştiriye Giriş	Kubilay AKTULUM
9786253965136	Eugene O'Neill ve Haldun Taner Oyunlarında Modern Bir Rahatsızlık	Şafak ALTUNSOY
9786059706308	Felsefe Edebiyata Kendini Nasıl Eklemler?	Ahmet SARI
9786054451425	Eskişehir Şehrengizi	Kâmil Uğurlu- Zâkir ENÇEVİK
9789944960069	Fabl ile Eğitim	Fatih TEPEBAŞILI
9786051967813	Fantazya Edebiyatı	Aydın ERTEKİN
9786059108119	Festschrift für prof. Dr. Yılmaz özbek armağan kitabı	Ed. Ahmet SARI
9786054639571	Folklor ve Metinlerarasılık	Kubilay AKTULUM
9786051967394	Folklor Söylemi	Kubilay AKTULUM
9786051964676	Flanör ve Flanöz	Rana ERDOĞAN
9786051967745	Franz Kafka'nın "Babaya Mektup" Adlı…	Merve KARABULUT
9786051962658	Genel ve Karşılaştırmalı Edebiyat Çalışm..	Ahmet CUMA ed.
9786051966205	Genel ve Karşılaştırmalı Edebiyat Ça…2	Filiz İlknur CUMA ed.
9786051969367	Genel ve Karışılaştırmalı Edebiyat Ça..3	M. Taner TÜRK ed.
9786253961633	Genel ve Karışılaştırmalı Edebiyat Ça..4	Ülfet DAĞ ed.
9786253964382	Genel ve Karşılaştırmalı Edebiyat Çalışmaları - 5	Meryem KOYUN ed.
9786253967284	Gerçekten Kurguya Tarihî Roman	Fatih AYNACI
9786051964072	Göstergelerarası Çeviride Yenidenyazma	Serhan DİNDAR
9786051966847	Göstergebilim (Anlama Yolculuk)	Mustafa SARICA
9786051965659	Göçmen Müslüman Edebiyatında İslam ve	Ahmet KAYINTU
9786253960155	Görünce Sevdiğim Komşum	Esin TEPEBAŞILI
9786253961695	Gotik ve Edebiyat	Fesun KOŞMAK vd.
9786253962623	Günlerden Kalan (Türk Edebiyatında Anı, Günlük, Otobiyografi)	Şener Şükrü YİĞİTLER
9786051969725	Günümüz Türk Romanında Sorun Odaklı Tavır	Nuray Küçükler KUŞCU
9786253963958	Hamdullah Suphi Tanrıöver'in Düşünce Dünyası ve Romanya Büyükelçiliği	Mehmet PINAR
9786253965792	Hataylı Aşık Hafız Hoca	Damlanur Küçükyıldız GÖZELCE
9786051967363	Hayatın Çıkmazlarında Ahmet Muhip Dıranas Tiyatrosu	Can ŞEN
9786059706896	Hölderlin (Kalplerin Yıldızlı Göğü)	Ahmet SARI
9786059108669	Hasret ve Azap (Tanpınar'da Kadın ve Şehir)	Mehmet KURTOĞLU
9786051965253	Hint Mitolojisi (Purana Edebiyatı Yazıları)	Yalçın KAYALI (Ed.)
9786051969978	Hilmi Ziya Ülken'in Edebî Dünyası	Veli KILIÇARSLAN
9786253966461	İçimdeki Öteki	Meliha Yonca ERDEM
9786051968988	İçimizdeki Düşman- Ağrı Metaforları	Gülden ALTINTOP
9786253964085	İhanetin Anatomisi	Müge BAYRAKTAR
9786054451395	Iris MURDOCH Bir Ahlak Filozofu Olarak Sanatçının Portresi	Mukadder ERKAN
9786051960340	İbrâhim Es-Sefercelânî ve Şiirleri	Mücahit KÜÇÜKSARI
9786051966434	İbn Âcurrûm ve El-Âcurrûmiyye Literatürü	Sedef GÜLER
9786253963552	İlkelliğin İhtişamı	Murat KACIROĞLU
9786059427975	İmgesel İletişim	Melik BÜLBÜL
9786253963866	İrlandalı Bir Hayalet James Clarence Mangan	Arda ARIKAN
9786051965819	İslamofobi ve Batı Edebiyatı	Ahmet KAYINTU
9786055022327	İsmet Kür (Hayatı Eğitimciliği ve Türk Çocuk Edebiyatına Katkısı)	Gülsün KOÇER
9786051962108	Joy Harjo Şiirinde Kültürel Nostalji	Memet M. BARLIK
9786253962616	Kalıplaşmış Söylemler	Kubilay AKTULUM
9786051960661	Katherine Mansfield'in Kısa Öykülerinde Kadın İmg…	Mehmet Başak UYSAL
9786059108904	Klasik Arap Edebiyatı	Ahmet Kazım ÜRÜN
9786059706261	Kafkamakine	Ahmet SARI
9786051968681	Karşılaştırmalı Edebiyat Biliminde Geçmi	Veysel LİDAR
9786055999575	Kadın Coğrafyası - İnci Aral Ve Barbara Frischmuth'un Romanlarında	Melik BÜLBÜL
9786051969732	Kadına Ait Bir Yazı - Dişil Yazının Çıkışları	Esra Başak AYDINALP
9786253963101	Kadın ve İmgelem	Esra Başak AYDINALP
9786253961763	Kazaklar	Nejla YILDIRIM
9786051969749	Kayıp Babanın İzinde - Heinrich Böll'ün "Palyaço" Adlı	Cihan TUNCER
9786253960384	Karikatür Dili - Bir İhlaller Dünyası	Kadri NAZLI
9786059427623	Koyun Baba ve Menakıbı	Ahmet TAŞĞIN
9786051968810	Karakoç'un Balkonu	Fatih YALÇIN
9786253960452	Kafatası Filozofu - XIX. Yüzyıl Rus Edebiyat Eleştirisinde H.	Nazan COŞKUN
9786051968094	Klasik Türk Edebiyatında Öteki	Adnan OKTAY
9786253963996	Klasik Arap Dilbiliminde Ses-Mana İlişkisi ve Modern Yaklaşımlar	Ramazan KILIÇ
9786054639069	Kısa Anlatı Türleri ve öğretimi	Munise YILDIRIM
9786253965570	Kısa Öykü İncelemesine Giriş	Yavuz KIZILÇİM
9786059108157	Kısa Öyküde Yöntem Cemil Süleyman Uygulaması	Oktay YİVLİ
9789758867868	Kumuk Atasözleri ve Deyimleri	Rıdvan ÖZTÜRK-
9786059108102	Kurmacanın O Kadim Unsurları (Kurmaca Yazıları)	Ahmet SARI
9786051966564	Kuramdan Uygulamaya Çeviri Eğitimi	Nesrin ŞEVİK (Ed.)
9786253961053	Kurmaca Erkek(lik)ler	Murat Göç-Bilgin
9786051961712	Kuzey İrlanda Şiirinde Politik Şiddetin…	Mümin HAKKIOĞLU
9786253964146	Kültür ve Edebiyat Esintileri	Ahmet Kazım ÜRÜN
9786253965457	Kültürün Hamalları | Türkçe ve Almanca Atasözlerinde Toplumsal Bellek	Şahbender Çoraklı
9786055022297	Lacancı Psikanalitik Yöntem Işığında Iris Murdoch'un Romanları	Seda ARIKAN

9786059108416	Lawrence Durrell'ın Eserleri, Kişiliği Ve Türkler	Ahmet KAYINTU
9786051961910	Maksud-ı Nasihat (İnceleme-Tıpkıbasım..)	Murat AK
9786055022747	Marguerite Duras	Ahmet GÖGERCİN
9786055999285	Mehmet Akif Ersoy	Raşit KESKİN
9786051960746	Mencek Paşa ve Şiirleri	Yusuf Sami SAMANCI
9786055022020	Metafor Yazıları	Fatih TEPEBAŞILI
9786055022938	Melek İmgesi –Duino Ağıtları (Rainer M. Rilke) ile Bir Meleğin Yakarışı - Dualar (H	Funda Kızıler EMER
9786051967905	Menâkıb-ı Şeyh Safi - Musul Buyruğu	Ahmet TAŞĞIN
9786051961514	Metin ve Anlam Üzerine Düşünceler	Melik BÜLBÜL
9786253966607	Meslekte 40. Yılı için Öğrencilerinden Prof. Dr. İbrahim Şahin'e Armağan	ed. Deniz DEPE
9786253963224	Mikail Bayram Ardından Ne Söylediler	Zafer KARAKUŞ
9786253960896	Mitten Metne 1 - Rus Edebiyatında Kırım	Eda H. Tan METREŞ
9786051964065	Mirasyedi Tipinin Gelişimi 1875 - 1928	Caner SOLAK
9786253963576	Mircakıp Duvlatulı'nın Hikayeciliği	Yılmaz BACAKLI
9786059108911	Modern Arap Edebiyatı	Ahmet Kazım ÜRÜN
9786059427760	Modern Suriye Hikayesinin Konuları	Mevlüt KULA
9786253960766	Modern Arap Edebiyatı'nda Divan Grubu	Salih ZOR
9786051963617	Modern Arap Şiirinde Mito-Poetik İsyan	Zafer CEYLAN
9786253963439	Modern Arapça Atasözleri ve Deyimlerin Almancaya Çevirisinde Kültürün Yeri	Seher Doğancı - Hatice Koç
9786051965369	Modern Türk Şiirinde Avrupa (Şehirler-İn.	Turan GÜLER
9786055999858	Muhaberat ve Muhaverat (Mithat'tan Naci'ye-Naci'den Mithat'a)	Nazım ELMAS (Hazırlayan)
9786253966416	Mümtaz Faik Fenik'in Hikayeciliği	Özgül Özbek GİRAY
9789758156696	Necip Mahfuz ve Toplumsal Gerçekci Romanları	Kazım ÜRÜN
9786059108713	Necip Fazıl, Metafiziğin Trajik Şairi	Mehmet KURTOĞLU
9786051965406	Neşe Onural'a Armağan	Cüneyt ARSLAN (Ed.)
9786253963392	Oğuz Atay Varoluş ve Birey	Yunus ŞAHİN
9786253965693	Okumayı Yeniden Düşünmek | Edebiyat Kuramlarına Giriş	Şahbender Çoraklı
9786054451210	Orhun Yazıtları (Türkçedeki ilk çalışmalar)	Şemseddin SAMİ
9786051962917	Ortaçağ İtalyan Edebiyatı	Bülent AYYILDIZ
9786051969374	Osmanlı Çeviri Geleneğinde Ermeni Çevirmenler ve Çev..	Fatma Jale Gül ÇORUK
9786059427289	Öteki/leştirme-Amitav Ghosh ile Elif Şafak Romanla…	Fatma KALPAKLI
9786051967912	Öteki, Irkçılık ve Fransız Edebiyatı	Aydın ERTEKİN
9789758156139	Öykü Sanatı	Hasan ÇAKIR
9789758867639	Özbek Türkçesi El Kitabı	Rıdvan ÖZTÜRK
9786051966083	Özkurgusal Evrenin Yazınsal Çözümlemesi	Mehmet SAYIN
9786253963316	Panoptikon/Omniptikon Modellerinin Huxley…	Fesun KOŞMAK
9786051969787	Parça Yazı Çözümlemesine Giriş	Kubilay AKTULUM
9786253966430	Perdenin Ardındakiler	Çağla YILMAZ
9789758156719	Peyami Safa ile Söyleşiler	Mehmet TEKİN
9786253964092	Politik Retorik	Mehmet Ali KAYNAR
9786051969671	Politik Tiyatro Kuramı - Atatürk Dönemi Türk Tiyatrosu	Tolga ALVER
9786253965464	Postmodern Labirent	Esra Başak AYDINALP
9786253963507	Prof. Dr. Yakup Karasoy Armağanı	ed. Mustafa TOKER…
9786059706490	Psikolojinin Edebileşmesi	Cüneyt ARSLAN
9789758867318	Pierre Loti ve Oryantalist Söylem	Galip BALDIRAN
9786054639595	Postmodernizm ve Alımlama Estetiği	Yılmaz ÖZBEK
9786059706124	Retorik (Konuşma Sanatı-Söz Bilimi)	Fatih TEPEBAŞILI
9786051969657	Reklam Dili - Türkçe Reklam Söylemi Üzerine Toplumd..	Ece H. NAZLI
9786059706902	Robert Walser (İsviçreli Aylşak Bir Yazar)	Ahmet U. NALCIOĞLU
9789758156016	Roman Biçimleri	Franz K. STANZEL
9786051963211	Roman İncelemesi	Fatih TEPEBAŞILI
9786055999834	Romana Doğru	Nazım ELMAN
9786253963910	Romandan Tiyatroya Dünyaya İkinci Geliş'in Sefalet-i Aşk'a Dönüşümü	Caner SOLAK
9786253966256	Romanın Aynasında Dönüşüm Sancıları	Özlem ULUCAN
9786055999841	Romanın Kapıları	Nazım ELMAS
9786051969770	Roland Barthes & Parça Yazı	Kubilay AKTULUM
9786055999452	Rus Edebiyatında İstanbul	Hüseyin KANDEMİR
9786253960117	Rus Edebiyatında Neosentimentalizm	Leyla Hacızade PAMUK
9786253962470	Rusya'da Edebi Çeviri Eleştirisi	Nuray Dönmez
9786253962296	Sabahattin Ali'nin Eserlerinde Toplumsal Cinsiyet	Rahime Sarıçelik
9786051969237	Sanatçının Romanı - Cumhuriyet dönemi	Ekrem Güzel
9789758867455	Samuel Beckett –İfadenin Ara yüzeyi, Ara yüzeyin İfadesi)	Mukadder ERKAN
9786055999698	Sarah Kane'nin Postdramatik Tiyatrosunda Şiddet	Ahmet Gökhan BİÇER
9786051965987	Savaş Sonrası Alman Edebiyatı	Gökhan Ş. ERKURT
9786253960773	Seçme Şiirler / Selected Poems	Elizabeth Barrett Browning
9786253961374	Sefinei Nuhi ve Mecmuai Ruhi	Sultan VELED
9786051962313	Senâyî'nin Manzum Süleymaniyye'si	Mesut B. DÜZENLİ
9786253962517	Sezai Karakoç Gelenek ve "Hızırla Kırk Saat" Şiiri	İbrahim BİRİCİK
9786051962894	Sıyâmî Divanı (İnceleme-Metin)	Vesile A. SAK
9786059108676	Shakespeare, Bir Batı Masalı	Mehmet KURTOĞLU

9786051968506	Sine-Roman ve Novelizasyon	Ahmet GÖGERCİN
9786051969701	Sevgi Konulu Ninniler ve Pozitif Psikoloji	Sibel Turhan TUNA
9786051965338	Şairane Barınmak - Klasik Şiirimizin Kökl..	Kemal KAHRAMANOĞLU
9786055022075	Şeyh Safi Buyruğu	Ahmet TAŞĞIN
97860253965204	Şems-i Leylân | İnceleme - Metin - Dizin – Tıpkıbasım	Hacı Muhammed Ağa
9786059108294	Şiirin Söylemi ve Çözümleme Yöntemi	Yavuz KIZILÇİM
9786253966881	Şiir ve Otorite	Nusret YILMAZ
9786054639663	Sözümün Canı Var – Deyim-Bilim Sorunları	Naile HACIZADE
9786253963163	Sözün Dansı – Edebi Sanatlar ve İfade Yöntemleri	Şahbender Çoraklı
9786253963583	Sultanmahmut Torayğırulı Şiiri Üzerine Bir İnceleme	Yılmaz BACAKLI
9786051968452	Sürgün Varoluş: Demir Özlü	Sevda GEÇEN
9786059108515	Şiir Dilinde Renk Anlatımları	Sadık TÜRKOĞLU
9786059427432	Şu Philip Roth Ne İster?	Faruk KALAY
9786051960807	Târîh-i Edebiyât-ı Osmâniyye (Çevriyazı)	Faik REŞAD
9786253961701	Tarîka Fî Âdâbi's-Sülûk	Fakîrullah el-Hüseynî
9789758867141	Tarık Buğra -Söyleşiler	Mehmet TEKİN
9786253966614	Tang Hanedanlığı Çin Şiirinin Altın Çağı	Nuray PAMUK ÖZTÜRK
9786253965396	Tanzimat Dönemi Tiyatro Eserlerinde Halk Dramları	Gökçen SEVİM
9786051969961	Tanzimat Tiyatrosunda Geleneksel Unsurlar	Caner SOLAK
9786051965024	Ten ve Kimlik (Çağdaş Siyahi İngiliz Tiyatr)	Önder ÇAKIRTAŞ
9786253965990	Tek Kitaplı Şair Emir İlhan'ın Şiirinde Vahdaniyet	Füsun ÖZKAYA
9786055999209	Türk Edebiyatında Nazım ve Nesir	Muammer YALÇIN
9786054451227	Türkçe-Farsça İlişkileri	Mustafa BALCI
9789758156962	Türkçe Dil Bilgisi ve Kompozisyon	Raşit KESKİN
9786253962999	Türkçe-Ermenice Bir Manzum Sözlük	Fatma Jale Gül ÇORUK
9786051966571	Türk Roman…Ö. Edebiyat ve Kıskançlık	Selda Uygur GÜRBÜZ
9786253962401	Türk Romanının Ekonomi Politiği	Nusret YILMAZ
9786051967752	Türk Hikayeciliğinde Rasim Özdenören	Saliha TUNÇ
9786051966458	Toni Morrison'ın Romanlarında Psikoloj..	Pınar Süt GÜNGÖR
9786051962993	Toplumdilbilim	Fatma Ö. DAĞABAKAN
9786253960353	Toplumdilbilim Araştırmaları	Osman SOLMAZ Ed.
9786253963194	Toplumdilbilim Araştırmaları II	Gülden ALTINTOP Ed.
9786253962425	Tiyatroda Hayvan	Tuğba AYGAN
9786055022037	Ulusal Marşlar ve Kimlikler	Fatih TEPEBAŞILI
9786054451937	Urum Türkçesi	Osman UYANIK
9786253964504	Ursula K. Le Guin Kurgusunda Ataerkillik, Kapitalizm ve Ekofeminizm	Pınar Süt GÜNGÖR
9786051964768	Üslup ve Stilistik İnceleme	Özgür GEDİKLİ
9786253961329	Üstbilişsel Okuma	Zeynep Çetinkaya EDİZER
9786054451050	Vak'anüvis Mehmed Emin Edib Divanı	Muhittin ELİAÇIK
9786253964917	Yaşama Estetiği Bağlamında Nâbî Dîvânında Kanaat Kavram	Melisa YILDIRIM
9786059706230	Yazmak, Okumak ve Eleştirmek | Fransız Yazını Üzerine	Ahmet GÖGERCİN
9786051967400	Yazınsal Metinlerde Değer Çözümlemesine Giriş	Kubilay AKTULUM
9786054451272	Yazın Eğitimi ile Dil Eğitimi	Melik BÜLBÜL
9786055999315	Yazınsal Türler	Munise YILDIRIM
9786051961316	Yazınsal İletişim	Zimmermann
9786054639212	Yalanın Dildeki Gerçeği	Fatma Ö. DAĞABAKAN
9786253960018	Yeninin Gözüyle Eskiye Bakmak - Yeni Türk Şiirinde Şeyh	Veli KILIÇARSLAN
9786253961312	Yezbül Dağında Durulmuş Bir Geyik - Sezai Karakoç Yazıları	Ahmet SARI
9786253963002	Zazacanın Fonolojisi (Merkez, Kuzey Ve Güney Ağızları)	Ahmet KIRKAN
EDEBİYAT		
9786059108218	Ayran Çiğnemez (Hikaye)	Esin TEPEBAŞILI
9786055999995	Afganistanlı Türkmen Şairleri Antolojisi	Rıdvan ÖZTÜRK
9786055999186	Amisus - Mavi Şehrin Öyküsü Samsun	Yücel BAYAR
9786253965426	Arap Edebiyatında Peygamber Methiyeleri	Fatih YAVAŞ
9786253963521	Babamın İzinde / Bir Anlatı Çalışması	Ali Eren DEMİR
9789758156039	Bay B.'nin Başına Gelenler (Bertolt Brecht Anekdotları)	A.MÜLLER-G.SEMMER
9786055022334	Bencillik Ne Güzel Şey (Hikaye)	Yılmaz ÖZBEK
9786253963330	Beni Bana Sarıyorum (Şiir)	Muhammet ÇELİK
9786059108744	Beş Harfliler (Hikaye)	Fatih USLU
9786051964164	Betona Yenik Düşen Topraklar: Parsana	Zeki OĞUZ
9786253962708	Bir Hastalıktı Dünya	Ahmet Zeki GÜNEY
9786059108751	Bir Yörük Çocuğunun Hatıraları (Almanca-Türkçe Öyküler)	Emine USLU – Fatih USLU
9789758156689	Bir Söyleşidir Yaşamak	Fatih TEPEBAŞILI
9786051969855	Bir Varmış Bir Yokmuş - Konya Masalları	Ali IŞIK
9786054639304	Bohçadaki Kanaviçe (Hikaye)	Esin TEPEBAŞILI
9786055999261	Bozkır'da Ayışığı	Filiz KILINCEL
9786253962760	Bütün Uçurtmalarım Gökyüzünde	Yücel TAP
9786051964126	Cadılarıma Türküler (Fotoğraf-Deneme)	Zeki OĞUZ
9786253960964	Civanperçemi (Roman)	Hatice Berfin BİLİM

9786253963545	Cumhuriyet’in İlk Yıllarından Günümüze Öğretmen Anıları Antolojisi	Murat TARHAN
9786051961675	Çat'tan Çağlayan'a	Hasan Ali ÇELİK
9786051968889	Çağdaş İngiliz Romanında Otizmin Temsili	Alper TULGAR
9786253960759	Çiçeklerin Öyküsü	Ahmet ÇAPKU
9786059108638	Çocukluk Mekanlarımız (Anlatı)	Ed. Yasemin Ç. ÖZSERVET
9786253963989	Dile Gelen Ömür	Yavuz GÜMÜŞ
9786055022860	Dostoyevski –Mektuplar-	Hüseyin KANDEMİR
9786051966588	Dönüşüm	Franz KAFKA
9786055022006	El Aşı El Kuşu (Hikaye)	Esin TEPEBAŞILI
9786051968896	Edebiyat ve İktidar	Mümin HAKKIOĞLU- M. Ahmet TÜZEN
9786059108386	Elmas (Roman)	Aytuğ USLUTEKİN
9786055022624	Fudoki	Okan Haluk AKBAY
9786051966878	Geceye Düştü Gölge (Roman)	Azem SEVİNDİK
9786054451340	Gece Yarısı Öyküleri	Hasan COŞAR
9786054451319	Gölgeli Sokağın Şiirleri (şiir)	Kâmil UĞURLU
9786253960667	Gökyüzünün İzlenimci Böceği	Ahmet Zeki GÜNEY
9786055022495	Geleneksel Japon Mizahı	Okan Haluk Akbay
9786054639588	Gölge Gibidir Geçmiş (öykü)	Yılmaz ÖZBEK
9786253966072	Gözden Gönüle Prof. Dr. Nazmi Zengin	Zafer KARAKUŞ
9786253963125	Günlüklerden Güne Düşenler 1966-2010	M. Kemal YILMAZ
9786253961787	Halk Şiirleri	Esat İleri
9786253960506	Hanımlar Arasında	Mehmet Rauf
9786054451333	Hasır İzi -Afganistan'dan Anadolu'ya Son Göçün Hikayesi	Osman MAHDUM
9786054451999	İhanet Panayırı	Kenan ARIBAŞ
9786253965808	İksîrü’l-Muhabbe | İnceleme – Metin - Tıpkıbasım	Urfalı Ömer Nüzhet
9786051966281	İlk Kim Değişti	Ömer Faruk LEKESİZ
9786253962937	İvriz'den Kaliforniya'ya | Son Köy Enstitülünün Romanı	Hasan Ali ÇELİK
9786253963057	İsyan	Mehmet KURTOĞLU
9786055022631	Japon Halk Hikayeleri	Okan Haluk Akbay
9786051967455	Kahramanlara Sevgiler (Biyografiler)	Mehmet KURTOĞLU
9786253966034	Kahramanmaraş Depremi Memoratları	Ayşenur ÖZDAL
9786051966991	Kalbin Leylak Saati (deneme-sözlük)	Raşit KESKİN
9786055999384	Kararlı Adım - Tarihi Türkmen Romanı	Berdi KERBABAYEV
9786253964962	Kelebek	Musa İbrahim Ebu Rayash
9786253960315	Kim Beni Nerden Bilecek - Akif Üzerine Konuşmalar	Mehmet KURTOĞLU
9786055022518	KOJİKİ -Japon Mitolojisine Bir Yolculuk	Okan Haluk Akbay
9786051962542	Konak Yahut Şeyh Şamil'in Kafkasya…	Adolf MÜTZELBURG
9786059706117	Konya Bozkırlarında Bir Gezgin-Yol Hikayeleri	Zeki OĞUZ
9786055022303	Koyver Gitsin	Brigitte SCHWAİGER
9786059108164	Kültür Bağlamında Japon Masalları	Okan Haluk AKBAY
9786054451630	Küçük İnsan Öyküleri	AVERÇENKO-ZOŞÇENKO
9786051968148	Küçüklere Tiyatro Oyunları	Nuri NALBANTOĞLU
9786259466613	Moria	Mehmet KURTOĞLU
9786051962535	Menteşe'deki Muğla (Deneme)	M. Ali KÖSEOĞLU
9786253960643	Mefhumlar ve Yüzler	Mustafa ATİKEBAŞ
9786253965068	Meymar | Ömer b. Abdülaziz ve Pozitif Özgürlük	Ali Zafer TOPŞİR
9786253966911	Mitoloji ve Mekan	Ali Osman ABDURREZZAK
9786059706179	Musa’nın Derinlerine Düşen Yutkunuş	Ahmet SARI
9786059427753	Nihayet Garbiyeli (Hikaye)	Esin TEPEBAŞILI
9786051965673	Ormanın Büyüsü (Fabl)	Richard JEFFERIES
9786055022174	Sağ Omuz Meleğimin Omzundaki Sağ Omuz Meleği	Ahmet SARI
9786253962579	Scottish Ballads	Ayşegül DEMİR
9786055999063	Seçme Kısa Öyküler ve Karşılaştırmalı Öykü Çözümlemeleri	Melik BÜLBÜL
9786054451678	Seçme Oyunlar (Tiyatro)	Friedrich Ch. ZAUNER
9786055999087	Seni Beklerken (Şiir)	Raşit KESKİN
9789758867967	Sevgili (Roman)	Theodor FONTANE
9786059706162	Simar | Masal (1. Kitap) (Roman)	Fatma Nihal ERSOY
9786059706155	Simar | Yol (2. Kitap) (Roman)	Fatma Nihal ERSOY
9786051961194	Sisin Ötesinde Bir Ben Var	İnci ARAS
9786059427098	Suriye Mektupları (Mektup)	Cenap Şahabettin
9786051961736	Sözün Gelimi - M.Atilla Maraş ile Söyleşi	Özgür GEDİKLİ
9786051961156	Stefan Zweig'ın Hayatı	Cemile AKYILDIZ ERCAN
9786051962573	Tanrı'yı İcat Etmek	Mehmet KURTOĞLU
9786054451562	Türk Kadını (Roman)	Jean LORRAİN
9786253961367	Taşın İçindeki Adam Psikiyatri Üzerine Felsefi Denemeler	Ahmet Zeki GÜNEY
9786054451371	Tenha Şiirler - Şeyhi’den Şeyh Galibe 36 Gazel,2000 Beyit	Ahmet Güner ELGİN
9786051969053	Tersine Çevrilmiş Bir Teoloji	Ahmet SARI
9786051962405	Turgay Nar Tiyatrosu	Nurullah ULUTAŞ
9786051964041	Uzak Koku (Şiir)	Murat GÜZEL
9786055022167	Ve Asma Yaprakları Gibi Titreyen El	Ahmet SARI

9789758867653	Vakti Geldi (Şiir)	Ş. Halis ÇALIŞ
9786055022396	Yaban Gülü (Deneme-Öykü-Anı)	Aytuğ USLUTEKİN
9786051964195	Yeşilçam'ın İmgeleri (Sinema-Deneme)	Mehmet KURTOĞLU
9786051966052	Yine Orada (Roman)	Fazlı NECİP
9786253966690	Zarfın İçindeki Hakîkat	Cuma TANIK
9786051962153	Zeki Oğuz'la Baş Başa (Söyleşiler-Yazılar)	Ahmet GÖGERCİN
9786253965815	Zifiri | Karanlıkta Bırakılan İz	Turan DUMAN
BİYOGRAFİ		
9786051961064	Hikmetin Peşinde Üç Portre (Genç, Tabakoğlu, Küç..	A. Mesud KÜÇÜKKALAY
9786055022853	Dostoyevski -Biyografi-	Hüseyin KANDEMİR
İLETİŞİM BİLİM		
9786051967899	100 Temel Kavram (İngilizce-Türkçe)	Yeşim ESGİN
9786253966324	3B Modellemede Yaratıcı Süreçler	İpek Fatma ERTAN
9786253965495	Ağ Dindarlığı	Mustafa ÇUHADAR
9786051965895	Alternatifi Aramak / Barış Gazeteciliği	Fatma TÜRKKOL
9786051963082	Bilgi Sosyolojisi ve İletişim	Nuri Paşa ÖZER
9786051968261	Dersaadet'te Ulaşım ve Basına Yansıyanlar	Esra OĞUZHAN
9786253965754	Derviş Zaim Sinemasında Şamanın Yolculuğu	Fatih KÖKSAL
9786051967493	Dijital Kimlik	Sevgi KAVUT
9786051967448	Dijital Kimlik ve İzlenim Yönetimi	Sevgi KAVUT
9786051965093	Dijital Kolonyalizm / Sosyal Medya ve Ha.	Mustafa BÖYÜK
9786051967677	Dijital Sis	M. İŞLİYEN (ed.)
9786051966519	Dijital Çağda İletişim, Kültür ve Medya 1	Mustafa TEMEL (Ed.
9786051966502	Dijital Çağda İletişim, Kültür ve Medya 2	Mustafa TEMEL (Ed.
9786051967769	Dijital Dönüşüm	Korhan MAVNACIOĞLU
9786051968315	Dijital Çağda Uzman Gazetecilik 1	
9786051968322	Dijital Çağda Uzman Gazetecilik 2	
9786253963729	Dijitalleşmeyi Tartışmak	Zehra ÖZKEÇEVİ
9786253966355	Dijitalleşme ve Toplum	ed. Alaattin ASLAN
9786253964399	Dijital Medya Çalışmaları 1	Şebnem Çağlar, Necla Odyakmaz Acar (ed.)
9786253960988	Dünya Sinemasında Peygamber	Muhammet SAĞLAM
9786253962128	Edebiyat, Sinema ve İletişim	Ed. Ali Büyükaslan - Başak Gezmen
9786051966649	Evcil İnsan / Teknolojiyle Islah Edilmiş İnsanlık	Ali ÖZCAN
9786051964348	Farklılık Yönetimi ve Kurumsal İletişim	Hatice ÖZCAN
9786253963514	Gözetimin Dönüşümü ve Instagram'da Benliğin Sunumu	Muhammed Mücahid DALKILIÇ
9789944272131	İdeoloji, İktidar, Medya, Söylem	Nuri Paşa ÖZER
9786051961934	İkna Teknolojileri	Yeşim ESGİN
9786054451258	İletişim Eyleminin Anatomisi	Erdinç YÜCEL
9786051961750	İletişim Yazıları (Dil-Kültür-iletişim)	Ali BÜYÜKASLAN
9786051967158	İlanat-ı Fenni / Modern Reklamcılık	Abdi Tevfik
9786051965642	İran'da Medya ve Siyaset	Hülya ÖZKAN
9786253965235	Gazetecinin Mesaisi Olmaz	Musa ÇELİK
9786051967974	Gelenekselden Dijitale İçeriğin Üretimi ve	A. Serkan OKAY
9786051962733	Geleneksel Medyada Çocuk ve İletişim	Ali Murat KIRIK (Ed.)
9786051966168	Gelenekselden Geleceğe Erişilebilirlik	İhsan EKEN (Ed.)
9786051969909	Gençler, Sosyal Medya, Seçimler - Sosyal Medyanın Genç.	Ahmet ARSLAN
9786051965932	Gerçekçi Sinemanın Fenomenolojisi	Cem ÇINAR
9786051963846	Harf İnkılabı ve Açıksöz Gazetesi	Yaşar ZORLU
9786051968872	Haber Ajanslerının Yeni Medyadaki Yapısı	İbrahim Engin AKALIN
9786051968735	Haberdeki Çerçeve	Fatma NİSAN
9786059427746	Hürriyet Gazetesi 1948-2012	Yusuf ÖZKIR
9786059108188	Hastalarla İletişim	Yasin BULDUKLU
9786054451685	Kariyer Yolu – Özgeçmiş Yazma, Mülakat, Sözsüz İletişim	Aykut BEDÜK Süleyman KARAÇOR
9786051967707	Kesinbilgi - Yeni Medyada Bilgi ve Haber	Ceren YEGEN
9786054639199	Kısa Kısa Sinema Yazıları	Ahmet GÖGERCİN
9786051962689	Kitle İletişim Kuramları	Yasin BULDUKLU ve
9786051962634	Klasik ve Nitel İçerik Analizi	Orhan GÖKÇE
9786051964805	Kurum İçi Halkla İlişkiler ve Örgütsel Bağlı..	Tahsin IŞIK
9786253964108	Kültür, Sosyal Medya ve X, Y, Z Kuşakları	Miyase ASLANTAŞ
9786253960001	Marka Aktivizmi - Eleştirel Bir Bakış	Alparslan NAS
9786253963095	Medya ve Afet	Ali Özcan - Sertaç Timur Demir
9786051963525	Medya ve Siyaset	Faruk TEMEL (Ed.)
9786055999735	Medya ve Habercilik	Erkan YÜKSEL
9786055999940	Medya ve Yaşlılar	Abdullah KOÇAK-
9786054639120	Medya ve Politik Tercih	Kübra KÜÇÜKŞEN
9786054451661	Metin ve İletişim	Hasan YILMAZ
9786051960562	Medya Çağında İletişim	Ali Murat KIRIK (Ed.)
9786054639991	Medya Ekonomisine Bakış	Orhan BAYTAR

9786055999438	Medyada Gerçekliğin İnşası	İsmet PARLAR
9786253962487	Medya, İletişim ve Toplum	İhsan Eken - Asena Temelli Coşgun
9786051967127	Medya, Kriz İletişimi ve Sosyal Ağlar	Korhan MAVNACIOĞLU
9786051967981	Mesajın İnşası - Kiralık Akıl	Emre Ş. ASLAN
9786253963415	Netflix ve Türkiye - Kültürel Yansımalar, Dijital Diplomasi ve Küresel Etkiler	Muhammed Ersin TOY
9786051963105	Online İtibar Yönetimi	Ali Erkam YARAR
9786051967622	Online Gençler Çevrimdışı Yetişkinler	Ali AYDIN
9786051965246	Özel Eğitim ve Çevrim İçi Sosyallik	Naif KARA
9786051969824	Postmodern Dönemde Lüks Tüketim Olgusu	Irmak KÖSEOĞLU
9786253961022	Popülizmin Politik Psikolojisi	Nurallah ŞAZ
9786253960100	Reklam Çevirileri ve Çeviri Stratejileri	Nesrin ŞEVİK
9786051964706	Sinema, Dijital Perde ve Ekran Deneyim..	Adnan ÇETİN
9786055022846	Sosyal Medyanın Gücü	Fuat ALTUNTAŞ
9786051967028	Reklam Araştırmaları	Süleyman KARAÇOR
9786054639953	Reklam Fotoğrafçılığı	Metin KASIM
9786253960544	Reklam Kuluçkası - Kültürel Dönüşüm ve Reklamlar	Aytaç Burak DERELİ-Vesile ÇAKIR
9789758867196	Sayfa Düzeni	Mustafa ŞEKER
9786051964737	Sinemada Hayvan İmgesi	Süleyman DUYAR
9786051967295	Sosyal Medya Ekolojisi	Şebnem ÇAĞLAR ed.
9786059706735	Sosyal Medya (Kamusal Alan ve Siyasal Katılım Mec.)	Vahap GÖKSU
9786055022051	Sosyal Medya Araştırmaları-1	Ali BÜYÜKASLAN
9786059108089	Sosyal Medya Araştırmaları-2	Ali BÜYÜKASLAN
9786059706575	Sosyal Medya Araştırmaları-3	Ali BÜYÜKASLAN
9786054639403	Seçmen Siyasal Kampanyadan Ne Bekler	Süleyman KARAÇOR
9786051961941	Siyasal Dilin Satır Arası	Kübra G. YİĞİTBAŞI
9786253966706	Siyasal İletişimde Liderlerin Dilsel Retorik Stratejileri	Bircan COŞKUNSU
9786051964836	Tarkovski Olmak	Ahmet Fatih YILMAZ
9789758156559	Televizyonda Canlı Yayın ve Açık öğretim	Uğur DEMİRAY
9786054451432	Televizyonla Yetişmek - Televizyonun Şiddetinin Üzerine…	Hasan H. TAYLAN
9786051965956	Televizyonda Din Anlatımı	M.Mustafa GÜLEÇ
9786055022761	Transmedya Hikayeciliği	Süleyman KARAÇOR
9786051969329	Türk Modernleşmesi Bağlamında Tüketim Kültürü ve Rekl.	Fatih BARİTCİ
9786051962610	Türkiye'de Basından Medyaya Değişim…	Ed. Uğur GÜNDÜZ
9786051967684	Tüketim Toplumunda Halkla İlişkiler ve	Saadet UĞURLU
9786051964232	Twitter'da Maç Var!	Ersin ŞİYHAN
9786051964119	Toplumsal Bellek ve Sinema	Nelihan ÜMMETOĞLU
9786253966751	Üç Boyutlu Tasarım ve Sanal Gerçeklik Kullanımı	İpek Fatma ERTAN
9786051960029	Viral Reklamcılık (Sosyal Medya ve İnternet Ortam..)	Ali Murat KIRIK
9786253966904	Yapay Zeka, Pazarlama Zekası ve Dijital İletişimde 100 Temel Kavram	Yeşim ESGİN
9786253962272	Yapay Zeka ve İletişim	Sevgi KAVUT
9786051963358	Yükseköğretimde Uluslararasılaşma ve K	H. Nur GÖRKEMLİ
9786253965761	Yeni Dünyada Evrimleşen Robotlar	Melike Zeynep Korkmaz
9786051962740	Yeni Medyada Çocuk ve İletişim	Ali Murat KIRIK (Ed.)
9786051968766	Yerel Gazetecilik	Seçil ÖZAY (Ed.)
SANAT		
9786051960517	Arketipal Topografyaların Sinematogra..	Ali Barış KAPLAN
9786059108348	Alman Romantizmi ve Dehanın Yalnızlığı	Fergana KOCADORU
9786051962115	Aydın Güzelhisarı-Tarihi ve Kültür Varlık..	Muzaffer YILMAZ
9786051963099	Çağdaş Sanatın Toplumsal İnşası	Hülya B. OLGUN
9786253962371	Fransız Sineması ve Fransa'da Yeni Dalga Dönemi	Ed. Adnan AKAN
9786051962566	Gemibaş Figürleri	M. Gürbüz BEYDİZ
9786051960609	Güzelin Güncelliği	H. G. GADAMER
9786051960166	Harput'ta Dinî Mimari	Emine GÜZEL
9786253967116	Hatîb Zâkirî Hasan Efendi	Erdoğan ATEŞ
9786253965648	İslam Düşüncesinde Sanat	Ahmet ÇAPKU (ed.)
9786051967103	Kutsal ve Sanat	Ahmet ÇAYCI
9786253962289	Kültüre Karşı Sanat Sanata Karşı Kültür	Engin Ümer
9786051965574	Malatya Osmanlı Dönemi Mezar Taşları	Emine GÜZEL
9786051960364	Müzik ve Metinlerarasılık	Kubilay AKTULUM
9786051964157	Moda ve Metinlerarasılık	Kubilay AKTULUM
9786253962319	Osmanlı Dönemi Bursa Yapılarında Malzeme	Ebru ELPE
9786051963259	Osmanlı Erkek Mezar Taşlarında Serpuş	Emine GÜZEL
9786051963341	Perdenin Ötesine Bakmak	Abdullah KASAY (Ed.)
9786059427333	Resimsel Alıntı-Resimlerarası Etkileşimler ve Aktarım…	Kubilay AKTULUM
9786051960050	Sanat Tarihi Yazıları (Prof. Dr. Kerim Türkmen Arm..)	Remzi Aydın (Ed.)
9786051968070	Sanat Eserinin Doğası	R. Görkem AYTİMUR
9786051962597	Seramiğin Kimyası	Fikret HACIZADE
9786051961576	Sinema ve Metinlerarasılık	Kubilay AKTULUM
9786051966632	Sinemada Temsil ve Gerçeklik	Yalçın LÜLECİ

9786253963187	Türkiye’de Film Küratörlüğü ve Sanat Sineması Seyirciliği	Atifet KELEŞOĞLU
9786051968018	Yaşamak İçin Sanat | Şakir Paşa Ailesinde	Emre ŞEN
FELSEFE		
9786051967851	Anaksagoras	Hasan GENÇCAN
9786253963149	Adalet Kuramları	Mehmet Akkurt- Derya Sakin Hanoğlu
9786253961770	Adam Ferguson’un Düşüncesinde Siyaset ve Ahlak	Ahmet BİNGÖL
9786253965198	Alfred Jules Ayer'in Duygucu Etik Teorisi	Zeki AKTAŞ
9786051964744	Aristoteles ve Platon'da Analoji	Gülümser DURHAN
9786051968254	Aristoteles'te Ruhun Yetilerinden Biri Ol..	Vildan BURKAZ
9786051967080	Akıldışının Aynasında	Fahrettin TAŞKIN
9786253967406	Ashâbu’l-hadîs Literatüründe Aklın Epistemik Değeri	Büşra EDİS
9786051967943	Batı Felsefesinde Feminizm ve Politika İ..	Abdullah ÇAĞIL
9786253965624	Başkaldırı Etiğinin İki Yüzü | Albert Camus ve Nurettin Topçu	Jale AKTAŞ TÜRKMEN
9786051960623	Berdyaev'de Din, Felsefe, Özgürlük	Kasım MÜMİNOĞLU
9786253961558	Bilim Ne Değildir	Uğur DAŞTAN
9786253965044	Bilincin Zor Problemine Alternatif Bir Bakış	Ahmet Kadir USLU
9786253964054	Bir Düşünce Çınarı Hilmi Ziya Ülken	Mustafa GÜNAY (Ed.)
9786051961620	Cioran: Bir Alacakaranlık Düşünürü	Sadık Erol ER
9786051962054	Cioran: Uykusuzluk Göğünde Bir Dolunay	Sadık Erol ER
9786253963132	Çağdaş Türk Felsefesinden Kesitler	Mustafa GÜNAY
9786253965273	Çerkeşizade Mehmed Tevfik Efendi'nin Kelami Görüşleri	Muhammet YILDIZ
9786253961077	Çocuklarla Felsefe Pratikleri	Muhittin ÇALIŞKAN
9786055022785	Felsefe ve Edebiyat	A. Osman GÜNDOĞAN
9786051964867	Deleuze ve Antik Felsefe	Sadık Erol ER
9786051963006	Doğal Olanın Yitimi ve İnsanın Düşüşü	Sebile BAŞOK DİŞ
9786059427791	Düşünceye Gelmeyen | Tanrı Sorunu ve Mevlana	Erdal BAYKAN
9786051961835	Eğitim Felsefesi	Mustafa GÜNAY
9786051964911	Eğitimde Ahlak ve Etik	Mustafa GÜNAY
9786253960254	Epistemik ve Ampirik Bağlamda Dış Dünya Problemi	Sibel Gökçe
9786051968834	Evrim Ahlak Toplum	Önder TİLCİ
9786051969527	Edward Said - Oryantalist Söylem Analizinin Metodoloj…	Gül TURANLI
9786051966359	Erken Dönem Stoa Etiğinden Seçme Me..	Melike MOLACI
9786051969800	Erken Dönem Stoacılardan Seçme Fragmanlar	Melike MOLACI
9786051963327	Farabi ve John Locke'un Ahlak Felsefel…	Zeki AKTAŞ
9786051966526	Farabi Felsefesinde Adalet	Yunus KAPLAN
9786051962511	Felek'in Felsefesi	Ö. Faruk ERDOĞAN
9786253963248	Felsefe ve Bilimden Önce Standart Mantık	Muhammet Nasih ECE
9786253966348	Felsefe ve İnsan Hakları	ed. Hasan Basri Çifci - M. Furkan Soltekin
9786253965655	Felsefeyi Öykülerde Aramak	Tuncay İMAMOĞLU
9786051964379	Felsefi Okuma ve Yazma	M. Ali DOMBAYCI
9786051966557	Felsefi Müdahale	Nesil AYTEMİR
9786253961428	Felsefenin Işığı Nusret Hızır	Mustafa GÜNAY (Ed.)
9786051966977	Felsefenin Aydınlık Yüzü Bedia Akarsu	Mustafa GÜNAY (Ed.)
9786253964719	Felsefe Tarihi Yazıları Klasik Ütopyalar Üzerine Araştırmalar	H. Ömer ÖZDEN
9786253960414	Felsefe Tarihinde Kendini Bilmek	Büşra BİLGİN
9786253966874	Filozoflarla Etik Problemler	ed. Demet Kurtoğlu Taşdelen
9786051960302	Gazâli'de Bilgi Sistemi ve Şüphe	Mehmet AYMAN
9786253964931	Gençler İçin Doğal İlahiyat	Thomas H. Gallaudet
9786253965617	Gen-Etik | İnsan Genom Projesi Üzerine Bir Etik Sorunlaştırma	Kemal BAKIR - Hasan TÜRKEZ
9786051965185	Gezgin Filozof Uluğ Nutku	Mustafa GÜNAY (Ed.)
9786054451913	Gilles Deleuze’ün Fark Felsefesi	Sadık Erol ER
9786051965789	Gilles Deleuze'ün Sanatçı-Filozofu	Gül TURANLI
9786051969763	Gilles Deleuze’ün Seküler Teolojisi Bir İçkinlik Teolojisinin İmkânı	Abdulhan Ünlüsoy
9786051967950	Gölgenin Felsefesi	U. Ozan USANMAZ
9786051966380	Hierokles'ten Kalanlar	Melike MOLACI
9786051961774	İbn Rüşd'ün Önermeler Mantığı	M. NASİH ECE
9786051963228	İnsan Hakları Felsefesi	Celal YEŞİLÇAYIR
9786051964522	İbn Sina'da Tanrı-Evren İlişkisi	Hasan Hüseyin BİRCAN
9786051965994	İbn Bacce ve Farabi Bağlantıları	M. NASİH ECE
9786253963699	İbn Sina Descartes Psikolojisi Karşılaştırmalı Bir Analiz	Ömer Faruk GÖRÜCÜ
9786051969626	İnsanın Yetkinlik Sevgisi - Gazali Düşüncesinde Bilgi ve İkt..	Ali KARAKOYUNLUOĞLU
9786253961596	İrade ve İnsan Problemi	Sinan KÖSEDAĞ
9786059706742	İslam Ahlak Felsefesine Giriş	Hasan Hüseyin BİRCAN
9786059108898	İslam Felsefesine Giriş	Neşet Toku
9786051961118	İslam Mütefekkirleri İle Garp Mütefekkirleri Arasında	İzmirli İsmail Hakkı
9786051968698	İlimler Tasnifi	Ahmet ÇAPKU (Ed.)
9786253960537	İrade Kuramları	Mehmet AKKURT-Fatma ERKEK
9786051964140	İslam Felsefesinde Mutluluk	Hasan Hüseyin BİRCAN
9786253960421	Jacques Rancière'de Hiyerarşilerin Yıkımından Eşitliğin İ..	Özgül EKİNCİ

9786051965840	Jean-Luc Nancy ve Tekil Çoğul Ontoloji	Onur VAROLUN
9786055999780	José Ortega y Gasset'de İnsan ve Tarih Felsefesi	Mustafa CİHAN
9786051965000	John Desmond Bernal'in Bilim Felsefesi	Serdar SAYGILI
9786253960650	Kant ve Kötülük Felsefesi	Metin TOPUZ
9786253960551	Kant ve Nietzsche Arasında Bir Yol	Fatih YILDIZ
9786051967424	Kurmacanın Felsefesi	Feyza Şule GÜNGÖR
9786051969282	Kindi, Razi ve Farabi'in Zihin Felsefesi	Ebubekir ALAN
9786253964924	Kutadgu Biligde Ahlak ve Siyaset |Felsefelerinin İmkanı ve Kaynakları	Şengül DOĞAN
9786051962979	Kültürün Metalaşması (Adorno'da)	Murat BAHADIR
9789755567769	Leibniz ve Felsefesi	Sebahattin ÇEVİKBAŞ
9786051969206	Macit Gökberk Aydınlanmanın Sesi	Mustafa GÜNAY
9786051962672	Martin Heidegger'de Metafizik Fark	Sinan KILIÇ
9786051963242	Mekanikleşen Hayatta İnsan ve Özgürlü	Sebile BAŞOL DİŞ
9786051966748	Mekan - Zaman ve Tanrı	Mehmet ÖZKAYA
9786051961767	Metinlerle Felsefeye Giriş	Mustafa GÜNAY
9786253963873	Mevlana Düşüncesinde Ahlak Felsefeleri	Hasan Hüseyin BİRCAN
9786051964508	Mi'yâru'l-Ulûm-Îsâgûcî Terceme ve Şerhi	İzmirli İsmail Hakkı
9786051966373	Musonius Rufus'tan Kalanlar	Melike MOLACI
9786051968568	Modern Batı Düşüncesinin Felsefi Temelleri	Tuncay İMAMOĞLU
9786253960797	Modern Dünyada İyilik Meselesi	Sebile BAŞOK DİŞ
9786253964283	Nicolaus Cusanus'ta Tanrı ve İnsan	Feyza Demir ÇİÇEK
9786253966713	Nietzsche Felsefesinde Yaşamın Estetik Yorumu	Leyla KILIN:
9786051965529	Ölümün Öznesi / Hegel, Heidegger, Levi.	Celal SABANCI
9786054639717	Özerk Dil Dizisinden Lacan'ın Simgesel Düzenine	Dursun BALKAYA
9786051966366	Panaitios - Fragmanlar	Melike MOLACI
9786051964621	Pozitivist Olmak ya da Olmamak	Ömer Faik ANLI
9786051968025	Politik İnceleme - Demokrasi Nedir?	Bekir GEÇİT
9789944272124	Paul Karl Feyerabend'in Bilim Felsefesi	Serdar SAYGILI
9786253960780	Pratik Felsefe - Ahlâk ve Siyaset Tartışmaları	Murat BAYRAM (Ed.)
9786253965006	Premodern'den Geç Modern'e Şiddetin Değişen Veçheleri	Sercan ÜNĞAN
9789944272100	Rawls ve Okin Üzerinden Aile Kurumu	Serpil DURĞUN
9786253963040	Rollo May'in Birey ve Din Anlayışı	Yunus Emre AKBAŞ
9786253962685	Rus İdealizmi 1. Cilt	Kasım MÜMİNOĞLU
9786055022754	Rus Felsefesi Tarihi	Galina Petrovna KOVALEVA
9786051967936	Salt Akılcı Olmayan Liberalizm	Mehmet KANATLI
9786051968490	Sanat ve Eğitim Felsefesine Aristotelesçi	Vildan BURKAZ
9786253964955	Sanata Felsefeyle Yönelmek	Mustafa GÜNAY
9786253965730	Seküler Metafiziğin İmkanı Theodor W. Adorno	Selvihan POLAT
9786051966212	Spinoza: Düşüncenin Hızları	Gilles DELEUZE
9786059108928	Siyaset Felsefesine Giriş	Neşet Toku
9786051964720	Stoa Fiziği	Melike MOLACI
9786051969695	Sevgi ve Bakım Alanında Emeğin Tanınması Sorunu	Serpil DURĞUN
9786051961705	Süreç Felsefesinde Ahlak	Kasım MÜMİNOĞLU
9786051968247	Süregiden Felsefe	Macit GÖKBERK
9786051967387	Şiire Felsefeyle Yönelmek	Mustafa GÜNAY
9786051960241	Tarih Felsefesinde Nedensellik Sorunsalı	Zehragül AŞKIN ...
9786253966676	Tanrı, Kötülük ve Başkaldırı	Mahmut ÇALIŞKAN
9786059706407	Tanrı'yla Kavgalı Adam / Jose Saramago	Osman Zahid ÇİFÇİ
9786051966656	Tanrı Krallığı'ndan İnsan Krallığı'na	Tuğba TORUN
9786051964188	Tehâfüt'te Tekfir Tartışmaları	Ö. Faruk ERDOĞAN
9786253963293	Tez Zamanı – Husserl ile Wittgenstein Arasında	Ahmet İNAM
9786051964751	Tümevarımsal Mantık	Gülümser DURHAN
9786051964652	Varlık Düşüncesine Sistem Merkezli Alg	Ömer YAVUZ
9786051964294	Uyuşmazlığa Sadakat	Zeliha DİŞCİ
9786253965594	Yapay Zekâyı Kant'la Düşünmek	Ümit Taştan
9786253965242	Yaşam ile Ölüm Arasında Felsefe	Mustafa KAYA
9786051960890	Yaşayan Platon	Birdal AKAR
9786051964447	Yapay Zeka ve Bilinç Problemi	Mehtap DOĞAN
OSMANLI FELSEFE ÇALIŞMALARI		
9786059427364	A'mak-ı Hayâl	Filibeli Ahmed HİLMİ
9786051968193	Abdülhak Hâmid ve Mülâhazât-ı Felsefiy.	Rıza TEVFİK
9786253965839	Ahmed Midhat Efendi'nin Tarih-i Ulum'una Dair İzah, Şerh ve Mütaalar	Ahmet Cevdet Paşa
9786051961149	Allah'ı İnkar Mümkün Müdür?	Filibeli Ahmed HİLMİ
9786059108287	Alzire	Voltaire
9786051966946	Beşer ve Tabi'at	Subhi Edhem
9789758867684	Bergson Hakkında	Rıza TEVFİK
9786055022204	Bergson ve Felsefesi	Subhi EDHEM
9786054639021	Ben Neyim? Hikmet-i Mâddiyyeye Müdâfa'a	Ahmed MİDHAT
9786051963808	Biraz Felsefe	Baha TEVFİK

9786059427029	Dârü'l-Fünûn Dersleri: Târîh-i Hikmet	Ahmed MİDHAT
9786054451111	Darülfünun'da Felsefe Dersleri	Halil NİMETULLAH
9786055999537	Dârülfünun Felsefe Ders Notları	Rıza TEVFİK
9786059427616	Dârü'l-Fünûn Târîh-i Felsefe Dersleri	Mehmed Ali AYNİ
9789758867752	Descartes ve Kartezyenler	Mehmet Emin ERİŞİRGİL
9786055022945	Dilmesti-i Mevlana ve Gazali'de Marifetullah Rubayyat-i Gazali Orfide ve İrfan	Abdullah CEVDET
9786055022211	Ebu'l-Ala El-Ma'arri	Rızaeddin Bin FAHREDDİN
9786051962320	Ebu'l-Ala El-Ma'arri - Şi'rlerinden Hulâsa..	Zeki MEGÂMİZ
9786051960791	El-Lüzûmiyyât / Ebu'l-Alâ El-Ma'arrî	Musa Carullah BİGİYEF
9786051965215	Fedon / Ruhun Bekası	Eflatun / Platon
9786051963693	Felsefe-i Hayât	TOLSTOY
9786059108256	Feminizm Âlem-i Nisvân	Odette LAGUERRE - Baha Tevfik
9789758867899	Felsefe Dersleri (ciltli)	Ziya GÖKALP
9786051967479	Felsefe-i Dîn | Din Felsefesi	Mustafa Şekip TUNÇ
9786055022952	Felsefe-i Edebiyat ve Şa'ir Celis	Baha TEVFİK
9786051964218	Felsefe-i Musiki	Salih NABİ
9786051964683	Felsefe-i Ahlakiyye (Ahlak Felsefesi)	Alexis BERTRAND
9786051964645	Felsefe-i İlmiyye (Bilim Felsefesş)	Alexis BERTRAND
9786253960070	Fenn-i Menâhic | Metodoloji	İzmirli İsmail Hakkı
9786059427104	Felsefe Mecmûası	Kolektif
9786055999520	Fünûn ve Felsefe	Abdullah CEVDET
9786055022969	Gâyetü'l-Beyân fî Hakîkati'l-İnsân yâhûd 'İlm-i Ahvâl-i Rûh	Yusuf KEMAL
9786051963709	Gülmek Nedir? ve Kime Gülüyoruz?	Mustafa Şekip TUNÇ
9786051963815	Gülşen-i Râz Hakkında Tetebbu'ât-ı Felse	Rıza TEVFİK
9786059427050	Hangi Meslek-i Felsefeyi Kabûl Etmeliyiz?	Filibeli Ahmed HİLMİ
9786055022242	Hayat ve Mevt	Subhi EDHEM
9786051961590	Hayat ve Kitablar	Ahmed ŞUAYB
9786059427814	Hikmet-i Edebiyye	Mehmed ZİVER
9786059427272	Hikmet-i Hukûk	Münif Paşa
9786054639755	Hikmet-i Tarih	Ahmet Vefik PAŞA
9786051967516	Hikemiyât	Salih ZEKİ
9786054639014	Huzûr-ı Akl-ü Fende Mâddiyyûn Meslek-i Dalâleti	Filibeli Ahmed Hilmi
9786054639052	İbtâl-i Mezheb-i Mâddiyyûn	İsmail FERİD
9786054639045	İlim ve İrâde Mâddiyyûn Mezhebinin Reddini Muhtevîdir	Emin FEYZİ
9786055022693	İlm-i Ahval-i Ruh ve Usul-i Tefekkür	Rifat Bin Mehmet Emin
9786051967530	İlm-i Ahvalâli'r-Ruh	Filibeli Ahmed HİLMİ
9789758867660	İktisat Metinleri	Ahmed MİDHAT
9786059108263	İnsânın Menşe'i Nesli Beşer	Ernst HAECKEL Ahmet NEBİL
9786059108270	İslâm Feylesofu İbn Rüşd	Rızaeddin Bin FAHREDDİN
9786051964058	Kavaidu't Tahavvülat fi Harekati'z Zerrat	Ali SEDAD
9786054451074	Kebetos Pinaks - İnsan Yaşamının Tablosu	İbn MİSKEVEYH - Ali SUAVİ M. RIFAT
9786055022228	Kamus-ı Felsefe Istılahatı Mecmuası	Rıza TEVFİK
9786051960685	Kitâb-ı İzâle-i Şukûk	İsmail Fenni ERTUĞRUL
9786059427357	Lamarckizm	Subhi EDHEM
9786059108034	Lügatçe-i Felsefe	İsmail Fenni ERTUĞRUL
9786054639038	Mâdde ve Kuvvet	Louis BÜCHNER Baha TEVFİK – Ahmed NEBİL
9786055022976	Muhtasar Felsefe	Baha TEVFİK
9786051969756	Mukâvele-i İctimâiyye - Toplum Sözleşmesi	Jean-Jacques Rousseau
9786054639731	Nietzsche Hayatı ve Felsefesi	Ahmet NEBİL-Baha TEVFİK-Memduh SÜLEYMAN
9786051966960	Niza'-ı İlm ü Din - İslam ve Ulüm	J.W.DRAPER
9786051964614	Paris'te 30.000 Bûdî	Ahmed MİDHAT
9786051962856	Psikoloji yâhûd İlm-i Rûh	Hoca TAHSİN
9786055022686	Red ve İsbat	Harputizade Hacı Mustafa Efendi
9786055022235	Reybilik, Bedbinlik La-İlahilik Nedir	Mehmet Ali AYNÎ
9786051966939	Sanâyi'-i Nefîse Istılâhâtı Mecmû'ası	
9786054639748	Schopenhauer'ın Hikmet-i Cedidesi	Ahmet MİDHAT
9786051963303	Târîh-i Efkâr	Ali SUAVİ
9786054451081	Tarih-i Tekvin Yahud Hilkat	Hoca TAHSİN
9786059427043	Târîh-i Hukemâ-yı Yunân	Münif Paşa
9786055022389	Târîh-i Felsefe: Kurûn-ı Ûlâ	Said Rıza BÖLÜKBAŞI
9786051965697	Târîh-i Felsefe	Alfred FOUİLLÉE
9786059427036	Teceddüd-i İlmî ve Edebî	Baha TEVFİK
9786055999513	Tedkîk-i Ecsâm	Fatma Aliye HANIM
9789758867844	Terâcim-i Ahvâl-i Felâsife	Fatma Aliye HANIM
9786059706087	Tezahür-i Hakikat	Fatma Aliye HANIM
9789758867677	Usûl Hakkında Nutuk	René DESCARTES
9786055022198	Vahdet'i Mevcud Bir Tabi'at 'Alimin Dini	Ernst HACEKEL Rıza TEVFİK-Ahmet NEBİL
9786054639724	Voltaire	Ahmet MİDHAT
9786054451098	Voltaire	Beşir FUAD
9786055999544	Wilhelm Leibniz	Zekeriya KADRİ

9786051964966	Yeni Felsefe Mecmuası (Ciltli)	
ÖZNE Felsefe Bilim ve Sanat Yazıları		
9786051962382	Özne 16. Kitap / Heidegger	Ed. Zehragül AŞKIN
9786054639328	Özne 17. Kitap / Rousseau	Ed. H. ERDEM – M.GÜNAY
9786054639656	Özne 18. Kitap / Feminizm ve Felsefe	Ed. Hatice N.B. ERKIZAN
9786055022181	Özne 19. Kitap / Albert Camus	Ed. İsmail H.DEMİRDÖVEN
9786055022556	Özne 20. Kitap / Sinema ve Felsefe	Ed. Oğuz ADANIR
9786059108058	Özne 21. Kitap / Felsefi Bir Sorun Olarak İnanma	Ed. Uluğ NUTKU
9786059108607	Özne 22. Kitap / Nermi Uygur	Ed. Betül ÇOTUKSÖKEN
9786059706186	Özne 23. Kitap / Tarihe Felsefeyle Bakmak	Ed. Doğan ÖZLEM
9786059706643	Özne 24. Kitap / Platon	Ed. Birdal AKAR
9786059427128	Özne Özel Sayı / Aristoteles	Ed. H. N.B. ERKIZAN
9786059427661	Özne 25. Kitap / Kierkegaard	Ed. Yasemin A. YAMAN
9786051960432	Özne 26. Kitap / Türkiye'de Felsefenin Yüzyılı	Ed. Betül ÇOTUKSÖKEN
9786051960784	Özne 27. Kitap / Hegel	Ed. Çetin TÜRKYILMAZ
9786051961651	Özne 28. Kitap / Marx	Ed. Doğan GÖÇMEN
9786051962306	Özne 29. Kitap / Stoa Felsefesi	Ed. H. N.B. ERKIZAN
9786051962986	Özne 30. Kitap / Uygarlık ve Medeniyet T	Ed. H. G. TOPDEMİR
9786051963556	Özne 31. Kitap / Nietzsche	Ed. Sadık Erol ER
9786051964560	Özne 32. Kitap / Anarşizm	Ed. Ali Osman GÜNDOĞAN
9786051965413	Özne 33. Kitap / Bilim ve Toplum Çalışm.	Ed. Remzi DEMİR
9786051966267	Özne 34. Kitap / Hilmi Ziya Ülken	Ed. Ali UTKU
9786051967226	Özne 35. Kitap / Sanatı Felsefeyle Düşünmek	Ed. Şule GECE
9786051968353	Özne 36. Kitap / Sartre	Ed. Ali Osman GÜNDOĞAN
9786051969381	Özne 37. Kitap / Arendt	Ed. Sanem YAZIOĞLU
9786253960445	Özne 38. Kitap / Cumhuriyetin Felsefesi	Ed. Hatice N.B. ERKIZAN
9786253961602	Özne 39. Kitap / Bergson	Ed. Ali Osman GÜNDOĞAN
9786253963026	Özne 40. Kitap / İnsan Felsefesi	Ed. Betül Çotuksöken
9786253964375	Özne 41. Kitap / Pragmatizm	Ed. Kemal Bakır
9786253965440	Özne 42. Kitap / Şiir ve Felsefe	Ed. Ali UTKU - Sadık Erol ER
KAYNAK KİTAPLAR		
9786253966669	1. e4 Güçlü Açılış	Selim BİRCAN
9786055022136	Adım Adım 73 Adımda Şırnakta Yatırım	Bülent DARICI
9786054451845	Almanca Gramer Kitabı ve Sözlük	Müjdat GÜNER
9786059706988	Almanca Tümce Yapıları ve Karşılaşılan Güçlükler	Melik BÜLBÜL
9786059706537	Ayetlerin Kalbe İndirilmesi	Fatih M. BİLGİLİ
9786253966591	Borsa'da Sıfırdan Zirveye	Uğur YAMAN
9786054639823	Biyolojik Adem'in Emarjansı	Zeki COŞKUNSU
9786055022730	Din Olgusu –İnsanoğlu Referans Sisteminde-	Zeki COŞKUNSU
9786054451494	Doğa-Kur'an Eşdeğerliliği	Fatih M. Bilgili - Ömer YAVUZ
9786051968421	Eskimeyen Yazı - Osmanlı Türkçesi Okum.	Kemal ÖZCAN
9786055999599	Filistin Hukuk Sistemi	Tuncay BAŞOĞLU
9786059427944	Hayallerin Karın Doyursun (Restoran-Kafe Açma Reh	A. Erkan ATAY
9786054451586	İlmi metodoloji açısından Kur'an'da GAYB	Fatih M. Bilgili Ömer YAVUZ
9786059706827	İslâmiyetteki Tasavvuf ve Tarîkat Hakkında Gerçek Bilgiler	Recep DİKİCİ
9789758156269	İşletmeciler ve İktisatçılar İçin Matematik	Doğan UYSAL
9786055022105	İnanç Turizmi Seçme Konular	Yasin Bilim- Özgür ÖZER
9786054451746	İslam Hukukunda İnsan Hakları	Mustafa YAYLA
9786051960647	İslam Hukuku Denemeleri 1	Hadi SAĞLAM
9786051960654	İslam Hukuku Denemeleri 2	Hadi SAĞLAM
9786051964317	İslam Peygamberinin Hayatı	Vesile ŞEMŞEK (Ed.)
9786054451692	Mekansal Değişim (Mekansal Dizim Yöntemiyle Analiz	B. Y. ÇAKMAK
9786055999230	Mikro İktisadi Analiz	Şehabettin YİĞİTBAŞI - D. UYSAL
9786059427173	Mikro İktisadi Analiz	Birol MERCAN
9786051961071	Mimari Eskiz	Fatih SEMERCİ...
9786055022471	Macera Turizmi Pazarlaması	Betül GARDA
9786055999292	Müze Yönetimi ve Pazarlaması	Mete SEZGİN-A.KARAMAN
9786051960487	Osmanlı Türkçesi Okuma Rehberi	Kemal ÖZCAN
9786054451203	Özel Hastanelerin Hekim İstihdam Stratejileri	Mehmet SAĞIR
9789758867004	Özgür Sözler	Coşkun Can AKTAN
9789758156993	Özgürlük Bildirgeleri	Coşkun Can AKTAN
9789758156863	Özgürlük Yazıları	Coşkun Can AKTAN
9786253962678	Risalei Adab ve Tarikatnamei Fethül Maarif	Aslı SÜRGİT
9786253966089	Rusça-Türkçe Açıklamalı Çeviribilim Terimleri Sözlüğü	Nuray DÖNMEZ - Ruşen RAMİZOĞLU
9786253960698	Sistem	Ömer Yavuz
9789758867039	Spor Yaralanmalarından Korunma	Mehmet ÖZDEMİR
9786051961781	Sağlık Yönetim Bilişim Sistemleri	Y. Yalçın İLERİ
9786253965020	Senin İçin Almanca Dil Bilgisi ve Alıştırma Kitabı	Ömer Lütfi İSPİRLİ

9786055022532	Sistem Bağlamında Kur’an’da Kalp Eğitimi	Fatih M. BİLGİLİ- Ömer YAVUZ
9786051963730	Sistem Bağlamında Din Eğitimi	Fatih M. BİLGİLİ- Ömer YAVUZ
9786055022440	Sistem Açısından Kur’an’da Kalp	Ömer Yavuz - Fatih M. BİLGİLİ
9786059108645	Tanrım Konuşmalıyız; Lütfen, Mümkünse Hemen!	Zeki COŞKUNSU
9786051963792	Temel Afet Bilinci	Vildan KOÇBEKER
9786059108867	Ticaret Matematiği	Belgin TUĞRUL-Hüseyin İLERİ
9786059706810	Vahiy Fenomeni Tanrısal ve Kozmik Enformasyonel…	Zeki COŞKUNSU
YABANCI DİLDE KİTAPLAR		
9786253965167	Academic Encounters 2025	Selçuk ŞENTÜRK (Ed.)
9786051967417	Auswirkungen der fortschreitenden Digi..	Hatice Nazlı BİLGİN
9786051967806	Bridging Cultures	Tuba BAYKARA (Ed.)
9786051965291	Transformation of Political Elite in Azerbaijan	Gökhan A. ATAŞER
9786051964850	Computer-Assisted Vocabulary Instruction	Ayşe Tokaç KAN
9786051964843	Designing A Concept-Based Reading Cur..	Ayşe Tokaç KAN
9786253965877	Deterritorialized Lives	İsmail KAYGISIZ
9786054639946	Die Deutschsprachıge Kurzgeschichte Als Kommunikative Te..	Erdinç YÜCEL
9786055999445	Eine Kulturbrücke	Erdinç YÜCEL
9786051968414	Das Bild Der Frauen Im Islam - İslam'da	Hatice Nazlı BİLGİN
9786253963538	Echoes of Uncertainty	Selçuk ŞENTÜRK
9786253963279	Envisioning Second Language Future Selves	Özgül Özönder Güçlü
9786253964696	Innovation Ecosystems | Definitions, Actors and Applications	Ramazan Uctu
9786253966942	Interpreting in The 21st Century	ed. Onur KÖKSAL
9786059706384	L'Invitation de Claude Simon et la…	Ahmet GÖGERCİN
9786051968926	Lives Between The Lines	Nilsen GÖKÇEN
9786055999148	Littérature Et Cinéma	Ahmet GÖGERCİN
9786051968087	Mapping Identity in D. H. Lawrence's Sh..	Rana SAĞIROĞLU
9786253965266	Management Information Systems in Food Based Franchising Sector	Kürşat ÖZDAŞLI - Soner TOKGÖZ
9786253966485	Neurodiversity in Autobiography and Novel	Alper TULGAR
9786253962975	Palestinian Security Perspective A Literary Analysis	Birce BEŞGÜL
9786051965284	Post-Soviet Kyrgyzstan	Gökhan A. ATAŞER
9786051965871	Politics of Ethnicity, Identity and Religion	Talip KÜÇÜKCAN
9786051965536	Religious Education of Children in Mixed	Fatma KURTTEKİN
9786055999650	Routinen Im Alltaglichen Leben	Hasan YILMAZ
9786253964344	RUMI | In Other Words Introduction to Commentaries of Mathnawi	Can CEYLAN
9786051969336	Same World Differnt Voices	Alper TULGAR-Meryem Odabaşı
9786253965471	Spectacle, Performance and New Femininities in the Plays of Edwardian Suffrage	Enes KAVAK
9786253966393	Sustainability On Education Challenges and Perspectives	Ed. Feryal Çubukçu
9786051963464	The Teaching of British Literature and C..	Nazlı GÜNDÜZ
9786051966731	The Critique of Neoliberalism in David H..	Hakan GÜLTEKİN
9786051969848	The Effect of the Turkish Defence Industry on Turkish Fo..	Fatih TUNA
9786253962593	The Ordeal of Female Genius: Aphra Behn Across Centuries	Yeşim Sultan AKBAY
9786253965709	Three-Child Policy	Habib AYDIN
9786051965857	Zuhd and Patrimonialism	Tahir YILDIZ
9786051963068	Unterrichtsmaterialien Zum Sprechen	Melik BÜLBÜL
ORSAM ORTADOĞU ETÜTLERİ DERGİSİ		
1309-1557	Ortadoğu Etütleri Cilt 8 - Sayı 2 - Aralık 2016	
1309-1557	Ortadoğu Etütleri Cilt 9 - Sayı 2 - Aralık 2017	
1309-1557	Ortadoğu Etütleri Cilt 11 - Sayı 1 - Aralık 2019	

Sahibiata Mah. Mimar Muzaffer Cad.
Helvacıoğlu Apt. No:41/1 Konya
Tel: 332 353 62 65-66

kitap|arası

Alemdar Mah. Çatalçeşme Sok.
No:42/2 Cağaloğlu / İstanbul
Tel: 0212 514 82 93

BARKOD	ESER ADI	YAZAR
9786050695496	21. Yüzyılda Bir Seyyah | Dünya Gezileri 1	Erol Okutucu
9786257788120	21. Yüzyılda Bir Seyyah | Dünya Gezileri 2	Erol Okutucu
9786257788441	21. Yüzyılda Bir Seyyah - Dünya Gezileri 3	Erol Okutucu
9786056878213	Adımlar 1-2-3	Ayşegül Erdoğ
9786257788397	Aile Kurumu'nun Çöküş Sebepleri ve Çözüm Yolları	Okan İmre
9786257788151	Akli Aydınlanmanın Özgürlükçü Aktivisti Vâsıl bin Ata	Hüseyin Maraz
9786257788748	Aksâ'nın Rahmet Yüklü Mesajı	Ali Özbek
9786257788595	Anadolu'ya Uzanan Şifa Eli: Dedelerimiz ve Ninelerimiz	Hasan Arslan
9786257788199	Anlat Bakalım Hocam	İbrahim Doğru
9786056789076	Ateşten Mavi	Adem Timur
9786257788373	Belediye Otobüslerinden İlginç ve İbretlik Kareler!	Asiye Gül
9786257788458	Bir Başka Açıdan İman ve İbadetler	Erol Okutucu
9786257788007	Bir Dilim Zaman Konya	Rahim Bircan
9786257788793	Bir Doğrunun İmanı Bin Eğriyi Düzeltir	Hasan Çağla
9786057788281	Bozkır Masalı (Mücadele ve Hatıralarım)	M. Kemal Yılmaz
9786257788700	Cevherî'nin es-Sıhâh'ında Kıraat Farklılıkları	Ali Bulut
9786257788144	Dakîku'l-Kelâm	Ramazan Altıntaş
9786257788106	Din Hizmetine Adanmış Ömürler	Abdurrahman Yılmaz
9786056789069	Diriliş Neslinin İnşası	Cengi Acar
9786257788205	Dolunay ve Yıldızlar	Tuba Bakiler Sütdede
9786257788571	Dönemlendirme Merkezli Tefsir Tarihi	Enes Büyük
9786056878244	Dün Bugün ve Sen	Hasan Ukdem
9786050695427	Ebû Hamza el-Harici	Mohammad Mohammadi
9786257788632	Ebü'l-Hasenat Abdülhay Leknevi Hayatı, Eserleri ve Fıkhi Görüşle	Sırrı Fuat ATEŞ
9786257788649	El-Keşşaf'ın İzinde / Futûḥu'l-Ġayb ve et-Taḳrîb Ekseninde Şerh v	Ahmet Şehit Tuna
9786050695403	Erekli'nin Vurulması | Afganistan'da Unutulmuş Trajediler	Osman Mahdum
9786257788304	Eğitim Kurumu Olarak Kur'an Kursaları	M. Faruk Bayraktar
9786056789083	Esir Değiliz	Ali Yılmaz
9786257788212	Farsça / Arapça Anlatımlı	Ahmet Kazım Ürün
9786056971228	Fethinden Günümüze Mısır'da Fıkıh Tarihi	Fatiha Bozbaş
9786257788182	Fusûlu't-teysîr fî Usûli't-tefsîr	Manastırlı İsmail Hakkı
9786257788731	Gönül Dersleri	Asiye Gül
9786056878282	Gördüğüm Derin Devlet ve Neo-Haşhaşi Fetö	İsmail Nacar
9786257788366	Hac Emirliği (Başlangıcından Emevîlerin Sonuna Kadar)	Murat Eroğlu
9786257788601	Hadislerde Kadınların Giyimi ve Örtünmesi	Esma Akan
9786257788588	Hakikati Arayan Yolcu	Muhammed Yasin Arıcan
9786257788540	Hattat Mehmed Fahreddin Bilgiç 1928-2013 (Renkli)	Fatih Erkoçoğlu - Veysel K. Bilgiç
9786058091009	Hayaller Arastasına Yolculuk	Özlem Doğan
9786058091054	Hayatın Anlamı ve Namaz	Nazmi Yıldırım
9786257788175	Hayatı Düşünmek	Vahap Uluç
9786056971242	Haydin Basalım İzlere	Ali Osman Koçkuzu
9786257788342	Hekimoğlu İbrahim ve Narin	Erol Okutucu
9786050695434	Hititler ve Işık Savaşçıları	Hami Özdil
9786257788113	Hobi Tarımdan Profesyonel Tarıma Geçiş	Erol Okutucu
9786056971235	Horasan'ın Maskeli Peygamberi	İbrahim Babür Gündoğdu
9786257788410	Hz. Süleyman ve Sebe Kraliçesi Belkıs	Hayri Erenay
9786257788519	İfk Olayının Sahabe Üzerindeki Etkisi	Hamza Resuloğlu
9786050695489	İki Kirpi Varmış Mevsimlerden Kışmış	Amine Ceylan
9786257788274	İki Dünyada Mutlu Olmak	Asiye Gül
9786056789045	İlm-i Ledün	Asiye Gül
9786257788656	İslam Akideleri ve Muhafazası	Hüseyin Cisr
9786056971211	İslâm Hukukuna Göre Dâru'l-Harbde Faiz Tartışmaları	Fatiha Bozbaş
9786257788564	İslam'ı Tam Yaşamaya Çalışmanın Güzellikleri	Asiye Gül
9786257788557	İslam'da Zekat Müessesesi	Yunus Vehbi Yavuz
9786257788069	İş İnsanı ve Yönetici Olmak	Erol Okutucu
9786257788786	İyilik Üzerine	Hasan Arslan
9786257788687	Kalbi Olanlara Yasin Okumaları	Hasan Arslan

9786257788526	Kalbimin En Güzel Yerindesin Bu Çiçekler Senin!	Asiye Gül
9786050695410	Kalbinizle yaptığınız her şey… size geri dönecektir	Cemil Şahinöz
9786257788076	Karataş Söylencesi	Ziya Kibar
9786257788427	Kehf Şehrine Adım Atmak Hızır Olmak Hazır Olmak	Hasan Arslan
9786257788038	Keşan'lı Ali	Erol Okutucu
9786257788724	Klasik Metinlerin İzinde Tefsir Usulüne Giriş	Enes Büyük
9786058091030	Kur'an Kelimelerinin Anlam Serüveni	Muhammed Ersöz
9786056878237	Kur'an ve Tefsir Metinlerinde Teslimiyet	Kazım Dumancı
9786257788694	Kur'an'a Göre Kişisel Gelişim	Mustafa Badem
9786257788755	Kur'an'da Ehl-i Kitap | İnanç ve Uygulamalarına Eleştirel Yaklaşım	Mehmet Tütüncüler
9786257788021	Kur'ân'da İtiraf ve Pişmanlık	Hayri Erenay
9786257788847	Kur'an'ı Okumak, Anlamak, Yaşamak ve Hakim Kılmak	Ramazan Sönmez
9786058091092	Lamiyyeler ve Manzum Çevirileri	Ömer Yıldız
9786257788359	Makaleler Düşünceden, Yazıya…	Erol Okutucu
9786058091078	Maarifimiz ve Geleceğimiz	Memiş Okuyucu
9786056878251	Manevi Hayatın Kadın Mimarları	Asiye Gül
9786257788137	Metalib-i İrfaniyye ve İzahat-i Nuniyye	Manastırlı İsmail Hakkı
9786257788533	Mısırlı Tarihçi Makrizi ve Siyer Kitabı	Osman Cengiz
9786056971273	Mizanü'l-İrfan | 2 Cilt Takım	Mustafa Feyzi bin Numan
9786056971266	Model Müslüman Toplumun Sosyolojisi | Hz. Ömer Dönemi	Hayri Erten
9786257788045	Muhtar Es-Sekafi	Yasin Kurnaz
9786058091047	Mukayeseli İslâm Hukuku Ders Notları | İbadetler	Yunus Vehbi Yavuz
9786056789038	Mutezili-Hanefi Etkileşimi ve Zemahşeri	Hüseyin Rahmi Köse
9786257788472	Nabi - Kırk Hadis Tercümesi	Mehmet Kurtoğlu
9786257788014	Orta Asya'da Bir Turan Lideri	Osman Mahdum
9786257788625	Özgürlüğün Bedeli Var! | Paygamberin Mekke Dönemi	Mevlüt Karataş
9786257788502	Paşadairesi | Fahri Kulu ve Hacıveyiszade Hoca Efendilerin Hayat	Ali Osman Koçkuzu
9786056789090	Risale-i Murakabe	Yaşar Korkmaz
9786257788243	Ruhsal Sorunlarda Din ve Maneviyat	Okan İmre
9786056878299	Sana İtikattan Soruyorlar	Ramazan Altıntaş
9786257788250	Seruçtan İbrahime	Abdulkadir Aydın
9786050695472	Sevgiliye Gökçekimli Mektuplar	Harun Turanoğlu
9786257788229	Sıfırdan Başlamak	Erol Okutucu
9786257788168	Sibirya'dan Türkiye'ye Asırlık Göçün Hikayesi	Seviye UDMİR
9786257788816	Silahları Yakmak	Kolektif
9786056789014	Son Hafız-ı Kütüblerinden Bekir Sıtkı Sencer	Ahmet Karataş
9786257788267	Son İmparator	Erol Okutucu
9786056878275	Sosyolojik Kuran Okumaları	Özcan Güngör
9786257788083	Sosyolojik Kuran Okumaları - II	Özcan Güngör
9786257788779	Şecere Türkistan'dan Anadolu'ya Mürseller İzmit – Kocaeli – Burs	Asuman Arslan
9786257788298	Şubat Hikayeleri	Mustafa Atılgan
9786058091023	Şubatla Gelen	Ali Yılmaz
9786257788663	Tarih Okumadan Tarih Yazamazsın | Sohbet Tadında Tarih	Saltuk Buğra Bıçak
9786056878206	Tasavvuf Işığında Çocuk Eğitimi	Ayşegül Erdoğ
9786257788434	Tasavvufî Tefsîr ve Bâtınîlikten Farkı	Mehmet Zeki Süslü
9786257788052	Tefsir ve İtikâd	Melikşah Sezen
9786257788236	Tefsir-i Sure-i Yasin	Manastırlı İsmail Hakkı
9786257788496	Temel Prensipleri ve Kültürel Değerleriyle İslam	Nebi Uysal
9786257788489	Tevil ve Marifet	Ali Karakoyunluoğlu
9786257788328	Tarihte Örnek Kadınlar	Recep Dikici
9786257788465	Trio (Üçlü) Irak-İran-Suriye	Kerem İşkan
9786056789007	Türkçeden Arapçaya Çeviri	Ahmet Kazım Ürün
9786257788380	Usûl'i Fıkıh	Manastırlı İsmail Hakkı
9786058091085	Ümmetten Ulusa Şeriattan Yasaya | İslam'ın Sekülerleştirilmesi	Mustafa Özcan
9786257788823	Vahiy Kültürümüz | Vahiyle Aramız Nasıl?	Ebubekir Karaarslan
9786050695441	Vefalı Türk	Erol Okutucu
9786257788762	Yarım Kalmış Bir Anadolu Hikâyesi Muhsin Yazıcıoğlu	B. Berkcan Karacaoğlu
9786058091016	Yol Sen onu ararsan o seni bulur	İsmail Demirbaş
9786257788403	Yuva Kuran Mektuplar	Lütfi Ayhan
9786058091061	Yüreğim Kabe'de Kaldı	Osman Uzunkaya
9786056878268	Zamanın Ruhu	Aliye Özkul Yılmaz
9786257788335	Zaman Nasıl Artırılır	Erol Okutucu

tezkire
Alemdar Mh. Çatalçeşme sokak. No:42/2 Cağaloğlu Fatih | İstanbul
Tel: (0216) 514 82 93
www.tezkireyayinlari.com | bilgi@cizgikitabevi.com | www.kitaparasi.com
TEZKİRE, ÇİZGİ KİTABEVİ YAYINLARI MARKASIDIR.

Barkod	Eser Adı	Yazar
9786058482425	1908 - 1913 Osmanlı Dış Politikası; Buhran-I Meşrutiyet	Öner Buçukçu
9786059835411	Alevilik – Dini, Politik, Kültürel Kimlik	Gülsüm Engin
9786059835190	Ara Dönem Din Politikaları	Necdet Subaşı
9786059835152	Aydın Radikalizmi	Şura Gürel
9786059835473	Balinanın Farkında Yapı-Fail Dikotomisini Anlama Girişimi	Birsen Banu Okutan
9786059835367	Bariyer Semtler Kimlikli Mekanlar	Aydın Aktay
9786059835329	Bir Erol Güngör Kitabı	Mustafa Kemal Şam
9786059835237	Cumhurbaşkanlığı Sistemi Nedenler Tespitler Beklentiler	Kudret Bülbül
9786059835343	Demokrasi, Vasayet ve Yön	İlhan Bilici
9786058482449	Dini Sosyaliteler Frenk Hayatının Gecesinde	Necdet Şubaşı
9786059835206	Ebedi Barış	Celal Yeşilçayır
9786058482401	Egemenlik; Bir Kavramın Geçmişi, Bugünü Ve Geleceği	Hamit Emrah Beriş
9786059835275	Filistin Meselesi	Gökhan Bozbaş (Ed)
9786059835312	Göç ve Yaşam: Krizler, Stratejiler, Deneyimler	Hamdullah Baycar
9786059835497	Gündelik Hayat Sosyolojisi	Zekeriya Menak
9786059835138	Güney Afrika´Da Osmanlı İzleri	Halim Gençoğlu
9786058482418	Hepimiz Ötekiyiz; Türkiye´De Kimlikler Ve Algılar	Yasin Aktay;Ahmet Kızılkaya
9786059835183	Hikaye Şu Türk Düşüncesinin Kaderi	Öner Buçukçu
9786059835527	İranda Şiîliğin Kurumsallaşma Süreci | Tarihsel Arka plan ve Doktrinel Ya	Maşallah Nar
9786059835220	İslam Ve Sekülerleşmenin Kaynakları	Yasin Aktay
9786059835121	İslam Ve Solun Soykütüğü	Yasin Aktay
9786059835039	İslami Solun Müfessiri	Abdülaziz Kıranşal
9786059835145	İslamofobi Ve Daeş	Hilal Barın
9786059835480	Jean-Luc nancy'nin Siyaset Felsefesinde Çoğulculuk ve Demokrasi	Ata Demir
9786058482494	Karizma Zamanları	Yasin Aktay
9786059835305	Kent Mekan Ve Toplum	Mehmet Karakaş (Ed)
9786058482487	Küreselleşme Çokkültürlülük Sahicilik	Yasin Aktay
9786059835442	Libya Kördüğümü	Ufuk Necat Taşçı
9786058482432	Metin Erksan Sinemasını Okumayı Denemek	Kurtuluş Kayalı
9786059835114	Modern Epistemolojinin Doğuşu	Yakup Kahraman
9786059835077	Modern Türk Düşüncesinde Hermenötik	Yakup Kahraman
9786059835534	Münevverden Entellektüele; Modernleşme, İslamcılık Ve Yerlilik	Kenan Çağan
9786059835336	Ne kadar Yakın o Kadar Uzak	Vedia Derda Taşar
9786058482456	Neye Himmet Neye Hizmet; Öncesi Ve Sonrasıyla 17 - 25 Aralık	Yasin Aktay
9786059835251	Osmanlı Devletinde Kölelik Ticaret Esaret Yaşam	Zübeyde Güneş Yağcı -Fırat Yaşa - Dilek İnan
9786059835213	Osmanlı Modernleşmesi Ve Sivil Toplum	Yılmaz Yıldırım
9786059835374	Postmodern Kavşakta Din Ve Sivil Toplum; Sosyoloji Temrinleri - I	Yasin Aktay
9786059787284	Said Halim Paşa Siyasal Bir Düşünür Ve Devlet Adamı	Kurdet Bülbül
9786059835459	Postmodern Darbenin İçyüzü	Kerem Yavaşça
9786059835169	Simurgun Kanatları Sosyal Teori Ve Din	Ergun Yıldırım
9786059835053	Sinema Bir Kültürdür	Kurtuluş Kayalı
9786059835022	Siyasal Düzenin Sınırları; Demokrasi, Demokratikleşme Ve Katılımcı Siya	Hamit Emrah Beriş
9786059835107	Siyasetin Yüzleri	Hamit Emrah Beriş
9786059835350	Sosyal Medya ve Sosyal Kurumlar	Osman Metin
9786059835282	Suriyeli Göçmenlerle Birlikte Yaşamak	Faruk Karaaslan-Aylin Yonca Gençoğlu
9786059835466	Şuubiyye Hareketi (Kökenleri, Oluşumu ve Fikirleri)	Maşallah Nar
9786059835060	Tedavüldeki Kitaplar; Kritik Öyküler	Necdet Subaşı
9786058482463	Tek Parti Döneminde Devletçilik	Hamit Emrah Beriş
9786059835565	Toplumsal Hareketler Sosyolojisi	Ahmet Uysal
9786059835381	Transhümanizm ve İnancın Geleceği	Seyithan Can
9786059835268	Türk Düşüncesinde Arayışlar	Fahri Yetim
9786059835091	Türk Siyasal Yaşamında Yön Dergisi Milliyetçilik Bayrağını	Atıl Cem Çiçek
9786058194519	Türk Sineması	Kurtuluş Kayalı
9786059835428	Türk Siyasal Hayatında Siyasi Fikirler Temsilleri - I	İlhan Bilici
9786059835435	Türk Siyasal Hayatında Siyasi Fikirler Temsilleri - II	İlhan Bilici
9786059835404	Türkiye'nin Değişim Serüveni (Entelektüel – Aydınlardan Seçmeler)	Fahri Yetim
9786059835299	William Henry Abdullah Quilliam	Yusuf Teke
9786059835510	Yeni Türkiye'de Yeni Kuşaklar	Aydın Aktay
9786059835398	Yeni Zemin Dergisinde İslamcı Kadın Kimliği Tartışmaları	Bilsen Uygur
9786058482470	Yönetmenler Çerçevesinde Türk Sineması	Kurtuluş Kayalı